کەمالنامە

فەرهەنگی زانستی

عەرەبی - ئینگلیزی - کوردی

دانانی

کەمال جەلال غەریب

چاپی یەکەم
کوردستان - سلێمانی
٢٠٠٣

کەمالنامە

فەرهەنگی زانستی

عەرەبی ـ ئینگلیزی ـ کوردی

دانەر

کەمال جەلال غەریب

چاپی یەکەم

کوردستان - سلێمانی

٢٠٠٣

ناوی کتێب : کەمالنامە   فەرهەنگی زانستی : عەرەبی - ئینگلیزی - کوردی
جۆر :   فەرهەنگ
دانەر :   کەمال جەلال غەریب
پیت چنین و مونتاجی کۆمپیوتەر : مەڵبەندی کۆمپیوتەری ئەستێرە
چاپخانە :   چاپخانەی ڕێنوێن
بەرگ :   بەرگتێگری پەیڤین
تیراژ :   ١٠٠٠ دانە
ساڵ :   ٢٠٠٣
شوێن :   کوردستان   سلێمانی
ژمارەی سپاردن : ژمارە (١٢٤) ساڵی ٢٠٠٣ ی وەزارەتی ڕۆشنبیری پێدراوە.

پێشکەش:

- بە گشت لاوانی میللەتەکەم بە هیوای ئەوەی کە بەپێی توانا بەشێك لە کاتیان بۆ زانست تەرخان بکەن بە خوێندنەوەی رۆژنامە و کتێب و کۆڤاری زانستی هەمەجۆر ئەگەریش رێککەوت بە بەرچڤەکردنیان بۆ زمانی کوردی بۆ ئەوەی ئێمەش سامانێکی زانستیمان هەبێت بە کوردی.
- بەو کەسانەی کە لەو باوەڕەدان نەتەوەی کورد هەر خاوەنی چیرۆك و شیعر و بەیت و بالۆرەیە.

تێبینی:

لەبەرئەوەی کە دانانی فەرهەنگ کارێکی گرانەو تەنها بە یەك کەس ناکرێت تکام وایە ئەگەر لە وشەکاندا کەموکورییەك یانە هەڵەیەك هەبوو زوو ئاگادارم بکەن بۆ ئەوەی لە چاپی تازەدا چارەسەریان بکەین وە بە بەردەوام ئەم فەرهەنگە دەوڵەمەند بکەین بە وشەی زیاتر و بە پێزتر ... شایانی سوپاسن.

سـوپاسنامە

- زۆر زۆر سوپاسی تایبـەتی بـرازای خۆشەویستم دبەرهـەم ئەحمـەد ساڵح سـەرۆکی ئەنجومـەنی وەزیـران دەکـەم کـە لەماڵـەوە دیدەنـی کـردم و گـەلێك ستایشـی کـردم بـۆ دانـانی ئـەم فەرهەنگەو بڕیاریدا کە بەپێی توانا یارمەتیم بدات لە چاپکردنیدا .. ئـەوە بـوو کـە ئـەرکی تـەواوی (پیت چنین و لە چاپ دان)ی خستە ئەستۆی حکومەتی هەرێمی کوردستان کـە ئەمـەش شایانی ڕێـزو شانازییە ..

منیش لە خودای مەزن داوا دەکەم کە نمونەی زۆر بێـت لـە پێنـاوی خزمـەت گـوزاریو لـە پێشخستنی باری زانستی میللەتەکەماندا.

- زۆر سوپاسی هەموو ئەو دۆستو برادەرانە دەکەم لە یەکەی ڕاگەیانـدنی سـەرۆکایەتی ئەنجومـەنی وەزیـرانو چاپخانـەی ڕێنوێـن/ بەڕێوەبەرایـەتی گشـتی توێژینـەوەو ڕێنمـایی کشـتوکاڵیو کۆمپیوتەری ئەستێرە کار دەکەن و ئەو مامۆستایانەی کە لە بەراوردو وردکاریدا هاوکاریان کردوم.

کەمال جەلال غەریب

نەورۆزی ٢٠٠٢ سلێمانی

پێشەکی

فەرهەنگ واتە، قاموس - معجم Dictionary لە (Diction) یان (Dictio) بە مانای ووشە - Word یان قسەکردن (Speaking) لە زمانی فەڕەنسی و لاتینی‌یەوە وەرگیراوە.

فەرهەنگ کتێبێکی سەرچاوەیی‌یەو وشەو زاراوەی تیادایە بە شێوەی ئەلف و بێ، لە سەرەوە بۆ خوارەوە ریزکراون.

بەرامبەرەکانیشیان بەشێوەی‌و وشەی هاو واتا (مرادف) یان راڤەکردن بە هەمان زمان یان چەند زمانێکی تر تیادا، ریز کراون هەندێك جار زانیاریشیان تیادایە دەربارەی بنەڕەت‌و حینجە کردنی تهجئە Spell) وشەکان.

فەرهەنگ هەیە بچووکە چی لە ژمارەی وشەکانیدا (ژمارەیان کەمە) یان لە راڤەی وشەکاندا.

بۆ نموونە: ماء Water = ئاو، بەبێ ئەوەی ئاوەکە راڤە بکرێت ئەم جۆرە فەرهەنگە پێی دەوترێت: فەرهەنگۆك یان قاموسچە: وەکوو: فەرهەنگۆکی ئینگلیزیی کوردیی ئینگلیزیی، مامۆستا شاکیر فەتاح ١٩٣٤. فەرهەنگ هەیە وێنەدارە، فەرهەنگ هەیە وێنەی تیادانیە، وەکوو لە دواییدا باسیان دەکەین، کۆنترین فەرهەنگ کە نووسرابێت، فەرهەنگی (کالیماکی غراماتیکی گریکی) یەکەم سێ سەد ساڵ لەپێش زاییندا نووسراوە، ناوی (زەخیرە) بووە، پێشەواترین میللەت لە دانانی فەرهەنگدا چینی‌یەکان بوون، کە لە سەدەی (١١) هەمی بەر لە زاییندا،فەرهەنگێکی زمانەوانی‌یان داناوە(٤٠) هەزار وشەی تیادا بووە، ئەم فەرهەنگە لە لایەن (باونش) ەوە دانراوە، کونترین فەرهەنگی زمانەوانی لە لاتینیدا ناوی اللغە اللاتینیە (lingua-latina) بووە لە لایەن (وارۆ) وە دانراوە کە لە ساڵی (٢٨) ی بەر لە زاییندا مردووە ، بەڵام فەرهەنگی تەواوی زمانی یۆنانی لە ساڵی (٩٧٧)ی زاینییدا لە لایەن (یولیوس) بولکس) وە دانراوە، یەکەم فەرهەنگی عەرەبی (معجم العین) بووە، لە سەدەی دووەمی کۆچیدا لە لایەن (الخلیل بن احمد الفراهیدی) یەوە لەنێوان ساڵانی (٧١٨-٧٩١) ی زاینییدا دانراوە، کۆنترین فەرهەنگی کوردیی کە نووسرابێت فەرهەنگی (ئەحمەدی خانی‌یە) کە لە ساڵی ١٠٩٤ هـ دا بە شیعر نووسیویەتیەوە، لە عەرەبی‌یەوە بۆ کوردی‌و ناوی ناوە (نەوبەهار)، کە لە داوێنی فەرهەنگی (الهدیة الحمیدیة في اللغة الکردیة) دا لە چاپدراوە: فەرهەنگ، واتە ، (المعجم = القاموس lexicon dictionary) بریتی‌یە لە چەند بەرهەمێکی سەرچاوەیی هەمە جۆرەی فراوان، بەڵام لە بنەڕەتدا بریتی‌یە لە لیستەی کۆمەڵە وشەیەك یان زاراوەیەك خۆیان‌و راڤەکانیان، دانانی فەرهەنگ پێی دەوترێت پیشەی فەرهەنگ دانان (الصناعة المعجمیة lexicography زانیاری وشەش (علم الکلمات - lexicolog)، فەرهەنگ بە پێی ژمارەی ماناکانیان دەکرێت بە چەند بەشێکەوە:

١- فەرهەنگی تاك زمان، أحادی اللغة monolingual لێرەدا دەبێت لیستەی وشەکان‌و راڤە کردنیشیان ، هەردووکیان بە هەمان زمان بێت، وەکوو فەرهەنگی خاڵ ، کوردیی- کوردی‌یە.

٢- فەرهەنگی جوتزمان (ثنائي اللغة = bilingual) وەکوو فەرهەنگی (هەنبانە بۆرینە) کوردیی فارسی‌یە لە لایەن مامۆستا هەژارەوە دانراوە.

٣- فەرهەنگی چەندینە زمان (الکثیر اللغات polyglot) ، کە راڤەی وشەکان بە چەند زمانێکی تری جیاواز دەبێت.

٤- فەرهەنگی سێ زمان القاموس الثلاثي اللغات-Triple-Langage) وەکوو فەرهەنگی زانیاریی وێنەدار/ عەرەبی- ئینگلیزی- کوردیی/ دانەری کەمال جەلال غەریب.

٥- فەرهەنگی چوار زمان (Tetra lingual) وەکوو (معجم مصطلحات- التکنولوجیا الکیمیائیة)، عربي انکلیزی، فرنسی، المانی، تألیف:- الدکتور مهندس یحیی مصطفی العجماوي. المهندس محمود اسماعیل - طبع في جمهوریة المانیا الدیمقراطیة/١٩٧٤.

ئینسکلۆپیدیاش واتە کەڵە فەرهەنگ (الموسوعة = دائرة المعارف Encyclopedia) جۆرێکە لە فەرهەنگ ، بەڵام وشەو زاراوەکانی یەکجار زۆرترن و بە دوورو درێژییەکی زۆرتر راڤەکراون، ئەمانیش بە پێی مادەکان چەند جۆرێکیان هەیە، وەکوو ئینسکلۆپیدیای جیۆگراف، ئینسکلۆپیدیای مەعدەنەکان.

The encyclopedia of The mineral-Kingdom

الموسوعة العربية الميسرة/ باشراف محمد شفيق الغربال عربي، عربي/ ۲۰۰۰ لاپەڕەیە.

لە فەرهەنگە بەناوبانگەکانیش بۆ نموونە:

١- فەرهەنگی گیاندارەکانی بەر لە مێژوو، واتە گیاندارە قڕتێکەوتووەکان:

Prehistoric animals نزیکەی (٩٦) لاپەڕەیە، ژمارەیەکی زۆری لە وێنەی ئەو گیاندارانە تیادایە کە بەر لە مێژوو ژیاون.

٢- فەرهەنگی وێبستەر WEBSTERS :

new collegiate dictionnry amerram webster copyright 1975

بریتیی لە (١٥٣٢) لاپەڕەو گەلێک خشتەو پاشکۆی زانستی تیادایە..

٣- فەرهەنگی :

Mc Graw-Hill Dictionary of SCIENTIFIC and TECHNICAL TERMS copyright 1978

لە پێناوی دانانی ئەم فەرهەنگەدا :

١- هەوڵم داوە کە زۆرترین وشەو زاراوە زانستی وەکوو ، کیمیا، فیزیا، بایۆلۆجی- کۆبکەمەوەو بەپێی ئەلفوبێ ریزیان بکەم.

٢- جاری وا هەیە، لە پاڵ وشە عەرەبییەکەدا دوو سێ هاوتام بۆ داناوە، بەپێی شێوەکانی زمانی عەرەبی بۆ نموونە:- الكزيما= قوباء.

انقليس- انكليس، حنكليس- جريث- قريث، ئەمانە هەموویان بەرامبەر ماس (نقە)ی کوردیی، یان لە بەشە کوردییەکەدا دوو سێ هاو ولتام بۆ ئەو وشە عەرەبییە نووسیوە، بۆ نموونە:

بەشی عەرەبی	بەشی کوردیی
كثيراء - قتاد- عنزروت- قريجة - شرشير	کەتیرە، گەون، زونی، جونی، گۆنیی، چەقچەق
اصابع العروس- اظافر الجن-اظافر الشيطان	تولتاق، کەرویشکی.
هشلة البقر	

٣- هەوڵم داوە کە وشەو زاراوەی کوردی تەواو بەرامبەر بە وشەو زاراوە عەرەبییەکان دابنێم.

٤- ئەگەر وشەو زاراوەی کوردیی تەواوم بەرامبەر بەو وشەو زاراوە عەرەبییانە نەدۆزییەوە، ئەوا پەنا ئەبەمە بەر وەرگێڕان یان بە کوردیی کردن.

٥- هەندێک وشەی زانستی بەناوی زاناکانەوەن وەکوو: وشەی (دهلية) بە عەرەبی Dahlia کە بەناوی رووەکزانی سویدی داهل (Dahl) وە ناونراوە. هەروەها وشەی : داروینیزم Darwinismکە بیروراو لایەنگرەکانی زانا Darwin دەگرێتەوە.

٦- وشەی مندلية (mendelism) پەیوەندی بە یاساکانی زانا مەندلەوە هەیە mendel لە زانستی کنێت (وراثة) دا.

٧- هەندێک لەناوی توخمە کیمیاییەکان ، کە بە کوردی هەن وەکوو خۆیان هێشتومنەتەوە وەکوو گۆگرد، زیو، زێڕ، ئەوانی تر بە ئینگلیزی.

- ئەو وشانەی کە بە پاشگری (Old) کۆتاییان هاتووە بە مانای (نیمچە) دێن وەکوو:
- کریستالۆید Crystalloid واتە نیمچە بلوور، هەندێک وشەی ناو لەبەر باری پێویستی کراون بە سەرچاوە وەکوو لە (نایترۆجین)ەوە Nitrogen نترجە واتە نیتراندن Nitrification وەرگیراوە بە مانای گۆڕینی ئەوشادربۆنیترات یان تێرکردنی خاک بە خوێی نیترات.
- لە فۆسفۆرەوە phosphorous وشەی تفسفر- الوميض الفسفوري phosphore scence وەرگیراوە بەمانای شەوقدانەوە یەک کە لە ئەنجامی هەڵمژینی تیشکەوە پەیدا بووبێتو دوای وەستاندنەکەی هەتا ماوەیەک هەر بەردەوام دەبێت.

- لە وشەی فلورینەوە Fluorine ، تفلور - استشعاع Fluor scence وەرگیراوە، بە مانای دەرپەڕاندنی ڕۆوناکییەك كە لە ئەنجامی مژینی تیشكەوە لە سەرچاوەیەكی تردوە پەیدا دەبێت.
- لە وشەی كاربۆنەوە carbon كربنە یان تفحم carbonization وەرگیراوە بە مانای بوونە كاربۆن یان بوونە خەڵووز.
- گەلێك خشتەو پاشكۆی زانستییم خستۆتە ئەم فەرهەنگەوە وەكوو:-

١. خشتەی ئەستێرە گەڕۆكەكان.
٢. خشتەی ئەستێرەو كۆمەڵە ئەستێرەكان.
٣. جیهانی گیاندارەكان.
٤. جیهانی رووەك.
٥. لیستەی توخمە كیمیاییەكان.
٦. خشتەی گۆڕینی یەكە زانستییە هەمەجۆرەكان.
٧. ئەلفبای گریكی (یۆنانی).
٨. هیمای پێشگرو زاراوە زاانستییەكان.
٩. خشتەی خولی توخمە كیمیاییەكان.
١٠. لیستەی پێشگرو پاشگرەكان بۆ نموونە وەكوو پێشگری (-bio) وەكوو لە وشە biology دا بە مانای زانستی ژیان (علم الحیاة)
١١. پێشگری دینۆ(dino) بە مانای ترسناك مخیف وەكوو لە وشەی دینۆ سۆردا dino saurus دا كە گیاندارێكی ترسناكی قرتێكەوتووە.
١٢. پاشگری logy بە مانای زانین واتە علم وەكوو لە وشەی زانستی جیۆلۆجیدا geology واتە زانستی زەوی = یان زەویزانی.
١٣. پاشگری (-it is) بەمانای هەوكردن یان التهاب وەكوو لە وشەی:-
ئاڵوو كەوتن التهاب اللوزتین- Tonsillitis .

١٤- پاشگری (-gen) بە مانای پەیداكەر (مولد) وەكوو لە وشەی هایدرۆجیندا (Hdrogen) بە مانای ئاو پەیداكەر.
١٥- هەندێك جار بۆ دڵنیایی زۆرتر، لە پاڵ ناوە ئینگلیزییەكاندا ، ناوە لاتینییەكانیشم بۆ گیاندارو رووەك نووسیوە وەكوو:-
كەرەوز/ كرفس/ common celery لاتینییەكەی: Apium graveo lenc
١٦- سوێسكە - حجل Partridge لاتینییەكەی cabis-graeca گێلاس = كرز - cherry لاتینییەكەی cerasus
پوشكە بە قنگە (جۆرە مێرووییەكە/ یعسوب- سرمان dragon Fiy ناوە لاتینییەكەی Libellviva.

هۆیەكانی دانانی ئەم فەرهەنگە :

ماوەی (٤٠) ساڵ ئەبێت كە پیشەی مامۆستایەتیم بۆ خۆم هەڵبژاردووە، ئەو پیشەیەی كە هەمیشە هەر شانازی پێوە ئەكەم، لەو ماوەیەدا لە هەموو پۆلەكانی قوتابخانە ناوەندیو ئامادەییەكاندا وانەی زانیاری هەمەجۆرەم ووتۆتەوە، وەكوو : (سەرەتای زانیاری ، كیمیا، زیندەوەرەكان، تەندروستی، فیزیا، رووەك، گیاندار، بیركاری . هتد).

بە زۆری لە ناوچەی كوردەواریدا زۆرجار تووشی گیروگرفت هاتووم لەبەر ئەوەی كە قوتابییەكانم بە باشی لە وانەكان نەئەگەیشتن چونكە وانەكان بە زمانی زكماكی خۆیان نەبوون، وە بۆ ئەوە ناچار ئەبووم كە بگەرێم بە شوێن زاراوەی زانستیدا (المصطلحات العلمیة).

هەر لەبەر ئەوە تەماشای زۆربەی ئەو فەرهەنگانەم كرد كە پەیوەندییان هەبووە بە زمانی عەرەبی یان كوردییەوە كە لەوەپێش چاپكرابوون، هەروەها پرسیشم لە رۆشنبیرانو خاوەن پیشەو پسپۆرەكان ئەكرد، لە ئەنجامدا نیمچە گەنجینەیەكم بۆ خۆم خست.

ئەوەبوو بەیانی (١١) ی ئازاری پیرۆز ئاواتی گشت دڵسۆزانی کوردی هێنایە دی، کە یەکێك لە بەندەکانی ئەوەیە: خوێندن بەرە بەرە لە قوتابخانە ناوەندیو ئامادەیی‌یەکاندا ببێت بە کوردی.

وە بۆ چەسپاندنی ئەو هەنگاوە شتێکی ئاشکرا بوو کە کتێبە عەرەبی‌یەکانی قوتابخانەکان وەردەگێڕێنە سەر زمانی کوردی لەبەر ئەوە پێویستی‌یەکی زۆرمان ئەبێت بە فەرهەنگێکی زانیاری ڕێكو پێك، کۆڕی زانیاری کورد بڕیاری لەسەر بدات بۆ ئەوەی کە لیژنەکانی وەرگێڕان سوودی لێ وەربگرن بەتایبەتی لە وەرگێڕانی کتێبەکاندا جگە لەوەش کە ئەڕوانینە میللەتانی سەر زەوی ئەبینین کە هەندێکیان وا گەیشتنە مانگو خەریکن بەرەو ئەستێرەکانی تر ئەڕۆن، وە هەمیشە هەوڵ ئەدەن بۆ ئاسانکردنی کاروباری هاتوچۆکردن بەناو بۆشایی دەوری خڕۆکی زەویدا، وە هەندێکی تریشیان هەر خەریکن بە ناخی دەریادا ئەچنە خوارەوە بۆ ناسینو سوود وەرگرتن لە گیاندارو رووەك، دەرمانو دەریا، رۆژ بەرۆژ خواردەمەنیو جلو بەرگو کەرەسەی خانوو، دەرمانو هۆی حەواندنەوەو تازەیان تازەتر دادەهێنن، ئێمەی کوردیش لەناو چەقی ڕێگەدا وەستاوین فریای ئەوە ناکەوین تەنانەت دۆزینەوەو داهێنراوەکانی میللەتانی تر بژمێرین، بەڵام دوور نی‌یە کە میللەتی کوردیش بە هەوڵو تەقەلای گشت دڵسۆزەکانی ڕێ ڕەوی زانستی بگرێتو بگاتە ریزی میللەتە پێشکەوتووەکان.

جا لەبەر ئەوە بڕیارمدا کە ئەم کۆمەڵە زاراوە زانستی‌یانە بخەمە شێوەی فەرهەنگێکەوە ئەویش ئەم فەرهەنگەیە کەوا لەبەر دەستتاندایە.

وشەی زاراوەی عەرەبی‌یەکانم بە پێی جۆری زانستی‌یەکان جیا کردوەو هەر یەکەی نیشانەی خۆیم بۆ داناوە بۆ نموونە :" کیمیا ك فیزیا- ف، حیوان ح .. هتد".

ئەگەر وشەی زاراوەی زانستی کوردی هەبوو بێت بەرامبەریان دام ناون، ئەگەر نەبوو بێت یان وەرمگێڕاونەتەوە سەر کوردی بە پێی بیروڕای خۆم، یان بەچەند دێڕێك روونم کردوونەتەوە ، یان وشەی زاراوە لاتینی‌یەکانم" واتە زانستی یەکانم" بۆ داناونەتەوەو خستومنەتە ناو دوو کەوانەوە، من وای دانانێم کە ئەم کردارەم لە هەموو روویەکەوە تەواوە، بەڵکە بە پێچەوانەوە، چونکە کرداری هیچ مرۆڤێك بە تەنها، تەواونییە، وە لە کەموکوڕی بەدەر نییە، جگە لەوەی کە دەریای زانستی هەرگیز لەبن نایەت.

لەبەر ئەوە تکا لە هەموو رۆشن بیرانو پسپۆرانو خوێندەوارە بەڕێزەکان ئەکەم کە بە چاوی بێ لایەن سەیری ئەم فەرهەنگە بکەنو لێی بکۆڵنەوە وەچی کەمو کوڕی‌یەکی تێدا ئەبینن لەمەر بارێکەوە بێت خێرا بە دەمی یان بە نووسین ئاگادارم بکەن، بۆ ئەوەی کە بە شانازی‌یەوە چارەسەری بکەم لە چاپی دووەمدا، چونکە ئاشکرایە کە خوێندەوار باشتر هەڵەو کەمو کوڕی ئەدۆزێتەوە وەك لە دانەر، بەتایبەتی تکایان لێ ئەکەم ئەگەر وشەی زاراوەی زانستی ئەزانن بەرامبەر وشەی زاراوە عەرەبی‌یەکان با بۆم بنێرن بەمەر شێوەیەك بێت لە شێوەکانی زمانی کوردی ئەگەر وشەیەك یان زاراوەیەك جێگەی تەواوی خۆی نەگرتووە ئاگادارم بکەن، جگە لەوەی کە هەندێك وشەو زاراوەی عەرەبی تیایە کە تەنیا بە چەند دێڕێك روونم کردوونەتەوە، چونکە وشەی زاراوەی کوردیم دەست نەکەوتووە کە دایان بنێم بەرامبەریان ، تکام وایە لەم رووەشەوە یارمەتیم بدەن، وە ئەم کردارە بە پێویستی‌یەکی نەتەوایەتی سەرشانی خۆیانی دابنێن بۆ ئەوەی کە بتوانین لە دوا رۆژدا فەرهەنگێکی زانستی فراوانتری بژار کراوە (بەوێنەوە) دابنێین.

تێبینی:

(١) لەبەر باری ناهەمواری دەرامەت لە پێشتر نەمتوانی هەموو فەرهەنگەکە بەسەریەکەوە چاپ بکەم، بەڵکە تەنها سێ بەرگ نەبێت ئەویش بە یارمەتی کۆڕی زانیاری کورد کە زۆر زۆر سوپاسیان ئەکەم.

(٢) لەبەر ئەوەی کە وشەی ئینگلیزیم بەرامبەر هەندێك لە وشە عەرەبی‌یی‌کان دەست نەکەوتووە، هەندێك جار وشە عەرەبیو کوردی‌یەکانمان لەبەر گرنگی هێشتۆتەوە، بۆ ئەوەی کە لە کیسمان نەچن.

مەبەستەکانم لە دانانی ئەم فەرهەنگەدا

١- راکێشانی سەرنجی خوێندەواری کورد بەرەو زانستی ، چونکە ئیمڕۆ زانستی بریتی‌یە لە ژیان، وە ژیان بریتی‌یە لە زانستی.

٢- پێشکەشکردنی هەندێك زاراوەی زانستی بە وەرگێڕو قوتابی و خوێندەوارە بەڕێزەکان بۆ ئەوەی سوودی لێ وەربگرن.
٣- بڵاوکردنەوەی زانستی‌یە بە هەموو جۆرەکانی‌یەوە لەناو میللەتەکەماندا.
٤- پڕکردنەوەی کەلێنێك لە کتێبی زانستی هەمەجۆرە لە کتێبخانەی کوردیدا.
٥- زانیاری زمان بنچینەی هەموو زانیاری‌یەکانە چونکە هۆیەکە بۆ تێگەیشتنی مانای وشەکان و زاراوەکان لەبەر ئەوە لە دێر زەمانەوە بیروڕای مرۆڤ بۆ ئەوە چووە کە فەرهەنگ دابنێت بۆ کۆکردنەوەی وشەو ماناکانی، بە هۆی دۆزینەوەو داهێنانی شتی تازەوە دانیشتوانی سەر خڕۆکی زەوی لە یەکتری نزیك بوونەتەوە ، گەرچی زمانەکانیشیان جیاوازبن، وە پەیوەندی ئابووری و بازرگانی و کۆمەڵایەتی لە نێوانیانا پەیدا بووە، لەبەر ئەوە پێویست وایە کە فەرهەنگ زۆر بێت، بۆیە منیش خۆم بە بەختیار ئەزانم کە ئەم فەرهەنگە پێشکەش بە خوێندەوارەکانی میللەتەکە بکەم، بۆ ئەوەی لە وەرگێڕانی کتێبی ئینگلیزی و عەرەبی قوتابخانەکاندا سوودی لێ وەربگیرێت.

ئیتر بەرەو دوا ڕۆژێکی ڕووناکترو ژیانێکی پڕ بەختیاری، کە ئاواتێکی بەرزی هەموو کوردێکی دڵسۆزە.

دانەر:

کەمال جەلال غەریب

ئەندامی یەکێتی نوسەرانی کورد

ئەندامی یاریدەدەری کۆڕی زانیاری کورد

سەرپەرشتیاری پسپۆری / خانەنشین

ئەندامی پەرلەمانی کوردستان / خانەنشین

هەندێك پەند کە لەسەر فەرهەنگ نوسراون:

هەر کەسێك ڕۆژێك لە ڕۆژان کتێبێك دابنێت لە ڕۆژی دووهەمدا ئەڵێت: ئەوەم لێ بگۆڕیبایە چاك بوو ، یان: ئەوەم بۆ زیاد بکردایە چاکتربوو، خۆ ئەگەر ئەوەم پێش بخستایە باشتر بوو وە ئەوەم لێ لابردایە جوانتر بوو، ئەمەش پەندێکی مەزنە، وە بەڵگەیەکە بۆ زاڵ بوونی هەست کردن بە کەموکوڕی بەسەر مرۆڤدا.

عیمادی ئەسفەهانی

ئەوەی کتێب دائەنێت بە تەمای ستایشە بەڵام ئەوەی فەرهەنگ دائەنێت ئەوەندەی بەسە کە لۆمە نەکرێت.

دکتۆر جنسن

بانگەواز

بۆ هەموو زاناو پسپۆڕان‌و رۆشنبیران‌و ئەدیبانی کورد ...

بۆ ئەوەی میللەتی کورد جێگە پێی خۆی لە دواوەی کاروانی زانستی جیهانیدا بکاتەوەو بتوانێت باس‌و وتارو کتێبی زانستی‌و تەکنیکی بە کوردی دابنێت، یان وەریان بگێڕێتە سەر زمانی کوردیی. دەبێت فەرهەنگی زانستی‌یشی هەبێت، دەبێت زاراوەی زانستی هەبێت‌و بۆ ئەوەی زاراوەی زانستیشی هەبێت دەبێت دەزگایەکی فراوانتر بۆ ئەم مەبەستە لە کۆڕی زانیاریی کوردیدا هەبێت، دەزگایەك کە شوێن‌و کادیرو کتێبخانەی زانستی هەمە جۆرەو ئامرازی چاپکردن‌و دارایی . تایبەتی خۆی هەبێت چونکە وەکوو لە ئەنجامی تاقیکردنەوەی (٢٤) ساڵەوە بۆمان دەرکەوتووە کە کۆڕی زانیاری عیراق (دەستەی کورد) هەتا رادەیەکی کەم توانیوێتی بەم کارە پیرۆزە هەستێت، ئەم دەزگایەش لە رێگەی چەند لیژنەیەکی پسپۆڕەوە دەست بکات بە کۆکردنەوەی وشەو زاراوەی زانستی کوردیی کۆن‌و دانانی هینی نوێ، ئینجا لە سەر لاپەڕەی رۆژنامەو گۆڤارە کوردی‌یەکاندا یان بەشێوەی نامیلکە بڵاویان بکاتەوە، بۆ وەرگرتنی تێبینی‌و بیروڕاو رەخنەی رۆشنبیران، ئنجا لە رێگەی کۆنگرەوەو لەسەر رۆشنایی ئەو تێبینی‌یانە تەتەڵەیان بکاتەوە، لەبەر ئەوە زۆر تکا لە لێپرسراوەکانمان دەکەم لە هەموو وەزارەت‌و داەو دەزگا زانستی‌و رۆشنبیری‌و ئەدەبی‌و زانکۆ و قوتابخانە ئامادەیی یەکاندا کە هەر کەسە لە لایەنی خۆیەوە چاکی لاوێتی لێ هەڵبکات‌و هەوڵێکی بێ پایان بدات، بۆ هێنانە دی ئەم کارە پیرۆزەو بە ئەرکێکی نەتەوایەتی سەرشانی خۆی بزانێت.

بۆیە پێویستە پرۆسەی زانستی بکەین بە مەشخەڵێك لە ژیانی رۆژانەماندا ئەو بیروڕاو بنەمایانەمان بکەین بە بنچینەیەك بۆ چۆنیەتی مامەڵەکردن لەگەڵ زانستیداو وای لێبکەین کە بچێتە ژێر رکێفی خۆمانەوەو هەوڵ بدەین کە زانستی پێش بخەین وە گەشەی پێ بدەین‌و زاناکان‌و نووسەرە زانستەکان هان بدەین بۆ پێگەیاندنی بەرەیەکی نوێ کە باوەڕی بە زانست هەبێت بۆ بەرژەوەندی میللەتەکەمان.

کەمال جەلال غەریب

سلێمانی نەورۆزی ٢٠٠٣

کورتەیەك لە ژیانم:

- لە (١٩٢٩) ز لە شاری سلێمانی لە کوردستانی عێراق دا لە گەڕەکی کانیسکان لە نزیك پرۆژەی مایکرۆیفی ئێستا لە دایك بووم.
- قۆناغی خوێندنی سەرەتاییم لە ناوچەی قەرەداغو چوارتا، قۆناغی خوێندنی ناوەندیو ئامادەییم لە شاری سلێمانی تەواو کردووە.
- ساڵی ١٩٤٧ لە راپەڕینەکانی شاری بەغدا بەشداریم کردوەو گیراوم بۆ ماوەی (٣) مانگ، پاش ئازارو ئەشکەنجەیەکی زۆر ئازاد کرام.
- لە ساڵی (١٩٤٨) دا لە کۆلێژی دەرمانسازی (الصیدلة) وەرگیراوم بەڵام بە هۆی باری سیاسییەوە بێبەش کراوم دوایی چوومەتە خانەی بەرزی مامۆستایان.
- ساڵی (١٩٥٢) بە پلەیەکی زۆر باش لقی زانیارییە سرووشتییەکانی (کیمیا) لە خوێندنگای مامۆستایانی بەرز (دار المعلمین العالیة) لە بەغداد تەواو کرد.
- لە ساڵی (١٩٥٤)دا بە هۆی بیروباوەڕی پێشکەوتن خوازییەوە گوێزرامەوە بۆ شاری بەسرە.
- لە ساڵی (١٩٥٩) دا بووم بە بەڕێوەبەری قوتابخانەی ئامادەیی کوڕانی سلێمانی.
- لە ساڵی (١٩٦٢– ١٩٦٩) بووم بە مامۆستای یەکەمی کیمیاو یاریدەدەری بەڕێوەبەری پەروەردەی سلێمانی.
- لە (١٤) ی رەمەزانی ساڵی (١٩٦٣) زیندانی کرام بۆ ماوەی (٤) مانگ پاشان هەر لە هەمان ساڵدا لە رەشبگیرییەکەی شاری سلێمانی لە حامیەی سلێمانی بۆ ماوەی (٣) مانگ زیندانی کرام.
- لە ساڵی (١٩٧١) دا بووم بە پسپۆڕی پەروەردەیی (کیمیاو زیندەوەرزانی) لە پارێزگای هەولێر بۆ سەرپەرشتی کردنی مامۆستایان لە هەولێرو سلێمانیو دهۆك.
- لە ساڵی (١٩٧٨) بە هەمان فەرمان گوازرامەوە بۆ سلێمانی.
- ساڵی (١٩٨٤) بە هۆی باری رامیاریو ناهەمواری کوردستانەوەو بە زۆر نەبوونم بە بەعسی خۆم خانەنشین کردووە.
- لە ساڵی (١٩٥٦) دا ژنم هێناوەو خێزانەکەم مامۆستا(ناجیە شێخ قادر) ە.

ناوی منداڵەکانم:

١- (تریفە) "کچە" ئێستا مامۆستای زانکۆیە پسپۆڕە لە رووەکزانیدا (علم النبات).

٢- (تانیا) ژمێریارەو لە سوید دادەنیشێت.

٣- (توانا) ئەندازیاری شارستانییەو خاوەنی (مەڵبەندی کومپیوتەری ئەستێرە)یە لە سلێمانی.

٤- (تارا) دکتۆرەو پسپۆرە لە نەخۆشییەکانی ژنانو هەناوییدا لە لەندەن دادەنیشێت.

٥- (دانا) ئەندازیاری ئاودێرییە لە سلێمانی.

پێش ئەوەی لە کۆلیج دەربچمو بە فەرمانبەر دابمەزرێم زۆر هاوین ئیشم کردووە، وەکوو چاودێری کرێکارانی رێگەوبان و هەڵژماریی لە فەرمانگەی نفووسدا، بەڵام دوای ئەوەی کە دامەزرام بە مامۆستا لە هاویندا، لە ماڵانو لە قوتابخانەکاندا، وانەی تایبەتیم وتۆتەوە.

نزیکەی (٤٠) ساڵ مامۆستایەتیم کردووە لە قوتابخانەکاندا.

لە ساڵی (١٩٧٧) تووشی نەخۆشی شەکرە بووم.

یەکجار گەشتم کردووە بۆ دەرەوەی وڵات (سوریا،تورکیا، بولغاریا، یۆنان)

لە ساڵی (١٩٩٢) ەوە هەڵبژێردرام بۆ ئەندامی یەکەم ئەنجوومەنی نیشتیمانیی کوردستان.

چالاکی لە بواری کۆمەڵایەتیدا:

- لە ساڵی ١٩٦٩ بووم بە سەرۆکی کۆمەڵەی هەرەوەزی مامۆستایان لە سلێمانی.
- (٣) سێ جار ئەندامی کۆنگرەی مامۆستایان بووم لە سلێمانی.
- یارمەتی زۆری کتێبخانەی (سلێمانی)م داوە بە گۆڤارو پەرتووکی زانستی، هەروەها هەوڵمداوە کتێبخانەیەکی گەورە بۆ خۆم دابمەزرێنم.

چالاکی لە بواری رۆشنبیریدا:

- لە ساڵی (١٩٥٤) ەوە ئەو ماوەیەی کە لە شاری بەسرە بووم بەشداریم کردووە لە دەرکردنی گۆڤاری (المثقف)دا.
- ئەندامی کۆڕی زانیاری کوردو یەکێتی ئەدیبانی کوردو کۆمەڵەی زانستی کوردییم.
- ئێستا خاوەنی ئیمتیازی گۆڤاری (سەردەمی زانست)م کە گۆڤارێکی زانستییەو دەزگای چاپ و پەخشی (سەردەم) لە سلێمانی دەری دەکات.

سوپاس بۆ ..

١- خێزانەکەم مامۆستا (ناجیە قادر) کە یارمەتییەکی زۆری داوم لە هێنانەدی ئەم فەرهەنگەدا بەوەی کە زۆر لە ئیشە تایبەتییەکانی خۆمی رادەپەڕاند بۆ ئەوەی من خۆم تەنها بۆ دانانی فەرهەنگەکە تەرخان بکەم.

٢- جگەر گۆشەکانم بیلبیلەکانی چاوم:

تریفە و هاوسەرەکەی باوکی لەیلان   تانیا و هاوسەرەکەی باوکی دیلان   توانا و هاوسەرەکەی دایکی میران
تارا و هاوسەرەکەی باوکی نەشوان   دانا و هاوسەرەکەی دایکی ژیر .

٣- بەڕێز باوکی (دیلان) کە لەم چەند ساڵەدا لە پاکنووس کردنی ئەم فەرهەنگەدا یارمەتی داوم و چەند نسخەیەکیش لە (فەرهەنگی گیانداران و فەرهەنگی رووەکە ئابوورییەکان و زاراوە زانستییەکان)ی بۆ چاپ کردم لە دەرەوەی وڵات.

ا-دفلي	Oleander	ژاله، ڕووەکی ژاڵە.
إئتلاف - انسجام	Harmony	تەبایی، ڕێکی زەوی.
اب	Father	باووك.
آب	August	گەلاوێژ، مانگی ئاب، ئاگستۆز "٣١"ڕۆژە، مانگی هەشتەمە. مانگی خەرمانانی کوردی.
ابابيل		کاردە پەلە، تەرنەئەبابیلە غازی، جۆرە باڵندەیەکە.
اباجور	Lampshade	کلاو ڕۆژنە، دوکەڵ کێش.
اباكيم	Ratel	هەنگوێن خۆرە، مێروله خۆر، جۆرە گیاندارێکی شیردەرەی بێ ددانە.
اباض	Rope	پەت.
اباه		جۆرە ماسییەکی دەریایی کەتەی ڕەنگینی بریسکەداریپانکەڵەیە.
ابان	Time	سەرەتا، وەخت، وەرز.
إباده	Destruction	قەلاچۆکردن، بن بڕکردن.
ابته	Anger	تووڕەیی.
إبتر	Tail less	کوڵ، بێ کلك.
إبتزاز - إختلاس	Peculation	دزین، پارەوەرگرتن بە فێڵ.
ابتايت - الاباتيت	Apatite	ئەپاتایت، بریتی‌یە لە مادەی کالسیۆم، فۆسفەیت بە شێوەی کریستاڵ لە جۆرە بەردێکی سروشتی‌دا.
ابتلاع	Deglutition	قووتدان، هەڵ لووشین، دابلاندن داهێنان.
ابتسامة	Smiling	بزە، زەردەخەنە.
ابتعاد	Discord	بشکوڕین، دوورکەوتنەوە
ابتدائي	Primary	سەرەتایی.
ابتدائيات	Protozoa	پروتوزوا، گیاندارە سەرەتایی‌یەکان وەکو ئەمیبا.
ابتدائيات سوطية	Flagellata	گیاندارە سەرەتایی‌یە قامچی‌دارەکان.
ابح - اجش - اجش الصوت	Hoarse	دەنگ نووساو، دەنگ گڕ، دەنگ گەورە.
ابخر - فاسد	Foulbreathed	دەم بۆگەن.
ابدال - تغيير	Substitution	گۆڕین.
ابداع	Creation	جوان کاری، شیرین کاری.
ابداية - ابدية	Everlasting	بەردەوامی، بێ کۆتایی.
آبدة - موحشي	Wild	دڕندە.
ابراز	Defection	دەرهاویشتن، فڕێ دانی هەندێك مادەی تلپە یان بێ کەڵك یان زیان بەخش لە لەشەوە بۆ دەرەوە وەکوو گوو میز.
ابرش - مبقع	Speckled	بەڵەك، بازوو، بازەڵە. بازك، شاڵ.
ابرص	Leprous	بەڵەك، بازوو، بازەڵە بازك، کوڵ.
ابرونية	Abronia	ڕوەکێکی بچوکە گەڵاکانی لە گورچیلە ئەچێت کوڵەکانی زەردو بۆن خۆشن.
ابراميس	Bream	جۆرە ماسی‌یەکە لە ڕەگەزی سووره ماسی.
ابراق ضوئي	Photo Telegraphy	(فوتو تیلیگرافی) ناردنی وێنە لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر بە ڕادیۆ.
ابريسم - حرير	Silk	هەورێشم، سوورمە، ئاوریشم.

ابرة	Needle	دەرزی، دەرزیلە، چەلـێ.
ابرة الراعي	Stork Bill	شەمەدانی، دەنوکی لەقلەق، ڕووەکێکی کورتی تەمەن درێژە بە تۆو قەڵەم زیاد ئەکات، تۆوەکەی شاخی پێوەیە.
ابرة التطعيم	Syringe	شرینقە، دەرزی.
ابرة مغناطيسية	Magnetic Needle	دەرزی موگناتیسی، دەرزی ئاسن فڕێن، دەرزی قیبلەنما.
ابرة اللسع، ابرة السم	Vespa Sting	چزوو، زبانە.
ابرة الراهب	geranium	گیایـەکی تەمـەن درێـژە قەدەکـەی گـرێ گرێیـە، گوڵەکـەی پێنـج پەلکـە بەرەکەی قوتویەکی قاومیی‌یە وەکو دەنووکی هەبێ وایە.
ابريق	Pitcher	مەسینە، ئافتاوە لوولێنە، کەمۆڵە.
ابريق القهوة		جەزوە.
إبريق زجاجي	Water jug	مەسینەی شووشە.
ابريق الشاي		قۆری، چادان.
ابرلز		پیسایی کردن.
ابرية، هبرية	Dandruff	کرێش، کرێشی سەر.
ابريز - ذهب خالص	Pure Gold	زێڕ، تەڵا، ئاڵتون، زێڕی پاك.
ابريل	April	گوڵان، نیسان، شەستە باران، هـەرمێ پشـکوان، مـانگی چوارەمـە، "٣٠" ڕۆژە، ئەبریل.
آبري		گیایەکـە گەڵاکـەی سـپیی زیوییـە بـۆ ڕازاندنـەوەی باخچـەکان بەکاردێت، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی زەردە.
ابرام	Confirmation	قایم کردن، بەستن.
ابزيم	Clasp = buckles	بەلەزوانە، بەرەزوانە، ئاوزوون، قۆپچەی نێرو مێ، قرتێنە.
ابصار	Vision	بینین، چاوکردن، هەست کردن بە ڕووناکی.
ابض	Ham	(هامسترینگ) ژێرەوەی ئەژنۆ. بن هەنگڵ.
ابط	Arm Pit	بن دەست، بن باخەڵ، بن هەنگڵ، بن کەفش.
ابط النبات	Axilla	(ئەکسیلا) گۆشەی نێوانی گەڵا و لقەکەی
ابعاد	Abduction	دوورخستنەوە.
ابق	Abaca	(ئەباکا)، گوش گیایەکی بەرزی گەڵا پانە بەرەکەی زەردە لە قەدەکەی جۆرە ریشاڵێك دەرئەهێنرێ بۆ دروست کردنی گوش.
ابقار	Bovine=chattie	مانگا، ڕەشە ووڵاخ، چێڵ.
ابقع	Plebald	پەڵە پەڵە، پنکە پنکە.
ابكم - اصم	Mute	لاڵ، بێ زمان.
ابل - بعير	Camel	ووشتر.
ابلاغ	To Inform	ڕاگەیاندن.
ابله	Imbecile	گێژ، گەمژەل، حول، حەپۆل، وور، کەودەن، دەبەنگ، پلەی زیرەکی لە ٢٥-٥٠٪ گەوج، کەمژە گێل، مێشۆ.
ابله	Bull of burn	بلۆقی سووتاوی
ابلق	Plebald	بەڵەك، شل، بازك، بازوو.

ابلق	Chat	کاسەڵە، سوێسکە، باڵندەیەکی بچوکی باڵ درێژی کلک خڕە لەسەر کـرم ئەژی هێلکەکەی شینی مەیلەو سەوزە.
ابلوج	Sugar Candy	قەنە، قەندە، هەنگوینی شەکری قامیشی ووشك کراوە.
ابلیا	Abelia	دەوەنێکی رازاندنەوەیە هەمیشە سەوزە، بەرزی (١-٢)م. گەڵاکانی سەوزەو لە پاییزدا سـوور ئـەبن، گوڵـەکانی وەك زەنـگ وایـە سپییە، بـە شـێوەی هێشوو، یەکی دوو گوڵی پێوەیە، بۆ پەرژین دەست ئەدات، بەقەڵەم و تۆو زیاد ئەکات.
ابلیس	Satan	ئەهریمەن، ئەهرەمەن، شەیتان.
ابلکاج	piywod	تەختەی تەنك، تەختەی موعاکەس.
ابن	Son	کوڕ. ڕۆڵە.
ابنة	Daughter	کچ.
ابنة	Gnaur	مێخەکە، بزماری پەنجە.
ابن الماء - مالك الحزين	Heron	شاهۆی سپی، جۆرە باڵندەیەکە.
ابن اوی	Jackal	چەقەڵ، تورك. تۆری، گەرە شاخ.
ابن حرام - ابن زنا	Bastard	زۆڵ، بیژی.
ابن عرس	Weasel	مشکی خورما، راسۆ، گیاندارێکە لە مشك ئەچێت لە زستاندا پێستەکەی سپی ئەبێت.
ابن عرس المنتن	Polecat	بۆگەنکە مشکی خورمای بۆگەن، جۆرە گیاندارێکە لە دەڵەك ئەچێت بەلام بچوکتر و درێژترە قاچی کورتە گوێچکەی زۆر بە دەرەوە نییە، رەنگێکـی بـۆری خۆڵەمێشـی هەیـە، هێڵـی رەش و زەردی تێدایـە، لەشێکی لاکێشەیی هەیە پشتی زەردو ژێـر سـکی سپییە مریشك و کۆتر ئەخوات.
ابن مقرض	Ferret	جۆرە گیاندارێکە لە مشکی خورما ئەچێت بۆ ڕاوکـردن بەکارئەهێنرێت رەنگی سپی مەیلەو زەردە، مشك و چۆلەکە ئەخوات.
ابنوس	Ebony	ئیبونـی، عەبـەنووس، ئەبـەنووس، درەختێکـی ناوچەگەرمەکانـە وەك دار گوێزوایە، گەڵاکەی لە گەڵای سنەوبەر ئەچێت، بەرەکـەی وەك تـرێ وایـە تەختەیەکەی ڕەش و ڕەق و بەنرخە.
ابهام	Thumb	پەنجە گەورە، پەنجەکەڵە، ئەسپێ کوژە، بەرانك، قامکە گەورە، تلیاکردی، کەڵەموست.
ابهر	Aorta	(ئورتا) پشت، شاخوێنبەر، گەورەترین بۆری خوێن بەرە، خوێن لە دڵەوە ئەبات بۆ لەش.
ابهق	Vitiligo	بەڵەك، بازوو، بازەڵە.
ابهل	Sabin	سەروی کێوی، عەرعەر، هەورێس، هەڤریسك.
ابهة	Grander = Pomp	تەنتەنە، کەشخە، مەزنی، شکۆیی، فەخفەخە.
ابو الخطاف	Kite	کۆلارە، کوڕ کورە.
ابو الرقص	Kingfisher	ماسی گرە.
ابو الركب	Foot and mouth disease	نەخۆشییەکی درمە ئەبێتە هۆی تاو ئازارێکی زۆر بە تایبەتی لە ئەژنۆدا، نەخۆشی پێی مەڕو مالات وولاخ.
ابو الزمیر	Pipefish	جۆرە ماسییەکە.

ابو العفن - ابو المنتن	Zorll=Polecat	(پوليكات) بۆگەنكە گياندارێكى شيرەدەرى گۆشت خۆرى تسكەنى بۆگەنە چونكە بۆگـەنێك بەرئەداتـەوە بۆ دوور خستنەوەى دوژمن لە خۆى پێستەكەى بەنرخە.
ابو العيد	Lady bird	خاڵخاڵۆكە، جۆرە مێروويەكى بەسوودە چونكە مێروى تر ئەخوات.
ابو المدلج	Hedgehog	ژيشك، ژوژو.
ابو براقش	Common bullfinch	(كۆمۆن بوليفينچ) باڵندەيەكى بچووكە لە چۆلەكە ئەچێت پەڕەكەى بۆرە ناوەڕاستەكەى سوورە ژێرەوەى ڕەشە. خۆى كيف ئەكاتەوەو ڕەنگاو ڕەنگ دەرئەكەوێت.
ابوبرجيس		دەرەختێكى دڕكاوىيە گوڵەكەى پەمەيىيە.
ابو بريص	Gecko	(جيكـو) مارمێلكـە، سـەرمازەڵە، شـەوگەرد، قومقومۆكـە، بيلەكـەرە، مـار ماروشك، ويزويزە، پيس پيسوك، جۆرێكە لە مارمێلكە.
ابو بوز	Garfish = halfbeak	جۆرە ماسىيەكە.
ابو جراب	Pelican	سەقاقوش، جۆرە باڵندەيەكە.
ابو جلمبو، ابوجنيب	Crab	(كراب) قرژاڵى ڕووبار، قرژانگ، قرژانگى ڕووبار، چنگار، خەرچنگ.
ابو جنيب ازرق	Blue crab	قرژاڵى شين.
ابو جنيب ذوقوقعة	Shelled carb	قرژاڵى قاقلەدار.
ابو حبيب	Sectretary bird	مايينى شەيتان، جۆرە هەڵۆيەكى ناشرينە.
ابو حديج	Stork	حاجى لەقلەق، لەقلەق.
ابو حراب	Oryx	مانگا كێوى.
ابو خريان	Chicken Pox	مێكوتە.
ابو خضير	Bee eater	خەنجەر بالآ، كەنسمە، جۆرە باڵندەيەكى هەنگ خۆرە.
ابو خيجة	Liver fluke	پەپوولە،كرمى جگەر. بەزۆرى تووشى مەڕو ماڵات ئەبێت.
ابو دخنة	Reed warbler	باڵندەيەكە ڕەنگەكەى لە ڕەنگى كلاوكورە ئەچێت.
ابو دميم	Canary grass	گياكانارى.
ابو دقيق	Butterfly	جۆرێكە لە پەپولە، مۆرانە.
ابو ذقن	Aard vark	بەرازى زەوى، چەناكەدار، گياندارێكى شيرەدەرى ئەفريقايى مێروولە خۆرە.
ابو ذهب		گياندارى زێڕى.
ابو ذويل		گيا ڕيشە، گيايە بە ڕيشە.
ابو ذنيبة - شرغوف	Tadpole	سەرەمێكوتە. بەچكەى بۆق.
ابور	Glutton	تێرنەخۆر، زۆرخۆر، چلێسى.
ابو زريق	Common jay	(كۆمۆن جاى) بۆرەك، جۆرە باڵندەيەكە پەڕەكەى شەرابى و كلكى ڕەشە، باڵەكـەى پەڵـەى سپىى پێوەيـە، دەنووكـى و قـاچى قاوەيىيـە لـە قەلەرەشـكە ئەچێت، لە چۆلەكە گەورەترە.
ابو زقاية	Black Bird	چێشكە، جۆرێكە لە چۆلەكە.
ابو زلة		جۆرە باڵندەيەكە لە مراوى ئەچێت، ملى درێژە، سەرى قاوەيىيە سنگى سپىيە.
ابو سريع	Tinder	پووشوو، كۆڵە زوانە، پيفو، خەركۆڵ، قاو "بۆ ئاگركردنەوە"
ابو سعن	Marabou	(ماربو) سەقاقوش، جۆرێكە لە حاجى لەقلەق.

ابو سولع	Oryx	مانگا کێوی.
ابو سوم	Opossum	(ئۆپۆسۆم)، گیاندارێکی ئەمریکی توورەکە دارە لەمشك ئەچێت، لەکاتی مەترسی دا بەدرۆ خۆی ئەمرێنێ.
ابو سويف	Hordeum	گزرەگیا، جۆ کێویلە، ڕووەکێکە لە جۆ ئەچێت، بۆ ئالیکی ئاژاڵ بەکارئەهێنرێت.
ابو سويف	Swordfish	شیرە ماسی، ماسی‌یەکی زەریایی کەتەی لمۆز درێژە.
ابو شص	Angler	ماسی‌یەکی دەریایی قولابدارە، سەرێکی زل و دەمێکی پانی هەیە.
ابو شوارب	Barbel	(باربڵ) جۆرە ماسی‌یەکە، سمێڵە.
ابو شوارب	Caesal Pinia	(سیالپینیا) ڕیشی مەلیك، درەختێکی بچکۆلەی جوانە، گەڵاکانی ئەوەرێ، نزیکەی ٤م بەرز ئەبێتەوە، گوڵەکانی زەردن بەڵام ئەندامی نێرەکی‌یەکانی پەمبەیین وە لە گوڵەکە دێنە دەرەوە، وە گوڵەکانی بەشێوەی هێشوون، بەرەکەی لە فاسولیای سەوز ئەچێت.
ابو صريرة	Navel lemon	لیمۆی ترشی گەورە.
ابو صوف - ثعلب افريقي صغير	Fennec	(ڤینیك) جۆرە ڕێوی‌یەکی گوێ درێژە.
ابو صوي	Lapwing	جۆرێکی ناشرینە لە هەلۆ، مار ئەخوات
ابو طيلون	Abutilon	ڕووەکێکە لە ناوچە گەرمەکاندا ئەژی.
ابو طيط	Plover	(پلۆڤەر) زیقاوڵە، جۆرە باڵندەیەکی قەراغ ئاوە خێرا ڕا ئەکات.
ابو ظفر	Spurwinged- Plover	داوە کۆستە، باڵندەیەکە بەشی سەرووی سەری ڕەشە، پشتی سەری پەڕی پێوەیە وەك نینۆك وایە، ملی سپی‌یە.
ابو عمى	Mole	مشکە کوێرە
ابو عوف	Locust	نێرە کوللە
ابو فصادة -ام عجلان	Wagtail	کلك هەڵ سەنگێنە، کلك هەڵ تەکێنە، جۆرە باڵندەیەکە.
ابو فروة	Chestnut	کەستانە، شابەڕوو.
ابو قرن - ابو قران	Unicorn	(نارۆزڵ) (١) نەهەنگێکی دەریایی شاخدارە، (٢) باڵندەیەکی دەنووك زلە.
ابو فروة - مرغي	Ruddy shelduck	جۆرێکە لە مراوی سەرو پشتی سوورە، ملی تەوقێکی ڕەشی پێوەیە، شا پەڕەکانی سپی‌یە.
ابو قربة	Pelican	سەقاقوش، ابو جراب.
ابو قردان	Ibis	باڵندەیەکی ئاوییە پەڕەکەی سپی‌یە، دەنووکی کورت و زەردە.
ابو قويع	Lark	کڵاوکوڕە، سوفی‌یە قیتە، قازەڵاخ، شوان خەڵەتێنە، جۆرە کڵاوێنە.
ابوكرش	Big- Bellied	ووړگن، زگ زل، دەفزك، تەلێر.
ابو كعب - ابو كعيب	Mumps	ملە خڕێ، گوێ ڕەپانە، ئاوسانی لووی لێکی ژێر گوێچکە.
ابو مالك - الحزين	Heron	شینە شاهۆ. جۆرە باڵندەیەکە.
ابو مجرف	Shoveler	باڵندەیەکە لە مراوی ئەچێت بەڵام دەنووکی گەورەو پانە لە کەوچك ئەچێت، سەری سەوزی مەیلەو ئەرخەوانی‌یە پشتی ڕەشەو کلکی سپی‌یە.
ابو مركوب	Shoebill Stork	جۆرە باڵندەیەکی ئاوی‌یە لە حاجی لەقلەق ئەچێت بەڵام دەنوکی پانە.
ابو مطرقة	Hammer Head	چەکوشە ماسی سەگی دەریا، جۆرێکە لە ماسی کۆسە، سەری لە چەکوش ئەچێت.
ابو مقبص	Scissor Bill	باڵندەیەکە دەنوکی لە مقەست ئەچێت.

ابو ملعقة	Spoon Bill	باڵندەیەکی قەراغ ئاوە سەری دەنووکی پانەو لە کەوچك ئەچێت، کەوچکەمەل.
ابو مليح	True Falcon	مانۆڕەك، جۆرە باڵندەیەکە.
ابو مليح		خواردەمەنییەکە لە نان و خەیار و پیاز و مەعدەنووس و ترشی سماق و ڕۆن و زەیتوون.
ابو منجل	Ibis	باڵندەیەکی قەراغ ئاوییە لە حاجی لەقلەق بچوکترە دەنووکی درێژو چەماوەیە لە داس ئەچێت.
ابو منقار	Garfish	گارفیش، گارپایك، جۆرە ماسییەکە.
ابو منشار، منشار	Saw Fish	سۆفیش، جۆرە ماسییەکی دەریایی هێلکەکەرە، هێلکەکەی لەسکیدا هەڵدێت، لمۆزی وەك مشار وایە، ماسییەیەکی درندەی ترسناکە.
ابو منقار البط	Duck Bill	دەنووکی مراوی، جۆرە گیاندارێکی شیردەری هێلکەکەرە - دەنوکە مراوی.
ابونايت	Ebonite	ئەبونایت، لاستیکی ڕەق.
ابو نقار	King Fisher	ماسی گرە، باڵندەیەکی بچکۆلەی جوانی دەنووك درێژە قاچ و کلکی کورتە، باڵی سەوزو پشتی شینە، سنگی سوورە کلاوێکی بەسەرەوەیە حەز لە ژیانی ئاوی ئەکات.
ابو هبيس		ئیبۆهبیس، جۆرە ئەسپێکی قرتێکەوتووە زاناکان بەسەرەتای ئەسپی دائەنێن.
ابووثاب	Weasle	مشکی خورما، راسۆ. گیاندارێکی شیردەری گۆشتخۆرە.
ابو الأبرد	Tiger	پڵنگ.
ابو الاخضر	Wild pigeon	کۆترە کێویلە گاکۆتر، کۆتری دەشتەکی.
ابوالحناء	Red Breast	باڵندەیەکی بچووکە سنگەکەی سووری مەیلەو زەردە، بەرسنگ زەردە، بووکە سوورە.
ابی رياح		هەڵمەکە، تورمتە، مشك گرك، مژگرك، باڵندەیەکی سووکەڵەی گۆشت خۆرە لە واشە ئەچێت بەڵام بچووکترە دەنووکی لە مقەست ئەچێت.
ابيكاك	Ipecac	ڕووەکێکە لە بەرازیل ئەڕوێ، ڕەگەکەی دەرمانێکی ڕشێنەرەوەیە.
ابيض	White	سپی، چەرمگ، چەرمو چوڕ.
ابيض مائل للزرقة		بۆز، جون.
ابيضاني	Whity = whitish	سپی واشت، سپی کەڵە.
ابيضاض - تبييض	Whitening	سپی هەڵگەڕان، سپیبوونەوە.
ابيض الخارصين	Zinc White	توتیای سپی. زینکی سپی، بۆیەیەکە لە گرییسدا بەکاردێت.
ابيدياسكوب	Epidiascope	ئیپیدیاسکۆپ، جۆرێکە لە چرای تعلیمی (الفانوس السحري) بۆ وێنە گرتنی تەنی تاریك (کە ڕوون نەبێت) بەکارئەهێنرێت وەکوو وێنەیەك کە لەسەر کاغەزێك چاپ کرابێت.
ابينفرين	Epinephrin = Adrenalin	ئیپینفرین، هۆرمۆنێکە لەلایەن لووی سەر گورچیلەوە دەرئەدرێت و دەرمانێکە بۆ ووریاکردنەوەی ماسولکەی دل.
ابية	Galactocoele	ئیپیسیا، جۆرە دەرمختێکە لە کۆمەڵەی کاژ (صنەوبەر).
ابيجة - زهرة مايو	May Flower	مەی فلەوەر، گوڵە مایس گیایەکی شاخییە و گوڵێکی سپی ئەگرێ و هێلی پەمەیی تیایە.

ابرية	Key Apple = Aberia	کیی ئەپڵ، کلیلە سێو، دەوەنێکی دڕکاوییە بۆ پەرژین ئەرووێنرێت و بەرەکەی لە هەڵوژە ئەچێت ڕەنگەکەی زەردەو تامەکەی شیرین و کەمێك ترشە.
ابيو	Marmalade Fruit	مارمالید فرووت، جۆرە درەختێکە بەرەکەی هێلکەیی و زەردە، کاکڵەکەی ووشکەو ئەخورێت.
ابيون	Apion	ئەپیۆن، جۆرە مێروویەکی بچووکە لە سن ئەچێت.
اتام - اتأم	Twins = Twin	دوو هاوزایی، هاوزایی، دووانە.
اتارية	Sirenia	ئوتاریا، کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەری دەریاییە وەکوو گوێزەکەی دەریا و شێری دەریا.
اتاوة	Royalty = Tax	سەرانە، بەرتیل.
اتان-حمارة	Sheass	شی ئاس، ماکەر، دێڵەکەر.
اتباع	Satellites	دەستوپێ.
اتباع	Following	پەیڕەوی کردن، شوێن گرتن.
اتبرين	Atatrine	ئەتبرین، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی لەرزوتا.
اتجاه	Direction	ڕێڕەو، ڕووەو، سیلە، ئاست، سەمت.
اتجاه الرياح	Direct of the wind	ڕێڕەوی با.
اتجاه افقي	Horisontal direct	ڕێڕەوی ئۆیی.
اتحاد	Union	یەکێتی.
اتحاد كيمياوي	Chemical-Combination	یەکگرتنی کیمیایی، یەکگرتنی دوو "یان" پتر مادەی کیمیایی بە ڕێژەیەکی کێشی جێگیر بۆ پەیداکردنی چەند مادەیەکی تازە.
اتربة قلوية	Alkaline earth	خۆڵە قلێییەکان، هەندێك ئۆکسیدی کانزاکانە کە نیشانەی قلیەیی‌یان تێدایە.
اترج = اترنج-كباد - ترنج - تفاح ماهي	Citron	(سیدرات تری، سیترۆن)، ترنج، کەبات، درەختێکە لە کۆمەڵەی نارنج (Citron) بەرەکەی زەرد و گرنج گرنجەو گەورەیە ئەکرێت بە مرەبا.
اتروبين	Atropine	ئەترۆپین، ئاوێتەیەکی ژەهرە لە ڕەگی ڕووەکێکدا هەیە پێی ئەووترێ (بیلادۆنا Belladonna) لە کاربۆن و هیدرۆجین و نیترۆجین و ئۆکسجین پێکهاتووە، بۆ سڕکردن لە پزیشکیدا بەکارئەهێنرێت وە هەروەها بۆ گەورەکردنی بیبیلەی چاو و کەمکردنەوەی ئارەق و لیك.
اتريكولاريا		ئەتریکۆلاریا، گیا مێزەڵانە، ڕووەکێکە لە زەلکاودا ئەڕوێت، توورەکەی پێوەیە کەمێش و مەگەزی تێ ئەچێت، دائەخرێت و دێتەوە یەك و ئەوەمێش و مەگەزە هەرس ئەکات و ئەیخوات.
اتريوم	Yttrium	ئەتریۆم، کانزایەکە ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی "٣٩"یە، کێشی ئەتۆمی‌یەکەی "٨٨,٩٠٥"، کانزایەکی دەگمەنە.
إتزان ديناميكي	Dynamic balance	هاوسەنگیی دینامیکی.
إتزان - موازنة	Balance	هاوسەنگی، لەنگەرگرتن، سەنگینی. وەستانی تەنێك لەژێر کاری چەند هێزێکدا.
اتزان كيمياوي	Chemical balance	هاوسەنگیی کیمیایی.
لتساق الاصوات	Harmony sounds	تەرانەی دەنگ.
لتسوغة	Tsuga	تسوگا، درەختێکە لە کۆمەڵەی سنەوبەر، مادەیەکی زەمقی لەتەختەکەی دەرئەهێنرێ، پێی ئەووترێت بەلسەمی کەنەدا.

اتساق الالحان	Arranged tunes	تەرانەی ئاواز.
اتفاق	Agreement	ڕێککەوتن، پێکهاتن.
اتقاد - مادة ملتهبة	Kindling	کڵپە کردن، داگیرسان، هەڵبوون.
اتكال	Reliance	خۆهەڵواسین، چەل و مل، پاڵ دانەوە.
اتلاف - تغيير	Spoiling	لەناوبردن، پاکۆکردن، بەرباد کردن، خاپوور.
آتل - قرد عنكبوتي	Spider- monkey	سپایدەر مونکی، مەیمونی جاڵجاڵۆکەیی.
اتومتر	Atmometer	ئەتمۆمەتر، پێوەری هەڵم - هەڵم پێو.
اتهام - تهمة - تهمة موجهة	Accusation	تاوان بارکردن، گومان لێکردن.
اتون	Furance	فیورانس، ئاگردانی گەرماو، توون، گڕ، گوڵخەن، کوڵخان.
اتومارية	Beets beetle	ئەتۆماریا، قالۆنچەی چەوەندەر.
اتول	Atoll	ئەتول، کۆمەڵە دوورگەیەکی شیلانی‌یە لە شێوەی ئەڵقەدایە.
اتيان - جلب	Bringing	هێنان، هاوردن.
اث - اثاث	Furniture	کەلوپەل، شتومەکی ناومال.
اثاب - تين البنغال	Banyan	بانیان تری، (فیکەس ئیندیکا)، هەنجیری بنغال، درەختی بانیان درەختێکی گەورەیە هەندێك لە لقەکانی شۆڕئەبنەوەو ئەڕوێنەوە مادەیەکی جەوی لە قەدەکەی دەرئەهێنرێت بۆ چەورکردنی مەکینە بەکاردێت، لە دوورگەکانی هیندی ڕۆژهەلات ئەڕوێنرێت.
اثار	Monuments	شوێنەوار. وەکو پەیکەرێك کە مابێتەوە.
اثارة	Agilation	وورووژاندن، خرۆشاندن، ئاژاندن، بەرپاکردن.
اثبات	Confirmation	سەلماندن، چەسپاندن، ساغکردنەوە.
اثبج - احدب	Humpbacked	پشت کۆم، قەموور.
اثر	Irace	ترێس، شوێن، پاشماوە، شوێنەوار، باستان.
اثر القدم	Foot Mark	شوێن پێ.
اثرغ	Sweet Lemonade	لیمۆی شیرین.
اثر قديم	Ancient monument	ئەنتی کویتی، باستان، پاشماوەی دێرین. کۆنینە.
اثرم	Edentated	بێ ددان، دەم پووچ.
اثري	Monumental	باستان ناس، زانای باستان، پاشماوە، دێرین.
اثغار	Dentation	ددان دەرهاتن، ڕووانەوەی ددان.
اثفية- اثافي	Firedog	سێ‌پا، سێ قۆڵە، سێ کوچکە، سێیێك.
اثكول	Panicle	لاسکی گوڵ، لاسکی بەر، لاسکی میوە.
اثل-طرفاء-عبل	Tamarix	تاماریکس، دارگەز، دارگەزم، دار و دەوەنێکە جاری وا هەیە "١٠م" بەرزئەبێتەوە، گەڵاکانی سەوزو باریك و تیژن و لە زستاندا ئەوەری بۆ ڕازاندنەوەو پەرژین و دژی ڕەشەبا ئەروێنرێت، دارەکەی بۆ سووتاندن بەکاردێت، تەختەکەی بە نرخە، نزیکەی "٢٠" جۆری هەیە.
اثلم	Blunt	کەل. واتە تیژ نەبێت.
اثلم الاسنان	Blunt tooth	ددان کەل، کەلەفیچ.
اثمار	Fruitification	بەردان، بەرهانین، بەرگرتن، هاتنەبەر، هێنانەبەر.
اثمان	Gilly Flower	شەوبۆ: گیایەکە گوڵەکەی بەشەو ئەگەشێتەوە.

لثمان	Ipomoea	ئیپۆمیا، بیبۆیدس، مالوێنچه مالۆنچه، گیایەکی خشۆکە لە کۆمەڵەی لاولاو.
لثمد - انتیمون	Antimony	ستیبیەم، ئەنتیمون، کل، بەردی کل.
اثنولوجیا	Athnology	ئـەثنولۆجی، زانیـاری ڕەگـەزەکانی مـرۆڤ، دەربـارەی ڕ موشـت و بڵاوبوونەوەیان.
اثنا عشری	Duodenum	ڕیخۆڵەی دوانزەگرێ، گورگان خواردو بەشی یەکەمە لە ڕیخۆڵە، شلاوی زراوو پەنکریاسی تێ ئەڕژێت (دیودینەم)
اثول - غبي	Dull	دەبەنگ.
اثیر	Ether	ئەثیر، جەوهەر، سپیهان، ئەسیر، ئیفر، نابوو، شتێکی درۆزنەیە کۆنەکان وای دائەنێن کەوا مادە نییە، بەڵام هەموو شوێنێکی داگیرکردوە بەتاڵ و نابەتاڵ، وە شـەپۆلی ڕووناکی و تیشك ئەگوێزێتـەوە، یـان شـلەیەکی بـێ ڕەنگی نەبینراوە هەموو بۆشایییەکی پڕ کردۆتەوە.
اثیر	Ethereal Atmosphere	ئیثیریـال ئەتمۆسـفیر، گوایـا مادەیەکـە کێشـی نییـە و کەوتۆتـە نێـوان تەنەکانەوە کە شەپۆل ئەداتەوە ئەبێتە هۆی گەیاندنی دەنگ و گەرمی.
اثیل	Ethyl	ئەثیل، ڕەگێکی ئۆرگانێکی کیمیایییە لە ئیثان وەرگیراو.
اجازة	Permission	وچان. ڕێپێدان . مۆڵەت.
اجازة مرضیة	Sick leave	وچانی ناساغی.
اجازة مرضیة	Sick leave	وچانی نەخۆشی.
اجازة دراسیة	School Certificate	وچانی خوێندن.
اجاج	Brine	تاڵاو، سوێر و تاڵ، گیراوەیەکی خەست لە خوێی چێشت لە ئاودا.
اجاج	Warm	تینی گەرما.
اجار اجار	agaragar	ئـەگار ئـەگار، مادەیـەکی لینجـە لـە قـەوزەی دەریـایی دەرئـەهێنرێ بـۆ پەروەردەکردن و زاوزێ پێکردنی باکتریا بەکارئەهێنرێت.
اجاص، انجاص	Plum	هەڵوژە، ئاڵوباڵو، حەلوك، حولیچکە، جەنانێر، ئەلوجە، ئەڵوژە.
اجاص اسود	Black cherry	هەڵوژە رەشە ئاڵو بوخارا.
اجاص اصفر	Yallow Cherry	هەڵوژە زەردە.
اجاص مطعم	Grafted plum	حەمەدەشێن، درەختێکی هەڵوژە کەلەگەڵ قەیسی متوربە کرابێت بەرێکی خۆشی ~~هەیە~~.
اجاص بري	Wild Cherry	هەڵوژە کێویلە.
اجاص شائك	Spiny Plum	هەڵوژە دڕکاویی، درەختێکی دڕکاوییە گوڵەکەی سپییە، بەرەکەی شینی مەیلەو ڕەشە.
اجاق - موقد - ذمیئة	Stove	وەجاخ.
اجانة	Wash basin	تەشت، سوێنەی جل شوتن.
اجباري – إلزامي	Obligatory	بەزۆر، بەتۆپزی.
اجتثاث - استاصال	To pull out = up root	لەبن دەرهێنان، لە بن دەرکێشان.
اجة-اجات	Sun flare	فل، فلێرز، تەقینەوەی ووزە لەسەر ڕووی خۆر.
اجترار	Rumination = ruminate	کاوێژکردن. وەکو لە گاو مانگادا.
اجتماع	Conference	کۆنفرانس، کۆبونەوە.
اجتزاز	To shear	بن بڕکردن، خوری بڕینەوە.

اجتهاد	Diligence	هەوڵ، تەقەللا.
اجدب	Barren	ووشکانی، وشك.
اجدل	Hawk	جۆرێکە لە هەڵۆ، هەڵۆ.
اجذم	Leprous	گول.
آجرة = آجريات		ئەجیریا، مێرووی ڕووەك، مێروویەکە زیان بەدارو درەخت ئەگەیەنێت.
اجر	Hire= Wages= Fees	کرێ، مز، پاداشت.
اجرة يومية	Daily hire	کرێی ڕۆژانە.
اجر-اجرة	Tiles= Brikes	خشت، خشتی سوور.
اجرب	Scaby= ichy	گەڕ، گڕوێ.
اجش=اجشر	Hoarse=Harsh	دەنگ گڕ، دەنگ نووساو، دەنگ گەورە.
اجفال	To start	سڵ کردنەوە، سڵەمینەوە راچڵەکین، داچڵەکاندن، ڕاچەنین.
اجل	For	پێناو.
اجل - نعم	Yes	بەڵێ.
اجل	End of Life	مەرگ، مەودا.
اجم	Hornless	بێ شاخ، کۆڵ، ئاژاڵی، بێ شاخ یا کۆڵ.
اجماع	Unanimity	کۆمەك.
اجمة - غابة	Jungle	جەنگەڵ، بێشە چوخور، چوغورد.
اجمة القصب	Reed bed	قامیشەڵان، نەیزار.
اجمالي	General = total	هەموو، گشتی، تێکڕایی.
اجنترون		ئیجنیترۆن، ئامرازێکی ئەلەکترۆنی‌یە بۆ گۆڕینی تەوژمی کارەبایی گەورە.
اجهاد	Stress	ستریس، ئەو هێزەی کە ئەکەوێتە سەر یەکەی ڕووبەر. (٢) ماندوکردن، رەتاندن، شەکەتکردن.
اجهاض	Miscarriage = abortion	لەبارچوون، لەبارخستن، بەرفڕێدان.
اجهاض "للحيوان"	Abortion	بەرلویتە، بەراویتەبوون.
اجهاش البكاء	Point of weeping	قوڵپی گریان.
اجهر	Day Blind	ڕۆژ کوێر، کەسێك کە بە ڕۆژ چاوی نەبینێت.
اجوانا	Iguana	ئیگوانا، گیاخۆرە، جۆرە مارمێلکەیەکە لە دارستانە گەورەکانی ئەمریکا ئەژی لە کەناری دەریاکان، ڕەنگەکەی سەوزە، درێژییەکەی مەترو نیوێك ئەبێ پێستەکەی دڕکاوییە
اجوانا الخرتيت	Rhinocerous iguana	ئیگوانای یەك شاخە، جۆرە مارمێلکەیەکە سەری لووتی شاخی پێوەیە.
اجوانا بحرية	Sea Iguana	ئیگوانای دەریایی، مارمێلکەیەکی دەریایی‌یە درێژی مەترێك دەبێت.
اجود	Better	باشتر.
اجوريادة		درەختێکە لە بەرازیل، توێکڵەکەی بۆ "تا" بەکارئەهێنرێت.
اجوف	Hollow	پووت، پووچ، کلۆر، ناوپۆش، بۆش، پووچەڵ پووتەڵ، پووچەك ناوبەتاڵ.
اجيج	Blazing	بلێزینگ، سووتانی ئاگر بە گڕێکی سپی، کارلێك کردنێکی کیمیایی‌یە گڕ و گەرمی پەیدا ئەکات.
اجيج	Incandescence	گەرمترین ڕۆژانی هاوین، چلەی هاوین.
اجير	Paid	کرێکار.

احاثة	Paleontology	پاليونتۆلۆجی، پاليئنولوجی زانياری ئەو گياندارو ڕووەكانەی كە بوون بە ژێر زەوييەوەو بوون بە بەرد.
احاد	Digits	يەكان.
احادی	Mono	تاك.
احادی الذرة	Mono atom	تاك ئەتۆم. ئەو موليكيولەيە كە تەنـها لـە يـەك ئـەتۆم پێكـهاتووە وەكـوو ئەتۆمی هيليۆم.
احادی الخلية	Monoplastid	تاك خانە.
احادی التكافؤ	Monovalent	تاك هاوهێزی، تاك ڤاليەنسی، سيفەتی ئەو ئەتۆمەيە كەيەك ئەلەكترۆن وون ئەكات يان وەرئەگرێت.
احادی المحور	Mono axle	تاك تەوەرە، تاك دۆخ.
احادی المسكن	Monocious	تەنيا ماڵ، يەك خانە. تاك ماڵ.
احادی الجنس	Monosex	تاك ڕەگەز.
احادی الظلف	Monohooted	يەك سم، تاك سم.
احادی القطب	Monopole	يەك جەمسەر (يەك پۆل)، يەك پيتە.
احاطة	Surrounded	گەمارۆدان، ئابلۆقەدان، دەورگرتن.
احافير-متحجرات	Fossils	فۆسيلەس، پاشماوەی زيندەوەری بەبەردبوو لەناو چينەكانی زەويدا.
اح-اح البيض-احين	Albumen	ئەلبۆمين، سپێنەی هێلكە.
احبن	Big- bellied	زگ زل.
احتباس البول	Retention opurine	ميز گيران، ميز جەڕان، بەهۆی تەسكی بۆری ميز و ئاوسانی پرۆستات و دومەڵ و بەردی ميزەڵدانەوە ئەبێ.
احتجاب الكواكب	External Burning	سوتانی دەرەكی، ئەستێرەگيران.
احتجار	Stone Cutting	بەرد هەڵكەندن لە كانە بەرد.
احتراس	Carefully	وورياببوونەوە، ئاگاداری كردن.
احتراق	Burning	سووتان، چزان.
إحتراق خارجي	External Burning	سووتانی دەرەكی.
احتراق داخلی	Internal Burning	سووتانی ناوخۆیی، سووتانی ناوەوە.
احترام	Respedt	ڕێزگرتن.
احتشاش - حصاد	Reaping	دروێنە، دوورينەوە.
احتضار	Expiration	ئاوزيينگ، ئاويلكە، گياندان، گيانەڵا.
احتضان	Embracing	گرتنەباوەش، لەباوەش گرتن، كردنە كۆش.
احتضان البيض، ترخيم	Hatch=hatching	هـاچينگ، كركـەوتن، كـەوتنی مريشـك لەسـەر هێلكـە بـۆ مەبەسـتی هـەڵ هێنان.
احتطاب	Wood cutting	داربڕينەوە.
احتفال	Festival	بەزم، ڕەزم، ئاهەنگ.
احتقان	Congesation	ئاوسان، سووربوونەوە، خوێن تێزان، تێزانی خوێن، كۆبوونەوەی خوێن لە شوێنێكدا.
احتكار	Monopoly	دەست بەسەرا گرتن، بۆ مەبەستی شاردنەوە.
احتكاك	Friction	فريكشن، لێك خشاندن، لێك خستن.

احتلاب	Milking	دۆشین.
احتلال	Occupation	داگیرکردن.
احتلام	Puber ty	باڵقبوون، شەیتانی بوون.
احتياط	Caution	جێگر، یەدەگ، دەژ. هێڵراوە.
احتياطات	Precautional	قایمەکاری.
احتيال- ابتزاز	Peculalion	پارەکێشانەوە، پارە دەرهێنان لە کەسانی تر.
احجية-لغز	Puzzle=Riddle	مەتەڵ.
احجار مرصوصة	Compact stones	سەلبەند، تەلان.
احد	One	یەکێك، کەس، یەك.
احداثي - تنسيق	Coordinate	کۆئۆردینێت، ڕێکخەر، ئەو ڕووداوەیە کە ئەشێ هاوتایی یان هاوڕێژەیی بێت، دووری.
احداثي افقي	horizontal- Coordinate	دووری پۆیی ڕێکخەری پۆیی، کۆئۆردینی پۆیی.
احداثي عمودي	Columnar- Coordinate	کۆئۆردینی تانی، دووری تانی، ڕێکخەری تانی.
احداثي سيني	Abscissa	ئەبسیسا، کۆئۆردینی سینی، دووری سینی، ژمارەیەکی پۆزیتیڤ یان نەگەتیڤە ڕێڕەوی دووری خاڵێك (نقطة) پیشان ئەدات لە تەوەرەیەکی ترەوە.
احداثي قطبي	Polar Coordinate	دووریی پۆلی، ڕێکخەری پۆلی، کۆئۆردینی پۆلی.
احداثيات	Coordinates	دووری تان و پۆ.
احدب	Hump backed	کایفۆتیك، کۆم، قەموور، کووڕ، قۆقز، "پشت کۆم".
احدل	Crooked shoulder	شان خوار.
احدل	Monotestis	یەك گون، تاك گون، گیانداریکە کە یەك گونی هەبێت.
احديداب	Crooked	کۆمی، کووڕی، قۆقزی.
احراقية	Fuel	سوتەمەنی.
احراش - غابات	Forest	تەرت، دەوەن، بێشەلان، زەبەنگ، چڕستان، شوێنێکی سەختی چڕ.
احرش	Big- Mastigure	قۆڕی گەورە.
احسب	Albino	پێست سووری سەرسپی، یەکێکە پێست و پەلەزەی چاوی ڕەنگیی تێدا نەبێت. سەرسپی زگماك، ئەوەی لە منداڵییەوە سەری سپی بێت.
احسباب	Albinism	نەبوونی ڕەنگ لە پێست و تووك و پەلەزەی چاودا، پێست سوورێتی سەر سپێتی.
احشاء داخلية	Bowls	ناوزك، هەناو، ناوسك، پزۆر.
احشاء	Tostuff	پڕ کردن، داگرتنەوە.
احصاء	Statistics	هەڵ ژمار، ئامار، ژمێرکۆ، ژماردن، سەرژمێری ژمێرە، گەمارودان و ژماردن و کۆکردنەوەی ڕاستی دەربارەی شتێك یا ڕووداوێك بەشێوەیەکی زانیارییانە بۆ چارەسەرکردن و کۆکردنەوە، تۆمارکردنی زانیاری دوورو درێژ بەشێوەی ژمارە.
احصائية	Statictics	ستاتیستیکس، ژمێرە، ژمێر کۆیی، ژمێرە کردن، ئامار کردن، ئەژمار.
احضار	Bringing	ئامادەکردن.
احفور-احافير	Fossil	فوسیل، بووبەردەکان، ئەو زیندەوەرانەیە (گیاندارو ڕووەك) کە مردوون و پاشماوەکەیان لەژێر زەویدا ماوەتەوە بووە بە بەرد.

احقاب جيولوجية	Geological eras	سەدە جیۆلۆجی‌یەکان، سەردەمە جیۆلۆجی‌یەکان.
احقب	Onager = Wildass	ئۆناگەر، وایەڵدئاس، کەرە کێوی.
احلال	Displace	جێگرتنەوە.
احلال مزدوج	Two fold displace = double displace	جێ گۆڕکێ.
احليل - مجرى البول	Urethra	چۆرگ گوانی میز، بۆڕی میز، میزەڕۆ، بۆڕی‌یەکە میز لە میزەڵانەوە ئەکاتە دەرەوە.
احليل-الحليب		بۆڕی شیر، گوانی شیر.
احمرار	Redness	سووربوونەوە، سووری‌ی سوورایی، سوورهەڵ گەڕان.
احمر	Red	سوور.
احمر باهت	Faded red	سووری کاڵ، ئاڵ، پەمەیی.
احمر شفايف، احمر التجميل	Rouge = lipstick	رووج، سووراو.
احمر قاني، احمر فاتح	Blood red	سووری کاڵ.
احمق	Foolish	گەوج، دەبەنگ، پلەی یەکەمی عەقڵ کەمی.
احنى	Bend curve = bow	چەوتاوە، چەماوە.
احناء	Bending = bowing	خوارکردنەوە، نەواندن، دانەواندن، چەماندنەوە.
احوص	Small eyed	چاو بچووك، چاو بە قووڵاچوو.
احول	Cross eyed	خێل، تیل، چاوی تیل، چاو چەپ و ڕاست.
احياء	Give life to	زیندووکردنەوە.
احيانا	Occasionally	جارناجار، جاربەجار جاروبار، هەندێ جار.
احيون- كرشون - راس الافعى- اثنا	Bar bary- ragwort	(بارباری راگۆورت) گیایەکی پزیشکی‌یە، گەڵاکەی مێخەکی مەیلەو سەوزە، هەر لقێکی تەنها یەك گوڵی بە سەرەوەیە، سەرمار.
اخبل	Gannet	جانیت، باڵندەیەکی ئاووی گەورە و سپی‌یە لە کۆمەڵەی سەقاقوش، بەشێوەی پۆل ئەفڕێت و شێتۆکەیە.
اخت	Sister	خوشك.
اخت- حبة بغداد	Oriental sore	کانی خورما، کوانی خورما.
اخت الرضاعة	Foster sister	خوشکی شیری.
اختبار	Test	تاقی‌کردنەوە.
اختباز، خبازة	Bakery	نان کردن.
اختراع - إكتشاف	Invention= Discovery	داهێنان.
اختراق	To pass	پیاتێ پەڕ بوون، سمین، بڕین، دڕدان.
اختزال	Red uction	کەم کردنەوە، کاستی، کورت کردنەوە، وەکوو لابردنی ئۆکسجین لە ئۆکسیدی مس یان هەر ئاوێتەیەکی تر.
اختزال ذاتي	Self reduction	کەم کردنەوەی خۆیی.
اختصار	Shortning	کورت کردنەوە.
اختصاصي	Specialist	پسپۆر، پسپۆڕی توانایی و لێ هاتنی کەسێك بۆ فرمانێکی تایبەتی.
اختطاف	Snatching = kidnap	رفاندن، فڕاندن:
اختفاء	Disapperance	خۆشاردنەوە، مەڵاس بوون.

اختمار-تخمر	Fermentation	ترشان، پزین و گۆڕانی ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکی بەکاری هەوێن وەکوو گۆڕانی ئاوی ترێ بۆ سرکە
اختلاء	Retirement	کەنارگرتن، گۆشەگیری.
اختلاط	Mixing	تێکەڵ بوون، تێکەڵاوی.
اختلاج الاجفان	Wellication	چاوفڕین.
اختلاس	Defalcation	دزی.
اختلاف	Variation	جیاوازیو جودایی
اختلاطات	Complication	لێ پیس کردن ماك، ئەسپەك.
اختلال	Disordered	تێك چوون، شێواوی پشێوی، ئاشوب.
اختناق	Asphyxia = suffocation	ئاسان، ئاساوی، خنکاوی، خنکان، وەستانی هەناسە لە ئەنجامی کەوتنە ئاوەوە یا خنکاندن بە دەست یا بەپەت.
اختيار	Choice=selection	ئارەزوومەندی، سەرپشك، هەڵبژاردن.
اخداج-اسقاط	To miscarry	نەبەکامی، لەدایك بوونی منداڵ بە ناتەواوی، لەبارچوون، لەباربردن، ئەوەیە کە گیاندارێکی سك پڕ بێچووەکەی فڕێ بدات پێش کاتی ئاسایی خۆی.
اخدري-اخدر	Onager	ئوناگەر، کەرەکێوی.
اخدريات	Onagraceae	ئوناگراسیا، کۆمەڵە ڕووەکێکی دەشتەکییە هەندێکی بۆ ڕازاندنەوەو هەندێکی تریشی بەرەکەی وەك دوەمەڵان وایە وئەخورێت.
اخدود	Gully	جۆم، دڕناڵ، دڕز، تلیش، چاڵی، چاڵی و چۆڵی، قلیش، کەندر، زەندۆڵ.
اخذ	Taking	سەندن، ساندن.
اخذ بالثار	Taking revenge	تۆڵە سەندن.
اخر	Another	یەکێکی تر.
اخراج	Excretion	دەرهاویشتن، دەرهێنان، دەرکردن، لێدەرکردن.
اخراس	Wild pear	ئەکراس، وایەڵدپیر، هەڵوژە کێویلە، هەرمێ کێویلە.
اخـــراس امريكــــي- سبوته - زعرور امريكه	Naseberry=sapota	(نێسبێری، ساپۆتا)، گوێژی ئەمریکی، درەختێکی گەورەیە گوڵەکەی وەکوو زەنگوڵەیە و سپییە، بەرەکەی خڕ یان هێلکەییە بە قەدەر پرتەقاڵێکی بچووك ئەبێت، ناوەکەی پرتەقاڵییەکی مەیلەو سوورەو زۆر شیرینە، تامی خۆشەو دەنکەکەی لاکێشەیەکی قوپاوی ڕەشە، مادەیەکی جەوی لە قەدەکەی دەرئەهێنرێت پێی ئەوترێت شیکل.
اخر النهر	Acamar=achernar	ئەستێرەیەکی ئەگەڕۆکە لە کەلووی ڕووبار.
اخرج		گیاندارێکە نیوەی لەشی سپی و نیوەکەی تری ڕەش بێت وەکوو مانگا یان بزن.
اخرس	Dumb	لاڵ، بێ زمان.
اخرق	Stupid	گێل، پلەی دووەمی عەقڵ کەمی، گەلحۆ، خرس، زلحۆ، زرتەبۆز، قۆڕپتان.
اخسف	Hollow eyed	چاو بە قووڵ چوو.
اخشم	Bignosed	لووت زل.
اخصاء	Castration	خەساندن، ئاختەکردن، گون دەرهێنان.
اخصائي- اختصاصي	Specialist	پسپۆر.
اخصاب	Fertilization	فێرتیلایزیشن، چاتێن، جووت گرتن، پیتێن، بەپیتکردن، "چات کردن".

لخصاب خارجي	External fertilization	جووت گرتنی دەرەوەیی وەکو لە هەندێ گیانداردا.
لخصاب داخلي	Internal fertilization	جووت گرتنی ناوەوەیی وەکو لە هەندێك گیانداراندا.
لخصاب متبادل	Conjugation	جووت گرتنی ئاڵوگۆڕ، بەپیت کردنی ئاڵوگۆڕ.
اخضر	Green	سەوز، کەسك، زەرقی.
اخضرار	Greenness	سەوزبوونەوە، سەوز هەڵگەڕان، کەسك بوون.
لخضر باريس	Paris green	مەرگەمووش، سەوزی پاریس، مادەیەك ژەهری کوشندەیە، دەرمانی مشك.
لخضر النحاس- زنجار	Verdigris	"ڤێردیگریس" چەند جۆرێکە لە مادەی ئەسیتەیتی مس، ڕەنگەکەی سەوزە بۆ قەڵاچۆکردنی ئەو نەخۆشی‌یە ڕووەکی‌یانە بەکار دێت کە لە ئەنجامی کەڕووەوە پەیدا ئەبێت.
اخضر غامق	Dark green	سەوزی تێر.
اخطار	Notify	ڕاگەیاندن.
اخطل	Bigeared	گوێ زل.
لخطبوط	Octopus	(ئۆکتۆپەس)، ماسی شەیتان، ماری هەشت سەر، گیاندارێکی ئاوی‌یە هەشت پەل وا بەسەری‌یەوە هەر یەکە دەمێکی مژۆکی پێوەیە، بەهۆی ئەم مژۆکانەوە خۆی بە شتومەکەوە ئەنووسێنێت گیاندارێکی قاچ سەری لینجی نەرمە، گیاندارە دەریایی‌یە لاوازەکان ئەخوات.
لخط	Agate	(ئەگەیت)، جۆرێکە لە سلیکا، بەردێکی بەنرخە وەکو یاقیق.
لخفاء	Hiding=abortion	وونکردن، شاردنەوە، سەرنگوم کردن.
لخفاد	Abortion	لەبارچوون، لەبارخستن.
لخفج	Paralytic	لەرزۆك.
لخفش	Sunblind	ڕۆژ کوێر، چاو بچووك، چاو کز.
اخ في الرضاعة	Foster brother	برای شیری.
لخلاق	Manners	ڕەووشت، ڕەفتار.
لخلاف	Recompence	ئەندام دروست کردنەوە لە گیانەوەردا، وەکو لە مارمێلکەدا ئەگەر کلکی قرتا دروستی ئەکاتەوە.
اخماد	Extinguishing	دامرکاندنەوە، کوژاندنەوە، ڤەمراندن.
اخمص القدم	Planta = pelma = hollow of the sole of the foot	چاڵایی پێ، بەری پێ، کەوانەی پێ، ناوزەنگی پێ، ئەو بەشەی کە بەر زەوی ناکەوێت.
اخن	Nasaline	منگن، بە لووت قسەکردن.
اخوين	Cineraria	(سینێراریا، سی‌سیدا کۆت)، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی زەردە.
اخيد		جۆرێکە لە مێش و مەگەز باڵەکەی وەك کالان وایە.
اخير	End	دوایین.
اخيص	Mole eyed	کەسێکە چاوەکانی بەقەدەر یەك نەبن، چاو تەسك.
اخيضر	Green Finch	باڵندەیەکی ڕەنگ زەیتوونی مێش خۆرە.
اخيل	Roller	جۆرە باڵندەیەکە مرۆڤ شوومی لێ ئەکات، جۆرێکە لە (شقراق).
اخيليا	Achillea = Melifoil	(ئەچیلیا، ئەکیلیا، میلفۆیل) ڕێحانە کێویلە، جۆرە ڕووەکێکە گوڵەکەی ئاوێتەیە سەوز و سپی و بۆن خۆشەو لە شێوەی بۆری دایە ئاوەکەی شیرینی مەیلەو تاڵە، ڕووەکی هەزار گەڵا.

اخينيوم	Achinium	بەرێکی ڕەقی ووشکەیەك دەنكی تێدایە.
اخين - فقيرة	Achene	(ئەچین، ئەکین) بەرێکی ووشکی ڕەقە. وەکو کەستانە.
اخينوس	Echinus=Sea urchin	(ئەکینۆس، سی ئۆرکین) ژیشکی دەریا، گیاندارێکی دەریایی سەدەف داری خڕی دڕکاوی‌یە، هەندێکیان ژەهراوین.
اخيون = زهرة الأفعى	Echium = snake flower	(ئەکیۆم، ئەچیۆم) ڕووەکی مار، جۆرێکە لە بنەگۆزروان بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بۆ فڕێ دانی بەڵغەم لە سنگەوە، هەروەها یارمەتی میزکردن ئەدات و بۆ فڕێ دانی بەردی گورچیلەش بەکار ئەهێنرێت.
اداء	Execution	بەجێ هێنان، جێ هێنان، بەجێ کردن. "جێ بەجێ کردن".
اداة	Tool= Instrument	(توول)، ئامراز، ئامێر، تفاق، ئەوزار، ئالاو ئەمراز.
اداة الحياكة	Kniting Needle	ئامرازی بڕین.
اداة قاطعة	Cutter	ئامرازی بڕین.
اداة لفطم صغار المواشي	Weanling	بزمك.
ادارة	Management	کارگێڕی، بەڕێوەبردن.
ادارة محلية	Local Administration	بەڕێوەبردنی ناوخۆیی.
ادام	Condiment	پێ خۆر.
ادباء		ماسی‌یەکی دەریایی کەتەی بەڵەکی بریسکەداری پانکەڵەیە.
ادبس	Bay	بۆز، بۆر، ڕەنگێکە لەبەینی ڕەش و سووردا.
ادة	Skink	(سکینك) شەوگەرد جۆرێکە لە مارمێلکە.
ادخار	Saving	پاشەکەوت، پاشەکەوت کردن.
ادخال	Inserting	پیاکردن تێبڕین تێ کوتاندن، تێ نان، داخون، تێ خستن، قرساندن.
ادرة-قيلة	Hydrocele	(هایدرۆسیلی)، کۆبوونەوەی ئاو لەو بۆری‌یەدا کە تۆو (سپێرم) لە گونەوە ئەگوێزێتەوە.
ادره	Scortal= hernia	قۆڕی لە پێستی گوندا، گنوێ، باگونە.
ادر	Hernia	قۆڕ، واتا ڕیخۆڵەی داکەوتبێتە پێستی گونی‌یەوە.
ادر	Adder	(ئادەر)، جۆرێکە لە ڕەش مار، فیشکەیەکی قایم ئەکات لە کاتی مەترسیدا.
ادراك	Understanding	هەست کردن، دەرك پێکردن، زانین.
ادرع	Fallow deer	(بەك)؛ (فالودییر)، جۆرە ئاسکێکی بۆزە مل و سنگی سوورە، قاچی باریکە.
ادرد	Tooth less	بێ ددان، ددان شکاو، دەم پووچ.
ادرياس-درياسة		ڕووەکێکی پزیشکی‌یە.
ادرينالين	Adrinalin	(ئەدرینالین) "١" هورمۆنێکە لە لووی سەر گورچیلە "لووی ئەدرینال"ەوە دەرئەدرێ بۆ ناو خوێن، "٢" دەرمانێکی کریستاڵی سپی‌یە بۆ ووریا کردنەوەی دڵ بەکاردێت.
ادعس	Crystalline stone	جۆرە بەردێکی کریستاڵی‌یە.
ادغال	Bush=jungle = forest	بێشەڵان، چەنگەڵ، چڕستان، گژوگیای زیان بەخش بە کشتوکاڵ، چەمو چخور.
ادغام - إدخال	Insertion	تێك هەڵ کێشان، لێك دانی دوو پیت بەیەك دەنگ دەربچێ، کردنی شتێك بە شتێکی تردا.
ادفق		کەسێك کە ددانی هاتبێتە پێشەوە.
ادقى		ئاژەڵێك کە شاخەکەی چەمابێتەوە بۆ خوارەوە.

ادل-صرب-خاثر	Curdled milk	(گەردلدمێلك)، ماست.
ادلاج		لەبەشی دوایی شەوا ڕۆیشتن.
ادلاء	Pendent=Dangle	شۆڕکردنەوە، داهێلان، داحلاندن.
ادمان الخمر	Wine-addiction	مەی خواردنەوە، خووی مەی خواردنەوە.
ادمة	Dermis	بەری پێست، ژێر پێست، چینی دووەمی پێست کە بە هۆی شلەی لەمفەوە خواردەمەنی و ئۆکسجینی بۆ ئەچێت، بن توێخ.
ادم-غزال الصحراء	Gazella dorcas	"گازیللا- دورکاس"، جۆرە ئاسکێکە شاخەکەی بۆشە و پشتی مەیلەو سوورەو سکی سپی‌یە.
ادنى	Neerer = closer	نزیك تر.
ادهس	Violet	بنەوشەیی.
ادهم	Jet Black	ڕەشباو.
ادوات الفلاحة	Farming- articles	ئاراق، ئامرازی جوتیاری، ئامرازی جووت کردن، "هەوجاڕ و نیلە".
ادوار الاستحالة	Metamorphosis	سووڕەکانی گەورەبوون، سووڕەکانی گۆڕان.
ادوار الانبات	Gemination stages	سووڕەکانی چەکەرە کردن، سووڕەکانی سەوزبوون، سووڕەکانی ڕواندن.
ادوار جنينية	Embryonic stages	سووڕەکانی بێچوویی، سووڕەکانی ئاولەمەیی، سووڕەکانی پیسی.
ادونيس	Adonis	(ئەدۆنیس)، ئەستێرەیەکی پچووکە.
ادونس	Adonis	(ئەدۆنس)، جۆرە گوڵاڵەیەکی ژەهرە.
ادونيس	Adonis	(ئەدۆنیس)، جۆرە گیایەکە ووریاکەرەوەیە بۆ دڵ.
ادونيس خريفي- ناب الجمل- عين الديك - نقطة دم	Autumn adonis	(فیزانت ئای)، چاوە کەڵەشێر، گیایەکی کێوییە گوڵێکی سووری کاڵ ئەگرێت.
ادونيس ربيعي - عين الثور	Spring adonis = Ox- eye	(ئۆکس ئای)، گیایەکی کێوی‌یە گوڵەکەی زەردە.
ادونيس صيفي- عين الجمل -عين التدرج	Summer adonis	(سەمەر ئەدۆنیس)، چاوە سوێسکە، چاوە پۆڕ، گیایەکە گوڵێکی سووری جوان ئەگرێت.
ادونين	Adonin	(ئەدۆنین)، دەرمانێکە لە ڕووەك دەرئەهێنرێت بۆ بەهێزکردنی دڵ.
اديبوميتر	Adipometer	(ئەدیبۆمیتەر)، ئامرازێکە بۆ پێوانی ئەستووری پێست.
اديم	Leather=Skin	(لیزەر) چەرم، پێستی دەباخ کراو.
اديم	Earth surface	ڕووی زەوی.
اديباتي	Adiabatic	(ئەدیاباتیك) هەرکردارێکی فیزیایی دینامێکی کە نەگەرمی بدرێتێ وە نە گەرمی لێ وەربگیرێت.
ادوات الطبخ	Kitchen utensils = kitchen kit	ئامان، ئامرازی چێشت لێنان.
اذى	Harm	ئازار، وەزەن، ئێش.
اذابة	Dissolving	تواندنەوە لە شلەدا.
اذار	March	"مارچ" مارت، ئادار، مارس، خاکەلێوە، مانگی سێهەمە "٣١" ڕۆژە.
اذاعة	Radio = Broad cast	بڵاوکردنەوە، (ڕادیۆ)، پەخشین.
اذان الجدي- لسان الحمل	Plantago= plantain	گوێ کارژۆلە، زمانە بەرخ، پێ قەلە، ڕکێشە ڕووەکێکە گوڵێکی جوان ئەگرێت بۆ ڕازاندنەوە.

اذان الأرنب - لسان الكلب	Cynoglossum = Haesear	گوێ کەروێشك، زمانەسەگ، جۆرە ڕووەکێکە.
اذان الدب	Bears ear	گوێ وورچە، جۆزناق، ڕووەکێکی ناوچەگەرمەکانە بۆ ئازاری جومگە و کۆکەو سەرما بەکارئەهێنرێ وە ژەهرە، تەمەنی درێژە، گەڵاکانی گەورەیە، گوڵێکی زەرد ئەگرێت بەشێوەی هێشوو وەکوو گوڵە جۆوایە.
اذان الفار	Muzotees	(میوزۆتیس) جاترە کێویلە، مەرزە، مردەگوش، مەرزنگوش، گوێ مشکە، فەرامۆشم نەکەیت، ڕووەکێکی بچووکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی شین یا سپی یان پەمەییە نیشانەی دۆستایەتییە.
اذان الحمار	Fildscabious	(فیڵدسکابیوس) گوێچکەی کەر، گیایەکی دەشتەکییە.
اذخر- طيب العرب= تبن مكة - تبن الجمل	Camels grass= Camels hay	(کامێلس هەی) کای ووشتر، گیایەکی گەڵا و گوڵەکەی بۆن خۆشە، لە هەندی شوێندا وەکوو چای بەکاردێ یا بۆ مەبەستی پزیشکی.
اذر	Mucigenous	چلمن، چلماوی.
اذرة-ذرة	Corn	گەنمەشامی، زوڕات گەنمە هیندی.
اذرنج	Cyclamen-bolb	(سایکلامین بەڵب) سەلکی ڕووەکێکە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
آذريون	Marigold	(ماریگۆڵد)، گوڵە چاو ئێشە، بەیبوونە کێویلە، شەوبۆی زەرد، هەمیشە بەهار، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی لە بەیبوونە ئەچێت پرتەقاڵییەو ناوەکەی ڕەشە گەڵاکانی ددانداره.
اذريون الماء- ضرغوس	Mrsh-marigold	گیایەکی دەشتەکییە، گوڵەکەی هێلکەیی و زەردە پەنیری پێ ڕەنگ ئەکرێت.
اذقن	Long-Bearded	چەناگە درێژ.
اذلف	Small-nosed	لووت بچوکی پان.
اذن	Ear	(ئیر) گوێ، گوێچکە، ئەندامی بیستن.
اذن	Therefore	کەواتە، واتا، کەوابێت.
اذن القبض	Bond	(بۆند) پسووڵەیەکە ماف ئەدات بە خاوەنەکەی بۆ وەرگرتنی پارە.
اذن الارنب - اذن الشاة	Hare ear = Gipsy- flower	"مووسنەك"، جۆرە ڕووەکێکە ئەنووسێ بە جل و بەرگەوە.
اذن الشيطان		(ئوتیلای)، گوێچکەی شەیتان، گیایەکی دەشتەکییە لە شێوەی ئەستێرەدا.
اذن الضخلة	Plantain	گوێ بەرخە گیایەکە گەڵایەکی ئەستووری هەیە گوڵەکەی سەوز یان زەردە بۆ لەوەڕی ئاژەڵ بەکاردێت و ئەکرێت بە نیوە نەمەك.
اذن الدب- بذرة الريح	Mullein= Bears ear, Windseed	(بیەرس ئیر، ویندسید)، گیایەکی گەڵاتوکنی دەشتەکییە، گوڵێکی فستقی جوان ئەگرێت.
اذنب	Long Tailed	کلك درێژ.
اذن البحر - حلزون بحرى	Sea ear = Abalon	(سی ئیر، ئیرشێل)، گوێچکەی دەریا، گوێچکە ماسی، گیاندارێکی دەریایی نەرمە دوو لەپکە (سەدەف)ی هەیە مرواری پەیدا ئەکات.
اذنة الورقة، زنمة	Stipule	(ستیپیوڵ)، قنچکی گەڵا.
اذن خارجية	External ear	گوێی دەرەوە.
اذن داخلية	Internal ear	گوێی ناوەوە.
اذن وسطى	Middle ear	گوێی ناوەڕاست.

اذين	Auricule	(ئوریکل) گوێچکەڵە، یەکێکە لە دوو بۆشاییەکەی سەرەوەی دڵ.
اذين ايسر	Left auricular	گوێچکەڵەی چەپ.
اذين ايمن	Right auricular	گوێچکەڵەی ڕاست.
اراحة	Giving rest	حەواندنەوە.
ارادة - ارادي - إختياري	Voluntary	دەسەڵات، ویستن، ڕکێف.
اراجيف	Disturbing News	دەنگوباسی درۆ، دەنگوباسی پڕوپووچ.
اراسان	Arasan	(ئەراسان) دەرمانێکە بۆ قەلاچوو کردنی کەڕووی نەخۆشی ڕووەك.
اراس	Big headed	سەر زل، کەللە زل
اراسة	Arasa	ڕووەکێکە لە بەرازیل ئەڕوێت، ڕەگەکەی ئەکوڵێنرێت، بۆ بێنوێژی ئافرەت باشە.
اراضة	Geodesy	(جیودیسی) زانیاریی شێوەو ڕووبەری زەوی.
اراط	Azoospermia	نەبوونی تۆو (سپێرم) لە ئاوی پیاودا.
اراقة	To pourout	ڕژاندن، ڕشتن.
اراك- اراكة - كباث - شجرة السواك	Tooth brush tree	(تووث برەش تری)، داری سیواك، درەختی سیواك، دەرەختێکی دڕکاوییە قەدەکەی درێژە لق و گەڵای زۆرە، ڕەگەکەی تیژو سووتێنەرە، بەرەکەی وەك تری وایە، زەردە و ئەخورێت، لقەکەی نەرمە ئەکرێت بە داری سیواك.
ارالية - شجرة الملاك	Aralia =	(درەختی پەری)، دەوەنێکی دەشتەکییە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە ئەروێنرێت، ئاووكەو جەوی و دڕکی زۆرە و بۆنی خۆشەو لە دروست کردنی مەیی ئەلکهولیدا بەکار ئەهێنرێت.
ارام	Pregnant deer	ئاسکی سك پڕ.
ارب	Groin	پەناڕان.
ارباً ارباً	Intopieces	"لەت لەت کردن"، لەت و پەت کردن، پارە پارە کردن، ونجڕ ونجڕ کردن، تیکە تیکە کردن، پارچە پارچە کردن.
ارباك	Disturbance	پەشۆکاندن، شڵەژاندن.
اربد- عربد- عربيد	Puff adder=Echis	(ئیچیس)، مارێکی ژەهراوییە، سەری لە شێوەی بایەندایە.
اربة	Knot	گرێ کوێرە.
اربة	Halter	ڕەشمە.
اربسين	Erepsin	(ئیرپسین)، "ئیکاوێکە لە ڕیخۆڵە باریکە دا ئەڕژێ بەسەر خواردەمەنی پرۆتینیداو ئەیگۆڕێ بۆ ئاسانترین شێوە بۆ مژین".
اربس	Arabis= rock cress	(ئەرابیس)، گیایەکی دەشتەکییە گوڵێکی بنەوشەیی یان سپی ئەگرێت و گەلێ جۆری هەیە.
اربية	Swelling=tumor	(تەمور) (سوێلینگ) دوومەڵ کە لە لەشی گیاندار دێت.
اربيان- روبيان- قريدس- جمبري- قمرون	Prawn= shrimp	(پراون) ڕۆبیان، کێچی دەریا، ئەنگوش، گیاندارێکی دەریاییە لە کوللە ئەچێت و ئەخورێت.
اربية	Groin	(گرۆین) بنی ڕان، لاڕان، بیخی ڕان، نێوانی ڕان و سك.
اربعينية الصيف		چلەی هاوین.
اربعينية الشتاء		چلەی زستان.

اربيوم	Erbium	(ئـەربیۆم)، توخمێکـی کیمیاگەرییـە کێشـی ئەتۆ ى‌یەکـەی (١٦٧/٢) و ژمـارەی ئەتۆمی‌یەکـەی (٦٨) میتاڵـە ماناکـەی "ئەترباسـی-سـوید" ئەگرێتەوەو نیشانەکەی "Er"ە.
اربیزول	Arbisol	(ئەربیسول)، دەرمانێکە دژی مێرووی زیان بەخش بۆ ڕووەك بەکاردێت.
ارتباط	Linkage	پەیوەندی.
ارتباك	Confusion	پەشۆکاوی، شڵەژان، تێکچوون، ئاڵۆوە، سەرلێ شێوان.
ارتجاج - اهتزاز	Vibration	ڤایبرێشن، شلەقان، دەلەدەلّ.
ارتشاف	To sip	مژ لێدان، قوم لێدان.
ارتجاف	Shivering	لەرزین.
ارتجالی	Extempore	سەرپێیی.
ارتخاء	Relaxation	خاوبوونەوە، شل بوونەوە، سست بوونەوە.
ارتداد	Recession	گەڕانەوە، هەڵبەزینـەوە، دەرکەوتنـەوەی سیفەتێکی پێشـینیانە دوورەکـان لـە نەوەکانیاندا.
ارتعاد	Tremple	موچوڕك، ڕاتەکان.
ارتعاش	Shivering	موچڕکە پیاهاتن، لەرزین، تەزین.
ارتوازی	Artesian	(ئەرتیزیان).
ارتعاش الجفن	Twitch	چاوفڕین.
ارتعاش القلب	Shivering of the heart	دڵە لەرزێ.
ارتفاع	Height	بەرزی، بەرزبوونەوە، بڵندی، بارستایی.
ارتقاء	Rising	باڵا بوون.
ارتکاریا	Urticaria	لیر، نەخۆشی‌یەکە لە ژەهراوی بوونی لەش پەیدا ئەبێت، پەڵە پەیدا ئـەکات و ئەپەڵانـە دوای چـەند خولـەکێك وون ئـەبن و لـە شـوێنێکی تـردا پـەیدا ئەبنەوە.
ارتاج	Absorb	(ئۆکلیوژن)، هەڵ مژینی گاز لەلایەن کانزای گەرمەوە.
ارتکاز	To lean	وەستان، ڕاگیربوون، چەقین، چەقان، داکوتان، لەنگەر.
ارتکاس	Sursumduction	هەڵگەڕانەوە، وەك و هەڵگەڕانەوەی پێڵوو.
ارتکاض الجنین	Quichening	جوڵانەوەی کۆرپەلە لە سکی دایکی دا.
ارث	Pig	بەکانە.
ارث	Intervilance	میراتی، پاشماوە، جێماوە، پاشماگە.
ارثریا	Parrot Flower	گوڵە تووتـی، دەوەنێکـی قیتـی دڕکاوییە گوڵێکـی سـووری مەیلـەو ئـاڵ ئەگرێ؛ بەشێوەی هێشوو، لە دەنووکی تووتی ئەچێت.
ارج	Jujube	عنەب؛ عناب - درەختێکە بەرێکی هەیە لە ترێ دەچێت شرینەو دەخورێت.
ارجانو		جۆرێکە لە ڕووەك بەهاراتی لێ‌دەرئەهێنرێ.
ارج	Odoriferous	بۆنی خۆش، بۆن و بەرامە.
ارجس		گەنەی بریسکەدار، جۆرێکە لە گەنە نەخۆشی بلاو دەکاتەوە.
ارجـوان- ارجـوان العـرب- خزریق- زمزریق- سجریق- شجرة الیهود	Judas thee = Red bud	(سیرسیس، ڕێدبەد، جوداس ترێ، لەف ترێ)، ئەرژینگ، ئەرخەوان، گوڵی دڵداری، لەباخچەکاندا بـۆ ڕازاندنـەوە بەکارئـەهێنرێ، گـەڵاکانی ئـەوەرێ، پێش گەڵا کردن گوڵ ئەکات بەرەنگێکی ئەرخەوانی بەشێوەی هێشوو.

لرجواني	Purple	ئەرخەوانی.
لرجوستيرول	Ergosterol	(ئێرگوستیرۆل) شێوەیەکە لە ڤیتامین دی.
لرجوان بصري	Rhodopsin= Visual purple	ئەرخـەوانی بینـایی، ڕەنگێکـی ئەرخـەوانی مەیلـەو سـوورە هەسـتیارە بەرامبەر ڕوناکی ڕۆژ لە تۆڕی چاودا.
لرجوحة	See Saw	جۆلانە، دیلمودیلانێ، لەیلووک، هەرزاڵە، هەلۆرك، زەرزانیق.
لرجومتر	Ergometer	پێوەری ماسوولکە.
لرجون - اركون	Argon	(ئۆرگۆن) مادەیەکی ساکارە، نا کانزایە، بریتی‌یە لە گازێکی بێ ڕەنگ و بێ تام و بێ بـۆن، بـە دەگمـەن لـە هـەوادا هەیـە سـستە کێشـی ئەتۆمی‌یەکـە "٣٩/٩"یـە ژمـارەی ئەتۆمی‌یەکـەی "١٨"یـە، ماناکـەی "ئـەرگۆن" واتـە (سسـت) ئەگرێتـەوە نیشـانەکەی "Ar"ە بـۆ پڕکردنـی گلۆپـی کارەبـا بەکاردێت.
لرجوت	Ergot	(ئێرگوت)، جۆرێکە لە نەخۆشی ڕووەك.
لرجيا	Orgyia	(ئۆرجیا) مێرووییەکی زیان بەخشە لەسەر گەڵای درەختی بەردار ئەژی.
لرجير	Argerolobium = silver leat	(سیلڤەر لییف)، گەڵای زیوی جۆرە گیایەکە، دەشتەکی‌یەکەی بۆ لەوەڕ و لە باخچەو ماڵانیشدا بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
لرح	Flat Foot	پێ پان.
لرح	Wildgoat	بزنە کێوی.
لرخ	Oryx	(ئۆریکس) مانگا کێوی.
لرخاء	To loosen	خاوکردنەوە، فش کردنەوە، شل کردنەوە.
لرخاص	To cheapen	هەرزان کردن.
لرخبيل	Archipelago	(ئەرچیپیلاگو)، چەند دوورگەیەکن نزیك بە یەکتری.
لرخص	Aurochs	گا کێویی‌یەکی ئەورووپایی نیمچە قڕتێکەوتووە.
لرخم		وڵاخێك کە سەری سپی بێت و لەشی ڕەش بێت.
لرخيون		جۆرە ڕووەکێکە بە "سەرەمار" ناسراوە.
لردا	Worse	خراپتر.
لردوفيسي	Ordovician Period	(ئەردوڤیسی) سەردەمێکی جیۆلۆجی کۆنە.
لردب	Ardeb	(ئێردەب) پێوانەیەکە بۆ گەنم لە میسر بەکارئەهێنرێت ئەکاتە (٢٤) تەشپی.
اردب	Ardeb	پێوەرێکە بۆ کێشان ئەکاتە (٦٤) مەن.
لردع		مەڕی سپی بەرسنگ ڕەش.
لردك	Duck	جۆرێکە لە مراوی.
ارديزية	Spear Flower	(ئەردیسیاسیس)، کۆمەڵە ڕووەکێکە.
اردواز	Slate	(سلەیت) بەردێکە بە ئاسانی توێژاڵی لێئەکرێتەوە.
اردية	Firebrick	خشتی ئاگرین کە بۆ بەرگی ناوەوەی کوورە بەکاردێت.
اردیل		جۆرێکە لە سەگی ڕاوی گەورە.
ار	Are	(ئەر)، سەد مەتری چوار گۆشە.
اررووت	Arrow root	(ئـارۆ-ڕووت)، جۆرێکـە لـە خواردەمـەنی لـەڕەگی ڕووەکێکـی تایبـەتی دەرئەهێنرێت مادەی نیشاستە و پرۆتینی و چەوری و شەکری تیایە.

ارز- شجرة الجن	Cedar	(سیدار)، درەختی جنۆکە، ئەرز، درەختێکە هەمیشە سەوزە لە کۆمەڵەی سنەوبەر، تەختە کەی رەق و چاك و بۆن خۆشە، گەلێ جۆری هەیە، لق بۆ تەنیشت فرێ ئەدات، گەڵاکەی سەوزی مەیلەو زیوییە لە دەرزی ئەچێت، وەکو ئەرزی لوبنانی، بەرەکەی قاوەیی‌یە.
ارز بالحليب		شیر برنج.
ارزبة	Pickaxe	پیك، تاخورك، شیش ئاسن، پاچ.
ارز كاذب	Azedarach	درەختی ژەهرە ماسی.
ارزن	Iron Wood	بادەمە تاڵە، درەختێکە لقەکانی رەقە، گۆچان و تیری لێ دروست ئەکرێ.
ارزوز	Cedar bird	(سیداربێرد)، باڵندەی ئەرز، باڵندەیەکی بچووکە رەنگەکەی سەوزێکی کاڵ و زەردو سپی‌یە، لەسەر درەختی ئەرز ئەژی.
ارز- رز	Rice	(رایس)، برنج.
ارز نقازة	Kurdish rice	برنجی کوردی، برنجی نەکازە.
(ارز هيمالايا)	Juniper	هاڤرێست، هاڤریسك، عەرعەر.
ارزيز	Halls	تەرزەی دەنك وورد.
ارزية	False-larch	شرب، درەختێکی ناوچە ساردەکانە لە کۆمەڵی سنەوبەرە، تەختەکەی بە نرخە.
ارسال	Sending	ناردن.
ارسال تلغرافي	Telegraphy	(تێلێگرافی) تەلغوراف، ناردنی دەنگوباس و وێنە لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر بە هێزی کارەبا.
ارسان		(ئەرسان)، دەرمانێکە بۆ قەڵاچۆکردنی مێرووی رووەك.
ارستولوخية- زراوند	Aristolochia	رووەکێکی پزیشکی‌یە.
ارسون		(ئۆرسون)، گیاندارێکی شیرەدەری قرتێنەرە، لە سیخور ئەچێت، کلکی کورتە.
ارشاد	Guidance	رابەری، ئامۆژگاری.
ارشون	Mushroom	(هایدنەم ریپانەم) جۆرێکە لە قارچك ئەخورێت.
ارشية، حالق، عطفة	Tendril	(تیندریل)، تەرز، تەرزی رووەکی مێوو و کولەکە کە خۆی پێ ئەئاڵێنێ بەدارو رووەکی ترەوە.
ارض	Earth	(ئێرث)، زەوی، ئەستێرەیەکی گەڕۆکە (٩٣) ملیۆن میل لە رۆژەوە دوورە، تیرەکەی ٧٩٠٠میلە، بەساڵێك یەك سوور بە دەوری رۆژدا تەواو ئەکات، زیندەوەری لەسەر ئەژی و سێ‌هەم ئەستێرەی گەڕۆکە لە نزیکیدا لە رۆژەوەو "٠،٣٠"ی رۆژە، یەك مانگی هەیە.
ارض	Ground	(گراوند)، زەوی، خاك، زەمین، بووم.
ارض بعد الحصاد		پەرێز.
ارضاع	Breast - feeding	شیر پێدان، مەمك پێدان.
ارضة	Termite= White-ant	تەختەکالۆس، مۆرانە، لیۆمنگ، قەرمونە، مێروولەی سپی، جۆرە مێش و مەگەزێکە بە کۆمەڵ لەسەر تەختە ئەژی.
ارض بور، ارض مراحة	Waste land = Fallow land	بوور، زەویی بەیار، زەویی نەکێڵراو، ئەو زەوییەیە کە کشتوکاڵی تیا ناکرێت.
ارض خشنة	Hard pan	هەرد.
ارض زراعية	Landagricultural = land referm	زەوی کشتوکاڵی.
ارضية	Floor	ناوفەرشی ژوور.

ارض مفلوحة	Plow land	شۆف، شێف، زەوی کێڵراو، زەوی تۆوکراو.
ارض خصبة	Fertile land	ئادان، زەویی بە پیت.
ارض ديمية		بەژی، زەویی دێم، ووشکەوەرد.
ارض رخوة	Lax land	زەویی فشەڵ.
ارض رملية	Sandy land	ڕکەڵان، بسیلاك، لمانی، زەویی لماوی.
ارض سبخة	Moorland	شۆڕەکات، زەویی خوێیاوی، زەویی شۆڕ، شۆڕەك.
ارض شوكي، خرشوف	Artichoke	(ئەرتیچۆك) شەکەرۆك، شەکرۆکە، کەرتەشی. ڕووەکێکی دڕکاوییە گوڵێکی گەورەی دڕکاوی مۆری هەیە گەڵێك جۆری هەیە، ئەکوڵێنرێت، بۆ خواردن بەکاردێت وەکو کنگر و چاوبازە.
ارضي- دنيوي	Earthly	پەیوەندی بە زەوییەوە هەبێت.
ارض صخرية	Rocky land	بەردەڵان، زەویی بەرداویی، ڕەقانی.
ارض صلبة	Harsh land	زەویی ڕەقەن.
ارض غير نابتة	Non fretile land = muddy land	قراچ.
ارض طينية	Agricultural land	زەویی لیتاوی، زەوییەکە کە قوڕی زۆربێ.
ارض عشبية	Herbal land	سەوزەڵان، زەویی سەوزەڵان.
ارض غير خصبة	Non fertile land	باهێز، سەراسیمە، بەیار، زەویی بێ پیت.
ارض رطبة	Moisture land	باتلاخ، زەویی زۆنگ و ئاودار.
ارض غير مسقية		دێمە کاڵ، زەویی دێم.
ارض متموجة	Waved land	زەویی هەردەو هەڵەت، زەویی هەردەو هەڵەتاوی.
ارض ملحية	Moor land	زەویی شۆڕ، زەوی شۆڕەکات، زەویی خوێیاوی.
ارض منخفضة	Low land	زەویی نزڵ، چاڵی، شوێنی نەوی و چاڵ.
ارض غبراء	Barren land	زەویی ووشك، زەویی رووت.
ارضي	Earthly	زەویی.
ارضية الغرفة	Floor	ناوفەرش.
ارط	Arrow root	(ئارووروت)، ڕووەکێکە نشاستە لە ڕەگەکەی دەردەهێنرێ.
ارطاة، اراطي	Jasmine	(جاسمین)، یاسەمەن.
ارطل	Fla bbyeared	گیانداری گوێ شۆڕ.
ارطلان- بلبل الشعير - صعوة- الحطب	Ortolan	(ئۆرتۆلان) بولبولی جۆ خۆرە، جۆخۆر، جۆ خۆرە سکی سپی و پشتی مەیلەو خەنەیی‌یە.
ارطماســــــياجبلية، انسنتين	Absinth = common worm weed	(گلاسیەر وۆرم ود)، (ئەرتیمیسیا)، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵەکەی وەك بۆری وایە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ارطماسـيا- ارطميـس- ارطميسيا- شيح	Artemisia = Herba, Alda	(سانتولیا، ئەرتمیسیا)، ڕیحانە کێویلە، ڕووەکێکە گەڵاکانی بۆنێکی تیژیان هەیە، لەناوچە بیابانەکاندا ئەژی، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی زەردە، ڕێحانە شوانە.
ارطنسيا- ادرانجية- يابانية	Hydrangea-hortensis	(هایدرانجیا)، درەختێکە ڕەگەزێکی یابانی هەیە، گوڵی سوور یا پەمبەیی ئەگرێت، گەڵاکەی وەك دڵ وایە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە ئەڕوێنرێت، پەڕەکەی لە کوپی ئاو دەچێت.

ارطي. رسو	Calligonum-Comosum	(كاليگونوزم) سيرينچكەتالە، ياسەمەنى زەرد، درەختێكە بەرەكەى وەك "عەنەب" وايە و گوڵێكى جوان ئەگرێت.
ارغن	Rash	هەڵشە، سەرچڵ، كەللە ڕەق.
ارغالة - حوصل	Pelican	سەقاقوش. باڵندەيەكى ئاوى گەورەيە، تورەكەيەكى هەيە لە ژێر مليدا.
ارغش، ارغشيات	Tick	(ئەركاس)، گەنە، سچ، "زچ".
ارغل	Wild sheep=Argal	مەڕە كێوى، بەرانە كێوىيەكى كەتەى شاخ درێژە.
ارغمون= خشخاشية	Argemone	(ئـەرگامون)، خاشخاشـى دڕكـاوى، گيايەكـە بەرەكـەى هێلكەيىيـە، لەقەدەكـەى شيراوێكى لينجـى سووتێنەر دەرئەهێنرێت بـۆ چـارەكردنى نەخۆشى پێست بەكاردێت.
ارغن، ارغول	Flute=Clarenet	(پيانۆ)، ئەرغون، ئامرازێكى مۆزيقەيە پەنجە بەتەلەكانيدا ئەهێنرێت بۆ لێدان.
ارغول	Argulus	(ئەرگولەس)، مێروويەكە بەسەر ماسىيەوە ئەژى.
ارغوس	Argus	(ئەرگوس)، جۆرێكە لە كەڵەشێرى كێوى ملى درێژەو پەڕەكەى زۆر جوانە لە پۆڕو تاووس ئەچێت.
ارفة	Staff picket	(پيكيت)، ئامرازێكە لە داريان ئاسن بۆ زەوى پێوان بەكاردێت.
ارفي= مساح	Geometer = Land surveyor	زەوى پێو، ئەو كەسەى كە زەوى ئەپێوێت.
ارفش	Big eared	گوێ زل، گيانداری گوێچكە زل.
ارفية- ذارعة	Phalaena	(فالاينا)، پەپوولەيەكى زيان بەخشە بە ڕووەك.
ارفيط	Aerophyte	(ئێرۆفايتا)، ئەو ڕووەكەيە كە لە هەوادا (لەسەر زەوى) ئەژى.
ارفى	Big eared	گوێ زل، گوێ شۆڕ.
ارقان= ارجان= لوز البربر	Argania	(ئەرجانيا)، درەختێكى دڕكاوىيە تەختەكەى ڕەقە.
ارقاق، الماص	Ripening	ئاڵۆبۆڵ، بەرسيلەى نيمچە گەييو.
ارق	Sleeplessness = Insomania	بێ خەوى، خەوزڕان، بێدارى، شەونخۆنى، شەوبێدارى.
ارق- ارقة- من	Aphid=Aphis	(ئەفيديس، ئەفيس)، مێش گەزۆ، كيسەڵە، سوون، جۆرێكە لە مێش و مەگەز، شيلەى ڕووك هەڵ ئەمژێت و هەنگوين و گەزۆ دروست ئەكەن و زيان بەخشن بە ڕووەك.
ارقيس	Telegraphy Plant	(تيليگراف پلانت) ڕووەكى تەلگراف، جۆرە دەوەنێكە.
ارقش	Fleeked	بەڵەك، شتێك پنكەى ڕەش و سپى تيابێت.
ارقط- ارقم	Pied=Spotted	ڕەش پنكەى سپى تێدا بێت، يان بە پێچەوانەوە، بازو، پەڵە پەڵە، پنكە پنكە، كەومار.
ارقطيون	Arctium=Burdock	(ئەركيتەم)، (بەردۆك) ڕووەكێكى پزيشكىيە قنچكى بەرەكەى قولاب دارە، ئەنووسێت بەلەشى گياندارو شتومەكەوە.
ارقم- ايم	Zamenis	(زامينس)، مارێكى درێژى باريكى ڕەنگاو ڕەنگە.
ارك- ارج	Erg	(ئێرگ)، يەكەى ئيش كردن يان ووزە.
اركيولوجي	Archaeology	(ئەركيۆلۆجى)، زانيارى شوێنە دێرينەكان و كەلەپورى نەتەوايەتى.
اركيكونيوم	Archegonium	(ئەركيگۆنيۆم) ئەندامى ڕەگەزى مێ لە ڕووەكە بێ گوڵەكاندا.
اركة	Orc	(ئوركا)، جۆرێكە لەنەهەنگى دەلفين و دڕندەيە.
اركوتين	Ergotin	(ئەرگۆتين)، دەرمانێكە دژى مێرووى ڕووەك بەكاردێت.
ارلة، غرلة، قلفة	Foreskin	(فورسكين) پێستى چووك كە لەكاتى خەتەنەدا ئەبڕرێت.

اره	Barren	زەویی ڕووتەن کە شتی تیا ناڕوێت.
اره	Stone	بەرد.
اره	Molar tooth	"مولارتیث"، خرێ، کاکیلە.
ارمادة	Ship	کەشتی.
ارماك	Load Tree	(لۆدتری)، درەختێکە مادەیەکی قڵیەیی لەقەدو لقەکانی دەرئەهێنرێت.
ارمد	Ophthalmic	چاو ئێشاو، خۆڵەمێشی.
ارمداد- بیاض دقیقی	Downy mildew	"ئۆیدیۆم" نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە بە شێوەی تۆزێك لەسەر گەڵاو بەری ڕووەك پەیدا ئەبێت و پەکی ئەخات وەکو لە ڕووەکی توتن و سێوو توو و مێو...
ارمص	Matter discharge	چاو ڕیپۆقاوی.
ارمل	Widower	بێ ژن، پیاوێك ژنی مردبێت یا تەڵاقی دابێ، بێوە پیاو.
ارمین	Ermine	(ئێرمین)، زاڵ، ئاس، گیاندارێکە لە دەڵەك ئەچێت پێستەکەی لە هاویندا قاوەیی و لە زستاندا سپی ئەبێت.
ارملة	Widow	بێوەژن.
ارمولة- جذمور	Hizome	(ڕایزۆم)، قەدی ژێر زەوی.
ارنب	Rabbit	(ڕابیت)، (هێر)، کەروێشك، کێورۆشك، کیڤرۆشك. گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە، زاوزێیەکی زۆر ئەکات، زیان بە کشتوکاڵ ئەگەیەنێت.
ارنب بری	Hare	کەروێشکە کێوی، سەگە پسێنکە.
ارنب قطبی	Polar Rabit	کەروێشکی پۆڵی.
ارنبة الانف	Nose lobule	کۆڵەکەی لووت، دیواری نێوانی هەردوو کونە لووت.
ارناریة، زهرة الرمال، رملیة	Arnaria= Sand wort	(ئەریناریا)، گوڵی لم، گیایەکە لە شوێنی لماوی دا ئەڕوێت گوڵێکی بچووکی جوانی پەمبەیی ئەگرێت.
ارنب البحر	Sea Hare	(سی هێر)، کەروێشکی دەریا، گیاندارێکی دەریایی نەرمی سەدەف دارە، وەك شەیتانۆکە ئەخشێت و سەری لەسەری کەروێشك ئەچێت، لەکاتی مەترسی‌دا مادەیەکی ژەهری سوور دەرئەدات.
ارنة		لۆرك. جۆرێکە لە خواردەمەنی.
ارنة- روبة	Curd=Curdled milk	"کیۆرد"، هەوێنی ماست، ماستی ترش.
ارنج	Seville-Orange	نارنج.
ارنیکا- خانق- الفهد- زهرة العطاس	Arnica	(ئەرنیکا) یۆزخنکێن، گوڵە پشمێن، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە گوڵێکی زەرد ئەگرێت و دەرمانێکی لێ دەرئەهێنرێت کوتراوی و شکاوی پێ ئەسڕرێت بۆ مەبەستی چاك کردنەوە.
ارهاب	Terrorism	تۆقاندن، ترساندن.
ارهابی	Terroristic	تۆقێنەر، ترسێنەر.
ارهاق	Exhaotion fatigve	ماندووبوون، شەکەتی، هیلاك بوون.
ارواء	Irrigation	ئاودان، ئاودێری.
ارواء- نجیر	Agrostis	(ئەگروستیس) گیایەکی دەشتەکی‌یە بۆ لەوەڕ باشە.
ارواع	Toawe=Inspire	داچڵەکاندن.

اروس = ايلند = علند - بقة	Eland = Origs = Antelope	(ئورياس، ئەنتيلوپ، ئيلاند)، مانگا كێويى، گياندارێكە لە كۆمەڵەی ئاسك، لەشی كەتە و ڕەنگی مەيلەو سوورە شاخەكەی پێچاوپێچە، كلكی باريك و درێژە تۆپەڵێك موو وا بە دوايی كلكی‌يەوە.
اروفيلة	Erophila	(ئەروفيليا)، گيايەكە گوڵێكی سپی ئەگرێت.
اروكاريا	Araucaria	(ئەروكاريا)، سنەوبەری بۆنيا، درەختێكی بەرزە لە هۆزی سنەوبەر، مادەی ڕيسينی واتە جەوی لێ دەرئەهێنرێت جوانترين درەختی هەميشە سەوزە، ديمەنێكی سەيری هەيە، لق و گەڵاكانی چن چينە، چينی خوارەوەی پانە هەتا بۆ سەرەوە بڕوات باريكتر ئەبێتەوە وەك قووچەك، لە ئينجانەشدا ئەڕوێ، بۆ جوان كردنی ناوماڵ گەڵاكانی وەك دەرزی وايە، بە تۆو قەڵەم ئەڕوێ.
ارول	Warrant = monitor	بزن مژ، حوبی، گياندارێكی خشۆكە لە قۆڕی ئەچێت، مارخۆر، بزن مشك كلكی درێژە گوانی بزن ئەمژێت پێستەكەی خۆشە ئەكرێت.
اروق	Big-Toothed	ددان زل، ددان درێژ، دەم زل.
اروماتيك	Aromatic	(ئەروماتيك) بۆنی عەتر، ئەتۆمەكانی ئەو مادانەی كە لەناوێتەی (ئەرۆماتيكا) ئەبن و ئەڵقەيەكی شەش سووچی دروست ئەكەن، بەشێكن لە هايدرۆكاربۆن.
اروم- ترياق ابيض- لوف مبقع - ذريره	Arum	(ئەرووم، واتەرروبين)، روبينی ئاوی، جۆرە گيايەكە.
ارومة	Stump	(ستەمپ)، ڕەگی سەرەكی، كۆتكەدار، بنكەدار، بێخ، بنەچە بنك، بناغە، بنچينە.
اروية-اروية مفلون	Mouffion = wild sheep	(مۆفلون، وايڵدشيپ، ئۆڤيس ليبوی)، مەڕە كێوی، بەرانە كێوی، مەڕە سوورە. كەڵە كێوی، كێوی، ديسە(١٩) جۆری هەيە.
اريب	Expert	شارەزا.
اری	Aryan	(ئاری) ميللەتەكانی هيندو ئەورۆپی.
اريال	Mouffion	جۆرێكە لە مەڕە كێوی.
اريل	Gazella	جۆرێكە لە ئاسك.
اريبی	Wild cow	جۆرێكە لە مانگا كێوی.
اريكا	Areca	(ئەريكا) درەختێكە لە كۆمەڵەی دارخورما.
اريكه	Sofa	قەنەپە، قەنەفە.
اريج	Aroma	"ئەروما"، بۆنی خۆش، بۆن و بەرامە:
اريد يوم	Iridium	(ئيريديوم)، توخمێكی ميتاڵە ژمارەی ئەتۆمی‌يەكەی (٧٧) كێشی ئەتۆمی‌يەكەی (١٩٢,٢) بۆ قايم كردن و پتەوكردنی پلاتين بەكاردێت.
ارينوس	Erinus	(ئێرينوس)، گيايەكی دەشتەكی‌يە، گەڵاكەی سووری بنەوشەيی‌يە، گوڵەكەی پەمەيی‌يە.
اريود		(ئيريۆد)، جۆرێكە لە مەيمون باريكەلەو كلك درێژە.
اريل	Big gazelle	ئاسكە كێوی‌يەكی گەورەيە بەرسكی سپی‌يە.
اريترية		(ئيريثريا)، جۆرە گيايەكە گوڵێكی سپی يان پەمەيی هەيە.
اريل-طقطق-فشفاش	Sea Lavender	جۆرە گيايەكە.
ازاحة	Displacement	لادان، لابردن، جێ پێ لێژكردن، دەرپەڕاندن.

ازاحة سفلية		لابردن له خوارهوه بۆ سهرهوه. جێگرتنهوه له خوارهوه.
ازاحة علوية		لابردن له سهرهوه بۆ خوارهوه. جێگرتنهوه له سهرهوه.
ازالة	Removal	لابردن، نههێشتن.
ازار	Cover=vell	سهرپۆش.
ازالة البقع	Depigmentation	پهڵه لابردن.
ازالة الشعر	Depilation	ئاوهرووت كردن، تووك لابردن، تووك تاشين.
ازالة العسرة	Water Softening	لابردنی ناسازی.
ازالة القشر عن الحبوب	Thresh	كره كردن.
ازج	Ostrih(male)	نێرهی ووشتر مر.
ازهر	Blossom	شكۆفه، شكۆفهی گوڵ.
ازب	Dumy	گرگن، سیخن، كورته، بنه، بنهمۆم، گدۆڵ.
ازدراد	Swallowing	قووت دان، لرف لێدان.
ازب	Downy	ئهندامێكی تووكن.
ازدرخت- شجرة السبحة- آزادرخت	Azedarach = Beedtree	(بیدتری، مارگوساتری، ئیندیان لیلاك، ئهزدلراخ)، دارتهزبیح، ئهزدرهخت، درهختی ژههرهماسی، درهختێكه گوڵێكی بچووكی شینی تۆخ ئهگرێت، تهختهكهی رهق و بهنرخه، دهنكهكهی ئهكرێت به تهزبیح.
ازدحام	Crowd	جهنجال، قهڵهبالغ.
ازعر		ئهو كهسهیه كه ههردوو دهستی بهباشی و چونیهك بهكاربهێنێ بۆ ئیش كردن.
ازدواج شكلي	Dimorphism	(دایمورفیزم)، دوو شێوهیی، جووت شێوهیی، وهكوو شێوهی نێرو مێی گیاندار.
ازدواج	Double = twin = duplicate	جووت بوون، دووانی.
ازدواج حراري	Thermocouple	(ثیرموكهپل) دووانی گهرمی.
ازدواج البصر	Diplopia	شتێك به دوو شت ببینرێت، دووانی بینین.
ازدهار	Evolation = development	گهشهكردن.
ازدياد	Toincrease = increcesing	پهرهسهندن.
ازرم	Cat , spotted	پشیله، پنكه پنكه.
ازرق	Blue	شین، خهستهك.
ازرق سماوي	Azure sky blue	شینی ئاسمانی، لاجی وهرد.
ازرق غامق	Dark blue	شینی تاریك، شینی تۆخ.
ازريون	Calendula	(كالینودۆلا)، گیایهكی بهرزه. قهدهكهی مووی پێوهیه گوڵهكهی زهرده.
ازعاج	Todisturb	ههراسان كردن، بێزار كردن.
ازعب	Wasp = waisted	(كریسیس) گیانداری ناوقهد باریك.
ازغب	Hairy	تووكن.
ازلي	Eternal	ههمیشهیی، نهمری.
ازلام	Limbs	دهست و قاچ، پهل.
ازمة	Crisis = tension	دژواری، تهنگوچهڵهمه، شڵۆقی.

ازميل	Chisel	(چيسل)، گوێزانی پينەچی، چەکوشی بەردتاشين، ئەسکەنە، ئاسنێکی ئەستوری دەم تيژە دارتاش بەکاری دێنێت.
ازمار	Tofatten	دابەستن، قەڵەوکردن.
ازموز- ازموزية	Osmosls	(ئۆسموسيس، ئۆزمۆن)، دەلاندن، دادان، گوزەر کردن، تێپەڕبوونی شلە لە گيراوەيەکی ڕوونەوە بۆ گيراوەيەکی خەست بە پەردەيەکی تەنکدا.
ازهار	Floreseence	(فلۆريسينس)، گوڵ کردن، گەشانەوە، شکۆفە کردنی گوڵ، گەشانەوەی گوڵ، پشکوتنی خونچەی گوڵ.
ازهران	Sun and moon	مانگ و ڕۆژ.
ازهر	Wild ox	گاکێوی.
ازوت	Azote	(ئازۆت، نايترۆجين)، مادەيەکی ساکارە، بەشێوەی ناميتاڵێکی (ناکانزايی) گازێکی بێ ڕەنگ و بێ بۆن و بێ تامە لە هەوادا هەيە بەڕادەيەکی زۆر. ئاوێتەکانی بۆ دروستکردنی پەيين و تەقەمەنی بەکارئەهێنرێ، کێشی ئەتۆمی‌يەکەی (١٤/٠٠٨)ە ژمارەی ئەتۆمی‌يەکەی (٧)ە.
ازورد - نفل - برسيم	Clover	سێ‌پەڕە، شەوەر، کنێر، گيايەکە گەڵاکەی سێ‌پەلکە بۆ مەبەستی پزيشکی‌و لەوەڕ بەکاردێت.
ازوم	Gavial	تيمساحی هيندی.
ازوريت	Azurite	(ئەزوريت) (بێزيك کوپەر کاربۆنەيت) کاربۆناتی مسی تفت، بەشێوەيەکی کريستاڵی شينی تۆخ هەيە لە سروشتدا.
ازوبكتر	Azobacter	(ئازۆباکتەر)، باکترياى ئازۆت.
ازيز	Simmering	زيکەزيك، گێزەگيز، ويزەويز، جزەجز، قرچەقرچ.
ازيب	South eastern wind	بای باشووری خۆر هەڵاتی.
ازيد	Azlde	(ئەزيد) بريتی‌يە لە خوێی هايدرازويك ئەسيد. ئەزيدی کانزای قورس مادەيەکی تەقەمەنی‌يە.
ازيدا	Asida	(ئەسيدا)، جۆرە قالۆنچەيەکە.
ازياء	Style of dress = fashion	جلوبەرگ.
اس	Index	ڕابەر، بەڵگە.
اس	Index	(ئينديکس) توان، جا، هێزی بڕێکی جەبری، نيشانەيەکە بۆ هێز يان ڕەگی ژمارەيەك.
اس - اساس	Basls	(اساس) بنچينە، بنەڕەت، بناغە.
اساس البناء	Foundation	بناغەی ساختمان بناغەی خانوو.
اساسي	Basic	بناغەيی، بنچينەيی، بنەڕەتی.
اس، مرد، عمار، حلموش، حبلاس، احمام ، قمام حمبلاس	Myr tus = Myrtle	(مايرتل، مايرتوس) مۆرد، مۆرت، دەومەنێکی بۆن خۆشە گەڵاو گوڵەکەی مادەيەکی چەوری بۆن خۆش لێ ئەگيرێت پێی ئەووترێت مايرتۆل.
اساله	To liquefy	شل کردنەوە، کردن بە شلە.
اسي - حزن - تعاسة	Sadness	مەداق، خەفەت، سوێ، داخ.
اسب	Asp	(ئاسپ)، جۆرێکە لە مار لە باشوری ئەورووپا ئەژی.
اسبانخ، سبانخ، رحى، اسفاناخ	Splnach	(سپينێخ، سپيناغ)، جۆرە گيايەکە ئەکرێت بە چێشت.
اسب مقرن	Homed asp	ئاسپی شاخدار، جۆرێکە لە مار شاخێکی پچکۆلەی هەيە.

اسپرلكس	Asparagus	هليـون (ئەسـپراگەس)، جوانـترين گيايـە بـۆ ڕازاندنـەوە، لـەناو مـاڵدا لەئينجانەدا ئەڕوێنرێت، حەز بەسێبەر ئەكات، ڕەگەكانى سەلكى پێوەيە، لقـەكانى نۆرن و شـۆڕئەبنەوە وەك پـەڕى باڵندەوان، گـەڵاكانى زۆر ووردن بەڕادەيەكى ئەوتۆ كە ديارنين، گوڵەكەى سپى و مەيلەو سوورو بۆن خۆشـە، بەرێكى خڕى پچوكى سوور كاڵى هەيە.
آس برى	Wild myrtle	كونجـرە، دەوەنێكـە گوڵەكـەى بەشـێوەى هێشـوپەكى سـپىيە بەرەكـەى سووره، هەندێكى بەرەكەى ئەكرێت بە زەڵاتەو مرەبا.
اسپرين	Aspirin	(استيل ساليسيليك ئەسيد، ئەسپرين)، ئاوێتەيەكى كريستاڵى سپىيە لە ئاوو ئەلكوولْ ئەتوێتەوە. دەرمانێكە بۆ ڕۆماتيزمەو هەڵامەت و سەرئێشە.
اسبستوس	Asbestos	(ئەسبيستوس) ئاوريشمى بەردين، جۆرە خوێيەكە بەشێوەى ڕيشاڵێكى كانزايىيە ناسووتێت، قوماش و ئامرازى لێ دروست ئەكرێت.
اسبور	Sparid Fish	(سپاريدفيش) ماسىيەكى دەريايىيە.
اسبستوس مبلتن	Platinized asbestos	ئەسپەستى پلاتيناوى.
اسبندار	Poplar	(پوپولەس، نيگرا) ئەسپەندار، سپىدار، چنار، درەختى بىى سپى.
اسبوع	Week	هەفتە، حەوتە، حەوت ڕۆژ.
اسبوعى	Weekly	هەفتەيى.
اسبيداج- اسفيداج	White-lead= Ceruse	(سيرۆس) (ليدكاربونەيت) سپياو بۆ ئارايشتى ئافرەت.
استئصال- بتر	Uproot= Ablation	(ئەبلێشـن) بـن بڕكـردن، هەڵكێشـان، لـەبن دەرهێنـان، لـەبن دەركێشـان، دەرهێنان، دەركێشان.
است، سرم، شرج	Anus	(ئەنەس) كۆم، دامان، پامان، قنگ، زۆتك، تن، قون.
استاتيكا	Statics	(ستاتيك)، زانياريى خوێندنى تەنە وەستاوەكان.
استاتين	Astatin	(ئەستاتين)، توخمێكى كيمياگەرييە كێشى ئەتۆمييەكەى "٢١٠" و ژمارەى ئەتۆمىيەكەى "٨٥" مێتاڵێكى دەستكردە ماناكەى "ئەستاتور" واتە "جێ نەگر" ئەگرێتەوە.
استاذ	Professor	(پروفيسور)، مامۆستا، زانا، سەيدا.
استبرق- حرير و ذهب	Gold brocade	ئاوريشمێكى زێڕچن، ئاوريشمێك كەتاڵى سيمى تيا بەكارهێنرا بێت.
استبلية		ڕووەكێكى ئەفريقىيە گوڵێكى بۆگەنى هەيە.
استبار	Toprobe	پشكنينى قووڵايى چينەكانى زەوى.
استرومة		(ئەستێروما)، جۆرە كەڕوويـەكى زيـان بەخشـە ئەخۆشـى ڕووەكـى بـڵاو ئەكاتەوە.
استثمار	Investment	بەرهەم هێنان، بەكارهێنانى زەوى يـان پـارە خسـتنە ئيـش بـۆ مەبەسـتى قازانج.
استثناء	Exception	دەرهاويشتن، جياكردنەوە.
استثنائي	Exceptional	يەكتايى، جياكرلوەيى.
استجابة	Granting	بەدەنگەوەهاتن، وەڵامدانەوە، وەرام دانەوە.
استحمام	To bathe	خۆشتن، گەرماوكردن.
استحالة	Metamorphosis	گۆڕان، گەورەبوون.
استحالة تدريجية	Graduate metamorphosis	گەورەبوونى بەشێنەيى، گەورەبوون بە پلە.
استحالة كاملة	Complete metamorphosis	سووڕى گەورە بوونى تەواو.

استحالة ناقصة	Incomplete metamorphosis	سووڕی گەورەبوونی ناتەواو.
استحياء	Tobeashamed	شەرم، شەرم کردن.
استحجار	Fossilization	بوون بە بەرد، بوون بە بەردی ڕووەك و گیانداری مردوو لە ژێر زەوی دا.
استحلام	To have a veneral dreem	شەیتانیبوون.
استحلاب الذكر- استمناء	To mastur bate	دەسپەڕ، ئاو هێنانەوە.
استحصال	Laking getting = earn	دەست کەوتن، دەست گیربوون.
استخراج	To extract	دەرهێنان.
استخدام	Employing	خستنەکار، بەکارهێنان.
استخلاف	Recompence	دروست کردنەوەی ئەندام.
استرجاع	To get back	گەڕاندنەوە.
استخلاص	To extract	دەرهێنان، لێ وەرگرتن.
استديو	Studio	(ستۆدیۆ)، شوێنی وێنە گرتن یا ئامادە کردنی فلیم.
استريدية	Ostrea	گیاندارێکی نەرمە لە کۆمەڵەی گوێچکە ماسی.
استراتيجية	Strategy	(ستراتیجی) هونەرێکە لە هونەرەکانی سوپاو سەربازی دەربارەی ڕێگەکانی بەرێوەبردنی لەشکر.
استرجال المرأة	To apetheman	نێرە کوڕانیی دەرکەوتنی نیشانەی پیاوێتی لە ژنی پەیدا.
استرخاء	Loaseness = Relaxation	خاوبوونەوە، شل بوونەوە، سستی، تەمەڵی، خۆکێشانەوە،
استريكنين- استركنين	Strychnine	(ستریکنین)، مادەیەکی ئەلکا لویدیە لە تۆوی درەختی گوێزی ڕشێنەرەوە دەرئەهێنرێت، مادەیەکی ژەهرینە.
استراحة	Rest	پشودان.
استروجين	Estrogen	"ئەستروجین"، ناوێکی گشتییە بۆ ئەو هۆرمۆنانەی کە نیشانەی ڕەگەزی مێیینە ئەدەن:
استر	Aster	داودی عەجەمی، گوڵێکی زستانەیە، بەشێوەی هێشوو سپی و شین و بنەوشەیی و ئەرخەوانی و پەمەیی و سوور، گوڵەکانی هێلکەیین.
استر	Ester	(ئەستەر) ناوێتەیەکە لەکار لە یەك کردنی ترش و ئەلکهوول پەیدا ئەبێت.
استطالة	Length ening	چوکڵە، درێژبوون.
استعارة	Borrowing	خواستن.
استعمال	Employment	بەکارهێنان.
استعاضة	Substitute	بژاردن، لەجیاتی، گۆڕینەوە.
استعجال	Hurry	پەلە، پەلەکردن، دەستو برد، لەز، زووکردن، خێرا کردن.
استعراض	Parade=review	خۆ نواندن،.خۆپیشاندان، نمایش، نواندن.
استعمار	Imperialism	"ئیمپریالیزم" ئەوەیە کە وڵاتێك وڵاتێکی تر داگیر بکات.
استغراب	To find sitrange	واق وڕمان، سەرسووڕمان.
استغلال	Explotation = utilization	بەکارهێنان، چەوساندنەوە.
استغراق	Engage	پێچوون، خایاندن.
استسقاء- حبن	Dropsy	(درۆپسی) ئاوبەنگ، ئاوبەند، کۆبوونەوەی ئاو "شلاو" لە بۆشایی یان ئەتۆمەکانی لەشی گیانداردا، وەکو لەناو سك و مێشك و گون و جومگەدا.

ستفزز	To startle	سەغڵەت کردن، تەنگاو کردن، دەمار گرتن پیکۆل.
ستفراغ	Exhaustion = spew = vomit	ڕشانەوە، ڕشاندنەوە.
ستفتاء	Legal decision = voteing clection	دەنگدان، ڕاوەرگرتن.
ستقطاب	Polarimetry	(پولاریمیتری) جەمسەر گرتن، جەمسەرخوازی، جەمسەر گری، پۆڵگرتن، پۆڵخوازی، جەمسەر گرتنی تیشکی ڕووناکی.
ستقطاب الضوء	Polarization	(پۆلاریزێشن)، جەمسەر گرتنی شەپۆلی ڕووناکی.
ستقطاب دائري	Cyclic polarization	جەمسەر گرتنی بازنەیی.
ستقبال	Reception	بەپیرەوەچوون، پێشوازی.
ستقرار	Settled	جێگیربوون، دامەزران، چەسپان، پەنگ بوون.
ستقصاء	To explore	شوێن هەڵگرتن، بەشوێناگەڕان، گەڕان بە شوێن دا.
ستقامة	Direction = Straightness	لەرێکی، لەراستی، ڕاست بوونەوە، ڕاستی.
ستكماتزم	Astigmatism	(ئەستکماتیزم) چاو گێژی، نەتوانینی چاو، بۆ جیاکردنەوەی هێڵی پێو هێڵی تان.
ستكوز	Astacus	قرژاڵی دەریا، گیاندارێکی جومگەداری توێکڵ دارە لە زەلکاو و زۆنگاوەکاندا ئەژیو هەندێکی ئەخورێت.
ستمناء باليد-استمناء	Masturbation	دەسپەڕ، ئاو هێنانەوە، ڕەحەت بوون.
تلقيح اصطناعي	Natural service = Natural Inoculation	چاك كردنی دەستکرد، وەك لە مانگادا بەکارئەهێنرێت بۆ پەیداکردنی وەچەیەکی باش.
ستمصال	Serotherapy	چارەکردنی نەخۆشی بەرێگەی کوتان.
ستمرار	Continuation	لەسەر ڕۆیشتن، بەردەوام بوون. هەمیشەیی.
ستمارة النقل	Form of transport	گوازنامە.
ستمارة	Form	بەرژەنامە، ئیستمارە.
ستمارة القبول	Acceptance form	خوازنامە.
ستماع	Hearing	گوێ گرتن.
ستمرارية	Persistance	بەردەوامی، بەردەوام بوون، بەین گرتن، خایاندن، هەموو تەنێك لە باری جووڵەوەیان وەستانی خۆیدا ئەمێنێتەوە، مەگەر هێزێکی دەرەوە کاری لێ بکات.
ستغناء	Do with out = to dispense with	واز لێهێنان.
ستنساخ	Copying	لەبەرنووسینەوە، ڕەنووس کردن، شەکڵنووس، ڕونووس.
ستنتاج	Deduction	بۆ دەرکەوتن.
ستطارة	Scattering	(سکاتەرینگ) ئەو ڕووداوەی کە ئەبێتە هۆی شین بوونی ئاسمان و سووربوونی ڕۆژئاوا.
ستنفاد	Exhausting	تەواوبوون.
ستقطاع	To deduct	دابڕین.
ستنباط	Discovery	دۆزینەوە، دەرهێنان، داهێنان.
ستلام	Receipt	وەرگرتن.
ستنشاق	To inhale = breathein	هەڵمژین.

استنارة، استضاءة	Lighting	ڕووناك كردنەوە، بڕی ئەو ڕوناكی‌یەی كە ئەكەوێتەسەر یەكەی ڕووبەر.
استنبات المكروبات	Plantation of microbes	پەروەردەكردنی میكرۆب.
استناد	To recliine	پاڵپشتی، ڕاگیربوون.
استهواء	Hypnotism	خەواندنی موقناتیسی نواندن بە موقناتیس.
استهزاء	Derision = mock = ridicule	قەشمەری، تیز، گاڵتە پێكردن، تەوز، تناز، تەوس، تز، تیز.
استعلامات	Inquiry office = Reception	پرسگە.
استنكار	To be ignorant	بێزاری، بێدادی.
استشارة	Consultation	ڕاوێژ.
استهتار	Reckless=rash	گاڵتەپێكردن، بەچاوی سووك تەماشا كردن.
استلقاء	Lying down	پاڵ كەوتن، ڕاكشاندن.
استوائي	The equator	پشتێنەیی، پشتێنەی زەوی، تەختانی.
استواء	Straightness	تەختانی، تەختاوی، ڕێك.
استيراد	Importation	هێنان، هاوردن.
استيقاظ من النوم	Wake up	لەخەوهەستان، ئاگابوونەوە، بێداربوونەوە لە خەو، چاو هەڵهێنان، وشیار بوونەوە.
استيل		(ئەسیتیل)، یەكێكە لە ڕەگەكانی "ئەسیتیك ئەسید".
استيلب		(ئەستیلب)ڕووەكێكە گوڵی جوان ئەگرێت بۆ ڕازاندنەوە بەكارئەهێنرێت.
استيلاء	Possesstion = occupy	داگیركردن.
استيطان	Inhabiting	نیشتەجێ كردن.
اس جبري	Algebra index	هێزی جەبری، توانی جەبری.
اسحار	Mustard	خەرتەلە، ڕووەكێكە لە توور ئەچێت و سەلكی نی‌یە، گەڵاكەی توونە، دەنكەكەی بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
اسد	Lion	(لایون، لاین) شێر.
اسد	Lion	شێر، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
اسد البحر	Sea lion	(سی لایون)، شێری دەریا، گیاندارێكی شیردەری دەریایی دڕندەیە دوو كەڵبەی هەیە.
اسد العدس	Broom rape	جۆرە ڕووەكێكی مشەخۆرە، لەسەر ڕووەكی تر ئەژی وەكو جاترەو لاولاو.
اسد الارق، اسد المن	Hemerobius= aphis	(هیمیر روبیس) "ئەفیس، لایۆن"، سن خۆر، شێری مێش، گەزۆ، مێرووەیەكی بەكەڵكە مێش گەزۆ ئەخوات.
اسد النمل	Ant eater	(ئەنت ئیتەر) مێرووله خۆر.
اسد الأرقة	Aphis lion	(ئەفیس لاین) سن خۆر، جۆرێكە لە مێش و مەگەز.
اسراف- تبذير	Extravagance	دەست بڵاوی.
اسرب- اسروب- كرافيت- غملول	Plumbago = Black lead	(گرافیت) جۆرێكە لە خەڵوز بۆ دروست كردنی قەڵەمی ڕەش بەكاردێت، قورقوشم.
اسراع	To hurry	خێراكردن، دەست وبرد.
اسرة	Family	خێزان، بنەماڵە.
اسروع	Larva	(لارڤا)، سەرەمێكوتە، كرمی مێروو، بەچكە مێروو، لە شێوەی كرمێكی چاو چنۆك دایە، گەڵای درەخت ئەخوات.

اسرنج- زرقون- زيرقون	Red lead oxide	(مینیوم)، لیید ئۆکسایدی سوور، بۆ دروستکردنی بۆیەی دژی ژەنگ بەکاردێت.
اس زوجي	Double index	توانی جووتەنی، توانی جووتەیی.
اسط		(ئەسیتا)، گیاندارێکی دەریایی نەرمە.
اسطبل	Stable	تەویلە، بەهاربەن، پشتیر، گەوڕ، پەچە، پاگە.
اسطر الصين	Chinaaster	ڕووەکێکی ڕازاندنەوەیە، گوڵەکەی سپی یان پەمبەیی یان بنەوشەیی‌یە.
اسطر	Aster	(ئەستەر، ستارۆرت) گیا ئەستێرە.
اسطر اغالس- مخلب العقاب- عنزروت- قداد- استراغالوس- كثيراء- قتاد الصمغ- شجرة القدس- حلوسيا	Astragalus = Milk vetch	(ئەستراگالەس، میلك ڤیتچ) ڕووەکی کەتیرە، جەباری، کەوون، خووژە، کۆمەڵە گیاو دەوەنێکی درکاویی دەشتەکی‌یە، گوڵەکەی بەشێوە هێشوویەکی سپی یا زەرد یا بنەوشەیی یان سوورە بۆ مەبەستی پزیشکی یان کەتیرە لێ دەرئەهێنرێت، نزیکەی (٤٠) جۆریان هەیە.
اسطرلاب	Astrolabe	قیبەنما، (ئەسترولێب) ئامرازێکی دیدەوانی کۆنە بۆ پێوانی شوێنی ئەستێرەکان و کاتی شەوو ڕۆژ و گەلێ جۆری هەیە.
اسطبل تحت الارض	Stable	پشتیر، گەووڕ، ئاخەل، ئاخڵە، تەوخ، زاخە.
اسطوانة	Cylinder	(سلیندەر، کوڵومن) لوولە، ئەستوندە، پازەڕ، لوولەك، کۆڵەکە.
اسطواني	Cylinderical	لوولەیی.
اسطوانة مركزية	Central cylinder	لوولەی چەقی، لوولەی ناوەڕاستینە.
اسطوانة الحاكي، اسطوانة موسيقية	Phonograph disk	قەوان، قەوانی گرامەفۆن، قەوانی مۆسیقا.
اسطوانة مدرجة	Graduated=cylinder	لوولەی پلە پلە، لوولەی پلەدار، لوولەی پلەپلەکراو.
اسطول	Fleet	کۆمەڵە پاپۆڕ، کۆمەڵە فڕۆکە، زباڵ.
اسطول تجاري	Commercial fleet	کەشتی‌گەلی بازرگانی، زەریەی بازرگانی.
اسطفور	Stego saurus	(ستیگۆسۆرەس) گیاندارێکی کەتەی قڕ تێ کەوتووە، قەڵغانێکی ئێسکی قورسی هەبووە.
اسطورة	Fable= Myth	داستان.
اسطومة		جۆرە قالۆنچەیەکی بەکەڵکە مێرووی زیان بەخش ئەخوات.
اسعاف	Aid = Ambulance	فریاد، فریاکەوتن.
اسعافات اولية	First Aid	فریاکەوتنی سەرەتایی، فریای بەرایی.
اسفاد- تراصع- كوش	To copulate with	جووت گرتن، گان کردن، بەتایبەتی لەناو باڵندەدا.
اسفرج- هليوت	Asparagus	ڕووەکێکە مادەیەکی سڕکەری لێ دەرئەهێنرێت. مارچێوە: ڕووەکێکە بۆ ڕازاندنەوەو خواردن بەکاردێت.
اسفرزة- حرمل	Wild rue	ئەسپەرزە، ئەسپەنەر.
اسفين	Wedge	پووان، گوڵ مێخ، پەچ، بزمار، مێخ، سنگ، پاڵیشمە.
اسفنج	Sponge	(سپۆنجی) کەفی دەریا، سوونگەر، کەرەور، ئیسفەنج، هەوری دەریا، گیاندارێکی دەریایی ساکارە.
اسفل	Below	خوارەوە، ژێر، خواروو، خوارێ.
اسفندار- اسفيدار	Poplar	سپی دار، ئەسپەندار، سپی چنار، خوجەل، شاتان.

اسفنجيات	Spongiae	(سپونجی)، گیانداره ئیسفەنجی‌یەکان.
اسفنج اصطناعي	Artificial sponge	ئیسفەنجی دەست کرد.
اسفلت	Asphalt	(ئەسفەلت) قیر، زفت، قیری ووشك، مادەیەکی ڕەشی مەیلەو قاوەیی ڕەقە بۆ مەبەستی قیرتاوکردنی ڕێگاوبان بەکاردێت.
اسفندان	Maple	(ماپل) کەووت، درەختێکی گەورەیە بۆ سێبەر، گەڵاکانی لە زستاندا ئەوەرێ، ٢٠-٢٥م بەرز ئەبێتەوە، لە ناوچەی ساردا خێراتر ئەڕوێ، گەڵاکانی بەرامبەریەکن و ناوێتەن، یەکی "٥" پەلکیان هەیە، گوڵەکانی سەوزی مەیلەو زەردن، بەشێوەی هێشوو شۆڕ ئەبێتەوە، ڕووەکێکی تاك ڕەگەزە بەرەکەی باڵدارە بە شێوەی هێشوو، و تەختەکەی بۆ دروستکردنی قاقەز بەکارئەهێنرێت، بەتوو زیاد ئەکات ئاووکەکەی لە دروست کردنی حەلواو خواردەمەنیدا بەکاردێت.
اسفل البطن		بەرمیزدان، بەرموسڵدان، بەروورگ، بەرزك، بەرسك.
اسفل الركبة	Unber the knee	پاشەڵ، ژێرئەژنۆ.
اس فردي	Single Index	توانی یەکی، توانی تاکی.
اسفيداج	Whith read = Ceruse	(وایت لیید) سپیاو، قورقوشمی سپی، بۆ ئارایشت.
اسف	Sorrow	داخ، مەخابن، پەژارە.
اسفار	Travel	گەشت نامە.
اسفنط		جۆرێکە لەمەی، ڕەنگەکەی سەوزە لە ڕووەکی ڕازیانە دەرئەهێنرێت.
اسفل الظهر	Under the back	بەشی خوارەوەی پشت.
اسفناج = اسبيناخ	Spinach	سپیناغ. سەوزەیەکە دەکرێت بە چێشت.
اسفند	Whith mustard	خەرتەلەی سپی.
اسقاء- ارواء	Irrigation	ئاودان.
اسقاط الجنين	Abortion=Miscarriage	منال لەبارخستن، لەباربردنی منال.
اسقمري- طراخور	Mackerel	(ماکیریل، سکۆمبەر) ماسی‌یەکی دەریایی درێژی ئێسکدارە پەڕەکەی درکاوی‌یە و گۆشتەکەی خۆشە.
اسقنقور- سقنقور- وزغة- ادة	Skink	(سکینك)، شەوگەرد، جۆرەگیاندارێکی خشۆکی ناوچە گەرمەکانە لە مارمێلکە گەورەترە کلکی کورت و ئەستورە.
اسقلوب	Scallop	(سکالۆپ)، جۆرێکە لە گیانداری گوێچکەماسی.
اسقع		باڵندەیەکی نزیك ئاوە، لە چۆلەکە ئەچێت و پەڕەکەی سەوزە.
اسقية		جۆرە گیاندارێکی نەرمە.
اسقربوط	Scurvy	(سکەرڤی) ئەسکەربووت، نەخۆشی‌یەکە لە کەمی ڤیتامین "سی" ئەبێ، ئەبێتە هۆی پژانی خوێن لە دەزولەی خوێنی ژێر پێوك و پێست و ڕیخۆڵەدا.
اسكون	Ascon	(ئەسکۆن، پۆرت) ئیسفەنجی ساکار.
اسكلة - ميناء	Harbour	بەندەر، لیمان، کەشتی خانە.
اسكارس، ثعبان البطن	Ascaris	(ئەسکارید) ، ئەسکاریس، کرمی ڕیخۆڵە، کرمی ئاوزگ کرمێکی مشەخۆرە لە ڕیخۆڵە باریکەی مرۆڤ دا ئەژی.
اسكيمو	Eskim	(ئەسکیمۆ)، ئەو جۆرە ئادەمیزادەیە کە لە هەرێمی جەمسەرەکاندا ئەژین.

ست	Small eared	گوێ بچووك، گیانداری گوێ كورت.
سكفة	Threshold	پاگەی دەرگا، بەردەرگا.
سكافي	Cobbler	پینەدۆز، پینەچی، دریشك.
سكنجبيل	Ginger	ئەسكنجین، زەنجەفیل.
سكنجة		ئەسكەنە، پارچە ئاسنێكە درێژی "٢٠-٢٥سم" سەرێكی تیژە بۆ داركون كردن یان دارهەڵكۆڵین بەكارئەهێنرێت.
سنة	Thorn=Spike	نووك، پۆپە، سەر.
سنة	Reed	قامیش.
سلك شائكة	Barbed wire	تەلبەند.
سلوب	Manner	شێواز، شێوە، تەرز.
سنوت	Ocelot	(ئۆسیلوت)، گیاندارێكە لە پشیلە كێوی ئەچێت فەروەكەی ئەستوورو لووسە، رەنگەكەی خۆڵەمێشیە پەڵە و هێڵی قاوەیی تیایە.
سر- سمار، نعص	Rush	(رەش)، زەل، جیبیان، پوزل، رووەكێكە لقەكانی باریك و درێژە بۆ دروستكردنی حەسیرو سەبەتە و كورسی بەكاردێت، لەناو زەلكاوو زونگاوەكاندا ئەروێت.
سليغ	Wild Tulip	خەزێمە كێویلە، جۆرە رووەكێكە.
سماك	Fishery	پەروەردەكردنی ماسی.
سمر	Brown	رەشتاڵە، سەوزە، بۆر، دێز.
سمنت	Cement	(سیمێنت) چیمەنتۆ تێكەڵاوێكە لە هاڕاوەی بەردی قسل و بەردی ئاسن و قوڕ بۆ دروست كردنی خانوو ساختمان بەكاردێت... بەهەڵمژینی ئاو رەق ئەبێتەوە.
اسن - راكد	Stagnant	بۆ چاڵ.
اسناد	Relying	پشتگیری.
اسنان الاسد	Endive=Dandelion	تاڵیشك.
اسنان	Dentition	ددان دەرهاتن.
اسهال	Diarrhoea	زگ چوون، رەوانی، سك شۆری، فیڕاندن، هەڵتوڕان.
اسهام	To share	بەشداربوون.
اسهال دموي	Bleeding Diarrhoea	ریقنە سوورکە، خوێن دانیشتن.
اسهال الحيوانات	Darrhoea in animal	فیڕكە، بەلەفیڕێ، بەلەباقێ.
اسهال ابيض		ریقنە سپیكە، سكچوونی سپی، ترسناكترین نەخۆشییە تووشی باڵندەی ماڵی ئەبێت، ریقنەكەی سپی ئەبێت و ئارەزووی خواردنی نامێنێ و توونی ئەبێت و گێژ ئەبێت.
اسهر	Vasdeferens	(ڤاسدیفیرینس)، بۆریی گواستنەوەی ئاوی نێر، واتە سپێرمەكان.
اسود	Black	رەش، سیا.
اسود مبقع بالأبيض		بازوو، بازگ، رەش و سپی.
اسوداد	Become black	رەش داگەران، رەش بوون. رەش هەڵگەران.
اسوق	Tall leged	لاق درێژ.
اسودفاتح	Faded black	دێز، تەڵخ، شتی رەش كاڵ.
اس هايدروجين	Hydrogen Index	پلەی پەتیی ئایۆنی هایدرۆجین.

اسي	Doctor=Phsiciar	(دوکتۆر) پزیشك، دوختۆر.
اســـي- حبـــلاس- مرســـين- حلموش- مرد- قمام- عمار	Myrtle	مـۆرد، مـۆرت، دەوەنێکـی هەمیشـە سـەوزی بـۆن خۆشـە، بـۆ پـەرژین ئەروێنرێت، جاری وا هەیـە هـەتا "٤" مـەتر بەرز ئەبێتـەوە، گـەڵاکانی بچووکە، گوڵەکانی سپی یا ئەختێ سوورو بۆن خۆشە بەرەکەی وەك ترێ وایە و ئەخورێ و بۆ رەوان کردن باشە، رەشی مەیلەو شین و بۆن خۆشە.
اسيتال	Acetal	(ئەسیتاڵ)، شلەیەکی بێ رەنگی بۆن خۆشە لە شەرابدا هەیە.
اسيد الحناء	Henna ocelot	شێرۆکەی خەنە، شێرۆکەی خـەناوی، جۆرەگیاندارێکـە لـە شـێر ئـەچێت رەنگەکەی خەنەییە.
اسير	Prisoner of war	دیل.
اسيت الديهايد	Acetaldehyde	(ئەسیت ئەلدیهاید)، ئاوێتەیەکـە لـە کـاربۆن و هێدرۆجـین و ئۆکسـجین، شلەیەکی بێ رەنگە، زوو ئەکوڵێ بۆنێکی تیژی هەیە.
اسيتيلين	Acetylene	(ئەسیتیلین)، گازێکە لە کاربۆن و هیدرۆجین پێکهاتووە بـۆ سـووتاندن و دروستکردنی لاستیك و لەحیمکردنی کانزاکان بەکاردێت.
اسيتون	Acetone	(ئەسیتۆن)، شلەیەکی بێ رەنگە زوو گڕ ئەگرێ، لە کاربۆن و هیدرۆجین و ئۆکسجین پێکهاتووە، بۆنی ئەلکحوولی لـێ دێت توێنەرەوەیەکی باشە بـۆ بۆیە.
اسيد الجبل	Cacomistle	(کاکۆمیسـتل) گیاندارێکی گۆشـتخۆری بچووکی کلـك درێـژە لـە پشـیلە ئەچێت، شێرۆکەی شاخی.
اسيديا	Ascidia	(ئەسیدیا)، جۆرە گیاندارێکی خڕە بە بەردی قەراخ دەریاکانەوە ئەنووسێ.
اسيا	Asia	(ئاسیا)، گـەورەترین پێنـج کەرتـە "کیشـوەرە"کەیـە ڕووبەرەکـەی نزیکـی سێ‌یەکی ڕووبەری خڕۆکی زەوییە، بە دەریـای بەسـتەڵەکی بـاکووری و ئەوڕۆپاو دەریـای ناوەڕاسـت و دەرای سـوورو زەریـای هینـدی و زەریـای پاسیفیکی دەورەدراوە.
اسيد فنيك	Phenol	(ئەسـفەنیك) شـلەیەکی ڕەشـی مەیلـەو قاوەییـە، بۆنێکـی تیـژی هەیـە، لەناودا ڕوونئەکرێتەوە بۆ پاکژکردنەوەی ناودەست بەکاردێت.
اشارة	Sign=Mark	نیشانە.
اشاءة		چووزی یا ئەمامی دارخورما.
اشارة سالبة	Negative sign	نیشانەی نەگەتیف "-" سارد.
اشارة موجبة	Positive sign	نیشانەی پۆزیتیف "+" گەرم.
اشارة ضوئية	Light sign	نیشانەی ڕووناکی.
اشـــابة، تضريـــب عكسي	Cross- breeding	(کـرۆس بریدینـگ)، جووتگرتنـی دوو وەچـەی جیـاواز لەیـەك جـۆرە زیندەوەر، وەکوو پەراندنی گای هۆڵندی لە مانگای خۆماڵی.
اشابة	Alloy	(ئەلۆی)، دارشتە، تێکەڵاوی دوو میتاڵ یان زیاتر وەکوو لە پارەو زێڕدا.
اشارة الضرب	Multiply	نیشانەی لێکدان.
اشارة الجمع "+"	Addition = pluse	نیشانەی کۆکردنەوە.
اشارة الطرح"-"		نیشانەی لێدەرکردن.
اشاعة	Publication = Romoure	واتەوات، ووت ووات، کاڵە کورد، مقۆمقۆ.
اشاعر	Edges of vulva	لچی زێی گیاندار، لچی شەرمگەی گیاندار.
اشباه الانسان	Anthropoids	کۆمەڵە مەیمونێکن لەشیان گەورەیە و لە مرۆڤ ئەچن.

شباه الشحوم	Lipoid	(ليپويد) نيمچه ڕۆنەکان.
شباع	Saturation	تێرکردن.
شبور- صقر آكل الحيات = اكبد- قوقش	Snake-Eater-hawk	(پۆليبورەس)، مارخۆر، جۆرە باڵندەيەکی گۆشتخۆرە، ڕەنگەکەی مەيلەو سوورە، هێڵی سپی و بۆری تيايە، لەسەر لاشە و مارو مێروو ئەژی.
شتر	Estrophy	چاوداپچڕاو، لچ داقڵيشاو، لچ بڕاو.
شتهاء	Long fordesire	ئارەزوو، ئيشتيا مەگيز، دڵ بردن.
شتعال	Ignition	سووتان، ئاگرگرتن، ئاگر تێبەربوون، هەڵگيرسان، داگيرسان.
شتداد الباه	To become erect	حەشەرێتی، ئارەزووی جووت گرتن، ئاڵۆشی ڕەگەزی.
شتقاق	Derivation	لێوەرگرتن.
شتعال ذاتي	Self Ignition	سووتانی خۆيی، خۆسووت.
شتراك	Partnership	هاوبەش کردن، بەشداری.
شتيار العسل	Gathering haney	دەرهێنان و کۆکردنەوەی هەنگوين.
شتياق	Longing	پرزە، ئارەزوو.
شتياق الى الوطن	Home sickness	دەردی دووری، سۆزی نيشتمان.
شتراكي	Socialist	(سۆشياليست) کەسێك کە بيرو باوەڕی سۆشياليستی هەبێت.
شتراكية	Socialism	(سۆشياليزم)، هاوبەشێتی، بيرو باوەڕێکە، ئامانجەکەی ئەوەيە کە باری کۆمەڵايەتی بگۆڕێت بە جۆرێکی ئەوتۆ کە هۆيەکانی بەرهەم هێنان هاوبەش بێت، وە دارايی دابەش بکرێت بەسەر کۆمەڵ دا، هەروەها ئيش و مادەی بەکارهێنان دابەش بکرێت بەسەر هەمووان دا.
اشخاص- شلجم برى- رحل	Euphorbia	(يۆفۆربيا ئەپيوس)، شيرماری ڕەگ هەرمێيی، ڕووەکێکی دەشتەکی پزيشکیيە، ڕەگەکەی ئەستوورە ڕۆنێکی سووکەڵەی لێ دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزيشکی.
اشخص	Bended tooth	ددان خوار.
اشخيص- اداد- شوك العلك- اسد الارض قاتل الاسد	Spindle wort	دڕکی بنێشت شيری زەوی، ڕووەکێکە ڕەنگی گەڵاکەی ئەگۆڕێت و ڕووەکەکانی نزيك ئەفەوتێنێت، ڕەگ و تووەکەی ژەهرە.
اشراقة	Radiance	ڕەونەق، گزنگ.
اشراق الارض	Shining	زەوی هەڵات، ئەو ڕووناکی ڕۆژەی کە لە زەوييەوە ڕەت ئەبێتەوە.
اشر	Eye lashe	برژانگ، برژۆل، دڕکی لەشی گياندار.
اشراس- صاصل- صوصلاء	Ornitho-galum	(ئۆرينثۆگالۆم)، ڕووەکی سرێش، جافيلۆن، ڕووەکێکی پيازیيە، نێرکەکەی پووچە، گەڵاکەی درێژەو ووشکە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە سپی يا سەوز يا زەردە.
اشراف	Super vision	سەرپەرشتی.
اشران- طفلق- زلائق الملوك- سرة الارض- خبز القاق	Cotyledon	جۆرە ڕووەکێکە.
اشرفي		ئەشرەفی، جۆرە گوڵێکە. "ك" ئەشرەفی، بەردێکی بەنرخە.
اشرة- مرز	Ovipositor	ئەندامی چەقاندنی گەرای مێروو لە زەويدا وەکوو لە کوللەدا.
اشرب	White redden	سپی مەيلەو سوور.

اشرج	One testicled	یەك گون، تاك گون.
اشرف- حبوش	Baf	جۆرێكە لە شەمشەمە كوێرە.
اشعة	Rays	تیشك، تیشكەكان.
اشعاع كهرومغناطیسی	Electromagnetic	تیشكدانەوەی ئەلەكترۆموگناتیكی، هێڵەكانی كایەی (هێزی) موگناتیكیو كارەبایی كە لە لەرینەوەی بارگەی كارەبایی پەیدا ئەبن.
اشعة لیزر- اشعة الموت	Laser rays	(تیشكی لیزەر) تیشكێكی كارەبایی موگناتیسییە، یەك ڕەنگی هەیە وەك ڕەنگی سوور، لە زانیاری پزیشكی و زیندەوەری و كیمیاگەری و فیزیا و رادارو تیشكی مرێنەردا بەكاردەهێنرێت.
اشعاع تشرنكوف		تیشكی تشیرنیكۆف، تیشكێكی مەیلەو شینە لە هەندێك مادەوە دێتە دەرەوە كاتێك كە بەر تیشكی گاما ئەكەوێت.
اشعر	Hairy	تووكن، تیسكن، قژن.
اشعة بكرل	Becquerelrays	(تیشكی بەكەرێل) ئەو تیشكەیە كە لە كانزای "یۆرانیۆم" دێتە دەرەوە، وەتوانای سمینی تەنەكانی هەیە.
اشعة القناة- اشعة القنال	Canal rays	(تیشكی كاناڵ)..
اشعة اكتینیة	Actini rays	(ئەكتینیك رایس) تیشكی ئەكتینی، بەشێكە لە تیشكی ڕۆژ كارئەكاتە سە فیلمی فوتوگرافی.
اشعة المصعد	Anode rays	(تیشكی ئەنۆد) تیشكی جەمسەری گەرم.
اشعة المهبط	Cathode rays	(تیشكی كاثود) تیشكی جەمسەری سارد، بریتییە لەلێشاوێك لە ئەلەكترۆن.
اشعة میزر	Maser rays	(تیشكی میزەر) جۆرە تیشكێكە تەنها یەك ڕەنگی هەیە وەكو ڕەنگی سوور.
اشعال	Ignition	سوتاندن، ئاگر تێبەردان، داگیرساندن.
اشعة سالبة	Negative rays	تیشكی سارد، تیشكی نەگەتیف.
اشعة موجبة	Positive rays	تیشكی گەرم، تیشكی پۆزیتیف.
اشعة مرئیة	Visible rays	تیشكی بینراو.
اشعة غیر مرئیة	None visible rays	تیشكی نەبینراو، تیشكی نادیار.
اشعة الشمس	Sun rays	تیشكی خۆر، تیشكی ڕۆژ، تیشكی هەتاو.
اشعاع	Radiation	(رادیێشن) پرشنگدانەوە تیشكدانەوە، شەپۆلێكە، یا تیشكێكە ووزەی تیا بێ، ئەو ووزەیەی كە لەمادەوە دێتە دەرەوە بەشێوەی هێڵی راست بە بۆشاییدا ئەڕوات.
اشعة فوق البنفسجیة	Ultraviolet rays	(ئەلْترا ڤایولێت رایس) تیشكی سەرووی بنەوشەیی، ئەو تیشكەیە كە درێژی شەپۆلەكەی كورتترە لە درێژی شەپۆلی ڕووناكی ئاسایی.
اشعة تحت الحمراء	Infrared rays	(ئینفرید رایس) تیشكی ژێر سوور تیشكێكی كارەبایی موگناتیسییە درێژی شەپۆلەكەی ئەختێك لە شەپۆلی ڕووناكی ئاسایی درێژترە.
اشعة الفا	Alpha rays	(تیشكی ئەلفا) یەكێكە لەو "٣" تیشكەی كە لە مادە تیشك دەرەوەكانەوە دێتە دەرەوە، پارچەكانی بریتییە لە ناوكی ئەتۆمی هیلیۆم، واتە بریتییە لە دوو پرۆتۆن و دوو نیۆترۆن، كارەبای گەرمی (پۆزیتیف) لەسەرە.
اشعة بیتا	Beta rays	(تیشكی بێتا) یەكێكە لەو "٣" تیشكەی كە لە مادە تیشك دەرەوەكانەوە دێتە دەرەوە، پارچەكانی لە ئەلەكترۆن ئەچێت، كارەبای ساردی لەسەرە خێراییەكەی لە خێرایی تیشكی ڕۆژ ئەچێت توانای تێپەڕ بوونی هەیە بەناو مادەكان دا زیاتر لە تیشكی ئەلفا و گاما.

اشعة كاما	Gamma rays	(تیشكی گاما)، یەكێكە لەو "٣" تیشكەی كە لە مادە تیشك دەرەوەكانەوە دێتە دەرەوە، ئەم تیشكە مادە نیيە، توانایەكی زۆری هەیە بۆ تێپەڕ بوون بە ناو مادەكانا.
اشعة كونية	Cosmic rays	(كوزمیك رایس)، تیشكی گەردوونی، ئەو تیشكەیە كە لە شوێنێكی نەزانراوەوە لە بۆشایی دەرەوە دێت بۆسەر زەمین بە خێراییەكی یەجگار زۆر.
اشعة سينية= اشعة رونتكن- اشعة ايكس- اشعة مجهولة	x-ray=Roentgen	(تیشكی رونتكەن، تیشكی ئێكس، تیشكی سینی) تیشكی نەزانراو، لە بۆرییەكا كە بەتاڵ كرابێتەوە لە هەوا، ئەگەر لێشاوێكی ئەلەكترۆن لە ژێر پاڵەپەستۆیەكی كارەبایی زۆر و بەخێراییەكی زۆر بەر نیشانەیەك "هدف" لە كانزای "تەنگستن" بكەوێت، جۆرە تیشكێك پەیدا ئەبێت كە پێی ئەووترێ تیشكی ئێكس، ئەم تیشكە لە ڕەوشتیا لە تیشكی ڕووناكی ئەچێت وە زۆر كورتە، بە چاو نابینرێ. بەڵام توانای بڕینی لەوحێكی هەیە كە ئەستورییەكەی چەند ئینجێك بێت، كاریش ئەكاتە سەر فلیمی فۆتۆگرافی، لەبەرئەوە بەكارئەهێنرێ بۆ وێنەگرتنی دیوی ناوەوەی مادەكان، وەكو لەشی ئادەمیزاد، وە ئەم تیشكە زانا "رونتكن" لە ساڵی "١٨٩٠" دا دۆزییەوە.
اشعث	Unkempt	گژ، بژ، یەكێك كە قژی بژبێت.
اشفة	Big lipped	لچە، لچ ئەستوور.
اشقر	Blonde	بەڵەك، بازوو، بازك، شڵ، سورفل.
اشقيل، عنصل، بصل الحية، بصل الفأر، عيسلان	Scilla	(سسیلا) پیازە مشكانە، پیازە خوگانە، پیازە مارانە، قوڕاوە، جاڵقێنە، ڕووەكێكە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
اشل	Paralysed	كوڵ، رینجۆ، كۆج، شەل و گێڕ، ئیفلیج، قۆپ.
اشلاق - اسماك غضر وفية	Cartilaginous fishes	(كارتیلێجینەس) ماسییە كرکراگە دارەكان. كۆمەڵە ماسییەكن لە جیاتی ئێسك كركراگەیان هەیە وە بێچوەكانیان لە سكیانا هەڵ دێن وەكوو كۆسە.
اشمئزاز	Disgust=aversion	بێزلێكردنەوە، قێز لێكردنەوە.
اشمط	Gray haired	بۆز، قژ، ڕەش و سپی، قژ ماش و برنج.
اشنة- كشة العجوز- مسواك القرود	Lichen=Alagae	(ئەڵجی، لیجن) قەوزە، ڕووەكێكی بێ گوڵە لە شوێنی شێدار ئەڕوێ، مادەی كلۆرۆفیلی تیایە، لەشی لەیەك خانە یان ڕیزە خانەیەك پێك هاتووە وەكو (ئۆسیلتوریا) و (كلامیدۆمۆناس).
اشنان- غاسول- حرض= ابو قابس	Salicornea= saltwort	(سالیكۆرنیا، سالت وورت) بەلۆچە، كەفكەفۆك حوژە، ئەسپۆن، زروێ، گیایەكە بنكەكەی سپییە ئەكوترێت لە جیاتی سابون بۆ دەست شتن بەكار دێت.
اشنة حمراء	Redlichen	(پۆلیسیفونیا) قەوزەی سوور.
اشنج		گیاندارێكە كە گونێكی لە گونەكەی تری بچووك تربێت.
اشهل	Blue eyed	چاوڕەشی مەیلەو شین، چاوشین، چاوبەڵەك.
اشهب	Grey	"گرێی" بۆز، بۆر، سپی مەیلەو ڕەش، ماش و برنج تووكی ڕەش و سپی.
اشواء	Roasting	برژاندن.
اشول	Left handed	چەپلەر.
اشوری	Assyrian	"ئەسیریان" ئاشوری.

اشياء	Things	شت و مەك.
اصابة	Accident	تووش بوون، تووش هاتن، ئەنگاوتن، پێكاندن، لێك دان.
اصالة	Noble origin	ڕەسەنی.
اصابة بالبرد	To take cold	باپەڕ، سەرمابردە، سەرما بوون.
اصابع العروس- قرنبوش، بسلة سكرية	Four winged pea	(فۆروینگیدپیی) پەنجەی بووك، ڕووەكێكی كێوی و كشتوكاڵی‌یە، بەرەكەی وەك بەری پاقلە وایە، دەنكەكەی وەك قاوە وایە و شیرینە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
اصابع ملتحمة	Knitting fingers	پەنجەی پێكەوە نووساو.
اصابع صفر- كركم	Lurmeric	زەردەچەوە.
اصابع جاسية	Rigid fingers	پەنجەی بێ جومگە.
اصار	Grass=Herb	گژو گیا.
اصبع	Finger	پەنجە، ئەنگوست، ئەموست، قامك، پیلك، تل، تلی.
اصبع اثری	Monu mental fingers	چقە.
اصبع العذراء	Digitalis=foxglove	(دیجیتالیس) پەنجەی خانم.
اصبع كزم	Brachy dactlia	پەنجەی كورتی ئەستور.
اصدار	To send	دەركردن.
اصدف	Knock kneed	پەیزەن، كەسێك یان گیاندارێك پێی بۆ دەرەوە بێت.
اصرد		سەرما بردەڵە.
اصرار	Persistence	وورك گرتن، لەسەر ڕۆیشتن، سووری‌ی.
اصرة	Bond	(بۆند) پەیوەستی.
اصرة ايونية	Ionic bond	(بۆندی ئایۆنی) ئایۆنە بەند، پەیوەستی ئایۆنی.
اصرة تجاذبية	Gravitic bond	(بۆندی ڕاكێشان) پەیوەستی ڕاكێشان. كێشە بەند.
اصرة تساهمية	Convalent bond	(بۆندی هاوبەشی) پەیوەستی‌ی هاوبەشی. هاوبەشە بەند.
اصرة تناسقية		(بۆندی ڕێك) پەیوەستی‌ی ڕێكخراو، پەیوەستی‌ی ڕێك. ڕێكە بەند.
اصرة كيمياوية	Chemical bond	(بۆندی كیمیایی) پەیوەستی كیمیاگەری، پەیوەستی كیمیایی.
اص= اس	Ashy fox	(ئاس، كاما) ڕێوی‌یەكی خۆڵەمێشی گوێ درێژە.
اصطكاك الاسنان	Gnathing of teeth	دانە چۆقێ، كرەی ددان، چۆقە چۆقی ددان.
اصطفاف	Take position in line	ڕیزبوون.
اصطياد	To hunt	ڕاوكردن.
اصطبل	Stable	تەویلە، گەوڕ، پشتێر.
اصطدام	Collision	لەیەك كەوتن، بەریەك كەتن، بەیەكاماڵین.
اصطفاء	To select	هەڵبژاردن.
اصطناعی	Artificial	دەستكرد.
اصطرك	Storax	(١) (ئەستەرك)، درەختێكی جوانە "٣-٦م" بەرز ئەبێتەوە، گەڵاكانی خوارەوەی سپی‌یە، گوڵەكانی سپی‌یە، لە ناوچە فێنكەكان ئەڕوێ، سوودێكی پزیشكی هەیە، (٢) زەمقی شیرین، مادەیەكە لە توێكڵی ناوەوەی درەختی "ئەستەرك" دەرئەهێنرێ.

صـطلاح	Idiom	(ئايديەم)، زاراوە، چەند ووشەيەك كە پێكەوە يەك مانايان هەبێت، وەكوو زاراوى قارچكە مارانە.
صـغر	Microcephalic	(مايكرۆ سيفاليك) كەسێك سەرى درێژكۆلە بێ، سەردرێژ، سەر بچووك.
صـف- كبرشانك	Spiny caper	شێفە لەتەى دڕكاوى.
صـفر	Yellow	زەرد.
صـفر برتقالى	The coloor of bilter orange	نارنجى.
صـفر ملوكى	Arsenic sulfide	(ئەرسنيك سەلفيد) ژەهرى مشك.
صـفرار	Yellowness	زەردى، زەردهەڵگەڕان.
صـفرار الوجه	Pale	ڕەنگ هەڵبزركان.
صـفر القدمين	Yellow leged	لاق زەردە، باڵندەيەكە لە قەراغ ئاو ئەژى لاقى درێژو زەردە.
صـف	Caper	شيفەلەتە، جۆرە رووەكێكە.
صـفرنى	Paracoda	(پاراكۆدا) جۆرە ماسىيەكە.
صـقاع ساحلية	Sea shore	ناوچەى قەراغى دەرياكان.
صـر	Origin	(ئۆريجن)، ڕەسەن، نەتەوە، توخم، بنەڕەت، ڕيشە، بيخ، بنەماڵە، ڕەگەز، رەتەوە، سەرچاوە، نەژاد، سفن.
صـر الانواع	The origin of the species	بنەڕەتى جۆرەكان، سەرچاوەى جۆرەكان.
صـة	Python	(كوكاترايس، پايثۆن)، ئاژديها، گەورەترين مارە، شامار، هەندى جار درێژىيەكەى ئەگاتە (٨) مەتر وە تيرەكەى (٢٥سم) ژەهراوى نىيە و نێچيرەكەى قووت ئەدات وە لە نزيكى ئاوا ئەژى.
صـر الفخذ	The origin of the thigh	ئەشكنج.
صـر الشجرة		كۆتەرە، كوتكەدار، كۆتە، بنكەدار، قوتم.
صـد	Solid	پتەو.
صـلع	Bald	قژ ڕووتاوە، سەرتاووس، سەرتاس، سەر ڕووتاوە.
صـلم	To plock out ear	گوێ قرتاو، گوێ كوڵ.
صـلاح	Repairing	چاك كردن.
صـلاح ذاتي	Self - Reformation	چاك كردنى خۆيى، خۆ چاك كردن.
صـلاح زراعى	Land Reform	چاك كردنى كشتوكاڵ.
صـمع- اسك	Microtic	(مايكروتيك).
صـمع	Small ear	گوێى بچووك.
صـم- لخرس	Deaf	كەڕو لاڵ.
صـم	Deaf = dumb = mute	كەڕ، گوێ كپ، گوێ قورس.
صـهب	Blond A cold day	(١)شـل، شێ، ڕەنگى سوورو سپى تێكەڵاو، سوورى مەيلەو سپى، سوورڤل، قژ زەردى چاو شين. (٢)ڕۆژێكى سارد.
صـى	Red kite	كۆلارەى سور، سوورە باڵە.
صـيد	Indirect neck	مل خوار.
صـيل	Of noble origin	ڕەسەن، تەواو، بەهزاد.
صـيل	Evening	دواى عەسر، زەردەى هەتاو، زەردەڵ پەڕ، خۆرە زەرد ماوەى نێوانى عەسرو ڕۆژئاوا، زەرە كەتاو.

اصيص- اجانة	Flower port	ئينجانه.
اضاءة= انارة	Luminous	(ليۆمينيسيس) ڕووناك كردنەوە.
اضاض	Refugee	پەناگە.
اضافة	Addition	خستنەسەر، خستنە پاڵ.
اضافة الى	Addition	سەرەڕای.
اضاليا، اضالية، دهلية	Dahlia	(داهليا، جۆرجينا)، جۆرە گوڵێكە ڕەگەكەی چەند سەلكێكی پێوەیە، گەلێ جۆری هەیەو گوڵی جوان ئەگرێت.
اضبارة	File	فايل، بەستەكێك كە كاغەزی نووسراوی تێدابێت، دۆسیە.
اضحوكة	Laughing	قەشمەری.
اضراس	To set teeth on edge	ڕووانەوەی ددان، ددان دەرهاتنەوە.
اضراب	Strike	مان گرتن.
اضرام	Kinding	ئاگر تێبەردان.
اضطراب عصبي	Nervous disorder	پشێوی‌ی دەماری.
اضطجاع	Lying down	ڕاكشان، لەسەر تەنیشت نووستن.
اضطرار	Compulsion	ناچاری، ناچاربوون.
اضطراب	Disorder	ئاشوب، پشێوی، ئاژاوە، شپرزەیی، شڵەژان، تێك چوون، پەشێوی، شێواوی.
اضغاط	Pressing =Stuffing	تێ ئاخنین، پەستاوتن، تێترنجاندن، پەشتاندن.
اضنفورة، فطومة	Gland bill flower	(گلاندبیڵ فلەوەر)، گوڵە زەنگوڵەی زەوی، گیایەكی سەلك دارەو گوڵی جوان ئەگرێت.
اضوط	Indirect chin	چەناگە خوار.
اضوية المرور	Trafficlight	ڕووناكی‌ی هاتوچۆ كردن، گڵۆپی هاتوچۆكردن.
اط، اطيط	The sound of camel	ووشتر، دەنگی ووشتر.
اطار	Frame	چوارچێوە، چەمە، چەمەر، چەمەرە، پەراوێز، ئەڵقە، تار.
اطار الغربال	The frame of the cribble	كامار، چەمە، چەمەر، كەمە.
اطار السيارة	Tire=Tyre	تایەر، تایەی ئۆتۆمبێل.
اطار الباب	The frame of the door	باهو، لاشیپان.
اطار هوائي		چووپ.
اطار الغزل	Spining frame	پەنك.
اطالة	Elongation	درێژە پێدان، درێژكردن.
اطام		نەخۆشی‌یەكە تووشی ئاژەڵ ئەبێت، وای لێ ئەكات كە میز و پشقڵ نەكات.
اطباق	To shut=Lofold	قوچاندن، نوقاندن.
اطر- عثر- بدلية		(بە دڵ) جۆرە دارو دەوەنێكە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە ئەروێنرێت.
اطراء	Praise=Eulogy	ستایش، زبان لووسی.
اطرش	Deaf	كەر.
اطرة	Corona	(كراون، كۆرونە)، گۆشتی دەوری نینۆك، بێخی نینۆك بێخی سمی ووڵاخ، نێوانی مەچەك و سمی ووڵاخ، خەرمانەی سم.
اطرليون		گوڵە سیانە، ڕووەكێكە گوڵی سێ‌پەلك ئەگرێ.

طروحة	Thesis	بڕوانامەیەکی بەرز، باسێکی زانیاری یان ئەدەبی کە دانرابێت لەلایەن یەکێکەوە، وە ئامادەکرابێت بۆ لێکۆڵینەوە و سەلماندن بۆ مەبەستی وەرگرتنی بڕوانامەیەکی بەرز.
طرق	Lame	گێڕ، پەیزەن، یەکێك قاچی گێڕ بێت.
طرش		(ئەثیۆرەس)،گیاندارێکی قرتێنەرە لە ژیشك ئەچێت و لەشی دڕکاوی‌یە، لە کون و کەلەبەری ژێر زەوی دا ئەژی، مارو مێرو ئەخوات.
طرية	Shreded biscuit	هەرشتە.
طريفل	Marsh trefoil	(مینیانیش)، هەلیلە، درەختێکی ئاویی ناوچە گەرمەکانە، گەڵاکەی سێ پەلکەو لە سێ پەڕە ئەچێت، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سپی مەیلەو پەمەیی‌یە.
طريون	Wild cucumber	خەیارە کێویلە، خەیارە کەرانە، شەرواڵ بە کوڵ، ڕووەکێکە بەرەکەی تاڵ و ڕەوانکەرە لە خەیارێکی بچووك ئەچێت، کە پێ ئەگات لە ڕووەکەکە دەرئەپەڕێت و ئەتەقێت و تۆوەکەی ناوی بڵاو ئەکاتەوە.
طريال- سرفل- جزر الشيطان- حشيشة البرص- حشيشة البهق- رجل الغراب	Chervil	(چێرڤیل)، ڕووەکێکە گوڵەکەی سپی‌یە، بەرەکەی ووردو ڕەشە و بۆن خۆشە، بۆ مەبەستی چارەکردنی نەخۆشی پێست بەکاردێت.
طريلال	Carum	(کاروم) کۆمەڵە ڕووەکێکی چەتردارن وەکو کەراوایەو زیرەو مەعدەنووس..
طعام	To feed	دەرخوارد دان.
طفاء الحريق	Extinguishing	کوژاندنەوەی ئاگر، ئاگر بڕ، دامراندن.
طفائية	Extinguisher	دام و دەزگای ئاگر کوژاندنەوە، کۆمەڵێك لە فەرمانبەران و کارگوزاران کە فرمانەکەیان ئاگر کوژاندنەوە بێت.
طنس	Atlas	(ئەتلاس) یەکێکە لە بڕبڕەکانی پشت.
طم	Pile=heap	کەڵەکە.
طلاع	Notice	ئاگاداری.
طلاق	To free = Release	تەقاندن، بەرەڵاکردن، ئازادکردن، ڕزگارکردن.
طلاق سراح	To set free = Release	ڕەها کردن.
طلس	Atlas	(١) قوماشی ئاوریشم. (٢) پەڕوای نەخشە، فەرهەنگی نەخشە. (٣) یەکەم بڕبڕەی مل.
طلس	Ashy wolf	(سیڤەر وولف) گورگی خۆڵەمێشی.
طمة	Fire place	ئاگردان.
طمئنان	Peacefulness	دڵنیایی.
طن- فهنة- ارنبية	Arnebia	جۆرە گیایەکە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە یان دەرهێنانی ڕەنگ ئەڕوێنرێت.
طوم- زالحة- ملصة- ناقة البحر- حنفاء	Dugong	(هالیکورە، دەنگونگ، سییل) مانگای دەریا، گیاندارێکی شیردەری ئاوی‌یە لە ڕەگەزی نەهەنگ، بەشی پشتەوەی "خوارووی" لەشی لە ماسی ئەچێت دوو دەستی هەیە، قاچی نی‌یە، گیاخۆرەو گۆشتەکەی ئەخورێت.
اطيش	Booby	(بووبی)، کەرەواڵە، باڵندەیەکی دەریایی سپی‌یە لە ناوچە گەرمەکاندا ئەژی و لە سەقاقوش ئەچێت.
اطيمة	Fire place	(فایرپلێس)، ئاگردان.
اظفر	Nail	نینۆك، ناخوون.

اظفار الجن		نینۆکی جنۆکە، گیایەکی بێ گوڵ و گەڵایە.
اظفور	Tendril	تەرزی ڕووەك بۆ خۆهەڵواسین.
اظفار الطيب	Unguis-Odorous	(ئونگویس، ئودوراتەس) بۆنێکی خۆشە لە پەرەی هەندێك شەیتانۆکە دەرئەهێنرێت.
اظلام العدسة= ساد	Cataract	(کاتاراکت) ئاوی سپی‌ی چاو، ئاوی چاو داهاتن، بریتی‌یە لە لێڵبوونی زەرەبینی چاوکزبوونی هێزی بینینی بەهۆی پیری و هەندێ نەخۆشی‌یەوە، بەنەشتەرگەری "پزیشکی تایبەتی" چارەی ئەکات.
اظهار	Revelation	دەرخستن، ئاشکراکردن.
اعادة	Repeating	دووبارەکردنەوە، ناردنەوە.
اعاشة	Nourish	بژێوی، بژێو، ئازووقە.
اعانة	Assistance	کۆمەك، پیتاك.
اعتباطى	At randon	بەبێ هۆ.
اعتدال	Equinox	(ئیکۆینوکس) ڕۆژگەڕانەوە، یەکسان بوونی شەوو ڕۆژ.
اعتدال خريفي	Autumna equinox	فێنکی‌ی پاییز، بەرامبەری شەوو ڕۆژ لە پاییز دا، ڕۆژ گەڕانەوەی پاییز.
اعتدال ربيعي	Vernal equinox	فێنکی‌ی بەهار، بەرامبەریی شەوو ڕۆژ لە بەهاردا، ڕۆژ گەڕانەوەی بەهار.
اعتذار	Plea = apologize	بوردن خوازی.
اعتراض	Objection=protest	پەلپ، پەلپ گرتن، بیانو، بەرپەرچ، نارەزایی، ناقایلی.
اعتراف	Confession	دان پیانان، ناسین.
اعتزال	Retirement	کەنارگرتن، تەریك بوون، وازهێنان.
اعتقاد	Trust	باوەڕ، بڕوا.
اعتماد	Reliance	راپەڕموون، پێ راپینین، متمانە.
اعتماد على النفس	Self - reliance	متمانە بە خۆ کردن، بەخۆدا راپەڕموون.
اعتماد مالي	fund	پشتیوانەی دارایی.
اعتمار	Mastur bition	دەسپەڕ.
اعتناء	Care=Attention	بەتەنگەوە بوون، خەمخواری، چاوەدێری.
اعتيادي	Usual = Normal	ئاسایی ڕەشۆکی.
اعجر	Unripe	زرك، کاڵ، نەگەییو.
اعجف، جحف	Alean pasture	لەوەڕگەیەکی کەم گیا.
اعدادية	Secondary	ئامادەیی.
اعداد	Perparation	ئامادەکردن، سازکردن، گەڵاڵەکردن.
اعداد المعلمين	Training college	ئامادەکردنی فێرکار.
اعراض المرض	Symptoms	(سایمپتومس) نیشانەی نەخۆشی، بەرتا، لەرز، کەم خواردن.
اعر	Mange	گەڕ. کەسێك تووشی گەڕیی بووبێت.
اعرج	Lame	شەل، لەنگ، جوور.
اعروان		هەر ڕووەکێك لە زستاندا گەڵاکەی نەوەرێت.
اعزب	Un married	عازەب، هەرزەکار، بێ ژن، رەبەن، خورت، سەڵت.
اعسر	Left handed	چەپلەر.

اعسم	Indirect leg	قاچ خوار، قاچ کەوانەیی.
اعشار	Primary quills	شاپەڕ، شاپەڕی باڵندە.
اعشاب	Weeding	بژارکردنی گژوگیا.
اعشى	Night blind	شەوکوێر. ئەو کەسەی کە بە شەو چاوکی کز بێت.
اعصار	Cyclon	(سایکلۆن) گێژەڵووکە، گێژە با، گەردەلوول، جۆرە بایەکە خوڵ یان ئاوی دەریا لەگەڵ خۆیدا هەڵ ئەگرێت ئینجا پێچ ئەکاتەوە و بەرز ئەبێتەوە، خێرایییەکەی لە ٧٥میل/کاژێر زیاترە، بابلیسك.
اعضب	To pluck out ear	گوێ دڕاو، گوێ بڕاو.
اعفاء	Exemplion	چەبدان، واز لێهێنان، لێخۆش بوون.
اعفط	Foolish	گەلحۆ، گەمژە.
اعفر- ظبی عربی	Gazella-Arabica	(گازیللا ئەرابیکا) (گازیل)، ئاسکی کێوی، ئاسك، ئاسکی بۆر، ئاسکی عەرەبی.
اعفش	Blear eyed	چاوکز، چاوکتوکوێر، چاوپڕووشاوی، چاوبەفرمێسك، بەیەکێك ئەووترێ کە چاوی کز بێت و ئاوی پیا بێتە خوارەوە.
اعفك	Left handed	چەپلەر.
اعقص		کەسێك کە پەنجەکانی لەیەکترییەوە ئاڵابن.
اعقص	Curved horn	بزنی شاخ چەماوە.
اعقف- معقوف	Hooked	چەماوە.
اعلاف	To feed	لەوەڕاندن.
اعلام	In formation	ئاگاداری.
اعلام الزوجية	Matrimonly certificate	بەڵگەی خێزانی، ئاگانامەی خێزانی.
اعلان	Manifestation	بۆ زانین، یافتە، ئاگایی، جاڕ.
أعلى	Higher	بەرزتر.
اعلم	Hare lip	لێو بڕاو، لێوقڵیشاو.
اعمش	Blear eyed	چاوکز، چاوکتوکوێر، چاو پڕوشاوی، چاو بەفرمێسك، بەیەکێك ئەووترێت کە چاوی کزبێت و ئاوی پیا بێتەخوارەوە.
اعمى	Blind	کوێر "بە هەردووچاو"
اعماء	To blind	کوێرکردن.
اعماق	Fathoms	ناخ، بن.
اعمار	To populate	ئاواکردن، ئاوەدان کردن.
اعمال نارية	Fire works	دەمەر قاچان. فیشەکە شێتە.
اعمال يدوية	Hand work	ئیشی دەست، کاری دەستی.
اعنس- اعنش	Six-toed	شەش پەنجە، شەشە، ئادەمیزادی شەش پەنجە.
اعنب	Big nosed	لووت زل.
اعنت	Sickler	سەرچڵ، سەربەگێچەڵ.
اعنف	Sevele	دڵ ڕەق، توند و تیژ.
اعنق	Long necked	مل بەرز، مل درێژ.
اعنون- حلبة	Fenugreek	شملی.
اعوج	Tor thous	خوار، خێچ، خواروخێچ، چەوت، کەچ.

اعور	One eyed	كوێر "یەك چاو".
اعوجاج	Crookedness	خواری، خێچی، چەوتی، کەچی، خواربوون، خواربوونەوە.
اعیاء	Faintness	کەشەنگ، شەکەت، ماندوبوون، زۆرماندوبوون.
اعیاء عقلی	Mental faintness	ماندوێتی مێشك، وورپبوون.
اغاتي		(ئەگاتی) درەختێکی هیندییە، توێکڵی بەرەکەی تاڵە، گەڵاکەی بۆ سپی کردنەوەی کاڵا بەکاردێت، دەنکەکەی لە فاصولیا ئەچێت و ئەخورێت.
اغاتوسمة- زكیة	Agathosma	(ئەگاثوسما) گیایەکی بۆن خۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
اغاثة	Aid=Help	دەست گرۆیی، بارێوکردن.
اغالوجین	Incense=Aloeswood	داری بفورد، داری بخورد، داری عوود.
اغار اغار- عصیدة نباتیة	Agaragar	(ئـەگار ئـەگار)، مادەیـەکی لینجـە لـە قـەوزەی دەریـا دەرئـەهێنرێ بـۆ پـەروەردەکردنی باکتریـا بـەکاردێت وە لـە پیشەسـازیی کـاڵاو کاغـەزدا بەکاردێت.
اغاف	Agave	(ئەگاڤ) هەنجیری دڕکاوی ئەمریکی، سوبێری ئەمریکی.
اغالوخن- عودالند	Agvilaria = agalloca	درەختێکی بچووکە لە هیندستان ئەڕوێت شیلەیەکی شیری "شیراوێکی" توونـی لـێ دێتـە دەرێ، ئەگـەر بەرلـەش بکـەوێت هەڵیئـەتلۆقێنێت بـۆ چارەکردنی نەخۆشی گوڵ بەکار ئەهێنرێت.
اغبر	Dust-colovered	بۆز، بۆر، سووری مەیلەو سپی، قاوەیی مەیلەو سپی.
اغبس	Sabelline	(ئیزابیل) ڕەنگی سپی مەیلەو قاوەیی "٢"هەروەها بە جۆرە گورگێك ئەووترێت.
اغبش	Opaque	زەردی مەیلـەو سـوور، شـتێکی بریسـکەدار بـە مـەرجێك ڕوون (شـفاف) نەبێت.
اغتصاب	Violation=Rape	زەوت کردن.
اغتیال	Assassination	کوشتن.
اغتسال	To wash one self	داشۆرین.
اغتراب	Expatriation	مشەخت، ئاوارەبوون، دوورکەوتنەوە لە نیشتمان.
اغتراف	To drink with hands	ئاو خواردنەوە بە دەست، ئاو هەڵێنجان لە بیر یا لە ڕووبار.
اغتذاء- تغذیة	To be nourish	(نیوترێشن) خواردن.
اغتلام- غلمة- شبق	To be lusty = Nymphomania	(نیمفۆمانیا) ئارەزووی ڕەگەزی، پەرێشانیی ڕەگەزی، بەکەڵی، بەتەڵەبی.
اغر	Elegant	سپی، جوان.
اغر	Blazed	مارۆ، هەر ئەسپێك پەڵەیەکی سپی بە ناوچەوانییەوە بێت.
اغراء جنسی	Sexual templation	تاوکردن، تەفرە دانی ڕەگەزی.
اغرل	Circumcized	خەتەنەکراو، منداڵێك خەتەنە نەکرابێت.
اغروان- لیلج- لیلك- ازرق	Common lilac	لـەیلاق، دەوەنێکـە گوڵێکـی بـۆن خۆشـی بەمبـەیی ئـەگرێت بەشـێوەی هێشوویەکی قووچەکی.
اغریراق	To be bathed in	ئاو زایینەی چاو، تێ زایینی فرمێسك لە چاو.
اغرة- قنزعة	Tuft of hair	(تەفت، پلوم) پەڕی سەری باڵندە وەکو لەشینە شاهۆو کڵاوکوڕەدا.
اغروتیس	Agrotis	(ئەگرۆتیس) جۆرە پەپوولەیەکی زیان بەخشە.
اغرولوجی	Agrology	(ئەگرۆلۆجی) زانیاریی زەوی دەربارەی کشتوکاڵ.

اغريل	Agrilus = Buprestid	(ئەگريلەس) مێرووی داروردەخت کە توێکڵی درەختەکە کون ئەکات و زيانی پێ ئەگەيەنێت و گەلێك جۆری هەيە.
اغصن	Scab	توێخ، توێکڵی برينی ئاوڵە.
اغصن	Ox with a white tail	گای کلك سپی.
اغلاء	To boil	کوڵاندن، بەرووبووم.
اغلال	Cereals	بەرهەم هێنان.
اغلبية	Majority	زۆربە.
اغلوقوما- ماء ازرق	Glaucoma	(گلوکوما) بەرزبوونەوەی پاڵەپەستۆی ناوچاو.
اغماض العين	To shut the eye	چاو نووقاندن، چاوقووچاندن.
اغماء	To soon= Faint	بێ هۆشبوون، بوورانەوە لە هۆش خۆ چوون، بەتەوسەوە چوون.
اغنام	Sheep	پەز، مەڕومالآت.
اغنس		(سەرساد) بەفارسی درەختێکە کە گوایە مادەیەکی تیایە دژی ئارەزووی ڕەگەزی و ئەبێتە هۆی وەجاخ کوێری.
اغنية	Song	گۆرانی، ستران.
اغواء جنسي- راجع- اغراء جنسي	Sexual seduce = sexual temptation	تەفرەدانی ڕەگەزی. بگەڕێوە بۆ (إغراء جنسي)
اغوطي- اغوتي	Agouti	(ئەگوتی) گیاندارێکی قرتێنەری تووك‌و گوێ کورتە، تووکەکەی پەڵەی سوری مەیلەو رەشی تيايە لەناوچەی ئەمریکا ئەژی بەقەدەر کەروێشکێك ئەبێ قاچی درێــژو باريکــە، لــەکلۆری داروردەختــدا ئــەژی پێســتەکەی بەنرخەو گۆشتەکەی ئەخورێت.
اغيروس	Poplar	سپی‌دار، ڕووەکی بی.
آغية	Rose=Watering can	(تێرن پايك) مەکینەی ئاوپرژێن کە بۆ ئاوەدانی چێمەن بەکاردێت.
افاصة	Grasp	چنك.
افاقي- دندران	Cowvetch	(کراکا، کاوفێچ) گيایەکی دەشتەکی‌يە گوڵەکەی بنەوشەیی‌یەو بۆ لەوەڕ باشە.
افة	Pest	دەرد، بەلآ، نەخۆشی، هەرگۆڕانێك لە هەوا و زەوی دا کە زيان بگەيەنێت بە ڕووەك.
افة حيوانية	Pest	دەرد، بەلآ، نەخۆشی، پەتا، ئاسیيو.
افة زراعية	Bilight	(بلایت)، دۆوکە، شۆکە، دەردی ڕووەك نەخۆشی ڕووەك.
افتراس	Hunting	ڕاوکردن.
افتراق	To separate	جيابوونەوە.
افتخ	Big footed	دەستو پێ زل.
افتتاحية	Leading ar ticle	سەرووتار.
افتجاء، تغاير	Change	(چێنج) گۆڕان، هەر گۆڕانێکی کتوپڕ لـە گواسـتنەوەی سـيفەتی زگمـاکی زيندەوەردا ڕوودات.
افتراع	The falling of the leaves	گەڵا ڕێزان، وەرينی گەڵای ڕووەك.
افجل		ئەو کەسەيە کە هەردوو قاچی دوورن لە يەکتری‌يەوە.
افحج		گێڕ، پەی زەن، يەکێك کە قاچی گێڕ بێ، پشت خوار.
افدع	Indirect wrist	مەچەك خوار.

افراز	Secretion	دەردراو، دەردان، بەکارئەهێنرێ بۆ دەرچوونی ئارەق یا ئاو لە لەشی زیندەوەرەوە.
افراز مهبلي	Secretion of vagina	لینجاوی گولنیك، شلەیەکی لینجی سپییە لە بۆری مناڵدانەوە "گولینك" دێتە دەرەوە، یان شتێکی ئاساییە "لە کاتی جووت بوونا دێتە دەرەوە" یان لە ئەنجامی نەخۆشی سوزەنەکەوەو ئاوسانی مناڵدانەوە توشی ئەبێ.
افراط	Extra vagance	دەرچوون لە سنوری ئاسایی، زۆرپتر لە سنووری ئاسایی.
افراغ	Empty	بەتاڵکردن، پیساسی کردن، دەرهاویشتن، دەردانی شتی بێ کەڵك، بەکار ئەهێنرێ بۆ فڕێ دانی شتی پیس و ڕەق لە لەشی زیندەوەرەوە بۆ دەرەوە.
افراق- انثيال	To swarm	کۆچ کردنی پۆرەی هەنگ لە شانەیەکەوە بۆ شانەیەکی تر.
افرع	Hairy	تووکن، تیسکن.
افرنجي- زهري	Syphilis	(سلفس) فەرەهەنگی ئاتەشەك، هالە، ئاڵە.
افريقا	Africa	(ئەفریکا) یەکێکە لە پێنج کەرتە "کیشوەر" کە بە دەریای ناوەڕاست لە باکوورەوە زەریایی ئەتڵەنتیکی لەخۆرئاواوە، دەریای سوورو زەریای هیند لە خۆرهەڵاتەوە دەورە دراوە.
افرم - ادرد	Tooth less	دەم و دان کەوتوو . دەم پووچ.
افزر		سنگ دەرپەڕیو.
افساح	To give space	ماوە پێدان.
افست- افسنتين	Absinth = Worm weed	(ئەبسەنتیوم) ئەفسەنتین، جۆرە دەومنێکە گەڵاکەی لەگەڵای جاترە ئەچێت هەر لەزەوییەوە گەلێك لقی سەوزی باریکی لێ ئەبێتەوە، هەریەکە هێشووە گوڵێکی بۆری زەردی پێوەیە بۆنی خۆشەو تامی تاڵە، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکار ئەهێنرێت.
افشاء	Spread	درکاندن، ئاشکراکردن.
افطس	Flat nosed	(فلات نۆز)، لووت پان.
افطح	Broad	پان.
افعى	Viper	(ڤایپەر) حەفی، حەفیان، شامار، ئەژدیها، ئەژدەهاك، ئەژدەر، ڕەش مار، جۆرە مارێکی گەورەیە سەرەکەی هێلکەییەو ژەهرینە.
افعى الشجرة	Tree viper	ماری درەخت، جۆرە مارێکە ژیانی بەسەر درەختەوە ئەباتە سەر.
افعى الرمل	Sand viper	ماری ناو لم، جۆرە مارێکە شاخێکی بچووکی هەیە بەسەر لووتییەوە لە باشووری ئەورووپا ئەژی.
افعى خبيثة	Viper	کوڵەوەبیاب، کوڵەمار، تیرەمار.
افعى نافخة		مارێکی گەورەی سەرزل مل باریکی بەڵەکی ژەهراوییە.
افعوان	Viper = Adder = Crested lizard	مارمیلکەی پۆپنەدار، جۆرە گیاندارێکی سەیری خشۆکە درێژییەکەی نزیکەی "٨٠ سم"ە، پۆپنەی هەیە، ڕەنگەکەی سەوزە لە تەنیشتییەوە دووهێڵی هەیە یەکێکیان کاڵە ئەوی تریان ڕەشە، لە ئەمریکای ناوەڕاست ئەژی.
افعوان	Puff adder	(پوف ئادەر) جۆرە مارێکە خۆی فووئەدات.
افعال حيوية	Vitality actions	کارە زیندەوەرییەکان، کردارە زیندەوەرییەکان، زیندەکار.
افغم - افطس	Flat nosed	لووت پان
اف- صملاخ	Ear wax Cerumen	(ئیەرواکس) مۆمی گوێچکە، چڵکی گوێچکە.

افق	Horizon	پۆ، ئاسۆ، سوێگه، کەناری ئاسمان.
افقی	Horizontal	پۆیی، ئاسۆیی.
افقم	Having an equal Jaws	شەویلگە درێژ.
افلات	Release	دەرباز کردن، ڕەوانەوە.
افلج= افليج	Paraly-sed	کۆڵ، گۆج، شەل و گێڕ، ئیفلیج، ڕینجۆ، گۆت.
افلج الاسنان	Inter sticed tooth	دان شاش، کەلەفیچ.
افلح	Harelip	"١" لچ داقڵیشاو. "٢" گێڕ، پەی‌زەن، یەکێك قاچی گێڕ بێت.
افناء	Destruction	لەناوبردن، فەوتاندن.
افنون= حية ذات اجراس	Rattle snake	(کروتالەس) ماری زەنگوڵەدار.
افنيك	Tail feather	پەڕی کلکی باڵندە.
افهام	To make one understand	تێ گەیاندن.
افول	Setting	ئاوابوون.
افوكـاتو- افوكاتـة- افوكادو- زبدية	A vocado	(ئەڤوکادۆ) درەختی پارێزەر، ڕووەکێکی گەورەی ئەمریکی هەمیشە سەوزە، بەرەکەی لە هەرمێ ئەچێت و ڕەنگەکەی سەوزەو بەڵام گەورەترە، تامی خۆشە و بەنرخە لە دروستکردنی کێك و شیرینی و شۆربا دا بەکاردێت لە ناوچە گەرمەکانا ئەڕوێ، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی زەردە.
افواه- افاوية	Spices	بەهارات.
افوه	Bigmouthed	دەم زل، ددان زل، ددان درێژ.
افوسيت	Avocet	(ئەڤۆسێت)، باڵندەیەکی ئاوی‌ی لاق درێژە، دەنووکێکی ڕەشی درێژی، کەوانەیی هەیە بۆ سەرەوە.
افوميتر	Avometer	(ئەڤۆمیتەر)، دەزگایەکە بۆ پێوانی تەوژمی کارەبایی یان جیاوازی ئەرك "جهد" یان بەرهەڵستی کارەبایی.
افيت	Green marble	(ئوفیت) جۆرە مەرمەڕێکی سەوزی پەڵە پەڵەیە.
افيتامين	Avitamine	(ئەڤیتامین) نەخۆشی بەهۆی کەمی‌ی ڤیتامینەوە.
افيس- حشرة المن- ارقة	Aphis	(ئەفیس) مێش گەزۆ.
افيل	Yong camel	(یونگ کامێل) بەچکە ووشتر.
افيور		(ئۆفیور) گیاندارێکی دەریایی‌یە چەند پەلێکی دڕکاوی هەیە لە کاتی ڕۆیشتندا ئەخشێت.
افيون	Opium	(ئۆپیۆم، پۆپی) دەومەنێکە ساڵی جارێك بەرئەدات، بە تۆو ئەڕوێت بەرەکەی وەك گوێزوایە مادەی تلیاکی لێ دەرئەهێنرێت. تلیاك مادەیەکی سڕکەرە، بریتی‌یە لە شیلەی ووشك کراوەی بەری ڕوومەکی خاشخاش، بە شێوەی تۆپەڵێك سوور یان قاوەیی هەیە بۆنێکی تیژو تامێکی تاڵی هەیە. ئەسڕەر، بەنگ، بافور، بێ هۆش دارو، ئاوێتەیەکە لە کاربۆن و هیدرۆجین و ئۆکسجین و نیترۆجین، ڕەق و سپی‌یە و ژەهرە کەمێکی بۆ پشووی مێشك باشە.
اقاقيا- سنط	Acacia	(ئەکاسیا) پاقلە مارانە، پاقڵەی دێوانە، دارجەوی، ئەکاکی، درەختێکە لە ناوچە گەرمەکانا ئەڕوێ لقەکەی دڕکاوی‌یە بۆنی خۆشە و گوڵی زەرد یا سپی یان پەمەیی ئەگرێ، بۆ بتەوکردنی زەوی بەکارئەهێنرێ، ڕەنگ و ڕیشاڵ و مادەی دەباخ کەری و زەمقی لێ‌دەرئەهێنرێت، تەختەکەی بە نرخە.

اقب	Lean horse	ئەسپی لاواز.
اقة	Oke	(ئۆك) حۆقە، پێوەرێكە بۆ كێش، ئەكاتە نیو رەتل.
اقتراح	Suggestion	پێشنیاز، پێشتیاز.
اقتران	Conjugation	(كونجوگێشن) جووت گرتن، جووت بوون، نیمچە جووت گرتنێكە لە نێوانی دوو زیندەوەری یەك خانەیی بۆ مەبەستی زاوزێ.
اقتصاد	Economy	ئابووری.
اقتصادی	Economical	ئابووریی، ئابووری ناسی، ئابووری زان.
اقتصاد منزلي	Domestic economy	ماڵداری، دارایی ماڵ.
اقتراض	Borrowing	وام كردن، قەرز كردن.
اقتحام	Tobreak in to aplace	خۆتێ خستن، خۆتێ هەڵ قورتاندن.
اقتطاف	Gathering	دارنین، هەڵبچڕان، كردنەوە، چنینەوە.
اقتلاع	Extraction	هەڵكێشان.
اقتناص	Hunting	ڕاوكردن.
اقتفاء الاثر	Following the tracks of	شوێن هەڵگری، شوێن هەڵگرتن.
اقتباس	Quotation	لێ وەرگرتن.
اقتی- اقطی- قاتل البق	Actea = Elder	(ئەكاتیا) مێشوولە كوژ، جۆرە دەوەنێكە گوڵێكی مێشوویی سەوزی مەیلەو ئەرخەوانی ئەگرێت بەرەكەی لە دەنكە ترێ ئەچێت خڕو ڕەش و ژەهرە.
اقحوان- اذريون	Calendula	(كالیندولا، ماری گوڵد، دیزی) (ئەنیثیمیس) گیایەكی بۆن خۆشە گەلێك جۆری هەیە، هەمیشە بەهار گوڵە چاو ئێشە، بەیبونە كێویلە، جۆرە گوڵێكە لە بەیبونە ئەچێت زەردەو ناوەكەی ڕەشە، گوڵە ئاڵتونی.
اقحوان اصفر- عين القط- بهار حقلي	Corn chamomile	(كۆرن جامۆمیل) جۆرێكە لە بەیبون، چاوەپشیلە.
اقحام	To break into aplace	تێ ترنجاندن.
اقحوان الصباغين- عين الثور- بهار الصباغين- بابونج اصفر	Yellow chamomile	(یەلۆجامومیل) چاوە گا، بەیبونی زەرد.
اقحوان خمن- قحوان- ماروت	Anthemic cotula	جۆرێكە لە بەیبون بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
اقرار	Confession	دان پیانان.
اقرباذين	Pharmacology	(فارماكۆلۆجی)، زانیاریی دەرمان.
اقراض	Lending	وام دان، قەرزدان.
اقرع	Scaby headed	كەچەڵ.
اقرن	Horned	شاخدار.
اقرم	Cut nosed	لووت بڕاو.
اقزل	Limping	شەل.
اقزلان		دوو پەڕەی ناوەڕاستی كلكی باڵندەیە.
اقسون- طوبة- فص الحمار- راس الشيخ	Wild artichoke	(وایلد ئەرتیچۆك) كەرتەشییە كێویلە، كنگرە كێویلە، گیایەكی پزیشكییە.

اقصى	Moredistant	(١) دوورتر، ئەوپەڕی زۆرتر، (٢) گوێ بڕاو، کەسێك کە گوێی بڕابێت.
اقصليس	Oxalis=Sorrel	ترشۆکە، تروشکە، ڕووەکێکی کشتوکاڵییە، گەڵاکەی کەمێك ترشە، ئەکرێت بە چێشت.
اقصور	Oxyuriasis	(ئۆکسیریس) کرمی دەبووس، کرمێکی مشەخۆرە شێوەکەی لە دەرزی دەبووس ئەچێت لە ڕیخۆڵەی مرۆڤ و وولاخدا ئەژی.
اقط	Kishk	کەشك. جۆرێکە لە خواردەمەنی.
اقطبان- طولق	Waters soldier	(وتەرسۆلجەر) گیایەکە ڕەگەکەی سەلکدارە، گوڵەکەی پەمبەیی‌یە.
اقطع	One handed	یەك دەست، دەست بڕاو کوڵ، کۆترێك کەسکی سپی بێت.
اقطة- قانعته	Gizzard	سیقەتۆرە.
اقطاعية	Feudalism	دەرەبەگی.
اقطاعي	Feudal	دەرەبەگ.
اقعس	Pigeon breasted	سنگ دەرپەڕیو.
اقعم	Flat nosed	لووت پان.
اقفد		(کاگنیوکس) یەکێك کە پاژنەی پێی بەرزبکاتەوە لە کاتی ڕۆیشتندا وە لەسەر پەنجەکانی بڕوات، پەیزەن، وولاخی پەیزەن کە هەردووسمی بۆ ناوەوە بێت.
اقلف	Circumcized	منالێك خەتەنە نەکرابێت.
اقليم	Climate	(کلایمێت)، هەرێم، کاڤار، وڵگە، زیدووبووم، ئاووهەوا، هەرێمی ئاووهەوا.
اقلاع	Pulling	هەڵکەندن، دەرکێشان.
اقلية	Mnority	"اقليات" کەمێتی، کەمینە. کەمایەتی.
اقلح	Tartar of teeth	ددان زەردە. یەکێك ددانی زەرد بووبێت.
اقمشة	Textile	قوماش، کوتاڵ.
اقنّخ- اقنثا- اقنثوس- مسمس- شوك اليهود- زغاف- شقف	Acanthus	(ئەکانثەس) ڕووەکێکی دڕکاوی‌یە، گەڵاکانی جوانە و گەلێك جۆری هەیە و هەندێکی بە کشتوکاڵ ئەکرێت و هەندێکیشی دەشتەکی و پزیشکی‌یە.
اقنى	Having an equilinenose	لووت باریك، لووت چەماوە، لووت گێڕ.
اقنف	Big eared	گوێ زل.
اقهب	Green wish black	ڕەشی مەیلەو سەوز.
اقونيطن	Aconitum	گورگ خنکێن، گیایەکی تەمەن درێژی ژەهرییە.
اكاب	Okapi	(اوکابی) گیاندارێکە لە ووشتر پڵنك ئەچێت. ملی کورتە، گیاندارێکی نایابە لە ڕووی زانیارییەوە، "ئوکابی".
اكاف-باهرة	Agave = americanaloe	سوبێری ئەمریکی، (ئەگاف)، جۆرە ڕووەکێکە گەڵاکەی گەورەو پان و گۆشتنە، قەدەکەی خۆڵەمێشی‌یە، قەراغەکەی دڕکاوی‌یە، گوڵەکەی وەك مێشوو وایە، جاری وا هەیە (١٠م) بەرز ئەبێتەوە. شیلەیەکی لێ دەرئەهێنرێت دژی گیری (گرفت) بەکارئەهێنرێت.
اكاسيا	Acacia	(ئەکاسیا) ئەکاکی، دارجەوی، پاقلەمارانە، پاقلە دیوانە، ڕووەنێکی دڕکاوی‌یە گوڵی سپی جوان ئەگرێت، کەتیرەی لێ دەرئەهێنرێت.
اكاسيا هندى	Indian acacia	خورمای هندی.

اكار اكار	Agar - agar	(ئەگار ئەگار)، مادەیەکی لینجە لە هەندێ گژو گیای دەریایی دەرئەهێنرێ بۆ پەروەردەکردن و زاوزێ پێ کردنی باکتریا بەکارئەهێنرێت.
اكال- اكلة	Gangrene	(کەنگارینا) خۆرە، تیراوێ، برینێکی پیسە.
اكال الخشب	Termite=white ant	تەختە کالۆس، لیۆمنگ، قەرەونە، مێرووڵەی سپی.
اكاف- برذعة= قتب	Pack saddle	(پاك سادڵ) کورتان، کۆپان.
اكاف	Sadder	کورتان دروو، کۆپان دروو، پاڵان دروو.
اكاتوكس		(ئیکاتۆکس) دەرمانێکە دژی کرم و مێرووی ڕووەك بەکاردێت.
اكاجو	Mahogany	(ماهوگانی) جۆرە تەختەیەکی بەنرخە ڕەنگەکەی زەردە کەلوپەلی لێ دروست دەکرێت.
اكار- فلاح- حراث- زارع	Farmer	(فارمەر، پلانتەر، کەڵتیڤێتەر) جوتیار.
اكال الذباب- مذباب	Fly catcher	(فلای کاچەر) مێش گر، جۆرێکە لە چۆلەکە مێش ئەخوات.
اكارنيا	Acarina	ئامرازێکی مۆسیقایە لەفەخفوری یان کانزا دروست ئەکرێت، بۆرییەکە هەشت کونی تیا هەیە.
اكارينا - قراديات	Acarina	(ئەکارینا)، کۆمەڵە مێش و مەگەزێکن لەسەر لەشی گیاندار ئەژین، گەنەیییەکان.
اكال- اكول- اكلة	Hearty eater	بخۆر، زۆرخۆر، خواردە.
اكبس	Megacephalic	سەرزل، کەللەزل.
اكتئاب- كابة	Depression	ماتی، ماتەمینی.
اكتراء	Renting	بەکرێ گرتن.
اكتية- كوهوش	Bane berry	(ئەکتیا) ڕووەکێکە گەڵاکەی ئاوێتەیە و گوڵەکەی سپی و بچووکە بەرەکەی سپی مەیلەو سوور یان ڕەشە و ژەهرینە.
اكتينوفورات	Actinophora	(ئەکتینۆفورا) کۆمەڵە گیاندارێکی دەریایییە، کە هەریەکەیان "٨" تاقم توێژاڵ "صفائح" یان هەیە بۆ جووڵانەوە وەك سەوڵ وان.
اكتينية	Actinism	(ئەکتینیزم) توانیی ووزەی تیشك لە پێکهێنانی گۆڕینی کیمیایی دا.
اكتينولوجيا	Actinology	(ئەکتینۆلۆجی) زانیاریی تیشکی ڕووناکی لە باری پێك هێنانی گۆڕینی کیمیایی دا.
اكتوپلازم	Ectoplasm	(ئەکتۆپلازم) سایتۆپلازمی دەرەوەی خانەی زیندوو.
اكتودرم	Ectoderm	(ئەکتودیرم) توێژاڵی دەرەوەی خانەی لەشی گیاندارە نزمەکان.
اكتشاف	Discovery	دۆزینەوە.
اكتوبر- تشرين الاول	October	(ئۆکتۆبەر)، مانگی دەیەم.
اكتناز "في الاقتصاد"	To treasure up	پەزمەندەکردن، خەزنەکردن.
اكتينيدية	Actinida	(ئەکتینیدیا، سیلڤەر ڤاین) دەوەنێکە گوڵێکی پرتەقاڵی ئەگرێت.
اكتينيوم	Actinium	(ئەکتینیۆم) توخمێکی کیمیاگەرییە کێشی ئەتۆمییەکەی "٢٢٧" و ژمارە ئەتۆمییەکەی "٨٩"یە ماناکەی "ئەکتینۆس" واتە "تیشك" ئەگرێتەوە نیشانەکەی (AC).
اكتين	Actin	پێوەری هێزی گەرمیی ڕۆژ.
اكتينوغرام	Actinogram	(ئەکتینوگرام) ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی ئەو گۆڕینە کیمیاگەرییانەی کە لە ئەنجامی تیشکی ڕۆژەوە ڕوو ئەدەن یا پەیدا ئەبن.
اكتينومتر	Actinometer	(ئەکتینۆمەتر) ئامرازێکە بۆ پێوانی هێزی تیشکی ڕۆژ و تیشکەکانی تر.

اكتينوزوا- حيوان شعاعي	Actinozoa	(ئەكتینۆزوا) گیانداریکی تیشك دەرەوەیە.
اكتئاب	Depression	ماتی، ماتەمینی، دڵتەنگی، خەمۆکی.
اكتتاب	Subscription	پیتاك کردن، باربۆ.
اكثر	More	پتر، زۆرتر، زیاتر.
اكثرية	Majority	زۆربە، زۆرێتی زۆرینە.
اكثم	Cretin	گرگن، سیخن.
اكثيورنس	Ichthyornis	(ئەکسیۆرەنس) جۆرە باڵندەیەکی قڕتێکەوتووە.
اكثيسور- اكسيسور	Ichthyosaur	(ئەکسیۆسۆر) گیانداریکی دەریایی قڕتێکەوتووە لە ماسی چووە.
اكحل	Black eyed	چاو ڕەش، چاو کلاوی، چاو بە کل.
اكريلان	Acrilan	(ئەکریلان)، جۆرە ڕیشاڵێکی دەستکردە فەروو ڕاخەری لێ دروست ئەکرێت.
اكروسايد	Acroside	(ئەکرۆساید) دەرمانێکە بۆ لەناوبردنی مارومێرو.
اكر	Acre	(ئەکر) پێوانەیەکە بۆ زەوی ئەکا (٤٠٥٠م^{2})، زەوی یەك ڕووبەرەکەی چوار هەزارو چل و هەشت مەتری چوار گۆشە بێت. فەدانی ئینگلیزی، بەرە جوت.
اكرار	Sunflower	گوڵە بەڕۆژە.
اكراه	Coercion = compulsion	زۆر لێ کردن.
اكرامية	Honorary	ڕێزانە، بەخشیش.
اكروباتيك- بهلوانيات	Acrobatic	(ئەکرۆباتیك)، تەنافبازی. پاڵەوانبازی.
اكريفلافين	Acriflavin	(ئەکریفلاڤین) دەرمانێکی زەردی پاکژکەرەوەیە لە قەترانی خەڵووز دەرئەهێنرێ بۆ چارەکردنی برین، پاکژکەرەوە، میکرۆب وەستێن.
اكزيما- قوباء	Eczima	(ئەکزیما، مۆیست تێتەر)، بیرۆ، والأمەنی، گەزەنەك، بیزۆك، سەوا، خارشت، گزنەك، بریتی‌یە لە نەخۆشی‌یەکی پێست،درم نی‌یە، لە نیشانەکانی خورو ئازارو سووربوونەوە، ئینجا پەیدابوونی بڵق یا قڵیشان کە شلەیەکی زەردی لینجی لێ دێتە دەرەوە، دوایی بڵقەکانی ئەبن بە زیبکە.
اكسير - حجر الفلاسفة	Elixir=Philosophers stone	"ئەلەکسیر" ئەکسیر، مایە، دەرمان، مادەیەکە کە گوایە ئەگەر بکرێت بەسەر کانزایی هەرزاندا ئەیکات بە کانزای گران و بەنرخ. بەردی فەیلەسوفەکان.
اكسير الحياة	Elixir of life	مایەی ژیان، نوشداڕو، دەرمانێکە پێشینان ووتویانە کە درێژە ئەدات بە ژیان.
اكسس	Small loothed	ددان بچووك.
إكس		(ئێکس) جۆرێکە لە مراوی سەر گەورەو ملی باریك و جوانە.
اكسدة	Oxidation	ئۆکسیدکردن. یەك گرتنی مادەیەك لەگەڵ ئۆکسجین دا.
اكشم	Cut off nosed	لووت بڕاو.
اكشوت	Cuscuta	(سۆدەر) گورگە، گیاکەڵە، ڕووەکێکی بێ گەڵای مشەخۆرە، زۆر تاڵە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
اكصور	Khthyosaun	(ئەکسیۆسۆر) گیانداریکی دەریایی قڕ تێکەوتووە لە ماسی چووە.
اكل النحل	Bee eater	هەنگ خۆرە، هەنگۆچنە، قاژەقاژە، ئەسپە شینە، ڕەنگاڵە، خەنجەریاڵ، کەنەسمە، جۆرێکە لە باڵندە.

آكل	Eater	خۆرا، بخۆر.
اكلان	Prurigo	(پیرۆریگۆ)گەڕی، نەخۆشی‌یەكی پێستە توشی مانگا نەبێت.
اكلف	Freckled	دەم و چاو پەڵاوی، دەم و چاو ماڵاوی.
إكليل	Crown	زەرەوەرەق، چەپكە گوڵی كاغەز، چەپك. خاكەزەر، شەلایی، شەوە، گوڵبەند.
إكليل الملك، عرار قيصری	Crown imperial=fritillaria	كنێرە، شلێر، گوڵێكی سوور دەگرێت لە زەنگۆڵە دەچێت شۆڕ دەبێتەوە، شاگوڵبەند، گوڵبەندی پاشا، بۆ خۆشكە، بریتی‌یە لە دوو جۆرە ڕووەك، یەكێكیان گەڵاكەی لە گەڵای شملی ئەچێت، بۆنی گەڵای هەنجیری لێ‌دێت، سەری هەر لقێكی گوڵبەندێكی نیوە بازنەیی زەردی پێوەیە، دووەمیان لقەكانی بەسەر زەویدا ئەخشێتو گەڵاكەی لە گەڵای نۆك ئەچێت گوڵەكەی زەردو سپی‌یە سەری هەر لقێكی گوڵبەندێكی بازنەیی پێوەیە و ئاووكەكەی ژەهرینە.
اكليل الشمس.	Corona	(كۆرونا) خەرمانەی ڕۆژ. خەرمانە، ئاخڵە، جێژ، جۆخیینە. بریتی‌یە لەبەرگێكی گازی ئایۆنی زۆر گەرم دەوری ڕۆژی داوە.
إكليل الزهور	Garland	چەلینگ، باقەی گوڵ، چەپكێك گوڵ، گوڵبەند.
اكليل شوكی	Crown of thorn	(كرۆون ئۆف تورن) گوڵبەندی دڕك، جۆرێكە لە ڕووەكی شیرمار بە شێوەی دەوەنێكی دڕكاوی گوڵەكەی سوورە.
اكليل الجبل - قرمانا = حصا البان - ندی البحر	Rosemary	(ڕۆزماری، كۆمۆن ڕۆزماری، ڕۆزماری ئاسایی)، گوڵبەندی شاخی، گیایەكی تەمەن درێژی هەمیشە سەوزە، لقی زۆری لێ نەبێتەوە، لقەكانی زبرن، گەڵاكانی تاڵ و دەزوولەیی مەیلەو ڕەش و بۆن خۆشن، لەگەڵ خواردەمەنی ئەخورێت، هەروەها ڕۆنی ڕۆزماری لێ‌ئەگیرێت، بەرمكەی وورە بۆ مەبەستی پزیشكی و بەهارات بەكاردێت، ئاورنگی دەریا، شەونمی دەریا.
اكليلة المروج	Spiraea	مەجریسووك، دەوەنێكە لقەكانی دەكرێن بە گوڵبەند.
آكلة	Canker	(كانكەر) خۆرە، سنان، نەخۆشی‌یەكی ڕووەكی‌یە لە جۆرە كەڕوویەكەوە ئەبێت.
آكل النمل	Ant eater	(ئەنت ئیتەر) میرووڵەخۆر، گیاندارێكی شیردەری بێ ددانی مێرووڵەخۆرە، بە زمانی مێرووڵە ئەگرێت و ئەیخوات سەری درێژ و باریكە.
آكل الشعير	Barley eater	جۆخۆرە، زردەوەلی، باڵندەیەكی زۆر بچوكی جۆخۆرە.
آكل العسل	Ratel	(ڕاتل)، هەنگوین خۆرە، هەنگ خۆرە، گیاندارێكە لە چوالوو ئەچێت.
آكل السمك	Loon	(لوون) ماسی خۆرە، كەرسەرە، پێ‌درێژە جۆرە باڵندەیەكە لە مراوی ئەچێت.
آكل الجيف	Carrion eater	لاشەخۆر، داڵی كەر خۆر.
آكل الحبوب	Grain vorous	(گرینیڤۆرەس) دانەوێڵە خۆر، دان خۆر.
آكل الثمر	Frugivorous	(فروگیڤۆرەس) گیانداری میوەخۆر.
آكل الحيات	Snake eater	جۆرێكە لە لەفیلەگێژە مار ئەخوات.
آكلة الاعشاب	Herbivorous	گیاخۆر.
آكلة الحشرات	Insectivorous	(ئینسیكتیڤۆرەس) مێروخۆر، جانەوەر خۆر، گیانداری مێروو خۆر.
آكلة اللحوم - لواحم	Carnivorous	(كارانیڤۆرەس) گۆشت خۆر.
آكل لحم البشر	Man eater	خۆخۆر، مرۆڤ خۆر، گۆشتی مرۆڤ خۆر.
اكل	Canibal	خواردن، خواردەمەنی.
إكلة	Great ibex	بزنە كێوی گەورە.
اكلينيك- عيادة طبية	Surgery Clinic	(سەرجەری) خوێندنی وانەی پزیشكی لەسەر نەخۆشی.

إكليل بوقيصي	Spiraea	(سپیرایا) گیایەکی بەرزە، قەدەکەی مەیلەو سورە، گوڵەکەی سپی و مەیلەو زەردە بۆنی بایەفی تاڵی لێ دێت.
اكمة	Hill	(هیڵ) گرد.
اكمد	Dusky=Swarthy	ڕەنگی خۆڵەمێشی.
اكمش	Short Leged	پێ کورت، قاچ کورت.
اكملة- ابجدية	Alphabet plant	(ئەکمیلا، ئەلفابێت پلانت) ڕووەکی ئەلفبا، گیایەکی دەشتەکی‌یە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
اكنة	Achene	(ئەچین) بەرێکیووشکی یەك تۆوە وەك بەری بایەف و فنق.
اكنع		کۆڵ، گۆج، دەست براو.
اكهب	Black brown	قاوەیی مەیلەو ڕەش، زەردی مەیلەو سوور، وێن، سووری مەیلەو زەرد.
اكواريوم	Aquarium	(ئەکواریوم) جۆرە حەوزێکە ئاوی تێ ئەکرێت و ماسی و گیای ئاوی تیا پەروەردە ئەکرێت.
اكورديون	Accordion	(ئۆکوردیۆن)، ئامرازێکی مۆسیقەیە قەد ئەکرێت.
اكوفون		(ئەکۆفۆن) ئامرازێکی کارەبایی‌یە، یارمەتی کەڕ ئەدات بۆ بیستن.
اكول	Hearty eater	خۆرا، زۆر خۆر.
اكولة	Fattened	دابەستە.
اكونيت- اقونيطن - انتله- قلنسوة الراهب - خانق الذئب- قاتل النمر	Aconite	(ئەکونیت) گیایەکی ژەهرینە، گورگ خنکێن.
اكوه	Wild cow	جۆرێکە لە مانگا کێوی.
اكويلارية	Incense tree	جۆرێکە لە درەختی داری بخورد "بفورد".
اكوامارين	Aquamarine	(ئەکوامارین) زەرووتی شینی کاڵ، جۆرە بەردێکی بەنرخە.
اكيدنيا- ايكي‌دينا - مشملة - يابانية - مستكاوى - رازيان - باكير	Loquat = Japanmedlar	(لۆکوات، چاپان مێدلار) یەنگی دینا، درەختێکە بەرەکەی بەشێوەی هێشووە ڕەنگێکی پرتەقاڵی هەیە، تامی خۆشە لە ناوچەی دەریای ناوەڕاست ئەڕوێت.
اكيلاجيا - انكولية كولمين		(ئەکویلیجیا) گیایەکی دەشتەکی‌یەو گەڵاکەی گەورەیە گوڵێکی جوانی هەمەڕەنگی هەیە.
اكياس هوائية	Air sacs	(ئێرساکس) تورەکە هەوایی‌یەکان، چەند تورەکەیەکن لەلەشی باڵندەدا بەستراون بە کۆئەندامی هەناسەوە هەوایان تیایە.
اكياس مائية	Echinococcus	نەخۆشی‌یەکە توشی ئادەمیزاد ئەبێ و ئەبێ بەهۆی پەیدابوونی جۆرە کیسەیەك لەسەر جگەر یان سی، کرمیووردی تیایە، بەهۆی گەستنی سەگ، یان قاپ و دەوری کە سەگ بیلێسێتەوەو ئادەمیزاد بەکاری بهێنێت بڵاوئەبێتەوە.
الأباستر	Alabaster	(ئەلاباستەر) جۆرێکە لە گەچ پەیکەری لێ دروست ئەکرێت.
الأرية		(ئەلاریا) ڕووەکێکی ئاوی‌یە.
الامية زهرة الألام	Passion flower	(پێشن فلەوەر) گوڵەئێشە، گیایەکی دەشتەکی‌یە بەرەکەی هێلکەیی‌یەو ئەخورێت، گوڵە سەعات.
الأكثر	More and more	هەرە زۆر.
الام الطلق	Travial=Throes of child birth	بەرمژان، ژان گرتنی ئافرەت.

الابعاد الثلاثة		سێ دووری‌یەکە درێژی و پانی و بەرزی.
الاءة	Oleander	درەختێکە هەمیشە سەوزە بەرەکەی تاڵە، ژاڵە.
الات الرصد الجوي	Observation articles	ئامرازەکانی ڕووانینی دیدەوانیی هەوایی، بریتین لە تاقمە ئامرازێك بۆ نیشاندان و پێوانی تیشکی ڕۆژ و گەرمی و شێ و هەورو باران و بەفرو ڕەشەباو هەورە تریشقە و تەرزەو سەهۆڵ و ئاوونگ پاڵەپەستۆی هەوا.. هتد.
الأس الهيدروجيني	PH value	(پێ ئێچ ڤالیو)، پێوەری توندی یان خەستی ئایۆنی هایدرۆنیۆم واتا پێوەری ترشی یان تفتی گیراوەیەك.
البومين	Albumen	(ئەلبۆمین)، پرۆتینی هێلکە.
البان	Diary	شیرەمەنی.
البيزيا- لنج	Albizzia	(ئەلبیزیا) داری نوێنمەك، درەختێکە.
إلب		(ئیلب) درەختێکی دڕکاوی‌یە لە کەبات ئەچێت. گەلێ جۆری هەیە، ناسرلوەترینیان ئەو جۆرەیە کە پێی ئەووترێ "نیوەنمەك" وە لە بەسرە ئەروێ، درەختێکی مام ناوەنجی‌یە گەڵاکانی لە زستاندا ئەوەرێ بۆ باخچەو سەرشەقامەکان بەکارئەهێنرێ، گەڵاکانی ئاوێتەیە، لەسەرەوە بەشێوەی لوتکەیەکە، گوڵەکانی زەردی مەیلەو سەوزن کەمێك بۆنیان هەیە بەشێوەی هێشوو شۆڕ ئەبنەوە، لە هاوین و پایزا بە قەڵەم و تۆو زیاد ئەکات.
البوب		(ئەلموند) ناووکی بایەف و قەیسی.
البوقير	Hornbill	باڵندەیەکی دەنوك زلە.
الباستر	Alabaster	(ئەلباستەر) جۆرە گەچێکی سپی‌یە بۆ دروستکردنی پەیکەر بەکاردێت، مەرمەڕ.
البكا = البكة	Alpaca	(ئەلپاکا) جۆرێکە لەلاما، گیاندارێکی ماڵی‌ی کاوێژکەرە لە ئەمریکای باشووری ئەژی لەمەڕ ئەچێت، خوری‌یەکەی درێژو ئەرمە سوودی لێ وەرئەگیرێت.
البوم	Album	(ئەلبووم)، دەفتەرێك بۆ کۆکردنەوەی پوول و وێنە.
البوغلصن- لسان الثور	Anchusa = bugloss	بنەگۆزروان. ڕووەکێکە گەڵاکەی لە زمانە گا ئەچێت
البيزيا- لبخ - شجرة الحرير	Silk tree	(ئەلبیزیا) دەوەنێکە لە ئەکاسیا ئەچێت کەمێك دڕکاوی‌یە، بەرەکەی لە پاقلە ئەچێت.
البقعة الصفراء	Yellow spot	"یەلۆسپۆت" پەڵەیەکی پچووکی زەردە لە ناوەڕاستی تۆڕی چاودا، لەو پەڵەیەدا باشترین بینین ڕوو ئەدات.
البقعة العمياء	Blind spot	"بلایندسپۆت" شوێنێکە لەسەر تۆڕی چاو بینینی تیا ڕوو نادات.
الة	Article= instrument	مەکینە، ئامێر، ئامراز، دبیش، مەراز، ئالاو.
الة البذار	Sowing Machine	مەحلی.
الة النسيج	Textile Machine	ئامێری چنین تەون، بەفش، تەڤن.
الى	Mechanical	ئامێری.
الة قاطعة	Cutting Instrument	ئامرازی بڕەر، ئامرازی بڕندە، تیغ،ئامێری بڕین.
التفات	Turning round	ئاوڕدانەوە.
الة التصوير	Camera	(کامێرا، فۆتۆگراف)، ئامرازی وێنەگرتن.
الة الاطفاء	Exting uishing	ئامرازی کوژاندنەوە.
الة الحياكة	Knitting Machine	تەون، دەزگای چنین، بەفش، تەڤن.
الة حاسبة - حاسبة الكترونية	Computer	(کۆمپیوتەر) پیژمار، ئامێری ژمێرەر، ئامێری ژماردن.

الة الحساب	Abacus	چرت، ئامرازێکه بۆ فێرکردنی ژماردن له قوتابخانەکان بەکاردێت.
الة حرارية	Thermal in strument	ئامێری گەرمی.
الة الثرم- الة العزم	Chopper	ئامێری جنین.
الة بخارية	Steam engine	ئامێری هەڵمی ئامرازێکە ووزەی گەرمی ئەگۆڕێ بۆ ووزەی میکانیکی، ئامرازی هەڵمین.
الة هندسية	Geometrical	ئامێری ئەندازە.
الة قياس	Measuring engine	ئامرازی پێوانە.
الة الندف	Teasing bow	ئامرازی هەلاجی چەکەو کەوان.
الة الغزل	Spinning mill	خەرەك.
الة الطرد المركزي	Centrifugal machine	(سەنتەر فیوج) ئامرازێکە قاپێکی خولاوەی پێوەیە بۆ جیاکردنەوەی ئەو مادانەی کە جیاوازن لە خەستی دا.
الة العرض	Projector	(پرۆجیکتۆر) ئامێری پیشاندان، مەکینەی سینەما.
التحام الاصابع = تكفف	Palmi ped	(پالماچیور)، نووسانی چەند پەنجەیەك بەیەکەوە بەهۆی پەردەوە.
الترامیکروسکوب	Altramicroscope	ئەلترا میکرۆسکۆب، میکرۆسکۆبی تیژ بین.
الة تسجیل الامطار	Raingauge	(رێن گۆزا) ئامێری پێوانی باران.
الة تسجیل اشعة الشمس	Sun shinerecorder	(سەن شاین ریکۆردەر)، ئامێری پێوانی تیشکی رۆژ.
الة رافعة	Winch	(ونش) مەکینەی بەرزکردنەوەی بار لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر.
الة الترشیح	Filter	پالوێنە، پالێونە.
الة كاتبة - الة طابعة	Printing machine = Type writer	ئامرازی نووسین، ئامرازی چاپ کردن، چاپکەر.
الة قياس النبض	Pulsimeter	ئامرازی پرتە گرتن، ئامرازی پێوانی پرتە.
الة بصرية	Optical instrument	ئامرازی بینین.
الة الحفر علی الخشب	Engraver article	مشتۆ، ئەسکەنە.
الة موسيقية	Musical instrument	ئامرازی مۆسیقا.
الة تمشيط القطن او الصوف	Cotton gin	چیکەنە، شیکەنە.
الة التسطير- الة البذار	Sowing machine	ئامرازی تۆوکردن، ئامرازی تۆو وەشاندن.
الة تخطيط القلب - الة لرسم النبض	Sphygmo graph	(سفیجموگراف) ئامرازێکە بۆ وێنەگرتنی پرتەی دڵ.
الة السدس	Sextant	(سیکستانت) ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی شوێنی کەشتی لە دەریادا یان بۆ دۆزینەوەی گۆشە لە دەریادا.
الة الرش	Pump	(پەمپ) ئامرازی پرژاندن.
الة الربع	Gunner quadrant	دەزگایەکە بۆ پێوانی بەرزیی گۆشەیی.
التهاب	Inflammation	ئاوسان، هەوکردن، سووربوونەوە، گرگرتن، داگیرسان، سووتانەوە، کلپەکردن.
التهاب القصبات	Bronchitis	ئاوسانی بۆری هەوا.
التهاب اللوزتين	Tonsillitis	ئالووکەوتن ئاوسانی ئالو، ئاوسانی گۆشە کەلو.
التهاب الجيوب الانفية	Sinusitis	ئاوسانی بۆشاییەکانی ناو ئێسقانەکانی لووت.
التهاب السحايا	Meningitis	ئاوسانی پەردەی مێشك، نەخۆشییەکی ترسناکە.

التهاب الغدة اللمفاوية في الاربية	Inflammatory of the groin	خەیارە.
التهاب الغدة اللمفاوية	Adenitis	برنگ، ئاوسانی لووی لەمفاوی.
التهاب العظم	Osteitis	تیراویَ، سوتانەوەی ئێسك ئێسكە ئازار، ئاوسانی ئێسقان.
التهاب الاعصاب	Beriberi=Neuritis	(بەری بەری) ئاوسانی دەمار.
التهاب الثدي	Mastitis	ئاوسانی مەمکی ئافرەت بەهۆی شیردان و قلّیشیَ کە لە گۆیەکەیدا هەبوو بیَ.
التهاب شعبي- التهاب الشعاب	Bronchitis	ئاوسانی پەردەی ناوەوەی بۆری هەوا.
التهاب المثانة	Cystitis	ئاوسانی میزلّان بەهۆی میکرۆبەوە یا ئاوسانی گورچیلە و بۆری میزەوە یا لە ئەنجامی میزی خویَناوییەوە.
التهاب البربخ	Inflamatory of parochis	بریتییە لە ئاوسانی بۆری گون بەهۆی ئەو میکرۆبانەوە کە لە بۆری میزو پرۆستات و نەخۆشی سووزەنەکەوە دیَن.
التهاب الخصية	Orchitis	باگونە.
التهاب الثروستاتة	Prostatitis	(ئاوسانی پرۆستات) بەهۆی میکرۆباتی خویَن و بۆری میزەوە، ئەو کەسە تووشی ئازاری پشت کۆم ئەبیَ لە میزکردنا ئەچووزیَتەوە.
التهاب كيس الدموع	Dacryo cyctitis	ئاوسانی توورەکەی فرمیَسك بەهۆی داخستنی لوولەی توورەکەکەوەو نەهیَشتنی چوونی فرمیَسك لە چاوەوە بۆ ناو لووت.
التهاب البلورا "ذات الجنب"	Pleurisy	(پلوورسی) ئاوسانی پەردەی سی بەهۆی هەندیَ میکرۆبەوە، برك، سینە پالّوو.
التهاب الكبد الوبائي	hepatitis	"پەتای ئاوسانی جگەر"، بەهۆی هەندیَ میکرۆبەوە جگەر نەخۆش ئەکەویَ و ناتوانیَ شلەی زراو بنیَریَت بۆ توورەکەی زراو.
التهاب البريتون	Peritonitis	ئاوسان و سووربوونەوەی پەردەی بریتۆن ئەو پەردە تەنکانەی کە بۆشایی ناوسکیان داپۆشیوە.
التهاب الزائدة الدودية	Appendicitis	ئاوسان و ئازاری پەلّە ڕیخۆلّە.
التهاب الهرب	Peritonitis	(پیریتۆنیتیس) نەخۆشییەکە تووشی وولاّخ ئەبیَت.
التهاب الفم	Stomatitis	ئاوسانی ناودەم، بۆقژە کە لە ناودەمی منالّدا ئەبیَت.
التقاط	To gathering	چنینەوە.
التواء- التواءات	Bending	پیَچ، چەماوی، خواری، پیَچ و پەنا.
التفات	Turning round	ئاوڕ، ئاوڕدانەوە.
التفاف	To turn round	پیَچ خواردن، ئالاّن، تیَئالاّن، لیَ ئالاّن، کینگلّ خواردن.
التوائي	Twisting	پیَچ خواردو، پیَچاوی.
التميتر	Altimeter	(ئالتمیتەر) ئامرازیَکە بۆ پیَوانی بەرزایی بەکارئەهیَنریَت.
التهام	Devour	قووت دان بەپەلە، پەلّ خۆرد، لرفدان، ماشینەوەو هەلّ لووشین.
التحاق	Following	چوونەوە.
إلتواء المفاصل	Dislocation	وەرگەڕان، جومگەوەرگەڕان. لەجیَچوون.
إلتئام	Grow sound	ساریَژبوون، گۆشتەوزوون کردن، پەیوەست بوونەوە.
التصاق	Adhesion	پیَوەنووسان، لچکاو، پیَوە لکاندن، ئەو هیَزەی کە ئەبیَتە هۆی یەکتراکیَشانی مۆلیکیولە جیاوازەکان.
الثغ	To lisp	لاڵ، زمان پس.
الجبر	Algebra	(ئەلجیبرا)، لقیَکە لە لقەکانی زانیاریی بیرکاری واتا زانیاری ماتماتیك.

الحام	Welding	(بروونیگ) لکاندن، پێکەوە نووساندن، لەحیمکردن.
الحاقا	Attaching	دوابەدوا.
الحفار العجيب	Molecricket	ملە، جۆرە مێروویەکە زیان بە باخچە ئەگەیەنێت.
الخ - هلم جرا	Etcetra	هتد ، هەتادوایی
الدهاید	Aldehyde	(ئەڵدهاید)، ئاوێتەیەکی کیمیایی ئۆرگانیکی‌یە ئەشێت کە بگۆڕێت بۆ ئەسید یان بۆ ئەلکهول وەکوو: فورماڵدیهاید.
الدر- خمان- بلسان	Elder	زرییسك.
الدرين	Aldrin	(ئەڵدرین)، دەرمانێکە بۆ قەلاچۆکردنی مێرووی ناو باخ.
الدائرة القطبية الجنوبية	Antartic circle	پشتێنەی جەمسەری باشووری، ئەو بازنەیەیە کە دەوری بەشی خوارەوەی خڕۆکی زەویی‌داوە. کەوتووتە پلەی ٩٠ خوارووی پشتێنەی زەوی‌یەوە.
الدائرة القطبية الشمالية	Arctic circle	پشتێنەی جەمسەری باکووری، ئەو بازنەیەیە کە دەوری بەشی سەرووی خڕۆکی زەویی‌داوە. کەوتووتە پلەی ٩٠ سەرووی پشتێنەی زەوی‌یەوە.
الدم الابيض	Leukemia	(لۆکیمیا)، شێرپەنجەی خوێنی سپی، زیاد بوونی ژمارەی خڕۆکە سپی‌یەکانی خوێن و ئاوسانی سپڵ.
الرمال الاصفر		(ئەنپیلیس)، گیا وورچانە، گیایەکە گوڵێکی زەردی ئاڵتونی ئەگرێت.
الزهرة الثلاثية		گوڵە سیانە، ڕووەکێکە گوڵی سپی سێ پەلك ئەگرێت.
الستونی		(ئەلستۆنی) دەوەنێکە لە ژاڵە ئەچێت، ئاوکێکی تاڵی لێ دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
الست المستحية	Mimosa = Sensitive plant	(میموسا) ڕووەکی شەرمن، ئەگەر دەست لەگەڵاکەی بدەیت گەڵاکە لوول ئەبێت.
الشجرة الخبيثة- حنظل	Colocynth	کووژاڵك، ژوژاڵك، کوزارك، زەرمند، تاڵکە، کاڵەکە مارانە.
الصاق	Adhesion	پێوەنوساندن، نوساندن.
الط	Tooth less	ددان کەوتوو.
العاب نارية	Fire works	فیشەکە شێتە، کەڵەبێژنگ.
العمليات الاربعة	Four operations	چوار کردارەکان (+ ، − ، ÷ ، ×).
العناصر الاربعة	Four elements	چوار سروشت، چوار توخمەکە: هەوا، خاك، ئاگر، ئاو.
الغاء	Abolition = cancellation	هەڵوەشاندنەوە.
الف	Thousand A-alpha	هەزار، پیتی یەکەم لە ئەلفبای کوردی و عەرەبی.
الف	Alpha	(ئەلفا)، درەوشاوەترین ئەستێرە.
الفة	Friendship	هۆگری، دەستەمۆیی، ئالوودەیی.
الف الماء	Hydrophilia	(هایدرۆفیلیدا) جۆرە مێرووییەکە.
الكتروفور	Electrophorus	(ئەلەکترۆفۆر) ئامرازێکە بۆ پەیداکردنی کارەبا بەماندان یا بەلێك خشان.
الكتروسكوب - مكشاف كهربائي	Electroscope	(ئەلکترۆسکۆپ) کارەبا دۆز، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی جۆری بارگەی پچووکی کارەبا لەسەرتەنەکان.
الكتروم	electrum	(ئەلەکترۆم)، تێکەڵاوێکی سروشتی‌یە لە زێڕ و زیو.
الكتروتايب	Electro type	(ئەلەکترۆتایپ) ئامرازێکە بۆ دروست کردنی پیتی چاپ کردن بەهۆی کارەباوە.
الكتروليت	Electrolyte	(ئەلکترۆلیت) ئاوێتەیەکە (مادەیەکە) لەکاتی تواندنەوەیدا بەگەرما یان لە ئاودا ئەبێت بە گەیەنەر بۆ تەوژمی کارەبایی وەکو خوێی چێشت.

الكترومغناطيسي	Electromagnet	(ئەلەکترۆماگنێت) موقناتیسی کارەبایی.
الكة	Elk	(ئێلك) جۆرێکی گەورەیە لە گاکێوی.
الكحول	Alcohol	ئەلکوول، ئەلکهوول، ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکی‌یە ڕەگی هایدرۆکسیلی تیایە، وەکو ئەثیلی ئەلکهوول.
الكن- ثقيل اللسان	Stammer	زمان گیر، نیمچە لاڵ، لاڵە پەتە، زمان تور.
الكاوة		ڕەگی درەختێکە هەندێك میللەت بەکاری‌ئەهێنن بۆ ژەهراوی کردن وە ئێستاکە بەشێوەی دەرمان بەکار ئەهێنرێت دژی نەخۆشی سوزەنەك.
الم	Pain	وەزەن، ئازار، ئێش، سوێ، ژان.
الم- شجرة البق	Elm	(ئیلم)، دارەرەش.
الم البطن	Colic	ژانە سك.
الم العين	Ophthalmia	چاوئێشە، چاو گل کردن.
الم العصب	Neuralgia	(نورالجیا) ئێشی دەمار، ئازاری دەمار.
الماس	Diamond	(دایەمۆند) ئەڵماس، رووژە، بەردێکی زۆر بەنرخە بریتی‌یە لە خەڵووزی "کاربۆنی" کریستاڵی، واتە بریتی‌یە لە ئاکانزایەك "نا میتاڵیك". ئەدرەوشێتەوە، بۆ دروستکردنی خشڵ و گەوهەرو برینەوەی شووشە بەکاردێت.
المعي	Sagacious	زۆر زیرەك، بیر تیژ.
المعية	Sagacity	زۆر زیرەکی.
المندة		(ئەلاماندا) دەوەنێکە لە ژاڵە ئەچێت گوڵێکی ئاڵتونی ئەگرێت.
المنيوم	Aluminium	(ئەڵەمنیۆم)، فافۆن، توخمێکی کیمیاگەری‌یە کێشی ئەتۆمیی‌یەکەی (٢٦/٩٨)و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (١٣)یە میتاڵێکی زیوی‌یە ماناکەی (ئەلۆمین) واتا "زاخ" ئەگرێتەوە، قایم و سووکە، گەرمی و کارەبا بەباشی ئەگوێزێتەوە، بۆ دروستکردنی دارشتە بەکاردێت نیشانەکەی (AL).
المنيوم براس	Aluminium brass	(ئەڵەمنیۆم براس) دارشتەی ئەڵەمنیۆم، دارشتەیەك کە ئەڵەمنیۆمی تێ‌ئەکرێ بۆ ئەوەی ژەنگ هەڵنەهێنێ و دانەخورێ، ئەڵەمنیۆم و توتیاوەسی تیایە.
المشي على الاربع		ڕۆیشتن لەسەر چوار پەل، چوار چنگۆڵە.
المظ- طرطوفة		سێوی بن ئەرز.
المزدوج الالكتروني	Jerusalem-Artichcke	بریتی‌یە لە جوتێك ئەلەکترۆن کە ئەتۆمەکانی توخمەکان ئەبەستن بەیەکتری‌یەوە لە مولیکیولی ئاوێتەدا.
الموت من البرد	Freezing to death	ڕەقبوونەوە، ڕەقبوونەوە لەسەرما.
النجية		(ئەلانجیۆم) درەختێکە بەرێکی ترش و تفتی هەیەو ڕەگەکەی بۆنی خۆشی لێ‌دەرئەهێنرێت و تەختەکەی بەنرخە.
الهاب- تشويط	Singeing	(سینگینك) قانگدانی درەخت بۆ کوشتنی مێرووی زیان بەخش.
الومينات الصوديوم	Sodium-Aluminate	(سودیۆم ئەلۆمینەیت) ئاوێتەیەکی کیمیایی‌یە.
الومينا- الومين	Alumina	(ئەلۆمنیا) ژەنگی ئەلۆمنیۆم، (ئەلەمنیۆم ئۆکسایەد) ئۆکسیدی ئەڵەمنیۆم ئاوێتەیەکی سپی‌یە لەبەردی فیلدسپارو میکا دەرئەهێنرێ.
النجوج - يلنجوج- عود الطيب	Aquilaria	(ئەکویلاریا) درەختێکی ناوچە گەرمەکانە، داری عود.
الواء	Bending	بادان، پێچ پێ کردن، چەماندنەوە، خوارکردنەوە.

الوة- صبرة- صبارة- مقر- سولع	Aloe	(ئـەلۆی) تـاڵی شـاری، ڕووەكێكـی سـەلك دارە گەڵاكـەی گۆشـتن و لاكێشەییيە، شیراوێكی تاڵی لێ دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكی.
الوسورس	Allosaurus	(ئەلۆسورەس) گیاندارێكی كەتەی گۆشت خۆری قڕ تێكەوتووە، نینۆكی وەك نینۆكی باڵندە بووە.
اليزارين	Alizarin	(ئـەلیزارین) یەكێكـە لـە ڕەنگـە سروشـتیيە دەسـكردەكان بـە شـێوەی دەرزیلەیەكی سوور هەیە. بۆ ڕەنگ كردن بەكاردێت.
الية	Sheeptail	(ئۆبێس تێڵ) دووگ، دوونگ، تەری.
الية	Automation=Mechanism	(ئۆتۆماشن)، خۆكاری، ئۆتۆماتیكی.
اليغاتور	Alligator	(ئەلیگاتۆر) تیمساحی ئەمریكی.
الياف الرز		بەلم، بەڵمەبرنج.
الياف مانيلا	Manilla hemp	ریشاڵی مـانیلا، جـۆرە ریشـاڵێكی قایمـە لـە ڕووەكـی ئـەباكا واتـا كـەتان دەرئەهێنرێت، گوش و حەسیرو كاغەزی لێ دروست ئەكرێت.
اليورميتر		(ئەلیۆرمیتەر)، ئامرازێكە بۆ پێوانی چاكی ئارد بۆ مەبەستی نان كردن.
اليكترومتر- مكهار	Electrometer	(ئەلیكترۆمەتر)، پێوەری كارەبا، تەرازووی كارەبا.
اليفاتيك	Aliphatic	(ئەلیفاتیك)، مانای "مۆم و پیو"ە بە زمانی لاتینی، ئەتۆمەكانی ئەو مادانەیە كە لە گیراوەی (ئەلیفاتیكا) ئەبن بەشێوەی زنجیر ڕیز ئەبن. وەكوو گازی پرۆپان.
اليف	Domestic	ماڵی، دەستەمۆ، هۆگر، كەوی.
١ اليل	Allele	(ئەلیل)، ئەو جینەیە كە سیفەت دەست نیشان ئەكات وەكوو دەست نیشان كردنی درێژی و ڕەنگی پێست و قژ لە زكماكیدا.
اليرجيا	Allergy	(ئەلێرجی)، هەستیاری، هەستیاری لەش بەرامبەر بە هەندێك مادە وەكو تۆوی هەڵاڵە و دەرمان و تەپ و تۆز...
اليسم - الوسن - خرم الابرة - حشيشه الصلحفاة- شجرة الكلب	Alyssum=Madwort	(ئەلیسوم، ئەلیس) گیایەكی پزیشكیيە گوڵێكی بچووكی هەمەڕەنگی بۆن خۆش ئەگرێت.
ام حبين	Agama	(ئەگاما)، جۆرێكە لە مارمێلكە، قۆڕی، قازیی بیابان.
ام حسيس		مێرووەیەكی ئاوی ڕەشە پەلی زۆرە.
ام خنور - ضبع	Hayna = Hgena	كەمتیار، گیاندارێكی شیردەری دڕندەیە.
ام رياح		باڵندەیەكی بۆری باڵ سوورە.
ام سكعكع- ام عجلان- ذعرة- ام حفيدة	Wagtail	كلك هەڵ سەنگێنە، شوان خەڵەتێنە.
ام حتيت- ام عزة	Water buck	(واتەر بووك) مانگا كێوی.
ام قرفة	Pangolin	(پانگولین) گیاندارێكی شیردەری بێ ددانی مێرووله خۆرە.
ام مكب		دەوەنێكی دڕكاوی گەڵا زەردە، ئەگەر ڕای وەشێنیت بۆگەنێك ئەدات.
ام	Mother	دایك.
ام شبقونة	Beef eater	(بیف ئیتەر) (شوان خەڵەتێنە)، باڵندەیە كە شوێن ئاژەڵ ئەكەوێت مێش و كەنەی لەشیان ئەخوات.
ام اربع و اربعين- حريش	Scolopendera	(سكۆلۆپێندرا) هەزار پێ، خش خشۆك، زیبور، شەمار، پرپە، زۆف، خشك.
ام الحنون	Pia mater	پەردەی ناوەڕاستی مێشك.

ام قويق- ام السهر= صدى	*Little owl*	كونكەبەبوويەكى بچووكە.
ام الخل	Vinegar yeast	سركەی كۆن، ترشان، هەوێنی سركە.
ام عويف- ام قيس- اسد النمل	Ant lion	شێرە مێرووله، شا مێرووله، مێروويەكی سەر زلە چوار باڵی هەيەو لەسەر كلكی ئەوەستێت و باڵی بڵاوئەكاتەوە.
ام غيلان	Acacia gummifera	(ئەكاسياگۆميەر) درەختێكی دڕكاوییە كەتیرەی لێ دەرئەهێنرێت، ئەگەر رەگەكەی بخرێتە ئاگرەوە بۆنێكی خۆش ئەدات.
ام الصبيان		ئاڵ، شەوە، منداڵێك ببێت و دڵی ناتەواو بێت و زوو بمرێت. يان مردنی ئافرەت لە كاتێكدا كە منداڵی ئەبێت.
امام ·	Befor	لەبەر، لەبەردەم، لەپێش.
امارة	Princedom	مێرێتی، میرنشین.
امامي = قبل	Before	پێشەوە، پێشڕەو.
امان- امن - سلامة	Safety	دڵنيايی.
اماريلس- شبيك	Amuryllis	(ئەماريليس) گيايەكی سەلكدارە لە نێرگس ئەچێت.
امانيت	Amanita	(ئەمانيتا)، قارچكە مارانە جۆرە قارچكێكە چەند چەشنێكی هەيە، هەندێكی ئەخورێت و هەندێكی ژەهرە.
ام الروبة	Curdled milk	ليكاوێكە لە شلەی گەدەو پەنكرياسدا هەيە ئەكرێت بە هەوێن بۆ ماست.
ام الحيات = رضاعة البقر	Monitor	(ئيۆميسيس) دايكە مارانە، بزنمژ، بزن مشك، جۆرێكە لە مارمێلكە.
ام الحليب	Milk week = Sow thistle	(سۆثيستل) شیر مار، تاڵيشك، جۆرە گيايەكە شيراوێكی تێدايە.
ام جعران	Scarab	جۆرێكە لە قالۆنچە.
ام الشعور		پرچن، شلێری شينی پرچن، گياندارێكی دەرياييیە لە شێوەی چەتردايە لە ژێرەوە پرچی پيا شۆڕبۆتەوە بەشێوەی كۆمەڵی زۆر سەر ئاو ئەكەوێت هەندێك لە ئەندامەكانی شەوقێكی فۆسفۆری ڕوناك ئەدەنەوە.
اماء- هواء	Mewing = Mewling	(ميوينگ) مياواندنی پشيلە.
امارة	Princedom	سالاری، میری.
امار تطون = خالدة الجزر	Gold flower	(گوڵد فلەوەر) گوڵە ئاڵتون، گيايەكە گوڵێكی زەرد ئەگرێت.
امانيتين	Amanitine	(ئەمانيتين)، مادەيەكی قلیەيی ژەهرە، لە قارچكی ئەمانيت دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزيشكی بەكاردێت.
اماهة	Hydrolysis	(هايدرۆلايسس)، شی بوونەوەی ئاوی، وەكوو شی بوونەوەی خوی بۆ مادەی ترش و مادەی تفت بەهۆی ئاوەوە.
ام الحباحب - يراعة	Firefly	شەوچراخ، مێروويەكە بەشەو ڕووناكی دەداتەوە.
ام العجلان	Wagtail	كلك هەڵتەكێنە. كلك هەڵسەنگێنە.
ام الخراب	Owl	كوندەبەبوو، بايەقوش.
ام الخلول- فلك	Rivermussel	(ئەرك-شێل) (ئەركا) جۆرێكە لە گوێچكەماسی ئەخورێت.
ام الحبر	Cattle fish	(كاتل فيش) مەرەكەب وەشێن، گياندارێكی دەريايی نەرم و لينجە ئەخورێت شێوەيەكی هێلكەيی هەيە، قەپاغێكی ڕەقی هەيە، شلەيەكی ڕەش دەرئەدات لە كاتی مەترسیدا، بۆ ڕەنگ كردن بەكاردێت، قاچی لەسەر ئەچێت.
امبراطور	Emperor=Empire	(ئيمپرور)، ئيمپەراتۆر.

امبروت	Perfumed pears	هەرمێ گوڵاوی.
امبیَر	Ampere	(ئەمپێر)، یەکـەی پێوانـی زەبـری تـەوژمی کارەبـا. بریتی‌یـە لـە بـڕی ئـەو تـەووژمی کارەبایـەی کـە هـێزی پاڵپێوەنـانی ئەکاتـە یـەك ڤۆڵـت، وە لـە سوڕگەیەکدا پەیدا ئەبێت کە بەرهەڵستی‌یەکەی بکاتە یەك (ئۆم).
امبروسیا - دمسیس	Ambrosia	(ئەمبروسیا) گیایەکە لە شوێنە شێدارەکاندا ئەڕوێت و بۆنێکی خۆشی هەیە.
امبیق- انبیق- کرکة	Alembic	(ئەلیمبیك) ئامرازی دڵۆپاندن بۆ دەرهێنانی ئەلکهوول.
امة	Female slave	ئافرەتی دیل.
امة	Nation	نەتەوە، میللەت.
امتزاز - إمدصاص	Adsorption	لکانی مولیکیولی مادە یەك بە ڕووی مادەیەکی ترەوە ئەمـەش گۆڕانێکـی کیمیایی نی‌یە وەکوو گاز لە خەڵوزدا.
امتصاص	Absorption	(ئەبسۆرپشن)، مژین، چەکاندن، مژین، هەڵمژین.
امتداد	Spreed	درێژبوونەوە، درێژایی، فراوانی.
امتحان	Examination	تاقی‌کردنەوە، پشکنین، ئەزموون.
امتحان شفهي	Oral examination	تاقی کردنەوە لەبەر، تاقی کردنەوەی دەمی.
امتیاز	Merit	جیاوازی، مافی تایبەتی.
امترومتر	Ametrometer	(ئەمیترۆمەتر) ئامرازێکە بۆ پێوانی کورتی بینین و درێـژی بینـین "قصـر النظر و بعد النظر".
امتلاء	Fullness	پڕبوون، تەژی بوون.
امتلاخ	Dislocation	کشان و ئاوسانی دەمارو ماسولکەی وولاخ بەهۆی ماندوێتی زۆرەوە.
امج	Severe heat	گەرمای بەهێز.
ام جافية	Duramater	(دیوراماتەر)، پەردەی قایم، قایمە پەردە، ئەو پەردەیەیە کە دەوری مێشك و مەعزی دڕکاوی داوە.
ام حتيت	Wildcow	جۆرێکە لە مانگا کێوی.
ام حيات	Monitor	بزن مژە، جۆرە مارمێلکەیەکە.
امدريان- دمع ايوب- بدرانج	Jobs tears	فرمێسکی ئـەیوب، گیایـەکی دەشـتەکی پزیشـکی‌یە دەنکەکـەی بچـووك و قاوەیی‌یە تەزبیحی لێ دروست ئەکرێت.
امدصاص - امتزار	Adsorption	هەڵمژینی گاز لەلایەن مادەی ڕەقەوە وەکوو خەڵوز کە گـازی ژەهـر هـەڵ ئـەمژێ "کەمامـە" هـەروەها بـۆ لابردنـی ڕەنـگ (ئەدسۆرپشـن) نووسـانی ئەتۆمو مۆلیکیول و ئایۆن بەڕووی مادەی شلە یان ڕەقەوە.
امر	Order = command	فەرمان، فەرمایشت.
امر اداري	Administrative order	فەرمانی کارگێڕی، فەرمانی بەڕێوەبەری.
امر رسمي	Official commad	فەرمانی میری.
آمر	Commander	فەرماندە.
آمر الحامية	Garrison commander	سەرئۆردو.
آمر الحضيرة	Section commander	سەردەستە.
آمر السرية	Company commander	سەر لق.
آمر الفصيل	Platoon commander	سەرپەل.
آمر الفوج	Battalion commander	سەرهەنگ.

آمر لواء	Brigade commander	سەرتیپ.
آمرية	Brigadier general	فەرمانداری.
امراة	Woman	ئافرەت، ژن.
امراة ولود	Prolific woman=Fecund	شفتەزێ، ژنی زۆر زێ، ئافرەتی شفتەزێ کەر.
امراة متزوجة	Married (woman)	ژنی بە مێرد، ژنی بەشوو.
امراة عقيمة	Sterile woman	ژنی نەزۆك، ئافرەتی نەزۆك.
امراة شهوانية	Lust fulwoman = Lusty woman	ژنی بە ئاڵۆش، ژنی گاناوی.
امراة مسترجلة	a peth man	نێرە کورانی، ژنی کورانی، نێرە ژن.
امراة ضامرة، امراة هزيلة	Lean woman	داڵان دورپ، قرچەڵۆك، ژنێکی لاواز.
امرار	Passage	پیابردن، رەتکردن، بوراندن، تێپەڕ کردن.
امرد-بلالحية	Beardless	"گلێبرەس" کۆستە، رەواڵ، لووسکە، بێ تووك، لووس.
امريد- امريديات- لامي		(ئەمیرایدا) کۆمەڵە دەوەنێکە مادەی ریسینی لێ دەرئەهێنرێت.
امريكا	America	(ئەمەریکا)، یەکێکە لە پێنج کەرتەکە لە پۆلی باکووریەوە بۆ پۆلی باشووری درێژ ئەبێتەوە بەشێوەی دووسێ گۆشە، ئەمریکای باکووری و ئەمریکای باشووری، بە دەریای بەستەڵەکی باکووری و زەریای ئەتڵەسی و زەریای هێمن "هادی" دەورەدراوە.
امروس	Coronilla=Emerus	(کۆرۆنیلا)، گیایەکە بەرەکەی وەکوو بەری پاقلە وایە بۆ لەوەڕ باشە.
امريكيوم AM	Americium	(ئەمریسیوم) توخمێکی کیمیاگەریی کانزایە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی "٢٤٣"و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی "٩٥"ە، ماناکەی ئەمریکا ئەگرێتەوە. نیشانەکەی (AM)ە لە سروشتدا نی‌یە، بەڵکو دەستکردە. تیشکدەرەوەیە.
امزك- مبسم السيكارة	Cigarette holder	دار جگەرە.
امسوخ- كنباث- ذنب الخيل	Horse tail=Bottle brush	کلکە ئەسپ، فلچەی بوتڵ گیایەکی شوێنە شێدارەکانە رەنگی سووری لێ دەرئەهێنرێت.
امس	Ysterday	دوێنێ.
امسونية		(ئەمسۆنیا) دەوەنێکە گوڵی شین ئەگرێت بۆ مەبەستی رازاندنەوە ئەروێنرێت.
امساك- قبوضية	Constipation	قەبزی، گیری، گیراوی، گرفت.
امشوط- نسيله	Panicum repens	گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە. هەرزن.
امضاء	Signature	ئیمزا.
امطار مصحوبة بالحالوب	Rains with hails	تەیرۆك، تەرزەو باران.
امطار موسمية	Seasonal rains	کڕە بارانە، کزە باران.
امطار تصاعدية	Ascending rains	بارانە هەڵچووەکان.
امعاء	Intestine	(ئینتیستن) رۆدی ریخۆڵە، ترتەڕۆك، ریخەڵوو، بەشێکە لە بۆری هەرس کردن لە گەدەوە دەست پێ ئەکات.
امعاء دقيقة - عفج	Small intesline	ریخۆڵە باریکە، ریخۆڵەی باریك، مێعەر.
امعاء غليظة	Large intestine	ریخۆڵە ئەستوورە، زەبلەك، ریخۆڵەی ئەستوور.
امعاء الاثنى عشرى	Duodenum	ریخۆڵەی دوانزە گرێ.
امعاء مستقيمة	Rectum	ریخۆڵە راستە.
امعاء الارض	Earth worm	گڵ خۆرکە، کرمی ئاوزەوی.

امعز	Rocky=Stony	بەردەڵان.
امعائي الجوف	Coelenterata	(كولينتريتا) گيانداری بۆشی ڕیخۆڵەیی، كۆمەڵە گيانداريكی دەرياين. وەكوو: هايدرا، گوڵاڵەی دەريا.
امعان النظر		چاو تێ بڕين.
امع	Epiphyte	(ئيپيفايت) هەر ڕووەكێك خۆی لە ڕووەكێكی تر بئاڵێنێت و بەهۆی ئەوەوە بژی بەڵام بەبێ ئەوەی مشەخۆر بێت لەسەری.
امغاد- املاج	Lactation	شيرپێدان.
ام غيلان		پاقلە مارانە، پاقلە ديوانە، دار جەوی، درەختێكە لە ناوچە گەرمەكاندا ئەڕوێت، بۆنی خۆشەو گوڵی زەرد ئەگرێت بۆ پتەوكردنی زەوی بەكاردێت.
امغر	Redish brown	سووری مەيلەو قاوەيی، قاوەيی كاڵ.
امغلود- حشيشة السرة	Navel wort	(ئۆمفالۆد)، كۆمەڵە گيايەكە گوڵی هەمە جۆر ئەگرێت.
امفوتيری	Amphoteric	(ئەمفۆتيری)، كار لی كردنی دوو ڕوويی لە كيميادا.
ام قرفة	Pangolin = Scaly antealer	(بانگولين)، گيانداريكی شيرەدەری بێ ددانی مێروولە خۆرە زمانێكی درێژی لينجی هەيە، لەشی بە پەوولەكەی ڕەق داپۆشراوە، لە مەترسیدا خۆی كلۆڵە ئەكات.
ام قرون	Horned viper	جۆرە مارێكی ژەهراوييە، شاخی هەيە سەرەكەی پان و سێ سوچە، ڕەنگێكی زەردی مەيلەو قاوەيی هەيە.
ام قبج- ام عقص	Cow	جۆرە مانگايەكە لە سودان ئەژی.
امكانية	Possibility	دەرفەت.
امل	Hope	هيوا، هومێد، ئومێد.
املس	Smooth	لووس، پووس، ساف، تيل، نەرم.
املود	Branch	خێزەر، وەچ، پەلك، تووڵ، شووڵ، لقی تەڕ.
املح	Blackish white	سپیی مەيلەو ڕەش.
املوج	Rhizome	قەدی ژێر زەوی.
املاء	Filling	پڕكردنەوە.
املول	Lizard	جۆرێكە لە مارمێلكە.
امليس		ڕووەكێكە گەڵاكەی دژی ڕەوانییە بەڵام بەرەكەی بۆ ڕەوان كردن بەكار ئەهێنرێت.
املاص	Abortion	لەباربردن، خستن، لەبارچوون.
امنيزيا	Amnesia	وون كردنی توانای بيركردنەوە.
امنيون- سلي	Amnion	(ئەمنيۆن)، پەردەی ناوەوە كە نووساوە بە (پس) كورپەلەوە لە سكی دايكیدا.
امن	Safety	ئاسايش.
امنية	Wish=Desire	مەرام، مەراز، ئاوات.
امهق- ارشق	Albino	(ئەلبينۆ) ئەو كەسەيە كە پێست و قژو پەڵەزەی چاوی ڕەنگی تيانەبێت، پێست سوری قژ سپی، بەهۆی نەبوونی جينیی ڕەنگەوە.
امهال	Concession of delay	ماوە پێ دان.
امونيا- امونياك- نشادر- نوشادر	Ammonia=ammonioc	(ئامۆنيا)، نوشادر، نەوشاتر، گازێكی بێ ڕەنگی بۆن تيژە گەلێك سوودی هەيە.
امو	Emu	(ئيمو) باڵندەيەكی ئوستوراليیە لە ووشتر مر ئەچێ بەڵام لەو پچووكترە.

اموزفا	Amorpha, bastard indigo	درەختێکە خێرا گەورە ئەبێ و گەڵاکانی لە زستاندا ئەوەرێ، "٢-٥م" بەرز ئەبێتەوە، گەڵاکانی ئاوێتەن وەك پەڕ هەر یەکە لە "١١-٢١" پەلك پێك هاتووە، ڕەنگێکی سەوزی خۆڵەمێشی‌یان هەیە، گوڵەکانی ئەرخەوانی تێرن وەلەوە جوانترە ئەندامی نێرەکی گوڵەکان درێژن بەرەنگێکی پرتەقاڵی، لە هێشووەکەوە دەربەرپونەتە دەرەوە، لە باخچەدا ئەڕوێنرێت، لە هەموو ناوچەیەکدا بەهۆی تۆو قەڵەمەوە.
امونیوم	Ammonium	(ئامۆنیۆم) ڕەگێکی کیمیایی‌یە هاوهێزیی‌یەکەی یەکە "١" پێکهێنەرێکە بۆ خوێی ئامۆنیۆم، وەکو: ئامۆنیۆم کلۆراید.
امی	Ignorant=Unedocated	نەخوێندەوار، نەزان، نەفام.
امین السر	Secretary	رازگر، سکرتێر.
امیر	Prince	(پرینس) سالار، میر، شازادە.
امین الصندوق	Cashier	(کاشەر) خەزنەدار.
امیر البحریة	Admiral	(ئەدمیراڵ) سالاری دەریا، ئەمیراڵ - میراو
امیرس		جۆرە درەختێکە لە وڵاتە گەرمەکاندا ئەژی مادەیەکی راتنجی بۆن خۆشی لێ دەرئەهێنرێ.
امیتر	Ammeter	(ئەمیتەر) ئامرازێکە بۆ پێوانی تەوژمی کارەبا ڕاستەوخۆ بە ئەمپێر.
امیترون	Emitron	(ئەمیترۆن)، شێوەیەکی سەرەتایی ساکارە لە ئامرازی تەلەفیزیۆن.
امیتین	Emetine	(ئەمیتین) دەرمانی زەحیری، دەرزی زەحیری.
امیبا- نخاضة	Amoeba	(ئەمیبا) گیاندارێکی سەرەتایی ساکاری یەك خانەیی‌یە پەلی درۆزنە "گەنگە پەلی" هەیە، ناوبە ناو شێوەکەی ئەگۆڕێت. لەناو ئاوو شوێنی شێداردا ئەژی، بە میکرۆسکۆب نەبێ نابینرێت.
امیبا الزحار	Dysentry amoeba	ئەمیبای زەحیری.
امیبا القولون	Colic amoeba	(ئەمیبای کۆلی)، جۆرە ئەمیبایەکە لە بەشێك لە بەشەکانی ڕیخۆڵەدا ئەژی.
امیبا طفیلیة	Parasitic amoeba	ئەمیبای لاکوت، ئەمیبای مووشەك، ئەمیبای مشەخۆر.
امید	Amide	(ئەماید)، مادەیەکی ئازۆتی‌ی ئۆرگانیکی‌یە.
امیترول	Cresol	(ئەمیترۆڵ)، جۆرێکە لە کریزۆڵ بۆ لەناوبردنی گژوگیا و دەغەڵ لەناو دەغڵو داندا بەکاردێت.
امیکدالین	Amygdalin	(ئەمیگدالین) ئاوێتەیەکی کریستاڵی سپی‌یە لە بادەمی تاڵو چەقاڵەدا هەیە، هەوێنێکی تیایە ئەگەر خۆش بکرێت چەند مادەیەکی لێ پەیدا ئەبێ یەکێکیان شەکری کلوکۆزە.
امیلین	Amylase	"ئەمیلین" جۆرە لیکاوێکی ترشەڵۆکی‌یە لە پەنکریاسەوە ئەڕژێتە ناو ڕیخۆڵەی دوانزە گرێ فرمانی لیکی دەم تەواو ئەکات.
امیهة	Sheep pox	(شیپ پۆکس)، ئاوڵەی مەڕ.
امینات	Amines	کۆمەڵە ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکی‌ی نایترۆجینی‌یە سیفەتی تفتیان تیایە.
امین	Amine	ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکی‌یە.
اناء	Vessel	قاپ، دەفر، دەوری، جام، لەگەن، قاپ لەمە، لەنگەری.
اناء خشبي	Wooden vessel	تەشپی، تەبەق.
اناء دیوار	Dewar flask	(قاپی دیوار) قاپێکی شووشە یان کانزایی‌یە لە هەوا بەتاڵ کراوەتەوە بۆ قەدەغەکردنی گواستنەوەی گەرمی بەکار دێت.

اناء البذور	Seed vessel	تۆوبەرە، باخڵە.
اناء فخاري	Earthen ware vessels	دیزەو گۆزە، گڵێنە، سوێنە، کاسەی گڵین، تیلکە، تیکلە.
انارة	Illuminating	تاباندن، ڕووناك کردنەوە.
اناء نحاسي	Brazen vessel	قاپی مس، بەرۆش.
اناباز- باقل		(ئەناباسیس) ڕووەکێکی دەشتەکییە بۆشتن و سپی کردنەوەی جل بەکار ئەهێنرێت.
انام	Creatures	مرۆڤ، ئادەمیزاد، ئافەریدە.
اناناس	Ananas=Pine apple	(ئەناناس، پاینەپڵ)، درەختێکە بەرەکەی لە هێشووە ترێ ئەچێت بەیەکانووساون وەك بەری سنەوبەر، ئەکرێت بە مرەبا.
اناء بيتري	Petridish	(دەفری پیتری). قاپی پیتری، قاپێکە بۆ ڕواندن و زاوزێ کردنی میکرۆب بەکارئەهێنرێت.
اناقة	Elegance=Charm	ڕێکو پێکی، شۆخی، شەنگی.
اناء الفرز	Centrifugal vessle	قاپی جیاکردنەوە.
انايون	Anion	(ئەنئایۆن)، ئایۆنی نەگەتیڤ، ئایۆنێك کە بارگەیەکی کارەبایی نەگەتیڤی لەسەر بێت.
اناكوندة	Anaconda	(ئەناکوندا)، ئەژدیها، مارێکی زۆر گەورەیە درێژییەکەی نزیکەی "٢٠" پێ ئەبێ گیانەوەری تر قووت ئەداو ژەهری نییە، لە باشووری ئەمەریکا ئەژی.
انبوب جيسلر	Geissler tube	(بۆری جیسلەر)، بۆرییەکی شووشەی داخراوە گازی کەم پاڵە پەستۆی تیایە. دوو جەمسەری کارەبایی هەیە کە ئەبەسترێت بە سەرچاوەیەکی کارەباییەوە ڕووناکییەکی هەمە جۆرەی جوان ئەداتەوە.
انبار- شونة- فداء- هري	Loft=Silo	(لوفت)، عەمار. عەماری خەڵە.
انبات	Germination	چەکەرەکردن، چووز دەرکردن.
انباذ	Centrifugation	(سەنتەرفیوشن) دەر کردن، دەرپەڕاندن.
انبوب- انبوبة- وعاء	Tube=Duct	(تیوب، دەکت)، بۆری باڵۆل، لوولە.
انبوبة غربالية	Seive tube	بۆری بێژنگی، بۆرییەکی کون کونە لەناو قەدو لقی ڕووەك دا خواردەمەنی لە گەڵاکانەوە ئەهێنێت.
انبوبة غاز	Gas tube	بۆری گاز.
انبة- انب	Aubergine	باینجانی ڕەش.
انبوب بولي	Urethra tube	بۆری میز.
انبوب اللقاح	Germination tube	بۆری چاك کردن، بۆری پەیین.
انبوب شعري- انبوبة شعرية	Capillary tube	(کاپیلەر تیوب)، بۆری موویی، لوولەی دەزوولەیی، بۆری دەزوولەیی، بۆری مووین.
انبوبيات الاخاديد	Solenoglyphaes	کۆمەڵە گیاندارێکی خشۆکە وەکو مارە ژەهراوییەکان. مارێك یەك کەڵبەی کوناودەری هەیە ژەهری لێدێتە دەرەوە وەکو ماری زەنگوڵەدار.
انبوب ماتوي	Sinuous tube	بۆری پێچاوپێچ.
انبوب مالبيجي	Malphigian tube	(مالبیجیان تیوبس) تۆڕێکە لە بۆری بارێك لە گورچیلەدا.
انبوب ارغوني	Organ tube	بۆری ئەرگۆن.
انبات ارضي	Earthly germination	چەکەرەکردن لەژێر زەوی دا.

انبات هوائي	Aireal germination	چەکەرەکردن لەسەر زەویدا.
انبساط	Expansion	خاوبوونەوە، کشان.
انبجار	Sink down	تەپین.
انبوب منخلي	Bolter tube	بۆریی هێڵەکی.
انبوب مائي	Water tube	بۆریی ئاوی، لوولە کێشی ئاوی.
انبوب صغير	Small tube	چیتك، بۆریی بچووك.
انبعاج	Adent	قوپان.
انبوبة بيتو	Pitot tube	(بۆریی پیتو)، بۆرییەکە بۆ پێوانی خێرایی گاز و شلە.
انبوبة ضوئية	Light tube	بۆرییەکی ئەلەکترۆنییە ڕووناکی تیا ئەگۆڕێ بۆ کارەبا.
انبوبة اشعة الكاثود	Cathod ray tube	بۆرییەکی ئەلەکترۆنییە، ئەلەکترۆنی تیا پەیدا ئەبێ لە کاثودەوە بە شێوەی تیشك یان چەپکە تیشکێك.
انبوبة الكترونية- العمام الألكتروني	Electron tube	(ئەلەکترۆن تیوب) ئەو بۆرییەیە کە ئەلەکترۆنەکانی تیا ئامادە ئەکرێ بۆ نیش کردن.
انبوب اختبار	Test tube	بۆریی تاقیکردنەوە، لوولەی تاقیکردنەوە.
انبعاث	Emission	دەرپەڕینە دەرەوە، دەرپەڕینی ووزە لە ڕووی تەنێکەوە بە شێوەی گەرمی یان ڕووناکی.
انبجاس	Gushforth=Effusion	(ئیفیوشن) هاتنە دەرەوەی گاز لە شتێکی کون کونەوە.
انبطاح	Prostration	لەپەڕوو کەوتن.
انبور		جۆرێکە لە قالۆنچەی زیان بەخش.
انبوبة غازية	Gas tube	بۆری گازی.
انبوب التوصيل	Connecting tube	بۆریی گەیاندن.
انبثاق	Emanating=Proceding	هەڵقوڵین، دەرپەڕین، دەرهاتن.
انبوبة ذات شعبتين	Branching tube	لوولەی دوو پەل.
انبة- انبج- منجا- منفوعنبا- منجو	Mango	"مانگۆ" عەنبە، مانگە، ئەمبە، عەمبە، درەختێکە بەرەکەی ئەخورێت و ئەکرێت بە مرەبا.
انبر باريس	Barberry	زریشك، جۆرە درەختێکە مادەی بربرینی لێ دەرئەهێنرێ کە دەرمانێکە بۆ بەهێز کردنی بۆری و تەوژمی خوێن.
انباذ	Centrifuge	(سەنتری فیوج) بڵاوکەرەوەی تەنەکان بەهۆی هێزی دەرپەڕاندن لە چەقەوە.
انبيق	Retort	قاپێکە بۆ دڵۆپاندن بەکارئەهێنرێت، ئامرازی دڵۆپاندن لوولە، قاپی شووشە.
انبوبة الافيون	Opium pipe	وافور.
انبعاث الكتروني	Photomission	(فوتومیشن) دەرپەڕینی ئەلەکترۆن لە کانزایەکەوە بەهۆی ڕووناکییەوە.
انبهات اللون	Faded	چوونەوەی ڕەنگ، کاڵ بوونەوەی ڕەنگ.
انبهار	Brilliant	درەوشانەوە، چرسین.
انبوبة النارجيلة	Narghile tube	بۆریی نێرگەلە، ماڕپێچ.
انبهار النظر	To be dazed	ڕێشکەو پێشکەی چاو.
انتثار	Dispersal	(دیسپێرسال) بڵاوبوونەوەی گیاندارو ڕووەك لە شوێنێکی تر.

انتفاخ- ورم مائي	Hygroma	(هایگروما) ئاوسان و کێم کردنی چوارپەلی ئاژەڵ، ماسان، ئاوسان، پەنەمیان، هەوکردن.
انتعاش	Revival	ژیانەوە، بووژانەوە، گەشەکردن.
انتيمون- اثمد	Antimony=Stiblum	(ستیبیەم) کل، توخمێکی کیمیاگەرییە کێشی ئەتۆمی (١٢١/٧) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٥١م میتاڵە، ڕەش و زەرد و خۆڵەمێشییە نیشانەکەی (Sb) "ئەنتیمۆنی".
انتحاب	Loud weeping	لووشاندن، لوشکاندن، گریان.
انتفاخ الاوداج	To bristle up	کیف بوون.
انتباه	Attension	وریایی، ئاگاداری، سەرنج، وشیاربوونەوە.
انتماء	To be long	هاتنە ریز.
انتيكة	Antiquit	(ئەنتیکویتی) عەنتیکە، پاشماوەی کۆن.
انتاء	To pop the eye	دەرپۆقاندن.
انتاش- انبات	Germination	(جیرمینێشن)، چەکەرە کردن.
انتفاخ البطن	Flatulence of the stomach	باکردن، ئاوساوی، باژەڵە.
انتي توكسين	Antitoxin	(ئەنتی تۆکسین) دژی ژەهر.
انتتاف	Depilate=Topluck	دەرکێشانی تووك یان موو.
انتخاب	Selection	هەڵبژاردن، پەسەندکردن، هەڵ بژاردنی چاکترین وەچەی گیاندارو ڕووەك بۆ مەبەستی زاووزێ کردن.
انتخاب طبيعي	Natural selection	هەڵ بژاردنی سروشتی، واتا ئەو زیندەوەرانە ئەمێننەوە لە سروشتدا کە توانای خۆ گونجاندنیان هەیە لەگەڵ شوێنەوارەکەیان دا.
انتشاق	Inhalation	هەڵلوشاندن.
انتحاء	To lean	کارتێکراوی.
انتحار	Suicide	خۆکوشتن.
إنتحار ياباني	Hara-kiri	خۆکوشتنی یابانی.
انتظار	Waiting	چاوەنواڕی، چاوەڕێ، چاوەڕوانی.
انتظام	Regularity	ڕێك و پێکی.
انتهاء	End=Finish	بڕانەوە، کۆتایی، تەواو بوون.
انتفاض	Tremble	خۆگیف کردن، هەڵچوون.
انتومة		(ئەنتۆمی) جۆرە مێشێکە.
انتشار	Diffusion	(دیفیوشن) بڵاوبوونەوە.
انتروبى	Entropy	(ئەنترۆبی)، پێوەری پشێوی لە سروشتدا.
انتراكنوز	anthracnose	(ئەنثراکنۆز) نەخۆشییەکی ڕووەکییە.
انتاج	Product	بەروبووم، بەرهەم، بەرهەم هێنان.
انتلة سوداء- طوارة- جدواراندیس	Aconitum	(ئەکۆنیتەم ئەنثورا) گیایەکە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
انتخاب اصطناعي	Artificial selection	هەڵبژاردنی دەستکرد.
انتونوم	Anthonomus	(ئەنثونۆمەس) جۆرە مێروویەکی زیان بەخشە بە ڕووەك. وەکو ڕووەکی سێوو هەرمێ.
انتشار الغازات	Gas spreading	بڵاو بوونەوەی گازەکان. چوونە ناویەکی مولیکیولی چەند گازێك.

انتقال	Transfer	گوێزانەوە.
انتحاء ضوئي	Photo tropism	(فۆتۆترۆبیزم)، ئەو ڕووداوەیە کە ڕووناکی کار ئەکاتە سەر گەورەبوونی ڕووەك وە وای لێ ئەکات کە ئەو ڕووەکە ڕوو بکاتە ڕووناکی.
انتحاء ارضي	Geotropism	(جیۆترۆبیزم)، ئەوەیە کە ڕەگی ڕووەك بەرەو زەوی ئەڕوات.
انتصاب	Erection	ڕەق بوون، ڕەپ بوون، هەڵسان، ئێرەقبوون، بەل بوون، قیت بوون.
انتحاء کیمیاوی	Chemotropism	(کیمۆترۆبیزم)، ئەوەیە کە هەموو لەشی زیندەوەر یان بەشێك لە لەشی ڕوو بکاتە مادەی کیمیایی یان خۆی لێ دور بخاتەوە.
انتکاس	Relapse	نەهامەتی، بەرەو خراپی چوون.
انتیلومة		(ئەنتیلوما) کەرووپەکی زیان بەخشە ئەدات لە ڕووەك.
انتبار	To blister	هەڵ تۆقین، تلۆق کردن.
انتمولوجی	Entomology	(ئینتۆمۆلۆجی) زانستی مێروو، باسی پێك هاتن و ژیان و نەمانی مێروو ئەکات.
انتی فینین	Anti venin	(ئەنتی ڤینین)، دەرمانێکە دژی ژەهری مار بە دەرزی ئەکرێتە لەشەوە.
انتیجین	Antigen	(ئەنتی جین) مادەیەکە ئەگەر چووە لەشی مرۆڤەوە تەنی دژەر پەیدا ئەکات لە خوێن دا وەکوو ڤایرەس و باکتریا.
انثی "للانسان"	Woman	مێ، مێینە، ژن.
انثی البغال	Female of mule	مەیا، ماچە.
انثی الحیوان	Female	دێل، مێینەی گیانلەبەر، ماچە، ما، مەما.
انثی الجاموس	Buffalo female	ملداك.
انثی الباز	Gashawk	تەوار، مێی باز، بازی مێچکە، باڵەبان.
انثی القبج	Redleg female = Partridge female	ماکەو، کوژەل.
انثی الخنزیر	Pig female	مالۆس، دەڕ ماهو.
انثی الماعز	Goat female	گیسکە مێ، بزن.
انثی الکلب	Dog female	دێڵە سەگ، سەگی مێ، دێل.
انثی الحمل	Sheep female	شەکەمێ، مەڕ.
انثوسیانین	Anthocyanin	(ئەنثۆسیانین) ڕەنگی سوورو بنەوشەیی و شین کە لە ناوکی گوڵ و گەڵا و قەدی ڕووەکدا هەیە.
انثناءات	Pliability	خوارو خێچی، چرچ و لۆچی.
انثراسیت	Anthra cite	(ئەنثراسێت) جۆرێکە لە خەڵوز لە سووتانا دووکەڵی نییە، ڕادەیەکی زۆر لە کاربۆنی تیایە.
انثناء	Folding	چەمانەوە.
انثراثینن	an thracene	(ئەنثراثینن) دەرمانێکە بۆ قەڵاچۆکردنی مێرووی زیان بەخش.
انثربوجین	Anthropogenesis	(ئەنثرۆپۆجین)، خوێندنی نەژادی ئادەمیزاد.
انثروبولوجیا	Anthropology	(ئەنثرۆبۆلۆجی) زانیاری خوو سروشتی و باری ژیان و شوێنەوارو هونەرو جۆرەکانی ئادەمیزاد، زانیاری سروشتی ئادەمیزاد، زانیاری مرۆڤ.
انثروبومتر	Anthropometer	(ئەنثرۆپۆمەتر) ئامرازێکە بۆ پێوانی بەشەکانی لەشی ئادەمیزاد.
انثلیس		(ئەنثلیس) دەوەنێکی دەشتەکییە و پزیشکییە گوڵی سوور ئەگرێت.
انثیال	To swarm	کۆچ کردنی پوورەهەنگ لە کوورەیەکەوە بۆ شوێنێکی تر.
انثیرة	Anther	(ئەنثریدیا) ئەندامی نێرەکیی قارچکە.

انثى الغنم	Sheep female	شەك، كاوڕ.
انثريديوم	Antheridium	(ئەنثریدیۆم) ئەو ئەندامەیە کە خانەی ڕەگەزی نێری تیایە لە ڕووەکە بێ گوڵەکاندا.
انج= انش	Inch	ئینج، گرێ، ٢,٥٤سم، ١٢/١ی پێیەکە بۆ پێوانی درێژی.
انجبار- انارف	Best wort	(بێستورت) (ئـەدەروورت) گیایـەکی دەشـتەکی‌یە قـەدی ژێـر زەوی هەیـە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
انجامة- انجلوانة	Wild cow	جۆرێکە لە مانگای کێوی.
انجاء- قصف- جف	To break short	بڕینەوەی درەخت و دەرکێشانی ڕەگەکەی، دەرکێشانی درەخت بەڕەگەوە.
انجرية= انجرة	Wild camomile	گەزنە، بەیبوونە کێویلە.
انجدان- حنتيت- حلتيت	Asafoetida	(ئەسافۆیتیدا) گیایەکی پزیشکی ی دەشتەکی‌یە گوڵەکەی وەك چەتر ولیە گەڵاکەی ئاوێتەیی و پانە، گوڵەکەی بچووك و زەردە قەدەکەی زەمقی لێ دەرئەهێنرێت.
انجدان - حلتيت	Asafoe tida	سۆڵان. زەمقێکی ڕێسینی پزیشکی‌یە.
انجذان رومي- كاشن= كاشم	Lovage = Mountain hemlock	(لۆڤێج، ماونتێن هیملۆك)، کاشمە گیایەکی پزیشکی و دەشتەکی‌یە.
انجر- انكر	Anchor	لەنگەری کەشتی، لەنگەر.
انجاص- اجاص	Plum	هەڵوژە.
انجراف	Scrape	ڕامالین، دابچڕان.
انجريان	Elm	(یولماسی) قەرە قاج، درەختێکی بێشەڵانە بە دەست لێ دانی گەڵاکـەی بۆنێکـی ناخۆشـی لـێ‌دەرئەچێ، بـۆ مەبەسـتی پیشەسـازی و ڕازاندنـەوە بەکاردێت.
انجاس	Charm	چاوەزار.
انجاز	Accomplishment	جێبەجێ کردن.
انجلينة		درەختێکە قەدەکەی ئەقلیشێنرێتەوەو مادەی ڕێسینی لێ دەرئەهێنرێ.
انجرة هندي- ورد الصين	China rose	(چاینارۆز) دەوەنێکە گوڵی پرتەقاڵی ئەگرێت.
انحراف	Declination=Deflection	لادان، گۆڕانی ڕێڕەو وەکوو گۆڕانی ڕێڕەوی تەنێك بەکاری هێزێکی دەرەوە.
انحراف قياسي	Standard declination	لادانی پێوانەیی.
انحراف الضوء	Light declination	لادانی تیشکی ڕۆژلە ڕێڕەوی خۆی.
انحسار	To be uncovered	کاژفڕێ‌دان، توێك فڕێ دان، کشانەوە.
انحطاط	Descent	نزم بوونەوە، ووڕا، داخزان.
انحراف النظر	Phoria	چاوگێژی، گێژی‌ی چاو.
احتباس البول	Retention of urine	میزگیران، بازەڵە، بازێلە.
انحلال	Decomposition	(دیکامپۆزیشن)، لێك بوونەوە، جیابوونەوە، داوەشاندن، هەڵ وەشان.
انحدار	Slope	لێژی، لێژایی.
انحدار الجبل	Slope of the mountain	قەدپاڵ، لا لێژی چیا.
انحناء	Bending = Bow = Bowing	چەمانەوە، چەمینەوە، نووچ.
انحصاص- تقصف الشعر	Trichoptilosis	ڕووتانەوەی قژی سەر.
انحراف الرحم	Declination of uterus	وەرگەڕانی مناڵدان، بەهۆی ئەمانەوە ئەبێ: زەبری مناڵ بوون یا لەبارچوون یا پشتێنی تەسك وەیا پێڵاوی پاژنە بەرز وە یان دووەملی مناڵدان.

انحراف الجنس	Sexual deviation	لادانی ڕەگەزی.
انحلال ذاتي	Autolysis	شیبوونەوەی خۆیی.
انحلال اشعاعي	Rddioactive decay = Radiation decay	(رادیۆ ئەکتیڤ دیکای)، لێك بوونەوەی تیشکی، لێك بوونەوەی ناوکی ئەتۆمێك بۆ ناوکی ئەتۆمی تر وەك لە تیشك دا.
انخساف	Sink down	داتەپین، داچوون، ڕۆچوون، تەپین.
انخلاع المفصل	Dislocation	(لۆکسێیشن) دەرچوونی ئێسقان لە جومگە، "لەجێ چوون".
انخفاض	Depression	نزم بوونەوە.
اندوسبيرم- سويداء	Endosperm	(ئیندوسپێرم)، شانەیەکە لە هەندێك جۆری تۆودا خواردەمەنی تیا هەڵ گیراوە.
اندغام	Insertion	یەك خستن، بەیەکاچوون.
اندروميده	Wild rose mary	(ئەندرومیدا، وایەڵدرۆزماری) دەوەنێکی جوان و سەرکەرو نوێنەرە، بەرەکەی لە ترێ ئەچێت.
اندمال	To heal	خڕبوون، سارێژبوون، گۆشتەو زوون بوون.
اندرين		(ئیندرین) دەرمانێکە دژی مێرووی زیان بەخش بۆ ڕووەك بەکاردێت.
اندوبلازم	Endoplasm	(ئیندۆپلازم)، سایتۆپلازمی ناوەوەی خانەی زیندەوەر.
اندوديرم- اندوبلاست	Endoderm=Endoplst	(ئیندۆدێرم، ئیندۆپلاست)، چینی بنچینەیی بەرخۆلەی "پس"ی گیاندار، توێژاڵی ناوەوە.
انديرا	an dira	(ئەندێرا) دەوەنێکی دڕکاوییە دەرمانی کرمی لێ دروست ئەکرێت.
انديكو	Indigo	(ئیندیگۆ)، چویت، جۆرێکە لە ڕەنگ.
انديوم	Indium	(ئیندیۆم) جۆرە کانزایەکە کێشی ئەتۆمی (١١٤/٧) و ژمارەی ئەتۆمی "٤٩"، کانزایەکی سپی زیوییە، ماناکەی هێڵی شەبەنگی شینی سەرچویتی ئەگرێتەوە. نیشانەکەی (In)ە.
اندثار	Extinction	فەوتان، نەمان، لەناوچوون.
اندماج	Incorporation	یەك خستن، کردن بە یەك، تێك هەڵکێشان.
اندماج نووي	Nuclear fusion	یەکخستنی ناوکی پەیدا بوونی توخمێکی قورس لە ئەنجامی یەکگرتنی توخمێکی سووك وەکوو هیلیۆم لەگەڵ هایدرۆجین.
اندفاع	Rushness	هوورووژم، دەرپەڕین، پڕ کێشی.
اندلاع النار	To dartout	ئاگر بەربوونەوە.
اندهاش	Amazement	واق ووڕمان.
اندروجين	Androgen	(ئەندرۆجین) ئەو هۆرمۆنەیە کە ڕەووشتی ڕەگەزی نێرینە ئەدات.
اندوسكوب-مجواف	Endoscope	(ئیندۆسکۆب)، تەلیسکۆبێکی درێژ و باریکە پزیشکەکان بەکاری ئەهێنن بۆ تەماشا کردنی بۆری هەواو گەدەو.....هەتەد.
اندراسيون		(ئەندراسیۆن) بغوری کوردی، جۆرە ڕووەکێکە ڕۆنێکی لێ ئەگیرێ.
اندماج ذري	Atomic fusion	(ئەتۆمیك فیوشن)، یەکگرتنی ئەتۆمی، یەکگرتنی ناوکی چەند ئەتۆمێك وە پەیداکردنی ووزەیەکی زۆر.
انزيم	Enzyme	(ئەنزیم) (ئینزایم) ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکییە، یارمەتی خێرا کردنی گۆڕینی کیمیاگەری ئەدات. لەناو لەش دا، وەکوو ئەنزیمی پیپسین کە لە گەدەدا هەیە.
انزلاق	Sliding=Skating	خلیسکان، پێ هەڵخلیسکان، خڕان، سەرسمت، ساتمە، خزان.

انزال	Lowering	داگرتن، هێنانه خوارەوە.
انزواء	Tobe secluded	گۆشەگیری، کەنارگیری، پەرگری.
انزاء- اسفاد	Copulate with	(کەپلینگ) جووت بوونی نێرو مێی ئاژەڵ.
انزعاج	Trouble	هەراسانی، قارس بوون، وەڕس بوون، بێزاری.
انزلاق الارض	Sliding of earth	هەرەس بردنی زەوی، هەرەس هێنانی زەوی.
انسداد	Closing	داخران، گیران.
انسي	Internal	(ئینتێرناڵ) ناوەوە، بەشی ناوەوە.
انسداد المهبل	Emphraxis of vagina	تاتی، داخزانی زێ.
انسال- نسول	To moult	وەرینی تووك یان خوریی گیاندار.
انسان	Human	مەردوم، مرۆڤ، ئادەمیزاد.
انسان آلي	robot	مرۆڤی ئالی، مرۆڤی ئامرازی، رۆبۆت.
انسان الغاب	Orangutan	(ئورانگۆتـان)، جۆرێکـی بالآیـە لـە مـەیموون لـە مـرۆڤ ئـەچێت، لە بورنیۆوسومەترا ئەژی، مرۆڤی دارستان.
انسانية	Humanity	(هیومانیتی) مرۆڤایەتی.
انسلاخ	Flaying = sloughing	(مەلتینگ) دامالین، کاژفرێ دان، توێخ داماڵین.
انسان قصير	Short person	خوربیلە، کورتەبنە.
انسجة "قماش"	Tekture	چنراو.
انسجة الجسم	Tissue	ئەتەم، ئەتەمی لەش، شانەی لەش.
انسجام	Harmony	راهاتن، گونجان.
انسداد الامعاء	Enteroclesis	داخراوی ریخۆڵە.
انسولين	Insulin	(ئەنسولین) جۆرە هۆرمۆنێکە پەنکریاس ئەی رژێنێتە ریخۆڵەی دوانزە گرێوە بۆ یاریدەدانی سووتاندنی شەکری کلوکۆز وە گۆڕینـی بـۆ دووەم ئۆکسـیدی کاربۆن و هەڵمی ئاوو ووزەی گەرمی، دەرمانێکە دژی نەخۆشی شەکر.
انسكلوبيديا- موسوعة- دائرة المعارف	Encyclopedia	(ئینسـایکلۆپیدیا) فەرهـەنگی فـراوان، فەرهـەنگی گشـتی زانیـاری و هونەرەکان.
انسكاب	Effusion	رژان.
انسی	Internal	لای چەپ.
انسياب	To run	تکاندن، رۆیشتن، رەو، خۆش رەوی.
انسيابی الشكل	Streamline	شێوەیەك کە کەمترین بەرهەڵستی بکرێت.
انسة = سيدة	Lady = miss	خاتون.
انشاء للبناية	Construction	دروستکردنی بینا.
انشاء للكتابة	Composition	نووسین، دارشتن.
انشطار	Division = fission	دووکەرت بوون، داقلیشان، داتلیشان، دوو قلیش بوون.
انشطار نووی	Nucleous fission	دووکەرت بوونی ناوکی، داتلیشانی ناوکی.
انشطار الذرة- انفلاق الذرة	Atomic fission	(ئـەتۆمیك فیشـن) تێکچوونـی نـاوکی ئـەتۆم وە بـەرەڵاکردنی ووزە، داتلیشانی ئەتۆمی.
انشقاق	Disruption	قلیشاوی، کەرتبوون، دووبەرەکی، دران، چرتان، چرتین.

انشوزا- انشوزة- بوغلصين- شنجار	Bugloss	(ئەنشـوزا، بـەگلۆس) گیایـەکی دەشـتەکی و پزیشـکی‌یە، بنـە گـۆزروان، گۆزروان، گاوزبان، چەورۆکە، زمانەگا.
انشوطة	Knot	(کنوت) گرێی قوڵفە، گرێی پەت و دەزوو، نۆت.
انشغال	Busy = Occupy	خەریك بوون، لەزگ.
انشداه	Confuse = perplex	دەم داچەقاندن.
انصال- إنعال الحصان	To horse shoed	ناڵکردن، ناڵبەندی. ناڵ کر-نی ووڵاخ.
انصباب	Pouring	ڕژان، چۆڕانەوە.
انصراف	Departure	بڵاوەکردن، تەکینەوە.
انصداع الحافر	Wire heel	(وایەرهیل) قڵیشانی سمی ووڵاخ، بە مقاشی ئاسن و مەڵحەم چارە ئەکرێت.
انصهار	Fusion	(فیوشن) تووانەوە، شل بوونەوە.
انضمام	To add	چونە پاڵ، هاتنە پاڵ.
انضغاط	Compressible	پەستاوتن، کەم بوونەوەی قەوارە لە ئەنجامی پاڵە پەستۆوە.
انطلاق	Depart	بەرەڵابوون، دەرپەڕین، گوڕ.
انطواء	Pliability	چەمانەوە، لوول بوون.
انطفاء	Exting wishing	کوژانەوە، قەمرێن.
انعدام الزهر	Agamus	(ئەگامەس) نەبوونی گوڵ لە هەندێ ڕووەکدا وەکوو قارچك.
انعام	Stock of cattle	چوار پێ، مەڕو ماڵات، ئاژەڵ.
انعزال	Retirement = Isolation	گۆشەگیری، کەنارگرتن.
انعدام	To be lost	نەمان، فەنابوون، فەوت بوون.
انعطاف، إنحراف	Inclination	(دیفراکشن) لادان.
انعدام الوزن	Disappear of weight	نەمانی کێش، نەمانی قورسایی، وەکوو لە کەشتی بۆشایی‌دا ڕوونەدات.
انعكاس	Reflection	"ریفلەکشن" دانەوە، ڕەت بوونەوە، گەڕانەوە، گۆڕانی ڕێ ڕەو.
انعكاس الضوء	Light reflection	ڕووناکی دانەوە، درەخشانەوە، گەڕانەوەی ڕووناکی.
إنعاش	Refreshing	بووژاندنەوە، گەشەپێکردن.
انعراج	Inclining	لادان، لادانی تیشکی ڕووناکی لە ڕێ ڕەوی خۆی.
انعكاس الصوت	Sound-reflection	دەنگ دانەوە، زایەڵە، پێژن.
انغا=انجا	Inga	(ئینگا) جۆرە دارودەوەنێکە بەرەکەی ئەخورێت. لە ئەمریکای باکووری دەروێت.
انغال= تبغيل- تنغيل	Hybridization	"هایبریزێشن، کرۆس بریدینگ" پەراندنی گیاندارێکی نێر لە مێیەك کە هەریەکە لە جۆرێکی جیاواز بێت وەکوو نێرەکەرو ماین بۆ پەیداکردنی هێستر.
انغام - سمفونيا	Symphony	ئاواز. ئاوازێکی مۆسیقی دوورو درێژە.
انغوج	Wild cat	پشیلە کێوی.
انف	Nose	(نۆز) لووت، کەپوو، دفن، پۆز، بێڵل.
انفتاح	Opening	کرانەوە، دەربوون.
انفلاق الاثمار	Fruit splitting	(فرووت-سپلتینگ) نەخۆشی‌یەکە توشی میوە ئەبێت.
انفلاق	Fission	ترەکین، داقڵیشان، داتڵیشان، تەقین، لەت بوون، هەڵ تۆقین.
انفتاق	To beripped	هەڵ وەشان، هەڵ تەقین، پشکفین.

انفجار	Explotion detonalion	(دیتۆنێشن)، تەقین، سوتانێکی خێرایە ئەبێتە هۆی پتر بوونی پاڵەپەستۆ وە دەنگی لەگەڵ دایە.
انفراد	Lone liness	تەنیایی.
انفلونزا- وافدة	Influenza	(ئینفلوەنزا)، نەخۆشی‌یەکی درمە بەهۆی ڤایرەسەوە بڵاوئەبێتەوە کتوپڕ بڵاودەبێتەوە و زۆر ناوچە ئەگرێتەوە، تاو ئازاری پشت و سەرو پەلەکانی لەگەڵە "قەنزەوەنزە، پەتا".
انفكاك	To be separated	ترازان.
انفعال	Passivity = affected = In funced	شپرزە بوون، تێکچوون، شڵەژان، هەڵچوون.
انفلات	To be freed	دەربازبوون، ڕەوینەوە.
انفصال	Separation	جوێ بوونەوە.
انفصال شبكي	Retinodialysis	جیابوونەوەی تۆڕی، نەخۆشی‌یەکە لە چینی تۆڕی چاودا ئەبێت.
انفجار ذري	Atomic explosion	تەقینی ئەتۆمی.
انفحة= انفحة الجبن	Rennet	(ڕەنەت) ڕیتیکە، "هەوێنی پەنیر"، نوێشک، لەگەدەی گوێرەکەی ساوایان کاری ساوا دەرئەهێنرێ پێش ئەوەی هیچ شتێکی تر بخوات لە شیر زیاتر، واتا شیرە خۆرە بێت، وە ئەمەش بە شێوەی گیراوەی شل یا بە هاراوەی وە یان بە دەنکی وورد ووردکراو لە بازاڕ هەیە بۆ فرۆشتن، ئەکرێتە شیرەوە بۆ دروست کردنی پەنیر، فرشك.
انفرتيز	Invertase	(ئەنڤێرتێز)، جۆرە لیکاوێکە "ئەنزیمێکە" لە ڕیخۆڵەی باریکدا شەکری قامیشی شیتاڵ ئەکات بۆ شێوەی شەکری گلوکۆز و شەکری فرکتۆز.
انقاض	Rubble	داروپەردوو.
انقد	Hedgehog	ژیشك، ژوژو، ژیژك.
انقدان	Torloise	کیسەڵ.
انقرة	Angora	(ئەنگورا) مەرەزە، وەکوو بزنی مەرەزە و پشیلە و کەروێشك.
انقباض	Plasmolyze	(پلاسمولایسیس)، کرژبوون، چوونەیەك، گرفت، گیری.
انقراض	Exlinction	قڕتێ کەوتن، دوایی هاتن، نەمان، دوا بڕان، لە ناوچوون.
انقسام	Division	دابەش بوون.
انقسام ثنائي بسيط		دابەش بوونی دووانەی ساکار.
انقسام اعتيادي		دابەش بوونی ئاسایی.
انقسام اختزالي	Eduction = division	(سایتۆسینیسیس)، دابەش بوونی کەم کردنەوەیی، ئەو دابەش بوونەیە کە لە خانەی ئەندامی زاوزێ کردنی نێرو مێدا ڕوو ئەدات، ژمارەی کرۆمۆسۆمەکان ئەبێت بە نیو وەکو لە کاتی دروست بوونی گەرادا.
انقسام مباشر - لافيتي	Amitosis	(ئەمیتۆسیس)، دابەش بوونی ڕاستەوخۆ، جۆرە دابەش بوونێکە لە خانەی لەشی گیاندارە سەرەتایی‌یەکاندا ڕوو ئەدات وەکو "ئەمیبا" هەر یەکێکیان ئەبێت بە دووان بۆ مەبەستی زاوزێ کردن.
انقسام غير مباشر- انقسام خيطي	Mitosis	(میتۆسیس)، دابەش بوونی ناڕاستەوخۆ، دابەش بوونی دەزوویی، ئەو دابەش بوونەیە کە لە خانەی لەشی زیندەوەرە باڵاکاندا ڕوو ئەدات وەکو مرۆڤ و درەخت، خانەیەك ئەبێت بە دووان بۆ مەبەستی گەورە بوونی لەش.
انقشار- انلياط	To be peeled	کەوتنەخوارەوەی توێکڵی درەخت لە پاییزدا.

انقلاب	Alteration	گەڕانەوە، بریتی‌یە لە دوو کات لە ساڵێکدا (یەکەم ڕۆژی هاوین و یەکەم ڕۆژی زستان).
انقلاب الشمس	Solstice	(سۆلستیس) گەڕانەوەی ڕۆژ، ڕۆژ گەڕانەوە، مەزنترین لادانی خۆرە کە لە وەرزی هاوین و زستاندا ڕوو ئەدات، کاتێ کە پشتێنەی زەوی ئەگاتە ئەوپەڕی دووری.
انقطاع	Separation	پچڕان، پسان، دابڕان.
انقليس- انكليس- حنكليس- جريث- قريث- صلنباخ- مرمريج- نون- شكك	Commoneel	(ئەنگویلا، ڤۆلگاریس، کۆمۆن ئیل، مارماس ئاسایی) مار ماسی، ماسی‌یەکە ئەخورێت لە ئاوی سوێرو شیریندا ئەژی نزیکەی مەترێك درێژی ئەبێت، سەری لاکێشەیی‌یە و ددانی هەیە و ڕەنگەکەی مەیلەو سەوزە.
انقباب الشعر	To be dishevelled	مووی گیف، بزبوونەوەی موو.
انقباض النفس	Contraction	دڵ تەنگی، گرژی، مڕومۆچ.
انقطاع الطمث	Strp age of menstruation	وەستانی بێ نوێژی، تەمەنی نائومێدی لە ئافرەتدا.
انقشاع	Scatter	ڕەوینەوە، بڵاوەکردن.
انكاز- زهرجة	Dehydrogenation	(دیهایدرێشن)، کزرکردنەوە، لابردنی ئاو لە ئاوێتە یان تێکەڵاوێکی کیمیایی.
انكليس ضوئي	Electriceel	مارماسی کارەبایی، جۆرێکە لە مارماسی ڕووناکی ئەداتەوە.
انكماش العين	To contract	چاوکزی، چاو بە قووڵا چوون.
آنك - اسبيداج	White lead	قەڵایی.
انكع	Blond	شل، سوورفل، سەری لووتی توێکڵ هەڵبدات.
انكستروم	Angstrom	(ئەنگستڕۆم)، پێوانەی درێژی شەپۆل، یەك بەش لە سەد ملیۆن بەشی سانتیمەترێك، یەك بەش لە سەد بەشی میکرۆن.
انكماش	To wrinkle	گرژبوون، چوونەیەك.
انكسار	Fracturing	شکان، شکانەوە، چەمان.
انكسار	Refraction	(ڕیفراکشن) شکانەوەی تیشکی ڕووناکی.
انكلستوما	Ancylostoma	(ئەنگلستۆما)، کرمی قولابدار، کرمی ڕیخۆڵە. کرمە بچووکەکانی ناو ڕیخۆڵەی ئادەمیزاد.
انكسار الضوء	Refraction	شکانەوەی ڕووناکی، گۆڕانی ڕێ ڕەوی تیشکی ڕووناکی کاتێك کە لە شوێنێکەوە ئەچێت بۆ شوێنێکی تر کە جیاواز بن لە خەستی دا، وەکو: شکانەوەی تیشکی خۆر کاتێك کە لە هەواوە ئەچێتە ئاوەوە یان بە پێچەوانەوە.
انكورا	Angora	(ئەنگورا) بزنە مەرەز، قوماشێك لە مەرەز کرابێت.
إنلا	Wild cow	جۆرێکە لە مانگا کێوی.
انمش	Freckled	دەم و چاو پەڵاوی، دەم و چاو ماڵاوی.
انملة	The tip of the finger	سەری پەنجە، پێچك.
انموذج- نموذج	Model=Sample	(مۆدێل، سامپل) نموونە.
انماء	Growth	گەشەپێدان.
انمولوجيا	Anemology	(ئەنیمۆلۆجیا)، زانیاریی ئەو ڕووداوانەیە کە بەسەر "با"دا دێت.
انناس، اناناس	Ananas=pine apple	(پاین ئەپڵ، ئەناناس) ڕووەکێکە بەرێکی گەورەی خۆش ئەگرێت و ئەکرێت بە مرەبا.

انهاك	Exhaustion	شەکەت، ماندوو بوونی زۆر، کەشەنگ.
انهيار	Collapse	تلیسانەوە، ڕووخان، ڕمان، هەرەس هێنان.
انهاء	Finishing	دواهێنان، کۆتایی پێ هێنان.
انهماك	Entire	خەریك بوون، خەڵەفاندن.
انهدام	To be destroyd	تەپین، ڕوخان، ڕمان.
انوق	Egyptian vultunec	(ئۆتۆگییس) داڵەکەرخۆرە، داڵاش، پیرۆزە، کەرخۆرە. جۆرێکی کەتەیە لە سیسارکە کەچڵە ڕەنگی خۆڵەمێشی و دەنووکی زەردە.
انوار كشافة	Searchlight	ڕووناکی ئاشکراکەر، شەوق هاوێژ.
انوثة	Fefinity	ژنێتی، مێیی.
انواء جوية	Meteoric	بەختە باران، بەختە هەوا، ئاوو هەوا، هەوا شوناسی، کەشی هەوایی، باری کەش.
انود	Anode	(ئەنود) لەوحێکی گەرمە ئەلەکترۆن ڕائەکێشێ لە بۆری بەتاڵکراوە لە هەوا.
انوده		(ئەنودە) گیایەکە گوڵێکی مۆر ئەگرێت.
انوار الشمال - شفق قطبي	Aurora = borealis	(ئۆرۆرا) ڕووناکی باکوور، گزنگی پیتەیی، گڕێکی ڕەنگینی جوانە لە ئاسماندا پەیدا ئەبێ و هەندێ جار ئەلەرێتەوە و دەنگیشی لە گەڵایە.
انوفيلس	Anopheles	(ئەنۆفیلس)، مێشوولەی لەرزو تا بە ئادەمیزاد ئەگەیەنێ و بڵاوی ئەکاتەوە.
انوبس		جۆرە مەیموونێکە بەسەریا لەسەگ ئەچێت.
انيام= ديسقوريا = بطاطة صينية	Yam	(یام، دایۆسکۆریا)، ڕووەکێکی سەلك دارە، گەڵاکەی وەك دڵ وایە و گوڵەکەی بچووکە، سەلکەکەی شیرینەو دوای کوڵاندن ئەخورێت - پەتاتەی چینی.
انيق	Elegani = handsome = Toff	قۆز، ڕێك و پێك، شۆخ.
انين	Groaning	نووزە، بزکە، ناڵاندن، ناڵین، زووکە، زووکە زووك.
انيمومتر	Anemometer	(ئەنیمۆمەتر)، دەزگایەکی تایبەتی‌یە بۆ پیشاندانی هێزو ڕێ ڕەوو خێرایی با.
انيسون- يانسون - كمون = حبة حلوة	Aniseed	(ئەنیسید، ئەنیس، سویت کیومین) ڕازیانە، هەبۆسـان، بەهاراتێکی بـۆن خۆشـە دەنکەکـەی ئەکرێتـە شـیرینی و مەیـوەوە. دوو جـۆر گـەڵای هەیـە گوڵەکەی لە شێوەی چەترێکی سپی‌دایە.
انيلين	Aniline	(ئـەنیلین) ئاوێتەیەکـە لـە کـاربۆن و هـایدرۆجین و نیـترۆجین پێکـهاتووە، شلەیەکی چەوری بێ ڕەنگە لە چویت و قەتران و خەڵوز دەرئەهێنرێ بۆ دروستکردنی ڕەنگ و پلاستیك و گەلێ شتی تر بەکار ئەهێنرێت.
انيس - قيق - زرياب	Jay	باڵندەیـەکی چـاوتیژی ئاوییە دەنگی لـە دەنگی مانگا ئـەچێ و پەڕەکـەی ئاڵتوونی‌یە، میلی ڕەشی تیایە، لەش و قاچی کورتە و ملی درێژە.
انيمون- شقار - شقائق النعمان	Anemone	(ئەنیمۆن) گوڵاڵە سوورە ڕووەکێکی پیازییـە، سـەلکی هەیـەو زسـتانەیە گوڵێکـی جوانـی هەیـە و پـێی دەوورتـرێ گوڵاڵـە سـوورە ڕەنگـی سـپی و سوورو پەمبەیی و ئەرخەوانی و بنەوشەیی شینی هەیە.
انيميا	Anemia	(ئەنیمیا) کەم خوێنی خوێن کەمی.
اهاب	Skin	پێستە، کەوڵ.
إهتزاز	Vibration	لەرینەوە، شەکین، هەژیف، شەکانەوە، لەرانەوە.
إهتزاز تموجي	Wavy vibration	لەرینەوەی شەپۆلی.
اهتمام	Concern	خەمخواری، دەربەست هاتن، بەتەنگەوە هاتن.
اهثم	Toothless	بێ ددان، دەم پووچ.

اهداب	Cilia	(سیلیا) کوڵك، برژانگ، هەندێك مووی باریکن بە ڕووی دەرەوەی خانەوە یارمەتی ئەدەن بۆ جووڵانەوە وەکو لە پەرامیسیۆم دا.
أهدل	Flowing lip	لچە، لچ شۆڕ، لچ ئەستوور.
اهرام	Pyramid	مەمیلەی بۆری میز لە گورچیلەدا.
اهرث	Wide mouthed	دەم زل.
اهل	Family	خێزان، دانیشتوان، خەڵك، کەسوکار.
إهلاك	To des troy	فەوتاندن، بە فەتارەت بردن.
اهليلج	Myrobalm	(تێرمینالیا) هەلیلە، بەری درەختێکی هیندییە ڕەنگەکەی زەرد یا ڕەشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکار دێت.
اهليلجي= القطع الناقص	Elliptical	هێلکەیی، شێوەی هێلکەیی بەڵام دوو جەمسەرەکەی خڕێکی ڕێك و پێکە.
إهمال	Omission	کەم تەرخەمی، "گوێ پێ نەدان".
اهمية	Importance	گرنگی.
اهوَج	Reckless	کەللەرەق، سەرچڵ، هەڵەشە.
اهوكاتية- ابوكاتيه- ابو كادو- ابوكة- اهوكة- ابوكاة	Avocado	(ئەڤوکادۆ) درەختێکی بەرزی جوانە لە کۆمەڵەی زەیتون، بەرەکەی لە هەرمێ ئەچێت، ڕەنگەکەی سەوزی بنەوشەییە ئەخورێت و بۆ دروستکردنی خواردەمەنیش بەکاردێت.
اهيف	Slim=slender	باریك، قەد باریك.
اهيق	Tall necked	مل درێژ، زۆر درێژ.
آهين	Cast iron	حەوجۆش، ئاسنی دارشتن.
اوار	Heat	گەرما، گەرمایی.
اواني مستطرقة	Communicating vessles	قاپە بە یەکەوە نووساوەکان، قاپە هەمە جۆرەکان، دەفرە پێچ پێچەکان.
اواكاري- براكيورس		(ئواکاریی) جۆرە مەیمونێکی ئەمریکییە.
اوابد	Sedentary	(سیدینتاری) باڵندەی نیشتەجێ.
اوب= نحل	Bee	(بیی) هەنگ.
اوبيليا	Obelia	(ئۆبیلیا)، گیاندارێکی ئاویی ساکارە.
اوبوبانكس - جاوشير	Opo parrx	درەختێکە گوڵەکەی زەردە جۆرە زەمقێکی لێدەرئەهێنرێ بۆ مەبەستی پزیشکی.
اوبَر	Ruffle	جۆرێکە لە دومەڵان تووکنە ڕەنگەکەی لە ڕەنگی خۆڵ ئەچێت و تامی ناخۆشە لە تامی شێلم ئەچێت.
اوبرا	Opera	(ئۆپێرا)، چیرۆکی شانۆگەری بە مۆزیقە یان بە گۆرانییەوە.
اوباش	The rable	مرۆڤی خراپ.
اوبوا- مزمار	Clarionet	زوڕنا.
اوتوماتيك	Automatic	(ئۆتۆماتیك)، خۆکاری، جووڵەی خۆیی، جمەی خۆیی، دەزگایەکە یاخود ئامرازێکە لە خۆیەوە ئیش ئەکات.
اوتوبيس	Auto bus	ئۆتۆمبیل، "پاس، باص".
اوتوكلاف	Autoclave	(ئۆتۆکلاف)، ئامرازی کوشتنی میکرۆبە بە هۆی هەڵمەوە.
اوتوستراد	Autostrad	(ئۆتۆستراد) ڕێگەیەکی تایبەتییە بۆ هاموشۆکردنی ئۆتۆمبیل.
اوتوقراطي	Autocrat	(ئۆتۆکرات)، زەوال، زاڵم، ئەو کەسەیە کە دەستەڵاتێکی تەواوی هەبێت.

اوتوقراطية	Autocrasy	(ئۆتۆكراتی)، حوكمێكی پەتی، دەسەلاتێكی پەتی.
اوتوجيرو	Autogiro	(ئۆتۆجیرۆ)، جۆرێكە لە فڕۆكەی هیلیۆكۆپتەر.
اوج	Apogee	ئەوپەڕ، شوێنی مانگ یان ئەستێرەیەكی گەڕۆك لە سوورگەكەدا لەو كاتەدا كە لەوپەڕی دووری دابێت.
اوج	Apogee	(ئەپۆج) ئەوپەڕ، تاف، بڵندی، پۆپە، بەرزترین شوێن، دوورترین شوێن.
اوج شمسي	Sotar apogee	(ئەفیلاین)، دوورترین بەشی سوڕگەی ئەستێرەیەك لە ڕۆژەوە.
اوجه	Unproductive	(ئەنپرۆ دەكتیڤ) بێ بەر = زڕ.
اودو		جۆرە گیایەكە ڕەگەكەی گۆشتنەو ئەخورێت.
اودع= يربوع - جربوع	Jerba	(جیربا) گۆڕ هەڵكەنە. گیاندارێكی قرتێنەری بازدەرە كلكو قاچی درێژن.
اوديما- اوذيما- وزقة	Oedema	(ئیدیما، ئۆدیما)، كۆبوونەوەی شلاوێكی زۆر لە شانەو بۆشاییەكانی لەش دا، ئاوبەنگ.
اوديما الاجفان	Eyelid oedema	ئاوسان، ئاوسانی پێڵوو.
اوراق الاعتماد	Credintial	بڕوانامە.
اورانك- ئوتان- انسان الغاب	Orang outang	جۆرێكە لە مەیموون، لە مرۆڤ دەچێت لە بۆرنیو و سۆمەترەدا دەژی.
اوركسترا	Orchestra	(ئۆركسترا) سازبەند، سازو سەمتور، تیپی مۆسیقا.
اورانيوم - يورانيوم	Uranium	(یۆرانیۆم)، كانزایەكی تیشكدەرە بۆ دروستكردنی بۆمبای ئەتۆمی بەكاردێت كێشی ئەتۆمیەكەی ٢٣٨,٠٧ و ژمارەی ئەتۆمیەكەی (٩٢). نیشانەكەی (U)ە.
اوروبا	Europe	(ئەورووپا) یەكێكە لە پێنج كەرتە "كیشوەر" كە لە خۆرهەلاتەوە بە ئاسیا و لە باكوور خۆرئاوا باشورەوە بە دەریای بەستەڵەكی باكووری و زەریای ئەتڵەسی "دەریای باكوورو دەریای باڵتیكی لێ جیا ئەبێتەوە" وە دەریای ناوەڕاست دەورە دراوە.
اوريومايسين		(ئۆریۆمایسین) دەرمانێكی تازەیە بۆ چارەسەركردنی هەندێك نەخۆشی وەكو دیزانتری بەكاردێت.
اورلون	Orlon	(ئۆرلۆن)، ڕیشاڵێكی دەستكردە بلوزی پیاوانەی لێ دروست ئەكرێت.
اوربيتال	Orbital	(ئۆربیتاڵ)، كەلێنێكە لە بۆشایی دەرەوەی ناوكی ئەتۆم دا، ئەلیكترۆنێك یان دوو ئەلیكترۆن زۆربەی وەختەكەیانیان تیایا ئەبەنەسەر.
اوريكتولوجيا		(ئۆریكتۆلۆجیا) زانستی كانزا بەردینەكان.
اوريليا		(ئۆریلیا) جۆرە گیاندارێكی ساكارە لە قەراغی دەریادا ئەژی.
اور	Fire place	ئاگردان.
اوربيوم Eu	Europium	(ئۆرپیۆم، یۆرپیۆم) كانزایەكی كیمیاگەرییە كێشی ئەتۆمیەكەی "١٥٢"و ژمارەی ئەتۆمیەكەی "٦٣"یە، كانزایە، ماناكەی "یوروب" واتە "ئەورووپا" ئەگرێتەوە.
اورانوس	Uranus	(ئەورانووس)، حەوتەم ئەستێرەی گەڕۆكە لە نزیكیدا لە ڕۆژەوە، وە یەكەم ئەستێرەی گەڕۆكە كە دۆزراوەتەوە بە تەلیسكۆب، نزیكەی "١٤/٧"ی خڕۆكی زەوی ئەبێت، "١٧٨٥" ملیۆن میل لە ڕۆژەوە دوورە، تیرەكەی (٣٢) هەزار میلە، بە (٨٤) ساڵ یەك جار بە دەوری ڕۆژا ئەسوڕێتەوە.
اوروم	Aurum	"ئۆرۆم" زێڕ، ئاڵتون، كانزایەكە ژمارەی ئەتۆمیەكەی (٧٩) و كێشی ئەتۆمی (١٩٧)ە بۆ دروستكردنی خشڵ و پارە بەكار ئەهێنرێت. نیشانەكەی (Au)ە

اورغندي	Organdy	"ئۆرگاندی" جۆرە قوماشێکی موسلینی تەنکی ڕوونە.
اورطي	Aorta	(ئۆرتا)، شاخوێنبەری لەش.
اورستد	Oersted	(ئۆرستد) یەکەی پێوانی هێزی موقناتیسی.
اوز	Goose=Swan	قاز، ئۆردەك.
اوز العراق	Swan	(سوان) قازی عیراق.
اوزينا	Ozena	بۆگەنی لووت.
اوزونوسفير	Ozonosphere	(ئۆزۆنۆسفێر) چینێکە لە چینەکانی هەوای دەوروپشتی زەوی بەرزاییەکەی (٢٠-٣٠) میلە، ڕادەیەکی زۆر لە ئۆزونی تیایە.
اوزونيوم	Ozonium	(ئۆزۆنیۆم) جۆرە کەڕوویەکە نەخۆشی ڕووەك بڵاوئەکاتەوە، وەك لە لۆکەدا.
اوزوكريت	Ozokerite	(ئۆزۆکریت)، مۆمی کانزایی، مۆمنایی، مۆمێکی پارافینی کانزاییە، ڕەنگێکی زەردی تۆخ یان بۆز یان ڕەشی هەیە لە نەوت دا ئەتوێتەوە، کە ڕەنگەکەی لابرا پێی ئەووترێت "سێریسین".
اوزول		(ئیوسۆڵ) دەرمانێکە بۆ قەڵاچۆکردنی مێرووی زیان بەخش.
اوزة حمراء	Flamingo	سوورە قاز، سوورە قوڵنگ.
اوزون	Ozon	(ئۆزۆن) گازێکە لە تێپەڕکردنی تیشکی کارەبا بە هەوادا دروست ئەبێ، مۆلیکیولەکەی لە "٣" ئەتۆمی ئۆکسجین پێکهاتووە، ڕەنگەکەی مەیلەو شینە، بۆ پاکژکردنەوەی هەواو ئاوی خواردنەوە بەکاردێت نیشانەکەی (O_3).
اوس	Wolf	(وڵف)، گورگ.
اوسلتوريا	Oscillatoria	(ئۆسیلاتوریا) قەوزەیەکی شینی مەیلەو سەوزە.
اوسميوم- اوصميوم (اوزميوم Os)	Osmium	(ئۆسمیۆم) توخمێکی کیمیاگەرییە کێشی ئەتۆمییەکەی "١٩٠/٢" و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٧٦) کانزایەکی ڕەنگ خۆڵەمێشییە، ماناکەی (ئوسم) واتا (عەتر) ئەگرێتەوە، بۆ پتەوکردن و قایم کردنی پلاتین بەکاردێت. نیشانەکەی (Os)ە.
اوسايت	Oocyte	(ئووسایت) جۆرە خانەیەکی زیندووە دوای دابەشبوونی ئەبێت بە گەرا.
اوسبور	Oospore	(ئۆسپۆر) سپۆرێکی دیوار ئەستوورە لە دەوری مت بوون دا.
اوستراليا	Australia	(ئوسترالیا) یەکێکە لە پێنج کەرتەکە بە زەریای هێمن و زەریای هیندی دەورە دراوە.
اوسط - منتصف	Middle	ناوەڕاست.
اوشع	Squirrel	سمۆرە، سنجاو.
اوعية دموية		بۆرییە خوێنینەکان، بۆری خوێنین، بۆرییەکانی خوێن.
اوعية شعرية	Capillary tubes	بۆری دەزوولەیی.
اوعية شعرية دموية	Capillary tubes	بۆری دەزوولەیی خوێنین.
اوفاريقون- هيوفاريقون	Hypericum	(سانت جۆنس ۆرت) ڕووەکێکی دەشتەکی و کشتوکاڵی و پزیشکییە.
اوفريس	Ophrys	(ئۆفریس) ڕووەکێکی سەلکدارە گوڵەکەی لە هەنگ و زەردەواڵە ئەچێت.
اوفسيت	Offset	(ئۆفسێت) ڕێگەیەکە بۆ وێنەگرتن لەسەر لاستیك لە دواییدا ئەگوێزرێتەوە بۆ سەر کاغەز.
اوقيانوغرافيا	Oceanography	(ئۆشنۆگرافی) زانیاری زەریاکان لقێکە لە زانست، باسی شێوەو ناوەڕۆکی زەریاکان ئەکات.

اوقية، وقية	Ounce	(ئۆنس) پێوانەیەکە بۆ کێش، ۱۲/۱ی ڕەتڵێك.
اوقية مائعة		پێوانەیەکە بۆ قەوارە ئەکاتە ۲۸/٤ سم³.
اوقيانوس - محيط	Ocean	(ئۆشن) زەریا.
اوك	auk	باڵندەیەکی مل و باڵ کورتە لە دەریاکانی باکورا ئەژی.
اوكسجين O	Oxygen	ئۆکسـجین، توخمێکـی کیمیاگـەری ناکانزایـە، کێشـی ئـەتۆمی "١٦" و ژمارەکەی "٨"ە، گازێکی بێ ڕەنگە، پەیداکەری ترشییە.
اوكسجين طري	Fresh oxygen	ئۆکسجینی تازە.
اوكسي هيموغلوبين	Oxyhymoglobin	(ئۆکسی هیمۆگلۆبین) بریتییە لە هیمۆگلۆبینی ناوخوێن ئۆکسجینی تیایە ئەیدات بە شانەکانی لەش.
اوكسي كلوريد الكالسيوم	Calciumoxy Chloride = Beleaching Powder = Calcium Oxy Chloride	(بلیچینگ پاودەر، کالسیۆم ئۆکسیدی کلۆراید) تۆزی ڕەنگ لابردن.
اوكسي اسيتلين	Oxy acetylene	(ئۆکسی ئەسیتلین)، گڕێکە بۆ لکاندنی کانزاکان بەکاردێت.
اوكسيد	Oxide	(ئۆکساید)، ژەنگ، خۆرك، خۆسەرە.
اوكسيد الماء	Hydrogen Peroxide	(هایدرۆجین پیرۆکساید) ئۆکسیدی ئاو.
اوكسيد النتروز	Nitrous oxide	(نترۆز ئۆکساید)، گازێکی بێ ڕەنگی ژەهرە ئەبێتـە هـۆی پێکـەنین و بـێ هۆشی، لە جەنگا بەکار ئەهێنرێت.
اوكسن	auxin	(ئۆکسین)، مادەی گەورە بوون کە لە ڕووەکدا پەیدا ئەبێ.
اوكسيد حامض	Acidic oxide	(ئەسیدیك ئۆکساید) ئۆکسیدی ترشەڵۆك.
اوكسيدي قاعدي	Basic oxide	(بێزیك ئۆکساید)، ئۆکسیدی تفت و تاڵ.
اوكسي كلوريد الزنك	Zinc Oxy Chloride	(زینك ئۆکسی کلۆراید) ئاوێتەیەکە بۆ پڕکردنەوەی ددان بەکارئەهێنرێ.
اوكسيد الخارصين	Zinc Oxide	(زینك ئۆکساید)، ژەنگی توتیا، زینکی سپی.
اوكع		پەیزەن، یەکێك پێی خواربێت بەلای پەنجە تووتەدا.
اوكالبتوس	eucalyptus	(یۆکالبتۆس)، درەختێکی بەرزە "قەلەمتۆز" بۆ ڕازاندنەوە، گوڵو گەڵاکەی بۆ پزیشکی بەکاردێت.
اوكتان	Octane	(ئۆکتـان)، مادەیـەکی هایدرۆکاربۆنییـە، هەشـت ئـەتۆم کـاربۆن و هـەژدە ئەتۆم هایدرۆجینی تیایە. شلەیەکی بێ ڕەنگە لە نەوتی سروشتی دا هەیە.
اوكريدية		(ئۆکاردیەم) جۆرە گیایەکە.
اوكونيوم		(ئۆگۆنیۆم)، ئەندامی ڕەگەزیی مێ لە هەندێك قەوزەدا.
اوكزالات	Oxalate	(ئۆکزالەیت)، خوێی ئۆکزالەیك ئەسید.
اولستيوم	Chick weed	(هولستیۆم، چیك وید) گیایەکی تووکنە لە کۆمەڵەی مێخەك گوڵی جوان ئەگرێت.
اول	First = premier	یەکەم، یەکەمین.
اول البارحة	Theday before yesterday	پێرێ.
اوليت	Limestone	(نوولیت)، بەردی قسڵ.
اولي	Primary	یەکەمی، سەرەتایی، یەکەمینی.
اولينين	Olein	(ئۆلینین) ڕۆنی زەیتوون.
اوليومارغارين	Oleomargarine	(ئولیۆمارگارین) کەرەی دەستکرد، ڕۆنی ڕووەك.
اوليارية	Olearia	(ئولیاریا) داروەوەنێکی هەمیشە سەوزە گوڵەکەی سپی و بۆن خۆشە.

اولیفینس	Olefins	(ئۆلیفینس)، ئەو مادانەن کە لە کاربۆن و هایدرۆجین پێکهاتوون، بەڵام هایدرۆجینیان کەم تیایە لە چاو کاربۆنا.
اولیجوسین	Oligocene	(ئۆلیجۆسین) بەشی سێهەمە لەسەردەمی کاینۆزۆی، ئەگەڕێتەوە بۆ (٣٥-٤٥) ملیون ساڵ لەمەوبەر.
اوم	Ohm	(ئۆم)، یەکەی بەرهەڵستی کارەبا، بریتی‌یە لە بەرهەڵستی کارەبا لە تەلێکی زیودا کە درێژی‌یەکەی یەك مەتر و تیرەکەی یەك ملیمەتر بێت.
اومتر	Ohmmeter	(ئەمیتەر) پێوەری ئۆم.
اوملیت	Omelet	(ئۆملێت)، هێلکەو ڕۆن.
اونان	Onanism	(ئەسپەر) ئاو هاتنەوە لە دەرەوە لە کاتی پەڕین یان جووت گرتن دا، ئاوهێنانەوە لە دەرەوە.
اونس	Ounce	(ئۆنس) یەکەی کێشە لە ڕژێمی ئینگیزی دا، ئەکاتە "٢٨/٣٥" گرام.
اونین	Bang=Tronk	هەگبە.
اونکو- جیبون	Gibbon	(ئۆنگۆ، جیبۆن)
اووتایب	Ootipe	(ئووتایپ)، بەشێکە لە بۆری گەرا، تونکڵی گەراکەی تیا دروست ئەبێت لە کرمی جگەر "پەپوولە"دا.
اویاری، ایار	Have a great penis	چووك زل - کێر زل.
اویس- اوس	Black jackal	(بلاك، باك، چاکاڵ) چەقەڵی پشت ڕەش.
ایاي	Aye-aye	جۆرە مەیمونێکە بەقەدەر پشیلەیەك ئەبێت.
آیار	May	(مەی) ئەیار، مایس دوای نیسان دێت "٣١" ڕۆژە.
ایابانة		(ئەیاپانە)، ڕووەکێکی پزیشکی قەدبۆشە، لەناوچە گەرمەکاندا ئەڕوێت، گەڵاکانی بۆ دەرمان بەکار ئەهێنرێت. بۆ بەهێزکردنی گەدەو ئارەق کردنەوەو ووریا کردنەوە، وەکو چایی و قاوە لێ‌ئەنرێت.
إیاة- هالة	Sun corona	(هالۆ) خەرمانەی ڕۆژ.
ایالة	Beginning	سەرەتا.
ایثر	Ether	(ئیسەر)، ئاوێتەیەکە لە کاربۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجین، بێ ڕەنگە، زوو ئەسووتێ، مادەیەکی توێنەرەوەیە، زوو ئەبێ بە هەڵم، "هەروەها مادەیەکی بێ هۆشکەرە لە نەخۆشخانەکاندا بەکارئەهێنرێ بۆ سڕکردن و بێ هۆشکردن"
إیثان	Ethane	(ئیسان)، گازێکە لە دوو ئەتۆم کاربۆن و شەش ئەتۆم هایدرۆجین پێك هاتووە.
ایثار- بق دقیقي	Mealy bug	(ئایسبریا) مێرووییەکە لە درەختی بەردار ئەدات.
إیثانول	Ethanol	(ئیسانۆل)، ئەسیل الکول، ئاوێتەیەکە لە کاربۆن و ئۆکسجین و هایدرۆجین بێ ڕەنگەو زوو ئەبێ بە هەڵم، توێنەرەوەیە. بۆ دروستکردنی مەی و دەرمان و بۆیە بەکاردێت.
ایثر البترول	Petroleum ether	(لیگۆرین) ئیسەری نەوتی سروشتی.
ایدع	Logwood=Campeachy	بەقەم، خوێنی دوو براکە، درەختی ئاژدیها، جۆرە درەختێکە تەختەکەی ڕەنگی پێ ئەکرێت.
ایدولوجیا	Idiology	(ئایدیۆلۆجیا)، هونەری گەڕان بە شوێن ئەندێشەو بیردا، بیروڕا.
ایدیا	idia	(ئیدیا) جۆرە مێروویەکە لە کۆمەڵەی مێش - مێش کوللە - مێشێکە زیان بە کوللە ئەگەیەنێت.

ایر-عیر	Penis	چووك، كێر، تڕك كێرەووڵ
ایراد	Income = revenue	دەرامەت. داهات.
ایراق- توریق	Foliation	(فۆلێشن) گەڵاكردن.
ایرجستیرول	Ergosterol	(ئێرجستیرۆڵ) مادەیەكە لە پێستا بە تیشكی ڕۆژ ئەبێ بە ڤیتامین (D ، دی).
ایرنتس- زهرة الهواء	Aerflower	(ئێرفلەوەر) گیایەكی تەمەن درێژە گوڵی زۆر جوان ئەگرێت.
ایروبیوسکوب	Aerobioscope	ئێرۆبیۆسكۆپ ئامڕازێكە بۆشی كردنەوەی هەواو ناسینی ئەو میكرۆبانەی كە تیایەتی.
ایرولوجي	Aerology	(ئێرۆلۆجی) زانستی چینەكانی هەوا.
ایرومتر- میزان الهواء	Aerometer	(ئێرۆمەتر) پێوەری خەستیی هەوا.
ایروفون	Aerophon	(ئێرۆفۆن) ئامڕازێكە بۆ گەورەكردنی شەپۆلی دەنگ.
ایریدیوم	Iridium	(ئیریدیۆم)، توخمێكـە (كانزایەكـە) كێشـی ئەتۆمی‌یەكـەی "١٩٣/١" و ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی "٧٧" ڕەنگەكەی سپی زیوی‌یە ماناكەی لە ووشەی "ئیریس" واتا "پەلكە زێڕینە" وەرگیراوە نیشانەكەی "Ir".
ایزومیریة	Isomerism	(ئایزۆمیریزم)، دوو ئاوێتەیان زیاتر كە هەمان پێك هاتنیان هەبێت بەڵام جیاوازبن لە ڕەوشتەكانیان دا.
آیزوبرین	Isoprene	(ئایزۆپرین)، ئامادەیەكی هایدرۆكاربۆنی‌یە، لاستیكی لێ دروست ئەكرێت.
ایزوتونیك	Isotonic	(ئایزۆتۆنیك)، ئـەو جـۆرە گیراوانەیـە كـە لـە پاڵەپەسـتۆی ئۆزمۆتیكـدا "پاڵەپەستۆی دەڵاندن"دا چونیەكن.
ایزوتونات	Isotones	(ئایزۆتۆنس)، ئەو جـۆرە توخمـە هاوتایانـەن كـە ژمـارەی نیۆترۆنـی نـاو ناوكەكانیان چونیەكن.
ایسر	The left handside	چەپلەر.
ایسر الید	Left handed	چەپلەر، چەپە.
ایمن الید	Dextro manual	ڕاستە = كەسێك هەمیشە دەستی ڕاستی بەكاربهێنێت.
ایسوتروبي	Iso tropic	(ئایزۆترۆپیك)، چونیەكی لە ڕەوشت (سیفەت)دا وەكوو ئەوەی كە هەموو كانزاكان بە ئاسانی گەرمی ئەگەیەنن.
ایشارب	Muffler	سەرپۆش، تەمەزی، دەسماڵ، لەچك.
ایصال	Connecting	گەیاندن.
ایصر	Hay	گیای ووشك، پووش.
ایض	Metabolism	(میتابۆلیزم)، كردارەكانی زیندەوەری، كاریگەری زیندەوەری وەكو "كاریگەری دروست كردنی ئەتەم" وەشی كردنەوەی وەكو "لەناوبردنی ئەتەم"، هەموو ئەو كردارە كیمیایی‌یانەی كە لە شانەی زیندوودا ڕوو ئەدەن.
ایضاً	Also	دیسانەوە، هەمدیس، دیسان.
ایضاح	Clearing up	ڕوون كردنەوە، واڵا كردنەوە.
ایطل- خاصرة	Flank	(هایپۆكوندریۆم) كەلەكە، "كەمەرە".
ایعاز	Hinting	پێ ڕاگەیاندن.
ایفاء	Payment	جێ بەجێ كردنی بەڵێن.
ایفاد	To send	ناردن.
ایفودیة		(ئیڤۆدیا) درەختێكی بێشەڵانە بەرەكەی بۆ مەبەستی پزیشكی باشە.

ایقونة- صورة مقدسة	Icon	(ئایکون) وێنەو پەیکەر.
ایقاد	Kindling	داگیرساندن، داگیراندن، ئاگرهەڵکردن، هەڵگیرساندن.
ایقاظ	Awakening = awaring	وریاکردنەوە، ڕاپەڕاندن، وشیارکردنەوە.
ایقاف	Settingup	وەستاندن، ڕاوەستاندن، ڕاگرتن.
ایقاف النزیف	To stanch	وەستاندنی خوێن، خوێن وەستاندن.
ایکاکیا- ایکاکو		(کۆکۆپلەم) درەختێکی گەورەی ناوچە گەرمەکانە، گوڵەکەی سپییەو بەرەکەی لە قۆخ ئەچێت سوورو سپییە ئەخورێت، دەنکەکەی ڕۆنی لێ‌دەرئەهێنرێ.
ایك		(وود ئۆف لوفتی تری) بێشەڵان، دارستان چڕ.
ایکة	Thicket=jungle	(جەنگڵ) چەم و چوخورد، بێشەڵان.
ایك	Branch	لق، پەل، لقی دار.
ایکي دنیا= اکیدنیا - بشملة	Loquat	(بیلاسیەر) "یەنگی دنیا"، درەختێکی بەردارە، بەرەکەی خۆشە.
ایکون		(ئیکۆن) ئیسفەنجی ئاوێتە.
ایکفیریا		(ئیکفیریا)، ڕووەکێکی ئاودارە.
ایکونوسکوب	Iconoscope	(ئ ێنۆسکۆپ)، کامێرای تەلەفیزیۆنی.
ایکل- بل- قثاء الهند		(مارمیلرس) درەختێکە لە کۆمەڵەی نارنج، بەرەکەی بە قەدەر پرتەقاڵێکە.
ایل	Deer	(دیەر) شقن، تەوور، شوول، کەوزەن، فیلەگێژە، ئافوور، هەفووری، گیاندارێکی سمدارە شاخی نێرەکەی لقی لێ ئەبێتەوە، بەڵام مێیەکەی بێ شاخە، ئاسك.
ایلاج	Pushing In	پیاکردن، خستنە ناوەوە، تێ‌خستن.
ایل المسك	Musk deer	(مەسك دیەر)، جۆرە ئاسکێکە بۆنی مسك لە ناو سکی دەرئەهێنرێت، "ئاسکی مسك".
ایل احمر	Red deer	مەڕە سوورە.
ایلول	September	(سەپتەمبەر)، ئەیلول، سەرماوەز، مانگی نۆهەمە ئە نە "٣٠" ڕۆژ، گەڵا ڕێزان.
ایلنطس= شجرة السماء- شجرة الله	Tree of heaven	(تری ئۆف هێڤن) درەختێکە خێرا ئەڕوێت نزیکەی "٢٠" مەتر بەرزئەبێتەوە بۆ ڕ'زاندنەوەی باخچەکان ئەڕوێنرێت، گەڵاکەی پانە بۆنی گوڵەکەی بۆگەنە.
ایلند= مارية	Oryx	(ئیلاند، ئۆریکس) مانگا کێوی.
ایلکس	Ilex	(ئیڵکس)، جۆرە ڕووەکێکە گەڵاکەی سافە بەڵام قەراغەکانی دڕکاوییە، گوڵێکی مەیلەو سپی ئەگرێت بەرەکەی خڕو سوورە تەختەکەی بە نرخە.
ایمن- ایمن الید	Right handside = dextro manual	ڕاستە - ڕاستلەر - ئەو کەسەی کە هەر دەستی ڕاستی بەکاربهێنێت.
ایناع	Riping	پێ گەیشتن، گەیین، پێ‌گەیشتنی میوە.
اینشتینیوم	Enlsteinium	(ئاینشتاینیۆم)، توخمێکی کانزایەکە، ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٩٩)و کێشی ئەتۆمییەکەی (٢٥٤)، توخمێکی دەستکردە لە سروشت دا نییە نیشانەکەی (ES).
اینولین		(ئینۆلین) مادەیەکی کلوکۆزیدە لە خانەی هەندێك ڕووەکدا هەیە.
ایوان	Large public room	هەیوان، هۆڵێکی گەورە.
ایوان عالي		چوارتا تاق.
ایودید	Iodide	(یۆدید)، خوێی هایدرۆیۆدیك ئەسید.
ایون	Ion	(ئایۆن)، ئەتۆمێك یان کۆمەڵە ئەتۆمێکی بارگەکراو بە کارەبا.

ایون موجب	Positive ion	ئایۆنی گەرم، ئایۆنی پۆزێتیڤ.
ایون سالب	Negative ion	ئایۆنی سارد، ئایۆنی نێگەتیڤ.
ایون معقد	Complex ion	ئایۆنی ئاڵۆزاو.
ایۆدین "یود" I	Iodine	یۆد، ئلیۆدین توخمێکی کیمیاگەرییە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی "١٢٦/٩" و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی "٥٣"یە، ناکانزایە ڕەنگی هاڕاوەکەی ڕەشی مەیلەو خۆڵەمێشی‌یە، ماناکەی "ئایودیس" واتا "بنەوشەیی".
ایونوسفیر	Ionosphere	(ئایۆنۆسفێر)، چینی سێهەمە لەو توێکڵە هەوایەی کە دەورو پشتی زەوی داوە بۆ ماوەی نزیکەی "٦٠٠" میل درێژ ئەبێتەوە، وە چینێکی ئایۆنی‌یە واتا بە کارەبا بارگە کراوە، ئەم چینە یارمەتی پەیوەندی کردن بە لاسلکی ئەدات.
ایوسین	Eocene	(ئایۆسین، ئیۆسین) سوڕی یەکەم لە سەردەمی ژیانی تازە، –ماوەی (٥٠) ملیون ساڵ لەمەوبەر– کە بریتی بووە لە سەدەی گیانداره شیردەرەکان، کۆنترین سەدەکانی سەردەمی سێهەمی جیۆلۆجی.
ایون مشترك	Partner ship ion	ئایۆنی هاوبەش، ئەو ئایونەیە کە لە ئەنجامی تێکەڵ کردنی گیراوەیەکی ئەلەکترۆلیتی بە هێز و گیراوەیەکی ئەلەکترۆلیتی بێ هێز پەیدا ئەبێت.
ایواء	Lodging	حەواندنەوە، داڵدەدان.
ایهان- جرجیر- ایهقان	Rocket	(ڕۆکێت) کوورزەڵە.

بئر	Well	بیر، چاڵاو، قوڵییت.
بئر البترول- بئر النفط	Well of petrol	بیری نەوت.
بئر ارتوازية	Artesian well	(ئەرتیزیان وێل) جۆرە بیرێکە لە دۆڵی بەینی دوو چیادا کە ئاو لە ناو زەوی چیاکاندا هەبێ و لە دۆڵاییەکەدا بیری بۆ هەڵئەکەنن لەبەر ئەوەی سەرچاوەی ئاوی بیرەکە بەرزە لە ئاو هەردوو چیاکەدایە بە تەوژم ئاوەکە لە بیرەکە دێتە دەرەوە لەبەر ئەوە بەلوعەی لەسەردا ئەنێن بۆ ئەوەی سوودی لێ وەربگرن، "بیری ئیرتیوازی" بەناوی (ئیرتیوا) لە فەرەنسا ناونراوە بیرێکە قووڵییەکەی "١٠٠-٢٠٠" مەترە.
بائر	Fallow land	(ئەنکل تیفیتد) بەیار، زەوی بەیار.
بائع	Seller	فرۆشیار.
بائع المفرد	Single	تاك فرۆش.
بائع الجملة	Whole seller	کۆ فرۆش.
بائع الفواكه	Fruit seller	میوە فرۆش.
بائع خضروات	Green grocer	بەقاڵ، تەڕە فرۆش، سەوزە فرۆش.
بائع التبغ	Tobacco seller	توتنچی.
بائع متجول- بائع دوار	Hawker	دەستگێڕ، وردەفرۆش، چەرچی.
بائع الزهور	Flowers seller	گوڵ فرۆش.
بابيت	Babbitt	(بابیت)، جۆرە دارشتەیەکی کانزاییە. لە مس و ئەنتیمۆن و تەنەکە پێك هاتووە دژی لێك خشاندن بەکاردێت.
باب	Door	دەرگا، دەرگێل، قاپی.
باب مصنوع من الأغصان		چەپەر، بەرمە جێل، دەریەن جەلە.
بابونج- اقحوان	Chamomile	(کاکومێل) بەیبون، گەزنە، گوڵەکەی زەرد و سپییە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکار دێت، گوڵەفەقێ.
بابيروس	Rush	زەل، تەرکە.
بابيروسة	Babirusa	(بابیرۆسا) بەرازی هیندی.
باباظ	Papaya	(پاپایا، پاپاو)، درەختێکی بچووکە لە باکووری ئەمریکا ئەروێت بەرەکەی لە شەمامە ئەچێت چوار گۆشەیە سەوز یان زەردە، دەنکی ڕەشی تیایە، یارمەتی هەرس کردن ئەدات، وا خۆشە کە شەکرو ئاوی لیمۆی ترشی پێوە بکرێت.
بابلوما		(بابلۆما) سەرەتانی لێوو زمان.
بابوج	Heelless slipper	پاپووچ، جۆرێکە لە پێڵاوی ژنانە.
بابون	Baboon	(بابوون) بابوون، جۆرێکە لە مەیمون کەتە و کلك کورتە.
بابيزيا المواشي	Babesia	مشەخۆرێکە بەچاو نابینرێ لە خوێنی ئاژەڵدا ئەژی، وە توشی نەخۆشی ئەکات.
بابونج الطيور- شرونة	Common groundses	(کۆمۆن گراوندسیل) گیایەکی دەشتەکی و پزیشکییە گوڵی سپی یا زەرد یان ئاڵتونی هەیە.
بابونق- تفاح الارض	Wild chamomile	(وایلد جامومیل) "سێوی بن ئەرز".
بابيو		(پاپیو)، جۆرە مەیموونێکە بەسەریا لە سەگ ئەچێت.

باباو	Papaw	(پاپاو، ئەسیمینا) جۆرە دارو دەوەنێکە بەرکەی لە تری ئەچێت و لاکێشەییە، شەرابێکی خۆش لە بەرەکەی ئەگیرێت.
باثولوجیا	Pathology	(پاسۆلۆجی)، بەشێکە لە زانستی پزیشکی باسی دەست نیشان کردنی نەخۆشی و هۆیەکانی و نیشانەکانی ئەکات.
باثولوجي	Pathologist	(پاسۆلۆجیست)، پزیشکی نەخۆشییەکان.
کراع- باجە	Trotter	سەروپێ، پاچە، سەروپێچکە.
باحة	Open place=Yard	حەوش، حەوشە.
باحوراء- باحور		چلەی هاوین، تینی گەرمی لە مانگی تەممووزدا، حەوت ڕۆژ، گوایە هەر ڕۆژێکی باری کەش وەك یەکێك لە مانگەکانی زستان یان پاییز ئەبێت.
باحث	Resear cher	(ریسێرچەر) کنەکار، لێکۆڵەرەوە، توژەر.
باخرة	Steam ship	پاپۆر.
بادیة، صحراء، قفر	Desert	(دیزەرت) بیابان، ئاران، چۆڵەوانی، چۆڵ.
بادیات الزهر	Phaenerogame	ڕووەکە گوڵدارەکان، ئەو ڕووەکانەن کە ڕەگ و قەدو گەڵا و گوڵیان هەیە وەکو زۆربەی ڕووەکەکان، هەڵووژەو گوڵەباخ. ئەو ڕووەکانەی کە گوڵی ئاشکرایان هەیە.
بادرة	Seedling	چەکەرە، چەکەرە کردن، چووز، بنتاو، زیل دەست پێشکەری.
بادلو		(بادلۆ)، مادەیەکە تێکەڵ ئەکرێت لەگەڵ چیمەنتۆ لە نێوانی بناغەی دیواردا.
بادرة	Spear- head	سەری تیر.
بادزهر- باکزهر	Bezoar	(بیزوار) مادەیەکی ڕەقی خڕ یان هێلکەییە لە لەشی گیانداردا پەیدا ئەبێت، جاران وا ئەزانرا کە ئەم مادەیە دژی ژەهرە، (بازەهر) یان ناوی بەردێکە لە گەدەو ڕیخۆڵەی هەندێ گیانداری کاوێژکەردا پەیدا ئەبێ.
بادستر- قندس	Beaver	(بیڤەر) سەگلاو. گیاندارێکی شیردەری ئاوییە.
بادن	Corpulent	قەڵەو، تێکسمراو.
بادروج- حبق	Common bast	(کۆمۆن باسیل) ڕەیحانە، ڕێحانە.
بادزهر الخیل	Horse bezoar	بەردێکە لە گەدەی وڵاخدا پەیدا ئەبێ، گوایا دژی ژەهرە.
بادن		ئەو مێرووەی کە لەسەر گۆشت ئەژی.
بادنجان		(سنیدیۆم) گیایەکی پزیشکیی شاخاوییە گوڵێکی سپی هەیە.
باذنجان	Eggplant = aulergine	(ئێگ پلانت، بیرینجیناس)، بایەنجان، باینجان، باینجانی ڕەش، بامجان، گونی ڕووەك.
بازق		باسووق، دۆشاوی ترێ کە توندکرابێتەوە بەگەرم کردن و پارچەپارچە کرا بێت و ئاردی تێ کرابێت.
باذر، زارع	Sower	(سۆوەر) تۆوکەر.
باذروخ	Common basil	ڕیحانە، ئەسپەرەم.
باذرة	Sower machine	تۆوچێن، مەکینەی تۆوکردن، تۆو وەشاندن بە زەویدا بۆ کشتوکاڵ.
بئر	Well	(ویل) بیر.
بئر ارتوازیة	Arlesian well	(ئەرتیزیان)، بیری ئیرتوازی جۆرە بیرێکە کە هەڵئەکەنرێت ئاوەکەی لێ هەڵ ئەقوڵێت.
بارود	Gun powder	(گەن پاودەر) بارووت، تێکەڵاوی خوێی نیترات و گۆگرد و خەڵوز بۆ تەقاندنی گوللە.

بارز	Projecting = apparent	دیار، دەرکەوتوو.
بارح	Hot wind	بایەکی گەرمە.
بارحة	Yesterday	دوێنێ.
بارودة	Shot-gun	تفەنگی ڕاو، تفەنگی ساچمە، گوللە و ساچمەی پێ ئەتەقێنرێ بە هۆی بارووتەوە.
بارع	Skil ful	شارەزا، دەست سوك، کارامە.
بارجة	Battle ship	(باتل شیپ) پاپۆڕی جەنگی، کەشتی جەنگی.
باریتا	Bareta	(باریتا)، باریۆم ئۆکساید، هاڕراوەیەکی سپی‌یە بۆ دروست کردنی بۆیەی سپی و کاغەز بەکار دێت.
بارود اسود	Black gun powder	باڕووتی ڕەش.
بارود عدیم الدخان	Smakeless powder	باڕووتی بێ دووکەڵ، لە تێکەڵ کردنی نترۆسلیلۆزو ئەلکهوول و ئیسەر دروست ئەکرێت.
بارافینات	Paraffins	(پارافینس) پارافینەکان، زنجیرە ئاوێتەیەکی کیمیایین کە لە کاربۆن و هایدرۆجین پێك هاتوون تێرن بە هایدرۆجین وەکو میسان.
باری- باریة- بوریة	Strawmat	(سترومات) حەسیر.
باراتیفوئید	Paratyphoid	(پاراتیفوئید) ڕەشەگرانەتێ، جۆرێکە لە گرانەتا.
بارومتر	Baro meter	(بارۆمەتر)، بانما، پەستان پێو، پێوەری پاڵەپەستۆی هەوا، دەزگایەکە بۆ پێوانی پاڵە پەستۆی هەواو دۆزینەوەی بەرزی.
باراثایروید- جنبدرقي	Parathyroid	(پاراثایرۆید)، لوویەکە لە نزیك قوڕگەوە.
باراثیون	Parathion	(پاراثیۆن) دەرمانێکە بۆ قەلاچۆ کردنی مێروو.
باروسمة	Barosma	(باروسما) دەومەنێکی بۆن خۆشی پزیشکی‌یە.
باريء	God	خوا.
باربیري	Barberry	(باربێری)، دەومەنێکە بۆ ڕازاندنەوە یان پەرژین ئەڕوێنرێ، هەندێ جۆری هەمیشە سەوزە و هەندێکی گەڵاکانی ئەوەرێ، هەندێ جۆری لقەکانی مەیلەو ڕەش یا بنەوشەیی یان سوورە.
بارسیك- فرسخ نجمي	Parsec	(پارسیك)، فرسەقی ئەستێرەیی، یەکەی پێوانی دووری ئەستێرەکان، بریتی‌یە لە (١٩/٢) ملیۆن ملیۆن میل.
باريوم Ba	Barium	(باریۆم)، توخمێکی کانزایی‌یە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١٣٧) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٥٦)ە، کانزایەکی سپی زیوی‌یە ماناکەی "باریەس" واتا "قورسی" ئەگرێتەوە، خوێیەکانی بەشدارئەبن لە دروستکردنی شووشە و فیشەکە شێتەدا.
باروغراف	Barograph	(بارۆگراف)، بارۆمەتری تۆمارکەر. دەزگایەکە لە خۆیەوە پاڵەپەستۆی هەوا تۆمار ئەکات.
بارومتر معدني	Aneroid	(ئەنیرۆید) بارۆمەتری کانزایی.
باروسکوب	Baroscope	(باروسکۆب) ئامرازێکە گۆڕانی پاڵەپەستۆی هەواو، کەمبوونی کێشی تەن لە هەوادا نیشان ئەدات.
بارومتر جاف	Dry barometer	بارۆمەتری ووشك، بارۆمەتری کانزایی.
باروكة	Wig	موچاخ، قژی لەعیە.

بارافين- ثارافين	Parrafin	مادەیەکی چەوری نیمچە ڕەقە لە قەترانی خەڵوز و نەوتی سروشتی دەرئەهێنرێت بۆ خاوکردنەوەی دیواری ڕیخۆڵە، واتا دژی قەبزی، هەروەها بۆ دروست کردنی مۆم بەکاردێت، بێ بۆن و بێ تام و بێ ڕەنگە.
باراشوت	Parachute	پەراشووت.
باراكودا		(پاراکودا) جۆرە ماسی‌یەکە.
بارد الدم	Cold blooded	(کۆڵد بلۆدید) خوێن سارد، ئەو جۆرە گیاندارەیە کە پلەی گەرمی لەشی ئەگۆڕێت بە گۆڕانی پلەی گەرمی دەرەوە.
بارنج- نارجيل- جوز الهند	Coconut	گوێزی هیندی.
بارلوس		ماسی شیلان، جۆرە ماسی‌یەکە لە ئاسیاو ئەفەریقادا ئەژی.
بارض- بارضيات	Meristem	چەکەرە، سەرەتایی ئەو ڕووەکەی کە لە زەوییەوە دێتە دەرەوە.
باربتيورات	Barbiturate	(باربتیورەیتس)، ناوی کۆمەڵێکە لە ڕووەك، کۆمەڵە دەرمانێکن بۆ خەواندنو سڕکردن بەکار ئەهێنرێن.
باز- بازي	Goshawk	
هوك	Hawk	(گۆسهۆك) باز، تەرلان، باڵندەیەکی گۆشت خۆرە ڕاوی پێ ئەکرێت، جۆرە، شاباز، ئیلۆ، تەوار.
بازلت	Basalt	(بازلت، باساڵت)، مەرمەڕی ڕەش، بەردێکی ڕەقی سووتاوە. ڕادەیەکی زۆر لە ئاسن و مەگنیسیۆمی تیایە.
بازر- حابب	Seed eater	دانخۆر، تۆو خۆر.
باز مقلنس	Hooded-hawk	بازی کڵاودار.
بازلاء- بازليا	Peas	(پیس) پۆڵکە، ڕووەکێکە بەرەکەی سەوزە لە ئۆك ئەچێت ئەکرێت بە چێشت.
بازلاء البقر	French beans	لۆبیا.
باز ملكي	King hawk	شایەن، شاباز.
بازيلة	Basella	(باسیلی) گیایەکی دەشتەکی و پزیشکی‌یە لە کۆمەڵەی پاقلە، گەڵاکەی ئەکرێت بە چێشت - سلێنانەی ئەمریکی.
بازبند - دملج	Armlet	بازوبەند، بازی بەند ، بازنی قۆڵ.
بازيد	Mush room	(بازیدیەم)، جۆرێکە لە قارچك.
بازيليسق- بازيليسيك	Basilisk	(باسیلیسك، بازیلیسك)، جۆرە مارمێلکەیەکە سەرو پشتی پێستێکی بەرزی پێوەیە لە ئەمریکا ئەژی.
بازنجي	Basenje	سەگێکی ڕاوی ئەفریقی بچووکە بە دەگمەن ئەوەڕێت.
بأس	Power	هێز، زەبر.
باسقة	Stratus	(ستراتەس) هەوری سپی و ڕوون.
باسق	High	بەرز، بڵند.
باسور "بواسير"	Piles	(پایلس) پیسۆر، مایەسیری، چەند گرێیەکە لە ماسولکەی کۆم دا پەیدا ئەبێ بەهۆی کشانی بۆڕی خوێنەوە وە هەندێك جار خوێنی لێ دێت.
باسورك- باسورق		تەنگیز، چەقالە، شفشك، بایەف، شەوا شینك.
باستمرار	Continually	پەیتا پەیتا، بە بەردەوامی، پەی دەرپەی، پەستا پەستا، بێ ووچان.
باسبورت - جواز السفر	Passport	(پاسپۆرت)، گوزەر نامە، پەساپۆرت.

باسية- شجرة الزبدة		(باسيا) درەختێكە شیراوێكی لـێ دەرئەهێنرێت بـۆ مەبەستی پزیشـكی تۆوەكەیشی ئەكرێت بە جۆرێك لە كەرە.
باسطرمة	Jerked beef	باسترمە، باستورمە.
باسيلوس	Bacillus	(باسیلۆس)، جۆرە باكتریایەكە شێوەكەی لە چیلكەو گۆچان ئەچێت.
باشكير	Towel	خاولی.
باشق	Sparrow hawk	(سپارۆهۆك) واشە، بچووكترین باڵندەی گۆشت خۆرە، (باشووكە)، جۆرێكە لە هەڵۆ، بازۆری، تۆرمتە، تۆرنتە.
باص	Bus	پاس، جۆرێكی گەورەیە لە ئۆتۆمبێل.
باصرة	Eye	بینایی، چاو.
باطس- عليق	Black berry	(بلاك بێری) تووترك.
باطية	Tankard= beaker	جام، پەرداغ.
باطن اليد	Inside the hand	بەری دەست، لەپی دەست، شەپ.
باطن الركبة	Inside the knee	رەمانە، ژێر ئەژنۆ، پشت ئەژنۆ، قولایی ئەژنۆ.
باطن الارض	Bowels of the earth	ناوەوەی زەوی، ناخی زەوی.
باطني	Interior	(ئینتیریال) دەرونی.
باطون	Concrete	(بیتون) تێكەڵاوی چیمەنتۆو لم و ئاو بۆ دروست كردنی خانوو بەكاردێت.
باع	arm	باسك، باڵ، پێوەرێكە بۆ درێژی (١٦٢سم).
باعوط	Tick	ئەسپێی بەر، چنگنە، چنگە.
باغة	Celluloid	(سیلولۆید) باغە، هەندێك شتومەكی لێ دروست ئەكرێت.
باغية	Prostitute	قەحبە، سۆزانی.
بافية، كامة		(بافیا) درەختێكـی ناوچـە گەرمەكانـە تەختەكـەی قـورس و بـۆن خۆشـە رەنگێكی سووری لێ دەرئەهێنرێت.
باقة	Bunch	باخە، چەپك، تاخە، گورزە، دەسك، چكمە ساو.
باقورة	Cattle Shade	(كاتل شێد) تەویلە.
باقي	Remainder	پاشماوە، دوا ماوە، ماوەتەوە.
باقلاء برية	Wild broad bean	شۆقل، شولك، كشۆل.
باقلاء	Broad bean	(برۆدبین) پاقلە، كاكرۆس.
باقل، سعران، نشمة	Grewia	(ئەنابان) دەوەنێكە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
باكليت	Bakelite	(باكیلایت)، مادەیەكی رێسینی دەستكردە بۆ دروست كردنی پلاستیك.
باكورة- بكيرة	Early	(ئیرلی) سەرگوڵ، نۆبەرە، نوخشە، نەورەس.
باكورة الحليب	First milk	خیج.
باكة	Paca	(پاكا)، گیاندارێكی ئەمریكی قرتێنەرە.
باكاس		(پاكـاس) گیـاندارێكی شـیردەری قرتێنـەرە لـەش و سـەروچاوی گەورەیـە و گوێچكەی بچووك و پەل كورتە، نینۆكی تیژە لە ژێر زەویدا ئەژی و گیا خۆرە.
باكور		بارانی پەڵە.
باكتريا - بكتريا	Bacteria	زیندەوەرێكی رووەكیە لەشی لەیەك ئەتەم پێك هاتووە، بەچاو نابینرێت، (باكتریا).
بالة	Bale	فەردە، بەستەك، تا.

بالي	Pragged	کۆن، شڕ، پواو، فەتار.
بالنسبة		بەپێی "ڕێژەی"، بەگوێرەی، لە چاو.
بالميتين	Palmitin	ڕۆنێکە بەزۆری لە خورمادا هەیە، خوێی پاڵمیتیك ئەسید.
بالطو	Over coat	پاڵتۆ، قاپووت.
بالوعة	Sink	ئاوەڕۆ، بۆری ئاو، بەلووعە، گونج، ئاوەڕۆکە.
بالغ- بالغ في السن	Adult	(ئەدەڵت) بلووق بوون، پێ گەیشتو، هەرزەکار، قراسە، پانگ، ڕەسیدە.
بال- بالين- بالينا	whale bone	(وێڵ بۆن) (بالینا) جۆرێکە لە نەهەنگ پشتی پەڕەکەی پێوە نییە، ددانی نییە، لە جیاتی ددان مادەیەکی ڕەقی هەیە درێژییەکەی نزیکەی (٢٥) مەتر ئەبێت.
بالون	Balloon	(باڵۆون) باڵۆن.
بالالايكة	Balalaika	(بالالایکە)، ئامرازێکی مۆسیقایە لە کەمانچە ئەچێت.
باليوجين	Paleogene	پاڵیۆجین، سەرەتای بەشی سێهەمی سەردەمە جیۆلۆجییەکان.
باليوسين	Paleocene	سەردەمی تازەی پێشتر سەردەمێکی جیولۆجییە.
باليونتولوجيا	Paleontologic	(پالیۆنتۆلۆجیا)، زانستێکە باسی شێوەی ژیان ئەکات لە سەدە جیۆلۆجییە کۆنەکاندا لە ڕێگەی پاشماوەی گیاندارو ڕووەکە بوو بەردەکاندا.
بالدرين		(پالدورایین) دەرمانێکی دەستکردە دژی لەرزوتا بەکاردێت.
باليوزوي	Paleozoic	(پالیۆزۆی)، سەردەمێکی جیۆلۆجی کۆنە.
باميا، بامية	Okra	(ئۆکرا) بامێ.
بامبو	Bamboo	(بامبۆ)، تەرکەز، قامیشی هیندی، نەیژە، لەوان، حەیزەران، لەڤەن.
بان، يسر، يسار	Ben oil tree	(بان) درەختێکە ڕۆنێکی بۆنخۆشی لێدەردەهێنرێت.
	Horse radish	(هۆرس رادیش تری) درەختێکە زۆر بەرزە گەڵاکانی درێژەو ئاوێتەیە گوڵی سپی ئەگرێت، جۆرە ڕۆنێکی لێ دەرئەهێنرێ.
بانجو	Banjo	ئامرازێکی مۆسیقایە.
بانطلون	Trowsers	پانتۆڵ.
باندا	Panda	(پاندا)، باندا گیاندارێکە لە ورچ ئەچێ.
بانيان	Banian	(بانیان)، هەنجیری بەنغالی، جۆرە درەختێکی هەنجیرە لە ئاسیا ئەڕوێ لقەکانی ڕەگ دەرئەکات شیلەو توێکڵەکەی بۆ دەرمان بەکارئەهێنرێ، لە دورگەکانی هیندی ڕۆژهەڵات ئەڕوێ.
بانتوغراف - منساخ	Pantograph	(پانتۆگراف)، ڕەنووس کەر، ئامرازێکە بۆ ڕەنووس کردنی نەخشەو وێنەی نیشاندەر بە گەورەیی یان بە بچووکی.
بانيو	Bathing tub	(باثینگ تەب) بانیو، حەوزێکی لاکێشی گەورەی قووڵە ئاوی تێ ئەکرێ لە گەرماودا بۆ خۆشتن لە فەخفووری دروست کراوە.
بانسي- بانسية	Pansy	(پانسێ)، هەرجایی، گوڵێکی سێ پەلکی ڕەنگینە.
باه	Semen = sperm	مادەی نێر.
باهت	Fade	کاڵ، ڕەنگی کاڵ.
باهر	Brilliant	دڵ ڕفێن، قەشەنگ.
باهرة- صبارة	Agave	(ئەگیڤ) ڕووەکێکە لە زەمەق ئەچێت ئاوەکەی ژەهرە، سوبێر.
باهظ	Excessive	گران، قورس.

باولونيا		(پاولۆنیا) درەختێکی جوانە گوڵەکەی شینە.
باوباب	Baobab	(باوباب)، درەختێکە لە ناوچە گەرمەکانی ئەفریقا ئەڕوێ کەتەیە بە قەوارە هەر چەندە زۆر بەرز نابێتەوە، جاری وا هەیە تیرەی قەدەکەی ئەگاتە (٩) مەتر، توێکڵەکەی ریشاڵی تیایە پەت و قوماشی لێ دروست ئەکرێت، کاکڵەکەی ئەخورێت، تەختەکەی تەڕو نەرمە، قەدەکەی هەڵ ئەکۆڵرێت و ئەکرێتە قۆختە بۆ ئەوەی مرۆڤی تیا بژی.
باوندال	Poundal	(پاوندال)، یەکەی هێز.
باوند	Pound	پاوەن، پاوەند، رەتڵی ئینگلیزی، یەکەی پێوانەی کێش-(١٦)ئونس -٤٥٣/٦گرام -(١٢) ئیزرەم.
بايخ	With out taste	بێ تام.
بايريت	Pyrite	(پایریت)، کەرەسەیەکی خاوە بۆ ئاسن و گۆگرد، مەعدەنێکی زەردە.
بايسون	Bison	(بیسون)، گای ئەمریکی.
بايثون	Python	(پایثون)، جۆرە مارێکی گەورەیە.
بايراكنثا	Pyracantha	(پایراکنثا)، دەوەنێکی بچکۆلەی هەمیشە سەوزە، نزیکەی "٣" مەتر بەرز ئەبێتەوە، لقەکانی دڕکاوییە، بەرەکەی لە ترێ ئەچێت، بە شێوە هێشو بە رەنگی سوور هەموو لقەکانی داگیر ئەکات و گوڵەکەی سپییە.
باينت	Pint	(پاینت)، یەکەی پێوانەی قەوارەی شلە بریتییە لە "٥٦٨"سم^{2} -٥٧٪ی لیترێک.
بايوغرافي	Biography	(بایۆگرافی)، بەسەرهات نامە، نووسینی مێژووی ژیانی یەکێك.
بايوميتر	Biometry	(بایۆمیتەر) پێوەری ژیان.
بايولوجي - علوم الحياة	Biology	(بایۆلۆجی)، زانستی زیندەوەری، زانستی گیاندارو ڕووەك، زانستی ژیان.
بايرينويد	Pyrenaid	(پایرینۆید)، تەنێکی خڕە، لە لەشی ڕووەکی کلامیدۆمۆناسدا، فرمانەکەی کۆکردنەوەی خواردەمەنییە، پەیوەندی بە نشاستەوە هەیە.
ببايا- بباظ	Papaya	(پاپایا) جۆرە درەختێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی لە هەرمێ ئەچێت.
ببتون	Peptone	(پیپتۆن) مادەیەکی نترۆجینییە لە هەرسی پرۆتین پەیدا ئەبێ.
ببر	Tiger	(تایگەر) بەور، جۆرە پڵنگێکە لە هیندستان زێرسك و قەبرغەکانی سپیو لەشی خەت خەتاوی ڕەشە، جۆرە پڵنگێکە پێستەکەی خەت خەتە واتا میلدارە.
ببر امريكي	Ocelot	(ئۆسیلۆت) بەوری ئەمریکی.
ببسين	Pepsin	(پیپسین)، مادەیەکی لیکاوی ترشەڵۆکە لە گەدەدا ئەڕژێتە سەر خواردەمەنی پرۆتینییەوەو ئەیگۆڕێ بۆ شێوەیەکی ئاسانتر لە پێك هاتنا بۆ ئاسان کردنی کرداری هەرس.
ببغاء	Parrot	(پارۆت) تووتی، باڵندەیەکە ئەگەر گوێی لە قسە بێت دووبارەی ئەکاتەوە.
ببرية- عين الطاووس	Tiger flower	(تایگەر فلەوەر) گوڵە بەور، ڕووەکێکی سەلك دارە گوڵی هەمە جۆر ئەگرێت.
ببغاء اسود	Black parrot	تووتی ڕەش، سارۆ، شارك.
ببو	Papaw	(پاپاو) درەختێکە گوڵێکی ئەرخەوانیی هەیە، بەرێکی زەردی هەیە، ئەخورێ لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکا ئەڕوێت.
بترول	Petrol	(پیترۆل) گازۆلین، بریتییە لە تێکەڵاوێکی ئاڵۆز لە هایدرۆکاربۆنەکان و سووتەمەنیی تر.
بترولوجي	Petrology	(پیترۆلۆجی)، زانستی خوێندنی بنەڕەت و پێکهاتنی بەردەکان.

بترليوم	Petrolium	(پەترۆلیۆم) ڕۆنی بەرد، نەوتی سروشتی، ڕۆنێکی کانزاییە مەیلەو ڕەشە ئەسووتێ لە ناخی زەوییەوە دەرئەهێنرێ بۆ ڕووناک کردنەوەو گەرم کردنەوەو چەورکردنی مەکینە بەکاردێ. گازۆلین و نەوتی سپی و بەنزین و قیری لێ دەرئەهێنرێ.
بتر	Cutting off	بڕین، قرتاندن، بڕینەوەی ئەندام.
بتر، عديمات الذنب	Tailess = anura	(ئەنورەس) بێ کلکەکان، وەکوو بۆق.
بتروكيمياوي	Petro chemical	(پیترۆکیمیایی) کیمیاگەریی نەوت، ئەو پیشەسازییە کیمیاییانەی کە پەیوەندی هەیە بە نەوتی سروشتییەوە.
بتروسورس	Pterosaur	(پیترۆسۆرس) گیاندارێکی خشۆکی باڵداری قڕ تێکەوتووە.
بتشبلند	Pitch blende	(پتشبلەند) ئەو کەرەسەیەیە کە ڕادەیەکی زۆر یۆرانیۆمی تیایە، بریتییە لە ئۆکسیدی یۆرانیۆم، ڕەنگی ڕەشە بەزۆری لە کەنەداو چیکۆسلۆفاکیاو کۆنغۆ هەیە، کانزای ڕادیۆمی لێ دەرئەهێنرێت ڕەوشتی تیشک دانەوەیەکی زۆری هەیە.
بتع	Hydromel	(هایدرۆمیل) شەرابی هەنگوین.
بتلة- قعالة	Petal	(پیتاڵ)، پەڕەی گوڵ.
بتول	Vergin	کچ، کیژ، کەنیشک، گەورە کچ، ئەو کچەی کەوازی لە شووکردن هێنابێ.
بتولين	Betolene	(بەتولین) ڕۆنێکی عەترە لە درەختی (بێرچ) دەرئەهێنرێ بۆ چارەکردنی هەندێ نەخۆشی پێست.
بتولا- سندر	Betula=Birches	(بیرچ) تیروو درەختێکی جوانە تەختەکەی بە نرخە و کاغەزی لێ دروست ئەکرێ و مادەی دەباخی لێ دەرئەهێنرێت، گەڵاکەی ددانداره گوڵەکەی وردە قەدەکەی سپییە گەڵاکەی وەکو چای بەکاردێت و ئاوەکەی شیرینەو ئەکرێت بە شەراب.
بتونيا- بطونيا	Betony	(بیتۆنیا) (پاتۆنیا) گوڵە قەوان، ساڵێك یا دوو ساڵ ئەژی، گەڵاکانی سادەو هێلکەییو بەرامبەریەکن گوڵەکانی لە زۆرنایەکی دەم پان ئەچێت، بەرەنگی سپیو سوور و شین و بنەوشەیی و پەمبەیی.
بتية	Bath	بەرمیلێکی گەورەی تەختەیە، بەرمیل، حەوزی خۆشتن، بانیۆ.
بتيرانودون	Pteranodon	(پتیرانۆدۆن) گیاندارێکی خشۆکی باڵداری کەتەی قرتێکەوتووە.
بتيرة- اتان	She ass	(شی ئاس) ماکەر.
بثرة	Pimple	(پیمپڵ) تامێزك، زیپکە، قنچکە، تامێسك، پیزوکە، بەرزك، بەرزۆك، کرمژنە، خشرۆك.
بثرة شرقية	Lich mania-Tropica	کانی خورما.
بثرة العين	Pustule of eye	باپشکێو، قنچکەی چاو، سیچکە سڵاوە، ئەگەگە، بوکە، قنچکەسڵاوە.
بث - إرسال	Spreading = transmitting	ناردن، بڵاوکردنەوە.
بثينة	Hang	جۆرێکە لە بەنگ، گیایەکی دەشتەکی ژەهرینە.
بج	Chick = squab	جووجەڵەی باڵندە.
بج- قط نمر	Tiger cat	(تایگەر کات، سیرڤاڵ) پشیلە پڵنگ، پشیلە کێوییەکی بەڵەکە واتا پنکە پنکەیە.
بجرة، فتاق، فتق السرة	Hernia=Ruptune	قۆڕی، قۆڕیی ناوك.

بجع= بجعة- حوصل- سقاء= جمل الماء- ابو شلبة - ابو جراب= ابو قربة	Pelican	(پێلیکان)، قوو، سەقاقوش، باڵندەیەکی ئاوی گەورەیە دەنووکی پان و درێژە، سیکڵدانۆچکەیەکی گەورەی هەیە لە ژێر دەنووکیدا بۆ کۆکردنەوەی ماسی.
بجع اشعث	Un kempt= pelican	جۆرە سەقاقوشێکە پەڕەکەی سەری گژە.
بجل- دروين	Dourine = Try Danosoma	(ترپیانۆسۆم) جۆرە نەخۆشییەکی درمی پیسە لە فەرەنگی ئەچێت برین لە لێوی نەخۆشەکە پەیدا ئەبێت، نەخۆشییەکە تووشی وڵاخ ئەبێت بەهۆی کرمێکی باریکەوە.
بجماتيت	Pegmatite	(بیگماتیت)، بەردێکی ئاگرینە کریستاڵی کوارتز و فیڵدسپار و گرانیت و هەندێك کانزای تیایە.
بجمة- اثل	Tamarisk	(تاماریسك) دارگەز، دەوەنێکە لە سنەوبەر دەچێت.
بجم	Foolish	گێل، حۆل، گێژ.
بجونيا	Begonia	بیجۆنیا ڕووەکێکی ناوچەگەرمەکانە.
بحار	Sailor	دەریاوان.
بحتران		(سیمین کونتوا) گیایەکی پزیشکییە.
بحت	Pure	پەتی، خالیصە.
بحة الصوت	To be hoarse	دەنگ گر بوون، دەنگ گڕی.
بحث	Research	لێکۆڵینەوە.
بحر	Sea	دەریا.
بحرية	Navy	(نێڤی) هێزی دەریا، لەشکری دەریا.
بحر الشمال		دەریای باکوور.
بحر المتوسط	Media terraneansea	دەریای ناوەڕاست.
بحران	Delirium	وڕێنە، وڕێنەی نەخۆش.
بحيرة	Lake	(لێك) گۆم، گۆماو، دەریاچە، بەرەم، بارەو.
بخار	Vapour	(ستیم) (ڤاپور) هەڵم، هەڵاو، هاڵاو.
بخاق	Wolf (male)	(وولف میڵ) گورگی نێر.
بختري- غرنوقي	Stork bill	دەنووکی لەقلەق، دەرزی لووکە، ڕووەکێکە گوڵێکی پەمەیی هەیە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
بخت= بختي	Bacterian camel	(بۆگدی) ووشتری دوو دووگی خۆراسانی.
بختية- شجرة البخت- شجرة الرهبان	Glory tree	(گلۆری تری) درەختی بخت، دارو دەوەنێکە هیندییەکان تەختەکەی ئەسووتێنن لە کاتی نوێژکردندا.
بخرج	Wildcow (child)	بێچووی مانگا کێوی.
بخر	Offensive	بۆگەنی لەش. بۆندڕن.
بخر الفم	Bad breath	بۆگەنی دەم.
بخرة-بخراء	Orobusrose	(ئۆروبەس ڕۆز) گیایەکە گوڵی پەمبەیی ئەگرێت، بۆ لەوەڕیش بەکاردێت.
بخس	Dirt cheap	هەرزان.
بخص		گوانێك یا مەمکێك کە بەزەحمەت شیری لێ بێتەدەرێ.
بخصة	Eye sore	قنچکە سڵاوە، سیچکە سلاوە، دگدگە.
بخق		کەروێشکە خەو، چاو نەنوقاندن لە کاتی نووستندا.

بخورية	Boswellia	(بورسەر) بفورد.
بخور- بخورد	Incense	(ئینسینس) بفورد، مادەیەکی زەمقی‌یە بەری گیایەکە ئەگەر بسووتێنرێت بۆنێکی خۆش ئەدات.
بخور الاكراد، شمر الخنازير		(ئەندراسیۆن) بخوردی کوردی، جۆرە ڕووەکێکە ڕۆنی لێ ئەگیرێ.
بخور مريم	Cyclamen	(سایکلامین) چنگی، پەنجەی مەریەم، جۆرە گیایەکە گوڵێکی جوانی هەیە.
بخيل	Miser	رژد، بەخیل، چرویك، قەلس، چرووك.
بدائي	Primitive	سەرەتایی.
بدال	Money changer	سەڕاف، پارەگۆڕەر.
بدالة	Changer	گۆڕەر، بگۆڕ.
بداة- كماة	Truffle	(ترەڤل) دوومەلان.
بدانة	Corpulence	قەڵەوی، تێك سمڕاوی.
بداهة	Intuilion	زوو تێ گەیشتن.
بداية	Beginning	سەرەتا، دەمەدەم.
بداية التوريق		سنوورچە، تازە دەرکردنی گەڵا لە لایەن درەخت و گژوگیاوە.
بداية الثلج		پڕووشە، سەرەتای بەفر.
بدح	Wildfig	هەنجیرە کێویلە، درەختێکی دەشتەکی‌یە لە قەراغی باخ و جادەکان ئەروێنرێت بۆ ڕازاندنەوە و بەرهەڵستی ڕەشەبا.
بدرانج- دمع ايوب	Jobs tears	فرمێسکی ئەیوب، گیایەکە بەرەکەی سپی لە موروو دەچێت، دەکرێت بە تەزبیح.
بدر	Foll moon	هەیڤ، مانگی چواردەشەو.
بدري		بارانی پەڵە.
بدسكان	Parkinsonia	(پارکینسۆنیا) دەوەنێکە گوڵێکی زەردی بۆن خۆش ئەگرێت.
بدقة	Minutely = accurately	بەووردی.
بدلاً عن	Instead of	لە جیاتی، لەبری، لە بریتی.
بدغة	Slow worm	(سلۆزرم) جۆرە مارمێلکەیەکە لەشی لوولەیی‌یەو پەلی نی‌یە، لەمار ئەچێت ژەهری نی‌یە بەشەو ئەگەڕێت مێش و مەگەز ئەخوات.
بدلة	Suit of clothes	قاتە جل.
بدن	Body	تەن، لەش، جەستە.
بدن- وعل	Ibex=wildgoat	(ئایبیکس) بزنەکێوی.
بدو	Nomads	سارا، بیاوان، کۆچەر، دەشتەکی.
بدوي	Nomad	کۆچەری، بیاوانی، دەشتەکی.
بدون انقطاع	Incessantly	بێ بڕانەوە، بێ دوایی، پەی دەرپەی.
بدون نهاية	Endless	بێ بڕانەوە، بێ کۆتایی.
بدون لب	Hollow	پووچ، پووت.
بدين	Corpulent	زەلام، تێکسمڕاو، بۆشناخ، کەتە، قەڵەو.
بديان	Illicium	(بادیان) داروەوەنێکە بەرەکەی دەنکی بادەمی‌ی سپی بۆن خۆشی تیایە.
بدين قصير	Short stout	خڕپن، خڕپیلانە.
بديهي	Intuition	ئاشکرا، بەڵگەنەویست.

بديهية	Axiom	(ئەكسيۆم) بەڵگە نەویست، کردارێکی ماتماتیکی‌یە بەبێ بەڵگە ئەسەلمێنرێت.
بذار	Sowing	تۆو چاندن، داچاندن.
بذارة	Sower	(سۆوەر) ئامرازی تۆوچاندن.
بذج- حمل	Lamb	(لامپ) بەرخ.
بذرة	Seed	تۆو، دەنك.
بذرة جافة	Dry seed	تۆوی ووشك، ووشكە تۆو.
بذرة طرية	Wet seed	تۆوی تەڕ، تەڕە تۆو.
بذرة عذراء	Virgin seed	باتۆو، تۆوی دروست بوو بەبێ جووت گرتن.
بذر	Sowing	(سۆوینك) تۆوكردن، تۆوچاندن.
بذر قطونا	Flea wort	ئەسپەنەر، ئەسپەرزە.
بذريات	Seed bearers = spermatophyto	تۆوەکی‌یەکان، تۆودارەکان، کۆمەڵێکن لە رووەك تۆویان هەیە.
بذل	Spending	بەخشین.
بذيء	Unclean	پیسی.
بر- برة- حنطة	Wheat	گەنم، نانی جۆ.
بر	Land	(لاند) زەوی، دەشت، بووم، ووشکانی.
برء	Recovery	چاك بوونەوە.
براءة ذمة	Innocence = acquittance	گەردن ئازادی، پاکانەی ئەستۆ.
براءة الاختراع	License	(پانینت) بڕوانامەی داهێنان، بڕوانامەیەکە مـیری ئـەی بەخشێت بەو کەسانەی شتی تازە دائەهێنن.
برائل	Hackel	(هاکل) پەڕی دەوری ملی باڵندە.
براد	Fitter	(فیتەر). ئەو کەسەی ئیش لە ئامرازی ئاسندا دەکات.
براندي	Brandy	(برەندی)، جۆرێکە لە مەی‌ی ترێ.
براك- خرمان	Garfish	(گارفیش) ماسی‌یەکی لمۆز درێژە.
براكيكتين		(براکیکیتۆن) درەختێکە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
براسيوديميوم	Praseodymium	(پراسیۆدیمیۆم) توخمێکی کیمیاگەری‌یە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی "١٤٠/٩"و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکـەی "٥٩"یـە، کانزایەکە ڕەنگەکـەی زەردێکـی کاڵـە، ماناکـەی "براسـیۆس دایدیمـۆس" واتـە "بـرای سـەوز" ئەگرێتـەوە. نیشانەکەی (Pr)ە.
برام		(تارسۆنیمید) مێرووی‌یەکی سوودبەخشە.
براميسيوم	Paramecium	(پەرامیسێوم)، گیاندارێکی سەرەتایی یەك خانەیی‌یە لە ئاوو شوێنی شێ دارا ئەژی.
براميس- ابراميس	Bream	(برییم) جۆرە ماسی‌یەکە.
برباريس-انبرباريس- عود الريح	Barberry	(بـاربێری، بێربـێرس)، دەوەنێکـە قەدەکـەی خۆڵەمێشـی و دڕکاوی‌یـە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی شۆڕی زەردی بۆن تیژە، بەرەکەی خـڕو سورە، دەرمانی لێ دەرئەهێنرێ - زریشك
بربري	Beriberi	(بیری بیری)، نەخۆشی‌یەکی پێستە لـە کـەمی ڤیتـامین "B"یـەوە ئـەبێ، بریتی‌یە لە ئاوسانی دەمارو ئیفلیجی‌ی ماسوولکەو نەمانی هەست.
بربارة- جرجير البر	Trickle mustard	(تریکل مەستارد) ڕووەکی خەرتەلە.

بريال- دب امريكي	American bear	(باريبالْ) وورچي ئەمريكي.
برين	Akind of dates	جۆرێكە لە خورما.
بريين	Purslane	(پۆرسلێن) پەڵپينە.
بربختي- حرباء	Chameleon	(جاميليون) خۆرپەرست، تپ تپە.
بربخ	Culvert	(كەڵڤێرت) (ئيپيديديميس) بربتي‌يە لە بۆرييەكي پێچاو پێچ كە ئاوي نێر لە گونەوە ئەبات بۆ توورەكەي ئاوي نێر، بۆري گون.
بربشكة، آذان الدب	Verbascum	(ڤێرباسكە) گوێ وورچە، ڕووەكێكي ناوچە گەرمەكانە بۆ ئازاري جومگە و چاو بەكاردێ و زۆر ژەهرە.
بربرين	Berbarine	(بەربەرين) (ڤێربينـا) مادەيەكـە لـە توێكڵـي داري "برباريسـي" دەردێ بـۆ بەهێزكردني بۆري خوێن و تەوژمي خوێن بەكارئەهێنرێت.
بربيرز		جۆرێكە لە نەخۆشي ئيفليجي لە هيندستان بڵاوئەبێتەوە.
بربط - مزهر	Lute	تەمووره، جۆرێكە لە عوود.
بربط		جۆره ماسي‌يەكە.
بربور		بروێش.
بربور	Red mullet	جۆره ماسي‌يەكە لە مارماسي ئەچێت.
برت	Pruning shears	(بێڵ هۆك، هيدگ بێڵ) چەقۆي درەخت هەڵپاچين.
برة	Caryopsis	(كاريوبسيس) جۆره بەرێكە توێكڵەكەي نووساوه بە توێكڵي تۆومكـەوه. وەك گەنم و جۆ.
برتقال- برتقان- بردقان= جنة	Common orange	(كۆمۆن ئۆرانج) پرتەقاڵ، درەختێكە، خۆشترين بەره، ئەخورێت و ئەكرێت بەشەربەت و مەي.
برتقال حلو	Sweet orange	پرتەقاڵي شيرين، ليمۆي شيرين.
برتقال مر	Bitter orange	نارنج - درەختێكە لە كۆمەڵەي پرتەقاڵ بەرەكەي كەمێك تاڵە.
برتريين		(پيرتـەريين)، دەرمانێكە لە ڕووەكي (پێرتـێرم) دەرئەهێنرێت دژي مێـش و مەگەز بەكاردێت.
برترم		(پێتـێرم) ڕووەكێكـە دەرمـاني (پيرتـەريين)ي لـێ دەرئـەهێنرێت كـە دژي مێش و مەگەز بەكاردێت.
برثن- براثن	Claw	"كلۆ" چنگ، چڕنووك، مێخ، نينۆك، ڕنۆك.
برج	Tower	كەلوو، بورج (تاوەر)، قونگره، قولله، بارو، قەڵات يان خانوويەكي بەرزه لە شێوەيەكي چوار گۆشە يان خڕه، ساختمانێكي بەرز.
برج	Constellation	(كۆنستيلێشن) كەلوو، كۆمەڵە ئەستێرەيەك لە وێنەي شتومەك دا.
برج الثور	Taurus (bull)	(تاوروس) كەلووي گا، بورجي گا.
برج الحمل	Aries (ram)	(ئاريس) كەلووي بەرخ، بورجي بەرخ.
برج الجوزاء- برج التوامان	Gemini (Twins)	(توينس) كەلووي دوو هاوزا، بورجي دوو هاوزا، كەلووي ئاسمان "جوزاء" ئەستێرەيەكي دووري بەرزه.
برج السرطان	Cancer (crab)	(كانسەر)، كەلووي قرژاڵ، بورجي قرژاڵ.
برج الاسد - برج الليث	Leo (lion)	(ليۆ) كەلووي شێر، بورجي شێر.
برج العذراء- برج السنبلة	Virgo	(ڤيرگۆ) كەلووي گوڵە جۆ يا گەنم، بورجي كەنيشك.
برج الميزان	Libra (balance)	(ليبرا) كەلووي تەرازوو، بورجي تەرازوو.

برج العقرب	Scorpio (scorpion)	(سكۆرپیۆ) کەلووی دوپشك، بورجی دووپشك. ئاپان، جووتەی هەنجیران.
برج القوس	Archer	(ئەرچەر) کەلووی کەوان، بورجی کەوان.
برج الجدي	Capricornus (goat)	(گۆت) کەلووی کارژۆڵە، بورجی کارژۆڵە.
برج الدلو	Aquarius (water bearen)	(ئەکواریس) کەلووی دۆلکە، بورجی دۆلکە.
برج الحوت	Pisces (fishes)	(پیسیس) کەلووی نەهەنگ، بورجی نەهەنگ - بورجی ماسی.
برج العجوز		کەلووی پیرێژن، بورجی پیرێژن.
برج التبريد		کەلووی ساردکردنەوە.
برج الكبش		بورجی بەران.
برج الاسلاك الكهربائية		کەلووی تەلی کارەبا.
برج الرامي	Sagittaris = archer	کەلووی تیرئەنداز، بورجی تیرئەنداز، کەلووی تیرهاوێژ، بورجی تیر هاوێژ.
برج السنبلة	Virgo	کەلووی هێشوو.
برج كوكبة		کەلووی ئەستێرە.
برجمة	Knuckle	(کنەگل) جومگە. گرێی پەنجە.
برجيرون		(بەرچیرۆن)، جۆرێکە لە ئەسپ.
برجية- زنبق برونو	Lily	(برۆنوس لیلی) زەمقی برۆنۆ، جۆرێکە لە ڕووەکی زەمق.
برجام- برجيم		پەرچدانەوە.
برجاموت	Bergamot	(بیرگاموت) جۆرێکە لە پرتەقاڵ ڕۆن لە توێکڵی بەرەکەی دەرئەهێنرێ بۆ دروست کردنی عەتر.
برجد		جاجم، جل و بەرگی ئەستوری هێڵدار.
برج التقطير التجزيئي		کەلووی دڵۆپاندنی پارچە پارچەکردن.
برجيس		ئەستێرەیەکی گەرۆکە.
برجال	Compasses	پرگاڵ.
برجة	She camel	ووشتری مێ.
برد	Coldness	سەرما، ساردی، سۆڵە، تووش.
برد	Hail	(هایل) (هێڵ) تەرزە، تەزرە، تەیرۆك.
برد شديد		سەرمای سەخت، بادەوە، تووش، سەرماو سۆڵە.
برد	Fitting	باریك کردن و تەنك کردنەوەی ئاسن بەبڕبەند.
برداء= ملاريا	Malaria	لەرزوتا یان تۆف و سەرمای سەخت.
بردي= بابير- بابيروس	Papyrus	(پاپیرۆس)، تەرکە، قەرەم. ڕووەکێکی ئاوییە لە قامیش ئەچێت، لاسکێکی بەیەکاچووی هەیە، توێکڵەکەی بۆ نووسین بەکارئەهێنرێ، گوڵەکانیشی بچووك وتێك ئاڵاوون.
برد قوش بريّ - مرد توش	Wild marjoram	(وایلد مارجورام) ڕووەکێکی بۆن خۆشە لە هاویندا گوڵ ئەکات بەشێوەی بەهارات بەکاردێت - مەرزنگوش.
برذعة	Pack sadle	کورتان، پالان، کۆپان.
برذون	Draft horse	(پاك هۆرس) بارگیر، ئێستری بار (هێنی).
برزخ	Isthmus	تەنگە زەوی، پارچە زەوییەکی تەسکە کەوتۆتە نێوانی دوو دەریاوە.
برسية	Gnaphalium	(گنافالیۆم) پێ پشیلە گیایەکە گەڵاکەی بچووکە و تیژە مووی پێوەیە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشوی سپی و سورە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

برسيم	Clover	(کلۆڤەر) دانۆك، وێنجە، بارێزە، سێ پەرە، (ئەلفا ئەلفا) گیادانك.
برساء	Persea	(میمۆسۆیس) درەختێکی رازاندنەوەیە گوڵی سپی یان زەرد ئەگرێ.
برس		درەختێکی وڵاتە گەرمەکانە زەمقی لێ دەرئەهێنرێت.
برس- قطن	Cotton	(کۆتن) لۆکە.
برسام- ذات الجنب	Pleurisy	(پلووریس) نەخۆشییەکە تووشی پەردەی سی ئەبێت، برك، ئاوسانی پەردەی سی، ئاوسانی پەردەی نێوانی جگەرو دڵ.
برساء هيندي- قشدة هندية		(بوکول تری) درەختێکە بەرەکەی لە پرتەقاڵ ئەچێت و مەیلەو ڕەشە و ئەخورێت و قەدەکەی زەمقی لێ دەردێت.
برستاتة- بروستات	Prostate	(پرۆستات) لوویەکە دەوری بۆری میزە ڕۆیداوە لە ژێر میزەڵانەوە، شلەیەك دەرئەدات و تێکەڵی ئاوی پیاوی ئەکات.
برسوم- قصب السكر	Sugarcane	(سوگرکێن) قامیشی شەکر.
برش	Door mat	(دۆرمات) کومباری قاچ سڕین.
برش		پەڵەیەکی سپییە لە بێخی نینۆك پەیدا ئەبێ، پەڵەی سەر پێست.
برشت	Soft boiled	برشت، دەڵەمە، نیوە برژاو، هێلکەی نیوە برژاو.
برشام	Wafer	(وێفەر) هەویری لکاندن.
برشام "مسمار"	Rivet	(رایڤێت) بزماری پەرچ دراو، بزماری پەرچ.
برشان	Spotted	پەڵەپەڵە، پنکە پنکە، بەڵەك، شل.
برص	Leprosy	(لیپروسی) گولی، ئاڵە، بەڵەکی، نەخۆشییەکی درمییە گرێ پەیدا ئەکات لە سەر پێست و دەم و چاو، وە لە دواییدا ئەیکات بە برین، وە دەست و پەل و دەم و چاوی نەخۆشەکە ناشرین ئەکات.
برص الجدار	Wall gecko	(وۆل جیکۆ) شەوگەرد.
برص	Al bino	نەبوونی ڕەنگ لە پێستدا.
برطام	Lip thick	(لیپ ثیك) لچی ئەستوور.
برطم		(ئەکالیفا) درەختێکە چەند لقێکی لە زەوییەوە لێ دێتە دەرەوە، بەرز ئەبنەوەو گەڵاکەی تەنکە، بەرەکەی درێژکۆلەیەو نەرمە و ئەخورێ.
برطوم	Stop plank	(ستۆپ پلانك) نیرگە، نیرگەی دارڕای سەربان.
برعان	Roach	جۆرە ماسییەکی رووباری و دەریاییە، پێستی سەوزو ژێر سکی سپییە.
برعم	Bud	گۆیکە، چرۆ، خونچە، پاژە ڕەمز، پۆخ.
برعم زهري	Floral bud	خونچە، گۆیکەی گوڵ.
برعم ورقي	Leaf bud	چرۆ، گۆیکە، گۆبیتە، گۆیکەی گەڵا.
برعم الذوق	Taste bud	گۆیکەی چەشتن، مەمیلەی چەشتن.
برعم غير متفتح		گۆیکەی نەپشکوتوو، غونچەی نەکراوە، پوخ.
برعم نهائي- برعم طرفي	Terminal bud	(تێرمینال بەد) گۆیکەی سەر چڵ، گۆیکەی پۆپە.
برعم مختلط	Mixed bud	گۆیکەی تێکەڵاو.
برعم جانبي "ابطي"	Axillary bud	گۆیکەی لاتەنیشت، گۆیکە باخەڵ.
برعم عرضي	Accidental bud	گۆیکەی لابەلا.
برعم حرشفي	Scale bud	(سکۆیمەس بەد) گۆیکەی تونێکڵ دار.
برعم دائري	Circylar bud	گۆیکەی بازنەیی.

برغموت- ليمون اضاليا	Bergamot	(بیرگاموت) جۆرێکە لە درەختی پرتەقاڵ.
برغن- برغز	Wild cow (child)	بەچکەی مانگا کێوی.
برغل	Bruised wheat	ساوەر، ساوار.
برغل ناعم	Soft bruised wheat	پیرخەنیلە، سندك، پەتلە.
برغوث	Flea	(فلی) کێچ، گەستنەکەی خورو پەیدا ئەکا جاری وا هەیە نەخۆشی سنتان "طاعون" بلاوئەکاتەوە.
برغوث البحر	Shrimp	(شریمپ) ڕۆبیان، کێچی دەریا.
برغوث الرمل	Sand flea	کێچی لم، لە کەناری دەریاکاندا ئەژی.
برغوث الماء	Water flea	(ۆتەر فلی) جۆرە کێچێکی ئاوییە لەلایەن ماسییەوە ئەخورێت.
برغي	Screw	(سکروو) جەر، بورغو.
برغشة	Mosquito	(مۆسکیتۆ) مێشوولە.
برغش	Gnats	(گناتس) جۆرێکە لە مێشوولە، شەوسووتکە، پەخشە، ئاخۆرە، پیشوو کورك، مێشوولەی وورد.
برغش الخيل	Horses gnat	مێشی وولاخ.
برقة		(باربیس) جۆرێکە لە قارچك ئەخورێت.
برق- برقية	Lightning	(لایتنینگ) بروسکە، تریشقە، چەخماخە، بەتاڵکردنەوەی کارەبا ڕووناکی لە ئاسماندا پەیدا ئەکات.
برقية لاسلكية	Telegram	(تیلیگرام) بروسکەی بێ تەل.
برقع	Veil	پەچە، ڕووپۆش، تارا، سەرپۆش.
برقوق	Plum	(پلەم، پرۆن) هەلوژە، ترقە، ئارژەنگ، هەلوژەی ووردی زەرد، هەرمێ لۆچکێنە، خێخك.
برقوق جبلي	Mountain plum	بەلاڵووك.
برقش- شرشور	Finch=bishop bird	(فینچ) باڵندەیەکی بچووکی دەنگ خۆشە پەرەکەی ڕەنگینە.
برقو		نەخۆشییەکی تایبەتییە لە ئوسترالیا بلاو ئەبێتەوە، نیشانەکەی دڵ تێکەڵ هاتن و ڕشانەوەیە.
برقوق عربي- برقوق بري	Spondias	(سپوندیاس) چەقالە، شفشك، هەلوژە کێویلە.
برك	Sailing boat	کەشتیی سێ ستوونیی چارۆکەیی.
برك اسنة	Stag nation	زۆنگ، زەلکاو، زۆنگاوی بۆگەن.
بركان	Volcano	(ڤۆلکانۆ)، چیا یا کێوی ئاگرین، بورکان.
بركة- خضاري	Mallard	(مالارد) مراوی کێوی.
بركة	Pool	(پوول) گولاو، گۆماو، گۆم، ئەستێرك، چالاو، پەنگاو، ئەستێل، ئاوگێر.
بركار	Compasses	پەرگال، پرگال، پەرگار.
بركليوم	Bekelium	نیشانەکەی (BK) (بێرکلیۆم) توخمێکی کیمیاگەری تیشك دەرەوەیە کێشی ئەتۆمییەکەی "٢٤٧" یان "٢٤٥"ە و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٩٧) کانزایەکی دەستکردە، ناوەکەی لە ووشەی "برکلی"، کالیفۆرنیا وەرگیراوە.
بركلورات	Perchlorate	(پێرکلۆرەیت)، خوێی پەرکلۆریك ئەسید.
بركيورس- اكاري		(بارکیورس) جۆرێکە لە مەیمون.
بركان خامد	Quiet = silent volcano	بورکانی خامۆش.

بركية	Parkia	(پاركيا) جۆرێكه له ڕووەك، گوڵەكەی سووره و بەرەكەی لە فاسوولیا ئەچێت و درێژە، دەنكەكەی وەك قاوە بەكار دێت.
برلمان	Parliament	(پارلیمینت)، پەرلەمان، ئەنجومەنی نوێنەران.
برلون		(پەرلۆن)، جۆره قوماشێكه له نایلۆن ئەچێت هەر چەندە وەك نایلۆن بەرگە ناگرێت.
برمائي- برمائيات- قازب	Amphibian	(ئەمفیبیان) تەڕو ووشكی، گیانداری تەڕو ووشكی وەكوو بۆق.
برموتايت	Permutit	(پیرمۆتایت)، دەرمانێكە بۆ لابردنی ناسازی ئاو.
برميل	Barrel	(باریل)، بۆشكە، بەرمیل، پیپ، چەڵەنگ، واریل، كەمۆڵە.
برم	To twist	بادان، جەڕاندن.
برمنكنات	Per manganate	(پیرمەنگەنەیت)، خوێی پیرمەنگەنیك ئەسید، مادەیەكی ئۆكسید كەرە.
برمائي عديم الاطراف	Amphiloia with out legs	گیاندارێكی تەڕو ووشكیی بێ قاچە.
برموس- خنفساء كاتبة- نضارية الكرمة	Anomala vitis = eumolpus vitis	(برۆمیۆس) قالۆنچەیەكی بچووكە زیان بە درەختی مێو ئەگەیەنێت.
برموق	Anemone	گوڵاڵە، گوڵە نیسان، گوڵە مێلاقە = گوڵاڵە سوورە.
برمودية		(ئایدگراس) ڕووەكێكە قەدی ژێر زەوی هەیە.
برمائية		ئۆتۆمبێلی تەڕو ووشكی، جۆرە ئۆتۆمبێلێكە توانای هەیە بە ئاوو زەویشدا بڕوات.
برم	Restlessness	وەڕس، بێزاری.
برميل الخبز	Barrel of bread	نانگێن.
برمي	Permian	(پیرمی) سەردەمێكی جیۆلۆجی كۆنە.
برنق- برنج		(ئیمبیلیا) ڕووەكێكی دەشتەكی و كشتوكاڵییە، گوڵەكەی هێشوویی‌یەو بەرەكەی ئەخورێت و ئەكرێت بە مرەبا.
برنق	Bronco	(برونكو)، جۆرە ئەسپێكی ئەمریكیی گرگنە (بچووكە) زۆر ماڵی نەبووە.
برنيطة	Hat	كڵاو، شەفقە، شەپقە.
برنس- برنص	Burnoox = burnous	برنووس، خاولی گەرماو كەقۆچكەی پێوە بێت، جبە، كەوا، باڵا پۆش.
برني	Chicken	(كۆكریل) فروج، كەڵەشێری بچووك.
برنية	Earthen ware	كوپە.
برنقيل	Barnacle	(بارناكل)، گیاندارێكی دەریایی توێكڵ دارە قاچەكانی بڕژانگ دارن بە بەردەوە ئەنووسێت.
برنوف - طباق البراغيث	Flea bane	(لیدبیس گلۆفیس) شاهبانج، شابان، گیایەكی دەشتەكی و پزیشكی‌یە.
برنيق- فرس النهر	Hippopotamus	ئەسپی ئاوی، ماینی ئاوی، گیاندارێكی كەتەی سەر زلە قاچ و كلكی كورتە، چوار سمی هەیە لە ڕووباردا ئەژی.
برنيق	Varnish	وەرنیش.
برنتية	Wild goose	قازی كێوی.
برنوف - شاهبانج	Flea bane	شابانە، وەنەوشە سەگانە.
برنامج	Program	(پرۆگرام)، بەرنامە.
برنج	Bronze	زەرد، مسی زەرد، دارشتەی مس و توتیا.
برهام	Albizzia	(ئەلبیزیا)، درەختی نوێنمەك.

برمة	Moment	سات، دەمێکی کەم.
برهان	Proof	سەلماندن، بەلسا، پاژە، بەڵگە، لە بەڵگەو یاساوە.
برهلة	Perihelion	(پیریهیلیۆن) نزیکترین شوێنی ئەستێرەی گەڕۆکە لە خۆرەوە.
برهان - فرفر	Gallinule	(گالینیول، پورفیریو)، باڵندەیەکی ئاوی شینی مەیلەو بنەوشەییە دەنوك‌و قاچی سوورە.
بروز	Projection	چوکڵە، بەرزایی.
بروش	Brooch	(برووچ) دەرزی سنجاق، دەرزیلە.
برونز- برونس	Bronze	(برونز) تونج، توج، زەرد، تێکەڵاوێکە لە مس و تەنەکە بۆ دروست کردنی زەنگ و پەیکەر بەکاردێت.
برواق- بروق- سریش	Asphodel	(ئەسفودیل) ڕووەکێکی قەد درێژە گوڵی زۆرە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
بروتوزوا	Protozoa	(پرۆتۆزووا)، گیاندارە یەك خانەییەکان.
برواز	Frame	پەراوێز، چوارچێوە، چەمەرە.
بروتيوس		(پروتیوس)، گیاندارێکی تەڕ و ووشکییە.
بروفيسور	Professor	"پروفیسور". مامۆستای زانکۆ.
بروك	To knee down	چۆك دادان، لەسەر ئەژنۆ وەستان.
بروثرومبين	Prothrombin	(پروثرومبین) مادەیەکە لە خوێنا یارمەتی مەیینی خوێن ئەدات.
بروتوثلازم	Protoplasm	(پرۆتۆپلازم) یەکەم مادەی ژیان، مادەی زیندوو.
بروجكتور	Prpjector	(پروجیکتۆر)، مەکینەی سینەما.
بروتاكتينيوم Pa	Protactinium	(پروتاکتینیۆم) توخمێکی کیمیاگەری تیشکدەرەوەیە کێشی ئەتۆمییەکەی (٢٣١)و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٩١) کانزایەکە ڕەنگێکی خۆڵەمێشی هەیە ماناکەی "پروتوس ئەکتینیۆم" واتا "تیشکی یەکەم" ئەگرێتەوە.
بروق		ڕووەکێکە لە کۆمەڵی (زەمەق) گوڵەکەی سپی یا مێخەکی یان زەردە.
برونتصور	Brontosaurus	(برونتسۆرەس) گیاندارێکی خشۆکی کەتەی قڕتن کەوتووە.
برومثيوم Pm	Promethium	(پرۆمیثیۆم) توخمێکی کیمیاگەری کانزایە کێشی ئەتۆمییەکەی (١٤٧) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٦١). ماناکەی (پرۆمثیوس) خوداوەندی ئەغریقییە کۆنەکان ئەگرێتەوە.
برودة	Coldness	ساردی، ساردایی، لەرز، سەرما.
برودة الدم		خوێن ساردی.
بروفة	Proof	پڕاوە، پەراوەی جل.
بروجستيرون	Progesterone	(پرۆجستین) ئەو هۆرمۆنەیە کە منداڵدان ئامادە ئەکات بۆ هاتنی گەرای چاکرلو.
برونشيت- نزلة شعبية	Bron chitis	(برۆنشیتیس) ئاوسانی بۆری هەوا لە سنگدا، نەخۆشی تەنگە نەفەسی.
بروبيلين- بروبين	Propylene	(پرۆپیلین، پرۆپین) هایدرۆکاربۆنێکی ئۆلیفینی گازییە زوو گڕ ئەگرێت.
بروميد	Bromide	(برۆمید) خوێیەکە لە برۆمین و کانزا، خوێی هایدرۆبرۆمیك ئەسید، بۆ مەبەستی وێنەگرتن و دەرمان بەکاردێت.
بروة الصابون	Soap remnant	بنیسکە سابوون.
بروتين	Protein	(پرۆتین) مادەیەکی ئۆرگانیکی ئاڵۆزە، کاربۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجین و نایترۆجینی تیایە، لە شیرو هێلکەو گۆشتدا هەیە.
بروتانوبيا	Protanopia	پرۆتانۆپیا، ڕەنگ کوێری، ئەو کەسە ڕەنگی سور نابینێت.

بروتون	Proton	(پرۆتۆن) پارچەیەکە لە ناوکی ئەتۆمی هەموو توخمێکدا هەیە، کارەبای گەرمی لەسەرە کێشەکەی (١٨٤٠) ئەوەندەی کێشی ئەلەکترۆنە.
بروبان	Propane	(پرۆپان) گازێکی بێ ڕەنگە لە هایدرۆجین و کاربۆن پێکهاتووە، سێ ئەتۆم کاربۆن و هەشت ئەتۆم هایدرۆجینی تیایە، بۆ سوتەمەنی بەکاردێت.
بروتين نووي	Nucleoprotien	(نیوکلیك پرۆتین) پرۆتینی ناووکی.
بروتوبلاست	Protoplast	(پرۆتۆپلاست)، پرۆتۆپلازمی ناوەوەی خانە.
بروسين		(برۆسین) ئاوێتەیەکی قلْیەیی ژەهرە لە گوێزی ڕشانەوە دەرئەهێنرێت.
بروكامبيوم	Procambium	(پرۆکامبیۆم)، کامبیۆمی سەرەتایی.
بروم Br	Bromine	(برۆمین)، توخمێکی ساکاییناکانزایە بەشێوەی شلەیەکی سووری ژەهری بۆگەن، ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٣٥)ەو کێشی ئەتۆمییەکەی (٧٩/٩)یە ناوەکەی لە وشەی (برۆموس) واتا (بۆگەن) وەرگیراوە.
بروفاليه	Browallia	(برۆوالیا) ڕووەکێکە گوڵی سپی یا شین یان بنەوشەیی ئەگرێت.
بروميد الاثيل	Ethyl bromide	(ئەثیل برۆماید)، دەرمانی مێش و مەگەز.
بروستات	Prostate	(پروستەیت).
بري	Wild	کێوی، دەشتەکی، ووشکانی، کێویلە، ڕۆیل.
بريء	Exempt from = innocet	بێ تاوان، بێ گوناه.
بريد	Post	(پۆست) پۆستە، پەیك، چەپەر، بەرید.
برق	Light ning	بریسکە. بریسکانەوە، شەوقدانەوە، درەوشانەوە، ورشە.
بری	Wild= savage	(وایڵد، سافیج) گیاندار یا ڕووەکی زەوی یا کێوی یان دەشتەکی.
بريتون	Peritoneum	(پێریتۆن)، پەردەیەکی لینجی ڕوونە بۆشاییو ئەندامەکانی ناوسکی داپۆشیوە.
بريليوم Be، غلوسينيوم GL	Beryllium	(کلۆسینیۆم، بریلیۆم) توخمێکی کیمیاگەرییە کێشی ئەتۆمییەکەی (٩)یەو ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٤)ە کانزایەکی سپی زیوییە ماناکەی لە وشەیەکی کۆنەوە وەرگیراوە (بریل).
بريمة بزال	Corkscrew	(کورك سکروو) بزماری تەپەدۆر دەرهێنان.
بريمة	Gimlet	(جیملێت) سمۆ، بزماری پێچاوپێچ، ئەسکەنە.
بريسكوب	Periscope	(پریسکۆپ) دووربینی ئاسۆ، دووربینی کەشتی ژێر ئاو، جۆرە دوور بینێکە بەکاردێت بۆ بینینی شتومەك لە پشت کۆسپەوە.
بري	Sharpen	دادان، تیژکردن.
بريباتس	Peripatus	(پریپاتس)، جۆرە گیاندارێکی نەرمە قاچی بەسکیەوەیەتی.
بري بري	Beri beri	(بێری بێری)، نەخۆشییەکە لە کەمی ڤیتامین (بی-١) وە ئەبێت، کە لە توێکڵی برنج دا هەیە، لە نیشانەکانی ئاوسانی قاچ و قۆڵ و دەم و چاوە، هەروەها ئازاری ماسوولکەو پشێوی دڵ و ئیفلیجییە.
بريزة- قصفة		(بریزا) گیایەکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی دەغڵودان.
بريس		(باریس) جۆرێکە لە مۆرانەی ڕووەك.
بريصة	Lizard	مارمێلکە.
بز		(لووتوو) جۆرە ماسییەکە.
بزّ	Clothes	کوتاڵی لۆکەو کەتان.

بزْ	Breast= Chest	گوان، مەمك.
بزاة		(ئەكسيپيتريس) كۆمەڵەی هەڵۆ، بریتی‌یە لە بازو واشە.
بزة		(زیگاینا) مێروویەكی زیان بەخشە بە ڕووەك.
بزاز	Cloth merchant = draper	بازرگان، كوتاڵ فرۆش.
بزاز العذراء		(كاسیدۆنی) گیایەكی جوانە.
بزاق	Snail= Slugs	(سنێل، سلەگس) گیاندارێكی نەرمە لە كۆمەڵەی شەیتانۆكە، گژوگیا ئەخوات.
بزاق الحديقة	Garden slug	شەیتانۆكەی باخچە.
بزال	Screw	(سكروو) برغو، هەتە، دارسم، بەریمە ئامڕازی داركون كردن، درەوش.
بزاليا	Peas	(پیی) پۆڵكە.
بزاليا زهرية	Flower pea	گوڵە عەتر، گوڵێكی ساڵانەیە، لە زستاندا زەردە، قەدەكەی خۆهەڵواسەرەو زبرەو تووكی هەیە، گەڵاكانی ئاوێتەیە، تەرز فرێ ئەدات بۆ خۆهەڵواسین، گوڵەكەی بۆنی عەتر ئەدات، ڕەنگی سوورو پەمبەیی و بنەوشەیی و شین و زەد و سپی هەیە، ئەبێ داری بۆ داچەقێنرێ بـۆ ئـەوەی خـۆی پـێ ڕاگـیر بكات.
بزباز الماء		جۆرە هەورێك یان گێژەڵوكەیەكە بەسەر ئاوەوە، لە ڕەحەتی ئەچێت.
بزرة	Speed	(سیید) تۆو، دەنك.
بزراء	Prolific female	ژنی شفتەژێ، منداڵی زۆربێت.
بزر القلب		جۆرە دەوەنێكـی دەشـتەكی‌یە، گـەڵاكانی كـورت و ئەسـتوورن لقـی زۆرەو گوڵەكەی لە گوڵاڵە سوورە ئەچێت، گۆپكەكەی لە گوان (مەمك) ئەچێت.
بزر - جرثومة	Germ	(جێرم). زیندەوەری سەرەتایی.
بزرنكوش	Marjoram	مرزنكوش، مرنقوش گیایـەكی تەمـەن درێـژە لقـی زۆری لـێ جیـا ئەبێتـەوە، گەڵاكانی بچووك و خڕو سەوزی مەیلەو خۆڵەمێشین، گوڵەكەی وورد و سپی‌یە، بۆن خۆشە، ئارەقەكەی ئەگیرێ و ئەكرێت بە دەرمانی بەهێزكەرو ووریاكەرەوە، هەروەها بۆ چارەسەركردنی پەڵەی نەخۆشی سوورێژە.
بزر قطونا- حشيشة البراغيث	Fleawort	(فلـی وورت) گیایـەكی پزیشـكی و پیشەسـازی‌یە لـە گـەڵاو گـوڵ و تۆوەكـەی مادەی زەمقی دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكی و پیشەسازی.
بزق	Guitar=Harp	تەموورە.
بزقة القمر	Star Jelly	(نوستۆك، ستارجێلی)، جۆرە قەوزەیەكی لینجە ئەخورێ.
بزل	Drainage	رزگاربوون لەو ئاوەی كە زیاترە لە پێویستی كشتوكاڵ بەخێراترین كات و بە ڕێگەیەكی ئابووری.
بزل- بازل- وعل	Wild goat= Ibex	(بێزوارگوت، ئایبیكس)، جۆرێكە لە بزنە كێوی، گیاندارێكە باد زەهری لێ دەرئەهێنرێ.
بزل	Puncture	(پەنكچەر)، كون كردنی شتێكی كلۆر و دەرهێنانی ئەو شلەیەی كە تیایەتی.
بزموث Bi	Bismuth	(بزمـوث) بـۆ دروسـت كردنـی دەرمـان و دارشـتەو دام و دەزگـای ڕادار بەكاردێت، توخمێكـی كیمیاگەری‌یـە كێشـی ئەتۆمی‌یەكـەی "٢٠٩"یـەو ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی "٨٣"یە ماناكەی لە ووشەی "پولندە"وە وەرگیراوە.
بزون	Cat	پشیلە، كتك، گوربە.
بزوغ		دەركەوتن، هەڵاتن.
بزيلا- بزلة- بزليا- بسله	Garden peas	(گاردن پیی) پۆڵكە.

بس- بس	Cat	(كات) پشیلە.
بساط	Carpet = rug	قاڵی، بەرە، ڕایەخ، ڕاخەر، كلیم.
بساط قطن	Carpet	كلیم.
بساری	Racoon	(باساریس) جۆرێكە لە گیانداری (ڕاكوون) شیردەرەو لەشی باریكەو سەرو كلكی پانە.
بساطة	Simplicity	سادەیی- ساكاری.
بسال		درەختێكە لە ڕۆژ هەڵاتی هیندستان ئەڕوێ، بەرەكەی بۆ دەرمانی كرم بەكارئەهێنرێ.
بسباج- حشيشة البغل	Mule wort	(هیمیونیت، میول ورت) گیا ئێستر، جۆرێكە لە ڕووەكی (فێرن).
بسبس- شوكران	Hemlock	(هیملوك) ڕووەكێكی ژەهرییە.
بسباسة - جوزبوا	Myristica	(مایریستیكا) واڵەك، درەختێكی شوێنە گەرمەكانە بەرێك ئەگرێت وەك گوێز وایە توێكڵەكەی بۆبەهارات و دەرمان بەكار ئەهێنرێت.
بسبايج- اضراس الكلب- عرقسوس	Liquorice	(كۆمۆن پۆلیپۆدی، لیكۆرس) بەلەك، ڕووەكێكی دەشتەكی و پزیشكی یە "قەدێكی قیتوكەڵایەكی ئاوێتەی لینجی هەیە".
بستان	Garden	باخ، باغچە، بێستان، بۆیان، دەحل.
بستان الكرم	Vine-yard	ڕەز، باخی مێو، باخە مێو.
بستاني	Gardner	باخەوان.
بسترة	Pasleurization	(پاستروزێشن، پەستەرە) ڕێگەی پاستوور بۆ پاك كردنەوەی شیر كە بریتییە لە كوڵاندنی شیرەكە لە قاپێكی سەر داخراودا بۆ ماوەی نیو سەعات هەتا پلەی "٦٥ی سەدی" و ساردكردنەوەی بە گورجی.
بستوقة - جرّة	Earthen = vessel	دیزە، كووپە، كووپەڵە.
بسد- مرجان	Coral	(كورال) مەرجان، شیلان.
بسر	Unripe dates	خورمای نەگەییو، زۆڵەك، سیچكە، فەریكە، هاڵە، بەرسیلە، تەرە، كاڵ، میوەی پێنەگەیشتو.
بسط- بسط الكسر	Numerator	سەرە، سەرەی كەرت.
بسطرما - قدير اللحم	Biltong	باسترمە. خواردەمەنییەكە لە گۆشت و سیر.
بسق		شیر زایین، "شیر تێزانی مەمك"، شیرزایینە مەمكەوە.
بسكويت	Biscuit	پسكیت، جۆرە شیرینییەكی ووشكە لە ئارد و شیرو شەكر دروست ئەكرێت.
بسلة- بسلي	Peas	(پییس، پیی) پۆڵكە، جۆرە ڕووەكێكە بەرەكەی لە نۆك ئەچێت سەوزە ئەكرێت بە چێشت.
بسلة حلوة	Sweet peas	پۆڵكەی شیرین.
بسلة هندية- لوبيا- قريناء	French bean	(پیگیون پی) لۆبیا - جۆرە سەوزەییەكە لە پاقلە دەچێت دەنكەكانی سپین.
بسوق		گیاندارێكی مێ كە شیر زابێتە مەمكییەوە.
بسمة	Smile	بسكە، زەردەخەنە، خەندە.
بسيسة		ئاوساجی، پەسیسە پەڵووڵە، ئاردو ڕۆن.
بسية		درەختێكە لە ئەفریقا و هیندستان ئەڕوێ، گوڵەكەی بۆنی عەتری لێ دێت.
بسيط	Simple	سادە، ئاسان، ساكار، ساویلكە.
بسيل- باسيلي	Bacillus	(باسیلوس، باسیلەس) هەر باكتریایەك لە شێوەی چڵ و چێو وانا چیلكەدا بێت.

بشاعة	Ugliness	ناشرینی، دزێوی.
بشامة		جۆرە درەختێکە بۆن خۆشە گەڵاکەی قژ رەش ئەکات، لقەکانی بۆ ددان ئاژەنین "سیواك" بەکاردێت.
بشت القرد- حامول الماء	Horn wort	(هۆرن وۆرت) گیاکەڵەی ئاوی.
بشتة- حب العصافیر	Canary grass	(فلاریس، کاناری گراس) گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵ و دان بۆ مەبەستی لەوەڕ بەکار دێت، دەنکەکەی ئەدرێت بە چۆلەکە.
بشر	Human race	(هیومان بیینگ) ئادەمیزاد، مرۆڤ، مەردوم.
بشر	Wearing	ڕووگەشی، ڕووخۆشی.
بشری- بشارة	Good news = good omen	مژدە، مزگێنی، هەواڵی خۆش.
بشرة	Epidermis	(ئیپیدیرمیس، ئیـرم) ڕووی پێست، تـوێی پێست، توێکڵی پێست، توێژاڵی سەروی پێست.
بشروش- نحام- سرخاب- بشمور	Flamingo	(فلامینگو) سوورەقاز، سوورە قولنگ، باڵندەیەکی ئاوی مل و لاق درێژە، دەنووکی چەماوەیە، لەشی پەمبەییە، توانای ئەوەی هەیە کە ملی پێچاو پێچ بکات.
بشرة داخلية	Endodermis	(ئیندۆدێرم) توێژاڵی ناوەوەی پێست.
بشرة خارجية	Ectodermis	(ئیکزۆدێرم) توێژاڵی دەرەوەی پێست.
بشع	Ugly	ناشرین، دزێو، بە ئۆك، ڕەزاقورس، ئێسك قورس.
بشكير	Towel	خاولی.
بشملة- غبيراء	Loguat	(سێرڤس بێری) یەنگی دونیا، جۆرە درەختێکە بەرێکی خۆشی هەیە.
بشنين	Water lily= lotus	(لوتەس، واتەر لیلی) لیلوپەر.
بشنة- كنب	African- millet	(ئەفریکان میلیت) کزنی ئەفەریقی، گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە هەروەها دەنکەکەی وەکوو گەنم و جۆ بەکاردێت.
بشورة- ابو الوشي		(نیمفالید) جۆرە پەپوولەیەکی زیان بەخشە بە ڕووەك و ڕەنگاو ڕەنگە.
بشير	Announcer of good news	مژدەبەر.
بشير- ابو بشير		(بیچیر) جۆرە ماسییەکە.
بصاق	Silva	(سالیڤا) تف، بەڵغەم، توگ.
بصاصة - عين	The eye	چاو.
بصة	To see	چاوپشکووتن، تەماشاکردن، بینین.
بصر	Eye sight	بینایی، دیدە، بینین، دیدەنی.
بصر		(جاماگیکاس) جۆرێکی گەورەیە لە گوێچکە ماسی.
بصري	Ocular	بە بینین.
بصريات	Optics	(ئۆپتیکس)، زانستی ڕوناکی و بینین.
بصق	Tospit	تف کردن، بەڵغەم فڕێ دان.
بصل	Onion	(ئونێون) پیاز، پیواز، پیڤاز.
بصل صغير	Small onions	خلیسکە، سیچکە پیاز، کخس.
بصل لخضر	Spring onion	تەرە پیاز.
بصلة	Bulb = onion	(بەڵب)، (ئونێون).
بصل احمر	Tripolionion	سوورە پیاز.

بصل الخنزير	Pigonion	كەڵپە، پیازە خوگانە، گلێخە.
بصل الحية- اشقيل الخريف	Autuman squill	(ئوتەمناڵ سكوێل) پیازە مارانە.
بصل الذئب	Tassel hyacinth	(تاسیل هایا كینت) پیازە گورگانە.
بصل الذهب		پیشوك.
بصل الفأر- اشقيل	Sea onion	(سی ئۆنیون) پیازی دەریا، پیازە مشكانە، پیازۆكە، قوڕاوە، جافڵقێنە، بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
بصل العفريت- كراث نبطي	Wild leek	(وایڵد لییك) پیازی دێو.
بصل الحنش	African tulip	(ئەفریكان تیولیپ) ڕووەكی پیازە مارانە ڕووەكێكی پیازییە واتە سەلكی هەیە، دوو گەڵای گەورەی هەیە و گوڵەكەی سوورە.
بصل جبلي- بصل بري	Wild onion	پیازە كێویلە.
بصلة- بصيلة	Abulb	سەلك، پیازۆكە سەلكۆكە، پیازۆلكە.
بصلة سيسائية	Medula- oblangata	(مێدولا) مەغزی لاكێشەیی.
بصمة	Stamp	(ستامپ) باسمە چاپ.
بصمة الاصابع	Finger print	باسمەی پەنجە چاپی پەنجە.
بصوة	Fire brand	پشكۆ.
بصير	Discering	چاوتیژ، بیینا، زیرەك.
بصيرة	Minds eye	ووردبینی، دووربینی، پێش بینی، بینایی، زیرەكی.
بصيرة السلاح الناري		مەگەزە.
بصيص النار	Glittering	تروسكەی ئاگر، پریشكی ئاگر.
بصيلة الشعر	Hair bulb	سەلكی موو، پیازۆلكەی موو.
بض	Haring adeticateskin	شل و مل، نەرم و نیان.
بضاعة	Goods	شتومەك، كوتاڵ، كەل و پەل، پرتاڵ، بابەت، شمەك.
بضباض، كماة	Truffle	(ترەفل) دوومەڵان.
بضع	Cut off	هەڵ دڕین، بڕین.
بضليا		دەومنێكە خێرا گەورە ئەبێ، هەمیشە سەوزە، نزیكەی "٢/٥"م بەرز ئەبێتەوە، گوڵەكانی پەمبەیی و پەڵەی پرتەقاڵیان تیایە، بەشێوەی هێشوون، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەكان ئەروێنرێت.
بطة	Duck	(دەك) مراوی، سۆنە، باریت، بۆرچین.
بط المناقع، بط وحشي	Wild duck	(وایڵد دەك، كانارد سافج) مراوی كێوی.
بطارية	Battery	(پاتری) پیل، دوو خانەی كارەبایی یان زیاتر كە پێكەوە بەسترابن، كۆمەڵە پیلێكن ووزەی كیمیایی ئەگۆڕن بۆ وزەی كارەبایی.كۆمەڵە تۆپێكە لە شوێنێكدا دائەنرێت بۆ لێدانی دوژمن بە بۆمبا.
بطارية السيارة	Battery of automobile	پاتریی ئۆتۆمبێل.
بطارية جافة	Dry battery	پیل، پاتری ووشك.
بطاطا- بطاطس- بطاطة	Potato	(پوتێتۆ) پەتاتە، كارتێنە، كرتۆپ، ڕتاخ، كرتۆپە، كارتۆل، سێڤە زەمینە، خڕكە گازوولە، پاكە پاكە.
بطاطا حلوة- بطاطس هيندي- قلقاس هندي	Sweet potato	(سویت پۆتێتو) پەتاتەی شیرین، سێوی بن ئەرز، ڕووەكێكە ئەروێنرێت، سەلكەكەی لە سەلكی پەتاتە ئەچێت و گەورەترە، هەندێكی شیرینە لە كەستانە ئەچێ.

بطاح	Steppe	تەرایی وەكو گۆم و زونگاوو زەلكاو.
بطارية كهربائية		(باتری) چەند پیلێكی كارەبایی پێكەوە ئەبەسترێ بۆ پەیدا كردنی تەوژمی كارەبا یان بۆ بەهێزكردنی كارەباكەیان.
بطاقة	Cart = ticket	(كارت) بلیت، پسووڵە.
بطانة	Lining	بەر، بەری كاڵا، پەراوێزی كەوا.
بطانة السترة	Lining of jacket	بەری چاكەت.
بطانة الفم		پێستی ناودەم.
بطانة اللحاف	Lining	متیل
بطانية	Blanket	بەتانی، پەتو.
بطانية خفيفة	Light blanket	پۆپەشمین.
بط احمر	Red duck	سووره قانگ.
بط الخضاري	Green duck	سۆنە، جۆرە مراوییەكی سەوزە.
بطالة	Unemployment	بێ ئیشی، بی كاری، بەندەواری، بێ تۆر.
بط بري	Wild duck	سۆنە، مراوی سەر سەوز.
بطباط نيلي- نيله صينية	Chinese in digo	(چاینیس ئیندیگۆ) خومی چینی گیایەكی تەمەن درێژە خومی لێدەرئەهێنرێت.
بطباط - عصا الراعي	Polygonum	(پۆلیگۆنۆم) جۆرە ڕووەكێكی ساڵانەی تەمەن درێژە ئەكرێت بە نیوەنەمك گوڵەكەی بێ كاسەو سپی یان پەمبەییە، قەدەكەی لقی زۆری لێ ئەبێتەوە، لقەكانی ڕاكشاون لەسەر زەوی.
بطح	Supination	ڕاخستن، پاڵخستن.
بطحاء	Savana= steppe	زەوی بەربەڵان.
بطروميس	Pteromys	(پتێرۆمیس) گیاندارێكی شیردەری قرتێنەرە لە كۆمەڵەی سمۆرە.
بطريش		جۆرە قالۆنچەیەكە تونێكلی قەدی ڕووەك كون ئەكات و زیانی پێ ئەگەیەنێت.
بطرشيل- بطرشين	Stole	دەسماڵ، چارۆكە، سركەیی.
بطرف العين	Twinkling of an eye	بەتیلایی چاو.
بطريق- اكتع	Penguin	(پەنگوین)، باڵندەیەكی ئاویی باڵ و لاق كورتە توانای فڕینی نییە، لە ناوچە پۆڵییە بەستووەكاندا ئەژی، پێستێك وا لە نێوانی پەنجەكانی دا، پشتی ڕەشە و سكی سپییە.
بطرخ	Fish roe	(ڕۆی) گەرای ماسی، كافیار لە ماسی سترجیون دەرئەهێنرێ.
بطريخ - حفش	Sturgeon	(سترجیون) سووره ماسی، ماسییەكی ڕووباریی سەربچووكی ناوقەد پانە، كافیاری لی دەرئەهێنرێت.
بطس		جۆرە ماسییەكە لە تاریكیدا ڕووناكی ئەداتەوە.
بطل	Glass vessel	قاپ، قاپی شووشە.
بطل	Hero	قارەمان، پاڵەوان.
بطل متبجح	Atlaunt hero	فسفس پاڵەوان.
بطلان	False hood	درۆ، ووتەیەكی ناڕاست.
بطلينوس	Limpet	(لیمپێت)، جۆرە گیاندارێكی نەرمی سەدەفدارە بە بەردی قەراغ دەریاوە ئەنووسێت، جۆرێكە لە گوێچكە ماسی.

بطم- ضراوة- قريشقه- حبة خضرة- برزق	Terebinth	(تەربینث) دارەبەن، دارقەزوان، وەن، بەن، قەزوانی دەنك گەورە، درەختێكە لە درەختی بستە ئەچێ گەلایەكی بچووكی هەیە، مادەی تەربەنتینی بنێشتی لێ دەرئەهێنرێت و بۆ مەبەستی پزیشكی و پیشەسازی بەكاردێت.
بطم شرقي- بطم مستكي- مصطكاء	Lentisk=Mastic	(لینتیسك) قەزوانی مەستەكی، مەستەكی، جۆرێكە لە دار قەزوان.
بطن	Abdomen	(ئەبدۆمێن) سك، زك، زگ، وورگ، لەمە.
بطنية القدم	Gastropoda	پی سكی، جۆرە گیاندارێكی دەریایی نەرمە، پێی بە سكی‌یەوە نووساوە، وەكو شەیتانۆكە.
بطنج، فلية	Pennyroyal	پونگە، گیایەكی بۆن خۆشە لە نەعنا ئەچێ، بەلام قەراغی گوڵەكانی سافە، گوڵەكەی شینی مەیلەو بنەوشەیی‌یە، لەگەڵ خواردنا ئەخورێت یان ئارەقەكەی ئەگیرێت بۆ دەرمان، بۆدینە، پنگ.
بطولة	Heroism	پاڵەوانی، پاڵەوانێتی، جوامێری، ئازایەتی.
بطء	Delay	هێواش، لەسەرخۆ، بەشێنەیی، سستی.
بطيء	Slow	لەسەرخۆ، هێواش، خاو، خلیچك، سست.
بطيخ	Melon	(میلۆن) گندۆرە، كاڵەك، جەبەش.
بطيخ مر	Bitter melon	تاڵك، تەحلك، كاڵەكی زرك.
بطيخ حرش	Melon	كاڵەك.
بطيخ محزز		كاڵەكی قاش قاش، گەرمەك، كاڵەكی كووز كووز.
بطيخ شوكي- مقلة القاضي	Melon thistle	(میلۆن ثیستل) جۆرە ڕووەكێكە بۆ ئارەق كردنەوەو نەخۆشی فەرمنگی بەكارئەهێنرێت.
بطيط		(كرینیدینس) جۆرە ماسی‌یەكە.
بطين	Ventricle	زگۆڵە.
بطين ايمن	Right ventricle	زگۆڵەی ڕاست.
بطين ايسر	Left ventricle	زگۆڵەی چەپ.
بطيمة	Jungle	بێشە، جەنگەڵ.
بظر- بظار- كينة	Clitoris	(كلیتۆریا) "قیتكە" بەلۆكە، میتكە، چیچكە، چیلك زیلك گلك بەشێكە لە قوز
بظ- بظيظ	Corpulent = fat	قەڵەو.
بعامة- بعام- بعيمة- شمبانزي	Chimpanzee	(شەمپانزی)، مەیموونێكی ئەفریقی زیرەكە لە مرۆڤ ئەچێت.
بعاق	Rainyclowd	هەوری باراناوی.
بعبع	Bugabo = bugbeer	خێو. دێو، سەرچاوەی ترس.
بعبع	Wild cat	گون ڕەش، سیاگوش، سیولۆ، جۆرێكە لە پشیلە كێوی تۆپەڵێك موو وا بەسەر گوێیەوە.
بعبعة	Babbling	باقە باق.
بعثة	Mission	نێراو، كۆمەڵە مرۆڤێكن بەفرمانێك دەنێردرێن بۆ شوێنێكی تر.
بعثة النائم- سرنمة	Sum nam bolism	ڕۆیشتن بەدەم خەوەوە، بەدەم خەوەوە ڕۆیشتن.
بعجة	Adent	قوپاوی.
بعد	Farness	دووری.
بعد الظهر	Afternoon	پاش نیوەڕۆ.

بعد النظر	Farsighted	ووردبینی، دووربینی، درێژبینی.
بعد بؤری	Focus	بیلبیله دووره، دووری سەرچاوەیی، دووری سەرچاوە.
بعر- بعرور	Dung	(دیچیکش) پشقل، قشپل، پشکول، حۆله.
بعض	Some	هەند.
بعقة- هامة- ام الصخر	Eagle owl	(ئیگڵ ئوڵ) جۆرێکە لە کوندە بەبووی سپی و هێڵی ڕەشی تیایە.
بعل	Husband	مێرد.
بعلة	Married woman	ژنی مێرددار.
بعنق	Great falcon	(هارپی) جۆرێکە لە هەڵۆو گەورەیە.
بعوض	Mosquito	(مۆسکیتۆ) پێشو، کەرمێش، مرمرك، مێشوولە، پێشکە، پەخشە، خاکە، پێشوولە.
بعوضة كبيرة	Great mosquito	هۆڕە، تەپۆ، مێشوولەی گەورە.
بعوض إيدس		مێشوولەی ئیدس.
بعوض الحمى الصفراء	Yellow fever	مێشوولەی زەردەتا.
بعيثران	Santo lina	(سانتولین) لۆکەی لاوەنتە.
بعيثران	Wild basil	ڕیحانە کێویلە.
بعيد	Distant=Far	دوور، دوێر.
بعيد النظر- بعيد البصر		دووربین.
بعير	Camel	(کامیل) ووشتر، ووشتری نێر.
بغ	Camel	بەچکە ووشتر.
بغاء	Adultery	قەحبەیی، حیزی.
بغال	Muleteer	قەتارچی، ئێسترەوان.
بغاث	Vulture	(ئوڵچەر) کەرگەس، لاشەخۆر، داڵی کەرخۆر، پیرۆزە، کەرخۆرە، جۆرێکە لە سیسارکە کەچەڵە.
بفت- بفتة	Calico	(کالیکۆ)، خام، چنراوێکی سادەی مەیلەو بۆری هەرزانە.
بفتة	Suddenly	کتوپڕ، ناکاو.
بفر	Downpour	(داون پاوەر) شەستە باران.
بفشة	Shower	(شاوەر) نمە باران.
بغل	Mule	(میول) ئێستر، هێستر، قاتر، گیاندارێکی دووڕەگە لە کەرو ماین.
بغنونية	Bignonia	(بیگنونیا) دارو دەوەنێکە گوڵی جوان ئەگرێت.
بفلو	Buffalo	(بەفەلۆ) گامێشی ئەمەریکا، گامێشی هیندی.
بفن	Puffin	(پەفەن) باڵندەیەکی دەریایی باکووری دەنووك کەل ڕەنگاو ڕەنگە.
بق	Mouth	دەم.
بق	Bug	(بەگ) مێشوولەی وورد، ئاخۆرە، تەپۆ، هورە، توفانە، جۆرێکە لە مێشوولە کە هەندێکی نەخۆشی تیفوس (ڕەشە گرانەتا) بڵاوئەکاتەوە، گاورك، پێشکە، مرمرك.
بق الست	Red bug	جۆرە مێشوولەیەکی سوورە.
بق		(الأیم) ڕوومەکێکە بەرمەکەی باڵی هەیە.
بقاء	Staying	مان، مانەوە.

بقاء الاصلح- بقاء الأنسب	Surviual of the fittest	مانى چاكتر، مانەوەى چاكتر، مانەوەى باشتر، مانەوەى ئەو زيندەوەرەى كە باشتر لەگەڵ سروشتدا خۆى ئەگونجێنێت.
بقايا	Remainder	پاشماوە، بەرماوە.
بقايا اثرية	Vestigo = Remains	پاشماوەى ديرين، ئاسەوارى كۆن.
بقايا العلف	Fodder remains	پاشا خور، پاش ئاخورە.
بقاط- حنظل	Colocynth	گوژاڵك.
بقايا الياف	Sediment=Dregs	تلپە.
بقاق		(بەكۆ) جۆرە باڵندەيەكە بەسەر درەختدا هەڵئەگەرێت.
بقايا الاقمشة	Trash = rubish	سەرە مقەست، وورده والا.
بقال	Greengrocer	بەقال، سەوزە فرۆش، تەرە فرۆش.
بقان	Pecan	(پيكان)، گوێزى ئەمريكى، درەختێكە گەڵاكەى ئەوەرێت بۆ رازاندنـەوەو سێبەر بەكارئەهێنرێ وە بەرەكەى لە گوێز ئەچێت، بەلام توێكڵەكەى تەنكە نزيكەى (٦٠) مەتر بەرز ئەبێتەوە.
بقبقة	To buble	فلقەفلق، فلق و هووپ.
بقة- بق	Bug	(بەگ) جۆرە مێشوولەيەكى بۆگەنى رەش يان سوورە.
بقة خضراء	Green bug	مێش و مەگەزێكى سەوزى زيان بەخشە لەسەر سەوزەوات و لۆكە ئەژى.
بقة الزرع- سونة	Aphid = eurygaster	(يوريگاستەر) سن، مێروويەكى زيانبەخشە بە دەغڵودان.
بقة اللك	Lac bug	(كۆكەس-لاكا) مێشوولەى لۆك، مێروويەكى قاوەييە قەدو لقى رووەكى لۆك بريندار ئەكات و ئاوكە زەمقىيەكەى ئەكات بە لۆكێكى لينجى چاك.
بق دقيقي	Mealy bug	(ميلـى بـەگ) مێشوولەى رووەك، تۆفانـە، كيسـەڵە، مێروويەكـە نەخۆشـى رووەك بلاو ئەكاتەوە.
بقدونس- مقدونس- كرفس رومي	Parsley	(پارسـيلى، پيترۆسـيلينوم) مـەعدەنووس. جەحفەرى، زوورك، رووەكێكـە گوڵەكەى وەك چەتر وايە تامى گەڵاكەى خۆشە، چەورىى كافوورى تيايە، بەشێوەى بەهارات بەكارئەهێنرێت.
بقدونس بري	Cow weed	(كاووید) مەعدەنووسە كێويلە.
بقر	cut through	هەڵ دڕين.
بقر- بقرة	Cow	(كاو) مانگا، چێڵ، چێڵ.
بقر حلوب	Milker cow	مانگاى فرەشير، مانگاى بەشير، مانگاى شيردەر.
بقر وحشي- مهاة	Wild cow= Oryx	مانگاى كێوى، مانگا كێوىى سپى.
بقر هندي	Indian cow	مانگاى هيندى، جۆرە مانگايەكى گەورەيە دوگێك وا بەپشت ملىيەوە.
بقر البحر- فقمة- عجل البحر	Seal	(سييل) مانگاى دەريايى، گياندارێكى شيردەرى ئاوييـە بەشـى پشـتەوەى (خوارەوەى) لەشـى لـە ماسـى ئـەچێت، دوو دەسـتى هەيـە، قـاچى نىيـە، گۆشتەكەى ئەخورێت، گوێرەكەى دەريا.
بقر الماء	Sea cow	مانگاى ئاوى، جۆرە نەهەنگێكە لە مانگا ئەچێت.
بقري	Peccary	(پيكاريس)، گياندارێكە لە بەراز ئەچێت، بچووك و گياخۆرە.
بقرور	Poisonedfrog	جۆرە بۆقێكى ژەهراوييە.
بقس- شمشاد- شمشير- عثق	Box wood	(بوكس وود) شمشاد، درەختێكە گەڵاكانى هێلكەييە، بۆ رازاندنەوە لـە باخچەكاندا بەكارئەهێنرێت، تەختەكەى رەق و بە نرخە.

بقسماط	Rusks	بەكسەم، بەقسەم، جۆرێكە لە چۆرەك.
بقشة	Sealed bag	بوخچە.
بقشيش	Present	مزگێنی، بەخشیش.
بقطر		گیا دووپشكە، دۆبەسەرە، ڕووەكێكی پزیشكی تاڵە بەهێزكەرو وورياكەرەوەيە بۆ لەش.
بقعة	Stain=Spot	پەڵە، پنكە، لەكە.
بقعة شمسية	Sun spot	پەڵەی ڕۆژ، پەڵەی خۆر، چەند پەڵەيەكی گەورەی مەيلەو ڕەشن لەسەر ڕووی خۆ ئەبينرێن، "سەن سپۆت".
بقعة عينية	Eye spot	(ئای سپۆت) پەڵە چاوە، چاوە پەڵە، پەڵەيەكی (خاڵێكی) پرتەقاڵیيە لە لەشی ڕووەكی كلاميدۆمۆناس دا.
بقلة = فول	Broad bean	پاقلە. گيايەكی ساڵانەی ناسراوە توێكڵی بەرەكەیو دەنكەكەی دەخورێت.
بقلة	Ling	(كۆد) جۆرە ماسیيەكە.
بقل- بقول	Legumes	سەوزەوات، هەموو جۆرە گيايەك كە مرۆڤ بيروێنێت بۆ مەبەستی خواردن.
بقلة	Rock ling	(ڕۆك لينگ) ماسیيەكی دەريايی سەرپانە.
بقلة الانصار- ملفوف	Cabbage	(كابێج) كەلەرم.
بقلة حمقاء- رجلة	Porslane	(پۆرسلين) پەڵپينە - گيايەكە لەناو باخەكاندا دەڕوێت دەكرێت بە چێشت.
بقلة الاوجاع		(كەناديان هۆرمنيت) پاقلەی ئێشوئازار، گيايەكی پزيشكی و نەشتەكیيە گەڵاكەی ئەخرێتە سەر دوومەڵ.
بقلة الامهات- فراسيون القلب	Common mother wort	(كۆمۆن مەذەر وۆرت)، پونگە، ڕێحانە كێويلە، جۆرە گيايەكە بۆ دامركانەوەی دەمار و كرژبوون و كولنج باشە.
بقلة خضراء	Vege tables	(فيجيتێبڵ) سەوزە، سەوزەوات، هەموو گيايەك كە مرۆڤ بی خوات، پاقلەمەنی، تەرە.
بقلة القدس	Penny royal	پونگە - گيايەكە لە نەعنا دەچێت.
بقلة الخطاف	Celandine	سيلاندين، گيا پەرەسێلكە. گيايەكی پزيشكیيە.
بقل السلطة		جۆرە سەوزەيەكە لە قرنابيط ئەچێت.
بقلة العطاس- اخيليا	Sneeze weed	(سنيزری وۆرت)پاقلەی پشمين، پاقلەی پژمين.
بقليات	Leg vmes	پاقلە چەشن، پاقلەمەنی، پاقلەو نيسك و نۆك.
بقلة الملك	Fumitory	(فەميتورس)، شاتەرە، گيايەكە گەڵاكەی خۆڵەمێشیيە، گوڵەكەی بە شێوەی هێشوويەكی سوورەگرێی ڕەشی تيايە بۆ نەخۆشی پێست بەكاردێت.
بقلة الماء	White hellebore Water cress	كووزەڵە.
بقلة الرماح- خربق ابيض	Veratrum album	خەرپونگی سپی - گيايەكی پزيشكیيە.
بقلة الخطاطيف- عروق الصباغين	Greater celandine	(كريتەر سيلاندين)، زەردە چەوە، ڕەوان كەرە، بۆ نەخۆشی كۆكە ڕەشە و سەرما باشە، پاقلەی پەرەسێلكە، ڕەگی ڕەنگ كردن.
بقلة الصماليك	Clematis	(كليماتيس)، ياسەمەنە كێويلە، ڕووەكێكە لە ڕەگەزی گوڵاڵە سوورە، توونو ژەهرە، هەندێكی بۆ ئارەق كردنەوەو ميزكردن بەكاردێت.
بقلة الرئيس- بقلة الامبراطور	Master wort	(ماسترۆرث) پاقلەی سەرۆك - خەرپونگی ڕەش.
بقلة اللبن	Cheese-Rennet	(چيزرينيت) بەناشوانە، نانە شوانە، جۆرە گيايەكی بۆن خۆشە ئەكرێتە ناو ماست.

بقلة الغزال- ريحان الارض	Dittany	(ديتانى ئوف كريْت) پاقلەى ئاسك، ريحانەى زەوى.
بقليو		جۆرە ماسىيەكە لە نەمەنگ ئەچيْت، ووشك ئەكريْتەوە يان رۆن ماسىى لىْ دەرئەهيْنريْت.
بقلة مباركة- هندباء	Endive	تاليشە، گيايەكى تاڵە گەڵاكەى ددانداره.
بقلة يهودية- تفاف	Milk Thistle	(ميلك ثيستل) پاقلە جوولەكانە.
بقلاوة	Pastry	پاقلاوە.
بقم- جوزماثل	Downy Thorn apple	(ميتيل، دۆونى ثورن ئەپل) جۆريْكە لە تاتورە لە كۆمەڵەى باينجان، دەوەنيْكى پزيشكىيە ژەهر نىيە.
بقم	Logwood = campeachy	(لۆگ وود)، بەقەم، رەنگيْكى سوورە، درەختى ئاژليها، خويْنى دوو براكە، تەختەى سوور، درەختيْكە گەڵاكەى لە گەڵاى بادەم ئەچيْت قەدەكەى سوورە. تەختەكەى بەنرخە، رەنگى لىْ دەرئەهيْنريْت.
بقويقة- ليموزية	Godwit	(گۆدويت) باڵندەيەكى قەراغ ئاوە لە كاروانە وئاتا كەرەوڵە ئەچيْت.
بقونية	Bocconia	(بوكونيا) رووەكيْكى پزيشكىيە.
بقية	Rest	پاشماوە، پاشەرۆك.
بكاء	Weeping	گريان، شين، واوەيلا، زارى، زووره.
بكاسين- شنقب	Snipe	(سنايپ) قورلويلە، قورلويلكە، باڵندەيەكى دەنووك تيژە بەڵەدەر سويسكەيەك ئەبيْت.
بكالوريا	Bacaloureate	(بەكەلۆريت) بڕوانامەيەكە دەرچوانى پلەكانى خويْندن وەرى ئەگرن، بەكەلۆرى.
بكالوريوس	Graduate	(باكيلۆر)، بڕوانامەيەكى بەرزە، دواى پلەى ئامادەيى ئەدريْت لە ماجستيْرو دوكتورا نزم ترە، بەكەلۆريۆس.
بكالوريوس علوم	Bachelor of Science	بڕوانامەى بەكەلۆريوس لە زانستەكاندا.
بكالوريوس فنون	Bachelor of Arts	بڕوانامەى بەكەلۆريوس لە هونەر يان ئەدەبدا.
بكارة	Virginity	(ڤيرجينيتى) بن، كچيْنى، كەنيشكى، پەردەى كچيْنى.
بكارة		(فۆرسينگ – هاوس) ژوورى شووشە بۆ پەروەردە كردنى رووەك.
بكتريولوجيا	Bacteriology	(باكتريۆلۆجى)، ميكرۆب شوناسى، ميكرۆب زانى، زانستى باكتريا، زانيارى ميكرۆب.
بكتريا	Bacteria	(باكتريا)، زيندەوەريْكى رووەكىيە لەشى تەنها لە يەك خانە پيْكهاتووە، بەچاو نابينرىْ، مادەى سەوز "كلۆرۆفيل"ى تيا نىيە، بەريْگەى دابەش بوون زۆر ئەبىْ، هەنديْكىْ بەكەڵكەو هەنديْكى زيان بەخشە، نەخۆشى درم بڵاو ئەكاتەوە.
بكتريا هوائية	Aerobic bacteria	باكترياى هەوايى، ئەو جۆرە باكترياييە كە ژيانى لەسەر ئۆكسجين وەستاوە.
بكتريا لا هوائية	Anerobic bacteria	ئەو جۆرە باكترياييە كە ژيانى لەسەر ئۆكسجين نەوەستاوە.
بكتين	Pectin	(پەكتين) مادەيەكى رووەكىى لينجە لەگەڵ كالسيۆم دا يەكى گرتووە، لە رەگ و تويْكڵ و گەڵادا هەيە.
بكتريا الازوت	Azobacter	(ئازۆتوباكتر) باكترياى ئازۆت، كە ئازۆتى زەوى ئەكات بە مادەى بەكەڵك بۆ رووەكى پاقلە چەشن.
بكر	Vergin	كچ، كەنيشك.
بكر	First born	نۆبەرە، بەرەزا، نەخرى.

بكرة	Pully	(پولـی) خلۆکە، خول خولۆکە، بەکرە، خلـۆك، خرخـرە، بەکـەرە، بـەکرەی دەزوو، ئامرازێکی لوولەیی‌یە ناوەراستەکەی چاڵە پەتێکی بەسەردا تێپەر ئەکرێ بۆ بەرزکردنەوەی شتومەکی قورس.
بكرة القطن	Reel	(ریل) تەختە کنگر.
بكسا- شجرة صبغة الارناتو		(ئەرناتۆ) دەوەنێکی دەشتەکی‌یە گوڵێکی زەرد ئەگرێت، بەرەکەی تووکنەو رەنگی سووری لێ دەرئەهێنن.
بكف- توفة- حبة القلب فوانيس- ظرو اسود	Heart pea	(هێرت پیا) قەزوانی رەش، دەنکی دڵ، رووەکێکە گوڵەکەی سپی‌یە دەنکەکەی بەقەدەر نۆکێك ئەبێ رەش و رەقەملوانکەی لێ دروست ئەکرێت.
بكلة	Bucklet	قۆپچەی نێرومێ، دوگمەی نێرومێ، تەرەقە.
بكم	Dumb found	کەم و کووری یان نەتوانین.
بكمة	Muteness	لاڵی.
بكورة		(پیلامایدس) جۆرە ماسی‌یەکە.
بكر- باكور	First rian	بارانی پەڵە.
بكرة	First flower	(هیفەر) سەرگوڵ، نۆبەرە، نوخشە.
بلاهة- بلادة	Idiocy	گێژی، گەمژەلی، دەبەنگی، گەلحۆیی، حۆلی.
بلاعة- بلوعة	Sink	ئاوەرۆ، گونجی ئاوی پیس.
بلاغ	Informatoin	راگەیاندن.
بلاطة- بلاط	Tile = Flagstone	تەلەبەرد، خشت، خشتی کاشی، کێل، تاشەبەرد، بەردی ناوفەرش، بەردی بەردە رێژ.
بلانة	Poterium = spinosum	رووەکێکی درکاوی‌یە، گەڵاکانی وردە، بەرەکەی خرو رەشە زیان ئەدات بە کشتوکاڵ.
بلاط	Royal Palace	کۆشك.
بلاذر- انقردية- جوزة كاشو	Anacardium= Casheow	(ئەناگاردیەم) درەختێکە لە کۆمەڵەی قەزوان تەختەکەی سـوورە مەیلەو قاوەیی‌یە، بەنرخە، کەلوپەلی تەختەی لـێ دروست ئـەکرێت، هـەروەها لـە قەدەکەی زەمقی ئەکاجو (کاشو) دەرئەهێنرێت.
بلاستيك	Plastic	(پلاستیك)، هەر جۆرە مادەیەکی کیمیایی کە دابرێژرێت لە دارێگەدا بـە زەبری پاڵە پەستۆو گەرمی بۆ دروست کردنی شتومەك، جۆرێکی بە گەرم کردن نەرم ئەبێ و جۆرێکی تری رەق ئەبێ، هەشـە توانـای کـرژ بـوون و کشانی هەیە، بۆ گەلێ مەبەستیش بەکارئەهێنرێ وەکو دروست کردنـی پارچەی فڕۆکە.
بلازما	Plasma	(پلازما)، زەرداوی خوێن، شـلاوی خوێـن کـە خڕۆکـە سـوورو سـپی‌یەکانی تیایە.
بلاسموديوم	Plasmodium	(پلاسمۆدیۆم) میکرۆبی مەلاریا.
بلايستوسين	Pleistocene	(پلایستۆسین)، دوا سەردەمە جیۆلۆجی‌یەکانە (ملیۆنێك ساڵ لەمەوبەر) مرۆڤی کۆنی تیا هاتۆتە سەرزەمین.
بلاستيدة	Plastid	(پلاستید)، تەنێکی بچووکە لە خانەی رووەکدا رەنگی تیایە.
بلاستيدة خضراء	Green plastid	پلاستیدی سەوز.
بلاستيدة ملونة	Coloured plastia	پلاستیدی رەنگاو رەنگ.
بلاستيدة عديمة اللون	Uncoloured plastia	پلاستیدی بێ رەنگ.

بلاستيدة بيضاء	White plastia	پلاستیدی سپی.
بلاستيسين	Plasticine	(پلاستیسین)، قوڕی دەستکرد.
بلاستولا	Blastula	هەنگاوێکە لە هەنگاوەکانی گەورەبوونی ئاولەمە واتە بێچوو لە منالّدانا، تورەکەی ئاولەمە، تورەکەی پیس.
بلاناريا	Planarian	(بلاناریا)، جۆرە کرمێکە، لەگەڵا دەچێت.
بلاتبوس - منقار البطّ	Platypus	(بلاتبوس)، دەنووکی مراوی، گیاندارێکی ئاوی یە، شیردەری هێلکەکەرە لە ئوسترالیا ئەژی.
بلاديوم Pd	Palladium	(پالادیۆم)، توخمێکـی کیمیاگەرییـە، کێشـی ئەتۆمی‌یەکـەی (١٠٦/٧)و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٤٦)ە ماناکەی لە ووشەی (پالاس) واتا خوداوەندی ژیری (الهة الحکمة) وەرگیراوە.
بلاغ	Report	راپۆرت.
بلاكرا- بلاجرا- داء الذرة	Pellagra	(پلاگرا)، نەخۆشی‌یەکە بە زۆری تووشی جوتیار ئەبێ، نەخۆشی پێست و بشێوی دەمارەکانە لە کەمی ڤیتامین B ئەبێ، سەودای پێست.
بلاتين Pt	Platinum	(پلاتین) توخمێکـی کیمیاگەرییـە کێشـی ئەتۆمی‌یەکـەی (١٩٥)و ژمـارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٧٨)ە کانزایەکی سپی‌ی زیوییە ماناکـەی (پلاتینـا) واتـا (نیمچە زیو) ئەگرێتەوە، بۆ دروستکردنی بۆتەو دارشتەو خشل بەکاردێت.
بلادونا - ست الحسن	Belladonna	(بیلادونا، نایت شید، بیتـەر سوێت، فۆکس گلۆف) ڕووەکێکی ساڵانەیە، رەزلـە، توولـەزەرە، مـادەی (ئـەترۆپین، بلادونـین) لـە ڕەگ و گـەڵاکانی دەرئەهێنرێ، بۆ ووریاکردنـەوەی دڵ و هەناسـەدان، هـەروەها بۆ سـڕکردن بەکارئەهێنرێ، بەرەکەی وورد و سوورە لە شێوەی هێشوودایە.
بلاك	Plug	(پلاك)، ئامرازێکی کارەبایە دووسەری هەیە ئەکرێت بەسوکێتەکەدا.
بلانيميتر	Planimeter	(بلانیمەتر) دەزگایەکە بەکارئەهێنرێ بۆ دۆزینەوەی ڕووەکان لە ئەخشەوە، بە تایبەتی لەو ڕووانەی کە شێوەیەکی نارێکیان هەیە.
بلاطة		زەقنەمووت، ژەقنە مووت، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی ژەهرە.
بلاغة	Eloquence	زمان ڕانی، زمان ڕەوانی.
بلاكوديرم		(پلاکۆدێرم) جۆرە ماسیەیەکی سەرەتایی قر تێکەوتووە.
بليسوسور	Plesiosaur	بلیسۆسۆ گیاندارێکی خشۆکی قرتێ کەوتووە.
بلانيرة	Planer tree	(پلینەرتری) دارو دەوەنێکە گەڵاکەی هێلکەیی‌یەو بەرەکەی باڵدارە.
بلانيرة مائية	Planton	(والارین) سوورەچنار.
بلان- كزبرة الثعلب	Fools parsley	(بۆتیریۆم) گژنیژەی ڕێوی، گیایەکە بۆ لەوەرو مەبەستی پزیشکی باشە.
بلاوة		درەختێکی هەمیشە سەوزە لە وولاتی شیلی ئەروێ، دەرمانێك لە ڕەگو گەڵاکەی دەرئەهێنرێت بۆ چارەکردنی خوێن کەمی و بێ هێزی.
بلارج- بلرج	White stork	(وایت ستۆرك) لەقلەق، حاجی لەقلەقی سپی.
بلامباغو- بلامباجو	Plumbago	ڕووەکێکی ناوچە گەرمەکانە گوڵی جوان دەگرێت.
بلانكتون	Plankton	(پلانکتۆن) گیاندارێکی یان ڕووەکێکی میکرۆسکۆبی‌یە سەر ئاو ئەکەوێت.
بلانتريوم- السينما الفلكية	Planetarium	(پلانیتـاریۆم) دەزگایەکـە جوولـەوەی خـۆر و مـانگ و ئەسـتێرە گەرۆکـەکان نیشان ئەدات بە ئاراستەکردنی ڕووناکی لە ژوورێکی گومەزی داردا.
بلبل- كعيت- نعز	Bulbul	(بولبول) بولبول، باڵندەیەکی دەنگ خۆشە.
بلبل الأبريق	Nozzle	لوولەی مەسینە.

بلبل الشعير- ارطلان	Ortolan	(ئورتۆلان)، بولبولی جۆخۆر، جۆ خۆرە، زەردەوەلی، باڵندەیەکی زەردی جۆ خۆرە، بولبولی جۆ.
بلبال- ذئب	Wolf	(وولف) گورگ.
بلبوس- حلحل	Muscari	(مەسکاری) گیایەکی سەلکداری کشتوکاڵییە.
بلبول	Pintail	(پینتێل) مراویی کلك درێژ، جۆرە مراوییەکی هەمە ڕەنگە.
بلجة	To dawn	سەرەتای بەرەبەیان.
بلح	Dates	فەریکە خورما.
بلح - كاسر العظام	Lammergeyer	(لامیر جیەر) (جیپایتوس) ئێسك شکێن، "هوما" داڵەکەر خۆرە باڵندەیەکە لە سیسارکە کەچەڵە ئەچێ ڕەنگەکەی بۆرەو بەرخ و کەروێشك ئەخوات بە فڕاندنیان بۆ ئاسمان و بەردانەوەیان.
بلح البحر	Mussel	(موسیل) جۆرە گیاندارێکی دەریاییە سەدەفی هەیە، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی.
بلح الصين	Jujube	عەنەب.
بلح الصحراء - زقوم	Balanites aegyptica = zachumoll	هەلیلە. دەوەنێکە بەرەکەی دوای پێگەیشتن دەخورێت بەلام پێش پێگەیشتن ڕەوانکەرە.
بلخية	Silkvine	(سیلك فاین) مێوی ئاوریشم، دەوەنێکی خزەهەڵواسەرە گوڵەکەی سەوزەو بنەوشەییە بەرەکەی لوولەییو سافە.
بلدغ	Bulldog	(بۆلدۆك) سەگێکی گورجی سەرزل تووك کورتە.
بلدوزر		مەکینەی تەخت کردنی زەوی.
بلدة	Town = city	شار، وولات، شارۆچکە.
بلدية	Pamanicipality	شارەوانی.
بلزا	Balsa	(بالسا) درەختێکی ناوچە گەرمەکانە تەختەکەی ڕەق و سوکە کەڵەکی لێ دروست ئەکرێت.
بلسان- بيلسان	Elder	(ئیلدەر) بەلەسان، ڕووەکێکی جوان و پزیشکییە گوڵێکی سپی بۆن خۆش ئەگرێت بە شێوەی هێشوو.
بلسم	Balsam	(بالسام، بالم) مادەیەکی چەوری بۆنخۆشی زەمقییە برینی پێ ئەپێچرێت یان دائەپۆشرێت، ئەنزەرووت، عەنزە ڕووت.
بلسم	Myroxylon	(مایروزیلون) درەختێکە لە قەدو لقەکانی مادەیەکی ریسینی لێ دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
بلسن- بلس	Lentils	(لینتیل) نیسك.
بلسيوسور		(بەلسیۆسۆر) گیاندارێکی خشۆکی لە کیسەڵ چووی قڕتێکەوتووە.
بلسك- غاليون أبيض	White bedstra	(کاج وێید) ڕووەکێکی دەشتەکی و پزیشکییە.
بلسم بيرو	Balsam of peru	درەختێکە تووڕەکەی بچووکی پێوەیە - بەلسەمی پیرو مادەیەکە لە مەیانی پزیشکیدا بەکاردێت.
بلسم كندا	Balsam of canada	جۆرێکە لە مادەی تەربەنتین لە توێکڵی درەختی (شوکران) یان (تنوب) دەرئەهێنرێ.
بلسك- خطاف	Swallow	(سوالۆ) پەرەسێلکە، باڵندەیەکە.
بلسار		(بلسار) جۆرە ئەستێرەیەکە تازە دۆزراوەتەوە، زۆر بچووکە بە ووچان تیشکی ڕووناکی بلاو ئەکاتەوە.

بلسان- بشامة- طيب الريح		(پالسام) درەختێکە لقەکەی بریتییە لە داری سیواك، دەنکەکەی بۆ مەبەستی دەرمان بەکاردێت.
بلشون- بلشوم- مالك الحزين- إبن الماء	Heron	(هیرۆن) شینە شاهۆ، شاهۆ، خەمخۆرە، باڵندەیەکە گەلێ ڕەنگی هەیە وەکو ئەرخەوانی و سپی و سەوز، مل و باڵ و قاچی درێژە لە نزیک ئاو ئەژی، ئەگەر ئاوەکە ووشك بکات ماتەمینی دای ئەگرێت.
بلشون ابيض	White heron	شاهۆی سپی.
بلشون جبار- سبيطر- ابوعيزار	Giant heron	(جاینت هیرۆن) شینە شاهۆی مەزن.
بلصور	Plesiosaur	(پلیسیۆسۆر) گیاندارێکی خشۆکی دەریایی قڕتێ کەوتووە.
بلطة	Axe	(ئاکس) تەشوێ، تەور.
بلطوش- سمورة	Squirrel	(سکویرڵ) سمۆرە.
بلطي- مشط	Bulti	(بولتی). جۆرە ماسییەکە.
ثوندفيش	Pond fish	جۆرە ماسییەکی ڕووبارییە.
بلع	Swallowing	قووتدان.
بلعوم	Gullet	(گەلیت، گیولیت) گەروو، بین، قورگ.
بلغم	Phlegm	(پلیگم) بەڵغەم.
بلق	Spotted	بەڵەکی.
بلقع	Barren land	زەوی ووشکانی.
بلكون	Balcony	(بالکۆنی) باڵکۆن.
بلق	Alabaster	(ئەلاباستەر) بەردێکی ڕوونە وەکوو شووشە.
بلقشة	Merganser	(مێرگانسەر) جۆرێکە لە مراوی.
بلكونيا		(پەلەگۆنیا) ڕووەکێکی بێ هێزە و خشۆکە لقی باریکی لێ ئەبێتەوە گەڵاکانی ئەستوور و گۆشتنن، گوڵەکانی بەشێوەی هێشوون، ڕەنگی سپی و سوور و ئەرخەوانی و هەندێ جار زەردی هەیە.
بلل	To become wet	تەری، تەربوون.
بللورا- بلورا	Pleura	(پلیورا) پەردەی سی.
بلور صخري	Pebble	(پێبل) کریستاڵی بەردین.
بلم- انشوا	Anchovy	(ئەنچوڤی) جۆرە ماسییەکی بچووکە.
بلمباكو		(بلمباکین) دەوەنێکی خۆهەڵواسەرە، گەڵاکانی لە کەوچك ئەچن، گوڵەکانی بەشێوەی هێشوون بە ڕەنگی شین، مادەیەکی ژەهری تیایە ئەڵێن (بلمباکین)، وەهەروەها ڕۆنی بلمباکۆی لێ دەرئەهێنرێ بۆ هەندێ مەبەستی پزیشکی، هەندێ جۆری گوڵی سپی ئەگرێت.
بلمة	Rut	(ڕەت) بەکەڵی، ئاوسانی ئەندامی مێینە لەبەر ئارەزووی جووت گرتن.
بلمرة	Polymerization	(پولیمەریزێشن)، کرداری یەك گرتنی چەند گەردێك لەیەك مادە بۆ دروستکردنی مادەیەکی تازە.
بلميدة		(پالامیدا) ماسییەکی دەریایی مەیلەو شینە.
بلند	Blende	(زینك سولفاید)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کانزای زینك، ڕەنگێکی قاوەیی هەیە.
بلنون	Nut weevil	(نەت ویڤیل) قالۆنچەیەکی زیان بەخشە لەسەردارو درەخت ئەژی.

بلهارزيا	Bilharizia	(بەلهارزیا)، نەخۆشیی میزی خوێناوی، میزی خوێناوی.
بلهارزيا المستقيم	Bilharzia of rectum	بەلهارزیای ڕیخۆڵەی ڕاست.
بلهارزيا المجاري البولية	Bilharzia of hadder	بەلهارزیای میزڵدان.
بلورانيات	Crystalloid	(کریستالۆید)، ئەو مادانەی کە لە ئاوا ئەتوێنرێنەوەو ئەشێت کە بکرێن بە کریستال.
بلورة	Crystal	(کریستال)، چلوورە، کلۆ، ئاوبەست، هەر مادەیەکی کیمیایی ڕەق کە شێوەیەکی ئەندازیاری هەبێت وەکوو کریستالی خوێ چێشت.
بلورة آيونية	Ionic crystal	کریستاڵی ئایۆنی.
بلورة جزيئية	Molecular crystal	کریستاڵی گەردیی، کریستاڵی مۆلیکیولی.
بلورة مائية	Hydrated crystal	کریستاڵی ئاودار.
بلورة لا مائية	Non hydrated crystal	کریستاڵی ووشک، بێ ئاو.
بلور صخري	Quartz	بەردی کوارتز، جۆرە کریستاڵێکە روون و بێ ڕەنگە.
بلوط	Oak	(ئۆک) سەق، بەلوو، داروول، کۆیەک، بەڕوو، درەختێکی گەورە و بەهێزو ئەستوورە، بەرەکەی ئەخورێ کلاوی بەڕوو پێی ئەووترێ "جەوت" مادەیەکی دەباغ کەرە.
بلوط الملك	Chest nut	(چێست نەت) کەستانە، شابەڕوو.
بلوط اسود	Balck oak	بەڕووی ڕەش.
بلوط الفلين- بلوط فليني	Cork oak	بەڕووی تەپەدۆر، جۆرێکی تایبەتی‌یە لە درەختی بەڕوو، هەمیشە سەوزە، نزیکەی (١٥) مەترە بەرز ئەبێتەوە، توێکڵەکەی توێ توێ ئەکرێت و ئەنێررێت بۆ کارگە بۆ ڕاست کردنەوەو شتن بەهەڵم، ئینجا پارچە پارچە ئەکرێت و پێی ئەووترێ تەپەدۆر.
بلوط الارض- فراسيون	Hore hound	(هۆری هاوند) بەڕووی زەوی، گیایەکی پزیشکی تاڵە. گەڵاکەی سپییە.
بلوط احمر	Red oak	بەڕووی سوور.
بلوط اخضر- سنديان اخضر	Green oak	(ئیلێکس) بەڕووی سەوز.
بلوط لبناني	Lebanese oak	دندار، سوورەدا.
بلوط العفص- بلوط عفص	Galls	مازوو، مازی، مازك.
بلوط المستنقعات		(کازورینا)، کلکە ئەسپ، بەڕووی زەلکاوەکان - درەختێکە بۆ ڕازاندنەوەی سەر شەقامەکان.
بلوط الصباغ	Valonia	(ڤالۆنیا)، بەڕوو ڕەنگ کردن، جۆرێکە لە بەڕوو و قاوەیییە جەوتی کلاوەکەی بۆ دەباغ کردن بەکاردێت.
بلوتو	Pluto	(بلۆتۆ)، نۆهەم ئەستێرەی گەڕۆکە لە نزیکیا لە ڕۆژەوە، (٣٦٧٥) ملیۆن میل لە ڕۆژەوە دوورە، تیرەکەی ٣٦٠٠هەزار میلە سووڕەکەی بەدەوری ڕۆژا بە (٢٤٨) ساڵ تەواو ئەکات.
بلوتونيوم Pu	Plutonium	(بلۆتۆنیۆم) توخمێکی کیمیاگەرییە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٤٢)و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٩٤)ە، کانزایەکی دەستکردە، ماناکەی لە ووشەی ئەستێرەی گەڕۆك (بلۆتۆ) وەرگیراوە، لە دروستکردنی بۆمبای ئەتۆمی‌دا بەکارئەهێنرێ. نیشانەکەی (Pu)ە.
بلورات الثلج	Snow crystals	کریستاڵی بەفر.
بلوري	Crystaline	کریستاڵی، چلوورەیی.

بلوغ- بلوغ جنسي	Maturity	(ماچوریتی) بلووق بوون، پێگەیشتن، ١٢-١٦ ساڵ.
بلومارية- ياسمين هندي	Indian jasmine	(پاكۆدلتری، تیمپڵ-تری) داروەوەنێكە قەدەكەی نەرمەو گەڵاكەی لە كەوچك ئەچێت، گوڵەكەی سپی و بۆن خۆشە، ئاوێكی ژەهرین لە قەدەكەی دەرئەهێنرێت بۆ سووتاندنی بالووكە.
بليادرو	Billiards	(بلیاردس، بیلاردۆ)، یارییەكە بە دارێك و تۆپێك ئەكرێت لەسەر مێزێكی گەورە كە قوماشی سەوزی بەسەرانەدرێت.
بليغة- غليسين- وستارية	Kidney bean	(گلیسین، كیدنی بین، ویستاریا) رووەكێكی كەپەرییە بۆ مەبەستی رازاندنەوەی باخچەكان.
بليون	Billion	(بلیۆن) (١) ملیۆن ملیۆن لە ئینگلتەرە، (٢) هەزار ملیۆن لە ئەمریكا.
بليلة		كزە.
بليج- بليلج- اهليج	Myrolalan	(مایرۆپالان)، جۆرە درەختێكی هیندییە لە زەیتوون ئەچێ، دەرمانی لێ دەرئەهێنرێ.
بليد	Dull= Stupid= Idiocy	گێل، پلەی زیرەكی لە ٨٠-٩٠٪ بەلام شێت، پلەی زیرەكی لە ٢٥ °-٠ °، كەودەن، دەبەنگ، حۆل، گێژ، كەمزە، گەوج، وور، گەلحۆ، هەریی.
بليني		(بلینی) جۆرە ماسییەكی بێ پوولەكەیە لەشی بە مادەیەكی لینجی خلیسك داپۆشراوە.
بليثولوجيا	Palethnology	(پالیثنۆلۆجیا)، لقێكە لە زانستی رەگەز و رەچەڵەكی ئادەمیزاد، باسی مرۆڤی پێش مێژوو ئەكات.
بليوغرافيا	Paleography	(پالیۆگرافیا) خوێندنی نووسین و نەخشی كۆن.
بليوسين	Paleocene	(پالیوسین) سەردەمێكی جیۆلۆجییە.
بليستوسين	Peistocene	(پلیستۆسین) سەردەمێكی جیۆلۆجییە.
بمبكس		درەختێكی گەورەیە لە ناوچە گەرمەكاندا ئەڕوێ دەرمانێكی لێ دەرئەهێنرێ بۆ مێزكردن.
بمجرد	No more than	تەنیا، هەرئەوەندە.
بمناسبة	By the occasionof	بەبۆنەی.
بن	Coffee	(كەفی) قاوە، رووەكی قاوە، دەوەنێكی ناوچەگەرمەكانە و هەمیشە سەوزەو گوڵەكەی سپییە، دەنكەكەی ئەبرژێنرێت و ئەهارێت و لە ئاوا ئەكوڵێنرێت بۆ خواردن.
بناء- بناية	Building	ساختمان- خانوو، كۆشك، گڵكار.
بناء	Builder	وەستای دیوارو خانوو، بەنا، وەستای خانوو كردن.
بناء	Building = constracting	دروست كردن، بنیات نان.
بنان	Finger-Tips	سەری پەنجە، پۆرتك.
بنانا	Banana	مۆز.
بنات العيد- دعسوقة	Lady bird	خاڵخاڵۆكە - قالۆنچەیەكی سووری پنكە پنكەیە.
بنات وردان - صرصور- بنت وردان	Cockroach	(بلاتید، كۆكرۆچ) سیسرك، مێرووییەكی بۆگەنە لە ناودەست و ئاوەڕۆدا ئەژی.
بنات أوبر- كماة- بنات الرعد	Truffle	(ترەفل) دومەڵان، جۆرێكی بچووكی كوڵكنە لە دومەڵان تامەكەی ناخۆشترە لە تامی شێلم ئەچێت.
بنات نعش الكبرى	Great bear	حەوتەوانە، حەوت ئەستێرەیە لایەنی پۆلی باكووری، حەوت برا، چارەگا، تەرم، ورچی گەورە.

بنات نعش الصغرى	Little bear	ورچی پچکۆله.
بنبر- بنبار - مخيط - سبستن	Cordia vnyxa	درەختێکی نیمچە گەرمیە، گەڵاکانی ئەوەرێ و ناوەرێ، گوڵەکانی بەشێوەی هێشوون، بەرەکەی بەقەدەر گوێزێك ئەبێت، ناوکێکی لینجی تیایە، بەرەکەی ئەکرێتە ترشیاتەوە، لە ناوچەی خوارووی عیراق ئەڕوێت، وە تەختەکەی هەندێ شتومەکی باش و بەکەڵکی لێ دروست ئەکرێت، توێکڵەکەی گوشی لێ دروست ئەکرێت.
بنت	Daughter	کچ، کیژ، کەنیشك، کناچە، دۆتە.
بنت الماء- حورية الماء	Mermaid	(مێرمێد) بووکی دەریا، گیاندارێکی ئەفسانەیە سەری لە سەری ئافرەت دەچێت و کلکی لە کلکی ماسی.
بنتان	Pentane	(پینتان)، مادەیەکی هایدرۆکاربۆنییە پێنج ئەتۆم کاربۆنی تیایە.
بنت القنصل- عنجد	Euphorbia	(یوفوربیا، ئیستەر فلەوەر)، شیرمار، دەوەنێکی بچکۆلەیە شیراوێکی تیایە سێ مەتر بەرز ئەبێتەوە، گەڵاکانی لاکێشەیی و سەوزن، وە قەراغەکانیان گرنج گرنجن، بەڵام گەڵای گوڵەکانی سوورن.
بنت النوخذة		جۆرە ماسییەکە.
بنتوغراف - منساخ	Pantograph	(پانتوگراف)، مناخ دەزگایەکە بۆ ڕەنووس کردنی نووسین و وێنە.
بنج- سم الدجاج- سيكران- سكران	Henbane	١- (هایوسیاموس، هێن بین) سڕکەر، بەنگ، دەرمانی بێ هۆش کردن یا سڕکردن، شلەیەکی سەرخۆشکەرە لە گەڵای ڕووەکی گوشی هێندی دەرئەهێنرێ و شیلەی راتنجییەکەی پێی ئەوترێ حەشیشە. ٢- ڕووەکێکی دەشتەکیی سڕکەرە لە کۆمەڵەی باینجان گوڵەکەی گەورەیە و گەلاکەی گەورەو لینجە، گوڵەکەی سپی یا زەرد یان بنەوشەییە دەنکەکەی پانەو مادەیەکی سڕکەری لێ دەرئەهێنرێت.
بنجر- شوندر	Beet root	(بیت رووت) چەنەوەر، چەوەنەر.
بنجوان- بينزوين	Benzoin	(بینزوین، بینجوین) دەوەنێکە بەرەکەی هێلکەیی و گۆشتنە و سوورە، تەختەکەی بۆن خۆشە و زەمقی لێ دەرئەهێنرێت.
بنجر السكر	Sugarcane	چەوەنەری شەکر.
بنجنكشت - حب الفقد	Agnus cactus	پێنج ئەنگوست دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت، دەڵێن ئەگەر دەنکەکەی بخورێت دەبێتە هۆی وەجاخ کوێری.
بندة- باندا	Panda	(پاندا)، گیاندارێکی شیردەری کەتمیە لە وورچ ئەچێت لە وڵاتی تیبت ئەژی.
بند	Section = term	بەند، بەش.
بندق- بندقة- جلوز- قارح	Hazel	(کۆریلەس، هازڵ) فنق، فندق، درەختێکی ناوچە فێنکەکانە بەرێکی رەقی خڕی خۆشی هەیە رۆنی لێ دەرئەهێنرێت.
بندقية	Gun	(گەن) تفەنگ.
بندقية رشاشة	Shot gun	شەستتیر، رەشاش، گوللەپرژێن، تفەنگی گولله پرژێن.
بندقية الصيد	Shot-gun	تاپڕ، تفەنگی ڕاو.
بندقية يدوية	Airgum	تفەنگی حوسکە، ساچمە زەن، جۆرە تفەنگێکە بەدەست دروست بکرێت.
بندقوط	Bandicoot	(باندیکوت)، مشکێکی گەورەیە لە هیندستان ئەژی.
بندير	Tram bourine	دەمۆڵی گەورە.
بندورة- طماطم- قوطة	Tomato	(تۆماتۆس) تەماتە.

بندول	Pendulum	(پیندۆلیۆم) رەقاس، پانتۆل، پاندۆر.
بندول الساعة	Hain spring	پانتۆری سەعات، پانتۆلی سەعات.
بنديرة	Pennon	دروشم، یافتە، بەیاخێك نووسینی لەسەر بێت.
بنزين	Benzine	(بەنزاین)، ڕۆنێکی کانزاییە زوو ئەبێت بە هەڵم، زوو ئەسووتێت، لەنەوت دەرئەهێنرێ بۆ سووتەمەنی فڕۆکە و ئۆتۆمبێل و پاك کردنەوەی جلی پیس بەکار ئەهێنرێ.
بنزوات الصوديوم	Sodium benzoate	(سۆدیۆم بەنزەوەیت) مادەیەکە ئەکرێتە خواردەمەنی قوتووەوە بۆ ئەوەی خراپ نەبێ.
بنزول- بنزين	Benzol= Benzene	(بەنزین، بەنزۆل) مادەیەکی کیمیاییە لە کاربۆن و هیدرۆجین پێك دێ لە دڵۆپاندنی قەترانی خەڵوز دەرئەهێنرێ، باشترین توێنەرەوەیە بۆ زۆربەی مادەکانی تر وەکو چەوری، بۆ دروست کردنی پلاستیك و ئەسپرین بەکاردێت.
بنزوين	Benzoin	(بەنزەوین) جەوی، مادەیەکی راتنجییە بۆن خۆشە لە قڵیشانەوەی توێکڵی داری جاوی دێتە دەرەوە، بۆ چارەکردنی کۆکە بەکارئەهێنرێت، وە لە سروشتدا بەشێوەی ئارەق لەقەدی درەخت دێتە دەرەوە، هەروەها وەکو بفورد (بخورد) بەکاردێت.
بنسلين	Penicillin	(پەنسلین)، دەرمانێکە لە کەڕووی سەوز دەئەهێنرێ بەشێوەی دەرزی یان مەڵحەم دژی نەخۆشی و برین بەکاردێت وەکو چارەکردنی ئاوسانی ئەندامەکانی لەش.
بنسيليوم	Penicillium	(پەنسیلیوم)، جۆرە کەڕوویەکە مادەی پەنسلین پەیدا ئەکات.
بنش		(بەنش) جۆرێکە لە مەی بریتییە لە تێکەڵاوی ئەلکهول و ئاوی لیمۆو بەهارات و چایی.
بنصر	Ring finger	(رینگ فینگەر) برای تووتە، پەنجەی نێوانی ناوەڕاست و پەنجەی تووتە، پەنجەی دووەم لە بچووکەوە.
بنط		نەخۆشییەکی ڕووەکییە تووشی گەنم و جۆ ئەبێ، دەنکەکانیان ڕەش و بۆگەن ئەبێ.
بنطلون	Trousers	(تراوزەر) پانتۆل، شەرواڵ.
بنغول، بنغولين	Pangolin	(بەنگۆلین)، گیاندارێکی بێ ددانی مێروولە خۆرە، لەشی بە پوولەکە داپۆشراوە، پێستەکەی لە پێستی تیمساح ئەچێت، لەکاتی مەترسیدا خۆی گلۆلە ئەکات.
بنغردية	Golden rod	(بۆنگاردیا، گوڵدن ڕۆد) دەوەنێکە لقەکانی زەردە، گەڵاکەی فستقییە، گوڵی جوان ئەگرێت بۆ رازاندنەوە.
بنفسج	Violet	(ڤایۆلێت) بنەوشە، وەنەوشە، چەند ساڵێك ئەژی، قەدی نییە، گەڵاکانی یەکسەر لە ناوچەی ڕەگەکانەوە دێنە دەرەوە، گوڵەکانی تاکە تاکەو بۆن خۆشن، ڕەنگێکی بنەوشەیی تێریان هەیە، هەندێ جاریش سپی و پەمەیی ئەبن، بەڵام قەدی خشۆکی هەیە لە ژێر یان لەسەر زەوی.
بنفسج الكلاب - شاهبانج	Inula conyza	شابانە. ڕووەکێکی پزیشکییە.
بنفسجي	Violet (coloor)	بنەوشەیی، ئەرخەوانی، مۆر.
بنقسية		دارو دەوەنێکی ئوسترالییە.
بنقوسيا		(بانکاسیا) دارو دەوەنێکە گوڵی زەرد ئەگرێت بەرەکەی لە بەری سنەوبەر ئەچێت.

بنك - مصرف	Bank	(بانك) بانق.
بنك عقاري	Land bank	بانقی زەوی‌وزار.
بنكنوت	Banknote	(بانك نۆت) بانقە نۆت، پارەی كاغەز.
بنكرياس	Pancreas	(پەنكریاس)، شیپلك، لوویەكە لە پشت گەدەوەیە، شلاوێكی تایبەتی دەرئەدات بۆ هەرس كردنی خواردەمەنی.
بني	Barbel	(باربوس، باربیل)، جۆرە ماسی‌یەكی قاوەیی‌یە، "سوورە ماسی" قاوەیی، شێتاری.
بني محمر	Bay= roan	شێ، كوێت، رەنگی شێ، رەنگی كوێت.
بنية	Stroctore	پێك، پێك هاتنی لەش.
بنيقة	Gore	تیرۆژی كراس، خشتەك.
بواب	Pylorus	(پیلورەس) دەرگاوان، كونی نێوانی گەدەو ریخۆڵەی دوانزاە گرێ.
بواء- بوا	Boa	(بوا، بایثون) ئاژدیها، جۆرە مارێكە خۆی دەئاڵێنێت لە نێچیرەكەی وەبە جەراندن ئەی تاسێنێ.
بوال	Polyuria	(پولیبوریا) دەڵەمیز.
بوا الرمال	Sand boa	جۆرێكە لە مار لەناو لمدا ئەژی، ژەهری نی‌یە.
بوار	Destruction	وێرانە، كەلاوە.
بوابة	Gate	دەروازە.
بواسير- بوسير	Piles	مەیاسیری بریتی‌یە لە پەیدابوونی چەند گۆپكەیەك یاخود لوولەیەك یان گرێ‌یەك لە دەورووپشتی كۆم یاخود لە ژێر پەردەی ریخۆڵەی راستا. مایەسیری، پیسۆر.
بؤ بؤ العين	Pupil	(پیوپڵ) چاوانە، كەچكی چاو، بیبیلەی چاو، بیبیكە، پیبك.
بؤرة "للعدسة"	Focus	(فۆكەس، تیشكۆ) كۆ رووناكی، ئەو خاڵەی كە تیشكی رووناكی تیا كۆ ئەبێتەوە.
بؤرة الزلزال	Earth shaking focus	سەرچاوەی بومەلەرزە.
بؤرة - مصدر	Source	سەرچاوە.
بوياب- باوياب- حمراء- شجرة- خبز القرد	Baobab= monky bread	(ئەدانسونیا، باویاب، مونكی برید) دەوەنێكی یەكجار گەورەیە گوڵەكەی بۆرو سوورە، بەرەكەی هێلكەیی‌یە بەقەدەر پرتەقاڵێك ئەبێ و ترشە، تۆوەكەی چەورە بۆ مەبەستی پزیشكی و پیشەسازی بەكاردێت.
بويانة	Flycatcher	(فلای كاچەر) مێش گر، جۆرە باڵندەیەكە لە كۆمەڵەی چۆلەكە.
بوت	Black thorn	(بلاك ثۆرن) گوێژە رەشە، درەختێكی مام ناوەندی‌یە گەڵاكەی پارچە پارچەیە گوڵێكی سپی یان پەمەیی ئەگرێت لە ناوچە فێنكەكان ئەروێت.
بوتر	Rock dove	كۆتری حاقو.
بوتاسا	Potash	(پۆتاش) پۆتاسیۆم ئۆكساید، ئاوێتەیەكی باشە بۆ رووەك ئەكرێتە پەینەوە.
بوتاس كاوية	Caustic potash	پۆتاسی داخ كەر، پۆتاسی سووتێنەر.
بوتاس	Potassium hydroxide	(پۆتاسیۆم هایدرۆكساید) (پۆتاس) پۆتاسیۆم كاربۆنەیت، مادەیەكی كریستاڵی سپی‌یە.
بوتاسيوم K	Potassium	(پۆتاسیۆم، كالیوم) كانزایەكی كیمیاگەری‌یە كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (٣٩)و ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (١٩)یە، كانزایەكە رەنگی سپی زیوی‌یە ماناكەی لە وشەی (كالیوم) واتا (پۆتاسیۆم كاربۆنەیت) وەرگیراوە.

بوتان	Butane	(بۆتان) گازێکە لە کاربۆن و هایدرۆجین پێك دێ، بەشێوەی سووتەمەنی بەکار ئەهێنرێت.
بوتقة- بودقة	Crucible	(کروسیبل) بۆتە.
بوتية اللك	Lac tree	(پالاس تری) درەختی لۆك، درەختێکە ئەگەر قەدەکەی بریندار بکرێت ئاوکێکی زەمقی سووری لێ دێتە دەرێ و ئەبێت بە لۆك.
بودر	Powder	(پاودەر) پۆدرە، هاڕاوەیەکی سپییە لە مادەی مەگنیسیۆم سلیکەیت پێك هاتووە ئەکرێت بەلەشەوە دژی لیر و گرمەژنە.
بودنغ		شیربرنج، جۆرە حەڵوایەکە لە برنج و شیر و هێلکە و میوەو شەکر.
بور- بائر	Waste land = fallow land	فالولاند، بەیار، زەوی نەکێڵراو، پایەر، باهێر.
بوراکس- بورق	Borax	بۆراکس - بۆرەك (سۆدیۆم بۆرەیت) مادەیەکی سپی کریستاڵە لە سۆدیۆم و بۆرون و ئۆکسجین پێك هاتووە، هەندێ جار ئاوی تیایە بۆ سپی کاری و دروستکردنی شووشە بەکار ئەهێنرێ.
بورق		بگەڕێرەوە بۆ (بوراکس).
بوری		پاتۆنیا.
بورفيرين	Porphyrin	(پۆرفیرین) مادەیەکی بێ ڕەنگە لە کاربۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجین و نایترۆجین پێك هاتووە.
بورون B	Boron	بۆرۆن. توخمێکی کیمیایییە کێشی ئەتۆمییەکەی (١٠,٨٢)ی و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٥)، ڕەنگێکی زەردی مەیلەو قاوەیی هەیە، ماناکەی لە وشەی (بوراکس) واتا "سپی"یەوە وەرگیراوە نیشانەکەی (B)، بۆرۆن.
بوري	Mullet	(مولیت، موگیل) ماسییە جوولەکانە، جۆرێکە لە ماسی ڕووباری.
بورصة	Boursa= Exchange	کۆمەڵەی بازرگان و سەڕاف و دەڵاڵەکان کە کار ئەکەنە سەر نرخی پارەو جوڵانەوەی بازرگانی. ئاڵوگۆڕ، گۆڕینەوەی پارە.
بورية	Mat of reed	حەسیرێك کە لە قامیش دروست کرابێت.
بورات	Borate	(بۆرەیت) خوێی بۆریك ئەسید.
بورصة	Boursa	بۆرسە - شوێنی پارە گۆڕینەوە.
بوز	Nozzle	(نۆزڵ) (لمۆز).
بوزيترون	Positron	(پۆزیترۆن) بەشێکە لە ناوکی ئەتۆم، کارەبای گەرمی لەسەرە بەقەدەر ئەلیکترۆن ئەبێت لە بارستاییدا.
بوسير	Pile	مایەسیری، مەیاسیری.
بوسطن	Boston Terrion	(بۆستن)، جۆرە سەگێکی بچووکە تووکەکەی کورت و نەرم و شلە.
بوشل	Bushel	(بوشیل)، یەکەی پێوانی مادەی ووشە ئەکاتە (٣٦) لیترە.
بوص	Linen textile	چنراو، دەزوی کەتان.
بوصة	Inch	ئینچ، ٢,٥٤ سانتی مەتر.
بوص- قصب	Reed	(ریید) قامیش.
بوصلة- بوصلة مغناطيسية	Compass	(کومپاس) قیبلە نما، قیبلە نوێن، ئامرازێکی کۆنە بۆ دۆزینەوەی پۆڵی موگناتیسی.
بوصلة - جايروسكوبية	Gyrocompass	قیبلە نمای خولاوە.
بوصلة برنتون		قیبلە نمای برنتۆن، جۆرێکە لە قیبلە نما ئامرازێکی پێوەیە بۆ بینین.

بوصير- اذان الدب- مسكر الحوت	Mullen	گوێ وورچه (مولين، كاووس لنگ ؤرت) گیایەكی دەشتەكییە لەسەرەڕێدا ئەڕوێت گوڵی زەرد یان قاوەیی كاڵ ئەگرێت.
بوظة	Ice-cream	دۆندرمە، بەستەنی، ئایسكرێم.
بوغ حيواني	Zoo spor	(زوو سپۆر) سپۆرێكی گیانداریییە.
بوغ - سبور - بذرة	Spore	(سپۆر)، تەنێكی یەك خانەییە ئەبێت بە زیندەوەر وەكوو لە میكرۆبی لەرزۆتادا، تۆو.
بوغاز	Strait	(سترەیت) تەنگە، ئاوێكە دوو دەریا ئەگەیەنێ بەیەكەوە كەوتۆتە نێوانی دوو زەوییەوە تەنگە زەوی، بەندەر.
بوفية	Buffet	(بوفیت) بۆفی، دۆڵابی كەلوپەلی چێشتخانە.
بوق	Trumpet	(ترامپیت) توتوك، زوڕنا، كەڕەنا، شەیپوور، ئامرازێكی مۆسیقایە.
بوقير- ابوقرن	Horn bill	(هۆرن بێل، بوسیروس) باڵندەیەكی دەنووك زلە.
بوق	Whel = whelk	(بوكین) شەیتانۆكەیەكی دەریایی گەورەیە.
بوق النشر		(كریتەریلوس) جۆرە قارچكێكە كلاوەكەی بۆ شەو ئەخورێت.
بوقة- حنشات		ڕووەكێكی سەلك دارە، ئاوێك لەسەلكەكەی دەرئەمێنرێت و ئەكرێت بە شەراب.
بوقيصا- بوقيصان - جميز	Sycamore	(سایكامۆر) بنـاف، ڕەشـەدار، ووزم، "ن" دارە ڕەش، بنـاو، نـارەوەند، قەرەقاج، زمانەچۆلەكە، درەختێكی ناوچە ساردەكانە تەختەكەی نەرمە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەكان بەكاردێت.
بوكر	Poker	پۆكەر، جۆرە یارییەكە بە كاغەز دەكرێت.
بوكسايت	Bauxite	(بوكسـایت) ئۆكسـیدی ئـەلەمنیۆمی ئـاوی، (ئەلـەمنیۆم) (هایدرۆكسـاید) كەرەسەیەكی خاوە ئەلەمنیۆمی لێ دەرئەهێنرێت.
بوليغراف	Poly graph	(پۆلیگراف) ئامرازێكە بۆ تۆماركردنی جووڵەیەكی كارەبایی و میكانیكی لە هەمان كاتدا. وەكوو شـەپۆلی پرتـەو پاڵـە پەسـتۆی خوێـن و جووڵـەی هەناسەدان و شەپۆلی مێشك، دۆزەرەوەی درۆ.
بول	Urine	(یوراین) میز.
بولاريمتر- مقطاب	Polari meter	(پۆلاریمەتر) ئامرازی پێوانی لادانی تیشكی ڕووناكی.
بولينا	Urea	(یوریا)، جەوهەری میز.
بوليس - شرطة	Police	پۆلیس.
بوليسيفونيا	Red lichen	(پۆلیسیفۆنیا) قەوزەی سوور.
بولونيوم Po	Polonium	(پۆلۆنیـوم) توخمێكـی كـانزایی كیمیاگەرییـە كێشـی ئەتۆمییەكـەی "٢١٠" و ژمـارەی ئەتۆمییەكـەی "٨٤"ە ماناكـەی لـە ووشـەی (پۆلنـدە) وەرگیراوە. توخمێكی تیشك دەرەوەیە.
بولدوزر- منساخ- شوفل	Shovel	(بۆلدۆزەر) (شۆڤڵ) مەكینەیەكە بۆ ڕێگاوبان كردنەوە.
بولزار		(بولـزار) جـۆرە ئەسـتێرەیەكە بـە ووچان ڕووناـكی ئـەدات، وە بەردەوامـە لەسەر ئەم كارە.
بوليصة - سند تامين	Policy	پسووڵەیەك كە بەرامبەر پارە یان شتومەك وەرگیرا بێت.
بوليب	Polyp	(پولیپ)، گیاندارێكی سەرەتایی ئاوییە وەكوو (هایدرا)و مەرجان.
بوليمر	Polymer	(پولیمەر) جـۆرە ئاوێتەیـەكی كیمیاییـە. لـە ئـەنجامی یـەكگرتنی چـەند گەردێك لە مادەیەكی تایبەتی دروست بووە.

بوليبوديوم - بسفايج	Polypodium	(پولیپۆدیۆم)، جۆرێکە لە ڕووەکی کەرموزە کێویلە واتە سەرخەس.
بول سكري	Diabetes	(دیابیت) نەخۆشی شەکر، لووی پەنکریاس هۆرمۆنێك دروست ئەکات پێی ئەوترێ (ئەنسولین) فرمانی گۆڕینی شەکرە بۆ ووزە ئەگەر پەنکریاس نەخۆشکەوت ئەوا شەکرەکە ناگۆڕێت وە لە خوێنا ئەمێنێتەوەو هەندێکی لەگەڵ میزا دێتە دەرەوە.
بولومتر - محر اشعاعي	Bdometer	(بۆلۆمیتەر)، ئامرازێکی هەستیارە بۆ پێوانی تیشکی گەرمی بەکاردێت.
بوم- بومة	Owl	(ئۆوڵ) (ۆوڵ) شابو، کونگەبەبوو. بوو، بوومکەرە، بومە کوێرە، بووە تەقلە کوندە بەبوو، بایەقوش پەپوومکەرە، پەپۆك.
بومة بيضاء	White owl	فشفشە، بایەقوش.
بومة الجليد	Show owl	کونگە بەبووی سەهۆڵ، بایەقوشی سەهۆڵ.
بوميات	Strigidae	(ستریکیفورمس) کۆمەڵەی کونگە بەبوومکان.
بوميلو	Pomelo	(شادۆك) پۆمیلو، درەختێکە لە کۆمەڵەی لیمۆ بەرمکەی یەکجار گەورەیە نزیکەی (١٠) ڕەتڵ ئەبێت، توێکڵەکەی سەوزە، جۆرێکە لە لیمۆی ترش گەورەو سەوزە.
بومباكسي - قابوق - قطن كاذب	Bom bax = kapock tree	لۆکە درۆزنە = درەختێکی گەورەیە بۆ ڕازاندنەوە، نزیکەی (٤٠) مەتر بەرز ئەبێتەوە، لقەکانی بۆ تەنیشتی فرێ ئەدات چین چین، قەدو لقەکانی بە ڕەنگی خۆڵەمێشی و دڕکاوین، گوڵەکانی بەشێوەی هێشوون بە ڕەنگی سووری مەیلەو ئاڵ، گەڵاکانی ئەوەرێ، ئەم درەختە زەمقی لێ دەرئەمێنرێ، وەلە توێکڵەکەی جۆرە گوشێکی لێ دەرئەمێنرێ کە لە لۆکەیەکی ئاوریشمی ئەچێت و ئەکرێتە سەرینەوە.
بوني	Pony	(پونی) ئەسپێکی بچووکی سوکەڵەیە.
بون- بون	Distance	جیاوازی، ماوە.
بونسيانة	Poinciana	(پۆینسیانا) درەختێکی جوانە نزیکەی (٨-١٠) مەتر بەرز ئەبێتەوە، گەڵاکانی گەورەیە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سووری کاڵی بریسکەدارە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
بونيت- بينيث		(بۆنیتس) جۆرە ماسییەکی دەریایی سەرپانی شینە.
بوهة- بعفة- بوة	Eagle owl	(ئیگل ئۆوڵ) پەپووە هەڵۆ، کونگە بەبووی شاخدار، کوندەبەبووی هەڵۆ، کونگە بەبووی بایەقوش.
بوهينا		پێووشتر، درەخت یاخود دەوەنێکی بچکۆلەیە لە باخچەکاندا ئەڕوێنرێ لەبەر جوانی گوڵەکانی، گەڵاکەی سەیرو دووپارچەیە لە پێی ووشتر ئەچێت، گوڵی هەمە ڕەنگەی هەیە بەشێوەی هێشوو، بە ڕەنگی سوور یان سپی.
بوهينية	Baohinia	(باوهینیا) دەوەنێکی جوانە گوڵی ئەرخەوانی ئەگرێت و بۆ ڕازاندنەوە ئەڕوێنرێت.
بويب	Micropyle	کونۆچکە، دەرگایەکی بچووکە لە تۆوی هەموو ڕووەکێکدا بۆ مژینی ئاو لە کاتی چاندنا بۆ سەوز بوون.
بويز	Poise	یەکەی پێوانی لینجی.
بويضة- بويض	Ovum	گەرا، پرگە.
بويضات السمك	Caviar	وڵتە. گەرای ماسی - کافیار.

بويضة مخصبة	Germoplasm	(جەرمۆپلازم) گەرای چاك كراو، گەرای جووت گرتوو.
بويمة- بومة صغيرة	Owlet	حەق حەق كەرە، كونگە بەبوویەكی بچووكە.
بوية	Pint	(پێنت) بۆیە.
بهاء مريم		(كالوفیلوم) درەختێكی گەورەیە، لە ناوچە گەرمەكاندا ئەژی، زەمق و ڕۆنی بۆن خۆشی لێ دەردەهێنرێت.
بهار - تابل	Spice	(سپایس، سیزنیگ) بەهارات، هەر ڕووەكێكی تام و بۆن خۆش بەشێوەی ڕەگ یان قەد یان گەڵا یان بەریان تۆو بكرێتە خواردەمەنی‌یەوە وەكو: ڕەشكە و شەلی.
بها- عصيفرة- بها- مجزاعة	Garden balsam	(گاردن بالسام) بەلسەمی باخچە، گیایەكە گوڵی هەمە جۆرە ئەگرێت.
بهار		(دیاكۆپ بوهار)، جۆرە ماسی‌یەكە.
بهار- عراد	Anthemis	(ئەنسیمس) جۆرە ڕووەكێكە، هەمیشەبەهار.
بهاريات		(ساینیدا) كۆمەڵە ماسی‌یەكی ئێسك دارن پەرەكانیان دركاوی‌یە.
بهت	To be amazed	سەرسوڕمان.
بهت	Recundation	(پاتتینگ)، چاك كردن پەراندن، ئەوەیە كە گیاندارێكی مێ ی بەكەڵ بخرێتە بەردەمی نێرە بۆ چاك كردنی.
بهثة	Wild cow	مانگا كێوی.
بهجة- رونق	Brilliance	(بریلیانس) جوانی، خۆشی.
بهج	Pleasant	(پلێسانت) دڵگیر، دڵخۆشكەر.
بهدل	Xonghyena	(یۆنك هاینا) بێچووی كەمتیار.
بهدلة	The origin of the breast	بێخی مەمك.
بهر	Breath lessness	(برێثلێسنێس) ماندووبوونی زۆر. شەكەتی.
بهريز	Diet	پارێز، پارێزكردن.
بهرمان		باڵندەیەكی ئاوی‌ی شینی مەیلەو بنەوشەیی‌یە، دەنووك و قاچی سوورە.
بهرجان- تينسيل	Tinsel	(تینسیل)، شریت و دەزوو كاغەزی ڕەنگاو ڕەنگ بۆ ڕازاندنەوە.
بهرامج	Balchia willow	درەختێكی شاخی‌ی بۆن خۆشە. جۆرێكە لە داری بی.
بهرانة		(فوركرایا) ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی نێرگز.
بهرم- قرطم	Safflowch	(كارثیم)، جۆرە ڕووەكێكە.
بهرمان- ياقوت جمري- عقيق احمر	Carbuncle	(كاربەنكل) بەردێكی بەنرخی سوورە، یاقیقی سوور.
بهرزة		ئەو ڕووەكەی كە بە ڕێگەیەكی دەستكرد ئەڕوێنرێت بۆ مەبەستی چاك كردنی وەچەكەی.
بهشية	Holly	(هۆلی تری، ئێلكس)، درەختێكە گەڵاكەی دركاوی‌یە گوڵێكی بچوكی سپی دەگرێت، بەرەكەی خڕو سوورە، تەختەكەی بەنرخە.
بهش- سنديان شوبر	Cork oak	(كۆرك ئۆك) درەختی تەپەدۆر، درەختێكە توێكڵەكەی نەرمەو دەكرێت بە تەپەدۆر، بەرووی تەپەدۆریشی پێ دەوترێت.
بهشية الدبق- طيم- عود الخير- شجرة عيد الميلاد	Christmas tree	(هۆلی، هۆلم، كریسماس تری)، درەختی كریسمس، درەختێكە بەرەكەی وەك ترێ وایە دەموكانەی لێ دەرئەهێنرێت.
بهشية الشاي- شاي براغواي- ماتي	Mate	(پاراگوای تی، ماتی)، چایی پاراگوای، درەختێكە بەرەكەی سوورە گەڵاكەی وەك چایی بەكاردێت.

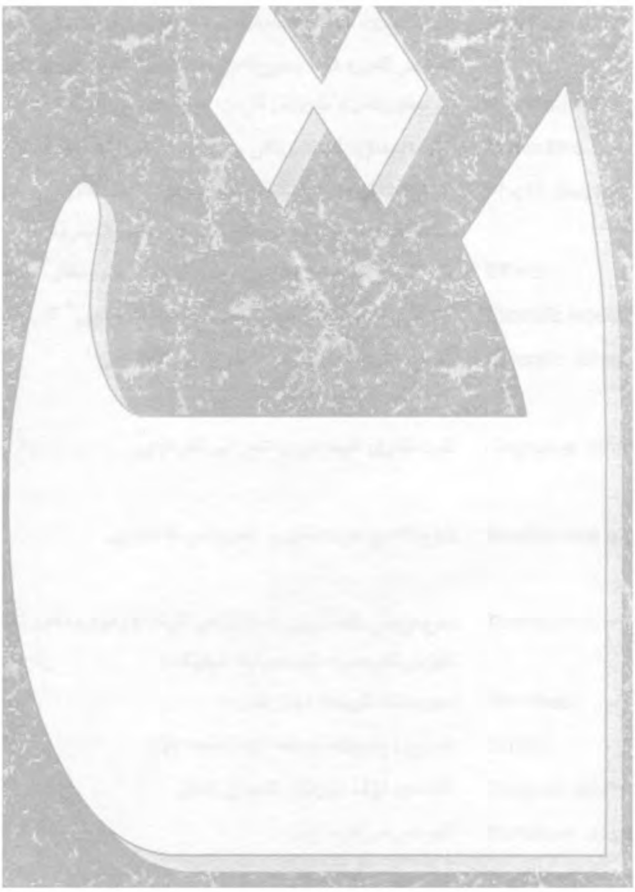
بهطة	Soap	شۆربا.
بهظم		گیاندارێکی کەتەی قڕتێکەوتووە.
بهق - وضح	Vitiligo	(ڤیتیلیگۆ) بەڵەکی، پەڵەی سپی کە لەسەر پێست پەیدا دەبێت.
بهق الحجر	Lichen	(لایچن) چوزەوارە، جۆرە قەوزەیەکە بەسەر بەردەوە ئەڕوێت.
بهلوان	Acrobat	تەنافباز، "پاڵەوان" (ئەکروبات).
بهم	Beast	(کاتڵ) ئاژەڵ.
بهمة	Young of cow	بێچووی ئاژەڵ (یۆنگ ئۆف کاو).
بهموث	Extict-elephant	(ماموث)، جۆرێکی قڕتێکەوتووە لە فیل.
بهمن ابیض- قنطریون	Centauria	(وایت بێهن) جۆرە ڕووەکێکە.
بهو	Saloon	"هەیوان" ژووری میوان (سالۆن)، (هۆڵ).
بهی	Beautiful	جوان، نەشمیلە، شەنگ.
بهیمة- دابة- زاملة	Beast	چوارپێ، ئاژەڵ، ڕەشەووڵاخ، چارەوا،ووڵاخ، گیاندار، (بیست).
بهیمة	Bestiality	"ئادەمیزادێك کە لە خووی گیانەوەردا بێت".
بهیت		(میری مێکینگ)، نێرێك کە توانای پەڕینی نەبێت.
بهیة		(کالیدیوم)، جۆرە مێرووییەکی ڕەنگینە.
بهیموت - فرس النهر	Hippopotamus	(هیپۆپۆتاموس)، ماینی ڕووبار - برنیق.
بیات	Lodging	(مانەوە).
بیات- بیات شتوي- سبات شتوي	Hibernation	(هایبەرنێشن) سڕبوون مات بوون، سڕبوونی گیاندار لە زستاندا.
بیار- اسقمری	Mackerel	بیار، جۆرە ماسییەکە.
بیاءة	Environmental Science	(میسۆلۆجی) زانستی شوێنەوار، زانستی ژینگە.
بیارة- بستان	Orchard	(ئۆرچارد) باخی پرتەقاڵ.
بیاضة		(باگرەس باجاد) جۆرێکە لە مار ماسی.
بیاض	Whiteness	(وایتنێس) چۆڕ، سپێتی، چەرمێنە، سپێنە، تەڕاو، دۆخاو.
بیانو	Piano	(پیانۆ) ئامرازێکی مۆزیقەیە.
بیان الولادة	Declaration of birth	ڕاپۆرتی منداڵ بوون، زاییچە.
بیاض العین	Sclaara	سپێنەی چاو، چەرمێنەی، بەزی چاو، ڕەقێنەی چاو.
بیاض دقیقي	Puwdery- mildew	(پاودری میلدیو) نەخۆشییەکی ڕووەکە، تووشی دەغڵ ودان دەبێت، وەکو گەنم و جۆ.. بەهۆی جۆرە کەڕووییەکەوە پەڵەی خۆڵەمێشی مەیلەو سپی لەسەر گەڵاکانی پەیدا دەبێت، ئینجا پەڵەکان ڕەش دەبن و ئەتەقن.. وە ڕووەکەکە ئەمرێت یان گوڵ ناکات، دۆوکە، مرە.
بیاض زغبي	Downy mildew	(دۆونی میلدیوو) نەخۆشییەکی ڕووەکە، تووشی هەندێ ڕووەك دەبێت وەکو پیاز وە پەڵەی ڕیشاڵدارلە سەرگەڵاکانی پەیدا دەبن و گەڵاکانی شۆڕ دەبنەوەو ئەمرن وە هەروەها شکۆفەی گوڵەکانی شۆڕدەبنەوەو تۆو ناکەن وە سەلکە پیازەکەش بچکۆلەو نەرم دەبێت، وە هۆی ئەم نەخۆشییەش جۆرێکە لە کەڕوو.
بیاض الزنك- بیاض الخارصین	Zinc oxide	زینکی سپی، (زینك ئۆکساید) ژەنگی توتیا.
بیاض البیض	Albumen	سپێنەی هێلکە.
بیاض في شعر الراس	To whiten	تیلاك، سپێتی لە قژی سەردا.

بياح - بوري	Mugil	(موگیل) جۆرێکە لە ماسی.
بيئة	Habitat= Environment	شوێنەوار، دەورووپشت، دەورووبەر، ژیانگە، ژینگە، (میدیەم، هابیتات، ئینڤایرنمێنت).
بيان الزوجية	Marriage linec	خێزان نامە.
بياض النهار	Day light	(دەی لایت) سپێدەی ڕۆژ.
بيان	Explanation	بەیاننامە.
بيانات	Data	(داتا)، چەند زانیارییەك یان دەنگوباسێك دەربارەی بابەتێك.
بيبرين	Piperine	(پیپرین)، ئاوێتەیەکی تیژە لە دەلو بیبەردا هەیە..
بيبة- غليوت.	Pipe	دارجگەرە.
بيب	Suply pipe	(سەپلای پایپ)، جوڕنە.
بيبة هندية		ڕووەکێکە لە تووتن دەچێت.
بيبسى كولا	Pepsi colla	(پیپسی کۆللا) جۆرە شەربەتێکە.
بيبيون		(بیبیو)، جۆرە مێروویەکی زیان بەخشە بە ڕووەك.
بيت الماء- بيت الخلاء	Necessary house	ئابخانە، ئاودەسخانە، ئاودەست، پێشاو.
بيتومين	Bitumen	(بیتومین)، قیر.
بيتروليوم	Petroleum	(پیترۆلیۆم)، ڕۆنی بەرد، نەوتی سروشتی.
بيتاترون	Betatron	(بێتا ترۆن)، دەزگایەکە بۆ پترکردنی خێرایی ئەلەکترۆنەکان بۆ ئەوەی بگیرێتە ناوکی ئەتۆم بۆ مەبەستی تێکدان.
بيت من الشعر ٢ خيمة	Tent	ڕەشمال، دەوار، "تاوول".
بيت الابرة	Compass	(کۆمپاس)، قیبلە نما.
بيت	House= Hom	(هاوس، هوم)، خانگ، ماڵ، خانوو، "یانە".
بيت المال	Public	(پەبلیك تریژەری)، خەزێنە.
بيترترات البوتاسيوم	Potassium bitartarate	(پۆتاسیۆم بایتارتارەیت)، یەکێکە لە خوێیەکانی پۆتاسیۆم بەڕادەیەکی کەم لە شەرابدا هەیە.
بيجل		جۆرێکە لە سەگی ڕاو لاقی کورتە، تووکەکەی نەرم و شلە.
بيدانة	Wild ass	کەرە کێوی.
بيدستر- حارود	Beaver	(کاستۆر)، سەگلاو، سەگی ئاوی.
بيدق	Sparrow hawk	١-جۆرێکە لە باڵندەی واشە گۆشت خۆرە (کاست نێت).
	Pawn	٢-شاژن لە یاریی شەترەنجدا (پۆون).
بيدو- جرين	Thresshing floor	(ئەریا) خەرمان، جۆخێن، دراخە، سوخار.
بيدر صغير		شارا، مەلۆ.
بيدر مدروس		"خەرمانی گێرە کراو".
بيد مجنون	Weeping willow	شۆڕەبی، شەنگەبی.
بيداء- فلاة	Wold= Down	(پلێن)، چۆڵی، بیابان، (وۆڵد).
بيداجوجيا	Pedagogy	(پیداگۆجی)، زانستی یان هونەری وانە ووتنەوە.
بيدولوجيا	Pedology	(پێدولۆجی)، زانستی گڵ، زانستی خاك.
بيرق	Flag	(فلاگ) بەیاخ.
بيرة	Beer	(بییر) بیرە، ئاوی جۆ، جۆرێکە لە مەی.

بيرم- عتلة	Iron bar	نوێڵ، بێرم، برازه.
بيروكسيد	Peroxide	(پايروكسيد)، ئەو ئۆكسيدەيە كە لە موليكيولەكەيدا دوو ئەتۆم ئۆكسجين هەيە وەكوو: هايدرۆجين پايرۆكسيد.
بيروگالول	Pyrogalol	(پايروگالۆل)، (پايروگاليك ئەسيد)، بەشێوەی تەلاشێكی سپی‌يە، زوو ئەبێت بە هەڵم، لە ئاودا ناتوێتەوە، بۆ وێنەگرتنی فۆتۆگرافی بەكاردێت.
بيريرا		(بيريرا) درەختێكی بەرازيلی گەورەيە، توێكڵەكەی بۆ بەهێزكردن و دژی تاو هێواشكردنەوەی لێدانی دڵ و هەناسە بەكاردەهێنرێت.
بربيرات الصوديوم	Sudium perborate	(سۆديۆم پێربۆرەيت)، مادەيەكە بۆ لابردنی رەنگی ڕيشاڵی گيانداری بەكاردەهێنرێت.
بيرين	Pyrene	(پايرين) ئاوێتەيەكە لە دڵۆپاندنی قەترانی خەڵوز پەيدا دەبێت، بێ ڕەنگە، لە ئاودا ناتوێتەوە، بەڵكو لە ئيثەردا دەتوێتەوە.
بيريدين	Pyriden	(پايريدين)، ئاوێتەيەكە لە قەترانی خەڵوزدا هەيە، بريتی‌يە لە شلەيەكی بێ ڕەنگ، بەرهەڵستی ئۆكسيد بوون دەكات.
بيركليوم	Berkellum	(بێركلێۆم)، توخمێكی ميتاڵە ژمارەی ئەتۆمی‌يەكەی (٩٧) و كێشی ئەتۆمی‌يەكەی (٢٤٩) نيشانەكەی (BK) تيشك دەرەويە.
بيرومتر- مضرم	Pyrometer	(پيرۆميتەر)، گەرمی پێوێكە واتا (تەرمۆمەترێكە) بۆ پێوانی پلەی گەرمی بەرز وەكوو پلەی گەرمی تەنووری دەستكرد.
بيرومترية	Pyrometry	(پيرۆميتەری)، پێوانی پلەی گەرمی‌ی بەرز.
بيريليوم	Beryllium	(بێريليوم) توخمێكی ميتاڵە ژمارەی ئەتۆمی (٤) و كێشی ئەتۆمی (٩) نيشانەكەی (Bc)يە.
بيريل	Beryl	(بێريل)، بەردێكی بەنرخە وەكوو زمڕوت، سەوزە.
بيريت- حجر النار	Pyrite	(پايريت)، (فيريك سەلفايد)، ئاوێتەيەكی زەردە ئاسن و گۆگردی تيايە.
بيساني- بليوسين	Pliocene	(پليوسين)، سەردەمێكی جيۆلۆجی‌يە. سەردەمی تازەی نزيك.
بيسون	Bison	(بيسون)، گای ئەمەريكی، جۆرە گايەكە شانی دوگی پێوەيە.
بيسة- مهاة	Wild cow= Oryx	مانگا كێوی، (ئۆريكس بيسا).
بيسم		درەختێكە لە بەڕوو ئەچێت بەرەكەی وەك بەهێ وايە.
بيش	Aconite= Wolfsbane	(خانق الذئب) گورگ خنكێن ڕووەكێكی تەمەن درێژە و ژەهرينە لە ناوچەی شاخەكان دەڕوێت، مادەيەكی ژەهری كوشندەی تيايە بۆ مەبەستی پزيشكی و دژی كۆڵنج بەكاردێت. (ئەكونيت، ولفس بێن).
بيض- بيضة	Egg	هێلكە (ئۆڤيوم)، (ئێگ)، خايە، زەبرەقون، هێك.
بيضوي، بيضي	Oval	هێلكەيی (ئۆڤاڵ)، (ئێگ شێد).
بيضة غضية	Ovum	گەرا، ووڵ ووڵە، هێلكە پێش ئەوەی كە توێكڵی بۆ دروست بووبێت.
بيضة ناضجة	Mature egg	هێلكەی پێگەيشتوو.
بيضة مخصبة	Fertilized egg	هێلكەی پيتێنراو، هێلكەی جووت كراو.
بيض الحمام		هەرزاڵە، هەرمزاڵە، جۆرە گيايەكە لە بەهاران دا هەيە، بەرێكی ووردی هێشوويی دەگرێت، وەك تەماتە سوور دەبێت و ئەخورێت.
بيض القمل	Lice ovum	ڕشك. گەرای ئەسپێ.
بيض الارض- سرغة	Hawks beard	(هۆكس بێرد)، ڕيشی هەڵۆ، جونگ، چونگ، گوڵە بەهارە، گوڵێكە زار، جۆرە گيايەكە گوڵێكی زەردی بۆن خۆش دەگرێت.

بيض بالدهن	Fried eggs	هێلکەو ڕۆن.
بيض الحضنة	Covery	(کۆڤەری) ڕاوکە، هێلکەی ژێر مریشك.
بيض الشيخ- اذن الدب- بذرة الريح	Wind seed	(ویندسیید) تۆوی با.
بيض برشت- نيمبر شت	Soft boiled egg	هێلکەی دەڵەمە (سۆفت بۆیلد ئێگ).
بيض مسلوق	Hard boiled egg	هێلکەی کوڵاو (هارد بۆیڵد ئێگ).
بيض مقلي	Fried egg	هێلکەو ڕۆن (فراید ئێگ).
بيطري- بيطار	Veterinary surgeon	"بەیتاڵ"، پزیشکی گیانەوەر، (ڤیترناری سیرجیون)، فاریەر.
بيطرة	Veterinary= Farriery= Veterinary medicine	پزیشکێتیی وولاخ، چارەکردنی گیاندار، چارەکردنی ئاژاڵ، بەیتاڵ خانە، پزیشك خانەی گیاندار. بەیتاڵی (فاریەری) (ڤیترناری مێدیسن).
بيظة	Spermule	(سپێرمیول) گەرای میروله و بۆق.
بيع	Selling	فرۆشتن، فرۆتن، (سێڵ).
بيع بالمزاد	To sell by auction	مازادکردن، مەزات کردن.
بيغوثية		(بیگوتیا) جۆرێکە لە کەروو ڕەنگەکەی سپی یان زەردە.
بيغونية- بيطونية- اذن الفيل	Begonia	(بیگونیا)، گوێ فیل، گیایەکی دەشتەکی پزیشکی یە گوڵی سپی یان پەمەیی ئەگرێت.
بيفاترون	Bevatron	(بیڤاترۆن)، ئامرازێکە بۆ پترکردنی خێرایی تەنی پچووك. وەکو پرۆتۆنەکان.
بيقة- بيسقية	Common vetch	گیادانە، گینەدەڵ، میژورد، ڕووەکێکی گیاییە گوڵێکی بنەوشەیی دەگرێت، ئەروێنرێت و ئەکرێت بە ئالیك. (کۆمۆن ڤێچ).
بيقران	Dragons head	(دراگۆنس هێد) سەرە ئەژدیها، گیایەکە گوڵەکەی بنەوشەیی‌یە لە سەری ئاژدیها ئەچێت.
بيكربونات	Bicarbonate	(بیکاربۆنات) خوێیەکی هایدرۆجینی‌ی کاربۆنیك ئەسیدە.
بيكتات الكاليسيوم	Calcium pectate	(کالیسیوم) پیکتەیت ئاوێتەیەکە لە پەردەی ناوەڕاستی خانەکانی ڕووەکەدا هەیە.
بيكلاديت		(باکیلات) مادەیەکی پلاستیکی‌یە، قەڵەم پاندان و تەلەفۆن و دەسکی چەتری لێ دروست دەکرێت.
بيكاسون- بكاسين- شنقب- شكب- بكاشين	Snipe	قورلویلە، قوڕاویلکە باڵندەیەکە بەقەدەر سویسکەیەك دەبێت دەنووك و قاچی درێژە (سنایپ).
بيكتين	Pectin	(پیکتین)، بریتی‌یە لە تێکەڵاوێك لە کاربۆهێدراتەکان، لە دیواری خانەی میوەو سەوزەواتدا هەیە، بە تایبەتی لە پەردەی ناوەڕاستی خانەکاندا.
بيكان	Pecan	(پیکان) گوێزی ئەمریکی، جۆرێکە لە درەختی گوێز.
بيكة	Pika	(پیکا)، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کون و کەلەبەری ژێر زەوی دا ئەژی ڕەنگەکەی مەیلەو ڕەشە بەشەو ئەگەڕێت. لە کۆمەڵەی کەروێشکە.
بيلسان- بلسان- خمان- سبوقة- دمدمون	Elder	ڕووەکێکی جوانی پزیشکی‌یە، گوڵێکی سپی بۆن خۆش ئەگرێ، بەلەسان، "بەیلەسان"، ئێڵدەر، سامبوکەس.
بيلون	Billon	"١" جۆرە قوڕێکی مژۆکە بۆ تیمار کردنی برین بەکاردەهێنرێت، قوڕی مژۆك. "٢" (بیلون)، تێکەڵاوی زیو یان زێرلەگەڵ کانزایەکی هەرزان.
بيلم	Capsule of cotton	(قۆزاخەی لۆکە) (کاپسول ئۆف کۆتن).

بيلون- قرفة بيضاء	White cinnamon	(وايت سينامون)، دارچينى سپى، ئەومنێكى بۆن خۆشى پزيشكىيە.
بيمالية		(پيماليـا) كۆلـە برنـج، ئەومنێكـى ئەشـتەكىيە گوڵەكـەى بەشـێوەى هێشوويەكى پەمبەيى يان سپىيە.
بيمارستان- مستشفى المجانين	Mental hospital	شێتخانە، (مێنتال هۆسپيتاڵ).
بين- ظاهر	Visible	(ڤيزيبل) ديار، ئاشكرا.
بينة	Proof	بەڵگە، (پرووف) (ئيڤيدينْسى).
بينيث	Bonito	(بونيث) (بۆنيتۆ) جۆرە ماسىيەكى بێ پولەكەيە.
بينزاين- بنزين السيارات	Benzine	(بەنزاين) بەنزاينى ئوتومبيل، لە دڵۆپاندنى نەوتى سروشتى (پيترۆليۆم) ئەرئەهێنرێت، بۆ سووتەمەنى و پاك كردنەوە بەكارئەهێنرێ.
بينزين- بينزول	Benzene = benzol	(بينزين)، ئاوێتەيەكە لە كاربۆن و هێدرۆجين پێك هاتووە، لە پلەى (٨٠)ى سەدىدا ئەكوڵێ، شلەيەكى بێ رەنگە لە ئەلكولا ئەتوێتەوە لە ئاوا ناتوێتەوە، لە دڵۆپاندنى خەڵوزى بەردين ئەرئەهێنرێت، لە دروستكردنى بلاستيك و ئەسپريندا بەكار ئەهێنرێت.
بين	Between	نێوان، ناوەند، ناڤبەر.
بيهن		(بورساريا)، رووەكێكە گەڵاكەى وورده. گەڵاكەى بە شێوەى هێشويەكى سپى بۆن خۆشە.
بيهدونال		(بايهيدونال)، ئەرمانێكە رووەكى مشەخۆر قەلاچۆ ئەكات.
بيورية	Pyorrhea	(پايوريا) (بيۆرێ)، نەخۆشىيەكە تووشى ددان و پووك و دەمارى ددان ئەبێ.
بيوتان	Butane	(بيوتان) گازێكە لە (٤) كاربۆن و (١٠) ئەتۆم هايدرۆجين پێك هاتووە. بۆ دروست كردنى لاستيكى دەستكردبەكاردێت.
بيوتا	Biota	(بايوتا)، ژيانى گياندارو رووەك لە هەرێمێك يان لە كاتێكى تايبەتى دا.
بيولوجيا- علم الحياة	Biology	(بايولۆجى)، زانيارى زيندەوەر، زانيارى دەربارەى ژيان، "ژيان زانين".
بيوليب- بوليب	Polyp	(پوليپ) چەند شێوەيەكە لە گياندارى ئاوى ساكار وەكوو: شيلان.
بيوض	Oviparous	هێلكەكەر، (ئۆڤيبارەس).
بيوتادين	Butadiene	(بيوتـادين) گـازێكى ئۆرگانيكىيـە بـۆ دروسـتكردنى لاسـتيكى دەسـتكرد بەكارئەهێنرێت.
بيومترية	Biometry	(بايوميتـەرى) لقێكـە لـە زانيـارى ماتمـاتيكى سـەرژمێرى دانيشـتوان و چارەكردنى نەخۆش.
بيوت		(پيوتل) گيايەكى پزيشكىيە گوڵەكەى سەوزى مەيلەو پەمبەيىيە
بييضة	Ovum	(ئۆڤەم) گەرا.
بيوضى	White heron	ئيگريت، شينە شاهۆى سپى.

تابع	Following	(فۆلۆوینگ)، دوا ڕۆ، بەدوکەوتوو، پاشکۆ، لایەنگیر.
تابوت	Coffer= Coffin	(کۆفین) دارتەرم، دارەمەیت، دووداره، داربەستی.
تابیر- تابیروس	Tapir	(تاپیر)، گیاندارێکـە شـێوەیەکی سـەیری هەیـە، هـەندێ بەشـی لەشـی ڕەنگینە، لەگا گەورەترە و لە فیل بچوکترە، سم دارەو لووت و لێوی بووە بە لمۆزێك لەبەراز ئەچێت، لە ناوچە گەرمەکاندا ئەژی.
تابین	Evlogy	پیرەوەری مردوو، باس کردنی مردوو.
تابیوکا	Tapioca	(تاپیوکا)، ئاردێکە لە ڕەگی درەختی مانیوك دەرئەهێنرێت.
تابل- "توابل"	Spice	(کۆندیمێنت، سپایس، سیزنینگ) بەهارات، ئەو داوو دەرمانەیە کە بۆن و تامی خواردەمەنی خۆش ئەکات، چونکە ڕۆنێکی بۆن خۆشی تیایە وەك ئەعنا و مێخەك و زەعفەران و بیبەر و زەنجەفیل و زەردەچـەوەو سیر... بریتین لە ڕەگ یا قەد یا گەڵا یان بەرو تۆوی ڕووەك، ئەزبیە.
تابع- قمر تابع الى سیار	Satellite	(ستێتلیت)، مانگ، هـەیڤ، هـەر تـەنێکی ئاسمـانی بـەدەوری ئەستێرەیەکی گەرۆکی گەورە تردا بسوڕێتەوە. وەکوو مانگ بەدەوری زەوی دا.
تابیر	Pollination	(پۆلینیزێشن)، ئاووس کردن، چاك کردنی گوڵ.
تاتو- مدرع	Armadillo	(ئەرمادیللۆ)، گیاندارێکی زرێداری مێرووله خۆره.
تاثیر کهروضوئي	Photo electric effect	(فۆتۆئەلەکتریك ئیفیکت)، کاری فۆتۆ ئەلەکتریکی، هـەندێك کـانزا ووزەی تیشك هەڵ ئەمژن وە ئەلەکترۆنی ئازاد دەرئەپەڕێنن.
تاثیر	Effect	کار، کارلێکردن، "کارتێ کردن" زەبر، "شوێنکار" (ئیفیکت).
تاثیر کهربائی	Electric effect	"کارتێ کردنی کارەبایی، شوێنکاری کارەبایی" کاری کارەبایی.
تاثیر مغناطیسی للتیار الکهربائی	Mgentic effect	"شوێنکاری موگناتیسی تەووژمی کارەبایی".
تاثیر کیمیائي للتیار الکهربائي	Chemical effect	شوێنکاری کیمیایی‌ی تەوژمی کارەبایی.
تاثیر مکانیکی للتیار الکهربائی	Mechanical effect	شوێنکاری میکانیکی‌ی تەووژمی کارەبایی.
تاثیر ترمیونی	Thermionic effect	دەرپەڕینی ئەلەکترۆن لە تەنێکی گرگرتووەوە وەکوو لە تەلەباریکەکانی ناو گلۆپی کارەباوە (ثیرمیونیك ئیفیکت).
تاجر	Merchant	(میرچنت، تریدەر) بازرگان.
تاج	Crown	(کراون) پۆپیتە، برەك تاج، تاجە، پۆپە.
تاج السن	Cusp of tooth	(کەسپ ئۆف تووث)، تاجەی ددان.
تاجر جواهر	Merchant of Jewels	گەوهەر فرۆش، تیت.
تاجر الاغنام	Trader of sheep	جەڵەبچی، جەڵەوچی.
تاجر الخیول	Coper = trader of horses	جامباز.
تاجیر	To hire	بەکرێ دان.
تاجر الجملة	Wholesaler	جوملە فرۆش، (ۆڵ سێلەر).
تاحم	Weaver	(ویڤەر) جۆلا،
تاحی	Gardener	(گاردنەر) باخەوان.
تاخر	Lateness	(لیتنێس) دواکەوتن درەنگی.

تادم	Puterfaction	(پوتريفيكێشن)، شی بوونەوەی مادەی نايترۆجينی بەكاری ميكرۆب.
تار	Juice	(جووسی)، كاكڵەی بەری ڕووەكێك كە ئاوكی زۆربێت.
تارب	Earth worm	(جيوفاگەس) كرمی گڵ خۆر.
تارة، مرة	Once	(وەنس) جار، ديسان.
تارتارخام	Argol	(ئەرگۆڵ) مادەيەكی كريستاڵی سوور يان خۆڵەمێشی‌يە لە بنی بەرميلی شەراب گرتنەوەدا ئەمێنێتەوە.
تاريخ، زمن	Date	(دێت)، ڕۆژ، ساڵ، دێرۆك.
تاريخ (علم)	History	(هيستری)، مێژوو.
تارجح	Swing	جولانەكردن، ديلانێ، شەكانەوە.
تارتارات	Tartarate	(تارتارەيت)، خوێی تارتاريك ئەسيد.
تارتارات الصوديوم البوتاسيوم	Sodium-Potassium-Tartarate	خوێی (ڕۆشێل)، سۆديۆم پۆتاسيۆم تارتارەيت.
تارزير	Tarsier	(تارسيس) گياندارێكی شيردەرە لە فلپين ئەژی بەقەدەر مشكێك ئەبێ لە مەيمون ئەچێت.
تاريخ الحياة	Biography	(بايۆگرافی). مێژووی ژيان.
تاريخ جيولوجي	Chronology	(كرونۆلۆجی) مێژووی جيۆلوجی، ڕێكخستنی بەسەرهاتی خرۆكی زەوی لە چاخ و سەدەكاندا لە مليۆنەها ساڵ لەمەوبەرەوە.
تاريخ نشوء الفرد	Autogeny	(ئۆتۆجينی)، مێژووی پەيدا بوونی زيندەوەر، هەموو پلەكانی گەورە بوونی زيندەوەر.
تاريخ نشوء النوع	Phylogeny	(فايلوجينی)، مێژووی پەيدا بوونی جۆر، مێژووی گۆڕانی (گەشە كردنی) جۆری زيندەوەر يان ڕەچەڵەك.
تآزر	Tosupport	هاوپشتی، يارمەتی دان.
تاسيس	Foundation	دامەزراندن، بناغەدانان.
تاسس	Institotion	دامەزراندن.
تاسع	Ninth	نۆيەم، نۆهەم.
تاسع عشر	Nine teen	نۆزدەيەم، نۆزدەهەم.
تاشق	Alkalinity	(ئەلكالينيتی)، قلْيەيی.
تاشين		دەرهێنانی مادەی قلْيە لە خۆڵەمێشی قەوزە.
تاصل	Allotropy	(ئەلۆترۆپی) بوونی چەند شێوەيەك لە هەمان توخمی كيميايی وەكوو بوونی چەند شێوەيەك بۆ توخمی كاربۆن يان گۆگرد.
تاغندست- جاوی		(فيلۆگراس)، ڕووەكێكی پزيشكی‌يە گوڵەكەی سپی و پچووكە ڕەگەكەی بۆ مەبەستی پزيشكی بەكاردێت.
تافة	Patiry	هيچ و پووچ، بێ نرخ.
تافول	Tacca	(تاكا) گيايەكی سەلك دارە سەلكەكەی مادەيەكی نشاستەيی خۆشی تيايە ئەخورێت.
تاق		(ئەنافيلاكسس)، زۆری هەستايەتی.
تاقلم	Naturalition = adaption	(ئەكليميت)، ڕاهاتن لەسەر شوێنەوارێكی تر.
تاكاهي		(تاكاهی) باڵندەيەكی نيوزيلەندی‌يە لە كۆمەڵەی مريشكی ئاوی.

تاكل	Torot= Decay	داخوران، سووان خورەمان (خورەماو) داخوراندن، داڕوتان، داوەشان، کۆڕۆشن، داڕزانی مادە بەشێنەیی بەهۆی کارلێك کردنی کیمیایی‌یەوە.
تاكيد	Confirmation	پاڵشت دان، دووبارە کردن، دووپات کردن.
تاكسد	Oxidation	(ئوکسایدیشن)، ئۆکسید بوون، ژەنگ هەڵهێنان، یەك گرتنی مادە لەگەڵ ئۆکسجین.
تاكومتر	Tacometer	(تاکۆمیتەر)، دەزگایەکە بۆ پێوانی خێرایی سوڕانەوە بۆ نموونە: بۆ پێوانی خولانەوەی پێچکە.
تاكونيت	Taconite	(تاکۆنێت) بەردی ئاسن، جۆرە بەردێکە ئاسنی تیایە بەشێوەی ژەنگ.
تاكوت	Euphorbia	(یوفوربیا)، شیرمار، جۆرە ڕووەکێکە.
تالة	Transplant	خەڵف، نەمام، شەخەڵ، براله.
تالك	Powder	(تالك) (پاودەر) بۆدرە.
تالف	Damaged	(دامیجد) بەربادبوو، لەناوچوو، فەوتاو.
تاليف	Writing	(رایتینگ) دانان، دانانی کتێب، نوسین.
تالف	Unison	هۆگری، دەستەمۆیی، هۆگربوون.
تالم	Suffering pain	(سەفەرینگ پێن) ئازار خواردن، سوڵانەوە، ئێش.
تالق	Glitter	(گلیتەر) (شاین) "ك" درەوشانەوە، تەنێك ڕووناکی بداتەوە بەبێ ئەوەی کە پلەی گەرمی بەرزببێتەوە، وەکو ڕووناکی دانەوەی (فۆسفۆر) وە (فلۆری)، چرسنی.
تالق فوسفوري	Phosphorescence	(فۆسفۆریسینسی) درەوشانەوەی فۆسفۆری، جۆرە درەوشانەوەیەکە لە ئەنجامی هەڵ مژینی تیشکەوە دەبێت، وە هەتا ماوەیەك (لە دوای وەستانی هەڵ مژینەکە) بەردەوام دەبێت.
تال- دوم تدمر	Tal palm	(تال پالم) درەختێکە لە کۆمەڵەی خورما، گەڵاکەی وەك باوەشێن وایە، ئاوکێکی شیرین لە قەدەکەی دەرئەهێنرێت شەرابی لێ دروست ئەکرێت.
تالب		درەختێکە تیروکەوانی لێ دروست ئەکرێت.
تالب	Ibex	(ئایبیکس)، بزنە کێوی.
تالينوم- هرجرج	Talinium	(تالینیوم)، گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵی‌یە لە کوزەڵە ئەچێت گوڵی سپی یان سور ئەگرێت.
تاليوم-ثاليوم	Thaleum	(ثالیوم) توخمێکی کانزایی‌یە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٠٤) زۆر ڕەقە زوو ژەنگ هەڵ ئەهێنێت. ئاوێتەو خوێیەکانی ژەهرن. نیشانەکەی (Th).
تامول= تنبل= شاه- صيني= تانبول	Betel-peper	(بیتیل پێپەر) (تامول) ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی بیبەر گەڵاکەی ئەجوورێت بەرەکەی وەکوو گوێز وایە ڕەنگێکی سووری لێ دەرئەهێنرێت، دەرمانی پاکژکەرەوە لە گەڵاکەی ئەگیرێت.
تاميم	Nasionalisation	"خۆماڵی کردن"، خۆماڵی کردنی هەموو هۆیەکی بەرهەم هێنان وەکوو کومپانیا و کارگە و خانوو بەرە، کردنی خانوو بەرو کومپانیاو کارگە و هەموو هۆیەکی بەرهەم هێنان بە موڵکی میللەت، میلکی کردن.
تامل	Meditation	هیواداری، ئەندێشە، لێ وردبوونەوە.
تامين	Insurance	(ئینسورانس) مسۆگەرکردن.
تام	Complete	کۆك، (کۆمپلیت) تەواو.
تامينات	Security	(وارانتی)، پێشەکی بە پارە یان شتومەك.

تامور- شغاف القلب	Pericardium	(پێریکاردیەم) پەردەی دڵ، پەردەیەکە دوو دیواری هەیە، وەك تورەکە وایە، دەوری دڵی داوە وە بەستراوە بە ناو پەنجەکەوە.
تامر- لوبیاء عسقولیة	French beanc	جۆرێکە لە لۆبیا ڕەگەکەی سەلك دارە دەنك و سەلکەکەی ئەخورێن.
تامیة- صید	Squirrel	گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کۆمەڵەی سمۆرە، پێستەکەی زەردە هێڵی ڕەشی تیایە.
تانی		
تانی	Slowness	لەسەرخۆیی، شێنەیی، هێواشی.
تانیب	Reprimand	سەرزەنشتی، پیاهەڵشاخان.
تانبول	Betel pepper	(بیتیل پیپەر) (تامول) ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی بیبەر گەڵاکەی وەك بنێشت ئەجوورێت.
تانریك	Tanrec	(تێنرێك) جۆرە گیاندارێکی مێش و مەگەز خۆرە و کلکی نییە.
تانتالم	Tantalum	(تانتالوم)، توخمێکی کیمیا گەرییە کێشی ئەتۆمییەکەی (٧٣)یە، کانزایەکی خۆڵەمێشییە ماناکەی لە وشەی (تانتالس) خوداوەندی گریکە کۆنەکانەوە وەرگیراوە، نیشانەکەی (Ta)یە. ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٧٣)ە، کێشی ئەتۆمییەکەی (١٨٠,٩)ە.
تانین	Tannin	(تانین)، ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکیی سروشتییە لە کەڵوی بەڕوو و بەری مازوودا هەیە پێستەی پێ خۆشە ئەکرێت.
تاهل	To marry	ژن هێنان.
تاهیل	Inhabited	شیاندن، ماڵی کردن، ڕاهێنان.
تاوة	Groaning	(گرۆنینگ، مۆنینگ) ناڵە، ناڵین، ناڵاندن، هەناسە هەڵکێشان.
تاویل	Explanation	وەزرین، گۆڕین، لێك دانەوە.
تایید	Support	لاگیری. لایەن گیری، پشتیوانی کردن.
تایرا		(تایرا) گیاندارێکە لە ژاڵ (قاقوم) ئەچێت.
تایر - إطار	Tyre	(تایەر) تایەی ئۆتۆمبیل.
تاین	Ionization	تایین (ئایۆنیزیشن) ئایۆنین، بوون بە ئایۆن، وون کردنی یان وەرگرتنی ئەلەکترۆن لەلایەن ئەتۆمی توخمێکەوە.
تاید	Tide	(تاید) تۆزی سابون.
تبادل غازی	Gasioos exchange	(تبادل الغازات) گۆڕینەوەی گاز، ئاڵو گۆڕی گازی، گۆڕینەوەی گازەکان، گازگۆڕینەوە (گازیەس ئێکسچێنج).
تبادل المنفعة	Service exchang	سوود گۆڕینەوە، گۆڕینەوەی سوود.
تباریح النبات	En flore scence	(ئینفلوریسینس) شکۆفەی گوڵ.
تبادل	Exchange	(ئێکسچێنج) ئاڵوگۆڕ، گۆڕینەوە، هاڵوگۆڕکردن، جێ گۆڕکێ.
تباح جبلی		جۆرێکە لە ڕووەك.
تبال	Spice seller	بەهارات فرۆش.
تبان	Straw seller	(سترۆسێلەر) کافرۆش.
تباین	Difference	(دیفیرجێنس) جیاوازی.
تباهی		خۆهەڵ کێشان، لاف لێدان.
تباین الخواص	Anisotropic	(ئەنیسۆترۆپی) ڕووداوێکە لە کریستاڵی مادەکان دا ئەبینرێت، جیاوازی سیفەتەکان.

تبادل آيونى	Ion exchange	(ئايۆن ئێکسچێنج)، ئاڵو گۆڕی ئایۆنی، ئایۆن گۆڕینەوە.
تباعاً	Succesively	(سەکسێسیڤلی)، یەك لە دوای یەك.
تبجج	Vaunt	فیشاڵ کردن، خۆهەڵکێشان، لاف لێدان.
تبخير	Vaporization	(ڤاپوریزێشن) کردن بەهەڵم، بە هەڵم کردن، "هەڵماندن".
تبخر	Evaporation	(ئیڤاپۆریشن) بوون بە هەڵم، "بە هەڵم بوون، هەڵمین" گۆڕانی شلە بۆ هەڵم بە کاری گەرمی.
تبديل	Changing	(ڤارێشن) گۆڕین (چێنجینگ)، گۆڕینەوە، گۆڕان.
تبدد	To be scattered	لە ناوچوون.
تبدد الطاقة	Scattered of the energy	لەناو چوونی ووزە، گۆڕانی ووزەی میکانیکی بۆ گەرمی‌یەکی ئەوتۆ کە سوودی لێ وەرنەگیرێت.
تبديد	Dispersing	(دیسپێرسینگ) (سکاتەرینگ) لە ناوبردن، وون کردن.
تبرعم	Budding	(بەدینگ) گۆپکە کردن، چرۆکردن، خونچە کردن.
تبرز	Evacuate	(توئیڤاکیوت)، پیساسی کردن، دەرهاویشتنی پیسایی.
تبرع	Contribution	باربو، بەخشین.
تبريد	Cooling	(کوولینگ) ساردکردنەوە.
تبرم	To be annoyed	بێزاری، وەڕسی.
تبرقش	Different colours	ڕەنگاو ڕەنگ بوون "ڕەنگاو ڕەنگی".
تبريك	Congratulate	پیرۆزبایی.
تبرية	Discharge	پاکانەکردن، گەردن ئازادکردن.
تبرج	To bedeck	خۆڕازاندنەوە، ئارایشت کردن.
تبر	Ore	(ئۆر) کەرەسەی خاوی کانزا.
تبر	Gold oar	(گۆڵد)، (نێتیڤ گۆڵد)، (گۆڵد ئۆر)، ئاڵتون، زێڕ، تەڵا، زێڕی سروشتی.
تبرومة	Theobroma	(ثیبروما)، درەختێکی دەشتەکی و کشتوکاڵی‌یە تۆوەکەی مادەی کاکاوی لێ دەرئەهێنرێت.
تبسم	Smile	زەردەخەنە، "خەنینەوە"، خنانەوە، بزە، نەرمە پێکەنین، خەندە.
تبشير- صفارية	Oriole	(ئۆریول)، جۆرە باڵندەیەکە جوانە.
تبشع	Caster oil plant	(کاستەر ئۆیل پلانت)، گەرچەك.
تبعثر	To scalter	(دیسپێرشن)، پەرت، پرژاندن، بڵاوبوونەوە.
تبع	Dragon fly	١-(دراگون فلای)، جۆرە مێرووییەکە لەشەکەی لوولەیی و باریك و ڕەنگینە، پوشکە بەقنگە ٢-چنگنە، پنت، حەمحەم.
تبغ	Tobacco	(تۆباکو)، (نیکوتیانا) تووتن، تەماکۆ، جۆرەکانی وەکوو سامسۆن، ڕەشۆکی، تەوەس، نێرگەلە.
تبغ النارجيلة- تبغ الغليون	Nargile tobacco	توتنی نێرگەلە، تەنبەکی.
تبغية	Petunia	(پێتونیا) جۆرێکە لە ڕووەك - گوڵێکی بۆنخۆشی هەمەڕەنگە.
تبقع- تبقع الاوراق	Leaf spot	بەڵەکی، (سپۆتس)، (لییف سپۆت) نەخۆشی پەیدا بوونی پەڵەی هەمە جۆرو هەمە ڕەنگ لەسەر گەڵاو بەری ڕووەك بەهۆی جۆرە کەڕوویەکی تایبەتی‌یەوە.
تبليل	To wet	تەڕ کردن، شێدارکردن.

تبلل- إمتصاص	Adsorption	(ئەدسۆرپشن)، تەڕبوون، هەڵمژینی گاز لەلایەن مادەی ڕەقەوە وەکوو خەڵوز.
تبلمر	Polymerization	(پۆلیمەریزێشن)، پۆلیمەر کردن، یەك گرتنی چەند مولیکیولێك لە هەمان مادە بۆ دروست کردنی مادەیەکی تازە.
تبليغ	To inform	ڕاگەیاندن.
تبلور	Crystallization	(کریستلایزیشن)، بوون بە بلور، بوون بە کریستاڵ، چلورەبەستن، کریستاڵ بوون.
تبليط بالحجر	Paving	(پاڤینگ) بەرد ڕێژکردن.
تبليط	Flagging	داپۆشینی زەوی بەبەرد یان خشت یان قیر.
تبلدي- بوباب- باوباب	Baobab	(بوباب)، (مۆنکی برید)، نانی مەیمون، جۆرە درەختێکی مەزنی تەمەن درێژە، بەرەکەی بەقەدەر پرتەقاڵێك ئەبێت تامەکەی مزرە دەنکەکەی چەورە.
تبليد= تأقلم	To acclimatise	ناچارکردنی گیاندارو ڕووەك بۆ ژیان لە ئاوو هەوایەکی تازەدا.
تبن	Straw	(تیبین، ستڕۆ) کا، هەلیز، کاپۆل.
تبن مكة- اذخر	Camels hay	(کامێلس هەی) پووشی ووشتر، گیایەکە گەڵاکەی بۆن خۆشە وەکوو چایی بەکاردێت، بۆنی خۆشی لێ دەرئەهێنرێت.
تبوير	Tofallow	بەیارکردن، بەجێ هێشتنی زەوی بەپیت بە بەیاری (بێ کشتوکاڵ کردن) بۆ ماوەیەکی تایبەتی.
تبولة		تەبولە، جۆرە خواردەمەنییەکە لە ووردە ساوەر و تەماتەو پیازو کەرەوزو مەعدەنوس و لیمۆی ترش و ڕۆن و زەیتون و ئالەت و خوێ دروست ئەکرێت.
تبوغ- تجرثم	Sporation	(سپۆرێشن)، پەیدابوونی سپۆر لەلایەن ڕووەکە کوڵ شارراوەکانەوە.
تبوع- تهوع	Vomit	(ڤۆمیت) دڵ تێك هەڵاتن.
تبيان- بيان	Declaration	(دیکلارێشن) ئاشکرا کردن، بڵاوکردنەوە، ڕوون کردنەوە، دیاربوون.
تبيعة- تبيع	Calf (one year)	گوێرەکەی یەك ساڵە.
تبييض	Bleaching	(بلیچینگ) سپی کردنەوە، سپی کاری.
تبييض بالجص	To plaster	سپی کاری بە گەچ.
تبيكة		(فیلاکورا). جۆرێکە لە کەروو.
تبيوكة	Tapioca	(تاپیوکا) جۆرێکە لە خواردەمەنی لە ئاردی مانیوك دروست ئەکرێت.
تتابع	To follow in succession	یەك لەدوای یەك، بەرێز.
ترانيك - عنكبوت احمر	Red	(ترانیکەس) جاڵجاڵۆکەی سور، مێرووەیەکی زیان بەخشە ناووکی ڕووەك هەڵئەمژێت.
تتبع- ملاحقة	Pursuance	شوێن کەوتن، لە دووگەڕان.
تتريب	Earth work	(ئێرث وۆرك) گواستنەوەی گڵی بە پیت بۆ زەوی بۆ مەبەستی بە پیت کردن.
تتفل		شانەی گورگ، ڕووەکێکە لقەکەی لە پەنجەی دەست ئەچێت.
تتر	Tartars	(تارتارس) تاتار، میلەتێکە لە نێوانی چین و دەریای خەزەردا.
تتك	Triger	(ترایجەر) پەلەپیتکە.
تتمة= تكملة	Complement	(کۆمپلیمێنت) تەواوکەر، دوایی، کۆتایی.
تتن	Tobacco	(تۆباکۆ) تووتن.

تتنوس، كزاز	Telanus	(تیتانوس) دەردەکۆیان، نەخۆشی‌یەکی درمە لە کۆئەندامی دەماریدا، گوێ ڕەپە.
تثاؤب	Yawing	(یاون) (یاونینگ) باویشک، باوێشک دان، ئاژاژک، ئازووشک.
تثبت- تحقق	Ascertaining	جێ گیربوون چەسپان، دڵنیابوون.
تثبيت	Fixing	(فیکسینگ، کۆنفیرمێشن) جێگیرکردن، چەسپاندن، ڕاگیرکردن.
تثبيط	Discouraging	دواخستن، تەگەرە تێ خستن.
تثفل	Fox cub	(فۆکس کەب) بێچووە ڕێوی.
تثقيف	Education	ڕۆشن بیرکردن.
تثقيب	Perforating	کون کردن، سمین، سمتن، قولیرکردن.
تثليث	Trisection	(ترایسێکشن) سیانە کردن، کردن بە سیان.
تثمين	Valuation	(ڤالیووێشن) قرساندن، نرخ پێدان.
تثنية	Folding	دوانە کردن، کردن بە دوان - قەدکردن.
تثول	Swarming time	(سوارنینگ تایم) کۆبونەوەی هەنگ لە دەمی کورەکەدا بەر لە بڵاوبوونەوەیان.
تجارة	Trade	(ترید) بازرگانی، کڕین و فرۆشتن بۆ مەبەستی قازانج.
تجاذب	Gravitation	(گراڤیتێیشن) یەکتر ڕاکێشان، یەکتر کێش کردن، هێزی یەکتر ڕاکێشانی نێوانی هەموو تەنەکان.
تجاري	Commerical	هەرەمە، شتی ڕەشۆکی، بازرگانی‌ی.
تجارة الخيل- جنبزة- نخاسة	Horse dealing	(هۆرس دیلینگ) جامبازی‌ی کڕین و فرۆشتنی وڵاخ.
تجبير	To repair	گرتنەوە، پێکەوەنان.
تجبير العظام	To set broken bones	ئێسک گرتنەوە، ئێسقان گرتنەوە، ئێسک بەند کردن، تەتەر پێچ.
تجبين	To curdle	بەپەنیر کردن، ئەوەیە کە نوێشک بکرێتە شیرەوە بۆ ئەوەی بکرێت بە پەنیر.
تجديد	Renewal = renovation	نوێ کردنەوە، تازە کردنەوە.
تجدد	Renewal = renovation	نوێ بوونەوە، تازەبوونەوە.
تجديف- تجذيف	Drowing	سەوڵ لێدان.
تجذير	Extraction= evolution	(ئێکستراکشن) ڕەگ دەرهێنان، دەرهێنانی ڕەگ بۆ ژمارەیەک.
تجربة	Experment	(ئێکسپیرمێنت) تاقی کردنەوە.
تجرد	To bedevoid	تەنهایی، سەڵتی.
تجريبي	Experimental	"بۆ تاقی کردنەوە" تاقی کردنەوەیی.
تجنيد	Reeruiting	سەربازگری.
تجزؤ	To devide	بەش بەش بوون، پارچە پارچە بوون.
تجزؤ العقل	Schisophrenia	(شایزۆفرینیا) پارچە پارچە بوونی فرمانی مێشک، جۆرێکە لە شێتی ئەو کەسە دوو شەخسیەتی هەبێت.
تجزئة	Division	کەرت کردن، پارچە پارچە کردن، بەش کردن.
تجسيم	Sterometry	(سیترۆمێتری) تەندار کردن، پێوانی تەنەئاسمانی‌یەکان.
تجشؤ	Belching	قرخێنە، قرقێنە، قورقێنە.
تجصيص	Plastering	(پلاستەرینگ) گەچ کاری، سپی کاری.
تجعد	Wrinckle	چرچ و لۆچی، چاڵ و چۆڵی، پێچ و پەنا، چرچ بوون، چرچی، هەڵقرچان. لوولی.
تجفيف- تيبيس	Drying = to dry	(درایینگ) ووشک کردن، ووشک کردنەوە.

تجفيف صناعي	Artificial drying	ووشك كردنەوەی دەستكرد.
تجليل		(ئیفۆلێنج) قرتاندنی سەری گوڵی ڕووەك بۆ مەبەستی بەهێز كردن.
تجليد الكتاب= تجليد	Book binding	جزوبەند كردن، بەرگ تێ گرتن.
تجلبن = داء الجلبان	Lathyrism	(لاثیریزم)، ژەهراوی بوونی ئاژەڵ لە ئەنجامی زۆر خواردنی ڕووەكی گاڵەوە.
تجلية	Clearing	ئاشكراكردن.
تجميل	To beautify	جوان كردن، ڕازاندنەوە، ئاڕایش كردن.
تجمد	To freeze	بەستن، گۆڕانی مادەی لە باری شلییەوە بۆ باری ڕەق.
تجمع الدم		خوێن تێ زایین، تێ زایینی خوێن.
تجمهر	To Throng	تێ ووروكان، جەنجاڵ، كەلەكۆمەكێ، كۆمەڵ بوون.
تجمع	To be gathered	كۆبوونەوە، مۆڵ خواردن.
تجنب	To avoid	دووركەوتنەوە، خۆدوورخستنەوە، دوور بوون، خۆلادان.
تجنس		ڕەگەزگری
تجنيس	Naturaliztion	ڕەگەزگری كردن.
تجنن	To become mad	شێت بوون.
تجنيد	Recruiting	سەربازگرتن.
تجويف	Cavity recruiting	(كاڤیتی)، بۆشایی.
تجول	Wander about	گەڕان.
تجوية	Weathering	(وێزەرینگ) كەشاندن - ووردو خاش بوونی بەرد لە ئەنجامی كشان و كرژبوونەوە بە هۆی گۆڕانی پلەی گەرمی و زوقم و ئاوو سەهۆڵ و ڕەشەباوە.
تجويف حقي	Acetabular fossa	بۆشاییەكە لە ئێسقانی سێ بەندەدا سەری ئێسقانی ڕانی تێ چووە.
تجهم	To frowm	مۆڕبوونەوە، ڕووگرژكردن.
تجهيز	To get ready	ڕەخت كردن، "تێشوو پی دان، باربوكردن"، سازو ئامادە كردن.
تجهيزات	Preparation	ترۆتفاق، كەل و پەل، كەرەسە، تێشواك، شتومەك.
تحافى	Antiquity	عەنتیكەچی.
تحات	Erosion	(ئیرۆشن) ڕامالین، ڕامالینی بەرد و خۆڵ لەسەر ڕووی زەوی بە كاری ئاو و باران و بەفر.
تحاريف- بروض	Low water mark	(لۆ ووتەر مارك)، نزمترین ئاقاری ئاو.
تحاشى	Except	دووركەوتنەوە، خۆ دوورخستنەوە.
تحتانى	Lower	ژێرەوە.
تحت الأبط	Under armpit	بن باڵ، بن دەست، بن باخەڵ.
تحت السرة	Under navel	بەرموسڵدان، بەرموسڵلان.
تحت الركبة	Under knee	ژێر ئەژنۆ، بن ئەژنۆ، بن هەنگڵ.
تحت	Under	(ئەندەر)، (بیلۆ)، لەبن.
تحتت	Crumblings	(كرەمبلینگ)، ووردو خاش بوون.
تحتيات الهدب	Hypotrichia	(هیپوتریكیا) كۆمەڵە گیاندارێكی سەرەتایین برژۆڵەكانیان لە ژێرەوەیە.
تحجر	Petrifaction	(پێتریفیكێشن) بوون بە بەرد، گۆڕانی مادەی نەرمی لەشی گیاندارو ڕووەكی مردوو بۆ مادەیەكی كانزایی ڕەق لە ژێر زەوی دا.

تحجيل	White foot	پەڵەی سپی لە پەلی ئەسپ دا.
تحجين	Bending	(ئەرکینگ) چەمانەوە.
تحدب	Convexity	قۆقزی، قۆقزبوون، قۆقزایی.
تحديق	To look fixed	چاوتێ برین، چاو زەق کردنەوە.
تحديد الصلاحية	Limitation of efficiency	"سنووری دەسەلات"، دیاری کردنی دەسەلات.
تحديد	Limittion	سنووردانان، برینەوە، شوورەدانان.
تحديد النسل	To limit progeny	سنوور دانان بۆ زاوزێ، بەربەست کردنی وەچە، سنوور کێشانی وەچە.
تحديل- تمليس	Rolling	(رۆڵینگ) گێران، تەخت کردن وەکوو بەباگردێن.
تحدي	To challenge	بەرەنگاربوون.
تحذير	Warning	ووریا کردنەوە.
تحريك	Moving	جوولاندن، تەکاندان، جماندن، بزواندن.
تحري	Pursus	پشکنین، لێکۆڵینەوە، بەشوێندا گەران، گەران بە شوێندا.
تحرير	Editing = freeing = releasing	نووسین، ئازاد کردن، رزگارکردن، بەرەڵا کردن.
تحرش	To meddle	شەڕ فرۆشتن، تێ‌بەربوون.
تحريض	Provoking	فیت دان، کاڵ دان، هان دان، هەڵ فریواندن.
تحسين- تحسينات	Improvement	(ئیمپرووڤمێنت) چاك کردن.
تحسين النوع		چاك کردنی جۆر.
تحسين النسل	Aristogensis	(یوجینا)، چاك کردنی وەچە، زۆرکردنی وەچەیەکی باش لە گیاندارو رووەك بۆ مەبەستی ئابووری.
تحسير	Moulting	(مازڵتینگ) پەڕ فرێدان، لە باڵندەدا بۆ تازە کردنەوەی.
تحسن	To get better	جوان بوون، رازاندنەوە.
تحشد	To accumulate	کۆمەڵە بەستن، گەلە کۆمەکردن، رێچکە بەستن مۆڵ خواردن.
تحصيب	Macadamise	چەورپێزکردن، بەرد رێژکردن.
تحصيل	Acquiring	هێنانەدەست، دەست گیرکردن.
تحصين	Fortification	سەنگەردانان.
تحضير	Preparing	ئامادەکردن، سازکردن، سازاندن.
تحطيم	To break up	(پەرچقاندن) تێك شکاندن، ووردوخاش کردن.
تحفة	Rarity	(رێرتی) نایاب، شتێکی بە نرخ، ئەنتیکە، عەنتیکە.
تحفيض	Drainage	(درێنێج) دەرکردنی ئاوی زیادە لە زەوی‌ی کشتوکاڵ.
تحقيق	Inuestigation·	پەیجۆر، هێنانەدی، ساغ کردنەوە، پاسادان، کۆڵینەوە، وەدی هێنان، توژینەوە.
تحكيم	Anbitrator	(بەرەڤانی) پشك نان.
تحكم	Arbitration	دەست بەسەراگرتن.
تحمل	Bearing	خۆگرتن، بەرگەگرتن.
تحميل	Carrying	بارکردن، خستنە سەر.
تحليل	Analysis	(ئەنالایەسس) شی کردنەوە، شیتەڵ کردن.
تحليل القوة	Force analysis	شی کردنەوەی هێز.
تحلل الغذاء	Food analysis	شی‌بوونەوەی خواردەمەنی، رزینی خواردەمەنی.

تحلل	Decomposition	شیبوونەوە، لێك جوێ بوونەوە، ڕزین.
تحلق- تحليق	Soaring high	فڕین، ئاسمان گەڕی.
تحليل كهربائي- تحلل كهربائي	Electrolysis	(ئەلەكترۆلایسس) شی كردنەوە بە كارەبا، "شی كردنەوەی ئەلەكتریكی"، شی كردنەوەی مادەیەك بۆ ئایۆنەكانی بە هۆی تەوژمی كارەباوە.
تحليل حراري	Thermolysis= Thermo analysis	(ثێرمۆ ئەنالایسس) شیكردنەوە بە گەرمی.
تحليل كيمياوي	Chemical analysis	(كیمیكال ئەنالایسس) شی كردنەوەی كیمیا گەری، دۆزینەوەی توخمی ناو ئاوێتە.
تحليل وصفي- تحليل نوعي	Qualitative analysis	(كوالیتێتیڤ ئەنالایسس) شی كردنەوەی جۆری، شی كردنەوەی ئاوێتەیەك بۆ ئەوەی بزانرێ لەچی پێك هاتووە.
تحليل كمي	Quantitative analysis	(كوانتیتێتیڤ ئەنالایسس) دۆزینەوەی ڕادەی سەدی هەریەكە لەو توخمانەی كە لە پێكهێنانی ئاوێتەیەكدا بەشدارن. شی كردنەوەی بڕی.
تحليل ميكانيكي	Mechanical analysis	(میكانیكاڵ ئەنالایسس) شی كردنەوەی میكانیكی.
تحليل نفسي		(سایكۆ ئەنالایسس) "دەروونەشیكار" شی كردنەوەی دەرونی.
تحليل كروماتوغرافي	Chromato graphic analysis	(كروماتۆگرافی) ڕێگەیەكە بۆ جیاكردنەوەی مادەكانی ناو گیراوەیەك.
تحليل طيفي	Spectrom analysis	(سپیكترەم ئەنالایسس) جیاكردنەوەی شەبەنگی، شیكردنەوەی شەبەنگی، شیكردنەوەی مادە بە پشكنینی ئەو شەبەنگەی كە پەیدای ئەكات.
تحليل ذري	Atomic analysis	(ئەتۆمیك ئەنالیسس) شیبوونەوەی ئەتۆم - شیكردنەوەی ئەتۆمی.
تحليل قوة	Force analysis	"شیتەڵ كردنی هێز"، لێك كردنەوەی هێز.
تحلية	To sweeten	شیرین كردن.
تحليل ضوئي	Photolysis	(فوترلایسس) شی كردنەوەی كیمیایی بەكارتێكردنی ووزەی تیشك - شیكردنەوەی روناكی.
تحلل ذاتي	Autolysis	(ئۆتۆلایسس) شیبوونەوە یان ڕزینی خانەكانی لەشی گیانداری ڕووەك لە دوای مردنیان بە هۆی كاری ئەنزیمەوەكانەوە.
تحلل مائي	Hydrolysis	(هایدرولایسس) كارلێك كردنی نێوانی ئاوێتەیەك و ئاو بۆ پەیدا كردنی چەند ئاوێتەیەكی تر وەكوو: ترش و تفت.
تحليل الطاقة	Analysis of energy	گۆرانی ووزە لە شێوەیەكەوە بۆ شێوەیەكی تر، شی كردنەوەی ووزە.
تحليل الغازات	Gas analysis	(ئیدیومێتری) دەست نیشان كردن و زانینی ڕادەی گازێك لە تێكەڵاودا.
تحمض	Acidulated	ترشان.
تحمل	With stand	دەربڕین، ددان بە خۆدا گرتن، بڕكردن، بەرگەگرتن، پڕكێش.
تحميلة- شيف- فتيلة	Suppository	شاف (سەپوسیتوری) دەرمانێك كە لە ڕێگەی كۆمەوە بخرێتە لەشەوە.
تحميص	Roasting	(رۆستینگ) برژاندن، گەرم كردنی كانزا یان كەرەسەی خاو لە هەوادا بۆ لابردنی خڵتەكەی بۆ مەبەستی پوختەكردن، قاڵ كردنی كانزا، ووشك كردنەوە بە هەڵم یان بە هەوای گەرم.
تحنيط	Mummification	مۆمیا كردن، دەرهێنانی ناوسكی مرۆڤ، یان گیاندار وتێ كردنی مادەیەكی ئەوتۆ كە بی پارێزێت لە بۆگەن كردن.
تحويل	Conversion	(كۆنڤێرشن) گۆڕین.

تحوير		(بلانك) نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە.
تحول	Reversal	(ریڤێرسال) گۆڕان.
تحول عنصري	Transmutation	(ترانسمۆتێشن)، گۆڕانی توخمی، گۆڕانی توخمێك بـۆ توخمێکـی تـر لـە ئەنجامی گۆڕرانی پێکهاتنی ناوکی ئەتۆمەکانی‌یەوە.
تحيز	To lean	لایەنگیری، لاگرتن، واق ورمان، سەر سوڕمان.
تحير		حەپەسان.
تخ	Fermenlatheon	(فێرمێنتێشن) ترشان.
تخالف		ناڕێکی، ناکۆکی.
تخت الرقاد- سرير	Bedstead	(بێدستید) تەختەبەند.
تخت- الزهرة	Receptacle	(ریسێپتاکل) قنچك، چنچك تەختی گوڵ، کاسەی گوڵ، کورسی گوڵ.
تخثير	Condensation	(کۆندێنسێشن) خەستکردنەوە.
تخت الملكة - عاصمة	Capital	(کاپیتاڵ) پایتەخت.
تخت موسيقي	Orchestra	(ئۆرکسترا) سازبەند، تیپی مۆسیقا.
تختروان	Sedan-chair	(سیدان چێر)، تەختە ڕەوان.
تخثر الحليب	To curdle	بزرکانی شیر، مەیینی شیر.
تخثر الدم	To colt	"خوێن مەیین" مەیینی خوێن.
تخثير	Curdled	مەیاندن.
تخثر	Coagulation	(کۆئەگیولێشن) مـەیین، کرداری گۆڕانـی مـادەی پرۆتینـی تایبـەتی لـە پلازمای خوێن دا بۆ قەتماخە.
تخدير	Anaesthesia	سڕکردن، بێ هۆش کردن، بەنج کردن.
تخدش	Scratch	ڕووشان.
تخديش	To scratch	ڕووشاندن، ڕنین.
تخريب	Roination	ڕماندن، ڕوخاندن کاول کردن، وێران کردن، تێك و پێك دان.
تخريش	To scrach	داڕنین، ڕوشاندن ڕنین.
تخرش	Scratch	ڕووشان.
تخس- خنزير البحر	Porpoise dolphin	(پۆرپۆیس)، بەرازی دەریا، جۆرە نەهەنگێکە.
تخشب	Lignification	(لیگنیفیکێشن) بوون بە تەختە، گۆڕانی قەد و لاسکی نەرمی ڕووەك بۆ تەختە.
تخصيص	Specification	تەرخان کردن، دانان، تایبەتی کردن.
تخصر		باریکە، پێچ.
تخصص	Wasp	بـوون بـە پسـپۆڕ، شـارەزا لەمادەیـەکدا، پسـپۆڕی گونجـان، گونجـانی ئەندامێکی لەش بۆ بەجێهێنانی فرمانێکی تایبەتی.
تخضيب	Mordant	(موردیکانسینگ) کردارێکە بۆ ئامادەکردنی مادەیەك بۆ ئەوەی کە ڕەنگ وەربگرێت.
تخطيط	Alinement = drwing = planning	ڕەنگ ڕشتن، هێڵکاری، نەخشەکێشان، هێڵدان، نەخشە دان، پیلان دانان، نیگار کێشان، پلان دانان.
تخطيط القلب	Cardiography	نەخشە کێشانی دڵ، "نەخشە کاریی دڵ".
تخفيف	Dilution	(دیلیوشن) ڕوون کردنەوە، سووك کردنەوە، "تەنك کردن" ڕوون کردنەوەی گیراوە.

تخفيض	Reduction	(ريدەكشن) كەم كردنەوە، نزم كردنەوە، كورت كردنەوە.
تخليط	Cross breading	(كروسي برييدينگ) تێكەڵ كردن، پەڕاندنی گیاندارێكی دوو ڕەگی تر.
تخلي	Give up	وازهێنان، ڕزگار بوون لە شتێك.
تخلخل		كەم بوونەوە.
تخليل	Acetification	"ئەسیتیفیكێشن" كردنی شەراب بە سركە.
تخلف	To remain behind	دواكەوتن، بەجێ مان، پاشكەوتن.
تخلص	To escape = to get rid off	ڕزگاربوون، قوتاربوون دەرباز بوون.
تخليص	Saving	ڕزگاركردن، قورتار كردن، دەرباز كردن.
تخليل الأسنان	To pick the teeth	"ددان ئاژنین" ددان پاك كردنەوە.
تخليق	Synthesis	(ساینثیسس) (دروست كردن.)
تخليق كيمياوي	Chemosynthsis	(كیموساینثیس)، پێكهێنانی كیمیایی، پێك هێنانی ئاوێتەی ئۆرگانیكی لە ڕووەك دا بەیاریدەی ئەو ووزەیەی كە لەكار لێك كردنی كیمیایی وە پەیدا ئەبێ.
تخليق ضوئي	Photosynthesis	(فۆتوساینثیس)، پێكهێنانی ڕووناكی یانە، پێكهێنانی خۆراك لە خانەی ڕووەك دا لە ئەنجامی یەك گرتنی گازی دووەم ئۆكسیدی كاربۆن و ئاو بە یارمەتی تیشكی ڕۆژو مادەی سەوز واتا (كلۆرۆفیل).
تخمة- بشم- سنف	Indigestion	(ئینندایە جێسشن) زۆر خواردن، ئیتتەلاكردن، زیادەخۆری كردن، ئیتتەلا، خەمەرە.
تخمر	Fernentation	پچ پچ، گەنین، ترشان "بۆگەن كردن" گۆڕانی شەكر بۆ ئەلكهوول بە كاری هەوێن.
تخمين- تقدير	Valuation	(ڤالوویێشن) خەمڵ كردن، قەبڵاندن، خەمڵاندن، قرساندن، گۆترە.
تخمير	Yeasting	(ییستینگ) ترشان.
تخم- تخم	Border	(لیمیت) (لاندمارك) (بۆردەر) سنوور، تخوب.
تخنث	Effeminate	نێرەمووكی.
تخويف	Frightening	ترساندن، تۆقاندن.
تخويل	To entitle	دەسەڵات پێ دان.
تخيير	Select	"سەرپشك كردن".
تخيل	Imagination	ئەندێشە، خەیاڵ كردنەوە.
تداوي	Treatment	تیمار كردن، دەرمان كردن.
تداخل	Interference	بەیەكاچوون، چوونە ناو یەك، ڕوودانی دوو جووڵانەوەی لەرینەوە لە هەمان كات وە لە هەمان خاڵ (نقطة)دا بۆ نموونە ئەگەر دوو ڕووناكی بچنە ناو یەكتریەوە ئەوا تاریكی پەیدا دەبێت.
تدبير	Disposal	تەگبیر، بنەوانی، خۆ ئامادەكردن.
تدجين	Domesticate	"دۆمێستیكێشن" ڕام كردن، ماڵی كردن.
تدحرج	To roll	گلۆر بوونەوە، خل بوونەوە، گل بوونەوە، "خلێر بوونەوە" "خلۆر كردنەوە".
تدخين	Smoking	"١" جگەرەكێشان، دووكەڵ كردن، دوكەڵ دان دوكەڵاوی كردن. "٢" (فەمیگێشن) بەكارهێنانی پریشك یان تۆز یان گاز بۆ كوشتنی میكرۆبی نەخۆشی وەكوو لە ڕووەك دا.
تدرن رئوي	Tu berculosis	(تیوبەركلۆسس) سیل، نەخۆشی سی، دیق، دەردە باریكە.
تدريج	Graduation	"گرادێشن" پلە پلە كردن، پلە كردن، پلە دانان.
تدريب	Training	ڕاهێنان، مەشق، هۆژاندن.

تدريجيا	Gradually	نەختە نەختە، هێدی هێدی، چکە چکە، وردە وردە، بەرە بەرە.
تدرج- تذرج- تذرو	Pheasant	(فیزانت) چوڕ پوڕ، قرقاوڵ، چۆڕ، باڵندەیەکی ڕەنگینی جوانی کلك درێژە لە کەڵەشێر ئەچێت، بەڵام مەیلەو ڕەش و جوانترە.
تدرج	Graduation	پلە پلە، پلە پلە بوون.
تدريس	To teach	دەرس وتنەوە، وانە وتنەوە.
تدشين	Consecration	"کردنەوەی شتێك بۆ یەکەم جار" وەکوو کردنەوەی کارگەیەك.
تدعيم	To support	"پشتگیری".
تدعص	Putrefaction	(پوتریفاکشن) شی بوونەوەی مادەی نایترۆجینی بەکاری میکرۆب.
تدفئة	Warmth= Heat	گەرم کردن.
تدفق	Influx	(فلوکس) هەڵقوڵین هەڵ قوڵان، دەرپەڕین.
تدفئة مركزية	Central heating	گەرم کردنی ناوماڵ و کۆشکە بەرزەکان بە ئاوی گەرم بە هۆی مەنجەڵێکی گەورەو تۆڕێك لە بۆرییەوە.
تدقيق	Accuracy = auditing	"لێکۆڵینەوە"، لێ ورد بوونەوە.
تدليك	Massage	هەنوون، شێلان "دەست پیاهێنان".
تدلى	To hang down	شۆڕبوونەوە.
تدمير	To ruin = to destroy	بەربارکردن، "ڕوخاندن" کاول کردن، وێران کردن، ڕماندن.
تدميم	To paint	(ریڤێتمێنت) سواغ دان.
تدوير	To turn	خڕ کردن، گرد کردن، سوڕاندن، چەرخاندن، سوڕاندنەوە، گەڕاندن.
تدوين	To record= Regisler	نوسینەوە، تۆمارکردنی نووسین.
تذبذب	Oscillate	لەرینەوە، لەرانەوە، هەلۆرکە.
تذرية	To winnow	دێران، بەباکردن، بەبادان، شەن کردن، جیاکردنەوە.
تذرع	Plea= Means	پەڵپ گرتن، بیانوو هێنانەوە.
تذرو- تدرج- تذرج	Pheasant	(فیزانت) قرقاوڵ، چوڕ، چۆڕ پۆڕ، جۆرە باڵندەیەکە.
تذكر	Reminding	یادکردنەوە، بیرکەوتنەوە.
تذكرة	Card	تەسکەرە، بیتاقە، بلیت.
تذمر	To murmur	"بۆڵاندن" خوتە، خوتە خوت، بۆڵە، بۆڵەبۆڵ، بێزار بوون.
تذنيب	To copulate	جووت گرتنی نێرو مێی مێرو.
تذهيب	Gold filled	زێڕ کفت کردن.
تذوق	Tasting	(تێستینگ) تام کردن، چێشتن، چەش کردن، "چێژ کردن، چێژ".
تذويب	Disolving	تواندنەوە، خیوراندن.
تراب	Dust= Earth	(دەست) (ئێرث)، (سۆیل) خۆڵ، گڵ، خاك، بووم.
ترادف الأجيال	Synonym of generations	هاوتا بوونی وەچەکان، بەرەی دوا بەدوای یەك، دوا بە دوا هاتنی بەرەکان.
تراكم	Amassed	گردبوونەوە، کەڵەکە بوون، کۆبوونەوە، کەوتنە سەریەك.
ترائب	Flank	کەلەکە، لاتەنیشت.
تراخوما	Trachoma	(تراکۆما)، تەراخۆما، وەردێنە، چاو ئێشە، تەراخۆمە.
تراب ناعم	Smooth dust	خۆڵی ورد، "وردە خۆڵ" تەپوتۆز، گەرد.
ترانولوجيا	Teratology	(تیراتۆلۆجی)، زانستی گیانداری نائاسایی وەکوو منداڵی ناڕێك یان لە بارچوو.

تراب الداياتومي	Diatom earth	خۆڵی (دیاتۆمی)، خۆڵی جۆرە قەوزەیەکە مادەی سلیکای تیایە.
تراکتور- جرارة	Tractor	(تراکتۆر) مەکینەی زەوی کێڵان.
ترامواي- ترام	Tram way	(ترامواي)، شەمەندەفەری کارەبایی، جۆرە گالیسکەیەکە بەمەکینە ئەڕوات لەسەر هێڵی ئاسنین.
ترادف	To come in succesion	دوو پشتەکی، دوا بەدوا، یەك لە دوای یەك.
تراي نترو تولووين- تی. ئین. تی	Tri nitro tolune= T.N.T	(تی. ئێن. تی) مادەیەکی تەقەمەنییە، جۆرە بارووتێکە لە تۆلۆوین و تێزاب و سەلفریك ئەسید دروست دەکرێت.
تراصع	Copulation of birds	جووت گرتنی نێرو مێی باڵندە.
ترانسفورمر	Transformer	(ترانسفۆرمەر)، ئامرازێکە بۆ گۆڕینی لێشاوی کارەبا، گۆڕەر.
تراث	Inheritance	کەلەپوور، پاشماوەی دێرین، نەریت.
تراكض	Quicking	تەراتێن، ڕاکە ڕاك.
تراق- اسطراون	Oyster	(ئۆیستەر)، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی.
تراجع - إنسحاب	To retreat	"کەڕانەوە"، ڕەوینەوە، بەرەودواوە، پاش گەزبوونەوە، بادانەوە، پاشەکشێ کردن.
تراخي	To slacken	شل بوون، "شل بوونەوە".
تراجيل	Celery	(سیلیری) کەرەوز.
تراخينا- تريخين	Trichina	(تراکێنا) - تراخینیا.
تريضينيلا		کرمێکی دەزوولەیی مەیلەو سپییە لە ڕیخۆڵەو ماسوولکەی بەراز و ئادەمیزادا ئەژی.
تراخيليوم- زهرة العنق	Trachelium	(تراکیلیوم)، گوڵە مل، ڕووەکێکی پزیشکییە گوڵی شین ئەگرێت بۆ ئازاری مل باشە.
ترانزيت	Transit	(ترانسیت)، ئەوەیە کە ماوە بدرێت بە تێپەڕکردنی کوتاڵ و شتومەکی بازرگانی بە شارێك یان وڵاتێك بەبێ ئەوەی باجی لێ وەربگیرێت.
ترانزستور	Transistor	(ترانسیستۆر)، دەزگایەکە بۆ گەورە کردن یان گۆڕینی هێزی کارەبای پچووك وە بەزۆری لە وەرگری رادیۆدا بەکاردێت.
تربية	Culture	(کەڵچەر) پەروەردە کردن، پەروەردە.
تربية رياضية	Physical education	وەرزش، پەروەردەی وەرزشی.
تربوت- سمك الترس	Turbot	(تەربوت)، ماسی زرێ دار، (تەربووت)، ماسی زرێدار، ماسی قاڵغاندار.
ترب- ند	Equal	(ئیکوال) هاوتەمەن.
تربسين	Trypsin	(ترپسین) ئەنزیمێکە لە پەنکریاسەوە دەرئەدرێ و لە دوانزەگرێدا ئەڕژێتە سەر خواردەمەنی پرۆتینی و ئەیگۆڕێ بۆ ئاسانترین شێوە.
تربنتين	Turpentine	(تەرپەنتین) بتم، ئاوێتەیەکە لە کاربۆن و هایدرۆجین، شلەیەکی بێ ڕەنگە دیمەنێکی چەوری هەیە، بۆنێکی تیژی هەیە، لە دڵۆپاندنی شیلەی درەختی سنەوبەر و سەرو دەرئەهێنرێت، بۆ دروست کردنی ڕەنگ و ڕۆنی مەکینەو دەرمان بەکار ئەهێنرێت.
تربة	Soil= Ground	(سۆیل، گراوند) خۆڵ، گڵ، خاك، بوم، زەوی.
تربيع	Quadruple	دووجاکردن، چوار گۆشەکردن.
تربيوم	Terbium	(تربیۆم) توخمێکی کیمیاگەرییە، کێشی ئەتۆمییەکەی (١٥٩) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٦٥) (کانزایە)، ماناکەی لە ووشەی (ئەتریای سویدی) وەرگیراوە، یەکێکە لە کانزا زەمینییە دەگمەنەکان نیشانەکەی (Tb) یە.

تريسة- ثريس	Thrips	(ثیریپس) ئەسپێی ئارد، ئەسپێی گەنم، جۆرێکە لە مێشومەگەز، ئاوی ڕووەك هەڵ ئەمژێت و زیانی پێ ئەگەیەنێت.
تربة رملية	Sand soil	خاکێکی لماوی.
تربينة	Turbine	ئامرازێکی جوڵێنەرە، ئاو یان هەوا یا هەڵم بەکار ئەهێنێت بۆ خولانەوەی پێچکە و پەیدا کردنی ووزەی خولاندنەوە.
تربيك	To plaster	سواغ دان.
تربة بوغائية		زەویی لماوی.
ترب	Match= Comrade	هاوتەمەن، هاوسال.
تربيص	Watering- Submerge	(ووتەرینك سەبمێرشن) "گەشاو، پێش داچاندنی هەر پارچە زەوییەك بۆ هەر دانەوێڵەیەك بێت، کەشاوی ئەکەن تا هەر گژوگیایەکی تیایە سەوزبێ پاش سەوزبوونی ئەو گژو گیاو دەغەڵانە ئینجا زەوییەکە هێشە جووتێکی لێ ئەدرێ و ژێر و ژوور ئەبێت، وە ئەو دەغەڵ و گیایانەی کە سەوزبوون دەمرن، ئینجا زەوییەکە بۆ مەبەستی تر بەکار ئەهێنرێت بەبێ ترس، واتە هەر تۆوێکی پێوە بکرێت بژاری ناوێت".
تربان	Trepan	(ترێپان) مشاری کەللەی سەر، ئامرازێکی پزیشکییە بۆ کون کردنی کاسەی سەر لە کاتی نەشتەرگەریدا.
تربين	Terpene	(تێرپین) ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکیی هایدرۆکاربۆنییە، ڕۆنێکە لە سنەوبەرو کالبتۆس دەگیرێت، وەکو کافور.
تربص	To lurk	خۆمات کردن، خۆمات دان، خۆنانەوە.
ترب- طرب	Peat	(پییت)، جۆرە گلێکە لە پاشماوەی ڕووەك، ئەسووتێت.
تربلاريا	Turbellarian	(تەربەلاریا) جۆرە کرمێکی پانە لە گەڵای درەخت ئەچێت،
ترباس الباب	Door bolt	(دۆربۆڵت)، سورگی.
ترباس	Inter lock	(ئینتەرلۆك) ئامرازێکی میکانیکی یان کارەباییە بۆ مەبەستی ڕێکخستنی ئیشی هەندێك دەزگا بەکارئەهێنرێت.
تربيع أول	First quarter	(فێرست کواتەر) چارەکی یەکەم، ئەو چارەکەیە واتا ئەو بەشەیە لە ڕووی مانگ کە لەلایەن دانیشتوانی سەر زەوییەوە ئەبینرێت بەهۆی تیشکی خۆرەوە.
ترباض- عصفر	Saff lower	(سافڤلەوەر)، زەعفەران، جۆرە گیایەکە ڕەنگی پێ ئەکرێت.
ترتيب الكتروني	Electronic figunation	ڕێك خستنی ئەلەکترۆنی.
ترترة- ترتر- خصص	Spangle	(سپانگلس) پوولەکە، کە جلوبەرگی ژنانی پێ ئەرازێنرێتەوە.
ترتيب	Arrangement	ڕێك خستن، ڕێکوپێك کردن.
ترتر		(چینجیبل ڕۆز)، جۆرە ڕووەکێکە گوڵی جوان ئەگرێت.
ترجمان - مترجم	Translator = interpreter	بەرچڤ، وەرگێڕ.
ترجمة	Translation	وەرگێڕان، پەرچڤە، پەرچڤەکردن.
ترجمة الحال	Autobiography	(ئۆتوبایوگرافی) ژیاننامە، ژیننامە.
ترجج	Shaking = termbling	لەرینەوە، هەلۆرکە.
ترجيع	Preferable	بە چاکترزانین، هەڤیازکردن.
ترجرج	Quivering	دەڵە دەڵ، پرتە پرت.
ترجان- ترنجان	Lemon-balm	(لیمۆن پالم) ڕووەکێکە گەڵاکەی تووکنە، گوڵەکەی سپی مەیلەو زەردە بۆنێکی خۆشی هەیە لە بۆنی لیمۆ ئەچێت گەڵاکەی ئەکرێت چاییەوە. ترنج.

ترجيب	Propping	(پرۆپینگ) ئەوەیە کە بڕەدار بخرێتە پاڵ درەخت بۆ ئەوەی نەشکێتەوە.
ترحيب	Welcome	پێشوازی.
ترحيل= نقل	Transport	گواستنەوە پێ چۆڵ کردن.
ترخيص= رخصة	Allowed	(ئەلاود) ماوە پێ دان.
ترخيص	To cheapen	هەرزان کردن.
ترخيم- حضانة	Brooding	(برووودینگ تایم) کڕکەوتن.
تردد	Frequency	(فریکوینسی) لەرە، هاتوچۆکردن، لەرە ژمارەی سووڕی لێشاوی کارەبا، یان ژمارەی شەپۆلی کارەبای موگناتیسی لە چرکەیەکدا (ثانية).
تردد	Hesitation	دوودڵی، نابەدڵی، دڵە ڕاوکێ، دڵە نا بڕوایی، ڕاڕایی، ناڕەحەتی.
تردد	Echo	دامان، "دەنگ دانەوە" لەرینەوە.
تردد عالي		"دەنگ دانەوەی بەرز، لەرینەوەیەکی بەرز"
تردد لاسلكي		لەرینەوەی -بێ تەل لاسلکی-.
ترديد	Repitition	سەندنەوە- ووتنەوە.
ترديم		پینەکردنی پێستی لەش لە پێستی ئەندامێکی تری.
ترداد	Repeat	دووبارە.
تردد اللسان	To stammer	منجە منج، زمان گیری.
ترز	Hail	(فریین) تەرزە.
ترزي	Tailor	(تێلەر)، بەرگ درو.
ترسب	To settle down	نیشتن، نیشتەنی، ئەرروین، لیتاو، بن نانەوە،
ترسيب	Precipitation	(پریسیپیتێشن) "نیشاندن". وەکو نیشاندنی مادەیەك.
ترس	Shield	(شیڵد) ئەسپەرە، قەڵغان، قاپیلك، مەتاڵ، ئەسپەر، قاپیلکی کیسەڵ "زرێ، کۆست".
ترسينة- شرفة	Balcony	(بالکۆنی)، باڵقۆن، بەڵەکۆنە.
ترس	Cogwheel	(کۆگ) ڕەوڕەوەی دداندار، دیشلی، پێچکەی دداندار، چەرخی دداندار.
ترسانة	Arsenal	١-(بۆلۆرك) عەماری چەك، جبەخانە. ٢-کارگەی پاپۆڕ، کارگەی دروست کردنی پاپۆڕ.
ترسيس	Tarsier	(تەرسیس) - تەرزیر. مەیمونێکی بچووکە لەسەر درەخت ئەژی، سەری لە سەری پشیلە ئەچێت.
ترس	Turbot	(تربوت)، جۆرە ماسی‌یەکە.
ترسة	Soft turtle	(تاریس)، (سۆفت تەرتل)، کیسەڵی ئێسك نەرم، جۆرە کیسەڵێکی دڕندەیە ماسی و بۆق و مار ئەخوات.
ترشيح	Filteration	(فیلتەرێشن) پاڵاوتن.
ترشيح "للانتخابات"	Nomination	ناودێر، نامزەد.
ترشح	Filteration	دادان، دەڵان.
ترصيع	To set with jewels	گەوهەربەند کردن.
ترطيب= تبليل	To moister	شێ کردن، شێدارکردن، تەڕ کردن.
ترعة	Canal	(کانال) کارێز، جۆگەلە، جۆگە، دڕگە، جۆگەی گەورە، نۆکەند، دڕناڵ.
ترعرع	To develop	بالاکردن گەشە کردن.

ترعوز مائی		شاروخ، ترۆزییە چەمیلە، چەمار.
ترعوز ناضج		کالیار.
ترعوز	Snake cucumber	ترۆزی، بەرووله.
ترعیب	To frighten	ترساندن، رەتاندن.
ترغل- ترغلة- يمامة	Turtledove	(تەرتل دۆڤ)، کۆتـرە شـینکە، کۆتـرە کێوڵـه، کۆتـرە باریکـه، گـاکۆتر، قومـری، کەڤوکورك، فاتنگ، کەنا، بۆتیمار، رەنگێکی بۆری هەیەو سەر کلکی سپییە.
ترغول		(تارگول) گیاندارێکی شیردەری کاوێژکەرە.
ترغون- سبانخ زيلندة	Newzeland spinach	(نیوزلاند سپیناك) گیایەکی گەلا گەورەیە وەکوو سپیناخ بەکاردێت.
ترف	luxury	بەزم و رەزم، خۆشی، کامەرانی، خۆش گوزەرانی.
ترفیع	Involution	پلەپێدان، بەرزکردنەوە.
ترفاس		(تێرفێکس) جۆرێکە لە قارچك.
ترفیه	Enjoyment	حەسانەوە، ڤرسهاندن.
ترقيد "في النباتات"	Layerage	(لایـەرینگ) چەرتـەك، شـەقەمێو، خـەفیاك کـردن، قاشـوکردن، ناشـتن، راکشـاندن، نووسـتن، تووڵکێش جۆرێکـە لـە رێگـەی زۆر کردنـی رووەك، کەبس کردن.
ترقیع	Patching	پینەکردن، پسپان کردن.
ترقوة	Clavicle	(کلاڤیکل) چەڵەمە، ئێسقانی چەڵەمە، چاکڵە، خەمازە، چۆڵەمی.
ترقیم	To number	"ژمارە بۆ دانان".
ترقی	Promotion	سەرکەوتن، پێشکەوتن، باڵا بوون.
ترقیع الجلد	Skingrafting	پینەکردنی پێست.
ترقین	Hachure	(هاچەر) نووسینەوە یان تۆمارکردن.
ترکیب- صیغة	For mula	(فورمیولا) پێك هاتن.
ترکیز	Concentration	(کۆنسێنترێشـن) پـەیتی، تونـدی، تونگـی، بـڕی مـادەی تـواوە لـە بڕێکـی تایبەتی لە شلە یان گیراوەدا.
ترکیب ذری	Atomic structure	(ئەتۆمێك سترەکچەر) پێك هاتنی ئەتۆمی، نەخشەی ئەتۆم کە بریتییە لە نـاوك (پرۆتـۆن و نیۆترۆنـی تیایـە) وە سـورگەکان کـە ئەلـەکترۆنیان لەسەرئەخولێتەوە.
ترك	Leaving = departing	بواردن، واز لێ هێنان بەجی هێشتن.
ترکیب	Structure Synthesis	(سترەکچەر) (ساینثیس)، پێك هاتن، پێك هێنـان، دروست کردن، لێکدان، گرتنەوە، پێکەوەنان.
ترکید	Stagnation	نیشتن، وەستاندن.
ترکة	Legacy	(سەکسێشن) "میرات" میراتی.
ترکیز مولاری	Molar concentration	(مولار کونسینترێشن) پەیتی مۆلاری پەیتی مولیکیولی.
ترکیز مولالی	Molal concentration	(مولال کونسینترێشن) پەیتی مولالی.
ترکیز عیاری- ترکیز مکافیء	Normal concentration	(نورمال کونسینترێشن) پەیتیی سەنگی، پەیتیی هاوکێشی.
ترکیم	Accumulation	(١) (شیل مارل) چاك کردنی زەوی بە گڵ یان بە لم. (٢) (ئەکیومیولێشن) کەڵەکە کردن.

تركيب بلوري	Crystal structure	پێك هێنانی كریستاڵی، پێك هاتنی كریستاڵی.
تركيب كيمياوي	Chemical structure	(پێك هێنانی كیمیایی) یەك گرتنی توخمە كیمیاییەكان بە ڕێژمیەكی كێشی جێگیر بۆ پەیداكردنی ئاوێتە.
تركيب ضوئي	Photosynthesis	(فۆتۆسایەنثیس) پێكهێنانی ڕووناكییانە، پێك هێنانی خواردەمەنی (شەكر) لە خانەی ڕووەك دا لە ئەنجامی یەك گرتنی ئاوو گازی دووەم ئۆكسیدی كاربۆن بەیارمەتی تیشكی ڕۆژ و مادەی سەوز (كلوروفیل).
ترلين		(تیرلین) جۆرە قوماشێكە لە لۆكەو تاڵی نایلۆنی باریك پێك هاتووە.
ترموسكوب	Thermoscope	(ثیرمۆسكۆپ) ئامرازی دەرخەری گەرمی.
ترمومتر	Thermometer	(ثیمۆمیتەر) گەرمی پێو، تەرمۆمەتر، ئامرازێكە بۆ پێوانی پلەی گەرمی.
ترميم	Reparation	دەست پیاهێنان، پینەو پەڕۆ، دەست كاری كردن.
ترمدان	Nursery	(نەرسەری) شەتڵ زار.
ترمس دقاق	Dandelion	تاڵە، تاڵیشك، ڕووەكێكی پاقلەییە گەلێ جۆری هەیە.
ترمس	Lupine	(لوپاین) ڕووەكێكە قەدەكەی قیت و قایمە گوڵی وەنەوشەیی گەورە دەگرێت، دەنكەكەی تاڵەو خۆش دەكرێت و ئەخورێت، هەر زەڵە، تاڵە.
ترمسين	Lupinus	(لوپینین) مادەیەكی ئەلكاڵییە لە دەنكی لوپایندا هەیە.
ترمم	Saprophyte	ئەوەیە كە زیندەوەرێك خواردەمەنی لە پاشماوەی لەشی مردوو وەربگرێت.
ترموطراف- ترموغراف	Thermograph	(تێرمۆگراف) گەرمی پێوی تۆماركەر، ئامرازی تۆماركردنی گۆڕانی گەرمی.
ترمدي= صقر الغزال	Gazelle falcon	(فالكون چیرەگ) هەڵۆی ئاسك.
ترموديناميكا- ديناميي حراري	Thermodynamics	(ثیرمودایناميكس) زانستی هێزی گەرمی.
ترمومتر زئبقي	Mercury Thermometer	گەرمی پێوی جیوە، جۆرە تەرمۆمەترێكە جیوەی تێ ئەكرێت.
ترمومتر كحولي	Alcohol thermometer	گەرمی پێوی ئەلكهول.
ترمس= ترموس	Thermos	(تیرمۆس) قاپێكی شوشەی دوو دیوارییە لەناوقوتویەكی تەنەكەدا دانراوە پارێزگاریی گەرمی و ساردی ئەو مادانە دەكات كە تێی دەكرێت، گەرمی پارێز.
ترمجان- طرمجان	Ptarmigan	(پتارمیجان) (تارمیجان) باڵندەیەكە لە كۆمەڵەی پۆڕ لە لووتكەی شاخە بەفرینەكان ئەژی ڕەنگی پەڕەكەی لە هاوین دا قاوەیی لە زستاندا سپییە.
ترموثيل	Thermopile	(ثیموپیل) ئامرازێكە بۆ گۆڕینی ووزەی گەرمی یەكسەر بۆ ووزەی كارەبا.
ترميد	Cremation	كردن بەخۆڵەمێش.
ترموستات- منظم الحرارة	Thermostat	(ثیرمۆستات) دەزگای ڕێخستنی گەرمی.
ترنجان- ترجان- حشيشة النحل- بادر نجبوية= ميلليسة	Lemon balm = melis balm	ترنج، ڕووەكێكی تەمەن درێژی بۆن خۆشە، جۆری دەشتەكیش هەیە، لقەكانی شۆڕن و گەڵاكانی هێلكەیی و تووكنن، گوڵەكانی سپی و مەیلەو زەردن، ئەم ڕووەكە بۆنێكی خۆشی هەیە لە بۆنی لیمۆ ئەچێت، دەكرێتە چایی و خواردەمەنییەوە، یا وەك مەی بەكار دەهێنرێت وە سوودی پزیشكیشی هەیە، دژی ڕۆماتیزمە بەكاردێت.
ليمون بالم- ميليسا- ترنجين	Lemon balm	شەربەتی شۆكی گەزۆ، گەزۆ (مانا).
ترنح	To stagger	ڕەت بردن، بەم لاو بەولادا كەوتن، لارەولار كردن لالاموكردن، خلە خل.

ترنج- اترنج- تفاح ماهی	Citron	(سیترۆن) (سیدرات تری) ترنج، کەبات، درەختێکە لە کۆمەڵەی پرتەقاڵ، بەرەکەی زەرد و گرنج گرنجە، ئەکرێت بە مرەبا.
ترنشاه- ترنشان	Blue bottle cornflower	(بلووبۆتڵ) (کۆرن فلەوەر) بوتڵی شین، گیایەکی دەشتەکیيە گەڵاکەی باریکە گوڵی شین ئەگرێت.
ترنم	To chant	خوێندن، گۆرانی ووتن.
ترويج	Furtherance	برەو پێدان، وەباوخستن.
تروبوسفير	Tropospher	(ترۆپۆسفیر) چینی یەکەمی هەوای سەرزەوی، ئەو چینە هەوایەیە کە دەوری خڕۆکی زەویی داوە بۆ ماوەی بەرزایی (٧ میل)، وە هەورو هەورە تریشقە و بارنی تیا ڕوو ئەدات، وە بەچینی یەکەم دادەنرێت لە زەوییەوە.
ترويق	Clarification	(کلاریفیکێشن) ڕوون کردنەوە، پالاوتن، نسلاندن، پارزنێن.
ترويب- تخثير	Coagulation	(کۆئەگیولێشن) مەیاندن.
تروتة	Trout	(تراوت) (تروایت) جۆرێکە لە ماسی، ماسییەکە شینە. ماسییە خاتوونە.
ترويقة	Break fast	بەرچایی، بەرقلیان.
تروداکتیلات		(ترۆداکتیلس) گیاندارێکی خشۆکی باڵداری قڕتێ کەوتوون، نزیکەی سەد ملیۆن ساڵ لەمەوبەر ژیاوون.
تروزیلین		(ترۆزیلین) مادەیەکە بۆ پاك کردنەوەی ئامرازی کشتوکاڵی و ناوماڵ بەکاردێت.
ترويح- تهوية	Ventilation	(ڤێنتیلێشن) هەوا تازە کردنەوە.
ترويض	To tame = training	(ترێنینگ) وەرزش کردن، ڕاهێنان، پەروەردەکردن.
ترولی	Trolley	(ترۆلی) جۆرە گالیسکەیەکە.
ترهل	To be flabby	داچەکان، شل بوونەوە، داکەوتن.
ترهة	A trifle	پڕوپووچ، تووڕەهات، بێ کەڵك.
تریبانوسوما	Tripanosoma	(تریپانۆسۆما) گیاندارێکی ساکاری یەك خانەیی قامچی دارە، لە خوێنی مرۆڤدا ئەژی، نەخۆشی نووستن بڵاو ئەکاتەوە، مشەخۆری نەخۆشیی نوستن.
تریلیون	Trillion	(ئەمیریکان تریلیون) ملیۆن ملیۆن.
تریر		جۆرە سەگێکی ڕاوە، قاچی کورت ولموزی پانە.
تريبسين	Trypsin	(تریپسین) هەوێنێکە لە شلاوی پەنکریاس دا مادەی پرۆتینی هەرس دەکات.
تریوعة - تجشوء	Belch = burps	(قرقێنە) (قرخێنە) قوڕخێنە، قوڕقێنە.
تريبس	Thrips	(ثرپس) مێرووییەکی پچووکە شێوەیەکی لاکێشەیی هەیە باڵەکەی برژانگ دارە، دەمەکەی کونە کەرو مژۆکە زیان بە ڕووەکی توتن و لۆکەو میوەو سەوزە دەغڵودان ئەگەیەنێت.
تريش	To fledge	پەرپەرکردن.
تريكة- عانس	Old maid	(ئۆلدمێد) گەورە کچ.
تريما تودا	Trematoda	(تریماتۆدا) جۆرە کرمێکی پانە لەشی کون کونە یەك یان دوو دەمی مژۆکی هەیە.
ترياق جبلی		گیا نۆش، نۆشەگیا.
تريمو		(تریمۆ) درەختێکە قەدێکی سپی هەیە گوڵەکەی ڕەنگینەو گەڵاکەی ژەهرینە.
ترياق	Antidote	(١) (ئەنتیدۆت) خومارشکێن، دژی ژەهر. ئەو دەرمانانەی کە دژی ژەهر بەکارئەهێنرێن. (٢)ئەکسیر، مایەی ژیان، دەرمان.

تريتيوم	Tritium	(تريتيـوم) هاوتايـەكى تيشـك دارى توخمـى هايدرۆجينـە. كێشـى ئەتۆمى‌يەكەى (٣). ناوكەكەى دوو نيۆترۆنى تيايە.
ترياق ابيض	Water robin	(وتـەر رۆبـين، كـالفس فـووت) "ن" گيايەكـە قەدەكـەى لـەژێر زەوى‌دايـە گەلاكەى قيتە، گوڵەكەى بەشێوەى هێشووى سپى‌يە.
تريبوتون		(تريبوتون) دەرمانێكە بۆ قەلاچۆكردنى گژوگياى مشەخۆر.
تريبوليوم		(تريبوليوم) جۆرە قالۆنچەيەكى پچووكە.
تريتومة	Tritoma	(تريتوم) گيايەكە لە كۆمەڵەى شلێر ڕەگەكەى گۆشـتنە گوڵەكـەى وەكـوو زەنگۆڵە وايە گوڵى ئەرخەوانى و زەرد ئەگرێت.
تريستانية	Brush box	(تريستانيا) (برەش بۆكس) دارو دەوەنێكە لە كۆمەڵەى مۆرد گوڵـى زەرد ئەگرێت بۆ مەبەستى ڕازاندنەوە بەكاردێت.
تريكو درمة		(تريكوديێرما) جۆرە كەڕوويەكە بە ميكرۆسكۆب ئەبينرێت.
ترينكس	Thrinax	(ثريناكس) درەختێكـە لـە كۆمەڵـەى دار خورمـا بـۆ مەبەسـتى ڕازاندنـەوە بەكار دێت.
تزايد	Increment = Increasing	زۆربوون، زياد كردن، پەرەسەندن.
تزبيب	Raisins	مێوژكردن، كردنى ترێ بە مێوژ.
تزبيد	Carding	(كاردينگ) شى‌كردنەوەى لۆكە.
تزبيل	To dung	پەين كردن.
تزميع		(جيميپـاريتى) ڕێگەيەكـە بـۆ زاوزێ كردنـى زينـدەوەرە نزمـە سـاكارەكان وەكوو هەوێن و ئيسفەنج و چوزەوارە.
تزحلق	To slide	(خليسكان) هەڵ خليسكان.
تزحيف		ووردكردنـى ئـەو كەرسـەكانەى (كەسـتەكانەى) كە لـە زەويدا پـەيدا دەبێـت دواى كێڵانى.
تزكية	Flourish	پەسەندكردن.
تزوع	Vomiting	ڕشانەوە.
تزويق	Decorallon	(ديكۆرێشن)، ڕازاندنەوە.
تزويج	To marry	جووت پى گرتن، بە مێرددان.
تزوير	Forgery = counter feiting	ساختە كردن.
تزهر	Flowering	گوڵ كردن.
تزهر	Efflorescene	(ئيفلۆريسينس) وون كردنى ئاو لە لايەن كريستاڵەوە، كزربوونەوە.
تزهير	Flowering	"گوڵ پێ كردن" گوڵ كردن.
تزييت	Lubrication	(لەبريكێشن) چەوركردن، گريس تێ كردن.
تزيين	Decoration	ڕازاندنەوە، جوان كردن.
تزييف	Counterfeiting	ساختە، فێڵ، قۆپى‌يە، گزى، تەڵەكەبازى، دەغەڵ.
تزيد- غيض- عرن	Exostosis	(ئيكزوستوسـيس) نەخۆشـى‌يەكە تووشـى وولاخ و ئـاژەڵ ئـەبێت سـەرى ئێسقانەكانى ئەئاوسێت.
تسامى	Sublimation	(سەبليمێشن) هەڵچوون، بەرزبوونەوە، بوون بە گاز لە ڕەقى‌يەوە.
تساقط الشعر	Hair falling	ڕووتانەوەى قژى سەر بە هۆى ئاوسانى پێست و فەڕەنگى ميكرۆبەوە، قژ هەڵوەرين. قژ ڕووتانەوە. قژوەرين.
تساهم	Shareholding	بەشداربوون.

تسارع	Acceleration	(ئەکسیلەرێشن) تێکڕایی کاتی بۆ گۆڕانی خێرایی تاو، پەلە.
تساوي	Equality	یەکسانی، چون یەکی پاتی.
تساقط	Falling	وەرین، کەوتن.
تسافد- تراصع	Reproduction	(ڕیپرۆدەکشن) (ئەکیوپلیمنت) جووت گرتنی نێرومێ.
تسبب	Tobe the cause	بوونە هۆ.
تستر	To shelter	خۆشاردنەوە، خۆداپۆشین.
تستيف- تنسيق	Arrange	ڕێك خستن.
تسجيل	Recording	(ریکۆردینگ) تۆمارکردن.
تسجيل صوری صوتی	Vediotape	(ڤیدیو تیپ) تۆمارکردنی وێنەو ڕەنگ.
تصحيح	Titration	(تایترێشن) شی کردنەوەی گیراوەیەك بۆ پێوانە.
تسخين	To heat	گەرم کردن.
تسخير	Unpaid work	"کەمەن کردن"، سوخرە پێ کردن، پشتە ملە، کەوی کردن.
تسديد	Payment = aiming	دانەوە، نیشانەگرتن.
تسرب	Run out	تەشەنە کردن، دەلاندن، تەشەنە، دەلْین.
تسريح	To comb	داهێنان، شیکردنەوە.
تسريح القماش		هەڵبەستن، شلاْلە، شیرازە، قەزازی.
تسرئة	Spawn	(سپۆوینگ)، گەرا فڕێدان لە لایەن ماسییەوە یان لەلایەن کرمی ئاوریشمەوە (گرێنێج).
تسريح	Discharging	(دیسچارجینگ) بەرەڵاکردن.
تسطيح		(١) کردارێکە بۆ پارێزگاری کردنی زەوی لە ڕۆچوون و هەرەس هێنان بۆ مەبەستی کشتوکاڵ کردن. (٢) وێنە هەڵ کەندن لەسەر ڕووی تەختە یان شووشە یان کانزا.
تسعة	Nine	(ناین) نۆ.
تسعة عشر	Nineteen	(ناینتین) نۆزدە.
تسع	Ninth	(ناینث) نۆیەك.
تسعير	Estimation	نرخ دانان.
تسعون	Ninety	(ناینتی) نەوەد.
تسفيد	Reproduction	"پەڕاندن، جووت پی گرتن، چات کردن".
تسفية	Paring	(پارینگ) کرە کردن، کرە کردنی چەڵتوك.
تسقيط	Staggers	ئاوسانیبۆری لەمفاوی لەپەلی ووڵاخدا.
تسقية	Tempering	(تێمپەرینگ) زاخاودانەوە. ئاودانەوە، کرداری گەرم کردن و سارد کردنەوەی کتوپڕی پۆڵا بۆ ئەوەی کە نیمچە ڕەق بێت.
تسكين	Inhabiting	ئارام بەخشین، ئارام دان، دامرکاندن، داکاساندن.
تسكير	Saccarify	(ساکاریفیکێشن) کردن بە شەکر وەکوو کردنی نشاستە بە شەکر.
تسلط	Mastery	توانایی، دەست ڕۆیشتن.
تسلسل	Succession	"زنجیرە بوون" بەریز.
تسلية	Amusement	دڵخۆشکردن، ڕابواردن، دڵ دانەوە، دڵ نەوایی، دڵ نەوازی.
تسلق	To climb	سەرکەوتن، هەڵ چوون پیا هەڵگژان، پیاهەڵگەڕان، پیا سەرکەوتن.

تسليم	To receive	پێدان، بە دەستەوەدان.
تسلم	Receiving	(ریسیڤینگ) وەرگرتن.
تسليح	Rearmament = arming	چەكدار كردن، شیش بەند كردن.
تسمين	To fatten	دابەستن، قەڵەو كردن.
تسمم الدم	Toxemia	(تۆكسیما) ژەهراوی بوونی خوێن.
تسمم	To xication	ژەهراوی بوون.
تسميد	To manure	(دەنگ) پەیین كردن پەین تێ كردن.
تسميم	Poisoning	(پویزنینگ) ژەهراوی كردن، دەرمان خواردكردن.
تسمم بوتيوليني	Botulism	(بۆتیۆلینۆم) ژەهراوی بوون لە ئەنجامی بوونی میكرۆب لە خواردەمەنیدا.
تسمم منباري		(بولولیسم) نەخۆشی‌یەكە لە نێوانی مرۆڤ و گیانداریشدا بڵاو ئەبێتەوە.
تسنن		ددانداری.
تسنين	Dentation	ددان روانەوە، ددان دەرهاتن، ددان هاتن.
تسنة		(پلاسمۆپارا) جۆرە كەڕوویەكە لە ڕووەك ئەدات و زیانی پێ ئەبەخشێت.
تسنيد	Ascription	پشتگیری كردن.
تسوس الأسنان	Saprodontia	(دێنتاڵ كاریس) ددان كلۆر بوون، ددان ڕەش بوونەوە، ڕەش بوون و كلۆر بوونی ددان.
تسوس	Cariosity	كلۆربوون "ڕەش بوونەوە" ڕەش بوون.
تسوية	Regulation	(ڕیگیولێشن) ڕێك كردن، تەخت كردن، ڕێك خستن.
تسويك	To clean the teeth	ئاژنین، ددان ئاژنین، ددان پاك كردنەوە.
تسوس		بریتی‌یە لە برینداری‌یەكی ئاشكرا یان پەڵەیەكی مردوو بەسەرقەدو لقی ڕووەك و شوێنەكەی چاڵ ئەبێت.
تسوية الارض	Levelling	پاماڵ كردنی زەوی "تەخت كردنی زەوی" وێنە گرتن و ساغ كردنەوەی زەوی.
تسول	To beg	دەروازە كردن، سواڵ كردن.
تسويد	To blacker	ڕەش كردن، ڕەش كردنەوە.
تسهيل	To make easy = to facilitate	ئاسان كردن، ئاسانكاری
تسی‌تسی - ذبابة مرض النوم	Tse tse	(تسی تسی) - مێش نەخۆش نوستن. مێشولەیەكە خوێنی ئادەمیزاد ئەمژێت، هەر لە ئەفەریقادا ئەژی، نەخۆشی نوستن بڵاو ئەكاتەوە.
تسييل	Fluidification	"فلوودیفیكێشن" "بە شلە كردن، شل كردنەوە" كردن بە شلە.
تشاؤم	Evil omen = ominous	بێوڵەتی، شوومڕایی، بەدبینی، نابەدڵی، نوقڵانەی خراپ.
تشابه	Likeness = simile	لەیەك چوون، پێكچون.
تشاجر	Fightting	بەگژاچوون، شەڕكردن.
تشابه الأجزاء	Isomeric	(ئایزۆمێرید) لەیەكچوونی بەشەكان.
تشبث	Tonacity = obstinacy	پەلەقاژێ، تكاكردن، پەلە پڕوزێ.
تشبع	Saturation	(ساچۆرێشن) تێر بوون، بۆ نموونە: تێر بوونی شلەیەكی توێنەرەوە بە مادەی تواوە.
تشبيه	Likening = similarity = simile	وێچواندن.

تشتت	Scattering	(سكاتەرینگ) پەرشووبڵاوبوونەوە، پارچە پارچە بوون، پەرش بوون. ڕەت بوونەوەیەك یان شكانەوەیەكی ناڕێك لە چەپكە تیشكێك دا لە ئەنجامی بوونی مادەیەكی ڕەق لە ڕێگەكەی دا.
تشتيت	Dispersion	(دیسپێرشن) پەرت و بڵاوكردنەوە.
تشتيل	Transplant	(ترانسپلانێشن) شەتڵ كردن.
تشتيوان (عرقسوس)	Licorice	(كومون پولیپۆدی) میكۆك، بەلەك.
تشجيع	Heartening	هاندان، گاڵدان، تاودان.
تشحيم	Lubricating	چەوركردن.
تشخيص	Designation	دیاری كردن، دۆزینەوە، دەرخستن، ئاشكرا كردن، ناسینەوە، دەست نیشان كردن.
تشخيص المرض	Diagnostic	(دایاگنۆستیكس) دیاری كردنی نەخۆشی.
تشدف	Segmentation	"سیگمێنتێشن" ئەڵقەبوون، دابەش بوونی لەشی گیاندار بۆ چەند بەشێكی ئەڵقەیی بەیەكەوە نووساو وەكوو لە كرمی زەوی‌دا.
تشذيب	Pruning	(لۆپینگ) باخ بڕین، هەڵ پاچین، داپاچین، پەرچ كردن.
تشرين الأول	October	(ئۆكتۆبەر)، خەزەڵوەر، باوەر، سەرماوەز، تشرینی یەكەم، مانگی دەیەمینەو (٣١) ڕۆژە، گەڵاڕێزان.
تشرين الثاني	November	(نۆڤەمبەر) تشرین دووەم، سەرپەڵە، سەرماوەز، باران پەڵە، كەو بەدار، مانگی یانزەمینەو (٣٠) ڕۆژە.
تشريد	Frighten a way	دەربەدەركردن. ئاوارە كردن.
تشريب	Soup	گۆشتاو، چەڵاو، نانەوولاو.
تشريع	Legislation	یاسا دانان.
تشريج القماش	To baste	شلاڵە، هەڵبەستن.
تشريح مقارن	Comparative anatomy	(كۆمپارلتیڤ ئەناتۆمی)، بەراوردی توێ توێ كردنی، توێ توێ كردنی لەشی نموونەی هەموو گیاندارەكان بۆ مەبەستی خوێندن و بەراورد كردن.
تشرب	Imbibtion	(ئیمبیبشن) ئاو هەڵچنین، مادەیەك ئاو هەڵ بمژێت و پێ‌ی بئاوسێت وەكوو تەختە.
تشريط	Scarification	(تاپینگ)، قڵیشاندنەوە .
تشريح	Anatomy	(ئەناتۆمی) زانیاری‌یەكە باسی پێك هاتن و سیفەتی ئەندام و شانەی گیاندارو ڕووەك ئەكات، كوت كوت كردن، یەكالا كردن، توێژاڵ كردن، پەلپەل كردن.
تشظي	Spallation	(سپالێشن)، كەرت بوونی ناوكی ئەتۆمی توخمێك بۆ چەند مادەیەكی تر.
تشعب	Branching	لق كردن، لێ‌بوونەوە، دابەش بوون.
تشعث	Un kemple	پەرش بوونەوە، پەرت بوونەوە.
تشعين		ووشك كردنەوەی گیای لەوەڕ.
تشعير	Capillary metry	(كاپیلاریمێتری) زانیاری‌یەكە باسی سیفەت و پێوانی بۆری‌یە مووییەكان ئەكات.
تشغيل	To employ	"ئیش پێ كردن" خستنە ئیش.
تشقق	To crack	"پەرچڤین" قڵیشان، شەقار بوون.
تشقق الجلد	Dermatorrhea	ترەكین، "قڵیشانی پێست"، "پێست قڵیشان"
تشقق الجلد- من البرد أو الرطوبة .	To chap = crack open	پنر، پیرەلۆك.

تشقق الرسغ	Carpitis	شوقاقی.
تشكيل	Configuration	(كۆنفیگرێشن) پێك هێنان، ڕێك خستن، نموونەی ڕێك خستنی ئەتۆمەكان بەشێوەیەكی گەردی ئەندازیاری لە مولیكیول ناوێتەدا.
تشكيم	Rationing	(ڕێشنینگ) ڕێگەیەكە بۆ دەست نیشان كردنی بڕو كاتی خواردەمەنی گیاندار.
تشكل	To shape	ڕێك كەوتن، دامەزران.
تشمع	Waxen	بوون بە مۆم.
تشمع الكبد - تليف الكبد	Cir hosis	(سیرهۆسیس) نەخۆشییەكە لە جگەردا. ڕیشاڵاویی بوونی جگەر.
تشميع	To wax	مۆم كردن، هەڵسوونی مۆم لە شتومەك وەكوو قوماش.
تشنج	Contraction = spasm = convulsion	گرژبوون "ڕەقیتە" برك، كۆڵنج، جەمام بوون.
تشنج عضلی	Convulsion	گرژبوونی ماسوولكە، "ڕەقیتەی ماسوولكە" كۆڵنج.
تشنج الأعصاب	Neurospasm	گرژبوونی دەمار، "ڕەقیتەی دەمار".
تشنج المفاصل	Articulation spasm	"جەمابوون" جەمام بوون.
تشنج فجائی	Spasmus	مووچڕك.
تشهير	To make famous	بەناوبانگكردن، ناو زڕاندن، باس كردن.
تشوه	To become distontde = distort	"ناڕێك بوون" "دزێوبوون"، ناڕێكی.
تشويه	Mutilation = distortion	(میوتیلێشن) ناڕێك كردن.
تشوش	Confusion	پەشۆكان، شێوان، شپرزەیی.
تشويط		هەڵكرووزاندن.
تشويط - الكوليرا	Cholera	(كۆلێرا)، ڕەشە ڕشانەوە، چاوە قووڵێ. نەخشییەكی ترسناكە.
تشويش	Static	(ستاتیك) شێواندن، ئەو پشێوییەی كە لە دەنگ وەرگرتنی دەزگای ڕادیۆدا پەیدا ئەبێت لە ئەنجامی ڕووداوی كارەبایی یان بروسكە دا.
تصادم	Impact = collision	(ئیمپاكت) بەریەك كەوتن، پێك كەوتن "بەیەكا ماڵین".
تصاعد	Up wards	بەرەو سەرەوە. بەرز بوونەوە.
تصادف	To meet	تووش هاتن، بەرەنگار بوون، ڕێكەوت.
تصالب	Chiasma	(چیاسما) خاچ واری، یەكتر بڕین.
تصالب	Cross breeding	(كرۆزبریدینگ)، ڕێگەیەكە بۆ جووت گرتنی نێرومێیەكی گیاندار كە لەیەك جۆر بەڵام لە دوو ڕەگی جیاواز بن، وەكوو پەڕاندنی گایەكی بێگانە لە مانگای خۆماڵی.
تصبير الحشرات		كۆكردنەوەو ووشك كردنەوەو هەڵگرتنی مێش و مەگەز بۆ مەبەستی خوێندن و جوانی.
تصبين، صوبنة	Saponification	(ساپۆنیفیكێشن) كردن بە سابوون.
تصحيح	To correct	ڕاست كردنەوە.
تصخر	Petrification	(پێتریفیكێشن) بوون بە بەرد، هەندێك لەو گیاندارو ڕووەكانەی كە ئەمرن بەشە نەرمەكانی لەشیان ئەڕزێت و كانزا جێگەیان ئەگرێتەوە.
تصدا	Rusting	ژەنگ هەڵ هێنان، "ژەنگ هەڵ دەهێنێ".
تصدى	To oppose	بەرەنگاری بوون، بەرەنگاری.
تصدع	Crack	درزبردن، قڵیشان.
تصديق	Beliving = Ratifying	ڕاست گێری كردن، باوەڕ پێ كردن.

تصدير	Exportation	(ئێکسپۆرتێشن) ناردنە دەرەوە، ناردن.
تصريف	Disposal	"بڵاوە پێ کردن" گۆڕینەوە.
تصريح	Declaration	دەرکاندن، ئاشکراکردن، ماوە پێ دان.
تصرف	To behave	دەستکاری، رەفتار.
تصرف جنسي	Sexual behave	"مێ بازی یا نێر بازی" ئارەزووی مێ یا نێر کردن، رەفتاری رەگەزی.
تصريف الماء للزراعة	Drain	ئاوبارە، ئاوبەرە.
تصريف المياه- قلس	Drainage	(درێنێج) چاك کردنی زەوی بەدەرکردنی ئاوی زیادە.
تصعيد	Evaporation	(ئیڤاپۆرێشن) "بەرزکردنەوە برەو پێدان"، "هەڵمین" کردن بە هەڵم.
تصعد	Sublimation	(سەبلیمێشن) هەڵچوون، گۆڕانی مادەیەك ڕاستەوخۆ لە باری ڕەقی‌یەوە بە باری شلی‌دا بڕوات وەکو: یۆد، کافور.
تصغير	Demination	پچووك کردنەوە، چکۆلە کردنەوە، گچکە کردنەوە.
تصفية	Filtering	(فیلتەرینگ)، پاك کردنەوە، پاڵاوتن، ڕوون کردنەوە، قاڵ کردن، پاڕزنێن.
تصفير	Whistling	فیکە کردن، فیشکە کردن. "فیکە لێدان" فیکاندن، فیقاندن.
تصفيق	Clapping	(١) چەپڵە. (٢) گواستنەوەی شلە لە قاپێکەوە بۆ قاپێکی تر بۆ ڕوون کردنەوە.
تصفيق الجناح	To flutter	شەقەی باڵ، باڵە تەپە.
تصفية الحساب	Winding up = dissolution	(سیتلمینت) پاکتاو کردن.
تصفية الدهن	Clearing of fat	قاڵ کردن، پوختە کردنی ڕۆن.
تصفيف - تصنيف	Classification	ڕیز کردن.
تصفيف الشعر	To arrange = hairdressing	قژلوول کردن.
تصفيح	Lamenated	(لامینێتینگ)، کردن بە لەوح، کردن بە تەبەق.
تصقيل	Burnished	ساف کردن.
تصلب	To become hard	ڕەق بوون، ووشك بوون.
تصلب الأعضاء	Member sclerosis	شەبکین، ڕەق بوونی ئەندامەکان.
تصلب الشرايين	Arterio sclerosis	ووشـك بوونـەوەی بـۆری خوێنبـەر لـە ئـادەمیزادی پـیردا، ڕەق بوونـی خوێنبەری لەش بە هۆی پیری و خواردنی چەوری زۆر و قەڵەوی‌یەوە.
تصليح	Betterment = amendment	چاك کردنەوە.
٠ تصليب- صلب	Hanging	لەسێ دارەدان، خنکاندن، بە دارا کردن.
تصليد	Hardning	(هاردنینگ). ڕەق کردنەوە، گەرم کردن و سارد کردنەوەی کانزای میتاڵی (وەکوو ئاسن) بە کوتوپڕی لە ئاو یـان ڕۆن دا بـۆ مەبەسـتی پـتر کردنـی ڕەقی‌یەکەی.
تصلب المفاصل	Inflexibility of trticulation	(ئەنقۆسفیرۆس) ڕەق بوونی جومگەی لەش.
تصميم	Decision = Desing	پلان، نەخشەکاری، ڕێ دانان، پیلان کێشان، بڕیار لەسەردان.
تصمغ الحمضيات	Brown rot= gummous	(گەمۆسـیس)، (بـراون ڕۆت) نەخۆشـی‌یەکی ڕووەکی‌یـە تووشـی درەختـی میـوەی تـرش دەبێـت بـە هـۆی هـەندێك کـەڕووەوە، مادەیـەکی کـەتیرەیی (جەوی) لەسەر توێکڵی قەدی درەختەکە پەیدا دەبێت، وەکوو گەزۆ ئینجا توێکڵەکە ووشـك دەبـێ و دەمـرێ. هـەندێ جـار گـەڵاکانیش زەرد ئـەبن و دەوەرن، دایی.

تصنيف اصطناعي	Artificial classification	پۆل کردن.
تصنيف دوري للعناصر	Periodic table	پۆل کردنی خولی توخمەکان.
تصنيف ثلاثي	Triple classification	پۆل کردنی سیانەیی.
تصنيف ثماني	Octagonal classification	پۆل کردنی هەشتانەیی.
تصنيع	Industrialization	"پیشەسازکردن" پیشەسازیی کردن.
تصنيف طبيعي	Natural classification	پۆل پۆل کردنی سروشتی.
تصنيف	Classification	(کلاسیفیکێشن) پۆل کردن، پۆل پۆل کردن، پۆلێن، هاوپۆل کردن، بابەت کردن، زانیاری پۆل کردنی گیاندار و ڕووەك بۆ چەند کۆمەڵێك بەپێی لە یەك چوون و جیاوازی یان لە یەکتریەوە بۆ مەبەستی ئاسان کردنی خوێندنیان.
تصوير شمسي- تصوير ضوئي	Photo graphy	(فۆتۆگرافی) وێنە گرتن بە تیشکی خۆر لەسەر فلیمی هەست کەر، وێنە گرتنی خۆری، وێنە گرتن بە ڕووناکی.
تصوير	Drawing= painting	وێنەگرتن، وێنەگەری، نیگار کردن.
تصوبن- تصبن	Saponification	"بوون بە سابون، سابوناوی کردن" دروست بوونی سابوون.
تصوير كهربائي	Electrography	(ئەلەکترۆگرافی) وێنەگرتن بە کارەبا.
تصوير شعاعي	Radio graphy	(رادیوگرافی) وێنە گرتن بە تیشك، وێنە گرتن بە تیشکی ئێکس.
تصويت	Suffrage	دەنگ دان لە کاتی هەڵ بژاردندا.
تصويب	Equalization	(ئیکوالیزیشن) ڕاست کردنەوە.
تصور	To imagine	رامان، هێنانە پێش چاو.
تضاؤل - تضاءُل	To become = dwindle	کەم بوونەوە، کزبوون.
تضاريس الارض	Reliefs	ڕووی زەوی، بەرزونزمیی زەوی، شێوەی زەوی.
تضاد	Contradiction	دژهۆنی "دژایەتی" دژکاری.
تضارب	Collision	لێکدان، ناسازی، نەگونجان، جیاوازیی.
تضامن	Solidarity	(سولیداریتی) هاوئەرکی، یەك کەوتن، یەك کەوتن و هاوبەش کردن لە ئیشوکاری بەشە جیاوازەکانی لەش دا بۆ مەبەستی جێبەجێ کردنی فرمانێکی تایبەتی.
تضاعف	To be doubled	چەند جارەبوون.
تضخم الكبد	Hepatitis	ئاوسانی جگەر، گەورە بوونی جگەر.
تضخم	Hypertrophy	(هایپەرترۆفی) پەنمان، ئاوسان، ئەستووربوون.
تضخم الأطراف	Acromegaly	(ئەکرومیگالی)، لاق ئەستوور بوون، نەخۆشی ئەستوور بوونی دەست و پێ بە هۆی ئاوسانی لووی ژێر مێشکەوە.
تضريب عكس		"لێکدانی پێچەوانەیی" چاك کردنی پێچەوانەیی.
تضريس	To be set onedge	ئاڵ بوونەوە، ددان ئاڵ بوونەوە.
تضريس	Relief	(ریلیف) چاڵ و چۆڵی سەر ڕووی زەوی.
تضريب	Breed	لێکدان.
تضعيف	To weaken	لاواز کردن.
تضفير	To braid	هۆنینەوە، هۆنین.
تضميد	To bandage	(گرومینگ) تیمار کردن، پێچانی برین، دەرمان کردن.
تضمين	Guananted	مسۆگەر کردن، پێ بژاردن، کردنەدەستەبەرە.

تضييق	Narrowing	تەنگ کردن، تەسک کردن، تەنگاو کردن، هەڵپێچان.
تطابق	Congruence	پێک گرتن، هاوئەنجامی، رێک بوون، جووتاو، جووت بوون، پێ گرتن، یەک چین کردن.
تطابق	Adaptation	هاوسەر کردن.
تطاول	To liftanahd against	سەرکێشی، دەست درێژی کردن، شەڕ پێ فرۆشتن.
تطبل البطن	Flatulence	باکردن.
تطبيق- "تمرين"	Adaption	"ڕاهێنان" جێ بەجێ کردن.
تطبيع	Tempering	(تێمپەرینگ) کرداری گەرم کردنی مادەی ڕەقی پتەوو بەجێ هێشتنی ئینجا ساردکردنەوەی بۆ مەبەستی گونجاندنی.
تطريز	Embroidery	نەخش کردن، نیگار کردن، نیگار کێشان، ڕازاندنەوە.
تطريد- تطريد طبيعي	Expel	دەرکردن، دەرچوونی هەنگ لە کوورەکەیەوە بۆ شوێنێکی تر.
تطرف	To be extravagent	"بەد ڕا، بەدڕەفتار، بەد کردار، بەدڕۆ"، ئەوپەڕ گری.
تطرف العين		چاو تروکاندن.
تطريق	Laying	(لاینگ) کاتی هێلکەکردنی باڵندە، هێلکە کردن.
تطعيم ضد مرض- تطعيم وقائي- تلقيح	Vaccination	(ڤاکینێشن) "Vaccination"، کوتان، متوربەکردنی لەش بە میکرۆب یا بە دەرمان بۆ مەبەستی پاراستن یا چارەکردن دژی نەخۆشی متوربەکردنی پاراستنی.
تطعيم النبات	Grafting	(گرافتینگ) گواستنەوەی ئەتەم یان ئەندام لە گیاندارێکەوە بۆ گیاندارێکی تر بە مەرجێک ئەو ئەندامە گوێزراوەیە سازبێت، متوربە کردن، پەیوەندکردن، چووز کردن، ڕسکان.
تطفل	Parasitism	(پاراسایتیزم) مفت خۆری، هەوانتە خۆری، لاوورگەیی، مشەخۆری، لاکوتێ، مووشەکی، مڵ و مووش کردن، ناخوونەک لێدان، بریتییە لە ژیانی زیندەوەرێک لەسەر زیندەوەرێکی تر بە دابەش کردنی خواردەمەنی لەگەڵیا.
تطهير	Disinfect	(دیسینفێکشن)، پاکژ کردنەوە، کوشتنی یان وەستاندنی زاوزێ و نەشونمای میکرۆب.
تطور	Evolution	(ئیڤۆلیوشن) "و" فرازین، فراژێ بوون "گۆڕان" گۆڕانی زیندەر، یا بۆ خراپی وەیان بۆ باشی.
تطور رجعي تطور سلبي	Retrograde = evolution	گۆڕان بەرەو دواوە، گۆڕان بەرەو خراپی.
تطويس	Submersion	(سەبمێرشن) ئاوکردنە سەر زەوی بۆ مەبەستی ئاودان.
تطويش	Castration	(کاسترێشن) خەساندنی گیاندار.
تطويق	To around	(ئێنکلێف) کەمارۆ دان، ئابڵوقەدان.
تطويل	Elongation	درێژکردن.
تظليل	Umbrageous	سێ بەردار کردن، نسێ کردن.
تعادل	Even	بەرامبەر وەستان، بەرامبەر بوون، هاوتا بوون، یەکسانی، هاوکێشی.
تعاقب الأجيال	Meta genesis	(مێتاجێنیسیس) بەدوای یەکا هاتنی وەچەکان.
تعاقب	Succession	یەک لە دوای یەک، بەرودوا، دوا بە دوا.
تعامل	Treatment	سەولکردن، مامڵە.

تعايش	Symbio	(سيمبيوسيس) "هاوژين" ژيانى دوو گياندار يا دوو رووەك پێكەوە، ژيانى هاوبەش، پێكەوە ژيان، پێكەوە گونجانى بەرژەوەنديى دوو گياندار.
تعاونية	Co-operative company	كومپانياى هەرەوەزى.
تعاريج	Flexures	پێچ و پەنا، "چرچ و لۆچى، چاڵ و چۆڵى".
تعاون	Co-operation	هەرەوەز، هاوكارى، هاريكارى، دەستبارى، زيارە.
تعب	Tiredness	(تايەردنێس) ماندويەتى، ماندووبوون، رەتان، هيلاكى، شەكەتى.
تعبئة	Packing up	(پاكينگ ئەپ) پڕ كردن، "ئامادە كردن"، داگرتنەوە.
تعبان	Tired	(تايەرد) ماندوو، هيلاك، شەكەت.
تعبيد الطريق	paved the road	ووشكەسى كردن، "بەرد ڕێژ كردنى ڕێگا".
تعبل	Poison mush room	قارچكە گوڵانە، قارچكە مارانە.
تعتيم	To darken	"تاريك كردن".
تعتيق- تفريد	To weed	بژاركردن، هەڵكەندنى ڕووەكى زياد و لاواز و هێشتنەوەى ڕووەكى باش لە كشتوكاڵ دا.
تعثر	Stumble	هەڵ ئەنگوتن، "پێ هەڵ كەوتن" پێ هەڵ نووتان، تەرپلاندن، شلەپين، سەرسم.
تعجيل منتظم	Tidy acceleration	تاودانى ڕێك و پێك، پەلە پێ كردنى ڕێك و پێك.
تعجيل غير منتظم	Irregular acceleration	تاودانى ناڕێك و پێك، "تاوانى ناڕێك".
تعجيل سالب	Negative acceleration	تاودانى خاو، پەلە پێ كردنى خاو.
تعجب	Surprise	واق ورمان، "سەرسام بوون" سەرسامى، سەرسووڕمان.
تعجيل	Acceleration	پەلە، تاو، لەرزاندن، تێكڕايى وەختى ، تاودان، پەلەكردن.
تعجن	To be paste	بوون بە هەوير.
تعجرد- نفض	Defoliate	(ديفولێشن)، وەرينى گەڵاى درەخت، گەڵاڕێزان.
تعداد	Enumeration	(ئينوميرێشن) ژماردن، ژمارەكردن، ئاماركردن.
تعدين	Metallurgy	كانزاكردن، زانياريى دەرهێنان و پاك كردنەوەى كانزا.
تعديل	Straightness	ڕاست كردنەوە، ڕێكخستن.
تعدد الاشكال	Polymorphism	(پۆلى مارفيزم)، چەند شێوەيى، بوونى چەند شێوەيەكى جياواز لە هەمان جۆرى گياندار وەكو بوونى شاژن و كارەكەر لە هەنگ دا.
تعدي	Violation	(ڤايولێشن) زيان پێ گەياندن، دەست بۆبردن.
تعذيب	Torturning	ئازاردان.
تعذر	To be difficult	گرانى، زەحمەتى.
تعريف	Definition	(ديفينيشن) پى ناسين، "پێناسە"، پێ ناساندن، ناسين، ناساندن، ديار كردن.
تعرج "تعاريج"	Flexune	چاڵ و چۆڵى پێچ و پەنا.
تعري	To undress	ڕووت بوونەوە.
تعريفة	Tariff	(تاريف) نرخێكى بڕيار لەسەردراو.
نعريشة	Trellis	كەپر، سابات.
تعرق	Perspiration	ئارەق كردنەوە، ئارەق دەردان.
تعرق الورقة	Veining	(ڤينيشن) دەمار كردنى گەڵا، بڵاوبوونەوەى دەمار لە گەڵاى ڕووەك دا.
تعرض	Beeing exposed	بەرەنگاربوون، دووچار بوون، دەگژڕا هاتن، گرفتار بوون.

تعريض	Exposition	خستنه بەر، دانەبەر.
تعرية	Denudation	(دینودیێشن)، راماڵین، داماڵین، رۆچوون، هەرەس هێنان، دارووتاندن، دارووتان، رووت کردنەوە، راماڵینی رووی زەوی و پەیدا کردنی چاڵ و چۆڵی تیایا بەکاری سەرماو گەرما و باوبۆ باران و بەفر... هەتەد، شەلاندن.
تعسيل	Honey time	(هەنی تایم) کاتی شیلە کردنی گوڵ.
تعشيب	Weeding	بژارکردن، دەرکێشانی گژوگیای ناوباخ، "هەڵ کێشانی دەغڵی کێڵگە".
تعشيقة، "تعشيق الخشب"	Dovetating	"چاڵ و زمانە بۆ کردنی دوو تەختە بۆ بەیەکاچوون و قایم بوون"، نێرومێ کردنی تەختە یان ئاسن.
تعشيق	Tongueand- groove	نێرو مێ.
تعصب	Party- spirit	پەرۆشی، دەمار گرتن، لایەنگری بەبێ رەوا، دەمار بزووتن.
تعضيد	Aid	"پشت گیری کردن" دەست گرتن، یارمەتی دان.
تعطيل	Laxing	ووچـان پــێدان، دواخســتن، پــەک خســتن، "خــراپ کــردن" وەســتان، "لەکارخستن، لە ئیش وەستاندن".
تعطين	Retting	(رێتینــگ) خۆشــە کــردن، خوســاندن، دەبــاخ کــردن، لــە ئــاوکردن، جیاکردنەوەی ریشاڵ (توێکڵ) لە قەدی رووەک وەکوو لە رووەکی گوشدا بەکار دەهێنرێت.
تعطيف الثوب	To fold	قارس کردن، چەرمقاندن، قرمچاندن.
تعظيم	Magnifying	مەزن کردن، رێزگرتن.
تعفن الظلف	Foot rot = foot courrupt	(فووت رۆت) تەوەق، شەلکە، تەبەق، نەخۆشی‌یەکە ئەدات لە رەشە ووڵاخ ژێر سمی بریندار ئەکات و ناتوانێ بجووڵێت.
تعفير	Puwdering	(پـاوەدرینگ) قـانگ دان، دووکـەڵ دان، دووکـەڵ کـردن، قـەلاچۆکردنی مێرووی رووەك، بە هاراوەی مادەیەکی ژەهر.
تعفير بالتراب	To soil	خاکەساری.
تعفن	Putrefaction	(پەتریفاکشن) رزان، دارزان، پووان، رزین، بۆگەن بوون، گەنین، کەرو هەڵ هێنان.
تعفن لين		نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە تووشی سەوزە دەبێت، پەڵەی ئاوی نەرم لەسەر قەدوو بەرو رەگی رووەکەکە پەیدا دەبێت و بۆگـەنی پـێ ئـەکات، رزینـی نەرم.
تعفن الجذور- حالوط	Root rot	نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە لە ئەنجامی کەرووەوەدەبێت، رزینی رەگ.
تعفن أسود	Black rot	(بلاك رۆت) بۆگەنی رەش، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە. رزینی رەش.
تعقيم	Sterile = disinfection	وەجاخ کوێر کردن نەزۆك کردن.
تعقيد	Complex	ئاڵۆزی، ئاڵۆز کردن.
تعقيبة- سيلان	Gonorrhea	نەخۆشی‌یەکی تیژە، تووشی بەشی پێشەوەی چووك دەبێت و دەبێتە هۆی چووزانەوەی لە کاتی مـیز کردنـداو هاتنـە دەرەوەی کێم لەگـەڵ خـووری کونی چووك، سووزەنك.
تعقيم من الميكروب	Sterilization	(ستێریلیزیشـن) "خـاوێن کردنـەوە لـە میکـرۆب، کوشـتنی میکـرۆب بـە دەرمان" پاکژکردنەوە.
تعقيب آثار الاقدام	To pursve	شوێن پێ هەڵگرتن، ئاژۆ.
تعقيل	Meta mere	(میتا مەریزم) رووداوی بوونی چەند پارچە و پاشکۆیەکی چون یـەك لـە گیانداردا وەکوو لە کرمی زەوی دا.

تعقيب	Following	دووکەوتن، بەدوواداچوون، سۆراخ، شوێن کەوتن.
تعقيل= ترقيد	Layering	(لایەرینگ) چەوتەك، شەقەمێو، قاشۆکردن، کردنی لقی مێو بە ژێر زەوییەوە بۆ مەبەستی زۆر کردن.
تعكر	Turbidity	لێل کردن.
تعكر	Turbid= muddy	لێلی، لێل بوون.
تعكيس	To invert	پێچەوانەکردن.
تعليمات	Directions = instructions	ئامۆژگاری.
تعليل	Account	(ئەیتیۆلۆجی) لێکدانەوە، دۆزینەوەی هۆ. بەهانە هێنانەوە.
تعلم	To learn	فێر بوون.
تعليم	Tea ching	فێر کردن.
تعليقة الثياب	Costume-hanger	هەپە، عەلاگەی جل.
تعلق	Relation	پەیوەستی، هەڵواسران.
تعليق	Hanging	هەڵ واسین، پەیوەند کردن.
تعليب	To tin	کردنە قوتو، لە قوتو کردن.
تعمير	To constract	ئاوا کردن، "چەکوپینە".
تعمق	To penetrate	کنە کردن، لێ کۆڵینەوە.
تعنت	To stickle	کەللە ڕەقی. "بەرقا چوون"، سەرچڵی.
تعهد	Undertake pledge	بەڵێن، پەیمان بەستن، دەستەبەری، قۆنتەرات، پەیمان دان.
تعود	Contraction of habit	ڕاهاتن، خوو گرتن.
تعويذة - رقية	Charm	ئەفسون، دێوبەند، نوشتە، جادوو، دەم بەست، نێرمنگ.
تعويق	Delaying	کۆسپ دانان، تەگەرە تێ خستن، دواخستن.
تعويد	To be accustomed	ڕاهێنان، خووپێ گرتن.
تعويض	Indemnity = componseate	(ئیندیمینتی) بژاردن لە جیاتی.
تعويج	To bend	خوارکردنەوە، چەماندنەوە.
تعويم	Floatation	(فلۆتینگ) سەرئاوخستن.
تعيين	Determination = nomination	(دیتەرمینێشن) دیاری کردن، "دامەزراندن".
تعيير	Standard	(گۆجینگ) پێوان.
تغاير	Variation	(ڤارێشن) "لەیەك نەچوون، جیاوازی"، گۆڕان، جیاوازی لە نێوانی سیفەتی بەرەی یەك نەوەدا.
تغاير وراثي	Hereditary - variation	"جیاوازی سکماکی". لادانی گیاندارێك یان ڕووەك لە شێوازە بنەڕەتییەکەی.
تغب		(دیفوڵت) نەنگی، کەموکوڕی.
تغذية	Nourishim = Nutrition	(نیوتریشن) خواردن خۆراك پێ دان.
تغذية رمية	Saprophyte	ژیان لەسەر لاشەی زیندەووری مردو.
تغريد القبج	Warble of partridge	قاسپەی کەو "خوێندنی کەو".
تغريد- زقزقة= صداح	Warble	(واربلینگ) خوێندن، خوێندنی مەل.
تغرغ	Gargle	"غەرغەرەکردن" ئاو لە دەم وەردان.

تفرسة	Planting	ناشتن، نەمام ڕواندن.
تغريم	Penalty for offenca	پێ بژاردن، تۆڵە لێ سەندن.
تفصين	To sprout	هەڵ پاچینی لقی درەخت بۆ ئەوەی شێوەیەکی تایبەتی بدرێتێ.
تغضن	To wrinkle	هەڵقرچان، چرچبوون، چرچ و لۆچی، ژاکان.
تغطيس	Emersion	"ئیمێرشن" نقوم کردن. تێ هەڵکێشان، نوقم کردن.
تغطية	To be covered	داپۆشین، تەڤزاندن، سەرنانەوە.
تغليف	Coating	(کۆتینگ) پێچانەوە. بەرگ تێ گرتن.
تغلغل	To penetrate	بڵاوبوونەوە، چوونە ناوەوە.
تغليب	Victor	بەسەردا زاڵ بوون.
تغوط	Defecation	(دیفیکێشن) "پیسایی کردن" گوکردن، ڕیيان.
تغور	Hollow-eyed	چاو بە قوڵاچوون.
تغوش العين		ڕێشکەو پێشکەی چاو، چرسیێن.
تغير	Change	(چێنج)، گۆڕان.
تغير طردي	Proportional directly	گۆڕانی یەکسانی گۆڕانی ڕاستەوانە.
تغير عكسي	Proportional inversely	گۆڕانی پێچەوانەیی، "گۆڕانی پێچەوانە".
تغيير	Change	گۆڕین، گۆڕاندن.
تغير كيمياوى	Chemical change	(کیمیکاڵ چێنج)، گۆڕانی کیمیایی، ئەو گۆڕانەیە کە بەسەر مادەی کیمیاییدا دێت و ئەبێتە هۆی پەیداکردنی مادەی تازە وەکوو سووتان.
تغير سيزياوى	Physical change	"فیزیکاڵ چێنج" گۆڕانی فیزیایی ئەو گۆڕانەیە کە لە سیفەتە سروشتییەکانی مادەدا ڕوو ئەدات وە نابێتە هۆی گۆڕانی پێکهاتنی ئەو مادەیە.
تفاعل	Reaction	(ڕیئەکشن)، کار لێك کردن.
تف		کرمێکی پچووکە کار ئەکاتە سەر پێست.
تف قليب	Spear grass	(سپیرگراس) قەرسیل، جۆرە گیایەکە لە کۆمەڵەی گەنم بۆ لەوەڕ باشە.
تفاح	Apple	(ئەپڵ)، سێو، سێف، جۆرەکانی وەکوو: سێوە لا سوورە، مەلتیك.
تفاعل نووى	Nuclear reaction	(نیوکلیەرڕی ئەکشن) کارلێك کردنی نامووکی.
تفاعلات باعثة للحرارة	Exothermic-reactions	کارلێك کردنی گەرمی دانەوە.
تفاعل ماص للحرارة	Eudothermic- reaction	کارلێك کردنی گەرمی وەرگرتن "کارلێك کردنی گەرمی مژین".
تفاعل متجانس	Homogeneous reaction	کارلێك کردنی چون یەکی.
تفاعل عكسي	Reversible- reaction	(ڕیڤێرسیبل ڕیئەکشن)، کارلێك کردنی پێچەوانەیی.
تفاعل متسلسل	Chain reaction	(چەین ڕیئەکشن) کارلێك کردنی زنجیرەیی، کاتێك کە گوللە ئەتۆمییەکان ئەگیرێنە ناووکی ئەتۆمیی تەقەمەنییەکان وەکو "یۆرانیوام" نیۆترۆنی دووهەمی پەیدا دەبێت، ئەم نیۆترۆنە دووهەمیانەش ناووکی ئەتۆمەکانی تەنیشتی خۆیان لەت ئەکەن، هەروەها بەم جۆرە کارلێك کردنە کە بەردەوام ئەبێت بە خێرایی یەکی زۆر ووزەیەکی زۆر پەیدا دەبێت.
تفاضل	Calculus	(کالکولەس) لقێکە لە زانستی ماتماتیك.
تفاعل إنشطاري	Fission reaction	کارلێك کردنی داتلیشاندن، کارلێك کردنی لەت کردن.

تفاعل إندماجي	Fussion reaction = integrate reaction	کارلێك کردنی تێ هەڵکێش کردن، کارلێك کردنی یەك خستن.
تفاحة آدم		(ئادامز ئەپڵ) "قورتم"، ئەو بەشەیە لە کرکراگەی بۆری هەوا کە دەرپەڕیوەتە دەرەوە لە ژێر چەناگەدا، قورقوراگە، کەڵەبابەی گەردن.
تفاوت البصر		"جیاوازی‌ی هێزی بینین لە نێوان هەردوو چاودا"، مانای ئەوەیە کە هەردوو چاو چون یەك نەبن لە هێزی بینیندا.
تفال	Spittle	"تف کەر"، تف.
تفاسيح	Children birth	بەرمژان.
تفاح البر	Haw thorn	گوێژ، گێوژ، تەنگیز، ریلێ.
تفاح مر	Colothynth	گوژاڵك.
تفاح حلو	Sweet apple	شەکرە سێو.
تفاح ماهي- اترج	Citron	کەبات، (سیترۆن) (سیدرات تری).
تفاحة البلوط	Oak apple	گزگل. یەکێکە لە بەرەکانی داری بەڕوو لە سێو دەچێت.
تفاف - بقلة يهودية	Milk thistle	(میلك ثیستڵ) (سۆنچەس) ڕووەکێکە قەدەکەی کلۆرە، قەراغی گەڵاکانی دداندارە، ئەگەر بشکێنرێت شیراوێکی لێ دێتە دەرەوە، گوڵەکەی زەرد یان شینە، چاو بازە.
تفاعل كيمياوي	Chemical- reaction	(کیمیکاڵ ریئەکشن) کارلێك کردنی کیمیاوی، کارلێك کردنێکی ئاڵوگۆڕە لە نێوانی دوو مادە یان زیاتر دەبێتە هۆی پەیدا کردنی مادەیەك یان چەند مادەیەکی تازە.
تفاح شوكي- داتورة	Datura	(ثورن ئەپڵ) تاتۆرە، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی باینجان، گوڵەکەی سپی و گەورەیە، بەرەکەی گەورەیەو دڕکاوی یە لە کەستانە دەچێت، مادەی (ئەترۆپین)ی لێ دەردەهێنرێت، بۆ چارەکردنی نەخۆشی‌ی هەناسە تونگی واتا تەنگەنەفەسی، سێوی دڕکاوی، (داتورا).
تفاح الأرض	Wild chamomile	(وایلد کامومیل) بەیبون.
تفاح الجن	Truffle	تفاح مایۆ سێوی بن ئەرز، سێوی بن زەوی.
تفاح الورد - جنبوزة - خوخ ملابار	Rose apple	(رۆز ئەپڵ) (جامبوسا)، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی مۆرد بەرەکەی سورو خۆشە بەقەدەر سێوێك دەبێت، قۆخی مالابار.
تفاعل موضعي	Local reaction	"کارلێك کردنی شوێنی".
تفاهة	Insipidity	هیچ و پووچی، پڕووپووچی.
تفالس- إفلاس	Bankrupcy	نابووت بوون.
تفاحي		(لینێت) چۆلەکەیەکی سوری پچووکی دەنگ خۆشە.
تفتيش	Inspection	پشکنین.
تفتت- تهشم	Crumbling	وردوخاش بوون، ورد بوون، پروان، هەڵ پروان.
تفتح الازهار- تفتح البراعم	To be opened = blossom	پشکوتنی گوڵ، پشکووتن، خییف، دەمدانەوە، گەشانەوەی گوڵ.
تفتت ذري	Disintegrate of a tom = atomic Disintegrate	"هەڕوون بوونی ئەتۆمی" تێك چوونی ئەتۆمی، گۆڕانی ئەتۆمی مادەیەکی تیشك دەرەوە لە خۆیەوە بۆ ئەتۆمی سووکتر لەگەڵ دەرپەڕینی تیشکی ئەلفاو بێتا و گاما، وردوخاش بوونی ئەتۆمی.
تفتيت- تهشيم	Smashing	وردوخاش کردن، وردکردن، پرواندن، هەڵ پرواندن.

تفة- عناق الأرض- وشق القفر	Caracal= lynx	(ريندلايانكس، كاراكال)، پشيله كێوی سوور.
تفتا	Taffeta	(تافيتا) تافته قوماشێكی ئاوريشمی بريقەداره.
تفجير	Explosion	(ديتوديشن) تەقاندن، ئاگردانی چەك، سووتانی مادەيەكی كيميايی بە خێرايی لەگەڵ پەيدا كردنی گازو پاڵەپەستۆو دەنگ و بوونە هۆی روخاندن.
تفجير كهربائي	Electric explosion	تەقاندنی كارەبايی، تەقاندن بە تەوژمی كارەبا.
تفجر	Explosion	تەقينەوە، تەقين.
تفحم	Carbonization	(كاربۆنيزێشن) بوون بە خەڵوز "رەش بوونەوە".
تفحم مغطي	Covered smut	(كۆڤەردسمەت) نەخۆشيەكی رووەكی‌يە تووشی گەنم دەبێت بە هۆی جۆرە كەڕووێكەوە رەنگی گوڵەكەی دەبێت بە سەوزێكی تێر، ئەگەر دەست بنێيت بە دەنكەكانيدا شلەيەكی خەستی رەشی لێ دێتە دەرەوە، دوايی دەبێت بە تۆزێكی رەش و دەنكەكانی بۆگەن دەبێت، خەڵووزە.
تفحم سائب	Loose smut	(لووزسمەت) خەڵووزەی بەرەڵا. نەخۆشی‌يەكی رووەكی‌يە تووشی گەنم دەبێت بە هۆی جۆرە كوارگێكەوە يان كەڕووێكەوە گوڵەكەی رەش دەبێت و ئەوەرێت.
تفحص	Serch	تاقی‌كردنەوە، لێ‌پرسين، پشكنين.
تفدين	Leveling	(ليڤڵينگ) پێوانی بەرزو نزمی‌ی زەوی.
تفرز- حويراء		(سورينام پۆيزن) جۆرە رووەكێكە گەڵاكەی لەپەر دەچێت گوڵەكەی هەمەرەنگەيە.
تفرات	Dry and dead leaves	گەڵای ووشك و مردوو.
تفريت		(تيفريتيس)، مێروويەكی زيان بەخشە بە رووەك.
تفريخ	Incubation	(ئۆينينگ) هەڵ هێنان، ترمكين، ترمكاندن، لە هێلكە جووقاندن.
تفريغ	To empty	بەتاڵ كردنەوە، رۆ كردن، "دەرهاويشتن"، بۆش كردنەوە قاڵا كردن.
تفرقع	To explode	تەقينەوە.
تفريق	Separation	(ديسۆسێشن) جياكردنەوە، بڵاوە پێ كردن، دڕدان، "پەرت كردن".
تفرج	Spectator	تەماشا كردن، سەيركردن.
تفرق	To be separated	"پەرت بوون" پەرش و بڵاوبوونەوە، بلاف بوون.
تفر	Span	قولانج.
تفريغ كهربائي	Electric discharge	(ئەلەكتريك ديسچارج) گۆڕانی ووزەی كارەبا بۆ شێوەيەكی تر، بەتاڵ كردنەوەی كارەبايی، تێ‌پەڕبوونی تەوژمی كارەبايی بە گازێكی زۆر كەمدا.
تفرينة	Taphrina	(تافرينا) نەخۆشی‌يەكی رووەكی‌يە ئەدات لە گەڵای هەڵۆژەو بەهێ و ئەی وەرێنێت لە ئەنجامی جۆرە كەڕووێكەوە ئەبێت.
تفسخ	Putrefaction	(پوتريفاكشن) رزين، داوەشان، بۆگەن بوون، دافەتان، داقنين.
تفسير	Explanation = Interpretation	لێك دانەوە، راڤە، لێ دوان.
تفسفر	Phosphorescence	(فۆسفۆريسينس) دەرەوشانەوەی فۆسفۆری.
تفشي	Spread	بڵاوبوونەوە.
تفصيل	Detailing	درێژە پێدان، دوورو درێژی.
تفضيض	Silverplating	رووكەش كردن بە زيو.

تفطر الجرح	To be split	دەربوونی برین، دەم کردنەوەی برین.
تفقيس	Incubation	هەڵ هێنان، تروکان، تروکاندن. لە هێلکە جووقاندن.
تفقد	To seek	پشکنین، گەڕان بە شوێندا، سەردان، لێ پرسین.
تفكر	Thinking	بیرکردنەوە.
تفكك	Dissociation = disunited	(دیسوسییێشن) لێك هەڵوەشان، لێك ترازان، "هەڵ وەشان" شی بوونەوەی مادەیەك بۆ چەند مادەیەکی تر.
تفكيك	To separate	داژەنین "هەڵ وەشاندن" لێك ترازاندن.
تفل	Sediment=dregs	(سێدیمێنت، درێگس) تڵپە، پەگر.
تفلق	Rail	(رێل) باڵندەیەکی ئاوییە لەناو قامیشەڵاندا ئەژی، دەنووك و قاچی قاوەییە.
تفل- تفال- بصاق	Spittle	(سپیتل) تف، بەڵغەم.
تفلوسول	Typhlosole	(تایفلوسول) زمانەیەکە لە ڕیخۆڵەی کرمی زەوی دا.
تفيلج		دابەش کردنی زەوی بۆ چەند دوکانێك بۆ مەبەستی کشتوکاڵ.
تفـه- وشـق فـهدي- سبسب- عناق الأرض	Southren-lynx	(١)(ساوثرن لاینکس) پشیلەی یۆزی، گیاندارێکە لە پشیلە کێوی و یـۆز ئەچێت، پێستەکەی بە نرخە.
تفوه	To speak	فرزە، نقە، متەق، نکە.
تفويض	Procuration = authorizng	ماوە پێ دان، پێ سپاردن.
تفوق	Superiority	بەرزبوونەوە، سەرکەوتن.
تفيفحة- تفيفيحي	Linnet	(لینێت) جۆرە چۆلەکەیەکی زەردو سورە.
تقاعد	Retirement	خانەنشین، کارکەناری، کەنارگیری.
تقاليد	Traditions	نەریت.
تقاوي		ئەو ڕێگایانەی کە بەکاردەهێنرێت بۆ زیـادکردنی ڕووەك، وەکـو: (قەڵـەم، خەڵف، گۆیکە، متوربە کردن، تۆو).
تقاطيع الوجه	Lineaments of the face	"سیما" ڕوخسار، شێوە.
تقاقيء	To cackle	گارەگاری مریشك.
تقاطع	Intersect	یەکتربڕین.
تقانة- طمي- غرين	Mud=silt	قوڕولیتە.
تقاصر	Become shorter	کەم بوونەوەی خێرایی تەنێکی جووڵاوە.
تقابل	To encovnter	بەرامبەری، ڕووبەڕوو.
تقبيل	Kissing	ماچ کردن، ڕاموسین.
تقبيلة السخونة	After math	(تامێسك) زیپکەیەکە لە لچ و لێودا پەیدا ئەبێت بە زەبری تا.
تقة- تافول		تاکا، (تافوول) گیایەکی کشتوکاڵی سەلك دارە، سەلکەکەی ئەخورێت و مادەیەکی نیشاستەی خۆشی لێ دەرئەهێنرێت.
تقدم	Advance	پێشکەوتن، پێشڤەچوون.
تقديم	Offering	پێشکەش کردن، پێشخستن.
تقدير- تخمين	Evaluation	خەمڵاندن، ڕێزگرتن، قەبڵاندن.
تقد- تقرة	Coriander	(کۆریاندەر) گژنیژ، جۆرە گیایەکە بەرو تۆوەکەی بە شێوەی بەهارات بەکار ئەهێنرێت.
تقرح	Toulcerate	هەوکردن، بوون بە برین، کێم کردن.

تقرير	Report	(ريپۆرت) راپۆرت.
تقرق	Clucking	كارەگاری مریشك، قرتە قرتی، درقەدرقی مریشك، گاراندن.
تقرب	Gonear to	نزيك بوونەوە.
تقريب	Approximation	نزيك كردنەوە.
تقزز	Nausea	لچ هەڵقرتان، لچ هەڵ قرچان، بێزكردنەوە، قێز كردنەوە.
تقسيم	Division	دابەش كردن، بەش كردن.
تقسية الحديد	Hardening of iron	رەقاندنەوەی ئاسن.
تقشقش- إلتئام	Growsound	گۆشتەوزوون، سارێژ بوونی برین.
تقشر	To be peeled	تۆێژ فرێدان، توێكل فرێدان، كاژ فڕێ دان.
تقشير	Decorticate	(دیكور تیكێشن) كاژ فرێدان، توێكل فرێدان، "تونك فرێدان، پاك كردن، توێكل گرتن".
تقصف الشعر		قژوەرین، تووك وەرین، قژ رووتانەوە.
تقصير - إهمال	Neglect = Negligence	درێغی كردن، كورت كردنەوە.
تقصفية	Brittleness	(بریتلنێس)، خاوی، ئەوەیە كە هەندێك مادە بە كەمترین پیاكێشـان یـان بادان وورد ئەبێت.
تقضيب	Pruning	(پروونینگ) هەڵ پاچین، داپاچین.
تقطير	Distillation	(دیستیلێشن) دلۆپاندن، تكاندن، ئارەق گرتن، چۆڕاندنەوە، چكاندن.
تقطير تجزيئي	Partial- distillation	دلۆپاندنی بەش بەش كردن، دلۆپاندنی پارچەیی، دلۆپاندنی شی كردنەوە.
تقطـير إتـلافي- تقطير بالفراغ	Destructive- distillation	"دیسترەكتیڤ دیستیلێشن" دلۆپاندنی لەناوبردن، دلۆپاندن لە بۆشاییدا، گەرم كردنی مادەیـەك لـە بۆشـاییدا بـۆ مەبەسـتی شـی كردنـەوە "دلـۆپ داتكێن".
تقطير بالبخار	Dropping with vapour	دلۆپاندن بە هەڵم.
تقطيع	Cutting	پروسكاندن، پارچە پارچە كردن، لەت كردن.
تقطيب الجبين- تقطيب الوجه	Frowning	ناوچەوان گرژكردن، رووگرژكردن، مۆربوونەوە.
تقطع	Cutting	پروسكان، پارچە پارچە بوون، لەت بوون.
تقطيع الجنين	Embreotomy	(ئیمبریۆتۆمی) پارچە پارچە كردنی بێچوو لە كاتی منداڵ بوونی گران دا.
تقعر	Concavity	چاڵی، قوپاوی.
تقع		(چیلمۆن)، ماسییەكی دەریایی خڕی قوپاوە لەمۆزی درێژە، هێڵی رەش و شینی تیایە.
تقلص	Contraction	(كۆنتراكشن) قرچ هەڵاتن، هەڵقرچان، كرژبوون، چوونە یەك.
تقلب	Turning over	گۆڕان، بێ باری، شێوان، وەرگەڕان.
تقليب	Turning	هەڵ گێڕانەوە، سەروخوار كردن.
تقليد	Imitating = Imilation	لاسایی، چاولێ كردن.
تقليب التربة		هەڵگێڕانەوەی زەوی، "هێشە لێدانی زەوی" چمكەرە شكێن.
تقليم الأظافر	Nail cutting	نینۆك كردن، نینۆك برین.
تقليم	Pruning	پروونینگ، برین، داپاچین، هەڵ پاچین.
تقلبات جوية	Atmospheric vagaries	(ئەتمۆسفێریك ڤارێشنس) "گۆڕانی ئاووهەوا".
تقليف	Drying of fruits	ووشك كردنەوەی میوە.

تقليل	Reducing	كەم كردنەوە.
تقنية	Technology	"تيكنولوجی" زانياریی هونەرمەندی پيشەسازی - تێكنۆلۆجی.
تقنين	Law making	ياساگەری.
تكنولوجيا	Technology	(تيكنۆلۆجی) زانياری چۆنێتی بەكارهێنانی شێوازی هونەرو زانياری لە مەيانی ئيشوكار يان پيشەسازيدا.
تقن	Slime	(مەد)، (سلايم) قوڕوليتە.
تقوس	Curving	چەمینەوە، چەمانەوە خڕبوون، كەوانەيی بوون.
تقويم فلكي	Almanac	ساڵنامەی چەرخی، ساڵنامە، ساڵنامەی ئەسترۆنۆمی.
تقويم- رزنامة	Calendar	(كاليندەر)، "ڕۆژ ژمێر" ساڵنامە.
تقويم	Correction	ڕاست كردنەوە، كرداری گۆڕينی تەوژمی كارەبای (ئەی سی) بۆ تەوژمی كارەبای (دی. سی).
تقويس	To bend = curve	چەماندنەوە، كەوانە كردن.
تهقر	Retire	نشوستی، سەرنەكەوتن.
تهقر جنسي	Sexual catabasic	نەپەڕين، پەك كەوتنی ڕەگەزی، نشوستیی ڕەگەزی.
تقيح	Suppurating	(سيپسيس، پۆرۆلێنس) كێم كردن، "هەوكردن".
تقيؤ	Vomit	ڕشانەوە، هێڵنج، قەرەشان، دڵ، پێكداهاتن.
تقييم	Estimation	بايەخ پێدان "برەو پێدان" نرخاندن.
تك- ابو تمرة	Sunbird	جۆرە باڵندەيەكە.
تك	Teak	(تييك) داری ساج.
تكاثر	Reproduction	(ڕيپرۆدەكشن)، زۆربوون، زاووزێ كردن، زاووزێ.
تكاثر جنسي	Sexual reproduction	زۆربوونی ڕەگەزی، زاووزێ كردنی ڕەگەزی، زاووزێ بە ڕێگەی يەك گرتنی مادەی نێرمێ وەكوو لە شيردەرەكاندا.
تكاثر لا جنسي	None reproduction sexual	زۆربوونی ناڕەگەزی، زاووزێ كردنی ناڕەگەزی، لێرەدا مادەی نێرو مێ يەك ناگرن وەكوو لە (ئەميبا)دا.
تكاثر عذري	Virgin- reproduction	بازايين "كەنيشكە زا" زۆربوونی كەنيشكی، زاووزێ كردنی كەنيشكی، زاووزێ كردنی بێ جووت گرتن.
تكاثر خضري	Vegitative reproduction	زۆربوون بە ڕێگەی بەشی سەوزی.
تكافؤ مشترك	Rece procal- valency	هاوهێزی هاوبەش، ڤاليەنسی هاوبەشی.
تكاثف	Condensation	"كۆندێنسێشن" خەست بوونەوە، چڕبوونەوە، گۆڕانی گاز يا هەڵم بۆ شلە يان ڕەق.
تكافؤ	Valency	هاوهێزی، ژمارەی ئەوئەتۆمە هايدرۆجينانەی كە لەگەڵ يەك ئەتۆم لە مادەيەكی ساكار (توخم) يەك دەگرن.
تكامل	Completion	تەواوبوون.
تكامل	Integral	(ئينتێگراڵ) تەواوبوون، لقێكە لە زانستی ماتماتيك.
تكاسل	Laziness	سستی، تەمبەڵی، تەوەزەل، گەمژەيی.
تكبير	Amplification	(ئەمپليفيكێشن) "گەورە كردن".
تكتيك	Tactic	(تاكتيك) پلان دانان "دانانی پلان"، "پلان" (تەكتيك)، ئەو هۆيانەيە، كە پەيڕەو دەكرێن بۆ مەبەستی سەركەوتن لە فرمانێكدا.
تكة	Platform = seat	سەكۆ.

تكة- تكك	Running band	دۆخین، گونجەنە، هۆگە، بەنەخوێن، دەمەرقۆپان، شەروال بەند.
تكثيف	To make condense	"کۆندێنسێشن" خەست کردنـەوە، چکاندنـەوە. گۆڕانـی مـادە لـە دۆخـی گازییەوە بۆ دۆخی شلی.
تكثف	Condensation	خەستی، خەست بوونەوە، چکانەوە.
تكحيل العين	To paint the eye with antimony	چاو ڕشتن بە کل.
تكحل	To paint the eye with salve	ڕەشتن، "کلاوی" - چاو رشتن بە کل.
تكديس	To heap	کەڵەکە کردن.
تكديم	Blocking	(بلۆکینگ) بەرد ڕێژ.
تكرار	Repeating	دووبارە بوونەوە، دووپات بوونەوە.
تكرير	Refining	دووبارە کردنەوە، دووپات کردنەوە.
تكرير	Rectification	"ڕێکتیفیکێشن" پاکژ کردنەوە، پاك کردنەوە، پاڵاوتنی دووبارە.
تكرر	Repeating	دووپات بوونەوە، دووبارە بوونەوە.
تكريش		هەڵ قرچاندن، هەڵ کرووزاندن، هەڵ کزاندن، هەڵ پرووزاندن.
تكريشة	Meat balls = sheep trotters	گیپە.
تكرع - تجشؤ	Belching	قرقێنە، قرخێنە، "قورقێنە".
تكسوديوم- طقسوسي	Taxodium	(تاکسودیوم)، (سابینۆ) سەرووی ڕەش گەڵا، تۆوەکەی بۆ نەخۆشی جگەر باشە.
تكسير بترولي	Petroleum- cracking	(پیترولیۆم کراکینگ) کرداری شکاندنی مولیکیولە قورسەکانی ناو نەوتی سروشتی بۆ مولیکیولی سووك بۆ دەست گیربوونی بەنزین.
تكسو		(تاکسۆ)، دەومەنێکی کەپرینی بەردارە.
تكشر السن	Show the teeth	"ددان جیر کردنەوە"، ددان ڕیچ کردنەوە.
تكش	Anuld hawk	بازی پیر.
تكعيب	Cubing	(کیوبینج)، سێ جا کردن، ژمارەیەك سێ جار لە خۆی لێك بدرێت.
تكفل	To guarantee	دەستەبەریی، دامانی، بوونە دەمان.
تكلم	Speaking	دووان، قسە کردن، ئاخافتن.
تكليس	Calcination	(کالسینێشن) کلس کردن، گەرم کردنی ئاوێتەی ڕەق بۆ مەبەستی پەیدا کردنی ئۆکسید.
تكلس	Calcification	(کالسیفیکێشن) کالسێن، قسڵێن، نیشتنی خوێی کالیسیوم لە شانەی لەش دا یان لە جێی بەشە نەرمەکانی گیاندارو ڕووەکە مردووەکان دا.
تكميل	Completion	تەولوکردن.
تكنيتيوم- تكنسيوم	Technetium	(تکنیسیوم، ماسوریۆم) توخمێکی کیمیاگەرییە، کێشی ئەتۆمییەکەی (٩٧ یان ٩٩) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٤٣)یە، میتاڵێکی دەستکردە، ماناکەی (تاکنیتۆس) واتا (دەستکرد) دەگرێتەوە نیشانەکەی (Tc).
تكنولوجيا- تكنيك	Technology	(تیکنۆلۆجی) زانیاریی هونەرمەندیی، پیشەسازی، بەکارهێنانی شێوازی زانیاری هونەرمەندی لە مەیانی ئیش کردن و کارگەدا.
تكور	To be globe	خڕ بوون، گلۆلە بوون.
تكوير		خڕ کردن، گلۆلە کردن.
تكون	Composs	پێك هاتن، هاتنە دی.
تكوين	Formation	پێك هێنان، هێنانە دی.

تكومة	Red Trumpet- flower	تیكۆما (ریدترەمپێت فلەوەر) ڕووەكێكی دەشتەكی‌یە گەڵاكەی وەكو پەڕ وایە گوڵەكەی لە زوڕنا ئەچێت، تەختەكەی بۆن خۆشە.
تكهرب	To be electrified	كارەباوی بوون، بوون بە كارەبا.
تكهن	Foretell	نوقڵانە، زانینی ڕووداوێك پێش ڕوودانەكەی، پێش بینی.
تكة	Roasted meat	گۆشتی برژاو، قوژباشی.
تكة	To tick	چركە چرك.
تكيس	Saccolate	تورمكەكردن، توورمكە پەیدا كردن. بوون بە توورمكە.
تكييف الهواء	Conditioning	گونجاندنی هەوا گۆڕینی هەوا.
تكيف	Adaption	(ئەداپشن) گونجان، سازان.
تكييف	Adaptation	(ئەداپتێشن) گونجاندن، سازاندن.
تكييف الحديد		ڕەقاندنەوەی ئاسن.
تكى - توت	Mulberry	توو، توت.
تكى الشام - توت الشام	Black berry = morus nigra	شاتوو.
تكية - ملجا العجزة	Asylum	شوێنی پەك كەوتەكان.
تكييف شعاعي		گونجاندنی تیشكی، ڕووداوی گونجانی گیاندار بۆ مەبەستی پاراستنی ژیانی خۆی.
تكيــف العــين- تكييف العين	Accommodation of eye	گۆڕانی خڕی‌ی زەرەبینی چاو بۆ مەبەستی بینینی شتومەكی دوورو نزیك لە هەمان كاتدا.
تل	Hill	(هێل) گرد، زورگ، زوزان، تەپە، گردۆڵكە، تەپۆڵكە، ئەژمار، بستۆ، قەڵات.
تلالؤ	Shining	زریوە، درەوشانەوە.
تلاؤم	Agreement	شییان، گونجان، لووان، سازان، پێ كەوتن.
تلاوه	Reading	خوێندنەوە، ووتنەوە.
تلاقى	Meeting	(ئینتەرسێكشن) بەیەك گەیشتن.
تلافيف	Convolutions	(كۆنڤولیوشن) چرچ و لۆچی، پێچ و پەنا، چاڵ و چۆڵی، وەكوو چاڵ و چۆڵی سەر ڕووی مێشك.
تلاصق	Adhesion	پێكەوەنووسان، پێكەوەلكان.
تلاعب	Deceiving	یاری پێ كردن، گەمە پێ كردن.
تلامس	Touching	لەیەك كەوتن، بەركەوتن.
تلاطم	Asllapon the face	شەپۆل لێ دان، "چەپۆك لێدان".
تلاثم	Kissing	"یەكتر ماچ كردن".
تلازن	Agglutination	(ئەگلوتینێشن) تۆپەڵ بوون، تۆپەڵ بوونی خڕۆكە سوورەكانی لەشی نەخۆش لەكاتێكدا كە خوێنی یەكێكی تری بۆ ئەگوێزرێتەوە وە پێ‌ی ناكەوێت، واتا تەنێكی دژەر ئەچێتە نێوانیانەوە.
تلبيد	Matted wool= felt	ساوێن، موتاوكردن.
تلبية	Sweet jelly	فرنی.
تلبية	Response	جێبەجێ كردن.
تلبيس	Clothing	پێ لەبەر كردن، ڕووكەش كردن.

تلج-عقيب-تلد	Eaglet	(ئیگلێت) بێچووی دال.
تلخشوك- طرخشقون- هندباء برية	Dandelion	(تراکساکوم) (داندیلیون) تاڵیشك، جۆرە ڕووەکێکە گوڵەکەی ئاڵۆزە، پەڕەکەی چەترێکی پێوەیە، ڕەگەکەی بۆ بەهێزکردن و میز کردن بەکاردێت.
تلخيص	Summarising	کورت کردنەوە، پوختە کردن.
تلديم	Skingrafting	پینەکردنی پێستی لەشی زیندوو لە پێستی ئەندامێکی تر.
تلذذ	give pleasure to	خۆشی، خۆشی لێ وەرگرتن.
تلروميتر	Tellurometer	(تلۆرۆمیتەر) دەزگایەکە بۆ پێوانی ماوەی نێوانی دوو شوێن بەکاردەهێنرێت، بە شەپۆلی رادار ئیش دەکات.
تل رملي	Sand hill	تەپۆڵکەی لم.
تلستار	Telstar	(تێلستار) مانگی تەلەفزیۆنی (تەلستار).
تلسكوب- منظار مقرب- مقراب	Telescope	(تێلیسکۆپ)(تەلیسکۆپ) جۆرە دووربینێکە بۆ بینینی تەنی ئاسمانی دوور بەکار ئەهێنرێت وەك ئەستێرەو مانگ.
تلسكوب لاسلكي	Radio telescope	(رادیۆتێلیسکۆپ) جۆرە تەلیسکۆبێکە بەهۆی تیشکەوە ئیش دەکات.
تليستريوسكوب	Telstereoscope	(تلیستریۆسکۆپ) تەلیسکۆبێکە ئەستێرەکانی ئاسمان بەقەبارەکەیانەوە نیشان ئەدات، واتا بە تەندازی نیشانیان ئەدات.
تل سفحي	Foot of a hill	زورگ.
تلطيف	Show kindness to	فێنك کردنەوە، هێمن کردنەوە، دڵ نەوایی کردن.
تلعثم	Hesitation	زمان گیری، لاڵی، لاڵە پەتەیی.
تلعة	Sail	(سێلس) چارۆکەی کەشتی.
تلغراف- برقية	Telegraph	(تیلیگراف) تەلغوراف "تەلگوراف" هۆیەکە واتا ئامێرێکە بۆ ناردنی نامە بە بروسکە، برۆسکە.
تلغراف شمسي	Heliograph	(هیلیوگراف) "ناردنی نامە بە ئاوێنە"، تەلگرافی خۆر.
تلغوطة- جوزة الارض- فستق العبيد	Ear thnut	(ئیرث نەت) گوێزی زەوی. فتقی کۆیلەکان.
تلفون	Telephone	(تێلیفۆن) تەلەفۆن - دوور ژنەفت، دوور ئەژنەو، دەزگای قسەکردن.
تليفزيون	Television	(تێلیڤیشن) تەلەفیزیۆن، دەزگایەکی کارەبایی‌یە وێنەو دەنگ و تارمایی لە شوێنی دوورەوە وەردەگرێت بەهۆی تەل یان تیشکەوە بە خێراییەکی یەکجار زۆر لەسەر پەردەیەك پیشانیان دەدات.
تلفزة- تلفظ	Televise	(تیلیڤیشن) بینین لە دوورەوە.
تلفظ	Pronouncing = pronounciation	ووتن، فزە، نقە، متق، "بێژە"، حینجە، ووتە.
تلفح	Toscorch	(شەرا) نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە، ڕووەکەکە ناتوانێ بەرووبوو تۆو دروست بکات.
تلفون لاسلكي	Wireless	"تەلەفۆنی بێ تەل" تەلەفۆنی لاسلکی.
تلف	Damage	(دامێج)، (ئینجوری) لەناوچوون، ڕسك، بەربادبوون.
تلفاف- تفاف الحقل		(لاسیرون) گیایەکە لە ناو کشتوکاڵ و زەوی بەیاردا ئەڕوێت گەڵاکەی ووردو دڕکاوی‌یە گوڵەکەی شینە.
تلقيف		سمکۆڵ کردن.
تلقي	Receiving	وەرگرتن.

تلقف	Tocatch (a mooving thin)	قۆستنەوە.
تلقائي	Spontaneous	خۆکاری، لە خۆوە، لەخۆیەوە.
تلقيح	Pollination	(پۆلینێشن)، گەیشتنی مادەی نێر بە ئەندامی مێ، "چات کردن" پەڕین، چاك کردن، ئاوس کردن، پەڕاندن.
تلقيح ذاتي	Self pollination	چاك کردنی خۆیی "خۆچات کردن" "چات کردنی خۆیی" گواستنەوەی هەڵاڵە لە ئەندامی نێرەکییەوە بۆ ئەندامی مێیینە لە هەمان گوڵ دا، ئاوس کردنی خۆیی.
تلقيح خلطي	Mixed pollination	چات کردنی تێکەڵ، چاك کردنی تێکەڵاوی.
تلقيح إصطناعي	Artificial incemination	"چات کردنی دەستکرد"، چاك کردنی جۆری ڕووەك و گیاندار بە شێوەیەکی دەستکرد.
تلقيح الأغنام	Sheep fertilization	تێبەردان، بەران بەردان، چاك کردنی مەڕومالاَت.
تلقيح ضد مرض	Vaccination	(ڤاکینێشن) کوتان، ئەوەیە کە دەرمان بکرێتە لەشەوە بە دەرزی بۆ مەبەستی بەربەرکانی کردنی نەخۆشی وەکوو کوتان دژی ئاوڵە.
تل- اكمة	Hill	(هیڵ)، (ماوند)، گرد، تەپۆڵکە، زورگ، بستۆ، زۆزان، تەپە.
تلك	Talk	(تالك) کەرەسەیەکی خاوی کانزاییە لە شێوەی پوولەکەی سپیدا بۆ دروست کردنی فەخوری و کاغەزو دەرمانی ئارایشت بەکاردەهێنرێت، بۆدرە.
تلم= ثلم	Furrow	(فەرۆ) درز، قڵیش.
تلمذة	Schooling	(سکووڵینگ) قوتابێتی.
تلميع	Topolish	بریسکەدارکردن، بریقەدارکردن، دیارخستن.
تلميذ	Pupil	قوتابی، شاگرد، چراغ.
تلميع كهربائي	Electric shining	زاخاو بەکارەبا، بریقەدارکردن بە کارەبا.
تلميح	Intimation= hinting	"کورتە باس" باس کردن بە کورتی.
تلوث	Pollotion	(پولیوشن) پیس بوون، وەکوو پیس بوونی هەواو ئاوو خواردەمەنی بە دووکەڵ یا تەپوتۆز یان میکرۆب.
تلويث	Following	پیس کردن.
تلو	Following	"فۆلۆوینگ" لە دوایی، "بەدواهاتن".
تلوين	Colouring	ڕەنگ کردن، "بۆیەکردن" ڕەنگاو ڕەنگ کردن نەخشاندن.
تلويح	Brandishing	"گۆلگۆل کردنی زەوی" کردنی کێڵگە بەخانە خانە.
تلون	To be coloured	ڕەنگاو ڕەنگ بوون، ڕەنگین بوون.
تلهف	Yearning	پەرۆشی، شپرزەیی، پرزە.
تليف، "تلييف"	Cirrhosic	بوون بە ڕیشاڵ، ڕیشاڵ بوون.
تليس- غرارة	Sac	(ساك) توورەکە.
تلين	Soft ness	نەرم بوون.
تليين	Softening	(سۆفتنینگ) نەرم کردنەوە، نەمژاندن.
تلييف الكبد - تشمع الكبد	Hepatic cirrhosis	جۆرە نەخۆشییەکە لە جگەردا بەهۆی مادەی ژەهرەوە بە تایبەتی خواردنەوەی مەیی کحولی پاڵەپەستۆ لەسەر خوێن هێنەرەکانی ناو جگەر زیاد دەکات وە ئەبێتە هۆی ئاوبەنگ و ئاوسانی سك.
تليسة- خصية	Testicle	(تیستیکڵ)، گون.

تليدو		(تیلیدو) گیانداریکە شلەیەکی بۆگەن ئەپرژێنێت بۆ دورخستنەوەی دوژمن.
تم- فقنس	Swan	(سوان) قاز، قوو، قازی عیراق.
تمام- كمال	Perfection	(پێرفێکشن) "تەواو" رەبەق.
تماماً	Completely	(کۆمپلیتلی) بەتەواوی، یەکجاری.
تماسك	Coherency = coherence	(کومیژن) (کومیشن) یەك گرتن، گرتن، خۆگرتن.
تماس- ملامسة	Contact	(کونتاکت) بەرکەوتن، لێکەوتن، چیخ کردن.
تماثل	Similarity	"سیمیتری" لێك چوون، چونیەکی.
تمايل	Swinging	لەنجە، "لاربوونەوە" لەرانەوە، لەنجە کردن، بەلادا هاتن.
تمان	Geranium	(جیرانیۆم)، جۆرە گوڵێکە.
تمارض	Pretend= sickness	خۆنەخۆشخستن.
تماثل الجانبين	Bilateral	(بایلێترال) لەیەکچوونی دوولا، چونیەکی دوولا، ئەومیە کە لایەکی لەش لە لایەکی تری بچێت وەکوو لەیەکچوونی هەردوولای لەشی مرۆڤ.
تم السمكة	Dragons mouth	(دراگونس ماوث)، دەمی ئاژدیها، جۆرە ڕووەکێکە گوڵی جوان ئەگرێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە.
تمباك- تنباك	To bacco	(توماك) توتن.
تمتام	To mumble	"زمان پیس" زمان گیر، نیمچە لاڵ، لاڵە پەتە، زمان تور.
تمتمة	To mumble	زمان پیسی، زمان گیری، وورتە وورت.
تمة	Cut wool	خوری یان مووی بڕاو.
تمتم	Sumac	سماق، ترشی سماق.
تمتع	To enjoy	خۆشی وەرگرتن، خۆش ڕابواردن.
تمثال	Statue=image	ئابیدە، پەیکەر، کۆتەڵ.
تمثيل	Acting	نوواندن، "لاسایی".
تمثيل غذائي	Assimilation	"گۆڕینی خواردەمەنی، زیندەپاڵ" گۆڕینی خواردەمەنی دوای هەڵ مژینی لە ڕیخۆڵەدا بۆ شێوەی ئەتەمی زیندو، (ئەسیمیلێشن).
تمثيـل كلوروفيلـي- تمثيل ضوئي	Photo synthesis	"فۆتۆسایننثیسس"گۆڕینی کلوروفیلی، دروست کردنی خواردەمەنی لە ڕووەکدا بەهۆی مادەی سەوزەوە (کلورفیل) و ڕووناکی‌یەوە.
تمثيل القوة بالرسم	Force resembling with drawing	نواندنی هێز بە نیگار.
تمحيت	Sugared	(سوکەرینگ) شیرین کردن، شەکر ئەکرێتە شەرابەوە بۆ ئەوەی ڕادەی ئەلکهولەکەی پتربێت.
تمخط	To blow the nose	لووت سڕین، فنگ کردن، "هنگ کردن".
تمخيض	Churning	(چورنینگ)، ژەنین، ژەنینی شیر بۆ جیاکردنەوەی کەرەکەی.
تمدن	To be civilized	شارستانێتی.
تمدد	Expansion	(ئێکسپانشن)، کشان.
تمدد طولي	Longitudinal expansion	کشان بە درێژی.
تمدد سطحي	Plane-expansion	کشانی ڕوویی.
تمدد حجمي	Volometric expansion	کشانی قەوارەیی.
تمديد	Extended= expanded	درێژکردنەوە، درێژە پێدان، کشاندن.

تمركز	To be in centre	کۆبوونەوە، کۆبوونەوە لە ناوەڕاستا، "کۆمەڵە بەستن".
تمرد	Revolt	سەرپێچی، یاخی‌گەری، لێ هەڵگەڕانەوە.
تمريض	Medical treatment	تیمار کردن.
تمرض	To fall ill	نەخۆش کەوتن.
تمرين	Practice	مەشق کردن، کۆشش، ڕاهێنان، وەرزین.
تمرة- رطبة- بلح	Dates	(دیتس) خورمای فەریك "خورما" قەسپ.
تمـــر هنـــــدي- حومر- حمر	Tamarind	(تەمارێند) خورمای هیندی، درەختێکی گەورەی ناوچە گەرمەکانە، بەرەکەی دەرمانی ڕەوانی‌یە، توێکڵی قەدەکەی قەبزکەرە، گوڵەکەی بۆ نەخۆشی جگەر بەکاردەهێنرێت و، تەختەکەیشی بەنرخە، تەمرهیندی.
تمر حنا	Henna- blossom	(هینا بلۆسۆم) گوڵە خەنە.
تمرن	Exercise	ڕاهاتن.
تمراد، تمريد	Pigeonhouse	(پایگون هاوس) بورجی کۆتر.
تمران-طمارين	Tamarin	(تامارین) جۆرە مەیمونێکە لە ورچ ئەچێت.
تمريط- إزالة الشعر	To depilate	"تووك تاشین" لابردنی تووك، ئاوە ڕووت کردن.
تمرغ	To wallow	گەوزان، گەڤزان.
تمريغ	Bedraggle	گەوزاندن، گەڤزاندن.
تمر العبيد	Myrobalan	هەلیلە، زوڵفنج ڕووەکێکی ناوچە گەرمەکانە.
تمزيق	Tearing	دڕاندن، شەق و پەق کردن، وونجڕ وونجڕ کردن، دادڕین، شەق کردن، دڕین.
تمزق	To be torn	دڕان، وونجڕبوون، دادڕان، شەق بردن.
تمزز	Testing	(تێستینگ) تام کردن، مەزەچێشتن.
تمسيد	Massage	دەست بەسەراهێنان، دەست پیاهێنان.
تمساح	Crocodile	(کرۆکۆدایل) تیمساح، مارماریشۆك، گێرنگرك، گیاندارێکی خشۆکی گەورەیە، لە ئاویشدا ئەژی، لە قوڕی ئەچێت، کلك درێژ و پەل کورتە، سەروپشت و کلکی پوولەکەی ڕەقی گەورەی پێوەیە، وەك قەڵغان وایە.
تمساح امريكي	Alligator	(ئەلیگێتەر) تیمساحی ئەمریکی.
تمساح نوخطم	Snouted- crocodile	جۆرە گیاندارێکی خشۆکی ناوچە گەرمەکانە، لە مارمێلکە گەورەترەو کلکی کورتە.
تمساح الهند- ازوم	Gavial	(گاڤیال) تیمساحی هیندی.
تمساح كيمان	Caiman	(کایمان) تیمساحی ئەمریکی.
تمشيط	Combing	شانەکردن، داهێنان، شی‌کردنەوە، شەهکردن.
تمشي	Walking	پیاسەکردن، گەڕان.
تمشيط التربة	Harrowing	(هارۆوینگ) وردکردنی گڵی زەوی و تەخت کردنی و بژارکردنی.
تمضمض	To rinse the mouth with water	ئاو لە دەم وەردان.
تمغة- دمغة	Stamp	(ستلوپ) دامغە.
تمغنط	Magnetization	(ماگنیتیزێشن) موقناتیس کردن "بوونە موگناتیس".
تمغنط كهربائي	Electromagnet	(ئەلەکترۆماگنیتیك) موقناتیس بوونی کارەبایی.
تمك- ستام	Hump	(هەمپ) (هەنج) دووگی ووشتر.
تمكن	To become- Influential	توانایی.

تمليح	Tosalt	خوێ کردن "سوێرکردن، خوێیاوی کردن".
تململ	Move restless	فرته فرت، لنگه فرتێ.
تملول		جۆره ڕووەکێکه له سەرەتای بەهاردا ئەڕوێت.
تملص	To escape	خۆبەدەستەوه نەدان، خۆدزینەوه، ڕاکردن له ئەرك.
تملك	Possess	موڵکداری.
تمليس	To smooth	(ڕۆڵینگ) تەختکردن، ساف کردن، گێڕان.
تمليكة		(سامبو)، گیایەکی کشتوکاڵییه له سپیناغ ئەچێت ئەکرێت به چێشت.
تم	Swan	قازی عیراقی، جۆره قازێکی مل درێژه.
تمن مطبوخ	Pilau	پلاو، قوبڵی، قوبولی.
تمن مصفى	Pilaff	پلاو.
تمن	Rice	برنج.
تمن عنبر- عنبربوه	Ambergris rice	برنجی عەبەربۆ، "برنجی عەمەر یان عەمبەر".
تمني	Wish= desire	ئاواته خوازی.
تموج صوتي- موجة صوتية	Sound wave	شەپۆلی دەنگ، شەپۆل دانەوەی دەنگ.
تموج	Waving	شەپۆل دانەوه، جووڵانەوەیەك بەشێوەی شەپۆل، شەکانەوه.
تموز	July	جولای، یۆلیۆ، میوه گەنان، تەمووز، پووشپەڕ، گەلاوێژ، مانگی حەوتەمە له ساڵدا (٣١) ڕۆژه.
تموين	Rations	ئازووقەدان، ئازوقه پێدان.
تموية	To blink facts	"خەڵەتاندن، بەهەڵەدا بردن". دەلەسە.
تمول - تمويل	To be financed	پارەداربوون.
تمويل	To enrich	پارەدان.
تمة	Rancid	(ڕانسید) ڕۆنێك یان ماستێك یان گۆشتێك كه بۆنی کردبێت و تامی گۆڕابێت.
تمهل	Slowness	لەسەرخۆیی بەهێواشی، "بەئەسپایی، مۆڵەت دان"
تمهيدی	Introductory	پێشەکی.
تمهيد	Introduction	ئامادە کردن، گەلاڵە کردن، هەموار.
تميع	Deliquesent	(دیلیکویسێنت) ئێق کردنەوه، شێ هەڵ هێنان، یەق کردنەوه "لیق بوونەوه"، هەڵ مژینی شێ لەلایەن هەندێك مادەی کیمیاییەوه وەکو خوێی چێشت.
تمييز	Distinction	جیاکردنەوه.
تميمة- طلسم	Talisman	(تالیسمان) نوشته، جادوو، چاوەزار.
تمير- تمرة= ابو تمرة- نسك- ابو ريش- ابو الزهور	Sunbird	(سەنبێرد)، مەلی خۆر، مەلی ڕۆژ، جۆره چۆلەکەیەکی ڕەنگینه.
تن	Tunny	(توونی)، جۆره ماسییەکی گەورەیه گۆشتەکەی دەکرێته قوتووەوه.
تناظر	Symmetry	(سیمیتری) هاوتایی، بەرامبەریی.
تناسب	Proportion	(پرۆپۆرشن)، هاوڕێژەیی، دووڕێژەیی، گونجان.
تنافس	Competition	هاوچاوی، بەربەرکانی.
تناسق	Symmetry	(سیمیتری) ڕێك و پێکی. ڕێکی.

تناول	To take	وەرگرتن، لێوەرگرتن.
تنافذ- تناضح	Osmosis	(ئۆسموسیس) دادان، دەلان، "دەلاندن"، گوزەرکردن، "پیارەت بوون".
تناسب عکسي	Inversely proportional	گونجانی پێچەوانەیی، هاورێژەیی پێچەوانە.
تناسب طردي	Directly proportional	گونجانی ڕاستەوخۆیی، گونجانی‌یەکسانی، هاوڕێژەی ڕاستەوخۆ، هاوڕێژەی ڕاستەوانە.
تنافر- تنفر	Repulsion	(ریپەلشن)، لێك دوورکەوتنەوە، "دڕدۆنگ" دوورلێك.
تناقض	Contradiction	ناکۆکی، دژواری.
تناوب	Alternation	یەك لە دوای یەك، "دوابەدوای یەك" بە نۆرە.
تناجل	Multiplication	(مەلتیپلیکێشن) زاووزێی گیاندار.
تنام	Tina mou	جۆرە باڵندەیەکە لە قەلەموون ئەچێت، چێرگ. لە باشووری ئەمریکادا دەژی.
تناطح	To butt one another	شەڕەقۆچ، "قۆچان، قۆچێن".
تناسلی	Genetal	(جینیتیال)، زاووزێی.
تناسل- توالد	Reproduction	(ریپرۆدەکشن) سك وزا، زاووزێ، زۆربوون.
تنازع علی البقاء	Struggle for existence	جەنگان بۆ مان، بەربەرەکانێی مانەوە، "شەڕی‌ی مان" شەڕی مردن و ژیان.
تناسخ الارواح	To transmigrate	چوونی گیان لە ئادەمیزادێکەوە دوای مردنی بۆ ئادەمیزادێکی تر.
تنافر کهربائي	Electric repulsion	بەرهەڵستی‌ی کارەبایی، لێك دوور کەوتنەوەی کارەبایی.
تناظر شعاعي	Radial symmetry	(رادیال سیمیتری)، هاوتایی تیشکی، هەندێك زیندەوەر هەن کە بەهەر بارێك دا بکرێن بە دوولەتەوە، ئەو لەتانە هەر لە یەکتری ئەچن وەکوو چرای دەریا.
تنازلي	Passing down ward	بەرەوخوارەوە "بەرەونزمی".
تنازل	Foregoing	وازهێنان.
تناجر	Tangger	باڵندەیەکی زۆر بچووکە.
تناوب الأجيال	Alternation of generation	"ئەلتەرنێشن ئۆف جەنەرێشن" نەوە دوا بەدواکان، ئەوەیە کە نەوەیەکی تایبەتی لە گیاندار نەوەیەکی تر پەیدا بکات کە لە خۆی نەچێت واتا نەوەی ڕەگەزی و نەوەی ناڕەگەزی وەکوو لە گیانداری چرای دەریادا.
تناضح	Osmosis	(ئۆسمۆسیس)، دەلان، دەلاندن، دادان، گوزەر کردنی شلە لە گیراوەیەکی کەم پەیتی‌یەوە بۆ گیراوەیەکی زۆر پەیتی بە پەردەیەکی دەلێنەردا.
تنبؤ	Forecasting	"پێشە هەست" نوقلانە لێدان، پێش بینی، پێش زانی، پێشین گۆیی، کەرامەت.
تنبه	To take notice	وریا بوونەوە.
تنبك، تنباك، تمباك	Persian to bacco	(تۆماك، پەرشیان توباکو) جۆرێکە لە توتنی نێرگەلە، تەماکۆ، تەمبەکی.
تنبیه	Warning	ئاگادارکردنەوە، وریاکردنەوە، تەمیە کردن، وشیار کردنەوە.
تنبل، تامول	Betel pepper	(بیتیل پێپەر) ڕووەکێکە گەڵاکەی وەك بنێشت ئەجوورێت.
تنبیغ	Artificial fertilization	ئاووس کردنی دەستکرد وەکوو لە درەختی خورمادا.
تنبیق	Line planting	ناشتنی نەمام بەشێوەی ڕێز لە باخچەدا.
تنتیش	To pluck	موو یان پەڕ دەرکێشان.
ت.ن.ت	Trinitro tolouen=T.N.T	(ترای نیترو تۆلۆوین) تی. ئێن. تی، مادەیەکی تەقەمەنی زۆر بەهێزە.

تنتاليوم	Tantalum	(تانتـاليۆم)، توخمێكـى كانزايىيـە ژمـارەى ئەتۆمىيەكـەى (٧٣) كێشـى ئەتۆمى يەكەى (١٨١) ڤاليەنسىيەكەى (٥)، دژى ژەنگە بۆ دروست كردنى ئامرازى كارەبايى بەكاردێت نيشانەكەى Ta.
تنجيم	Astrology	ئەستێرە ژمێرى، ئەستێرە ناسين.
تنجرة	Boiler=Cauldron	قازان، مەنجەڵى زۆر گەورە.
تنجى		جۆرە باڵندەيەكە.
تنحية	Abandon	هەڵپەساردن، لابردن، دەركردن.
تندرة	Tundra	(توندرا)، دەشتێكى زەلكاوىيە لە ناوچە بەرزەكاندا قورەكەى ڕەشە.
تنريق	Tenrec	(تێنريك) گياندارێكى شيرەدەرى مێش خۆرە.
تنزه	Excursion	سەيران كردن، گەشت كردن.
تنزيل	Discount	داشكاندن، هێنانەخوار، داگرتن.
تنزيل درجة	Degradation	پايە داشكاندن.
تنزل	Passing down ward	نشوستى.
تنس	Tennis	(تێنيس)، جۆرە يارىيەكە.
تنسيق، ترتيب	Arranging	ڕێكخستن، ڕێك كردن.
تنشيط	Activation	"گورج كردن"، "چالاك كردن".
تنشيق	To make one inhale	"پێ هەڵ مژين".
تنشيف	Drying	(درايينگ) ووشك كردنەوە.
تنضب- سداد	Capparis sodada	(كاپاريس سودادا) - كەبەر - جۆرە درەختێكە لقەكەى سپى و ئەستورە دركى كورتى پێوەيە بەرەكەى لە ترێ ئەچێت سورە و ئەخورێت و دەكرێت بە ترشيات.
تنضيد	Stratification	(ستراتيفيكێشن) كەڵەكە كردن، سەريەك خستن، چين چين كردن.
تنطل	Tantalus	(تانتالوس)، باڵندەيەكە لە حاجى لەقلەق ئەچێت لاقى درێژەو دەنووكى چەماوەيە لە قەراغ ئاوو زەلكاودا ئەژى.
تنظيف الاسنان	Cleanig the teeth	"ددان پاك كردنەوە، ددان ئاژنين"، ئاژنينەوە.
تنظيف بالبخار	Cleaning with vapour	پاك كردنەوە بە هەڵم.
تنظيف المعادن		زلخاو، زلخاو دانەوە.
تنظيف	Cleaning	(كلينينگ) پاك كردنەوە، تەتەڵەكردن.
تنظيم	Arranging	ڕێكخستن، سازاندن.
تنظيف السواقى، كري	To drainage	جۆماڵ.
تنعيل	To shoe ahorse	نال كردن، ووڵاخ نال كردن.
تنغيل	Cross breeding	(كرۆز بريينگ)، دوو ڕەگ كردن.
تنفس	Respiration	(ڕێسپرێشن) هەناسەدان، "هەناسە"، ميڵەما.
تنفس داخلي	Internal respiration	"هەناسەدانى ناوەوەيى"، هەناسەدانى ناو خۆيى، "هەناسەدانى ناوەكى".
تنفس اصطناعي	Artificial respiration	هەناسە پێدان، هەناسەدانى دەستكرد، "هەناسەى دەستكرد".
تنفس خارجي	External respiration	هەناسەدانى دەرەوەيى.
تنفيذ- تحقيق	Carry out	جێ بەجێ كردن، هەڵ سوڕاندن، هێنانە دى، بەجێ هێنان.
تنفيخ	Blowing up	"فوتێ كردن".

تنفيط- تنفط	To blister	هەڵ تۆقاندن، هەڵ زەڕپان، هەڵ تۆقان، هەڵتۆقین، هەڵ زیپان.
تنقية	Refining	(ریفاینینگ) "خاوێن کردنەوە" پاك کردنەوە.
تنقيب	Boring = excavation	(بۆرینگ) قوموش لێدان، "هەڵکەندن".
تنقيح	Revision	بژارکردن، پاکژکردن، پاك کردن، هەڵ بژاردن، شەن و کەو کردن.
تنقيع	Infusion	بەساکردن، خوساندن، "لە ئاوکردن".
تنقيل	Repporting	(ریپۆتینگ)، گواستنەوەی شەتڵ و نەمام.
تنقل	Continual change of placo	جێ گۆڕکێ، جێ گۆڕین.
تنقية	Purification	قاڵ کردن، پاك کردنەوە، "خاوێن کردنەوە".
تنقه		جۆرێکە لە ماسی ڕووباری، ماسییە جوولەکانە، "ماسییەخۆتەکە".
تنقيط	Punctuation	(پەنکچوێشن) خاڵبەندی.
تنكة- غلاية	Kettle	(کێتل، پۆت)، جەزوە، کتلی.
تنك	Tin	(تین) تەنەکە.
ستانەم	Stanum	لەوحێکی ئاسن کە بە تەنەکە ڕووکەش کرابێت دژی ژەنگ هەڵ هێنان.
تنكاري- سمكري= صفاح	Tinker	(تینکەر) تەنەکەچی.
تنكستن	Tungsten	(تەنگستن، ولفرام)، توخمێکی میتاڵییە کێشی ئەتۆمییەکەی (١٨٣،٩) ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٧٤) میتاڵێکی خۆڵەمێشییە ماناکەی لە (تەنگ- ستێن) واتا (بەردی قورس) وەرگیراوە، وە تەنگستن لە دروست کردنی پۆڵاو تەلی ناو گڵۆپ بەکار دەهێنرێ نیشانەکەی (W).
تنكر	Disguise	دەماخ کردن، "خۆ گۆڕین".
تنكهة	Flavoring	(فلێڤەرینگ) بۆن و تام خۆش کردن.
تنكه		جۆرە ماسییەکە لە زستاندا خۆی لەناو قوڕدا مت دەکات.
تنكيس	To invert	هەڵ گێڕانەوە، قاژی کردن.
تنكيس الراس	Incline the head	قەلان کردن.
تنكور		(ثینـو کـورە)، باڵندەیەکـە لـە سونسـکەو چـیرگ ئـەچێت ڕەنگەکـەی قاوەیی‌یەکی کاڵە.
تنميق	Decoration	ڕازاندنەوە.
تن = تونه	Tuna	جۆرێکە لە ماسی‌پەڕەکەکەی دڕکاوییە.
تنور= آتون	Furance	(فیورانس) ئارگوون، تەنوور، تەندوور کوورە.
تنويه	Mentioning	باس کردن (تنويم مغناگيسى) (هایپنوسیس) نواندن بە موقناتیس، خەو لێ خستن بە موقناتیس، خەواندنی موقناتیسی.
تنوب-قطراني	Tar fir	(فیر) درەختێکە لە کۆمەڵەی سنەوبەر. قەدەکەی قیتە، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردەهێنرێت.
تنوب فضي	Silver fir	جۆرە درەختێکە تەختەکەی بە نرخە.
تنوب بلسمي	Balsamic fir	درەختێکە لە سنەوبەر دەچێت، ڕۆنی بەلسەمی کەندای لێ‌دەردەهێنرێت.
تنوين	Fir gum	زەمقێکە لە سنەوبەر دەردەهێنرێت.
تنويم	Putting to sleep	خەواندن، نواندن.
تنوير النباتات- ازهار النباتات- ازهرار	Efflorescence	(ئیفلۆریسێنس) شکۆفە کردنی گوڵ، "خونچە کردنی گوڵ"، گوڵ کردن.

تنوط- الطائر الحائك	Weaver bird	(وییڤەربێرد) قولتە، باڵندەیەکی بچووکە هێلانەکەی دەچنێ، قوشقە، گۆرەویلە.
تنوخ	Ecology	(ئیکولۆجی) زانیاریی شوێنەوار.
تنوم- طرليوس	Glob flower	(گلۆب فلەوەر) گوڵە بەرۆژەی ڕازاندنەوە.
تنورة	Petticout = skirt	تەنوورە، بەشی خوارەوەی کراسی ئافرەت.
تنوير		تێگەیاندن، ڕوون کردنەوە.
تنوير	Lighting	ڕووناك کردنەوە.
تنهد	To Sigh	هەناسە هەڵکێشان.
تنين	Dragon	(دراگون) "ئەژدیها"، شامار، ئەژدەهاك، هەزیا، هەفی، ئەژدەر.
تنين خيالي	Wy vern = wyvern	"وایڤێرن" ئەژدیهای خەیاڵی.
تنين الناموس= صقر الناموس	Dragonfly	(دراگون فلای) "ح" پووشکە بە قنگە.
تنين طائر- تنين مجنح	Fixing dragon	(فلاینگ دراگۆن) ئەژدیهای باڵدار، ئەژدیهای فڕۆك، جۆرێکە لە مارمێلکە پەردەیەکی هەیە بەسەربەخۆیدا بلاوی دەکاتەوەو یارمەتی ئەدات بۆ فڕین لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر.
تنين بري	Python	"پایثون" ماری بەرد، ئەژدیهای دەشتەکی.
تنين كومودو	Comodo dragon	(کۆمۆدو دراگۆن) جۆرێکی گەورەیە لە مارمێلکە درێژییەکەی ئەکاتە ٣ مەتر.
توازن	To balance= equilibrium	"هاوسەنگ بوون" لەنگەرگرتن، بەرامبەربوون، ڕاگیران.
توافق	Concord	(کۆنکورد) دەق بوون، سازان، ڕێك کەوتن، سازوبان، سازاو، کۆکی، لووان، گونجان، کۆکبوون.
توام	Twin	(توین) هاوزا، براله، جوملانە، جومڕانە، جمك، توین، جوویێك، هاوزگە، چێمك، دووانە، هەڤاڵ جیۆك، هەڤاڵ زا، جێوك.
توامان- جوزاء	Gemini	(جیمینی)، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
توامان- توائم ثنائية	Twins	دووانە، دووهاوزا، پەیدابوونی دووپس یان بێچوو لەیەك یان دوو هێلکەی بەپیت.
توازن طبيعي	Natural equilibrium	لەنگەرگرتنی سروشتی.
توازن كيمياوي	Chemical equilibrium	هاوسەنگی کیمیایی، چوون یەك بوونی خێرایی دوو کارلێك کردنی کیمیایی پێچەوانە.
توامان اخويان	Fraternal- twins	(فراتێرنال توینس)، دوو هاوزای برایی، دوو هاوزان کە هەریەکە لە هێلکەیەکی جیاوازەوە پەیدا ئەبێت لە مناڵداندا بەلام پێکەوە گەورە ئەبن.
توامان متماثلان	Identical twins	(ئایدینتیکاڵ توینس) دوو هاوزای چون یەك، دوو هاوزای هاوتا، دوو هاوزان لەیەك هێلکە پەیدا ئەبن وەچون یەك ئەبن لە سیفەتەکانیاندا.
توائم ثلاثية	Thrice twins	سیانە، سێ هاوزا.
توائم رباعية	Foour twins = four twins	چوارە، چوار هاوزا "چوارزا".
توائم متلاصقة- توائم سيامية	Siamese twins	هاوزا پێکەوە نووساوەکان، هاوزا سیامییەکان.
تواتر	Frequency	(فریکوێنسی) "ووت و وات" یەك لە دوای یەك.
توالي	Continuous	یەك لە دوای یەك، پەیدەرپەی، پەیتا پەیتا.
توامان	Twins	گیایەکی پچووکە گەلای زۆرە گوڵەکەی زەردە بەرەکەی لە زیرە ئەچێت.
تواني - تأخير	Delay	خنەخن، سستی، ساردی.

توالد- تناسل	Reproduction	زاووزێ، زاووزێ کردن، زۆربوون.
توازی	Parallelism	هاوڕێکی، تەریبی.
تواتارا	Tuatara	(تواتارا) گیاندارێکی خشۆکی سەیرە، بەدەگمەن هەیە، لە قەراغ دەریاکانی نیوزیلندە ئەژی، مێش و مەگەز دەخوات، لە کون و کەلەبەری ژێر زەوی‌دا دەژی.
توابل	Condiment = spice = seasoning	بەهارات، وەکو زەردە چەوە کە دەکرێتە خواردنەوە.
توافیق	Combination	"کۆمبینێشن" ڕێکخستن یان هەڵ بژاردنی هەر کۆمەڵێك لەناو چەند شتێکی پێ دراودا بە چەند مەرجێکی تایبەتی.
توالد عذری- توالد بکري	Partheno- genesis	(پارثینوجینیسیس) زایینی کەنیشکی، بازایین، زایینی بێچوو لە هێلکەیەکی بە پیت نەکراو وەکوو لە هەڵ هێنانی نێرە هەنگ دا.
تواطؤ	Collusion	(کولیوشن) تەگبیری خراپ.
توبیخ	Reprimand	سەرزەنشت کردن.
توباز	Topaz	(تۆپاز) بەردێکی سپی یا زەردیان سووری بەنرخە.
توبوغرافی	Topography	(تۆپۆگرافی) وێنە گرتنی ڕووی زەوی وەکوو: شاخ و گرد و دەشت و دۆڵ.
توبال الحدید	Dross of iron	خڵتەی ئاسن، جۆرە پەینێکی کانزایی‌یە ئاسنی تیایە بۆ پەین کردنی درەختی بەردارو پەتاتەو چەوەنەرو تەماتە.
توتر	Tension	(تێنشن) کرژبوون، کرژی.
توتر الاعصاب- توتر عصبی		دەمار گرژبوون، گرژبوونی دەمار، "تووڕەبوون".
توت شوکی	Common bramble	(کومون برامیل، بلاك بێری) تووەکێویلە.
توت احمر	Red mulberry	"شاتوو" بهنو، تووە سوورە، شێمی.
توت العلیق	Raspberry	(ڕازبیری، لوگانبیری) تووتڕك، توودڕك، تووە کێویلە.
توت أبیض- فرصاد شمول	Mulberry	(مەڵبیری) تفی، تووە سپیکە، توو، درەختێکە گەڵاکەی لە پایزا ئەوەرێ نزیکەی ١٥ مەتر بەرز دەبێتەوە، لە باخەکاندا دەڕوێنرێت وە بۆ پەروەردەکردنی کرمی ئاوریشم لەسەر گەڵاکانی، بەرەکەی لە دەنکە ترێ دەچێت و درێژکۆلەیە، بە ڕەنگی ئەرخەوانی و سپی و سوور و ڕەش.
توت شامی- توت أسود	Black berry	(بلاك مەڵبیری، سایکامین)، شاتوو، تووە ڕەشە، گاتوو.
توت ارضي- توت فرنجي- شیلك- شلیك	Strawberry	(ستروبێری) چیلەك، شیلەك، تووەفەرەنگی.
توتة فریز- توتة الارض- فراولة	Straw berry	چیلەك، چیلك، شیلەك، تووە فەرەنگی.
توت الصین- شجرة السبحة	Bead tree	ژەهرە ماسی، دار تەزبیح.
توتة- غدة تیموسیة	Thymus	(ثیمۆسی) لووی ثیموسی، لوویەکی بچووکی کەرە لە ژێر مل دا لە بۆشایی سنگ دا.
توت الورق	Paper mulberry	(پێپەر مەلبەری)، جۆرە توویەکە بەرەکەی سورە، توێکڵەکەی ئەکرێت بە کاغەز.
توت أسود	Black berry	تووە ڕەشکە، تووە ڕەشە.
توتیا- خارصین	Zinc	١-توتیا، بەردێکە چاوی پێ دەڕێژرێت.
	Zinc oxide	٢-(زینك) توتیا، جۆرە کانزایەکە. ٣-(توتی) زینك ئۆکساید.
توتیاء البحر- کرعان	Sea orchin	(سی ئێگ، سی ئۆرچین) گیاندارێکی دەریایی‌یە لە ژێشکی دەریا دەچێت، لەشی بە سەدەفێکی کون کون داپۆشراوە، لەو کونانەوە پەلەکانی ئەهاوێتە دەرەوە بۆ ڕۆیشتن، توتیای دەریا.

توت فضي		سنجود، سرێنچك.
توتيا بيضاء	Zinc sulphate	(زینك سولفەیت)، توتیای سپی.
توتية	Yaws	(یاوس)، لیـر، تلۆقـی پێسـت، نەخۆشـی‌یەکی پێسـتە لـە ئـەنجامی میکرۆبێکی تایبەتی‌یەوە دائەکەوێت بە دەست لێدان بـلاو ئەبێتـەوە بـە پەنسلین چارە ئەکرێت، شێوەی تلۆقەکە لەبەری تووترك ئەچێت.
توتر سطحي	Surface tension	(سەرفەیس تێنشن)، ئەوەیە کە ڕووی شلە وەك پەردەیـەکی تـەنکی جیر وایە هەمیشە ئەیەوێت کە شێوەیەکی خڕ وەربگرێت، کرژبوونی ڕوویی، کرژی ڕوویی.
توثيق	To confirm	قایم کردن، پتەو کردن.
توجع	To suffer	ئێشان.
توجه	Have recovrse	ئاڕاستەبوون، ڕوو تێ کردن.
توجيه	Address = direction	(ئۆرێنتیشن) ئاڕاستە کردن.
توجه كيمياوي	Chemotaxis	(کیموتاکسـیس)، کارتـێ‌کردنی کیمیـایی، نزیـك بوونـەوە یـان دوور کەوتنەوەی زیندەوەر لە مادەی کیمیایی.
توحيد	Unifying	یەکخستن، کردنەوەیەك.
توخي	To intend to	مەبەست.
تودي	Toddy	(تۆدی) جۆرە شەربەتێکی توونی سەرخۆشکەری مەیلەو شیرینە.
تودئة- تقدين	Surveying	(سەرڤاینگ) زەوی پێوان، پێوانی بەرزی و نزمی‌ی سەر ڕووی زەوی.
تونريج- سمارة	Hedge mustard	(هێدگ مەستارد) توری ووشتر، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵکـەی زەردە بـۆ مەبەستی قورگ ئێشە بەکاردێت.
تورم	To swell	پەنیمان، پەنمان، "ئاوسان"، هەڵامسان، ئەستوور بوون، ئاوساوی، هەڵ تۆقین، ماسان، هەوکردن.
توربيد- طربيد	Torpedo	(توربیدۆ)، بۆمبایەکی هاوێژراوی ڕوخێنەرە.
توربين	Turbine	(تۆربین) پەرەکە، جووڵێنەر، بزوێنەر، مەکینەی جووڵاندن گـەلێك جـۆری هەیە: گازی هەڵمی، ئاوی.
تورد	Become red	سووربوونەوە، سوور هەڵ گەڕان.
تورد القمة		پۆیە سورە، نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە گەڵاکەی سور ئەبێت.
تورم اللثة	Gumswelling	پووك ئاوسان.
توريق	Foliation	(فولێشن) گەڵاکردن.
تورمالين	Tourmaline	(تورمالین)، بەردێکی بەنرخە.
توريلس	Hedge parsley	(هێج پارسیلی) مەعدەنووسی پەرژین.
تورم- قطقاط- سقساق-طير التمساح	Plover	(پلۆڤەر)، باڵندەی تیمساح، باڵندەیەکی ئاوی لاق درێـژی بەڵەکـە، کرمـی ئاودەمی تیمساح ئەخوات.
توزيع	Distribution	دابەش کردن، بەشینەوە.
توز	Pterocarpus	(پتێروکارپـەس) دەرمانێکـە گوڵـی سـپی و زەرد ئـەگرێت بـۆ مەبەسـتی ڕازاندنەوە ئەڕوێنرێت و تەختەکەی بەنرخە.
توز صندلي- صندلان	Red sandal wood	(ڕێـد سـاندال وود) سـەندەڵی سـور، درەختێکـی گـەورەی پزیشـکی‌یە، تەختەکەی بە نرخە ڕەنگی سوری لی دەرئەهێنرێت.
توزيت		(توزیت) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی‌ڕووەکی.

توز مخزني- دم الأخوين- شجرة التنين	Dragon gumtree	(دراگون گـەم تـری) درەختـی ئاژیـها، خوێنـی دوو براکـە، درەختێکـی گـەورەی پزیشکی و پیشەسازییە گوڵکەی سپی و مەیلەو زەردە ڕەنگێکی سوری خوێنی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی تەختەکەی سوور بەنرخە.
توسط	Mediation	ناوبژی کردن.
توسيع	Opening	(ئۆپنینگ) فراوان کردن.
توسع	Wideness	فراوان بوون، بلاوبوون.
توسخ	To become dirty	پیس بوون، چڵکن بوون.
توصيل	Conduction	(کۆندەکشن) گەیاندن، گواستنەوەی ووزە وەکو گەرمی و دەنگ و کارەبا بەناو مادەی ڕەق یان شل یان گازدا.
توصيل حراري	Thermal conduction	"گەیاندنی گەرمایی" گەرمی گەیاندن.
توصية	Commandment	ڕاسپاردن، ڕاسپێری.
توصيل كهربائي	Electric conduction	(ئەلەکتریك کۆندەکشن) گەیاندنی کارەبا، گواستنەوەی کارەبا لە مادەدا لە خاڵێکەوە بۆ خاڵێکی تر.
توضيح	Making clear	ڕوون کردنەوە، ئاشکرا کردن.
توطين	Dwelling	نیشتەجێ کردن، جێگیرکردن.
توطن	To settle	نیشتەجێ بوون، جێگیر بوون.
توطئة	Preface	پێشەکی.
توظيف	Appointment = Recruit	دامەزراندن، دانان لەسەر ئیش، خستنە فرمان.
توعية	Attention = awarness	ووریاکردنەوە.
توغل	Penetrate	بلاوکردن و پەل هاویشتن بەناوشتێکدا، تەشەنە کردن، تەشەنە، چوون بە ناخی شتێکدا.
توغون		(توگۆن)، دەرمانێکە بۆ قەلاچۆکردنی مێرووی ناوماڵ.
توفيق	Adaptation	گونجاندن، لوواندن، سازاندن، سەرکەوتن.
توفير	Saving	(سیڤینگ) پاشەکەوت، گلدانەوە.
توقف	Stop	ڕاوەستان، وەستان، گیربوون.
توقيف	Settling up	ڕاوەستاندن، وەستاندن، ڕاگرتن.
توقيع	Signature	مۆرکردن، ئیمزا.
توقع	Expectation	بەتەمابوون، ئومێدەواری، چاوڕوانی.
توقيت	To appoint time for	کات دانان.
توقيت كرينتش	Greenwich time	(گرین ویچ تایم) کاتی گرین ویچ، ئەو کاتەی کە کراوە بە کاتێکی بنەڕەتی لە هەموو جیهاندا بۆ نموونە: نیوەشەو لە گرین ویچ لە (ئینگلتەرە) سەرەتای ڕۆژە لە جیهان دا.
توكسيد	Oxide	(تۆکسوید)، ژەهرێکە بەگەرم کردن یان بە مادەی کیمیایی بێ هێزکراوە، ئەکرێتە لەشی مرۆڤەوە بۆ پاراستنی دژی نەخۆشی.
توكسين	Toxin	(توکسین)، ژەهرێکە باکتریای نەخۆشی پەیدای ئەکات لە لەشدا.
توكسيما	Toxemia	(تۆکسیما)، ژەهراوی بوونی خوێن.
توكيل	Deputy = authorized	دانانی جێ گر، جێ گر کردن، کردنە نوێنەر.
توكل	Confidence	پشت پێ بەستن، پاڵدانەوە.

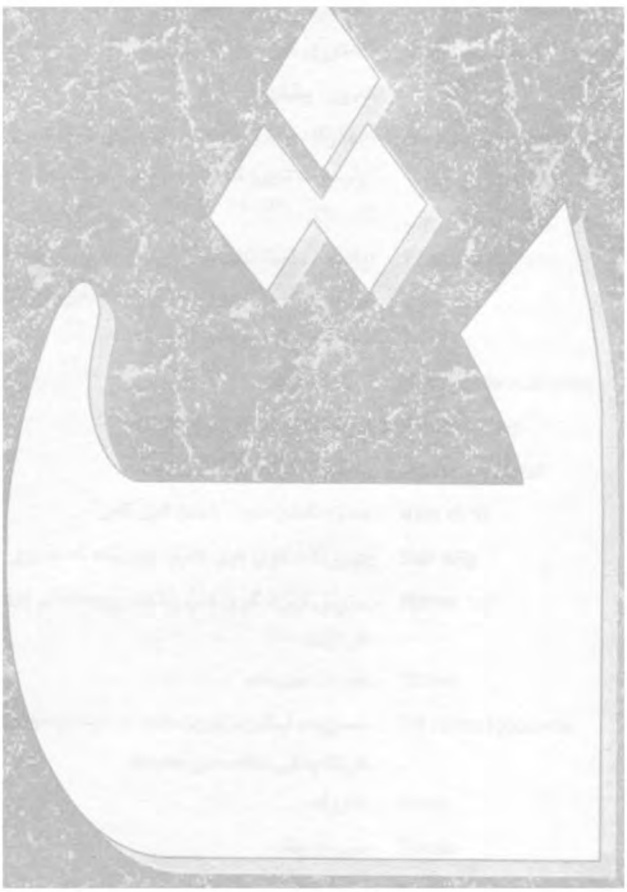
توكا	Reclining	شان دادان.
توليد الحيوان	Birth of animal	ترمكين، "زايين".
تولووين	Toluene	(تولۆوین) مادەیەکی شلی بێ ڕەنگە، لە خەڵوز و خەڵوزی بەردینی قیری دەرئەهێنرێت لە ئاودا ناتوێتەوە، مادەیەکی توێنەرەوەی باشە لە دروست کردنی تەقەمەنی و ڕەنگا بەکاردەهێنرێت.
توليد	mid wifery	هێنانەدی، زان، "زایین"، سك کردن، "هێنانە کایەوە، منال بوون، پەیدا کردن".
تولب	Young ass	(یۆنگئاس) جاشەکەر.
تولد عذري	Parthenogenesis	بازایین، زاووزێ کردنی زیندەوەر بەبێ جووت گرتن، زیادبوونی زیندەوەر بی جووت گرتن، زایینی کەنیشکی.
تولد جنسي	Sex ualgeneration	زاووزێ لە ڕێگەی جووت گرتنەوە، منال بوون لە ڕێگەی جووت گرتنەوە.
تولد	Birth	لەدایك بوون، پەیدا بوون.
تولاريمة	Tularemia	(تولاریمی)، کەروێشکە تا، نەخۆشییەکە تووشی مرۆڤ و گیانداره قرتینەرەکان وەکوو کەروێشك ئەبێ، بە شێوەی تایەکی پچڕ پچڕ.
توليب	Tulip	(تیولیب، زەمەق)، ڕووەکێکی سەلك دارە گەلێك جۆرو ڕەنگی هەیە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە ئەڕوێنرێت.
توم- ثوم	Garlic	(گارلیك) سیر.
تومة	Egg of ostrich	هێلکەی ووشتر مر.
تون- تن- كنعد		(توونین) جۆرە ماسییەکی دەریاییە پەرەکەکەی دڕکاوییە ئەخورێت.
توتة	False cedar	(فاڵس سیدار)، درەختێکە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە ئەڕوێنرێت.
توهج	Blooming	(بلوومینگ) درەخشانەوە، درەوشانەوە، کلپەکردن، پەخشان، پرشنگ، بریسکەیەکی سپی یان سوورە لە تەنی گەرمەوە دێتە دەرەوە وەکوو لە گڵۆپی کارەباوە.
توهم	To imagine	گومان بردن، دڕدونگ بوون.
تويج- تويج الزهرة	Petal	(پیتاڵ، کۆرۆلا) گەڵای تاجی گوڵ، تاجی گوڵ، پەڕەی گوڵ، گەڵا ڕەنگاو ڕەنگەکانی گوڵ، تاجۆکە.
تهادي في المشي	Totter	گەڵاوگەڵ ڕۆیشتن، بەخلە خل ڕۆیشتن.
تهبيد	Clarification	(کلاریفیکێشن)، ڕوون کردنەوەو پاکردنەوەی ئاوی شەکر بە قسڵ.
تهجير	Migration	ڕەو پێ کردن، کۆچ پێکردن.
تهجم	Attacking	هێرش بردنە سەر.
تهجى	Spelling	حینجە، حوینجە.
تهجين	Hybridization	(هایبریدیزێشن) دوو ڕەگ کردن.
تهديد	Threatening	هەڕەشە لی کردن، هەڕەشە.
تهدم	Pulled down	ڕووخان، ڕمان.
تهديم	Destruction	ڕووخاندن، ڕماندن.
تهدئة	Quieting	هێمن کردنەوە، ژێرکردنەوە.
تهديب	Gathering time	(گازەرینگ تایم) کاتی میوە چنینەوە.
تهدل	To droop	شۆڕبوونەوە.
تهذيب	Education	ڕەووشت فێر کردن، پەروەردە کردن،

تهريب	Trafficking	قاچاخ، فڕاندن.
تهريس	Bruising	فليقانەوە.
تهرؤ	To be lace rated	ڕزین، گەنین.
تهشيم حراري	Thermal smashing	ووردکردن بە گەرمی.
تهشيم	Smashing	ووردوخاش کردن.
تهمة	Charge	بوختان، شڵتاخ.
تهمة		زەوی‌ی نزیك دەریا.
تهنون	Mole rat	(باشیگۆس) جۆرێکە لە مشکە کوێرە.
تهوع- تبوع	To cause to vomit	دڵ تێك هەڵاتن.
تهوية الحبوب	Ventilation = winnowing	پاك کردنی دانەوێڵە، سوورکردن، بەباکردن، شەن کردن، بەبادان.
تهوية اصطناعية	Artificial airing	هەوا گۆڕینی دەستکرد.
تهوية طبيعية	Natural airing	هەوا گۆڕینی سروشتی.
تهوية	Airing	(ئێرینگ) هەوا گۆڕین، "خاوێن کردنی هەوا".
تهيب	Fear	ترسان.
تهيج	Excitement	خرۆشان ووروژان، خرۆشاوی.
تهييج	Excitation	ووروژاندن، خرۆشاندن.
تهيئة	Preparation	ئامادەکردن، سازکردن، گەڵاڵەکردن.
تهيؤ	To be prepared	ئامادەبوون، سازبوون، گەڵاڵە بوون.
تيار كهربائي	Electric current	"ئەلەکتریك کیورەنت"، ڕۆیشتنی ئەلەکترۆنەکان بە تەلێکی گەیەنەردا یان ڕۆیشتنی ئایۆنەکان بەشلەیەکی گەیەنەردا، تەوژمی کارەبا، کارەبای جماو، لێشاوی ئەلەکترۆن کە بە بۆشایی نێوانی مادەکان دا تێپەڕ ئەبێت.
تيار	Current	(کیورەنت) تەزوو، تەووژم، لێشاو.
تيار الماء	Stream	تەووژمی ئاو، "ووروژمی ئاو".
تيار الهواء	Current of air	تەووژمی با، تەووژمی هەوا.
تيار كهربائي مباشر- تيار كهربائي مستمر	Direct current	(دایرێکت کیورەنت) تەووژمی نەگۆڕ (دی. سی) ئەو تەوژمە کارەبایەیە کە تەنها بە یەك ڕێڕەوا بڕوات وەکوو هێنی پاتری، تەوژمی کارەبای ڕاستەوخۆ یان بەردەوام.
تيار كهربائي متبادل- تيار كهربائي متناوب	Alternating current	(ئەڵتەرنێتینگ کیورەنت) (ئەی. سی) تەووژمی بەنۆرە، تەووژمێکی کارەبایە بەرێ ڕەوێکی تایبەتیدا دەڕوات، ئینجا بە پێچەوانەوە، هەروەهابەم جۆرە یەك لە دوای یەك بە ڕێك و پێکی، وەکوو تەووژمی کارەبای ماڵان، "تەووژمی جارناجار، تەووژمی گۆڕاو".
تيار محتث	Incited current	تەووژمی موگنەکار، ئەوتەووژمەیە کە بەکار تێکردنی موگناتیس پەیدا ئەبێ.
تيار موضعي	Local corrent	تەووژمی شوێنی.
تيار المد	Tide	تەووژمی خێزاو.
تيار الحمل		تەووژمی هەڵگرتن.
تيار الحث	Inductor current	(ئیندەکتەر کیورەنت)، تەووژمی کار تێکردن، تەووژمی هاندان.
تيار المحيط	Oceanic current	تەووژمی زەریا، تەووژمی دەریا.
تيار سطحي	Surface current	تەووژمی ڕوویی.

تيار بحري	Sea current	تەووژمی دەریایی.
تياترو - مسرح	Theater	(ثیتەر) (تیاترۆ)، شانۆ.
تيار نفثي	Jet stream	(جیت ستریم)، تەووژمی پرژاندن، تەووژمێکی بای زۆر خێراو بەرزە لە خۆرئاواوە ئەچێت بۆ خۆرهەلأت.
تيار نابض	Pulsating current	(پولسێتینگ کیورەنت) تەووژمێکی کارەبایی‌یە برِەکەی بە نۆرە بەرێکوپێکی ئەگۆرِێت.
تيارات دوامية		تەووژمی کارەبایی کە لەناو کانزادا پەنگ ئەخواتەوە بە هۆی گۆرانی کایەی موگناتیسی‌یەوە.
تيبيس	Desication	(دێسیکێشن) ووشك کردنەوە، یشك کردنەوە.
تيبس	To become dry	ووشك بوونەوە، یشك بوونەوە.
تيبس رمي	Saprophytic drying	ووشکە مردن، ووشك بوونەوەی ماسولکەی گیاندار دوای مردن.
تيبس القرنية		ووشك بوونەوەی توێژاڵی سەرەوەی چاو.
تيتانيَوم- تيتان	Titanium	توخمێکی کانزایی‌یە، ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٢)، کانزایەکی خۆلەمیشی رەقە ماناکەی لە ووشەی (تیتانس) واتا (یەکەم رۆلەی زەوی) لە داستانی ئەغریقی‌یەکانەوە وەرگیراوە (تیتانیوم) نیشانەکەی (Ti)ە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی ٤٧,٩یە.
تيتانوس- كزاز	Tetanus	(تیتانۆس) دەرەدکۆپان، نەخۆشی‌یەکی ترسناکە میکرۆبەکەی لە برین و رووشانی پێستەوە ئەچێتە ژورەوە ماسولکەی کرژ ئەبێت و چەناگای رەق ئەبێت.
تيتونية		(تیتۆنی) گیایەکە گەلأکەی لە گەلأی هەنجیر ئەچێت گوڵی هەمە جۆرە ئەگرێت زەرد و پرتەقاڵی و ئەرخەوانی.
تيروسين	Tyrosine	(تیروسین)، ئاوێتەیەکی ترشی ئۆرگانیکی‌یە.
تيروسور		(تیرۆسۆر)، گیاندارێکی خشۆکی قرتێ کەوتووە.
تيرانوسور	Tyrannosaur	(تیرانۆسور)، گیاندارێکی گۆشت خۆری کەتەی قرتێ‌کەوتووە.
تيرلين		(تەرلین)، جۆرە قوماشێکی دەستکردە لە خەلوز و رۆنی رووەك دروست دەکرێت و لە نایلۆن دەچێت و زۆر بەرگە ناگرێت.
تيزاب	Nitricacid	(نیتریك ئەسید) تێزاو، تێزاب، ترشەلۆکی نیتریك، ئاوێتەیەکی سووتێنەرە بۆ زاخاوکردنی زێر بەکاردێت.
تيس- ذكر الماعز	Hegoat	(هی گۆت) نێری سابرێن، ئەلۆری، بزنی نێر، هەوریی، چتیر، تەگە، خەزەل.
تيس الجبل- وعل	Ibex	(بوگویتن، ئایبیکس) بزنە کێوی، سابرێنە کێوی.
تيستوستيرون	Testosteron	(تێستۆستیرۆن) ئەو هۆرمۆنەیە کە گون دەری دەدات و دەبێتە هۆی دەرکەوتنی نیشانەی پیاوەتی (تووك و دەنگ گرِی) هتد، هۆرمۆنی رەگەزی نێرەکی.
تيسير	Easy	ئاسان کردن، فرە کردن، زۆر کردن.
تيفوس- الحمى المحرقة	Typhus	(تایفوس) رەشە گرانەتا.
تيفوئيد	Typhoid	(تایفوید) گرانەتا، گرانەتێ.
تيفون	Typhoon	(تایفوون) جۆرێکە لە گێژەلووکەی بەهێز لە ناوچەی ئەوپەری خۆرهەلأتدا روودەدات.
تيفا	Rush = bulrush	زەل، جۆرە گیایەکە گەلأکانی باریك و درێژن لە زەلکاودا ئەروێت.
تيفود الدجاج	Hen typhoid ·	نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی مریشك ئەبێت.

تيفولا		(تايفولا) جۆره كەڕووێكە بەچاو نابينرێت زيان بە سەوزەو دەغڵودان ئەگەيەنێت.
تيلندس		(تيلاندسيا)، ڕيشى پياوى پير، گيايەكى تەمەن درێژە بۆ ڕازاندنەوە، گەڵاكەى گۆشتن و گەورەيە گوڵەكەى وا بەسەر لاسكێكى پووچى درێژەوە لەناوەڕاستيدا.
تيل	Wild cow	(كۆب) جۆرێكە لە مانگا كێوى.
تيلة	Staple= Filber	(ستاپل، فايبەر) ڕيشاڵى لۆكە.
تيليا- زيزفون	Linden	(ليندن ترى) پارزى، درەختێكە گوڵى بۆن خۆشى هەيە.
تيلوريوم	Tellurium	(تيلوريۆم) توخمێكى كيمياگەرييە، كێشى ئەتۆمييەكەى (١٢٧,٦) و ژمارەى ئەتۆمييەكەى (٥٢)ە، ميتاڵيكى خوڵەميشييە، ماناكەى لە (تيلوس) واتا (زەوى) وەرگيراوە، نيشانەكەى (Te) بۆ ڕەنگ كردن بەكاردێت.
تيل- جلجل	Hemp-mallow	(هێمپ مالۆ) جۆره ڕووەكێكە گوڵێكى گەورەى سپى يا سوور دەگرێت لە هێرۆ ئەچێت ڕيشاڵەكەى گوشى لێ دروست ئەكرێت بۆ پەت و گوێنى، ڕووەكى گوشى.
تيم	Desire	ئارەزووى زۆر.
تيمه	Fattened sheep	مەڕى دابەستە.
تيمول	Thimol	(ثايمۆل)، مادەيەكى چەورى بۆن خۆشە لە جاترە دەرئەهێنرێت.
تينيا	Teania	(تاينيا)، جۆره كرمێكى مشەخۆرە.
تينيا	Tinea	(تينيا)، نەخۆشييەكى پێستيى درمە پەڵەى سوور خرووى لەگەڵدايە.
تين شوكي- صبير- صبار	Prickly pear	(پريكلى پيير) سوبير، هەنجيرى دڕكاوى، ڕووەكێكى ئاودارە، بەرەكەى دڕكاوييە و پاك دەكرێ و دەخورێت، هەندێ جار بۆ پەرژين يان لە ئينجانەدا بۆ جوانى دەڕوێنرێت، قەدەكانى پان و سەوزن وەك گەڵا، يەك لەسەر يەك گەڵاكانى بوون بە دڕك، جۆرێكى گوڵى زەرد دەگرێت، هەنجيرى فەرەنگى.
تين بري- ذكار	Wildfig= barbaryfig	(وايلد فينگ) (باربارى فيگ) هەنجيرى دەشتەكى.
تين البنغال- اثاب	Bengal fig	(بێنگال، فيگ) جۆره هەنجيرێكە لە هيندستان ئەڕوێ، لقەكانى شۆڕ ئەبێتەوە سەر زەوى و ئەڕوێتەوەو ئەبێتەوە بە درەختى تر، هەنجيرى بەنگال (بانيان).
تين جبلي- حماط	Wild fig	(جيتافيگ) هەنجيرە كێويلە، تەووسكە.
تين- بلس	Fig	(فيگ) هەنجير، جۆرەكانى وەكو: (ڕەشە، كێويلە، بينافتى، تەفارى، وەزيرى، پايزى، تەفارين) ئەنجير.
تين غير ناضج	Unriped fig	باتسكە، با هەنجير، تەقلە، باقو.
تين الارض- خاما سوقي		(كرينێتد ئەنوال سپێرج، گيايەكە لە كۆمەڵەى شير مار لقەكەى شيراوى تيايە بەرەكەى لە هەنجير ئەچێت بگەڵا داپۆشراوە بۆ مەبەستى پزيشكى بەكاردێت ئەبێتە هۆى سك چوون و لەناو بردنى مايەسيرى و برين.
تيودوليت- مزواة	Theodolite	(ثيودوليت) تەليسكۆپێكى پچووكە بۆ ئيشوكارى زەوى پێوان بەكاردێت.. هەندێك ئامرازى ترى لەگەڵ دايە وەكوو قيبلە نما و تەرازوو.
تيوليب	Tulip	(تيوليپ) ڕووەكێكى پيازى زستانەيە لە كۆمەڵەى شلێر، جۆرێكى دەشتەكيشى هەيە گەڵاكەى باريك و درێژە وەك دەزوو، گوڵەكەى لە قەباغى زەنگۆڵە دەچێت، گيا مسك، لالە، بەرزلنگ، چاران چەقيلە، چاڵى چەقيلە.

تیوع	Lactiferous plant	(لاکتفیرەس پلانت) "ڕووەکی شیردار" ، هەر ڕووەکێك شیراوی تیابێ.
تیە	Wilderness= Wandering	چۆڵی، بۆشایی.
تیهور- هیار	Avalanche	(ئەڤالانچ) ڕەنوو، ڕەمان، ڕەنی، تۆپەڵە بەفرێك یا گڵێك یان بەردێك کە هەرەسی هێنابێت، هەرەس.
تیە	Wilderness	(١) چۆڵی، بۆشایی، ئەشکەوت، (٢) چۆڵی یا بۆشایی یان ئەشکەوتی ناوەوەی گوێچکە.
تیە غشائي	Membranous- labyrinth	چۆڵی پەردەدار، ئەشکەوتی پەردەدار لە ناو گوێچکەدا.

ثابت	Constant	(كونستانت) خۆگر، چەسپاو، نەگۆڕ.
ثابت التناسب		چەسپاوی هاوڕێژەیی جێگیری هاوڕێژەیی، نەگۆڕی هاوڕێژەیی.
ثابت	Fixed	چەسپیو، نەگۆڕ، جێگیربوو، جێگیر، چەسپاو، بەند.
ثابت السرعة	Speed constant	چەسپاوی خێرایی، چەسپیوی خێرایی، جێگیری خێرایی، نەگۆڕی خێرایی.
ثابت التوازن	Equelibrium- constant	"نەگۆڕی لەنگەر، چەسپاوی لەنگەر" نەگۆڕی لەنگەر گرتن، جێگیربوونی لەنگەر گرتن.
ثابت التاين	Ionization- constant	چەسپاوی بوون بە ئایون، نەگۆڕی بوون بە ئایون، جێگیریی ئایونین.
ثابت الاشعاع	Radiation constant	نەگۆڕی تیشك دانەوە، جێگیری تیشك دانەوە، چەسپاوی تیشك دانەوە.
ثابت الجذب	Gravity constant	چەسپاوی ڕاکێشان، نەگۆڕیی ڕاکێشان.
ثاب	Yawn	باوێشك "دەم داچەقان".
ثابت الحرارة	Therma constant	"نەگۆڕی گەرمی" جێگیری گەرمی.
ثابت الغاز	Gas constant	"نەگۆڕی گاز"، جێگیریی گاز.
ثابة		گەوڕ، پشتێر.
ثابت افوكادرو	Avogadro constant	(ئەڤۆگادرۆ کۆنستانت)، ژمارەی ئەڤۆگادرۆ، ژمارەی ئەو مولیکیولانەی (پارچۆلکانەی) کە لە کێشی مولیکیولی گرامی هەموو مادەکاندا هەیە (٦,٠٢×١٠^{٢٣}).
ثابت بلانك	Plank constant	(پلانك کونستانت) نەگۆڕی پلانك، بریتییە لە ڕێژەی نێوانی وزەی بڕی تیشك دانەوەو هاموشۆکردن (واتا لەرینەوە) بەیەکەی ئیش ئەپێورێت.
ثاد	Dew	شێ، ئاوڕنگ، ڕوەکی تەڕ.
ثاقب ماص	Penetrative sucker	کون کەری مژەر.
ثاقب	Penetrating	(پێنیترێتینگ) کون کەر.
ثاقب الفكر	Acute of mind	(ئەکیوت ئۆف مایند) بیرتیژ.
ثاقب الحديد	Iron drill	سمۆ، ئاسن سم، "ئاسن کون کەر".
ثاقب الاذن	Ear wig	(ئیروێگ) گوێ کون کەرە، جۆرێکە لە مێروو.
ثاقب الورق، حلبلاب	Hares ear	(هێرس ئیر)، گوێ کەروێشك، ڕووەکێکی پزیشکییە بۆ دەرمانی کۆکە بەکاردێت.
ثالث	Third	(ثێرد) سێهەم.
ثالث ترو تولوين	Tri nitro tolouene	سێ یەم نترۆتۆلوین، تەرای نیترۆتۆلوین T.N.T، تی. ئێن. تی، ئاوێتەیەکی تەقەمەنی بەهێزە.
ثالول	Wart	بالووکە.
ثالوث	Triple	سێ کوچکە.
ثالث عشر	Thirsty	سیانزەهەم.
ثالوسيات- مشريات	Thallophyte	(ثالوفایتا)، ثالوسییەکان، کۆمەڵە ڕووەکێکی ساکارن لەشی هەر یەکێکیان لە یەك خانە پێك هاتووە: ڕەگ و قەد و گەڵای ڕاستەقینەی تیا دیاری ناکرێت لە ئاو یان لە ناوچە شێ دارەکاندا دەژین وەکوو: قەوزە و قارچك.
ثاليوم	Thallium	(ثالیۆم) توخمێکی کانزایی کێشی ئەتۆمییەکەی (٢٠٤) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٨١)ە کانزایەکی خۆڵەمێشی مەیلەو شینە، ناوەکەی لە وشەی (ثالوس) واتا (گۆیکەی سەوز یان (هێڵی سەوزی شەبەنگی) دەگرێتەوە نیشانەکەی TL.

" ث "

ثالث اوكسيد	Trioxide	(ترايوكسايد) سێهەم ئۆكسايد.
ثالثي- ثلاثي	Tertiary	(تێرتاری)، سیانی، سیانە.
ثالم-كليل	Blunt	(بلەنت) نەبڕ، كول.
ثامن	Eighth	(ئەیتث) هەشتەم.
ثامرات	Frugivorous	(فروگیڤۆرەس) میوەخۆر، گیاندارە میوە خۆرەكان.
ثانية	Second	(سەكوند) چركە، چرتە، ١/٦٠ی خولەك.
ثاني (داي)	Next	دووەم، دووهەم.
ثانوي	Secondary	(سەكندەری) "ئامادەیی، ناسەرەكی"، دووهەمین.
ثانية الساعة	Second	چركەی كاتژمێر، چركە، چرتە.
ثاني كرومات	Dichromate	دووەم كرۆمات، دایكرۆمەیت، خوێی دایكرۆمیك ئەسید.
ثاني اوكسيد	Dioxide	(دایوكسايد) دووەم ئۆكسید، دای ئۆكسید.
ثاني كبريتيت	Bisolfate	(بیسولفیت) دووەم سولفیت، دای سولفیت.
ثاوة	Old sheep	پیرە مەڕ، مەڕی پیر.
ثاية- جديرة	Sheep fold	(شیپ فۆلد) پشتیر، گەوڕ.
ثايموس	Thymus	(ثایموس) زوربەی گیاندارەكان پێش لە دایك بوونیان لوولەیەك لە گیانیاندا هەیە، بەلام پاش لەدایك بوونیان وورده وورده نامێنێ، وە دەكەوێتە سەر بۆری هەوا نزیكی دڵ بە تەواوی، نازانرێت كەڵكی چییە.
ثايوكبريتات	Thiosulfate	(ثایۆسۆلفەیت) خوێی ثایۆ سۆلفریك ئەسید، وەكوو سۆدیۆم ثایوسۆلفەیت كە بۆ وێنەگرتن بەكاردێت.
ثايوكول	Thiokol	(ثایوكۆل)، جۆرێكە لە لاستیكی دەستكرد.
ثايراتون	Thyratron	(ثایراترۆن) بۆرییەكی سێ ئەلەكترودییە پڕكراوە لە گازێكی سست وەكوو هیلیۆم لە ژێر پاڵەپەستۆیەكی كەم دا لە دەزگای وەرگری تەلەفیزیۆن دا بەكار دێت.
ثبان	Lap	(لاپ) كۆش.
ثبات	Stability	(ستابیلیتی، فیكسیتی) جێگیری، چەسپاوی، نەگۆڕی.
ثبت= دراج	Common francolin	(كومون فرانكولین) پۆڕ.
ثبج- ام قويق	Screech- owl	(ئۆوڵ)، (سكۆپس)، (سكریچ ئۆوڵ) جۆرێكە لە كوندەبەبوو.
ثبرة	Gravel	وورده بەرد، چەو.
ثبل	Dreg	(درێگس)، خڵتە، ملتە.
ثبنة	Bascet	(باسكێت) سەبەتە، سەوی.
ثبوت	Stability	جێگیربوون، جێگیری.
ثتى	Hay	وورده‌پووش، ووردەكا.
ثجة	Garden	باخچە.
ثجر	Wide	پان، بەرین.
ثجرة	The middle of the valley	ناوەڕاستی شیوو دۆڵ.
ثجن	Brook	(نایڤ) جۆگەلە.
ثجير	Dreg	خڵتە، تلپە.
ثخن- ثخانة	Thickness	(ثیكنێس) ئەستوری.

ثخين- غليظ	Thick	(ثيك) ئەستوور، خەرسەك.
ثدام- مصفاة	Filter	(فيلتەر) پاڵێونە، پاڵوێنە.
ثداء		ڕووەكێكە لە هاویندا ووشك ئەبێت لە زستاندا سەوز ئەبێتەوە.
ثدن	Fat cattle	(فات) ئاژەڵی قەڵەو واتا گۆشتن.
ثدييات- لبائن	Mammal	(مامالس) مەمك دارەكان، گوانداڕەكان، شیرەدەرەكان، گیانداره شیردارەكان، وەكو مەڕو بزن.
ثدي- نهد	Breast= mamma	(برێست، پیپسیر) مەمك، چچیلە، مەمە.
ثدييات بيوضة	Oviparous- mammal	شیرەدەری هێلكەكەر، "مەمك داری هێلكەكەر".
ثدي الحيوان- ضرع	Udder= dug	"دەگ" (ئەدەر) گوان.
ثدياء		مەمك زل.
ثراء	Wealt	دارایی، "دەوڵەمەندی".
ثربس	Thrips	(ثریپس) جۆرە مێشوەمەگەزێكە باڵەكانی برژۆڵەی پێوەیە، ئەسپێ ی گەنم، ئەسپێ ی ئارد.
ثرب- صفاق	Peritoneum	(پیریتۆنیۆم)، (ئیپیپلون) بەشێكی درێژكۆڵەیە لە "بریتۆن" پرە لە چەوری، لە گەدەوە شۆڕبۆتەوە بۆ سەر ڕیخۆڵە، "خاو" خەو (ئۆمێنتەم) پریتـون، پەردەیـەكی تەنكـە بۆشـایی نـاوەوەی لەشـی گیـانداره شـیردەرەكانی داپۆشیوە.
ثرب	Omentum	گەرای ماسی، خەو، پەردەیەكی بەزاوییە بەسەر گەدەو ڕیخۆڵەوە.
ثرياء	Fatty	(فاتی) ئاژەڵی قەڵەو.
ثرة- ثرور	Milch	ئاژەڵی شیرزۆر، ئاژەڵی زۆر شیر.
ثرثرة	Prattle	زۆر بلـێ ی، چەنـەبازی، هەڵـەوەڕی، كەوچەیی، درێـژ دادڕی، چەقـەبازی، سازندەیی، دەمەوەری.
ثرثرة الطفل	Tittle tattle = babble	"گڕو گاڵی منداڵ"، گڕوگاڵ.
ثرثار	Prattler	چەنەباز، زۆر بلێ، هەڵەوەڕ، سازندە، دەمەوەر، چەقە چەق كەر، كەوچە، درێژدادڕ.
ثرثارة - عقعق	Magpie = pica pica	(كراتیرۆپەس) (بابلەر) قاژوو، باڵندەیەكە لە ڕیشۆڵە ئەچێت قیژە قیژێكی زۆر ئەكات.
ثرعلة- برائل	Hackle	(هاكل)، پەڕی دەوروپشتی ملی كەڵەشێر.
ثرغلة- ثرملة	She fox	(شی فۆكس)، ڕێوی مێ.
ثرغول		(برۆمی)، گیایەكە لە كۆمەڵەی دەغڵودان بۆ مەبەستی پزیشكی و ئالیك بەكاردێت.
ثرموس- كظيمة	Thermos	(ثیرموس)، (تەرمۆس) شووشەیەكە پارێزگاریی پلەی گەرمی ئەو شتانە دەكات كە تیایەتی سارد یان گەرم.
ثرم- خرم	Chop	جنین "ئەنجنین" "وورد كردن".
ثرم- أدرد	Toothless	(ئیدینتیتس)، گیانداره بێ ددانەكان.
ثرميت	Thermit	(ثێرمیت) تێكەڵاوێكە لە ووردە فافۆن و ئۆكسیدی ئاسن.
ثروة- ثراء- غنى	Wealth	(وێلث) (سامان) دارایی، دەوڵەت.
ثرومبوكاينيز	Thrombokinase	(ثرۆمبۆكاینین) "مادەیەكی هاندەرە لە كاتی برینداریدا خرۆكی خوێن و ئەتەمە برینداره‌كان دەری ئەدەن بۆ گۆڕینـی (برۆثرۆمبین) لـە خوێنـا بـۆ (ثرۆمبین) بە یارمەتی ئایۆنەكانی كالیسیۆم.. بۆ وەستاندنی خوێن".

ثرومبين	Thrombin	(ثرۆمبین)، "جۆرێکە لە هەوێن، یەکێك لە پرۆتینەکان کە فایبرۆجینە دەگۆڕێت بۆ مادەیەك لە شێوەی تاڵە دەزوودا پێی دەڵێن (فایبرین) وە ئەمیش بەربەستی خوێن دەکات و لە دەمی برینەکەدا دەی مەیەنێت و دەبێت بە توێژاڵێکی ڕەق و نایەڵێت خوێنی لێ بیڕژێت".
ثروة طبيعية	Natural wealth	سامانی سروشتی.
ثريا- نجفة	Lustre	(لەستەر)، (کاندلیەر) "چراخان"، چل چرا، ئاوێزە، لالە.
ثريدة- فتيت	Breadsoaked in soop	"نانەوولاو، تێ ووشراو" تریت.
ثريا	Pleiads	(پلیادیس)، کۆ، پیرۆ، پەروین، کۆمەڵەیەکی شەش ئەستێرەییە. پێور.
ثرى- ارتكاريا	Urticaria	(ئەرتکاریا) "م" نەخۆشی‌یەکە لە ژەهراوی بوونی لەشەوە پەیدا دەبێت، پەڵە پەیدا دەکات و ئەو پەڵانە دوای چەند خولەکێك وون دەبن و لە شوێنێکی ترا پەیدا دەبنەوە.
ثري	Rich	(ریچ) دەوڵەمەند، ساماندار، دارا.
ثرى- تراب	Soil	خاك (سۆیل) گڵ.
ثعالة	Fox	(فوکس) ڕێوی.
ثعبانيات- ديدان ثعبانية		(تیلینکودیس) کرمێکی کورتی باریکی دەزوولەییە زیان بە ڕووەك ئەگەیەنێت.
ثعبان البحر- ثعبان الماء	Eel	(ئیل) ماری ئاوی، جۆرە مارێکە کۆتایی کلکی وەك شریت وایە، بۆ مەلە کردن یارمەتی دەدات.
ثعبان مجلجل- ثعبان ذوجرس	Rattle snake	(راتل سنێك) ماری زەنگۆڵەدار، جۆرە مارێکی ژەهرینە لە کۆتایی کلکیدا چەند ئەڵقەیەکی ڕەقی نیمچە ئێسکی هەیە بە تەواوی نەنووساوون بە یەکەوە، کەمارەکە کلکی دەجووڵێنێت، ئەو ئەڵقانە بەر یەکتر دەکەوون، دەنگێکی قایم پەیدا دەکەن بۆ ترساندنی دوژمن.
ثعبان- حية	Snake	(سنێك) (سێرپێنت) مار.
ثعبان البطن	Ascaris	(ئەسکارس) کرمی ڕیخۆڵە، کرمی ئاوسك، کرمە درێژەکانی ناو ڕیخۆڵەی ئادەمیزاد.
ثعبان مارد	Anaconda	(ئەناکوندە) جۆرە مارێکی کەتیە درێژییەکەی نزیکەی (٣٠) پێ دەبێ لە باشووری ئەمەریکا ئەژێ، ئەژدیها.
ثعبان الملك	King snake	(کینگ سنێگ) شامار، مارێکی بەهێزە خۆی ئەئاڵێنێ لە لەشی گیانداری ترەوەو ئەیان ئاسێنێ.
ثعبة	Poisonous = lizard	جۆرە مارمێلکەیەکی ژەهراوییە.
ثعران		دوو گۆی زیادەیە لە گوانی ئاژەڵدا.
ثعلب رمادي- ثعلب فضي	Silver fox	(سیلڤەر فۆکس) ڕێوی‌ی خۆڵەمێشی، جۆرە ڕێوییەکە ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی‌یە.
ثعلب	Fox	(فۆکس)، ڕێوی، رۆڤی، ڕواسە، هۆرییشە.
ثعلب قطبي- ثعلب ازرق	Blue fox	(بلووفۆکس)، ڕێوی‌ی پۆڵی.
ثعلب طائر	Flying fox	جۆرێکە لە شەمشەمە کوێرە خوێنی ئادەمیزاد و گیاندار ئەمژێ.
ثعلب الصحراء	Desert fox	ڕێوی‌ی بیابان کە لە دەڵەك دەچێت، وەنەك، فەنەك.
ثعل- تعدد الأثداء	Poly mastia	مەمك زۆری، "ئافرەتێك مەمکی زۆربێ".

ثعلب الماء- قضاعة	Otter	(ئۆتەر)، ڕێوی ئاوی، گیاندارێکی ئاوی‌ی گۆشت خۆری پەل کورتی لەش و کلك درێژە، تووکەکەی قاوەیی‌یە.
ثعلب تتري- قرصاق	Tartar- fox	(کۆرساك) جۆرە ڕێوی‌یەکی بۆری مەیلەو سورە کلکەکەی هێڵی ڕەش یان خۆڵەمێشی تیایە.
ثعلول	Wart	(پاپیلا)، بالووکە، زیادە گۆشتی سەر پێست.
ثعلبة- داء الثعلب	Alopela	(فۆکس ئیڤیل)، دەردە ڕێوی، نەخۆشی‌یەکە ئەبێتە هۆی وەرانی تووك و خوری و پەڕی گیاندار.
ثغاء- رغاء	Bleating	(بلیتینگ) بۆڕاندن، بارە بار، "قارە قار"، ماعە ماع، باعە باعی مەڕو بزن.
ثغارير	Musk melon	جۆرە کاڵەکێکی بۆن خۆشە هێڵی زەردو سوری تیایە.
ثغثغة		زمان پەسی، زمان گیری.
ثغرة العين	Orbit of the eye	کاسەی چاو، کالانی چاو، "چاڵی چاو".
ثغرة- فتحة	Stoma	(ستۆماتیس)، کەلەبەر، کەلێن، دەلاقە، کونیلە، کونی بچووك، دەمیلە.
ثغرة	Mouth	(ماوث) (١) دەم، زار، (٢) دانەکانی پێشەوە.
ثفر	Vulva	(ڤولڤا) "زێ" شەرمگەی گیاندارە چرنووك دارەکان.
ثغم	Firecedog	(فیرس دۆگ)، سەگی دڕندە.
ثفالة- ثفل	Sediment	(سیدیمێنت) تڵپە خڵتە، زبل، سەرکۆزەر، دورد، چەوڵۆك.
ثفالة الزبدة	Dregs	دزوك.
ثفال	Mill stone (lower)	(میلستون گرید) بەردی ژێرەوەی دەستاڕ.
ثفا- ثفة	Jungle cat	(جەنگل کات) پشیلەی دارستان، جۆرە پشیلەیەکی گەورەیە ڕەنگەکەی قاوەیی کاڵە قاچ و کلکی هێڵی ڕەشی تیایە.
ثفاء، رشاد بري	Water cress	(واتەر کرێس)، تەرە تیزە کێویلە.
ثفر- حياصة	Crupper	(کرەپەر)، قوشقن، قایشێکە لە پشتی زینەوە دەخرێتە ژێر کلکی وڵاخەوە.
ثفل- راسب	Dregs	(درێگ)، (سیدیمێنت)، تڵپە، پاشماوە، نیشتوو.
ثفل	Silt	قوڕاویتە.
ثفن	Heloma = peroma	(ستیفن) "گرێی لەش" شوێنی برینێك کە چاك بووبێتەوەو بووبێت بە گرێ، ئەژنۆ.
ثقالة	Weight	"قورسایی" قورسی، پارچەیەکی کانزایی یا بەردینە ئەخرێتە سەر کاغەز بۆ ئەوەی کە با نەی بات.
ثقاب الأمين	Safety match	شقارتەی باش.
ثقابة	Drill	درەوش.
ثقاب- عود الثقاب	Match	"ماچ"، دەنکە شقارتە.
ثقافة	Culture= education	(ئێجوکێشن) (کەلچەر)، زانستی، ڕۆشنبیری.
ثقب	Hole = puncture	(پێرفۆریتینگ)، (هۆل)، (پەنکچەر) کون، قولیر، کونی بچووك.
ثقب الحلقة	The hole of the ring	چاخمە، کونی ئەڵقە.
ثقل- وزن	Weight	(وێت)، (هێڤینێس) "قورسی"، کێش، قورسایی، سەنگینی.
ثقل نوعي	Specific gravity	(سپێسیفیك گراڤیتی) قورسایی جۆری، چەند جار خەستی مادەیەك لە خەستی ئاو زۆرتر بێت.

ثقل افواردوبوا	Avoirdupois	خەروار، خەربار، پێوانەیەکە بۆ کێش، قورسایی ئەڤۆیردوپویس رژێمێکە بۆ کێشان تەنها بۆ دەرمانو بەردە بە نرخەکان ئەبێت لە بەریتانیاو ئەمەریکادا بەکارئەهێنرێت.
ثقیل الدم	Antipathetic	(ئەنتی پاتیتیك)، "زێو" رەزاگران، ئێسك قورس.
ثقیل الظل	One who casts gloom upon others	ئێسك قورس.
ثقیل	Heavy	(هێڤی) سەنگین، قورس، گران.
ثقیل السمع	Hard of hearing	(هاردئۆف هیرینگ) گوێ گران، گوێ قورس.
ثكنة- قشلة	Barracks	(باراکس)، سەربازگە، تەکەنە، سوپاخانە، دەبۆ.
ثكنة- سرب	Swarm of pigom	پۆل کۆتر.
ثلاثیة الفصوص	Trilobet	(ترای لوبیت) سێپارچە، گیاندارێکی تونکل داری قرتێ کەوتووە، سێ پل (ثری لۆبد).
ثلاجة كهربائیة	Refigerator	(فریزینگ مەشین) (ریفرایجیرێتەر) بەفرخەری کارەبایی، سندوقێکی کانزاییە دەزگایەکی تیایە بەهێزی کارەبا ئیش ئەکات و دەبێتە هۆی بەستنی ئاوو سارد کردنی ئاوو خواردەمەنی.
ثلاجة - نهر جلیدی	Ice river	"هەرەسی بەفر، رووباری بەفرین"، کۆمەڵە بەفر، تۆپەڵە بەفر، تۆپەڵە بەفری گەورە، شاخی بەفر.
ثلاثي الذیل	Tri tailed	سێ کلکە، جۆرە ماسییەکی گەورەیە لە زەریایی ئەتلەنتیك.
ثلاثي القاعدة	Tri basic	(ترای بێزیك)، "سێ بنکەیی"، ئەسیدی سێ تفتی.
ثلاثة	Three	سێ، سیان.
ثلاثي	Triple	(ترای) (تریپل)، سێ لك، سێ پەل، سیانە، سیانی.
ثلاثي الأرجل	Tripod	(ترایپۆد)، سێ پا، "سێ قولە".
ثلاثة	Three	(ثری) سێ.
ثلاثة عشر	Thirteen	(ثیرتین) سیانزە.
ثلاثاء	Tuesday	(تیوزدەی) سێشەممە.
ثلاثون	Thirty	(ثێرتی) سی.
ثلب	Cursing	جنێو، نەنگی، کەموکوری.
ثلب	Anoid camel	ووشتری پیر کە ددانی کەوتبێت.
ثلة- فرز	Flock of sheep	(فلۆك ئۆف شیپ)، جەڵەبی مەڕ.
ثلة	Fallen rocks	(فۆلن رۆکس)، رەنی، کۆمەڵە بەردێك.
ثلث	Third	(ثێرد) سێ‌یەك.
ثلثــــلان- ثلثــــلان- حلومر- عنب الثعلب	Wood night shade = bitter sweet	(وود نایت شێد) (بیتەر سویت) رەزلە، شیرین و تاڵ، توولەمزەرە، ڕووەکێکە مادەیەکی سڕکەری تیایە.
ثلجی	Icy glacial	(ئایس)، (سنۆوی) (گلێشیال)، بەفری.
ثلج	Eaglet	(ئیگلێت)، بەچکەی دال.
ثلج صناعی- ثلج جامد	Ice	(ئایس) سەهۆڵ، بەفری دەستکرد.
ثلج رخو- خشف	Snow	(سنۆ) بەفر، بریتییە لە هەڵمی ئاو کە بەستبێتی بەشێوەی کریستاڵ، بەرف، وەفر.

ثلج جاف	Dry ice	(درای ئایس) بەفری ووشك، بریتی‌یە لە دووەم ئۆکسیدی کاربۆنی بەستوو "ڕەق" لە بەفر ئەچێت بۆ ساردکردنەوەو بارانی دەستکرد بەکار ئەهێنرێت.
ثلجینة		(سیلاگو)، ڕووەکێکی دەشتەکی‌یە گوڵی شین ئەگرێت.
ثلغة	Unriped fruit	میوەی وەریوی پێنەگەیشتوو.
ثلم- ثلمة	Breach	(بریچ) (گاپ) کەل، کولی وەکوو چەقۆی کول.
ثلیب- ثماءة	Thalictrum	(ثالیکتروم)، گیایەکە گوڵی زەرد ئەگرێت بۆ مەبەستی پزیشکی و ڕەنگ کردن بەکاردێت.
ثمام	Millet	(پینیسیتوم) ١-ڕووەکی گەسك، ٢-کزن.
ثمانیة	Eight	(ئەیت) هەشت.
ثمانی		هەشتە، هەشتی، هەشتانە.
ثمانون	Eighty	(ئەیتی) هەشتا.
ثمانیة عشر	Eighteen	(ئەیتین) هەژدە.
ثمار- غلة	Fruits = cereals	(فرووتس) میوە.
ثمالة	Dregs	(درێگس) خڵتە.
ثمة	Bundle	(بەندڵ)، دەسك، چەپك.
ثمرة	Fruit	(فرووت) هێلکەدانی پێگەیشتووی ڕووەك بەو گەرایانەوە کە تیایەتی، بەر، میوە.
ثمرة غیر ناضجة	Unriped fruit	زرك، کاڵ، نەگەییو.
ثمرة بسیطة	Simple fruit	بەری سادە.
ثمرة مرکبة	Compound fruit	بەری ئاوێتە.
ثمرة لوزیة	Almond- shaped fruit	بەری بادەمی.
ثمرة تفاحیة	Apple- shaped fruit	بەری سێوی.
ثمرة جافة	Dry fruit	بەری ووشکە، ووشکەبەر.
ثمرة طریة	Soft fruit	بەری تەڕ.
ثمرة لبیة		(بێری) بەری کاکڵەیی، بەری ناوکدار، وەکوو بەری تەماتە.
ثمرة منشقة	Split fruit	بەری دڕاو، "بەری لەت بوو"، بەری شەق بردوو.
ثمرة عذریة	Virgin fruit	بەری بێ دەنك، بابەر.
ثمرة متجمعة	Aggregate fruit	بەری کۆکراوە.
ثمرة مضاعفة	Multiple fruit	بەری چەندانە.
ثمرة متفتحة	Opened fruit	بەری کراوە.
ثمر بقولي	Legume fruit	بەری پاقلەیی، "بەری پاقلە چەشن".
ثمرة شجرة العود	Aloes-wood fruit	هەرنەوە.
ثمرة الدردار	Elm fruit	زوانە ملیچك، بەری داری بناو.
ثمرة البلوط	Oak fruit	پاڵەوانە، بەری بەڕوو.
ثمرة- جناحیة- ثمرة مجنحة	Winged fruit	بەری باڵدار، بەرێکە ووشکەو توێکڵەکەی وەك باڵ وایە، وەك بەری دارە ڕەش.
ثمرة فقیرة- فقیرة	Achene	(ئەچین)، (ئەکین) بەرێکی ووشکی یەك دەنکە وەکوو بادەم.
ثمط	Marl	(مارڵ) جۆرە قوڕێکە قسڵی زۆر تیایە.

ثمل	Drunk= intoxicated	(درمنگ) (ئینتوکسیکیتد) سەرخۆش، مەست، کەیل.
ثمل	Drunkness	(درمنکنێس)، سەرخۆشی، مەستی، کەیلی.
ثمن	Price	(کۆست) (پرایس) نرخ، بەها، مز، بایی.
ثمن	Eighth	(ئیتث) هەشت یەك.
ثمين	Precious	(هۆگ) بەنرخ، نایاب، گران.
ثميلة	Wild cat	سیاگوش، سیوملو، جۆرێکە لە پشیلە کێوی.
ثميرة	Small fruit	بەرۆکە، بەریکە.
ثن	Hay	(هەی) کا.
ثنائي القطب	Dipole	بۆرییەکی ئەلەکترۆنییە لە کاتۆدو ئەنۆد پێکهاتووە، جووت پیتە، دوو پۆلی "دوو جەمسەری".
ثنائي الجنس	Bisexual	(بایسیکسوال) جووت ڕەگەز.
ثنائي المسكن	Dioecious	(دای ئۆکسیەس) (دایوسیوس) جووت جێگە، جووت خانە، دووخانە، بوونی گوڵی نێرو گوڵی مێ هەریەکە لەسەر ڕووەکێکی جیاواز.
ثنائي القاعدة	Dibasic	(دای بیزیك) دوو تفتی، مولیکیولی هەندێك لە مادە ترشەکان دوو ئەتۆم هایدرۆجین یان تیایە بۆ گۆڕینەوە.
ثنائي الذرة	Diatomic= biatomic	(بای ئەتۆمیك، دای ئەتۆمیك) جووت ئەتۆم، مولیکیولی هەندێك مادە لە دوو ئەتۆم پێك هاتبێت.
ثنائي التكافؤ	Divalenty	(دای ڤایلینسی) جووت هاوکێشی.
ثنائی المحور	Biaxis	(بای ئەکسس) جووت تەوەرە.
ثنائی	Binary	(دای، دەبڵ، باینەری، بای) دووانە، جووت.
ثنة الدابة	Fetlock	(فیتلۆك) تووکی پاژنەی پێی وڵاخ.
ثنية- سن قاطعة	Front tooth	(ئینسیسور، فرۆنت تووث) ددانی بڕەر ، ددانی پێشەوە، شیلە.
ثني	Bending	(بێندینگ) نوشتاندنەوە، چەماندنەوە.
ثنية	Fold	(فۆڵد) پێچ، قۆرت، لۆچ.
ثؤاط	Catarrh= cold	هەلامەت، پەسێو.
ثوب	Dress	(درێس، گارب)، کاڵا، جل و بەرگ، پۆشاك، جلك، کراس.
ثوب الحية	Snake skin	"کاژەمار" کراسە مارانە، کاژ.
ثوة	Sign post	(ساین پۆست) نیشانەی سەر ڕێگە بۆ ڕێگە پیشاندانی هاتوچۆکەران.
ثوج	Canvas	گوێنی، گونیە.
ثور المسك	Musk ox	(مەسك ئۆکس)، گای مەسك، جۆرە گیاندارێکە لە گا دەچێت بەڵام پچووکترەو تیسکێکی قاوەیی درێژی هەیە، خوێنەکەی بۆنی مەسکی لێ دێت، بەڵام مەسکی لێ دەرناهێنرێت.
ثور الحراثة	Ox for ploughing	گاجووت، ئۆبەند.
ثورة صناعية	Industrial	شۆڕشی پیشەسازی.
ثوروحشي ارخص	Avrochs	(ئۆروچس)، گا کێوی.
ثور	Ox= bull	(بوڵ، ئۆکس) گا، کەڵەگا.
ثور البحر	Sea ox	"گای دەریا" جۆرێکە لە ئەهەنگ دەستەکانی وەك سەوڵی بەلەم وایە.
ثور الماء- مرجانية	Coralline	(کورالینا)، گای ئاو، جۆرێکە لە قەوزە.

ثور امريكى	Bison	(بيسۆن) گای ئەمریكی.
ثوريوم	Thorium	(ثۆریوم) كانزایەكە ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (٩٠)ە كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (٢٣٢) میتاڵیكی تیشك دەرمومیە، نیشانەكەی (Th)ە.
ثوران	Out burst	جۆش و خرۆش، ئاشوب.
ثول- ثول النحل- خشرم	Swarm	(سوارم) پوورەی هەنگ، شڵفە، شانەی هەنگ.
ثولب	Sumac	جۆرێكە لە درەختی سماق، درەختی سماق، داری ترشی، سماق.
ثول	Vertigo	(١) گێژبوون، سەرەخولێ، گێژی. (٢) جۆرە هارییەكە تووشی مەڕوبزن ئەبێ.
ثؤلول	Wart	(وارت) بالووكە، گەنمە، بالور.
ثوليوم	Thulium	(ثولیوم) كانزایەكە كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (١٦٩)وە ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (٦٩)یە، ناوەكەی لە ووشەی (ثیول) (زەوی‌ی باكوری) وەرگیراوە، نیشانەكەی (Tm)، لە تیشكی ئێكس و ئاوێتەی ئاسندا بەكاردێت.
ثول- ثبل	Sheeth	(شییث) پێستی چووكی ئاژەڵ.
ثوم بري- شقرديون	Wild garlic	سیرمۆكە "ن" (وایڵد گارلیك) سیری دەشتەكی.
ثوم جبلي	Mountain garlic	(ماونتێن گارلیك) سیرە كێویلە، گوڵێكی شین ئەگرێت.
ثومة		درەختێكی كەتەیە گەڵاكەی بۆن خۆشە، لقەكەی ئەكرێت بە دارسیواك.
ثـــوم الحيـــة- اسقورديون مائي	Water ger mander	(واتەر جیرماندەر) سیرەمارانە، بۆمارانە، گیایەكی كێویلەیە لە سیر و كەوەر ئەچێت بۆگەنە.
ثوم- توم	Garlic	(گارلیك)، سیر، گیایەكە بۆنێكی تیژی هەیە سەلكەكەی قاش قاشە وەك بەهارات بەكار دێت.
ثومية- ثوم الدببة	Bear garlic	سیرە وورچانە، گیایەكە لە كۆمەڵەی پیاز لقەكەی ڕێك و بێ گەڵایە گوڵەكەی سپی‌یە دژی ڕۆماتیزمە بەكاردێت، سیرك، سیرمۆكە.
ثويـــة- تويـــا- ســـرو العفـــص- شجرة الحياة	Arborvitae	(ئاربۆرڤیتا) سەرو، درەختێكی هەمیشە سەوزە لە ڕەگەزی سنەوبەر و قووچەكە، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەكان بەكاردەهێنرێت، تەختەكەی بۆن خۆش و بەنرخە بەرەكەی قووچەكی‌یە، گەڵاكەی لوولەیی و باریكە.
ثيامين	Vitamin B-1	(ثیامین)، (ڤیتامین بی-١)، ڤیتامینێكە لە سەوزە و پاقلە و زەردێنەی هێلكەو جگەرو گەنمە شامی دا هەیە. كەمی ئەم ڤیتامینە ئەبێتە هۆی نەخۆشی بێری بێری.
ثيب	Widow	ویدۆ ١-بێوەژن، (ماترۆن) ٢-ژنی قەیرە.
ثيتل- تيتل- نو- ابو زلاف	Bubalis = gnu	(نوو)، (بووبالیس)، (پورتاكس)، (بلیسبۆك) جۆرە گیاندارێكە سەری لەسەری گا ئەچێت، شاخەكانی چەماوەیەو كلكی درێژە هەروەها جۆرێكە لە مانگا كێوی. لە ئەفەریقادا دەژی.
ثيرميت	Thermit	(ثیرمیت)، تێكەڵاوی ووردە فافۆن و ژەنگی ئاسن بۆ لكاندنی میتاڵەكان و پڕ كردنی بۆمبا بەكاردێت.
ثيرميون	Thermion	(ثێرمیۆن)، ووردیلەیەكە بارگەی كارەبای لەسەرە لە لایەن مادە پرشنگ دارەكانەوە ئەهاوێژرێت.
ثيرموستات	Thermostat	(ثیمۆستات)، ئامرازێكی ئۆتۆماتیكی‌یە بۆ ڕێك خستنی گەرمی.
ثيروكسين-درقين	Thyroxine	(ثیرۆكسین)، جۆرە هۆرمۆنێكە لە لووی دەروو پشتی قورقوڕاگەوە دەرئەدرێتە خوێنەوە واتا لووی (ثایروید) دەری ئەدات.
ثيرابسد	Therap sida	(ثیرابسید) گیاندارێكی خشۆكی قرتێ كەوتوە

ثیرموبیل- عمود الحرارة	Thermopile	(ثیرموپیل)، ئامرازێکە بۆ پێوانی پلەی گەرمی لە جیاتی تەرمۆمەتر.
ثیرموگراف	Thermograph	(ثیرموگراف)، تەرمۆمەتری تۆمار کەر، ئامرازێکە بۆ تۆمار کردنی گۆڕانی پلەی گەرمی.
ثیرمیونیات	Thermionics	(ثیرمیونیکس)، خوێندنی ئەو ئەلەکترۆنانەی کە لە گەرم کردنی میتاڵەکان دەرئەپەڕن.
ثیرم	Therm	(ثێرم)، یەکەی پێوانی گەرمی وە ئەکاتە ٢٥/٢ کالۆری.
ثیل- ثیل	Bermuda grass	(بیرمودا گراسی)، (دوگس تیث)، چیمەن، هەرێز، فریز، گیایەکە قەدی ڕاکشاوی هەیە لە ژێر زەوی دا بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
ثیمول- زیت الزعتر	Thymol	(ثیمۆل)، ڕۆنی جاترە، دەرمانێکە بۆ لەناو بردنی کەڕوو بەکار ئەهێنرێت.
ثیوبرو	Theobromine	(کاکاو)، جۆرە درەختێکی بەرزە، تۆوەکەی بۆ خواردنەوە وەك قاوە بەکاردەهێنرێت، هەروەها بۆ دروستکردنی چوکلێت.

ج

جائزة	Prize	پاداش، بەخشیش، پاداشت، خەڵات.
جائحة، آفة	Calamity	(کالامیتی)، نەخۆشی و دەردی ڕووەك.
جائع	Hungry	برسی، برچی، نێز.
جاب، أخدر	Onager	(ئۆناگەر)، کەرەکێوی.
جابة	Wildcow	مانگا کێوی.
جادة الطريق	Center of a road	(سەنتەر ئۆف ئەرۆد)، چەقی ڕێگا.
جابون		مارێکی گەورەی ژەهراوییە لە ئەفەریقا دەژی.
جابي، محصل الضرائب	Tax collector	(تاکس کۆلێکتەر)، باجگر.
جاثوم، كابوس	Night mare	(کاموسك) مۆتەکە، مێردە زمە، دێوە زمە، خێو، شەوە.
جاحظ	Popeyed	(پۆپ ئاید)، چاو داقڵیشاو، چاو دەرپۆقیو، چاو زەق، چاو زرەك.
جادي، زعفران	Saffron	(سافرۆن) زەرتەك، قاغاڵە، گوڵە خەنە، زافەران، زەعفەران، ڕووەکێکی پیازکییە، گوڵەکەی سووری مەیلەو زەردە، بۆ ڕەنگ کردنی خواردەمەنی بەکاردێت.
جادة	Street	شەقام، جادە.
جادولينيوم	Gadolinium	(گادۆلینیۆم)، توخمێکی میتاڵییە ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٦٤)و کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١٥٧ر٢٥) ە وە نیشانەکەی(Gd)یە.
جادجيون،قوبيون	Gudgeon	(گەجیۆن) جۆرەماسییەکی بچووکە.
جاذبية	Gravitation	ڕاکێشان، ڕاکێشەریی، کێش کەریی، هێزی ڕاکێشانیی زەوی.
جاذبية شعرية، خاصية شعرية	Capillary-Action	ڕاکێشانی موویی، ئەو هێزەی کە شلە لە خوارەوە دەبات بۆ سەرەوە لە بۆری زۆر باریکدا.
جاذبية الأرض	Gravity	ڕاکێشانی زەویی ، ئەو هێزەی کە هەموو تەنەکان بەرەو چەقی زەوی ڕادەکێشێت.
جاذبية الى المركز، اندفاع نحو المركز	Centripetal	هێزی ڕاکێشان بەرەو چەق.
جاذبية جنسية	Sex-Appeal	ڕاکێشانی زایەندیی، کێشی ڕەگەزیی، ڕاکێشانی ڕەگەزیی.
جاذب، جذاب	Attractive	ڕاکێشەر، ڕاکێش،کێش کەر.
جانور	Radicivorus	ڕەگ خۆر، گیاندارێك ڕەگی ڕوەك بخوات.
جار	Neighbour, dara	دراوسێ، هاوسێ.
جار كلوي، كظر	Adrenal-Gland	لووی ئەدرینال، گلاندی ئەدرینال،دوو لوون بەسەر گورچیلەکانەوە.
جار الماء، مغث	Common-Alder	دراوسێی ئاو، هاوسێی ئاو،(ئەڵدەر) درەختێکی پێشەڵانییە لە نزیك ئاودا دەڕوێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
جارح (جوارح)، مفترس، ضار	Ravenous, Rapacious	بریندارکەر، باڵندەی گۆشتخۆر
جارحة	Organ	ئەندامی هەست کردن.
جارنت، عقيق احمر	Garnet	(گارنێت) ئاقیقی سوور، بەردێکی بە نرخە بەشێوەی مادەیەکی کرێنەر(حاك) بەکاردێت، بریتییە لە سلیکەیتی چەند کانزایەك وەکوو کالسیۆمو ئاسنو کرۆم.
جارنيريت	Garnierite	(گارنیریت) کەرەسەیەکی خاوی کانزای نیکلە ڕەنگەکەی سەوزی مەیلەو سپییە،بریتییە لە سلیکەیتی نیکلو مەگنیسیۆم.

جارسينية	Garcinia	(گارسـينيا) درەختێکـە لـە ناوچـە گەرمـەکاندا دەڕوێـت، زەمقـی لـێ دەردەهێنرێت.
جار، جوار	Roaring	بۆڕە، بۆڕە بۆڕی گا.
جارف		بەخوڕ، ڕاماڵ.
جاروف، مجرفة	Shovel,Hoe, Spade	بێل،پێمەڕە، خاکەناز.
جارور، دُرج	Drawer	مەجەڕ، دۆلاب، چاوی مێزو دۆلاب.
جاري (جار)، يسيل	Flowing	ڕەوان، ئاوێکی ڕەوان.
جار اذني، نكفي	Parotid	هاوسێی گوێچکە،نزیك گوێچکە، هاوسێی لووی نەکەفی.
جاروذ	Rat-Poison	دەرمانی مشك،زەهری مشك.
جارسة	Living-In-Flora	مێرووی گوڵ، ئەو مێش و مەگەزەی کە دەورو خولی گوڵ دەدەن.
جارن	Young-Snake	تووڵەمار.
جاروش، مجرشة	Crushing Mill, Hand- Mill, Quern-	دەستاڕ.
جار النهر، سلق الماء	Pond-Weed	هاوسێی ڕووبار، سڵقی ئاویی، گیایەکی ڕاکشاوە گوڵەکەی بـە شـێوەی هێشوویەکی سەوزە بۆ دەرمانی خروو بەکاردێت.
جازولين، غازولين، ايثر البترول، بنزين السيارة	Gasolene, Gasoline	گازۆلین، جۆرێکە لە بەنزین، یەکێکە لە بەرهەمەکانی دڵۆپاندنی بەترۆل، شلەیەکی بێ ڕەنگە،لە ئۆتۆمبێلدا بەکاردێت.
جاس	Burrowing Animal	زەویی کەند، هەر گیاندارێك زەویی هەڵ بکەنێت.
جاسنت، جوشن	Hyacinth	(جاسنت) ڕووەکێکی بۆن خۆشە، گوڵی هەمەڕەنگ دەگرێت.
جاسترين	Gastrin	(گاسترین) هۆرمۆنێکە لوەکانی گـەدە گورج دەکاتـەوە بۆ دەردانـی شـلاوی هەرس کردن.
جاشير، جاوشير	Opopanx	وێلنگە، جۆرە ڕووەکێکی پزیشکییە.
جاعرةـردف، عجز	Rump, ButtocK	سمت، دووگ.
جاف	Dry	وشك، یشك، هشك، قرپۆل، ڕەق و تەق، نیشك، هەوشان.
جافل	Frightened startled	سڵەماوە، ولاخی سڵەماوە، سڵەمیو.
جاكا،شجرة الخبز، جاكية	Bread-fruit Jacquier	(جاکویەر)دارەنان، درەختێکی مەزنە گەڵاکەی لە گەڵای هەنجیر دەچێت، بەرەکەی قاش قاش و سەوزە لە کاڵەك دەچێت کاکڵەکەی نیشاستەیەو بە کاڵـیی و بـە کوڵاویـی دەخورێـت، لـە تەختـەی هـەندێکی ڕەنگێکـی زەردی مەیلەو سوور دەردەهێنرێت.
جاكرندة، خشب وردي	Jacaranda	(جاکراندا) تەختـەی پەمـەیی، جـۆرە درەختێکـە تەختەکـەی بـە نرخـە لـە بەرازیل دەڕوێت.
جاكسونية	JacKsonia	(جاکسـۆنیا) دەوەنێکـە گوڵێکـی ئەرخـەوانیی یـان زەردی بـۆن خـۆش دەگرێت.
جاكوار،يغور،جاكيت، سترة	Jaguar	(جاگوار) پڵنگێکی ئەمریکیی ناوچە گەرمەکانە.
جاكيت، سترة	Jacket	چاکەت، شاپ.
جاكينية	Jacqulnia	(جاکۆینیـا) دەوەنێکـە گوڵەکـەی بەشـێوەی هێشـوویەکی شـۆڕە، بـۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
جالحة	FlocK	ڕیشاڵی بەری، قامیش و زەل.
جالس	Sitting	دانیشتوو، نیشتە،ڕینشتیی.

جالون، غالون	Gallon	(گالۆن) یەکەی پیوانی قەبارە.
جالون امريكي		گالۆنیی ئەمریکیی، ٣٫٧٨٥ لیتر.
جالون انگليزي		گالۆنی ئینگلیزی ٤٫٥٤٦ لیتر.
جالب	Bringer	هینەر، ئەوەی شتوومەك دەهینیت.
جالب، جلبا	Jalap	مالوینچە، ملەویچە، رووەکیکی پزیشکییە بۆ رەوان کردن باشە.
جالينا، غالينا	Galena	(گالینا)، (گۆگردیدی قورقوشمی سروشتیی) بەردیکی کریستالییە قورقوشمی تیایە رەنگەکەی رەشی مەیلەو شینە، گەیەنەریکی باشە بۆ کارەبا لەبەر ئەوە لە دەزگای کارەباییدا بەکاردیت.
جالية	Colony	ئەو کەسانەن کە لە ولاتی خۆیانەوە کۆچ دەکەنو لە ولاتیکی تردا جیگیر دەبن.
جالاجوس، اطفال الغابة	Galagos,Bush babies	(گالاگۆس)، مندالەکانی دارستان، جۆرە مەیمونیکە لە ریویی دەچیت لە دوورگەی مەدەغەشقەر دەژی، چاوی گەورەو کلکی دریژە ، بە رۆژ دەنویتو بەشەو دەگەریت.
جاليوم	Gallium	(گالیۆم) توخمیکی کانزاییە، ژمارەی ئەتۆمیەکەی (٣١)و کیشی ئەتۆمییەکەی (٦٩٫٧)ە، میتالیکیی خۆلەمیشیی بریسکدارە؛زوو دەتویتەوەو لە ئامرازی گەرمی پیودا بەکار دەهینریت وە نیشانەکەی (G a) یە.
جالاكتوز، كالاكتوز	Galactose	(گالاکتۆز)، شەکریکی تاکییە لە شیردا هەیە.
جام، زجاج	Glass	شوشە.
جامد	Solid, Freezed	بەستو، رەق.
جامح		کەللەرەق، سەرکیش، بەلەسە.
جامسة	White-lotus Nelombo	(نیلۆمبۆ) لیلۆپەری سپیی.
جاموس	Buffalo	گامیش، مادەك.
جاموس قزم	Anoa	(ئەنوا)، گامیشە گرگن، گامیشیکی کیویی بچووکە.
جامع، مسجد	Mosque	مزگەوت، مزگەفت.
جامع	Collector	کۆکەرەوە.
جامعة	University	زانکۆ، زانگۆ، زانستگا، دانشگا، مەلبەندیکی زانیارییە کۆلیجەکان کۆدەکاتەوە، وەك کۆلیجی کشتوکالو کۆلیجی پزیشکیو . هتد.
جاموس البحر	Sea-Buffalo	گامیشی دەریایی، جۆرە نەهەنگیکە.
جامورة، جمارة	Palm-marrow Spadix	سپیو نەرمو شیرینو خۆشە.(جامکسان) دەرمانیکە بۆ لەناوبردنی جروو جانەوەر بەکاردیت.
جامكسان	SplKeofpalm, Gammexane	جومار، نیرك، یان گۆپکەی دارخورما کە دەخوریت.
جاماجلوبيولين	Gammaglobulin	(گاماگلۆبیۆلین)، پرۆتینیکە لە پلازمای خویندا بەشیوەی تەنیکی دژەر.
جاميتوسيست	Gametocyst	(گامیتوسیست)، توورەکەی گەمیتەکان.
جاميتوسايت	Gametocyte	(گامیتۆسایت)، ئەو خانەیەی کە دابەش بوونەکەی دەبیتە هۆی پەیداکردنی خانەی رەگەزی.
جان، ارقم، أيم	Zamenis	(زامینیس)، مارێکی رەشو سوورە.
جانب	FlanK-Side	لا، تەنیشت، پال، بەر،دیو، تەك، رۆخ.
جانبي	Lateral	لاین تەنیشتیی.
جانبي التماثل	Bilaterally-Symmetrical	لەیەکچوونی لاییی، یان لاتەنیشتیی.

جانبيات العوم	Pleuroec tidoe	(پلورۆنیکتیدا) جۆرە ماسییەکی لووسی قوپاوە لە لاتەنیشتەوە مەلە لە ئاودا دەکات.
جانستر،حيدار	Ganister	(گانیستەر) بەردێکی لمیە لە دروست کردنی ئامێری گەرم کردندا بەکاردێت.
جانرك، جارنك	Prunus-armenioides Mirabella	(میرابیلا)، درەختێکە لە کۆمەڵەی گێلاس یان قۆخ؛ بەرەکەی هەمە جۆریە ترش یان شیرینە.
جانويد	Ganoid	(گانووید) ماسییە بریسکەدارەکان.
جاني(جان)	Criminal	تاوانبار.
جاودار، شيلم	Rye	چەودەر، گیاداسیی، جۆرە گەنمێکە وێسکی لێ دروست دەکرێت.
جاوورس،كاورس، دخن	Great-millet	گاڵ،گەلوو، کاریش، کاریس، کزن، رەمدانە، زووراتی سپیی، کارووش، رەسەدانە، رەشەدانە، رووەکێکی کشتوکاڵیی گەڵا پانە، تۆوەکەی خڕو سپییە لە دەنکی برنج دەچێت، جۆرێکە لە دەغڵو دان لە گەنم هەرزانترە، قەدو گەڵاکەی دەکرێت بە گسک.
جاوي، جوي		جاویی، جەویی، جۆرە تەختەیەکە لە دارێك دەردەهێنرێت کە لە دورگەی جاوە دەروێت، رەنگەکەی ئاویی مەیلەو سوورە؛ بۆ درووست کردنی کورسی و دۆڵاب بەکار دەهێنرێت.
جاوي، صمغ البخور، ميعة لبان جاوي	Benzoin, Gum-benjamin	(بەنزۆئین) جەویی، کوندە، هەنگوورژە،مادەیەکی رێسینی بۆن خۆشە بە قلیشانەوەی توێکڵی قەدی داری جاوی دێتە دەرەوە بۆ چارەکردنی کۆکەو مەبەستی پیشەسازی بەکاردێت، بەشێوەی ئارەق لە قەدی درەخت دێتە دەرەوە جۆرێکی بۆن خۆشی هەیە پێی دەوترێ بخورد.
جاوي	Imperatoria ostru thium	گیایەکە قەدەکەی کلۆرە گوڵی سپی دەگرێت، رەگەکەی شیراوێکی سپیی تیادایە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
جاوس. غاوس.گاوس	Gauss	(گاووس) یەکەی زەبری لێشاوی موگناتیسیی،یان یەکەی موگناتیسیی کارەبایی، یەکەی هاندانی موگناتیسی.
جاوي، تاغندست	Fellow-grass	گیایەکی شاخییە، قەدەکەی بۆشە، گەڵاکەی زبر و ددان دارە؛ گوڵەکەی سپیی مەیلەو سوورە، رەگەکەی ئەستوورە شیراوێکی لێ دێتە دەرەوە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
جاوشير-والبيانة كاوشير	Opopanax All-heal	(ئۆپۆپانکس)، رووەکێکیی پزیشکیی رەگ ئەستوورە، گوڵەکەی زەردەو مادەیەکی رێسینیی لێ دەردەهێنرێت.
جاور، غاور	Gaur	(گاور) گاکێویەکی زۆر گەورەیە لە ناوچە دارستانەکانی شاخەکانی ئاسیادا دەژی.
جاهز	Prepared,ready	پوختە، تەواو، ئامادەکراو، ئامادە، تەکوور، تەواو ئامادە.
جاهل	Ignorant, un educated	نەفام، نەزان، نەخوێندەوار.
جبا	Edge oF The Well	لێواری بیر.
جنب، جبة، الكماة الحمراء	Red truffle	دۆمەڵانی سوور.
جباء	ToP Of the horn	نووکی شاخ، نووکی قۆچ.
جب، تأبير، تلقيح	Pollinization	ئاوسێ کردن؛ وەك لە رووەکدا.
جنب، ركية، بئر	Well	بیر، بن تەبەق، بیرێکی قووڵو پڕ ئاو.
جباب	Spathe	توورەکەی هەڵاڵەی دارخورما.
جبان	Coward	ترسنۆك، ترسەنۆك.

جبار، مستبد، طاغية	Tyrant-Powerful	بە دەسەڵات، بەهێز،مەزن.
جبار، الجوزاء، كوكبة الجبار	Orion	(مەزن) کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشورییە.
جبارة،،سيكويا، دلب شرقي	Oriental-Planetree Sequola	سوورەچنار، درەختێکە لە کۆمەڵەی چنار، بەڵام لە چنار گەورەترە، نزیکەی (١٠٠)م بەرز دەبێتەوە لە ناوچەی شاخاوییە بەردەڵانیەکاندا دەروێت، دیمەنەکەی جوانە، هەندێك دەڵێن لە کۆمەڵەی سنەوبەرە.
جباسة	Gypsum-quarry	کانە گەچ، کوورەی گەچ، ئاشی گەچ.
جباس، شجرة الاثداء، مشمش امريكي	Mamey	(مامیی)، دار مەمك، قەیسیی ئەمریکیی، درەختێکی کەتەی بەرداره: گوڵەکەی گەورەو زەردە لە قەیسی دەچێت.
جباية الأموال أو العقارات	Collecting rents	پارە وەرگرتن، کرێی خانوبەرە.
جباية الضرائب	Collecting of taxes	باج وەرگرتن.
جبة	Orbit	کلانەی چاو، چاڵی چاو.
جبة	Along-Coat Mantle Robe	جبە، کەوا، رۆب، دەلمە.
جيجاب، جيجاب	PricKly saltwort	ئەسپوونی درکاوی.
جبخانة، ذخيرة حربية	Ammunition	جبەخانە، عەماری کەلو پەل جەنگیی یاخود سەربازی، وەك باروت و بۆمبا . هتد.
جبر	Algebra	(ئەلجیبرا)، جەبر، لقێکە لە زانستی بیرکاریی، نیشانە بۆ ژمارەی زانراو نەزانراو دادەنێت.
جبر العظم، جبارة	Bonesetting	ئێسك گرتنەوە، گرتنەوەی ئێسك.
جبري	Algebric	جەبریی، هەر شتێك پەیوەندی بە جەبرەوە هەبێت.
جبروت، قدرة	Power,Potency	هێزێکی زۆر، زەبرو زەنگ.
جبس، جبسين، جفصين، جص	Gypsum	(گۆگرداتی کالیسیۆم)، گەچ، ئەو مادەیەی کە لە کاروباری بیناکردندا بەکاردێت.
جبس باريس	Plaster of Paris	(جبسین) گەچی ئێسك گرتنەوە، گەچی پاریس، کە دەگیرێتە ئەندامی شکاو.
جبس،رقي، دلاع،خربز، بطيخ احمر	Water-melon	شووتیی،شفتیی.
جبس	She-bear	ورچی مێ.
جبصية		رووەکێکە لە مێخەك دەچێت.
جبل فينوس، جبل الزهرة	Mons-Veneris	بەر، بانەگا، شەرمگا،زارمگا، بەری پیاو، بەری ژن.
جبل،طور	Mountain	کێو،شاخ، شاخ و داخ، کەل، بەندەن چیا: کەژ.
جبل انكساري، هورست	Faulty mountain BlocK mountain	شاخی شکاو، چیای داشکاو، ئەو چیایەی کە دەکەوێتە نێوان زەوی داشکاوەوە.
جبلي	Mountainous	کێوی، شاخی، شاخاویی، چیایی.
جبل ثلجي	Glacier	(گلاشیەر)، شاخی بەفریی، شاخی بەفر.
جبل الجليد	Iceeberg	چیای سەهۆڵ، چیایەکی بەفرە،لە ناوچەی پۆڵییەکان جیا دەبێتەوەو سەر ئاوی زەریاکان دەکەوێت و دەڕوات.
جبل بركاني، جبل النار	Volcano, Volcanic-Moun tain	بورکان، چیای ئاگرین، شاخی ئاگرین.

جبل تراكمي	Mountain of Accu mulation	چیای کەڵەکە بوو،ئەو چیایەیە کە لە کەڵەکەبوونی ماددەی بورکانی‌یەوە پەیدا دەبێت.
جبر وعر	Rugged-mountain	گەوەڕ،یاسە، کێوی سەخت.
جبل التوائي	Folded mountain	چیای شەپۆلیی، ئەو چیایەیە کە چینەکانی بەشێوەیەکی شەپۆلدارو بەرزو نزمن.
جبل التعرية	Relict mountain	چیای داخوراو، چیای خورماوە.
جبل صغير	Small mountain	شاخی بچوك،شاخۆر.
جبل، عجن	Toform, Knead	شێلان، هەویر شێلان.
جبلة، بروتوبلازم	Protoplasm	(پرۆتۆپلام)، ماددەی زیندووی سەرەتایی.
جبلة	Nucleus	ناوك.
جبلة،جبلة،خلقة	Nature Form	سروشت، خۆرسك.
جبن	Cheese	پەنیر، ژاژیی.
جبن طازج	Fresh-Cheese	پەنیری تازە، لۆر.
جبني	Caseous	پەنیریی.
جبن، مرحاض	Water-Closed W.C	پێشاو، ئاودەست.
جبن	Cowardice	ترس، باك، بەروا.
جبنين، كازيين	Casein	(کازائین)، مادەیەکی ئازووتی سپییە لە شیری گیانداردا هەیە.
جبهي	Frons, Frontal, Fronto	پێشەسەریی، ئەوەی پەیوەندی هەبێت بە پێشی سەرەوە.
جبهة الراس، جبين	Forehead Frons	ناوچاوان،تەوێڵ، نێوچاوان، پێش سەر، ئەنیی، ناوچەوان،عەنیی، پێشەنیی.
جبهة قطبية	Polar-Front	ناوچەی پۆلیی.
جبون،كيبون شق	Gibbon- UngKo siamang	(کیبۆن)، جۆرە مەیمونێکی دەست درێژو سووکەلەیە لە مرۆڤ دەچێت.
جبير	Jabiru	(جابیرو) باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی حاجیی لەق لەق.
جبيرة (للعظام)	Splint	تەتە، شەبك، تەتکە، ئێسك بەند، ئێسك گرە،راگیرکەری ئێسکی شکاو، ئەو گەچ و تەختەیەیە کە دەگیرێتە ئەندامی شکاو بۆ گرتنەوە.
جبيرة الأعضاء المعوجة	Orthoterion	شەبکی راستکردنەوەی ئەندامی خوار، ئامرازی راستکردنەوەی ئەندامی خوار.
جبيرة الأواني الفخارية	Bear's-Cub	بەچکە ورچ.
جت، فصفصة، فصة	Alfalfa,Medix Lucerne	وێنجە، سێپەڕە،دانووك، گیادانك، شەوەر،رومکێکە بۆ لەوڕ باشە.
جترفة	Jatropha	شادەنك، گوێزی سروشتی، دەوەنێکی جوانە شیراوێك لە قەدو گەڵاکەی‌و رۆنێك لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
جث	Bees-wax	مێو، مێوی هەنگوین، مۆمی هەنگوین، مادەیەکی زەردی نەرمە هەنگ بەکاری دەهێنێت بۆ دروست کردنی شانەکەی
جث، استئصال	Stumping Ablationk uproot	لە بنا دەرکێشان، بن بڕ.
جثالة	Dead-Leaves	گەڵای وەریو.
جثام، كابوس	Night mare	مۆتەکە، شەوە، مێردەزمە، دێوەزمە، خێو، کابیس، خەوێکی ناخۆش.
جثة، جسم	Body	لەش، کەلەخ.
جثة الميت (للأنسان)	Corpse	لاشە، تەرم، کەلەش،کەلاك، جەندەك، لاك،لەش.

جثة محنطة	Embalmed body	لاشەی مۆمیاکراو.
جثة الميت (للحيوان) جيفة	Carcass ,Carcase	لاك، لاشەی گیانەوەر، بەراتە، کەلاك، مردارەوەبوو.
جثلة	Tufted-Tree	درەختی(تەفتد)، درەختێکی گەورەیە .
جثمان، جسم	Body	لەش.
جثو،ركوع	Kneeling	چۆك دادان،لەبەر ئەژنۆ وەستان.
جثوة، ركام من تراب	Tumulus Heap-Of- Shore	کۆمەڵە گڵ.
جثوم	Roosting	هەڵ نیشتن.
جثيث، بدين	Corpulent ,Stout	زەبەلاح، کەتە، تێك سمراو.
جثيث	Sprout-of- date-tree	خەڵفی دارخورما، نەمامی دارخورما.
جثيلات الذنب	Dasyuridae	(داسیوریدا) کلك تیسکنەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەری تووڕەکەدارن لە ئوستراليادا دەژین.
جج شمام، قاوون	Cantaloup-MusK-melon	شەمامە.
جحاف	Lientery	هاتنە دەرەوەی خواردەمەنیی لە سکەوە بەبێ ئەوەی هەرس بووبێت.
جحال	Vegetable-Poison	ژەهری روەك، هەر ماددەیەکی ژەهر کە لە ئاوکی رووەکدا هەبێت.
جحر، ثقب	Hole, Burrow	کون، قوڵ، وەکوو ئەو کونو کەلەبەرەی کە گیـانداری درنـدە خـۆی تیا دەشارێتەوە.
جحش	Young-ass, Young donkey	جاشـك، جـاش،جاشـەکەر، کـەرکوڵ،، جاشـەمەر، هۆڵـی کـەر،دەمشـك، جاشولکە، بێچووی کەر.
جحفة،ارخياوي دنكلة، أبو العنقاء، ابن الماء	Purple-heron	شاهۆی ئەرخەوانی، جۆرێکە لە شینەشاهۆ رەنگەکەی ئەرخەوانییە.
جحف،اجحف		لەوەڕگای کەم گیا.
جحف	To sweep away, To carry along	رادان، راماڵین، وەکوو ئاو کە قوڕ رادەماڵێت.
جحفل	Great-army	سوپای مەزن، لەشکرێکی مەزن.
جحفة، لعبة الهوكي	HocKey	یاریی هۆکیی، یاری تۆپو گۆچان.
جحمرش	Brood-rabbit	کەروێشکێك کە شیر بدات بە بەچکەکانی، کەروێشکێکی زاو.
جحل، يعسوب، سرمان	DragonFly	پوشکە بە قنگە،جۆرە مێروویەکی باڵدارە کلکی درێژە.
جحوظ، جحاظ العين	E xophthalmia	دەرپۆقینی چـاو، چـاو دەرپۆقـین،چـاو زەقکیی، نەخۆشـییەکە لـە کـەمی هۆرمۆنی سیرۆکسینەوە دەبێت کە لووی سایرۆید دەری دەدات.
جحيم	Hell	دۆزەخ.
جخدب	Saga Peda	کوللەی سەوز.
جد	Earnestness , Seriousness	راستیی دژی گاڵتە، کۆشش، هەوڵ.
جدار، حائط	Wall	دیوار، کۆسەر.
جدارة، أهلية	Efficiency Competence	شایانیی، لێهاتوویی، توانایی
جدار الثمرة	Pericarp	دیواری بەر یان میوە، توێکڵی بەر یان میوە.
جدار الجسم	Body wall	دیواری لەش.
جداري	Parietal	دیواریی.
جدار غشائي	Membranous-wall	دیواریی پەردەیی.

جدار حجري	Stony wall	ديواريى بەردين، وشكە بەرد
جدار،جدد	Contagious agalaxy	(كونتاجيەس ئەگالاكسى)، نەخۆشىيەكە تووشى ئاژەل دەبێت و شيريان وشك دەكات.
جدابة	Djeddaba	(جيدابا) جۆرە ماسييەكە پەرەكەكەى ترکاوییە
جداء	Earcut	ئاژەلى گوێ براو.
جداء	Agalactous	ئاژەلى بێ شير.
جدادة	Pterois	(پتيرۆيس)، جۆرە ماسييەكى دەريايى ناشيرينە رەنگەكەى سوورە.
جداية	Young-gazelle	بەچكە ئاسك، وەلەد.
جدب	Drought, Sterile	وشكانى، باران نەبارين.
جدب، قحط	Sterility	قاتيى،وشكانيى، قات.
جدباء،مجدب	Sterile Bare, Barren	زەويى، وشكانى، قاقڕ.
جدة، حديث	New ness, Newly	نوێيەتيى، تازەيى.
جدث	Grave,Tomb	گۆڕ، قەبر.
جد جد، صرار الليل	CricKet	١-سيسرك،زيك زيكە، جيڕ جيڕە ٢- جۆرە مێروويەكى سەوزە باڵەكەى راستە.
جدر، طرطوفة	Jerusalem artichoK	سێوى بن زەويى، سێڤك.
جدر، قدر	CooKing-Pot	مەنجەل، قازان.
جدر	Dam	بەربەست، بەربەستى ئاو، بەنداو.
جدرة، تضخم الغدة الدرقية، نوطة، سلعة	Goiter, Bronchocele	(گۆيتەر)ئاوسانى لووى سايرۆيد لەژێر ملدا.
جدرة	Pollen-grain	دەنكى تۆوى هەلاڵەى گوڵ.
جدري	VariOla , small Pox	ئاوڵە، خوريكە،خروێكە، خرويلكە، خرووكە، خريى، نەخۆشىيەكى درمە تاى لەگەڵدايە بلق لەسەر پێست پەيدا دەكلت و شوێن بەجێ‌دەهێڵێت.
جدري الماء،جدري المائي، جدري ابو خريان	WaterKPox Chicken pox	مێكوتە، نەخۆشىيەكى تيژو درمە، پەڵە، لەسەر پيست پەيدا دەكات و لە دواييدا پەڵەكان دەبن بە بلوق، لە دەست لێدانەوە بلاو دەبێتەوە،ئەم نەخۆشىيە لەگەڵ ئاوڵەدا جياوازە.
جدري البقر	Vaccinia Cow, Pox Glaucin	(ڤاكسينيا)،(گلاوسين)، ئاوڵەى مانگا، ئاوڵەى رەشەولاخ، نەخۆشىيەكە بلۆق لە دەمو گوان و پێستدا پەيدا دەكات.
جدري الدجاج، جدري الطيور،جديري، جدري كاذب، حماق	False-Pox, Bird-Pox Hives VariCella ChicKen-Pox Swine-Pox, Fowl-Pox	دانكە، خوريكەى مريشك، نەخۆشىيەكى درمە تووشى باڵندە دەبێت ، وەك مريشك، زيپكەو برين لەسەر پێستى پەيدا دەبێت و پەردەيەكى زەرديش لەناو دەميدا پەيدا دەبێت؛ ئاو لە دەمو گوێچكەى دێتە دەرەوە هەروەها لە منداڵيشدا بلاو دەبێتەوەو پێى دەوترێت (مێكوتە).
جدري الخيل	Horse-Pox Vaccina	ئاوڵەى ولاخ.
جدري الضان، نبخ قعاص		ئاوڵەى مەڕو مالاَت .
جدع	Cutting, Mutilation	بڕين، بڕينەوە، ئەندامى براوە.
جدعة	Stump	پاشماوەى ئەندامێكى بڕراوە.
جدع، شاب	Young-man	لاو، گەنج.
جدف، جذف	Rowing	سەوڵ لێدان،لێخوڕينى بەلەم.
جدف الطير	Fluttering	باڵەفڕێ.

جدل	Braiding	هۆنینەوە، بادان.
جدل، مجادلة، منازعة	Debate, Argument, Discussion, Dispute	شەڕەقسە، بێنەوبەرە، ناکۆکیی.
جدل، صقر	Falcon	هەڵۆ، باڵندەیەکی، گۆشت خۆرە.
جدل	Grain	دەنکە گەنم.
جدلة	Pestle-of- mortar	دەسکی دەسکەوان.
جدم		باڵندەیەکی دەنووك سوورە، لە چۆلەکە دەچێت.
جدول، قائمة	Table, List	لیستە، خشتە.
جدول، عمود، خانة	Column	خانە.
جدول رياضي	Mathematical Table	خشتەی بیرکاریی، لیستەی بیرکاریی.
جدول الضرب	Multiplication-Table	خشتەی لێکدان.
جدول اللوغاريتمات	Logarithm Table	خشتەی لۆگاریتمیی.
جدول، ساقية، (للماء)	BrooK,Streamlet	جۆگە، جۆی، گۆلاو،دێراو، جۆبار،بەست، جۆك.
جدول الأزمنة الجيولوجية	Geologic-time Scale Timetable, Schedul	لیستەی سەردەمە جیۆلۆجییەکان، دێراوی سەردەمە جیۆلۆجییەکان.
جدول الأحلال	Electrochemical series, replacement table	خشتەی جێ گرتن، دێراوی جێی یەکتر گرتن.
جدول دوري	Periodic-table	دێراویی سووریی، دێراوی نۆرەیی، خشتەی خولی، دێراوێکە توخمەکانی تیا ڕێك خراوە بە ناوو نیشانەو ژمارەی ئەتۆمی و کێشی ئەتۆمییەوە بۆ ئاسان کردنی خوێندنیان.
جدول الكتروني	Electronic Table	دێراویی ئەلەکترۆنی، خشتەی ئەلەکترۆنی.
جدول كبير	Great brooK	جۆگەی گەورە، شەقەجۆگە.
جدوي	Use	سود، کەڵك.
جدوة	FlocK, Herd drove	پۆل، گەلە، جەڵەب.
جدوار، زدوار، كركم،سطوال، اصابع صفر، ماميران،هرد، عقيد	Zedoary, Setwall, Curcuma Turmeric	زەردەچەوە، ڕووەکێکە قەدی ژێر زەوی هەیەو سەلکدارەو گوڵەکەی زەردە، مادەیەکی نیشاستەیی لە سەلکەکانی دەردەهێنرێت، هەروەها مادەیەکی زەرد لە گوڵەکەی و قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ ڕەنگ کردن بەکار دێت.
جدي	Kid	کارژۆلە،کار، گیسك، بزنە، کارژۆلەی نێر.
جديد	New, recent	نوێ، تازە.
جديدان	Nightandday	شەو و ڕۆژ.
جديري		(راجع جدری الدجاج).
جديلة، ضفيرة	Braid, Tress	ئەگریجە، ئاگریجە، پرچ، زوڵف، کەزیی، کەزیی و بسك.
جدير	Worthy	شایان، شیاو.
جديرة	Sheepfold	گەوڕ، شوێنی ئاژەڵ، کۆتان.
جدي، نجم القطب	Polaris	(پۆلاریس)، ئەرمێ، کار، کارژۆلە، دەغدەغان، ئەستێرەی پۆڵی، ئەستێرەیەکی گەڕۆکە زۆر نزیکە لە پۆلی باکووری ئاسمانەوە.
جدي، برج الجدي	Capricorn	بورجی کارژۆلە، کەلووی ئارژۆلە.
جذاة	TrunK	قەدی درەخت.

جذامة النبات	Stubble, gleanings	بەرێز، بنکەدار، کۆتکەدار، پاشماوەی دەغڵو دان سوی سوێنە
جذام، داء الاسد	Leprosy	گولیی، پیسکیی، پەلووشین، دووزامیی. ئاڵە. نەخۆشییەکی درمە میکرۆبەکەی دەچێتە پەردەی لووتەوە،جاری واش هەیە لە گەستنی مێشو مەگەزەوە دادەکەوێت، دوو جۆری هەیە، جۆرێکیان پەڵەی بی هەست لەسەر دەمو چاو و لووتو گوێچکە پەیدا دەکات، لە دواییدا دەبن بە برینێکی پیسو ئەو ئەندامە دادەڕزێنێت، جۆرەکەی تری تووشی کۆئەندامی دەماریی دەبێتو دەبێتە هۆی سڕبوونو ئیفلیجیو نەمانی توانای رۆیشتنو داڕژاندنی ئێسقانیی.
جذام الأظافر	Onycholepra	گولیی نینۆک.
جذاب	Attractive	جلاسك، راکێشەر، دڵفرێن، دڵ فرێن، کێشەر، سەرنج راکێشەر.
جذب، اجتذاب	Atraction,Pulling	کێشکردن، راکێشان.
جذب، جمار	Terminal-bud of date	جۆمار، نێرکی(گۆپکەی) دارخورما کە دەخورێت.
جذ	PlucK	برین، برینەوە، هەڵپاچین.
جذر	Root, Radix	بنج، ریشە، رەگ،رەھ، بینج.
جذر بطني	Ventral-Root	ریشە یان رەگیی سکیی.
جذري	Radical	ریشەیی،رەگیی،بنچینەیی،بنەڕەتیی.
جذر اولي، جذر ابتدائي	Primary root	رەگی سەرەتایی،رەگی یەکەمیی.
جذر ثانوي	Secondary root	رەگی دووەمیی،رەگی دوهەمیی.
جذر عرضي	Adventitous-root	رەگی لابەلا، ئەو رەگەیە کە لە گەڵا یان لقی درەختەوە دێتە دەرەوە.
جذر فرعي، تفرع الجذر	Branch-root	لقی رەگ، رەگی لقیی.
جذر ثالثي	Third-root	رەگی سێیەمی، رەگی سێهەمی.
جذر ليفي	Fibrous-root	رەگی ریشاڵی، رەگی گوڵەنکەیی.
جذر امامي	Anterior-root	پێشەرەگ،رەگی پێشەوە.
جذر خلفي	Posterior-root	دوارەگ، رەگی پاشەوە.
جذر السن	Root-of-tooth	رەگی ددان.
جذر وتدي	Taproot	رەگی مێخیی.
جذر تنفسي	Respirotory-root	رەگی هەناسەدان.
جذر هوائي	Aerial-root	رەگی هەوایی.
جذر لحمي	Fleshy-root	رەگی گۆشتیی.
جذر الشنجار، حميرا القانت	AlKanet	(ئەلکانیت)، رەنگێکی سوورە لە رەگی رووەکی خەنەی دێو (حناء الغول) دەردەهێنرێت.
جذر السينجا	Senega-rodix	رەگی سنیگا،رەگی رووەکێکە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت، بۆ چارەکردنی نەخۆشیی سەگ.
جدر جانبي	Lateral-root	رەگی تەنیشتیی، رەگیی لایی، رەگیی کەناریی.
جذر السقمونيا، جذر المحمودة	Scammony-root Scammonii-radix	رەگی سکامۆنی جۆرێکە لە رووەکی لاولاو، زەمقێکی رێسینی رەوانکەر لە رەگەکەی دەردەهێنرێت.
جذر قرنفلي	Geum urbanum	رەگی مێخەکی، گیایەکە قەدەکەی توکنە گوڵەکەی زەردە لە ئەستێرە دەچێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

جذر تربيعي	Square-root	رەگی دووجاکردن، رەگی دووجایی.
جذر تكعيبي	Cube-root Cubic-root	رەگی سێجایی،رەگی سێجاکردن.
جذر وساق	Root and stem	برك، وەکوو برکیی شووتیو ترۆزیی.
جذر حامضي	Acid radical	رەگی ئەسیدیی،رەگی ترشیی.
جذر الصابون، الصابونية عرق الحلاوة	Soap wort	کەپلە، حوورژە، رووەکێکە روگو گەڵاکەی ئاوکێکی تیادایە لە جیاتی سابون بەکاردێت.
جذرية القدم، جذر قدميات	Rhizopoda	(ریزۆپۆدا) گیاندارە قاچ رەگییەکان، پۆلە گیاندارێکی سەرەتایی ئاوییە.
جذر حقيقي	Real-Root	رەگی راستەقینە، رەگی بنچینەیی.
جذر تخيلي	Imaginative-Root	رەگی خەیاڵیی.
جذر اصم	Surd-root, Irrational-root	رەگی کەڕ، رەگە کوێرە.
جذر درني	Tuberous-Root	رەگی سەلکدار، رەگی سەلکیی.
جذر فطري	Mycorrhiza	رەگی کەڕوویی.
جذر دعامي	Brace-Root, Pylla-Root	رەگی کۆڵەکەیی.
جذر رئيسي	Principal-Root	شارییشە، شارەگ.
جذع	TrunK,stipe,stem	بەژن، قەد.
جذع، جذعة	Young-bull,Teg	نوێنگین، گوێرەکەی دوو ساڵە وشتری چوار ساڵە،بەرخ.
جذف،جدف	Rowing	سەوڵ لێدان.
جذل الشجرة	Stump ,Bole	بنکەدار، کۆتکەدار، موورەدار، کۆلکەدار، پاشماوەی قەدی درەخت دوای برینەوە.
جذل، مسرور	Happy,glad	دڵشاد، دڵخۆش.
جذل، سرور	Rejoice, Happiness gladness	دڵشادی، دڵخۆشی.
جذم،قطع	Cutting	برینەوە، برین.
جذم	Section	برگە.
جذمور، ريزوم	Rhizome	(رایزۆم)، قەدی رووەك كە لەناو زەویدا بێت، قەدی زەوی، قەدی ناو زەوی کە لە رەگەدەچێت.
جذمور الشجرة		(راجع جذر الشجرة).
جذوة،جذوة نار، جمرة	Live-coal Firebrand, Brand,Ember	سکل، پەل، پشکۆ ئەسکل، چلۆسکە، کەڵە، چەلاسك، پۆلو، پەرمنگ، پەنگر.
جذور صينية، نبات العشبة، عشبة الصين، سميلاقس	China-root, Smilax-china	(جۆیچینیی) گیاچینی، گیایەکە لە کۆمەڵەی زەمەقو مادەیەکی سرکەری تێدایە رەگەکەی دەکرێت بە دەرمانی رەوانکەر.
جذير	Radicle rootlet	ریشە، رەگۆکە، رەگۆلکە.
جر،سحب	Pulling, Pull	راکێشان.
جرادة، جندب، قبوط، نطاط	Acridian, Grasshopper locust	کوللە، کلۆ، کولیی، مسکە، مێروویەکە، باڵەکەی راستەو زیان بە کشتوکاڵ دەگەیەنێت.
جراح	Surgeon	نەشتەرگەر ، بریتران، نەرگەر،نزدار، برینگەر، برینکار، جەراح.
جراح كهربائية		نەشتەرگەریی بە کارەبا، نەشتەرکەری کارەبایی.
جراحة	Surgery	نەشتەرگەری، برینگەریی.

جراحة صغرى	Minor-Surgery	نەشتەرگەریی بچووك، نژداریی سووه [illegible]
جراحة كبرى	Major-Surgery	نەشتەرگەریی گەورە، نژداریی قورس.
جرارة، ساحبة	Tractor	(تراكتۆر)، مەكینەیەكە بە بەنزین یان نەوتی رەش [illegible] ئامرازی تر رادەكێشێت، وەك دەزگای درەو.
جرارة، عقرب صفراء	Scorpion-bellsar Yellow-Scorpion	دوو پشكی كلك خشێن، دووپشكی زەرد.
جراموفون، حاكي، غراموفون	Gramophone	(گرامۆفۆن)، سنووقی گۆرانیی.
جراب، حويصلة	Follicle	توورەكە، چیكڵدانە، سیكڵاۆچكە.
جراب	Wallet,Case,leathern-sacK, purse	توورەكەی چەرمین، هەمانە، جەوەنگە، كەوڵ، جەوەنە، تێشووبەرە، كوننە، كوندە، هیزە، چاخ، خیسگە، كەڵپووس،
جرافة، منساح	Bulldozer,shovel	شۆفڵ،،(بیلدۆزەر)، مەكینەی رامالینی زەوی.
جراخة سكين	Whetting-machine Grindstone	چەرخی چەقۆ تیژكردن.
جرابيات، كيسيات	Marsupials	تورەكەدارەكان، گیاندارە شیردەرە توورەكەدارەكان، وەكوو كەنگەر.
جرادةكبيرة، ملك الجراد.	King locust	شێرە كوللە.
جرادة البحر، كركدن، سرطان البحر، قريدس، جمبري، روبيان	Shrimp, prawn Lobster	رووبیان، كوللەی دەریا.
جراد صحراوي	Desert locust	كوللەی بیابانیی.
جراد البحر الشائك	Spiny-Lobster	كوللەی دڕكاویی دەریایی.
جراب السيف، غمد	Sheeth	كالان، كاڤلان.
جراب الشعرة	Hair-Follicle	كالانی تووك،توورەكەی تووك كە لە پێستدایە.
جرانيت	Granite	(گرانیت) جۆرە بەردێكی ئاگرینی گرنج گرنجە، رەنگی سوورە یان خۆڵەمێشییە، لە ماددەی میكاو فلسبارو كوارتز پێكهاتووە.
جراج، كراج	Garage	گەراج،گەراجی ئوتومبیل.
جراب المسك	MusK-sacK	هەمانەی مسك، توورەكەی مسك،كە لەژێر پێستی سكی جۆرە ئاسكێكدا هەیەو مادەی مسكی بۆنخۆشی تیادا كۆ دەبێتەوە.
جرانتية، طريخ	Trigla	(تریگلا) جۆرە ماسییەكی دەریاییە.
جرام، غرام	Gram	(گرام)یەكەی پێوانی بارستەو كێش بریتیە لە یەك بەش لە هەزار بەشی كیلۆیەك.
جرام	Dry dates	وشكە خورما.
جرامة		جۆرێكە لە گیای لەوەڕ.
جرأة	Boldness	وێران، زات كردن،ئازایی، زەنەق.
جراد الماء	Flying fish	ماسی فڕندە، كوللەی ئاوی، جۆرە ماسییەكی دەریاییە.
جرار	Drawer	مجەر،دۆلاب، چاوی دۆلابو مێز.
جرابية	Follicle	(فولیكل) بەرێكی وشك كە یەك دەنك یان چەند دەنكێكی تیا بێت.
جراد العسل، غلاديشيا	Gleditshia, Honey-Locust	(گلادیشیا)، كوللەی هەنگوین، سێ دركە، درەختێكی ئەمریكیی دڕكاوییە، بەرەكەی دەكرێت بە ئالیك.
جرايتوبيتالم	Honey locust	(جرایتوبیتالم)، رووەكێكی شیراودارە.

جرافيت، كملول	Graphite, PLumbago	(گرافیت)،(پلەمباگۆ) شێوەیەکە لە شێوەکانی خەڵووز(کاربۆن) پاکە، دیمەنێکی چەوری هەیە، بۆ دروستکردنی پێنووسی (قەڵەمی) رەش بەکار دەهێنرێت.
جرامز، قوائم	Members of animals	پەل ولاغو ئاژەڵ.
جراب الراعي، كيس الراعي	Shepherd's-Purse	توورەکەی شوان،گیایەکی کێویلەیە،قەدەکەی بن گەلایە،گوڵەکەی لە شێوەی هێشوویەکی سپی مەیلەو زەردە بۆ سیزکردن و بەهێزکردن بەکاردێت.
جراء الرمل، قنبر الماء، ركاض الماء	Turn Stone	(تێرنستۆن)کلاو کورەی ئاوی.
جراء ركاض	Runner	کلاو کورە، باڵندەیەکی بچووکە.
جراوة، حشيشة السودان	Sudan-grass	گیای سودانی.
جرب الحلاقين، قوبة الذقن	Sycosis, barbers-itch	گەڕی سەرتاش، گەڕی چەناگە.
جرب الرأس		خەرکانە، خڕکانە، نەخۆشی‌یەکە لە پێستی سەردا.
جرب طفيلي، عل جرب معتم	Acariasis scabies	گەڕیی خارشت گڕگە، نەخۆشی‌یەکی درمی پیسە، بە هۆی گەنەیەکی سپیی مەیلەو زەردەوە دەبێت، کە دەچێتە ژێر پێستەوەو دەبێتە هۆی خروویەکی زۆرو پەیدا بوونی زیپکەو بلق و توێکڵی ئەستوور.
جرب الخبازين		گەڕی نانەواکان.
جرب (في الحيوان)	Mange	گەڕی گیانەوەر، گڕکە
جرب الغنم	Scab	گەڕی مەڕ، نەخۆشی‌یەکی پێستی‌یە بە هۆی گەنەیەکی مشەخۆرەوە بڵاو دەبێتەوە.
جربارة،جربرا،جربيرة	Gerbera Transval-disy	(جێربیرا) رووەکێکە گوڵێکی زستانەی ئەستێرەیی جوانی هەیە.
جربوع، يربوع اودع شفاري	Jaculus, Jerba, Jerboa	کۆرەمەڵکەنە، خلت، دووپاپیلە،دووپاپلیکە،گیاندارێکی قرتێنەری بچووکە لە مشك دەچێت، دەستی کورتەو قاچی درێژە، لە کون و کەلەبەری ناو بیابانەکاندا دەژی، دەتوانێ بۆ ماوەی دوو سێ مەتر باز بدات، پشتی سووری کاڵ و سکی سپی‌یە، گوێ زل و چاوەدەر بۆقیوە.
جربياء		بای باکووری خۆرئاوایی،کزەبا.
جربندية، حقيبة الظهر	Ruck-sacK	خورج، هەگبە.
جرباء، ارض قاحلة	Barren ground	زەویی و شکانیی قاقڕ.
جربع، هيفل	Golden-bells	زەنگۆڵە زێڕینەکان دەوەنێکە گوڵەکەی ئاڵتونی‌یە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت.
جربة، جريب	Small-farm	کێڵگە،زەوی‌یەك کە بۆ چاندن باش بێت.
جربية، زهرة الجرب	Scabiosa, Scabiousa	(سکابیوزا)، گوڵە گەڕیی، رووەکێکی دەشتەکی‌یە گوڵی جوان دەگرێت گوایا بۆ چارەکردنی گەڕی باشە.
جربيات	Sarcoptidae	(سارکۆپتیدا)، جۆرێکە لە گەنە لەژێر پێستی مرۆڤ و ئاژەڵ و باڵندەدا گەرا دادەنێت دەبێتە هۆی گەڕیی.
جربيدي، كحلاء	Sparus, sparid	(سپارید)ماسی‌یەکی سەر زل رەنگ زیوی مەیلەو رەشە.
جربيل، دمسي	Gerbil	(جیربیل)، جۆرە مشکێکە پشتی بۆرەو ژێر سکی سپی‌یە.
جربان، أجرب، جرب	Mangy,Scabby,Itchy	گەڕ، گڕوێ.
جرة كبيرة		کوپەی گەورە، خوم.

جرة صغيرة	Small jar	کەدوون، دۆلکەی بچووك.
جرة، اناء فخاري	Eearthen vessel Jar	جەڕە، جەرە، خومالیك، سەویل ، تونگە.
جرثومة، اصل	Origin	نەژاد، بنەڕەت.
جرثومة، بزرة، بوغ	Spore,germ,Microbe	(جێرم)، مایکرۆب،(سپۆر)، زیندەوەرێکی بچووکە بەچاو نابینرێت، بەڵکە بە مایکرۆسکۆپ.
جرثومي	Germinal	میکرۆبیی.
جرثومة حيوانية	Zoosperm	(زوپلاست)،(زوسپێرم)، (زووسپۆر)، سپێرمی گیانداری.
جرثومة متحركة، بوغ متحرك	Zoospore	سپۆری جوولاوە.
جرثومة الأقتران	Zygospore	سپۆری جووت گرتن.
جرثومة كبيرة		سپۆری گەورە.
جرثومة صغيرة	Micro-Spore	سپۆری بچووك.
جرثوميات	Sporozoa	گیاندارە سپۆرییەکان، بەشێکە لە گیاندارە سەرەتاییەکان ئەندامی جوولانەوەو خواردنیان نییە بە هۆی سپۆرەوە زاوزێ دەکەن لە خانەکانی خوێندا دەژین،
جرجر، نورج	Threshing-Machine	جەنجەڕ، مەکینەی گێرە، مەکینەی گێرەکردنی گەنمو جۆ.
جرجوم، عصفر، قرطم	Safflower	زەرتك، کاژیلە، کابیشە، گیایەکە گوڵەکەی زەردە رەنگێکی زەردی لێ دەردەهێنرێت بۆ رەنگ کردنی خواردەمەنیو ئاوریشم بەکاردێت.
جرجر، ترمس زراعي	Lupine	گیایەکی کشتوکاڵییە گوڵەکەی شینی مەیلەو پەمبەییە دەنکەکەی تاڵە دەدرێت بە ئاژەڵو رۆنێکی پزیشکی لێ دەردەهێنرێت.
جرجسة	Perla, Gnat	مێشوولەی زۆر ورد، پێشوولە، وڕە، ئاخێرك.
جرجار، رشاد الماء	Water cress, Cress	تەڕەتیزەی ئاویی، رووەکێکی بۆن خۆشە گوڵێکی زەرد دەگرێت.
جرجب بطن	Abdomen	سك، زگ.
جرجير،جرجير الماء، ركة، كثاة،ايهان، ايهقان	RocKet,Winter-Cress-Yellow-rocKet, Wallrocket	کووزەڵە، گیایەکە گوڵێکی سپی یان زەردی بچووك دەگرێت گەڵایەکی ئاوێتەی سەوزی تێر دەگرێت، نزیك کارێزو زەڵکاوەکان دەڕوێت تامەکەی توونە، دەکرێت بە زەڵاتە بۆ وریاکردنەوەو میزکردن باشە.
جرح	Wound Vulnus	زام، برین، زەخم.
جرح بسيط، جرح قطعي	Incised, Wound	برینی ساکار، برینی ئاسان.
جرح مختلط	Complicated Wound	برینی تێکەڵاو، برینی ئاڵۆز، برینی ئاودز.
جرح متمزق، جرح ممزق	Rhachus	برینی دڕاو.
جرح رضي	Contused-Wound	برینی کوتراویی.
جرح باضع، جرح بالغ	Flesh - Wound	برینی پێستو گۆشت.
جرح ناري، جرح بمقذوف ناري	Gun shot-wound	برینی گوللە.
جرح ظهر الدابة	Ulcer	پشتەڕێژ، جدەو، جەدەو، ناوکەڕێژ، برینی پشتی وڵاخ.
جرد، تقشير	Peeling	پاك کردن، توێکل لێ کردنەوە.
جرداء	Sterile	رووتەن، زەویی وشكو رووتەن.
جردبان، خباز	BaKer	نانەوا، نان کەر.
جرد جرد	Plantless spavin-curb	شوێنی وشکانیی،شوێنی بێ رووەك (سپاڤین)، ئاوسانی ئێسقانی قولە پێی وڵاخ.

جرد، جردة، سردة	Inventory	دانانی لیستەی ژمارەو نرخی شتومەك.
جرداغ	Shed,Booth, Trellis	کەپر، داربەست، شابات.
جردل، سطل، دلو	BucKet	سەتل، دۆلکە.
جردق، رغیف	Loaf	کولێرە، ئەستوورك، سەوك.
جرذ، جرذون، جردون، فار کبیر عضل	Rat, Ratton	جرج، رسق، رزق، مشکی گەورە گیاندارێکی قرتێنەرە.
جرذ بري، جرذ الحقول، فار الخیط	Field rat	جرجی دەشتەکیی.
جرذ المسك، زبابة	Shrew ,MusK rat	مشکی مسك، جرجی مسك، شیرنالـی، جۆرە گیاندارێکی مێش و مەگـەز خـۆرە، لـە مشـك دەچێـت لوویـەکی هەیـە مـادەی مسـکی بۆنخۆشـی لـێ دەردەهێنرێت.
جرذ الرمل	Sand rat	مشکی لمانی
جرد الرمل،جرذ سنجابي، قرقدن، قرقضون	loir Dormouse	سمۆرە، گیاندارێکی شیردەری قرتێنـەرە پێستەکەی بە نرخـە، رەنگەکـەی قاوەیی مەیلەو سوورە بە بەری بەڕوو و گوێزو فندق دەژی.
جرذ الماء، جرذ النخیل، ابن عرس	Water rat Weasel	مشکی دارخورما، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەری درێژە پشتەکەی قاوەی مەیلەو سوورە ژێر سکی سپیە.
جر	PuLLing	راکێشان.
جرز، قلوب	Roasted-seeds Nuts	شەوچەرە، چەرەس.
جرزنة	Pruning of Vine	مێو برین، هەڵپاچینی دارمێو، کەزاختن.
جرس کبیر	Bell	جینگە، تەواش، زبل، چان، رەنگ، زەنگەو قوڕ.
جرس کهربائي	Electric bell	زەنگی کارەبا، زەنگۆڵەی کارەبا.
جرس صغیر، جلجل	Rattle, sleigh-bell	زەنگۆڵە، زەنگڵ، خڕخڕۆك، خرخرونەك.
جرس الید	Hand bell	زەنگی دەست.
جرس الخطر، جرس التحذیر	Gong ,Alarm-bell	زەنگی مەترسیی یان ئاگاداریی.
جرسة فضیحة	Scandal	ئەتك، پەنگ.
جرسم، جرسام	Poison	ژەهر.
جرش	Grinding, Crushing	پەڵخودکردن، کڕەکردن، کڕە، وردکردن، هاڕینی درشت.
جرع	Toswallow	قووت دان.
جرعة، نشعة	Draught Gulp	قوم، مژ، فڕ، فەرمك، فەرك.
جرعة دوائیة	Dose,Draught	ژەم، بڕی ئەو تیشکە ئایۆنارییە کە لەشی گیاندار هەڵـی دەمژێت کاتێك کە دەدرێتە بەر مادەی تیشك دەر.
جرف	Scrape To Sweep away	رادان، رامالین، رامالکردن.
جرف	Steep-banK Cliff	خەلەند، زەوییەکی لێژی رووتی بەردەلانی بەرز لە کوێی ئاو.
جرف الأمطار	Rain wash	کەندەلانی باران، ئەو زەوییەی کە بە هۆی بارانەوە دەبێت بە کەندەلان.
جرل	Stony-ground	زەوی رەقەن، زەوی بەردەلانی.
جرمل، فرنکنیة	Sea-heath ,FranKenla	(فرانکینیا)، جۆرە رووەکێکی گیاییە، لە ناوچە دەریاییەکاندا دەڕوێت.
جرموز	Wolf-cub	بەچکە گورگ، تێشکێ گورگی.

جرموز		حەوزی بچووك، ئەستێرکی بچووك.
جرم	Sin, Crime	گوناه، تاوان.
جرمون، تون ابيض	Ger mon, White tunny fish	(جێرمۆن) ماسی‌یەکی دەریایی مەیلەو شینە گۆشتەکەی دەخورێت.
جرم سماوي	Star Celestial-body Heaveny- body	ئەستێرە، تەنی ئاسمانیی.
جرم، جسم	BulK, Body	تەن، لەش
جرمانيوم	Germanium	(جێرمانیۆم)، توخمێکی کیمیاگەرییە، کێشی ئەتۆمی‌یەکەی(٦ر٧٦) وە ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٣٢) وە کانزایەکی خۆڵەمێشی‌یە ناوەکەی لە وشەی (جرمانیۆم) واتا (ئەڵمانیا) وەرگیراوە، نیشانەکەی (Ge) لە دروست کردنی ئامێری ئەلیکترۆنیدا بەکار دەهێنرێت.
جرمانيت	Germanite	(جێرمانیت)، مەعدەنێکە بە پلەی یەکەم کانزای جێرمانیۆمی تیادایە ئینجا مس‌و ئاسن‌و توتیاو قورقوشم‌و زەرنیق‌و گۆگرد.
جرموق	Galoshes, Gaiters, over shoe	کالۆش، کالە.
جرمشق، قيقب، جميزي (جميزي)	Sycamore-Maple	چناری خۆرئاوایی.
جرنوك، اكابي	Okapi	(ئوکاپی)، جۆرە گیاندارێکە لە کۆمەڵەی وشتر بەڵەك (زورافە)، ملی کورتە، سەری گەورەیە لمۆزی هەیە، گوێچکەکەی گەورەیە رەنگەکەی بۆری مەیلەو سوورە،پێستەکەی بە نرخە لە خۆرهەڵاتی ئەفریقادا دەژی ژمارەکەی کەمە بەرەو نەمان دەچێت.
جرنك، جيرينوك	GerenuK	(جێرینوك)، جۆرە ئاسکێکی مل درێژە.
جرن	Trough, BucKet, Basin	دەنگ، دۆڵ، دیبەگ، جورنە، جۆنی، حەوزێکی خڕ،بەردینکە، چاڵێکی تیا دەکرێت بۆ ئاو.
جرنة،نبتة الجنون	Loco weed	رووەکی شێتیی، رووەکی هاریی،رووەکێکی ژەهرینە ئەگەر چواریی بیخوات تووشی نەخۆشیی(شێتیی چوارپێ) دەبێت.
جرنيط، رياح السنغال، قط الزباد	Civet-cat	پشیلەی سیڤیت، گیاندارێکی گۆشت خۆرە لە پشیلە دەچێت رەنگەکەی خۆڵەمێشییە پەڵە پەڵەیە لە خوارووی ئەورووپاو ئەفریقیا دەژی، بۆنێکی خۆش لە توورەکەیەك لەناو گەڵیدا دەردەهێنرێت.
جرناء،نرجس عطر	Campernelle-Jonquil	نێرگزی عەتر.
جرهاس، جرهام، اسد	Lion	شێر.
جرو	Puppy,Whelp,Cup	تووتك،تووتەڵە، توولە، تووتکە، کووتکە، تێشك.
جرو الكلب	Whelp, Puppy	تووتکە سەگ، بەچکە سەگ.
جرو الدب، ديسم	Bear cub	بەچکە ورچ.تێشکێ هرچی.
جرو الذئب، دغفل	Wolf cub	تێشکێ‌گورگی، بەچکە گورگ.
جرو الأسد، شبل	Lion cub	بەچکە شێر، تێشکێ شێری.
جرو الثعلب، تتفل	Fox cub	بەچکە رێویی، تێشکێ رێڤی.
جروق	Gray wacKe	جۆرە بەردێکی ئاگرینە.
جرول	Stratum- Stony Gratum,	زەویی بەردەڵانی.
جرومة، صقراب	Truepmt-Tree	دار زورنا، درەختێکە، تەختەکەی سپیی و سووکە کەلوپەلی لێ دروست دەکرێت.

جريش، مجروش	Crushed, Coarsely ground Bruised	کەپەك، کلۆ، وردکە، کوتراو، لەتکە، نیم کوت، نیم هاڕ، هاڕاوەی درشت.
جريت	Grit	بەردێکی لمی‌یە کوارتزی تیادایە.
جريرة	Crime	گوناه ، تاوان.
جريال، نبيذ احمر	Red wine	شەڕابی سوور.
جريان	Flowing, course	ڕەوت، ڕۆیشتن، ڕەوانیی، ڕەو.
جريدة	Newspaper,Journal	ڕۆژنامە.
جريد النخل	Palm leaf -stocK	لاسکی گەڵای دارخورما، توێکڵی دارخورما.
جنري، جريث، حنكليس، نون، سلور الفرات، أنقليس، انكليس، قريث، مارماهي، مرمريج، شكك	Hagfish, Catfish, SilurEel, sheat-fish Silure	مارماسیی، نقە، جلیگا، جۆرە ماسی‌یەکی ڕووباری لاکێشەییە، ددانی هەیە، ڕەنگەکەی مەیلەو سوورە، تەنها ئێسقانی سەرو بڕبڕەی هەیە.
جريجال	Gregale	جۆرە بایەکی ساردە.
جريمة	Crime	تاوان، تاوانکاریی، تاوانباریی.
جريب	Cultivated-ground	(گریب)، ٠٠٠ر١٠^{٢}، پێوانەیەکە بۆ زەوی، زەوی‌یە ڕووبەرەکەی دە هەزار کیلۆ مەتر چوارگۆشە بێت.
جري	Running Flowing	ڕاکردن.
جري مع قفز		هەڵ تیزان.
جريء	Bold	ئازا، دلێر، چاوقایم جەسوور.
جريح	Wounded	زامدار، بریندار.
جريفون	Griffon	(گریفۆن)جۆرە سیسارکێکی گەورەیە.
جرين، بيدر	Threshing Floor,Area	خەرمان، جۆخین.
جريم	Dry dates	وشکە خورما.
جريسة، جريس، خبز العقاب، عسنب، ذنب الآيل، قفاز مريم	Campanula, Hare-bell, Bell- Flower	گەزیزە،، گوڵەزەنگ، ڕوەکێکی جوانە، گوڵێکی سپی یان شین یان بنەوشەیی دەگرێت، لەشێوەی زەنگوڵەدایە، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
جريئة، جرية	Crop,Gizzard	گەدەی باڵندە.
جريش الحمص	Crushed Chick peas	لەتکە نۆك، نخۆشە.
جريش الحنطة، دشيشة	Grit,Crushed, Wheat	بروێش، کاڵە بروێش، نیم کوت، نیم هار.
جز،جزار، جز الأغنام	Shearing Clipping	بڕینەوە، خوری بڕینەوە، مەڕ بڕینەوە قوو بڕینەوە.
جزاز، قصاص الصوف	Shearer	مووبڕ، خوری بڕ.
جزار، قصاب	Butcher	قەصاب، کوشتکار.
جزاف	Random,Hazard, Blindly	بەخۆڕایی، بێ هودە، هەڵەشەیی، کوێرانە.
جزء، قسم	Part, portion	بەش، پارچە، پرزۆل.
جزء، صغير جدا	Particle	گەرد، ووردیلە.
جزء مركزي	CentraL part	بەشی ناوەڕاستی ، بەشی چەقی.
جزء زهري	Floral part	بەشی گوڵی.

جزء من مائة	Percent-centesimal	بەشێك لە سەد بەش.
جزئيا	Partly	بەشیی.
جزئي	Fractional, Partial	بەشیی.
جزاب، دهامين	Erodion	دەرزیلۆكە،دەنووكی حاجی لەقلەق، دەرزیی پیرێژن، جۆرە گیایەكە.
جزاة، مرزح	V-sticK ,Vine-Prop	چەڵاك، كۆڵەكەی ژێر كەپری مێو.
جزال	Faggots	داری ئەستووری وشك.
جزالة	Abundance	فرەیی، زۆریی.
جزب، حصة	Part, share	بەش.
جزة الصوف	Clip, Fleece	خوری براوە.
جزدان،كيس النقود	Purse	جزدان، جانتای پارە، توورەكەی پارە، كیسەی پارە.
جزر، جزر، اصطفلين	Carrot	گێزەر، یاركۆكیی، رووەكێكە رەگەكەی مێخیی و ئەستوورە، زەرد یا پرتەقاڵی یان مۆرە، دەخورێت و دەكرێت بە ترشیات.
جزر رومي، جزر الفرنجي	Parsnip	گێزەری رۆمی یان گێزەری فەرەنگی.
جزر ابيض، سيسارون كبير	Common-Parsnip	گێزەریی سپی.
جزر بري	Wild-Carrot, Parsnip	گێزەرە كێویلە.
جزر الشيطان، اطريال، حشيشة البهق،حشيشة البرص، رجل الغراب، سرفل	Cerfolium	(چێرۆفیل)گێزەری شەیتان، گیابەڵەكیی، گیایەكی پزیشكیی‌یە گوڵی سپی دەگرێت، بەرەكەی وردو بۆن خۆشە، بۆ چارەكردنی نەخۆشی پێست بەكاردێت.
جزر الدم	Blood Islands	دوورگەكانی خوێن، ناوی ئەو كۆمەڵە خڕۆكە سوورانەیە كە لە رۆژانی یەكەمی پەیدابوونی منداڵ لە سكی دایكدا پەیدا دەبێت.
جزر البحر	Ebb reflux	نیشتنەوەی ئاو، گەڕانەوەی ئاو، كشانەوەی ئاو، نیشتاو، كرژبوونەوەی ئاوی دەریا.
جزر لانجرهانس	Langerhans Islands, Langerhams-Islets	(دورگەكانی لانجیرهانس)ئەو خانانەن كە لە لووی پەنكریاسدا هەن، فەرتانیان پەیوەندی بە نەخۆشی شەكرەوە هەیە.
جزر، نحر	Butchering	كوشتار، سەربڕین.
جزرة، حنفية برميل	Plug-CocK	بەلووعەی بەرمیل.
جزرين، كاروتين	Carotine Carotin	(كاروتین) مادەیەكی زەردی بە سوودە لە گێزەردا هەیە، ڤیتامین (A) تیادایە.
جزع	Spot on the cornea	پەڵەی سەرچاو، تانەی چاو.
جزع	Restessness Impatience	ترس، بێ ئارامی.
جزع، جزوع	Impatient, Restless	ترساو، بێ ئارام.
جزع، عقيق يماني	Onyx	یاقیقی یەمەنی، بەردی سلێمان، جۆرێكە لە سلیكا لە چینی هەمە رەنگە پێكهاتووە سپی رەش ، سور، هێڵەكانی راستیی ئەوەك چەماوە.
جزع عقيقي، خليقدوني	Sardonyx	جۆرێكە لە یاقیق هێڵی سورو پرتەقاڵیی یان قاوەیی و سپیی تەریبیی تیادایە.
جزف	Random	گۆترە، هەڵەشەیی،كەمتەرخەمیی.
جزل، هديل	Cooing	خوێندنی باڵندە وەكوو كۆتر.

جزل،سخد، شرتان، متلاصقتان	Bifidity	شەنگۆڵ، شمڵــی بەرمکــەت، قــەمت، نورســانی دوو ئــەندامی رووەك بــە یەکەوە، وەکوو لە بەری گوێزو مازوودا.
جزل/ جزيل	Abundant, Plentiful	زۆر، فرە.
جزلان، جزدان	Purse	جزدان.
جزلة، شرحة	Siice	قاش، کووز، توێژاڵ.
جزمة	Boot	چەکمە، مارنەگەز، پۆتین، جۆرە پێلاوێکە بۆ قوڕو باران.
جزماتي،اسكافي	ShoemaKer	پێڵاودروو، قۆندەرەچی.
جزماتي، مرقع الأحذية	Cobbler	پینەچی،، پینەدۆز.
جزم	Determination,Decision	بڕیار، بڕیاردان.
جزماز	Fruit of FamarisK	گەزمازك، بەری دارگەز.
جزون، نسيل ثيل	Lawn-grass	مێرگ، چیمەن، هەرێز، فریز.
جزيل، جزل	Abundant, plentiful	زۆر، فرە، گەلێك.
جزيرة	Island	گراوە، دوورگە، گەزیرە، گراف.
جزيرة مرجانية	Coral Island	دوورگەی شیلانی، دوورگەیەکی ئەلقەییەو ناوەکەی ئاوە.
جزيء	Molecule	(مۆلیکیول)، پارچۆلکە، گەرد بچووکترین بەشە لە مادەیەکدا کە بە شێوەیەکی سەربەخۆ هەبێتو سیفەتی ئەو مادەیەی تیادابێت وە لە چەند ئەتۆمێکی چون یەك جیاواز پێك هاتبێت.
جزيء غرامي	Mole	(مۆل)، گەردی گرامیی.
جزيئي	Molecular	(مۆلیکیولی)، پەیوەندی هەیە بە مولیکیولەوە.
جزية، خراج الأرض	Land tax	باجی زەویی.
جزيون	Jasione	(جاسیون)، گیایەکی دەشتەکییە گوڵی شین یان پەمبەیی دەگرێت.
جس	Palpation	دەست لێ دان.
جس النبض	To feel the pulse	پرتەگرتن، ئەبزگرتن.
حسام	Bulky Corpulent, Stout	قەڵەو، کەتە، گەورە.
جسامة	BulKiness, Geatnes, Corpulence	قەڵەویی، کەتەیی، گەورەیی.
جساة		یەکێکە کە حەز بە رووناکی ناکات.
جسأة، كنب	Callose, Callus	(کالۆس)، گرێی لەش، رەق بوونی ئەندامی لەش، شوێنی برینێك کە چاك بووبێتەوەو بووبێت بە گرێ.چینێکی سپی رەقە لەسەر پێست پەیدا دەبێت.
جساءة، صلابة	Rigidity, siffenss	رەقیی.
جساد، جسد، زعفران	Saffron	(زەعفەران)، زەرتك، رووەکێکی سەلکدارە گوڵەکەی زەردە بۆ مەبەستی پزیشکیو رەنگ کردن بەکاردێت.
جساس، جساسات، مسبار	Probe	دەزگایەکی هەواییە دەهاوێژرێتە بۆشایی دەورو پشتی زەوییەوە بۆ کۆکردنەوەی دەنگوباسی زانیاری.
جسارة، جراة	Courage	ئازایی، دلێریی،پڕکێشیی، وێران.
جسد، جسم	Body, Corpus	تەن، لەش، کلۆخ، جەستە
جسدي، جسمي	Corporal, carnal	تەنیی، لەشیی، جوستەیی.
جسر	Bridge Bank	پرد، پر.

جسر ملحي	Salt bridge	پردی خوێیی، مادەیەکە لە خانە (پیل) ئەلیکترو کیمیاییەکاندا بەکاردێت.
جسر البناء	Putlog	پردیی بەنایی.
جسر متحرك	Draw bridge	پردی جولاوە.
جسر عائم	Ponton bridge,Floating bridge	پردی سەر ئاو کەوتوو کە لە چەند بەلەمێك یان قایەغێك دروست کرابێت.
جسر معلق	Suspension bridge	پردی هەلواسراو.
جسم جسمان	Body, Cropus	تەن، لەش، جەستە.
جسم حبلي	Restiform-bodies	تەنی پەتی، لەو بەرزییانەی کە لە مەغزی لاکێشەییدا هەن و لەشێوەی پەت دان.
جسم كولجي، جهاز كولجي	Golgi body, Golgi apparatus	تەنی کولجی، کۆمەڵە پەردەیەکە لەشێوەی بۆریدا لە سایتۆپلازمی خانەی لەشی گیانداردا پەیوەندی هەیە بە کرداری دەردانەوە.
جسم ولف، جسم ولفي	Wolffian body	تەنی وڵف، گورچیلەی هەندێك گیاندار، گورچیلەی ناوەڕاست.
جسم اصفر	Yellow-body, Luteum-corpus	تەنە زەردە، تەنێکی زەردە لە هێلکەدانی مێیینەدا هەیە.
جسم شفاف	Transparent body	تەنی روون.
جسم ابيض	Aibicans corpus, White body	تەنی سپی.
جسم نصف شفاف	Semi- transparent	تەنی نیوەڕوون، تەنی نیمچە رووشن.
جسمي زوفا، حسل، اشنان داود	Common-hyssop	ئەسپۆنی داود، گیایەکی پزیشکی بۆن خۆشە گوڵەکەی شینە.
جسم عازل، عازل كهربائي	Dielectric, Nonconductor	تەنی بەربەست، تەنی نەگەیێنەر، تەنی نەکێش، تەنێکە لێشاوی کارەبا ناگەیێنێت یان بە شێوەیەکی زۆر کەم دەیگەیێنێت.
جسم موصل	Conductor	تەنی گەیەنەر، ئەو تەنەیە کە لێشاویی کارەبایی بە باشی پیادا دەڕوات.
جسم حسي	Sense body	تەنی هەست.
جسم تيدمان، اجسام تيدمان	Tiedmanns bodies	تەنەکانی تێدمان، بریتین لە نۆ گرێ لەسەر دیواری ناوەوەی بۆرییە بازنەییەکەی گیانداری ئەستێرەی دەریا فەرمانەکانیان پەیداکردنی خانەی ئەمیبیی هەڵ لووشەرە.
جسم زجاجي، سائل زجاجي، خلط زجاجي، رطوبة زجاجية	Vitreous humour Vitreous body	شلاوی شووشەیی، تەنی شووشەیی لەناو بۆشایی گلێنەی چاودا هەیە.
جسم دهني	Faty body	تەنی چەوری.
جسم هدبي	Ciliare corpus, Ciliary body	تەنی برژانگدار.
جسم مذيب	Solvent body	تەنی توێنەرەوە، توێنەرەوە.
جسم ثفني	Callosum	تەنی گرێدار،تەنێکە وەك پرد، هەردوو بەشەکەی مێشك لە ژێرەوە دەبەستێت بە یەکترییەوە.
جسم مركزي	Central body, Sentrosome	(سینترۆسۆم)، تەنی چەقی، تەنێکی دوو پارچەیە لەناو سایتۆپلازمی خانەی هەموو گیاندارو تەنها رووەکە نزمەکاندا پەیوەندی هەیە بە دابەش بوونی خانەوە.
جسم جاسيء، جسم صلب، جسم اعجر	Rigid body Callosum-Corpus	تەنە رەقە، ئەو تەنەی کە دوو نیوەکەی دەگەیەنێت بە یەکتری.
جسم ملون في الخلية	Chromatosome	کرۆماتۆسۆم، تەنێکی رەنگاو رەنگە لە خانەدا.
جسم جامد	Hard body, Solid body	تەنی مردوو، تەنی رەق.

جسم اهليليجي	Elliptic body	تەنی هێلکەیی تەنی شێوە هێلکەیی.
جسم طافي	Floating body	تەنی سەر ئاو کەوتوو.
جسم متجانس	Homogenous body	تەنی چوون یەك، تەنی هاوڕەگەز.
جسم حاجز	Barrier, partition	تەنی بەربەست.
جسم بلوري	Crystalline body	تەنی کریستاڵی، تەنی بلووری.
جسم هندسي	Geometrical body	تەنی ئەندازەیی.
جسم مخروطي	Conical body	تەنیی قووچەکیی.
جسم نخامي، غدة نخامية	Pituitary body	گلاندی پیتویتەری، گلاندی ژێر مێشك.
جسم ضخم	Bulky=Huge	زەبەللاح، لەشی زەبەللاح، کەتە، تەنێکی زۆر زل.
جسم اسود	BlacK-body	تەنی رەش، تەنێکی خەیاڵـی زۆر رەشە هـەموو ئـەو وزەی تیشـکی‌یەهەڵ دەمژێت کە دەکەوێتە سەری.
جسم سبحي، جسم مسبحي، ميتا كوندريا	Mitochondria	(میتۆکۆندریا)،تەنی تەزبیحیی، تەنێکە بە شێوەی چەند دەنکۆڵەیەك لـە شێوەی تەزبیحدا لەناو سایتۆپلازمی خانەی زیندوودا.
جسم بيدر	Bidder sorgan	تەنی (ئەندامی) بێدەر، بەشێکی پاشماوەیە لە کۆ ئەندامی زاوزێی مێـی بۆقـدا بـە شـێوەی گونێکـی پۆکـاوە لـە نـێردا بەشـێوەی هێلکـەدانێکی بووکاوەیە.
جسم مضاد[1]	Anti body, Anti-toxin	(ئەنتی توکسین)، (ئەنتی بۆدی)، لەشەدژ، تەنی دژوار، مادەیەکی کیمیاییە لەش دروستی دەکات لە خوێندا بۆ بەربەرەکانی کردنی کاری ئەو مادە زیان بەخشانەی کە دەچنە لەشەوە، وەکوو ژەهرو میکرۆب.
جسم قطبي	Polar body	تەنی پۆلیی، تەنی جەمسەریی، تـەنی پیتـەیی، لەناو خانـەی گـەرادا پـەیدا دەبێت.
جسم منبع	Antigen	(ئەنتی جین)، لە شەنەمێل، تەنی نەمێڵەر.
جسم عجاني	Perineom body Perineal body	ماوەی نێوانی کونی کۆم‌و کونی قوز لە ئافرەتدا کە بریتیە لـە پێسـت‌و ماسولکە.
جسم نشوي	Amyloid body	تەنی نیشاستەیی. کە لە شانەکانی لەشی زیندەوەردا پەیدا دەبێت.
جسم صنوبري	Pineal body	تەنی کاژیی، تەنی سنەوبەری، تەنێکی بچووکی خڕە لە ژێر تلیشی نێوانی هەردوو بەشەکەی مێشکدا.
جسم الفقرة	Centrum	تەنی بڕبڕە.
جسم بني (اجسام بنية)	Brown bodies	تەنە قاوەیی‌یەکان، کۆمەڵە خانەیەکی مردووی پڕ لە بەرماوەیە لە لەشی کرمی زەوییدا.
جسم مائي، خلط مائي،سائل مائي	Aqueous-humour	تەنی ئاویی، شلاوی ئاوی، دەکەوێتە نێوانی کۆرونیا(قرنیـە)و پەلـەزەی (قزحیە) چاوەوە.
جسم العضلة	Myosome	(مایۆسۆم)، تەنی ماسولکە.
جسم مقذوف	Projectile	تەنی هاوێژراو.
جسنة	Mora	(مۆرا)ماسیی‌یەکە رەنگەکەی بۆری مەیلەو خۆڵەمێشییە.
جسنيرة	Gesnera	(جێسنێرا)، گیایەکە قەدی ژێر زەوی هەیە،گوڵی هەمە جۆرە دەگرێت.
جسور	Bold	ئازاو جەسوورو دلێر.
جسو،جسوء، صلابة	Rigidity	رەقیی.

جسيمة بيتا	Beta particle, B-particle	تەنۆکەی بێتا، کە بە شێوەی ئەلەکترۆن لە ناوکی ئەتۆم دێتە دەرەوە لەکاتی شیبوونەوەی تیشکییدا.
جسيم، جسيمة	Particle	تەنۆکە، تەنی بچووك، بچووکترین هەند لە مادەکە دەست بکەوێت.
جسيمة صبغية جسيمة الفا	Chromomere A-particle, Alpha-particle	تەنۆکەی رەنگ،(کرۆمۆسۆم) تەنۆکەی ئەلفا، تەنۆکەیەکە لە بنەرەتدا لە ئەتۆمی مادەدا هەیە . بریتی‌یە لە دوو پرۆتۆن‌و دوو نیوترۆن بە شێوەیەکی سروشتی لە توخمە تیشکدەرەوەکانەوە دێتە دەرەوە وەکوو لە توخمی رادیۆمدا.
جسيمة	V-particle	تەنۆکەی ڤی، تەنۆکەیەکە لە ئەتۆمی توخمدا هەیە (١٠٠٠) ئەوەندەی ئەلکترۆن قورس ترە بارگەیەکی کارەبایی تایبەتی لەسەر نیە.
جسيمة، كرية	Corpuscle	خرۆکە، تەنۆکە، وەکوو خڕۆکەکانی ناو خوێن.
جسيمة دموية	Glumerulus	تەنۆکەی خوێنین.
جسيم	BulKy, great	قەڵەو، زل، کەتە، زەبەلاح، چوارشانە، تێکسمڕاو.
جسيمة مالبيجي	Malpighian body	تەنۆکەی ماڵپێجیی، تۆپەڵێکی بە یەکداچوو لە بۆری مووینی خوێن لەناو توورەکەی بۆمان دا لەناو گورچیلەدا.
جش	Grinding	هاڕین.
جش، كش	Androcium	(ئەندرۆسیۆم)، ئەندامی نێرینەی رووەك.
جشاة، جشاء	Burp, Belching Eructaion	قرقێنە، قرخێنە، قورقێنە، قولپك.
جشار	Cattle	ئاژەڵ، مەڕو ماڵات.
جشب	Outer sKin oF pomegranate	توێکڵی هەنار، بۆ دەباغ کردن باشە.
جشة الصوت، لجة الصوت	Hoarseness, paraphonia	دەنگ گڕی.
جشع	Greediness	تەماعکاریی، چاوچنۆکیی، چاوبرسێتیی.
جشنة،عزيزاء	Pipit,Pitpit,piper	(پیت پیت)، جۆرە چۆلەکەیەکە لە کلاّو کورە دەچێت.
جشيش، مجشوش، مجروش	Crushed, bruised	هاڕاو.
جص، جيرحي	QuicK-lime, plaster	قسل، ئۆکسیدی کالسیۆم، قسڵی زیندوو.
جص باريس، جبس باريس	Plaster of paris	قسڵی پاریس، گەچی پاریس بۆ ئێسك گرتنەوە.
جصاصة، فرن الجص	Plaster-Kiln	کوورەی گەچ، کورەی قسل.
جعار، ضبع	Hyena	کەمتیار، حەفتیار.
جعاف، سيل جعبة	Torrent	لافاو، لێشاو.
جعبي	Quiver	خورج،هەگبە، تۆریە.
جعبي	Red ant	مێرووڵەی سوور.
جعة، جعة، بيرة	Beer	بیرە، ئاوی جۆ.
جعجعة	Rumbling	دەنگی ئاش یان دەستار.
جعدة الشعر	Curl of hair	قژ گژیی، قژ لوولیی.
جعدي ، اجعد	Curly-haired	قژ لوول.
جعدة الثوب	WrinKle	چرچیی یان لوولیی جلو بەرگ.

جعدة	Leaf-Curl	گەڵا، لوولیی، نەخۆشییەکی رووەکییە بەهۆی کەڕووەوە دەبێت، لوولی گەڵا، چرچی گەڵا.
جعدة، مسك الجن	Pollum Mountain germander Cat thyme	سیرەمارانە، رووەکێکی بۆن خۆشی تەمەن کەرتە لە بەهاردا لە قەراغ ئاودا پەیدا دەبێت.
جعدبة،جعدبة شع	Spider-Web	هێلانەی جاڵجاڵۆکە، تەناڵ شەیتان.
جعر	Clawed animal	هەر گیاندارێك چرنووکی هەبێت.
جعران، جعل	Scarab-beetle	قالۆنچەی رەش، گوخلێنکە.
جعرة	Winter-barley	جۆ زستانە، جۆرێکە لە رووەکی. جۆ دەنکەکەی سپی و گەورەیە.
جعرور	Gerrhosaurus	(جیرۆسۆر)، جۆرەمارمێلکەیەکی بچووکی بۆرە هێڵی رەش یان سەوز یان زەردی تیایە.
جعشب، عفريت	Devil, Demon	دێو، ئەرژەنگ.
جعص	To trample To tread	فلیقاندنەوە.
جعضيض، تفاف المنافع	Sonchus ,Fen-thistle,	(سۆنچەس)، دەوەنێکە لە نزیك ئاو و شوێنی شێداردا دەروێت.
جعضيد، جلوين		کاهۆی کەروێشك، چاوبازە، کەرتەشیی شیراودار.
جعف، اتجاء	To root up	بڕینەوەی درەخت و دەرکێشانی رەگەکەی.
جعفري	Marigold	جافەری، شەست پەڕ، گوڵە قەدیفەی ئەفریقی، جۆرە گوڵێکە.
جعفر، نهير	Rivulet, BrooK	چەم، رووباری بچووك.
جعفري قطمر، قطيفة، اذريون	Marigold ,Amaranth	شەست پەڕی تۆبزیی، گوڵە قەیفە.
جعفيل، جعفيرة، حامول، هالوك، اسد العدس	Orobanche, Broom-rape	گورگە، گیاکەڵە، رووەکێکی مشەخۆرە مادەی کلۆرۆفیلی تیا نیە بەڵام گوڵ دەگرێت و خۆی بە رەگی رووەکەکانی ترەوە دەنووسێنێت و ئاوەکەیان دەمژێت.
جعل، جعلان، جعل مقدس، جعران	Chafer	گوخلێنکە، قالۆنچەی پشقل، خل کەرەوە، هەر لە.
ابو جعران جعل الديك	Scarab-beetle CocK Chafer	کەڵە قالۆنچە، جۆرە قالۆنچەیەکە زیان بە گەڵای درەخت دەبەخشێت.
جعل، جعالة، راتب	Salary	کرێ، مانگانە.
جعول	Young-ostrich	بەچکەی وشتر مر.
جعيدي، وبش، وحشي	Bully Bufflan	کێویی، دڕندە.
جعيدي، مهرج	Buffoon	گاڵتەچی.
جغرافية، جغرافيا	Geography	جیو جیۆگراڤ، جوگرافیە، زانیاریی زەوی، وێنەگرتنی زەوی، زەوی ناسین، زەوی شووناسیی.
جغرافية النباتات	Phyto-geography	جیوگرافیی رووەکەکان، جوگرافیای دابەش بوونی رووەك بەسەر زەوییدا.
جغرافية الحيوانات	Zoo- geography	دوگرافیی گیاندارەکان، جوگرافیای بڵاوبوونەوەی گیاندار لەسەر زەوی.
جغرافية طبيعية	Physical- geography Geophysics	(فیزیکال) جیوگرافیی)، (جیوفیزیکس)، جیوگرافیی فیزیای، جوگرافیای سورشتیی، زانیاریی باری خڕۆکی زەویی، لە هەواو زەوی و دەریا.
جغرافية اقتصادية	Economic- geography	جوگرافیای ئابووری، زانیاریی بەرهەم و بەروبوومی خڕۆکی زەوی.
جغرافية بشرية	Human- geography	جوغرافیای دانیشتوانی سەر زەوی.

جغرافي، عالم جغرافي	Geographer	زانای جوگرافیا.
جغرافي	Geographical	جوگرافیایی، ئەوەی پەیوەندیی هەبێت بە جوگرافیاوە.
جغور، جغوار، جاكوار	Jaguar	(جاگوار)، جۆرە پڵنگێکی درندەیە لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکادا دەژی.
جفاف	Xerosis,Drought	وشك بوونەوە، وشك هەڵاتن.
جفاف الجلد	Xerodermia	(زیرودێرمیا)، وشك هەڵاتنی پێست.
جفاف الفم	Xerostomia	(زیروستومیا)، وشك بوونی دەم.
جفاف الملتحمة، جفاف العين	Xerophthalmia	(زیروفثالیا) ، وشك بوونەوەی ژێر پێڵووی چاو بە هۆی کەمی ڤیتامین (A)وە.
جفاف الريق جفاء	Sialozemia Scum, Foam, Froth	(سیالوزیمیا)، تف لە دەمدا وشك بوون، کەف، سەرکۆزەر.
جفال	Foam of curdled MilK	کەفی ماستاو.
جفافة	Dryer	ئامرازی وشك کردنەوە.
جفاف	Dryness, Desiccation, Drought	وشك بوونەوە، وشکی، وشکانیی.
جفار		نەخۆشییەکە تووشی هەندێك گیاندار دەبێت بەهۆی بوونی کرمەوە لە خوێنیاندا.
جفتة	Shot-gun	تفەنگی دوو لوولە، تابری دوو لوولە، تفەنگی راو.
جفت	Kilm, grignon	تلپە، دزوك.
جفت، ملقط، كلاب	Forceps	مقاش، مووکێش، میچنگ.
جفر	StinKing-herb	رووەکی بۆگەن، رووەکێك کە بۆنێکی بۆگەنی لێ بێت.
جفرة	Cipher	شفرە، نووسینی نهێنی.
جفصين		راجع(جبس).
جفلق	Old Woman	پیرێژن، پیرێژنە قارپی، پیرێژنە سەر ئاسنینە.
جفل	Dung of elephant	تەرسی فیل، پیسایی فیل.
جفلة	Great ant	مێروولەی گەورە.
جفلة	Clip	خوری براوە.
جفل، جفول	Shying, startling	سرکیی،چەموشیی، داچڵەکین، سل کردنەوە، سڵەمینەوە، گورگەکردن.
جفن	Vine plant	داری مێو، درەختی ترێ.
جفنة عذراء	Lid,Eyelid	ترێ، کێویلە.
جفن	Wild grape	پێڵووی چاو، پیلە، خلیف پێڵوو، پەلکی چاو.
جفنة، بودقة	Crucible	بۆتە، بۆتەقە،بۆدەقە، بەردۆڵە.
جفن رامش	Nictitating membrane	پێڵووی داپۆشین، پێڵووی چاوپۆش، پەردەیەکی تەنکە بە پێڵووی خوارەوەی چاوی هەندێك گیاندارەوە نووساوە گلێنەی چاو دادەپۆشێت لە کاتی مەلەکردندا وەکوو لە بۆقدا.
جفنة تبخير	Evaporation dish	بۆتەی هەڵماندن، بۆتەی کوڵاندن.
جفوف	Siccative	(سیکاتیف)، وشکەرۆن، هەر رۆنێك یان چەورییەك کە زوو وشك ببێتەوەو لە دروست کردنی بۆیەدا بەکاردێت.
جفير		راجع (جعبة).
جقة	Young camel	بەچکە وشتر.

جقل، ابن اوي	JacKal	چەقەڵ، توێریی.
جك النداف	Mallet	چەکەی هەلاج، مشتە.
جكرندا	Green ebony, Jacaranda	(جاکاراندا)، ئەبەنۆسی سەوز، سەوزە ئەبەنۆس، درەختێکە گەڵاکەی لە پەڕ دەچێت، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی شینە بەرەکەی گۆشتنە دەخورێت تەختەکەی بە نرخە.
جكرو		بەری روەکێکی ناوچە گەرمەکانە بۆ چارەکردنی میز بەخۆداکردن لە خەودا بەکار دەهێنرێت.
جلُ	Rose	گوڵ بە هەموو جۆرەکانیەوە.
جلاب، تاجر	Trader, Importer	بازرگان.
جلاب، جلب، جلبة جلبا	Ipomaea Jalap, Morning-glory	مالوێنجە، ملەوڕێچە، جۆرە گیایەکە لە کۆمەڵەی لاو لاو گوڵی ئەرخەوانی یان شین یان سپی دەگرێت، رەگەکەی دەرمانی رەوانی لێ دەردەهێنرێت.
جلاب، جلاب	Julep	گوڵاو.
جلاخة	Whetting-machine	چەرخی چەقۆ تیژ کردن.
جلاخ، عقرب البحر	Scorpion-Fish	ماسییە دوو پشکیی، جۆرە ماسییەکە.
جلاخ، الحمى القلاعية، أبو الركب	Foot and mouth disease	تەبەق، شەلکە، نەخۆشییەکی درمە تووشی گاو مانگاو ئاژەڵ دەبێت.
جلاتين	Gelatine	جەلاتین، مادەیەکی لینجە لە پێست و ئێسقان و شانە ریشاڵییەکانی گیاندار دەردەهێنرێت.
جلاتين البترول	Petrolium-Jelly	جەلاتینی پەترۆل.
جلاتين ملكي، هلام ملكي	Royal gelatine, Royal Jelly	شاجەلاتین، خۆراکی شایانە کە دەدرێت بە بێچووی هەنگ کە دەبێت بە شاهەنگ.
جلاب	Decoy bird	راوکە، باڵندەی راویی، باڵندەیەکە دەخرێتە شوێنێکی بەرز بۆ ئەوەی کە بخوێنێت راوی باڵندەی تری پێ بکرێت وەکوو کەو.
جلاد	Whipper	داروەشێن، قامچی وەشێن.
جلاء	Clearness,clarity	ئاشکرایی، روونیی.
جلاء	Departure Leaving	دوورکەوتنەوە، چۆڵ کردن.
جلاديولس	Gladiolus	(گلادیۆلەس)، جۆرە رووەکێکە قەدی ژێر زەوی هەیە.
جلاز	Whip lash	قایشی قامچی
جلال	Glory	مەزنی، پایەبەرزی.
جلالة	Majesty	شکۆ، تەنتەنە.
جلامة	Clipping	خوریی براوە.
جلاهق		کزمووله، تەنێکی بچووکی خڕە، لە قوڕ یان قورقوشم شتوومەکی پێ فڕێ دەدرێت یان ئەوکەوانەیەی کە ساچمەی پێ فڕێ دەدرێت.
جلب	Bringing ,Importation	هێنان، هاوردن.
جلب	Cloud with-out rain	هەوری بێ باران.
جلب	Heart-Wood	کرۆکی تەختە، بەشی ناوەوەی تەختەکە رەقە.
جلبة، وردة عزقة	Washer	واشەر.
جلبة	Coller	تەوق، ئەڵقەیەکی کانزایی بۆ بە یەك گەیاندنی دوو بۆڕیی.

جلبة، صخب	Tumult, Clamour	دەنگە دەنگ، هەرا ، هەراو هوریا.
جلبة، قشرة الجرح	Cicatrix Scab	قەتماغەی برین.
جلبان، خلر، هرطمان	Common-pea Vetch, Lathyrus Bitter vetch, Horse pea, Marrowfat	گلێنە، کاڵتاس، گەڵابریشی، گیابریشی، گاگۆز، گاڵ، کیلێنە، پۆڵکە خاتوونە، گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە،لەنێوانی گەنم و جۆدایە، گوڵی شین دەگرێت بۆ لەوەڕ باشە، بەرەکەی لە بەری ماش دەچێت.
جلبان عطر، خلر عطر، بسلي عطرة	Sweet pea	پۆڵکەی بۆن خۆش، گاڵی بۆن خۆش، گیایەکی بۆن خۆشە دەنکەکەی خڕە.
جلبانين	Lathyrin	(لاسیرین)، مادەیەکی ئالکاڵییە لە تۆوی گاڵدا هەیە.
جلباب، جلابية	Outer-garment, Gown	سەرپۆش، کراسێکی فراوان، دەسماڵ، کراسی گەورە.
جلبرت	Gilbert	(جیلبیرت)، یەکەی هێزی پاڵنەری موگناتیس.
جلة، حجر النبيذ	Argol	بەردە شەراب، مادەیەکی نیشتووی بلووریی (کریستاڵی) سوورە لە بنی بەرمیلی شەرابدا پەیدا دەبێت.
جلجال	Rain and thunder	باران و هەورە تریشقە.
جلجو	Galago	(گالاگۆ) جۆرە مەیموونێکی گوێ زل و کلك درێژە.
جلجلان، جلجان، سمسم	Sesame, Gingelly	کونجیی، هەروەها بەری کونجی و گژنیژ دەگرێتەوە.
جلجل، تيل	Decanhemp	گوش، شادانە، گیاکەندر، رووەکێکە گووشی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی پەت و گوێنیی و کومبار.
جلجل، جلاجل، جرس صغير	Rattle, Sleigh-bell, Grelot, Jinglet	زەنگوڵە، پاوەنە، زەنگوڵەو باڵەبان.
جلجلة، تردد الصوت		زرنگانەوە، دەنگ قەدان.
جلجنايت، جلكنايت	Gelignite	(جیلیکنایت)، تەقەمەنییەکی جەلاتینییە بۆ رماندن و هەڵتەکاندن بەکاردێت، لە نیترۆسیلۆز و نیترۆگلیسرین و پوتاسیۆم نایترەیت و ئاردی دار دروست دەکرێت.
جلخ، شحذ	Whetting , Stropping Grinding	تیژکردن، ساف کردن، لە هەسان دان.
جلد	Skin, Derma, Fur, Cutis	پێست، پۆس، پۆست، کەوڵ، پێستە، قەڵەخ.
جلد (للكتاب)	Volume	بەرگ، بەش،جزم.
جلد البطن	Abdomen-Skin	تەراف.
جلد عميرة، استمناء باليد، العادة السرية	Onanism Self-pollution, Mastur bation	دەسپەڕ، ئاو هێنانەوە.
جلدي	Cutaneous, Dermal, Leathery	پێست،ی پێستین.
جلد شوكيات، شوكية الجلد	Echinodermata	(ئیکینودیرماتا)،گیاندارە پێست درکاوییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی دەریایین پێستەکەیان درکاوییە وەکوو ژیشکی دەریاو ئەستێرەی دەریاو ئارووی دەریا.
جلدية الاجنحة	Dermaptera	باڵ پێستییەکان. ١- کۆمەڵە مێروویەکە لەژێر بەرد و تەختەدا دەژی. ٢- کۆمەڵە گیاندارێکە وەکوو لەیمووری فرندە.
جلد مدبوغ	Leather, Tanned-Skin	شەقە، دووڵە، سەختیان، کەوڵ، چەرم، پێستەی دەباغ کراو، مێشن، پێستەی خۆش کراو، تیمانج، ئاقار، قایش، سیرمە.

جلد بالسوط، ضرب بالسوط	Flogging, Whipping	جەڵدە، لێدان بە قامچی.
جلد غير مدبوغ	Hide	پێستە، سەختیان، خاو، هەلاّل.
جلد القضيب	Penis skin	خرۆسك، پێستی کێر پێستی چووك.
جلد الشمواة، جلد الغزال	Buck skin, Chamois wath- leather	(چامۆیس)، پێستی شەمکۆر، پێستی ئاسك، کوودەری.
جلد الغزال، رق	Parchment	(بارجمنت)، پێستی ئاسك، جۆرە کاغەزێکی ئەستوورە ئاو کاری لێ ناکات.
جلد رقيق	Thin-Skin	بەردوگ، سیرمە، زوێلە.
جلد البقر	Cowhide	پێستی مانگا.
جلد الغنم	Sheephide	مێشن، پێستی مەڕ.
جلد راس الأنسان، فروة الرأس	Scalp	پێستی سەر.
جلد جاف	Dried-Skin	زۆردە، پێستی وشك.
جلد الجاموس	Buff	پێستی گامێش.
جلد الحية، مسلاخ	Slough	کاژ، کاژی مار.
جلد شجران، شجرين	Shagreen	(شاگرین) پێستێکی دەباخ نەکراوە رووەکەی گرنج گرنجە.
جلد سختيان، جلد مراكشي	Morocco- leather	پێستی مۆرۆکۆ، پێستی مەراکیشی، جۆرێکی نایابە لە پێستی بزن.
جلد لماع	Patent-leather	چەرمی بریقەدار.
جلد الدجاجة، بابونج	Gamomile	بەیبوون گیایەکی پزیشکی‌یە گوڵی زەردو سپی دەگرێت.
جلد صقيع، جمد	Frost	زوقم،شەختە.
جلد، خلد، مناجد	Mole	مشکە کوێرە.
جلدة، امدمية، زهرة الالام	Passion Flower	گوڵەنێش، گوڵە ئازار، روەکێکی کەپرییە گەڵاکەی سێ پەلکە بەرەکەی هێلکەیی‌یە دەخورێت.
جلدة، حلفة، حلفاء	Bipinnate love grass, Hares tail,Halfa	زەل، روەکی، زەل.
جلدة	Whip	قامچیی جەلدە.
جلسان	Azalea	(ئەزالیا)، دارو دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
جلسة	Session	دانیشتنێك، کۆبوونەوەیەك.
جلطة	Clot	مەینی خوێن، قەتماغە/ یترۆخە، ئەتەمێکی تۆرییە لە دەزووی ریشاڵیی پێکهاتووە خرۆکە سوورەکانی خوێن قەتیس دەکات.
جلطة دموية	Thrombosis, Thrombus	مەینی خوێن لە خوێن بەر یان خوێن هێنەر یان لە دڵدا دەبێتە هۆی مردن.
جلط، سحج	Grase,Abrasion	رووشان، برینداربوون.
جلع	Ectropium of the lip	هەڵگەڕانەوەی لێو.
جلف	Rude,Rough	زرتەبۆز، گەوج.
جلف	Tear	برین، درین.
جلف، جحفة	Golf	(گۆلف)، یاری تۆپو گۆچان.
جلفانومتر، كلفانومتر	Galvanometer	(گالڤانومیتەر)، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەو پێوانی تەوژمی کارەبایی کز واتا کەم تین.

جلفانوسكوب	Galvanoscope	(گالڤانۆسکۆب)، دووربینی گالڤانیی، دەرخەری گالڤانیی، بۆ زانینیی ڕێڕەوی تەوژمی گالڤانی واتا تەوژمی کارەبا بەرنگەی کارلێکردنی کیمیایی.
جلفانية، جلفنة، غلونة	Galvanising	چینکۆکردن، داپۆشینی لەوح و تەل کانزایی بە چینێکی تەنك لە زینك(توتیا) بۆ پاراستنیان لە ژەنگ هەڵهێنان.
جلفيات	Embioptera	(ئیمبایوپتێرا)، جۆرە مێروویەکە مادەیەکی ئاوریشمیی دەردەدات.
جلكي، جلكي، جلكا	Lamprey	(لامپری)، جۆرە ماسییەکی کرکراگەداری باریکە، پێستێکی لووسی هەیە، مشەخۆرە، بە لەشی ماسییەوە دەنووسێت و خوێنەکەی دەمژێت لە مارماسیی دەچێت.
جل	Stubble, Gleanings	پەرێز، پاشماوەی دەغل و دان دوای دروێنە.
جل، برذعة	(packK-) Saddle	جلەگا، کۆپان، کورتان.
جل	Gel	(جێل) مادەیەکی لینجی نیمچە رەقە لە وڵولە دەچێت، لە نیشتنی گیراوەی مل واتا لیق پەیدا دەبێت کاتێك کە دەنیشێت، هەندێك(جێل) وەکوو جەلاتین برێکی زۆر نزیکەی لە ٩٠٪ئاوی تیادایە لەگەڵ ئەوەشدا لە رەوشتدا زۆرتر لە مادەی رەق دەچێت، نموونەش بۆ جێل مادەی ئەگار ئەگارە.
جلم، يؤيؤ، (ابو رياح، صقر الجراد	Merlin	هەلەکە، تورمتە، مشك گرك، مژگرك، باڵندەیەکی سوکەڵەی گۆشت خۆرە لە واشە دەچێت بەڵام بچووکترە دەنووکی لە مقەست دەچێت، کوللە دەخوات.
جلم	Nipping-off	هەڵپاچینی سەر لقی درەخت.
جلم الماء، طائر النوء	Shear-Water	ئاوبڕ، ماسی گرە، هەلەکەی ئاویی، مژگرکی ئاویی، باڵندەیەکی ئاوییە کە دەفڕێت ئاو دەبڕێت، لەشەکەی گەورەیە، پشتی رەشە بەر سکی سپییە.
جلم، جلمان، مقراض مجز	Shears	جەو، مقەستی، گەورە بۆ خووری برینەوە.
جلمود، جلمد	Boulder	تاشە بەرد، ئاودێر، خڕکە بەرد، ئەو بەردەی کە بەکاری ئاوی رەوان خڕبووبێت.
جلنجبين	Miel-rosat	١- حەڵوای گوڵەباخ و هەنگوین. ٢- گوڵاو، ئاوی گوڵەباخ.
جلنار	Pomegranate blossom	گوڵنار، گلیار، گوڵە هەنار، ڕووەکێکە لە درەختی هەنار دەچێت،، بەڵام گوڵەکانی گەورەن، رەنگێکی سووری مەیلەو پەمبەیی هەیە، نزیکەی (٢-٤)مەتر بەرز دەبێتەوە بۆ ڕازاندنەوە لە باخچەکاندا دەروێنرێت.
جلنسرين	Dog-rose,Wild-rose	گوڵە نەسرین.
جلهم، صبرة، شلر، عرقصون	Xerus	(زیرۆس)گیاندارێکی شیردەری قرتێنەری لە کۆمەڵەی سمۆرە پێستەکەی هێڵدار و پنکە پنکەیە.
جلهم، نبق اسود	BlacK-alder	تاوکی رەش، جۆرە درەختێکە
جلوتين، غلوتين، كلوتين	Gluten	(گلوتین)، پرۆتینی ناو دانەوێڵە وەکوو پرۆتینی ناو دەنکە گەنم.
جلوبيجرينا كلوبيجرين	Globigerina	(گلۆبیجرینا)، گیاندارێکی دەریایی ساکارە پەیکەرەکەی کون کونە زۆر جار پەیکەرەکەی لە نەوتی سروشتدا دەبینرێت.
جلوس، جلوس على الأربع	Sitting	دانیشتن، نیشتن، ڕینشتن چوار مەشقی، چوار مێرەکی.
جلوين، جعضيد	Hares-lettuce, MilK-thistle	چاوبازە، کاهووی کەروێشك، ڕووەکێکە لە کنگر دەچێت گەڵاکەی پەڵەی سپی پێوەیە.
جلو، قلو	AlKali	قلی، قلیە، (سۆدیۆم هایدرۆکساید) لە دروست کردنی سابووندا بەکاردێت.

جلو، صقل، جلي	Polishing	ساف كردن، پۆلش كردن، بريسكەدار كردن.
جلور، حكوز	Bitter-almond	بادەمی تاڵ، چەقاڵەی تاڵ، بەرەبایەف.
جلوريوز، باهرة	Gloriosa	(گلۆريوزا)، رووەكێكی كەپرییە لە كۆمەڵەی زەمەق ناوكەكەی ژەهرینە.
جلوكوما، غلوقوما، توتر العين	Glaucoma	(گلوكۆما)، ناوی رەش، ناوی شینی چاوكە دایەت، نەخۆشییەكە تووشی شلاوی چاو دەبێت.
جلوز، شجرة البندق	Hazel-nut-tree, Filbert	فنق، فندق، درەختێكە بەرێكی خڕی رەقی قاوەیی هەیە ناوكەكەی دەخورێت.
جلوزية	Corylus	(كوريلەس)، كۆمەڵە رومەكێكە،بەرەكەيان لە فنق دەچێت.
جلوبين، غلوبين	Globin	(گلۆبين)، پرۆتینی خوێن.
جلوسينيوم، بريليوم	Glucinium Beryllium	(گلوسینۆم)، (بریلیوم)، میتالێكە نیشانەكەی (Be) ژمارەی ئەتۆمییەكەی (٤) كێشی ئەتۆمییەكەی .
جلوبينو متر	Globinometer	(گلۆبینۆمەتر)، ئامرازێكە بۆ پێوانی رێژەی ئۆكسی هیموگلۆبین لە خوێندا.
جلوبولين، جلوبيوبين	Globulin	(گلۆبیۆلین)، بەشێكە لە ناوێتەپرۆتینەكانی لەشی زیندەوەر وەكوو گلۆبیۆلینی خوێن.
جلوكوز، غلوكوز، سكر العنب	Glucose, Grape-Sugar	(گلوكۆز)، شەكری ترێ، جۆرە شەكرێكە كریستاڵی سپییە لە میوەدا هەیە وەكوو ترێ بۆ مەبەستی خواردنو پیشەسازی بەكاردێت.
جلوكوسيد غلوكوسيد	Glucoside, Glycoside	(گلوكۆساید)، هەر ناوێتەیەك شەكری گلوكۆز پەیدا بكات.
جلي، واضح	Clear	روون،، ئاشكرا، دیار.
جليد، جمد	Frost,Ice	سەهۆڵ، یەخ، قەشا، قەشەم.
جليد، مجروش، جريش الثلج		كڵۆ بەفر.
جلديشية	Honey-locust, Gleditschia	گلادیشیا،، دەوەنێكی دڕكاویی ئەمریكییە بەرەكەی دەكرێت بە ئالیك.
جليد زجاجي، مسحة زجاجية	Glaze	(گلەیز)، توێژاڵێكی شووشەیی تەنكە فەخفوری پێ رووكەش دەكرێت.
جليوكلاديوم	Gliocladium	(جلیۆكلادیۆم)، جۆرە كەڕوویەكە دەدات لە بەری هەڵووژەو سێو لەناوی دەبات.
جليسين	Glycin,Giucine	(گلیسین)، ئەمینۆ ئەستیك ئەسید، مادەیەكی كیمیاییە.
جليكول	Glycol	(گلایكۆل)، جۆرێكە لە ئەلكهول.
جليكوكول	Glycocol	(گلیكۆكۆل)، ئەمینۆ ئەسیتیك ئەسید، مادەیەكی كیمیاییە.
جليوكسال	Glyoxal	(گلایۆكسال)، مادەیەكە لە ئۆكسانی ئەسیت ئەلدیهاید بە نایتریك ئەسید پەیدا دەبێت بریتییە لە شلەیەكی زەرد.
جليدة	Cuticle	(كیوتیكل)، پێستۆكە، ١- پێستێك یان پەردەیەكی رەقە دەوری هەندێك ئەندامی گیانداریان گەڵای روەكی داوە. ٢- پەردەی نێوانی پەنجەكانی هەندێك گیانداری وەكوو بۆق كە بۆ مەلەكردن بەكاردێت.
جليسريد	Glyceride ,Glycerid	(گلیسرید)، زاراوەیەكی گشتییە بۆ ئەو ناوێتانەی كە لە یەكگرتنی ئەستەرەكانی گلیسرینو ئەسیدە ئورگانیكیەكان پێك هاتوون.
جليسرول، جليسرين، غليسرين	Glycerin,Glycerol	(گلیسرین)، (گلیسرۆل)، شلەیەكی بێ رەنگی خەستی شیرینە بۆ دروستكردنی تەقەمەنیو خواردەمەنیدەرمانو مەرەكەب بەكاردێت، جۆرێكە لە ئەلكهول.

جليكوجين نشاء حيواني، كلاوكوجين	Glycogen	(گلايكۆجـين)، نيشاسـتەی گيـاندار جۆرێكـە لـە نيشاسـتە لـە جگـەری گياندارردا هەيە.
جليكنايت		راجع (جلجنايت).
جليف		رووەكێكی دەشتەكييیە بەرەكەی لە بەرِوو دەچێت پرە لە دەنك بۆ لەوەڕ باشە.
جمارة، جامورة		راجع (جاموره).
جمار، جماع، وطء، سفاد، نكاح،، نزو	Copulation, Coition, Sexual-union	جووت گرتن، گان، پەڕين، جووت بوون، لوكان، لڤ گرتن.
جماع خارجي	Out-crossing	جووتگرتنی دەرەوەيی.
جمال، حسن	Beauty, prettiness, Pretty	جوانيی، شۆخيی، شەنگی، قەشەنگيی، چەلەنگيی، رەونەق.
جما	Pollard Without-horn	كوڵ، بێ شاخ.
جماد، جمادات	Inorganic Substance	بێ گيان، رەقەمەنی، رەق،نائورگانيی.
جماعة، مجتمع	Company, Community	كۆمەڵ.
جماعي	Collective	پێكەوە، تێكرا.
جمان، جمانة، لؤلؤة	Pearls	مرواريی.
جمال	Cameleer	حوشترەوان.
جماح،هوي،كيف	Whim, Caprice	ئارەزو، هەوەس، سەركێش، سەرچڵی.
جمادي الأول		مانگی پێنجەمی ساڵی عەرەبی.
جمادي الأخر		مانگی شەشەمی ساڵی عەرەبی.
جمبري، جمري، اربيان، جراد البحر، قريدس	Prawn, Shrimp, Crangon	رۆبيان، كوللەی دەريا، گياندارێكی دەرياييە لە كوللە دەچێت دەخورێت.
جمبل		بريتيـە لـە هـاراوەی بـەری نـاوكی وشـك كـراوەی جـۆرە درەختێـك دژی سكچوونی منداڵ بەكار دەهێنرێت.
جمبو	Gamboge	(گامبۆج) ،جۆرە ميوەيەكە لە ترێ دەچێت و بۆنی گوڵاوی لێ دێت.
جمبون	Ham	(هام)، رانی بەراز، بەراز بە وشك كراويی و خوێ كراوی.
جمبير، فوفل هندي	Gambier, Catechu-tree	(گامبير)، ئەكاكی، دار جەوريی، جۆرێكـە لـە درەخـتی ئەكاسـيا زەمقێكـی سووری لێ دەردەهێنرێت پێی دەوترێت زەمقی كاشو.
جمة	Coma Wig	مووی زۆر لە سەری مرۆڤدا، سەر قژنيی. ١-تۆپەڵە توكێكە بە رووەكەوە. ٢-قژی لەعيە، قژی دەسكرد. ٣- بێ هۆش بوون.
جمثورة	Heaped-Soil	كۆمەڵە گڵ، كۆمەڵە خۆڵ.
جمجمة	Cranium,Skull	كەللەی سەر، كاپۆڵ، قەپوول، كرۆز، كامێرە، نەعدە،كاژەلە،كلۆخ.
جمد، جليد	Ice,Frost	كاك، كرە،يەخ، قەت، خوميسك، شەختە، بەستەڵەك،سەهۆڵ، قەشەم.
جمد، رخو، ثلج، خشف	Snow	بەفر، وەفر.
جمرة خبيثة، جمر، حمى جمراوية، فرخ جمر حمى الطحال، حمى فحمية	Bloody-murrian, Anthrax, Charbon cacanthrax, Malignant-boil, Malignant-Vesicle, Bouton- plague, Agria, Splenic-fever	نەخۆشی سپڵ، هەوڵە، لەرزك، ئارنگ، زڵ زڵە، ئاگرە، نەخۆشـيەكی درمو كوشـندەيە تووشـی وڵاغ و ئـاژەڵ و مـرۆڤ دەبێـت، گياندارەكـە هەناسـەی خێرا دەبێت و قاچی شل دەبێت و دەكەوێت و خوێنێكی لە لووت و كۆميەوە دێتە دەرەوە، هەندێك جار دووەمەڵ يان زيپكە لەسەر پێست پەيدا دەكات.

جمرة اللسان الخبيثة	Glossanthrax	ئاگرەی زیان، نەخۆشی‌یەکی درمی گوشندەیە بۆ ئاژەل.
جمرة، جمرة نارية	Embers, Brand fire	پشکۆ، ئەسکل، سکل، پەنگر، بەرەنگ، پۆل، پەل.
جمرة عرضية	brand blacK-leg	لاقەرەشە، دوان خفیك، لارەشە ، نەخۆشی‌یەکە دەدات لە لاقی ئاژەل.
اوش، ابو ذراع ،جمرة ابو زرير، سواد الساق	Quarter-evil, Symptomatic an thrax	نەخۆشی‌یەکی درمە لە مانگادا بلاو دەبێتەوە.
جمرة، دمل، فرخ جمل	Carbuncle	شێرپەنجە، دوومەل.
جمرك، كمرك، مكس	Custom-house	گومرگ، بارانە.
جمز	Running	خێراڕۆیشتن، راکردن.
جمز بوكة، مارية	Antelope	کێوبی.
جمس، جموس	Hardening, Stiffening Callosity	رەق بوون، ئەستووربوون.
جمشت، جمست، ياقوت جمري	Amethyst, Cornelian-Stone	جەمەست، کەرکەهان، بەردی کۆرنیلیان، جەمشت جۆرێکە لە بەردی کوارتز رەنگەکەی شینی مەیلەو بنەوشەییە بەردێکی نیمچە بە نرخە.
جمع	Gathering ,Addition	کۆکردنەوە،گردکردنەوە.
جمع اليد، جمع الكف، قبضة	Fist	مستەکۆلە، مست، مشت.
جمعر	Clayish-marl	گلەزەردە، گلێکی زەردە.
جمعية	Society	کۆمەل، کۆمەلە، جڤات.
جمعية خيرية	Benevolent- Society	کۆمەلی چاکەکردن.
جمعية تشريعية	Legislative assembly	کۆمەلەی یاسادانان.
جمعية تعاونية	Freindly-benefit- Society	کۆمەلی هەرەوەزی.
جمعية تعاونية زراعية	Agricultural co-operative	کۆمەلەی هەرەوەزیی کشتوکالی.
جمعة، يوم الجمعة	Friday	هەینی، ئەینی
جمكية، راتب	Salary, Allowance	مانگانە، مەعاش، مووچە.
جملكة، صمغ اللك	Lacquer LacKer, Lac, Shellac, Gum-lac	لۆك، زەمقی لۆك، کەتیرەی لۆك، جۆرە زەمقێکە لە لایەن هەندێك درەخت یان مێرووەوە دەردەهێنرێت.
جملون، جمالون، سقف الجملون	Gable, Span-roof	جەمەلۆن، جەمالۆن، جۆرێکە لە سەربان.
جمل، بعير، ابو ايوب	Camel	حوشتر، وشتر، دەڤە، ئاروانە، ئارڤانە.
جمل البحر، كبع	Megaptera, HumpbacK-Whale	(میگاپتیرا)، (بالین) وشتری دەریا نەهەنگێکی پشت کۆمە، پەرەکەیەك وا بە پشتییەوە لە دووگ دەچێت.
جملة	Wholly	گردە، گەلەوتە.
جملة المبلغ	Total, Sum	مایەو سوود، فرومایە، خایەو مایە.
جملة عصبية	Nervous-System	هەموو پێکهاتنو فرمانێکی دەماریی.
جمل ذو سنام، جمل عربي، . حمل وحيد السنام	Dromedary, Arabian-Camel	وشتری یەك دووگ، وشتری عەرەبیی.

جمل ذو سنامين، قرعوس، فالج، فلج، جمل قرملي، دهانج، دهامج قرعوش	Bactrian-Camel-Humped-Camel	وشتری دوو دووگ.
جملة (في التجارة)	Whole Sale	به کۆمەڵ، سەرجەم تێکڕایی، سەروبەر.
جمل الماء، بجع	Pelican	سەقاقوش، باڵندەیەکی ئاویی گەورەیە دەنووکی پانو درێژە لەژێر ملیدا تورەکەیەك هەیە ماسیی تیا کۆدەکاتەوە بۆ خواردن.
جمل اليهود، حرباء	Chameleon	خۆرپەرست، تیر تیرە، جۆرێکە لە مارمێلکە، رەنگەکەی بە پێی شوێن دەگۆڕێت لەسەر درەخت دەژی.
جمل امريكي، لامة، لاما	Llama	(لاما)، وشتری ئەمریکی بچووکترە و دووگی نییە.
جملانة، دخلة شائعة	White throat	قورگ سپیی، بەرسنگ سپی، جۆرێکە لە چۆلەکە.
جملج، جملوج، راس الهر	Galeopsis	(گالیۆپسیس)، گیایەکە گوڵی سپی دەگرێت.
جملونيات الأجنحة	Trichoptera	(تریکوپتیرا)، باڵ جەمەلۆنیەکان، جۆرێکە لە مێروو باڵیان وەکوو جەمەلۆن رادەگرن.
جم	Anomie	(ئەنومی)، گیاندارێکی دەریاییە لە کۆمەڵەی لەپکە واتە گوێچکە ماسیی.
جم	Plenty	زۆر، فرە.
جم، جمنازي	Gymnast	(جیمناست)، جومناس، پسپۆر لە وەرزشی جومناستیکدا.
جمناستيك، جمنازية	Gymnastics	جومناستیك، جوملاستیك، هەموو جۆرە یارییەکی وەرزش بۆ بەهێزکردنی لەش.
جمن،قتير، مسمار بطاسة	Stud	بزماری چەتریی کلیبس.
جمود، انجماد	Freezing	بەستن، بوونەسەهۆڵ، قەرسین، رچیان.
جمود، عدم حركة	Incation, Solidity	١-بێ جووڵە، بێ جمە.
جموش، جميش، مزية الشعر، نورة	Coagulation Depilatory	٢-بەستن، رەق بوون. داروو، دارووی گەرماو، دەرمانی لابردن.
جموح، شموس	Pestive,Unruly	سەرکێش، خورت، سرك، سەرهشك، سەر زەق.
جمهور	Crowd	جەماوەر، خەڵك، کۆمەڵە، کۆمەڵێك لە کەسانی گەل، هەزار زیلە.
جمهرة	Population	کۆبوونەوە، جەنجاڵ، تێ وروکان، کۆمەڵ بەستن.
جمهورية	Republic	کۆمـار، ئەو دەوڵەتانـەن کـە سـەرەك کۆمـار هـەڵدەبژێرن بـۆ ماوەیـەکی تایبەتیی.
جميز، تين فرعون، سقوم، سوقم	Sycamore-Fig, Mulbery-fig, pharaos fig	هەنجیری فیرعەون، هەنجیری توو، هەنجیری سایکامور، هەنجیرە سـوورە درەختێکـە لـە کۆمەڵـەی تـوو بەرەکـەی لـە هـەنجیر دەچێـتو دەخورێـت، تەمەنی درێژە، تەختەکەی بەنرخەو بەرەکەی بچووکەو بە لقەکانیەوە نیە بەڵکو بە قەدەکەیەوە.
جميل، جملان، بلبل، كعيت	Beautiful Bulbul	جوان، قەشەنگ، شۆخ، شەنگ، قۆز، نەشمیل، قازاخ، بەدەو باڵندەیەکی بچووکی دەنگ خۆشە.
جميع	Every.The-Whole-of	هەموو، گشت، سەراپا، سەرپاك.
جمي، فول	Broad bean	پاقلە.
جميسة	Jamesia	(جامیسیا)، دەوەنێکە گوڵەکەی سپیی و بۆن خۆشە.
جن	Flowers	شکۆفەو گوڵی رووەك.

جناء احمر، قطلب شائع، مصير الدب	Common-arbute, Straw-berry	(ئەربیوت)، جۆرە ڕووەکێکە گوڵەکەی پەمبەیی بەرەکەی لە شلیك دەچێت، ئەرخەوانییە.
جنازة	Funeral, Bier	تەرم، چەمەر، جەندەك.
جناز، دلب شرقي	Funeral, Bier Oriental-plane- tree	سوورە چنار، درەختێکی مەزنە گەڵاکەی لە گەڵا مێو دەچێت لە قەراغ ئاوو جۆگاکان دەروێت.
جناَحية	Samara	(سامارا)، هەر بەرێکی وشکی یەك دەنکی توێکڵەکەی لە شێوەی باڵدا بێت وەکوو بەری زمانە چۆلەکەو دارەرمش.
جنان، ذات الجنب، داء الصناديد	Pleurisy	ئاوسانی پەردەی سیی، برك، سینەپاڵوو، ئاو کۆکەو کزانەوەی لە گەڵدایە.
جناية	Perpetration	تاوانی گەورە، کەتن.
جناح،جنح، سقط، روشن	Wing, pter, Ala	باڵ، شەپەر، شەقەل.
جناحي	Alar, Alary	باڵیی، واتا لەشێوەی باڵدا.
جناح، اثم	Sin, guilt	گوناه، تاوان.
جناح، جدادة	Pterois	(پتیرۆیس)، جۆرە ماسییەکی دەریایی ژەهریی درکاوییە، بەسەر ئاودا باز دەدات، وەکوو بفڕێت وایە.
جناح رومي، راسي	Elecampane	(ئیلیکامپێن)، باڵی ڕوومیی، گیایەکە گوڵەکەی زەردە.
جنائني	Gardner	باخەوان، ڕەزڤان.
جنان، ترس	Shield	زرێ، قەڵغان.
جناسة، عكامة	Homogamy	(هۆموگامی)، پیتێن، واتا جووت گرتن، لەنێوانی ئەو توخمە زگماکیانەی کە لە یەك ڕەسەن بن.
جنب	Side	تەنیشت،لا، تەك، ڕۆخ.
جنب	FlanK	کەلەکە،لا،ئاوقەد، لاقەد.
جنبد، جنبذ	Prophets flower Garden rose	گوڵەباخ،گوڵ محەمەد، گوڵەباخی سوور.
جنبد رقي	Parathyroid	(پاراسایرۆید)، تەنیشت، سایرۆید، پەیوەندی هەیە بەو چوار لوە (گلاندە) گەرانەوە(کوێرانەوە) کە نزیکن لە لوی سایرۆیدەوە لە ملدا.
جنبر، جنبار، حبرور	Young bustard	بەچکەی چێرگ.
جنبة	Shrub	دەوەن،واتا ڕوەکێك لەنێوانی گیاو درەختدا بێت.
جنبة، بلورا	Pleura	پەردەی سییەکان.
جنبوزة، تفاح الورد، خوخ، ملابار	Rose apple, Jambosier	(جامبۆسا)، سێوە گوڵ، دەوەنێکە بەرەکەی لە سێو دەچێت سوورو خۆشە دەخورێت.
جنبة عطرة، ديوسمة	Diosma	(دیۆسما)، دەوەنە بۆن خۆش، دەوەنێکە گەڵاکەی بۆن خۆشە،گوڵی سپیو پەمبەیی هەیە.
جنبري، روبيان	Prawn, Shrimp	ڕۆبیان، کوللەی ئاویی.
جنباز	Horse-Dealer, Jobber	بازرگان، یان دەڵاڵی وڵاخ، جامبازی وڵاخ.
جنبة، الدر، سمفورين	Snow berry	تووی بەفر، تووی مۆم، دەوەنێکە گوڵەکەی سپی یان پەمبەیی بەرەکەی خڕو گۆشتنە.
جنبة الرباط، افلوس	Wayfaring-tree	دەوەنێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوە.
جنبخة	Great-lice	ئەسپێی گەورە.
جنة، فردوس	Paradise	بەهەشت.

جنة، برتقال، برتقان، بردقان	Orange	پرتەقاڵ.
جنث، جذر وتدي	Tap-root	رەگی مێخیی، رەگی سەرەکی درەخت.
جنجن	Sternum,Carina	ئێسقانی سنگ، کۆڵەی سنگ، پەراسوبەند.
جنجل، حشيشة الدينار	Hop, Bine	مارچێوە، روەکێکە گوڵەکەی دەکرێتە بیرەوەبۆ ئەوەی تاڵو بۆنخۆشی بکات، گیایەکی بەرزە، قەدەکەی مووی پێوەیە، گوڵەکەی زەردە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
جنجر، بطباط	Armstrong, Knot-grass Knot-weed	(ئەرمسترۆنگ)، گیاگرێ، گیایەکی دەشتەکییە قەدەکەی لقی زۆری لێ دەبێتەوە لقەکانی راکشاون گوڵی سپی یان پەمبەیی بچووك دەگرێت، دەکرێت بە نوێنەمەك.
جنحة، اثم	Sin. Guilt	گوناه.
جندل العربات	Draft-horse	بارگیر.
جندب، جراد، نطاط، قبوط	Grasshopper, Locust	کولله،ریزویزە، کولۆ.
جندخ	Decticus	(دیکتیکەس)، جۆرێکە لە کولله.
جندرة، مصقلة، مكواة الورق	Mangle, Calender	سافکردنی کاغەز.
جندع	TicK	جۆرێکە لە گەنە بەسەر پشتی مارمێلکەوە دەبێت.
جندبيستر، بيدستر، جندباستر، سكلابي، قسطوريوم، قسطورة، قسطوريون	Castoreum	(کاسووریوم)، سەگلاوی، مادەیەکی چەوری تاڵی زەردی پزیشکییە لە تورەکەی ژێر گونی نێوانی هەردوو رانی گیانداری سەگلاو دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی عەتر.
جندم،كندم، غرثينية، جوزجندم	Garcinia, Mangosteen Gamboge tree	(گارسینیا)، درەختێکە قەدەکەی ئاوگێکی زەمقی لینجی لێ دەردەهێنرێت، بەرەکەی بە قەدەر سێوێك دەبێت، سوورو بۆنخۆشە دەخورێت.
جندل، جندل، شلال	Large stone, Waterfall, Cataract	بەردێکی گەورە، بەردێکی سەخت، تاڤگە.
جندوفلي، محار	Oyster	لەپکە، گوێچکە ماسی.
جندي، عسكر	Soldier	سەرباز.
جنرال	General	جەنەراڵ، سەردار.
جنريك	Pium	جۆرێکە لە قۆخ یان هەڵووژە.
جنز	Mud- hut	قۆختەی قوڕ، قۆختەیەکی بچووك، لە قوڕ دروست کرابێت.
خنزير سلسلة	Chain	زنجیر.
جنزبيل، زنجبيل	Ginger	زەنجەفیل، رووەکێکە قەدی ژێر زەوی هەیە بەشێوەی بەهارات بەکاردێت.
جنزار، زنجار	Verdigris	ژەنگی مس.
جنس	Sex	زایەندە،رەگەز نێر بێت یان مێ.
جنس	Genus	رەگەز، پلەیەکە لە پلەکانی پۆلکردنی گیاندارو روەك بریتیە لە کۆمەڵێك کە نزیکن لە هەندێك سیفەتدا.
جنسة	Ginseng	(جینسینگ)، جۆرە گیایەکە لە چین دەروێت، رەگەکەی تاڵو بۆنخۆشە.
جنس لطيف	Fair sex, Gentle sex	زایەندەی جوان، رەگەزی جوان، ئافرەت.

جنس بشري	Human race, ManKind	رەگەزی مرۆڤ، رەگەزی ئادەمیزاد.
جنس، (علم الأجتماع)	Race	رەسەن، رەگ، رەگەز.
جنسان متداخلان، خنثى	Hermaphrodite	نێرەمووك، هەر گیاندارێك ئەندامی نێرو ئەندامی مێی لە هەمان كاتدا هەبێت.
جنسية، قومية	Nationality	ناسنامە، هۆزێتی، رەگەزێتی.
جنسن	Asiatic-ginseng	(ئەسیاتیك)، (جینسینگ)، رووەكێكی كشتوكاڵیی پزیشكی‌یە لە كۆمەڵەی لاو لاو لە چین دەروێت.
جنسي	Generic, Sexual	رەگەزیی، زایەندەیی.
جنستا الصباغين	Genista-tinctoria	جنستای رەنگ، گیایەكە گوڵەكەی زەردە بۆ مەبەستی پزیشكیی بەكاردێت.
جنطة، حقيبة	Bag hand-bag	جانتا، باوڵ، تۆربە.
جنطيان، جنطيانة، كوشاد، العشبة المرة	Gentian	مامیران، گوشاد، گیاتاڵە، جۆرە گیایەكی كێوییە گوڵێكی شین دەگرێت بۆ دروستكردنی مەی بەكاردێت، هەروەها دەرمانی چارەكردنی گیانداری لێ دەردەهێنرێت.
جنفاص، جنفيص، خيش	Canvas, Coarse-linen	گوێنیی، جانفاس.
جنق	Throwing	هاویشتن، هاڤێتن، فڕێدان.
جنقلة، دنقلة	Dipper, Water-ousel	(دیپەر)، باڵندەیەكی بچووكی ئاوییە لە كۆمەڵەی مریشكی ئاویی بە قەدەر بولبولێك دەبێت سنگی سپییە، سنگی رەشە.
جنكونا،كينا	Cinchona	(سینكۆنا)، توێكڵی درەختی سینكۆنا، توێكڵی درەختی سینكۆنا، قەنەقینە، گەنەگەنە، دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەكردنی لەرزو تا.
جنكة، جينكو	JingKo, GingKo	(جنكۆ)، درەختێكە لە كۆمەڵەی سنەوبەر بۆ رازاندنەوەی باخچەكان باشە گەڵاكەی لە باوەشێن دەچێت بەرەكەی زەردە لە بادەم دەچێت.
جنك		ئامرازێكی مۆسیقایە ژێی هەیە بە دەست لێ دەدرێت.
جنكة، جنك، طائر الثلج	Snow-bird	چۆلەكەی ئەمریكیی، باڵندەی بەفر، چۆلەكەیەكی خۆڵەمێشیی كۆچكەرە.
جنكو	Galvanised-iron	چینكۆ، لەوحی ئاسن یان پۆڵا كە بە چینێكی تەنك لە توتیا روكەش كرابێت دژی ژەنگ.
جن	Gin	جن، جۆرێكە لە مەشروباتی ئەلكهولی.
جن، جان	Demon, Jinnee	جنۆكە، شەولەبان.
جنهي، خيزران	Bamboo	حەیزەران، جۆرە درەختێكە لە قامیش دەچێت.
جنون، خبل	Insanity, Madness, Mania, Echea, Aballenation	شێتیی، دینێتیی، جیابوونەوەی فرمانیی و پچڕانی ئەو كەسە لە شوێنەواری دەورو پشتی خۆی.
جنون الماشية	Locoism	شێتیی چوارپێ، هاریی ئاژەڵ، نەخۆشی‌یەكی دەمارییە تووشی ئاژەڵ و وڵاخ دەبێت بە خواردنی روەكی شێتیی.
جنون المراهقة، فصام	Schizophrenia	(شیزوفرینیا)، شێتیی هەرزەكاریی.
جنون الرقص	Dancing mania	شێتی هەڵپەڕین، شێتی سەماكردن، جۆرە نەخۆشی‌یەكی دەماریی درمە.
جنون القتل	Homicidal-mania	شێتیی كوشتن، شتێك ئارەزووی كوشتن بكات.
جنون العظمة	Paranoia	شێتیی لەخۆبایی بوون.
جنون السرقة	Kleptomania	شێتیی دزیی، شێتێك ئارەزووی دزیی بكات.

جنون شبقي	Erotomania	شێتی ئالۆش.
جنور، مساحة، منطقة	Area	خەرمانی گەنم و جۆ، زەویی بە گەنم و جۆ چێنراو.
جنوح	Delinquency	سەرپێچیی کردنی یاسا لە تەمەنی منالّیدا، گوناهباریییەکە لە تاوان کەمترە.
جنوب	South	باشوور، وەشت، راژێر، خواروو.
جنوب شرقي	South-east	خوارووی خۆرهەلآتیی.
جنوب غربي	South-west	خوارووی خۆرئاوایی.
جنوب قبلي، ريح او رياح جنوبية	South-wind	بای باشووریی، بای وەشت.
جنوبي	Southern	خوارویی، باشووریی.
جنينة	Little-garden , Fruit-garden	باخچە،لاتك، پالیز.
جنين	Embryo, Foetus	بەرخۆلە، ئاوەلەمە، پس، بز، بێچوو، کۆرپە، پێچولە، بەچکە، ساوا، کۆرپەلە پێزە.
جنين نباتي	Embryo of plant	چلّمەلەتە، بەرخۆلەی روەك.
جنين، مشوة التكوين	Monster	بەرخۆلەی عاجباتی ، بەرخۆلەی نارێك، بێچووی نارێك.
جني الأزهار	To gather Flowet Gathering-Flower	گوڵ چنین، گوڵەوەچنیی.
جني	To gather, plucK	چنینەوە، بەرچنی، رنین، دەسکەنە.
جنيب	Pleuritic	ئاو بەنگ دار، کەسێك تووشی ئاوبەنگی سپی بووبێت.
جنيبرة،قنيبرة، حرف، قرة العين	White-Weed, Hoary	تەرەتیزە، گیایەکە گوڵی سپی بچووك دەگرێت.
رشاد	Crees, White-top	تۆوەکەی رەشە تامەکەی توونە.
جنيبة	Herbaceous	بنج، دەوەن.
جنيه انكليزي	Guinea	٢١ شلن، جونەیهی ئینگلیزیی.
جنيه انكليزي (ذهب)	Sovereign	(سوڤەرین)، جونەیهی انگلیزیی زێڕیی.
جنية انكليزي (ورق)	Pound	پاوەن، جونەیهی ئینگلیزیی کاغەز.
جنيه مصري، ١٠٠قرش	Egyptian pound	جونەیهی میسری ، ١٠٠قرش.
جهادي		جیهادیی، دراوێکی(پارەیەکی) عیراقیی کۆنە لە زێڕ دروست کراوە.
جهات اربعة، خوافق	Cardianal-points	چوارلاکە، چوارخالّەکە ، باکوورو خۆرهەلآت و باشورو خۆرئاوا.
جهارة الصوت	Loudness ofsound	دەنگ بەرزی، دەنگ گەورەیی، پلەی هەست کردن بە زەبری یان تینی دەنگ.
جهار كاه، جهاز كا		چوارگا، ئاوازی چوارەم لە مۆسیقادا.
جهاز، (الآلة)	Apparatus Set,App	دەزگا، کۆمەڵێك ئامراز.
جهاز (في الحيوان والنبات)	System	کۆئەندام، بریتیە لە کۆمەڵێك ئەندام لە گیاندارو روەکدا.وەکوو کۆئەندامی هەرس کردن.
جهاز بوابي	Portal-System	کۆئەندامی دەرگاوان، ئەو کۆمەڵە بۆرییییەی کە خوێن لە بۆڕی (قناە) هەرسەوە. کۆدەکەنەوە.
جهاز الدوران	Sirculatory-System	کۆ ئەندامی سووڕانی خوێن، کۆئەندامی خوێن.
جهاز بولي تناسلي	Urogenital-system Urinogenital-system	کۆ ئەندامی میزو زاوزێ.

جهاز عصبي		كۆئەندامی دەماریی.
جهاز عصبي مركزي	Central, Nervous-System	كۆئەندامی دەماریی چەقیی.
جهاز عصبي محيطي	Peripheral-nervous-System	كۆئەندامیی دەماریی دەوروپشت، كۆئەندامی دەماری چێوەیی.
جهاز الحركة	Motion-System Movement-System	كۆئەندامی جوڵانەوە.
جهاز كلوي	Renal-System	كۆئەندامی گورچیلە.
جهاز تناسلي، جهاز التناسل	Reproductive-System, Genital-System	كۆئەندامی زاوزێ.
جهاز وعائي مائي	Water-vascular-System	كۆئەندامیی بۆریی ئاویی، كۆئەندامێكە لە لەشی هەندێك گیانداردا وەكوو ئەستێرەی دەریا یارمەتی دەدات لە جووڵانەوەو رۆیشتندا.
جهاز وعائي	Vascular-System	كۆئەندامی بۆڕییانە، دەزگای بۆڕییانە.
جهاز التنفس	Respiratory System	كۆئەندامی هەناسەدان.
جهاز عضلي	Muscular- System	كۆئەندامی ماسولكە.
جهاز الهضم	Digestive- System	كۆئەندامی هەرس.
جهاز البول	Urinary- System	كۆئەندامی میز.
جهاز عصبي تلقائي (ذاتي)	Autonomic- nervous- nervous System	كۆئەندامی دەماری خۆكار، كۆئەندامی دەماری خۆكاریی، كۆئەندامی دەماری ئۆتۆنۆمیی.
جهاز عصبي عطوف، جهاز عصبي سمبثاوي	Sympathetic- nervous- System	كۆئەندامیی دەماری سیمپە ثاویی، كۆئەندامی دەماری بەسۆز.
جهاز لمفاوي	Lymphatic System	كۆئەندامی لیمف.
جهاز ويبر	Weberian- apparatus	دەزگای ویبەر، كۆئەندامێكە لە لەشی ماسییدا یارمەتی دەدات بۆ پێكهێنانی دەنگ یان بیستن بریتیە لە چوار بڕبڕەو توورەكەی گازی ماسیی كە ئەندامی دەنگ پێك دەهێنن.
جهاز عظمي، هيكل عظمي	Skelton	كۆئەندامی ئێسكی ، پەیكەری، ئێسكی لەشی گیاندار.
جهاز الأبراز، جهاز الأفراغ	Excretory-System	كۆئەندامی دەرهاوێشتن(بۆ پیسایی).
جهاز هافرس	Haversion-System	كۆ ئەندامی هاڤەرس، بریتیە لە بۆڕی (قناە) هاڤەرس و بەردەكانی دەوروپشتی لەناو ئێسقاندا ئەو بۆشاییەی كە مەغزەكەی (مۆخەكەی) تیایە، دەگەێنێت بە رووی ئێسقانەكە بۆڕی خوێ و دەماری پیادا تێپەڕ دەبێت.
جهاز جولجي، جهاز كولجي، جسم كولجي	Golgi-apparatus, Golgi-body	تەنی گوڵچی، كۆئەندامی گوڵچی، كۆمەڵە بەرەمیەكە لە شێوەی بۆڕیدا لە سایتوپلازمی خانەی لەشی گیانداردا پەیوەندی هەیە بە كرداری دەردانەوە.
جهاز العروس	Brides-outfit	جیازیی بووك، ئەو شتوومەكەی كە بووك لەگەڵ خۆیدا دەیبات بۆ ماڵی زاوا.
جهاز التفريخ، محضن جهاز الحضن	Incubator	مەكینەی جووجەڵە، دەزگای جوجوڵە هەڵ هێنان.
جهاز التعقيم، جهاز التطهير	Sterillizer-apparatus	دەزگایەكە لە پزیشكیدا بەكاردێت بۆ پاكژكردنەوەی ئامرازو كەل و پەل، دەزگای پاكژ كردنەوە.
جهاز التجميد، مجمدة	Freezing-apparatus	دەزگای بەستن، فرێزەر
جهاز كلود	Claude	دەزگای كلۆد، دەزگایەكە بۆ شلكردنەوەی هەوا.

جهاز التبريد	Cooling-System	دەزگای ساردکردنەوە.
جهاز الأستقطاب	Polarimeter	(پۆلاریمەتر)، دەزگای جەمسەرگرتن، دەزگای پۆلگرتن، دەزگای پێوانی پۆل گرتنی شەپۆلی رووناکیی.
جهاز الحاكي، جرامفون، غرامفون	Gramophone, Phonograph	(گرامۆفۆن)، (فۆنۆگراف)، سندووقی گۆرانیی، دەزگای گۆرانی یان قسەکردن.
جهاز التعقيم، اوتوكلاف	Autoclave	(ئۆتۆکلێف)، دەزگای پاکژکردنەوە، دەزگایەکە بە هەڵم یان کارەبا گەرم دەکرێت بۆ پاکژکردنەوەی ئامرازی نەشتەرگەریو جلو بەرگ.
جهاز فحص الحلق	Laryngoscope	(لارینگوسکۆب)، دەزگای پشکنینی قورگ.
جهاز الطرد المركزي	Centrifugal-apparatus	(سەنتریفیوج)، دەزگایەکە بۆ جیاکردنەوەی ئەو مادانەی کە تێکەڵاونو جیاوازن لە خەستیدا وەکوو مادەی رەقو شلە.
جهاز قياس الذبذبات	Vibrograph	(ڤیبروگراف)، (ڤیبرومیتەر)، دەزگای پێوانی لەرینەوە.
جهاز الحث الكهربائي	Inductor	دەزگای هاندانی کارەبایی.
جهاز فحص العين، معيان	Ophthalmoscope	(ئۆثالمۆسکۆب)، دەزگای پشکنینی چاو.
جهاز فحص الصدر، المسماع	Stethoscope	دەزگای تەماشاکردنی سینگ، دەزگای پشکنینی سنگ.
جهاز الهبوط	Landing-System	دەزگای نیشتنەوەی فڕۆکە.
جهاز لاسلكي، جهاز ستقبال لاسلكي	Wireless-apparatus, Wireless receiving-set	دەزگای بێتەل، دەزگای لاسلکی، دەزگای وەرگرتنی لاسلکی.
جهاز عرض الصور، فانوس سحري	Magic Lantern, Lantern Slides projector	دەزگای وێنە پیشاندان.
جهاز السمع ، مستقبل التلفون، سماعة التلفون	Telephone-receiver	دەزگای وەرگرتنی تەلەفۆنی ، دەزگای بیستن، بیستۆکی تەلەفۆن، ئامرازێکە تەوژمی کارەبایی دەگۆڕێت بۆ دەنگ.
جهاز الطلي الكهربائي	Cupper Voltameter	دەزگای رووکەشکردنی کارەبایی.
جهاز قياس الأمتصاص	Absorption-meter	دەزگای پێوانی هەڵمژین.
جهاز التمدد الطولي	Linear-expansion-apparatus	دەزگای کشانی درێژیی.
جهاز التقطير	Distillation- apparatus	دەزگای دڵۆپاندن.
جهاز ليند	Lindes- apparatus	دەزگای لیند، بۆ ئامادەکردنی ئۆکسجینو بە شلکردنەوەی هەوا.
جيهاز بيوكس	Bouyoucos apparatus	دەزگای بیۆکس، دەزگایەکە بۆ پێوانی شێ.
جهاز تغيير السرعة، مقياس التغيير	Variometer	(ڤاریومیتەر)، دەزگای گۆڕینیی خێرایی، پێوەری گۆڕان، دەزگایەکە بۆ پێوانی گۆڕانیی خێرایی سەرکەوتنو داکەوتنی فڕۆکە بەکار دەهێنرێت.
جهاز توليد الذبذبات	Oscillator	دەزگای پەیداکردنی لەرە.
جهاز التصادم	Percussion- apparatus	دەزگای بەر یەك کەوتن.
جهاز الأمتصاص	Suction-apparatus	دەزگای مژین.
جهاز كب	Kipps-apparatus	دەزگای کیپ، بۆ پەیداکردنی گازی هێدرۆجین سولفاید.
جهاز التحليل الكهربائي للماء	Voltameter, Water-analysis-apparatus	(ڤولتامیتەر)، دەزگای شیکردنەوەی کارەبایی، دەزگای شیکردنەوەی ئاو بۆ هادرۆجینو ئۆکسجین بە کارەبا.
جهاز فكتورماير	Victormayer- apparatus	دەزگای ڤیکتورمایەر، دەزگایەکە بۆ دۆزینەوەی خەستی هەڵمی مادەکان.

جهاز السلم الموسيقي	Xylophone	(زیلۆفۆن)، دەزگای پلیکانەی مۆزیقا، دەزگای پەیژەی مۆسیقیی.
جهاز الأرسال التلفوني	Telephone-Transmitter, set	دەزگای ناردنی تەلەفۆنی.
جهاز هوب	Hopes apparatus	دەزگای هۆپ، دەزگای پێوانی بەرزترین خەستی ئاو.
جهاز قياس الأرتفاع	Altimeter	دەزگای پێوانی بەرزی دەزگایەکە لە فڕۆکەدا بەکاردێت بۆ پێوانی بەرزی.
جهاز بيكمان	BecKmann- apparatus BeacKman- apparatus	دەزگای بێکمان، دەزگایەکە بۆ پێوانی خاڵی (نقطة) بەستن و کوڵان لە شلەکاندا بەکاردێت.
جهاز التنافذ	Osmosis pressore app	دەزگای دەلاندن، دەزگای ئۆزمۆزی.
جهاز التقويم	Rectifier- apparatus	(ڕێکتیفایەر)، دەزگای ڕاستکردنەوەی تەوژمی کارەبا.
جهاز باسكال	Pascals apparatus	(دەزگای پاسکال)، بۆ گەورەکردنی هێزی بچووک.
جهاز قياس الضغط، مضغاط	Manometer	(مانۆمیتەر)، دەزگای پێوانی پاڵەپەستۆی گازو خوێن.
جهاز الكرة والحلقة	Ring and ball apparatus	دەزگای تۆپ و ئەلقە.
جهاز الموازنة	Equilibium- apparatus	دەزگای هاوسەنگی.
جهام	Cloud with out rain	هەوری بێ باران.
جهاض، اراك	Tooth-brush-tree	داری سیواك، دەوەنێکی پزیشکی‌یە ڕەگەگەی توونە، گەلاکەی بۆ ڕەوانی باشە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت زەردە دەخورێت، لاسکەکانی بۆنخۆشن سیواکیان پێ دەکرێت.
جهارة، اعسام	Morphology, phytoraphy	(مۆرفۆلۆجی)، (فایتۆگراف)، زانیاریی خوێندنی شێوەی دەرەوەی ڕواڵەتی زیندەوەر.
جهة، طرة	Side, Direction	بەر، لا، تەك، تەنیشت، لایەن، دیو.
جهبر	She bear	ورچی مێ.
جهبل،علب، قلمود، قينس، ناخس،يرع	Tragelaphus	(تراجیلافەس)، جۆرە ئاسکێکی گەورەیە، شاخەکەی پێچاو پێچە.
جهد، مجهود	Potential, Effort	ئەرك، کۆشش، تەقەلا، ڕەنج، ئەمەك.
جهد كهربائي فولطية	Voltage, Electric-potential	پاڵەپەستۆی کارەبایی، پەستانی کارەبا، ئەرکی کارەبایی، ئەو جیاوازییە کە لە نێوانی دوو بارگەی کارەباییدا هەیە دەبێتە هۆی ئەوەی کە یەکێکیان بەرەو ئەوی تریان بڕوات.
جهد القطب	Potential	ئەرکی جەمسەر، ئەرکی پیتە، ئەرکی پۆل.
جهد التفريغ	Discharging potential	ئەرکی بەتاڵ کردنەوە.
جهد الأستقطاب	Polarization-potential	ئەرکی پۆل گرتن.
جهد الأشتعال	Ignition-potential	ئەرکی سووتان.
جهاز التاين	Ionization potential	ئەرکی ئایۆنێن.
جهد القياس	Standard potential	ئەرکی پێوان.
جهد التاكسد	Oxidation potential	ئەرکی ئۆکسان.
جهد الأختزال	Reduction potential	ئەرکی لێکردنەوە، ئەرکی کەمکردنەوە.
جهد اضافي، فوق الفولطية	Additional potential	ئەرکی سەربارە، سەروو فۆڵتیەت.
جهد مغناطيسي	Magnetic potential	ئەرکی موقناتیس، ئەرکی ماگنیتیك.

جهر، عمى النهار	Day-blindness	رۆژ كوێریی، رۆژ نەبینیی، کەسێك کە بە رۆژ چاوی نەبینێت.
جهر، جهار	Publicity	ئاشکرا، ئاشکراکردن، دەرخستن، درکاندن.
جهري، علني	Public	ئاشکرایی.
جهض، اجهاض	Abortion, Miscarriage	لەبارچوون، لەباربردن.
جهل، جهالة	Ignorance	نەزانین نەفامیی.
جهلول، بكاشين، شكب، فرار، شنقب	Snipe, sand-piper	قوراویلە، قوراویلکە، باڵندەیەکی دەنووك درێژە.
جهم، متجهم	Grim,Gloomy	مۆن، رووگرژ، دەموچاو ترش.
جهنم، جحيم	Hell, Hades	دۆزەخ، دۆزەهە، دۆژ.
جهنمية، بوغنفيلية، جهنمي	Bouguainvilla Chinese-paper-Flower	جەهەنەمیی، دەوەنێکی خۆهەڵواسەری کەپرینە گوڵی بنەوشەیی یان پەمبەیی یان زەرد یان سوور دەگرێت بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
جهوري، عالي	Loud	بەرز، دەنگی بەرز، دەنگی گەورە.
جهيزة، جرو الدب	Bears-cub	بەچکەی ورچ.
جهيض، مجهض	Abortive	لەبارچوو،منداڵێك بەر لەکاتی تایبەتیی خۆی لەدایك ببێت.
جواب		تیژڕەو، باڵندەیەکی خۆش رەوە.
جواب، جوال	Traveller	گەڕۆك، گەڕۆ، گەڕیدە، جیهانگەڕ.
جوار	Roaring, Bellowing	بارەباڕ، باڕاندن، قوڕە، قوڕاندن.
جواز	Permissibility	رەوایی، هێشتن، شیان.
جوال	Sieep-WalKing	رۆیشتن بەدەم خەوەوە.
جوافة	Guave	(گواڤا)، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە، بەرەکەی لە لیمۆ دەچێت خۆشە دەخورێت و دەکرێت بە مرەبا.
جواف		جۆرە مرەبایەکە.
جوالق، جوال، غرارة	SacK, bag	جەواڵ، خەار، تەلیس، جەنتك، خاش.
جواهر، مجوهرات	Jewellery	گەوهەر، پێزە، بلەخش.
جواهري، جواهرجي	Jeweller	گەوهەرفرۆش، گەوهەرگر، تیت.
جوارح، كواسر، سباع الطير	Rapacious, birds	باڵندە گۆشتخۆرەکان وەکوو بازو هەڵۆ و کوڵارەو سیسارك و داڵو کوندەبەبو، هەندێك بە رۆژ هەندێکیان بەشەو دەگەڕێن.
جواز السفر	Passport	پاسپۆرت، دەفتەرێکە گەشتکەرەکان وەری دەگرن تا لە وڵاتی خۆیانەوە رێ بدرێن بۆ گەشت بچن بۆ وڵاتانی تر.
جوالة، جوال	Rover wanderer	گەڕۆك، دیدەوان.
جؤجؤ	Carina	جۆرە ئەستێرەیەکە.
جؤجؤ، عظم القص	Sternum , prow, Carina	بەرسنگ، ئێسقانی کۆڵەی سنگی باڵندە، پەراسوبەندی باڵندە.
جؤجؤيات	Carinata	(کارینانا)، باڵندە کۆڵەدارەکان وەکوو زۆربەی باڵندەکان کە توانای فڕینیان هەیە.
جواثم	Sparrows, passeres	پاساریی‌یەکان، هەڵنیشتووەکان، کۆمەڵە باڵندەیەکە، وەکوو چۆلەکەو ریشۆلەو قەلەڕەشکە.
جواب	Answer	وەڵام ، بەرسڤ.
جواناكو	Guanaco	(گواناکۆ)، گیاندارێکی شیردەرە لە کۆمەڵەی وشتر لە گیانداری (لاما) دەچێت لە ئەمەریکا دەژی.

جواد	Saddle- horse, Steed	ئەسپی سواریی، ئەسپی زین.
جوار، جيرة	Neigh bourhood	دراوسێتیی، هاوسێتیی.
جوبة	Space-line	ماوەی نێوانی دوو ریز لە کشتوکاڵ یان دارو درەخت لە باخ و کێڵگەدا.
جوبة، جابية	SinKhole	(سینکهۆل) ئەو چاڵاییەی کە لە رووی زەوییدا پەیدا دەبێت لە ئەنجامی توانەوەی بەردی قسل لە ئاوی باراندا.
جوب، رود	Penetration	کون کردن، سمین.
جوبية، نارجيل شيلي	Coquito-palm	(دارخورمای کۆکیتۆ)، جۆرێکە لە دارخورما بەرەکەی لە گوێز دەچێت.
جوتر،غوتر، مرض الغدة الدرقية، داء الخنازير، نوطة	Goitre, Bronch-ocele, Goiter	(برونکۆسیل)، نەخۆشیی گویتەر، نەخۆشیی گریێ، ئاوسانی لووی سایرۆید، دەرپۆقینی گلێنەی چاو و ئاوسانی لووی ژێر مل.
جوت، قنب كالكوتا، الياف القنب الهندي	Jute, Gunny-bag	رووەکی گوش، گووشی کەلکەتا، گیایەکی کشتوکاڵییە بۆ دروستکردنی گوێنیی و کومبارو پەت لە ریشاڵی قەدەکەی دەروێنرێت.
جوتا برشا	Guttapercha	(گوتاپێرچا) جۆرە درەختێکە لاستیك لە توێکڵەکەی دەگیرێت.
جوه، صد االجديد	Rust	ژەنگی ئاسن.
جوث، قبة	Rennet	کلۆقازیی، لە گەدەی گیاندارە کاوێژکەرەکان.
جوثن، جاسنت، ياسنتوس	Hyacinth	(جاسنت)، گیایەکە لە کۆمەڵەی زەمبەق گوڵەکەی لە رەنگۆڵە دەچێت و بۆن خۆشە.
جوح، دلاع، بطيخ هندي، بطيخ رقي، جبس	Water-Melon	شووتی، کاڵەکی شامیی.
جوح، جياحة، ابادة	Annihilation	قەڵاچۆکردن.
جوخ	Cloth, Broad-cloth	چۆخ، چۆخە.
جود، مطر غزير	Heavy-rain	بارانی بە لێزمە، شەستە باران.
جودة، صلاحية	Goodness, Efficiency	چاکی، باشیی.
جودي، قربة الماء	Water-sKin	چەوەندە، جەندیلە، کوندەی بچکۆلە.
جوداس، زمزريق	Judas-tree	درەختی ئەرخەوان.
جودار، شيلم، جاودار	Rye	چەودەر،گیایەکە لە کۆمەڵەی گەنم.
جؤذر،جوذر	Savage calf	گوێرەکە کێویی، بێچووی مانگای کێوی.
جوراب، جورب	StocKing	گۆرەویی، گۆریە، گۆرە.
جور، غور	Indian-urus, Gaur, Indian-bison	گەوەر،جۆرێکە لە مانگا کێویی.
جوري	DamasK-rose Bengal-rose	شەستپەر، جۆریی، گوڵێکی بۆن خۆش و جوانە.
جورس	Gerris	(جیریس)، جۆرە مێروویەکی باریکی رەشە بەسەر ئاوەوە هاتوچۆ دەکات.
جورق، ظليم	Ostrich(male)	نێرەی وشترمر.
جوراسي، جوري	Jurassic	(جوراسیك)، سووڕی دووەم لە سەردەمی (حقبە) ژیانی ناوەڕاست لە مێژووی جیۆلۆجیدا، ئەم سووڕە سەدەی گیاندارە خشۆکەکان بوە.
جوز ارمد	Butter-nut	گوێزی کەرە، جۆرە گوێزێکە بەرەکەی هێلکەیی توێکڵ تەنکە کاکڵەکەی خۆشە.
جوز العنق،جوزة الحلقوم، حرقدة، حردقة	Adams-apple	قورقوراگە، کەڵەبابەی گەردن.

جوز اخضر، جوز فريك	Unriped-Walnut	فەریکە گوێز، کەمکۆڵ، گوێزێك، کە توێکڵە سەوزەکەی پێوەمابێت.
جوز الزنج، كولا	Kola-nut- tree	دارگوێزی کۆلا، درەختێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت بەرەکەی (٢-١٠) ناوکی سووری تیادایە لە بادەم دەچێ، بەرەکەی دەخورێت بۆ ورپاکردنەوەی لەش باشە.
جوز الصخور	Juglans-Rupestris	گوێزی بەردەڵان، جۆرێکە لە دار گوێز بەرەکەی بچووك و هێلکەیی یە.
جوز امريكي	BlacK-Walnut	گوێزی رەش، گوێزی ئەمریکیی.
جوز اسود	Juglans-nigra	گوێزی رەش، بەرەکەی نیمچە خڕو کاکڵەکەی خۆشە، تەختەکەی نایابە.
جوز الهند، نارجيل مقل	Coconut palm Coco-nut	گوێزی هیندی، درەختێکە لە دارخورما دەچێت لە وڵاتە گەرمەکاندا دەڕوێ بەرەکەی گەورەیەو بەگوش داپۆشراوەو شیری تیایە، رۆنی لێ دەردەهێنرێت، وە لە گوشی دەوروبەرەکەی چنراوی گوێنیی دروست دەکرێت.
جوز الفوفل، نخيل الفوفل، كوثل، اطماط تانبول، تامول	Areca, Areca-catechu, Betel- palm	(دارخورمای بیتیل)، فوفل، جۆرە دارخورمایەکی هیندییە بەرەکەی لە گوێز دەچێت و مادەی ورپاکەرەوەی لێ دەردەهێنرێت.
جوز الطيب، جوزبوا بسباسة، الطبيب/ ضبر	Nutemg-tree, Musty-nut	والەك، گوێز بۆ، بۆنی گوێز، گوێزبەوە، درەختێکی شوێنە گەرمەکانە بەرێك دەگرێت وەك گوێز وایە زەردە توێکڵەکەی بۆ بەهارات و دەرمان بەکار دەهێنرێت، کرۆکی بەرەکەی چەورو بۆن خۆشە.
جوز ارقم، تاخوطة، اكثار اجرد	Arnut, pig nut	(ئەرنەت) گوێزە بەرازانە، گوێزە خوگانە، رووەکێکی ژەهرینی سەلك دارە گەڵاکەی لە گەڵای گەرەوز دەچێت، تۆوەکەی رەوان کەرە سەلکەکەی بۆ هەرس کردن و میزکردن باشە.
جوز	Common-walnut	گردەکان، گوز، گوێز، جووز، درەختێکی گەورەیە نزیکەی ٢٥ م بەرزدەبێتەوە گەڵاکەی دەوەرێت، سێبەرێکی خۆشی هەیە لە ناوچەی بەرزو سارددا دەڕوێت، بەرەکەی گوێزەو بە نرخە لە خواردندا، چونکە چەوری و پرۆتینی تیایە،تەختەکەی بە نرخە، کەلوپەلی ناوماڵی لێ دروست دەکرێت ، چونکە قایم و جوانە درز نابات، توێکڵی درەختی گوێز رەنگ و دەرمان و مادەی دەباغ کردنی لێ دەردەهێنرێت جۆرەکانی وەکوو گێرك، رەوگە.
جوز الكولة	Kola-nut, Cola nut	گوێزی کۆلا، کۆلا، بەری ئەم رووەکە لە هەندێ شوێن لە جیاتی چایی و قاوە بەکار دەهێنرێت، مادەیەکی تیایە ورپاکەرەوەیە بۆ مێشك و دڵ.
جوز جندم، جندم، منغستان	Mangosteen-tree	(مانگۆستین)، درەختێکە بەرەکەی خڕە بەقەدەر پەتەقاڵێك دەبێت سوورو بۆن و تام خۆشە رۆنی لێ دەردەهێنرێت.
جوز سيبولد	Juglans-Sieboldina	(گوێزی سیبولدینا)، جۆرێکە لە داری گوێز بەرەکەی خڕو تووکنە بە شێوەی هێشووە.
جوز الشرك، هال جوزي	BlacK-amomum	هێل، حێل، قاخلی، کاژیلە.
جوز البلوط، جوزة البلوط	Acom-mast	مازوو، مازیی، گزگل، گروان.
جوز مقي، جوز القيء، اذاراقي، ستريكنوس، حب الغراب	Nux-vomica, tree-Strychnos nuxp vomico, Dog-button, Vomit-nut	گوێزی رشێنەوە، رووەکێکی ناوچە گەرمەکانە، گوڵەکەی سەوزە، بەرەکەی بە قەدەر پرتەقاڵێکی بچووك دەبێت، لە دەنکی بەرەکەی مادەیەکی ژەهر دەردەهێنرێت وە پێی دەوترێت (سترکنین) کە دەبێتە هۆی وەستاندنی هەناسە.

جوز ماثل، بقم	Metel, Downy-thorn apple	(میتیل)، تاتوورەی توکن، جۆرێکە لە تاتورە، دەوەنێکی پزیشکی ژەهرە، گوڵەکەی سپی و بۆنخۆشە بەرەکەی تووکنە، هەندێك دەرمانی پزیشکی لێ دەردەهێنرێت.
جوز ناق، اذن الدب	Bears ear	گوێ ورچە، گیایەکە گەڵاکەی تووکنە گوڵەکەی فستقیيە.
جوز لرتة، بندق هندي	NicKer-tree	فنقی هیندیی، گوێزی لەرتە، دەوەنێکە گوڵەکەی سپییە بەرەکەی درکاوییە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
جوز مجنح، جوز مراني، عرتون	Pterocarya	(پتێرو کاریا)، گوێزی باڵدار، جۆرێکە لە گوێز بەرەکەی باڵدارە کاکڵەکەی گەنم رەنگە ناخورێت.
جوزة	Nut, nux	قۆزاخە، گوێز.
جوزة القز فليجة	Co Coon	قۆزاخەی ئاوریشم.
جوزة الأرض ، فستق العبيد	Pea nut, Ground-nut	گوێزی زەویی، پاقلەی سودانیی، فستقی کۆیلەکان، بستەی کۆیلەکان.
جوزة البرازيل	Brazil nut	گوێزی بەرازیل، درەختێکە لە بەرازیل دەروێت، گوێزەکەی شێوەیەکی سێ گۆشەیی قاوەیی هەیە، رۆنی لێ دەردەهێنرێت.
جوزة كاشو، جوز الكاشيو، بلانر، كابلي انقردية، مغنة	Anacardium, Cashew-nut, Acajou, Mahogany	گوێزی کاشوو، درەختێکە لە کۆمەڵەی قەزوان لە بەرازیل و ناوچە گەرمەکانی دەروێت، گوێزەکەی بچووکەو بە قەدەر سەری پەنجەیەک دەبێت و چەماوەیەو رۆنی لێ دەردەهێنرێت لە قەدەکەی زەمقی کاجوو(کاشو) دەردەهێنرێت.
جوزق، جوزة القطن	Nut- of -Cotton Capsule of nut	گوێزك، قۆزاخەی لۆکە.
جوزق، جولزق، بيض برشت	Soft-boiled-egg	هێلکەی دەڵەمە.
جوراء توامان، ميزان، كوكبة الجبار	Orion,Twins, Gemini	ئۆریۆن، دووجمکە، دوانە، کەشکەشان، کەشکەلان، تەرازوو، ئەستێرەیەکە لە لە ناوەراستی ئاسماندا، یەکێکە لە کەلوەکانی ئاسمان.
جوزل، زغلول	Young-pigeon,Squab	بەچکە کۆتر.
جوساني	Bovista	(بۆڤیستا)، جۆرێکە لە قارچك دەخورێت.
جوسيا، طبيجا	Primiose-Willow	گوڵە بەهارییی، گیایەکە قەدەکەی تووکنە گوڵەکەی گەورەو زەردە.
جوس، استقصاء	Exploration	لێ کۆڵینەوە.
جوسق، قصر	Castle	کۆشك، تەلار.
جوشن	Plastron,Thorax	قەڵغانی کیسەڵ، قەڵغانی ژێر ، سکی کیسەڵ، سنگی مێروو.
جۆشوش		ئێسکی سنگی باڵندە، کۆڵەی سنگی باڵندە.
جوشمة، بط سماري	Gadwall	جۆرێکە لە مراوی ، مراوییە کێوییی.
جوع	Hunger	برسێتیی، خورێنیی، برسیی بوون، برچیی بوون.
جوعان، جائع جوع البقر	Hungry	برسیی، ئاوارا، سیروژە، برچیی،تێرنەخۆریی، تێرنەبوون.
جوف البطن	Abdomen, Belly	بۆشایی سك.
جوف الأرض، لب الأرض	Centro sphere	(سێنترۆسفێر)، بۆشایی ناوەوەی زەویی ، کرۆکی زەویی.
جوفاء	Hollow, Concave	بۆش، پوچ، پووت، کلۆر.
جوف الجسم	Coelom	بۆشایی لەش، بۆشایی لەشی گیاندار، ئەو بۆشاییەی کە هەناوی تیایە.
جوف الصدر، جوف صدري	Thorax, Thoracic-Cavity	بۆشایی سنگ.

جوف جنبي	Pleural-Cavity	بۆشای پەردەی سیی.
جوف	Inside, Cavity	ناوەوە، بۆشایی.
جوفي	Coeliac	بۆشایی.
جوف بني	Core-Flush	(کۆرفلەش)، کرۆك قاوەیی، نەخۆشەییەکی رووەکی‌یە، ئەدات لە بەری سێو کە لە بەفر خەرمەوەدا هەڵ ئەگیرێت پەڵەی قاوەیی لەسەر پەیدا ئەبێت.
جوف مائي	Water-core	کرۆك ئاویی، نەخۆشی‌یەکی رووەکییە ئەدات لە بەری سێو.
جوف الأنف	Nasal-Cavity	کونەلووت.
جوفية المعي، جوفمعيات، لاحشويات	Coelenterata	گیانداره ریخۆڵە بۆشەکان، گیانداره بۆش ریخۆڵەییەکان، بێ هەناوەکان، کۆمەڵە گیاندارێکن لەشیان لە لوولە ئەچێت، خواردەمەنیی تیا هەرس ئەکرێت، تەنیا یەك کونیان هەیە لە جیاتی ئەمو کۆم وەکو گیانداری هایدرا، گوڵاڵەی ئەریا،و چرای ئەریا.
جوق موسيقي، جوقة موسيقية	Musical-band	تیپی مۆسیقا، تیپی مۆزیقە، تیپی ساز.
جوقة	Band, Troop	باند، تیپ
جوكان	HocKey	(هۆکیی) تۆپو داردەست، یارییەکە بە سواری وڵاخەوە ئەکرێت.
جوكي	JocKey	(جۆکی)، ئەوەی کە سواری ئەسپەکە ئەبێت، هەتا ئەیباتە مەیانی غارغارێنەکە.
جولوز	Gulose	(گولۆز)، جۆرەشەکرێکی تاکییە.
جوليانا، نسائية، زهرة المساء الجميلة	Queens-gilly Flower-Sweet-rocKet	(هیسپیریس)، گوڵە ئێوارە، شەوبۆی خانم، گیایەکە گوڵی شین یا بنەوشەیی یان سپیی یان سوور ئەگرێت، لە ئێوارانەدا بۆنێکی خۆش ئەدات.
جولق	SacK, Bag	جەواڵ، خاش، خەرار، تەلیس.
جولق، وزال	Furze, Gorse,Thorn-broom	فیورز، جۆرە رووەکێکە بەشێوەی ئەوەنە گوڵەکەی زەردە بەرەکەی وردە.
جولف	Golf	(گوڵف)، جۆرە یارییەکە بە تۆپو گۆچان ئەکرێت.
جول	Joule	(جوول)، یەکەی پێوانی ئیش، یەکەی گەرمی‌یەکەی وزە، کە بریتییە لە (٤٢٠٠) کالۆری، ١٠ ملیۆن ئێرك یان ٧٣٧و٠ پێ پاوند.
جولة (في المباحثات)	Around	جار.
جولة، سفرة	Tour, Atravlling-round	گەڕان،گەشت.
جولة في (الألعاب)، شوط	A roumb	کایە.
جوميس	Geomys	(جیومایس)، گیاندارێکی قرتێنەرە لە سمۆرە ئەچێت لەژێر بنکی درەختدا قوموش لێئەدات.
جومة نول، منول	Loom	مەکۆ، تەون، ئامرازی چنین.
جومار	Capital	سەرمایە.
جونيومتر، مقياس الزوايا	Gonio meter	(گۆنیومیتەر)، ئەزگایەکە بۆ پێوانی گۆشەی کریستاڵ.
جون، خليج، جون	Bay	کەنداو.
كميت	Bay	شێ، رەنگێکی رەشی مەیلەو سورە.
جونة	Sunset	خۆر لەکاتی ئاوابووندا.
جونة، سلة	BasKet	سەبەتەیەك کە لە قامیش یان توولی درەخت دروست کرابێت.
جوني، غضف	BiacK bellied	باڵندەیەکی جوانە لە کۆمەڵەی مریشك لە قەتێ ئەچێت

جونية، قطا	Pterocles, sandgrouse	قەتێ ، باڵندەیەکی زەردی مەیلەو قاوەییە بە قەدەر کۆترێك دەبێت لە دەشت و بیاباندا دەژی دەغڵودان دەخوات.
جوهر	Principle, Element, Substance	نەژاد، بنەرەت، مادە.
جوهرة،درة	Gem, kperla, Jewel	گەوهەر، بلەخش، دوور، بەردێکی بە نرخ وەکوو دوڕ (مرواریی دەنک گەورە)و یاقووت و زمرووت و یاقیق.
جوهر البول، بولينا	Urea	(یوریا)جەوهەری میز، مادەیەکە لە میزدا هەیە.
جوهر (في الكيمياء)	Ingredient	نەژاد.
جو	Atmosphere	١-(ئەتمۆسفێر)، تیوار، ڕەپۆش، هەوای دەوروپشتی زەویی. ٢-یەکەی پاڵەپەستۆ کە بریتییە لە ٧٦سم یان ٧٦٠ ملم.
جو، طقس	Weather	کەش، باری ئاوو هەوا لە شەو ڕۆژێکدا.
جوي، هوائي	Atmospheric Meteoric,airy	ئەتمۆسفێری، کەشی، هەوایی.
جويت، نيلة	Indigo	١- چویت، ڕووەکێکە بەشێوەی گیا یان دەوەن ڕەنگێکی شین لە قەدو گەڵاکانی دەردەهێنرێت. ٢- چویت، نیل، ڕەنگێکی شینە ڕەنگی پێ دەکرێت.
جويفة	StinK-wort	ڕووەکێکی بۆگەنە.
جويسة، اسبرولة	Asperula, Mugwef, Woodruff	(ئەسپیرۆلا)، گیایەکە گوڵی سووریان شینی بۆخۆش دەگرێت، هەندێکیان بۆ ڕەنگ کردن بەکار دێن.
جويزة، جوزة صغيرة	Nutlet	گوێزۆکە، گوێزی بچووك.
جيارة	Lime-Kiln	کوورەی گەچ، کورەی قسڵ.
جياد، خيل الركوب	Saddlet-horse	ئەسپی سواریی، ئەسپی زین.
جيال الرهان، خيل الرهان	Race-horses	ئەسپی ڕەیسز، ئەسپی گرەو.
جيال ضبع،جعار حفصة، خزعل	Hyaena, Hyena	کەمتیار، گیاندارێکی درندەی شەو گەڕە، دەستی لە قاچی درێژترە لەبەر ئەوە پشتی بۆ دواوە لێژە پێستەکەی بەڵەکە لەسەر لاشەی تۆپیو دەژی.
جيب، جيب القميص	PocKet	گیرفان، بەریك، پێسیر، بەرۆك.
جيب تمام، جيب التمام	Cosine	،(کۆساین)، گیرفانی تەواو،ڕێژەی ئەو لایەی تەنیشتی گۆشەکەیە، بۆ ژێر ژێی گۆشەکە
جيبون، كيبون	Gibbon	(گیبۆن)، مەیموونێکی گورج و گۆڵی بێ کلکی دەست درێژە.
جيب انفي	Nasal-sinus	گیرفانی لووت، توورەکەی لووت.
جيب وجني	CheeK-pouch, CheeK-sinus	گیرفانی کوڵم، بۆشایی کوڵم، تورەکەیەکە لە ڕوومەتی هەندێك گیانداردا خواردەمەنیی تیادا هەڵدەگرێت.
جيب هوائي	Air-pocket, Air-sinus	گیرفانی هەوایی، تەوژمێکی هەوایی ستوونییە دەبێتە هۆی خستنە خوارەوەی فڕۆکە.
جيب، جراب، كيس	Pouch, Sinus	گیرفان، توورەکە.
جيب الزاوية	Sine	(ساین)، گیرفان، گیرفانی گۆشە، ڕێژەی لای بەرامبەری گۆشەکە بۆ ژێی سێ گۆشەکە.
جيب جبهي	Frontal-sinus	گیرفانی ناوچەوان، بۆشایی ناوچەوان، بۆشاییەکی هەوایە بەستراوە بە بۆشایی لووتەوە لەژێر ئێسقانی ناوچەواندا.
جيب الجذير	Radicle-pouch	بەرگی ڕەگۆڵکە.
جيب تناسلي	Genital-sinus	توورەکەی ڕەگەزیی، گیرفانی زاووزێ.

جيد	Good	باش، خاس، چاك، قەنج، رەند، كۆك.
جيد، رقبة، عنق	NecK	مل، ئەستۆ، گەردن، هەوك، ناق، خەن، حەفك.
جيدار		رومەكێكە گەڵاكەی لە گەڵای بەڕوو دەچێت رەنگەكەی سوورە پێی دەوترێت قرمز.
جيرافيدي، زرافيات	Giraffedae	(جیرافیدا)، كۆمەڵەی وشتر بەڵەك و ئوكاپی.
جيروسكوب، دوار، دوام	Gyroscope	(جیرۆسكۆپ)، ئامرازێكە بۆ لەنگەرگرتن و دەرخستنی رێڕەوی فرۆكەو كەشتی بەكار دەهێنرێت بە كارەبا ئیش دەكات.
جيري	Calcareous, Limy	گەچیی، قسڵی، هەر مادەیەك كالسیۆم كاربۆنەیتی تیادابێت.
جيرمانيت	Germanite	(جیرمانیت)، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی توخمی جێرمانیۆم رەنگەكەی سووری مەیلەو خۆڵەمێشییە لە باشووری ئەفریقا هەیە.
جير مطفا	SlacKed-lime	(كالسیۆم هایدرۆكساید)، قسڵاو، ئاوی قسڵ، قسڵی كوژاوە، قسڵی مردوو.
جيرانيوم، غرنوق، ابرة الراعي	Geranium, storKs-bill	(جیرانیۆم)، شەمەدان، جۆرە گیایەكە گوڵێكی بۆن خۆشی هەمە رەنگەی بە تایبەتیی سووری هەیە.
جيرحي، نورة	QuicK-lime	(كالسیۆم ئۆكساید)، قسڵ، ئابك، ئاژە، قسڵی زیندوو.
جير، جص	Lime	كلس، گەچ، قسڵ.
جيرنيوك		بگەڕێرەوە بۆ (جرنك).
جيرارديا	GERARDIA, false-FOXGlOVE	(جیراردیا)، گیایەكی بچووكە گوڵەكەی سوور یان زەردە.
جيش	Army, troops	سوپا، لەشكر، ئۆردوو.
جيش، حلبة، فريقة	FenugreeK,Trigonella	شمڵی گیایەكە، لە سێ پەڕە دەچێت تۆوەكەی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت دژی كۆكەیە، هەروەها گیایەكەی بۆ لەوەڕ باشە.
جيشان	Boiling	كوڵان.
جيفة، جثة منتنة، رمة	Cadaver, carrion, Carcass	لاشەی بۆگەن، بۆگەن، بۆگەنیی، مندار، لاشەی مردوو، مردارەوەبوو.
جيفيات	Necrophagous	بۆگەن خۆر، ئەو لەو مێروانەی كە لەسەر شتی بۆگەن دەژین.
جيلارية		(جیلاریا)، گیایەكە گوڵەكەی بەشێوەی هێشووی زەرد یان پرتەقاڵییە.
جيل، جرثومي	Sporophyte	(سپۆرۆفایت)، بەرەی سپۆریی، رووەكی سپۆریی.
جيليديوم	Gilidium	(جیلدیۆم)، قەوزەیەكی سوورە مادەی ئەگار لێ دەردەهێنرێت.
جيلاتي، دندرمة	Ice-Cream	ئایس كرێم، دۆندرمە، بەستەنیی.
جيل، عصر	Era, Epoch	سەردەم، سەدە.
جيل	Generaton,	نەتەوە، بەرە، نەوە، وەچە بەرەباب.
جيلاتين، هلام، بلوظة	Jelly, Gelating	(جەلاتین)، مادەیەكی پرۆتینیی لە ولوولە دەچێت بێ رەنگە لە شانەو ئێسقانی گیاندار دەردەهێنرێت.
جيلية	Gilia	(جیلیا)، گیایەكە گوڵی سپی یان سوور یان شین دەگرێت.
جيلينية	Gillenia, Bowmans, -root	(جیلینیا)، (رەگی بۆمانس)، رووەكێكە لە كۆمەڵەی گوڵەباخ گوڵی سپی دەگرێت، هەندێك دەرمان لە رەگەكەی دەردەهێنرێت.
جينكو، شجرة المعبد، معبلة،جنكة	GinKgo, Maiden-hair-tree	(جینكگۆ)، جینگۆ، (درەختی گژنیژی پیر)، درەختێكی گەورەیە بەرەكەی زەردو چەورە دەخورێت تەختەكەی سپیی و سووكە بۆ مەبەستی پیشەسازی بەكاردێت.
جينك، طائر الثلج	Snow-bird	(جینك)، زرە بولبول)، باڵندەی بەفر چۆلەكەیەكی ئەمریكیی خۆڵەمێشیی كۆچكەرە.

جينكو	Corr ugated-iron, Galvanised-iron	(چينكۆ)،لەوحێكی ئاسن بە چینێكی تەنك لە توتیا (زینك) رووكەش كراوە بۆ ئەوەی كە ژەنگ هەڵنەهێنێت.
جين	Gene	(جـین)، گرێیەكەلەسـەر كرۆمۆسـۆم سـیفاتی زگمـاكیی دەگوێزێتـەوە لـە دایكو باوكەوە بۆ منداڵەكانیان.
جيهل، ميطان	Bos-frontalis ,Gayal	(بیسۆن)، (گایال) جۆرێكە لە مانگا كێویی هیندیی.
جيهمان، جادي زعفران، جساد	Saffron	زەعفـەران، رووەكێكـی سـەلكدارە، گوڵەكـەی زەردە، رۆنێكـی لـێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكیەو بەو هاڕراوەی گوڵەكەی بۆ مەبەستی پزیشكییو بۆنی خۆشو رەنگ كردن بەكاردێت.
جيهوف، بعر الفأر	Dung-of-mouse	گوومشك.
جيهر، جيهور	Sarcophila	جۆرە مێشێكە گۆشت خراپ دەكات.
جيوفيزياء، جيوفيزيقا	Geophysics	(جیوفیزیا)، فیزیای زەویی، فیزیای چینـەكانی زەویی، لقێكە لە زانیاریی باسـی خولانـەوەو پێكـهاتنو چـاڵو چۆڵـییو ئـاوو هـەواو كایـەی موقناتیسیو كارەبای خڕۆكی زەویی دەكات.
جيوكيميا	Geochemistry	(جیۆكیمیـا)، كیمیـای زەویـی، زانیارییەكـە باسـی پێكـهاتنی كیمیـایی توێكڵی زەویی دەكات لەگەڵ ئەو گۆڕانانەی كە بەسەریا دێت.
جيوديميتر	Geodimeter	(دێودیمـەتر)، دەزگایەكـە بـۆ پێوانـی مـاوەی نێوانـی دوو شـوێن بـەكار دەهێنرێت، وە بە شەپۆلی رووناكی ئیش دەكات.
جيولوجيا، جيولوجي، علم الأرض	Geology	(جیۆلۆجی)، زانیاریی زەویی، زەویی ناسین، زانیـاریی چینـەكانی زەوی لقێكە لەزانیاری باسی بنەڕەتو مێژوو پێكهاتنو سروشـتی كیمیـاییو فیزیایی زەوی دەكات.
جيولوجيا الكون	Cosmic- geolgy	جیۆلۆجیای گەردوون.
جيولوجيا تاريخية	Historical-geology	جیۆلۆجیای مێژووی.
جيولوجيا اقتصادية	Economic-geology	جیۆلۆجیای ئابووری.
جيولوجيا الصخور	Petro-geology	جیۆلۆجیای بەردەكان.
جيولوجيا ديناميكية	Dynamic geology	جیۆلۆجیای دینـامیكی، زانیاریی خوێندنی جوڵە جیۆلۆجیـەكانی وەكـوو بومەلەرزەو بوركان.
جيولوجيا المياه	Hydrogealogy	جیۆلۆجیای ئاو.
جيومورفولوجيا	Geomorphology	(جیۆمۆرفۆلۆجی)، زانیـاریی شـێوەی زەوی، خوێندنـی بنـەڕەتی زەویـیو دیاردە(ظاهرة) سروشتیەكانو توێكڵی زەوی.
جيولوجي	Geologist	زانا لـە چینـەكانی زەویـدا، زەویناس.ئەو زانایەیـە كە لـە باسـی بنـەڕەتو مێژوو و پێكهاتنی خڕۆكی زەوی دەكۆڵێتەوە.
جيوديسيا،مساحة	Geodesy	(جیودیسـی)، زانیـاریی رووبـەریی زەوی، لقێكـە لـە زانیـاریی بیركـاریی لەشێوەو پێوانی رووبەریی زەویی دەكۆڵێتەوە.
جيوديسي	Geodesic	(جیودیسیك)، بەشێك لە هێڵێكی چەماوە یان راست كە كورت ترین ماوە یان دووریی بێت.
جيوغرافيا، جغرافية	Geography	(جیۆگرافی) جوگرافیا، زانیاریی وێنەی زەویی، زەویی ناسیی.
جيوب انفية، جيب أنفي	Nasal-sinus	گرفـانی لـووت، بریتیـیـە لـە چـەند بۆشـاییەك لـە ئێسـقانی دەمو چاودابەسـترلون بـە بۆشـایی لووتـەوە، ئـەم بۆشـاییانە لـە نـاوەوە بـە پەردەیەكی تەنك داپۆشراون.

جیوم، حشیشة المبارك	Geum, Avens	(ئەڤێنس)، (جیۆم)، گیای پیرۆز، گیایەکە گەڵاکەی ماددەی تفتی و ڕەسینی (جەوی) تیایە. گوڵەکەی سپی یان قەرخەوانی یان زەردە.
جیود	Geode	(جیۆد)، تۆپەڵە کانزای ناو بەرد، تۆپەڵێکی کانزایی بۆشە شێوەکەی خڕە لە نێوانی چینەکانی بەردە کلسیەکاندا هەیە، دیواری ناوەوەی بە کریستاڵی کالسایت یان سلیکا داپۆشراوە.

ج

حائل	Obstacle, Hindrance	قورت، كۆسپ.
حائش	Garden	باخ.
حائضة	Menstruous, menstruant	بێ نوێژ، ئافرەتی بێ نوێژ.
حائر، متحير	Perplexed	سەر لێشێواو، بێ دەرەتان، داماو.
حائط، جدار	Wall	دیوار، تیك، كۆسەر.
حائك	Knitter, Weaver	جۆلا، تەونكەر، كۆرسكەر.
حابلة، حبلي	Pregnant	سك پڕ، ئاوس، ئاڤس،دووگیان.
حابب	Granivorous	دان خۆر، تۆ و خۆر، هەر گیاندارێك یان باڵندەیەك كە تۆ و بخوات.
حابس الدم	Haemostatic	(هیموستاتیك)، دەرمانێك كە خوێن ڕژان بوەستێنێت.
حاج، عاقول	Camels-Thorn	وشترخوار، ڕووەكێكی دڕكاوییە بۆ لەوەڕ باشە.
حاجز	Septum	دیوار، پەردە، بەربەست.
حاجز	Diaphragm, barrier	كۆسپ، لەمپەر، پەردە.
حاجز غربالي، غشاء حيواني او نباتي	Sieve-membrane	بەربەستی بێژنگیی.
حاجز مسامي	Porous-septum	بەربەستێكی كون كون، بەربەستی كونیلەدار.
حاجز الأنف	Columna-nasi Internasal-septum	دیواری نێوانی هەردوو كونە لووت.
حاجز عرضي	Transverse-septum	بەربەستی پانایی.
حاجز صوتي	Sonic-barrier, sound-barrier	شوورەی دەنگ، بەربەستی دەنگ، پتربوونی بەرهەڵستی هەوا بەرامبەر بە فڕۆكەیەك كە خێرایییەكەی نزیك بوبێتەوە لە خێرایی دەنگ.
حاجز الأمواج	Waves-barrier	بەربەستی شەپۆل، بەربەستێكە لەبەردەمی بەندەرەكاندا دەكرێت بۆ ئەوەی بیانپارێزێت لە شەپۆلی ئاو.
حاجب، ساتر	Sheltering	پەردە.
حاجب العين	Brow, eyebrow	برۆ، برێی.
حاجر	Lithologist	(لیثولوجیست)، زانا بەرد، زانا، لە بنەڕەت و جۆر و شێوەی بەردەكاندا.
حاجور	DiKe	ئاوبارە، بەندی ئاو، بەستی ئاو.
حاجة، ضروري، اساسي، طلب ، سؤال	Request, Need	پێویستیی، ویستەمەنی، ئاتاج، ئیوو.
حاجبية، اوفريس	Ophrys	(ئوفریس)، ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی سەعلەم گوڵێكی سەیری هەیە لە مێش و هەنگ دەچێت.
حاحب، عاصفة	Tempest, violent-storm	ڕەشەبا، بایەكی بەهێزە خۆڵ و چەو لەگەڵ خۆی هەڵدەگرێت.
حادث طاريء	Accident	ڕووداوی كوتوپڕ.
حادلة بخارية، وابور الزلط	Steam-roller	مەكینەی باگردێن، باگردێنی هەڵمیی، مەكینەی زەویی تەخت كردن.
حادلة، محدلة	Roller, stone-roller	باگردێن، بانگردێن، باگردان، بانتلێن، بانگەڕ.
حادلة الثيل	Mowing-roller	باگردێنی چیمەن، مەكینەی چیمەن.
حادل		بانگوش، بانگێر.
حادثة	Event	ڕووداو، بەسەرهات، سەربهورد.
حاد المزاج، حاد الطبع	Hot- tempered	تورەو تڕۆ، جینگر، ڕابەل، خوێن گەرم.

حاد الذهن	Sharp-witted	بیرتیژ.
حاد (للآلة)	Sharp	تیژ، کڕ.
عاد، حریف(للطعم)	Acrid	تون، تیژ.
حاد البصر، حاد النظر	Sharp-sighted	چاوتیژ.
حادي عشر	Eleventh	یازدەهەم.
حاذق، ماهر، حذق	SKilful	دەست سووک، بەهرەمەند، شارەزا، بە سەلیقە، زیخ، کاریین، زیت.
حاذق، حامض، رائب	Sour	ترشاو، هەر شلەیەك بەرەو ترشانو بۆگەن بون بڕوات.
حار	Hot, Warm	گەرم.
حار، حریف	Pungent	توون، تیژ، کەسکون.
حار الدم، ذو دم حار	Warm-blooded	خوێن گەرم، ئەو گیاندارانەی کە پلەی گەرمی لەشیان ناگۆڕێت لە باری ئاساییدا وەکوو شیردەرەکان.
حارة، حي، زقاق	Lane, alley	کۆڵان، تاخ، کوچە، گەرەك،
حارة	Rapistre	(راپیستەر)، گیایەکی دەشتەکییە گوڵەکەی زەردە.
حارود، بادستر، قندس، کستور، بیدستر	Castor, Beaver	سەگلاو، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەری ئاوییە کلکی پانە لەناو گەڵیدا دوو جووت توورەکەی پێوەیە، یەکەمیان مادەیەکی بۆگەن دوومیان مادەیەکی بۆن خۆش دەردەدات.
حارث	Plough-man	جووتیار، وەرزێر، بکێڵ.
حارس	Guard-watchman	پارێزەر، زەیدەوان،زێوان، پاسەوان، یاساوڵ.
حارس اللیل، خفیر،دیدبان، ناطور	Guard , sentry	ئێشکچی، چەرخەچی، ئێشکگان، پاسەوان،یاساوڵ، حەس حەس.
حارس السماء، رامي	Sagittarius	تیرەنداز، تیرئەنداز، جۆرە ئەستێرەیەکە.
حارس،ابو منجل، (ابو حنش، عنز الماء	Ibis	داسولکەدار، مەلە داسولکە، باڵندەیەکی لاق درێژە لە قەراخ ئاودا دەژی دەنووكو مل و لاقی پانە دەنووکی درێژو چەماوەیە بۆ خوارەوە لە داسولکە دەچێت.
حارق	Canine-tooth-of lion	ددانی شێر.
حارك، حاروك،	Withers, Arctic-duck	سەرووی پشتی ولاخ، ناوشانی ولاخ.
حاروش، حارش، مرض الفطر الشعاعي	Actinomycosis	(ئەکتینومایکوسیس)،نەخۆشییەکە تووشی دەمو چاوی (زمانو روومەتو قورگ)ی ئاژەل دەبێت بە هۆی کەڕووەوە دادەکەوێت.
حاریة، حیة قرناء	Cerastes, Horned-Viper	ماری شاخدار، رەنگەکەی قاوەیی و مەیلەو زەردە لە بیاباندا دەژی.
حازوقة، حزوقة، فواق، زغطة، شهقة، فهقة	Hiccough	نزگەرە.
حاسة	Senseorgan	هەست، هەستە، هۆش، خود هەستیار، هەستکار، ئەندامی هەست کردن وەکوو چاو.
حاسة البصر	Sight, eyesight	سۆمای چاو، هەست کەری بینین، هەستیاری بینین، هەستی بینین.
حاسة الشم	Olfactory-sense, Osphresis	هەست کەری بۆنکردن، هەستیاری بۆن کردن، هەستی بۆن کردن.
حاسة الذوق	Taste	هەست کەری چێشتن، هەستیاری چەشتنو تام کردن، هەستی چەشتن.
حاسة اللمس	Sense of touch, tactual-Sensivity	هەست کەری دەست لێدان، هەست کەری پێستیی، هەستی بەرکەوتن، هەستیاری پێست،هەستی دەست لێدان، هەستی لێکەوتن.

حاسة السمع	Sense of hearing	هەست کەری بیستن، هەستیاریی بیستن، هەستی بیستن.
حاسبة	machine, computer Calculating	ژمێرەر، چورت، مەکینەی ژماردن.
حاسبة الكترونية، عقل الكتروني	Electronic-Computer	(کۆمپیوتەر)، ژمێرەری ئەلیکترۆنی، ژمێریاری ئەلەکترۆنی، ئامرازێکی ئەلیکترۆنی ئۆتۆماتیکیە، بۆ چارەکردن یان شێکاری گیروگرفتی ماتماتیکی(بیرکاری) زۆر زەحمەتی ئەوتۆ دروستکراوە کە شێکارەکەی وەختێکی یەکجار زۆری دەوێت.
حاسر الرأس، عاري الراس	Bare-headed	سەرقوت، سەرڕووت.
حاسر البصر	WeaK-eyed	چاوکز.
حاسم، بات	Decisive	تەواو، بێ پەشیمانی.
حاشا، سعتر فارسي	Headed-thyme	جاترەی فارسی، جۆرێکە لە جاترە گوڵەکەی پەمبەییە رۆنێکی بۆنخۆشی لێ دەگیرێ، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
حاشات	Phalangidae	(فالانجیدا)، جۆرێکە لە جاڵجاڵۆکە.
حاشية	Edge, Border	پەراوێز، چمك، کەنار، دەرکەنار،شیرازە، دامێن، داوێن، بن تیك.
حاشية، حشم	Attendants	دەست و پێوەند، دەس و پێوەنگ، دەوروپشت.
حاشية الكتاب، هامش	Margin	کەنار، دەرکەنار،دامێنی لاپەڕەی کتێب.
حاشية الثوب، هدب ١	Edging, hem	دامێنی کراس، ڕێشووی کراس، دەمەمەن.
حاشر	Insectivorous	مێروو خۆرەکان، هەر گیاندارێك کە مێروو بخوات.
حاشية القماش، برصل	Selvage	قەراغی قوماش.
حاشور	Insect-destroying	دەرمانی مێش و مەگەز، دەرمانی مێروو قەلاچۆکردن.
حاصد، حصاد	Mower, Reaper, Harvester	سەپان، درەوەنی ، وەرزێر، گۆخل، درونەکەر،پالە، دەرەوان.
حاصدة	Reaping-machine	درونەکەر، مەکینەی درونە.
حاصة، داء الثعلب	Alopecia, Baldness Fox-evil	مووڕزە، تووك هەڵ وەرین، نەخۆشی ڕێوی، مووڕێژە، مووڕژە.
حاصل الجمع	Total, Sum	ئەنجامی کۆکردنەوە.
حاصل الضرب	Product	ئەنجامی لێکدان، سەرئەنجامی لێکدان.
حاصل القسمة، خارج القسمة	Quotient	ئەنجامی، دابەش بوون، ئەنجامی بەسەرا دابەشکردن.
حاصل الأذابة	Solubility-product	ئەنجامی تواندنەوە،سەرەنجامی تواندنەوە.
حاصل ايوني	Ionic-production	ئەنجامی ئایۆنیی.
حاصل الذكاء	Intellingence-product, Intelligence-quotient	سەرەنجامی زیرەکیی، تەمەنی مێشکیی، ئەنجامیی زیرەکیی، ماناکەی ئەنجامی دابەشکردنی تەمەنی ژیریی کەسێك بەسەر تەمەنی وەختیی و لە (١٠٠) لێکدرابێت.
حاصلات	Produce	بەروبووم.
حاصل، حصيلة	Retsult	سەرەنجام، ئەنجام، سەرئەنجام.
حاصود، مقضب، محش	Scythe	داسی گەورە بۆ درونە.
حاضر الذهن، حاضر البديهة	Ready-witted	بیرتیژ.
حاضر	Ready, present	ئامادە.
حاضرة، عاصمة	Capital	پایتەخت.
حاضنة	Nurse	دایەن، لەلە، دایان.

حاضن، راخم،رنقاء	Brooding-hen	مریشکە بە کڕ، مریشکا بکورك.
حاضنة	Incubator	مەکینەی جوجەڵە، مەکینەیەکە گەرمی‌یەکی تایبەتی ئامادە دەکات بۆ هەڵهێنانی جوجەڵە لە هێلکە بە شێوەیەکی دەستکرد.
حافر	Hoof, ungula	سم، پاقولاخ، سمی وڵاخ.
حافرات، منجحرات	Orycteropidae	(ئۆریکترۆپیدا)، کۆمەڵە گیانداریکی بێ ددانن وەکوو بەرازی زەوی.
حافرية، مرموزة	Calceolaria	(کالسیۆلاریا)، گولسم، ڕووەکێکە گوڵەکەی لە سمی وڵاخ دەچێت.
حافري، ذو حافر، ذو ظلف	Hoofed solipad, Ungulata, perissodactyla	سمدار، گیانداری سمدار وەکوو ئەسپ.
حافر الحمار، محار كبير	Spondylus	جۆرە لەپکەیەکی(گوێچکەماسییەکی) گەورەیە.
حافز، باعث	Mobile, Moving	هاندەر، ڕاپەڕێنەر.
حافة	Edge, Border, Margin	قەراغ، لێوار، کەنار، ڕۆخ، تەنیشت.
حافة الثوب	Hem of the suit, edge of the suit	چاك، چمك.
حافة السطح	Hem of the roof, edge of the roof	گوێ سوانە، گوێ سەوانە، گوێ سوانکە.
حافي، حافي القدمين	Bare-Foot	پێ خاوس، پێ‌پەتی، پێ‌خواس، پاپەتی.
حافلة كهربائية	Tram, Tramway	تراموای،بریتی‌یە لە دەزگایەکی کارەبایی بۆ ڕاکێشانی فارگۆنی (گالیسکە)ی گواستنەوەی مرۆڤ بەسەر هێڵی ئاسنیندا لەناو شەقامی شارەکاندا.
حافظ، واق	Keeper, protector	ئاگادار، پارێزەر.
حافظ	Preservative	پارێزەر، مادەیەکی کیمیایە دەکرێتە خواردەمەنیی قوتوومەوە بۆ ئەوەی کە بۆگەن نەکات.
حافظة، ذاكرة	Memory	زەین،بیر،یاد.
حافظة	Protector of fuse	لەخفووری فیوز.
حافظة، حافظة المغناطيس	Armature	بەرکەوتە، بریتی‌یە لە پارچە پۆلایەك لە زەنگی کارەبادا بەهۆی موگناتیسەوە کار دەکات.
حافظة نباتية	Herbarium	فایلی ڕووەکی، فایلێکە گیای وشککراوەی تیا هەڵدەگیرێت بۆ مەبەستی خوێندن‌و پاراستن.
حاقول		ماسییەکی سەوزی درێژە.
حاكي	Narrator, Teller	قسەکەر، گێڕەرەوە، چیرۆکبێژ.
حاكي، غرامافون	Phonograph, Gramaphone	سنوق گۆرانیی.
حاكم، والي	Ruler, governor	دادمەند، دادپرس، دادکار، فەرمانبەر.
حاكم، قاضي	Judge	قازی.
حاكم	Governer	ڕێکخەر، ئامرازێکە بۆ ڕێکخستنی خێراییی ئامرازی جووڵاندن.
حال،نورج، دراسة	Threshing-Machine, dragnet	مەکینەی گێرەکردن.
حالة، حال	State, Case, manner	دۆخ، بار، وار چۆنێتیی، مەرە.
حالة النزع، سكرة الموت	Agony	گیانەڵا، سەرەمەرگ.
حالة طبيعية	Natural-state	دۆخی سروشتیی.
حالة بخارية	State vaporous	دۆخی هەڵمیی.

حالة التوازن	Equilibrium state	دۆخی لەنگەرگرتن، دۆخی هاوتایی، باری هاوسەنگی، دۆخی تەرازوومەندی.
حالة غازية	Gaseous-state	دۆخی گازیی.
حالة سائلة	Liquid-state	دۆخی شلیی.
حالة صلبة	Solid-state	دۆخی رەقیی.
حالة جينية	Genotype	باری جینیی، کۆمەڵەی کارکەرە زگماکیەکان لە کەسێکدا.
حالا	At once	دەست بەجێ خێرا، یەکەن دەردوو، تاڵ.
حالق(حوالق)، عطفة	Tendril	تەرز، وەکوو تەرزی مێو، بەهۆی ئەو تەرزەوەداری مێو خۆی دەئاڵێنی بە دارو رووەکی ترەوە.
حالق الشعر، فاشرا بيضاء	White- bryony	گیایەکە لە کۆمەڵەی کولەکە کەلاکەی گەورەو تووکن و بۆگەنەگوڵەکەی سپیە بەرەکەی بچوك، زەرد یان رەش یان سوورە، رەگەکەی جۆرە نیشاستەیەکی لێ دەردەهێنرێ.
حالب،حالب البول	Ureter	میزدۆش، ئەو بۆرییەیە کە میز لە گورچیلەوە دەبات بۆ میزڵدان، دۆشەری میز.
حالب الشلغ، حالب المنى	Vas-deferens, Canal-deferent	بۆریی سپێرم، دۆشەری سپێرم، ئەو بۆرییەی کە ئاوی نێری پیا دێتە دەرەوە لە چووکدا.
حالوب، برد	Hail	تەرزە، تەزرە، تەگەر، تەگەرگ، گلێرە، گژك، تەوەرگ، خڕخڕۆك، تەیرۆك، تەرگ، گارپیەسۆك، زیپ،گژلۆك، بەرخورك.
حالوط	Root- rot	دەردەرەگ، کەڕوە رەگ، جۆرە گەڕوویەکە دەدات لە رەگ و قەدی رووەك.
حالك	Pitch, darK	تاریك، شەوەزەنگ.
حالوم، حلوم	Cream-cheese, Cottage-Cheese	لۆرك، پەنیری سپی.
حالوم، شنجبار مخزني، حبة القلب	Common-gromwell	(گرۆمویل)، دەنکی دڵ، تۆوی دڵ، جۆرە رووەکێکە گوڵەکەی پەمبەییە تۆوەکەی بۆ میزکردن باشە.
حالوش، مالوش، حفار	Mole-cricKet	ملە، هۆڵە، جۆبرکە، قوزبڕکە، مێرووییەکی زیان بەخشە لە کۆمەڵەی کوللە لەژێر زەویدا رەگ و قەدی رووەك دەخوات.
حامضي	Acidic	ترشیی، ترشاویی.
حامض	Sour, Acid	(ئەسید)، ترش، ترشەڵۆك، ئاوێتەیەکی ترشە لە گیراوەی ئاویدا ئایۆنی هایدرۆجین دەدات و رەنگی کاغەزی گوڵەبەرۆژە سوور دەکات، ئەگەر هایدرۆجینەکەی بگۆڕێتەوە بە میتاڵ دەبێت بەخوێ. ترش دوو جۆرە:- ١-ترشە کانزاییەکان: وەکوو ترشی نایتریك، ترشی سولفەریك. ٢-ترشە ئۆرگانیکیەکان: وەکوو ترشی ئەسیتیك، ترشی ئۆکزالیك.
حامظ الخليك الثلجي	Glacial-acetic-acid	(گلاشیال ئەسیتیك ئەسید)، ئەسیتیك ئەسیدی بەفریی، سرکەی بەفری، کریستاڵی ئەوتۆ پێك دەهێنێت کە لە بەفر دەچێت لە پلەی ٦و١٦س دا دەتوێتەوە.
حامض الخليك	Acetic-acid	(ئەسیتیك ئەسید) ترشی سرکە، ترشەڵۆکی ئەسیتیك، شلەیەکی بێ رەنگی ترشە لە سرکەدا هەیە بۆ مەبەستی پزیشکی و پیشەسازی بەکاردێت.
حامض النتريك، حامض الأزوتيك	Nitric-acid, Azotic-acid	(نیتریك ئەسید)، (ئازۆتیك ئەسید) تێزاب، ترشی نیتریك، ترشێکی زۆر بەهێزە بۆ ئۆکساندنی مادەکانی تر بەکاردێت، لە دروست کردنی ئاوی شایانەدا(الماء الملكي) بەکاردێت بۆ تواندنەوەی زێڕ و پلاتین.

حامض الكبريتيك	Sulfuric-acid	(سەلفریك ئەسید)، ترشی كبریتیك شلەیەكی بێ رەنگە دیمەنەكەی چەورە، مادەیەكی وشككەرەوەیە لە پاككردنەوەی نەوتی سرووشتیو دروستكردنی تەقەمەنیو پەینو رەنگدا بەكاردێت.
حامض الكبريتيك	Oleum	ترشی كبریتیكی دووكەڵاویی.
حامض الكاربونيك	Carbonic-acid	(كاربۆنیك ئەسید)، ترشی كاربۆنێك، ترشێكی بێ هێزە لە ئەنجامی تواندنەوەی گازی كاربۆندایۆكساید واتە (دوەم ئۆكسیدی كاربۆن) لە ئاودا پەیدا دەبێت.
حامض اشني	Orsellic-acid	(ترشی ئورسیلیك)، ترشی قەوزە،كریستاڵێكی دەرزیلەیی بێ رەنگو بێ بۆنی تاڵە لە قەوزەدا هەیە.
حامض انجزاني	Ferulic-acid	(فیرولیك ئەسید)، ترشی فیرۆلیك كریستاڵێكی دەرزیلەیی بێ رەنگو بێ بۆنە لە روەكێك دەردەهێنرێت پێی دەوترێت (ئەسافویتیدا)، (واتا روەكی كاشمە یان هەنگوان یان بەرەژە).
حامض البوريك	Boric-acid	(بۆریك ئەسید)، ترشی بۆریك، مادەیەكی رەقی سپیە، لە بۆراكس دروست دەكرێت بۆ دەرمانی چاو بەكاردێت.
حامض كابلي، حامض اهليلجي	Chebulic-acid	ترشی كابوولیی، بەشێوەی كریستاڵی بێ رەنگ لە روەكی تیرمینالیا(اهلیلج) دەردەهێنرێت.
حامض الفوسفوريك	Phosphoric-acid	(فۆسفۆریك ئەسید)، ترشی فۆسفۆریك، شلەیەكی خەستی بێ هێزە، لە ئامادەكردنی پەینی فۆسفەیتیی دا بەكار دەهێنرێت.
حامض الأورثو فوسفوريك	Ortho-phosphoric-acid	ترشی ئۆرسۆ فۆسفوریك:-جۆرێكە لە ترشی فۆسفۆریك.
حامض الميتافوسفوريك	Meta-phosphoric-acid	ترشی میتا فۆسفۆریك، ئەگەر فۆسفرەس پێنتۆكساید(پێنجەم ئۆكسیدی فۆسفۆر) بخرێتە بەر هەوا ئەم ئەسیدەی لێ پەیدا دەبێت.
حامض البيرو فوسفوريك	Pyro-phosphoric-acid	ترشی پیرو فۆسفۆریك، لە گەرم كردنی ترشی فۆسفۆریك پەیدا دەبێت، بەشێوەی كریستاڵی بێ رەنگ هەیە.
حامض الهيدروكلوريك، ماء النار	Hydro-Chloric- acid	(هایدرۆكلۆریك ئەسید)، ترشی هایدرۆكلۆریك، لە تواندنەوەی گازی هایدرۆجین كلۆراید لە ئاودا پەیدا دەبێت لە دروستكردنی سرێشو شەكر (لە نیشاستەدا بەكاردێت).
حامض الكبريتوز	Sulphurous-acid	(سەلفەرۆز ئەسید)، ترشی گۆگردۆز، لە تواندنەوەی سولفەر دایۆكساید(دوەم ئۆكسیدی گۆگرد) لە ئاودا پەیدا دەبێت.
حامض النتروز	Nitrous-acid	(نیترۆز ئەسید)، ترشی نیترۆز بە شێوەی شلەیەكی ناجێگیری شینی كاڵ هەیە.
حامض البركلوريك	Perchloric-acid	(پێركلۆریك ئەسید)، ترشی پێركلۆریك، شلەیەكی دوكەڵداری بێ رەنگە، مادەیەكی ئۆكسێنەری بەهێزە زیان بە پێست دەگەیەنێت.
حامض البكريك	Pecric-acid	(پیكریك ئەسید)، ترشی پیكریك، بۆ تیماركردنی سووتاویو رەنگ كردن بە زەرد بەكاردێت.
حامض البيروكبريتيك	Pyroculphuric-acid, Fuming-sulphuric-acid	(بكرونویل)،(پیرۆسەلفریك ئەسید ترشی پیرۆ كبریتیك، سەلفریك ئەسیدی دوكەڵدار، بریتیە لە تواوەی سولفەر ترایۆكساید (سێهەم ئۆكسیدی گۆگرد)لە سولفەریك ئەسیدی پەیتدا.
حامض السيليسيك	Silicic-acid	(سیلیسیك ئەسید) ترشی سیلیسیك، بریتیە لە تۆپەڵێكی جەلاتینی، خێرا جیا دەبێتەوە بۆ ئاو و سلیكا.

حامض التارتاريك، حامض الطرطريك	Tartaric-acid	(تارتاريك ئەسيد)، ترشى تارتاريك، ليمۆندوزى كە دەكرێتە چێشتەوە بۆ ترش كردنى.
حامض الهايبو كلوروز	Hypochlorous-acid	(ترشى هايپۆكلۆرۆز)، ترشێكى لاوازە خێرا شى دەبێتـەوە. لـە ئـەنجامى تواندنەوەى (كلۆرين مۆنۆكسايد) واتا يەكەم ئۆكسيدى كلۆر لە ئاودا پەيدا دەبێت.
حامض الأنجليك	Angelic- acid	(ترشى ئـەنجيليك)، كريستاڵێكى دەرزيلـەيى بـێ رەنـگو بۆنـە لـە رەگـى هەندێك رووەك دەردەهێنرێت.
حامض العنبر، حامض عنبري	Succinic-acid	(ترشى سەكسينيك)، ترشێكە لە عەمبەرو جەوييدا هەيە.
حامض أميني	Amino-acid	(ئـەمينۆ ئەسيد)، ترشـى ئـەمينى، رەگـى (ئـەمينۆى) تفـتو كاربۆكسـيلى ترشى تێدايە.
حامض اللكتيك، حامض اللبنيك	Lactic-acid	(لاكتيك ئەسيد)، ترشى لاكتيك، لە ماستدا هەيە.
حامض الستريك، حامض الليمونيك، حامض الليمون	Citric-acid	(سيتريك ئەسيد) ترشى سيتريك، ترشەڵۆكەيە كە لە ميوەى ترشى وەكوو پرتەقاڵو نارنجو ليمۆدا هەيە، ترشەڵۆكى ليمۆ.
حامض الأولئيك، حامض الدهنيك، حامض الزيتيك	Oleic-acid	(ئۆليئيك ئەسيد)، ترشى ئوليئيك، لە مادەى رۆنو چەوريدا هەيە.
حامض البالميتيك	Palmitic-acid, palmic-acid	(پاڵميتيك ئەسيد)، ترشى پاڵميتيك، مادەيەكى ترشەڵۆكە لە رۆنى خورماو بەزو پيودا هەيە.
حامض النمليك، حامض الفورميك	Formic-acid	(فۆرميك ئەسيد)، ترشى فۆرميك ئاوێتەيەكە لـە هێدرۆجـينو ئۆكسـجينو كاربۆن پێكهاتووە، شلەيەكى بێ رەنگە، بۆنێكى تيژى هەيە لە دڵۆپاندنى مێروولە دەردەهێنرێ.
حامض العفصيك، حامض الگاليك	Gallic-acid	(گاليك ئەسيد)، ترشى گاليك، ترشەڵۆكى مازوو، لە جەوت(كـڵاوى بەرو)و مازوو چايىو هەندێ رووەكى تردا هەيە، مادەيەكى دەباخ كەرە.
حامض الحندقوق	Melliotic-acid	(ترش ميليلۆتيك)، ترشێكى بۆنخۆشە لە كنێر دەردەهێنرێت.
حامض الخريق	Weratric-acid	(ڤيراتريك ئەسيد)، ترش خەريەنگ، ترشەڵۆكێكە لە خەريەنگ دەردەهێنرێت.
حامض الساليسليك، حامض الصفصاف	Salicylic-acid	(تـرش ساليسـليك)، مادەيـەكى رەقـى بـێ رەنگـە بـۆ دروسـت كردنـى ئەسـپرينو مەرەكـەب بەكار دەهێنرێت، لـە ئـاوگى درەخـتى بـىو رەگـى وەنەوشە دەردەهێنرێت.
حامض الأكريليك	Acrylic-acid	(ترش ئەكريليك)، ترشێكە خێرا كار لێك دەكات بۆنەكەى لە بۆنى سركە دەچێت.
حامض الستياريك	Sctearic-acid	(ترش ستياريك)، مادەيەكە لـە چەوريو پيـودا هەيـە بەشـێوەى تۆزێكـى سپى، لە ئاودا ناتوێتەوە بەڵكوو جيا دەبێتەوە.
حامض النيكوتينيك، نياسين	Nicotinic-acid	(ترش نيكوتينيك)، بەشێوەى كريستاڵى دەرزيلەيى لە گەڵاى توتندا هەيە، دژى نەخۆشى پلاگرا بەكاردێت.
حامض الهيدروسيانيك، حامض السيانذريك، حامض البروسيك	Hydrocyanic-acid, Cyanhydric-acid	(ترش هايدرۆسيانيك)، ئاوێتەيەكە لە ئۆكسـجينو هايدرۆجينو نترۆجينو كاربۆن پێكهاتووە، شلەيەكى ژەهرە لە پلەى (٢٦)ى سەديدا دەكوڵـێ، لە بادەمى تاڵ هەيە،بەشێوەيەكى يەكگرتوو لەگەڵ مادەى تردا، گازەكەى لە جەنگدا بەكار دەهێنرێت دەبێتە هۆى هەناسەگيران گازێكى بى رەنگە بۆنى بادەمى لێ دێت.
حامض السيانيك	Cyanic-acid	(ترش سيانيك)، شلەيەكى بێ رەنگى سووتێنەرە زوو دەبێت بە هەڵم.
حامض اليوريك، حامض البوليك	Uric-acid	(ترش يۆريك)، ترشى ميز، مادەيەكى سروشتىيە لەميزدا هەيە.

حامض الأكونيتيك	Aconitic-acid	(ترش ئەکۆنیتیك)، بەشێوەی کریستاڵی بێ ڕەنگو بۆن لە لاسکی گەنمەشامیی و سلقدا هەیە.
حامض الخردل	Erucic-acid	(ترش ئیرۆسیك)، ترش خەرتەلە، کریستاڵێکە لە تۆوی خەرتەلەو شێلم دەردەهێنرێت.
حامض الأوكزاليك	Oxalic-acid	(ترش ئۆکزالیك)، ئاوێتەیەکە لە کاربۆنو هێدرۆجینو ئۆکسجین پێك هاتوە،مادەیەکی کریستاڵی سپییە لە پلەی (١٠١)ی سەدیدا دەتوێتەوە، لە ئاردی تەختەو پۆتاسیۆم هایدرۆکساید دروست دەکرێت.
حامض الأغاريسيك، حامض غاريقوني	Agaricic-acid	(ترش ئەگاریسیك) بەشێوەی کریستاڵی زیویی هەیە لە ڕووەکی تایبەتیدا.
حامض الأبيتيك	Abietic-acid	(ترش ئەبیتیك)، لە زەمقی درەختی سنەوبەر دەردەهێنرێت.
حامض الفيروليك	Ferulic-acid	ترشی فیرۆلیك، بەشێوەی کریستاڵی دەرزیلەیی هەیە لە ئەلکهولو ئاوی گەرمدا دەتوێتەوە.
حامض الماليك، حامض التفاحيك	Malic-acid	(ترش مالیك)، ئاوێتەیەکە لە کاربۆنو هێدرۆجینو ئۆکسجین پێکهاتوە، ترشە لە میوەی نەگەییوی وەکو سێودا هەیە.
حامض كاربوليك، حامض الفينول، حامض الفينيك	Carbolic-acid, phenol	(ترش کاربۆلیك)، (فینۆل)، (فەنیك ئەسید) ئەسەفەنیك، ئاوێتەیەکە لە کاربۆنو هیدرۆجینو ئۆکسجین پێك هاتووە، مادەیەکە بەشێوەی کریستاڵی بێ ڕەنگ، یان شلەیەکی مەیلەو ڕەش، لە دڵۆپاندنی قەترانی خەڵوزی بەردین دەردەهێنرێتو بۆ پاککردنەوەی ئاودەستو ئاومال بەکار دەهێنرێ دژی میکرۆب،بۆنێکی تیژی هەیە.
حامض الأديبيك	Adipic-acid	(ترش ئەدیپیك)، ترشێکە لە ڕۆنو چەوریدا هەیە.
حامض عضوي	Organic-acid	(ترش ئۆرگانیکی)، ئەو ترشەی کە جاران تەنها هەر لە لەشی زیندەوەر (گیاندارو ڕوەك) دەردەهێنرا، بەڵام ئێستاکە دروستیش دەکرێت.
حامض غير عضوي	Inorganic-acid	ترش، نائۆرگانیکی واتا کانزایی.
حامض الخشخاش	Meconic-acid	(ترشی میکۆنیك)، بەشێوەی کریستاڵی بێ ڕەنگو بۆن لە خاشخاش دەردەهێنرێت.
حامض التنيك، حامض التانين، حامض الگالوتانين	Tannic-acid	(ترش تانیك)، مادەیەکی بێ ڕەنگە لە ئاودا دەتوێتەوە، تاڵە،لە زۆر درەختدا هەیە بە تایبەتی لە کڵاوی بەڕوو، ترشی سماقو چاییدا، بۆ پێستە دەباغ کردن بەکار دەهێنرێ.
حامض قلوي	Amphoteric-acid	(ترش ئەمفوتیریك)، ترشو تفت ئەو ئاوێتەیەیە کە لەگەڵ ترشیو تفتیشدا کار لێك دەکات.
حامض الهيبوريك، حامض خيلي	Hippuric-acid	(ترشی هیپوریك)، ترشێکی ئۆرگانیکییە لە میزی وڵاخدا هەیە، کەمێك ترشە، لە هایدرۆجینو بۆرۆنو ئۆکسجین پێکهاتووە، لە ئاودا دەگیرێتەوە بۆ دەرمانی چاو.
حامض اللينوليك	Linolic-acid	(ترشی لینۆلیك)، ترشێکە لە ڕۆنی کەتاندا هەیە.
حامض الغلوتاميك	Glutamic-acid	(ترش گلوتامیك)، ترشێکە بەشێوەی کریستاڵ لە دۆشاوی چەوەندەر دەردەهێنرێ.
حامض الكروميك	Chromic-acid	(ترش کرۆمیك)، لە دروست کردنی لاستیكو قوماشو ڕوکەش(مطلي) شووشەی سیرامیکدا بەکاردێت.

حامض البنزوئيك، حامض البنزويك، حامض الجاويك	Benzoic-acid	(ترش بەنزۆيك)،ناوێتەيەكە لە كاربۆن و هيدرۆجين و ئۆكسجين پێكهاتووە،پلەی توانەوەی (١٢١)ی سەدييە، پلەی كوڵاندنی (٢٥٠) ی سەديی، شلەيەكيی بێ ڕەنگە لە جەويی درەخت دەردەهێنرێت.
حامض احادي القاعدة	Monobasic-acid	ترشی تاك تفت، وەكوو ترشی هايدرۆكلۆريك.
حامض ثنائي القاعدة	Mibasic-acid	(ترشی جووت تفت)، وەكوو ترشی كبريتيك.
حامض ثلاثي القاعدة	Tribasic-acid	ترشی سێ تفت: وەكوو ترشی فۆسفۆريك.
حامض الهيدرفلوريك	Hydroflouric-acid	(ترش هايدرۆفلۆريك)، بۆ نەخش كردن لەسەر شووشە بەكاردێت.
حامض الكافور	Camphoric-acid	(ترش كامفۆريك)، ترشێكە لە كافور دەردەهێنرێت بۆ دروست كردنی دەرمان و سليلۆيد(باغە) بەكاردێت.
حامض الأنتيمونيك	Antimonic-acid	(ترش ئەنتيمۆنيك)، مادەيەكی نيشتووی سپييە.
حامض النخليك، حامض البالميتيك	Palmitic-acid	(ترش پالميك، ترش پالميتيك)، بەشێوەی كريستاڵی دەرزيلەيی لەبەری خورمای ڕۆن دەردەهێنرێ.
حامض الأسكوربك، حامض اسقربوطي	Ascorbic-acid	(ترس اسكۆربيك)، فيتامين (c يان P يان G) لە ميوەی ترشدا هەيە، دژی نەخۆشی (ئەسقەربوت) بەكار دەهێنرێت، ئەم نەخۆشی‌يە بريتييە لە ڕژانی خوێن لە پووك و ناوەوەی ددان و جومگەكانەوە.
حامض الكومريك	Coumaric-acid	(ترس كۆماريك)، كريستاڵی بێ ڕەنگە، لە ڕەگی ڕووەكی كنێر دەردەهێنرێت.
حامض الغليكوليك	Glycollic-acid	(ترش گليكۆليك)، بەشێوەی كريستاڵی بێ ڕەنگ لە بەرسيلەدا هەيە.
حامض البروبيونيك	Propionic-acid	(ترش پرۆپيۆنيك)، ترشێكی چەوری تاك تفتيە، بريتيە لە شلەيەكی بێ ڕەنگ لە پلەی (١٤١)ی سەدييدا دەكوڵێت.
حامض الموريك	Moric-acid, Muric-acid	(ترش مۆريك)، ترشێكە لە تووە سپييكە دەردەهێنرێت.
حامض شاهترجي	Fumaric-acid	(ترش فيوماريك)، لە شاتەرە دەردەهێنرێت.
حامض الكافئيك	Coffeic acid	(ترش كافيئيك)، بەشێوەی كريستاڵی زەرد قاوە دەردەهێنرێت.
حامض الكلوريك	Chloric-acid	(ترش كلۆريك)، ترشێكی يەك (تاكە) تفتە خوێی كلۆرەيت پێك دەهێنێت.
حامض الكلوكونيك	Gluconic-acid	(ترش گلۆكۆنيك)، لە ئەنجامی ئۆكساندنی شەكری كلوكۆزەوە پەيدا دەبێت.
حامض، دي . ان . اي	Deoxy-ribonucleic-acid, D.N.A	(ديوكسی-رايبوز نيوكليك ئەسيد)، (دی، ئێن ، ئەی)، ئەو ترشەيە كە لە لايەن پرۆتينی ناوكی خانەزيندەوەرەكانەوە هەڵگيراوەو دەستێكيی بالای هەيە لە گواستنەوەی سيفەتی زگماكی لە نەوەيەكەوە بۆ نەوەيەكی تر لە زيندەوەرەكاندا.
حامض شحمي، حامض دهني	Fatty-acid	(فاتی ئەسيد)، ترشی چەوری، ئەو ترشە ئۆرگانيكيانەيە كە ئەگەر لەگەڵ گليسرين يەكيان گرت ئەستەر پەيدا دەكەن.
حامض رايبونيوكليك، حامض (ار،اين، اي)	Ribonucleic-acid R.N.A	(رايبۆنيوكليك ئەسيد)، (ئار، ئێن، ئەی)، پرۆتينێكی ناوكييە، لە سايتۆپلازمی خانەدا هەيە، پەيوەندييەكی تەواوی هەيە بە پێكهاتنی پرۆتينەوە.
حامض السكسنيك	Succinic acid	(ترش سەكسينيك)، ترشێكی جووت تفتيە لە شيلەی قاميشی شەكرو لە درەختی گەرچەك و ماسولكەدا هەيە.
حامض البوتريك، حامض الزبديك	Butyric-acid	(بوتەريك ئەسيد)، ترش كەرە، ترشێكی بێ ڕەنگە لە كەرەدا هەيە، لە دروست كردنی مادەی پاكژكەرەوەو عەترو دەرمان و بۆيەدا بەكاردێت.

حامض السيناميك، حامض القرفة	Cinnamic-acid	(ترش سيناميك)، بەشێوەی کریستاڵی دەرزیلەیی لەدارچیندا هەیە.
حامض الأسيتيل، ساليسيليك، اسپرين	Acetyl-salicylic-acid	(ترش ئەسیتیل، سالیسیلیك)، ئەسپرین ، مادەیەکی سپییە بە شێوەی دەرمان دژیی سەرئێشەو رۆماتیزمە هەروەها بۆ هێنانە خوارەوەی تا بەکاردێت.
حامض الزرنيخوز	Arsenious-acid	(ترشی ئارسینیۆز)، یەکێکە لە ترشەکانی زەرنیق (ئارسین).
حامض الزرنيخيك	Arsenic- acid	(ترشی ئارسینیك)، لە ئەنجامی تواندنەوەی ئارسنیك پینتۆکساید، واتا پێنجەم ئۆکسیدی زەرنیق)، لە ئاودا پەیدا دەبێت.
حامض الكابريك	Capric- acid	(ترشی کاپریك)، لەدروست کردنی رێسێن و عەترو مادەی بۆن خۆشکەردا بەکاردێت، لە خوری و شیری ئاژەڵ و گوێزی هیندو رۆنی خورمادا هەیە.
حامض نووي،حامض النيوكليك	Nucleic-acid	(ترش نیوکلیك)، ترشێکە لە پێکهاتنی کرۆمۆسۆمی ناوکی خانەی گیاندارداهەیە،دوو جۆری هەیە ترشی ریبۆزنیوکلیك، وە ترشی دی ئۆکسی ریبۆزمیوکلیك، لەچەند بەشێك پێکهاتووە وەکوو ترشی فوسفۆرو شەکرو پرۆتین، بە هاوبەشی لەگەڵ پرۆتینداکار دەکەنە سەر گەورەبوونی خانە.
حامض الفوليك	Folic-acid Vitamin- B2-Complex	(ترشی فۆلیك)، مادەیەکی ترشە لە لەشی باکتریادا پەیدا دەبێت یارمەتی دەدات بۆ جێ بەجێکردنی چالاکی زیندەوەری، لە جگەرو شیرو هێلکەو هەندێك سەوزەواتدا هەیە، بۆ خوێن کەمی بەکاردێت.
حامض الفثاليك	Phthalic-acid	ترشی فسالیك، بە شێوە پوازکی یان پولەکەی بێ رەنگ لە ئەنجامی ئۆکساندنی نەفتالین پەیدادەبێت.
حامض الكلوروذهبيك	Chloroauric-acid	(ترشی کلۆرۆئۆریك)، ترشی کلۆرۆزێریك ترشێکی ئاڵۆزە، لە ئەنجامی تواندنەوەی ئۆریك ئۆکساید لە ترش هایدرۆکلۆریکدا پەیدا دەبێت.
حامض شقاري	Anemonic-acid	(ترش ئەنیمۆنیك)، ترشێکە لە گوڵاڵە سوورە دەردەهێنرێت.
حامض هليوني، حامض الأسبارتيك	Aspartic-acid	(ترش ئەسپارتیك) ترشێکە لە کولەکەو فاسولیاو لۆبیا دەردەهێنرێت.
حامل، حاملة، حبلي	Pregnant	سکپڕ، ئاڤس، زك پڕ، ئاوس،بەزك، بە تێست، دوو گیان.
حامل الزهرة	Receptacle	گوڵ هەڵگر، لاسکلی گوڵ.
حامل العدوى، حامل الجراثيم	Carrier of germ	میکرۆب هەڵگر، هەڵگری میکرۆب،ئەو کەسەی کە میکرۆبی هەڵگرتووە گەرچی نیشانەی نەخۆشی تیادا دیار نیە.
حامل ثلاثي، حامل ثلاثي للبندقية	Tripod	سێپا، سێ قوله، چەتاڵ.
حامل (للأجهزة)	Stand	هەڵگر، راگر، هەڵگری داموو دەزگا.
حامل رأس الغول، فرساوس، كوكبة الجبار	Perseus	(پێرسیوس) هەڵگری سەری دێو، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
حامل اللون، حبة لونية	Chromatophore	رەنگ هەڵگر، دەنکی رەنگ، هەڵگری رەنگ، توورەکەیەکی بچووکە رەنگی تیادایە، لە پێستی هەندێك گیانداردا هەیە، وەکوو لە گیانداری خۆر پەرست (حرباء) دا.
حامل الكريات	Ball-bearing	بۆڵ بەرین، ئامرازێکە لە ئۆتۆمبێلدا هەیە.
حامل النوتة الموسيقية	Music-stand	سێپای نۆتەی مۆسیقی.
حامل السمة	Style	نێرکی گوڵ، قەڵەمی گوڵ.
حامل الطائرات	Aircraft-Carrier	فرۆکە هەڵگر، پاپۆڕێکی زۆر گەورەیە فرۆکە لە شوێنێکەوە دەگوێزێتەوە بۆ شوێنێکی تر.

حاملة	Vehicle	(ڤیکل)، هەر ئاوێتەیەك کە تێکەڵاوێك بتوێنێتەوە وەکوو مەرەکەب، یان هەر مادەیەکی شلە ئەگەر لەگەڵ رەنگێك تێکەڵ بکرێت بۆیەی لێ دروست ببێت.
حامت	Sugared, Sugary	شیرین، شەکرین، شەکراوی، هەموو میوەکی شیرین وەکوو خورماو ترێ.
حامول، جعفیل، هالوك، اسد العدس	Dodder, Broom- rape, Orobanche	گیاکەڵە، گورگە، روەکێکی مشەخۆرە مادەی کلۆڵۆفیلی نیە، لەسەر روەکی تر دەژی، قەدەکەی وەك دەزوولەیەکی سوور یان زەرد وایە، دەئاڵێتە قەدی رووەکی تری وەك لۆکەو میوەی ترش و خواردەمەنی لێ هەڵدەمژێت و زیانی پێ دەگەیەنێت.
حامول الماء، بشت القرد	Horn- Weed, Bladder-Wort	(ئەتریکولاریا)، گیا میزڵانە، گیاکەڵەی ئاوی رووەکێکە توورەکەی پێوەیە بۆ گرتنی مێش و مەگەز، قەدو گەڵاکەی سەر ئاو دەکەوێت.
حامول البحر، زرام	Halophila	(هالۆفیلا)، سوێرەجێ، شۆرەجێ، روەکێکە لە ئاوی سوێردا دەڕوێت.
حامكة	Entomophagous	(ئینتۆمۆفاگەس)، مێروویەکی دڕندەیە.
حامز	Pungent	توون، تیژ، سوتێنەر.
حامي	Protector	پارێزەر، پارێزگار.
حامية	Garrison	لەشکر.
حانة، حان، خمارة	Bar, Wine-Shop	مەیخانە.
حانوت	Shop	دوکان، موغازە، کۆگا.
حانوط ، اس	Myrtle	درەختی مۆرد.
حانوش، حايوت، اكل الحيات	Ophiophagous	مارخۆر، گیانداری مارخۆر.
حاوي	Charmer, Magician	سیحرباز، جادوگر.
حاوي الحيات	SnaKe-Charmer	مارباز، مارگر، ئەوەی مار پەروەردە دەکات و یاریان پێ دەکات.
حباب	Male-ChucKor	نێرەکەو، بەق.
حباب، حباب الماء	Bubble, Air-cell	بڵقی ئاو، بڵقی سەر ئاو، بەقبەقۆك، پەقویشك.
حبابة، حباب		مێروویەکی رەشی ئاوییە.
حبابة	Ampule	(ئەمپوول)، قاپێکی شووشەی بچووکی پاکژە، دەرمانی تیا هەڵدەگیرێت.
حبال صوتية		ژێیەکانی دەنگ، چوار لۆچە، واتا چوار ژێیە لە قوڕگدا لە ریشاڵی سپی پێك هاتوون کە هەوایان بە نێواندا تێپەڕ دەبێت، دەنگ پەیدا دەکەن.
حبال	Roper	پەت دروست کەر.
حبالة، احبولة، شرك	Net	تۆڕ، داو، تەڵە، تەپکە، داف.
حباحب، يراعة قطرب	Glow-worm, firefly	گوڵە ئەستێرە، شەوچراخ، بسبسۆك، جۆرەمێروویەکی (قاڵۆنچە) رەنگاو رەنگە بەشەو دەفڕێت، لە شانەکانی لەشیدا مادەیەکی تیا دایە پێی دەوترێت(لۆسیفرین) کە هەناسە وەردەگرێت ئەو مادەیە دەسووتێت(بەبێ گەرمی) وە روناکی دەداتەوە.
حباب، لينارية	Toad-flax	کەتانی بۆق، جۆرە روەکێکە.
حباحب	Luciola	(لوسیۆلا)، ماسیەکی رووبارییە سەرەکەی درێژو باریکە.
حباج، شبحر العنب	Grape-vine	دارمێو.
حبار، حبار السبيط، سبيدج، صبيدج، أم الحبر، سيبيا	Cuttle-fish, Squid, sepia, InK-fish	(سکوید)، (سیپیا)، مەرەکەب وەشێن، جۆرە گیاندارێکی دەریایی نەرم و لینجەو دەخورێت، شێوەیەکی هێلکەیی هەیە سەری لە خوارەوەو قاچەکانی لە سەرەوەیە قەپاغێکی رەقی هەیەو شلەیەکی رەش دەردەدات لە مەرەکەب دەچێت لە کاتی مەترسیدا، بۆ رەنگ کردن بەکار دەهێنرێت.

حباجر، حبرج	He-bustard	نێرەچێرگ.
حباط، طبل	Wiffed, flatulence	باکردن، باکردنی ئاژەڵ، بەهۆی زۆرخواردنی گژوگیا.
حباك، نساج، تنوط	Weaver-bird	قوشقە، گورەویلە،قولتە، باڵندەیەکی بچووکە لە چیلکە هێلانەکەی دەچنێت.
حباك	Binding, Knitting	شیرازە، شیرازی.
حباك، وشیع	Palisade, paling	پەرژین یان تەیمان.
حباسة	Tontine	ئەو گوێنی گڵ و خۆڵەیە کە دەکرێن بەرژێر ئەمامەوە لە کاتی گواستنەوەدا.
حباري متوجة، حبرج، خرب	Houbara-bustard	چێرگی کلاودار، رەنگەکەی سپی یان خۆڵەمێشییە.
حباري،حبراية، حبرور، صو	Bustard	چێرگ، پەت، مێشەسی، چرگ، مریشکە کێوی، باڵندەیەکی گەورەیە لە قەلەموون دەچێت و بە قەدەر قەلەمونێکیش دەبێت گێژو وێژەو لە دەشت و دەرا دەژی زۆرجار هێلانەکەی خۆی لێ تێک دەچێت، سەری گەورەو ملی درێژو ئەستورە دەنووک و قاچی قاوەیی مەیلەو زەردن، پەرەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە، میلی رەشیی تێدایە، وە بەشێوەی پۆل بچووک دەژین.
حب الملوك، جتروفة، دند الملوك	Spurge-netle-jatropha	(جاتروفا)، دەوەنێکە شیراو لە قەدو گەڵاکەی و دەرمان لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت.
حب الملك، كرز	Cherry	گێلاس، ئاڵوباڵو.
حب الشباب، حب الصبا	Acne	ئەزبە، عازەبە، زیبیکە، جوانە.
حب استوائي، حبة بغداد،اخت بثرة شرقية	Baghdad-boil, leishmania-tropica, oriental-Sore , oriental boil	کانی خورما، دوملی خۆرهەلات، دوملێکی کێم دارە لەسەر پێستدا پەیدا دەبێت کە چاك دەبێتەوە شوێنەکەی دەمێنێتەوە ، بەهۆی مێشێکی خوێن مژەوە بلاو دەبێتەوە.
حب الغمام، برد	Hail	تەرزە، تەزرە، تەرك.
حب غول، حبة خضرة، بطم	Terebinth	قەزوان، بنێشتیشی لێدەردەهێنرێت.
حب، دن، زير الماء	Large water-jar	مەرکانە، کوپەی ئاو.
حب بثرة	Pimple, pustule, sore, boil	پیزۆکە، زیپکە.
حب الظهور	Ostentation	خۆنواندن، حەز لە خۆدەرخستن.
حب السيطرة	Will of control	حەز بە داگیرکردن.
حب الأستطلاع	Curiosity	حەزکردن بەفێربوون، حەز بەشت زانین کردن، فێربوون یا زانین حەزی سووسەکردن، سووسەکردن.
حب القلب، شنجبار، مخزني	Common-gromwell, pearl-plant	(گرمویل)، دەنکی دڵ، تۆوی دڵ، گیایەکە گوڵەکەی پەمبەییە تۆوەکەی لە مرواری دەچێت بۆ مەبەستی پزیشکی و بۆ میزپێکردن باشە.
حب بلاذر، حب كابلي، حب انقرديا	Anacardium-occidentale	بەری ئەناکاردیەم، بەری درەختێکی ناوچە گەرمەکانە لە کۆمەڵەی عەمبە، شیراوێکی سپی لێ دەردەهێنرێت بۆ قەڵاچۆکردنی مێروو، بەرەکەی چەورو شیرینە رۆنی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی نەخۆشی گوڵی.
حب السنبل، خطمي هندي	Lantern-flower	هێرۆی هیندی، گیایەکە بەرزە گوڵەکەی زەردە ریشاڵەکەی بۆ دروستکردنی گوش بەکاردێت.
حب العصافير، بشتة فلاريس	Phalaris, canary-grass	گیا کەناری، دەنکی چۆلەکە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەر باشە، دەنکەکەی دەدرێت بە چۆلەکە.

حب	Love	خۆشەویستی، ئەڤینی، حەزکردن، دڵداری.
حب الذات	Selfishness, egoism	خۆپەرستی، خۆ ویستن، خۆخۆشویستن.
حب عذري، حب افلاطوني	Platonic love, Friendship	خۆشەویستیی پاك، دڵدارییەکی پاك.
حب الرمال، حبهان،هال، هيل، هيلبوا، قاقلة، شوشمة، حب الجنة، شوشمير	Cardamom, Grain-of paradise amome amomum	هێل، حێل رووەکێکی پزیشکی بۆن خۆشە قەدی ژێر زەوی هەیە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت، گوڵەکەی وەکوو چەتر وایە بەرەکەی بەشێوەی کەلوە، دەنکەکەی بۆن خۆشە دەکرێتە خواردەمەنییەوە وەکوو چای‌و قاوەو مەی هەروەها دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
حب الهلال، قمرية، سم السمك	Moon-Seed	دەنکی مانگ، ژەهرەماسی، رووەکێکی کەپریە گوڵەکەی بچووکە بەرەکەی مادەی سڕکەری تیادایە بۆ راوەماسی بەکاردێت.
حب السلاطين، حب الخطايا، حب الملوك	Croton-Oil-plant, croton-samina	ماهودانە، دەند، جۆرە درەختێکە بەرەکەی بۆ رەوانردن بەکار دەهێنرێت.
حب النيل، اثمان النيل، جلاب النيل	Nile-ipomoea, Blue-morning-glory	لاولاوی نیل، گیایەکی خۆهەڵواسەرە گوڵی شینی گەورە دەگرێت، مالوێنچەی نیل، مالوێنچەی بەیانی.
حب العروس، فلفل كبابة	Cubeb-pepper	کەبابە، رووەکێکە وەك بیبەر وایە بەرەکەی بریتییە لە بەهارات.
حب الفريز، حبالزلم، زلم، سعد ماكول	Earth-almond, Edible-cyperus	قوڕاوە، قوریجان، سمڵ، جۆرە رووەکێکە گەڵاکانی درێژن، قەدەکەی دەنکی قوپاوی رەشی چەوری پێوەیە دەخورێت.
حب الياس	Myrtle-berry	دەنکی مۆرد، بەردی مۆرد.
حب العرعر، ابهل	Juniper-seed	بەری هەڤرێسك، دەنکی هەڤرێسك، رۆنێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی نەخۆشی وڵاخ.
حب اللقد،، ارثد، سرساد، بنجنكشت، شجرة ابراهيم، كف مريم	Agnus-castus, Hemp-tree, Abrahms-balm	درەختی گوش، درەختی ئیبراهیم، لەپی مریەم، تۆوی نەزۆکی، دەنکی وەجاخ، کوێری، سەرساد، دەوەنێکی پزیشکییە گوڵەکەی جوان‌و بۆنخۆش‌و شینە، بەرەکەی لە دەنکی بیبەر دەچێت، گۆایا بەکارهێنانی دەبێتە هۆی نەهێشتنی ئارەزووی رەگەزی‌و وەجاخ کوێری.
حب السفرجل	Quince-Seed	دەنکی بەهێ، بێ دانە، خەجووجك، هەنجووجك.
حب الرشاد، حبر الحرف	Garden-cress, water-cress	دەنکی تەڕەتێزە.
حب لمسك، عنبربول، خطمي مسكي	AbelmosK, MusK-oKra, MusK-Mallow	دەنکی مسك، هێرۆی مسك، رووەکێکە گوڵی زەرد دەگرێت، بەرەکەی لە بەری فاسۆلیا دەچێت، دەنکەکەی خڕو بۆنخۆشە بۆ دروستکردنی عەتر بەکاردێت.
حبة، عجم العنب	Grape-Stone	تۆوی ترێ، دەنکی ترێ.
حبة، حلوة، انيسون، كمون حلو، يانسون	Anise, Sweet-cumin	رازیانە، زیرەی شیرین، گیایەکە گوڵەکەی وەکوو چەتر وایە سپیە بەرەکەی وردو سەوزو بۆن خۆشە، رۆنێکی بۆنخۆشی لێدەگیرێت دەکرێتە عەرەقەوە.
حبة، حب، بزر	Seed, Grain, Kernel	دەنك، دانەوێڵە، دان، دەندك، بەری دەغڵودان، وەکوو گەنم‌و جۆ.
حبة، قمحة	Grain	بچووکترین یەکەی کێشانە دەکاتە ٠٦٤٨ر٠ گرام -١/٤کارات، (قیراط).
حبة اللقاح، حبة الطلع	Pollen-grain	تۆزی هەڵاڵە،هەڵاڵە، تۆوی نێرەکی، دەنکی هەڵالە.
حبة مركزية	Centriole, Centrosome	(سێنتریۆل)، (سێنترۆسۆم)، دەنکی ناوەندی، بەشێکە لە تەنی ناوەندی واتا(سێنترۆسۆم)یسایتوپلازمی خانە.

حبو نشوية	Amyloplast	(ئەميلوپلاست)، دەنكی نيشاستە كە لە خانەی رووەكدا هەيە.
حبة، عجمة	Kernel	دەنك، تۆو، تۆڤ، ناوك، وەكوو ناوكە قەيسی.
حبة خضراء، حبة خضرة، ضراوة بطم، قريقشة	Terebinth-tree	قـەزوان، قـەزوانی شـين، قەسـقەوان، وەن، وەنەمشـك، دارەبـەن، بێمـك، بنوشووكە، كەزوان، شينۆك، درەختێكـە بەرمكـەی خـڕو بچـووك رەقـە لـە قەدەكەی مادەيەكی رێسينی بۆنخۆشی واتـا (بنێشـت) دەردەهێنرێت بـۆ مەبەستی پيشەسازیو پزيشكی.
حبة، بذرة	Seed	تۆو، دەنك.
حبة دوائية	Pill	حەب، حەبی، دەرمان، دەنك.
حبة العين، انسان العين	Pupil	بيبيلە، بيلبيلەی چاو.
حبة نباتية، غير ناضجة	Unripe seed	پەنيرە، تۆوێكی (بەرێكی) رووەكی پێنەگەيشتوو.
حبة لونية، حامل اللون	Chromatophore	(كرۆمـاتۆفۆر)، دەنكـی رەنـگ، توورەكەيـەكی بچووكـە رەنگـی تێدايـە لـە پێستی هەندێك گياندارەدا هەيە وەكوو گيانداری خۆرپەرست (حرباء).
حبة البركة، حبة السوداء، شونيز	Black-cumin, fennel-flower, Nigella-seed	رەشـكە، زيـرەی رەش، سـياوڵە، قـاخلی، كاژيلـە، دەنكێكـی وردی رەشـی بۆنخۆشە دەكرێتە نانەوە.
حبة القلب	Heart-pea	قەزوانی رەش، دەنكی دڵ، رووەكێكە گوڵەكەی سپی‌یە دەنكەكەی بە قەدەر نۆكێك دەبێت، رەش‌و رەقە ملوانكەی لـێ دروست دەكرێت.
حبة الراعي، بطاط، عصا الراعي، جنجر	Knot weed, Knot wort, Crawl-grass, Knot-grass, poly-gonum	دەنكە شوانە، دارە شـوانە، گيـا گـرێ، گيايـەكی خشـۆكی تەمـەن درێـژە، گوڵەكەی بێ كاسەيە سپی يان پەمبەييە.
حبتر	Epomophorus	(ئيپۆمۆفۆر)، جۆرێكە لە شەمشەمەكوێرە.
حبث	Tailless Viper	كوڵەمار، مارێكی كوڵی ژەهرينە.
حبحب	Melon	زەبەش، جەبەش، كاڵەك، گندۆر.
حبحب، باوباب	Baobab, MonKey-bread, Adansonia	(باوبـاب)، (ئەدانسـونيا)، نانەمـەيمون، درەختێكـی گەورەيـە بەرمكـەی بەقەدەر پرتەقاڵێك دەبێت ترش‌و تفتە.
حبجب، حب حب	Water-melon	شووتی، شفتی.
حبر، مداد	InK	مەرەكەب.
حبر ازرق	Blue inK	مەرەكەبی شين.
حبر المطابع	Printing inK	مەرەكەبی چاپخانە.
حبر ثابت	Fixed inK	مەرەكەبی جێگير، مەرەكەبی نەگۆڕ، بريتی‌يە لە گيراوەی نەوشادرو خوێنی زيبو.
حبر سري	Sympathetic-inK	مەرەكەبی نهێنيی، مەرەكـەبی ناديـار،جـۆرە مەرەكەبێكـە بـە گـەرمكردن‌و مادەی كيميايی نەبێت دەرناكەوێت.
حبر صيني، حبر هندي	China-inK, Indian ink	مەرەكەبی چينيی، مەرەكەبی هينديی.
حبر احمر	Red InK	مەرەكەبی سوور، مالينوس، سورخ، دەرمانێكە بۆ چارئێشە.
حبر بر، حبر قش	Young-Camel	بەچكە، وشتر.
حبرة	Joint	گرێی قەدی درەخت.
حبرج، صبرم، خرب		راجع(حباری متوجه).
حبرور	Little-bustard	چێرگی بچووك، بەچكە چێرك.
حبس	Imprison	بەند كردن، گرتن.

حبسة		حەپەسان، بارێکی دەماریی و دەروونییە ئەو کەسە لە هیچ ناگات، و ناتوانێت هەستی خۆی بدرکێنێ.
حبشقة، حبشوقة	Danlulus	(دانیولەس)، جۆرەمێرووییەکە لە هەزار پێ دەچێت.
حبشي، ديك، ديك رومي	TurKey-cocK	قەلەموون، عەلی شیش، باڵندەیەکی گەورەیە لە کۆمەڵەی ملایشك ملی بێ پەڕە نێرەکەی چەپکێك تووکی گەورەی بە سینگەوەیە کلکی وەکوو تاوس بلاو دەکاتەوە.
حبض، علاك	Cheese-weed	گیاپەنیرە، دەوەنێکە گوڵەکەی بۆنخۆشە.
حبق، حبق، هندي، حوك، بادروج	Veronica, Basil, sweet- basil	ریحانە، رەیحانە، ژیون، ئەسپەرم، گیایەکی هاوینەی بۆنخۆشە، بۆ دروست کردنی مەی بەکاردێت، گوڵەکەی سپی یان پەمبەیی و بۆنخۆشە.
حبق البقر، بابونج	Camomile	بەیبوون، گیایەکی بۆنداری، دەشتەکییە گوڵەکەی زەردو سپییە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
حبق، بري	Wild-basil	رەیحانە کێویلە، گەڵاکەی توکنە گوڵەکەی پەمبەییە.
حبق الراعي، شويلاء	Mug-wort	(سانتۆلیا)، رەیحانە کێویلە، رەیحانە شوانە، گیایەکی بۆنخۆشە دەکرێتە مەیەوە.
حبق الماء، نعنع الماء، حبق التمساح	Water-mint, marsh-mint	نەعنا، پونگە، گیایەکی پزیشکیی بۆنخۆشە.
حبق سعتري	Sweet-basil, small-basil	شاریحانە، ئەو ریحانەیە کە لە ماڵان دەڕوێنرێت.
حبق الشيوخ، حبق مرو	Amaracus	رەیحانە شێخانە.
حبق الرهبان، ريحان سليَمان	Holy-basil, Monk's basil	رەیحانەی پیرۆز، رەیحانەی سلێمان، جۆرێکە لە رەیحانە ئاوك و تۆوەکەی دەرمانیان لێ دروست دەکرێت.
حبق ترنجاني، ترنجان	Lemon-balm	ترنج، گیایەکە گوڵەکەی سپیی و مەیلەو پەمبەییە، گەڵاو گوڵەکەی بۆنخۆشە دەکرێتە چایی و دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
حبق الفيل، مرزنجوش، مردكوش	Sweet-marjoram	مردەگوش، مەرزەنگوش، گیایەکی دەشتەکیی بۆنخۆشە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوە، عەتر لە گوڵ و گەڵاکەی دەردەهێنرێت.
حبق بر فرنجمشك، حماحم،حبق قرنفلي	Soft-haired-basil, Basil-thyme	رەیحانەی تووك نەرم، ریحانەی مێخەکیی، رەیحانەیەکە گوڵەکەی پەمبەییە.
حبقبق، زر الورد	Indian-sphaeranthus	گیایەکی کشتوکاڵییە بۆ رازاندنەوە. گوڵەکەی سوورو بۆنخۆشە.
حبكة، تكة، حبل السروال	Running band	بەنەخوێن، دەمەرقۆپان، پەتی دەرپێ، دۆخین، پزووی دەرپێ، یان شەرواڵ.
حبل ظهري	Notochord	پەتی پشت، پەتکی پشت، دەماری پشت دەمارێکی نەرمە لە ناوەوەی لەشی گیاندارە پەتدارەکاندا.
حبل	Rope, Cord, Chord	رشتە، پەت، گوریس، قەیتان، تەناف، رێسمان، وەریس.
حبل عصبي	Nerve-cord	پەتی دەماری.
حبل شوكي، نخاع شوكي	Spinal-cord	دەماری دڕکاویی، پەتی دڕکاویی، مەغزی دڕکاویی.
حبل سري	Umbilical-cord, funicle, navel-string, funis, funiculus	بۆڕی ناوك، پەتی ناوك، پەتێکە خواردەمەنی لە وێڵداشەوە دەدات بە لەشی پس(بێچو) لە مناڵداندا.
حبل الصوت	Vocal-cord, phonochordia	داوی دەنگ، ژێی دەنگ، لە دەوروپشتی قوڕگداهەیە.
حبل مسكي	Evergreen-Clematis	یاسەمەنە کێویلە.

حبل غليظ، قلس	Cable, Hawser	پەتی ئەستوور، گوريیس، هەفسار.
حبل الغسيل	Clothes-line	تەناف، رست، پەتی جلی شۆراو.
حبل، حمل	Pregnancy, Gestation	ئاوسيی، سك پڕبوون، ئاوس بوون، ئاڤس بوون.
حبل كاذب حمل كاذب	False-pregancy	شەيتان ئاوس، ئاوس درۆزنە، سك پڕی درۆزنە.
حبل منوي	Spermatic-cord	گونەوينڵە، بۆڕی شاوەت، بۆڕيی سپێرم، ئەو بۆڕيیەی کە ئاوی نێر(سپێرم) دەگوێزێتەوە لە کۆئەندامی زاوزێدا.
حبليات ، حبلي لافقري	Chordata	(کۆرداتا)، پەتدارەکان، کۆمەڵە گياندارێکن بڕبڕەی پشتيان نيە، بەڵام مەغزی دڕکاوييان هەيە، وەکوو لامپريی و ماسيی کڕکڕاکەدار.
حبل المساكين، لبلاب	Bent wood, Ivy	لاولاو، جۆرە گيايەکی خۆهەڵواسەرە گوڵەکەی لە ڕەحەتی دەچێت بە ڕەنگی هەمەجۆرە.
حبل النسيج، سداة	Warp	تان، ئەو دەزووەی کە بەباری درێژيدا رايەڵ دەکرێت لە کاتی چنين(جولايی)دا.
حبلي، حبلانة، حامل، حاملة	Pregnant	ئاوس، ئاڤس، سکپڕ، دوو گيان، باردار.
حبلاس، أس	Myrtle	مۆرد، مۆرت، ڕووەکێکی بۆنخۆشە.
حبلة، سنفة، قرنة	Pod	کەلوو، قاپڵوخ،بەری هەندێك ڕووەکی وەکوو پاقلەو فاسۆليا کە دەنکەکانی تيادايە.
حبلاب، ستومانيا	Syrian blind weed	گيا کوێرە جۆرە گيايەکە.
حبلق		مەڕو بزنی بچوك‌و گرگن.
حبليل، خرطون، دودة الأرض	Earth-worm	کرمی زەويی، کرمێکی سووری درێژی باريکە لە زەويدا هەيە، زەوييەکە شی دەکاتەوە.
حبن	MonKey	مەيموون.
حبن،حبن، حبين	Rose, bay-oleander	ژاڵە، کەرکوژە.
حبن، استسقاء	Dropsy	ئاوبەنگ، کۆبوونەوەی شلاو لە شانەو ئەندامەکانی لەشدا کە دەبێتە هۆی ئاوسان وەکوو لە مێشك‌و گون‌و جومگەو ناو سکدا.
حبهان،		(راجع حب الهال).
حبوب	Cereals, Corns Crops	دەغڵودان، دانەوێڵە، خەلە، خەلەو خەرمان، وەکوو گەنم‌و جۆ و برنج‌و گەنمەشامی.
حبوب اللقاح	Pollen-grains	هەڵاڵە، دەنکی هەڵاڵە تۆوی نێرەکی، تۆوی هەڵاڵە.
حبوة، حمل	Load	کۆڵ، بار.
حبوة، حبو، زحف علی اليدين	Crawling	گاگۆلکێ، گاوڵەکێ، قنگەخشکێ.
حبوة، حشيش السكران، كاكنج، كرز القدس	Goose-berry, Winter-Cherry	گێلاسی زستانە، گيای سەرخۆش، تووی قاز، گيايەکە لە کۆمەڵەی باينجان گوڵی زەرد يان سپی يان وەنەوشەيی دەگرێت، بەرەکەی پرتەقاڵی يان بنەوشەيی‌يە، ترش‌و تفتە دەخورێت.
حبوش، اشرف	Nesonycteris	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
حبيبة	Granule	کلۆ، دەنکۆڵە، دەنکۆکە.
حبيبة صبغية	Pigment-granule	دەنکۆکەی ڕەنگ.
حبيش، غرغر،دجاج، حبشي، دجاج فرعون	Guinea-fowl	مريشکی حەبەشە، چين‌و ماچين.
حبيبي	Granular	دەنکدار، گرنج گرنج.

حبيبة نسل	Nissles-granules	دەنكۆڵەی نیسیل، دەنكۆڵەیەكە خواردەمەنی تیا كۆكراوەتەوە لەناو خانە دەمارییەكاندا.
حبينة، حردون، ام حبين، عضرفوط، قاضي الجبل	Agama, judge of the desert	قۆڕپی، جۆرێكی گەورەیە لە مارمێلكە.
حبيبات فتيلية، سبحيات	Mitochondria	(میتا كۆندریا)، بریتییە لە چەند تەنێكی ورد لە سایتۆپلازمی خانەدا بەشێوەی دەنكۆڵەیە.
حت، انحتات	Erosion	راماڵین، داخوران، وردبوونو راماڵنی گڵ بە كاری باو باران.
حتار، حاشية	Margin, frame	قەراغ، كەنار، چوارچێوە.
حتت	CanKer	(كانكەر)، خورە، نەخۆشییەكە تووشی درەخت دەبێت.
حتة، حترة	Bit, small-piece	پارچە.
حترة	SucK	مژ، فڕ، قوم.
حتف، موت	Death	مردن، مەرگ.
حتن، معامل	Coefficient	هاوكۆڵكە.
حث	Sand-stone	بەردی لم، لمی وشك.
حث	Induction	كارتێكردن، هاندان.
حث كهربائي	Electro-induction	هاندانی كارەبایی، كارتێكردنی كارەبایی.
حث مغناطيسي	Magnetic-induction	كارتێكردنی موگناتیسی، هاندانی موگناتیسی.
حث ذاتي	Self-induction	هاندانی خۆیی، خۆهاندان.
حث كهر مغنيطي	Electro-magnetic-induction	هاندانی ئەلیكترۆ موگناتیس، پەیداكردنی هێزێكی پاڵنەری كارەبایی لە بازنەیەكی داخراودا، كاتێك كە گەیێنەرێكی كارەبایی لە بازنەكەدا دەجوڵێت و هێڵەكانی هێزی موگناتیسی دەبڕێت.
حثاة	Epicarp	(ئیپیكارپ)، توێكڵی دەرەوەی بەری رووەك.
حثالة، ثفل	Waste, Dregs, Sediment	زۆڵەك، خڵتە، تڵپە، بن بێژنگ، پەسمونە، سەركوزەرە، باریزە، دورد، گوشك.
حثالة الزيت، حثالة الدهن	Dregs of oil, Drege of wax	دەوێژ، دۆشندە، دۆوك.
حثالة الشمع، حثالة العسل، حثالة الصابون	Sediment of soap	كراژ، كراش، كرێشی مێو. بنیسكەی سابوون، نیمەشۆر، نیمەشێر.
حثالة الحنطة	Dregs of wheat	سەركوزەرەن كۆتەڵ.
حثر، تراخوما	Trachoma	تەراخۆما، وردێنە، هەوكردنی ژێر پێڵووی چاو.
حثرب	Turbid-water, muddy- water	ئاوی لێڵ، ئاوی لێخن.
حثواء	Dusty-land	خۆڵەپەتانیی، زەوییەك خۆڵی زۆر بێت.
حجام حجامة	Cupper Cupping	خوێن گر، خوێن گەر، خوێن بەردەر، خوێن گرتن، خوێن بەردان، چرتمیش، كەلەشاخ.
حجار، نحات، الحجر	Stone- cutter	بەردتاش، بەردبڕ، نەقار.
حجاب	Veil, Cover, curtain	رووپۆش،، بەچە، پەردە، پۆش،
حجاب حاجز	Diaphragm	ناوپەنجك، ماسولكەیەكی پانی تەنكی تەختە بۆشایی سنگ لە بۆشایی سك جیا دەكاتەوە.

حجاب الة التصوير	Diaphragm	پەردەی کامێرا، خەپلەیەکە کونێکی تیادایە بڕی ئەو ڕووناکیە ڕێك دەخات کە دەچێت بۆ زەرەبینی کامێرا.
حجاج العين، حاجر، محجر العين	Orbit	چاڵی چاو، کاڵانەی چاو.
حجارة، رتاجة، علم الحجارة	Lithology	(لیـسۆلۆجی)، زانیاریی بەردەکان.
حجالة، مقلاع	Sling	قۆچەقانی، قەڵماسك، بەردەقانی.
حجبة	Hip-bone, Innominate-bone	ئێسقانی کلۆت، ئێسقانی سمت کە دەکەوێتە ژێر کەلەکەوە.
حجة، عذر	Plea, excuse	پەلپ، بیانوو.
حجة، برهان	Proof	بەڵگە، سەلماندن.
حجر		گۆشتی دەوری نینۆك.
حجر، حجارة	Stone	بەرد، کۆچك،تب، خڕك.
حجر الأنابيب	Pipe stone	بەردی سەبیل، بەردێکی قوڕینی سوورە سەبیلی جگـەرەی لـێ دروسـت دەکرێت.
حجر الصدف	Coquina	(کۆکینا)، بەردە سەدەف، بەردێکی کلسی کون کونە بریتییە لە سەدەف (لەپکەی) گیاندارە نەرمەکانو شیلان.
حجر الصوان، حجر الفلنت، حجر القداح، حجر القدح	Flint	بەردە ئەستێ، بەرستە، بەراستە، بەردی چەخماخ، بەردی عازەبە، بەردێکی سەختو سپیو سافە.
حجر المسن، كوسرة	Grind-stone, whet stone	بەردەهەسان، بەردی هەسان، بەردەساو، هەسان، بەردی، تیژکردن، بەردی چێوەسات.
حجر البلاط، حجر لوحي	Flag-stone	تەلەبەرد، بەردی کێڵ.
حجر الفتيلة حرير صخري، اسبيست	Asbestos	(ئەسبێست)، کانزایەکی ریشاڵیە ناسوتێت کەلوپەلی لێ دروست دەکرێت.
حجر الزاوية	Corner-stone, quoin	بەردی بناغە، بەردی گۆشە.
حجرة فقاعات	Bubble-chamber	ژووری بلق، ژوورێکە، وێنەی تەنۆکەی ئەتۆمی (گەردیلەی) تیا دەگیرێت.
حجر الاساس، حجر السرء حجر الكلس	Foundation-stone-Lime-stone	بەردی بناغە،، بەردی بنچینە، بەردی قسل.
حجر كريم، حجر ثمين	Gem stone , precious-stone	بیجاد، بەردی بە نرخ، نقێم، نگێن، لال.
حجر الطحن، حجر الطاحونة	mill-stone	بەرداش، بەردەئاش، بەردی هاڕین.
حجر المغناطيس، حجر المغنيط	Lode- stone, Magnetic-iron stone	بەردی موگنـاتیس، گـەمن، ئاسـن ربـا، موکناتیسـیی سروشـتی، بـەردی ئاسن فڕێن، بریتیە لە ئاسنو ئۆکسجین.
حجر الشب	Alumstone, Alunite	بەردەزاخ، بەردی زاخ، کەرەسەیەکی خاوە بۆ زاخ ئەلەمنیۆمو پۆتاسیۆمی تیایە.
حجر كهرباء اسود، حجر اسود	Jasper	شەوە، بەردی شەوە.
حجر عريض	Flag stone	تەلەبەرد، سەل.
حجر رخو	Limp lax stone	شتران، بەردی فشەڵ.
حجر طيني(طفل)	Clay stone	بەردە قوڕ.
حجر اللازورد، لازوليت	Lazulite	بـەردی لاجیـوەرد، بـەردێکی شـینە، ئەلـەمنیۆمو مەگنیسـیۆمو ئاسـنو کالسیۆمو فوفسۆری تیادایە.

حجر صفائحي	Slate	تەلەبەرد، تاوێر.
حجر جيري	Limestone, calcite	بەردی قسڵ، بەردی گەچ، بریتیە لە کالسیۆم کاربۆنەیت.
حجر الجهنم، حجر الكي	Lunar- Caustic, Silver-nitrate	بەردی جەهەنەم، نیتراتی زیو، بەردە دۆزەخ، جەهەنەم داشی، بەردێکی بریسکەداری مەیلەو خۆڵەمێشییە دەهێنرێت بە پێڵوی چاودا، بۆ چارەکردنی تەراخۆما بەکاردەهێنرێت.
حجر لبني، عين الشمس	Opal	(ئۆپاڵ)، بەردەشیری، بەردێکی بەنرخی رەنگینە رەنگەکەی شیرییە.
حجر الصين	China-Stone	بەردەچینیی، بەردێکی گرانیتیيە.
حجر الكوارتز، مرو	Quartz	دیژە، بەردێکە شووشەی لێ دروست دەکرێت.
حجر الشحذ	Whet stone	بەردی تیژکردن، بەردی هەسان.
حجر رملي	Sand-stone	بەردی لمی، تاوێر، تەمۆخ، بریتیە لە دەنکی کوارتز.
حجر الهدم، دبش	Rubble-stone	وردەبەرد، زیخ.
حجر القمر	Moon- stone	بەردەمانگ، جۆرێکە لە کانزای فلسبارو بەردێکی بە نرخە رەنگەکەی شینە شێوەی مرواریی هەیە بریتییە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆمو پۆتاسیۆم.
حجر البازلت، شبيث	Basalt	(بازلت)، بەردەرەنەن، مەرمەری رەش.
حجر الطابعة	Lithographic-stone	بەردی چاپ کردن.
حجر الظفر، جزع، عقيق يماني	Onyx	(ئۆنیکس)، یاقیقی یەمەن، بەردێکی بە نرخە، بریتیە لە سلیکا بەشێوەی چینی رەنگاو رەنگ سپی، قاوەی، رەش خۆڵەمێشیی، سوور، هێڵی راستی تیادایە.
حجر الغرانيت	Granite	(گرانییت)، خارا، بەردە بیرۆ، بەردە ئەستێ.
حجر ناري، صخر ناري	Igneous-stone	گورئاسن، چەخماخ، بەردی چەقۆتیژکردن.
حجر النار	Pyrite	(پایریت)، بەردە ئاگر، بەردێکە لە ئاسنو گۆگرد رەنگەکەی زەردی مەیلەو قاوەییيە.
مركزيت	Marcasite	(مارکاسایت)، پایریتی ئاسنی سپی لە دروست کردنی بەردی بە نرخدا بەکاردێت.
حجر بركاني، طراب	Whin	بەردی گڕکانی.
حجر البلور، بلور صخري	RocK- crystal	بەردە بلووری، بریتییە لە کوارتزی رۆشن.
جر النقش، اردواز	Writing-Slaotet, Slate-tablet	بەردەنووس، تەلاشەبەرد، تەلەبەرد.
حجر الشطرنج، بيدق	Pawn, Man	بەردی شەترەنج، داشی شەترەنج.
حجر الداما، حجر الطاولة	Draught	داشی دامە.
حجر القدح	Flint, fire-flint	بەردە ئەستێ، بەراستە.
حجر الصابون	Soap stone	بەردە سابون، بەردێکی خۆڵەمێشی مەیلەو سەوزی نەرمە زوو ورد دەبێت دیمەنێکی سابوونی هەیە لە دروستکردنی دەزگای کارەباییدا بەکاردێت.
حجر الحديد، حجر جوي، رجم	Iron- stone-Meteorolite, falling-stone, aerolite	بەردی ئاسن، بریتییە لە کاربۆناتی ئاسن، بەردە ئەستێرە، ئەو بەردەی کە لە ئاسمانەوە دەکەوێتە خوارەوە لە ئەستێرەی کشاوەوە.
حجر القطر	Drip- stone, stalactite and stalagmite	(ستالاکتایتو ستالاکمایت)، بەردە دڵۆپە، بریتیە لە بەردی کالسیۆم کاربۆنەیت کە لە ئەنجامی دڵۆپانی ئاو پەیدا دەبێت لەناو ئەشکەوتەکاندا.
حجر المحك، حجر فحص المعادن	Touch-stone, assaying-stone, lydian-stone	سەنگی مەحەك، بەردێکی سلیکۆنیی رەشە زێڕو زیوی پێ تاقی دەکرێتەوە.

حجر الحية	Serpentine	بەردەمار، بەردێکی سەوزی پنکە پنکەیە رەنگەکەی لە کاژی مار دەچێت.
حجر التوتيا، حجر سليماني، كالامين	Calamine	(کالاماین)، بەردە توتیا، زینك سلیکەیتیی سروشتی، جۆرە بەردێکی کانزایە، بریتیە لە کەرەسەی خاوی زینك (توتیا).
حجر الدم، شادنج	Haematite, Blood stone	(هیماتیت)، بەردەخوێن،بەردێکی کانزایە ئاسنی تیایە رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە بریتییە لە ئۆکسیدی ئاسن.
حجر الدم المصري يشب مصري	Egyptian jasper	بەردەخوێنی میسری بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت.
حجريمان	Chalcedony	(کالسیدۆنی) جۆرێکە لە بەردی شەوەکە بەردێکی بە نرخی مەیلەو شینە.
حجر القرفة	Cinnamon-stone-Hessonite	بەردەدارچینی، جۆرێکە لە یاقیق رەنگەکەی سووری مەیلەو قاوەیی‌یە.
حجر الخفان، حجر الخفة، حجر النسقة، حجر الخفاف، نسفة خرفش	Pumice-stone	بەردەسووکە، بەردەبلق، بەردێکی بورکانی شووشەیی سووکەڵەی کون کونی سپییی یان خۆڵەمێشییە بۆ سافکردن بەکاردێت سەر ئاو دەکەوێت، لە کەناری دەریاکانی ئیتالیا هەیە.
حجر السكاكين	Bath-bricK	بەردی چەقۆ پاککردنەوە.
حجر اسواني	Syenite	بەردێکی ئاگرینی سووتاوە، گرنج گرنجە لە شاری ئەسوان لە میسر هەیە.
حجر، عثرة، عثار	Stumbling-blocK	بەردی هەڵ ئەنگوتن، تەگەرە، کۆسپ.
حجر الفلاسفة		فەیلەبەرد، بەردی فەیلەسووفەکان،بەردێکە پێشینان وێتوویانەکە گوایە ئەگەر لە کانزای هەرزان بخرێتە دەیانکات بە کانزای گران، واتە لە کانزای بێ نرخەوە دەیکات بە کانزای بە نرخ، وەکو ئەوەی کە تەنەکە بکات بە زێڕ.
حجر الصلاة	Praying-stone	بەردە نوێژە، بەردێکی تەنکی پانی گەورەیە نوێژی لەسەر دەکرێت.
حجر الياقوت	Red zircon	بەردی یاقوت.
حجر السليماني، يشم، يشب حجر حرض	Gasper Rotten, stone	یەشم، بەردی بە نرخ، سلێمانی، شەوە، رەنگەکەی سەوزی مەیلەورەشەبەردێکی کلسیی داڕزاوە بۆ سافکردن بەکاردێت.
حجر لاتريت، بصرة	Laterite	بەردە لاتریت، بەردێکی سووری کون کونە ئاسن و ئەلەمنیۆمی تیادایە.
جر الكحل، اثمد	Antimony	بەردی کل.
حجر شجري	Coral stone	شیلان، مەرجان.
حجر الكهرب، كهرمان	Yellow-amber	بەردی مارەبا، کارەبا، بریتییە لە پاشماوەی رووەکیی بووبەرد (متحجر)، رەنگی زەردو رەشی هەیە، ئەگەر بخرێت لە خوری پارچە کاغەزو کا رادەکێشێت.
حجر الجلخ، مجلخة	Grind-stone	بەردی چەقۆ تیژکردن.
حجر عفن، حجر منتن	StinK-stone	بەردە بۆگەنە، جۆرە بەردێکە ئەگەر بیشکێنیت بۆگەنی لێ دێت.
حجر الدخنج	Malachite	(مەلاخیت)، بەردێکی نیمچە بە نرخە بریتیە لە کاربۆناتی مس وەکو شەوەو پیرۆزە.
حجر كبير	Great stone	زنار، گاشە، کەڤر، فەرهیت، بەردی گەورە، گابەرد، قایە، تاوێر، تاشەبەرد.
حجر القصدير	Tin-stone, cassiterite	(کاسیتێرایت)، بەردی جقجقە، بەردی تەنەکە، بریتی‌یە لە ئۆکسیدی تەنەکە.
حجر صحي	Quarantine	قورنتێنە، کەرەنتێنە، بەندی تەندروستی، دابڕینی پزیشکی.
حجر، استيلادي	Brood-mare	ماینی زاوزێ، ئەو ماینەی کە تەنها بۆ زاوزێ تەرخان کرابێت.
حجري	Stony, petrous	بەردین.

حجرة خصوصية، قمرة	Cabin	کابینە، ژووری تایبەتیی.
حجرة مظلمة	DarK room	ژووری تاریك.
حجرة، غرفة	Room, chamber	ژوور، هۆدە.
حجز	Attachement, Confiscation	قۆرخ، گلدانەوە، دەس بەسەراگرتن، داگیرکردن، قەدەغەکردن.
حجز الأموال	Seize	دەست بەسەراگرتنی موڵك، دەست بەسەر موڵکداگرتن.
حجلة، حجل، سلكة، سركة	Partridge	سوێسکە، زرەکەو، باڵندەیەکی کێوییە لە کەو دەچێت بەڵام بچوکترە، دەنووك و قاچی زەردن.
حجلان، حجل	To-hop	هەنگڵەشەلێ، قونەکردن، سووسك.
حجلة، مخذفة، مقلاع	Sling	قۆچەقانیی، بەردەقانیی.
حجل، خلخال	AnKlet	پاوەنە، پەموورە، خرخاڵ.
حجل اسود، حيقطان، دراج، ثبت	BlacK- partridge, francolin	پۆڕ، باڵندەیەکە لە سوێسکە دەچێت لە چەم و چخوردا دەژی.
حجل رومي،شنار، يعقوب، حجل ارید، حجل عراقي، قبج، دجاج البراري	Starne , Common-partridge, Greater-red-lege, Chuckor	کەو، ژەرەژ، بەق ، باڵندەیەکی رەنگ خۆڵەمێشییە ژێر ملی سپییە، ئەوقێکی رەشی هەیە، دەنووك و قاچی سوورن، دەنگی خۆشە، دەنگەکەی پێی دەوترێت قاسپە.
حجل الحصان، حنجل	Prance, Gambol	شاخ کردن، ئەوەیە کە ئەسپ هەردوو دەستی بەرز دەکاتەوە و لەسەر پاشوەکانی دەوەستێت.
حجم	Volume, Size	قەبارە.
حجم ذري	Atomic-volume	قەبارەی ئەتۆمی، قەبارەی گەردیلەیی.
حجم جزيئي	Molar- volume, Molecular volume	قەبارە مۆلیکیوڵ، قەبارەی گەردی.
حجم حرج	Critical- volume	قەبارەی شلۆق، قەبارەی لە پلەی گەرمیی شلۆق و پاڵەپەستۆی شلۆقدا.
حجن	Bend, Curve	خواری، چەوتی.
حجنة		رووەکێکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان گوڵەکەی لە گوڵە گەنم دەچێت ریشاڵی ئاوریشمی پێوەیە لە قەراغ ئاودا دەروێت.
حجنة	Vine-branch	لاسکی مێشوە ترێ.
حجوالة، راف	Ruff	(رەف)، باڵندەیەکی ئاوییە، نێرەکەی ئەوقێکی پەڕیی لەملدایە.
حجيرة، خلية	Cell	(سێل)، خانە، یەکەی پێك هاتن و فرمان لە لەشی زیندەوەردا.
حجيرة طلائية، خلية طلائية	Fpithelicell	خانەی ئاوپۆش، خانەی داپۆشین، خانەی رووپۆش.
حجيجة خطاف	Swallow	پەرەسێلکە، جۆرە باڵندەیەکە.
حدا	Milvus	(میلڤەس)، کۆمەڵە باڵندەیەکە وەکوو کۆلارە.
حداة، حداية، ابو الخطاف، ابو الصلت	Kite	کۆلارە، کۆلارەی مار، کورکورە، سوورە داڵە، باڵندەیەکی گۆشت خۆرە، لەشی ئامناوەندیی و سووکەڵەیە، باڵ و کلکی درێژە، لەسەرگیانداری بچووك دەژی هەمندێکیان رەش و هەمندێکیان سوورن.
حداة البحر، قوبع، شفنين	SKate	(سکەیت)، کولارەی دەریا، جۆرە ماسییەکی پانی کلك درێژە لە کۆلارەی منداڵان دەچێت.
حداة، حمراء، اصمي	Red-Kite, Glede	(گلیدی)، کولارە سوورە، سوورە داڵە، جۆرێکە لە کۆلارە.

حداة، فاس براسين	PicK-axe, Hatchet-Axe	پاچی دووسەر.
حداثة	Newly, Recently	سەرەتا، تازەیی، نوێیی.
حداد	BlacK-smith	ئاسنگەر، ئاسن کوت.
حدادة، معالجة الحديد	Ironsimth	ئاسنگەریی.
حدال	False-mallow	تۆڵەکەدرۆزنە، گیایەکە لە کۆمەڵەی تۆڵەکە گوڵی هەمەجۆرە دەگرێت.
حد	Sharpening, grinding	تیژکردن، ساوکردن، بیراز، میراز.
حد جبري	Algebraic-term	سنووری جەبریی، رادەی جەبری.
حد	Limit, end, Bounds	رادە، کۆتایی شت، ئاقار، پەرەسە.
حد	Term	(تێرم)، رادە، ئەنجامی لێکدانی ژمارەیەك یان چەند ژمارەیەك لە چەند نیبشانەیەك لە زانیاری جەبردا وەکوو (٥×ب).
حد، حدود	Limit, Boundary	سنوور، پەر، تخووب، کەوشەن.
حد السكين أو السيف	Edge, Knife-edge	دەمی چەقۆ یان شیر.
حد النهاية	Endpoint	خاڵی تەواوبوون، رادەی تەواوبوون وەکوو لە کرداری هاوکێش بوندا.
حد اقصى، حد اعلى	Maximum	(ماگزیمەم)، ئەوپەڕی، دوورترین سنوور.
حد ادنى	Minimum	(منیمەم)، ئەم پەڕیی، نزیکترین سنوور.
حد المرونة	Elastic-limit	رادەی جیڕیی، گەورەترین ئەرك کە بخرێتە سەر مادەیەکی جیڕ بەبێ ئەوەی گۆڕانێکی شێوەیی هەمیشەیی تیادا رووبدات.
حد مطلق	Absolute- term	رادەی بێ، پایان، رادەیی پەتیی، رادەی رووت، رادەیەکە لە بڕی جەبریدا نبشانەی تیادا نیە بەڵکو هەر ژمارەیە.
حدب، حدبة،تحدب، احديداب	Convexity	کووڕیی،کۆمیی، قەمووری، کۆم بوون.
حدب، محدب، احدب	Convex	کووڕ، کۆم، قۆقز.
حدب الظهر، أحدب	HumpbacK	پشت کۆم، قەموور، چوونەژوورەوەی سنگ و هاتنە دەرەوەی پشت.
حدبه الظهر، سنام الجمل	Hump	کۆمیی پشت، دووگی وشتر.
حدة، غضب	Anger	توورەیی، تووڕەو تڕزیی.
حدة	Sharpness , fury	تێژیی،، تیژبوون، توندیی.
حدة البصر، حدة الأبصار	Visual-acuity, Acuity of vision, Oxydercia, oxyblepsia	چاوتیژی، تیژی چاو، توانایی چاو بۆ جیاکردنەوەی دوو خاڵی نزیك.
حدة الشم	Oxyosphresia Hyperism	تیژی بۆن کردن، کەسێك بۆنکردنی تیژ بێت.
حدة الصوت، طبقة الصوت	Pitch	بەرزیی و نزمیی دەنگ.
حدة السمع	Acuityof hearing, Oryacoa	گوێ سوکیی، گوێ تیژیی.
حدث، ظاهرة	Phenomenon, Innovation	رووداو، دیاردە.
حدج، حنظل	Colocynth	گوژاڵك، کوزارك، گیایەکە لە کۆمەڵەی کوولەکە گوڵەکەی زەردە، بەرەکەی خڕو بچووکە لە کاڵەك دەچێت، زۆر تاڵە دەرمانی رەوانیی لێ دەردەهێنرێت.
حدجة		باڵندەیەکە لە قەتێ دەچێت.
حدحود	Nannosciurus	(نانۆسیۆر)، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە سمۆرە دەچێت، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو زەیتونییە هێلانە لە قەدی درەختدا دەکات بەرو تۆوی روەك دەخوات.

حدرة، وردة، بخصة، دمل الجفن، شحاذ العين	Sty, stye	سیچکەسلاوە، سیچکەسلاو، قنچکە، دگدگە، دومەڵێکی بچووکە لە پێڵووی چاو دەچێت.
حدس، تخمين	Prognostic, supposition, guess, intuition	نوقلانە، نوقلانە لێدان، بڕیاردان لەسەر شتێك راستەوخۆ بە بێ بیرکردنەوەیەکی پێشوو.
حدق، باذنجان	Egg-plant	١-باینجان، باینجانی رەش. ٢- رووەکێکی درکاوییە لە کۆمەڵەی باینجان گوڵەکەی سپی مەیلەو شینە بەرەکەی زەردو مەیلەو پرتەقاڵییە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
حدقة العين، قزحية	Iris, pupil	رەشێنەی چاو، گلارەی چاو، پەلەزە، رەشکێنە.
حدل	Rolling	گێران، بان گێران، بان گوشین، رێکخستنی زەویی و زاری کێڵراو.
حدوق	HaddoK	(هادۆك)، جۆرە ماسییەکی بچووکە.
حدواء	North-wind	بای شەماڵ، بای باکووریی.
حدود، تخوم	Boundaries, Border	سنوور، مەرز، تخویب، تخووب، تاڵخ، تاخ.
حدوث، حصول	Happening	روودان، قەومان.
حدور، انحدار	Slope	لێژیی، لێژایی.
حدوة، نعل الفرس، حدوة الحصان	Horse-shoe	نال، نالی وڵاخ.
حديد صب، اهين، حديد زهر	Cast-iron, pig-iron	حەوجۆش، ئاسنی خاو، ئاسنی دارشتن، ئاهین ئاسنێکی پیسە بۆ دروستکردنی بۆری ئاو و کۆڵەکەی کارەبا بەکار دەهێنرێت.
حديد مطاوع	Soft-iron, Wrought-iron	ئاسنی نەرم، جلیکن ئاسنی سەختیی ساغ، ئاسنی بەرگەگر، ئاسنی گونجاو، ئاسنێکی پاکە بۆ دروست کردنی زەنگی کارەباو بزمارو لەوح بەکار ئەهێنرێت.
حديد قراضة، حديد فردة	Scrap-iron	ئاسنی بەکارهێنراو.
حديد مسبوك	Pig-iron	ئاسنی دارشتە.
حديد مغلون	Galvanized-iron	چینکۆ، ئاسنی بەزینك رووکەش کراو بۆ نەهێشتنی رەنگ پەیداکردن.
حديد	Iron, ferrum	(فیرۆم)، ئاسن، هەسن، کارك، توخمێکی کیمیاگەرییە، کێشی ئەتۆمییەکەی ٨ر٥٥ ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٢٦)، میتالێکی خۆڵەمێشییە، ماناکەی لە وشەی (فیرۆم) واتا ئاسن وەرگیراوە، نیشانەکەی F E ئێف. ئی.
حديد ممغطس	Magnetized-iron	ئاسنی موگناتیس کراو، ئاسنی موگناتیساویی.
حديد نقي	Pure-iron	چیلیك، ئاسنی پاك.
حديدوز	Ferrous	(فیروز)، ئاسنۆز، ئایۆنیی ئاسن کە ڤاڵەنسییەکەی واتا هاوهێزەکەی (٢) بێت.
حديديك	Ferric	(فیریك)، ئاسنیك ئایۆنی ئاسن کە ڤاڵەنسییەکەی (٣) بێت.
حديدة، محراث، محراث	Colter , plough-iron	گاسن.
حديقة	Garden	باخچە، باخ، دەهل.
حديقة عامة	ParK	باخی گشتیی، باخچەی گشتیی.
حديقة ازهار	Flowers-garden	باخچەیی گوڵان، گوڵزار، گوڵستان، گوڵشەن.
حديقة كرم	Vine-yard	رەز، باخی مێو.
حديقة الحيوانات	Zoologic- garden	باخچەی گیانداران، باخچەیەك بۆ کردنەوەو پەروەردەکردنی گیاندارانی هەمەجۆرە.

حديقة نبات	Botanical-garden	باخچەی رووەك، باخچەیەك بۆ كۆكردنەوەو پەروەردەكردنی رووەكی هەمە جۆرە.
حديقة صخرية	RocK-garden	باخچەی بەردەلانی، جۆرە باخچەیەكە لەناو بەردەلانیدا دروست دەكرێت.
حديبة	Callus	ئاوساویی، گرێ، هەر گرێیەك، لە لەشی گیاندار، یان رووەكدا پەیدا بێت.
حديث	New, recent	تازە، نوێ.
حديث	Conversation	وتە، وتار، گۆتە، گوتە، وتن، گفت، ئاخافتن..
حذاء	Shoes	پێڵاو، قۆندەرە، پێتاو، كەوش، كلاش، گێوە، پاپەجانە.
حذاء، قندرجي	ShoemaKer	پێڵاو دروو، قۆندەرەچیی.
حذاء قديم	Old-shoes	شەكاڵ، شەقاڵ، كەوشەكۆن، قۆندەرەكۆن.
حذاء المطر	Top-boots	پێڵاوی باران.
حذاء الثلج	Snow-boots	پێتاو.
حذاء طويل، جزمة	Boots	جزمە، پۆستاڵ، چەكمە.
حذاء الست، خف السيدة	Ladys- slipper	پێڵاوی خانم، گیایەكی دەشتەكییە گوڵــی سپی یـان پەمبـەی یـان زەرد دەگرێت لە پێڵاو یان سۆڵ دەچێت.
حذار	Take-care-of, aware	ئاگاداریی، وریای.
حذافي	Young-ass	جاش، جاشەكەر.
حذاقة، مهارة	SKill	شارەزایی، وریایی، پسپۆریی، كارسازیی، سەلیقە.
حذر	Care	وریایی، ئاگاداریی.
حذر	Careful	وریا، ئاگادار.
حذف	Ellmination	لابردن، پەراندن، سڕینەوە، فڕێدان، چزكردن، كوژاندنەوە.
حذف، منية، شرشير، كركج، هرارة	Teal, garganey garbay	سۆنە، مراویەكی بچكۆلەی دەریاییە، پشتی قاوەییەو میلی سپیی تێدایە سەری خەنەییە.
حذفة	Limb	لق، گەڵا، پەلك.
حذق، حذاقة	SKill	شارەزایی،پسپۆریی، كارسازیی، سەلیقە.
حذل	Resin	(رێسین) زەمقێكی سوورە هەندێك درەخت دەری دەدات دوای نەخۆشیی یان بریندار بوون.
حذلوم	Hartetbeest	جۆرێكە لە مانگا كێویی.
حذو	Shoeing	نال كردنی وڵاخ، نال كردن، نال بەندیی.
حذو، ازاء	Opposite-to	بەرامبەر.
حذيرة	Labor-pains	بەرەژان، ژانی ئافرەت بەر لە منداڵ بوون.
حر، طليق	Free	ئازاد،بەرەڵا، سەربەست.
حر	Lanner	(لانەر)، جیرێكە لە هەڵۆ بچووكە سەرەكەی سپیە.
حر المعيشة	Free living	ژیان ئازاد، ژیان سەربەست، هەر گیاندارێك مشەخۆر نەبێت.
حراجة	Criticalness	شلۆقیی، ناهەمواریی، لەقیی،
حرات	Igneous-rocK	بەردە سووتەڵە، بەردی ئاگرین.
حراثة	Ploughing	كێلان، جووت كردن، كێڵانی زەوی.
حراث	Plough-man	جووتیار.
حراثة		(راجع حالوش).

حرارة	Heat	گەرمی، گەرمای.
حراري، مسعري	Calory, Thermal	(کالۆری)، گەرمی، شتێك پەیوەندی هەبێت بە گەرمییەوە.
حرارة كامنة	Latent-heat	گەرمی شاراوە، گەرمی مات، ئەو گەرمی‌یەی کە مادە هەڵی دەمژێت یان دەیداتەوە لە کاتی گۆڕاندا لە بارێکەوە بۆ بارێکی تر.
حرارة الأنصهار الكامنة	Latentheat of fusion	گەرمی شلەوەبوونی شاراوە، گەرمیی شلەوەبوونی مات.
حرارة التبخر الكامنة	Latentheat of vaporization	گەرمیی هەڵمێنیی شاراوە.
حرارة الأنصهار	Heat of fusion	گەرمی شلەوەبوون.
حرارة ذرية	Atomic-heat	گەرمیی ئەتۆمیی، گەرمیی گەردیلەیی ئەنجامی لێکدانی کێشی گەردیلەیی لە گەرمیی جۆریی.
حرارة التكوين، حرارة الأتحاد، حرارة التكون	Heat of formation heat of combination	گەرمی دروست کردن، گەرمیی دروست بوون، گەرمیی یەك گرتن، گەرمیی پێکهاتن، گەرمیی پەیدابوون.
حرارة التفاعل	Heat of reaction	گەرمیی کارلێکردن.
حرارة التبخر	Heat of vaporization	گەرمیی هەڵمین.
حرارة الأحتراق	Heat of combustion	گەرمیی سووتان.
حرارة التسامي	Heat of sublimation	گەرمیی بەرزبوونەوە، گەرمیی هەڵچوون.
حرارة الذوبان	Heat of- solution	گەرمی توانەوە.
حرارة طبيعية، حرارة غريزية		گەرمی سروشتیی، گەرمی سروشتی لەشی گیاندار.
حرارة مطلقة	Absolute-heat	گەرمیی بێ پایان، گەرمی پەتیی.
حرارة نوعية	Specific heat	گەرمی جۆریی.
حرارة حرجة	Critical-heat	گەرمی شلۆق.
حرافة، حرافة المذاق	Pungence	تووتن تیژیی.
حراق، لذاع	Pungent	توون، تیژ، سووتێنەر.
حراقة، منفطة	Blister -plaster	پلاستەری لیر.
حراشف الحية	Slough	کاژی مار.
حراسة	Guardianship	پاسەوانی، هیشك، نێشك گرتن.
حراقة، سفينة حربية	Torpedo-boat	١- بەلەمی جەنگی.
حرام، بطانية	BlanKet, rug	مەرج، پۆیەشمین، بەتانیا، بەتوو.
حرامي، لص	Thief	دز،دەست پیسیی.
حراري كهربائي	Electro-thermal	پەیداکردنی گەرمیی، بە کارەبا، گەرمیی کارەبایی.
حراري ضوئي	Photo-thermic	گەرمیی رووناکیی، پەیوەندی هەیە بەگەرمی و رووناکییەوە.
حراق، حراق	Spadix	گوڵی نێری خورما.
حراق، حريق، قراص	Stinging-nettle	گەزنە، بەیبوونەکێویلە، رووەکێکە گەڵاکەی تووکی زبری پێوەیە دەچێت بە پێستی مرۆڤدا.
حراق، صوفان	Tinder, touchwood	پوشوو، گیایەکی وشکە، زوو دەسووتێت لەبەر ئەوە ئاگری پێ دەکرێتەوە.
جرابية	Celastrus, wax-worK-shrub	(سیلاسترەس)، دەوەنی مۆم، دارسوونگیی،دارو دەوەنێکی کشتوکاڵی و رازاندنەوەی ناوچە گەرمەکانە، گوڵەکەی سەوزە، بەرەکەی سوورە تەختەکەی رەقە بۆ دروستکردنی سونگیی بەکار دەهێنرا.

حراجة، علم غابات	Forestry	دارستانیی، زانیاری دارستان.
حراج، مزاد	Public- sale, auction	هەراج، مەزات.
حربة	Spear-head	قەمە، سونگیی، قەسەتۆرە، زەرگ، نێزە، سەرەتیر، سوونی.
حربة البندقية	Bayonet	سونگیی، سونیێ.
حرب	Battle, war	شەڕ، جەنگ.
حرب اهلية	civil-war	جەنگی برا کوژی، شەڕی براکوژی، شەڕی ناوخۆ.
حرب باردة	Cold war	شەڕەقسە، شەڕێکی سارد.
حرب العصابات	Guerilla-war	شەڕی چەتەگەریی.
حرب جرثومية	Microbic-warfare	جەنگیی میکرۆبیی، جەنگێکە میکرۆبی تێدا بەکار دەهێنرێت دژی دوژمن، وەکوو میکرۆبی وەناق و کۆلێراو رەشەگرانەتا . هتد.
حرب بايولوجية		جەنگی بایولوجی، جەنگی زیندەوەرزانیی.
حرب كيميائية	Chemical-warfare	جەنگی کیمیایی، بەکارهێنانی گازی ژەهر لە جەنگدا.
حربي	Military	جەنگیی.
حرباء، حرباءة، بربختي	Chameleon	خۆرپەرست، تیرتیرە، مارپەلاس، خەمەگرو،کەرباشە،کەرپەسەد کۆستەڵ، جۆرە مارمێلکەیەکە رەنگەکەی دەگۆڕێت بەکاری تیشکی خۆر، درێژییەکەی نزیکەی (٤-٦) سم دەبێت، جاری وا هەیە خۆی فوودەدات وەکوو تۆپێکی خڕی لێ دێت وە بە زۆری لەسەر درەخت دەژی، کلکی دەئاڵێنێت لە لقی درەختەوە، وە بە هۆی زمانە درێژەکەیەوە مێش و مەگەز دەگرێت و دەیخوات.
حرباء امريكية	American-chameleon	خۆرپەرستیی ئەمریکیی، جۆرێکە لەخۆرپەرست نێرەکەی توورەکەیەکی پەمبەیی بریسکەدار وا بەژێر قورگیەوە هەندێك جار توورەکەکە بلاو دەکاتەوە بۆ مەبەستی سەرنج راکێشانی مێیەکەی یان هەڕەشەکردن لە دوژمن.
حربون، رمح	Lance	جۆرە رمێکە بۆ راوکردنی نەهەنگ بەکار دەهێنرێت.
حريث	Astragale annulair	رووەکێکی دەشتەکییە مەیلەو رەشە گوڵەکەی سپییە بۆ لەوەڕ باشە.
حريش، حريبيش، حية قرناء	Horned-viper, Cerastes	ماری شاخدار، ئەژدیها، ئاژدیها.
حربة شاري، مصعقة، دافع الصاعقة	Lightning conductor	تریشقەگر، بەربەستی تریشقە، بریتیە لە شیشێکی پۆلایی نووك تیژ لەسەر پۆپەی خانوو و بینا دادەنرێت وە بە زنجیرێك دەگەیێنرێت بۆ زەویی بۆ مەبەستی پاراستنی ئەو خانوو و بینایە لە کاری تریشقە.
خريط، حرابيث حشيشة الداحس، حريط كردي	Paronichia Kurdica	(پارونیکیا)، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە لە کۆمەڵەی مێخەك، گوڵەکەی وردە، گەڵاکەی زیوییە.
حريق، حلبوب	French-mercury	جیومیی، فەرەنسیی، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە لەناو دەغڵودانـدا دەڕوێت هەندێکی ژەهرە.
حرة، حرف، رشاد بري	water cress	کووزەڵە، تەرەتیزە کێویلە، رووەکێکی ئاوییە.
حرة	Stony-land	زەویی بەردەڵانی رەش.
حرة	StinK-weed	گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە،گەڵاکەی توونە گوڵەکەی زەردە.
حرث، حراثة، كرب، كراب	Ploughing	کێڵان، کێڵانی زەویی بە بێڵ یان گاسن یان تراکتۆر.

حرج	Crime, sin	سووچ، گوناه، تەنگانە، شلۆق.
حرج	Cirtical	ناهەموار، لەنگی، لەق ، لارەسەنگ.
حرجة، حرج	Forest, wood	جەنگەل، بێشەلان، دارستان.
حرجف	Wind(Violent and cold)	بایەکی ساردی بەهێز.
حرجل	Argel	(ئەرجیل)، دەوەنێکە گەڵاکەی پزیشکیە گوڵەکەی وردە.
حرجوان، جرادة	Locust	کوللە، کولو.
حردي، هردي	Sheaf of reeds	چەپکە قامیش کە دەخرێتە سەر دارەرای بن میچی سەربان.
حرد	To-be	تۆران، زیزی، زویریی.
حردان، حارد	Petulant	تورلو، زیز، زویر.
حردقة، حرقدة، تفاحة ادم	Adams-apple	قورقوراگە.کەڵەبابەی گەردەن.
حردب، حب العشرق	Seed of circaea, aleppo-senna	سینەمەکیی حەڵەبیی، رووەکێکە دەنکەکەی لە دەنکی نیسك دەچێت.
حرذون، حردون، حرضون، ام حبين، حبينة، قاضي الجبل، عضر فوط، ضب	Agama, judge of the desert, stellio	بڵقەدەر، دولقەدەر، قۆریی، مارمۆتك، قومقمۆکە، جۆرە مارمێلکەیەکە پوولەکەکانی کلکی گرێ گرێیە، سەرو ملی درکی بچووکی پێوەیە.
حرز	Keeping	پاراستن، پارێزگاریی.
حرس	Guard	پاساول، پاسەوان، ئێشکچی.
حرساف، حرشاف	Locust	کوللە، کولو.
حرشة، حرشاء، خردل بري	Charlock	خەرتە لە کێویلە، رووەکێکە لە سەر زەویی رادەکشێت و پان دەبێتەوە ، زبرەو نێرکێکی کلۆری هەیەو سەرێکی خڕی هەیە ئەگەر مرۆڤ بیلێستەوە دەتووسێت بە زمانەوە.
حرشة، خشونة	Rougness	زبریی.
حرش،حرج،حرجة	Forest, wood	بێشە، چڕستان، زەبەنگ، پێشەلان، دارستان.
حرش، خشن	Rough, scabrous	زبر.
حرشون		نووسنەك، هەرواڵە، رووەکێکە بە لەشەوە دەنووسێت.
حرشون		جۆرە ماسیەکە.
حرشف القدس، طرطوف، قلقاس رومي، عباد الشمس المسقولي	Jerusalem-artichoke, canada-potato	سێوی بن ئەرز، سێڵك، رووەکێکە لە گوڵە بەرۆژە دەچێت سەلکی ژێر زەوی هەیە ، شیرینە دەخورێت و دەکرێتە ترشیاتەوە.
حرشف، حرشفة،	Scale	تویکڵ، گەڵایەکی ئەستور.
حرشف السمكة، فلوس السمك	Scale of fish	پوولەکەیی ماسیی.
حرشف، هيشر، قردون	Cardoon.artichoKe	کەرتەشیی، شەکرۆك، جۆرە رووەکێکە لە کنگر دەچێت گەڵاکەی پان و درکاوییە گوڵەکەی بنەوشەیی یان شینە، دەخورێت.
حرشف السطوح	Sempervivum- tectorum	پوولەکەی سەربان، گیایەکی گۆشتنە، گوڵەکەی پەمبەیە بۆ مەبەستی رازاندنەوەو پزیشکی بەکاردێت.
حرشف بري، كعيب	MilK- thistle	چاو، بازە، کنگر، گیایەکی درکاوییە گەڵاکەی پانە دەکرێت بە چێشت.
حرشفيات الأجنحة	Lepidoptera	باڵ پوولەکەییەکان، کۆمەڵە مێروویەکە وەکوو پەپوولەو کرمی ئاوریشم.

حرشفي	Scaly	پولەکەیی.
حرض	Degeneration	نشوستی، شکستیی، دانەدواوە، پووکانەوە.
حرض، قلي، شوك احمر، اشنان	Salt wort, glass-wort, Kali	ئەسپۆن، جۆرە گیایەکە مادەی سۆدیۆم کاربۆنەیتی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی سابوون.
حرضون	Agama	(ئەگاما)، قۆریی، جۆرە مارمێلکەیەکە لەناو بەردەلاّندا دەژی.
حرطاب	Hygrothermo-graph	(هایگرۆثیرمۆگراف)، تۆمارکەری گەرمیی و شێ، دەزگایەکە لە خۆیەوە بەردەوام پلەی گەرمی و شێی ڕێژەیی ئەو شوێنە تۆمار دەکات.
حرف	Letter	پیت.
حرف، حافة	Edge, border	قەراغ، لێوار.
حرف مطبعي	Type, printing-type, letter	پیتی چاپکردن، پیتی چاپخانە.
حرف، رشاد	Garden- cress	تەرەتیزە، گیایەکە گەلاّکەی توونە دەخورێت.
حرف، الماء، رشاد بري، قرة العين	Water-cress, brown-cress , Wild-cress	کووزەلّە، تەرەتیزە کێویلە، بێزروو.گیایەکی دەشتەکییە لە قەراغ ئاودا دەڕوێت دەکرێت بە زەلاّتەو شۆربا.
حرف البحر، حرق البحر	Medicinal eggplant	باینجانی دەرمان، جۆرە باینجانێکە بۆ دەرمان بەکاردێت.
حرف بري	Wild- rocket	کووزەلّە کێویلە، جۆرێکە لە کووزەلە تامەکەی توونە، گوڵەکەی سپییە.
حرفرف، رشاد بري	Pepper- grass	تەرەتیزە کێویلە.
حرفة، اندلسية	Candy- tuff, Candy-tuft	(کاندی تەف)، دەوەنێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووەو بە زۆری سپییە.
حرفة، مهنة	Profession	پیشە.
حرفة يدوية	Trade	ئیشی دەست.
حرفة شعبية	National-trades	پیشە میلییەکان، پیشە خۆماڵییەکان، وەکوو ئیشی کلّێنەو جلو بەرگەو کاسەو کەوچك.
حرق، سمط	Burning, Ignition	سووتاویی، سووتان، سووتاندن،گڕتێبەردان، شەوتاندن.
حرق من الدرجة الأولى		سووتاویی پلەی یەکەم.
حرق وانسلاخ		دیلّۆخان، چەکمەبوون.
حرقة	Ardour, vehemence	کزانەوە، چووزانەوە، درووخە، کسپە.
حرق القلب، حرقان القلب	Heart-burn, cardia lgia	دلّەکزێ، کسپەی دل، چووزانەوەی گەدە.
حرقد، عكرة	Root of-tongue	رەگیی زمان، ریشەی زمان.
حرق، رنق	African-hemp	گووشی ئەفریقیی، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی گوش، قەدەکەی خشۆکە، لەژێر زەویدا، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی هەمە جۆرەیە.
حرقوق، ارجوان، شجرة الحب	Love-tree, red-bud	ئەرخەوان، درەختی دلّداریی، درەختی خۆشەویستیی.
حرقس		(راجع حرساف).
حرقوس، برغوث	Flea	کێچ.
حرقفة، رأس الورك، حرقوف، عظم حرقفي	Coxa, hip-bone, Ilium	کلۆت، کلۆك،کولّمك، ئێسقانیی سێ بەندە، ئەوەی کە دەکەوێتە ژێر کەلەکەوە.

حرقفي	Iliac	كلۆتيى.
حرقص، حرقوص، دخال الاذن، ثاقب الاذن	Earwing	گوێ كونـدەرە، جۆرە مێروويەكـە لـە شێوەی هـەزار پـێ دەچێتـە نـاو كونچكەوە.
حركة	Movement, Motion	جووڵە، هەژان، جووڵانەوە، بزووتن، جمان، جمە، بزووتنەوە، لڤین.
حركة انتقالية	Translatory-movement, Translation- motion, Locomotion	جووڵانەوەی گواستنەوەیی، جێگا گۆڕكێ
حركة اهتزازية	Vibratory-motion	لەرزە جووڵە.
حركة تذبذبة	Oscillatory-motion	لەرە جووڵە، جووڵەلەرە، جووڵانەوەی لەرینەوەیی.
حركة دودية	Peristalsis	كرمە جووڵە، جوڵانی كرمی، جووڵانەوەی كرمیی، جۆرە جووڵانەوەیەكە لە جووڵانەوەی كرم دەچێت.
حركة نسبية	Relative-motion	رێژەجووڵە،، جووڵانەوەی رادەی.
حركة منسقة	Uniform-motion	جووڵەی چوون یەك، جووڵەی تەنێك لەسەر هێڵێكی راست بە خێرایەكی جێگیر.
حركة ارادية	Voluntary-motion	ویستەجووڵە، جووڵەی خۆویست، خۆجووڵانەوە، ویستەجمان.
حركة غير ارادية	Involuntary-motion	نەویستەجووڵە، نەویستەجمان.
حركة انعكاسية	Reflex-motion, reversed-motion	جووڵەی پێچەوانە، جمانی پێچەوانە، جووڵانەوەی پێچەوانەیی.
حركة موجية، حركة تموجية		جووڵانەوەی شەپۆلی.
حركة تراجعية	Retreat-motion, recession-motion	جووڵانـی پاشـگەزبوونەوەیی بزووتنـەوەی بـەرەودوا، بزووتنـەوەی هاتنـە دواوە.
حركة توافقية	Harmonic-motion	جووڵەی هارمۆنیك، جووڵەی پـەك كـەوتوو، جۆرە جووڵانەوەیـەكی نۆرمیـە تەنێكی جیر پەیدای دەكات.
حركة توافقية بسيطة	Simple-harmonic-motion	جووڵانەوەی یەك كەوتوویی ساكار، جووڵەی هارمۆنێكی ساكار.
حركة دورانية	Gyroscopic- motion	جووڵـەی جایرۆسكۆپی، سوورە جـووڵان، جوڵانـی سـوڕانەوەیی، جوڵـەی سووڕانەوەیی.
حركة جزيئية	Molecular-motion	جووڵانەوەی گەردەكان (مولیكیولەكان) لەناو تەنەكاندا.
حركة دورية	Peridic-motion	جووڵەی خولیی.
حركة ذاتية	Automatic	(ئۆتۆماتیك)، خۆجمە، جووڵانەوەی خۆیی.
حركة ترلوحية، حركة تناوبية	Shuttle-movement	جوڵەی یەك لە دوای یەك.
حركة مفاجئة	Sudden-motion	فرتە، قەل فڕ، جووڵەی لە پڕ.
حركة براونية	Brownian-motion	جووڵەی براونیی، جمەی براونی، جووڵانەوەیەكی بەردەوامی خێرایی بێ سـەرو شـوێنە لـە تەنۆكـەی مـادە ملـەكان دا، دەردەكـەوێت كـاتێك كـە بـەرمۆلیكیولی ئـەو شـلەیە دەكـەون كـە وان تیـایدا، وە ئەمـەش بـە میكرۆسكۆب دەبینرێت.
حركة انسيابية	Streaming-movement	جووڵەی رەوان.
حركات ارضية، تشويهية	Diastrophism	(دایاسترۆفیزم)، جووڵەكانی زەویی، ئەنجامی جوڵانەوەی پارچەیـەك لە زەوی كە دەبێتە هۆی پەیدابوونی درزو كەندو چیاو كیشوەر.

حركي (ديناميكي)	Dynamic	جوڵەومیی، جووڵەیی.
حرك	Restless, BrisK	بزێو، عەجوول.
حركيات	Kinetics	(کینکتیکس) (١) جووڵە، جمان.٢- خوێندنی خێراییی کارلێکردنە کیمیاییەکان.
حرمدة	Arctia	(ئەرکتیا)، مێروویەکە لە پەپوولە دەچێت.
حرمة	Rut	بە کەڵیی، بە تەڵەیی، ئارەزووی جووتکردن، لە مێی شیردەردا.
حرمسة	Burning	سووتانی گیای باخچەو کێڵگە بۆ مەبەستی کشتوکاڵ کردن.
حرمل،خمخم، حمحم، سذاب بري	Harmal, wild-rue, syrian-rue	ئەسپەند، ئەسپەنەر ئەسپەندەر، ڤانگ، رووەکێکی قیتە، بۆنێکی بۆگەن و گەڵایەکی سەوزی مەیلەو رەشی هەیە، گەڵاکانیشی بە دەوروپشتی لقەکانیەوە ریزبوون، گوڵەکەی سپیییە لەسەر یەك ئاقارن، بەرێکی خڕی بچووکی هەیە، رەنگەکەی سووری مەیلەو بنەوشەیە، وە تۆوەکەی لە کونجی دەچێت بەڵام تاڵە، بەشێوەی دەرمانی کرم، وە دژی سکچوون، وە بۆ نەخۆشی جومگەکان بەکار دەهێنرێت، هەروەها تۆوەکەی دەسووتێنن بۆ چاوەزار.
حرمل ابيض، ثوم ذهبي	Moly, yellow-garlic	ئەسپەندی سپیی، ئەسپەنەری سپیی ، سیری زەرد.
حرملة، حرملان	Peganum- harmala, Sarcostemma	(سارکۆستیما)، دەوەنێکی دەشتەکیی پزیشکیی‌یە، شیراوێکی لینج لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بەشێوەی دەرمانی رەوانی بەکاردێت.
حرملة، غطاء للكتف	Cape	کۆڵوانە، چارۆکە، چتە، چەفتە.
ح . ر . ن، حامض رايبونيوكليك	RNA , ribo nucleic-acid	ئار، ئێن ، ئەی، کورتەی ناوی ترشیی رایبۆنیوکلیك.
حروقة، حروق، صوفان	Tinder-Touch-wood	پووشوو، رووەکێکی درکاوییە پووشەکەی زۆر دەسووتێت لەبەر ئەوە بۆ ئاگرکردنەوە بەکاردێت.
حرون، عنيد	Stubborn , stiff	سەمەند، سرك، چەمووش، سەرکێش.
حرون	Rocky- earth	زەویی بەردەڵان، کە بەردی رەشی تیابێت.
حرور، شوب	Hot- wind	بایەکی گەرم کە بە شەو هەڵ بکات.
حروة، حرقة في الحلق و الصدر	Heartburn	دڵەکزێ.
حرير أبريسم	SilK	ئاوریشم، هەوریشم، دەزوویەکە لە لایەن کرمی ئاوریشمەوە دەردەدرێ.
حرير طبيعي	Natural- silK	ئاوریشمی سرووشتیی.
حرير صناعي	Rayon, artificial-silK	(رایۆن)، ئاوریشمی دەستکرد، هەوریشمی دەستکرد، مادەیەکە لە لۆکەو تەختە دروست دەکرێت، قوماشی لێ دەچنرێت بەڵام ئەوەندەی ئاوریشمی سروشتی قایم نیە.
حرير صخري، اسبست	Asbestos	(ئەسبێست)، (ئەسبەست)، ئاوریشمی بەردین، بەردە هەوریشم.
حريد، حريت	Scarus-harid , parrot-fish	(سکارۆس)، ماسیەتووتیی، ماسییەکی دەریایی رەنگینی گۆشت خۆشە.
حريق	Fire	ئاگر بەربوونەوە، ئاگر کەوتنەوە، سووتان، سووتمان.
حريق، قريص، حراق، قراص	Stinging- nettle	گەزنە، بەیبوونە کێویلە، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە گەڵاکەی توکنە تووکەکەی ئاوگێکی سووتێنەر دەردەدات، پێست دەسووتێنێت گوڵەکەی سەوزە.
حريش، ام اربع و اربعين	Scolopendra, centiped	هەزارپێ، خش خشخشۆك، زیوو، پرپە، شەمار.

حريف، لاذع	Acrid	توون، تيژ، تامى تونو تيژ.
حريص	Covetus	هەتەر، سوور.
حريش البحر، كركدن البحر، قوقي، يامور	Narwhal	(ناروال)، كەركەدەنى دەريا، جۆرە نەهەنگێكە كەڵبەيەكى درێژى هەيە لە شاخ دەچێت.
حريش، كركدن، حرميس، هرميس، وحيد القرن	Rhinoceros	يەك شاخە، كەركەدەن.
حريرة، سعرة	Calori	(كالۆرى)، يەكەى پێوانى بڕى گەرمى.
حريسة، زريبة الطير، مدجنة الطير	StocK-still	كولانەى باڵندەى ماڵى.
حزا، شبث بري	Wild-dill, wild-anethum	شويتە، كێويلە.
حزام الكتف	Shoulder-girdle, pectoral girdle	پشتێنەى شان، ئەو پشتێنە ئێسكىيەى كە هەردوو باڵ دەبەستن بە بەژنى گياندارەوە.
حزام الحوض	Pelvic-girdle	پشتێنەى كەمەر، پشتێنەى سێبەندە، ئەو پشتێنەى ئێسكىيەى كە هەردوو لاق دەبەستن بە بەژنى گياندارەوە.
حزام	Girdle	پشتێن، كەمەربەند، شوتك، تەگەبەند، ناڵكيل، كەمەرە.
حزام ناقل	Conveyer- belt	قايشى گواستنەوە، پشتێنى گواستنەوە.
حزام النجاة من الغرق	Life-belt.safety-belt	پشتێنى رزگاربوون، پشتێنى سەلامەتى.
حزام الزلازل	ErthquaKe-belt	پشتێنەى بوومەلەرزە، ئەو ناوچانەى كە دەشێن بوومەلەرزەيان تيادا رووبدات چونكە توێكڵى زەوى تياياندا تەنكە وەكوو لە يابان.
حزام الخراطيش	Cartridge belt	فيشەك دان، فيشەك لغ، رەخت، خەريتە.
حزام ذهبي، حزام فضي	Gold belt	پشتێنى زێڕ، پشتێنى زيو،كەمەرە.
حزام الفتق، حفاظ	Rupture-truss, surgical-truss	پشتێنى قۆڕيى.
حزام فان الن	Van- allen belt	(پشتێنەى ڤان ئەلن)، پشتێنەيەكى ئەلقەيە لە تيشك لە پرۆتۆنو ئەليكترۆنى ووزە بەرز پێكهاتووە دەورى خڕۆكى زەوى داوە لە بەرزى (٦٤٠) كليۆمەترەوە هەتا (٦٤٠٠٠) كم.
حزام السرج، حزام الدابة	Saddle-girth	تەنگەى وڵاخ، قەباسە، تەنگەى ژێرسك.
حزام البطن، حزام الخصر	Corset	(كورسێ)، سك بەند، پشتێنى سكو كەلەكە.
حزار، كشة العجوز، حزاز الصخر، اشنة	Mosses, Lichen	گڵەوەن، قەوزەى سەر بەرد، قەوزەى گوێسەبانە، رووەكێكى سەرەتاى ساكارە لەسەر بەردو ديوارو توێكڵى درەخت دەروێت ، بەرگرى گۆڕانەكانى سروشت دەكات وە بە تايبەتى سەرما.
حزازيات	Bryophyta	(برايۆفاتيا)، گڵەوەزەكان، كەڤزەكان، كۆمەڵە رووەكێكە وەكوو قەوزەى گوێسوانە.
حزاز	Canary	كەنارى، باڵندەيەكى بچووكى دەنگ خۆشى زەردە.
حزاز، قشرة الراس	Dandruff	كرێشى سەر.
حزازة، قوبة، قوباء	Scurf, ring worm, Tetter, herpes	(سكەرف)، تووك رووتانەوە، نەخۆشىيەكى پێستييە دەبێتە هۆى تووك هەڵوەرين.
حزة، حز	Siice	قاش، كوز، كوت، تەلاش.
حزة	Quarre	قڵيش، قڵيشێكە دەكرێتە قەدو لقى هەنديك رووەكەوە بۆ مەبەستى دەردانى كەتيرەو مادەى شيراو.

حزر	Guessing	قەبلاندن.
حز	Notch	درز، روکان.
حزم، رزم	To- sheaf, packing	بەستن، پێچانەوە.
حزمة	Beam	چەپك.
حزمة وعائية	Vascular-beam, vascular-bundle	چەپكە بۆریی، گورزەی بۆریی.
حزمة عصبية	Funiculus	چەپکی دەماریی.
حزمة حطب	Sheaf	بارەدار، گورزەدار.
حزمة	Bundle	مەڵۆ، چەپك، گورزە، دەسك، قول، تاخە، گرشە، قەفل، شارا تەبارە، گێشە.
حزمة ضوئية	Beam of light	چەپکی تیشکی، کۆمەڵێکی نزیك لە یەکی تیشکیی رووناکی.
حزمة، رزمة، ربطة، صرة	PacKage, parcel, Bundle	بەستەك.
حزن	Sadness, sorrow, Grief	پەژارە، خەم، دڵتەنگیی، پەستی، خەفەت، ماتەمینی، داخ، دڵگیری، کەسەر.
حزنبل، عيون النمر	Ochna, Yarrow, nosebleed, milfoil	گیا دوورپشکە، قاپەکوڵە، دۆ بەسەرە، سەر بەدۆگیایەکی بۆنخۆشە گەڵاکەی دداندارە، گوڵەکەی سپی یێ شینە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت ناخورێت، هەروەها رووەکێکی پزیشکی تاڵە بەهێزکەرو وریاکەرەوەیە بۆ لەش.
حزورة، احجية	Riddle, puzzle	مەتەڵ.
حزيران، يونيو (١-٢١) (٢٢-٣٠)	June	مانگی شەشەم سی رۆژە، جۆزەردان، باران بڕان، جۆدرەو، حوزەیران، پووش پەڕ.
حزيران		جۆرە باڵندەیەکی بۆرکەڵەی بچووکە.
حزين	Sad, Grieved	دڵتەنگ، دڵگیر، خەفەتبار، خەمبار.
حس، احساس	Sense, Feeling	هەست، نەست، هەستکردن.
حساب	Arithmatic, calculation, Counting	ژمێرە، ژمارە،ژماردن، هەژمار.
حساء شورية	Soup	شۆربا، شلە، زەلکە.
حساء العدس	Lentil-soup	نیسکێن، شۆربای نیسك.
حساس	Sensitive, sensible	هەستکەر، بەهەست، هەستەوەر.
حساسية	Sensitivity	هەستکەریی، هەستایەتیی، هەستەوەریی.
حساس، هف، هازبا، قشقوش	Silverside, sand-smelt	لازیویی، جۆرە ماسییەکە پەڕەکەی درکاوییە گۆشتەکەی خۆشە.
حسام، سيف	Sword	شیر، ئامرازێکە لە جەنگدا بەکاردێت.
حسارة، قردمان	Bitter-cress	تەرەتیزە تاڵە، گیایەکی دەشتەکییە تۆوەکەی وردو زەردو توونە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
حساب التكامل	Integral-calculus	ژمێرەی تەواوکاریی، لقێکە لە زانیاریی ماتماتیکیی، بەرز مەبەستەکەی دۆزینەوەی ئەو پەیوەندییە ماتماتیکیانەیە کە گۆڕاوەکان دەبەستن بە یەکترییەوە بە زانینی تێکڕایی گۆڕان.
حساب التفاضل	Differential, calculus	ژمێرەی جیاکاریی، لقێکە لە زانیاریی ماتماتیکی بەرز باسی گۆڕانی زۆر کەم دەکات لە بڕەکاندا.
حساب المثلثات	Trigonometry	زانیاریی سێ گۆشەکان، ژمێرەی سێ گۆشەکان.

حساسية	Allergy	(ئەلێرجی)، هەستیایەتیی، بریتی‌یە لە لیرو رشانەوەو سەرئێشە هتد، بەهۆی هەندێك خواردەمەنیی و دەرمان خواردنەوە یان بۆن یان هەندێك شتی ترەوە رو دەدات.
حساسة، مستحية	Sensitive-plant, Humble- plant	رووەکی شەرمن، گوڵەکەی سورە ئەگەر دەست لە گەڵاکەی بدەی لوول دەبێت.
حساس للضوء	Light- sensitive, photo-sensitive	رووناکیی بردەڵە، هەستیار بۆ رووناکیی، هەر مادەیەکی کیمیای کە کارلێك کردنی کیمیای تیا روبدات لە ئەنجامی هەڵمژینی وزەی رووناکی‌یەوە.
حسب	According-to	بە گوێرەی ، بە پێی.
حسب، شبيط	Burr-grass, panic-grass	گیادڕکە، گیا زبرە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە، بەرەکەی دڕکاویە.
حسبة، مهق	Albinism	هۆڵی، نەبوونی رەنگ لە چاو و قژو پێستدا واتا لەو کەسانەدا کە قژیان سپی‌یەو پێستیان سوورەو چاویان کزە.
حس، حص	Champelure	سەرمابردن، کە رووەك سەرما دەیبات.
حسد	Covetousness	رەشك، بەخیلیی، بەغیلیی.
مسدليات		مێرووی باڵدار.
حسر	To- moult	پەڕ فڕێدان، پەڕدەرکردن لە لایەن باڵندەوە.
حسرم، حمرور، أبو عين، ابو منظرة	Hamrur, Bigeye, Catalufa	(کاتالوفا) چاوە گەورە، جۆرە ماسی‌یەکی قوپاوی چاو گەورەیە پەڕەکەی پشتی زۆر گەورەیە.
حسف، حشف		خورمای زۆڵەك، بچووك.
حسق	Velvet-bur	گیایەکە گوڵەکەی سوورە.
حسقل، كماة	Truffle	دومەڵان، دومبەڵان.
حسك، سلك شائك	Barbed wire	تەلبەند، تەلی ئاسنی دڕکاویی.
حسك، حسكة، شوك	Thorn, spine	دڕك، ستری.
حسك السمك	Fish- bone	دڕکیی ماسی.
حسك النساج	Teasel- bur	چنگاڵی جۆلا، کەڵگێت، هەپك، شتێکی شانەدارە بۆ سفت کردنی تەون بەکاردێت.
حسك السنبلة	Awn, beard of corn	قەڵاسی گەنمو جۆ.
حسك، حسكة ، شوك	Spine, Thorn Catrops	(١) دڕك، پەیکوڵ، دڕکی سێ کوچکە، پژ، داسك. (٢) گیایەکی دەشتەکیی زەردی دڕکاوی‌یە بەرەکەی زبرە دەنووسێت بە پێستی ئاژەڵەوە، دڕکەکەی سێ پەلکی هەیە.
حسكي، شوكي	Thorny, Spiny	دڕکیی ، دڕکاویی.
حسل، زوفا، اشنان، داود، زوفي	Common-hyssop	ئەسپۆنیی داود، گیایەکە گەڵایەکی بۆنخۆشی تاڵی هەیە گوڵەکەی شینە، بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ هەرس کردن و ورياکردنەوەو چارەکردنی کۆکە باشە.
حسلة	Drupe	بەری یەك دەنگی ، بەرێکی ساکارە وەکوو بەری قوخ یان گێلاس کە توێکڵێکی تەنکی هەیە لە ژێریدا کاکڵەیەکی تەڕ، ئەمیش دەوری ناوکە رەقەکەی داوە کە تەنها یەك دەنك تۆوی تیایە.
حسل، نبق، مسهل	Common-bucK thorn	ناوکی رەوان کەر.
حسم، بت	Decision	بڕیار بڕینەوە.
حسناء	A beauty, Beauty	ئافرەتی جوان، ئافرەتی شۆخ.

حسن، جمال	Beauty	جوانیی، شۆخی، قەشەنگیی.
حسن یوسف	Sweet-willam	حوسنی یوسف، جۆرە گوڵێکە، جۆرێکە لە مێخەك.
حسن السلوك	Good-action, Good-attribute	پاك ڕەوشت، رەوشت پاكی.
حسنة، خال، وشم، شامة	Birth- mark, Mole	خاڵ، نیشانەیەکی زکماکی‌یە لەسەر لەش.
حسونة، حسون، شويكي، نقار الشوك	Gold- finch	حەوت رەنگیلە، فیڕنەگولە، فیسقەگولە، جۆرێکە لە چۆلەکە، رەنگی سوورو زەردو سپی‌و رەش‌و شین‌و خۆڵەمێشی‌و سەوزی تیایە.
حسيل، حسيلة	Veal	گوێرەکە، نۆبەند.
حسيكة، قنفذ	Hedgehog	ژووژوو، ژیژك.
حسيكة	BlacK- fellows	دەوەنێکی دەشتەکی‌یە تۆوەکەی دڕکاوی‌یە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
حسية، خصية الطير	Testicle-of-bird	گونیلە، گونی باڵندە.
حش، مولود ميت	Stillborn	لەبارچوو، بەرهاڤیی، بە مردوویێتی لەدایك بوو.
حش	Mowing	دروونەوە، دروونەوەی گیاو چیمەن.
حشائش، اعشاب	Grass, herb	گژو گیا، گیا.
حشائش يابسة، حشائش جافة	Hay, Dry- grass	پووش، پاوەن، ئاخڵە گیای وشکەوە بوو، گژو گیاو گەڵایەکە کەڵەکە دەکرێت لەسەر یەك بۆ زستانی ئاژەڵ.
حشاشة، حشاش	Last-breath	گیانەڵا، سەرەمەرگ، دواهەناسە.
حشاش	Hasheesh- Smoker	بەنگ کێش، تلیاك کێش.
حشد، تجمهر	Crowd, Gathering	رێچکە،کۆمەڵ بوون، گەلە.
حشد كروي	Globular-Cluster	هێشووە خڕە، کۆمەڵە خڕە، کۆمەڵێکی چڕی شێوە خڕە لە هەزارەها ئەستێرە پێك هاتووە هەر بە تەلیسکۆب دەبینرێت.
حشر، نخالة	Bran	کەپەك، کەپەکی ئارد.
حشرة، حشرات	Insect	مێروو، مەڵو موور، مێش‌و مەگەز، جڕو جانەوەر، گیاندارێکی بچوکی جومگەدارە، لەشی لە سێ بەش پێکهاتووە، سەرو سنگ‌و سك، سێ جووت پەل هەیە، هەندێکیان باڵی هەیە هەندێکی تریان بێ باڵن، بە زۆری دوو جووت باڵیان هەیە بە گەرا زاوزێ دەکەن‌و هەندێکیان سوود بەخش‌و هەندێکیان زیان بەخشن.
حشرة السونة	Eurygaster-maurus	سوون، سن، مێروویەکی زیان بەخشە بە دەغڵودان.
حشرة المن	Aphis, Aphid. Green-fly	(ئەفیس) مێشی گەزۆ، مێرووی گەزۆ، ئەسپێی رووەك، جۆرەمێروویەکی زیان بەخشە ئاوکی رووەك هەڵدەمژێت.
حشرة قشرية، حشرة قرمزية	Ceroplastes	مێرووی پوولەکەیی، جۆرە مێروویەکی بچووکە ئاوکیی روەکی وەکوو درەختی بەردار دەمژێت.
حشرة الأرضة	White-ant, Termite	تەختە کالۆس، مێرولەی سپی، مۆرانەی تەختە.
حشرة ثنائية الأجنحة	Diptera	مێرووی دوو باڵ، مێش‌و مەگەزی جووت باڵ.
حشرة كاملة، حشرة بالغة، صورة	Adult-Insect, imago	مێرووی تەواو، مێرووی پێگەیشتوو.
حشرة نبات		چەمچوور، جۆرە مێشێکی گەورەیە گاز لە لقی ناسکی مێو دەگرێت‌و وشکی دەکات.

حشرة التربس	Thrips	(سرپيس)، ميروويەكی سووری مەيلەو رەشی زيان بەخشە، ناوی گەلای رووەك دەمژێت.
حشرة مضيئة، خنفساء مضيئة، شعلة الحاصود	Glow-worm, fire-fly	گولە ئەستێرە، جۆرە قالۆنچەيەكە لە شانەكانی لەشيا مادەيەكی تيايە پێی دەوترێت (لۆسيفرين) كە ميروومكە هەناسە وەردەگرێت ئەو مادەيە دەسووتێت و بە شەو رووناكی دەداتەوە وە بەبێ گەرمیی.
حشرة الطلح	Ixodes	كرێنی جۆرێكە لە گەنە.
حشرة عقربية		ميرووی دوو پشكيی.
حشرة البازلاء	Peas-insect , pase fly	كەلەسيمە، ميرووی پۆلكە.
حشرة القرمز	Cochineal, kermes	مەگەزە سورە، مەگەزی قرمز، ميروويەكە لەسەر داری بەڕوو دەژی.
حشرة الأغنام، نبر ، شعرانة، نغف	Botfly	تەنبوو، جۆرە مێشێكە لەسەر پێستی مەڕو مالآت دەژیو پێستەكەی كون دەكات پێشی دەوترێت زەردەوالە.
حشرة قارضة	Biting, insect, cut worm	ميرووی قرتێنەر، ميرووی كرتێنەر.
حشرة مجنحة	Pterygot- Insect	ميرووی بالدار.
حشرة المغافير	Coccidae, Mealy- bugs	شيرينی وەكوو گەزۆ يان هەنگوين دروست دەكات لە كلۆری قەدی درەختدا.
حشرة الحفار	Mole- cricket	ميروويەكی قاوەييە چاوی گەورەيە، قاچی وەك خاكەناز وايە بۆ هەلكەندنی قەدو لقی درەخت.
حشرة مائية	Aquatic-insect	ميرووی ئاويی.
حشرة لاثمة	Kissing bug	ميرووی ماچ كەر، ميروويەكی خوێنمژە نەخۆشی تشاجاس (شاجا) بلاو دەكاتەوە.
حشريات، اكلة الحشرات	Insectivorous	ميروخۆر، گياندارە ميرووخۆرەكان، وەكوو ژيشك.
حشر	Insertion, foisting	تێ خزان.
حشرجة	Rattling	پەلەقاژێ، پەل پەل، پەلە پروزێ، لرخەلرخ.
حشرجة الموت	Death- rattle	گياندان، كاتی كيانەلآ، كاتی گياندان، سەرەمەرگ،گيان سپاردن، كاتی گيان دەرچوون.
حشرج، نارجيل	Coconut, Cocotree	گوێز هيند، گوێزی هيندی.
حشف		سيچكە، زۆلەك، بەرێكی بچووكی خراپ، قرپۆك، وشكەوەبوو، رزۆك، وشكەل، وەكوو لە ترێ يان لە خورمادا.
حشف	Exosporium	كەروويەكی زيان بەخشە، دەدات لە رووەك، وەكوو لە دارخورما.
حشفة	Reef	بەردی گەورە.
حشفة	Stubble	پەرێز، پاشماوەی لاسكی دەغلو دان دوای دروێنە.
حشفة، كمارة، ملتوية	Lantana	(لانتانا)، دەوەنێكی بچووكە رەنگی گەلآكەی فستقيە، گولی سپیو زەردو پەمبەيیو سووروو پرتەقاليیو شين دەگرێت بە مەبەستی پزيشكی بەكاردێت.
حشفة القضيب، حشفة البظر	Glans-penis, Glans Balanus	سەری كێر، كلاوەی كێر، سەری قيتكە.
حشو	Filling	ئاخاندن، ئاخنين، هەشاندن.
حشوة، حشية	Stuffing , filling wad	ئاواخن، ئاوئاخن.
حشوي، احشائي	Visceral	هەناويی، پەيوەندی بە هەناوەوە هەبێت.

حشوة حريرية، تسعمل في صنع الحبر		نەرمەلیقە.
حشو الأسنان	Teeth-plugging	ددان پڕکردنەوە.
حشية من القطن اوالصوف	Mattress	ناواخنی لۆکە یان خوری.
حشية من القش	Paillasse	ناواخنی کاوپووش.
حشيش حشيش طري	Grass, Herd	گژو گیا، گیای سەوز، هەر رووەکێکی سەوز گەڵاکەی شریتیی لە کالاندا بێت، قەدەکەی گرێدار بێت، وە گوڵەکەی وەکوو گوڵە گەنم بێت، بەرەکەی وەکوو بەری دەغڵودان بێت.
حشيش الفرس، ذرة حلبية	Aleppo-millet-grass	گەنمەشامیی حەڵەب.
حشيش سكران، حبوة البيرو	Gooseberry	تووی قاز، گیایەکە بەرەکەی سوورو ترشە دەخورێت.
حشيش الدريس	Hay	کا، پووش، کە بۆ ئالیك(ئالف) بەکاردێت.
حشيش ضار	Weed	گیای زیان بەخش.
حشيش جاف، حشيش يابس	Hay	پووش، پەڵاش.
حشيشةالملوك، حشيشة الشفاء	Common-tansy , aralia	شاگیا، گیایەکی پزیشکییە، گوڵی زەردی هەیە، رووەکێکی بۆنخۆشە.
حشيشة البراغيث، بزر قطوناء	Flea-wort	گیا کێچ، گیایەکی دەشتەکیی و پزیشکیە مادەیەکی لینج لە گەڵاو گوڵ و تۆوەکەی دەردەهێنرێت بۆ دەرمان و پیشەسازی.
حشيشة التنين	Dragons-wort	گیا ئەژدیها، رووەکێکی سەلك دارە بە تۆ و سەلك زیاد دەکرێت.
حشيشة الثوم الباريا	Garlic-wort	گیاسیر، گیایەکە، گەڵاکەی بۆنی سیری لێدێت، گوڵەکەی سپییە تۆوەکەی وردە.
حشيشة البساط، مغيرة	Mollugo	(مۆلەگۆ)، گیایەکی دەشتەکییە بۆ لەوەڕ باشە.
حشيشة الأوجاع	Holy-herb, vervain	مینا، گیایەکی بۆنخۆشی پزیشکییە گوڵی پەمبەیی هەیە.
حشيشة الطحال	Spleen-wort	قەیتەران، گیا سپل، بۆ نەخۆشی گورچیلە باشە.
حشيشة الأبرة، ابرة العجوز	PicK- needdle	دەرزیلۆکە، گیایەکە بەرەکەی وەکوو دەنووکی هەبێت وایە.
حشيشةالكيف، حشيشة، قنب الهند	Hashish, Indian- hemp	بەنگ، چەرز، گوشی هیندیی، حەشیشە، رووەکێکی ساڵانەیە، لە قەدەکەی دەرمانی وریاکردنەوەو سڕکەر دەردەهێنرێت وە هەندێ کەس دەیکێشێت.
حشيشة الجرح، حشيشة الدب	Kidney-vetch, wound-wort	گیاورچ، گیایەکی پزیشکییە گوڵەکەی پەمبەیە بۆ لەوەڕیش باشە.
حشيشة الجاموس	Buffalo- grass	گیاگامێشە، گیایەکی لەوەڕە.
حشيشة الحليب	Red-bird-Cactus, Slipper-flower	گیاشیر، دەوەنێکە گوڵەکەی سوورە شیراوێکی لینجیی سووتێنەری لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی دەرمان بەکاردێت.
حشيشة رامي، حشيشة الصين	China-grass, ramie	(رامی) گیاچینیی، رووەکێکە لە چین و یابان دەڕوێنرێت ریشاڵی قایمی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی بەڕە.
حشيشة الملائكة، حشيشة الملاك	Angelica-officinalis	گیا فریشتە، رووەکێکە لە دروستکردنیی مەیی ئەلکهولییدا بەکار دەهێنرێت و بۆنی خۆشە لە قەراغ رووبارو گۆمەکاندا دەڕوێت، گەڵاکەی گەورەو ددانەدارە گوڵەکەی سپیی مەیلەو زەرد یان سەوزە، بۆنی هەنگوینی لێ دێت، قەدەکەی شین یان سوورە.
حشيشة الدهن	Butter-wort	گیای رۆن، گیایەکی پزیشکییە رەنگێکی زەردی لێ دەردەهێنرێت.

حشيشة البركة	Marsh-grass	گیای زەلکاو، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە.
حشيشة الشعير	Barley-grass	گیاجۆ، گیایەکە لە جۆ دەچێت.
حشيشة الدينار، جنجل	Common-hop	مارچێوە، رووەکێکی خۆهەڵواسەرە نزیکی (١٠) مەتر بەرز دەبێتەوە، گوڵەکانی شێوەیەکی هێلکەیی و زبرو پارچە پارچەیان هەیە، گوڵەکانی تاك رەگەزن، دەکرێنە بیرەوە بۆ ئەوەی تاڵ و بۆنخۆشی بکەن.
حشيشة المحمودة، سقمونيا	Scammony-plant	گیای سکامۆنیی، گیای سەقمۆنیا.
حشيشة الملكة، اهلال قسطا	tansy, Cost, Costmary	(تانسی) ، گیای شاژن، گیایەکی تەمەن درێژی هەمیشە سەوزە، لقەکانی قیتن، گەڵاکانی بۆنخۆشن، گوڵەکانی بەشێوەی هێشوویەکی بچووکی زەردن،دەکرێتە خواردنەوەو دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ نەخۆشی مێشك،و ئاوبەندو کرم فرێدان و باداریی.
حشيشة السلحفاة	Golden-tuft, alyssum	گیا کیسەڵ، گیایەکی پزیشکییە گوڵێکی بچووکی هەمەرەنگەی بۆنخۆشی هەیەو گەلێك جۆری هەیە.
حشيشة الأفعى، اخيون	Vipers, buglos, SnaKe-flower, goose-grass, Cleaver, cliver	گیا مارانە، سەرمەمار، گیایەکی پزیشکییە، گوڵی شین و بنەوشەیی هەیە.
حشيشة النجم،أنجم لامع، حشيشة الاغ	Aletris, star-grass	گیا ئەستێرە، رووەکێکی پزیشکییە رەگەکەی بۆ بەهێزکردن و کرم فرێدان بەکار دەهێنرێت.
حشيشة الاسنان، رصاصية	Lead-wort, tooth-wort	گیای ددان، گیای خۆڵەمێش،گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە، گوڵەکەی رەنگی خۆڵەمێشی هەیە.
حشيشة الحجل، عرار	Fritillary	گیا سوێسکە، گیایەکە لە کۆمەڵەی زەمەق گوڵەکەی لە زەنگوڵە دەچێت ئاوگەکەی تفت و رەوانکەرە.
حشيشة الذباب	Dwarf-catchfly	گیامێش، گیامێش گرە، گیایەکە لە کۆمەڵەی مێخەك گوڵەکەی سوورە.
حشيشة العقرب، قبس ازرق	Charity, greek- valerian, Heliotrope turnsole	گیا دووپشکە، ئاپەکەرەڵە، ئاڵەمارانە، تاڵوو، جۆرە گیایەکی تاڵی ژەهرە سەری چڵەکانی تۆوی پێوەیە، وەك کلکی دووپشك گرێ گرێیەو هەڵگەراوەو سەوزە، لە نزیك ئاو لەناو بەردەڵانیدا بە زۆری سەوز دەبێت، دژی پێوەدانی دووپشك بەکاردەهێنرێت، بە سەوزی دەکوترێ و دەخرێتە سەر شوێنی پێوەدانی دووپشکەکە.
حشيشة الرمال	Marram- grass, mat-weed	گیالم، رووەکێکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان لە زەویی لمانیدا دەچێنرێت بۆ ئەوەی جێگیری بکات.
حشيشة الرئة	Lung-wort	گیاسی، گیایەکە گوڵی هەمەجۆری هەیە، رەگەکەی ریشاڵاوییە، گەڵاکەی لەشێوەی تیغدایە توکنە.
حشيشة السعال، فرفارة	Cough-wort	گیاکۆکە، گیایەکە گەڵاکەی وەکوو رەگ وایە، گوڵەکەی زەردە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، قەدی نیە، گەڵاکانی یەکسەر لە زەوییەوە دەردەچن، بە قەدەر لەپی دەست دەبن.
حشيشة الخطاف، عشبة البواسير	Pile-wort, Ficary	گیا پەرەسێلکە، گیامەیاسیریی، گیایەکە لە شوێنی سێبەرو نسردا دەروێت، گەڵاکەی لە لەپی دەست دەچێت، گوڵەکەی زەردە رەگەکەی کورت و ئەستوورە ئاوگەکەی دژی نەخۆشیی مەیاسیریی بەکاردێت.
حشيشة الربيع، نجيل العطر	Spring-grass, Sweet- vernal- grass	گیابەهارە، گیایەکی دەشتەکییە گوڵەکەی قستقیە رەنگێکی زەردی لێ دەردەهێنرێ.

حشيشة البرص، حشيشة البهق	Small-honey-wort	(چێرڤیل)، گیا بەڵـەكیی، ڕووەكێكـە گوڵەكـەی سـپییە بەرەكـەی وردەو ڕەشەو بۆنخۆشە بۆ مەبەستی چارەكردنی نەخۆشیی پێست بەكاردێت.
حشيشة السرة، امفلود	Navel-wort, Omphalodes	گیا نـاوك، گیایـەكی دەشـتەكیە گـەڵێك جـۆری هەیـە گوڵەكـەی بەشـێوەی هێشوویەكی شینە.
حشيشة الكلب، فراسيون ابيض	White-horehound	گیاسەگ، گیایەكە لە قەراغی ڕێگاوباندا دەڕوێت، لاسكەكەی مووی سپی پێوەیە، گوڵەكەی سپیو مەیلەو بۆرە، بۆنێكی تیژی هەیە، تامێكی تاڵو تفتو توونی هەیە، دەرمانی كۆڵنجو كۆكەی لێ دەردەهێنرێت.
حشيشة العقاب		چاوبازە، گیایەكی دڕكاویە، گوڵەكەی ئاوێتەو توكنو درێژە، قەراغەكەی گرنج گرنجە، لەگوڵە جۆ دەچێت، دژی ڕەوانی بەكاردێت.
حشيشة البغل، بسباج	Hemionitis, Mule- wort	گیا ئیستر، جۆرێكە لە كەرەوزی كێویلە.
حشيشة القطة، ناردين مخزني	Valerian	(ڤالیریـان)، ، نـاردین، گیـا پشـیلە، گیایەكـە گوڵەكـەی بچـووكو پەمبەیـە ڕەنگەكـەی دەرمـانی لـێ دەردەهێـنرێت بـۆ بـەهێزكردنی دەمـارو جگـەرو گورچیلەو هێزی ڕەگەزی جگە لە دروستكردنی عەتر.
حشيشة الداحس، حريط	Paronicha, whitlow-wort	گیا مێخەكـە، گیایـەكی پزیشـكییە لـە كۆمەڵـەی مێخـەك بـۆ چـارەكردنی مێخەكەی پەنجە بەكاردێت.
حشيشة السمك، نيلوفر ابيض	White-water-lily	لیلوپەڕی ئاویی سپیی، گیا ماسیی.
حشيشة الأسد، هالوك	Dodder	گیاكەڵە، گورگە، ڕوەكێكیی مشەخۆرە ڕەگەكەی لە ڕەگی درەختی ترەوە دەئاڵێنێتو خۆراكی لێ وەردەگرێت.
حشيشة الرمد	Euphrasia-officinalis	گیا چاوئێشە، گیایەكـە لـە قـەراغ ڕێگاوبـاندا دەڕوێـت گوڵەكـەی سـپیو مەیلەو شینە بۆ چاوئێشە بەكاردێت.
حشيشة الدب	Wound-wort, Kidney-vetch	گیا ورچ،گیا برین، گیایەكە گوڵێكی زەردی ئاڵتوونی دەگرێت.
حشيشة الجرب	Scabiosa	(سكابێوزا)، گیاگەڕی، گیایەكە بۆ چارەكردنی نەخۆشی گەڕیی بەكاردێت.
حشيشة الغراب	HawK weed, HawKs-eye	گیاقەلە، چاوی باز، گیایەكی دەشتەكی‌یە قەدو گەڵاكەی تووكنە، گوڵەكەی زەردە ڕەگەكەی بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
حشيشة الضفدع	Buffonia	(بوفونیا)، گیابۆق گیایەكی دەشتەكی‌یە لە كۆمەڵەی مێخەك.
حشيشة الأوز	Rough-cingvefoil	گیاقاز، گیایـەكی دەشتەكی خشـۆكە گەڵاكـەی توكنـە گوڵەكـەی زەردە بـۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
جشيشة اللبن، بولوغالن	MilK-wort	گیاشیر، ڕووەكێكە قەدەكانی باریكن، بەشێوەی چـەپك، گەڵاكـەی درێـژو باریكە، گوڵەكەی وەكوو گوڵەگەنم وایە بۆ لەوەڕ باشە شیر دەدات بە ئاژەڵ.
حشيشة الريح، مسك الجن	Hul-wort, cat-thyme	گیاجنۆكە، گیابا، گیایەكی پزیشكی‌یە گوڵەكەی زەردە.
حشيشة الكرعان، حشيشة القرعان	Peach-wort, Bog-rhubarb, ladys thumb	ڕێواســی زەلكـاو، گیایـەكی دەشـتەكی‌یە پزیشـكیی بۆگەنـە، گوڵەكـەی سوورە.
حشيشة القمر	Lunaria	(لوناریـا)، گیـا مـانگ، گیایـەكی دەشـتەكیە گوڵەكـەی گەورەیـە شـین یـان بنەوشەییە.
حشيشة القزاز	Common chicKweed, star weed	گیـای بـاڵندە، گیایەكـە گوڵەكــەی سـپیو ئەسـتێرەیی‌یە، بـاڵندە گـەڵاو دەنكەكەی دەخوات.
حشيشة القمل	Louse-wort	گیا ئەسپی، گیایەكە گوڵی سپی یان پەمبەیی دەگرێت.

حشيشة القنفذ	Hedgehog-wort	گیاژیژك، گیاژیشك، دەوەنێکی دەشتەکی‌یە دڕکی زۆرە.
حشيشة الجبن	Cheese-weed	گیاپەنیرە، بەندك.
حشيشة مباركة	Herb-bennet, Avens, wood-avens, Cloe-wort, Throat wort, Cloveroot	گیا پیرۆزە، گیایەکە قەدو گەڵاکەی تووکنە.
حشيشة الليمون	Lemon-grass	گیالیمۆ، گیایەکی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە بۆنەکەی لە بۆنی لیمۆ دەچێت وەکوو چایی بەکاردێت.
حشيشة الخنازير	Water-betony	گیابەراز، گیایەکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی سوورە.
حشيشة الملاعق	Spoon-wort	گیاکەوچك، گیایەکی پزیشکی‌یە گەڵاکەی لە کەوچك دەچێت گوڵەکەی سپی‌یە گەڵاکەی توونە.
حشيشة الحمى، غرديب	Faver-few	گیاتا، گیایەکە لە بەیبوون دەچێت بۆ چارەکردنی تا بەکاردێت.
حشيشة النحل، ترنجان	Lemon-balm	گیا هەنگ، ترنج، گیایەکە گوڵەکەی سپییە هەنگی تێ دەورووکێت، گەڵاو گوڵەکەی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
حشيشة النزف	Aspilia	(ئەسپیلیا)، گیایەکی دەشتەکی‌یە بۆ خوێن وەستاندن بەکاردێت.
حشيشة الوحل	Mud-wort	گیای قوڕ، گیایەکە لە زەلکاودا دەڕوێت گوڵی سپی یان پەمبەیی دەگرێت.
حشيشة البحر اشنة	Lichen	قەوزە، کەڤر.
حشيشة اسبارتو، حلفة، حلفاء	Esparto-grass, Halfa	زەل، گیایەکە سەبەتەو پەتو کاغەزی لێ دروست دەکرێت.
حشيشة الفضة، قموليا	Alchemillia, ladys mantle	گیازیو.
حشيشة الصليب	Cross-wort	گیاخاچ، گیایەکە بۆنی لە بۆنی سیر دەچێت.
حشيشة الزوفي، حشيشةالزوفا، اشنان داود،حسل	Hy ssop	راجع (حسل زوفا).
حشيشة ابي دقيق	Butterfly wort	گیا پەپوولە، گیایەکی جوانە گوڵی پرتەقاڵیی دەگرێت، پەپوولە دەهێنێت بۆ لای خۆی.
حشيشة الجميل، كارفة	Hair-bell	گیا جوانە، رووەکێکی سەلکدارە لە کۆمەڵەی زەمق گوڵی سپیی یان سوور یان زەرد دەگرێت.
حشيشة البزاز	Nipple-wort	گیا گۆ (لە گۆی مەمکەوە) گیا مەمك، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵەکەی زەردە.
حشيشة المكنسة	Calona, Kalona	(کالۆنا) گیا کەسکە، دەوەنێکی کورتی هەمیشە سەوزە، گەڵاکەی دەرزیلەییە، گوڵەکەی سپی یان پەمبەیی یان زەردە لەشێوەی زەنگوڵەدا.
حشيش برمودا، حشيش الثيل	Bermuda-grass Dogs-Tooth	گیای بیرموٚدا، چیمەن، هەرێز، فریز، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ مەبەستی پزیشکی و رازاندنەوەی گۆڕەپانی (ساحە) باخچەکان بەکاردێت.
حشيشة الزجاج	licK-wort	گیا شووشە، گیایەکیی دەشتەکیی پزیشکی‌یە شووشەی پێ پاك دەکرێتەوە.
حشيشة الذهب	Golden-herd, scaly-spleen-wort, Everlasting-Flower	گیا زێڕ، گیایەکە گوڵێکی جوانی هەیە، وشك دەکرێتەوەو هەڵدەگیرێت بۆ زستان.
حشيشة الزئبق	Mercury- wort	گیا جیوە، گیایەکی پزیشکی‌یە بۆ میزپێکردن باشە.
حشيشة الكلب	Whitehore-hound	قەتینە، گیاسەگ.

حشيشة العلق اناغاليس	Anagallis	گیازەروو.
حص،حبة	Slice	کوون، قاش.
حص، ورس	Saffron	زەعفەران، ڕووەکێکە ڕەنگی پێ دەکرێت.
حصاد باليد	Reaping with hands	دەسکەنە، دروێنەی دەست، پاکودان.
حصاد، حصيد ، جزاز	Harvest	دروێنە،درەوکردن، دووریینەوە، پاکۆدان، درەو.
حصاد، حاصد	Mower, Reaper	دروێنەکەر، سەپان، پالە.
حصادة، دراسة	Reaperand threshing-machine	مەکینەی دروێنەو گێرە.
حصادة، محصدة	Reaping-machine	مەکینەی دروێنە.
حصاالبان، حصا لبان، اكليل الجبل، حصلبان		ڕۆزمـاری، ئاسـاییی، گوڵبـەندی شـاخیی، شـەونمی دەریـا، دەوەنێکـی بۆنخۆشی پزیشکی هەمیشە سەوزە، گوڵەکەی شینە بەشـێوەی بـەهارات بەکاردێت و بۆنێکی خۆش لە گەڵاو گوڵەکەی دەردەهێنرێت.
حصاة، حصوة، حصباء، حصب	Small-stone, gravel, peddle, calculus	چەو، زیخ، بەردی بچووک، شیشە بەرک.
حصاة الكلية، حصاة بولية	Renal-Calculus, urinary-calculus urolite	بەردی گورچیلە، بەهۆی ئاوسانی گورچیلەو مانەوەی میز لە گورچیلەدا لە ئەنجامی گیرانی بۆڕیی میزەوە پەیدا دەبێت.
حصاة المثانة	Bladder- stone, bladder-gravel Cystolith	بەردی میزڵدان، بەردێکە لە میزڵداندا پەیدا دەبێت، یا لە گورچیلەوە بە بۆڕی میزدا دەخزێتە میزڵدانەوە یان بە هۆی گیرانی بۆڕیی میزەوە پەیدا دەبێت.
حصاة الحالب	Ureterolith	بەردی دۆشەری میز.
حصاة المرارة، حصاة صفراوية	Gall-stone chololith	بەردی زراو، بریتییە لە چەند بەردێك کە لە چەوریی کۆلیسترۆل لە زراودا پەیدا دەبێت .
حصان	Horse, stallion	ئەسپ، هەسپ، ڕەخش، وەکوو ئەسپی جعێتێ.
حصان ابليس فرس النبي، أبو صلاح، سرعوفة	Mantis, praying-insect, Soothsayer	ئەسپی پێغەمبەر، کوللە حاجیی، جۆرە کوللەیەکی سەوزی دڕندەیە مێروو دەخوات.
حصان العربة	Carriage- horse	ئەسپی عەرەبانە، ئەسپی ڕاکێشان، بارگیر.
حصان قصير	Cob	کۆب، ئەسپێکی بەهێزی لاق کورتە.
حصان برزوالسكي	PrzewalsKi	ئەسپێکی دەشتەکییە لە مەنگۆلیا دەژی.
حصان النزو	Stallion	ئەسپی پەڕین، ماین بەران، ئەسپێك کە تەنها بۆ پەڕین تەرخان کرابێت.
حصان اصيل	Pedigree-horse, Blood-horse	ئەسپی ڕەسەن.
حصان وحشي	Wild- horse	ئەسپی کێویی، ئەسپە کێویی.
حصان السباق	Race-horse	ئەسپی ڕەیسز، ئەسپی گرەو، ئەسپی غارغارێن.
حصان الوثب، وهان خشبي		ئەسپە چێوینە، ئەسپیە دارینە، بۆ یاری بازدان.
حصان الحمل، برذون	PacK-horse	یابوو، بارگیر، ئاختە، یەختە.
حصان الجر، كديش	Draft-horse	ئەسپی ڕاکێشان.
حصان الركوب، جواج	Saddle-horse steed	ئەسپی سواریی.
حصان أول	Eohippus	یەکەم ئەسپ، ئەو ئەسپەیە کە لە سەردەمی ئیوسینیدا ژیاوە واتە (٥٠) ملیۆن ساڵ لەمەبەر.

حصان البحر	Sea-horse, Hippocamp	ئەسپی دەریا، جۆرە ماسی‌یەکی دەریایی بچووکە لە ئەسپ دەچێت، نێرەکانیان توورەکەیەکیان هەیە بەسەر سکیانەوە، هێلکەکانیان تیا هەڵ دەهێنن.
حصان بخاري	Horse-power	(هێزی ئەسپ)، یەکە یەکە بۆ قەبلاندنی هێزی مەکینە بریتی‌یە لەو هێزەی کە پێویستە بۆ بەرزکردنەوەی قورسایی (٧٥) کیلۆ بۆ ماوەی یەك مەتر لە چرکەیەکدا.
حصاف، بلاكرا	Pellagra	سەودا، سەودایی، نەخۆشی‌یەکی پێستە لە کەمی فیتامین B یەوە پەیدا دەبێت، بێ‌هێزی دەمارو هەرسکردنی لە گەڵدایە.
حصار	Siege, BlocKade	شوورە، پەرژین، تەنان، تەیمان.
حصار، محاصرة	Blockading	ئابڵوقەدان، بەگیرهێنان، دەوردان.
حصانة، مناعة	Immunity	بەرگری، بەرهەڵستی لەبەشی زیندەوەر، دژی نەخۆشیی، دوو جۆرە بەرگریی سروشتیی و بەرگری دەستکرد.
حصبة	Measles	سوورێژە، سۆرێکە، سوورکە.
حصبة المانية، حميراء	Rubella, Rubeola, German, measles	سوورێژەی ئەڵمانی، دڕکە، نەخۆشی‌یەکی درمە لە سورێژە دەچێت، پەڵەی پەمەیی، لەسەر پێست پەیدا دەکات، وە لوەکانی مل دەئاوسێنێ.
حصبة كاذبة	Rubeola-notha	سوورێژە درۆزنە.
حصباء، حصب	Gravel, pebble	زیخ، چەو، خیز، خیچك.
حصبة الخنزير، حمرة الخنزير	Measles	سوورێژەی بەراز، نەخۆشی‌یەکیی میکرۆبی‌یە تووشی بەراز دەبێت، پەڵەی سوور لەسەر گوێچکەو سنگ و سکی پەیدا دەکات.
حصبة سوداء	BlacK-measles rubeola-nigra	سوورێژە، رەشە.
حصة دراسية	Period	ماوەی خوێندن، وانە.
حصة	Share portion	بەش، بەرکەوت، بەهر، پشك.
حصة الأسد	The-lions share	بەشی شێر، زۆربەی بەش.
حصد،حصاد	Reaping-Harvesting	درەو، دروێنە، سەپانیی پاڵەیی.
حصر	Besieging, Blockading, surrounding	تێ ترنجان، دەورەدان، قەتیس کردن، گەمارۆدان، تەنگاوکردن، پەنگ خواردنەوە، گلدانەوە.
حصر، احتكار، حكر	Monopoly	(مۆنۆپۆلی)، ئوەیە کە نرخدان و فرۆشتنی شتوومەك تەنها لە لایەن یەك کەس یان یەك کۆمەڵەوە بکرێت.
حصر، قبوضية	Coprostasis	قەبزی، گوو نەکردن.
حصرم	Verjuice	بەرسیلە، بەسیرە، قۆڕن، هاڵەترێ، قۆڕە، ژۆر،هالە.
حصص الشعر	Baldness	وەرینی قژ، قژوەرین، قژ رووتانەوە تووڵەکیی.
حصف، حمو النيل	Prickly-heat	گەرمەژنە، گرمژنە، گەرمەژەن، گەرمژە، گەرمەژۆ.
حصف الحر	Dry- itch, Impetigo	وشکە خوروو، شەرا، گرە، نەخۆشییەکی پێستە.
حصلبة، جيولوجيا	Geology	(جیۆلۆجی)، زانیاریی زەوی.
حصلمة	Pedology	(پێدۆلۆجیی)، زانیاریی گڵ و خۆڵ دەربارەی پێکهاتن و چۆنێتیی بەکارهێنانەوە.
حصن	Fort, strong-hold	قەڵا، قولله، سەنگەر، قەڵات، بورج.
حصو، حصي	Gravel, pebble	چەو، زیخ، خیز، خیچك.
حصول، حدوث	Happening, Occurrence	روودان، پەیدابوون.

حصوة خشنة	Roughpebble	چەوی زبر، زیخی زبر، چەوی درشت.
حصوة ناعمة	Smoothpebble	زیخی نەرم، وردە زیخ.
حصير	Mat	حەسیر، حەسیل.
حصيرة الشباك	Jalousie	حەسیری پەنجەرە.
حصيد، حصاد	Harvest	دروێنە، درەو.
حصي لبان بري، حصالبان المستنقع، اكليل الجبل البري	Marsh-rosemary	واتا گوڵبەندی شاخی، رۆزماری دەشتەکیی، رۆزماری زەلکاو، جۆرە رووەکێکی ژەهرینە، جیاوازە لەگەڵ رۆزماریی.
حصية	Concretion	تۆپەڵێکە لە مادەیەکی کانزاییی بەشێوەیەکی خڕ یان خەپلەیی لە ناو بەرددا.
حصيلة	Yield, clear-product	پوختەی دەسکەوت.
حصيمة	Tubercle	سەلکۆکە، وەکوو سەلکی نێرگزو سیر.
حصين	Strong	قایم، مەحکەم.
حضانة، تربية	Nursing	دایەنکاریی، بەخێوکردن، پەروەردەکردن.
حضانة الجراثيم	Incubation	ئەشەمیکرۆب، گەشەمیکرۆب، ئەشونمای میکرۆب لە لەشی زیندەوەردا، بۆ لەشی گیاندار هەتا وەکوو نیشانەکانی نەخۆشییەکە دەردەکەوێت.
حصانة البيض	Incubation	کڕکەوتی باڵندە لەسەر هێلکە
حضانة	Incubator	. مەکینەی جووجوڵە، مەکینەی هێلکە هەڵهێنان.
حضار	A-centauri	ئەستێرەیەکی گەڕۆکە، لە بورجی سینتاورەس.
حضارة	Civilization	شارستانێتیی، ئاوەدانێتیی، ژیار، ژیوار، ژیاریی.
حضال	Loranthus	(لۆرانسەس) رووەکێکی مشەخۆری هەمیشە سەوزە لە کۆمەڵەی دەموکانە، لەسەر درەختی بەردار دەژی، مادەیەکی رینسینی لێ دەردەهێنرێت هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکیش بەکاردێت.
حضب	He- Snake	نێرەمار، ئاشقە.
حضر		کەڵەکەبەرد، کەڵەکەدار، کەڵەکە.
حضر، حضرا	Gallop	تاودان، تاو، ژاوی غارکردن، پرتاو.
حضر	Urbanity	شار، دیماتی ئەوانەی کە کۆچ ناکەن.
حضض، عرقد، أطد	Box- thorn , dwarf-buck- thorn, Caffir-thorn	دڕکی دێو، چالووك، کونار، دەوەنێکەگوڵەکەی بنەوشەیی یان سوور یان زەرد یان سپییە، لقەکانی دڕکاوییە بۆ پەرژین باشە، بەرێکی سووری هەیە لە ترێ دەچێت.
حضن، حضن	Bosom, embrace	باوەش،کۆش، هامێز، ئامێز.
حضن، حضانة، ترخيم	Incubation	ئەشەی بێچوو، گەورەبوونی بێچوولەی ناو هێلکە بەشێوەیەکی سروشتی یان دەستکرد.
حضنة	Nest- of eggs Brood-covey	هێلانەی پڕ لە هێلکە.
حضور	Presence	هاتن، گەیشتن، ئامادەبوون.
حضون	Broodyhen	بەکڕ، مریشکەبەکڕ.
حضيض	Lowland, perigee	زەوی نزم، نشێو، نشیڤیی.
حضيرة، كتيبة	Detachment	دەستە، پەل، دەستەیەك کەشتی.

حضيض ارضي	Perigee	(پێریجیی)، ئەو خاڵەی کە ئەستێرەیەك یان مانگێکی دەستکرد تیایا نزیکترین سوورگەی هێلکەیی پەیدا دەکات.
حضيضي شمسي	Perihelion	(پیریهیلیون)، خاڵێکە لەسەر سوورگەی زەویی، بە نزیکترین خاڵ لە خۆرەوە دادەنرێت.
حط	Putting, descend	دانان، نیشتنەوە، تەپین.
حطاب	Wood-cutter	دارفرۆش، داربڕ، دارکەر، چلۆبڕ.
حطاب	Cutting-down	داربڕینەوە.
حطب احمر، اثل المن	Manna-tree	دارگەزی، گەزۆ، دارەسوور، جۆرێکە لە داگەز.
حطب، خشب الحريق، خشب الوقود	Fire-wood	دار، داری سووتاندن، هێزم، چێو، ئێزنگ، زەنگە،داری بڕاو، چلو، سوارخە، ساورمە.
حطب مقطع	Cut wood	زەنگە قلیشە، داری پارچەکراو.نیرگە، داری دارەڕا.
حطب السقف		کاریتە، داری بنمیچ.
حطة	Insult	نزمیی، سووکیی، نزمیی و سەلیمی.
حطم، کسر	Breaking	شکاندن.
حطم		نەخۆشییەکە دەدات لە لاقی چوارپێ.
حطمة، حطام	Broken-pieces	پاشماوە، پارچە پارچە.
حطيئة، قزم	Dwarf, pigmy, Midget	بستەبالا، گڤزل، کورتەبنە، گرگن.
حظاب، حظبة، شنترة، غشاء صفاقي	Palmure	چەق، چەرمەچەقاڵتە، پەردەیەکی تەنکە لەنێوانی پەنجەکانی باڵندەدا.
حظاة، قمل كبير	Great-louse	ئەسپێی گەورە.
حظر، منع	Prohibition, interdiction	نەهێشتن.
حظظ، حضض	Bitter-juice of tress	ئاوگی درەخت کە تاڵ بێت.
حظوة ، مکانة		پایەبەرزیی.
حظيرة، زريبة	Fold, Coop, pen sheep-cote	بەهاربەند، پەچا، گەوڕ، پشتێر، تەویلە، چیغ، کۆتان.
حظية، محظية، مومس	adulteress, Concubine, Harlot, favourile	ئافرەتی خراپ، قەحپەن سۆزانی.
حفار	Digger, Excavator	هەڵ کەن، هەڵ کەند، کۆڵەر.
حفار، مالوش، حراثة، حالوش	Mole- cricKet	ملە، جۆبرکە، کوزبرکە، مێرووییەکی زیانبەخشە لەژێر زەوییەوە رەگی رووەك دەخوات.
حفار القبر	Grove-digger	گۆڕهەڵکەن.
حفارة	Sparus, sargus	سارگەس، سپارەس، ماسییەکی شێوە هێلکەیی زیوییە.
حفارة	Digger	هەڵ کۆڵەر.
حفار، نقاش، على الحجر والمعادن	Engraver	ئەوەی لەسەر بەردەکانزا نەخش یان نەقاری دەکات.
حفار البئر	Well-digger	کارێزەکەن.
حفار الساق، قتع الساق، حفار ساق النخيل	Stem- borrer, Goat, moth	مۆرانە بزنی، کرمی دارو درەخت، کرمی قەدی رووەك، کرمی دارخورما، مێروویەکە قەدی رووەك دەقرتێنێ یان کونی دەکات.
حفاء، حفاية	Barefooting	پێخاوسیی، پاپەتێتی، پێپەتێتیی.
حفاث، حفث، حنش	Coluber	رەشمار، مارێکی گەورەی بێ ژەهرە.
حفا، بوط	Deed-mace	قامیش درکاوی، رووەکێکە قەدی ژێر زەوی هەیە.

حفالة، حثالة	Dregs, sediment	سەرکوزەر.
حفاظة	Appertising	خواردەمـەنی هـەلگرتن، هونـەری پاریزگـاریی کردنـی خواردەمـەنیی لـە پاکژکردنەوە یان بە خستنە قوتوو.
حفان		پەری وشترمر، پەرێکی بە نرخە دەکرێت بە جلی ژنانەوە.
حفانة	Young-camel	پێچوە وشتر.
حفاظ، حزام الفتق	Truss	پشتێنی قورپی.
حفاظ الحيض	Sanitary-diaper Hygientic-towel	پشتێنی بێ نوێژیی، پەرۆی بێ نوێژی.
حفث، حفاث	Coluber	رەش مار، مارێکی گەورەی رەشی بێ ژەهرە.
حفث، حفثة	Third-stomach of- ruminants	هەزار، لوغانە، بەشی سێهەمی، گەدەی گیانداری کاوێژکەر.
حفر	Digging	هەل کەندن، هەل کۆلین، کۆلین، کۆلان، هەلقەندن.
حفر، داء الحفر	Scurvy	نەخۆش ئەسکەرپووت.
حفراة	Butter and eggs	کەرەو هێلکە، رووەکێکی سەوزە گەلاو درکەکەی وردە گولەکەی سپی‌یە.
حفر كيميائي	Etching	هەلکەندنیی کیمیایی، وەکوو هەلکەندنی هێلو وێنـە لـە سـەر شووشـە بەکاری مادەی هایدرۆفلوریچك ئەسید.
حفرة	Pit, Hole, cavity	چال، قولکە، کەنەلان، خەنەق، کەندال، کورتك، قورك، قولو.
حفر بالدق	Cable- drilling , Cable-percussiol	هەلکەندن بە کوتان، (بە کوتاندن).
حفرة العين	Orbit of eye	چالی چاو، کالانەی چاو.
حفرة عجانية	Perineum	ماوەی نێوانی کونی کۆمو چووك.
حفريات نباتية	Fossil-plant	بوو بەردی رووەکی.
حفش	Hump	دووکی وشتر، کۆپارە، پێل.
حفرية (حفريات)، متحجرات	Fossils	بووبـەرد، پاشمـاوەی گیـاندار یـان روەك کـە بـە شـێوەیەکی سروشـتیی پارێزراون لەناو بەردی توێکلی زەوی‌دا لە دێرزەمانەوە.
حفش	Sturgeon	(ستـەرجیون)جـۆرە ماسـی‌یەکی گەورەیـە، ، گەراکـەی دەخورێـت وە پێـی دەوترێت کافیار، خوبیاری لێ دەردەهێنرێت.
حفص	Lion-cub	بەچکە شێر.
حفظ، وقاية	Keeping, protection conservation	پاراستن، پارێزگاریی کردن، هەلگرتن.
حفظ على ظهر القلب	Memorising	لەبەرکردن، ئەزبەرکردن، ژبەرکردن.
حفظ الطاقة	Conservation-of energy	پاراستنی وزە.
حف	To-depllate	رووەمت گرتن، دەمو چاوهەلگرتن، جۆرێکە لە ئارایشت کردن.
حفلة، احتفال	Festival, ceremony	ئاهەنگ، زەماوەند، بەزەو رەزم، بەزم.
حفلة الدفن، حفلة تشييع	Burial-ceremony	ئاهەنگی گۆرکردن، ئاهەنگی مردو ناشتن.
حفلة الشاي	Tea- party	ئاهەنگی چایی.
حفلة العرس	Marriage ceremony	شایی، ئاهەنگی بووك گواستنەوە.
حفنة، ملء الكفين	Double-handful	چنك، مست،مشت، هەند، لوێچ، پڕ هەردوو دەست.
حفول		درەختێکە لە درەختی هەنار دەچێت، بەرەکەی بەقەدەر هەلوژەیەك دەبێت، کەمێك تالە دەخورێت دەنکەکەی رەقە.

حفيد	Grandson	كورِمزا، نەتەوە، نەوە، كۆرِن.
حفيف، حفيف الشجر	Rustle Fremitus, murmur	ورشەی درەخت، ورشەی گەلای درەخت، شنينەوەی درەخت، شنانەوەی درەخت.
حفيضة	Bee-hive	كوورەی هەنگ، دووبەرەی هەنگوين.
حفي	Pulling-up	دەرکێشانی رووەك لە زەوی.
حق	Right	ماف، مز، رەوا.
عليبة، كعبور،قرنة	Capsule, pod	قابلۆخ، هەر بەرێكی رووەك كە وشكو ئاوساو بێت، توێكڵەكەی تەنك بێتو چەند دەنكێكی تيا بێت.
حقبة ، حقب،	Period , Epoch Era	چاخ، گاف، چەرخ، رۆژگار، هەشتا سال زياتر، ماوەيەكی دوورو درێژە كە بەسەر زەويدا تێپەر بووە.
حقبة الميزوري، حقبة	mesozoic	(ميزۆزۆيك)، چاخی ژيانی ناوەراست، ماوەيكە تەقدير دەكرێت بە (١٧٠) مليۆن سال بەسەر زەويدا تێپەرِيووە، وە بريتی بووە لە (٣) سەدە:
الحياة الوسطي	Jurassic, Tnlassic	ترياسيی، چوراسيی، كريتا.
حقبة الكاينوزوي، حقبة الحياة الجديدة، الدهر الحديث، حقبة السينوزي،	Cainozoic, Cenozoic	(كاينۆزۆيك)، سينۆزۆيك، چاخی ژيانی نوێ، ماويەكە تەقدير دەكرێت بە (٦٠) مليۆن سال بەسەر زەويدا تێپەر بوە.وە دەكرێت بە چەند سەدەيەكەوە : ئايۆسينيی، ئۆليجۆسينيی، ميۆسينی، پليۆسينيی.
حقبة الباليزوي حقبة الحياة القديمة، الدهر القديم	Paleozoic	(پاليۆزۆيك)، چاخی ژينی دێرين، ماوەيەكی جيۆلۆجييە، بە (٣٧٠) مليۆن سال تەقدير دەكرێت، كۆنترين پاشماوەی زيندەوەری تيا بوە، ئەمەش دەكرێت بە چەند خولێكەوە وەكوو: كامبريی، ئەردەفيشيی، سيلوريی، ديڤونيی، كاربۆنيی.
حقبة رابعية	Quarternary	چاخی چوارەم.
حقة، اقة	Oke	وەقە، ئيورەتلی سووريی، ٢/٧٥ رەتلی ميسری. تێبينيی: (رەتلی ئينگليزی -٤٥٣ گرام).
حقة كبيرة، حقة بغداد	Great oke	وەقەی گەورە، ٤٠٠٠ گرام، ١٣٥ درهەم.
حقد	Spite	رق، كينە، بوغز.
حقط، خرشنة	Swift-tern	پەرەسێلكەی دەريا، بالندەيەكيی ئاوی سپييە، پەلە پەلەی پەمبەيی تيايە دەنووكيی رەشە، قاچی سوورە لە قاقلی بازان (نورس) دەچێت.
حقطبة	Francolin-singing	خوێندنی پۆر.
حق، حرقفي، حق الفخذ	Acetabulum	چالـی ران، چالـی ئێسکی کلۆت (سمت) کە سەری ئێسکی رانی پيادا چوە.
حق، نقرة، وقبة	Socket, scrobe	چالی ئێسك.
حق، وعاء	Bottle, pot	قاپ، دەفر.
حقل النفط	Oil field petroleum field	كێڵگەی نەوت، نەوتگا.
حقل الشلب	Rice Field	مەرەزە، كێڵگەی برنج.
حقل، مزرعة	Farm, Field	كێڵگە، زەرعات، زار، بێستان.
حقل تجريبي	Ground of essays	كێڵگەی تاقيكردنەوە.
حقلة		سەمەنيی، جۆرە خواردەمەنييەكە لە ئاردو گيای گەنم دروست دەكرێت.
حقلة	Enteralgia	سك ئێشەی وڵاخو ئاژەل لە ئەنجامی خواردنی گڵ لەگەل گيايەكدا.

حقل، خانة	Column	خانه.
حقم	Attagis	باڵندەیەکە شێوەی لەنێوانی گۆترو سوێسکەو چێرگدایە، رەنگەکە مەیلەو قاوەییە، بەرو تۆ و میوە دەخوات.
حقم، حزم	Decision	بڕیار، بڕیارێکی تەواو.
حقن	Injection syringe	دەرزی لێدان، شرینقەی لێدان.
حقن وريدي	Venoclysis	دەرزی لێدان لە بۆڕی خوێن هێنەرەوە.
حقنة شرجية	Enema-douche, Enema	دەستوورکردن، حوقنەکردن، هەر دەرمانێك لە کۆمەوە بکرێتە لەشەوە، بۆ مەبەستی رەوان کردن.
حقنة جلدية	Hypodermic-injection, dermenchysis	دەرزی لێدان لە پێستەوە.
حقنة عضلية	Intramascular- Injection	دەرزی لێدان لە ماسولکەوە.
حقو	Groin, Loins, Kidney	(١) تەلۆك، ژێر کەلەکە، کەلەکە کەمەر، خالیگە. (٢) گورچیلە.
حقود	Spiteful	رق هەڵگر، بوغز لە سك، رکۆنی.
حقوة	Mountain-side	دامێنی شاخ.
حقوة		ئازاری سك لە زۆر خواردنی گۆشتەوە.
حقيقة	Reality, Truth	راستی.ن ئەسەح، ئەسەحیی.
حقيقي، صحيح	True, Real	راستی. راستەقینە.
حقيبة	Bag-Kit	جانتا تورەکە، باوڵ، هەگبە، خورجەزین، خورج، هەڤان، هەمبان، خورجێنە.
حقيبة السرج	Saddle-bag	خورجەزین.
حقيبة يد	Hand-bag	جانتای دەست.
حقيبة منسوجة، حقيبةمن نسيج، حقيبة الظهر.	Sack	خورج.
حقيم		دواوەی چاو لای لاجانگەوە
حكاك، بورق	Acariasis Acarus, Mange	خورو، خروو، گەری.
حكاك، بورق	Borax	بۆرەك، مادەیەکی سپییە لە گەچ دەچێت بۆ سپیکاریی و پەیکەر دروست کردن بەکاردێت.
حكاكة		بنکڕ.
حكاك	Lapidary	مۆرهەڵکەن، ئەو کەسەی کە مۆر دروست دەکات.
حكاء	Male-beetle	نێری قالۆنچە، قالۆنچەی نێر.
حكاة، حكاءة، سحلية، خضاري	Mabula	(مابویا) مارمێلکەیەکی کەتمیە.
حكرة، احتكار	Monopoly	(مۆنۆپۆلی) دەست بەسەراگرتن، قۆرغ کردن.
حك	Rubbing, scratching	هەڵکڕاندن، کڕاندن، خوراندن.
حك، حكة، بوصلة	Compass	قیبلەنما، قیبلەنوێن.
حكك		بەردێکی سپیی فشۆڵە لە بەردی قسل دەچێت.
حكة، هرش	Itch, pruritus, prurigo	ئالوش، خارشت، خوروو، جۆرە نەخۆشییەکە لە گەریی دەچێت.
حكة شرجية	Anal-Itch	کۆم خوران، خورانو سووربونەوەو قلیشانی دەوروپشتی کۆم.
حكم	Arbitrator	سەرپشك، حەکەم، ناڤبر، ناوبژیوان، بەرەڤان، ناوبژێکەر.

حكم	Rule, govern	فەرمان رەوایی، دەسەلات، فەرماندان.
حكم، قرار	Decision	بڕیار.
حكمة، عقل	Wisdom	ژیریی.
حكمة، حكم	Maxim, proverb, Adage	پەندی پێشینان، قسەی نەستەق.
حكمة اللجام، خطام، شكيمة	Curb, Nose-band	ئاسنێکی خڕە دەکرێتە لووتی وڵاخەوە.
حكومة، ادارة	Government, state	میری، حکومەت، فەرمانڕەوایی، ئەو کۆمەڵە لێپرسراوەن کە وڵات دەبەن بەڕێوە.
حكومة جمهورية	Republic	کۆمار.
حكيم، فيلسوف	Philosopher	فەیلەسوف، دانا، زۆرزان، ژیر.
حكيم، عاقل	Wise	دانا، زیرەك، ژیر.
حكيم، طبيب	Doctor, physician	دوکتۆر، دوختۆر، پزیشك.
حلاب، حلابة	Milker, Milkmaid	شیردۆش، بێریڤان، بێریوان.
حلابة، صناعة الألبان	Dairy	پیشەسازیی شیرەمەنیی.
حلاج	Ginner	هەلاج، پەمووکوت، پەرتەر، کڕنج، چرکەوان،کەوانژەن.
حلاجة، حلج،	Ginning	هەلاجیی کڕنجیی.
حلاق	Barber	دەلاك، سەرتاش، بەربەر.
حلاقة	Shaving	سەرتاشین، تەراشکردن، تاشین.
حلال، حلال، ديس	Bulrush, diss, Vinetic	زەل، روەکێکە لە زەل دەچێت. حەسری لێ دروست دەکرێت.
حلالة ، مردن	Reel	دووخ، تەشیی، خەرەك، چرخ، چرك.
حلاوة	Sweetness	شیرینیی.
حلاوات، الغدة الحلوة	Sweet-bread, pancreas	پانکریاس، لوی پەنکریاس، حلێوە.
حلاوي	Halavi-ray	جۆرە ماسییەکی پانکەڵەیە.
حلام، حلان، جنين	Embryo	بەرخۆلە، پس، ئاوڵەمە، بێچوو، بێچووی مەڕو بزن کە لە سکی دایکیدا بێت.
حلبة، اعنون غاريقا	Trigonella, fenugreek	شملیی، حەوینج، رووەکێکی گیاییە، گوڵەکەی سپی یان زەردە، تۆوەکەی بۆن خۆش‌و زەردە دەکرێتە نانەوە، هەروەها بۆ مەبەستی چارەکردنی ئاوسان‌و نەرمکردنەوەی ریخۆڵە (ملین) بەکاردێت.
حلب	Milking	دۆشین، دادۆشین، بێریی.
حلب الأغنام	Milking	مەڕدۆشین، بێرە، پەزدۆتن، شیردۆشین.
حلب		روەکێکە لە شوێنی نزم‌و شێدارردا دەروێت، پێستەی بێ دەباغ دەکرێت، شیراوی لێ دێتە دەرەوە.
حلبوب، عصا هرمس، حريق، حشيشة الزئبق	Mercury-wort	گیاجیوە، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە هەندێکی ژەهرە.
حلبة السباق	Race-course	مەیانی غارغارێن، مەیانی پێش برکێ.
حلباب	Latex	(لاتیکس)، شیراو، ئاوگێکی شیری لینجە هەندێك روەك دەری دەدات وەکوو روەکی شیرمار.
حلبلاب، لبلاب، لقلاف	Ivy, Hedera, Bindweed	لاولاو، روەکێکی خۆهەڵواسەرە، گوڵی هەمەجۆرە دەگرێت.

حلبلاب، مضيض	Cynanchum	مالوێنچە، گیایەکە لە لاولاو دەچێت.
حلبلات، محمودة، سمقونیا	Scammony	(سـکامۆنی) لاولاوێکـە لـە رەگەکـەی زەمقێکـی راتنجـی رەوان کـەر دەردەهێنرێت.
حلبلاب، ضلع البقرة، اذن الأرنب	Bind-weed, Hares-ear	گوێچکەی کەروێشك، گیایەك یان دەوەنێکی دەشتەکی‌یە، گەڵاکەی لە تیغ دەچێت، گوڵەکەی وەکوو چەتر وایە زەردە هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکرادێت بەرەکەی مەیلەو رەشە ریشاڵی سپی پێوەیە.
حلبة رومية، فريقة	Fenugreek	شمڵیی،گیایەکە بەرەکەی بۆن خۆشە دەرکرێتە نانەوە.
حلبة قرنية، ذرق	Wild-trifoil	سێپەرە کێولە، گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە.
حلة، ثوب	Garment, dress	جل‌و بەرگ.
حلتيت، حليت، صمغ الأنجذان، حلتيث، حلثيث	Asafoetida, ferula, Devils-dung	رووەکی زەمق، کاشمە، هەنگوان، بەرمژە، جۆرە رووەکێکە جەوییەکی بۆگەنی تاڵ لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی کۆڵنج‌و دەرمانی ئاژەڵ.
حلة،شبرق، شبارق	Tallrest-harrow	درەختێکی دڕکاویی وردە بۆ لەوەڕ باشە، هەروەها بە دەوەنێکیش دەوترێت گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی زەرد ئاوگەکەی بۆ سنگ ئێشە باشە.
حلج، حلج القطن، حلاجة، ندف	Picking-off, ginning	شـیکردنەوەی لۆکـە، لۆکەکردنـەوە، هـەلاجیی، جیاکردنـەوەی لۆکـە لـە تۆوەکەی.
حلج		ئەوەیە کە کەڵەشێر باڵی خۆی فش دەکات‌و بەسەر مریشکدا دەتسێت.
حلحل، بلبوس، بصل، الذئب	Muscari, Tassel-hyacinth	گیایەکی سەلکداری کشتوکاڵی‌یە لە کۆمەڵەی زەمەق گوڵەکەی لە زەنگوڵە دەچێت.
حلزة، زنبق عنكبوتي، نرجس عنكبوتي	Spider-lily	زەمەقی جاڵجاڵۆکە، نێرگزی جاڵجاڵۆکەیی، رووەکێکی سەلکدارە لە نێرگز دەچێت، گوڵەکەی سپی بۆنخۆشە.
حلزون بحري، اذن البحر، صدفة	Whelks, sea-ear, Ear-shell	شەیتانۆکەی دەریایی، چـەم چـەمۆکی دەریایی، گوێچکەماسـی ، لەپکـە، گیانداڕێکی دەریای نەرمـە دوو سـەدەف، واتـە لەپکـەی، هەیـە هـەندێکی مرواری دروست دەکات، هەندێکی گەورەیە دەخورێت.
حلزون، قوقع، زلنطح	Snail, Helix	پێچ پێچووکـە، قەپۆچکـە، قاقڵـە جنۆکـە، شـەیتانۆکە، قەپوشـکە، گیـانداڕێکی نـەرمی قاقڵـە دارە هـەندێکی پـەروەردە دەکرێـت بـۆ خواردن.
حلزون	Spiral	پێچاوپێچ، هێڵێکی چەمارەیە خاڵێك دروستی دەکات کاتێك کە بە دەوری خاڵێکی جێگیردا دەسوڕێتەوە بە نیوە تیرەیەکی ئەوتۆ کە بە رێکوپێکی زیاد یان کەم دەکات.
حلزونة، لولب	Spire	زەمبەلەك.
حلزوني	Spiral	زەمبەلەکی، پێچاوپێچ.
حلس	Red-brown	شێ، رەنگی رەشی مەیلەو سوور.
حلفاة،حلفاء، حلفة، اسل، حشيشة اسبارتو، ديس	-tail, stypa, Halfa, Alfa, Satin-tail, Esparto-grass, Lalong-grass	زەل، لـەوان، جەگـەن، جیـان، جـۆرە گیایەکـە لـە زەل دەچێـت قەراغەکـەی دداندارەو تیژە وەکوو گەڵای دارخورما، لە زەلکاوو زۆنگاوەکاندا دەڕوێت، گەڵاکەی بۆ سەرگرتنی خانوو بەکار دەهێنرێت، هـەروەها قایـەغ، حەسـیرو پەت‌و کاغەزی لێ‌دروست دەکرێت.
حلق		رووەکێکە لە دار مێو دەچێت گەڵاکەی ترشە بەرەکەی رەش‌و تاڵە وەکوو وەسمەقژی پێ رەش دەکرێت.
حلق الشباك حلقة وصل	Window-frame	باهۆی پەنجەرە، چوارچێوەی سەربەند، ئەلقەی گەیاندن.

حلقة البنزين	Benzene-ring	ئەلقەی بەنزین، بریتیە لە فۆرمیولای پێکهاتنی مۆلیکیولی (گەردی) بەنزین کە لە شەش ئەتۆم کاربۆن و شەش ئەتۆم هایدرۆجین پێکهاتووە.
حلقة	Ring	گەو، ئەڵقە، قوڵفە، بازنە، بازن، چەمەر، نیگین، خەلەك.
حلقة مفصل	Washer	واشەر.
حلق السبع، انف العجل	Snap-dragon	دەمەشێر، گیایەکە گوڵێکی درێژی جوان دەگرێت.
حلق، حلقوم، حنجرة، زور	Pharynx, gullet, Throat	دەمیی بۆڕیی سورێنچك.
حلقة الجسم	Annulus, Body-segment	ئەڵقەی لەش.
حلقة مفقودة	Missing-link	ئەلقەی ون بوو، ئەلقەی بزر بوو، ئەو ئەلقەیەیە کە گوایا نەژادی ئەو مەیموونانەی کە لە مرۆڤ دەچن دەبەستێ بە نەژادی مرۆڤەوە.
حلقة من سلسلة	link	ئەلقەی زنجیر.
حلقة بنية	Brown-ring	ئەلقەی قاوەیی، ئەلقەیەکی قاوەیی‌یە لە کاتی ناسینەوەی نایتریك ئەسیددا پەیدا دەبێت.
حلقي	Annular, Ring-shaped	ئەلقەیی ئەلقەدار.
حلق، بجل	Douriine	(دووریین)، نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی وڵاخ دەبێت بەهۆی کرمێکەوە لەمار دەچێت، دەچێتە خوێنەوەو خڕۆکە سوورەکان دەخوات.
حلق االسبع الأفريقي حنك السبع لالاعباس	Marvel-of- peru, merabilis-jalapa	لالا عەباس، لالۆعەباس، ڕووەکێکی هاوینەیە بەڵام ڕەگەکەی سەلکدارە گوڵەکەی لە ڕەحمەتی دەچێت هەمە ڕەنگەیە سپی و زەردو بنەوشەیی و سوور، ئێواران دەگەشێتەوە.
حلقيات، حيوانات حلقية	Annelida	(ئەنیلیدا)، ئەلقەیی‌یەکان، کۆمەڵە کرمێکە لەشیان ئەلقە ئەلقەیە وەکوو کرمی زەوی و زەرو.
حلقات زحل	Rings-of saturn	ئەلقەکانی کەیوان، ئەو ئەڵقانەی کە دەوروپشتی ئەستێرەی کەیوانیان داوە.
حلقات نيوتن	Newtons-rings	ئەلقەکانی نیوتن، بریتیە لە چەند ئەلقەیەکی تاریك و ڕووناك لە ئەنجامی بەیەکا چوونی (تداخل) ئەو شەپۆلە ڕووناکیانە شکاوانە پەیدادەبن کە بە دوو ناوەندی (وسط) ، جیاواز لە خەستیدا تێپەڕ دەبن.
حلقات سنوية، حلقات النمو	Annual-rings, Growth-rings	ئەلقەکانی ساڵانە، ئەلقەکانی گەشەکردن، ئەو ئەلقانەی کە لە بڕگەی قەدی درەختێکی بڕاوەدا دەبینرێن کە بریتین لە تەختەی بەهارو تەختەی پایز، وە بە هۆی ئەو ئەڵقانەوە تەمەنی ئەو درەختە دەدۆزرێتەوە.
حلقة دراسية	Seminar	کۆڕی خوێندن، ئەو کۆڕەی کە لە لایەن چەند شارەزاو پسپۆڕێکە دەبەسترێت بۆ لێکۆڵینەوە لە مەوزوعێکی تایبەتی.
حلقة مفصل	Washer	ئەڵقەیەکی تەنکە لە لاستیك یان ئاسن بۆ گەیاندنی دوو پارچە بەیەکەوە بەشێوەیەکی باش.
حلق	Shaving	تاشین.
حلقوم، راحة الحلقوم	Turkish-delight	لقوم، ڕەحەتلوقوم، جۆرە حەلوایەکە.
حلقومية، غدانيات	Adenoids	نیمچە لوویەکە بە بنی مەلاشووەوە لەدوای لووتەوە لە ئاڵوو دەچێت.
حلق البزون، ليناريا	Toad-flax, linaria	دەمەپشیلە، گوش، جۆرە ڕووەکێکە.
حلقوص، دودة دبوسية	Pin-worm	کرمی کۆم، کرمی قنگ، کرمی دەرزیلەیی،کرمێکە لە کۆمدا دەژی، بەتایبەتی لە منداڵاندا دەبێتە هۆی ئاڵۆش.

حلقة الأنف	Nose-ring	خەزێم، غەزام، غەزێم، لووتەوانە.
حلقة الدبر، است	Anus	زۆتك، کۆم، قنگ، قوون.
حلقيات الأفواه،ماصات	Cyclostoma	(سایکلۆستۆما)، دەم ئەلقەییەکان، کۆمەڵە ماسییەکی گڕکڕاگەدارن وەکوو ماسیی نقە.
حلكة،لحكاة، شحمة الرمل، دساسة	Chalcide	مارمێلکەی لم، جۆرە مارمێلکەیەکی درێژی شینە دەچێتە لمەوە.
حل	Solution	شیکار، هەڵ هێنان، شیکردنەوە.
حل، سيرج، شيرج، زيت السمسم	Sesame-oil	رۆنی کونجی.
حلم	Dream	خەوبینین، خەو، خەون.
حلمة الأذن، حليمة الأذن، شحمة الأذن	Ear-lobe, Lobule	پەلکەی گوێ، نەرمای گوێ، پەرەی گوێ، چیچکەی گوێ، وەڵەدەی گوێ، نەرمەڵەی گوێ.
حلمة الثدي، حلمة	Mamilla, Teat	گۆی مەمك، شاقووت، چلی مەمك، چیچە، چیچیلە.
حلمة الضرع	Dug	گوان، گوانی ئاژەڵ.
حلم	Mites	سچ،زچ، چنگنە، کەوەیی، مچك، مچ، گیاندارێکی وردە لە مێروو دەچێت لە بن تووکی گیانداردا دەژیو دەبێتە هۆی خورروو.
حلم الجرب	Itch-mite	سچی گەری.
حلمة، شنجار الحقل	Corn-gromwell	کۆرن گرۆمویل، جۆرە دەوەنێکی دەشتەکییە، گەڵاکانی کورتو ئەستوورن، لقی زۆرە، گوڵەکەی لە گوڵاڵە سوورە دەچێت، گۆپکەکەی لەگوان (مەمك) دەچێت.
حلمة الشعر	Hair-papilla	سەلکی تووك، گوێ موو، سەلکی تووك لە پێستدا چەسپیوە.
حلمي	Mastoid, Mammillold	گۆیی، واتە شتێك پەیوەندی بە گۆوە هەبێت.
حلموش، اس	Myrtle	مۆرد، جۆرە دارو، دەوەنێکە گەلێك جۆری هەیە، گوڵی سپی یان ئەرخەوانی دەگرێت بەرەکەی بنەوشەیی یان سوور یان هەندێك جار سپییە، گەڵاو گوڵەکەی مادەیەکی چەوری بۆنخۆشیان لێ دەگیرێت پێی دەوترێت (مایرتۆڵ) بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
حلميات	Acarina	ئەکارینا، ئەکارۆس، کۆمەڵە گیاندارێکن لەشیان جومگەدارە وەکوو سچو گەنە.
حلويات	Sweetmeats Confectionery	حەڵوا، هەڵوا، شیرینی، مێشین.
حلول	Descent, displacement	هاتن، جێ گرتن، پێکهاتنی شتێك لە شتێکی تردا.
حلول تنافذ، ازموزية	Osmosis	گوزەر کردن، دەلاندن، گۆڕینەوە لە نێوانی ئەو شلانەی کە جیاوازن لە پەیتیدا وە لە یەکتری جیا کراونەتەوە بە پەردیەکی دەڵێنەر.
حلوم، حالوم	Cream-cheese, cattag-cheese	لوورك پەنیری سپیی.
حلو	Sweet	شیرین، خۆش.
حلوة، بنكرياس	Pancreas, sweet-bread	پانکریاس، لوویەکی گەورەیە لە تەنیشت گەدەوە، ئاوگێکی هەرس کەر دەکاتە ریخۆڵەی دوانزە گرێوە.
حلوى الرز ،	Rice-milk	شیر برنج.
حلواني، بائع الحلوى	Confectioner	شیرینی فرۆش، هەڵواچی.
حلوب ، حلوبة	MilKer	شیردەر، بەشیر، شیرا، ئاژاڵی، دۆشەنی، دۆشندە، تەرمزەن، گیاندارێکی مێ کە شیری زۆر بێت.
حلوف، هلوف، خنزير بري	Wild-boar, river-hog	مالۆس، بەراز، بەرازی کێویی، بەرازی روبار.

حلوى القضيب		چەسپ، عەمبەلوەرید، جۆرێکە لە شیرینی لینجە لە دارییەوە دەناڵێنن.
حلويات على شكل زغب		پەشمەك، پەشمەك.
حلوى من الجبن		تۆلا.
حلويات من الدبس مطعمة باللوز والجوز، و ملبسة على خيوط		سجووق.
حلوق، سلع	Sorrel-vine	دارمێوی سورێل، جۆرێکە لە داری مێو.
حلو مر، ثلثان، ثلثلان، عنب الذئب	Felon-wort, Bitter-sweet, wood-nightshade	گیا تاڵە، شیرینو تاڵ، دەوەنێکی خۆهەڵواسەرە، گوڵەکەی لە شێوەی هێشوویەکی شۆڕی سپی مەیلەو پەمبەیی‌یە بەرمکەی خڕو وردو رەنگ فستقی‌یە، ئاوگی قەدەکەی تاڵ ئینجا شیرین دەبێت.
حلوسيا، كثيراء، اسطراغالوس كثيراء	Gum-tragacanth, Astragalus, Goats-thorn	رووەکی کەتیرە، کۆمەڵە گیاو دەوەنێکی دەشتەکی‌یە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سپی یان زەرد یان بنەوشەیی یان سوورە، بۆ مەبەستی پزیشکی یان دەرهێنانی کەتیرە بەکاردێت نزیکەی (٤٠) جۆری هەیە.
حلوين، تربسين	Trypsin	تریپسین، هەوێنێکە لە لایەن لووی پەنکریاسەوە دەردەدرێت بۆ هەرس کردنی خواردەمەنی پرۆتینی.
حلي	Jewels	خشڵ، ملوانکەو زێڕو زەنگیانە، زیوو زەڕ ،رەخت، خرینگە،زێڕی ژنانە، چەك.
حليان، سفرندة، حشيشة جونسون	Aleppo-grass	گیای جۆنسۆن.
حلبة، شيء للزينة	Ornament	کەرەسەی رازاندنەوە.
حليت، صمغ الأنجذان، حلتيت	Asafoetida	رووەکی زەمق، کاشمە، هەنگوان، بەرمژە، رووەکێکە جەوری لە قەدەکەی دەردەهێنرێ.
حيلان		پیشۆك، گیایەکی بەهاریی سەلکدارە، سەلکەکەی سپی‌و شیرینە.
حليب، لبن، شخاب، در	Milk	شیر، شلەیەکی خەستی سپی بە نرخە لە رووی خواردەمەنی‌یەوە لە گوانی ئاژەڵەوە دەردەهێنرێت.
حليمة	Papilla	گۆ، مەمیلە.
حليمة، اشعر		راجع (حلمه الشعر).
حليمة اللمس	Tactile-papilla	گوێ دەست لێدان، گوێ هەست کردن، لە پێستدا هەیە بۆ هەستکردن بە سەرماو گەرماو ئازارو پاڵەپەستۆ.
حليمة ذوقية، حليمة اللسان	Lingual- papilla	مەمیلەی چێژ، مەمیلەی چەشتن، گوێ تام کردن.
حليمات خيطية	Filiformes papilla	گوێ دەزوولەیی، کە لەسەر زمان هەیە بۆ چێشتن.
حليمان فطرية	Fungiformes papilla	گوێ قارچکی کە لەسەر زمان هەیە بۆ چەشتن.
حليمات عدسية	Vallatae	گوێ نیسکیی، لەسەر زمان هەیە بۆ چەشتن.
حليمات عليا، هوابط	Stalactite	(ستالاکتایت)، چلوورەیەکی کلسی‌یە لە بنمیچی ئەشکەوتەکانەوە شۆڕ دەبێتەوە.
حليمات سفلي، صواعد	Stalagmite	(ستالاکمایت)، چلوورەیەکی) کلسی‌یەلە بنی ئەشکەوتەکاندا پەیدا دەبێت.
حليب مكثف	Condensed-milK	شیری خەستکراو، شیری شلی خەست کراو.
حليب ناعم، مسحوق الحليب، حليب مجفف	Powder-milK	شیری وشك، شیری تۆز.
حليب نباتي	Latex	شیراوە، شیراوگە، شیراو، شیری رووەکی.

حليب المطاط	Latex	شيراوى لاستيك، شيراويكى جيره، له درهختى لاستيك ديته دهرهوه، لاستيكى لى دروست دهكريت.
حليم،سرمق بحري	Sea-orache, sea-purslane	پهلپينهى دهريا، دهوهنيكى دهشتهكىيه گهلاكهى دهخوريت يان دهكريته ترشياتهوه.
حليم، زوج	Husband	ميرد.
حليلة، زوجة	Wife	ژن، ژنى ميردار، ژنى به ميرد.
حليت، يخ	Frost	زوقم، تهزه، شهخته.
حلي الخيل		رهخش، رهخت، جوره خشلٍيكه دهدريت له ئهسپ بو جوانيى.
حم، حميمة، خصيان الجمل	Moricandia	گونه وشتر، گيايهكى دهشتهكىيه، گولهكهى بچووكو بنهوشهيىيه.
حمام	Bath	گهرماو،گهرماف.
حمام بخاري	Vapour-bath, steam, bath	گهرماويى ههلميى.
حمام كيمياوي	Chemical-bath	گهرماوى كيميايى، ههر گهرماويكى كيميايى كه تهنى تى ههل بكيشرى.
حمام حامضي	Acidic-bath	گهرماوى ترشهلوكى، گهرماوى ئهسيدى.
حمام رملي	Sand-bath, Earth-bath	گهرماوى لميى، بريتىيه له قاپيكى كانزايى لمى تى دهكريت وه به شينهيى گهرم دهكريتو شتوومهكى دهخريته سهر بو گهرم كردنى به شينهيى.
حمام جاف، حمام شمسي	Solarium, Sun-bath	گهرماوى وشك، گهرماوى خوريى.
حمامة	Pigeon, Dove	كوتر، كاوتريى،، تفيل، كهفوكيى، كهفوك، كاپهل،، تلتيلك.
حمامة، كوكبة، الحمامة، حمامة نوح	Columba	بورجى كوتر، كهلووى كوتر.
حمام داجن	Domestic-pigeon	كوترى ماليى.
حمام االبشنوق، حمام متوج	Queen-pigeon, Capuchin, jacobin	كوترى كلاودار.
حمام بري، حمام جبلي، يمامة، حمام طوراني	Rock-dove, stocK-dove, wild-pigeon	كوتره باريكه، كوتره كيويله، گاكوتر، كوترى دهشتهكيى.
حمام بوتر،حمام الطابي	Pouter	كوترى حاقوو.
حمام رومي،حمام قزم	Carrier-pigeon, Homer, Messager-pigeon	كوترى روميى، كوترى بهردهلانى، كوتره شينه كوترى نامهبهر،كوترى خوش ئاوان، جوريكه له كوتر.
حمام زاجل، ورق حمام هادي، حمام المراسلة	Runt, rock-dove	كوتروى گرگن، كوترى بچووك.
حمام متشقلب، حمام قلاب، حمام نطاط	Tumbler, Roller	كوترى تهقلهباز.
حمام مروحي،حمام سداد، حمام هزار، حمام المراعيش	Paon-pigeon trenbleur, fantail, pouter	كوترى چهتردار، كوترى چهترباز، كلك باوهشين، كوتريكه كلكهكهى وهكوو باوهشين بلاو دهكاتهوه.
حمامة مطوقة	Ring-dove, turbit-cushat	كوترى خهت له مل، كوترى تهوقدار،جوريكه له كوتر.
حمام محجل، حمام مريش القدم، حمام مسرول	Anklet-pigeon	كوترى پهرهلهپى.
حمام الكوسي	Tambourine	كوترى دهف، جوريكه له كوتر.
حمار	Ass, jackass	كهر، گوى دريژ ههر، بهنهرى، خهر، كهههر.

حمار للحمل	PacK-ass, pack-donkey	پالانی، کەری بار، پالدوو، پالندە، پالوی کورتان.
حمار بدیل	Wild ox	جۆرێکە لە مانگا کێوی.
حمار البحر، لاطس النیل	Nile-perch, Nile-lates	کەری دەریا، جۆرە ماسی‌یەکی گەورەی خڕو قەڵەوە.
حمار الزرد، زرد، عتابي، بستة، ضو	Zebra	(زیبرا)، کەرەکێوی،کەرکولان، جۆرێکە لە کەر سپی‌یەو هێڵی رەشی پێوەیە.
حمار البیت، حمار قبان، هدبة،عیر قبان	Wood-louse, pill-bug	مورووله، مورووی پەرێژن، خلێرە، هەرلە، کەرەماڵی، ئەسپێی تەختە، مێرووییەکی جومگەو برژانگدارە لە هەزارپێ دەچێت ئەگەر دەستی لێ بدرێت وەکوو مورور خۆی خڕ دەکات.
حمار الشبي، حمار فحل	Donkey, Ass	نێرەکەر.
حمار الوحش، اخدر، اخدري، فراء حمار بري، عیر	Kiang, onager, wild-ass, zebra	کەرە کێوی، کەرە دەشتەکیی، کەرەکێڵی، گوڕ.
حمار اللیل،کابوس، جاثوم	Nightmare	مۆتەکە، مێردەزمە، دێوەزمە.خێو ، شەوە.
حمارة، اتان، عانة	Sheass	ماکەر.
حمار، سائق الحمار	Donkey-man	قەتارچیی، کەروان.
حمارة، حمرة	Stone-chat	بووکەسوورە، جۆرە چۆلەکەیەکی مل سوورە، لەناو بەردەلانیدا دەژی.
حماما، هال	Cardamon	هێل، حێل.
حما، حماة، غثاء	Slime-mud	قوڕەرەش، قوڕو لیتە.
حمازة	Astringency	ترشی‌و تفتیی.
حماحم، حبق وبر، حبق قرنفلي فرنجمشك	Soft- haired-basil	رێحانە مێخەکیی، رەیحانەی توکن، گوڵەکەی پەمبەیی‌یەو بۆنخۆشە.
حمائل	Suspenders, Baldric	هەر شتێك بکرێتە مل، بەندی شمشێر کە دەکرێتە مل.
حمال	Porter, Carrier	کۆڵ هەڵگر، بارکێش، کۆڵکێش، حەماڵ.
حمالة الثدي، صدرية الثدي	Brassiere	سوخمەی مەمك، سینەبەند، سوتیان.
حمالة، حمالة البنطلون	Braces, suspenders	ئاسقی پانتۆڵ.
حماقة، حمق	Silliness, stupidity	کەرێتی، گەوجیی، گێلیی.
حماس	Zeal, Ardour	پەرۆشی، ئازایی، خورتیی.
حماق، جدري البقر، جدري الدجاج	Small-pox, chicken pox	مێکوتە، نەخۆشی‌یەکە لە ئاوڵە دەچێت بە زۆری لە مانگادا بڵاو دەبێتەوە هەر چەندە کە لە مرۆڤیشدا هەر بڵاودەبێتەوە.
حماط، حمطوط	Snake-charner, psylla	(سیلا)، کێچی رووەك، مێروویەکی زیان بەخشە بە رووەك لە هەنگ دەچێت.
حماط، تین جبلي	Getah-fig	هەنجیری شاخیی، جۆرێکە لە هەنجیر لەناوچە گەرمەکان دەڕوێت بەرەکەی وردە تامەکەی توونە بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەڕوێنرێت.
حماض، حماضة	Clover, Melilot	کنێر، گیایەکی دەشتەکی‌و کشتوکاڵی‌یە گەڵاکەی سێ پەلکە وەکوو سێ پەڕە گوڵەکەی زەرد یان سپی یان ئەرخەوانی‌یە.
حماض الحقل، حماض اسبناخي، حمیض الماء، حمیض بستاني	Spinach-dock, Oxalis, wood-sorrel, Kitchen- sorrel	ترشۆکە، گیایەکی کێویلەیە گەڵاکەی لە سلق دەچێت تامەکەی ترشە، گوڵەکەی سەوزی مەیلەو سوورە.
حمایة، وقایة	Protection, defense	پاراستن، پارێزگاریی، خۆ پاراستن.
حمایة جمرکیة	Protectionism	پاراستنی گومرگی، پاراستنی بازاڕی میللیی لە بەربەرەکانی بێگانە.

حمبزان، غاسول رومي	Enex-spionsa, euphorbia-spinosa	شیرمار، دەوەنێکی دەشتەکیی پزیشکی‌یە شیراوەکەی سووتێنەرە تووک دادەماڵێت، لقەکانی دڕکاوی‌یە، گوڵەکەی بۆرە.
حمبلاس، اس	Myrtle	مۆرد، مۆرت، جۆرە دەوەنێکە، گوڵی سپیی بۆنخۆش دەگرێت بۆ پەرژین باشە.
حمة، حمة، منخس	Sting	چزوو، چزووی هەنگو زەردەواڵەو دووپشك، ژەهری دووپشك.
حمة، ینبوع حار، فوارة	Geyser	(جیزەر)، کانی‌یەکی گەرمە ئاو بەناو هەڵ دەقوڵێت، ئاوی گەرمو هەندێك جار قوڕاو فڕێ دەدات.
حمحم، لسان الثور	Borage	(بۆرێج)، زمانەگا، کاوزوان، کولزوانە، رووەکێکە گوڵەکەی شینە بۆ دەرمان بەکار دەهێنرێت، بۆ نەخۆشیی سنگو ئارەق کردنەوە.
حمحمة، حمحم	Cape-dove	کۆترە رەشە، جۆرێکە لە کۆتر، سەرو ملو سنگو سکی رەشە.
حمد	Young-Sand grouse	بەچکە قەتێ.
حمرة	Rouge	سووراو، دەرمانێکە بۆ ئارایش.
حمر، تمر هندي	Tamarind	تەمرهەند، درەختێکە بەرەکەی دەکرێت بە شەربەت.
حمراء، حمرة، حمرة، النار، الفارسیة،رشکین	Erysipelas	ماشەرە، سوورکە، نەخۆشی‌یەکی درمە ئاوساویی‌و سووربوونەوەیەك لە پێستدا پەیدا دەکات، میکرۆبەکەی لە رووساویی‌و برینەوە دەچێتە ژوورەوە.
حمرة الخنزیر، حصبة الخنزیر	Roddish Hog-erysipelas	سورێژەی بەراز، نەخۆشی‌یەکی درمە.
حمرة الورق	Red-faced, ruddy	کەڵا سوورە، سورە کەڵا، نەخۆشی‌یەکە دەدا لە کەڵامێو سووری دەکات وە دەی وەرێنێت.
حمراوي، حمراي، حمران، بوشار	Pochard	سوورەمراویی، جۆرە مراوی‌یەکی سە زلە، سەرو ملی خەنەیی‌یە، پشتی خۆڵەمێشی‌یەو سنگی رەشە.
حمري		سوورەماسی.
حمرور، حسرم	Catalufa	(کاتالوفا)، ماسی‌یەکی دەرایی ناوچە گەرمەکانە.
حمرة الأفق		زەردەپەڕ، زەردە لەپەڕ.
حمرة الأفق حمرة	Phytolacca-Americana	(فیتولای ئەمریکی)، رووەکێکە رەگەکەی ژەهرینە لە کۆمەڵەی باینجان گوڵێکی سوور دەگرێت بۆ رازاندنەوەی باخچەکانو چارەکردنی نەخۆشیی چاو بەکاردێت، بەرەکەی رەشە دەخورێت.
حمر،قار، اسفلت، زفت	Bitumen, Asphalt	قیر، مادەیەکی سروشتیی رەشە کاربۆنو هایدرۆجینی زۆرە دەسووتێت، بۆ قیرتاوکردنی رێگاوبان بەکاردێت.
حمرة، حمار، احمرار	Redness	سوورایی، سووربوونەوە، سووری.
حمرة الکونغو	Congo-red	سووری کۆنغو، رەنگێکی سوورە ئەگەر ترشی بە سەرا بکەیت شین دەبێت.
حمرة، حمارة		(راجع حمارە).
حمرا، حمي فارسیة، حمراء، نار فارسیة	Swine-erysipelas	تای فارسیی، نەخۆشی‌یەکی درمە، تووشی بەرازو باڵندەی ماڵیی‌و هەندێك جار ئاژەڵیش دەبێت.
حمرة، علعل، قنبرة، قبرة	LarK	کڵاو کوڕە، جۆرە باڵندەیەکی بچووکە.
حمزة	Pungency	تونیی، تیژی.
حمزة	Garden-cress, RocKet	تەرەتیزە، گیایەکی تونە.
حمسة، بنت طبق، رق	Marsh-tortoise, terrapin	رەقە، کیسەڵی زەلکاو، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سەوزە وردە ماسی‌و بۆق دەخوات.

حمش		قۆڵ باریکیی.
حمشد	Spirit-weed	گیا سبیرتۆ، دەوەنو گیایەکی دەشتەکییە، گوڵی سپیی یان شین یان سوور یان ئەرخەوانی هەیە.
حمص، حمص، دجر	Chick-peas, gram, bengal gram	نۆك، نخە، نووخە.
حمص مجروش	Broken-peas	لەتکە نۆك، نۆکی هاڕاو.
حمص اخضر	Grean-peas	فەریکە نۆك.
حمص مطبوخ	CooKed-peas	نۆکی کوڵاو، قاورمەی نۆك، قەنیلەی نۆك.
حمص جبلي، اسطر غالوس جبلي	Mountain-Chick-peas	نۆکە کێویلە، گیایەکی دەشتەکییو پزیشکییە.
حمص سكري، لوطس ارجواني	Garden-Winged-peas	شەکرەنۆك، جۆرە گیایەکی دەشتەکییو کشتوکاڵییە قەدەکەی خشۆکە گوڵەکەی سوورە.
حمضيات	Citrus	مزرەمەنی، ترشەمەنیی، میوەی ترش، وەکوو لیمۆی ترش، درەختی میوەی ترش، مزرە میوە.
حمضيض، حماض اصفر	Yellow-wood-sorrel	ترشۆکەی زەرد، رووەکێکی زیانبەخشە، لە شوێنی شێداردا دەڕوێت، گوڵەکەی زەردە.
حمض	Oxalis	(ئۆکسالیس)، رووەکێکە گەڵاکەی لە گەڵای وێنجە دەچێت، رەگەکەی سەلکدارە دەخورێت.
حمض	Bitter-wort	رووەکە تاڵە، رووەکێکە شیراوی تیایە.
حمطوط، حماط	Snake-charmer, psylla	(سیلا)، کێچی رووەك، مێروویەکی زیانبەخشە لەسەر گەڵای رووەك دەژی لە هەنگ دەچێت هەندێکی مادەیەکی هەنگوینی لینج دەردەدات.
حمق، حماقة	Feeble-mindeincsr minaedness, Foolishness, Stupidity, Silliness	گەوج، کەودەن، گەمژەل.
حمقان، غاضب	Angry	تووڕە، تووڕەو، تڕۆ.
حمك	Small-louse	بێچووی ئەسپێ، واتا مێتولکەی ئەسپێ.
حمكة	Mite	راجع(حلم).
حمل، بذج	Lamb	بەرخ، کاوڕ، بزنە، بەرخۆڵە، شەك.
حملان	Lamb-flock	بەرغەل، کۆمەڵی بەرخ.
حمل، حبل	Gestation, pregnancy	سك پڕی، ئاوسیی، سك پڕبوون، ئاوس بوون، زك پڕی.
حملاج	Blow-pipe	١- شاخی گاو ئاسك. ٢- بۆری فووکردن، کە لە لایەن زەڕەنگەرەکانەوە بەکاردێت بۆ ئاگر خۆشکردن.
حمل	Load	بار، کۆڵ، بارك، هەڵگرتن.
حمل كاذب	Pseudo-pregnancy, false-pregnancy, false-conception	ئاوسیی درۆزنە، شەیتان ئاوسیی.
حمل خارج الرحم	Metacyesis, exfetation, paracyesis, Paracyesis	سك پڕبوونی ئافرەت لە دەرەوەی مناڵدان، واتە مناڵەکە لە مناڵداندا نابێت.
حمل حراري	Thermal-convection	هەڵگرتنی گەرمییانە، گەرمی هەڵگرتن، رێگەیەکە بۆ گواستنەوەی گەرمیی لە لەشدا.

حمل	Carrying, Bearing	هەڵگرتن، بارکێش.
حملة، كرة	Raid, Charge	هێرش، هەڵمەت، شاڵاو، پەلامار.
حملي، بائع متجول	Carrier	چەرچیی، دەستگێڕ.
حمل،كبش	Lamb, ram, Aries	یەکێکە لە دوانزە کەلوەکانی ئاسمان.
حملاق العين، ملتحمة العين	Conjunctiva	ناوەوەی پێڵوو.
حمم، حمم بركانية	Lava	(لاڤا)، ئاگری گڕکانی، مادەیەکی شلی ئاگرینە لە بورکانەوە فڕێ دەدرێتە دەرەوە، بریتییە لە کانزای ئاسن و فافۆن و مەگنیسیۆم.
حمنان	Small-ticKs	بەچکەی گەنە، مێتولکەی گەنە.
حمو، شدة الحر	Intense-eat	تینی گەرما، زەبری گەرما.
حمو النيل، حصف	Prickly-heat	گرمژنە، پەیدابوونی زیپکە لەسەر پێست لە ئەنجامی گەرماوە.
حموضة المعدة	Acidity-of- the-stomach, Oxysitia	دڵەکزێ، گەدەکزێ.
حموضة	Acidity	ترشێتیی، رادەی ترشیی، ئەسیدیی.
حموضة الدم	Acidemia, Acidosic	ترشێتیی خوێن.
حمولة	Load,	بار ، بارگە.
حمولة حمار		خەربار، باری کەرێك.
حموج	Faon	بەچکە ئاسك.
حمويات، منخسيات	Sting, porte-aiguillons	چزوودارەکان، کۆمەڵە مێروویەکن باڵەکانیان پەردەیییە، چزوویان هەیە وەکوو هەنگ و زەردەواڵە.
حمية، رجيم	Diet, Regimen	پارێز، ریجیم، پارێزکردن لە جۆری تایبەتیی لە خواردن لە کاتی نەخۆشییدا.
حميض، سلق بري، حنبيط، حميضة، حميض الماء والسواقي	Patience, Sour-grass, Spinach-dock, Sorrel, Curled-dock, Blood-wort, Bladder-docK, wayside-docK, yellow sour-docK	ترشۆکە، گیایەکی بەهارییە گەڵا پان و لاسك سوورو ترشە، دژی گرفت بەکاردێت.
حميل	Load Fetus Embryo	١-بار، کۆڵ. ٢-پس، ئاوڵەمە، کۆرپەڵە.
حميرا		بگەڕێرەوە بۆ (جذر الشنجار).
حميراء	Redstart	(رێدستارت)، سوورە بازەر، باڵندەیەکی کۆچ کەرە رەنگەکەی مەیلەو قاوەییە مێروو ئەخوات و لە مێرگ و دارستاندا دەژی.
حميرة	Batrachedra	مێش و مەگەزێکە لە سەر خورما دەژی، خورماکە سوور هەڵدەگەڕێت و دەوەرێت.
حمير، مرجية	Bent-grass	گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵ و دان.
حميراء، حصبة المانية		راجع (حصبه المانيه).
حميراء، حميرا، بوباب، شجرة خبز القرود	Baobad-bread, Sour-gourd	(ئەدانسونیا)، باوباب، ئانە مەیمون، درەختێکی گەورەیە گوڵەکەی سوورە بەرەکەی هێلکەیییە بە قەدەر پرتەقاڵێك دەبێت ناوکەکەی تفت و ترشە.
حميسة، حميس	Fried meat, Roasted meat	قاورمە، بریانی، گۆشتی سسوورەوەکراو.

حميم	Thermal-water	ئاوی گەرم.
حميمة، حم	Moricandia	(مۆریکاندیــا)، گیایــەکی دەشــتەکی‌یە گوڵەکــەی بچــووك‌و پـــان‌و بنەوشەیی‌یە.
حيمق، صقر حوام، سقاوة	Long-Legged-buzzard	هەڵۆی لاق درێژ، جۆرێکە لە هەڵۆ دەنووکی رەشە، پەنجەی زەردە.
حميط	Stinging-nettle	گەزنە،گیایەکی کەپرییە گوڵی جوان دەگرێت بۆ مەبەستی رازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت.
حمى (حميات)، سخونة	Fever	تا، تێ، بەرتاف، بەرزبوونەوەی پلەی گەرمی لەش لە (٣٧) پلەی سەدیەوە بەرەو ژوور.
حمى تكساس،حمى محرقة، حمى القراد	Fever of texas	تای تەکساس، نەخۆشی‌یەکی درمە لە مانگادا بڵاو دەبێتەوە.
حمى الرابعة، حمى الربع	Quartan-fever Malaria-quartan	چوار بەرۆ، جۆرێکە لە نەخۆشیی لەرزوتا (٧٢) رۆژ سەعات جارێك یان چوار رۆژ جارێك سەر لە نەخۆشەکە دەدات.
حمى متقطعة	Intermittent-fever, Anetus	تای پچڕ پچڕ، تای دەم دەمی، تای ناو بەناو.
حمى قرمزية	Scarlet-Fever, scarlatina	سوورەتا، نەخۆشی‌یەکی درمە، دەبێتە هۆی ئاوسانی گەرو و پەیدابوونی پەڵەی سوور لەسەر پێست.
حمى تيفوئيدية	Typhoid Enteric-fever	گرانەتێ، گرانەتا، نەخۆشی‌یەکی، درمە بەهۆی میکرۆبەوە بڵاو دەبێتەوە تاو پەیدا بوونی پەڵەی سووری لەسەر پێست لەگەڵدایە.
حمى النمشة، حمى مشية، التيفوس، حمى المعسكر، حمى السجون، حمى السفن	Camp-fever, Military-fever, ship-fever, typhus-fevetr, prison-fever, jail-fever	(تایفۆس)، رەشە گرانەتا، نەخۆشی‌یەکی ڤایرۆسی پەتایە بەهۆی ئەسپێوە بڵاو دەبێتەوە تاو سەرئێشەو پەڵەی سوری سەرپێستی لە گەڵدایە.
حمى مخية شوكية، حمى سحائية، التهاب السحايا، سرسام	Meningitis	تای پەردەی مێشك، نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی پەردەی مێشك‌و مەغزی درکاوی دەبێت.
حمى كالازار	Black- sicKness, Kala-Azar	تای کالازار، رەشەتا، جۆرە نەخۆشی‌یەکە میکرۆبەکەی لە خوێندا دەبێت، تاو کەم بوونی خوێن پەیدا دەکات‌و سپڵ‌و جگەر دەئاوسێت.
حمى الملاريا، برداء، حمى الوبال	Malarial-fever, paludal-fever	لەرزوتا، نەخۆشی‌یەکی درمە بەهۆی مێی مێشوولەی ئەنوفیلیسەوە بڵاو دەبێتەوە، میکرۆبەکەی مشەخۆرە، نەخۆشەکە هەموو رۆژێك یان رۆژ نا رۆژێك یان دوو رۆژ جارێك تای لێ دێت.
حمى الكونغو	Congo-fever	تای کۆنگۆ، جۆرێکە لە لەرزو تای سپی.
حمى قشية، حساسية حمى الطلع	Hay-fever	تای پووش، تای هەڵاڵە، جۆرێکە لە (حەساسیەت)، هەستیاریتی بەهۆی بۆن کردنی هەڵاڵەی گوڵەوە دەبێتە هۆی هەناسە تەنگی‌و پشمین‌و هاتنە خوارەوەی فرمێسك لەچاو.
حمى الصفراء، حمى صفراء	Yellow-fever, Ochropyra	زەردەتا، نەخۆشی‌یەکی درمی میکرۆبی‌یە بە هۆی مێشوولەی (ئایدیس) ەوە پەیدا دەبێت‌و بڵاو دەبێتەوە دەبێتە هۆی تاو زەردویی‌و پژاندنی خوێن لە گەدەدا.
حمى الخندق	Trench-fever	تای سەنگەر، نەخۆشی‌یەکی درمە بەهۆی ئەسپێوە بڵاو دەبێتەوە ، سەرئێشەو گێژبوون‌و تاو چاو سووربوونەوەی لە گەڵایە.
حمى الدنج، حمى الدنجة،	Dengue, dany-fever	(دینجی)، تای دینج، نەخۆشی‌یەکی درمە.

ابو الركب	Break-bone-Fever	میکرۆبەکەی لەلایەن مێشوولەی مەلاریاوەدادەکەوێت تایەکی زۆر و ئاوسانی دەموچاو ئازاری پشتی لە گەڵە، خەوی نەخۆشەکە پچڕ پچڕ دەبێت، وە نەخۆش تووڕەو تڕۆ دەبێت، تاکەی ئاو بەناوە.
حمى النفاث، حمى النفاس، حمى الولادة	Puerperal-fever, Child-bed- fever, pureperal-sepsis, Lechopyra.	ئال، هال، تای زەیستان، زەیستانە تا، گەیشتنی میکرۆبە بە منداڵەن لەکاتی منداڵ بوونو منداڵ لەبارچوونا، نەخۆشی‌یەکە تووشی زەیستان دەبێت، سوور هەڵ دەگەڕێت.
حمى البول الأسود	Black-water-fever	تای میزەڕەشە، بەهۆی لێ پیسکردنی لەرزوتاوەدەبێتو میزی نەخۆشەکە رەش دەبێت بەهۆی لەناوچوونی خوێنو هاتنە دەرەوەی لە گورچیلەوە.
حمى روماتيزمية	Rheumatic-fever	تای رۆماتیزمی.
حمى السوداء	Black-fever	رەشەتا، تا رەشە، تایەکە لە مێشکو مەغزی دڕکاویدا دەبێت.
حمى الدر، حمى الوضع	MilK-fever	تای زایەن، شیر، نەخۆشی‌یەکە تووشی مانگا دەبێت دوای ئەوەی کە بێچووی دەبێت.
حمى الثلث، حمى ثلاثية، حمى الغب	Tertain-fever	نۆرەتا، سێ بەڕو، جۆرێکە لە نەخۆشیی لەرزو تا، هەر (٤٨) سەعات جارێك سەر لە نەخۆشەکە دەداتەوە بەهۆی مێشوولەوە بڵاو دەبێتەوە.
حمى راجعة، حمى الخمس	Relapsing-fever, Red- fever, Five-day-fever	تای گەڕاوە ، پێنج بەڕۆ، تایەکی تیژە بە کتو پڕی دێتو دوای (١-٩) رۆژ نامێنێتو دوای چەند رۆژێك سەر ئەداتەوە، بەهۆی گەنەو ئەسپێو مێشوولەوە بڵاو دەبێتەوە، پشێوی لە گەدەو ریخۆڵەدا پەیدا دەکات، هەروەها خوێن لە میزدا پەیدا دەکات وە دەبێتە هۆی ئارەق کردنەوە.
حمى عفنة، تعفن الدم، خمج الدم	Septic- fever-septicemia, sepsis	تا بۆگەنە، بۆگەنەتا، بۆگەن بوونی خوێن، نەخۆشی‌یەکە لە ئەنجامی چوونی میکرۆبەوە بۆ ناو خوێن پەیدا دەبێتو دەبێتە ژەهراویی بوونی خوێن.
حمى الدق، حمى رفيعة	Hectic-fever	سووکە تا، تا باریکە، باریکە تا. تای سیل.
حمى الصفراء في الحيوانات	Hematuria in animals	خوێن میزکە، میزبوون بە خوێن تایەکە لە گیانەوەردا بڵاو دەبێتەوە.
حمى مالطة، حمى متموجة حمى كريت	Malta-fever, Undulant-fever	تای ماڵتە، جۆرە تایەکە لە دوورگەی ماڵتەو ناوچەی دەریای سپی‌یەوە بڵاو بۆتەوە، میکرۆبەکەشی لەوێ دۆزراوەتەوە، دەبێتە هۆی تاو ئارەق کردنەوەو ئازار لە ماسولکەداو ئاوسانی جومگە، ئەم نەخۆشی‌یە لە شیرەوە دائەکەوێ.
حمى قلاعية، جلاخ، ابو لسين، شقاق، طوباق، داء القدم والفم، ظليف	Aphthae, Thrush, Foot and mouth disease F.M.D	شوقاق، نەخۆشی‌یەکی درمە، تووشی ئاژەڵ دەبێتو پلەی گەرمیی بەرز دەبێتەوە، ئەگەر لە دەما پەیدا بوو، پێی دەوترێت "تەبەق" ئەگەر لە سمدا بێ پێی دەوترێت "شەلکە" لە هەردوو جۆرەکەدا بڵق پەیدا دەبێتو دەتەقێتو دەبێت بە برین.
حمى قلاعية (في الأطفال)، لطع	Thrush	بۆقڕە، برینێکە لەناو دەمی منداڵی ساوادا پەیدا دەبێت.
حمى خفيفة		نیمچە تا، گەنەتا، گەنگە تا، سووکە تا.
حمى الأرانب	Rabbit-fever	(تولاریمیە) تای کەروێشك، کەروێشکە تا، نەخۆشی‌یەکە لە کەروێشکەوە دادەکەوێت بۆ مرۆڤ چاوو دەمو سیەکانی دەسووتێنەوە وە دەشێت بمرێت.
حمى ذبابة الرمل	Sand-fly-fever	سوورەتا، تای مێش لم، تایەکە لە جۆرە مێشوولەیەکی تایبەتیەوە دادەکەوێت.
حمى الدريس، حمى الحشيش، حمى الطلع	Hay-fever	تای پووش، تای هەڵاڵە، جۆرێکە لە هەستیاریەتی بەهۆی بۆنکردنی هەڵاڵەی گوڵەوە پەیدا دەبێت بریتی‌یە لە لووت گیرانو پژمینو هەناسەتەنگیی.

حمي فارسية	Swine-erysipelas	تای فارسیی، تای بەراز، نەخۆشییەكی درمە تووشی بەرازو باڵندەیماڵیو هەندێك جار ئاژەڵ دەبێت.
حمي فحمية، حمي جمراوية، جمرة خبيثة، حمي الطحال	Anthrax, Mglignant-boil, Splenic-fever, charhon-fever pustula-maligna	هەوڵە، زلزڵە، ئاگرە، بەوەرمشینە،نەخۆشی سپڵ،لەرزك، نەخۆشییەكی درمەتووشی وڵاغو مرۆڤ دەبێت، گیاندارەكە هەناسەی خێرا دەبێت، قاچی شل دەبێتو دەكەوێتو خوێنێكی رەش لە لووت كۆمییەوە دێتە دەرەوە.
حمي الطلع	Hay-fever	سەیری (حمی قشیە) بكە.
حمي اللبن، حمي الألبان	MilK-fever	تای شیر، نەخۆشییەكە تووشی ئاژەڵ دەبێت لە ئەنجامی خواردنی جۆرە گیایەكی ژەهرەوەو دەشێت كە بۆ مرۆڤیش بڵاو بێتەوە.
حناء، حنة، قطب، فاغية	Henna, alcanna, Camphire	خەنە، دەوەنێكی گەورەیە، گەڵاكانی دەوەرێ، جاری وا هەیە (٨) مەتر بەرز دەبێتەوە، رەگەكەی سوورە،لقەكانی دڕكاوییە، گوڵەكەی سپیو بۆنخۆشە، بە شێوەی هێشوولە باخچەكاندا بۆ رازاندنەوە دەڕوێنرێت، لەبەر جوانی گەڵاكانیو بۆنخۆشیی گوڵەكانی، لە ناوچە گەرمەكاندا دەڕوێنرێت،گەڵاكانی وشك دەكرێتەوەو دەهاڕرێت بەشێوەی (خەنە) بۆ رەنگ كردن بە سووری مەیلەو زەرد یان رەش دەفرۆشرێت.
حناء الغول، شنجار، شنجار صباغي	AlKanet, Dyers-bugloss	(ئەلكانیت)، خەنەی دێو، جۆرە رووەكێكە رەگەكەی رەنگێكی سووری لێ دەردەهێنرێت، بۆ رەنگ كردن بەكاردێت.
حنان، حنية	Pity	دڵسۆزیی، خۆشەویستیی.
حناك، التهاب الفم	Stomatitis	(ستۆماتیتیس)، ئاوسانو سووتانەوەی پەردەی ناو دەم.
حناط	Seeds-man	عەلاف، گەنم فرۆش.
حناطب، عث الثياب	Ciothes moth	مۆرانەی جل.
حناطل	Triaenops	(ترایەنۆپس)، جۆرێكە لە شەمشەمەكوێرە.
حنبل، فاصوليا	Kidney-bean	فاسۆلیا، گیایەكی كشتوكاڵییە بەرەكەی (كەلوەكەی) سەوزە دەنكی سپی تیادایە، دەنكەكەی لە گورچیلە دەچێت، لە سەوزییو بە وشكی دەكرێت بە چێشت.
حنبلة، سنفة	Husk-pod	كەلو، قابلۆخ، جۆرە بەرێكە وەكوو بەری فاسولیا درێژو سەوزە.
حنتيت، حلتيت، انجذان، سكبينج، شجرة الحلتيت	Assafoetide, Detvils-dung, Ferula	رووەكێكی زەمق، كاشمە، هەنگوان، بەرمژە، گیایەكی پزیسكیی دەشتەكییە، گوڵەكەی وەك چەتر وایە، گەڵاكەی ئاوێتەو پانە، گوڵەكەی بچووكو زەردە، قەدەكەی زەمقی لێ دەردەهێنرێت.
حنتم، حندقوق حقلي	Nalilot, Kings-clover	كنێری مێرگ، گیایەكی دەشتەكیی پزیشكییە گوڵەكەی زەردەبۆ لەوەڕ باشە.
حنجرة الصوت	Syrinx	قوڕگیی دەنگ، ئەندامی خوێن لە باڵندەدا.
حنجرة	Larynx	قوڕگ، قوڕقوڕاگەی خوێندن، قوڕقوڕاگەی دەنگ، بیناقاقە، بەربین، ئەندامی دەنگ، ئەكەوێتە نێوانی بۆڕی هەواو بێخی زمانەوە، دوو ژێی تیایە بۆ دەنگ پەیداكردن.
حنجل حنجوف	Ophisaurus	(ئوفیساورەس) جۆرە گیاندارێكی خشۆكی بێ قاچە لەش لوولەییە لەمار دەچێت بۆ كشتوكاڵ سوودی هەیە.
حندر، حندور، حندرة	Eye-ball	گلێنەی چاو.

حندورة، حنديرة، قزحية العين	Iris	پەلەزەی چاو، رەشێنەی چاو.
قزم	Dwarf, pigmy, midgot	گدۆل، سیمەخرتە، کورتەبنە، بنەمۆم، بەژن هوت، گرگن، بستە بالا بابەعومرە.
حندس	Pitch-dark	تاریکیی، نوتەکیی، شەوەزەنگ
حندم، قطلب، حناء، احمر، علیق	Arbute, blacK-berry	توترك، خەنەی سوور، دەوەنێکە گەڵاکەی هێلکەیی‌یە بۆ دەباخ کردن باشە قەدو لقەکانی سوورن، گوڵەکەی پەمبەیی‌یە بەرەکەی ئەرخەوانی‌یە لە توو دەچێت، تامەکەی خۆشە.
حندق	Aizoon, purslande-leaved-aizoor	(ئەیزوون)، گیایەکی دەشتەکی‌یە گەڵاکەی گۆشتنە،گوڵەکەی گەورەو هەمەڕەنگەیە، پرتەقاڵیی یان سوورە، خوڵەمێشی پۆتاسیی لێ دەردەهێنرێت.
حندقوق، حنتم، قرط، نرق	Five-finger, Five-leaf, Common-melilot sweet-clover, Kings-clover scented-trefoil	حەندەکو، کنێر، سێ پەرە، شەوەر، گیایەکی دەشتەکی‌و کشتوکاڵی‌یە گەڵاکەی سێ پەلکە، پەلکەکەی هێلکەیی‌یە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی زەرد یان سپی یان شین‌و بۆنخۆشە، بۆ لەوەڕو مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، بەرەکەی وردە و مەیلەو رەشە.
حنزاب، حنزوب	Wild- carrot Male-sandgrouse	١- گێزەرە کێویلە. ٢- نێرە قەتێ.
حنش، حنش اسود	Coluber	رەشمار، جۆرە مارێکی رەشی گەورەیە سەرەکەی هێلکەیی‌یە، ژەهری نی‌یە.
حنش ادر	Puff-adder	رەشماری ئادەر، جۆرە مارێکە فیشکەیەکی زۆر قایم دەکات لە کاتی مەترسیدا.
حنشات، بوقة	Albuca	(ئەلبوکا)، رووەکێکی سەلکدارە، گوڵێکی سپی جوان دەگرێت لە سەلکەکەی ئاوگێکی لینج دەردەهێنرێ دەترشێت‌و دەکرێت بە شەراب.
حنطب، قوبعة	Mottled-com	ئەسپێی دەغڵودان، جۆرە مێروویەکی زیانبەخشە.
حنطة، بر، قمح	Wheat	گەنم، جۆرەکانیشی: وشتردانە، زەردتکە، عەجیبە، حەوت گوڵە، رەش گوڵە، قەندەهاری، ئوسترالی، تورکیی، مەکسیی، مەکسیی باك، رەشداس، گوڵەرووتە، گەنمە بەهارە،گەنمە پەرشە، تارکان، بەخە دادڕاو.
حنطة برية	Wild-wheat	قومام، گەنمە کیویلە گیایەکە لە گەنم دەچێت بەڵام گوڵەکەی دان ناگرێت‌و شیلەی نی‌یە.
حنطة هندیة، ذرة شامیة، ذرة صفراء	Maize, Indian-com, Turkey wheat	گەنمە شامی، گیایەکی کشتوکاڵی‌یە لە کۆمەڵەی دەغڵودان، گەڵاکەی شکاوەو شۆڕە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوە، بەرەکەی قووچەکی‌یە دەنکەکانی لەسەر ریزبووە، دەخورێت یان نیشاستەی لێ دەردەهێنرێت.
حنطة سوداء، نضم	Sarrasin-com	گەنمی رەش گوڵ، گەنمی رەش، گیایەکی ساڵانەی قیتە، گەڵاکەی سێ سووچە گوڵەکەی پەمبەیی‌یە تۆوێکی سێ سووچ دەگرێت‌و بە ئالیك، بۆ دروستکردنی هەندێك شیرینی بەکار دەهێنرێت.
حنطة مسلوقة	Wheatena	دانوو، دانولە، دالوونە، گەنمی کوڵاو پێش ئەوەی بکرێت بە ساوەر.
حنطة حمراء	Redwheat	گەنمە سوورە، سوورە گەنم، هوشتردانە.
حنطة المعکرونة	Maccaroni-Wheat	گەنمی مەعکەرۆنیی، هاندۆلیی، زەرد گوڵ، سوور گوڵ.
حنطة فریك، حنطة مشویة، حنطة الطبخ	Husked-soft-grain	قەرمخەرمان، دەکرێت بە چێشت.
حنطاوي،حنطي اللون	Tan-coloured	گەنم رەنگ.
حنطور، عربة الدکاکین	Victoria	عەرەبانە، گالیسکە.

حنظب	Trox, stag , beetle lucanus	مۆرانە، مێرووریەکی زیانبەخشە بە جلوبەرگ.
حنظل، حدج،مرارة الصحاري، بطيخ بري	Colocynth, Wild-gourd, Bitter-apple	گوژاڵك، زەرەند، کوزارك، زەرەنگ، گوندەمنە، ژۆژاڵك، کاڵە کەمارانە،تاڵکە، کەکرە،جۆرە رووەکێکی خشۆکی بەهاریی ساڵانەیە لە برکی شووتی دەچێت، بەرەکەی بە قەدەر شەمامەیەك دەبێت، سەوزی خەت خەتە بە کاڵی وە کە گەیشت وەك شەمامە زەرد دەبێت، زۆر تاڵە گەڵێك دەرمانی پزیشکی لێ دەردەهێنرێت وەکوو دەرمانی رەوانیی، هەروەها بەرێك دەگرێت وەکوو کوێچکە وایە بۆ کوشتنی کرم دەکرێت بە برینی ئاژەڵەوە.
حنف، حنف القدم، فدع القدم	Club-foot Tallpes	پێی خوارو خێچ، خوارو گێڕی لە پێدا، پێ خواری بۆ دیوی ناوەوە.
حنفية، حنبور	Tap	پلوسك، بەلووعە، پوسکە، پس، پڵسکل، جۆرنە.
حنفية حريق	Fire-plug	بەلووعەی ئاگر کوژاندنەوە.
حنقلة، رضفة	Kneepan Kneepan, patella	کڵاوەی ئەژنۆ.
حنفش، حنفيش، حفاث، حفث	Coluber	رەشمار، مارێکی گەورەی رەشی بێ ژەهرە.
حنفاء، صخمة الراس، سلحفاة ضخمة الراس	Logger-head, Large-sea-turtle	کیسەڵی سەر زل، جۆرە کیسەڵێکی دەریایی زۆر گەورەیە.
حنفاء، اطوم،ناقة البحر، ملصة، زلخة، خيلان	Halicore , Dugong	وشتری دەریا، رەگەزێکە لە نەهەنگ گیاخۆرە گۆشتەکەی دەخورێت پاشووی لە پاشووی نەهەنگ دەچێت دوو دەستی هەیە لە پەڕەکە دەچن، سوود لە پێستو رۆنەکەی وەردەگیرێت.
حنقط، حنقطان	Lophphorus	(لۆفۆفۆرەس)، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی پۆڕ گەورەو رەنگاورەنگو کڵاودارە، کلکی درێژە.
حنكة، خبرة	Experience	شارەزاییی.
حنكور	Crab- plover	زیقاوڵە قرژاڵی، باڵندەیەکی ئاویی لاق درێژی سەر سپیی و پشت رەشە دەنووکی زلە.
حنك، سقف الحلق	Palate, jaw	مەلاشوو، بەشی سەرەوەی ناودەم، دیوی ناوەوەی شەویلگەی سەرەوە.
حنكليس،انكليس، حنش بحري، قريث، انقليس، جري، جريث، نون	Eel	نقە، مارماسیی، ماسییەکی لاکێشەیی تەنکە، سەری لاکێشەیییە، جووتێك پەڕەکەی هەیە لە پشت سەریەوە، ژەهرێکی هەیە لە ژەهری مار دەچێت، رەنگەکەی مەیلەو سوورە، گۆشتەکەی لە هەندێك شوێن دەخورێت.
حنكليس، مكهرب، منوة	Minnow	مارماسیی کارەباویی، جۆرێکە لە مارماسیی تەوژمێکی کارەبایی دەهاوێت بۆ پاراستنی خۆی لە دوژمن.
جنكريس، اقحوان، فرتانيون	Fever few, Golden cotula Oxe-eye Daisy	هەمیشە بەهار، رووەکێکە دەرمانی بەهێزکەر و وریاکەرەوەو دەرمانی کرمی لێ دەردەهێنرێت.
حنك السبع		راجع (حلق السبع).
حنكران	Helotarsus	(هیلوتارسەس)، داڵەکەرخۆرە باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی کۆلارە، ملو کلکی کورتە، سەرو ملو سنگو سکی مەیلەو رەشە، دەنووکی زەردە مایو بەچکە ئاسکو بەرخ دەخوات.
حنكلة	Ascochyta	(ئەسکۆچیتا)، کەڕووەیەکی زیان بەخشە بە میوەو سەوزە.
حنمة	Carine-passerina	چۆلەکەخۆر، جۆرێکە لە کوندەبوو.
حنن، جعل	Beetle	قالۆنچە.

جنوب، كلب الصيد	Hunting-dog	سەگی راو.
جنوب السرج، حنو السرج	Saddle-bend curve	قەڵپوزی زین، قەرپوزی زین، بەرکۆ، کەڵبەزین.
حنوط،حناط	Embalming	مۆمیا، هەر مادەیەکی بۆن خۆش کە بکرێتە لاشەی مردووەوە بۆ ئەوەی بپارێزێت لە بۆگەن کردن.
حنوط، حناط،، اس	Myrtle	مۆرت، مۆرتك، دەوەنێکی بۆنخۆشە.
حنوة، عرن، هيفاريقون	Xeranthemum	(زیرانثیمەم)، یارەئۆتی، گیایەکی دەشتەکیی بۆنخۆشە، گوڵەکەی سوورە یان زەردە سیس نابێت.
حنون البزاز، عين التدرج، ادونيس خريفي، نقطة دم	Autumn-adonis, pheasants-eye	چاوەکەڵەشێر، ئەدۆنیسی پایز، پەڵەخوێن، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵەکەی سوورە لە پایزدا دەگەشێتەوە.
حني	Bending	چەماندنەوە، نوشتاندنەوە.
حنير	Arch, Vault	چوخم، گومەزیی.
حنين، شوق	Longing, Yearning	خۆشەویستیی،دڵسۆزیی، ئارەزوو.
حنين الى الوطن	HomesicKness	ئارەزووی گەڕانەوە بۆ نیشتمان، شەیدایی ماڵەوە، شەیدایی نیشتمان.
حنية القوس	Curve	کەوانە، چەماویی.
حنيطة	Rigid-rye-grass	گەنمۆکە، گیایەکە لەناو کێڵگەی دەغڵودانو سەوزەواتدا دەڕوێت.
حوا، حواء، حوية	Ophiuchus	حەوا، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
حوافز(حافز)	Catalysts	هاندەرەکان،ڕاپەڕێنەرەکان.
حوافز حسية	Sensory-catalysts	ڕاپەڕێنەرە هەستی‌یەکان، هاندەرە هەستی‌یەکان.
حوافز ميكانيكية	Mechanical- catalysts	ڕاپەڕێنەرە میکانیکی‌یەکان،هاندەرە میکانیکی‌یەکان.
خوافز فيزيائية	Physical catalysts	ڕاپەڕێنەرە فیزیایی‌یەکان، هاندەرە فیزیایی‌یەکان.
حوالق	Tendrils	تەرزی ڕووەك، وەکوو تەرزی مێو کە خۆی پێ دەبەستێت بە لقی درەختی ترەوە.
حوام،صقر حوام	Pernis, Buzzard	جۆرێکە لە هەڵۆ، سووکەڵەیە، باڵو کلك درێژە، دەنووکی ڕەشە، پەنجەو چاوی زەردە، مارمیلکەو بۆق‌و زەردەواڵە دەخوات.
حوام النحل	Hunny-buzzard	هەڵۆی هەنگ، هەڵۆی هەنگ خۆر.
حوامة، هليكوبتـر	Helicopter, hover craft	هلیکۆپتەر، فڕۆکەی دیرەگیی.
حوائج، حلبة	FenugreeK	حەوێنج، حەوایەنج، شتێکی بۆنخۆشە وەك زیرە وایە دەکرێتە ناو نانەوە بۆ ئەوەی تام‌و بۆنی خۆشبێت.
حوار	Young-camel	بەچکە حوشتر.
حوار، محاورة	Dialogue, Debate	دایلۆگ، گفتوگۆ.
حوالة	Money-order	حەواڵە، بەرات.
حوالة مالية، صك	Cheque-draft	چەك، حەواڵەی پارە.
حوالي	About, Nearly	دەوروبەر، نزیکەی.
حوارة	Gypseous-marly	قوڕی گەچاویی، گڵێك کە گەچی تیابێت.
حوازة	Big-beatle	قالۆنچەی گەورە.
حوة	Grey	زەردی مەیلەو ڕەش، دێز.
حوت	Whale	نەهەنگ، گیاندارێکی شیردەری دەریایی کەتەیە، قاچی ئاشکرای نی‌یە، دوو دەستی هەیە لەشێوەی سەوڵ دایە.

حوتيات	Catacea	کۆمەڵەی نەهەنگەکان وەکوو نەهەنگی سپێرم و بالینا.
حوت سليمان، سمك سليمان	Salmon	(سالمۆن)، یاقوو، نەهەنگی سلێمان، جۆرێکە لە ماسیی.
حوت العنبر	Sperm- whale	نەهەنگی عەمبەر، جۆرێکە لە نەهەنگ نزیکەی (٢٠) مەتر درێژ دەبێت، مادەی عەمبەر لە ریخۆڵەی دەردەدات بۆ دروستکردنی عەتر سوودی لێ وەردەگیرێت.
حوت القاطوس، حوت القيطس، هركول	Rorqual, Balenoptera	نەهەنگی کیتۆس، نەهەنگێکە سەر پشتی پەرەکەیەکی گەورەی پێوەیە، ناوەکەی لە وشەی (کیتۆس) لاتینییەوە وەرگیراوە.
حوت ازرق	Blue-whale	نەهەنگی شین، گەورەترین جۆرە لە نەهەنگ، درێژییەکەی نزیکەی (١٠٠) پێ و کێشەکەی لە (١٥٠) تەن دەبێت.
حوت البال، حوت البالين	Balena, Balaena Whale-bone	(بالین)، نەهەنگی بێ ددان، جۆرێکە لە نەهەنگ سەری زلە، ددانی نییە، بەڵام لە جیاتی ددان جۆرە شانەیەکی رەق نووساوە بە مەلاشوویەوە بۆ هاڕینی خواردەمەنیی، رۆنی نەهەنگیی لێ دەردەهێنرێت.
حوت وحيد القرن، كركدن البحر، نروال	Narwhal, Narwal, sea-unicorn	(ناروال)، کەرکەدەنی دەریا، نەهەنگی یەک شاخ، جۆرێکە لە نەهەنگ، یەکێك لە ددانەکانی بوە، بە کەڵبەیەکی درێژ لە دەمیەوە هاتۆتە دەرێ، درێژیی ئەم نەهەنگە (٣) مەتر دەبێت لە ناوچەی بەستەڵەکی باکووریدا دەژی.
حوت حيمني، حوت المني	Sperm-whale	نەهەنگی سپێرم، جۆرە نەهەنگێکە رۆنێکی تایبەتیی لە سەرەکەی دەردەهێنرێت، هەروەها مادەی عەمبەر (عنبر) لە گەدەکەی دەردێت کە ئەمیش بۆ دروستکردنی عەتر بەکاردێت.
حوت قتال، حوت قاتل	Orcinus	(ئۆرسینەس)، نەهەنگی بکوژ، نەهەنگی کوشندە، جۆرە نەهەنگێکی درەندەیە ددانی تیژی هەیە لە کەڵبە دەچێت، هێرش دەباتە سەر نەهەنگەکانی ترو پارچە پارچەیان دەکات.
حوت الجن، قوبيون	Goby, MudsKippers	(گۆبی)، ماسییەکی دەریایی و رووبارییە پەرەکەکەی درکاوییە.
حوت أحدب، جمل البحر، كبع	Hump-back-whale	نەهەنگی کووپ، نەهەنگی قەموور، وشتری دەریا، نەهەنگێکە پەرەکەکەی پشتی لە دووگی وشتر دەچێت.
حوت جنوبي	Southern-fish	نەهەنگی باشووری، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
حوثاء، كبد	Liver	جگەر، جەرگ.
حوجمة، حوجنة	Red-rose	گوڵەباخی سوور.
حودل، ميمون، رباح، قردح، فردوح	Baboon, Mangabey	(مانجابی)، (بابوون)، مەیموونێکی بچووکیی کلك درێژە.
حودلة، اكمة، ايكة	Grove	مێشەڵان، جەنگەڵ.
حوذان،شقائق، النعمان، لالة، ماميران، زرذهبي	Butter-cup, Crowfoot, Turban	جونگ، چونگ، گوڵە بەهارە، کڵاوەسوورە، گوڵەکەزار، جۆرە گیایەکە گوڵێکی زەردی بۆن خۆش دەگرێت.
حوذي، سائق العربة	Driver, Cabman	عەرەبانچی، گالیسکەچی.
حورية، حوراء	Nympha, Nymph	پێ کورە، پاکورە، بێچووی کوللە.
حورية البحر	Mermaid, sea-woman	(مێرمێد)،بووکی دەریا، گیاندارێکی خەرافیی دەریاییە گوایە لەشی لە لەشی ئافرەت و کلکی لە کلکی ماسیی دەچێت.
حورية الجرادة	Locust-nymph	پێ کورەی کوللە، پاکورەی کوللە.
عذراء، حوراء	Hopper	بێچووی کوللە.

حورية الماء	Naiad	ئاو رۆشن کەرەوە، مێرووییەکی ئاویی بچووکە، لەسەر رووی ئاو خێرا خێرا دەجولێتەوە.
حور الفرات، غرب، مرسيس	Euphratica-poplar, willow	پاڵت، داربیی، بیهۆك، پەڵك.
حور اسود، حور رومي	Nigra-poplar-Black-poplar	رەشەچنار، درەختێکە بەرەکەی قووچەکییە، توێکڵەکەی مادەی رەنگی لێ دەردەهێنرێت.
حور ابيض، قوغ	Abele-tree White-poplar, abelia	سپیی چنار، درەختێکە قەدو لقەکەی سپییە گەڵاکەی هێلکەییە سوود لە قەدەکەی وەردەگیرێت بۆ دارەڕای سەربانی خانوو.
حور، حور، دلب	Aspen, Asp, poplar, Alder	چنار، سپیندار، شۆخ، سپی دار، پەڵك، ئەسپەندار، درەختێکی گەورەیە لاسکی گەڵاکانی درێژە بە قەڵەم زۆر دەکرێت بەرەکەی وەك قوتوویەکی بچووك وایە، تۆوەکەی مادەیەکی ئاوریشمی پێوەیە، تەختەکەی سپییەو سوودی لێ وەردەگیرێت بۆ دروست کردنی کەلوپەلی ناو ماڵو سووتەمەنیو دروست کردنی کاغەزو شقارتەو تەختەی موعاکەس.
حوران	Skin of elephant	پێستی فیل.
حوشب، ثنة	Fetlock-Joint	چوکڵەیەکە تووکی پێوەیە گەرتۆتە دیوی پشتەوەی لاقی وڵاخ لە سەرووی سمەکەیەوە.
حوصلة، كيس، مثانة	Cyst	توورەکە، میزڵدان.
حوصلة، ذروة	Crop, craw	سیکڵدانۆچکە، چیکڵانە، چیکڵدانەی مەل، چیقڵدان، سیکڵدانە، چیکڵدانە، توورەکۆکە، بەشێکە لە کۆئەندامی هەرس لە باڵندەدا تۆوی رووەکی تیا کۆدەبێتەوە بۆ خووساندن بەر لە هەرس کردنیان.
حوصل، بجع	Pelican	سەقاقوش، باڵندەیەکی ئاویی گەورەیە توورەکەیەکی هەیە لەژێر ملیدا ماسیو گیانداری ئاوی تیا کۆدەکاتەوە پێش ئەوەی بیانخوات.
حوض	Basin	حەوز، ئاوگێڕ، قوتەر، کۆتەڵ، رفکە، ئەستێل، چاڵاو، ئەستێرك.
حوض السمك	Fish-pond	حەوزی ماسیی، حەوزی پەروەردەکردنی ماسیی.
حوض التشطيف، حوض الأغتسال	Wash-basin	حەوزی شتن.
حوض لحمل الطين	Hod	تاسە.
حوض السفن	Dock	حەوزی کەشتیی، ئەو شوێنەی کە کەشتیی تیادا دەوەستێت یان چاك دەکرێتەوە.
حوض (للجسم)	Pelvis	سێ بەندە، بریتییە لە شەش ئێسقان سیان لای راستو سیان لای چەپ، لە شێوەی حەوزدا تێ هەڵکێشن، هەندێك لە ئەندامەکانی لەشی تیادایە وەکوو میزڵدان.
حوض لتربية الأحياء المائية	Aquarium	حەوزی پەروەردەکردنی زیندەوەری ئاویی.
حوض لغطس الجلود	Tannery	تەغارلو، حەوزێکە یان دەفرێکە پێستەی تیا دەخوسێنرێت.
حوض لشرب الدواء	Watering-trough	حەوزی دەرمان خواردنەوە.
حوض الملاط		دەستەبەرە، حەوزی قوڕو قسڵ، ئامرازێکە قوڕو قسڵی تیادا دەگیرێتەوە.
حوض التجريش،جرن		دیبەگ، دنگ، دۆڵێکی دارینە برنجو ساوەری تیا دەکوترێت.
حوض التصريف	Drain-tank	گونج.
حوض النهر ، حوضية	River-valley	حەوزی رووبار، ئەو زەوییەیە کە رووبارێكو لقەکانی ئاوی دەدەن، ئاوکۆی رووبار.

حوض كبير	Tank-cistern	سارينج، حەوزی گەورە.
حوض جاف	Dock	حەوزی وشك، حەوزێكی گەورەیە كەشتیی تیا چاكو بۆیە دەكرێتەوە.
حوضية، حلقة المحبوب= زهرة الحوض	Aquilegia	گوڵە حەوز، گیایەكە لە كۆمەڵەی گوڵاڵە گوڵەكەی گەورەیە لە ئەستێرە دەچێت.
حوفل، قلنسوة	Tip	كڵاوی رەگ، كڵاوی سەری رەگ، كە پارێزگاریی سەری رەگی رووەك دەكات.
حوق	Frame	چوارچێوە.
حوقلة، قارورة طويلة العنق	Vial-flask	سوراحی، سوراحیی ئاو.
حوقم	Pisonia, Cockspur	(پیسونیا)، (كۆكسپەر)، جقەی كەڵەشێر، دەوەنێكی دڕكاوییە لقەكانی بادراون بەرەكەی لینجە.
حوك، حبق، باذروج	Basil, Sweet-basil	ریحانە، گیایەكی بۆن خۆشە گوڵی سپی یان پەمبەیی دەگرێت.
حول، سنة	year	ساڵ.
حول، حول العين	Squint, squinting loxophthalmos	خێلیی، دەگەڕێتەوە بۆ ئیفلیجییەك لەو ماسولكانەی كە لە چاودانو چاو دەجوڵێنن.
حول	About	دەربارە.
حول، قوة	Power, ability	هێز، توانایی.
حول	Around	دەورووپشت، چواردەور، دەوروبەر، لەدەوری.
حولي، سنوي	Annual, Yearly	ساڵانە، ساڵیی ئەوزیندەوەرەی كە تەنها ساڵێك بژی.
حولي، عجل	Calf, Veal	گوێرەكە، گۆلك.
حولي ذكر، جدع	He- veal	نێوەن، گوێرەكەی مێ.
حولي انثى، عجلة جدعة	She-veal	پارێن، گوێرەكەی نێر، نەوەن.
حوم	Hovering	بە دەورو پشت داهاتن، خولدان، لە دەور سووڕانەوە.
حومل، سحابة سوداء	Black- cloud	هەوری رەش.
حومر، تمرهندي	Tamarind	تەمر هیند، خورمای هیندیی، درەختێكە بەرەكەی دەكرێت بە شەربەت.
حومان	Bread-root	رەگی نان، دەوەنێكە گوڵی سپی یان شین یان بنەوشەییی دەگرێت هەندێكی رەگەكەی مادەی نیشاستەیی تیایە دەكرێت بە نانو خواردەمەنی.
حۆول	Transformation, change	گۆڕان، لە بارێكی (دۆخێكی) بەرزەوە بۆ بارێكی (دۆخێكی) نزم.
حويصلة، نفطة، فقاعة	Vesicle, sac, Follicle	تورەكە، سیكلدانۆچكە، ئەندامێكە لە لەشی گیانداردا لە شێوەی توورەكەدا، دەرداوی لوەكان (گلاندەكان) كۆ دەكاتەوە وە بەكاریان دێنێت، یان شلە یان گازی تیادایە.
حويصلة رئوية	Air-sac, pulmonary alveoli	سیكڵدانۆچكەی سیی.
حويصلة منوية	Seminal-vesicle Gonecyst	تۆودان، سیكڵدانۆچكەی تۆ و، سیكڵدانۆچكەی شاوەت، سیكڵدانۆچكەی سپێرم، توورەكەی ئاوی نێر، توورەكەی سپێرم.
حويصلة الشعر، جراب الشعر	Hair follicle	سیكڵدانۆچكەی موو، پیازۆلكەی موو، سەلكی رەگی موو لەناو پێستدا.
حويصلة هوائية	Air- sac	سیكڵدانۆچكەی هەوا.
حويصلة غراف، حويصلة كراف، حويصلة جراف	Grafflan-follicle- Graaflan-follicie	سیكڵدانۆچكەی گراف، توورەكەی هێلكەدان، چەند توورەكەیەكی بچووكە لەناو هێلكەدانی ئافرەتدا هێلكەیان تیادایە.
حويصلة باير	Baer-vesicle	سیكڵدانۆچكەی بایەر ئەو گەرایەی (هێلكەیەی) كە لە سیكڵدانۆچكەی كرافدا هەیە.

حويصلة المرارة، حويصلة الصفراء	Gall- bladder	سیکلدانۆچکەی زراو، کیسەی زراو، توورەکەی تالاو.
حويصلة خيطية	Trichocysts	سیکلدانۆچکەی دەزوولەیی.
حويصلة جنينية	Blastula	(بلاستولا)، هەنگاوێکی سەرەتاییە لە هەنگاوەکانی گەورەبوونی بێچووی زۆربەی گیاندارەکان لە منال داندا.
حويض، حوض الكلية	Pelvis of Kidney, venter of Kidney	حەوزۆکە،حەوزێکی (بۆشاییەکی) بچووکە لەناو گورچیلەدا میزی تیادا کۆ دەبێتەوە.
حويراء	Tephrosia	(تیفروسیا)، رووەکێکە بەشێوەی گیاو دەوەنو درەخت توێکلەکەی خۆلەمێشییە گەلاکەی لە پەر دەچێت گوڵەکەی سپی یان سوور یان بەنەوشەییە هەندێکی رەنگی جوێتیی نایابی لێ دەردەهێنرێت.
حويرة	London-rocket chamelaucion	(کووزەڵەی لەندەن)، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی مۆرد گەلاو گوڵەکەی بۆن خۆشە بەرەکەی لە ترێ دەچێت یەك دەنکی تیایە.
حويزاوي	Redrice	برنجی سوور، جۆرێکە لە برنج.
حي	Alive, Bion	تاخ، زیندوو، زیندیی، زەندیی، زیندەوەر.
حياة	Life, Vita	ژیان، زیندویی، ژین، زیندوێتیی.
حيات	Ophidia	(ئۆفیدیا)، کۆمەڵەی مار.
حياء	Timidity, shyness	شەرم، ئابروو.
حياتي	Vital	زیندەوەریی، ژیانیی، زیندوێتی.
حيازة، امتلاك	Possession	بوون، هەبوون، یەکێك شتێکی هەبێت.
حيازة	Obtainment	بەکارهێنان، ئەوەیە کە مرۆڤ شتێك بەکار بێنێ هینی خۆی نەبێ وەکوو خانوو.
حياكة، حوك	Knitting , Weaving	جولایی، تەون گەریی، تەون کردن، کۆرس.
حياصة	Breaching	هەیاسە، پشتێنێکە لە زێر یان زیو، ئافرەت دەیبەستێت بۆ جوانیی.
حياد، محايدة	Neutrality	گۆشەگیریی، بێ لایەنیی،کەنارگرتن.
حيال، محتال	Cunning, Wily, Sly	فێڵباز، جامباز.
حيال، ازاء، امام	Before, Infront-of	بەرامبەر لەبەردەم.
حياة نباتية	Flora	(فلۆرا)، ژیانی رووەکیی، کۆمەڵەی روەك لە ناوچەیەك یان سەردەمێکدا.
حياة حيوانية	Fauna	(فاونا)، ژیانی گیانداریی، کۆمەڵەی گیاندار لە ناوچەیەك یان سەردەمێکدا.
حي العالم، حيون	Orpine, stone-Crop, house-leeK, Sempervivum	هەمیشە بەهار گیایەکی ساڵانەی پزیشکییە (١٣٠) جۆری هەیە هەندێکی گوڵی سوور یان سەوز دەگرێت.
حية الفعى	Snake serpent	مار، باشقیبان، جۆرەکانی وەکوو سفرەمارو سەرە مێوژەو کەومارو زەردەمارو رەش مارو تیرەمار.
حية ، ثعبان	Serpens	بەرجی مار، کوڵووی مار، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکوورییە.
حية غربيد	Sawscaleod-viper	مارێکی ژەهراوی شاخدارە.
حية طفارة، حية قفازة	Zamenis	ماری بازدەر، تیرەمار، کوڵەمار، مارێکی باریکی مەیلەو سوورە، بازدەدات.
حية ذات نظارة، صل ناشر، كوبرا	Cobra	(کۆبرا) مارێکی زۆر کوشندەیە، کە توورە دەبێت ملی دەئاوسێت.
حية صل مصرية، ناشر مصرية	Naia-haji	کۆبرای میسریی.

حية، حنش، حنش اسود، حية سوداء	Lacertine-snakecoluber Black-snake	رەشمار.
حية كبيرة، تنين	Dragon	ئەژدەها، زەها، ئاژدیها، مارێکی خەیاڵییە.
حية صغيرة،	Young-Snake	تووڵەمار.
حية سوداء		(راجع) حيه حنش.
حية ضواء		سیسە مار، جۆرە مارێکی زەردی ڕیوەڵەیە (باریکە).
حية اناكندة	Anaconda	(ئەناکوندە)مارێکی زۆر گەورەیە لە ئەمریکا دەژی.
حية صلالة، حية ذات اجراس، قرطال	Rattle-snake	ماری زەنگوڵەدار، مارێکە کە دەجووڵێت دەنگێکی وەکوو دەنگی زەنگوڵەی لێوە دێت.
حية ارقم	Zamen-periops-diaema-diadema	مارێکە هێڵی ڕەش‌و سوورو سپی تیادایە.
حية زجاجية	Glass-Snake	ماری شووشەیی، مار شووشە، جۆرە مارمێلکەیەکە قاچەکانی زۆر لاوازو بچووکن یان بێ قاچو دەستە.
حية ارقم بيتي، جان	Zamenis-ravergieri	مارێکی زەردی بێ زیانە لەناو ماڵاندا دەژی.
حية مرجانية	Coral-Snake	(ئیلاپید) ، ماری شیلانیی، مارێکە پێستەکەی ئەلقەی ڕەش‌و سپی‌و سووری تیادایە، بچووک‌و ژەهرینە.
حية البايثون، حية الصخر، اصلة، تنين بري	Python, Boa	(پایثۆن) ماری بەرد، جۆرێکە لە مار زۆر گەورەیە هەندێك جار درێژییەکەی دەگاتە (٢٥) سانتیمەتر، بەڵام ژەهری نییەنێچیرەکەی قووت دەدات‌و تێکی دەشکێنێت.
حية بتراء، حية الحفر	Tailless-viper	کوڵەمار، کوڵەوەبیاب، جۆرە مارێکی ژەهراوییە، بە ڕۆژ کەم دەجوڵێت، کلکی لە جگەرە دەچێت.
حية دفانة، دساس، أعيرج، نكاز، حية الرمل	Sand-SnaKe Sand-Boa	ماری لم، مارێکی کورتی سوورە ژەهری نییە ، خۆی دەکات بەژێر لمدا.
حية عمياء،	Blind-snaKe	کوێرەمار.
حية حفث، حفاث	Coluber	ڕەش مار، مارێکی بێ ژەهرە.
حية الماء، حية البحر، مقين الماء	Hydrophis, sea-snaKe, water-Spout	ماری ئاویی، مارێکی گەورەی ژەهراوییە ڕەنگی پشتەکەی سەوزێکی کاڵی مەیلەو ڕەشە، ڕەنگی سکەکەی لەنێوان سپی‌و زەردی پنکە پنکە یان پەڵە پەڵەی ڕەشدایە.
حية ملونة، حية رقطاء	Coloured- snake	کەومار، شڵەمار، مارێکی پنکە پنکەیە.
حية، افعى	Viper, Adder	مارێکی سەر گەورەی مل باریکی پیسە.
حية طفية	Carpet-viper	فەرشەمار، مارێکی زۆر پیسە.
حية قرناء، حية مقرنة، حية ذات قرنين	ceraste, Horned-viper	ماری شاخدار، ئاژدیها.
حية ناظر، حية رقيب	Cat-snaKe	مارە پشیلەیی، مارێکی زۆر پیسە.
حية الجابون	Gaboon-viper	ماری گابوون، مارێکی ژەهرینی ترسناکە، بەقەدەر قوڵی مرۆڤێك ئەستوور دەبێت، پەڵەی سوورو شین بەسەر لەشیەوەیە.
حية مطوقة، حية الحشائش	Ring-ne[illegible] SnaKe	ماری تەوقدار، ماری ناو گیا، مارێکی ڕەنگاوڕەنگە، هێڵێکی بازنەیی لە ملدایە.
حيتان	Cetaceans	(سیتاشین)، نەهەنگەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەری ئاوی کەتەن شێوەیان لە ماسی دەچێت.

حيدر، اسد	Lion	شێر.
حيد	ledge	رەفە، لووتکەی شاخ.
حيدة، عقدة	Ring	گرێ، وەکوو گرێی قەدی قامیش.
حيدار	Ganister	(گانیستەر) بەردێکی لمی سلیکی رەقە لەدروستکردنی ئەو جۆرە خشتانەدا بەکاردێت کە ناوپۆشی تەنور (کورە)ی پێ دەکرێت.
حيدان، حيود	Deviation, Diffraction	لادان، لادانی تیشکی رووناکیی یان دەنگ کاتێك کە بەر کۆسپێك دەکەوێت.
حيذوان	Rock-dove	کۆتری بەردەلانی، جۆرێکە لە کۆترە کێویی خۆڵەمێشیيە هێڵی سپیو سەوزو بنەوشەیی تیایە.
حيرة، ارتباك	Perplexity	سەرسامیی، داماویی، واق ورمان، پەشۆکان، دامان.
حيرم	Bubalis	(بوبالیس)، جۆرێکە لە مانگا کێویی ناوشانی بەرزە سمتی نزمە.
حيز	lumen	بۆشایی، دەلاقە، کەلێن، کەلەبەر، جێگە.
حيزبون، عجوز، شمطاء	Crone, hag	پیرێژنە سەر ناسیننە، پیرێژن، پیرێژنە قارپی.
حيزوم، خطم	Rostrum	لموز، قورتم.
حيص، عاقول، شوك الجمال	Camel-thorm	وشترخوار، جۆرە گیایەکە بۆ لەوەڕ.
حيصل، حدق	Egg-plant	باینجان، باینجانی رەش.
حيض، طمث	Lunaria, Catamenia menses, menstruation	بێ نوێژیی، حەیز، کنج، وەهك، شفتو شۆ.
حيض كاذب	Pseudomens-truation	بێ نوێژیی درۆزنە.
حيق	Result	ئەنجام.
حيقط، حيقطان، حيقان،دراج	Pternistes, francolin	پۆڕ، زیوەکەو، کەناچە،، زرەکەو، سوێسکەی رەش.
حيلة، خدعة	Trick, shift	فێڵ،لیپ، گزیی، پەنگ، کەڵەك، پیلان، گەرەلەسە، تەڵەکە، تەڵەکەبازیی.
حي لاهوائي	Anaerobe	زیندووی بێ هەوا، زیندوو، بە بێ هەوا.
حيلولة	Prevention, Separation	قەدەغەکردن، نەهێشتن.
حيمن، مني، حيوان منوي	Sperm	(سپێرم)، توخم، تۆوی پیاوەتیی، ئاوی پیاو، شاوەت، خانەی رەگەزی نێر کە لە گەڵ هێلکەی مێدا یەك دەگرێتو خانەیەکی بە پیت لە منداڵداندا پێك دەهێنێت، ئەمیش بەرە بەرە نەشونمادەکاتو پێچوولەی (منداڵ) لێ پێك دێت.
حين	Epoch, period	چاخ، پیل، بافت، تاڤ، رۆژگار، بەشێکە لە بەشەکانی سەدەی جیۆلۆجیی.
حيهل		دەوەنێکی ژەهرینە.
حيوان	Animal, Zoon-Zoa	گیانەوەر، گیاندار گیان لەبەر، زیندەوەرێکە دەجوڵێتو توانای رۆیشتنی هەیە بەڵام ناتوانێت خواردەمەنیی بۆ خۆی دروست بکات، هەست دەکاتو دەخواتو هەناسە دەداتو پیسایی دەردەداتو گەورە دەبێتو دەمرێت.
حيوان طحلبي	Bryozoon	(برایۆزوون)، گیانداری قەوزەیی، گیاندارێکی ئاویيە لە کرم دەچێت.
حيول انثى البهائم	Sexual-excitement inanimals	بە کەڵیی، بە تەڵەبی، ئاڵۆشی رەگەزیی، لە مێی گیاندارەدا.
حيوان وحشي، حيوان متوحش	Wild-animal, Beast	گیانداری کێویی.
حيوان مفترس	Beast	گیانداری دڕندە.

حيوان متعدد الخلايا، حيوانات عديدة الخلايا	Metazoa	(ميتازوا)، گیانداری فرەخانە، هەر گیاندارێك لەشی لە یەك خانە زیاتر پێك هاتبێت.
حيوان خنثي، حيوان ثنائي الجنس	Hermaphrodite	گیانداری نێرەمووك، ئەو گیاندارەی كە ئەندامی نێرو ئەندامی مێی لە هەمان كاتدا تیادایە.
حيوان اوبليا	Obelia	(ئۆبیلیا)، گیاندارێكی دەریای ساكارە بە بەردی قەراغ دەریاكانەوە دەنووسێت.
حيوان المرجان	Coral	شیلان، گیاندارێكی دەریاییە خۆی بە بەردو رووەكی ناو دەریاوە دەنووسێنێت مادەیەكی كلسی دەردەدات لە شێوەی درەختی لقاردابە رەنگی پەمبەیی یان رەش یان سپی.
حيوان جانبي التناظر	Bilaterally, symmetrical	گیانداری هاوتا تەنیشتیی، گیانداری لاهاوتا،گیاندارەی كە هەردوو لاكەی (راستو چەپ) لە یەكتری دەچن وەكوو لە مرۆڤدا.
حيوان احادي الجنس	Mono sexual Monogony	گیانداری تاك رەگەز، گیانداری نێرە یان مێیە.
حيوان متغير الحرارة، حيوان ذو دم بارد	Cold blooded animal	گیانداری خوێن سارد، گیاندارێك كە گەرمی لەشی بگۆڕێت، گیانداری گەرمی گۆڕاو وەكوو مار.
حيوان ثابت الحرارة، حيوان ذو دم حار	Haematothe rmals warm-blooded animal	گیانداری خوێن گەرم، گیانداری گەرمی نەگۆڕاو، ئەو گیاندارەی كە پلەی گەرمی لەشی بە جێگیری دەمێنێتەوەوە وەكوو مەڕ.
حيوانات راقية	Primates	گیاندارە باڵاكان، ئەو گیاندارانەی كە ژیریی و پێكهاتنی لەشیان لە پلەیەكی بەرزدایە وەكوو مرۆڤ.
حيوان بري	Earthly-animal	گیانداری وشكیی.
حيوان مائي	Aquatic-animal	گیانداری ئاویی.
حيوان متطفل	Zooparasite	گیانداری مشەخۆر، وەكوو كرمی جگەر.
حيوانات ابتدائية	Protozoa	(پرۆتۆزوا) گیاندارە سەرەتاییەكان، ئەو گیاندارانەی كە لەشیان لە یەك خانە پێكهاتووە، وەكوو ئەمیبا.
حيوان لافقري	Invertebrata	گیانداری بێ بڕبڕە، ئەو گیاندارەی كە بڕبڕەی پشتی نییە وەكوو كرم.
حيوانات فقرية	Vertebrata	گیانداری بڕبڕەدار وەكوو شیردەر یان باڵندە یان ماسیی.
حيوانات جرثومية	Sporozoa	(سپۆرۆزوا)، ئەو گیاندارە سەرتاییە یەك خانەییانەی كە هۆی جووڵانەوەیان نییە وەكوو پلاسمۆدیۆم.
حيوان مفصلي، مفصليات	Arthropoda	گیانداری جومگەیی، گیانداری جومگەدار وەكوو هەزار پێ.
حيوان واطيء		گیانداری نزم وەكوو كرمو مێروو.
حيوان قشري/ قشريات	Crustacea	گیانداری توێكڵدار، وەكوو قرژاڵ.
حيوان ضاري، ضواري	Carnivora	گیانداری زیانبەخش،زیندەزیان، گیاندارێكی شیردەری گورگو گۆڵی وەكوو شێرو پڵنگ.
حيوانات مخلبية	Onychophora	گیاندارە چڕنووكدارەكان، وەكوو گیانداری پێریپاتس.
حيوان مجتر حيوانات مجترة	Ruminants	گیانداری كاوێژكەر، وەكوو ئاژەڵ.
حيوانات حلقية، حلقيات	Annelida	(ئەنیلیدا)، گیاندارە ئەلقەدارەكان وەكوو كرمی زەویی.
حيوانات درداء، حيوانات عديمة الأسنان	Edentata	گیاندارە بێ ددانەكان، گیاندارە دەم پووچەكان وەكوو گیانداری تەمەڵ(كسلان).
حيوانات حبلية، حبليات	Chordata	(كۆرداتا)، گیاندارە پەتدارەكان، ئەو گیاندارانەی كە بڕبڕەی پشتیان نییە بەڵام پەتێكی دەمارییان هەیە وەكوو گیانداری رەۆكە(رميح).

حيوانات لحمية	Sarcodina	(ساركۆدينا)، گياندارە گۆشتىيەكان وەكوو ئەميبا.
حيوانات سوطية، سوطيات	Mastigophora	(ماستيگۆفۆرا)، گياندارە قامچىدارەكان وەكوو يوگلينا.
حيوانات حزازية	Bryozoa	گياندارە گلەوەزيىيەكان، گياندارە كەڤزىيەكان(گلەوەر، كەڤز جۆرە روەكێكە لە قەوەزە دەچێت).
حيوانات هائمة	AniMal-plankton	گياندارە ئاوارەكان گياندارە داماوەكان ئەو گياندارە وردانەی كە لەسەر رووی ئاو دەژين.
حيوانات دوارة،حيوانات دولابية	Rotifera	گياندارە خولاوەكان، جۆرەگياندارێكن بە ميكرۆسكۆب دەبينرێن ريزە برژانگيان هەيە بەشێوەی بازنەيەك يارمەتىيان دەدات بۆ جولانەوە.
حيوان رمي حيوان رمام	Saprozoic	گياندارى بەرماوەخۆر، گياندارى لاشەخۆر.
حيوانات ذوات الأربع، سائمة، بهائم	Quadrupeds	گياندارە چوارپێيەكان.
حيوان قليل الحليب	Lactifuged-animal	ئاژەڵی كەم شير، جێردۆ، بێژەك، بيژۆ، عەبرەش.
حيوان داجن،حيوان أهلي	Domestic-animal	ئاژەڵی ماڵی، گياندارى ماڵی وەكوو سەگو مريشك.
حيوانات ثديية، ثدييات، حيوانات لبونة	Mammals	گياندارە مەمك دارەكان، گياندارە شيردەرەكان، وەكوو ئاژەڵ.
حيوان قاضم، حيوان قارض، (قوارض)	Rodent	گياندارى قرتێنەر، هەر گياندارێكی شيردەری بێ كەڵبە وەكوو مشك.
حيوان صدفي، صدفيات	Ostracodes	گياندارى سەدەفداروەكوو گوێچكەماسيى.
حيوان ثلاثي الفص	Trilohite	گياندارى سێ قاش، گياندارى سێ كووز، گياندارى سێ پل، گياندارێكی جومگەدارى دەريايى قرتێكەوتووە لەشی سێ قاش بوە.
حيوان مخصي	Castrated-animal	گياندارى خەساو، يەختە، خەسێنراو.
حيوان ثنائي الفص	Dilobite	گياندارى دوو قاش، گياندارى دوو كووز، گياندارى دوو پل.
حيوان بلوطي الخرطوم	Balanoglossus	گياندارى لمۆز بەڕۆ، گياندارێكە لەكرم دەچێت لمۆزی هەيە، لەناو قوڕی قەراغ دەريادا دەژی.
حيوان ولود	Viviparous	گياندارى بزۆك، وەكوو مانگا.
حيوان ولود بيوض	Viviparous-oviparous	گياندارى هێلكەزاو،گياندارى هێلكەزا، گياندارێكە هێلكەكەی هەر لە سكی مێيەكەيدادەتروكێت و ێچووەكەی لەسێ دێتە دەرەوە وەك دووپشك.
حيوان نباتي	Phytozoon	گياندارى رووەكی گياندارێكە كە لە رووەك بچێت وەكوو ئيسفەنج.
حيوان مائي،أخضر هايدرا	Hydra	(هايدرا)، گياندارێكی ئاوی سەوز، درێژىيەكەی نزيكەی يەك سانتيمەتر دەبێت، سەرەكەی نزيكەی (٦-٨) پەلی پێوەيە، خۆی بە رووەكە ئاوىيەكانی ترەوە هەڵدەواسێت، ئەگەر لەشی پارچە پارچە بكرێت هەر پارچەيەكی نەشونما دەكاتەوەو دەبێتەوە بە گياندارێكی تازەی سەربەخۆ.
حيوان مائي مركب	Complex-aquatic-animal	گياندارى ئاويى ئاوێتە، گياندارێكی ئاويى ئاوێتەيەكە بريتىيە لە چەند كۆمەڵە گياندارێكی ئاوی كە لە شێوەو فرمانداجياوازن، هەموو پێكەوە كۆمەڵەبوون بە جۆرێكی ئەوتۆ كە لە يەك گياندار دەچن، درێژی ئەم كۆمەڵە گياندارە نزيكەی (١٥) سانتيمەتر دەبێت، لە دەرياكانی ناوەراستی ئەورووپادا دەژی، سەرەوەی لە هێشووی ترێو ناوەراستی لە هێشووی مۆزو خوارەوەی لە هێشووی خورما دەچێت.

حيوان ذهبي، حيوان ابو الذهب	Jellyfish, Gold animal	گیانداری زێڕیی، گیاندارێکە لە دەریای ئەتلانتیك و دەریای سپی ناوەڕاستدا دەژی، سەلکەکەی شینەچەترێکی پان و چوارپەل توکنی هەیە ، زۆر سووکە سەر ئاو دەکەوێت.
حيوانات زهرية	Anthozoa	گیاندارە گوڵ گوڵی‌یەکان، وەکوو شیلان (مرجان)و گوڵاڵەی دەریا.
حيوانات كاسية، فنجنيات	Scyphozoa	گیاندارە کاسەیی‌یەکان، وەکوو چرای دەریا.
حيوانات ظلفية، ظلفيات	Hoofed-animals	گیاندارە سمدارەکان،وەکوو وڵاخ.
حيوانات مشعة	Actinozoa	گیاندارە تیشك دەرەوەکان، وەکوو گیانداری رادیۆلاریا.
حيوانات مشيمية	Placentalia	گیاندارە وێڵداشی‌دارەکان وەکوو مەڕو بزن.
حيوان هلامي، قنديل البحر	Jelly-fish	چرای دەریا، سی دەریا، ماسی‌یە لینجە، گیاندارێکی وڵوڵەیی، دەریایی‌یە لە شەودا رووناکیی دەداتەوە رەنگەکەی شینە.
حيوان منوي، حيمن	Sperm, spermatozoon	(سپێرم)، گونەزا، تۆم، شاوەت، ئاوی پیاو، خانەیەکی کلکدارە لە گونی گیاندارا پەیدا دەبێت و فڕێ دەدرێتە دەرەوە، لەگەڵ گەرای مێدا یەك دەگرێت و گەرای بە پیت دروست دەبێت، ئەمیش لە دواییدا دەبێت بە بێچووله.
حيوان برمائي، برمائيات	Amphibians	گیاندارە تەڕوو وشکی‌یەکان، وەکوو بۆق.
حيوانات وترية الأظلاف	Perisodactyla	گیاندارە تاك سمەکان وەکوو کەرو ئێستر.
حيوانات شفعية الأظلاف	Artiodactyla	گیاندارە جووت سمەکان، وەکوو ئاژەڵ و ئاسك.
حيوان مرضع، ظئر	Wet-nurse	بانۆك، گیاندارێکە کە شیر بدات بە بێچووی گیاندارێکی تر.
حيوان سمين	Fat animal	شیشمان، گیانداری قەڵەو.
حيوانات كيسية، حيوانات جرابية	Marsupials	گیاندارە توورەکەدارەکان، گیاندارێکی شیردەرە ، مێیەکەی توورەکەیەکی هەیە لەبەر سکیدا بێچووە لاوازەکەی تێ دەخات و تیایدا پەروەردەی دەکات هەتا وەکوو گەورە دەبێت وەکوو کەنگەر.
حيوانات هدبية، نقاعيات	Ciliata, Infusoria	گیاندارە برژانگ دارەکان، ئەو گیاندارانەی کە بە هۆی برژانگەوە دەجوڵێن وەکوو گیانداری پارامیسیۆم.
حيوانات مثقبة	Foraminifera	(فۆرامینیفرا)، گیاندارە کون کونەکان، گیاندارێکی سەرەتایی دەریایی‌یە، قاڵبەیەك بە دەوری خۆیدا دەردەدات کە دەمرێت دەکەوێتە ژێر دەریاوە، زۆرجار قاڵبەکەی لەناو ئەوتی سروشتییدا دەبینرێت.
حيوانات اكلة نباتات	Herbivorous	گیاندارە رووەك خۆرەکان وەکوو ئاژەڵ.
حيوانات اكلة الحشرات	Insectivora	گیاندارە مێرووخۆرەکان وەکوو ژیشك.
حيوت	Male-snaKe	نێرەمار، ئاشقە.
حيون، حي العالم	Orpine, Stone-crop, semperivum, house-leeK	هەمیشە بەهار، رووەکێکی گیایی‌یە گوڵێکی زەرد دەگرێت.
حيوي	Biotic, vital	زیندوویی، زیندەوەریی.
حيوية	Vitaliy	زیندوێتیی، گورج و گۆڵی، چالاکیی.
حيوة، سفرجل	Quince, Cydonium	بەهێ، بەی ، بێهـ، درەختێکە بەرێکی زەردی خڕی بۆن خۆش دەگرێت دەخورێت و دەکرێت بە مرەبا.
حيود، حيدان	Diffraction, deviation	لادان، لادانی تیشکی رووناکی بە رادەیەکی کەم کاتێك کە بە کونێکی بچووکدا دەڕوات. یاخود لادانی دەنگ یان رووناکیی لە ئەنجامی بوونی تەگەرەیەك لەبەر دەمیدا.
حي، حارة	Quarter	گەڕەك.

حي، عائش	Alive	زیندەوەر، زیندوو،ژیاو، زرپ، زێندیی.
حي منتج	Producer, animal	زیندەوەریی پەیداکەر، زیندەوەری بەرهەم هێنەر.
حي محلل	Analyzer-animal	زیندەوەری شیکەرەوە.
حي مجهري	Biomicroscopic	زیندەوەری میکرۆسکۆپی.
حي بالهواء،حي هوائي	Aerobic	(ئێرۆبیك)، زیندە بە هەوا، ئەو زیندەوەرەیە کە بە هەوای بەرملاّ نەبێت ناژی.

ح

خائب، يائس	Hopeless, Despairing	شکست، هیوابڕاو، نائومێد، ناهومێد.
خائف	Afraid, Law ful	ترسنۆك، ترساو، تۆقیو، وازر.
خائتة	Imperial-eagle	شادال، جۆرە دالێکە.
خابئة، خابية، وعاء كبير	Vat, dolium, Large vessel	کۆلین، کووپەی گەورە، خوم، دەن.
خابور، بيلسان، أسود، خمان كبير، سمبوقة	Arn- tree, Eader-tree Balm-tree, Balm tree	بەیلەسانیی رەش، داری ئیلدەر، داری ئەرن، داری بون، درەختی دیاریی، جۆرە درەختێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی بۆن خۆشە بەرەکەی لە ترێ دەچێت، گوڵەکەی پزیشکیو بۆن خۆشە.
خابور، وتد	Plug, peg	سنگ، مێخ.
خابور، اسفين	Wedge	پواز.
خاتمة، ختام	End	کۆتای، دوایی، دوماهیی.
خاتم	Ring, Finger-ring	ئەموستیلە، ئەنگوستیلە، پەنجەوانە، ئەنگوشتەریی،مێنەکە، گوستیرك.
خاتم سليمان	Millipede	کایە، تەتەڵەمیران، گیاندارێکی رەشباوی کوڵکنی بەهاریی، جومگەداری درێژە، دوو ریز قاچی هەیە لە هەزار پێ دەچێت.
خاتم سليمان، عقداء	Seal-wort, Salomons-Seal	رومکی مۆر، مۆری سلێمان، رومکێکە لە کۆمەڵەی زەمەق قەدی ژێر زەویی هەیە کوڵەکەی بەشێوەی هێشووی سپی مەیلەو سەوزە یان پەمبەییە.
خاتون، سيدة	Lady	خاتوو، بانوو، خاتم، خان.
خاثر	Thromb osed	مەییو.
خاثر،لبن رائب		ترۆڵە، ماست.
خادرة، عذراء	Chrysalls	کەنیشکەی قۆزاخە، قۆزاخەی مێروو، مێتولکەی ناو قۆزاخە،مخێتوولکەی مێروو لە قۆزاخەدا بەر لەوەی ببێت بە مێروولەیەکی تەواو.
خادر	Torpent	گۆت، پەك کەوتوو.
خادع، مخادع	Deciever	فێڵباز، تەڵەکباز، فریودەر.
خارج	Out	دەرەوە، دەرڤە.
خارجي	Outer, external	دەرەوەیی، دەر.
خاروج، نخلة	Palm-tree	دارخورما.
خارطة، خريطة	Map	نەخشە.
خارصين،زنك، توتيا	Zinc	(زینك)، توتیا توخمێکی کیمیاییە کێشی (ئەتۆمی) گەردیلەییەکەی (۳۷و٦٥)و ژمارەی ئەتۆمییەکەیشی (۳۰)، رەنگەکەی سپی مەیلەو شینەلە هەندێك پیشەسازیدا بەکاردێت وەکوو پیشەسازی چینکۆ و رووکەشکردنو دەرمانی مێشو مەگەزو دەرمانیتر نیشانەکەی (Zn).
خارصينات	Zincate	(زینکەیت) خوێیەکە لە یەکگرتنی زینك لەگەڵ مادە قلێییەکاندا پەیدا دەبێت.
خارصين ابيض، اوكسيد الخارصين	Zinc-white, zinc-oxide	(زینك ئۆکساید)، ئۆکسیدی زینکی، زینگی سپی، توتیای سپی، ژەنگی توتیا، مادەیەکە لە دروستکردنی بۆیەدا بەکاردێت.
خارج القسمة	Quotient	بەش، ئەنجامی بەشکردن، بەرکەوت.
خارق	Extraordinary	نەکراو، نەبینراو، بەتین، بەهێز، نائاسایی، سەروو ئاسایی.
خارق، ناقب	Penetrating	سمەر، سمێنەر، کون کەر.
خازوق، قازوق	Pile	مێخ، سنجووق، سنگ، سنگێکی گەورە.

خازن البندق، خازن الجلوز، كاسر، الجوز	Sitta, nuthatch	(سيتا)، گوێزشكێن، گوێزچن، باڵندەیەكە لە چۆلەكەوە گەورەترە پشتەكەی شینی ژەنگارە، بەرسكی سپییە، دەنووكی گەورەیە حەز لە گوێز دەكات.
خاسر	Loser	دۆڕاو، زیان لێكەوتوو.
خاشية	Tetranychida	(تیترانچیدا)، مێرووە قووچەكی، مێروویەكی شێوە قوچەكیی زیانبەخشە بە رووەك.
خاشبات	Xylophagous	تەختە خۆرەكان، ئەو مێروانەی لەسەر ریشاڵی روەك (تەختە) دەژین.
خاصية، خاصة، ميزة	Characteristic property	رەووشت، خاسیەت، سیفەت، نیشانە.
خاصرة، خصر	FlanK	كەلەكە، كەمەر، پاڵو، ناوقەد، كێلەك، قەبرغە.
خاصية شعرية، جذب، شعري	Capillarity	رەوشتی مووری، خاسیەتی مووری، ئەو هێزەیە كە دەبێتە هۆی بەرزبوونەوەی شلە بە بۆرییەكی زۆر باریكدا كە وەكوو موو بێت ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ زاڵبوونی هێزی پێكەوە نووسان لەنێوانی شلەكەو دیواری بۆرییەكەدا بەسەر هێزی پێكەوە نووسان لەنێوانی (مولیكیولەكانی) گەردی شلەكەدا.
خاصية الأخلاف	Regeneration	رەوشتی دروستكردنەوە، رەوشتی هێنانەوەجێ، واتا نوێكردنەوەی ئەندامیی وون بوو یان بڕڕاو لە هەندێك گیانداردا وەكوو لە هایدرایا مارمێلكەدا، ئەگەر مارمێلكە كلكی بقرتێت كلكی تازە دروست دەكاتەوە.
خاصية كيمياوية، خواص، مقومات	Chemical- property-characteristic	رەوشتی كیمیاگەریی، خاسیەتی كیمیایی.
خاصية طبيعية	Natural-property-Natural-characteristic	رەووشتی سروشتی، خاسیەتی سروشتی.
خاصة	Specially	بەتایبەتیی، ئەخوازا.
خاص	Specific, characteristic	تایبەتی، خوسەر.
خاصية التأصل	Allotropy	رەوشتی چەند شێوەیی، بوونـی مادەیەك (توخمێك) بە دوو شێوەی جیاوازیان وەكوو لە گۆگردی لاستیكیی و گۆگردی پوازكیدا.
خاصية تعدد الأشكال	Polymorphism	خاسیەتی چەندنەوەیی، خاسیەتی چەندبەرەیی، بوونی چەند نەوەیەكی جیاواز بۆ یەك گیاندار وەكوو بوونی شاژن و نێرەو كارەكەر لە هەنگدا.
خاضب، صباغ	Colouring	رەنگ.
خاضل	Wet, Moisten	ئاودار، تەڕ، شێدار.
خاضلة، رابلة	Plant-eating	مێرووی روەك خۆر.
خاطوم، ذو خطم	Muzzled, Snouted	لەوزدار، وەكوو قالۆنچەی لمۆزدار، تیمساحی لمۆزدار.
خاطرة، فكر	Notion, idea	بیر.
خاطف الذباب،شورب، بوبانة، مذباب	Fly- catcher	مێش گر، جۆرە چۆلەكەیەكی بەڵەكە مێش دەخوات.
خاطف ظله، رفراف، صياد السمك	Kingfisher	ماسی گرە، شاماسیگرە، باڵندەیەكە دەنوكێكی بەهێزو لاكێشەیی هەیە كلكی پانە ماسی و بۆق و گیانداری ئاوی تر دەخوات.
خاطية، خائنة، ملك العقبان، عقاب قيصرية	Imperial eagle	داڵـی شایی، شاداڵ داڵاش، باڵندەیەكی گۆشت خۆرە، راوی ئاسك و ریوی و كەروێشك و مشك دەكات و دەیان خوات.
خافش *	Lucifugous	مێرووی شەوگەڕ، هەر مێروویەك بەشەو بگەڕێت.
خافور	Wild- oat-grass	هەرزنە كێویلە، گیایەكی دەشتەكییە لە كۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە.
خافور الجمال، زمير، خرطال فتوا	Wild-oat, Flaver, Drake	مرۆر، زیزانە، گیایەكی زیانبەخشە لەناو دەغڵودانداا دەڕوێت.

خافت	Faint	كز، نزم.
خافق، ضارب	Palpitating Beating	ليدەر، پرتەكەر.
خافق العين	Fluttered-eye	چاوپرتەكەر.
خافق، قيفاوس، ملتهب	Cepheus	(سيفوس)، پرتەكەر، ئەستێرەيەكى پرتەكەرە پرشنگەكەى ناوبەناو بەشێوەيەكى رێك‌وپێك دەگۆڕێت.
خافقي، طلاء الحيطان	Stucco	بۆيەى ديوار.
خافقان، ا لشرق و الغرب	The east-and the west	خۆرھەلاتو خۆرئاوا.
خافية، سر	Secret	نھێنيى.
خافض	Deprssor	نزمكەرەوە، نەوێنەر.
خالي، فارغ	Empty	بەتاڵ، چۆڵ، خاڵى، بۆش،ڤالا.
خال، شامة	Mole	خاڵ، نيشانە، پەڵەيەكى رەشە لەسەر پێست.
خالق	Creater, Maker	دروستكەر، كردگار، هێنەرەبوون.
خالص، نقي	Pure , Clear	خاليسە، پاكيزە، خۆلاسە، پەتيى.
خالد	Eternal	نەمر، ڤەمان.
خالدة، هليكريز	Eternal-flower	(هيليكريزەم) گوڵە نەمر، گيايەكە گوڵى بچووكى زەرد دەگرێت.
خالدة الجزر،أمارنطون، بزر العذراء	Gold-flower	گوڵە ئالتونى، گوڵە زێرينە، گيايەكە گوڵێكى زەرد دەگرێت.
خامد، هاجع	Dormant, silent	خامۆش، دامركاو، داكاساو، داسەكناو.
خامل	Indolent, Inert	سست، تەمەڵ، خليچك، تەوەزەل، ئەو مادەيەى كار لێك ناكات لەگەڵ مادەكانى تردا وەكوو گازى هيليۆم.
خام، قماش	Calico	خام، شەمەد.
خام ابيض	White- calico	بلوورى، پاتيسقە، شەعادە، خامى سپيى.
خام اسمر	Brown-calico	چاو، خامى بۆر، جاوگ.
خام ملون شيت	Printed-calico, Chintz	چيت جۆرە قوماشێكى رەنگاورەنگە، لە لۆكە دروست دەكرێت.
خام(مادة (أولية)	Ore- Raw material	كەرەسەى خاو، هەرەمە، چەنگە، پرامى، رەشۆكيى، هەر كەڤرێك يان مەعدەنێك يان كانزاى لێ دەربهێنرێت وەكوو كانزاى بۆكسات وەكوو كەرەسەيەكى خاوە بۆ ئەلەمنيۆم (فافۆن).
خام معدني	Mineral	كەرەسەى خاوى كانزايى.
خامات ذرية	Atomic-ores	كەرەسەى خاوى ئەتۆميى، باشترين سەرچاوەيە بۆ وزەى ئەتۆميى كانزاتيشك دەرەوەكان،و گرنگترينى ئەمانەشى كەرەسەى يورانيۆمە، كە يورانيۆم(٢٣٥) بلۆتۆنيۆمى لێ دەردەهێنرێ جگە لە كەرەسەى كانزاى سۆريۆم، بۆ نموونە كەرەسەى (پتشبليند) كە بريتىيە لە ئۆكسيدى يۆرانيۆمو رەنگەكەى رەشە، (٥٠-٨٠) لە سەدا يورانيۆمى تيادايە، وە دەتوانين بڵێين كەوا بەشێوەيەكى گشتيى لەهەر تەنێك گڵو خۆڵدا (٢) گرام يورانيۆم هەيە،وە بە زۆرى لە كەنەدلو كۆنگۆ و خوارووى ئەفريقياو ئوستراليا و كلۆرادۆ هەيە.
خامس	Fifth pento	پێنجەم.

خامس اوكسيد الفوسفور	Phosphorous pentoxide	پێنجەم ئۆكسیدی فوسفۆر، مادەیەكە بۆ وشك كردنەوە بەكاردێت.
خامس اوكسيد الڤاناديوم	Vanadium-pentoxide	پێنجەم ئۆكسیدی ڤانادیۆم، مادەیەكی هاندەرە لە وێنەگرتنی فۆتۆگرافیی و قوماش و جۆری تایبەتیی شووشەدا بەكار دەهێنرێت.
خمسة عشر	fifteenth	پانزەهەم، پانزەیەم.
خاما، اقطي، بلسان صغير، حاما اقطي	Ground-elder, Dam-wort	بەلەسانی بچووك، گیابەست، گیابەند، دەوەنێكی بچووكە بۆ رازاندنەوەی باخچەكان دەروێنرێت.
خاما قيس	Bastard-asarum	گیا گورچیلە، گیایەكی دەشتەكیی پزیشكیی‌یە گەڵاكەی لە گورچیلە دەچێت گوڵەكەی زەردو بۆن خۆشە.
خاما بوقي	Fishbone-thistle	كەرتەشیی، درکەماسیی، گیایەكی دەشتەكیی دڕكاوی‌یە لە زەویی بەیارو قەراغی رێگاێكاكاندا دەروێت، قەدەكەی لادارە.
خاما دريوس، جعدة طوقريون	Common germander	(جێرماندەر)،گیایەكی دەشتەكیی پزیشكی بە سوودە.
خاما، سوقي، تين الأرض	Crenated-annual-spurge	هەنجیری زەویی، گیایەكە لە كۆمەڵەی شیرمار، لقەكەی شیلەی تیایە، بەرەكەی لە هەنجیر دەچێت، گەڵا دەوری داوە، بۆ مەبەستی پزیشكیی باشە.
خامدريس جبلي	White-dryas	دریاسی سپیی، گیایەكە خشۆكە گوڵەكەی سپی‌یە.
خان، فندق	Inn, hotel, Caravansary	خان، كاروان، سەرا.
خانف، اخنف، اخن	Snuffer	منگن، ئەو كەسەی كە لە لووتەوە قسە دەكات.
خانق	Strangler, suffocator	خنكێنەر.
خانق،	Canyon	خەلەند، هەر شێوو دۆڵێكی قووڵ كە دیوارەكانی زۆر لێژ بووبن بەكاری ئاوی بە خوڕ.
خانق الكلب، خوشان، لحلاح	Dogs-bane Indian-hemp, Autumn-meadow-Saffron	ژەهری سەگ، خڕنووكە سەگانە، گوشی هیندیی، گیایەكی پزیشكی ژەهرە لە كۆمەڵەی ژاڵە، گەڵاو تۆوەكەی بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
خانق الكرسنة، جعفيل، حامول، اسد العدس، هالوك	Broomrape	گورگە، گیاكەڵە، رووەكێكی مشەخۆرە مادەی سەوزی (كلۆرۆفیل) تیادا نی‌یە خۆی دەنوسێنێت بە رەگی رووەكەكانی ترەوەو ئاوكەكەیان هەڵدەمژێت قەدەكەی سوور یان زەرد یان بنەوشەیی‌یە ئاوكەكەی بۆ مەبەستی پزیشكیی بۆ میزپێكردن باشە.
خانق الدجاج، خانق الديك، فربيون الشمس، عشبة الثالول، رمادة، لبنية، يتوع السحور	Sun-spurge, Weed-wort	گیا بالووكە، رووەكێكی شیراوداری پزیشكی‌یە گوایە شیراوی گەڵاكەی بالووكە لادەبات.
خانق الذباب	Dionaea, fly-trap Fly catcher	مێش گر، تەڵەی مێش، جۆرە گیایەكی دەشتەكی‌یە گوڵەكەی سپی‌یە، ئەگەر مێروو لەسەر گەڵاكەی بنیشێتەوە، گەڵاكەی دادەخرێت و مادەیەكی ترشیی دەردەدات و مێرووەكە دەكوژێت، دەیكات بە خۆراك و هەڵیدەمژێت.
خانق، الفهد، ارنيكا،، زهرة العطاس	Arnica, Leopards- bane	یۆزخنكێن، توتتەكێویلە، ژەهری یۆز، گوڵەپشەمین، جۆرە رووەكێكی گیایی دەشتەكی‌یە گوڵەكەی زەردە بۆ مەبەستی چارەكردنی وەرگەڕانی جومگە بەكاردێت.
خانق النمر، درنوق	Panther- Strangler	(ئۆرونیك)، ژەهری پڵنگ، گیایەكی ژەهریني سەلكدارە گوڵەكەی زەردە.
خانق الذئب، بيش	Aconite, Wolfs-bane	ژەهری گورگە، گورگ خنكێن، رووەكێكی دەشتەكیی ژەهرینە بۆ مەبەستی رازاندنەوەو پزیشكیی دەروێنرێت، گەڵاكەی لە گەڵا چنار دەچێت، گوڵەكەی ئەرخەوانی‌یەكی تێرە مادەیەكی ژەهرینی تیایە پێی دەوترێت(ئەكۆنتین).

خانق	ChoKe	(چۆك)، كلافە تەلێكی كارەبایە لەسەر پارچە ئاسنێك هەڵ كراوە دەخرێتە بازنەی كارەباییەوە بۆ مەبەستی تەگەرە تێ خستنی رۆیشتنی تەوژمی كارەبا.
خانوق الدجاج أو الطيور	Pip, wolfs-Milk	چنچك، وەناقی مریشك، هەڵامەتی مریشك، نەخۆشییەكە لە نیشانەكانی ئەوەیە كە ئاوێكی لینج لە دەمیەوە دێتە دەرەوە.
خانوق، دفتريا، خناق	Diphtheria	(دیفتێریا)، وەناق، نەخۆشییەكی درمە.
خانملي، زهرة العسل، عسلية	Honey-Flower	پەنجەی خانم، گوڵە هەنگوین، دەوەنێكی پزیشكی و رازاندنەوەیە، گوڵەكەی بۆنخۆشە ئاوكێكی شیرینی هەیە بۆ چارەكردنی نەخۆشیی سنگ باشە.
خانة، عمود، حقل	Column	خانە.
خاو، خاوي	Empty, Vacous	بەتاڵ، بۆش، ڤاڵا.
خب، سعادي، سعد	Sedge	سەمل، گیایەكە بەسەر زەویدا دەخشێت، قەدەكەی لەژێر زەویدا دەنكی رەشی بۆنخۆشی پێوەیە دەكرێت بە ملوانكە.
خب	BarK, Epidermis	توێكڵی دەرەوەی قەدی درەخت ئەگەر تەڕو نیان بێت.
خباز	BaKer	نانەوا، نانكەر.
خبازة، اختباز	Panification, Bread-MaKing	نانەوایی، نان كەریی.
خبازة، خبازي، خبيزة	Cheese-weed, Mallow, Buttor, weed	تۆڵەكە، پەپكەملیچكانە، پەنیرە، گیادوگمە، جۆرە گیایەكە.
خبازي افرنجية،ابرة الراعي	Geranium	تۆڵەكەی ئەفرەنجی.
خبازي بستاني، خبازي اليهود، ملوخية		تۆڵەكە جوولەكانە، ملوخیە.جۆرە گیایەكە.
خباطة، خلاطة	Mixer	مەكینەی تێكەڵ كردن، مەكینەی وەردینە، مەكینەی تێك هەڵدەر.
خباطة (خلاطة) البيض	Egg beater	مەكینەی شڵەقاندنی هێلكە.
خباء، مدقة	Carpel	كوتكی گوڵی روەك.
خباء، خيمة	Tent	خێوەت، چادر.
خبارة	Barrow of rat	كونەمشك.
خبال	Vesania	شێتیی، كەم عەقڵیی.
خبال	Trotter	وولاخی لۆقەكەر، ئەسپی لۆقەكەر.
خبب، خبب الحصان	Amble, Trot	نەرمەغار، لۆقە، یەرغە، لۆقەكردن، لۆقەی ولاخ.
خبث، شر، رداءة	Wickedness, Badness, Maligncy Malignancy	زۆڵێتیی، زبرە، خراپیی، پیسیی.
خبث	Slag	تڵپە، سەركەف، خڵتە، كەفی كانزا.
خبر، نبأ	Information	دەنگوباس، سەحوسیی، بنتار.
خبرة	Knowledge	شارەزایی،زانایی، پسپۆڕیی.
خبز، عيش	Bread	نان.
خبز	Panis	راجع (خبازه).
خبز المشايخ، سكع، زهرة المسيح، ولف، ركفة، بخور مريم	Sow-bread, cyclamen	سایكلامین، بخوری مریەم، نانەشێخانی گیایەكی سەلك دارە، بەرەكەی خڕو بچووكە، بۆ مەبەستی پزیشكی بەكار دێت.

خبز الغراب، خبز القاق، طفلق، سرة الأرض، زلائف الملوك	Penny-wort, Toads tool	نانی قەلەڕەشکە، جۆرێکە لە قارچك پارچەی وەك کولێرە دەردەکات.
خبز للسفر		نۆردوو، نانی نۆردو، نانی ڕێ ڤنگا.
خبز العسل	Honey-bread, bee-bread	نانەهەنگوین، تێکەڵاوێکە لە هەنگوین و تۆوی هەڵاڵە بە شێوەی خۆراك دەدرێت بە بێچووی کرمی ئاوریشم و هەنگ.
خبز محمص	Toast	(تۆست)، پەلەپیقە، نان یان سەموونی برژاو.
خبز المرقاق، خبز الدمكي، خبز رقاق	Thin bread (unleavened)	تیری، نانی تیریی، نانی تەنك.
خبز مقلي بالسمن		نان ساجیی، ناوەشکێنە، ناوساجی، بچەك، نانشکێنە.
خبط، قرقعة	KnocK	تەقەتەق.
خبل	Tawny- owl	هوموکەرە، جۆرێکە لە کوندەبەبوو، سەری گەورەیە دەنووکی کورت و چەماوەیە، ڕەنگەکەی قاوەییە یان ڕەشە.
خبل، جنون	Insanity	شێتیی.
خبو	Todie-out	کزبوون.
خبو الصوت	Fading	کزبوونی دەنگ.
خبو الأشعاع الحراري	Decalescence	دامرکانەوەی تیشکی گەرمیی.
خبوش، اشرف	Vespertillo, Bat	جۆرێکە، لە شەمشەمەکوێرە
خبير	Expert	پسپۆڕ، شارەزا، بەڵەد، کارزان.
خبير بالمداواة	Therapist	پسپۆڕ لە چارەکردنی نەخۆشیدا.
خبيرة		خوری باش، خوریی براوەی باش.
خبياري، كافيار، خوبيار	Caviare	(کافیار) گەرای ماسیی کە بۆ خواردن بەکاردەهێنرێت.
خبيزة	Marsh-mallow	تۆڵەکەی زەلکاو، گیایەکی دەشتەکیی و ڕازاندنەوەیە، ڕەگ و گەڵاو گوڵەکەی دەرمانی پزیشکی یان لێ دەردەهێنرێت.
خبيزة مخزنية، عضرس	White-mallow	تۆڵەکەی سپیی، جۆرێکە لە تۆڵەکە، لق و لاسکەکەی مووی پێوەیە، گوڵەکەی پەمبەییە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
خبيزة وردية، جوحم، سبت، شحم المروج	Rose-mallow, hollyhock	هێرۆ، تۆڵەکەی گوڵدار، جۆرێکە لە تۆڵەکە بەشێوەی هێشووە.
خبيص، خبيصة	Pudding Fried-egg	جۆرە حەڵوایەکە.هێلکەو ڕۆن، نیمرۆ.
خبيطة، فاشرا سوداء، عنب الحية	Snake-bryony	ترێ مارانە، گیایەکە لە کۆمەڵەی کولەکە گەلێك جۆری هەیە، توکاوی و بۆگەنە، گوڵەکەی مەیلەو سپییە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت ڕەش و تاڵە، ڕەگەکەی دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
خبيث	Malignant	پیسیی، زیان بەخش.
ختان، ختانة، ختن	Circumcision posthetomy	خەتەنەکردن.
ختان	Circumciser	خەتەنەکەر.
ختامة، حبارة الختم	Stamped	ئیستەمپا، بۆ مۆرکردن.
ختاع، ختيعة	Finger-stall	پەنجەوانە، ژێگر، بەرگێکە دەکرێتە پەنجەوە بۆ پاراستنی.

خترق، دمسيسة، شيح رومي، ابسنت، افسنتين	Absinthium	(ئەبسەنتین)، گیایەکی تەمەن درێژە گوڵەکەی لە بۆریی دەچێت بەشێوەی هێشووە، بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکیی بەکاردێت.
ختعة	Tigress	بەوری مێ، مێیی بەور.
ختع	Young-hare	بەچکە کەروێشك، تێشکا کێرڤیشکی.
ختف، سذاب، فيجن	Rue	پێچن، روەکێکی پزیشکی‌یە گەڵاکەی سەوزێکی مەیلەو شین گوڵەکەی فستقی‌یە روەکێکی بۆگەنی تاڵو توونە، رۆنێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ وریاکردنەوەی گەدەو هێنانە خوارەوەی تاو چارەکردنی کۆڵنجو کرمی ریخۆڵە.
ختم	Stamp, Seal	مۆر، ئیمزا.
ختم احمر، شمع احمر	Sealing-wax	لۆك، مۆری سوور.
ختمة، خطمي، خطمية	Marsh-mallow, ketmia, Alcea, Hollyhork	هەرمەڵە، هێرۆ، هێلوو، گیایەکی بەرزە گەڵاکەی پارچە پارچەیە قەدەکەی تووکنە گوڵی سپی‌و پەمبەیی گەورە دەگرێت.
ختمة شجرية، خطمي ملكي، خطمي سوري	Syrian-rose, Rose of sharon, shrub-althea	هێروی سوریی، هێرۆی درەخت، درەختێکە بۆ رازاندنەوە ، گوڵەکەی لە گوڵە هێرۆ دەچێت.
ختمة صينية	China-rose, Shoeflower	هێرۆی چینیی.
ختو، ابو نضوة، بوقير، البوقير	Hornbill	دەنووك شاخاوی، باڵندەیەکی دەنووك زلە شاخێکی کرکراگەیی وا بەسەری دەنووکی‌یەوە.
ختينن، مختون	Circumcized	خەتەنەکراو.
ختيعة، ختاع	Finger-stall	ژێگر، بخەوانە، لاستیکێکە ئەکرێتە پەنجەی بریندارەوە بۆ پارێزگاریی.
خنث، الغ، اشنة	Algae	قەوزە، کەڤز، روەکێکی سەرەتایی‌یە رەگو قەدو گەڵاکەی تیا دیار نی‌یە.
خث	Peat	پاشماوەی رووەکی رزیو وەکوو پاشماوەی قەوزە، رەنگەکەی قاوەیی‌یە بەسەر ئاوی زەلکاوەکانەوە دەبینرێت.
خثة، خثى	Cow-dung	شیاکە، پیسایی گاو مانگا.
خثارة اللبن المجفف اقط	Kishk	کەشك، دۆی خەستی وشك کراوە کە لەگەڵ ساوەردا دەکرێت بە چێشت.
خثارة	Curdle	دەڵەمە، لۆر، شتێکە لە پەنیر خاوترە،بەڵام نەمە پێنراوە.
خثرة	Lactic-yeast	هەوێنی ماست، بزرکاو،گرۆ.
خثرية	Electrocoagulation	مەیاندنی کارەبایی، مەیاندن بە کارەبا.
خثلة	Hypogastruim	بەرموسڵاڵن، نێوانی ناوكو بەر لەسەر سکی مرۆڤ.
خثماوات	Platyrrhiniens	مەیموونی لووت پان، کۆمەڵە مەیمونێکن لووتیان پانە.
خثم، ختم	Macrorhinia	لووت زلیی، لووت پانی.
خثورة، قشطة، قشدة	Cream	سەرتوێژ، سەرتوێك.
خجل	Shyness	شەرمەزاریی، شەرم کردن، تەریق بوونەوە، شەرم، تەریقی، فەمێت.
خجلان، خجول	Shy, Ashamed	شەرمن، بێ روو، تەریق.
خد	CheeK	روومەت، گۆنا، کوڵم، گوپ، لام، ئەلیك.
خد البنت، ايا بانة	Hemp-agrimony Ayapana, Waterhemp	ئەیاپانە، رووەمەتی کچ، گوڵە مرواریی، رووەکێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەروێت گەڵاکانی بۆ دەرمان بەکار دەهێنرێت بۆ بەهێزکردنی گەدەو ئارەقکردنەوە وەکوو چایی‌و قاوە لێ دەنرێت.

خد العذراء	Buttercup, Turban	گوڵاڵە سوورە، گوڵەنیسان، گوڵە مێلاقە، گیایەکی دەشتەکییە، گوڵێکی هەمە جۆرە دەگرێت لە سەرەتای بەهاردا پەیدا دەبێت.
خداج	Premature, birth, Labor-premature	نەبەکامیی، ئەومیە کە مێیینە بزێت، بەر لەماوەی تایبەتیی خۆی.
خداع	Charlatan , Deceiver	ساختەچی، فێڵ باز، تەڵەکەباز. گزیی کەر.
خداعة الرجال، افیون	Opium, poppy	بەنگ، شلەیەکی سەرخۆشکەرە.
خداش، علیق، عوسج	Black-berry Common-bramble	توترك، تودرك، دەوەنێکی دڕکاوییە لقەکەی شۆڕدەبێتەوە، بەرەکەی لە توو دەچێت سوورو رەشە دەخورێت.
خدر،خدار	Anaesthesia Numbness	جەمام بوون، بێ هۆش بوون، سڕی، سڕبوون.
خدر	Num	جەمام، سڕ، تەزیو.
خدر بسبب الدواء	Norcosis	بێهۆشبوون، بە هۆی دەرمانەوە.
خدرنق	Tarantula	کەرمجنە، جۆرێکە لە جاڵجاڵۆکە تووکنو رەنگ زەردو ژەهرینە.
خدران، مخدر	Benumbed	تەزیو، سڕ، جەمام.
خدروس	Kedrostis	(کیدروستیس)، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە لە کۆمەڵەی کولەکە.
خدریة، رصن، رجل الذئب		چڕنووکی گورگ، گیایەکی پزیشکییە تۆزێکی زەردی لێ دەگیرێت بۆ مەبەستی پزیشکیو دەرمان.
خدش	Abrasion scratch	رووشان، رنین، روو شاویی،رووشاندن، خوراندن، خرموشك.
خدع، خدعة، خديعة	Deceit, Trick, Delusion	فریو، فریواندن، هەڵ فریواندن، فێڵ کردن، خەڵەتاندن، گزیی، تەڵەکەبازیی، چەواشەکردن، ساختەچێتی، چاوبەست، پەند، پەنگ، لاس دان، تەفرەدان.
خدعة بصرية	Optical-illusion	چاوڕێشکەکردن، ریشکەوپێشکەی چاو.
خدل	Obdormition	سڕبوون ، تەزین، سڕبوونی ئەندامێك لە ئەنجامی ئەوەی کە بەسەریدا بکەوێت.
خدمة، عمل	Service	خزمەت، راژە.
خدوش، خنفساء برغوثية	Flea-Beetle	قالۆنچە کێچیی، جۆرە قالۆنچەیەکە.
خديج، سقط، مليص	Precocious, birth Abortus	نەبەکام، حەوت مانگە، منداڵێك بەر لە کاتی خۆی لە دایك بووبێت.
خذاق، حبار، سبيدج	Cuttle-Fish, Sepia	(سیپیا)، مەرەکەب وەشێن، گیاندارێکی دەریایی نەرمە، مادەیەکی رەش یان قاوەییی تۆخ دەردەداتە ئاوەکەوە لە کاتی نزیك بوونەوەی دوژمندا بۆ ئەوەی خۆی لێ بشارێتەوە.
خذروفة	Blast	(بلاست)، جۆرە کەڕوویەکی زیان بەخشە لە روەك دەدات.
خذروف	Humming-top	مزراح، خول خولۆکە، فرفرۆکە.
خذعة	Slice	
خذف، زناد	Hummer, CocK	پەلەپیتکە، ئامرازێکە، لە تفەنگو دەمانچەدا کە پنجەی دەخرێتە سەر دەتەقێت.
خذف، ذرق، سلح	Mute	ریقنەی باڵندە.
خذل	Paresis	خاوبوونەوەی ماسولکە.
خذواء (اذن)	Ear-flap	گوێچکەی گەورەی شۆڕ وەکوو هێنی مەڕ.
خذيعة	Meat-balls	شفتە،کفتە، جۆرە خواردەمەنییەکە.
خر	Boitard	کونی دەستاڕ، کە دانەوێڵەکەی تێ دەکرێت.

خرء، خراء، غائط	Excrement, Ordure, Feces	گوو، سل، پیسایی، ڕیخ.
خرء النحل	Bee- feces	پامێزە، گووی هەنگ.
خرء العصافير، حرض ابيض	White-Saltwort	ئەسپۆنی سپیی، گیایەکە لە خۆڵەمێشەکەی قلیە دەردەهێنرێت.
خراج، خراجة، دمل	Abscess, Tumour	ئاشێن، ڕیشك، قونێر، کونێر، دوومەڵ.
خراعة، خراعة حضرة، فزاعة	Scarecrow	بووکەدارینە، داهۆڵ، داورە، داوڵ، جاتوڵ.
خراع	Tabesdorsalis	خاوبوون، بێهێزی جومگەی لەش.
خراطة، خرط	Turnery	خەراتیی، خەرت، ڕێکخستن، وردکردن، تۆرنەچێتیی.
خراطة، قراطة	Chopping-Knife	چەقۆی خەراتیی.
خراطة، خراطة معدن، برادة معدن	Filings	خاکە، وردە، وردتکە، برادە، وردەی کانزا، وەکوو خاکەی ئاسن.
خراط	Turner	خەرات، تۆرنەچیی، ئەو کەسەی کە خەراتیی دەکات.
خرابة، خرائب، خرامة،	Ruins perforator,	کەلاوە، وێرانە، کاول، کاڤل.
مثقب	Drill, punch	١-ئامرازێکی ئەلیکترۆنییە بۆ لەحیم کردن. ٢-سمۆ، ئامرازێکە بۆ کونکردن.
خرافة	Superstit:on	پڕوپوچ، ئەفسانە.
خراج الكبد	Hopatic-abscess Hepatophyma	دوومەڵی جگەر، پەیدابوونی دومەڵوکێم لە جگەردا بە هۆی میکرۆبەوە بە زۆری هۆیەکەی دەگەڕێتەوە بۆ توشبوونی زەحیریی لەوەپێش.
خراج اللثة	Parulis	دوومەڵی پووك.
خراج، ضريبة	Tax- Tribute	باج.
خراز، خرزي	Beads-seller	مووروفرۆش، هەڵمات فرۆش.
خرام، اسطر اطيقوس	Sea-star- wort	گیا ئەستێرەی دەریا، گیایەکە لە شوێنی شێداردا، دەڕوێت بۆ مەبەستی پزیشکیی و ڕازاندنەوەی باخچەکان دەڕوێنرێت.
خراعة، كساح	Rickets, rachitis	گێڕیی، نەرمی ئێسك، ئێسکە نەرمە، نەخۆشییەکە دەدات لە ئێسقان ئارێکی دەدات.
خربق	Helle bore	خەرپونگ، خەربەنگ، خەربەند، ڕوەکێکی دەشتەکیی دەگمەنە، گوڵەکەی سەوزە قەراغی گوڵەکەی سوورە مادەیەکی ژەهری تیایە پێی دەوترێت (هیلیبۆرین) دووکەڵی تۆوە سوتێنراوەکەی بۆ قلیشاویی ئەندام باشە.
خربق اسود	Black Hellebore	خەرپوونگی ڕەش، ڕووەکێکی هەمیشە سەوزی ژەهرینە بۆ مەبەستی پزیشکیی بەکاردێت، لە زستاندا گوڵ دەکات.
خرباق	Eranthis, Winter-helle bore	خەربەنگی زستانە، گیایەکی دەشتەکییە دەرمانی پزیشکی لە ڕەگەکەی دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی ئاژەڵ.
خربوق	Veratrum	ڕوەکێکی گیاییە لە کزمەڵەی زەمەق قەدی ژێر زەوی هەیە گەڵاکەی گەورەیە گوڵەکەی بچووکە جورێکی هەیە گوڵەکەی سپییە دەرمانی ئاو بڕینی لێدەردەهێنرێت.
خربقين	Helleborin	(هیلیبۆرین)، مادەیەکی ژەهرە لە ڕەگی خەرپۆنگ دەردەهێنرێت بۆ ڕەوانکردن و بەهێزکردنی دڵ بەکاردێت.
خريز، دلاع، رقي، بطيخ احمر	Water-melon	شووتی، شفتیی.

خرتيت، كردكدن، وحيد القرن، حرميس	Rhinoceros	کەرکەدەن. یەکشاخە. گیاندارێکی شیرەدەری سەداری کەتەیە، پەلەکانی کورتن هەر یەکەی سێ پەنجەی پێوەیە. پێستەکەی ئەستوورە یان شاخێك یان دوو شاخی کورت‌و درێژی هەیە لە نزیك ئاودا دەژی لق‌و گەڵاکەی درەخت دەخوات لە ئاسیاو ئەفریقیادا دەژی.
خرت، خرم، ثقب	Hole, forage	کون.
خرثامة	Reddish-ant	مێروولەی سوور.
خرج	Bag, saddle	خورج، هەگبە، خورجین، پاشکۆ.
خرخرة، حشرجة	Snoring	مرخەمرخ، خڕەخڕ، پڕخەپڕخ خیزەخیز.
خرخفتي، غرغاج، دردار حقلي	English-elm	دارەڕەشی ئینگلیزیی، قەرەقاج، درەختێکی بەرزە ئاوکی گەڵاکەی بۆ پاکژکردنەوەی برین‌و چاو بەکاردێت.
خردق، رش الصيد	Shot, Small- shot	ساچمە، وردە پارچەی قورقوشمە لەناو قەباغی فیشەکدا بە تفەنگ باڵندەی پێ دەکوژرێت.
خردل ابيض، اسفند	White Mustard	ئەسفەند، قانگ، ئەسپەند، خەرتەلەی سپیی، رووەکێکە گوڵەکەی زەردە هەندێك جۆری بۆ لەوەڕو هەندێکی بەشێوەی پەین بەکاردێت.
خردل بلدي، كبر	Indian-mustard	خەرتەلەی هیندیی، رووەکێکی توونە.
خردل بري	Wild-mustard, Field-Kale	خەرتەلە کێویلە، گیایەکە گوڵەکەی زەردە، رەشە لەناو گەنم‌و جۆدا دەڕوێت.
خردل	Mustard, Charlock	خەرتەلە، خەردالە، گۆرمزە، ترەوکە، ئاهووریی، رووەکێکی بەهارییە رەگێکی مێخیی کەمێك ئەستووریی هەیە قەدێکی قنجی هەیە گوڵێکی زەرد دەگرێت، دەکرێتە زەڵاتەوە تامی لە تامی توور دەچێت‌و بەرەکەی رەش‌و وردە دەکرێت بە بەهارات هەروەها جۆرە رۆنێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکیی.
خردة	Scrap	سکراپ،وردە شتوومەکی کۆن.
خردجي	Haberdasher	دەستگێڕ، چەرچی.
خردوات	Small-wares, haberdashery, hardware	وردەواڵە، وەردەواڵا، وردەشتی ناوماڵ، شتی وردە.
خردلة، خردلية	Siliqua	خەرتەلەیی، بەرێکی وشکی لاکێشەیییە لە بەری فاسۆلیا دەچێت، دوو پارچەیە دیوارێك لە نێوانیاندا هەیە.
خردل اسود	Black-mustard	خەرتەلەی رەش، گیایەکە لەناو کێڵگەی گەنمدا دەڕوێت گەڵاکەی ددانداره، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی زەردە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
خرز، خرزة البوراكس	Borax-bead	موورووی بۆراکس، کاتێك کەمادەی بۆراکس لەسەر ئاگر دەتوێنرێتەوە مادەیەکی شووشەیی روون پەیدا دەبێت، ئەم مادە شلە ئۆکسایدی میتاڵەکان (کانزاکان) لە خۆیا دەتوێنێتەوەو رەنگێکی تایبەتیی پەیدا دەبێت ئەو میتاڵەی پێ دەناسرێتەوە.
خرزة، فقرة	Vertebra	بڕبڕەی پشت، پارچە ئێسکێکی خڕی چوکڵەداری کوناودەرە، مووڕەغەی پشتی لێ پێکدێت.
خرز الصخور	Island-lichen	موورووی بەرد، جۆرە رووەکێکە بێ گوڵ‌و بێ گەڵایە، بەشی سەرەوەی سەوزەو خوارەوەی سپی یان بۆرە پەلکدارو رەقە وەك کڕکڕاگە وایە بۆ دەرمانی کۆکەو نەخۆشیی شەکر بەکاردێت.
خرز بنت الفلاح	Cow-herb	گیامانگا،جۆرە گیایەکە.

خرس	Mutism	لاڵیی، لاڵ بوون، بێ زمانیی، گەی گرتن.
خرس، حبسة	Aphasia	نەتوانینی قسەکردن.
خرس، بور	Fallow-land	زەویی بەیار، زەوییەك کە بەبێ چاندن بەجێ هێڵرابێت.
خرسانة	Concrete	(کۆنکرێت)، تێکەڵاوی لم و چەو و چیمەنتۆ بۆ خانو و پرد دروست کردن.
خرسانة مسلحة، کونکریت مسلح	Reinforced Concrete	کۆنکرێتیی شیش بەند.
خرش	Scratch	رنین، دارنین، رووشاندن.
خرشة	Fruit-Fly	مێشی میوە، جۆرە مێشێکی زیان بەخشە بە رووەك.
خرشقلي، بلطي، مشط	Bulti	(بولتی)، جۆرە ماسی‌یەکی دەریایی و رووباریی مام ناوەندیی‌یە هەندێکی رەنگەکەی بۆرەو هەندێکی مەیلەو قاوەیی‌یە.
خرشنة، خطاف البحر	Tern	پەرەسێلکەی دەریا، باڵندەیەکی ئاوی‌یە لە قاقڵی بازان(نەورس) دەچێت رەنگەکەی بەڵەکە.
خرشوف، خرشف، ارض شوکي	Artichoke	کەرتەش، شەکرۆکە،، رووەکێکی دەشتەکیی و کشتوکاڵیی دڕکاوی‌یە گوڵەکەی مۆرە دەخورێت.
خرص، سعف	Palm-leaf	گەڵای دارخورما.
خرط	Prairie-chicken	قەتێی ئەمریکیی، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی قەتێ دوو تۆپەڵ پەڕی نەرم وان بەژێر ملی‌یەوە رەنگی رەش و سپیی و بۆرو سووری هەیە.
خرط		نەخۆشی‌یەکە تووشی گوانی ئاژەڵ دەبێت و شیرەکەی گرۆگرۆ دێتە دەرەوە.
خرط، خراطة	Turnery	خەرت، خەراتی، دروستکردنی شتوومەك لە دارو کانزا.
خرطوشة	Cartridge	گوللە، فیشەك.
خرطوميات	Proboscida	گیاندارە قورتم دارەکان وەکوو فیل.
خرطوم المَياه	Hose	سۆندەی ئاو، لاستیکی ئاو.
خرطوم	Trunk, proboscis	لمۆز، قورتم، کەپوو.
خرطال، شوفان، هرطمان، دوسر، قرطمان، خافور، زمير، جادوار	Rye, Oats	کاڵتاس، هەرزن، گیابریشیی، گەڵاریشیی، رووەکێکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان دەکرێت بە ئالیك لە هەندێك شوێن دەیکوڵێنن و ئاوەکەی دەخۆنەوە.
خرطون، أبو مديد، حبليل، دودة الطين، شحمة الأرض	Earth-worm, angle worm	گڵ خۆرکە، کرمی ناو زەوی، کرمێکی درێژی ئەڵقە ئەڵقەی سوورە بەژێر زەویدا دەڕوات سوودی هەیە بۆ کشتوکاڵ چونکە زەوی‌یەکەی هەڵدەگێڕێتەوە.
خرطيط	Ermin-moth	(مۆرانەی ئیرمین)، پەپوولەیەکی زیانبەخشە بە رووەك.
خرعب، خرعوب	Transplant, Yearly-bough	چووز، نەمام.
خرغوس	Caltha	(کالثا) رووەکێکە گوڵەکەی زەردەلەگوڵاڵە دەچێت.
خرف	Dotage, Dementia	خەڵەفاویی، خەرەفاویی، خڵەفاویی، خەرەفان.
خرف	Dotard	خەڵەفاو.
خرفش، حجر خفاف	Pumice	بەردەپێ‌جۆرە، بەردێکی کون کونی سووکە بڵقی تیایە.
خرفع	Old Cotton	لۆکەی کۆن.
خرفق اندلسية عطرة	Candytuft	ئەندەلوسیی، دەوەنێکە گوڵی هەمە جۆرە دەگرێت بەتایبەتیی سپیی.
خرفق خردل فارسي، حشيشة السلطان	Karadamon, , Water-cress	خەرتەلەی فارسیی یان تەڕەتیزە.

خرف،ي جلبان، خلر	Common-pea	هەرزن، گاگۆز، گاڵ، کێلینە، پۆڵکە خاتوونە، گلێنە، کاڵتاس، گەڵابریش، گیا بریشیی.
خرق، عصفور	Sparrow	چۆلەکە.
خرق	Hole	پەنچەری، دراویی، کون.
خرقة بالية	Rag	شڕەوپڕە، پەڕو کۆن، پەڕۆ، پۆت، پاتەی شڕ، چوتر، ڕزاڵ، سیپاڵ، پرتۆل، پڕپۆڵ، چرچیی، چرپیی، چات، پاتە، پاتاڵ.
خرقطان، حضال	Loranthus	(لۆرانثە س) ڕوەکێکی مشەخۆری هەمیشە سەوزە لەسەر درەختی بەردار دەژی دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەسەرکردنی تەوژمی خوێن.
خرق، حماقة	Stupidity	سەرپێچیی، ئەحمەقیی، گەوجیی، گێلی.
خرقاء	Tempest	ڕەشەبا.
خرم، ثقب	Hole , punch	کون.
خرم،خرمان، ابو منقار، قنبرور، براك	Bill-fish, Belone, Garfish	ماسیی دەنووکدار، ماسیی‌یە دەنووکە، ماسی‌یەکیی دەریایی درێژی لوولەیی لموز درێژی سوکەڵەی دڕندەیە ڕەنگەکەی سەوزە.
خرم	Boring, perforation	کونکردن، درز تێکردن.
خرم	Agrostemma	(ئەگرۆستیما)، گیایەکی زیانبەخشە.
خرم الأبرة، ورد الفضة، اليسم بحري، سلة الفضة	Sweet alyssum	کونە دەرزی، گوڵەزیو، سەبەتەزیو، گیایەکی دەشتەکی‌یە ، گوڵەکەی خۆڵەمێشی‌یە.
خرم الأبرة	Hole of a needle	کونی دەرزیی.
خرم الحنطة	Bastard-Nigella, Corn cockle, wild-savager	مرۆر، گیایەکە لەناو گەنمدا دەڕوێت، بەرەکەی ڕەش و تاڵە ئەگەر، بخورێت دەبێتە هۆ سکچوون.
خرماشة، مسلفة	Harrow	شانەی ئاسن، بۆ شیکردنەوەی گڵی زەوی.
خرما	Japanese-date-palm	دارخورمای جاپانیی، درەختێکی بەردارە، لە کۆمەڵەی ئەبەنۆس، بەرەکەی خڕو زەردو شیرینە لە کاکیی دەچێت.
خرمش	Scratch	رووشان، داڕووشان.
خرنق، عكرشة	Young-hare , Levert	خرناکە، بێچووە کەروێشك.
حرنوب، شووك، بكنكال، خروب	Prosopis	خڕنووك، گیایەکی دڕکاوی‌یە بەرەکەی مەیلەو شینە تفت و تاڵە.
خرنوب هندي، قصب الفلوس، خيار شنبر	Pudding-pipe-tree	خەیار چەمەر، درەختێکە بەرەکەی لوولەیی‌یەو درێژە لە خەیاری باریك و درێژ دەچێت دەنکەکەی سوور و شیرینە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، دەرمانی ڕەوانیی لێ دەردەهێنرێت.
خروج، افراغ	Cenosis	پیسایی، گوو.
خروع، تبشع	Palma-christi, Castor-Oil-plant	گرنگ، گەرچەك، بیی هەنجیر، ڕووەکێکی ئابووری‌یە ، ڕۆنیی گەرچەکی لێ دەردەهێنرێت بۆ ڕوانکردن لە نزیك دیواری باخ و پەرژیندا دەڕوێنرێت، بەشێوەی دەوەن گەڵاکانی گەورەن وەك لەپی دەست، پارچە پارچەن، گوڵەکانی تاڵ ڕەگەزن، بەرەکەی خڕو دڕکاوی‌یە.
خروع صيني	Croton-Oil-plant, tiglium	گەرچەکی چینی، جۆرە ڕووەکێکە لەناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت، ڕۆنێك لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت لە ڕۆن گەرچەك دەچێت.

خروب، خرنوب	Carob-tree, Locust-beans	درەختی کوللە، خەرنووك، ئەستری، سەرپنج، حەچەمچە، خس‌و خوشمە، درەختێکی هەمیشە سەوزە نزیکەی (١٧) م بەرز دەبێتەوە، سێبەرێکی زۆری هەیە، بەرەکەی لە فاسۆلیای سەوز دەچێت، درێژو شیرینە شیلەکەی جۆرە خواردنەوەیەکی وەك دۆشاوی لێ دروست دەکرێت هەروەها بەرەکەی بۆ ئالیك بەکار دەهێنرێت.
خروب الخنزير	Stink-herb, Bean-trefoily	خرنووکی بەراز، جۆرە. رووەکێکە.
خرۆمانة		جۆرە گیایەکە بۆنێکی بۆگەنی هەیە.
خروف، ضان	Lamp, sheep , Ovis	مەڕ، کاوڕ، بەران.
خروف مارينو	Merino	مەڕی مارینۆ، مەڕێکی ئیسپانییە.
خروف البحر زبيبة	Manatee	(ماناتی)، مەڕی دەریا، گیاندارێکی دەریایی گەورەی گیاخۆری شیردەرە، شێوەی سەری لە سەری مرۆڤ دەچێت‌و کلکی لە کلکی نەهەنگ دەچێت گەنم رەنگە.
خروف جبلي، اروية	Mountain-sheep, Moufflon, Archar, argaly	مەڕە کێوی، مەڕێکی گەورەیە، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە نێرەکەی دوو شاخی گەورەی پێچاو پێچی هەیە، مێیەکەی بێ شاخە بەشێوەی گەلە دەژی گۆشتەکەی خۆشە.
خروج	Going out	دەرهاتن، چوونەدەرەوە، هاتنە دەرەوە، دەرچوون.
خروبة، قيراط	Karob kcarat	(کارات)، قیرات، یەکەیەکە بۆ کێشان دەکاتە کێشی (٣) دەنکەجۆ واتە ١٩٤و. گرام واتە ٢٤/١ مسقاڵێك واتا ١٨/١ ی درهەمێك.
خريدة، لؤلؤ	Pearls	مرواری.
خريز، قطان، عناج، خزرة	Lumbago	رەقیتە، پشت ئێشە، ئازارێکی دەمارییە لە بەشی خوارەوەی پشت واتا(خالیگە)دا.
خرير	Murmur, purling, grugling	خۆرە، هاژە، هاڕە، خوشە، خۆرەخۆر، خوپ خوپ، هاژە هاژ، هاڕە هاڕ، خوشە خوش.
خريس، ضريس، طيهوج	Grouse	تەیهوو، باڵندەیەکی گەورەیە، لە کۆمەڵەی مریشك لە قەتێ‌و سوێسکە دەچێت.
خريس، ابو قابس،اشنان، غاسول، حرض، خريط	Glass-wort, salt-wort	ئەسپۆن، گیایەکە لقەکانی بێ گەڵان، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە، بەرەکەی بچووکە خوێی قلیەیی لێ دەردەهێنرێت، جاران هاڕاوەکەی لە جیاتی سابوون دەستی پێ دەشۆرا.
خريع	Flabby	شۆڕ، هەر شتێك شۆڕبێت.
خريف	Autumn	پایز، خەزان، گەڵاڕێزان.
خريطة، كيس	Bag	توورەکە، هەگبە، تۆربە.
خريطة، خارطة	Map, Chart	نەخشە، وەکوو نەخشەی جیۆگرافیی.
خريطة جيولوجية	Geological-map	نەخشەی جیۆلۆجی، نەخشەیەکە پێکهاتنی توێکڵی زەویی‌و سروشتیی‌و تەمەنی بەردەکان پیشان دەدات.
خريطة الطقس	Weather-map	نەخشەی کەش، نەخشەیەکە باری کەشی لە (٦) سەعاتدا پیشان دەدات.
خريع، عصفر، قرطم الصباغين، ترباض	Safflower, Bastard-saffron, False-saffron	زەعفەران، رووەکێکە بۆ رازاندنەوە یان مادەیەکی زەردی لێ دەردەهێنرێت بۆ رەنگ کردن، گوڵەکەی پرتەقاڵییە.
خز، دلق، سنسار	Beach-marten, Marten	دەڵە: کووژە، گیاندارێکی گۆشت خۆرە لەناو بێشەڵاندا دەژی، لەشەکەی لاکێشەییە پێستەکەی قاوەییەکی مەیلەو سوورە ژێر مل‌و سکی سپییە کلکی پانە لمۆزی کوڵە پێستەکەی بە نرخە.
خزار	Lichen	قەوزە، روەکێکی ساکارە.

خزان، صهريج، خزان مائي	Water-tanK, Reservoir-Dam, Barrage	عەماراو، تانكى، ئاوگێر، ئەستێرك،بەست، بەربەست، ئەستێر، ئەستێل، ئەنباراو.
خزانة	Cupboard	دۆلاب.
خزانة النفائس	Cabinet	دۆلابى شتومەكى، بە نرخ، دولابى نەختينە.
خزانة الملابس	Wardrobe	كەنتۆر، دۆلابى جلوبەرگ.
خزانة الكتب	Bookcase	دۆلابى پەراو، دۆلابى كتێب.
خزانة حديدية	Coffer-safe	دۆلابى ئاسن.
خزام، سنبل بري	Hyacinth	رومكى كلچێوك، جۆرێكە لە زەمەق.
خزام، بليخة، بليحاء عطرية	Reseda, mignonette	(ريسيدا)، گيازەرد، گيايەكە گوڵەكەى بەشێوەى هێشوويەكى بۆنخۆشى سپيى مەيلەو زەردە بۆ رەنگ كردن بەكاردێت.
خزام الأنف	Nose-ring, Tulip	خەزێم، غەزێمە، ئەرانە، لووتەوانە قەرافل.
خزامي، عرار، لاوندة، أدخر، ضرم، هنان، خيري البر	Lavender	لاوەنتە، چاران چەقيلە، لالە، ئال ئال، بەرزلنگ، چالىێ چەقيلە، گيامسك، گوڵە غەزێم،گيايەكى كوێستانيى تەمەن درێژە لە شلێر دەچێت هەميشە سەوزە، هەندێجار دەبێت بە دەومن، گەڵاكەى مەيلەو سپىيە، گوڵەكانى مەيلەو شينو بنەوشەييو بچووكن كەڵكێكى ئابووريى گرنگى هەيە، چونكە بە كولاندنى گوڵو گەڵاكانى شلەيەكى بۆنخۆشى دەستگيردەبێت،، عەترى لێ دروست دەكرێت، وە هەروەها لە پزيشكيدا مادەيەكى ورياكەرەوەو بەهێزكەرە.
خزب، التهاب الرضع	Mammitis mammalgia	ئاوسانى گوێ مەمك.
خزب	Myxedema	(مايكسيديما)، نەخۆشىيەكى پێستە لە ئەنجامى پووكانەوەى لووى سايرۆيدەوە (كە دەكەوێتە لاى قورگەوە) پەيدا دەبێت لە نيشانەكانى وشكبوونەوەى پێست، نەمانى گورجو گۆڵى بيرو هۆشو لەشە.
خرباء	Chlorops	(كلۆرۆپس)، مێشێكى زيان بەخشە ئەدات لە رەگى گەنم.
خزت	Penetration	پياچوون.
خزج		رەگى گيايەكى پزيشكىيە لە ناوچە گەرمەكاندا دەروێ بۆ بەهێزكردن باشە-و دژى رشانەوەيە.
خزرة	Rachialgia	ئازارى بڕبڕەى پشت.
خزرج	Cold-south-wind	باى باشوورى سارد.
خزرقوت	Wolf-berry	چاوى قەلەرەشكە، تۆتركى گورگ، رومكێكى ژەهرينە، دەرمانێكى رشێنەرەوەو نوێنەرى لێ دەردەهێنرێت.
خزريق، ارجوان، سجريق، زمزريق، شجرة اليهود	Love-tree, judas-tree, Red-bud	ئەرخەوان، درەختێكە قەدەكەى سالە گەڵاكەى دڵىيە گوڵەكەى ئەرخەوانىيە زۆر جوانە ئاوى تۆوەكەى بۆ نەخۆشى گەدە باشە.
خزز	Buck- rabbit	كەروێشكى نێر.
خزعل، ضبع	Hyena	كەمتيار، حەفتيار.
خزف، فرفوري، فخار صيني	Ceramic china, Earthen ware porcelain, Crockery pottery	فەخفوريى، چينى كاشيى، سيراميك.
خزم، كنتية	Kentia	(كێنتيا)، درەختێكە لە كۆمەڵەى دارخورما قەدەكەى ريشاڵاوييە بۆ رازاندنەوەى باخچەكان دەروێنرێتو بەرەكەى تفتو تاڵە.

خزن	Storing	کۆکردنەوە، عەمارکردن، داکردن.
خزيبة، منجم الذهب	Gold-mine-	کانی ئاڵتوون، کانی زێڕ.
خزينة	Treasury	خەزێنە، غەزنە، سامانگە، گەنجینە.
خزيز، عوسج	Buck-thron, Kaffir-thorn	درکەزیی، دەوەنێکی درکاوییە بۆ پەرژین بەکاردێت.
خس	Lettuce, Lomaine, romaine	کاهوو، خاس، گیایەکی گەڵا پانە، دەخورێت و دەکرێت بە زەڵاتە.
خس السم، لبينة	Wild-lettuce	کاهومارانە، جۆرە کاهوویەکە شیراوی تیایە.
خس الزيت	Oil-lettuce, prickly-lettuce	کاهوو چەورە، کاهوی رۆن، جۆرەکاهوویەکە رۆن لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت.
خس الحمار، كنهان	Dyers-bugloss, Alkanet	چاوبازە، کاهوە کەرانە، رەگەکەی سوورە دەست رەنگ دەکات.
خس بري، ابو حلسا، خس الحيطان، شنجار، سنجار	Prickly-lettuce-dandelion	پاخراواتە، خۆشەتاڵو، کاهوە کێویلە، گیایەکە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
خسارة، خسر	loss	زیان، فیڕۆ، تەرن، دۆڕاویی، دۆڕاندن، تێ کەوتن.
خسران	Loss	دۆڕاندن، لەدەست چوون.
خسران، خاسر	Loser	دۆڕاو، زیان لێکەوتوو.
خسف	Sinking-down	داتەپان، تەپان، تەپین، داتەپین.
خسوف القمر	lunar-eclipse	مانگ گیران، شارانەوەی مانگ لە شەودا، چونکە خەرۆکی زەویی رووناکی خۆر لەمانگ دەشارێتەوە لەبەر ئەوەی کە دەکەوێتە نێوانی هەردووکیانەوە.
خسوف حلقي	Annular-eclipse	مانگ گیرانی ئەلقەیی(بازنەیی).
خسوف جزئي	Partial-eclipse,	مانگ گیرانی بەشی.
خسوف كلي	Total-eclipse	مانگ گیرانی گشتیی، مانگ گیرانی، تەواویی.
خسوف الكواكب	Occultation-of stars	شارانەوەی ئەستێرەکان.
خشاء، نتوء حلمي	Mastoid	(ماستۆید)، چوکلەگۆیی بەشێکە لە ئێسقانی لاجانگ لە گۆی مەمك دەچێت کەوتۆتە پشت گوێچکەوە.
خشاب، بائع الخشب	Wood-or- timber-merchant	تەختەفرۆش، دارفرۆش.
خشاف	Raisins-juice	خۆشاو، وەکوو خۆشاوی مێوژ.
خشام	Big-nosed	لووت زل، لووتە.
خشاف الليل، وطواط، طرموق، اشرف، خشاف	Bat	شەمشەمەکوێرە، چلیی جلیی، شەوڕفێنگ، گیاندارێکی شیردەری بچووکە کە لە مشك دەچێت توانای فڕینی هەیە بە شەو دەگەڕێت چونکە چاوی کزە.
خشب	Xylem, Wood, lignum	دار، تەختە، دەپ، مادەی رەق لە قەدو لقی داری درەختدا.
خشب رخو	Sap-wood	تەختەی نەرم، بەشی دەرەوەی تەختەی قەدی درەخت.
خشب السيسم	Ebony-wood	دار ئەبەنۆس.
خشب صميم	Heart-wood, Duramen	تەختەی رەق،تەختەی کرۆك، کرۆکی تەختە، بەشی ناوەوەی ، تەختەی قەدی درەخت.
خشب الصنوبر	Pine-wood	داری جام، داری کاژ.
خشب (للبناء)	Timber	تەختە بۆ خانوو دروستکردن.
خشبة السرج	Saddle-Wood	قەلتاخ، داری زین، تەکەلتوو.

خشب (في النبات)	Lignum	تەختە لە پێکهاتنی رووەکدا.
خشب الوقود، حطب	Wood	پێڵەوار، داری سووتاندن. ئیزنگ.
خشب البلسا	Balsa Wood	تەختەی بالسا تەختەیەکی سووکی قایمە لە دروستکردنی فڕۆکەو پاپۆڕدا بەکاردێت.
خشب احمر	Sequoias, Red-Wood	(سیکۆیا) تەختەی سوور،درەختێکی زۆر مەزنە لە کۆمەڵەی کاژ تەختەکەی سوورو بە نرخە.
خشب الصاج، خشب الساج	TeaK- wood	تەختەی ساج، لـە جۆرە دارێـك دەر دەهێـنرێ کـە لـە ناوچـە گەرمـەکاندا دەڕوێت رەنگەکەی قاوەیی مەلەو زەردە زۆر قایمە.
خشب الصندل	Sandal-wood	تەختەی سەنەل، داری سەندەل.
خشب البقم، خشب احمر	Log- wood, hematoxylon	تەختـەی سـوور، سـووردار، تەختـەی درەختێکـە رەنگـی رەشـی لـێ دەردەهێنرێت.
خشب الزان	Beach-wood	تەختـەی زان، رەنگەکـەی قـاوەیی کاڵـە مەیلـەو سـپی یـان سـوورە بـۆ دروستکردنی کورسییو دەسکی چەکوشو شتی تر بەکاردێت.
خشب القفز	Spring-board	تەختەی بازدان، ئەو تەختەیەی کە بازی بەسەردادەدرێت.
خشب مضغوط، خشب كبس	Press-board, compression-wood	تەختەی پەستێوراو، تەختەی پەستێنراو.
خشب رقائقي، خشب معاكس	Ply-wood-Laminated-wood	توێژاڵی تەختە، تەختەی موعاکس.
خشب اصفر	Yellow-wood	تەختەی زەرد، درەختێکە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی زەردە، رەنگی زەردی لێ دەردەهێنرێت.
خشب خطان خطان	Satin-wood	تەختەی سـەوز درەختێکـە کۆمەڵـەی ژەهـرە ماسـیی تەختەکـەی سـەوزی مەیلەو زەردەو نایابە مادەیەکی رێسینیی لێ دەردەهێنرێت.
خشب وردي، جاكرندة،خشب ارجواني	Green-ebony, rose-wood, Jacaranda	(جاکاراندا)، تەختەی ئەرخـەوانیی، تەختـەی پەمبـەیی جـۆرە درەختێکـە تەختەکەی ئەرخەوانییو بۆنخۆشو بە نرخە لە بەرازیل دەروێت.
خشبين	Lignin	(لیگنین)، مادەیەکە لەگەڵ سلیلوزدا لە خانەکانی روەکدا تەختە پێك دەهێنێت.
خشبي	Ligneous, woody	تەختەیی.
خشخاش، ابو النوم	Opium, poppy	خەشخاش، کۆکەنار، رووەکی بەنگ،رووەکی تلیاك، لە شیراوەکەی تلیاك دروست دەکرێت.
خشخاش منثور، شقائق النعمان	Rose-poppy	گوڵاڵە سوورە، خاشخاشی رازاندنەوە.
خشخشة	Clink, Chink	خشە، خشەخش، خرینگە، خرینگە خرینگ، خرینگو هوڕ، گڤە گڤ.
خشخيشة	Rattle, Jinglet, Sleigh-bell	پاوەنە، پاوانە.
خشخاشية، ارغمون	Devils Fig, prickly-poppy, Argemone	(ئـەرگامون) خاشخاشـی درکـاویی، هـەنجیری دێـو، گیایەکـە بەرەکـەی هێلکەییە، شیراوێکی لینجی سوتێنەر لـە قەدەکـەی دەردەهێـنرێت بـۆ چارەکردنی نەخۆشی پێست بەکاردێت.
خشخاشين	Papaverin	(پاپاڤیرین)، مادەیەکی ئەلکالییە لە تلیاکدا هەیە.
خشرم	Hornets	شانەی هەنگ،، پوورە، شلخە، پوورەی هەنگ.
خشبرم	Sweet-basil	ریحانە کێویلە.
خشف، خشيف، ثلج، رخو	Snow	بەفر، وەفر،، بەرف.

خشفة، طلا، رشا، خشيش، ولد الضبي	Young-gazella, Fawn	شەمکوێ، کارمامز، ئاسکی دووساڵ، بەچکە ئاهوو، بەچکە ئاسک.
خشفة حضراء	Greenfly	مێشی سەوز، مێشی گۆشت،
خشقاء، قوتاش، قطاس	YaK	(یاك)، گایەکی کێویی تووك درێژە کلکی لە کلکی ولاخ دەچێت لە (تیبت) دەژی.
خشم، انف	Nose	لووت، کەپوو، دفن، کەپ.
خشن	Rough rugose	درشت، ، زبر، زڤر، گروو، در، گنجر، کەماچ.
خشن الصوت	Hoarseness	دەنگ گر.
خشناء، خشينة	Tree-mallow	درەختی تۆڵەکە، تۆڵەکەی درەخت.
خشونة، خشانة	Roughneess, Rugosily	زبری، زڤریی، کەماچیی.
خشونة الجلد، بلاکرا، حصاف	Pellagra	(پلاگرا)، پێست زبریی، نەخشیی پێستو پشێویی دەمارەکان.
خشيف		راجع (خشف).
خص، کوخ	Hut, booth shack	قوخ، قوختە، زنجێك، کە لە قامیش یان دار دروستکرابێت.
خصاف، اسكافي	Cobbler	پینەچیی، پینەدۆز.
خصاء، تطويش	Castration	خەساندن.
خصب، خصيب	Fertile	بەپێت، برشت دار، بە برشت، بەفەر.
خصر، خاصرة	Flank	کەلەکە، ناوقەد، کەمەر.
خصر، شرت	Chilblain	سووربوونەوەو ئاوسانی سەری پەنجە، بە هۆی سەرماوە.
خصف	Sole, sandal	سۆل، نەعل.
خصفة، سبت، سفط	Basket	قوڵینە، سەبەتە.
خصلة	Tuft , beard	تیتك، گێسوو، تۆپەڵەموو.
خصلة شعر	Curl	پەرچەم.
خصم، سماح	Discount, Deduction	داشکاندن، وەکوو داشکاندنی نرخی شتوومەك.
خصم	Adversary Antagonist	ناحەز، دوژمن، هەڤرك.
خصوبة	Fertility	پیز، پیت، برشت، برشتیی، بە پیتیی، فەر.
خصوصي	Particular, Special	تایەتیی.
خصوي	Orchitic	گونیی، هەرشتێك پەیوەندیی بە گونەوە هەبێت.
خصي، مخصي	Castrated , Capon	لێختە، خەساو، خەسەك، خەسێنراو، فەرخەس.
خصية	Testis, Testicle Orchis	گون، رەتڵ، باتوو، وەتە، گونگ، دوم.
خصي الثعلب، خصي الكلب، سحلب، قاتل اخيه، سطوريون	Orchis	سالەپ، گونەرێوی گیایەکی سەلکدارە گەڵێك جۆری هەیە، سەلکەکەی دەهاڕرێتو مادەیەکی نیشاستەییی لێ دەرهێنرێت وەکوو شیر دەکوڵێنرێو دەخورێتەوە.
خصين، بليطة	Hatchet	تەورێکی بچووك.
خصيصة (خصائص)		راجع(خاصیە).
خض	Jolting, shaking	ژەندن، راوەشاندن، ژەنین، شڵەقاندن، تلەقان، کێژان.
خضار، خضيراء، وروار، وروور	Bee-eater, merops	قازقازە، ئەسپەشینە، رەنگاڵە، خەنجەریاڵ، کەنەسمە، هەنگ خۆرە، هەنگوچنە، جۆرێکە لە باڵندە رەنگینو جوانە.

حضاري، بط وحشي، بط المناقع، بركة	Mallard, Wild-duck	سەوزەمراوی، مراویيە كێویی، پێ بە قنگە، جۆرێكە لە مراوی، باڵندەیەكی سەرو مل سەوزە سنگی خەنەییيە، پشتی قاوەییيە دەنووكی زەردی مەیلەو سەوزە، قاچەكانی مەیلەو خەنەییيە.
خضالة	Psychrometry	پێوانی شێی هەوا، شێ پێوان.
خضاب، خضب	pigment, Chlorophyll	رەنگ، خەنە، سەوزینە، كلۆرۆفیل، هەر مادەیەكی رەنگاورەنگ لە خانەی زیندەوەردا.
خضاب الدم	Hemoglobin	(هیمۆگلۆبین)، رەنگی سوور لە خڕۆكە سوورەكانی خوێندا.
خضاري، زبرجد	Aquamarine	(ئەكوامارین)، بەردێكی بە نرخی شینی مەیلەو سەوزە.
خضاضة	Churn, Cream Centrifugal, cream-Separator	ژەنەر، شڵەقێنەر، ئامێری ژەنین.
خضار، بياع الخضرة	Green grocer	سەوزەفرۆش.
خضاري	Mabuia	(مابۆیا)، جۆرە مارمێلكەیەكی سەوزە هێڵی زەردی تیایە.
خضاضة جلدية	Churn	مەشكە، ئامرازێكی خۆماڵی چەرمینە بۆ جیاكردنەوەی كەرە لە دۆ.
خضب، خضيب	Chlorophyll	(كلۆرۆفیل)، مادەی سەوز لە رووەكدا.
خضخضة، استمناء باليد، جلدة عميرة	Onanism, Self-pollution	دەسپەڕ، ئاو هێنانەوە.
خضد	Fading, Withering	پووكانەوەی رووەك بە تایبەتیی بەری رووەك.
خضرة	Greenness	سەوزیی، كەسكیی، رەنگی سەوز، سەوزایی.
خضرة بروسيا	Prussian-preen	سەوزی پروسیا، رەنگێكی سەوزە.
خضرة شيل	een	سەوزی شیل، مادەیەكە لە دروست كردنی ژەنگدا بەكاردێت.
خضرة المثيل، صبغ انيليني	Methyl- green	سەوزی مەثیە ، جۆرە رەنگێكە.
خضرة (خضروات)، (بقلة) (بقول)	Vegetables	تەراز، سەبزە، سەوزەوات، ئەو رووەكەی كە هەمووی یان بەشێكی راستەوخۆ بخورێت یان بكرێت بە چێشت.
خضري	Vegetative	سەوزیی.
خضري، بط وحشي	Wild- duck-Un- ripe	مراوییيە كێویی، جۆرە مراوییەكە بە بنچینەی (سەرەتای) مراویی دادەنرێت.
خضف	Un-ripe	زرك، خرچە، وەكوو كاڵەكی نەگەییو.
خضل، بلل	Wetness	تەڕبوون، تەڕیی.
خضل، بليل	Wet	تەڕ.
خضلة	Real-pearl	گەوهەری خالیسە، مرواریی زۆر پاك.
خضلاف	Doum-palm, African-myrrh	جۆرێكە لە دەومنی (دۆم) مادەیەكی رێسینی بخووریی لێ دەردەهێنرێت.
خضوع	Yielding, Obedience	سەرشۆڕیی، مل كەچ كردن.
خضور، خضرة الذرة	Verdet	(ڤێردێت)، نەخۆشییەكی رووەكییە دەدات لە گەنمەشامیی رەشی دەكات.
خضيب	Cloured-painted, Chlorophyll	رەنگین، رەنگاورەنگ، كلۆرۆفیل.
خضيض، مخيض	Butter-milk	دۆ، ماستی ژەنراوی كەرە لێ گیراو.
خضير، خضيري .	Green-finch Berdelium	چۆلەكە سەوزە، جۆرە باڵندەیەكە لە كۆمەڵەی ریشۆڵە رەنگی پشتی سەوزێكی زەیتوونییە، ژێر سكی سەوزێكی مەیلەو زەردە كلكی زەردو رەشە لەناو چەمو چڵوردا دەژی.

خضيراء، خضار، ورواز، اكل النحل	Bea-eater, Merops	هەنگ خۆرە، باڵندەیەکە ڕەنگەکەی قاوەییەکی کاڵە پەڵەی سەوزی تیایە، چاوی سووورە دەنووکی ڕەشە سنگو سکی شینی مەیلەو سەوزە بەشێوەی پۆل دەگەڕێت هەنگ دەخوات.
خضيرة، دريمة	Hill-mustard, Turkish-rocket	خەرتەلە کێویلە، کوزەڵەی تورکیی، گیایەکی دەشتەکییە قەدو گەڵاکەی تووکاوییە لەناو کێڵگەو مێرگدا دەڕوێت بۆ لەوەڕی ئاژەڵ باشە.
خضيري، خضار	Mallard, Wild-duck	سەوزە، مراوییە کێویی.
خضيلة	Small-garden	باخچە، باخێکی بچووك.
خط، سطر	Line	هێڵ، خەت.
خط، (كتابة)	Hand-writing	دەستنووسیی، دەست نووسیی.
خط جيوديسي	Geodesic-line	هێڵی جیۆدیسیی، کورت ترین هێڵە لە نێوانی دوو خاڵدا لەسەر ڕوویەکی خڕ.
خط الأستواء	Equater	هێڵی ڕێکیی، کەمەرەی زەوی ، پشتێنەی زەوی ، گەورەترین بازنەیە لە چێوەی خڕۆکی زەوییدا، ستوونە بەسەر دۆخی زەوییدا، خڕۆکی زەویی کردووە بە دوو لەتەوە، باکووریی و باشووریی، تیایا شەوو ڕۆژ چوون یەکن، هێڵێکی ناڕاستەقینەیە (وەهمی)، درێژییەکەی (٤٠٠٧٦) کیلۆمەترە.
خط النووج	Line- Squall	هێڵی کرێوە، هێڵی تۆفو بران، هێڵێکە لە ڕەشەبای بروسکاویی (رعدیە)پێش ناوچەیەکی سارد دەکەوێت.
خط افقي	Horizontal-line	هێڵی پۆیی، هێڵی ئاسۆیی.
خط الأعتدال	Equinoctial	هێڵی فێنکی ، ئەو هێڵەیە کە ستوونە بەسەر هێڵی سوورگەی خۆرو هێڵی ڕێکی (کەمەرەی زەویدا).
خط الزوال	Prime-meridian	هێڵی نیوەڕۆ، هێڵێکی درێژییە پلەکەی سفرە لە ڕوانگەی شاری ینونچ نزیك لەندەندا تێپەڕ دەبێت.
خط الطول	Longitude	(میریدیان)، هێڵی درێژیی، هێڵێکی وەهمییە لە پۆلی باکوورییەوە دەچێت بۆ پۆلی باشووری لەسەر ڕووی زەوی.
خط بياني	Craph	(گراف)، هێڵی پیشاندەر ، هێڵی نیشاندەر، هێڵی دەربڕین، ئەو هێڵەیە کە پەیوەندیی نێوان دوو شتی (یان زیاتر) گۆڕاو پیشان دەدات.
خط جانبي (في الحيوان)	Lateral-line- system	هێڵی تەنیشتیی، هێڵی لا تەنیشت، بریتییە لە کۆمەڵە ئەندامێکی هەست کردن لە ماسیدا بە شێوەی هێڵێك لە سەری ماسییەکەوە هەتا کلکی درێژ دەبێتەوە لە تەنیشتەوە.
خط القوة المغناطيسية	Line of magnet-force	هێڵی هێزی موگناتیسی، هێڵێکە لە کایەی موگناتیسیدا ڕێڕەوەکەی لەمەر خاڵێکدا بریتییە لە ڕێڕەوی هێزی موگناتیس لەو خاڵەدا.
خط عمودي، خط شاقولي، خط راسي	Vertical-line	هێڵی تانی، هێڵی ستوونی،هێڵی قیت، ئەو هێڵەیە کە ستوونە بەسەر هێڵێکی ترداو ئەبێتە هۆی پەیداکردنی دوو گۆشەی چوون، یەك لەم لاو لەو لایەوە.
خط طيفي، خط الطيف	Spectrum-line	هێڵی شەبەنگی.
خط مستقيم	Straight-line	هێڵی ڕاست.
خط منحني	Curved-line	هێڵی چەماوە.
خط منكسر	BroKen-line	هێڵی شکاوە.
خط مائل	Inclined-line	هێڵی لار.

خط مواز	Parallel-line	هێڵی هاوڕێك، هێڵی تەریبیی.
خط انسيابي	Stream-line	هێڵی ڕەوت هێڵی ڕەوانی، ئەو هێڵانەن کە لە پەیکەری فڕۆکەو بەلەمو ئۆتۆمۆبیلو شەمەندەفەردا هەنو یارمەتیی‌یان دەدەن بۆ تێپەڕبوونی هەوا یان ئاو بە دەورو پشتیاندا بەبێ هیچ جۆرە کۆسپو تەگەرەیەك.
خط مسماري	Cuneiform	خەتی بزماریی، ڕێگەیەك، بووە بۆ نووسینو لە لایەن سۆمەرییەکانەوە بەکار هێنراوە، سەری نیشانەکانی لە شێوەی بزماردا بووە لەسەر پارچە قوڕو تاشەبەرد نووسراوەتەوە.
خطأ	Error , Mistake	هەڵە، غەڵەت، ناڕاست، چەوت.
خط معياري	Standard-error	هەڵەی پێوانەیی.
خطأ مطلق	Absolute-error	هەڵەی بنەڕەتی، هەڵەی پەتیی، جیاوازی لەنێوانی بەهای ڕاستیی‌و بەهای گۆترەییی شتێکدا.
خطأ نسبي	Proportional-error	هەڵەی ڕادەیی، هەڵەی ڕێژەیی، ڕادەی هەڵەی پەتیی بۆ بەهای ڕاستیی شتێك.
خطأ تجريبي	Expermental-error	هەڵەی تاقیکردنەوە.
خطأ مطبعي	Pr Typpographic error, misprint	هەڵەی چاپ.
خطأ مئوي	Centenary-error	هەڵەی سەدیی.
خطارات، (شوارب)	Vibrissa	سمێڵ، (سمێڵەکان).
خطار الساعة، بندول	Pendulum	پانتۆلی سەعات، بەندۆلی کاتژمێر.
خطاف، سنونو، عصفور الجنة، بلسك	Swallow, martin	پەڕەسێلکە، زیقاوە، حاجی ڕەشك، مەقسۆك، سیپروسنەك، پایزگرد.
خطاف، شص	Hook	قولاب، تەبەنە.
خطاف البحر، خرشنة	Tern	قاقلی بازان، پەڕەسێلکەی دەریا، باڵندەیەکی ئاوییە.
خطاف السمك، خطاف الماء، جراد الماء	Flying-fish	پەڕەسێلکە ماسی، پەڕەسێلکەی ئاویی جۆرە ماسی‌یەکە بەسەر ئاودا بازدەدات.
خطاف الجبل، سمامة، عوار، خطف	Swift	پەڕەسێلکەی کێوی
خطاط	Calligrapher	خۆشنووس، خەت خۆش.
خطام، عنان	Halter, Nose-band	لۆچکە، لۆشکە، خەتمە، شتێکە دەمی ئاژەڵ،و ولاخی پێ دەبەسترێت.
خطبان، خشب اخضر، مصفر	Yollow-wood , satin-wood	تەختەی سەوزی مەیلەو زەرد،درەختێکە،تەختەکەی بە نرخە، ڕەنگەکەی سەوزێکی مەیلەو زەردە مادەیەکی ڕێسینی (جەوی) لێ دەردەهێنرێت.
خطة،، طريقة	Scheme, plan	پیلان، ڕێ‌و شوێن، پلان، نەخشە، تاکتیك.
خطر صباغي، خشب اصفر	American-Yellow-wood	تەختەی زەردی ئەمریکی، درەختێکی پزیشکی‌و پیشەسازی‌یە گوڵەکەی زەردە،گەڵاکەی ڕەنگی پێ دەکرێت، بە تایبەتی بۆ قژ ڕەش کردن.
خطر، عظلم، وسمة	Woad	وسمە، گیایەکە، گەڵاکەی بۆ قژ ڕەشکردن بەکاردێت.
خطر	Dangerous	ترکزە، بڤە، تەلەزگە، خەتەر، مەترسیی.
خطران، تذبذب	Swinging, Vibration, pitch	لەرینەوە، هاتوچۆکردن.
خطرفة ، هذيان	Delirium , Raving	وڕێنە، قسەی پڕوپووچ بەتایبەتی لە لایەن مرۆڤی نەخۆشەوە.
خطف	Snatching	ڕفاندن، ،فڕاندن، ڕەڤاندن.

خطل، كلام فارغ، هراء	Nonsense	قسەی پڕوپووچ، یان هیچو پووچ.
خطم	Muzzle, Snout	لمۆز، قەپۆز.
خطمي، خطمية، ختمة	Marsh-mallow, Holyhock, Ketmia	هێرۆ، هێلوو، ڕووەکێکە قەدەکەی درێــژو قیتــە، گەڵاکــەی گــەورەو خــڕەو مووی پێوەیە، گوڵی سپی یان پەمبەیی یان سوور دەگرێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەو پزیشکی بەکاردێت.
خطوط جوية	Air-lines	ڕێگای ئاسمانی.
خطوط بحرية	Marine-lines	ڕێگای دەریایی.
خطوط متصالبة	Crossed lines	هێڵە خاچ وارییەکان.
خطوط متقاطعة	Chiasma-lines	هێڵە یەکتربڕەکان.
خطوط متلاقية	Meeting-lines	هێڵە بەیەک گەیشتووەکان.
خطوط القوى	Lines-of- force	هێڵەکانی، هێزەکانی هێڵی کایەی موگناتیسی.
خطوط فرونهوفر	Fraunhofer-lines	(هێڵەکانی فراونهوفەر)، ئەو هێڵە تۆخانەن کە لە شەبەنگی بەردەوامی ڕووناکی خۆردا دەردەکەون وە لە ئەنجامی هەڵمژینی هەندێک درێــژی شەپۆلییەوە لە لایەن خۆر یان زەوییەوە پەیدا دەبن.
خطوط العرض	Parallels, Latitudes	هێڵەکانی پانی، چەند هێڵێکی تەریبن لە هێڵی کەمەرەیی (واتا هێڵی ڕێکی) یەوەدەست پێدەکەن بەرەو باکوورو بەرەو باشوور هەتا (٩٠) پلە.
خطوط الأمتصاص	Absorption-lines	هێڵەکانی مژین، هێڵەکانی هەڵمژین.
خطوة	Step, pace	هەنگاو، لۆق،گاف، شەقاو.
خطوة، قياس طولي	Pace	ماوەی (درێژاییی) ٧٥ سم.
خطورة اهمية	Importance Seriousness	گرنگی، مەترسیی.
خطير، هام	Serious, of importance	گرنگ، بەترس.
خطيب، ملقي الخطبة	Speaker, Lecturer	قسەکەر، وتاربێژ، خەتیب.
خف، حذاء قصير	Half-boots-Slippers	سۆڵ، کاڵە.
خف الجمل، حافر الجمل	Pad	سمی وشتر.
خف الجمل، بوهينيا بيضاء	Camels- foot, Mountain-ebony, Orchidtree	پێی وشتر، سمی وشتر، ئەبەنۆسی شاخی، درەختێکی گوڵدارە.
خف السيدة	ladys-Slipper	سوڵی خانم، ڕوەکێکە گوڵەکەی لە سۆڵ دەچێت.
خفا، اسل	Rush	زەل، گیایەکە لە زەلکاودا دەڕوێت گەڵاکانی درێژن لەدروستکردنی حەسیرو سەبەتەدا بەکاردێت.
خفاء	Secretly	پەنهان، قەشارتیی.
خفارة، حراسة	Guard, Watch	پاسەوانی، شەوکەریی.
خفاش، وطواط	Bat Vetspertilio	شەڤشەڤۆك، چلیی چلیی، شەمشەمەکوێرە، شەڤیرەڤینگ، چەکچەکیلە، شەمشەلە.
خفاش، نزاف، خفاش مصاص، نزافة	Vampire-bat	ڕێوی فڕۆك، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە، خوێنی ئادەمیزاد دەمژێت.
خفاشيات	Chiroptera	(چیرۆپتیرا)، کۆمەڵەی شەمشەمەکوێرە.
خفاقة، مخفقة	WhisK	شڵەقێنەر، ئامرازێکە،بۆ شڵەقاندنی ماست . هتد.
خفاقة البيض	Egg beater	ئامرازی شڵەقاندنی هێلکە.

خفاف	Cobbler	کەوش دروو، پێڵاو فرۆش.
خفان، رخفة	Pumice	پەردەپێ، بەردێکی رەشی سووکی کون کونە.
خفت، سذاب	Rue	پێچن، رووەکێکی، دەشتەکیی پزیشکی‌یە گەڵاکەی تاڵە.
خفة	Lightness	سووکی، سووك بون، سووکەڵەیی، سڤکیی.
خفة الحركة	Agility	لەش سووکیی.
خفة الروح	liveliness	رۆح سووکیی.
خفة اليد	Sleight of hand	دەست سووکیی.
خفة العقل	Thoughtless ness	عەقل سووکیی، گەمژەلیی، کەودەنیی، گێژو وێژیی.
خفج	Nipple-wort	گیاگۆ، گیامەمك، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵی زەردی هەیە.
خفخفة	Cry of the Hyena	بۆڕەی بەرازو کەمتیار.
خفر حياء	Modesty, Bashful	شەرم، حەیا، شوورەیی.
خفش، جهر، عمى النهار	Nyctalopia, Day-blindness	رۆژکوێریی، کەسێك کە بە رۆژ توانای بینینی کەم بێت.
خفض	Lowering, degradation	نەواندن، نزم کردنەوە، نەوی کردن، هێنانە خوارەوە.
خفق	Whiping, beating	شڵەقاندن.
خفقان الطير	Fluttering	فرتە فرت، فرە فڕ.
خفقان القلب	Palpitation	دڵە کوتێ، دڵەفڕێ، زیادەیەکی کاتی‌یە لە لێدانی دڵدا بە هۆی ماندوێتی یان نەخۆشی یان جگەرە کێشانەوە.
خفوت	Faint و Silence	کزیی.
خفوف، ضبع	Hyena	کەمتیار،حەفتیار.
خفوق (النجوم)	Toset	ئاوابوون ، ئاوابوونی ئەستێرە.
خفي، خاف	Secret, Hide, Invisible	پەنهانیی، نهێنیی.
خفية، في الخفاء	Secretly	بە پەنهانی، بە نهێنی.
خفيف	Light	سووك، سڤك.
خفيف الحركة	Agile	لەش سووك. *
خفيف الروح	Lively	رۆح سووك.
خفيف العقل	Thoughtless	عەقل سووك، گەمژەل، کەودن، گێژووێژ، تەرەدین، گێل، رەمتەلە، دەلۆ.
خفير، حارس ، ناطور	Guard, Watchman	پاسەوان، شەوگەڕ، وەردیان
خل	Vinegar, Acetic-acid	(ئەسیتیك)، سرکە، سیهێك، سەهك، شلەیەکە لە ترشاندنی شاوی تریێو خورما دەست دەکەوێت.
خلا، فكر	Thougt, Notion	هۆش، بیر.
خلاء، فضاء	Empty-Space	بۆشایی.
خلاء، بيت، الخلاء، مرحاض	Water-Closet W.C	ئاودەستخانە، ئاپخانە، ئاودەست.
خلاعة	Wantonness profigacy	بێ ئابڕوێتی، بێ شەرمی، بەرەڵایی، سەرسەرێتی، خوێڕێتیی، شوێن ئارەزوو، کەوتن.
خلال	Through	بەناو، وەکوو، تێپەڕبوون، بە ناو شتێکدا.

خلال،بسر		خورمای نەگەییو، خورمای کاڵ، فەریکە خورما، هاڵە خورما.
خلال	Vinegar-seller	سرکە فرۆش.
خلال الأنسان، خلالة، بشام، سدا	ToothpicK- plant, Bishopweed, Ajowan	درەختی ددان ئاژەنین، داری سیواك، درەختی حەیزەران.
خلاسي	Hybrid, Mulatto	دووڕەگ (لە ئادەمیزاددا) ئەوەیەکە لە جووتگرتنی دایكو باوکێکی جیاواز لە سیفەتی زکماکیدا پەیدا دەبێت.
خلاصة	Extract, Abstract	خالیسە، پوختە، پاڵاوتە، کورتە.
خلاصة الجنجل، خلاصة حشيشة الدينار	Lupulin	(لوپولین) مادەیەکی لینجی تاڵی بۆنخۆشە لە گیای دینار دەردەهێنرێت، دەکرێتە بیرەوە بۆ ئەوەی کە تامێکی تایبەتیی بداتێ.
خلاف، زقوم، غرب، حور الفرات، صفصاف، سوحر	Populus-euphartica, Osier, Willow	بیی، پەلك، سورەبیی، رەشەبیی، قاوگ، زڕەبیی، بزوو.
خلاب	Charmer	دڵ رفێن، دڵگیر، دڵ کەرەوە.
خلات	Acetate	(ئەسیتەیت)، خەلات، رەگی سرکە، رەگی ئەستیك ئەسید.
خلات الرصاص	Lead-acetate	(ئەسیتەیتی قورقوشم) ، شەکری قورقوشم، ئاوێتەیەکی سپیی شیرینی ژەهرە.
خلات الأثيل	Ethyl-acetate	(ئە ثیل)، ئەسیتەیت (ئەسیتیك ئیثەر)، خەلاتی ئەپیل، شلەیەکی بێ رەنگەبۆنی میوەی لێ دێت بەشێوەی توێنەرەوەو دەرمان بەکاردێت.
خلات النحاس، الزرنيخية	Arsenical-Copper-acetate	سەوزی پاریس، مەرگەموش، دەرمانێکە بۆ قەلاچۆکردنی مشكو مێروو.
خلاس		جۆرە دوومەڵانێکی بچووکی مەیلەو قاوەییە هەرزان بەهایە.
خلاج، هاجس	Misgiving	بیرەوەریی، ئەو شتەی کە بە بیردا دێت.
خلب	Unearthing, Excavation	چینەکردن، کچیچ کردن.
خلب، ظفر، برثن	Paw, Claw, Talon	چڕنووك، نینۆك، ناخوون، چنگ.
خلب،، سحابة ممطرة	Rain-cloud	هەوری باران.
خلب، جمار	Palm-Marrow	نێرکی دارخورما کە دەخورێت.
خلباني		زەمقێکی رێسینیە لە درەختی تایبەتی دەردەهێنرێت.
خلة، صقلين، خشيزك،نانخواه، ننشوة	Tooth-picK, Bishop weed	نانەخواز: گیایەکی پزیشکیە گوڵەکەی وەکوو چەتر وایەو بۆن خۆشە، بۆ مەبەستی ژانەسکەمیزکردن و بەردفڕێدانی گورچیلە باشە.هەروەها دەکرێتە نانەوە.
خلج	Vertigo	(ڤێرتیگۆ)، ١- نەخۆشییەکە تووشی ئاژەڵ دەبێت، لەشی دەلەرزێت، بەهۆی گەرماوە یان پشێویی ریخۆڵەوە دەبێت.٢-گێژبوون، سەرسووڕانەوە.
خلخال، سوار القدم	AnKlet, AnKle-ring	خرخاڵ، پاوەنە. حجیل.
خلخلة، تخلخل	Rarefaction	کەمکردنەوە، کەم بوونەوەی پاڵەپەستۆی هەوا.
خلخال من خرز	AnKlet of beads	بێ موورە، پاوانەی مووروو.
خلد اوروبي،طوبين	Mole	مشکە کوێرەی ئەورووپایی.
خلد، فارة عمياء، مناجذ، جلذ	Blind-rat, Mole-rat	جرجە کوێرە،خەلەتکۆر، مشکەکوێرە، گیاندارێکە لە مشك دەچێت سەری گەورەیە ملی کورتە چاوی لەژێر پێلووەکانیدا شاراوەیە رەنگەکەی مەیلەو قاوەییەکی کاڵە لاقی سپییە لەژێر زەویدا قوموش لێ دەدات لەسەر رەگی رووەك دەژی.

خلد الماء، منقار البط	DucK-bill, Water-Mole, Piatypus	دەنوکە مراویی،مشکە کوێرەی ئاویی، جۆرە گیاندارێکە لە مراویی دەچێت چزوویەکی ژەهریـنی وا بـە مەچـەکی قاچیـەوە خـۆی پـێ دەپـارێزێت، هێلکەکەرە، بێچووەکانی بە شیر بەخێو دەکات.
خلد كيسي	Marsupial mole	مشکە کوێرەی تورەکەدار.
خلر، جلبان، دحريج، بيقة	chickling bittervetch	زیزانە، گیایەکی دەشتەکیی و کشتوکاڵیـیە لـەناو کێڵگەشـدا لـە خۆیـەوە دەروێت، هەندێکی گوڵەکەی پەمبەییە دەنکەکەی خڕو رەقە بۆ لەوەڕی ئاژەڵ باشە.
خلسة، خفية	Stealthily	بە دزییەوە.
خلط	Humor, Humour	شلاو، شلاوی ناو لەش.
خلط زجاجي	Vitreous Humor	شلاوی شووشەیی، مادەیەکی جەلاتینییە لەنێوان تۆڕینەو زەرەبینی چاودا.
خلط مائي	Aqueous-humor	شلاوی ئاویی، مادەیەکی جەلاتینی روونە لەنێوانی کوورنیـای (قرنیـە)و زەرەبینی چاودا.
خلع	TaKing off Clothes	داماڵین، داکەندن.
خلع المفصل	Dislocation, Abarticulation	لەجێ چوون، لەجێ چوونـی جومگـە، چرت، لاچوونی ئێسقانی ، جومگە، لە جێی ئاسایی خۆی.
خلعة	Robe of honour	رۆیی، شەرەف، وەکوو رۆیی زانکۆیی.
خلف	After, Behind	لەپشت،، لەدوا، پاش، پشت.
خلف، فرخ	Young-bud layer	خەڵف، گۆیکەی بچووک.
خلف، انثى الايل	Hind	ئاسکی مێ، مێی ئاسک.
خلف ضد (سلف)	Successor	پاشینان، پێچەوانەی پێشینان.
خلف، ذرية	Descedant	دوابەرە، دوانەوە، بەدواهاتوو، وەچە،نەوە، بەرە.
خلف	Dug, Udder	گوانی مەمکی ئاژەڵ.
خلفي	Posterior	پشتەوەیی، ئەو سیفەتەیە کە لە بێچوودا پەیدا دەبێت لەسەرەتای دروست بونیدا لە سکی دایکیدا وەکوو هەندێك نەخۆشیی.
خلق	Creation	دروست کردن، هێنانەبوون.
خلقي، ولادي	Congenital in birth	زکماکیی، سیفەتی پس(بێچوو) لە کاتی لە دایك بوونەوە.
خلقيدس، بنت القنا، شحمة الرمل، صفرية	Chalcides	بەزی لم، مێروویەکە باڵی وەکوو پەردە وایە.
خلق، سجية، طبع	Temper, Nature, moad	سروشت، خوو.
خلقين، مرجل	Boiler , Vat	قازان، مەنجەڵی گەورە.
خلقدوني	Chalcedony, sardonyx	(کالسیدونی)، یاقیقی سپی یـان سـوور، جۆرێکـە لـە سـلیکا بـە شـێوەی بەردێکی بە نرخ بەکاردێت.
خلل	Defect	بشێوی، ئاشووب، تێکچوون، نارێکی ، نەنگی.
خلنج	Heath, Ling	(هیس) ، گیایـەکی بێشـەڵانییە لقەکـەی رەقـە، گەڵاکـەی وردە، گوڵەکـەی بچووکەو بە زۆری سوورە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
خلنج شجري	Briar-roat, Tree-heath	گوڵەباخە کێویلە، جۆرێکە لە گوڵەباخ گوڵێکی بچووکی پەمبەیی دەگرێت، بۆ پەرژینی باخچەکان بەکار دەهێنرێت.
خلود،عمير		ریشی چۆپیتەر، درکی چۆپیتەر، گیایەکی دەشتەکیی و رازاندنەوەیە.
خلو	Vacancy, Emptiness	بەتاڵی، ڤالاهی‌ی.

خلوف	Cacosmia	حەز نەكردن لە خواردەمەنی، نەبونی ئارەزووی خواردن.
خلوی	Cellular	خانەیی.
خلية	Cell	خانە
خلية حية	Alive cell	لە زانیاری زیندەوەر (گیاندارو رووەكدا)، خانەی زیندوو یەكەی فرمان‌و ئیشە لە لەشی زیندەوەردا لە پەردەو ساتیو پلازم‌و ناوك پێكهاتووە.
خلية كهربائية، عمود كهربائي		لە زانیاری فیزیا و كیمیادا، خانەی كارەبایی، ، پیل، قاپێكە، كە گیراوەیەكی ئەلكترۆنیی‌و دوو پۆڵی تیادایە بۆ مەبەستی پەیداكردنی كارەبایان رووكەش كردن بەكاردێت‌و گەلێك جۆری هەیە.
خلية لهبية	Flame Cell	خانەی گڕیی، خانەیەكی شێوە ئەستێرەیی‌یە، لە لەشی كرمەكاندا فرمانی دەركردنی پاشماوە دەبینێت.
خلية بيضاء، كرية بيضاء	Leucocyte	خڕۆكەی سپی، خانەی سپی خوێن، كە بەرهەڵستی میكرۆب دەكات.
خلية صفراء	Yellow cell	خانەی زەرد، خانەی لەشی كرمی زەوی كە مادەی زەردی تیادا كۆدەبێتەوە.
خلية حمراء، كرية حمراء	Erythrocyte	خڕۆكەی سوور، خانەی سووری خوێن، كە هیمۆگلۆبینی تیادایەو ئۆكسجین دەگوێزرێتەوە لە لەشدا.
خلية ملتهمة	Phagocyte	خانەی قووت دەر، ئەو خانەیەی كە باكتریا قووت دەدات.
خلية النحل، قفير، كوارة، عسالة، شورة	Bee-hive	كوورەی هەنگ، پلوورە، پوورەی هەنگ، شانەی هەنگ، دووبەرەی هەنگوین، خەلیف، شلخە، شلفە.
خلية مرافقة	Companion-Cell	خانەی هاورێ، خانەی هەڤاڵ، خانەی تەنیشتی، خانەی یارەر، خانەیەكی درێژی باریكە نزیك بۆری بێژنگی لەگەڵیند. (لحاء) قەدی رووەكدا هەیە.
خلية متاخمة	Bordering cell	خانەی سنوور، خانەی هاوسنوور.
خلية عصبية	Nerve-cell, Neurocyte	خانەی دەماری.
خلية صخرية	Scleroid-cell	خانەی بەردین، خانەی رەق.
خلية عظمية	Osteocyte	خانەی ئێسكی.
خلية مولدة	Generative-Cell	خانەی پەیداكەر.
خلية نخاعية	Myelocyte	خانەی مەغزی.
خلية نباتية		خانەی رووەكی.
خلية مطوقة	Choanocyte	خانەی تەوقدار، ئەو خانەیەی كە بۆشایی ناو لەشی ئیسفەنج دادەپۆشێت.
خلية حيوانية	Animal-cell	خانەی گیانداری.
خلية عضلية	Muscle-cell	خانەی ماسولكەیی.
خلية دائمة	Permanent-cell	خانەی هەمیشەیی.
خلية هيكلية	Scleroblast	خانەی پەیكەریی.
خلية حسية	Sensory-cell	خانەی هەست.
خلية جرثومية، خلية تناسلية	Germ-cell, sporocyte	خانەی زاوزێ، خانەی سپۆریی.
خلية منوية	Spermatid, Spermatocyte	خانەی سپێرمی.
خلية جسمية	Somatic cell	خانەی لەشیی، بۆ جیاكردنەوەی لە خانەی زاوزێ.

خلية دهنية	Adipose-cell , Fat-cell	خانەی چەوریی.
خلية لاسعة	Cnidoblast, Nematoplast, Nettle- Cell, Stinging cell	خانەی گەزتن، خانەی گەزندە.
خلية طلائية		خانەی پۆشین.
خلية ليفية	Fibrocyte	خانەی ریشاڵی.
خلية غروية	Glia cell	خانەی سریشیی، خانەی مڵ.
خلية غدية	Gland-cell	خانەی لوویی، خانەی گلاندیی.
خلية لمفية	Lymphocyte	خانەی لیمفیی.
خلية صبغية	Pigment-cell	خانەی رەنگی، خانەی رەنگ.
خلية الأستقبال	Receptor-cell	خانەی پێشوازیی.
خلية كروية		خانەی خڕ.
خلية اميبية	Amoebocyte	خانەی ئەمیبیی.
خلية حرشفية	Squamous-cell	خانەی پوولەکەیی.
خلية مخاطية	Mucous-cell	خانەی چڵمین.
خلية مغزلية	Fosiform-cell	تەشیلەیی.
خلية غضروفية	Chondrocyte	خانە کرکراگەیی.
خلية عمودية	Columnar-cell	خانەس ستوونی.
خلية عمودية	Leydigs- cell	خانەی لیدج، جۆرە خانەیەکە لە گوندا هەیە هۆرمۆنێکی نێرینە دەردەدات دەبێتە هۆی پەیداکردنی شێوەو فرمانەکانی پیاوەتیی لە پیاودا.
خلية نجمية	Stellate-cell	خانەی ئەستێرەیی.
خلية مشيجية	Gametophyte-cell	خانەی (گەمیتوفایت)، ئەو خانەیەی کە دابەش دەبێت گەمیت پەیدا دەکات.
خلية حارسة	Guard-cell	خانەی پاسەوان، یەکێکە لەو دوو خانەیەی کە دەوری کونیلەیان داوە لەسەر ڕوی گەڵای ڕوەك.
خلية وستون	Weston-cell	خانەی ویستون، جۆرە پیلێکە.
خلية ضوئية	Photo-cell	(فۆتۆسێل)، خانەی ڕووناکیی، پیلی ڕووناکی.
خلية التحليل الكهربائي	Flectrolytic-cell	خانەی شیکردنەوەی کارەبایی.
خلية جافة	Dry-cell	خانەی وشك، پیلی وشك جۆرە پیلێکە هەوێرێکی وشکی تیادایە.
خلية كهروضوئية، خلية كهربائية ضوئية	Photo-electric-cell, Electric-eye	خانەی کارەبایی ڕووناکی، چاوی کارەبایی،چاوی ئەلەیکتریکی، ئامرازێکە بۆ گۆڕینی وزەی ڕووناکی بۆ وزەی کارەبایی.
خلية بسيطة	Simple-cell	خانەی ساکار، پیلی ساکار.
خلية هوائية	Air-cell	خانەی هەوایی.
خلية فولتائية	Voltaic-cell	پاتری ڤۆڵتایی، ئامرازێکە بۆ پەیداکردنی کارەبا بەرێگەی کارلێکردنی کیمیایی.
خلية وقود	Fuel-cell	پاتری سووتەمەنی، بۆ پەیداکردنی کارەبا بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆ بەرێگەی کارلێکی کیمیایی.
خلية دانيال	Daniell-cell	خانەی دانیال، پیلی دانیال، جۆرە پیلێکی کارەبایە دوو لەوحی تیادایە یەکێکیان لە توتیاو ئەوی تریان لە مس.
خلية كاستنر	Castner-cell	پیلی کاستنەر، بۆ بەرهەم هێنانی کلۆرو سۆدیۆم و هایدرۆکساید.

خلية شمسية	Solar-cell	خانەی خۆریی، پیلی خۆریی، ئامرازێکە وزەی تیشکی خۆر بەکار دێنێت بۆ پەیدالکردنی تەوژمی کارەبا.
خلية لاكلانشية	Leclanche-cell	خانەی لیکلانشێ، پیلی لیکلانشێ، جۆرە پیلێکی وشکە ، هێزی پاڵ پێومنانی کارەبایییەکەی ٥و١ ڤۆڵتە، لە دەزگای تەلگوراف‌و زەنگی کارەباییدا بەکاردێت.
خليج	Gulf, Bay	کەنداو، ئاودڕ، تەنکاو، دراف، بوودڕ، ئاوێکی فراوانە بریتییە لە درێژبوونەوەی ئاوی زەریا یان دەریا لە سێ لاوە، بە زەویی دەورەدراوە.
خليس، خلاسيي	Hybrid	دووڕەگ.
خليط	Mixture	تێکەڵاو، هەرمەمە، تێکەڵ.
خليط مبرد	Cooling Mixture	تێکەڵاوی ساردکەرەوە.
خليط تجميد	Freezing- mixture	تێکەڵاوی بەستن.
خليط اللبن والماء	Curdled- MilK	ماستاو.
خليط بوردو	Bordeau-Mixture	تێکەڵاوی بۆردۆ، تێکەڵاوێکە لە قسڵ‌و کوپەر سولفەیت بەشێوەی دەرمان بۆ نەخۆشی رووەك بەکاردێت.
خليقدوني		تەماشای(خلقدونی) بکە.
خليقة	Creature	بەشەر، ئادەمیزاد، زیندەوەر.
خليون، زهرة السلحفاة	Balmony, Turtle head	(بالمۆنی)، سەرەکیسەڵ، جۆرە گیایەکە گوڵی سپی یان پەمبەیی یان سوور دەگرێت.
خم،قن، مدججة	Hen-coop, Hen. House	کولانەی مریشك.
خمار	Veil	سەرپۆش، سەرپۆش، تارا،کەفنك.
خمار	Vintner. Publican	پەچە، مەی فرۆش،ئارەق فرۆش.
خمارة،حانة	Wine-Shop , Bar. Tavern	مەیخانە، بار.
خمان، مخمن	Estimator	تەخمینکەر، قەبڵێنەر.
خمان، اقطي، اقتي	Grape-Wort, Bane-berry Actea	گیاترێ، ترێ مارانە، دەوەنێکە گوڵەکەی سەوزی ئەرخەوانییە بەرەکەی لە ترێ دەچێت رەش‌و ژەهرە، بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەروێنرێت.
خماسي	Quintuple	پێنجە، پێنج خشتەکی.
خماسية الأصابع	Pentadactyls	پێنج پەنجەییەکان.
خماسين، ايام الشعري	Dog-days	چلەی هاوین، ماوەی (٥٠) رۆژگێتی تیایدا زۆر گەرم دەبێت.
خمان، بيلسان، خابور، سمبوقة، بلسان،، دمدمون	Sambucus, Elder tree , Balm tree	(بەپلەسان)، بەلەسان، درەختێکە یان دەوەنێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوە بەرەکەی لە ترێ دەچێت، گوڵەکەی بۆن خۆش‌و پزیشکییە.
خمان الماء، بلسان الماء، اقلوس امرد، كرة الثلج، منقار الكركي، بلسان أبيض	Water-elder	دەنوکی قوڵنگ، بەلەسانی سپی، دەوەنێکە لقەکەی نەرمە بۆ دروستکردنی سەبەتە باشە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشویەکی سپییە.
خمان اسود	Sambucus-ebulus	بەلەسانی رەش، گیایەکی بەرزە گوڵەکەی پەمبەییە، بۆنی بادەمی تاڵی لێ دێت بەرەکەی خڕو بچوك‌و رەشە، رەگەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
خمج، عفونة	Sepsis	بۆگەنی، کێم کردن.
خمر، نبيذ، مدام	Wine, Liquor	مەی ، ئارەق، بادە، سەراب.

خمر التفاح	Cider	مەیی سێو، شەرابی سێو.
خمخم،سرطان نهري	Crab	قرژاڵ، کێڤژاڵە.
خمخم، منثور بري	Gillliflower	شەوبۆی دەشتەکیی، شەوبۆ کێویلە، روەکێکی دڕکاوییە.
خمخمة، رمزمة،وحم، شهوة الطين	Allotriophagia	بێزووکردن، ئیشتیهایی خواردنی سەیر وەکوو لە ئافرەتی سکپڕدا کە ئارەزووی خواردنی گڵ دەکات.
خمس	Fifth	پێنج یەك ١/٥.
خمسة	Five	پێنج.
خمسة عشر	Fifteen	پانزدە، پانزە.
خمسون	Fifty	پەنجا، پەنجاهەمین.
خمش، خدش	Scratch	رووشاندن، رنین، داڕنین.
خمل، زئبر	Nap	رێشوو، رێشووی قوماش، پەڕی، وشترمر.
خمل	Salanx	(سالانکس)، جۆرە ماسییەکی دەریایی و رووبارییە.
خمل(الأمعاء) زغابة	Villus , Villi	مەمیلە،دەمۆچکە ئەو مەمیلانەی کە وان بە دیوی ناوەوەی دیواری ریخۆڵە باریکەوە بۆ مژینی خواردەمەنی هەرس کراو.
خمل،قاتل الكلب، سورنجان الخريف		زەعفەرانە پایزە، جۆرە رووەکێکی سەلك دارە ، گوڵەکەی گەورەو مۆرە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
خملة	A -pron, Veil	مەرحەمە، پۆشاکێکە بە لەش.
خملة، قطيفة	Velvet	قەیفە، جۆرە قوماشێکە.
خملي	Downy,	کوڵکن،ریشوودار، تووکن.
خمول	Indolnce Apathism	تەمەڵی، خاوبوونەوە، سستیی،داهێزران.
خمود	Stillness, Quitness, Extinguishing	دامرکانەوە، ڤەمراندن، کوژانەوە، دامران، ڤەمریا.
خميرة، خمرة	Yeast, Ferment Barm	هەوێن، هەڤێن، ئامیان، ئامیژە، جۆرە رووەکێکە لەشی لە یەك خانە پێکهاتووە، واتا بەچاو نابینرێت لە هەوادا هەیە، دەبێتە هۆی خێراکردنی کارلێکی کیمیایی وەکوو ترشاندنی هەویر.
خميرة، تايلين، لعابين	Ptyalin	(تایلین)، جۆرە هەوێنێکە لەناو لیکدا هەیە بۆ هەرس کردنی مادەی نیشاستە لەناو دەمدا.
خميرة العجين، خميرة الخبز	BaKers-yeast, Leaven	هەوێنی هەویر، هەویر ترش، هەڤیر ترش.
خميرة الجبن، مسوة منفحة، انفحة	Rennet	فریشك، ئامێژن، نوێشك، رێتكە، فرشك، ئامێژە، فریشك، ئامیان فریشك، هەوێنی پەنیر.
خميرة الخل، خل قديم	Ferment-acetic	هەوێنی سرکە.
خميرة اللبن	Ferment-lactic	هەوێنی ماست.
خميرة الكحول	Barm	هەوێنی ئەلکهول و بیرە.
خميرة العطار، سورنجان، عكنة	Meadow-Saffron	زەعفەرانی مێرگ، رووەکێکی پزیشکییە گەلێك جۆری هەیە، گوڵی سپی یان زەرد دەگرێت، دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ میز پێکردن و هێمن کردنەوەی دەمار . هتد.
خميس	Thursday	پێنج شەممە.
خميص	Slim	ناوقەدباریك، ناف تەنگ زراف.وەکوو تانجی.

خميلة	Garden	باخچە، پێشەڵان.
خن الورك، اربية	ILIAC-groin	لاڕان لە ناوەوە، نێوانی ڕان‌و سك، بن ڕان، بێخی ڕان، پەناڕان، ئەشكنج.
خنازيرية	Fig-wort	گیا هەنجیر، جۆرە ڕووەكێكی گیایی بۆگەنە گوڵی ئەرخەوانی‌و سووروو زەردی هەیە.
خناق، خانوق، دفتريا	Diphtheria, Angina	دووشاخە، تاس، وەناق، خڕوزەك، خروسەك، نەخۆشی‌یەكی درمە ، پەردەیەكی سپی لەناو گەرو یان لووتا پەیدا دەكات ، جاری وا هەیە دەبێتە هۆی گرتنی ڕێبازی هەناسەدان‌و مردن.
خناق (في الأطفال)	Croup	وەناقی منداڵان.
خناق الطيور، خناق الدجاج، ذبحة	Angina , Roup	(ئەنجینا)، وەناقی باڵندە، ئاوسانی پەردەی گەروو و قوڕگی باڵندە، نەخۆشی‌یەكی میكرۆبی درمە.
خناق المواشي	Numps	پزوو، وەناقی ئاژەڵ، مرخە،ژەهراویی بوونی خوێنی ئاژەڵ.
خناس		نەخۆشی‌یەكە كە دەدات لە ڕوەك ناهێڵێت بەرز بێتەوە.
خنابة،منخر	Nostril	كونەلووت.
خناز	Zonure	(زۆنیور)، جۆرێكە لە مارمێلكە پوولەكەی لەشەكەی بە شێوەیەكی چن چینە.
خنبس	Dwarf , pigmy	گرگن، سیخن، كورتەبنە، بنەمۆم، گدۆل، بابەعومرە.
خنان، خناق الخيل	Strongles	وەناقی وڵاغ، نەخۆشی‌یەكی میكرۆبیی درمە لە كۆئەندامی هەناسەی وڵاخدا دەبێت.
خنة، غنة، خنخنة	Nasality nasal-Voice	مشەمش، منگنیی، منگەمنگ، قسەكردن بە لووت، بە لووت قسەكردن.
خنث، خنوثة، خنث	Effeminate	ژنانێتیی، یەكێك لاسایی ژن بكاتەوە لە ڕەفتاردا.
خنث، خنوثة	Hermaphrodism	نێرەموكیی، جووت ڕەگەزیی.
خنثوي، خنثي	Bisexual, Hermaphrodite Ambisexual	نێرەمووك، جووت ڕەگەز، ئەو زیندەوەرەی كە هەردوو ئەندام یان كۆئەندامی زاوزێی نێرو مێی هەیە لە هەمان كاتدا.
خنثجة، انثى الثعلب	She-Fox, Vixen	ڕێوی مێ.
خنجر	Dagger poniard	خەنجەر، تیغ، تیژك.
خنجل، عناق،عناق الأرض	Caracal	سیاگوش، سیولۆ، جۆرێكە لە پشیلەی كێویی تۆپەڵێك موو وا بە سەر گوێیەوە.
خنخة، خنخنة		راجع(خنه).
خندروس، علس، حنطة رومية	Spelt-wheat	گەنمی ڕۆمیی.
خندق	Drain, Trench, Ditch, Gully	ڕەهەند، خەنەق، پاردە، پارگۆن، تابیی، سەنگەر.
خندرق	Lycosa	(لایكۆسا)، جاڵجاڵۆكە گورگە، جۆرێە لە جاڵجاڵۆكە شێوەكەی لە گورگ دەچێت.
خندويل، مريرة	Chondrilla	(كوندریللا)، گیایەكی دەشتەكی‌یە گەڵاكەی لە تاڵیشك دەچێت، قەدەكەی مادەیەكی زەمقی ڕەقی ڕوون دەردەدات.
خنزير	Pig, Swine, Hog	خووگ، بەراز، گیاندارێكی شیردەری سەداری دڕندەی سەرزلی مل كورتە، ڕوەك‌و گیانداری بچووكیش دەخوات، لەموزو دوو كەڵبەی هەیە.
خنزير النهر، حلوف	River-hog	بەرازی ڕووبار.
خنزيرة ، انثى الخنزير	Sow	مالۆس، بەرازی مێ.
خنزير ابو قرنين، هلوف	Warthog	بەرازی دوشفرە، بەرازی دووكەڵبە.

خنزير وحشي افريقي	African sanglier	بەرازی درندەی ئەفریقیی.
خنزير الماء	Capybara	(کاپیبارا)، بەرازی ئاویی، گیاندارێکی کەتەی قرتێنەری جانەوەری ئەمریکییە لە بەراز دەچێت کلکی کوڵە سەری گەورەو پانە لەناو چەمو رووباردا دەژی روەك دەخوات، رەنگەکەی زەردە.
خنزير ذكر، خنزوان	Boar	یەکانە، خرس، پەڵخە، بزە بەراز، نێرە بەراز.
خنزير امريكي، بقري	Peccary	(پیکاری)، بەرازی ئەمریکیی، جۆرە بەرازێکە لچەکەی سپییە.
خنزير وحشي	Wild-boar	بەرازە کێویی.
خنزير الهند، بابيروسة	Babiroussa	بەرازی هیندی، بەرازی مالیزیا، جۆرە بەرازێکە، بە قەدەر جاشە کەرێك دەبێت دوو کەڵبەی چەماوەی هەیە.
خنزير غينيا، كابياء	Guinea-pig, Cavia	(کاڤیا) بەرازی غینیا، جۆرە گیاندارێکی قرتێنەری بچووکە بە قەدەر کەروێشکێك دەبێت بۆ مەبەستی تاقیکردنەوەی دەرمانی پزیشکی بەکاردێت.
خنزير ذو سنة	Yearling pig	شەکە، شیکە.
خنزيرة، داء الخنازير	Scrofula, Kings-evil, mustiness	(مەستینیس) دەردەبەراز، نەخۆشییەکە لە کرمی تاکەوە(الدودە الوحیدە) دەبێت.
خنزير الأرض، ابو ظلاف،دو بل، ابو ذقن	Aard, varK, Earth-pig, Aard wolf	بەرازی زەوی، چەناگەدار، چەناگە درێژ، لەموزدرێژ، گیاندارێکی شیردەری ئەفریقیایی بێ ددانی گوێ درێژی مێروولەخۆری گەنم رەنگە.
خنزير البحر، تخس، سمك يونس	Porpoise	(پۆرپۆلیس)، بەرازی دەریا ، جۆرە نەهەنگێکە لە نەهەنگی دۆلفین دەچێت درێژییەکەی (٥) پێ دەبێت، لەموزی لە لەموزی بەراز دەچێت ، هەروەها سوود لە بەزو پێستەکەی وەردەگیرێت.
خنزير بري، حلوف، رت عفر	Wild- boar	بەرازی کێویی، بەرازیی دەشتەکی.
خنزيرة الماء، خنزيرة البئر	Windlass, water-wheel, sinKing- frame	جەنجەڕ، چەرخی ئاو هەڵکێشان، مەکینەی ئاو هەڵهێنجان، مەکینەی ئاو هەڵکێشان ، ئاو هەڵگۆز.
خنزرة، كاسور،	Stone-axe	پێك، مێکوت، چەکوشی بەرد.
خنساء، بقرة وحشية	Oryx, antelop of arabia, Wild- Cow	مانگای کێوی.
خنساء	Flat-foot	پێپان، پێ تەخت.
خنشع، هازجة القصب، دخلة القصب	Great-reed-warbler	جۆرە باڵندەیەکە بچووکە لە چۆلەکە دەچێت، پشتەکەی قاوەیی مەیلەو زەردە سکەکەی سپییە کۆچ کەرە، لەناو قامیشەڵاندا دەژی.
خنشار	Polypody , fern	پەلی سیاوەشان، گژنیژی بیر، کەرەوزە کێویلە، قژی کچ، قژی کەنیشك، روەکێکی دەشتەکییە لە شوێنی شێداردا دەڕوێت گەڵاکەی لە گەڵای دارخورما دەچێت رەگەکەی گۆشتن و شیرینە.
خنشاريات	Pteridophyta	کۆمەڵەی کەرەوزە کێویلە.
خنصر	Little-finger	پەنجە بچکۆلە، بابلیچك، پەنجە تووتە قلیچ، قەرەقۆچ، قیش، قچیلك.
خنصيص	Young-tiger	بێچوە بەور.
خنطل، سنور وحشي، قط وحشي	Wild-cat	پشیلە کێوی جۆرە پشیلەیەکی زۆر گەورەی درندەیە رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو زەردە هێڵی رەشی تیادایە لە ناو دارستان و پێشەڵاندا دەژی.
خنفس، خنفساء	Beettle	قالۆنچە، قۆلانچە،خلێنکە، کێزك، جۆرە مێروویەکە.
خنفساء حراقة	Oil-beetle	قالۆنچەی سوتێنەر،جۆرە قالۆنچەیەکە شلەیەکی سوتێنەر دەردەدات، ئەگەر بەر لەشی مرۆڤ بکەوێت ئاڵۆش و تلۆقی لەسەر پەیدا دەکات.

خنفساء عنكبوتية	Spider-beetle	قالۆنچەی جاڵجاڵۆکەیی.
خنفساء سورينام	Surinamensis	(سورینامنس)، قالۆنچەیەکە زیان بە دەغڵو دان دەگەیەنێت.
خنفساء كناسة، خنفساء مدحرجة، خنفساء الروث	Dung beetle	گووخلێنکە، قالۆنچەی پشقڵ، خڵ کـەرەوە، هەرلە، خلێنکە، قالۆنچەی تەرس، قالۆنچەیەکی رەشی زلە پیسایی ولاخ کۆدەکاتەوەو خڕی دەکاتەو خلۆری دەکاتەوە.
خنفساء كلورادو	Colorado-beetle	قالۆنچەی کلۆرادۆ، جۆرە قالۆنچەیەکە هێڵی رەشو زەردی تیایە، زیان بە پەتاتە دەگەیەنێت.
خنفساء مائية	Water-beetle, Dytiscus	قالۆنچەی ئاویی.
خنفساء الماء الدوارة	Water-sKipper	ئاو رۆشن کەرەوە، جۆرە مێروویەکە لەناو ئاودا دەسووڕێتەوە.
خنفساء الشجر	Tree-beetle	قالۆنچەی درەخت.
خنفساء ذات قرون	Horned-beetle molytus Coronatus	قالۆنچەی شاخدار.
خنفساء ببرية، خنفساء نمرية	Tiger-beetle, Cicindela	قالۆنچەی پڵنگی، قالۆنچەی بە وریی، قالۆنچەیەکی گورجی بە کەڵکە.
خنفساء طنانة ، خنفساء الحبوب	Dor-beetle Capra-beetle	ویز ویزە، قالۆنچەی ویز ویزەکەر (قالۆنچەی کاپرا)، قالۆنچەی دانەوێڵە، ئەسپێی دانەوێڵە.
خنفساء التين	Fig eater	هەنجیرخۆر، قالۆنچەی هەنجیرخۆر.
خنفساء البطاطس، خنفساء البطاطا	Potato- beetle	قالۆنچەی پەتاتە.
خنفساء الخضروات	Vegetable-beetle	هارێ، قالۆنچەی سەوزەوات.
خنفساء الطحين، قملة الطحين	Rust-red, flour-beetle	ئەسپێی ئارد، قالۆنچەی ئارد، جۆرە قالۆنچەیەکی بچووکە لەناو ئاردا دەبێت.
خنق	Suffocation	خنکاندن، تاساندن.
خنن	Rhinophonia	مشەمش، منگنیی، بە لووت قسەکردن.
خنكار، اسطر الصين	China-aster, Queen-margaret	ئەستێرەی چینی، گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت لە گوڵەبەرۆژە دەچێت.
خنوص	Young-pig, sucKing-pig	کوودەلەبەراز، بەچکە بەراز، بزەڵە.
خو، شرو، عسل	Honey	هەنگوین، هنگڤین.
خوار،، خوار	Bellowing, Mooning	بوڕاندن، بارەبار، قاڕەقاڕ.
خورة	Loose-ground	زەویی، فەرمانی ،زەویی فشەڵ.
خوار، خوار القوى	Faintness	پەک کەوتن ،هێزتیانەمان، لەهۆش خۆچوون، بوورانەوە.
خواء، جوع	Hunger	برسێتیی.
خواص	Basket-moker	ئەو کەسەی لە گەڵای دارخورما شتومەک دروست دەکات.
خواض	Wader	نەچەقیو، ئەو گیاندارە بە تەنکاوا بە قوڕو لیتەدا بڕوات و نەچەقێت.
خواض، طير	Wading-bird	جۆرە باڵندەیەکە بە تەنکاودا دەڕوات و ناچەقێت تیایدا.
خواف	Afraid, fearful	ترسنۆک، ترسۆک.
خوافق	The cardinal-points	چوار ئاراستەکە، (خۆرهەڵات و خۆرئاوا و باکوور و باشوور).
خوالف	After-pains	دواژان، ژانی دوای منداڵ بوون لە ئافرەتدا.

خواني، ريش الخواني	Secondaries-Coverts	ئەو پەڕە گەورانەن کە ولن بەسەر باڵی باڵندەوە ژمارەیان ١٠-٢٠ پەڕە.
خوان	Eating table	مێزی نان خواردن، خوان، سفرە.
خوخ، دراق، دراقن	Prune, peach	شەفتالوو، قۆخ، هەشتالوو، شەفت بوو.
خوخ بري، برقوق، خوخ السياج	Wild-prune	هەڵوژە کێویلە، هەڵوژە رەشە، قۆخە کێویلە، درەختێکی دڕکاوییە، گوڵەکەی سپیی بەرەکەی خڕوڕەنگەکەی شینی مەیلەو رەشە.
خوخ ملابار، تفاح الورد، جنبوزة	Malabar-plum, Rose-apple, Jambosa	قۆخی مالابار، درەختێکی بچووکە لە کۆمەڵەی مورد گوڵەکەی گەورەو جوانە بەرەکەی سوورو بۆن خۆشە بە قەدەر سێوێك دەبێت خۆشە دەخورێت و ئاوەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
خوذة معدنية	Helmet	کڵاوی ئاسنین،کڵاوزرێ ، تاسکڵاو.
خور	Prostration	لەش داهێزران.
خور، نورستانيا	Neurasthenia	بێهێزی دەمار، پشێویی فرمانی لەش و هەستکردن بە ماندوێتیی.
خور	Gorge, embouchure	کەندر، خەلەند، رێژگە.
خوري، شماس، ابو قلنسوة	Black-cap	کڵاورەشە، جورە بازاڕی، جۆرە باڵندەیەکی کڵاو رەشە لە بولبول دەچێت حەز لە هەنجیر دەکات.
خورنق، سيدا	Alpinia, GreeK-mallow	(ئەلپینیا)، تۆڵەکەی گریکیی، گیایەکە یان دەوەنێکە گوڵی سوور دەگرێت بۆ مەبەستی پزیشکی و رازاندنەوە دەڕوێنرێت.
خوريا وبائية، مرض الرقص السنجي، كوريا، رقاص. زفن	Chorea	(کۆریا)، (خۆریا) جۆرە نەخۆشییەکی درمی دەمارییە، نەخۆشەکە دەم و چاو پەلەکانی دەلەرزێت.
خورمة، ارنبة	Narium-septum, Nose-lobule-Tip of the Nose	دیواری نێوانی دوو کوونە لووت کۆڵەکەی لووت.
خوزب	Udder-swelling	سووتانەوەی گوان، ئاوسان و سووتانەوەی گوانی ئاژەڵ.
خوشان، خانق الكلب	indian- hemp	سەك خنکێن، جۆرە رووەکێکی پزیشکییە لە کۆمەڵەی ژاڵە بەرەکەی باریکە تۆوەکەی وردە، دەرمانی رەوانیی و رشاندنەوە لە گەڵاو تۆوەکەی دەردەهێنرێت ، ریشاڵی لقەکانی وەکوو گوش بەکاردەهێنرێت.
خوص، خوص الأجفان، غؤرو العين	Mole-eyed enophtalmia	١-چاو بە قوڵاچوون، چاوبچووکیی، نووسانی پێڵوو، بە گلێنەی چاوەوە. ٢-جیاوازی رەنگی چاوی گیاندارێك لە رەنگی چاوەکەی تری وەکوو لە ئەسپدا.
خوص، سعف النخل	Palm-leaves, fronds	گەڵای دارخورما.
خوض	Wading , Fording	چوونە ئاوەوە، بە ئاواڕۆیشتن.
خوف	Fear	ترس، باك، پەروا، ترسان، سام، پاج.
خوف المرض	Nosomania	ترسان لە نەخۆشیی.
خوق	Phtiriose	(فتیریۆس)، نەخۆشیی دارمێو، نەخۆشییەکی رووەکییە.
خولان، عرقد، حضض	Lycium-arabicum	دڕکی دێو،چالووك،دەوەنێکە لقەکەی دڕکاوییە بۆ پەرژین باشە،گوڵەکەی سپی و مەیلەو پەمبەییە، بەرێکی سووری هەیە لە ترێ دەچێت.
خولة	Gazelle	ئاسك، مامز.
خولي، شنقب، جهلول، شكب، بكاسين	Snipe	(سنایپ) جۆرە باڵندەیەکی بچووکی دەنووك درێژە رەنگەکەی قاوەییی پنکە پنکەیە.
خولي الرز، أبو اليسر	Pratincole	(پراتینکۆل)، جۆرە باڵندەیەکە لە پەرەسێلکە دەچێت.

خولنجان	Galangal, Alpinia, Siamses-ginger	زەنجەفیلی سیام، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵی سپیی دەگرێت لە کۆمەڵەی زەنجەفیلە، قەدی ژێر زەویی هەیە بۆ مەبەستی پزیشکیی و رازاندنەوە دەروێنرێت.
خومع،صیدن ازرق	Blue Fly	جۆرە مێشێکی شینە بە گۆشتەوە دەنیشێتەوە.
خویط	Filament, Fillet	دلو، دەزوولە، دەزوولەی ئەندامی نێرەکی گوڵی روەك.
خیار، قثد	Cucumber	ئاروو، خەیار، هاروێ.
خیار شنبر، خرنوب هندي، خیار شمبر	Cassia-fistula, pudding-pipe-tree Negro coffee purging-cassia	خەیار چەمەر، روەکێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی لوولەیی و درێژە لە خەیار دەچێت دەنکەکەی سوورە دەرمانی رەوانیی لێ دەردەهێنرێت.
خیار البحر	Sea- cucumber	خەیاری دەریا، گیانداری دەریایی‌یە پێستەکەی درکاوی‌یە لە خەیار دەچێت.
خیار بري	Wild-cucumber, Bitter-root	خەیارە کێویلە، گیایەکی دەشتەکی‌یە بەرەکەی بچووك و سوورە ناخورێت.
خیار مندیرا	Cucumber-of- mandira	خەیاری ماندیرا،گیایەکە لە کۆمەڵەی کولەکە بەرەکەی هێلکەیی و سەوزی مەیلەو زەردە دەکرێتە ترشیاتەوە.
خیار طویل، خیار مائي	Gerkin	ترۆزیی، شارۆخ.
خیار افرنجي، سکیوم، کوسی افرنجي	Chayote	(چایوت)، خەیاری ئەفرەنجی، رووەکێکە لە کۆمەڵەی کوولەکە رەگەکەی سەلك دارە، گوڵەکەی زەردە بەرەکەی گەورەو هێلکەیی‌یە دەکرێت بە چێشت، سەلکەکەی وەکوو پەتاتە بەکاردێت.
خیاط، ترزي	Tailor	بەرگ درو، شوونك، خەیات.
خیاطة	Sewing, tailoring, suture	دروون،، دروومان، دوورمان.
خیال	Imagination, Fancy, Silhouette, Image	ئەندێشە، تارمایی، سێبەر.
خیالي، تصویري	Imaginary, imaginative	ئەندێشەیی.
خیال لماتة، مجدار، فزاعة	Scare-crow	داهۆڵ، دلورە.
خیال، خیالة، فارس	Cavalry, Horse man	سوار، سوارە.
خیال، طیف	Spectre	تارمایی، شەبەنگ.
خیبة، فشل	Disapointment	ناکامیی،، نائومێدیی، سەرنەکەوتن، دڵساردیی.
خیتون، جیتون، کیتون	Chiton	جۆرێکە لە شەیتانۆکە، قاقڵە جنۆکە.
خیتة		رووەکێکە دەرمانی چوك بەهێزکردنی لێ دەردەهێنرێت.
خیتحور، قمص	Water-Skipper	ئاو رۆشنکەرەوە، جۆرە مێرووەیەکە لەناو ئاودا دەسوڕێتەوە.
حیثمة، انثى الببر	Tigress	بەوری مێ، مێی بەور.
خید، فصلصة	Lucerne	سێ پەرە، گیایەکە گەڵاکەی سێ پەلکە بۆ لەوەڕ باشە.
خیدع، خیطل، قط، هر، هرس، بس، سنار، سنور، دمة، مخدش،ابو غزوان	Cat	پشیلە،کتك، گوریە.
خیرابو،، خیربوا، هیل بوا	Lesser, Cardamom, Meleguetta-pepper	هێل، حێل، قاخلی، کاژیلە،، هێلی دەنك ورد، بەری جۆرە رووەکێکە بۆ ورياکردنەوەو مێزکردن بەکار دەهێنرێت.
خیرالله، حلبلاب، مستدیر الورق	Thorow-wax	خێری خوا، رووەکێکی پزیشکی‌یە دەرمانی ئازاری سنگ و کۆکەی لێ دەردەهێنرێت.

خير جل، التهاب الغدد المعاوية	Bubo	خەیارە، ئاوسانی لووی لەش، ئاوسانی لووی پەنا ڕان.
خيري، منثور	Garden-Stock	شەوبۆ، گوڵە چاوئێشە.
خيزران، زند العروس،	Bamboo,	خەیزەران، تەرکەن، دارسیواك، خەلیلە، خەڵتانە، ئەرج، داری ددان ئاژنین، لقەکانی دەکرێت بە گۆچان.
جنهي، خلة، غاب فارسي، غاب هندي	Khella pick-tooth	
خيزقة،، خشناء	Sea-Mallow	تولەکەی دەریا، گیایەکە گوڵی پەمبەیی یان بنەوشەیی دەگرێت.
خيش	Hessian	گوش، کلت، گوێنیی، جۆرێکی زبرە لە کەتان.
خيشوم، غلصم	Gill Branchia	کەپوو، خەرنانە، برناخ، کەوانەی ڕیشەدار، ئەندامێکە لە ماسیدا هەیە بۆ هەناسەدان لەناو ئاودا.
خيشوميات	Branchiates	گیاندارە کەوانە ڕیشەدارەکان وەك قرژاڵ.
خيط، خيط الأبرة	Filament, Thread	دەزوو، پەرگ، هەودا، تاو، داو ، ڕیس بەن، تاڵ، مەچیر.
خيط مشمع	Waxen-thread	زیگ، دەزووی شەماویی، دەزووی مۆماویی.
خيط الأح	Chalaza	(کلازا)، ئەو دەزولەیەیە کە لە سپێنەی هێلکەدایە.
خيط خيشومي	Branchial Filament	دەزوولەی کەوانەی ڕیشەدار، ئەو بەشە دەزوولەیییانەیە کە بۆری مۆیینی خوێنی زۆر تیادایەو ئاڵوگۆڕی گازەکانی تیادا ڕوودەدات لە کەوانەی ڕیشەداری ماسیدا.
خيطي الشكل	Filiform	شێوە دەزوولەیی.
خيطيات، ديدان خيطية	Nemathelminthes	کرمە دەزوولەییەکان ، زۆربەیان مشەخۆرن وەکوو کرمی ئەسکارس لە ڕیخۆڵەی مرۆڤدا دەژی.
خيط صوفي	Wollen-thread	بەن، دەزووی خوریی.
خيط عصبي، محور الخلية العصبية	Nerve- fiber	ڕیشاڵی دەمار، تەوەرەی خانەی دەماریی.
خيطل، سنور، هر، قط، خيدع	Cat	پشیلە، کتك، گوربە.
خيف		بە یەکێك دەوترێت کە هەردوو چاوی ڕەنگیان جیاواز بێت بۆ نموونە سەوز و ڕەش.
خيف	Scabbard	پێستی گون، پێستی گوانی ئاژەڵ.
خيفانة	Locust	کوللە،کولیی.
خيل، خيول	Horses	چارەوا، وڵاخ، بەرزەوڵاخ، وەکوو ماین و ئەسپ.
خيلان، اطوم، ابنة البحر، عروسة البحر	Dugong, halicore, Mermaid	کچی دەریا، کەنیشکی دەریا، بووکی دەریا، گیاندارێکی شیردەری گیاخۆرە شێوەی سەری لە سەری ئادەمیزاد دەچێت، کلکی لە کلکی نەهەنگ دەچێت، دوو دەستی هەیە لە پەرەکەی ماسی دەچن، تەوژمێکی کارەبایی دەدات لە کاتی مەترسیدا.
خيلانيات	Sirenia	(سیرینیا)، کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەری دەریایی گیاخۆرە لە نەهەنگ دەچن وەکوو مەری دەریاو کێچی دەریا.
خيليات، خيول	Equidae	وڵاخ، چارەوا، چارەوێ، کۆمەڵە گیاندارێکی یەك سمە وەکوو ئەسپ و ئێسترو کەر.
خيمة	Tent	چادر، دەوار، خێوەت، هەواریی، سەیوان،ڕەشماڵ، سیاماڵ، کۆماچ، تاوڵ.
خيميات	Umbelliferae	چەترییەکان، چەتردارەکان،کۆمەڵە ڕووەکێکە ڕژێمی گوڵ کردنەکەیان وەك چەتر وایە وەکوو گێزەرو گژنیژو زیرە.

خيوط مغزلية	Contractile-Fiber	دەزوولە تەشيلەييەكان، ريشاڵە كرژەوەبووەكان، چەند دەزوولەيەكن لەشێوەی تەشيلەدا لە خانەی لەشی زيندەوەردا پەيدا دەبن فرمانێكی تايبەتی‌يان هەيە لە كاتی دابەشبوونی خانەكەدا.
خيول السباق	Race-horses	ئەسپی رايسز، ئەسپی غارغارێن.
خيول العربات	coach horses	ئەسپی گاليسكە.
خيول الجر	Carriage-horses	ئەسپی راكێشان، بارگير.
خيول الركوب،جياد	Saddle-horses	ئەسپی سواريی، ئەسپی سواربوون.
خيول النزو	Stallion-blood-Horses	ئەسپی پەڕين، ئاسپی ئاوس كردن.

داء، مرض، وصم	Maldy, illness disease Affection	نەخۆشیی،دەرد.
داء الصدف، صداف	Psoriasis	(سوریاسیس) نەخۆشیی توێژ فڕێدان، وشکبوونەوەو هەڵقرچانی پێست.
داء الفیل	Elephantiasis Arabum, Barbadoes-leg, Buoknemia buchemia-tropica, Cochinleg	پێ خڕە، پاگڕە، نەخۆشی لاق و پێ، ئەستووربوون لە ئەنجامی لێ پیسکردنی تووشبوون بە کرمی فیلاریاوە پەیدا دەبێت، کە لاق و پێی نەخۆشەکە وەکوو هێنی فیلی لێدێت.
داء الفقاع	Pemphigus	نەخۆشی بڵق، نەخۆشییەکە لە نیشانەکانی پەیدابوونیی بڵقە لەسەر پێست لەگەڵ خرو و ئازارێکی کەم، جاری وا هەیە دەمی بڵقەکە بە قەدەر دەنکە نۆکێکی لێدێت.
داء الثبوت، داء الشخوص، داء الجمود		نەخۆشیی حەپەسان، نەخۆشییەکی دەمارییە، نەخۆشەکە دەستەڵاتی خۆی ون دەکات و ماسولکەکانی رەق دەبن.
داء السکر، البول السکري	Diabetes-mellitus, Glycosuria	نەخۆشی شەکر، پتربوونی رادەی شەکر لە خوێن و لە میزدلو، کەم بوونەوەی کێشی مرۆڤ و تینوێتییەکی زۆری لە گەڵدا دەبێت.
داء السمك، سماك	Ich thyosis	نەخۆشیی ماسیی، نەخۆشییەکی زکماکییە لە نیشانەکانی ئەوەیە کە پێست زبر دەبێت.
داء نباتي	Phytonosis	نەخۆشیی رووەکیی.
داء المصبع	Frambesia	نەخۆشییەکە لە فەرەنگیی دەچێت لە ناوچە گەرمەکاندا بڵاو دەبێتەوە.
داء الکلب، رهبة الماء	Hydrophobia, rables	هاریی، سەگەناز. نەخۆشییەکی درمە لە سەگی هارەوە دادەکەوێت.
داء المفاصل، داء الملوك، نقرس	Arthritis, Gout, podagra	نەخۆشیی شاکان، نەخۆشیی جمگەو پەنجە گەورەی پێ.
داء الحمراء، النار الفارسیة	Erysipelas	بای سوور، سوورەبا، بریتییە لە سووتانەوەی پێست.
داء الصنادید		پاڵوو، نەخۆشییەکە تووشی پەردەی سیی دەبێت.
داء الاظافر	Ony chosis	نەخۆشیی نینۆك.
داء الحفر، أسقربوط	Scurvy	ئەسکەرپووت، نەخۆشییەکە لە نیشانەکانی ئاوسان و خوێن بەربوونە لە پوکدا.
داء الفطر الشعاعي	Actinomycosis	نەخۆشییەکە برین لەناو دەمی ئاژەڵدا پەیدا دەکات.
داء الثعلب، ثعلبة	Alopcia	مووڕزە، نەخۆشیی ڕێوی، وەرینی تووك، تووك هەڵوەرین.
داء الملك، داء الخنازیر، غدب، خنازیري	Scrofula, Kings evil	گەرومخڕە، سیلی لووی لەمڵاویی ژێر مل.
داء الذرة		سەودای پێست.
داء جلدي	Dermatiosis	نەخۆشیی پێست.
داء الأسد، جذام دائر	Leprosy Turning	گولیی، پیسکیی، دووزامیی، ئاڵە، پەلووشین، خولاوە، سوورلوە.
دائرة (في الهندسة)	Circle	بازنە، هێڵێکی چەماوەی داخراوی رێکە.
دائرة، حلقة	Ring, Circle	بازنە، چەمەرە، جغز، ئەڵقە، ئاخڵە.
دائري	Circular	بازنەیی.
دائرة حکومیة	Office	دایەرە، فەرمانگە.
دائرة البرید	Post-office	پۆستەخانە.
دائرة، التلغراف، دائرة البرق	Telegraph-office	تەلخانە، برووسکەخانە، دایەرەی تەلگوراف.

دائرة كهربائية	Electric Circit	بازنەی کارەبا، بازنەیەکە بریتی‌یە لـە سوورگەی لێشاوی کارەبا کە لـە یەکێك لـە جەمسـەرەکانی سەرچاوەیەکی کارەبایی وەکوو پـاتری یـان دەینەمۆ دێتە دەرەوەو بەناو تەل بەرهەڵستیدا پێپەڕ دەبێت‌و دیسانەوە دەگەڕێتەوە بۆ جەمسەرەکەی تر بە سویچ دەکرێتەوەو دادەخرێت.
دائرة معارف، موسوعة	Encyclopedia	(ئینسکلۆپیدیا) فەرهەنگی زانیاریی فراوان، فەرهەنگی گشتیی فراوان.
دائرة زوال	Meridian	بازنەی زەوال، بازنەی نیـوەڕۆ، گـەورەترین بازنەیـە لـە ئاسمـاندا کـە بـە هەردوو پۆڵەکەدا، باکووری‌و باشووری، تێپەڕ دەبێـت، کـاتی نیـوەڕۆ لـە شـوێنێك دا ئـەو کاتەیـە کـەوا خـۆر بـە بازنـەی زەوالـدا لـەو شـوێنەدا، تێپەڕدەبێت.
دائرة قطبية	Polar circle	بازنەی پۆڵی، دوو بازنەیە، بازنەی پۆڵی باکووری کە ٥و٢٣ پلە لە پۆڵـی باکووری‌یـەوە دوورە، بازنـەی پۆڵـی باشـووری کـە ٥و٢٣ پلـە لـە پۆڵـی باشووری‌یەوە دوورە.
دائرة متجمدة شمالية	The Arctic circle	بازنەی (چەمەرەی) سەهۆڵ بەندی باکووریی.
دائرة متجمدة جنوبية	The Arctic circle	بازنەی (چەمەرەی) سەهۆڵ بەندی باشووریی.
دائرة البروج	Zodiac ecliptic	بازنـەی کـەلوەکان، بازنـەی بورجـەکان، وێنـەی بازنەیەکـە کـراوە بـە (١٢) بەشـەوە هـەر بەشـێك وێنـەی کەلوویـەکی تیـا نەخشـە کێشـراوە وەکـوو کەلووی دووپشك، کارژۆلە . هتد.
دائرة قطبية شمالية	Arctic- circle	بازنەی پۆڵی باحووریی، ئەو هێڵەیە کە هاوڕێکە بە هێڵـی پـانی (٦٦) پلـەو (٣٣) خولەك کە دەوری پۆڵی ناوچەی سەرەوی زەوی داوە.
دائرة قطبية جنوبية	Antarctic-circle	بازنەی پۆڵی باشووری.
دائرة محيطية	Pericycle	بازنەی چێوەیی، چینێکە لـە خانـەی دیـوا تـەنك کەوتۆتـە نێوانـی شـانەی گەیاندن‌و توێخی ناوەوە لە ڕەگ‌و قەدی رووەکدا.
دائرية الفم، مستديرة الفم	Cyclostomata	دەم بازنەییەکان، دەم خڕەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی بڕبڕەداری سەرەتایین لەجیاتی شەویلگە خەپلەیەکی (قرص) بازنەی لە دەوری دەمیاندا هەیە.
دائخ	Giddy, dizzy	گێژ.
دائم	Continuous continual	هەمیشە.
دائمي	Permanent	هەمیشەیی.
دائمي، معمر	Perennial	تەمەن درێژ، واتا تەمەنی لە دوو ساڵ زیاتر بێت.
دائم الخضرة	Ever-green	هەمیشە سەوز ئەو رووەکانەیە کە گەڵاکانیان ناوەرن لـە زستاندا، هەمیشـە سەوزن وەکوو درەختی سەرو.
دائن	Creditor	وامدەر.قەرزدەر.
داب، كسلان	Wall creeper	بە دیوارا هەڵگەڕ، جۆرە باڵندەیەکە.
داب، كلان	Brady pus	تەمەڵ، گیاندارێکی شیردەری بێ ددانی سستە خۆی بە لقی درەختدا هەڵدەواسێت.
دابة، حيوان، زاملة، بهيمة	Animal, beast	چوارپێ.
دابة الحمل	Pack-animal	بارگیر، چارەوا، چارەوێ، بارکێش، باربەر، دەوار، چالینگ.
دابرة، صيصة	Backtoe, Spur	چقە، پەنجەیەکی چچووکە بە پشتی قاچی کەلەشێرەوە، هەروەها بەو چوکڵە مردووە دەڵێـن کـەوا بـە پشـتی پێـی وڵاخـەوە لـە سـەروو سمەکەیەوە.
داتوليت	Datolite	(داتولیت)- بەردێکی بە نرخە ڕەنگەکەی سپی یان زەردی کاڵە.

داتورة، تفاح، شوكي، نفير،بنج، صفير السلطان، جوز الماثل	Devils, apple, Thorns apple Datura, Jimson-weed	تاتوره، رووەکێکی ژەهرینە گوڵێکی سپی گەورەو بەرێکی دڕکاوی دەگرێت، بەرەکەی لە باینجان دەچێت، مادەیەکی سڕکەری تیادایە، دەرمانی لێ دروست دەکرێت بۆ نەخۆشیی ئاژەڵو وڵاخ.
داتورين، جوهر الداتورا	Daturine	(داتۆرین): دەرمانێکە لە تاتوره دەردەهێنرێت.
داجن، أليف	Domesticated Tame, Barnyard	ماڵیی، دەستەمۆ، کەهیی.
داحس، داحوس	Felon, paronychia, Whit low panaris, Agnail	بزماره، کەوڵە، مێخەکە، مووڵێهاتن، موی پەنجە، زیادەگۆشتی دەوری نینۆك، قلیشان یان برینداربوونی پێستی دەوری نینۆك.
داحس المواشي، داحوس المواشي	Cattle-whitlow	مێخەکەی ئاژەڵ، ئاوسانو ئازارو کێم کردنی پەلی ئاژەڵ.
داخل	In	لەناو.
داخلي، أنسي	Endo internal	ناو، ناوەوە، ژوورەوە ناوخۆ، ناوخۆیی، ناوەوەیی.
داخن، مدخن	Smoky	دوکەڵ کەر، دوکەڵدار.
دا ذي، هيوفاريقون دا ذي مخزني، رمان الأنهار	Hypericum Tutsan	(هایپریکەم) گیایەکە یان دەوەنێکە گوڵی زەرد یان سپی دەگرێت. هەناری روبار، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکیيە گوڵەکەی زەردە، رەنگی سووری لێ دەردەهێنرێت.
دار	House	خانوو، ساختمان،ماڵ.
دار التصوير	Studio	(ستۆدیۆ) وێنەگا، شوێنی وێنەگرتن.
دار الاثار، متحف	Museum	مۆزەخانە.
دار ضرب العملة	Mint	دراوخانە، سکەخانە.
دار الحكومة	Headguarters	سەرا.
دار العجزة	Infirmary	تەمەڵخانە.
دار الوثائق	Archives	ئەرشیفخانە.
دار السينما	Cinema	سینەما.
دار الكتب	Public-library	کتێبخانە، کتێبخانەی گشتیی.
دار المجانين	Lunaticasylum	شێتخانە، مارستان.
دار التمثيل، دار الأوبرا	Theatre, Opera-house	ئۆپێراخانە، هۆڵی ئۆپێرا.
دار المعلمين	Teachers training School	خوێندنگەی مامۆستایان.
دار النقاهة	Convalescent Hospital	بووژانگە، خەستەخانەی بووژانەوە.
دارة-دورة	Circuit	حول، بازنە.
دارة الشمس، طفاوة	Solarhalo	خەرمانەی خۆر.
دارة القمر، هالة القمر	Corona, Halo, lunarhalo	خەرمانەی مانگ.
دارة	Cirque	ئەو چاڵاییەی کە لەسەر چیایەك پەیدا دەبێت بەکاری بەفرو هەندێك جار لەو چاڵەدا گۆمێك پەیدا دەبێت.
داروينية، نظرية داروين	Darwinism	تیوری داروین، ئەو تیورییەی کە زانای بەناوبانگ (داروین) دای ناوە دەربارەی گەشەکردنو گۆڕانی زیندەوەرەکان (گیاندارو روەك).
داروينية	Darwinia	(داروینیا) دارو دەوەنێکە لە کۆمەڵەی مۆرد بەناوی زانا داروینەوە ناونراوە گوڵی ئەرخەوانی یان زەرد دەگرێت.

دلرج، مألوف	Common, popular, Familiar	ئاسايى.
دلرجة	Limb	لاقى چوارپێ.
دلرعة	Armoured-Cruiser, Armoured- Battleship	کەشتیی جەنگیی زرێدار.
دارم	Oaktree	دارى بەڕوو.
دلرم، قنفذ، انقد، مدلج	Hedgehog	ژوژوو، ژیشك.
دلر فلفل، عرق الذهب	long-pepper, Spur-pepper , Bird pepper	جۆرێکە لە رووەکی دەلوبیبەر گەڵاکەی باریكو درێژە.
دلرسين، دارجين، دارصيني، دارصوص، قرفة سيلان، قرفة سرنديب	Cinnamon-tree	دارچینیی، درەختێکـە لـە رەگـەزی درەخـتی کـافوور، توێکڵەکـەی پێـی دەوترێت(دارچینیی) بەشێوەی بەهارات بەکاردێت.
دلر شيشعان، قندول	Spinybroom	دەوەنێکی درکاوییە گوڵـی زەردی بۆنخۆش دەگرێت.
دارلنجتونيا	Darlingtonia	(دارلینگتونیا)، رووەکێکە گەڵاکەی وەکوو تورەکە وایە مێشو مەگەز دەگرێت.
داس	Dace	(داس) جۆرە ماسی‌یەکە.
داسر، رفاس	Air screw, propellant Screw-propeller	پەروانە.
داسر سائل	Liquid propellant	پەروانەی شلە، جۆرێکە لـە پەروانـەی رۆکێت(صاروخ) بە پاڵنەرێکی شلە ئیش دەکات.
داصيور	Dasyure	(داسیۆر) گیاندارێکی شیردەری گۆشتخۆری بچووکە.
داعرة	Unfruitful plant	رووەکی بێ بەر، رووەکی نێر.
داغصة، رضفة	Patella, Kneecap	کڵاوەی ئەژنۆ، کەشکە ئەژنۆ.
داغي	Octodon	(ئۆکتۆدۆن) گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە مشك دەچێت.
دافع، حافز	Motive, Mobile, Drive, Impulse	پاڵنەر، کام.
دافع الصاعقة، شاري	Lightning Conductor	بەربەستی هەورە تریشقە، پارچە ئاسنێکە دەکرێت بە شوێنێکی بەرزەوە لە خانوو و کۆشکدا بۆ پارێزگاری لە هەورە تریشقە.
دافع، طارد	Repulsive, Repellent	دەرکەر.
دافیء	Warm	شلەتێن، شیرەتێن، نیمچە گەرم.
دافنيا، برغوث، الماء العذب	Daphniapulex	کێچی ئاویی، گیاندارێکی توێکڵداری بچووکە لە ئاوی شیریندا دەژی.
داكرون، ترلين	Dacron Terylene	(داکرۆن)، تەرلین، ریشاڵێکی دەستکردە پەردەو قاتە جلی لـێ دروست دەکرێت پێویست بـە ئوتـو ناکـات بـەرگری وشـکی‌و شـێ‌و زیـادکردن‌و کەمکردنی دەکات.
دڵ، دال	Jackal	چەقەڵ، توێریی.
دڵ، دۆل	Dhol	گورگێکی هیندی درندەیە.
دالة	Function	(فەنکشن)، بەڵگە، پابەند.
دالة جبرية	Algebraic-function	فەنکشنی جەبریی.
دالتونية، عمى الألوان	Daltonism Colour-blindness	رەنگ کوێریی، نەخۆشی‌یەکی چاوە، بەناوی پزیشـکی چاو (داڵتـون) نـەوە ناونراوە بەتایبەتی زەحمەتی جیاکردنەوە لەنێوانی رەنگی سووررو سەوزدا ئەم نەخۆشی‌یە لەنێوان پیاواندا زۆرتر روو دەدات وەك لە ژنان. وە ئەگەر ئەو رەنگ کوێرییە بە تەواوەتی بوو ئەوا بە سپیی دەبینێت کەم یان زۆر.

دالج، قنفذ	Hedgehog	ژیشك، ژوژوو.
دالس، خافش	Lucifugous	شەوگەڕ، هەر مێروویەك حەز بەوە بكات كە لە تاریكیدا بگەڕێت.
دالي، غربيب	Black- grapes	ساحیریی، هەنگور ساحیری، جۆرێكە لە ترێ ڕەشكە.
دالوع	Lark	كلاوكوڕە، سۆفیەقیتە، شوان خەڵەتێنە، قازەلاخ.
داليا، دهلية	Dahlia	دالیا، ڕوەكێكی پیازییە، واتالا سەلكی هەیە گوڵەكانی گەورەو هەمەڕەنگەن بە شێوەی هێشوو، گەلێك جۆری هەیە.
دالية، شجرة الكرم	Vine, grape-vine	داری مێو، داری ترێ.
دالية	Varix	فراوان بوونی بۆڕی خوێنبەر یان خوێ هێنەر.
داما	Draughts, checker	دامە، جۆرە یارییەكە.
دامر	Dammar	(١)دامر جۆرە درەختێكە بەرمكەی لە بەری سنەوبەر دەچێت، زەمقێكی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروسكردنی بۆیە (وەرنیش) بەكاردێت. (٢) دامر جۆرە جەویی یان زەمقێكە لە درەختی دامر دەردەهێنرێت.
دامر	Bell-glass	زەنگی شووشە بۆ داپۆشینی ڕووەك.
دامس	Pitch-dark	تاریك، نووتەك.
دامق	Gibellina	(جیبیلینا) كەڕوویەكی زیا بەخشە بە ڕوەك.
دام، دامي	Bleeding	خوێناویی ، خوێنی لێ بێت.
دانق	Danik	دانك، دانە، بریتی‌یە لە یەك بەش لە شەش بەشی درهەمێك وە یەكسانە بە كێشی (٨) یان(١٠) دەنكە جۆ، جگە لەوە ناوی پارەیەكی كۆنە وەكوو پوول وابوە.
دانبوريت	Danburite	(دانبوریت) بەردێكی بە نرخە، كالسیۆمو بۆ رۆنی تیادایە ڕەنگەكەی سپی مەیلەو پەمبەیی‌یە.
دانتيل، دنتلا	Needle pointlace, Lac	دانتێل، قوماشێكی تەنكی كون كونە.
داهية	Sagacious	بلیمەت،زانا، زیت.
داودي، اقحوان، زهرة الذهب، اذريون	Chrysanthemum, Daisy, Dalmatian insect plant	داودیی، جۆرە گوڵێكی جوانە لە باخچەكاندا دەروێنرێت.
داودي سنوي	Crown Daisy	داودی ساڵانە.
داودي ثلاثي الألوان	Painted-Daisy	داودیی سێ ڕەنگ.
داودي ابو الطوبة	Globe daisy	داودیی تۆپزیی.
داية، قابلة	Midwife	مامان، داپیرك.
داينيل	Dynel	(داینیل) ریشاڵێكی دەستكردە بەرهەڵستی ئاوو شێ دەكات، قاتە جلی لێ دروست دەكرێت.
دينامو، مولد كهربائي	Dynamo	دینەمۆ، ئەو ئامرازەیە كە كارەبا پەیدا دەكات.
داين	Dyne	١-داین، بریتی‌یە لە هێزی ڕاكێشانی زەویی لەسەر تەنێك كە بارستەكەی ٩٨١/١ گرامێك بێت وە لەسەر هێڵی پانی (٤٥) ە دانرابێت لەسەر ئاستی رووی دەریادا. (٢) (داین، ئەو هێزەیە كەوا لە تەنێكی یەك گرامیی بكات كە خێراییەكەی ببێت بە یەك سانتیمەتر لە یەك چركەدا وە دەكاتە ١/١٠٠٠٠٠ نیوتن.

دايل، مزول التلفون	Dial	(دايل) بازنەی تەلەفۆن کە ژمارەکانی لە سەرەو دەخولێنرێتەوە.
دايينى	Diene	(دایـین)، ئـەو ئاوێتـە ئۆرگانیکی‌یەیـە کـە دوو بـەندی جـووت لـەنێوانی ئەتۆمەکانی کاربۆنی ناویدا هەبێت.
دايا مغناطيسية	Diamagnetic	(دایاموقناتیسیی)، ئەو جـۆرە مادەیەیـە کـە لـە کایـەی موقناتیسـی دوور دەکەوێتەوە.
دايوبتر	Dioptre	(دایۆپتەر) یەکەی پێوانی هێزی زەرەبین.
دايوبتيز	Dioptase	(دایۆپتین) بەردێکی بە نرخە رەنگەکەی شین مەیلەو سەوزە.
دايستيز	Diastase	(دایستێن)، ئەنزیمێکە نیشاستە دەکات بە شەکری مالتۆز.
دايكرومات	Dichromate	(دایکرۆمات) رەگێکی کیمیاییی یەهاو هێزی یەکەی یەکسانە بە (٢) وەکوو پۆتاسیۆم دایکرۆمەیت.
دايسبروسيوم	Dysprosium	(دایسپرۆسیۆم)، توخمێکی میتالییە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١٦٢) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٦٦). ننیشانەکەی (Dy) توانای بوونە موقناتیسی هەیە.
دب	Bear	ورچ، هرچ، هرس، خرس.
دب البحر	Sea-bear	ورچی دەریا، جۆرێکە لە شێری دەریا واتا گیاندارێکی دەریایی‌یە لە ورچ دەچێت.
دب قطبي، دب ابيض	Polar-bear	ورچی پۆلـیی، ورچـی سـپیی، ورچێکـی زۆر گـەورەی سـپیی لـە پۆلییـی مەلەوانە باکوریدا دەژێز
دب رمادي	Greybear	ورچی خۆلەمێشیی، ورچێکـی زۆر گەورەیـە جـاری وا هەیـە کێشـەکەی دەگاتە (١٤٠٠) پاوەن.
دب كودياك	Kodiak bear	ورچی کۆدیاك، ورچێکی کەتەیە.
دب امريكي، بريبال	Baribal bear American black bear	ورچی ئەمریکییە بریبال، ورچێکی رەشە.
دب ذو نظارة	Spectacled-bear	ورچی چاویلکەدار، جۆرە ورچێکە پەڵەیەکی ئەڵقـەیی رەش وا بـەدەوری چاویەوە بەسەر لقی درەختەکاندا هەڵدەگەڕێ میوەخۆرە.
دب كسلان، دب العسل	Sloth bear	ورچی تەمەڵ، ورچی هەنگوین، جۆرە ورچێکە لە قەراغ ئاودا لە هیندستان دەژی‌و میوەو مێروو دەخوات چونکە بێ ددانە خۆی بە لقی درەختـەکاندا شۆڕ دەکاتەوە.
دب ابقع، دب الخيزران	Parti-Coloured bear, Aeluropus	ورچی بەڵەك، ورچی حەیزەران، ورچێکە لەناو بێشـەڵانی حـەیزەراندا دەژی لەشی سپی‌یە پشت‌و پەلەکانی رەشن.
دب اكبر، الدب الأكبر، دب اصغر، الدب الأصغر،	Ursa-Major , Great bear Ursa Minor, Little bear	ورچـی گـەورە، حەوتەوانـەی گـەورە، حـەوتبرایان، شـەلە، کۆمەڵـە ئەستێرەیەکە، ورچی بچکۆڵە، حەوتەوانە بچووك.
دب النمل، خنزير الأرض	Earth pig, Ant bear	ورچی مێرووله، بەرازی زەوی، جۆرە گیاندارێکی شیردەری بێ ددانی کلك درێژی زمان درێژی مێرووله خۆرە.
دباب،نعنع الحقل، فلية، فوتنج بري	Pudding- grass	پونگە، گیایەکی بۆنخۆشە لە نەعنا دەچێت بەشێوەی سەوزەو بەهارات‌و دەرمان بەکاردێت.
دبابة	Tank	دەبابە، ئوتومبیلێکی زرێ‌دارە پێچکەکانی لە ئاسنە، تۆپ‌و تفەنگی پێوەیە لە جەنگدا بەکاردێت.
دباء، قرع	Gourd	کوولەکە، کودیی، کولند.
دباة	Locust-nymph	پێکورەی کولله، بەچکەی کولله.

دبارة، دبرة	Trench	ئەو مشارەو جۆگەیەی کە زەویی پێ ئامادە دەکرێت بۆ کشتوکاڵ.
دباسي	Gouras	کۆترە دۆشاویی، جۆرە باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی کۆتر رەنگەکەی سووری مەیلەو قاوەییە.
دباش	Phyllorhina	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
دباغ، دباغة، دبغ	Tanning	دەباخ کردن، پێستە خۆش کردن، تاڵدان، دەباخچێتیی، بۆنگچێتیی، گۆڕینی پێستی خاو بۆ چەرم بەهۆی مادەی دەباخ کەرەوە کە لە جەوتو مازوودا هەیە.
دباغ الجلود	Tanner	پێستەخۆشکەر، دەباخچیی، بۆنگچیی.
دباقة	Vissose	(فیسکۆس) جۆرێکە لە سلیلۆز لە ئاوریشمی دەستکرددا بەکاردێت.
دبال	Humus	پەین، پەینێك کە سەرچاوەکەی گیاندارو روەك بێت.
دبب، زغب	Down	کورك، گەنگەمو.
دبة، جهبر	She-bear	ورچی مێ.
دبح، سلسفيل، فومي، لحية التيس	Scorzonera, salsify	هەڵەکۆك، گیایەکە گەڵاکەی درێژە سەلکەکەی لە گێزەر دەچێت دەخورێت.
دبدبة، حبو	Crawling creeping	گاڵگۆلکێ، رۆیشتنی منداڵی ساوا.
دبر	Anus	قنگ، کۆم، دامان، پامان، قوون.
دبر، زرقطة	Yellow wasp	زەرگەتە، زەردەزێرە، زرکێتك، جۆرێکە لە زەردەواڵە بچووکە رەنگەکەی رەشو زەردە.
دبران، الدبران، ثور	Aidebaran	نیشتەجێی مانگ، پێنج ئەستێرەن لە کەلووی گادا.
دبسي	Gouras	راجع (دباسي).
دبس	Grape jamMolasses, Treacle	دۆشاو، دۆشاق، شۆك، ئاوی ترێ، یان خورما کە بە کوڵاندن خەست کرابێتەوە.
دبس الرمان	Pomegranate-molasses	ربەنار، ربەهەنار، دۆشاوی هەنار، قاتولیی.
دبس مجفف مع نشا	Drie-molasses	باسووق، باستووق.
دبس مكثف، دبس ثخين		جەلاقی، دۆشاوێکە بە کوڵاندن توند دەبێتەوە.
دبسي	Watermelon	شووتیی، شفتیی.
دبسية، فاختة النخيل	Palmdove	کوکوختیی دارخورما، جۆرە کۆترێکە.
دبسة	Bay, roan, brown red	شێ، رەنگی سووری مەیلەو رەش.
دبش	Rough stone, Rubble stone	بەردی خاو کە نەقاریی نەکرابێت.
دبق، دابوق	Glue, Birdlime	دەمووکانە، موخور، جۆرە سرێشێکی لینجی سەوزە لە بەری روەکی دەمووکانەدەر دەهێنرێت، دەدرێت لە دارو درەخت بۆ ئەوەی باڵندەی پێوە بنووسێت بۆ راوکردن.
دبق البلوط، دبق مقدس، لورنتس، بنتومسة، عنم اوروبي	Viscum, mistletoe	دەمووکانە، موخور، دەبقان، دمووکانەی بەڕوو، روەکێکی مشەخۆری هەمیشە سەوزە، گەڵاکەی هێلکەییە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سپی یان زەردی بچووکی ، لەسەر لقی هەندێك درەختی بەردار دەڕێو ئاوکەکەی هەڵ دەمژێت، هەندێکی بەرەکەی سوورە لەسەر درەختی زەیتوون دەردەکەوێت،سرێشێکی لینجی سەوزلە بەرەکەی دەردەهێنرێت پێی دەوترێت (دەموکانە) دەدرێت لە دارو درەخت بۆ ئەوەی باڵندەی پێوە بنووسێتو راوبکرێت جگە لەوەی کە بەرەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

دبق، مقاس، سبستان، مخاطة، هدال	Sebestens plum, Cordia, Assyrian plum	داری دەمووکانە، جۆرە دارو دەوەنێکە قەراغی گەڵاکەی دەندانەدارە گوڵەکەی سپیی یان زەردە بەرەکەی ناوکدارە، کاکڵەکەی لینجە بۆ مەبەستی راوکردنی باڵندەو لە پزیشکییدا بۆ مەبەستی ئازاری سنگ بەکاردێت.
دبقيات	Loranthus	دەمووکانییەکان، کۆمەڵە روەکێکی مشە خۆرن لەسەر درەختی بەردار دەژین.
دبل، جحش	Youngass	جاشەکەر.
دبل، دبلة	Bubo, Tumour Tumor	سندان، سنتان، خەیارە، ئاوسانی لووی لەمفی نێوان بەرەوسڵان و بنی ران.
دبلة، خاتم بلا فص	Ring	ئەڵقەی ژن هێنان، ئەموستیلەی ژن هێنان، ئەلقەی نیشانەکردن.
دبلوم	Diploma	ودم، (دیبلۆم)، بڕوانامەیەکی خوێندنی بەرزە دوای پلەی خوێندنی ئامادەیی وەردەگیرێت لە بەکەلۆریۆس نزمترە.
دبلوماسي	Diplomat	(دیبلۆماسیی)، هونەرمەندی رامیاریی، نوێنەری وڵاتێك لە وڵاتێکی تردا.
دبلوماسية	Diplomacy	(دیبلۆماسێتیی) نواندنی رامیاری.
دبلودوكس	Diplodocus	(دیپلۆدۆکس) جۆرێکە لە گیانداری دینۆسۆری قڕتێ کەوتوو گیاخۆرە بووە.
دبورة	Stonehammer	ئامرازی بەردتاشینی، چەکوش بەرد تاشینی.
دبور	West wind, Zephyr	بای رۆژئاوا، بای خۆرنشین.
دبور، زنبور	Wasp, Hornet Vespid	زەردەواڵە، ژەنگەسوورە، ستێنگ.
دبور البلح		
دبوس	Pin	دەرزیلە، دەرزیی سەرخڕ، دەرزی دەبووس.
دبوس انكليزي، دبوس الأمان	Safety pin	دەرزی سنجاق.
دبوس مزدوج السن	Staple	دەرزی دووسەر.
دبوسية	Mushroom	قارچک، گوارك.
دبون، لسان الثور، بوغلص مخزني	Bugloss	گیایەکی پزیشکییە گوڵەکەی شین یان بنەوشەییە.
دبيب		(١) ئاورۆشن کەرەوە، جۆرە مێروویەکە بەسەر ئاودا یاری دەکات.
دبيب، حباحب	Glow-worm, Firefly	(٢) گوڵە ئەستێرە، مێروویەکە بەشەو رووناکی دەداتەوە.
دبيب	Creeping	(٣) خشان بەسەر زەویدا.
دبيب الحوت، ذات النفسين	Ceratodus	دوو هەناسە، جۆرە ماسییەکە دوو ئەندامی هەناسەدانی هەیە.
دبيكة	Fruited bedstrow	گیایەکە گوڵەکەی سپییە بەرەکەی دوو فاق و کلکدارە.
دتموس	Ditomus	سن، ئەسپێی گەنم، جۆرە مێروویەکی ناوقەد باریکی زیانبەخشە بە دەغڵودان.
دث، دثاث	Little-rain	نمەباران، بارانێکی سووك.
دثار	Cover, Clothes	جلوبەرگ، کاڵای ئاودامان، پەلاس.
دثيمة، فارة الأحراج	Field-mouse	مشکی کێڵگە.
دثارة، حرام	Blanket	بەتانیی، پەتوو.
دثار بخار، قميص بخار	Steam jacket	بەرگی هەڵمیی، ئەو کەلێنەی کە دەورووپشتی بۆرییەکی دەوەو هەڵمی ئاوی پیادا تێپەر دەکرێت، بۆ مەبەستی گەرم کردن یان رێکخستنی پلەی گەرمیی.
دج، سمنة، سكلة	Field-fare, mavis, thrush, Throstle	بۆقژە، باڵندەیەکی دەنگ خۆشە لە کۆمەڵەی ریشۆڵە.
دج مطوق،	Ring ouezel	بۆقژەی ئەوقدار.
دجاجة	Cygnus, swan	مریشك، ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.

دجاج، دجاجة	Fowl, hen Bonasa	مریشك، مر، مامر، مرغ، کەرك.
دجاجة الاجراح سلكان	Bonasa	(بوناسا) مریشکی بێشەڵان، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی سوێسکە لەناو شاخدا دەژی دەنووکی کورتە کلاّودارە.
دجاج اسود	Black-hen	مریشکەڕەشە، مریشکی شامی.
دجاج الثلج، کديري	Snowcock	کەودەری، باڵندەیەکی کێوییە (٣) ئەوەندەی پۆڕ دەبێت ڕەنگەکەی خۆڵەمێشیی مەیلەو شینە، پەڕەکەی هێڵی قاوەیی تیادایە، لە ناوچە شاخاوییە بەفرینەکاندا دەژی.
دجاج الماء	Moorhen, Water hen, coot	مریشکی ئاویی، قەلمراو، مریشکەڕەشە، جۆرە مراوییەکە لە زەلکاودا دەژی پەڕەکەی ڕەشی مەیلەو قاوەییە ژێر کلکی سپییە، سەرو ملی ڕەشە پشتو باڵی سەوزی مەیلەو قاوەییە کلکی ڕەشە دەنووکی سوورە.
دجاج البراري، طيهوج	Grouse	قەتێ، باڵندەیەکی دەشتەکیی مەیلەو قاوەیی کونجە.
دجاجة الأرض	Woodcok	مریشکی زەویی، مرە باخیی، مرەلارە، جۆرێکە لە مریشك دەنووکی درێژە.
دجاج حبشي، دجاج سندي، دجاج فرعون، دجاجة غينيا، غرغر	Guinea fowl Galeeny	چێو ماچینی، مریشکی غینیا، مریشکی پۆپنەوار، مریشکێکی ڕەش کونجە واتا پنکەی سپیی پێوەیە. لە ئەفریقیاو بیابانی عەرەبیدا دەژی.
دجاجة اليوكالبتوس	Mallee fowl	مریشکی یۆکالیبتۆس، مریشکی ماڵی.
دجاج البحر	Sparus	مریشکی دەریا، جۆرە ماسییەکە.
دجاجة حاضنة، دجاجة حضون	Broodinghen	مریشکە بەکڕ، قۆپك.
دجاجة هازل	Hazel hen	مریشکی هازل، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی پوڕ لە دارستانی چڕدا دەژی.
دجاجة المستنقعات	Marsh hen	مریشکی زەلکاو.
دجاج هندي، دجاج رومي، ديك رومي	Turkey-hen Turkey cock	قەل، قەلەموون، بۆقلەموون عەلیی شیش، عەلو عەلو.
دجاج ليكهورن	Leghorn	مریشکی لیگهورن، جۆرێکە لە مریشك بۆ هێلکە پەروەردە دەکرێت.
دجاج كوجن	Cochin- china	مریشکی کۆچن، جۆرێکە لە مریشك بۆ گۆشتەکەی پەروەردە دەکرێت.
دجاجيات	Galliformes	مریشکییەکان، کۆمەڵەی مریشك، ئەو باڵندانەی کە لە مریشك دەچن وەکوو قەتێو عەلیی شیش.
دجانة، علم الدواجن	Zootechnics	زانیاری پەلەوەر، زانیارییەکە باسی ڕەچەڵەكو وەچەو چۆنێتیی پەروەردەکردنو سوودوەرگرتن لە پەلەوەر دەکات.
دجالة، قطران	Tar	قەتران، مادەیەکی شلی ڕەشە لە خەلوز دەردەهێنرێت..
دجر	Vigna	کۆمەڵە ڕووەکێکی گیایی کشتوکاڵین بەرەکەیان بچووكو لەشێوەی گورچیلەدایە وەکوو لۆبیا.
دجر، قلث، حمص	Gram, Chick-peas, Horsegram	نۆك، گیایەکی ساڵانەیە دەنکەکەی خڕو سپیی مەیلەو زەردە دەکرێت بە چێشت.
دجر صيني ، ماش شرقي، لوبيا	French-bean, Cow-pea, Laubich-grains, Kidney-beans, cherry-bean	لۆبیا، لۆبیك، گیایەکی ساڵانەیە دەنکەکەی سپیو گورچیلەییە دەکرێت بە چێشت.
دجرانة	Stick	سنگی ڕووەك، کۆڵەکەی ڕوەك، ئەو پارچە دارە یان قامیشەی کە لە باخو بێستاندا دەچەقێنرێت لە پاڵ ڕوەکدا بۆ ئەوەی خۆی پێوە هەڵواسێت.
دجلة		ئەو شوێنەی کە هەنگی کێویی هەنگوینی تیا دادەنێت.

دجنة، ظلمة، دجي	Darkness	تاریکیی، نوتەکیی.
دجن	Patch of haze	سێبەری هەور.
دجنة	Nimbus	هەورێکی باراناویی چڕی چڵکن.
دجوي، رامس، ليلي	Nocturnal Nightly	هەر گیاندارێك بە شەو بگەڕێت، گیانداری شەو گەڕ.
دجية	Larva-bee	بەچکەی هەنگ، کرمی هەنگ، لارڤای هەنگ.
دجية	Darkness	راجع (دجنه).
دحاب	Copulation of insects	جووت گرتنی مێروو بۆ زاوزێ.
دحاس		کرمێکی زەردە لەژێر زەویدا دەژی.
دحدحة، لين العظام	Achondroplasia	ئێسك نەرمیی، گێڕیی.
دحدح، دحدوح	Dumpy, pudgy, squant	قەڵەوی،کورتەبنە، گیپن،، سیخن، بنەمۆم، گدۆڵ، دوو گوردیی، بابەعەمرە.
دحدورة، احدورة، منحدر، انحدار	Declivity, Runway	سەربەرەوژێرە، لێژایی.
دحداح، زنبقية	White lily	زەمەقیی سپیی، ڕوەکێکی پیازییە لە کۆمەڵەی نێرگز گوڵی هەمەڕەنگ دەگرێت بە تایبەتی سپیی.
دحرجة	Rolling	تل کردنەوە، تلۆرکردنەوە، خل کردنەوە، خلۆرکردنەوە، گل کردنەوە، گلۆرکردنەوە.
دحريج، دحيريجة، زۆان	Spurred Vetch Tare, Darnel Common Vetch	زیزانە، گیایەکی دەشتەکییە لە ناو و نیسكو نۆكو دەغڵودانێدا دەڕوێت دەنکەکەی خڕو زۆر ڕەقە.
دحس، دحش	Inserting	پڕکردن، ئاخسنن، خۆکردن بەناودا.
دحس	To seed	تۆو کردن، گوڵە گەنمێك پڕببێت لە تۆو.
دحض	Refutation, Confutation	پەرچ دانەوە.
دحق	Bitter Cucumber	خەیاری تاڵ.
دحل		راجع (دحدح دحدوح).
دحم	Begetter (male)	ڕومکی نێر.
دحمور الأرق، اسد المن	Aphis lion	شێری مێش گەزۆ، مێش گەزۆخۆر، مێرویەکە مێش گەزۆ دەخوات.
دحة	Gastroptosis	شۆڕبوونەوەی گەدە، داکەوتنی گەدە.
دحو	Exending the Soil	شیکردنەوەو تەخت زەویی.
دحية، قردة، القة	She monkey	مەیمونی مێ، دێڵە مەیموون.
دخاس	Eumenes	(ئیومینس) جۆرە مێرووییەکی ئاوقەد باریکی بە سوودە، ڕەنگی ڕەشە هێڵی زەردو سووری تیادایە.
دخان	Smoke To bacco	١- دوکەڵ، کادوو ، کادیی، دیکێل. ٢- توتن، تەماکۆ.
دخال، دخال الأذن، ثاقب الأذن، ابو مقص، نهيك	Earwig, Galley-worm	گوێ کونکەرە، سۆلسۆلە، هاڕیی، مێرووییەکە لە دوپشك دەچێت کلکی دوو فاقە لە مقاش دەچێت، باوەڕ وایە کە دەچێتە گوێچکەوەو کونی دەکات.
دخداخ، دخدوخ	Catkin, gallay worm	گیاندارێکی جومگەداری ڕەش و سوورە لە هەزارپێ دەچێت زیان بە ڕەگو بەری ڕوەك دەگەیەنێت.
دخس، دلفين	Dolphin	(دۆلفین) جۆرێکە لە نەهەنگ.
دخس، نبج	Exostosis	ئاوسانی سمی وڵاخ.

دخل (في الاقتصاد)	Revenue	دەستكەوت، دەرامەت.
دخلة، قرقفنة، نمنمة، زريقة، شوالة، هازجة، ام نضارة.	Warbler, Black cap, Chiffchaff, White throat Sylvia	فیرنەگولە، كلاورەش، باڵندەیەكی گۆچكەری رەنگینی دەنگ خۆشە لە كۆمەڵەی چۆلەكە.
دخن	Smoky	بۆكن، خواردەمەنیی بۆ دۆكەڵ وەكوو هەندێك جار لە ماستدا دەبێت.
دخن، دخنة، جاورس	Millet, Bristle grass panic grass, Cockspur panicum Bengal grass	بۆكن، خواردەمەنی بۆدۆ.گاڵ، كزن، هەرزن، رەمەدانە، گەلوو، گاریس، گاریس زوراتی سپیی، گیایەكە لە كۆمەڵەی دەغڵودان دەنكەكەی بچووكە دەدرێت بە باڵندە.
دخنية، جاورسية	Miliaria	(میلیاریا)،نەخۆش ئاوسان‌و خورانی پێست‌و ئارەقكردنەوە.
دخناء،دخنان، ابو دخنة، دخلة القصب، هازجة القصب	Reed warblar Sedge Warbler	باڵندەیەكی سوورە، لە كۆمەڵەی چۆلەكە.
دخول	Entering	چوونەژوورەوە، چوونەناوەوە.
دخينة	Stink grass	گیایەكە بەرەكەی خڕی مەیلەو سوورە.
دخين	Yellow bristle grass	جۆرە گیایەكە.
دخيلة	Adventitious	گژو گیای زیان بەخش بە روەك.
دخيلة	Weeping willow	شوڕەبیی، شەنگەبیی.
د.د.ت، دي. دي. تي	D.D.T	(دی. دی. تی) كورتەی ئەم ناوەیە (دای كلۆرۆدای فەنیل ترای كلۆرۆئیثان)، دەرمانی قەڵاچۆكردنی مێروو.
درابة	Willow grass	گیایەكی رازاندنەوەیە گوڵی سپیی‌و زەرد دەگرێت.
درابزين، درابزون	Handrail, Balustrade Railing	تارمە، چاخ،نەردە، سدارەی باڵەقۆن.
دراجة، دراجة هوائية	Bicycle	(پایسكل)، پاسكیل، ئەسپە ئاسنینە.
دراجة بخارية	Motorcycle	(ماتۆرسایكل)، ماتۆرسكیل.
دراسة	Studying	خوێندن، لێكۆڵینەوە.
دراس	Threshing	گێرەكردن، كوتان، جیاكردنەوەی تۆوی روەك لە بەرەكەی یان توێكڵەكەی.
دراسة، الة دراس، نورج	Threshing machine	مەكینەی گێرە، جەنجەڕ، پاتۆس.
درانة، درين	Stock	پەرێز، پاشماوەی دەغڵودانی دوراوە.
درام	Hedge hog, Oak tree	١-ژیشك، ژووژوو. ٢-درەختی بەڕوو.
دراق، دراقن، فرسك، خوخ	Peach	قۆخ، شەفتالوو، هەشتالوو.
دراية، علم	Knowledge	زانین، زانیاریی.
دراج،درجوج، حيقط، حيقطان، ابو خطار ، ابو ضبة، ثبت	Francolin, black partridge	پوڕ، زیوەكەو، زڕەكەو، كەناچە، تڵیلك، سوێسكە رەشە، باڵندەیەكی دەشتەكی‌یە لە سوێسكە دەچێت بەڵام گەورەترەو كونجە واتا پنكە پنكەی رەش‌و سپیی پێوەیە دەنووكی كورتە گۆشتەكەی خۆشە لە گوێ ئاو و ئاو پێشەڵاندا دەژی.
دراج الصخور، قبج، حجل رومي	Chukor, Rock-partridge	كەو: باڵندەیەكی رەنگ خۆڵەمێشیی خاڵ‌و میل دارە دەنووك‌و قاچی سوورە دەنگی خۆشە لە چیاكاندا دەژی.

در الحليب	Lactation	پەیداکردنو دەردانی شیر.
درامة	She hare	کەروێشکی کێویی مێ.
دریانی، سنمة	Zebu, humped Cattle	جۆرێکی گەورەیە لە گاپشت ملی دووگی پێوەیە لە هیندستان دەژی.
درب، لسان	Chirocentrus	ماسی‌یەکی دەریایی‌یە رەنگەکەی زەردی ئالتونی‌یە.
درباس	Watchdog, mastiff	سەگی پاسەوانی.
دربکة، دربلة	Earthen-Kettle drum	تەپڵ.
درب التبانة، درب الحليب	Milky way	رێگای کاکێشان، رێگاکادزا، کۆمەڵێکە لە ئەستێرەی زۆر بچووك بەشێوەی دوو هێڵی سپیی لە ئاسماندا دیارن.
دربة، سنام الثور	Boss, Hump	دووگی پشت ملی گا.
درب	Road, path, Way	رێگە.
دربز	Lock and key	کلیلو کلۆم.
دربجة	Copulation(in Birds)	ئارەزووی باڵندەی مێ بۆ جووتکردن.
درة، لؤلؤة كبيرة، جوهرة	Great pearl Gem	گەوهەر، مرواریی گەورە، گەوهەری شەوچرا.
درة	Parakeet	(پاراکیت) جۆرێکە لە تووتیی رەنگەکەی سەوزە.
درة البحر	Parrot-wrasse	ماسییە تووتیی، ماسی‌یەکی دەریایی‌یە رەنگ ئەرخەوانی‌یە بەشێوە لە تووتیی دەچێت.
درجع	Pigeon-pea	پۆڵکەی هیندیی، جۆرێکە لە دانەوێڵە وەکوو هەرزن بە شێوەی دان دەدرێت بە کۆتر.
درجة، دريجة، قطيرة	Sander-ling	زیقاوڵە، باڵندەیەکی لاق درێژە لە قەراغ ئاودا دەژی.
درج، سلم	Stair	پێ پیلکە، پەیژە، پلیکانە، پەیسك، پێسترك.
درج، جارور	Drawer, Calibrate	چاوی مێزو دۆلاب.
درجة، حد	Rate, Ratio	رادە.
درجة، رتبة، منزلة	Rank, Grade	پلە، رادە.
درجة، علامة	Mark	نمرە.
درجة	Degree	پلە ١- لە فیزیادا: ماوەی نێوانی دوو نیشانەی یەك لەدوای یەك وەکوو لە ئامرازی گەرمیی پێودا. ٢-لە بیرکاریی(ماتماتیك) دا: یەکەی پێوانی کەوانەو گۆشە کە دەکاتە(١/٣٦٠) لە چێوەی بازنە.
درجة الحرارة	Temperature, Centigrade	پلەی گەرمیی، بە دوو رێگە دەپێورێت: ١- فیهرنهایتی: لێرەدا پلەی کوڵانی ئاو ٢١٢° و پلەی بەستنی ئاو٣٢°. ب- سەدیی، لێرەدا پلەی کوڵانی ئاوو ١٠٠°، پلەی بەستنی ئاو سفرە.
درجة حرارة الجسم الأسود	Black body Temp	پلەی گەرمیی تەنی رەش.
درجة حرارة الأتقاد	KindlingTemp	پلەی گەرمیی، کڵپەکردن، پلەی داگیرسان. پلەی گڕگرتن،ئەو پلەی گەرمی‌یەی کە پێویستە هەر مادەیەك بیگاتێ بەر لەوەی کە بسوتێت.
درجة الحرارة الحرجة	Gritical Temp	پلەی گەرمی، شڵۆق، بەرزترین پلەی گەرمیی کە دەتوانرێت گازێکی تیادا بکرێت بە شلە بەهۆی پاڵەپەستۆوە، واتا ئەگەر گازێك لە پلەیەکی گەرمی بەرزتردا بێت وەك لە پلەی گەرمیی شڵۆقەکەی ناتوانرێت بکرێت بە شلە بەهەر پاڵەپەستۆیەك بێت.

درجة الحرارة المطلقة	Absolutetemp	پلەی گەرمی بێ پایان، پلەی گەرمیی پەتیی.
درجة الغليان	Boiling point	پلەی کوڵان، پلەی کوڵاندن، پلەی کوڵانی ئاو (١٠٠ °) ی سەدییە.
درجة الأنجماد	Freezing point	پلەی بەستن، پلەی بەستنی ئاو سفری سەدییە.
درجة الأنصهار	Fusion point	پلەی شلەوەبوون، ئەو پلەیەی کە تەنێکی رەق تیایدا دەبێت بە شلە.
درجة الثبات	Stability degree	پلەی جێگیریی.
درجة التبخر	Evaporation degree	پلەی بە هەڵم بوون، پلەی هەڵمین.
درجة النغمة	Pitch	پلەی ئاواز/ ژمارەی ئەو لەرانەی کە ئاوازێك لـە چرکەیەکدا پەیدای دەکات.
درجة التأين	Degree of Ionizatation	پلەی بوونە ئایۆن، پلەی ئایۆنین.
درجة البلمرة	Dgree of polymerization	پلەی پەلمەرین.
درجة التفكك	Degree of Dissociation	پلەی هەڵوەشان.
درجة التحلل	Degree of Hydrolysis	پلەی شی بوونەوە.
درجة التركيز الجزيئية	Molarity	(مۆلاریتیی)، پلەی پەیتی مۆلیکیوڵی، پلەی پەیتیی گەردیی.
درجة التركيز	Molality	(مولالیتیی)، پلەی پەیتیی.
درجة الندى	Dew point	پلەی ئاورنگ، پلەی شەونم.
درجة الصوت	Sound degree	پلەی دەنگ.
دردار، شجرة البق بوقيصا، خرخفتي، فرغار، غرغار	Ash, Elm	رەشـــەدار، دارەرەش،، وزم، نـــارەوەند، بنـــاو، بنـــاف، دارتۆفانـــە، دارمێشووله،درەختێکە کەڵێك جۆری هەیە، گەڵاکەی دەوەرێت، لە ناوچە ساردەکاندا دەروێـت، بـۆ سێبەر بـەکار دەهێـنرێت، گەڵاکـەی گـەورەیـە، گوڵەکەی بچووك‌و سەوزە، بەشێوەی هێشـوو شـۆڕ دەبێتـەوە، هـەندێکی گوڵەکەی سپی‌یەو، تۆوەکەی باڵدارە بە هـەوادا بڵاو دەبێتـەوە بەرەکەی لە هەنار دەچێت ناوەکەی شێدارە کە رەتەقێت مێشوولەی لێ دێتە دەرەوە.
درداب	Musk melon	شەمامە، کاڵەکی زەرد.
دردبيس، عجوز، حيزبون	Crone	پیرێژن، پیرێژنە قاریی.
دردون	Dryodon	(درێودۆن)، جۆرە کەروویەکی زیان بەخشە بە رووەك.
دردور	Whirlpool	گێـژاو، گـەرداو، شـوێنێکە لـە دەریـاو رووبـاردا، ئاوەکـەی بـەهێز دەروات مەترسی پەرینەوەی لێ دەکرێت.
دردي، ثفل، عكارة	Dregs sediment lees, Detritus	تلپە، خڵتە.
درد (درداوات)، ثرم	Edentata, Toothless	بێ ددان، دەم پووچ، گیاندارێکی بێ ددانی شیردەرە نینۆکێکی تیژی هەیە بۆ هەڵکەندنی زەویی وەکوو گیانداری مێرووله خۆر.
دررة، فرفارة	Weather cock	کەڵەشێری با، ئامرازێکە بۆ دەست نیشانکردنی رێڕەوی با.
درزن، درزينة، دوزينة، دستة	Dozen	دەستە، دوانزە، دەرزەن.
درزة، درز	Suture	درز، تەقەڵ، شـیرازە، هێڵـی نێوانـی لێـواری دوو شـتی بەیـەك گەیشـتوو، دەزووی برین دوورینەوە.
درس، محاضرة	Lesson, Lecture	دەرس، وانە، خوێندن.
درس، دراس	Threshing	گێرە، گێرەکردن، گوتان.
درسة، درسة الشعير، ارطان	Bunting, Ortolan Bunting	جۆخۆرە باڵندەیەکە لە چۆلەکە دەچێت.

درص	Young mouse	بەچکەی مشك یان پشیله یان ژیشك.
درع	Shield	قەڵغان، زرێ، زرخ، مەتاڵ، کۆست.
درع	Armature	(ئارمێچەر)، بەشێکە لە ئامرازی دینەمۆ، وزەی کارەبای پێ دەکرێت بە وزەی میکانیکی یان بە پێچەوانەوە، لە ئاسنی نەرم یان پۆڵا دروست کراوە.
درعة	Cuiras	توێکڵی لەشی مێروو.
درعة	Fibre	ریشاڵ.
درع واقي	Protective Shield	شوورەی پارێزەر، شوورەیەکی کۆنکریتی‌یە بە دەوروپشتی تەنووری ئەتۆمیدا دروست دەکرێت دژی ئەو تیشکە زیان بەخشانەی کە لە تەنوورەکەوە دێتە دەرەوە.
درعاء		مەڕێك کە سەری رەش‌و لەشی سپیی بێت.
درغل، ترغلة	Turtledove, Dove	قومریی، گاکۆتر، کۆترە کێویلە.
درفلة المعادن	Rolling of metal	داڕشتنی کانزاکان بە شێوەی شیش‌و پلێت‌و بۆریی.
درفيل، دلفين	Dolphin	(دۆلفین)، جۆرە نەهەنگێکە.
درقة	Silpha, Scute	جۆرێکە لە قالۆنچە هەندێکی زیان بەخشە بە رووەك.
درقة	Carapace Scute, scutum	قەڵغان، ئەو توێکڵە ئەستوورەی کە لەشی هەندێك گیاندار دادەپۆشێت، وەکوو قەڵغانی کیسەڵ.
درق الطيور، زرق الطيور، سلح الطيور	Excrement-of birds	ریقنە، پیسایی باڵندە.
درقية، غدة درقية	Thyroidgland	لووی سایرۆید، کە دەکەوێتە ژێر ملەوە، هۆرمۆنی سایرۆید دەردەدات کە دەست بەسەر گەشەکردندا دەگرێت.
درقين	Thyroxine	(سیرۆکسین)، ئەو هۆرمۆنەی کە لە لایەن لوی سایرۆیدەوە دەردەدرێت.
درقس	Dorcus	(دۆرکەس) مێروویەکی بە کەڵکە لە قالۆنچە دەچێت.
درکة، خشب الموس	Leather wood	دارپەت، درەختێکە توێکڵەکەی نەرمە پەتی لێ دروست دەکرێت.
درم	Anodontia	بێ ددانیی، دەم پووچیی.
درمق، درمکة	White flour	ئاردی سپیی، نانی سپیی.
درمق	Fingercomb grass	رووەکێکە تۆوەکەی بۆ ئازاری گورچیلە باشە.
درموش، زبابة	Shrew	شیرنالی، مشکی دارو درەخت، گیاندارێکە لە مشك دەچێت مێروولەو میش‌و مەگەز دەخوات.
درم		جۆرە درەختێکە پەتی لێ دروست دەکرێت.
درماء	Fleshy	قەڵەو، گۆشتن.
درماء		رووەکێکی دەشتەکی‌یە شێوەی لەشێوەی جگەر دەچێت گەڵاکەی سوورو رەشە.
درميت	Dermite	(دێرمایت) نەخۆشیی زیپکە ، درمی ئاژەڵ‌و وڵاخ.
درن	Dirt- filth	پیسیی، چڵك، کرێش، قرێژ.
درنة، عسقل	Tubercle tuber	سەلك، بریتی‌یە لە قەدێکی رووەکی کە لەژێر زەوییدا دەبێت، خواردەمەنیی تیادا کۆ دەبێتەوەو گۆیکەی پێوە دەبێت وەکوو سەلکی پەتاتە.
درني	Tuberculous, tuberous	سەلکیی.
درن المواشي	Clyers, Clire Angle berry	سیلی ئاژەڵ.

درنفيس، مفك البراغي	Screw driver	جەرپادەر، دەرنەفیس .
درنوق، درونج	Doronic	گیایەکە لە هەمیشە بەهار دەچێت.
درنكو، ملك الغراب	Drongo, King-Crow	شاقەلەرەشکە، جۆرە باڵندەیەکە.
درنوق، خانق النمر	Panther- Strangler Leopards, bane	یوزخنکێن، جۆرێکە لە رووەکی دەرمومنگ گیایەکی ژەهرینە گوڵەکەی زەردە تۆوەکەی رەشە.
درواس	Bull-dog	سەگێکی سەرزلە.
دروسوفيلا	Drosophilla	(دروزسوفیلا)، جۆرە مێش و مەگەزێکە لەسەر میوەی گەییوو رزیو دەژیو هێلکەی تیادا دەکات.
دروسيرا	Drosera	(دروسیرا) جۆرە درەختێکە دەرمانی لێ دەردەهێندرێت دژی کۆکەرەشە، گەڵاکانی مادەیەکی لینج دەردەدەن مێش و مەگەز دەگرن.
دروكولي	Douroucouli	(دروکۆلی) جۆرە مەیمونێکی بچووکە، کلکەکەی درێژو تیسکنە.
درويلة	Diervillea	(دیرڤیلیا) رووەکێکە گوڵەکەی لە رەحەتی دەچێت.
درهم (عملة)	Drachm	پەنجایی، پەنجا فلس، درهەم.
درهم (وزن)	Dram	٨٨و٣ گرام ، (٦٠) دەنکە گەنم -١٢/١ ی وەقیلە.
درهم سائل	Dram liquid target	٦٠ تنۆك، ٦٠ دلۆپ.
دريخة	Layer	ئەو لقەی کە قاشوو دەگرێت وەکوو لە داری مێودا.
دريجة، درجة	Knot, Dunlin Sanderling	باڵندەیەکی ئاوییە لە زیقاوڵە دەچێت.
درينة، هدف	Target	نیشانە.
دريقة	Parlour palm	رووەکێکە لە کۆمەڵەی شلێر لە زەمەق دەچێت گەڵاکانی گەورەو هەمیشە سەوزن بۆ رازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت.
درينة	Tubercle	سەلکۆکە، (وەکوو سەلکۆکەی روەك) گرێ، (وەکوو ئەو گرێ رەقەی کە لە سەر ئێسك یان لە ئەندامەکانی لەشدا پەیدا دەبێت).
دريل، مثقاب	Drill	بەریمە، سمۆ.
دريس	Derris	(دیریس) دەوەنێکی دەشتەکیی کشتووکاڵییە مادەیەکی ژەهر لە رەگەکەی دەردەهێنرێت پێی دەوترێت (رۆتینۆن) بۆ لەناوبردنی مێش و مەگەز.
درياس، درست دروس، ادرياس	Drias plant Smooth Thapia	رووەکی درياس، گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە گەڵاکەی لە پەر دەچێت گوڵەکەی سپییە مادەیەکی رێسینی (جەوری) سوتێنەر لە رەگەکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکیی.
دريمة، خضيرة	Hill mustard, turKish rocket	کووزەڵەی تورکیی، گیایەکە قەدو گەڵاکەی توکنە لەناو کێڵگەو مێرگدا دەروێت بۆ لەوەڕی ئاژەڵ باشە.
دريمس، دريميد	Drimys	(دریمس)، دارو دەوەنێکی هەمیشە سەوزە گوڵی جوان دەگرێت، توێکڵەکەی بۆنخۆشە مادەیەکی رێسینی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکیی.
دزيور	Dasyurus	(داسیوز) گیاندارێکی شیردەری توورەکەداری درندەیە.
دسار، كويلة	Dowel	بزماری دووسەر.
دساس، دفانة، نكاز	Sand boa, Eryx	ماری لم ، مارێکی بێ ژەهرە سەرو کلکی باریکە لەژێر لمدا دەژی رەنگەکەی زەرد سوورە.
دساسة، سبس، دفانة	Seps	مارمێلکەی لم، جۆرێکە لە مارمێلکە خۆی لەناو لمدا نوقم دەکات.
دسام	Emery-stopper	سەرقاپێك لە شووشە بێت.

دسام، صمام	Valve	زمانە، دەمەوانە.
دسام، فتيل الجرح	Suppurative Dossil	پلیتەی برین، پلیتەیەکی دەرمانلاوییە دەخرێتە دەمی برینەوە.
دسبوس، قرمزية	Kermes, Diaspis	قرمز، مێروویەکی زیان بەخشە بە رووەك.
دسبيرس	Diospyros	(دایوسپیرۆس) جۆرە دارو دەوەنێکە لـە کۆمەڵـەی ئەبەنۆس تەختەکـەی قورس و سەخت و مەیلەو رەشە. بەرەکەی لە ترێ دەچێت تامەکەی توونە.
دست، مرجل	Cupola, Boiler Caldron	قازان، مەنجەڵی گەورە.
دستمبر، ديستيمبر	Distemper	١- سەگەناز، نەخۆشییەکی درمە بەزۆری تووشی دەماری سییەکان و ریخۆڵەی سەگ دەبێت. ٢- دەیستەمبەر، جۆرە بۆیەیەکە سریشی تێ دەکرێت لە جیاتیی رۆن.
دستور، قانون	Statue, Constitution, Code, Rule	دەستوور، رێباز، یاسا، رێسا.
دستة	Dozen	دەستە، دەرزن.
دسر	OaKum	ریشاڵی دەرمانلاویی بۆ چارەکردنی برین.
دسر	Wedge	پواز، مێخ.
دسكرة	Small village, Hamlet	دێیەکی بچووك، گوندێکی بچووك.
دسم	Fat, greasy, Adipose	چەور.
دسميات	Lipides	چەورییەکان، رۆنەکان.
دسمان	Duck bill, platypus	مشکەکوێرەی ئاویی، دەنووکە مراویی، گیاندارێکی هێلکەکەری شیردەری ئاوییە لە مراوی دەچێت.
دسمة	Brown	رەنگێکی بۆری مەیلەو رەش.
دسنطاريا، ديزانتري	Dysentery	زەحیریی، دیزانتری، سك چوونی خوێناویی.
دسيع	Basis of neck	بنکی مل، شوێنی پەیوەندی مل بە سنگەوە.
دسيسة،(افسنتين، شيح رومي	Reg weed, worm wood	(ئەفسەنتین)، گیایەکی بۆنخۆشە ئاوکەکەی دەکرێتە مەیەوە.
دسيسة، مكيدة	Piot	تەڵەکە، فێڵ.
دش، دوش	Douche	دووش، رەمێڵە.
دشبد، كنب	Callus	گرێ لە ئێسکدا لە ئەنجامی سارێژبووی شکاوی ئێسك.
دشلوش	Dichillus	(دەشلووش) جۆرە قالۆنچەیەکی بچووکە.
دشمة، انثراكنوز	Anthracnose Gnomonia	(ئەنسراکنۆز) جۆرە کەرووێکی زیان بە رووەك دەبەخشێت.
دشيرة	Dasychira	(داشیرە) مێروویەکی زیان بەخشە بە رووەك.
دشيشة، برغل	Porridge of crushed wheat	ساوەر، گەنمی کوڵاوی وشك کراوەی هاڕراو کە بۆ چێشت بەکاردێت.
دعارة، دعر	Immorality, License, debauchery	بەدڕەوشتیی، داوێن پیسیی، قەحبەیی.
دعامة	Support, Stay	پایە، پاڵپشت، کۆڵەکە.
دعامة، خلية دعامة	Basidium	خانەی کۆڵەکەیی، خانەی سەرەوەی لەشی قارچك کە سپۆری تیادا پەیدا دەبێت.
دعامة الحائط	Wall prop	خەرپشت، پاڵپشتی دیوار.
دعابة، دعبوب، دعاع	Winged Black-ant	مێرووڵەی رەشی باڵدار.

دعاية	Propaganda	پرۆپاگەندە، بەندوباو. پڕوپەلانتا.
دعبل	Bead	هەڵمات، غارە، کەلا، مات، تەبەل.
دعبل	Frog-Spawn, Eggs of frog	گەرای بۆق.
دعبوب	Short-slim winged black ant	١-پیاوێکی لاوازی کورتە بالا. ٢-مێرووڵەی رەشی باڵدار. ٣-جۆرە دانەوێڵەیەکی رەشە بۆ خواردن بەکاردێت.
دعث	Chill, Shivering	موچڕك، تەزوو، لەرز، تەزینك.
دعث توعك	Malaise	هەست کردن بە نەخۆشیی و بێ ئارامیی.
دعث	Epiphyty	نەخۆشیی و چارەکردنی روەك بە دەرمان.
دعر، دعرة	Grub of zeuzera	هاڕێ، مۆرانەی تەختە، تەختە کالۆس جۆرە کرمێکە تەختە دەخوات.
دعس، کابوك	Cabbage wood Cotton tree	داری لۆکە، داری کەلەرم، درەختێکی گەورەیە بەرەکەی لۆکەی تیادایە.
دعس	To treadupon	فلیقاندنەوە، پلیشاندنەوە.
دعسوقة، ابو العید، بنت العید	Lady bird Coccinella	کوێرمکە سوورە، خاڵخاڵۆکە، خاڵخاڵان، جۆرە مێروویەکی زیان بەخشە بە قەد مێشێك دەبێت رەنگەکەی سووری مەیلەو پرتەقاڵییە، خاڵی رەشی پێوەیە.
دعك	To rub	گلۆفتن، هەڵ گلۆفتن، گلۆفتنەوە، فلیقاندنەوە، هەڵ فلیقاندن، هەڵ گلۆفاندن.
دعکر	Pomacanthus	جۆرە ماسییەکە.
دعلج، نیص، شیهم، دلدل	Porcupine	سیخۆڕ، دلو، سووچەر، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە. لەشی بە درك داپۆشراوە، درکەکەی دەگرێتە دوژمن. لەناو چاڵی ژێر زەویدا دەژی گۆشتەکەی دەخورێت.
دعم	Supporting	پەساردن، هەڵپەساردن، پشت گرتن، پشتگیری کردن.
دعموص، شرغوف	Tadpole, larva	سەرە مێکوتە، بەچکەی بۆق.
دعوی، قضية	Action, lawsuit, Suit , Case	داواکاری.
دعوة، عزومة	Invitation	داوەت، داواکاری.
دعیرة		جۆرێکە لە کەڕوو زیان بەخشە بە رووەك.
دعویقة، صعوة	Kinglet Wren	چۆلەکەی زەیتونیی، جۆرێکە لە چۆلەکە رەنگەکەی زەیتونییە.
دغام	Pharyngitis	سوتانەوەی گەروو، ئاوسانی گەروو.
دغیز، خرشنة صغیرة	Little tern	پەرسێلکەی دەریایی پچووك، جۆرێکە لە پەرەسێلکەی دەریایی لەشی سپییە باڵەکەی خۆڵەمێشیی و شینە سەری رەشە، دەنووکی زەردە، لاقی پرتەقاڵییە.
دغدغة	TotickLe	ختووکە، ختکە، قدیکە.
دغر	Dermatea	(دێرماتیا)، جۆرە کەڕوویەکی زیان بەخشە بە روەك.
دغش، دغیشة	Dusk, Twilight	خۆرئاوا، زەردەی هەتاوپەر.
دغفل	Young elephant	بێچوە فیل.
دغل	Thicket	پەرژینی وشك.
دغل(ادغال)	Weed	کژ گیا.
دغل، شجر کثیف	Jungle	دارستان، جەنگەڵ.
دغناش، زمیر	Trumpeter Bullfinch	جۆرە چۆلەکەیەکی رەنگاو رەنگە کرمو مێرو دەخوات.

دغيلة		جۆرە کەرووێکە زیان بەخشە بە ڕوەك.
دف، طار	Tambour, Tamourine, Timbrel	دەف،گەوال، هەلاّل، ئامرازێکی مۆسیقایە.
دفء	Warmth, heat	گەرمیی.
دفاع	Defence	بەرگریی.
دفاع مدني	Civil defence	بەرگریی میللیی، بەرگریی گەل، ڕاهێنانی میللەت بۆ پاراستنی وڵات بە هاوکاریی هێزە چەکدارەکان.
دفاسة	Oryx, Antelope	جۆرێکە لە مانگا کێوییی.
دفان، راقود		جۆرە ماسییەکی تەشیلەییی دەریاییە.
دفاء مدفاة	Stove	زۆپا، سۆپا.
دفة المركب، دفة العربة	Rudder	سوکان، سوکانی ئۆتۆمبێل.
دفة الباب او الشباك، درفة	Leaf of adoor, window shutter	چوارچێوەی دەرگا.
دفة الحائك	Weaving-Rudder	شانەی جۆلاّ، ، دەفەی جۆلاّ، شەپۆتە.
دفتر، كراسة	Copy-book, Note-book	دەفتەر، پەڕاو، پەرتووك.
دفتر احسابات، سجل	Register	دەفتەری ژمێرە، دەفتەری ژمێریاریی.
دفتر الصندوق	Cash-book	دەفتەری پارە وەرگرتن.
دفتريا، خانوق، خناق، ذباح	Diphtheria	وەناق، نەخۆشییەکی میکرۆبیی درمە لە گەروودا دەبێت.
دفتريا الطيور	Variolic-diptheria, pip	ئاوڵەی باڵندە، وەناقی باڵندە، نەخۆشییەکی پیسە.
دفدوف	Heniochus	دەفۆکە، ماسییەکی دەریایی بچووکی شێوە خڕی قوپاوی ڕەنگینە، پەرەکەیەکی درێژی باریکی کەوانەیی هەیە.
دفر، زفر، خبيث الرائحة	Stinking, fetid	بۆگەن.
دفرة، مالج	Trowel	ماڵەی بەنا.
دفران، عرعرنووي	Nuclear Juniper	عەرعەری ناوکیی، هەڤرێسکی ناوکیی، جۆرێکی جوانە لە درەختی هەڤرێسك زۆر بەرز دەبێتەوە گەلاّکەی پانە.
دفراء، دفر	Scoparia	گیایەکە گوڵەکەی بچووکە بە زۆریی سپیی یان شینە یان زەردە.
دفع	Repultion, Impulse, Repellence	پاڵنان، پاڵ پێوەنان.
دفع، نفثي، دفع نافوري	Jet propulsion	پاڵنانی جێتیی، وەکوو دەرپەڕینی فڕۆکە(فڕۆکەی جێت)، بۆ پێشەوە لە ئەنجامی دەرپەڕینی دووکەڵ (گازە سووتاوەکان) لە پشتەوەی.
دفعة عصبية	Nerve-impulse	پاڵنانی دەماریی، بریتییە لە گۆڕانێکی یەك لە دوای یەك لە ڕیشاڵی دەماریدا ڕوودەدات لە ئەنجامی وریاکردنەوەی بە یەکێك لە وریا کەرەوەکان باوەڕ وایە کە ئەم پاڵنانە سروشتێکی کارەبایی هەیە.
دفعة	Once, Batch	جار، نۆرە.
دفق، تدفق	Effusion, pouring, Influx	هەڵ قوڵان، دەرپەڕین، لافاو، لێشاو.
دفق، انزال	Ejaculation	ئاو هاتنەوە، پیاوێك ئاوی بێتەوە.
دفلة،دفلي، حبن، حبين، سم الحمار	Rose-bay Oleander	ژاڵە، ڕوڵك، کەرکوژە، خەرزاڵە،ڕوێل، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سپیی یان زەرد یان پەمبەیی، هەموو بەشێکی ژەهرە چونکە(ئولیاندرین) و (ڕۆساجنین)ی ژەهریی تیادایە، بۆ پەرژین و ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
دفن، طمر	Burial, Interment, Burying	ناشتن، خستنەچاڵ، قەشارتن.

دفنة، مازريون	Dwarf laurel Daphne	تورز، روەكێكی ژەهرینە.
دفين	Buried	شاراوە، نێژراو، ئەشارتیی.
دفينة	Treasure-trove	غەزنە، گەنجینە، خەزێنە.
دفيئة، بيت زجاجي	Garden-glass, Glass-house, Green- house	خانووی شووشە، دەزگای نوخشە، دەزگایەکە بۆ پێگەیاندنی نوخشەی سەوزەو میوە بەر لەکاتی تایبەتیی خۆی لەناو خانووی شووشەدا.
دق، سحق	Powdering	هارِین، کوتان.
دق الأرض	Toram, beatdow	پاکوت، پێ شێل.
دق ، طرق	Knocking	لێدان، لێدانی دەرگا.
دق، قرع	Ringing	لێدان، لێدانی زەنگ.
دق النبض	Pulsation	لێدان، پرتە،پرتەی بۆری خوێنبەر.
دقاق	Knocker	کوتەر، بکوت، لێدەر.
دقاقة	Pounder	(١) دیبەگ، دنگ، کوتك، تەپان. (٢) دارێکە سەرێکی پانی هەیە، زەوی‌و سەربانی پێ دەکوترێتەوە.
دقة، قرعة	A knock	لێدانێك.
دقة القلب	Heart beat	لێدانی دل.
دقة	Fineness, Thinness	وردیی، باریکیی، زراڤبوون، هیریی.
دقة	Accuracy	وردیی، دووربوون لە هەڵەوە.
دقة الأداء	Fide-lity	ئامرازێکی وەکوو رادیۆ بە باشی ئیش دەکات.
دقتمون	Fraxinella	(فراکسینیلا)، گیایەکی پزیشکییە گوڵەکەی بۆن خۆشەو ئەرخەوانیی‌یە.
دقران	Trellis	دالێت، دالووت، چێوپەسی، کەپر.
دقرة	Lock	کلۆمی دەرگا.
دقسة، قدان	Flee-beetle	جۆرە قالۆنچەیەکی زیان بەخشە بە رووەك.
دقشوم	Rubble, Brickbats	وردە بەرد، پارچە خشت.
دقل، صاري	Main mast	تێلا، تێلای ناوەراستی کەشتی کە چارۆکەکەی بە سەردا دەدرێت.
دقماقة ، مدقة خشبية	Mallet	چوکوش تەختە.
دقماقة	Bagrus-Docmac	ماسی‌یەکی رووبارییە.
دقناش، صرد، تمس	Shrike	باڵندەیەکی چالاکە لە چۆلەکە گەورەترە، مێروو دەخوات.
دقيش	Tanysipterta	باڵندەیەکە سەرو باڵی شینە مل‌و پشتی رەشە کلکی درێژە.
دقيق	Fine, Accurate	ورد، وردکە، ورتکە، هویرك، زراڤ.
دقيق، طحين	Flour	ئارد.
دقيقة	Minute	خولەك، یەکەی پێوانی گۆشە دەکاتە ١/٦٠ ی پلەیەك، هەروەها یەکەی پێوانی کات (وەخت) وە دەکاتە ١/٦٠ی کاتژمێرێك، واتا (٦٠) چرکە.
دقيقة، جسيمة	Particle	وردیلە.
دقيقة بيتا	Beta-particle	وردیلەی بێتا، تەنۆکەی بێتا، بریتی‌یە لە ئەلەکترۆن کە خێرایی‌یەکەی نزیکەی بە خێرایی رووناکیی.
دقيقة الفا، جسيمة الفا	Alpha-particle	وردیلەی ئەلفا، تەنۆکەی ئەلفا، بریتیە لە ناوکی ئەتۆمی هیلۆم‌و کارەبای موجەبی لە سەرە چونکە دوو ئەلیکترۆنی ون کردوە.

دك، هدم	Demolition	رووخاندن، رماندن، هەرفاندن.رماندن.
دكان، حانوت	Shop	دووكان، كۆگا.
دكاع		نەخۆشی‌یەكە لە سنگی ولاغ و وشتردا دەبێت.
دكاكة، متك	Badkin	داردۆخین، پارچە دارێكە دۆخینی پێ تێپەڕ دەكرێت بە شوێنی خۆیدا لە دەرپێ و شەرواڵدا.
دكاكة الأرض، مندالة	Rammer	زەویی كوت، ئەو ئامرازەیە كە زەویی پێ دەكوترێتەوە.
دكة	Balast	سەكۆ، تەلان، دۆشك.
دكة السروال، تكة	Running band	بەنەخوێن، دۆخین.
دكتيل	Dactylis, Cocks fat	گیایەكە لە كۆمەڵەی دەغڵ و دان بۆ لەوەڕ باشە.
دكتور (في الطب)، K حكيم	M . D, Doctor	دوكتۆر، دوختۆر.
دكتوراه	Doctorate	(دوكتۆرا)، بڕوانامەیەكی پسپۆرییە.
دكنة، كمدة، كلاح	lividity	خوێن تێزان، شین بوونەوەی پێست لە ئەنجامی لێدانەوە.
دكن، ادكن	Blackish	مەیلەو ڕەش.
دلاء	Pendicle	پەتی ئاو هەڵكێشان، پەتی ئاو هەڵێنجان.
دلاق، قطيفة، جميلة	Wildbeet	گوڵە قەیفە، گیایەكی ڕازاندنەوەیە گوڵەكەی سوورە.
دلال، غنج	Coquetry	ناز، عیشوە.
دلاع، رقي، خربز، حبحبة، بطيخ أحمر	Water melon	شووتی، شفتیی.
دلاع، دولعة	Strombus, Wingshells	(١) جۆرێكە لە گیانداری گوێچكە ماسی خۆی دەنووسێنێت بە بەردەوە لە دەریادا دەژی، سەدەفی هەیە بۆنی خۆشی لێ دەردەهێنرێت. (٢) سەدەف، لەپكە، قاوغ، گەوهەربارە، گەوهەردان : پەیكەرێكیی سپیی یان پەمبەیی سەختی بریقەدارە.
دلال،سمسار	Broker, public, Crier	دەلاڵ، جارەچیی.
دلالة، سمسرة	Auction, brokery	دەلاڵی ، جارچێتیی.
دلالة، بينة	Direction, proof	بەڵگە.
دلاية القلادة، مجول	Pedant	پەتی ملوانكە، زنجیرەی ملوانكە.
دلاة جليدية	Icicle	چلوورە، چلوورەی سەهۆڵ.
دلانية	Dillenia	(دیلینیا)، درەختێكە بەرەكەی لە ترێ دەچێت، بەڵام ناخورێت.
دلب، دلبة، صنار، جنار، شنار، دلبة، شرقية، ضرام، عيثام	Oriental-plane tree platan	سوورەچنار، بەلگ، درەختێكی گەورەیە لە قەراغ ئاوو سەرە ڕێدا دەروێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە هەروەها سود لە تەختەكەی وەردەگیرێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە هەروەها سوود لە تەختەكەی وەردەگیرێت بۆ دروست كردنی كەل و پەل، گەڵاكەی لە گەڵای گەرچەك دەچێت.
دلب هندي ، ساج	Teak-tree, Indian oak	ساج، سوورەچناری هیندیی، درەختێكی گەورەیە.
دلبوث، سيف الغراب	Gladiole, Cornflag, Swordlily	شالانگ، شمشێری قەلەرەش، ڕوەكێكە لە زەعفەران دەچێت، گەڵاكەی لە شمشێر دەچێت، ڕەنگێكی سووری تێر یان بنەوشەیی هەیە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەكان دەروێنرێت.
·	Delta	(دێلتا) میان دواو، زەویی نێوانی دوو لقی دەریایەك یان ڕوبارێك كە لە نیشتنی قوڕو لیتە بە شێنەییی پەیدا دەبێت.

دلتا قیفاوي	Cepheid-Variable, Cepheus	(سیفۆس)، ئەستێرەیەکە پرشنگەکەی بەرێکەو پێکی دەگۆرێت دەمێك زیاد دەکاتو دەمێك کەم یەك لە دوا یەك.
دلة قهوة	Coffee-pot	جەزوەی قاوە.
دلدولة	Pedant	شتێکی هەڵواسراو.
دلدل		راجع (دعلج).
دلفان، غرين	Loam	قوڕ، لیتە.
دلف، دلوف	Laphates	جۆرە داڵێکی پۆپنەدارە رەنگەکەی رەشە چاوو لاقی زەردن.
دلفين	Dolphin, Delphinus	(دۆلفین)، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
دلفين، دخس، تخس	Dolphin	(دۆلفین)، جۆرە نەهەنگێکە، درێژییەکەی نزیکەی(٢) مەتر دەبێت، خێرا مەلە دەکات، دەتوانێت باز بدات، زوو ماڵیی دەکرێت.
دلق،خز، سنسار، سنار	Marten, beach-marten	دەڵەك،کووزە، گیاندارێکی گۆشتخۆرە بە قەدەر پشیلەیەك دەبێت رەنگەکەی قاوەییە ژێر ملو سکی سپییە پێستەکەی بە نرخە باڵندەی بچووك دەخوات.
دلك	To-massage, Sclage, Scour	شێلان، دەست پیاهێنان، لێ خستن، لێ خشاندن، ساوین.
دلك، جاف	Xerotripsis	شێلانی وشك.
دلك بالمرهم	Embrocktion	هەنوون، شێلان بە مەلهەم.
دلكة	Evania	(ئیڤانیا) مێروویەکە لەسەر سیسرك دەژی.
دلم، فيل	Elephant	فیل.
دلم	Stock, dove	کۆترە کێویلە، گاکۆتر.
دلو	Bucket	دۆلکە، دۆڵچە، سەتل، پەقرەج، زرك.
دلو جلدي	Skin-bucket	جەومندە، جەومنگە.
دلوق، سويدة	Sea blite, African Salsola	گیا سۆدە، گیایەکە گوڵەکەی سەوزە سۆدەی لێ دەردەهێنرێت.
دلوك	Embrocation Ointment	دەرمانی هەنوون، هەر دەرمانێك (مەڵحەمێك) بۆ شێلانی واتە هەنوونی لەش بەکاربێت.
دلو، ساكب الماء، ساقي	The water- man , Aquarius	دۆلکە، ئاوڕژێن، یەکێکە لە کەلوەکانی (بورج) ئاسمانی.
دلهات	Lion	شێر.
دلهقان	Saffron	زەعفەران، رووەکێکە گوڵەکەی پرتەقاڵییە.
دلهم، اسود	Black	رەش.
دلهم	Sandgrouse	قەتێ، جۆرە باڵندەیەکە.
دليل	Sign , Indicator	بەڵگە، رابەر، پێشڕەو، پێشاندەر.
دليل كيمياوي	Chemical-Indicator	رابەری کیمیایی، ئەو مادەیەی کە رەنگەکەی لە گیراوەی ترش و تفت و خوێدا بگۆڕێت وە بۆ ناسینەوەی ئەو جۆرە مادانە بە کار بهێنرێت وەکوو رابەری کاغەزی گوڵەبەڕۆژە.
دليل، مرشد	Guide	رابەر.
دليل، علامة	Sign, Index	نیشانە.
دليل موجي		بەڵگەی شەپۆلی بۆرییەکی کانزاییە بۆ هەڵگرتنی لەوحی لاسلکیی بەکاربێت.

دليل، برهان، حجة	Evidence, Proof	بەڵگە، سەلماندن.
دليل بحري		بەڵگەی دەریایی.
دليل السفن والطائرات	Pilot	رابەری پاپۆڕو فڕۆکە.
دليل المناحل	Honey guide	هەنگ دۆز، رابەری هەنگوین، جۆرە باڵندەیەکە شانەی هەنگ دەدۆزێتەوە.
دليل اتجاه الريح، دوارة، ديك الرياح	Wind-Vane, Weather-CocK	بانما، باپێو، کەڵەشێری با، رابەری با، ئامرازێکە لە شێوەی کەڵەشێردا لە سەرنووکیی شیشێك دانراوە بۆ پیشاندانی ڕێ ڕەوی با.
دليك، توت الثعلب عليق	Hip, Bramble, Black berry	(١) توترك، تودری، دەوەنێکی خشۆکی دڕکاوییە بۆ پەرژین بەکار دێت بەرەکەی لە توو دەچێت بچووکترە سوور یان ڕەشە دەخورێت. (٢) بەری ڕوەکی نەسرین کە سوورە شیرینە دەخورێت.
دليل باير	Bayers-indicator	رابەری بایەر، دەنکە حەبێکە بۆ زانینی رادەی ترشێتیی شیر بەکاردێت.
دليل القافلة	Caravaneer	کاروانچیی.
دليل امدصاص دلائل امدصاصية	Adsorption indicator	رابـــەرە مژپووایـیـــەکان، ئـــەو مادانـــەن کـــە لـــە ڕووی مـــادە نیشـتووەکانەوە دەمژرێـــن و ڕەنگەبنەرەتیەکـەیان دەگۆڕێـــت وەکـــوو فلۆریین و ئایۆسین.
دم	Biood	خوێـن، خـوون، خـین، هـوون، شـلەیەکی سـوورە لـە لەشـی گیـانداردا دەسووڕێتەوە.
دم العاشق، مخلدة	Globe-Amaran- thus	جۆرێکە لە ڕوەکی گوڵە قەیفە.
دم الأخوين، شجرة التنين، عندم، توز مخزني	Tubipora- musica , dragon gum tree	خوێنی دوو براکە، درەختی ئاژدیها، بەقەم، درەختێکی گەورەیە گوڵەکەی سپیی مەیلەو زەردە، ئاوکێکی سووری لێ دەردەهێنرێت، تەختەکەی سوورو نایابە، جۆرێکە لە داری شیلان.
دم التنين، دم الثعبان، قاطر	Dragontree	خوێنی ئاژدیها، خوێنی مار، دارو دەوەنێکە لە دارخورما دەچێت گوڵەکەی سپییە، بەرەکەی لە گێلاس دەچێت پرتەقاڵـیی یـان سـوورە، ئاوکێکی زەمقی سوور لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پیشەسازیی.
دم اسود	Melanemia	خوێنەڕەشە، بوونی مادەیەکی ڕەش لە خڕۆکە سوورەکانی خوێندا.
دم الغزال، كرسفية حمراء	Redcud-Weed	خوێنی ئاسك، گیایەکی پزیشکییە گوڵەکەی سوورە.
دم النعمان، ادونيس	Adonis	(ئەدۆنیس) گیایەکە گوڵـی سوور دەگرێت.
دمار	Ruin, Destruction	لەناوچوون، ڕووخان، کاول بوون.
دمام، طلاء	paint, Varnish, pigment	بوویە.
دمالي	Stable Litter	دۆشەکی ئاژەڵ، ڕاخەری ئـاژەڵ، ئـەو پـووش و پەلاشـەی کـە لـە گـەوڕ و تەویلەدا ڕادەخرێت بۆ ئەوەی ئاژەڵ لەسەری بکەوێت.
دماغ	Encephalon, Brain	مێشك، ئەندامێکی دەمارییە لەناو کاسەی سەردا بریتیە لە سێ بەشی، مەژی و مێشکۆکەو مەخزی لاکێشەیی، هەریەکە فرمانی خۆی هەیە.
دماغي	Cephalic, Encephalic	مێشکیی، پەیوەندی هەبێت بە مێشکەوە.
دماس	Diclidorus	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
دمال، دمان	Dung	پەین.
دمان، وبر، طبسون، زلم	Daman	(دامان)، کورکن، گیاندارێکی شیردەری قرتێنـەرە لـە کەروێشـك دەچێـت سمی هەیە.
دماع	Lactescent	(١) هەر ڕوەکێك ئاوك بدات. (٢) گرینۆك: هەر منداڵێك زۆر بگری.

دماع	Tearful	(١)هاتنه خوارەوەی فرمێسك بە لێشاو لە چاوەوە لە ئەنجامی بیریی یان نەخۆشی‌یەوە. (٢) هاتنە دەرەوەی ئاوك لە كاتی بڕینەوەی لقی دارمێودا لە بەهاردا.
دمة، جلطة	Ciot	قەتماغە، قەتماغەی خوێن.
دمة، قملة	Louse	ئەسپێ، مێروویەكی زیانبەخشە.
دمة، قط، هر، بس، سنور، سنار، خيدع، خيطل، ابو غزوان، بزون.	Cat	پشیلە، كتك، گوربە.
دمدامة، بطاطا، حلوة	Sweet potato	پەتاتەی شیرین، گیایەكە گەڵایەكی سەوزی خڕی بچووكی هەیە ڕەگەكەی سپی‌یە لە گێزەر دەچێت زۆر شیرینە گۆیكەیەكی پێوەیە لە پیاز دەچێت.
دمدمون، خمان، بيلسان اسود، خابور، سبوقة	Boon-tree, Elder-tree, Arn-tree	بەیلەسانە ڕەشە، جۆرێكە لە داری بەیلەسان گوڵەكەی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
دمجانة، باطية	Carboy, Demljohn	قاپێكی یان سوراحی‌یەكی شووشەییە پووشی تێوە پێچراوە شەڕابی تێ دەكرێت.
دمدمة	Grumble	پرت‌و بۆڵ،بۆڵە بۆڵ، گرماندن، مرەمر.
دمر	Damar, Dammar, Dammer	(دامر) مادەیەكی زەمقی‌یە (جەویی) لە هەندێك داری سنەوبەر (كاژ) لە ئوسترالیا دەردەهێنرێت لە دروستكردنی وەرنیش‌و مەرەكەبدا بەكاردێت.
دمراء		مەڕی كەم شیر.
دمسي، جربيل	Gerbil	(جەربیل) گیاندارێكی شیردەری قرتێنەرە لە مشك دەچێت.
دمسيس، امبروسيا	Sea ambrosia	مەتری دەریا :- گیایەكی دەشتەكی‌یە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
دمسيسة، ابسنت، افسنتين، خترق، شيح رومي	Worm wood, Absin thium, Absinth	(ئەفسەنتین) گیایەكی دەشتەكی‌یە، گەڵاكەی لە پەڕ دەچێت بە شێوەی هێشوویەكی بۆنخۆشە ڕۆنێكی لێ دەردەهێنرێت، هەروەها مادەیەكی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستكردنی دەرمان‌و مەی.
دمع (دموع)	Ears	فرمێسك ، ئەسرین، ئەشك، ڕۆندك.
دمعي	Lacrimal	فرمێسكیی، پەیوەندی بە فرمێسكەوە هەبێت.
دمعان	Guttation	ئاوڕنگ دەردان: دەرمانی ئاو بە شێوەی ئاورەنگ لە لەشی ڕوەكەوە.
دمع ايوب، اودريان، بدر انج	Gromwell-reed, jobs tears	فرمێسكی ئەیوب، گیایەكی درێژی دەشتەكیی پزیشكیی ناوچە گەرمەكانە بەرەكەی بچووك‌و سپیی یان خۆڵەمێشیی یان قاوەییی‌و ڕەقە تەزبیحی لێ دروست دەكرێت، بەری هەندێك جۆری دەخورێت.
دمغة، وسم	Brand, stamp	دامغە، تامغە.
دمق، عاصفة ثلجية	Hall storm	باسریشك، ڕەشەبای بەفراوی، بەفرو باران بە باوە، كڕێوە، باوبۆران، شلێوە، باروڤە.
دمقس	Damask	ئاوریشمی سپیی.
دمل، خراج	Abscess, Boil, carbuncle furuncle	دوومەڵ، قونێر، ئاشین، كونێر، پرزك، كولك، كوان.
دمل الأربية	Bubon panus	خەیارە، دوومەڵیی پەنا ران.
دمل الشرق، بثرة شرقية، حبة بغداد، قرحة شرقية، اخت	Oriental sore	كانی خورما، نەخۆشی‌یەكی درمەزییكە لەسەر دەمو چاو دەست‌ؤ قاچ پەیدا دەكات دوایی كێم دەكات‌و چاك دەبێتەوەو ژێرەكەی بە چاڵی دەمێنێتەوە.
دمل الجفن، شحاذ العين	Hordeolum, Sty	قنچكە، سیچكە سڵاوە، بیتك، باپشكێو، دوومەڵێكە لە گۆشەی ناوەوەی چاودا پەیدا دەبێت.

دملوك، دملج	Bangle, Armlet	بازن، خلْخاڵ، پاوەنە.
دملوج رسوبي		پارچە بەردێکی نیشتووە وەکوو چەو وایە هەندێکی رەنگاو رەنگە.
دملوح	Anthops	جۆرێکی زلە لە شەمشەمەکوێرە.
دملوك		بەردێکی خڕی ساف.
دملوك، شيلاك	Shellac	دەمەلۆکە، بریتییە لە لۆکی پاڵێوراویان گیراوەی لۆك لە سپیرتۆدا، لۆکیش مادەیەکی رێسینی (جەویی) یە لە لەشی هەندێك مێرووەوە دەردەدرێت.
دمن الجذور		جۆرە کەڕوویەکە زیان بە رووەك دەبەخشێت.
دمنة، دمان	Dungheap	سەرە نوێلك، شوێنی کۆمەڵ کردنی پیسایی ئاژەڵ بۆ ئەوەی کە ببێت بە پەین.
دموي	Bloody, Hemal, Hematic, Hemato	خوێن، خوێنین، خوێناویی.
دمية، (عروسة)	Doll	بووکەشووشە، بووکە سەماکەرە،بیچبیچە خانم.
دمية بط قطبي	Scoter	مراویی پۆڵیی، جۆرە مراویەکە لە ناوچە پۆڵییەکاندا دەژی.
دميص، وريق جبلي	Wildbetony, Dryas, Avens	درياسە کێویلە، گیایەکی ریشاڵدارە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
دميكة، زهرة الثلج، زهرة اللبن	Purification	گوڵەبەفر، گوڵەشیر، رووەکێکی پیازییە لە کۆمەڵەی نێرگز.
دميري		سەڵتە، پەستەك، جۆرە جلو بەرگێکە.
دميري شمام	Muskmelon	کاڵەك، گندۆرە.
دميم، قبيح الشكل	Ugly	ناشرین.
دن، خابية، راقود	Great Vessel, Vat Tun, Cask	خوم، کوپەی گەورە.
د . ن . أ	Deoxy-ribonucleicacid D . N . A	ترش دیۆکس رایبۆینو کلیك، مادەیەکی پرۆتینی ئاڵۆزە لە ناوکی خانەی زیندەوەردا هەیە، باوەڕوایە کە ئەم مادەیە سیفەتی زگماکی لە نەوەیەکەوە دەبات بۆ نەوەیەکی تر.
دنان، دندن، دخين، دهنان، دنيبة، ذنيبة	Tungle-rice, Watergrass Millet-rice, Strink grass, Barnyard grass, Smallmillet, Hedge hog-grass Hedgohag-grass	داروجان، گیایەکە لەناو کێڵگەی برنجدا دەڕوێت بەرەکەی وردو خڕو مەیلەو زەردە.
دنتاليوم	Dentalium	(دەنتالیۆم) گیاندارێکی نەرمی قاچ بەلەمی ساکارە لە دەریادا دەژی.
دنة		جۆرە مێروویەکی درێژکۆلەیە لە قالۆنچە دەچێت.
دنج	Propolis, Beegl Ue	سرێشی، هەنگ، مێو.
دنجة، حمى الدنج	Break bone, Dengue	(تای دێنج)، تایەکی ناو بەناوە.
دنجو، دنكو، ذنب استراليا، دنغ، دنغو	Dingo	گورگی ئوستورالیا، سەگی ئوستورالیا جۆرە گورگێکی زۆر درندەیە لە سەگ دەچێت لمۆزی پانەگوێچکەی کورتە تیسکنەرەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە لە ئوستورالیا دەژی.
دندرمة، بوز، دوندرمة	Ice-Cream	دۆندرمە، دۆڵدرمە، بەستەنیی.
دندنة، طنطنة	Buzzing	ویزەویز، وژە وژ، وشە وش.
دندي، ديك رومي		راجع (دجاج هندى).
دند، جتروفة، دند الملوك، حب الملوك	Physic-nut, spurge-nettle, Jetropa	گوێزی حەکیم، گوێزی پزیشك، دەوەنێکی قتی جوانە شیراوێکی پزیشکیی لە قەدەکەی دەردەهێنرێت تۆوەکەی بۆ رەوانیی باشە.

دندران، اقاقي، بيقة	Cowvetch, Cracca	گيا مانگا، گيايـەكى شاخانىو دەشتەكىيە گوڵەكـەى بنەوشـەيىيە بـۆ لەوەڕ باشە.
دندل، ميمولس	Monkey-Flower	گوڵە مەيمون، گيايەكە گوڵى گەورەى هەمە جۆرە دەگرێت.
دنس، قذارة	Uncleanliness, dirtiness	پيسيى، پۆخڵيى.
دنغو، دنغ		راجع (دنجو).
دنف، هزال	Marasmus, weakness	لاوازيى، لاوازبونى لەشى مرۆڤ لە ئەنجامى خراپ خواردنەوە.
دنف، حرض	Cachexia	لاوازبوونو خراپ بوونى تەندروستى ئاژەڵ لە ئەنجامى نەخۆشيى ترەوە.
دنف الكبد، دودة الكبد	Distomum, Cachexia, Liver Fluke	كرمى جگەر، پەپوولەى جگەر، جۆرە كرمێكە لە گەڵاى درمخت دەچێـت لەسەرى جگەرى مەڕو ماڵات دەژىو تووشى نەخۆشى دەكات.
دنف عظمي	Osteoclasia	گێڕبوونى ئێسك، گێڕبوونى ئێسقانى مەڕو ماڵات بە هۆى كەميى خوێنى كاليسيۆمو فۆسفۆڕەوە.
دنفصة	Eulophida	(ئيلۆفيدا) جۆرە مێروويەكە لەسەر مێرووى ترى وەكوو زەردەواڵە دەژى.
دنقة، شيلم، زوان مسكر	Cheet, Darnel	زيزانـە، گيايەكـە لـەناو دەغڵودانـدا دەڕوێـت زيـانى پـێ دەبەخشـێت دەنكەكەى تاڵو ژەهرە.
دنقلة، جنكلة، غطاس	Water Ouzel, Dipper	(سيمەر)نوقمۆكە، باڵندەيەكى قەراغ ئاوە بەقەدەر چۆلەكەيەك دەبێت لەشى رەشە بەرسكى سپىيە خۆى لە ئاودا نوقم دەكات.
دنكلة، بلشون، مالك الحزين، بيوضي، جحفلة، ارخياوي، أبو العنقاء	Heron	شاهۆ، شينەشاهۆ، باڵندەيەكى رەنگ خۆڵە مێشىيە لە حاجى لەق لەق دەچێت ، لەناو لقى درمختە بەرزەكاندا هێلانە دەكات بۆقو ماسى دەخوات.
دنم، دونم	Donum	دۆنم، ٢٥٠٠ مەترى چوارگۆشە. پێوانەيەكە بۆ رووبەرى زەويى.
دنو، قرب	Nearness	نزيكيى، نزيك بوونەوە.جيهان گێتيى.
دنيا، عالم	World	جيهان،، گێتى.
دنيبة		راجع (دنان).
دواء	Drug, Medicine	دەرمان.
دواء معرق	Sudorific	دەرمانى ئارەق كردنەوە.
دواء سائل	Beverage, drench	دەرمانى شل، ئەو دەرمانەى كە دەدرێت بە گياندارى ماڵيى كراو.
دواء منبه	Stimulant	دەرمانى وريا كەرەوە.
دواء الحمام، نورة، مزيل الشعر، جموش	Depilatory	داروو، دەرمانيى تووك لابەر.
دواء مسكن	Sedative	دەرمانى ئارام دەر، دەرمانى تەسكينيى.
دواء طارد للديدان	Vermicide-vewrmifuge	دەرمانى كرم.
دواء ملين	Laxative, Deoppilant	دەرمانى نەرم كەرەوە، دەرمانى خاو كەرەوە.
دواء قابض	Astringgent	دەرمانى قەبزكردن.
دواء منوم	Hypnotic	دەرمانى خەوێنەر.
دواء مسهل	Purgative	دەرمانى رەوانيى.
دواء مقيء	Emetic	دەرمانى رشێنەرەوە.
دوائر ساعية	Hour circles	بازنە كاژمێريەكان، بازنە سەعاتىيەكان، چەند بازنەيەكن لەسەر خڕۆكى ئاسمان بە هەردوو پۆڵەكەيدا تێپەڕ دەبن بۆ دەستنيشان كردنى شوێنى ئەستێرەكان بەكار دێن.

دوائر الطول	Longitude- circle	بازنەکانی درێژیی.
دواب، مواشي	Livestock	چوار پێیەکان، وڵاخ، ئاژەڵ.
دواة، دواية	Ink pot	دوێت، مەرکەبدان.
دواية	Pellicle	توێژاڵ، توێکلێکی تەنك.
دواجن	Domestic animal	گیانداری ماڵیی، وەکوو وڵاخ و ئاژەڵ و مریشك و . هتد.
دوار الهواء، هدا	Airsickness	سەرەگێژە کە لە فڕۆکەدا مرۆڤ تووشی دەبێت.
دوار الراس، دوخة، دوخان	Diddiness, vertigo	سەرگێژ خواردن، گێژبوون، سەرەخولێ، سەرەسووڕێ..
دوار	Rotary, Rotor	خولاوە، سوڕاوە، زڤڕۆك.
دوار	Roter	تۆربین پەروانە.
دوار الشمس، عباد الشمس	Sunflower	گوڵەبەڕۆژە.
دوار البحر، دوخان	Sea Sickness	سەرەگێژەی دەریا، سەرە خولێی دەریا.
دوار الجبل	Nausea puna, Mountain- Sickness	سەرەگێژەی چیا، لە ئەنجامی سەرکەوتن بەسەر چیادا.
دوامة	Spinningtop	مزراح.
دوامة مائية، دوامة البحر	Whirl pool, Vortex	گێژاو، گێرەنگ، گەرداو، گێجاو.
دوامة ترابية، دوامة هوائية	Cyclone	گێژەلووکە، گەردەلوول باگێژە، گێژەبا، باگڕۆکە، باگڕۆك.
دوام (دينام)	Dynamo	دینەمۆ، ئامرازێکە بۆ گۆڕینی وزەی میکانیکیی بۆ وزەی کارەبایی یان بە پێچەوانەوە.
دوام	Perenniality, Continuation	خایاندن، بەردەوامی.
دواس، ملاعقي ابيض، ابو ملعقة	Spoonbill	دەنووك کەوچك، باڵندەیەکی ئاویی سپییە دەنووکەکەی لە کەوچك دەچێت.
دواس، نحام	Flamingo	سوورەقاز، سوورە قولنگ.
دواسة، مدوس	Treadle, pedal	پایدەر، ئامرازی کوتانەوە.
دوالي	Varices, Varix, Vericose-Veins	فراوانبوونی بۆڕیی خوێن هێنەری لەش.
دوالي الخصية، دوالي الصفن، دواليالالحبل المنوي	Varicocele	شۆڕبوونەوەی پێستی گون، کشان و پێچاو پێچ بوونی ئەو خوێن هێنەرەی کە خوێن لە گونەوە دەبات بۆ پێستی گون.
دواليك	Alternately	یەك لە دوای یەك، دوا بەدوا.
دواية	Dry saliva	لیکی وشکەوەبوو.
دوارة		راجع (دليل اتجاه الريح).
دوارات، دولابيات	Rotifera-Wheel-animal Cules	خولاوەکان، پێچکەییەکان، ڕەوڕەوەییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی ئاویی زۆر بچووکن بە میکرۆسکۆپ دەبینرێن.
دوبرادران، زمج، زماج شاه باز	Macagua	شاباز، باڵندەیەکی بچووکە لە کۆمەڵەی هەڵۆ مارو مێروو دەخوات.
دوباس، دوباس النخيل	Ommatissus-binotatus	مێرووی دارخورما، هاریی دارخورما، مێروویەکی زیان بەخشە بە دارخورما.
دوبل	Young ass	(١) یەکانە، نێرەبەراز، بەڵخە، بزەبەراز. (٢) جاشەکەر.
دوتزيا	Deutzia	(دۆتزیا) دەوەنێکی بچووکی قیتە گەڵاکانی دەوەرێت، گوڵێکی سپیی دەگرێت بەشێوەی هێشوو بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت.

دوجي	Sheepbur Cocklebur	جۆرە گیایەکە بە لەشەوە دەنووسێت، قەدەکەی دڕکاوییە.
دوحة	Largetree	درەختی گەورە.
دوخة		راجع (دوار الراس).
دودة، نيلج	Soot - smut	رەشیی مەنجەڵ، دوورنج، دووژمنگ، گووژمنگ، قرم، هیس.
دودة	Worm vermis, Helminth	کرم، گیاندارێکی بێ بڕبڕەیە گەلێك جۆری هەیە زۆربان مشەخۆرن.
دودي	Wormy Vermiform	کرمی، شێوەکرم.
دودة بطيئة	Slow worm	کرمە سستە، جۆرە مارمێلکەیەکە بێ قاچە لە مار دەچێت پێڵووی چاوی هەیە.
دودة الكبد	Liverfluke, fasciola-hepatica	کرمی جگەر، پەپوولەی جگەر، کرمێکی مشەخۆرە لە جگەری مەڕو ماڵاتدا دەژێو تووشی نەخۆشیی دەکات لە گەڵای درەخت دەچێت.
دودة الأرض، دودة الطين، خرطون، شحمة الأرض	Earth worm Angle worm	کرمی زەویی، گڵ خۆرکە، کرمێکی ئەڵقە ئەڵقەی سووری باریکە لە ناو زەویدا دەژێ، زەوییەکە هەڵ دەگێڕێتەوە وە لەبەر ئەوە سوود بەخشە بۆ کشتوکاڵ.
دودة الخشب، سوسة الخشب	Wood worm	گراڵك، کرمی تەختە، مۆرانەی تەختە.
دودة مرض الفيل، دودو الفيلاريا	Filaria	کرمی فیلاریا، کرمێکی خڕی تەنکی بچووکە بە هۆی جۆرە مێشوولەیەکەوە بڵاو دەبێتەوە بۆ مرۆڤ.
دودة الدقيق	Meal worm Asopia farinalis	کرمی ئارد، مێروویەکە لەسەر ئارد دەژێ.
دودة الحبوب	Boll, worm	کرمی دانەوێڵە.
دودة الساق الثعبانية، ثعبانية الساق	Stemeel worm	کرمی ماریی قەد، مارۆکەی قەد، کرمێکی دەزوولەیییە لەسەر رووەك دەژێو زیانی پێ دەبەخشێت.
دودة الفية	Centipede	هەزار پێ، گیاندارێکی جومگەدارە لە کرم دەچێت.
دودة مسطحة، دودة مفلطحة	Flat worm, platyhelmi-nthes Trematodes	کرمی پان، کرمی پانکۆلە، کرمی پانکەڵە، وەکوو کرمی جگەر.
دودة حلقية	Ring worm Annelida	کرمی ئەڵقەیی، جۆرە کرمێکە لەشی لە چەند ئەلقەیەکی چوون یەك پێك هاتووە، وەکوو کرمی زەویی واتا گڵ خۆرکە.
دودة الشمع	Wax-worm	کرمی مێو، شانەی هەنگ، جۆرە مێروویەکە لەسەر مێوی ناو شانەی هەنگ دەژێ.
دودة الرئة	Lung worm	کرمی سیی، مەیتوولە، مارتوولە، کرمێکی کوشندەیە لە بۆریی سیی مەڕو ماڵاتو ئاژەڵدا دەژێ.
دودة بلوطية الخرطوم	ACORN WORM	لمۆزبەڕوو، کرمێکە لمۆزی لە بەڕو دەچێت.
دودة خيطية	THREAD WORM, Nematoda Ribbon worm	کرمی دەزوولەیی.
دودة رملية نرس	Nereis Sand worm	کرمی لم، جۆرە کرمێکی درێژە لەناو لمی قەراغی دەریاکاندا دەژێ.
دودة التراخينيا، ترخين، دودة الخنزير	Trichina	(تراخینیا)،جۆرە کرمێکە لە گۆشتی بەرازەوە بڵاو دەبێتەوە بۆ مرۆڤ.
دودة الأمعاء	Intestinal-worm Helminth	کرمی ریخۆڵە.
دودة السمك	Fishs worm	کرمی ماسی، جۆرە کرمێکە، لە ماسییەوە بڵاو دەبێتەوە بۆ مرۆڤ.
دودة كرباجية، دودة سوطية	Trichuris, whip worm	کرمی قیرپاچیی، کرمە قامچیی، کرمێکە نزیکەی دوو ئینج درێژە سەرێکی ئەستوورو سەرێکی باریکە لە ریخۆڵە باریکەدا دەژێ.
دودة البلاناريا	Planaria	کرمی (پلاناریا)، کرمێکی بچوکە سەرەکەی پانو سێ گۆشەیە، مشەخۆر نیە.

دودة غينيا	Guinea worm	كرمی غینیا: كرمێكه بەرە بەرە گەورە دەبێت هەتا درێژییەكەی دەگاتە یاردەیەك لەژێر پێستی مرۆڤدا دەژی.
دودة مروحية	Fan worm	كرمە باوەشێن.
دودة ثعبانية	Microscopic-worm Anguina-tritici Nematodes	كرمی ماریی، جۆرە كرمێكی بچووكی دەزوولەییە، نەخۆشیی رووەكی بڵاو دەكاتەوە.
دودة غما، دودة مقوسة	Gamma-noctua	كرمی كەوانەیی، مێرووییەكی سەوزە زیان بە رووەك دەبەخشێت.
دودة الكلونوركس	Clonorchiasis	(كرمی كلۆنۆركس) جۆرە كرمێكە لە ماسییەوە بڵاو دەبێتەوە بۆ مرۆڤ لە نیشانەكانی زەردوویی و سك چوون و ئازاری جگەرە.
دودة المقاعد،دودة الأجزيورس، دودة اوكسيورس، دودة دبوسية	Pin worm, Seat worm Oxyuriasis	كرمی دەرزیلەیی، كرمی كۆم، كرمی قنگ، كرمێكی بچووكی سپییە درێژییەكەی (١) سم دەبێت لە ریخۆڵە ئەستوورەو كۆمدا دەژی دەبێتە هۆی خورووییەكی زۆر لە كۆمدا.
دودة حلزونية، دودة انكلستوما	Hook-worm, Ancylostomiasis	
دودة شصية، دودة خطافية	Spiropterus	كرمی ئەنكستۆما، كرمی پێچاو پێچ، كرمی قولاپیی، ماری ناو سك، كرمێكی قولاب دارە لە ریخۆڵەدا دەژی بێچووەكانی لە پێستی قاچ و دەستەوە دەچنە ژوورەوەی لەش.
دودة شريطية، دودة وحيدة	Tape-worm Taenia Tenia	(تینیا)، كرمی شریتیی، كرمەتاكە، تاكە كرم، كرمە تاقانە، كرمی گوریسەجو، كرمێكە جاری وا هەیە درێژییەكەی دەگاتە ١٠ مەتر لەریخۆڵەی مرۆڤدا دەژی لە ئەنجامی خواردنی گۆشتی بەراز یان گاو مانگای نەكوڵاودا دەكەوێت.
دودة التربلاريا	Turbellaria	كرمی تەربیلاریا، كرمێكە لە گەڵای رووەك دەچێت.
دودة شريطية (في البقر)		كرمی شریتیی مانگا، ئەو كرمە شریتەی كە بەشێك لە ژیانی لە لەشی مانگادا دەباتە سەر.
دودة شريطية (في الخنزير)	Tenia-solium	كرمی شریتیی بەراز، لەو كرمە شریتییەی كە بەشێك لە ژیانی لە لەشی بەرازدا دەباتە سەر.
دودة الاسكارس، ثعبان البطن	Ascariasis, Ascaris, Round worm	(ئەسكارس) ماری ناو سك، دڕنە، كرمی ئەسكارس، كرمی ناو سك كرمێكە درێژییەكەی (٦–١٤) ئینج دەبێت لە ریخۆڵەی مرۆڤدا دەژیت لە سەوزەو ئاوی پیسەوەدا دەكەوێت.
دودة الكلب، كيس الكلب، دودة الأكياس المائية، فقيعة	Echinococcus, Hydatidcyst Taenia-granulosa	كرمی سەگ، كرمێكە لە سەگەوە بڵاو دەبێتەوە بۆ مرۆڤ لە لەشی مرۆڤدا توورەكە پەیدا دەكات هەندێك جار قەبارەی توورەكەكە دەگاتە قەبارەی پرتەقاڵێك و دەتەقێت و هەندێك جار دەبێتە هۆی مردنی كتوپڕ.
دودة المدينة، فيلاريا المدينة	Dracunculus Medina-worm	كرمێكە لە هەندێك گیانداری توێكڵدارەوە(وەكوو كێچی ئاویی)دا دەكەوێت بۆ مرۆڤ بەهۆی خواردن و ئاوی پیسەوە لەژێر پێستدا دەژی خڕو ساف و تەنك و سپییە، سەرەكەی لە ژێرەوە پێست كون دەكات و دەبێتە هۆی خوورو و رشانەوەو سك چوون و هەناسەی تەنگی.
دودة مستديرة	Round worm	كرمی لوولەیی:– وەكوو كرمی زەویی و كرمی ئەسكارس.
دودة القرمز	Cochineal-insect	كرمی قرمز:– جۆرە مێروویەكە لەسەر داری بەڕوو دەژیی، مێیەكانی وشك دەكرێتەوە رەنگێكی سوور یان لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی رەنگ كردن بەكار دێت.
دودة حمراء	Gape worm	كرمە سوورە، كرمێكی دەزوولەییە دەبێتە هۆی نەخۆشی مریشك.

دودة القز، دودة الحرير	Silk worm	کرمی ئاوریشم، جۆرە مێرووییەکە لەسەر داری توو دەژی ئاوریشمی سرووشتی درووست دەکات.
دودة الجبن	Cheese- maggot, Skipper	کرمی پەنیر.
دودة جوفية	Aschelminthes	کرمی ناوبۆش، کرمی توورەکەیی.
دودة القطن	Cotton-worm	کرمی لۆکە، مێروویەکی سەوزە زیان بە رووەکی لۆکە دەبەخشێت لۆکە دەبەخشێت.
دودة قارضة	Canker worm	کرمی قرتێنەر، بریتییە لە میتۆلکەی هەندێك مێروو کە ئەندامی رووەك دەقرتێنێت.
دودة البلهارزيا	Schistosoma Haematobium Bilharzia-worm	کرمی بەلهارزیا، کرمی میزی خوێناویی.
دودة مثانية	Bladder-worm	کرمی میزەڵدانی، یەکێکە لە هەنگاوەکانی گەورەبوونی کرمی شریتیی.
دودة المعدة، دودة البطن	Stomach worm	کرمی گەدە، سنگ، مارتوولە.
دودة الوهج، دودة مضيئة، ذبابة النار، يراعة، حباحب	Fire Fly, Glow worm	گوڵە ئەستێرە، جۆرە مێرووییەکە (قالۆنچەیەکە) بەشەو لەشی رووناکیی دەداتەوە.
دودو	Dodo	(دۆدۆ)، باڵندەیەکی قرتی کەوتووە لە قاز چووە لە قەلەمونێك گەورەتر بووە.
دوديسين	Dodecene	(دۆدیسین)، مادەیەکی ئاوەندییە لە دروست کردنی دەرمان‌و رەنگ‌و بۆنی خۆشدابەکاردێت.
دودونيا	Dodonea	(دۆدۆنیا)، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە دیمەنێکی جوانی هەیە بۆ پەرژین بەکاردێت‌و دارەکەی گۆچان‌و دەسکی کەلەپەلی لێ دروست دەکرێت.
دود الأسنان	Dentium-Cavernae	ددان کلۆربوون، ددان رەش بوون.
دور،دورة	Cycle period	سووڕ، نۆرە، خول، پێچ، وەرچەرخان، سرە، کایە، سەردەم.
دورة	Revcolution	(١)لە زانستی ئەستێرەوانیدا، جووڵانەوەی، جمان، جووڵانەوەی تەنێکی ئاسمانی دەی خاێنێت بۆ ئەوەی کە خولەکەی تەواو بکات. (٢)لە زانستی زەوی (جیۆلۆجی) دا ئەو کاتە (وەختەیە) کە تیایدا گۆڕانێك لە سەر رووی زەوی پەیدا دەبێت وەکوو پەیدابوونی چیاو شێو.
دور	Period	١- لە زانستی زەویی (جیۆلۆجی) دا : بەشێکە لە وەختی جیۆلۆجی کە بەسەر زەویدا تێپەڕ بوەو هەندێك بوو بەردی(متحجرات) گیانداروو رووەکی تیادا پەیدا بووە لەناو زەویدا. ٢- لە زانستی ئەستێرەوانیدا: ئەو ماوەیە(وەختەیە) کە ئەستێرەیەك یان تەنێکی ئاسمانیی دەی خایەنێت لەکاتی سووڕانەوەی یەکجاریە دەوری تەنێکی ئاسمانییدا.
دوران	Rotation,circulation	سووڕانەوە، خولانەوە.
	Revolution	١- لە زانستی ئەستێرەوانیدا: جووڵانەوە، جمان، جوڵانەوەی تەنێکی ئاسمانی لە خولگەکەیدا یان ئەو وەختەی کە تەنێکی ئاسمانی دەیخایەنێت بۆ ئەوەی کە خولەکەی تەواو بکات. ٢- لە زانستی زەوی (جیۆلۆجی) دا ، ئەو کاتە (وەختە) یە کە تیایدا گۆڕانێك لەسەر رووی زەویی پەیدا دەبێت وەکوو پەیدابوونی چیاو شێو.

دورة	Cycle	١- لە زانستی فیزیادا: خول، سوور، یەکە یەکە بۆ خەملاندنی هاتوچۆکردنی (تردد) شەپۆلی دەنگو رادیۆ. ٢- لە زانستی زیندەوەردا، خول ، سوور، زنجیرەیەکە لە شێوازیو گۆران پەیدابوون لە مێژوویژیانی گیاندارو روەکدا. ٣- خول. سوور، زنجیرە دیاردەیەك کە هەمیشە بە هەمان ڕێکوپێکیر روودەدەن‌و بە ڕێکو پێکی دووبارە دەبەوە.
دور الأوليجوسين	Oligocene period	سەردەمی ئۆلیجۆسین، دەوری سێهەم لە سەردەمی ژیانی ناوەراست کە بەسەر زەویدا تێپەر بوەو مێژووەکەی دەگەرێتەوە بۆ ٣٥-٤٥ ملیۆن سال لەمەوبەر.
دور البلوغ	Maturity period	قراسەبوون، بالق بوون، رەسیدەبوون.
دور السبات	Dormancy	سووری مت بوون، سووری سربوون، خولی مت بوون، خولی سربوون.
دور الحضانة	Incubation-period	سووری، کرکەوتن ئەو سوورە یانئەو خولەیە کە میکرۆب تیایدا نەش‌و نماو زاوزێ دەکات لە لەشی گیانەوەردا.
دور الأستحالة	Metamorphosis	سووری، گەورەبون وەکوو لە مێرووودا.
دور النقاهة	Convalescence Recovery	خووزتێکەران، تازە چاك بوونەوە لە نەخۆشی بوژانەوە.
دور الكهولة	Maturity of age, Mature age	ماوەی کامڵی، دەوری کامل بوون.
دورة جيولوجية	Geological period	ماوەی جیۆلۆجی، سەردەمی جیۆلۆجی.
دورة المياه، مرحاض مطهرة	Lavatory, water-closet, latrine	ئابخانە، ئاودەستخانە.
دورة الشبق، دورة نزوية	Estrvation	جووت بەندان، بەتەڵەیی، بە کەڵیی.
دورة تناسلية	Genital-Cycle, Genesial-Cycle	سووری زاوزێ.
دورة الحياة	Life-Cycle	سووری ژیان، خولی ژیان، ئەو زنجیرە گۆرانانەی کە لە شێوەو فەرمانی گیاندارو روەکدا روو دەدەن لە نەوەیەکی (جیل) تەواودا.
دورة الكاربون	Carbon cycle	سووری کاربۆن، ئەو گۆرانانەی کە لە سروشتدا بەسەر توخمی کاربۆندا دێن.
دورة اقترانية	Syrodic period	ئەو کاتەی کە ئەستێرەیەك دەیخایەنێت بۆ ئەوەی سورێکی تەواو بە دەوری خۆردا بخوات بە نیسبەت زەوییەوە.
دورة الماء	Water-Cycle	سووری ئاو: ئەو گۆرانەی کە بەسەر ئاودا دێت لە سروشتدا.
دورة نجمية	Sidereal period	سووری ئەستێرەیی، خولی ئەستێرەیی، ئەو کاتەی (ماوەیەی) کە ئەستێرەیەك دەی دەیخایەنێت لە خولێکدا.
دورة دموية	Biood circulation Circulatory-System	سووری خوێن، سوورانەوەی خوێن.
دورة النتروجين	Nitrogen-Cycle	سووری نایترۆجین، ئو گۆرانانەی کە بەسەر توخمی نایترۆجیندا دێت لە سروشتدا.
دورة زراعية	Rotation of crops	سووری کشتوکاڵیی دابەشکردنی زەویی بە چەند بەشێکەوە بۆ ئەوەی کە بە نۆرە کشتوکاڵی‌یان تیادا بکرێت.
دورنتا، ندى الذهب	Sky-flower, Golden dewdrop, Duranta	گوڵی ئاسمان، ئاورنگی زێر، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی شین شۆر دەبێتەوە بەشێوەی هێشوو بە رەنگێکی زێرییە، بۆ رازاندنەوەو پەرژین دەروێنرێت.
دوري	Cyclic, periodical, periodic, rotatory	خولیی، سوریی، بە نۆرە.
دوري	Passer, sparrow	پاساریی، چۆلەکە پاساری، چیپت.

دورين	Duren, Trypano Somiasis	نەخۆشیی، (تریپانۆسۆم)(دوورین)، نەخۆشییەکە تووشی ولاخ دەبێت بەهۆی کرمێکی باریکەوە.
دورم، اشق	Dorema	(دۆریما)، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە، زەمقی ئامونیاکی لێ دەردەهێنرێت.
دوركنج	Dorking	(دۆرکینگ)، جۆرە مریشکێکە هێلکە زۆر دەکات.
دورق	Decanter Carafe, Matrass, Flask	کەمۆڵە، گومگومە، سوارحیی.
دورق غسيل	Washing bottle	کەموڵەی شتن.
دورق تقطير	Distilling flask	کەمۆڵەی دڵۆپاندن.
دورق ارلنماير، دورقمخروطي	Erlen neyer-flask Conical flask	کەمۆڵەی ئەرلنمایەر کەمۆڵەی قووچەکیی، جۆرە قاپێکی قووچەکییە لە تاقیکردنەوەی کیمیاییدا بەکاردێت.
دورق غليان	Boiling flask	کەمۆڵەی کوڵاندن.
دوزينة، درزن	Dozen	دەرزەن، دەستە،دوازدە پارچە.
دوس، وطء	Treading	پێ پیانان، پێ شێل.
دوسيية، ملفة، اضبارة	File, dossier	فایل، دۆسیە.
دوسينيةشل، سفرجل هندي	Docycnia	بەهێی هیندیی، دەوەنێکە لە هیندستان دەروێت گەڵاکەی لە گەڵای گوێژ دەچێت بەرەکەی خڕو بچووکەو خۆشە دەخورێت.
دوسرج، شعير ابليس	Oat-grass	گیایەکی زیان بەخشە لە گەنم دەچێت.
دوسر،شوفان، خرطال رفيع، جاودار، هرطمان	Wildoat, False Oat, Darnel	هەرزنە کێویلە، کاڵتاس، مرۆر، گیا بریشی، چەودەر، دووسەر، زیزانە، زیوان، دنێب.
دوسنطاريا		راجع (دسنطاريا).
دش، نضح	Douche	دووش، بۆ خۆشتن.
دش مهبلي	Vaginal Doushe	دووشی گوڵینك، شتن گولینکی ئافرەت. بە دەرمان.
دوع احمر، سمك احمر	Red-Fish	ماسییە سوورە، سوورە ماسیی.
دوفان، جاثوم، كابوس	Nightmare	شەوە، مۆتەکە، مێردەزمە، دێوەزمە، خێو.
دو فصة، بصلة	Buld	سەلك، قەدی ژێر زەویی کە خڕبێت و خواردەمەنیی تیادا کۆکرابێتەوە. وەکوو لە پیازو سیردا.
دوق	Duke	دووق، میر.
دوك	Douc	(دۆوك)، جۆرە مەیمونێکە لە هیندستان بە گیاندارێکی پیرۆزی دادەنێن.
دولاب، خزانة	Cupboard	دۆڵاب، بۆفیە.
دولاب، عجلة	Wheel	چەرخ، رەوڕەوە، پێچکە.
دولابيات، دولرات	Rotifer	گیاندارە خولاوەکان.
دولاب الماء، ناعرة، ناعورة	Water wheel, Noria	چەرخی ئاو، چەرخاو، پەڕەکەی ئاو، چەرتی ئاو، جەنجەڕی ئاو.
دولاب وجزع، ملفاف	Wheel and axle	پێکەو تەوەرە.
دولاب صقل	Grinder	مەکینەی چەقۆ تیژکردن.
دولاب الغزل	Spindle wheel	خەرەك.
دولاب الملابس	Wardrobe	کەنتۆر، دۆڵابی جلو بەرگ.
دولار، ريال امريكي	Dollar	(دۆلار) ریاڵی ئەمەریکیی، دراوی وولاتەیەککرتووەکانی ئەمریکا.

دولاب الرمل، قنفذ البحر	Sanddollar	ژیشکی دەریا، گیاندارێکی خڕو قوپاوە حەز بەناو لم دەکات.
دولعة، دلاعة	Water-melon	شووتیی، شفتیی.
دولج	Lair, Form	پشقڵ یان تەرسی ئاژەڵ.
دولة ، حکومة	State, covernment	دەوڵەت، حکومەت: ئەو کۆمەڵە لێپرسراوەی کە وڵات دەبات بەڕێوە.
دولة، اخطبوط	Common Devilfish, Common Octopus	ماری هەست سەر، هەشت پێ، ئەختەبووت، گیاندارێکی ئاوییی قاچ سەری لینجی نەرمە هەشت پەل وا بە سەرییەوە هەر یەکیان دەمێکی مژۆکی پێوەیە. گیاندارە لاوازە دەریاییەکانی تر دەخوات.
دولفین، دخس، تخس	Dolphin	(١) دۆلفین، جۆرە نەهەنگێکە نزیکەی (٢) مەتر دەبێت، خێرا مەلە دەکات، دەتوانێت باز بدات زوو ماڵی دەکرێت. (٢) دۆلفین جۆرە ماسییەکە لە نەهەنگی دۆلفین دەچێت.
دولومایت	Dolomite	(دۆلۆمایت)، تێکەڵاوی کالسیۆم کاربۆنەیتو مەنگەنیز کاربۆنەیت، بەشێوەی کریستاڵێکی سروشتیی، لە ئەنجامی کەڵەکەبوونی قاوغی گیاندارە دەریاییەکان پەیدا دەبێت.
دولریت	Dolerite	(دۆلریت)، جۆرێکە لە بەردی بورکانیی.
دوم، سدر، نبق	African-lotus, Nubk tree	داری تاوك، درەختێکیی گەورەیە بەرەکەی لە گوێژ دەچێت خڕو سەوزو شیرینو مەیلەو تفتە.
دوم، شجر المقل	Ginger-bread, Doum-palm	(دارخورمای دۆوم) درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما قەدەکەی لقدارە، تەختەکەی بەنرخە، گەڵاکەی پەتو حەسیری لێ دروست دەکرێت، جۆرە دۆشاوێك لە بەرەکەی دروست دەکرێت.
دوم تدمر، تال	Tal palm	(دارخورمای تال)، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما ، قەدەکەی قیتو باریکە ، گەڵاکەی لە باوەشێن دەچێت ئاوێکی شیرین لە قەدەکەی دروست دەکرێت، تەختەکەی رەقو رەشە کەلو پەلی لێ دروست دەکرێت.
دومة	Testicle	گوونی شۆڕ وەکوو لە گاو بەراندا.
دومان المرکب دومس	Helm Furia	سوکانی کەشتی، ستێرنی کەشتی(فیوریا)، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
دومینو	Dominoes	دۆمینە، جۆرە یارییەکە.
دوندرمة		(راجع دندرمە).
دون صوتي	Infra Sonic	ژێر دەنگ، ئەو شەپۆلی دەنگەی کە بە گوێی مرۆڤ نابسترێت بەڵام دەشێت کە لەسەر شریت تۆمار بکرێت بە جۆرێکی ئەوتۆ کە ببیسترێت.
دون الأحمر	Infra red	ژێر سوور، تیشکی ژێر سوورکە لە شەبەنگی خۆردا دەردەکەوێت.
دوي	Reverberation	زرمە، شریخە ، ناڵە، کرمە.
دویرة	Drumlin	گردێك شێوەیەکی هێلکەیی هەبێت کە بە کاری بەفر دروست بووبێت.
دهاء	Sagacity	بیمەتیی، زۆرزانیی.
دهامین، جزاب	Erodion	دەرزیلۆکە: جۆرەگیایەکە.
دهانج، قرعوس، فلج، قرعوش، قرمل	Bactrian-Camel	وشتری دوو دووگ.
دهان، دلوك، مروخ	Liniment, unguent	چەوریی یان مەڵحەم بۆ چەورکردنو شێلانی لەش.
دهان	Blubber	چەوریی، چینێکی چەوریی ئەستوورە لەژێر پێستی شیردەرە دەریاییەکاندا بۆ پاراستنی گەرمی لەشیان وەکوو لە نەهەنگو بووکی دەریادا.

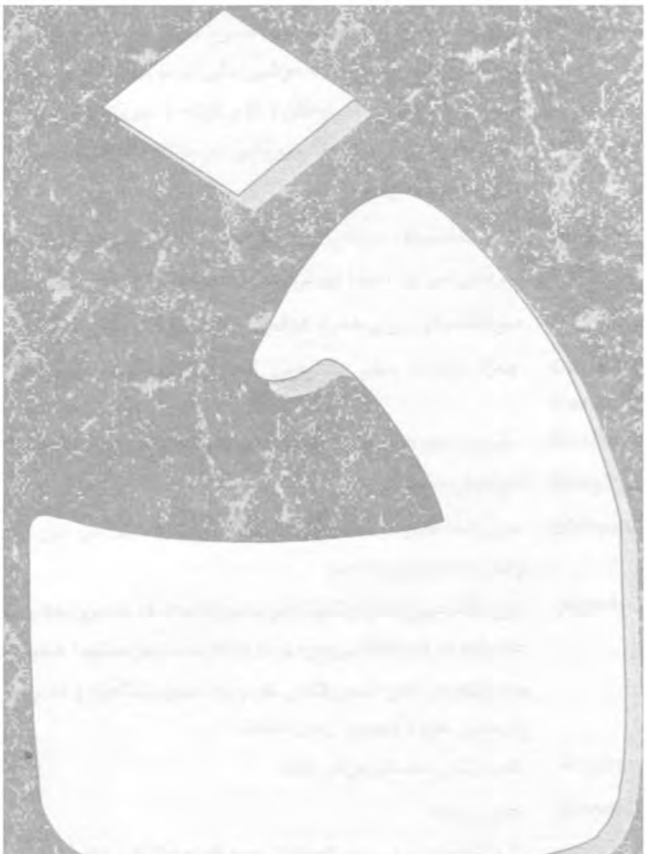
دهان	Painter	بۆیەچیی.
دهان، طلاء	Paint	بۆیە، بۆیاخ.
دهبل	Casarca	(کاسارکا)، جۆرە مراوییەکە رەنگی هەمە جۆری هەیە.
دهداء	Young of camel	بەچکەی وشتر.
دهر	Age, Era, Epoch	سەدە، رۆژگار، چاخ، چەرخ، سەردەم کاتێکی زۆر دوور درێژ، هەروەها یەکێکە لە پێنج بەشە سەرەکیەکەی سەردەمی جیۆلۆجیی.
دهس، دعس	Tread upon	پێشێل، پلیشاندنەوە.
دهشة	Amazement	واق ورمان، سەرسورمان.
دهق، الة تعذیب	Stocks	پاچڵە، ئامرازێکە بۆ ئازاردانی مرۆڤ.
دهق، سوسن ابیض	Florentine-iris, Orris-root	سوێسنەی سپیی، جۆرە گیایەکەگوڵی جوان دەگرێت.
دهلیز	Corridor	دالان، رارەو، رێڕەوێکی باریک و درێژ لەناو ماڵ و خانوودا.
دهلیز (دهلیز الأذن)	Vestibule Aditus, Vestibulum	رارەوی ناوەوەی گوێچکە.
دهلیة، اضالیا	Georgina, Dahlia	(دالیا) روەکێکی سەلك دارە، گوڵی گەورەو هەمەرەنگە دەگرێت.
دهماء		گیایەکە گوڵەکەی سوورە بۆ دەباخ کردن بەکاردێت.
دهمة، سواد	Blackness, Darkness	تاریکیی، رەشیی.
دهن، زیت، شحم	Fat-Oil	چەوریی، تەواش، مادەیەکی نیمچە رەقی یان شلی سپیی مەیلەو زەردە لە لەشی گیانداروو روەك دەردەهێنرێت لە خواردەمەنی و دروستکردنی سابون و بۆیەدا بەکاردێت.
دهنان	Purple-panic-grass	گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان.
دهناء		راجع (دهماء).
دهن القداح	Neroli	رۆنی گوڵی نارنج، رۆنێکی بۆنخۆشە لە گوڵی نارنج دەردەهێنرێت.
دهن الشعر	Brilliantine	(بریل کرێم) رۆنی سەر، رۆنی قژ.
دهن الکتان	Linseed oil	رۆنی کەتان.
دهن رأس الحوت	Spermaceti	رۆنی سەری نەهەنگ، مادەیەکی چەوری سپییە لەسەری نەهەنگی عەنبەر دەردەهێنرێت.
دهن المکائن، کریز	Grease	گریس، رۆنی مەکینە.
دهن السمك، زیت کبد الحوت	Cod-liver-Oil	رۆن ماسیی.
دهن النارجیل	Cocose	رۆنی گوێزی هیند.
دهن النخیل	Palm Oil	رۆنی دارخورما.
دهنیات، دهونات، شحوم	Lipids	رۆنەکان، چەورییەکان.
دهني ، دهین	Adipose, Aliphatic Fatty	رۆنی، چەور.
دهنج مالاخیت	Malachite	(مالاخیت)، (مالاکیت)، بریتییە لە مادەی کوپەریك کاربۆنەیت(کاربۆناتی مس)ی سروشتیی.
دهول	Dhole	(دهۆل): جۆرە سەگێکی کێوییە بۆ راوکردن بەکاردێت.
دهون مهدرجة دهون مبیسة	Hardened-fats	رۆنی وشککراوە، رۆنی هایدرێن کراو:- رۆنێکی روەکی شلی بۆن و تام ناخۆش وەکو رۆنی کونجی گەرم دەکرێت و گازی هایدرۆجینی پیادا تێپەر دەکرێت بۆ ئەوەی کە بۆ خواردن دەست بدات.

ديابوليت	Diaboleite	(دیابۆلیت)، بەردێکی بەنرخە ڕەنگەکەی شینی تۆخە.
دياباز	Diabase	(دیابێز) بەردێکی ئاگرینی گرنج گرنجە.
دياتوميت	Diatomite	(دیاتۆمیت) بەردێکی سووکی کون کونی فشەڵە لە ئەنجامی تۆپەڵ بوونی لەشی قەوزە پێک دێت.
دياسبور	Diaspore	(دیاسپۆر)، هایدرۆکسیدی ئەلەمنیۆمی ئاویی.
دياتوم	Diatom	(دیاتۆم)، جۆرە قەوزەیەکی یەک خانەییە، قاوغەکەی کانزای سلیکۆن و مەنگەنیزی تیادایە ڕەنگەکەی سەوز یان قاوەیی یان ئاڵتونییە.
دياستاز	Diastase	(دایەستێز): جۆرە ئەنزیمێکە نیشاستە دەگۆڕێت بۆ شەکرێکی ساکار.
دیامغنیطیة، دیا مغناطیسیة	Diamagnetism	(دیامۆگناتیسی): سیفەتێکە لە مادەیەکدا وای لێدەکات کە کەمێك دوور بکەوێتەوە لە کایەی موگناتیسی وەکوو لە توخمی بیزموسدا.
دياثيرمي	Diathermy	(دیاسێرمی): چارەسەرکردن بە تێپەڕکردنی گەرمیی، پەیداکردنی گەرمی(بەهۆی تەوژمی کارەباوە) لە لەشی مرۆڤدا بۆ مەبەستی پزیشکی و چارەکردن.
دياجين	Diagenesis	(دیاجین): ئەو گۆڕانەی کە بەسەر بەرددا هاتووە بەر لە ڕەق بوونەوەی.
دياسة	Threshing	گێرە، گێرەکردنی دەغڵودان.
ديباج	Pure Silk Clothes	ئەتڵەس، سەوز، ئاوریشمی ڕوت.
ديباجة، مقدمة	Preface, Introduction	سەرەتا، پێشەکی.
ديباج (العشار)	Mudar plant	دەرکەنار، دارو دەوەنێکە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت.
ديبلودوكس	Diplodocus	(دیپلۆدۆکەس)، دینۆسۆری گیا خۆر، گیاندارێکی کەتەی قڕتێکەوتووە.
ديترانوبيا	Deuteranopia	(دیوتیرانۆپیا) جۆرێکە لە نەخۆشیی ڕەنگ کوێریی، نەخۆشەکە ڕەنگی سوورو سەوز لە یەکتری جیا ناکاتەوە.
ديجور	Gloom	تاریکی، نووتەکی، شەوەزەنگ.
ديجيتال، كف الثعلب، قفاز الثعلب، اصبع العذراء، زهرة الكشتبان	Finger flower, Foxglove, Digitalis	گوڵە ئەنگوستیلە، پەنجەی خانم، گیایەکەگوڵەکەی لە پەنجە دەچێت،دەرمانی چارەکردنی ئاژەڵی لێ دەردەهێنرێت.
ديجيتالين	Digitalin	(دیجیتالین)، ئاوێتەیەکە لە گەڵای ڕووەکی گوڵە ئەنگوستیلە (دیجیتال) دەردەهێنرێت، بەشێوەی دەرمانی وریاکەرەوە بەکار دەهێنرێت.
دیداب	Wild- ass. Onager	کەرەکێویی.
دیدبان، دیدب	Sentry	پاسەوان، یاساوڵ.
دي . دي . تي		راجع (د . د . ت).
ديرموبترات	Dermatoptera	(دێرمۆپتیرا) باڵ پێستییەکان:- کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەرن دەموچاویان لە هێنی سەگ دەچێت پەردەیەك وا بە قۆڵیانەوەیێی دەفڕن.
ديرم، دارم	Walnut-shell	زەرك، توێکڵە سەوزەکەی دارو بەری گوێز بۆ ڕەنگ کردنی لێوی ئافرەت بە سوورو زەرد بەکاردێت.
ديزلتري		راجع (دەسنطاریا).
ديس	Vine-tie, Diss	زەل، گیایەکی دەشتەکییە لە زەلکاو، زۆنگاودا دەڕوێت.
ديس الحصر، حلال الحصر	LaKe club-brush, poolrush	زەلی حەسیر، جۆرە زەلێکە حەسیری لێ دروست دەکرێت.

دیسیغرام	Decigram	دێیسیگرام -١٠/١ ی گرامێك.
دیسیمتر	Decimeter	دیسیمەتر- ١٠/١ی مەترێك.
دي ، سي، تيار مباشر، تيار مستمر	Direct-current, D . C	تەوژمی بەردەوام، تەوژمی کارەبایی بەردەوام، تەوژمی کارەبایی راستەوخۆ، تەوژمی کارەبایی نەگۆڕ.
ديسم، جرو الدب	Bears cub	بەچکە ورچ.
ديسم، خشرم، قفير	Swarm	پۆرەی هەنگ، کوورەی هەنگ.
ديسم، شدخ، قطيفة	Blite, wild amaranth	گوڵە قەیفە، سلقی ئەمریکیی، گیایەکە گەڵاکەی گەورەیە دەکرێت بە چێشت گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی ئەرخەوانیی‌یە لە باوەشێن دەچێت.
ديسكلوزيت	Descloizite	(دیسکلۆزیت): بەردێکی کانزاییە قورقوشم و زینك و ولفرام و فانادیۆمی تیادایە رەنگێکی قاوەیی مەیلەو سوور یان قاوەیی مەیلەو رەشی هەیە.
ديسقوريا، انيام، بطاطة صينية	Yam, Dioscorea	پەتاتەی چینی، رووەکێکی سەلکدارە سەلکەکەی کەمێك تاڵە بە کوڵاندن شیرین دەبێت و دەخورێت.
ديسبروسيوم		راجع(دايسبروسيوم).
ديش، فاغرة امريكية	Prickiyash	دارەڕەشیی دڕکاوی، رووەکێکە گوڵی زەرد دەگرێت، تەختەکەی بە نرخە.
ديشار، خنشار كبير	Brack fern, Bracken, Eagle fern	رووەکێکە لە کۆمەڵەی کلکە ئەسپ (سرخس) گەڵاکەی ناوێتەیە نزیکەی دوو مەتر درێژ دەبێت.
ديفوني	Devonian	(دیڤۆنی): کۆنترین خوڵ سوور لەسەر دەمی ژیانی دێرین و مێژووەکەی دەگەڕێتەوە بۆ (٣٠٠) ملیۆن ساڵ لەمەوبەر.
ديك، ابو يقظان	Cock, Rooster	کەڵەشێر، کەڵەباب.
ديك افرق، ديك هندي، ديك رومي	Turkey Cock	کەڵەشێری هەزار پۆپنە، قلەموون، بۆ، عەلی شیش، قەل ، عەلو عەلو.
ديك الخلنج	Grouse	قەتێ، سوورەباڵە، تەیهو بیهو، جۆرە باڵندەیەکە لە سوێسکە دەچێت.
ديك الرياح، دليل اتجاه الريح، دوارة		راجع (دليل اتجاه الريح).
ديك بري، ديك جبلي، ديك صحراوي، تدرج، تذور	Pheasant	قرقاو،چوڕپوڕ، تورمنگ، کەڵەشێری کێویی، کەڵەشێری بیابان، باڵندەیەکی زۆر جوانی کلك درێژە، لە کەڵەشێرو تاوس دەچێت.
ديك اراجس البري	Argus- pheasant	کەڵەشێرە، کێویی ئەرجەس، قرقاوڵی ئەرجەس: باڵندەیەکی درێژە پەڕی باڵەکەی پەڵەی ئەوتۆی پێوەیە لەشێوەی چاو دەچێت لەناو دارستاندا دەژی.
ديك البحر	Scarus-gallus	کەڵەشێری دەریا، جۆرە ماسییەکی دەریاییە.
ديك الصخور	Cock of the rocks, Gulanan	کەڵەشێری بەردەڵانیی.
ديك البحر، قيون، قاوند	King fisher, Halcyon	(هالسیۆن)، کەڵەشێری دەریا، باڵندەیەکی دەنووك پانە لە قەراغ ئاوو دارستاندا دەژی.
ديك الغابة، دجاجة الأرض	Wood-cock jungle Fowl	کەڵەشێری دارستان، مریشکی زەویی، باڵندەیەکی گۆشت خۆری قاوەیی مەیلەو رەشی چاو گەورەی دەنووك درێژە لە دارستانەکانی ناوچە گەرمەکانی ئاسیادا دەژی.
ديكاغرام	Dece gram	دەگرام - ١٠ گرام.
ديكالتر	Decalitre	دە لیتر - ١٠ لیتر.
ديكامتر	Decametre	دەمەتر- ١٠ مەتر.
ديكان	Decane	(دێکان)، ئاوێتەیەکی هایدرۆکاربۆنی‌یە لە (١٠) ئەتۆم کاربۆن و (٢٢) ئەتۆم هایدرۆجین پێکهاتووە.

دیكران، حزاز	Forkmoss- Dicranum	کەڤز، قەوزەی گوێسەبانە، رومکی قاش قاش.
دیكستروز، كلولوز، سكر العنب	Glucose Dextrose	(گلوکۆز)، (دێکسترۆز)، شەکری ترێ، شەکرێکی ساکارە لە ترێو خورمادا هەیە هەروەها لە نیشاستەش دروست دەکرێت بەشێوەی خۆراك بۆ منداڵی ساواو نەخۆش بەکاردێت.
دیكسترین	Dextrin	(دیکسترین): مادەیەکی کاربۆهیدراتی سپی یان زەردە بە گەرم کردنی نیشاستە بە شێنەیی پەیدا دەبێت وەکوو زەمق بەکار دەهێنرێت.
دیكوتیل، مجلاح	Peccary	(پێکاری)، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی بەراز.
دیكور، زخرفة	Decoration	(دیکۆر)، نەخشاندن، رازاندنەوە.
دیكون	DaiKon	(دایکون) تۆری جاپانیی.
دیلیزة، دیلزة	DialYsis	(دیالایسیس)، جیاکردنەوەی مولیکیولە (گەردە) بچووکەکان لەگیراوەیەکدا، بەهۆی پەردەیەکی نیمچە دەڵێنەر کە ماوە دەدات تەنها بە مۆلیکیولە بچووکەکان بۆ تێپەڕبوون.
دیلم، قطاط الرمل	Sandgrouse	قەتێی لم، پۆڕ، کەناچە، زیوەکەو، زڕەکەو.
دیلم، خلیة النمل	Ant- hill	شارە مێرووله.
دیمقراطیة	Democracy	دیمۆکراسیی، دیمۆکراتیەت.
دیم	Dryland	دێم، دێمەکار، دێمەڕۆیی زەوییەکە هەر بە باران ئاو دەخواتەوە.
دیمومة، دوام	Duration, Continuation	بەردەوام بوون.
دیمر	Dimer	(دایمێر)، دوومولیکیول یەکیان گرتبێت بۆ پەیدا کردنی مولیکیولێکی گەورە وەکوو جووت سەکەراید کە لە دوو مولیکول گلو کۆز پێکهاتووە.
دیموغرافي	Demographer	(دیمۆگرافەر) زانا لە زانستی هەڵ ژمێریدا.
ذیموغرافیا	Demography	(دیمۆگرافی)، زانستی هەڵژمێری، خوێندنی دانیشتوانی وڵاتێك دەربارەی لە دایك بوونو مردنو تەندروستی و ژنهێنان هتد.
دیماسي	Under ground	ژێر زەویی، وەکوو قەدی رووەك کە لەژێر زەویدا بێت.
دین، قرض	Debt, Detbit	قەرز، وام، وانك.
دینجو، دنكو، ذئب، استرالیا، دنغ	Dingo	(دینگۆ)، گورگی ئوسترالیا، جۆرە گورگێکی زۆر دڕندەیە لە سەگ دەچێت لەڕۆزی پانە، گوێچکەکەی کورتو تیسکنە رەنگەکەی قاوەییو مەیلەو سوورە لە ئوسترالیا دەژی.
دینامیت	Dynamite, Dinamite	(دەنەمێت) تەقەمەنی‌یەکە لەمادەی نیترۆ گلیسیرینو خۆڵی دیاتۆمی دروست دەکرێت ، بۆ شکاندنی بەردی گەورەو کردنەوەی ڕێگاو بان بەکار دێت.
دینامیکا، دینامیة	Dynamics	(دینامیك): لقێکە لەزانستی فیزیا ئەو هێزانە دەخوێنێت کە دەبنە هۆی جوڵانەوە.
دینامیکا هوائیة	Aerodynamics	(دینامیکی هەوایی)، ئەو زانستی‌یەی کە باسی جوڵانەوەو سیفەتە فیزیاییەکانی هەواو گازەکانی تر دەکات.
دینامیکا السوائل	Hydrodynamics	(هایدرۆدینامیك) دینامیکی شلەکان: زانستی خوێندنی سیفەتی شلەکان وەکوو دیمەنو خەستی هتد.
دینامیکا حراریة	Thermo dynamics	(دینامیکی گەرمیی): لقێکە لە زانستی فیزیا باسی پەیوەندیی نێوان گەرمییو وزەی میکانیکیی دەکات.
دینامیکاکهربائیة	Electro dynamics	(ئەلیکترۆ دینامیك) دینامیکی کارەباییی:- لقێکە لە زانستی فیزیا باسی ئەنجامی کارلێکی تەوژمە کارەبایەکان لەگەڵ موگناتیسیی یان لە نێوانی خۆیاندا دەکات.

ديناموكراف، ديناموغراف	Dynamograph	(ديناموگراف) ئامرازێكە هێزی ماسولكەكان پیشان دەدات بە وێنە.
دينامتر	Dynameter	(دینامیتــەر): ئامرازێكــە بــۆ پێوانــی هــێزی زەرەبیــنی تەلســكۆب لەگەورەكردندا.
دينامومێتر	Dynamometer	(دینامۆمیتەر)، ئامرازێكە بۆ پێوانی زەبری هێزی میكانیكی(ئیش كردن) وەكوو لە مۆتۆردا.
دينامو، دينام، مولد كهربائي	Dynamo	(دینەمۆ): كارەباخەرەوە: ئامرازێكە بۆ گۆڕینی وزەی میكانیكی بۆ وزەی كارەبایی.
دينود	Dynode	(دینۆد): پۆلێكی زیادیە لە زمانەی ئەلیكترۆنی دا بۆ مەبەستی زیادكردنی تەوژمی ئەلیكترۆنی.
ديناترون	Dynatron	(دیناترۆن) زمانەیەكی ئەلیكترۆنییە.
دينوسيراس	Dinoceras	(دینۆسیراس) گیاندارێكی كەتەی قر تێكەوتووە.
ديناصور، دينوصور	Dinosaur	(دینۆسۆر)، گیاندارێكی خشۆكی چوار پێیی كەتەی سەر بچووكی قر تێكەوتووە.
ديناصور عاشب، دينصور عاشب	Diplodocus	(دیپلۆدۆكس) دینۆسۆری گیا خۆر.
دينار	Dinar	(دینار) دراوێكی (پارەیەكی) كاغەزە دەكاتە (٢٠) پەنجایی یان (١٠٠٠) فلس.
ديور الومين	Duralumin	(دیـۆر ئـەلۆمین): دارشـتەیەكە لـە ئەلـەمنیۆم و مـس و مەنگـەنیز، كـەمێك سلیكۆنی مەگنیسیوم و تیادایە، پەیكەری فڕۆكەی لێ دروست دەكرێت.
ديونيا، خانق الذباب	Venus fly trap, Fiy catcher Dionea	(دیۆنیا)، مێش خنكێنەر، ڕووەكێكە گەڵا پان و قەراخ دڕكاوییە كە مێش و مەگەزی لەسەر دەنیشێتەوە گەڵاكەی دێتەوە یەك و مێشەكە دەخنكێنێت و هەرسی دەكات.
ديواية، قشطة	Cream	سەرتوێژ، قەیماغ.
ديوبتومتر	Dioptometer	(دیۆپتۆمیتەر)، پێوەری بینین.
ديوبتر	Diopter	(دیۆپتەر)، یەكەیەكە بۆ پێوانی شكانەوەی تیشكی رووناكی لە زەرەبین و ئاوێزە (پوازك) دا.
ديوتيرون، ديوترون	Deuteron	(دیۆتـیرۆن): نـاوكی ئـەتۆمیی دیۆتـیریۆم(هـایدرۆجینی قـورس) كـە یـەك پرۆتۆن و یەك نیترۆنی تیادایە.
ديوتيريوم	Deuterium	(دیۆتـیریۆم)، هـایدرۆجینی قـورس، هاوتـای هـایدرۆجین: هاوتایـەكی هایدرۆجینە ناوكەكەی یەك پرۆتۆن و یـەك نیوترۆنـی تیادایـە و بارسـتەی ئەتۆمییەكـەی دوو ئـەوەندەی بارسـتەی ئـەتۆمی هـایدرۆجینی ئاسـاییە، نیشانەكەی (D) یە.
ديوسمة، جنبة عطرة	Diosma	(دایۆسما): دەوەنە بۆنخۆش، دەوەنێكە گەڵاكەی بۆنخۆشە گوڵەكەی سپیی یان پەمبەیی یان سوورە.
ديود، صمام ثنائي	Diode	(دایۆد)، زمانەی دوانیی، ئامرازێكە دوو پۆلیی هەیە، تێپەڕبوونی كارەبا بە ئاراستەیەكیدا ئاسانترە وەك لە ئاراستەكەی تری هەروەها كریستاڵێكە لە میتاڵی جیرمانیۆم یان سلیكۆن دەشێت كە بۆ گۆڕین كارەبایی(ئەی سی) بۆ (دی . سی) بەكار بهێنرێت.
ديوراما	Diorama	(دیوراما)، وێنەیەكە لە دیواری ژوورێكی تاریكەوە تەماشای دەكرێت.
ديوريت	Diorite	(دیورایت)، بەردێكی بوركانیی بلوریی (كریستاڵی) یە
ديوبسايد	Diopside	(دایۆپسایـد):- بەردێكی بێ رەنگ یان سپی مەیلەو سەوزە بریتییە لە سلیكاتی كالسیۆم و مەگنیسیۆم.

ذا، ذات، ذو، ذي	Possessor	خاوەن، دار وەكو: باڵدار.
ذائب	Dissolved, Solute	تواوە .
ذائق	Taster	چێژەر ، ئەوەی کە تامی خواردەمەنی دەچێژێت .
ذائقة	Taste	هەستیاری چێشتن .
ذاب، ذئبة	lupus	سیلی پێست ، دەردەگورگ، نەخۆشی‌یەکی پێستە.
ذابل، ذاوي	Withering, faded	سیس، پەژمردە، هەڵ قرچاو .
ذابلة الثديين، عاقر	Barren-woman	بەیچەڵ، ئافرەتی نەزۆك
ذات، نفس	Self, Ego	خۆ، خاوەن.
ذات رأس	Cephalate	سەلك دار، سەردار
ذات الجرس، ذات الصلاصل، ذات الجلجل	Ratle-snake Crotalus	ماری زەنگوڵەدار، جۆرە مارێکە دەنگی ڕۆیشتنەکەی لە دەنگی زەنگوڵە دەچێت ، مارێکی زۆر ژەهرینە.
ذات الرئة	Pneumonia	پزوو ، نەخۆشی سی، ئازاری سی، فرك، سووتانەوەی سی، ئاوسانی سی، سی سووتانەوە، نەخۆشی‌یەکی درمە دەبێتە هۆی ژەهراوی بوونی لەش و ڕەق بوونی سی‌یەکان و تا و کۆکە بە خوێنەوە.
ذات الرئة السارية (في الحيوانات)	Pleuropneumonia	کلاوڕەش، برکی وولاخ، جۆرێکی درمە لە نەخۆشی سی بە زۆری لە مانگادا بلاودەبێتەوە.
ذات الجنب، داء الصناديد، برسام، التهاب البلورا	Pleurisy, Pneumonia	برك، ئاڤسینگ، سینەپاڵوو، بەرەزام، نەخۆشی‌یەکە بریتی‌یە لە ئاوسانی پەردەی سی و پەیدا بوونی شلاوێك تیایدا تا و چوزانەوەی لەگەڵدایە.
ذات القصبات	Bronchitis	سووتانەوەی بۆری هەوا، کۆکە و خیزە، خیزە خیزی سنگ.
ذات التلافيف، قبة، حريش	Omasum, Manifold	هەزار لۆغانە، بەشی سێ‌یەمی گەدەی گیاندارە کاوێژکەرەکان.
ذات السبيبة	Bostrichus	مێرووی تووکن، جۆرە مێروویەکی تووکنە زیان بە تەختە دەبەخشێت.
ذات حافة	Marginate	قەراغدار، لێواردار .
ذات حدين	Binomial	دووڕانە، عبارەتێکە لە کۆکردنەوەی یان لێدەرکردنی دوو ڕانەی جەبری وەکو (أ+ب) یان (أ−ب) .
ذات بطنين	Digastric	دووسك، دووزك، ڕەوشتێکە بۆ ماسولکەیەك کە لە دوو بەشی گۆشتی پێك هاتبێت لە قەراغەکانی‌یەوە و تیرەیەك لە ناوەڕاستیدا هەبێت وەکو ئەو ماسولکەیەی کەوا شەویلگەی خوارەوە دەجولێنێتەوە و لە ڕێی ئەویشەوە یارمەتی جوولانەوەی زمان دەدات.
ذات الحلق، ملحقة	Armillarysphere	ئامرازێکی ئەستێرەوانی کۆنە .
ذات السطحين	Dihedral	جوون ڕووە: ١. ماتماتیك، دوو ڕووی تەختیان هەیە کە بە هێڵێکی ڕاست یەکتر دەبڕن. ٢. هاتوچۆی ئاسمانی: ئەو گۆشەیەیە کە دەکەوێتە نێوان باڵی فڕۆکەو هێڵی ئاسۆوە یاخود چەندێتی ئەو گۆشەیەیە.
ذات صفين، الحويصلة الجنينية	Diplobastic	دوو ڕیزە، ڕەوشتە بۆ گیاندارێك کە فرەخانە بێت و لەشی لە بنەڕەتدا لە دوو چین لە خانە خۆرەکان پێك هاتبێت ، چینی دەرەوە کە (ئیکتودێرم) و چینی ناوەوە کە (ئیندودێرم)ە.
ذات قناة، خارجي الإفراز	Exocrine	بۆڕیدار، ڕەوشتە بۆ گیاندارێك کە دەردراوەکەی خۆی دەڕژێنێتە ناو گلاندی پەنکریاس.

ذات الكرسي، ثريا، منبر. عرش	Cassiopeia, the lady in the chair	كورسيدار، بریتییە لە کۆمەڵە ئەستێرەیەك لە پێنج ئەستێرە پێك هاتووە.
ذات الحولين. محولة	Biennial	دووساڵە، ڕووەکی دوو ساڵە وەکو چەوەندەر .
ذات السدس . ذات سدسيه	Sextant	ئامرازی شەش یەك، ئامرازێکی بینینە بۆ پێوانی دووریی گۆشە یان بۆ پێوانی بەرزیی تەنە ئاسمانییەکان لە پاپۆڕەوە یان لە فڕۆکەوە.
ذات الالف ارجل، ذات القرصية	Glomerida	مووروی پیرێژن، مووروولە ، گیاندارێکی جومگەدارە لە هەزارپێ دەچێت بەڵام بچووکترە خۆی وەکو مووروو لێ‌دەکات.
ذات القشور	Scaled-animal	(فۆلیدۆتا) گیاندارە پوولەکەدارەکان وەکو بانگۆلین.
ذات القرنين، حية قرناء	Horned , Snake	ماری شاخدار ، مارێکی ژەهراوی پیسە دوو شاخی بچووکی هەیە.
ذات النفسين	Bibreathing, Dibreathing	(سیراتۆدەس) ، جووت هەناسەی ، جۆرە ماسییەکە دوو کۆئەندامی هەناسەی هەیە .
ذات الالف ورقة، الفية ، اخيليا	Achillea, Milfoil, Yarrow	(ئەچیلیا) ڕوەکی هەزار گەڵا، ڕووەکێکە گوڵەکەی ئاوێتەیە .
ذاتي الحركة	Automatic	(ئوتوماتیك) ، خۆجووڵە.
ذاتي التغذية	Autotrophic	خۆخۆراکی، ئەو زیندەوەرانەی کە خۆیان خواردن دروست دەکەن وەکو ڕووەك.
ذاتي	Spontaneous	لە خۆیەوە.
ذاذي، داذي، هيو فاريقون، رمان الانهار او فاريقون، بقلة يوحنا	Hypericum, Tutsan	هەناری ڕووبار، ڕووەکێکە بە شێوەی گیاو دار و دەوەن تۆوەکەی وەکو دەنکە جۆ وایە بۆنی خۆشە، گوڵی سپی یان زەرد دەگرێت بۆ وورياکردنەوە و میز پێ‌کردن باشە.
ذارعة ، ارفية	Phalaenida, Phalenide, Geometer, looper	(فالانیا) ، جۆرە پەپوولەیەکی زیان بەخشە بە ڕووەك، بێچووەکانی لە کاتی ڕۆیشتندا وەکو زەوی بپێون وایە.
ذاكرة ، حافظة	Memory, Mind	یاد، بیر، زەین
ذاو، ذابل	Withered, Faded	پووکاوە، سیس.
ذئب، بلبال، سرحان	Wolf	گورگ، وەرگ، گیاندارێکی شیردەری دڕندەیە لە کۆمەڵەی سەگ.
ذئبة، انثى الذئب	She wolf	گورگی مێ.
ذئبة	Lupus	گورگە پێست، نەخۆشییەکی پێستە.
ذئب، سبع	Lupus	گورگ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
ذئب البحر ، قاروس	Bass	گورگی دەریا ، جۆرە ماسییەکی دەریاییە.
ذئب عمان، شيب، سيب	Canis-Pallipes	گورگی عومان ، جۆرە گورگێکە .
ذئب البرية ، ذئب البراري	Wild Wolf, Preyer wolf	گورگی کێوی، ڕەنگەکەی بۆرە سەر کلکی ڕەشە وەکو سەگ دەوەڕێت.
ذئب امغر	Russet-Wolf, Aguara, Red Wolf	(ئەگوارا)، گورگێکە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە.
ذئب امريكي ، قيوط	Coyote	(کۆیۆت) ، گورگی ئەمریکی. گورگێکی بچووکە دەشێت کە ماڵی بکرێت.
ذئب الغابة، وشق	Lynx	(الاینکس)، گورگی دارستان. پشیلەی کێوی ، ووشەك.
ذئب اغبر، ذئب هندي	Indian Wolf	گورگە بۆر، گورگی هیندی ڕەنگەکەی خاکییە.
ذئب تسماني	Tasmanian-wolf	گورگی تاسمانیا، گیاندارێکی گۆشت خۆری تورەکەدارە لە گورگ دەچێت لە تاسمانیا دەژی.

ذئب استرالية، دنكو	Dingo	(دينگۆ) ، گیاندارێکه له گورگ و له سه‌گیش ده‌چێت زۆر دڕنده‌یه ڕه‌نگی قاوه‌یی و تیسکنه.
ذئبان	Draco	دووگورگه، کۆمه‌ڵه ئه‌ستێره‌یه‌که
ذئب ذو عرف، ذئب اغبس ،	Maned wolf,	گورگی یاڵدار، واته باڵی هه‌یه .
ذئب حضر موت	Hadramutwoy-wolf	گورگی حه‌زره‌مۆت ڕه‌نگه‌که‌ی قاوه‌یی مه‌یله و زه‌رده.
ذباب، ذبابة	Fly, Musca	مێش ، مه‌گه‌س، مه‌گه‌ز.
ذبابة نشالة، ذبابة سارقة	Robber fly	مێشه دزه، جۆره مێشێکه
ذبابة البيت، ذبابة المنزل ، ذبابة التيفوئيد	House fly, Typhoid fly	مێشی ناوماڵ، نه‌خۆشی گرانه‌تا بڵاوده‌کاته‌وه.
ذبابة العفص، ابرة، قنفشة	Gall fly, Gall midge	مێش مازوو.
ذبابة الصخر	Stone fly	مێشی به‌رد.
ذبابة الرمل ، برغش، حرمس، سكيت، ذبابة فاصدة	Sand fly, Phlebo tomus	مێشی لم، جۆره مێشوولە‌یه‌که نه‌خۆشی کانی خورما و باباتاسی بڵاوده‌کاته‌وه.
ذبابة الكروم	Vine fly, Grape-vine-Phylloxera	چه‌مچور، جۆره مێشێکه به قه‌د هه‌نگێك ده‌بێت ده‌نوسێت به لقی مێودا و ده‌مرێت .
ذبابة الخيل، نعرة، شعران، شعراء الخيل، ذبابة عنكبوتية	Horse fly, gad fly, Tabanns, cleg, Horse tick	خه‌ره‌نگه‌ز، مێشه که‌رانه، مۆز، مێشه‌گا، مێشه وولاخ جۆره گه‌نه‌یه‌که مشه‌خۆره له‌سه‌ر وولاخ.
ذبابة اذار ، ذبابة مارت	March fly	مێشی مارت ، مێشی ئازار .
ذبابة المستنقعات	Marsh fly	مێشی زه‌لکاو.
ذبابة البترول	Petroleum fly	مێشی پەترۆل، جۆره مێشێکه کرمۆکه‌کانی له‌ناو بیری نه‌وتی سروشتیدا ده‌ژین.
ذبابة الثفل	Pomace fly	مێشی تلّپه، جۆره مێشێکه له‌سه‌ر تلّپه‌ی ترێ و سێو ده‌ژی .
ذبابة كناسة، ذبابة زبالة	Scarenger-fly	مێشه که‌ناس، جۆره مێشێکه زبڵ ده‌ماڵێت.
ذبابة ثقابة	Stiletto fly	مێشه کونکه‌ره.
ذبابة منتنة	Stink fly	مێشه بۆگه‌نه.
ذبابة ماصة	Suck fly	مێشه مژۆك.
ذبابة الخل	Vinegar fly	مێشی سرکه.
ذبابة الطحلب	Seaweed fly	مێشی قه‌وزه.
ذبابة البطاطا الحلوة	Yam fly	مێشی په‌تاته‌ی شیرین .
ذبابة الإسطبلات	Stable fly	مێشی گه‌وڕ، مێشی ته‌ویله ، بچووکه خوێنی وولاخی ناو ته‌ویله ده‌مژێت.
ذبابة الجبن، دودة الجبن	Cheese fly, Cheese Skipper	مێشی په‌نیر، جۆره مێشێکه گه‌را له‌سه‌ر په‌نیر داده‌نێت و بێچووه‌کانی تیایدا ده‌ژین.
ذبابة الفاكهة ذبابة الندى	Drosophila, Pomace fly, Fruit fly	قاروونه، قه‌رموونه، جۆره مێش و مه‌گه‌سێکه له‌سه‌ر میوه‌ی گه‌یوو و ڕزیو ده‌ژی گه‌رای تێدا ده‌کات.
ذبابة عقربية	Scorpoin fly, Mecoptera	مێشه دوو پشکی ، مێشێکی باڵ درێژی گۆشت خۆره.
ذبابة السوس	Oscinidae	(ئوسینیدا) ، ئه‌سپێی گه‌نم، مێروویه‌کی بچووك و قاوه‌یی‌یه

ذبابة الحية ، ذبابة افعوانية	Snake fly	مێشە مارانە، جۆرە مێشێکە
ذبابة هندية ، اخيضر، ذراح منفط	Spanish fly, Blister-beetle	مێشی هیندی ، مێروویەکی باریکە لە قاڵونچە دەچێت ڕەنگی سەوزە.
ذباب لعابية	Sialidae, Alder-fly	مێشی لیکی، جۆرە مێشێکە لەناوچە باکوورییەکاندا هەیە.
ذبابة	Musca, The fly	مێش، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
ذبابة النار ، يراعة ، حباحب	Glow-worm, Fire fly	گوڵە ئەستێرە، قاڵونچەیەکە بەشە و دەفڕێت و ڕووناکی دەداتەوە.
ذبابة الكلب ، شيز	Dog fly	مێشە سەگانە مێشێکە دەورو خولی سەگ دەدات.
ذبابة البقر	Horn fly	مێشی مانگا، جۆرە مێشێکە لە بێخی قۆچی مانگادا دەژی و خوێنەکەی دەمژێت.
ذبابة منشارية	Saw fly	مێشە مشاری، جۆرە مێشێکە قورتمەکەی لە مشار دەچێت قەدی درەخت دەبڕێت و گەراکەی تێ‌دەخات.
ذبابة الانسة، ذبابة الفتاة	Damsel fly	مێشە کەنیشکە.
ذبابة الرقص	Dance fly	مێشە سەماکەرە.
ذبابة الغزال	Deer fly	مێشە ئاسکە.
ذبابة الروث	Dung fly	مێشی تەرس و تەپاڵە.
ذبابة جنية	Fairy fly	مێشە پەری.
ذبابة السمكة	Fish fly	مێشی ماسی.
ذبابة الزهور	Flower fly	مێشی گوڵ.
ذبابة الغابة	Forest fly	مێشی دارستان.
ذبابة مهرجة	Harlequin fly	مێشە گاڵتەچی.
ذبابة اللحم الزرقاء ، خوتع، خومع	Blue bottle	مێشە شینەی گۆشت، مێشێکی گەورەی شینە.
ذبابة قارضة	Stygeromya	(ستیجرومیا)، مێشی گەزندە، جۆرە مێشێکە شاخۆچکەکانی درێژن لەمۆزی کورت و ئەستوورە خوێن دەمژێت.
ذبابة حلزونية	Screw-Worm fly	مێشی مارپێچی، مێشێکە لە ئاژەڵ دەدات و زیانی گەورەیان پێ دەگەیەنێت.
ذبابة الضان، نبر الضأن	Nose fly of sheep	مێشی لووت، مێشی مەڕ جۆرە مێشێکە کرمۆکەکەی لە بۆشاییەکانی ناوچەوانی مەڕدا دەژی.
ذبابة الافعى ، ذبابة التنين	Dragon fly, Adder fly	پوشکە بەقنگە، جۆرە مێروویەکە کلکی درێژە.
ذبابة النمل	Ant fly	مێروولەی باڵدار.
ذبابة القرد	Ape fly	مێشی مەیمون، جۆرە مێشێکە
ذبابة المياة المالحة	Brine fly	مێشی شۆرەکات.
ذبابة الكركي	Crane fly	مێشە قولنگ، مێشێکە لە باڵندەی قولنگ دەچێت.
ذبابة الوقواق	Cuckoo fly	مێشە کوکو، جۆرە مێشێکە وەکو قوقو بکات وایە.
ذبابة المرحاض	Latrine fly	مێشی ئاودەستخانە.
ذبابة الجراد	Idia	مێشی کوللە ، جۆرە مێشێکە سوودبەخشە چونکە کوللە لەناودەبات.
ذبابة الدم	Hematopote	مێشی خوێن، جۆرە مێشێکە بە ووڵاخەوە دەدات.

ذبابة المواشي، نبر، نغف ، ذبابة نبرية	Breese fly, Bot fly, Heel fly, Ox fly, Ox warble, Warble fly	كاومك، مێش ئاژەڵ، مێشێکه لەژێر پێستی ئاژەڵ و وولأخدا دەژی و گەرا دادەنێت .
ذبابة اللحم	Sarcophaga, Flesh fly, beef fly, Sarcophile	(سارکۆفاجا) مێشی گۆشت.
ذبابة اللحم الخضراء، خشف	Green flesh fly, Green bottle	مێشه سەوزەی گۆشت.
ذبابة الحنطة	Wheat Midge	مێشی گەنم، جۆره مێشێکه گەرا لەسەر گوڵەگەنم دادەنێت و لە ناوی دەبات.
ذبابة الغابة	Forest fly	مێشی دارستان.
ذبابة تسي تسي ، شذاة ، ذبابة مرض النوم	Tse-Tse fly, Glossina	مێشی تسی تسی، مێشێکه نەخۆشی نووستن تووشی خەڵك دەکات.
ذبابة بيضاء ، ذبابة القطن	Cotton-boll-worm, Cotton bug, Bemisia-tabaci	مێشی لۆکه، جۆره مێش و مەگەسێکه تووشی ڕووەکی لۆکه دەبێت .
ذبابة زرقاء، ذقطة، ذبابة السرء	Blue fly, Calliphora, Blow fly	مێشه شینکه، مێشێکه گەرا لەسەر گۆشت یان برینی لەشی دادەنێت.
ذبابة صغيرة	Small fly	خاکه، مێشی بچووك.
ذبابة خضراء	Green fly	١. مژمژه، زیزیك، کۆسان، خەرنگەر، جۆره مێشێکی سەوزه دەنگی لێوه دێت گاز له لقی مێو دەگرێت و ووشکی دەکات. ٢. مێشه گەزو، مێرووەیەکی سەوزه ئاوکی ڕووەك هەڵدەمژێت.
ذبابة حالمة ، ذبابة حوامة	Hover- fly, Syrphidae	مێشی دەورووخولدەر مێشێکی گەورەیه له زەردەواڵه دەچێت هێڵی سەوز و زەردی پێوەیه مێشی گەزۆ لەناودەبات.
ذبابة النقرس	Gout fly	مێشی نەخۆشی شا، مێشێکی زەرده زیان به گەنم دەگەیەنێت هەر کەسێك ئەو گەنمه بخوات تووشی نەخۆشی شا دەبێت.
ذبابة مابو، ذبابة مايس، ذبابة نوار، بنات اليوم ، كليلو، خيشحور، سليلج	May fly, Ephemerida	مێشی مایۆ، مێشێکی ئاوی تەمەن کورتی سسته لەسەر ماددەی ڕووەکی ڕزیو دەژی کلکی دوو فاق یان سێ فاقه.
ذب، الاذب	Wild Bull	گاکێوی.
ذبابة الزهرة	Anthomya	مێشی گوڵ، جۆره مێشێکه زیان بە گوڵی کەلەرم و کاهو و پیاز دەگەیەنێت.
ذب الارض ، زب الكوم	Phallus, Earth phallus	(فالوس) ، جۆره قارچکێکه.
ذب البحر	Sea-Cucumber, Sea–Slug	خەیاری دەریا، گیاندارێکی دەریایی‌یه.
ذباح طاعوني	Angia-pestosa	جۆرێکه لە نەخۆشی سنگان لە ئاڵوەکاندا ڕودەدات بە هۆی کێچێکی تایبەتی‌یەوه.
ذباح ، دفتريا	Diphtheria	(دایفتیریا) ، وەناق، نەخۆشی‌یەکی درمه له گەروودا دەبێت.
ذباح الدجاج، خانوق الدجاج	Roup of fowls	وەناقی مریشك، نەخۆشی‌یەکی درمه تووشی مریشك دەبێت ژێر چاوی دەئاوسێت و ئاو به لووتیدا دێته خوارەوه.
ذباح ، جزار	Slanghterer, Butcher	سەربڕ، قەساب.
ذبالة ، فتيلة	Wick	پلیته، سەری پلیته.

ذبال، ذبيلة	Empyema	نەخۆشی سینە پالووکە کێمی کردبێت.
ذبانة البندقية	Sight	نیشانگەی تفەنگ، سێرە، قەرەوول.
ذبح ، جزر	To Slaughter	سەربرین، پخ کردن، سەرژێکردن.
ذبح ، كماة	Truffle	دوومەلان، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی قارچك بە شێوەی سەلکی قاوەیی یان ڕەش دەکرێت بە چێشت.
ذبحة ، انجين	Croup, Angina	وەناقی باڵندە، گەروو ئێشەی گیانداری ماڵی.
ذبحة صدرية ، خناق الصدر	Angina-pectoris	برك، سنگ گیران، دڵ ڕێنجەی ، نەخۆشی‌یەکە تووشی دەمارەکانی ، (ڕەگەکانی) خوێنبەری سنگ دەبێت، یەکێکە لە نەخۆشی‌یەکانی دڵ و کوشندەیە، ئەو ئازارەیە کە لە کەم بوونەوەی ئێشی دڵەوە پەیدا دەبێ بە هۆی کەم چوونی خواردنەوە بۆ دڵ .
ذبذبة ، نوسان، تارجح	Oscillation , Swinging , Frequency	لەرە، لەرینەوە.
ذبذبة ، تردد	Vacillation	لەرەلەر، هاتوچۆ.
ذبل، ذبل السلحفاة	Carapace, Carapus, Tortoise shell	قەڵغانی پشتی کیسەڵ، قەپێلکی کیسەڵ.
ذبلان		راجع كلمه (ذابل)
ذبلة	Globular-dung	پشقل، قشپل، کشپل.
ذبول	Withering	سیس بوون، چرچ بوون، هەڵ قرچان.
ذبول الساق	Stem Canker	سیسس بوونی قەدی ڕووەك.
ذبول	Wilt-disease	سیس بوون، نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە دەبێت هۆی وەرینی گەڵای ڕووەك.
ذبول البادرات	Damping-off	چەکەرە سیسە، سیس بوونی چەکەر، نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە بە هۆی کەڕووەوە دەبێت.
ذبيحة، حيوان مذبوح	Slaughtered	دانی، دابەستە، گیانداری سەربڕاو.
ذبيلة، ذبال	Empyema	دوومەڵی سینە پاڵوو، سینەپاڵوی کیماوی.
ذبيحة، ضحية	Sacrifice	سەربڕاو، قوربانی .
ذبيبينة	Moluccella	گیایەکە گوڵەکەی لە ڕەحەتی دەچێت.
ذح، ذح الحطب	To Cleave	دارلەت کردن، قەڵاشتنی داری سووتاندن.
ذحق، سواد اللسان	Glossophytia	نەخۆشی زمان ڕەش بوون .
ذخر	Standard Reserve	١ درەختێکی بەرزە بۆ پاراستنی درەختە بچووکەکانی دەورووپشتی دەڕوێنرێت. ٢. یەدەگ.
ذخيرة، مؤونة	Provision	ئازووخە، ئازووقە، نیاتە، تێشوو.
ذخيرة حربية	Ammunitions	جبەخانە، چەك و شتومەکی جەنگ.
ذر، ذري	Winnow, Sprinkling	وەشاندن،بەباکردن، پرژاندن، شەن کردن.
ذر، ذرة، نملة	Small ants	مێروولەی بچووك.
ذراب	Vegetable-poison	ژەهری ڕووەکی
ذراح، ذريح، ذروح، ذرنوح، اخيضر، ذراح ناعظ، ذراع نافط	Cantharis Blister beetle, Spanish fly	١. ژەهرێکی کوشندە. ٢. مێشی ئیسپانی، جۆرە قالۆنچەیەکە ڕەنگەکەی سەوزی مەیلەو شینە دەکوژرێت و وشك دەکرێتەوە دەهارێت جۆرە ژەهرێکی لێدەردەهێنرێت بۆ دەرمان، باڵەکەشی وەك کالان وایە، شوێنی گەستنەکەی بلوق پەیدا دەکات.

ذرارة	Sprinkler	پرژێنەر.
ذراع	Arm, Audntbras, Limb	باڵ، قوڵ، باسك، چەمپیل، بازوو، چمپل.
ذراع الزاوية، ضلع الزاوية	Arm of an angle	لای گۆشە، باڵی گۆشە.
ذراع المقاومة	Resistance arm	باسکی بەرھەڵستی ، باڵی بەرھەڵستی .
ذراع العزم	Moment arm	باسکی زەبر (لە فیزیادا).
ذراع ، مقياس طولي	Cubit	گەز، ١٦ئینج،(٥٠-٧٥)سم، باڵ، ٦پێ، پێوەری درێـژی، یەکەیەکـە بـۆ پێوانی درێژی .
ذراع الحاكي، ذراع الفونوغراف	Tone arm	دەسکی سنووقی گۆرانی، ئەوەی کە خەپلەیەکی پێوەیە و دەرزییەکـەی تیادا جێگیر دەکرێت.
ذراع التدوير، مرفق التدوير	Crank	دەسك
ذرب، ذلق	Sharp	تیژ، نوك تیژ.
ذرب اللسان، فصيح	Silver-tongved	زمان ڕەوان .
ذرب البطن، اسهال، نجاء	Diarrhoea	سك چوون.
ذرة	Maize, Corn, Zea, Cafir, Great-millet	زەرات، گوڵە پێغەمبەرە، گـارس، خاشـیك، بـاچگ، گەنمەشـامی، زورات، گەنمەھیندی، جۆرێکە لە ڕووەکی دەغڵ و دان دەنکەکەی بە کوڵاوی و بە برژاوی و بە هاڕاوی (بەنان) دەخورێت، هەروەها بـە شـێوەی ئـالیك بـە ئاژەڵ دەدرێت، دوو جۆری هەیە زەرد و سپی.
ذرة السلطة	Salad Corn	گەنمەشامی زەڵاتە.
ذرة سكرية، ذرة غينيا، ذرة حلوة، سرغوم، ذرة رفيعة	Imphee, Sugar corn, Guinea corn, Sorgo, Sweet corn Sweet-sorghum	گەنمەشامی شیرین، (سورگەم)، جۆرە گەنمەشامییەکە ڕەنگەکەی باریکە شەکری لێدەردەهێنرێت.
ذرة تسعونية	Ninety day-Strain	گەنمەشامی (٩٠) ڕۆژ ، جۆرێکە لە ڕووەکی گەنمەشامی لـە (٩٠) ڕۆژدا پێدەگات .
ذرة بيضاء، ذرة، بياض داري	KafirCorn, Sorgo, Sorghum, Great-millet	زوڕاتی سپی، گەنمەشامی سپی.
ذرة بلدية	Durra	گەنمەشامی خۆماڵی.
ذرة ناب الجمل	Dent Corn	گەنمەشامی ددانی ووشتر، وشتردانك.
ذرة صوانية	Flint-maize	گەنمەشامی ڕەق، گەنمەشامی ئەستێیی وەکو بەردە ئەستێ ڕەقە.
ذرة فشار. ذرة منافخة	Pop-Corn	گەنمەشامی هەڵتۆقیو.
ذرة عويجة،ذرة صيفية	Indian-millet, Dura	گەنمەشامی هاوینە.
ذرة مكنسية	Broom Corn	زوڕاتی گەسك، جۆرە گەنمەشـامییەکە لاسـکەکەی بـۆ دروسـت کردنـی گەسك بەکاردێت و تۆوەکەی دەدرێت بە باڵندە.
ذرة صفراء، ذرة شامية	Maize, Corn, Zea, Golden or Indian Corn,Cornuil	گەنمەسامی زەرد ، زوڕاتی زەرد.
ذرة الماء ، زنبق فكتوريا	Water-maize, Victoria water-lily	گەنمەشامی ئاوی، زوڕاتی ئاویی، زەمەقی فیکتوریا، جۆرێکە لە ڕووەکی زەمەق.
ذرة برية، ذرة حمراء	Wild corn, Zea canina	زوڕاتە کێویلە، کەر دڕ.

ذرة الحقل	Field corn	زوڕاتی کێڵگە، جۆرێکە لە زوڕات بۆ لەوەڕباشە.
ذرة الزينة	Ornamental-corn, Ornamental-maize	گەنمەشامی ڕازاندنەوە، گەنمەشامی پەلکەزێرینە، جۆرێکە لە گەنمەشامی گەڵاکەی هێڵی سپی و زەرد و سووری تێدایە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
ذرة	Atom	گەردیلە (ئەتۆم)، ئەپرون ، هەپرون، تۆزقاڵ: بچوکترین بەشە لە ماددە کە لە کارلێکردنە کیمیای‌یەکاندا بەشدار دەبێت (لە ئەلەکترۆن و پرۆتۆن و نیوترۆن) پێکهاتووە، بە شێوەیەکی سەربەخۆ هەیە .
ذري	Atomic	گەردیلەیی: هەرشتێك پەیوەندی بە گەردیلەوە هەبێت .
ذرة متهيجة	Excited-atom	گەردیلەی وروژێنراو.
ذرة غرامية	Gram-atom	ئەتۆمی گرامی، بڕێك لە توخمێك کە بارستای‌یەکەی بە گرام یەکسان بێ بە کێشی ئەتۆمی .
ذرات موسومة (مقتفيات)	Tagged-atoms	ئەتۆمە شوێن کەوتووەکان، گەردیلە نیشان کراوەکان، ئەتۆمە ڕەدووکەوتووەکان ، ئەو ئەتۆمە تیشك دەرەوانەن کە بە ژمێرەری جایجەر (عداد جايجر) یان بە لەوحێکی فۆتۆگرافی شوێنەکانیان دەدۆزرێتەوە هەروەها بریتین لە ئایزۆتۆپی(هاوتای) تیشکدەرەوە بۆ ئەو توخمانەی کە خۆیان لە بنچینەدا تیشکدەرەوە نین، واتە ئەوئایزۆتۆپانەن کە بۆ شوێن کەوتنی ئەو توخمانە بەکار دەهێنرێن لە کارلێکە کیمایی‌یەکان یان لە کردارە بایۆلۆجیەکان یان فیزیای‌یەکاندا.
ذرق، حندقوق، حلبة قرنية، اكليل الملك	Trifolium, Melilot, Sweet colver, Wild trefoil	سێپەڕە، شەوەر، کنێر، گیایەکە گەڵاکەی سێپەلکە بۆ مەبەستی پزیشکی و لەوەڕ بەکاردێت.
ذرق الطيور ، سلح الطيور	Excrement of birds, Guano, Poultry dung	ساق ، جیقنە، زیرچ، ریقنەی باڵندە.
ذرور	Consper Sus, Dusting Powder	بۆدرەی سووتان، تۆزێکە بەسەر پێستی سووتاودا دەپرژێنرێت بۆ چارەکردنی.
ذرور، سفة،مسحوق، سقوف	Powder	تۆز، هاڕاوە، سکووف، سقوف، جۆرە هاڕاوەیەکی شیرینە و ڕەگێکی تاڵی هەیە بونێکی خۆشیشی هەیە بۆ سك ئێشە دەدرێت بە منداڵ.
ذرور زيتي	Oil Spray	تۆزی چەور، دەرمانێکە بۆ لەناوبردنی مێروو لە مادەیەکی چەوردایە دەپرژێ تە سەر ڕووەك و مێروو.
ذروري ، ناعم	Powderly	وورد، هاڕراوە، تۆز.
ذرور الاسنان	Tooth Powder	تۆزێکە (دەرمانێکە) بۆ پاك کردنەوەی ددان.
ذروة، قمة، اوج	Summit, top, Apex, Climax, Peak, Zenith, Apoge	ئەوپەڕ، پۆپە، لوتکە، تاف، بڵندی .
ذروة الشبق	Orgasm	ئەوپەڕیی ئالۆشی لە کرداری ڕەگەزیدا (لە جووت گرتندا) .
ذروية، نخلة مروحية، قوريفة	Fan plam, corypha	دارخورمای باوەشێن، جۆرێکە لە دارخورما گەڵاکەی لە باوەشێن دەچێت.
ذرية، نسل	Off spring, Progeny, Descen-dants	نەوە، نەتەوە، وەچە، زایە، وەجاخ، بەرە، بەرەباب.
ذريب	Yellowish-flower	گوڵی زەرد.
ذريعة، وسيلة	Means	بیانوو، بیانگە.

ذريرة،اروم ايطالي، اذن الديب ، لوف ايطالي	Italian-Arum	ئەرومی ئیتالی، ڕووەکێکی سەلکدارە لە سێوی بن ئەرز دەچێت .
ذريرة ، لوف مبقع، ترياق ابيض، ارون، خبز القرود	Arum	(ئەروم) ، (واتە ڕۆین) ڕۆبینی ئاوی ، جۆرە ڕووەکێکە
ذعر ، هلع	Panic, Fright, Terror	ترس
ذعرة ، صعوة، ابو فصادة، فتاح ، فتاح صفراعون، قويع، ام سكعكع، أم عجلان، زيطة، عصفور الصباح، ام صفيدة	Wagtail, Roller, Motacil, Motacilla	كلك هەڵتەكێنە، فيسقە، جقە، پەيتوكە، بەرگاييلە، سۆفيلكە، كلك هەڵسەنگينە، شوان خەڵەتينە، فشە كلاونە، توترواسك، باڵندەيەكی بچووكە زوو زوو كلكی هەڵ دەسەنگێنێت سەيری ئەملاو ئەولای خۆی دەكات وەكو بترسێ وايە. پەلەوەرێكە لە پاساری گەورەترە بۆركارو كلاونە بە زۆری لەسەر ڕێگادا دەنيشێتەوە هەڵ فڕی زۆر ناكات و گۆشتيشی دەخورێت.
ذعف، ذعاف	Toxic	ژەهری كوشندە.
ذعلب	Valsa	(ڤالسا) ، كەڕوويەكی زيان بەخشە بە ڕووەك.
ذعلوق	Hypocist	(هايپوسيست) ، گيايەكی مشەخۆر بەرەكەی لە ترێ دەچێت ئاوكێكی لينجی قاوەيی لە قەدەكەی دەردەهێنرێت بۆ دەرمان .
ذعماط	Scotophilus	(سكۆتوفيل) ، جۆرە شەمشەمە كوێرەيەكە.
ذفراء ، سذاب البر حرمل الجبل، فيجن	Wildrue	پێچنەكێويلە، گيايەكی پزيشكی‌يە گوڵەكەی زەردە، قەدەكەی ڕيشاڵدارە.
ذفرة، زفرة، كليومة، زهرة العنكبوت	Spider-flower, Cleome	گوڵە جاڵجاڵۆكە، گيايەكی دەشتەكی‌يە گوڵی هەمە ڕەنگە دەگرێت ئەندامی نێرەكی‌يەكەی درێژە، پەڕەكانی باريكن.
ذفر ، زفرة	Stench, Rancidity, Pungent odour	بۆدڕن، بۆگەن .
ذفر، شعر الابط	Hircus	تووكی بن باغەڵ.
ذفري	Prootic bone , Periotic bone, Mastoid process	ئێسقانی پشتی گوێچكە.
ذفر ، شلغ الفحل	Animal-sperm	تۆوی گيانداری نێر وەكو بەران .
ذفل، قطران	Tar	قەتران ، مادەيەكی ڕەشە لە دڵۆپاندنی خەڵوزی بەردين دەست دەكەوێ.
ذفل، هوابط	Stalactite	(ستالاكتايت) ، چلوورەيەكە لە مادەی كاربۆناتی كاليسيۆم لە ئەشكەوتەكانەوە شۆڕ دەبێتە خوارەوە.
ذفيف	Hedgehog (male)	نێر ژيشك.
ذقطة	Small fly , Calliphora	مێشی بچووك.
ذقطة، ذباب ازرق	Blue-bottles, Blow fly	مێشی شين .
ذقن	Chin, Mentum	چەنە، چەنەگە، چەناگە، زيخ، ئەرزينگ، ئەرزنگ، ئەرزين.
ذقن ، لحية	Beard	ڕيش
ذقن الباشا، البزيا اللبخ، لبخ، شجرة اللبخ	Lebbek-Albizzia	(ئەلبيزيا) ڕيشی پاشا، درەختی نوێنمەك، درەختێكە گوڵی جوان دەگرێت .
ذقن الحية ، لحية الحية		ڕيشی مار، چەناگەی مار، جۆرە ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی زەمەق.
ذقن الشيخ ، ريحان ابيض	White basil, Worm wood	ڕێحانە سپيكە.

ذقن المعزى. عراوة.		ريشەبزن. ئەومنێكی پزیشکی‌یە گوڵەکەی سپی‌یە لە ریشی بزن دەچێت.
لحية التيس سلسفي ابيض	Trago pogum. Trago pogon	
ذكاء	Intelligence	ژیری. زیرەکی ـ زرنگی
ذكار، تين بري	Wild fig	هەنجیرە كێویلە
ذكارة	Dates	خورما، بەری دارخورما
ذكر ، قضيب، اير ذكر	Penus, Penis	چووك، كێر
التشريح وعلم الحيوان	Male	نێر، نێرە، نێرینە، سیفەتی ئەو رەگەزەیە کە تۆو واتە (سپێرم) دەردەدات و لەگەڵ هێلکەی مێینەدا یەك دەگرێت و گیاندارێکی تازەی هەمان رەگەزی لێ‌پەیدا دەبێت .
علم النبات		نێر، سفەتی ئەو رووەکەیە ، یا رەگەزی ئەو رووەکەیە کە رووەکێکی مێ‌ی لە جۆری خۆی دەپیتێنێ ، رووەکی نێرە هەڵگری دەنکی هەلاڵەیە.
ذكرة (امراة)	Masculine-woman, Amazon	نێرە کورانی، فاتە کورانی، ژنێك کە هەندێك سیفەتی دیاری پیاوی تێدابێت .
ذكر و انثى ، تعشيقة	Tenon and mortise	نێرە و مێ‌یە وەکو لە دوگمە و تەختەدا.
ذكر الاوز	Gander	نێرە قاز.
ذكر البط	Drake	سۆنە.
ذكر العصفور	Sparrow (male)	باوکە، بابانە، چۆلەکەی نێر.
ذكر النحل	Drone	نێرە هەنگ، نێرەی هەنگ، کەرهەنگ.
ذكر الغنم	Sheep (male)	بەران، شەکەنێری چوارساڵە، قۆچ، تگڵ.
ذكر القبيح	Red leg (male)	نێر کەو، بەق.
ذكر الماعز	Goat (male)	سابرێن، نێری ، تەگە، تەژە، خرت.
ذكر الجاموس	Buffalo (male)	گەدەك، کەڵەگامێش.
ذكر الحمار	Ass (male)	نێرەکەر، خەرەمە.
ذكر الحمل	Lamb (male)	شەکەنێر، یەختە.
ذكر الاكلاب	Dog (male)	گەماڵ، گوڵ
ذكر الخنزير	Pig (male)	یەکانە، بەڵخە، بەڵخی، خرس.
ذكر الباز، ذكر الصقر	Falcon(male)	تەرلان، جورە.
ذكوة	Flam, beau, Torch	شاپلیتە، چاووگی ئاگر.
ذكورة	Man hood	پیاوەتی، نێرێتی.
ذكورة	Masculinity	نێرە کورانێتی ژنێك هەندێك رەوشتی پیاوی تێدابێت.
ذكي، ذو ادراك	Intelligent	ژیر، زیرەك، زرنگ.
ذكي الرائحة	Sweet-Smelling, Fragrant	بۆن خۆش.
ذلاح	Curdled-milk, Yogurt	ماستاو، ماستێك تێکەڵ بە ئاو کرابێت
ذلع ، انقلاب الشفة	Ectropium of the lip	هەڵگەرانەوەی لێو.
ذلف	Pug nose	لووت کورتی ، لووتی بچووکی.
ذلق اللسان، ذليق	Voluble, Loquacious	زمان تیژ.
ذلق ، هيص	Excrement of birds	ریقنەی باڵندە.

ذمخة	Fig	هەنجیر، بەری درەختی هەنجیر .
ذنابي	Tale of bird	کلکی باڵندە
ذنان الخيل، جفيل الخيل، سراجة	Glanders, Lymphangitis-Epizootic	مەقاو، نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی لووی لیمفاوی وولاخ دەبێت گریّ و برینی تیادا پەیدا دەکات.
ذنان	Spit, Mucus Snuffles	چڵم.
ذنب، ذيل	Tail, caudal	کلك، دوف ، تەری .
ذنب الدجاجة	Deneb	کلکە مریشك، ئەستێرەیەکی ئەگەڕۆکە لە بورجی (مریشك)
ذنبي ، ذيلي	Caudal	کلکی، شتێك پەیوەندی بە کلکەوە هەبێت.
ذنب الخيل، أمسوخ، كنباث الحقل، فرشاة الزجاج	Snake-pipes, Corn horse-tail, Falsehorse-tail, Horse pipe , Bottle I	کلکە ئەسپ، (کارۆرینا) بە ڕووی زەلکاوەکان ، فلّچەی بۆتڵ، گیایەکە ڕەنگی سووری لێدەردەهێنریّ.
ذنب الابل		کلکە ووشتر، ڕووەکێکە قەدەکەی باریك و پێچاو پێچە گوڵەکەی شینە.
ذنب الاسد		کلکە شێر، گیایەکی تەمەن درێژە، قەدەکەی قیت و چوارسوچە ڕەنگی قەدەکەی سووری بنەوشەیی‌یە، گوڵەکەی بچووك و ئەرخەوانی یان پەمەیی‌یە دژی ڕەوانی بەکاردێت.
ذنب السبع، شوك الحصان	Horse thistle	کەرتەشی، کلکە شێر، دڕکی ئەسپ، گیایەکی کێوی پزیشکی‌یە، قەدەکەی سێ گۆشەیی‌یە و گەڵاکەی دڕکاوی‌یە وەکو نوێنەمك دەنرێت لە دومەڵ و برین.
ذنب الحية، نجمة الرمل	Sand star	کلکە مار، ئەستێرەی لم، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی پێست دڕکاوی‌یەکان پێنج پەلی هەیە.
ذنب الايل، خبز العقاب	Bell-flower, Hare-bell	کلکە ئاسك، نانی داڵ، گیایەکە گوڵی شین دەگرێت.
ذنب الثعلب، ثعلبية المروج	(Meadow) fox, tail grass	کلکە ڕێوی، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵ و دان بۆ لەوەڕ باشە.
ذنب الحداة، سرخس مخزني		مام ڕێواس، جۆرێکە لە کەرەوز کێویلە (سرخس) بۆ مەبەستی پزیشکی واتە بۆ کرم فڕێدان کرمی تاك_ بەکاردەهێنرێت.
ذنب الضب، صروة	Saururus, Lizard weed, Lizardtail	کلکە قۆڕی، کلکە مارمێلکە، گیایەکی سەلکدارە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە بۆ چارەکردنی نەخۆشی سینە پاڵوو باشە.
ذنب التنين	Dragon tail	کلکە ئاژدیها، جۆرە مێروویەکە.
ذنب الفأر	Annual beard-grass, Mousetail, Blood strarge, rat tail	کلکە مشك، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان گەڵاکەی باریکە گوڵەکەی زەردی مەیلە و سەوزە تەختی گوڵەکەی پانە لە کلکی مشك دەچێت بۆ لەوەڕ باشە.
ذنب القط	Goldy locks, Bulrush	(کریزوکۆما) ، کلکە پشیلە، ڕووەنێکی کێوی بچووکە گوڵی زەرد دەگرێت.
ذنباب	Caelops	(کایلوپس) ، جۆرە شەمشەمە کوێرەیەکە.
ذنبان، ذنبية	Eremurus, Caylusia-canescens, Fox tail lily	(ئیریمورەس) ، تاکەکلك، زەمەقی کلکە ڕێوی (ئەرامورسی) گیایەکە لە کۆمەڵەی زەمەق گوڵی هەمەڕەنگ دەگرێت ، گوڵەکانی کۆمەڵ دەبن بە شێوەی هێشوویەکی درێژ لە کلك دەچێت.
ذنيب، جاموس	Buffalo	گامێش، گایەکی گەورەیە بۆ زەوی کێڵان و شیر پەروەردە دەکرێت.
ذنون، ذؤ نون، هالوك	Dodder, Broom rape	گیاکەڵە، ڕووەکێکی مشەخۆرە لە کۆمەڵەی گورگە.
ذنبي	Caudal	کلکی، پەڕی کلك لە ماسی‌دا کە ئەندامی سەرەکی جووڵانەوەیە.
ذنيب	Scut	کلکۆکە، کلکێکی کورت.

ذنيب، سويق الورقة	Petiole	لاسكی گەڵا.
ذنيبة، زنيبة	Small millent, Barnyard-grass	مرۆر، گیایەكە تۆوەكەی تاڵە.
ذنيباء	Rye	چەودەر، جۆرە تووێكە لەناو گەنمدا دەبێت و لێی فڕێ دەدرێت.
ذنيباء، ذنيبة ، دخن، ثمام، نسيلة	Panic	كزن، گیایەكە لە كۆمەڵەی گەنم هەندێكی دەشتەكی‌یە، بۆ خواردن یان ئالیكی ئاژەڵ بەكاردێت.
ذهان	Psychosis	نەخۆشی‌یەكی ژیری (عقلی) فسیۆلۆجی یان ئەندامی‌یە ئەو كەسە ناتوانێت لەگەڵ شوێنەواردا خۆی بگونجێنێت.
ذهان هذائي، جنون الإرتياب	Paranoia	(پارانۆیا) تێكچوونی ژیری (عقل) بە ورێنە.
ذهب	Gold, orm, Aurum	زێڕ، تەلا، ئاڵتون، توخمێكی كانزایی زۆر خەستە ڕەنگی زەرد و نەرمە بە ئاسانی كاری لەگەڵ دەكرێت بە شێوەیەكی كەم و بەیەك نەگرتوویی دەست دەكەوێت بە تایبەتی لەناو هەندێك لە (كوارتز) دا نیشانەی Au و ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی ٧٩ و كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (١٩٧,٢) ە ناوەكەی لە ووشەی (ئورووم) واتە (ئاڵتون) وەرگیراوە.
ذهب صناعي	Artificial-gold	زێڕی دەستكرد، بریتی‌یە لە ئاوێتەی (تین سولفاید) ڕەنگەكەی زەردە.
ذهب الشمس ، خالدة	Helichrysum, Everlasting , Immortelle	زێڕی خۆر، گوڵە نەمر، گوڵێكی ئاوێتەیە.
ذهب فسيفسائي	Mosaic gold	زێڕی ڕازاندنەوە، بۆیەیەكی زەردە لە گۆگردیدی تەنەكە پێكهاتووە.
ذهب كاذب	Similor,	زەرد، كانزایەكی زەردە.
ذهب ابيض	Platinum	(پلاتین)، جۆرە كانزایەكە.
ذهب ابيض	White gold	زێڕەسپی، جۆرێكە لە زێڕ لە ٢٥٪ لە نیكل وتوتیای تیادایە لە پلاتین دەچێت.
ذهب اسود	Petrol	زێڕی ڕەش ، ئاڵتونی ڕەش، نەوت.
ذهبي	Golden	زێڕین، ئاڵتونی .
ذهبيك	Auric	(ئوریك) ، ڕەگی ترشی ئوریك هاوهێزیەكەی دەكاتە (٣) .
ذهبوز	Aurous	(ئوروز) ، ڕەگی ترشی ئوروز هاوهێزیەكەی دەكاتە(١).
ذهبات	Aurate	(ئورات) ، زێڕات، یەكێكە لە خوێیەكانی زێڕ.
ذهبي العين	Golden eye	چاوزێڕی، جۆرە مراوی‌یەكە چاوی زەردە.
ذهلول، حصان اصيل	Pure breed-horse	ئەسپی ڕەسەن.
ذهن	Mind, Intellect	بیر، زەین.
ذهني	Mental, Nousic	زەینی، بیری.
ذهول	Distraction, Mindeness	حەپەسان، كاسی، وڕی، سەرسامی ، واق وڕمان، سەرسوڕمان.
ذو، ذا، ذي		راجع (ذا، ذات)
ذو الذنب المترجرج، مترجرج الذنب	Flicker tail, sciuroid mammal	سمۆرەی كلك لەرۆك.
ذو الذنب الزغبي ، زغبي الذنب	Fluff tail	كلك تیسكنی، جۆرێكە لە باڵندەی بۆقژە.
ذو الذنب الشوكي، شوكي الذنب	Fork tail	كلك چنگاڵی، جۆرە باڵندەیەكە.
ذو الذنب الحزامي، حزامي الذنب	Girdle tail	كلك پشتێنی، جۆرە مارمێلكەیەكە .
ذو الخمسة اوراق	Cingue foil	پێنج گەڵا، پێنج پەڕە، جۆرە ڕووەكێكە.

ذو الالف رجل، ذو الالف قدم، دودة الفية ، ذات الالف قدم	Diplopoda, Millipede	هەزارپێ، تەتەڵەمیران، پرپە، گیاندارێکی جومگەدارە شێوەکەی لە کرم دەچێت، پێی زۆرە هەر پارچەیەك لە لەشی دوو جووت پێی پێوەیە وەکو تەتەڵەمیران.
ذو الذنب المروحي ، مروحي الذنب، حمام مروحي	Fan tail	کلك باوەشێن ، جۆرە کۆترێکە کلکی وەکو باوەشێن بڵاو دەکاتەوە.
ذو الذنب الريشي، ريشي الذنب	Feather tail	کلك پەڕیی، جۆرێکە لە گیانداری فلانجەر کە گیاندارێکی شیردەری توورەکەدارە.
ذو الذنب الناري ، ناري الذنب، حمیراء	Fire tail	کلك ئاگرین، سوورەباڵە، جۆرە باڵندەیەکە.
ذو الذنب السوطي ، سوطي الذنب	Whip tail	کلك قامچی: ١. جۆرە گیاندارێکی خشۆکە. ٢. جۆرە ماسی‌یەکە.
ذو الذنب الابيض ، ابيض الذنب	White tail	کلك سپی، جۆرێکە لە ئاسکە کێوی.
ذو الذنب السيفي ، سيفي الذنب	Sword tail	کلك شمشێری، جۆرێکە لە مێروو.
ذو المائة رجل، ذو المائة قدم . ام اربعة واربعين ، حريش، ذات المائة قدم	Chilopoda, Centipede	سەد پێ، چل و چوارپێ ، گیاندارێکی جومگەدارە شێوەکەی لە کرم و لە هەزار پێ دەچێت پێی زۆرە هەر پارچەیەکی لە لەشی جووتێك پێی پێوەیە.
ذوات الدم البارد	Coldblooded-animals	گیاندارە خوێن ساردەکان، گیاندارە گەرمی گۆڕاوەکان کە لە زستاندا خۆیان مت دەکەن وەکو مار.
ذوات الدم الحار	Warm blooded-animals	گیاندارە خوێن گەرمەکان، گیاندارە گەرمی نەگۆڕاوەکان وەکو مەڕ
ذوابة	Cirri, cirrus	جۆرە چوکڵەیەکە لە سمێڵ دەچێت لە دەوروپشتی دەمی هەندێك گیانداری وەکو ماسی بۆ مەبەستی هەست کردن بەکاری دەهێنێت .
ذوابة	Lock of hair, Plait, pig tail	کەزی، تەرز، سمێڵ، ڕێشوو، بوکلەی قژ، ئەگریجە، گێسوو، پەرچەم، کاکۆڵ.
ذوابة	Cirrus	هەوری پرچن، سیفەتی جۆرە هەورێکە کە ڕێشاڵ ڕێشاڵە لە وردە شەختە پێك هاتووە لە بەرزایی (٦٠٠٠) مەتردا پەیدا دەبێت .
ذوابة	Coma-Berenices	کەزی، ئەگریجە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
ذو احساس ، حساس	Sensitive	هەستیار، خاوەن هەست.
ذوات الاربع، بهائم	Quadruped, Tetrapods	چوار پێ‌کان وەکو وولاخ.
ذوات الفلقة الواحدة	Monocoty-Ledons	یەك فلیقانەیی‌یەکان ، یەك لەتکەیی‌یەکان ، ئەو ڕووەکانەی کە بەرەکانیان یەك لەتکەیی‌یە وەکو گەنم و جۆ.
ذوات الفلقتين	Diconty-Ledons	دوو فلیقانەیی‌یەکان، جووت لەتکەیی‌یەکان، ئەو ڕووەکانەی کە بەرەکانیان دوو لەتکەیی‌یە وەکو پاقلە و فاسۆلیا.
ذو الذنب الهلبي ، هلبي الذنب	Bristle tail	کلك برژۆلی، مێروویەکی بێ‌باڵە پاشووری برژۆلی پێوەیە.
ذو الذنب الهراوي ، هراوي الذنب	Club tail	کلك قیرپاچی جۆرە مێروویەکە.
ذو الذنب المشطي، مشطي الذنب	Comb tail	کلك شانەیی، جۆرە ماسی‌یەکە.
ذو الذنب القطني ، قطني الذنب	Cotton tail	کلك لۆکەیی، جۆرە کەروێشکێکی ئەمریکی‌یە کلکی سپی و کوڵکنە.
ذو الذنب المرقط ، مرقط الذنب	Pied tail	کلك کونج، کلك پنکەپنك، جۆرە باڵندەیەکە.
ذو الذنب الدبوسي، دبوسي الذنب	Pin tail	کلك دەرزیلەیی، جۆرێکە لە مراوی .

ذو الذنب الشاربي، شاربي الذنب	Barb tail	كلك سميْلّی، جۆره باڵندەیەکە رەنگەکەی مەیلە و قاوەییە لە باکووری ئەمریکای باشووری دەژی.
ذو الذنب الزورقي ، زورقي الذنب	Boat tail	کلك بەلەمی، جۆره باڵندەیەکی رەشە.
ذو الذنب القصير ، قصير الذنب ، ابتر االذنب	Bob tail	کلك کورت، کلك کوڵ، هەر ئەسپێك یان سەگێك کلکی کوڵ یان کورت بێت.
ذو الذنب العظمي ، عظمي الذنب	Bony tail	کلك ئێسکی، جۆره ماسی‌یەکە.
ذو الذنب الذهبي ، ذهبي الذنب	Golden tail	کلك زێری ، جۆره باڵندەیەکە.
ذو الذنب الرمادي ، رمادي الذنب	Grey tail	کالك خۆڵەمێشی ، جۆره باڵندەیەکە.
ذو الذنب الشعري ، شعري الذنب	Hair tail	کلك موویی: ١. جۆره ماسی‌یەکە . ٢. جۆره مێروویەکە .
ذو اصبعين	Didacty lism	جووت پەنجە، بوونی تەنیا دوو پەنجە لە دەست یان لە پێدا.
ذوات الجناحين	Dipterous	دوو باڵی‌یەکان، مێرووە جووت باڵی‌یەکان.
ذواق	Gander	نێره قاز، قازی نێر.
ذواة، حمل	Lamb	بەرخ.
ذو الذيل النابض، ذو الذنب الزنبركي ، زنبركي الذنب	Spring tail	کلك زەمبەلەکی: ١. جۆره مێروویەکی بازدەره. ٢. جۆره مراوی‌یەکە.
ذو الاعنة، عناز، ممسك الاعنة	Auriga	جڵەوگر، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە کەوتۆتە نێوانی گەلاوێژ و وورچی گەورەوە.
ذو الذنب الامساكي	Prehensile-tail	کلك ئالاو، جۆرێکە لە مەیمونی جانجانۆکەی لە ناوەراست و باشووری ئەمریکادا دەژی کلکی لە لقی درەختەوە دەئاڵێنێت.
ذوات الخرطوم ، خرطوميات	Proboscidea	قورتم دارەکان، وەکو فیل.
ذو القرن الشوكي، شائك القرن	Pronghor	شاخ درکاوی ، جۆرێکە لە فیلە گێژه.
ذو الراس الفولاذي	Steel heed	سەرپۆلا، جۆرێکە لە ماسی سالمون گەورەیە، رەنگەکەی زیوی‌یە.
ذو الذنب القرني، قرني الذنب	Horn tail	کلك قۆچی، جۆره مێروویەکە لە کۆمەڵەی زەردەواڵە.
ذو الذنب الطويل، طويل الذنب	Long tail	کلك درێژ، باڵندەیەکە لە ناوچە ئیستوائی‌یەکان دەژی .
ذو الذنب القيثاري، قيثاري الذنب	Lyre tail	کلك گیتاری، جۆره ماسی‌یەکە.
ذو الذنب المضربي ، مطموط	Racket tail, Motmot	(مۆتمۆت) باڵندەیەکە لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکا دەژی .
ذو الذنب الفاري ، فاري الذنب	Rat tail	کلك مشکی، جۆره ماسی‌یەکە کلکی درێژه.
ذو الذنب الاحمر، احمر الذنب	Red tail	کلك سوور، جۆره هەڵۆیەکە.
ذو الذنب المقصي ، مقصي الذنب، ابو مقص	Scissor tail	کلك مقەستی، جۆره باڵندەیەکی مێشگره هەمیشە کلکی وەکو مقەست دادەخات و دەکاتەوە.
ذو الذنب الشوكي ، شوكي الذنب	Spine tail	کلك درکاویی، جۆره باڵندەیەکە لە پەرەسێلکە دەچێت.
ذو اثني عشر سطحا	Dodeca-hedron	دوانزەروو، شێوەیەکی تەندار دوانزەرووی هەبێت.
ذو اثني عشر ضلعا	Dodecagon	دوانزەلا، شێوەیەکی داخراو دوانزەلای هەبێت.
ذوب، محلول	Solution	گیراوە، وەکو گیراوەی ئاو و خۆی

ذوبان	Solution	توانەوە، وەكو توانەوەى شەكر لە ئاودا.
ذوبانية	Solubility	تواناى توانەوە، وەكو تواناى مادەيەك بۆ توانەوە لە مادەيەكى تردا.
ذو بؤرتين	Bifocal	دوو تيشكۆيى.
ذوبل	Pseudo-pezlza	(زۆدۆ بيزيزا) كەڕوويەكى زيان بەخشە.
ذو تفاعلين	Amphoteric	(ئەمفۆتيرى) دوو كارليكى ، وەكو مادەى ئۆكسيدى ئەلەمنيۆم .
ذو ثماني ارجل	Octopod	(ئۆكتوپەسن) ، هەشت پێ، وەكو گياندارى ئەختەبوت.
ذو جاذبية جنسية	Sexed	كەسێك كێشى ڕەگەزى تيادا بێت .
ذو رائحة، ذو عبير	Perfumed, Odorous	بۆندار، بۆدار، بێندار.
ذو راسين	Bicephalic	دوو سەر .
ذو ستة اصابع ، اعنس	Sedigitated	شەشو، شەش پەنجە، شەش پل، بوونى شەش پەنجە لە دەست يان لە قاچدا .
ذو شوارب	Barbate	سمێلدار، سمێلە.
ذو عيون، ذو نخاريب	Alveolar	خانە خانە
ذو عينين	Binocular	دووچاو .
ذو فان	Toxoid	ژەهرين، ژەهردار.
ذوق، ذائقة	Taste	چێژ ، چێژتن، چێشتن، چەشتن.
ذو قرن، مقرن	Horned	شاخدار، قۆچدار، هەر گياندارێك شاخى هەبێت .
ذو قرنين	Bicornuate	دوو شاخ، جووت شاخ.
ذو قطبين	Bipolar , Dipole	دوو پۆل، جووت پۆل.
ذو قدمين	Biped	دوو قاچ، دوو پێ.
ذو لمة، ذو وبر	Galeodes	جاڵجاڵۆكـەى تووكـن، جۆرێكـە لـە جاڵجاڵۆكـە پشـتـەكەى زەردە وەكـو دوويشك پێوە دەدات .
ذو مخالب	Unguiculate	چڕنووكدار، گياندارى چڕنوكدار.
ذو مصراعين	Bivalve	دوو كێلونى ، دوو لەپكەى ، گياندارێكى نەرم و دوو لەپكەى (سەدەف) هەبێت و بە يەك كێلون (جومگـە) پێكـەوە بەسـترابن وەكـو لـە گيـاندارى گوێچكە ماسيدا .
ذو منقار كبير	Macrorhynchus	دەنووك زل، باڵندەى دەنووك زل.
ذو نشاط اشعاعي	Radio active	گورج و گۆڵ لە تيشك دانەوەدا وەكو كانزاى راديۆم.
ذوەنون، طرثوث، هالوك	Broom rape, Tooth wort, Dodder	گياكەڵە، ڕووەكێكى مشەخۆرە.
ذويل	Telson	بەشى دواوەى لەشى گيانداره توێكڵدارەكان كە پەلى پێوە نىيە .
ذويل الذيب، بقلة الاوجاع	Horse weed, Stone root, Heal-all	گيا، ئەسپ، ڕووەكێكـى بۆگەنـە دەرمـانى بەهێز كـردن و مـيز و ئـارەق پێكردنى لێدەردەهێنرێت .
ذيال	Wild Buffalo	گاكێوى .
ذيبة الخيل ، سقاوة	Glanders, Equina	مەقاو، سەقاو، نەخۆشىيەكى درمە تووشى وولاغ دەبێت .
ذيخ، ضبع رقطاء	Spotted-hyaena	كەمتيارى بەڵەك.
ذيخ	Dracoms	ئەستێرەيەكە.
ذيفان، سم حيواني	Toxin, venom	ژەهرى گياندار .
ذيل		(راجع ذنب)

ذيلي		(راجع ذنبي)
ذيل الثوب، رفل	Train,Skrit	داوێن، دامێن، پاشڵ، پاشەڵ.
ذيل السبع	Annual Beard grass	گیاڕیش، کلکە شێر، جۆرە گیایەکە.
ذيل (ذنب) الفرس	Hippuris, Horse bristle	کلکە وڵاخ، گیایەکی ئاوییە .
ذيل القط، عصوية ، تيفا		زەل، لەوان، جەگەن، جیان، ڕووەکێکە لە قامیش دەچێت قەراغەکەی ددانداره وەکو گەڵای دارخورما لە زەلکاو و زۆنگاوەکان دا دەڕوێت گەڵاکەی قایەغ و حەسیر و پەت و کاغەزی لێدروست دەکرێت.
ذيل الارنب	Lagurus	کلکە کەروێشك ، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سپی یان زەردە.
ذيل الثعلب	Fox tail	راجع (ذنب الفار)
ذيل الحصان		راجع (ذنب الخيل)
ذيل الخروف، خزام ابيض	White-mignonette	خەزێمی سپی، گیایەکە گوڵی سپی بۆن خۆش دەگرێت .
ذيل الفار، ذيل البزون، ذيل السبع، ابو ذويل		راجع (ذنب الفار)
ذيل الكلب، ساهر		کلکە سەگ، گیایەکی کێوییە لە کۆمەڵەی گەنم بۆ لەوەڕ باشە .

رائب، خاثر	Curdled, Coagulate	مەیبو، وەکو ماست.
رائحة	Odour, Smell, Odor	بۆن ، بۆن و بەرامە، بێن، بهن ، بێهن
رائحة طيبة	Scent, perfume	بەرامە، بۆنێكی خۆش.
رائحة نتنة، رائحة خبيثة	Stench, Stink	بۆدڕن، بۆگنتك، بۆگەن.
رائحة قوية او كريهة	Reek	بۆنێكی تیژ یان بۆگەن.
رائحة كريهة	Stench, Rancidity	بۆگەن، بۆنێكی ناخۆش.
رائحة فم كريهة، بخر، وخم	Mephitism	بۆنی دەم، بۆگەنی دەم.
رائحة عطاب	Smell of singe, Smell of scorch	بۆسۆ، بۆن سۆ، بۆ كرووز، بۆ چڕوك.
رائق (للماء)	Pure, clear	ڕۆن، ڕۆشن، زولاڵ.
رائي، ناظر	Seer	بینەر.
رائق (للجو)	Clear	بێگەرد، سایەقە.
رائج	Selling well	باو، برەو، فرۆخت، بەهەرمێن، ڕەواج و بازاڕی شت لە فرۆشتندا .
رائع	Admirable	زۆر جوان ، پوخت و پەسەند كراو، قۆز، شۆخ و شەنگ.
رائد ، صاغ	Major	رائید، پلەیەكە(پایەیەكە) لە خزمەتی ئەفسەریدا .
رائد، كشاف	Scout, leader, Guide, Pointer	ێرراو، رابەر، ئەو كەسەیە كە میللەتەكەی دەینێرێت شوێنێكیان بۆ بدۆزێتەوە بۆ ئەوەی تیایا دابەزن.
رائد الفضاء، فضائي	Spaceman, Astronaut	ئاسمان گەڕ، كەشتیەوانی بۆشایی ئاسمان.
رائض، مروض	Tamer, Breaker	پەروەردەكەری گیاندار .
رائب اللبن	Curdled-milk	دۆ شلەیەكە وەكوو ماستاو دەخورێتەوە.
رائز	Test	تاقی كردنەوە.
رئاسة	Presidency	سەرۆكایەتی ، سەركارێتی.
رئة	Lung, Pulmone	سی، سیپەلاك، سیپەلك، ئەندامێكە لەلەشی گیانداره بالاكاندا.
رئة حديدية	Iron lung	سی ئاسن، دەزگایەكی گەورەی مەعدەنی‌یە بۆ هەناسە كە هەموو لەشی دەخرێتە ناو تەنیا سەر نەبێت ، نەخۆشەكە بە شێوەیەكی (دەستكرد) لەسەر هەناسەدان بەردەوام دەبێت بەوەی پاڵەپەستۆی دەوری لەش كەم یان زیادی دەكات .
رئة البحر ، قنديل البحر، رئة ذات جذور ، سمك هلامي	Jelly fish	سی دەریا، سی ڕەگدار، سی ڕەگاوی، گیاندارێكی دەریایی نەرمە لەشەكەی هێلكەی‌یە، ڕەنگێكی شینی هەیە وەك چەتر وایە لە ژێرەوە چەند پەلێكی لێ دەبێتەوە ئەگەربەر لەشی مرۆڤ بكەون داخی دەكەن.
رئة كتابية	Book lung	سی پەڕەدار، پەرتووكە سی، سی كتێبی، پەڕاوە سی، ئەندامی هەناسەدانە لە دووپشك و جاڵجاڵۆكەدا.
رئوي	Pulmonary	سی‌ی، هەر شتێك پەیوەندی بە سی‌یەوە هەبێت.
رئد، ركوب شكير	Stolon	لقێكی هەوایی‌یە بەسەر زەویدا دەخشێت لە ژێرەوە ڕەگ و لە سەرەوە گۆپكە دەردەكات.
رئم، غزال ، اعفر، ظبي	White-gazelle	ئاسكی سپی، مامز، گیاندارێكی شیردەری سمدارە شاخەكەی بۆشە.
رئيس	Chief, leader	سەرۆك، سەرەك، سەردار، سەروەر.
رابطة ، علاقة	Relation	پەیوەندی .

رابطة ، اصرة	Bond	پەند، پەیوەندی، پەیوەست، پەیوەستی.
رابطة احادية، اصرة منفردة	Mono bond	بەندی تاکی (−)
رابطة ثنائية، اصرة ثنائية	Double bond	بەندی دووانی، بەندی جووت، ئەوەیە کە دوو ئەتۆم لە یەك مۆلیکیولدا بە دوو ئەلیکترۆن هاوبەشی بکەن(=).
رابطة ثلاثية، اصرة ثلاثية	Triple bond	بەندی سیانی (≡)
رابطة كيميائية ، اصرة كيميائية	Chemical-bond	بەندی کیمیایی.
رابطة ايونية	Ionic bond	بەندی ئایۆنی
رابطة تساهمية ، اصرة تساهمية	Covalent bond	بەندی هاوبەشی، یەك گرتنی دوو ئەتۆم لە ئەنجامی بەشداربوونی هەر یەکێکیان بە ئەلکترۆنێك.
رابطة جنسية	Erotic tie	پەیوەندی ڕەگەزی ، پەیوەندیی زایندەیی.
رابع	Fourth	چوارەم.
رابع كلوريد الكربون رابع كلوروميثان	Carbon tetra chloride	چوارەم کلۆریدی کاربۆن، مادەیەکی کیمیایی شلە ناسوتێت .
رابع اثيل الرصاص	Lead tetra ethyl, Tetraethyl lead	(لید تێترا ئەسیل)، چوارەم ئەسیلی قورقوشم ، مادەیەکی کیمیایی‌یە، مادەیەکە دەکرێتە بەنزینی ئوتۆمبیلەوە بۆ چاك کردنی .
رابع كاربونيل النيكل	Nicked tetra carbonyl	(نیکل تێترا کاربۆنیل) ، ئاوێتەیەکی هەڵچووە نیکڵی لێ‌ئامادە دەکرێت.
رابع اوكسيد الحديد، اوكسيد الحديد المغناطيسي	Magnetite, Loadstone	ئۆکسیدی ئاسنی موقناتیسی، ئۆکسیدی ئاسنی ڕەش کە سێ ئەتۆم ئاسن و چوار ئەتۆم ئۆکسجینی تیایە.
رابع فلوريد السليكون	Siticon-tetra fluoride	چوارەم فلۆریدی سلیکون، غازێکی بێ‌ڕەنگی بۆن تیژە.
رابلة	Plant-eating	مێرووی ڕووەك خۆر.
رابية ، ربوة، اكمة	Hill, Hillock, Tumulus	گردۆلکە، زوورگ، تەپە، تەپۆلکە، بستوو.
رابي	Rappee = snuff	(ڕاپی)، بڕنووتی، تۆزێکی قاوەیی‌یە لە قوتودا هەیە بۆ پشمین بەکاردێت.
راتب	Salary, Paywages	مانگانە ، مووچە، جیرە، جەلات، بەرات، مەعاش.
راتنج ، راتين، عرق الشجر	Resin	(ڕێسین) ، شەبینە، جەوی، تەربەنتین، بنێشت، زەمقی سنەوبەر، مەستەکی، جۆرە مادەیەکی ڕەقی لینجی ڕوونی بێ‌گەردە توانای سووتانی هەیە، لە وئاودا ناتوێتەوە بەڵکو لە سپیرتۆدا، بە لێکخشانن کارەبای لەسەر پەیدا دەبێت لە ئەنجامی بریندار بوونی لقی زۆر لە درەختەکان وەکو سنەوبەر و قەزوان و (دارەبەن) و مەستەکی پەیدا دەبێت بۆ دروست کردنی بۆیە و لۆك و دەرمان و پلاستیك و قەوانی مۆسیقا بەکاردێت .
راتنج الصنوبر	Barras	ڕێسینی سنەوبەر .
راتنج اكريلي	Acrylic-resin	ڕێسینی ئەکریلی، جۆرێکی گرنگە لە ڕێسینی دەستکرد لە ترشی ئەکریلیك دروست دەکرێت مادەیەکی ڕوونە لە دروست کردنی ئامرازی بینین دا بەکاردێت .
راتنج التبادل الايوني	Tonexchange Resin	ڕێسینی ئاڵوگۆڕی ئایۆنی، ڕێسینێکی دەستکردە دەتوانێت کە ئایۆنەکانی لەگەڵ ئایۆنەکانی گیراوەیەکدا بگۆڕێتەوە یان یەکیان لەگەڵدا بگرێت .

راتنج الديهايدي	Aldehyde-resin	رێسینی ئەلدیهایدی، رێسینێکە لە دروست کردنی پلاستیکدا بەکاردێت .
راتنج اصطناعي	Synthetic-resin	راتنجی دەستکرد، لە دروست کردنی پلاستیك و قوماش و کاغەزدا بەکاردێت.
راتنج صمغي، مغفر	Gum-resin	راتنجی زەمقی، جەوی.
راتنج ابيض	Scrape	راتنجی سپی ، رێسینی سپییە لە درەختی هەڤریسك دەردەهێنرێت.
راتنج القلفونية	Rosin	رێسینی سنەوبەر ، راتنجی سنەوبەر ، مادەیەکی زەردە بۆ چەورکردن و مەرەکەبی چاپ کردن بەکاردێت .
راتنجي	Resinous	رێسینی ، شتێك پەیوەندی بە رێسینەوە هەبێت .
راتنجية، بيسية	Spruce, Picea	جۆرێکە لە درەختی سنەوبەر (کاژ بۆ رازاندنەوە بەکاردێت .
راتن، رطن	Rhatany	(راتـانی) ، رووەکێکە دەرمـانی گیرکـەر (قەبزکـەر) لـە رەگەکـەی دەردەهێنرێت .
راتل، اكل العسل ، شنصر، ابو كيم	Ratel, Honey badger	(راتـڵ) ، هـەنگوین خـۆرە چوالـوی (چالەکـەی) هـەنگوین ، گیـاندارێکی رەشباوە لە چوالو دەچێت هەنگوین و مار و مێروو دەخوات .
راتون	Ratton	(راتۆن) ، جۆرێکە لە مشك.
راجي	Ragee	(راجی) ، رووەکێکی هیندییە دەنکەکەی دەخورێت .
راجيد	Ragweed	(راگوورید) ، گیایەکە کە لە باکووری ئەمریکادا دەروێت .
راجيت	Rhagite	(راجیت) ، زەرنیخاتی بزموت ، بە شێوەی کریستاڵی زەرد یان زەردی مەیلەو سەوز هەیە.
راجع ، انتكاس	Relapse	گەڕاوە، وەکوو نەخۆشییەك کە بگەڕێتەوە.
راجل	Pedestrian, on foot	پیادە: کەسێك بە پێ بڕوات.
راح، شراب	Wine	مەی ، شەراب
راحة	Rest	پشوو، پەتوو، حەسانەوە، پشوودان، سرەوت.
راحة	Palm-palma, Vola	بەر، لەپ .
راحة اليد	Palm of the hand	چەپاڵە، بەری دەست، لەپی دەست ، شەپ، لەپ چەپۆڵە، چەمۆڵە.
راحي	Palmate, Volar	لەپی، لە شێوەی لەپی دەستدا .
راحة الحلقوم	Turkish-delight	رەحەتە لقوم، جۆرە شیرینییەکە.
راخم ، رنقاء	Brooding, Brooder (hen)	بەکڕ ، وەکو مریشکە بەکڕ .
راخي	Slack, Slothful	شل ، فش و فۆڵ، شۆڕ، سست، لەق، خاو.
رادن، زعفران	Saffron	زەعفەران ، زەرتەك، جۆرە رووەکێکە رەنگی لێدەردەهێنرێت .
راديوم	Radium	(رادیۆم) کانزایەکی سپی تیشك دەرەوەیە کێشی ئەتۆمییەکەی (٢٢٦) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٨٨) لە شیکردنەوەی کانزای یۆرانیۆم دەست دەکەوێت هێزی تیشکدانەوەی ملیۆنێك کەرەت ئەوەندەی هینی یۆرانیۆمە. خوێیەکانی بۆ چارەکردنی نەخۆشی پێست و شێرپەنجە بەکاردێن نیشانەکەی (Ra) .
رادل هيماتيت	Raddle-haematite	(رادل هیماتیت)، هیماتایتی سوور، گرنگترین کەرەسەی خاوی ئاسنە بریتییە لە ئۆکسیدی ئاسن رەنگەکەی سوورە.
راودم	Radome	(رادۆم) ، گومەزێیە کە لە پلاستیك دروست کراوە هەوایی راداری تیادا دەپارێزرێت .

رادیو، مذیاع	Radio	(رادیۆ): ١. ناردن و وەرگرتنی بێ‌تەل (لاسلکی) پرتە و نیشانەی کارەبایی بە هۆی شەپۆلی ئەلەکترۆماگناتیکەوە. ٢. نامەیەکی بێ‌تەل . ٣. ئێستگەی بلاْوکردنەوەی بێ‌تەل . ٤. دەزگای ڕادیۆ .
رادیو الترانستر	Transistor-Radio	ڕادیۆی ترانسیستەر .
رادیو غراموفون، مذ باع حاکی	Radio gramophone	ڕادیۆ گرامەفۆن .
رادیولوجیا ، طب شعاعي	Radiology	(ڕادۆلۆجی) ، زانیاری تیشك ، بەکارهێنانی وزەی تیشکی لە مەیدانی پزیشکی‌دا .
رادیو لوجي	Radiologist	(ڕادیۆلۆجیست) ، پسپۆر لە بەکارهێنانی وزەی تیشکیدا .
رادیو سکوب، مکشاف شعاعي	Radioscope	(رادیۆ سکۆپ) ، دەزگای تەماشاکردنی لەش بە هۆی تیشکی ئێسکەوە.
رادیو سکوبیة	Radioscopy	(رادیۆ سکۆپی) پشکنینی تەنەکان (لەشەکان) بە تیشکی ئێکس.
رادیو تلسکوب	Radio-telescope	(رادیۆ تەلیسکۆپ) ، جۆرە تەلیسکۆپێکە بە هۆی تیشکەوە ئیش دەکات.
رادیو غرام	Radiogram	(ردایۆ گرام) ، وێنەیەك بە تیشك گیرابێت .
رادیو لاریا	Radiolaria	(رادیۆ لاریا) ، گیاندارێکی سەرەتایی دڕکاوی دەریایی یەك خانەیە سەرئاوی دەریا دەکەوێت تیشك دەداتەوە.
رادیو غراف	Radiograph	(رادیۆ گراف) وێنەگرتن بە تیشك.
رادیو فون، هاتف لاسلکي	Radiophone	(رادیۆ فۆن) ، تەلەفۆنی بێ تەل، تەلەفۆنی لاسلکی
رادیو اکتینیوم	Radio-actinium	(رادیۆ ئەکتینیۆم) ، هاوتایەکی تیشکدەرەوەی توخمی ثوریۆمە.
رادیو میتر، مقیاس الاشعاع	Radiometer	(رادیـۆ میتـەر)، ئامرازێکـە بـۆ پێوانـی خەسـتی وزەی تیشـکدانەوە ، ئامرازێکە بۆ گۆڕینی هێزی تیشك بۆ ئیش کردن .
رادیو مایکرومتر	Radio-micrometer	(رادیۆ مایکرۆمەتر) ، ئامرازێکی وردە بۆ دۆزینەوەی دووری و گۆشەی بچووك .
رادیتر ، مشعاع	Radiator	(ڕادێتەر) ، ساردکەرەوەی ئوتۆمبیل.
راد	Rad	بڕی تیشکدانەوەی ئایۆنی کە لە ئەنجامی مژینی (١٠٠) ئێرگ وورەوە پەیدا دەبێت لە یەك گرام لە مادەیەکی تیشك تێگیراوەوە.
راد غرامي	Gram rad	١. (رادی گرامی) ، یەکەی (وحدە) ئەو ژمە تەواوەی کە فووت دەدرێت لە مادەی تیشکدەرەوە بە ڕاسپاردەی لیژنەی دەوڵەتانی یەکەی زانیاری تیشك کە دەکاتە (١٠٠) ئێرگ. ٢. ناردنی نامەیەك بەڕێگەی رادیۆ تیلگرافی نێررابێت.
رادع ، معیق	Res traint	تەگەرە، ئەمێلەر.
رادون	Radon, nition	(رادۆن) ، (نیتون)، توخمێکی کیمیاگەرییە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٢٢) وە ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٨٦)ە گازێکی بێ‌ڕەنگی دەگمەنە ناوەکەی لە وشەی رادیـۆم وەرگیراوە نیشانەکەی (An) ە، لە مەیانی پزیشکی و کیمیایدا بەکاردێت.

رادار	Radar	(رادار)، دەزگایـەکی ئەلـەکترۆنی هەسـتکەرە بـە هـۆی شـەپۆلی کارەبـای موقناتیسی‌یەوە (ئەلەکترۆماگناتیك) هەست بە تەنە دوورە جوولاوەکـان دەکات و ڕێڕەوو دەنگیـان تۆمـار دەکـات و دەسـت نیشـانیان دەکـات بـۆ ئەوەی بۆمبا باران بکرێن .
رادار دوبلري	Doppler-radar	(ڕاداری دۆپلـەر) ، دەزگایەکـە بـۆ دەسـت نیشـان کـردن و دۆزینـەوەی خێرایی تەنە فڕۆکەکان.
را راة العين	Nystagmus	جوولـە جوولـی چـاو، چاوەلـەقێ، لەرینـەوە گلێنـەی چـاو بـە شـێوەیەکی بەردەوام و بە بێ دەستەلاتی مرۆڤ.
رارنج. نارنج	Bitter-orange, Sour-orange	نارنج، درەختێکە لە کۆمەڵەی پرتەقاڵ، بەرەکەی ڕەنگ پرتەقاڵی و توێکڵ ئەستوور ترشی مەیلەو تاڵە دەکرێت بە شەربەت و مرەبا .
رازونة	Niche	تاق، تاقی ناودیوار.
رازبان	Japan medlar, Loquat	یـەنگی دونیـا، درەختێکـی بـەردارە ، گوڵەکـەی بـە شـێوە هێشـوویەکی پەمبەیی‌یە بەرەکەی خڕو گۆشتنە لە هەڵوژە دەچێت ڕەنگەکەی پرتەقاڵی‌یە دەخورێت .
رازيانة	Water, Dropwort, Oenanthe	گیایەکی ژەهرینە لە زەلکاودا دەڕوێت.
رازيانج، شمار، شومار، انيسون، يانيسون، حبة حلوة	Anise, Fennel, Foeniculum	ڕازیانـە، لـۆ، گیایـەکی بـۆن خۆشـە بـۆ مەبەسـتی دەرمـان و بـەهارات بەکاردێت.
رازيانج بحري، شمار بحري	Samphire	ڕازیانەی دەریا، گیایەکە لەسەر بەردی کەناری دەریاکان دەڕوێت، دەخورێت.
رازقي، راسقي، رازق، فُل	Arabian-Jasmine, Jasminum-sambac	ڕازقی، یاسـەمەنی عەرەبی، ڕووەکێکـی خۆهەڵواسـەرە گوڵەکـەی سـپی و بـۆن خۆشـە بـە شـێوەی هێشـووە، بـە شـێوەی پـەرژین بـۆ ڕازاندنـەوەی باخچەکان بەکاردێت .
راس ، قمة	Summit, Top, Scolex	سەر، لوتکە
راس الحمامة، عمي خذني معك، ارقطيون	Burdock	سەرەکۆتر، گیایەکی دڕکاوی‌یە دەرمانی میز پێکردن و نەخۆشی پێست لە ڕەگەکەی دەردەهێنرێت.
راس الجاثي، كلب الراعي	Herculis	سەگی شوان، ئەستێرەیەکە .
راس سكر ، قمع السكر	Sugar-loaf	کەللە شەکر .
راسي، (رواسِ)	Mountain	چیا، شاخ.
راس الجبل، ذروة الجبل	Mountain top	ملە، دوند، لوتکەی چیا .
راس (جغرافية)	Head land, Cape	سەری زەوی، لوتکەی زەوی .
راسمال	Capital	سەرمایە ، دەستمایە، هەر پارە و سامانێك بۆ بەکارهێنان تەرخان کرابێت بۆ مەبەستی بەرهەم هێنان .
راسمال ثابت	Fixed capital	سەرمایەی جێگیر، سەرمایەی نەگۆڕ.
راسمالية	Capitalism	سەرمایەداری
راس الحواء، راعي	Ophiuchi	سەری حەوا، ئەستێرەیەکە.
راس الغول	Algol, Persei, Demon star,	سەری دێو ، ئەستێرەیەکە.
راس ذري، صاروخ ذري	Atomic-rocket	(ڕۆکێـتی ئـەتۆمی)، جـۆرە ڕۆکێتێکـە (موشـەك) کـە لـە جـەنگدا بەکاردەهێنرێت بۆ مبەستی هێرش و بەرگری هەندێکیان بۆ ماوەی (٧٢٥) کیلۆمەتر دەڕوات .

راس الاصبع ، انملة	The tip of the finger	سەری پەنجە، سەری قامك.
راسية صدرية	Cephalothorax	سەرسنگی ، ناوچەی سەر و سنگ کە دەبێت بە یەك پارچە وەکو لە قرژاڵدا.
راسية اللجام	Head stall	سەر کەللەی وولاخ، بەشێکە لە رەشمەی وولاخ.
راسب القاع، (رواسب القاع)	Pelagic-deposit	قوڕێکە لە بنی زەریاکاندا پاشماوەی گیاندار و ڕووەکە ئاوییە ووردەکانی تیادایە.
راسب ، فاشل	Unsuccessful	دەرنەچوو.
راسب (مادة)	Sediment, Deposit, Precipitate	نیشتوو، نیشتە.
راسخ، ثابت	Stable, Fixed	چەسپاو، جێگیر.
راسي، عمودي	Perpendicular	پۆیی، قیت.
راسي، (راسِ)	Anchored	لە بەندەردا وەستاو(بۆ پاپۆڕ).
راسن،َقسط شامي	Elecampane, Inula	(قەنس) ، ڕووەکێکی پزیشکی تەمەن درێژە لە زەنجەفیل دەچێت .
راسنين، اينولين	Inulin	(ئینۆلین) جۆرێکە لە گلوکۆزید لە ڕووەکی تاڵیشکدا هەیە.
راسقي		راجع رازقی.
راسينول	Resinol	(راسینۆڵ) یەکێکە لە بەرهەمەکانی قەترانی خەڵووز فینۆلی تیادایە.
راس	Cephalio, Head	سەر ، سەلك
راس (للجسم)	Apex, top summit	سەری لەش، لوتکە.
راسي	Cephalic, Cephalo	سەری ، واتە پەیوەندی بە سەرەوە هەبێت.
راسيم	Raceme	(راسیم)، مادەیەکی کیمایی‌یە توانای گورج و گۆڵی ڕووناکی‌یانەی نی‌یە لە دوو بڕی یەکسان لە ئاوێتەی ڕاستە و چەپە پێکهاتووە .
راسمة القلب	Cardiograph	(کاردیۆگراف) ، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی لێدانی دڵ ، وێنەگری لێدانی دڵ.
راسمة التنفس	Spirograph	(سپیرۆگراف)، وێنەگری هەناسەدان.
راسم الطيف	Spectrograph	(سپێکترۆگراف)، وێنەگری شەبەنگ.
راسم التذبذب	Oscillograph	(ئۆسیلۆگراف)، وێنەگری لەرە .
راسمة الزلازل	Seismograph	(سیسمۆگراف)، دەزگای وێنەگرتنی بومەلەرزە.
راسب جيلاتيني	Gelatinous-precipitate	نیشتووی لینج، نیشتووی جەلاتینی .
راسحلبيات	Cephalochordata	سەرپەتکی‌یەکان، کۆمەڵە گیاندارێکن وەکو گیانداری ڕمۆکە (رمج) .
راس الديك	Cocks head, Sainfoin	سەرە کەڵەشێر، گیایەکی تەمەن درێژە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە و لەوەڕ دەروێنرێت.
راس العصفور	Wild basil, Horse thyme	ڕێحانە کێویلە، سەرە چۆلەکە، جاترەی ئەسپ، جۆرە ڕووەکێکە.
راس هرقل،	Pollux, Hercules	سەری هەرقەل، جۆرە ئەستێرەیەکە .
راس التوام المؤخر		
راس الافعى، راس احيون	Barbary-ragwort, Life root	سەرەمار، گیایەکی پزیشکی‌یە گوڵی مێخەکی دەگرێت هەر لقێکی تەنها یەك گوڵی بەسەرەوەیە جۆرێکە لە بنە گوزەروان .
راس الزاوية	Vertex of the angle	سەری گۆشە .
راس التنين، بيقران	Dracocephalum	سەرە ئەژدیها، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی بنەوشەیی‌یە لەسەری ئەژدیها دەچێت .

راسوريت ، رازوريت	Rasorite	(راسۆریت)، جۆرێکە لە مادەی بۆراتی سودۆیۆمی ئاوی‌ی سروشتی لە کالیفۆرنیادا هەیە.
راس الرمح، راس الحربة	Spearhead	سەرەرم، شلفە، سەری رم، زەرگ.
راس الهر، خوذية	Galeopsis, Hemp nettle	سەرەپشیلە ، جۆرە ڕووەکێکە گوڵەکەی ئەرخەوانی مەیلە و سوور یان زەرد یان سپی‌یە ئاوساوی‌یەکی هەیە لەسەر قەدەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
راس الفخذ، الكرمة	Hip, Head of hemur	نێك، سەری ئێسکی ڕان.
راس الشريطية	Scolex	سەری کرمی شریتی.
راس ارضي	Head land	سەرەزەوی، پارچە زەوی‌یەکی نوکداری بەرز کە چووبێتە ناو دەریاوە.
راس الشيخ	Wild-artichoke	کەرتەشە کێویلە، کنگرە کێویلە، گیایەکی پزیشکی‌یە.
راس البراغيث، حشيشة البراغيث	Fleawort	شاهبانج، شابان، گیایەکی کێوی‌ی پزیشکی‌یە گوڵەکەی زەرد و تاڵ و بۆن خۆشە.
راس شوكيات، شكائكة الراس	Acantho-cephala	سەر دڕکاوی‌یەکان ، کۆمەڵە گیاندارێکن سەریان دڕکاوی‌یە وەکو جۆرێك لە کرمە دەزوولەی‌یەکان .
راسمالي	Capitalist	سەرمایەدار، دەسمایەدار .
راسمالية	Capitalism	سەرمایەداری.
راسا على عقب	Up side-down	سەرەونخوون، سەر بەرەو خوار.
راس قدمي ، راسي قدمي، راسي الارجل	Cepholopoda	قاچ سەری، پێ‌سەری، سەرپێی، گیاندارێکی نەرمە قاچەکانی وان لە لای سەری‌یەوە هەندێك لە بەشەکانی سەری بوون بە جومگەی ئەوتۆ لە قاچ دەچن وەکو هەشت پی (اخطبوط) و سیبیا .
رئيس	Gross	١. ماتماتیك ، ژمارە(١٤٤) یان (١٢) ، دەستە، دەرزەن، گلۆص. ٢. گەورە، سیفەتە بۆ گەورەیی مادی یان پەیوەندی بە گشتگیری‌یەوە هەیە.
رئيس الفرقة الموسيقية	Chironom	سەرۆکی تیپی موسیقا .
رئيسيات ، اللبائن المقدمة	Primates	گیاندارە سەرەکی‌یەکان، شیردەرە باڵاکان، گیاندارە پێشەنگەکان، هەموو گیاندارێکی شیردەر کە سەر بە پلە سەرەکی‌یەکان بێت کە مرۆڤ مەیمون و مەرمۆزیت و لیمۆر دەگرێتەوە.
رئيس فخري ، راس فخري	Honorary president	سەرۆکی شانازیی.
راشن	Parasitic-insect, Commensal	هەر مێروویەك مشەخۆر بێت.
راشوم	Seal, stamp	شەقڵ، مۆر، تەمغە، دامغە.
راشي، راشٍ	Briber	بەرتیل دەر .
راشي، طحينة	Dregs of sesame oil	راشی، تەحین، ڕۆن کونجی، جۆرە خواردەمەنی‌یەکە.
راشن	Gift	بەخشیش.
راشح	Filtrate	پالاوتە، پاڵیو، پاڵفتە.
راشح، فيروس	Virus	(ڤیرۆس) ، میکرۆبێکی بچووکە بە میکرۆسکۆپی ئاسایی نابینرێت .
راشد ، بالغ	Mature	پێگەیشتوو، کامڵ.
راشة، سويق	Stalk	لاسك، وەکو لاسکی گوڵ و گەڵا.
راصد ، رقيب	Observer, Watcher	چاودێر، تێڕوان، ڕووانگەوان.

راصدة ، مرقب، مرصد	Observatory	ڕووانگە، شوێن یان دەزگای تێڕوانینی ئەستێرەکان
راض	Contusive	ڕووشێنەر، کوتەر.
راطان، رطانية	Rhatany	(ڕاتان)، درەختێکە تەختەکەی دەکرێت بە کورسی .
راعي	Cephei	شوان، جۆرە ئەستێرەیەکە .
راعي، راعي الغنم	Shepherd, Herder of Sheep	شوان، شوار، چۆپاڵ، بەرخەوان.
راعي البقر او الثيران	Drover, Cowherder, Cowboy	گاوان، کەسێکە بەلای گاران (گاگەل) دەوە بێت و بیان لەوەڕێنێ.
راعي المعز	Goatherd	شوانی بزن.
راعي الابل	Herder of Camel	سەروان، ووشترەوان .
راعي الطليان	Herder of Lambs , Herdsman	بەرخەوان ، ساوڵەوان، ساوەڵەوان، شوانی بەرغەل.
راعي الشاء، عواء	Bootes	شوانی مەڕ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکوورییە.
راعف	Tip of the nose	سەری لووت.
راغب	Desirous	ئارەزوومەند، ئارەزووکەر.
راغب الخبز، نشوقة، كمون حبشي، سدا	Ajowan, -weed, Picktooth, Tooth pick	ئانخواز، ئانخواه، زیرەی حەبەش، حەوابینج، تۆوێکە دەکرێتە ناو ئانەوە بێن و تامی خۆش دەکات، هەروەها بۆ ژانە سک و سک چوون و پاکردن بەکاردێت .
راف	Ruff	١- ڕەفە، باڵندەیەکی ئاوییە نێرەکەی لە وەرزی جووت گرتندا تەوقێک لە پەڕی ڕەنگاو ڕەنگ لە دەوروپشتی ملی پەیدا دەبێت بۆ مەبەستی ڕاکێشانی سەرنجی مێیەکەی . ٢- ڕەفە، ماسییەکی ڕووبارییە.
رافنالة ، شجرة المسافر	Ravenala	(ڕاڤناله)، درەختێکە لە دارخورما دەچێت .
رافد، رافد النهر	Branch, Tributary, Regent, affluent, Confluent	چەمار، لقی ڕووبار، ڕووبار ، واژاو، زێ، چەم، چۆم، ڕۆخانە.
رافدة	Rafter, Boom	دەسکە، پارچە تەختەیەک بۆ ڕاگرتن.
رافدة	Girder	شیش بەند یان داربەست، بۆ خانوو دروست کردن.
رافية ، رافيا، نخل الرافية	Raffia-palm , Raphia	دارخورمای ڕافیە، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما گەڵاکەی ریشاڵی قایمی لێ دەردەهێنرێت بۆ چنین واتە بۆ دروست کردنی سەبەتە و شەبکە و حەسیر.
رافينوز	Raffinose	(ڕافینۆز)، جۆرە شەکرێکی سیانییە لە چەوەندەر و گێزەردا هەیە ڕەنگەکەی سپییە .
رافنية	Rafnia	(ڕافنیا)، جۆرە ڕووەکێکە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان.
رافانيا	Raphania	(ڕافانیا)، ژەهراویبوون بە تۆوی تورە کێویلە.
راقع، اسكافي	Shoemaker, Cobbler	پینەچی، پینەدۆز.
رافعة، عتلة	Lever	نوێڵ، ئامرازێکە بۆ شت بەرزکردنەوە.
رافعة، ونش	Crane	نوێڵ (کرێنە)، بەرزکەرەوە ، سەلنگ ، جەک ، بێرم، برازە، ئامرازی شت سەرخستن، مەکینەی بەرز کردنەوە و هەڵگرتنی شتومەکی گەورە وەک ئوتومبیل و شتی تر .
رافعة ، مصعد كهربائي	Lift, Ascenseur	ئەسانسێر، بەرزکەرەوەی کارەبایی.
رافعة لولبية	Jack Screw, Screw-jack	جەک، جەکی ئوتومبیل.

راقد ، نائم	Sleeping, Asleep	نوستوو، خەوتوو.
راقدة (دجاجة)	Brooding hen	کورک، کڕ، کڕک، بەکڕ، وەکوو مریشکی بەکڕ.
راق، راقي	Elevated, primate	بالاّ، بەرز.
راقص، راقصة ، رقاص	Dancer	شەکەڕۆکە، سەماکەر، تیاترۆ، هەڵپەڕ.
راقة ، رقا	Lamella	توێژاڵ، تەلاّش.
راقود، رقاد	Flat head, Bull-head	سەرپان، ماسییەکی سەرپانە پەرەکەکانی دڕکاوین.
راقود	Big jar	خوم، کووپەی گەورە، کووپەیەکی گەورەیە بۆ دروست کردنی سرکە یان ڕەنگ گرتنەوە یان دەباخچێتی بەکاردێت .
راقوش	Ramularia	(رامۆلاریا)، کەڕوویەکی زیانبەخشە بە رووەک.
راقون، غرير امريكي	Raccoon, Racoon	(ڕاکوّن) ، چاڵەگەی ئەمریکی ، چوالووی ئەمریکی ، گیاندارێکە لە ئەمریکا دەژی تووکەکەی خۆڵەمێشی مەیلە و ڕەشە کلکەکەی تیسکنە لەوزی تیژە گۆشت خۆر و شیردەرە لە پشیلە دەچێت زیان بە ڕووەکی گەنمەشامی دەگەیەنێت .
راكب، سلك راكب	Rider	رایەر تەل پارسەنگ، تەلێکە بۆ پارسەنگی کێشانی شتومەکی وورد.
راكب	Passenger, Cavalier, Rider	سوار، ڕێبوار، ڕووەک.
راكد (للماء)	Stagnant-dull	وەستا، ڕاوەستاو.
رال	Young-ostrich	بێچووی ووشترمر.
رلم	Myoporum	(مایۆ پۆرەم)، دەوەنێکە گوڵەکەی سپی یان سوورە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
رامبوليت	Rambouillet	(رامبولیت) جۆرە مەڕێکی بیانییە بۆ خوری پەروەردە دەکرێت.
رامج، ستارة الصيد	Hunting-screen, Trap	دێوجامەی ڕاوکردن .
رامنوز	Rhamnose	(رامنۆز) ، جۆرە شەکرێکی بلوورییە لە هەندێک ڕووەکدا هەیە.
رامس	Nocturnal	شەوگەڕ، هەر گیاندارێکی چوارپەل بەشەو بگەڕێت .
رامق ، جلاب	Decoy-bird, Stool-bird	باڵندەی ڕاوی، ئەو باڵندەیەی کە دەکرێت بە چەش یان ڕاوکە بۆ ئەوەی باڵندەی تری پێ ڕاو بکرێت .
رامكين	Ramekin	(رامکین) ، خواردەمەنییەکە لە نان و پەنیر و هێلکە پێک دێت .
رامناس، شوك الظبي ، عوسج	Rhamnus	زیی، دڕکەزیی، درەختێکی بچووکە گەڵاکەی دەوەرێت، دڕکاوییە بۆ پەرژین بەکار دەهێنرێت هەندێکی دەرمانی لێدەردەهێنرێت .
رامح، رماح	Spearman	ڕم هەڵگر، ڕم هاوێژ.
رامح، سماك رامح	Bootis	ئەستێرەی ڕمدار، جۆرێکە لە ئەستێرە.
رام	Ram	(رام)، کەشتییەکی جەنگییە لەوزێکی درێژی هەیە .
راموح	Spear fish	ڕمەماسی، جۆرە ماسییەکی دەریایی کەتەی بەهێزە لەوزێکی درێژی هەیە وەک ڕم وایە .
رامي بالبندقية	Rifleman	تفەنگەوان، تفەنگچی .
رامي السهام	Archer	تیرهاوێژ، تیر ئەنداز .
رامي	Marksman, Sharpshooter	نیشانچی، سەکڤان، هاوێژ.

رامي ، قنب سيامي ، قطن الحرير، حشيشة الصين	Ramee-grass, Ramie	گوشی سیام، گیایەکە ریشاڵ لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی گوش .
رامي، قوس ، القوس و الرامي	Stagittarius , Archer	تیر هاوێژ ، تیر ئەندازن، کۆمەڵە ئەستێرەییەکە.
رانج ، نارجيل ، جوز الهند	Coco-nut-palm, Cocoa-nut	نارگیل، گوێزی هیندی.
راندوكس	Randox	(راندۆکس)، دەرمانی لەناوبردنی گژوگیا.
ران، جورب صوفي	Wool-stocking	پووزەوانە، جۆرێکە لە گۆرەوی لە خوری دروست دەکرێت .
رانا	Rana	(رانا) ، جۆرە بۆقێکە.
رانكين ، مقياس رانكين	Rankine-scale	(رانکین)، یەکەی پێوانی پلەی گەرمیی بێ‌پایان (پەتی) بە پلەی فەهرەنهایتی ، لێرەدا پلەی بەستنی ئاو (٤٩١،٤) و پلەی کوڵانی ئاو (٦١٧،٤) پلەیە.
رانيولين	Raneolin, Ranioline	(رانیولین) ، تۆزێکی سپییە لە ئاوی گەرمدا دەتوێتەوە، بریتییە لە مادەیەکی کاربۆهیدراتی لە سەلکی رووەکی داڵیا دەردەهێنرێت دەکرێت بە نان بۆ ئەو کەسانەی کە تووشی نەخۆشی شەکر دەبن .
راهبية، بختية، شجرة البخت، شجرة الرهبان	Glory-tree, Clerodendron	درەختی بەخت، درەختێکە هیندییەکان لە کاتی نوێژکردندا تەختەکەی دەسووتێنن.
راهصة بركانية ، رصيص بركاني	Agglomerate	بەردە بورکانی، جۆرە بەردێکی بورکانییە شێوە و قەبارەی هەمە جۆری هەیە.
راهوب، سناج	Smut	خەڵوزە، خاڵوزە، نەخۆشییەکی رووەکییە لە گەنم دەدات و دەیکات بە تۆزێکی رەش .
راهش	Branchial-artery	بۆری خوێنبەری ژێر باڵ.
راوند، روند، راوند ريباس	Rhubarb, Rheum	رێواس، رووەکێکی تەمەن درێژە لە چیا بەرزەکاندا دەروێت سەلکەکەی پێی دەووترێت پەتاتەی شیرین، ، رووەکێکی تەمەن درێژە گەڵاکەی پانە، نێرکەکەی ترشە دەخورێت یان دەکرێت بە مرەبا هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بۆ بەهێز کردنی گەدە و رەوان کردن.
راووق، مصفاة	Clarifier, Strainer	پاڵێوە، شیر پاڵێو، پاڵوێنە، پاڕزونگ.
راولفين	Rauwolfine	(راولفین)، مادەیەکی ئەلکالییە لە توێکڵی درەخت دەردەهێنرێت .
رايبة	Boiled- Curdled milk	دۆ کوڵیو، جۆرە خواردەمەنییەکە.
رايبوسوم	Ribosome	(رایبۆسۆم) ، بریتییە لە چەند تەنۆچکەیەك بەسەر پەردەی ئیندوپلازمی خانەوە مادەی رایبۆنیوکلیك ئەسید(R. N. A) ی تێدایە ، فرمانی رایبۆسۆم ئەوەیە بە کارگەیەك دادەنرێت بۆ دروست کردنی پرۆتین و ئەنزیم .
رايوكس	Rayox	(رایۆکس)، دووەم ئۆکسیدی تیتانیۆم، لە دروستکردنی بۆیەو کاغەزو لاستیکدا بەکاردێت.
راي، سفن ، شفنين بحري	Ray	(رای)، ماسییەکی گەورەی گۆشت خۆری پانکەڵەیە رەنگەکەی خۆڵەمێشییە، ددانەکانی تیژن.
راي لاذع ، راي لساع	Sting Ray	رای چزوودار، جۆرێکە لە ماسی (رای) چزوویەك یان دوو چزووی ژەهراوی لە ژێر کلکیدا هەیە بە گیانداری تر وەدەدات و دەیکوژێت .
راي كهرباني	Electric ray , Cramp fish	رای کارەبایی، ماسییەکە تەوژمێکی کارەبایی دەگرێتە دوژمنەکەی .

راي ، فكر	Opinion, Idea	بیروڕا.
راي ، اقتراح	Suggestion	پێشنیار .
راية، علم	Flag	بەیداخ، ئاڵا.
راية زرقاء	Blue flag	بەیاخە شینە، ئاڵا شینە ، جۆرێکە لە ڕووەکی سوێسنە گوڵی هەمە ڕەنگە دەگرێت .
راية شادن، طيارة ورقية	Kite	کۆلارەی منااڵن، فڕۆکەی کاغەز .
رايبس ، كشمش	Ribes	کشمیش، ڕووەکێکە بەرەکەی حەڵوای لێ دروست دەکرێت .
رايون، حرير صناعي	Rayon	ئاوریشمی دەستکرد.
رب	Rob, Rhob, Robb, Stewed fruit	ڕینگ، ڕبە، دۆشاو، ئاوی میوە کە بەگەرم کردن خەست کرابێتەوە .
رب الرمان	Pomegranate-rob	ڕبە هەنار، ڕینگی هەنار .
رب السوس	Liquorice rob	دۆشاوی بەڵەک.
رب العمل	Patron	سەرۆکی ئیش ، کارگێڕی ئیش ، سەرکار.
ربا، رباء	Usury	سوو ، سەلەم، فایز.
ربائد، ارشيف	Archives	ئەرشیف، بڕوانامە و نوسراوی گرنگ کە پێویستە بپارێزرێت .
رباب	Altostratus , White-cloud	هەوری باراناوی ، هەوری بە باران ، هەوری سپی، هەورێکی بەرزە .
ربابة	Rebec, Rebab Rebeck	تەموور، ڕەبابە، ئامرازێکی مۆزیقەیە ژێی هەیە بە پەنجە یان بە کەوان لێ دەدرێت .
ربالة	Plumpness, Fleshness	گۆشتنی ، خڕپنی.
رباح ، جرنيط، زريقاء	Genett, Genet, Civet	(جێنیت) گیاندارێکی کێوی گۆشت خۆرە لە پشیلە دەچێت بەڵام گەورەترە و پێستەکەشی وەك پێستی پڵنگە.
رباح، ميمون، قردح ، قردوح، حودل	Baboon, Papion	عەنتەر، سەگە مەیمون، نێرە مەیمون، سەگسار، مەیمونێکی ناشرینی کەتەی کلك کروتە.
رباح مقدس	Sacred-baboon	عەنتەری پیرۆز، جۆرە مەیمونێکە پیرۆز بۆ لای میسرییە کۆنەکان .
رباط	Bond, Band	پێبەست، ، بەند، پەیوەست، پەیوەند، بەستەر، سارغی .
رباط وتر	Ligament	ئەو ڕیشاڵانەیە کە ئێسکەکانی جومگە بەیەکەوە دەبەستنەوە .
رباط الجرح، ربطة، عصابة، ضماد	Bandage	برین پێچ، سارغی .
رباط الحذاء	Shoe-lace, Shoe string	پێتاو، بەندپێی قۆندەرە، قەیتانی قوندەرە.
رباط الجوارب	Suspenders for socks, Garter	ئاسقی گۆرەوی ، لاسکی گۆرەوی، گێترە.
رباط الكتف ، حمائل	Scapulary	ئاسقی پشت، کە پانتۆڵی پێ هەڵ دەکێشرێت .
رباط الرقبة	Scart, Gravat	بۆینباغ، کەرەویتە.
رباص	Irrigation by submersion	ئاودان بە ڕێگەی داپۆشینی زەوی بە ئاو .
رباطة الجاش، قوة القلب	Cool	نەترە، ئازایی.
رباطي	Desmoid	پەیوەندی شانە ڕیشاڵییەکانی وەك شانەی ڕیشاڵەکانی جومگە بەندەوە .
رباعي	Quadric-tetra	چوارە، چوارلك، چواری ، چوارهەم.
رباعية	Tetra	چوارینە، چوارین.
رباعي الاضلاع	Quadri-lateral	چوارلا.
رباعي الاثداء	Tetramazia	چوارمەمك، گیاندارێك چوارمەمك یان چوار گۆی مەمکی هەبێت .

رباعي الارجل ، رباعي الاقدام	Quadruped, four-footed, Tetrapod	چوارپێ.
رباعي التكافؤ	Tetra valent	چوار هاوهێزی ، توخمێكی كیمیای چوار هاوهێزی هەبێت .
رباعي الاسطح	Tetrahedron	چوارڕوو، شێوەیەكی بەرجەستە كە چەند ڕوویەكی تەختی هەبێت وەكو (هرم) قوتەكی (هرم) سێگۆشە.
رباك ، سرب ، حفار	Gilthead	ماسی زێڕیی، ماسی‌یەكی زەریاییە ڕەنگەكەی زێڕییە گۆشتەكەی خۆشە.
رباش	Revision	بژاركردن .
ربان	Captain, Skipper	ئاژوەر .
ربان السفينة	Captain of ship, Shipman, Shipmaster	كەشتیەوان، ئاژوەری پاپۆر، سەرۆكی كەشتی .
ربان الطائرة	Captain of airplane	فڕۆكەوان .
رُبان مركب صغير	Skipper	كەشتیەكی بچووك .
ربان الطين	Mud-skipper	ئاژوەری قوڕ، كەشتی قوڕ، جۆرە ماسی‌یەكی بچووكە لە مارمێلكە دەچێت پەرەكەیەكی گەورەی هەیەبە پشتی‌یەوە، دوو چاوی جووڵاوەی زەقی هەیە خۆی بە سەر قوڕدا دەخلیسكێنێت .
ربة	Carobtree	دەوەنی خرنووك .
ربة البيت	Mistress	كابان، كەیبانوو، بنەوان.
ربت	To pat	دەست بەسەر شان و پشتدا هێنان .
ربح	Profit, Benefit, Interest	قازانج ، قانجاز، قازاج، سوود، دەرامەت .
ربح المال ، فائدة قانونية	Interest	سوودی پارە.
ربح بسيط	Simple-interest	قازانجی سادە، قازانجی كەم .
ربح مركب	Compound-interest	قازانجی ئاوێتە، قازانجی زۆر .
ربد ، عين الثور	Ox eye	چاوەگا، جۆرە ڕووەكێكە گوڵەكەی زەردە لە گوڵەبەڕۆژە دەچێت .
ربش، ابيضاض الاظافر	Leukony chia	پەڵەی سپی سەر نینۆك.
ربض ، حظيرة ، ماوى الغنم	Fold pen	گەوڕ، پشتێر، گەلەخان .
ربرق، عنب الذئب، عنب الثعلب ، ثلثلان، عليق ، توت بري	Black night-shade, Solonum, Nigrum, Black berry, Hound	تریێ گورگ تریێ ڕێوی ، تووترك ، دەوەنێكی دڕكاوی‌یە گوڵەكەی بنەوشەی‌یە بەرەكەی ڕەشە دەخورێت.
ربط	Ligation , Association	بەستن، بەستنەوە، گرێ دان، جەلە.
ربطة ، لفاع	Muffler, Veil	مل بەست ، سەرپۆش .
ربطة ، رابطة	Linkage	پەیوەست، پەیوەند، بەند.
ربطة الرقبة	Tie	بۆینباغ، كەرەوێت، مل بەند، بەندۆك، مل پێچ.
ربط الخلايا على التوالي	Connection of Cells in Series	بەستنی خانەكان یەكو لە دوای یەك، دوابەدوا بەستنی خانەكان .
ربط الخلايا على التوازي	Connection of Cells in Parallel	هاورێك بەستنی خانەكان .
ربض	Fence	حەسار، شوورە .

ربع	Quarter	چواریەك، چارەك.
ربعية، ربع الدائر	Quadrant	چارەكە بازنە، چارەكی بازنەیەك.
ربع الاول ، التربیع الاول	First Quarter	چارەكی یەكەم لە شێوەی هەیڤ (مانگ) دا .
ربع الثاني، التربیع الثاني	Last quarter	چارەكی دووەم وەكو لە شێوەی هەیڤ (مانگ) دا.
ربعة ، حمى الربع	Quarter-fever	چوار یەرۆ، جۆرێكە لە نەخۆشی لەرزوتا .
ربقة	Lasso, noose	دووگمە، قۆپچە، بشكوور ، قولفە، گرێ
رقي	Plotax	(پلۆتاكس) جۆرە ماسییەكی بچووكی ڕەنگینە.
ربل	Plump, Fleshy	گۆشتن ، خڕین.
ربل، قرص الغراب	Ink plant, Ink berry	خەپلەی قەلەڕەشكە، جۆرە درەختێكە لە ووشكانیدا شەق دەبات بەرەكەی لە تریێ دەچێت ڕەنگێكی شینی تایبی لێدەردەهێنرێت .
ربل، برنجاسة ، شویلاء، برنجاسف ، بعیثران ، حبق الراعي	Artemisia-Vulgaris	رەیحانە شوانە، ڕووەكێكی تەمەن درێژە گوڵەكەی سپی و بچووكە بۆنێكی تیژی هەیە بۆ دەرمان بەكاردێت .
ربلة الساق ، سمانة الرجل ، بطة الرجل	Calf of the leg Hock	١. پووز ، نەرمایی قاچ ، بەڵەك ماسولكەی قاچ . ٢. جومگەی پاشۆی دواوەی ووڵاخ .
ربو	Asthma, Asthenia	نەخۆشییەكی تەنگە نەفەسی ییتەنگی، نەخۆشی هەناسە توندی و كۆكە، ووروژاندنی پەردەی ناوەوەی ئەندامەكانی هەناسەی لەگەڵدایە، گەلێ جۆری هەیە ، هەناسە سواری ، پشوسواریی ، لاتە، جۆرە هەستیاتییەكە دەبێتە هۆی پژمین و لووت گیران و هەلاّمەت لە ئەنجامی هەڵمژینی خوڵ یان دووكەڵ یان گازی تیژ و تووین یان بۆنی هەلاّلەی گوڵ یان پەینی ئاژەڵ یان هەندێ خواردەمەنی .
ربو ا لخيل	Heaves	تەنگە نەفەسی ووڵاخ، نەخۆشییەكی درێژە كێشی كوشندەیە لە سییەكانی ووڵاخدا .
ربو الحشیش ، حمى الدریس	Hay Asthma	جۆرێكە لە هەناسە تەنگی، بە هۆی بۆن كردنی پووش و كاوە دەبێت .
ربوط ، انسان الي	Robot	مرۆڤی ئالی مرۆڤی ئوتۆماتیكی .
ربوة، رابیة، اكمة ، تل	Hill, Monticle, Hillock, Mesa	بەرزایی ، گرد، قەلاّت.
ربوة قناة ، ربوة ذات حلمة	Mamelon, (in French Demoiselle)	گردۆڵكەی كەنیشكە: گردۆڵكەیەكە لوتكەیەكی تیژی بازنەیی هەیە لە گۆی مەمك دەچێت .
ربوة، عشرة الاف	Myriad	دە هەزار .
ربوض	Kneeling-down	هەلاّس بوون، چۆك دادان .
ربیة النخیل	Palmer worm, Palm beetle	قالۆنچەی دارخورما، جۆرە قالۆنچەیەكی قاوەییە زیانبەخشە بە ڕووەكی وەكو دار خورما .
ربیع	Spring	بەهار، یەكێكە لە چوار وەرزەكەی ساڵ لە (٢١)ی مارتەوە هەتا (٢١) ی حوزەیران ، لەم وەرزەدا شەو و ڕۆژ وەك یەك دەوەستێ و هەوا خۆش دەبێت و زەوی سەوز دەبێت.
ربیعي	Vernal	بەهارە، بەهاری .
ربیطة	Sacrifice, Fattened, Stall-feed	دابەستە، دانی ، پەرواری ، دەرماڵە، دابەستی .
ربیكة	Slime	قوڕاو، شێلی.

ربيدان، رجل الطير		پێباڵندە، گیایەکی کێوییە بۆ لەوەڕ باشە بەرەکەی لە پێی باڵندە دەچێت .
رِبيل	Portly, Plump, Fat and rounded	خڕین، خڕت ، خڕپلانە، خڕکەلە، تێکسمراو.
رت، عفر ، حلوف ، رث، خنزير بري	Pig, Pore	یەکانە، بەرازی نێرە ، بەرازە کێوی
رتابة ، رتوب، روتينية	Routinism	ڕۆتین ، لەسەر یەك شێواز .
رتاج	Portico, Frame	دەروازە، دالان، کوزەرکە
رتاج متحرك ، بوابة	Gate	دەروازە، دەرگایەکی گەورە کە بجوڵێت .
رتاجة ، علم الصخور	Lithology	زانستی بەرد (بەرد ناسی) .
رتافية	Ratafia	(راتافیا)، جۆرێکە لە مەی هەروەها لە پسکویت .
رتبة، درجة	Degree, Grade	پلە، نمرە.
رتبة	Order	پایە، مەقام، پلە، هۆز، کۆمەڵە گیاندارێك لە هەندێك سیفەتدا لە یەکتر بچن وەکو گیاندارە سەدارەکان.
رتبة اكلة الحشرات	Insectivora	پلەی مێروو خۆرەکان (مێروولەخۆر).
رتبة اللبائن المجنحة	Chiroptera	پلەی شیردەرە باڵدارەکان (شەمشەمەکوێرە) .
رتبة الضواري	Carnivora	پلەی درندەکان (گورگ) .
رتبة القوارض	Rodentia	پلەی قرتێنەرەکان (مشك) .
رتبة الحيتان	Cetacea	پلەی نەهەنگەکان (نەهەنگ) .
رتبة الخرطوميات	Proboscidea	پلەی لمۆزدارەکان (فیل) .
رتبة اللبائن البيوضة ، رتبة اللبائن احادية الفتحة	Monotremata	پلەی شیردەرە هێلکەکەرەکان (دەنووکە مراوی) .
رتبة الكيسيات	Marsupialia	پلەی توورەکەدارەکان (کەنگەر) .
رتبة وترية الاظلاف	Perissoodactylous	پلەی تاك سمەکان (وولاّخ) .
رتبة شفعية الاظلاف	Artiodactylous	پلەی جووت سمەکان (مەڕ و مالآت) .
رتبة النعاميات	Struthiones	پلەی ووشترمرەکان (وشترمر) .
رتبة الوزيات	Anseriformes	پلەی قازەکان (قاز و مراوی) .
رتبة اللقلقيات	Ciconiiformes	پلەی لەقلەقەکان (حاجی لەقلەق) .
رتبة الدجاجيات	Galliformes	پلەی مریشکەکان (مریشك) .
رتبة الحماميات	Columbiformes	پلەی کۆترەکان(کۆتر) .
رتبة الصقريات	Falconiformes	پلەی هەڵۆکان (باز و هەڵۆ) .
رتبة العصافير	Passeriformes	پلەی پاسارییەکان (چۆلەکە) .
رتبة عديمة الارجل	Apoda	پلەی بێقاچەکان ، ووشکاوەکی بێ قاچ .
رتبة الذنبيات	Acaudata	پلەی کلکدارەکان (قورناویلکە)، سەمەندەل.
رتبة القفازات	Salientia	پلەی بازدەرەکان (بۆقی کێوی) .
رتبة الخطراسيات	Rhynchocephalia	پلەی سەر لمۆزییەکان، گیاندارێکە لە مارمێلکە دەچێت سەرەکەی لمۆزدارە.
رتبة المدرعات	Loricata	پلەی قەڵغاندارەکان، وەکو قەڵغاندار (مدرع).
رتبة السلاحف	Cholonia	پلەی کیسەڵەکان.

رتبة الحرشفيات	Squamata	پلەی پوولەکەیی، پولەکەدارەکان.
رتبة التماسيح	Crocodilia	پلەی تیمساحەکان.
رتبة جلدية الاجنحة	Dermaptera	پلەی باڵ پێستی‌یەکان (مێروو) .
رتبة مستقيمة الاجنحة	Orthoptera	پلەی باڵ ڕێکەکان (مێروو) .
رتبة متساوية الاجنحة	Isoptera	پلەی باڵ یەکسانەکان (مێروو) .
رتبة غمدية الاجنحة	Coleoptera	پلەی باڵ کالانی‌یەکان (مێروو)
رتبة حرشفية الاجنحة	Lepidoptera	پلەی باڵ پوولەکەی‌یەکان (مێروو) .
رتبة مزدوجة الاجنحة	Diptera	پلەی جووت باڵی‌یەکان (مێروو)
رتبة مخفية الاجنحة	Siphonoptera	پلەی باڵ شاراوەکان(مێروو) .
رتبة غشائية الاجنحة	Hymenoptera	پلەی باڵ پەردەی‌یەکان (مێروو) .
رتبة المقدمة	Primates	پلـەی سـەرەتا ، پلـەی پێشـەنگ، پلـەی باڵاکـان، کـە مـرۆڤ و مـەیمون دەگرێتەوە .
رتباج، رتباغة	Rutabaga	شێلمی سویدی ، شێلمی زەردە.
رتج، جراب	Pouch	توورەکە، کیسە .
رتخة	Slime	قوڕاو، چڵپاو، لیتە.
رتبة، قنفذ البحر، توتيا البحر	Sea-urchin	ژیشکی دەریا.
رتق	Atresia	داخران، کوێربوونەوە، نەبوونی کون لـە ئـەندامی لەشـدا بـە شـێوەیەکی زگماکی وەکو نەبوونی کونی بیلبیلەی چاو .
رتق ، رفو	Darning, Topatch	دوورینەوەی جل.
رتل موجي	Wave train	زنجیرە شەپۆلێك کە هاوتا بن لە خێرایی و زەبر و فراوانیدا .
رتل ، طابور	Queue, File	تابوور، بەشێك لە لەشکر.
رتم، جولق، بدسكان، وزال	Furze, Retem, Retama, Spanish-broom grass, Spartium	(ڕەتم) ، جۆرە درەختێکە گوڵەکەی لە شەوبۆ دەچێت لقی زۆر و بێ‌گەڵایە گوڵەکەی زەردە بەرەکەی لە نیسك دەچێت بۆ مەبەسـتی پـەرژینی بـاخ و دەرمان بەکاردێت .
رتيلاء	Tarantula	جاڵجاڵۆکـە زەردە، کـاردی ، جۆرە جاڵجاڵۆکەیـەکی ژەهرینـە قـاچ و پـەل درێژە ڕەنگەکەی زەردە وەك دووپشك پێوەدەدات .
رتيلاوات	Araneida	جاڵجاڵۆکەی‌یەکان کۆمەڵەی جاڵجاڵۆکە کە چەند جۆرە گیاندارێك دەگرێتەوە .
رتيب، روتين	Routine	ڕۆتین ، لەسەر یەك شێواز .
رتيبة	Sub-order	ژێـر پلـە، پایۆکـە، مەقانۆکـە، پایـە یـان مـەقانێکی بچـوك، پلەیەکـە لـە پلەکانی پۆل کردنی زیندەوەردا دەکەوێتە دوای پلە و پێش پەل .
رتيمة	Climbing-fern	جۆرێکـە لـە ڕووەکـی کـەرەوزە کێویلـە (سـرخس) خۆهەڵواسـەرە بـۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
رتينة المصباح	Incaudescent Mantle	پلیتـەی گلۆپ، بریتی‌یـە لـە ئەتـەمێکی لولـەیی لـەناو گلۆپـدا ئۆکسـیدی میتالی تێدایە .
رتينة، ريتينة	Rhytina	(رایتینا)، جۆرێکی کەتەیە لە مانگای دەریا درێژیەکەی نزیکەی (٧-٩) مەتر دەبێت و نزیکەی (٤) تەن قورسە، بەرەو نەمان دەچێت .
رتين	Retene	(ریتین) ، مادەیەکی هایدرۆکاربۆنی‌یە لە قەترانی خەڵووز دەردەهێنرێت هەروەها لە داری سنەوبەر .
رث ، رثيث	Ragged	دڕاو، پەڕپووت، کۆن ، کەڤن.

رث، رت		راجع (رت) .
رشة	Ashower of Rain	نمه باران، تاوی باران.
رشة	Rhytisma	(ريتيسما)، كەڕوويەكی زيان بەخشە بە ڕووەك.
رثية، التهاب المفاصل، روماتيزم	Arthritis, Rheumatism	باداری، رۆماتيزمە، سووتانەوەی جومگە.
رج	Shaking	ڕاوەشاندن ، تێكهەڵدان، شڵەقاندن، هەژاندن، ڕاتەكاندن.
رجاجة، غربال اهتزازي	Shaker	بێژنكی لەرۆك.
رجاجة، ماكنة الرج	Shaking-machine	مەكينەی شڵەقاندن يان ڕاوەشاندن.
رجبة ، دعامة	Prop, Stake	كۆڵەكەی ڕووەك ، ئەو دارەی كە وا دەچەقێنرێت بۆ ڕووەكی خۆهەڵواسەر.
رجل الاطفاء	Fireman	ئاگر كوژێنەوەكان، فەرمانبەری ئاگر كوژاندنەوە .
رجة، صدمة	Shock	ڕاتەكان، هەژان.
رجة مخية، رجة المخ	Concussion of the brain	ڕاتەكانی مێشك، پشێوی لە فەرمانەكانی مێشكدا لە ئەنجامی لێدانێك يان ڕاوەشاندنێك لە سەرداو دەبێتە هۆی سەرەگێژە و دڵ تێكەڵ هاتن.
رجة كهربائية	Electric-shock	ڕاتەكاندنی كارەبايی.
رجرج		ريشە بزن، دەوەنێكە گەڵاكەی خۆڵەمێشی‌يە گوڵەكەی زەردێكی كاڵە لە ناوچە بيابانە گەرمەكاندا دەڕوێت لەوەڕێكی باشە بۆ ئاژەڵ .
رجرج	Aspen tree	دار چنار، سپيدار.
رجراج، مترجرج	Quivering Tremulous	لەرۆك، دەلەدەلكەر.
رجع، نكس	Relapse, Return	گەڕانەوە.
رجع الصدى	Reecho	دەنگ دانەوە، زايەڵە.
رجعي	Reactionist, Retrogressive	پاشگەزی.
رجفة، رعشة	Aquiver, Quake, Thrill, Jerk, Shiver, Shudder	تەزوو، لەرزەك، لەرزە، مووچڕك، لەرزين، مووچڕكە، دانەچۆقێ.
رجفة تشنجية	Couvulsion	لەرزين بە كۆڵنجەوە .
رجفة	Tremor	بوومەلەرزەيەكی سووك يان كز.
رجفة الركبة	Knee-Jerk	لەرزينی ئەژنۆ ئەگەر شتێكی پيا بكێشرێت .
رجفان	Trembling , Flutter	لەرزين .
رجل	Man	پياو، مەردوم، مێرد.
رجل الفضاء	Spaceman	پياوی بۆشايی، كەشتيەوانی بۆشايی ئاسمانەوان .
رَجل، راجل	Pedestrain	پيادە، كەسێك بەپێ بڕوات .
رجل الحرب البرتغالي، بارجة برتغالية	Portuguese man of war	پياوی جەنگی پورتوگالی، كەشتی پورتوگالی، جۆرێكە لە گيانداری هايدرا واتە چرای دەريا بە هۆی ميزڵلأنێكی پڕ هەواوە كە لە چارۆكە دەچێت سەر ئاو دەكەوێت شاخۆچكەی درێژ و چزووداری هەيە بۆ خوارەوە شۆڕبوونەتەوە ماسيان پێ دەگرێت .
رجل الثلج ، انسان ثلجي	Snow man	پياوی بەفر، گيانداركێكە گوايا نيمچە مرۆڤ و نيمچە مەيمونە لە شاخی هيمالايا دەژی شوێن پێيەكەی لە بەفردا بينراوە.
رجل كلبي	Cynic man	سەگ پيار، ئەو كەسەيە كە وەكو سەگ لە جياتی هەناسە زمانی ڕادەوەشێنێت .
رجل متأنث، رجل متخنث، مخنث، شبه المراة	Effeminate, Gynader	خلەژنانی، پياوی ژنانی .

رجل ، رجل صناعية	Leg, Pylon	پەل، لاق، قاچ، پاشوو، لنگ، قاچی دەستکرد.
رجل الفيل ، نبات السلحفاة		پێی فیل، پێ‌فیلە، جۆرێکە لە دارمێو گوڵەکەی وردە رەگەکەی ئەستوورە دەخورێت ، هەروەها بە جۆرە گیایەك دەوترێت .
رُجلة، فرقة	Troop	پۆل، گەلە.
رجل وهمية ، رجل كاذبة	Pseudopodium	قاچە درۆزنە، گەندەپێ، درۆزنەپێ، وەکو لە گیانداری ئەمیبادا هەیە.
رجل الغراب ، سرفيل، معدنوس الفرنجي	Chervil	شنگ، پێ‌قەلە، گیایەکی بەهارییە تامی گەڵاکەی وەکو گەڵای توور وایە دەخورێت گوڵەکەی سپییە و بەرەکەی ورد و رەش و بۆن خۆشە بۆ مەبەستی چارەکردنی نەخۆشی پێست بەکاردێت .
رجل الاسد ، حشيشة الفضة	Alchemilla-Vulgaris	پێی شێر، گیازیو، رووەکێکی تەمەن درێژی تووکنە لە مێرگدا دەروێت گەڵاکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
رجل ملقيطة، رجل كلابية	Cheliped, Chelicera	قاچی مقاشی ، قاچی ماشەیی.
رجل الحمام، كنهان صباغي ، جذر الشنجار، خس الحمار	Alkanet, Blistering-ammania	پێ‌کۆترە ، کاهووە کەرانە، گیایەکە رەنگێکی سووری لێ‌دەردەهێنرێت .
رجل الذئب ، خدرية	Wolf Lycopodium, Club-moss	پێ‌گورگە، جۆرە رووەکێکی بێ‌گوڵە.
رجل قنطورس ، حضار	Columba	(کولەمبا) ، جۆرە ئەستێرەیەکە.
رجل الجبار ، رجل الجوزاء اليسرى	Rigel	قاچی چەتەوول، ئەستێرەیەکی ئەگەرۆکە لە بورجی چەتەوول.
رجل العصفور	Sparrow-foot	پێ چۆلەکە، گیایەکە گەڵاکەی وەکو کەرووزە وایە گوڵێکی زەردی ورد دەگرێت .
رجل مفصلية	Arthropoda	پێی جومگەیی.
رجل امامية	Foreleg	پێشوو، لاقی پێشەوە، قاچی پێشەوە .
رجل فكية	Jaw-foot, Maxillipot	قاچی شەویلگەیی.
رجل الدجاج، عرق النجيل	Dactylus-officinalisvill, Cynodon-dactylonpers	پێ مریشکە، چنگە مریشك، گیایەکی بەهارییە گەڵاکەی وەکو پێی مریشك پەرەدارە.
رجل الدب		پێ‌وورچە، لەپی وورچ، گیایەکی کێوییە گوڵی سپی دەگرێت گەڵاکەی وەکو گەڵای کاهوو پانە ئاژەڵ دەیخوات .
رجلة الازهار، رجلة زينة	Ornamental-purslane	نازنازە، جۆرێکە لە پەڵپینە گوڵی هەمەرەنگی جوانی هەیە .
رجل القط، رجل الهر	Gnaphalium	پێ‌پشیلە، جۆرە گیایەکە گەڵاکەی بچووك و تیژە و مووی پێوەیە و بە شێوەی هێشووە .
رجل الجوزاء	Orionis, Orion	(ئۆریۆن) ، لاقی کەشکەلان، جۆرە ئەستێرەیەکە .
رجل صفاقية ، قدم صفاقية	Webbed foot	پێی پەردەدار، پێی چەقدار وەکو لە بۆقدا .
رجل الاوز	Goose foot, Chenopodium	١. پێ‌قازە، گیایەکی خۆهەڵواسەرە بۆ مەبەستی خواردن و پزیشکی بەکاردێت ، گەڵاکەی دەماری زەردی تیادایە . ٢. رووەکێکی خۆهەڵواسەرە لاسکی درێژ و رەنگی هەوایی هەیە گەڵاکەی دەماری زەردی تیادایە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت .
رجل الطير	Serradella	پێ‌باڵندە، رووەکێکە بۆ لەوەڕ باشە .
رجل القبرة	Garden-larkspur	پێ‌کلاوکورە، جۆرە رووەکێکە

رجل مجنحة	Pteropodium	قاچی باڵدار، قاچێکە پەردەیەکی پێوەیە بە لەش گیاندارەکەوە نوساوە وەکو لە شەمشەمەکوێرەدا .
رجل الارنب ، نفل البر		سێپەڕەی زەوی ، پێکەرۆێشکە جۆرێکە لە سێپەڕە.
رجلة ، فرفح بقلة حمقاء، رجلة الكف ، فرفحين	Purslane, pussley weed	پەڵپینە، رووەکێکە لە سەرەڕێ و کێڵگەدا دەڕوێت و دەکرێت بە چێشت یان زەڵاتە .
رجم ، رمي بالحجارة	Stoning	بەردەباران، رەجم کردن .
رجم، حجر نيزكي	Meteorite	بەردی ئەستێرەی کشاوی گەورە کە دەکەوێتە خوارەوە بۆ سەر زەوی .
رجمة ، شاهد القبر	Grave stone, Cairn	کێلی گۆڕ.
رجولة	Manhood, Virility	پیاوێتی ، توانایی پیاو بۆ سك پڕکردنی ژن .
رجوعية ، مرونة	Resillence	جیڕیی، گەڕانەوەی هەر تەنێك بۆ شێوە و قەبارە سەرەتاییەکەی خۆی دوای گوشینی یان پەستانەوەی.
رجولية ، ترجل ، استرجالية	Virlism, Masculism	نێرە کوڕانێتی ، دەرکەوتنی هەندێك سیفەتی پیاوێتی لە ژندا وەکو دەنگ گڕی و سمێڵ.
رجيم ، حمية	Regime	(رێجیم) ، پارێزکردن لە خواردن .
رجيع	Out of Season	بێوەرز ئەو بەروبوومەی (میوە یان سەوزە کە لە جگە لە وەرزی خۆیا دێتە بەرهەم) .
رحا، رحي، سبيناغ	Spinach	سپێناغ ، گیایەکە لە سلق دەچێت دەکرێت بە چێشت .
رحي ، ضرس	Molar	خرێ، جۆرێکە لە ددان .
رحاقي ، رحيقي	Melliferous, Nectareous	شیلەدار، رووەکێك گوڵەکەی شیلەدار بێت.
رحاة ، رحي ، رحاية ، جاروشة	Stone hand-mill, Quern, Mill stone	دەستاڕ، هاڕە، تەپ، گیرۆسە.
رحاء ، حمل كاذب	Pseudo-Pregnancy	سك پڕبوونی درۆزنە، باسك پڕبوون ، شەیتان ئاوس .
رحال ، مستكشف	Explorer,Traveller	گەڕۆك، گەڕیدە.
رحال ، بدوي	Nomad	کۆچەر.
رحاء ، قدم رحاء	Talipes-planus	پێی پان .
رحام ، التهاب الرحم	Uteritis, Meteritis	ئاوسانی منداڵدانی ئافرت .
رحب ، عريض ، واسع	Wide	فراوان ، پان .
رحبة السيارات	Park(motor-car)	پارکی ئوتۆمبیل ، شوێنی ئوتۆمبیل وەستان.
رحبة	Square	١. بەردەرگا. ٢. شوێنی ووشك کردنەوەی میوە .
رحض، سقي، ري	Irrigation	ئاودان، شتنەوە.
رحضة، حقنة	Lavement	حوقنە.
رحضة ، حقنة شرجية	Enema	حوقنەی کۆم .
رحض معوي	Enteroclysis	حوقنەی ریخۆڵە .
رُحَضاء ، كثرة العرق	Desudation	ئارەق زۆر کردنەوە ، زۆر ئارەق کردنەوە .
رَحل، سرج ، قتب	Pack Saddle	کورتان ، زین .
رَحل، امتعة	Luggage	کەل و پەل ، باروبارخانە .

رحل ، فربيون كمثري اللون، لبين كمثري اللون	Euphorbia-apois	شیرماری ڕەنگ هەرمێیی، ڕووەکێکی کێوی پزیشکییە ڕەگەکەی ئەستوورە ڕۆنێکی سووکەڵەی لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی .
رحلة ، مائدة الكتاب	Desk	کورسی قوتابی ، مێزی خوێندن .
رحلة قنص	Safari	چوونەڕاو، گەشتی ڕاوکردن
رحلة علمية	Field trip	گەشتێکی زانستییانە .
رحلة ، سفرة	Journey, Travel	کۆچ، گەشت .
رحلة (هجرة) الايونات	Migration of ions	کۆچی ئایۆنەکان .
رحم	Uters, Womb, Metra	منداڵدان، پزوو، شیلاف، پزو، بەچەدان، پسدان، منداڵدان ، پزان، پزدان، پزانك، پاوور، جامەدان، ئەندامێکی ماسولکەیی بۆشە لەناو سکی دایکدا منداڵەکەی تێدا دەبێت هەتا کاتی لە دایك بون .
رحوية	Capstan	ئامرازێکە بۆ بەرزکردنەوە یان ڕاکێشانی شتی گەورە .
رحوية المناجم ، ناعورة	Noria, Water-wheel	جەنجەڕی ئاو، بریتییە لە پێچکەیەکی گەورە چەند باڵێکی هەیە وولاخی پێوە دەبەسترێت بۆ ئاو هەڵهێنجان لە بیر.
رحى		راجع (رحاه)
رحى	Molar	خڕێ، ددانی دواوە کە خواردن دەهاڕێت .
رحيق، رحيق الزهرة	Delicious, Nectar	شیلەی گوڵ .
رحيقاني، دراق، خوخ، احمر مايس	Nectarine, Peach	قۆخ، شەفتالی ، شەفتالوو .
رحيل ، هجرة	Emigration	کۆچ کردن .
رُخ	Roc, Rukh	سیمرخ، باڵندەیەکی قڕتیکەوتوو یان ئەفسانەیە .
رخ مصري ، بجمة	Griffon	سیمرخی میسری .
رخاوة	Softness	فشەڵی ، فشۆڵی.
رخاء، يسر	Abundance, Plenty	هەرزانی ، خۆشگوزەرانی .
رخاء ، مدغدغة	Gentle breeze	جۆرە بایەکە خێراییەکەی (٤) مەترە لە چرکەیەکدا .
رخاخ	Quagmire	زەوییەکی فشەڵ کە قاچی تێدا نقوم بێت .
رخاخ، عرف الديك	Rhinanthus	پۆپنەی کەڵەشێر ، گیایەکە گوڵی زەرد یان سوور دەگرێت .
رخام ، كاربونات الكالسيوم ، مرمر	Marble	خارا، مەڕمەڕ، کاربۆناتی کالسیۆم ، جۆرە بەردێکە بۆ مەبەستی خانوو پەیکەر دروست کردن لە کانزای کالسایت و دۆلۆمایت پێك هاتووە.
رخام سماقي	Porphyry	خارای سماقی، جۆرە بەردێکە .
رَخد (كساح)	Rickets	ئێسك نەرمی، نەخۆشییەکە .
رُخص	Cheapness	هەرزانی ، ئەرزانی .
رخصة ، إذن	Permission	پشوو، ماوە، ماوەپێدان .
رخفة ، حجر الخفان	Pumice-stone	بەردەپێ، بەردێکی خاوی سووکی ڕەشە بریتییە لە مەگنیسیوم سلیکەیت سەبیل و نێرگەلەی لێ دروست دەکرێت، کرێشی پێی پێ لادەبرێت .
رخل	Ewe-lamb	بەرخ، بەرخەمێ.
رَخم	Incubation	کڕکەوتنی باڵندە.
رخم ، رخيم (للصوت)	Euphonic, Soft, Melodious, Mellow	دەنگێکی هێمن .

رخمة، شوحة، انوق، بغاث	Egyption-vulture, Neophron	خەردالْ، کەرگەز، لاشەخۆر، دالە کەرخۆر، دالّی سەرسپی، دالاش، پیرۆزە ، کەرخۆرە، جۆرە سیسارکێکی پەلەپەلەیە پەرمکەی بالّی سپی و رەش و زەرد کلکی سپییە دەنووکی خۆلەمێشیيە ، قاچی خۆلەمێشی مەیلە و زەردە لاکی گیانداری تۆپیو دەخوات .
رخمة صفراء، شوحة	Griffon-vulture	خەردالّی زەرد.
رخو	Relaxed, Limp, Soft, Lax, Flabby, Flaccid	خاو، فشەلّ ، فش، پشۆش، فشۆلّ، گۆشەك، شل.
رخو العظام، لين العظام، كساح	Rachitis, Rickets	ئێسك نەرمی، نەخۆشی‌یەکە .
رخودة	Osteomalacia, adult, rickets	نەخۆشی ئێسکە نەرمە لەگاو مانگادا .
رخويات، حيوانات رخوة، نواعم	Mollusca, Molluscs	گیاندارە نەرمەکان (نەرمۆڵەکان)، کۆمەڵە گیاندارێکی نەرمن زۆربیان دەریایی یان ئاوین وەك گوێچکەماسی و شەیتانۆکە ، قاقڵەیان لەپکە (سەدەف) یان هەیە.
رخوصة العين	Ophthalmom-alacia	سیلی چاو .
رخيص	Cheep, Low priced	هەرزان ، ئەرزان ، ئارزان .
رخيم (للصوت)		راجع (رخم).
رَد ، إرجاع	Returning, Reflex, Restitution	دانەوە، گەراندنەوە.
رد	Rudd	(رەد) ، جۆرە ماسی‌یەکە.
رد، تفنيد	Refutation	بەرپەرچ دانەوە .
رد الحياة	Resusilation	گەراندنەوەی ژیان بۆ کەسێك بە رێگەی شیلانی دلّ.
رد الفعل	Reaction	بەرپەرچ ، رەت کردنەوە، وەرام، کاردانەوە، بەرکار.
رِداء، عباءة	Mantle	کەوا، عەبا .
رداء، ثوب	Garb, Dress, Garment robe	جلوبەرگ ، کراس .
رداء جامعي، روب جامعي	Robe	بەرگی زانکۆیی، ئەو بەرگە تایبەتی‌یەی کە مامۆستا و قوتابی زانکۆ لە کاتی ئاهەنگدا لەبەری دەکەن .
رَداءة	Badness	خراپی ، بەدی، گەندی.
رداسة	Cynonycteris	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
رداح، ذات الية كبيرة	Fattailed, Steatopygous	دووگن ، دوونگن، بەرانێك کە دووگەکەی گەورە بێت .
رداغ	Slime, Mud	قوڕ و لیتە .
ردب	Diverticulum	توورەکە ، گریّ .
ردب ، جيب	Pocket, Sinus	گیرفان، چرچ و لۆچی .
ردب	Dead end	درز، درزێك کە کون نەبووبێت .
ردب	Blind alley	کۆلانێك کە دەرنەچێت .
ردبول ، ريد بول	Redpoll	(رێدپۆل) ، سەرسوور، چۆلەکەیەکی سەرسوورە.
رَدة، نخالة	Barn	کەپەك، کەپەکی ئارد.
ردع		راجع (زعفران) .
ردغة		راجع (رداغ)

ردف ، ذنب الدجاجة	Cygni, Deneb	سمت ، كلكی مریشك ، ئەستێرەیەكە .
ردف ، كفل	Haunch, Rump, buttocks, Croup, Cruper	سمت، پاشەڵ، پاشڵ، لاقوون، تەرێزە ، كلۆك، سمتەجۆڵە ، كولیمك.
ردف مستعار ، عجازة	Bustle	سمتی لاعیە ، سمتی دەستكرد .
ردفان	Night and day	شەووڕۆژ.
ردفین، احمر الزهانف	Red fin	پەرەكە سوورە ، جۆرە ماسی‌یەكە پەرەكەكەی سوورە .
ردم	Filling up with earth	پڕكردنەوە، پڕكردنەوەی زەوی بە گڵ .
ردم (أنقاض)	Debris, Rubbish	داروپەردوو .
ردن، كم	Sleeve	سەرقۆڵ ، چمك، سەردەست ، چاك ، داوێن ، هوچك .
ردن	Wrinkled	چرچ، لۆچ، لوول.
ردهة	Hall, Atrium	هۆڵ ، ژوورێكی گەورە، ڕاڕەو .
ردهة رئوية	Pulmonary-vesicle	ژوورە سی، سیكلانۆكەسی.
ردون، سمنة مفردة	Redwing	باڵ سوورە ، سوورە باڵ جۆرە باڵندەیەكە .
ردول، عشبة الدباغین	Coriaria	گیای دەباخ كردن، گیای دەباخی ، دەوەنێكە دەنك و لقەكانی ژەهرن.
ردیء	Bad	گەند، گەن، خراو، خراپ، ناپەسەند، پەژموە.
ردیف، خلال الاسنان		دارسیواك، ڕووەكێكە بەرێكی هێشووی هەیە، چیلكەكانی بۆ ددان ئاژنین بەكاردێن.
ردیخة	Alternaria	(ئەلتەرناریا) كەڕوویەكی زیان بەخشە بە ڕووەك.
ردینة ، وریقة	Cladode	نیمچە گەڵا، گەڵاكۆكە، پەلكۆكە .
ردیوسین	Reducin	(ریدیۆسین) ، مادەیەكی ئەلكالی‌یە بە شێوەیەكی سروشتی لە شانەكانی لەشی گیانداردا هەیە .
رذاذ	Aerosol, Drizzle , Spray	پرووشك ، پرژ، پریشك، پرش، پرژە، ڕشێن، نمە.
رذاذ المطر ، مطر خفیف	Thin rain	نمەباران، پرژەی باران، تۆكەی باران، پرووشەی باران.
رذرفوردیوم	Ruther fordium	(رەزەرفۆردیۆم) ، توخمێكی كیمیایی‌یە بریتی‌یە لە توخمی ژمارە (١٠٤) لە خشتەی خولدا نیشانەكەی Rf كێشی گەردی‌یەكەی دەگاتە(٢٥٧)
رذر فورد	Ruther ford	(رەزەر فۆرد) ١. یەكەی پێوانی تیشك. ٢. ناوی زانایەكە.
رذوذ	Powder, Pulvis	تۆز، هاڕراوە.
رُز ، تمن	Rice, Oryza	برنج، جۆرێكە لە دانەوێڵە .
رزانة	Hypsometry	پێوانی بەرزی (لەڕووی دەریاوە) .
رزاغة، مرطابیة	Hygrometry	پێوانی شێ.
رز الدجاج، شبت، شبث	Dill	شـویت ، شـیوت ، شـبیت، گیایـەكی بـۆن خۆشـە بـە شـێوەی بـەهارات بەكاردێت دەكرێتە چێشتەوە .
رز مهبش ، رز مقشور	Peeled (Shelled) rice	برنجی كوتراو ، برنجی كرمكراو .
رز مجروش	Crushed-rice, Bruised-rice	برنجی كوتراو، چوار دانگ، چواردانە، چوار دانگە.
رز مسلوق، رز دفین	Pilau, Pilaff	پلاو، چەلاو، پەلاڤ .
رزاز		برنج كوت .
رز بالحلیب	Rice milk	شیر برنج، جۆرە خواردەمەنی‌یەكە .

رزة	Ringed screw, Screw eye, Staple, Spike, Screw hook	ئەلقە ڕێز ، سورگی، بزماری ئەلقەدار، پارچە ئاسنێکی ئەلقەدارە قوفڵی پیا دەکرێت .
رزة وصمولة		پێچ و مۆرە ، جەر.
رزغ	Ooze	قوڕ و لیتە .
رزق	Liveli hood	ڕسق ، مایەی ژیان .
رزم	Packing	پێچانەوە ، بەستن .
رزمة	Packet, Bundle , Bunch	بوخچە ، بەستەك، دەستە .
رز مبكر	Early rice	برنجی گەرمەك، گەرمە، زووڕەس ، جۆرە برنجێکە زوو پێ‌دەگات ، دژی برنجی ساردەیە کە ئاوی پایز دەخواتەوە .
رزمة كبيرة ، بالة	Bale	فەردە .
رزن	To weigh , Assay	خەملاندن ، ڕادەی پاکی مادەیەك یان کانزایەك لە کەرەسە خاوەکەی‌دا.
رزنب		راجع (زعفران) .
رزنة	Marsh	زەلکاو .
رزنامة ، روزنامة، تقويم	Calendar	ساڵنامە .
رزيانج ، انسيون	Anise	ڕازیانە، ڕزیانك، تۆوەکەی بە بەهارات دادەنرێت.
رزيز ، جمال المروج	Rhexia, Meadow-beauty	جوانی مێرگ، ڕوەکێکە ڕەنگی پێ‌دەکرێت گوڵەکەی سوور و زەردە .
رزين	Digitaria	(دیجیتاریا) ، گیایەکی زیان بەخشە لە کۆمەڵەی گەنمە .
رزين ، رصين	Sober-minded	مرۆڤێکی ئاغر و سەنگین .
رسابة	Deposit, Dregs, Sediment	بەلغ، خڵتە ، نیشتە.
رسابة الزيت	Oil dregs	دۆوك، تڵپەی ڕۆن و کەرە .
رسابة، غرين	Sediment	قوڕو لیتە ، تڵپە .
رسالة	Letter, Message	نامە ، پەیام ، نوسراو ، نامیلکە.
رسالة دكتوراه، أطروحة	Thesis	نامەی دوکتۆرا
رسالة لاسلكية ، برقية	Radio-telegram	نامەی بێ‌تەل ، بروسکەی بێ‌تەل .
رسام	Painter, Draftsman	وێنەگر، نیگارکێش.
رسة		گیایەکە لە ڕووەکی سێوی بن ئەرز دەچێت .
رسح، فخج، شلل سفلي	Paraplegia	ئیفلیجی نیوەی خوارەوەی لەش .
رسراس، شراس، حلتيت	Asafoetida , Shoe	سرێش، سرێشمە .
رسراسي، كمبوجي	Gamboge	(گەمبۆجی) مادەیەکە لە زەمقی کەمبوجی دروست دەکرێت ، ئەو زەمقەش لە درەختێکی تایبەتی دەردەهێنرێت کە لە نیمچە دوورگەی مەلایۆدا دەڕوێت .
رسع	Symble pharon	پێڵوو نووسان ، نووسایی لکێنەی پێڵوو بە لکێنەی گلێنەی چاوەوە، یان نووسانی هەردوو پێڵوی چاو بەیەکەوە .
رسغ ، رسغ اليد	Wrist, Curpus	فەرشك ، ئەزەج، مەچەك، زەندا دەستی ، جومگەی نێوان باسك و دەست.
رسغ القدم ، حمارة القدم	Tarsus	قولەپێ ، زەنداپێ، بازنداپێ، جومگەی نێوان لاق و پێ .
رسغ الدابة	Pastern	مەچەکی وولاخ و ئاژەڵ .

رسف ، شفط	Aspiration	دەرهێنانی ئاو یان گاز لە لەش .
رسم	Drawing, Shape	نیگارکردن ، وێنەکردن ، نەخشە کێشان .
رسم تخطيطي	Sketch, Diagram	وێنەی هێڵکاریی.
رسم بياني	Graph	وێنەی نیشاندەر، وێنەی ڕوون کردنەوە.
رسم مجسامي	Stereogram	(ستێریۆگرام) ، وێنەی تەندار .
رسم مائي	Hydro graph	وێنەی ئاویی، وێنەیەکە خێرایی و ڕێڕەوی ئاو پیشان دەدات .
رسم بياني خطي	Line graph, Diagron	وێنەی نیشاندەری هێڵی.
رسم بياني مناخي ، مصور مناخي	Hythergraph	وێنەیەکی پیشاندەرە بۆ ئەو گۆڕانانەی کە لە دیاردەکانی ئاو و هەوادا ڕوودەدەن
رسم ، صورة	Picture, Sketch	وێنە ، نیگار.
رسم ، ضريبة	Dues, Tax	باج.
رسم كمركي	Custom-duty	ڕەسمی گومرگی ، باج .
رسمي	Official	میرکاری ، فەرمانی .
رسمة	Rhusma, Depilatory	دارِوو، دەرمانی تووك لابردن .
رسن ، لجام	Halter, Bridle	ڕەشمە ، دۆخرشـەمە، هەوسـار ، پـەت، گوریـس، ڕێسـمان ، دەزگـین ، سەرگۆشە .
رسو (للسفينة)	Mooring, Landing, Anchoring	لەنگەر گرتن ، وەستانی پاپۆڕ لە قەراغ دەریا .
رسو ، ارطي	Yellow-jasmine, Gelsemium	سیرینچکە تاڵە ، یاسەمەنی زەرد ، دەوەنێکە گوڵی جوان دەگرێت .
رسوب ، ترسب	Failing, Settling, Sedimentation	نیشتن .
رسوبي	Sedimentary	نیشتوویی .
رسول الألهة ، عطارد	Mercury	زاوە، ئەستێرەیەکە بەدەوری خۆردا دەسووڕێتەوە.
رسوخ ، ثبات	Fixedness, Stability	جێگیرە.
رسيدا، بليخة	Reseda, Mignonette	گوڵبەمەنگ، جۆرە ڕووەکێکی بۆن خۆشە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سەوزی مەیلە و زەردە .
رسيغة	Metatarsus	مەچەکۆکە ، مەچەکی بچووك ، قولەپێی بچووك وەکو لە مێروودا .
رش	Sprinkling, Splash	پرژاندن ، ڕشاندن ، پرش کردن .
رش الصيد ، خردق	Shot	ساچمە ، ساچمەی تفەنگی ڕاو .
رشا ، رشاء	Fawn	بە چکە ئاسك ، کەژاڵ .
رشاء	Creeping-stem	قەدی خشۆك .
رشاء، الفا الحوت	Alrischa, Piscium	جۆرە ئەستێرەیەکە .
رشاد، حرف، قرة العين، ثفاء	Garden cress, Tongue grass	تەرەتیز، تەرەتوورە ، بێزروو، ڕووەکێکە گەڵاکەی پەلکدارە تامەکەی توونە .
رشاد بري، حرفرف	Pepper grass,	تەرەتیزە کێویلە
رشاد البر، فجيلة	Sea rocket	تووری دەریا ، تووروزکە .
رشاد الماء، حرف الماء	Water cress	کووزەڵە ، بێزەروو، گیایەکە گەڵاکەی وەکو سێ پەرەیە لاسکی ئاودار و ئاسك و ئاویی هەیە تامەکەی لە تامی تەرەتیزە دەچێت .

رشاشة	Sprinkler, Sprayer	پرژێنەر ، ئامرازی شلە پرژاندن .
رشاش ، رشاشة (للرصاص)	Machine gun	شەستیر ، گوللە پرژێن ، چەكێكی ریزكەرە
رشاشة مائية، مطخرة	Watering pot, Watering can	ئاوپرژێن ، ئاوپاش ، پرژێنەری ئاو .
رشاشة الروائح العطرية	Scent spray	بۆن پرژێن ، گولاو پرژێن .
رشاشة السكر و الدقيق	Dreger	شەكر پژێن ، ئارد پژێن.
رشاقة	Grace-slimness	شۆخی ، شەنگی،پێكەوتوویی، لاوچاكی ، رێك و پێكی ، جوانی .
رشالة	Hydrocyon	(رەشال) ، جۆرە ماسی‌یەكی گۆشتخۆری درندەیە .
رشاحة ، راشح	Filterate	پاڵێوراو .
رشبة	Coconut-endocarp	توێكڵی گوێزی هیندی ، قاوغی گوێزی هیندی
رشتة ، رشدة		رەشتە ، هەرشتە، جۆرەس خواردنێكە لە نیسك و هەویری براوەی نانی تیری نیوە برژاوو جنراو دەكرێتە ناو پلاوو ساوەرەوە .
رشح ، ارتشاح	Infiltration, Leakage	دادان، دەلاندن، تاچاندن (ئاو نەتاچێنیْ) .
رشد	Maturity	پێگەیشتوویی، باڵقی .
رشد، عقل، صواب	Senses, Mind	ژیری .
رشدية، قلنباق، برتقال بامية	Averrhoa, Carambola	پرتەقاڵ بامیْ : درەختێكی گەورەیە بەرەكەی هێلكەیی‌یە، ترشە دەخورێت یان دەكرێت بە مرەبا و شەراب .
رشح ، زكام	Exudate, Catarrh, Coryza, Cold inhead, Rheum	هەڵامەت، ئارسم ، پەسیو ، پەرسیف، هاتنە خوارەوەی ئاوێكی لینج لە لووتەوە ، سەر ئێشە و قورگ ئێشە و داهێزرانی لەشی لەگەڵدایە .
رشح ، ترشيح	Filtering	پالاوتن .
رشح	Suit, Wool grease	ڕۆنی خوری ، ئەو مادە چەورەی كەوا بە خوری مەڕەوە.
رشف	Drinking up, To suck	مژینی ئاو بە لچ و لێو ، فڕكردن .
رشفة	Drain, Sip, Suck	فڕ، قوم، مڕ، مژ .
رشق بالحجر	Throwing stone Toplet with-stone	دانەبەر بەرد ، بەرد پیامالین بەردەباران .
رشك، عقرب	Scorpion	دووپشك ، چزەپیاڵە ، كولاژدوم .
رشم، رويشة	Plumule	چەكەرە ، چووزی ڕووەك كە سەر لە زەوی‌یەوە دەردەكات .
رشم، اثر	Trace	شوێن ، شوێنكار .
رشم، ختم	Seal, stamp	مۆر ، دامغە .
رشمة الحصان	Ornamented Halter, Bridle	ڕەشمەی وولاخ .
رشوة	Bribe	بەرتیل .
رشيق	Nice, Elegant-graceful	شۆخ ، شەنگ، قۆز، هەڵكەوتوو.
رشيق (الجسم)	Zippy	خەرامان، قۆز، سوكەڵەی جوان ، زیت .
رشيقة (ابرونية)	Sand Verbena	(ئەبرۆنیا) ، میناى لم ، گیایەكە قەدەكەی ریشاڵاوی‌یە .
رشيم، جرثومة	Germ	میكرۆب .
رشيح، راشح	Filtrate	پالاوتە، ئەو ئاوە ڕوونەی كە بە پالاوتن وە دەست دێت .
رص	To arrange, Impaction	رێك خست، یەك خستن .

رصاص	Lead, Plumbago	قورقوشم، سرب، كانزایەكە ژمارەی ئەتۆمی‌یەك (٨٢) كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (٢٠٧) ڕەنگەكەی خۆڵەمێشی مەیلە و ڕەشە، نیشانەكەی (Pb) لە دروست كردنی ئامرازی كارەبایی و دارشتەدا بەكاردێت .
رصاصي (لون)	Grey	ڕەنگی قورقوشمی، ڕەنگی خۆڵەمێشی .
رصاص احمر، اسرنج	Red lead, lead oxide	ئۆكسیدی قورقوشمی سوور، قورقوشمی سوور، لە دروست كردنی شووشەو پاتری و بۆیەدا بەكاردێت.
رصاصية	Plumbago	قورقوشمی، ڕووەكێكە لە ناوچە گەرمەكاندا دەڕوێت گوڵەكەی جوانە .
رصاصة البندقية	Bullet, Bulley	فیشەك، گوللە .
رصاصية، حشيشة الانسان	Plumbago Leadwort	گیا قورقوشمی، گیایەكی پزیشكی‌یە گوڵەكەی شینی مەیلەو خۆڵەمێشی‌یە .
رصاص ازرق	Lead(metal)	قورقوشمی شین، توخمی قورقوشمە، زاراوەیەكە لە پیشەسازی‌دا بەكاردێت بۆ ناونانی قورقوشمی كانزایی بۆ ئەوەی لە بەرهەمەكانی تری قورقوشم وەك قورقوشمی سپی و قورقوشمی سوور، جیابكرێتەوە.
رصاص اسود، كرافيت	Graphite	(گرافیت)، شێوەیەكە لە شێوەكانی كاربۆن (خەڵوز) قەڵەمی ڕەشی لێدروست دەكرێت.
رصاص اسفنجي	Sponge lead	قورقوشمی ئیسفەنجی .
رصاص ابيض، (كاربونات الرصاص القاعدية)	White lead, Basic lead-carbonate	قورقوشمی سپی، كاربۆناتی قورقوشمی تفت، سپیاو بۆ ئارایشت .
رصاصة طائشة	Straybullet	گوللەی وێڵ .
رصد، مراقبة	Watch, Observation	ڕوانین، هووڵ، كاڵبیت .
رصد جوي	Meteorological-Observation	كەش شوناسی، وەكو زانینی گەرمی و پاڵەپەستۆ و شێ و باران .
رصد فلكي	Astronomical-Observation	تەماشاكردنی تەنە ئاسمانی‌یەكانی وەكو خۆر و مانگ و ئەستێرەكان.
رصع، سفاد الطائر		بەسەردا تسین، جووت گرتنی نێر و مێی باڵندە .
رصع، عمي	Brood-comb	گەراو بەچكەی هەنگ لە شانەكەدا .
رصع بالجواهر	To set with Jewels	ڕازاندنەوە بە گەوهەر .
رصع، بثق	Asphyxia	بە ئاو كەوتن، نەخۆشی‌یەكی ڕووەكی‌یە لە ئەنجامی زۆر ئاودانەوە هەناسەی ڕووەك سست دەبێت.
رصفة	Dimple	چاڵ .
رصف، رصف بالحجارة	Paving, Macadamising	بەرد ڕێژ، خشت ڕێژ، ووشكە سی، سەنگ چن، ووشكە چن، ووشكە كەڵەك، بریتی‌یە لە دانانی بەرد لە حەوشەدا یان دیوارێك بەبێ قوڕ و گەچ و قسڵ و چیمەنتۆ دروست كرابێت .
رصيد (في الاقتصاد)، رصيد الحساب	Balance	پوختەی دارایی (پارە)، پشتیوانە، پاشماوەی ژمێریاری، پاشماوەی پارە.
رصيد، إئتمان	Credit	پشتیوانە، پشتیوانەی (پارەی) كەسێك لە بانقدا.
رصيد البضائع	Stock on hand	پشتیوانەی كەل و پەل
رصيص، مرصوص	Compressed, Compact	پەستێوراوو كوتراو .
رصيص	Conglomerate	بەردێكی چن چینی نیشتوو لە چەو بەرد پێك هاتووە.
رصيعة	Medalion	مەدالیا .

رصيف البحر، كورنيش	Corniche	(كۆرنيش)، شۆستەی دەريا يان ڕووبار .
رصيف (للشارع)	Pravement, Foot way, Side walk	پيادەڕۆ، شۆسە، شۆستە، کەنارەڕێ.
رصيف القطار	Plat form	شۆستەی شەمەندەفەر، ئەو شۆستەیەی کە شەمەندەفەری لە تەنیشتەوە دەوەستێت .
رصيف السفن، رصيف الميناء	Landing pier Quay, Wharf	شۆستەی بەندەر، شۆستەی پاپۆر، شۆستەیەکە لە قەراغی دەرياکاندا کەشتی لە تەنیشتەوە دەوەستێت .
رصيف الامواج، مرطم	Mole	شۆستيە شەپۆل لە کەناری دەريادا .
رصين، ثابت، حازم	Calm, Staid, Sedate	جێگير، قايم، مەحکەم .
رصين، حبيك	Compact	سفت .
رصين، هبار، قرد مقدس	Solemn Ape	مەيمونی پيرۆز،جۆرە مەيمونێکی پيرۆزە لە لای هەندێك ميللەت .
رض، كدمة	Bruise	ڕووشان، ڕووشاوی، کوتان، کوتراوی، خوێن ، تێزان .
رض، كلم، جرح	Trauma, Contusion	بين، برينداری، خوێن تێزان، قرنجان، کوتراوی.
رُضاب	Saliva	(١) ليك، تف، بۆراك، کەف .
رُضاب	Snow Flakes	(٢) کلۆی بەفر يان تەرزە .
رِضاعة، ارضاع	Sucking, Suckling	شير خورادن، مەمك خواردن .
رضاعة، زجاجة الارضاع الاصطناعي	Feeding bottle,	مەمکی دەستکرد، مەميە، مەمکەشووشە .
رضاعة البقر، ام الحيات	Eumeces	بزن مـژە، بـزن مشـك، دايكـە مارانـە، جـۆرە مارمێلکەيـەکی گەورەيـە ڕەنگەکەی زەردە .
رضع	Sucking, Lactation	شيرخواردن .
رضراض، زلط	Pebbles	چەو، ووردە بەرد .
رضفة، داغصة، صابونة الركبة	Knee cap, Patella, Knee-pan, Trochanter	کەشکە ئەژنۆ، کلاوەی ئەژنۆ، کاب، ئێسقانێکی خڕی پـانی جوولاوەيـە لەسەری ئەژنۆدا .
رضفي	Patellar	شتێك پەيوەندی هەبێت بە کلاوەی ئەژنۆوە .
رضم	Blocage	ناوکار، ناوکاری نێوانی دوو لای ديوار .
رضوخ، اذعان	Yielding	سەر شۆڕکردن،سەردانەواندن، مل کەچی.
رضوض	Bruise	کوتراوی، کوتراوی لە پێست و ئێسکدا .
رضيض، مرضوض	Bruised	کوتراو، ئەندامێکی کوتراو، هەڕشيی .
رضيع	Infant, Baby, Suckling, Nursling	شيرە خۆرە، بەرمەمکانە ، شيرمژ، ساڤا، ساوا، کۆرپە، بەبلە .
رطام، إمساك	Constipation	گرفت، گيران، گيری، سك دەرنەچوون .
رطب	Soft ripe-dates, Mature dates	خورمای تەڕ، فەريکە خورما، خورمای فەريك .
رطب	Damp, Humid, Moist	شێدار، تەڕ، هێوی .
رطبة، فصة، نفل المروج، فصفصة، قضب	Lucern, Alfalfa, Medicago	سێپەرە، وێنجە، جۆرە گيايەکە گەلاکەی سێ‌پەلکە گۆڵەکەی بنەوشەيی‌يە بە پيتە، دەشێ سالی هەشت جار بدوورێتەوە بۆ لەوەڕ باشە .
رطريط، عجرم، بلبال، طرطير	Salsola-articulata, Haloxylon	زيرەی کرمانی، ڕووەکێکی بيابانی‌يە گەلاکەی ئاووکدارە گوڵەکەی سپی يان زەردە دەرمانی لێ‌دەردەهێنرێت .
رطانية، رطنية، رطن	Rhatany, Ratanhia	(راتانی)، جۆرە گيايەکی پزيشکی‌يە .

رطل انكليزي	Pound, lb.	پاوەن، (٤٥٣,٦) گرام، نیوەمەن .
رطل اعتيادي، اثنتا عشر اوقية	Rotl, Rottle	رەتڵی ئاسایی، (٢٥٦٤) گرام
رطل سائل	Liquid rotl, Liquid rottle	هەشت یەکی گاڵۆنێك
رطل مصري	Pound, Rottle	(٤٥٣) گرام، رەتڵ.
رطل قديم، ليبرة	Libra	لیبرە، (٣٢٧,٤٥) گرام
رطم، ارتطام	Collision, Impact	بەریەك کەوتن .
رطوبة	Dampness, Moisture, Humidity	شێ، تەڕایی، نم، بڕی هەڵمی ئاو یان شەونم کە لە هەوادا هەبێت .
رطوبة مطلقة	Absolute-humidity	شێی بێ پایان، شێی پەتی، بریتی‌یە لە مقداری شێ بە گرام لە یەك م^{3} هەوادا
رطوبة نسبية	Relative-humidity	شێی رادەیی، شێ ڕێژەیی، رادەی شێ، بریتی‌یە لە ڕێژەی شێی بێ‌پایان بۆ ئەو شێ‌یە کە هەوا تێردەکات لە هەمان پلەی گەرمی‌دا .
رطوبة نوعية	Specific-humidity	شێی جۆری
رطوبة حرجة	Critical-humidity	شێی شلۆق
رطوبة زجاجية، خلط زجاجي، سائل زجاجي	Vitreous-humor	شێی شووشەیی، شلاوی شووشەیی مادەیەکی ڕوونە لە جەلاتین دەچێت کەوتۆتە نێوانی زەرەبین و تۆڕینەی چاوەوە .
رطوبة مائية (في العين)، خلط مائي، سائل مائي	Aqueous-humor	شێی ئاویی، شلاوی ئاویی، شلاوی چاو، ئاوێکی ڕوونە کەوتۆتە نێوان کۆرنیە و زەرەبینی چاوەوە .
رطيب	Damp, Humid, Moist	ئاودار، شێدار .
رعاد، رعادة، رعاش، فترة	Cramp fish, Electric-ray, Torpedo-fish, Cat fish	ماسی‌یە تریشقە، جۆرە ماسی‌یەکی دەریایی‌یە هەر کەسێك دەستی لێبدات دەلەرزێت چونکە تەوژمێکی کارەبایی دەدات ڕەنگی پشتەکەی قاوەیی یان ڕەشی پەڵەدارە ژێر سکی سپی‌یە .
رُعاش	Trembling, Tremble, Tremblade, Scrapie	لەرزۆکی، نەخۆشی‌یەکی دەماری یان میکرۆبی‌یە تووشی ئاژەڵ دەبێت لە ئەنجامی خواردنی هەندێك گیای تایبەتی‌یەوە.
رعاشة، رعاش، سرمان	Dragonfly, Odonata	پووشکە بە قنگە، پووش بە قنە، جۆرە مێروویەکە چوار باڵەکەی قەپات ناکات.
رعاش كبير، يحوب	Anisoptera	پووشکە بە قنگەی گەورە.
رعاف، نزف الانف	Epistaxis, Nosebleed	لووت پژان، داڕسانی لووت، بەربوونی خوێنی لووت، لووت داڕسان، دفن رسکیان .
رعاية الحيوان	Animal-husbandry	پارێزگاری کردنی گیانداران، پەروەردەکردنی گیانداران .
رعال، بيوريا	Pyorrhea, Periodontosis	(بیوریا) ، سووتانەوەی پەردەی ددان : نەخۆشی‌یەکە تووشی ددان و پووك و دەماری ددان دەبێت .
رعام، سقاوة، مرض السراجة، سراجة، ذيبة الخيل، ديبة الخيل، علة المنقافا، خنان	Glanders, Farcy, Equina, Farcinia	ئوفە، سەقاو، مەقاو، مرخە، پسکە، پزوو، هەلامەتی ئاژەڵ، نەخۆشی‌یەکی درم و ترسناکە تووشی وولاخ و ئاژەڵ دەبێت برین لە پێستی لووت و ئەندامەکانی هەناسەدانیان دا پەیدا دەبێت کێم بە لووتیاندا دێتە خوارەوە .
رعام، مخاط	Mucus	چڵم .
رعامة، شجرة المسافر، رافينالا		(راڤینالا)، درەختی مۆز، درەختی ڕێبوار، درەختێکە گەڵاکەی ئاودارە .
رعب، فزع، ذعر	Fright, Alarm, Panic	ترس، تۆقین، سام، ترسێکی زۆر .

رعبال، مرياح	Anemometer	باپیۆ، ئامرازی پێوانی خێرایی با .
رعبل	Saffron	زەعفەران، ڕووەکێکە بۆ مەبەستی ڕەنگ کردن بەکاردێت .
رعشة، لحيمة	Caruncle	پۆپنە، پۆپیتە، زیادە گۆشتی سەر دەنووکی باڵندە .
رعد	Thunder	تریشقە، گرمەی هەوور، گۆڵە، هەورە گرمە، هەورە تریشقە، پشێوی و لەرزین .
رعراع، رعراع أيوب	Pulicaria, Commonflea-bane	گیا کێچ، جۆرە ڕووەکێکە گیایەکی کێوییە گوڵی زەرد دەگرێت .
رعراع، حشيشة انجنار، راسن	Helenium	(هێلینیەم)، جۆرە گیایەکە .
رعش، رعشة، ارتعاش، ارتجاف، قشعريرة	Shivering, Shaking, Rigor, Tremor	لەرزین، لەرز، تەزوو، مووچرك، مووچڕکە، تەز، دانە چۆقیٚ، تەڤزین .
رعشة الجماع	Orgasm	لەرزین لە دوای تەواوبوونی جووت گرتن، لەرزین لە کاتی ئاو هاتنەوەدا .
رعشة اليد	Tremor	دەست لەرزین .
رعشة الحمى	Chill, Ague	لەرزین لە ئەنجامی تاوە .
رعص	To way, To shake, To move	پێچ خواردن و ڕاپەڕین .
رعل	Masculine-bee	نێرەهەنگ، کەر هەنگ.
رعل	Mountain-vertex, Mountain top	لووتکەی چیا .
رعلة	Garland, Wreath	گوڵبەند، سەرتەرز .
رعلول، طرخون	Tarragon	تەرخون، گیایەکی گەڵا باریکی بۆن خۆشە بۆ مەبەستی بەهارات و پزیشکی بەکاردێت .
رعن، ضربة الشمس	Sun Scald, Thermoplegia, Insolation	هەتاو بردن، گەرمابردن، خۆرانگازی، خۆر بردن.
رعي، كلأ	Fodder	لەوەڕ، ئالیك، بە تایبەتی هی ووشك .
رعي	To graze, To pasture	لەوەڕان، چاراندن، لەوەڕین، چەڕان، چێرین .
رعي (ليلاً)	To graze- at night	شەواژۆ، لەوەڕاندنی ئاژەڵ لە شەوانی بەهاردا .
رعي الابل، شوك الجمال	Globethistle, Magydaris	کەرتەشی تۆپزی، ووشتر خۆر، حوشترالووك، گیایەکی دڕکاوییە .
رعي الحمام، حشيشة الاوجاع، راعي الحمام،ميناء	Vervain, Verbena	مینا، شاپەسەند، گیایەکە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە و پزیشکی بەکاردێت بۆ دەرمانی دژی ئاوسانی ئاڵوو ناو دەم بەکاردێت قەدەکەی چوار سووچە گوڵەکەی وورد و شینە بۆ ڕشاندنەوە بەکاردێت .
رعيث	Endophylum	(ئیندۆفایلەم)، کەڕوویەکی زیان بەخشە بە ڕووەك.
رعبيل، رعل	Drove, Herd	ڕەوە، گەلە، جەڵەب، پۆل، کۆمەڵە گیاندار .
رغاء، ثغاء	Bleating	بۆڕەی گا و مانگا، قۆڕە، باڕاندن.
رغاب	Permeable-earth	زەوی فشۆڵ کە ئاو زۆر بمژێت
رغام، تراب	Earth, Sandy soil	زەوی لماوی .
رغامي	Wind pipe, Trachea	قورگ، قورقوڕاگەی خوێندن، قورقوڕاگەی دەنگ، بینەقاقا، بەربین
رغبة، نية	Desire, Eagerness	.ئارەزوو، هەواو ئارەزوو، کەڵکەڵە، تەما، هەوەس، مرخ، دڵخوازی، نیاز، خواز، خواست، خوەستن .
رغب، رغابة، قابلية النفوذ	Permeability	توانایی گوزەردان، ماوەدانی هەندێك تەن بۆ گوزەرکردنی شلە و گاز بە ناویدا.

رغثاء	Mammary-duct	شیرەرِۆ، بۆری شیر لە مەمکدا .
رغد	Comfort	خۆش گوزەرانی .
رغل	Orache, Goose foot	پیٚقاز، رووەکێکی تاڵە، لە کۆمەڵەی سلّق.
رغلة	Lamb	کار، کارژۆڵە .
رغل، سرمق	Tatarian-orache, Mountain- Spinach	ترشۆکەی شاخی، گیایەکە گوڵەکەی مەیلە و سەوزە گەڵاکەی مەیلە و ترشە .
رغوة	Foam, Froth, Spume	کەف
رغوة الطبخ	Skimmings, Scum	کەفی چێشت .
رغوة البحر، مرشومة	Magnesite	١. (ماگنیسیت)، کەفی دەریا، مەگنسیۆم سلیکاتی سروشتی، سەبیلی جگەرەکێشانی لیٚ دروست دەکرێت ٢. مەگنسیۆم کاربۆنەیتی سروشتی .
رغوة المعادن	Dross	کەفی مەعدەنی تواوە .
رغوة الصابون	Lather, Soapsuds	کەفی صابون .
رغیدة	Sweet jelly, Blancmange	محەلەبی، فرنی، جەلی، جۆرە شیرنییەکە .
رغیف	Loaf of bread, Loaf, Roll	خەپلە، لەواشە، سەمەنی، سەووك، کولێرە، ئەستوورك، گێتکە، دوورك، پەنجەکێشی، جۆرێکە لەنان.
رف، صفة	Shelf	دیوار کۆ، رەفە، تاق.
رفا	Darning	رەواق، پینەکردنی جل، چنینەوەی بەرگی دڕاو بە ریشاڵی خۆی .
رفاء، رواف	Darner	رەواف، پینەکەری جل، ئەو کەسەی کە پینە یان جلو بەرگ دەچنێتەوە.
رفاة	Welfare	خۆش گوزەرانی، هەرزانی .
رفات، جثمان	Corpse, Reliquiae	لاشە، تەرم .
رفادة	Badage	برین پێچ، سارغی .
رفادة، مضغط	Compress	پەستێنەر، جۆرە ئامرازێکە
رفاس، رفاص، داسر	Propeller	پەردوخیاك، تەمۆ، تەمبۆ، پەروانە، پەروانەی فرۆکە، پەرەکە.
رفاس	Launch	جۆرە بەلەمێکە بە بزوێنەری گەرمیی ئیش دەکات.
رفاهیة		راجع (رفاه)
رفد، رافد، دعامة	Prob, Support	پاڵپشت، پشتیوانە .
رفراف، قاوند، صیاد السمك، أبو الرقص، قرلي	King fisher	ماسیگرە، شاماسی گرە، جۆرە باڵندەیەکە لە شینە شاهۆ دەچێت نزیك ئاو دەژی ماسی دەخوات .
رفراف	Water melon	شووتی، شفتی .
رفرفة (للطیر)	Plapping, To flutter, To flap the wings, To flicker	باڵە فریٚ، باڵە فرکی، فرەفر، شەقەی باڵ، فرتە فرت .
رفرفة الجفن، رفرفة العین	Twich, Patch, Live blood	چاو فرین .
رفرف قاري	Continental-shelf	ناوچەی بنی ئۆقیانوس کە تەنکاوێك دایۆشیوە و لە کەنارەوە وورده وورده لێژ دەبێتەوە تا لە پڕ دادەچێت .
رفسة	Kicking	شەق لێدان، شەقس وەشاندن، جووتە وەشاندن، لەقە، جفتە، جفتە وەشاندن، جووتە، زیتك، تیز.

رفش، مسحة	Shovel, Spade	خاکەناز، بێڵ، پێمەرە.
رفش الخباز	Peel	خاکەنازی نانەوا .
رفش	Trionyx-Soft tortoise	سفرە ماسی، جلە، سێڵە، کیسەڵێکە قەلفانەکەی نەرمە .
رفشس، سمك الترس، تربوت	Turbot	(تەربوت)، ماسی‌یە قەلفان، جۆرێکە لە ماسی قەلفانی هەیە .
رفع	Raising, Lifting	بەرزکردنەوە.
رفع، رمل حي	Quick sand	بارستایی‌یەکی لم کە ئاوی تێدا بێت و وای لێ بکات کە هەمیشە شل بێت، ئەمەش هەردەم قووڵە و لینجە و ئەو شتەی بکەوێتە ناوی بە زەحمەت بەری ئەدات .
رفعة	Height	بەرزایی، بەرزیی.
رفغ، اربية، خن الورك	Groin, Ingven	لاران، پەناران، ئەشکنج .
رفق	Kindness, Leniency	بەزەیی، نەرمی .
رفق، التهاب الثدي	Mammitis	سووتانەوەی مەمك، ئاوسان و سووربوونەوەی مەمك یان گوانی گیاندار.
رفل الثوب	Skirt, Train, Trail	داوێنی کراس، دامەن، دامێن .
رفلة	Primaries, Primary-quill	پەڕەی کلك یان باڵی باڵندە، شاپەڕ .
رفليزية	Rafflesia	(رافلیزیا)، ڕووەکێکی مشەخۆرە گوڵی گەورەی بۆگەن دەگرێت .
رفن	Ravenous egg, Rapacious egg	هێلکەی باڵندەی گۆشتخۆر.
رفنية	Rafnia	(رافنیا)، جۆرە ڕووەکێکە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت .
رفو	Darning	چنینەوە، قەچنین، پینەکردنی جلی دڕاو، دوورینەوە.
رفو المهبل	Colporr haphy	دوورینەوەی دڕاویی لە گوڵینك (مهبل) دا .
رفو	Raphe	لێوار، قەراغ، سووچ
رفيع	Fine, Thin	باریك، زراڤ.
رفيف العين، غمز	Blepharism	چاوترووکان، چاو فڕ ن، بەبێ دەسەڵاتی ئەو کەسە .
رفيف، اهتزاز	Fremitus	لەرینەوە .
رفيف، سوسن	Iris	سوێسنە، جۆرە ڕووەکێکە گوڵی جوان دەگرێت .
رق، رقة، حمسة، سلحفاة البحر	Terrapin, Turtle	ڕەقە، کیسەڵی دەریایی، کیسەڵی گەورە .
رق (ورق)، بارجمنت	Parchment	کاغەزی پێستە، پێستەی تەنك بۆ نووسین .
رق (جلد)	Velin	تەبەقە پێست، پێستی تەنك.
رق، العبودية	Slavery	کۆیلەیەتی، بەندەیەتی .
رقة	Thinness	تەنکی .
رقائق (رقيقة)	Foil	کلوو، تەبەقە کانزای تەنك وەکو تەبەقی تەنەکە و قورقوشم و زێڕ.
رقائق الجليد	Verglas	تەلاش سەهۆڵ، بلووری سەهۆڵ
رق التصوير الشمسي	Film	فلیم، فلیمی وێنەگرتن .
رقائق الخشب، رقاق الخشب	Essules	تەلاشە تەختە، تەختەی موعاکەس.
رقائق حجرية	Lamina	تاشە بەرد، ڕەوەز، تاوێر .
رقابة، كبت	Censorship	خۆ خواردنەوە، دەرنەبڕین، ئەوەیە کە ژێریی بەهۆش دابینیی هەندێك ئارەزووی مرۆڤ دەکات و ناهێڵێت کە بە شێوەیەکی سروشتی دەربکەون .

رقاد، سبات	Dormancy	مت بوون، سڕبوون .
رقاد، نوم	Sleeping, Sopor	خەوتن، نووستن .
رقاد الشتاء، سبات شتوي	Hibernation	سڕبوونی زستانە، مت بوونی زستانە، وەکو ئەوەی کە مار لە زستاندا سڕ دەبێت.
رقارق، ضحل، رج	Shallow, Shoal	تەنکاو .
رقاس الساعة، نواس الساعة، رقاص الساعة	Pendulum, Balanco-wheel	پانتۆلی سەعات، بەندۆلی سەعات، ڕەقاس .
رقاش	Snake	مار.
رقاص	Dancer	سەماکەر، هەڵپەڕ سووڕدەر.
رقاع	Shoe maker, Cobbler	پینەچی، پینەدۆز .
رقاع	Trichilia	جۆرێکە لە درەختی ژەهر ماسی
رقاق، خبز رقيق	Thin bread	نانی تیری .
رقاق، رقاقة، صفيحة	Lamella	تەبەق، پەڕە، چینی تەنك.
رقان	Safforn or Henna	خەنە، زەعفەران، خەنە و زەعفەران .
رقبة، عنق	Back of Neck, Cervix	مل، گەردەن، ئەستۆ، حەفك .
رقبة بركانية	Volcanic-Neck	ملەی گڕکان، ملی چیای گڕکانی.
رقشة، رقطة	Speckle	پەڵەی سەر باڵی باڵندە .
رقص، رقصة	Dance	سەما، لەیزین .
رقص البالية	Ballet dance	سەمای باڵی، جۆرە سەمایەکە.
رقص شعبي	Folk dance	سەمای میللی، سەمای نەتەوەیی.
رقصة حلقية	Round dance	سەمای ئەڵقەیی، هەڵپەرکێی ئەڵقەبەستن .
رقصة السيوف	Swort dance	سەمای شیر، شیربازیی جۆرە سەمایەکە سەماکەرەکان تیایدا شیریان بە دەستەوەیە.
رقص سايدنهايم، مرض سايدنهايم		سەمای سایدنهایم، جۆرێکە لە نەخۆشی ماخۆلان.
رقصة الشاغ	Shag	سەمای شاگ، جۆرە سەمایەکە، بازدان لەسەر قاچێك ئینجا لەسەر ئەوی تر.
رقصة سنت فيتس. رقص سنجي. كوريا حادة، زفن	Acute-chorea	کۆریا، خۆریا، سەمای سنت ڤیتس، نەخۆشییەکی دەمارییە ئەو کەسەی تووشی ببێت لەخۆیەوە لەشی دەلەرزێت .
رقطاء	Myoporum	(مایۆپۆر)، دەوەنێکە بۆ ڕازاندنەوەی باخچە بەکاردێت، گەڵاکەی بەڵەکە.
رقطة، نقطة	Punctum	خاڵ، پنت .
رقطة	Patch	پەڵەی سپی لە سەوزیی ڕووەکدا .
رقع		جۆرە ماسییەکی دەریای و ڕووبارییە .
رقعة، ذرق الطيور عنم، بنتومة	Loranthus	ریقنە، ڕووەکێکی مشەخۆرە، لە دەمۆکانە دەچێت.
رقع الجلد	Skin grafting	پینەکردنی پێست
رقعة جلدية	Skingtraft	پینەی پێست، پارچە پێستێکە پینەی پێستی لەشی مرۆڤی پێ دەکرێت.
رقع، ترقيع	Patching	پینەکردن .

رقعة، رقع	Roka	(رۆکا) . درەختێکی زۆر گەورەیە قەدەکەی لە قەدی چنار و گەلاکەی لە گەلای کوولەکە و بەرەکەی لە بەری هەنجیر دەچێت .
رقعة	Patch	پینە، پارچە، پافتە، پسپان .
رقعة العنوان، بطاقة العنوان	Label	کارتی ناو، بیتاقەی ناو لێ نوسین .
رقعة الشطرنج	Draught-board, Checker-board	خشتەی دامە، خشتەی شەترەنج لەوحەی شەترەنج کە خانەکانی تیادا دیارکراوە.
رقلة	Palm tree	دارخورما
رقم (عدد)	Number, Figure	ژمارە، ڕەنوس .
رقم التسلسل	Serial number	ژمارەی زنجیرە، ژمارەی ڕیزبوون .
رقم قياسي	Index number	ژمارەی پێوانەیی.
رقعة	Flower bed	باخچەی گوڵ، گوڵزار .
رقم الاوكتان	Octane-number	(ڕەنووسی ئۆکتان)، پێوانەیەکە بۆ سیفەتی دژی تەقە تەقە لە بەنزیندا
رقم هايدروجيني، قيمة هايدروجينية	(PH) Value	ڕەنووسی هایدرۆجینی، Ph، لۆگاریتمی ئەو ژمارەیەی کە پلەی پەیتی (ترکیز) ئایۆنی هایدرۆجینی دەردەخات بە میلیگرام لە لترێک
رقم التصوبن	Saponification-number	(ڕەنووسی سابوونێن) ، ژمارەی میلیگرامەکانی هایدرۆکسیدی پۆتاسیوم کە پێویستە بۆ سابونێنی ئایۆنکردنی یەك گرام لە چەوری
رقم السيتان	Cetane number	(ڕەنووسی سیتان) ژمارەیەکە بۆ پیشاندانی چاکێتی سووتەمەنی دیزڵ وە هەتا ئەم ژمارەیە بەرزتر بێت سووتەمەنییەکە باشتر دەبێت .
رقوبة، بيضة القن	Nest-egg	ڕاوکە. ئەو هێلکەیەی کە دەخرێتە ژێر مریشکەوە بۆ ئەوەی کە هێلکە بکات .
رقو، مرقيء	Hematischetic, Hemostatic	خوێن وەستێنەر، خوێن گیرسێنەر، هەر شتێك خوێن بوەستێنێت
رقون		راجع (رقان)
رقي، دلاع، خربز، جبسي	Water melon	شووتی، شفتی، شامی .
رقي	Elevation	بالایی، بەرزیی، تەوز
رقية، تعويذة	Spell, Charm	دیوبەند، دۆعا، نوشتە، چاوەزار .
رقيب، ناظر	Cat-snake, Tarbophis	ماریشیلە، جۆرە مارێکی پیسە .
رقيب الشمس، رقيب اكرار، دوار الشمس، تنوم	Heliotrope, Heliotropium	چاودێری خۆر، جۆرە گیایەکە لە گوڵەبەرۆژە دەچێت گوڵی ووردی بنەوشەیی دەگرێت .
رقيدة	Layer	لقی قاشووکراو، وەکو لە دار مێودا بۆ دروست کردنی ڕەز .
رقيق، ضون	Pia	نەرم .
رقيق	Thin	تەنك.
رقيق	Slave	بەندە، کۆیلە، بەنی.
رقيق، غضّ	Thin, Fine	ناسك .
رقيقة، صفيحة	Thin plate, Lamina	تەبەق، توێژاڵ، تەلاش، وەکو تەبەقی تەنەکە و زێڕ و ئاسن .
رقيقة معدنية	Foil	توێژاڵی کانزایی، لەوحێکی تەنك لە کانزای وەکو زێڕ یان ئەلەمنیۆم .
رقيم، رقيمة	Message, Inscription	پارچە بەردێك یان لەوحەیەك باسی گرنگی لەسەر نوسراو بێتەوە.
رقيقة نحاس	Copper strip	تەلاشەمس، پارچەی بچووکی تەنك لەمس.
رك، ركاكة	Weakness	لاوازی، گەندی
رك	Roque	(رۆکی) ، یارییەکە بە تۆپی تەختە دەکرێت .

ركا، جرجير	Rocket	كۆزەڵە، گیایەكی ئاویی‌یە تامەكەی توونە به شێوەی بەهارات بەكاردێت .
ركاب (السرج)	Stirrup	ئاوزەنگی، ڕكێف، ڕكێو، زەنگۆ، نەفەر، لوقمە .
ركاب، عظم ركابي	Stapes, Stirrup-bone	ئێسكی ئاوزەنگی كە لە ناوەڕاستی گوێچكەدایە .
ركاب الخيل، راكب	Jackey	سوار، سوارە .
ركاز، مفصلة	Hinge	جومگە، سورگی .
ركاز الزنك، ركاز الخارصين	Zinc-blende, Black Jack	(زینك سەلفاید)، گۆگردیدی توتیا، كەرەسەیەكی خاوە بۆ زینك ، توتیا) .
ركاز	Burried-treasure, Ore, Blende	سامانی ژێر زەوی، كەرەسەی خاوی كانزا لە سروشتدا .
ركاز كلنتون	Clinton ore	كەرەسەی خاوی كلینتۆن، كەرەسەیەكی خاوی ئاسنە ڕەنگەكەی سوورە و هەندێك جار بووبەردی (بەردەوەبووی) تیادایە .
ركاض، عداء	Runner	ڕاكەر .
ركام	Pile, Heap	كەڵەك.
ركام، قزع (سحابة ركامية)	Cumulus	پەڵە هەورێكی قوچەكی كە لە لۆكەی شیكراوە بچێت .
ركام طبقي	Strato-Cumulus	جۆرەر هەورێكی چین چینە .
ركام مزني	Cumulo-nimbus	جۆرە هەورێكە .
ركام سمحاقي	Cumulo-cirrus	جۆرە هەورێكە .
ركام حجري	Talus	كەڵەكە بەرد .
ركام جليدي، قف	Moraine	ڕەنی، ڕەنوەبەفر، كلێڵە، ڕەنوە سەهۆڵ .
ركام ثلجي	Snow drift	كەڵەكە بەفر، كۆمەڵە بەفر .
ركام قاذورات، قمامة	Sweepings	سەرەنوێلك، سەركیفك، گووفەك .
ركب، قافلة	Caravan	كاروان .
ركبي	Rugby	(ڕەگبی)، جۆرێكە لە یاری تۆپ تۆپێن بە دەست دەكرێت.
ركب الجمل، اثنية بيضاء، رجل الاوز البيضاء	White goose-foot, Pig weed	پێ‌قازەی سپی، گیایەكی دەشتەكی پزیشكی‌یە.
ركباس، فرخ الصخور، قاروس الصخور	Rock bass	(ڕۆكباس)، بەچكەی بەردەلانی، ماسی‌یەكی ڕووباری‌یە .
ركب	Mons	بەر موسڵڵان، بەشی خوارەوەی سك .
ركبة	Genu, Knee	كابە، زەرانی، زرانی، ئەژنۆ، چۆك، ووژنك، زەنگوڵ، مەنگوڵ .
ركبة فحجاء	Bowlegged, Genu Varum, Out knee	دووركەوتنەوەی هەردوو ئەژنۆ لە یەكتری لە كاتی ڕۆیشتندا .
ركبة روحاء	Genu Valgum, In Knee, Knock knee	پەیزەنی، نزیك بوونەوەی هەردوو ئەژنۆ لە یەكتری لە كاتی ڕۆیشتندا، قاچی لابەلا .
ركزة	Shoot	خەڵف، براله، شیله، نەمام.
ركض، عدو	Running, Race	ڕاكردن، غاردان، چارگاف .
ركفة، بخور مريم	Cyclamen	(سایكلامین)، بخوردی مریم، جۆرە ڕووەكێكە، گوڵەكەی جوانە .
ركل، كراث	Leek	كەوەر، جۆرە گیایەكی تام خۆشە بە شێوەی بەهارات بەكاردێت .
ركلة	Bundle	جەپك، گوورزە .
ركلة، رفس	Kicking	شەق، لەقە، جووتە .

ركليس، سوس	Licorice	بەڵەك، مێكوك، جۆرە دەوەنێكی پزیشكییە .
ركن، منعطفات	Corner, Nook	سێلە، سووچ، قوژبن، پەنا، كونج، گۆشە، پاسار.
رَكن، جرذ	Rat	مشك، جرج.
ركهوت. خميرة العطار	Racahout	(راكاهوت)، خواردەمەنییەكی نیشاستەییە لە بەروو دەردەهێنرێت .
ركوب	Riding, Mounting	سواربوون .
ركوة	Coffee-pot	جەزوەی قاوە .
ركوة	Waterskin	جەوەنگە، كونگە، كوندە .
ركواية	Rock way	عەرەبانەی وولاغ، گالیسكەی ئەسپ كە چوار پێچكەی هەبێت .
ركوب	Stolon, Runner	لقێكی هەواییە بەسەر زەویدا دەخشێت لە ژێرەوە رەگ و لەسەرەوە گۆپكە دەردەكات ئەگەر ببردرێت دەبێت بە رووەكێكی سەربەخۆ .
ركود، سد	Stagnation, Stasis, Standsfill, Hypostasis	نیشتن، وێستان، وەستان .
ركوع	Kneeling	چۆكدان، سەرچۆك، نووچ بردن .
ركيزة، دعامة	Pile,Support, Prop, Staddle	سنگ، مێخ، نیرگە، كولەكە.
ركيزة ثلاثية الارجل، حامل ثلاثي	Tripod	سێ‌پا.
ركيك	Weak, Rickety	لاواز، گەند، نارێك.
ركيمة	Pile	پاتری
ركيمة ذرية، قمين ذري،فرن ذري، مفاعل ذري	Atomic pile	تەنووری ئەتۆمی، پاتری ئەتۆمی، پاترییەكە بۆ پەیداكردنی وزەی ئەتۆمی بە شێوەیەكی بەردەوام.
ركية: جب، بئر	Well	بیر .
ركين، بندقوط	Bandicoot, Nesokia	(بەندەكووت)، (انیسوكیا) مشكی گەورە، جرج، رسق، مشكێكی گەورەیە لە هیندستان دەژی .
رلول	Rollulus	(رۆلوول)، باڵندەیەكە لە سوێسكە دەچێت لاقی درێژترە .
رم، رِمة	Carrion, Carcass	لاشە، كەلاك، كەلەش، زیندەوەری مردوو .
رماثة	Brachnida	(براچنیدا)، جۆرە مێروویەكی زیان بەخشە .
رماد	Ash, Cinders	خۆڵەمێش، خوڵی، مشكی سووتك، سووتو، خۆڵەكەوە، بۆڵ، ناری .
رمادة، فربيون الفجر، رمادية	Sun spurge, Wart grass, Wart weed	شیرمار گیایەكی پزیشكییە شیراوێكی تاڵی تیادایە گوایا بالووكە لادەبات .
رمادي	Grey, Ashy	كەوی، بۆر، كەوە، خاكی، بۆرگەور، خۆڵەمێشی، بۆز، دێز، بۆرەقنە.
رمادية، سنجابية	Cinerea	(سینیریا)، مادەی خۆڵەمێشی لە مێشكدا .
رمادية، زهرة الرماد	Cineraria	گوڵە خۆڵەمێشی، جۆرە رووەكێكە گەڵاكەی مووی سپی پێوەیە .
رماد الصودا، كاربونات الصوديوم	Soda ash	خۆڵەمێشی سۆدە، كاربۆناتی سۆدیۆمی بازرگانی واتا هەرەمەیی.
رماع، وجع البطن	Colic, Pain in the bowels	سك ئێشە .
رماعة	Hair of head	تاڵەمووی سەر، تووكی سەر .
رماح، حامل الرماح	Spear man	رمباز .
رماس	Emballonurina	(ئیمبالۆنۆرینا)، جۆرێكە لە شەمشەمەكوێرە .
رماعة، يافوخ، نافوخ	Fontanel, Bregma	ئێسكی سەری منداڵی ساوا كە هێشتا هەر نەرمە .

رُمام	Saprophytic, Saprophyte	لاشه خۆر، گەندە خۆر، هەر گیاندارێك (ساپرۆزۆیك) یان ڕووەكێك (ساپرۆڤایت) كە لە سەر لاشەی زیندەوەر بژی .
رُمان	Pomergranates	هەنار، نارۆك، درەختێكی دڕكاوی‌یە بەرەكەی خڕ و سەوز یان زەردە یان سوورە تۆوێكی ووردی زۆری تێدایە تامەكەی ترش یان مێخۆش یان شیرینە توێكڵی بەرەكەی بۆ دەباخ كردن بەكاردێت جۆرەكانی هەنار : بواری، تەپەسوور، شەرمەتی، شیرین و ترش و مێخۆش.
رمان الزينة	Punica-granatum	هەناری ڕازاندنەوە، جۆرێكە لە درەختی هەنار بچووكە لە ئینجانەدا دەڕوێنرێت بۆ جوانی.
رمان الانهار، هيوفاريقون، دازي، اوفاريقون	Hypericum, Park-leaves, Tutsan	هەناری ڕووبار، ڕووەكێكی پزیشكی‌یە گوڵەكەی زەرد و سوورە. دەرمانی ووریا كردنەوەو میز پێ‌كردنی لێ‌دەردەهێنرێت .
رمان السعالي، خشخاش ابيض	Corn-poppy, White-poppy	كۆكەنار، جۆرە خاشخاشێكە تلیاكی لێ‌دەردەهێنرێت .
رمان بري، مظ	Wild-pomegranate	هەنارە كێویلە، دەوەنێكە لە كۆمەڵەی هەنار بەرەكەی خڕو بچووك و تاڵە بۆ ڕەنگ كردن و دەباخچێتی بەكاردێت .
رُمانة ، قنبلة يدوية	Grenade	نارنجۆك، بۆمبای دەست، جۆرە بۆمبایەكە بە دەست فڕێ دەدرێت و دەتەقێت .
رماني اللون، جلناري اللون	Granatinus	هەناری، ڕەنگی هەناری.
رماية	Archery	نیشانە گرتنەوە، نیشانچێتی، تیرئەندازی، تیر هاویشتن
رمة، جيفة، رم	Carrion, Carcuss, Carcase, Sapros	لاشەی بۆگەن، كەلاش .
رمة	Winged ant	مێرووڵەی باڵدار.
رُمث، طوف	Raft, Flooting of wood	كەڵەك، كە لە دار و كوندە دروست دەكرێت بۆ پەڕینەوە بەسەر ئاودا .
رمث، حرض، عجرم، رطريط	Salt wort. Haloxylon	ئەسپۆن، ڕووەكێكە خوێی سۆدەی (كاربۆناتی سۆدۆیم) لێ دەردەهێنرێت .
رمث، ارطماسيا، شيح	Artemesia	دەوەنێكە، تەرخۆن جۆرێكە لەم ڕووەكە.
رمح، حربة	Spear	ڕم.
رمح	Flat foot	قاچ پانی .
رمحية، زنبق رمحي	Spear lily	سوێسنەی ڕمی، گیایەكە لە كۆمەڵەی سوێسنە گوڵی جوان دەگرێت .
رمد، التهاب العين	Ophthalmia, Inflamation of the eyes	چاو ئێشە، چاو كوڵ، چاو گل كردن، وەردێنە .
رمد حاد	Acutecalarrhal	تەراخومای تیژ .
رمد جاف، سلاق	Scheroma, Zerophthalmia	تەراخومای ووشك .
رمد معاود	Periodical-ophthalmia	چاو ئێشەی وولاخ .
رمد عام، رمد شامل	Panophthalmitis	تەراخۆمای گشتی .
رمد حبيبي (تراخوما)	Trachoma, Granular-Conjunctivitis	بیروڤا چاڤی، تەراخۆمای بەزیپكە، چاو ئێشەی گرێ گرێ .
رمد بثري	Conjunctivitis, Phyctenular	تەراخۆمای بەزیپكە .

رمد صديدي	Gonorrheal, Conjunctivitis, Army-ophthalmia, Purulent -Ophthalmia	تەراخۆمای وەردێنە دار، جۆرە چاو ئێشەیەکە لە میکرۆبی سۆزەنەکەوە بلاوەبێتەوە، دەبێتە هۆی ئاوسان و سووربوونەوەی چاو، مەترسی کوێربوونی لێدەکرێت بە زۆریش لە منداڵی تازە لە دایك بوودا دەردەکەوێت .
رَمِد، مصاب بالرمد	Having-Ophthalmia	چاو ئێشاو تەراخوماوی، کەسێك تووشیس چاو ئێشە بووبێت .
رمرام، رمرم، منتنة، فساء الكلاب	Wall goose-foot	شاتەرە کێویلە تسی سەگ، گیایەکی کێویی پزیشکی یە .
رمرمة، وحام	Cittosis, Longing	بێزوو، بێزوو کردنی ئافرەت.
رمز	Sign, Symbol	نوێنە، تشتانۆك، هێما، تەوسەڵە، مامك، نیشانە، هەیما .
رمز وراثي	Hereditary- Symbol	نیشانەی ڕەچەڵەکی، نیشانەی زگماکی
رمز كيمياوي	Chemical-symbol	نیشانەی کیمیایی .
رمس، لحد	Tomb, Grave	گۆڕ.
رمش	Bunch of Flower	چەپکە گوڵ
رِمش، هدب العين	Eye lash	برژانگ، برژۆڵ.
رمش		راجع (رفرفه الجفن)
رمش، التهاب العين	Soreness of the eye lids	سووتانەوەی پێڵوو، سووربوونەوەی پێڵووی چاو و ئاو پیاهاتنە خوارەوەی
رمش	Trichiasis	وەرگەڕانی برژانگ بەرەو گلێنەی چاو .
رمص، عُماص	Matter, Eye-discharge, Glama	ڕیپۆق، ڕیپۆقی چاو، قەتا .
رمض، لفحة الحر، رمضاء، شدة الحر	Heat stroke, Intense heat	شەرای گەرمیی، ئەوپەڕی گەرمی خۆر، تینی گەرما .
رمضان	Ramadan	ڕەمەزان ، مانگی ڕۆژوو .
رمع	Clonus	ئاوسان سووتانەوە.
رمع عضلي، تقلص العضلات الارتجاجي	Myoclonia, Myoclonnus	ماسولکە فرین، ئاوسانی ماسولکە .
رمع الجفن	Blepharoclonus	ئاوسان یان سووتانەوەی پێڵوو.
رَمَق، بقية الحياة	Spark or particle of life	سەرەمەرگ، گیانەڵا، ئاوزنگ دان، ئاویلکەدان .
رُمكة	Ashy	ڕەنگی خۆڵەمێشی .
رمكة، برذونة، حجر	Brood mare	مایین، ماینی زاوزێ .
رُمل، رمل ناعم	Sand	لم، قوم، رك، سێلاخ، زیخ، خیز، ماسە، بە زۆری بریتی یە لە مادەی سلیکا.
رملي	Sandy	لمی، لماوی،لمانی .
رمل المناقع، عداب، زميج	Slimy sand	قوم، سیلە و خیزە، جۆرە لمێکی وردە بۆ پەین باشە .
رمل اخضر	Green sand	لمە سەوزە، نیشتوویەکی دەریایی یە لە قوڕە سەوز دەچێت هۆی ڕەنگە سەوزەکەی دەگەڕێتەوە بۆ بوونی سلیکاتی ئاسن و پۆتاسیۆم واتە (گلوکۆنێت) .
رمل البول	Gravel	لمی میز .
رمل المثانة، حصى الكلية	Gravel, Calculus	لم یان بەردی میزەڵدان و گورچیلە .

رمل خشن	Coarse sand	زيخ .
رمل ناعم		راجع (رمل المناقع).
رمل بحري	Sea sand	لمی دەریا، قومی دەریا .
رملية، زهرة الرمال	Arenaria, Sand wort	(ئەرناریا) ، گوڵی لم، گیایەکە لە شوێنی لماویدا دەڕوێت گوڵێکی بچووکی جوانی پەمەیی دەگرێت.
رملة، مقلع الرمال	Sand-pit	کانە لم، زەوی‌یەك کە لمی لێ دەربهێنرێت .
رَمي	Throwing	تووڕدان، فڕێ دان، هاویشتن، هەڵدان .
رِمي، رمام	Saprophytic, Sapróphyte	لاشە بژێو، هەر ڕووەکێك یان کەڕووێك یان میکرۆبێك لەسەر لاشەی مردوو بژی .
رمية، ترمم	Saprophytism	ژیان لەسەر لاشە، لاشە خواردن .
رمي النقود (لعبة)، طرة و كتبة	Head or tail	شێرو خەت، جۆرە یاری‌یەکی منداڵانەیە .
رمي بالمدفعية	Gunnery	شەڕە تۆپ.
رمي بالبنادق	Riflery	شەڕە تفەنگ.
رمي السهم	Archery	تیر هاویشتن، تیر باران .
رمي بالقنابل	Shell fire	شەڕە بۆمبا، بۆمبا باران.
رمي بالرصاص	Shooting	گوللە باران، دەسڕێژ.
رُميح	Amphioxus	رمۆکە، گیاندارێکی درێژی بێ بربڕەی بچووکی مەغزدارە لە کرم دەچێت جەمسەرەکانی تیژن لەناو لمی قەراغ دەریاکاندا دەژی .
رميح	Spontoon	رمۆکە، رمێکی کورت
رميصاء، الشعري الشامية، غميصاء	Procyon	ئەستێرەیەکە
رميق	Macroscopic	(ماکروسکۆپیك)، هەر شتێك بە چاوی ڕووت ببینرێت .
رميم، بالٍ	Decayed, Cankered	رزیو، پورتکاو، دافەتاو
رناس، فوه، عروق حمر، عروق الصباغين، فوه الصباغين	Madder, Indian-madder,	رۆنیاس، ڕووەکێکە قەدەکەی لقدارە و ئەستوور و دڕکاوی‌یە ڕەنگێکی سوور لە ڕەگەکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی ڕەنگ کردن و پزیشکی، بە تایبەتی بۆ هەڵبستنەوەی شوێنی شکاوی .
رنان، طنان	Resonant, Resonator, Resounding, Sonorant	زرنگاو، زرنگەدار، دەنگدەرەوە.
رنان	Contralto	نزمترین دەنگی ژنانە لە گۆرانیدا .
رنة، رنين، طنين	Resonance, Ringing	زرنگە ،جرنگە، درنگە.
رنة، ايل الرنة	Caribou, Reindeer	ئاسکی رەنە، کاریبۆ، جۆرە ئاسکێکە لە باکووری ئەمریکادا دەژی شاخەکەی پەلکدارە .
رنتجن، رونتكن	Roentgen	(رۆنتکەن)، یەکەی پێوانەی بڕی تیشکی (س) یان تیشکی (گاما) کە تەنێك دەی مژێت، ئەمەش یەکسانە بە بڕی ئەو تیشکەی(٤١٦) بلیۆن ئایۆن پەیدا دەکات لە یەك سم٣ دا لە هەوای ووشك و پلەی سفری سەدی و لە ژێر پاڵەپەستۆی یەك ئەتمۆسفێردا .
رنج، نارجيل، جوز الهند	Narghile, Coconut, Cocoanut	گوێزی هیندی، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما بەرێکی گەورەی بۆشی هەیە شیراوی تیادایە بۆ مەبەستی خواردن و پیشەسازی بەکاردێت .
رنح، هزع، ترنح	Stagger, Totter, Ataxia	سەرەگێژە، سەرەخوڵی، بەملاوبەولادا کەوتن .
رنح، مخيخ	Cerebellum	مێشکۆکە، مەژی .

رَند، غار	s-laurel, Noble laurel	قاج، درەختێكی كێویلەی هەمیشە سەوزی بۆن خۆشە گەڵاكەی هێلكەییە گوڵەكەی بچووك و سپییە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەی باخچەكان بەكاردێت، بەرەكەی وەك زەیتون وایە ڕەنگەكەی ئەرخەوانیە ڕۆنی لێدەردەهێنرێت .
رندية	Randia	(ڕاندیا) ، درەختێكە لە كۆمەڵەی سینكۆنا واتە قەنەقینە.
رندة، رندج، فارة النجار	Plane, Jointer	ڕەنە، ڕەندە، ئامرازێكە بۆ دارتاشین .
رنس	Calla, Trumpetlily	زەمبەقی زوڕنایی، سوێسنەی زوڕنایی، گیایەكە لە كۆمەڵەی سێوی بن ئەرز.
رنص	Rance	جۆرێكە لە مەڕمەڕ .
رنف: بهرامج البر، خلاف، صفصاف بلخي	Wild willow	بییە كێویلە، جۆرە درەختێكە .
رَنف، ياسمين البر، ظيان	Wild jasmine, Poinciana, Peacock-flower	یاسەمەنە كێویلە، دەوەنێكی كێویی جوانە گوڵی زەرد و سوور دەگرێت .
رنق: سهومة	Cachexia	زەبوونی، لاوازی، شكستی .
رنقاء، قرقة	Brooding hen	بەكڕ، وەكو مریشكە بەكڕ .
رنقوت	Rhynochetos, Rhynchotus	(رینچوتە)، باڵندەیەكە لە شینە شاهۆ دەچێت سەرپشتی قاوەیی مەیلە و سوورە لە چەم و جغوردا دەژی .
رنكة، صابوغة، رنجة	Herring	(هێرینگ)، (ئەرینگە) جۆرە ماسییەكە لە دەریای مانش دا دەژی.
رنوع	Lime-wash, Scalding	شەرا، دۆوكە، نەخۆشییەكی ڕووەكییە، لە دەغڵو دان دەدات.
رنو	To turn the eyes to	چاو تێبڕین.
رنين، رناز	Rennin, Chymosin	(ڕەنین)، ئەنزیمێكە لە ناوكی گەدەو پەنكریاس دا بۆ مەیاندنی پرۆتینی شیر.
رنين الكتروني	Electron-resonance	زرنگانەوەی ئەلەكترۆنی، لەرانەوەی ئەلەكترۆنی.
رنين	Resonance	زرنگانەوە، زرنگە زرنگ، جرنگانەوە، جرنگە جرنگ، درنگانەوە، درنگە درنگ، زرە، لەرانەوە.
رهان، قرد كلبي، رباح، قردوح، بابون	Baboon, Cenocephalus, Mormon	سەگسان مەیمونێكی ناشرینە، لەناوچەگەرمەكاندا دەژی كلكی كورتە سەری لەسەری سەگ دەچێت.
رهانة	Xiphoid	شمشێری، شتێك لەشێوەی شمشێردابێت.
رهابة، طرف القص	Metasternum	كەفچكی دڵ، نووكی كوڵەی سنگ.
رهان	Betting, Wagering, Race	گرەو.
رهبة، رهاب، هلع	Dread, Fear, Phobia	(تۆقین)، سام، بزدان، ترسان.
رهبة البرد	Cheimophobia	ترسان لەسەرما.
رهبة الدم	Hemaphobia	لە خوێن ترسان، خوێن گرتن، یەكێك لەدیمەنی خوێن بترسێت.
رهبة الصوت	Acousticophobia	ترسان لە ڕەنگ.
رهبة الاختناق	Pnigophobia	ترسان لە خنكان.
رهبة الأشعة	Radio phobia	ترسان لە تیشك و مادە تیشك دەرەوەكان.
رهبة الألم	Algophobia	ترسان لە ئێش و ئازار.
رهبة الأماكن المرتفعة	Hypsophobia, Acrophobia	ترسان لە شوێنی بەرز.

رهبة الأمراض	Pathophobia, Nosomania, Nosophobia	ترسان له نەخۆشی، ترسە نەخۆشی.
رهبة البحار	Thalasso-phobia	ترسان له دەریا.
رهبة الحيوان	Zoophobia	ترسان له گیاندار.
رهبة التعري	Nudophobia	ترسان له ڕووتی، ترسان له ڕووت بوونەوە.
رهبة الماء، كَلَبْ	Hydrophobia	هاری، جۆرە نەخۆشی‌یەکە تووشی سەگ و مرۆڤ دەبێت.
رهبة الوحدة، رهبة الاحتجاز	Claustrophobia	ترسان لەتەنهایی، ترسان له شوێنی تەسك یان داخراو.
رهبة الحساب	Acalculia	ترسان له ژمێرە، ترسان له نەتوانینی جێبەجێ کردنی کردارە ژمێرەی‌یەکان.
رهبة الأجانب	Xenophobia	ترسان له مرۆڤی بیانی (بێگانە).
رهبة اللصوص	Kleptophobia	ترسان له دز.
رهبة الكلاب	Cynophobia	لەسەگ ترسان.
رهبة المسرح	Stage fright	ترسان لەشانۆ، شپرزەبوونی هەندێك ئەکتەر کاتێك کە دێتە سەر شانۆ بەرامبەر خەڵك.
رهبة الطيران	Aerodromophobia	ترسان له فڕین (له فڕۆکەدا).
رهبة التسلق	Climacophobia	ترسان له سەرکەوتن و پیاهەڵگەڕان.
رهبة الجماع	Coitophobia	ترسان له جووت گرتن و ترسان له گان کردن.
رهبة الرعد	Bronto phobia, Tonitrophobia	ترسان له هەورە تریشقە، ترس له برووسکە.
رهبة الضوء	Photophobia	ترسان له ڕووناکی.
رهبة الظلام	Noctiphobia, Nyctophobia	ترسان له تاریکی، ترسە تاریکی.
رهبة الموت	Necrophobia, Thanalophobia	ترسان له مردن.
رهبة الخلوة، رهبة الوحدة	Isolophobia, Autophobia, Eremophobia	ترسان له تەنهایی
رهج، رهل	Stratus, Sheet cloud Haze	(ستراتەس)، جۆرە هەورێکی نزمی ڕەنگ خۆڵەمێشی بلاوە بەشێوەی چین چینە.
رهج، غبار	Dust	تەم، تەپ و تۆز.
رهج الغار، ريلجار، زرنيخ أحمر	Realgar	(ریلگار)، بریتی‌یە له دووەم گۆگردیدی زەرنیقی سروشتی و یەکێکە لەکەرەسە خاوەکانی زەرنیق. ڕەنگەکەی سووری مەیلەو پرتەقاڵی‌یە، جاران بۆ ڕەنگ کردن بەکار دەهێنرا.
رهج أصفر	Orpiment	ژەهری مشك (ئەرسنیك سولفاید)، گۆگردیدی زەرنیق مەرگەمووش، تۆزە زەردە، مادەیەکە بەشێوەی کریستاڵی زەردی بریقەدار هەیە.
رهج ابيض، زرنيخ، سم الفأر	Arsenic	زرنیخ، زەرنیق.
رهدل	Macronyx	(ماکرونیکس)، باڵندەیەکە له کۆمەڵەی کلاو کووڕە.
رهدن، رهدون	Pyrrhulanda	(پایر هۆلاندا)، باڵندەیەکی بچووکە له کۆمەڵەی کلاو کوڕە.
رهط	Group, Flack	کۆمەڵ، تاقم، دەستە.
رهط، مئزر	Loin cloth	پەشتەماڵ.
رهل	Dense fog	تەمێك کە ئاورنگی پێوەبێت.

رهل. امنيون	Amnion	(ئەمنیۆن)، ئەو پەردەیەی کە بەرخۆلەی تیادایە لەسکی دایك دا.
رهل. مترهل. رخو	Flabby, Flaccid	شۆڕ.
رهمة	Fine rain, Orizzle	نمە باران، وەشت، کونجی باران.
رهمانية	Rehmania	(ڕێهمانیا)، گیایەکە گوڵی گەورە دەگرێت، دەرمانی بەهێزکردنی لەشی لێ دەردەهێنرێت.
رهن	Mortgage, Pawing	بارمتە، دانانی شتێك بە بارمتە.
رهنامج، سجل السفينة	Log book	کتێبێکە کەشتیەوانەکان لەسەری دەڕۆن بۆ دۆزینەوەی بەندەرەکان.
رهو	Amble	بەهێواش ڕۆیشتن.
رهوان	Ambler, Ambling pony	خۆش ڕەوت، خۆش ڕەو.
رهو، كركي، غرنوق	Crane, Demoiselle	کەڵك، قوڵنگ، جۆرە باڵندەیەکە دوو تۆپەڵ پەڕی سپی وا بەپشتی چاویەوە پەڕێکی درێژی ڕەش لە سنگیەوە شۆڕ بۆتەوە دەنووکی سەوزە سەری خەنەیی‌یەو قاچی ڕەشە.
رهوم	Lean sheep	ئاژەڵی لەڕو لاواز.
رهيف، رقيق	Thin	ناسك، تەنك.
رهيب، مخيف	Dreadful, Terrible	ترسناك، بەترس، بەسام، سامدار، سامناك، تۆقێنەر.
رهينة	Security, Pledge	بارمتە.
رهيق، راح	Wine	شەراب، مەی.
روّ، يحمور، يأمور	Roe deer	فیلە گێۆ، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی ناسك، شوور.
رُو	Roux	نانشکێنە، ناوشکێنە، جۆرە خواردەمەنی‌یەکە. لەنان دەکرێت.
رواء، ماء عذب	Fresh water	ئاوی سازگار.
رواجن، دواجن	Domestic animals	گیانداری ماڵی. پەلەوەر. پەرەوڵ.
رواج	Currency, Good demad	برەو، ڕەمێن، هەڕمێن.
رواسب	Sediments	نیشتووەکان.
رواسب كلسية	Calcareous Sedimentary	نیشتووی قسڵی، نیشتووی کلسی.
رواسب لويس	Loess Deposits	نیشتووەکانی لویس، نیشتوویەکی فشەڵە لە قوڕو خوڵ ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی مەیلەو زەردە ڕێژەیەکی زۆر لەبەردی گەچی تیادایە.
رواسب، رسوبيات	Alluvium, Alluvial Depost, Silt	لیتە، ئەو قوڕو لیتەیە کە چەم و ڕووبارەکان هەڵی دەگرن و دەی بەن بۆ شوێنە نزمەکان و دەریاکان و لەوێ دەی نیشێنن.
رواف، رفاء	Finedrawer, Darner	ڕەواف، ئەوەی بەرگی دڕلو دە چنێتەوە.
رواق، روق	Porch, Portico, Colonnade	دالان، سەربانی تارمە، ڕاڕەو.
رواكض	Ratitae, Runner birds	ڕاکەرەکان، نەفڕەکان، باڵندەیەك کە کۆڵەی سنگی تەخت بێت و توانای فڕینی نەبێت وەکو وشترمر.
روال، لعاب، رضاب، ريق	Saliva, Drivel	لیك، تف، خوزاف.
روال، ريال	Sialorrhea, Sialosis	ئاوزاینەدەم، ئاو پەڕینە ناو دەم، لیکنی، زۆر دەردانی لیك.
روامس	Nightly birds	باڵندە شەوەکی‌یەکان، واتە ئەو باڵندانەی کە شەو گەڕێن وەکوو کوندە بەبوو.
رواية غنائية	Opera	(ئۆپێرا)، چیرۆکێك کە بە گۆرانی‌یەوە بووترێت.
روب، رداء رسمي	Gown, Robe	ڕۆب، جۆرە عەبایەکە یان کەوایەکە لە بۆنەی تایبەتیدا لەبەر دەکرێت.
روب	Stole	ڕۆب، پۆشاکێکی درێژی فراوان.

رَوب، خاثر، لبن رائب	Curdled milk, Sour milk	ماست، شيرى مەييو.
روبة، روبة اللبن، حالوم	Cheese rennet, Curd	هەوێنی ماست، ماستی کۆن کە هەوێنی ماستی تێدایە.
روبوط، انسان الي	Robot	مرۆڤی میکانیکی.
روبصة، ترويص، يقظة النوم	Somnambulism	کەروێشکە خەو.
روبة، نلك، زعرور	Hawthorn, Azarole, Medlar	گۆیژ، گێوژ، گوميشك.
روبل	Robalo	(رۆبالو)، ماسی‌یەکی‌دەریای‌یە.
روبيان، اربيان، جمبري، قمرون، قريدس، سرطان البحر، كركند، جراد البحر	Prawn, Shrimp, Lobster, Crangon	رۆبیان، ئەنگوش، کێچی دەریا، گیاندارێکە لە قرژاڵی دەریا دەچێت دەخورێت.
روباس	Rubasse	(رووباس)، جۆرێکە لەبەردی کوارتز ڕەنگەکەی سوورێکی تۆخە.
روبك	Roebuck	جۆرێکە لەمانگا کێوی.
روبيه	Rupee	روپیە، روپیێ، پارەکی هیندیەیە دەکاتە (٧٥) فلس.
روبل	Ruble	(ڕۆبل)، دراوێکی ڕووسی‌یە.
روبيديوم	Rubidium	(رۆبیدیۆم)، توخمێکی کیمیا گەرییە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی "گەردیلەیی" (٨٥،٤٧) وە ژمـارەی ئەتۆمی‌یەکـەی (٣٧)ە، کـانزاێکی سـپی زیوی‌یـە ماناکەی واتا (هێڵێکی سووری تێری شەبەنگی) (روبیدیوم) نیشـانەکەی (Rb).
روبينيا، سنط كاذب، شجرة الجراد	Robinia, Locust tree, Black locust, False acacia	(رووبینیا)، ئەکاکی، ئەکاسی، درەختێکی گەورەیە بۆ ڕازاندنەوە نزیکەی (٢٥)م بەرز دەبێتەوە توێکڵەکەی شەقار شەقارە لقەکانی وەك شەپۆل بلاو دەبنـەوە، گەڵاکـەی دەوەرێـت، گوڵەکـەی سـپی بـۆن خۆشـەو بەشـێوەی هێشووە، کەڵك لە تەختەکەی وەردەگیرێت بۆ دروست کردنی کەشتی.
روبليت، تورمالين احمر	Rubellite	(روبلیت)، تورمالینی سوور، بەردێکی بەنرخە ڕەنگەکەی پەمەیی یان هەر سورە.
روتايل، روتيل	Rutile(TiO_2)	(رووتایل)، کەرەسەی خاوی کانزای تیتانیۆم بە شێوەی دووەم ئۆکسیدی تیتانیۆمی کریستاڵی ڕەنگەکە قاوەیی مەیلەو سوورە یان هەر سوورە
روتينون	Rotenone	(رۆتینـۆن)، دەرمانێکـە لـە ڕەگـی هـەندێك ڕووەك دەردەهێـنرێت بـۆ قەلاچۆکردنی مێروو.
روث، سرقين، سرجين	Dung, Droppings, Manure	تەرس، تەرسەقول، قەرسەقول، سەرگین، گنجی، تل، ریتاڵ، ڕیخ، شیاکە، پگر، گەمر، تەپاڵە، لاز، لاس، سەنێر .
روث الخيول	Dung (Horses)	قەرسەقول، تەرسەقول، تەرس.
روث المواشي	Dung (Cattles)	پکر، گەمرە، شیاکە، سەرگین، ڕیخ، ریتاڵ .
روث الاغنام، بعرور	(Globular) Dung, Scybalum	پشقل، قشپل، کشپل، کەمێل.
روثينيوم، روتينيوم	Ruthenium	(رۆتینیـۆم)، توخمێکـی کانزایی‌یـە کێشـی ئەتۆمی‌یەکـەی (١٠١،٧) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٤٤) کانزایـەکی خۆڵەمێشـی‌یە مانـای ناوەکـەی (روتانیا) واتا (روسیا) دەگرێتەوە، نیشانەکەی Ru .
رَوجة، عران، داذي، هيوفاريقون، بقلة يوحنا	Hypericum	(گیـای سـانت جـۆن)، (هایپیریکـەم) جـۆرە ڕووەکێکـە دەرمـانی وورياکردنەوەو میزپێ‌کردنی لێ‌دەردەهێنرێت.

روح	Spirit	گیان، جان، رەوان .
روح	Essence	ئارەق یان رۆن یانس بۆنی رووەك كە بە دڵۆپاندن دەگیرێت وەكو ئارەقی نەعنا .
رَوَح	Talipes-Valgus, Splay foot	قاچ خواری بۆ دیوی دەرەوە .
روح البطم، تربنتین	Turpentine	(تەربەنتین)، بتم، مادەیەكی شلە لە رووەكی قەزوان دەردەهێنرێت لە دروستكردنی بۆیە و وەرنیش و دەرماندا بەكاردێت.
روحاء، ریا، رية، نعامة امريكية	Rhea	(ریا)، ووشترمری ئەمەریكی، جۆرێكە لە وشترمر بەڵام بچووكترە توانای فڕینی نی یە رەنگەكەی قاوەییە، لە جیاتی دوو سێ پەنجەی هەیە .
رود، جُوب	Exploration	پشكنین، دۆزینەوە .
رودوبسین، ارجوان بصري	Rhodopsin, Visual purple	(رۆدۆپسین)، مادەیەكە لە تۆڕینەی چاودا كە رووناكی لێدەدات دەست هۆی بینین.
رودامین	Rhodamine	(رۆدامین)، بۆیەی ناو چیلكەكانی تۆڕینەی چاو، بۆیەیەكی سپی یان بنەوشەیی مەیلەو سوورە.
رود ایلاند	Rhode-Island-red	(رۆدایلاند)، جۆرە مریشكێكی هێلكەكەر و گۆشتنی بەناوبانگە .
رود بزیت	Rhodizite	(رۆدیزیت)، كەرەسەیەكی خاوە بریتی یە لە بۆراتی ئەلەمنیۆم و پۆتاسیۆمی كریستالی .
رودو كروزیت	Rhodochro-site	(رۆدۆكرۆزیت)، بەردەپەمەیی، یەكێكەس لە كەرەسە خاوەكانی مەنگەنیز رەنگەكەی پەمەیی یان خۆڵەمێشی مەیلەو زەرد یان قاوەییە مادەیەكی روونە .
رودونیت	Rhodonite	(رۆدۆنێت)، بریتی یە لە سلیكاتی مەنگەنیزی سروشتی رەنگەكەی لە نێوان پەمەیی و ئەرخەوانی‌دایە بەردێكی نیمچە بەنرخە .
رودیوم	Rhodium	(رۆدیۆم) ، كانزایەكی سپی زیوییە ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (٤٥) و كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (١٠٢,٩) مانای ناوەكەی (رۆدۆن) واتە (گوڵ) دەگرێتەوە لە دروست كردنی دارشتەو بۆتە و گەوهەرسازی و ئاوێنە و زێركفت كردنی كارەباییدا بەكاردێت نیشانەكەی (Rh) ە، لە ئۆنتاریۆو باشووری ئەفریقا و سیبریا هەیە .
روز	Assay	جۆرە تاقی كردنەوەیەكی كیمیاییە بۆ دیاری كردنی بڕی زێڕ یان زیو یان كانزای تر لە كانزا و كەرەسە خاوەكاندا هەروەها تاقی كردنەوەی كاری دەرمان بەسەر لەشی گیانداردا .
روزانیلین	Rosaniline	(رۆزانیلین)، بۆیەیەكی سوورە .
روزماري، اكلیل الجبل	Rosemary	رۆزماری، گوڵبەندی شاخی رووەكێكی بۆن خۆشە بۆ بەهارات و دروست كردنی بۆنی خۆش بەكاردێت .
روزنامة، تقویم	Calendar, Almanac	ساڵنامە، رۆژژمێر .
روزكولیت	Roscolite	(رۆسكولیت)، جۆرێكە لە مادەی میكا .
روزنایج	Anise, Aniseed	رازیانە ، جۆرێكە لە بەهارات لە خواردەمەنی و دەرماندا بەكاردەهێنرێت .
روشم	Sprout	چەكەرە، چووزە.
روشن	Skylight	كلاوڕۆژنە، كولانكە، كونێك لە سەربانڈا بۆ ئەوەی رووناكی لێبێتە ژوورەوە.
روشن، جناح الحشرة	Wing of insect	باڵی مێروو .
روش	Roach	(رۆش)، ماسی‌یەكی رووباری‌یە .

روض، روضة	Park, Garden	باخچە، باغچە، باخچەی گوڵ، گوڵزار، گوڵشەن، گوڵستان، لالەزار .
روضة الاطفال	Kinder-garten	باخچەی ساوایان، باخچەی منداڵان .
روطان، اسل الهند	Rattan, Rattan palm	(راتان)، جۆرێکە لە دارخورما قەدەکەی باریك و درێژە هەندێك جار خۆی لە درەختی ترەوە دەئاڵێنێت، پەتی سەبەتەی لێدروست دەکرێت و زەمقی رێسینی لێدەردەهێنرێت .
رُوع	Awfulness, Dreadfulness	ترس.
روعة،جمال	Mangnificence, Splendour	جوانی، شکۆ، شکۆدار، ڕەونەق، نایابی، شۆخی، شەنگی.
رَوَغان، مراوغة، تملص	Elusion, Evation	خۆدزینەوە، خۆبواردن.
روق		راجع (رواق).
روق، قرن	Horn	شاخ، قۆچ .
روك اندرول	Rock and roll	(ڕۆك ئەندڕۆڵ)، جۆرە سەمایەکە .
روليت	Roulette	جۆرە قومارێکە
رُوم	Lobe of the ear	نەرمەڵەی گوێ بەڵگی گوێ .
روم	Rum	ڕووم، جۆرە مەیەکە لە ترشاندنی تڵپەی قامیشی شەکر دروست دەکرێت.
رومس، رمث	Raft, Float	کەڵەك، بۆپەڕاندنەوە بە ئاودا .
روماتيزم	Rheumatism	ڕۆماتیزم، باداری، هوونك.
روماتيزمي	Rheumatic	هەر شتێك ڕۆماتیزمی، پەیوەندی هەبێت بە ڕۆماتیزمەوە .
روماتزم مفصلي	Articular rheumatism	ڕۆماتیزمی جومگەیی.
رونتكن، رونتجن	Roentgen	(ڕۆنتکەن)، یەکەی پێوانی بڕی تیشکی ئێکس و گاما .
روند، راوند	Rhubarb	ڕێواس، گیایەکی ناوچە بەرز و ساردەکانە نێرەکەکەی ترش و خۆشە دەخورێت لە کوردستاندا زۆر دەڕوێت.
رونق	Brilliancy, Splendour	ڕەونەق، ڕەوش .
رَوية، تفكر	Consideration	بیرکردنەوە لە کاروباردا .
رويشة	Sprout	چەکەرە، چووز، دووپەلە، چووزەرە، یەکەم دووگەڵای ڕووەکی تازە سەوزبوو .
رويطة	Darnel, Tares	زیزانە، مرۆر، گیایەکە لەناو گەنمدا دەڕوێت تۆوەکەی ڕەش و تاڵە .
رؤيا، حلم	Dream	خەوبینین، خەون بینین، بژاردنەوە.
رؤية	Vision, Sight, View	بینین، نوارین، دیتن، خەوگوزاری.
رؤية ستروسكوبية ، رؤية مجسمة	Stereoscopic-vision	بینینی ستروسکۆپی، بینینی بەرجەستەیی، بینینی شتێك بە هەردوو چاوس بە شێوەیەکی تەنداریی.
رؤية في الظلام	Scotopia	بینین لە تاریکیدا .
رؤيس	Capitulum	سەرۆکە، سەرێکی بچووك .
رؤيس	Capitelum, Flower-head	سەرکوڵ، ئەو گوڵەی کەوا بەسەری (لوتکەی)س لقەکەوە .
رؤية زرقاء	Cyanopia, Cyanopsia	شین بینین، نەخۆشییەکە لە چاودا .
رؤية زرقاء صفراء	Xathocyanopia	بینینی شین و زەرد، جۆرێکە لە نەخۆشی ڕەنگ کوێری نەخۆشەکە ڕەنگی شین و زەرد دەبینێت بەڵام ڕەنگی سوور نابینێت .
رؤية مزدوجة	Ambiopia	جووت بینین، یەك بە دوو بینین.
ري، ارواء، سقي	Irrigation	ئاودان، داشتن، ئاودێری، دابەش کردنی ئاو بەسەر کشتوکاڵدا بە شێوەیەکی دەستکرد.

ري بالغمر	Flood irrigation	ئاودان بە ڕێگەی داپۆشینی زەوییەکە بە ئاو .
ري	Rhe	(ری)، یەکەی پێوانی شلی .
ريا، رية		راجع (روحاء)
رياحين، نباتات عطرية	Aromatic-plants, Perfume Plants	ڕووەکە بۆن خۆشەکان، هەر ڕووەکێک ڕۆن یان زەمق یان بەلسەم یان ڕاتنجی بۆنخۆشی تیادابێت و بۆ مەبەستی دروست کردنی عەتر بەکاربێت وەکو گوڵەباخ .
ريازة، هندسة معمارية	Architecture	هونەری بەنایی، نەخش و نیگاری بەنایی.
رياضة (رياضة بدنية)	Sport	وەرزش، وەرزین .
رياضي	Sportsman	وەرزشکار،وەرزشیار .
رياضيات	Mathmatics	بیرکاری، ژمێرکارە، ماتماتیك .
رياضيات تطبيقية	Applied mathmatics	بیرکاری ڕاهێنان، بیرکاری بەکارهێنان .
ريان	Watered	پاراو، تێراو، ئاودار .
ريان، غض	Lush, Succulent	پاراو، تەڕوبڕ.
رياش، مفروشات	Furniture, Household-goods	ڕایەخ، کەلوپەلی ناوماڵ.
ريانة	Teosinte	(تیوسینت)، ڕووەکێکی گیاییە بۆ لەوەڕ باشە .
ريال	Real, Rail, Riyal	یەکەی دراو (پارە) لە ئیسپانیا و سعوودیە وو ئێران .
ريال	Dollar	ریاڵ، دووسەد فلس، ئەم نرخە بە پێی جۆری وولاتان دەگۆڕێت .
ريال، روال	Saliva	لیك، تف.
ريباس، راوند، ريباسي	Rhubarb, Rheum	ڕێواس، ڕێڤاس، ڕووەکێکی شاخییە لە سلق دەچێت نێرکەکەی درێژ و پانە تامێکی ترشی مەیلە و شیرینی هەیە دەخورێت .
ريباس، حُماض	Patience, Rumex, Dock	ترشۆکە، گیایەکە لە قەراغ ئاودا دەڕوێت گەڵاکەی لە سلق دەچێت ترشە .
ريباز، عنب الثعلب	Ribes, Belladona	تووڵەزەرە، ڕەزلە، تری ڕێوی، ڕووەکێکە مادەیەکی سڕکەری لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
ريباس البحر، كشمش البحر، عنب الثعلب البحري	Sea-gooseberry	کشمیشی دەریا، گیاندارێکی بچووکە لە چرای دەریا دەچێت شێوەیەکی خڕی هەیە شاخۆچکەی لقداری هەیە لەدەریادا مەلەدەکات .
ريب، ريبة	Doubt	گومان، دوودڵی
ريبوسوم		راجع (رايبوسوم) .
ريبوفلافين، رايبوفلافين	Riboflavin	(ڕایبوفلاڤین)، ڤیتامین (ب٢) ، ڤیتامین جی، ئاوێتەیەکی زەردە لە شیرو هێلکە و گۆشت و سەوزەدا هەیە .
ريبك، ريبك	Rhebock	(ریبۆك)، جۆرێکە لە مانگا کێوی، گەورەیە لە باشوری ئەفەریقادا دەژی.
ريتة، شجر الصابون	Soap nut, Soap berry	درەختی سابوون، درەختێکە مادەیەك لە بەرەکەی دەردەهێنرێت وەکو سابوون بەکاردێت .
ريتينين	Retinin	(ڕێتینین)، بۆیەیەکی کارۆتینییە لە تۆڕینەی چاودا بۆ بینین لە تاریکیدا گونجاوە .
ريتين، راتين	Retene	(ڕێتین)، هایدرۆکاربۆنێکی کریستاڵییە .
ريجتيريت	Richterite	(ریچتێرایت) ، بەردێکە ڕەنگەکەی قاوەیی یان زەرد یان سوورە.

ريح	Wind	با، خێرایيەکەی نزیکەی (٢٨) میلە لە کاتژمێرێکدا .
ريح متذائبة، نفخة الواوي، زعبوبة، حبقة العفريت	Whirl wind	گێژەڵووکە، گێژەبا .
ريح هوجاء	Willi waw	ڕەشەبا .
ريح الزوندا	Zonda wind	بای زوندا بایەکە زۆر گەرمە لە باکوورەوە هەڵدەکات بەسەر ئەرجەنتیندا .
ريح الشمال	Shamal	بای شەماڵ: بایەکە لە عێراقدا هەڵدەکات لە هاویندا لە ڕۆژدا بەتین دەبێت، بایەکی باکووری خۆرئاوایییە بەرەو ناوچەی پاکستان دەڕوات دەشێت لە زستانیشدا هەڵ بکات بەڵام ئەو تینەی هاوینی نییە .
ريح السيروكو	Sirrocco, Seirocco, Sirocco	بای سیرۆکۆ: بایەکی گەرمی ناوچەییە لە نزیک کەنارە باشوورییەکانی دەریای سپییەوە لە بەهاردا هەڵ دەکات بەرەو باشووری ئەورووپا، بایەکی ووشکە تەپوتۆزی زۆری پێوەیە.
ريح السولانو	Solano	بای سۆلانۆ، بایەکە لە ناوچەی شاخی تاریق (جبل طارق) هەڵدەکات .
ريح (رويعة) معصرة	Squall	باگوشە، گەردەلوول، گێژەڵووکە بایەکە لە پڕێکا هەڵدەکات و بۆ ماوەیەکی کەم (چەند خولەکێک) بەردەوام دەبێت و لە پڕێکا نامێنێت .
ريح داوية	Stowed wind	بازرمە (ڕەشەبا)، بایەکە لە هەڵ کردنیدا بەر ڕێزە چیا دەکەوێت ڕێڕەوەکەی دەگۆڕێت بەرەو دەربەندەکان لە بەر ئەوە دەنگێکی ئاشکرای لێوە دێت .
ريح الهبوب	Haboob	بای (هابووب)، گێژەلووکەیەکە لە وولاتی سوداندا ڕوودەدات .
ريح البورا	Bora wind	بای بۆرا، بایەکی ناوچەیی یە لە نیمچە دورگەی بوڵقان ڕوودەدات زۆر ساردە.
ريح البوهاروك	Boharok	بای بۆهارۆک، بایەکی ناوچەیی گەرمە لە سۆمەترە ڕوودەدات و زیان بە کشتوکاڵ دەگەێنێت.
ريح البطن	Flatulence-wind	با، بای ناوسک.
ريح المعدة	Aerogastria	بای گەدە، بای ناوسک.
ريح الجنوب، ريح قبلية	South wind	بای شەماڵ، بای وەشت، بای باشوور، بایەکە لەباشورەوە هەڵ دەکات.
ريح النيفادوس الباردة	Nevados	بای نیڤادۆس، بایەکی ساردە لە ئەکوادۆر لە ئەمریکای باشوور هەڵ دەکات.
ريح الشمال، ريح شمالية، حدواء	North wind	بای باکوور، ڕەشەبا، زریان بایەکە لەباکوورەوە هەڵ دەکات.
ريح جنوبية غربية، الصابئة	South west wind	بای باشووری خۆرئاوایی.
ريح ثلجية، عاصفة ثلجية	Snow storm	باپووک، بۆرفتە، باو بەفر، باپێچ، بۆران، باکەر.
ريح عاصفة، ريح شديدة	Tempest, Gale, Violent storm	ڕەشەبا، تۆف، باهور، بایەکە خێرایيەکەی (٥٠ ١٠٠) کیلۆمەترە لە سەعاتێک دا.
ريح المايسترو	Maestro wind	بای مایسترۆ، بایەکی ناوچەیی باکووری ڕۆژئاوایییە لەناوچەی ناوەڕاستی دەریای سپیدا هەڵ دەکات.
ريح عاتية، إعصار مداري	Hurricane	بایەکی بەتینە، تیرەکەی (٨٠ ١٦٠٠) کیلۆمەترە ئەم بایە توندییەکەی (١٢)یە بەپێوانەی بوفور واتە خێراییەکەی (١١٥) کیلۆمەترییە لە سەعاتێک دا.
ريح شديدة الحر	Hot wind	باهورە، گڕە.
ريح تجارية	Trade wind	بای بازرگانی، بای شەماڵ، بایەکە لە ڕۆژهەڵاتی ژووروی نیوەی سەرووی گۆی زەوییەوە وە لە ڕۆژهەڵاتی خوارووی گۆی زەوییەوە بەرەو هەرێمی ئیستوائی هەڵ دەکات.

ريح مضادة للتجارية	Anti trade wind	دژه باى بازرگانى: بەپێچەوانەى ڕێڕەوى باى بازرگانىيەو بەرزترە لەو.
ريح موسمية	Monsoon, Etesian wind	بـاى وەرزى، كزەبـا، بـاى وەشـت، ئـەو بايەيـە كـە لـەزەرياى هێمـن و هيندىيەوە هەڵ دەكات بەرەو ڕۆژهەڵات و ڕۆژهەڵاتى خواروى كەرتەى ئاسيا لە هاويندا بەبارانەوەيە.
ريح عكسية	Reversal wind, Westerlies	باى پێچەوانـەيى، ئـەو بايەيـە كـە لـە ڕۆژئـاواى خـواروى نيـوەى گـۆى زەوىيەوەو لە ڕۆژئاواى ژوورووى نيوەى خواروى گۆى زەوىيەوە هەڵ دەكات.
ريح صاعدة، نسيم الوادي	Anabatic-wind	باى هەڵچوو، باى سەركەوتوو، شنەى شيو، لەبنى شيوەكانەوە بەرزدەبێتەوە.
ريح قطبية	Polar wind	باى پۆڵى: بايەكى زۆر ساردە لە دەورو پشتى پۆڵەكانەوە بـەرەو ناوچـە فێنكەكان هەڵ دەكات.
ريح شرقية، ريح الصبا	Easterly-wind	باى خۆرهەڵاتى، بارەش، بايەكە لە خۆر هەڵاتەوە هەڵ دەكات.
ريح البوران، ريح البورغا	Buran wind, Purga wind	باى بوران، باى پورگا، بايەكى زۆر خێراى ساردە لە سيبريا لە زستاندا هەڵ دەكات و دەبێتە هۆى بەفر بارين.
ريح السموم، ريح السمون	Samiel, Simoon, Simoom	سەبوون، شەرا. جۆرە بايەكە لە ئێران و هەندێك لە وڵاتە عەرەبىيەكاندا هەڵ دەكات بايەكى ووشكى گەرمى خۆڵاوييە.
ريح ممطرة، ريح ممطرة باردة	Rain storm	بۆران، باوباران، باى باران، تۆف.
ريح الستان، ريح السجستان	Seistan	(سيستان)، بايەكى باكورى بەتينە خێرايى يەكەى دەگاتە نزيكەى (٧٠) ميل لە سەعاتێك دا لە ناوچەى سيستان لە خۆر هەڵاتى ئێراندا لە هاويندا هەڵ دەكات.
ريح الدبور، ريح غربية	Zephyrus, West wind	باى خۆرنشين، باى خۆرئاوايى، باى ماشەڵان، باى خۆرئاوا، ديور، بايەكە لە خۆرئاواوە هەڵ دەكات.
ريح الشمال الغربي، ريح الجربياء، شينوك	North west-wind, Chinook	(شينووك) بايەكە لە نێوانى خۆرئاواو باكوورەوە.
ريح الشمال الشرقي، ريح الهيف	North east-wind	هيف، وەرزەبا، بايەكە لەباكورى خۆرهەڵاتەوە هەڵ دەكات.
ريح الازيب، ريح الجنوب الشرقي	South east-wind, Southeaster	بايەكە لەنێوانى خۆرهەڵات و باشوورەوە، باى باشوورى خۆرهەڵاتى.
ريح غربية، ريح عكسية، ريح تجارية عكسية	Counter-trade	باى ڕۆژئاوايى، باى پێچەوانەيى، باى بازرگانى پێچەوانە.
ريح دائمية	Planetary-wind	باى هەميشەيى.
ريح محلية	Local wind	باى ناوچەيى.
ريح هابطة، نسيم الجبل	Kata batic wind, Kota batic wind	بـاى داكـەوتوو، شـنەى شـاخى، ئـەو بايـە ساردەيە كـە لەشـاخەكانەوە دادەكەوێتە سەر شيوەكان.
ريح سائدة	Prevailing-wind	باى بڵاو، باى زاڵ.
ريح دوامية، اعصار	Cyclone	گێژەڵووكە، گەردەلوول، گەرەپێچ.
ريح الفوهن	Fohn wind	باى فۆهن، بايـەكى ناوچەيىيـە لەناوچـەى شـاخەكانى ئـەلبدا ڕوودەدات، بايەكى گەرمى ووشكە.
ريح الهيلم	Helm wind	باى هێلم، بايەكى باكوورى خۆرهـەڵاتى بەتينى ساردە لە ئينگلتـەرە هەڵ دەكات.

ريح خفيفة	Soft blowing-wind	كزه با، شنه.
ريح الخماسين	Khamasin	بایەکی ناوچەیی زۆر گەرمی ووشکە لەبیابانی میسردا هەڵ دەکات.
ريحي، هوائي	Aeolian	بایی، هەوایی.
ريحان شامي، اس	Myrtle	مۆرد، مۆرت، دەوەنێکی بۆن خۆشە بۆ ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت.
ريحان ابيض، شيبة، افسنتين، خثرف، دقن الشخ، شيح رومي	Absinthe, Worm wood tree	(ئەفسەنتین)، دەوەنێکە گوڵەکەی شۆڕدەبێتەوە بۆ سەرزەوی.
ريحان حلو، حبق	Sweet basil	ڕێحانە شیرنە، فرمنجی مشك، گیایەکی بۆن خۆشە بەشێوەی بەهارات بەکاردێت.
ريحان	Basil, Sweet basil	ژیون، ڕێحانە، ریۆن، ئەسپەرەم گیایەکی هاوینەی بۆن خۆشە، گوڵەکەی سپی‌یە لەگەڵ خواردەمەنیدا بەکاردێت.
ريحان ابيض	Artemisia araborescens	ریحانەی سپی، ئەرتمیزیای درەخت ڕووەکێکی بۆن خۆشە.
ريحان الارض	Dittamy of crete	پاقلەی ئاسك، ڕێحانەی زەوی، بۆمەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ريحان جبلي، ريحان بري	Wild basil, Organcy, Common marjoram	چەدەنە، برنج مشك، ڕێحانە کێویلە، گیایەکە گوڵەکەی سپی مەیلەو سوورو بۆن خۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ريدة، نسيم	Light breeze	شنەی با، جۆرە بایەکە گەڵای درەخت دەلەرێنێتەوە خێرایی‌یەکەی (٧,٢)کم لە سەعاتێکدا.
ريدبون، ردبون	Redbone	(ڕێدبۆن)، ئێسکەسوور، سەگێکی ڕەنگ سووری مەیلەو قاوەیی‌یە.
ريديا	Redia	(ریدیا)، قۆناغێکە لە قۆناغەکانی گەورەبوونی کرمە پانەکان.
ريدروت	Redroot	(ڕێدرووت)، ڕەگە سورە، سوورە ڕەگ، ڕووەکێکە گەڵاکەی لەشێوەی تیردایە گوڵەکەی کوڵکنە ڕەگەکەی سوورە.
ريدوب، مرجية بيضاء، نجيل ابيض	Redtop	مێرگەسپی، جۆرە گیایەکە.
ريدفين، ردفين	Redfin	(ڕێدفین)، پەرەکە سوورە، جۆرە ماسی‌یەکە.
ريزومة، جذمور	Rhizome	(ڕایزۆم)، قەدی ژێرزەوی، لقی درەختێکە کە لەژێرزەوی‌یەوە تووڵ کێش کرابێت بۆ ئەوەی کە بنجێکی تری لێ سەوزبێت، قەدی ڕووەك کە لە ژێر زەوی‌دا دەبێت و لە ڕەگ دەچێت.
ريزوميس، فأر البوص	Rhizomys	(ڕایزۆمیس)، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە مشکە کوێرە دەچێت.
ريزوفلافين	Resoflavin	(ریزۆفلاڤین) بۆیەیەکی زەردە لە ریزۆرسین دەردەهێنرێت.
ريزوبال	Resopal	(ریزۆپال) ڕێسینێکی دەستکردە لە دروست کردنی گۆڕەری کارەباییدا بەکاردێت.
ريزوبودا، جذرية القدم	Rhizopoda	پێ ڕەگی‌یەکان، بەشێکە لە گیاندارە سەرەتای‌یەکان وەکو ئەمیبا.
ريزورسين	Resorcin	(ریزۆرسین)، ئاوێتەیەکی ئەندامی فینۆڵی‌یە، دەرمانێکە دژی بۆگەن بوون بەکاردێت.
ريزونانس، رنين	Resonance	١. (ریزۆنانس) دەنگ دانەوە. ٢. دیاردەی بەردەوام گۆڕینەوەی جێگای بەندە تاك و جووتەکان لە گەردی ناتێری وەکوو بەنزیندا.
ريسول	Resol	(ریسۆل)، دەرمانێکی پاکژکەرەوەیە لە قەتران و سابوونی پۆتاس دروست دەکرێت.
ريسين	Ricin	(ریسین)، مادەیەکی پرۆتینی ژەهرە لەتۆوی گەرچەك دەردەهێنرێت.
ريش، ريشة	Feather, Pluma, Plume, Quill	پەڕ، کۆنك.

ريش الوز		تووكى قوو.
ريشة المروحة	Vane	پەرەكەى پانكە، پەرەى پانكە.
ريش القوادم، ريش أولى	Remex	شاپەر، سەربال، شابال.
ريش الجناح	Remiges	پەرى بالى بالندە.
ريشة المصور		فلچەى وێنەكێشان.
ريشة القلم	Pen nib	نووكى قەلەم، نووكى پێ نووسين.
ريش الذيل، ذنب الطير	Rectrices	پەرى كلك، كلكى بالندە، ئەو پەڕانەى كە بەكلكى بالندەوەن.
ريش الطيران	Remiges, Oar feathers	پەرى فڕين.
ريشة العزف	Plectrum	ئەو پەرەى كە ئامرازى مۆسيقاى پێ لێ دەدرێت.
ريشي	Pinnate, feathery	پەريى، شتێك پەيوەندى بە پەرەوە هەبێت.
ريشارديا، كالا	Calla	(ريشارديا)، (كالا)، پيازێكى هاوينەيە گوڵى جوان دەگرێت گەڵاكەى سپىيە.
ريص	Rhesus	(ريسەس)، مەيموونێكى هيندى بچووكى كلك كورتە.
ريعان	Prime	تاف، هەرەتى گەنجى.
ريع، غلة	Produce, product	بەروبووم، بەرهەم، قازانج.
ريع الاراضي الزراعية	Esplees	بەروبومى كشتوكاڵ، خەلە.
ريف	The country	لادێ، هەرێم، گوند، ئاوايى، دێ.
ريفي	Rustic	لادێى.
ريفينة		گياى دارتاش، دەوەنێكە گوڵى بچووكى سپى دەگرێت بەرەكە سوورە.
ريفيدا، نياب الحية	Snake-flies	مێشەمارانە، جۆرە مێشێكە.
ريق، رضاب، لعاب	Saliva, spittle	تف، ليك، بۆراك.
ريكتوريت	Rectorite	(رێكتۆريت) كەرەسەيەكى خاوى سپىيە لە سليكاتى ئەلە منيۆم پێكهاتووە.
ريكتيفاير، معدلة كهربائية، مقوم التيار	Rectifier	(رێكتيفايەر)، ئەو ئامرازەيە كە لێشاوى كارەبايى ئەى. سى (A.C) دەگۆرێ بۆ (D.C) دى. سى.
ريكتسيا	Rickettsia	(رێكتسيا)، كۆمەڵە زيندەوەرێكە لە نێوانى ڤيرۆس و باكتريادا بەهۆى مێروەوە بڵاو دەبنەوە بۆ مرۆڤ و دەبنە هۆى نەخۆشى.
ريكي	Ricky	(ريكى)، جۆرێكە لە مەى ئاوى ليمۆى ترش و شەكرى تيايە.
ريل	Gazelle	ئاسك، مامز، شەمكۆر، بانيز، ئاهوو، جەيران.
ريلجار	Realgar	راجع (رهج الغار).
ريم	White gazelle, Addax	ئاسكى سپى.
ريمة، طفاوة القدر	Scum, Dross	كەفى مەنجەل. كەفى چێشت.
ريماز	Termite, White ant	تەختەكالۆس، ليومگ، مێرووڵەى سپى، قەرەونە، مێروويەكە لەسەر تەختە دەژى.
رينين	Renin	(رينين)، خۆلاسەى گورچيلە، پرۆتينێكە لە گورچيلەدا دەبێتە هۆى كرژبوونى بۆريەكانى خوێن و ميزەردان.
رينيوم	Rhenium	(رينيۆم)، توخمێكى كانزايە كێشى ئەتۆمىيەكەى (١٨٦) و ژمارەى ئەتۆمىيەكەى (٧٥)ە، كانزايەكى خۆڵەمێشىيە ئەگەر بەشێوەى تۆزبێت و، سپى مەيلەو زيوييىيە ئەگەر رەق بێت، ناوەكەى لە ووشەى (راين) لە فەرەنسەوە وەرگيراوە (رينيۆم). نيشانەكەى (Re)ە لە دروست كردنى دارشتەو ئامرازى گەرمى و كارەباو سارووخدا بەكاردێت.

رنيوبومة	Rhinopoma	(رينۆپۆما)، جۆرێكە لە شەمشەمە كوێرە لووتی سێ گۆشەیی‌یە.
ريوسكوب	Rheoscope	(ريسكۆپ)، دووربینی تەوژمی كارەبا.
ريوق، ترويقة	Breakfast	ناشتا، بەرقلیان، بەرچایی.
ريوستات	Rheostat	(ڕیۆستات)، ئامرازی بەرهەڵستی‌ی كارەبای گۆڕاو.
ريو توم، مَقطع التيار	Rheotome	(ریۆتۆم)، ئامرازی كردنەوەو داخستنی تەوژمی كارەبایی.
ريولوجيا	Rheology	(ریۆلۆجی)، زانیاری تەوژم، تەوژمی كارەبا یان خوێن.
ريوترون	Rheotron	(ریۆترۆن)، ئامرازی خێراكەری ئەلیكترۆنەكان.
ريهقان، زعفران	Saffron	زەعفەران: ڕووەكێكی پیازیی‌یە گوڵەكەی زەردی مەیلەو سوورە بۆ مەبەستی ڕەنگ كردن و پزیشكی بەكاردێت.
ريوليت	Rhyolite	(ریۆلیت)، بەردێكی گرشكانی‌یە لە گرانێت دەچێت كوارتزو فیلسپاری تێدایە.
ريومور، رومير، رومر	Reaumur	(ریۆمۆر)، پێوانەیەكە بۆ پلەی گەرمی لە ئەڵمانیا بەكاردێت. لێرەدا پلەی سفر بریتی‌یە لەبەستنی ئاوو پلەی (٨٠ ْ) كوڵانی ئاو.
ريو متر	Rheometer	(ڕیومیتەر)، دەزگایەكە بۆ پێوان یان ڕێكخستنی تەوژمی كارەبایی یان خوێن.

ذ

زئر - زئير - زمجرة	Roaring = Bellowing	زیرە، نەڕاندن، نەڕەی شێر، نەرە، دەنگی شێر.
زئر - زئر نساء - زير النساء	Gallant = Ladies-man	مێ باز.
زئبرة	Nap = Pile = Down	خاو، ریشووی قوماش.
زئبر - زغب	Nap	گەنگەموو.
زئبـــق = زاووق - زيبق - فرار	Mercury = quick-silver	(هایدرۆنـەرجیرۆم) ، مێرکـەری، جیـوە، توخمێکـە کێشـی ئەتۆمیەکـەی (٢٠٠,٥٩) ژمارەی ئەتۆمیەکەی (٨٠)یە کانزایەکی شلەیە ڕەنگی سپی زیویە، ماناکەی زیوی شل دەگرێتەوە لە پڕکردنی تەرمۆمەتر بۆ مەبەستی پزیشکی و گەرمی پێو بەکاردێت. نیشانەکەی (Hg).
زئبق حلو - كالومل	Calomel	(کالۆمل)، میرکرۆز کلۆراید، بەشێوەی مادەی پاکژکەرەوەو ڕەوان کەرو لە کاروباری فۆتۆگرافیدا بەکاردێت.
زئم - عين بسيطة	Insects eys ocellus	چاوی مێرو ئەگەر سادەبێت.
زائد - فائض	Super abundant	زۆر، زیادە، پڕ.
زائد = (+)	Plus	نیشانەی زائید، نیشانەی موجەب لە بیرکاریدا .
زائدة	Appendix	هەرئەندامێکی زیادە لە لەشی گیاندارو ڕووەکدا.
زائدة اصبعية	Dacty late	زیادە گۆشتی پەنجە.
زائدة = لاحقة	Appendage	چوکڵە، نۆکە، درێژبونەوەیەك لە لەشی مرۆڤ یان گیانداردا وەك باڵ و قاچ و قۆڵ یان قۆچی هەستیاری.
زائدة دودياً	Vermiform- appendix	پەلە ڕیخۆڵە، ریڤیا درێژ، ڕیخۆڵە کوێرە، زیادە گۆشتێکە نوساوە بەلای چەپی ڕیخۆڵەئەستورەوە هیچ فرمانێکی نیەو درێژیەکەی ٧-١٠سم دەبێت هەندێك جار توشی سوتانەوە دەبێت.
زائدة لمسية	Barbel	سمێڵ، چوکڵەی هەست، وەکو لەم لاو لەولاوی دەمی ماسیدا.
زائدة انفية	Adenoids	زیادە گۆشتی یان دومەڵی ناو لوت.
زائدة جلدية	Wart	زیادە گۆشت لە پێستدا.
زائدة شرجية	Analcerci	چوکڵەی کۆمی. زیادە گۆشتی کۆم.
زائغ - منحرف	Deviating = Aberrant	لادار.
زائف - كاذب	Pseudo = Simulated = Spurious	قەڵب، درۆزنە.
زائر	Visitor = Guest	میوان.
زاب - رافد	Branch = Tribulary	زێ، چۆم، چەم.
زاج	Vitriol = sulphate	زاج، گۆگردات- سولفەیت- زاخ.
زاج الكوبلت	Cobalt vitriol	زاخی کۆباڵت، بریتیە لە گۆگرداتی کۆباڵت.
زاج قبرصي - كبريتات الحديدوز المائية	Cyprian-vitriol	زاخی قوبروسی، گۆگرداتی ئاسنی ئاویی.
زاج اخضر = قلقدون - قلقند	Green-vitriol = Ferrous-Sulphate = copperas	قیژاڵکە، زاجی سەوز، مردارسەنگ، زاخی سەوز، گۆگرداتی ئاسنۆز.
زاج ازرق	Blue-vitriol = Cupric-sulphate = Blue stone	زاجی شین، قاژقاژە، ژەنگار، مۆروە شینە، گۆگرداتی مس.
زاج أسود	Black-vitriol	قڵیاو، سیازاج، زاخی ڕەشی، زاج کە بۆ ڕەش کردنی پێستی دەباخ کراو بەکاردێت.

زاج احمر	Red vitriol = Colcothar	زاجی سور، ئۆکسیدی ئاسنی سوری سروشتی.
زاج ابيض - كبريتات الخارصين	Whte vitriol = Zinc sulphate	زاجی سپی، گۆگرداتی توتیا، گۆگرداتی زینك.
زاحف - زحاف	Reptlie	خشۆك، خشندە، وەكو مارو مارمێلكەو كیسەڵ.
زاحف مجنح - زاحف طائر	Pterodactyl = Pterosaur	(پتـــیرۆداكتیل)، خشـــۆكی بـــاڵدار، گیـــاندارێكی خشـــۆكی بـــاڵداری قرتێكەوتووە.
زاحفة بوقية	Trumpet-vine Trumpet creeper	خشۆكە زوڕنایی، ڕووەكێكی كەپریی و بەهێزە گوڵەكەی لە زوڕنا دەچێت لەلای دیوارەوە دەڕوێنرێت خۆی پێوە دەنووسێنێت و دای دەپۆشێت.
زاحف - متسلق	Creeping = Trailing	خۆهەڵواسەر، هەڵچوو (بۆ ڕووەك).
زاد - مؤنة	Provisions	ئازوقە، خۆراك، زادتۆنە.
زاد المسافر	Traveler-provision	توێشو، ئەو خواردەمەنییەی كە گەشتكەر لەگەڵ خۆی دەیبات.
زارة	Jungle	بێشەڵان، ئەیزار.
زارع - مزارع	Sower = Farmer = Planter	كشتكار، كشتیار، تۆوچێن، وەرزێر، جوتیار.
زارع الرز	Rice farmer	گۆخڵ، جوتیاری مەرەزە.
زارة = برغش الخيل = شعران	Hippobosca	مێشەسەگانە، مێشەكەرانە، مێشی ئەسپ.
زاغ = غراب الزرع = قـاق - غراب الزيتون	Jack-dow = Rook = Hoodie	قەلەڕەش، قەلەبەلـەك، قـژاك، قـاژ، ئەگـەت، بەدفەڕ، قژاڵكـە، قـاژو، قـاڵاو، خوڵەرون، قاڵاو بۆلینە، جۆرێكە لە قەلەڕەشكە دەنوك و قاچی سورە.
زاغ الجيف	Carrion-crow	قەلەڕەشكەی لاشەخۆر.
زالقة	Glider	فڕۆكەی بایەوان.
زالخة - اطوم، ناقة البحر - جمل البحر - عروسة البحر	Dugong Halicore	بوكی دەریا، وشتری دەریا، جۆرە گیاندارێكە لە ئەهەنگ دەچێت گیاخۆرە لە دەریادا دەژی.
زام	To growl	زریكاندنی پڵنگ.
زامر - زامور	Pilot fish	ماسییەكە ڕابەرە: ماسیەكی دەریای پیرۆزە.
زامرة = نبات فلفلي	Marsilea	ڕوەكێكی بیبەرییە لە زەلكاوەكاندا دەڕوێت.
زاميا - زامية	Zamia	(زامیا)، جۆرێكە لە درەختی سایكاس درەختێكی كورتی ئەستورە لقی نیە سەرەكەی كۆمەڵێك گەڵای پێوەیە لە ناوچە گەرمەكان دەڕوێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەكاردێت.
زامية الكفر، شجرة الخبز	Jamaica-sago free	دارنان، جۆرێكە لە درەختی زامیا ئاردی لێدەردەهێنرێت.
زان - مران - سقوم	Beech = Fagus	ئارەوەن، بناو، بناف، ڕەشەدار، درەختی زان، وزم، سورەچنار درەختێكی جوانە لە بەرو دەچێت زۆر بەرز و ئەستور دەبێت توێكڵی قەدەكەی ساف و خۆڵەمێشیە گەڵاكـەی هێلكـەی و سـەوزە لـە بـەهارو پـایزدا مەیلـەو سـور دەبێت بەرەكەی لە فنق دەچێت بەشێوەی دوانەیە توێكڵێكی ڕەقی دڕكاوی پێوەیە، بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەكاردێت.
زانثيات	Xanthate	(زانثات)، خوێی ترشی زانثیك.
زانثين	Xanthein = xanthin	(زانثـین) ئـەو مـادە زەردەی كـە لـە ڕوەكـدا هەیـە وەكـو لـە گوڵەبـەڕۆژەو ڕۆنیاسدا.
زانثاين	Xanthine	(زانثاین)، ئاوێتەیەكی نایترۆجینی كریستاڵییە لە میزو خوێندا هەیە.
زانثوفيل - يصفور	Xanthophyll = Leaf yellow	(زانثوفیل)، ڕەنگێكی ڕووەكی زەردە لە تۆو گەڵای هەندێك ڕوەكدا دەبێت.

زاهي (زاه)	Florid = Bright = Gay = Blooming	بریسکەدار، ڕەنگاو ڕەنگ، ڕەنگین، ئاڵو والآ، بریقەدار.
زاهي أخضر - لامع أخضر	Brilliant- green	سەوزی بریسکەدار، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی کێم و جەراحەت.
زاهي أصفر - لامع أصفر	Brilliant- yellow	زەردی بریسکەدار، مادەیەکە بە شێوەی ئاسەرەوەی کیمیایی بەکاردێت.
زاوية، ركن	Corner	کاژێر، گۆشە. قوژنە.
زاوية	Angle	گۆشە، ئەو شێوەیەی کە لە بەیەکگەیشتنی دوو هێڵی ڕاست یان دوو تیشك کە لەیەك خاڵەوە بکێشرێن پەیدا دەبێت.
زاوية	Corner	گۆشە، کوژی، سوچ، قوژبن، گونج، کونج، سیلە، لك، قولینچك، قورچ، قورنە.
زاوية الارتفاع	Angle of elevation	گۆشەی بەرزی.
زاوية السقوط	Angle of incidence	گۆشەی داکەوتو، گۆشەی کەوتن.
زاوية الانعكاس	Angle of reflection	گۆشەی ڕەت بونەوە.
زاوية الانكسار	Angle of refraction	گۆشەی شکانەوە.
زاوية القذف	Prodection angle	گۆشەی هاویشتن.
زاوية الدوران	Circulation angle	گۆشەی سوڕانەوە. گۆشەی خولانەوە.
زاوية الانخفاض	Depression angle	گۆشەی نزم بونەوە، گۆشەی داکەوتن.
زاوية الاستقطاب	Polarization angle	گۆشەی جەمسەرگرتن، گۆشەی پۆل گرتن
زاوية ساعية	Hour angle	گۆشەی کاژمێری.
زاويــة النجــار - النحات - كوس	Square = Set square	گۆشەی دارتاش، ئەو ئامرازە گۆشەیەی کە دارتاش بەکاری دەهێنێت.
زاوية متتامة	Complementory angle	گۆشەی تەواوکەر، یەکێك لەو دو گۆشەیەی کە کۆی هەردوکیان دەکاتە گۆشەیەکی وەستاو ٩٠ پلە.
زاوية متوالية	Progressive- angle	گۆشەی دوابەدوا.
زاوية متناظرة	Corresponding angle	گۆشەی هاوتا.
زاوية حرجة	Critical angle	گۆشەی شلۆق، گۆشەی لەنگێز.
زاوية مستقيمة	Straight angle	گۆشەی ڕاست واتە ١٨٠ پلە.
زاوية الانحراف	Angle of deviation	گۆشەی لادان.
زاوية زوجية	Dilhedral- angle	گۆشەی جوت.
زاوية مائلة	Oblique angle	گۆشەی لار.
زاوية الميل	Angle of Inclination	گۆشەی لاری.
زاوية خارجية	Exterior angle	گۆشەی دەرەوە، گۆشەی دەرەکی.
زاوية داخلية	Interior angle	گۆشەی ناوەوە، گۆشەی ناوەکی.
زاوية متقابلة	Vertical angle Opposite angle	گۆشەی بەرامبەریەك، گۆشەی هەمبەر.
زاوية الطور	Angle of phase	گۆشەی تەرز، گۆشەی بار.
زاوية قائمة	Right angle	گۆشەی وەستاو واتە ٩٠ پلە.
زاوية البلورة	Crystal angle	گۆشەی کریستال - گۆشەی بلوور.
زاوية محصورة	Included angle	گۆشەی دەورەدراو، گۆشەی ئابڵوقەدراو.

زاوية مجسمة	Solid angle	گۆشەی تەندار، گۆشەی بەقەوارە، گۆشەی بەرجەستە.
زاوية مكملة	Suppl ement ary angle	گۆشەی تەواوکەر.
زاوية منفرجة	Obtuse angle	گۆشەی کراوە، ئەو گۆشەیەیە کە لە ٩٠ پلە زیاتر و لە ١٨٠ پلە کەمتربێت.
زاوية حادة	Acute angle = Sharp angle	گۆشەی تیژ، لە ٩٠ پلە کەمتر بێت.
زاوية الميل المغناطيسي	Magnetic declination	گۆشەی لاریی موقناتیسی، ئەو گۆشەیەی (بۆشاییەی) کە دەکەوێتە نێوانی خاڵی (نقطـة) باکووری موقناتیسی و باکووری جوگرافییەوە بەمەرجێك سەری گۆشەکە لە هەر خاڵێك بێت لە سەر ڕووی زەوی.
زاوية متبادلة	Alternate- angle	گۆشەی ئاڵ و گۆڕکراو.
زاوية متجاورة	Adjacent- angle	گۆشەی هاوسێ.
زاوية الاحتكاك	Angle of friction	گۆشەی لێك خستن، گۆشەی لێك کەوتن.
زاوية الانزلاق	Angle of slip	گۆشەی خلیسکان.
زاوية محيطية	Circumfere-tial Angle	گۆشەی چێوەی.
زاوية الابصار	Visual Angle	گۆشەی بینین.
زاوية مركزية	Central Angle	گۆشەی چەقی، گۆشەی ناوەڕاست.
زاوية معكوسة	Reflex Angle	گۆشەی پێچەوانە، گۆشەیەك لە ١٨٠ پلە زیاتر و لە ٣٦٠ پلە کەمتر بێ.
زاوية التماس	Angle of contact	گۆشەی بەرکەوتن.
زاوية الحيود	Diffraction Angle	گۆشەی لادان.
زاووق - زئبق	Mercury	جیوە، کانزایەکی شلە.
زاورة - حوصلة	Crop = craw	سیکڵدانە، جیکڵدانە، جیقڵدانە.
زاي - صواي = مرعة	Widgeon	جۆرە مراویەکە.
زايكوت = لاقحة	Zygote	(زایگۆت)، هێلکەیەك یان خانەیەکی بەپیتکراو.
زايكوت متحرك	Zygozoospore	زایگۆتی جوڵاوە.
زايلول - زيلول - زيلين	Xylol = xylene	(زایلین)، (زایلۆل)، (زیلۆل)، ناوێتەیەکی هایدرۆکاربۆنی پەرشەوەبوە، لە پەترۆل دەچێت لە قەترانی خەڵوز دەردەهێنرێت بۆ ڕەنگ کردن بەکاردێت.
زايمير	Zymase	(زایمێز)، هەوێنێکە (ئەنزیمێکە) شەکری گلوکۆز دەکات بە ئەلکهول.
زاينب	Zineb	(زاینیب)، تۆزێکە بۆ لەناوبردنی کەڕوو و مێرووی زیانبەخش بەکاردەهێنرێت یەکێکە لە ناوێتەکانی زینگ.
زايمولوجيا = علم الخمائر	Zymology	(زایمۆلۆجی)، زانستی هەوێنەکان، ئەو زانستییەی کە باسی ترشان و هەوێنەکان دەکات.
زب - اير - قضيب	Mutinus = Penis = Pullus	چووك- کێر.
زب الارض - طرثوث	Maltase- mushroom	چووکی زەوی، کێری زەوی، جۆرە قارچکێکە.
زبـاب - زبابـة - جرذ الملك	Shrew = Shrew mouse Dor- mouse, sorex	شیرناڵی، مشکی دارودرەخت، گیاندارێکە لە مشك دەچێت لەلای کۆمیەوە -تورەکە- یەکی هەیە ماددەی بۆنخۆشی تێدایە مێرولەو مێش و مەگەز و کرم دەخوات.
زباد	Buttery	کەراوی، هەر شتێك کەرەی لێ دەربهێنرێت.
زباد = زبادة - قط الزباد - سنور الزباد	Civet-cat = Musk-cat	پشیلەی مسك، گیاندارێکی گۆشتخۆرە لە پشیلە دەچێت لە ژێر کۆمی دا تورەکەیەك هەیە ماددەیەکی بۆن خۆشی تێدایە پێی دەوترێت (زەباد) بۆ دروستکردنی عەتر بەکاردێت.

زباد الهند	Zibet = Zibeth	پشیلەی مسکی هیندی.
زباد = زهم	Civet = Zibet	(سیڤیت) زەباد، ماددەیەکی بۆن خۆشە وەکو مسك لە تورەکە یەك لە ناوگەلی پشیلەی (سیڤیت) دەردەهێنرێت.
زبادة = آذان = الصخلة = لسان الحمل	Plantain	گوی بەرخە، سیرێش، جافلقینە، گیایەکە گوڵەکەی زەردەو تۆوەکەی ڕەشە.
زبادي = حشيشة النجم	Star wort	گیائەستێرە، گیایەکی کێوی پزیشکیە گوڵەکەی بۆن خۆشە.
زبادي = لبن	Curdled milk	ماست.
زبارة = فلقة	Cotyledon	لەتکە، لەتکەی تۆوی ڕووەك وەکو لەتکەی پاقلە .
زبارة = تقليم الكروم	Grape pruning vine-dressing	مێوبڕین، هەڵپاچینی درەختی مێو بۆ گەشەکردنی .
زباطة	Duck	مراوی.
زبال =كناس	Dust man = scavenger	خۆڵکێش، کەنناس.
زبالة = كناسة	Sweepings	زبڵ.
زبان = زباني	Antenna	قۆچی هەست لە مێرودا.
زباني = حمة = شوكة	Sting	چزو، وەکو چزوی دوپشك.
زبانة العقرب	Librae	چزوی دوپشك، ئەستێرەیەکە.
زبانة = مبسم السيكارة	Cigarette = Holder	دار جگەرە، قەندە، دەم جگەرە.
زبانة = فارة الحصاد	Dwarf mouse = Harvest mouse	مشکی دەرەو یان خەرمان، مشکی بچوك.
زبب	Pappus	کورك، توکی گوێچکە، گەندە موی ڕومەت و چەناگە، گەندە موی دەموچاو.
زبد = رغوة = غثاء = طفاوة	Scum, Foam , Froth	کەف، کەفی لالفاوە.
زبد = زبدة = نهدة = الوقة	Butter	کەرە، فەریکەڕۆن، ڕۆنەکەرە، نونشك، نڤیشك، ژەمەن.
زبدة صناعية	Oleomargarine = Butterine	(ئۆلیۆمارگارین)، کەرەی دەستکرد.
زبدين = زيت الزبدة	Butter fat = butterin	ڕۆنی کەرە، ئەو ڕۆنەی لە کەرەدا هەیە.
زبدة القمر	Selenite	(سیلینیت) کەرەی مانگ، کەرەسەیەکی کانزایی خاوە بریتیە لە کالیسیۆم گۆگرداتی کریستاڵی ڕۆشن.
زبدة مع عسل	Butyrome	کەرەو هەنگوین، جۆرە خواردەمەنی‌یەکە.
زبد البحر = زبد امواج الشاطىء	Surf	کەفی دەریا، مەگنیسیۆم سلیکەیت ماددەیەکی نەرمی سپی کون کونە سەرئاو دەریا دەکەوێت.
زبد الموج	Spindrift = Surf	کەفی شەپۆلی دەریا، کەفی قەراغی دەریا.
زبدية = سلطانية	Bowl	کاسە= تەشپی.
زبدة الكاكاو	Cacao butter	کەرەی کاکاو، ڕۆنێکە لە تۆوی کاکاو دەردەهێنرێت.
زبدية = افوكادو = شجرة المحامي	Avocado	(ئەڤۆکادۆ)، درەختێکی گەورەی هەمیشە سەوزە گەڵاکەی گەورەیە گوڵەکەی بەشێوەی هێشویەکی زەردە بەرەکەی بچوك یان گەورەیە لە هەرمێ دەچێت ڕەنگەکەی سەوزە تامەکەی خۆش و بەنرخە لە دروست کردنی کێك و شیرینی و شۆربادا بەکاردێت دەنکەکەی گەورەیە.
زبدي	Butyric	کەرەیی.
زبدية السكر	Sugarbasin	شەکردان، قاپی شەکر .

زبرينة	Wandering-jew = Zebrlna	(زيبرينا)، گيايەكى خشۆكە لاسكەكەى شۆڕە گەڵاكەى ئەرخەوانيە بۆ ڕازاندنەوەى باخچەكان بەكاردێت.
زبرا	Zebra	زێبرا، كەرەكێوى.
زبرج - حلية	Gold = Ornament	زێڕ- ئاڵتون- خشڵ.
زبرج	Scud	هەورێكى تەنكە.
زبرجد - زمرد مصرى	Beryl	(بريل)، زوبەرجەد، بەزرەبينە، (زمروت). بەردێكى بەنرخە بۆ ڕازاندنەوە بەكاردێت بريتيە لە سليكاتى بريليۆم و ئەلەمنيۆم يان سليكاتى ئاسن و مەگنيسيۆم و كرۆم.
زبرجد اخضر مصفر	Peridot = olivine	(پێريدۆت)، زوربەرجەدى سەوزى مەيلەو زەرد.
زبرجد اخضر	Beryl = emerald	(ئێميرالد)، زوربەرجەدى سەوز.
زبرجد ازرق - زبرجد اكوامارين	Aquamarine	(ئەكوامارين)، زوربەرجەدى شين، بەردێكى بە نرخە.
زبرجد اصفر = زبرجد زيتوني	Chrysolite	(كريزۆليت)، زوبەرجەدى زەرد.
زبرة الاسد	Leonis	يالى شێر- ئەستێرەيەكە.
زبزب - غرير	Badger	چالەگە- چوالو- گياندارێكى شيردەرى خرينى پەلكورتە پێستەكەى بەنرخە لە ژێر زەويدا دەژى.
زبزب العسل - غرير العسل	Honey- badger	چالەكەى هەنگوين- جۆرێكە لە چالەكە حەز بە هەنگوين خواردن دەكات.
زبط - وحل	Mud = slime	قوڕ، قوڕوليتە.
زبل - سرجين - سرقين - دمن	Dung = droppings = manure = guano	شياكە، تەرس، پيساى گياندار.
زبل	Stable- litter	كلێش، ڕايەخى ئاژەڵ، ئەو پوش و پەلاشەيە كە لە تەويلەدا ڕادەخرێت بۆ ڕاكشانى ئاژەڵ.
زبل - قمامة - كناسة	Sweepings	سەرەنوێلك، زبڵخانە.
زبلين - سمور	Sable = zabellina	سەمور، سەفۆرى، گياندارێكە لە دەڵەك دەچێت پێستەكەى بەنرخە.
زبود - مريون	Zapus	(زاپەس)، جۆرێكە لە گياندارى گۆڕهەڵكەنە.
زبون = قباء	Meriones	كەوا، پۆشاكێكە لە پێشەوە كراوەتەوە لەسەر جلوبەرگەوە لەبەردەكرێت.
زبون	Customer	كڕيار، مەعميل.
زبيب = عنجد	Raisins = driedgrapes	مێوژ، مێوێژ: هەچكوچى.
زبيب = سم الافاعى	Venom = venene	ژەهرە مار.
زبيب رومي - كشمش	Currants = sultanas	كشميش، جۆرێكە لە ترێ بەرەكەى بە وشكى سورە دەكرێتە خواردەمەنيەوە.
زبيب برى	Stavescare	مێوژە كێويلە، ڕوەكێكە دەرمانى ڕشێنەوەو ڕەوان كردن و كرم كوژ لە تۆوەكەى دەردەهێنرێت.
زبيبة	Froth	كەفى لالفاوە.
زبية	Antsnest	شارە مێروولە.
زبيدي	Chondroplites = chinensis	زوبەيدى، تەنكە ماسى، جۆرە ماسيەكى پانكەڵەى كڕكڕاگەدارە گۆشتەكەى نايابە.
زبيدي	Butter- flavoured- truffle	دومەڵانى كەرەيى، جۆرێكە لە دومەڵان بۆنى كەرەى لێ دێت.
زبيدة - آذريون الحدائق جهوان	Potmarigold	گيايەكى كێوى پزيشكيە گوڵى زەرد دەگرێت لە هەميشە بەهار دەچێت بۆ زەردكردنى ڕەنگى كەرە بەكاردێت.

زبي - ايري - قضيبي	Penial	كێری، چوكی، شتێك پەیوەندی بە چوكەوە هەبێت.
زبيزية	Wildthyme	جاترە كێویلە.
زبيل - زنبيل	Fruit basket	زەمیلە، سەبەتە.
زج -نعامة	Ostrich	وشترمر- باڵندەیەكی گەورەی بیابانیە توانای فڕینی نیە.
زجاج = قزاز	Glass = vitrum	شوشە- ماددەیەكی ڕەقی ڕونە بە ئاسانی پاك دەكرێتەوە گەلێك جـۆری هەیە لە خوێی كانزای و لم دروست دەكرێت بە گەرم كردنێكی زۆر گەلێك سوودی هەیە وەكو دروست كردنی قاپ و زەڕبێن و شوشەی پەنجەرە.
زجاج مشجر	Dendritic glass = dendroid glass	شوشەی سەهۆڵی، شوشەی نەخشاوی.
زجاج مـائي - ذوب زجـاجي - ماء الزجاج	Water glass	گیراوەی سـۆدیۆم سـلیكەیت لـە ئـاودا، شـلەیەكی خەسـتی لینـج پێـك دەهێنێـت لـە دروسـتكردنی مادەی پاكـەرەوەی وەك سـابون و سـرێش و مقەباو ئەو چنراوانەی بەرگەی ئاگر دەگرن بەكاردێت.
زجاج باريكس	Pyrex glass	شوشەی پایریكس، جۆرێكە لە شوشە بەرهەڵستی گەرمی دەكات ئامانی تاقی كردنەوەی لێ دروست دەكرێت.
زجاج طبيعي - اوبسيديان	Obsidian	شەوشەی سروشتی، شەوشەیەكی گركانیە بەزۆری ڕەنگەكەی ڕەشە، لە گرانیتدا هەیە وەك بەردێكی بەنرخ بەكاردێت.
زجاج كراون - زجاج تاجي	Crown glass	شوشەی تاج، جۆرێكە لە شووشە زۆر پاكـە لـە دروسـتكردنی زەرەبینـی كامێراو میكرۆسكۆپدا بەكاردێت ئۆكسیدی كالسیۆمی تیادایە.
زجاجة ساعة	Watch glass	شوشەی كاتژمێر، لەتاقیكردنەوەی كیمیایدا بەكاردێت.
زجاج الامان	Safety glass	شوشەی بێزیان، شوشەی بێ وەی، لە پەنجەرەی ئوتومبیلدا بەكاردێت.
زجاج ليفي	Fiber glass	شوشەی ڕیشاڵی، ڕیشاڵی شوشە.
زجاج	Glazier	شوشە فرۆش.
زجاجة (قنينة)	Bottle	بوتڵ، دەفرێكی شوشە كە شتومەكی تێ بكرێت.
زجاج ضد التناثر	Shatter proop glass	شووشەی دژی پەرشی و بڵاوبوونەوە لەكاتی شكاندا.
زجاجة ديلاتومتر	Dilatometer	(دیلاتومەتر)، شوشەیەكە بۆ پێوانی خاڵی گۆڕانی شلە بە تێبینی كردنی كشانەكەی.
زجاجة كوبلت	Cobalt glass	شوشەی كۆباڵت، پارچە شوشەیەكی مۆرە خوێیەكانی كۆباڵتی تیادایە بۆ سەیركردنی گڕی كانزاكان بەكاردێت.
زجاج السليكا	Silica glass	شووشەی سلیكا.
زجاجة ليدن	Leyden jar	شوشەی لیدن، ئامرازێكە بۆ كۆكردنەوەی كارەبا بەكاردەهێنرێت.
زجاج بصري	Optical glass	شووشـەی بینیـن، ئـەو شووشـەیەی كـە لـە دروسـت كردنـی چاویلكـەو كامێراو میكرۆسكۆپدا بەكاردێت.
زجاجة ساترة = غطاء زجاجي	Cover glass	شوشەی داپۆشین، بۆ داپۆشینی سلایدی میكرۆسكۆپی بەكاردێت.
زجاج صخري	Flint glass	شوشەی بەردین، شوشەی فلینت شوشەی ئەستێی، جۆرێكی چاك و پاكە لە سلیكا.
زجاج البايروسيرام	Pyroveram	شووشەی پایروسـیرام، شووشـەیەكە بـە شـێوەی تـۆز (هـاڕاوە) بەرگـەی گەرمی دەگرێت بۆ لۆك كردن بەكاردێت.
زجاج فلنت	Flint glass	شوشەی فلینت، جۆرێكی زۆر پاكە لە شوشە لـە دروستكردنی زەرەبینی كامێراو میكرۆسكۆپدا بەكاردێت ئۆكسیدی قورقوشمی تیایە.

زجاج احمر	Red glass	شووشەی سور، جۆرێکە لە شوشە ڕەنگە سورەکەی دەگەڕێتەوە بۆ بونی کوپەرۆز ئۆکسایدی یان کلۆریدی زێڕ.
زجاج الصودا الجيرية	Soda-lime glass	شووشەی سۆدالایم. بۆ مەبەستی دروست کردنی شوشەی پەنجەرە بەکاردێت.
زجاج صفيحي	Sheet glass	تەبەقە شوشە.
زجاج مغزول	Spun glass	شوشەی ریشاڵی، ڕیشاڵی شوشە.
زجاجي	Vitreous = glassy	شوشەی، شتێك پەیوەندی بە شوشەوە هەبێت.
زجاج	Clove	دەنگی مێخەك، تۆو یان بەری درەختی مێخەك.
زجر = حفش	Sturgeon	(ستەرجیۆن) جۆرە ماسیەکی گەورەیە کافیاری لێ دەردەهێنرێت.
زجم = سنونو الماء	Sea- swallow	پەڕەسێلکەی دەریا، جۆرە باڵندەیەکە.
زحار	Dysentery	زەحیری، کەفسە، دیزانتری، سکەشۆری، سکچون، هەندێك جار بەخوێنەوە دەبێت.
زحار اميبي	Amoebic- dysentery	زەحیری ئەمیبی، جۆرە نەخۆشیەکی سکچونە تایبەتیە بە هەرێمە گەرمەکان لە ئاسیادا. ئەم نەخۆشیە درم نیە وەك جۆرە زەحیریەکە کە (باسیلی) پێ دەڵێن و، بەهۆی جۆرە میکرۆبێکی تایبەتیەوە (ئەمیبیا) کە لە ڕیخۆڵەی ئەستورا دەمێنێتەوە، بڵاودەبێتەوە.
زحار المواشي	Scours	زەحیری ئاژەڵ، جۆرە نەخۆشییەکە.
زحـــار عصـــوي = زحار باسيلي	Bacillus- dysentery	زەحیری باسیلی، بەهۆی بەکتریای (باسیلی)یەوە بڵاودەبێتەوە وە ئەم میکرۆبە لە پیسایی نەخۆشدا بە زۆری هەیە هەروەها درمیشە و بەخێرای بڵاودەبێتەوە لە نەخۆشەوە بۆ ساغ بەتایبەتی لە هەرێمە گەرمە مام ناوەندیەکاندا.
زحاف = زاحف	Creeping	خشۆك.
زحافات = زواحف	Reptiles = reptilia	خشۆکەکان: گیانداری خشۆك وەکو کیسەڵ.
زحزحة	Shifting = perturbation	خزان، جێ لێژبون، لاچون، چونەدەرەوەی تەنۆکەیەك لە سوڕگەکەی (ڕێڕەوەکەی) خۆی بەبێ ئەوەی بەر شتێکی تر کەوتبێت.
زحزحة دوبلر	Doppler- shift	لاچونی دۆپلەر، چونەدەرەوەی دۆپلەر، گۆڕانێکی کەم لە شوێنەکانی هێڵەکانی شەبەنگی هەندێك لە تەنە ئاسمانیەکان.
زحف	Creeping = crawling	خشین، خشان، سکەخشێ.
زحل	Saturn	کەش، کەیوان، کەنو، کاروان کوژە، کاروان قران، (ساتۆرن)، شەشەم ئەستێرەی گەڕۆکە (٨٨٧) ملیۆن میل لە خۆرەوە دورە، تیرەکەی (٧٥٠٠٠) میلە لە ٢٩ ساڵ دا سوڕێك بە دەوری خۆردا دەدات بەوە ناسراوە کەوا ئەڵقەی بەدەورەوەیە تەنیا لە تەلسکۆپدا دەردەکەوێت (٩٥) ئەوەندەی گۆی زەویە، ئەستێرەیەکی بەیانیە دوای نیوەشەو بەیەك سەعات هەڵ دێت.
زحلقة = تزحلق	Sliding = skating	هەڵخلیسکان، داخزان.
زحلوقة	Ski	پێڵاوی بەفرەخلیسکێ.
زحمة = ازدحام	Crowd	قەڵەباڵغی، قەرەباڵغی.
زحموك = كشوت	Dodder = wild-loranthus	گیاکەڵە، گورگە، ڕوەکێکی مشەخۆرە خۆی بەقەدی ڕوەکی ترەوە هەڵدەواسێ زیانی پێ دەگەیەنێت.
زخات المانكة، زخات الازهار	Mangoshowers	نمەی مانگۆ، بارانێکی بەهارییە، لە باشووری خۆرهەڵاتی ئاسیادا دەبارێت.

زخة	Drizzle	پریشك، پرشه.
زخة المطر = نخة	Ashower of rain = drizzle	نم، نمه، وردەباران، تاوی باران، تاڤیابارانێ، تاوەباران.
زخة مطرية غزيرة	Cloud burst	نمەبارانی بەتین.
زخة = حمل	Lamb	بەرخ (بێچوی مەڕ).
زخرف = زينة	Ornament = decoration	زێوەر، دیکۆر، نەخش و نیگار.
زخرف = قمص = شابرة الماء	Hydrometra	ئاو رۆشن کەرەوە، مێروویەکە بەسەر رووی ئاودا هاتووچۆ دەکات.
زخرط	Glair	چڵمی شل، چڵمی ولاغ.
زخم = تعجيل	Momentum = impetus	گوڕ، تاو پاڵ پێوەنانێکی بەتین، تەوژم، ئەنجامی لێکدانی خێرایی لە بارستای.
زخمة = رائحة كريهة	Stench = badsmell	بۆگەن.
زخمة	Waist coat = vest	سوخمە، کراسێکی کورتە لە پێشەوە کراوەتەوە بە زۆریی ژنان بەکاری دەهێنن.
زخمة الطبلة	Drum stick	ئەو دارەی کە تەپڵی پێ لێ دەدرێت.
زخم زاوي = عزم الزخم	Angular - momentum	گوڕی گۆشەیی، زەبری گوڕ.
زداع = دميانة	Turnera	روەکێکی پزیشکیە قەدەکەی توکنە جۆرە رۆنێك لە قەدو گەڵاکانی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بۆ بەهێزکردنی هێزی رەگەزی.
زدب	Portion	بەش.
زدوار = جدوار = كركم	Zedoary = selwall	زەردەچەوە، روەکێکی کشتوکاڵی سەلکدارە لە دروستکردنی دەرمان و بۆنی خۆش و داودەرمانی ئارایشتدا بەکاردێت.
زر ، دكمة	Bud = button	بشکور، قۆپچە، دوگمە، پشکۆك، بکشۆژ.
زر = جمان	Stud	بزماری کلیپس.
زر الزهرة = برعم	Flower bud	خونچە، گۆپکەی گوڵ.
زر الذهب = حوذان حريف	Crow foot = butter cup = bachelors button	دوگمەی زێڕ، جۆرە گیایەکە گوڵێکی زەرد دەگرێ لە هەمیشە بەهار دەچێت.
زر الطربوش = شرابة	Tassel	فسکول، ریشوی فێست.
زراعة مائية	Hydroponices	کشتوکاڵی ئاوی، چاندنی روەك لە گیراوەی ئاوییدا یان لە ناو لمداو کانزای پێویستی بە شێوەی خوێی ئا ئۆرگانی تواوە لە ئاودا بۆ زیاد دەکرێت هەروەها پێشی دەگوترێت کشتوکاڵی بێ خاك.
زرافة	Giraffe = camelopard	وشتر پڵنگ، وشتر بەڵەك، وشتر مل، گیاندارێکی سمداری کاوێژکەرە بەقەدەر وشترێك دەبێت دەستی درێژە قاچی کورتە ملی درێژە دو شاخی بچوکی هەیە پێستەکەی پنکە پنکەیە.
زرافة	Cameloparalis = giraffe	وشتر پڵنگ، وشتر بەڵەك، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکورییە.
زراق = ازرقاق	Cyanosis	شین هەڵگەران.
زراق الاطراف	Acrocyanosis	دەست و پەل شین بوونەوە.
زراعة = زرع	Sowing = growing = planting = cultivation = agriculture	کشتوکاڵ، رواندن ، تۆوچێنی .
زراعة البواكير	Forced cultivation	کشتوکاڵی نۆبەرە، جۆرێکە لە کشتوکاڵ بە گەرمی یان روناکی دەستکرد ئەکرێت لە ژووری شووشەدا بۆ ئەوەی زووتر پێ بگات وەکوو تەماتەو خەیار.

زراعي	Agricultural =agronomic	كشتوكالْی ، هەر شتێك پەیوەندی بە كشتوكاڵەوە هەبێت .
زراع، زارع	Famer = cultivator	كشتكار، جوتیار.
زراعة المدرجات	Terrace cultivation	كشتوكاڵی تەلان، كشتوكاڵی پلیكانەیی، وەكوو لە قەراغی چیاكاندا دەكرێت.
زراعة سيحية	Hydro ponics	كشتوكاڵی بەراو، ئەو كشتوكاڵەی كە بە ئاوی جۆگە و ڕووبار دەكرێت.
زراعة ديمية - زراعة جافة	Dry farming	كشتوكاڵی دێمەكار، ئەو كشتوكاڵەی كە تەنها بە ئاوی باران دەكرێت.
زراعة الانسجة - زرع الانسجة	Implantation	ڕواندنی شانە، گواستنەوەی شانەی لەش لە شوێنێكەوە بۆ شوێنێكی تر بەپێی پێویست.
زراعة الفسيفساء	Mosaiculture	كشتوكاڵی ڕازاندنەوە، ڕواندنی گوڵ و ڕووەكی ڕازاندنەوە بە شێوەیەكی ئەندازیاری بۆ مەبەستی جوانی.
زراريق	Elanus	(ئیلانەس)، باڵندەیەكە لە كۆلارەو هەڵۆ دەچێت.
زرام - احتباس البول	Anuria	میزەچۆڕكێ، میزگیران.
زراقة	Siphon	دەرزی، بۆری.
زراوند - ارستولوخية	Birth wort = aristolochia = maurorum = serpentary = wormkiller	(ئەرستولوكیا)، گیایەكی خشۆكی ڕیشاڵیە گوڵی گەورەو سەیری هەیە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ برین و گوڵ.
زرب الأرض = هالوك، زب الارض	Dodder = wild = loranthus	گیاكەڵە، گورگە، ڕووەكێكی مشەخۆرە.
زربة - سرية	Flock	جەڵەب، مێگەل، ڕەوە.
زرب = حظيرة	Pen = fold	تەویلە، پشتێر.
زرب	Folding	مەڕوماڵات خستنەتەویلەوە.
زربيح - شاي مكسيك	Mexicantea	چای مەكسیك، گیایەكە گەڵاكەی بۆن خۆشە وەكو چای بەكاردێت.
زربيح - فساء الكلاب - رمرام - بزر الدود	Wormseed = wall goose foot	شاتەرە كێویلە، تسی سەگ، جۆرە ڕووەكێكی كێوی پزیشكییە، تۆوەكەی بۆ كرم فڕێدان بەكاردێت.
زربي	Carpet = rug	فەرش.
زربول	High heeled boots	پێڵاوی پاژنە بەرز.
زرجة - ازرار	Buttom	دوگمە، بشكوژ.
زرجونة - كرمة - سرع	Grape vine = vine- shoot	(١) لقی‌مێو، تەرزی داری مێو. (٢) داری مێو.
زردة - حلاوة زردة	Sweet meat	حەڵوای گوڵەزەرد.
زرد - حمار الزرد - عبر - عتابي	Zebra = wild ass	(زێبرا)، كەرە كێوی.
زرد - إختناق	Strangulation	خنكان.
زردمة	Throat = gullet = glottis	زمانە بچكۆلە، زمان كچكۆلە، گەرو.
زردة - حلقة	Link = ring	ئەڵقە.
زردة - فنك = ثعلب الصحراء	Fennec = zerda	ڕێوی بیابان، فەنەك، وەنەك، ڕێوییەكی ئەفریقی بچووكە.
زردي - إبن عرس	Weasel	راسو، مشكی خورما گیاندارێكی گۆشتخۆرە لە پشیلە دەچێت.
زردق - قرطم - عصفر - بهرم - بهرمان	Safflower = wolly safflower	زەرتك، كاژێرە، ڕووەكێكە ڕەنگی زەردی لێ دەردەهێنرێت.

زردية	Pliers	گاز، پلایسی قرتاندنی تەل.
زرزور	Starling	سێرو، قژۆڵە، ڕیشۆڵە، گاوانی.
زرشـــك - بربـــاريس - انبر باريس - عود الريح	Barberry = berberis	زریشك، دەوەنێكی دڕكاویـە بـۆ ڕازاندنـەوە بـەكاردێت بەرەكـەی لـە تـرێ دەچێت زەرد یان سورە ڕەنگی لێ دەردەهێنرێت.
زرع = زراعة	Planting = cultivation	ڕواندن، دانەوێڵە.
زرع الدم	Hemoculture	ڕواندنی خوێن، گواستنەوەی خوێن بۆ لەشی مرۆڤ.
زرعة - منبت	Culture	هـــەر مادەیـــەك بـــۆ ژیـــان و زاوزێ كردنـــی زینـــدەوەری ورد بەكاربهێنرێت.
زرع غير محصود	Unreaped- plants	تەبارە، كشتوكاڵی نەدوراوە.
زرقة - زرق	Blue	شیناى، شینی.
زرقة السيان	Alcian blue	شینی ئەلیسیان، جۆرە ڕەنگێكە.
زرقة السماء	Blue of the sky	شینایی ئاسمان.
زرقة سكسونيا	Saxony blue	چویتی شین، جۆرە ڕەنگێكە.
زرق - غلوكوما - الماء الازرق في العين - سعيقة - الماء الاسود	Glaucoma	گلوكۆما، تەمی چاو، ئاوی شین، ئاوی ڕەش.
زرق ملوكي	Royal blue	شینی شا، شاشین، بۆیەیەكی شینە.
زرقة فكتوريا	Night- blue = victoria blue	شینی ڤیكتۆریا، بۆیەیەكی كیمیایی لە بەنزۆل دەردەهێنرێت.
زرق - ذرق	Mute = columbine	ڕیقنە= جیقنە- ساق.
زرق - سبر	Black winged kite = marsh harrier = white falcon	هەڵۆی سپی، باڵندەیەكی ڕاوكەرە لە نێوانی بازو واشەدایە.
زرقة كوبلت	Cobalt blue = leyden blue	شینی كۆباڵت، تێكەڵاوێكە لـە ئۆكسیدی كۆبـاڵت و ئـەلۆمنیۆم بەشێوەی ڕەنگ بەكاردێت.
زرقة ترمبل - زرقة برلين - زرقة بروسيا - زرقة ترنبول	Turnbulls- blue = prussianblue = Berlin blue	شینی تـەرنبۆل، شینی تـەرمبل، شینی بـەرلین، شینی پروسیا، ڕەنگێكی شینە.
زرقة الصين	Chinese blue	شینی چین، جۆرە ڕەنگێكە.
زرقة المثيلين	Methylene blue	شینی مەثیلین، جۆرە ڕەنگێكە.
زرق الطير	Mistle toe	دەموكانـە، دەموكانـەی بـەرو. ڕوەكێكـی مشـەخۆرە زیـان بـە درەخـت دەگەیەنێت.
زرقة ثنارد	Thenards blue	شینی ثینارد، ڕەنگێكی شینە لە سوتانی تێكەڵاوی ئۆكسیدی ئەلەمنیۆم و نیتراتی كۆبڵت پەیدا دەبێت.
زرق الابر	Injection by syringe	شرنقەلێدان، دەرزی لێدان، كوتان.
زرقاوى - زرقيون	Scaup- duck	شینەمراوی، جۆرێكە لە مراوی.
زرقون - زركون - زرقن	Zircon = jargon = jacinth = hyacinth	(زێركۆن)، بەردێكی كریستاڵی بەنرخە كەرەسەیەكی خاوە بۆ زێركۆنیـۆم بریتیـە لـە سـلیكاتی زێركۆنیـۆم بریسـكەدارە ڕەنگەكـەی قـاوەی یـان خۆڵەمێشی یان سورە بەشێوەی مادەی كرێنەر یان بەردێكی بەنرخە یان لە دروست كردنی ئامرازی گەرمیدا بەكاردێت.
زرق ملوكي - زرقة ملوكية - زرقة بروسية	Royal blue = prussina blue	شینی پاشای، شینی پروسیا، ڕەنگێكی كیمیای شینە.

زرقطة - دبر	Yellow hornet = french wasp	زەردەزیرە، زەرگەتە.
زركشة	Todecorate	زرکێش کراو، زەرکەش کراو، ئاڵ و والا.
زركش	Tapestry	زرکێش، قوماشێك لە دەزوی ئاوریشم و زیو چنرا بێت.
زركون	Zircon	راجع (زرقون).
زركونيا	Zirconia	(زێرکۆنیا)، ئۆکسیدی زێرکۆنیۆم.
زركونيوم = زرقونيوم	Zirconium	(زێرکۆنیۆم)، ڕەنگ زێڕی توخمێکی کیمیاگەریە کێشی ئەتۆمیەکەی (٩١,٢٢) ژمارەی ئەتۆمیەکەی (٤٠) کانزایەکی خۆڵەمێشیە مانکەی (ڕەنگی ئاڵتونی) دەگرێتەوە. نیشانەکەی (*Zr*).
زركونات	Zirconate	(زیرکۆنەیت)، خوێی ترش زیرکۆنیك.
زر الجرس الكهربائي	Push = button = bell- push	سویچی کارەبا دوگمەیەکە کارەبای پێ دادەگیرسێنرێت یان دەکوژێنرێتەوە.
زرنبة = جبل الزهرة	Monsbubis	بەری ئافرەت، بەشی سەرەوەی شەرمگەی ئافرەت.
زُرُنب = زُرُمب = جدوار = زنجبيل	Zedoary = zerumbet = wild ginger	زەنجەفیل، جۆرێکە لە بەهارات.
زرنيخ	Arsenic	زەرنیق، توخمێکی کیمیاگەریە کێشی ئەتۆمیەکەی (٧٥) و ژمارەی ئەتۆمیەکەی (٣٣)ە، ناکانزایە ڕەنگی زەرد و خۆڵەمێشی و قاوەی و پیرۆزەی هەیە، ناوەکەی لە ئاڵتونی زەردەوە هاتووە ئاوێتەکانی بۆ دروست کردنی ژەهر بەکاردێن. نیشانەکەی (*AS*).
زرنيخوز	Arsenious	ئەرسینۆز، وەکو ترشی ئەرسینۆز.
زرنيخيك	Arsenic	ئەرسینیك، وەکوو ترشی ئەرسینیك.
زرنيخات	Arsenate	(ئارسینەیت)، خوێی ئەرسنیك ئەسید.
زرنيخيت	Arsenite	(ئارسینیت)، خوێی ئەرسینۆز ئەسید.
زرنيخ ابيض = سم الفأر	Rats bane	ژەهری مشك، مەرگەموش، سێهەم ئۆکسیدی زەرنیق.
زرنيخات الكالسيوم	Calciumar senate	ئەرسیناتی کالیسیۆم، دەرمانی مێش و مەگەز.
زرنيخات الرصاص	Lead arsenate	ئەرسیناتی قورقوشم، دەرمانێکە بۆ قەلاچۆکردنی مێرو گژوگیای زیان بەخش.
زرنيخات الزنك	Zinc arsenate	ئەرسیناتی زینك، دەرمانێکە دەکرێت بە ڕووەکەوە بۆ بەرهەڵستی مێروو.
زرنيخ احمر	Realgar = red arsenic	دوەم گۆگردیدی زەرنیق، ئارسینك سەلفایدی سروشتی.
زرنيخيت الصوديوم	Sodium- arsenite	(ئارسینتی سۆدیۆم)، دەرمانی کوللە، دەرمانێکی ژەهرە دژی کوللە بەکاردێت.
زرنيخيت النحاس = خضرة شيل = اخضر ريمان	Cupric arsenite = green smalt = scheeles- green = rimmans- green	سەوزی شیل، (ئارسینتی مس) ڕەنگێکی سەوزە.
زرنبوك = زهرة الثلج	Snow drop = fringe tree	گوڵە بەفر، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتون گوڵەکەی سپیە.
زرهون = زهر العزيز	Crossande- tree	گوڵە ئازیز، دەوەنێکە گوڵەکەی بۆن خۆش و هەمە ڕەنگەیە.
زرياب - قيق - ابو زريق	Jay	بۆرەك، جۆرە باڵندەیەکە لە قەلەڕەشکە دەچێت وەکو توتی لاسای دەنگ دەکاتەوە.

زربية - حظيرة	Pen = fold for cattle = stockade = sty = sheep fold = zareba = zariba = paddock	پشتر، پەچە، تەویلە، ئاغەڵ، گەلەخان، گەوڕ، ئاغوێر، مۆڵگە، داڵدە، کوتان، پادۆك، بەهاربەن، شوێنی حەوانەوەی ئاژەڵ.
زربية الخنازير	Sty = piggery = pigsty	تەویلەی بەراز، پشتیری بەراز.
زربية المعزى	Goat fold	پشتیری بزن، گەوڕی بزن.
زريرة = زعفران الجبـل - سورنجان	Meadow- saffron	سورنجان، سورەجان، زەعفەرانە کێویلە ڕووەکێکە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
زريق - ابو زريق	Jay	راجع (زرياب).
زرقاء = رباح غابون	Rasse = genette = genetta = genet	(جێنیت)، گیانداریکی کێوی گۆشتخۆرە لە پشیلەی مسك دەچێت بەلام گەورەترە ڕەنگەکەی ڕەشە یان خۆلەمێشیە پەڵەپەڵەی سپی تێدایە لە خواروی ئەفەریقادا دەژی پەڵەکانی کورتن و لەشی درێژە.
زريقة = صعوة = سكسكة	Lesser white- throat = wren	جۆرێکە لە چۆلەکە.
زريقة - شلبة = أم دنقيس	Bream = schilbe	(شلبە) جۆرێکە لە ماسی.
زريـــج - آذان الـــدب - برباشـــكه = بوصـــير = جوزناق	Mullein = turnsola = leavedcroton = verbascum	گوێ ورچە، ڕوەکێکە لە هەندێك ولات دەڕوێت بەشێوەی دەرمانی لۆکە و ئاوسانی سیەکان بەکاردێت.
زعاف (سم)	Deadly- poison = venom	ژەهری کوشندە.
زعامة = رئاسة	Leader ship	پێشەوایەتی.
زعبج = طافر - طخرور	Altostratus	هەورێکی تەنکی سپی سوکەڵەی نزمە.
زعبل	Cotton tree = cotton plant	ڕوەکی لۆکە.
زَعَبل	Fatand fine- necked	مرۆڤی قەڵەوی مل باریك.
زعبوبة - زوبعة	Whirl wind	ڕەشەبا.
زعتر - سعتر = صعتر	Thyme	جاترە، کاکوتی، جانترە، جعیدۆك هەزبیە کێویلە، ئەزبیلە، هەزبی، هەزبیلە، ئەزبی، گیایەکە بۆنەکەی زۆر خۆشە لە بۆنی نەعنا دەچێت گەڵاکەی دەکرێتە خواردنەوەو ڕۆنی جاترەی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
زعرة		راجع (ذعرة).
زَعِر = أزعر	Thin- haired	کەم توك، کەم قژ.
زعرور - تفاح البر	Hawthorn = may = neapolitan- medlar-azarole wild damson = rhamnus = disperma- ehrbg = crataeegus	گوێژ، گوێژ، گێوژ، بلچ، تەنگیز، ریلیٚ ، گوهیشك، درەختێکی کێوی دڕکاویە لە ناوچە ساردەکاندا دەڕوێت گوڵەکەی سپیەو بەرەکەی وەك هەڵمات وایە زەردەو سوری هەیە، ترش و شیرینە دەنکی ڕەقی تیایە.
زعرور امريكا = اغراس امريكي - سبوتة	Sapodilla = sapota, Nase berry	گوێژی ئەمەریکا، (نیسبێری) درەختێکی گەورەیە گوڵەکەی وەکو زەنگوڵەی سپی وایە بەرەکەی خڕیان هێلکەییە بەقەدەر پرتەقاڵێکی بچوك دەبێت ناوکەکەی پرتەقاڵیەکی مەیلەو سورو زۆر شیرینە دەنکەکەی لاکێشەییە ماددەی (شیکل) کە جۆرێکە لە بنێشت لە قەدەکەی دەردەهێنرێت.
زعرور ارجواني الثمر	American = haw thorn	گوێژی ئەرخەوای، جۆرێکە لە گوێژ بەرەکەی ئەرخەوانییە.
زعرور اصفر الثمر	Yellow- fruit haw thorn	گوێژی زەرد، جۆرێکە لە گوێژ بەرەکەی زەردە.

زعرور اسود الثمر	Black- fruit haw thorn	گوێزی ڕەش، جۆرێکە لە گوێز بەرەکەی ڕەشە.
زعرور جرماني = مشملة = زعرور بستاني	Medlar tree	گوێزی جەرمەنی، گوێزی باخی، درەختێکی بەردارە بەرەکەی لە سێوێکی بچوك دەچێت ڕەنگەکەی قاوەییە تامەکەی ترش و تفتە بەرهەڵستی گۆڕانی کەش و نەخۆشی ڕوەك دەکات.
زعرور اليابان = بشملة = اكي دنيا	loquat = japanese medlar	یەنگی دونیا گوێزی یابان، درەختێکی بەردارە.
زعرور بنفسجي	Violet = haw thorn	گوێزە مۆرە، سوربلەتی.
زعرورية	Shad berry = shad bush = june berry	گوێزۆکە، درەختێکی بەرداری بچووکە لە گوێز دەچێت بەرەکەی سورە لە ترێ دەچێت.
زعروع	Spindle- shanks	لاق درێژ و باریك، کەسێك لاقی درێژ و باریك بێت.
زعزع = زعزعان = سهوك	Fresh breeze	جۆرە بایەکە خێراییەکەی (٨) مەترە لە چرکەیەکدا، باران و بروسکەی لەگەڵدا دەبێت.
زعزعة	To shake	ڕاوەشاندن، ڕاتەکاندن، لەق کردن.
زعفران = جادي = جيهمان = رادن = صفران = ريهقان = رعبل = نب = غمار = ساد	Saffrion = Crocus	زەعفەران، زەرتەك، قاغاڵە، گوڵەخەنە، ڕوەکێکی پیازیە گوڵەکەی سوری مەیلەو زەردە بۆ ڕەنگ کردنی خواردەمەنی بە ڕەنگی زەردو بۆ مەبەستی پزیشکی بەکار دەهێنرێت.
زعفرانين = سفرنين	Safranin	(سافرانین)، مادەیەکی سوری مەیلەو پرتەقاڵیە لە زەعفەران دەردەهێنرێت ڕەنگی پێ دەکرێت.
زعفران المروج = زريرة = زعفران الجبل	Meadow-saffron	زەعفەرانی مێرگ، زەرتەکی مێرگ، قاغاڵەی مێرگ، ڕوەکێکە گوڵێکی وەنەوشەی کاڵی هەیە لە پایزدا گوڵ دەکات، ژەهرێك لە سەلك و تۆوەکەی دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی نەخۆشی پێ خرە (نقرس) بەکاردێت.
زعفران هندي = كركم = ورس = عرد	Indian-saffron	زەردەچەوە، زەعفەرانی هیندی.
زعفة = سعفة	Palm- branck	لقی دارخورما.
زعفر	Zaffer = zaffre	(زافیر)، تێکەڵاوێکە لە ئۆکسیدی کۆباڵت و سلیکا بۆ ڕەنگ کردنی شوشەو فەخفوری بەشین بەکاردێت.
زعفران الحديد	Crocus martis	زەعفەرانی ئاسن، زەرتکی ئاسن، بریتیە لە ئۆکسیدی ئاسنی سور کە لە گەرم کردنی گۆگرداتی ئاسنۆز پەیا دەبێت لە کرداری ساف کردن و بۆیە کردندا بەکاردێت.
زعنفة	Fin = flipper	پەرەکەی ماسی، پەرەی ماسی، پەرەکە، ئینجە، فینجە، هەنگۆڵی، ئەندامێکە لە ماسیدا لە باڵ دەچێت یارمەتی مەلەکردنی دەدات.
زعنفة الحوت	Flipper	پەرەکەی نەهەنگ.
زعنفة ظهرية	Dorsal fin	پەرەکەی سەرپشت.
زعنفة كتفية	Shoulder fin	پەرەکەی شان، پەرەکەی سەر شان.
زعنفة بطنية	Ventral fin = abdominal fin	پەرەکەی ژێر سك.
زعنفة حوضية	Pelvic fin	پەرەکەی سێ بەندە.
زعنفة شرجية	Anal fin	پەرەکەی کۆم.
زعنفة ذنبية (ذيلية)	Caudal fin	پەرەکەی کلك.

زعنفيات الاقدام	Pinnepedia = pinnipeds	قاچ پەڕەکەیییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی ئاوین وەکو گوێرەکەی دەریاو شێری دەریا، پێیەکانیان پەڕەکەییییە.
زعيق - صراخ	Shrieking = screaming	زریکە، زریکە زریك، زریك و هوڕ، قیژە، قیژە قیژ، قیژو هوڕ.
زغابة	Villus	مەمیلە.
زغابة معوية - خملة	Intestinal- Villus	مەمیلەی ڕیخۆڵە، وەکو ئەو مەمیلانەی کەوان بە دیواری ناوەوەی ڕیخۆڵە باریکەوە بۆ هەڵمژینی خواردەمەنی.
زغاري - شرشور جبلي	Mountain- Finch = brambling	چۆلەکە کێوی، باڵندەیەکی بچوکە وەکو فیرنەگولە پشتی ڕەش و سنگی پرتەقاڵی و سکی سپیە.
زغب - وبر	Down =nap = softhair = fluff	گەندەمو، کورك، توکی باڵندە، پەڕەمو.
زغب	Coma	توکی گەڵاو میوەو بەر.
زغبي	Alca	باڵندەیەکە باڵەکانی زۆر کورتن.
زغبي - خملي	Villose = villous	مەمیلەدار، مەمیلەی.
زغب الزهرة	Pappus	موی گوڵ، کوڵکی گوڵ، ئەو مووەی کە بە گوڵ و تۆوی ڕووەکەوە هەیە.
زغب نباتي شائك - سبسلاء	Cypsela	پەپولە پایزە، بەرێك یان تۆوێکی توکنە لە پایزدا بەهەوادا بڵاو دەبێتەوە وەکو بەری تاڵیشك.
زغب	Big	جۆرە هەنجیرێکی گەورەی خۆشە.
زغباء الراس	Downy head	سەرپەڕاویی مراویەکی ئەمریکیە سەرەکەی گەندە پەڕی زۆری پێوەیە.
زغبيج - عتم = زيتون الجبال	Oleaster = the wild olive	زەیتونە کێویلە، پەڕەکەی لە پەڕی تاوك یان گۆیژ دەچێت سەوزە ئنجا سپی ئنجا ڕەش و شیرین مەیلەو تاڵ دەبێ، دەکرێت بە چێشت و دەخورێت، ئاوەکەشی وەکو ئاوی ترێ دەگیرێت و دەخورێتەوە.
زغبارة	Stigmina	(ستیگمینا)، کەڕویەکی زیانبەخشە بەڕوەك.
زغبة - فار نوام = جرذ سنجابي	Dormouse = Loir	سمۆرە، سنجاو، سغۆرە، مشکە سمۆرەی، گیاندارێکی قرتێنەرە لە مشك دەچێت بەڵام گەورەترە لەسەر درەخت دەژی لە زستاندا مت دەبێت.
زغبر - شقال = لعوض - علوض	Jackal	چەقەڵ، تورگ، توێری.
زغبر =زغبار		راجع (زغب).
زغبية	Silk cotton-tree	لۆکەی ئاوریشمی، درەختێکی گەورەیە دەنکەکەی ریشاڵی پێوەیە تۆوەکەی دوای برژاندن دەخورێت گەڵاکەشی ڕۆنێکی تایبەتی لێ دەردەهێنرێت.
زغداب	Chiromel	(چیرۆمیل)، جۆرێکە لە شەمشەمە کوێرە.
زغدة - زهرة الربيع	Primula	گوڵە بەهارە، جۆرە گیایەکە.
زغردة	Shake tremolo = Triblo = Trill	تلیلیلان، هەلهەلە.
زغزغة - دغدغة	Titillation	ختوکە، غدی غدی، گدی گدی.
زغلطة - فواق، حازوقة	Hiccough	نزگەرە.
زغف	Sprig	ترك، چیلکەو چەوێل، لقی درەخت.
زغفل - ياسنت مائي	Pontederia	(یاسنتی ئاویی) گیایەکی ئاویە گوڵی شین دەگرێت.
زغل - غش - تزييف	To adulterate = to debase	ساختە، فێل، قۆپیە، گزی، تەڵەکەبازی، دەغەڵ.
زغلول - طفل	Baby = infant	منداڵ.
زغلول الحمام - جوزل	Squab = dovelet	بێچوە کۆتر.

زغلول = كرفس مائي	Water celery	كەرەوزی ئاوی.
زغليل - ادونيس صغير - دم النعمان	Adonis = Blister-wort = Cursed crow-foot	خوێنی نوعمان، گیایەکی کێویە گوڵی بچوك دەگرێت، لە گوڵاڵە دەچێت.
زغليلة = لبين المروج	Red pimpemel	شێرماری مێرگ، گیایەکی زیانبەخشە بە کشتوکاڵ گوڵی سووری مەیلەو شین دەگرێت.
زغنبج - زغبج - زيتون بري	Wild olive	راجع (زغنبج).
زغيم	Amadina = cut throat	(ئەمادینا)، جۆرە چۆلەکەیەکی بچوکە لە کۆمەڵەی گۆرەویلە.
زف	Ostrichs- feather , satiny	وردەپەڕ، پەڕی وشترمڕ.
زفان - زافن	Choreic	خورياوی، كورياوی، كەسێك تووشی نەخۆشی خوريا بووبێت.
زفة - موكب	Procession	کۆمەڵێك مرۆڤ بە شێنەیی بە سواری یان پیادەیی بۆ مەبەستێکی تایبەتی بڕۆن.
زفر - وسخ	Unclear = dirty	پیس.
زفر (للرائحة)	Bank = rancid	بۆدڕن.
زفزافة - زفزف - زفزاف	High wind = moderate-Breezo	ڕەشەبای بەردەوام، جۆرەبایەکە خێراییەکەی (٦)م لە چرکەیەکدا.
زفت - قار -قير	Pitch = asphalt	زفت، قیر، ئەسفەلت.
زفتي = مزفت	Piceous	قیراوی، هەر شتێك قیراویی بووبێت.
زفر	Prop	کۆڵەکە بۆ ڕوەك و درەختی بچوك.
زفرين الجرد - نبق مترادف - زفرين النباتي - عود الخير	Barren- privet = alaternus = itallan buck thorn	داری خێر، جۆرێکە لە درەختی تاوك پەرەکەی چەشنی نۆکێکە خڕو سورە ئنجا ڕەش دەبێت، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
زفن - تعريشة	Arbor = arbour	کەپر بۆ مێوو گوڵی هەڵو.
زفن - كوريا - خوريا = مرض الرقص السنجي - رقص سانت ويتس	Chorea , saint Vitus-dance	(کۆریا)، (خۆریا)، جۆرە نەخۆشیەکە لە ماخۆلان دەچێت.
زفير	Expiration, exhalation	هەناسەدانەوە.
زفير - نرجس نسيمي	Zephyrlily	نێرگزی شنە، جۆرێکە لە نێرگز.
زفيران	Zephiran	(زیفیران)، مادەیەکی میکرۆبکوژ و پاکژکەرەوەیە.
زفير	Zephyr	(زەفیر)، قوماشێکی تەنکە.
زق الماء = قربة	Water- skin	(کونگە)، خێکە، هەمانە، هەمبانە، هیز، مەشکە.
زق	Ascus	تورەکە، کیسە.
زق - تسمين	To fatten, cramming = stuffing	قەڵەوکردن.
زقاء - زقو	Cry of the bird	زیقەزیق- قوقەقوق.
زقاق البحر	Ascidian	جۆرە گیاندارێکی ئاویی نەرمە.
زقاق بحري	Fiord	خەڵەند، نزلێکی تەسکی باریك ئاوی پیادا بڕوات لە قەراغ چیا یان زەوی دا.
زقاق	Alley , lane	کۆڵان، کوچە.

زقب - تغريد - شدو - صداح	Singing = warbling	خوێندنی باڵندە.
زقة - زقق - زقي	Darter, snake bird	باڵندەی ماریی، باڵندەیەکی ئاوی مل درێژە لە مەسینە دەچێت خۆی مت دەکا تا دەچن بیگرن ئەوساکە خێرا خۆی نوقم دەکات لە ئاوەکەدا ملی پێچاو پێچ دەکات.
زقزاق - زقزق - قطقاط	Plover, dotterel	توتراوسک، تیتلەپیچاخ، زیقاوڵە حەسەنە سیس، تیتڕواسک، جۆرە باڵندەیەکە خێرا رادەکات سەر باڵی رەشە ملی باریکە بەقەدەر کۆترێک دەبێ، لە گوێ ئاودا دەژی.
زقزاق شامي = ابو طيط	Lapwing, pewit = green plover	زیقاوڵەی شامی، باڵندەیەکە لە تەنکاو و قەراغ ڕوباردا دەژی سەرو پشتی مەیلەو شین و سەوزە سك و سنگی سپیە دو پەڕ وا بە سەریەوە.
زقزاق امريكي	Kill deer	زیقاوڵەی ئەمریکی.
زقزاق مصري	Spur- winged-plover	زیقاوڵەی میسری.
زقزقة	To warble = to peep = chirp	جیقە، جروکە، جیکەجیك، زیقەزیق، جریوە، جریکە، جریواندن، جریوە جریو.
زقفونة	Pick-a-back	قەلان دۆشکان، شان و پشت.
زقزوق - زمر = زمير	Stickle- back	ماسییە زوڕنا، جۆرە ماسیەکە کلکی لە زوڕنا دەچێت، درکێکی دەربەریو وا بەسەر پشتییەوە.
زقلية - هراوة	Club	کوتەك.
زقمة - طاعون	Plague, pestilence	سندان، تاعون، ژەقنە، ژەقنەبوت، ژەقنەموت، جۆرە نەخۆشییەکی ترسناکی درمە.
زقنبوت - ناصعة خنفساء ذهبية - نافخة البقر	Golden-beetle = buprestid	قالۆنچەی زێڕین، قالۆنچەی ئاڵتونی، جۆرە مێش و مەگەزێکی سوری مەیلەو زەردە ئەگەر ئاژاڵ لەگەڵ گیادا بیخوات بای پێ دەکات. هەروەها قەدی درەخت کون دەکات و زیانی پێ دەگەیەنێت.
زقوم	Deadly food	قوزەڵقورت، هەر خواردنێك کوشندەبێت.
زقوم - زکون = زکوم - هلج = بلح الصحراء	Zachum oil - tree = balanites = egyptian- balsam = thorn tree	زولفنج، هەلیلە، دەوەنێکی درکاوی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی لە زەیتون دەچێت بەکاڵی تفت و ڕەوان کەرە کە پێ دەگات شیرین دەبێت دەخورێت، گەڵاکەی بۆ مەبەستی سارێژکردنی برین و ئازاری جومگە، دەنکەکەی ڕۆنی لێ دەردەهێنرێت بۆ بەکارهێنان.
زقيقية = تفاحي	Linnet	زیقزیقە، جۆرە باڵندەیەکە، ڕەنگەکەی مەیلە و سوورە .
زقيات	Tunicata = ascidians	تورمەکییەکان ، مەشکەییەکان کۆمەڵە گیاندارێکن لەشیان بە پەردەیەك داپۆشراوە دوو کونی تیایە لە پێشەوە و لە پشتەوە.
زقيات - فطريات زقية	Ascomycetes	قارچکە تورمەکیی، جۆرێکە لە کەڕو یان قارچك تۆوەکەی لە ناو تورمەکەدا پەیدا دەبێت.
زقيم - حي العالم المائي = خس الماء	Water- lettuce	کاهوی ئاوی، ڕوەکێکە لە ئەستێرە دەچێت لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرز بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
زك - زغلول الحمام = جوزل	Squab = dovelet	بێچوە کۆتر.
زكام - زكمة - رشح	Cold = catarrh = coryza = rhcum	ئارسم، پەسیو، هەڵامەت، پەرسیف، پەرسیو.
زكام الغنم	Catarrh	ئوفە، سەقاو، مەقاو، مقاو، مرخە، پسکە، پزو، هەڵامەتی ئاژەڵ.
زكبة	Sperm of insect	مادەی نێری مێرو.
زكزاك	Zigzag	زیکزاك، پێچاو پێچ.
زكزكة = دغدغة	To tickle	ختوکە، قدیلانە.

زكمة الدجاج	Chiken- coryza	هەلأمەتی مریشك، ئەنفلونزای مریشك، نەخۆشیەكی مریشكە ئاو بە دەنوك و لوتی دا دێتە خوارێ.
زكمة وافدة - انفلونزا	Influenza	ئەنفلونزا، نەخۆشیەكی درمە.
زكون - زكوم - هلج، بلح الصحراء		راجع (زقوم).
زكورة - زقورة	Ziggurat	زقورە، جۆرە منارەیەكە لە شێوەی شەیپوردا لە چەند قاتێك پێكهاتوە.
زكية - آغا توسمة	Agathosma	(ئەگاتۆسما)، دەوەنێكە گەلاكەی بۆن خۆشە بۆ دروست كردنی دەرمانی هەرسكەرو بەمێزكەر بەكاردێت.
زكيبة، غرارة	Bag = sack	خەرار، تورەكەیەكی گەورە.
زلائف الملوك - طغلق - اشران - سرة الارض - خبز القاق - سرة السحر = اشران السحر	Cotyledon = kidneywort = penny wort = navel wort	گیاگورچیلە، گیاناوك، گیایەكی گەلا ئەستورە گوڵی سوری جوان دەگرێت.
زلابية	Pancake	زلوبیا، زلوبی، جۆرێكە لە شیرینی، ئاردەكە لە رۆن دا سوردەكرێتەوە ئینجا لە شیلەی شەكر یان دۆشاو هەڵ دەكێشرێت.
زلاج - ترباس	Door- bolt	سورگی دەرگا.
زلاجة - زلاقة = قبقاب التزحلق	Roller- skate = ski	گالیسكەی خلیسكان، قاپقاپی خلیسكان، پێلاوێكە دەكرێتە پێ پێچكەی پێوەیە بۆ خلیسكان بەسەر سەهۆڵ یان بەفردا.
زلافة	Slipperness	خلیسكان.
زلال - بروتين	Protein	(پرۆتین)، ماددەیەكە لە كاربۆن و ئۆكسجین و هایدرۆجین و نایترۆجین پێك هاتوە لە شی گیاندارو روەكدا هەیە.
زلال البيض = بياض البيض	Albumen = white of the egg	(ئەلبۆمین)، پرۆتینی هێلكە، سپێنەی هێلكە.
زلال الحليب - كازائين	Casein	(كازائین)، پرۆتینی شیر.
زلال اللحم	Mucin = myosin	(میوسین)، پرۆتینی گۆشت.
زلالاني	Albuminoid	نیمچە پرۆتین.
زلالي	Albuminous = proteinaceous	پرۆتینی، شتێك پەیوەندی هەبێت بە پرۆتینەوە.
زلة	Aslip	سەرسمت، سەرسم، پێ هەڵتوتان.
زلة اللسان = هفوة اللسان	Lapsus linguae	هەڵەی زمان.
زلة - عسر التنفس	Dyspnea	هەناسەتەنگی.
زلة	Zilla	(زیللا) گیایەكی پزیشكیە گوڵی پەمەی دەگرێت.
زلج - زلق	Slippery	خلیسك.
زُلخة - خزرة - قطان - عناج	Lumbago	رۆماتیزمەی خاڵیگە، ئازارێكی دەماریە لە خاڵیگەدا واتە لە كەلەكەدا.
زلزال - زلزلة	Earthquake = seism	بومەلەرزە، بلەرزەك، هەژان یان جوڵانەوەی چینی سەرەوەی زەوی لە ئەنجامی چالاكی گركانی یان لاچون و جوڵانی بەرد لە ژێر روی زەوی دا.
زلزالي	Seismic = seismal	بومەلەرزەی.
زلزلخت = شجرة السبحة	Azedarach = bead tree	درەختی ژەهرماسی، دارتەزبیح، درەختی ئازاد، داری ئازاد.
زلط - حصاة = حصو	Pebble	چەو، چەگل.
زلعة - دن	Jar	كوپە.

زلعوم - حلقوم	Gullet = throat	قورگ، گەرو.
زلعطان - برغو البحر	Shrimp	کێچی دەریا، رۆبیان، ئەنگوش.
زلع - تفطر الجلد	Dermatomalacia = Chapping of the skin = Rhagadia	شوقاقی، قلیشاوی پێست.
زُلف = قصة الصدغ - خصلة الصدغ	Ear loack	ئەگریجە، بسك، پەرچەم، تەمبەری، زوڵف، گێسو.
زِلف	Park	باخچە.
زِلف - زَلِج	Slippery = smooth	خلیسك، لوس، خز.
زَلَق = قاروس منقط	Sea bass	باسی دەریا، جۆرە ماسی‌یەکی کونج کونجە.
زَلَق = زلة	Aslip	خلیسکان، هەلنوتان.
زلقوم - خطم	Muzzle	لمۆز، لموز، لمبۆز.
زلكوفة - زلقوة	Zelkowa	(زیلکوە)، درەختێکی گەورەیە بەرمکەی لە دەنکە نۆك دەچێت بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
زلل - خطأ	Fault = error	هەڵە.
زُلَم = حب الزلم - سُعد ماكول	Earth- Almond = Rush- Nut	بادەمی زەوی، سملّی شیرین، جۆرە روەکێکە گوڵ و تۆوی نیە رەگەکەی سەلکی قوپاوی بچوکی رەشی چەوری پێوەیە دەخورێت.
زلمة	Aman	زەلام، پیاو.
زلم - كالدوب	Hyrax = daman	هایراکس توکن، کورکن، گیاندارێکی شیرەدەری پەل کورت و سمدارە بە قەدەر کەروێشکێك دەبێت کلکی کورتە.
زلم الصخور	Grey hyrax	کورکنی بەردەلانی، هایراکس خۆڵەمێشی.
زلماء = صقرة	Female- hawk	هەڵۆی مێ.
زلنطع - زوقع - بزاق	Snail	شەیتانۆکە، چەم چەمۆکە، چەق چەقۆك، قەپوشکە، گیاندارێکی نەرمی قاقڵەدارە.
زَلَة	Flower of myrtle	شکۆفەی درەختی مۆرد.
زلول - إنزلاق	Slipping	خلیسکان.
زلومة الابريق	Nozzle	لولەی مەسینە.
زليق - زنبق	Lily	شلێر، زەمەق، جۆرە رووەکێکی گوڵدارە.
زليقة - خوخ	Peach	بەری قۆخ، میوەی قۆخ.
زماح	Sarcorhamphy = sarcoramphus = king vulture	داڵە کەرخۆر، جۆرێکە لە سیسارك.
زمار	Piper	زورناژەن، بلوێرژەن، لۆتی.
زمـار الرمـل - طيطـوى = عصفور الرمل	Sand- piper	چۆلەکەی لم، جۆرە چۆلەکەیەکە لاقی درێژو بەرسنگ و دەنوك سورە.
زمار مقاتل	Fighting- piper	چۆلەکەیەکی لمی شەڕکەر.
زمارة - مزمار	Pipe = flute = fife	زورنا، فلوت، فیفر، نای.
زمارة القصب	Reed pipe	شمشاڵی قامیش.
زمارة البحر	Pipe- fish	ماسیە زورنا، ماسیەکی لمۆزدرێژە.
زمالة	Companion ship = fellow ship	دۆستایەتی، هاورێیەتی.
زمام - مقود	Reins	جڵەو، رەشمە، رێشمە، رەشوە، هەوسار، رەشۆ.

زمام الحذاء	Lace = string	قەیتانی پێڵاو.
زمان = زمن	Period = time	کات، ڕۆژگار، سەردەم.
زمانة = مرض مزمن	Chronic- disease	دەردێکی دووردرێژ، نەخۆشیەکی بەردەوام.
زُمَت = ابو قلمون = غراب اعصم	Chough	قاژو، قەلێکی ڕەشی بچوکە. لاقەکانی سورن دەنوکی زەردەو چەماوەیە.
زُمَج = زُماج = ابو لاحق	Herpetho-theres , hobby falcon	شاباز، ماسیوە–چنە، دوبرادەران، دوبرالە، باڵندەیەکە لە هەڵۆ دەچێت بچوکترە مەیلەو سورە ڕاوی پێ دەکرێت.
زَسج الماء = نورس = لورس	Sea- gull = mew	ئەورەس، قاقلی بازان، تیتلەکناچە، باڵندەیەکی ئاوی سپیە بەقەدەر کۆترێك دەبێت، بەسەر ئاودا دەفرێت.
زمجرة	Roaring	گرمە، گرمەگرم، گرم و هوڕ، وڕە، وڕەوڕ، نەڕە، نەڕەنەڕ.
زمجيل = زنبق الببر	Tiger lily	زەمەقی بەور، زەمەقی بەڵەك، گیایەکی سەلکدارە.
زمر السلطان	Bramble = black berry	توترك، تووە کێویلە.
زَمْر = تزمير	Piping	زوڕناڵیدان.
زمر = زمير		راجع (زقزوق).
زمرة = فئة	Group = gang	تاقم، پێڕ، کۆمەڵ، تۆق، تیپ.
زمرة الورثات = زمرة المورثات	Gene pool = gee pool	ئەو کۆمەڵە جینەی لەو کۆمەڵە گیاندارەدا هەیە کە لە ناو خۆیاندا نەبێت زاوزێ ناکەن.
زمرة الدم	Blood group = blood type	کۆمەڵەی خوێن، تیپی خوێن.
زُمُرد	Emerald = smaragd	زمروت، زەمروید، بەردێکی بە نرخە ڕەنگەکەی سەوزێکی گیای ڕۆشنە بریتیە لە سلیکاتی بیریلیۆم و ئەلەمنیۆم و کرۆم.
زمرد مصري	Beryl	بێریل زمروتی میسری، ڕەنگەکەی سەوزە.
زمرد ظلماني = زمرد مغربي	Oyiental emerald = green corundum	زمروتی مەغریبی ڕەنگەکەی سەوزێکی تێرە.
زمرد لازوردي	Aquamarine	زمروتی لایجوەردی واتە شینی کاڵ.
زمريــق = زمزريــق = ارجوان العرب	Red bud = judas tree = love tree	ئەرخەوان، ئەرژنیك، گوڵی دڵداری، درەختی چۆلەکـە، درەختی دڵداری، خونچە سورە درەختێکە گوڵی ئەرخەوانی جوان دەگرێت، پێش گەڵا گوڵ دەکات.
زمزمة	Rumbling of thunder	گرم و هوڕی هەورە تریشقە.
زمزمية	Water- bottle = water- flask	مەتارە، ئامرازێکە ئاوی تێ دەکرێت لە کاتی گەشت کردندا.
زمع = عنش = تعدد الاصابع	Polydactylia = polydactylism	بونی پەنجەی زیادە لە دەست و قاچ دا وەکوو ئەوەی کە شەش پەنجەی هەبێت.
زمع = ذكر الزنبور	Wasp (male)	نێرە زەردەواڵە.
زمعة = برعم	Bud	گۆپکە.
زمك = زمكي	Birds rump = urpygium = rectrix = rectrices	کلێنچکەی باڵندە، سمتە جوڵەی باڵندە، پەڕی کلکی باڵندە.
زمن	Time = period	کات، ماوە، وەخت، سەردەم، ڕۆژگار.
زمن شمسي	Solar- time	کاتی خۆری، ئەو ماوەیەی کە خۆر بنچینەیەتی.
زمن جيولوجي ثالث	Cainozoic = cenozoic = kainozoic	سینۆزۆیك، وەختی جیۆلۆجی سێهەم، سەردەمی ژیانی تازە.
زمن نجمي	Sideral time	کاتی ئەستێرەی، ئەو کاتەی کە لەسەر بنچینەی ڕۆژی ئەستێرەی دەپێورێت.

زمن دوري	Wave- period	کاتی شەپۆل، ئەو ماوەیەی دەکەوێتە نێوان دەست پێ کردنی شەپۆلێك و دەست پێکردنی شەپۆلێکی تر کە لە دوای ئەو دێت.
زمن اركي	Archean Era	وەختی ئەرکی، سەردەمێکی جیۆلۆجییە.
زمهرير	Bitter or severe cold	سۆڵە، سەرماو سۆڵە، چلەی زستان، زۆر سارد، سەرمایەکی بەتینە (٤٠) ڕۆژە دەخایەنێت دوای دەست پێ کردنی زستان.
زُميَر - مروس الدبش - دغناش	Trumpeter = bull finch	جۆرە چۆلەکەیەکی ڕەنگینە، کۆترێکە قاچی پەڕی زۆر پێوەیە.
زمير		راجع (زمر).
زمير - خافور - هرطمان	Oats = avena	مرۆر، گیایەکی زیانبەخشە لە ناو دەغل و دان دا دەڕوێ.
زميقة	Fabraea	(فابرایا)، کەڕوێکی زیانبەخشە بەڕوەك.
زميل	Companion	ئاوەل، هەڤاڵ، هاوڕێ.
زميمة	Stachylidium	(ستاچلیدیوم)، کەڕوێکی زیانبەخشە بە ڕوەك.
زنّ - دوسر	Darnel = goat grass	زیزانە، مرۆر گیایەکی زیانبەخشە لە ناو گەنم و جۆدا دەڕوێت.
زِناء - زِنى	Adultery	جوت گرتن بە حەرامی، داوێن پیسی.
زِناد = زنيد - سويق الورقة	Stem	لاسك، لاسکی گوڵ یان گەڵا.
زناد	Flint = fire flint = flint lock	بەر ئەستێ، چەخماخ، چەرخ.
زنـاق - زناقـة - طوق	Collar = throat latch , sousgorge = throat- strap	ژێرچەنە، بەشێکە لە ڕەشمەی وڵاخ.
زناة البول - حصر البول	Retention of urine	میزە چۆرکێ.
زنـاد البندقيـة - زنـد البندقية - مفجر القذيفة	Gunlock = fire lock = hammer = cock	ئاربەشك، پیتکەی تفەنگ، پەلە پیتکە، پیلکە تفەنگ.
زنار - حزام	Girdle	پشتێن.
زنارة	Small fly	جۆرە مێشێکی بچوکە.
زنابة	Sting	چزو.
زنابة	Punch	ئامرازێکە بۆ کونکردنی لەوحی کانزا.
زنبار - صيدن	Sarcophaga- fly	(سارکۆفاگا) جۆرە مێشێکە دەگەزێت.
زنباع	Miniopteris	(مینیو پتیریس)، جۆرێکە لە شەمشەمە کوێرە.
زنبة - خرامة	Punch	پلایسی کون کردن، مەکینەی کاغەز کون کردن.
زنبر		راجع (زرشك).
زَنبرَ	Lion	شێر.
زنبرك	Spring	سپرینگ، زەمبەلەك، زەنبەلەك، زەنبەرەك، زەنبەر، ئامرازێکە لە کاتژمێردا چەرخەکانی دەجوڵێنێت.
زنبركية الذنب	Collembola = spring- tails	کلـك زەمبەلـەکی، جـۆرە مێرویـەکی بـێ باڵـە کلکـی وەکـو زەمبەلـەك دەجوڵێنێت.
زنبق	Tulip = white- lily = tuberose = hemerocallis	زەمـەق، شـلێر، گوڵـی لـەبان، پەلـەزی، زیـوا، گـاوانی، زەمبـەق، چـاران چەقیلە، ڕوەکێکی پیازی هاوینەیە گەڵاکەی سەوزی مەیلەو سورە گوڵێکی هەمە ڕەنگەی "سپی، سور، زەرد " دەگرێت لە ڕەحەتی دەچێت کەمێك بۆن خۆشە.

زنبق اصفر	Lemon lily = yellow lily	زەمەقی زەرد ، شلێری زەرد، گوڵی زەرد دەگرێت.
زنبق البحر	Sea- lily	زەمەقی دەریا، گیاندارێکی دەریاییە لە گوڵ دەچێت، بێبڕبڕەیە .
زنبق النهار - فتنة النهار	Day-lily	شلێری ڕۆژ، گوڵەکەی زەرد یان پرتەقاڵی یان سور یان پەمبەییە.
زنبق النهار الازرق	Blue day- lily	شلێری شین، گوڵەکەی شینە.
زنبق عقيقي	Chalcedonian- lily	زەمەقی یاقیقی، زەمەقی سپی، جۆرێکە لە زەمەق گوڵی سپی دەگرێت.
زنبق النمر	Tiger- flower	گوڵەبەور، ڕوەکێکی سەلکدارە گوڵی هەمە جۆرە دەگرێت سوورو سپی و زەردی پنکە پنکە.
زنبقة الوادي	Lily of valley = daffodil	نێرگزی کێوی، نێرگزی دەشتەکی. زەمەقی شیو، جۆرێکە لە زەمەق لە زەوی نشێوو شێداردا دەڕوێت.
زنبقة البحر الزرقاء	Blue sealily = blue medusa = blue jelly fish	شلێری شینی دەریا، گیاندارێکی دەریای نەرمی بێ ئێسکی گەورەی جوانە ئەگەر لە ئاوەکەدا بهێنرێتە دەرەوە وشك دەبێتەوەو دەبێت بە هەڵم و نامێنێت.
زنبق الماء	Water- lily = pond- lily	شلێری ئاوی، لیلوپەر، زەمەقی ئاوی، کاری.
زنبق الماء	Water violet	وەنەوشەی ئاویی، جۆرێکە لە شلێر گیایەکی تەمەن درێژە سەر ئاو دەکەوێت.
زنبقة السيغو	Sego lily	شلێری سیگۆ، ڕوەکێکی ئەمریکیە گوڵەکەی زەنگوڵەییە.
زنبقة زرقاء = ذات شعور	Hairy blue = jelly fish = hairy blue- medusa	شلێری شینی پرچن، گیاندارێکی دەریاییە لە شێوەی چەتردایە لە ژێرەوە پرچی درێژی پێوەیە هەندێك لە ئەندامەکانی شەوقێکی فۆسفۆری دەدەنەوە.
زنبقية - اقرينون	Crinum	گوڵێکە لە کۆمەڵەی نێرگز، گوڵەکەی لە شێوەی چەتردایە.
زنبقيان	Crinoidia	زەمەقە دەریاییەکان، تاقمە گیاندارێکن لە کۆمەڵەی پێست درکاویەکان.
زنبل - زينب - زنبق طرابلسي = مسك الروم	Garden- tuberose	زێنەب، جۆرێکە لە زەمەق یان نێرگز یان شلێر گوڵی سپی بۆن خۆش دەگرێت، بۆنی خۆشی لێ دەردەهێنرێت.
زنبل، قزم	Dwarf = pigmy = midget	گدۆڵ، سەخرتە، کورتەبنە، بنەمۆم، گرگن، بستەباڵا، کورتە باڵا، بادەقورت، گەبنە، بابە عومرە.
زنبور اصفر - زرقطة - نسوحة	Yellow hornet = french wasp	زەرگەتە، زەنگەتە، زەردەزیرە، بق، زەرقتك. جۆرە مێرویەکی باڵدارە پێوە دەدات.
زنبور بناء	Mason wasp	زەردەواڵەی ماسۆن، جۆرێکە لە زەردەواڵە هێلانەکەی لە قوڕ دروست دەکا.
زنبور الطين	Mud douber	زەردەواڵەی قوڕ، جۆرێکە لە زەردەواڵە هێلانەکەی لە قوڕ دروست دەکات.
زنبور الحنطة	Cephidae = cephus	زەردەواڵەی گەنم.
زنبور احمر = دبور - صقيع - شغور	Hornet = wasp	زەردەواڵە، زەنگە سورە، شەنگە سورە، سیرە مۆزە، زەنگە سورە، جۆرە مێرویەکی باڵدارە پێوە دەدات.
زنبور البلح	Vespa- orientalis	زەردەواڵەی خورما، لە کاتی پێگەیشتنی خورمادا دەردەکەوێت.
زنبور ذهبي	Cuckoo	زەردەواڵە زێڕینە، جۆرێکە لە زەردەواڵە.
زنبوع - ليمون اضاليا	Bergamot	(بەرگاموت)، جۆرێکە لە لیمۆی ترش، شێوەکەی لە هەڵوژە دەچێت ڕۆنی توێکڵەکەی لە دروست کردنی عەتردا بەکار دێت.
زنبيل	Straw bag	زەمیلە، بەرچنە.
زنة - وزن	Weight	کێش، قورسای.
زُنجار = زِنجار - جنزار = صدأ	Verdigris	ژەنگ، ژەنگی مس.

زنجبيل - جنزبيل	Zingiber = ginger	زەنجەفیل، ڕووەکێکە مادەیەکی ڕێسینی (جەوی) چەوری تیادایە بۆ وریاکردنەوەو بادەرکردن باشە.
زنجبيل شامي - راسن طبي	Elecampane = inula = horse elder	خەرواش، (زینجیبەر)، گیایەکی کێوی پزیشکیە.
زنجبيل بري	Asarum = wild ginger	زەنجەفیلە کێویلە.
زنجبيل الكلاب	Persi carla = persi caire	زەنجەفیلە سەگانە، گیایەکە لقەکەی سورە گەڵاکەی لە گەڵای بی دەچێت.
زنجفر - سينابار - احمر صيني	Cinnabar = Vermilion = Chinesered	(سینابار)، ژەنگبەر، ڕەنگێکی سورە دژی ژەنگ دەدرێ لە ئاسن بریتیە لە ماددەی گۆگردیدی جیوەی سور، لە دروستکردنی ئامرازی زانیاری و دەرماندا بەکاردێت.
زنجي	Negro = black man	قولە ڕەش، زەنگی.
زنجي (زنوج) البانتو	Bantu	(بانتو)، ئەو قولە ڕەشانەن کە لە ناوەڕاستی باشووری ئەفریقادا دەژین و نزیکەی (٤٠) ملیۆن کەسێ دەبن.
زنجي قزم - زنوج اقزام	Negritos = pygmies = negrillos	قولەڕەشی گرگن: کۆمەڵەیەکە لە ڕەگەزی قولەڕەشی لە ئەفریقا (کۆنگۆ) دەژین درێژی باڵایان لە مەترو نیوێك کەمترە پێستەکەیان ڕەشی مەیلەو زەردە هەندێکیشیان لە ئاسیا لەمەلایۆو سۆمەترە و فیلیپین و کینیای تازەدا دەژین.
زنجير = سلسلة	Chain	زریزە- زنجیر.
زنجور - سمك الكراكي	Pike fish	ماسییە ڕم، ماسییەکی سەر درێژی باریکە پەڕەکەکەی نەرمە دڕندەیە ماسی تر دەخوات.
زَنخ - زَهم	Rancid = fusty	(١)بۆ دڕن، بۆگەن، بۆن سارتك. (٢)ڕۆنێك کە بەکاری ئەنزیم یان باکتریاش بووبێتەوەو تام و بۆنی گۆڕابێت و بەکار نەیەت بۆ خواردن.
زَنَخ - زناخة - زهومة	Rancidity	بۆ دڕنی، بۆگەنی.
زند = كرسوع	Wrist = ulna = radius	زەندی زارف، بەوشی گەورە، ئێسقانی دیوی ناوەوەی باسك.
زند الخشب	Chump	بنکەدار، کۆکتەدار.
زند العروس - خلة ، عرير، سدا	Bishops weed = ajowan	دارسیواك، نانخواز،گوڵەچەتر، مەچەکی بوك، گیایەکە گوڵەکەی سپیە لە شێوەی چەتر دایە، بەرەکەی دەکرێتە نانەوە بۆ مەبەستی تام و بۆن خۆشی کردن.
زندر	Zander	(زاندەر)، ماسیەکی ڕوباری ئەوروپاییە.
زنزانة = غرفة سجن	Prison- cell, dungeon	زیندان، ژوری بەندیخانە، زینگان.
زنزلخت = ازدرخت = زلزلخت = جرود = شجرة السبحة	Azedarach = bead tree = indian lilac = margosa- tree	درەختی ژەهرماسی، دارتەزبیح، ئەزدرەخت، درەختی ئازاد، درەختێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشویەکی مۆرە بەرەکەی خڕو سەوز و تاڵە مادەیەکی ژەهرینی لێ دەردەهێنرێت.
زنك - خارصين	Zinc	زینك، توتیا، توخمێکی کانزایی سپی مەیلەو شینە چریەکەی وەکو (قصدیر) وایە لە پیشەسازی مسگەریدا بەکاردێت، پێکهاتوەکانی بۆ بۆیەو مێرو لەناوبردن بەکاردێت هەروەها بۆ دەرمانیش ژمارەی ئەتۆمیەکەی (٣٠)و کێشی ئەتۆمیەکەی (٦٥,٣٧)ە و نیشانەکەی (Zn)ە.
زنكايت	Zincite	(زینکایت)، ئۆکسیدی زینکی سور.
زنك بلند - سفاليريت	Zinc blende = sphalerite	گۆگردیدی زینکسی سروشتی، کەمێك کادمیۆم و ئاسن و مەنگەنیزی تیادایە.
زنكوليث	Zincolith	(زینکولیت)، بۆیەیەکی سپیە.

زنكات - خارصينات	Zincate	(زينكات)، ئاوێتەیەکە لە کارلێکی زینك یان ئۆکسیدی زینك لەگەڵ گیراوە ئەلکالیەکاندا پەیدا دەبێت.
زنكوغراف	Zincography	(زینکوگراف)، هەڵکەندنی پیت و وێنە لەسەر تەبەقی کانزا بۆ مەبەستی چاپ کردن.
زنجم - مشقوق الاذن	Ear- slit	گوێ هەڵدڕاو، گوێ دڕاو.
زنمة - اذنة	Stipule	قنچکی گەڵا.
زنوبا - زنوبيا	Zenobia	(زینۆبیا)، دەوەنێکە گوڵی سپی دەگرێت.
زيندى	Zenaida	(زینایدا)، کۆترە کێویلە.
زهام - سيلان دهني	Seborrhoea	پڕبوونی دەردەدانی چەوریی لە لووی چەوری پێستەوە، کرێش.
زهدم - كونج	Falcoelenorea	فالکۆ (ئیلونۆریا)، جۆرە هەڵۆیەکی بچوکی بەڵەکە مێرو دەخوات.
زهر الكوبلت	Cobalts- bloom = erythrite	گوڵە کۆباڵت تۆزی کۆباڵت، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی زەرنیق کۆباڵتی تیادایە لە ئەوروپا هەیە.
زهر الزنك - زهر الخارصين	Zinc bloom = hydrozincite	گوڵە توتیا، بریتیە لە کاربۆناتی توتیای تڵت بەشێوەی توێکڵی تەنکی سپی یان خاکی مەیلەو زەرد لە کانەکانی توتیادا پەیدا دەبێت.
زهر الكبريت - مسحوق الكبريت	Sulphur- powder = flowers of sulphur	تۆزی گۆگرد، خۆڵی گۆگرد، گوڵە گۆگرد.
زهر النرد	Die = dies	مۆرە، زاری تاوڵە.
زهرة - كوكب الصباح - كوكب المساء	Venus = vesper = evening- star	(ڤینوس)، زۆرە، ناهی، ناهید، مژمژ، ئەستێرەی بەیان، ئەستێرەی ئێواران، کاروان کوژە، ئەستێرەی زێڕگۆن، ئەستێرەیەکە بەیانیان پێش هەتاو کەوتن بەدو سەعات هەڵدێت. دوەم ئەستێرەیە لە کۆمەڵەی خۆر گەڕۆکە (٦٧) ملیۆن میل لە خۆرەوە دورە تیرەکەی (٧٨٥٠) میلە سورەکەی بە دەوری خۆردا بە نزیکەی حەوت مانگ و نیو تەواو دەکات زۆر دەبریسکێتەوە.
زهرة	Flower	گوڵ، گوڵۆکە، گولیلك، ئەو بەشەی ڕوەك کە لە ئەندامی زۆربون پەیدادەبێت.
زهرة الليل = شب الليل = عباد القمر	night blooming = nyterinia	شەوبۆ، گوڵەشەو، گیایەکە گوڵەکەی پێش خۆر ئاوابون دەکرێتەوە.
زهرة العِرقْ	Venidium	گوڵەدەمار، جۆرە گوڵێکە دەماری ئاشکرا لە قەدەکەیدا دیارە.
زهرة الخربق	Hellebore	گوڵە خەربەند، گیایەکە گوڵی جوانی سپی مەیلەو مۆر دەگرێت.
زهرة عين التدرج - ادونيس	Adonis = pheasants-eye	چاوی کەڵەشێرە کێوی، گوڵەکەی زەردە.
زهرة خانق النمر = ارنيكا جبلية - زهرة خانق الفهد	Leopards bane = arnica	(ئەرنیکا)، یۆزخنکێن ڕووەکێکە گوڵەکەی زەردی ئاڵتونیە.
زهرة القلب الدامي	Bleeding- heart	دڵ خوێناوی، دڵ خوێنێن ڕووەکێکە گوڵەکەی پەمبەیییە لە دڵ دەچێت.
زهرة البوق	Bugle	گوڵە زوڕنا، گوڵەکەی مۆرە.
زهرة قفاز الثعلب = قمعية ارجوانية	Foxglove	دەسکێشی ڕێوی، گوڵەکەی ئەرخەوانیە لە زەنگۆڵە دەچێت.
زهرة الفربيون	Spurge = milk wort = Euphorbia	شیرمار، گەڵاکەی زەرد و جوانە لە گوڵ دەچێت.

زهرة النجم - يلدن، زهرة الشمس	Sun- plant = rose moss	یولدن، گوڵی خۆر، گوڵەکەی لە گوڵەباخ دەچێت هەمە ڕەنگەیە.
زهرة نجمية	Star flower	گوڵە ئەستێرەی، گوڵەکەی پێنج پەڕەیە لە بەیانیەوە دەکرێتەوە هەتا نیوەڕۆ.
زهرة نحيف - زهرة البق - عين العفريت	Coreopsis	گوڵە مێشووڵە، جۆرە گیایەکە گوڵی ئاوێتە دەگرێت بەرەکەی لە مێشووڵە دەچێت.
زهراء	Flower bed	گوڵزار، گوڵستان، شوێنێك كە گوڵی زۆر بێت.
زهرة ريشارديا - زهرة كالا	Calla	گوڵە ڕیشاردیا، گوڵە کالا، جۆرە پیازێکە گوڵێکی ئاڵتونی دەگرێت.
زهرة الشقيق - شقائق النعمان - زهر الربيع - ورد نيسان	Butter cup = Crow- foot = Wind flower = Anemone	گوڵاڵە، گوڵی شین یان پەمبەی یان سپی دەگرێت.
زهرة الفلوكس - قبس	Phlox- texas pride	گوڵە فلۆکس، گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوی هەمە ڕەنگە، سور یان سپی یان پەمبەی یان بنەوشەی.
زهرة العزيز - زرهون	Crossandra	گوڵە ئازیز، دەوەنێکە گوڵی بۆن خۆش دەگرێت.
زهرة السماء	Sky flower	گوڵە ئاسمان، جۆرە قەوزەیەکی لینجە دەخورێت.
زهرة الصابونية مخزنية - عرق الحلاوة - شرش الحلاوة	Soap wort = saponaria	گوڵەسابوونی ، ڕەگی شیرینی، لە دروست کردنی شیرینیدا بەکاردێت گوڵەکەی پەمبەیییە، ڕەگ و گەڵاکەی ئاوکێکی تیادایە لە جیاتی سابون بەکاردێت بۆ شتنی قوماشی ئاوریشم و خوری.
زهرة المخلدة - دم العاشق = زهرة أحمد بك	Gom	گوڵە نەمر، جۆرێکە لە گوڵە قەیفە، گوڵە ئەحمەد بەگ.
زهرة الافعى	Vipers bogloss = Blue weed	گوڵەمار.
زهرة النيموفيليا - زهرة الاحراج	Nemophila = water leaf	گوڵێکی ساڵانەیە لە بێشەڵاندا دەڕوێت.
هرة الطرليوس - حوذان	Globe flower = trollius	(ترولیوس)، گوڵەکەی خڕو زەردە لە کڵۆپ یان فنجان دەچێت.
زهرة السوسن - رفيف	Iris	سوێسنە، گوڵی سپی یان شین یان زەرد دەگرێت.
زهرة الحواشي - ويرونيكة	Speedwell = veronica	(ڤیرونیکا)، گوڵەکەی شینە.
زهرة الالفية - ذات الالف ورقة	Yarrow = milfoil	هەزار گەڵا، گوڵەکەی زەردە لە شێوەی چەتردایە.
زهرة حشيشة المبارك	Avens	گیا پیرۆزە، گیایەکە گوڵی سپی یان ئەرخەوانی یان زەرد یان سور دەگرێت.
زهرة الزنبق	Lily	زەمبق، لیلۆپەر.
زهرة لحية الماعز	Goats beard	ڕیشە بزن، گوڵی سپی دەگرێت.
زهرة ساق الحمام	Columbine = columbin	گوڵە لاقە کۆتر، پێ کۆترە، گوڵی هەمە ڕەنگەی زۆر جوان دەگرێت.
زهرة الدم - صقلاب مدمى	Blood- flower	گوڵە خوێن، جۆرە گیایەکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێ بۆ کرم فڕێدان بەکاردەهێنرێت هەندێکی ژەهری لێدەردەهێنرێت.
زهرة الدم	Haemanthus	گوڵە خوێن، (هیمنثۆس)، گیایەکە لە کۆمەڵەی نێرگس ڕەنگی گوڵەکەی لە خوێن دەچێت.
زهرة المسيح - سكع - بخور مريم	Cyclamen	(سایکلامین)، بخوردی مریەم، ڕوەکێکی سەلکدارە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت گوڵەکەی پەمبەیی مەیلەو مۆرە.

زهرة كاملة	Perfect-flower	گوڵی تەواو، کە هەر چوار بەشەکەی هەبێت: کاسە، پەڕە، ئەندامی نێر، ئەندامی مێ.
زهرة ناقصة	Imperfect- flower	گوڵێکی ناتەواو، کە یەکێك لە چوار بەشەکەی نەبێت.
زهرة مايو = نوار - زهرة المضاه	May- flower	گوڵی مایۆ، ڕوەکێکە لقەکەی توکنە گوڵی سپی مەیلەو سور دەگرێت.
زهـرة اللؤلؤيـة - زهـــرة الربيـــع - زهرة مرغريتا	Margarite = marigold = winter-cape = English-daisy = ring flower = bad	هەمیشە بەهار، گیایەکە گوڵی زەرد دەگرێت.
زهرة سلة الفضة - الوسن بحري	Sweet- alyssum = madwort	گوڵی سەبەتە زیو، گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشویەکی سپی بۆن خۆشە.
زهرة الاقونيطن - الاكونيت	Aconite	(ئەکۆنیت)، گورگ خنکێن، ڕوەکێکی ژەهرینە گوڵی زەرد دەگرێت.
زهرة العائق = زهرة العايق	Delphinium	گوڵە دەلفین، گوڵی شین یان ئەرخەوانی یان مۆر دەگرێت.
زهرة النمر - نمرية	Tigridia = tiger flower	گوڵە بەوریی گیایەکە لە کۆمەڵەی سوێسنە گوڵەکەی بەڵەکە، گوڵەکەی زور لەناو دەچێت.
زهرة الاوفونيموس	Burning bush	دەوەنە سوتاوە، گوڵی پەمبەی یان سپی دەگرێت بۆنی لیمۆی لێ دێت.
زهرة البهاء - غورة	Gaura	گاورا، گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت.
زهرة الشمس	Sun rose	گوڵە هەتاو، گوڵی سور یان زەرد یان پەمبەی دەگرێت وا باشە لەبەر هەتاو دابنرێت.
زهرة الهوشيرة المدماة	Coral bells	گوڵە زەنگوڵە شیلانی، گوڵەکەی بچوکە لە زەنگوڵە دەچێت ڕەنگەکەی شیلانیە.
زهرة البغنونية	Bignonia	(بیگنونیا)، دەوەنێکی خۆهەڵواسەرە گوڵی پەمبەی دەگرێت.
زهرة سداب المروج - زهرة فيجن المروج	Meadow- rue	پێچنی مێرگ، گیایەکە گوڵەکەی لە چەتر دەچێت بەشێوەی ڕیشاڵی پەمبەی.
زهرة القنطريون	Centaurea = knap weed	(سەنتۆریا)، گیایەکە گوڵی پەمبەی یان زەرد یان سپی دەگرێت لە کەرتەشی دەچێت.
زهرة الزنبق - مسك الروم	Tube rose	زەمەق، پیازێکی هاوینەیە لە کۆمەڵەی نێرگزە گوڵێکی بۆن خۆش دەگرێت شێوەکەی لە ڕەحەتی دەچێت.
زهرة خنثية = زهرة ثنائية الجنس	Hermaphrodite- flower	گوڵی جوت ڕەگەز، گوڵی نێرەموك.
زهرة أحادية الجنس	Unisexual	گوڵی تاك ڕەگەز، ئەو گوڵەی کە تەنها ئەندامی نێر یان مێی تیادایە.
زهرة سداتية - زهرة ذكرية	Staminate- flower = Male flower	گوڵی نێرەکی، گوڵی‌نێرە، ئەو گوڵەی تەنیا ئەندامی نێرینەی تێدایە و ئەندامی مێینەی تێدانیە.
زهرة قرصية	Disk flower	گوڵی خەپلەی.
زهرة مدقية - زهرة انثوية - زهرة متاعية	Pistillate flower = female flower	گوڵی مێ، گوڵی ماچە، ئەو گوڵەی کە تەنیا ئەندامی مێیەی تێدایەو ئەندامی نێرەی تێدا نیە.
زهرة المجداف - عرف الديك	Cocks comb	گوڵە سەوڵ، گوڵە قەیفە کە لە پۆپنەی کەڵەشێر دەچێت ڕەنگەکەی ئەرخەوانیە.
زهرة اللؤلؤ - بليس	Daisy	(دێزی)، گوڵی بەرم بژی، گوڵە دوگمە، گوڵە مرواری.
زهرة الربيع - زهر الربيع = زغدة - كعب الثلج	Prime rose = primula	گوڵە بەهارە، گوڵەکەی لە چەتر دەچێت و وەکو هەمیشە بەهار وایە زەردە.

زهرة شيخ الربيع	Fleabane	شێخە بەهارە، گوڵەکەی لە گوڵی هەمیشە بەهار دەچێت ڕەنگەکەی زەرد یان پەمبەیییە.
زهرة الجرب - سكابيوزا	Scabiosa = Scabious	(سکابیوزا)، گوڵە گەری، گوڵی مۆر دەگرێت.
زهرة الغيلارديا - زهرة البطانية - ناعورة - زهرة كلارديا	Gaillardia, blanket- flower	(گیلاردیا)، گوڵە بەتانی، گوڵی سووری مەیلەو زەرد یان شەرابی دەگرێت، لە زستان و هاویندا دەروێنرێت.
زهرة عين الثور - زهرة العرار	Oxeye = chrysanthe mum	چاوەگا، گوڵەکەی سپییە ناوەکەی زەردە.
زهرة آذان الدب	Mullein	گوێ ورچە، گوڵەکەی لە گوڵی دەمەشێر دەچێت بەشێوەی هێشوی زەردە.
زهرة العطاس	Sneeze weed = sneeze wort arnica = mountain- tobacco	گوڵە پشمین، گوڵەکەی سوری مەیلەو زەردە گوایا بۆنەکەی دەبێتە هۆی پشمین.
زهرة الخزامي	Lavender	گوڵە لاوەنتە، گوڵەکەی مۆرە لاسکێکی درێژی هەیە.
زهرة العسل - خانملى - عسلية - علندا	Honey flower	گوڵە هەنگوین، پەنجەی خانم گوڵەکەی مەیلەو زەرد یان سورە و بۆندارە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
زهرة يانسون = زهرة الانسيون	Anise flower	ئاماسۆن، گوڵە رازیانە.
زهرة الصورة = زهرة الثالوث	Pansy	هەرجای، گوڵە پانسێ، گوڵەکەی سێ پەڕەیە.
زهرة الكتان الاحمر	Scarlet- flax	کەتانی سور، گەڵاکانی درێژکۆڵەن و گوڵی سور دەگرێت تۆوەکەی لە پایزدا دەچێنرێت.
زهرة الكتان	Flax	گوڵە کەتان، گوڵەکەی زەردە.
زهرة النرجس	Nar cissus = Daffodil	نێرگز، ڕووەکێکی پیازیە گوڵەکەی زەردو سپی و بۆن خۆشە.
زهرة البورى - بتونيا	Petunia	(پاتۆنیا)، گیایەکە گوڵی هەمە ڕەنگە دەگرێت.
زهرة الاستر - داودى عجمى - أسطر الصين - الملكة مرغريتا	China-aster = Queen- marguerite	داودی عەجەمی، گوڵە ئەستەر، گیایەکە گوڵەکەی لە گوڵی داودی دەچێت گوڵی هەمەڕەنگ دەگرێت.
زهـــرة النوافـــذ - مسك الروم	Garden tuberose = polianthes- tuberosa	گوڵە پەنجەرە، گوڵێکە لە ئینجانەدا دەروێنرێت لە پەنجەرە و سەربان دادەنرێت.
زهرة المنطاد	Balloon flower	گوڵە باڵۆن، گوڵەکەی ئەستێرەییە پێش پشکوتن لە باڵۆن دەچێت ڕەنگەکەی شینە.
زهران اذان الحمل	Lambs ear	گوێ بەرخە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشوی پەمبەیییە.
زهرة السيدوم	Sedum = stone crop	(سیدەم)، گیایەکە گوڵی زەرد یان سپی دەگرێت.
زهرة العنكبوتية	Spider wort	گوڵە جاڵجاڵۆکە، گیایەکە گوڵی شین یان بنەوشەی دەگرێت.
زهرة المصباح الصينى	Chinese- lantern	چرای چینی، گیایەکە بەرەکەی پرتەقاڵیە لە چرا دەچێت گوڵەکەی زۆر دیار نیە.
زهرة عصا الذهب	Golden rod	چیلکە زێرینە، گیایەکە لاسکی درێژی هەیە هێشوە گوڵی زێڕینیان پێوەیە.
زهرة النجمة المتوهجة	Blazing star	ئەستێرەی کڵپە کردو، گیایەکە گوڵی پەمبەی دەگرێت.
زهرة الردبكية	Cone flower = Rudbeckia	(ڕەدبەکیە)، گیایەکە گوڵەکەی لە گوڵە بەڕۆژە دەچێت پەڕەکەی زەرد و تەختەکەی بەرز و ڕەشە.
زهرة المنثور البرى - اللخنيس الاكليكى	Campion = Viscaria	شەوبۆ کێویلە گوڵی پەمبەی دەگرێت.

زهرة الداودي السنوي	French- marguerite = crown- daisy	داودی ساڵانە، جۆرێکە لە گوڵە داودی تەمەنی درێژە گوڵی سپی یان زەرد دەگرێت.
زهرة الكاغد	Straw flower = Helichrysum	گوڵە کاغەز، گیایەکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی وشکە بە ڕەنگی سپی و زەرد و پەمەی و سور و مێخەکی و بنەوشەییە.
زهرة خشخاش الزينة	Poppy = papaver	گوڵە خاشخاش، جۆرێکە لە خاشخاش گوڵی گەورەی سوورو زەردو بنەوشەی و سپی دەگرێت.
زهرة الخطمية، ورد الختمة	Hollyhock	گوڵە هێرۆ، جاری وا هەیە تەمەنی لە دو ساڵ زیاترە زۆر بەرز دەبێتەوە گوڵەکانی گەورەن بە ڕەنگی سوورو سپی و پەمەی و زەرد هتد.
زهرة عين الجمل	Anagallis, Grand flower	گوڵە چاوە وشتر، هەندێ جۆری کێوییە گوڵەکانی شین و گەورەن، لە ژێرەوە لقی خشۆکیان لێ دەبێتەوە هەندێکیان گوڵی سوورو سپی و پرتەقاڵی و پەمەی دەگرن.
زهرة قلنسوة الراهب	Monks hood = Aconitum	کڵاوی ڕاهیب، کڵاوی ڕەبەن، گیایەکی ژەهرینە گوڵی مۆر دەگرێت.
زهرة الشجرة الجنوبية	Southern wood = Artemisia	(ئەرتمیزیا)، درەختی باشوری، ڕوەکێکی بۆنخۆشە گوڵەکەی خۆڵەمێشی مەیلەو سەوزە.
زهرة حشيشة الزرد	Zebra grass = Eululia	گیا کەرە کێوی، گیایەکە گەڵاکەی باریك و درێژە هێڵی زەردی زەردی تیایە لە پێستی کەرە کێوی دەچێت.
زهرة الفتية	Ager atum = Floss flower	گوڵە ئاوریشمی، گوڵی مۆر یان پەمبەی یان سپی دەگرێت.
زهرة الالوسن	Alyssum = Madwort	(ئەلیسەم)، گیایەکە هێشوە گوڵی سپی یان زەرد یان پەمبەیی یان مۆر دەگرێت.
زهرة انثوزا - زهرة لسان الثور - ورد لسان الثور	Anchusa = Borage	گوڵی زمانە گا، گوڵێکی زستانەیە هێشوی شینی تێر دەگرێت گەڵاکانی وەك ڕم وان توکیان پێوەیە هەندێکی کێوییە بۆ دەرمان بەکاردێت.
زهرة حلق السبع	Antirrhinum , Snapdragon	گوڵی دەمەشێر، یەك دو ساڵ دەژی گوڵەکانی لە دەم دەچێت بە شێوەی هێشویە ڕەنگی زەرد و پەمەی و سوورو سپی و پرتەقاڵی هەیە.
زهرة الغمد - زهرة نجد	French- nettle	گوڵەکالان، گیایەکە گوڵی بچوکی شین دەگرێت.
زهرة كوزموس - زهرة كوزميا	Cosmos	گوڵە (کۆزمۆس)، گیایەکە لاسکی گوڵەکەی درێژە گوڵی سپی و سوور مێخەکی دەگرێت.
زهرة القطيفة - سالف العروس - زهرة الامرنش	Amaranth, Velve flower	گوڵە قەیفە، گەڵاکەی لەبەر هەودا سوری مەیلەو ڕەشە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوی درێژی سوری ئەرخەوانیە.
زهرة انف العجل	Snapdragon	دەمەشێر، گوڵی سپی یان زەرد یان پەمبەی یان سور یان پرتەقاڵی دەگرێت.
زهرة الهليون	Asparagus	(ئەسپراگەس)، نیمچە دەوەنێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سپی بچوکی بۆنخۆشە.
زهرة البغونيا	Begonia	(بیگونیا)، گەڵاکەی گەورەو ڕەنگینە گوڵی سپی یان سور دەگرێت.
زهرة البرباريس	Barberry	(باربێری)، دەوەنێکی دڕکاویە گوڵی زەرد دەگرێت.
زهرة المرموزة - الدمشقية	Slipper- wort = calceolaria	گوڵە سۆل، گوڵە (کالسیولاریا)، نیمچە دەوەنێکە گوڵی زەرد دەگرێت لە سۆل دەچێت.
زهرة البلسم - وردة الحنة - زهرة لا تلمسنى	Balsam, lady- slipper = henna flower = Touch me not	گوڵە (بەلسەم)، گوڵە خەنە، گیایەکە گوڵی گەورەی جوان دەگرێت وەکو سپی و پەمەی و بنەوشەی و سوورو مێخەکی.

زهرة المكانس = زهرة كوكيا - زهرة الكوشية المكنسية	Summer- Cypress = Kochia	گوڵە گەسک، گەڵاکانی بەشێوەی دەزولەی باریکن گوڵەکانی وردن بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت.
زهرة الجربرا	Gerbera = transval- daisy	(جەربیرا) گیایەکی تەمەن درێژە گوڵی جوان دەگرێت وەك زەرد و پرتەقاڵی و هەناری و سپی.
زهرة النسرين	Dog rose = Wild flower	گوڵە نەسرین گوڵی وورد دەگرێت خۆی بە شوورەدا هەڵدەواسێت.
زهرة الجيرانيوم	Geranium = storks bill	(جیرانیۆم)، دەنوکی لەقلەق، گیایەکە گوڵی سپی و سوورو هەناری و مێخەکی و ئەرخەوانی دەگرێت.
زهرة الجيرانيوم المدادة	Pelargonium	(پیلارگۆنیوم)، پەلەگونیا، جیرانیۆمی خشۆك.
زهرة الاركتوتيس	Blue eyed = african daisy	(ئەرکتوتیس)، گوڵێکی زستانەیە گوڵەکانی تاکە تاکەن لە گوڵە بەڕۆژە، دەچێت لاسکی گوڵەکانی گەڵای پێوەنیە لە پێش پشکوتن دا چەماوەتەوە بەرۆژ دەکرێتەوە بەشەو دادەخرێت گوڵەکانی سپێن و ناوەکانیان شینە.
زهرة الكوب و الصحن	Cupand saucer	گوڵە پیاڵە و ژێرپیاڵە، ڕوەکێکە گوڵی مۆر دەگرێت لە پیاڵەو ژێرپیاڵە دەچێت.
زهرة السفرجلية	Cotoneaster	بەهیوڵە، بەهیۆکە، دەوەنێکە گوڵەکەی سپیە بەرەکەی سورێکی کاڵە لە بەهێ دەچێت.
زهرة الدهلية - زهرة الاضاليا	Dahlia	(دالیا)، ڕوەکێکە گوڵی گەورەی پەمبەی دەگرێت.
زهرة القرنفل الملحمي	Sweet- william	مێخەکی ریشدار جۆرێکە لە مێخەك گوڵی سور دەگرێت.
زهرة الخلنج	Heath = Erica	(ئیریکا) گوڵێکی درێژی پەمبەی شۆر دەگرێت.
زهرة الفوشية	Fuchsia	(فوشیا)، نیمچە دەوەنێکە گوڵەکەی گەورەو پەمبەی یان سپی و شۆڕە بەرەکەی دەخورێت.
زهرة الكنز	Treasure- flower	گوڵە سامان، گوڵەکەی لە گوڵی هەمیشە بەهار دەچێت ڕەنگی سپی یان زەرد یان پرتەقاڵی یان سوری هەیە.
زهرة رقيب الشمس = اكرار	Helio trope	گوڵی وردی بنەوشەی دەگرێت.
زهرة الأقحوان = قره قوز - زهرة الذهب = زهرة الغريب = أراولة	Calendula = pot- marigold = chry santhe- mum	بەیبون، بەیبونی گوڵ سپی گوڵە ئاوئێشە، قەرە قۆز، گوڵێکی زستانەیە توکی پێوەیە گەڵاکانی ئەستورن لە کەوچك دەچن و گەورەن زەرد و پرتەقاڵین.
زهـرة الجـرس = زهرة الجريس	Bell flower, campanula, canterbury- bells, blue bell	گوڵە زەنگوڵە، زەنگوڵە شینە، دوسال یاخود زیاتر دەژی، گەڵاکەی هێلکەی یاخود وەك ڕم وایە قەراغی گەڵاکانی گرنج گرنجە، گوڵەکانی وەك زەنگوڵەن بە زۆری شین و هەندێ جار سپێن، گوڵێکی پایزەیە.
زهرة سنتوريا - ترنشان	Centauria, corn- flower	(سەنتۆریا)، گوڵێکی زستانەیە بە شێوەی هێشو بەرەنگی شین و ئەرخەوانی و سپی و پەمەی، قەراغی گوڵەکانی سادەیە یاخود گرنج گرنجە.
زهـرة القـرون - قرنية	Cerastium , mouse- ear = chick weed	گوێ مشکە، گوڵە شاخۆچکە، گوڵێکە لە کۆمەڵەی مێخەك بەرەکەی لە شاخۆچکە دەچێت.
زهرة الظريفة	Eucardium	گوڵە زەریف، گوڵێکی جوانی شۆخ دەگرێت.
زهرة عباد الشمس	Sun flower = helian themum	گوڵە بە ڕۆژە.
زهرة الجنجل - زهرة حشيشة الدينار	Hop	گیا دینار، گیا ئاڵتون، گیا زێڕ، گیایەکە گوڵەکەی لە سەرەتادا سەوزە ئینجا زەرد دەبێت دەکرێتە بیرەوە بۆ ئەوەی تامی خۆش بکات.

زهرة المكحلة - الحدقية - الياقوتية	Hyacinth	گوڵە کلچێوک، گوڵی سپی یان زەرد یان پەمبەی یان سور یان شین یان مۆر دەگرێت.
زهرة الكوبية	Hydrangea	گوڵە کوپ، دەوەنێکە بەرەکەی لە کوب دەچێت گوڵەکەی گەورەو پەمبەیە.
زهرة الأندلسية	Candy tuft = Iberis	ئەندەلوسی، گیایەکە لە کۆمەڵەی کەلەرم گوڵەکەی بەشێوەی سپی یان پەمبەیە.
زهرة البهشية	Holly	ڕووەکێکە گەڵاکەی ساف و قەراغ درکاوییە گوڵەکەی سپی مەیلەو پەمبەییە بەرەکەی سورە.
زهرة نجمة الصباح - مجد الصباح	Morning- glory, Ipomoea	لاولاو، شانازی بەیانی، گیایەکی خۆ هەڵواسەرە گوڵی هەمە ڕەنگە دەگرێت لە ڕەحەتی دەچێت بەیانیان دەکرێتەوەو پێش نیوەڕۆ دادەخرێت.
زهرة اللبن	Galanthus	گوڵە ماست، گیایەکە لە کۆمەڵەی نێرگز.
زهرة الافعى	Adder flower	گوڵە مار، شەوبۆی سووری دەشتەکی .
زهرة البجع	Pelican flower	گوڵە سەقاقەوشی، گوڵە سەقاقوشی گوڵ گەورە.
زهرة اللينة	Twin flower	ڕوەکێکی کەپریی هەمیشە سەوزە گوڵی جوان دەگرێت.
زهرة اللهاة - لهوية	Uvularia	گوڵە زمانە چکۆلە، گیایەکە لە کۆمەڵەی زەمەق گوڵەکەی لە شێوەی زەنگۆڵەدایە.
زهرة النجمة = اسطر	Aster = star warts	گوڵە ئەستەر، گوڵە ئەستێرە، گیایەکە گوڵێکی ئەستێرەیی دەگرێت.
زهرة متحدة السبلات	Gamo sepalous	گوڵی کاسە یەکگرتوو.
زهرة متحدة القبلات	Gamo petalous	گوڵی پەڕە یەککگرتوو.
زهرة عارية	Achlamydeous- flower	گوڵی ڕووت، گوڵی بێکاسە و بێپەڕە وەکو گوڵەبی.
زهرة حشرية التلقيح	Entomophilous-flower	گوڵی بەمێروو پەراندن، گوڵی مێروو ئاوسی.
زهرة الفجر الازرق	Blue dawn flower	گوڵە گزنگی شین.
زهرة الطرليوس	Globe flower	گوڵە گلۆپ، ڕووەکێکە گوڵەی وەکوو گلۆپ خرە.
زهرة السديم - زهرة الضباب	Mist flower	گوڵە تەم.
زهرة الظهر - ملاح	Hottent ot-fig sour fig	هەنجیرە ترشە، ڕووەکێکە گەڵاکەی گۆشتنە بەرەکەی لە گوێز دەچێت دەخورێت، هەندێکیش بۆ ڕازاندنەوەی باغچەکان بەکاردێت.
زهرة اللبن الثلجية - دميكة	Snow- drop = purificabion flower = candlemas bells	گوڵە ماستی بەفرین، گوڵە بەفر، گوڵە ماست، ڕوەکێکە لە زستاندا لە کاتی بەفردا گوڵ دەکات، گەڵاکەی باریک و درێژە گوڵەکەی سپیە.
زهرة عين البزون	Madagascar periwinkle	چاوپشیلە، ڕوەکێکە لە کۆمەڵەی ژاڵە گوڵەکەی پەمەی یان سپیە پەڵەی سوری تێدایە.
زهرة الغراب	Butter cup = Crow flower	گوڵە قەلەڕەشکە.
زهرة البلاركونيوم	Pelargonium	(پیلارگۆنیۆم) (پەلەگۆنیا)، نیمچە دەوەنێکە گەڵاکەی گەورەیە گوڵەکەی سپی هێڵی پەمبەی تیادایە.
زهرة القهوة	Crape- myrtle	گوڵە قاوە، دار و دەوەنێکە بۆ ڕازاندنەوە .
زهرة الجهنمية	Chinese- paper-flower , bougian- villea	(بۆگنڤیلیا)، جەهەنەمی، دەوەنێکی خۆ هەڵواسەرە گوڵی ئەرخەوانی یان سور یان پرتەقاڵی دەگرێت بۆ ڕازاندنەوەی پەرژینی باخچەکان.
زهرة القوفية - زهرة السيكار	Cigar flower = cuphea	گوڵە جگەرە، گوڵە کوفیا چونکە پەرەکەی لە جگەرە دەچێت.
زهرة الفراشة	Butter fly flower	گوڵە پەپوولە.

زهرة اللحية	Beard flower	گوڵه ڕیش، جۆرێکه له گوڵی پۆگۆنیا.
زهرة اللوبيليا الارجوانية = زهرة الكردينال	Cardinal flower = lobelia	گوڵه لۆبیلیا، گیایەکی گوڵداره.
زهرة عيد الميلاد	Christmas flower	گوڵه کریسمس، گوڵه خەربەنگ، له کۆمەڵەی گوڵاڵه سوورەیه..
زهرة بونسيته	Poinsettia	بۆینسیتا، گوڵەکەی قنچکی سووری گەورەی پێوەیه.
زهرة الردبكية	Rudbeckia, Cone flower	گوڵه ڕەدبەکی.
زهرة الاكليل	Garland flower	گوڵه گوڵبەند.
زهرة العصفر = زهرة القرطم	Safflower	گوڵه زەرتك.
زهرة الساتينية	Satin flower	گوڵه ساتان.
زهـــرة البجـــع - زهرة الإوز	Swan flower pelican flower	گوڵه قاز، گوڵه سەقاقوشی.
زهرة الريح	Wind flower = Anemone	گوڵاڵه سوره.
زهرة الصدف	Shell flower	گوڵه سەدەف.
زهرة البكنونيا الحمراء	Trumpet- creeper = Bignonia	گوڵه بیگنونیا، ڕەوەکێکی کەپرییه گوڵی جوان دەگرێت.
زهرة الياسمين	Jasmine	گوڵه یاسەمەن، گیایەکه گوڵی زەرد یان سپی دەگرێت.
زهرة الرصاصية = حشيشة الاسنان	Plumbago = Leadwort	گوڵـه قورقوشمـی، ڕوەکێکـی ناوچـه گەرمەکانـه گوڵـی شـین بـاوی جـوان دەگرێت.
زهرة البوطنطلة - عشبة القوى	Cinquefoil	پێنج پەڕە، دەوەنێکی دەشتەکیه گوڵی زەردی پێنج پەڕه دەگرێت.
زهرة شوكة النار	Fire thorn	دڕکـی ئـاگر، دەوەنێکی ڕازاندنەوەیـه بەرەکـەی لـه گیـلاس دەچێـت سوره.
زهرة البليحاء العطرية	Mignonettee	(میگونیته)، گیایەکی بۆنخۆشه گوڵی زەردی یان سوری مەیلەو سەوز دەگرێت.
زهرة المريمية، قصعين = سالفيا	Sage	(سالڤیا)، ڕووەکێکـه گوڵـی جـوان دەگرێـت، دەرمـانی بـەهێزکردن و وریـا کردنەوەی لـێ دەردەهێنرێت.
زهرة عشبة الجليد	Ice plant	گوڵه سەهۆڵ، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوی سوری مەیلەو بنەوشەییه.
زهرة القرطم = زهرة العصفر	Safflower	گوڵه زەرتك.
زهرة ملكة المــروج = عرق الانجبار	Hard hack = Queen of the meadow = Spiraea	شـای مێرگ، دەوەنێکه گوڵی سپی مەیلـەو پەمبـەی دەگرێـت بـه شـێوەی هێشو.
زهرة اللاونطة	Lavender	گوڵـه لاوەنتـه، گیایەکـه لـه جـافیلۆك دەچێـت، هێشـوه گوڵـی قیتـی لاسـك درێژی بۆنخۆش دەگرێت بۆنی لـێ دەردەهێنرێت.
زهرة الشبوى الاصفر	Wall flower = Matthiola = Stock	(مـاتیۆلا) شـەوبۆی زەرد، گوڵێکـی بەهارەیـه گـەڵاکانی وەك ڕم وان زەرد و بۆنخۆشن.
زهـــرة ســـنراريا - زهـــرة الرمـــاد - رمادية	Cineraria	(سەناریا)، سینراریا، گەڵاکانی پان و گەورەو سەوزن گوڵەکانی بەشێوەی کۆمەڵی سپی و سورو ئەرخەوانی و شینن، حەز به سێبەر دەکات، گەڵاکەی بەمووی سپی داپۆشراوه.
زهرة كلاركيا	Calrkia	(کلارکیا)، گوڵێکی ساڵانەیه قەدەکەی باریك و سوره گـەڵاکانی شێوەیەکی هێلکـەییان هەیـه قەراغـەکانی گرنـج گرنـج یـاخود سـادەیه گوڵـەکانی هەمەجۆره له نێوان سورو سپی و ئەرخەوانی دا.

زهرة منقار الطير	Larkspur	دەنوکە مەل، گوڵێکە ساڵێك یان زیاتر دەژی گەڵاکانی بەشێوەی کۆمەڵن لە نزیك ڕەگەکان وە گوڵەکانی بەشێوەی هێشو درێژو ڕاست وەستاون، بەڕەنگی شین و سپی پەمەی و سورە.
زهرة الخشخاش الامريكي	California poppy	(شۆلزیا)، خاشخاشی ئەمریکی، گوڵێکی زستانەیە گەڵاکانی سەوزێکی خۆڵەمێشین بەڕەنگی سپی یا زەرد یا پرتەقاڵی یا سورە بە تیشکی ڕۆژ گوڵەکانی دەکرێتەوە.
زهرة الأذريون الفرنسي	French- marigold	شەست پەڕ، گوڵەکەی زەردی مەیلەو قاوەی بۆنخۆشە.
زهـرة مـايو = غـار الارض - زهرة نوار	May flower = ground laurel	گوڵە مایس، دەوەنێکی شۆڕە گەڵاکەی بۆ گیری و میز پێ کردن باشە.
زهرة الكبوسين = ابو خنجر	Nasturtium	خەنجەرۆکە، گیایەکە لە پاتۆنیا دەچێت گوڵی لاسك درێژی زەرد یان پرتەقاڵی یان مەیلەو سور دەگرێت.
زهرة الخزامى	Tulip	گوڵە خەزێم، چاران چەقیلە، جۆرێکە لە زەمەق گوڵی زەردی مەیلەو پرتەقاڵی یان سور یان بنەوشەی دەگرێت گوڵەکەی لە فنجان دەچێت.
زهرة النمر	Leopard flower	گوڵە پڵنگ، زەمەقی پڵنگ.
زهرة السورنجان	Colchicum	سورنجان، سورەجان، گیایەکە گوڵەکەی لە ڕەحەتی دەچێت پێنج پەڕەی هەیە ڕەنگەکەی مۆری مەیلەو پەمبەیە.
زهرة الامريلس	Amaryllis	(ئەماریلیس)، پیازێکی زستانەیە لە کۆمەڵەی نێرگز گوڵی زەردی مەیلەو قاوەی دەگرێت.
زهرة الكروكس = الزعفران	Crocus	گوڵە کرۆکەس، گوڵە زەعفەران، پیازێکی زستانەیە گوڵی سپی یان مۆر یان زەرد دەگرێت.
زهرة الكالانش	Calanthus = snow drop	گوڵە (گالانش)، دڵۆپە بەفر، گیایەکی پیازی لە نێرگز دەچێت گوڵی سپی دەگرێت.
زهرة المسكاري	Muscari	گوڵە (مەسکاری)، ڕوەکێکی پیازی هێشوە گوڵی شین دەگرێت.
زهرة الكلاديوم	Caladium	گوڵە (کلادیۆم)، پیازێکی هاوینەیە گەڵاکەی ڕەنگینە.
زهرة الفريزيا	Freesias	گوڵە فریزیا، گوڵی سورو پەمبەی دەگرێت.
زهرة المساء	Hesperis	گوڵە ئێوارە، گیایەکە گوڵەکەی لە ئێواراندا بۆن دەدات.
زهرة الويستريا	Wisteria = wistaria	(ویستاریا)، ڕوەکێکی خۆهەڵواسەری زۆر جوانە بۆ ماوەیەکی دور دەخشێت گوڵەکەی بە شێوەی هێشویەکی پەمبەی یان شین یان ئەرخەوانی بۆن خۆشە.
زهرة الكسفة الثلجية	Snow flake	جۆرە گیایەکە لە کۆمەڵەی نێرگز لە گیای ماستی بەفرین دەچێت گەڵاکەی باریك و درێژە گوڵەکەی سپیە پەڵەی سەوز یان سەوزی مەیلەو زەردی پێوەیە.
زهرة المجد = مجدية	Clianthus	گوڵە شانازی، گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت.
زهرة مجد الثلج	Glory of the snow	شانازی بەفر، گیایەکە لە پیازە مارانە دەچێت گوڵی بچوك دەگرێت لە شێوەی ئەستێرەدا گوڵەکەی پەمبەی یان مۆرە ناوەکەی سپیە.
زهرة عنصل سيبريا	Siberian-squil	پیازە مارانەی سیبریا، شلێری سیبریا، جۆرێکە لە زەمەق گوڵی شین و بنەوشەی دەگرێت.
زهـرة البنفسـج النـابی - بنفسج سن الكلب	Dogs tooth violet	بنەوشەی دداندار، بنەوشەیە گیایەکی سەلکە سەلکەکەی درێژو باریکە لە ددانی سەگ دەچێت گەڵاکەی پەڵەی زەردی تیایە.

زهرة النرجس البري	Daffodil	نێرگزە کێویلە، گوڵەکەی زەرد و گەورەیە.
زهرة البنفسج	Viola	گوڵە بنەرشە، گوڵی هەمە ڕەنگەی پێنج پەرە دەگرێت.
زهرة مستديمة = زهرة دائمية	Ever lasting flower	گوڵە هەمیشەی، ئەو گوڵەی کە شێوەو ڕەنگی خۆی دەپارێزێت بە ووشك کردنەوە. وەکوو گوڵی گنافیلیۆم گەڵاکانی یەك لە دوای یەکن بەشێوەی ڕم بۆ ماوەیەکی درێژ هەر گوڵ دەکات گوڵەکانی بەشێوەی هێشوی جوانن.
زهرة كودشيا	Godetia	(گۆدشیا)، گوڵە ئەتڵەسی، زستانەیەو ساڵێك دەژی گوڵەکانی ئاوریشمی و هەمە ڕەنگن وەکو ڕەنگی سوورو پەمەی.
زهرة البزاليا العطرية = زهرة العطر	Peas = sweet peas = everlasting- peas	گوڵە عەتر، گوڵێکی ساڵانەیە لە پۆلکە دەچێت لە زستاندا زۆرە قەدەکەی خۆهەڵواس و زبر و توکاویە گەڵاکانی ئاوێتەن تەرز فرێ دەدات بۆ خۆهەڵواسین گوڵەکەی بۆنی عەتر دەدات ڕەنگی سوورو بنەوشەی و شین و زەرد و سپی هەیە دەبێ داری بۆ دابچەقێنرێت بۆ ئەوەی خۆی پێ ڕاگیر بکات.
زهرة دموع الملاك	Angels tears	فرمێسکی پەری، جۆرێکە لە نێرگز.
زهرة النرجس الاسلي	Jonquil	نێرگزی زەل، جۆرێکە لە نێرگز گوڵەکەی زەردە.
زهرة التاج الملكي	Crown Imperial	تاجی شای، ڕوەکێکی پیازیە گوڵەکەی لە زەنگوڵە دەچێت بە ڕەنگی زەرد یان پرتەقاڵی یان سوری مەیلەو قاوەی.
زهرة غينيا = راس الحية	Guinca flower = snakes head	گوڵە غینیا، سەرەمار، ڕوەکێکی پیازیە گوڵی زەرد یان ئەرخەوانی دەگرێت.
زهرة ثلاثية = اطرليون	Wake robin = Trillium	گوڵە سیانی، گیایە گوڵی سی پەلکی پەمبەی دەگرێت.
زهرة الكماسية	Camass	گوڵە (کاماس)، گوڵەکەی لە ئەستێرە دەچێت بە ڕەنگی سپی یان شین.
زهرة اللوف	Arum	گوڵە لۆف، گیایەکە گوڵی نێرو مێی هەیە بەبێ کاسە و بەرەن.
زهرة الفتنة	Enchantment	گوڵە دڵ فڕێن، گیایەکە گوڵی پرتەقاڵی جوان دەگرێت ئەندامی نێرەو مێیەکەی درێژن.
زهرة ليناريا = حلق البزون	Baby shap- drago = Linaria = Toad flax	(لیناریا)، دەمەپشیلە، گوڵەکەی لە گوڵی دەمەشێر دەچێت بەناوبانگترین جۆری مەراکیشیە، ڕەنگی سوورو زەرد و ئەرخەوانی و پەمەی هەیە لە زستاندا گوڵ دەکات.
زهرة الترمس	Lupin =Lupine	گوڵە ترمس، گوڵێکی ساڵانەیە قەدێکی قیتی هەیە گەڵاکانی ئاوێتەن و گوڵەکانی لە گوڵی پاقلە دەچن بە ڕەنگی شینی مەیلەو سور شینی مەیلەو سپی.
زهرة الحواشي = ويرونيكة = زهرة الجدار	Wall flower = speed well	(ویرۆنیکە)، شەوبۆ، شینە شاتەرە، گیایەکە گەلێك جۆری هەیە، هەندێکی بۆ ڕازاندانەوە، هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بەزۆری گوڵی زەردی مەیلەو سور دەگرێت.
زهرة المنثور = خيري	Matthiola = Gilly flower = siock = Night- blooming- cereos	شەوبۆ، گوڵێکی زستانەیە گوڵەکانی بەشێوەی هێشون بۆنێکی خۆشیان هەیە بە ڕەنگی سپی و پەمەی و بنەوشەی و زەرد و سوورو شین.
زهرة السناء الذهبي	Golden- Splendor	جوانەزێرینە، گوڵەکەی لە زوڕنا دەچێت زەردە پۆرگەکەی قاوەی مەیلەو سورە.
زهرة الدامسون	Damson	گوڵە (دامسۆن)، گوڵەکەی لە زوڕنا دەچێت ڕەنگەکەی پەمبەیە.
زهرة الزنبق النمر - الزنبق المخطط	Tiger lily	زەمەقە بەڵەك، زەمەقی پنکە پنکە، گوڵەکەی پرتەقاڵی مەیلەو سورە پنکەپنکەی ڕەشی تیادایە.

زهرة الكلاديولس	Sword lily = Gladiolus	(گلادیولەس)، گوڵی سوری مەیلەو پرتەقاڵی دەگرێت هێڵی زەردی تیادایە بە ڕەنگی پەمبەی یان مۆر یان زەرد.
زهرة جرس كانتربري	Canterbury bell	زەنگی کانتەربەری، گوڵەکەی لە زەنگ دەچێت بە ڕەنگی سپی و ئەرخەوانی و شین و بنەوشەی تۆخ.
زهرة القرد	Monkey flower = Mimulus	(میمولەس) گوڵە مەیمون، گیایەکی زستانەیە گوڵەکانی بەرامبەر یەکن شێوەیەکی هێلکەی یان هەیە قەراغی گوڵەکانی تاکە تاکەن و زۆر جوانن ڕەنگێکی زەردی تێریان هەیە پەڵەی سوریان پێوەیە.
زهرة لاتنسني - اذن الفار	Myosotis, forget me not	گوێ مشکە، گوڵە فەرامۆش، گوڵی منت لەبیر نەچێت، گوڵێکی ساڵانەیە قەدەکەی کورتە گوڵێکی زۆر دەکات بەزۆری گوڵەکانی شینن، هەندێ جار سپی یان پەمەیی.
زهرة الفراشة	Butter fly- flower	گوڵە پەپولە، گوڵێکی زستانەیە وەك پەپولە بەڵەکە گەڵاکانی بەشێوەی هێشـویەکی زۆرن بەڕەنگی سپی و سورو زەرد و شین و پەمەی و ئەرخەوانی.
زهرة الاقحوان - فرتانيون = كافورية	Fever few	گوڵە کافوری، لە بەیبون دەچێت دیوی دەرەوەی گوڵەکەی سپیە ناوەکەی زەردە.
زهرة كوزميا	Cosmea	گوڵە (کوزمیا)، گوڵی بنەوشەی دەگرێت.
زهرة عشبة الصقر	Hawk weed	گیا هەڵۆ، گیا باز، گوڵی پەمبەی دەگرێت.
زهرة لسان السلوقي	Hounds- tongue	زمانە تانجی، گوڵەکەی لە شێوەی ڕەحەتی دایە ڕەنگەکەی شینە.
زهرة العائق - دلفينيوم	larkspur = Delphinium	دەلفینیۆم، ڕووەکێکە گوڵەکەی پەمبەیە.
زهرة نجمة المروج	Star of veldt	ئەستێرەی مێرگ، گوڵەکەی پرتەقاڵیە.
زهرة الجصية	= Chalk plant	ڕوەکی گەچ، گیایەکە لە کۆمەڵەی مێخەك، بەزۆری گوڵی سپی وورد دەگرێت هەندێك جار پەمبەی یان سور.
زهرة اندلسية ابو الطوبة - اندلسية قطمر	Globe, candytuft	ئەندەلوسی تۆپزی، گوڵی سپی و پەمبەی و مێخەکی دەگرێت.
زهرة المرجان	Scarlet sage	گوڵە شیلان، گوڵە مەرجان، گیایەکە گوڵی سوری تێری جوان دەگرێت.
زهرة المرجان الازرق	Salvia- farinacea = Blue coral	(سالڤیا)، گوڵە مەرجانی شین، گیایەکی ساڵانەیە لە زستان و هاوین دا گوڵ دەکات قەدەکەی گیایە و قیتە توکی پێوەیە گوڵەکانی بچوکن بە شێوەی هێشوو ڕەنگی شینن.
زهرة السايلين = صمغ الذباب = زهرة شرك الذباب	Silene = cateh fly	(سایلین)، تەڵەمێش، زەمقی مێش ڕووەکێکی توکدارە بەسەر زەوی دا دەخشێت گەڵاکانی بەشێوەی کەوچك یا ڕمن کاسەی گوڵەکەی وەك باڵۆن وایە بەهارەیە بۆ سێ مانگ گوڵ دەکات بەڕەنگی پەمەی.
زهرة ذنب الارنب - زهرة ذيل الارنب	Hares tail	کلکە کەروێشك، گیایەکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشویەکی زەرد یان سپیە.
زهرة خزامي البحر	Sea lavender = statice	خەزێمی دەریا، گیایەکە هێشوە گوڵی درێژی قیتی هەیە بەڕەنگی پەمبەی.
زهرة المشط	Comb flower	گوڵە شانە.
زهرة الكتان انقرمزي	Scarlet- flax	کەتانی قرمزی، گوڵی سور دەگرێت.
زهرة اللوبيليا	Lobelia	(لۆبیلیا)، گوڵی سپی یان سور یان شین دەگرێت.
زهرة المتيولا	Stock	(مەتیولا)، گیایەکە لە شەوبۆ دەچێت.
زهرة النيميزيا	Nemesia	(نمیزیا)، گوڵی سپی یان پرتەقاڵی یان سور دەگرێت.
زهرة التبغ	Tobacco-plant	گوڵە توتن، گوڵی گەورەی بۆنخۆشی سپی دەگرێت هێڵی بنەوشەی تیادایە.

زهرة الداليا = زهرة الدهلية - زهرة الاضاليا	Dahlia	(داليا)، گیایەکی تەمەن درێژە ڕەگەکەی سەلکی هەیەو هاوینەیە گەڵاکانی ناوێتەن پەلکەکانی سپین هێشوی گوڵەکانی گەورەن بە ڕەنگی سورو زەرد و سپی.
زهرة كوليوس = زهرة الغمد = زهرة السجاد	Flame-nettle = coleus	گوڵی (کۆلیۆس)، گوڵە کالان لە ئنجانەدا دەروێنرێت گەڵاکانی گەورەو جوانن. شەپۆلدارو هەمەڕەنگن لە سێبەرا دادەنرێت لە ژورو پەنجەرەدا گەڵاکانی بچوك و بەشێوەی هێشو بەڕەنگی شین یان قاوەی و ئەرخەوانی یان سەوز و ڕەش و سور یان زەرد و قاوەی و سەوز.
زهرة الداتورة	Datura	گوڵە تاتۆرە، گیایەکی کێوی و ماڵی هەیە ساڵێك یاخود زیاتر دەژی گەڵاکانی گەورەو گرنج گرنجن، گوڵەکانی لە زوڕنا دەچن بە ڕەنگێکی سپی، کەمێك بۆندارە ماددەیەکی سڕکەری تێدایە لە گەڵاو تۆوەکەیا بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردەهێنرێت.
زهرة حب في الضباب = زهرة دمسينا	Nigella-damascena = Love in amoist	گوڵە (دامسینا)، دڵداری ناوتەم، گوڵی شین یان مێخەکی یان سپی دەگرێت.
زهرة البوقية	Trumpet flower	گوڵە زوڕنا، گیایەکە گوڵەکەی لە زوڕنا دەچێت بە ڕەنگی سپی یان زەرد یان پەمبەی.
زهرة عين التدرج	Pheasanteye	چاوەقر قاول، چاوە کەڵەشێر، گوڵی گەورەی زەرد دەگرێت.
زهرة الستركوليا	Bottle tree = Sterculia	(سترکۆلیا)، درەختی بوتڵ، درەختێکە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
زهرة البلاركونيوم	Pelargonium	(پلارگۆنیۆم)، ڕووەکێکە گوڵی پەمبەی یان سوور دەگرێت.
زهرة الثلج	Chionanthus	گوڵە بەفر، دارو دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتون گوڵی سپی دەگرێت.
زهرة الجلجل - جلجلية	Nolana = chilian- bell- flowers	گوڵە کونجی، ڕووەکێکە گوڵەکەی لە زەنگوڵە دەچێت.
زهرة الحب	Agapan thu = Blue lily of the nile	زەمەقی ئەفریقی شین، گوڵە دڵداری.
زهرة لاعباس	Marvel of peru	لالە عەباس، گوڵەکانی بەڕۆژ داخراون لە عەسرو شەودا دەکرێنەوە، هاوینەیەو تەمەن درێژە گوڵەکانی لە ڕەحەتی دەچن بە ڕەنگی زەرد و سپی و بنەوشەی و سور.
زهرة اللاتين	Indian- cress = Nasturtium	گوڵە لاتینی، گوڵێکی ساڵانەیە دوو جۆری هەیە، یەکەمیان بە ڕەنگی زەرد و سورو پرتەقاڵی و سپی مەیلەو زەرد بەسەر پەرژین و کەپرا هەڵ دەچێت، دوەمیان کورتە لە ئنجانەدا پەروەردە دەکرێت.
زهرة حاجبية - زهرة حشرية	Ophrys = Arachnites	گوڵە برۆ، گوڵە مێروو چونکە شێوەی گوڵەکەی لە هەنگ و مێش دەچێت. گیایەکی سەلکدارە لە کۆمەڵەی سەعلەم دەشێت بە سەلك بروێنرێت.
زهرة المينا	Vervian = Verbena	گوڵە مینا، گوڵێکە هێشوی جوانی هەیە خێرا زیاد دەکات خشۆکە گوڵەکانی بچوکن بەشێوەی بۆری ڕەنگی سپی و شین و زەرد و پەمەی و بنەوشەی، زۆر دەمێنێ.
زهرة الثالوث - بانسية	Hearts ease = Pansy = Viola	هەرجای پانسیە، گوڵە سێ پەلکە، یاخود گوڵە وێنە، گوڵەکەی لە شێوەی روخساری ئادەمیزادە، زستانەیەو تاکە تاکەن جاری وا هەیە گوڵەکەی سێ ڕەنگی تێدایە.
زهرة الشندقورة - اذن الحمار	Bugle = Ajuga	گوێی کەر، ڕووەکێکە گەڵاکەی جوانە گوڵی شین دەگرێت.
زهرة قفاز الثعلب - قمعية ارجوانية	Fox glove	دەسکێشی ڕێوی، گیایەکی ژەهرینە گوڵەکەی لە زەنگ دەچێت ڕەنگەکەی ئەرخەوانیە.

زهرة الغربيون	Spurge = Milk wort	شیرمار، گیایەکە شیراویک لەقەدو لقەکانی دا هەیە گوڵەکەی زەردە.
زهـرة السـابوناريا - الصابونيـة المخزنية - عرق الحلاوة	Saponaria = Soap wort	گوڵە سابون، ڕەگ و گەڵاکەی ئاوکێکی تیادایە لە جیاتی سابون بەکاردێت گوڵەکەی پەمبەیییە لە مێخەک دەچێت.
زهرة خاتم سليمان - ختم سليمان	Polygonatum = Solomons seal	ئەموستیلەی سلێمان، مۆری سلێمان، گوڵەکەی لە شێوەی زەنگوڵەدایە بە ڕەنگی سپی و سەوز.
زهرة زنبق النهار - فتنة النهار	Day lily	زەمبقی ڕۆژ، گوڵەکەی بە زۆری زەرد هەندێک جار پرتەقاڵی یان سور یان مێخەکیە.
زهرة القطيفة = (القديفة)	French- marigold	شەست پـەڕ، گیایـەکی هاوینەیـە گوڵەکـەی پەڵەپەڵـەی سـوری تێدایـە گەڵاکانی سەوزی تێرو بۆن خۆشن لە شێوەی ڕمـدان گوڵـەکانی زەرد یـا پرتەقاڵین و پەڵەی سوریان تێدایە.
زهرة الزينيا	Zinnia = youth and old age	(زینیا)، ئەستەمبولی، گوڵی یـەنگی دنیا، ڕووەکێکی سـاڵانەیە قەدەکـەی قیتە گەڵاکانی هێلکەی و زبرن گوڵەکانی بەشێوەی تاکن بەڕەنگی سـورو زەرد و پرتەقاڵی و سپی و پەمەی و بنەوشەی و ئەرخەوانی.
زهـرة الحـوض = حوضيـة = انقولية - حلقة المحبوب	Aquilegia = columbines	ئەڵقەی ئازیز، ئەڵقەی دڵدار، گوڵێکە لە کۆمەڵەی گوڵاڵە.
زهرة نعناع القط	Cat mint	نەعنا پشیلە، گیایەکە گەڵاکەی بۆنخۆشە گوڵەکەی مۆرە.
زهـرة الفاوانيـا، عود الصليب	Paeony, paeonia	(فاوانیا)، (پایونی)، گیایەکی زۆر بەسودە گوڵەکەی پەمبەییە.
زهـرة الشـوبر البحريـة الايلكـس البحرية - البهش البحرية	Sea holly = sea-llex	(ئیلکس) دەریا، ڕووەکێکـە لـە کەرەتەشـی دەچێـت گەڵاکـەی دڕکاویيـە گوڵەکەی تۆزی و شینە.
زهرة الهوشيرة المدماة	Coral bells	زەنگی شیلانی، گوڵەکەی سوری شیلانیە.
زهرة حشيشة الحمى عود القرح = التاغندست	Pyrethrum = pellitory = fever few	گیا تا، گیایەکە لە بەیبون دەچێت گوڵەکەی مێخەکی یان سور یان سپییە.
زهـرة لسان الحمـل - آذان الجـدي - موز الجنة	Plantain	زمانە بەرخ، گوێ کارژۆڵە، مۆزی بەهەشت.
زهرة الزعتر	Thyme	جاترە، گوڵەکەی پەمبەییە.
زهرة حشيشة العطاس	Sneezeweed	گیا پشمین، گوڵەکەی پرتەقاڵیە.
زهرة حسن يوسف	Sweet- william	حوسـنی یوسـف، جۆرێکـە لـە مێخـەک سـاڵێک یـاخود دوو سـاڵ دەژی گوڵەکـەی وردە بەشـێوەی هێشـوی سـور یـان سـپی یـان پەمـەی یـان ئەرخەوانی، ڕیشاڵێکی زۆری پێوەیە.
زهرة القرنفل الصيني	China- pink	مێخەکی چینی، گوڵەکانی بەشێوەی هێشون هەندێ جاریش بە ڕەنگـی سورو پەمەی.
زهرة سهام الحب	Love spear = Love arrow	تیری ئەوین، تیری عەشق، ڕوەکێکی تەمەن درێژە گەڵاکانی لە شێوەی ڕم دان توکیان پێوەیە گوڵەکانی بەشێوەی هێشوی شین یا سپین.
زهـرة الـداودي (أبو الطوبة)	Garden- chrysanthemum	داودی تۆپزی، پێشی دەوترێ گوڵی (ڕۆژهەڵات) گەڵاکانی سوك و شۆڕن گوڵەکانی ئاوێتەن تەمەنی درێژە گەلێك ڕەنگی هەیە.
زهرة البرغاموت	Bergamot	(بێرگاموت)، ڕوەکێکی بۆنخۆشە گوڵی سورو لەیلاقی و مێخەکی و سپی دەگرێت.
زهرة لسان الايل	Harts tongue	زمانە ئاسك، گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت.

زهرة الخصب - اطوقة	Eutoca	گوڵه ئیوتۆکه، گوڵه پیت ڕووەکێکە گوڵێکی زۆر دەگرێت واتە بەپیتە.
زهرة الجنطيانا	Gentian	(جنتیان)، گەڵاکەی باریکە گوڵەکەی لەشێوەی ڕەحەتیدایە شینە.
زهرة الغلتونيا	Galtonia	(گالتۆنیا)، گیایەکە قەدی قیتی درێژی هەیە گوڵی سپی دەگرێت لەشێوەی زەنگۆڵەدا.
زهرة الارطماسيا = حبق الراعي - شويلاء	Artemesia	ئەرتمیزیا، گیایەکە گەڵاکەی بۆنخۆشە.
زهرة الشيخ - شيخة	Groundsel	گوڵە شێخانی، گوڵێکەزار، گوڵی زەرد دەگرێت.
زهرة زنبقة الوادي	Lily of the valley	زەمەقی دۆڵ، گوڵی سپی دەگرێت.
زهرة الصريمة	Honey suckle	هەنگوین مژە، شیلە مژە، دەوەنێکە گوڵەکەی شیلەی زۆرە.
زهرة القرنفل	Carnation clove- pink = pink	گوڵە مێخەک، تەمەنی درێژە گوڵەکانی جوانن و بۆنێکی عەتریان هەیە قەدەکەی ڕەق و گرێ گرێیە گەڵاکانی بەرامبەر یەکن و درێژکۆڵەن گەڵا ڕەنگی هەیە وەکو سپی و سوور پەمەی.
زهرة الحبق	Veronica	ڕێحانە، ڕەیحانە، ڕووەکێکی گیاییە گەڵا زۆر دەکات گەڵاکانی سادەو بەرامبەر یەکن گوڵەکانی مۆرن و بەشێوەی هێشو بەرز دەبنەوە.
زهرة عين البزون	Madagas car perwinkle = Vinca	چاوە پشیلە، گیایەکی تەمەن درێژی قیتە گەڵاکانی بەرامبەر یەکن و سەوزی تێرن گوڵەکانی پێنج پەلکیان هەیە بەرەنگی پەمەی و سپی.
زهرة القمر	Calonyction	گوڵە مانگ، ڕووەکێکی خۆ هەڵواسەرە بەسەرما زوو دەفەوتێ نزیکەی دوانزە مەتر بەرز دەبێتەوە گوڵێکی سپی ئاوریشمی هەیە لە ئێواران دا دەم دەکاتەوە بۆ پەرژین دەست دەدات.
زهرة الديزى = زهرة الدكمة	English- daisy	(دیزی)، گوڵە دوگمە، گیایەکی زۆر کورتە گەڵاکانی وەك کەوچك وان نزیك ڕەگەکەن گوڵەکانی وەك هێشون و خڕن بە ڕەنگی سوور و سپی و پەمەی.
زهرة العطاس = خانق الفهد - ارنيكا	Mountain- tobaco = Arnica	توتنی شاخی، یۆز خنکێن، گوڵەپشمین، گیایەکی کێوی پزیشکیە گوڵەکەی زەردە، دەرمانێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی کوترلوی ئێسك.
زهرة الشمع، هوية	Wax flower hoya = wax plant	گوڵە مۆم، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە گەڵاکەی هێلکەی و ئەستورە گوڵەکەی ئەستێرەییە وەکو مۆماوی بێت وایە. بازنەیەکی سوری تیادایە، بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
زهرة خف السيدة	Ladys slipper = Garden balsam	سۆڵی خانم، گەڵاکەی سەوزە پەڵەی شینی تیادایە لاسکی گوڵەکەی درێژە گوڵەکەی ڕەنگینە بە سپی و سەوز.
زهرة الغلوكسينيا الجلوكسينيا	Gloxinia	(گلوکسینیا)، گیایەکە گوڵەکەی لە زوڕنا دەچێت ڕەنگەکەی سوری هەناریە.
زهرة الازاليا - وردية	Azalea = Rhododendron	(ئەزالیا)، گوڵەکەی زەرد یان پەمبەییە لە شێوەی بۆڕیدایە.
زهرة السلطان	Sultan flower	گوڵە سوڵتان، گیایەکە گوڵی ئەرخەوانی یان زەردی بۆنخۆش دەگرێت.
زهرة لاتمسني	Impatiens = Touch me not	گوڵە دەستم لێ مەدە، جۆرە گیایەکە ئەگەر دەست بدەیت لەبەرەکەی لول دەبێت و تۆوەکەی دەوەرێنێت.
زهرة الاكليل - دفنة وردية - غار وردى	Rose daphne = garland flower	گوڵە گوڵبەند، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە هێشوە گوڵی ئەرخەوانی دەگرێت.
زهرة دوتزيا	Deutzia	(دۆتزیا)، دەوەنێکە هێشوە گوڵی سپی دەگرێت.
زهرة جنستا	Genista	(جنستا)، دەوەنێکە گوڵی جوان دەگرێت.

زهرة الثلج - زرنبوك	Snow- drop	گوڵە بەفر، جۆرە درەختێکە لە ڕەگەزی زەیتون گوڵی سپی دەگرێت.
زهرة الذهب، زهرة الداودي - اقحوان	Chrysanthe- mum	گوڵە داودی، ڕووەکێکی تەمەن درێژ یان ساڵانەیە گوڵی سپی یان زەرد یان مۆر دەگرێت.
زهرة الكالونا	Calluna	کالونا، ڕوەکێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشویەکی قیتی درێژی پەمبەیە.
زهرة الكاميليا	Camellia	(کامیلیا)، دەوەنێکە گوڵی پەمبەی دەگرێت.
زهرة العنق - عنقية	Throat wort = trachelium	گوڵە مل، ملۆکە، گیایەکە بۆری پەڕەی گوڵەکەی درێژە وەکوو مل وایە هەندێك جۆری گوڵی شین دەگرێت.
زهرة العناق - عناقية - ونكا	Periwinkle, Vinca	ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی ژاڵە، گوڵی جوان دەگرێت بۆ ڕازاندنەوە لە باخچەکاندا دەڕوێنرێت.
زهرة الكولشيك = زهرة الغولة	Colchicum, Meadow-saffron	زەعفەرانی مێرگ، گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت.
زهرة الدم	Hemanthus = Blood flower	گوڵە خوێن، لە هەندێك جۆری مادەی ژەهرین دەردەهێنرێت.
زهرة النجمة	Carrion flower	گوڵە ئەستێرە، ڕوەکێکی ئاوکداری بێ گەڵاو بێ درکە گوڵەکەی ئەستێرەیی و بنەوشەی و بۆگەنە.
زهرة الاطلس	Satin flower	گوڵە ئەتڵەس، گوڵە ساتان.
زهرة قمرية	Honesty	گیایەکە گوڵی ئەرخەوانی گەورە دەگرێت.
زهرة ينكي دنيا البرتقالية	Orange- zinnia	یەنگی دونیای پرتەقاڵی.
زهرة البرتقال - قداح	Orange- blossom	گوڵەپرتەقاڵ.
زهرة الكشتبان = ديجيتال - قمعية	Digitalis	گوڵە ئەنگوستیلە، گوڵە ڕەحەتی، ڕوەکێکی پزیشکیە گوڵەکەی ئەرخەوانیە لە زەنگۆڵە دەچێت دەرمانی (دیجیتال)ی لێ دەردەهێنرێت کە بۆ نەخۆشی دڵ بەکاردێت.
زهرة القناع	Alonsoa = Mask flower	گوڵە دەماخ، گوڵە کلێتە.
زهرة الغراب = حوذان	Crow flower = butter cup	گوڵە قەلەڕەشکە، جۆرێکە لە گوڵاڵە سورە.
زهرة النسيم - زهرة الهواء	Air- flower	گوڵە هەوا، گوڵە شنە، گیایەکە گوڵێکی سەیر دەگرێت.
زهرة مريم - قطرم بنفسجي	Violet- catmint	گوڵە مریەم، گیایەکی بۆن خۆشە گوڵی سپی مەیلەو شین دەگرێت.
زهرة الترس - اندروزاس - كسلح	Sea navel- wort = Androsace	(ئەندرۆسیس) ناوکی دەریا، گیایەکی سەلکداری پزیشکیە.
زهره الجرب - سكابيوزا - جربيه	Scabiosa	(سکابیۆسا)، گوڵە گەری، جۆرە گیاو دەوەنێکە گوڵە ئەرخەوانی جوان دەگرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، جاران بۆ چارەکردنی گەڕیی بەکاردەهات.
زهرة الجنة - رنف الملوك	Heaven flower = Paradise- flower	گوڵە بەهەشتی، دەوەنێکە گوڵی جوان دەگرێت.
زهرة الحجر - جوز جندم	Mangosteen- tree	گوڵە بەرد، گوێز گەنم درەختێکە بەرێکی بۆن خۆش دەگرێت دەخورێت.
زهرة الرمال - ارنارية	Sand wort, Arenaria	(ئەریناریا)، گوڵە لم، گیایەکی کێویە لە کۆمەڵەی مێخەك گوڵی بچوکی پەمەیی دەگرێت.
زهرة السبيل - سبيلية	Callirhoe	گوڵە ڕێگە جۆرە گوڵێکە لە کۆمەڵەی تۆڵەکە.
زهرة المساء - جوليانا	Sweet rocket	(جولیانا)، کوزەڵەی شیرین، گیایەکە گوڵی گەورەی شین یان بنەوشەی دەگرێت ئێواران بۆنە خۆشەکەی بڵاودەبێتەوە

زهرة الشمس - مداهين	Sun rose	گوڵە خۆر، گوڵەکەی بەشێوەی هێشویەکی زەردە.
زهرة شارون	Rose of sharon = Aarons beard	گوڵە شارون، گیایەکە گەڵاکەی هەمیشە سەوزەو گوڵەکەی زەردە.
زهرة المشتري	Jupiter -flower = Lychins	گوڵی جوپیتەر، گیایەکی توکنە لە کۆمەڵەی مێخەک گوڵەکەی سورە.
زهرة العنكبوت	Spiders- wort = phalangium- ramosum	گوڵە جاڵجاڵۆکە، جۆرێکە لە شلێر گوڵەکەی پەمبەییە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ مێز پێ کردن و چارەکردنی گەستنی مێروو جاڵجاڵۆکە.
زهرة برية		راجع (زهره النسرين).
زهرة الريح = شقائق	Anemone- wind- flower	گوڵاڵە، گوڵاڵە سورە.
زهرة الالام = زهرة الساعة - زهـــرة الاشـــجان = زهـــرة باسيون - ورد الساعة	Passion- flower = passiflora	گوڵە ئازار، گوڵە ئێش، گوڵە سەعاتی، ڕوەکێکی جوانی کەپرییە گوڵەکەی بە زۆری شینە، دەرمانێکە بۆ نەخۆشی فێ، لە سەعات دەچێت.
زهرة السلحفاة	Chelone	گوڵە کیسەڵ، شێوەی گوڵەکەی لە پێش پشکوتندا لە کیسەڵ دەچێت.
زهرية = مزهرية	Flower- vase	گوڵدان.
زهريات	Anthozoa	گوڵاڵەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی دەریایە بریتیە لە شیلان و گوڵاڵەی دەریا.
زهري	Floral	گوڵی، شتێك پەیوەندی هەبێت بە گوڵەوە.
زهري - سلفس = مرض الافرنجي	Syphilis	نەخۆشی فەرەنگی، ئاتەشەك، نەخۆشیەکی درمە بەهۆی دەست لێدان و جوت گرتنەوە بڵاو دەبێتەوەو برینی پیس لەسەر پێست پەیدا دەکات.
زهري خلقي	Congenital syphilis	فەرەنگی زگماکی.
زهراء = سوني	Stienbock = soni	(سونی)، مانگا کێوی.
زهم - سنخ = زنخ	Rancidity	بۆگەن، بۆدڕن.
زهم	Sebum	ماددەیەکی چەورە لوی (گلاندلا) چەوریدەری دەدات لە پێستدا.
زهم - زهومة	Fetidness	بۆگەنی، بۆ دڕنی.
زهو	Vanity = Vainglory	لە خۆ بای بون.
زهيد	Little = small	کەم.
زهير	Polyanthous	گوڵزار، گوڵستان، گوڵەجاڕ شوێنێك کە گوڵی زۆر بێت.
زهيرة - زهرة صغيرة	Floret	گوڵێك، گوڵوکە، گوڵێکی بچوك.
زوان - زوان - زيـــوان - شيلم - رنقـة - بـهمى - رويطة - خيطة = جاودار	Darnel, Damelo = tare = Rye grass = Lolium	زیزانە، بیلیلك، ئومەسلا، زیوان، شێلمۆگ، گیاڕوتە، گیا شیلە، هەرزنە کێویلە، کاڵتاس، گیابریش، مرۆر، ولیرە، خولیرە، خلێرە، دەغەل، شەلەمە، چەودەر، زیوان، دنێب، گیایەکە لە ناو گەنم دا دەڕوێت بەرەکەی لە گەنم بچوکترە ئاڵە ئەگەر یەکێك بیخوات خەوی لێ دەکەوێت.
زوان معمر = نسيلة	Red darnel	زیوانی سور، زیزانەی سور.
زواج	Marriage	ژن هێنان، شوکردن.
زوافر	Foundation- stone	بەردی بناغە.
زواق - بهرج - بهرجان	Tinsel	فستۆ، ئۆیە، دانتێل، ئەشرە، هەر دەزویەك یان شریتێکی کانزای یان کاغەز یان پلاستیکی بریسکەدار کە قوماش و ناو ماڵی پێ برازێنرێتەوە.
زوال	Cessation = vanishment = disappearance	نەمان، لاچون، تێپەڕ بون.
زوال	Transit	تێپەڕبونی تەنێکی ئاسمانی بەسەر هێڵی نیوەڕۆی شوێنێکدا.

زوال الشمس	Sunset	خۆر ئاوا بون، ئاوابونی خۆر.
زوال لون الشعر	Achromot- richia	نەمانی ڕەنگی قژ
زوار الهنـد = سـنونو = خطـاف ، عصفور الجنة	Swallow	پەرەسێلکە، جۆرە باڵندەیەکی ڕەشە کلکی سێ پەلکە.
زوال مغناطيسي = خط الزوال المغناطيسي	Magnetic- meridian	نەمانی موقناتیسی، لاچونی موقناتیسی.
زوباغ = ندغ = زعتر بري	Saturela- monlana = wild thyme	جاترە کێویلە، گیایەکی پزیشکیە گوڵی پەمبەی دەگرێت.
زوبعة = اعصار = اعصار حلزوني	Whirl wind = Hurricane = cyclone = Tornado	بۆران، تۆف، باپیلیسک، گێژەڵوکە، خێرایی‌یەکەی نزیکەی (٦٨) میل دەبێت لە کاتژمێرێک دا خانو دەروخێنێت.
زوبعة	Squall	گێژەڵووکە، بایەکە لە پڕێکا هەڵدەکات و لە پڕێکا نامێنێت.
زوبعة ثلجية	Snow storm = Hail storm	زریان، بایەک بە بەفرەوە بێت.
زوبعة برية أو بحرية عاصفة	Tempest	ڕەشەبا.
زوبعة رعدية = عاصفة رعدية	Thunder- gust = Thunder storm	گێژەڵوکە یان ڕەشەبا بە هەورە تریشقەوە.
زوبعة مغناطيسية	Magnetic- storm	ڕەشەبای موقناتیسی، گێژەڵوکەی موقناتیسی.
زوبعة باغويو	Baguio storm	گێژەڵوکەی باگیو، جۆرە گێژەڵوکەیەکە لە دورگەکانی فیلیپیندا ڕوودەدات.
زوبعة ترابية	Sandy cyclone = Dust storm	گێژەڵوکە، گەردەلول، جۆرە ڕەشەبایەکی تەپوتۆزاوی‌یە.
زوج متوحد = زوج منعزل	Lone pair	جوتەی گۆشەگیر، جوتێک ئەلیکترۆن لە مۆلیکیولێک (گەرد) دا بەشداری یان نەکردوە لە دوو ئەتۆمەکە (گەردیلە)دا: واتە هیچ ڕۆڵێکیان نیە لە کرداری بەنداندندا.
زوج = قرين	Husband	پیاو، مێرد.
زوج	Pair = couple	جوت، جفت.
زوج = وليف	Mate	ئاشقەو ماشقە، دەنك.
زوجة = قرينة	Wife	ژنی مێردار، ژن، هاوسەر، خێزان.
زوجة اب	Stepmother	باوەژن، زرداك.
زوجة عجر	Old wife	پیرێژنە ماسی، جۆرە ماسیەکی دەریایی‌یە.
زوجي	Evernumber	جوتە، جوتەی.
زوجـي الاصـابع = مزدوجة الاصابع	Artiodactyla	گیاندارە جوت پەنجەیی‌یەکان، جۆرێکە لە گیاندارە شیردەرە جوت سمەکان وەکو گاو وشتر.
زور = صلق	Throat	قورگ، گەرو.
زور = صدر	Breast = thorax	سنگ، سینە.
زورق	Boat = Scapha, Scaphium = Skiff = canoe	بەلەم، ناوە، قەیاغ.
زورق مسلح	Armed boat	بەلەمی چەکدار.
زورق بخاري سريع	Speed boat	بەلەمی هەڵمی خێرا.
زورق بخاري	Steam launch	بەلەمی هەڵمی، ماتۆڕی ئاوی.
زورق موتوري	Motor boat	بەلەمی ماتۆڕی.

زورق شراعي	Schooner	بەلەمی چارۆکەدار.
زورقية القدم	Scaphopoda	گیانداری پـێ بەلەمی‌یـەکان، کۆمەڵێکـە لـە گیـانداره نەرمـەکان وەکـو گیانداری دینتالیۆم کە سەدەفەکەی دەچێت .
زورقيات	Novicula	بەلەمی‌یـەکان، ڕەگەزێکـە لـە گیـانداره دیاتۆمـەکان خانـەکانیان لەشـێوەی بەلەمدان.
زورقي	Scaphoid	بەلەمی.
زورقي - عظم زورقي	Scaphoid- bone	ئێسکی بەلەمی لەلەشدا .
زورقية - شجرة الزورق	Angophpra	داربەلەم، درەختێکە لە کۆمەڵەی مۆرد بۆ ڕازاندنـەوە بەرەکـەی لـە بەلـەم دەچێت.
زوريل - ابو عفن - زورلة	Zoril = zorrilla	(زۆریل)، بۆگەنکە، جۆرێکە لە مشکی خورما، گیاندارێکە شلەیەکی بۆگەن دەپرژێنێت بۆ دورخستنەوەی دوژمن لـە خۆی پێستـەکەی هێڵـی ڕەش و قاوەی و زەردی تیادایە.
زوستيرا	Zostera	(زوستیرا) ڕوەکێکی دەریای‌یە لەوەڕێکی باشە بۆ ماسی.
زوسبور - بوغ حيواني	Zoospore	(زوسپۆر)، سپۆری جولاّوە.
زوعة - شريحة	Slice	قاش، کوز، کویزی.
زوغ	Deviate	لادان لە ڕێم یاخود بار یا نەژاد یا پێوانە.
زوغ - زوغان	Aberration	لادان، پەیدابونی وێنەیەکی ناڕێك بەهۆی زەرەبینێکەوە کە تیشکۆکەی ڕێك و پێك نەبێت.
زوغ ضوئي	Aberration of light	لادانی ڕووناکی.
زوغ لوني - زيغ لوني	Chromatic = aberration	لادانی‌ڕەنگی، لێڵ ڕەنگی.
زوغان كروى - زيغ كروى	Spherical = aberration	لادانی خڕیی، لێڵ گۆیی.
زوف - زوف الطائر	Taxying	باڵ فش کردن، باڵ کردنەوەو ڕۆیشتنی باڵندە بەسەر زەوی‌دا.
زوفــا - زوفــاء - زوفي = حل - اشنان داود	Common- hyssop	ئەسپۆنی داود، ڕوەکێکی گیای کێویە قەدەکـەی باریك و چـوار گۆشـەیە گەڵاکەی لە گەڵای جاترە دەچێت دەکوڵێنرێ و دەخورێ بۆ کۆکە و بەڵغەم باشە گەڵاکەی بۆن خۆش و تاڵە گوڵەکەی شینە.
زوفيت	Zoophyte	(زوفایت)، گیاندارێکی نا بڕبڕەدارە لە ڕووەك دەچێت وەکو ئیسفەنج و شیلان.
زولو	Zulu	(زولو)، جۆرێکە لە مانگای کێوی.
زولو	Zulu	(زولو)، جۆرێکن لە قەلەڕەش.
زولية	Carpet = Rug	فەرش، قاڵی، زیلو.
زوليت - زيولايت	Zeolite	(زیولیت)، جۆرە بەردێکە بریتی‌یە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆم و یان سۆدیۆم یان کالسیۆم بۆ پاکردنەوەی ئاوی ناساز و هەڵمژینی گازو ووشك کردنـەوە بەکاردێت. بـە ئاسـانی ئـاوی بلـووری وون دەکـات و بـە گـەرم کـردن بـۆ پلەیـەکی بـەرز وەری دەگرێتـەوە هـەروەها توانـای ئـاڵو گـۆڕ کردنـی ئایۆنەکانی هەیە.
زولوجي - علم الحيوان	Zoology	(زولۆجی)، زانیاری گیاندارەکان.
زولوجية زراعية = علم الحيوان الزراعي	Agricultaral = Zoology	زانیاری گیاندارە ماڵیەکان و کشتوکاڵیەکان.
زوم - نسغ	Sap = Juice	ئاوك- ئاوکی ڕوەك.

زويسايت - زوسيت - زويسيت	Zoisite = Tanzanite	(زويسايت)، زويسيت بەردێكی بەنرخە ڕەنگەكەی پەمبەییە لە وڵاتی تانزانیادا هەیە، بریتیە لە سلیكاتی كالسیۆم و ئەلەمنیۆمی ئاوی.
زويقة	Court- card = Face- card	كاغەزی قوماری وێنەدار.
زي	Wear = Fashion = Dress	جل وبەرگ، پۆشاك، پۆشەنی.
زيات	Oil seller	ڕۆن فرۆش.
زيادة	Increase = Extra	زۆری، زیادی، پەرە، پتری.
زيادة الاسنان = ثعل	Polydentia	بونی ددانی زیادە لەناو دەمدا.
زيار	Barnacles = Twitch	لەواشە، گیرەی لوتی گیاندار.
زيادة سنوية - نمو سنوي	Annual increment	گەورەبوون یان زیادبوون لە ماوەی ساڵێكدا.
زيادة الارجل	Polyscelia	بونی قاچی زیادە.
زيادة كريات الدم البيضاء	Leucocy to sis	زۆربوونی ژمارەی خڕۆكە سپییەكانی خوێن.
زيارة	Visit	سەردان، چونە میوانی.
زيانة - عشبة هندية	Indian- sarsaparilla	(سارساپاریلای) هیندی، دەوەنێكی كەپری پزیشكیە.
زيبو	Zebu	(زیبو)، مانگایەكی هیندی دوگدارە.
زيبق		راجع (زئبق).
زيت	Oil = oleum	ڕۆنی شل، چەوری شل، هەر ماددەیەكی شل كە بسوتێت و لە لەشی ڕوەك یان گیاندار دەربهێنرێت بۆ مەبەستی خواردن یان ڕوناك كردنەوە یان پزیشكی بەكاربێت.
زيت اللوز المر = بنز الديهايد	Benzaldehyde = oil of bitter- almond	ڕۆنی بادەمی تاڵ.
زيت الكاد - زيت العرعر	Oil of cade = Cade oil = Juniper oil	ڕۆنی كاد، ڕۆنێكە لە قەتران دەچێت لە داری هەڤریسك دەردەهێنرێت، لە دروست كردنی دەرمانی چارەكردنی نەخۆشی پێستدا (وەكو نەگزیما) بەكاردێت.
زيت البابونج	Oil of camomile	ڕۆنی بەیبون.
زيت الكرفس	Oil of celery	ڕۆنی كەرەوز.
زيت الزئبق	Gray oil	ڕۆنی جیوە، تێكەڵاوێكە لە ڕۆن زەیتون و لانۆلین (ڕۆنی خوری) و جیوە بۆ چارەكردنی نەخۆشی فەرەنگی بەكاردێت.
زيت جوز الهند	Coconut oil	ڕۆنی گوێزی هیند.
زيت الكزبرة	Oil of coriander	ڕۆنی گژنیژ، بۆ چارەكردنی باكردن بەكاردێت.
زيت حب الملوك	Croton oil	ڕۆنی شادەنك.
زيت الكبابة	Oil of cubebe	ڕۆنی كەبابە، بۆ میز پێ كردن باشە .
زيت الشبث	Oil of dill	ڕۆنی شویت، بۆ پاكژكردنەوە بەكاردێت.
زيت الزنجبيل	Oil of ginger	ڕۆنی زەنجەفیل، لە ڕەگی زەنجەفیل دەردەهێنرێت.
زيت شحم الخنزير	Lard oil	ڕۆنی بەراز.
زيت الخزامى - زيت اللاونطة	Oil of lavender	ڕۆنی لاوەنتە، بۆ وریاكردنەوەو دژی كۆڵنج بەكاردێت.
زيت جوز الطيب - زيت جوز بوا	Oil of mace = Oil of nutmeg	ڕۆنی گوێز بۆ.
زيت الليلك - زيت الليلج	Margosa oil	ڕۆنی لەیلاق، بۆ چارەكردنی گەڕی و گولی.

زيت الابهل - زيت الصفينة	Oil of savin = Oil of sabine	ڕۆنی ساڤین، ڕۆنێکە لە گەڵای درەختی ساڤین (سابین) دەردەهێنرێت بۆ وریاکردنەوە بەکاردەهێنرێت.
زيت البردقوش = زيت المرزنجوش	Oil of marjoram	ڕۆنی بەردگوش، ڕۆنی بەرزنگوش، ڕۆنی مەرزنگوش، دەرمانی وریاکردنەوەو بارکردن و ئازار هێمن کەرەوەی لێ دەردەهێنرێت.
زيت النعناع	Oil of mint = Spearmint oil	ڕۆنی نەعنا، ئارەقی نەعنا بۆ چارەکردنی باکردن و وریا کردنەوەو میز پێ کردن باشە.
زيت الفلية	Oil of penny royal	ڕۆنی پونگە. ئارەقی بونگە، بۆ چارەکردنی باکردن و کەم کردنەوەی ئازار.
زيت الكراوية	Caraway oil	ڕۆنی کەراویە، بۆ چارەکردنی باکردن بەکاردێت.
زيت الزيتون - زيت حلو	Olive- oil	ڕۆن زەیتون.
زيت اللوز	Almond oil	ڕۆن بادەم.
زيت طيار	Volatile oil	ڕۆنی سوك، زوو دەبێت بە هەڵم.
زيت اليانسون - زيت الشمر	Anise oil = Funnel oil	ڕۆنی ڕازیانە
زيت التشحيم - زيت التزليق	Lubricating- oil = Grease = Lubric = Lube oil	ڕۆنی چەورکردن، (گریس)، بریتیە لە پەترۆل یان ڕۆن یان تێکەڵاوی هەردوکیان بۆ کەم کردنەوەی لێك خشان لە ئامرازو دەزگا کانزاییەکاندا واتە بۆ چەورکردنی تەوەرەی ئامرازەکان بەکاردێت.
زيت الخشخاش	Oil of poppy- seed	ڕۆنی تۆوی خاشخاش.
زيت الورد - عطر الورد	Oil of rose = Rhodinon	ڕۆنی گوڵەباخ، گوڵاو، ئارەقی گوڵ.
زيت الزاج	Oil of vitroil	ڕۆنی زاخ، ناوێکی کۆنە بۆ ترشی گۆگردیك (کبریتیك).
زيت الحجر = بترول = نفط طبيعي	Petroleum = Oil of rock = Rock oil	نەوتی سروشتی، پیترۆل، پەترۆل ڕۆنی بەرد.
زيت الصندل	Sandal oil	ڕۆنی سەنەل، لە داری سەنەل دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی نەخۆشی سوزەنەك بەکاردێت.
زيت تمبلين	Templin oil	ڕۆنی تەمپلین، جۆرێکە لە تەربنتینی سنەوبەر.
زيت السولار	Solar oil	ڕۆنی سۆلار، یەکێکە لە بەرهەمەکانی دڵۆپاندنی پەترۆل لە نێوانی پلەی گەرمیی (٢٠٠-٢٥٠)ی سەدیدا دەدڵۆپێت.
زيت الزقوم	Zachun oil	ڕۆنی هەلیلە لە تۆوی داری هەلیلە دەردەهێنرێت.
زيت التجميل	Adorment oil	ڕۆنی ئارایشت.
زيت البرجاموت = زيت البرغموت	Bergamot oil	ڕۆنی لیمۆی بێرگاموت، ڕۆنی لالەنگی.
زيت المفاصل	Synovia	ڕۆنی ناو جومگەی لەش.
زيت البان - زيت المورنجة	Ben oil = moringa oil	ڕۆنێکە لە گوشینی تۆوی درەختی (بان) یاخود (مۆرینجیا) دەردەهێنرێت بێ بۆن و بێ ڕەنگە بۆ چەورکردنی پارچەی مەکینە بەکاردێت.
زيت القسطورة	Axungia- castoris	ڕۆنی کاستۆر، ئەو ڕۆنەی کە لە تورەکەی ئاوگەڵی سەگڵاو دەردەهێنرێت.
زيت العظام	Bone oil	ڕۆنی ئێسقان، مادەیەکی چەورە لە دڵۆپاندنی ئێسقان لەشوێنێکی بەتاڵ لە هەوادا دەستگیر دەبێت، دەکرێتە ئەو ئەلکهولەوە کە بە شێوەی سوتەمەنی بەکاردێت.
زيت السمسم - سيرج - شيرج	Sesame oil	ڕۆنی کونجی، شیرە.
زيت خام	Crude oil	چەوری خاو، ڕۆنی خاو

زيت الغاز - غازويل	Gas oil	گازۆیل، ڕۆنی گاز.
زيت نباتي	Oil	ڕۆنی ڕوەکی.
زيت حب الملوك	Croton oil	ڕۆنی دەنکی شا، ڕۆنی شادەنك، مادەیەکی ڕەوانکەری بەتینە.
زيت معدني	Mineral oil	ڕۆنی کانزای، ڕۆنی چەورکردن کە لە نەوتی خاو دەردەهێنرێت.
زيت السمك = زيت كبد الحوت	Cod- liver , Oil	ڕۆنی ماسی، ڕۆنی جگەری نەهەنگ، جۆرە چەوریەکە لە جگەری نەهەنگ یان ماسی دەردەهێنرێت دژی نەخۆشی ئێسکە نەرمە بەکاردێت پڕە لە ڤیتامین (أ، د).
زيت الحوت	Whale oil	ڕۆنی نەهەنگ، بۆ ڕوناك کردنەوە و دروست کردنی سابون بەکاردەهێنرێت.
زيت ثقيل	Heavy oil	ڕۆنی قورس، تێکەڵاوێکە لە نەفتالین و کریزۆنات، شلەیەکە لە ئەنجامی دڵۆپاندنی قەترانی خەڵوز دەستگیر دەبێت.
زيت جفوف = زيت جفيف	Drying oil	ڕۆنی ووشکەوە بوو، ئەو ڕۆنەی کە بە خستنە بەرهەوا زوو ووشك دەبێتەوە وەکو ڕۆنی کەتان.
زيت نصف جفيف - زيت نصف جفوف	Semidrying oil	ڕۆنی نیمچە ووشکەوە بوو.
زيت غير جفيف - زيت غير جفوف	Nondrying oil	ڕۆنی ووشکەوە نەبوو، ئەو ڕۆنەیە کە بە خستنە بەرهەوا ووشك نابێتەوە.
زيت حصا لبان ، زيت روزماري	Oil of rosemary	ڕۆنی ڕۆزماری، لە ڕووەکی ڕۆزماری دەردەهێنرێت.
زيت الحيمن، زيت العنبر	Sperm oil	ڕۆنی عەبەر، ڕۆنێکە لە سەری جۆرە نەهەنگێك دەردەهێنرێت پێی دەوترێت نەهەنگی عەبەر یان نەهەنگی سپێرم.
زيت العنبر = زيت الكهرمان الاصفر	Oil of amber = succinum- oil	ڕۆنی عەبەر، ڕۆنێکە لە کارەبای زەرد (مادەیەکی ڕاتنجیيە) دەردەهێنرێت مادەیەکی وریاکەرەوەیە دژی کۆڵنج بەکاردێت.
زيت الكارون	Carron oil	ڕۆنی کارۆن، تێکەڵاوێکە لە ڕۆنی کەتان و ئاوی قسل بۆ چارە کردنی سوتاوی بەکاردێت.
زيت قسطنهة	Castonha oil	ڕۆنی کاستۆنها، ڕۆنێکی بۆنخۆشە لە درەختی گوێزی بەرازیل دەردەهێنرێت.
زيت الشربين - زيت الارز	Cedar oil	ڕۆنی عەرعەر، ڕۆنی هەڤریسك ڕۆنێکی بۆنخۆشە.
زيت حشيشة البراغيث، زيت الاريغارون	Oil of erigeron = Fleabane oil	ڕۆنی ئەریگارۆن، ڕۆنێکی سوکەڵەیە زوو هەڵدەچێت.
زيت بتشولي	Oil of patchouli	ڕۆنی پاتشولی، ڕۆنێکە لە جۆرە نەعنایەکی تایبەتی دەردەهێنرێت.
زيت الطمبور	Tambor oil	ڕۆنی تامبۆر، ڕۆنێکە لە درەختی تامبۆری ناوچە گەرمەکانی ئەمریکا دەردەهێنرێت بۆ ڕەوان کردن بەکاردێت.
زيت الزعتر	Thymol = Thyme oil	ڕۆنی جاترە، بۆ پاکژکردنەوەو بەهێزکردن و وریاکردنەوەو باکردن بەکاردەهێنرێت.
زيت الزعتر البري	Savory oil	ڕۆنی جاترە کێویلە، بۆ بۆنخۆش کردن بەکاردێت.
زيت يولا خون	Eulachoni- oil	ڕۆنی یولاچونی، ڕۆنێکە لە جیاتی ڕۆن ماسی بەکاردێت لە ماسی (کاندل) دەردەهێنرێت.
زيت الخروع	Castor- oil	ڕۆنی گەرچەك، ڕۆنێکی مەیلەو زەرد و لینجە لە تۆوی گەرچەك دەست دەکەوێت بۆ مەبەستی پزیشکی و ماددەی چەور کردن و بەرهەم هێنانی دەرمانی ڕەوانی بەکاردێت.

زيت البتولا	Betula oil	ڕۆنی تێرو، لە داری تێرو دەردەهێنرێت لە چارەکردنی ڕۆماتیزمدا بەکاردێت.
زيت العظام، زيت ديبل	Bone oil	ڕۆنی ئێسك، ڕۆنێکە ئاوێتەی پێکهاتوەکانی (بیریدن)ی تێدایە لە وشکە دڵۆپاندنی ئەو ئێسقانانە دەست دەکەوێت کە چەوریان تێدایە.
زيت الكافور	Camphor oil	ڕۆنی کافور، لە داری کافور دەردەهێنرێت لە دروستکردنی بۆیەو سابوندا بەکاردێت.
زيت قشر الليمون	Oil of lemon	ڕۆنی توێکڵی لیمۆ.
زيت قشر البرتقال	Zest = oil of orange peel	ڕۆنی توێکڵی پرتەقاڵ.
زيت فول السودان	Peanut oil	ڕۆنی پاقلەی سودانی.
زيت القرنفل	Clove oil	ڕۆنی مێخەك، شلەیەکی زەردی بۆن خۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی و بۆن و حەلوا بەکاردێت.
زيت الوقود - المازوت	Fuel oil	ڕۆنی سوتەمەنی، هەر بەرهەمێکی نەوتی سروشتی بەشێوەیەکی شل بێت و لە کورەدا بسوتێنرێت بۆ پەیداکردنی گەرمی.
زيت الذرة	Corn oil	ڕۆنی گەنمە شامی.
زيت التربنتين	Spirit of turpentine	ڕۆنی تەربەنتین، لەداری سنەوبەر دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی بۆیە.
زيت الورد - ماء الورد - عطر الورد	Rosa- Alba = oil of rose	گوڵاو، ڕۆنی گوڵەباخ.
عطر الديزل	Diesel oil	ڕۆنی دیزڵ، جۆرە سوتەمەنیەکە لە مەکینە قورسەکاندا بەکاردێت.
زيت التنظيف	Detergent oil, Flushing oil	ڕۆنی پاك کردنەوە، جۆرە گریسێکە بۆ چەورکردن و پاك کردنەوەی مەکینە، ڕۆنێکە بە پاڵەپەستۆ دەکرێت بە ئامرازەکاندا بۆ دەرکردنی خڵتەو پیسی.
زيت التانغ - زيت خشب الصين	Tung oil = China wood oil	ڕۆنی تانگ، ڕۆنێکی وشکە لە تۆوی درەختی تانگ دەردەهێنرێت.
زيت الراتنج	Rosin- oil = Rosin- grease = Rosolene	(ڕۆزولین) ڕۆنی ڕێسین ، زەمقی سنەوبەر، جەوی سنەوبەر.
زيت النخيل	Palm oil	ڕۆنی دارخورما.
زيت حب الملوك - زيت الخروع الصيني	Croton- oil	ڕۆن گەرچەکی چینی.
زيت بذر الكتان	Linseed oil	ڕۆنی تۆو کەتان، لە دروست کردنی بۆیەو دەرمان و پلاستیك و مشەمادا بەکاردێت.
زيت اللفت	Rape oil = cole oil = colza oil	ڕۆنی شێلم، ڕۆنێکە لە تۆوی شێلم دەردەهێنرێت.
زيت العصفر	Safflower- oil	ڕۆنی زەرتك، ڕۆنێکی وشکە تۆوی ڕوەکی زەرتك دەردەهێنرێت.
زيت الفلفل الحلو (الاحمر)	Oil of all spice	ڕۆنی بیبەری شیرین.
زيت الفلفل الاسود	Oil of black pepper	ڕۆنی بیبەری ڕەش.
زيت حيواني	Animal oil	ڕۆنی گیانەوەر.
زيت بذرة القطن	Cotton seed oil	ڕۆنی پەمودانە، ڕۆنێکی زەردی مەیلەو قاوەییە لە تۆوی لۆکە (پەمو) دەردەهێنرێت بۆ خواردن و چەور کردن بەکاردێت.
زيت القرفة	Cinnamon oil	ڕۆنی دارچینی، ڕۆنێکی بۆنخۆشە بۆ چارەکردنی باکردن بەکاردێت.
زيت الطرخون	Tarragon oil	ڕۆنی تەرخوون.
زيت مهدرج	Hydrogenated- oil	ڕۆنی هایدرۆجین کراو، ئەو ڕۆنی ڕوەکیە شلەبووە ناخۆشانەی کە دەکرێن بە ڕۆنی خواردەمەنی.

زيت الحشيشة = زيت الافيون	Poppy oil	رۆنی تلیاك، رۆنی حەشیشە.
زيت الكاجبوت	Cajuput	رۆنی (کاجبۆت) رۆنێکە لە دڵۆپاندنی گەڵا تەرەکانی رووەکی میلالوکا (کەلە کۆمەڵەی مۆردە) دەستگیر دەبێت بۆ چارەکردنی باکردن بەکاردێت.
زيت السقي	Quenching- oil	رۆنی ئاودانەوە، رۆنێکە بۆ کرداری ساردکردنەوەی کتوپڕ بەکاردێت.
زيت عباد الشمس	Sun flower- oil	رۆنی گوڵە بەرۆژە، رۆنێکی زەردی کاڵی نیمچە وشکە.
زيت الكالبتوس	Eucalyptus- oil	رۆنــی کـالیپتۆس، رۆنێکـی بۆنخۆشـە لـە گـەڵای درەختـی کـالیپتۆس، دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
زيت ثابت	Fixed oil	رۆنی جێگیر، واتە زوو شی نابێتەوە.
زيت الشمر	Oil of fennel	رۆنی رازیانە.
زيت فول الصويا	Soya bean oil	رۆنی پاقلەی سۆیا، لە دروست کردنی رێسین و سابوندا بەکاردێت.
زيت عطري	Essential- oil	رۆنی عەتری، رۆنێکە لە هەندێك روەکدا هەیە لە دروسـت کردنـی بۆنـی خۆشدا بەکاردێت.
زيت الخردل	Mustard- oil	رۆنی خەرتەلە.
زيت زهر البرتقال = زيت النيرولي	Neroli oil	رۆنی پرتەقاڵ، رۆنێکی بۆنخۆشە.
زيتة = قرصة = خنازيرية صحراوية	Desert figwort = Desert seropularia	گیا هەنجیر، گیایەکە گوڵی– زۆر بچوك دەگرێت.
زيتون	Olive- tree	زەیتون، روەکێکی بـەداری هەمیشـە سـەوزە بەرەکـەی بەقـەدەر دەنکـە ترێیـەك دەبێت، سەوز و تاڵە (یەك دەنکی رەقی تێدایە) کە پێگەیی رەش هـەڵ دەگەرێت خۆش دەکرێت و دەخورێت یان دەکرێتە ترشیاتەوە یان رۆنی لێ دەردەهێنرێت.
زيتون بري = عتم	Wild- olive = Oleastor, Smoke bush	سونجود، سرینچك، درەختێکی دڕکاویە گوڵەکەی سپی و بچوکە بەرەکەی وردە لە بەری زەیتون دەچێت.
زيتــون الارض = مـــازريوم، عبال وردي جبلي	Mezereon = daphne- alpina	مازەریۆن، زەیتونی زەوی، روەکێکە لە کۆمەڵەی جاترە تاڵ و ژەهرینە.
زيتوني	Olivary	زەیتونی، رەنگی زەیتونی.
زيتوني	Olive green, Olivaceous	زەیتونی، رەنگی زەیتونی.
زيتونية	Olearia	زەیتونۆکە، دەوەنێکە گەڵاکەی لە گەڵای زەیتون دەچێت گوڵەکەی بۆندارو مەیلەو زەردە بۆ پەرژینی باخچە بەکاردێت.
زيتي	Oleous	رۆنی، چەوری، چەور.
زيتين	Olein = Oleine	(ئۆلیێن)، مادەیەکی چەوریە.
زيج -تقويم فلكي	Ephemeris	ساڵنامەی ئەستێرەوانی.
زير الماء، حب	Large water jar	کوپەی گەورە، کۆزەی گەورە، مەرکانە.
زيرقون = سليقون = سلاقون	Minium = Red lead	(منییۆم)، لید ئۆکسایدی سروشتی، رەنگەکەی سورە دەدرێت لـە ئاسـن دژی ژەنگ.
زيروغراف = تصوير جاف	Xerography	وێنـەگرتنی ووشـك، رێگەیەکـە بـۆ وێنـەگرتن لـە وێنـەگرتنی فۆتۆغرافـی دەچێت بەڵام پێویست بە فلمی هەستیار بۆ روناکی ناکات، بەڵکو بەتەبەقی تایبەتی کە بەکارەبا بارگە کرابێت و رەوشتی گەیاندنی رووناکی هەبێت.
زير النساء	Gallant = Ladies man	مێ باز.
زيز = زيز الحصاد	Cicada = Cicala = Harvest- fly	بەرزسیر، بەرزچیر، مێش و مەگەزێکی ناوماڵە هەندێك جار حـەڤدە سـاڵ بەشێوەی مێتولکە لە ژێر زەوی دا دەمێنێتەوە.

زيز البحر	Shrimp	ڕۆبیان.
زيز البحر	Mantis crab = Squilla	جۆرێکە لە قرژاڵی دەریا.
زيزيفورا - ريحان الحقل	Ziziphora = Fild basil	ریحانەی بێستان، ریحانەی باخ، گیایەکی کێوی پزیشکیە.
زيزفون - سنجد - تيليو	Lime- tree = Linden = Oleaster = Tilla = Crimean linder	سنجو، ئەحلامور، پارزی، درەختێکە گوڵەکەی سپیە بە شێوەی هێشو، بۆن خۆشە بەرەکەی وشکەو یەك تۆوی تێدایە بۆ ڕازاندنەوە، هەروەها بۆ کۆکە باشە گوڵەکەی دەکرێت بە چای بۆ ئازاری دەمارو سەر ئێشە.
زيزفون امريكي	Bass wood = American linden	سنجوی ئەمریکی، جۆرە درەختێکە.
زيط - اشراس صاجي	lavender	سرێش، جافیلوك، کێشی، گیایەکی سەلکدارە گوڵەکەی لاسکێکی درێژی هەیە کەوتۆتە ناوەڕاستەوە.
زيطة - ذغرة - زمداء = أم عجلان = فتاح	Wagtall	کلك هەڵسەنگێنە، باڵندەیەکی ڕەنگ بۆرە، ناوبەناو کلکی هەڵدەسێنێت.
زيطوط	Corn lily	سوێسنەی زوڕات، سوێسنەی گەنمەشامی، جۆرێکە لە سوێسنە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوە، مادەیەکی لینجی لێ دەردەهێنرێت.
	Aberration = Deviation	نارێکی لادان، لادان لە ڕژێم یان باری تایبەتی.
زيغ لوني	Chromatic- aberration	لادانی ڕەنگی، بوونە پەلکە زێڕینە، ئەو پەلکە زێڕینەیەی کە لە کاتی تێپەڕبوونی تیشکی ڕوناکی سپی بە زەرەبییندا پەیدا دەبێت.
زيغ كروي	Spherical- aberration	لادانی خڕۆکی، لادانی خڕی.
زيغ ضوئي	Aberration of light = Diffraction	لادانی ڕوناکی.
زيغ بصري	Optical- aberration = Anaphoria	لادانی بینین.
زائف	Spurious = False = Forger	قەڵب، درۆزنە، فێڵ تیا کراو.
زيلوفون	Xylophone	(زیلۆفۆن)، دەزگای پەیژەی مۆسیقا، دەزگای پلیکانەی مۆسیقا، ئامرازێکی مۆسیقایە بریتیە لە ڕیزێك لە پارچە تەختە بە دوو چەکوشی تەختەی بچوك لێ دەدرێت.
زيلم، الخشب	Xylem	(زیلیم)، ئەو بەشەی کە بریتیە لە تەختە لە لەشی ڕوەکدا.
زيلول	Xylene = Xylol	(زایلین)، ئاوێتەیەکی هایدرۆکاربۆنی پەرشەوە بوە لە پەترۆل دەچێت لە قەترانی خەڵوز دەردەهێنرێت بۆ ڕەنگ کردن بەکار دێت.
زيلوز = خشبوز - سكر الخشب	Xylose	(زایلۆز)، شەکری تەختە، مادەیەکی شەکرە لە دارکی گەنمە شامی دەردەهێنرێت.
زيموسكوب	Zymoscope	(زایمۆسکۆپ)، پێوەری ترشی ئامرازێکە بۆ پێوانی پلەی ترشان.
زيمومتر - مخمار	Zymometer	(زایمۆمەتر)، ئامرازێکە پلەی ترشان پیشان دەدات.
زيماز - زايميز	Zymase	(زایمێن)، هەوێنێکی کیمیای شەکر دەگۆڕێت بۆ ئەلکهول و گازی کاربۆن.
زينيا = زينية	Zinnia = Youth and old eage	(زینیا)، گوڵە پایزە، گوڵە ئەستەمبوڵی، گیایەکە گوڵی جوان هەمەڕەنگە دەگرێت.
زينك = خارصين		راجع (زنك).
زينب = زنبل - مسك رومي	Garden- tuberose	راجع (زنبل).
زينابة - سمكة بيضاء	Bleak	ماسیە سپی، ماسیەکی بچوکە.
زينوتيم	Xenotime	(زینۆتێم)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کانزای یتەریۆم بە شێوەی زیخ یان بەردی زەرد یان سوور لە مەدەغشقەر و سوید و نەرویج هەیە.

زينوبيا	Zenobia	(زينوبيا)، دەمونێکە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت .
زینون = زنون	Xenon	(زینۆن) ، توخمێکی کیمیایی گازە، هاوهێزییەکەی سفرە، کەمێك لە هەوادا هەیە، یەکێکە لە گازە سستەکان (دەگمەنەکان) ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٥٤) و کێشی ئەتۆمییەکەی (١٣١) ە، نیشانەکەی (xe) لە هەندێك گلۆپی کارەباییدا بەکاردێت.
زينة - زخرف	Beauty = Decoration = Oranament	ڕازاندنەوە ، دیکۆر، جوانی .
زينوس - قسموس	Cosmos	(کۆزمۆس)، ڕووەکێکە گوڵی جوان دەگرێت .
زينوبسيلا	Xenopsylla	(زینۆپسیلا)، جۆرە کێچێکە نەخۆشی تاعوون لە مشکەوە بۆ مرۆڤ دەگوێزرێتەوە.
زيوليت - زيوليت	Zeolite	(زیولایت) ، بریتییە لە ئاوێتەیەکی کیمیایی ئاڵۆز، وەکو ڕێسینی ئالوگۆڕی ئایۆنەکان کە لە سلیکەیتی ئاڵۆزی سۆدیۆم و ئەلەمنیۆم پەیدابووە، مادەیەکی زەمقیە ئەو ئایۆنی کلیسیۆم و مەگنسیۆمە هەڵدەمژێ کە دەبنە ناسازیی ئاو، واتە بۆ لابردنی ناسازی ئاو بەکاردێت ، جۆرە سروشتییەکەی بە شێوەی دەنکە ، لە دەنکی کونجی دەچێت .
زيوان - زؤان	Syrian = Scabion	دەغەڵ ، زیوان، گیایەکە لەناو گەنم و جۆدا دەڕوێت ، گوڵەکەی شینە، تۆوەکەی تووکی پێوەیە .
زيوسكوب	Zeoscope	(زیۆسکۆپ) ، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی ڕێژەی ئەلکهول لە شلکەیەکدا .
زي - طراز، موديل	Fashion, model	مۆدە .
زي - لباس	Wear = Style of dress	جلو بەرگ، پۆشاك .
زين	Zein	(زیین)، پرۆتینێکە لە گەنمەشامی دەردەهێنرێت ، لە دروستکردنی پلاستیك و وەرنیش و مەرەکەبی چاپکردندا بەکاردێت .

س

سناس، سؤاسة	Rance, Rung	تەختەی نێوانی دوودەسك .
سائل	Liquid, Fluid	شلە، شل، شلەمەنی .
سائل بوردو، محلول بوردو، مزيج بوردو	Bordeaux-mixture	شلەی بۆردۆ، تێکەڵاوی بۆردۆ، دەرمانێکە دژی نەخۆشی ڕووەك بەکاردێت لە تێکەڵاوی قسڵاو و گۆگرداتی مس (کوپەر سولفەیت) پێك دێت .
سائل مائي (في العين)	Aqueous-humor	شلاوی چاو، ئاوی چاو، شلاوە، ئاوە، ئاوی بینایی .
سائل زجاجي (في العين)	Jitreous-humor	شلەی شووشەیی چاو، شلەی شووشەیی ، شووشاو.
سائل حاشوري	Insecticide wash	دەرمانی قەلاچۆکردنی مێش و مەگەز .
سائل متطاير	Volatile-Liquid	شلەی زوو بە هەڵم بوو، شلەی سووك، شلەی پەرشەوەبوو .
سائل قطبي		شلەی جەمسەریی، شلەی پۆڵی .
سائل مخاطي	Mucusfluid	شلەی لینج .
سائل منوي	Seminal-fluid, Spermatic fluid	ئاوی پیاو، تۆم ، تۆماو، شاوەت، پامیزە، شلەیەکی لینجە سپێرمەکان و دەردراوی پرۆستاتە و لووی کۆپەری تیدایە .
سائل عنكبوتي	Archnoid-fluid	شلەی جاڵجالۆکەیی، شلەیەکە لەناو پەردەکانی دەوری مێشکدا هەیە .
سائل حراري	Dow therm	شلەی گەرمی، ئەو شلەیەی کە ناوەندێکی باشە بۆ گواستنەوەی گەرمی
سائل الاستسقاء	Ascitic-fluid	ئاوی ئاوبەنگ، شلەی ئاوبەنگ
سائل زلالي مفصلي، سائل مزلق	Synovial-cystal	شلەی پرۆتینی جومگە، ئەو شلە پرۆتینی‌یە لینجەیە کە لە جومگەی ئەژنۆدا هەیە .
سائل بلوري	Liquid-crystal, Crystal-liquid	شلەی بلووری، مادەیەکی ئەندامی‌یە بریتی‌یە لە دۆخێکی تری مادە، دەکەوێتە نێوانی دۆخی ڕەق و دۆخی شلەوە، مادەیەکی لینجی ولۆڵەیی‌یە، لەمەدا لەشلە دەچێتو لەپەرتکردنەوەی ڕووناکیدا لە بلوور دەچێت باشترین نموونەش بۆ ئەم جۆرە مادەیە ئەستەری کۆلیسترۆڵە .
سائل الدم	Blood plasma	شلەی خوێن ، زەرداوی خوێن، زینچکاو.
سائل مخي شوكي	Cerebrospinal	شلەی مێشکی مەغزیی.
سائل هاضم	Digestiv-fluid	شلەی هەرسکەر .
سائل التية، لمف داخلي، سائل الاهتزاز	Scarapss-liquor, Endolymph , Aqua labyrinthe	لیمفی ناوەوە، ئاوەلەرزە، شلەیەکە لەناو ئێسکی ئاوەوی گوێچکەدا هەیە .
سائد	Prevalent, Ascendant	زاڵ، باو، سەرکەوتوو.
سائد ، متفوق	Dominant	زاڵ.
سائب	Floating, Abandoned	بەرەڵا.
سائر	Going, Walking	ئەوەی دەڕوات .
سائر اثناء النوم	Somnam-bulist, Night-walker	ئەوەی بەدەم خەوەوە دەڕوات .
سائمة	Lirestock	ئاژەڵێك کە لە دەشت بژی ، ئاژەڵ، پەڕەوڵ، پەلەوەر.
سائح	Tourist	جیهان گەڕ، گەشتکەر، گەشتیار .
سائق	Driver	ئاژوەر، لێخوڕ، شوفێر، ڕاننده.
سائط	Flagellant	قامچی وەشێن ، جەلاد.
سائس، سائس الخيل	Groom, Stableman	سەیز، سایس، مەیتەر، مەیتەروان، کەسێکە بۆ خزمەتی ئەسپ وچارەوێ ڕاگیرابێ.

سام، سامة، ملل	Weariness, Boredom, Taedium	بێتاقەتی، بێزاری، وەڕسی.
سابین ، ابهل، شابین	Sabina	هەڤریسکۆکە، جۆرێکە لە درەختی هەڤریسك (عەرعەر) ، قەدەکەی بچووکە ٣-٤ مەتر بەرز دەبێتەوە ، گەڵاکەی دڕکاوییە و بەرەکەی ڕۆنی سابینی لێدەردەهێنرێت بۆ سارێژکردنی برین .
سابین	Sabina	(سابینا) ، یەکەی هەڵمژینی دەنگ.
سابر	Probe	پشکنەر ، ئامرازی پشکنین .
سابر فضائي	Spaceprobe	پشکنەری بۆشایی، گالیسکەیەکە بۆ پشکنینی بۆشایی نێوانی ئەستێرەکان بەکاردێت.
سابع	Seventh	حەوتەم، حەفتەم.
سابق	Former, Precedent, Previous	پێشوو، ڕابردوو.
سابندیات ، صابونیات	Sabindaceae	(سابینداسیا)، کۆمەڵێکە لە ڕووەك بە شێوەی دار و دەوەن .
سابلین	Zibeline	(زیبیلین)، قوماشێکی خوری نەرم و لوسە.
ساباط	Arcade, Archway	سابات، کەپر.
ساباط	Sabat	چوخم، تاقێك قاتی سەرەوەی دووماڵ بگەیەنێت بە یەکتری و ژێرەکەی ڕێگە بێت.
سابوت، شبوط	Carp	سوورە ماسی، جۆرە ماسییەکە.
سابوديلا	Sapodilla, Naseberry	(ساپۆدیلا)، درەختێکی بەرزی هەمیشە سەوزە، زەمقێك لە توێکڵەکەی دەر دەهێنرێت پێی دەگوترێ (چیکل) وەکوو بنێشت دەجوورێت.
سابال نخيلي	Sabalpalm	دارخورمای سابال، جۆرە درەختێکە لە دارخورما دەچێت.
سابوناريا، صابوناريا، عرق الحلاوة	Saponaria, Soapwort	(ساپۆناریا)، جۆرە ڕووەکێکە مادەی ساپۆنینی لێ دەردەهێنرێت.
سابح	Pelagic, Swimmer	مەلەوان.
سابحة، طائرة شراعية	Glider	فڕۆکەی چارۆکەدار.
سابريميا، تعفن الدم	Sapremia	(ساپریمیا)، تایەکە لە ئەنجامی چوونی مادەی بۆگەن بۆ ناو خوێن پەیدا دەبێت.
ساتان، أطلس	Satin	(ساتان)، قوماشێکی ئاوریشمیی سافە.
ساتينية، ستينية	Sateen, Satinet	(ساتان)، قوماشێکە لە لۆکە دروست کراوە.
ساج، دلب هندي	East Indian tree, Teak tree	ساج، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە، تەختەکەی ڕەشە و زۆر جوان و نایابە، گوڵەکەی سپی و بۆن خۆشە، بەرەکەی خڕە و دەخورێت.
ساجو، سبوس	Sajou	(ساجۆ)، جۆرە مەیموونێکە.
ساجوم	Wetting	ئەو شلە لینجیە کە دەکرێتە دەرمانەوە.
ساجور	Neck lace of dogs	سەمەندۆك، ئەڵقەیەکی تەختەیە دەکرێتە ملی سەگەوە.
ساجيات، رعي الحمام	Verbena	مینا، گیایە کە گوڵی جوان دەگرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ساجيتا، سهم	Sagitta	تیر.
ساجيتا، سهم	Sagitta	تیرەکرم، جۆرە کرمێکی دەریایی تەنکە، لە ئاوی دەریادا دەژی، شێوەکەی لە تیر دەچێت بە ئۆرەی یەك لە دوای یەك دەر دەپەڕێت.
ساجينة	Pearl wort	ڕووەکی مرواری، گیایەکە لە کۆمەڵەی مێخەك.
ساحة	Yard	گۆڕەپان، مەیدان، حەوشە.

ساحب	Drawer	راكێشەر.
ساحبة، جرارة	Tractor	(تراكتۆر)، مەكینەی ڕاكێشان.
ساحل	Shore, Coast	كەنار، قەراغ، پەڕ، ڕۆخ، بەراف.
ساحل البحر	Sea-shore, Sea-coast	دەریابار، دەریا پەڕ، كەناری دەریا.
ساحلي	Littoral	قەراغ دەریایی، كەناری دەریایی.
ساحر	Charmer, Sorcerer	جادووگەر، نێرەنگ ساز، جازوگر.
ساحر، فاتن	Ravishing	دڵڕفێن، دڵفڕێن.
ساحق	Crusher	وردكەر، تێك شكێنەر.
ساخن، حار	Warm, hot	گەرم.
ساخنة، سخانة	Geyser	(گیزەر)، گەرمكەر، دەزگای ئاو گەرم كردن.
ساد، سناد، تابير	Tapir	تاپیر، گیاندارێكی كێویی بەڵەكی لمۆز درێژە لە بەراز دەچێت.
ساد	Occludent, Occlusor, Occlusive	داخەر.
ساد، سَدّ، اظلام العدسة	Cataract	(كاتاراكت)، ئاوی سپی، تەمی زەرەبینی چاو، ئاوی مرواری.
سادة (لون)	Unicolour	ڕەنگی سادە.
سادة، بسيط	Simple, Plain	ساكار.
سادج، قرفة ملابار	Malabar-cinnamon	دارچینیی، مالابار، درەختێكە ڕۆن و بۆنی نایابی لێ دەر دەهێنرێت.
سادس	Sixth	شەشەم، شەشەمین.
سادس فلوريد البلاتين	Platinum hexa floride	شەشەم فلۆریدی پلاتین، مادەیەكی كیمیاییە.
سادس المثيلين، ثنائي الأمين	Hexa methylene diamine	شەشەم مەثیلین، دووەم ئەمین، ئاوێتەیەكی كیمیاییە بە شێوەی توێژاڵی بێڕەنگە، لە دروستكردنی پولیمەرەكانی وەكوو نایلۆندا بەكاردێت.
سادس عشر	Sixteenth	شانزەهەم، شانزەمین.
سادي	Sadist	(سادی)، ئەو كەسەی كە ئارەزووی ئازاردانی ڕەگەزیی مێیەكەی دەكات لە كاتی جووت گرتندا.
سادية	Sadism	(سادیزم)، سادێتی، نەخۆشییەكی دەروونییە. نەخۆشەكە حەز بەوە دەكات ئازاری هاوسەرەكەی خۆی بدات، لە كاتی جووت گرتندا، یان لە كاتی پەڕیندا. جۆرە هەوەسێكە لە كاتی پەڕیندا وا لەو كەسە دەكات كە حەز بە ئازاردانی هاوسەرەكەی دەكات، وەك لێدان و گازگرتن.
ساذج (للانسان)	Simple-hearted, Sawny, Silly	ساویلكە، بوودەڵە، دڵساف.
ساذج	Simple	سادە، ساكار.
ساذج هندي، ملستومة	Gooseberry, Indian Spikenard, Malabathrum	كشمیشی هیندی، دەوەنێكە بەرەكەی بۆن و تامی خۆشە، ناوكەكەی شیرینە.
ساركوكول، عنزروت	Sarcocol	(ساركۆكۆل)، كەتیرە.
سارية، صارية السفينة	Mast, Spar	تێلا، كۆڵەكەی كەشتی، هوستون، دگلی كەشتی، تەیاخ.
سارية	Mast, Malus	تێلا، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
سارتوريت	Sartorite	(سارتۆریت)، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی كانزای (میتاڵی) ئالیوم، قورقوشم و زەرنیق وكۆگردی تیادایە كریستاڵەكەی بە ڕەنگی خۆڵەمێشی مەیلەو ڕەشە.

ساردين، سردين	Sardine	(ساردين)، جۆرە ماسی‌یەکی بچووکە، دەکرێتە قوتووەوە.
ساراسين	Sarracenia	(ساراسینیا)، رووەکێکی پزیشکیی مێروو خۆرە، گەڵاکەی لە زووڕنا دەچێت.
سارح الفكر	Absent-minded	خەیاڵ ڕۆیشتوو، هۆش بە خۆ نەبوو.
سار، معدٍ	Contagious, Infectious	درم، پەتا.
ساس	Sass wood	داری (ساس)، درەختێکە توێکڵەکەی ژەهرە.
ساس، صاص، صلصة	Sauce	(ساس)، (سۆس)، سرکەیەکە بەهاراتی تێدەکرێت بۆ زەڵاتە.
ساسفراس	Sassafras	(ساسافراس)، درەختێکە توێکڵەکەی بۆ بۆنخۆشی بەکاردێت.
ساسالي، شرعوب مخزني	Small hort-wort	(ساسالی)، رازیانە کێویلە، گیایەکی کێویی پزیشکی‌یە، گوڵەکەی سپی‌یە لە شێوەی چەتردایە.
ساسم، ابنوس	Ebony	ئەبەنۆس، درەختێکی گەورەیە تەختەکەی بۆن خۆشە و بەنرخە و بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ساسوليت	Sassolite	(ساسولیت)، ترشی بۆریك، بۆریك ئەسید.
ساسب، سيسم، سيسب، شيشام، ساسم اصفر، سيسو، دلبرجية سيسو	Sisso tree, Shisham, Black , Wood, Dalbergia sissoo	(شیشام)، (سیسۆ)، (سیسەم)، درەختێکی گەورەی ناوچە گەرمەکانە لە هیندستان دەڕوێ، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپی‌یە، رۆنێکی تایبەتی لێ دەردەهێنرێت و تەختەکەی قاوەیی‌یە و نایابە. سیسەمی نووستن و کەلوپەلی ناوماڵ و تیروکەوانی لێ دروست دەکرێت.
ساسوريت	Saussurite	(ساسوریت)، بەردێکی نیمچە بەنرخە.
ساطور، سكين كبير	Cleaver , Chopper	قەسەتۆرە، کێرد، قیمەکێش، جەخار، سیکارد، گەزلك، چەقۆی گەورە.
ساطع شديد الضوء	Radiant, Glary	رووناکبەخش، بلێسەدار، پرشنگدار.
ساعة	Hour	سات، یەکەیەکی کاتە، شەست خولەکە.
ساعة	Clock, horologe	کاتژمێر، ئامرازی کات ژماردن.
ساعة	Horologium	سات، کاتژمێر، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشووری‌یە.
ساعة حائط، ساعة جدارية	Clock	کاتژمێری دیواری، سەعاتی دیوار، سەعاتی چاڵمە.
ساعة تنبية، ساعة منبهه، ساعة ذات جرس	Alarm clock	کاتژمێری وریاکەرەوە، کاتژمێری زیل، کاتژمێری زەنگ.
ساعة تدوير، ساق التدوير	Clock drive	کاتژمێری خولاندنەوە، دەسکی خولاندنەوە، دەزگایەکە بەردەوام تەلیسکۆپ بەرەو ئاسمان دەخولێنێتەوە، هەر (٢٤) سەعات جارێك خولێکی پێ دەدات.
ساعة توقيت، ساعة سباق	Stop clock, Stop watch	کاتژمێری پێشبڕکێ، جۆرێکە لە کاتژمێر، دەتوانرێت میلەکەی بخرێتە ئیش یا بوەستێنرێت، بۆ پێشبڕکێ بەکاردێت.
ساعة الجوامع		کاتژمێری منارەی مزگەوت، کاتژمێرێکی گەورەیە.
ساعة رملية	Hour glass, Sand glass	کاتژمێری لمی، سەعاتی لمی.
ساعة يدوية	Wrist watch	کاتژمێری دەست.
ساعة جيب	Watch	کاتژمێری گیرفان.
ساعة منضدية	Table clock	کاتژمێری سەرمێز.
ساعة كهربائية	Electric clock	کاتژمێری کارەبا، جۆرێکە لە کاتژمێر بە کارەبا ئیش دەکات.
ساعة مدورية	Stem wider	کاتژمێرێك کە بە میقات (قورمیش) ئیش بکات.

ساعة ذرية	Atomic clock	کاتژمێری ئەتۆمی، سەعاتێکە کاری توخمە سروشتی‌یە تیشکدەرەکانی وەك بورانیۆم دەردەخات لە مەیانی چۆنێتی پەیدابوونی توێکڵی زەویدا.
ساعة فلكية	Astronomical clock	کاتژمێری ئەستێرەوانی، سەعاتی ئەستێرەوانی.
ساعة مائية	Clepsydra, Water clock	کاتژمێری ئاوی ، سەعاتی ئاوی ، ئامرازێکە بۆ پێوانی کات بە دلۆپاندنی ئاو.
ساعة شمسية ، مزولة	Sundial	کاتژمێری خۆریی.
ساعة نجمية	Sideral hour	کاتژمێری ئەستێرەی، ١/٢٤ ی ڕۆژی ئەستێرەیی.
ساعاتي، صانع الساعات	Watch maker, Horologer, Horologist	کاتژمێرساز، سەعاتچی .
ساعي	Messenger	نامەبەر.
ساعي البريد	Postman	پۆستەچی .
ساعد	Forearm	باسك، قۆڵ.
ساعور الكحول، مصباح كحولي	Spirit-lamp	چرای ئەلکحولی ، قوتیلەی ئەلکهولی، بۆ شتومەك گەرم کردن لە تاقیگەدا بەکاردێت .
ساغو، ساجو، دقيق النخيل	Sago	(ساگۆ)، نیشاستەیەکە لە درەختی دارخورمای ساگۆ دەردەهێنرێت .
ساغوتية، نخل النشا	Sago palm	دارخورمای ساگۆ، جۆرە درەختێکە لە دارخورما دەچێت ، کرۆکی قەدەکەی بریتی‌یە لە نیشاستە پی‌ی دەگوترێت (ساگۆ) .
سافرول، زعفرول	Safrole	(سافرۆل) ، شلەیەکە لە ڕووەکی زەعفەران دەگیرێت ، لە دروست کردنی عەتردا بەکاردێت ، هەروەها دەرمانی سەرئێشە و ڕۆماتیزمی لێ دروست دەکرێت.
ساف، سعاف	Agnail, Hang nail	قلێشی پێستی نینۆك، زیادە گۆشتی دەوری نینۆك.
سافرة	Redd grass	گیاقامیش ، ڕووەکێکە قەدی ژێرزەوی هەیە، گوڵەکەی خڕە .
سافة	Layer	چین .
سافانا، سفناء	Savanna, Savannah	(ساڤانا)، دەشتێکی بێ‌درەخت کە گیای درێژی تیاد بێت .
سافرانين	Safranin	(سافرانین)، ڕەنگێکی ئەندامی سوورە، هەروەها ژەهرە بۆ ڕەنگ کردنی خوری و ئاوریشم و لۆکە بەکاردێت .
سافوا، كرنب السافوا	Savoycabbage	کەلەرمی ساڤۆری، جۆرێکە لە کەرلەرم .
ساق (للانسان)	Leg, Scapus, Shank	لاق، لنگ، قاچ، قول.
ساق النبات ، جذع النبات	Stem, Trunk, Stock	قەد، قەف.
ساق منتصبة		قەدی قنج، قەدی قیت.
ساق الورقة	Stalk	لاسکی گەڵا.
ساق مائية	Hydrocaulus	قەدی ئاویی، قەدێکی ڕووەکی‌ی کەلە ئاودا بێت.
ساق ارضية	Underground-stem	قەدی ژێر زەوی .
ساق الحصان، وظيف	Shank	لاقی وولاخ .
ساق ملتفة، عطفة	Twinging plant	قەدی خۆپێچ، قەدێك کە خۆی بئاڵێنێت لە شتی ترەوە .
ساق عشبية	Herbaceous-stem	قەدی گیایی.
ساق زاحفة	Prostrate-stem	قەدی خشۆك .
ساق خشبية	Woody-stem	قەدی دارین ، قەدی تەختەیی.
ساق عسقولية ، ساق درنية	Tuberous-stem	قەدی سەلکی، وەکو سەلکی پەتاتە.

ساق متسلقة	Climbing- stem	قەدی خۆهەڵواس، قەدی هەڵگەڕاو.
ساق الحمام، كالومبا	Calumba, Colubine	لاقەکۆتر، ڕووەکێکە گوڵی هەمەڕەنگ دەگرێت ، تویژاڵی وشککراوەی ڕەگەکەی دەرمانی لێدەردەهێنرێت بۆ پشێوی هەرس .
ساق الريشة	Rhachis	قەڵەمی پەڕ، بەشی سەرەوەی پەڕی باڵندە .
ساق الورقية	Phylloclades	قەدی گەڵایی، وەکو لە ڕووەکی هەنجیری دڕکاوییدا.
ساق جنينية	Plumule	قەدی کۆرپەلەیی.
ساق شوكية	Spiny stem	قەدی دڕکاوی .
ساق ريزومية	Rhyizome	(رایزۆم)، جۆرێکە لە قەدی ژێر زەوی،
ساق العين	Eye-penduncle, Ophthalmite	لاسکی چاو، لاقیچاو، وەکو لە گیاندارە توێکڵدارەکاندا هەیە .
ساق بصرية	Optic stalk	لاسکی بینایی، قەدی بینایی.
ساق، قصبة الرجل، عضم الساق	Shank, tibia	لاق، قامیشەی لاق .
ساق المخ	Crura-cerebri	قەدی مێشك، لاسکی مەژی، لاسکی مێشك.
ساق مجوفة	Hollow stem	قاڵور، قەدێکی ناوبۆش.
ساق المخيخ	Crura-cerebelli	قەدی مێشکۆڵە، لاسکی مێشکۆڵە .
ساق سوداء، جمرة عرضية	Black leg, Symptomatic-anthrax	لاڕەشە، نەخۆشی‌یەکی میکرۆبی درمە تووشی مانگا دەبێت .
ساق العظم ،اسطوانة العظم	Diaphysis	لوولەی ئێسك، قەدی ئێسك .
ساق التدوير	Clock drive	بڕوانە (ساعه التدوير) .
ساق الزهرة	Peduncle	لاسکی گوڵ .
ساق المثلث	Side, Leg	لا، لای سێگۆشە .
ساقي الشراب	Butler, Cup-bearer	مەیگێڕ، ئەو کەسەی شەراب دەگێڕێ .
ساقي، ساكب الماء	The water bearer, Aquaris	ئاودێر کۆمەلە ئەستێرەیەکە.
ساقي الارض	Irrigater	ئاودێر،ئەوکەسەی زەوی ئاودەدات .
ساقية ، خادمة الحانة	Barmaid	ئەو کچەی کە لە مەیخانەدا خزمەت دەکات .
ساقية، نهر صغيرة	Streamlet	جۆگە، جۆبار، جۆگەڵە، جۆ.
ساقية، ناعورة	Water-wheel, Noria, Chin pump	جەنجەڕی ئاو، چەرخی ئاو .
ساقط، سافل	Degraded	مرۆڤی سووك، بێئابروو، مرۆڤێکی کەوتوو، بەدڕەوشت.
ساكت	Silent, Dormant	بێدەنگ، کپ، کر، کش، لەسەرخۆ، هێمن .
ساكن الاكواخ	Shantyman	دانیشتووی زنج و قوخته، زنج نشین .
ساكن الغابات	Nemophilous	جەنگەڵ نشین، دارستان نشین.
ساكن	Stator, Static	وەستاو، نەجووڵ، جێگیر .
ساكن	Mute, Static, Motionless, Still, Quiet, Stationary	نیشتەجێ، هێمن، بێدەنگ، وەستاو.
ساكسوفون، سكسية	Saxophone	(ساکسۆفۆن)، ئامرازێکی مۆسیقایە .

ساكن المستنقعات ، طيطوي المروج	Marsh-sand piper	چۆلەکەی زەلکاو، باڵندەیەکی بچووکە.
ساكولينا	Sacculina	(ساكۆلینا)، گیاندارێکی توێکڵداره لەسەر لەشی قرژاڵ دەژی.
ساكن الدم	Sanguicolous	خوێن نشین، وەکو ئەو گیانەوەرە مشەخۆرانەی لە خوێندا دەژین .
ساكورليت	Sakurlite	(ساكورلێت)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کانزای ئیندیۆم، مس و تۆتیا و گۆگردی تێدایە تازە لە یابان دۆزراوەتەوە .
ساكي، ساقي، ساكس	Sakis	(ساكی)، جۆرە مەیمونێکە ریش و کلکی تیسکنە .
ساكي	Sake, Saki	(ساكی)، مەیەکی یابانییە، لە برنج دروست دەکرێت .
سالب	Negative	سارد، (نێگەتیڤ) (−) ، کاتۆد.
سالبية	Negativity	(نێگەتیڤی) ، سالیبی، سالبیەت.
سالبية كهربائية	Electro-negativity	نەگەتیڤی کارەبایی، سالبێتی کارەبایی.
سالخ	Black snake	ڕەشمار .
سالم	Safe	سەلامەت، ساغ .
سالمون، سلمون، سمك سليمان	Salmon	(سالمۆن)، ماسییە سلێمانکە، جۆرە ماسییەکە .
سالف العروس، قطيفة ، عمار	Cockscomb, Amaranth	گوڵەقەیفە، بادرۆ، ئاتەشی، شەست پەڕ، جۆرە گیایەکە لق و گەڵا و گوڵەکانی ئەرخەوانین.
سالف، متقدم	Prior, Preceding	پێشینی، پێشینیان ، پێشوو، دێرین .
سالمونيلا، سلمونية	Salmonella	(سالمۆنیلا) ، جۆرە میکرۆبێکە .
سالفيا، مريمية، قويسة، قصعين	Sage, Salvia	(سالڤیا)، جۆرە ڕووەکێکە هەندێکی دەشتەکییە دەرمانی بەهێزکردن و وورياکردنەوە لە گەڵاکانی دەردەهێنرێت .
سالفيا عطرية	Sweet-salvia, Aromatic-Salvia	سالڤیای عەتری، گیایەکی تەمەن درێژی هەمیشە سەوزی بۆن خۆشە، گەڵاکانی تووکن و مەیلەو سپین، گوڵەکەشی شینی مەیلەو ئەرخەوانییە، گەڵاکەی وشك دەکرێت و دەکرێتە ناو پەنیر و شۆربا و گۆشتەوە، ئاوەکەی دەگیرێ بۆ کرم فرێدان و ئارەق کردنەوە و بەهێزکردنی گەدە و پاککردنەوەی ناو دەم باشە.
سالفرسان، سلفرسان	Salvarsan	(سالڤرسان)، دەرمانێکە زەرنیقی تیادایە بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی فەرەنگی.
سالول	Salol	(سالۆل)، جۆرە دەرمانێکە بریتییە لە سالیسیلاتی فەنیل بۆ پاكژکردنردنەوە بەکاردێت .
ساليسين	Salicin	(سالیسین)، ئاوێتەیەکی کریستاڵی سپی تاڵە لە توێکڵی داری بی دا هەیە ، دەرمانی لێدروست دەکرێت بۆ هێنانە خوارەوەی تا.
ساليتوم، بقدنوس جبلي	Milk parsley	مەعدەنووسی شاخی، گیایەکی کێویلەی پزیشکییە .
ساليسلات	Salicy late	(سالیسیلات)، خوێی ترشی سالیسیلیك.
ساليقارية	Purple looseestrite	گیایەکە گوڵی ئەرخەوانی دەگرێت .
سالسولا، سُلج، نبات القلي	Salsola	(سالسولا)، ڕووەکی قڵیە، مادەی کاربۆناتی سۆدیۆمی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی سابون.
سام	Toxic, Toxicant	ژەهراوی، ژەهرین.
سأمان، سامان	Sagittaria	جۆرە قامیشێکە حەسیری لێدروست دەکرێت .
سأمة الحياة	Wearness of life	وەڕس بوون لە ژیان، بۆغزاندنی ژیان، بێتاقەت بوون لە ژیان.

سام ابرص، صداد، وزغة، ثعبة ، ابو بريص	Gecko	شەوگەرد، سەرمازەڵ، سووسەمار، دیلەمار، پیس پیسۆك، جۆرێكە لە مارمێلكە .
سامة	Seam	چینێكی تەنك لە كانزا.
سام، خيزران	Bamboo	درەختی حەیزەران، تەركەن، دارسیواك.
سامبوكس، سمبوقة، شجرة البلسان	Sambucus	داری بەیلەسان، دەرمانی ورپاكردنەوە و ئارەق كردنەوە لە گەڵاكەی دەردەهێنرێت .
سامسين	Samisen	(سامیسین)، ئامرازێكی مۆسیقای یابانییە .
ساميت	Samite	(سامیت)، قوماشێكی ئاوریشمییە دەزووی زێر و زیوی لەگەڵدایە.
سامور	Rough-diamond	ئەڵماس، ئەڵماسی سروشتی .
سامط، مزيل الشعر	Depilatory	داڕووی گەرماو، دەرمانی حەمام .
سامك، طُول	Stilt	پێدرێژە، جۆرێكە لە مراویی، ماسی دەخوات .
سامبر، صمبر	Sambar, Sambur	سامبەر، جۆرێكی گەورەیە لە فیلەگێژە .
سامبا	Samba	(سامبا)، جۆرە سەمایەكی بەرازیلییە لە بنەڕەتدا ئەفریقاییە .
ساماريوم، سمريوم	Samarium	(ساماریوم)، توخمێكی كانزاییە، هاوهێزەكەی (٣) و ژمارەی ئەتۆمییەكەی (٦٢) و كێشی ئەتۆمییەكەی (١٥٠) و نیشانەكەی (Sm) ە.
سانيدين	Sanidine	(سانیدین)، جۆرێكە لە بەردی فیلدسپار بریتییە لە سلیكاتی ئەلەمنیۆم و پۆتاسیۆم، ڕوون و بێڕەنگە یان خۆڵەمێشییە.
سانية، ناعورة	Noria, Water wheel	ئاوهەڵگۆز، دەزگایەكە بۆ بەرزكردنەوەی ئاو بە وڵاخ یان ئامرازی جوڵێنەر نیش دەكات .
سانتين		خەیاتە، سانتین، سامتین، دەزوویەكە بۆ چنین بەكاردێت .
سانتونيكا، ارتميزيا	Levant worm seed, Santonica	بۆن خۆشكە، وەخشیرك، كرمكوژ، جۆرە ڕووەكێكە .
سانتونين، درفنين	Santonin, Santominum	(سانتۆنین)، دەرمانێكە ژەهرە بۆ كوشتنی كرمی دەزوولەیی لە لەشی وڵاخ و ئاژەڵدا بەكاردێت ، لە ڕووەكی (سانتونیكا) واتە ئەرتیمزیا دەردەهێنرێت .
ساند، مسند	Support, prop	پشتۆك، پشتیوان.
ساندرس، صندل احمر	Fiddle wood, Saunders	سەنەلی سوور، دەوەنێكە تەختەكەی بە نرخە .
سانوج، حبة سوداء	Black cumen	ڕەشكە، سیاوڵە، گیایەكە دەنكێكی بۆن خۆشی هەیە دەكرێتە نانەوە.
سانردول	Sandrol	(ساندرۆل)، مادەیەكە بۆ پاككردنەوە بەكاردێت .
ساهر، ذيل الكلب	Dogs tail	كلكە سەگ، گیایەكی كێوییە لە كۆمەڵەی گەنم ، بۆ لەوەڕ باشە.
ساهج	Strong wind	بایەكی بەتین.
ساهج، كاشط	Abrasive	مادەی كرێنەر.
ساهور، هالة	Halo	خەرمانە، وەكو خەرمانەی مانگ یان خۆر .
ساهور، ساروس	Saros	(ساڕۆس)، خولی ڕۆژگیران و مانگگیران كە هەر (١٨) ساڵ و (١٠) ڕۆژ جارێك دووبارە دەبێتەوە .
ساهكة	High winds	بای بەهێز، جۆرە بایەكە كە خێراییەكەی (١٨) مەترە لە چركەیەكدا .
ساوري، صوري	Saury	(ساوری)، ماسییەكی لموز درێژە.

سايلة	White-face, Head-bloze	مارز، پەڵەی سپی بە ناوچەوانی وولاّخ یان ئاژەڵەوە .
سايكون	Sycon	جۆرێکە لە ئیسفەنج .
سايف، سائف، متاكل	Corrosive	سواو، داخوراو.
سايتوبلازم	Cytoplasm	(سایتۆپلازم)، پرۆتۆپلازمی ناو خانەی زیندەوەر، (جگە لە ناوك)، بەشی ناوەوەی خانە .
سايكلوب	Cyclops	(سایکلۆپ)، گیاندارێکی توێکڵدارە تەنها چاوێکی خڕ وا بە سەریەوە.
سايلو، هُري	Silo, Bin granary	(سایلۆ)،عەمار، کەندو، عەماری گەنم و ئالیك.
سايكلومتر	Cyclometer	(سایکلۆمەتر)، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی ژمارەی خولانەوەی ڕەوڕەوە.
سايكلوترون	Cyclotron	(سـایکلۆترۆن)، مەکینەیـەکی زۆر بـەهێزە پارچـە ناوکی‌یـە کارەبایەکان بە شێوەیەکی پێچاوپێچ دەسوڕێنێتەوە و خێرای‌یەکی زۆریـان پێ‌پـەیدا دەکـات و دەیـان کـات بـە گوللەیـەکی ئـەتۆمی (هاوێژراوی ئەتۆمی)بۆ ئەوەی بگیرێتە ناوکی ئەتۆمەکانی کانزاکانی تر بۆ تەقاندنیان.
سايديريت	Siderite	(سایدیریت)، کەرەسەیەکی خاوی ئاسـنە بریتی‌یـە لـە کاربۆنـاتی ئاسـن، ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی یان زەردی مەیلەو قاوەی‌یە .
سايكلوترون، متواقت، سينكرۆسايكلوترون	Synchro-cyclotron	(سینکرۆسایکلۆترۆن)، جۆرێکـە لـە سـایکلۆترۆن، خـێرایی تەنۆکـەکان دەگەیەنێتە نزیکەی خێرایی ڕووناکی .
سايكاس، سيكاد، نخل الساغو	Sago palm, Cycas, Cycad	(سایکاس) (سایکاد): دەوەنێکی جوانە بە گەلاّ لە دارخورما دەچێت لە پێکهاتندا، لە ئینجانەدا لە سنەوبەر دەچێت ، هەمیشە سەوزە، گەلاّکەی لە پـەڕ دەچێـت، لـە ئینجانـەدا بـۆ جوانـی دەڕۆێنرێت، نیشاستەیەك لـە قەدەکەی دەردەهێنرێت پێ‌ی دەگوترێت (ساگۆ).
ساسكلامين، سكعين	Cyclamen	(سایکلامین)، مادەیەکی ئەلکالی ژەهرە.
سب، شاش	Bandage, Cheese-cloth	شاش بۆ پێچانەوەی برین .
سباء، سبيئة	Wine	شەراب، مەی.
سبارينا، حشيشة المحمودة	Sarsa, Sarsaparilla	(سارسا)، گیا مەحموو، گیایەکە دەرمان لە ڕەگەکەی دەردەهێنرێت.
سبات	Dormancy	سڕبوون، مت بوون، کەرخین، تەمش.
سبات الارض، استراحة الارض	Fallow-break	بەجێهێشتنی زەوی بۆ ماوەی ساڵێك یان زیاتر بەبێ ئەوەی کشتوکاڵی تیادا بکرێ پێ‌ی دەگوترێت (بەیار) .
سبات، غيبوبة	Coma, Lethargy	نووسن، مت بوون، سستی، سڕبوون، سڕیی، متی.
سباتي	Carotid, Carotic	پەیوەندی بە خوێنبەری (کارۆتید) وە هەیە.
سبادلة، خربق	Sabadilla, Cebadilla	(سبادیلا)، خەربەنگ، جۆرە ڕووەکێکە گەڵاکەی درێژە دەنکەکەی تاڵ و ژەهرە.
سباح	Swimmer	مەلەوان، ئاوباز، کەسێك کە لە ئاوی زۆردا نەخنکێ .
سباحات، كفيات القدم	Palmeipeds, Natatores	کۆمەڵە باڵندەیەکە پەنجەکانیان پێکەوە نووساون، بە جۆرێکی ئەوتۆ کە بۆ مەلەکردن یاریدەیان دەدات، وەکو قاز و مراوی.
سباحة	Swimming	شنا، مەلەکردن، خۆشۆردن.
سباغيتي	Spaghetti	(سپاگێتی)، جۆرە مەعکەرۆنی‌یەکی باریك و درێژە.
سباخ، زبل، سماد	Manure, Stable-litter	زبڵ ، پەینی ئاژەڵ ، تەرسی وولاّخ و تەپاڵەی ئاژەڵ.

سباطة، مزبلة	Dump	زبڵخانە، سەرمنوێلك.
سباك، سمكري	Founder , Plumber	تەنەكەچی، فیتەری ئاو، توکمەچی.
سباكة، سبك	Founding , Metalcasting	داڕشتن، داڕشتنی کانزا لە قاڵبدا ، تواندنەوە و داڕشتن لە قاڵبدا .
سباق، مباراة	Race	پێشبڕکێ، بردان، تاودان، غارغارێن، ڕاکردن.
سباق الكيس	Sac race	یاری گونێنی .
سباق الخيل	Horse race	غارغارێن، غاراکردن بە چارەوێ، جریدبازی، ڕمبازیی.
سباق الحواجز	Steeple-chaser	بازدان بەسەر کۆسپێکدا (بەسواری وولاخەوە).
سبارس، اسبور، نجّار، قجاج، دجاج البحر	Sargo, Sparus	(سبار)، (سپارۆس)، مریشکی دەریا، جۆرە ماسییەکی دەریایییە
سبات صيفي	Aestivation	سست بوونی هاوینە، مت بوونی هەندێك گیاندار لە هاویندا وەکو سمۆرەی زەوی کە دەچێتە ناو چاڵەوە لە ماوەی گەرما و ووشکانیدا .
سبات شتوي	Hibernation	سڕبوونی زستانە، مت بوونی زستانە، وەکو لە گیانداره خوێن ساردەکاندا کە لە زستاندا سڕدەبن، وەکو لە مار و مێروو.
سباعي	Seven flod, Hepta, Septan	حەوتە، حەوتی .
سباعي الاضلاع، سباعي الزاويا	Heptagon	حەوت لا، حەوت گۆشە .
سباع الطير، جوارح	Rapacious, Falconi formes	باڵندەی گۆشت خۆر وەکو باز و هەڵۆ.
سبار	Spar	(سپار)، هەر مادەیەکی کریستاڵی کە کاربۆناتی کالیسیۆم یان سلیکاتی ئەلەمنیۆمی تیادا بێت.
سبار ايسلندي	Iceland spar	سپاری ئایسلەندە، جۆرێکی ڕوونە لە کانزای کالیست.
سبارتيوم	Spartium	(سپارتیۆم)، درەختێکە نزیکەی(٣)م بەرز دەبێتەوە ، کێوییە، گەڵاکەی کەمە، لقەکانی سەوز و درێژن، گوڵێکی زەردی بۆن خۆش دەگرێت ، لقەکانی گوشیان لێدروست دەکرێت.
سبابة	Fore finger, Index	دۆشاومژە، پەنجەی نێوان پەنجە گەورە و پەنجەیس ناوەڕاست.
سبال الخد، سبلة	Whiskers	تووکی ڕوومەت و چەناگە.
سبال	Sabal, Palmetto	(سابال)، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی دارخورما، نزمە، گەڵاکەی لە باوەشێن دەچێت.
سبانخ، اسفاناخ	Spinage, Spinach	(سپێناخ)، ئەسپێناخ، جۆرە گیایەکە لە سلق دەچێت، دەکرێت بە چێشت.
سبانخ بنجري	Spinach beet	سپێناخی چەوەندەریی.
سبب، علة	Reason, Cause	هۆ.
سَبْت، سلة	Basket	سەوەتە، سەبەتە، سەوە، قەرتاڵە.
سَبْت، (يوم)	Saturday	شەممە.
سَبت	Tanned-leather	چەرم، پێستیس خۆشە (دەباغ) کراو.
سبت (السبات)		بڕوانە (سبات).
سبتليون	Septillion	(سیپتیلۆن)، ژمارەیەك(٢٤) یان (٤٢) خاڵی لە بەردەمدا بێت .
سبج	Obsidian, Jet	شەوە، شیا، شووشەیەکی بورکانی ڕەشە، هەندێك جاریش سوور یان قاوەییە .
سبجيل، جذر قرنفلي	Spigelia, Pinkroot	(سپیجیلا)، ڕەگە مێخەکی ، گیایەکی کێوی پزیشکییە، بەرەکەی خڕە ، دەرمانی کرمی لێدەردەهێنرێت .

سبحة ، مسبحة	Beads	تەزبیح.
سبحية، عقدية، باكتريا سبحية	Strepte-coccus	(ستریبتۆ کۆکس)، باکتریای تەزبیحیی، جۆرە باکتریایەکە لە شێوەی تەزبیحدا ڕیز دەبێت .
سبحيات، ميتوكوندريا، بيوت الطاقة	Mitochondria	(میتۆکۆندریا)، ماڵی وزە، وزە ماڵە، تەنێکی پێچاوپێچە لە خانەی زیندەوەردا ئەنزیمی تیادایە فرمانەکەی پێداکردنی وزەیە.
سبحبح، زنزلخت، ازاد درخت، زلزلخت، جرود	Persiam-lilac, Bead-tree, Chian-tree, China berry, Indian-lilac, Melia	دارتەزبیح، ژەهر ماسی، درەختی ئازاد، درەختێکە گەڵاکانی دەوەرن نزیکەی (١٢) م بەرز دەبێتەوە، بۆ سێبەر لە باخچە و شەقامەکاندا دەروێنرێت ، گەڵاکانی ئاوێتەن، گوڵەکانی بە شێوەیەکی هێشوو بە ڕەنگێکی شینی مەیلەو ئەرخەوانین، بەرەکەی خڕ و زەرد و تاڵە، بە قەدەر گوێژێک دەبێت دەنکێکی ڕەشی تێدایە کون دەکرێت و تەزبیحی لێدروست دەکرێت .
سبخ	Barren land	زەویی بەیار.
سبخة، مالحة	Moorland, Playa, Saline	زەویی شۆرەکات، زەویی خوێیاوی، کە ڕووەکی تیادا نەڕوێت .
سبخة (ارض)	Swamp, Bog, Mire, Marsh	زەلکاو.
سبخ	Sopor	نوستنێکی قوڵ، خەوی قورس.
سُبَدْ، صَنوع، صقر الليل	Night-jar, Goat sucker, Caprimulgus	فش فشە، جۆرە باڵندەیەکی شەوگەڕە لە کوندەبەبوو دەچێت سپی‌یە و باڵەکانی درێژن، چاوی ڕەشە و دەم و چاوی خڕە پەڕەکەی هێڵدارە ، دەمی گەورەیە و سەر و دەنووکی قووپاوە.
سبد اوروبي	Dorhawk	فش فشەی ئەورووپی.
سبداج ، سبيداج	White lead, Ceruse	سپیاو، دەرمانێکە بۆ ئارایشت
سبرتو، سبيرتو، الكحول	Spirit, Alcohol	ئەلکهول، سپیرتۆ، بە تایبەتی بە ئەلکهولی تەختە (میثانۆل) دەگوترێت .
سبرتو دملوك	Shellac-spirit	سپیرتۆ، دەمەلۆک، بۆیەیەکە لە تێکەڵکردنی (١٠٠)گرام لە ڕەنگی دەمەلۆك لە شووشەیەك سپیرتۆدا دەگیرێتەوە .
سبرط	Spart	(سپارت)، جۆرێکی بچووکە لە ماسی ڕەنکە .
سبر، سبر الاعماق	Sounding, Probing	پشکنین، پێوانی قووڵایی ئاوی دەریا .
سبراء	Space between two fingers	ناوپەنجە، ماوەی نێوانی دوو پەنجە .
سبرين	Suberin	(سوبرین)، مادەیەکی چەورە لە تەپەدۆردا هەیە.
سُبرة، سبر، فرخة الرمال	Glareola-pratincola, Marsh, Harrier, Stone-chot	جۆرە باڵندەیەکی گۆشت خۆرە لە واشە گەورترە، ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی‌یە.
سبرغولة ، قليقلة	Spurry, Spurrey	(سپەری)، گیایەکە لە کۆمەڵەی مێخەك، گوڵەکەی سپی‌یە.
سبروليت	Sprolite	(ساپرولیت)، بەردێکی نەرمی داڕزاوە .
سبرمية، الحمى النتنة	Sapremia	(ساپریمیا)، جۆرێکە لە ژەهراوی بوونی خوێن.
سبرماتين	Spermatin	(سپێرماتین)، مادەیەکی لینجی بۆندارە لە تۆوی (ئاوی) پیاودا هەیە.
سبسيد، ذباب التعفن	Sepsidae	(سیپیدا)، مێشێکی بچووکی ڕەشە لەناو شتومەکی ڕزیودا گەرا دادەنێت .
سبستان، دبق ، مخاطة، مخيطة، اطباء الكلبة	Sebesten, Syrian plum	داری دەموکانە، داری دەمکانە، درەختێکە بەرێکی لینجی هەیە، دەخورێت یان بۆ گرتنی باڵندە بەکاردێت.
سبسب، تفا، تفة، عناق الارض	Lynx, Caracal	پشیلەی کێوی، ڕۆدەك، وشەك.

سبساج	Sapsago	(ساپساگۆ)، جۆرە پەنیرێکی ڕەقی مەیلەو سەوزە.
سَبِط (شعر)	Lank, Softand, Straight (hair)	قژی ساف، قژی خاو.
سبِط	Tribe	پۆل، هۆز.
سَبط	Friars cowl	ڕووەکێکە لە چیمەن دەچێت بۆ لەوەڕ باشە .
سبطانة، ماسورة ، البندقية	Gun barrel	لوولە، لوولەی تۆپ و تفەنگ.
سُبُع	Seventh part	حەوت یەك.
سَبع	Beast of prey	گیانداری دڕندە، هەر گیاندارێك دڕندە بێت .
سبُع، اسد	Lion	شێر.
سبع ، فهد، ذئب	Lupus, the wolf	گورگ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
سبع البحر، اسد البحر، فظ	Sea lion	شێری دەریا.
سبع البحر، قيطس	The sea monster, Cetus, The whole	شێری دەریا، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
سبعة	Seven	حەوت، حەفت .
سبع الجبل، اسد الجبل	Puma	(پوما)، شێری شاخی، شێری کێوی.
سبع الليل، كلب	Dog	سەگ.
سبعة عشر	Seventeen	حەڤدە.
سبعون	Seventy	حەفتا.
سبك	Found, Cast	داڕشتن، داڕشتنی چەند کانزایەك لە قاڵبدا .
سبكترو، طيف	Spectro	(سپێکترۆ)، پێشگرێکە بە مانای شەبەنگ.
سبكتروفوتومتر	Spectro-photometer	(سپێکترۆفۆتۆمەتر)، ئامرازێکە بۆ پێوانی تینی ڕووناکی لە نێوان بەشە جیاوازەکانی شەبەنگدا .
سبكتروفوتومترية	Spectro-photometry	سپێکترۆفۆتۆمەتری، پێوانی شەبەنگی ڕووناکی ڕێگەیەکی ڕووناکییانەیە لە شیکردنەوەی کیمیایدا بەکاردێت.
سبكتروغرام	Spectogram	(سپیکترۆگرام)، وێنەی شەبەنگی.
سبكترولوجيا، علم التحليل الطيفي	Spectrology	(سپێکترۆلۆجی) ، زانیاری شیکردنەوەی شەبەنگ.
سبكترومتر	Spectrometer	(سپێکترۆمەتر)، پێوەری شەبەنگ.
سبكتوغراف ، مرسمة الطيف	Spectrograph	(سپێکترۆگراف)، وێنەگری شەبەنگ.
سبكتروغراف كتلي، مرسام الطيف الكتلي	Masspectrograph	(سپێکتۆگراف بارستەیی)، دەزگایەکە بۆ جیاکردنەوەی ئەتۆم (گەردیلە) و مۆلیکیولی (گەردی) بارگەکراو و ئەو تەنۆکە جیاکراوانە بە ڕێگەیەکی فۆتۆگرافی تۆمار دەکات .
سبكتروهيلوغراف	Spectro-heliograph	(سپێکترۆهیلیۆگراف)، دەزگای پیشاندانی شەبەنگی خۆر.
سبكتروسكوب، مطياف، منظار التحليل الطيفي	Spectroscope	(سپێکترۆسکۆپ)، دووربینی شەبەنگی، جۆرە دووربینێکە بۆ بینین و خوێندنەوەی شەبەنگی ڕووناك بە تایبەتی ئەو شەبەنگەی بە شێوەی هێڵ بێت.
سبكتروهيلوسكوب، مرقب الطيف الشمسي	Spectro-helioscope	(سپێکترۆهیلیۆسکۆپ)، ڕوانگەی شەبەنگی خۆر.
سبلول	Sabalol	(سابالۆل)، مادەیەکە لە دارخورمای سابال دەردەهێنرێت

سَبَل، ظفرة	Pannus	تانەی سەر چاو.
سَبَل، سنبلة	Ear of corn, Spike, Style	گوڵەجۆ، گوڵەگەنم ، گوڵە گەنمەشامی.
سبلة ، كاس	Sepal	كاسەی گوڵ، گەڵای كاسەی گوڵ كە سەوزە.
سبنيلي	Spaniel	(سپانيل)، سەگێكی بچووكی پەل كورتە.
سبنيت	Spinets	(سپاينيت)، ئامرازێكی مۆسيقای كۆنە لە پێناو دەچێت.
سبوقة، خابور، بيلسان اسود، خمان، دمدمون، سمبوقة، سنبوقة	Sambucus	(سامبوكەس)، دەوەنێكە گوڵەكەی بە شێوەی هێشووە، بەرەكەی لە ترێ دەچێت گوڵەكەی پزيشكی و بۆن خۆشە .
سبودومين	Spodumene	(سپودۆمين)، بەردێكی بەنرخە بريتی‌يە لە سليكاتی ئەلەمنيۆم و ليثيۆم رەنگەكەی سپی يان خۆڵەمێشی يان سەوزە يان ئەرخەوانی‌يە لە دروستكردنی شووشەدا بەكاردێت .
سبوتنيك، قمر صناعي	Sputnik	(سپۆتنيك)، مانگی دەست كرد.
سبور، اردواز	Slate	(سلێت)، تاوێر، بەردێكی تەڕی توێ توێ تۆيیە رەنگەكەی خۆڵەمێشی‌يە.
سبوروزوا	Sporozoa	(سپۆرۆزوا)، گياندارێكی يەك خانەيی‌يە ئەندامی جووڵەو خواردنی نی‌يە.
سبورة	Black board	تەختەی رەش بۆ نوسين .
سبوريات	Sporozoa	(سپۆرۆزوا)، گياندارە سپۆری‌يەكان كە توانای جووڵان و خواردنيان نی‌يە بە شێوەی مشەخۆر دەژين.
سبوروزويت	Sprozite	(سپۆرۆزۆيت)، سپۆری جووڵاوە.
سبوروفايت	Sporophyte	(سپۆرۆفايت)، بەرەی، وەچەی، سپۆری.
سبوس، ساجو	Cebus, Sajou	(ساجۆ)، جۆرە مەيموونێكە.
سبوتة، اخراس امريكي، زعرور امريكي	Sapote, Sapodilla	گوێژی ئەمەريكی، درەختێكی گەورەيە گوڵەكەی وەكو زەنگوڵەی سپی‌يە، بەرەكەی خڕ يان هێلكەيی‌يە هێندەی پرتەقاڵێكی بچووك دەبێت ناوكەكەی پرتەقاڵی مەيلە و سوورە و زۆر شيرينە .
سبول، ثوم قصبي	Welsh-onion	سيری قاميشی، رووەكێكی سەلكدارە لە كۆمەڵەی نێرگز ، گوڵەكەی سپی مەيلە و سەوزە لە شێوە و تامدا لە سير دەچێت ، بەڵام سەلكی نی‌يە .
سبيدج، حُبار ، سيبيا، صبيدج	Cuttle fish, Sepia, Squlds	(سيپيا)، مەرەكەب وەشێن، گياندارێكی دەريايی نەرمە لە ئەختەبووت (هەشت پێ) دەچێت دەخورێت، شلەيەكی قاوەيی تۆخ دەردەدات بۆ پارێزگاری خۆی لە مەرەكەب دەچێت .
سبيل	Way, Road	رێگا، رێگە، رێ.
سبيكة، اشابة	Alloy, Ingot	دارشتە ، دارێژراو، ئەميژين، تێكەڵاوێكی رەق يان شلە لە دوو كانزا (ميتاڵ) يان زياتر يان چەند كانزا و ناكانزايەك بۆ مەبەستی لابردنی هەندێ رەوشت لە كانزا سەرەكی‌يەكەدا، بۆ نموونە زێڕ كانزايەكی بەنرخە، بەڵام نەرمە لەبەر ئەوەی مسی تێدەكرێت .
سبيكة ديلتا	Delta alloy	دارشتەی (دێلتا)، بريتی‌يە لە دارشتەی مس و توتيا و ئەلەمنيۆم و ئاسن و مەنگەنيز بۆ دروست كردنی مۆتۆری پاپۆڕ بەكاردێ.
سبيكة المرايا المعدنية	Speculum-metal	دارشتەی ئاوێنەی كانزايی.
سبيكة لحام	Solder	دارشتەی لەحيم_ جۆش).
سبيكة المونيل، فلز المونيل	Monel alloy, Monel metal	دارشتەی (مۆنيل)، بريتی‌يە لە دارشتەی مس و نيكل بۆ دروستكردنی ئامرازی ئامادەكردنی مادەی كيميای بەكاردێت .

سبيكة روز	Ross metal	دارشتەی (رۆز)، دارشتەیەکە بیزموت و قورقوشم و تەنەکەی تیادایە.
سبيكة سهلة الانصهار	Fusible alloy	دارشتەیەک کە بە ئاسانی بتوێتەوە، بە شێوەیەکی ئاسایی بزموت و قورقوشم و تەنەکەی تیادایە
سبيكة بليون	Bullion	دارشتەی بلیۆن، دارشتەیەکە لە زێڕ یان زیو بە شێوەی تۆپەڵ یان شیشی دارێژراو.
سبيكة كونستانتان	Constantan	دارشتەی کونستانتان، بریتییە لە دارشتەی مس و نیکل بۆ دروستکردنی ئامرازی کارەبایی بەکاردێت.
سبيكة النحاس الأحمر	Red brass	دارشتەی مسی سوور، مس و توتیای تیادایە.
سبيكة راني		دارشتەی رانی، دارشتەیەکە لە ٣٠٪ نیکل و ٧٠٪ ئەلەمنیۆم بۆ گۆڕینی نیترات بۆ نەوشادر بەکاردێت.
سبيكة وود		دارشتەی ود، دارشتەیەکە لە قورقوشم و بزموت و تەنەکە و کادمیۆم بۆ دروستکردنی بۆریی ئاگرکوژاندنەوە بەکاردێت لە ناو خانوودا.
سبيكة بابيت، معدن بابيت	Babbit metal	دارشتەی بابیت، کانزای بابیت، تێکەڵاوێکی سپییە، دژی کراندن بەکاردێت لە مس و ئەنتیمۆن و تەنەکە پێکهاتووە.
سبيكة الجرس، فلز الجرس	Bell metal	دارشتەی زەنگ، دارشتەیەکی رەقە لە مس و تەنەکە پێکهاتووە.
سبيب	Coarse hair	چار، تووکی ئاوچەوان یان باڵی وڵاخ.
سبيخة، نسيل	Lint	شاش، شاشی برین پێچانەوە.
سبيبة، واق ابيض	Boat bill, White night-heron	شاهۆی سپی، جۆرێکە لە شینەشاهۆ.
سبيطر، بلشون جبار	Giant-heron	جۆرە شینەشاهۆیەکی گەورەیە.
سبيداج		بڕوانە (سبداج).
سبيروغراف، مرسمة التنفس	Spirograph	(سپیرۆگراف)، وێنەگری هەناسەدان.
سبيرومتر، مقياس التنفس	Spirometer	(سپیرۆمیتەر)، پێوەری هەناسەدان.
سُبيلة، ذنب الثعلب	Meadow, fox tail	کلکەرێوی، جۆرە گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە.
سبيتز	Spitz	(سپیتز)، سەگێکی بچووکی تووک درێژی لموز باریکە.
سبيناغ		بڕوانە (سبانخ).
سبينة، ابهل		بڕوانە (ساپین).
سبيرموفيل، يحبوب	Spermeophile	(سپێرمۆفیل)، گیاندارێکی قرتێنەرە.
سُبية، بنج	Bang, Bangue, Opium	بەنگ، تلیاک، حەشیشە، شلەیەکی سەرخۆشکەرە.
سبينت	Spinet	(سپینیت)، ئامرازێکی مۆسیقایە لە پیانۆ دەچێت.
سبيخة، قطن طبي	Medical cotton	لۆکەی پزیشکی.
سبيرتو، كحول الخشب		بڕوانە (سبرتو).
سبينثاريسكوب، منظار اشعة الفا	Spinthariscope	(سپینثاریسکۆپ)، دووربینی تیشکی ئەلفا، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی شوێنەواری تەنۆکەی ئەلفا.
سبينل، سباينل	Spinel, Spinelle	(سپاینیل)، بەردێکی بەنرخە مەگنیسیۆم و ئەلەمنیۆم و ئۆکسجینی تێدا. رەنگەکەی یان سوور یان شینە.
سبيريلايت	Sperrylite	(سپیریلایت)، مادەی دووەم زەرنیخیی پلاتین رەنگەکەی سپی مەیلەو خۆڵەمێشییە.
ست، خاتون	Lady	خانم، خاتوون، بانوو.
ستاديومتر	Stadiometer	(ستادیۆمەتر)، ئامرازێکە بۆ پێوانی درێژیی هێڵە چەماوەکان.

ستابيلية	Stapelia	(ستاپيليا)، ڕووەكێكە بۆنی گوڵەكەی بۆگەنە.
ستارة	Curtain, Screen, Vallum, Scense, Veil	پەردە.
ستار الوقاية، مصدات الريح	Shelter belt	پەرژینێك لە دارودەوەن بۆ مەبەستی پاراستنی شوێنێك لە كاری ڕەشەبا و بەفر و خۆر هتد.
ستارة متفلورة	Fluorescent screen	پەردەی فلوریسێنت، لەوحێكی كانزاییە لە ناوچەی بینراوی شەبەنگدا تیشك دەداتەوە ئەگەر بدرێتە بەر تیشكی ئێكس یان تیشكی ئایۆنراو.
ستاتوسكوب	Statoscope	(ستاتۆسكۆپ)، بارۆمەترێكی بێ شلەیە بۆ پێوانی گۆڕانی كەم لە پاڵەپەستۆی هەوادا بەكاردێت.
ستاتيك، سكونيات، علم السكون	Statics	(ستاتیك)، زانیاری وەستان، لقێكە لە زانیاری میكانیك باسی تەنە وەستاوەكان و هێزە هاوسەنگەكان دەكات.
ستاتيكا مائية	Hydrostatics	هایدرۆستاتیك، ئەو زانیارییەی كەباسی كاری هێزەكان دەكات بەسەر شلەكاندا، كاتێك كە ئەو شلانە لە باری وەستاندا بن.
ستاتيكية الهواء	Aerostatics	ستاتیكی هەوا، وەستانی هەوا.
ستام ئيف ٣٤	34	(ستام ئیف ٣٤)، قەلاچۆكەرێكی خاوێنكەرەوەیە بۆ لەناوبردنی گژ و گیا و دەغڵی كێڵگەكان بەتایبەتی دەغڵی ناو مەرەزە، وەك داروجان، لە پاش چەكەرەكردنی چەڵتووكەكە ئەو دەرمانەی پێوەدەكرێت.
ستارة المطاردة، ستارة الصيد	Hunting screen	دیۆجامە، پەردەیەكی ڕەنگاوڕەنگە ڕاوكەر لەكاتی ڕاوكردندا بەكاری دێنێت.
ست الحسن، بيلادونا، عنب الثعلب	Bane wort, Belladonna, Deadly night shade, Atropia, Dwale	ڕەزڵە، تووڵەزەرە، ترێ مارانە، ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی باینجان بەلەدۆنا، مادەیەكی سڕكەری تێدایە (ئەترۆپین) بە شێوەی دەرمان بەكاردەهێنرێت. ڕەگەكەی ئەستوور و گۆشتنە گوڵەكەی پەمەیی و مەیلەو زەردە، بەرەكەی لە ترێ دەچێت سوورە دوایی ڕەش دەبێت، ژەهرینە.
ستايشن، ستيشن	Station wagon	(ستێشن)، جۆرە ئۆتۆمبیلێكە بۆدییەكەی گەورە و چەند ڕیزێك كورسی تێدایە.
ستافيلوكوكس	Staphyloccus	(ستافیلۆكۆكەس)، جۆرە میكرۆبێكی خڕە.
ستالاكتايت، هوابط	Stalactite	(ستالاكتایت)، بریتییە لە بەردی قسڵ بە شێوەی چلوورە لە بنمیچی هەندێك ئەشكەوتی شێدارەوە شۆڕ دەبێتەوە خوارەوە، دیمەنێكی جوانی هەیە.
ستالاكمايت، صواعد	Stalagmite	(ستالاگمایت)، بریتییە لەبەردی قسڵ بەشێوەی چلوورە لە زەویی هەندێك ئەشكەوتی شێدارەوە بەرز دەبێتەوە، دیمەنێكی جوانی هەیە.
ستايرين	Styrene	(ستایرین)، ئاوێتەیەكی هایدرۆكاربۆنیە، ئەڵقەیەكی بەنزۆل و بەندێكی ناتێری تێدایە.
ستانيت، بايريت القصدير، خام فلز الجرس	Stannite	(ستانیت)، كەرەسەیەكی خاوە، گۆگرد و ستانەم (تەنەكە) و مس و ئاسن و هەندێك جار توتیای تیادایە.
ستة عشر	Sixteen	شانزە، شانزدە، شازدە.
ستة	Six	شەش.
ست خديجة، وزال الشرق	Rushbroom, Spanishroom	خەجیج خان، خاتوو خەجیج، دەوەنێكی دەشتەكی ڕازاندنەوەیە گوڵەكەی بە شێوەی هێشووی بۆن خۆشی گەورەیە.
ستريوتومية	Stereotomy	(ستیریۆتۆمی)، هونەری بڕینەوەی بەرد بە شێوە و قەبارەی تایبەتی .
سترات	Citrate	(سیترەیت)، خوێی ترشی سیتریك.

ستريوسكوبية	Stereoscopy	(ستێریۆسکۆپی)، بینینی سیٚ دووری .
ستريوسكوب	Stereoscope	(ستریۆسکۆپ)، دووربینی پوازکی تەنداکەر، ئامرازێکە وێنەی شتومەکی بە شێوەیەکی تەنداری ئاشکرا تیا دەبینرێت.
ستر، حجاب	Veil, Screen	پەردە.
ستر، غطاء	Covering	سەرپۆش، ڕووپۆش.
ستريوسكوبية، مجسامية	Sterescopy	تەندارێتی، بینینی سیٚ دووری بە جارێك .
ستراس	Strass	(ستراس)، جۆرە شووشەیەکی بریسکەدارە بۆ دروستکردنی گەوهەری درۆزنە بەکاردێت.
سترة، جاكيت	Coat, Jacket	چاکەت، شەپك.
سترة،قباء	Outer garment	کەوا، کوجەڵە، کورتەك.
سترة طويلة	Long jacket	مرادخانی ، چاکەتێکی درێژ.
سترة قصيرة	Short Jacket, Spencer	تەکمە، چاکەتێکی کورت.
سترة لباد	Felt jacket, Matted	پەستەك، کەپەنك.
ستروبوسكوب	Stroboscope	(سترۆبۆسکۆپ)، ئامرازێکە بۆ پێوانی خێرایی سووڕانەوە و لەرینەوەی تەنەکان .
سترومايريت	Stromeyerite	(سترۆمایریت)، کەرەسەیەکی خاوە (مەعدەنێکە).
ستريوغرافيا، تصوير مجسامي	Stereography	(ستێریۆگراف)، هونەری وێنەگرتنی تەنە ڕەقەکان لەسەر ڕوویەکی تەخت .
ستريو، ستيريو	Stereo	(ستێریۆ)، تەندار.
ستيريوبيتكون	Stereopticon	(ستریۆپتیکۆن)، جۆرێکە لە فانۆسی سیحری، چرای جادوگەری.
ستراتوسفير، غلاف زمهريري	Stratosphere	(ستراتۆسفیر)، بەرگی ئەتمۆسفیری. (کەش)، چینی دووەم لەو بەرگە هەوایەی کە دەوری گۆی زەوی داوە، پاڵەپەستۆی هەوای تێدا کەمە بۆ ماوەی نزیکەی (٦) میل درێژ دەبێتەوە، ئەو چینە هەوایە کە نیزکەی (١١) کم بەرزە لە ڕووی زەوییەوە ، هەور و تەپەتۆز و هەڵمی ئاوی تێدا نییە، زۆر ساردە .
سترونتيوم	Strontium	(سترۆنتیۆم)، توخمێکی کیمیاییە کێشی ئەتۆمییەکەی (٦٢،٨٧) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٣٨) کانزایەکی سپی زیوییە مانای ناوەکەی لە وشەی (سترۆنتین) واتە ئوسکوتلەندە وەرگیراوە نیشانەکەی (Sr).
سترونجيل	Strongyle, Strongle	(سترۆنجیل)، جۆرە کرمێکی خڕە، نەخۆشی پەیدا دەکات .
سترونتيا، اوكسيد السترونتيوم	Strontia	(سترۆنتیا)، ئۆکسیدی سترۆنتیۆم، تۆزێکی سپی خۆڵەمێشییە، لە دروستکردنی بۆیە و دەرمان و سابووندا بەکاردێت .
ستروفانتوس	Strophanthus	(سترۆفانتەس)، دەوەنێکە لە ناوچە گەرمەکانی ئەفریقا دەڕوێت .
ستروفانتين	Strophanthin	(سترۆفانتین)، مادەیەکی ژەهرینی تاڵە لە تۆوی درەختی سترۆفانتەس دەردەهێنرێت بۆ ووریاکردنەوەی دڵ باشە .
ستراتيجرافية	Stratigraphy	(سترانیگراف)، زانیاری باسکردنی چینەکانی زەوی.
ستربتوكوكس	Streptococus	(ستریپتۆکۆکەس)، میکرۆبێکی خڕە بە شێوەی تەزبیح ڕیز دەبێت .
ستربتومايسين	Streptomycin	(ستریپتۆمایسین)، دەرمانێکە دژی باکتریای نەخۆشی بەکاردێت .
سترجيون، حفش	Sturgeon	(ستەرجیۆن)، ماسییەکی گەورەیە گەراکەی پیٚ‌دەگوترێت (کاڤیار) بۆ خواردن بەکاردێت .

سترونتینیت	Strontianite	(سترنتینیت)، یەکێکە لە کەرەسە خاوە گرنگەکانی کانزا (میتاڵ) ی سترونتیۆم بە شێوەی کاربۆناتی سترۆنتیۆم بێڕەنگ یان سپی یە یان خۆڵەمێشی یان سەوز لە دروستکردنی فیشەکەشێتەدا بەکاردێت .
سترکولیا	Bottle tree	درەختی بۆتڵ، لە بوتڵ دەچێت ، درەختێکی هەمیشە سەوزە یان گەڵا وەریوە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت .
ستریوبتکیون	Stereopticon	(ستیریۆپتیکۆن) ، جۆرێکە لە چرای جادووگەر (الفانوس السحری) .
ستریکنین	Strychnine	(ستریکنین)، دەرمانێکی زۆر ژەهرینە لە توێکڵی درەختێکی تایبەتی (گوێزی ڕشێنەوە) دەردەهێنرێت.
ستریکنوز، جوز القيء	Nuxvomica	(ستریکنۆز)، وێزی ڕشێنەوە دار و دەوەنێکی کەپرییە بەرەکەی خڕە دەنکەکەی هەندێك دەرمانی ژەهری لێدەردەهێنرێت وەکو (ستریکنین).
سترین، توباز کاذب، توبازکوارتزي	Citrine	(سترین)، بەردێکی بەنرخە ڕەنگەکەی لە ڕەنگی لیمۆ دەچێت .
ستل، نسر، نسر ابو ذقن، بلح	Vulture, Neophron	(نیوفرۆن) ، جۆرێکە لە سیسارکە کەچەڵ ، داڵی کەرخۆر.
ست مستحية	Sensitive plant, Mimosa	(میمۆسا)، ڕووەکی شەرمن، جۆرێکە لە ڕووەك، ئەگەر دەست لە گەڵاکانی بدرێت لوول دەبن .
ستوكيومترية، ستيجومترية، حسابات ضبط المقادير	Stoichiometry	ستۆیکیۆمەتری، لقێکە لە زانیاری کیمیا باسی چۆنیەتی و دابینکردنی (دەست بەسەراگرتنی) بڕی ئەو مادانە دەکات کە بەشدار دەبن یان دێنە بەرهەم لە کارلێکە کیمیاییەکاندا.
ستون	Sixty	شەست .
ستوجي	Stogy	(ستۆجی)، جۆرە جگەرەیەکی درێژی باریکی هەرزانە.
ستول، طابورة	Stool, Tabouret	(ستوول)، هەر کورسییەکی بچووکی بێ پاڵپشت و تەنیشت .
ستولزيت	Stolzite	(شتۆلزیت)، یەکێکە لە کەرەس خاوەکانی تەنگستن و بریتییە لە تەنگستاتی قورقوشم ، ڕەنگەکەی سووری مەیلە و قاوەیی یان خۆڵەمێشی یان زەرد یان سەوزە.
ستوروليت، ستاوروليت	Staurolite	(سترۆلیت)، بەردێکە بریتییە لە سلیکاتی ئاسن و ئەلەمنیۆم و مەگنسیۆم ، ڕەنگەکەی سووری مەیلەو قاوەی یان قاوەیی مەیلەو ڕەشە.
ستوديو	Studio	(ستۆدیۆ)، (١) شوێنی نیشکردنی وێنەگر و پەیکەرتاش (٢) شوێنی گرتنی فلیمی سینەما.
ستوك	Stoke	(ستۆك)، یەکەی پێوانی لینجی کیمیایی (بە سانتیمەتر لە چرکەیەکدا) .
ستومايكس	Stomyxis	(ستۆمایکس)، جۆرە مێشێکی خوێن مژە .
ستوراكس، ستيراكس	Storax, Styrax	(ستۆراکس)، جەویی شل کە لە توێکڵی درەخت دەردەهێنرێت .
سيتاريل	Stearyl	(ستیاریل)، کۆمەڵەیەکی (ڕەگێکی) کیمیاییە لە ترشی ستیاریکدا هەیە .
ستياري	Stearic	ستیاری، چەوری، بەزیی، پیوی.
ستيارات	Stearate	ستیارات، خوێی ترشی ستیاریك.
ستيارات الصوديوم	Sodium stearate	(ستیاراتی سۆدیۆم)، جۆرێکە لە سابوون .
ستيارات الكليسريل	Glyceryl stearate	ستیاراتی گلیسریل، مادەیەکی کیمیاییە .
ستيلوسكوب	Steeloscope	(ستیلۆسکۆپ)، ئامرازێکی شەبەنگییە بۆ دۆزینەوەی چۆنیەتی پێکهاتنی پۆڵا.
ستيرين	Styrene	(ستایرین)، مادەیەکی هایدرۆکاربۆنی شلی ئاتێری بۆن خۆشە لە دروستکردنی لاستیك و پلاستیکدا بەکاردێت .

ستير	Stere	(ستێر)، یەك مەتر شەش گۆشە .
ستيرول	Sterol	(ستیرۆل)، مادەیەكی ئەلكهولی رەقە لە پێكهاتنی گەلێك لە ڤیتامینەكان و هۆرمۆنەكاندا بەشدارە لە لەشی گیاندار و رووەكدا هەیە وەكو كولسترۆل كە لە لەشی گیانداردا هەیە.
ستيبينيت، الانتمون البراق	Stibnite, Amtimony glance	(ستیبینید)، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی ئەنتیمون (كل) بە شێوەی گۆگردیدی ئەنتیمون رەنگەكەی خۆڵەمێشی بریسكەدارە .
ستينبوك، مها	Stenbock	مانگا كێوی.
ستيفانيت	Stephanite	(ستیفانیت)، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی ئەنتیمۆن (كل) و زیو بریتی یە لە گۆگردیدی ئەنتیمۆن وزیو ، لە مەكسیكۆ كۆلۆرادۆ هەیە ، رەنگەكەی خۆڵەمێشی مەیلەو رەشە .
ستيريو		بڕوانە (ستریۆ) .
ستيبين	Stibine	(ستیبین)، (ئەنتیمۆن هایدرید) ، گازێكی ژەهر و بێ رەنگە زوو شی دەبێتەوە .
ستيلبين	Stibene	(ستلبین)، مادەیەكە لە دروستكردنی بۆیەدا بەكاردێت .
ستيارين، دهنين	Stearin, Stearine	(ستیارین)، مادەیەكی بێ بۆن و بێ رەنگە، جۆرە رۆنێكە لە بەز و پیوی گیاندار دەردەهێنرێت. لە دروستكردنی سابوون و مۆم و مادەی لكێنەردا بەكاردێت .
ستينسل، روسم	Stencil	(ستێنسڵ)، تەبەقێكی تەنەكە لە كانزا یان كاغەزی مقەبا یان كاغەزی موشەما، نوسین و وێنەی لەسەر چاپ دەكرێت.
ستير، فالوس	Phallus mushroom	(فالوس)، شاخی دێو، جۆرە قارچكێكە.
ستيرين	Styrene	(ستیرین)، مادەیەكی هایدرۆكاربۆنی شلی بۆن خۆشە لە دروستكردنی لاستیك و پلاستیكدا بەكاردێت .
ستيكوسور، ستيجوسور، اسطخور	Stegosaurus	(ستیگۆسۆر)، جۆرە گیاندارێكی دینۆسۆری كەتەی گیا خۆری قڕتێكەوتووە، قەڵغانێكی دركاوی بەسەر پشتەوە بووە.
ستيجومية	Stegomia, Tiger-mosquito	(ستیگۆمیا)، جۆرە مێشولەیەكە نەخۆشی بلاودەكاتەوە .
ستينية، ساتينية	Sateen	چنراوێكی (قوماشێكی) لوكەیە.
ستابيت	Stillbite, Desmine	(ستیلبیت)، بەردێكە بریتی یە لە سلیكاتی سۆدیۆم و كالسیۆم و ئەلەمنیۆمی ئاوی ، رەنگەكەی مەیلەو زەرد ، پەمەیی یان سوورە.
سجادة، طنفسة	Carpet, Rug	قاڵی ، مافوور، فەرش، بەرە، راخەر، رایەخ، ژێرەخەر، قالیچە.
سجادة الصلاة، مسجدة	Prayer-rug	بەرماڵ، دووگرد.
سجادة كبيرة	Carpet	وەرتە، ئۆرتە، قاڵیی گەورە.
سجادة صغيرة	Scatter rug	قاڵیچە.
سجاج، سياع	Coating	سواغ دان .
سجال	Jug	دۆڵكەی ئاو، سوراحی.
سجاف	Diaphragm	(دایەفرام)، رێكخەری كونی رووناكی لە كامێرادا .
سجاف	Fimbria	توێژاڵ، ریشوو، كوڵك.
سجاف مبيضي	Ovarian fimbria	ریشووی هێلكەدان لە مێینەدا .
سجان	Jailer, Gaolor, Jallor, Turn key	وەردیان، پاسەوانی بەندیخانە.
سجح	Dysentery	زەحیری، دیزانتری.

سجريق، ارجوان، زمزريق	Red bud, Judas tree, Love tree	ئەرخەوان، بروانە (ارجوان) .
سجس، امذاء، احتلام، خضخضة	Pollution	شەیتانی بوون، ئاوهاتنەوە بەدەم خەوەوە.
سجع (الحمام)	Cooing	گمەی کۆتر، خوێندنی کۆتر.
سجف ، ستار	Curtain, Fringes	پەردە.
سجف	Madrass	مێزەر، سەروپێچ، پارچە قوماشێکی رەنگاورەنگە لە سەرەوە دەپێچرێت.
سجق، مقانق، نقانق	Sausage, Savelory	١. سجوق، شیرینییەکە لە دۆشاو و گوێز و ئارد دروست دەکرێت وە دەکرێت بە پەتەوە. ٢. گیپەی شیلاوك، گیپەی رێخۆڵە، یان هەر خواردەمەنییەکی ووشککراوە بەماراتی پێوەکرا بێت.
سجق، منبار، لقنق، نقانق	Allantiois	بەشێکە لە لەشی بەرخۆلەی گیاندارە برپەدارە بالأکان فرمانی هەناسە و خۆراك دەبینێت .
سجق الدبس، مقانق	Treacle sausage	سنجوق، سجوقو جۆرێکە لە شیرینی لە دۆشاوی وشك و گوێز دروست دەکرێت.
سجل	Voluminous uder	مەمکی زل ، گوانی زل.
سجل	Register	دەفتەرێکە داوا و بریار و چەك و کاروباری کرین و فرۆشتن و ناو و ژمارەی شتومەکی تێدا دەنوسرێت و هەڵ دەگیرێت .
سجل	Archive, record	تۆمار
سجل الشرف	Record of honour	تۆماری شانازی ، تۆماری میوانداری، تۆماری شکۆمەندی.
سجل المساحة	Cadastre	تۆماری زەوی پێوان، تۆمارێکە ناوی ئەو زەوییانەی تێدا تۆمار دەکرێت کە پێوراون، سنوور و ناوی خاوەنەکانیانی تیادا نوسراوەتەوە .
سجل	Coast clubrush	زەلی کەنار، زەلی کەناری ئاو .
سجل اسود ، قائمة سوداء	Black book	تۆماری رەش، تۆمارێك یان دەفتەرێك ناوی ئەو کەس و کۆمپانیانەی تیا دەنوسرێت کە خراپەیان کردبێت .
سجلات، قیود	Archives	ئەرشیف، دەفتەری تۆمارکردنی دەنگوباس و زانیاری ناياب.
سجل الوفیات	Necrology	سجلی مردووان، تۆماری مردووان.
سجلول	Scagliola	(سەجلول)، جۆرە مەرمەرێکی درۆزنەیە.
سجلاط	Arabian jasmine	یاسەمین، گوڵەکەی ئیواران دەکرێتەوە و بەرەبەیان دادەخرێت .
سجمي	Sigmoid	سیگمی، پێچ، پێنێك لە شێوەی پیتی (S) دا.
سجن	Prisom, Jail	زیندان، بەندیخانە.
سجنجل، مراة	Mirror	ئاوێنە.
سجنجر، رجل الدجاجة الشوکي	Acanthodactylus, Bosklauus	پێ‌مریشکەی دڕکاوی، جۆرە رووەکێکە .
سجور	Stick, Timber	چیلکەی سووتەمەنی.
سجیة، طبعس، خلق	Temper, Character, Trait	رەوشت، خوو، سیفەت، تووزم.
سجیل	Shale, Marl	١. تەلأشە بەردن ٢. هەرکێلگ رادەی بەردی تێدا زۆر بێ.
سجیل	La Pilli, Cinders	تەلەزمە بەردێکی بورکانییە هێندەی دەنکە نۆکێك یان گوێزێك دەبێت .

سجي، مسجون	Prisoner	بەند، دیل،سی گیراو، زیندانی.
سح، سحوح	Fattening	قەڵەوکردن.
سحاءة، سحاية، سحايا	Meninges, Meninx	پەردەی مێشك، بریتییە لە سێ پەردە دایکە (مادە) رەقە و جا:
سحائي	Meningeal	شتێك پەیوەندی هەبێت بە پەردەی مێشکەوە .
سحاب	Zipper	زنجیر، ئەو زنجیرەی دەکرێت بە کراس و پانتۆڵەوە بۆ د
سحابة ، سحاب	Cloud	هەور، ئەڤر.
سحابتا ماجلان	Magellanic clouds	جووت هەورەکەی ماجەلان، دوو کۆمەڵە ئەستێرەن دیارن، نزیك رێگەی کاکێشان، کەشتەیوان (ماجەلان) ل بە دەوری زەویدا دۆزینییەوە.
سحابة المطر، سحابة ممطرة	Rain cloud	هەوری بە باران .
سحاب قمعي	Funnel cloud	هەورە رەحمەتی ، جۆرە هەورێکە شێوەکەی لە رەحمەتی زۆر نزیك دەبێت لە رووی زەوییەوە، هەندێك جار بە ر‌
سحابة الكترونية	Electron cloud	هەوریس ئەلەکترۆنی یان دەستکرد، کۆمەڵێك ئەلیکترۆ: هێواش بوویێتەوە و بە شێوەی هەور پەنگیان خواردبێ
سحاب رقيق، سحاب رُهج	Cirro nebula	هەوری تەماوی.
سحاب مرتفع، طخارير، طخاف	Cirrus	هەورە بەرزە، پەڵە هەورێکی تەنکی بەرز کە لە خوریی
سحاب طبقي	Altostratus	هەوری چینی، هەوری چینچین، نزیکەی (١٢) هەزار ؛
سحاب الصيف، قلع	Cumulus	هەوری هاوین .
سحاب ركامي	Altocumulus	هەوری کەڵەکەیی، جۆرە هەورێکە بەرزییەکەی مام ناو
سحاء بيضاء ، يحلولة	Cotton ball cloud	هەوری سپی.
سحار، ساحر	Sorcerer, Magician, Wizard	جادووگەر.
سحاري ، سيفونوفور	Siphonophore	سیفونۆفۆر، گیاندارێکی دەریایی ساکارە، جۆرێکە لە
سحاحة	Burette, Buret	(لێزمێنەر)، بورێتە، بۆرییەکی لوولەیی شووشەی پا باریکە، پلسکێکی پێوەیە بۆ پێوانی قەوارە و پەیتییش
سحاق ، الطاف، لسبية، سافية	Lesbiamism, Tribadism, Sapphism	پانپانۆکی، ئارەزووی مێ بۆ مێ ، پەیوەندییەکی رەگ نێوان ژناندا .
سحار	Mountain spiguel	گیایەکی لەوەرە، قەدەکەیس شیراوی تێدایە .
سحابة العين، غشاوة العين، غفاءة، ودق	Leukoma, Film on the eye, Nebula(eye)	(لیکۆما)، لێڵانی چاو، لەکەی چاو، تانەی چاو، تا چاودا ، پەڵەیەکی سپی لەسەر چاو.
سحابة علي القرنية، ضباب النظر	Caligo	تەمی چاو ، تەمێك لەسەر زەرەبینی چاو یان تەنی شو
سحارة	Culvert	زێراب ، زێرابی ئاوی پیسی .
سحاقية، امراءة مساحقة	Lesbian	پانپانۆکەر، ژنێك کە ئارەزووی ژنێکی تر بکات لە رو
سحارة، سيفون	Siphon	(سیفۆن) ، ئامرازی هەڵمژین بۆ گواستنەوەی ش قاپێکی‌تر.
سُحار حرارية	Thermosiphon	سیفۆنی گەرمی.
سحارة	Lung	سی، بەشێکە لە کۆئەندامی هەناسەدان.
سحارة ، معلاق	Pluck	سیوجگەر.

سحاف، سل	Phthisis	سیل، نەخۆشیی سیل.
سحاف الزيتون	Bacterium savastonol	سیلی زەیتوون، نەخۆشی‌یەکی باکتریای‌یە، دەدات لە رووەکی زەیتوون.
سحالة	Shell	توێکڵ، وەکو توێکڵی دەنکە گەنم و جۆ.
سحالة ، برادة الذهب	Gold-filings	وردە ئاڵتون، خاکەی زێڕ.
سحالي	Varanida	کۆمەڵەی مارمێلکە، وەکوو مارمێلکە و شەوگەرد و قۆڕی.
سحام، مرق ، صدأ	Puccinia	ژەنگ، جۆرە کەڕوویەکی زیانبەخشە نەخۆشیی رووەکی بڵاو دەکاتەوە.
سحام، سبريرة	Indian mango tree	مانگۆی (عەمبە) هیندی، درەختێکە لە کۆمەڵەی ژاڵە، گوڵی سپی یان پەمەیی دەگرێت، مادەی ژەهری لێ دەردەهێنرێت.
سحاة	Synotus	(سنۆتەس)، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
سحب	Drawing, Pulling	راکێشان.
سحب الماء (من المواد الكيمياوية)	Dehydration	ئاوگرتن، ئاو دەرهێنان (لە مادە کیمیای‌یەکان).
سحبة واحدة	Atastertch	یەك جار راکێشان وەکوو لە یانسیبدا.
سحبية، قابلية الطرق و السحب، طروقية	Ductility	پیاڕاکێشان، بەرگەگرتنی پیاکێشان و ڕاکێشان بۆ دروستکردنی دەزوو یان تەلی باریك بەبێ پچڕان، وەکوو لە هەندێك کانزاکاندا، بەتایبەتی زێڕ و زیو و مس.
سحت، ضور، شره مرضي	Bulimia	نەخۆشیی تێر نەخواردن، تێر نەخۆری.
سحج	Abrasion	داڕووتانەوە، کڕاندن، وردبوون یان بچووکبوونەوەی بەرد، بەهۆی باو بۆرانەوە.
سحج، تسلخ	Paratrimma	رووشانی پێست، داماڵانی پێست.
سحج	Traumatism	سووتانەوەی پەناڕان، شوێنی دوومەڵ و برین، قەتماغەی برین.
سحج، قشر	Abrading, Scarping, Rubbing off	توێکڵ کردن، پاك کردن.
سحج	Planing	سافکردنی رووی تەختە بە رنە (رەندە).
سَحَر، فجر	Early morning, Day break, Dawn	بەرەبەیان، شەبەق.
سِحر، شعوذة	Magic, Witchery, Sorcery	سیحری، ئەفسوون، جادوو، دەم بەست، نێرەنگ، جازوو.
سِحري	Magic	ئەفسووناوی، ئەفسوونانە، جادوویی.
سَحفَة، سنام	Hump	بەزی سەرپشت، دووگی سەرپشت، وەکو لە وشتردا.
سَحْق	Crushing, Allontois, Trituration	هاڕین، وردکردن، پەڵخورد، پلیشاندنەوە، وردوخاش کردن.
سحق حراري، تكسير حراري	Thermal cracking, Thermal crashing	هاڕین بە گەرمی، کرداری شیکردنەوەی نەوتی‌سروشتی بە کاری گەرمی، بە بوونی یان نەبوونی کارکەری یاریدەدەر، بۆ پەیداکردنی گازۆلین و بەنزین.
سُحق، بُعد	Remoteness	دووری.
سحُل، عروسة الماء	Butterfly fish	بووکی ئاو، ماسی‌یە پەپوولە، پەپوولە ماسی، جۆرە ماسی‌یەکی رەنگینی زۆر جوانە.
سحلية عديمة الأرجل	Amphisbaena	(ئەمفیسبانیا)، مارمێلکەی بێ قاچ.
سحلية الشكل	Lacertiform	مارمێلکە شێوە، شێوە مارمێلکەیی.
سحلية، سقاية، عظاءة	Lizard, Gecko Lacerta	مارمێلکە، سوسەمار، بلقەدەر، شەوگەرد، مارمیلۆك، پیسپیسۆك، جۆرە مارمێلکەیەکی زەردە لە ناو ماڵدا دەژی.

سحلية مدرعة	Armadillo lizard	مارمێلکەی قەڵغاندار.
سحلية ذات لحية	Bearded lizard	مارمێلکەی ریشدار.
سحلية مطوقة	Collared lizard	مارمێلکەی تەوقدار، وەکو تەوقی لە ملدا هەبێت وایە.
سحلية خضراء، حكاءة	Green lizard, Maubia, Emeral lizard	مارمێلکەی سەوز، جۆرە مارمێلکەیەکی جوانە رەنگێکی سەوزی هەیە ماڵی دەکرێت.
سحلية السياج	Fence lizard	مارمێلکەی پەرژین، مارمێلکەی تەویلە.
سحلية زجاجية	Glass lizard	مارمێلکەی شووشەیی، جۆرە مارمێلکەیەکە پەلی نیە.
سحلية مقرنة، سحلية قرناء	Horned lizard, Phrynosoma	مارمێلکەی شاخدار.
سحلية عينية	Eyed lizard	مارمێلکەی چاودار، جۆرێکە لە مارمێلکە چاوی گەورەیە.
سحلية صنارية الأنف	Hook nosed lizard	مارمێلکەی لووت قلاپی.
سحلية الصخر	Rock lizard	مارمێلکەی بەردەڵانی.
سحلية الرمل	Sand lizard	مارمێلکەی لمانی.
سحلية مبقعة، سحلية مرقطة	Spotted lizard	مارمێلکەی پنکە پنکە، مارمێلکەی کونج.
سحلية سوطية الذنب	Whip-tail lizard	مارمێلکەی کلك قامچی.
سحلية هدابية الذنب	Fringe-tailed lizard	مارمێلکەی کلك ریشوودار.
سحلية حزامية الذنب	Gridle-tailed lizard	مارمێلکەی کلك پشتێنی.
سحلية الشجرة	Tree lizard	مارمێلکەی درەخت.
سحلية الجدار	Wall lizard	مارمێلکەی دیوار (شەوگەرد).
سحلية الماء	Water lizard, Hydrosaurus	مارمێلکەی ئاویی، جۆرێکی گەورەیە لە مارمێلکە.
سحلية دودية	Worm lizard	مارمێلکەی کرمیی، جۆرە گیاندارێکی تەرووشکییە.
سحلية شريرة، سحلية الطيف، سمندل الكهف	Ghost lizard, Grotto-salamander	قورناویلکەی کرمیی، جۆرە گیاندارێکی تەرووشکییە.
سحلية سامة، هيلوديرما	Heloderma	(هیلۆدێرما)، مارمێلکەی ژەهرین.
سحلية كومودو	Comdo lizard	مارمێلکەی کۆمۆدۆ، تیمساحی زەویی، مارمێلکەیەکی درندەیە نزیکەی ٣-٤ مەتر درێژ دەبێت.
سحلية، سقاية، عظاية	Lizard	مارمێلکەی فرەکلك، جۆرە مارمێلکەیەکە رەنگەکەی سەوزی مەیلەو زەردە کلکێکی درێژی هەی نزیکەی (٢٤) سم دەبێت، درێژیی هەموو لەشی جاری وا هەیە دەگاتە (٤٠)سم، زۆرجار رێك دەکەوێت کە دووکلك یان سێ کلکی هەیە لە کەلاوە و ئەشکەوتی چۆڵدا دەژی.
سحلية شائكة، سحلية مقدسة	Spiny lizard, Mesquite lizard, Prairie lizard	مارمێلکەی درکاوی، جۆرە مارمێلکەیەکە شێوەیەکی سەیری هەیە، زەردێکی مەیلەو بۆرە، پەڵە پەڵەی رەشی پێوەیە، لەشی گرێ گرێ و درکاوییە وەك ئسفەنج ئاو هەڵدەمژێت، لە ئوسترالیا دەژی، مێروولەیەکی زۆر دەخوات، بێ زیانە بۆ مرۆڤ.
سحلية مخيفة، سحلية هيلية	Gilamonster	مارمێلکەی ترسناك، مارمێلکەیەکی ئەمریکیی کەتەیە (درندەی جیلا).
سحلية الأغوانة	Iguana	(ئیگوانا)، مارمێلکەیەکی کەتەی گیا خۆرە لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکادا دەژی.
سحلية اغاما، عضرفوط، أم حبين	Agama	قۆزی، جۆرێکە لە مارمێلکە.

سحلية رملية	Sand lizard	مارمێلكەی لم.
سحلية طائرة	Flying Dragon	مارمێلكەی فڕندە، جۆرە مارمێلكەیەكە كە بە هۆی پەردەكەی لە شی‌یەوە لە درەختێكەوە دەچێت بۆ درەختێكی تر.
سحلية ولود	Viviparous lizard	مارمێلكەی بزۆك، جۆرە مارمێلكەیەكی دڕندەیە بێچووی دەبێت.
سحلية ذات التاج	Combed lizard	مارمێلكەی پۆپنەدار.
سحلية ذات ثنيات جلدية، سحلية مشعرة	Frilled lizard	مارمێلكەی یەخەدار، مارمێلكەی باڵدار، جۆرە مارمێلكەیەكە كە تووڕە دەبێت پێستی دەورووپشتی ملی (كە وەك یەخە وایە) گیڤ دەكات و هەڵ دەستێتە سەر هەردوو قاچ و دەمی دەكاتەوە و فیشكەیەك دەكات، دوژمنی پێ دەترسێنێت.
سحلَب، خصي الثعلب، قاتل اخيه، سطوريون	Salep plant, Salep rubers, Lizard orchis, Orchis, Orchid	سەعلەم، گونە ڕێوی، سالمە، ڕووەكێكە لە ناوچە ساردەكاندا دەڕوێت گوڵەكەی جوانە، سەلكەكەی وشك دەكرێتەوە و مادەیەكی نیشاستەی لێ دەردەهێنرێت پێی دەگوترێت (سالیپ) بۆ دروستكردنی خواردەمەنیی شیرینی، هەروەها هەندێكیان مادەیەكیان لێ دەردەهێنرێت وەكو چای دەخورێتەوە، یان بۆ مەبەستی پزیشكی بۆ بەهێزكردنی دەمار بەكار دەهێنرێت.
سَحلة، سُحلة	Young Rabbit	بەچكە كەروێشك.
سحم، سحمة، سواد	Blackness	ڕەش، ڕەشایی، ڕەشێتی.
سحنة، سيماء	Physiognomy, Mien, Aspect, Facies	ڕوو، دیمەن، شێوە، چارە، چرۆچاو، ڕووخسار، دەموچاو.
سحنون	Meelierax	(میلیراكس)، جۆرێكە لە هەڵۆ.
سَحن	To powder, Pulverise	وردكردن، هەویر كردن، كردن بە تۆز.
سحور	Day break meal	پارشێو، پارشیو، پاشیڤ، پاش شیو.
سحوق	Tall date palm tree	دار خورمای زۆر بەرز.
سحيقة، زيت الفجل	Radish oil	ڕۆنی توور، ڕۆنێكی پزیشكی‌یە لە تۆوی توور دەر دەهێنرێت دژی نەخۆشیی دەماریی و بەردی زراو بەكاردێت.
سخاب، قلادة قرنفل	Necklace of cloves	مێخەك پەند، ملوانكەیەك لە مێخەك دروست كرابێت.
سخاخ	Thorough soil	زەوی‌یەكی نەرمانی.
سُخام، هباب سناج	Soot, Crock, Smut	هێس، تەنی، ڕەشیی مەنجەڵ، دوورینج، دوورژینگ.
سُخام، مرض السخام	Smut	خەڵوورزە، نەخۆشی‌یەكی ڕووەكی‌یە.
سَخان، سخانة	Geyser	گیزەر، دەزگای گەرم كردنی ئاو.
سُخت، بنزهير، بادزهر، ترياق ضد السّم	Bezoar	بادزەهر، ئەو شتەی كە لەناو سكی بێچووی ئاژەڵ دێتە دەرەوە پێش ئەوەی خواردن بخوات گوایا بۆ لابردنی كاری ژەهر بەكار دەهێنرێت.
سختيان	Morocco Leather	چەرم، پێستەی دەباخكراو.
سُخد، مشيمة	Placenta, Maza	وێڵداشی منداڵدان، ئەو پارچە گۆشتەی كە دوای منداڵ بوون لە لەشی دایكەوە دێتە دەرەوە.
سخد، جَزْل	Bifidity, Bifid fruit	شەنگۆڵ، شەنگەڵە، شمڵی بەرەكەت، پێكەوەنووسانی دوو ئەندامی ڕووەكی وەكوو دوو گەڵا یان دوو بەر یان دوو تۆو وەكوو لە گوێز یان هەڵوژە یان مازوودا.
سخرة	Unpaid-work	بێگاری، بێگار.

سخرية، هُزء	Laughing-stock, Butt, Sarcasm	قەشمەری کردن، تیز، گاڵتە پێکردن، قەوز، تز.
سُخط	Excrement of birds	ریقنە، جیقنە.
سُخط	Anger	رق، قین.
سخطة، مسخوط	Runt, Dwarf	عاجباتی، منداڵێکی ساوا کە شێوەی لەشی سەیر و ناڕێك بێت.
سخطتان متحدتان	Hemi pagus	دوو منداڵی عاجباتی کە لە سنگ و سکەوە پێکەوە نووسابن و یەك دەمیان هەبێت.
سخف، سلف	Scarify	شیکردنەوەی زەوی بە پاچەکۆڵە.
سخل، سخلة، طلي، حَمَل	Lamb	بەرخ، کار.
سخم، سخمة، سواد	Blackness	بڕوانە (سحم).
سخن، ساخن، حار، حام	Worm, Hot	گەرم.
سَدّ (سَدّ مائي)	Weir, Tight, Dam, Barrage	بەستەن، بەربەست، بەربەند، بەند، بەنداو، شووره، بەست، بەربان، بەربەن.
سدّ انضاب	Coffer-dam	بەندێکی کاتییە (وقتی) بۆ گۆڕینی ڕێڕەوی ئاو.
سدّ	Closing, To stop	داپۆشین، سەرنانەوە، داخستن.
سدا، خلة كبيرة	Ammi, Bishopsweed	نانخواز، نانخوا، زیرەی حەبەشی، گیایەکی پزیشکییە لە ڕەشکە و شمڵی دەچێت، دەنکەکەی دەکرێتە نانەوە بۆ ئەوەی تام و بۆنی خۆش بکات.
سداب، سدب	Rue, Herb of grace	پێنچین، ئەسپەند، سپەند، ئەسفەند، جۆرێکە لە ڕووەك.
سدى	In vain	فیڕۆ، خۆرایی.
سداد، سدادة	Stopper, Stopple, Plug, Tampon, Pigot	سەرقاپ، قەپاغ، پشك، تۆپەوانە، دەمەوانە، دەفۆك.
سداد الانف، زائدة انفية	Adenoids	زیادە گۆشتی ناو لووت.
سدادة الحوض، طبة	Plug	دەمەوانەی حەوز.
سداد النظر	Emmetropia	بینینی چاو بە باشی.
سداد ، صمة، مسمار دموي	Embolus	بزماری خوێنین، داخەری خوێنبەر، پشکی خوێن، کەمێك دەمەیێت و لە بۆرییەکی خوێندا دەگیرسێتەوە و بەری خوێنەکە دەگرێت.
سداد مطاطي	Rubber-stopper, Rubber cork	سەرقاپی لاستیکیی، دەمەوانەی لاستیك.
سداد مطاطي ذو ثقبين	Rubber stopper (two holes)	دەمەوانەی لاستیکی دوو کون.
سداد فليني	Cork stopper	دەمەوانەی تەپەدۆریی.
سداد لولبي	Screw stopper	دەمەوانەی برغوویی، سەرقاپی برغوویی.
سداسي المثيلين، ثنائي الامين	Hexamethy-lene diamine	هێکسامەثیلین دای ئەماین، شەشەم مەثیلینی دووەم ئەماین، مادەیەکە بە شێوەی تەلاشی وردی سپی هەیە لە دروستکردنی نایلۆندا بەکاردێت.
سداة	Stamen	ئەندامی نێرەکی، ئەندامی نێرینە لە گوڵدا.
سداة النسيج	Warp	تان، دەزووی چنین کە بە باری ئەستوونی (قیت) ڕایەڵ دەکرێت.
سداسي	Hexa, sixth	شەشە، شەشەم.
سداسي الازهار	Hexa Flower	شەش گوڵ.
سداسي التكافؤ	Hexavalent	شەش هاوێزی، شەش ڤالەنسی.
سداسي الارجل	Hexapod	شەش پێ، وەکو مێش و مەگەز.

سداسي الاصابع، اعنش	Sixdigitate, Hexa dacty lia	شەشۆ، شەش پەنجە، کەسێك شەش پەنجەی هەبێت .
سداسي الاضلاع، سدايي الزاويا	Hexagon	شەش لا، شەشە گۆشە.
سداسي السطوح	Hexahedron	شەش ڕوو.
سدة	Blind alley, Blind lane	کۆلانێك کە دەرنەچێت، کوێرەڕێ.
سدة، باب	Gate, Door	دەرگا.
سُدة، منبر، عرش	Pulpit, Throne	پایە، مەقام، مەقان.
سدد البصر	Glare	چاوئاوکردن، لە ئەنجامی تیشکی بەهێزەوە.
سدر النظر، زغللة، ضعف البصر	Dazzlement, Confusion, Scieropia	چاوکزی.
سدر، تحير	To be dazede	سەرسوڕمان.
سدر، دوخة، دوار	Vertigo, Dizziness	گێژبوون، سەرگێژخواردن.
سِيدر	Cider	(سیدر) شەرابی سێو.
سدر، نبق، نبق المسيح، شوكة المسيح	Nabk tree, Africanlotus, Nabeca	تاوك، مورتك، تەعمو، کەیر، درەختێکە بەرەکەی لە عەنەب دەچێت زەردە و کەمێك شیرینە، جۆرە دەرمانێکی لێدەردەهێنرێت بۆ نەرم کردنی قژ.
سيدار	Cedar	درەختی ئەرز، جۆرێکە لە درەختی کا (سنەوبەر).
سدر بري، ضال	Lotus jujube, Zizyphus-lotus	تاوگە کێویلە، عەنەبە کێویلە .
سدرلا، سدرال، تونة، شربين الاكاجو	Cedrela, Acajou-cedar, False cedar	هەڤریسکی ئەکاجۆ، ئەرزی ئەکاجۆ، داری دیو، درەختێکی بەرزە لە درەختی زمانەمەل دەچێت، تەختەکەی جوان و بەنرخە بۆ دروستکردین سندوقی بەنرخ بەکاردەهێنرێت، تەختەکەی لە تەختەی کینار و تاوگ دەچێت، گوڵەکەی سپی و شۆڕ و بۆن خۆشە.
سدرية ، سل الحدادين	Siderosis	سیلی ئاسنگەرەکان، پیس بوونی سیی ئاسنگەرەکان بە تۆزی ئاسن .
سُدس	Sixth part	شەش یەك، ١/٦.
سِدسية، الة السُدس	Sextant	(سیکستانت)، ئامرازێکە بۆ پێوانی بەرزی تەنە ئاسمانییەکان لە پاپۆر یان فڕۆکەوە .
سُدسية	Sextans	شەشانە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
سَدَف، نور الخسق و الفجر	Twilight, Dusk	ڕووناکی بەرەبەیان ، ڕووناکی شەبەق.
سُدفة	Cardia	کونی سەرەوەی گەدە کە نووساوە بە سورێنچکەوە .
سدفة، سرة نقير	Hilum	شوێنی نووسانی تۆو بە توێکڵی بەرەوە لە ڕووەکدا.
سدل	Curtain	پەردە.
سدل	Velum	مەمیلە، کۆڵك، ڕیشوو.
سَدَل	Chordee	ئازار و چەوتبوونی چووك (کێر) لە کاتی هەستاندا.
سدلة، شريحة	Flap	توێ، کووز، قاش.
سدم، فحل	Stallion, Bull	نێری گیاندار، بە تایبەتی ئاژەڵ کە بۆ پەڕاندن تەرخان کرابێت.
سدنوس	Cydnus	(سایدنەس)، مێروویەکە ئاوی ڕووەك دەمژێت .
سديم، ضباب	Mist, Haze	تەم، مژ، تەمومژ.

سديم	Stratus	تەم، هەورێکی ڕوونی تەنك.
سديم (في الفلك)	Nebula	تەمە ئەستێرە: ١. پەڵەیەکە لە ئاسماندا ڕووناکی‌یەکی کزی هەیە هەندێکی بریتی‌یە لە چەند گازێکی ڕووناککەرەوە هەندێکیشی بریتی‌یە لە چەند ئەستێرەیەکی بچووکی گەرۆك لە ڕێگەی کاکێشاندا دەبینرێت . ٢. تەنێکی گازی گڕگرتووی زۆر گەورەیە .
سديم خارج المجرة	Extra-lacticnebula	تەمومژی دەرەوەی کاکێشان .
سديم السرطان	Crab nebula	تەمە ئەستێرەی قرژاڵ.
سديم متوهج	Luminous nebula	تەمە ئەستێرەی گڕگرتوو.
سديم لامع	Bright nebula	تەمە ئەستێرەی بریسکەدار .
سديم معتم	Dark nebula	تەمە ئەستێرەی لێڵ یان تەلْخ.
سدى، ندى	Night dew	شەونم، ئاوڕنگ.
سدى، لحمة	Stroma	شانەی کۆکەرەوە کە مادەی خانە یان ئەندام پێك دەهێنێ .
سديرة	Areola	گرێیەکی تووکاوی یان درکاوی‌یە بە قەدی هەندێك ڕووەکەوە ، وەکو لە هەنجیری درکاوی‌دا .
سذاب، سداب، ختف، سذب، فيجن، خفت	Rue, herb of grace	پێچن، ئەسپەند، سپەند، ئەسفەند، گیایەکی پزیشکی تەمەن درێژی هەمیشە سەوزی بۆن خۆشە، گەڵاکەی خۆڵەمێشی و تاڵە گوڵەکانی بە شێوەی هێشوویەکی زەردن، سودێکی پزیشکی هەیە و مادەی ئایۆدینی لێ‌دەردەهێنرێت.
سذاب بري، حرمل	Wild Rue	پێچینە کێوێل، ئەسپەندە کیویلە .
سذاجة، بساطة	Simplicity, Plainness, Silliness	ساکاریی، سادەیی.
سذاب المروج		بڕوانە (زهرە سذاب المروج)
سر	Secret	نهێنی، ڕاز.
سر الليل ، كلمة السر	Password	پەرلە، نهێنی شەو، ووتەی نهێنی .
سرء، سراة، سروة، بطارخ	Caviar, Spawn, Roe of the fish	گەرای ماس ، کافیار .
سراب، خيدع	Mirage	سەراب، ئاونما، بەردە تراویلکە، پەپەرك، ڕەوڕەوك، ڕەوڕەو، ورشە، ڕووداوێکە لە قرچەی گەرمادا لە بیابانەکاندا دەبینرێت وەکو ئاوێك وێنەی خانوو و دار و درەختی تێدا دەردەکەوێت، هەر دەڕۆیست و نایگەیتێ.
سرّاء، سرّاءة، سراية، نبع	Zilla-mayagrodies, Grewia excelsa	درەختێکە لقەکەی زەردە ئەگەر بمێنێتەوە سوور دەبێت ، بەرکەی وەك قەزوانی شین وایە .
سرا	Horse-sickness	دەرخونە، نەخۆشی‌یەکە لەناو وولاخدا بلاْودەبێتەوە.
سرابية، كومرونة	Coumarone, Tonka, Tonk bean tree	تۆنکا، درەختێکە مادەی (کۆمارۆنا)ی بۆن خۆش لە تووەکەی دەردەهێنرێت ، بەرەکەی لە شەمامە دەچێت .
سراج	Night lamp, night light	چرا، شەماڵە، لەمپا، چراخ، چاووگە، چاووك، چراووگ، دەستەچیلە، چۆڵەچرا.
سراج الليل، يراعة، حباحب	Fire fly, Glow-warm	گوڵە ئەستێرە، جۆرە مێروویەکی فڕندەیە بە شەو ڕووناکی دەداتەوە.

سراجة، سقاوة، ذناب الخيل، جفيل الخيل، ذيبة، علة المنقافا	Glanders, Epiuzootic-Lymphanyitics, Equina	مەقاو، سەقاو، نەخۆشییەکی درمە تووشی وولاَخ دەبێت، گریَ و برین لە بۆری لیمفیدا پەیدا دەبێت .
سَراج، سروجي	Saddler	زیندروو، سەراج.
سراج الخولة، سورنجان، لحلاح	Meadow-saffron, Colchicum	سورنجان، سوورەجان، گیایەکی پیازی پزیشکییە.
سراج ، خُرم، سراج القطرب	Agro stemma	مرۆر، گیایەکە لە کۆمەڵەی میخەك تۆوەکەی تاڵ و ژەهرینە زیان بە کشتوکاڵ دەبەخشێت .
سراجية، قصب ذهبي، خوخ الماء	Loosestrife , Lysmachia	قۆخی ئاوی، گیایەکە گوڵی زەرد دەگرێت .
سراجة ، صناعة السروج	Saddlery	زیندروون، سەراجی .
سراجة، شراجة، خياطة متباعدة	Basting	کۆك گرتن، شەلاَڵ کردن لە دروومان‌دا .
سراحية	Picher Ewer	سوراحی ، دەفرێکی شووشەیی مل باریکە شلەی تیَ‌دەکرێت .
سراسينيا	Sarracenia	(ساراسینیا) ، رووەکێکە لە زەلکاودا دەژی گەڵاکەی وەك توورەکە وایە مادەیەکی شیرین دەردەدات مێش و مەگەز رادەکێشت و دەیانخوات و هەرسیان دەکات .
سرادق	Canopy, Pavilion	چیغ، خێوەت، چادر، رەشماڵ..
سرازان، حنطة سوداء	Sarrasin, Black wheat	(ساراسین)، گیایەکە بۆ لەوەر باشە، گەنمی رەش.
سراش	Glue	سرێش، هێلم، ئەسلێرك.
سراط، سبيل	Road, Way	رێگە.
سراعيب (سرعوب)، عرسيات	Mustelida	کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەری بچووکی گۆشت خۆرن پێستەکەیان بە نرخە وەکو دەڵەك و مشکی خورما.
سراغة، سرغة، حوذان	Crepis	جۆرە گوڵێکە.
سراق، لص	Pick-pocket, thief	دز، گیرفانبڕ.
سراق، منشار	Saw	مشار، ئامرازێکە بۆ برینەوەی دارو تەختە بەکاردێت .
سراي، صرح	Palace, Seral	سەرا.
سراية، عدوى سرئية	Infectin, Contagion	داکەوتنی نەخۆشی، بلاَوبوونەوەی نەخۆشی، تەنینەوەی نەخۆشی .
سرى	Night walking	شەورەوی، شەو رۆیشتن .
سَرَب	Store, Depot	گەنجینە یان عەماری خواردەمەنی .
سرب، نفق	Tunnel	تونێل، توون، رێگەیەك بە ژێر چیادا .
سرب، مصرف	Sewerage, drain	زێراب، زێرابی ئاوی پیس یان ئاوی زیادە.
سِرب	Swarm, Herd, Drove, Flock, Troop	پۆل، پۆلی باڵندە و گیاندار .
سرب، حفار	Gilthead	ماسییەکی جوانە .
سِرب النحل	Swarm	پوورەی هەنگ، پۆلی هەنگ.
سرب الطائرات	Flight	١. پۆلە فڕۆکە. ٢. پۆلە باڵندە.
سرب السمك	Fish scool	پۆلە ماسی.
سرب، تسرب	Leakage	گوزەرکردن، دادان.

سربال، ملبس	Garment-dress	جلوبەرگ، پۆشاك.
سريرة، كلب جهنم سربيرة	Cerbera	(سەربەر)، سەگ خنكێن، سەگی دۆزەخ، درەختێكی ژەهرینە لە كۆمەڵەی ژاڵە ، گوڵەكەی سپی‌یە ، بەرەكەی هێلكەیی‌یە.
سربنتين، حجر الحية	Serpentine	(سەرپەنتین)، بەردێكی كانزایی بەنرخە ، رەنگەكەی سەوز و پنكەپنكەیە لە رەنگی پێستی مار دەچێت ، مەگنسیۆم و سلیكۆن و ئۆكسجین وهایدرۆجینی تیادایە .
سربرين	Cerberin	(سەربەرین)، مادەیەكی ژەهرە لە بەری سنەوبەر دەردەهێنرێت .
سرّة	Navel, Umbilicus, Umbo, Omphalus	ناوك، نافك، ئەو چاڵەی كە لە پێستی سكی گیانداری شیرداردا هەیە، شوێنی نووسانی پەتی ناوك بە سكی كۆرپەلەوە بەر لە دایكبوونی .
سرّة (في البذرة)	Hilum, Hilu	ئەو چاڵەی كە لە تۆوی رووەكدا هەیە، شوێنی جیابوونەوەی تۆو لە توێكڵی بەرز
سرّة (صرّة)	Sealed bag of money	پریاسكە، پرێسكە، بوخچە، جزدان.
سرُة، اشران، سرة الارض ، قدح مريم	Cotyledon, Navel wort	ناوكی زەوی، گیایەكە گوڵی شۆڕی جوان دەگرێت .
سرج، برذعة الخيل	Saddle, Sella	زین، قەلتاغ، قەلتاخ، شتێكە لە تەختە و چەرم دروست دەكرێت لە تفاقی زینە، ئادەمیزاد لە كاتی سواریدا لەسەری دادەنیشێت .
سرج (في دودة الارض)	Clitellum, Sella	كۆپانۆكە، زینۆكە، ناوچەیەكی بەرزی لووداره بەسەر لەشی كرمی زەوییەوە.
سرج تركي، حفرة نخامية	Turkish-saddle, Sellaturcica	زینی توركی، ئەو چاڵەیە كە لووی (گلاندی) پیتویتەری تیادایە لە كەللەی سەردا.
سرج مزركش	Decorated-saddle	زینی ڕازاوە، شەقبەند.
سرجون	Surgeon fish	(سەرجێون)، ماسی‌یەكی ناوچە گەرمەكانە.
سرجي	Silliform	زینی ، كۆپانی.
سرجين، سرقين	Dung, Manure, Guano, Stable-litter	سەرگین، تەپاڵە، پشقل، قشپل.
سرح، عسل البياض، طريح	Eel-wood, Cadaba	داری جۆریی، داری نقە، جۆرە درەختێكی بەرز و پانە سێبەری زۆرە بەرەكەی زەردە لە زەیتون دەچێت و دەخورێت.
سرح البول، سلس البول	Uorhea	دەڵەمیزی، میزڕەوانی، میزنی.
سرحاب	Bat	شەمشەمەكوێرە ، گیاندارێكی شیردەرە بە شەو دەفرێت .
سرحان، ذئب	Wolf	گورگ، گیاندارێكی شیردەری دڕندەیە لە كۆمەڵەی سەگ.
سرحة	River-mangrove	(مانگرۆڤی ڕووبار) ، دەوەنێكە گەڵا و بەرەكەی بۆ دەباخچێتی باشە.
سرحوب	Jackal	چەقەڵ، توێری، توورگ، گیاندارێكی شیردەری دڕندەیە لە كۆمەڵەی سەگ.
سرحوب، سرعوب	Weasel	مشكی خورما گیاندارێكی شیردەری گۆشت خۆرە، مشك و باڵندە دەخوات.
سرخس، خشار	Fern	گوڵداروی كەرەوزە كێویلە، بارێزە، قەیتەران، خاڵەرەش، بەرمزا، قژی كچ، قژی كەنیشك، پەلی سیاوەشان، قژی جنۆكە،ریشی پیرەمەرانە، پەلی سیاوەشان، جۆرێكە لە گیای ئاوی لقەكەی رەشە گەڵاكەی لە گەڵای كەرەوز دەچێت گوڵ ناگرێت .
سرخس، مزهر، اسمندة	Osmunda	كەرەوزە كێویلەی گوڵدار.
سرخس اللوط ، حشيشة الطحال	Spleen wort	گیا سپڵ، جۆرێكە لە كەرەوزە كێویلە ، گەڵاكەی لە گەڵای ترشۆكە دەچێت.

سرخاب، نحام، بشروش	Flamingo	سوورەقاز، سوورە قولنگ ، باڵندەیەکی ئاوییە، مل و لاقی درێژە و دەنووکی زلە، ماسی بچووك دەخوات.
سردين، صحناة	Sardine	(ساردین)، ماسی‌یەکی گۆشتخۆری بچووکە لە قەراغ دەریاکانی ناوچە گەرم و فێنکەکان دا دەژی (١٥) رەگەزی هەیە کە دابەش بوون بۆ (٥٦) جۆر، جۆرە ماسی‌یەکی بچووکە دەکرێتە قووتوەوە بۆ خواردن ئەشێ یان خوێ یان رۆن زەیتوونی پێوە دەکرێت .
سردونقس، عقيق مشطب، عقيق مجزع	Saredonyx	(ساردۆنیکس)، یاقیقی هێڵدار، هێڵی سپی و زەرد و سووری تیایە .
سردونيا	Sardonia	(سارۆدنیا)، گیایەکی گەڵاپانە گوڵێکی سوور دەگرێت .
سرداب ارضي	Cellar, Crypt, Basement	سارداو، ژێرخان ،ژێر زەمین.
سرر، حبل سري	Umbilical-cord	پەتی ناوك.
سرساب، سرسام	Hypochondria	وەسواسی،ترسان لە تووش بوونی نەخۆشی .
سرساد	Chastrtree, Hemp tree, Vitex	درەختی پێنج ئەنگوست، درەختی پێنج ئەموست، درەختی داوێن پاکی، درەختی گوش، دەوەنێکە گوڵی شینی بۆن خۆش دەگرێت .
سرسين	Sarcin	(سارسین)، مادەیەکی کیمیایی‌یە
سرسينة	Sarcina	(سارسینا)، جۆرێکە لە بەکتریا.
سرسام، التهاب السحايا	Meningitis	ئاوسانی پەردەکانی مێشك.
سرسنيت	Sarcenet	(سارسنیت)، قوماشێکی ئاوریشمی تەنکە.
سرسين	Sericin	(سیریسین)، ئاوێتەیەکی ئەندامی لینجە لە ئاوریشم دەردەهێنرێت .
سرطان، برج السرطان	Cancer, The crab	بورجی قرژاڵ، کەلووی قرژاڵ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی نەرۆکە (نەگەرۆك) .
سرطان	Cancer, Carcinoma	شێرپەنجە، کەوگیرە، دومەڵێکی پیس و ترسناکە رەگی هەیە وەك پەلی قرژاڵ.
سرطاني	Cancerous	شێرپەنجەیی.
سرطان الدم الابيض	Leukemia	(لۆکیمیا)، شێرپەنجەی خوێنی سپی.
سرطان عصبي	Neurolymphoma	شێرپەنجەی دەماریی.
سرطان غددي، سرطان غدي	Adeno-carcinoma, Glandulae cancer	شێرپەنجەی گلاندی، شێرپەنجەی لوویی.
سرطان ظهاري	Epithelial-cancer	شێرپەنجەی تونخە لینجەی پێست.
سرطان اللثة	Vlocarcinoma	شێرپەنجەی پووك.
سرطان العين الاسود	Bolbome-lanoma	شێرپەنجەی رەشی چاو.
سرطان الرئة	Pneumo-carcinoma	شێرپەنجەی سی.
سرطان الثدي	Mastocarcinom	شێرپەنجەی مەمك.
سرطان اخضر، كلوروما	Chloroma	(کلۆرۆما)، جۆرێکی دەگمەنە لە شێرپەنجە، رەنگەکەی سەوزە لەسەر ئێسقانی کەللەی سەر دەردەکەوێت .
سرطان النهر، ابو جنيب، خنجل، سلطعون نهري	Crab, Cray fish	قرژاڵی رووبار، چنگار، خەرچنك، کیفژاڵ، قرژانگی رووبار.
سرطان البحر ، جراد البحر، خمخم، كركند، سلطعون بحري	Astacues, Lobster	(ئەستاکەس)، قرژاڵی دەریا، قرژانگی دەریا، کوللەی دەریا.

سرطان ناسك	Hermit crab	قرژاڵی پەرستەمەند، قرژاڵی قاقڵەدار، قرژاڵێکە لەقاقڵەی بەتاڵی قاقڵە جنۆکەدا دەژی.
سرطان البحر الشائك	Spiny lobster	قرژاڵی دڕکاوی دەریا.
سرطان الملك	King ceab	شاقرژاڵ، قرژاڵی شایانە، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی دووپشك و جاڵجاڵۆکە ، لەشەکەی لە ناڵی وولاخ دەچێت .
سرطان سنونوي	Swallow crab	قرژاڵی پەرەسێلکەیی، جۆرێکە لە قرژاڵ لە پەرەسێلکە دەچێت .
سرطان عنكبوتي	Spider crab, Thomisids	قرژاڵی جاڵجاڵۆکەیی، جۆرێکە لە قرژاڵ لە جاڵجاڵۆکە دەچێت ، لاقی درێژ و باریکە .
سرطانية، حشرة السرطان	Carabus	جۆرێکە لە قالۆنچەی شاخدار .
سرعوب ، ابن عرس	Weasel	مشکی خورما، راسو، گیاندارێکە لە دەڵەك دەچێت .
سرعة	Speed, Rate, Velocity, Haste, Rabidity	زووبەزوو، خێرا، خێرایی، چاپووکی، پرتاو، دەسوبردی ، تیژی.
سرعة منتظمة	Uniform-velocity	خێرایی رێك و پێك.
سرعة غير منتظمة	Ununiform-velocity	خێرایی نارێك و پێك .
سرعة الصوت	Speed of sound	خێرایی دەنگ، دەکاتە (١٢٠٠) کیلۆمەتر لە کاتژمێرێکدا .
سرعة الموجة	Speed of wave	خێرایی شەپۆل.
سرعة الضوء	Speed of light	خێرایی رووناکی، دەکاتە (٣) ملیۆن کیلۆمەتر لە چرکەیەکدا.
سرعة نسبية	Relative-speed, Relative velocity	خێرایی رادەیی.
سرعة فوق الصوتية	Super sonic speed	خێرایی ژوورووی دەنگ، هەر خێراییەك کە لە خێرایی دەنگ زیاتر دەبێت ، واتە لە نێوانی (١-٥) ئەوەندەی خێرایی دەنگ.
سرعة دون الصوتية	Subsonic speed	خێرایی ژێرەوەی دەنگ، واتە کەمتر لە (٧٤١) میل لە کاتژمێرێکدا.
سرعة الذوبان	Speed of solution	خێرایی توانەوە.
سرعة التنفس	Polypnea	خێرایی هەناسەدان.
سرعة النبض	Rusle vote	خێرایی پرتە.
سرعة التنفس من ارتفاع الحرارة	Thermopdy-pnea	خێرایی هەناسەدان لەبەر بەرزبوونەوەی پلەی گەرمی لەش.
سرعة التفاعل	Reaction-velocity	خێرایی کارلێك
سرعة الإفلات	Escape-velocity	خێرایی دەربازبوون، ئەو خێراییەی کە دەبێت رۆکێت (مووشەك) بیگاتێ بۆ ئەوەی بتوانێت لە هێزی راکێشانی زەوی دەرباز بێت .
سرعة النفاذ	Exhaust- velocity	خێرایی گوزەرکردن.
سرعة انتهائية	Terminal-velocity	خێرایی کۆتایی.
سرعة فضائية	Space velocity	خێرایی بۆشایی، خێرایی سوورانەوەی ئەستێرەیەك بە نیسبەت خۆرەوە .
سرعة مدارية	Orbital-velocity	خێرایی سوورگەیی.
سرعة التصادم	Impact-velocity	خێرایی بەریەك کەوتن، خێرایی گوللەیەکی تەقێنراو.
سرعةقصوى	Speed limit	ئەوپەڕی خێرایی.
سرعة زاوية	Angular-velocity	خێرایی گۆشەیی.
سرعة فرط صوتية	Hyper sonic speed	خێرایی سەروو دەنگ، ئەو خێراییە کە لە پێنج ئەوەندەی خێرایی دەنگ لە هەوادا زیاتر بێت .

سرعوفة، فرس النبي، حصان العباس، ابو صلاح ، جمل اليهود	Praying-insect, Mantis	مەشکەدڕە، ئەسپی پێغەمبەر ، بالبالووکە، کوللە حاجی، جۆرە کوللەیەکی سەوزە باڵەکەی ڕاستە لەسەر لق و گەڵای ڕووەك خۆی بۆ ڕاوکردنی مێش و مەگەز مات دەدات.
سرع، سرعرع	Vine-shoot	لقی داری مێو ئەگەر تەڕوبڕ بێت .
سرغة، بيض الارض		ریشی هەڵۆ، جونگ، چونگ، گوڵەبەهارە، گولێکەزار، جۆرە گیایەکە گولێکی زەردی بۆن خۆش دەگرێت .
سرغوس، اسبور، فار البحر	Sargo, Sargus, Mullet	(ساگۆ)، مشکیدەریا ، جۆرێکە لە ماسی لە قەراخ دەریاکانی میسردا دە ژی.
سرغند، بخور البربر	Orpine	بفوردی بە ر بە ر،بفوردی سودان ،گیایەکی پزیشکی‌یە.
سرغون ، ضفدعة سامة	Poison frog	بۆقەژەهرینە ، جۆرە بۆقیکی ژەهراوییە.
سرغوم ، سرغو، نجرو	Sorghum	سۆرگەم ،جۆریکە لە گەنمەشامی ،شیلەیەکی شەکریی لێدەردەهێنرێت.
سرغاسو، سرجس	Sargasso	(سارگاسۆ) ،چوزەوارەیەکی (قەوزەیەکی) گەورەی مەیلەو قاوەییە لە دەریا گەرمەکاندا دەژی سەر ئاو دەکەوێت .
رفل، سرفيل، حشيشة البرص ، رجل الغرب	Chervil, Cerfolium	گیابەڵەکی ، گیایەکە بۆنەخۆشی بەڵەکی باشە ،لە مەعدەنوس دەچێت.
سرفيل مسكي، مرّ، مر حجازي	Myrrh	مایرە، درەختێکە لە کۆمەڵەی بخۆر زەمقێکی ڕێسین لە قەدەکەی دەردەهێنرێت.
سرفيلات،	Cervelat	(سەرڤیلات)، جۆرێکە لە سجووق.
سرفيد، سيرفيد		بروانە (ذبابة حائمة)
سُرفة	Larva, Caterpillar	(لارڤا) ، کرمۆکە، کرمی مێروو، جۆرە کرمێکی چاوچنۆکی زیان بەخشە لە گەرای مێروو (مێش و مەگەز) دێتە دەرەوە، دوای هەڵهاتن گەڵا و بە رو تۆوی ڕووەك دەخوات لە دوایی دا خۆی دەخاتە قۆزاخەکەیەوە و مت دەبێت هەتا دەبێت بە مێروویەکی قاچدار و باڵداری تەواو ئەوساکە دێتە دەرەوە .
سرفة ناخرة	Canker worm	جۆرە کرمۆکەیەکی مێرووە زیان بە درەختی بەردار دەگەیەنێت .
سرفابور	Surveyor	(سەرڤایۆر)، کەشتی بۆشایی ئەمریکی.
سرفوت، سمندل، سمندر	Salamander	(سالەمەندەر)، قوڕناویلکە، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی بۆق کلکدارە، چیرۆکێکی ئەفسانەی دەربارە هەیە گوایا مادەیەکی ئاگرکوژێنەوە دەردەدات.
سرقة	Stealing, Robbing	دزین.
سرقين، زبل	Compost , Dung, Manure, Guano	تەپاڵە، سەرگین، ڕیقنە، زبڵ، شیاکە، کەرمە، قالاخ.
سُرق ، مخلدة، خالدة	Everlasting	گوڵە هەمیشە، گوڵە نەمر، گیایەکە گوڵی پەمەیی دەگرێت، گوڵەکەی پارێزگاریی شێوەی ڕەنگی خۆی دەکات بۆ ماوەیەکی زۆر بە وشککردن.
سُرقاط	Suricate	(سووریکات)، گیاندارێکی شیردەرە لە ئەفریقای خوارووادا دەژی.
سرقوم، سركومة	Sarcoma	(سارکۆما)، جۆرە دومەڵێکی پیسە.
سرك، سيرك	Circus	(سێرك)، یاریگەی وڵاخ و گیاندار، کۆڕەپانێکی زۆر گەورەیە غارغارێن و ڕاکردن و بۆکس و زۆرانبازی و زۆرانگرتن لەگەڵ گیانداری دڕندە و هەندێك جاریش چالاکی تیپەکانی نواندنیشی تێدا پیشان دەدرێت.
سُرَكّ	Serac	(سێراك)، تۆپەڵە سەهۆڵێکی مەزن لەسەر ڕووی ڕووبار.
سركاريا	Cercaria	(سەرکاریا)، یەکێکە لە هەنگاوەکانی سووڕی گەورەبوونی کرمە پانەکان وەکو کرمی بەلهارزیا.

سركة، حجل	Partidge	سوێسکە، جۆرە باڵندەیەکە لە کەو دەچێت.
سركوفيل	Sarcophila	مێشی گۆشت، مێشی گۆشتخۆر.
سركومة		بڕوانە (سرقومە).
سركمناس	Cercomonas	(سێرکۆمۆناس)، گیاندارێکی سەرەتایی قامچیداری مشەخۆرە دەبێتە هۆی نەخۆشیی.
سركوبتس، قراد الجرب	Sarcoptes	گەنەی گەڕی، جۆرە گیاندارێکە.
سركودينا، جذري القدم	Sarcodina, Rhizopoda	قاچ رەگی، جۆرە گیاندارێکە وەکوو ئەمیبا.
سرلود، ولود بيوض	Ovoviviparous	هێلزۆك، مێرووییەکە گەراکەی لەناو سکیدا هەڵدێت.
سُرم، است	Anus, Rectum	کونی قنگ، کۆم، قنگ.
سرمدي	Eternal	هەمیشەیی، نەمری، بێ بڕانەوە، سەرەتاو دوایی نەبێت.
سُرمان، سِرمان، يعسوب	Yellow-hornet Queenbee Dragongly	(١) زەردە زیرە، جۆرە زەردەواڵەیەکی زۆر پیسە. (٢) شاهەنگ. (٣) پووشکە بە قنگە، جۆرە مێرووییەکە رەنگەکەی سەوز و رەشە.
سرماح	Ephippiger	جۆرە کوللەیەکە چزووی درێژی هەیە.
سرمِق، قَطَفْ	Orache, Mountain spinach, Chenopod	سپێناغە کێویلە، رووەکێکە لە کاهو دەچێت، دەروێنرێت، گەڵاکەی دەکرێت بە زەڵاتە، دەنکەکەی دەبێتە هۆی رەوانی و رشانەوە.
سرمج		بڕوانە (سراجية).
سرماية، راسمال	Capital, Fund	سەرمایە.
سرماية	Aalf	کەوش، سۆل.
سرنباق، جندفلي، اظفار الطيب	Strombus-gallus, Oyster	لەپکە بۆنخۆشکە، جۆرە لەپکەیەکە (سەدەف) بۆنی خۆشی لێ دەردەهێنرێت.
سرنج، محقنة	Syringe	دەرزی پزیشکی، شرینقە.
سرنمة، سير في النوم	Sleep walking, Somnambulism	خەوڕەویی، بەدەم خەوەوە ڕۆیشتن.
سرنج، فسيفساء، موزاييك	Mosaic	(مۆزایك)، نەخۆشییەکی رووەکییە.
سرنته، لسان العصفور	Honey wort	زمانە چۆلەکە، گیایەکی پزیشکیی شیلەدارە، گوڵەکەی زەردەمەنەك تێیی دەرووکێت.
سَرنوف	Buzzard	جۆرە هەڵۆیەکی ئاوییە.
سَرو، شجرة الحية، شجرة الحياة	Cypress-cupressus	سەروو، سەرف، ئاژەوەن، ئارەوەن، درەختێکە لە هۆزی سنەوبەرەهەمیشە سەوزە، شێوەیەکی قوچەکی هەیە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت، هەندێ جۆری هەیە وەکو: سەرووی پۆیی، سەرووی تان، جۆرە مازوویەك دەگرێت.
سرناي	Piccola	زوڕنا، ئامرازێکی مۆسیقایە.
سرو افقي	Horizontal-cypress	سەرووی پۆیی.
سرو عمودي	Columnar cypress	سەرووی تانی، سەرووی ستوونی.
سرو جبلي، عرعر	Juniper tree	هەڤریسك، سەرووە کێویلە، هێڤەر، هاڤریسك، عەرعەر، هەوریس، وەهل.
سروال	Drawers	شەرواڵ، دەرپێ، پانتۆڵ، پاوارە، شەڵوال.
سَروَلَة، تحجيل	White stockings	بوونی تووکی سپی (پەڵەی سپی) لە لاقی وڵاخدا.

سروال، شروال	Baggy trousers	شەرواڵ.
سروال تحتاني	Bloomer	دەرپێ، ساتان.
سروال، بنطلون	Trousers	پانتۆڵ.
سروء، بيوض	Oviparous	گیانداری هێلکەکەر، گیانداری گەرادانەر.
سرياح	Locust	کوللە، کلۆ.
سريان	Flowing	تەشەنە، تەنینەوە، داکەوتن.
سَرِيةٌ	Detachment, Branch	پەل، لق.
سرية	Brook, Streamlet	جۆگەلە.
سرير	Bed, Bedstead, Thalamus	چارپایە، بێشکە، ئەرزیل، تەختی نووستن، قەرەوێڵە.
سرير الملك، عرش	Throne	تەختی پاشایی.
سرير خشبي	Wooden bed	ئەزیل، قەرەوێڵەی تەختە.
سرير الهز		جۆلانەی منداڵان، جۆرە یارییەکی منداڵانەیە.
سرير المخ	Diencephalon, Thalamence-phalon	بێشکەی مێشك، ئەرزیلی مێشك، مێشکی ناوەڕاست.
سرير معلق ، هامك	Hammock	دیلانێ، جۆلانەی هەڵواسراو لە نێوانی دوو درەختدا.
سرير النهار	Day bed	قەرەوێڵەی ڕۆژ، قەرەوێڵەیەکی تەسکە بەڕۆژ دەکرێت بە قەنەفە.
سرير بصري	Optic-thalamus	بێشکەی چاو، بەشێکە لە مێشك.
سُري	Umbilical, Hilar	ناوکی، پەیوەندی بەناوکی سکی گیاندارەوە هەبێت.
سُري، سرو كاذب	Chamaecyparis	سەرۆکە، درەختێکە لە سەروو دەچێت لە کۆمەڵەی کاژە.
سري، غير ظاهر	Secret, Mysterious	نەپەنی، نەدار، نهێنی.
سريرة، نية	Heart-mind	نیەت، نیاز.
سريري	Clinical	هەناویی، شتێك پەیوەندی هەبێت بە هەناوەوە.
سرير الطفل ، مهد	Crib, Cot	بێشکە، جۆلانێی منداڵ، لانکە.
سريع	Fast, Quick	خێرا، گورج، بلەز، زوو.
سريع الذبول	Fagacious	زوو سیس، وەکو گوڵ کە زوو سیس دەبێت.
سريع التنفس	Polpreic	هەناسە خێرا.
سريع الانفعال	Excitable, Sensitive	زوو شپرزە، کەسێك زوو تێك بچێت لەباری دەروونییەوە.
سريع الطبخ	Cook too much, Tooverdo	بەکڵۆك، بە کوڵ، کوڵك، ئەم نۆکە بە کڵۆکە، واتە زوو دەکوڵێت.
سريسين	Silkgelatin-Sericin	جەلاتینی ئاوریشمی.
سريس، هندباء	Endive	کاسنی، ڕووەکێکی گیایی تەمەن درێژەو گەڵاکەی ددانداره، گەلێك جۆری هەیە هەندێکی دەکرێت بە زەڵاتە، هەندێکی لە پزیشکیدا بۆ ڕەوانی بەکاردێت و لە ڕەگی هەندێکیان مادەی کاوچۆك دەردەهێنرێت.
سريسيت	Sericite	(سیریسیت)، جۆرێکە لە مادەی میکای سپی.
سرينة، صفارة الانذار	Siren	(سیرین)، ئامرازێکە (شاورێکە) بەکاری تەوژمی هەوا یان هەڵم دەنگ پەیدادەکات لە کارگەکاندا بەکاردێت، بۆ دیاری کردنی کاتی دەست بەئیش کردن و لێبوونەوە.
سريش، برواق، عنصل، بصل الشيطان	Road, Asphodelus	سرێش، جافیلۆك، گیایەکە لە کۆمەڵەی زەمەق، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووییەکی جوانە.

شريغ	Didelphus	(ساریگ)، گیاندارێکی توورەکەدارە بەسەر درەختەوە دەژی، مشك و مار دەخوات.
سريجة	Ephippium	گەرای کێچی ئاوی کە سەر ئاو دەکەوێت.
سريحو بائع متجول	Street-Vendor	چەرچی، کۆلگێڕ.
سرية خيالة	Squadron	(ئۆسکۆندرۆن)، پەلێك لە ئەسپ سوار، تاقمە سوار.
سريسيدا	Horn-tails	(سریسیدا)، جۆرە مێرووەیەکی باڵ پەردەییە زیان بە درەخت دەگەیەنێتز
سسكن	Siskin	(سیسکین)، جۆرێکە لە چۆلەکە.
سصلق، سوسليق	Souslik	(سوسیلك)، جۆرێکە لە سمۆرەی زەوی.
سطام، محراك النار	Poker	کۆلەوژ، کۆلەوژی تەنوور، ئەوشیشەی کە ئاگری ناو تەنووری پێ خۆش دەکرێت.
سطام	Plug, Stopper	(پلاك)، دەمەوانە، سەرقاپ، پشك.
سطاقس، سطاخين، حشيشة الجرح، بقلة الأم	Stachys, Wound Wort, Mother wort	گیابرین، گیادایکە، گیا، دەوەنێکە گوڵی بۆنخۆش دەگرێت، شیر لە مێدا زۆر دەکات و بەهێزکەرە.
سطح	Surface	روو، رووکار.
سطح مستوي	Level Surface, Plane	رووی تەخت.
سطح منحني	Curved- Surface, Curved-Plane	رووی چەماوە.
سطح التبريد	Cooling- Surface	رووی ساردکردنەوە.
سطح مائل	Inclined-plane	رووی لار.
سطح التلامس	Contact- Surface	رووی بەریەککەوتن.
سطح خشن	Rough- Surface	رووی زبر، رووی زوور.
سطح أملس، سطح ناعم	Smooth- Surface	رووی لووس، رووی ساف.
سطح كروي	Spherical- Surface	رووی خڕ.
سطح الشمس النير، كرة ضوئية	Photosphere	رووی رووناکی خۆر، خڕۆکەی رووناکی.
سطح البيت	House-top, Terrace, Roof	سەربان، بان.
سطح بطني	Abdominal- Surface	رووی سك، دیوی دەرەوەی سك.
سطح انسياب هوائي	Airfoil	هەر رووبەك (وەکو باڵ) کە ئامادە کرابێت بۆ یارمەتیدانی بەرزبوونەوەی فڕۆکە لە ڕێگەی تەوژمی هەواوە.
سطح التحكم	Control- Surface	رووی دابینکردن، ئەو رووە جوڵاوەی بۆ گۆڕینی بار و بەرزبوونەوە و خێرایی فڕۆکە بەکاردێت.
سطح فمي	Oral Surface	رووی دەمی.
سطحي	Superficial, Acrotic	رووبی، یەکێك کە تەنیا سەیری دیوی دەرەوەی شت یان رووداو بکات.
سطح هلالي، غضروف هلالي	Meniscus	کرکراگەی داسی، خەپلەیەکی کرکراگەیی داسولکە شێوەیە بە سەری ئێسکی هەندێك لە جومگەکانی لەشەوە وەکوو لە ئەژنۆدا.
سطر، خط	Line	دێڕ، ریز.
سطرة	A slap, Spank, Facer	شەپازلە، شەقازلە.
سطح، سطوح	Radiance, Great brightness	رووناکدانەوەیەکی بەتین.

سطل	Bucket, Pail	سەتڵ، پەقرەج، دۆڵکە.
سطل جلدي	Leather-bucket	دۆڵچە.
سطو	Burglary, Assault	هێرش، هێرش بردن بۆ دزی.
سطوريون		بڕوانە (سحلب).
سطوع	Effulgence, Radiance, Great brightness, Glittering	درەوشانەوە، پرشنگدانەوە.
سعادى، بردي	Sedge, Carex	زەل، گیایەکە ڕەگەکەی بە ژێر زەویدا بڵاو دەبێتەوە و بەتایبەتی لە زەوی شێداردا دەڕوێت، حەسیر و سەبەتەی لێ دروست دەکرێت.
سعادين، هجرس، نسناس	Nissnass Cephus, Monkey, Cebus, Sabaeus	(نەسناس)، جۆرە مەیموونێکی کلك درێژە، بە ڕەنگی سەوز و قاوەیی و سوور.
سعال	Cough, Tussis, Anabole	کۆکە، کۆخە، کخك، کۆکین، قفە، قۆزە، کۆخین.
سعال ديكي، شاهوق	Hooping cough, Whooping cough, Chin-cough, Kin-cough, Bexconvulsiva, Perlussis	کۆکەڕەشە، کۆخەڕەشە، قورباجە، خەندەکۆکە، کۆکەی دوودەنگی.
سعال جاف	Dry cough	وشکە کۆکە.
سعال قشعي	Productive cough	تەڕەکۆکە، کۆکەی پێگەیشتوو.
سعال الخيول	Horse cough	کەتەو، کۆکەی وڵاخ.
سعال الغنم	Sheep cough, Hoose	کۆکەی مەڕ و ماڵات، نەخۆشییەکە تووشی مەڕ و ماڵات دەبێ بەهۆی کرمێکی مشەخۆری دەزوولەیی پێی دەگوترێت (فیلاریا) لە سییەکاندا.
سعال تشنجي		بڕوانە (سعال ديكي).
سعالي	Gorgonam	(گۆرگۆنام)، جۆرێکە لە مەیموون.
سعالي		گیایەکە گەڵاکەی وەك ڕەگ وایە، گوڵەکەی زەردە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
سُعار، كلب، سُعر، سعور، داء الكلب	Hydrophobia, Rabies	هاری، نەخۆشییەکە لە سەگەوە دادەکەوێت.
سُعاط	Fragrance	بۆنی خۆش.
سعة	Capacity, Amplitude	فراوانیی، قەوارە، گونجایش، فرەهی.
سعة الموجة	Wave Amplitude	فراوانیی شەپۆل.
سعة حرارية	Thermal-capacity, Heatcapacity	فراوانیی گەرمایی.
سعة كهربائية	Electric capacitance	فراوانیی کارەبایی.
سعة الذبذبة	Amplotude of vibration	فراوانیی لەرە، لەرەفراوانی.
سعتر، صعتر، زعتر	Thyme, Thymus	جاترە، کاکوتی، هەزبیلە کێویلە، مەرزە کێویلە، ئەزبیلە، ئەزبی، هەزبی، هەزبیلە، گیایەکی بۆنخۆشە گوڵەکەی سپییەکی مەیلەو پەمەییە بۆ مەبەستی پزیشکی و بەهارات و دەرهێنانی بۆنی خۆش بەکاردێت.
سعتر هندي	Indian Thyme	جاترەی هیندی، جۆرە گیایەکە دەکرێت بە بەهارات.
سعتر بَري، نمام الملك، سيسنبر	Wild Thyme	جاترە کێویلە.

سُعدان، قرد	Ape	عەنتەر، نێرە مەیموون، مەیموونێکی ناشرینی کەتەیە کلکی کورتە لە ئاسیا و ئەفریقادا دەژی.
سعدان عنكبوتي	Spider monkey	مەیموونی جاڵجاڵۆکەیی، جاڵجاڵۆکە مەیوون، جۆرە مەیموونێکە کلکی درێژە، دەپێچێت لە لقی درەختەوە، لەشی بچووکە، پەلەکانی درێژ و لاوازن.
سعدان، سعد	Neurada procumbens	کاوێر، رووەکێکی درکاوییە بۆ لەوەڕ باشە، درکەکەی ووشك دەبێت، لە گۆی مەمك دەچێت.
سعدانة، حلمة	Nipple, Teat	گۆی مەمك.
سعدانة (سعدانات)	Condylomata	دومەڵی نەخۆشیی فەرەنگی.
سعد ناشرة	Capricorni	دوو ئەستێرەن لە کۆمەڵەی کارژۆڵە.
سعد السعود	B-Aquarii	کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
سعدانة، حمامة	Pigeon, Dove	کۆتر.
سُعْد، علوب، رزين، صباح الخير، حب الزلم، سعد ماكول، سخاب	Nut grass, Galingale, Cyperus, Earth-almond	(١) سەل، گیایەکی گەڵا باریکە لە کۆمەڵەی دەغل و دان، سەلکێکی بچووکی رەشی بۆنخۆشی هەیە، دەکرێتە دەرمان بۆ بەهێزکردنی پووك یا وەك ملوانکە کونی دەکەن و دەیهۆننەوە. (٢) قوراوە، قوریجان، قورادە، رووەکێکی پیازییە گەڵاکەی لە گەڵای کەوەر دەچێت.
سعْد البهائم، سعد البهام	Pegasi, Baham	(پیگاسی)، دوو ئەستێرەن.
سعد بالع	Aquarius	کەلووی دۆلکە، ئاوڕێژ، ئاوکێش، یەکێکە لە ماڵەکانی (دانشگاکانی) مانگ.
سِعر	Price, Rate, Cost	نرخ، بەها، قازانجی سەد دینار لە ساڵێکدا.
سعر السوق	Market price	نرخی بازاڕ، نرخی شتومەك لە بازاڕدا.
سَعْر، مكلوب	Rabietic	هار، وەکو سەگی هار.
سُعرة، سعرة حرارية	Calory-calorie	کالۆری، گەرمۆکە، یەکەی پێوانی بڕی گەرمی، بڕی ئەو گەرمییەی کە پێویستە بۆ بەرزکردنەوەی پلەی گەرمی یەك گرام لە ئاو بە یەك پلەی گەرمی.
سعران، أناباز	Anabasis	(ئەناباس)، دەوەنێکی کێوییە جلی پێ دەشۆرێت.
سَعَف، سُعاف، سعفة الأظافر	Onychophyton	قڵیشانی پێستی دەوری نینۆك.
سَعَف، سُعفة، سَلعة	Wen, Ulcer	خەرکانە، برینێکە لە دەمی وشتردا پەیدا دەبێت، لە گەڕیی دەچێت، یان لە دەم و چاوی منداڵدا پەیدا دەبێت.
سعفة، قوباء حلقية، قراع عسلي	Ring worm, Tinea, Porrigo	کەچەڵیی، نەخۆشییەکی پێستی درمە.
سَعَف، سَعفة، جريد النخل	Palmleaf	گەڵای دارخورما.
سعفة	Palmella	(پالمیلا)، جۆرە قەوزەیەکە لە ئاوی شیریندا دەژی.
سعفة، قوبعة	Moth, Tinea	مۆرانە، مێروویەکی زیانبەخشە.
سَعَل، سُعال		بڕوانە (سعال).
سِعلاة، شهام، انسان وحشي	Orange-outang, Orang-utan	مرۆڤە کێوی، دێڵە مەیموون، مەیموونی مێ، مەیموونی کێوی، مەیموونێکی تووکنە لە مرۆڤ دەچێت، لە دارستانەکانی دوورگەی سۆمەترە دەژی، رەنگەکەی سووری مەیلەو خۆڵەمێشییە.
سعلاة، انثى الغول	Ogress, Goblin	دەلە دێو، دێڵە مەیموون.
سُعن أبو سُعن، عَنز هندي	Adjutant-bird, Marabou	بزنی هیندی، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی لەقلەق، توورەکەیەك لەژێر ملیدا هەیە.

سَعوط، اخيليا، بقلة العطاس	Achillea, Milfoil, Yarrow	گیا پشمین، رووەکی هەزار گەڵا، رووەکێکە گوڵچەکەی ناوێتەیە.
سُعوط، عطوس	Snuff	برنووتی، دەرمانێکە دەکرێتە لووتەوە بۆ پژمین بریتی‌یە لە هاڕراوەی تووتن دوای خۆشکردن و تێکەڵکردنی لە گەڵ بۆنی خۆش.
سعوط، عود العطاس	Sneezwort, Achillea-ptarmica	داری برنووتی، جۆرە رووەکێکە.
سَعي	Attempt	تەقەلا، کۆشش، خەباتکردن.
سَعير، ماكاك ميمون، قرد خنزيري	Macaque-maimon	بەرازە مەیموون، مەیموون بەراز، جۆرە مەیموونێکە کلکی لە کلکی بەراز دەچێت، لە دوورگەی مەلاقە دەژی.
سعير النار	Blazing of fire, Glowing of fire	گڕی ئاگر.
سعيقة العين، الماء الأزرق في العين، غلوكوما، شدة توتر العين	Glaucoma	(گلوکۆما)، ئاوی رەش، ئاوی شین، ئاوی شینی چاو کە دایەت، نەخۆشی‌یەکە تووشی شلاوی چاو دەبێت.
سَغَب، جوع	Hunger, Starvation	برسێتی.
سَغَل، نقص التغذية	Dystrophy, Dystrophia	کەمخۆراکی، خۆراك کەمیی، ناڕێکیی خۆراك خواردن.
سفع، سفع اونان	External spermatismus	ئاوهاتنەوەی پیاو لە دەرەوە، ئاو هێنانەوەی پیاو لە دەرەوەی لەشی ئافرەتدا، قەدەغەکردنی ئاو هاتنەوە لە لەشی ئافرەتدا.
سفّ، علسة	Cephus	(سیفەس)، مێروویەکی زیانبەخشە بە رووەك.
سفّ، سُبّ، حية قفازة	Zamenis	کەومار، تیرەمار، مارێکی درێژو باریکە بە سەر بەرددا باز دەدات، وەکو بفرێت وایە.
سفاة، مُروق، لحية، شوك السنبل	Beard, Barb, Awn	قەڵاس، رێشووی تۆوی رووەك.
سفاليريت، زينك بلند	Sphalerite, Zinc blende	(سفالیریت)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی توتیا (زینك)، بە شێوەی گۆگردیدی زینك، رەنگەکەی زەرد یان قاوەیی یان رەش یان سوورە.
سفاح، زِنى	Fornication, Adultery, Lewdness	جووتگرتن بە حەرامی، داوێن پیسیی.
سَفّاح	Shedder of blood, Sanguinary	خوێنڕێژ.
سَفانة	Pearl	مرواری، مادەیەکی سپیی خڕی بریسکەدارە لە لایەن لەپکەی گوێچکە ماسی‌یەوە دەردەدرێت و بە شێوەی خشڵ بەکاردێت.
سفالة	Foot, Lower part	دامێن، خوارەوە، پەینگان.
سفاد نزو، بَك، جماع، نزاء	Copulation, Coitus, Coition	پەڕین، جووتگرتنی گیاندار.
سَفارة	Embassy	باڵوێزخانە.
سفانة، صناعة السفن	Ship building	پاپۆڕ دروستکردن.
سَفان	Ship bulder, Sailor	کەشتیوان، کەشتیەوان.
سفة	Powder	هاڕراوە، سکوف، سفوف.
سفح الريح	Direction of wind	ڕێڕەوی با، ئاراستەی با.
سفح الجبل	Foot of mountain, Scree	بنار، دامێنی شاخ، دامەنی شاخ، قەدپاڵ، داوێنی کێو، دامێنی چیا.
سفديل، حشيشة القمل	Cevadilla, Cebadilla	گیا ئەسپێ، گیایەکی پزیشکی‌یە گوڵی ئەرخەوانیی مەیلەو رەش دەگرێت.

سفرة، خوان، ترابيزة السفرة، مائدة	Diningtable, Tabella	خوان، سفره، مێزی نانخواردن.
سفرة، رحلة	Journey, Voyage, Tour	گەشت، سەفەر، گەشت و گوزار.
سفر عبر الفضاء	Spacetravel, Astronautice	گەشت بە نێوان بۆشایی ئاسماندا ، گەشتی ئاسمانی.
سفراس، سفرس، شمار بحري	Saxifrage, Rock foil	رازیانەی دەریا، جۆرە رووەکێکە تونکلەکەی بە شێوەی دەرمان بۆ ئارەقکردنەوە و مێزکردن و فڕیدانی لم و بەردی گورچیلە بەکاردێت .
سفرانين	Safranin	(سافرانین)، رەنگێکی رووەکی‌یە .
سفرجل، حيوة	Quince	بەهیٚ، بەی، بهۆك، بیۆك، بە، بهنۆك، بەیانە، درەختێکی بەردارە، بەرێکی زەردی مەیلەو سەوزی گەورەی هەیە، شیرین و مەیلەو تفتە دەخورێت یان دەکرێت بە مرەبا .
سفرجل هندي، قشدة	Anona, Annona-squamosa	بەهێی هیندی، درەختێکە بەرەکەی لە بەری بەهیٚ دەچێت.
سفرجلية،	Oriental-manna,	١. بەمیۆکە، بەهیٚ درۆزنە، رووەکێکە ئاوەکەی بۆ گرانەتا باشە.
سفرجل كاذب	Cotoneaster, False quince	٢. رووەکێکە گەڵاکەی مێخەکی‌یە، بەرەکەی خڕ و شیلانەیی‌یە.
سفرجي، نديل	Waiter, Butler	سفرەچی، ئەو کەسەی کە لە چێشتخانەدا سفرە و کەل و پەلی خواردن ریز دەکات.
سفرنة، سفرناية	Sea-pike, Sphyraena	(سەفرینە)، جۆرە ماسی‌یەکە پەرەکەکەی درکاوی‌یە .
سفط	Scale	تونکلٚ ، پوولەکەی ماسی .
سفط، سلة	Basket	سەبەتە ، سەوە، سەفی.
سفط	Suction	مێزی پاڵپێوەنانی هەوا بۆ بەرزکردنەوەی شلە .
سفع، حرق سطحي، تشويط	Singeing	هەڵکزاندن، هەڵبرووزاندن، هەڵکرووزاندن، چزەچز، پرووزە، داپلۆخان .
سفعة، ومحة	Sunburn	هەتاوبردن .
سفع الوجه، لفحة	To tan the face	کاری گەرما بەسەر دەم و چاودا .
سُفعة	Seed of colocynth, Seed of oleander	دەنکی گوژاڵك، دەنکی ژاڵە.
سفع الاطراف	Tipborn	سووتانی قەراغی گەڵای رووەك بە کاری وشکی و گەرما وەکو لە گەڵای پەتاتەدا .
سفعة حنارية	Rim-fire	مردنی گەڵای رووەك لە ئەنجامی کەمی پۆتاس لە خۆراکەکەیدا.
سفعة	Black spot	پەڵەی رەش.
سُفع الشمس	Maculae	پەڵەی رەشی سەر رووی خۆر.
سفك، اراقة	Pouring out, Shedding	رژاندن، رشتن .
سفلس ، افرنجي ، زهري	Syphilis, Verole, Lues, Chandcre	فەرەنگی ، ئاتەشەك، هالە، ئاڵە.
سفلس الدجاج، زهري الدجاج	Spiro-chetosis	فەرەنگی مریشك، نەخۆشی‌یەکی درمی کوشندەیە تووشی باڵندەی ماڵی دەبێت .
سفلس (في الحيوان)	Bad-disorder	هالە ، فەرەنگی، بەڵەك بوونی ئاوگەڵی چارەویٚ.
سفلس جلدي	Syphilid, Syphiloderma	فەرەنگی پێست .
سفلي	Inferior, Lower	خواروو، ژێرەوە.،

سفليات المنخرين	Catarrhina	لووت نزمەکان، کۆمەڵێکە لە مەیموون ، کونە لووتیان کەوتۆتە ژێرەوە کلکیان کورتە یان بێ‌کلکن .
سفن، سیفن، ورنك، شفنین البحر، حصیرة	Ray, Skate	(رای)، (سکێت)، ماسییە حەسیرە، جۆرە ماسییەکی دەریاییە پشتەکەی دڕکاوییە ، پانکەڵە و کلك درێژە.
سفنة	Siphneus	(سیفنەس)، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە مشك دەچێت.
سفند لیون	Heracleum-sphondylium, Cowparsnip, Hogweed	گیابەران، گیایەکە بۆ لەوەڕی بەراز باشە.
سفنج، اسفنج	Sponge	ئیسفەنج هەوری، گیاندارێکی ئاوی ساکارە، پەیکەرێکی نەرمی کون کونی هەیە ، بۆ گەلێك مەبەست سوودی لێوەردەگیرێت .
سفند	White-mustard	خەرتەلیە سپی.
سفندر، حب النار	Ruscus, Alexandrian-laurel	سەفەندەر، دەنکی ئاگرو گیایەکە لە کۆمەڵەی زەمەق، بەرەکەی لە تری دەچێت تۆوەکەی ڕەشە دەرمانی میز پێکردن لە ڕەگەکەی دەردەهێنرێت.
سُفُور	Prickly globe-fish	جۆرە ماسییەکی خڕی دڕکاوییە .
سفور، کرعان، قنف البحر ، توتیا البحر	Sea-urchin, Sea-hedge-hog	ژیشکی دەریا، جۆرە گیاندارێکی لەپکە داری خڕی دڕکاوییە گۆشتەکەی دەخورێت .
سفود، سیخ	Spit, Skewer	شیشی ئاسن، شیشی کەباب یا گۆشت برژاندن.
سفود البندقیة	Gun-spit ,Gun skewer	زمە، زمەی تفەنگ.
سفوف	Powder	سکووف، سفووف، هاڕاوەیەکی شیرینی کەمێك تاڵی بۆن خۆشە بۆ سك ئێشە دەردەرێت بە منداڵ.
سفوریة	Ploypogon	گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغلودان، قەڵسدارە .
سفون، رکیب	Blue grass	گیاشینە، گیایەکی کێوییە لە کۆمەڵەی دەغلودان ، بۆ لەوەڕ باشە.
سفیداج، اسفیداج	Lead white	سپیاو، تۆزێکی سپییە، ژنان بۆ ئارایشت بەکاری دەهێنن.
سفیر	Ambassador	باڵیۆز.
سفیر، صفیر، لازورد	Sapphire	(سافیر)، یاقووتی شین، لاجیوەرد، بریتییە لە ئۆکسیدی ئەلەمنیۆم (ئەلومینا).
سفیرومتر	Spherometer	(سفیرۆمەتر)، خڕی پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی ڕادەی خڕیی
سفینة، برج السفینة	Ship, Argo	بورجی کەشتی، کەلووی پاپۆر، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
سفیجوغراف	Sephygmograph	(سفیگمۆگراف)، ئامرازێکە بۆ وێنەگرتنی پرتەی دڵ .
سفین، اسفین	Wedge	پواز.
سفینة	Ship, Boat	کەشتی ، گەمی.
سفینة حربیة، بارجة	Battle ship, Monitor	کەشتی جەنگی .
سفینة قتال کبیرة	Ship of the line	کەشتی جەنگی گەورە .
سفینة تجاریة	Commercial-ship, Cargo boat	کەشتی بازرگانی.
سفینة شق الجلید، سفینة کسر الجلید	Ice-boat, Ice breaker	کەشتی سەهۆڵ شکێن، کەشتییەکە سەهۆڵی سەر ڕووی گۆم و دەریاکان دەشکێنێت .
سفینة مدفعیة	Gun boat	کەشتی تۆپدار، واتە تۆپی لەسەر دامەزرابێت .
سفینة بخاریة، باخرة	Steam ship, Steam boat	کەشتی هەڵمی، پاپۆر.

سفينة شراعية	Sail boat	کەشتی بایەوان، کەشتیی هەوایی، کەشتی چارۆکەدار.
سفينة فضائية ، عربة فضائية	Space craft, Space Ship	کەشتی بۆشایی، کەشتیی ئاسمانیی، ئەو کەشتییەی کە مرۆڤی تێ دەچێت و بەهۆی مووشەکەوە (ساروخەوە) لە هێزی راکێشانی زەوی دەکرێتە دەرەوە بۆ بۆشایی ئاسمان بۆ کۆکردنەوەی زانیاری دەربارەی هەوا و ئەستێرەکان.
سفينة ذرية	Atomic ship	کەشتی ئەتۆمی، کەشتییەکە بە ووزەی ئەتۆم کاردەکات.
سفينة هوائية	Air ship, Air craft	کەشتیی هەوایی، کەشتیی ئاسمانی.
سفينة صيد	Hunting ship, Catcher vessel	کەشتیی راو، پاپۆری راو.
فينة مدرعة	Armoured-ship	کەشتیی زرێپۆش، کەشتیی زرێدار.
سفينة نسّافة	Torpedo-boat	کەشتیی رووخێنەر، کەشتییەکی جەنگیی خێرایە بەهۆی دەزگایەکەوە کە تیایەتی بۆمبا دەگرێتە کەشتیی دوژمن و تێکی دەشکێنێت.
سفينة برتغالية، رجل الحرب البرتغالي	Portuguese man of war, Physalia	(فیزیلیا)، کەشتی پورتوگالی، کۆمەڵەگیاندارێکی ئاوییە لە شێوەی بۆریدایە لەشی رەحەتی درکاویی پێوەیە بە سەری کۆمەڵەکەوە توورەکەیەك هەیە جاری وا هەیە هێندەی سەری منداڵێك گەورە دەبێ. ئەمیش، بەسەرەکەیەوە پۆپنەیەك هەیە کۆمەڵەکە سەرئاو دەخات، رەنگی توورەکەکە لە نێوانی سوور و شین و بنەوشەییدایە. ئەم کۆمەڵە گیاندارە تەوژمێکی کارەبا پەیدا دەکەن و دەیگرنە گیانداری تر وەکوو ماسی و پەکی دەخەن و دەیخۆن، بەزۆریی لە دەریا گەرمەکاندا دەژین، بۆ مرۆڤیش ترسناکن.
سفينودون	Sphenodon	(سفینۆدۆن)، جۆرە گیاندارێکی خشۆکە لە مارمێلکە دەچێت و درێژییەکەی دوو پێ دەبێت، سەرەکەی لمۆزدارە، لە دوورگەی نیوزیلەندە دەژی.
سفين	Sphene, Titanite	(سفین)، (تیتانیت)، کەرەسەیەکی خاوە سلیکاتی کالیسیۆم و تیتانیۆمی تیادایە، رەنگەکەی قاوەییە، بەڵام هەندێك جار زەرد یان سەوز یان خۆڵەمێشییە بە شێوەی بەردی بەنرخ بەکاردێت.
سقاء، بجع، حوصل، ابو جراب، ابو قربة، جمل الماء، ابو سعن، ابو شلبة	Pelican	سەقاقوش، جۆرە باڵندەیەکی ئاوییە دەنووکی پان و گەورەیە توورەکەیەك وا بە ژێر ملییەوە ماسیی تێدا هەڵدەگرێت.
سقا، شكوة، زق، ممخضة	Churn, Water skin	مەشکە، شتێکە لە پێست کراوە ماستی تێدا دەژەنرێت بۆ جیاکردنەوەی کەرەکەی.
سقّاء	Water-carrier	ئاوکێش.
سقاء	Water guardian	میراو، ئەو کەسەی کە چاودێری ئاو دابەشکردن دەکات.
سقاطة الباب، مزلاج	Latch	سوورگی دەرگا، کێلوونی دەرگا.
سقاطة، طراقة الباب	Knocker	لێدەری دەرگا، ئەو دەسکەی کە دەرگای پێ لێ دەدرێت.
سقاطة المعادن، خبث	Dross	تڵپە، کەفی کانزا.
سقاطة، ماسكة	Pawl	گیرە، جۆرە ئامرازێکە.
سُقاطة	Dreg, sediment	زۆڵەك، زۆڵەکی نۆك، بیژۆك، میوەیەك یان تۆوێکی سیخنی نارێك.
سقاط	Breeze	زاراوەیەکی گشتییە بە خۆڵەمێشی ئاگردان و خەڵووزی کوکی ورد و پاشماوەی سووتانی ناو فڕنەکان دەگوترێت.
سقاوة، صقر حوام	Buteo, Buzzard	جۆرێکە لە هەڵۆ، گیاندارە قرتێنەرە بچووکەکان دەخوات.

سقاو، سقاوة، خناق الخيل، سراجة، نحطة، علة المنقافا، رعام ديبة الخيل	Strangles, Glander, Equinia, Hippocoryza, Farcy, Farcin, Farcinia	مەقاو، سەقاو، ئوفە، تەبەق، سەگەناز، پزو، پزگ، پزوپزە، نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی ولاخ دەبێت و لە نەخۆشیی (رعام) دەچێت، پەردەی ئەندامی هەناسە دەئاوسێنێت و مادەیەکی چڵمی لێ دێتە دەرەوە. پاشان ژێرملی ولاخەکە دەئاوسێنێت و رەق دەبێت لە دواییشدا دەبێت بە دوومەڵ، ئەم نەخۆشی‌یە تووشی مەڕ و مالاتیش دەبێت.
سقام، مرض	Sickness	نەخۆشیی، ناساغی.
سقاية	Watering	ئاودان.
سقاية، مسقاة	Drinking bow	شوێنی ئاو خواردنەوەی ولاخ و ئاژەڵ.
سِقاية عَظاية	Lizard	مارمێلکە، بڵقەدەر، شەوگەرد.
سقاية	Ewer	دۆلکە، دۆلکەی ئاو.
سقاية الفولاذ	Tempering of steel	دووبارە ڕەقکردنەوەی پۆلا بۆ ئەوەی کە ڕەق و نەرم بێت لە هەمان کاتدا بۆ مەبەستی پیشەسازیی هەمە جۆرە.
سقب	Mother-branch	لقێکی رووەك کە تەڕو بڕی ناسك بێت.
سقب	Young camel (male)	بێچووی وشتر (نێر).
سُقد، سُقدة، حمرة، حميرا	Redstart, Phoenicurus, Estrelda	سوورەباڵە، جۆرە چۆلەکەیەکی سووری دەنووك و قاچ زەردە، یان دەنووکی رەشە پشتی خۆڵەمێشی و سکی سپی و سنگ و کلك و لاق و باڵی سوورە.
سَقَر، جهنم	Hades, Tartarus	دۆزەخ.
سقر الخيل، عرف الخيل	Mane	یاڵی ولاخ.
سقريط	Scarite	(سکارایت)، مێرووییەکی سوود بەخشە لە قالۆنچە دەچێت.
سقساق، زقزاق	Plover	زیقاوڵە، باڵندەیەکە لە قەراغ ئاودا دەژی.
سقسقة، زقزقة	Chirp, Peep, Pule	جیك جیك، جووکە جووك، جیکە، جریوە، جریوەجریو، زروکە، زروکەزروك، زیقە، زروکاندن، زیقەزیق، چریکە.
سقطم، فارة آرية	Arian-mouse	مشکی ئاریی، مشکێکی بچووکی قاوەیی‌یە.
سقطوم، الكلب الطائر	Synopterus	سەگی باڵدار، سەگی بڕندە، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
سقطون	Sacaton	(ساکاتۆن)، گیایەکە کای لێ دروست دەکرێت.
سقط (في الأنسان)	A miscarriage, Abortus	منالی لەبارچوو.
سقط (في الحيوان)	Slink	بەرخۆلەی لەبارچوو (لە گیانداردا).
سِقط، جناح	Wing	باڵ.
سقطة، وقعة	A fall	کەوتن.
سُقط	Dreg	گەند، خاشاك، سەرکۆزەر.
سِقط	Fall out	تەنۆکە کەوتووەکان، ئەو تەنە بچووکانەی کە دەکەونە سەر زەوی لە ئەنجامی تەقینی ناوکی ئەتۆمەوە.
سَقف	Roof, Ceiling, Tectorium	بنمیچ، بنساپیتە، سەراپیتە.
سقف الحلق، سقف الفم	Palate	مەلاشوو، پانکا دەڤیی، مەلاژگ، ئاسمانەی ناودەم.
سقف، غشاء كورتي	Tectorium, Membrane of corti	پەردەی کۆرتی، پەردەیەکە لە ناوەوەی گوێچکەدا.
سقف منكسر، سقف محرد	Gambrel roof	جۆرە بنمیچێکە هەر یەکێك لە لاکانی دووجار لێژە.

سقلة	Squilla	(سـكويلا)، گياندارێكى توێكڵداره هێلانه لەژێر قوڕ و بەردى كەنارى دەريـادا دەكات.
سقَم، سُقام، وعكة	Illness, Sickness	نەخۆشيى، دەرد.
سقمونيا، محمودة	Scammony	خەشيك، شيره خوشيلك، گيايەكى پزيشكيى خۆهەڵواسه، لە كۆمەڵەى لاولاو، گوڵەكـەى زەرده، زەمقێكـى ڕێسـينى ڕەوانكـەر لـه ڕەگەكـەى دەردەهێنرێت.
سقمري، أسقمري	Scomboid, Scomber, Mackerel	(سكۆمبەر)، جۆره ماسىيەكى دەرياييه و پەرەكەى دڕكاوييه.
سقنقور، اسقنقور	Skink	شـەوگەرد، جـۆره گيـاندارێكى خشـۆكه لـه ناوچـه گەرمـەكاندا دەژى لـه مارمێلكه گەورەتره، كلكى كورت و ئەستووره.
سقوط	Falling, Incidence	كەوتن، كەوتنه خوارەوه، وەرين، هەڵوەرين، گلان، تلان.
سقوط الشرج	Prolapsis anus	پوز دەرچوون، كۆم دەرهاتن.
سقوطر، سكوتر	Scoter	(سكۆتەر)، جۆره مراوييەكى دەريايى يه.
سقوط الأوراق (في الخريف)	Deciduous leaves	گەڵاڕێزان، گەڵاخەزان.
سقوط الريش	Pelade	پەڕ وەرين، نەخۆشىيەكه تووشى باڵنده دەبێت.
سقورديون، ثومبري، ثوم الحية	Scordium	سيره كێويله، سيرەمارانه، گيايەكه له سيرى ئاسايى بچووكتره.
سقوردين	Scordein	(سـكۆردين)، مادەيـەكى زەردى بۆنخۆشـه لـه سـيرەمارانه دەردەهێنرێت.
سقوط شعر الحواجب	Defluxion	وەرينى برۆ.
سقوط رمش العين، سقوط الأهداب	Ptilosis, Madarosis	كەوتنى برژانگى چاو، وەرينى برژانگى چاو.
سقوط الأسنان	Dedentition	ددان كەوتن، دان كەوتن.
سقوط الجلد	Keratolysis	پێست فڕێدان، توێك فڕێدان.
سقوط الرحم، غشاء ساقط	Decidua	پەردەى مناڵدان كه له كاتى منداڵ بووندا دەكەوێت.
سقوط الأظفار	Onychoptosis	كەوتنى نينۆك.
سقوط الشعر	Alppecia, Trichorrhea	قژ ڕووتانەوه.
سقوط المستقيم	Rectum proplase	داكەوتنى ڕيخۆڵه ڕێكه.
سقوط المطر	Rainfall	باران بارين، وارين.
سقوط الثلج	To snow	بەفر بارين.
سقوب، سكوب، اسقوب	Scup	(سكەپ)، ماسىيەكى دەريايى لەش قوپاوه.
سقوطة، سكوتة، قاتل البقر، شوكران	Cicuta, Cowbane	سيكوته، دوڕەست، جۆره ڕووەكێكه گوڵەكەى له چەتر دەچێت گەڵاكەى دەكرێت به مەڵحەم.
سقوطين، سكوتين	Cicutin	(سيكوتين)، مادەيەكه له ڕووەكى سيكوته دەردەهێنرێت.
سقوف		بڕوانه (سفوف).
سقوم، سوقم، جميز	Sycamore	(كەوت)، سايكامۆر، درەختێكه بەرەكەى له هەنجير دەچێت. تەمەنى درێژه، تەختەكـەى بەنرخـه، بەرەكـەى بچووكـه بـه لقەكانييـەوه نييـه، بـەڵكو بـه قەدەكەيەوەيه.

سقي، سقية، بابيروس، بردي	Papyrus	بەردی، رووەکێکی ئاویی گەڵا پانە، لە قامیش دەچێت، گەڵاکەی دەکرێت بە حەسیر.
سقي، تروية	Watering, Irrigation	ئاودان، ئاودێر.
سقي الحيد، تطبيع	Tempering	دەمەزەردکردن، ئاودانەوە، جۆشاو، ئاودانی ئاسن بە گەرمکردن و ساردکردنەوەی کتوپڕ و هەمدیسان گەرمکردنەوە.
سُقير، عويسق	Kestrel, Lesser kestrel	واشەی بچووک، هەڵۆی بچووک.
سقيط، قبوات	Pluck	ئەوشتانەی کە گرنگییەکی ئاوەنجییان هەیە لە قەسابیدا وەکوو سیوجگەر و سەروپێ.
سقيط	Nut grass	(١) سمل. (٢) قوراوە، قوریجان.
سقيفة، صُفة	Shed, Out house	زنج، قوخ، کەپر، قۆختە.
سقيم، عليل	Sick	نەخۆش.
سَكّ، فُدس، شبث	Araneus	(ئەرانیەس)، جۆرە جاڵجاڵۆکەیەکە.
سك العملة	Coinage, Minting	پارەلێدان، سکەلێدان.
سكابيوزة، حشيشة الجرب، جربية، زهرة الجرب	Scabiosa	(سکابیوزا)، گیا کەریی، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە، گوڵی جوانی هەمەرەنگ دەگرێت.
سُكاك	Statosphere	چینی بەرزی هەوا.
سكان	Steering	(ستێرن)، سوکان.
سكان المركب، دفة	Rudder	ستێرنی پاپۆڕ یان کەشتی.
سكاف، اسكاف	Shoemaker	پینەچی، پێڵاودروو.
سكافة	Shoemaking	پینە چێتی.
سكاكة الأذن، صمع		گوێچکە بچکۆلەیی، گوێچکە بچووکی.
سكان	Population	دانیشتوان، خەڵک.
سكابوليت	Scapolite, Wernerite	(سکاپۆلیت)، کانزایە سلیکاتی ئەلەمنیۆم و کالیسیۆم و کاربۆناتی کالیسیۆمی تیادایە، جۆرێکی هەیە رەنگەکەی زەردی مەیلەو قاوەییە، بەردێکی بەنرخە.
سكالوب، اسقلوب	Scallope	(سکاڵۆپ)، جۆرە لەبکەیەکە، گیاندارێکی نەرمی لەپکەدارە، لەپکەکەی لە باوەشێن دەچێت، گۆشتەکەی دەخورێت.
سكانديوم	Scandium	(سکاندیوم)، توخمێکی کیمیاییە کێشی ئەتۆمییەکەی (٤٥) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٢١) کانزایەکە ناوەکەی لە وشەی (ئەسکەندناڤیا) وەرگیراوە نیشانەکەی (Sc).
سَكب	To pour	رۆکردن، رشتن، رژاندن.
سَكَب، سكبة	Anemone	گوڵاڵە، گوڵە نیسان.
سكبينج، خلباني	Galbanum	بەرزەد، زەمقێکی رێسینییە لە جۆرە درەختێك دەردەهێنرێت لە پزیشکیدا بۆ دەرمانی کۆکە باشە.
سكبينج، حلتيت عجمي	Persian-fennel	شمڵیی عەجەمی، جۆرە رووەکێکە.
سكبينة	Sagapenum	(ساگاپینەم)، جۆرە رێسینێکی بۆگەنە.
سكة	Road, Way	کوڵانی بەر بەرەڵا.
سكة	Way	رێگە.

سكة	Coins	پـارە، دراو، ئاسـنێكی نەخشـاوە پـول و پـارەی لەسـەر لێدەدرێـت و دەردەهێنرێت.
سكة، مقطع	Ploughshare	بەشێکە لە گاسن لە پشت چەقۆکەوە گلەکە بە شێوەیەکی ئاسۆیی دەبڕێت.
سكة الحديد	Railway	هێڵی ئاسنین، (ئاسنە ڕێ).
سكتة	Apoplexy, Apilepsia, Stroke	لەکار کەوتنی ئەندامی لەش.
سكتة قلبية	Cardiac-arrest	پەرکەم، دڵ وەستان، خورپە، مەرگی کتوپڕ.
سكتة مخية، سكتة دماغية	Shock, Stroke, Cerebral Apoplexy, Apoplectic-stroke	تاسانی مێشك، نـزول، بریتی‌یـە لـە نەخۆشـی‌یەکی کتوپـڕ بـەهۆی تـەقین یاخود گیرانی بۆریی خوێن لە مێشکدا، نەخۆشەکە دەبوورێتـەوە و هێزی نامێنـێ بـەهۆی ڕەق بوونـەوەی بۆریـی خوێنبـەر و پاڵپەسـتۆی خوێنـی زۆرەوە فـەرەنگی و قەڵـەوی، ئـەو کەسـە پـەکی دەکـەوێت و لـە جووڵـە دەکەوێت و بێهۆش دەبێت و بە شێوەیەکی گشتی لە هەر ماندووبوونێکی زۆر کە پاڵەپەستۆی خوێن زیاد بکات.
سكة التبانة، درب التبانة، درب الحليب	Milky way	کاکێشان، پەڵە ئەستێرەیەکی وردە وەکوو ڕێگەیەك لە ئاسماندا دەبینرێت.
سُكْر، ثمل	Drunkenness, Acute Alcoholism	مەستیی، سەرخۆشیی، خوماریی، مەڵەنگیی.
سُكّر	Sugar, Saccharum sacch aride	شەکر، ئاوێتەیەکی ئـەندامی سـپیی شـیرینە، لـە کـاربۆن و هـایدرۆجین و ئۆکسجین پێکهاتووە بۆ خواردن و گەلێك مەبەستی تر بەکار دەهێنرێت. لە قامیشی شەکر و چەوەندەر دەردەهێنرێت.
سكر العنب، غلوكوز، سكر العسل	Glucose, Grape sugar, Honey sugar	شـەکری (گلوکـوز)، شـەکرێکی تـاکی مەیلـەو زەردە لـە تـرێ و خورمـا دەردەهێنرێت و دەدرێت بە منداڵ.
سكر الصمغ، عربينوز	Arabinose, Gumsugar	عەرەبینۆز، شەکری زەمق.
سكر القصب، سكروز	Cane sugar, Sucrose	شەکری قامیش، شەکری سوکەرۆز، شەکرێکی دوانییە، ڕەنگی سپییە بۆ خواردن و دروستکردنی شیرینی بەکاردێت.
سكر البنجر، سكر الشوندر	Beet sugar, Dextrose	شەکری چەوەندەر.
سكر ناعم	Castor sugar, Powdered sugar	شەکری وردە.
سكر نبات، قندة، طبرزد، ابلوج	Sugar-candy, Rock-candy	نـەبات، شـەکری میوە، قەنـە، پارچـە شـەکرێکە لـە شـلکردنەوەی شـەکری قامیش دروست دەکرێت.
سكر المَن، ترنجبين	Mannite, Mannose	شەکری گەزۆ.
سكري	Saccharine, Sugary	شەکریی، شەکرە، شتێك پەیوەندی بە شەکرەوە هەبێت.
سكر الفواكة	Fructos, Levulose, Fruit sugar	(فرکتۆز)، شەکری میوە، شەکرێکی تاکییە.
سكر الشعير	Maltose	(ماڵتۆز)، شەکری جۆ.
سكر الحليب، سكر اللبن	Lactose, Sugar of milk, Galactose	(لاکتـۆز)، (گالاکتۆز)، شـەکری شیر، مادەیـەکی کریسـتاڵ و شـیرینە لـەناو شیردا هەیە.
سكر النشأ	Starch sugar, Dextrin	شەکری نیشاستە، (دێکسترین).
سكر الرصاص، خلات الرصاص	Sugar of lead, Lead acetate	(لیدئەستیەت)، شـەکری قوڕقوشم، سرکەی قوڕقوشم، مادەیـەکی شـیرینی ژەهرینە.

سكر القيقب، سكر الأسفندان	Maple-sugar	شەكری کەوتە، جۆرێکە لە شەکر لە ئاووکی داری کەوت دەردەهێنرێت.
سكر خام، سكر أحمر	Brown sugar	شەكری بۆر، شەکری هەڕەمە، شەکری خاو.
سكر محروق، كارامل	Burnt-sugar, Caramel	شەکری سووتاو، شلەیەکی خەستی قاوەیی‌یە لە گەرمکردنی شەکر یان هەر مادەیەکی کاربۆهێدراتی پەیدا دەبێت، پاشان ئاوی تێدەکرێت و دەپاڵێورێت و بۆ رەنگکردن بەکاردێت، بە تایبەتی رەنگکردنی ویسکی.
سكر (رؤوس)	Loaf sugar, (Coneshape)	کەللەشەکر، قەند.
سكر مكنة، سكر قطع	Lump sugar (Incubes)	شەکری خشتەکی، شەکری کلۆ، شەکری موکەعەب.
سكر محبب	Granulated sugar	شەکری بلووری، شەکری دەنك.
سكر بسيط	Simple sugar	شەکری سادە، شەکری ساکار، شەکری تاکیی وەکوو شەکری کلوکۆز.
سكرية	Sugar-basin	شەکردان، دەفرێکە شەکری تێدەکرێت.
سكروز		بڕوانە (سكر القصب).
سكر الدم	Blood sugar	شەکری خوێن.
سكرية الدم	Glycemia	(گلیسیمیا)، بوونی شەکری کلوکۆز لە خوێندا.
سُكّري، مرض السكر، بول سكري	Diabetes-Mellitus	نەخۆشیی شەکر، شەکرە، نەخۆشی‌یەکە لە ئەنجامی کەمەردانی هۆرمۆنی ئەنسۆلینەوە، میز زۆر دەبێت و بڕی شەکری کلوکۆز لە خوێن و میزدا زیاد دەکات، ئەو کەسە زوو زوو تینوو و برسی دەبێت و کێشی کەم دەکات.
سُكرين، سكر الفحم الحجري	Saccharin, Saccharine	(سوکەرین)، رۆحی شەکر، مادەیەکی سپی‌یە دەکرێتە چایی‌یەوە لە قەترانی خەڵوز دەردەهێنرێت، لە لایەن ئەو کەسانەوە بەکاردەهێنرێت کە تووشی نەخۆشیی شەکر دەبن، (٣٠٠) جار لە شەکری قامیش یان چەوەندەر شیرینترە و ئەو زیانەش ناگەیەنێت بە نەخۆشەکە.
سكران	Drunkard	سەرخۆش، مەست، خومار، کەیل.
سكر احادي	Monosaccharide	شەکری تاکی وەکوو شەکری کلوکۆز، یەك گەردیلە کاربۆنی تێدایە.
سكر ثنائي	Disaccharide	شەکری دووانە وەکوو شەکری قامیش، دوو گەردیلە کاربۆنی تێدایە.
سكريات ثلاثية	Trioses	شەکری سیانی، سێ گەردیلە کاربۆنی تێدایە.
سكريات رباعية	Tetroses	شەکری چواری، شەکری چوارە، چوار گەردیلە کاربۆنی تێدایە.
سكريات خماسية	Pentoses	شەکری پێنجی، پێنج گەردیلە کاربۆنی تێدایە.
سكريات سداسية	Hexoses	شەکری شەشی، شەش گەردیلە کاربۆنی تێدایە
سكر سباعي	Hep tose	شەکری حەوتی، حەوت گەردیلە کاربۆنی تێدایە.
سكريات متعددة، سكريات مضاعفة	Polysaccharides	فرەشەکرە، شەکری چەندانە، ئەو کاربۆهیدراتەیە کە دەشێت بە ڕێگەی شیکردنەوەی ئاویی بکرێت بە چەند شەکرێکی تاکیی (وەکوو نیشاستەو سیلیلۆز).
سكر احمر جاوي، جكر	Jagger, Jaggery	شەکری جاوی، شەکرێکی مەیلەو قاوەیی‌یە بە باشی پاك نەکراوەتەوە لە شیلەی دارخورما دروست دەکرێت.
سكران، سيكران، بنج أسود	Black hen, Bane, Hogbeam, Hyoscyamus	بەنگی رەش، بەنگە کێویلە، رووەکی سەرخۆش، چاوی قەلەڕەشکە، تووتڕکی گورگ، رووەکێکی ژەهرینە دەرمانێکی رشێنەرەوە و بێهۆشکەری لێ دەردەهێنرێت.
سُكران	Scopolia	(سکۆپۆلیا)، گیایەکە لە کۆمەڵەی باینجان، قەدی ژێر زەویی هەیە گوڵەکەی شۆڕە، بەنجی لێ دەردەهێنرێت.
سكروبل	Scruple	(سکروپل)، یەکەیەکی کێشە دەکاتە (٢٠) دەنك گەنم، ١,٣گرام.

سكر، ناظم مائي	Water-gate, Sluicegate	دەرگای بەندی ئاو.
سُكرة	Door bolt	کلیل و کلۆمی تەختە.
سُكرَة الموت	Agony, Deathpang	گیانەلا، ئاوزینگ، سەرەمەرگ، گیاندان، ئاویلکەدان.
سكرتير، امين السر	Secretary	سکرتێر، سەرنووسەر، نهێنیگر.
سكرتارية	Secreatariat	سکرتێرگە.
سكراب	Scrap	(سکراپ)، وردەو پارچە شتی کۆنە بەتایبەتی لە ئاسن و کانزاکانی تر.
سكراز، انفرتاز	Sucrase, Invertase	(ئینڤێرتاز)، هەوێنێکە شەکری سوکەرۆز دەگۆڕێت بۆ گلوکۆز و لیفیلۆز.
سكسية		بڕوانە (ساکسوفون).
سكسة، طروغلودس، نمنمة، سكسوكة، دعويقة، صفراغون، صعو	Wren	فیرنەگولە، فیسقەگولە، باڵندەیەکە هێلانەکەی وەك گومەز وایە لە ئاوەوە بە پەر داپۆشراوە.
سكسولوجيا، علم الجنس	Sexology	زانیاریی رەگەزیی، رەگەز زانی (نێرومێ).
سكسوكة، عثنون	Goatee	کەبشتە، ریشێکی بچووك بە چەناگەوە.
سكسيكولا، قليعي	Saxicola	ئەبلەق، چۆلەکەیەکە لەناو بەردەڵانیدا دەژی.
سكسار، رباح	Talapoin, Baboon	سەگسەر، سەگسار، سەگە مەیموون، جۆرە مەیموونێکی تیسکنە، رەنگەکەی سەوزی مەیلەو زەردە.
سكسنيت، كهرمان	Succinite	کارەبا، رێسینێکی بوو بەردە. واتە جۆرێکە لە مادەی رێسین بووە بە بەرد، دەکرێت بە تەزبیح.
سكع، بخور مريم، خبز المشايخ. سكوكع	Cyclamen, Sowbread	بخوردی مەریەم، گیایەکی سەلکدارە بەرەکەی خرە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
سكعكع، ذُعرة، ابو فصادة	Wagtail	شوان خەڵەتێنە، کلك هەڵسەنگێنە. باڵندەیەکی بچووکە، تا زەلام زۆر لێی نزیك نەبێتەوە، نافڕێت.
سكفة (الباب)	Threshold	بەر دەرگا.
سكك، سمع	Microtia	گوێ بچووکی، کەسێك گوێچکەی بچووك بێت.
سكلاري	Scalare	(سکالاری)، جۆرە ماسییەکە.
سكن، سكني	Dwelling	خانوو، ماڵ، نیشتەنی.
سكنجبين	Oxymel	ئەسکەنجەبین، ئەسکەنجەبیل، تێکەڵەی سرکە و هەنگوین یان سرکە و شەکر، شەربەتێکی خۆشە.
سكهورن، سكتوبة	Saxhorn, Saxtuba	(ساکسهۆرن)، ئامرازێکی مۆسیقایە.
سكوت	Silence, Inactivity	بێدەنگیی، کڕیی.
سكون، هدوء	Calm, Quietude, Diapause	ئارامگرتن، داسەکنان، هێمنیی، بێدەنگی، کپیی، سرەوت، ئارام، وەستان.
سكوريا	Scoria	(سکۆریا)، بەردێکی بورکانیی شووشەیی سووکە چونکە بۆشایی تێدایە.
سكورديون، سقورديون، ثوم بري	Scordium	شێرەمارانە، سیرەکێویلە، گیایەکە لە سیری ئاسایی بچوکترە.
سكوته		بڕوانە (سقوطة).
سكوتين		برشوانە (سقوطين).
سكوته، دراجة الرجل	Scooter	(پاسکیل)، پایسکلی منداڵان.
سكوليت، كراشة	Bark beetle, Shot borer	قالۆنچەیەکی زیانبەخشە بە توێکڵی درەخت.
سكوليست	Scolecit	(سکۆلیسیت)، بەردێکی کانزاییە، بریتییە لە سیلیکاتی ئەلەمنیۆمی کالیسیۆمی ئاویی بە شێوەی کۆمەڵە بلوور.

سكوبوفيليا، غلمة الرؤية، تلذذ المشاهدة	Scopophilia	(سكۆبوفیلیا)، ئالۆش سەیرکردن، هەستکردن بەئارەزووی رەگەزی لەکاتی تەماشاکردنی یەکێکدا کە لەشی بەدەرەوە بێت، حەزکردن بە بینینی لەش و وێنەی رووت.
سكوراكس	Scorax	(سکوراکس)، زەمقی داری زەیتوون.
سكونة	Schooner	(سکونەر)، کەشتیی چارۆکەدار.
سكورزونيرا، خسّ الكلاب، سلسفي أسود	Scorzonera	کاهووە سەگانە، جۆرە سەوزەیەکە کە لە هەڵەکۆك دەچێت، تامەکەی خۆشە بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشیی شەکر باشە، چونکە هۆرمۆنی ئەنسۆلینی تێدایە.
سكوروديت	Scorodite	(سکۆرۆدیت)، کەرەسەیەکی خاوە زەرنیخاتی ئاسنی ئاویی تێدایە، رەنگەکەی سەوزی کاڵ یان قاوەیی یان بێ رەنگە.
سكير	Drunkard, Hard-drinker, Toper	کەسێك کە بەردەوام مەی زۆر بخواتەوە.
سكّين	Knife	کێرد، کارد، تیخ، چەقۆ.
سكينة الاسكافي	Shoemaker knife	زەمبەلە، گەزەن.
سكينة قشر	Paring knife	چەقۆی پاککردن.
سكينة البيطار	Hoof knife	سم تاش.
سكينة الحلاقة	Shaving-knife	چەقۆی سەرتاشین، کافرمان، گوێزان.
سكينة المقاطع	Sectioning-Razor	چەقۆی برگە دروستکردن.
سكين القلم	Small knife	قەڵەمبڕ، کێرك، چەقۆیەکی بچووکە.
سكين ذو غمد	Bowie knife	کالانی، چەقۆی کالاندار.
سكينة المحراث	Coulter, Colter	چەقۆی گاسن.
سكين التشريط، مشراط	Scarificator	نەشتەر.
سكينة الجيب، مدية الجيب	Clasp knife	چەقۆی گیرفان، چەقۆیەکە دەنوشتێتەوە.
سكينة التطعيم	Grafting-knife, Budding knife	چەقۆی موتوربەکردن.
سكية، سوس الجبن	Tyroglyphus, Cheesemite	مۆرانەی پەنیر، سنی پەنیر، جۆرە مێروویەکی مەیلەو سپی‌یە، لمۆزەکەی کونکەر و مژۆکە.
سكيت، قرس	Gnats, Small midges	مێشوولەیەکی بچووکە.
سكيت	Black fly	مێشوولەی رەش.
سكيوم، شيوط، كوسى افرنجي، خيار افرنجي	Sechium	(سیکیوم)، رووەکێکی کشتوکاڵی‌یە لە کۆمەڵەی کوولەکە، رەگەکەی سەلکدارە گولچەکەی زەردە بەرەکەی گەورە و هێلکەیی‌یە، بە کوڵاوی دەخورێت.
سكينة	Calmness, Stillness	ئارامگرتن، هێمنی.
سكيلا	Scilla	(سکیلا)، جۆرە گوڵێکە.
سُلافة	Bestwine, Choicet	شەرابی نایاب.
سلالة، أصل النسب	Genealogy	تایەفە، رەگەز.
سلاح	Arm, Weapon	چەك، چەکی جەنگ.
سلاح ناري	Fire arm	چەکی ئاگرین، گوللەخۆر، گوللەهاوێژ.
سلاء، سمنة	Cooking butter	رۆنی قاڵکراو، رۆنی داخکراو.

سلاء السمن	Toclarify butter	كەرە يان ڕۆن داخكردن، ڕۆن قاڵكردن.
سلاق، التهاب الجفن	Blepharitis	سووتانەوەی پێڵووی چاو.
سلاق	Wheal	زيپكە، تلۆق، بلۆق.
سلاّل، صانع السلال	Basket maker	سەبەتە دروستكەر، سەبەتەچن.
سلالة، صناعة السلال	Basket making	سەبەتە دروستكردن.
سُلالة، نسل، عرق	Descendants, Offspring, Progeny, Race, Alle, Strain	ڕەگ، وەچە، بەرەباب، نەوە، ڕەچەڵەك، بنەماڵە، باڤك، بەرە.
سلامية	Phalanx, Phalange Internode	(١) گرێی پەنجە، موورووی پەنجە، ميچ، كڵاوەی پەنجە. (٢) لە ڕووەكدا: ماوەی نێوان دوو گرێ لە لق و قەدی درەختدا.
سلامي	Salami	(سالامی)، جۆرێكە لە سجووق واتە جۆرە شيرينی‌يەكە لە دۆشاو و ئارد و گوێز.
سلاّميات، حاشات	Mowers, Phalangidae	كۆمەڵێك لە جاڵجاڵۆكە.
سلالة قوقازية	Caucasic race	ڕەچەڵەكی قۆقازی، ڕەگی قۆقازی، میللەتەكانی ناوچەی چەركەس و داغستان لە ڕووسيا.
سلالة ذنجانية	Negrorace	ڕەچەڵەكی زەنگی، ڕەگی زەنگی میللەتەكانی ناوەڕاست و خۆراوا و خۆرهەڵاتی ئەفريقا دەگرێتەوە.
سلالة الأقزام	Ellipometric race	ڕەچەڵەكی گرگنەكان، توخمی بستەباڵاكان.
سلالة منغولية	Mongoloid race	ڕەچەڵەكی مەغۆلی، ڕەگی مەغۆلی، میللەتەكانی ژاپۆن و چين و كۆريا و هيند و مەغۆلستان دەگرێتەوە.
سلاطة، سلطة	Salad	زەڵاتە، جۆرە خواردەمەنی‌يەكە لە سەوزەی جنراو و سركە و تەماتە و خوێ و هەندێك جاريش بەهارات دروست دەكرێت.
سلاقون، رصاص احمر	Red lead oxide	ئۆكسيدی قورقوشمی سوور، مادەيەكی كيميايی‌يە.
سلاء	Sarciophorus	(سارسيۆفۆر)، جۆرێكە لە باڵندەی زيقاوڵە، بەڵەك و لاق درێژە.
سلاءة، دودة خيطية	Thread-worm, Whip-worm	كرمی دەزوولەيی، كرمێكی زۆر باريكە لە ڕيخۆڵە ئەستوورەی مرۆڤدا دەژی.
سلاسة، ليونة	Tractability	ڕەوانيی، نەرميی.
سلامة	Soundness	ساغيی.
سلاقي، سلوقي	Greyhound	تانجی، تاژی، جۆرە سەگێكی باريكەلەيە بۆ ڕاو بەكاردێت.
سلب	Aloe-fiber	ڕووەكێكە گوشی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستكردنی پەت.
سَلَبْ، سقط الذبيحة	Offal	پاشماوەی مەڕشی سەربڕاو.
سلبة، قلس، مرس	Cable, Hawser	پەتێكی ئەستوور، وەكوو ئەو پەتەی كە كەشتيی پێ دەبەسترێت بە زەوی‌يەوە.
سِلبْ، هيس، ويج المحراث	Ploughbeam	ئەو بەشەی كە بەشەكانی گاسن پێكەوە دەبەستێت.
سلَب، نهب	Rifling, Plundering, Pillaging	ڕووتاندنەوە، ڕووت كردنەوە، دزی لێكردن.
سلبية	Passivity	وەستانی كارلێك، هەندێ جا كانزای وەكو ئاسن كارلێكەكەی لەگەڵ مادەی ئۆكسيدی بەهێزی وەكوو ترشی نەتريكدا دەوەستێت بەهۆی پەيدابوونی چينێك لە ئۆكسيد لەسەر ئاسنەكە.
سلبية، سلبوت، جوكلانة، كبوسين، أبو خنجر	Nasturtium	سەلبی، جۆرە گيايەكە گەڵاكەی لە قەڵغان دەچێت و گوڵەكەی لە كڵاوی ئاسن دەچێت، بەرەكەی دەكرێت بە ترشيات و بەهارات و گەڵاكەی دەكرێت بە زەڵاتە.

سلبند، ليب	Martingale	قايشێكه له پشتێنه‌ی زینه‌وه تێپه‌ڕ ده‌بێت به‌ناو هه‌ردوو ده‌ستی ولأخدا و ده‌به‌سترێت به‌ لغاوه‌وه.
سلبين، خرفيش	Silybum	كه‌رته‌شی، جۆره‌ گیایه‌كی دڕكاوی‌یه‌ له‌ كنگر ده‌چێت.
سلبوب	Sillabub	(سیلابوب)، جۆره‌ خوارده‌مه‌نی‌یه‌كه‌ له‌ شیرو شه‌راب.
سلبوج	Zorptera	(زۆرپێترا)، جۆره‌ مێروویه‌كه‌.
سلبي، سالب	Negative	(نێگه‌تیڤ)، دژی پۆزه‌تیڤ، بڕێك كه‌ له‌ سفر كه‌متر بێت، بێ ئه‌رك.
سلبج	Poplar	جۆرێكه‌ له‌ دره‌ختی چنار.
سلة، سبت، سفط، جونة	Basket, Hamper, Frail	به‌رچینه‌، چنگڵه‌، قه‌رتاڵه‌، قوولێنه‌، تریان، تریانه‌، تلیان، سه‌به‌ته‌، سه‌وی، جه‌رخه‌مه‌، قولێنه‌، سه‌لیڤك.
سلتزر	Seltzer	(سێلتزه‌ر)، ئاوێكی كانزایی‌یه‌.
سُلْت، شيلم	Spelt, Common rye, Pearl barley	جۆرمشه‌، په‌رشه‌، گیایه‌كی ساڵانه‌یه‌. له‌ كۆمه‌ڵه‌ی ده‌غڵودان له‌ جۆ ده‌چێت به‌ڵام به‌رزتره‌، ده‌نكه‌كه‌ی ده‌كرێت به‌ ئارد، نانێكی مه‌یله‌و زه‌ردی لێ دروست ده‌كرێت ئه‌گه‌ر له‌گه‌ڵ گه‌نم تێكه‌ڵ بكرێت نانێكی خۆشی لێ دروست ده‌كرێت.
سلة المهملات	Waste paper basket	سه‌به‌ته‌ی خۆڵ.
سلة اللقاح	Corbicula	سه‌به‌ته‌ی هه‌ڵاڵه‌: كه‌ بریتی‌یه‌ له‌ مه‌چه‌كی كاره‌كه‌ری هه‌نگ و هه‌ڵاڵه‌ی گوڵی پێ كۆده‌كاته‌وه‌.
سُلّة عرف الديك		سه‌ره‌كه‌ڵه‌شێر، گیایه‌كه‌ بۆ له‌وه‌ڕ باشه‌.
سُلّة رداعية، ايدوصارون	Holyclover, Frenchgras, Sainfoin, Sulla	(سینفۆین)، گیایه‌كه‌ بۆ ئالیك باشه‌، گوڵه‌كه‌ی په‌مه‌یی و بۆن خۆشه‌.
سُلّة الذهب	Rock alyssum, Gold-dust, Yellow alisom	ئه‌لسیۆنی زێڕین، جۆره‌ گیایه‌كه‌ گوڵه‌كه‌ی زه‌رد و جوانه‌.
سُلّة الفضة	Sweet alison, Alyssum	ئه‌لیسۆنی زیویی، جۆره‌ گیایه‌كه‌ گوڵه‌كه‌ی زیویی جوانه‌.
سُلْج، نعيمة	Celsia	(سێلسیا)، رووه‌كێكی ده‌شته‌كی‌یه‌.
سُلجة، محار	Oyster	گوێچكه‌ ماسی یان له‌پكه‌ واته‌ گیاندارێكی ده‌ریایی نه‌رمی له‌پكه‌داره‌.
سُلْجَم، سلجم، لفت	Rape, Colza Carcel-oil, Brassica	شێلم، گیایه‌كی كشتوكاڵی‌یه‌ گوڵه‌كه‌ی به‌ شێوه‌ی هێشووی ووردی سپی یان زه‌رده‌ به‌ره‌كه‌ی وورد و خڕ و ره‌ش مه‌یله‌ و شینه‌، رۆنی لێده‌رده‌هێنرێت یان ده‌كرێت به‌ ئالیك، ره‌گه‌كه‌ی خڕ و گۆشتنه‌ بۆ خواردن به‌كاردێت.
سلجم حقلي	Winterrape-nape	شێلمی ده‌شته‌كی، جۆرێكی ده‌شته‌كی و كشتوكاڵی‌یه‌ ، به‌ڵام بچووكتره‌ و رۆنی لێده‌رده‌هێنرێت یان ده‌كرێت به‌ ئالیك.
سلجمية	Cercocarpus	شێلمۆكه‌، دره‌ختێكه‌ به‌ره‌كه‌ی له‌ شێلم ده‌چێت .
سلَجان	Saltwort	گیا خوێ، رووه‌كێكه‌ بۆ له‌وه‌ڕ باشه‌، له‌ شوێنی نزمانیدا ده‌ڕوێت، قه‌راغی به‌ره‌كه‌ی تیژه‌، به‌ره‌كه‌ی كه‌ پێده‌گات زه‌رد ده‌بێت.
سلحفاة	Turttle, Tortoise	كیسه‌ڵ، ره‌قه‌، كاسه‌پشت، گیاندارێكه‌ له‌ پله‌ی خشۆكه‌كان.
سلحفات لينة الترس، سلحفاة ذات جلد	Tlethery-turtle, Soft turtle, Soft-shelled turtle	جله‌، كیسه‌ڵی پێستدار، كیسه‌ڵی قه‌ڵغان نه‌رم، كیسه‌ڵێكی گه‌وره‌یه‌ له‌ جیاتی قه‌ڵغان پێستێكی نه‌رمی هه‌یه‌ نزیكه‌ی ٧,٥ پێ درێژه‌، هه‌ندێك جار كێشه‌كه‌ی ده‌گاته‌ (١٥٠٠) پاوه‌ند.
سلحفاة البر، سلحفاة برية	Tortoise	كیسه‌ڵی دێمی، كیسه‌ڵی زه‌وی، كه‌وسه‌ڵ، كێسۆ.

سلحفاة مائية، غيلم	Turtle	کیسەڵی ئاویی، کیسەڵ، ڕەقە، سێڵە.
سلحفاة الطين	Mud Turtle	کیسەڵی قوڕ، ئەو کیسەڵەی لەناو قوڕدا دەژی.
سلحفاة نهاشة	Snapping-turtle	کیسەڵی گەزندە، جۆرێکی گەورەیە لە کیسەڵ، شەویلگەی بەهێزە و دەگەزێت.
سلحفاة بحرية	Chelonia	کیسەڵی دەریایی.
سلحفاة ماردة، سلحفاة عملاقة	Giant tortoise	کیسەڵی مەزن، کیسەڵی زەبەلاح، جۆرە کیسەڵێکی گەورەیە هەندێک جار درێژییەکەی دەگاتە (٤) پێ و کێشەکەی (٤٠٠) پاوەند دەبێت.
سلحفاة خضراء	Green turtle	کیسەڵی سەوز، کیسەڵێکی سەوزە لە هەندێک وڵات گۆشتەکەی دەخۆن.
سُلَحْ، سلفة، سلك	Young partirdge	بەچکە کەو، باڕوکە،
سُلَحْ، نجو، هيص، ذرق	Guano, Dung, Excerment of birds, Poultry-dung	ڕیقنە، پیسایی باڵندە.
سلخ، سلخ جلد	Skinning, Flaying	کەوڵکردن، داماڵین، پێست کەندن، کەڤڵاندن، گوروونەوەی پێست، ئاوەڕووت کردن.
سلخ	Dartos	چینە ماسولکەیەکی ڕیشاڵەییە لە ژێر پێستی گوندا.
سلخة، سخلة	Lamb	بەرخ، بێچووی مەڕ.
سلخة	Slough, Moulting	کاژ، کاژی مار.
سلخانة، مذبحة، مجزرة	Salaughter-hoves	قەسابخانە، کوشتارخانە.
سلسلة	Chain, Series	زنجیرە، زنجیر، ڕیزە، کۆستەك لە زانیاری زەوی پێواندا یەکەیەکی پێوانەییە بریتییە لە (٦٦) پێ یان (٢٠) مەتر
سلسلة جبلية	Mountain chain, Mountain range	زنجیرە شاخ، ڕیزە شاخ، سەخان، سەفین، زنجیرە چیا، ڕیزە چیا.
سلسلة بيئية	Sere	زنجیرەی شوێنەواری، زنجیرەی ئەو کۆمەڵە ڕووەکانەی کە لە دیاردەکانی یەك لە دوای یەك پەیدا دەبن.
سلسلة غذائية	Food chain	زنجیرەی خۆراکی، کۆمەڵێك زیندەوەر کە هەریەکەیان پەیوەندی هەبێت بەوەی ترەوە بە جۆرێك کە هەریەکێکیان خۆراك بێت بۆ ئەوەی سەرووی خۆی.
سلسلة متجانسة، سلسلة متشاكلة	Homologous series	زنجیرەی چوون یەك، زنجیرەی هاوشێوە، زنجیرەیەك لە ئاوێتەی ئەندامی کە تیایدا ئاوێتەی دواوە یەك کۆمەڵە (CH_2) ی لەوەی پێشەوەی خۆی زیاترە وەکو لە میثان، ئیثان، پرۆپاندا
سلسلة اليفاتيكية، سلسلة مفتوحة، سلسلة مستقيمة	Opened chain, Aliphatic chain	زنجیرەی ئەلیفاتیکی، زنجیرەی کراوە، ئەتۆمەکانی مۆلیکیولێکی مادەیەکی کیمیایی شێوەی زنجیرەیەکیان گرت بێت وەکو لە گازی میثاندا.
سلسلة متفرعة	Branched chain	زنجیرەی لقدار، وەکو لە مادەی بیوتانی لقداردا.
سلسلة جانبية	Side chain	زنجیرەی لاتەنیشت، زنجیرە ئەتۆمێك کە بەسترابێت بە زنجیرە سەرکییەکی ئەتۆمییەکانی مۆلیکیولێکەوە وەکو لە ئاوێتەی تریپتۆڤاندا.
سلسلة اروماتيكية، سلسلة مغلقة	Closed chain , Aromatic chain	زنجیرەی ئەرۆماتیکی: زنجیرە داخراو، ئەتۆمەکانی مولیکیولێك بە شێوەی ئەلقە یەکیان گرتبێت وەکو لە بەنزۆلدا.
سلسلة كهروكيميائية	Electro-chemical series	زنجیرەی کارۆکیمیایی.
سلسلة الظهر، العمود الفقري	Vertebral column	کاریتی پشت، مورەغەی پشت.
سلسلة بالمر	Balmer-series	زنجیرەی بالمەر، زنجیرەیەکە لە هێڵەکانی شەبەنگی هایدرۆجین.

سلسل، مسقط مائي	Cascade	تاڤگەیەکی بچووك ، سوولاو.
سَلس	Tractable	ڕەوان، ڕانەگرتن.
سصلس البول	Incontinence of urine Anischurai, Enuresis	میزەچۆڕکی ، چرتە میزە، میز ڕانەگرتن، دەڵەمیزی، میزنی، کەمەر شلی.
سلستین	Celestine	(سیلیستین)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی سترۆنتیۆم لە شێوەی کریستاڵی گۆگرداتی سترۆنتیۆمدا لەگەڵ خوێی بەردین و گەچدا هەیە.
سلبیل	Water of life , Nectar	ئاوی ژیان، خواردنەوەی خەڵکی بەهەشت .
سلسفیل، فومي ، لحیة التیس		هەڵەکۆك ، ڕیشە بزن، گیایەکی دەشتەکییە گوڵەکەی زەردە یان بنەوشەییە ، ڕەگەکەی دەخورێت .
سلسفیل اسود، دبح زراعي	Scrzonera	(سکۆرزۆنیرا)، گیایەکە ڕەگ و گەڵاکەی دەخورێت.
سلسلة النسب	Lineage	زنجیرەی ڕەچەڵەك، واتە زنجیەی ڕەچەڵەکی هۆزێك یان خێزانێك .
سُلطة، صلصة	Salad	زەڵاتە، جۆرە خواردەمەنییەکە لە تەماتە و سەوزە و سرکە و هەندێ جار بەهارات .
سلطة	Power, Authority	دەسەڵات.
سلطنة، مملكة	Sultanate	وڵات ، میرنشین.
سلطان الزهور ، غلوکسینیة	Gloxinia	سوڵتانی گوڵەکان، گیایەکە گوڵەی شێوە زوڕنایی هەمەڕەنگی هەیە .
سلطان	Sultan, Supreme-ruler	سان ، خونکار (فەرمانڕەوا).
سلطان ابراهیم، بربوني، طرستوج	Redmullet	سوڵتان ئیبراهیم ، جۆرە ماسییەکە .
سلطان الجبل، صریمة الجدي	Caorifoly, Honey-suckle	پەنجەی خانم ، دەوەنێکی کەپرییە گوڵەکەی بۆن خۆش و هەمیشە سەوزە ، بۆ پەرژینی باخچەکان بەکاردێت .
سلطانیة	Bowl, Tureen	کاسە، تەشی، قاپ.
سلطعان، سلطعون، خمخم ، خنجل	Crab	قرژاڵ، کێڤژاڵە .
سَلَع، حلوق	Sorrelvine wild-grape	ترێ کێویلە، جۆرێکە لە ڕووەکی میوە، گوڵەکەی سەوزە بەرەکەی لە ترێ دەچێت.
سلعة، بضاعة	Commoditly, Article of merchandise, Goods	بابەتی فرۆشتن، کەل و پەل ، پرتاڵ، شتومەك، کوتاڵ.
سلعة، عقدة درنیة، عقدة خنازیریة جدرة، جوتر، تضخم الغدة الدرقیة ، غوتر	Scrofula, Goitre	١. سووتانەوە و ئاوسانی لووی سایرۆید ، واتە لووی قورقوڕاگە. ٢. دومەڵێکە لە ئەنجامی پشێوی هاوسەنگی خۆراکییەوە پەیدا دەبێت .
سلعة	Cyst, Wen	توورەکەیەکی چەورە لە ژێر پێستدا .
سُلعة	Marasmius	(ماراسمیەس)، کەڕوویەکی زیان بەخشە بە ڕووەك.
سَلَف	Predecessor, Ancestors	پێشینان، پێشین.
سلف، کَرب	Toharrow, Level land, Scarifying	شیکردنەوەی زەوی بە پاچەکۆڵە دوای کێڵان.
سلفات، کبریتات	Sulphate	گۆگردات، کبریتات، ڕەگی ترشی کبریتیك (گۆگردیك).
سلفات النحاس، زاج ازرق	Copper sulphate, Blue vitriol	گۆگرداتی مس، کوژەکە، کبریتاتی مس، زاجی شین .
سلفات الزنك، زاج ابیض	Zinc suphate, White vitriol	گۆگرداتی زینك، زاجی سپی، گۆگرداتی توتیا.

سلفات الحديدوز، زاج اخضر	Ironsulphate, Green vitriol	گۆگرداتی ئاسنۆز، زاجی سەوز.
سلفات الرصاص	Lead suphate	گۆگرداتی قورقوشم .
سلفات الكالسيوم ، جبس	Calcium sulphate	گۆگرداتی کالیسیۆم ، گەچ.
سلفات الصوديوم، كبريتات الصوديوم	Glaubersalt, sodium sulphate	گۆگرداتی سۆدیۆم، خوێی گلۆبەر.
سلفات المغنسيوم، كبريتات المغنسيوم، الملح الانطليزي	Magnesuin sulphate, Bitter salt	مانیزا، گۆگرداتی مەگنسیۆم، ئینگلیزدۆزی، خوێیەکی تاڵە بۆ دەرمانی ڕەوانی بەکاردێت .
سلفات النيكوتين	Sulphate of Nicoyine	گۆگرداتی نیکۆتین، شلەیەکی ژەهرە لە تووتن دەردەهێنرێت بۆ قەلاچۆکردنی مێرووی زیان بەخش .
سلفانيلاميد	Sulfanilamid	(سەلفانیلامید)، دەرمانێکە لە چارەسەرکردنی نەخۆشی ئاژەڵدا بەکاردێت.
سلفرسان	Salvarsan	(سەلڤرسان)، دەرمانێکە بۆ نەخۆشیی فەرەنگی.
سلفوناميد	Sulphonamide, Sulfonamide	(سەلفۆنامید)، کۆمەڵە دەرمانێکە بۆ کوشتنی باکتریا.
سلفوسيانور	Sulfocyanure	(سەلفۆسیانور)، دەرمانی قەلاچۆکردنی مێروو.
سلفاتيازول	Sulpha Thiazole	(سۆلفاتیازۆل)، جۆرە دەرمانێکە بۆ کوشتنی میکرۆب بەکاردێت.
سلفاكواندين	Sulphaguanidine	(سولفاگوانیدین)، دەرمانێکە دژی سکچوون بەکاردێت.
سلفيا، مريمية، قصعين، سالفيا	Sage, Salvia	(سالڤیا)، گیایەکە گوڵی جوانی شینی مەیلەو ئەرخەوانی دەگرێت، دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
سلفة، قرض بفائدة	Loan, Borrowing	قەرزی بەسوو.
سُلْف		بڕوانە (سُلح).
سلفا	Selvas	دارستانی سلڤاس، دارستانە چڕەکانی حەوزی ڕووباری ئەمازۆن لە ئەمریکای باشوور.
سلفة الحذاء	Inner sole, Sock	ناوفەرشی پێڵاو.
سلفيت، كبريتيت	Sulphite	کبریتیت، گۆگردیت، ڕەگی سەلفرۆزئەسید، ڕەگی ترشی کبیرتۆز.
سلفيد، كبريتيد	Sulphide	گۆگردید، ڕەگی هایدرۆسەلفریك ئەسید، ڕەگی ترشی هایدرۆکبریتیك.
سلفتة	Sulphating, Sulfating	گۆگردین، چارەکردنی نەخۆشیی ڕووەکی بە سولفات.
سلفرة	Sulphide treatment	سولفەرین، کوشتنی هەندێك مێروو لە زەویدا بە سولفید.
سلفون، كبريتون	Sulphone	(سەلفۆن)، ڕەگی سەلفۆن، ئاوێتەیەکە کاربۆن و گۆگردی تێدایە.
سلفونات	Sulphonate	کۆمەڵە مادەیەکە لە بەرهەمەکانی پەترۆل، وەکوو سەلفۆناتی سۆدیۆم و سەلفۆناتی مەگنیسیۆم.
سلفون	Sulphon	(سەلفۆن)، جۆرێکە لە بۆیەی کۆمەڵە ترش بۆ خوری و ئاوریشم بەکاردێت، هەروەها بۆ چەرم و کاغەزیش بەکاردێت.
سلق	Beet, Garden beet, Leaf beet, Egyptian chard, White beet	سلق ، زڵق جۆرە گیایەکە، گەڵاکەی پانە ئەکرێت بە چێشت.
سلفين	Sylvine, Sylvite	(سەلڤین)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی پۆتاسیۆم بە شێوەی کریستاڵ، خشتەکی هەیە، بریتییە لە کلۆریدی پۆتاسیۆمی سروشتی بەڵام کلۆریدی سۆدیۆم و مەگنیسیۆمیشی تیادایە، لە خوێی بەردین دەچێت.

سلق	Ambostion, Boiling, Blancing, Scalding	زەردکردن، کوڵاندن.
سلق بري، حميض المناقع	Water dock, Horse sorrel, Patience dock	ترشۆکە، گیایەکە لە سلق دەچێت، گەڵاکەی ترشە لە نزیك ئاودا دەروێت.
سلق الماء، جار النهر، لسان البحر	Pond weed, Tench weed	سلقی ئاویی، گیایەکی ئاوییە گەڵاکەی هێلکەیییە، گوڵەکەی سەوز و لاسك درێژە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
سلقان، سلقة، ذئب	Wolf	گورگ.
سلك، خيط	Thread, Line, String	دەزوو، تەل، تیل.
سلك الدرد		تەلی شەلدەرد، تەلێکە لە داڕشتەیەکی تایبەتی دروست کراوە بۆ لەحیمکردنی شووشە بەکاردێت.
سلك المقاومة	Resistance-wire	تەلی بەرهەڵستی.
سلك لَين، سلك الربط	Binding wire	تەلی نەرم، تەلی پێچانەوە.
سلك معدني	Wire	تەلی کانزایی.
سلك شائك	Barbed wire	تەلی درکاوی، تەلبەند.
سلك التوصيل	Condnction wire	تەلی گەیاندن.
سلك مفتول	Twisted wire	سیم، کلافە، تەلی بادراو.
سَلَك	Talcum powder	بۆدرە، تۆزێکی سپی بۆنخۆشە، دەکرێت بە لەشی منداڵی ساواوە.
سلك معزول	Isolated wire	وایەر، وایەری داپۆشراو بە بەرگێکی دەزوو یان نایلۆن.
سَلَكْ، قطا	Sandgrouse	قەتێ، باڵندەیەکی بچووکە.
سلكة	Rock Thrush	بۆقژەکێوی، باڵندەیەکە لە بۆقژە دەچێت.
سلكين	Silkaline, Silkoline	(سلکلین)، قوماشێکی لۆکەی تەنکە بۆ پەردە بەکاردێت.
سلك، سلج	Slug	سلەگ، یەکەیەکی بارستاییە دەکاتە ٣٢,٢ پاوەند لە بەریتانیا بەکاردێت.
سُلك	Young partridge	بەچکە سوێسکە.
سلكان، دجاجة الحراج	Bonasa	(بۆناسا)، باڵندەیەکی کلاوداره لە کۆمەڵەی سوێسکە لەناو شاخدا دەژی، دەنووکی کورتە.
سلكوت	Carabus	(کارابەس)، مێروویەکی دڕندەیە بۆ پاراستنی خۆی لە دوژمن شلەیەکی سووتێنەر لە کۆمیەوە دەهاوێژێت.
سلكيات، ديدان خيطية، ديدان سلكية	Nematoda, Wire worm	کرمە دەزوولەیی، جۆرە کرمێکی باریکی مشەخۆرە لە لەشی گیاندارەدا دەژی.
سل، هزال	Consumption	لاوازیی.
سل عظمي، سل المفاصل	Tuberculosis of joints	(وەرەمی ئێسقان)، تێراوی سیلی ئێسقان، توشی جەمسەری ئێسقانەکان دەبێت لە جومگەکاندا.
سل، تدرن، سحاف، سل رئوي، تدرن رئوي	Pulmonary Tuberculosis, Pulmonary phthisis	سیل، دەغەن، وەرەم، دیق، دەردەباریکە، وەرەمی سییەکان، ئێشا زراف، نەخۆشییەکی درە لە سییەکاندا جێگیر دەبێت، میکرۆبییە، بەهۆی کۆکە و پرژشکی دەمەوە بڵاو دەبێتەوە.
سل المثانة	Cystophthisis	سیلی میزەڵان.
سل الجلد	Cutis-tuber	سیلی پێست.

سلّ الحلاجين	Bissinosis	سیلی هەلاجەکان، نەخۆشی‌یەکە لە سییەکاندا تووشی ئەو کرێکارانە دەبێت کە هەلاجی دەکەن.
سُلّم، درج	Step-stair, Scala	پێپیلکە، پەیژە، پلەکان، پلیکە، پلیکانە، نەردەبان، نەردەوان، پەیسک، پیپەلیك.
سلم موسیقی	Musical scale, Diatonic scale	پلەی مۆسیقا، پەیژەی مۆسیقا، زانیاری لەرینەوەی شەپۆلی دەنگ.
سلم میکانیکي	Escalator	پەیژەی میکانیکی یان سووڕاوە.
سلم التطور	Evolution	پلیکانەی پێشکەوتن، پەیژەی گۆڕان، پەیژەی گەشەکردن.
سلم خشبي	Ladder	پەیژەی دار، پەیژەی دیوار.
سلمندر، سمندل بَري	Salamander	قورناریلکە، جۆرە گیاندارێکە لە کۆمەڵەی بۆق، کلکی هەیە.
سلم ریختر	Richtermeter, Rikhtermeter, Richter scale	پێوەری ریختەر، پەیژەی ریختەر، پێوانەیەکە بۆ هێزی بومەلەرزە لە (١- ٩) پلەی تیادایە.
سلم متنقل، مرقاة	Ladder	پەیژەی گوێزراوە.
سلم النجاة، سلم الحریق	Fire escape	پەیژەی ڕزگاربوون، پەیژەی ئاگربەربوون.
سَلَم، سَلام، سلیم، سنط مصغر	Acacia-Flava	(ئەکاسیافلاڤا)، دارشێلان، جۆرێکە لە ئەکاکی درەختێکی دڕکاوی‌یە، گەڵاکەی بۆ پێستە دەباخکردن باشە.
سلمون، سمك سلیمان	Salmon	(سالمون)، ماسی‌یە سلێمانکە، جۆرە ماسی‌یەکە دڕندە و گەورەیە بەسەر ئاوی تاڤگەکاندا بازدەدات.
سلمون احمر، سلمارینو	Sockeye	(سەلمارینۆ)، ماسی‌یە سلێمانکەی سوور.
سلمونیة، سالمونیلا	Salmonella	(سالمۆنیلا)، جۆرە میکرۆبێکە .
سلمنال	Silmanal	(سیلمنال)، دارشتەیەکی هەمیشە موگناتیساوی‌یە .
سلنوغرافیة، سیلینوغرافیا	Selenography	سیلینیوگراف، باسکردن و وێنەگرتنی مانگ.
سلنگ ، رافعه	Sling	(سلینگ)، ئامرازی شت بەرزکردنەوە (هەڵبڕ).
سلهب	Longiline	درێژ، لەش درێژ، گیاندارێك لەشی درێژ بێت .
سلوك	Behaviour	ڕەوشت ، ڕەفتار، کردەوە، ئاکار.
سلوك فلزي	Metalic behaviour	ڕەوشتی کانزایی.
سلوك لا فلزي	Non metalic behaviour	ڕەوشتی ناکانزایی.
سلوك شبه فلزي	Metaliod behaviour	ڕەوشتی نیمچە کانزایی.
سلولوید، سیلیلوید، باغة	Celluloid	باغە، مادەیەکی ڕەقی ڕوونە، لە تێکەڵاوی نترۆسلیلۆز و کافور و ئەلکهول دروست دەکرێت ، هەویرێکی جیڕی ڕوونە دەتوانرێت بە پێی ئارەزوو ڕەنگ بکرێت و شتومەکی لێدروست بکرێت بە تایبەتی شانە و فیلمی وێنەگرتن و سینەما، بەڵام زوو گڕدەگرێت .
سلوفینا، سلوفان، سیلوفین	Cellophane	(سیلوفێن)، مادەیەکە لە لۆکە و تەختە دروست دەکرێت تەنك و ڕوونە بۆ پێچانەوەی خواردەمەنی لە جیاتی کاغەز بەکاردەهێنرێت .
سلونة		(ئینۆستیمابۆسیس)، مێروولەیەکی بچووکی باریکە لە زەردەواڵە دەچێت کرمی ڕووەك دەخوات .
سلوك ردیء	Badconduct	بەدخوویی، خووی خراپ، بێڕەوشت، ڕەوشتی خراپ .
سلوقیان	Canesvenatici, Hunting dogs	دوو تانجی‌یەکە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکوری‌یە .
سِلَّور، صلَور، جُرَي	Silurus sheat-fish, Silurida, Cat fish , Clarias	مارماسی، نقە، پشیلە، جۆرە ماسی‌یەکی تەنکی سەرپانی بێپوولەکەی لاکێشەیی‌یە گۆشتەکەی زۆر خۆش نی‌یە .

سلور كهربائي، رعاد	Electricel	مارماسی ئەلكتریكی، مارماسی كارەبایی.
سَلْوَى، تفلق، صفرد،مريحي ، سماني بري، قتيل الرعد	Quail, Rail	وەتەك، بەتەك، وەلەج، كەرەواڵە، كوڕكوڕ، باڵندەیەكی بچووكە دەنووك و باڵی كورتە، ڕەوەندە، دەنووكی خۆڵەمێشی‌یە و درزێكی قاوەیی تێدایە ، قاچی زەردە لە سوێسكە دەچێت لەناو قامیشەڵاندا دەژی.
سلوى، من السماء	Manna	گەزۆ، شۆكە.
سلوة، سايلو	Silo	(سایلۆ)، عەماری دەغڵودان .
سلوقي، سلاقي، كلب سلوقي	Gryhound, Saluki	تانجی ، تاژی، سەی ڕاو، جۆرە سەگێكی باریكی سووكەڵەی قەد باریكە .
سلوس، نابنط. عشبة الاباريق، سلوى	Pitcherplant, Nepenthes	گیا مەسینە، ڕووەكێكی دەشتەكی‌یە گەڵاكەی وەكو مەسینە وایە، شلەیەكی شیرینی تێدایە مێروو دەگرێت .
سليقة، غزيرة	Instinct	ڕەمەكی، تەرزێكی تایبەتی لە ڕەفتار كە لە لایەن گیاندارەوە پیشان دەدرێت بە كاری زگماكی وەكو چۆن مێرووله شار دروست دەكات.
سليقة، مسلوق	(Meat) soups broth, Boilded food	كولاو.
سليقون، اسرنج	Lead red	قورقوشمی سوور، ئۆكسیدی قورقوشمی سوور.
سليماني	Corrosive-sublimate	(سلێمانی) كلۆریدی جیویك، جیوەی داخۆر، مادەیەكی سپی ژەهرە دەبێتە هۆی داخوران بۆ لەناوبردنی مێرووله بەكاردێت
سليل	Descedant, Son	كوڕ، نەوە، وەچە، بنەماڵە.
سليلة	Polyp	ئاوسانی پەردەی لینجی لەش .
سليلوز، سلولوز	Cellulose	(سلیلۆز)، مادەیەكی ئەندامی‌یە لە كاربۆن و ئۆكسجین و هایدرۆجین پێكهاتووە بەشێكی سەرەكی‌یە لە دیواری خانەی ڕووەكدا لە ڕیشاڵی لۆكە و تەختە و كەتاندا هەیە بۆ دروستكردنی كاغەز بەكاردەهێنرێت .
سليم	Safe, faultless	ساغ.
سليم العقل	Composmentis	عەقڵ تەواو، ژیری ئەقڵ.
سليم البنية	Healthy	لەش ساغ .
سليط	Vegetable-ghee, Vegetable oil	ڕۆن، ڕۆنی ڕووەك.
سَلي	Amnion, Amnois, Chorion	(ئەمنیۆن)، پەردەی كۆرپەلە، ئەو پەردەیەی ناوەوە كە ڕاستەوخۆ دەوری منداڵی ساوای داوە لە سكی دایكیدا.
سليمانيت	Sillimanite, Fibrolite	(سیلیمانیت)، جۆرێكە لە جۆرەكانی سلیكاتی ئەلەمنیۆم لە شێوەی ڕیشاڵی كریستاڵی تەنك، ڕەنگەكەی شینی كاڵە وەكو بەردێكی بەنرخ بەكاردێت .
ساباق، نسرواقع، قيثارة، شلباق	Lyra	(گیتار)، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە .
سليكا، سيلكس، ثاني اوكسيد السليكون	Silica, Silex	دووەم ئۆكسیدی سلیكۆن، لە سروشتدا زۆرە بە شێوەی لم و كوارتز و بەردەئەستێ، لە دروستكردنی شووشە و سیرامیكدا بەكاردێت .
سليكون	Silicon	(سلیكۆن)، توخمێكی كیمیاگەری‌یە، كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (٢٨) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (١٤) نیمچە كانزایەكی خۆڵەمێشی‌یە مانای (سایلیكس) بەردێكی زۆر سەخت دەگرێتەوە ، نیشانەكەی (Si) .
سليكي، سليكوني	Silicic	(سلیكی)، سسلیكۆنی ، واتە هەر شتێكس پەیوەندی بە سلیكۆنەوە هەبێت .

سليكات	Silicate	سليكات، (سيلكەيت) ، خوێی ترشی سیلیسیك.
سليكات الالمنيوم المائية، طين ابيض كاؤلين	Kaolin, Chinaclay	سليكاتی ئەلەمنیۆمی ئاوی، قوڕ ، كائۆلین، گڵەسپی، لە دروستكردنی فەخفووریدا بەكاردێت .
سليس ، صوان	Siliceous, Silica Flint	(سلیكا)، (فلینت)، ئاوێتەیەكە لە سلیكۆن و ئۆكسجین بە شێوەی بەرد و لم هەیە .
سليكونيات، سليكونات، سليكون	Silicones	(سلیكۆنەكان) ، سلیكۆنیس، كۆمەڵە ئاوێتەیەكی ئۆرگانیكی سلیكۆنین كە نیشی گەردییان زۆرە و لە بنەڕەتدا لە سلیكۆن و ئۆكسجین و كاربۆن و هادیردۆجین پێكهاتوون بە شێوەی بەربەستی كارەبایی لە دروستكردنی لاستیكی دەستكرد و مادەی سافكردنی بۆیەی ئەتەمبیلدا بەكاردێن .
سليكوني	Siliceous, Silicious	سلیكۆنی ، هەر شتێك پەیوەندی هەبێت بە سلیكا یان سلیكات یان یەكێك یان هەردووویانی تیادا بێت .
سليكاني	Silicicolous	سلیكاتی، هەر ڕووەكێك لە زەوییەكدا بڕوێت كە سلیكاتی تیادا بێت .
سليكاوي	Siliciferous	سلیكاوی، هەر مادەیەك سلیكا پەیدا بكات یان تیایابێت یان لەگەڵیدا یەكیگرتبێت .
سليكس	Silex	(سلیكس)، جۆرێكە لە شووشە بەرگەی گەرمی دەگرێت.
سليسيدات	Silicudes	(سلیسیدەكان)، ئاوێتەیەكی سلیكۆن لەگەڵ كانزاكاندا .
سلينيت	Selenite	(سیلینیت)، گەچێكی كریستاڵی ڕۆشنە .
سليكات المغنسيوم، اسبست	Asbestos, Magnesium silicate	سلیكاتی مەگنسیۆم، ئەسبێست، مادەیەكی سپییە لە دروستكردنی لاستیك و شووشە و بۆیە و كاغەزدا بەكاردێت.
سليكات الصوديوم، ماء الزجاج	Sodium-silicate, Water glass	سلیكاتی سۆدیۆم، ئاوی شووشە، لە دروستكردنی سابوون و مادەی لكێنەر و ڕەنگ لابردن و كاغەزدا بەكاردێت.
سليج، سليجة	Wild-beets	چەوەندەر كێویلە، جۆرە گیایەكە تۆوەكەی سووری مەیلەو ڕەشە.
سليخة، دهن جوز الطيب	Oil of nutmeg	ڕۆنی گوێزبۆ، ڕۆنی گوێزی بۆندار.
سليخ ، مسخ	Tasteless	بێتام.
سليخة، قرفة صينية، دارصوص، دارصيني، و دارسين	Cinnamon, Cinnamom, Cassia-bark tree	دارچینی، درەختێكی بۆن خۆشە لە وڵاتی سیلان دەڕوێت، نزیكەی (١٠) مەتر بەرز دەبێتەوە گوڵەكەی ورد و بۆرە بەرەكەی لە تریێ دەچێت توێكڵی قەدەكەی بە شێوەی بەهارات بەكاردێت .
سليقة، عقربية وبرة	Scorpiurus	گیایەكە بەرەكەی لە كرمی مێروو دەچێت.
سُليلة	Pygope	(پایگۆپ)، جۆرە مارێك یان مارمێلكەیەكی باریكی ڕەنگ قاوەیی سەر پانە، مێروو دەخوات .
سلينوس، علوك، نمنومة، سيلان، صمغ الذباب	Campion, Catch fly, Silene	(كامپیۆن)، زەمقی مێش، گیایەكی دەشتەكی پزیشكییە لە كۆمەڵەی مێخەك گوڵەكەی سپی یان سوور یان پەمەییە ، مادەیەكی لینج لە قەدەكەی دەردەدات زۆر جار مێرووی پێوە دەنوسێت .
سليكومغنيز	Silico-manganese	سلیكۆمەنگەنیز، دارشتەیەكە لە دروستكردنی پۆڵادا لەكاردێت .
سلين، تيوبركلين	Tuberculin	تیوبەركلین، دەرمانێكە بۆ دۆزینەوەی نەخۆشی سیل نەخۆشەكەی پێ‌دەكوترێت .
سلينوم، سيلينيوم	Selenium	(سیلینیۆم)، توخمێكی كیمیایی كانزاییە، كێشی ئەتۆمییەكەی (٧٩) و ژمارەی ئەتۆمییەكەی (٣٤) و نیشانەكەی (Se).

سليكوسيس، تسمم سليكي	Silicosis	(سليكوسيس)، نەخۆشییەکە لە سییەکاندا نیشانەکەی هەناسە تەنگییە بە هۆی زۆر هەڵمژینی تۆزی سیلیکاوە دەبێت .
سم، سنتيمتر	Centimeter, Centimetre	سانتی مەتر، یەکەی پێوانی درێژییە کە دەکاتە (١٠) ملیمەتر یان (٠,٣٩٣٧) ی ئینجێك.
سماني، سمان		بڕوانە (سلوی).
سماني الماء ، مرعة، تفلق	Crake, Water-rail	شەلاقەی ، وەتەکی ئاوی، کورکورەی ئاوی، باڵندەیەك لە گوێ ئاودا دژەی.
سماعة ، مذياع، ميكروفون	Microphone	بیستەر، بیستۆك، (میکرۆفۆن)، ئامرازێکە شەپۆلی دەنگ دەگۆڕێت بۆ تەوژمی کارەبایی.
سماد، مخصب	Manure, Fextilizer	پەیین، کوڵ، زبڵ، سرِ.
سماد عضوي	Organic fertilizer	پەینی ئەندامی، هەر پەینێك سەرچاوەکەی مادەی ئەندامی بێت وەکو تەرس و تەپاڵە و پشقل و گوو و خوێن و تڵپەی ڕووەك.
سماد بوتاسي	Potassium Fertilizer	پەینی پۆتاسی، ئەو پەینەی کە سەرچاوەکەی پۆتاسیۆم بێت.
سماد وسيط، سماد حفّاز	Catalytic-fertilizer	پەینی هاندەر، جۆرێکە لە پەین خۆراك نادات بە ڕووەك بەڵام هانی دەدات بۆ گەشەکردن .
سماد فوسفاتي	Phosphorus-fertilizer	پەینی فۆسفۆری یان فۆسفاتی ، بۆ کشتوکاڵ و دانەوێڵە باشە .
سماد امونوسي	Ammo-phos fertilizer	پەینی ئەمۆفۆسی ، پەینێکی دەست کردە لە ئازۆت و فۆسفۆر و ئۆکسجین پێك هاتووە.
سماد نتروفوسكا	Nitrophoska	(نیترۆفۆسکا)، جۆرێکە لە پەین ئاوێتەی نایترۆجین و فۆسفۆر و ئۆکسجین و پۆتاسیۆمی تێدایە .
سماد بشري	Night soil	پەینی پیسایی، پیسایی ئادەمیزاد کۆدەکرێتەوە وە دەکرێت بە پەین.
سماد طبيعي	Manure	پەینی سروشتی، وەکو تەرس و شیاکە و پشقل و ڕیقنە ... یان وەکو ڕەگی ڕووەکی سێپەڕە و وێنجە .
سماد صناعي	Fertilizer	بەپیتکەر، پیتدەر، پەینی دەستکرد، لە سووتاندنی ئێسقان و خوێن لە شوێنێکی بێهەوادا دروست دەکرێت یان لە خوێنی کانزا دروست دەکرێت وەکو نیترات و فۆسفاتی کانزاکان .
سماد ازوتي، سماد نيتروجيني	Azotized fertilizer, Nitrate fertilizer	پەینی نایترۆجینی ، پەینی ئازۆتی ، ئەو پەینەیە کە نایترۆجینی زۆر بێت.
سماد خليط	Compost	پەینی تێکەڵاو ، پەینێکە تێکەڵاوە لە مادەی ڕووەکی و گیانداری .
سماد كبروليت	Coprolite	پەینی کۆپرۆلیت، بریتییە لە پەینێك کە لە گووی ووشکەوەبوو بوو بە بەرد پێك هاتووە .
سماداخضر، سماد خُضري	Green-manure	پەینی سەوز، پەینی ڕووەکی ئەو پەینەی کە لە ئەنجامی ڕزینی لەشی ڕووەکەوە پەیدا دەبێت .
سماد كيمياوي	Chemical-fertilizer, Chemical-manure	پەینی کیمیایی، پەینێکی ساکار یان تێکەڵاوە لە کارگەدا دروست دەکرێت ، چەند جۆرێکی هەیە وەکو پەینی پۆتاسیۆمی و فۆسفاتی و نایترۆجینی .
سماد معدني	Mineral-fertilizer	پەینی کانزایی، پەینی مەعدەن ، هەر پەینێك سەرچاوەکەی مەعدەنی زەوی بێت.
سماد حيواني	Animal-manure	پەینی گیانداری ، پەینی ئاژەڵ .
سماد نترو فوسفات	Nitriphosphate-fertilizer	پەینێکی دەستکردە لە ئازۆت و فۆسفۆر و پۆتاسیۆم پێکهاتووە.
سماوي	Skyey	ئاسمانی ، شینی کاڵ، شینی ئاسمانی .

سماوي، سمائي	Heavenly	ئاسمانی ، حەوایی.
سماري	Gadwall	مراوی بەڵەکە، پیْبەقنگە، مراوییە کێوی، ڕەنگەکەی پەڵەکە دەنووکی ڕەشە ، سنگی سوورە و مەیلە و قاوەییە .
سماء	Sky, Heaven	ئاسمان ، حەوا، بەهەشت.
سماء خالية من الغيوم	Ceiling unlimited	سایەقە، ئاسمانی بیْهەور.
سَمان	Butter-merchant	ڕۆن فرۆش.
سمانة ، سمنة	Obesity	قەڵەویی.
سمانة الرجل، ربلة (بطة) الساق	Calf of the leg	پووز.
سماط	Table cloth, Dining table	سفرە، مێزی نانخواردن .
سماط جوفي، مياه جوفية	Ground water	ئاوی ژێر زەمین .
سماور	Samover, Samovar	سەماوەر، ئامرازێکە بۆ چالێنان.
سماعة طبية	Stethoscope	بیستۆك، سەماعەی پزیشك ، گوێگری پزیشکی .
سماعة الأذن، سماع طومار ، سماعة للطرش	Audio phone	بیستۆکی گوێ، ئامرازی بەهێزکردنی بیستن بۆ ئەو کەسانەی کە گوێیان گرانە.
سماعة أرضية	Geophone	(جیوفۆن)، دەزگایەکی هەستیارە بۆ دەنگ لەسەر زەوی دادەنرێت ، شەپۆلی ئەو دەنگدانەوەیە وەردەگرێت کە لە ئەنجامی تەقاندن لە زەویدا پەیدا دەبێت دەیاندات بە ئامرازی تۆمارکردن .
سماريوم	Samarium	(سەماریۆم)، توخمێکی کیمیاییە، کێشی ئەتۆمییەکەی (١٥٠) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٦٢)، کانزایەکی مەیلەو بۆرە، ناوەکەی لەوشەی (سمرسکی) کە ناوی زانایەکی روسییەوە وەرگیراوە نیشانەکەی (SM).
سمار، أسل ، نمص، كولان، كرش، علوب	Rush, Juncus	زەل، ڕووەکێکی گیاییە، چەند قەدێکی درێژی قیتی هەیە لە شوێنی شێدار و زۆنگاودا دەڕوێت ،گەڵاکەی باریك و درێژە سەبەتە و حەسیری لێدروست دەکرێت.
سمارة	Samara	جۆرە بەرێکی ڕووەکە وەکو بەری گوڵەبەرۆژە و چنار.
سمارة	Layer of wood	پارچە تەختەیەك لە شێوەی شریتدا .
سَمارة، فجل الجمال، قسط بري	Hedge mustand, Bank-cress	خەتەلەی پەرژین، گیایەکە گوڵەکەی زەردە بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ دەنگ نووسان باشە.
سمار الحُصر ، ديس	Matsedge	زەلی حەسی، هەندێکی دەشتەکییە و هەندێکی دەروێنرێت .
سم غم – ث	cgs	کورتەیەك بۆ یەکەی سانتیمەتر –گرام– چرکە . (س–گ–چ)
سماع،س سمعس	Hearing, audition	بیستن، گوێگرتن، گوێ لێبوون .
سَماك، رفراف ، قاوند ، مهلهل	King fisher	شاماسیگرە، جۆرە باڵندەیەکە سەری گەورەیە لە چاو لەشیدا دەنووکی گەورە و ڕاستە ، قاچی بیْهێزە پەڕەکەی ڕەنگاوڕەنگە ماسی دەگرێت و دەیخوات .
سُماك، داء السمك	Ichthyosis, Sauriasis	دەردەماسی، نەخۆشییەکی زگماکییە تووشی ماسی دەبێت لە نیشانەکانی زبربوونی پێست و وەرینی پوولەکەیە .
سمام، سماسم، سمسمة	Reddishant	مێروولەی مەیلە و سوور.
سُمامة ، خُطف ، حيص، عوهق، سنونو، عوَّار	Martin, Swift	پەرەسێلکەی کێوی، باڵندەیەکە باڵی درێژە لەچاو لەشیدا باڵی لە داس دەچێت ، کلکی کورت و دووفاقە ، پەڕەکەی قاوەییە لە کون و ئەشکەوتدا دەژی لە پەرەسێلکە دەچێت .

سُمَاق	Sumach, Sumac	سماق ، سقۆك، ترش، تویتم، درەختێکی دەشتەکی بچووکە لە (٦) مەتر زیاتر بەرز نابێتەوە گەڵاکەی دەوەرێت، گوڵ و بەرەکەی بە شێوەی هێشووی سەوزی ترشە پێی دەگوترێت (ترشی سماق) ، بەرەکەی بە شێوەی بەهارات و گەڵاکەی بۆ دەباغ و ئاوی لقەکەی بۆ دروستکردنی لۆك بەکاردێت.
سماق صيني، شجرة السماء	Tree of heaven	درەختی ئاسمان، درەختی زمانەچۆلەکە، درەختی خودایی، درەختێکە مادەیەکی ڕێسینی لینجی لێدەردەهێنرێت .
سماق كاذب، عربب	Tallow sumach, Japanese wax tree	سماق لۆکی درۆزنە، دارمۆمی ژاپانی، درەختێکە جۆرە لۆکێکی هەرەمەی لێدەردەهێنرێت .
سماق عطري	Aromatic-sumach	سماقی بۆنخۆش، درەختێکە گەڵاکەی بۆن خۆشە .
سماق جُحالي	Poison sumach	سماقی ژەهرین، درەختێکە بەرەکەی ژەهرە.
سماق عرنة، عترب	Hawthorn-like sumach	سماقی گوێژی، درەختێکە بەرەکەی شیرینە و دەخورێت .
سماق الدباغين، تمتم		سماقی دەباخکردن، درەختێکە گەڵاکەی بۆ دەباخکردن بەکاردێت .
سماق الصباغين، عريرب	Smoke tree , Wig-tree, Venetian sumach	سماقی ڕەنگکردن، درەختێکە گەڵاکەی بۆ ڕەنگکردنی زەرد بەکاردێت .
سماق قرن الايل	Stagshorn-sumach	سماقی شاخە ئاسك، جۆرێکە لە درەختی سماق بەرەکەی قووچەکی و ئەرخەوانییە .
سماق الطلاء، عنزب، سماق الملك	Lac sumach	سماقی لۆك، درەختێکە ئاوێکی زەمقی لینج لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی لۆك .
سماقل		جۆرێکە لە درەختی سماق .
سماقي	Granite, Porphyry	١. بەردەسماق، بەردە ئەرخەوانی، بەردە ئەستێیەکی سەختی ڕەش یان سوور یان سەوزە دەماری سوور یان زەردی تێدایە . ٢. گرانیت، بەردێکی ڕەشی زۆر سەختە لە دروستکردنی بینا و پەیکەردا بەکاردێت .
سماعة الباب	Knocker, Clapper	ئەو دەسکەی کە دەرگای پێ لێدەدرێت ، دەسکی دەرگا.
سماعة التلفون	Telephone-recelvek	بیستۆکی (دەسکی) تەلەفۆن.
سماعة الحاكي	Sound box	بیستۆکی (دەسکی) سنووقی گۆرانی .
سماجة، قبح	Roughness, Cruelty	خراپی، گەندی ، ناشرینی .
سماح	Permission	هێشتن، ڕێدان .
سِماخ، صماخ	Auditory canal	کونی گوێ.
سمّاك	Fisher, Fishmanger	ماسی فرۆش.
سماكة	Pisci culture	پەروەردەکردنی ماسی .
سماك، مرزح، مشحط	Vine-prop	دارێکە لە پاڵ مێودا دەچەقێنرێت بۆ ئەوەی ڕاگیری بکات .
سماك طائر	Volans	ماسیگری فڕندە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە .
سماك اعزل	Spica, Azimech	ماسیگری بێچەك، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
سماك رامح، حارس اسماء	Arcturus, Bootis	ماسیگری ڕمدار، پاسەوانی ئاسمان، ئەستێرەیەکی جێگری مەزنە لە ئاسماندا ، ئەستێرەیەکی تری لەبەردەمدایە لە تیر دەچێت .
سمبوسك، سنبوسق	Lozenge Lozenge	لەبزینە، جۆرە شیرینییەکە.

سمبل	Sumbul radix, Muskroot	سومبول، مسکی ڕووەکی، ڕەگی ڕووەکی قەنار بۆنی مسکی لێ دێت ، تامەکەی تاڵە زۆرجار بۆ مەبەستی وریاکەرەوە و نەخۆشی دەماری بەکاردێت .
سمبثاوي (جهاز) ، جملة عصبية ودية	Sympathetic	(سیمپاثیتیك)، کۆئەندامێکی دەمارییە، بە هەردوو دیوی ناوەوەی بڕبڕەی پشتدا هاتۆتە خوارێ و بەناو سنگ و سکدا بلاوبۆتەوە، کاردەکاتە سەر هەموو فرمانێکی خۆنەویستی ناوەوە وەك لێدانی دڵ و هەناسە و کرژبوون و کشانی گەدە و ڕیخۆڵەکان هتد.
سِمة، ميسم	Stigma	کۆسپ، بەشی سەرەوەی ئەندامی مێینەی گوڵ .
سمت الراس	Zenith	تەپڵەسەر.
سمة سائدة، صفة سائدة	Dominant-trait	سیفەتی زاڵ بوو.
سُمة	Matting	حەسیر.
سمة، شارة الشجرة	Blaze	نیشانەی درەخت، ئەو نیشانەیەی کە لەسەر توێکڵی درەخت هەڵدەکەنرێت بۆ مەبەستێکی تایبەتی .
سِمة ، علاقة	Mark, Ticket, sign	نیشانە.
سمج، سميج	Rough	خراپ، گەند.
سمحاق العظام، غشاء العظام	Periosteum	پەردەی ئێسقان، توێکڵی ئێسقان .
سمحاق ، غيمة	Cloud	هەور.
سمحاق طبقي	Cirrocumulus	هەورێکی سپی‌یە لە شێوەی دەزووی ڕیشاڵدا لە کریستاڵی سەهۆڵی وورد پێکهاتووە ، لە بەرزایی نزیکەی (٦٠٠) مەترەدا.
سمحاق طبقي	Cirrostratus	جۆرە هەورێکی تەنکە هەندێك جار خەرمانەیەك لە دەوری خۆر یان مانگ دروست دەکات .
سمِرْ	Hunter (dog)	سەگی ڕاو.
سَمُرة ، صمغ عربي	Gumacacia-tree, Acacia-gummi	ئەکاسیای زەمق، زەمقی عەرەبی ، درەختێکە گەلاّ و دڕکەکەی بچووکە.
سمرة، اذنية، زهرة الربيع الأذنية	Be	گوێچکەی ورچ، گوێ ورچە، جۆرە گوڵێکی بەهارەیە .
سَمَرْمَر ، سمَرْمد	Pastor roseus, Rose-coloured-starling , Mavis	کوللە خۆرە، عەینەمەل، ڕیشۆڵە سوورە، جۆرە باڵندەیەکە لە فیڕنەگولە و ڕیشۆڵە دەچێت .
سمرة بسمارك	Bismark brown	قاوەیی بسمارك، جۆرە ڕەنگێکە لە بۆیەدا بەکاردێت .
سمروبة، قصب مُرّ	Simarouba	(سیماروبا)، قامیشە تاڵە، درەختێکی پزیشکی‌یە تەختەکەی زەرد و ڕەق و نایابە، تامی لق و گەلاکەی تاڵە دەرمانی دژی مار گەستنی لێدەردەهێنرێت .
سَمْسَق، عترة، مرزنجوش، مردقوش	Sweet marjoram	(مارجورام)، مردەگوش، مەرزەگوش، جاترەکێویلە، مەرزە، گوێمشکە، جۆرە گیایەکی بۆن خۆشی پزیشکی‌یە.
سمسم، جلجان، جُلجلان	Gingelly, sesame, gingili	کونجی ، ڕووەکێکی ساڵانەیە گوڵەکەی لە شێوەی بوریدایە بەرەکەی دەکرێت بە خواردەمەنی و ڕۆنێکی بە نرخی لێدەردەهێنرێت .
سمسم ألمانيا	Gold pleasure, Camelina sativa	کونجی ئەڵمانیا، ڕۆنێکی تایبەتی لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت بۆ بۆیە و سابوون .
سمسم بَري ، جلبهنك	Yellow-mignonette	گوڵبەهەنگ، کونجیە کێویلە.

سمسار	Broker	دەلاّل.
سمسرة	Brokage	دەلاّلی .
سُمُسمة، سمسمة، نُمل احمر	Red ant	مێرووله‌ی سوور.
سَمْط	Scald, Depilation	ئاوەرووت کردن، زەردکردن، کەمێك کولاّندن، نیوەکولّ.
سمط	Scald	سووتانی لەش بە هەڵم یان ئاوی گەرم.
سمط جبلي	Cordillera	کۆمەڵێك لە زنجیرە چیا.
سمط، سير الرقابية	Hame strap	ژێرچەنە، قامیشی ژێر چەنەی ولاّخ .
سمع	Audition, auditus, hearing	بیستن، گوێلێبوون .
سمعي	Acoustic	بیستن، بە بیستن .
سمع كاذب	Otosis	گەندەبیستن .
سمع موهوم	Acoasma, Acouma	بیستنی ئەندێشەیی، بیستنی خەیاڵی واتە ناڕاستەقینە .
سِمْع ، سمرا	Painted-lycaon, Cape hunting dog, Cynhyaena	گورگان، گیاندارێکی دڕندەیە لە کۆمەڵەی سەگ، لە سەگ و گورگ و کەمتیار دەچێت، لە ئەفەریقا دەژی، لاقی باریکە ، گوێی گەورەیە پێستەکەی بەڵەك و زەردە بە شێوەی کۆمەڵ دەگەرێت دەڵێن گوایا لە جووت گرتنی گورگ و کەمتیار پەیدا دەبێت .
سمفورين، جنبة الدُرّ، سنفورينة	Snowberry, Waxberry	تووی بەفر، تووی مۆم، دەوەنێکە گەڵاکەی هێلکەییە ، گوڵەکەی بچووکە سپی یان پەمەییە، بەرەکەی نیمچە خڕە لە تری دەچێت .
سمفونية	Symphony	سیمفۆنیا، ئاوازێکی مۆسیقایی درێژە لە لایەن ئۆرکسترای سیمفۆنییەوە لێ دەدرێت .
سمفوطن، كنسودة	Comfrey, Symphytum	(کۆمفری)، گیایەکی تەمەن درێژە ، گوڵی بنەوشەیی یان ئەرخەوانی یان سپی مەیلە و زەرد دەگرێت جۆرێکی هەیە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
سُمك	Thickness	ئەستووری، ئەستوورایی.
سَمك، رزح	Propping, Stocking	داچەقاندنی دار لە پەنا درەختی مێودا بۆ ڕاگیرکردن .
سمكري	Tinsmith, Tinker	تەنەکەچی، ئەو کەسەی شتومەك لە تەنەکە دروست دەکات .
سمكة	Fish	ماسی، گیاندارێکی بڕبڕەداری هێلکەکەری ئاوییە، لەشی تەشیلەییە ، بە کەوانەی ڕیشەدار هەناسە دەدات، پەرەکەی هەیە یارمەتی دەدات بۆ مەلەکردن لە ئاودا .
سمكة مفلطحة، سمكة مسطحة	Flat fish, Flounder	ماسییە قوپاوە، ماسییە پانکە، جۆرە ماسییەکی قوپاوی ڕەنگینە بۆ جوانی پەروەردە دەکرێت ، ناوبەناو ڕەنگەکەی دەگۆرێت .
سمكة الشُرابة	Trassel	ماسییە ڕیشوو، جۆرە ماسییەکە .
سمكة وحيدة القرن	Unicorn fish	ماسی یەکشاخە.
سمكة السلوقي	Hound fish	ماسی تانجی .
سمكة أم الفك•	Jaw fish	ماسی شەویلگەیی.
سمكة الابريق	Jug fish	ماسی مەسینەیی.
سمك الملك، ملك السمك	King fish	شاماسی.
سمكة المشرط، سمكة المبضع	Lancet fish	ماسییە نەشتەریی.
سمكة الاسد	Lion fish	ماسییە شێرە، شێرماسی.

سمكة قشرية	Serranid	ماسی‌یەکی دەریای‌یە.
سمكة لبيس	Labeo, Cuvier	ماسی‌یە لابیۆ.
سمكة رئوية	Lung fish	ماسی‌یە سی، سی‌یە ماسی، ماسی‌یەکە بە میزەلآنی هەوای و کەوانەیی ریشەداریش هەناسە دەدات .
سمكة الاصبع	Finger fish	ماسی‌یە پەنجەیی.
سمكة العلم، سمكة الراية	Flag fish	ماسی‌یە بەیاخی .
سمكة اللهب	Flame fish	ماسی‌یە گڕ، گڕەماسی.
سمكة الكلاب	Forceps fish	ماسی‌یە مقاشی.
سمكة الصقيع	Frost fish	ماسی‌یە زوقمی .
سمكةالاوز	Goose fish	ماسی‌یە قازی .
سمكة الصقر	Hawk fish	ماسی‌یە هەلۆیی.
سمكة الفرخ ، فرخ النيل، فرج نهري، سمكة بياض	Perch	(پێرچ)، بەچکەی نیل، ماسی‌یەکە لە ئاوی شیریندا دەژی.
سمكة النمر	Tiger fish	ماسی‌یە پڵنگی، ماسی‌یەکی ئەفریقی‌یە هەندێك جار کێشەکەی دەگاتە (١٢٥) پاوەن.
سمكة البلم، انشوفة ، صَيّر	Anchovy	(ئەنچۆڤی)، ماسی‌یەکە بچووکە لە (رەنك) دەچێت.
سمكة سالمون، حوت سالمون، سمكة سلمون، سمكة سليمان	Salmon	ماسی‌یە سەلەمون، ماسی‌یە سلێمانکە، ماسی‌یەکی شینە لە دەریاوە دەچێت بۆ ئاوی شیرین بۆ مەبەستی زاوزێ کردن.
سمكة الكود، سمكة القد	Cod fish, Ling	ماسی کود، ئەهەنگە ماسی، جۆرە ماسی‌یەکە ڕووناکی دەداتەوە لە دەریای ئەتڵەسیدا دەژی.
سمكة احمر، دوع	Characin, Carassius	(کاراسین)، ماسی‌یەکی بچووکی رەنگینە بە زۆری رەنگەکەی سوورە.
سمكة السيدة	Lady fish	ماسی‌یە خاتوونە، ماسی‌یەکە لە ئاوەی گەرمەکانی دەریاکاندا دەژی.
سمكة الصبور	Chelae Thiops	(سبوور)، جۆرە ماسی‌یەکە لە دەریاوە دەچێت بۆ ئاوی شیرین بۆ مەبەستی زاووزێ ئێسکی زۆر ووردی هەیە.
سمكة سكينية	Knife fish	ماسی‌یە چەقۆیی، جۆرە ماسی‌یەکە لە ئاوی شیریندا دەژی.
سمكة الخيار	Cucumber fish	ماسی‌یە خەیاری ، ماسی‌یە ئارووی.
سمكة الأنسة، سمكة الفتاة	Damsel fish	ماسی‌یە کەنیشکی.
سمكة الدولار	Dollar fish	ماسی‌یە دۆلاریی.
سمكة الجُرف	Drift fish	ماسی‌یە خەڵەندیی.
سمكة شائكة	Burr fish	ماسی‌یە درکاویی.
سمكة الفراشة	Butterfly fish	ماسی‌یە پەپوولەیی.
سمكة الشمع	Cadle fish	ماسی‌یە مۆمی.
سمكة الكهف	Cave fish	ماسی‌یەئەشکەوتی.
سمكة الجرباء	Chameleon fish	ماسی‌یە تیرتیرەی.
سمكة السيكار	Cigar fish	ماسی‌یە جگەرەیی.
سمكة منجم	Stargazer	ماسی ئەستێرەوان، جۆرە ماسی‌یەکی دەریایی‌یە، چاوەکانی وان لەسەر سەری.
سمكتصلور العاصي، سمكة سوداء	Black fish, Clarius orontis	ماسی‌یە رەشە، جۆرێکە لە ماسی نقە، لە ڕووباری (عاسی) دا لە دیمەشق دەژی.

سمكة مضيئة	Luminous fish	ماسی‌یە ڕووناکی، جۆرە ماسی‌یەکە لە ناوەڕاست یان بنی دەریادا دەژی، ڕووناکی دەداتەوە بە هۆی هەندێك باکتریاوە کە لەسەر لەشی ماسی‌یەکە دەژین یان بە هۆی هەندێك شانەی تایبەتی‌یەوە لە لەشی ماسی‌یەکەدا .
سمكة يهودية	Jew fish	ماسی‌یە جوولەکانە، ماسی‌یەکی دەریایی گەورەیە.
سمكة هلامية ، رئة البحر، قنديل البحر	Jelly fish, Medusa fish	چرای دەریا، ولۆلە ماسی، ماسی لینج، جۆرە گیاندارێکی ساکاری نەرمە لە کەناری دەریادا دەژی، ئەندامێکی هەیە وەکو چزو وایە دەدات بە گیانداری ترەوە، جاری واهەیە کوشندەیە تەنانەت بۆ مرۆڤیش .
سمكة جندوري ، سمكة البز	John dory	ماسی‌یە جۆندۆری ، ماسی هومل، ماسی‌یەکی ئەورووپایی‌یە لەشی هێلکەیی‌یە.
سمكة ذهبية	Gold fish	ماسی‌یە زێڕین، جۆرە ماسی‌یەکە ڕەنگ زێڕینە بۆ جوانی پەروەردە دەکرێت.
سمكة مخططة	Striped fish	ماسی هێڵدار، جۆرە ماسی‌یەکەی هێڵدارە بۆ جوانی پەروەردە دەکرێت .
سمكة الانكليس، انقليس ، ثعبان الماء، جريث	Eel, Sheet fish	مارماسی، نقە ، ماسی‌یەکە لە مار دەچێت لە ئاوی شیریندا دەژی.
سمكة الراخوص	Weak fish	ماسی‌یەکی دەریایی‌یە گۆشتەکەی تەڕ و نەرمە .
سمكة الانكليس الكهربائية، سمكة رعادة، سلور، سمكة رعاشة	Electric-eel	مارماسی کارەبایی، ماسی تریشقەدار، جۆرە ماسی‌یەکە لە قووڵایی دەریادا دەژی، لە کاتی مەترسی‌دا تەوژمێکی کارەبایی دەدات .
سمكة البشر، سمكة البشير ، ابو بشير	Bichir	ماسی‌یە مزگێنی، جۆرە ماسی‌یەکە لە کاتی وشکانیدا سست ئەبێت و لە کاتی تەڕاییدا گورج دەبێتەوە، دوو توورەکەی مەلەکردنی هەیە لە شێوەی سیدایە بۆ مەبەستی هەناسەدان .
سمكة ببغائية	Parrot fish	ماسی‌یە تووتی، جۆرە ماسی‌یەکە ڕەنگ و شێوەی لمۆزی لە هی تووتی دەچێت .
سمكة الشقائق	Anemone fish	ماسی‌یە گوڵاڵە، ماسی‌یەکی ڕەنگینە لە نێوانی پەلەکانی یان لە دەروروپشتیدا گیانداری گوڵاڵەی دەریادا دژەی لە نزیك زنجیرە بەردی شیلانی کەناری دەریاکان .
سمكة القلم	Pencil fish	ماسی‌یە قەڵەمی .
سمكة مختار البحار		پەسندی دەریا، جۆرە ماسی‌یەکە .
سمكة اربيمة	Arapaima	(ئەراپایما)، ماسی‌یەکی ڕووباری زۆر گەورەیە، هەندێك جار درێژی‌یەکەی دەگاتە (١٥) پێ.
سمكة بركودة	Barracuda	(باراکودا)، ماسی‌یەکی دەریای گەورەی دڕندەیە.
سمكة مرجان	Barilius	ماسی‌یە شیلانە، لە باشووری ئاسیا و ئەفریقا و نیل دەژی.
سمك برمون	Barramunda	(باراکوندا)، ماسی‌یەکی ڕووباری‌یە.
سمكة خفاشية	Bat fish	ماسی‌یە شەمشەمەکوێرەیی، جۆرە ماسی‌یەکە سەری لە سەری شەمشەمەکوێرە دەچێت.
سمكة الرمل	Sand fish	ماسی لم، ماسی‌یەکە لە دەریاکانی نیوزلەندە هەیە دەخورێت .
سمكة تيمالوس	Grayling, Thymallus	ماسی‌یە جاترەیی، ماسی‌یەکی ڕووباری‌یە بۆنی جاترەی لێ دێت.
سمكة القُشر، سمكة اللوز، سمك الاخفس	Grouper	ماسی‌یە دەم گەورە، ماسی‌یەکی گەورەیە لەبنی دەریاگەرمەکاندا دەژی.

سمكة خمل	Salanx	ماسی‌یەکی دەریایی و ڕووباری‌یە .
سمكة حدوق	Haddok	هادۆك، ماسی‌یەکی بچووکە لە کۆمەڵەی (کۆد)
سمكة شبوط	Chot, Carp Barbus-grypus	(سوورەماسی)، جۆرە ماسی‌یەکی ڕووباریی درێژی نیمچە لوولەی‌یە، دڕکاوی‌یە، گۆشتەکە خۆشە.
سمكة القرميد	Tile fish	ماسی‌یە خشتی، جۆرە ماسی‌یە ڕەنگەکەی لە ڕەنگی خشتی سوور دەچێت، سەرەکەی زیادە گۆشتی پێوەیە.
سمكة البني، بربوس، بربيس	Barbel, Barbus	خڕەسوورە، سەوزەماسی، جۆرە ماسی‌یەکە سمێڵی هەیە، پوولەکەکانی گەورەن، پشتی سەوزێکی مەیلەو سپی‌یە.
سمكة ورقية	Leaf fish	ماسی‌یە گەڵایی، شێوەکەی لە گەڵا دەچێت.
سمكة بوفين	Bowfin	ماسی بۆفین، جۆرە ماسی‌یەکی ڕووباری ئەمریکی‌یە.
سمكة محاربة	Fighting fish, Siamese fish	ماسی‌یە جەنگاوەر، ماسی‌یەکی شەڕانی‌یە.
سمكة مهرجة	Clown fish	ماسی‌یە گاڵتەچی، جۆرە ماسی‌یەکە لەناو گیانداری گوڵاڵەی دەریادا دەژی.
سمكة سحلية	Lizard fish	ماسی‌یە مارمێلکەیی، جۆرە ماسی‌یەکە لە مارمێلکە دەچێت، پەڕەکەکەی چەورە.
سمكة قفاز الطين، ربان الطين	Mud-Skipper	بازدەری قوڕ، جۆرە ماسی‌یەکە بەسەر قوڕدا خۆی دەخلیسکێنێت.
سمكة الدلفين	Dolphin fish	(دۆلفین)، جۆرە ماسی‌یەکە کە لەنەهەنگی دۆلفین دەچێت.
سمكة التن	Tuna, Tunny	(تونا)، جۆرە ماسی‌یەکە لە دەریای ناوەڕاستدا دەژی.
سمكة التن الكبيرة	Horse mackerel	ماسی تونای گەورە.
سمكة البرميل	Barrel fish	ماسی‌یە بەرمیلی، شێوەکەی لە بەرمیل دەچێت.
سمكة الجلكي، سمكة جلكا	Lampery	جلکی، لامپیری، ماسی‌یەکە خۆی دەنوسێنێت بە لەشی ماسی ترەوە و خوێنەکەیان دەمژێت.
سمكة سوجر	Sauger	ماسی سۆجەر، ماسی‌یەکە ڕووباری‌یە.
سمكة صورل	Saurel	(سۆریل)، جۆرە ماسی‌یەکە.
سمكة بليني	Blenny	(بلێنی)، ماسی‌یەکی بچووکە لە کەنارە بەردەڵانی‌یەکاندا دەژی.
سمكة القنبر	Blue fish	ماسی‌یە شینە، ماسی‌یەکە پشتی شینە و ژێر سکی زیوی‌یە.
سمكة خنزيرية	Boar fish, Hog fish	بەرازە ماسی، ماسی‌یە بەرازە، جۆرە ماسی‌یەکە شێوەکەی لە بەراز دەچێت.
سمكة بوكاتش	Bocaccio	(بۆکاتش)، ماسی‌یەکە لەکەنارەکانی کالیفۆرنیادا دەژی.
سمكة بينيت	Bonito	(بۆنیتۆ)، جۆرێکە لە ماسی (تونا) پەڕەکەی دڕکاوی‌یە.
سمكة عظيمة	Bone fish	ماسی ئێسکدار، جۆرە ماسی‌یەکە میزەڵانی هەوایی هەیە.
سمكة ضخمة الرأس	Bull head	ماسی‌یە سەرزل، جۆرە ماسی‌یەکی سەرزلە.
سمكة البربوط	Burbot	(بەربۆت)، ماسی‌یەکی ڕووباری‌یە لە کۆمەڵەی (کۆد).
سمكة الفراشة، عروسة البحر، سمكة ابو دقيق	Butterfly fish	ماسی‌یە پەپوولە، بوکی دەریا، ماسی‌یەکی زۆر ڕەنگین و جوانە.
سمكة الكبلين	Capelin	(کاپیلین)، ماسی‌یەکی بچووکە دەکرێت بە خۆراکی ماسی‌یەکانی تر.
سمكة سلور، سمكة صلور	Cat fish	ماسی‌یە پشیلە، چەند سمێڵێکی درێژی هەیە لە دەوروبەری دەمیدا، گەلێك ڕەنگ و جۆری هەیە.
سمكة القربين	Corbina	(کۆربینا)، ماسی‌یەکی دەریایی ئەمریکی‌یە.

سمكة شراعية	Sail fish	ماسی چارۆکەدار، ماسی‌یەکە پەڕەکەی هەیە لە پشتیدا لە چارۆکە دەچێت.
سمكة الملاح	Sailor fish	ماسی‌یە کەشتی‌یەوان.
سمكة شفنين، ورنك، سفن	Skate, Ray	(سکێت)، ماسی‌یەکی پانکەڵەی کلك درێژە، پەیکەرەکەی کرکراگەی‌یە لە ناخی زەریاکاندا دەژی، قرژاڵ و گوێچکەماسی دەخوات.
سمكة الشفنين الكهربائية، سمكة الراي الكهربائية	Electrid ray, Cramp fish	رای کارەبایی، جۆرە ماسی‌یەکە کارەبا دەدات لەکاتی مەترسیدا.
سمكة طربون	Tarpon	ماسی (تارپۆن)، ماسی‌یەکی گەورەی دەریای‌یە پوولەکەکەی زیوییە.
سمكة هلبوت	Hali but	ماسی (هالیبۆت)، ماسی‌یەکی زۆر گەورەی لەش قوپاوە.
سمكة الشانك	Acantho-pagrus, Berda	قاشنە، جۆرە ماسی‌یەکە پشتەکەی چەماوەیە، دەمی خوارە و ڕەنگی پشتی خۆڵەمێشی مەیلەو زیوی‌یەکی تێرە، ڕەنگەکەی سپی کاڵە.
سمكة قيثارية	Guitar fish	ماسی‌یە گیتاری.
سمكة قيثارية الذيل	Lyre tail fish	ماسی‌یە کلك گیتاری.
سمكة الملاك	Angel fish	ماسی فریشتە، ماسی‌یەکە بۆ جوانی پەروەردە دەکرێت.
سمك نازلي	Hake	(هێك)، ماسی‌یەکی دەریای‌یە لە کۆمەڵەی (کۆد).
سمكة الكرسين	Characin	(کاراسین)، ماسی‌یەکی بچووکی ڕەنگینە.
سمكة الزبيدي	Chondroplites-chinensis	ماسی‌یە پانکە، تەنکە ماسی، جۆرە ماسی‌یەکی پانی شێوە لەبزینەی‌یە، پشتی و سکی چەماوەن کلکی بەتەواوی دووفاقە، لە جیاتی ئێسك کرکراگەی هەیە.
سمكة موسى، سمكة بليس	Sole, Plaice	ماسی‌یە موسا، جۆرە ماسی‌یەکی قوپاوە، گۆشتەکەی خۆشە.
سمكة الموسي	Razor fish	ماسی‌یە گوێزانی، شێوەکەی لە گوێزان دەچێت.
سمكة الكافيار، الخاويار، سمكة البطارخ، سمك الخبياري	Caviar, Caviare	ماسی خاویار، ماسی کاڤیار، خواردەمەنی کاڤیار لە گەراکەی دەردەهێنرێت.
سمكة القرش، سمكة لاتيس، كوسج، كلب البحر	Shark, Thresher, Dog fish, Cat shark	سەگەماسی، سەگی دەریا، کۆسە، جۆرە ماسی‌یەکی گەورەی دڕندەیە جاری واهەیە نزیکەی (٦) مەتر درێژ دەبێت، هەندێکیان دوو شەویلگەیان هەیە لە شێوەی مشاردا، ئەندامی گیاندارەکانی تری پێ لەت دەکات، تەنها گیاندار و ماسی زیندوو دەخوات.
سمكة الغمد	Scabbard	ماسی‌یە کالانی.
سمكة المحارة	Conch fish	ماسی‌یە لەپکەیی.
سمكة شار	Char	(چار)، جۆرە ماسی‌یەکە بۆ ڕابواردن ڕاو دەکرێت.
سمكة نُحاب	Croaker	(کرۆکەر)، جۆرە ماسی‌یەکە دەنگی وەکوو دەنگی کوندەبەبوو وایە.
سمكة داب	Dab	(داب)، ماسی‌یەکی لەش قوپاوە.
سمكة دوري	Dory	(دۆری)، ماسی‌یەکی دەریایی لەش قوپاوە.
سمكة طبول	Drum fish	ماسی‌یە تەپڵە، جۆرە ماسی‌یەکە دەنگێکی لێوە دێت لە دەنگی تەپڵ دەچێت.
سمكة القلقباس	Calicobass	(کالیکۆباس)، ماسی‌یەکی ڕووباری‌یە گۆشتەکەی دەخورێت.
سمكة سيفية الذيل	Sword tail	ماسی کلك شمشێری، جۆرە ماسی‌یەکە بۆ جوانی پەروەردە دەکرێت، کلکەکەی لە شیر دەچێت.

سمكة البلطة	Hatchet fish	ماسی‌یە تەورە، تەورە مایی، ماسی‌یەکی بچووکە لە دەریادا دەژی، شێوەکەی لە تەور دەچێت، پرشنگێکی زیویی دەداتەوە.
سمكة سياف، سمك ابو السيف	Sword fish, Cutlass	شمشێرە ماسی، شیر ماسی، ماسی دەنووک دار، لموزی درێژە لە شمشێر دەچێت.
سمكة الشيطان، سمكة شيطان البحر	Devil fish	ماسی‌یە دێویی، ماسی‌یە شەیتان، شەیتانی دەریا، جۆرێکی گەورەیە لە ماسیی رای لە دەریا گەرمەکاندا دەژی.
سمكة بطية، سمكة وطواطية، سمكة ضفدعية	Bat fish, Frog fish	ماسی‌یە مراوی، ماسی‌یە بۆقی، جۆرە ماسی‌یەکی درندەیە لە تاریکی زەریاکاندا دەژی، لە قوڵاییەکی زۆردا مێیەکانیان نێرەکانیان هەڵدەگرن بەسەر سەریانەوە، هەمیشە هەر بەم جۆرە دەژین.
سمكة زجاجية	Glass fish	ماسی‌یە شوشەیی، ماسی‌یەکی رۆشنە، هەناوی لەدەرەوە دیارە.
سمكة القادوح	File fish, Tigger fish	ماسی‌یە چەخماخی، ماسی‌یە برپەنگی، ماسی‌یەکی لەش قوپاوە لە دەریای ناوچە گەرمەکاندا دەژی.
سمكة (ابو ذقن)، سمكة الماعز	Goat fish	ماسی‌یە بزنیی، ماسی‌یەکی دەریایی‌یە.
سمكة الناخر	Grunt, Pig fish	ماسی‌یە بۆرە، وەکوو بەراز بۆرەی لێوە دێت.
سمكة الغنل	Gunnel	ماسی‌یە گونێل، ماسی‌یەکی بچووکە لە نزیکی کەنارە بەردەڵانی‌یەکاندا دەژی.
سمكة الغرنار، سمكة طريفلا	Gurnard	سەردرکاوی، ماسی‌یەکی سەر درکاوی‌یە.
سمكة الجريث، سمكة الجريّ	Hag fish	ماسی نقە، جۆرە ماسی‌یەکی درندەیە، پەلاماری ماسی‌یەکانی تر دەدات و گۆشتەکەیان دەخوات.
سمكة جليدية	Ice fish	ماسی‌یە سەهۆڵی، ماسی‌یەکی بێرەنگی شێوە جەلاتینی‌یە.
سمكة التوبي	Tope fish	(تۆپی)، جۆرێکی بچووکە لە سەگە مای.
سمكة جاك	Jack	(جاك)، جۆرێکە لە ماسی‌یە سلێمانکە لە دەریادا دەژی.
سمكة توتوج	Tautog	ماسی تاوتۆگ، ماسی‌یەکی دەریایی‌یە.
سمكة مسقلنج	Muskellung	ماسی مەسکیلەنگ، ماسی‌یەکی گەورەی ئەمریکی‌یە.
سمكة مائية، سمك رامي، سمك رامي السهم	Archer fish	ماسی ئاویی، ماسی تیرهاوێژ، جۆرە ماسی‌یەکی ژەهرینە، دڵۆپە ئاو دەهاوێژێت بۆ راوکردنی مێش و مەگەز.
سمكة السهم، سمكة سهمية	Darter	ماسی‌یە تیریی، ماسی‌یەکی رووباریی بچووکە، کاتێك کە هەراسان دەکرێت وەکوو تیر دەر دەپەرێت.
سمك الزينة	Aquarium fish	ماسی‌یە رەنگین، ماسی‌یە رازاوە، ئەو ماسی‌یەی کە لە حەوزدا پەروەردە دەکرێت.
سمكة غضروفية	Chondrichtchyses	ماسی‌یە قرتێنکەدار، ماسی کرکراگەدار.
سمك السردين	Sardine	(ساردین)، ماسی‌یەکی بچووکە دەکرێتە قوتووەوە.
سمكة السرجون	Surgeon	ماسی‌یە سەرجیۆن، ماسی‌یەکی ناوچە ئیستوائیەکانە.
سمك الراموح	Spear fish	ماسی‌یە رمە، ماسی‌یەکی دەریایی زۆر گەورەیە، لموزی لە رم دەچێت.
سمك المرلين	Marlin	(مارلین)، ماسی‌یەکی زلە لە دەریاکاندا دەژی.
سمك ابرية	Needle fish	ماسی‌یە دەرزیلە، ماسی‌یەکی درێژو باریکە.
سمكة الأُباه	Opah	(ئۆپاە)، ماسی‌یەکی دەریایی گەورەی رەنگینە.
سمك لؤلؤية	Pearl fish	ماسی‌یە مرواری، ماسی‌یەکی بچووکە لەناو لەشی گیانداری خەیاری دەریادا دەژی .

سمك البلشار	Pilchard	ماسی پیلچارد، ماسی‌یەکی دەریایی بچووکە لە ماسی ڕەنکە دەچێت .
سمك ابي زمارة	Pipe Fish	ماسی زوڕنا، ماسی‌یەکە شێوەکە لە بۆری دەچێت .
سمك البلوق	Pollack	(پۆلاك)، جۆرێکە لە ماسی (كۆد).
سمكة الديك الرومي	Turkey Fish	ماسی‌یە عەلەشیش.
سمكة البغروس	Porgy	(پۆرگی)، ماسی‌یەکی دەریای‌یە دەخورێت .
سمكة بقري، سمكة البقرة	Cow Fish	ماسی‌یە مانگا، جۆرە ماسی‌یەکە بەسەر چاوەکانیەوە زیادە گۆشتێك هەیە وەك شاخ وایە .
سمكة ابو مطرقة	Hammerhead Fish	ماسی‌یە چەکوشە، ماسی‌یەکە سەری لە چەکوش دەچێت.
سمكة الترس، تربوت، طربوط	Turbot, Barncock	ماسی‌یە زرێدار، ماسی قەڵغاندار، زیتکە، جۆرە ماسی‌یەکە ڕەنگی خۆی بە پێی شوێن دەگۆڕێت .
سمكة مصندقة، سمك صندوقي ، سمك النجم	Box Fish, Trunk Fish, Coffer Fish	ماسی‌یە سندوقی، جۆرە ماسی‌یەکە لەشی بە سندوقێکی پوولەکەیی ئێسکی داپۆشراوە.
سمكة الشمس	Sun Fish	ماسی‌یە ڕۆژەیی،س ڕۆژەماسی، ماسی‌یەکی دەریایی گەورەیە.
سمكة طَيارة	Volans, Fling Fish	ماسی‌یە فڕندە، ماسی فڕۆك، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشووری‌یە .
سمكة طيارة	Flying Fish	ماسی‌یە فڕندە، جۆرە ماسی‌یەکە بەسەر ڕووی ئاودا باز دەدات .
سمكة المنشار، ابو منشار	Saw Fish	هەرەماسی، ماسی‌یە مشارە .
سمكة المتعة	Sport Fish	ماسی ڕابواردن، ماسی‌یەکە بۆ ڕابواردن و کات بەسەربردن بە قولاپ ڕاو دەکرێت .
سمكة الراي	Ray, Alestes	(رای)، ماسی‌یەکی کرکراگەداری پانۆکڵەی قوپاوە، دوو پەرەکەی سنگی لە باڵ دەچن ، کلکی درێژە وەك قامچی وایە .
سمكة ارنبية	Rabbit Fish	ماسی‌یە کەروێشکی، جۆرە ماسی‌یەکی کرکراگەدارە لە سەگەماسی دەچێت .
سمكة قزحية	Rainbow fish	ماسی‌یە پەلکەزێڕینە، ماسی‌یەکی ڕەنگینی جوانە .
سمكة الاسقلين	Seulpin	(سکەلپین)، ماسی‌یەکە لە دەریا و ڕووباریشدا دەژی.
سمكة فرس البحر، سمكة حصان البحر	Sea horse	ئەسپی دەریا، ماینی دەریا، جۆرە ماسی‌یەکی بچووکە، سەری لە سەری ئەسپ دەچێت .
سمكة عقرب البحر ، سمكة عقربية	Scorpion Fish	ماسی‌یە دووپشکیس ، جۆرە ماسی‌یەکە .
سمكة الشابل، الصابوغة	Shad	(شاد)، جۆرە ماسی‌یەکە دەخورێت .
سمكة راس الغنم، سمكة ام الشعور ، سمكة ابو حلام	Sheepshead	سەرەمەڕ، جۆرە ماسی‌یەکە لە کۆمەڵەی ساردین .
سمكة فضية	Shiner, Silver Fish	ماسی‌یە زیوی، ماسی‌یەکە لە ئاوی شیریندا دەژی ڕەنگێکی زیوی بریسکەداری هەیە .
سمكة الحلزون، سمكة القوقع	Snail Fish	ماسی‌یە قاقڵە جنۆکە، ماسی‌یە هێلکە شەیتانۆکە.
سمكة القوبيون	Goby	(گۆبی)، ماسی‌یەکی پەرەکە درکاوی‌یە .
سمكة منتفخة، سمكة كروية ، سمكة الفهقة، سمكة فهكة، سمكة المنظاد	Puffer Fish, Balton Fish, Globe Fish, Tetrodon-fahka	ماسی‌یە پفە، ماسی‌یە باڵۆن، جۆرە ماسی‌یەکە کە خۆی فوو دەدات بە ئاو یان بەهەوا تاکو خڕ دەبێت بۆ ترساندنی دوژمن .

سمكة مرجان ، فريدي	Braise, Pen Fish, Red porgy, Dorade	ماسىيەى شيلانى، ماسىيەكە لـە دەرياكـانى ئاسـيا و ئـەفريقا دەژى رەنگەكەى شيلانىيە .
سمكة سخليدا، سمكة فموية	Mouth-broder, Mouth breeder	دەم بـە گـەرا، جـۆرە ماسـىيەكە گـەران و بێچووەكـانى لـەناو دەميـدا دەشارێتەوە بۆ پاراستنيان .
سمكة القمر ، قيصانة	Moon Fish	ماسىيە مانگ، جۆرە ماسىيەكى قوپاوە رەنگەكەى زيوىيە.
سمكة الشال، زقزوق ، قرقور	Schall	(شال)، جۆرە ماسىيەكە لە ماسى نقە دەچێت .
سمكة استيلاد	Stud Fishs, Killi Fish	ماسى زازێ، كەڵەماسى، ئەو ماسىيەى كە بۆ زاوزێ تەرخان كرابێت .
سمكة صخرية	Rock Fish	ماسىيە بەردەلانى ، جۆرە ماسىيەكە لە بەردەلانيدا دەژى.
سمكة الراهب، سمكة الناسك	Monk Fish, Angler Fish	ماسىيە رەبەن، ماسىيە راهيب.
سمكة القطان، سمكة الكطان	Barbus-Xan thopterus	ماسىيە سمێڵە، قامشـنە ماسى، ماسـىيە قاشـنە، جـۆرە ماسـىيەكە رەنگێكـى رەشـى مەيلـە و خۆڵەمێشـى هەيـە لاى پشـتى سـەوزە بـە دەوروپشتى دەميدا چوار سمێڵى هەيە.
سمكة الالبوت	Eel pout	(ئيلپۆت)، جۆرە ماسىيەكى بچووكە لە مارماسى دەچێت .
سمكة وثابة	Skip jack	ماسىيە بازدەرە، جۆرە ماسىيەكە بەسەر ئاودا باز دەدات .
سمكة الاسبرط	Sprat	ماسى (سپرات)، ماسىيەكى بچووكە لە كرمەڵەى رەنگە.
سمكة الحفش	Sturgeon	(ستەرجيۆن)، ماسىيەكى گەورەيە كاڤيارى لێدەردەهێنرێت
سمكة اللشك	Remora, Suck Fish	ماسىيە مژۆكە، ماسىيەكە خەپلەيەكى مژۆك وا بە سەرسەرەكەيەوە خۆى پێ دەنوسێنێت بە ماسى تر و كيسەڵەوە و خوێنەكەيان دەمژێت .
سمكة تترة	Tetra	(تێترا)، ماسىيەكى ناوچە گەرمەكانە .
سمكة خايوط	Thread fin	پەرەكە دەزوولە، ماسىيەكە پەرەكەى پشتى دەزوولەىيە.
سمكة اللوتية	Sciaenid	ماسى لوتيە، ماسىيەكى دەرياييە.
سمكة دراس	Threasher	جۆرێكە لە سەگە ماسى.
سمكة ثلاثية الذيل	Tripletail	ماسىيە سێكلكە، ماسىيەكى گەورەيە لە دەرياى ئەتڵەسيدا دەژى.
سمكة فانوسية، سمكة الفنار	Lantern Fish	ماسىيە چرا، ماسىيە فەنەر، جۆرە ماسىيەكى بچووكە بە شەو رووناكى دەداتەوە .
سمكةحدباء، الظهر	Humpback Fish	ماسىيە پشت كۆم.
سمكة الشص، ابو الشص، سمكة الصنارة	Angler	ماسىيە قولاپـە، ماسـىيەكى دەريايـيە سـەرێكى گـەورەى پـان و دەمێكـى زلى هەيـە، سـەرەكەى چوكڵەيـەكى پێوەيـە بـۆ راوكردنـى ماسىيە ووردەكان .
سمكة زرقاء	Blue Fish	ماسىيە شينە .
سمكة ذئبية، سمكة ذئب البحر ، فرخ، قاروس	Bass, Wolf Fish	گورگە ماسى، ماسىيە گورگى، گورگى دەريا، ماسىيەكى دەرياى گەورەى درندەى ددان تيژە .
سمكة خرمان، أبو منقار	Gar fish, Bill fish, Gar pike	ماسىيە دەنووكە، ماسىيەكى دەريايى لوولەيى درێژى سەوزى درندەيە.
سمكة القط، سلور، قرموط، صلور	Cat fish, Sheat fish	ماسىيە نقە، پشيلە ماسى، ماسىيە پشيلە، ماسىيەكى بێ پوولەكەيە لە زەلكاودا دەژى، گۆشتەكەى خۆش نييە.
سمكة السلة	Basket fish	ماسىيە سەبەتە، جۆرە ماسىيەكە لە سەبەتە دەچێت.

سمكة فرس البحر	Bellows fish	ماسی‌یە مایینی دەریا، ماسی موشەدەمە، ماسی‌یەکی دەریایی لموز درێژە لەشەکەی پانە.
سمكة لوش، سمكة التش	Loach	(ماسی لۆش)، ماسی لۆچ، جۆرێکە لە سوورە ماسی سوود لە هەوای دەرەوەش وەردەگرێت بۆ هەناسەدان.
سمكة الميج، سمكة طائرة	Flying fish, Flyning gurnard	ماسی‌یە فڕندە، ماسی‌یە میك، ماسی‌یەکە سەرەکەی پارچە ئێسقانێکی تەنکی پێوەیە، بەسەر ڕووی ئاودا بازدەدات.
سمكة رنجة، رنكة	Herring	(ڕەنکە)، ماسی‌یەکی دەریای‌یە بەشێوەی پۆل دەگەڕێت جۆرێکە لە ساردین.
سمكة علجومية	Toad fish	ماسی‌یە بۆقی، ماسی‌یەکی دەریایی سەرزل دەم پانە، لە بۆق دەچێت.
سمكة تمكود	Tomcod	(تومکۆد)، جۆرێکە لە ماسی (کود).
سمكة توب	Tope	(تۆپ)، جۆرێکی بچووکە لە سەگەماسی.
سمكة تروتة، سمك نقط، سمك مرقط، سمك اريون	Trout	(ترۆت)، ماسی‌یە کونجە، جۆرێکە لە ماسی‌یە سلێمانکە پنکەپنکەیە.
سمكة بّواق	Trumpeter, Trumpet fish	زوڕناژەن، ماسی‌یەکی دەریایی ئوسترالیە، پەرەکەی درکاوییە.
سمكة البعوض	Mosquito fish	ماسی‌یە مێشوولە.
سمكة نساجة	Weaver fish	ماسی‌یە چنەر.
سمكة التمساح	Alligator fish	ماسی‌یە تیمساحی.
سمكة عنكبوتية	Spider fish	ماسی‌یە جاڵجاڵۆکەیی، جۆرە ماسی‌یەکە شێوەی لەشی لە جاڵجاڵۆکە دەچێت.
سمكة التنين، سمكة تنينية	Viper fish	ماسی‌یە ئەژدیها، جۆرە ماسی‌یەکە لە ئاوی قوڵدا دەژی، ددانەکانی درێژ و تیژ و دەرزیلەیین، ئەندامی ڕووناکی دانەوەی هەیە، پەرەکەکەی پشتی چوکڵەیەکی پێوەیە لە قامچی دەچێت.
سمكة الأفعي	Snake fish, cepolid	مارماسی، ماسی‌یە ماریی.
سمكة جاحظة	Wall-eye	چاودەرپۆقیو، ماسی‌یەکە چاوەکانی دەرپۆقیوو و گەورەن.
سمكة رأس الحية	Serpent, Head fish	ماسی سەرەمار.
سمكة الفار	Rat fish	ماسی‌یە مشك.
سمكة أسقمري، سقمري	Mackerel, Scombroid	(ماکریل)، ماسی‌یەکی دەریایی پەڵەپەڵەداری پەرەکە درکاوی‌یە.
سمكة بُلطي	Bulti, Cichild	(بولتی)، ماسی‌یەکی ڕووباری و دەریای‌یە ڕەنگەکەی بۆر یان قاوەی‌یە.
سمكة طنّانة	Bumblebee fish	ماسی‌یە ویزەویزە، ماسی‌یەکە ویزەویز دەکات.
سمكة رد	Rudd	(ڕەد)، ماسی‌یەکە لە کۆمەڵەی سوورەماسی.
سمكة شلبة	Schilbe	(شلبە)، ماسی‌یەکە لە کۆمەڵەی سوورەماسی، گۆشتەکەی خۆشە.
سمكة ابراميس	Abramis-Bream	ماسی ئەبرامیس، جۆرێکە لە سوورەماسی.
سمكة القنفذ	Hedgehog fish	ماسی‌یە ژیشکی.
سمكة دبوسية	Pin fish	ماسی‌یە دەبووسی.
سمكة انبوبية، أبو زمارة	Pipe fish	ماسی‌یە بۆری.
سمكة بسارية، قوبيون	Gudgeon	(گەجیۆن)، ماسی‌یەکی ڕووباری‌یە.
سمكة بوري، سمكة البياح	Mullet	(مولیت)، ماسی‌یەکی سوورە.

سمكة سلطان ابراهيم، سمكة بربوني، طرستوج	Red mullet, Goat fish	(مولیتی سوور)، بزنەماسی، ماسی‌یە بزنە، جۆرە ماسی‌یەکە.
سمكة فضية، شحمية، عث الورق	Silver worm	کرمە زیـووی، مۆرانـە زیـووی، مۆرانـەی کاغـەز، مێروویەکـە دوو شـاخی درێژی هەیە، کلکی سێ پەلکە، کاغەز دەخوات.
سمكة فضية	Shiner	(شاینەر)، ماسی‌یە زیوویی.
سمكة طرخين	Weever	(ویڤەر)، ماسی‌یەکی دەریایی بچووکە.
سمكة ابيض، دلفين ابيض	White fish	ماسی‌یە سپی‌یە، گەلێك جۆری هەیە.
سمكة الملكة	Queen fish	ماسی‌یە شاژن.
سمكة الساقر، سمكة ماصة	Sucker fish	ماسی‌یە مژۆك، ماسی‌یەکی رووباری‌یە لە کۆمەڵەی (شبوط).
سمكة الراس، سمكة اللبروس	Wrase	(راس)، ماسی‌یەکی دەریایی پەرەکە درکاوی‌یە.
سمكة زندر	Zander	(زاندەر)، ماسی‌یەکی رووباری ئەورووپی‌یە، لە شێوەی رمدایە.
سمكة الدفة، سمكة السكان	Rudder fish	ماسی‌یە سوکانی.
سمكة الزرد	Zebra fish	ماسی زێبرا، جۆرە ماسی‌یەکی هێڵدارە، رەنگەکەی لە رەنگی کەرەکێوی دەچێت.
سمكة الكنعد	Germon, Seer fish	(جیرمۆن)، ماسی‌یەکی گەورەی دەریایی گۆشتخۆرە، لەشی بێ پوولەکەیە.
سمكة القصب	Reed fish	ماسی قامیشەلان، جۆرە ماسی‌یەکی لەناو قامیشەلاندا دەژی.
سمكة شريطية	Ribbon fish	ماسی‌یە شریتی، ماسی‌یەکی دەریایی درێژە لە شێوەی شریتدایە.
سمكة الديك	Rooster fish	ماسی‌یە کەڵەشێری.
سمكة قنومة، سمكة مقدسة	Sacred fish, Mormyrus kanume	ماسی‌یە پیرۆزە، ماسی‌یەکی گەورەیـە لـە بنـی دەریـا یـان لـە رووبـارە هێواشەکاندا دەژی، لەمۆزی لە لەمۆزی فیل دەچێت.
سمكة روش، برعان	Roach	ماسی (رۆش)، ماسی‌یەکی رووباری‌یە.
سمكة القط البحرية	Seacat fish	ماسی‌یە پشیلەیی دەریا، جـۆرە ماسـی‌یەکە نێرەکانیـان هێلکـەکان لـە دەمیاندا هەڵدەهێنن.
سمكة الكراكي، زنجور، سمكة الكركي	Pike fish, Luce	ماسی‌یە رمە، ماسـی‌یە قوڵنـگ، جـۆرە ماسـی‌یەکی سـەر درێـژی باریکـە، پەرەکەکـەی نەرمـە، درێژیەکـەی دەگاتـە نزیکـەی مـەترێك، درندەیـە، ماسی‌یەکانی تر دەخوات.
سمكة شوب	Chub	(چۆب)، ماسی‌یەکی رووباری‌یە لە کۆمەڵەی (شبوط)ە.
سمكة الزامور، سمكة مرشدة	Pilot fish	ماسی‌یە رابەرە، ماسـی‌یەکی دەریـایی بچووکـی مەیلـەو شـینە، شـوێن سەگەماسی دەکەوێت وەکوو رێگەی پیشان بدات وایە یان بۆ ئەوەی کە بەرماوەکەی بخوات.
سمكة القرمط	Clarias-lazora	جۆرە ماسی‌یەکە.
سمكة الهف، سمكة الحساس	Sparling	(سپارلینك)، ماسی‌یەکی ئەورووپی‌یە .
سمكة التنش	Tench	ماسی‌یە (تەنش)، ماسـی‌یەکی رووباری‌یـە، لـە ژێـر قـوڕی زۆنکاوەکاندا دەژی، لە زستاندا خۆی مت دەکات .
سمكة المجداف، سمكة مجدافية	Oar fish, Paddle fish	ماسی‌یە سەوڵە، ماسی‌یەکە لەشی وەك شریت وایە،س نزیکەی(٦) مەتر درێژە، وەك مارماسی مەلە دەکات، پەرەکەیەکی سووری بریسکەداری هەیە بە درێژایی پشتی، هەروەها کلاوێکی پەری هەیە بە پشتی سەریەوە، لەمۆزی لە سەوڵ دەچێت .
سمكة ابو شوكة	Stickle back	پشت درکاوی، جۆرە ماسی‌یەکە .

سمكة درة البحر	Scarus-pupineus	گەوهەری دەریا، جۆرە ماسی‌یەکە.
سمكة ابي مصقار	Scarus-cretensis	ماسی‌یە سکارۆس، جۆرە ماسی‌یەکی دەریایی جوانە گۆشتەکەی خۆشە، لەوزی لە دەنووکی تووتی دەچێت .
سمكة الغبان	Scarus-ghobban	گۆبان، جۆرە ماسی‌یەکە .
سمكة ديك البحر	Scarus-gallus, Cardinal fish	کەڵەشێری دەریا، جۆرە ماسی‌یەکە.
سمكة الجنة	Paradise fish	ماسی‌یە بە هەشتی .
سمكة داس	Dace	(داس)، ماسی‌یەکی ڕووباری بچووکە .
سمكة بحرية	Saltwater fish, Sea fish	ماسی دەریایی.
سمكة الطين	Mud fish	ماسی قوڕ.
سمكة شبص	Seabass	ماسی دەریایی، ماسی‌یەکە لە قەراغ زەریای ئەتڵەسیدا دەژی.
سمكة بليس	Plaice	(پلێس)، ماسی‌یەکی پانکەڵەیە.
سمكة نهرية	Fresh water fish, River fish	ماسی ڕووباریی.
سمكة وراس	Wrasse	(وارس)، ماسی‌یەکی دەریایی دڕکاوی‌یە .
سمكة بيضاء، زينابة	Bleak	(بلیک)، ماسی‌یە سپی، سپی‌یە ماسی، جۆرە ماسی‌یەکە مادەیەك لە پوولەکەکانی دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی مرواریە درۆزنە .
سمكة الابرة، سمكة ابرية	Needle fish	ماسی‌یە دەرزیلەیی.
سمكة لاسعة، راس لساع	Sting ray	(رای)، گەزندە، رای چزوودار، جۆرێکە لە ماسی رای پێوە دەدات .
سمكة السمور، سمكة القاقوم	Sable fish	ماسی‌یە ژاڵ، ماسی‌یە قاقوم، ماسی‌یە ئاسی، جۆرێکە لە ماسی شێوەکەی لە دەڵەکی سپی دەچێت .
سمكة ذات اربعة عيون	Anablephidae, Foureyed fish	(ئەنابلیفیدا)، ماسی چوارچاو، ماسی‌یەکە دو چاوی هەیە، بەلاَم هەر چاوێکی دوو بەشە، سەروو و خواروو.
سمكية، داء السمك	Ichthosis	دەردەماسی، نەخۆشی‌یەکی زگماکی‌یە، توێخی سەرەوەی پێست زبر دەبێتو توێکڵ فڕێ دەدات .
سمكتان، برج الحوت	Pisces	جووت ماسی، بورجی نەهەنگ.
سمكة (فۆ ثوب)، بنيقة	Gore	تیرۆژوو، پارچە قوماشێکی سێ‌گۆشەیە دەخرێتە سەر قوماشی کراس بۆ ئەوەی گەورەتر بێت .
سُملة	Slime, Mud	قوڕ، لیتە .
سمل (اسمال)	Tatters	جلەکۆن .
سملاخ، صملوخ	Ear wax	چڵکی ناو گوێ، مۆمی ناو گوێ.
سملت	Smalto	شووشەی ڕەنگاو ڕەنگ.
سمليت	Smaltite, Smaltine	(سمالتیت)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کۆبالت بە شێوەی دووەم زەرنیخیدی کۆبالت.
سمّ (سموم) ، قشب	Poison, Toxin	ژەهر، ژەهر، ئاغوو، (تۆکسین).
سمّ الفار	Rat poisom, Ratstane	مەرگەمووش، دارەشکێنە، دارئەشکەنە، دەرمانێکی کوشندەیە بۆ مشك، بریتی‌یە لە سێهەم ئۆکسیدی زەرنیق.
سم قتال، زعاف	Deadly poison, Virvlent	ژەهری کوشندە، ژەهری هەلایل.
سم الحمار ، دفلي	Rosebay, Oliander	ژاڵە، دەوەنێکی تاڵە چەپکە گوڵی پەمەیی یان سپی دەگرێت بۆ ڕازاندنەوەی کەناری شەقامەکان .
سَم حيواني	Venom	ژەهری گیاندار .

سمّ الثعبان	Snake poison	گابەست، ژەهری مار.
سمّ باطني ، توكسين باطني	Endotaxin	ژەهری ناوەکی، مادەیەکی ژەهرینە، لە ئەنجامی تێکشکاندنی خانەی لەش بەکتریای نەخۆشییەوە پەیدا دەبێت .
سمّ خارجي	Exotoxin	ژەهری دەرەکی، مادەیەکی ژەهرینە، هەندێك زیندەوەری وورد دەری دەدات.
سمّ السمك	Indianberry, Cocculus-Indicus	١. ژەهرە ماسی، ڕووەکێکە ڕەگەکەی دەکرێت بە ژەهری ماسی . ٢. ژەهرە ماسی، ڕووەکێکە توێکڵی بەرەکەی مادەیەکی تاڵی ڕشێنەرەوەی تێدایە، هەروەها دەنکەکەی خڕ و بچووکە مادەیەکی ژەهری تێدایە بۆ سڕکردنی ماسی و کوشتنی هەندێك مێرووی وەکو ئەسپێ و گەنە بەکاردێت.
سمّ ذاتي	Autotoxin	ژەهری خۆیی.
سمّ زيت الحوت	Aselline	(ئەسلاین)، مادەیەکی ژەهرە لە هەندێك جۆری ڕۆن ماسیدا هەیە .
سم دموي	Hematoxin, Hemotoxin	ژەهری خوێن، ژەهرێك كە لە خوێندا پەیدا دەبێت و خانەکانی لەش تێك بشکێنێت .
سمنت، اسمنت	Cement	چیمەنتۆ، پنج، تۆزێکی سەوزی مەیلە و شینە ئەگەر ئاوی تێکرا ڕەق دەبێت ، بۆ دروستکردنی خانوو و بەند و پرد و پایەی ناو ئاو بەکاردەهێنرێت ، لە تێکەڵاوی بەردی قسڵی هاڕراو و قوڕ و کەمێك گەچ دروست دەکرێت بە گەرم کردنێکی زۆر.
سمنت بورتلاند	Portland cement	چیمەنتۆی پۆرتلاند، جۆرێکی باشە لە چیمەنتۆ .
سَمن، دهن، سلاء الزبدة	Butter	ڕۆن، چەوری، نڤیشك، تەواش.
سمن نباتي	Vegetable ghee, Vegetable butter	ڕۆنی ڕووەکی .
سمنة، سمانة، بدانة	Stoutness, Obesity, Adiposis	قەڵەویی.
سمنتيت	Cementite	(سمنتیت)، کاربیدی ئاسن مادەیەکە کە لە ئەنجامی دروستکردنی حەوجۆش و پۆڵادا دروست دەبێت .
سمند، سندل، سمندل، سميدر، تدرج	Pheasant	کەڵەشێرە کێوی ، جۆرە باڵندەیەکی کلك درێژە لە کەڵەشێر دەچێت ، لە هیندستان دەژی.
سمندل، عنقاء	Phoenix	(فۆینیکس) ، ناوی ئەستێرەیەکە .
سمندل الماء، سمندر الماء ، نيوت، سمندل الطين، سرفوت، سمند، سندل سمندور، سميدر	Salamader, Newt, Triton, Mud-puppy	(سەلەمەندەر)، (نیوت)، (تریتون)، بۆقی کلکدار، قوڕناویلکە، جۆرە گیاندارێك وشکاوەکی (تەڕو ووشکی) یە لە بۆق دەچێت ، هێواشە لە جوڵانەوەدا لەشی لاکێشەییە ڕەنگەکەی بە شەو ڕەشە و پەڵەی زەردی تێدایە کرم و مێروو دەخوات، لە زستاندا خۆی مت دەکات.
سمندر عضائي	Lacertion-siren	بۆقە مارمێلکەیی، جۆرە گیاندارێکە لە لایەکەوە لە بۆق دەچێت وە لە لایەکی ترەوە لە گیانداری خشۆك دەچێت پەل دواوەی نییە.
سمندل المكسيك، سمندر المكسيكأكسلوتل	Axolotle	(ئەکسۆلۆتل)، قوڕناویلکەی مەکسیك، گیاندارێکی تەڕ ووشکییە لە مەکسیك دەژی.
سُمنة	Thrush, Turdus	بۆقژە، بازۆر، جۆرە باڵندەیەکی شینە لە ڕیشۆڵە دەچێت دەنگی خۆشە.
سمنة الحقول، سمنة مجوالة	Field fare	بۆقژەی کۆچەر، جۆرە باڵندەیەکە.
سمنة مفردة، سمنة مطربة	Red wing, Song Thrush, Throstle	بۆقژەی خۆش ئاواز.

سمنة الدبق، سمنة الهدال	Mistle thrush, Misel thrush	بۆقژەی دەموکانە، جۆرێکە لە بۆقژە لەسەر داری بەروو و سنەوبەر هێلانە دەکات .
سمنة الصخور، سلكة	Rock thrush	بۆقژەی بەردەلآنی .
سُمنة ، خس النعجة	Cornsalad, milk grass	گیاشیر، کاهووی مەڕ، گیایەکی کشتوکاڵییە دەخورێت .
سمنتوس، عوانة	Sminthopsis	(سمینث) ، گیاندارێکی شیردەری تووڕەکەداری قرتێنەرە، لە کۆمەڵەی گۆڕەمەڵکەنەیە لە مشك دەچێت،نزیکەی (٣-٥) ئینج درێژە.
سمنجوني	Skyblue, Cerulean	ڕەنگی ئاسمانی .
سمفونية	Symphony, Sinfonia	(سیمفۆنی)، سەمفۆنیا پارچە مۆسیقایەکە.
سموال، ذبابة الفاكهة، ذبابة الندى	Drosophila	(درۆسوفیلا)، مێشی میوە، مێروویەکی بچووکە لەسەر میوەی گەییوو دەژی.
سموريات	Martens , Mustela	دەڵەکییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی وەکو دەڵەك و سەقری .
سمُور، زبلين	Sable, Mustela-zibekkina	سەموور، سەقوری ، گیانەوەرێکی درندەیە لە دەڵەك و پشیلە دەچێت پشتەکەی سووری مەیلەو ڕەش و بەنرخە لمۆزی ڕەشە بەر سنگی خەنەییە.
سَمّور شائع، خز، سنسار	Commonmarten	دەڵەك، گیانەوەرێکی بچووکی درندەیە، ڕەنگەکەی قاوەییە بەر سنگی سپییە پێستەکەی بەنرخە.
سمور ابيض	White sable	ئاس، دەڵە، زاڵ، ژاڵ، جۆرێکە لە سەموور، لە کۆمەڵەی دەڵەکە.
سمور الماء، قضاعة، ثعلب الماء	Otter	ڕێویی ئاوی، گیاندارێکە لە ئاویش و ووشکانیشدا دەژی، لە نێوان پەنجەکانیدا پەردەیەکی تەنك هەیە، بۆ مەلەکردن ، ماسی دەخوات، لمۆزێکی توکنی دێژی پێوەیە، چاوی بچکۆڵەیە، قاچی کورتە و لەشی درێژە و تووکەکەی خۆڵەمێشییە واتە ڕەشی مەیلە و سپییە لە سەگلاو دەچێت .
سموم، حرور	Simoon, Simoom, Hot wind	بای سەبوون، بایەکی وشکی تۆزاوی گەرمە ، گڕە، شەرا، سەموم .
سمولس، لبين الماء	Brook weed Water-pimpernel	گیاجۆگە، شێرماری ئاوی، گیایەکی دەشتەکییە گوڵەکەی سپییە ئاوکی قەدەکەی بۆ برین باشە .
سُمية	Polyporus, Brown checked woodrot	(پۆلیپۆر)، جۆرێکە لە قارچك، کونکونە، لە پارچە نان دەڕژێت، هەندێکی دەخورێت و هەندێکی ژەهرە و هەندێکی ڕەنگی زەردی لێدەردەهێنرێت .
سميرنوم، كرفس بري	Horseparsley, Wild celery	مەعدەنووسە کێویلە، کەرەوزە کێویلە، گیایەکی دەشتەکییە لە مەعدەنووس و کەرەوز دەچێت، گەڵاکەی بۆن و تام خۆشە دەخورێت .
سميك	Thick	ئەستور، توند، تونگ، خەرسەك.
سميط، كعك	Pastry, Doughnut	جۆرێکە لە کولیچە یان چۆرەك .
سمين، بدين	Corpulent, Fat , Obese	قەڵەو، خرت، گۆشتن، خرپن، خیپش.
سميطر، سبيطر ، شبيطر، بلشون جبار	Giant heron	شینەشاهۆی مەزن، باڵندەیەکی ئاوی مل درێژە، لە تەنکاودا دەژی .
سميكاء، حساسة، هيف، هازيا	Atherina	(ئەثێرینا)، ماسییەکی زۆر بچووکە، وشك دەکرێتەوە هەڵدەگیرێت بۆ خواردن .
سميذ، سميد، سميدة	Loaf of bread , White flour, Semolina	١. لەواشە. ٢. ئاردی سپی، گەنمەکوتاو. ٣. کرۆکی ئارد.

سميدر		بروانە (سمندل الماء) .
سميسم	Heather, Common-ling	دەوەنێکی دەشتەکی‌یە گەسکی لێدروست دەکرێت گوڵەکەی لەیلاقی‌یە .
سميق، طوق خشبي، نير	Yoke, Wooden yoke	ئەڵقەیەکی تەختەیە دەکرێتە ملی گاجووتەوە لە کاتی جووتکردندا .
سمليق	Cephalotaxus	(سیفالۆتاکەس)، درەختێکە تەختەکەی بەنرخە، کەل و پەلی ناومالی لێدروست دەکرێت .
سنان	Spearhead	زەرەگ، سەری رم، سەری تیر.
سنان	lancet	نەشتەر.
سناني، رمحي الشكل	Lanacerolar	نەشتەری، رمی ، شتێك لە شێوەی رمدا بێت.
سّنان	Fer-de-lance	(فێردیلانس)، مارێکی گەورەی ژەهرینە .
سنان السكين	Knife grinder	دەمی چەقۆ.
سنام الارض	Upwarp	بان، قۆپی، رووبەرێکی بەرزی فراوانی قۆقزە لە رووی زەوی .
سنام	Hump, Boss	دووگی حوشتر، کۆپارە، پێڵ، کۆپانە.
سَنا، سني، سنامكة، سنامكي، سنا حجازي، سناحرمي	Senna, Cassia	سینەمەکی، دارو دەوەنێکە گەڵاکەی لە پەڕ دەچێت دەنکەکەی قوپاوە، بەرەکەی سوورو و خڕنوکی و لوولەیی و درێژە بۆ رەوانکردن باشە و بە شێوەی بەهاراتیش بەکاردێت .
سنا كاذب	Colutea, Bladder-senna	سینەمەکی درۆزنە، سینەمەکی‌یە درۆزنە دەوەنێکە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
سنار، سنور، هرّ، قط، بزون	Cat	کتك، پشیلە، گوربە .
سناء	Splendour	ڕەونەق، جوانی .
سناج، دودة، شحوار، سخام	Soot, Lamp, Black	ڕەشی مەنجەڵ، خاکەخەڵوز، رەژەن، تەنی، هیس، دۆرینج.
سُناج	Smut	خەڵووزە، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە دەدات لە گەنم و دەیکات بە تۆزێکی ڕەش.
سناخة، سنخ، زناخة	Rancidity, fustiness	بۆگەن، بۆدڕن.
سناد، تاپير، تاپيروس، ساد	Tapir	(تاپیر)، گیاندارێکی کێوی کەتەی سەرزلی لمۆز درێژی بەڵەکی کلك و گوێ کورتە، لەناو بێشەڵاندا دژەی.
سناميات، زهريات، شقائقيات	Anthozoa	(ئەنثۆزوا)، دوگدارەکان، گوڵاڵەی‌یەکان، گیاندارێکی دەریایین وەکو گوڵاڵەی دەریا .
سنبار، سنار‌بار	Cinnabar	(سیناباں)، میرکەریك سولفایدی (گۆگردیدی جیویك) سروشتی ، بە شێوەی ئاوێتەیەکی بلووری سوورە دەدرێت
سنبرنار	Saint Bemard	(سێنت بیرنارد)، سەگێکی گەورەی زیرەکە .
سنباذج، سنبادج، صنفرة، سنفرة	Emery	سمارەتە ، کاغەزی لم، کاغەزی شووشە، جۆرێکە لە کۆراندەم، بەڵام ڕێژەیەك لە ئۆکسیدی ئاسنی تێدایە بۆ کرِاندن و سافکردنی کانزا و شووشە بەکاردێت .
سنبلّة، سبولة	Spike, Ear of corn	گوڵەگەنم، گەنم گوێز، گلەوزە، کۆڵەوز، هێشووی گەنم، هێشووی دەغڵودان، گوڵەجۆ، گوڵە مەرەزە .
سنبل، ناردين	Valerian, All-heal	(ڤالیریان)، ناردین، گیایەکی دەشتەکی پزیشکی‌یە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپی یان پەمەیی‌یە و گەلێك جۆری هەیە .
سنبل بريّ	Wild tulip	غەزنمە کێویلە .
سنبل ، خزامي، قرن الغزال	Tulip, Hyocinth	گوڵە غەزنم .

سنبل رومي ، عطارد، ناردين اقليطي ، سنبل الطيب	Celtic valerian , Spikenard, Nard, Celticnard	ناردینی رۆمی، رووەکێکی رازاندنەوەیە رەگەکەی بۆنێکی خۆشی لێدەردەهێنرێت گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپییە، بەرەکەی هێلکەییە.
سنبل ازرق، ناردين ازرق	Indian valerian	ناردینی هیندی، جۆرێکە لە ناردین گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی شینی بۆن خۆشە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
سنبلة نيوزيلندة	Acaena, Newzeland bur	ناردینی نیوزلاندیی.
سنبل عربي، تبن مكة، طيب العرب ، اذخر	Camel grass	ناردینی (سونبولی) عەرەبی، گیایەکی بۆن خۆشە ، نزیکەی دوو مەتر بەرز دەبێتەوە و گەڵاکەی شریتییە، رۆنێکی لێدەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی رۆماتیزم، لە ناوەوەی لەشدا بۆ میز پێکردن وناروق پێکردنەوە و بادەرکردن و کرم فڕێدان بەکاردێت .
سنبل الحدائق ، ناردين الحدائق ، فوُ	Certan spikenard	ناردینی (سونبولی) باخچە ، جۆرێکە لە ناردین .
سنبل هندي، اذخر مكي، حلفاء مكة	Spikenard, Ginger grass, Citronella grass	ناردینی (سونبولی)، مەککە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغلودان بۆن خۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
سنبلة ، برج السنبلة، برج العذراء	Spica, Virgo	گوڵەگەنم، ئەستێرەیەکی نەگەڕۆکە لە بورجی کەنیشکدا.
سنبُك	Edge of hoof, Toe	قەراغی سم، پاقولاخ.
سنبك	Broach	ئامرازێکە لێوارێکی تیژی هەیە بۆ کونکردن بەکاردێت .
سنبوسق، سنبوسك	Lozenge, Turnover	کەلانە، بۆرەك، لەبزینە، هەر خواردەمەنییەکی سوورەوەکراو لە هەویر و رۆن و گوێز دروست کرابێت .
سنبوكة	Spandrel	شێوەیەکی سێگۆشەیی بە تایبەتی لە بیناکردندا .
سنبوق	Small boat, Skiff	بەلەمی بچووك.
سنة، عام ، حول	year	ساڵ، ئەو کاتەیە کە زەوی دەبیاتە سەر، کاتێك خولێکی تەواو بە دەوری خۆیدا دەخوات، ١٢ مانگ ، ٣٦٥ رۆژ و ٥ سەعات و ٤٨ خولەك و ٤٦ چرکە.
سنة مالية، سنة حسابية	Financial year	ساڵی دارایی، ئەو ماوەیەی کە کەوتۆتە نێوان دوو بوجەوە.
سنتروزوم، جسم مركزي	Centrosome	(سینترۆزۆم) ، تەنی چەقی، تەنێکە لەناو خانەی زیندەوەردا هەیە.
سنتونين		بڕوانە (سانتونین).
سنتيغراد، منوي	Centigrade	سەدی، پێوانەیەکە بۆ پلەی گەرمی.
سنتيغرام	Centigram	(سانتیگرام)، یەك بەشە لە سەد بەشی گرامێك.
سنتيمتر، سم	Centimeter	(سانتیمەتر)، یەکەی پێوانەی درێژی، بەشێکە لە سەد بەشی مەترێك ١٠ملم.
سنتيمتر مربع	Centimeter (square)	سانتیمەتر دووجا.
سنتيمتر مكعب	Centimeter (cube)	سانتیمەتر سێجا.
سنتيليتر	Centiliter	سانتیلیتر، یەك بەشە لە سەد بەشی لیترێك.
سنتي ستوك	Centistock	سانتی ستۆك، یەکەی لینجی کیمیایی.
سنتنر	Centner	سینتنەر، یەکەی کێش ، دەکاتە ٥٤/٤ کغم، (١٠٠) پاوند.
سنُة، قانون	Law	یاسا، دەستوور.

سنة ضوئية	Light year	سالّى ڕووناكى ساڵە ڕووناكى، ئەو ماوەيەيە كە ڕووناكى لە ساڵێكدا دەيبڕێت و دەكاتە (٥,٨٧٨,٠٠٠) مليۆن ميل، ماوەى (٥,٨٨) مليۆن ميلە، ٩٤٦٨ مليار كيلۆمەترە.
سنة نجمية	Sidereal year	ساڵى ئەستێرەى، ماوەى خولێكى زەوى بە دەورى خۆردا بە پێى ئەستێرە جێگيرەكان و ماوەى دەكاتە (٣٦٥) ڕۆژ و (٦) سەعات و (٩) خولەك و (٩,٥) چركە.
سنة شمسية	Solar year	ساڵى خۆريى، دەكاتە (١٢) مانگ يان (٣٦٥) ڕۆژ.
سنة قمرية	Lunar year, Synodic year	ساڵى مانگيى دەكاتە (١٢) مانگ يان (٣٥٤) ڕۆژ.
سنة مدارية	Tropical year	ساڵى سوڕگەيى، ساڵى خولگەيى ئەو كاتەيە كە زەوى دەيخايێنێت كاتێك بە دەورى خۆردا دەسووڕێتەوە بە گوێرەى فێنكى بەهار و ئەم ساڵە دەكاتە (٣٦٥) ڕۆژ و (٥) سەعات و (٤٨) خولەك و (٤٦) چركە .
سنة عادية	Usual year	ساڵى ئاسايى.
سنة كبيسة	Leap year, Bissextile-year	ساڵى پڕ، ساڵى تەواو، ساڵى كەبيسە، ئەو ساڵەيە كە مانگى (شوبات) تێيدا (٢٩) ڕۆژە، بەچوار ساڵ جارێك ڕوو دەدات دەكاتە (٣٦٦) ڕۆژ.
سنة هجرية	Mohammedan year	ساڵى كۆچى.
سنة ميلادية	Year of grace	ساڵى زايينى.
سنتالين	Santalin	سەنتالين، مادەيەكى ڕەنگاوڕەنگە لە تەختەى سەندەڵى سووردا هەيە.
سنة نوم	Slumber, Sleep	وەنەوز، خەوبردنەوە، خەوەنوتكێ.
سنة جيوفيزيائية	Geophysical year (G.y)	ساڵى جيوفيزيايى، ساڵى كۆكردنەوەى زانيارى دەربارەى زەوى و كەش .
سنترومير	Centromere	(سێنترۆمێر)، بەستەرى تەسيلە لە دابەشبوونى ناڕاستەوخۆى خانەى زيندەوەردا.
سنتروسفير	Centrosphere	(سێنترۆسفير)، ناوجەرگەى گۆى زوى كە بريتى‌يە لە تۆپەڵێكى خەست، كرۆكى زەوى .
سنتنر	Center	(سەنتەر)، يەكەيەكى كێشە دەكاتە (٥٠) كيلۆگرام.
سنتريول	Centriole	(سێنتريول)، دەنكێكى بچووكە لە دەرەوەى پەردەى ناوكى خانەدا هەيە .
سنتيار	Centare, Centiare	(سێنتيار)، يەكەيەكە بۆ پێوانى ڕووبەر (١م٢، ١/١٠٠ ئار).
سنتوريا، عنبر، سنتوريا فضية ، ابري	Corn-flower, Blue bottle, Blue bonnet,Centaurea, Dusty-miller	سنتورياى زيوى، ڕووەكێكە گوڵى جوان دەگرێت بە شێوەى هێشووى زەرد، گەڵاكەى سپى زيوى‌يە لە باخچەكاندا بۆ ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت .
سنتي بويز، مقياس اللزوجة	Centipoise	(سێنتى پوێز)، يەكەى پێوەرى لينجى شلەكان دەكاتە دەيەكى پوێز.
سُنجُ عناب، زيزفون	Jujube tree, Zizyphus-Linden, Lime tree	عەنەب، سنجو، درەختێكى دڕكاوى‌يە لە كۆمەڵەى تاوگ (نەبك) گوڵەكەى بە شێوەى هێشووى وورد و زەردە، بەرەكەى خڕ و سوورە دەخورێت و بۆ مەبەستى پزيشكيش بەكاردێت .
سنجة الميزان ، عيار	Weight	سەنگ.
سنجاريت	Singarite	(سنجاريت)، كەرەسەيەكى خاوى كانزايى‌يە لە ناوچەى سنجارى كوردستاندا لەم دواى‌يەدا دۆزرايەوە .
سنجاب، قرقذون	Squirrel, Sciurus	سمۆرە، سنجاو، گياندارێكى قرتێنەرە لە جرج گەورەترە، كلكێكى درێژى تيسكنى هەيە بەرزى دەكاتەوە لە ڕاكردن و وەستاندا، بە خێرايى بەسەر درەختدا سەر دەكەوێت لەم چڵ بۆ ئەو چڵ خۆى هەڵ دەدات پێستەكەى بە نرخە، هەندێكى خۆڵەمێشى‌يە و هەندێكى قاوەيى كاڵە ، بەڕوو كۆدەكاتەوە و دەيشارێتەوە بۆ وەرزى زستان .

سنجاب الهند	Indian squirrel	(سنجاوی هیندی)، سموٚرەی هیندی ، جۆرێکی گەورەیە لە سموٚرە رەنگینە سەر و مل و گوێچکەی زەرد و مەیلە و سەوز و پشت و کلك و لاقی رەشە ژێر سکی زەردە.
سنجاب طائر، فلانجر	Flying squirrel , Phalanger	(فلانجەر)، سموٚرەی فڕۆك، سموٚرەی فڕندە، جۆرێکە لە سموٚرە لەشی پەردەیەکی تەنکی پێوەیە یارمەتی دەدات بۆ بازدان لە درەختێکەوە بۆ درەختێکیتر .
سنجاب الارض، صبرة	Spiny squirrel, Ground squirrel, Spermophile	سموٚرەی زەوی، جۆرێکە لە سموٚرە لە ژێر زەویدا دەژی و تۆوی رووەك دەخوات .
سنجاب مبقع	Spotted-squirrel	سموٚرەی بەڵەك.
سنجاب احمر	Chikaree	چیکاری، سموٚرەی سوور.
سنجاب مخطط	Chip munk	سموٚرەی هێڵدار .
سنجابي	Gray	رەنگی خۆڵەمێشی، دیز.
سنجارز		سەنگازەر، جۆرێکە لە مارمێلکە .
سنجوينارية، جذور الدم	Sanguinaria, Blood root	رەگی خوێن، رووەکێکە دەرمانی رەوانی و رشانەوە لە رەگەکەی دەردەهێنرێت .
سنخ، مقبس	Socket	(سۆکێت)، (سۆکت)، ئامرازێکی کارەباییە، بۆشە، گلۆپی تێدەخرێت و دەیگەیەنێت بە سەرچاوەی کارەبا .
سنخ	Alveolitis	توورەکە، کیسە.
سنَخ، نخروب	Alveolus cell	شانەی هەنگ.
سنخي ، ذو نخاريب	Alveolar	خانەخانە .
سنخ السن	Phatne, Rootor, Socket of the tooth, Alveoli dentalis	بێخی ددان.
سدويش، شطيرة	Sandwich	سەندویچ، سەمونێك لەت بکرێت ، گۆشت و خواردەمەنی وشکەی کوڵاو یان سوورەوکراو لەگەڵ ترشیات و سەوزەی تێکرابێت .
سندوهند، سنونو، خطاف، عصفور الجنة	Swallow	پەرەسێلکە، چەرۆکە، کاردەپەلە.
سندقر، بتولا، قيقباج، شجرة القبضان	Birch, Betula	درەختی تیوو، درەختێکە گەڵاکەی وەکو چایی و ئارگەکەی بۆ دروستکردنی مەی بەکاردێت .
سندانة، اصيص	Flower pot	ئینجانە، گوڵدان .
سندان ، عظم سنداني	Anvil-Incus, Incus	ئێسکی دەزگا، ئێسکێکە لە گوێچکەدا.
سندان– سندال	Anvil	دەزگا، دەزگای پینەچی و ئاسنگەر کە ئیشی لەسەر دەکات .
سند، رُجبة، دجرانة	Stake	سنگ بۆ پاڵپشتی رووەکی لاواز، وەکو مێو .
سنَدْ ، سند المقاولة	Bond, Bill	پشتیوانە ، قەواڵە بەڵێنێکی یاسایی، بنچاخ، تاچك.
سند، دعامة	Support, Prop	پشتیوان ، کۆست.
سند، بسيط	Bill	قەواڵەی سادە، قەواڵەی ساکار.
سند، عقد الملكية	Title deed	قەواڵەی موڵك.
سند، سهم	Bearer bond	بەش.
سند، وثيقة	Title, Document, Leed	بڕوانامە.

سند مالي	Stock	قەواڵەی دارایی.
سندي، كريفروت، كريفون	Grape fruit	لیمۆی ترشی گەورە، گرێپ فرووت، لیمۆی هیندی.
سندرة، سهوة	Loft	ساردا‌و.
سند الجبل، سفح الجبل	Mountain side	دامێنی چیا.
سنديان، بلّوط، درّام	Oak tree	بەڕوو، درەختێکی هەمیشە سەوزە نزیکەی (٥٠) مەتر بەرز دەبێتەوە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردەهێنرێت ، گەڵاکانی بە شێوەی هێشوویەکی زۆرن، تەختەکەی کەل وپەل ناوماڵی لێدروست دەکرێت ، بەرەکەی کلاوێکی پێوەیە بۆ دەباخکردن بەکاردەهێنرێت.
سنديان، العفص، عفص	Dyers oak, Gall oak, Nutgall oak	داری مازوو، بەڕووی مازوو، بەرەکەی بۆ دەباخکردن بەکاردێت .
سنديان بلاخ، بلغ	Kermes oak, Scarlet oak	بەڕووی سوور، جۆرێکە لە داربەڕوو گەڵاکەی لە دواییدا سوور هەڵدەگەرێت .
سنديان رومي ، ملوُل	Valonian oak, Velani oak	(بەڕووی ڤالۆنیا)، بەڕووی رۆمی، بۆ مەبەستی دەباخکردن و ڕەنگ کردن سوودی هەیە .
سنديان شُوبر، سنديان الفلين، بهش	Cork oak, Cork tree	بەڕووی تەپەدۆر، جۆرێکە لە داری بەڕوو ، تەپەدۆر لە قەدەکەی دەردەهێنرێت .
سندس، حرير	Sarcenet, Sarsenet, Silk	ئاوریشم، بریتییە لەو ڕیشاڵەی کە کرمی ئاوریشم دەریدەدات دەچنرێت و دەکرێت بە قوماش ، دەزوومکەی قایم و نەرم و بریسکەدارە .
سندب	Bladder wort , Hooded watermil foil	گیامیزەڵان، گیایەکی دەشتەکی و ئاوییە، گەڵاکەی ئاوێتە و دەزوولەییە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی زەرد یان سوور یان شینە .
سَنْدَوس، سندلوس	Arar tree	عەرعەر ، هەڤریسك، سەندەروس، دار و دەوەنێکە لە کۆمەڵەی سەروو، بەرەکەی خڕە زەمقی سەندەروسی لێدەردەهێنرێت کە لە زەمقی ساندراك دەچێت بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ میزپێکردن و وورياکردنەوە بەکاردێت .
سنديان حريري ، غريفلية	Silk oak	بەڕووی ئاوریشمی ، درەختێکە لە ئوسترالیا دەڕوێت .
سندرك، ثريا عقدية	Sandarac tree	(درەختی ساندراك)، جۆرێکە لە درەختی سەروو، زەمقی ساندراکی نایابی لێدەردەهێنرێت، تەختەکەی بەنرخە و بۆن خۆشە.
سنديل ، سم السمك	Indian berry, Cockless-plant, Cocculusindicus	ژەهرە ماسی، ڕووەکێکی دشەتەکی و کشتوکاڵییە بەرەکەی پزیشکییە سڕکەر و ڕشێنەرەوەیە .
سنراريا	Cineraria	(سەناریا)، گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی تۆپەڵێك سپی و شین و سوور و مێخەکی و ئەرخەوانییە، لە ئینجانەدا بۆ ڕازاندنەوەی ناوماڵ بەکاردێت .
سنسار، سمور شائع	Commonmarten	دەڵەك، کوژ، گیاندارێکی دڕندەی گۆشتخۆرە، پێستەکەی قاوەیی و ڕەقە.
سنسار الحجر	Stone-marten	دەڵەکی بەردەڵانی، گیاندارێکە لە ژاڵ واتە (قاقوم) دەچێت، بەڵام گەورەترە، تووکەکەی قاوەیی و ئەستوورە، فڵچەی لێدروست دەکرێت و پێستەکەی بەنرخە .
سنسق	Rooted slip	خەڵف، براله ،بۆ زیادکردنی ڕووەك بەکاردێت .
سنسكريتية	Sanskrit, Sanscrit	سانسکریتی، زمانێکی زۆر کۆنی ئەدەبی هیندییە، تا ئێستاش لە مەنزڵگا و پەرستگاکانی بودییەکانی باکوری هیندا بەکاردەهێنرێت لە ڕێگەی ئەم زمانەوە لەم دواییەدا پەیوەندی نێوان زمانە ئەوروپییەکان و زمانی هیندی و ئێرانی و کوردی و هیتر دۆزرایەوە، کە ئێستا بە خێزانی زمانی هیندۆئەورووپی ناودەبرێت.

سنسن		(سنسـن)، گیراوەیەکە جـۆرە حـەبێکی بچووکـی تـەنکی چوارسـووچیس لێدروست دەکرێت و دەمژرێت لە دەما بۆ نەهێشتنی بۆنی مەی (عەرەق).
سنْط، رُسَغ	Wrist	مەچەك.
سَنْط، اقاقيا، قرظ شوكة مصرية، سنط عربي	Arabicaacia, Acasia, Egyptian-acacia, Gum arabic-tree	ئەکاکی، (ئەکاسیا)، دارجـەوی، جـۆرە دارو دەوەنێکە گەڵاکـەی لـە کـەرەوز دەچێت، ناوێتەیە، بریتی‌یە لە چەند پەلکێکی بچووکی هێلکەیی لەسەر یەك لاسك ڕیزبوون ئەم بەر و ئەوبەر گوڵەکەی بە شێوەی هێشوومیەکی پەمەیی یان زەرد زەمقێکی نایابی لێدەردەهێنرێت لە دوورگەی عەرەبی زۆرە.
سنط فرنسي، فتنة	Sweet acacia, Acacia farnesiana	ئەکاکی‌یە شۆخە، جۆرێکە لە ئـەکاکی گوڵـی بـۆن خۆشـی هەیـە عـەتری لێدەردەهێنرێت لە هیندستان دەڕوێت .
سنط كاذب، روبينيا، شجرة الخرنوب، شجرة الجراد	False-acacia, Yellow Locust tree, Silver chain, Robinia	(روبینیا)، ئەکاکی‌یە درۆزنە، دارکوللە، درەختێکی جوانە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت .
سنط شائك	Thorny acacia	ئەکاکی دڕکاوی، بۆ پەرژینی باخچەکان دەڕوێنرێت .
سنط مصفر، سلم	Acacia flava	ئەکاکی مەیلە و زەرد، لە نیمچە دوورگەی سینا دەڕوێت .
سنط اللبخ	Acacia lebbeck, Albizzizia lebbeck	ئەکاسیای نوێنمەك .
سنط ابيض هراس، حراز	White acacia	(ئەکاکی سپی)، درەختێکە گوڵەکەی سپی‌یە لە زەوی لمانیدا دەڕوێت لە لوبنان و فەلەستین هەیە.
سنط النخال، قتاد، هشاب	Gum-Arabic tree, Acacia senegal	درەخـت زەمقـی عـەرەبی ، ئـەکاکی سـینگال، زەمقێکـی نایـابی لێدەردەهێنرێت .
سنط دماع، سَيّال	Acacia seyal, Shittah tree, Shittin wood, Thirsty thorn	(دارشـیتا)، ئـەکاکی فرمێسـکاوی ، جۆرێکـە لـە ئـەکاکی زەمقـی لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی .
سنط اسطنبول، شجرة الحرير	Silk tree acacia, Bastard-tamarind	ئەکاکی ئەستەمبوڵ، دارئاوریشم، درەختێکە بـۆ مەبەستی ڕازاندنـەوەی باخچەکان بەکاردێت .
سنط اسود الخشب	Black wattle , Black wood acacia	ئەکاکی دار ڕەش، درەختێکی مەزنە گوڵەکەی خڕ و گەورە وبۆن خۆش و زەردە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
سنط كاشو ، كاد هندي، خيرا	Catechu tree, Khair tree, Acacia catechu	ئەکاکی کاشوو، مادەی کاشووی لێدەردەهێنرێت .
سنط عنبري، ميموزا	Silver wattle, Wattles, Mimoza	ئـەکاکی عەبەر، جۆرێکە لـە ئـەکاکی گوڵەکـەی زەرد و بـۆن خۆشـە عـەتری عەبـەری لێدەردەهێـنرێت و بـۆ مەبەسـتی پـەرژین و ڕازاندنەوەش بەکاردێت .
سنط صمغي، طلح، ام غيلان	Morocco-gum tree, Acacia-gummifrea	ئـەکاکی زەمقی، جۆرێکە لـە ئەکاکی دڕکاوی ، زەمقێکـی بـۆن خۆشـی لێدەردەهێنرێت .
سنطة، ثؤلولة	Wart	بالووکە، زیادە گۆشتێکە لەسەر لەش پەیدا دەبێت .
سنطورس، قنطورس	Centaurus	(سینتاورەس)، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
سنطور	Dulcimer, Zilther, Psaltey, Psaltry	سەمتور، ئامرازێکی موسیقایە، تەلەکانی لە مس دروستکراون لە ئامرازی قانون دەچێت.
سنع	Joint of finger	جومگەی پەنجە .
سَنع، وظيف، مشط اليد	Metacarpus	شانەی لەپی دەست .

سنبعة، ابن عُرس، عِرس، ابو الوثاب	Weasle	مشکی خورما، راسۆ، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی دەڵەك، لەش و کلکی درێژە دەستی کورتە گوێچکەی کولە (وەك قرتابێت وایە). پشتەکەی مەیلەو سوورە سکی لە ڕەنگی گڵ و خۆڵ دەچێت، باڵندە و کەروێشك و مشك دەخوات، هەندێکیان دەچنە ناو ماڵان و شتومەك دەدزن.
سنف، غلاف البذرة	Hull	توێکڵی تۆو.
سنفْ، الاقنثا المشجرة	Acanthus-arboreus	(ئەکنثای درەخت)، درەختێکە گوڵی سوور دەگرێت.
سنفية ، ابيلوبيون	Epilobium, Ther yellow herbs	ئێپیلۆبیەم، گیا زەردەکان، جۆرە گوڵێکە.
سنفيات، قرنيات، قطانيات	Leguminosae	پاقلە مەنییەکان، کۆمەڵە ڕووەکێکی دوو لەتکەییە وەکوو پاقلە و نیسك و نۆك و لۆبیا.
سنْفَة ، حَبلة، عُلفة، قرَن	Pod, Capsule, Husk, Shell, Legume	بەری ڕووەکە پاقلەییەکان، وەکوو پاقلە و فاسۆلیا و لۆبیا.
سنفرة، صنفرة	Emery	سمارتە، سمارتە، پارچە کاغەزێکی ڕەقە، وردە شووشە و لمی پێوە نووسێنراوە بۆ کراندنی ژەنگی ئاسن بەکاردێت.
سنفورينة	Snow berry, Symphoricarpos	کۆبەر، بەرکۆ، دەوەنێکە بەرەکەی سپییە بەشێوەی هێشوو.
سُنفق	Holocentrum	(هۆلۆسێنترەم)، ماسییەکی دەریاییە پەڕەکەکەی درکاوییە، ڕەنگی سوور یان ئەرخەوانی یان پرتەقاڵییە.
سنفوان، عرن، سلة زراعية	Sainfoin, Holy clover , Frenchgrass	سێپەرە پیرۆزە، گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە، گوڵەکەی پەمبەیی و بۆنخۆش و شیلەدارە.
سنَق	Animal colic	ژانەسکی گیاندار، ئینتەلای گیانەوەر.
سُنْقر، سُنقور، شنقار، شنقور، شنقر	Gerfalcon, Gyrfalcon	شمقار، ڕیگزادە، باڵندەیەکی گۆشتخۆری لاق درێژە لە هەڵۆگەورەتر و جوانترە، ڕەنگەکەی بەزۆری سپییە کەروێشك و سمۆرە و قاز و مراوی دەخوات.
سنقيل	Little egret	شاهۆلە، شاهۆی بچووك، جۆرێکە لە شاهۆ، ڕەنگەکەی سپییە دەنووکی زەردە، پەڕەکەی بەنرخە، لەناو قامیشەڵاندا دەژی.
سنك	Sink	(سینك)، حەوزێکی کانزاییە لە چێشتخانەدا قاپی تێدا دەشۆرێت.
سنكا، بوليغالا	Polygala, Senega	(سینیجا)، (پۆلیگا)، ڕووەکێکە وشککراوەتەوە، ڕەنگەکەی بۆ چاککردنی سووتانەوەی بۆری هەوا و ڕەوانکردن بەکاردێت.
سنكونا، شجر الكينا	Cinchona, Peruvian bark	(سینکونا)، جۆرە درەختێکە لە ڕەگەزی کینا، لە توێکڵەکەی مادەیەك دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی حەبی کنین دژی لەرزوتا بەکاردێت.
سنكروترون	Synchrotron	(ساینکرۆترۆن)، جۆرێکە لە سایکلۆترۆن بۆ پترکردنی خێرایی پرۆتۆن و نیوترۆن بەکاردێت.
سنكي ، سنجة	Bayonet	سونگی، قەمەی تفەنگ.
سُنَمة، درباني	Zebu, Indianox	(زیبۆ)، گای هیندی جۆرە گایەکە وەکو وشتر دووگی هەیە، ڕەنگەکەی مەیلەو زەردە.
سنمورة، انشوفة	Anchovy	(ئەنچۆڤی)، ماسییەکی بچووکە لە هەموو جۆرە دەریایەکدا دەژی، سوور دەکرێتەوەو دەخورێت.
سن، عمر	Age	تەمەن، عومر، ژی.
سن البلوغ	Climacteric age	تەمەنی باڵق بوون.

سن الطفولة	Childhood	تەمەنی منداڵی.
سن اليأس، اياس، انقطاع الحيض (عند المراة)	Change of life, Menopause	تەمەنی نائومێدی، لە عوزرچوونەوە، وەستانی بێنوێژی لای ئافرەت، لە دەوروپشتی (٤٥–٥٥) ساڵیدا ، ئەمەش کارێکی ئاسایییە بە هۆی کەمی دەردانی هێلکە لە هێلکەدانەوە دەبێت .
سن اليأس ، أياس (عند الرجل)	Climacteric	تەمەنی نائومێدی ، کزی یان پەککەوتنی ڕەگەزی لە پیاودا بە هۆی کەمی دەردانی سپێرمەوە لە گوندا .
سّن الرشد	Full age, Majority, Puberty age	تەمەنی ژیری ، تەمەنی گەنجی ، ئاوەزیان .
سّن البالغ	Adultidentes	ددانی باڵق بوون.
سن	Tooth, Dent	ددان.
سّني	Dental	ددانیی، پەیوەندی هەبێت بە ددانەوە .
سن اصطناعية	Artificial-tooth	تاقمی ددان، ددانی دەستکرد، ددانی تاقم .
سن دائمية	Permanent-tooth	ددانی هەمیشەیی، بەرازە، ناوبڕە، ددانی ژیری.
سن لبنية، رواضع، سنّ الحليب	Milk tooth	ددانی شیریی.
سن العقل	Wisdom tooth	ددانی ژیریی.
سنّ (الانياب)	Canine, Cuspid	ددانی کەڵبە.
سنّ قاطعة، قواطع ، ثنايا	Incisor tooth	ددانی بڕەر، بڕۆك، شیلە.
سنّ ضاحكة، نواجذ، (ضواحك)	Bicuspid tooth	ددانی خڕیٚ.
سنّ مسوسة	Decayed tooth	ددانی کرمۆڵ، ددانی ڕەشەوەبوو، ددانی کلۆر.
سنّ طاحنة (طواحن)	Molar tooth, Grinding tooth	ددانی هاڕەر، خڕیٚ.
سن فكية	Mandibular tooth	ددانی شەویلگەیی.
سنّ ميكعية	Vomerine tooth	ددانی مەلأشوویی، دوو کۆمەڵ ددانە لە بەشی پێشەوەی مەلأشووی بۆقدا.
سنّ وقتية	Temporary tooth	ددانی زووکەوت.
سنّ ناتئة	Snaggle tooth	ددانی گێڕ، ددانی دەرپەڕیو.
سن الترس، سن الدولاب	Cog, Sprocket	(کۆگ)، ددانی پێچکە، ددانی ڕەوڕەوە، دیشلی.
سَنْ، سَن السكاكين، تحديد	Sharpening, Grinding	تیژکردن، ساودان، سوون، چەرخکردن، بیراز، میراز، دەمەزەردکردن (بۆچەقۆ).
سنّ الخزير	Tusk	کەڵبەی بەراز، شفرەی بەراز.
سنّ الفيل، عاج	Ivory	ماهی، مایی، کەڵبەی فیل.
سنّ الثعبان	Fang, Venom- tooth	کەڵبەی مار، ددانی ژەهر، ئەو ددانەیە کە ژەهری لێدێتە دەرەوە لە ماردا .
سنّ المنجل، قرقف	Titmouse, Tit	فیرنەگوولە، باڵندەیەکی بچووکە لە چۆلەکە دەچێت .
سنّ المحراث، مقطع المحراث	Ploughshare, Plowshare	گاسن، بەشێکە لە ئامرازی کێڵانی زەوی.
سنّ الاسد	Dandelion	تاڵیشك، گیایەکە گەڵاکەی لە کاهوو دەچێت ددانداز و تاڵە ، کەو حەزی لێدەکات.
سنّ الكلب		هەرێز، فرێز، ددانی سەگ، ڕووەکێکی پیازییە لە کۆمەڵەی زەمەق و خەزێم، گوڵێکی پەمەیی دەگرێت سەلکەکەی دەخورێت .

عربي	English	کوردی
سنّ العجوز، عرن الغنم	Medickvetch	گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە.
سنوة	Alternation-fruition	بەرگرتنی ساڵ ناساڵ، وەکو لە درەختی زەیتوندا کە ساڵ ناساڵێك بەر دەگرێت .
سنّوت ، کمُّون	Cumen	زیرە، گیایەکی کشتوکاڵییە گوڵەکەی وەکو چەترواپە ، بەرەکەی بە شێوەی بەهارات دەکرێتە نان و پەنیرەوە و بۆ مەبەستی پزیشی بەکاردێت.
سنوت، سبت، شبت	Dill, Anet	شویت، شیوت، گیایەکی کشتوکاڵییە گوڵەکەی وەکو چەتر وایە ، بە شێوەی بەهارات وە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
سنوّر، قط، هرّ، بس، خیدع، هیطل	Cat	پشیلە، پیسك، گوربە، کتك .
سنّوربري، ضیون	Wild cat	پشیلە کێوی، جۆرە پشیلەیەکی دڕندەیە، ڕەنگەکەی زەردە یان قاوەییە هێڵی ڕەشی تیادایە .
سنور داجن	Felis-domestic	پشیلەی ماڵی .
سنور الزباد، قط الزباد، زبادة	Civet cat	پشیلە بۆن خۆشە، پشیلەی سیڤیت، جۆرە گیاندارێکە لە پشیلەکێوی دەچێت ، توورەکەیەکی هەیە لە نێوانی کۆم و ناوگەڵیدا مادەیەکی بۆن خۆش دەردەدات عەتری لێدروست دەکرێت .
سنور شیرازي، قط انقرة	Angora cat,Persian cat	پشیلەی ئەنگۆرا، پشیلەی شیرازی، جۆرە پشیلەیەکی جوانی تیسك درێژە.
سنورمنول	Manul Cat	پشیلەی مانول، جۆرە پشیلەیەکە ڕەنگەکەی زەرد و سپی و قاوەییە ، ناوچوانی ڕەشە.
سنوریات	Felide, Feldae	گیاندارە گوربەییەکان وەکو پشیلە و جۆرەکانی .
سُنُونو، خطاف، زوار الهند، سندوهند	Swallow, Marlin, Swift, Hirundo	پەرەسێلکە، پیسرك، باڵندەیەکە دەنووکی پانە و کلکی سێ‌پەلك و درێژە لە هەوادا مێش و مەگەز دەخوات .
سنونو البحر، زجم	Sea swallow	پەرەسێلکەی دەریا، جۆرە باڵندەیەکە .
سنوي، حولي	Yearly, Annual	ساڵی، ساڵانە.
سنون، مسحوق الاسنان	Tooth powder, Dentifrice	تۆزی ددان پاککردنەوە.
سنیکولة	Sanicle, Sanicula	(سانیکولا)، ڕووەکێکە دەرمانی شارەق پێکردنەوە و کۆڵنجی لێدەردەهێنرێت.
سنیت، سمت الراس	Zenith	(زینیث)، تەپڵی سەر، تەوقی سەر، ئەو خاڵەی کە لە خڕۆکی ئاسماندایە و دەکەوێتە سەر تەپڵی سەری مرۆڤ.
سنیبلة	Spikelet, Spicule	گوڵنکە، وەکو گوڵە گەنمێکی بچووك.
سنيّ	Dentary, Dental, Odonto	ددانیی، هەر شتێك پەیوەندی بە ددانەوە هەبێت .
سنيّ الشکل	Dentiform	ددانیی، شێوەی ددانی هەبێت.
سنیسلة، خیطة، شعیرة	Brome barly-grass	پوشکرکگر، کەمینەکە، هرمزنە کێویلە، ریشاکومان، پوشە ماسورە ڕووەکێکە بۆ لەوەڕ باشە .
سهاد، ارق	Sleeplessness, Ahypnia, Insomnia, Vigil, Wakefulness	بێخەویی، شەونخونی، کەم خەوەی، خەوزڕان، شەو نەنوستن، خەوڕەوینەوە، شەوارە.
سهاف، غلل	Anadipsia, Insatible-thirst, Diposis, Polydipsia	تینوێتییەکی زۆر.
سُها، سهُی	Alcor	(ئەلکۆر)، ئەستێرەیەکی زۆر بچووکە لە کۆمەڵەی ورچی بچووك.

سُهْب، سَهْبْ	Peneplain, Steppe, Prairies	(ستێپی)، دەشتێکی بەرین کە درەختی تیادا نەبێت، بەڵکو کەمێك گیای هەبێت .
سُهد		بڕوانە (سُهاد).
سهر		بڕوانە (سهاد) .
سهران، ساهر	Wakeful, Awake	شەونخون، خەوزڕاو، ئێشکگر.
سهرطية، شورتية	Shortia	(شۆرتیا)، ڕووەکێکی هەمیشە سەوزە گوڵەکەی سپییە بە شێوەی زەنگۆڵەی شۆڕی لاسك درێژن.
سهف	Squama	پوولەکەی گیاندار، پەردەی گیاندار.
سُهْكة	Bromidrosis	بۆدڕن.
سهل، بسيط	Easy, Simple	ئاسان، ڕەوان، سووك، ساناهیز
سهلة	Planer	ئامرازێکی چاپکردنە.
سهل	Plain	دەشت، دەشتایی، کرك، سارا، زەوییەکی تەخت.
سهل ساحلي	Costal plain	دەشتی کەناریی، دەشتی کەناری دەریا .
سهل عشبي	Meadow	مێرگ، زەبەن، پاوەن، دەشتێك کە گیای زۆر بێت .
سهل غريني	Alluvial-plain	دەشتی لیتەیی، دەشتێك لە ئەنجامی قوڕ و لیتەی ڕووبار پەیدا بووبێت .
سهم، نبلة	Rachis, Arrow, Dart	تیر.
سهم ناري	Fireworks	فیشەکەشێتە، تیری ئاگرین.
سهم	Share	بەش، بەرکەوت، بەهر، پشك.
سهم الماء، ساجتارية، قبة، سهمية	Sagittaria, Arrow-heads	زمانەمار، سەرەتیر، گیایەکی ئاوییە، گەڵاکەی لاسك درێژە، گوڵەکەی سپی و مەیلە و پەمبەییە لە حەوزدا دەڕوێنرێت بۆ ڕازاندنەوە.
سهم	Sagitta, Arrow	تیر، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
سهم وقوس، قوس نبل، قوس نشاب	Arabian bow, Persian bow	تیروکەوان، تیروکڤان.
سهمي	Sagittal	تیری.
سهم مالي	Share	بەشی دارایی، بەرکەوتنی دارایی.
سهو، عدم انتباه	Inattention	ئاگالێنەبوون، ئاگالە خۆنەبوون.
سهولة، بساطة	Easiness, Simplicity	ئاسانی، سانایی.
سهوج	Huard, Sea eagle	داڵی دەریا، هەڵۆی دەریا، داڵێکی جوانە، سەر و سکی سپییە پشتی ڕەشی مەیلەو شینە، پەنجەکانیس زەردن، گیانداری بچووك دەخوات .
سهوك، سهوك، سهكة	Fresh breeze , Storm	ڕەشەبا، بایەکی بەهێز .
سهَوك، سهوم، عقاب، مؤزرة	Pseudaetus	(زودایتەس)، جۆرێکە لە هەڵۆ بە زۆری ڕەنگەکەی سپییە.
سهيفة	Cover, Operculum	پەردە، پەردەی کرکراگەیی.
سهيل	Canopus-star	ئەستێرەی سیوەیل، ئەستێرەیەکی گەرۆکە لە بورجی (کەشتی گەروە).
سؤال	Question	پرسیار، پرس، پرسین.
سؤ، خلل، عسر	Dys-	پێشگرێکە بە مانای خراپ، گەند، ناتاسا .
سوار	Bracelet	بازن، بازنگ.
سوار القدم	Anklet, Anklering	خرخاڵ، پاوانە.

سوار الذراع	Armelt	بازووبەند، بازیبەند.
سوار القميص، كمُ	Cuff	سەردەست، فەقیانە.
سواك، مسواك	Tooth rush	داری ددان ئاژنین.
سواف، قثاء، خيار	Cucumber	خەیار، ئاروو.
سواف	Corrosion	داخوراوی، داخوران.
سواف	Epizooty	مردی ئاژەڵ، نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی ئاژەڵ دەبێت و لەناوی دەبات.
سوائل جزئية الامتزاج	Pariallymiscible	شلە کەم تێکەڵاوەکان .
سوائل تامة الامتزاج	Completlymiscible	شلە تەواو تێکەڵاوەکان.
سوائل عديمة الامتزاج	Immiscible liquida	شلە ناتێکەڵاوەکان، شلە تێکەڵ نەبووەکان .
سوء التغذية، سَغل، حثل	Malnutrition, Dystrophia, Dystrophy	بەدخۆراکی، نارێکی خواردن.
سوء الهضم، عسر الهضم ، تخمة	Dyspepsia, Indigestion	ئینتەلا، توتمەیی، شاقێریی، زۆر خواردن، زیاد خۆری کردن، خەمەرە، گرفت.
سوّاق، سائق	Driver	ئاژوەر، لێخوڕ.
سوءة، ثنة	Bythus	بەرموسڵان، بەشی خوارەوەی سك.
سواد	Blackness	ڕەشی.
سواد اليابان	Japan-black	ڕەشی یابان ، جۆرێکە لە مادەی لۆکی یابانی .
سواد الساق، الساق السوداء	Black leg, Black Quarter	لاڕەش، نەخۆشی‌یەکی دری ترسناکە تووشی ئاژەڵ دەبێت و لەشی دەئاوسێت بە تایبەتی ڕان و شان و پشتی ماسولکەی ئەو شوێنە ڕەش دەبێتەوە .
سواد الانيلين	Aniline black	ڕەشی ئەنیلین، جۆرە بۆیەیەکە.
سواد العين، حدقة العين	Pupil of theye	ڕەشێنەی چاو، پەلەزەی چاو.
سواد ، راهوب، تفحم	Smut	خەڵووز، ڕەش داگەڕان، نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە لە دەغڵوداندا بە هۆی جۆرە کەڕووەیەکەوە دەبێت گوڵەکەی ڕەش دەبێت و دەفەوتێت.
سُوادية، زرزور البادية، سوادنة ، سودانية	Grackle	ڕیشۆڵەی بیابان، ڕەنگەکەی ڕەشە، سەرباڵی سوورە و دەنووکی ڕەشە.
سوادية	Ustilago, Grainsmuts	کەڕووی خەڵوزە، ئەو کەڕووەیە کە دەبێتە هۆی نەخۆشی خەڵوزە لە تۆوی دەغڵوداندا .
سوار الهند ، بركشت	Isora, Screw tree, Twisted-horn	(ئیسورا)، داری برغوو، دار و دەوەنێکە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
سوبر فوسفات	Super phosphate	(سۆپەر فۆسفات)، ڕەگێکی کیمیایی‌یە ڕەگی ترشی فۆسفۆریك.
سوبر فوسفات الكالسيوم	Calcium super phosphate	سوپەر فۆسفاتی کالسیۆم، کالسیۆم سوپەر فۆسفەیت، جۆرە خوێیەکە بە شێوەی پەین بەکاردێت بۆ دەغڵودان ، هایدرۆجین و فۆسفۆر و ئۆکسجینی تێدایە.
سوبر نوفا	Supernova	(سوپەر نۆڤا)، جۆرە ئەستێرەیەکە لە ناکاو لە ئەنجامی تەقینەوەوە ڕووناکی‌یەکەی زیاد دەکات .
سوبيز، سلطة البصل	Soubise	زەڵاتەی پیاز، ترش و پیاز.
سوجر، خلاف زقوم بلدي، يززفون الشرق، طبي الكلبة	Zakkoum-oil plant, Oil tree	دارزەقومی چەور، دارڕۆن، دارەچەورە، درەختێکە بەرەکەی پرتەقاڵی‌یە لە زەیتون دەچێت و دەخورێت ، گوڵەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .

سۆحر ، صفصاف	Willow	بی، جۆرە درەختێکە لە چەم و پخووردا دەڕوێت، گەڵاکەی باریکە، توێکڵەکەی بۆ دەباخی و لقەکانی بۆ دروستکردنی سەبەتە بەکاردێت.
سوحر باكي، صفصافس باكي، صفصاف مستحي، صفصاف رومي، ام الشعور	Weeping-willow	شۆڕەبی، جۆرێکە لە داری بی، لقەکانی درێژ و باریکن شۆڕدەبنەوە بۆ سەری زەوی .
سوتيان، نهدية، حامل الثدي، صديرية الثديين	Brassiere	سوخمەی مەمك.
سوداء ، اكزيما	Eczema	ووڵێن، ئەگزیما، سەوا والأمەنی، گەزمەنگ، بیزۆك، خارشت، پیزۆ، گەڕۆڵی، نەخۆشی‌یەکی پێستە .
سوداليت	Sodalite	(سـوداليت)، کانزایـەکی ڕوونـی بریسـکەدارە ، بریتی‌یـە لـە سـۆدیۆم ئەلەمنیۆم سلیکەیت، لەبەردی ئاگریندا هەیە.
سوداء، سوفان، سُويداء، سوداوية (مالانخوليا)	Melancholic	مـەراق، سـەودا، مـاخۆلان، تێکچوونـی هۆشـی ئـادەمیزاد بـەهۆی ماتەمینی‌یەوە، خرۆشانێکی گشتی‌یە لەو کەسەدا و لە خۆیەوە پێدەکەنێ و ئەگری و لەدوایدا مات دەبێ.
سوداوي المزاج	Atrabilious	میزاجی ڕەشە.
سودق، صقر البط	Falco-nigriceps	هەڵۆی مراوی، جۆرە هەڵۆیەکی بەڵەکە، مراوی دەخوات.
سوذق	Mesocarp	توێکڵی ناوەڕاستی بەری ڕووەك، کرۆکی میوە.
سورة	Sura	سورەت، سورەتی قۆرئانی پیرۆز.
سور، سياج	Railing	شوورە، حەسار، واریش.
سورات	Sura	(سورا)، قوماشێکی ئاوریشمی هیندی‌یە.
سور، حصن	Rampart	شوورە، قسن.
سور القلعة	Enclosure	شوورەی قەڵا، شوورەی کۆشك.
سُوْر نجان، لحلاح، سراج الغولة، اصابع الهرمس	Meadow-saffron, Colchicum, Autumn, Crocus	سورنجان، سوریجان، زەعفەرانی مێرگ، گیایەکی تەمەن درێژە، گوڵەکەی سپی یان پەمەیی‌یەکی کاڵە لە بەهاردا دەڕوێت، بـۆ مەبەسـتی پزیشـکی بەکاردێت، وەکوو بۆ هێمن کردنەوەی دەمار و میزکردن و چارەسەرکردنی نەخۆشی ئاژەڵ.
سورنجان الجبل، فرج الارض، عكنة	Mountain-crocus	سورەجانە کێویلە، ڕووەکێکە گوڵەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
سورنجان الخريف، خمل ، قاتل الكلب	Autumn-crocus	سورەجانە پایز، گوڵەکەی لەیلاقی‌یە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
سور نبات، زراوند دائم الخضرة	Evergreen-Aristolochia, Evergreen-wormkiller, Evergreen-brith wort	زەراوەندی هەمیشە سەوز، جۆرێکە لە ڕشووەکی (ئەرستۆلۆکیا) واتە کرم کوژ، قەدەکەی خشـۆکە، گوڵەکـەی میلـەو زەردە، بـۆ مەبەسـتی پزیشـکی بەکاردێت.
سوردين	Sourdine	(سۆردین)، ئامرازێکی مۆسیقایە.
سوسافون	Sousaphone	(سۆسـافۆن)، ئـامرازێکی مۆسـیقایە، بۆری‌یەکـەی بازنـەیی گەورەیـە، دەخرێتە سەرشانی لای چەپ و لەکاتی مارشی سەربازیدا لێدەدرێت.
سُوسة	Weevil, Moth	خێرك، مۆرانە، کیسەڵ، جۆرە مێرووێکـە لـە کۆمەڵـەی قالۆنچـە، سـەری لەمۆزدارە، دەمـەکی کونکەرە و قرتێنەرە، زیان دەگەیەنێت بە جلوبـەرگ و تەختە و دەغڵودان.

سوسة الحبوب	Corn-weevil, Corn-moth, Alucita	كيسەڵی گەنم، سنی دەغڵودان.
سوس الخشب	Death watch beetle, Anobuim	مۆرانەی تەختە.
سوس الفراء	Ptinus, Prind	مۆرانەی فەروە.
سوس الفول	Bean weevil	مۆرانەی پاقلە.
سوسة الجزر	Carrot weevil	مۆرانەی گێزەر.
سُوس ، عرقسوس، شجرة السوس، ريكليس	Liquorice, Sweet wood, Licorice	بەڵەك، مێكوك، رووەكێكی قنجی كێوی تەمەن درێژە، قەدەكەی رەقە، نزیكەی مەتر و نیوێك بەرز دەبێتەوە، قەد و گەڵاكانی هەمیشە شیلەیەكی لینجی پێوەیە گوڵەكەی سپی یان بنەوشەیی یان مەیلەو شینە، ڕەگەكەی درێژە و زۆر دەچێت بەناخی زەویدا و شیرینە، هاراوەی یان دۆشاوی رەگەكەی بۆ مەبەستی پزیشكی بۆ بەهێزكردنی سنگ و جگەر یان بۆ دروستكردنی شەربەتی بەڵەك و پیپسی كۆلا بەكاردێت.
سوسب	Schizanthus	(سچیزانثە)، گیایەكە گوڵی گەورەی جوان دەگرێت بە رەنگی سپی یان پەمبەیی یان زەرد یان پرتەقاڵی.
سوسل	Schizandra	(سچیزاندرا)، دەوەنێكی كەپرییە بۆ ڕازاندنەوە، گوڵەكەی بە شێوەی هێشوویەكی شۆڕی سوورە بەرەكەی لە ترێ دەچێت، سوورە دەخورێت.
سوسليق		بڕوانە (سصلق).
سَوْسَن، رفيف	Iris, Orris-root Paint, Pale flag	سەوسەن، سوێسنە، كاری، پەلێزە، رووەكێكی پیازییە و گەڵاكانی درێژ و باریكن، گوڵی هەمەڕەنگەی گەورەی جوان دەگرێت، بنەوشەیی، سپی، زەرد، لە باخچەكاندا دەڕوێنرێت بۆ جوانی، قەدی ژێر زەوی هەیە و هەندێ جۆریشی كێویلەیە.
سوسن ايرساء، اسمانجوني، سوسن ابيض، سوسن فلورسنة، دهق	Florentine-iris	سوێسنەی سپی، گوڵەكەی سپییە .
سوط	Flagellum, Whip, lash	قەمچی، قامچی، تاژانك، شەلاخ، قامیشێكی هۆنراوەیە سوارەكان بۆ لێخوڕینی وڵاخ بەكاری دەهێنن.
سَوْطيات	Flagellates, Mastigophora	گیاندارە قامچیدارەكان، كۆمەڵە گیاندارێكی سەرەتایی یەكخانەی قامچیداری ئاوین وەكو یوگلینا.
سَوْطيات اصلية	Euflagella	قامچیدارە بنەڕەتیەكان .
سَوْطيات جذرية	Rhizoflagellata	قامچیدارە ڕەگدارەكان .
سَوْطيات مثانية	Cysoflagellates	قامچیدارە میزەڵانیەكان.
سَوْطيات مطوقة	Choanoflagella	قامچیدارە تەوقدارەكان .
سوغي	Cryptomeria	(كریپتومیریا)، درەختێكە تەختەكەی سوورە، بەرەكەی خڕ و باڵدارە ، تەختەكەی بەنرخە.
سوق	Market	بازاڕ، بازێڕ.
سوق الخضر	Market-hall	بازاڕی سەوزە.
سوق المواشي	Cattle fair, Trailing, Cattle market	بازاڕی مەڕومالآت .
سوق راقدة، سوق راكدة	Dull market	بێبازاڕی، بازاڕكزی.

سوق نشيطة	Brisk market	بازاڕی گەرم.
سوق سوداء	Black market	بازاڕی ڕەش، کڕین و فرۆشتن بە نرخێکی زیاتر لەوەی دەوڵەت دایناییێت.
سوقم، ابنوس كاذب	Laburnum, Base tree	ئەبەنۆسە درۆزنە، دار و دەوەنێکە لە بی دەچێت، گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی بۆن خۆشی شۆڕە، بەرەکەی لە هەنجیر دەچێت شیرین و بۆن خۆشە.
سوقمية، قوباء	Sycosis	جۆرێکە لە نەخۆشی کەچەڵی .
سوك	Brushing, Cleaning the teeth	ئاژنین، ددان ئاژنین.
سوكت، وقب	Socket	(سۆکێت)، سۆکتی کارەبا، ئامرازێکی کارەباییە هەردوو سەری پلاکی ئامرازی کارەبای پیا دەکرێت .
سول، صول	Sol	(سۆل)، پەرتبوونەوەی گیراوەیەکی مڵ (غروری) لە شلەیەکدا، گیراوەیەکی مڵە ، ڕەوشتی شلەی هەیە.
سولات كحولية	Alcoholic sols	سۆلە ئەلکحولییەکان .
سولات جاذبة لوسط الانتشار ، ليوفيلي	lyophilic	(لایوفیلی)، سۆلە ناوەندی بلاوبوونەوە وێستگەکان، ڕەوشتی ئەو مادەیە کە ئامادەیە بۆ چوونە ناو گیراوەی ملییەوە لە شلەیەکدا وەکو سرێش و جەلاتین .
سولات معلقة ، سولات نافرة لوس الانتشار، ليوفوبي	Lyophobic	(لیوفۆبی)، سۆلە گیراوەکان یان سۆڵە ناوەندی بلاوبوونەوە نەویستەکان، ڕەوشتی ئەو مادەیەی کە لە باری ملیدا دەمێنێتەوە ، بەلام بەرهەڵستی شلەکان دەکات، وەکو گیراوەی ملی زێڕ و گۆگردیدی زەرنیق.
سولينودون	Solenodon	(سۆلینودۆن)، گیانداریی مێرووخۆرە شێوەیەکی سەیری هەیە لە مشك دەچێت، لمۆزێکی درێژی هەیە لە کوبا و هایتی دەژی.
سولع، صبر سقطري	Aloes	(ئەلۆی)، تالی شاری، جۆرێکە لە هەنجیری دڕکاوی واتە سوبێر، ئاوگێکی پزیشکی تال (ئەلوێن) لە گەلاکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
سولانين	Solanine	(سۆلانین)، مادەیەکی نیمچە ئەلکالییە، ژەهرین و تاڵە .
سولانو	Solano	(سۆلانۆ)، بایەکی ڕۆژهەلاتی باراناوییە .
سول هوائي	Aerosol	(ئیروسۆل)، تەم ، مژ، تەپ، تۆز.
سوم	Bargaining	سەوا، سەواکردن، مامڵە.
سوماتوبلازم	Somatoplasm	(سۆماتۆپلازم)، ئەو خانانەی کە لەشی زیندەوەریان لێپێکهاتووە جگە لە خانە ڕەگەزییەکان .
سونة	Eurggaster, Euryaster-intrgriceps	(یوریگاستەر)، سون، سنك، کیسەڵە، ئەسپێی گەنم، مێروویەکی زیان بەخشە لەسەر دەغڵودان دەژی، ڕەنگەکەی زەرد یان بۆرە ، لەشەکەی پەڵەی ڕەش یان هێڵی ڕەشی تیایە .
سوني	Sunl	(سونی)، جۆرێکە لە مانگاکێوی.
سوناتة	Sonata	(سۆناتە)، ئاوازێکی موسیقایە بە ئامرازێکی تەنهایی وەکو پیانۆ یان بە دوو ئامرازی وەکو پیانۆ و کەمانچە لێدەدرێت.
سونار	Sonar	(سۆنار)، دەزگایەکە لە ڕادار دەچێت، بەلام لە جیاتی شەپۆلی بێتەل، شەپۆلی دەنگ بەکاردەهێنێت بۆ دۆزینەوەی تەنی نزیك بە کەشتی یان بۆ دۆزینەوەی قووڵایی و شتومەکی ژێر ئاو بەکاردەهێنێت .
سونيتة	Sonnet	(سۆنێت)، پارچە شیعرێك لە (١٤) دێڕ پێکهاتبێت .

سوي، اعتيادي	Normal, Ortho-	ئاسايي.
سويداء	Endosperm	(ئيندوسپێرم)، تێشوو، سپێرمی ناوەوە، ئەو بەشەیە کەوا نیشاستەی تیادا کۆدەبێتەوە لە دەنکی دەغڵوداندا (دانەوێڵە).
سوید، نبق فلسطیني، عجرم	Palestinian-buckthorn	تاوگی فەلەستینی، جۆرێکە لە درەختی تاوگ لە سوریە و فەلەستین دەروێت .
سويدة، صدا الحبوب	Rust	(ژەنگ)، ژەنگی ڕووەکی، نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە تووشی گەنم و جۆ دەبێت ، زیپکەی زەردی مەیلە و سوور لەسەر قەد و گەڵاکانی پەیدا دەکات، دەبێتە هۆی پووکانەوە و پڕنەبوونی گەنم یان جۆکە.
سويدة، دلوق	African-salsola, Shruby sea blite	(سالسۆلای ئەفریقی)، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵەکەی سەوزە، سۆدەی لێدەردەهێنرێت.
سويج، زر کهربائي ، مفتاح کهربائي	Switch	(سویچ)، ئەو دوگمەیەیە کە کارەبای پێدادەگیرسێنرێت یان پی‌ی دەکوژێنرێتەوە .
سويداء الظل	Umbra	(ئەمبرا)، سێبەری تەواو، ناوجەرگەی سێبەر .
سويق	Petiole, Stalk	لاسکۆکە، لاسك، قەدۆکە، قنچك، چنچك.
سويق، عجز، قصرة	Tigella	لاسکۆکەی کۆرپەلە.
سويق	Fine flour	ئارد وەکو ئاردی قەرەخەرمان .
سويق تحت الفلق، سويق سفلي	Hyposotyl	لاسکۆکەی ژێر لەتکە، بەشێکە لە چەکەرەی تۆو،دەکەوێتە نێوانی ڕەگۆکە و لەتکەکانەوە.
سويق فوق الفلق، سويق علوي	Epicotyl	لاسکۆکەی سەر لەتکە، بەشێکە لە چەکەرەی تۆو،دەکەوێتە سەروو لەتکەوە.
سويكتة سكيت، قرقس	Phlebotome	(فلیبۆتۆم)، جۆرە مێوولەیەکی بچووکە.
سيء، رديء	Bad, Evil	خراپ، بەد.
سياقة، سوق	Driving	لێخوڕین، ئاژووتن، سەرکاری .
سياج جداري		شوورە.
سياج ، وشيع	Hedge	پەرژین، تیمان، چەم ئاخورە .
سياج من اغصان	Fence	چەپەر، تانور.
سياج من القصب	Hedge of reed	چیخ.
سياج واقي	Preservative, Hedge-Fence(or), Wall(or) Railing	شوورەی پارێزەر، یان پاراستن، هۆیەکە بۆ پاراستنی ئەو کەسانەی کە لەبەکارهێنانی تیشکدا ئیش دەکەن، وەك بەکارهێنانی تیشکی ئێکس و مادەی تیشکدەرەوە و تەنووری ئەتۆمی، بۆ نموونە ئەوانەی کە تیشکی ئەلفا بەکار دەهێنن کلاوێکی قوڕقوشمی بەکاردەهێنن و شوورەیەکی کۆنکرێتی دروست دەکەن بە دەورو پشتی تەنووری ئەتۆمیدا دژی ئەو تیشکە زیانبەخشانەی لە تەنوورەکە دێنە دەرەوە.
سيانوجين	Cyanogen	(سیانۆجین)، گازێکی ژەهرینی بێ‌ ڕەنگە زوو گڕ دەگرێت، بۆنی بادەمی تاڵی لێدێت، لە جەنگدا بەکاردێت، لە کاربۆن و نایترۆجین پێکهاتووە.
سيانيد	Cyanide	(سیانید)، ڕەگی ترش، هایدرۆسیانیك وەکو فیریسیانید.
سيانيد المثيل	Methyl cyanide	سیانیدی مەثیل، شلەیەکی بێڕەنگە لە پیشەسازیدا بەکاردێت.
سيانيد الاثيل	Ethyl cyanide	سیانیدی ئەتیل، شلەیەکی بێڕەنگە، بەشێوەی توێنەرەوە بەکاردێت.

سيانين	Cyanine	(سيانين)، بۆیەیەکە وا لە فلیمی فۆتۆگرافی دەکات کەهەستیار بێت بۆ ڕووناکی.
سيانين	Cyanin	(سيانين)، ڕەنگێکی شینە لەگوڵدا هەیە.
سيانيد البوتاسيوم الحديدوزي، فيروسيانيد	Potassium Ferrocyanide	(پۆتاسیۆم فیرۆسیانید)، فیرۆسیانیدی پۆتاسیۆم، مادەیەکی زەردە لە دروستکردنی بۆیەدا بەکاردێت.
سيانيد البوتاسيوم الحديدكي ، فيريسيانيد البوتاسيوم	Potassium Ferricyanide	(پۆتاسیۆم فیرۆسیانید)، فیریسیانیدی پۆتاسیۆم، مادەیەکی سووری بریسکەدارە لە دروستکردنی بۆیەدا بەکاردێت.
سيانيد الحديديك الحديدوزي، زرقة بروسيا	Ferric Ferrocyanide	(فیریك فیرۆسیانید)، شینی پرۆسیا، بۆیەیەکی شینە.
سیانامید	Cyanamide	ڕەنگێکی کیمیاییە یەك ئەتۆم کاربۆن و دوو ئەتۆم هایدرۆجین و دوو ئەتۆم نایترۆجینی تیایە.
سیانامید الكالسيوم	Calcium-cyanamide	(کالسیۆم سیانامید)، جۆرە پەینێکی کیمیاییە، کالسیۆم و کاربۆن و نایترۆجینی تیایە، بۆنی سیری لێ دێت.
سيانات	Cyanate	(سیانەیت)، ترشی سیانیك، کاربۆن و نایترۆجین و ئۆکسجینی تیادایە.
سيانيت	Syenite	(سیانیت)، بەردێکی ئاگرینە، بەزۆری لە (فیلدسپار) پێکهاتووە.
سيار	Moving	گەڕۆك، گەڕیدە.
سيارة	Motor car, Automobile	ئۆتۆمبێل.
سيارة عامة، حافلة، اوتوبيس	Autobus	پاس، ئۆتۆمبێلی گشتی، ئۆتۆمبێلێکی گەورەیە بۆ گواستنەوەی ڕێبوار بەکاردێت.
سيارة مجلجلة	Sound truck	ئۆتۆمبێلێك کە میکرۆفۆنی تیادابێت.
سيارة ستايشن	Station wagon	ئۆتۆمبێلی ستیشن، ئۆتۆمبێلێکی گەورەیە ڕیزێك کورسی تێدایە بۆ دانیشتن.
سيارة الأطفاء	Fire engine	ئوتومبیلی ئاگرکوژاندنەوە.
سيارة مصفحة	Armoredcar	ئوتومبیلی زرێدار.
سيارة (سيارات)	Planet	ئەستێرە گەڕۆکەکان، ئەستێرە گەڕیدەکان.
سيارات خارجية، سيارات علوية	Exterior planets	ئەستێرە گەڕۆکە دەرەکییەکان، ئەو ئەستێرە گەڕۆکانەی کە خولگەکانیان کەوتوونەتە دەرەوەی خولگەی زەوی .
سيارات عليا	Superior planets	ئەستێرە گەڕۆکە ژووروەکان .
سيارات سفلى	Inferior planets	ئەستێرە گەڕۆکە خوارووەکان .
سيادة، تغلب	Dominance, Perdominance, Supremacy Ascendany	زاڵ بوون، وەکو لە زانستی کیمیادا .
سيادة تامة	Compete-dominance	زاڵبوونی تەواو .
سيادة ناقصة	Incomplete-dominance	زاڵبوونی ناتەواو .
سيارة رياضية	Sports car	ئوتومبیلی وەرزش، ئوتومبیلێکی سەر بەرەڵای نزمی خێرایە دوو کورسی تیادایە .
سيارة أسعاف	Ambulance	ئوتومبیلی فریاکەوتن، ئامراز و دەرمانی پزیشکی تێدایە .
سيارة صهريج، شاحنة	Trailer-tank	ئوتومبیلی نەوت گوێزەرەوە .
سيارة لاسلكية		ئوتومبیلی بێتەل، جۆرە ئوتومبیلێکە دەزگای بێتەلی تیادایە .

سيارة نقل (لوري)	Lorry	لۆری، ئوتومبیلی بارگواستنەوە.
سيانوطس	Blue tea bush, Redroot tree, Ceanothus	دەوەنی چایی شین، دەوەنی ڕەگ سوور، دەوەنێکە گوڵی سپی دەگرێت و ڕەگەکەی مادەی پزیشکی لێ دەردەهێنرێت .
سياحة	Tour, journey, travel	جهانگەڕی، گەشتکردن، گەشت، گەڕیدەیی.
سيّاح، سوّاح	Tourist, traveller	جهانگەڕ، گەڕیدە، گەڕۆك.
سَيّاف، سوسن المناقع	Yellow iris, Yellow water-flag	سوێسنەی زۆنگاو، سوێسنەی زەرد، گوڵی زەرد دەگرێت .
سَيّاف	Swordman	شیردار، شیروەشێن، ئەوانەی شیر بەکاردەهێنن.
سَيّاف البحر، ابو سيف	Swordfish	شیرماسی، شمشێرماسی، ماسی‌یەکی گەورەی دەریایی درندەیە ، شەویلکەی سەرەوەی وەك شیر باریك و درێژە، هەندێك جار درێژی لەشی ئەم ماسی‌یە دەگاتە پێنج مەتر.
سيامان، جبون سيامان	Siamang, Syndactyius	(سیامانگ)، جۆرێکە لە مەیمونی جیبۆن زۆر گەورەیە ، ڕەنگەکەی ڕەشە لە دوورگەی ماڵتا دەژی.
سَيّاب، بلح	Unmature-dates	فەریکە خورما.
سَيّال، سيالة		بڕوانە (سنط دماع).
سيال	Sial	١. (سیال)، بەردێکی ئاگرین یان گرانیتییە، مادەی سلیکۆنی ئەلەمنیۆمی تیادایە . ٢. (سیال)، چینی دەرەوەی توێکڵی زەوی ، سلیکا و ئەلومینای زۆر تیادایە.
سيالة، سيلة	Runlet, Water course	جۆگە.
سَيّال	Fluid	مادەیەکی زۆر شل .
سياع، بان، يسر، شوع، فجل الحصان	Ben oil tree, Horse radish	داری بان، توری ئەسپ، درەختێکە گەڵاکەی هێلکەیی و ئاوێتەیە گوڵەکەی بۆنخۆشە، بەرەکەی لەبەری فاسۆلیا و دەنکەکەی لە دەنکی نۆك دەچێت، ڕۆنێکی (زەمقێکی) ڕێسینی بۆنخۆشی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی عەتر بەکاردێت.
سياع	To plaster (a wall) with mud	سواخدان، هێلەساوکردن، گڵکاری، قوڕکاری، کەفماڵ، لەپماڵ.
سيب، عسبار	Aard-wolf	گورگاز، گیاندارێکە لە کەمتیار دەچێت، بەڵام بچووکتر و تیسکنترە لە ئەفریقا دەژی.
سيبيا، سبيدج، حبار	Sepia, Squid	(سیپیا)، جۆرە گیاندارێکی نەرمی ئاوییە لە هەشتپێ (خطبوط) دەچێت، دەخورێت.
سيبة	Step ladder	جۆرە پەیژەیەکە قەد دەکرێت و دەگوێزرێتەوە.
سيبة، شجرة القابوق	Ceiba, Kapok tree, Bombax	دارکاپۆك، ڕووەکێکی ناوچە گەرمەکانە تۆوەکەی ڕیشاڵی ئاوریشمی تیادایە.
سيبرنيات	Cybernetics	(سایبەرنێتیکس)، خوێندنی میکانیزمی دەست بەسەرگرتن و پەیوەندی لە ئامرازو گیانداردا وەکوو لە مرۆڤی ئامرازیی (الأنسان الآلي) و ئامرازی ژمارەدا.
سيبان، صئبان	Nit	ڕشك، گەرای ئەسپێ و کێچ.
سيتان، سيتين	Cetane	(سیتێن)، ڕۆنێکی بێڕەنگە لە پەترۆڵدا هەیە.
سيترال	Citral	(سیترال)، مادەیەکی ئەلدیهایدی ئاتێرە لە ڕۆنی لیمۆدا هەیە.
سيتاز	Cytase	(سایتێن)، ئەنزیمێکە مادەی سلیلۆزی دەکات بە شەکر لە تۆوە چەکەرە کردووەکاندا هەیە.

سيتريس الزرع	Scythris	(سیتریس)، جۆرە پەپوولەیەکی زیانبەخشە بە رووەك.
سيتوبلازم		بڕوانە (سایتۆپلازم).
سيتوان، سيتونية	Chafer, Cetonia	(چافەر)، جۆرە قالۆنچەیەکی ڕەنگینە ئاوکی گوڵ هەڵدەمژێت.
سيتونية مذهبة، خنفساء الورد المذهبة	Cetonia aurata, Goldsmith-beetle, Rosebettle, Rose chafer	قالۆنچە زێڕینە، قالۆنچەی گوڵەخی زێڕین.
سيتون	Sitona	(سیتۆنا)، مۆرانەیەکی زیانبەخشە بە رووەك.
سيجان	Siganus	(سیجان)، ماسی‌یەکی دەریاییە دەخورێت.
سيجارة	Cigarette	جگەرە.
سيح	Run off surface	بڕی ئە ئاوەی کەبەسەر رووبەرێکی تایبەتی لە زەویدا دەڕوات.
سيخ، سفود	Spit, Skewer	شیش، وەکوو شیشی کەباب.
سيخ الدراويش	Bar	زەرگ.
سيدة، ربة البيت	Lady	خانم، بانوو، خان، کابان، کەیوانۆ، کەیبانوو.
سيد	Chief, Head	سەروەر، کاك.
سيدا	Checker, Bloom, Greekmallow	(سیدا) تۆڵەکەی ئەغریقی، جۆرە گیایەکە لە کۆمەڵەی تۆڵەکە.
سيدر، خمر التفاح	Cider	(سیدەر)، شەرابی ئاوی سێو.
سيدرايت، سيدريت	Siderite, Chaly bite, feco3	(سایدرایت)، بەردێکی نیکلی‌یە لەو ئەستێرە کشاوانەدا هەیە کە دەکەونە خوارەوە بۆ سەر زەوی، مادەی ئاسنی تێدایە.
سيدة الغدد، غدة نخامية	Pituitary gland, Master gland	لووی پیتویتەری، لوویەکە دەکەوێتە ژێر بنکی مێشکەوە، مادەی هەمەجۆرەی ئەوتۆ دەردەدات کە پێوەندی‌یان بە فرمانە سەرەکیەکانەوە هەیە.
سيد قشطة، فرس النهر، برنيق، بهيموت	Hippopotamus	(هیپۆپۆتاموس)، ماینی رووبار، ماینی ئـاویی، ئەسپی رووبـار، ئەسپی ئاویی، گیاندارێکی شیردەری کەتەی گیاخۆری ئاوییە، سەرو دەمی زۆر گەورەن، پێستەکەی ئەستوور و لاقەکانی کورتن، لە رووباری نیلدا زۆرە.
سيدة الأدغال	Bush master	خانمی دارستان، خانمی بێشەڵان، مارێکی زۆر کەتەو پیسە.
سيدوم، حيّ العالم	Stonecrop, Sedumacre	(سیدۆم)، جۆرە گیایەکە لە قەوزە دەچێت لەسەر بەرد و دیوار دەڕوێت.
سير	Belt	سیپ، قایش، وەکو قایشی سەعات و پشتێن.
سيراتايت	Ceratites	(سیراتایت)، جۆرێکە لە گیانەوەری بەبەرد بوو.
سير، حبل جلدي، سير جلدي للخياطة	Thong strop	سیرمە، زۆڵە چەرم، زوێڵ، دەوێڵ.
سير	Walking	رۆیشتن، پیاسەکردن.
سير أثناء النوم	Somnambulism, Noctambulism	رۆیشتن بەدەم خەوەوە، خەوڕەویی.
سيروزيت، سيروسيت	Cerussite	(سێرۆزیت)، مادەی کاربۆناتی قوڕقوشم، بەشێوەی بلووری بێرەنگی رۆشن هەیە.
سيراء، قطمير، غلاف باطن، غلاف داخلي	Secundine	بەرگی ئاوەکی، بەرگی ئاوەوەی گەرا یان تۆو.
سيريسين	Ceresin, Cerasin	(سیریسین)، مۆمی سیریسین، مادەیەکی مۆمی رەقی سپیە لە جیاتی مێوی هەنگوین لە دروست کردنی مەلحەم و بۆیەدا بەکاردێت.

سیریسیت	Sericite	(سیریسیت)، جۆرێکە لە میکای سپی.
سیریوم	Ceruim	(سیریۆم)، توخمێکی کیمیاییە نیشانەی (Ce)، کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١٤٠) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٥٨) و کانزایەکی خۆڵەمێشی‌یە، ماناکەی لە وشەی (سیرس) واتە (ئەستێرەی خوداوەندی) وەرگیراوە نیشانەکەی (Ce).
سیرینا (خیلانیات)	Sirenian	(سیرینا)، کۆمەڵە گیاندارێکی دەریایی شیردەری گیاخۆرن، وەکوو مەری دەریا.
سیرسیم		(سیریسیەم)، کەرتەشی گوڵ سەوز، جۆرێکە لە گیای کەرتەشی گوڵەکەی سەوزە و درکی زۆرە.
سیراتورسورس	Ceratosaurus	(سیراتۆسۆرەس)، گیاندارێکی قڕتێکەوتووە.
سیروس، سیریوس	Cereus, Hedgecautus, Torch-Thistle	(سیریۆس): ١. ڕووەکێکی بیابانیە، جۆرێکە لە هەنجیری درکاوی واتە سوبێر، ئاوێکی زۆری تێدایە. ٢. جۆرێکە لە ڕووەکی کەرتەشی.
سیرج، شیرج، دهن السمسم	Sesame-oil, Gingili-oil	ڕۆنی کونجی، شیرە.
سیرالیت	Sierralite	(سیرالیت)، سلیکاتی ئەلەمنیۆمی مەگنسیۆمی ئاویی، لە دروستکردنی سیرامیکدا بەکاردێت.
سیرفس	Syrphus	(سیرفەس)، جۆرە مێشێکی بچووکە.
سیراسیوم		(سیراستیەم)، گیایەکە لە کۆمەڵەی مێخەك لقەکانی تووکنە گوڵەکەی سپی‌یە.
سیزیوم	Caesium	(سیزیۆم)، توخمێکی کیمیاییە نیشانەکەی (CS)، کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١٣٣)، ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٥٥)ە کانزایەکی سپی زیوییە ماناکەی ووشەی (سیزیۆم) واتە: هێڵێکی شینی ئاسمانی شەبەنگی دەگرێتەوە.
سیزال، سیسیل، قنب سیسال	Sisal hemp	گوشی سیسال، جۆرێکە لە سوبێر، گەڵاکەی نزیکەی یەك دوو مەتر درێژ دەبێت، ڕیشاڵدارە بۆ مەبەستی پیشەسازی بەکاردێت، بەتایبەتی پەتی لێ دروست دەکرێت.
سیزالبنیات، عندمیات	Caesalpinea	(سیسالپینیا)، کۆمەڵە ڕووەکێکی پاقلەمەنی‌یە بەشێوەی دارو دەوەن و گیا و گوڵی هەمەڕەنگە دەگرێت، ڕەنگی زەرد و سووری لێ دەردەهێنرێت، بەرەکەی لە بەری پاقلە دەچێت.
سیزامیة	Sesamia	(سیزامیا)، مێرووەکە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو زەردە.
سیس، یاسمین	Jasmine	یاسەمەن، ڕووەکێکی تەمەن درێژی کەپرییە گوڵی سوور و سپی بۆنخۆش دەگرێت.
سیسمومتر	Seismometer	(سیسمۆمەتر)، ئامرازێکە بۆ پێوانی ماوە و هێز و ڕێڕەوی بومەلەرزە.
سیسبان، فاصولیالحصان	Sesban, Sestania, Danchiplant	سیسەبانی، ڕووەکی دانچی، جۆرێکی هەیە بەشێوەی درەختە، گەڵاکانی پانە، گوڵەکەی سپی و گەورەیە، دەنکەکەی لە دەنکی کونجی دەچێت، بۆ دەرکردنی بەردی میزەڵدان و زراو باشە، ئەم ڕووەکە لە شۆڕە بی دەچێت، گەڵاکەی وەکوو پەڕ وایە.
سیسم، شیشام	Shisham, Del bergia-sisso	بڕوانە (ساسب، سیسم).
سیسي، برنق	Pony, Mustang, Bronco	(پۆنی)، (برۆنکۆ)، جۆرە ئەسپێکی بچووك و جوان، لەناو ماڵدا بەخێو دەکرێت.

سيسموغراف، مرسام الزلازل	Seismograph	(سيسمۆگراف)، وێنه گری بوومەلەرزە، تۆمارکەری بوومەلەرزە.
سيساء، فقرة	Vertebra	بڕبڕە، یەك بڕبڕەی پشت.
سيساء، حاروك	Wither	ناوشانی ولاخ.
سيسارون	Skirret, Water parsnip	(سکێرێت)، گێزەری سپیی ئاویی، ڕووەکێکە گوڵەکەی وەکوو چەتر وایە سەلکەکەی وەکوو گێزەر یان هەڵەکوك وایە دەخورێت و دەکرێت بە چێشت.
سيسارون كبير، جزر ابيض، اسطفلين	Parsnip, Cow cakes	گێزەری سپی، ڕووەکێکی سەلکدارە گوڵەکەی زەردە، هەندێکی بۆ خواردن و هەندێکی بۆ ئالیك بەکاردێت.
سيسيليانت	Caeciliane	(سیسیلیان)، گیاندارێکی تەروشکییە پەلی نیە لە کرم دەچێت چاوی زۆر کزە، لەژێر زەویدا دەژی.
سيسالتانيا، ابو شوارب	Brasiletto, Cassaltania, Bird of paradise	ریشی پاشا، دەوەنێکی جوانە گەڵاکەی ئاوێتەیە وەکوو پەڕ وایە گوڵەکەی زەردە کاسەی گوڵەکەی درێژ و پەمبەییە بەرەکەی لە فاسۆلیا دەچێت.
سيسك، صفصفة	Saccostome	(ساکۆستۆم)، گیاندارێکی قرتێنەرە لە مشك دەچێت.
سيسم، انف العجل، انف الثور	Drago	لووتی گوێرەکە، گیایەکی ریشاڵییە گوڵی زەرد یان سپی یان سوور دەگرێت، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
سيسنبر، سعتر امرط، نمام الملك، زبيزبة، سعتر بري	Mother of thyme, Wild thyme, Creeping thyme	١. سیس عومەر. ٢. جاترە کێویلە، جاترەی خشۆك، جۆرێکە لە گیای جاترە، گوڵەکەی پەمبەییە.
سيسنبريون، سمارة، فجل الجمال	Hedge mustand, Sisymbrium	خەرتەلەی پەرژین، توری ووشتر، گیایەکی پزیشکییە گوڵی زەرد دەگرێت.
سيسنديل، خنفساء برية	Cicindela, Tigerbeetle	قالۆنچەی بەوریی جۆرە قالۆنچەیەکە مێرووی تر دەخوات.
سيطرة	Control	دەسەڵات، دەست بەسەراگرتن، کۆنترۆڵ.
سيطرة الكترونية	Eletronic control	دەست بەسەراگرتنی ئەلەکترۆنی، کۆنترۆڵی ئەلەکترۆنی.
سيف	Sword, Sabne	شیر، شمشێر.
سيف المبارزة	Smallsword	شیری شەرە شیر، شیری شەڕ.
سِيف	Beach	لم و چەوی کەنار دەریا.
سَيْف	Cutlass fish, Hair tail	کلکەموو، جۆرە ماسییەکی دەریایی لاکێشەییە کلکی تیژ و درێژە لە شیر دەچێت.
سيف الجبار	Saif	شیری مەزن، ناوی ئەستێرەیەکە.
سيف الغراب، دلبوث	Corn-flag, Swordlily, Gladiolus	(گلادیۆلس)، شالانگ، شمشێری قەلەرەش، ڕووەکێکە لە زەعفەران دەچێت گەڵاکەی لە شمشێر دەچێت.
سيف الحصاد، مقضب	Scythe	جۆرە داسێکی گەورەیە دەسکێکی درێژی هەیە بۆ دوورینەوەی گیا.
سيفر	Severs	سیڤەر، جۆرێکی ئاپابە لە فەخفووریی فەرەنسی.
سيف الدراويش	Bar	زەرك، زەرگ.
سيفون، نجير	Sea wheat grass	گەنمی دەریا، گیایەکی دەشتەکییە کۆمەڵەی دەغڵودانە بۆ لەوەڕ باشە لەناو دەغڵودانەدا دەروێت.
سيفون، سحارة	Siphon	(سیفۆن)، وشترگەروو، ئامرازێکە بۆ گواستنەوەی شلە لە بەرزییەوە بۆ نزمی.

سيفونوفور، انبوبيات	Ciphonophore	(سيفۆنۆفۆر)، گیاندارێكی ساكاری دەریاییە لەكۆمەڵەی هایدرا شێوەی لە بۆری دەچێت.
سيفون المجارير	Trap	سیفۆنی ئاودەست .
سيفونابتيرا، براغيث	Siphonaptera, Fleas	كێچەكان، پەلێكە لە مێرووی مشەخۆر.
سيفنة	Tragopan	(تراگۆپان)، باڵندەیەكە لە كۆمەڵەی پۆر سەری نێرەكەی زیادە گۆشتی پێوەیە لە شاخ دەچێت .
سيفي الشكل	Ensiform	شێوەشیر، شتێك لە شێوەی شیردا بێت وەكو گەڵای ڕووەك.
سيفيات الذيل	Xiphosura	كلك شمشێرییەكان، جۆرێكە لە كۆمەڵەی گیانداره جومگەدارەكان وەكو شاقرژاڵ .
سيفي المنقار	Sword bill	دەنووك شمشێر، باڵندەیەكە لە باشووری ئەمریكادا دەژی دەنووكە باریكەكەی لە لەشی درێژترە.
سيفالاسبيس	Cephalaspis	(سیفالاسپیس)، ماسییەكی بێچەناگەی قرتێكەوتووە.
سيقمور، سيكامور، قيقب، جميز، تين فرعون، سقوم، سوقم	Sycamore, Mulberry-fig	(سایكامور)، هەنجیرە توو، تووە هەنجیرە، جۆرێكە لە درەختی توو، بەرەكەی لە هەنجیر دەچێت ، مەیلە و سوورە بۆ ڕەوانكردن باشە، تەختەكەی بەنرخە
سيكارة، لفافة	Cigarette, Cigar	جگەرە، جغارە.
سيكرومتر، مرطاب	Psychrometre	(سایكرومیتەر) دەزگایەكە بۆ پێوانی ڕادەی شێ لە هەوادا لە دوو گەرمیپێو (تەرمومەتر) پێكهاتووە.
سيكلوغراف	Cyclograph	(سایكلۆگراف)، دەزگایەكی ئەلكترۆنییە بۆ تاقیكردنەوەی كانزاكان بەكاردێت .
سيكوستيل	Cyclostyle	(سایكلۆستیل)، ئامرازێكە بۆ چاپكردنەوەی (دەرهێنانەوەی) وانەی تر لە ستێنسلەوە.
سيكلومتر	Cyclometer	(سایكلۆمەتر)، پێوەری پێچی (خولی) ڕەورەوە.
سيكولوجيا، سيكولوجي، علم النفس	Psychology	(سایكولۆجی)، زانیاری دەروون، شتێك پەیوەندی هەبێت بە دەروونەوە.
سيكلامين	Cyclamen	بڕوانە (سایكلامین).
سيكويا، سكوا، سكوية، شجرة عملاقة، جبارة، خشب احمر	Sequoia, Red wood, Wellingtonia	سیكویا، جۆرە درەختێكی بەرزی كەتەیە، لە كۆمەڵەی سنەوبەر ، تەختەكەی ڕەق و سوور و مەیلە و قاوەییە هەندێك جار نزیكەی (١٢٠) مەتر بەرز دەبێتەوە و تەمەنی دەگاتە چوار هەزار ساڵ.
سيكاه		سێگا، سیگا، ئامرازێكی مۆسیقایە، مەقامێكە لە مەقامەكانی گۆرانی .
سيكران، سُخر، بنج ابيض	White henbane, Hyoscyamus-albus	بەنگی سپی، گیایەكە گوڵەكەی سپییە شلەیەكی (بەنگی) لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت .
سيكاتيف	Siccative	وشككەرەوە، مادەی وشككەرەوەی بۆیە و مەرەكەب .
سيكورتاه، تامين	Insurance, Assurance	سیگۆرتە، مسۆگەركردن، زامنكردن.
سيكورتاه الحريق، تامين ضد الحريق	Fire-Insurance	سیگۆرتەی ئاگربەربوونەوە، زامنكردن دژی ئاگربەربوونەوە.
سيكورتاه الحياة ، تامين علي الحياة	Life-Insurance	سیگۆرتەی ژیان، زامنكردنی ژیان .

سيكلون	Cyclone	(سایکلۆن)، ئامرازێکە بۆ جیاکردنەوەی تەپوتۆز لە گازەکان .
سيكاونيت	Cyclonite	(سیکلونیت)، مادەیەکی ئەندامییە زوو دەتەقێت لە جەنگدا بەکاردێت.
سيكما	Sigma	(سیگما)، سیتی ، نیشانەیەکە لە پیتی (σ) ی لاتینی یان (ß) ی ئینگلیزی دەچێت.
سيكلوهكسان ، هكسان حلقي	Cyclohexane	(سایکلۆهێکسان)، هێکسانی ئەڵقەیی، مادەیەکی توێنەرەوەیە بۆ بەرهەمەکانی سلیلۆز و مۆم و ڕێسین و لاستیك.
سيكران منتن	Cicuta-virosa	سیکرانە بۆگەنە، ڕووەکێکی ژەهرینە.
سيكران اسود	Hyoscyamus-niger	هایۆسیامەسی ڕەش، ڕووەکێکی ژەهرینە لە کۆمەڵەی باینجان ئەترۆپینی لێدەردەهێنرێت .
سيكادة، زيز، زيز الحصاد	Cicada	(سیکادە)، جۆرە مێش و مەگەزێکە .
سيكاس، سيكاد		بڕوانە (سایکاس).
سيكلوترون	Syclotron	(سایکلۆترۆن)، دەزگایەکە بۆ خێراکردنی جووڵانەوەی وردیلەی پرۆتۆن و نیوترۆن و دیۆترۆن بۆ ئەوەی بگیرێنە ناوکی ئەتۆمەکان بۆ مەبەستی تەقاندنیان و بەرەڵاکردنی وزە .
سيكوتا السام، شوكران الماء، شوكران منيت، شوركان سام، قاتل البقر	Water hemlock, Cicuta, Cowbane	سیکۆتای ژەهرین، گاکوژ، شەوکەرانی ژەهرین ، ڕووەکێکە گوڵەکەی لە شێوەی چەتردایە .
سيل	Sil	(سیل)، جۆرێکە لە خۆڵ و گڵی کانزایی.
سَيْل، سيول، فيض	Flood, Torrent	لێشاو، باراناو، لاقاو ، لێزماو، چۆڕاوگە، سوڵاف.
سيل الكتروني	Electronflood	لێشاوی ئەلەکترۆن.
سيلين، صمغ الذباب	Silene	زەمقی مێش، جۆرە گوڵێکە ز
سيلين	Silane	(سیلین)، هایدریدی سیلیکۆن، گازێکە لە ئاودا ناتوێتەوە .
سيلان، علوك، نمنومة، سلينوس	Campion, Catchfly	(کامپیون)، مێشگر، جۆرە گیایەکە لە کۆمەڵەی مێخەك بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەی باخچە و پزیشکی بەکاردێت .
سيلانيز، خلات السليلوز	Celanase	سیلانیز، سرکاتی سیلیلۆز، مادەیەکە لە دروستکردنی ئاوریشمدا بەکاردێت.
سيلان، تعقيبة	Gonorrhea, Clap	سووزەنەك، نەخۆشییەکە بە هۆی مێکرۆبەوە تووشی ئەندامیس زاوزێ دەبێت لە ئەنجامی جوتگرتنەوە بڵاودەبێتەوە .
سيلان الدمع	Dacryorrhea	فرمێسك هاتنەخوارەوە .
سيلان اللبن، سيلان الحليب	Galacorrhea	مەمك بزوتن، زۆر هاتنەخوارەوەی شیر لە مەمکەوە.
سيلان، جريان	Flowing	ڕژان، هاتنەخوارەوە .
سيلان الانف	Gleet, Nose gleet	ئاوی لووت، ئەو ئاوەی کە بە لووتدا دێتەخوارەوە.
سيلان ، جارنيت	Garnet	(گارنێت) ، بەردێکی بەنرخە بریتییە لە مەعدەنی سیلیکاتی سوور.
سيلفانيت	Sylvanite	(سیلڤانیت)، فلۆریدی زێڕ وزیو بە شێوەی کریستاڵ لە بەردە ئاگرینەکاندا هەیە بریتییە لە کەرسەیەکی خاوی زێڕ .
سيلفينيت	Sylvinite	(سیلڤنیت)، تێکەڵاوێکە لە خوێی سیلڤیت و هالیت لە ناوچەی ستاسفورت هەیە .
سيلفيت، سيلفين	Sylvite, Sylvine	(سیلڤیت)، (سیلڤین)، کلۆریدی پۆتاسیۆمی سروشتی بە شێوەی کریستاڵی خشتەکی لە نزیك بورکانەکاندا هەیە، سەرچاوەیەکە بۆ ئاوێتەکانی پۆتاسیۆم بە شێوەی پەین بەکاردێت .

سيلوسولف	Cellosolve	(سيلۆسۆلف)، مادەيەكە بە باشى سليلۆز دەتوێنێتەوە لە پيشەسازى مينادا بەكاردێت .
سيلاستيك	Silastic	(سيلاستيك)، جۆرێكە لە لاستيك، پۆليمەرى ئۆرگانيكى سيليكۆنى تيادايە .
سيلكوفليكس	Silco-flex	(سيلكۆفلێكس)، جۆرێكە لە لاستيك لە موتۆر و داينەمۆى گەورەدا بەكاردێت .
سيلفليك	Silfake	(سيلفلێك)، جۆرێكى پاكە لە زيو.
سيلوفان		بڕوانە (سلوفين).
سيلينيت، حجر القمر	Selenite	(سێلينيت)، بەردەمانگ، جۆرێكى بلورى ڕۆشنە لە گەچ.
سيلينوم	Selenium	(سيلينيۆم)، توخمێكى كيمياييە نيشانەكەى (Se) ، كێشە ئەتۆمييەكەى (٧٩) ، ژمارە ئەتۆمييەكەى (٣٤) ، نيمچە كانزايەكى ڕەنگ خۆڵەمێشييە ماناكەى لە شووەى (سيلين) واتە (مانگ) وەرگيراوە.
سيلليلويد		بڕوانە (سلولويد).
سيلنيوغرافيا	Selenography	(سيلينۆگرافى)، جيۆگرافياى ڕووى مانگ.
سيلوري	Silurian	(سيلوريان)، سەردەمێكى كۆنە دەگەڕێتەوە بۆ (٣٧٥) مليۆن ساڵ لەمەوبەر بەسەر زەويداس تێپەڕبووە.
سيليزي	Silesia	(سيليزيا)، قوماشێكى لۆكە يان كەتانى تەنكە.
سيلاتوسوما		(سيلاتۆسوما)، جۆرێكە لە قالۆنچە .
سيلستيت	Celestite, Celestine	(سيلستيت)، (سيلستين)، گۆگرداتى سترۆنتيۆمى سروشتى بە شێوەى كريستاڵ لە خوێى بەردين و گەچدا هەيە .
سيلوفيسيس	Coelophsis	(سيلۆفيسيس)،س گياندارێكى كەتەى ڤرتێكەوتووە .
سيما	Sima	(سيما)، چينى ناوەوەى توێكڵى زەوى كە سليكاى كەمە و مانيزياى (مەكنيسيا) ى زۆرە .
سيماء، سيمة هئية	Look, Mien	شێوە، ئادگار، ڕوو، ڕووخسار، دەموچاو، ڕووچاو، چارە، سەروسيما، ڕەنگوڕوو.
سيمانغ	Semang	(سيمانگ)، كۆمەڵە مرۆڤێكە لە نيمچە دوورگەى مالايو دەژين .
سيمازين	Simazine	(سيمازين)، جۆرێكە لە كرێزۆڵ بۆ كوشتنى گژوگياى زيانبەخش لەناو دەغڵودان بەكاردەهێنرێت .
سيمائية ، علم الاعراض	Semeiology	(سيميۆلۆجى)، لقێكە لە زانستى پزيشكى، باسى نيشانەكانى نەخۆشييەكان دەكات .
سيمافور، مُلَوِّح	Semaphore, Signal post	(سيمافۆر)، دەزگايەكە بۆ ڕێكخستنى ڕۆيشتنى شەمەندەفەر.
سيمار	Cimar	(سيمار)، جۆرە جلوبەرگێكى ئافرەتە.
سينما، دار سينما	Cinema	سينەما، شێوەنما.
سينماتوغراف، الصور المتحركة	Cinematograph, Moving pictures	سينەماتۆگراف: ١. دەزگايەكە بۆ پيشاندانى وێنەى تارمايى لەسەر پەردەيەكى سپى. ٢. كامێراى سينەمايى.
سينما فلكية ، بلانتيريوم	Planetarium	(پلانيتاريۆم)، سينەماى چەرخ، گومەزێكى دەستكردە جووڵانەوەى ئەستێرەكانى لەسەر پيشان دەدرێت .
سينوكس		(سينۆكس)، دەرمانێكە بۆ قەلاچۆكردنى گژوگياى ناوباخ بەكاردەهێنرێت.

سینراما	Cinerama, Cinorama	(سینۆراما)، دەزگایەکی سینەمایی‌یە ئامرازێکی تازەی لەسەرە وا لە وێنیە ئەو شتانە دەکات کە لەسەر پەردەکە نیشان دەدرێن ، کە وەکو وێنەیەکی سروشتی دیاربن .
سینا	Sienna	(سینا، ئۆکسیدی ئاسن، ڕەنگەکەی زەردە لە بۆیەدا بەکاردێت .
سینابار		بڕوانە (سنبار).
سینکروترون	Synchrotron	(سینکرۆترۆن)، دەزگایەکە بۆ زیادکردنی خێرایی پرۆتۆنەکان .
سیکروسایکلوترون	Cynchro-cyclotrom	(سینکرۆسایکلۆترۆن)، دەزگایەکی خێراپێکردنە، خێرایی ئەو تەنۆکانەی کە تیایدان دەگەیەنێتە خێرایی ڕووناکی .
سینکرونومتر	Synchronometer	(سینکرۆنۆمەتر)، ئامرازێکی ژمێرەرە بۆ ڕێکخستنی کات، ژمێرەرێکی لەرەیە بۆ ڕێکخستنی هاوکاتی (تزامن).
سینغام، دودة حمراء، دودة مزدوجة	Syngame	(ساینگام)، کرمە سوورە، کرمە جووتە، کرمێکی باریکی مشەخۆرە لە کۆئەندامی هەناسەدانی هەندێك باڵندەدا دەژین ، نێرومێکەی پێکەوە نووساون.
سیناریو	Scenario	(سیناریۆ)، دەقی سینەمایی، دەقی ئەو چیرۆکەی کە دانراوە بۆ دەرهێنان.
سینکونا، کنکینا، کینا	Cinchona, Quinin bark	(سینکونا)، قەنەقینە، دار و دەوەنێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت ، مادەیەکی ئەلکالی سپی زۆر تاڵ لە توێکڵەکەی دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی (کنین) وەکو دەرمانی لەرزوتا بەکاردێت .
سینکوفین	Cinchophen	(سینکۆفین)، درەمانێکە بۆ چارەکردنی تا .
سینکونین	Cinchonine	(سینکۆنین)، مادەیەکە لە تەختەی داری سینکۆنا دەردەهێنرێت .
سینومیس	Cynomys	(ساینۆمایس)، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کۆمەڵەی سمۆرە ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی‌یە بە شێوەی پۆل دەژی، لە زستاندا خۆی لە ژێر زەویدا مت دەکات .
سینیوریة	Coenurosis	(سینۆریا)، نەخۆشی بەلاداکەوتن یان بازدان لە مەڕوماڵاتدا لە ئەنجامی تووشبوون بە کرمی شریتی پەیدا دەبێت.
سینوزوي	Cenozoic	سەدەی ژیانی نوێ.
سیهك	Dust	تەپوتۆز.
سیوان	Cephalaria	(سیفالاریا)، گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵی زەرد دەگرێت .
سیولة، میوعة	Fluidity, Liquidty	شلێتی، شلەیەتی .
سَیوُن	Cionus	(سیۆنەس)، مێروویەکی زیان بەخشە لە کۆمەڵەی مۆرانە .
سینیکا، سینیجا	Seneca-root, Seneca snake root, Polygala senega	ڕەگی سینیکا، ڕەگی مار ، ڕووەکێکە لە دروستکردنی دەرمانی ڕەوانی و میزپێکردن و دژی ژەهری مار بەکاردەهێنرا ، ئێستا لە دەرمانی کۆکەدا بەکاردێت .

ش

شائخ/ كهل	An oldman, elderly	پیر، تەمەن درێژ، بە تەمەن، بەساڵاچوو.
شائب/ كهل/ رجل عجوز	Grey, headed, Gray beard	پیر، بەساڵاچوو.
شائك	Thorny, prickly Acanaceous	چقڵاوی، دڕکاوی.
شائك القرن	Prong- horn	شاخ دڕکاوی، فیلەگێژە، جۆرە ئاسکێکە شاخەکەی دڕکاوی‌یە لە باکوورو خۆرهەڵاتی ئەمریکاو کەنەدادا دەژی.
شائبة عيب	Defect, fault, Vitium, Vitiate	نەنگی، کەموکوڕی، کێماسی.
شائب(شوائب)، حثالة	Dregs, sediment, Admixture	خڵتە، سەرکۆزەر، کوزەرە، بن بێژنگ، خەوش، گەرد.
شائع	Widespread	بڵاو، باو،باد،بەلاف.
شائكات الراس	Acanthocephala	سەردڕکاوی، جۆرە کرمێکی دەزوولەیی‌یە سەری دڕکی پێوەیە.
شائكات الزعانف	Acanthopterygian spiny-rayed fishes	پەڕکە دڕکاوی، ماسییە پەڕەکە دڕکاوی‌یەکان.
شائل الذنب	NicKed (horse)	کلکگرتوو، ئەو ئەسپەی کە هەمیشە کلکی بەرز کردۆتەوە.
شائبة صفراء	Yellow spot	زەردەپەڵە، پەڵەیەکی زەردە لەسەر تۆڕینەی چاو، بینینی تیادا بەهێزە.
شاب	A youngman, A youth	گەنج، لاو، ڕۆڵە، ڕەوال، خورت، جحێڵ، لاوێك تەمەنی لە ١٥-٣٠ ساڵ بێت.
شابة، فتاة	A young woman, A malden	کچ، کیژ، کەنیشك.
شاب صغير	Young	لاو، کوڕێکی دەستە.
شابابك، ساهبانج، شاه بابك، شابانج، شاقافك، بنفسج الكلاب، برنوف، عشبة البراغيث، شيخ الربيع/ اريغارون، رعراع ايوب، بذرقطونا	Flea wort, Flea bane Erigeron	گیاکێچ، شابانە، وەنەوشە، سەگانە، ڕووەکێکی پزیشکی‌یە لە قەراغی جۆگەکاندا دەڕوێت، کێچ دەکوژێت گوڵەکەی زەردو تاڵو بۆنخۆشە.
شابرة الماء، زخرف، قمص خيتحور	Water striders, Hy- drometra	ئاوپێو، ئاو ڕۆشنکەرەوە، جۆرە مێرووییەکە بەسەر ئاوەوە هاتوچۆ دەکات وەکوو بیپێویت، وایە لەشەکەی باریکە، پەلەکانی درێژو باریکن.شابل.
شابل، صابوغة	Allice shad, Allis shad, Alosa	(شاد) جۆرە ماسی‌یەکی لەش قوپاوە.
شابن	Stout and fat	قەڵەو، گیانداری قەڵەو.
شاة، نعجة، ضأن، غنم، خروف	Ewe, sheep	مەڕ، کاوڕ، بەران.
شاة	Capricorn	بەران، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
شاة، مارينو	Merino (sheep)	بەرانی مارینۆ، مەڕی مارینۆ، مەڕێکی ئیسپانیی سپییە.
شاتن، معتم، شرصوف	Light light	هەر مادەیەك ڕووناکی پیادا تێپەڕ نەبێت.
شاجة، شاقة	MORAY, Muraena	(مۆری مورواینا) جۆرێکە لە ماسیی نقە.
شاجر	Living in trees	دارەوان، درەختەوان، ڕەزڤان، گیاندارێکە لەسەر درەخت بژی.
شاحب	Wan, Sallow, pale and sickly	ڕەنگپەڕیو، کاڵ، هەڵگەڕاو.
شاحنة ، سيارة الشحن	Dray, Truck	(فارگۆن)، ئوتوموبیلی بارهەڵگرتن.
شاحنة مغطاة	Van	فارگۆنی سەرداپۆشراو.
شاحن، مشحون	Freighted, Loaded	بارکراو، بەرگەکراو.

شاحوطة، حجارة	Stone cutter	پیك، ئامرازی بەردتاشین.
شاخص، محملق	Staring, Gaze	چاوتێبڕ.
شاخص (المهندس)	Ranging road, stadid rod, ranging pole	نیشانە، سنگ، مێخ، مێخێکە درێژییەکەی دوو مەتر دەبێ بۆیەی سوورو سپی یان سوورو رەش کراوە، بۆ ئەوەی لە دوورەوە ببینرێت بۆ پێوانی ماوەی دوو شوێن بەکار دەهێنرێت.
شاخص (مزولة)	Gnomon	میلی کاژمێری خۆریی.
شاد	Tensor	بەستەر، شتێك بۆ بەستن بەکاربێت.
شادن	Fawn	بێچوە ئاسك، مامز، شەمکۆر.
شادي، هجرس سبا	Grivet	(گریفیت)، جۆرە مەیمونێکی بچووکی کلکدارە.
شادوف	Well-sweep, Loaded-Lever, shadoof	جەنجەر ، ئامرازێکی کۆنە بۆ هەڵهێنجانی ئاو لە شوێنێکی نزمەوە بۆ شوێنێکی بەرز سەتڵێکی پێوەیە.
شادوك، بوميلو، سندي، ليمون هندي، ليمون الجنة	Grape fruit, shad-dock	سندی، جۆرێکە لە لیمۆی ترش، گەورەیە توێکڵەکەی سەوزە.
شادنج، حجر الدم، شاذنة	Haematite, blood stone	بەردەخوێن، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی ئاسن، رەنگەکەی دۆشاوییە، بریتییە لە ئۆکسیدی ئاسن، جۆرێکە لە یاقیق، رەنگەکەی سەوزە پەڵەی سووری تیادایە.
شاذ، لاسوي	Abnormal, anomalous, rare	دەگمەن، هۆرت، نائاسایی، ناقۆڵا، ناوازە، نورەك.
شاذروان، نافورة	Fountain	فوراە، فوارەی ئاو.
شار، مقرص	Urticant	لێراویی، کەسێك تووشی لێر بووبێت.
شاري، دافع الصاعقة	Lightning-conductor	تریشقەگر، شیشی تریشقە، شیشی تریشقەگر.
شاري، مشتري	Buyer, Vendee	کڕەر، بکڕ.
شاروق، الجبس، الجص	Gypsum	گەچ، قسڵ.
شارب	Drinker	قەخۆر، ئەو کەسەی کە ئەلکهول زۆر دەخواتەوە
شارب الدم، ماص الدم	Sanguivorous	خوێن خۆر.
شارب، شنب	Barb, Moustache	سمێڵ، سمبێڵ.
شاربان كبيران	Mustachio	سمێڵی گەورە.
شارب القط	Whiskers	سمێڵی پشیلەو گیانداری تر.
شارع	Street	شەقام، جادە.
شارد، نافر	Fugitive,runaway	تەرە، سرك، بەسەلە، ئاوەکی، پەیتەشە، ئاوارە.
شاردة، ايون	Ion	(ئایۆن)،گەردیلەیەك یان رەگێکی کیمیایی کە لە ئەلکترۆنێك یان زیاتری وەرگرتبێت یان ونکردبێت.
شاردة، حرورية، ثرميون	Thertmion	(پێرمیون) ئایۆنی گەرمیی.
شاردة موجبة	Cation	(کاتایۆن) ئایۆنی بارگە موجەب.
شاردة سالبة	Anion	(ئەنایۆن) ئایۆنی بارگە سالیب.
شارد الفكر	Absent- minded-moony, abalienated	فکر ڕۆیشتوو، خەیاڵ ڕۆیشتوو.
شارفات الأجنحة	Palmipennes	پەڕ لە پێیەکان، جۆرە مێروویەکی بە کەڵکی مژۆکە.
شارة، علامة	Badge, Mark, Sign	دروشم، نیشانە.

شارة، فلمية	Film padge	دروشمی فیلیمی ئامرازێکه له کانزا یـان پلاستیك یـان کاغەز فلیمێکی پێوەیە ، ئەو فلیمە کەدەردەکەوێت بری تیشکی ئایۆنکراو پیشان دەدات، بە ئەموستیلە یان بازنیشەوە قایم دەکرێت.
شارلستون	Charleston	(شارلستۆن) جۆرێکە لە سەما.
شازب، نحیل، شاسب، شاسف	Thin, lean, Meagre, Dry	لەر، لاواز، جیقن.
شاشة	Screen	پەردە.
شاشة بیضاء	White screen	پەردەی سینەما، پەردەیەکی سپییە وێنەی سینەمای لەسەر دەردەخرێت.
شاشة الرادار	Radar scope	پەردەی رادار.
شاشة فلوریسینت	Fluorescent, screen	پـەردەی فلۆریسـینت، بەشـێکە لـە بـۆری تیشـکی کاسـۆدی کـە پەڵـە رووناکییەکەی لەسـەر دەردەکـەوێت و بریتییـە لـە چینێـك لـە مادەیـەکی فلۆریسینتی کە تیشکی ئەلەکترۆنەکەی ئاراستە دەکرێ.
شاشة مراقبة	Monitor screen	پـەردەی چاودێریکردن، پەردەیەکـە وێنـەی تەلـەفزیۆنی لەسـەر پیشـان دەدرێت لە ئێستگەی تەلەفزیۆندا.
شاش القاضي، زهر اللؤلؤ	Daisy	(دیزی)، گیایەکە گوڵی جوانی هەمەرەنگ دەگرێت.
شاش، غزي، موزلین	Muslin, Gause	شـاش، مەلمـەل، سـارغی، قوماشـێکی لۆکـەی تـەنکی شاشـە بـۆ بریـن پێچانەوە بەکاردێت.
شاص، متوتر	Stiff	کرژ، گرژ.
شاصي السيارة، شاسي السيارة	Chassis	شاسی ئوتومۆبیل، پەیکەری ئوتومۆبیل، بە ئامرازەکانیەوە.
شاصر	Fawn	بەچکە ئاسك.
شاطر	Active	چاپووك، ئازا، زیرەك، زرنگ، چالاك.
شاطيء، ساحلي	Littorial	کەناریی، شتێك پێوەندی هەبێت بە کەناری دەریاوە.
شاطيءالبحر	Edge, shore, sea, Beach	کەناری دەریا، قەراغی دەریا، دەریادەر.
شاطيء كثير الأحجار	Stony sea shore	بەستێ، قەراغی رووبار کە بەردەڵانی بێت.
شاطرة، بطونيقا طبية	Botony	پاتۆنیای پزیشکی، گیایەکە گوڵەکەی پەمبەی یان سوورە.
شاعب، مشعب	Branching	لقدار، درەختێکی لقی زۆری پێوە بێت.
شاغر	Unoccupied, Vacant	بەتاڵ، بۆش، نەگیراو.
شاغي، شاغ، غیرماوي	Unequal	ناڕێك، نایەکسان.
شافي، شاف	Curative	چاککەرەوە، دەرمانێکی چاککەرەوە.
شافة، قرحة	Ulcer	دوومەڵ، برین.
شافة، تقرن	Fester	بزمارۆك، قویسان، مێخەکە.
شافة، اصل، جذر	Root	بنەرەت.
شافر، شفر	lip of Vulva	لچی شەرمگا.
شافع، كبش	Ram	بەران، مەری نێر.
شول البناء، فادن مطمر	Plumb-line	شاوول، پارچە کانزایەکی قوچەکییـە، دەزوویـەکی پێوەیـە بـەنا بـەکاری دەهێنێت بۆ دۆزینەوەی ڕێکیی قیتی دیوار.
شاقول، میزان الماء	Spirit-level	تەرازووی ئاوی.
شاقولي	Columnar, vertical	شاوڵی قیت.

شاقوف، مطرقة	Iron-hammer	چەکوشی ئاسن، جۆرە چەکوشێکە لە ئاسن دروستکراوە.
شاکوش، مطرقة	Hammer	چەکوش، مێخکوت.
شاكە	Burr, rosy spined, bur	گوڵە باخەزەردە، جۆرە گوڵەباخێکە گوڵی زەرد دەگرێت.
شاکة- حرقة في اللوزتين	Quinsy Acute-tonsillitis	(١) دوومەڵی دەوری ئاڵوو. (٢) سووتانەوەی ئاڵوو بەشێوەیەکی بە تین.
شاکلة، اطل ، خاصرة	Flank, Waist	کەلەکە، نافتەنك.
شاکلة، نوع	Kind, Nature, sort	جۆر، تەحر.
شال	Shawl	شاڵ، بۆزۆ، جۆرە چنراوێکە
شال، لفاع، لفيحة، کوفية	Shawl, muffler	ملپێچ ، شاڵ، پۆشاکێکە دەخرێتە سەر هەردوو شان.
شال کشميري	Kerseymere	تورمە، جۆرە قوماشێکی خورییە.
شال	Synodontis, schall	شالە، جۆرێکە لە ماسی.
شالکانيت	Chalcanthite	(کالکـانثیت)، کوپـەریك، سـولفەیتی ئـاوی، زاجـی شـینی سروشـتی، کەرەسەیەکی خاوە بۆ مس.
شالوف، شلال	Waterfall	تاڤگە، سولاف، سیلاف.
شالم، شولم، شيلم، زؤان، براکة	Rye, Darnel	زیزانە، مرۆر، جۆرەشە، پارشت.
شامة وداء	Cancerous, mole cancroid-mole	ئەو خاڵەیە کە لەسەر پشتی منالـی ساوا (منالی کۆرپـە) پـەیدا دەبێـت، جاری وا هەیە دەبێت بە شێرپەنجە.
شامة، خال، نقطة عنبر	Mole, Lentigo, Mother, Birth mark, lenticula	خاڵ، نیشانە.
شامبو	Shampoo	(شامپۆ)، دەرمانێکە بۆ ئەمێشتنی کرێشی سەر، قژی پێ دەشورێت.
شامل	Inclusive	تەواو.
شامتة، وصل، احد اطراف الحيوان	Limb	لاق، لاقی چوارپێ.
شامذ، شماذ	Theridion	جۆرێکە لە جاڵجاڵۆکە.
شاما	Shama	(شاما) جۆرە باڵندەیەکی کلك درێژە لە دارستانەکانی هیندو ئەندنۆسیا دەژی.
شامخ، عالٍ	High, Lofty	بڵند، بەرز.
شامخة، حدبة، زائدة	Excrescensce	نووکە چوکلە.
شان	Suture of the cranium	درزی کاسەی سەر.
شان، قناة دمعية	Tear duct	بۆریی فرمێسك.
شانك	Acantho pagrus-berda	شانەك، جۆرە ماسییەکی ناو رووبارە شیرینەکانە.
شاهد	Witness	بینەر، شایەت، شایەد.
شاهترج، سفرة الحمار، قلة الملك	Fumitory, fumaria, ramping-fumitory	شاتەرە، شاپاقە، گیایـەکی سـاڵانەی وردە، قـەراغی گەڵاکـەی دداندارە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە، سپی مەیلەو پەمبەییە، گەڵاو تۆوەکەی بـۆ چاککردنەوەی خوروو و گەریی بەکار دەهێنرێت، ئەگەر گەڵاکەی بپروێنیت بۆنێکی تیژی لێ دێت، ئاو بە چاو دەکات.
شاهسفرم، حبق صغير، ريحان الملك	Small-basil, Sweet-basil	رێحانە شیرینە، ریحانە بچکۆلە، جۆرێکە لە رێحانە گوڵەکەی پەمبەییە.
شاه اسبرمی رومي، حزامي بحرية	French lavender, stoechas	لاوەنتەی دەریا، گیایەکە گوڵی بنەوشەیی دەگرێت، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

شاهق، شامخ	Towering, High	بەرز، بڵند.
شاهين	Peregrine, falcon, Royal Falcon, shahin	شاڵە، شەنهادو، شایەن، شەهێن، شاهۆ، پالاوان، لاشین، شابان، شاوە، جۆرێکە لە هەڵۆ، پەڵەی رەش و سپی بە گوێچکەکانیەوەیەتی، سەری رەشە، سەرووی لەشی خۆڵەمێشی و مەیلەو شینە، دەنووکی خۆڵەمێشییە، باڵی درێژەو باڵندەی ئاوی دەخوات.
شاهين	Aquilae, The falcon	شاهۆ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
شاهدة القبر، بلاطة الضريح	Tombstone, Grave-stone	کێلی گۆڕ، نیشانەی گۆڕ، سەلین.
شاهبلوط، كستناء، قسطل، ابو فروة	Sweet chestnut, Cas tanea	شابەروو، کەستانە، درەختێکی گەورەیە، گوڵی نێرو مێ بەجیا دەگرێت، بەرەکەی رەق و قاوەیی و گەورەیە، کاکڵەیەکی نیشاستەیی خۆشی هەیە.
شاه، باز بازي	Go shawk	باز، شاباز، باڵندەیەکی درندەیە رەنگەکەی قاوەییە.
شاه صيني، تامول، تنبل	Betel peper, betel, vine	بێتلی بیبەری، رووەکێکە لە کۆمەڵەی بیبەر لە هیندستان هەیە، گەڵاکەی دەجوون،یان مادەیەکی پاکژکەرەوەی (معقم) لێ دەردەهێنن، بەرەکەی لە گوێز دەچێت رەنگی سووری لێ دەردەهێنرێت.
شاهبانج		بڕوانە (شاباێك).
شاهبلوط، برنوف، شاهبلوط الحصان، القندلي الهندي، قسطلة الحسان، قسطل الهند	Horse chestnut	کەستانەی ئەسپ، درەختێکە بەرەکەی نیشاستەییە لە کەستانە دەچێت، بەڵام تاڵە بەشێوەی ئالیك دەدرێت بە ئاژەڵ.
شاوا، كسو	Kusso, Tape Worm plant	کەسوو، درەختێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
شاورمة، تكة	Rosted meat	تکە، گۆشتی برژاو بە شیش.
شاي	Tea	چایی، چا، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە بەرزییەکەی نزیکەی دوو مەتر دەبێت گوڵەکەی سپیی مەیلەو زەردە، گەڵاکەی بۆنخۆشە، مادەیەکی وریاکەرەوەی تێدایە لە ئاودا دەکوڵێنرێت و دەخورێتەوە.
شاي العرب، قات، ضاي العرب	Catha, Khat, Kat, cafta, Arabian tea	قات، چای عەرەب، دەوەنێکە، گوڵەکەی سەوزە، بەرەکەی وردەو ترش و تفتە دەخورێت گەڵاکەی لە هەندێك شوێن دەجورێت چونکە وریا کەرەوەیە.
شاي اوزويغو	Oswego tea	چای ئۆزوێگۆ، جۆرێکە لە دەوەنی چایی، گوڵەکەی سوورە.
شاي كندا	Tea berry	چای کەنەدا، دەوەنێکی خۆهەڵواسەری هەمیشە سەوزە گوڵەکەی زەنگۆڵەیی و سپییە، سوورە، رۆنێك لە گەڵاو بەرەکەی دەردەهێنرێت بۆ بۆنخۆشکردنی شەراب.
شاي بري	Wild tea, Lead plant	چاییە کێویلە دەوەنێکە لە دەوەنی چایی دەچێت.
شاي نيوجرسي	Newjersey-tea, Red-root	چای نیوجێرسی، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی تاوك گەڵاکەی وەکوو چایی بەکاردێت.
شاي لبرادور، شاي المناقع	Labrador-tea, Crystal tea	چایی لەبرادۆر، دەوەنێکە گەڵاکەی وەکوو چایی لە ئەمریکا بەکار دەهێنرێت.
شاي برازيلي، جيرفاو	Brazilian-tea, Gervao	چایی بەرازیلی، جێرڤاو، دەوەنێکە لە بەرازیل دەروێت، گەڵاکەی وەکوو چایی بکاردێت.
شاي البوربون، فهام	Bourbon-tea faham	چایی بۆربۆن، رووەکێکە لە کۆمەڵەی سەعلەم لە ئەفریقا دەروێت، گەڵاکەی بۆنخۆشە وەکوو چایی بەکاردێت.

شاي المستنقعات	Marsh-tea	چای زەلکاو، جۆرە ڕووەکێکە.
شاي جبلي	Mountain-tea	چاییە کێویلە، جۆرە ڕووەکێکە.
شاي احمر، شاي كجرات، شاي كوجرات	Gujarat-tea	چایی کۆجرات، چای کۆجەرات، ڕووەکێکی ساڵانەی بەهێزە، نزیکە دوو مەتر بەرز دەبێتەوە، گەڵاکانی هێلکەیی سەوزی مەیلەو سوورن، کاسەی گوڵەکەی سوورە، بەڵام پەڕی گوڵەکەی زەردە، کاسەی سوورەکەی و گەڵاکانی وشك دەکرێنەوە چایەکی ترشی لێ دروست دەکرێت، لە هەندێ وڵاتدا لەجیاتی دۆشاوی تەماتە دەکرێتە چێشتەوە.
شاي المكسيك، زربيع	Mexican-tea worm, seed, mexican, goose-foot	چایی مەکسیك، گیایەکە گەڵاکەی بۆنخۆشە وەکوو چایی بەکاردێت.
شاي استرالي، فشاغ حلو الورق	Australian tea, Botany-Bay tea	چای ئوستراڵی، چای ماڵ ڕووەکێکە لە ئەمریکای باشووری دەڕوێت گەڵاکەی وەکوو چایی بەکاردێت.
شاي براغواي مالي، بهشية الشاي	Paraguay-tea, mate	چایی پاراگوای، ماتی، درەختێکی گەورەیە بەرەکەی سوورە، گەڵاکەی وەکوو چایی بەکاردێت.
شاي المروج، قسوش	Crysttal-tea-marsh-cystus-marsh-rosemary	چایی بلووریی، چایی مێرگ، ڕووەکێکە گوڵەکەی ئەستێرەی سپی و بۆنخۆشە گەڵاکەی بۆنخۆشە وەکوو چای بەکاردێت.
شاي اسود	Bohea	چایی ڕەش.
شاي صيني	Tea-plant, Chinese tea	چایی چینی بەناوبانگترین جۆری چاییە.
شاي اخضر	Hyson	چایی سەوز، دەوەنێکە، لە چین دەڕوێت.
شاي بنسلفانية	Mountain-tea, Oswege tea	چای پەنسلڤانیا، گیایەکە گوڵەکەی هێشوویی و ئەرخەوانییە، گەڵاکەی بۆنخۆشە وەکوو چایی بەکاردێت.
شايين، تيئين	Theine,Thein	(تینین) مادەیەکی ئەلکالییە، لە گەڵای چاییدا هەیە.
شايخ النظر، طويل النظر	Presbyope	دووربین، دریژبین.
شاير	Shire	(شایەر)، جۆرە ئەسپێکی بیانییە بۆ بارهەڵگرتن بەکاردێت.
شباك	Windon	پەنجەرە.
شباك، الداء الشبكي	Reticulosis	زۆربوونی خانەی تۆڕی لە خوێندا.
شباك الحبايب، كعكة الورد		حوسنی خان، جۆرێکە لە شیرینیی لە ئاردو نشاستەو هێلکەو شیرو پاوەرو شیلەو ڕۆن دروست دەکرێت.
شباهة	Resem teseblance	لە یەکچوون.
شبا (الشبا)	Alchiba	ئەلشەبا، ناوی ئەستێرەیەکە.
شباب شبيبة	Youth	گەنجی، لاوی، خورتی، جحێڵی.
شباط	February	ڕێبەندان، ڕەشەمێ، ڕەشەمە، بارەبەران، مانگی دووەمی ساڵ (٢٨ یان ٢٩) ڕۆژە.
شباة	Coleophora	کۆلیۆبۆرا، پەپوولەیەکی ڕەنگینی زیانبەخشە بە ڕووەك.
شبا	Duck weed	قەوزە، کەڤز، چووزەوارە.
شباة	Young Scorpion, YellewScorpion	بەچکە دووپشك، دووپشکی زەرد.
شبارس، سبارس، سرغوس	Sar,sargo, sparus	(سپارۆس)، جۆرە ماسییەکی بچووکی دەریایی شێوە هێلکەییە، دەخورێت.
شبام اسكمية	Skimmia	(سکیمیا)، دەوەنێکی ڕازاندنەوەیە گوڵەکەی بۆنخۆشە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت، سوورە دەخورێت.

شبانك		بڕوانە (شاباك).
شبارق، شبرق، تين القدماء، كشعل	Tall rest harrow, On onis	دارو دەوەنێکە ڕەگەکەی ئەستوورە گەڵاکەی ئاوێتەو سەوزە، گوڵەکەی بەشێەی هێشوویەکی زەردە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شب، حجر الشب	Alum	زاخ، وشەی زاخ بریتی‌یە لە ژمارەیەکی گەورە لە ئاوێتەی شێوە هاوتا لە پێکهاتنیاندا گۆگرداتی توخمێکی تاك هاوهێزیو توخمێکی سێ هاوهێزیو (١٢) یان (٢٤) گەرد، ئاوی بلوریان تێدایە.
شب البوتاسيوم ،شب يماني	Potassium, alum	زاخی پۆتاسیۆم، ئاوێتەیەکە لە گۆگرداتی پۆتاسیۆمو گۆگرداتی ئەلمنیۆمو (٢٤) گەرد ئاو پێکهاتووە، بۆ مەبەستی ڕەنگکردنو ڕوونکردنەوەی ئاوی خواردنەوەو دەباخکردنو پزیشکی بەکاردێت.
شب الكروم	Chrome-alum	زاخی کرۆم، بریتیە، لە گۆگرداتی پۆتاسیۆمو کرۆمو (٢٤) گەرد ئاو، ڕەنگەکەی ئەرخەوانییە بۆ ڕەنگکردنو دەباخی بەکاردێت.
شب الأمونيوم	Ammonlum	زاخی ئامونیوم، بریتیە لە گۆگرداتی ئامۆنیومو ئەلەمنیۆمو (٢٤) گەرد ئاو بۆ ڕەنگکردنو ئاو پاکردنەوە بەکاردێت.
شب الصودا، شب الصوديوم	Sada alum	زاخی سۆدا(سۆدیوم) بریتیە لە گۆگرداتی سۆدیۆمو ئەلەمنیۆمو (٢٤) گەرد ئاو، بێڕەنگە لە دروستکردنی سیرامیكو دەباخکردنو شقارتەو مەرەکەبدا بکاردێت.
شب زائف	Pseudo alum	گەندەزاخ، بریتیە لە زاخی ئاسایی، بەڵام لە جیاتی کانزای تاك هاوهێزی، کانزای جووت هاوهێزی تیادایە.
شب الليل، نوار الليل، شواق، شب الطريف، شجرة الليل، عباد القمر	Common four-oclock plant, Marvel of perv, Mirabilis	گوڵە سەعات چوار، گیایەکە ڕەگەکەی لە شێلم دەچێت، گوڵەکەی لە زوڕنا دەچێتو ڕنگینە بەشەو دەگەشێتەوە.
شب النهار، لبلاب مثلث الألوان	Three coloured bind weed	ڕۆژبۆ، گیایەکە لە کۆمەڵەی لاولاو ، گوڵەکەی لە زوڕنا دەچێتن پەڕکەی شینەو بنکەکەی زەردە، بە ڕۆژ دەکرێتەوەو بە شەو دادەخرێت.
شبب	A young ox, steer	پارێن، نوێنگێن.
شبت، شبند	Dill, Anet, fennel, anethum	شیوت، شویت، جۆرە گیایەکە گەڵاکەی وردو بۆنخۆشە، گوڵەکەی وەك چەتر وایە، دوای وشککردنەوە دەکرێت بە بەهارات، ڕەگو گەڵاو تۆوەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شبت بري، حزا، حزا، موم، مو	Spignel, Bold- money, Wild anethum	شویتە کێویلە، گیایەکە گوڵەکەی لە شێوی چەتر دایە.
شبت	Demodicida	مێروویەکی بچوکە لەژێر سەلکی مووی پێستدا دەژی، دەبێت هۆی خورو.
شبث، رتيلاء، طرنطلة	Galeodes, Tarantula	جاڵجاڵۆکە گەورە، جۆرێکی ژەهرینە لە جاڵجاڵۆکە، ڕەنگکەی زەردە، لە دەشتو دەردا دەژی.
شبثان	Geophilus	(جیوفیلەس) گیاندارێکی دڕندەیە، لە هەزار پێی دەچێت بەشەو ڕووناکی دەداتەوە.
شبح، خيال	Ghost, Specture	تارمایی، بەبانی، تاپوو، ساو، ساوێر.
شبح الحرب	War cloud	تارمایی شەڕ، هەوری شەڕ.
شبحية عدسة، ايجابية، (شيئية)	Objective	زەڕەبینی شت، ئەو زەڕەبینەی کە بەرامبەر شتەکە دادەنرێت بۆ گەورەکردنی لە میکرۆسکۆبدا.

شبدع، شبدهة	Yellow scorpion	دووپشکە زەردە،، دووپشکێکی گەورە یان مامناوەندییە ڕەنگەکەی زەردە.
شبذر، نفل	Clover	سێپەڕە، وێنجە، گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە.
شبر	Handpan, span, palm	بست، مست، قولانج ،بۆست، بهۆست، نۆئینج، ئەندازەی درێژی بەینی پەنجە گەورەو پەنجەی شایەتمان (دۆشاومژە) بە مەرجێك ناو لەپ تەواو کرابێتەوە.
شبرق	Schipperke	(سکیپێرکی) سەگێکی بچووکی ڕەشی بێکلکە.
شبرق	Young cat	بەچکە پشیلە.
شبرق		بڕوانە (شبارق، تین القدماء) .
شبرقة		مەسرەفی گیرفان.
شبريص	Young camel	بەچکە وشتر.
شبرم، شرنب، بوش ريح		شیرمارە کێویلە، جۆرێکە، لە ڕووەکی شیرمار، ژەهراوییە، گوڵەکەی شینە.
شبشب، خف	Mule, slipper	سۆڵ، پانی بەرز.
شبشب السيدة	Ladys slipper	سۆڵی خانم، جۆرە ڕووەکێکە گوڵێکی جوانی هەیە.
شبط الغول، بطباط، جنجر عصا الراعي	Knot, grass, Knot weed, Armstrong	گۆچانی شوان، گیاگرێ، گیایەکی دەشتەکی گوڵ وردە پزیشکییە، بەرەکەی قۆچەکییە چۆلەکە دەیخوات.
شبطر، خاتم سليمان [1]	Polydesmus, Millipede	تەتەڵەمیران، جۆرە گیاندارێکە، ڕەشە لە هەزار پێ دەچێت، لەشی لە (٢٠) پارچە پێکهاتووە، لەناو باخچەو کێڵگەدا دەژی، خۆی وەکوو ئەمووستیلە خڕ دەکات.
شبعان	Full, Satisfied	تێر، تێروتەسەل، تەسەل.
شبع	Fullness, satisfaction Satiety	تێری ، تەسەلی.
شبق شهواني	Lustful, Lecherous, Lididinous	ئالۆشاوی، حەشەری، بەتەڵەب.
شبق، نزو، اغتلام، غلمة، ودقان، شرة النكاح	Erocticism, satyriasis, Libido, Sexual appetite, Gyneco mania, Lust, Edeomania, Estromania, Nymphomania Aphrodisia, Lescivia, orgasm, Estrus, Estrum	ئالۆشی ڕەگەزیی، حەشەرێتی ، ئارەزووی جووتکردن، خرووی ڕەگەزیی، خرۆشی ڕەگەزی، هۆك، دۆڵەبەبا، بە بەران، لە ماییندا، بە تەڵەب، لە بزندا تەگە، لە مانگادا بەکەڵی کەڵی کەڵەگا.
شبق ايلامي	Algolagnia	ئالۆشی ڕەگەزی بە ئازار، حەشەرێتی بە ئازاردانەوە، ئالۆشێکی ڕەگەزی نائاساییە بەرامبەری بدات لە کاتی جووت گرتندا.
شبق الفرس	Heat period	بە تەڵەبی ماین.
شبق الرسوم، غلمة الصور شبق نفساني	Inconolagny pcycholagny	ئالۆشی وێنە، حەشەرێتی وێنە، ئالۆشی سەیرکردنی وێنەی ڕووت ئالۆشی دەروونی ، حەشەرێتی دەروونی.
شبق الأنثى	Nymphomania	حەشەرێتی مێ، ئالۆشی مێ.
شبك، شبق، غليون المدخنين	Pipe	سەبیل، دارجگەرە، قەلینی، سەبیلی تووتن، تووتن یان جگەرە کیچشان.
شبك طويل، شبق طويل	Chibouk, Chibouque	سەبیلی درێژ، هەندێك جار مەترو نیوێك دەبێت.
شبكة	Net, Rete, reticala, lattice	تۆڕ، داو، داف، تەڵە.
شبكة الصيد الحشرات	Netnylon	تۆڕی مێرووگرتن.

شبكة	Netreticulum	تۆڕ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
شبكة الصيد	String	تۆڕی ماسی.
شبكة الحياة	Survivalnet	تۆڕی ژیان.
شبكة النجاة، شبكة الأنقاذ	Lifenet	تۆڕی رزگاربوون، وەکوو لە کاتی ئاگر بەربوونەوەدا بەکاردێت.
شبكة عظمية	Cancellus	تۆڕی ئێسکی، ئێسکێك لە شێوەی تۆڕدا.
شبكة كروماتينية	Chromatin net Chromatin reticulum	تۆڕی کرۆماتینی، لەناو ناوکی خانەی زیندەوەردا هەیە.
شبكة اندوبلازمية	Endoplasmic Reticulum	تۆڕی ئیندۆپلازمی، بریتیە لە سایتۆپلازمی خانەی زیندەوەر کە بە شێوەی جۆگەڵەی باریکی بە یەکەوە ئاڵاو لە نێوانی پەردەی پلازما و پەردەی ناوکدا هەیە.
شبكة الغذاء	Food web	تۆڕی خۆراك، پەیوەندی خۆراکی لەنێوان زیندەوەرەکاندا.
شبكة معدنية	Metallic net	تۆڕی کانزایی، تەلی کانزا، تەلی کانزایی.
شبكة سلكية	Wire gauze	تۆڕی تەل، دەخرێتە سەر سێپا لەژێر قاپوکەمۆڵەدا بۆ مەبەستی گەرمکردن لە تاقیگەکاندا.
شبكة عجيبة	Retemirabile conjugatum	تۆڕەسەیرە، بریتییە لە تۆڕێك لە دەزوولەی خوێنین، پەیوەندیی هەیە بە تورەکەی گازی لەشی ناو ماسییەوە.
شبكة عصبية	Neurospongium	تۆڕی دەماری.
شبكة منوية	Spermatic rete	تۆڕی سپێرمی.
شبكة حوضية، ضفيرة حوضية	Pelvic plexus	پرچی سێبەندەیی، تۆپەڵە دەمارێکە لەشێوەی پرچدا لە ناوچە سێبەندەدا،
شبكة نووية	Nucleoreticulum Nuclear-network	تۆڕی ناوکی، تۆڕی ناو ناوکی خانە.
شبكة مالبيجي	Rete of malpighi	تۆڕی مالپیجی لە پێستدا.
شبكم البحر، لاميناريا	Sea tangle, laminaria	تۆڕی دەریا، لامیناریا جۆرە قەوزەیەکی دەریاییە.
شبكة الترع	Canal system	تۆڕی جۆگە،، بۆ ئاودانی زەوی.
شبكة العين	Retina, ophthymen	تۆڕینەوەی چاو، تۆڕی چاو چینی ناوەوەی چاو کە وێنەی شتومەکی لەسەر چاپ دەبێت.
شبكيات الأجنحة	Raphidoptera	باڵتۆڕییەکان، جۆرە مێروویەکن.
شبكي	Retial, Reticulate, Reticular	تۆڕیی، شتێك پەیوەندی بە تۆڕەوە هەبێت.
شبكي الشكل	Retiform	شێوە تۆڕی، هەرشتێك لە شێوەی تۆڕدا بێت.
شبل	Younglion, Lional cub, whelp	ژێر کوڵ، شێرکۆ، تێشکاشێری.
شبلية	Chablis	(شابلی) جۆرێکە لە شەرابی فەرەنسی.
شبن	Fattening	قەڵەوکردن، ئالیکدان بە ئاژەڵ بۆ مەبەستی قەڵەو کردنیان.
شبنم، كزور	CassoWary	مریشکی چینی، باڵندەیەکە لە وشترمر دەچێت، بەلام بچووکترەو پۆپینەی هەیەو نافڕێت.
شبه جزيرة	Peninsula, Chersones	نیمچە دوورگە، نیودوورگە، کەرکە.
شبه موصل	Semi-conductor	نیمچە گەیێنەر، ئەو مادانەی کە نیمچە گەیێنەرن بۆ کارەبا.
شبه الدودو	Vermian	نیمچەکردن.
شبه قارة	Semi-continent	نیمچە کیشوەر.

شبه، شبيه	Like- Similar to, Resemble	لێچوون، نیمچه، وەکوو یەك.
شبه الزورق	Scaphoid	نیمچه بەلەم، شێوه بەلەمی.
شبه معلق	Suspensiod	نیمچه گیرساوه، مادەیەکی ملیی گیرساوه یان یان مادەیەکی مله دەنکۆڵەی رەقی گیرساوەی له شله تیادایه.
شبه دائري	Semicircular	نیمچه بازنەیی.
شبه الظلام	Semidarkness	نیمچه تاریکی.
شبه جلوف	Semidrying	نیمچه وشك، کزر.
شبه مائع	Semi liquid	نیمچه شل.
شبه كروي	Semiglobal	نیمچه خڕۆك.
شبه رطب	Semimoist	نیمچه شێدار.
شبه الصيني	Semiporcelain	نیمچه فەخفوری، جۆرێکی نیمچه باشه له فەخفوری.
شبه صلب	Semisolid	نیمچه رەق.
شبه كرمة، كرمبة	Ampelopsis	نیمچه مێو، مێوۆکە رووەکێکی کەپرییه له داری مێو دەچێت بۆ مەبەستی رازاندنەوه بەکاردێت.
شبه مستحلب، مستحلباني، مستحلب	Semiemulsifier, Colloidalemulsion	نیمچه شیراووگ.
شبه شفاف	Translucent, Semitransparent	نیمچه روون، وەکوو شووشەی نیمچه روون.
شبه منحرف	Trapezoid	قەناس، شەفتول، نیمچه لاکێشە، نیمچه لادەر، سێگۆشە، کەل.
شبه، شبهات، نحاس اصفر	Brass, Latten	براس، شەوگ، زەرد، پرنج، ئاڵتوونی درۆزنه، دارشتەی مس، مسی زەرد.
شبه الزنبقي	Semilily	نیمچه زەمەق، گیاندارێکی دەریاییيه له شلێر دەچێت.
شبه جاف	Semi arid	نیمچه وشك.
شبه قلوي، قلواني شبقلي	AlKaloid	(ئەلکالوید)، نیمچه ئەلکالی، ئاوێتەیەکی ئۆرگانکیه(ئەندامی‌یه)، لەگەڵ ترشەڵۆکەکاندا یەك دەگرێت و خوێ پەیدا دەکات، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت وەکوو کۆکایین و کنین.
شبه جذر، جذراني	Rhizoid	نیمچه رەگ، وەکو رەگی کەڕوو که رووەکەکه جێگیر دەکات و خواردەمەنی بۆ هەڵدەمژێت.
شبه فلز، فلزاني	Metalloid	نیمچه میتاڵ، نیمچه کانزا، وەکوو زەرنیق.
شبه سم	Toxoid	نیمچه ژەهر، ژەهرینه، به مادەی کیمیایی چارەکراوه بۆ ئەوەی ئەنجامێکی ترسناك نەدات، بەڵام بەشێوەی دەرمان بەکار دەهێنرێت.
شبه زلال	Albuminiod	نیمچه پرۆتین، جۆره مادەیەکه له پرۆتین دەچێت ناتوێتەوه زۆر بەرهەڵستی کارلێکی کیمیایی دەکات.
شبه الظل، ظل الناقص	Penumbra	نیمچه سێبەر، قەراغی سێبەر، که کەمێك روناکتره وەك له بەشی ناوەراست.
شبه جزيئي، ايزمر	Isomer	لێکچووی مۆلیکیولی، لێکچووی گەردیی.
شبه غضروفي	Subcartilaginous	نیمچه کرکراگەی.
شبه الخلية	Celliod, Cyroid	نیمچەخانه.
شبه دهني	Lipoid	نیمچه چەوری.
شبهان، صامورفاليورس، شوكة المسيح	Paliurus, christs thorn	درکی مەسیح دارو دەوەنێکی درکاوییه له تاوگ (نبق) دەچێت، گوڵەکەی زەردە، بەرەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

شبه ناضح، نصف ناضح	Semi-permiable	نیمچە دەلێنەر، وەکوو پەردەی نیمچە دەلێنەر کە لە رەگۆلەکانی رووەکدا هەیە.
شبوي، منثور، خيري	Annual-stock, Malthiola	شەوبۆ، گیایەکە بە تۆو دەچێنرێ، گەڵای وەکوو گەڵای بیە، گوڵێکی زەردی بۆنخۆشی هەیە لە شەواندا بۆن دەداتەوە.
شبوي شجري	Night queen, Night- Blooming, Jassamine	شەوبۆی درەخت، یاسەمینی شەو.
شبوي اصفر، منثور اصفر	Alpine-wall Flower	شەوبۆی گوڵزەرد.
شبوة	Chelifer	دووپشکە درۆزنە، گەنگە دووپشک، جۆرە مێروویەکە لە دووپشک دەچێت.
شبوط، سابوت، بطريخ	Chup, Carp, Barbus- grypus	قاشنە، قاشەماسی، سوورەماسی، ماسییەکی رووباری سەر بچووکی ناوقەد پانە.
شبوبية	Adolescence	هەرزەکاری، جحێڵی تەمەنی نێوان ١٤-٢٥ ساڵ.
شبوب	Adult	خرت، بەچکە ئاژەڵ ئەگەر هەراش بێت.
شبور، بوق، نفير	Bugle, horn, Shopar, Trumpet	شەیپور، زورنا.
شبورة، ضباب	Fog, Thickmist	تەم، تەمێکی سووکەڵەی رۆش کە بۆ ماوەی هەزار مەتر شتوومەکی تیادا ببینرێت.
شبيط، ارقطيون	Cocklebur	گیایەکی درکاوی دەشتەکییە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ چارەکردنی نەخۆشی پێست بەکاردێت.
شبينة، اشبينة العروس	Bridesmaid, best maid	بەربووک، بەربیک.
شبيق صنبور		قامیشی سەبیلو نێرگەلە.
شبيدع	Young, scorpion	بەچکەدووپشک، تیشکادیپشکی.
شبيه الأنسان	Anthropoid	نیمچە مرۆڤ، هەر مەیمونێک کە لە مرۆڤ بچێت وەکوو کیپۆنو شەمپازیو مرۆڤی دارستان.
شبيرو، مكتير	Jabriu	(جابیرو)، جۆرێکە لە حاجی لەق لەق دەنووکی ئەستوورە، کلکی کورتە.
شبيك	Amaryllis	(ئەماریلیس)،گیایەکی سلکدارە لە کۆمەڵەی نێرگز گوڵی زۆر جوان دەگرێت.
شت، شتات	Dispersed, scattered	وردەشت.
شتات العقل، سروح العقل	Rhembasmus	خەیاڵ رۆیشتن، داڵغەلێدان.
شتاء	Winter	زستان، زڤستان، جستان، زوسان.
شتائي	Hibernal	زستانە.
شتال	Late rice	جۆرە ورنجێکە چاندنەکەی دوا کەوتبێت.
شتر	Eversion, ecstrophy, Ectropion, Ectropium, Extrophy	هەڵگەراو.
شتن الجفن الداخلي	Biepharelosisentropion	هەڵگەرانەوەی لێواری پێڵوو بۆ دیوی ناوەوە.
شتر لبجفن الخارجي	Ectopion, Ectropion, Ectropium	هەڵگەرانەوەی لێواری پێڵوو بۆ دیوی دەرەوە.
شترة	Space between two fingers	بۆشایی نێوان دوو پەنجە.
شتراق مخزني، حشيشة الذهب	Scale-fern-Scaly -wort- Rusty-back	گیازێڕ، رووەکێکە لە کۆمەڵەی سەرخس (گیادارو) لە شوێنی شێدارو ناو بەردەڵانیدا دەژی، رەنگێکی ئاڵتوونی لێ دەردەهێنرێت.

شتل، شتلة	Slip, Transplant-Nursery-plant-seedling-Sapling	شەتڵ، نەمام، درەختێکی ساوا بە ریشەوە هەڵکەندار بێ بۆ ئەوەی لە شوێنێکی تردا بنێژرێت بۆ سەوزبوون.
شتوي	Wintery-Hibernal, Hiemalis, brumal, Hiemal	زستانی، جستانی، زمستانی.
شتيت، شاش	Gauze	شاش.
شت، شغالة	Working-bee	هەنگی کارەکەر، کارەکەری هەنگ، پاڵە.
شثن، جسأ، غلظ، غلاظة، صخن	Pachyblepharon, Pachybiepharosis	ئەستوریی پێڵوو ئەستوربوونی پێڵوو.
شثنيات	Pachyderms	پێست ئەستوورەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەری سمداری ناکاوێژکەری پێست ئەستووره وەك فیلو وولاخ.
شثن الشفتين	Pachychilia	لچ ئەستووری، لیڤ ستیر.
شثن الجلد	Pachyderma, pachydermia	پێست ئەستووریی.
شثن الدم، تكثف الدم	Pachyemia	خوێن خەستبوونەوە، خەست بوونەوەی خوێن.
شثن اللسان، سماكة اللسان	Pachyglossia	زمان ئەستووریی، ئەستوربوونی زمان.
شجاع	Brave	نەبەرد، نەوەرد، لێهاتوو، بوێر، دلێر، ئازا، نەبەز،گیانداری چالاکی ئازا، دلاوەر، خورت، گەرناس.
شجاع، اربد، افعوان	Python, puffadder	(پایشـــۆن)، مارێکی سەرزلی ملباریکە، لە کاتی توورەبووندا خۆی فوو دەدات.
شجاع، ثعبان البحر	Hydra, sea serpent	ئازا، ماری دەریا، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
شجاعة	Courage,Bravery	ئازایەتی، ئازایی، نەبەردی، دلاوەری.
شجاب، شجب، غدان، وتد، مشجب، شماعة الملابس	Ciotshrail, Cloths hook	عەلاگەی جل، سنگی جل، سنگی جل هەڵواسین.
شجار، ترباس	Door bolt	سورگی. سورگی دەرگا.
شجار، نقالة الجرحى	Stretcher	سەدەیەی گواستنەوەی بریندارو نەخۆش.
شجارة	Dendrology	زانیاری دارو درەخت.
شجة	Skull-fracture	شکان لە کەللەی سەردا.
شجة، برغوث الرمل النقاب	Jigger,Chigoe, sand flea	جۆرێکە لە کێچی لم.
شجران	Shagreen	(شاگرین)، جۆرێکە لە چەرم.
شجرة	Tree, Arbor	دار، درەخت، رووەکێکی تەواوە لە قەدەکەی تەختەیییە، کۆمەڵەکەی پێی دەگوترێت بێشە یان دارستان، دوو جۆرە درەخت هەیە:- هەمیشە سەوز وەکوو سنەوبەر، گەڵاوەریو وەکوو توو.
شجرة الكلب اليسم ذهبي	Golden ruft,Gold dust, Rock alysson	دارسەگ، ئەلیسەمی زێڕی، گیایەکە گوڵی زەردی جوان دەگرێت.
شجرة المسافر، رونالا، راڤاناله	Ravenala	(راڤاناله)، درەختێکە لە دارخورما دەچێت لە دوورگەی مەدەغشقەر دەڕوێت.
شجرة عابر السبيل، وبورنوم ، جحليق	Viburnum, way farer tree	داری رێبوار، دەوەنێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی سپییە، بەرەکەی بە شێوەی هێشوی شینە، گەلێك جۆر دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.

شجرة المخيط، سبستان، مخاطة، اطباء الكلبة، بنبر، بنبار، مقساس	Sebesten, Cordia- myxa	بنبەر، بنبار، گوانی سەگ، درەختێکە لە ئاسیا دەڕوێت، بەرێکی لینجی هەیە، دەخورێت پێی دەوترێت، سنجسبویە)هەروەها دەکرێتە ترشیاتەوە.
شجرة اللؤلؤ	Pearl tree	دارمراوی، دەوەنێکە گوڵەکەی سپیی بەرینە، بەرەکەی پێنج سووچە لە بەلەم دەچێت.
شجرة الجوز المسهل	Candle-nut tree Tung Oil tree	گوێزرەوانی، دارێکە لە کۆمەڵـەی شیرمار، بەرەکەی چەورە رۆنێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ درەستکردنی وەرنیش.
شجرة جوفاء	Pumped tree	داری ناو بۆش، درەختی کلۆر، درەختێك ناوەکەی کلۆربێت.
شجرة صبغ الأناتو، بكسا،، ارناتو، شجرة الحمرة	Annattoodye plant, Arnotto tree, Arnatto, Bixa, Annotto	دار سووراو، دەوەنێکی دەشتەکی‌یە،گوڵێکی زەرد دەگرێت،بەرەکەی توکنە رەنگێکی سووری لێ دەردەهێنرێت بۆ بۆیەکردنی فەخفوری بەکاردێت.
شجرة الدبق، شرابة الراعي	Bird lime tree	دار دەمووکانە، درەختێکی بەرزە گەڵاکەی هەمیشە سەوزو ددانداری تیژە، گوڵەکەی سپییە بەرەکەی وەك ترێ وایە، رنگێکی پەمبەیی هەیە ، ژەهرە.
شجرة الرفتنج، رانتجية،	Picea, spruce	دارڕانج، دارڕێسن، درەختی رازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی سنەوبەر.
شجرة الزورق، زورقية	Angophora	داربەلەم، درەختێکە لە کۆمەڵەی مۆرد، بەرەکەی شێوەیەکی بەلەمی هەیە، بۆ رازاندنەوەیە بەکاردێت.
شجرة الفضة	Protea, protea argent	زۆتیا، دارزیو، دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
شجرة المحامي، افوكادو، شجرة التمساح، زبدية	Avocado-tree, Alligator pear	داری پارێزەر،ئەڤۆکادۆ، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە، بەرمکەی لە هەرمێ دەچێت.
شجرة الشاي الأحمر	Red tea tree, Mnuka myrttaceous tree	دارچایی سوور.
شجرة النير، نيرية	Horn beam, carpi nus	دارتەوق، درەختێکە لە کۆمەڵەی بەڕوو تەختەکەی قورس‌و قایمە، تەوقی ملی گاجووتی لێ درووست دەکرێت.
شجرة الحقور	Pignut	گوێزەبەران، درەختێکی ئەمریکییە جرە گوێزێك دەگرێت.
شجرة السرو السوداء	BlacK cypress	سەرووی رەش، گەڵاو تۆوەکەی بۆ لەرزوتاو نەخۆشی جگەر باشە.
شجرة السمرة	Acacla	ئەکاکی، دارجەوی.
شجرة عملاقة، سيكويا، جبارة الخشب الأحمر	Sequola, Bastard tree Red wood	(سیکۆیا) تەختەسوورە، سووردار، درەختێکە زۆر بەرزو ئەستوورە لە کۆمەڵـەی سنەوبەر هەندێك جار بەرزییەکەی دەگاتە (١٠٠) مەتر، تەختەکەی بە نرخە.
شجرة خبز القرود، باوباب، بوباب، تبلدي، شجرة القرع	Baobab, Monkey-bread	دارکولەکە، نانمەیموون، درەختێکی مەزنە بەرەکەی هێلکەیی‌یە، هێندەی پرتەقاڵێك دەبێت، ترش دەێت، ترش‌و تفتە، تەختەکەی نەرمە.
شجرة التانغ	Tung-tree	درەختی تانگ، درەختێکە لە چین دەڕوێت، رۆنی تانگی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة تين المعابد	Pogoda tree, peepul tree, pipul tree, pipal tree	هەنجیری پەرستگا، درەختێکە لە هەنجیری بەنگال دەچێت، رەگی لاوەکیی هەیە.
شجرة الكبراشو	Quebrcho	(کویبراشۆ) درەختێکە تەختەکەی پتەوە، توێکڵەکەی بۆ دەباخکردن بەکاردێت.
شجرة عيد الميلاد	Christmas tree, Pohutukawa	درەختی جێژنی کریسمس، هەر درەختێك قوچەك هەڵگر وەکوو سنەوبەر کە برازێنرێتەوەو بکرێت بە نیشانەیەك بۆ جەژنی کریسمس(سەری ساڵ).

شجرة السيجار، شجرة قوفية	Cigar tree	درەختی جگەرە،درەختێکە پەڕەی گوڵەکەی لە جگەرە دەچێت، لە مەکسیك دەڕوێت.
شجرة البلاذر، شجرة الكاشيو، تفاح الأكاجو	Chashew	داری کاشیوو، درەختێکە لە کۆمەڵەی قەزوان، بەرەکەی پێی دوگوترێت سێوی ئەکاجو، دەخورێت، ناوگەکەی دەکرێت بە مەی جۆرە زەمقێك لە قەدەکەی دەردەهێنرێت لە پیشەسازیدا بەکاردێت.
شجرة التونا، مهاغوني هندي	Toon, Toona, Indian- mahogany	درەختی تونا، درەختێکی هەمیشە سەوزە، رنگ لە گوڵەکەی دەردەهێنرێت ، تەختەکەی بە نرخە، کەلوپەلی ناومالّی لێ دروست دەکرێت.
شجرة القندلية	Kandelia	(کاندیلیا)، درەختێکی هیندیە، توێکڵە وشکەکەی لەگەڵ زەنجەفیل و بیبەرو گوڵاو تێکەڵ دەکرێت بۆ چارەکردنی نەخۆشی شەکر.
شجرة الحديد	Siderodendron	دارئاسن، درەختێکە تەختەکەی زۆر رەقە.
شجرة الغبيراء، البيضاء	White beam tree	درەختێکە لە کۆمەڵەی هەڵووژە، تەختەکەی رەقە کەلوپەلی جوونی لێ دروست دەکرێت.
شجرة بلوط البرتغال، شجرة العفص،شجرة ملول	Portuguese Oak, Gall Oak	دارمازو، جۆرێکە لە داری بەڕوو، مازوو دەگرێت کە بۆ دەباخکردن بەکاردێت.
شجرة الزنبق، شجرة التوليب	Tulip-tree Lyre-tree saddle-tree Yellow poplar	درەختی زەمەق، شنارە زەردە، درەختێکە گەڵاکەی گەورەیەو گوڵەکەی گەورەو بۆنخۆشە، لە گوڵی زەمەق دەچێت تەختەکەی سووك و بە نرخەبۆ رازاندنەوەی باخچەکان بکاردێت.
شجرة الحمى، شجرة الصمغ الأزرق، يوكاليبتوس، كالبتوس	Eucalyptus tree , Blue gum tree	یۆکالیبتۆس، درەختێکی مەزنە بۆ پەرژین دەڕوێنرێت، هەروەها مادەی (یۆکالیپتۆل) پزیشکی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة السجريق، خزريق، زمزريق، ارجوان، ارجوان العرب	Red bud, judas tree Love tree	ئەرخەوان، ئەرژینگ، گوڵی دڵداری، درەختێکە توێکڵەکەی دژی رەوانی بەکاردێت، ئەم درەختە پێش گەڵاکردنی گوڵ دەدات، گوڵەکەی ئەرخەوانی‌یە.
شجرة الصمغ الأسود	Black gum tree, Black snag tree	دارزەمقی رەش.
شجرة القنينة	Lecythis, Monkey pot tree	داربوتڵ، درەختێکە لە کۆمەڵەی مۆرد، برەکەی لە بوتڵ دەچێت بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
شجرة الورد	Rhododendron	دارگوڵەباخ، دارودەوەنێکە گوڵی زەنگوڵەی بەشێوەی هێشوو دەگرێت.
شجرة مريم، كف مريم، بخور مريم، عرطنيثا، سكوكع، دويك الجبل	Cyclamen	لەپی مریەم، گیایەکی تەمەن درێژی دەشتەکی‌یە گوڵێکی جوان دەگرێت لە کۆتایی زستاندا گوڵ دەگرێت.
شجرة الحياة الشرقية، ثويا شرقية، عفصية	Thuya arborvitae thyuya orientalis	سەرووی مازوو، سویای خۆرهەلاتی داری ژیان، جۆرێکە لە داری سەروو، بەرەکەی لە مازوو دەچێت، بۆ مەبەستی رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
شجرة الحياة، المخيخ	Arborvitea of cere-belli	درەختی ژیان واتە مێشکۆلە کە بەشێکە لە مێشك.
شجرة الزجاجة	Bottle tree	دارشووشە، داربوتڵ، درەختێکی سەیرە قەدەکەی لە بوتڵ دەچێت لە باکووری ئوستورالیا دەڕوێت.
شجرة الشحم	Chinese tallow tree, Vegetable tallow	دارپیو، جۆرە درەختێکە روونێکی رووەکی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی خواردەمەنی بەکاردێت.
شجرة مريم، كركاش	Feverfew Chrysant thennlum	گیایەکی دەشتەکیی بۆنخۆشە گوڵەکەی زەردە یان سپی‌یە.

شجرة اليمام	Sunflower	گوڵەبەڕۆژە.
شجرة البن	Coffee tree	داری قاوە، درەختێکی هەمیشە سەوزە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێتبەرەکەی بەشێوەی دەنکی سەوزە، دەهاردرێتو لە ئاودا دەکوڵێنرێتو دەخورێتەوە بۆ وریاکردنەوە باشە.
شجرة المرجان	Coral tree	دارشیلان، درەختێکە گەڵاکەی جوانو رەنگ شیلانییە.
شجرة المرجان	Clove tree	دارمێخەك، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی مۆرد، لە ناوچە گەرمەکاندادەڕوێنرێت لەبەر بۆنە خۆشەکەی گوڵەکانی ، ئەو مێخەکە کە لە بازاڕدا دەفرۆشرێت، بریتییە لە گوڵەکەی پێش ئەوەی دەم بکاتەوە لە سێبەرداوشك دەرێتەوە ئنجا دەکرێت بە ملوانکە یان بە شێوەی بەهارات بەکاردێت.
شجرة السنا، شجرة السنى	Cassia tree	داری کاسیا داری سینا وەکوو داری سینەمەکی.
شجرة خيار شنبر شجرة الخرنوب الهندي	Cassia-fistula, Purging cassia	داری خەیار چەرمە، کرۆکی بەرەکەی بۆ رەوانکردن بەکاردێت.
شجرة السحلب	Orchid tree	دار سەعلەب، دەوەنێکی کەپرینە لە کۆمەڵەی بۆهینیا، گوڵەکەی ئەرخەوانییە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت.
شجرة ذئبة، شجرة ذئبية	Wolf tree	دار گورگ، درەختێکی بەهێزی مەزنە درەختەکانی تری تەنیشتی خۆی دادەپۆشێتو زیانیان پێ دەگەیەنێت.
شجرة الحلتيت، انجذان	Asafoetida	گیایەکی پزیشکییە، گوڵەکەی زەردە، جۆرە زەمقێك لە قەدەکەی یان رەگەکەی دەردەهێنرێت دژی کۆڵنج بەکاردێت.
شجرة الكافور، شجرة الصمغ الأرزق	Camphor tree	درەختی کافور، درەختی زەمقی شین، جۆرێکە لە یۆکالیپتۆس لە ئاسیا دەڕوێت، کافوری لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی
شجرة العود، عود الهند، عود هندي	Indian Aloe tree, Agallochum, Aloes wood	داری عود، دارەبۆ، درەختێکە ئەگەر پارچەیەکی لێ بسووتێنرێت بۆنێکی خۆش دەدات.
شجرة البقس، شمشاد	Box wood, Buxus	درەختی شمشار، دارو دەوەنێکە تەختەکەی زۆر رەقە، پەیکەرو شتی جوانی لێ دروست دەکرێت.
شجرة القرانيا	Dog wood, cornurs, Cornel	دار سەگ، دارو دەوەنێکی بەردارە، بۆ رازاندنەوە بەکار دەهێنرێت، گەلێك جۆری هەیە.
شجرة البلقاء، شجرة الكاجيبوت، شجرة شاي المنافع	Punk tree, cajupet Tree, swamp tea tree	داری کاجیبوت، درەختێکە لە کۆمەڵەی مۆرد گەلێك جۆری هەیە بۆ مەبەستی پزیشکیو رازاندنەوە بەکاردێت.
شجرة هوفينية، حلوة الثمر	Japanes raisin tree Raisin Hovenia	داری هۆڤینیای بەرخۆش، درەختێکە، بۆ رازاندنەوە ، لاسکی گوڵەکەی تامی مێوژ دەدات.
شجرة الأثل، شجرة الطفا، شجرة الملح	Atheltamarix, salt tree ,myrica, tammarisk	دارگەز، جۆرێکە لە دارگەز بەشی خوارەوەی قەدەکەی بەخوێ داپۆشراوە، بەرەکەی سوورە.
شجرة اللبخ، شجرة الحرير، ذقن الباشا، سنط اسطبول	Albizzia lebbek, Womans tongue tree, acacia lebbek	دارنوێنەك، دار ئاوریشم، جۆرێکە لە داری ئەکاکی.
شجرة الياسمين الهندي، شجرة الياسمين الأحمر	Nosegay tree Red jasmine	یاسەمەنی سوور، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتون رۆنی یاسەمەن لە گوڵەکەی دەردەهێنرێت.

شجرة جوزة الوسم	Marking nut tree	درەختی گوێزی نیشانە، جۆرە مەرەکەبێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ نیشانەکردنی قوماشی کەتان.
شجرة الرهبان، شجرة راهبية	Clerodendron	دارڕەبەن، دارو دەوەنێکی رازاندنەوەیە، ڕەبەنەکان (راهب) لەکاتی نوێژکردندا بە کاری دەهێنن.
شجرة المن، شجرة المران، شجرة الدردار، شجرة لسان العصفور	Ash tree	دارەڕەش، دارتۆفانە، درەختێکی شۆرەکات، لەزەوی شۆرەکاتدا دەڕوێت.
شجرة السبحة، شجرة الصين، شجرة مرة، ازدرخت، زنزلخت، جرود، شجرة سم السمك	Margosa, azedarach, Indian Lilac, Bead tree, China tree, China berry tree	دارتەزبیح، درەختی ژەهرەماسی، ئازاد درەخت، داری ئازاد، مەرگەماسی، درەختێك لە باخچەکاندا دەڕوێنرێت، دەنکی بەرەکەی تەزبیح و ملوانکەی لێ دروست دەکرێت.
شجرة ابي مالك، اشنان	Salt wort	ئەسپۆن، زوری، گیایەکە بەرەکەی بچووکە، ئەسپۆنی لێ دەردەهێنرێت، وەکوو سابوون کەف دەکات.
شجرة البلانيرة	Pianera tree, water elm	دارەڕەشی ئاوی، داری تۆفانەی ئاوی،دارو دەوەنێکە بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەڕوێنرێت.
شجرة الدلبة، صنار	Piane tree, Oriental plane tree, platanus	دارچنار، درەختێکە نزیکە، (٣٠) مەتر بەرزدەبێتەوە گەڵاکەی لەشێوەی دڵدایە لە قەراغ ئاودا دەڕوێت بۆ دارەڕای خانوو بەکاردێت.
شجرة حجرية سوداء الثمر	Crow berry	تووترك، دەوەنێکی دڕکاوییە، بەرەکەی لە توو دەچێت بچووك و رەشە دەخورێت.
شجرة الكاذي	Screw pine	درەختێکی ناوچە گەرمەکانە، قەدەکەی باریکە، لە قەدی دارخورما دەچێت.
شجرة بونسيانة	Poinciana	پۆنسیانا، درەختێکی رازاندنەوەیە.
شجرة العقد، شجرة عقدية	Ormosia	دار ملوانکە، درەختێکی رازاندنەوەیە تووەکەی دەکرێت بە ملوانکە.
شجرة البق، اولم، دردار، بوقيصا، غرغار، غرغاج	Eim tree	داروزم، دارتۆفانە، دار مێشوولە، نارەوەن، بوز، بەوز، دارگوژم، داری بناو، بناف، دارەڕەش، رەشەدار، قەرەقاج،درەختێکە قەراغی گەڵاکەی ددانـدارە، گەڵاکەی تورەکەی پێوەیە ئاوێکی تیایە بۆ مەبەستی پاکژکردنەوەی برین و شتنی چاوی نیشاو بەکاردێت.
شجرة السنديان	Oak tree	داری بەڕوو.
شجرة النسب، شجرة العائلة	Genealogical-tree Diphyletic tree	سەجەرە، سەرجەڵەی خێزانی، سەرجەڵەی ڕەچەڵەك، سەرجەڵەی ژیان.
شجرة الجندب	Locust tree	خرنووك، خرنوێك.
شجرة المقل، دوم	Doum palm	دارخورمای دۆم، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما ، قەدەکەی لقاویە، جۆرە دۆشاوێك لە بەرەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة الأرالية الشائكة برتقال بري	Angelica tree Aralia spinosa, Wild orange	داری ددان ئێشە، پرتەقاڵە کێویلە، دەوەنێکە بەرەکەی لە ترێ دەچێت بۆ مەبەستی پزیشکی بکاردێت.
شجرة الحماض	Sorrel, tree sour wood	دارترشۆکە، درەختێکە گەڵاکەی ترشە گوڵەکەی سپییە، تونکڵ و گەڵاکەی رەنگی رەشی پێ دەکرێت.
شجرة مثمرة	Fruitful tree	درەختی بەردار، داری بەردار.
شجرة التامول تنبل، تنبول، شاه صيني	Betel, Betel peper	داری بێتێل، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی بیبەر ، لە هیندستان گەڵاکەی دەجوون، بەرەکەی لە گوێز دەچێت رەنگێکی سووری لێ دەردەهێنرێت.

شجرة القدس، اسطر غالوس، عنزروت، قداد، كثيرا، حلوسيا، قتاد الصمغ، مخلب العقاب	Astrgalos, Milk vetch	رووەکێکی کەتیرە، کۆمەڵە گیاو دەوەنێکی دەشتەکی‌یە، گوڵەکەی بەشێوەی مێشوویەکی سپی یان زەرد یان بنەوشەیی یان سورە، بۆ مەبەستی پزیشکی یان دەرهێنانی کەتیرە بەکاردێت، نزیکەی (٤٠) جۆریان هەیە.
شجرة اللوتس، شجرة اللطس، نيلوفر	Lotus tree	درەختی لۆتس، لیلۆپەر، جۆرە گیاو دەوەنێکە گەڵاکەی لە پەڕ دەچێت، بەرێکی سەیری هەیە، گوڵەکەی زەرد یان ئەرخەوانی یان سپییە.
شجرة الدم، شانجار، شنجار، رجل الحمام، حنو الغول، خس الحمار، لسان الثور، الكحلاء، الصباغي ، حميراء		زمانەگای رەنگگردن، رووەکێکی دەشتەکی‌یە رەنگی سوور لە رەگەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة الفوفل، اريكا كوثل	Areca-catechu	(ناوکلیا)، دارخورمای ئەریکا، جۆرە دارخورمایەکە لە ئاسیا دەڕوێت تونکڵەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شجرة البان، بان، يسر، يسار، شوع، مورنجة، سياع	Moringa, Ben, Benne	موورونچە، درەختێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت وەکوو لە سیلان گوڵەکەی بۆنخۆشە، دەنکەکەی رەش و بۆنخۆشە و دەکرێت بە تەزبیح، هەروەها رۆنی (بێنی) لێ دەردەهێنرێ بۆ دروستکردنی عەتر بەکاردێت.
شجرة السماء، شجرة الله	Cinese Ash tree, Tree of God tree of heaven, Ailan Thus, Copal tree	داری ئاسمان، داری خودا، درەختێکی بەرزو گەورەیە بۆ مەبەستی رازاندنەوەی شەقامەکان دەڕوێنرێت، راتنجێکی بۆنخۆشی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة البيتولا، سندر، شجرة القان، تامول، شجرة القضبان، شجرة البتول	Birch, Betula	تێرو، درەختێکە لە دەوەنی بەڵاوك دەچێت، تونکڵەکەی رۆنێکی عەتری لێ دەردەهێنرێت، هەروەها قترانێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ نەخۆشی پێست.
شجرة الأبنوس، ساسم	Ebony	درەختی ئەبەنۆس، درەختێکی گەڵا پانە، رۆنێکی لە رەگەکەی دەردەهێنرێت گویا بۆ دژی رووتانەوەی تووکی سەر باشە، تەختەکەی رەق و رەش و بەنرخە.
شجرة لسان الطير، شجرة الجنة، سماق صيني	Ash tree Tree of heaven	درەختی زمانە چۆلەکە، درەختی خودایی، درختی بەهەشت، درەختێکە مادەیەکی راتنجی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة الجميز، سقوم، سوقم	Mulbery fig, sycamore fig, Sycamore	توورهەنجیر، هەنجیرەتوو، درەختێکە لە باشووری شام و میسر دەڕوێت تەختەکەی قایمە، بەرەکەی دەخورێت.
شجرة الدلب الغربي، قيقب دلبي كاذب	Plane tree, falsesycomore, platan, Sycamoremaple, Acer	دارچناری خۆرئاوایی.
شجرة الأرز، شربين عرعر	Cedar	درەختی عەرعەر، هەڤریسك، جۆرە درەختێکی گەورەی جوانە لە کۆمەڵەی کاژ (سنەوبەر).
شجرة الخبز، جاكا، زامية الكفر	Bread tree , Bread fruit tree, jack tree, Coonite tree jamaica Sago, Zamia	(١) دارەنان، درەختی نان، درەختێکە بەرەکەی لە کاڵەك دەچێت، سەوزو قاش قاشە، کرۆکەکەی سپی‌یەو گەورەیە، ناوکی برەکەی نیشاستەیە، دەخورێت یان دەکرێت بە نان و چێشت. (٢) درەختێکە لە کۆمەڵەی سایکاس قەدەکەی ئەستوورو بێ لقە لە تەپلە سەرەکەیدا تۆپەڵێك گەڵای پێوەیە لە شێوەی پەڕدا جۆرە نیشاستەیەکی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة الدكن، نبق مسهل، قرن الظبي	Buck thorn	تاووگی، رەوانکەر، بەرەکەی رەشە، کاکڵەکەی بنەوشەیی‌یە، بەرەکەی بۆ مەبەستی دەرمانی ئاژەڵ بەکاردێت.

شجرة الشمع، شمعية، شجرة، جوْزة المسهل	Beeberry, candle berry-myrtle, wax myrtle	دارمۆم، دارو دەوەنێکە گوڵەکەی سەوزو بچووکە، بەرەکەی وردو رەنگ باینجانییە، مادەی مۆم لە گەڵاو برەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة ، نخبة	Elite tree	دارپسند، دار هەڵبژاردە، ئەو درەختەی کە پەسەند، دەکرێت بۆ زیادکردنی رواندن، لەبەر چاکیی تووەکەی یان قەڵەمەکەی یان برالەکەی یان لەبەر ئەوەی کە خێرا گەورە دەبێت، یان جوانیی شێوەکەی یان چاکیی تەختەکەی یان لەبەر ئەوەی کە بەرهەڵستی کاری ئاوو هەوای خراپ دەکات یان بەرهەڵستی مێروو دەکات.
شجرة الدخان، سماق الصباعين	Smoke tree	داردووکەڵ، جۆرێکە لە داری سماق.
شجرة الزنبق	Tulip tree	درەختی زەمەق، درەختێکی گوڵدارە.
شجرة المظلة	Umbrella tree	دارچەتر، جۆرێکە لەو درەختی ماگنولیا.
شجرة الورنيش، شجرة البرنيق، شجرة اللك	Varnish tree Lacquer tree	داروەرنیش، دارلۆك، درەختێکی ئاوکێکی رێسینی زەمقی دەردەدات، لۆکی لێ دروست دەکرێت، لە یابان و بۆرما دەروێت.
شجرة القطلب، قاتل أبيه	Straw berry tree, Caneapple	درەختی تووترك، دەوەنێکە بەرەکەی لە شلیك دەچێت.
شجرة التمساح، شجرة الميعة السائلة	Alligator tree, Sweet gum Liquid ambar	دارتیمساح، درەختێکی جوانە زەمقێکی رێسینی بۆنخۆش دەردەدات بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شجرة الشبرق، ضريع	Ononis , spinosa	درەختێکی درکاوییە.
شجرة الكرنبية	Angeteen tree, Cabbage tree	دار کەلەرەم، درەختێکە دەرمانی کرم لە توێکڵەکەی دەردەهێنرێت.شجره المکاگ، هیفیه، کاوتشوك، شجره الدموع.
شجرة المطاط، هيفية، كاوتشوك، شجرة الدموع	Hevea, caoucthouc- tree, Rubber tree, Si phoonia	درەختی هیفیا، درەختی فرمێسك، درەختی لاستیك، درەختێکی هەمیشە سەوزە نزیکەی (٤٠) مەتر بەرز دەبێتەوە لە ناوچە گەرمەکاندا ، دەروێ گەڵاکەی مەیلەو سوورە، لوولی خواردووەسێ پەلکی هەیە، شیراوەکەی لاستیکی لێ دروست دەکرێت.
شجرة الختمة، شجرة الخطمية	Shrub Althaea, Ketmia tree	درەختی هێرۆ، دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە بەکار دەهێنرێت، گوڵەکانی لەگوڵی هێرۆ دەچێت، گەلێ جۆری هەیە، گوڵی سوور یان ئەرخەوانی یان سپی یان پەمەی دەگرن.
شجرة السمن، غبيراء الحابلين، دردار جبلي	Mountain ash, Rowan Rowan berry, sorbus	دارمەڕشە، کێویلە، درەختێکە گەڵاکەی ناوێتەیە، بۆنی گوڵەکەی بۆگەنە، بەرەکەی وردو ترش و تفتو خڕو ئەرخەوانییە، لە سێو دەچێت بۆ دروستکردنی مەی بکاردێت.
شجرة الصابون، ريتة	Soap nut tree Soap berry tree	داری سابوون، درەختێکە بەرەکەی لە ترێ دەچێت ریشاڵو گەڵا و بەرەکەی مادەیەکی تیایە وەکوو سابوون کەف دەکات.
شجرة الجرح، مسيس، تبغ غلوكا	Nicotiana-glauca	توتنە کێویلە، جۆرێکە لە رووەکی تووتن، گوڵەکەی زەردە، بەرەکەی وردو خڕو قاوەییە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شجرو الحمص، هرشان كبير	Cargana	(کارگانا)، دەوەنێکە گوڵەکەی ئاڵتوونییە بەرەکەی لە نۆك دەچێت، دەخورێت.
شجرة الزبدة، باسية السمن	Bassia-butyr-acea	باسیای کەرە، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە، گوڵەکەی زەرد یان سوورە، رۆنێکی تامخۆش لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة العطر	Hedyosmon	(هیدیۆزمۆن)، درەختێکە لە خۆرئاوای هیندستان دەروێت، گەڵاکە بۆ نەخۆشی سەرئێشەو هەرسکردن باشە.
شجرة العرب، قيقب حقلي	Birds tongue, Maple tree	درەختی عەرەبی، درەختی زمانە باڵندە، گوڵەکەی سەوزە.

شجرو الحية، شجرة السرو	Cypress	سەروو، داری سەروو.
شجرة الطلحة	Acacia aegypyptiaca	ئەکاسیای میسری، درەختێکە لە بیاباندا دەڕوێت، جۆرێکە لە داری ئەکاکی جەوی دەردەدات..
شجرة العسل	Honey tree, Wavy-leafed,Tecomella	دار هەنگوین، درەختێکی جوانە بۆ رازاندنەوە ، گەڵاکانی دەوەرێن و لقەکانی خوارو خێچن ، گەڵاکەی سەوزی مەیلەو خۆڵەمێشی و تووکنە، گوڵەکەی بێ بۆنە لە فنجان دەچێت، بە رەنگی زەردو پرتەقاڵی، کەڵك لە تەختەکەی وەردەگیرێت.
شجرة الفلفل الكاذب	Peruvian-mastic tree, False pepper	بیبەرەدرۆزنە، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی قەزوان، گەڵاکەی سەوزە بەرەکەی سوورە، بۆنی بیبەری لێدێت، بۆ رازاندنەوە دەڕوێنرێت.
شجرة الفلفل، فلفل الزينة، شكينوس	Pepper tree, Schinus	درەختی بیبەر، بیبەری رازاندنەوە، درەختێکی هەمیشە سەوزە بەرەکەی لە بیبەر دەچێت، بەشێوەی هێشووە نزیکەی (٥-٦) مەتر بەرز دەبێتەوە، مادەیەکی رێسینی تیادایە گەڵاکەی لە پەڕی باڵندە دەچێت.
شجرة القثاء، شجرة الخيار، شجرة مغنوليا الخيار	Cucumber tree, Mag nolia	ماگنولیا، خەیار، جۆرە درەختێکی ئەمریکی‌یە بەرەکەی لە خەیارێکی بچووك دەچێت.
شجرة تريمو، أدينم، عدن	Adenium	(ئەدینەم)، درەختێکی ژەهریـنی دەشتەکی‌یە لە ناوچە بەردەلانیەکاندا دەڕوێت، رەنگی قەدەکەی جیوەییە، گەڵاکانی ژەهرینە.
شجرة الصناعة	Industry tree	درەختی پیشەسازی، ئەو درەختانەی کە بۆ مەبەستی پیشەسازی بەکار دەمێنرێن، وەکوو درەختی لاستیك، گوێزی هیندی، کینیا . هتد.
شجرة صمغ التنين، شجرة دم الأخوين، توز مخزني، قاطر	Dragon gum tree	بەقەم، درەختی خوێنی دوو براکە، درەختی ئەژدیها، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە ، گوڵەکەی سپی مەیلەو زەردە، لەسەر لووتکەی شاخ دەڕوێت، ئەگەر توێکڵەکەی بریندار بکرێت، مادەیەکی لینجی سووری لێ دێتە دەرەوە، بە شێنەیی ئەو مادەیە وشك دەبێتەوەو دەبێت بە پارچەیەکی سووری خاو.
شجرة التنين، التنينية	Dracaena	درەختی ئەژدیها، درەختێکە لە کۆمەڵەی زەمەق لە دارخورما دەچێت هەندێکی گوڵەکەی سپی بۆنخۆشەو هەندێکی ئەرخەوانییە، بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
شجرة الأيدع، دم التنين		درەختی خوێنی ئەژدیها، درەختێکە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت، ئاوگێکی زەمقی سوور لە قەدەکەی دەمێنرێت، لە دروستکردنی وەرنیشدا بەکاردێت.
شجرة القدس، شجرة نوارس	Small goats Thorn	داری قودس، رووەکێکی دەشتەکی پزیشکی‌یە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت دژی ژانەسك و کرم.
شجرة الفواكه، شجرة مثمرة	Fruit tree, Fruiter	درەختی میوە، ئەو درەختانەی کە سود لە میوەکان وەردەگیرێت وەکوو سێو و پرتەقاڵ . هتد.
شجرة السمك، شجرة الصين، شجرة مرة، ازدرخت، زنزلخت، جرود		بڕوان (شجره البحه).
شجرة الكبد، بلدس	Boldo, wood tree	داری جگەر، درەختێکە گەڵاکەی بۆنخۆش و پزیشکییە، دەرمانی لێ دەردەهێنرێت، بۆ نەخۆشیی جگەر، برەکەی لە گوێز دەچێت، دەخورێت.
شجرة العضاة، شجرة العضة	Thorny tree Haw thorn	گوێژە کێویلە، درەختی دڕکاویی.
شجرة السواك، شجرة المسواك، شجرة الأراك، شجرة الحيزران	Tooth brush tree, Bamboo	(١) داری سیواك، داری ددان، ئاژنین، بامبوو، تەرگەز، حەیزەران، بەرەکەی بەشێوەی هێشووە ترێیە. (٢) دەوەنێکە گوڵەکەی بۆرە، بەرەکەی زەردە لە ترێ دەچێت، دەخورێت، لقەکانی بۆنخۆشە، سیواکی پێ دەکرێت.

شجرة النض	Ice, mos, snow-linchen	قەوزەی سەهۆڵ، جۆرێکە لە قەوزە.
شجرة الأس، ريحان القبور، حيلاس، ياس	Myrtle, myrtus	مۆرد، مۆرت، یاس، دەوەنێکە گەڵاکەی هەمیشە سەوزە، گوڵێکی سپی بۆنخۆش دەگرێت، بەرەکەی پێی دەگوترێت دەنکی مۆرت، شیرین و تفتە، دەخورێت. لقەکانی بۆ گۆڕستان بەکاردێت.
شجرة السوس، عرقوس،، سوس	Ijquorice-plant, Lic orice, sweet root	بەلەك، گیایەکی تەمەن درێژە، لاسکەکەی رەقە، رەگی درێژی هەیە، پێی دەگوترێت بنەبەلەك، دەهارێت و شەربەتی لێ دروست دەکرێت یان بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شجرة العتم، زيتون بري	Wild oilve tree	زەیتوونە کێویلە، سرێنچك، جۆرێکی کێویلەیە لە زەیتوون.
شجرة البابيا، شجرة البباز، بباظ	Papaw, papaya	(پاپایا)، (پاپاو)، جرە درەختێکە، بەرەکەی دەخورێت، جۆرێکی تری هەیە تۆوەکەی رشێنەرەوەیە.
شجرة الجنة،شجرة الفردوس	Heaven tree	درەختی بەهەشت، جۆرە درەختێکە توێکڵەکەی تاڵ و رشێنەرەوەیە.
شجرة الواك، أبو تيلون، أبو طيلون	Indian mallow, Yellow- mallow, Abutilon	تۆڵەکەی هیندی، دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە، ریشاڵی توێکڵەکەی چنراوی گوشی لێ دروست دەکرێت.
شجرة الصندل	Sandal wood, santalum	داری سندەڵ، داری سەنەڵ، درەختێکە قەدەکەی سوورێکی کاڵە، تەختەکەی قایم و بۆنخۆشە، رنگێکی سووری مەیلەو شەرابی لە تەختەکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی، گەلێك جۆری هەیە وەکوو سەنەڵی سوورو سەنەڵی زەردو سەنەڵی سپی.
شجرة كف مريم، شجرة الكف	Rose of jercho,	دار لەپ، رووەکێکی ساڵانەی دەشتەکییە، کە پێ دەگات وشك دەبێت، بە هەڵی دەکەنێت و دەیبات لەگەڵ خۆی ئەگەر لە شوێنێکی شێداردا گیرسایەوە دەڕوێتەوە.
شجرة الجرب ، سماقل، سماق، تمتم، عبرت، عربرب، عترب، عنزب	Sumach, sumac	داری سماق، درەختێکە لە کۆمەڵەی قەزوان ، بەرەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سەوز لە دواییدا سوور دەبێت، بەشێوەی ترش و بەهارات بەکاردێت، گەڵاکانی بۆ مەبەستی دەباخی و رەنگکردن بەکاردێن.
شجرة بلسم بيرو	Peru-baisam tree	درەختی بەلسەمی پیرۆ، بەلسەمێکی لێ دەردەهێنرێت، دەرمانی کۆکەی لێ دروست دەکرێت.
شجرة البلسان، شجرة البلسم، شجرة البكا،	Balm, Balsam tre-Myroxylon	درەختی بەلەسان، درەختی بەلسەم درەختێکە توێکڵەکەی بۆ ڕەوانی بەکار دەهێنرێت ، هەروەها مادەیەکی رێسینی بۆنخۆشی لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
شجرة اللبن	Cow tree, Milk tree	دارمانگا، دارشیر،درەختێکە ئەگەر قەدەکەی برینداربکرێت، شیراوێکی لێ دێتە دەرەوە دەخورێتەوە یان دەکرێت بە پەنیر.
شجرة السندروس، شجرة الأرار، شجرة العرعر	Sandarac tree, Arar tree	دار سەندەروس، هەڤرێسك، عەرعەر، درەختێکی مەزنە لە کۆمەڵەی سنەوبەر ، رێسینێکی سپی رۆشنی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة التزيين	Ornamental-tree	درەختی رازاندنەوە.
شجرة التربنتين، شجرة البطم، الحبة الخضراء، شجرة العلك، شجرة الضراوة	Terbebinth-tree Terpentine-tree	داری تەربیتین، دارەبەن، دارەوەن، دارقەزوان، داربەمك، دار بینوشمە، درەختێکی جوانی بۆنخۆشە، مادەی بنێشتی لێ دەردەهێنرێت، بەرەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سەوزە، فەریکی یان پێگەیشتوویی دەخورێت.
شجرة البرقوق، اجاص البر	Spondias, Hagplum tree	بەلالوك، هەڵوژە کێویلە، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی بۆنخۆشە دەخورێت، بۆ بووژاندنەوەو رەوانی بەکار دەهێنرێت، گەڵاکەی بۆ ئارەق کردنەوەو رەنگ و توێکڵەکەی بۆ قەبزکردن بەکاردێت.

شجرة الساج، دلب هندي	Eeast Indian tree, Teak tree	درەختی ساج، تەختەکەی رەقە، کەشتیی لێ درووست دەکرێت، گەڵاو تۆوەکەی بۆ میزپێکردن بەکار دەهێنرێت.
شجرة الكاكاو، شجرة، شجرة الشكولاتة، شجرة لوز الهند	Cacaolate tree Chocolate tree	درەختی شیکۆلاتە، درەختێکە کاکاو لە بەرەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة الجراد، روبنياسنطية، سنط كاذب، شجرة الخروب	Locuts tree, false acacia, Rubinea- pseudocacla	درەختی کوللە، گەندە ئەکاسیا، ئەکاسیای درۆزنە، درەختێکی ژەهرینە، بەرەکەی لە کوللە دەچێت توێکڵەکەی رشێنەرەوەیەو رەوانکەرە، گوڵەکەی سپییە، کرۆکەکەی شیرینە، دەنکەکەی قاوەیی، دژی کۆڵنج بەکار دەهێنرێت.
شجرة القات، شاي العرب	Kat, Khat, Cafta	قات، درەختێکی هەمیشە سەوزە، گوڵەکەی سەوزی مەیلەو زەردە، بەرەکەی ترش و تفتە،مادەیەکی سرکەری تیایە، وەك لە بەنگو تلیاکدا بۆ سرکردن بەکار دەهێنرێت، لە هەندێك شوێن گەڵاکەی دەجوون چونکە وریاکەرەوەیە.
شجرة الفلين، سنديان الفلين، بهش، بلوط الفلين	Cork oak, Cork tree	درەختی تەپەدۆر، بەرووی تەپەدۆر، جۆرێکە لە درەختی بەروو تەپەدۆر لە توێکڵەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة خرافية، شجرة الوقواق، شجرة البزاز، البرازية، طرطور	Stinging Banterefoil, sterculia	داری پیسایی، دارگوو، درەختێکی دەشتەکییە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت هەرچەندە بۆنێکی پیسی لێدێت.
شجرة الطاعة، ميموزا، مستحية	Mimosa, Sensitive-plant	(میمۆسا)، رووەکی شەرمن، دارو دەوەنێکە گەڵاکەی لە پەڕ دەچێت، ئەگەر دەستی لێ بدرێت خۆی لوول دەکات، گوڵەکەی لە گوڵە گەنم دەچێت گوڵی وردو سپی یان زەرد یان پەمبەیی دەگرێت.
شجرة النيلة	Indigo plant	رووەکی چوویت، رەنگی چویت لە گەڵاو قەدەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة المصطكا، بطم شرقي، ضرو	Mastic tree, Lentiscus	دارەبەن، درەختی مەستەکی، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی قەزوان، بنێشتی مەستەکی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة الجهنم شجرة الجحيم، خلاف، شجرة السقر صفصاف سوحر	WillOW	داربی، درەختی زەقووم، درەختێکە لە قەراغ ئاودا دەروێت، گەڵا و رۆنەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شجرة ابراهيم، ارثد سرساد	Chaste tree, Hemp tree, Abrahams balm	داری گوش، داری داوێن پاکی، داربرایم، پێنج ئەنگوست، دەوەنێکی پزیشکییە گوڵی شین و بۆنخۆش دەگرێت، بەرەکەی لە دەنکی دەلوبیبەر دەچێت، پێی دەگوترێت دەنکی ونکردن، گوایا خواردنی دەبێتە هۆی ونکردنی ئارەزووی رەگەزی و وەجاخکوێری.
شجرة الأثداء، جباس، ممية، مشمش امريكية	Mammea, mamey, mamme apple	قەیسی ئەمریکی، درەختێکی بەردارە گوڵەکەی بۆنخۆشە، بەرەکەی خڕو گۆشتن و زەردە دەخورێت، دەرمان لە توێکڵەکەی دروست دەکرێت.
شجرة الحندقوق، شجرة النفل	Trefoil, tree, shubby trefoil, Hop tree	دارکنێر، دار سێپەرە، درەختێکی بۆنخۆشی کوێستانییە، دارەکەی لە داری بایەف دەچێت.
شجرة الأشق، دوروم	Dorema	(دۆریما)، رووەکێکی پزیشکی دەشتەکییە، زەمقی ئامۆنیاکی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی کۆڵنج و نەخۆشیی دەمار، گوڵەکەی سپی و مەیلەو زەردە.
شجرة البخت، بختيةالرهبان	Glory tree, Cierodendron	داری بەخت، دارو دەوەنێکە لە هیندستان زۆرە، لە کاتی نوێژکردندا تەختەکەی دەسوتێنن.

شجرة الدينار، شجرة الجنجل	Hop tree	درەختی دینار، داردینار، گیایەکی تەمەن درێژە گەڵاکەی سێ پەلکە ، گوڵەکەی سەوزی مەیلەو سپییە، دەکرێتە خواردنەوەی بیرەوە بۆ بۆنخۆشکردنی بەرەکەی لە بەری دارەڕەش دەچێت، دەخورێت.
شجرة البهاء	Callodendron	دارەشۆخە، درەختێکی جوانە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت.
شجرة الملائكة	Angel tree	پارزی، درەختێکە گەڵاکەی لە هی زەیتون دەچێت، گوڵێکی زەردی بچوك دەگرێت.
شجرة الثلج، شجرة الدميك	Purification tree	داربەفر، رووەکێکی سەلکدارە، لە کۆمەڵەی نێرگز.
شجرة الجن، ارز هملايا، ارز الهند	Himalayan Cedar, Devdara, Deodar cedar	دێودار، درەختێکی مەزنە، لە کۆمەڵەی کاژ (سنەوبەر) گەڵاکەی لە برژانك دەچێت.
شجرة الحرير، صقلاب سوري، لبخ سنط اسطنبول	Silk wood, Silk cotton, Aibizzia-julibrissin	(ئەلبیزیا)، داری ئاوریشم، دەوەنێکە گوڵەکەی زەردی مەیلەو سەوزە، رەنگی بەرەکەی فستقیە، ریشاڵی ئاوریشمی سپی تیایە، دەنکەکەی رەشە.
شجرة الزقوم، شجرة الأهليلج	Zachun oil	درەختی زەقوم، درەختی هەلیکە لە ئەفریقیا دەڕوێت رۆنی هەلیلە لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة لسان العصفور، مران دردار	Ash tree, Fraxinus	درەختی زمانە چکۆلە، درەختێکی رازاندنەوەیە،گوڵەکەی سپی یان فستقیە، بەرەکەی لە باڵ دەچێت، گەڵاو توێکڵەکەی دەرمانی پزیشکی لێ‌دەردەهێنرێت.
شجرة الحور، قوغ، اسفندار	Poplar	داری چام،سپی چنار، سپیدار.
شجرة الساغو، ساغوتية، نخل النشا	Sago palm	دارخورمای نشاستە، جۆرێکە لە دارخوما مادەیەکی نیشاستە لە کرۆکی قەدەکەی دەردەهێنرێت پێی دەگوترێت ساگۆ، دەخورێت.
شجرة الميعة اسطرك، عنبر دماع، لبني، لبني، جاوي	Storax satin, Walnut tree, styrax, gum-benjamin tree	زەمقی جاوە، درەختێکە گوڵەکەی زەردی مەیلەو زەردە، مادەیەکی عەبەری واتا زەمقێکی رێسینی بۆنخۆشی پزیشکی لە قلیشاندنی قەدو لقەکەی دەگیرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شجرة النبق، سدر، نبق المسيح، شوكة المسيح	Nabko, Christthorn, Nabk	تاوك، درکی مەسیح، درەختێکی درکاویە بەرەکەی لە گوێز دەچێت، شیرین و تفتە.
شجرة ثلاثية، ليمون الصين	Trimphasia	لیمۆی چینی، دار سێپەلکۆکە، دارێکە لە کۆمەڵەی پرتەقاڵ گوڵەکەی سێ پەلکە.
شجرة الحراب، حرابية	Celastrus, Staff tree	دارسونگی، درەختێکی رازاندنەوەیە جاران یۆنانییەکان سونگییان لە لقەکانی دروست دەکرد.
شجرة الغابات، شجرة الحراج	Forest tree	داری بارستان، وەکوو داری گازو و سەروو و هەڤرێسکو بەروو . هتد.
شجرة القابوق، شجرة القطن الكاذب، شجرة القطن الحريري	Kapok, Silk cotton , ceiba, Bom bax	درەختی کاپۆك، ، درەختی لۆکە درۆزنە، درەختی لۆکەی ئاوریشمی، درەختێکی مەزنە بەرەکەی مووی ئاوریشمی پێوەیە.
شجرة الكينا، السنكونا	Cinchona, quinquina	داری کینا، داری سینکۆنا، درەختێکە دەرمانی کنین، کە بۆ چارەکردنی لەرزوتا بەکاردێت، لە توێکڵەکەی دەردەهێنرێت.
شجرة الأثاب شجرة البنغال، شجرة البانيان	Banyan tree, banina, Moraceous tree	هەنجیری بەنگال، داری دانیان، ئاوکەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شجرة المكانس	Broom tree	دارگەسك، درەختێکە لقەکانی دەکرێن بە گەسك.

شجرة القرفة	Cinnamon tree	دارچینی، درەختێکە لە چین و سیلان و سایگۆن دەڕوێت، توێکڵەکەی باشترین جۆری دارچینیە.
شجرة هدبية، شجرقمهدبة	Fringe tree	درەختی ڕێشودار، درەختێکی ڕازاندنەوەیە گوڵەکەی بەشێوەی ڕێشووی سپییە، توێکڵی ڕەگەکەی دەرمانی میزپێکردنی لێ دەردەهێنرێت.
شجرة المعبد، جينكو، جنكة، معبلة	Ginkgo, Gingko, Ginko, maidenhair tree	جینکۆ، درەختی دڵداری، درەختێکی گەورەیە لە کۆمەڵەی سنەوبەر بەرەکەی شێوەی بادەمیی زەردو چەورە، دەخورێت، گەڵاکەی لە باوەشێن دەچێت.
شجري	Arboreal, Arborous, Dendroid Dendritic	درەختیی، شتێك پەیوەندی بە درەختەوە هەبێت.
شجري الشكل	Dendriform	درەخت، شێوە شتێك لەشێوەی درەختدا بێت.
شجر، كوسي، كوسا	Vegetable marrow, Gourd, squash	کولند، کودی، کولەکەی درێژکۆلە.
شجر اسكلة	PumpKin, Red-gourd, Winter squash	کولەکەی سوور، کولندی زەر.
شجرة المغزل	Spnidle tree	درەختی تەشی، دەوەنێکە گوڵ و بەرەکەی چوار پارچەیە، کە بەرەکەی پێ دەگات شەق دەبات و دەنکێکی پرتەقاڵی لێ دێتە دەرەوە.
شجعم، عفريت، شيطان	Devil, Demon	دێو، درنج، ئەرژەنگ.
شجيرة ، جنبة	Shrub	دەوەن، داڵی شەخەڵ، بنچك، درەختیلە، دەڤی.
شجيرة اللؤلؤ	Pearl bush	دەوەنی مرواری، دەوەنێکە گوڵەکەی سپی بەفرینە، بەرەکەی پێنج سووچە لە بەلەم دەچێت.
شجير، كثير الشجر	Wooded	دارستان، شوێنێك درەختی زۆربێت.
شح البول	Oliguria	میزکەمی، کەمی میز.
شحاذ العين، شعيرة ظفري، دمل الجفن، ودقة	Stye, Stigh, Sty, Hordeoium, Chalazion	سیکچە سڵاوە، قنچکە سڵاوە، دگدگە، پەیدابوونی زیپکە لە بنکی برژانگدا بەهۆی ئاوسانی لووی چەوری لە پێڵووی چاودا.
شحام	Adiposis, Lipossiss, Lipidosis	قەڵەوی.
شحاج، شحيج، نهيق الحمار	Bray of an ass	زەڕینی کەر.
شحاح ، اخدري	Onager, Wildass	کەرەکێوی.
شحار، سحلب، خصي	Salep,saled, Lizard	سەعلەم، ڕووەکێکە سەلکەکەی دەرمانی لێ دروست دەکرێت، بۆ بەهێزکردنی دەمار.
شحاطة	Sole	سۆل، نەعل، کاڵە، شمك، پاپوچ.
شحان تربيني	Turbosuper-charger	بارگەکەری تۆربینی، مەکینەی جوڵێنەر.
شحاذ متسول	Begger	پارسەك، دۆزەکەر، سواڵکەر.
شحب	Stubble ploughing	نیمچەکێلان، تەنها ڕووی زەوی بۆ دەرهێنانی پاشماوەی کشتوکاڵی دورراوە.
شحة	Littleness, Smallness	کەمی.
شحذ، سن	To whet, Sharpening	ساون، تیژکردن، دەمەزەردکردن، وەکوو تیژکردنی چەقۆ.
شحرور، شحور، زرزور	Biack bird	ڕیشۆلە، هەزار داستان، سوێروو، سێروو، شالول،، شاوو، گاوانی، ڕەشۆلە،باڵندەیەکی ڕەشی کونج کونجە،لە چۆلەکە گەورەترە، دەنگی خۆشە، دەنووکی ڕەشە.

شحرورمطوق	Ring ousel	ریشۆڵەی تەوقدار، ریشۆڵەیەکە بەر سنگی سپییە.
شحص	Mock-privet	زەیتونە درۆزنە، دەوەنێکی رازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی زەیتون، بەرەکەی لە ترێ دەچێت، رەنگەکەی بنەوشەیی مەیلەو رەشە، تەختەکەی بە نرخە.
شحط ذرق الطائر	Dung	ریقنە، ریقنەی باڵندە.
شحط، رزح، دعم	Propping, Staking	چەقاندنی دار لە پەنا روومەکی لاوازدا بۆ ئەوەی خۆی بگرێت.
شحفل	Silverydiacope	دیاکۆپی زیوی، جۆرە ماسیەکە رەنگەکەی زیوییە دەخورێت.
شحك	Stemming of tobacco	وەچکردنی گەڵای توتن.
شحم، ودك	Suet, tallow, Grease, fat lipide Adeps	پیو، چەوری، بەز، رۆنی گیانەوەری.
شحم حيواني	Tallow	پیوی گیاندار، بەزی گیاندار.
شحم الخنزير	Lard, Adeps	بەزی بەراز.
شحم الغنم، شحم الصوف، لانولين	Lanolin	بەزی مەر، پیوی مەر، رۆنێکە لە خوری دیگیرێ بۆ دروستکردنی مەلحەم.
شحم البحر، قنديل البحر، رئة البحر، سمك هلامي، قريص البحر	Medusa, acaleph, sea nettle, sea blubber	میدۆزا، سیی دەریا، بەزی دەریا، گەزندەی دەریا، چرای دەریا، گیاندارێکی دەریایی جوانە.
شحم تزليق	Lubricatin-grease	(گریس) رۆنی مەکینە، تێکەڵاوێکە لە چەند جۆرێك لە سابوونە کانزاییەکان بە تێکەڵاوی لەگەڵ رۆنی کانزایی و روومەکی بۆ مەبەستی چەورکردنی مەکینە دژی ژەنگ و داخوران.
شحم الأمعاء	Tallow, Suet	بەزی ریخۆڵە، بەزی دەوری ریخۆڵەی گیاندارە کاوێژکەرەکان.
شحميات	lipids	پیوەکان، چەورییەکان، بەزەکان.
شحمي، شحماني	Adipose, Adipo, Greasiness Lipoid	بەزیی، پیویی، چەوریی.
شحمة العين، مقلة	Eye ball	بەزی چاو، گلێنەی چاو.
شحم الحوت	Biabber	پیوی نەهەنگ، بەزی نەهەنگ، ئەو بەزەی کە لە نێوان پێست و ماسوولکەی نەهەنگدایە.
شحمية الدم	Lipe mia	بەزی خوێن، بوونی چەوری لە خوێندا.
شحمة الأذن، حلمة الأذن	Ear Lobe, Bur, Lobe of the ear	وەڵەی گوێ، نەرمایی گوێ، پەرەی گوێ پەلکا گوهی.
شحمة الرمل	Hymenoptera	مێروویەکە باڵی وەك پەردە وایە.
شحمة المرج، خطمي، شحم المروج	Marsh-mallow	هێرۆ، هێلوو، گیایەکە نزیکەی مەترو نیوێك بەرز دەبێتەوە گوڵێکی گەورەی مۆریان پەمەیی دەگرێت، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شحمة، جمارة، شحم النخلة	Palmite	جومار، کرۆکی دارخورما، گۆیکەی سەرە پۆپەی دارخورما، سپی و کەمێك شیرینە، دەخورێت.
شحمة الأرض،جوز جندم	Mango steen	گوێز گەنم، درەختێکە بەرەکەی دەخورێت.
شحمة الأرض، خرطون	Earth worm	کرمی زەوی، کرمێکی مەیلەو سووری لوولەیی باریکی سوود بەخشە لە زەویدا دەژی.
شحمة الأرض، كماة	Truffle	دوومەلان، رووەکێکە لە کۆمەڵەی قارچك لەچێر زەویدا دەروێت، بریتیە لە سەلکی خڕی گۆشتنی مەیلەو قاوەیی لە پەتاتە دەچێت، تامی خۆشە، دەکرێت بە چێشت.

شحمية	Phytomonas-phase oil	نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە لە لۆبیاو فاسولیا دەداتو سیسی دەکات.
شحن	Filling, Charging, Loading	بارکردن، پڕکردن، بارگەکردن، باربەستن، بارگەبەستن، داگرتنەوە.
شحن البطاريات	Charging	پڕکردنەوەی پاتری، بارگەکردنەوەی پاتری.
شحن البندقية	To load agun	تێزکردن، داگرتنەوەی تفەنگ.
شحنة العمل و الأنتاج	Production- ration	ژەمەبار، ژەمەبەرهەم.
شحنة	Charge	بارگە، بار.
شحنة موجبة	Positive-charge	بارگەی موجەب، بارگەی گەرم.
شحنة سالبة	Negative-charge	بارگەی سالیب سارد.
شحنة كهربائية		بارگەی کارەبایی.
شحوار ، نيلج	Lamp black, soot, Smut	رەش، مەنجەڵ تەنی.
شحوب	Cacoch roia	رەنگ زەرد بوون، رەنگ هەڵبزرکان.
شحوب يخضوري، شحوب كلوروفيلي	Chlorosis	هەڵبزرکانی سەوزینە، هەڵبزرکانی کلۆفیلی، نەخۆشی‌یەکی رووەکییە لە ئەنجامی کەمی هەندێك کانزای وەکوو ئاسنەوە.
شحوب ظلامي، تصفير	Etiolation	هەڵبزرکانی تاریکییانە، زەرد هەڵگەرانی رووەك، بە هۆی تاریکییەوە.
شحوة، خطوة	Stride	هەنگاو پێنگاف.
شحيح، قليل	Little, Shy producer	کەم.
شحيم، مشحن، سمين	Fat, Fatty	تەڵەو.
شحيمة، لاسحة، عث الورق	Silver worm	کرمە زیوی، مۆرانی کاغەز، جۆرە مێروویەکە لە هاری دەچێت، دوو قۆچی درێژی هەیە کلکی سێ فاقە.
شحيمية	Water wort, pipe wort	گیازوڕنا، گیایەکی ئاویی بچووکە.
شخ، شخاخ، بول	Urine	میز.
شخاب، حليب	Milk	شیر.
شخاط، شخاطة، كبريتة	Matches	شقارەتە، شقاڵتە، شەمچە، پێتك، چەمچە، دەرسك.
شخاطة امين	Safety matches	شقارتەی بێترس، ئەو جۆرە شقارتەیەیە کە هەتا دەنکەکەی لە قەراغی قووتوەکەی نەخشێنرێت گڕ ناگرێت.
شخاطة غير امين	Unsafety matches	شقارتەی بە ترس، ئەو جۆرە شقارتەیەیە کە دەنکەکەی بەر هەر شتێکی زبر بکەوێت گڕ دەگرێت.
شخب، قصيف	Procerus, Breakable	خاو، شتێك کە زوو واتا بە ئاسانی بشکێت.
شخت، حزمة حطب دقيق	Faggot	بارە چیلکە، تڕك.
شخطور، شختور، غندولة، جندول	Gondola	قەیك، بەلەمی درێژ.
شخدب	Stilbum	مێروویەکی شینی مەیلەو زەردە لە زەردەواڵە دەچێت.
شخرم	Pristipoma	(پریستیپوما)، جۆرە ماسییەکی دەریایی‌یە.
شخس	Limestone	بەردی قسڵی نەرم.
شخص، انسان	Person	کەس، زەلام، مرۆڤ.
شخصية	Personality	کەسێتی، کەسایەتی.
شخصية مزدوجة	Dual personality	کەسێتیی دوانی، جووت کەسێتی.
شخوص	Staring illness, gazing illness	وقوڕمان، تۆقین، زارەترەکێ، حەپەساویی، حەپەسان، نەخۆشی‌یەکی دەمارییە، ئەو کەسەی تووشی دەبێت دەسەلات ون دەکاتو ماسولکەکانی رەق دەبێت.

شخورة، شيم	Caranx-rhonchus	(کارانکس)، جۆره ماسییەکە.
شخير	Snort, snoring	پرخە، پەخەپرخ، لرخە،لرخوو هوڕ، پرخو هوڕ، مشەمش، قەخەو پرخە.
شدادة، لولب شد	Turnbuckle	برغوی بەستن.
شداد	Tie	مورەداری ناو دیواری خانوو.
شدادة	Press	مەنگەنە، بەستە.
شدة عنف	Intensity	توندی، تین، زەبر، هێز، قایمی، قەیمی، بڕی، وزەی رووناکی یان کارەبایی یان دەنگ کە بە رووبەرێکی تایبەتیدا دەڕوات لە ماوەیەکی تایبەتیدا.
شدة الضعف، شدة الوهن	Hyperasthenia	بێ هێزییەکی بەتێن.
شدة توتر العين، غلوكوما، زرق الماء الأزرق	Gilaucoma	گلۆکۆما، ئاوی شین، نەخۆشی‌یەکە لە چاودا.
شدة الأستضاءة	Intensity of illumination	تینی رووناکی دانەوە، زەبری رووناکی دانەوە، بڕی ئەو رووناکی‌یەی کە لە رووی مادەیەکەوە دەدرێتەوە.
شدة الصوت	Intensity of sound, Loudness	تینی دەنگ، زەبری دەنگ.
شدة سفيفة	Cradle rope, Cradle line	دەسرازە، ئەو پەتەی کە منداڵی ساوای پێ دەبەسترێت لە بێشکەدا.
شدة الظما، سهاف	Amadipsia, Dipsesis, polydipsia	تینوێتییەکی زۆر.
شدة كمية الدم	Polyemia	زۆریی خوێن.
شدة التيار	Intensity of current	تینی تەوژم، بڕی ئەو کارەبایەی کە بەسەر خاڵێکی بازنەیەکی کارەباییدا تێپەڕ دەبێت لە یەکەی کاتدا.
شدة، باقة ، حزمة	Bunch, tuft	دەسك، دەستك، تاخە.
شد	Tying Binding	بەستن، شەتەکدان، گرێدان، پێچانەوە.
شد سطحي، توتر سطحي	Surface-tension	گرژی رووبی.
شد الحبل،، جر الحبل	Tug of war	یاری پەت، راکێشان.
شدخ، قطيفة، سالف العروسة، امارنطن	Wild amaranth, Blite	گوڵەقەدیفە، گیایەکە گوڵی مێخەکی مەیلەو ئەرخەوانی دەگرێت.
شدف، شدفة	Somites, Segments	ریزەپارچە، ئەو ریزە پارچەیەی کە لەشی هەندێك گیانداری لێ پێکهاتووە وەکوو کرمی زەوی و مێش و مەگەز.
شدق	Corner of the mouth, Bucca	١-لالغاوەی دەم.
	Mandible jawbone	٢- شەویلگە.
	Buccal	لالغاوەیی.
شدن، شديد	Ceruana	(سیروانا)، گیایەکە لە شوێنە گەرمو بیابانەکاندا دەڕوێت، گوڵەکەی لە یاسەمەن دەچێت.
شدو	Singing, warbling	خوێندنی باڵندە، چریکە، جریوە، قاسپە.
شديد	Powerful, Srong, Intense	توند، بەتێن، بە زەبر، بەهێز، قایم، قەیم، بە زەبروزەنگ، بەزێپك.
شديم، مجوت، قرد المغرب، ماجو، قرد بربري	Pithecusinnus, Magot	(ماگۆت)، مەیمونی خۆرئاوا،رەنگەکەی رەشی مەیلەو زەردە، کلکی کورتە.
شذا،عطر	Fragrance	بۆنیەمەتر، بۆنی خۆش.
شذان، نبق، سدر	Nabk, Lotus, jujube	تاوك، کینار، کونار، قەنار، درەختێکە بەرەکەی لە عەنەب دەچێت، جۆرە دەرمانێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ نەرمکردنی قژ.

شذاة	Giossina	(گلۆسینا) جۆرە مێشێکە دەگەزێت و نەخۆشی بڵاو دەکاتەوە.
شذات لاسعة، زمب، ذبابة، تسي تسي	Tsetse fly	مێش، (تسی تسی)، جۆرە مێشێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەژی نەخۆشی نووستن لەناو مرۆڤ و ئاژەڵدا بڵاو دەکاتەوە.
شذام، حمة	Sting, dart	چزوو، چزوی هەنگ.
شذامة، صمريص، سمارس	Picarel	(پیکاریل)، جۆرە ماسییەکی بچووکی دەریاییە.
شذب، تشذيب شذر	Pruning, triming	هەڵپاچین، کەزاختن، بڕینەوەی لقی زیادی دارو دەوەن.
شذر	Scattering	بڵاوکردن، بڵاوبوونەوە.
شذر مذر	Helter-Skelter	پەرش و بڵاو، بە هەموو لایەکدا.
شذر، فيروز، فيروزج	Turquoise	(١) پیرۆزە، نقێمی شین، بەردێکی بە نرخە لە فوسفەیتی ئەلەمنیۆم و مس پێکهاتووە، رەنگەکەی شینە یان شینی مەیلەو سەوزە. (٢) پارچە زێڕی سروشت. (٣) مرواری دەنگ ورد.
شذر	Gold dust	تۆزی ئاڵتون، خاکەی ئاڵتون.
شذوذ	Anomaly, Aberration	ناباو، ناناسایی، ناوێزە، ناقوڵایی.
شذوذ جنسي، انحراف	Sex perversion	ناباوی، رەگەزیی،لادانی رەگەزیی.
شر	Churr, Ddunhn Buying	جۆرە باڵندەیەکە لە پایزدا لە قەراغ دەریاکانی میسری دەژی.
شراء ابتياع	Buying	کڕین.
شراس، صمغ	Dextrine, Showmak- ers paste	سرێش، ئەسریلك، زەمق، مەتیرە، گەوەن، گەوون، دێکسترین، سترك.
شراع	Sail	چارۆکەی با، بایەوان، بادەوان، چارۆگە، ئەیاس.
شراع العواصف	Try sail	چارۆکەی رەشەبا، چارۆکەیەکە لە کەشتیدا لە کاتی رەشەبادا هەڵدەکرێت.
شراع	Vela, Sails of the ships Argo	چارۆکەی کەشتی، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
شراعية، شراعي	Sailing	چارۆکەدار، چارۆکەوان.
شراع صغير	By the wind sailor	گیانەوەری چارۆکەدار، کەشتی چارۆکەداری بچووك، کۆمەڵە گیاندارێکی ئاوییە لەشێوەی بۆڕیدایەو لە دەریاکاندا دەژی (دەریای ناوەڕاست) چوار بەشی تیا دیارە، بەشی سەرەوەی وەك چارۆکە وایە کە با لێـی دەدات . دەروات ژێر ئەو بریتییە لە چەند بۆڕییەکی بازنەیی، ژێر ئەمیش بەشێکی رەقی تەنکە، لەژێر ئەوەشەوە چەند گیاندارێکن لەشێوەی بۆڕیدا، رەنگی ئەو کۆمەڵە گیاندارە شینێکی بنەوشەییە، جاری وا هەیە رووی دەریا داگیر دەکەن ئەگەر رەشەبا هەڵیکرد دەچنەوە قەراغ دەریاکەوە خۆیان بە سەرا هەڵ دەگێڕنەوە.
شراق	Pitch-pine, Light-wood	تەختەو دارێکە کە زوو بسووتێت.
شرارة، شرر	spark, spart, scintilla	پڕیشکە،، بزیسك، چریسك، پڕیشکی ئاگرین، گڕ، چیك، بڵێسە، بروسکە، تروسکە، مەشخەڵ.
شرارة كهربائية	Spark (electric)	گڕێکی ئەلیکتریکی، بڵێسەی کارەبایی، پڕیشکی کارەبایی.
شراب	Drink, Syrup	شەربەت.
شراب الشاي	Theic	چاخۆر، کەسێك زۆر چایی بخواتەوە.
شراب، خمر	Wine, Liquor	مەی ، بادە.
شراب برطال		شەرابی پۆرتاڵ، دەرمانێکە بۆ نەخۆشیی ئەسکەربووت باشە.

شرابة	Tassel	قەلاس، مووییەکی باریکی درێژە، بە هەندێك بەری رووەکەوە وەکوو گەنمو جۆ.
شرابة القماش، شراريب	Tassel	گولێنك، ریشوو، ساجاخ.
شرابة الحرير	Silk tassel	ریشووی ئاوریشم، دەوەنێکی کەپرینە، گوڵی سەوزوسپی‌یە شێوەی هێشووی شۆڕ دەگرێت.
شراب دواء، سائل	Drench	دەرمانی شلە.
شرابة الراعي، شجرة الأبق، اس بري، شجرة الدبق، دبشية شائعة	Mountain-holly, Common-holly, English-holly	مۆردە کێویلە، مۆرتە کێویلە، رازاندوەیە گوڵەکەی سپییە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت، سوورە.
شراهة نهم	Insatiability	چلێسی چاوبرسێتی ، تێرنەخۆری، نەوسنی.
شراهة النكاح، ودق، ودقان، دورة الحيض	Oestrus, Estrus, Estromania	حەشەرێتی، ئالۆشی رەگەزی، ئارەزووی جووتکرن.
شراهة الأكل عند الأطفالالمصابين بديدان	Adephagia	چلێسی لەو منداڵانەدا کە کرمیان هەیە.
شرة ، نهم	Insatiable	چلێس، چاوبرسی، تێرنەخۆر.
شراشيب		بڕوانە(شراب القماش).
شراج كليماتس سامة، ملعي سامة، ضبان	Poison-clematis, Travellers joy	کلیماتیسی ژەهرین، یاسەمەنە کێویلە، رووەکێکە لە رەگەزی گوڵاڵە سوورە توون و ژەهرە، هەندێك جۆری بۆ ئارەقەکردنەوەو میزکردن بەکاردێت.
شراك، رباط الحذاء	SHOE-lace, String	بەن، قەیتانی پێڵاو.
شراسة	Tantrum	دڕندەیی.
شرب	Drinking	خواردنەوە،نۆشکردن، نۆشین، قەخارن.
شرب البول	Uriposia	میزخواردنەوە.
شرب الدم	Hemoposia	خوێن خواردنەوە
شربين، شرب، سدرال، سرو رشيق، ارز لبنان، سرو فضي	Silver Cypress, cedar, spruce, Ever green-cypress	عەرعەری کێوی وەهەل، هەمورێس، هەڤرێسك، سەرووی کێوی، جۆرە درەختێکی جوانە لە کۆمەڵەی سنەوبەر، لە سەروو دەچێت بەڵام سوورترو بۆنخۆشترە، گەڵاکەی پانترەو بەرەکەی بچووکترە دەشتەکی دەڕوێت، تەختەکەی بە نرخە قەترانی لێ درووست دەکرێت.
شربة، شورباء، حساء	Soup	شۆربا.
شربة	Purge	دەرمانی رەوانیی، وەکوو رۆن گەرچەك.
شربة، جرعة	Drink, draught, draft	قوم، فڕ، قەمێك لە دەرمان.
شربة دواء	Potion, Dose	ژەم، ژەمی دەرمان.
شربيل	Kieinia	(کلینیا)، گیایەکی پزیشکی‌یە گەڵاکەی ئەستوورە.
شربشاير	Shropshire	(شڕوپشایەر)، جۆرە مەڕێکە بۆ گۆشت پەروەردە دەکرێت.
شربت، شربات	Sherbet, Syrup	خۆشاو، خۆشاف، شەربەت.
شرت، صوان	Chert	بەردەئەستێ.
شرث، شرت، خصر، عضية الصقيع	Frost bite, Chilblain	سەرمابردن، زوقم لێدان، کارکردنی سەرما بەسەر لەشی گیانەوەرو رووەکدا.
شرج، دبر، است، مخرج	Anus	کۆم، قنگ، قوون، دامان، پامان، تن، پند، کۆتایی ریخۆڵە پیسایی لێ دێتە دەرەوە.

شرج اصطناعي، خزع القولون، تقوية القولون	Colostomy	قنگی دەستکرد.
شرج كاذب	Pseudoproct, Rectal	قنگی درۆزنە.
شرجي	Anal	کۆمیی، دبووریی، قنگیی.
شرج، انعدام الزهر	Agamous, Agagic	بێ گوڵی، نەبوونی گوڵ، وەکوو لە رووەکی قارچکدا.
شرح	Explanation	راڤە، لێکدانەوە.
شرخوب	Apophysis	برپرە پێست برپرەی پشت.
شرخ الشباب	Prime, Spring, of life	تاڤ لاوی.
شرخ الفلك، الأمية ماكولة	Grenadille, passion flower	گوڵە ئازار، گوڵەمێش، گوڵە سەعاتی، دەوەنێکی کەپریی بەردارە، دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ نەخۆشیی فێ.
شرخات، شرجيان، ياسمين الليل	Night blooming, Jasmine	یاسەمەنی شەوپشکوت، دارو دەوەنێکی رازاندنەوەیە بەرەکەی لە گوێز دەچێت هەندێك جۆری ژەهرینە.
شرد، خنشار، سرخس ذكر	Male fern	جۆرێکە لە رووەکی گژنێژی بێر واتە لەسەر رووەکی قەیتەران.
شردانة	Rennet	شیلاوك، بەشی چوارەمی گەدەی کاوێژکەر.
شردفيات	Dasy- proctidae	کۆمەڵە گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە خێزانی سیخور، کلکیان کورتە وەکوو ئەگۆنی، پاکا، کابیا، کوبای، سی پەنجەیی ناوەراستی پێیان درێژن.
شردفيل	Cercidophyllum	(سێرسیدوفیل)، درەختێکە گوڵەکەی بێ کاسەو پەرەیە، بۆ رازاندنەوە دەروێنرێت.
شرذمة	Group, gang	کۆمەڵێکی بچووك.
شرر بصري	Photopsia	هەستکردنی ناوەکی بە رووناکی، هەستکردن بە رووناکی یان پریشکی ئاگر لەناوەوە، ئەمەش لە هەندێك نەخۆشییەکانی دەماری بینین و تۆرینەی چاو و وروژاندنی گلێنەی چاو بەکارێکی میکانیکیدا روو دەدات.
شرس	Ill- natured	در، شەڕانی.
شرس	Mountain-thorn	درکی شاخی، رووەکێکە درکەکەی زەردە.
شرسوف	Epigastium	سەرگەدە، بەشێکە لە سك، کەوتۆتە نێوانی کۆڵەی سنگ و ناوکەوە.
شرسوف، طرف الضلع	Cartilage of rib	کرکراگەی سەری پەراسوو.
شرسين	Chersina	(چێرسینتا)، جۆرێکە لە کیسەڵ.
شرس، شرس اللبن، مصل اللبن، شيراز	Whey, junket, Lactoserum	ئاوی پەنیر، ئاوی ماست، ژاژی، شیرێژ، دۆوشکە، سیرێژ، سیراج، بریتییە لە دۆ، بخرێتە سەر ئاگر کە بزرگا ئاوەکەی لادەبرێت، ئینجا دۆکەی کە وەکوو پەنیرە، دەکرێت بە کەشك.
شرشرة، منجل	Sickle	داس، ئامرازێکە بۆ گیا دوورینەوە.
شرشف ملاءة السرير	Sheet, Bed sheet, sheet for bed	چەرچەف، سەرجێ، مەوج، هویزار.
شرشق		بڕوان (شرشرق).
شرشور، برقس، ابو براقش	Finch, Brambling, Chaffinch, Bishop-bird	قولتە، قولتە شینکە، باڵندەیەکی بچووکە لە چۆلەکە دەچێت، سەرووی پەرەکەی بۆرەو ناوەراستەکەی سوورە، ژێرەوەی رەشە، خۆی گیف دەکاتەوەو رەنگاورەنگ دەردەکەوێت.
شرشر، نجيل		چیمەن، هەرێز، فریز.

شرشرة ، تسنن	Serraion	ددان دەرکردن.
شرشرة، تسنن	Dentaion	ددان، دەرهاتن.
شرشير، حذف، اردك،كركج	Teal	جۆرێکە لەمراوی.
شرص، صدغ	Temple	لاجانگ، ماوەی نێوانی چاو و گوێچکە.
شرط	Condition	مەرج.
شرطي	Policeman, Constable	پۆلیس، باڵباز.
شرطة النجدة	Emergency-police	پۆلیسی فریاکەوتن.
شرطة العين	Palpebral Fissure	درزی پێڵوو کە چاوی لێوە دیارە.
شرطية	Baeria	(بایریا)، رووەکێکی رازاندنەوەیە گوڵەکەی پرتەقاڵییە، بەرەکەی باڵدارە.
شرع، شريعة، قانون	Law, statute	یاسا.
شرعي، قانوني	Lawful, legal	یاسایی.
شرعطط، شمار الماء	Water hemlock, Water drop wort	شەوکەرانی ئاویی، گیایەکی پزیشکی ژەهرینە.
شرعوب، شمر الجبل، ساسالي	Hedege- parsley, small hort wort	مەعدەنووسی پەرژین، رازیانە کێویلە، گیایەکی دەشتەکییە، گوڵەکەی سپیی بۆنخۆشە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شرغ، شرنوغ، دموص، شرغوف	Tadpole	سەرەمێکوتە، بێچووی بۆق.
شرغوف، شفدع، خبدع	Hylidae, Green frog, Tree frog	بۆقی درەخت، سەری سەوزە.
شرغوف	Hydroglossa	تلۆقی ژێر زمان.
شرفة، بلكون	Balcony	باڵکۆن، باڵقۆن، قەراغ، لێوار، هەیوان.
شرفت، فخر الثلوج	Glory of the Snow	شانازی بەفر، جۆرێکە لە رووەکی زەمەق، گوڵی سپی یان شین یان پەمبەیی یان بنەوشەیی دەجگرێت.
شرق، مشرق	East, Orient	رۆژهەڵات، خۆرهەڵات، خاوەر.
شرقي	Eastern, orientol	خۆرهەڵاتی.
شرق اقصى	Far east	خاوەرزەمین، خۆرهەڵاتی دوور،رۆژهەڵاتی دوور.
شرق ادنى	Near east	خۆرهەڵاتی نزیك، رۆژهەڵاتی نزیك.
شرق اوسط	Middle east	خۆرهەڵاتی ناوەراست، رۆژهەڵاتی ناوەراست.
شرق، تزهر	Efflorescence	کرزبوونەوە، هەرشتێك کەمێك ئاوی تیادا مابێت.
شرق، صقر لغزال ترمدي	Falcon-cherrug, Saker falcon	هەڵۆی ئاسك، جۆرە هەڵۆیەکی جوانە باڵندەو گیانداری قرتێنەر دەخوات.
شرق	Water logging	رووەك بە ئاو کەوتن، بە ئاوکەوتنی رووەك، زۆر ئاودانی رووەك هەتا رادەی مراندن.
شرقية، حرور، رياح حارة	Sirocco	سیرۆکە، بای خۆرهەڵات، بایەکی گەرمی وشك لە بیابانەوە هەڵ دەکات.
شرقوق، شرقراق، شقراق، شرشق، شقرق، ضوضو، طير العراقيب، اخيل، غراب زيتوني ، نقار الخشب	Roller, Coracias	سەوزەکەوا، کاسکێنە، دار کونکەرە، دارەسمە، کەنەسمە، ، قەلەزەیتونی دارتەقێنە، باڵندەیەکە، لە کۆتر گەورەترە، رەنگینە لە کونی درەختدا دەژی بۆق و مارمێلکە دەخوات، باڵی درێژە لە کاتی فڕیندا تەقلە لێ دەدات.
شرك، شبكة	Net	تەڵ دڕکاویی.
شرك، احبولة	Trap	تەڵە، تەپکە.

شرك الفلك		بڕوانە (شرخ الفلك).
شرك الذباب	Catch tly	مێشگرە، ڕووەکێکە، مادەیەکی لینج دەردەدات، مێش دەگرێت.
شركة	Company	هاوبەشکە،هاوکاری، کۆمپانی، هەڤبایی.
شركة البان	Cheese-dairy factory	کۆمپانیای شیرەمەنی.
شركة تامين	Insurance company	کۆمپانیای مسۆگەرکردن.
شركة الدواجن	Breeding society	کۆمپانیای پەروەردەکردنی پەلەوەر.
شرلوت	Charlotte	"شارلوت)، جۆرەحەڵوایەکە لە ئاردو میوەو کرێم دروست دەکرێت.
شرم، خربينوس، ميرية، شجرة النير	Horn beech, Yoke elm, Horn bean	دارتەوق، درەختێکە لەکۆمەڵەی تیروو قەدی توێکڵەکەی سافە، تەختەکەی بە نرخە، تەوقی ملی گاجووتی لێ دروست دەکرێت.
شرم (للخليج)	Bay	دەرگای دەریا، شوێنی چوونە ناو دەریا.
شرم	Rhegma	قڵیشبوون، داقڵیشان.
شرم الحنك	lycostoma, palatos-chisis	مەڵاشوو، داقڵیشان بە شێوەیەکی زگماکی، داقڵیشانی مەڵاشوو.
شرم الشفة	Chellosschisis	لچ، داقڵیشان، لێو داقڵیشان.
شرم، شق	Slit, longcut	درز، قڵیش.
شرن، مفلوق	Split, Cieft	داقڵیشاو، داتڵیشاو.
شرنق، شرنقة، شرنقة القز، صلجة، فيلجة	Cocoon, Cocon	قۆزاخەی مێروو، قۆزاخەی کرم، قەپیلك، قالك، قاوغی مێروو، قۆزاخەی ئاوریشم، سارمە، ئەو قۆزاخە کرمۆکە دەوری خۆی پێ دەدات لە کاتی متبووندا.
شرنقة الحية، سلخ الحية	Snake-skin, Slough	کاژی مار، کەڤلی مار.
شرنوغ، شرغ، ضفدع الجبل	Toad	(١) بۆقە کێوی، جۆرە بۆقێکی ژەهراوییە. (٢) جۆرێکە لە بۆق قاچی کورتە، بێ ددانە گرێ بە لەشیەوە هەیە.
شرنفة	Stripping Topping	قرتاندنی سەر گوڵو سەرلقی سەوزە بۆ ئەوەی گەشە بکات.
شرناف،عصفة	Blade	گەڵای درێژ، وەتکوو گەڵای گەنمو جۆ.
شرنب، شبرم، بوش ريح	Wild petty-spurge	جۆرێکە لە ڕووەکی شیرمار، قەدەکی شیراوێکی ژەهری تیایە، گوڵەکەی بچووكو شینە.
شره، نهم، اكول	Glutton, Gourmand, Belly god, Walverine	نەوسن، چڵێس، چاوبرسی، زۆر خۆر، چاوچنۆك، چاڤبرسی، تێرنەخۆر، چلیك گیاندارێکی شیرەدەری چاوبرسییە.
شره، شراهة، نهم	Gluttony, gornandism, Adephagia	نەوسنی، چڵێسی، چاوبرسێتی، چاوچنۆکی، زۆرخۆری، تێرنەخۆری، چاڤ برسێتی.
شره، غلوطن، مبطان، غلطون	Glutton, Wolverine	تێرنەخۆر، چاو برسی، چاوچنۆك، گیانداربێکی شیرەدەرە لە کۆمەڵەی دەڵەك، گۆشتخۆرە، پەلەکانی کورتن، کلکی تیسکنە، ڕەنگەکەی قاوەیی کاڵە، سەری گەورەو قۆچەکییە.
شرهي، رقيقة البذور	Leptosperme, Leptospermum	تۆتەنگ، جۆرێکە لە داری مۆرد، گەڵاو گوڵەکەی بچووكو بۆنخۆشە، بۆ مەبەستی پزیشکیو ڕازاندنەوە بەکاردێت. دەشێت بۆ خواردنەوە.
شروق، طلوع، بزوغ	Rise	هەڵاتن، دەرکەوتن.
شروق الشمس	Sun rise	خۆرکەوتن، ڕۆژهەڵاتن، خۆرهەڵاتن، هەتاو کەوتن.
شرو، عسل	Honey	هەنگوین، هنگڤین، تێکەڵاوێکە لە چەند جۆرە شەکرێك لە لایەن هەنگەوە، لە هەڵاڵەو شیلەی گوڵ دروست دەکرێت بۆ مەبەستی خواردنو پزیشکی بەکاردێت.

شرود الفكر	Vagary, Mind wandering, Abalienation, Distraction	خەیاڵ رۆیشتن.
شروي، مهاة، بقرة	Wild cow, Oryx, Antelope	مانگا کێوی.
شروبة، بابونج الطيور، زهرة الشيخ	Groundsel	گوڵە شێخ، بەیبوونی مەل، رووەکێکە بەشێوەی دەوەن و گژو گیا، گوڵـی هەمەرەنگە بەتایبەتی زەرد دەگرێت.
شريانة، شرايين	Artery, Interiobulararterty	خوێنبەر، سوورە دەمار، ئەو بۆرییانەی کە خوێن لەدڵەوە بەرەو لەش دەبەن.
شرياني	Arterio- , Arteri-	پێشگرێکە پەیوەندی بە خوێنبەرەوە هەیە.
شريين، شرين	Arteriole, arteriola	خوێن بەرۆکە، لقی بۆری خوێنبەر.
شريان، سباتي، وداج	Caritidartery	خوێنبەری مل، خوێنبەری ئەستوری کە خوێن دەبات بۆ مێشك.
شريان رئوي	Pulmonary-artery	خوێنبەری سی.
شريان ابهر	Aorta	شا خوێنبەر، ئۆرتە، کەزەبە.
شريان كعبري	Radial artery	خوێنبەری باشك.
شريان درقي	Thyroid artery	خوێنبەری دەرەکی.
شريان تاجي، شريان اكليلي	Coronary artery	خوێنبەری دڵ، بۆرییەکە خوێن دەبات بۆ ماسولکەی دڵ.
شريان القولون	Colic artery	خوێنبەری ریخۆڵەی قۆلۆن.
شريان بنكرياس	Pancreatic artery	خوێنبەری لووی پەنکریاس.
شريان خصوي	Funicular artery	خوێنبەری گون.
شريان صدري	Thoracic artery	خوێنبەری سنگ.
شريان ابطي	Axillary artery	خوێنبەری بنباخەڵ.
شريان مريئي	Oesophageal artery	خوێنبەری سوورینچك.
شريان كلوي	Renal artery	خوێنبەری گورچیلە.
شريان قصي	Sternai- artery	خوێنبەری کۆڵەی سنگ.
شريان قصبي	Brnochial- artery	خوێنبەری بۆری هەوا.
شريان طحالي	Splenic- artery	خوێنبەری سپڵ.
شريان عيني	Ophthalmic-artery	خوێنبەری چاو.
شريان لساني	Linqual- artery Tongue- artery	خوێنبەری زمان.
شريان مساريقي		خوێنبەری پەردەی ریخۆڵە.
شريان معوي	Intestinal- artery	خوێنبەری ریخۆڵە.
شريان معدي	Gastric- artery	خوێنبەری گەدە.
شريان عديم الأسم، شريان لا اسمي	Innominate- artery	خوێنبەری بێناو.
شريان كبدي	Hepatic- artery	خوێنبەری جگەر.
شريان حرقفي	Iliac- artery	خوێنبەری کوماخی.
شريان ظهري	Dorsal- artery	خوێنبەری پشت.
شريان انفي	Nasal-artry ar tery	خوێنبەری، لووت.
شريان اذني	auricular artery	خوێنبەری گوێچکەی.
شريان قطني	lumbar- artery	خوێنبەری خالیگە.

شريان وجهي	Facialary artery	خوێنبەری دەموچاو.
شريان حنجري	Laryngea- artery	خوێنبەری قورگ.
شريان فخذي	Femoral- artery	خوێنبەری ران.
شريان اليي	Gluteal- artery	خوێنبەری سمت یان دووگ.
شريان تناسلي		خوێنبەری کۆئەندامەکی زاووزێ.
شريان عضدي	Bracial- artery	خوێنبەری بازوو.
شريان رأسي	Cephalic- artery	خوێنبەری سەر.
شريان سري	Umbilical- artery	خوێنبەری ناوك.
شريان لتناسلي	Urinegenital-artery	خوێنبەری میزاووزێ.
شريان رحمي	Uterine- artery	خوێنبەری منداڵان.
شريان مثاني	Vesical- artery	خوێنبەری میزڵدان.
شريان تحت الترقوي	Subclavian	خوێنبەری ژێر چۆمەڵە.
شريان فقري	Vertebray	.خوێنبەری بڕبڕە
شريان صدغي	Temporal- artery	خوێنبەری لاجانگ.
شريان رقبي	Cervical- artery	خوێنبەری مل.
شريان فمي	Buccal- artery	خوێنبەری دەم.
شريان جبهي	Frontal- artery	خوێنبەری ناوچەوان.
شريان جلدي	Cutaneous- artery	خوێنبەری پێست.
شريان ذيلي	Caudal- artery	خوێنبەری کلک.
شريان مفصلي	Articular- artery	خوێنبەری جومگە.
شريان بطني	Celiace- artery	خوێنبەری سك.
شرياني	Arterial	خوێنبەریی، پەیوەندی بە خوێنبەرەوە هەبێت.
شريط	Tape, band, Ribbon Taenia	شریت، پەت، قەیتان.
شريطية، تينيا	Cestod, Tenia, Taenia, Tape worm	کرمی شریتی، کرمێك لەشێوەی شریتدا بێت.
شريطيات، ديدان، شريطية	Cestoda, fasciola, Tape worms	کرمە شریتیەکان وەکوو کرمە تاکە (تاکە کرم).
شريط سينمائي	Film	فلیم، شریتی سینەما.
شريط الحذاء	Shoe-lace	قەیتان.
شريط قياس	Tape line	شریتی پێوان.
شريك لاصق	Adhesive tape	تێپ، پارچە شریتێکی زەمقاوییە بۆ لکاندن.
شريط كتاني	linen tape linen band linen-ribon	ئامرازێکە بۆ پێوانی زەوی بەکاردەهێنرێت.
شريط المغنيسيوم	Magenesium-ribbon	شریتی مەگنیسیوم،کانزایی مەگنیسیۆم بەشێوەی شەیتێکی باریك.
شريط عازل	Insulating tape	تیپی بەربەستکەر، تێپی دابڕکەر.
شريط معدني	Mineral ribbon	شریتی کانزایی، ئامرازێکە بۆ پێوانی زەوی بەکار دەهێنرێت.
شريط الماء	Bur-reed, Knop sedge, Sparganium	شریتی ئاو، گیایەکی ئاوییە ، گەڵاکەی شێوەی شریتیە، لە گەڵاکەی گەنم دەچێت، گوڵەکەی خڕە بەرمەکەی نیمچە درکاویە.

شريط الأمتصاص	Absorption-band	شـريتى مژيـن، شـريتێكى رهشـه لـه شـهبهنگى روونـاكيدا دهردهكـهوێت، ماناى ئهوهى رووناكييهكه لهم شوێنهدا له شهبهنگهكهدا مژراوه.
شريط الشعر	braid	قردێله، وهكو ئهوهى كچان قژيان پێ ئهبهستن.
شريب	Barbule	سميلۆكه، سمێڵێكى بچووك.
شريب، سكير	Crapulent	بهدمهست، كهسێك زۆر مهى بخواتهوه.
شريحة، حزة	Slice, Dissection	توێژ، توێژاڵ، كوت، پل، كوورز، تيكه، توێ، تهلاش، قاش.
شريحة حجرية	Chip	قهڵشهبهرد، تهلاشهبهرد، شكێر.
شريحة تغطية زجاجية	Cover slip	توێژاڵى شووشه بۆ داپۆشين.
شريحة زجاجية، شريحة ميكروسكوبية	Silde, prepared-slide	توێژاڵى شووشه،شووشهيهكه ئهندامى زيندهوهرى بچووكى دهخرێته سهر بۆ ئهوهى به ميكرۆسكۆب ببينرێت.
شريحة خشبية	Shaving-lath	تهلاشهدار، تهلاش.
شريحة لحم (مطبوخ)	Rasher	پلهگۆشت.
شريحة (خشب أو معدن)	Slat	توێ، تهبهق، تهلاش.
شريك	Inquiline, partner Associated, partner	هاوبهش، بهشدار، هاوپشك.
شريس		بڕوانه (شراس).
شرين، كشوث	Dodder	گورگه، گياكهله، رووهكێكى مشهخۆره.
شري، بثور مائية، انجرية	Nettle-rash, Hives, Urticaria, Cnidosis	ليڕ، لوور، پهيدابوونى تلۆق لهسهر پێست لهگهڵ خرووردا.
شري، حنظل	Bitter-cucumber, Bitter- apple, Colocynth	كوژاڵك، زهرهند، ژووژاڵك، كاڵهكهمارانه، تاڵكه، رووهكێكى تاڵه.
شري	Pericolaria-oryzae	شهرا، شۆك، شۆبه، نهخۆشىيهكى رووهكييه، پهڵهى رهش لهسـهر گـهڵاو بهرى رووهكهكه پـهيدا دهكات، دهبێتـه هـۆى مردنـى گـهڵاو گـوڵو قـهدى رووهك، وهكوو لهسێو و تهماتهو پهتاتهدا بههۆى كهڕووهوه.
شري الخيل	Surfeit	ژانى وڵاخ له ئهنجامى زۆر خواردنهوه.
شرياط	Cepola	(سيپۆلا)،جۆره ماسسيهكه لـه مارماسيدهچێت شێوهكهى لـه قامچى دهچێت رهنگهكهى سووره، سهرى زله، سهرانسهرى لهشى پهڕهكهى دڕكاوى پێوهيه.
شريف خضري، بط خضاري	Mallard, wild duck	سهوزه مراوى، مراوى كێوى.
شريقة، شكاعة، قول الغزال	Fagonia	دڕكى ئاسك، گيايهكى بيابانى پزيشكييه، گوڵهكهى پهمبهييه.
شزن	KnucKle, bone	ميچ، كاب، ئێسقانه بچووكهكانى پهل گياندار.
شزوب، نحول	Emaciation, Excessive-leanness	لهرى، لاوازى.
شسع	Thread	بهن، دهزوو.
شسبوة	Chassepot	(شاسبۆت)، جۆرێكه له تفهنگ.
شس	Olpidium	(ئۆلپيديهم) جۆره كهڕوويـهكى زيانبهخشه به رووهك، به تايبـهتى تووتـن و كهلهرم.
شست، شس	Schist,Slaty rock	ئاوێر، جۆره بهردێكه بهشێوهى چين چينه.
شسن، شسنة، نقار اخضر	Wood pecker	دار كونكهره سهوزه، جۆرێكه له باڵندهى داركونكهره، رهنگهكهى سهوزه.
ششبيدار، فاشرشين،	Black-bryony,	(١)مۆرى خانم، گيايهكى پزيشكييه، گوڵهكهى سهوزه له نوك دهچێت.

هزارجشان	Ladies seal, Mandrake	(٢) ترێی بیابان رووەکێکە لە لاولاو دەچێت بەرەکەی لە ترێ دەچێت بۆ دەباخکردن بەکاردێت.
ششم، کحل ابیض	Eye powder	کلی سپی.
ششم، عین الدیك، عصبة السوس	Bead tree, wild liquorice, Rosery pea, jequirity, Liquorice-liana, Licorice Vetch	چاوەلەشێر، پەڵەکە کێویلە، جۆرێکە، لە بەهارات دەوەنێکی کەپرییە، ڕەگەکەی وەکوو ڕەگی پەڵەك بەکاردێت، دەنکەکەی سووری بریسکەدارە خاڵی ڕەشی تیایە دەکرێت بە تەزبیح و ملوانکە.
ششنجي، فاحص المعدن الثمینة	Assayer	گەوهەرناس، ئەو کەسەی کە بەردە بەنرخەکان دەناسێتەوە.
شصب	Melampsora	کەڕوویەکە لە رووەك دەدات و دەبێتە هۆی وەرینی گەڵاکەی.
شصب	Sterility of plants	کەڕوویەکە لە رووەك دەدات و دەبێتە هۆی وەرینی گەڵاکەی، بەرنەگرتنی رووەك.
شصدق الریح، قرص البوصلة	Compass- card	دێراوی قیبلەنما، دێراوێکە واتە خشتەیەکە ڕێڕەو ناوی با لە هەموو لایەکەوە پیشان دەدات.
شصر، شوصر	Young gazelle	بەچکە ئاسك.
شص، صنارة	Angle, Hook	قولاپ، شۆك، تەبەتە.
شصوص		گیانداری کەمشیر، ستوکر.
شصیص	Hamulus	قولاپۆکە، قولاپێکی بچووك.
شطا، شکیر، شط	Sucker, tiller	چەکەرە، چووز، خاڵف، فراژی.
شطب	Erasure, scratch	چزکردن، کوژاندنەوە.
شطة، فلیفلة، فلفل حار	Cone pepper, Pimento	بیبەری قۆچەکی، جۆرێکە لە دەلوبیبەر، بەرەکەی سەوز و قۆچەکی و زۆر توونە بەشێوەی بەهارات بەکاردێت.
شطر (اسم)	Share, Biscetion, part, bipartion	لەت، فاق، لك، تلیش، قلیش.
شطر(مصدر)	Dividing	لەتکردن، فاقکردن، تلیشاندن، قلیشاندن.
شطرنج (لعبة)	Chess	شەترەنج، شەترەنگ، یارییەکی بەناوبانگە بریتیە لە تەختەیەك و شەش پارچە هەریەك شێوەیەکی هەیە (شان وەزیر، فیل، ئەسپ قەڵان سەربان) لەسەر بنکەیەك یاری پێ دەکرێت کە کراوە بە شەست و چوار خانەی چونیەکەوە، پارچەکان بریتین لە دوو بەشی ڕەش و سپی هەر بەشەی لە شایەك و وەزیرێك و دوو فیل و دوو ئەسپ و دوو قەڵاو هەشت سەربازێك هاتووە، بەرامبەر یەك ریز دەکرێن و شەڕیان پێ دەکرێ، بە کوشتنی(شا)ی لایەکیان دەدۆڕێت.
شط، شاطيء، بحر	Coast, shore Bank, Sea	(١) قەراغی دەریا، کەناری دەریا. (٢) دەریا.
شطط، زیادة، تجاوز	Exceeding	پترێی، لادان لە سنوور.
شطط	Expansiveness	خۆبەزلزانین و لەخۆباییێ.
شطفة، شظیة	Chip, Splinter, shiver, Splint	تەڵەزم، ریزاڵ.
شطف	Diacope	(دیاکۆپ)، جۆرە ماسییەکە پەرەکەی ترکاویی رەنگینە، گۆشتەکەی خۆشە.
شطف	Washing, Rinsing	لەناو هەڵکێشان.
شطف، صوان	Fiint	بەردەئەستێ.
شطموس	Chaetomys	(چایتۆمیس)، جۆرێکە لە سیخوڕ لەکاتی مەترسیدا دڕکەکەی دەهاوێت لە بەرازیل دەژی.

شطن	Deformism	نەنگی، نارێکی.
شطوط	Shotts	گۆمێکی تەنکارە ئاوەکەی خوێی تیادایە.
شطيرة، سندويش	Sandwich	ساندویچ، سەندویچ، وەکوو سەموون کە ئاوەکەی گۆشتو ترشیاتی تێدەکرێت.
شظف	Onyxis	گەورەبوونی نینۆک، بۆ ناوەوە، چوونی نینۆک بە گۆشتی پەنجەدا.
شظف	Castration by torsion	گون بەستن، جەراندنی گونی بەران بۆ مەبەستی خەساندن.
شظية		بڕوانە (شگفە).
شظية (عظم)	Fibula	تەلەزم، ئێسقانێکی بچووکە لە لاقدا، کەوتۆتە دیوی دەرەوە.
شع	Cobweb, Spider web	هێلانەی جاڵجاڵۆکە، تەفنیپرک، تەناڤ شەیتان.
شعاع	Ray, beam	تیشک، چەپکێکە لە وزەی تیشکی رووناکی هەروەها بریتیە لە لێشاوێک لە تەنۆکە وەکوو تەنۆکەی ئەلفا.
شعاع، مشع	Radioctive	تیشکدەرەوە، هەر شتێک یان مادەیەک تیشک بداتەوە.
شعاع الفا (اشعة الفا)	Alpha rays	تیشکی ئەلفا، لێشاوێکە لە تەنۆکەی بارگە موجەب(دوو پرۆتۆنو دوو نیترۆن) لە ئەنجامی لێکهەڵوەشاندنی مادە تیشک درەکان پەیدا دەبێت.
شعاع بيتا (اشعة بيتا)	Beta rays	تیشکی بێتا، تەوژمێکە لە ئەلکترۆن یان تەنۆکەی بارگە سالیب لە ئەنجامی لێک هەڵوەشانی مادە تیشکدەرەکان پەیدا دەبێت.
شعاع كاما (اشعة كاما)	Gamma rays	تیشکی گاما، جۆرە شەپۆلێکی کارو موقناتیسییە درێـژی شـەپۆلەکەی یەکجار کورتە لەناو ناوکی گەردیلەی مادەدا پەیدا دەبێت.
شعاع دلتا (اشعة دلتا)	Delta rays	تیشکی دەلتـا، ئـەو ئەلکترۆنانـەی کـە لـە ئـەنجامی کـاری گەڕانـەوەی گەردیلەکان پەیدا دەبن، لە ئەنجامی بەریەك کەوتنی ئەو گەردیلانەی بە تەنۆکەیەکی بارگەکراوی خێرای وەکوو تەنۆکەی ئەلفا.
شعاع فوق البنفسجي	Ultra-Violetray	تیشکی سەرووی بنەوشەیی.
شعاع الشمس (شعاع ضوئي)	Sun ray, sun beam, Ray of light	تیشك، سیتاو، پەرتەو، تیشکی هەتاو، تیشکی خۆر، تیرۆژ، تیشکی رۆژ.
شعاع الكتروني	Electronic ray	تیشکی ئەلیکترۆنی.
شعاع مرشد	Beacon	تیشکی رابەر، چەپکێکە لە رووناکی یان تیشکی رادیۆ بۆ رێپیشاندانی کەشتی هەوایی و دەریای بەکار دەهێنرێت.
شعاع لبي، شعاع نخاعي، اشعة لبية، اشعة نخاعية	Medullary-ray	تیشکی کاکڵەیی، تیشکی کرۆکی، ئەو ریشاڵەیە کە بەناو کاکڵەی (کرۆکی) قەدی رووەکدا دەڕوات و چەپکە بۆرییەکان لە یەکتری جیا دەکاتەوە.
شعاع، مشعاع، مشع	Radiator	(رادێتەر)، تیشك بەخشەرەوە، ساردکردنەوەی مۆتۆری ئۆتۆمۆبیل، هەروەها بە تۆڕە بۆرییەك دەگوترێت بۆ گەرمکردنەوە.
شعاع، مسلاط	Ray-radiate Projector	(١) تیشکدەرەوە. (٢) ئامرازی ئاراستەکردنی رووناکی.
شعاع	Actinomeris	تیشـکەن، تیشـکدەر، گیایەکـە گوڵەکـەی زەردە دەنکەکـەی قوپـاو و درکاوییەو دوو دڕکی پێوەیە.
شعاع طبي، حشيشة السكري	Dibetes weed	گیاشەکرە، گیایەکە گوڵەکەی زەردە دەڵێن بۆ نەخۆشی شەکر باشە.
شعاعي	Radiate, Radiant, Radial	تیشکی ، شتێك پەیوەندی بە تیشکەوە هەبێت.

شعاعيات	Radiolaria	(راديولاريا)، تيشكييەكان، تيشكدەرەوەكان، كرمەڵە گيانداريكى يەك خانەيى ئاويين بە ميكرۆسكۆب دەبينرێن، لە ئاخى دەرياكاندا دەژين، پەيكەرێكى سليكى پێك دەهێنن، پەلەكانيان تيشك دەدەنەوە.
شعاعيات الأقدام	Actinopoda	پێتيشكدەرەوەكان، پەل تيشكدەرەوەكان، پلەيەكە لە گياندارە سەرەتاييە گۆشتييەكان، پەلە درۆزنەكنيان رەق و تيشكدەرەوەن.
شعاعية التماثل، شعاع التناظر	Actinomorphic, Radial-symmetry, Regular symmetry	هاوتايي تيشكي، هاوتاي رێك و پێك، وەكوو لە هەندێك گوڵدا يان لەگياندارى ئەستێرەى دەريادا.
شعار، علامة، عنوان	Motto, Emblem, Trade	دروشم، نيشانە.
شعار مهنة الطبابة	Caduceus	كادوسيد، دروشمى پيشەى پزيشكى، بريتيە لە گۆچانێك، دوو مارى تێوە ئالاوەو لە سەرەوە دوو باڵى هەيە.
شعار	Wooded side	شوێنى دارستان.
شعاب (شعب)	Col, mountain pass	دەربەند، گەلى، رێرەوى نێوانى دوو لووتكەى شاخ لە ئەنجامدا بە يەكگەيشتنى دوو شاخەوە پەيدادەبێت.
شعاب مرجانية (شعب مرجاني)	Reef coral	زنجيرەى مەرجانى (شيلانى)، زنجيرەيەك لە بەردى مەرجانى لە نزيك قەراغى دەريادا وە بە زۆرى ژێر ئاو كەوتووە وە هەندێك جار لەسەر ئاوەكەشەوە دەردەكەوێت لە ئەنجامى بەجێمانى پەيكەرى گياندارى مەرجانەوە دواى مردنيان پەيدا دەبێت.
شعاب مرجانية مستديرة	Atolls	زنجيرە بەردى شيلانى بازنەيى، زنجيرە بەردى مەرجانى بازنەيى.
شعب	Nation, people	گەل، ميللەت، نەتەوە.
شعبة هوائية، فرع القصبة الهوائية	Bronchium, Bronchia	لقى بۆرى هەوا لە سييەكاندا.
شعبي، قصبي	Bronchial	شتێك پەيوەندى هەبێت بە لقى بۆرى هەواوە.
شعبة	Phlyum	لق، لقى جيهانى گياندار يان رووەك.
شعبة الحيوانات الأبتدائية	PhYlum-protozoa	لقى گياندارە سەرەتاييەكان وەكوو ئەميبا.
شعبة الأسفنجيات	Ph. Porifera	لقى گياندارە ئيسفەنجييەكان.
شعبة الجوفمعيات، شعبة امعائية الجوف	Ph, coelenyerata	لقى گياندارە ريخۆڵە بۆشەكان وەكوو هايدرا.
شعبة الديدان المفلطحة	Ph, platy-helminthes	لقى كرمە قوپاوەكان، وەكوو كرمى جگەر.
شعبة الديدان الخيطية	Ph.Nemat-helMinthes	لقى كرمە دەزوولەييەكان، وەكوو كرمى ئەسكارس.
شعبة الدوارات، شعبة العجليات، شعبة الدولابيات	Ph. Rotifera	لقى گياندارە سوڕاوەكان، لقى گياندارە پێچكەييەكان، كۆمەڵە گيانداريكى ميكرۆسكۆبى ئاويين.
شعبة الرخويات، شعبة النواعم	Ph. Mollusca	لقى گياندارە تەرمەكان، وەكوو شەيتانۆكەو، گوێچكەماسى.
شعبة شوكية الجلد	Ph .Echinodermata	لقى گياندارە پێست دڕكاوييەكان، وەكوو ئەستێرەى دەريا.
شعبة الحلقيات	Ph Annelida	لقى كرمە ئەلقەييەكان و وەكو كرمى زەوى و زەروو.
شعبة مفصليات الأرجل، شعبة المفصليات	Ph Arthropoda	لقى گياندارە پەل جومگەييەكان، وەكوو مێروو.
شعبة الحبليات	Ph chordata	لقى گياندارە پەتكدارەكان، وەكوو گياندارى رەۆكە.
شعبة الثالوسيات	Ph- Thallophyta	لقى رووەكە قەوزەييەكان.

شعبة الحزازيات	Ph> Bryophyta	لقى گلەوەزییەکان، لقى قەوزەکانى گوێسەبانە.
شعبة السرخيات	Ph. Pteridophyta	لقى پەڵى سیاوەشان، لقى کەرەوزە کێویلە، لقى کلکە ئەسپ.
شعبة البذريات	Ph. Spermatophyta	لقى رووەکە تۆودارەکان وەکوو گەنمو جۆ.
شعبة الفطريات الأنشطارية	Ph. Schizomycophyta	لقى کوارگە کەرووە داتلێشاوەکان، وەکو باکتریا.
شعبة الفطريات المخاطبة	Ph. Mycomycetes	لقى کوارگە لینجەکان.
شعبة الفطريات الحقيقية	Ph. Eumycophta	لقى کوارگە راستەقینەکان، وەکوو کەرووى نانو هەوێنو قارچکا.
شعبر	Indian jackal	چەقەڵى هیندى.
شعة، نصف قطر	Radius	نیوەتیرە، ئەو هێڵەى کە لە چەقى بازنە یان خڕۆکەوە دەچێت بۆ سەر هێڵێك لە چێوەدا.
شعث، اشعث	Unkemt, Dishevelled	قژبڕ، یەکێك قژى پەرشو بڵاو بێت.
شعر	Hair. Pile, Crinis pelage	قژ، قرچ، تووك، موو، پۆرت، تیسك.
شعر العانة	Crinis-pubis pubisure, pubichair	تووکەبەر، مووى بەر، رێڤ، موچك.
شعر الرأس	Crinis-capitus	تووکەسەر، تیتك.
شعر الأبط	Glande balae	تووکى بنباخەڵ.
شعر البدن	Pelage	تووکى لەش.
شعرانية، زبب	Pilosity	زۆر تووکى، تووکى زۆر،، تیسکنى توکنى.
شعر الماعز	Goat s hair	تفتێك، مەرمز.
شعر سبط	lank, Soft and straight hair	قژى ساف.
شعر مجعد	Curled hair Frizzled hair	قژى لوول، کژى کەمێك لوول، پۆرهەڵەك، پرچ خەلەك.
شعر عكش، شعر معكوش، شعر منكوش	Dishevelled hair unkempt hair	قژى زۆر لوول.
شعر كث، جعر جفال	Pelosis	قژى پڕ.
شعر الظلف، موسم		ئەو کۆمەڵە مووە درێژەیە لە پشت چاڵایى کاسەى سمى چارەویدا.
شعر ذيل الحصان،		تاموسك، داموسك، داموس، مووى گلکى ئەسپ.
شعر عنق الحصان	Mane	یاڵ، تووکى پشت ملى وڵاخ.
شعر مستعار، شعر اسطناعي	Wig, Toupee	مووچاخ، باروکە، پڕى لاعیە، قژى دەستکرد.
شعر الناصية (للذكور)	Masculine-forelock	بژیى، قژى ناوچەوانو گودلە.
شعر الناصية (للأناث)	Feminine forelock	جاخ، پەرچەم.
شعر البنت، صفصاف رومي	Weeping-Willow	شۆڕەبیى.
شعر البنات، ورد المكانس، دريدار، جنبة مشتعلة	Burning b`ush, Evonymus	دەوەنە، سوتەڵە، دەوەنێکە، لە ئەمریکا دەروێت گوڵو بەرەکەى باڵدار.
شعر البنات، غزل البنات، غزل السكر	Spun sugar	پەشمەك، جۆرە شیرینیەکە لە شەکرى کوڵاو دروست دەکرێت لەشێوەى پرچدا.
شعر الخنزير		مووى بەراز.
شعر الجن، كشوت السعتر	Fair	قژى پەرى، رووەکێکى مشەخۆرە قەدێکى زەردى باریکى درێژى هەیە، خۆى لە رووەکى ترەوە دەئاڵێنێتو دەیمژێت.

شعر الأرنب، ذيل الأرنب		كلكه كەروێشك، گیایەكی دەشتەكییە لە كۆمەڵەی دەغڵودان.
شعر الأرض، كزبرة البئر، شعر الجن، شعر الغول، شعر البنات، سرخس، شعرية،	Maiden hair fern, capill aire,	قەیتەران، قژی كچ كەنیشك، كەرەوزە كێویلە، قژی جنۆكە، قژی دێو، بەرشاوشان، پەڵی سیاوشان، قژی زەوی، گژنیژی بیر، جۆرە گیایەكە لە بەڵەك دەچێت بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت
تراخينا	Trichina	(تراخینا) كرمێكی بچووكی باریكە لە ریخۆڵەی مرۆڤ و هەندێك گیاندارا دەژی.
شعري	Capillary, Hairy	موویی، هەرشتێك پەیوەندی هەبێت بە مووەوە یان لە موو بچێت، وەكوو بۆرییە موویینەكانی خوێن.
شعرية الذيل، دودة سوطية	Trichuris, Trichuri-dae whip worm	كرمە قیرپاچی، كرمە قامچیدار، جۆرێكە لە كرمی دەزوولەیی، مشەخۆرە، لە ریخۆڵەی گیاندارادایە، بەشی پێشەوەی لەشی لە قامچی دەچێت.
شعري، شامية، غميضاء، رميصاء	Procyon, Canis minor	سەگی بچووك، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
شعري يمانية، شعري كاذبن شعري العبور، جوزاء، ميزان، عبور	Dog-star, Sirius, So This, Canis major	گەلاوێژ، كاروانكوژە، ئەستێرەیەكی نەگەڕۆكە لە كەلوویی(سەگی گەورە) یە. زۆر بریسكدارە.
شعر الجفن، شعر العين، هدب	Eye lash	برژانك، برژۆڵ.
شعرة الجفن، شعرة العين	Trichiasis, Trichoma	برژانگە، هەڵگەڕانەوەی برژانگی چاو بۆ ناوەوە بەرەو گلێنەی چاو.
شعرة غدية	Giamdular-hair	مووی لوودار.
شعرة حسية	Sense hair	مووی هەست.
شعرور، شعران، شعراء الخيل	Horse Fly, Horse tick	مێشی وڵاخ، جۆرە گەنەیەكی ناوچە گەرمەكانە، نەخۆشیی ئاژەڵ و وڵاخ بڵاودەكاتەوە.
شعرورة	Cucumber-fruit	خەیار، بەری رووەكی خەیار.
شعريات الرأس.	Tricocephalus	سەرمووییەكان، جۆرە كرمێكی باریكی مشەخۆرە لە لەشی مرۆڤدا دەژی.
شعرية الأكل، شعرية	Vermicelli	شەعریە، مادەیەكە حەلوای لێ دروست دەكرێت.
شعراء، شعراء الكلاب	Hippobosca	مێشە سەگانە، جۆرە مێشێكە بەسەر وڵاخ و ئاژەڵەوە دەنیشێتەوەو خوێنەكەیان هەڵدەمژێت.
شعراء	Peach	قۆخ، شەفتالوو، هەشتالوو، شەفت بوو.
شعرانة، نبر، نعرة	Bottly, Gadfly, Tabanus	جۆرە مێشێكە كرمۆكەكەی لەناو گەدەو لەژێر پێستی گیاندارادا دەژی.
شعشاع، نخل الكريوتة	Caryota	(كەریۆتە)، جۆرێكە لە دارخورما لە هیندە بەنغال دەروێت بۆ مەبەستی رازاندنەوەی باخچەكان دەروێنرێت، بەرەكەی دەخورێت بەلام توێكڵەكەی توونە، رۆنی كەریۆتەی لێ دەردەهێنرێت.
شعصور، نارجيل، رانج، جوز الهند.	Coconut palm, Cocoanut tree	گوێزی هیندی، درەختێكە لە كۆمەڵەی دارخورما، بەرێكی رەقی پووشاویی خڕی گەورەی بۆش دەگرێت، شیراوی تیادایە دەخورێت.
شعطة، حروة	Heart burn, cardiology	دڵكزی، دڵەكزێ، سووتانەوەی قورگ و سینك.
شعلة	Fiame, Biaze	بڵێسە، تروسكە، مەشخەڵ گڕ، كڵپە، سۆڵە، تاوو بڵێسەی ئاگر.
شعلة الحاصود، يراعة، حباحب	Firefly	گوڵە ئەستێرە، مێروویەكە بەشەو دەفڕێ رووناكی دەداتەوە.

شعلة اوكسي هايدرۆجينية	Oxyhydrogen torch, Oxuhydrogen flame	بڵێسەی ئۆكسی، هایدرۆجینی كە برێتیە لە تێكەڵاوێك لە غازی ئۆكسجین‌و هایدرۆجین، بۆ لەحیمكردن بەكاردێت.
شعلة اوكسي استلينية	Oxyacetylene flame, Oxyacetylene welding	بڵێسەی ئۆكسی ئەسیتیلینی كە برێتیە لە تێكەڵاوێك لە غازی ئۆكسجین، ئەسیتیلین، بۆ لەحیمكردن بەكاردێت.
شعر، غرة	Ablaze	ماروٚیی، بوونی پەڵەیەكی سپی بە ناوچەوانی وڵاخەوە.
شعن	Dead leaf, Haulm	گەڵای مردوو، وشكەوەبوو.
شعهر، ابن اوي اسود	Black jackal	چەقەڵی رەش، توێریە رەش،
شعورن احساس	Feeling, sensation, Consciousness	هەست، هۆش، بیژن،، پرزە ، زیل.
شعور بالنقص، شعور بالدونية، شعور بالقصور	Inferiority-feeling	هەستكردن بە شكستی، هەست كردن بە ناتەواوی، هەست بە كەمی كردن.
شعور ببرودة الأطراف	Leipria	هەستكردن بە ساردی دەست‌و قاچ.
شعويات		بڕوانە(شجاعيات راديولاريا).
شعوع، مشع	Radiable	تیشكدەرەوە.
شعوعية، اشعاع	Radiability	تیشكدانەوە.
شعواط، شباط، سقحة	Scorch	هەڵپرووزان، هەڵكروزان، كوزراندن.
شعيبة هوائية، قصيبة هوائية	Bronchiole	موو كرکرۆك، لقی باریك لە بۆری هەناسە.
شعير، شيتعور	Barley, Mat grass, Hordeum	جۆ، جەهـ، یەو، گیایەكی ساڵانەی دەشتەكی‌و كشتوكاڵییە، لە زۆر شوێن دەڕوێت، هەندێك جار بەرەكەی دەكرێت بە نان، یان بەشێوەی ئالیك دەدرێت بە وڵاخ، گەلێك جۆری هەیە وەكوو جۆ رەشە.
شعير ابليس، دوسرج	Hard grassm Goat grass, Oat grass	گیایەكی دەشتەكی ساڵانەیە، لە كۆمەڵەی گەنم، لەناو كێڵگەدا دەڕوێت‌و زیان بە كشتوكاڵ دەگەیەنێت.
شعير اسود	Black barley	جۆ رەشە.
شعير الكثبان، شعير الرمال	Lyme grass	جۆی لم، گیایەكە لە كۆمەڵەی دەغڵودان.
شعير سماوي ، سلت	Nacked barley	جۆی ئاسمان، جۆرێكە لە جۆ.
شعير بري، جاودار	Wild barley, wild oats	جۆ كێویلە، گیاداس، چەودەر.
شعير الحائط		جۆی دیوار، مووسنگ، جۆ درۆزنە، جۆرە ڕووەكێكە لە كرمەڵەی دەغڵودان، بەرەكەی بێسوودە، ئەگەر گوڵەكەی بخەیتە سەر دەست‌و دەست بلەرێنیتەوە، گوڵەكەی بەسەر دەستا دەڕوات.
شعير ربيعي	Spring parley	جۆ بەهارە.
شعير البيرة	Malt	جۆی بیرە، جۆیەكە لە دروستكردنی بیرەدا بەكاردێت.
شعري شتوي	Winter barley	جۆ زستانە.
شعيرة	Awn, Beard	پژ، قەڵاس، ڕێشوو، پڕڵ.
شعيرة	Marsh barley	جۆی زەلكاو.
شعيرة	Hairlet	وردەموو، وردەتووك، مووی باریك، ڕێشوو.
شعيرة		سەمەنی.
شعيرة جذرية	Root hair	مووی رەگ، ئەو مووە باریكانەی كە وان بە رەگی ڕووەكەوە بۆ هەڵمژینی خۆراك لە زەوی.

شعيرة الجفن، ورم ظفري، شحاذ العين، دمل الجفن، ودقة	Stye, Sty, Stigh, Hordeolum, Chalazion	سیچکه سلاوه، قنچکه سلاوه، پەیدابوونی زیپکه له بنکی برژانکدا بەهۆی ئاوسانی لووی چەوریی له پێڵووی چاودا.
شعيرة دموية	Capillary, Blood Capilary	مووچکەی خوێن، دەزوولەی خوێن.
شعيرة ذوقية	Taste hairlet	دەزوولەی چێشتن.
شعيرة شريانية	Arterial capillary	دەزوولەی خوێنبەر.
شعيرى وريدية	Venous capillary	دەزوولەی خوێن هێنەر.
شعيرة اللسع	Cnidocil	دەزوولەی گەستن یان پێوەدان، وەکوو لە هەندێك گیانداردا هەیە.
شعيلة	Bonfire	بلێسۆکە، خەتیزۆکە، مەشخەڵۆکە، بلێسەی بچووك.
شعيلة شمسية، صيخد	Facula	بلێسۆکەی خۆر، مەشخەڵۆکەی خۆر، پەڵەیەکی زۆر بریسکەدارە، لەسەر رووی خۆر.
شعبية	Sub-phylum, fur-culd	لقۆکە، ژێر لق، بەشێکە لە زیندەوەر.
شعبيات	Bronchia	بۆریچکەی هەوا، ئەندامی هەناسەدا، لە مێرووەکاندا لە جیاتی سی.
شعبية رئوية، شعبية هوائية	Bronciole, Bronchiolus	لقۆکەی، (بۆریچکەی) هەوا لە سییەکاندا.
شغاف القلب، شغف، تامور	Pericardium	پەردەی دڵ.
شغارة، حجر الظر، حجر الصوان	Silex, flint	بەردی کوارتز، بەرجە ئەستێ.
شغالة، عاملات، نحلة شغالة	Workers, Replete, plerergate	کارەکەر، کرێکاری مێ لە کووورەی هەنگدا، جۆرێکە لە هەنگ کە فەرمانەکەی ئیشکردنە لە شانەکەدا وەکوو کۆکردنەوەی شیلەو هەڵاڵەی گوڵو بەخێوکردنی بێچووەکان.
شغال	Work man	رەنجبەر، پاڵە، رەنجدەر.
شغاء، شغر	Ollotriodontia	(١) ددانی خواروخێچ. (٢) گواستنەوەی ددان لە یەکێکەوە بۆ یەکێکی تر.
شغير	Jackal	چەقەڵ.
شغرور	Cyrtandrus	(سیرتاندرەس)جۆرە گیایەکی دەشتەکیو کشتوکاڵییە لە ناوچە گەرمەکاندا دەروێت.
شغل	Work, action, Business, pursuit	کار، فرمان، ئیش، رەنج، کارکردنی وزە.
شغل يد، عمل يدوي	Handmade	دەستکرد، دەسکرد.
شغنب، شغنوب	leader	سەرلق، لقەپۆپە.
شغو		بڕوانە (شغاو).
شغواء	Eagle	دال، جۆرە باڵندەیەکی درندەیە.
شفية	Dribbling of urine	میزکردن بە دڵۆپ دڵۆپ.
شفاء	Recovery, curation	ساخبوونەوە، چاکبوونەوە لە نەخۆشی.
شفاف	Transparent, Hyaline, pellucidal	روون، رۆشن، وەکوو شووشەی روون یان توێنی ئاو.
شفافية	Transparency, pellucidity	روونی ، رۆشنی، رۆشنێتی.
شفافة الجناح	Clear wing	باڵرۆشن، جۆرە مێرووییەکە باڵەکەی رۆشنە.
شفاطة الثدي	Milk sucker, Milk aspirator, Milk pump	مەمکمژە، ترومپای مەمك، مژۆکی شیر، شیرەمژ.
شفان	COOl wind	بای سارد، باکوزیرك.

شفارج (حلويات)	Sweetmeat, Confectionary	حەلوا، وەکوو حەلوای گوڵەزەرد.
شفاري، يربوع جربوع (ودع)، زغلول العيط	Jerboa, jaculus	گۆزەمڵکەنە، گیانداریکی شیرەدەری قرتێنەرە لە مشك دەچێت، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە، کلکی درێژەو دەستی کورتەو قاچی درێژە، بە باز دەڕوات.
شفة، شفه	Lip, Labium, Cheilos	لێو، لێف، لچ، لەب.
شفة (رنبية، شرم، فلح)، شفة مشروحة	Cleftlip, Harelip Chiloschisis	دوولچ، لێو قڵیشاو، لچو لێوی دووکەرت، لچی داقڵیشاو، لێوفاق.
شفة عليا	Upper lip, Labrum	لچی سەروو، لێو.
شفة سفلى، شفتورة	Lower lip, Labium	لچی خواروو.
شفة لسانية	Chiloglossa	لچە زمانی،زمانەلێو، برێتیە لە لێوی پێشەوەی بەردەمی شەویلگەی هەندێك مێروو.
شفة قدميات، شفوية الأقدام، ذوات الشفاء القدمية، ذوات المائة قدم	Chiliopod, Centi-pedes, Centipedes	پێ لچیەکان، پێ لێوییەکان، کۆمەڵێکە لە مێروو، سەد پێییەکان.
شفة الثور	Polyanthus-oxlip	لچەگا، جۆرە گیایەکی تەمەن درێژی بەهارییە، گوڵی زەرد دەگرێت.
شفت، ملقط، كلاب	Forceps	مقاش، گاسك/ مووکێش.
شفخانة، مستوصف بيطري	Hospital of animals	بەیتاڵخانە، تیمارگەی گیانەوەر.
شفر	Labium, Lablum	بڕوانە (شفە).
شفر الفرج	Bucca, Lip of vulva	لچی قوز، لچی شەرمگە.
شفران	Cunnes, The Vulva	دوو لچەکەی قوز.
شفران كبيران، الأشعران، القدتان	Labiamajora, Aiamajores, Lablum-magnus, Labia	لچی قوز، لێڤا قوزی، دوو لچە گەورەکەی قوز.
شفران صغيران، شفرة صغرى، الأسكتان، العروتان	Labiaminora, Alaminores, Labium, minus, Nympha	میتکە، دوو لچە بچووکەکەی قوز.
شفرة حلاقة	Razor blade	گوێزانی تەراش، گوێزانی ریش تاشین.
شفرة، جفرة	Cipher, Code	شفرە، پەرلە، نووسینی نهێنی.
شفرة،نصل، أزميل	Blade, Lamina chisel	تیغ، قەڵەمی دارتاشین.
شفرة الخنجر	Biade of dagger	قەزبین.
شفرة المحراث	Coulter, ploughiron	گاسن.
شفرة الأسكافي	Cobbler chisel	گەزەن.
شفرة	Large knife	چەقۆیەکی گەورە.
شفريد	Shepherdia	(شیفردیا)، دەوەنێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی زەردە، بەرەکەی پرتەقاڵییە لە گێلاس دەچێت، هەندێك جۆری دەخورێت.
شفشق، كراز	Decanter, carafe	(١) سوارحی بۆ ئاوتێکردن. (٢) بوتڵێکی شووشە ملی نەبێت.

فشش. غلا. كربل، شفشف	Umbra, Umbrina	(ئەمبرا)، جۆرە ماسییەکی رووبارییە پشتەکەی زەردە
شفشوف، ضرير	Triple, awned-grass	گیایەکی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی دەغلّودان بۆ لەوەڕ باشە
شفط، مص	Sucking, Myzesis	مژین.
شفط. سفط،شف، سف	Aspiration	دەرهێنانی (دەرکردنی) ئاو یان گاز یان کێم لە لەش.
شفع، زوج	Even, double	جووت دووان.
شفعي	Even, Aliquot	جووتی، دووانی.
شفع البصر، ازدواج البصر	Diplopia, Seeing double	جووت بینین، شتێك بە دوو شت ببینرێت.
شفعة	Pre-emption	مافێك کە یاسا دابینێتی بۆ کڕینی ماڵو موڵك.
شفعية الأطلاف، عشقوقات الحوافر	Artiodactyl	ئاژەڵە، جووتسمەکان، وەکوو مەڕو بزن.
شفف، داء الشفة	Chellosis	لێو قڵیشان.
شفق، نور الغسق، ضوء الفجر	Twilight, Evening-twilight, Afterglow, Light of dawn	شەبەق، گازیوو، بەرەبەیان، گزنگ، شبێدە، کەبار، ڕووناکی دوای ئیواران. زەردەپەڕ، تاریكو لێڵ، سووربوونی سنوور لەکاتی یان لەدوای خۆرئاوادا، درەوشانەوەی ئاسۆ دوای خۆرئاوابوون.
شفق قطبي	Aurora	(ئۆرۆرا)، ڕووناکی پۆڵی، گزنگی پیتەیی، گڕێکە لە ئاسماندا بەدی دەبێت. بەتایبەتی لە ناوچە قوتبەکاندا لەشێوەی هەوردایە. گەلێ شێوەو هەورەو ڕەنگی هەیە، لە بەهارو پایزدا لە شەو و ڕۆژا پرشنگ دەداتەوە، هەندێك جۆری هەمیشەیی و هەندێکیشی دەمدەمییە، ڕووداوێکی سروشتی دڵفڕێنە هەندێکی لەشێوەی کەوانەو هەندێکی پێچاوپێچە بە ڕەنگی سوور یان شین یان سەوز یا زەردە، هەندێك جار دەلەرێتەوە، هەندێك جار ڕەنگی نمود دەبێت.
شفق قطبي شمالي، اضواء قطبية شمالية	Aurora- Rorealis	شەبەقی پۆڵی باکووری، گزنگی پیتەی باکووری. ڕووناکیی پۆڵی باکووری، ڕووناکیەکی هەمەڕەنگە لە چینە بەرزەکانی کەشدا دەردەکەوێت. بەزۆری لە ناوچەی پۆڵی باکووریدا.
شفق قطبي جنوبي، اضوا، قطبية جنوبية	Aurora- Australis	شەبەق پۆڵی باشووریی، گزنگی پیتەی باشووری، ڕووناکیی پۆڵی باشووریی، ڕووناکی‌یەکی هەمەڕەنگەیە لە چینە بەرزەکانی کەشدا دەردەکەوێت بە زۆری لە ناوچەی پۆڵی باشووریدا
شفل، قانصة الطير	Gizzard	سیقەتۆرە، بەشێکە لە کۆئەندامی هەرس لە باڵندەدا
شفلح، كبر، اصف، لصف، قبار	Caper tree, caper bush	مارگیر، شیفەلەتە، دەوەنێکە گوڵەکەی پەمبەیی و گەورەیە، بەرەکەی لە شووتیەکی بچووك دەچێت، کە پێدەگات توێکڵەکەی شەق دەبات، دژی نەخۆشی هەناسەتەنگی و ئاوبەنگ بەکاردێت، بەرو گوڵەکەی لە ترشیاتدا بەکار دەهێنرێت.
شفلح، كرفنة ذروية	Great fan-palm, Tallpot palm	درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما، گەڵاکەی لە باوەشێن دەچێت، شەبقەو شتوومەکی ناوماڵی لێ دروست دەکرێت.
شفنين	Nicobar	(نیکۆبار)، باڵندەیەکی ئارییە لە کۆمەڵەی کۆتر، ڕەنگەکەی سەوزە ریشێکی درێژی ئاڵتونیی هەیە، دەنووکی ڕەشە.
شفنين بحري، رهرهة	Ray, Skate	(رای)، (سکێت)، جۆرێکە لە ماسی، شێوەی لەشی لەبزینەیە، (تەوژمێکی کارەبایی) دەگرێتە دوژمن لە کاتی مەترسیدا.
شفهي، شفوي	Oral, Verbal	بەدەم، سەرزاری، زارەکی داری.
شفوي، شفي	Labial, Chello, Cheil	لچی، لێوی، شتێك پەیوەندی بە لچو لێوەوە هەبێت.
شفويات	Labiatae, Labiates	لچدارەکان، کۆمەڵە ڕووەکێکی گەڵایی گەڵا توکنی بۆنخۆشی پزیشکیە.

شفوية الأحناك	Chilognatha	چەناگە لچییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکە.
شفوية الأرجل	Chilopoda	پێ لچییەکان، کۆمەڵە مێروویەکە، کە قاچیان زۆرەو ژەهراوین.
شفيوت	Cheviot	(چیڤۆت) (١) جۆرێکی تیسکنە لە مەڕ. (٢) قوماشێکە لە خوری ئەو مەڕە دروست دەکرێت.
شفير، شفا	Verge	سنوور، قەراغ.
شفيق، دمق، شفشاف	Sieet	باران بە تەرزەوە.
شفيك	Chavick	(چاڤیکا)، رووەکێکی پزیشکییە لە کۆمەڵەی بیبەر، بەرەکەی لە ترێ دەچێت، هێلکەیی و بۆنخۆشە
شفية	Labellum	لچۆکە، لێوۆکە.
شق، صدع، تشقق	Fissure, furrow, Crack	قلیش، تلیش، درز، درزبردنی زەوی یان ئەندام.
شق	Chap	لەتکردن.
شق البطن، فتح البطن	Celiotomy, Laparat omy	سک هەڵدڕین.
شق قيصري، عملية قيصرية	Caesarean operation	نەشتەرگەری قەیسەری، سک هەڵدڕین بە رێگەی قەیسەری، واتە ئەگەر منداڵبوون گران بوو سکی ئافرەتەکە هەڵدەدڕێت و مناڵەکە لە منداڵدانەوە دەردەهێنرێت.
شق الرحم،فتح الرحم	Uterotomy	هەڵدڕینی منداڵدان.
شق	Gibbon	(جیبۆن)، مەیموونێکی سووکەڵەیە لە مرۆڤ دەچێت.
شقائق البحر، شقائقيات، شقار البحر	Sea anemone	هەڵاڵەی دەریا، جۆرە گیاندارێکی دەریایی رەنگینی جوانە لە گوڵاڵە دەچێت، خۆی دەنووسێت بە بەردەوە.
شقاريات، حوذانيات	Ranun-culaceae, Crowfoot-family	گوڵاڵەییەکان، خێزانی بێ قەڵە، کۆمەڵە رووەکێکی دوو لەتکەییە، گوڵاڵە سوورەو خەربەنگ و رەشکە(سیاوڵە) . هتد دەگرێتەوە.
شقار، شقاري،شقر، سكبة، شقيق النعمان	Anemone wind flower	گوڵاڵە، هەڵاڵە،گوڵە نیسان، گوڵە مێلاقە، جۆرە گیایەکە گوڵی هەمەجۆرە دەگرێت.
شقار، بهار	Bohar	(بوهار) ماسییەکە پەرەکەیەکی درێژی هەیە لە پشتیدا لە دووگی وشتر دەچێت.
شقاق	Uicer of pastern	شوقاقی، قلیشاویی پێست، قلیشاوی بەشی خوارەوەی قاچی وڵاخ و ئاژەڵ.
شقاح،كبر، كبار، اصف، لصف		بڕوانە(شفلح، كبر).
شقاح، خضاب	Pigment	رەنگ، رەنگی ئەندامی، هەر رەنگێك سەرچاوەکەی ئەندامی بێت.
شقائق النعمان، حوذان اسيوي	Asiatic craw foot, Persian buttercup	گوڵاڵە، نیسانۆك، ئادارۆك، کولیلك، گیایەکە گوڵی هەمەرەنگ دەگرێت، وەکوو سپی و زەردو سوور و پرتەقاڵی.
شق الجسم الهدبي	Cycliocotomy, Cyclotomy	کردارێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشیی گلوکۆما لە چاودا.
شقاحة	Pterous	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە، گۆشتەکەی دەخورێت.
شقارين	Anemonin	ئەنیمۆنین، مادەیەکی ژەهری سپییە لە گەڵای گوڵاڵە دەردەهێنرێت.
شقاقل، سيسارون، حرض النيل	Rough-parsnip, Secacul	گێزەری زبر، گێزەری سپی،گیایەکی پزیشکییە رەگەکەی ئەستوورە، رەگەکەی دەکرێت بە چێشت یان بە ئالیك بۆ ئاژەڵ.
شقال، شوقال ثقب	Great hedge-nettle	دەوەنێکی دەشتەکیی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
شقبان	Magapod, Mound- bird	باڵندەیەکی گەورەیە لە کۆمەڵەی مریشك لە بێشەڵانی قەراغ ئاودا دەژی، پشتی سەری پەڕی پێوەیە.

شقة	Apartment	كاشانه، بانيژه. بەشێكی سەربەخۆ لە خانوويەكی چەند قاتدا
شقة الفرس، مربط الفرس	Box, Horsestall	ئاخوڕ، گووف، شوێنی هەر سەرێك لە ولاخ لە تەویلەدا
قشحة، ظبية	Vulva of dog	شەرمگەی سەگ، قوزی سەگ.
شقدة	Gomphocarpus	(گۆمفۆكارپەس)، دەوەنێكی گوڵوكەی سپی‌یە لە چادر دەچێت.
شقدع	Young frog	بۆقی بچووك، بەچكە بۆق.
شقذ، حرباء	Chameleon	خۆرپەرست، تیر تیرە، جۆرێكە لە مارمێلكە كلكی لە لقی درەختەوە دەئاڵێت بە پێی شوێن رەنگەكەی دەگۆڕێت.
شقذان	Taphius	جۆرێكە لە شەمشەمەكوێرە.
شقر، شعير	Barely	جۆ، جەهـ.
شقري	Scarlet lake	لۆكی قرمزی، جۆرە بۆیەیەكە لە لووكو سیلقۆن كەربنەی حیوە) دروست دەكرێت.
شقرانية	Puccinia	كەرووی ژەنگ، ئەو كەڕووەیە كە نەخۆشیی ژەنگ لەناو رووەكدا بلاو دەكاتەوە.
شقران اسود، فحومة	Anthracnose, Smut, Stemrust	ژەنگ، خەڵوزە، كەڕووی گەنم، جۆرە نەخۆشی‌یەكە تووشی دەغڵودان دەبێت بەهۆی كەڕوویەكی میكرۆسكۆبییەوە.
شقرة	Fair ness,Aiphodrmia Aiphosis	شلی، نەبوونی رەنگ لە پێستدا. ئەو پێستە ...
شقر		بڕوانە (شقار).
شقراء	Blonde	ئافرەتی قژ زەرد.
شقرديون، ثوم بري	Wild garlic	سیری كێوی، سیرمۆكە.
شقراق		بڕوانە(شۆقوق).
شقق		بڕوانە (شوك العنب).
شقفة، اصيص، مركن	Pot, Vase, shard, Crock, pot sherd	ئینجانە.
شق	Slit, Chap, Fissure, Cleft, Split, Chink	دڕاوی، هەڵدڕین، درز، قڵیش، داقڵیشان، قڵیشان، تلیش، داتلیشان، تلیشان، جەلخ، تەرك.
شق، جنس	Sex	رەگەز، وەكوو رەگەزی گیاندار.
شقلبة	Somer- saulting, Somerset	سەمەقولات، تەقلەلێدا، دەقلوس قلووپینك.
شقليل، اصابع هرس، اظافر المهر	Finger of hermes	پەنجەی هورمز، گیایەكی سەلكدارە لە كۆمەڵەی سوێسنە، گوڵێكی زەردی بۆنخۆش دەگرێت.
شقمة، رباح، قردوح خنزيري	Chacma	(شاكما)، (چلكما)، جۆرێكە لە مەیمونی پاپیۆن زۆر گەورەیە بڕۆكەی سپییە.
شقوق بلعومية	Pharyngo-clefts	درزی گەروویی.
شقوق خيشومية	Gill-Ciefts	درزی كەوانەیی، درزی كەوانەی ڕیشەدارە وەكوو لە ماسییدا.
شقواص، لاذن اسباني	Gum, cistus Landanum, resin tree	سیستۆسی زەمقی، لادنی ڕێسینی،لادانەی ئیسپانیا دەوەنێكە گوڵی سپی مەیلەو سوور دەگرێت، جۆرەكەتیرەیەكی بۆنخۆشی ئایابی لێ دەردەهێنرێت.
شقيقة، صداع نصف الراس، صداع شق الراس	Migraine, Megriim, Hemicranuim	شیشنگ، لاژانە سەر، شەقەسەر، ئێشی نیوەی سەر، سەراسێ.
شقي، جنسي	Sexual	رەگەزی، شتێك پەیوەندی بە رەگەزەوە هەبێت.

شقية. جنسية	Sexuality	رەگەزێتی، سیفەتی رەگەزی نێر یان مێ.
شقيح. بشع	Deformed	دەعبا، گیانداری ناشیرین.
شقيق. خشخاش منثور	Corn poppy	گیایەکی بەهاریە، لە کۆمەڵەی خەشخاش، گوڵی سوور دەگرێت.
شقيق النعمان، حوذان	pulsatilla, pasque, pass flower, Blue mony	گوڵاڵە سوورە.
شكاهي، شكاعي، شوك الحمار	Acanthus, onopordon, Cotton thistle Down thistle	کەرتەشی، درکی کەر، رووەکێکە رۆنێکی تایبەتی لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت،دەکرێتە چراوە بۆ سووتاندن.
شكارة، مشواة	Gridiron, Grill	ئامرازی برژاندن.
شكا. شكاء	Onychrrhexis	قڵیشانی نینۆک.
شكارة. كيس	Bag, Sack	نوورەکە، تێرك.
شكارة	Special agricultural land	شکارتە، هەر پارچە زەوییەك کە تەرخان کرابێت بۆ کشتوکاڵێکی تایبەتی.
شكاعة	Fagonia	(فاگونیا)، گیایەکی تەمەن درێژە گوڵی سوور دەگرێت.
شكال	Clog, Hobble,shackles, Fetters	پێوەندی لاقی ولاخ.
شكالة، تعدة الأشكال	Polymorphism, Allotropy	فرە شێوەیی، چەند شێوەیی، بوونی تەنها یەك مادە بە چەند شێوەیەك، وەکوو کاربۆن کە بە چەند شێوەیەك هەیە–ئەڵماس و گرافیت و رەشی مەنجەڵ.
شكب، شنقب، بكاسين	Snipe	قورواویلە، قورواویلکە، باڵندەیەکی دەنووك تیژە، جۆرێکە لە مریشکی زەوی پنکە پنکەیە.
شكب، مزاز، قصر	Lockjaw, Trismus, Tetanus	دەردەکۆیان، نەخۆشییەکی درمە، ماسولکەی شەویلکەی تیادا گرژ دەبێت و ئەو کەسە دەمی دادەخرێت.
شكب البحر	Trimpet Fish	ماسییە زورنا، ماسییەکی دەریایی بچووکی لمۆز درێژی رەنگ پەمبەیە.
شكد	Daily- allowance	ژەمە ئالیکی رۆژانەی ئاژەڵ.
شكرة	Fullness of the mam-ma with milk	پڕبوونی گوانی ئاژەڵ بەشیر.
شكع	Abundanceof products (cereals)	هەر کشتوکاڵێك ئەو ساڵە تۆوی زۆر بووبێت واتا بەروبوومی زۆر بووبێت.
شك	Doubt	دوو دڵی، گومانکردنی ، گومان، خش.
شكروت	Sauerkraut, pickled-cabbage, Kraut	گەڵای کەلەرم کە خوێ کرابێت یان کرابێت بە ترشیات.
شكل، صورة	Shape,picture, Figure, Form, illustration	شێوە، وێنە، نیگا، تۆنی، خولك.
شكل هندسي	Geometrical figure	شێوەی ئەندازیاری.
شكل بلوري	Crystalline form	شێوەی کلایستالی، شێوەی بلووری(شیکل)
شيكل	Chicle	جۆرە زەمقێکە درەخت دەردەهێنرێت وەکوو بنێشت دەجوورێت.
شكل رباعي	Quadrangle	وێنەیەکی چوارگۆشە، شێوەی چوارلا، وێنەی وەکوو لەبزینەیی، وێنەی پەل تەریبی.
شكل رباعي الأوجه، شكل رباعي السطوح	Tetrahedron	وێنەی چوارگۆشەیی، وێنەیەك رووەکانی چوارگۆشە بێت.
شكل زورقي	Boat form	شێوەی بەلەمی، شتێك لە شێوەی بەلەمدابێت.
شكمجية	Casket, Trinket box	قوتووی خشڵ و ئەختینە.
شكن،شكان	Chekan, Cheken	(چیکان)، گیایەکە گەڵاکەی دەرمانی نەخۆشی سنگ و هەڵامەتی لێ دەردەهێنرێت.

شكوة، نحي، قربة، زق، سقاء، ممخضة	Churn, Small water-skin	مەشكە، ئامانێکی ماستاوی تیا دەژەنرێت بۆ جیاکردنەوەی کەرە.
شكوة، قربة صغيرة، حوصلة صغيرة	Utricle, Utricula	مەشکەیەکی بچووك، سیکلانۆچکە.
شكومنج		پەیکۆل،، پەیکۆلە، خەسەك.
شكوش، مواقة	Hammer	چەکوش.
شكوريا، سريس، هندباء برية	Wildendive, Chicory	تاڵیشك، گیایەکی تاڵە گەڵاکەی لەگەڵای کاهوو دەچێت دداندارە، باڵندەی کەو حەزی لێدەکات.
شكولاتة	Chocolate	چوکلێت، جۆرێکە لە شیرینی رەنگەکەی بە زۆری قاوەییە لە هاڕراوەی دەنکی کاکاو و شەکر . هتد دروست دەکرێت
شكيمة اللجام، حكمة	Bridle-bit, Bridoon,	قەمتەر، ئاسنی لغاو کە دەخرێتە دەمی وڵاخەوە.
شكير،خشب النسغ	Sapwood	تەختەی نیان، ئەو بەشە تەختە نەرمەی کە دەکەوێتە نێوان گەڤێ‌و تەختە رەقەکەی ناوەڕاستی قەدی درەختەوە.
شكير	Shoot, Sucker	خەڵف، براله، نەمام.
شكيل، معدد الأشكال	Polymorphic, Polymorph, polymorphous	فرە شێوە، هەرشتێك(مادەیەك) چەند شێوەیەکی هەبێت. وەکوو کاربۆن کە بە شێوەی ئەڵماس‌و گرافیت هتد هەیە
شكينوس، فلفل كاذب	Pepper tree, mastic tree	بیبەری درەخت، بیبەری درۆزنە، دارو دەوەنێکی رازاندنەوەیە گوڵەکەی سوور یان سپییە، بەرەکەی لە نۆك دەچێت سوورە، گەڵاو گوڵەکەی بۆنی بیبەری لێ دێت، بۆنێکی خۆش لە گەڵاو گوڵەکەی دەردەهێنرێت
شلاق، لبطة، رفسة	A kick	شەق.
شلالة، خياطة متباعدة	Tacking, Basting	کۆك، کۆکگرتن، دوورومانێکی بڵاو.
شلال	Waterfall, Cascade, Cataract	تاڤگە، ئاوشار، سولاو، سوول، قەڵبەز، رێژاو، سولاڤ، سیپەل، سیپ.
شلال كبير	Cascade	تاڤگەی گەورە.
شلال صغير، شلال جندل	Cataract	تاڤگەی بچووك.
شلب، ارز غير مقشور	Paddy, inpolished rice, Unpeeld rice	چەڵتووك، پیشك، دەنکی برنج کە توێکڵەکەی پێوە مابێت.
شلبة، زرقة	Schilbe, sea bream	(شیلبە) جۆرێکە لە مار ماسی، واتە ماسیی نقە، ماسییەکی هێواشە لە گۆم‌و نۆکەندەکاندادەژی.
شلت، رفس	To buck	لەقلێدان، جووتە وەشاندن.
شلتة، نمرقة	Cushion	کۆشە، بالیفۆك، سەرینێکی بچووك بۆ دانیشتن یان شان دادان.
شلة، شليلة	Skein of thread, Hank	کلافەی دەزوو.
شلجم، سلجم	Summer rape, Colza,	رووەکێکە لە شێلم دەچێت،گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی بچووکی زەرد یان سپییە، بەرەکەی خڕو وردو رەشی مەیلەو شینە، رۆنی لێ دەردەهێنرێت.
شلجم بري، اشخاص رحل	Pear-rooted-spurge	شیرماری رەگ هەرمێی، رووەکێکی دەشتەکی پزیشکییە، رەگەکەی ئەستوورە، رۆنێکی سووکەڵەی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
شلح،، تعرية	Undressing	رووتکردنەوە.
شلح العين، عين ارنبية	Togophthalmos, Hare eye	کەروێشکە بینین، کەروێشکە خەو، کەسێك نەتوانێت چاوی بنوقێنێت.

شلخ، حيوان منوي	Amimalsperm	سپێرمی نێرەی گیاندار، شاوەتی گیاندار.
شلر. جلهم، عرقصون، صبرة	Xerus	(زیرۆس)، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی سمۆرە تیسکنە، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە، لەژێر زەویدا هێلانە دەکات.
شلطة	Prangos, Hay plant	گیا کا ، گیایەکی دەشتەکییە گوڵی زەرد دەگرێت بۆ لەوەڕ باشە.
شلغم، لفت	Turnip	شێلم، تریۆکە، جۆرە سەوزەیەکە سەلکی گەورەی هەیە، دەکرێت بە ترشیات و چێشت.
شلف	Shaving	داتاشین، تاشین، رەوێتن.
شلفة	Razor	گوێزان، دەمەچەقۆ، قەمە، سونگی، کافرمان، چەقۆی سەرتاشین.
شلفة	Graphium	گرافیەم، کەرووەیەکی زیانبەخشە بە رووەك بە تایبەتی سێو و هەڵووژە.
شلقيات، رتبة الاشلاق	Selachii. selachonida	کومەلە ماسییەکی کرکراگەداری درندەیە، وەکوو کۆسەو مشارەماسی
شلق. جلكي جلكاء. لامبري	Lamprey	لامیری، ماسییەکی کرکراگەدارە لە ماسی نقە دەچێت، خۆی دەبوو سبینت بە ماسییەکانی ترەوەو خوێنیان دەمژێت.
شلفه	Eggs of lizard	هێلکەی مارمیلکە
شلك، فروالة، توت الأرض. فريز	Strawberry	سالک شلیك جیلەك چیلك گلیك گیایەکی تەمەن درێژە گەڵاکەی سێ پەلکە لە توو دەچێت سوورو خۆشە.
شلك تشيلي	Chilian Strawberry	شلیکی شیلیی. چیلەکی شیلیی.
شلك مسكي	Hautboy strawberry	سلیکی مسکیی. چیلەکی بۆنخۆش.
شلك فرجيني، شلك احمر	Virginiana strawberry, Scarlet strawberry	شلیکی فەرجینی. شلیکی سوور.
[illegible] نقليس. جريث	Commoneel	نقە، مارماسی، ماسییەکی لاکێشەیی پانکەڵەیە [illegible] مەیلەو سەوزە وەکوو مار ژەهری هەیە.
شلكون	Chalkone	(چالکۆن)، چەند ئاوێتەیەکی ئەندامیی ئەرۆماتیکن واتا زنجیرە داخراون.
شلك، فالج	Paralysis, palsy	لەرزۆکی، ئیفلیجی، گۆجی، شەیلە، جەملە، فالنج، گۆجبوون. گۆتبوون.
شلك الحنك	Palatoplegia	ئیفلیجی مەلاشوو، ئیفلیجی چەناگە.
شلل الاطفال	Infantile- paralysis	فالنجا بچووکا، ئیفلیجبوونی منال. پەلویوبوونی منال نەخۆشییەکی درمە میکرۆبەکەی لە کۆئەندامی دەماریدا دەژی و دەبێتە هۆی گۆجبوونی قاچ.
شلل وردي	Muscardine	(مەسکاردین)، نەخۆشییەکە تووشی کرمی ئاوریشم دەبێت و لەناوی دەبات
شل	To paralyze	ئیفلیجکردن، گۆتکردن، پەکخستن.
شلل اهتزازي	Shakingm palsy	لەرزۆکی.
شلل عضلات العين	Opthalmoplegia	ئیفلیجی، ماسوولکەی چاو.
شلل المثانة	Cysoparalysis	ئیفلیجی میزڵدان.
شلل عصبي	Neuroparalysis	ئیفلیجی دەماریی.
شلل عام	Panplegia	ئیفلیجی گشتیی لەش.
شلل كامل	Holoplexia	ئیفلیجی تەواو.
شلل عضلات الحنجرة	Laryngoplegia	ئیفلیجی ماسولکەی قورگ.
شلل عضلات البلعوم أو الحلق	Pharyngoplegia	ئیفلیجی ماسوولکەی گەروو یان دەم.
شلل طرف واحد	Monoplegia	ئیفلیجی یەك پەل.
شلل الجانبين	Diplegia	ئیفلیجی لە هەردوو لاوە.

شلل الأطراف	Acroparalysis, Quadriplegia, Tetraplegia	ئيفليجى هەرچوار پەلكە.
شلل لاندري		ئيفليجى لاندرى، جۆرە ئيفليجييەكى كوشندەيە لە مەغزى دركاوييدا دەبێت.
شلل الأطراف السفلى	Paraplexia	ئيفليجى لاقەكان، ئيفليجى قاچ.
شلل اللسان	Giossolysis	ئيفليجى زمان، لەزمان كەوتن، زمان شكان.
شلل الوجه، لقوة	Prosopoplegia	ئيفليجى دەموچاو.
شلل نصف الوجه	Hediprosoplegia	ئيفليجى نيوەى دەموچاو.
شلل تشنجي	Spastic paralysis	ئيفليجى كۆڵنجى.
شلل الجفن	Biepharoplegia	ئيفليجى پێڵووى چاو.
شلل نصفي	Hemiplegia	شيفليج بوونى نيوەى لەش، لافالنج، لائيفليجى.
شلل الأوعية الدموية	Angloparalysis	ئيفليجى موولوولەى خوێن، ئيفليجى بۆرييە موويينەكانى خوێن.
شلل جزئي أو رجفي	Palsyparesis	ئيفليجى بەشيى يان لەرزۆكى.
شلل وجني ،لقوة	Bells palsy	ئيفليجى روومەت.
شلل القلب	Cardioplegia	ئيفليجى دڵ، فالنجى دڵ.
شلل العصب الوجهي	Facial paralysis	ئيفليجى دەمارى دەموچاو.
شلم، فلاش	FIASH	(فلاش)، گرێكە بۆ وێنەگرتن لە تاريكيدا بەكار دەهێنرێت.
شلمق		شەلەمە، ترپۆكە، جۆرێكە لە رووەك.
شلن، شلنك	Shiling	شلن، دراوێكى ئينگليزييە برێتيە لە يەك بەش لە (٢٠) بەشى جونەيهى ئەسترلينى.
شلنغ	Schilling	(شلن) دراوێكە لە نەمسا بەكاردێت.
شلوة، شرطام، شرتيم، شلتان	Enarthrocarpus	گيايەكەگوڵى زەرد دەگرێت بەرەكەى لە خرنووك دەچێت.
شلوق، سموم	Siroco, Sirocco	(سيرۆكۆ)، بايەكى گەرمى ناخۆشە لە باشوورى خۆرهەڵاتەوە هەڵ دەكات.
شلو،عضو	Limb	ئەندام.
شليك،فراولة		بروانە (شلك).
شلياق، سلياق، سر واقع قيثارة، أوزة	Lyra Sheliak, Shelyak	(گيتار)، تار، كۆمەڵە ئەستێرەيەكە.
شليلة، شلة، سبيخة	Hank, Skein of thread	گلۆلە، خەرێنە، خرێنە، قاتمەبەن، گلۆلەبەن. گلۆلك،گلافە، بێـەكولوو، بێچەك، مرخەك، ماسوولە.
شم	Osmesis, olfaction, smelling	بۆنكردن، بێنو بهن كردن.
شراس، خوري، أبو قلنسوة	Black cap	كلاورەش، جۆرە بازاڕى، جۆرە باڵندەيەكى كلاورەشە لە بولبول دەچێت، حەز بە هەنجير دەكات.
شمال، شمال، شمال، حدواء	North wind, shamal	شەماڵ، باى باكوورى، باى چوروو، باى شەماڵ، باى باكوورى خۆرئاواى كە لە هاويندا هەڵ دەكات لەدەشتەكانەوە.
شمال	North	باكوور، ژوورو.
شماط، حداة، عقاب نسارية، عقاب البحر	Osprey	كۆلارەى دەريا، جۆرە داڵێكە لە قەراغ ئاودا دەژى، گياندارى بچووكى وەكوو باڵندەو ماسيى دەخوات.
شماذ، شامذ	Theridiides	جۆرێكە لە جاڵجاڵۆكە.

شمالي	Northren	کوێستانی، ژوروو، باکووریی، بالأ.
شمال شرقي	North east	باکووری خۆرهەلاتی.
شمال غربي	North west	باکوری خۆرئاوایی.
شمار، شمر، شمرة، شومار، رازيانج	Fennel, foeniculum	رازیانە، رزیانە، لۆ، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی وەك چەتر وایە بۆنێکی خۆشی هەیە، گەڵاکەی وردە دەخورێت، قەدەکەی خڕو رووتە، دەنکەکەی بۆ مەبەستی خواردەمەنیو بەهاراتو پزیشکی بەکاردێت
شمار الماء	Water fennel	رازیانەی ئاویی، رووەکێکی دەشتەکەیە گوڵەکەی لەشێوەی چەتر دایە.
شمام، بطيخ اصفر، قاوو، عبد اللاوي	Melon, Musk melon, mango melon	کاڵەك، گوندۆرە، کەلێك شێوەو رەنگی هەیە بۆنخۆشو شیرینە.
شمام اخضر، بطيخ اخضر، شمام مضلع، كوز عسل	Cantaloupe-melon	کاڵەکی سەوزی گەورەی قاش قاش.
شمان عجمي	Apple cucumber, Queen Anns melon, Dudaim melon	شەمامە، شەمامۆك، جۆرە کاڵەکێکی زەردە، هێڵی سووری پێوەیە بچووكو بۆنخۆشە هێندەی پرتەقاڵێك دەبێت. بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەروێنرێت.
شمام مصري، بطيخ اصفر	Sweet melon	کاڵەکە زەردە.
شمامة ، مصباح البترول	Lampburner	برغوی بڵێتەی چرا.
شماع، صانع الشموع	Tallow chandler, Wax chandler	مۆمکار، مۆم دروستکەر، مۆم فرۆش
شماعة، صناعة الشمع	Chandlerly	مۆم دروستکردن.
شماعة الملابس، شجب، شجاب	Coal rack, rail	عەاگەی جل، هەپە.
شماعة مدخل، شماعة صالة	Hall stand	عەلاگەی جل لە هۆڵدا دادەنرێت
شماريخ، الشماريخ	Aishamarish	(ئەلشەماریخ)، شکۆفە، ناوی ئەستێرەیەکە
شمالأ، شمار، صدرية الثدي، حمالة الثدي	Brassiere, Under-bodice, Sappoting breasts	سوتیان، سوخمەی مەمك
شمبراي	Chambray	شەمبرای، قوماشێکە تەنکە لە لۆکە دروست دەکرێت
شمبانزي، بعام، غول	Chimpanzee	شازی(شەمپانزی) زیرەکترین مەیموونەو لە ئادەمیزاد دەچێت.
شمبانيا	Champagne	(شەمپانیا)، شامپێن، چاکترین جۆرە لە مەی.
شمبكة، شمبق	Champaca, Champ wood, Champack	(شامپاك)، جۆرە درەختێکی پزیشکیيە گوڵەکەی بۆ هەڵامەتو سەرئێشە باشە، هەروەها عەترێکی نایابی لێ دەردەهێنرێت.
شمذ، رفع الذنب	Raising the tail	کلك، بەرزکردنەوەی گیانەوەر.
شمذة	Arbre- support	درەختی راگیرکردن، هەر درەختێك لە پاڵ داری مێودا بروێنرێت بۆ ئەوەی کە راگیری بکات.
شمراخ، شمروخ	Peduncle, Fiower stalk, Thyrsus	(١) لاسکۆکە، لاسکی گوڵو بەر، هێشوو، هۆشە، هێشی. (٢) شێوەیەکە لە شێوەکانی گوڵکردن وەکوو لە گوڵی لەیلاقدا.
شمرة، شمر		بڕوانە(شمار، رازیانج).
شمر الجبل، شرعوب حقلي	Hedge parsley	مەعدەنووسی پەرژین، رازیانە کێویلە، گیایەکی دەشتەکیيە لەناو کێڵگەدا دەروێت، گوڵەکەی بۆنخۆشە، رەگەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

شمرة بحرية	Samphire sea, fennel,	(شامفیر)، رازیانەی دەریا، گیایەکی قەراغ دەریایەدەکرێتە ترشیاتەوە.
شمر الخنازیر، بخور الأكراد		رازیانەی بەراز، بخووردی کوردی، ڕووەکێکی دەشتەکی پزیشکییە،گوڵەکەی لە چەتر دەچێت، دەرمانی سنگ ئێشەو زەردویی لێ دەردەهێنرێت.
شرنس طرناليا	Tornella	(تۆرنیلیا)، ڕووەکێکی خشۆکە بەرەکەی قۆچەکییە، سەوزە لە دواییدا زەردو شیرین و بۆنخۆش دەبێت.
شمسية، مظلة	Parasole, Sunshade	چەتر، سەیوان، چەتری سێبەر.
شمسية المطر	Umbrella	چەتر، چەتری باران.
شمسية (اروكاريا)	Araucaria	(ئەرۆکاریا)، جۆرێکە لە سنەوبەر.
شمس، النير الأعظم	Sun, Helios	خۆر، ڕۆژ، خاوەر، ئەستێرەیەکی جێگیرە، بریتییە لە خڕۆکێکی گازی، پلەی گەرمی ڕووەکەی نزیکەی (٦٠٠٠) پلەو پلەی گەرم، ناوەوەی نزیکەی چل ملیۆن دەبێت، تیرەکەی (١٠٩) ئەوەندەی تیرەی خڕۆکی زەوییە.
شمسة	Big bead	شامورو، دەنکە موروی گەورە.
شمس كاذبة	Mock Sun	وێنەیەکی خەیاڵییە، بۆ خۆر.
شميات	Heliozoa	ڕۆژییەکان، خۆرییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی ڕەگدارن بە میکرۆسکۆب دەبینرێن.
شمس لاتغرب، شمس منتصف الليل	Midnight sun	خۆری نیوەشەو، خۆری ئاوانەبوو، بینینی خۆر لە (٢٤) سەعاتەی وەرزی هاویندا لە هەردوو پۆڵەکەدا.
شمسي اليف الشمس	Heliophile	خۆرخواز، ئەو ڕووەکەی کە حەز بە خۆر دەکات.
شمسي	Solar sunny	خۆریی، هەرشتێك پەیوەندی بە خۆرەوە هەبێت.
شمسية الشباك	Persienne, window blind	چەتری پەنجەرە، تەختەیەکی کون کونە دەگیرێت بەسەر پەنجەرەدا بۆ سێبەر کردن.
شمشاد، بقس، شمشار، شمشير	Box tree, Buxus	شمشار، درەختێکی هەمیشە سەوزی سستە لە گەورەبووندا لە (٨) مەتر زیاتر بەرز نابێتەوە بۆ ڕازاندنەوە لە باخچەکاندا بەکار دەهێنرێت، بەشێوەیەکی هەندەسی دەبڕدرێت، وەکوو خڕ یان شەشپاڵو یان لوولە بەم جۆرە دەمێنێتەوە بۆ ماوەیەکی درێژو بۆ پەرژینیش بەکار دەهێنرێت و هەمیشە سەوزە.
شمشيل، فيل	Elephant	فیل، گیاندارێکی شیردەری سەداری کەتەیە، لموزی درێژە.
شمشم، منثور بري، خمخم	Gilliflower	شەوبۆ کێویلە.
شمط	Blending (of wines)	تێکەڵاوکردنی چەند جۆرێك لە شەراب بۆ مەبەستێکی تایبەتی.
شمعة (للأضاءة)	Candle, Wax candle	مۆم، قاڵبەمۆم.
شمعة الأحتراق	Bougie	مۆمی سووتان، دەزگایەکی لوولەیی بچووکە، بزیسکێك پەیدا دەکات بۆ سووتاندنی سووتەمەنی لە بزوێنەرەکەدا.
شمع جبلي، شمع معدني	Mountain wax	مۆمی چیایی، مۆمی کانزایی.
شمع، شمع النحل الأبيض	Wax, Cera albe	مۆم، شەمێ، شەم، فند، مۆمی سپی، مێوی سپی.
شمع النحل الأصفر	Cera flava	مۆمی زەرد، مێوی زەرد.
شمع معدني، اوزوكريت	Ozokerite, Ozocerite	(ئۆزۆکریت)، مۆمنایین مۆمی کانزایی.
شمع التطعيم	Grafting wax	مۆمی موتوربەکردن، ئەو مۆمەی کە شوێنی موتوربەکردنی درەختی پێ دادەپۆشرێت.

شمع نباتي	Vegetable wax	مۆمی رووەكی، وەكوو ئەو مۆمەی كە لە توێكڵی بەری دار مۆمی پەنسلڤانیادا دەردەهێنرێت.
شمع البارافين	Paraffin wax	مۆمی پارافین، مادەیەكی چەورییە لە تەختەو پەترۆل دەردەهێنرێت بۆ دروستكردنی مۆم.
شمع احمر،ختام، شمع الختم	Sealing Wax	مۆمی سوور، لۆك، لۆكی سوور، مۆمی لۆك.
شمع العسل، عسو، شمع اصفر، شمع اسكندراني	Bee- wax	تڵپەی هەنگوین، مێوی زەرد، مێو، شەما مۆمی زەرد، بەرەمێو، بەرەمۆم، مادەیەكە هەنگ دروستی دەكات بۆ دروستكردنی شانەكەی.
شمع كرنوبة، شمع كارنوبا	Carnauba-wax	مۆمی كارنوبا، مۆمێكە لە توێكڵ و رەگ و گەڵای دارخورمای بەرازیلی (كارنوبا) دەردەهێنرێت، مۆمێكی زۆر رەقە لە دروستكردنی مادەی بریسكەدەرو مەرەكەبی چاپكردن لەسەر پەردەو قوماشدا بەكاردێت.
شمع صيني	Chinese Wax, insect Wax	مۆمی چینی جۆرە مۆمێكە لە مێش و مەگەزێك دەردەهێنرێت كە لە چین دەژی، لە دروستكردنی بۆیەو مۆمی سووتاندندا بەكاردێت
شمع ياباني	Japan wax	لۆكی جاپانی، مۆمی جاپانی، جۆرە مۆمێكە لە كولاندنی تۆوی ترشی سماق یان قلیشاندنەوەی توێكڵی درەختەكەی دەستگیر دەبێت.
شمع رخو، شمع خامد	Slack Wax	مۆمی خاو، مۆمی مردوو
شمع الأذن، اف، صملاخ	Ear wax, Cerumen	چڵكی گوێ، مێوی گوێ، قریژا گوهی، مادەیەكی مۆمیی زەردە كە [illegible] دەری دەدات بۆ گلدانەوەی تەپوتۆزی دەرەوەی گوێچكە
شمعـــة عياريـــة، شمعة دولية	International, Standard carndle, Candle	مۆمی پێوانیەیی، جۆرە مۆمێكە تایبەتیە زەبری رووناكییدانەوەی پێ دەپێورێت.
شمعة الأستقصاء	Bougie	مۆمی پشكنین ئامرازێكی باریكی نەرمە، دەكرێت بە بۆرییەك[illegible] بۆ مەبەستی گەورەكردن یان پشكنین.
شمعة الشحم	Adipocere	مۆمی پیو، میوی بەز.
شمعيات	Myriaceae	مۆمییەكان، كۆمەڵە رووەكێكی دوو لەتكەیییە بەشێوەی دارو دەوەن، گەڵاكانیان بچووكن، بە كوڵاندنیان مادەیەكی مۆمیان لێ دەست دەكەوێت.
شمعدان	Candle stick	شەمدان، مۆمدان، بێسوس، لالە، شتێكە لە شێوەی قاپدا مۆمی داگیرساوی تێدا دادەنرێن.
شمعي	Waxen, cermuninous-ceraceus	مۆمی، شتێك پەیوەندی بە مۆمەوە هەبێت.
شمعي الجناح	Wax wing	باڵ مۆمی، باڵندەیەكە سەری پەڕەكەی چوكڵەی ئەوتۆی پێوەیە كە لە (لۆك) مۆمی سوور دەچێت.
شمعية، شجرة الشمع	Bey berry, Candle berry-myrtle wax myrtle, Myrica	درەختی مۆم، دارو دەوەنێكی گەڵاكەی مۆمی لێ دەگیرێت، گوڵەكەی سەوزە بەرەكەی لە ترێ دەچێت یەك دەنكی تیایە بە مادەیەكی مۆمی داپۆشراوە.
شمعية تطرية	Sweet gale, Bog myrtle	دارمۆمی بۆنخۆش، جۆرێكە لە درەختی مۆم لە زەلكاودا دەڕوێت.
شمع، هوس مرحي	Amenomania	نەخۆشیی لە خۆباییبون یان خۆ بەزلزانین، نەخۆشییەكی دەدەروونییە.
شمل، شماليل	Peduncleof Cluster of dates	لاسكی هێشووی دارخورما.
شملة	Toga, mantle	پۆشاكێكی گەورەو فراوان وەكوو عەبا.
شملول	Small quantity, Brisk, Nimble	(١) برێكی كەم، بچەك. (٢) سووكەڵە، سڤك.
شم	Smell, Olfaction, Osmesis	بۆنكردن، بهنكردن.

شمي	Olfactory	بۆنی هەرشتێك پەیوەندی بە بۆنكردن یان ئەندامی بۆنكردنەوە هەبێت.
شم كاذب	Pseudosmia	بۆنكردنی درۆزنە گەندە بۆنكردن.
شمندور، لبأ	Beestings	ژەك، مادەیەكی رەقە لە گوانی گیاندارەكاندا هەیە هەتا نەیەتە دەرێ شیرەكەی بەرنابێت.
شمنـــــدر، شـــــوندر، بنجر،صوطلة، صعطلة	Beet, root, sugarBeet, Chard	چەوەندەر، چەوەنەر، رووەكێكی رەگەكەی لەشێوەی سەلكێكی گەورەدایە تامەكەی شیرینە، دەكرێت بەچێشت یان شەكری لێ دەردەهێنرێت.
شمندر بري، شوندر بري	Wild beet	چەوەندەر كێویلە، گیایەكە رەگەكەی باریكە لە زونگاوو شوێنی تەڕدا دەڕوێت.
شمندورة، عوامة الأرشاد، عوامة التحذير	Alarm- buog	ئامرازێكی سەرئاو كەوتووە بۆ ئاگاداركردنی پاپۆڕ لە دەریادا
شموص، شموس، حرون	Refractory	شەمبۆز، شەموز، سەركێش، سڵ، لارەجلەو، قوشكی، نارام، تۆسن، چەمووش، یاخی سرك، ولاخێكە كە بۆ باركردنی یان سواربوون نەوەستێت.
شمواة، فدر، فادر	Chamois, Rupicarpa-tragus	شەمكۆر، ئاسكی یەك ساڵە، جۆرێكە لە ئاسك، لە بزنەكێوی دەچێت، دوو شاخی كلۆری چەماوەی هەیە.
شموا	Chamois-leather	پێستی شەمكۆر.
شموع الصحراء	Limonium-spicata	مۆمی بیابان، لیمۆی دڕكاویی، جۆرە رووەكێكە.
شمور، الماس	Diamond	ئەڵماس، جۆرێكی بلورییە لە شێوەكانی كاربۆن، بێرەنگە، یان رەنگینە، لە دروستكردنی خشڵو شووشە بڕینەوەدا بەكاردێت.
شمول توتي	Mullberry	هەر بەرێكی رووەكی لە تۆ و بچێت وەكوو توو و شلیك.
شميسة، زعيترة	Micromeria	(جاتروكە)، گیایەكە دەشتەكییە گەڵاكەی وردە، گوڵی وردی سپیو سوور و شین دەگرێت.
شميطة، عقاب الشط	White tailed-eagle	هەڵۆی كگبك سپی، داڵی دەریا، جۆرە داڵێكی ژێر سكیو دەنووكی سپییە، دەنووكو نینۆكی زەردە لە قەراغ ئاودا دەژی.
شناق	Rope, Cord	پەت.
شنار، حجل رومي، قبج، يعقوب	Red- legged- partridge, Rock partridge	كەو، باڵندەیەوكی خۆشئاوازە، لە سویسكە دەچێت، رەنگەكەی خۆڵەمێشییە، دەنووكو قاچی سوورە، ژێر سكی سپییە هێڵی رەشی پێوەیە ، لە ناوچە شاخاوییو بەردەڵانیەكاندا دەژی، ماڵییش دەكرێت، خوێندنەكەی پێی دەگوترێت قاسپە دەخرێتە قەفەزەوە، لە كوردستاندا زۆرە.
شنار، جنار	Plane-tree, platonus, Chenar	سوورەچنار، درەختێكە گەڵاكەی دەڕوێت، گەڵایەكی گەورەی هەیە لە لەپی دەست دەچێت، كەڵك لە تەختەكەی وەردەگیرێتو بەرێكی خڕی هەیە بە دەزوولەیەكی درێژ شۆڕ دەبێتەوە بۆ خوارەوە.
شنان، اشنان، حرض	Salt wort	ئەسپۆن، رووەكێكە هاڕراوە وشكەوەبووەكەی لە جیاتی سابون بەكاردێت.
شنانة، دماع	Pleurs	ئاوكی رووەك، كە لە قڵیشاندنی قەدو لقەكەی دێتە دەرەوە.
شناري، فهد الثلوج	Wild cat	(١) پشیلە كێوی. (٢) وێزی بەفر.
شنب، شارب	Mostache	بڕوانە، (شارب).
شنبة	Rice	جۆرێكە لە برنج.

شنبق	Champac, Champak	(چامپاك) رووەكێكە گوڵەكەی زەردە.
شنبليد، زهر السورنجان	Flowers of colchicum	گوڵی سورەجان.
شنترة، شنترة	Palmure	چەق، چەرمێكی تەنكە لە نێوانی پەنجەكانی باڵندەی ئاوییدا.
شنتونغ	Shantung	(شانتۆنگ)، جۆرە قوماشێكە.
شنج، تشنج	Spasm, Spasmus	گرژبوون، كۆڵنج.
شنج	Great snail	شەیتانۆكەیەكی گەورەیە.
شنجار،، رجل الحمام، خس الحمار،كحلاء، حميراء	Orcanet, Bugloss, AlKanet	پێكۆترە، رووەكێكی دەشتەكییە، بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەكاردێت، مادەیەكی سوور لە رەگەكەی دەردەهێنرێت بۆ رەنگكردن.
شنجار صباغي، انشوزة صباغية. بوغلض الصباغين، حنة الغول	Dyres-bugloss Dyers-Orcanet	پێكۆترەی رەنگكردن، جۆرێكە لە پێكۆترە گوڵێكی بۆنخۆشی هەیە بە زۆری رەنگەكەی زەردە، رەنگێكی سووری لە رەگەكەی دەردەهێنرێت.
شنجبار، انجبار، حب القلب، كاسر الحجر	Bastard-alkanet, Gromwell	گیایەكی دەشتەكییە هەندێكی بۆ مەبەستی پزیشكی و هەندێكی رەنگی سوور لە رەگەكەی دەردەهێنرێت.
شنج الحاجب شندقورة	Ophryosis	گرژبوونی برۆ، گرژبوون و كشانی برۆ، لەرزۆكی برۆ. گوێی ولاخ، جۆرە رووەكێكی سركەرە.
شنداب،قرصعنة	Eryngo,Eringo	(ئێرینگۆ)، گیایەكی دڕكاوییە گوڵی شین یان سەوز یان سپی دەگرێت، لە كەرتەشی دەچێت.
شنداب بحري	Sea holly, sea holm	ئێرینگۆی دەریا، جۆرێكی بچووكە (ئێرینگۆ) رەگەكەی خۆش دەكرێت و دەخورێت.
شندل	Locustella	كوللە خۆرە، باڵندەیەكە لە چۆلەكە دەچێت.
شنس	Nerine	(نیراین) گیایەكە لە كۆمەڵەی نێرگز، گوڵی پەمبەیی یان ئەرخەوانی دەگرێت.
شنسروخ	Sparrow wort	گیا چۆلەكە، دەوەنێكە گوڵەكەی بەشێوەی مێشووە، بەزۆری رەنگەكەی شینە.
شنشيلان، شنشيلة	Chin chilla	(شینشیلە)، گیاندارێكی شیردەری قرتێنەری بچووكە لە كەروێشك دەچێت، رەنگەكەی قاوەیی كاڵە، پێستەكەی بە نرخە، لە ئەمریكای باشووری دەژی.
شصر، راتل، ابو كيم، اكل العسل	Ratel	هەنگوینخۆرە، گیاندارێكە كە چوالوو دەچێت حەز لە هەنگوین دەكات.
شنطة، سنتة، حقيبة	Bag,Valise	جانتا، باوەڵ، توربە.
شنطة الكتب	Stachel	جانتای كتێب.
شنطة يد، محفظة	Hand bag	جانتای دەست.
شنطف، خلنج	Heath, erica	(هیث)، جۆرە رووەكێكە، رووەكێكی دوو لەپكەییە، گوڵەكەی یەك پەرەی هەیە.
شنف، شوف	Thorn	دڕك.
شنف، قرط	Earring	گوارە، گوهارك.
شنف، جلع، انقيلاب، الشفة العليا	Eclablum Chliectropion	هەڵگەڕانەوەی لێوی سەرەوە.

شنف	To leer at -look askance at	تیلایی چاو، سەیرکردن بە تیلایی چاو.
شنف الدیك، دلبرجیة، مران الهند	Indian beech, poongoil-plant, dalbergia	(دەلبەرجیا) درەختێکە تەختەکەی سوورو بە نرخە گەڵاکەی ئاوێتەیە ، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سپییە، رۆنێکی تایبەتی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی رووناککردنەوەو پزیشکی .
شنق	Hanging, Execution by hanging	خنکاندن، خەندقاندن، بەداراکردن، بە پەتك هەڵاوسین، لە سێدارەدان.
شنقار، شنقور، سنقر	Gerfalcon, Gyr falcon	شمقار، هەڵۆی سپی، جۆرە باڵندەیەکە.
شنقب، شکب، بکاسین، بکاشین، شنقاب	Snipe jude cock, Long bill	قوڕاویلە، قوڕاویلکە، جۆرە باڵندەیەکی دەنووك درێژە.
شنقل، منقلة	Asiatica water-ouzel	قەلمراو، جۆرێکە لە مریشکی ئاویی، دەچێتە ئاوەوەو مێرووی ئاویی دەخوات.
شنك	Shank	(شانگ)، جۆرێکی گەورەیە لە گیانداری گوێچکە ماسی
شنکار	Marking-gauge	دەزگایەکە بۆ هێڵکێشانی شتوومەکی دروستکراو.
شنکل، کلاب	Hook	چنگاڵ.
شنطل، ورزة	Hook and eye	ئەڵقەرێژ.
شنکار، النجار	Marking-gauge,	دەزگایەکە لای دارتاشەکان بۆ پلوانەو هێڵکێشان
شنکیس. طاووس التبت	Thibet-peacock	تاووسی تیبەت، باڵندەیەکی رەنگینە لە تاووس و لە چۆرەپۆر دەچێت.
شنم	Polypterus	ماسییەکی دەریایی لوولەیی درێژە پەڕەکانی پشتی وەك ددانی مشار وایە.
شنمول	Chaenomele	شانەمۆل، دەوەنێکی دڕکاوییە، بەرەکەی لە بەهێ دەچێت، ترش و تفتە.
شن، قربة	Water skin	کوندە، کوندەی ئاو.
شنینة	Milk sour	دۆ، ماستاو.
شنینة مکثفة، مخیض مکثف		سوێرەکە، خەستە.
شنیل	Chenille	(شانیل)، قوماشێکی ئاوریشم یان لۆکەی ڕێشوەدارە.
شهاب (شهب)	Meteor, Shooting or falling star, Luminous-meteor	شۆلە، تیرشهاو، ئەستێرەی کشاو، بریتیە لە تەنێکی ئاسمانی بچووك بە بۆشاییدا دەڕۆوات، کە لە خڕۆکی زەوی نزیك دەبێتەوە بەهۆی هێزی راکێشانەوە، دەکەوێتە ناو هەوای زەوییەوەو کڵپە دەسەنێت و دەبێت بە خۆڵەمێش و بەشێوەی گڕێکی کشاوو بە رەنگێکی سپی یان شینی کاڵ یان سوور دەردەکەوێت.
شهاب متفجر	Bolide	شۆلە تەقیو، تیرشەهاوی تەقیوو.
شهادة	Certificate	بڕوانامە، باوەڕنامە.
شهادة نهائیة	Diploma	(دیپلۆم)، بڕوانامەی کۆتایی، باوەڕنامەی دوایی.
شهادة جنسیة	Nationality certificate	بڕوانامەی رەگەزناسین، رەگەزنامە.
شهام، سعلاة،	Orangoutan	(ئۆرانگ ئۆتان)، مرۆڤی دارستان، مەیمونێکە لە پلە بەرزەکان لە دورگەی بۆرینۆ سۆترۆمەدا دەژی، جۆرە مەیمونێکە.
شهباز، شاه باز	Gashawk	شاباز، بازی تەواوی گەورە.
شهبان	Caffrelil- natalilly	شابان، گیایەکە لە کۆمەڵەی نێرگز، گوڵەکەی گەورەو سوور یان پرتەقاڵییە، بەرەکەی سوورە.
شهب		بڕوانە (شهاب).
شهبة	Grayness, Hoariness	رەنگی ماش و برنج واتا رەش و سپی تێکەڵ.

شهد، شهد	Honey comb	دووبەرە هەنگوین، هەنگوین، رینگاڵ، هەنگوین بە شانەکەیەوە.
شهدة	Kerion	پەیدابوونی زیپکە لە پێستی سەردا.
شهدانج، قنبز	Hemp seed	تۆوی رووەکی گوش.
شهر	Month	مانگ، هەیڤ، مەهـ رۆژ بەشێکە لە (١٢) بەشی ساڵ.
شهري	Mensal, Monthly	مانگی، هەر شتێك پەیوەندی بە مانگەوە هەبێت.
شهر اقتراني	Synodic month	ماوەی سووری (خولگەی) هەیڤ بە دەوری زەویدا بە گوێرەی ٠لەچاو) خۆردا.
شهر نجمي	Sidereal month	مانگی ئەستێرەیی، دەکاتە (٢٧) رۆژو (٧) سەعاتو (٤٢، خولەكو (٥و١١) چرکە.
شهري قمري	Lunar month	مانگی هەیڤی کە دەکاتە(٥و٢٩) رۆژ.
شهرية، مشاهرة، راتب شهري	Monthly	مانگانە، کرێی مانگێك.
شهر شمسي	month, Solar month	مانگی خۆریی، بەشێکە لە دوانزە بەشی ساڵی خۆریی.
شهرمان	Shelduck, sheldrake	شارەمان، جۆرە مراوییەکە دەنووکی چاڵە لەژێر ملیدا تەوقێکی رەش و تەوقێکی سوور هەیە.
شهرة	Fame, renown	ناوبانگ، نامەدەنگ.
شهقة، فواق، حازوقة	Orthopneaclangosa, Hiccough, Hiccup	نزرکە، نێسك نزرکە.
شهشة السعال الديكي	Back-draught, whooping-cough, pertussis	کۆکەڕەشە، نەخۆشی‌یەکی درمە لەناو منداڵاندا بڵاو دەبێتەوە، دەنگی کۆکەکەی لە خوێندنی کەڵەشێر دەچێت.
شهلاء	Blueeyed gril	چاوکاڵ، چاوەڕەیش مەیلەو شین.
شهل، شهلة، زرقة العين	Blueness of the eyes, Luminosity of pupil	چوێك، رەشی مەیلەو شین بێت.
شهل، شول، سريع في العمل	Nimble, quick	سووکەڵە، دەست سڤك.
شهوانية	Tragalism	ئاڵۆشی، حەشەرێتی.
شهوة جنسية، شهوة الوقاع، غلمة	Lust, carnal- appetite	ئارەزوویی رەگەزی، ئارەزووی جووتگرتن، هەوەس، حەشەرێتی، ئاڵۆشی رەگەزیبەجۆشی، ئەلۆری.
شهوة جنسية غريزة	Libide, libido	(لیبید) ئاڵۆشی رەگەزی رەمەکی.
شهور بهيمية	Bestial-passion	ئاڵۆشی رەگەزی دڕندانە.
شهوة بالم	Algolagnia, lust	ئاڵۆشی بە ئازار، ئاڵۆشێك کە ئازاردانی کەسێکی بەرامبەری تیادابێت.
شهوة الطين، وحام خمخمة	Alotriophagy Pica, picage	(١) بێزوو، بێزوکردن. (٢) هەندێك ولاخ و ئاژەڵ ئارەزووی خواردنو گڵو خوریو پێستەو پەڕ دەکەن لە ئەنجامی کەمی هەندێك مادەی کیمیایی لە لەشیاندا.
شهواني، غليم	Lecherous, lustful	ئەلۆر، بە جۆشی، حەشەری، بە ئاڵۆش، ئاڵۆشاوی.
شهية (للأكل)	Appetite, Orexia	ئیشتیا، ئیشتیهای خواردن، ئارەزووی خواردن، مەگیز، مجێز، دڵبردن، گزوفت.
شهي الطعم لذيذ	Delicious	تامخۆش، خۆش، بەتام.
شهيق	Inhalation, Inhaling, Inspiration	هەناسەوەرگرتن.
شهيق الحمار .	Braying	زەڕین، زەڕینی کەر.

شوائب	Impurities	خلتە، تلپە، سەرکزەرە. بن بێژنگ.
شوائب الصوف الشحمية	Yolk	ئەو چەورییەی کە لە خوری دەگیرێت.
شوائب القطن والصوف	Motes	خلتەی لۆکەو خوری.
شواش عصبي	Neuropsychosis	پشێوی دەماریی و دەروونی.
شوائب معدنية	Gangue	(گانگ) خلتەی کانزاو خۆڵ کە لەناو کەرەسە خاوە بە نرخەکاندا هەن.
شواك	Acanthosis	نەخۆشییەکی پێستە، نەخۆشی پێستی درکاوی.
شواء، لحم مشوي	Roast	برژاو، گۆشتی برژاو.
شواء	Roaster	برژێنەر، وەکوو کەبابچی.
شواة ، فروة الراس	Scalp, pericarnium	پێستی سەر.
شوادن	Inclemency	بارەکانی کەشی ناهەموار.
شوار	Male and female organs	ئەندامی رەگەزیی مێروو ، نێر یان مێ.
شؤبوب، رذاذ المطر، مطر خفيف	Drizzle, fine, rain, A shower of rain	دڵۆپەی وردی باران، تاوی باران.
شؤون	Affairs	کاروبار.
شوارب عنتر، قرطم بري	Distaff- thistle, wooly safflower	زەعفەرانە کێویلە، گیایەکە یان دەوەنێکە رەنگی گوڵەکەی پرتەقاڵییە ئاوکی قەدەکەی سوورە.
شواظ، شواظ	Prominence	بڵێسەی گڕی بێ دووکەڵ.
شواظ الشمس، السنة سمسية	Solar-prominence	بڵێسەی خۆر، گڕێکی سوورە یان پەڵە گازێکە لە هەور دەچێت لە خۆرەوە درێژ دەبێتەوە هەندێك جار بۆ ماوەی (٢) ملیۆن کیلۆمەتر.
شواظة، فلوكس	Phlox	(فلۆکس) گیایەکە گوڵی هەمەجۆری جوان دەگرێت.
شواس	Pavetta	(پاڤیتا)، دەوەنێکی پزیشکییە گوڵەکەی سپی یان سەوزو بۆنخۆشە.
شواق، شب الليل		گیایەکە لە شەوبۆ دەچێت سەلکی هەیە گوڵەکەی لە ئێوارەوە تا بەرەبەیان گەشە.
شوالة، هازجة، دخلة شوالة	Pitchu, warbler, Chiff-Chaff	(پیچوو) باڵندەیەکە لە چۆلەکە دەچێت
شوال، جوالق	Large sack	جەوال، جۆرە توورەکەیەکی گەورەیە.
شوان	Seedsman	عەلاف، خەلەفرۆش.
شواية، عشواة	Grill, Gridiron	ئامرازی برژاندن.
شوبك، شوبق، مطلمة، شيبك	Rolling pin	تیرۆك، کرتناك، بازی، تیرۆکی گەورە بۆ کولیچە دروستکردن.
شوب	Soup of onions	پیازاو، شۆربای پیاز.
شوب	Chub	(چوپ)، جۆرە ماسیەکە لە رووباردا دەژی.
شوب ، شونكة	Rolls or loaves of dough	گونکە هەویر، گرك، پەپکە، بەشی یەك نان لە هەویر.
شوب، خليط	Mixture	تێکەڵاو، تێکەڵ.
شوب، ريح حارة	Hotwind, Sirocco	بایەکی گەرم، بایەکی ووشکی تۆزاویی.
شوبر، بلوط البلين	Cork Oak	بەرووی تەپەدۆر، جۆرێکە لە داری بەروو تەپەدۆر لە توێکڵەکەی دەردەهێنرێت.
شوح، تنوب اناضولي	Fir tree, spruce	جۆرێکە لە داری سنەوبەر.
شوحة، رخمة	Egyptian-vulture, pharaoh-hen	سیسارکگی میسری.

شوحط، سدر جبلي	Yew tree, Acalypha-fruticosa	تاوکە کێویلە، درەختێکە چەند لقێکی لە زەوییەوە لێ دێتە دەرەوە بەرز دەبنەوە، گەڵاکەی تەنکە بەرەکەی درێژکۆڵەو نەرمە دەخورێ بۆ رەوانی باشە.
شودر	Chowder	(چۆودەر) شۆربایەکە لە ماسی و پەتاتە و پیاز دروست دەکرێت
شوخم	Aeschynanthus	رووەکێکی خشۆمی کەپرییە گوڵی گەورەو سوور دەگرێت.
شودل	Phragmidium	(فراگمیدیەم)، کەڕوویەکی زیانبەخشە، بە گوڵەباخ.
شورب، خاطف الذباب	Fly catcher	مێشگرە، چۆلەکەیەکی بەلەکە.
شورل	Schorl	(شۆرل) شەوە، جۆرێکی رەشە لە تۆرماڵی و کوارتز. بەردیکی بە نرخە.
شورة، ملح البارود	Niter, Nitre	شۆرەکات، خوسار، خوێی باڕووتی لێ دروست دەکرێت
شوربة، شوربا	Soup	شۆربا، زەلکە، چێشتێکی شلە.
شوربة عدس	Lentil soup	نیسکێنە، شۆربای نیسك.
شوربة الماش	Green gram soup	ماشێنە، شۆربای ماش.
شوري	Wild mangrove	(مانگرۆڤە کێویلە)، درەختێکە توێکڵەکەی ترشە. گوڵەکەی رەنگی لە دەردەهێنرێت.
شورة، قفير	Bee-hive	شانەی هەنگ، دووبەرەی هەنگ
شوشة	Style	قەلاس، قەلاسی گەنمو جۆ.
شوشة قنزعة	Tuft of hair, crown of head	تۆپەڵە تووکی سەر ، پەڕی سەری باڵندە.
شوش	Zanclus	(زانکلەس)، ماسییەکی خڕی پانکەلەیە، وەکوو باڵی هەبێت وایە. باڵی شتێکی پێومیە لە کلك دەچێت.
شوشمة، شوشمير، هال	Amome, cardamoms	هێل، حێل، رووەکێکە بۆ دەرمانو بەهارات بەکاردێت.
شوصة		ژانەسك، باکردن، برك، کۆڵنج.
شوشبة	Ionchaea	(لۆنچە)، مێروویەکە لە مێش دەچێت.
شوصر، شصر	Young gazelle	بەچکە ئاسك.
شوط	Rid, Run, distance, Object, Aim, Run round, Bout	ماوە، جار، نۆرە، هەنگاو.
شوع، بان، سر، يتصر، يسر، يسار، سياع	Been oil tree, Horse radish	موورونچە، درەختێکە گەڵای خڕو وردە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی بۆنخۆشە، دەنکەکەی رەشو بۆنخۆشە لە نۆك دەچێت، دەکرێت بە تەزبیو ملوانکە بۆ یاری پێکردن، هەروەها رۆنێکی بۆنخۆشی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی عەتر.
شوفان، خرطال، هرطمان، زمير، شيلم	Oats	کالتاس، گەڵابرێش، پەرش، هەرزن، جۆرێکە لە دەغڵودان.
شوفان بري	Wild oats	هەرزنە کێویلە.
شوف، منساج، بولدوزر، شفل	Shovel, Bulldozer	بیلدۆزەر، شوفڵ، مەکینەیەکە بۆ رێگاوبان کردنەوە.
شوق	Desire	ئارەزوو، پەرۆش، هەوەس، دڵخوازی، نیاز، خواست، ئەڵها.
شوق، كهرمان أسود	Jet, black amber	شەوە، کارەبای رەش، بەردێکی بە نرخە.
شوقال، شقال	Creat Hedge amber	دەوەنێکی پزیشکییە گەڵاو گوڵەکەی بۆنخۆشە.
شوقة، غراب الزرع	Jackdaw	قەلەڕەشکەی کێڵگە، قەلی کێڵگە.
شوك، شوكة	Thorn, Spine, pricKle, chaite-specule, chaeta,prick, seta, spike	ئەستری، ستری،خار، درك، چقڵ، پەیکول، دڕکێکی گەورە، خیب قونجر.
شوك، نبات شوكي	Thistle	رووەکی دڕکاوی، کەرتەش، چاوبازە، پەلۆشە.

شوك العلك ، اشخيصه ادلد، اسد الأرض، قاتل الأسد	Spindle-wort-white, chameleon	درکی بنێشت، شێری زەوی، رووەکێکی درکاوییە رەنگی گەڵاکەی دەگۆڕێت و رووەکەکانی نزیك خۆی دەفەوتێنێت، رەگو تۆوەکەی ژەهرینە.
شوك احمر، حرض، اشنان القصارين	Salt-wort, Kali	ئەسپێن گیایەکی دەشتەکییە لە قەراغ ئاودا دەڕوێت سۆدەی شتنی لێ دەردەهێنرێت.
شوك الضب، زعاف اقنة	Acanthus	وشترخوار، جۆرە رووەکێکە گەڵاکەی گەورەو گوڵەکەی پەمبەییە.
شوك مسكي	Muskthistle	درکی مسك، گیایەکی درکاوییە رەگو قەدو گوڵەکەی بۆنخۆشە.
قص قصوان الحقول	Creeping-thistle	کەرتەشی خشۆك، جۆرێکە لە کەرتەشی، خشاوە بەسەر زەویدا.
شوك عقرباني، قرصعنة	Field-eryngo	گیایەکی دەشتەکییە گەڵاکەی درکاوییە، گوڵەکەی شینە.
شوك فرياس، لسان العنب	Sldnder-thistle	زمانە قۆڕی، گیایەکە گەڵاکەی درکاوییە گوڵەکەی بنەوشەییە.
شوك شصي	Hooked thistle angled thistle	درکی قولاپی، درکی قولاپەیی.
شوك الجمال، رعي الأبل، حسك عاقول حيض	Thistle camel thistle, syrian bears beech	وشتر خۆرکە، گیایەکی دەشتەکیی گەڵا گەورەی درکاوییە، گوڵەکەی پەمبەییە.
شوك ازرق، شوكة زرقاء	Amethyst eryngo, amethystinum	تێسوو، گیایەکی درکاوییە، گەڵاو گوڵەکەی مەیلەو شینە
شوكان		بڕوانە (شکاعە).
شوك فضي، شوك عنتر	Silvered-thistle	درکی عەنتەر، درکی زیوی، گیایەکی درکاوییە، گەڵاو قەدەکەی زیوییە. گوڵەکەی بنەوشەییە.
شوك الدراج، شمك الدرج، مشط الراعي، شوك الدجاج	Teazle,Teazel, Teasel	شانەی شوان، درکی پۆڕ، جۆرە رووەکێکی سەلك و گەڵاکانی درکاوین، دەهاڕێت و دەکرێت بە ئالیك، هەروەها بۆ لکاندنی قوماشی خوری بەکار دەهێنرێت.
شوك العرب، اكاسيا، سنط، قاقيا، شوك الشام	Acacia, acacia farnesiana	درکی عەرەب، دارجەوی ، ئەکاکی.
شوك الحليب، شوك الحمير	MilK thistle, milk pea	درکی شیر، درکی کەر، گیایەکی درکاوییە، قەدەکەی شیراوی تیایە، گوڵەکەی بنەوشەییە.
شوك النار، زعرورو سينا	Fir thorn, Fire bush, pyracanth	درکی ئاگر، دەوەنێکی درکاوییە بەشێوەی هێشووی سپییە، بەرەکەی بەشێوەی هێشووە لە ترێ دەچێت، بە رەنگی ئەرخەوانیی یان ئاگریی.
شوك الغنم	American-jute	درکی مەڕ، جۆرێکە لە توڵەکە بەشێوەی دەوەن بۆ رازاندنەوە بەکاردێت- گرشی ئەمریکی.
شوك الصباغين، نبق الصباغين		درکی رەنگ، ئاوی رەنگ، دەوەنێکی درکاوییە، رەنگی بەرەکەی سوورە، رەنگێکی زەردی لێ دەردەهێنرێت.
شوك قرمزي	Crimson thorn	درکە سوورە.دەوەنێکە گوڵی سووری لێ دەردەهێنرێت.
شوك القدس، باركنسونيا	Jerusalem thorn Parkinsonia	درکەزیی، درکی قودس، دەوەنێکی درکاوییە بۆ مەبەستی پەرژینی باخچە بەکار دێت..
شوك، خرنوب، شيشلان، بكنكطال، شلشلا	Prosopis	خرنووك، خرنویفك، رووەکێکی درکاوی تەمەن درێژی درکاوییە، رەگەکەی درێژە، لە کێڵگەی کشتوکاڵیدا دەڕوێت، بەرەکەی هێندەی زەیتونێك دەبێت، تاڵە.
شوكة مزهرة، جنستا عقربية	Scorpion-troom, Genistascorpius	(جێنیستا)، درکەگوڵدار، رووەکێکە رەنگێکی سەوزی لێ دەردەهێنرێت.

شوكي	Thorny, Spiny, Spinal, staceous-acicular, Acanthoid acanthaceous, Bristly, Chaeto	دڕکی، دڕکاوی، شتێك پەیوەندی بە دڕکەوە هەبێت.
شوكية الرأس، شائكة الرأس، راسنوكيات	Acantho-cephala	سەر دڕکاوییەکان، کۆمەڵە کرمێکی مشەخۆری سەر دڕکاوین، لە لەشی بەراز،و باڵندە دەژین.
شوكية القدم، شوكقدميات	Acantho, pod, Chaetopoda	پێ دۆڕکاوییەکان، کە پێیەکانیان دڕکاوین.
شوكية الأصابع	Acanthodactylus	پەنجە دڕکاوییەکان، ئەو گیاندارانەی کە پەنجەکانیان دڕکاوین.
شوكي الشكل	Setiform, chaeto,like, spiniform, Chaeto	شێوە دڕکی.
شوكة الأكل	Fork	چەتاڵ، چنگاڵ، چلچنگ.
شوكة، هلب	Bristle, Chaeta	موویەکی ڕەق، وەکوو مووی بەراز.
شوكة رنانة،	Tuning fork	زرنگە چنگاڵ، چوتاڵی زرنگاندنەوە، چەتاڵی زرەنگەدار، شەنی زرنگانەوە، چنگاڵی زرنگانەوە. تاقیکردنەوەی پێ دەکرێت.
شوكة الدمن، حخرشف بري، كعيب، كنكر، شوك النصاري، عكوب، كعوب	Milk thistle, Bears-breech, Acanthus mollis	کنگر ، کەنەر، کەنگر، گیایەکی ساڵانەی گەورەی دڕکاوی گەڵا پانە بنکەکەی دەکرێت بە چێشت یان ڕاستەوخۆ دەخورێت.
شوكة المسيح، شبهان، شائك	paliurus	زریسك، زریشك، تەڵوك، دەوەنێکی دڕکاوییە لە کرمەڵەی تاوگ مۆرە گوڵێکی زەردی هەیە بۆ پەرژین بەکاردێت، هەندێکی بەرێکی خۆش دەگرێت.
شوكة الحائك، حسك النساج	Teasel bur	هەپك، کەرکیت، ئامرازێکە جۆلا تانوپۆی پێ ڕێك دەخات.
شوكة باراهيم، قراص	Nettle	گەزنە، بەیبونە کێویلە.
شوكة جانبية	Lateral	دڕکی لاتەنیشتی.
شوكة مباركة شوك مريم سلبين	Holly thistle, Blessed thistle	دڕکە پیرۆزە، جۆرە گیایەکی دڕکاوییە زەردە، وەکوو کنگر دەخورێت.
شوكة العقرب، حمة	Sting of scorpion	چزووی دووپشك.
شوكة القنفذ	Quillspine	دڕکی ژیژك.
شوكة الجماع	Spenial seta	دڕکی جووتگرتن، وەکوو لە هەندێك مێروودا هەیە.
شوكة صفراء ، قرنون	Golden thistle, Scolymus	دڕکە زەردە، گیایەکی دەشتەکییە، گەڵاکەی گەورەیە دڕکی زەردی پێوەیە گوڵەکەی بنەوشەییە، ڕەگەکەی ئەستوور و شیرینە دەخورێت.
شوكة الفرج، قيد الشفرين	Fourchet	گرێی قوز، شوێنی بە یەك گەیشتنی دوو لچەکەی قوز.
شوكة الفم ، شوكة الفك، فكشوكيات	Chaetogneatha	دەم دڕکاوییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکە دڕکی قایەو وا بەسەریانەوە، وەکوو گیانداری ((ساجیتا)) کە بریتییە لە کرمێکی دەریایی.
شوكجلديات، شَوكية الجلد، شوكيات	Echinodermata	پێست دڕکاوییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکن وەکوو ئەستێرەی دەریاو ژیشکی دەریاو خەیاری دەریا.
شوكوليت، شوكلاتة. ـكولاتة	Chocolate	چوکلێت، جۆرێە لە شیرینی لە بەری دارێکی تایبەتی دروست دەکرێت کە لە کاکاو دەچێت، دوای پاککردنو برژاندنی لەگەڵ شەکرو هەندێك مادەی تر تێکەڵاو دەکرێت بەشێوەی قاڵب لە کاغەزەوە دەپێچرێت.

شوكران البساتين، كرفس بري ، بقدونس كاذب	lesser hemlock, Aethusa	كەرەوز كێویلە، مەعدەنووسە كێویلە، گیایەكە گوڵەكەی لە چەتر دەچێت بۆنی كەرەوزی لێ دێت، ئاوكەكەی ژەهرین و كوشندەیە.
شوكران الماء، سيكيوتا السام، قاتل البقر	Water hemlock, Cow-bane, Cicuta- virosa	ژەهرەگا، كاكوڕ، رووەكێكی ژەهرینە گوڵەكەی لەشێوەی چەتر دایە
شوكران، طحماء، شيكران، بيسبيس، قونيوم، كونيوم	Poison-hemlock, Herb bennet, Conium	رووەكێكە لە كۆمەڵەی گێزەر، گوڵەكەی لەشێوەی چەتردایە. سپییەو قەدەكەی سەوزە پنكە پنكەی سووری تیایە. توێكڵەكەی بۆ دەباخكردن بەكاردێت، بۆنێكی بۆگەنی لێدێت لە بۆنی مشكدەچێت، مادەیەكی ژەهری سڕكەری لێ دەردەهێترێت پێی دەگوترێت (كونین) یان (كونوسین). جاران دەرخواردی تاوانبارەكانیان دەدا بۆ كوشتنیان
شوكرين. كونوسين	Conicin	(كۆنیسین) مادەیەكی ژەهرە لە ناوكی رووەكی [illegible]
شوكر. حجل	Chuker	سوێشكە، باڵندەیەكە لە كەو دەچێت، بەڵام بچووكترە
شوكل، عليق، عوسج	Bramble, Black, berry	تووترك، دەوەنێكی دەشتەكی و كشتوكاڵییە، لقەكەی دڕكاوییە، بەرەكەی رەش یان سوورە لە توو دەچێت [illegible] یان مەیی لێ دەردەهێنرێت
شولة		بڕوانە (شوكت العقرب).
شولة	Meteor	شۆڵە، تیرشهاو، ئەستێرەی كشاو.
شولة. الشولة	Shomlzk,Alasha, Scorpii	چزووی، دووپشك، ناوی ئەستێرەیەكە.
شولة منقوطة	Semicolon	خاڵ و بۆر، (؛) یەكێكە لە نیشانەكانی وەستان لە نووسیندا
شولة، فارزة	Comma, Vibrio	وێرگول، نیشانەی جیاكردنەوەی [illegible]
شول، استشالة	Nicking	كلك پێگرتن، بڕینی ماسوولكەی خوارەوەی كلكی ئەسپ بۆ ئەوەی هەر كلكی بە قیتی بوەستێت.
شولر	Shoveler	شۆڵەر، مراویەكی رووبارییە.
شولة بيضاء، عنجد	Euphorbiumgum- plant	جۆرێكە، لە رووەكی شیرمار، شیراوێكی ژەهریی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكی.
شولم، شيلم، شالم، سلت	Rye	هەرزن، پەرشت، گیایەكە لە كۆمەڵەی دەغڵودان، دەنكەكەی لە گەنم دەچێت ئاردەكەی مەیلەو رەشە.
شوم، شؤم	Bad luck	شووم، رەشینی.
شوم	Hickory	جۆرە تەختەیەكی رەقە. دەسكی كەلوپەلی لێ دروست دەكرێت.
شوم	Shawm	(شاوم)، ئامرازێكی مۆسیقای كۆنە لە تەختە دروست دەكرێت.
شومار		بڕوانە (شمار، رازیانج).
شوندر		بڕوانە (شمندر).
شونيز، شينيز، كمون أسود، حب البركة	Nigella, Black cumen, Fennel flower	زیرەی رەش، رەشكە، سیاوڵە، گیایەكی ساڵانەی جوانە، هەندێكی كێویلەیە، هەندێكیشی لەبەر گوڵ و دەنكەكەی دەروێنرێت، گەڵاكەی دەزوولەییە، بەرەكەی لوولەییە، دەنكەكەی رەش و بۆنخۆشە بەشێوەی بەهاراتی بەكار دەهێنرێت و دەكرێتە نانەوە.
شونة، هري، انبار	Granary, Garner, Silo	عەمار، سایلۆ، عەماری خەلە.
شونكة	Rolls or loaves of dough	پەپكە، گەنگە هەویر، گرك، بەشی یەك نان هەویر.

شونغ	Chewind	(چوینك)، چۆلەکەیەکی ئەمریکیی بچووکە.
شونس	Chionis	ئەستووره، رەنگەکەی سپییە لە قەراغ ئاودا دەژی.
شوهار، كزاز	Tetanos	تیتانۆس، دەردەکۆپان، نەخۆشییەکی درمە، نەخۆشەکەی دەمی دادەخرێت.
شوهت	Hedgehog	ژیشك، ژیشك،ژوژو.
شوهب، شبهم، دلدل، نبض، شيظم	Porcupine	کلکی سیخوری، کلك سپی.
شوي، شواء	Roasting	برژاندن.
شويكة	Acanthion, Spicula	درکی ورد.
شويكول	Chavicol	چافیکۆل، مادەیەکە لە رۆنی گەڵای دەلەبیبەری بیتیلدا هەیە.
شويكي- حسون	Gold finch	چۆلەکەیەکی خۆش ئاوازی رەنگینە بە سوورو زەردو سپیو رەیش شینو سەوز تۆوی درکاوی دەخوات.
شويسين	Chavicin	(چاڤیسین)، مادەیەکە لە پیپرین دەچێت لە دەلوبیبەردا هەیە.
شوبرت، اشعرة، حمري	Wild barley	کەرکۆخینە، کەرخەنوك، جۆکێویلە، جۆرێکە لە جۆ، بەرمەکەی تووکنە.
شويل، نبات الشيخ، أم وجع الكبد	Alkali weed, Reptare wort , Burst wort	ئەسپۆن، گیایەکە لە زەوی شۆرەکاندا دەروێت، گوڵەکەی مەیلەو سپییە بەرمەکەی زەردە.
شويلاء، شويلة، عبيثرات، حبق الراعي، برنجاسف	Mother wort, Mug wort	رێحانەشوانە، گیایەکە قەدو لقەکەی رەقە، گوڵەکەی تاڵو بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی دژی کۆڵنج بەکاردێت.
شويهين، كونج	Hobby	شاهۆی بچووک، جۆرە باڵندەیەکە.
شياع	Brazier	کوانوو، ئاگردان، چاوگەی ئاگر.
شياخ	Progeria	زووپیربوون، لە ئەنجامی گەورەبوونی نائاسییەوە.
شباط، سمط سفع	Scorch, Scald, Burn slightly	هەڵکروزان، سووتانێکی کەم.
شيء	Thing	شت، چشت، شتوومەك.
شيئية (للعدساتن)	Objective	زەرەبینیشتەکە، ئەو زەرەبینەی کە لە میکرۆسکۆبدا شتەکەی پێ دەبینرێت.
شيئية كبيرة	Highpower objective	زەرەبینی گەورەی شت. وەکوو لە میکرۆسکۆبدا.
شيئية صغيرة	low power bojective	زەرەبینی بچووکی شت وەکوو لە میکرۆسکۆبدا.
شيال، حمال	Porter, Carrier	حەمال، هەڵگر.
شيالة، ذنب الخيل، كنبات، امسوخ	False horse-tail Horse pipe, Bottle brush	کلکە ئەسپ، فلچەی بوتڵ، گیایەکی شوێنە شێدارەکانە رەنگی سووری لێ دەردەهێنرێت.
شيب، مشيب	Hoariness, grey hairs	پیری، سەرسپێتی.
شيبة، ذقن العجوز	ligneous warm wood	شیلەیەکی ژەهرینی تاڵە لە رووەك دەردەهێنرێت، هەروەها جۆرە درەختێکە.
شيب الشعر	Polio Thyrix	سپێتی سەر.
شيبة العجوز، حزاز الصخر	Flowering moss, Tree hair	رووەکی قاش قاشی بەرد، گڵە وزەی بەرد، جۆرێکە لە رووەکی قەوزە.
شيب، شق المناقع	Chaus	پشیلە کێویی زەلکاو.
شيبة، ريحان أبيض، ارطماسيا شجرية.	Artemisia-arborecens	ئەرتمیزیای درەخت، رێحانە سپیکە.

شيف (قماش)	Printed Calico, Cotton print, Chintz	چیت، قوماشێکی لۆکەی ڕەنگاو ڕەنگە.
شبه (وشي)	Blemish	نەنگی، عەیب کەموکوڕی.
شبح، سانمتولينا، ارطماسيا، عبيثرات، بحتران، قيصوم	Artemisia, Worm wood, suntonica, Herbaceous-absinth, Lavender cotton	(سانتۆنیا)، ڕێحانە کێویلە، بۆنخۆشکە، گیایەکی تەمەن درێژی هەمیشە سەوزە نزیکەی نیو مەتر بەرزدەبێتەوە لق و گەڵاکەی خوڵەمێشییە بۆنێکی خۆش و بەتینی هەیە، گوڵەکەی سەوزی مەیلەو زەردە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردەهێنرێت، دەرمانی ژانە سک و کرم فڕێدانی لێ دەردەهێنرێت، هەروەها ڕۆنێکی سەوزی تیژی لێ دەردەهێنرێت ، لە دروستکردنی مەیی (ڤێرمۆن) دا بەکاردێت.
شبح شجري، تم	Spanish-broom	(سانتۆلیای درەخت)، دەوەنێکی دەشتەکییە گوڵەکەی زەردو بۆنخۆشە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
شبح رومي، دمسيسة ، ابسنت، فسنتين، خترق	Absinthium, Roman worm absinth	بۆنخۆشەکەی ڕۆمی ، گیایەکە قەدەکەی توکنە، گەڵاکەی تاڵە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی زەردە ، ڕۆنێکی سەوزی تیژی لێ دەگیرێت، بۆ دروستکردنی مەی (ڤێرمۆت)و دەرمان بەکاردێت.شیخ
شيخ	Old man	تەمەندرێژ،پیر، پیرەمێرد، تەمەنی لە پەنجا ساڵ زیاتر بێت.
شيخوشة	Oldage, senility, Senescence, Decrepitude- senile, Nanism	بە ساڵاچوون، تەمەنە درێژی، کاڵبوون، بەناواچوون، پیری.
شيخوشة مبكرة، شياخ	Geromorphism	زوو پیربوون، پیریی، پێش وەخت.
شيخية، شيخة، اريخارون، شيخ الربيع	Erigeron, Flea- bane, Rag wart	شێخە بەهارە، گوڵێکەزار، جۆرە ڕووەکێکە لەناو کێڵگەکاندا دەڕوێت، هەروەها بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
شيخة، زهرة الشيخ	Senecio, rag wart, Rag wort	گوڵە شێخانە، ڕووەکێکە شتێکی پێوەیە لە کڵاوی سپی دەچێت.
شيخ البحر، ابو مريئة، عجل البحر، فقمة	Seal, phoca	شێخی دەریا،گوێرەکەی، دەریا، گیاندارێکی شیردەری دەریایی‌یە سوود لە پێست و چەوری‌یەکەی وەردەگیرێت.
شيروت	Cheroot	(چرووت)، جۆرێکە لە جگەرە.
شيرج، سيرج	Sesameall	ڕۆنی کونجی.
شيرة	Golden syrup	شیلە، دۆشاوی شەکر.
شيراز		بڕوانە (شرش).
شيز	Chaise	(شێز)، جۆرە گالیسکەیەکی سووکەڵەیە دوو یان چوار پێچکەی هەیە.
شيزوفيرينيا، عصام، انشطار الشخصية	Schizophrenia	(شیزۆفیرینیا)، پارچە پارچەبوونی فەرمانەکانی مێشك جۆرێکە لە شێتی، نەخۆشی‌یەکی دەروونی‌یە، ئەو کەسە دوو شەخسیەتی دەبێت.
شيزلنغ	Chaise longue	(شیزلۆنگ)، جۆرە کورسی‌یەکی درێژە.
شيزي، عرعر	Juniper	عەرعەر، وەهەل، هەورێس، هەڤرێسك، هاڤرێسك، هێڤەر، سەروو کێویلە، درەختێکە لە کۆمەڵەی سەروو، گەڵاکەی وەکوو دەرزی وایە، بەرەکەی لە تری دەچێت شیرین و بۆنخۆشە، دەرمانی بەهێزکردنی پیاوەتی لێ دەردەهێنرێت، تەختەکەی ڕەقە، ئاوکەکەی زەمقییە.
شيزونت	Schizont	(بارێکە)، (شێوازێکە) لە ژیانی هەندێك گیانداری سەرەتایی وەکوو پلاسودیۆم.
شيست	Schist	(شیست)، بەردێکی بورکانی‌یەبەشێوەی توێژاڵ هەیە مادەی میکاوتاڵکی تیادایە.

شيسليت	Chessylite, azurite	(شيسليت)، يەكێكە لە كەرەستە خاوەكانى مس، رەنگەكەى شينى تۆخە نيشتبيە لە كاربۆناتى مس تفته
شيشة التدخين، ارجيلة	Hubble-bubble, Narghile	سەرگەلە. ئامرازێكە بۆ توتن جگەرە كێشان.
شيشي، سفود، مغول، سيف الوغز	Foil, Broach	شيش
شيشلان، خرنوب المعزى	Prosopis-stephaniana	خرنووكى بزن. رووەكێكى تەمەن درێژى دڕكاوييە، رەگەكەى درێژە بە رەحمەت هەلدەكێشرێت. لە هەندێك زەوى كشتوكاڵيدا دەڕوێت
شيصبان	Ant(male)	نێر ميرووله
شبط	Scald	سەرمابردن. سەرمابردنى رووەك، شەڵتە.
شيطان	Satan, Devil	ئەهريمەن، شەيتان.
شيطان البحر	Devil fish	ديوەماسى، شەيتانى دەريا. شەيتانەماسى. گيانلەبەرێكە لە كۆمەڵەى ماسى، كلكێكى درێژى هەيە. لە ماسيە پانكە دەچێت
شيطرج، عصاب، مسواك الراعي	Dittender	سيواكى شوان. گيايەكە گوڵەكەى سپى يان زەردە بەرەكەى لە بەرى خەرتەلە دەچێت
شيظم. شيهم	Porcupine	سيخوڕ. سوجەر. گياندارێكى شيردەرى قرتێنەرە لەشى بە دڕك داپۆشراوە. لە كاتى مەترسيدا دڕكەكەى دەگرێتە دوژمن
شبع	Young lion	بەچكەشێر
شيف	Siice	قاش، كووز.
شيف	Air tight	كونبڕ، هەوابڕ.
شيفون	Chiffon	(شيفۆن)، قوماشێكى ئاوريشمى تەنكە.
شبق. مرينة، ابو مرينة	Moray,Muraena	(مۆراى)، جۆرە ماسييەكە لە مارماسيى دەچێت.
شبقة. اوز مصري	Chenalopex, Egyptian goose	قازى ميسرى. جۆرێكە لە باڵندەى قاز
شيك انيق	Chic	شيك، قۆز، ديمەن جوان
شيكو، بن كنتكي	Chicot Kentucky coffee beau	(چيكۆت)، جۆرە تۆوێكە لە جياتى قاوە بەكاردێت.
شيك صك	Cheque	چەك، چەكى پارە.
شيكولاته		بڕوانە(شوكوليت).
شيكارة		بڕوانە (شوايه مشواه).
شيكوريا، لعاعة	Chicory,Endive	كاسنى، گيايەكە، دەكرێتە زەڵاتەوە، تۆوەكەى بۆ مەبەستى پزيشكى بەكاردێت، لە هەندێك شوێن پێى دەڵێن كاردو.
شيلك		بڕوانە (شليك)، فراوله).
شيلاك. صمغ اللك	Shellak, Shellac	شيلاك، لۆك، دەمەلۆك، جۆرە ڕێسينێكى (جەويى) سروشتييە لە لايەن جۆرە مێرووييەكەوە دەردەدرێت، لە ئەلكهولدا دەتوێتەوە، لە دروستكردنى بۆيە (وەرنيش)و مادەى لكێنەردا بەكاردێت.
شيليت	Sheelite	(شيليت)، كەرەسەيەكى خاوى تەنگستنە. بەردێكى بە نرخە بە شێوەى كريستاڵ، كالسيۆمو كانزاى ولفرامو ئۆكسجينى تيايە لەگەڵ گرافيتدا هەيە.

شيلم، سلم، شولم	Darnel, Ryegrass, common rye	جۆ رەشە، پەڕشت، هەرزن.
شيلم بري	False oat- grass, french rye- grass	هەرزنە کێویلە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان زیانبەخشە بە دەغڵودان.
شيلو	Chilo	(چیلۆ)، مێرووییەکی بچووکی زیانبەخشە بە رووەك.
شيميات	Carangidae	(کارانجیدا)، کۆمەڵە ماسییی‌کی پەڕەکەدارو دڕکاوییە.
شيم، صيم	Caranx	(کارانکس)، جۆرە ماسییەکی دەریایی‌یە.
شيمية الماء، دردور	Whirl pool, Vortex	گەرداو، گکەردولوولی.
شينو	Chino	(چینۆ)، قوماشێکی خاکییە، جلی سەربازیی لێ دروست دەکرێت
شينةك	Chinook	(شینووك)، جۆرێکە لە بای باکووری خۆرئاوایی.
شينيز		بڕوانە (شونیز).
شيهم، نيص، دلدل، شوهب، مذاع	Porcupine	سیخوڕ، سوچەر.
شيهم الماء، قنفذ الماء، سفور	Sea-hedgehog, pricKly globe fish	ژیشکی ئاویی، ماسییەکی خڕی دڕکاوی‌یە.
شيوط، سيكوم	chayote	(چایوت)، جۆرە سەوزەیەکە لە کۆمەڵەی کولەکە
شيواو	Chihuahua	(چیواوا) جۆرە سەگێکی زۆر بچووکە.

ص

صائد- صياد	Hunter	راوکەر، راوچی.
صائد الذباب	Butter wort Fly catcher	مێشگر، ڕووەکێکە لە زەلکاودا دەژی، گەڵایەکی قوپاوی هەیە، شلەیەکی لینج دەردەدات مێش و مەگەزی پێوە دەنووسێت، پاشان خۆی بە دەوریاندا لوول دەدات و هەرسیان دەکات.
صائد المحار، أكل المحار	Oyster Catcher	لەپکەخۆر، سەدەفخۆر، باڵندەیەکگی دەریایی‌یە، هێندەی کۆترێك دەبێت و دەنووکێکی درێژو پانی هەیە، لەپکەکەی پێدەکاتەوەو گیانەوەرەکەی ناوی دەخوات.
صائد الأرق	Hippodamia	مێشی گەزۆخۆر، جۆرێکە لە خاڵخاڵۆکە سوود بەخشەو مێش گەزۆی زیانبەخش دەخوات.
صائد الطير	Birder	راوکەری باڵندە، راوچی باڵندە.
صائد السمك قرلي، قاوند، رفرار مازور	King fisher	شاماسی گر، باڵندەیەکە دەچێتە ژێر ئاوو ماسی راو دەکات و دەیخوات
صائد الذباب	Fly catcher,Tyrant	مەلەمێشخۆرە، باڵندەی مێشخۆر، باڵندەیەکە بە ئاسمانەوە مێروو دەخوات و هێلانە لە کونی درەختدا دەکات.
صاءة	After birth	ئەو شتە پیسەیە کە لە شەرمگەی ئاژەڵی مێوە دێتە دەرەوە دوای بێچووبوون.
صئبان، صؤابة	Nit	رشك، گەرای ئەسپێ.
صائم	Fasting jejunum	١- بەرۆژوو ٢- بەشی ناوەڕاست لە ریخۆڵە باریکە، بەزۆر بەتاڵە چونکە خواردنەکەی تێدا ناوەستێت.
صائرة ثن	Hay	کا، پووش.
صئصئة	Spur	جقەی کەلەشێر، پەنجەی دواوەی قاچی کەلەشێر
صائغ الفضة	Silver smith	زیوگەر، زەرەنگەری زیو.
صائغ الحلي، صائغ الذهب	Gold smith, jeweller	زەرەنگەر، زێرینگەر.
صائن، غشاء حام	Tutamen	پەردەی پارێزەر، وەکوو پەردەکانی مێشك.
صابة	Manchineel-tree	درەختی شیرمار، درەختێکە شیراوێکی توونی ژەهر دەردەدات بەرەکەی لە سێو دەچێت و دەخورێت
صابورة، ثقل موازنة، صابورة المركب	Ballast	پارسەنگ، قورسایی‌یەك بۆ هاوسەنگگرتن.
صابون	Soap	سابون بریتی‌یە لە خوێی ترشە چەورەکان، وەکوو ترشی سیتریەو پالمیتیك، بەڵام بەشێوەیەکی گشتی لە چەوری و قلیە (سۆدیۆم هایدرۆکسید) دروست دەکرێت و بە کوڵاندن بۆ مەبەستی پاککردنەوە بەکاردەهێنرێت، گەلێك جۆرو رەنگی هەیە.
صابون التجميل، قرص الصابون	Cosmatic soap	دیمەشۆرە، سابوونی دەموچاو شووتن.
صابون صلب (جامد)	Hard (soda) soap	سابوونی رەق.
صابون الوغف، صابون الرغوة	Foam soap	سابوونی سەرکەف.
صابون سائل	Soft (potash) soap	سابوونی شل.
صابون الألمنيوم	Aiuminum soap	سابوونی ئەلەمنیۆم.
صابون شحمي	Fat soap	سابونی بەزی.

صابون طبي	Medicatus soap, Medical soap	سابونی پزیشکی جۆرە سابونێکە دەرمانی تێدایە.
صابونية، عرق الحلاوة، جذور الصابوناريا	Soaponaria soap wort, soap plant, Hedge pink,	گیا سابوون، ئەسپۆن، جۆرە رومکێکە کە لە کۆمەڵەی مێخەکە، گەڵاکەی گەورەیەو گوڵەکەی پەمبەیی و بۆنخۆشە، جاران قەدو رەگەکەیان بۆ شتنی ئاوریشمو خوری بەکار دەهێنا، چونکە وەکوو سابون کەف دەکات.
صابونيات	Sapindaceae	سابوونییەکان - کۆمەڵە درەختێکە وەکوو دارسابوونو کەستانەی ولاخ.
صابون شفاف صابون التواليت	Toilet soap	سابوونی توالێت، سابوونی رازاندنەوە، جۆرە سابوونێکی بۆنخۆش و رەنگاو رەنگە.
سابون الركبة، داغصة	Knee-cap. patella	کلاوی ئەژنۆ. کەشکە ئەژنۆ.
صابون الطين، بيلون صابون صخري	Ciay soap. rock soap, Steatite	سابوونی کەفری. جۆرێکە لە بۆدرە دیمەنەکەی چەورە.
صابون رخو، صابون الحلاقة	Soft soap	سابوونی ریش تاشین. لەجیاتی سۆدەی داخکەر بۆتاسی داخکەری تێدا بەکاردیت
صابون اخضر	Green soap. Soap-viridis	سابوونی سەوز. بۆ چاککردنی نەخۆشی پێست بەکاردێت
صابون قشتالي	Castile soap	سابوونی کاستایل، جۆرە سابوونێکی رەقە لە رۆنی زەیتون دروست دەکرێت لە ئیسپانیا.
صابون الزجادين، ثاني اوكسيد المغنيز الطبيعي		سابوونی شووشەگەرەکان. دووەم ئۆکسیدی مەنگەنیزی سروشتی.
صابون كربول		سابوونی کاربۆل، جۆرە سابوونێکە رۆنی قەترانی تێدەکرێت.
صابونين	Saponin	(سابوون (سابونێن)، مادەیەکی سابوونییە لە رووەکی گیا سابوون یان دارە سابوون دەردەهێنرێت بۆ شتن بەکاردێت.
صابونيت	Bowlingite, saponite	(سابوونێت)، کەرەستەیەکی خاوە، بریتییە لە سلیکاتی مەگنیسیۆمو ئەلەمنیۆمو ، بەشێوەی تۆپەڵی سابوونی نەرم لەناو کەڤرە ئاگرینەکاندا هەیە.
صابوغة، شابل	Shad, Roach, Nile shad, Clupea, pilchard	(شاد)، جۆرە ماسییەکی گەورەی دڕکاوییە بە ئاسانی راو دەگرێت
صابئة	South west wind	بای باشووری خۆرئاوایی، بایەکە لەنێوان باشوورو خۆرئاواوە هەڵدەکات.
صاج، طابق	Bread grill	ساجی نان سێر، ساج، سێڵ.
صاج	Sheet of iron	لەوحی ئاسن، لەوحی چینکۆ.
صاج مموج	Corrugated iron	ئاسنی شەپۆلدار، لەوح و چینکۆی شەپۆلدار.
صاحة	Fallow land	زەوی دێم.
صاحب، رفيق	Friend	برادەر، هەڤاڵ.
صاحب	Owner, possesser of	خاوەن.
صاحب صنعة	Working class, Maker	پیشەگەر.
صاحب العز، ممسك الأعنة	Auriga	شوانی بزن، بزنەوان، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
صاحب البراءة، صاحب الأمتياز	Patentee	خاوەنی پاکانە،خاوەنی ماف، وەکوو ئەو کەسانەی کە شتوومەکی وەکوو ئامارزوو مەکینەو هتد ، دادەهێنن.
صادر	Efferent	دەرکراو، هەناردوو رۆیشتوو.
صادرات (تجارة)	Exports	ئەو کالایەی لە ولاتێکەوە دەنێردرێت بۆ ولاتێکی تر.
صادية		بڕوانە (سادیە).

صاخة، ورم عظمي	Osteoma, Contussion of bone	ئاوسانی ئێسك، گرێی ئێسك.
صادات الريح، مصدات الريح	Wind screen	پەرژینی درەخت بۆ پارێزگاریی باخ و بیستان، لە رەشەبا.
صادق الخنوثة	True hermaph-rodite	نێرەمووکی راستەقینە.
صاد الماء	Water-repellent	دژی ئاو، هەرشتێك بەرهەڵستی ئاوو شێ بکات.
صاروج	Piaster, Gypsum	گەچ، قسڵ، گەچاو.
صارخة	Shunt	(شەنت)، دابەشکەری تەوژمی کارەبا، تەلێکە هەندێك تەوژمی کارەبایی بۆ دەچێت بۆ گزو لاوازکردنی ئەو تەوژمە.
صارية (صارية المركب)	Mast	دووش، تێلا، سالوس، چەلاگ، قەلانگە.
صارية، دقل	The mast	(تێلا) کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
صارۆية العلم	Flag staff	دار ئالا، دار بەپداخ.
صاروخ ، سهم ناري	SKy- rocket	فیشەکەشێتە.
صاروخ	Rocket	(رۆکێت)، ساروخ، قیژەك، موشەك،ئامرازێکە مادەی سووتەمەنیی تیادایە لە دواوە شوێنێکی هەیە بۆ ئەوەی دوکەڵەکەی لێ بچێتە دەرەوە پێشەکەی قورساییەکی پێوەیە، کاتێکە سووتەمەنییەکەی دەسوتێ، دووکەڵەکەی لە پشتەوە دەچێتە دەرەوە ، ساروخەکە بەرەو پێشەوە هەڵدەپەڕێت ، جاری وا هەیە بەهۆی رادارەوە ئاراستە دەکرێت سووتەمەنیی ساروخی تازە شلەیە وەکوو ئەلکهول ئۆکسجینی شلە.
صاروخ الأستكشاف، صاروخ السبر	Exploration rocket, Sounding rockrt	ساروخی پشکنین، بۆ زانینی لایەنەکانی کەش.
صاروخ طائرة	Aricraft rocket	ساروخی فڕۆکە.
صاروخ مداري	Orbital rocket	ساروخی خولگەیی، ساروخی سوڕگەی .
صاروخ مراحلي	Multi-stage rocket	ساروخی بە قۆناخ.
صاروخ مؤازر	Booster rocket	رۆکێتی یارمەتیدەر، رۆکێتێکی ناوەنجییە، یارمەتیی دەرپەڕینی رۆکێتێکی گەورەتر دەدات.
صاروخ مضاد، صاروخ العودة	Rotero rocket	رۆکێتی دژ، رۆکێتی گەڕانەوە، جۆرە رۆکێتێکە لە کەپسولی مانگی دەستکرددا دادەمەزرێت و بۆ کەمکردنەوەی خێرایییەکەی بۆ ئەوەی کە دووبارە بگەڕێتەوە بۆ بەرگە هەواییەکەی دەوری زەوی.
صارم	Sharp, Acute, Violent	توندو تیژ، یەکلا.
صاص	Sauce	سۆز، سۆس،جۆرێکە لە زەلاتە.
صاصل، اشراس، صوصلاء، لبن الطير	Orinthogalum, lady,star of Bethlehem	جافیلۆکە، گیاخە، شیری باڵندە،رووەکێکە لە باخچەکاندا دەروێنرێت بۆ رازاندنەوەی سەلکەدارە، لە کۆمەڵەی شلێرە، نێرکەکەی پووچە،گەلاکەی درێژو وشکە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە سپی یان سەوز یان زەردە ئەم رووەکە سرێشی لێ دەردەهێنرێت.
صاصاة، تساقط الأزهار	Blossom drop	وەرینی گوڵ بەر لەوەی ئاوس بووبێت.
صاع، مكيال	Measure of capacacity	پێوانە، ربە کەوچ.
صاعد	Ascending	سەرکەوتوو، هەرشتێك بەرەو سەرەوە بڕوات.
صاعدة، صواعد	Stalagmite	(ستالاگمایت) مادەی کالسیۆم کاربۆنیت بەشێوەی چلورە لە زەوی ئەشکەوتەکاندا پەیدا دەبێت بەرەو سەرەوە.

صاعقة	Thunder bolt	هەروە تریشقە، بروسکە بەلێد، چەخماخە، بروسکەیەکی ئاگرینی دەنگدارە لە ئاسمانەوە دێتە خوارەوە لە ئەنجامی بەتاڵکردنەوەی بارگەی کارەباییەوە پەیدا دەبێت هەندێجار دەبێتە هۆی سوتاندنی خانوو و گیاندارو درەخت لەسەر زەوی.
مسافر، صفيري	Sibilant	فیکەکێش، شتێك پێوەندی بە فیکەوە هەبێت.
صافرة، صفارة	Whistle	شاوور، فیکە، فیقە.
صفارة الانذار	Siren	شاوری ورپاکردنەوە وەکو هێنی شەمەندەفەر و کارگەکان.
صافي، صاف	Clear	پاك، رۆشن، روون، زرنگ، زوڵاڵ.
صافن	Saphenous-vein	(سافیینس)،بۆرییەکە خوێنەدەبات بۆ قاچەکان.
صافي الأنتاج	Net out put	پوختەی بەرهەم.
صافي الحساب	Deduction, Allowance	پوختەی ژماردن.
صافي الدخل	Net income	پوختەی دەرامەت.
صافي الربح	Net profit	پوختەی قازانج.
صافر امريكا، طيرالنار		باڵندەی ئاگر، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی مریشکە
صاقور، قازمة	Pickaxe	قەزمە، تەور، پێك. چەکوشی بەردهەلکەندن یان شکاندن.
صافورة	Cerebellar-fossa, Inner table of valut	دیوی ناوەوەی کاسەی سەر کە نزیکە لە مێشکەوە
صال. عير. حمار وحشي	Zebra. Onager	زێبرا. کەرە کێوی
صالحة للزواج، بالغة	Nubile	کچێك کە تەمەنی گەیشتبێ بۆ شووکردن
صالحة للأكل يؤكل	Edible	دەشێت بۆ خواردن
صالحة صالون. بهو	Saloon. Hall. Reception-room	هوڵ. هیەوان. سەفك
صالة الموسيقى	Music hall	هۆڵی مۆسیقا.
صالة الرقص	Dancing hall	هۆڵی سەماکردن.
صالون التجميل، صالون الحلاقة		ئارایشتگە، سەرتاشخانە، شوێنی قژچاکردن.
صالون. سيارة صالون	Saloon	ئۆتۆمبیلی صالۆن، ٦-٨ کەس دەگرێت.
صامت	Silent	وسکت، کش، خامۆش، مات، کپ، بێدەنگ.
صامد. مقاوم	Resistant	دژ، بەرگریکەر.
صامد للشتاء	Winter-hardy	دژی زشتان، بەرگریکردنی زستان.
صامد الحرارة؛ مقاوم للصهر	Refractory	دژی شلەوەبوون، هەر مادیەك بەرهەڵستیی شلەبوون بکات.
صامد الكسر، ضد الكسر	Break proof	دژی شکان، وەکوو جۆرێکی تایبەتی لە پەرداخ.
صامد الريح	Wind firm	دژە با، بەرگریکەری با.
صامد الرطوبة	Damp proof	دژی شێ.
صامد الحامض	Acid proof	دژی ترشی.
صامغ (صمغي)	Gummous	زەمقی کەتیراوی.
سامغان	Corners of mouth	لالغاوە، گۆشەی دەم.

صامور. فاليورس، شبهان. شوكة المسيح	Paliurus Garlad	(پالیورەس). د‌ر‌د‌حتێکی درکاوی‌ـە لە تاوك دەحـ‌ـ
صانع	Maker	دروستکەر. ئەوەی بە دەستی خۆی ئیش دەکات
صانع أحذية حذاء، قندرچي	Shoe maker	کەوشدوور، قۆندەرە دروو. پێلاو دروو
صانع الخيوط الصوفية	Felt maker	موتابچی،موتاوچی.
صانع السيوف	Sword maker	شیرگەر، کەسێکە پیشەی دروستکردنی خەنجەرو شمشێر بێت.
صانع السكاكين	Knife-maker	چەقۆگر، چەقۆگەر.
صانع الحديد(حداد)	Biacksmith	ئاسنگەر.
صانع الزجاج	Glazier	شووشەگەر، شووشەگر.
صانع البندقية	Gun maker	چەخماخ ساز، تفەنگ ساز.
صانع الادوية صيدلي)	Pharmacist. druggist	دەرمان ساز،
صانع الأدوات	Tool maker	تۆکمەچی، تۆکمە ساز.
صانع الأمشاط	Comb maker	شانەگەر.
صانع اللباد	Felt maker	کارگەچی، ئەو کەسەیە کە لباد دروست دەکات.
صانع الأكاف	Sadder, saddle maker	کۆپان دروو، کورتان دروو.
صانع الصابون صبان	Soap boiler	سابوونچی، ئەو کەسەی کە سابوون دروست دەکات.
صاوي (صاو)	Dry	وشکەوە بوو.
صاية - قباء = زبون	An outer garment	کەوا. پۆشاکێکە پێشەکەی کراوەیە لەسەر کراسەوە لەبەر دەکرێت.
صبا	Childhood	لاوێتی، کورێتی.
صبار (صبير)	Cactus, Opuntia	سوبێر، کاڵەکی درکاوی، هەنجیری درکاوی، دەشتەکییە، قەدەکەی لە گەڵا دەچێت، شێوەیەکی هێلکەیی و گۆشتنی هەیە، گوڵەکەی گەورەیە و بەرەکەی درکاوییە، دەخورێت.
صباريات	Cactaceae	سوبێرییەکان. کۆمەڵە ڕووەکێکی دوو لەتکەییە وەکو سوبێری گوانی و سوبێری ژیشکی.
صبار الضروع، ضرعية	Mamillaria	سوبێری گواندار، هەنجیری درکاوی گواندار. جۆرێکە لە هەنجیری درکاوی لقەکانی لە گوان دەچێت.
صبار الهند - صبير هندي - تين هندي = تين شوكي	Indian fig, Barbary fig, Prickly- pear, Nopal, Edible- cactus	هەنجیری درکاوی، هەنجیری هیندی. جۆرێکە لە سوبێر. گوڵەکەی زەرد و گەورەیە، بەرەکەی پرتەقاڵی و خڕ و کەمێك درکاوییە. شیرین و خۆشە بۆ ڕازاندنەوە باخچەکان بەکاردێت.
صبار شمعة = بيرو	Cereus- peruvianus	سوبێری پیرۆ، جۆرێکە لە ڕووەکی سوبێر، قەدەکەی قیتە. جاری وا هەیە ١٧ مەتر بەرز دەبێتەوە، لە بنەوە گەلێك قەدی پێنج سووچی درکاویی لێدەبێتەوە، گوڵی سپیی گەورە دەگرێت و لە ئینجانە و باخچەکاندا دەڕوێنرێت بۆ ڕازاندنەوە.
صبار ابو الطوبة = صبار قنفذي	Echino- cactus, golden cactus, spine cactus	سوبێری ژیشکی، کاکتۆس، جۆرێکە لە ڕووەکی سوبێر. شێوەکەی لە ژیشك دەچێت، قەدەکەی بچووك و خڕو درکاوییە، گوڵی زەرد و سپی و پەمەیی و ئەرخەوانی دەگرێت.

صبار القرمز	Cochineal cactus	سوبێری قرمز، جۆرێکە لە سوبێر کرمی قرمزیی لەسەر بەخێو دەکرێت.
صبار = صبر = صبارة	Aloe	ئەلۆی، ڕووەکێکی دڕکاویی ئاوداره لەناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت، دەرمانێکی لێدەردەهێنرێت پێی دەگوترێت "تاڵی شاری". "ئەلۆی" بۆ ڕەوانی باشە، ئەم ڕووەکە لە ئینجانە و باخچەکاندا بۆ ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت.
صبار شجري	Arborescence aloe	درەختی هەنجیری دڕکاوی، هەنجیری دڕکاوی درەخت، جۆرێکە لە ڕووەکی سوبێر بە شێوەی درەخت، نزیکەی ٣-٥ مەتر بەرز دەبێتەوەو گەڵاکەی ئەستوور و ئاودارە و سەوزێکی مەیلەو خۆڵەمێشییە
صبار ورقي	Phyllo cactus	سوبێری گەڵایی جۆرێکە لە سوبێر بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
صبار مرقط	Spotted aloe	سوبێری بەڵەک. جۆرێکە لە ڕووەکی سوبێر، گەڵاکەی پەڵەی سپیی پێوەیە. هەنجیری دڕکاویی پەڵە پەڵاوی. لە ئینجانەدا بۆ جوانی دەڕوێنرێت.
صبار تين شوكي	Prickly pear	هەنجیری دڕکاوی، هەرمێی دەڕکاوی سوبێر ڕووەکێکی ناوداری گۆشتنی دڕکاوی یان بێ دڕکە. شێوەیەکی جوان و سەیری هەیە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
صبار = اغاف = صبار اكاف = صبار امريكي	Agave = century- plant	(ئەگەیڤ)، سوبێری ئەمریکی. جۆرێکە لە ڕووەکی سوبێر، ڕیشاڵی لێدەردەهێنرێت، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان دەڕوێنرێت. گەڵاکەی گەورەو پان و نووك تیژە، قەراغەکەی دڕکاوییە، نزیکەی ١٢ مەتر بەرز دەبێتەوە لە ئەمریکا دەڕوێت.
صباح = صبح	Morning	بەیانی.
صبا	Youth = Boyhood	کوڕێنی، کوڕێتی ، ڕەوانی
صَبا	East wind = Eastly wind	بای خۆرهەڵاتی ڕەشەبا. سەبا بای وەشت.
صباح باكر	Aurora	سەلا، سبەی زوو: سەرلەسوور، بەرەبەیان.
صباغ	Colouring	ڕەنگ.
صباغ تالقي	Fllourscent stain	بۆیەی درەوشاوە، ئەو ڕەنگەی کە بە مادەی تر لە سەرقوماش جێگیر دەبێت
صبّاغ	Dyer = tinter	بۆیەچی، ڕەنگرێژ، بۆیاخچی، ڕەنگکەر، خومخانەچی.
صباغة	Dyeing = tinting	بۆیەکردن، ڕەنگکردن.
صبانة	Soap making	سابونچێتی، سابوون دروستکردن
صباوة	Puerilism	هەرزەکاری، عازەبی.
صبّ = سكب	Pouring- out = affusion	تێکردن، ڕۆکردن، ڕشتن.
صبّ	Cast	داڕشتن لە قاڵبدا.
صبح	Morning	سبەی، سبە، سبەینێ، بەیانی.
صبر سقطري = صبر كابد = صمغ المرّ	Scotrine aloe = hepatic aloe	تاڵی شاری، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی زەمەق. گەڵاکەی گۆشتنەو گوڵەکەی وەك بۆری وایە، شۆڕ دەبێتەوە. مەیلەو سووریان زەرد بە شێوەی هێشوو لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت. شیلەیەکی لینجی ڕێسینی ڕەنگ جگەری تاڵ لە گەڵاکەی دەردەهێنرێت. لە پزیشکیدا بۆ ڕەوانی و کرم فڕێدان بەکار دەهێنرێت. لە دەرگەی سومەترە دەڕوێت.
صَبر هندي = عود هندي = عود النَد = عود الطيب = هرنوة = فليفة	Indian aloe = aloe wood = agal wood	داری عود، ئەلۆی هیندی، جۆرێکە لە ئەلۆی، تەختەکەی ڕێسینییە بۆنی خۆشە لەبەر ئەوە دەسووتێنرێت، بۆ بۆن خۆشکردن.

صَبر - قثار - سولع - الُوَّة - العود الرطب - عود هندي - عود البخور - الوة - عود النَّد - انجوج - لنجوج يلنجوج - عود الطيب - صمغ المرّ - مقر	Aloes	(ئەلۆی)، ڕووەکێکی تەمەن درێژە لە کۆمەڵەی زەمەق، گەڵاکەی گۆشتن و نووك تیژە، جگە لە ڕیشاڵی دەستکرد، ئاوێکی پزیشکی تاڵ لە گەڵاکەی دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی نەخۆشیی ڕیخۆڵە.
صـبر امريكـي = بـاهرة امريكية - صبر اغاف	Century plant = American agave = American aloe	ئـەلۆی ئـەمریکی، جۆرێکـی دڕکاوییـە لـە ئـەلۆی بـۆ پـەرژینی باخچـەکان دەڕوێنرێت.
صـبرْ		هەزوا.
صبرة	Spiny- plum	هەڵووژەی دڕکاوی.
صبرة	Spiny- squirrel = Xerus	سمۆرە، سنجاو، جۆرێکە لە سمۆرە، هێلانەکەی لە ژێر زەویدا دەکات.
صبرين - جوهر الصبر - الوين	Aloin = barbalion	(ئالۆین) پاڵاوتەی تاڵی شاری، دەرمانێکی تاڵی ڕەوانکەرە لە تاڵی شاری دەگیرێت، ڕەنگەکەی زەردە.
صبرين	Saprinus	ساپرینەس، مێروویەکی بچووکی دڕندەیە لە قالۆنچە دەچێت، ڕەنگەکەی ڕەش و پەڵەی سووری تیایە.
صبعمة	Marodactylia = macrodactylism	پەنجە ئەستووری، ئەستووربوونی پەنجە. پەنجە گەورەیی.
صبغ - صبغة	Dye = paint = stain = dye stuff	بۆیـە، تێکـەڵاوێکی چوونیـەکی پـەرت و بـڵاوە. لینجییەکـەی لـە نێوانـی شلەیەکی ڕوون و هەویرێکی نیمچە ڕەقدایە. گەلێك مادەی تیادایە وەکـو ڕۆنی وشکەوە بوو. ڕێسینی دەسـتکرد و مـادەی توێنـەرەوە و ڕەنگێکـی ئەندامی یان نـا ئـەندامی. بـۆ مەبەسـتی پاراسـتن لـە ژەنـگ و داخـوران و ڕازاندنـەوە بـەکاردێت. گـەلێك جـۆری هەیـە: سروشـتی وەکـوو چویـت و دەستکرد وەکوو ئەنیلین، هەندێکی بو سووتان دەشێت یان ژەهرە.
صبغ - تلوين	Dyeing = tinting = colouring	ڕەنگکردن. بۆیەکردن.
صبغ - لون	Chromo = Chromato	پێشگرێکە بە مانای (ڕەنگ. بۆیە).
صبغ الشعر	Hair tinting	قژ بۆیە کردن.
صبغ الأقمشة الصوفية	Dye stuff	بۆیەی قوماشی خورییە، خوم.
صبغ الأحذية	Boot- polish, cirages	بۆیاخی قوندەرە.
صبغ تجميلي - مستحضر تجميلي	Paint	بۆیەی ئاڕایشت، دەرمانی ئاڕایشت
صبغ الأظافر	Nail colour = nail Polish	بۆیەی نینۆك.
صبغ أحمر كونغو	Congored	سووری کۆنگۆ، قاوەیی مەیلەو سوورە لە ناو ئەلکحولدا دەتوێتەوە، بێ بۆنە بە شێوەی بۆیە و دەرمانی و ڕابەری کیمیایی بەکاردێت.
صبغة مباشرة	Direct dye	بۆیەی ڕاستەوخۆ، جۆرە بۆیەیەکە دەشێت بۆ توانەوەو لەسەر قوماشەکە بەبێ مادەی یاریدەر ڕاستەوخۆ جێگیر دەبێت بە تایبەتی قوماشی لۆکە یان تێکەڵاوی لۆکە و خوری.
صبغة فات	Vat dye	بۆیەی ڤات، جۆرێکە لە بۆیە.
صبغة نباتية	Vegetable dye	بۆیەی ڕووەکی، هـەر بۆیەیـەك بـۆ ڕەنگکـردن بـەکاردێت و سـەرچاوەکەی ڕووەکی بێت وەکو چویت.

صبغة غير مباشرة	Indirect dye	بۆیەی ناڕاستەوخۆ، جۆرە بۆیەیەکە کە ڕاستەوخۆ لەسەر قوماش جێگیر نابێت، مەگەر بە یاریدەی مادەی توبە جێگیر کەر نەبێت وەك مادەی ئاوێتە، ئالۆزەکانی کرۆم و ترش تانیك و هایدرۆکسیدە. کانزاییەکان یان خوێیە کانزایەکان بۆ ئەوەی بینوسێنێت بە قوماشەکەوە
صبغة ازين	Azine dye	بۆیەی (ئەزین)، بۆیەیەکە لە مادەی فینازین دەردەهێنرێت
صبغة الآزارين	Azarine	(ئەزارین)، بۆیەیەکی زەردە لە قەترانی خەڵوز دەردەهێنرێت.
صبغة ازوية	Azo dye	ڕەنگی ئازۆ، بۆیەی ئازۆ، جۆرە بۆیەیەکە لە بەنزول دەردەهێنرێت ڕەنگی سوور یان قاوەیی یان زەردە.
صبغة الأيوسين	Eosin	بۆیەی (ئیوسین)، بۆیەیەکی پەمبەیی مەیلەو سوورە بۆ ڕەنگکردنی ئاوریشم و لۆکە و خوری و مەرەکەب بەکار دەهێنرێت
صبغة حامضية	Acid dye	بۆیەی ترشی.
صبغة قاعدية	Basic dye	بۆیەی تفتی.
صبغة فلزية	Metal dye	بۆیەی کانزایی، بۆیەیەکی ئەندامییە، دەشێت لەگەڵ کانزای وەکو ئەلەمنیۆم و پۆڵادا بەکاربهێنرێت وەکو سپیی ئەلیزارین) و سەوزی (ئەلیزارین) و (نیکروسین) و شینی نافتالین.
صبغة طبيعية	Natural dye	بۆیەی سروشتی، هەر ڕەنگێکی ئەندامی کە لە گیاندار یان ڕووەك دەرهێنرابێت و بەناوبانگترینیان ڕۆنیاس و قرمز (بۆیەیەکی سووری کاڵە) و نە قەم و چویت
صبغة تركيبية - صبغة اصطناعية	Synthetic dye	بۆیەی دەستکرد، ڕەنگێکی ئەندامییە لە خەڵووزی قیرینی یان بەرهەمەکانی پەترۆڵ بە چەند ڕێگەیەك دەردەهێنرێت بۆ ئەوەی بریقە و ڕەنگی هەمیشەیی بدات بە قوماش و چەرم و پلاستیك و هتد. هەندێکیان زوو دەچنەوە، چونکە جێگیر نین بەرامبەر تیشکی خۆر و گەرمی و ترشی و تفتی.
صبغة غير ثابتة	Fugitive dye	بۆیەی ناجێگیر، هەر بۆیەیەك کە زوو بچێتەوە جێگیر نەبێت بەرامبەر بە ڕووناکیو گەرمیو مادەی ترشو تفت.
صبغة ثابتة	Substantive	بۆیەی جێگیر، هەر بۆیەیەك کە زوو نەچێتەوە بەبێ مادەی یاریدەدەر ڕاستەوخۆ لەسەر قوماشەکە جێگیر بێت.
صبغة المثيل	Methyl dye	بۆیەی مەثیل، ڕابەرێکە جۆر و کارلێککردنی هەندێ ئاوێتەی کیمیایی وەکو ترش و تفت و خوێی پێ دەدۆزرێتەوە.
صبغة المثيل البرتقالية	Methyl orange	بۆیەی مەثیلیی پرتەقاڵی.
صبغة المثيل الحمراء	Methyl red	بۆیە مەثیلیی سوور.
صبغة المثيل الزرقاء	Methyl blue	بۆیەی مەثیلیی شین.
صبغة المثيل البنفسجية	Methyl violet	بۆیەی مەثیلیی وەنەوشەی.
صبغة الأوبال الزرقاء	Opal blue	شینی ئۆپالیی، بۆیەیەکە بۆ پشکنینی سپێرمی گا بۆ مەبەستی پەڕاندن بەکاردێت.
صبغة عباد الشمس	Litmus	(لیتموس)، بۆیەی گوڵەبەڕۆژە. ڕابەرێکی کیمیاییە لە چەند جۆرە قەوزەیەکی جیاواز دەردەهێنرێت مادەی ترش و تفت و خوێی پێ لە یەکتر جیا دەکرێتەوە.
صبغة الأفيون	Tincture of opium	ڕەنگی تلیاك، بۆیەی تلیاك.
صبغة اليود	Tincture of iodine	تەنتریۆد، تیانترۆك، گیراوەیەکی ئەلکهولییە لە ٢,٥٪ ئایودین و ٢,٥٪ یۆدیدی پۆتاسیۆمی تیادایە بە شێوەی مادەی پاکژکەرەوە بەکاردێت.

صبغة مضيئة	Luminous paint	بۆیەی ڕووناکی دەرەوە، ڕەنگێکە لە مادەیەکی ڕەقی وەکو گۆگردیدی کالسیۆم و کەمێك لە میتاڵە (کانزا) قورسەکان ئامادە دەکرێت و دیاردەی فۆسفۆریسێن پیشان دەدات.
صبغة الهيماتوكسلين	Haematoxyline = hematoxylin	بۆیەی هیماتۆکسیلین، بۆیەیەکە لە تەختەی داری بەقەم دەردەهێنرێت.
صبغي - صبغيات -كروموسوم	Chromosome	(کرۆمۆسۆم) پارچەیەکە لە دەزووی کرۆماتینی، لە کاتی دابەشبوونی خانەدا لە ناوکدا دەردەکەوێت.
صبغة الجنس	Sex chromosome	کرۆمۆسۆمی ڕەگەزی یان زیندەگی.
صبغة التوت	Fustic	خستك، بۆیەیەکی ڕووەکیی زەردە لە دارتوو دەردەهێنرێت، قوماشی پێ ڕەنگ دەکرێت.
صبغة الموق البنفسجية	Moure	بۆیەیەکی بنەوشەییە لە قەتران دەردەهێنرێت.
صبغة التريان	Tyrian	تایریان، بۆیەیەکی بنەوشەییە لە جۆرێکی تایبەتی لە هێلکەشەیتانۆکە دەردەهێنرێت.
صبغة النيلة	Indigo	چویت، بۆیەیەکی شینە لە ترشاندنی ڕووەکی چویت دەردەهێنرێت یان لە کارگەدا دروست دەکرێت.
صبغة الأنثراسين	Anthracene dye	بۆیەی (ئەنثراسین)، بۆیەیەکی شینە لە قەترانی خەڵووز دەردەهێنرێت، ڕەنگی پێدەکرێت.
صبغة الأليزارين، الفوه	Alizarin	بۆیەی ئەلیزارین ، ڕۆیناس لە ڕەگی ڕۆیناس دەردەهێنرێت، ڕەنگەکەی سووری پرتەقاڵی یان زەردی مەیلەو قاوەییە.
صبغين - كروماتين	Chromatin	(کرۆماتین) مادەیەکی پرۆتینییە بە شێوەی دەنکۆڵە لە ناوکی خانەدا ڕەوشتی هەڵمژینی مادەی ڕەنگاو ڕەنگی هەیە.
صبغي: ص - كروموسوم: ص	Y- chromosome	کرۆمۆسۆمی وای، ئەو کرۆمۆسۆمەیە کە ڕەگەزی زیندەوەر دیاری دەکات، ڕەوشتی نێر پەیدا دەکات. هەر خانەیەکی نێر کرۆمۆسۆمێکی ئێکس و کرۆمۆسۆمێکی (Y) تیادایە.
صبغـــــي س - كروموسوم: س	X- chromosome	کرۆمۆسۆمی ئێکس ئەو کرۆمۆسۆمەیە کە ڕەگەزی زیندەوەر دیاری دەکات و ڕەوشتی مێ پەیدا دەکات، هەر خانەیەکی مێ جووتێك کرۆمۆسۆمی ئێکسی تیادایە.
صبغيات مضادة الصفات - كروموسومات مضادة الصفات	Alleles	ئەلیلەکان، کرۆمۆسۆمە دژ وارەکان وەکو ڕەوشتە دژوارە یەك لە دوایەیەکەکان بۆ نموونە ساق و زبری لە تۆوی ڕووەکی پۆڵکەدا.
صبورة	Barilius- niloticus	(باریلیۆس)، سبوور، ماسییەکی دەریایە.
صبوغ	Tingible	دەشێت بۆ ڕەنگ (بۆیە) کردن.
صبوغة		بڕوانە "صابوغە".
صبوية - صبيانية	Puerilism	لاوێتی، کوڕێنی.
صبوة		منداڵی، منداڵێتی.
صبية - بنت - فتاة	Girl = lass = maid = maiden	کچ - دەستە کچ - کچێکی دەستە.
صبي - غلام - ولد	Boy = youth = lad	ڕەواڵ - کوڕ - دەستەکوڕ - کوڕێکی دەستە.
صبي متدرب	Apprentice	شاگرد.
صبياني	Puerile	منداڵانە.
صبيب - مصبوب - مسكوب	Flow = shad = poured out	ڕژاو.

صبر		بڕوانە صبار (تێن شوكی).
صبرة	Barbary fig	بەری سوبێر كە دەخورێت.
صبيدج - صبيبار = سبيدج = سيبيا	Sepia = Cuttle fish = Squid	(سیپیا)، مەرەكەب وەشێن، گیاندارێكی نەرمی دەریاییە لە كاتی مەترسیدا شلەیەكی رەش دەردەدات خۆی تێدا دەشارێتەوە.
صبيحة	Fore noon	پێش نیوەڕۆ.
صتع = حمار وحشي		بڕوانە (صال).
صتمة	Tough rock	بەردی سەخت.
صحاف = بائع الصحف	Journalist = News man	ڕۆژنامە فرۆش.
صحاف - مجلد الكتب	Book binder	جزووبەندكەر، شیرازەبەندكەر، ئەو كەسەی كە بەرگ دەگرێتە كتێب
صحافة	Journalism	ڕۆژنامەگەری.
صحة	Health = Validity sanitas	تەندروست، تەندروستی. لەشساغی
صحة (علم)	Hygiene	زانیاریی تەندروستی
صحة عقلية	Mental- hygiene = sanity	تەندروستی ژیری.
صحراء	Desert = Waste	بیابان، چۆڵەدانی، ئاران، چۆڵ چۆڵگە. چۆڵستان
صحفي	Journalist	ڕۆژنامەگەر، ڕۆژنامەنووس.
طحلب- طحلب المناقع	Bogmoss	قەوزەی زۆنگاو.
صحن تبخير	Evaporating dish	قاپی هەڵماندن، بۆتەی هەڵماندن.
صحن	Dish = Charger	قاپ، دەفەر، دەوەی، لەگەن: ئامان
صحن	Sole	سۆل، بەشی ژێرەوەی سمی وڵاخ.
صحن خشبي	Wooden dish	كەمۆڵە، تەشپی.
صحن الدار	Courtyard = court	حەوش، حەسار.
صحن فنجان	Saucer	ژێرپیاڵە.
صحن فخاري	Pottery = earthen ware dish	دیزە.
صحن طائر = طبق طائر	Flying saucer = flying dish	لەگەنی فڕۆك، تەبەقی فڕۆك، تەنێكە لە شێوەی لەگەندا، چەند جارێك لە ئاسماندا بینراوە و هەتا ئێستا نەزانراوە چییە.
صحن بيتري	Petri dish	دەفری پیتری، قاپی پیتری، قاپێكە بۆ ڕوواندن و زاووزێكردنی میكرۆب بەكاردەهێنرێت. سەرقاپیشی هەیە.
صحن تلسكوبي	Telescope dish	دەفری تەلسكۆپی.
صحن تشريح	Dissecting dish	دەفری یەكالاكردن، دەفری توێكردن، دەفرێكە گیانداری وەكو بۆقی تیایە، كالا دەكرێت بۆ مەبەستی خوێندن
صحن إنبات	Germinating dish	دەفری ڕواندن، دەفرێكە ڕووەكی تیا دەڕوێنرێت
صحناء = صماخ = طبلة	Ear drum	پەردەی گوێ.
صحن الأذن = وترة = بسرد لأذن	Ante helix = ant helix	كڕكڕاگەی گوێ.
صحيان = صناجة	Castanets	چەقەنەی سەماكەر.
صحناة = سردين	Sardine	ساردین، جۆرە ماسییەكی بچووكە.
صحو يقظة	Wakefulness	ئاگاداری.

صحو السماء	Unclouded = clear	سایەقە، ساهی ، سای. سامال، هەساو.
صحيح	Whole = perfect	راست، ساغ، دروست، تەواو.
صحي	Healthy = sanitary = Diasostic = hygienic	تەندروستی، دروستی سازگار.
صحيفة - لوحة	Plate	لەوح، پلێت.
صحيفة - جريدة	Newspaper = paper journal	ڕۆژنامە.
صخب	Clamorous = tumult	جموجۆڵ، هەراوهوریا، قیژوهوڕ. دەنگەدەنگ
صخر	Rock	کەڤر، تاشەبەرد، بەردی گەورە. تاوێر، گابەرد. تاموور. بەردی کاسر سر گەلێك جۆری هەیە وەکو کەڤری ئاگرین و نیشتوو کوڕ،و لە کانرا پێکهاتووە.
صخري	Rocky = petrosal = petrous = saxatile	کەڤرینی، بەردی.
صخر رسوبي (صخور رسوبية)	Sedimentary rock	کەڤری نیشتوو، ئەو بەردەی کە لە ئەنجامی نیشتنی بەردی کۆنتر و پاشماوەی گیاندار و ڕووەك پەیدابووە، وەکو بەرداش و کەڤری لمی.
صحر الشب	Alum stone = alumine	کەڤرزاخ.
صحر السيانيب	Syenite	کەڤری (سیانیت) جۆرە کەڤرێکی ئاگرینە.
صخر الترافرتين	Travertine = tufa	کەڤری تراڤەرتین، بریتییە لە کاربۆناتی کالیسیۆمی نوری کە لە سەرچاوە گەرمەکاندا دەنیشێت.
صحر سرئي	Oolitic = limestone	کەڤرەگەرا، جۆرێکە لە بەردی قسل، بەردێکە لە دەنکۆڵەی ورد پێکهاتووە بەسەریەکتریدا کۆمەڵ بوون وەکو گەرای ماسی.
صخرياني عالم بالصخور	Petrographer	بەردناس، کەڤرناس.
صحر ملحي	Salty rock	کەڤری خوێین.
صخر فرفيري	Porphry	کەڤرە سماقی، بەردە قرمزی، بەردێکە لە گرانیت پێکهاتووە. دەنکەکەی قرمزییەکی تۆخە.
صخر حامضي	Acid rock	کەڤرەترش، بەردێکی ئاگرینە بڕێکی زۆر لە دووەم ئۆکسیدی سلیکۆنی تێدایە (٦٦٪).
صخر قاعدي	Basic rock	کەڤر تفت، بەردێکی ئاگرینە لە ٤٥ ٥٥٪ دووەم ئۆکسیدی سلیکۆنی تیادایە.
صخر متحول (صخور متحولة)	Metamorphic rock	کەڤری گۆڕاو، بەکاری گەرمی و پاڵەپەستۆ مادەی کیمیایی دەگۆڕێت.
صخر ناري (صخور نارية)	Igneous rock	کەڤری ئاگرین، بەردێکی بنچینەیی یان کریستاڵییە لە مادەی کانزایی پێکهاتووە لە ئەنجامی دەرپەڕینی مادەی شلەبوونی ناوەڕۆکی زەوی لە درزەکانی توێکڵی زەوییەوە وەکو بەردی بازڵت و گرانێت و دیوریت.
صخرة كبيرة	Steep = crag	تەوەن، کەڤر، بەردی گەورە، تلەبەرد.
صخرة صلدة	Solid rock	خارا، بەردەئاسنین.
صخريج		گوڕناسن.
صخر اسواني (سينيت)	Syenite	سینیت، کەڤرە ئەسوانی، بەردێکی ئاگرینە لە ناوچەی ئەسوان لە میسر دۆزراوەتەوە.
صخر بلوتوني	Plutonic rock = abyssal rock	کەڤری پلۆتۆنی، کەڤرێکی ئاگرینە لە ناخی زەویدا ڕەق بووە.
صخر لوحي	Flag stone	تاشەبەرد، جۆرێکە لە بەردی نیشتوو بە شێوەی لەوح دەقڵیشێت، تلەبەرد.

صخر الشست	Schists	(شیست)، کەڤرێکە لە چەند چینێکی پێکەوە نووساو پێکهاتووە.
صخر رملي	Sandstone = arenaceous rock	کەڤری لمی.
صخر نفطي	Oil sand	بەردی نەوتی، هەر بەردێك نەوتی تێدابێت.
صخر مسامي	Permeable rock	کەڤری کونیلەدار.
صخر النایس	Gneis	(نایس)، کەڤرێکە لە کەڤری گرانێت پەیدابووە.
صخر الکابرو	Gabro	(گابرۆ)، جۆرە کەڤرێکی ئاگرینە.
صخر الفوسفات	Phosphate rock	کەڤری فۆسفات، بەردی فۆسفات لە کالیسیۆم و فۆسفۆر و ئۆکسجین پێکهاتووە. پەینی فۆسفاتی و ترشی فۆسفۆرێکی لێدروست دەکرێت.
صخر شرکي = بازلت	Trap rock	کەڤرە تەلە، بازلت، بەردە تەلە، کەڤرێکی ئاگرینی ڕەشی دەنك وردە بە شێوەی تۆپەڵی گەورەمیە، دەهاڕدرێت و لە چەرپێزکردنی ڕێگاوباندا بەکاردێت.
صخر طیني	Agrillaceous rock = muddy rock	کەڤرە قوڕ، هەر بەردێك هەمووی یان بەشێکی لە قوڕ بێت.
صخر البازلت	Basalt	کەڤری (بازلت)، کەڤرێکی ئاگرینی ڕەنگ قاوەییە لە ئەنجامی ساردبوونەوەی بورکانەوە پێکدێت.
صخر السیما	Sima	(سیما) کەڤرێکە سلیکاو مەگنیسیۆمی تێدایە.
صخر کلسي	Calcic rock	بەردە گەچ.
صخر جیري	Calcareous rock	کەڤری قسڵی، بەردی کلسی.
صخر مرجاني	Coral rock	بەردی شیلانی، بەردی کۆراڵی.
صخریة - صخیر - عنب الغراب - حجریة - حجریة سوداء	Crowberry = black-berried- heath = heath berry = cracke berry	کراوبێری، بەردینە، ترێی قەلەڕەشکە، دەشتەکیی پزیشکییە. گەڵاکەی وردە، گوڵەکەی سوورە، بەرەکەی ڕەشە ترش و تفتە لە ترێ دەچێت دەخورێت، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
صخلة نعجة	Goat (young)	کار، گیسك، بێچووی بزن.
صدأ الأوراق	Leaf rust	ژەنگی گەڵا، نەخۆشییەکی ڕووەکییە.
صدأ - صدأ ابیض - شقران	Smut = white rust = puccinia	ژەنگ، پش، ژەنگی گەنم، نەخۆشییەکە تووشی سەوزە دەبێت وەك دەغڵودان و فاسۆلیا و لۆبیا و.. هتد، بەهۆی جۆرە کەڕوویەکەوە گرێی قاوەیی مەیلەو زەرد لەسەر گەڵاو لق و گوڵەکەی پەیدا دەبێت و دەبێتە هۆی وشکبوون و وەرینی گەڵاکەی، هەندێ جار گرێکە دەتەقێت و تۆزێکی سپیی لێدەردەچێت.
صدأ الساق الأسود	Black stem rust	ژەنگ، نەخۆشییەکی ڕووەکییە وەکو لە گەنمدا.
صدأ	Rust	ژەنگ، پاق، خۆسەرە، قەرێژە، مادەیەکی سوور یا ڕەش یا سپییە لەسەر ڕووی هەندێك کانزا پەیدا دەبێت، ئەگەر بخرێتە شوێنێکی شێدارەوە لە ئەنجامی یەکگرتنی ئەو کانزایە لەگەڵ ئۆکسجینی هەوادا.
صداح	Singer = warbler	خۆشئاواز، باڵندەی خۆشئاواز.
صُداح	Chirping = wabling = twittering	جریوە، جیوە، دەنگی باڵندە.
صدار - صدریة - صدرة - صدیري	Waist coat = vest = pull over	سوخمە، کڵۆنجە، بەروانکە، بەربەند، بەرکوش، بەردەلك، قوتەك.
صدار ذوکمین	Sweater	بەروانکەی قۆڵدار.
صداء - حنظل	Bitter apple, colocynth	زەرەند، کوزارك، گوژاڵك، کووژاڵك، ژووژاڵك، تاڵکە، کاڵەکە مارانە

صدئية	Uromycees, rust fungi	کەڕووی ژەنگ، جۆرێکە لە کەڕوو، نەخۆشیی ژەنگ لە ڕووەکی وەکو فاسۆلیا و پۆلکەدا بڵاودەکاتەوە.
صداع	Headache = cephalgia	ژانەسەر، سەرئێشە.
صداع نصفي - شقيقة	Megrim = migraine	سەرئێشەی لایەکی سەر، ئێشی لایەکی سەر، شیشەنگ، لاژانەسەر.
صدّاد - صدّاد - وزغة - ثعبة - سام ابرص - ابو بريص	Tokai = gecko	شەوگەرد، سەرمازەڵە، ویزویزە، پیس پیسۆك، جۆرێکی بارێکە لە مارمێلکە.
صداق = مهر	Dowry = bride- price	مارەیی.
صدّ	Checking = rastraining = resistance	بەربەست کردن، نەهێشتن، نەهێڵان، بەرەنگاریکردن.
صدر - جوشن	Thorax = chest = pectus	جۆش، سنگ، سینە.
صدر امامي	Prothorax	سنگی پێشەوە، پارچەی یەکەمی سنگی مێروو.
صدرية		بڕوانە (صدار).
صدري	Pectoral = thoracic = steth =stetho	سنگی، سینەی.
صدرية الثدي	Brassiere = underbodice, supporting breasts	مەمك بەند، سوخمەی مەمك، سوتیان.
صدر مُدمى	Hemathorax = hemothorax	خوێن تێزانە ناو بۆشایی پەردەی سی.
صدر الطير - صدر الحمامة	Pigeon breast	سنگە کۆتر، سنگە باڵندە، جۆرە نەخۆشییەکە سنگ دەپووکێتەوە و کۆڵەی سنگ دەردەپەڕێت بۆ دەرەوە و پەراسوەکان دەچەمێنەوە.
صدر الثوب	Front- breast	سوخمەی کراس.
صدوع - شق - فالق	Crack = split = chaps = fault	دەلاقە، درز، قڵیش، تڵیش، خەم خۆرگ.
صدغ	Temple = tempora = gena	لاجانگ، لاجان، تیلاك، چێنیك، کاجێرە.
صدغي	Temporal	لاجانگیی، شتێك پێوەندی بە لاجانگەوە هەبێت.
صدفة = ودعة = محارة	Sea shells = concha = shell = oyster = mother of pearl	لەپکە، گوێچکە ماسی، قاوغ، سەدەف، قالك، گەوهەران، گەوهەرە پارە، پەیکەرێکی سەختی سپیی بریقەدارە، برێتییە لە قاوغی هەندێ گیانداری دەریای.
صدفة المياة العذبة	Anodonta	گوێچکە ماسیی ئاوی شیرین.
صدفة صفراء - ودعة	Cowire = cowry	گوێچکە ماسیی زەرد، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی، لەپکەکەی جوان و بریسکەدارە لە هەندێك وڵات وەکو پارە بەکاردێت.
صدفيات = حيوانات صدفية = محاريات	Shell fish = testaceous- mollusc = ostracoda	سەدەفدارەکان، لەپکەدارەکان، جۆرە گیاندارێکی نەرمن لە کۆمەڵەی پێ تەورییەکان، ئێسکیان نییە. لە ئاودا دەژین، پێستەکەیان ماسولکەیی و ئەستوورە و ئەو سەدەفەیش لەشیان دەپارێزێت وەکو گیانداری گوێچکە ماسی.
صدفي	Osterous = conchiform	لەپکەی.
صدف اللؤلؤ (عرق اللؤلؤ)	Mother of pearls	سەدەفی مرواری، ئەو سەدەفەی کە مرواری دروست دەکات.
صدفة - صداف - داء الصدف	Psoriasis	نەخۆشیی توێژ فڕێدان، نەخۆشییەکی پێستە.
صدفة فينوس	Venus shell	لەپکەی ڤینۆس، جۆرێکە لە گوێچکەماسی.
صدفة مروحية = اسقلوب	Scallop = pinna = fan Mussel = noblepen shell	لەپکەی باوەشێنی، جۆرە لەپکەیەکە درێژییەکەی نزیکەی (١٦) ئینج دەبێت، قاڵکەی بەرزی و نزمیی تێدایە وەك شەپۆل وایە، دەزوولەی ئاوریشمی زێڕین دەردەدات و قوماشی لێدەچنرێت، لە دەریای سووردا دەژی.

صدفة مصراعية - ذو صدفين	Bivalve	دوو لەپکەیی، جۆرێکە لە گیانداری گوێچکە ماسی، دوو لەپکەی هەیە.
صدفة حلزونية	Strombus	لەپکەی مارپێچی، لەپکەی شێوە مارپێچی.
صدفة موس الحلاقة	Razor shell = Jack knife clam solenids	گوێچکە ماسیی گوێزانی، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی شێوەی لەپکەکەی لە شێوەی گوێزانی ریشتاشین دەچێت، قەراغەکەی شەپۆلدارە.
صدفة مظلية	Awnimg clam	گوێچکە ماسیی چەتری، شێوەی لەپکەکەی لە چەتر دەچێت.
صدفة السلّة	Basket clam	گوێچکە ماسیی سەبەتەیی، شێوەی لەپکەکەی لە سەبەتە دەچێت.
صدفة الفاصوليا	Bean clam	گوێچکە ماسیی فاسۆلیای.
صدفة سوداء	Black clam	گوێچکە ماسیی رەش.
صدفة دموية	Bloody clam	گوێچکە ماسیی خوێنین، رەنگی لەپکەکەی سوورە لە رەنگی خوێن دەچێت
صدفة دجاجية - صدفة الأمواج	Hen clam = surf clam	گوێچکە ماسیی مریشکی، شێوەکەی لە مریشك دەچێت
صدفة مثقبة	Perforated clam	گوێچکە ماسیی کوناش (کون کون).
صدفة نحيلة	Slender clam	گوێچکە ماسیی باریك (لاواز).
صدفة الستارة	Veiled clam	گوێچکە ماسیی پەردەدار.
صدفة إسفينية	Wedge clam	گوێکە ماسیی پوازیی.
صدفة تابوتية - صدفة صندوقية	Ark shell	گوێکە ماسیی تەرمی (سنووقی).
صدفة فراشية	Butterfly clam	گوێکە ماسیی پەپوولەیی.
صدفة زريه	Disk shell	گوێچکە ماسیی خەپلەی.
صدفة مبردية	File shell	گوێکە ماسیی بڕبەنگی.
صدفة جوهرية	Gem shell	گوێچکە ماسیی گەوهەری.
صدفة محببة	Granular shell	گوێچکە ماسیی گرنج گرنج.
صدفة مجلجلة	Jingle shell	گوێچکە ماسی زرنگەدار.
صدفة بطليوس - محارة بطلينوس	Clam	جۆرێکە لە گوێچکە ماسی.
صدفة عملاقة	Giant clam	گوێچکە ماسیی مەزن، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی نزیکەی ٤.٥ پێ درێژەو پانییەکەی ٤ پێیە، قەراغی لەپکەکەی شەپۆلدارە، لەسەر بەردە مەرجانییەکان دەژی.
صدفة طويلة العنق = محارة طويله العنق	long necked clam = sandgaper = soft shell clam = otter shell clam = steamer clam	گوێچکە ماسیی مل درێژ، جۆرێکە لە گوێچکە ماسیی ملەکەی درێژە، لەبەر ئەوە ناتوانێت لەپکەکانی دابخات
صدفة المصباح	lantern shell	گوێچکە ماسیی چرایی.
صدفة جوزية	Nut shell	گوێچکە ماسیی گوێزی.
صدفة كستنائية	Chestnut shell	گوێچکە ماسیی کەستانەیی.
صدفة ورقية	Paper shell	گوێچکە ماسیی کەلایی.
صدفة المياه العميقة	Deep water shell	گوێچکە ماسیی ئاوە قاوڵەکان.
صدفة الرمل الأسود	Black sand shell	گوێچکە ماسیی لمی رەش.
صدفة ملعقية	Spoon shell	گوێچکە ماسیی کەوچکی.
صدفة مثلثية	Triangular shell	گوێچکە ماسیی سێگۆشەیی.

صدفة جناحية	Wing shell	گوێچکە ماسیی باڵی.
صوفة الأذن - محارة الأذن - بوق الأذن	Concha auriculae, pinna shell, outer ear	لەپکەی گوێچکە، زوڕنای گوێچکە، بۆریی گوێ، گوێی دەرەوە.
صدفــة قلبيــة = صدفة بحرية	Cockle = heart clam	گوێچکە ماسیی دڵی، لەپکەی دڵی، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی، لەپکەکەی لـە شـێوەی دڵدایـە، هـەندێکی ڕەنگاوڕەنگـە، گۆشـتەکەی دەخورێـت، لـە هیندستان زۆرە.
صَدف	Knock knee = tragopodia	پەیزەن، مرۆڤێك ئەژنۆیەکی سواری ئەژنۆکەی تری بووبێت، واتـە هـەردوو ئەژنۆکەی نزیك بن لە یەکترییەوە.
صُدفة	Accidentally	بەڕێکەوت.
صدمة = رجّة	Stroke = concussion shock	ڕاتەکان، خوریە
صدمة دموية	Circulatory shock	خوریـەی خوێـن بریتییـە لـە شکسـتییەك لـە سـووڕی خوێنـدا، لـە نیشانەکانیی ڕەنـگ هەلبزرکان و ئارەقکردنـەوەو نزمبوونـەوەی پەسـتانی خوێن و پرتەی دڵ و خـێرایی هەناسە و دڵ تێکهەڵاتنە.
صدمة عصبية	Nervous shock	خوریەی دەماریی، نرووی ... و دەماریی دوای ئازار پێگەیشتنی زۆر پـەیدا دەبێـت وەکـو سووتانیـ... و ئازار پێگەیشـتنی زۆر لـە پەردەی سـنگ و سك و کەللـەی سـەرو جومگـە و ژەهـراوی بـوون، پلـەی گـەرمیی لـەش دێتـە خـوارەوەو ڕەنگـی زەرد دەبێـت، ئـارەقێکی سـارد دەکاتەوەو لێدانی دڵی خێرا دەبێت، جاری وا هەیە ئەلەرزێ و دانە چۆقیی پێ دەکەوێت و دەرشێتەوەو یـا لـە هـۆش خـۆی دەچێـت، پشـێوییەك لـە فرمانـەکانی مـەژیدا (میشـکدا) بە هۆی لێدانی سـەرەوە، لـە نیشـانەکانیی دڵتێکهەڵاتن و گێژی و خامۆشی و لاوازی پرتەی دڵە.
صدمة مخية	Cerebral commotion shock = cerbebri concussion	خوریەی مەژی، خوریەی مەژی بەشێك لە مێشك.
صدمة قلبية	Cardiac shock	خوریەی دڵ، تاسانی دڵ.
صدمة كهربائية	Electro shock = electric shock	ڕاتەکانی کارەبایی، خوریەی کارەبایی.
صديد - قيح	Pus = suppuration = sanies	کێم، زووخاو، زوخ، خوزاو، زامەت، زلزلە.
صدي - أم السهر = أم قويق	Little owl = owlet	شابوو، بایەقووش، کوندەبەبووی بچووك، جۆرێکـە لـە کوندەبـەبوو، سـەرەکەی زلە و لە گۆڕستان و کەلاوەکاندا دەژی و سەیری ئەملاو ئەولای خۆی دەکات.
صدى	Echo	دەنگدانەوە، زایەڵە، پیژن.
صرّ - كناري	Canary bird = canary finch	باڵندەی کەناری، باڵندەیەکی خۆشئاوازە.
صرّ	Packing	پێچانەوە.
صراف = أمين الصندوق	Cashier, Banker	سەراف، پارە گۆڕینەوە، ئەو کەسانەن کە پارەی هەموو وڵاتێکیان لایە بۆ گۆڕینەوە.
صراف النقود	Money changer	پارە گۆڕەوە، دراو گۆڕەوە.
صرّام	leather merchant = skinner	چەرم فرۆش.
صرام = جني الأثمار	Gathering	میوە چنینەوە، میوەکردنەوە.
صَراخ - طاوس	Peacock	تاووس، جۆرە باڵندەیەکی ڕەنگینە.
صُراخ	Cry	هاوار، قیژە، قارقار، قیژەهوور.
صر - دابّ	Tichodroma- muraria = wall- creeper	باڵندەیەکە لەناو بەردەڵانیدا دەژی و مێروو و جاڵجاڵۆکە دەخوات.

صراع	Wrestling	ناكۆكی، دووبەرەكانی، دووبەرەكی.
صراع نفسي		ناكۆكیی دەروونی.
صراعة - مصارعة	Wrestling	زۆرانبازی.
صرارة - ابو صوي	Serpent eagle = short- toed eagle	جۆرێكە لە هەڵۆ، شێوەیەكی ناشرینە هەیە، مار دەخوات.
صرارية - حنظل	Bitter apple = colocynth	گوژاڵك، رووەكێكە بەرەكەی لە شووتی دەچێت، تاڵە دەرمانی رەونیی لێدەردەهێنرێت.
صـــرار الليـــل - صرصـــر - صرصار - جدجد - صرصور - زيز - بنات وردان	Gryllus = cricket = cockroach	سیسرك، جۆرە مێروویەكی گەورەیە، چرچرك، رەنگەكەی سوور یان زەردە.
صراد = صريد	Rack = cirrus	هەوری بێباران.
صراد	Sieve = bolter	بێژن.
صرادة - علم الجبال	Orography	زانیاری شەخەكان، زانیاریی باسی چیاكان.
صُراع - خالص	Neat	خالیسە، پۆختە.
صراحية - دمجانة - باطنية - ناجور	Demijohn	سوراحی بۆ هەڵگرتنی مەی.
صراط = طريق	Road = way = path	رێگا.
صرادان	Sagit, Sagot	ناوی ئەستێرەیەكە بە ناوی باڵندەیەكەوە.
صرب - صمغ الطلح = صمغ الأقاقيا	Red gum = acacia gum	زەمقی سوور، زەمقی ئەكاكی.
صرب = خاثر - إدل - لبن = رائب - صريب	Curdled milk	ماست، جۆرێكە لە خۆراك لە شیر دەكرێت.
صربة - غُبيراء - رماد الجبل - شجرة السمن - غبيراء الحابلين	Rowan = sorbus = mountain ash	جۆرە دارو دەوەنێكی دەشتەكی و كشتوكاڵییە بەرەكەی لە سێو دەچێت، رەنگێكی پرتەقاڵیی هەیە و تامەكەی تفتە یان لە ترێ دەچێت، سوورە بۆ دروستكردنی مەی بەكاردێت، تەختەكەی بەنرخە.
صَرُة - بقجة	Wrapper = bursa = sack = bundle	پڕیاسكە، بوخچە، كیسە، توورەكە.
صُرّة - حزمة	Bundle	چەپك.
صُرة النقود	Sealed bag of money	پڕیاسكەی پارە، جزدان .
صرة السرج	Saddle sack	پاڵان، ئەو توورەكەیەی كە دەكرێت بە قەراغی زینەوە.
صرج (قماش)	Broad cloth	چۆخە، سەرج، جۆرە قوماشێكە.
صرح - قصر	Palace	كۆشك - تەلار.
صرح عال - ناطحة السحاب	Sky scraper	كۆشكی بەرز.
صرخة - صـراخ - عياط - صيحة	Shout = shriek = scream	قیژە، زریكە، چریكە، زیرە، زوورە، هاواركردن، قیژەقیژ، هاوار هاوار.
صرخة الليل	Night cry	قیژەی شەو.
صُرد - نـهس - دغناش - دقناس	Shrike = butcher- bird = bull finch	بازۆر، باڵندەیەكی سەرزل سك سپیی پشت سەوزە، باڵندەی بچووكتر دەخوات.
صرد - قمة الجبل	Sard, mountain top	لوتكەی شاخ، لوتكەی چیا.

صرد	Sard	یاقیقی سوور.
صرد - برد شدید	Sever cold = extreme cold =	زۆر سارد، سەرمایەکی بەتین.
صردح	abandoned- ground = Fallow- land	زەویی بەیار.
صرصر	Scymus llchia	بای ڕەش، بای سەخت، ڕەشەبای سارد، زۆر سارد.
صرصران		ماسییەکی دەریایی درێژ و لوولەییە، ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو شینە، پێستەکەی بێ پوولەکەیە.
صرصرة	Cry of the kite	خوێندنی باز.
صرصار الطين = مالوش - حراثة - صرصار حفار - صرصار الحديقة	Mole cricket	ملە، جۆبڕکە، مێروویەکی گەورەیە لە کوللە دەچێت زیان بە باخچە دەگەیەنێت.
صرصور - بنت وردان	Cockroach, blatta	سیسرك، سیرسیرە، کوسك، مێروویەکی زەردە یان سوورە، شاخۆچکەکانی گەورەن لە ناو ماڵدا دەژی و زیان لە خواردەمەنی دەدات.
صرع	Epilepsy	فێ، پەرکەم، دەردێکە لە گیاندار دەدات و گێژی دەکات و لە هۆشی خۆی دەبات و ماسولکەکانی کرژ دەکات و کەف لە دەمی دێنێت
صرع المواشي	Epilepsy of cattle	فێی ئاژەڵ، دەردێکە لە ناو ئاژەڵدا، ڕوودەدات
صرعاني - مصروع	Epileptic	فێیاوی، ئەو کەسەی تووشی نەخۆشی فێ بووبێت.
صرف	Hair = wool	پەشم، موو.
صرف - مطلق - نقي - خالص	Absolute = pure	پەتی.
صرف (للماء)	Drainage = brook	جۆگە، وشك کردنەوەی زەوی بە دەرکردنی ئاوی زیادە.
صرف النقود - تحويل النقود	Exchange	پارە گۆڕینەوە، وەکو گۆڕشینەوەی پارەی نیشتمانی بە پارەی بیانی.
صرف (للدرهم)	Spending = expending	پارە خەرجکردن.
صرم	leather	چەرم، پێستە، پۆست.
صرم - صرماية	Old shoe	پێڵاوی کۆن.
صُرم - سُرم	Rectum	کۆم، کونی قنگ.
صُرمون	Strymon	(ستریمون)، جۆرە پەپوولەیەکە لەسەر دار و درەخت دەژی.
صُرنا = صُرناية	Pipe = flute = fife	زوڕنا، کلارنێت، قرناتە، ئامرزێکی مۆسیقایە فووی پێدا دەکرێت.
صروة - ذنب الضب		کلکە قۆڕی، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە.
صرّي	Anuria	میزگیران.
صرير = كرير = حشرجية - إخلاج	Stidor = stridulation	قرخە، قرخە قرخ، لرخە، لرخەلرخ، خێزە، خیزەخیز، دەنگی سنگ.
صرير (الباب)	Creaking = squeak	جیرە، سیرە، ڕینگە، خرچە، خڕنگە.
صرير الأسنان	Bruxism = brygma = grating, gnashing of teeth	دانەکیرە، دانەجیرە، کیرەکیریدان، کرەکریدان.
صريفة - خص	Hut = cot = cottage	زنج، کۆلێت، کوختە، قۆختە.
صريد	Ice = rime	زوقم، شەختە.
صُرّيد	Rack = cirrus	هەوری بێ باران.
صريم = حصاد	Harvest	دروێنە - دروونەوەی گەنمو جۆ

صريم = عوسج حضض = خولان	Box- thorm = bramble	تووترگ، دەوەنێکە بۆ رازاندنەوەی پەرژینی باخچەکان بەرەکەی لە توو دەچێت بچووك و رەش یان سوورە دەخورێت.
صريمة الجدي = سلطان الجبل = ياسمين عراتلي = شبرفايد	Caprifoly = hony suckle = lonicera	گوڵە شیلە، رووەکێکی تەمەن درێژی هەمیشە سەوزە بۆ مەبەستی رازاندنەوەی پەرژینی باخچەکان بەکاردێت، گوڵەکەی سپی یان سوور یان پەمەیی و بۆنخۆشە، شیلەی زۆرە، بەرەکەی خڕە، رەنگەکەی زەردیان سوورە.
صريع مصاب بداء الصرع = مصروع		بڕوانە (صرعاني).
صعب	Quelea	(کویلیا) باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی گۆرەویلە. لە چۆلەکە دەچێت، رەنگەکەی سووری عەنابییە، سەر و مل و باڵی رەشە، دانەوێڵە و مێروو دەخوات.
صعب	Difficult	قورس، گران، ستەم، ناهەموار، دژوار.
صعبر = صعنبر	Berchemia	(بێرچیمیا)، رووەکە لە کۆمەڵەی تاوگ، بەرەکەی لە زەیتون دەچێت، گوڵی بچووك و سەوزە، کە پێدەگات رەش دەبێت
صعتر	Spawning	گەرای ماسی.
صعتر = زعتر = سعتر		بڕوانە زعتر، سعتر
صعتر البرّ = ندغ = زوباع	Summer savory	پونگەی دەشتەکی، گیایەکە گوڵەکەی سپییە بۆ مەبەستی پزیشکی و بەهارات بەکاردێت.
صعتر الجبل = ندغ الجبل	Mountain savory	پونگە کێویلە، گیایەکی پزیشکییە گوڵەکەی پەمبەیی یان بنەوشەییە.
صعتر ازغب = نضف = فودنج	Wild marjoran, organy = hairy marjoram	پونگە، پۆنگ، گیایەکی دەشتەکیی بۆنخۆشە، گەڵاکەی هێلکەییە، گوڵەکەی پەمبەیی بۆ خواردن بەکاردێت.
صعدة = ساق منتصبة	Erect stem	قەدی قیت، وەکو قەدی درەخت.
صعر = صعر العنق	Wry neck = loxia torti collis	مل رەقبوون، مل جەمابوون، نەخۆشییەکە وەکو کۆڵنج دەدات لە مل، ئەو کەسە ناتوانێ بە ئاسانی ئاوڕ بداتەوە.
صعران = سعران = مسعور	Rabid	هار، ئەو کەسەی تووشی نەخۆشیی هاری بوو بێت.
صعرور	Latex = crude rubber	لاستیکی خاو، شیراوی درەخت، ئاوگێکی شیری رێسینییە لە لایەن توێکڵی هەندێك درەختی وەکو درەختی لاستیکەوە دەردەدرێت.
صعرور = لوّاء = ابو لوى	Wry neck	غەزایی، ملگێرە، جۆرە چۆلەکەیەکی رەنگ خۆڵەمێشییە، هێڵی رەشی تیادایە، دەنووك و لاقی زەردی مەیلەو سەوزە، ملی درێژ و زەردە، بەشێوەیەکی تایبەتی وەریدەگێرێت.
صعصع	Ictinia	(ئیکتینیا)، جۆرێکە لە باڵندەی کوولارە، گەورەیە، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە، چاوی سوورە.
صعق	Thunder strike	لێدانی هەورە تریشقە.
صعق كهربائي	Electrocution	لێدانی کارەبایی، مردن لە ئەنجامی لێدانی کارەباوە.
صعل	Microcephaly = leptocephalia = brachycephalia = leptocephaly	سەربچووکی، کەللە بچووکی، سەری باریك و درێژ.
صعنبر		بڕوانە (صعبر).
صعوبة	Difficulty = dys-	قورسی دژواری، سەختی، ستەمی، گرانیی کێشە، زەحمەتی.
صعوبة الكتابة	Dysgraphia	بەزەحمەت نووسین، نەبوونی توانایی نووسین
صعوبة الطمث = صعوبة الحبض حيض مؤلم	Dysmoenorrhea	بەزەحمەت بێنوێژبوون، بێنوێژی بە ئازاری.

صعوبة تمييز الكلمات - عمى الكلمات	Dysanagnosia, dyslexia	به زهحمهت جیاکردنهوهی وشه، وشه کوێری.
صعوبة الشّم - عسر الشّم	Dysosphresia	بهزهحمهت بۆنکردن.
صعوبة الهضم - عسر الهضم	Dyspepsia	به زهحمهت ههرسکردن.
صعوبة التنفس - عسر التنفس	Dyspnea	به زهحمهت ههناسهدان، ههناسه تهنگی.
صعوبة قذف المني = صلودة	Dysspermia	به زهحمهت ئاوهاتنهوه.
صعوبة الوقوف - صعوبة القيام	Dystasia	به زهحمهت وهستان، به زهحمهت ههستان.
صعوبة الإرضاع	Dysthelasia = dysthithia	بهزهحمهت شیردان.
صعوبة الولادة = عسر الولادة	Dystocia	به زهحمهت مندالبوون.
صعوبة التبول = عسر البول	Dysuria	به زهحمهت میزکردن.
صعوبة التغوط	Dyschezia	به زهحمهت گووکردن، به ئازارهوه گوو کردن
صعوبة التكلم = حصر التكلم	Dyslalia	به زهحمهت قسهکردن.
صعوبة الابتلاع = صعوبة البلع	Aglutition dysphagia = acataposis	به زهحمهت قووتدان.
صعوبة القراءة	Dyslexia	به زهحمهت خوێندنهوه.
صعوبة القعود	Acathisia akathisia	به زهحمهت دانیشتن.
صعوبة التعبير - تكاك	Dyslogia	به زهحمهت دهربرین.
صعوبة السمع	Dysecoia = dysacusia = dysecoa	به زهحمهت بیستن، گوێگرانی.
صعوة - صعو - دعويقة = نمنمة سكسوكة	Wren = kinglet = regulus	فیسقهگوله، کرکرك، بالندهیهکی بچووکه له چۆلهکه دهچێت، رهنگی بۆر یان زهیتوونییه.
صعوة الحطب - ارطلان - بلبل الشعير	Ortolan	بولبولی جۆ، جۆخۆره، جۆرێکه له فیرنهگوله رهنگهکهی قاوهیی و مهیلهو سووره، دهنووك و لاقی سوورن.
صعوة قنبرانية - صعوة قنزعية	Golden = crestet = gold crest	جۆرێکه له فیرنهگوله سهری سووره و رهنگی له نێوانی خۆلهمێش و زهرددایه، بالهکهی پهری زێرینی تیادایه.
صعوة حمراء الرأس	Fire crested wren = fire crest	فیرنهگولهی سهرسوور.
صعوة ذوعرف	Crested wren	موته، فیرنهگولهیهکی پۆپنهداره.
صعود	Ascent = ascending	بهرهوژوور چوون، سهرکهوتن، ئاقراز.
صعيد	Upland	زهوییهکی بهرز.
صغب - صئبان	Nits	رشك، گهرای ئهسپێ.
صغر	Become less = diminish = smallness = littleness = micro	بچووکی.
صغر الأنف	Microphinia = microrhinia	لووت بچووکی.
صغر الثديين	Micromastia = hypomazia = hypomastia	مهمك بچووکی.
صغر القدم	Micropodia	پێ بچووکی.

صفر العينين	Microphthalmia = microphthalmus	چاو بچووکی.
صفر الأسنان = كسس	Microdontia	ددان بچووکی.
صفر الفم	Microstoma	دەم بچووکی.
صفر الأذن = صمع	Microtia	گوێ بچووکی.
صفر الرجل	Micropus	قاچ بچووکی.
صفر القلب	Microcordia	دڵ بچووکی.
صفر العقل = خفة العقل	Micropsychia	عەقڵ بچووکی.
صفر القامة = ضعل	Microsomia	باڵا کورتی.
صفر الوجه	Microprosopa	دەموچاو بچووکی.
صفر الفكين = ضوط	Micrognathia	شەویلگە بچووکی.
صفر الذقن	Microgenia	چەناگە بچووکی.
صفر الأصابع	Microdactylia	پەنجە بچووکی.
صفر الشفتين = لطع	Microcheilia	لێو بچووکی.
صفر القضيب	Microcaulia, Microcavlia	کێر بچووکیی، چووك بچووکی.
صفر الذراعين	Microbranchus	باڵ بچووکی.
صفر الأجفان	Microblepharia	پێڵوو بچووکی.
صفر اللسان	Microglossia	زمان بچووکی.
صفر الرأس = صعر = صعل	Microcephalia	سەر بچووکی.
صفر الأطراف	Acromicria = micromelia	پەل بچووکیی، دەست و قاچ بچووکی.
صفنج	Yellow hammer	ریشۆڵەی زەرد.
صغير = صغر = دقيق	Micro-	پێشگرێکە بە مانای (ورد، بچووك).
صغير = ناعم	Small = little	بچووك، گچکە، بچکۆلە، ورد.
صغير الثمر	Microcarpus	بەرورد، هەر ڕووەکێك بەرەکەی ورد بێت.
صغير العمر	Young	تەمەن کەم، بێچوو، بەچکە.
صغير الرأس	Microcephal = microcephalous	سەر بچووك.
صغير الأسنان = اكسس	Microdont	ددان بچووك.
صغير العيون = اخوص	Micrommatous	چاو بچووك.
صغير الخصية	Microorchid	گون بچووك.
صغير القدم	Micropodous	پێ بچووك.
صغير الفم	Microstomatous	دەم بچووك.
صفاق = لفافة	Fascia = tunica = aponeurosis	چەقاڵتە، چەق، چەرمە چەقاڵتە، پەردەی پێ، بەردەیەکی ماسولکەیی تەنکە.
صفاق = غشاء الجمجمة	Epircranium	پەردەی کەللەی سەر.
صفاق الأحرف = مرتب الحروف	Type- setter	پیتڕێکخەر، وەکو لە چاپخانەکاندا.
صفار البيض = مح	Egg yolk	زەردێنەی هێلکە.
صفاري = محي	Vitelline	زەردێنەیی، شتێك پێوەندی بە زەردێنەوە هەبێت.

صفارة	Whistle	فیقە، شاور، فیکە.
صفارة القطار	Engine whistle	شاوری شەمەندەفەر.
صفارة الأنذار - هنادة - صفارة التحذير	Siren	شاوری ووریاکردنەوە.
صفارة الخفير		شاوری یا ساول.
صفارة الموسيقى - ناى	Fife	نای، ئامرازێکی مۆسیقاییە.
صفّار - نحاس - تنكجي	Copper smith	مزگەر، قازان پاکەر، تەنەکەچی.
صفار - يرقان	Icterus- Jaundice	زەردوویی، جۆرە نەخۆشییەکە.
صفاقية الأقدام = كفية الأقدام	Web- footed	پێ پەڕەییەکان، پێ چەقییەکان، پۆلە باڵندەیەکی [illegible] و مراوی دەگرێتەوە.
صفاق القدم	Fascia = web	پەردەی نێوان پەنجەکان. چەقی پێ، چەق، چەقاڵتە، پێستی تەنك، پەردەیەکی تەنکە لە نێوانی چەنجەی هەندێك باڵندەی ئاویی وەکو لە مراوییدا.
صفاد - غل - قيد	Shackle	پێوەند، کۆت، تەوق، کەلەپچە، دەستبەند.
صفاح - سمكري	Tinker = tinsmith = tinman = whitesmith	تەنەکەچی.
صفائح عظمية	Bony lamina	لەوحی ئێسقان، لەوحی ئێسك
صفائح غشائية	Membranous lamina	پەردە لەوحییەکان، لەوحە پەردەییەکان
صفائحي	laminar = laminal	تەبەقیی، شتێك لە تەبەق یان توێژاڵێکی تەنك پێکهاتبێت.
صفاء الجو	Clearness of weather	سایەقە، سامال، هەلبرینگان.
صفاء الذهن	Lucidity	مێشك سافی.
صفاء الصوت	Lapmrophonia	دەنگ سافی.
صفائح شفافة	Transparencies	لەوحی ڕۆشن، وەکو فیلم وایە، وێنەی زانیاریی تێدایە لەسەر نایلۆنی ڕۆشنی ڕەق (ئۆڤەرهێد) پێشان دەدرێت
صفار - إصفرار - صفرة	Yellowness	زەردایی، زەردی.
صفاة - صخرة	Rock	بەرد، کەڤر.
صفاحة - سجيل - حجر الإردواز	Shale	بەردێکی تەنکی پان.
صفاح	Slab	تاوێر، هەر کەڤرێك (بەردێك) بە شێوەی چین چینی تەنك بێت
صفائح دموية - اقراص دموية	Plate lets	خەپلەکانی خوێن، بریتییە لە تەنی وردی بێڕەنگ لە خوێندنیدا، سوودەکەیان لە مەیاندنی خوێن و بەربەستکردنی خوێن بەربووندایە.
صفائحي الخياشيم	Lamellibrachia = pelecypada	گیاندارێکی دەریایی نەرمی قاقلەدار، وەکو گوێچکە ماسی.
صفار - صفر	Ascaris = thread worm	کرمی ئەسکارس، کرمی ناوسك، کرمی ڕیخۆڵە، کرمێکی باریکی زیانبەخشە.
صفارية = صفراوية - تبشر	Oriole- golden thrush, hang bird	باڵندەیەکی ڕەنگینە بە زۆریی زەردە کلك و باڵی ڕەشە، چاوی سوورە، تووکی ڕەق بە دەورووپشتی دەنووکییەوەیە، جۆرێکە لە ڕیشۆڵە.
صفة	Character	خەسڵەت، سیفەت، ڕەوشت، نیشانە، سروشت، تووزم.
صفة سائدة، سمة سائدة	Dominant character = trait	سیفەتی زاڵ، ئەو سیفەتە زگماکییەیە کە لە وەچەی زیندەوەردا دەردەکەوێت.
صفة جنسية	Generic character	ڕەوشتی ڕەگەزیی، ڕەوشتی زیندەگی.

صفة مميزة	Distinctive- character = characteristic	رەوشتی (سیفەتی) جیاکەرەوە.
صفة مكتسبة	Acquired character	رەوشتی (سیفەتی) دەستکەوتوو، ئەو سیفەتەی کە گیانەوەر لە ژیانیدا دەستی دەکەوێت لە ئەنجامی نەخۆشی یان بەکارهێنان یان بەکارنەهێنانی ئەندامێکەوە.
صفة مضادة	Allele	(ئەلیل) ڕەوشتی دژ، دژە ڕەوشت، یەکێکە لەو دوو ڕەوشتە دژەکەی کە لە دووکرۆمۆسۆمی بەرانبەر هەڵگیراوە لە کاتی دابەشبوونی کەمبوونەوەی خانەی ڕەگەزی (زیندەگی)دا.
صفة وراثية	Genetic character	ڕەوشتی (سیفەتی) زگماکی یان بۆماوەیی.
صفة مرغوبة	Desirable traits	ڕەوشتی ویستراو، سیفەتی ویستراو.
صفـة متنحيـة = سمَة منتحية	Recessive character = allogene	سیفەتی شاراوە، سیفەتی مات، ئەو سیفەتە زگماکییەیە کە لە وەچەی زیندەوەردا دەرناکەوێت.
صفة مرتبطة بالجنس	Sex- linked- character	سیفەتی ڕەگەزبەند، ئەو سیفەتەیە کە پێوەندیی هەبێت بە ڕەگەزەوە واتە سیفەتێکی زگماکییە لە ڕێگەی کرۆمۆسۆمی ڕەگەزەوە (کرۆمۆسۆمی ئێکس) دەگوێزرێتەوە وەك نەخۆشیی ڕەنگ کوێری و هیمۆفیلیا (لووت پژانی زگماکی).
صفة رفّ	Ledge = shelf	سەکۆ، ڕەفە.
صفة = سقيفة	Outhouse = shed	کەپر، وەکو ئەو کەپرەی کە بۆ کشتوکاڵ دەکرێت بۆ پاراستنی.
صفحة - صفحة الكتاب	Face = page	لاپەرە، پەڕەپەڕە.
صفحة = نصل - صفيحة	Lamina	تەبەق، لەوح.
صفر - نقطة	Zero = cipher = naught	نوختە، خاڵ، پووچە، سفر، هیچ، پنت.
صفر المئوي	Centigrade zero	سفری سەدی.
صفر المطلق	Absolute zero	سفری پەتی، بریتییە لەو پلەی گەرمییەکی کە جوڵەی گەرمی تێدا دەوەستێت، ٢٧٣ پلەی سەدی.
صفراء = مرارة	Bile = gall = bilis	زراو، زەرداو، شلەیەکی تاڵە جگەر دەریدەدات. ڕەنگەکەی لە ئادەمیزادا زەردە، لە گیانداری گۆشتخۆردا زەردی مەیلەو سوورە و لە گیانداری گیاخۆر و باڵندەدا سەوزە، لە هەرسکردنی چەوریدا سوودی هەیە.
صفرا القرون	Xanthocera	بەرەزەردە، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی دارسابوونە، بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
صفراوي المزاج	Bilious = choleric	میزاجی زەرد، زەردە میزاج.
صفراوي	Bili- Bili	پێشگرێکە پەیوەندنی بە (زراو - زەردوویی)یەوە هەیە)
صفراء الجذور	xanthorriza = yellow root	ڕەگەزەردە، دەوەنێکە گوڵەکەی زەردە، لە کۆمەڵەی گەڵایە، بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە دەڕێنرێت.
صفراء الخشب - فاعزة	Zanthoxylum = Xanthoxylum	تەختە زەردە، جۆرە درەختێکە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
صفراغون = أم عجلان - ذعرة - قويع = فتاح	Wagtail = motacilla = troglodyte	کلك هەڵسەنگێنە، شوانخەڵەتێنە، باڵندەیەکی زۆر بچووکە.
صفر - نحاس أصفر	Brass = bronze = yellow brass	زەرد، مسی زەرد، برنج، ئاڵتوونە درۆزنە، داڕشتەیەکی زەردە لە مس و توتیا لە دروستکردنی زوڕنادا بەکاردێت.
صفرية - صفري	Autumn rain	پەڵە، بارانی پەڵە، بارانی پایز.

صفر - يرقان - صفراء - صفران	Yellows = jaundice	زەردویی، زەرەنگ، نەخۆشییەکە.
صفران		بڕوانە (زعفران).
صفرد - سلوى	Corncrake = landrail	چورەبازاڕی، جۆرە باڵندەیەکی کلاوڕەشە لە بولبول دەچێت، ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە، سنگ و سکی مەیلەو سپییە، دانەوێڵە و مێروو دەخوات.
صَفر - اسكارس	Ascaris	(ئەسکارس)، کرمێکی دەزوولەیی‌یە لە ڕیخۆڵەی مرۆڤدا دەژی.
صفرية	Dining table	سفرە، مێزی نان خواردن.
صُفرية	Chalcid = chalcis	(چالسید) جۆرە مێرووییەکی بەسوودە چونکە مێرووی زیانبەخش دەخوات، ڕەنگی ڕەشە، قاچی سوورە، ناوقەدی باریکە.
صُفرة	Yellowness	زەردایی، زەردی.
صُفرة نابولي	Naples- yellow	زەردی ناپۆلی، جۆرە بۆیەیەکە بۆ ڕەنگکردنی شوشە و سیرامیك، بریتییە لە ئەنتیمۆناتی قورقوشم و کەمێك لە ئۆکسیدی قورقوشم.
صفرة البنزدين	Benzidine- yellow	زەردی بەنزیدین، جۆرێکە لە بۆیە.
صفـــرة باريتـــا، كرومات الباريوم	Baryta- yellow = barium chromate	زەردی باریتا، جۆرێکە لە بۆیە.
صفرة المرئيات	Xanthopia = xathopsia	زەرد بینین، بارێکی بینینە شتومەکی تێدا زەرد دەبینرێت.
صفرة الأنيلين	Anillne yellow	زەردی ئەنیلین، جۆرێکە لە بۆیە.
صفرة الزرنيخ	Arsenic yellow	زەردی زەرنیق، جۆرێکە لە بۆیە.
صفرة الكرمين	Carmin yellow	زەردی کارمین، جۆرێکە لە بۆیە.
صفصاف = خلاف - سوحر	Bitter red willow = tree, salix = osier withy	بەڵك، سوورەبی، ڕەشەبی، قادوگ، بی، بیکوڵ، ویکول، داربی، مروار، درەختێکە گەڵاکەی دەوەرێت حەز بە شوێنی سارد و شێدار دەکات بۆ سێبەر و کەڵکیش لە لقەکانی وەردەگیرێت بۆ دروستکردنی سەبەتە، توێکڵی قەدەکەی بۆ دەباغکردن، بەکاردێت.
صفصاف إكليلي - إكليلة اسبيرية	Willow spiraea	بی گوڵبەندی، گوڵبەندبی، جۆرێکە لە دار بی، گوڵەکەی بە شێوەی قوچەکی ئەرخەوانییە.
صفصاف مستح = صفصاف باك - صفصاف رومي = أم الشعور	Weeping willow = mourning willow = chinese wollow	پێتگ، شەنگەبی، شۆڕەبی، جۆرە بییەکە لقەکانی باریکن بە شێوەیەکی جوان بۆ سەر زەوی شۆڕدەبنەوە.
صفصافية - إيتية	Itea	بیوکە، درەختێکە شێوەکەی لە داری بی دەچێت بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان دەروێنرێت.
صفصاف ابيض	White willow	بی سپی، سپییە بی، جۆرە بییەکە لە قەراغ چەم و جۆگەکان دەروێنرێت، قەدەکەی کورت و ئەستوورە، لقەکانی قاوەیی و مەیلەو زەردن، گەڵاکانی خۆڵەمێشییە.
صفصافين - ساليسين	Salicin	(سالیسین) مادەیەکە لە توێکڵ و گەڵای بی دەردەهێنرێت، بۆ مەبەستی پزیشکی.
صفصفة - سيسك	Saccostomus	(سیسك)، گیاندارێکی قرتێنەرە لە مشك دەچێت، پشتی قاوەییە، سەری ڕەشە،سکی سپییە، سەری قوچەکییە، گوێچکەی گەورەو خڕە لە ژێر زەویدا قوموش لێدەدات.
صفصف	Plain	چۆل، دەشت.

صفعة - لطمة	A slap, spank, facer	شەپازللە، شەقازللە، زللە، شەپەلاغە، تۆقات.
صفّ - سطر - مرتبة	Line = row = tier = class = rank = order	پۆل، ڕیز، ڕێچکە.
صفقة مالية	A deal	کردارێکی دارایی کڕین و فرۆشتن.
صفقة واحدة - جملة	Wholly	سەرجەم.
صفق	Decantation	١-جیاکردنەوە، وەکو جیاکردنەوەی شلەیەك لە خڵتە یان شلەیەك لە شلەیەکی تر کە لە گەڵیدا تێکەڵ نەبووبێت. ٢-ڕوونکردنەوەی شلە لە خڵتە بە چۆڕاندنەوە لە قاپێکەوە بۆ قاپێکی تر.
صفق	Lock	کێلونی دەرگا.
صفق الجناح	Toflutter	شەقەی باڵ.
صفن	Marsupium = scrotum	کیسەی گون، توورەکەی گون.
صفني	Oscheal = scrotsl	گونی، باتۆیی، هەر شتێك پێوەندی بە گونەوە هەبێت.
صفن		شارە زەردەواڵە.
صفو - صفاء	Clearness	ڕوونی، ڕۆشنی.
صفوة	Choice = select	پوختە، پاڵاوتە، خالیسە.
صفوان	Smooth stone	بەردی ساف.
صفيح = لوح معدني رقيق	Tin- plate	تەنەکە، لەوح.
صفيحيــات الخياشــيم - رقيقي الخياشيم	Bivalves = lamellibranches	ڕێشووە تەبەقییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی نەرمن وەکو لەپکە (سەدەف).
صفيحة	Lamina = plate = leaf metal	تەبەق، لەوحی مەعدەنی.
صفحيــات القــرون - رقيقي القرون	Lamelli cornes	شاخۆچکە تەبەقییەکان، کۆمەڵە مێروویەکی گەورەیە، شاخۆچکەکانیان بە تەبەقی تەنك کۆتایی هاتووە، وەك باڵ کالانییەکان و هەندێك لە قالۆچە.
صفحيات المناقير	Lamellirostres	دەنووك تەبەقییەکان، کۆمەڵێکە لە باڵندە وەکو قاز و مراوی.
صفيحة مركزية	Centro plate	تەبەقی ناوەندی.
صفيحة فكية	Mandibular lamina	تەبەقی شەدیلگەیی.
صفيحة رقيقة	Lamina, foil	تەبەقی تەنك.
صفيحة مسامية	Pored plate	تەبەقی کونیلەدار.
صفيحة خيشومية	Gill plate = gill lamella	تەبەقی ریشوودار، وەکو لە هەندێك گیانداری ئاوییدا هەیە.
صفيحة مشيطة	Comb plate	تەبەقی شانەی.
صفيحة بلورية	Crystal blank	تەبەقی بلووری.
صفيحة غربالية	Sieve plate	تەبەقی بێژەنگی، لەوحی بێژەنگی، بەربەستێکی کونیلەدارە لە ناو بۆرییە بێژەنگییەکاندا لە قەد و ڕەگی ڕووەکدا خۆراکی ئامادەکراوی پێدا تێپەڕ دەبێت.
صفيحة وسطى	Middle lamella	پلەیتی ناوەڕاست، تەبەقی ناوەڕاست، پەردەی نێوان دوو خانەی دراوسێ لە ڕووەکدا.
صفير - صوت الصفارة	Whistle	دەنگی فیکە، دەنگی فیقە.
صفير - كركمين	Curcumin = turmeric yellow	(کورکومین) جۆرە ڕەنگێکی زەردی مەیلە و پرتەقاڵییە لە زەردەچەوە دەردەهێنرێت بۆ ڕەنگکردنی خواردەمەنی بەکاردێت.

صُفير - ياقوت ازرق	Sapphire	ياقووتی شین، بەردێكی بە نرخی شینە، ئێستا لە تواندنەوەی مادەی ئەلۆمینا دروست دەكرێت.
صفير الحية	Tohiss (snake)	فیشكە، دەنگ و فیشكانی مار.
صفير الأذان	To tingle = buzz	زرنگانەوەی گوێچكە.
صفيراء	Sophora	درەختی دڵداری، درەختێكی جوانە لە كۆمەڵە تاوك، گەڵاكانی نەوەرێت، نزیكەی ٢٥ مەتر بەرز دەبێتەوە، گوڵەكەی سپیی مەیلەو زەردە و بە هێشوو شۆڕدەبێتەوە، بەرەكەی لە بەری فاسۆلیا دەچێت، بۆ ڕازاندنەوەی باخچە و شەقامەكان بەكاردێت.
صفيراء يابانية	Japanese- sphora = pagoda tree	درەختی دڵداریی جاپانی.
صُفّير - عدن - فرجس - صفريج	Adenia- venenata	(ئەدینیا)، جۆرە ڕووەكێكی ژەهرینە لە كۆمەڵەی ژاڵەیە، لە وڵاتە گەرمەكاندا دەڕوێت، گوڵەكەی مەیلەو زەردە.
صفيحة الميكا = صفائح الميكا	Mica book	پەڕەی میكا، بلوورێكی میكایە بە ئاسانی پەڕەی تەنكی نەرمی لێ جیادەكرێتەوە.
صفيحة دموية - قرص دموي		بڕوانە (صفائح دمويه).
صفيحة شرجية	Anal plate	پەڕەی كۆمی.
صفيق = سميك	Thick	ئەستوور.
صفينة - ابهل - ابق	Sabin = savin	هەڤریسك، عەرعەر، درەختێكە لە كۆمەڵەی سنەوبەر، ڕۆنێكی لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
صقاع - صقيع الديك - صياح الديك	Cry of cock = crow	خوێندنی كەڵەشێر.
صقار - مدرب الصقور	Hawker	هەڵۆدار، بازدار، ئەو كەسەكەی كە باز و هەڵۆ پەروەردە دەكات و ڕاویان پێدەكات.
صقاع - قناع الغازات السامة	Gas- mask	كلێتە گازە ژەهرەكان، دەمامك.
صقالة - مصقلة	Burnisher	مشت وماڵدەر، سافكەر، ئامرازی سافكردن، ماڵە.
صقب	Cry of birds	دەنگی مەل.
صقر	Falcon = hawk	هەڵۆ، باڵندەیەكی دڕندەیە، گۆشتی گیانەوەری لە خۆی بچووكتر دەخوات، نووكی باڵەكەی تیژە، لاقەكانی زۆر بەهێز نین.
صقر اسود - صقر رمادي	Buteonine = black hawk = buzzard = crab hawk	هەڵۆی ڕەش.
صقر العنكبوت - علاّم	Spider- hawk = accipeternisus	هەڵۆی جاڵجاڵۆكە، هەڵۆی جاڵجاڵۆكە خۆر.
صقر الحشائش	Bush hawk	هەڵۆی گژوگیا.
صقر البط - سوذق	Marsh harrier = duck hawk = peregrine falcon	هەڵۆی مراوی.
صقر السمك	Fish hawk osprey = mullet hawk	هەڵۆی ماسی، هەڵۆی ماسی خۆر.
صقر الأوز	Goose hawk = goose hawk	هەڵۆی قاز، باز، هەڵۆی قاز خۆر.
صقر احمر	Red hawk	هەڵۆی سوور.
صقر صغير - يؤيؤ	Merlin- falconet	ئاخابۆك، جۆرە هەڵۆیەكی بچووكە.

صقر - اجدل - جدل - قطامي	Hawk = saker = falcon = tercel	هەڵۆ، سیمسانگ، تەوار، باڵەبان، باڵەوان، ئاغەجە، باشۆك، شاباز، چەرخ، باڵندەیەکە گۆشتی زیندەوەر دەخوات، سەری پەڕی پێوەیە و دەنووکی کورت و قولاپییە.
صقر العصافير - بيدق - طوط - باشق - علاّم	Bastard hawk = sparrow hawk = accipiter = killy hawk = accipiterine	واشە، واشەی چۆلەکەخۆر.
صقر صائد الحيات = طير الكاتب	Secretary bird	باڵندەی نووسەر، باڵندەیەکی جوانە، قاچ و دەنووکی درێژە، مارو مێروو دەخوات.
صقر الحمام	Pigeon hawk = merlin	هەڵۆی کۆتر، جۆرێکە لە هەڵۆ ڕاوی کۆتر دەکات.
صقر العسل	Honey buzzard	هەڵۆی هەنگوین، هەڵۆی هەنگوینخۆر.
صقر الكركار	Caracara = carrion falcon	(کاراکارا) هەڵۆیەکە لە باشووری ئەمریکا دەژی، لاشەی مردوو دەخوات.
صقر حمر الارجل	Redfooted falcon	هەڵۆی لاق سوور.
صقر الغابة	Forest falcon	هەڵۆی دارستان.
صقر القطب الشمالي = سنقر = سقر شاهر طويل الساق	Gerfalcon, gyrfalcon	شمقار، هەڵۆیەکی زۆر بەهێزە لە ناوچەی پۆڵی باکووری دەژی.
صقر صغير	Hobby falcon	هەڵۆی بچووك
صقر الحُرّ	Lanner falcon	لاشیە هەڵۆی شایەن
صقر الطويل الذنب	Long- tailed hawk	هەڵۆی کلك درێژ
صقر قصير الذنب	Short- tailed hawk	هەڵۆی کلك کورت
صقر احمر الذنب	Red- tailed hawk	هەڵۆی کلك سوور
صقر ابيض الذنب	White- tailed hawk	هەڵۆی کلك سپی
صقر ابيض	White hawk = buteonine	هەڵۆی سپی
صقر الليل - صقر البعوض	Mosquito hawk = night hawk	هەڵۆی مسووڵە هەڵۆی شێوەکی
صقر حَوام - عقيب مرزة - سقاوة شائعة	Common buzzard = buteo vulgaris = montagns harrier buzzanol	هەڵۆی ئاسایی. ڕەنگەکەی خۆڵەمێشییە.
صقر الأرنب	Spotted eagle = rough- footed	هەڵۆی کەروێشك، گیاندارێکی بە سوودە چونکە گیاندارە قرتێنەر و خشۆکەکان دەخوات.
صقري العين	Hawk- eyed	چاو هەڵۆ - چاوتیژ، کەسێك چاوی تیژ بێت.
صقر العجم	Oriental falcon	هەڵۆی عەجەمی، هەڵۆی خۆرهەڵاتی باڵندەیەکی دڕندەیە.
صقر الغزال = شرق	Saker falcon = falcon cherrug	هەڵۆی ئاسمخۆر، هەڵۆیەکی جوانە.
صقر جرّاح	Buteo, buse	بڕوانە (سقاوە).
صقر الفئران - مرزة الدجاج	Hen- harrier = chicken hawk	هەڵۆی مریشك، هەڵۆی مشك.
صقر الخفاش	Bat falcon	هەڵۆی شەمشەمە کوێرە خۆر.
صقر المروج	Falcon mexicanus = prairie falcon	هەڵۆی مێرگ، هەڵۆی مەکسیکی، جۆرە هەڵۆیەکە لە مەکسیك دەژی چۆلەکە و مێروو دەخوات.

صقر الجراد - يؤيؤ - عويسق - ابو رياح - جلم	Kestrel	هەڵۆی کوللە، کوللە خۆر، جۆرێکە لە هەڵۆ دەنووکەکەی شینی کاڵە، قاچی زەرد و نینۆکەکانی ڕەشن.
صقر آكل الحيات - اكبد - اشـبور - قوقش	Milvago	هەڵۆی مارخۆر، جۆرە باڵندەیەکی گۆشتخۆرە ڕەنگەکەی مەیلەو سوورە، هێڵی سپی و بۆری تیایە لەسەر لاشەو مارو مێروو دەژی.
صقر باز - شاه باز - صقر شاهين - نقيل	Peregrine = shahin falcon	شاباز، جۆرە بازێکە سەرەکەی خڕە و چاوی سوورە، لاقی زەردە، پشتی قاوەیی مەیلەو سوورە، سنگی سپییە، دڕندەو تێرنەخۆرە.
صقراب - جرومة	Trumpet tree = snake wood tree	دارمار، دار زوڕنا، درەختێکە تەختەکەی سپی و سووک و بە نرخە.
صقل	Polishing = burnishing = smoothing	لووسکردن، زاخاودانەوە، پەرداخکردن، سافکردن.
صقلابيات	Asclepias = milk weeds	کۆمەڵە ڕووەکێکە دار و دەوەن و گیا دەگرێتەوە. بەرەکانیان جۆرە موویەکی پێوەیە لە ئاوریشم دەچێت.
صقل الأقمشة	Gloss	سافکردنی قوماش.
صقلاب مدمي - زهرة الدم	Blood flower	گوڵە خوێن، دەوەنێکە گوڵەکەی پەمبەیی یان سوورە.
صقلاب سوري - شجرة الحرير	Silk cotton = wild cotton = silk weed	دار ئاوریشم، درەختی ئاوریشم، دەوەنێکە گوڵەکەی زەردی مەیلەو سەوزە. بەرەکەی هێلکەی ڕەنگ فستقییە، ڕیشاڵی ئاوریشمی پێوەیە، تۆوەکەی ورد و ڕەشە.
صقلاب عسقولي = حشيشي ذات الجنب	Butterfly weed = tuber root	گیا سینەپاڵوو، دەوەنێکی سەلکدارە. گوڵەکەی پرتەقاڵیی مەیلەو زەردە مادەیەکی پزیشکی لە سەلکەکانی دەردەهێنرێت، دەڵێن گوایا بۆ چارەکردنی نەخۆشیی سینەپاڵوو بەکاردێت.
صقيع	Frost	شەختە، زوقم، سیخوار، خیسار، خوسار، وەیشوومە. بەخ، جەق، خووس، بەستنی شەونم لە کاتی ساردبوونی کەشدا.
صقيل - لامع	Burnished = glazed = glossy = shining	ساف، لووس.
صك - شيك - مستند	Chaque = document	چەك (چەکی پارە)، ڕەسیید، قۆچان، قاقنی.
صك التمليك، سند الملكية	Title deed	چەکی (ڕەسییدەی) موڵکداری.
صكك - صدف	Knock- knees = tragopodia	خواربوونی هەر دوو قاچ بۆ ناوەوە بە جۆرێکی ئەوتۆ کە هەردوو ئەژنۆ لەیەکتری نزیك ببنەوە.
صلابة - صلادة	Hardness = rigidity = solidity	پتەویی، ڕەقیی، سەختیی، بەرگریکردنی بەرد بۆ ڕووشاندن و بڕینەوە، بەرێگەی تایبەتی دەدۆزرێتەوە.
صلابة للحشرات	Spreader	تەڵەی مێروو، ئامرازێکە بۆ گرتن و ووشککردنەوەی مێروو.
صلام	Kernel	کرۆکی ناوك، کرۆکی دەنك، وەکو کرۆکی دەنکە چەقاڵە کە سوێر دەکرێت.
صلاح - جودة	Goodness	چاکی، باشی.
صلاصل	Sistrum	(سیستریم)، ئامرازێکی مۆسیقای کۆنە خشەخشی لێوە دێت، جاران بەکاردەهێنرا.
صلاية - هاون - مدق	Mortar = palette	دەسکەوان، دەسکەوانێکە لە بەرد دروستکراوە، جاران بۆ کل هاڕین یان داستان لەسەر نووسین بەکاریان دەهێنا.
صلب - شنق	Hanging	لە قەنارەدان، لە سێدارەدان.
صلب	Hard = solid	ڕەق، سەخت، سەرت.

	Thermo setting	بە گەرمی ڕەق، هەر مادەیەکی ڕەق بە گەرمی شی ببێتەوە بەر لەوەی کە نەرم ببێتەوە وەکو پلاستیك.
صُلب - عمود الفقري	Backbone	مورەغەی پشت، تیرەغەی پشت.
صُلب - فولاذ	Steel	پۆلا، دارشتەیەکە لە ئاسن و کانزای تر.
صلبانية - حشيشة الصليب	Cross wort	گیاچاخ، گیایەکە گوڵەکەی پەمبەییە بۆنی سیری لێدێت بۆ مەبەستی پزیشکی، بۆ دروستکردنی دەرمانی هەرسکردن بەکاردێت.
صلبة العين - بياض العين	Sclerotic = coat = sclera	بەزی چاو، سپێنەی چاو، چینە سپییەکەی دەرەوەی گلێنەی چاو.
صلبة الفم	Sclerostoma	دەمڕەقەکان، جۆرە کرمێکی دەزوولەییە و هەندێکی بە شێوەی مشەخۆر لە لەشی گیاندارە ماڵییەکاندا دەژی.. هەندێکیشی لە ڕیخۆڵە باریکەی مرۆڤدا.
صلة (اتصال)، صلة القربى	Relation	پێوەندی، پەیوەستی، پەیوەندیی خزمایەتی.
صلجة - شرنقة - فيلجة	Cocoon	قۆزاخە، قۆزاخەی مێروو، پەردەیەکی ئاوریشم تویـد داخـراوە، هەندێك مێتولکە وەکو هێنی کرمی ئاوریشم بـە دەوری خۆیـدا دەیچێنێـت. هـەتا گەورە و هەراش دەبێت ئەوسا لێی دێتە دەرەوە.
صلخ - صمم - كامل - طرش كامل	Deafness = anacusis = anakusis	کەڕیی تەواو.
صَلد	Solid = hard = rigid = scirrhous	پتەو، ساخت، زۆر ڕەق.
صلد	Scirrho	پێشگرێکە بە مانای (پتەو).
صلد - أصلد - صلود	Dysspermic	پیاوێك بە زەحمەت ئاوی بێتەوە
صلصال	Argillite	بەردە قوڕ.
صلصال حراري	Fire clay	قوڕی ئاگرین، جۆرە قوڕێکە بەرگەی ئاگر دەگرێت.
صلصال احمر	Red clay	قوڕە سوور.
صلصال - طفل - طين	loam = clay = argil	قوڕ، گڵ، بەردێکی نەرمە دەشێت بە نینۆك بڕووشێنرێت.
صلصال طيني	China- clay = kaoline	گڵی چینی، گڵێکی سپیی نەرمی چاکە بۆ دروستکردنی گڵێنە بەکاردێت.
صلصل - فاختة - حمامة - مطوقة	Turtle dove, ringdove	کالنجە، جۆرێکە لە کۆتر، تەوقدارە.
صلصلة - مرق	Gravy	چێشتی شلە.
صلصلة التوابل - صاص - مرق التوابل	Sauce	(سـۆس)، شـلـەیەکی خەسـتە دەکرێتـە شووشـەوە، بریتییـە لـە تێکەڵاویدۆشاوی تەماتە و تـەمرهیند و بـەهارات و کرۆکی میوە و بۆنی خۆش، لەگەڵ خواردەمەنیدا بەکاردێت.
صلصلة بيضاء	White sauce	سۆسی سپی، جۆرێکە لە سۆس لە ئارد و شیر و کـەرە... هتـد دروست دەکرێن.
صلصلة طماطم بالتوابل	Chill sauce	سۆسی تەماتە بە بەهارات.
صلصة الفلفل	Chili- chile	سۆسی گۆشتی کوڵاو بە بیبەر.
صلصلة السيوف	Clash of swords	زرنگەی شیر.
صلطة - صلاطة	Salad	زەڵاتە، جۆرە خواردەمەنییەکە لە سەوزەی چنراو و ترشی (سرکە یان ئاوی لیمۆ) و خوێ و هەندێك جار بە هارات دروست دەکرێت.
صلطة المانجو	Mango salad	ترشیاتی عەمبە، ترشیاتی عەمبەی چنراو کە لە بەهاراتدا خۆش دەکرێت و دەکرێتە شووشە یان پیپی تەختەوە.

صلع - صلعة - مرط	Baldness = calvities = alopecia	سەرتاسی، قژ ڕووتانەوە، سەر ڕووتانەوە.
صلقي - صقـاين - سدا - خلة - نانخواه	Pick tooth = tooth pick	دارسیواك، نانخواز، دەوەنێكی دەشتەكی و كشتوكاڵییە، گوڵەكەی بە شێوەی چەترێكی سپیی بۆنخۆشە، لاسكەكەی بۆ ددان ئاژنین باشە، تۆوەكەی بۆنخۆشە، دەكرێتە نانەوە، هەروەها دەرمانی بەردی گورچیلەی لێدەردەهێنرێت.
صلّ - نجا - كوبرا ناشر - ناغران - رحة	Cobra = naja = egyptian asp = viper = adder	كۆبرا، ماری چاویلكەدار، مارێكی زۆر ژەهراویی كوشندەیە، سەری پانە و كلكی كورتە، هەندێكیان هێڵی قاوەیی و زەردیان تیایە، ملی پان و قوپاوە لە كاتی تووڕەبووندا دەناوسێت
صلنباج - أنقليس - قريث - نون - شكك - مرمريج - جريث - انكليس	Common eel	مارماسی، ماسییەكی لاكێشەیی پانكەڵەیە. سەری لاكێشەییە، ددانی هەیە، ڕەنگەكەی مەیلەو سەوزە، وەكو مار ژەهری هەیە.
صلود (رجل)	Dysspermic	پیاوێك بە زەحمەت ئاوی بێتەوە لە كاتی جووتگرتندا.
صلّور - سلور	Cat- fish = silurus	(سلیور) ماسییە پشیلە، ماسییەكی ڕووبارییە لە مار ماسی دەچێت. نێرەكانیان گەرا پیتێنكراوەكان دەخەنە ناو دەمیانەوە هەتا هەڵدێن و دەچنە ناو ئاوەكەوە.
صلودة - إحتباس المني - عسر قذف المني	Spermatoschesis = dysspermia	بە زەحمەت ئاو هاتنەوەی پیاو.
صلوخ - صملاخ - اف	Cerumen	چڵكی گوێ.
صليب	Cross	چوار مێخە، چەقر، چەلیبا، خاچ.
صليب جنوبي	Acrux = southern cross	خاچی باشووری، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە لە چوار ئەستێرە پێكهاتووە لە شێوەی خاچدا لە نیوە خڕۆكی باشووری زەویدا دەبینرێت.
صليب شمالي	Cross	خاچی باكووری، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
صليبي	Cross shaped = crucial = cruciform	خاچی - صەلیبی - شێوە خاچی.
صليل - صلصلة	Clash	چكەچك، جرنگە جرنگ، جرنگە جرینگە، خرینگە خرینگ، زڕە زڕ، خرینگ و هوڕ.
صليجة - صولجة	Naked silver	زیوی خالیسە، زیوی پاك.
صليب البحر - نجم البحر - كوكب البحر	Star fish, asterias	ئەستێرەی دەریا، جۆرە گیاندارێكی نەرمۆڵەیە.
صليبيات	Cruci ferae	خاچییەكان، كۆمەڵە ڕووەكێكی دوو لەتكەیین، گوڵەكانیان چوار پەلكن وەكو خاچ وانە، تۆوەكانیان چەورن وەكو كەلەرم و خەرتەلە و توور و تەرەتیزە.
صُم بُكم	Deaf- mute	كەڕولاڵ.
صُمام	Valve = stopper	زمانە، دەرگاناخن، گوڵبێنە، پشك، دەمەوانە، تۆپەوانە، دەرچە، پاشەوانە، ئەو ئامرازەی كە بۆ دەستبەسەراگرتنی شلەو گاز بەكاردێت و بۆ هەوەی كە تەنها بەیەك ڕێڕەودا بڕۆن.
صمام الأمان	Safety valve	زمانەی پارێزگاری، زمانەی دڵنیای
صماخ - ممر	Passage = metas	ڕاڕەو، كون، بۆڕی.
صماغ	Birdou = perleche	سووتانەوەی لالغاوەی دەم لە منداڵاندا.
صماغة - قنينة الصمغ	Gum- pot	شووشەی زەمق، زەمقدان.

صماغ الاذن — Cavity of ear = meatus = acusticus = auditory canal — بۆڕیی گوێچکە، کونی گوێ، ئەو بۆڕییەیە کە دەرمەوەی گوێچکە بە ناوەوە دەگەیەنێت.

صمام قلبي — Cardiac valve — زمانەی دڵ، دەرچەی دڵ.

صمام الرحم - عنق الرحم — Utero- cervix — زمانەی منداڵدان.

صمام راديو - انبونة — Radio tube electron — زمانەی رادیۆ، بۆڕیی رادیۆ، زمانەی ئەلیکترۆنی، بۆڕیی ئەلیکترۆنی، بریتییە لە بۆرییەکی شووشەیی یان کانزایی لە هەوا بەتاڵکراوە، کاتۆدێکی گەرمکراوی تیادایە کە ئەلیکترۆن یان ئایۆنی لێدەردەپەڕێت، لەگەڵ لەوحێك (ئەنۆدێك) کە ئەلیکترۆنەکان بۆ لای خۆی رادەکێشێت، هەروەها تۆڕێکی تێدایە کە دەرپەڕینی ئەلیکترۆنەکان رێکدەخات، ئەم جۆرە بۆڕییانە لە بازنە رادیۆییەکاندا بەکاردەهێنرێن بۆ مەبەستی گەورەکردنی تەزووی کارەبایی یان دۆزینەوەی نیشانەکانی بڵاوکردنەوەی دەنگ.

صمام مفرغ - صمام التفريغ — Vacuum tube = vacuum valve — زمانەی بەتاڵکراوە، زامنەیەکی ئەلیکترۆنییە هەتا رادەیەك لە هەوا و گاز بە تاڵکراوەتەوە بە شێوەی ئەوتۆ کە کار ناکاتە سەر رەوشتە کارەباییە سەرەکییەکەی.

صمام ثرميوني - صمام آيوني حراري — Thermionic valve = thermionic tube — زمانەی پێرمیونی، زمانەیەکە کار دەکاتە سەر رۆیشتنی تەوژمی کارەبایی بە چەند رێگەیەکی جیاواز.

صمام ثنائي — Diode — زمانەی دووانی، زمانەیەکی پیرمۆنییە دوو ئەلەکترۆدی تیادایە بۆ دۆزینەوەی شەپۆلی رادیۆ بەکاردێت.

صمام ثلاثي — Triode — زمانەی سێیانی، زمانەیەکی پیرمۆنییە سێ ئەلەکترۆدی تیادایە بۆ گەورەکردنی نیشانە (اشارات).

صمام رباعي — Tetrode — زمانەی چواریی، پیرمۆنییە، چوار ئەلەکترۆدی تیادایە.

صمام خماسي — Pentode — زمانی پێنجی، زمانەیەکی پێرمۆنییە، پێنج ئەلیکترۆدی تیادایە، لە دەزگای لاسلکی و تەلەفزیۆندا بەکاردێت.

صمام سداسي — Hexode — زمانەی شەشی.

صمام سباعي — Heptode — زمانەی حەوتی.

صمام تاجي - صمام انيني بطيني — Mitral valve — زمانەی نێوان گوێچکەلە و زگۆڵەی دڵ، زمانەی تاجی، کەوتۆتە بەشی لای چەپی دڵەوە.

صمام صغير — Valvula — زمانەی بچکۆڵەی، زمانۆکە.

صمام تحويل — By- pass valve — زمانەی گۆڕین.

صمام غازي — Gas valve — زمانەی گازی.

صمام التحكم — Control valve — زمانەی دابینکردن.

صمام مروحي - صمام الفراشة — Butterfly valve — زمانەی پانکەیی.

صمام البندقية — پیتکەی تفەنگ، نیسکەی تفەنگ.

صمام بوابي — Gate valve — زمانەی دەرگاوانی، کەوتۆتە نێوان گەدە و ریخۆڵەوە.

صمام كروي — Globe valve — زمانەی گۆیی.

صمام اللاسلكي — Wireless valve — زمانەی لاسلکی.

صمام إبري — Needle valve — زمانەی دەرزیلەیی.

صمام الخناق — Throttle valve — زمانەی خنکێنەر، زمانەیەکە لە مەکینەی ئۆتۆمۆبیلدایە، دبێتە هۆی کەم کردنەوەی خێرایی مەکینە.

صمامي	Valvular	زمانەیی، شتێك پێوەندی بە زمانەوە هەبێت
صمام أبهري	Aortic valve	زمانەی شاخوێنبەر.
صمام حلزوني	Spiral valve	زمانەی مارپێچی، زمانەیەکە لە لەشی ماسی لامپریدا هەیە
صمام إنزلاقي	Stide valve	زمانەی خلیسکان.
صمام تنفيس - صمام تصريف	Vent valve = relief valve	زمانەی هەناسەدان.
صُماغ - تصمغ - مرض الصمغ	Gummosis = gum disease = rocky land	زەمقاویی بوون، نەخۆشی زەمق، نەخۆشییەکە لە قەدو لقی درەختی بەردار دەدات، زەمقیان لەسەر پەیدا دەبێت.
صمانة	Rocky land	زەوی بەدەڵانی.
صُمات - بكم - خرس	Mutism = aphemia	لاڵی، نەمانی توانایی قسەکردن لە مێشکدا.
صماغ - نبات صمغي	Gummiferous plant	ڕووەکی زەمقدار، هەر ڕووەکێك زەمق دەربدات.
صماء	Deaf	کەڕ (بۆ مێیینە).
صمت - سكوت	Silence	وسکتبوون، دەمکوت، قروقەپ، خپی، کپی، کڕی، بێدەنگی.
صمد (اصماد)	Trousseau = brides outfit	جیازیی بووك.
صمران	Penaea	(پینایا)، دەوەنێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت، شاوکێکی زەمقی لە توێکڵەکەی دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی برین.
صمريص		بروانە (شمذامە)
صمغ - سكك	Mocrotia	گوێ بچووکی.
صمعاء - اصمع	Microtic	گوێی بچووك.
صمعاء	Aotus	(ئۆتەس)، دەوەنێکی دەشتەکیی دڕکاوییە، گەڵاکەی لە کەوچك دەچێت، گوڵەکەی زەردە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
صمعة - اصمعي - العشب السيفي	Needle grass = sword grass = spear grass	گیا دەرزیلە، گیاتیر، گیا شمشێر، گیایەکە گەڵاکەی لە شمشێر دەچێت.
صمغ	Glue = gum = colla	کەتیرە، جەوی، هەنگوژە، زەمق، گەرجن، مادەیەکی لینجی بێبۆن و تامە لە قەد و لقی درەختەوە دەردەهێنرێت، هەندێك جۆری لە ئاودا دەتوێتەوە، بۆ گەلێك مەبەست بەکاردێت.
صمغ التطعيم	Grafting mastic	زەمقی متوربە، ئەو زەمقەی کە لە شوێنی متوربەکردنی درەخت دەردێت.
صمغ شجرة الآس	Myrtle-gum	دەنجان، زەمقێکە لە داری مۆرد دەردەهێنرێت.
صمغ الأذن	Ear wax = cerumen	چڵکی گوێ، مۆمی گوێ، مادەیەکی زەردە کونی گوێ دەریدەدات، دیمەنێکی چەوری هەیە ئەگەر لە کونی گوێدا زۆر بوو و پاك نەکرایەوە دەبێتە هۆی گوێگرانی.
صمغ السذاب - صمغ الفيجن	Ruegum	هەنگوژەی سەدرو، هەنگوژەی (زەمقی) پێچن.
صمغ الأدرك	Plum gum	جەویی هەڵووژە.
صمغ الكينو	Kino gum	زەمقی کینۆ، زەمقێکی تفتە لە جۆرە درەختێکی سەنەڵ دەردەهێنرێت پێی دەگوترێت سەنەڵی ئەفریقی.
صمغ الستايركس - لبان جاوي - بخور جاوي - صمغ البنزين - صمغ جاوي	Styrax- benzoin = gum-benjamin = benzoinum	زەمقی بنیامین، زەمقی بەنزۆمین، جۆرێکە لە زەمقی جاوی، جۆرە ریسێنێکە لە توێکڵی داری جاوی دەردەهێنرێت، بۆنیخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردەهێنرێت.

صمغ الخروب	Ceratonia	زەمقی خرنووك، تۆزی تۆوی خرنووك. وەكو كەتیرە بەكاردێت.
صمـغ الصنوبـر - قلفونيـة - صمغ راتنجي	Colophony = gum- rasin	(رێسین) شەبێنە، جەوی. جۆرە زەمقێكە لە سنەوبەر دەردەهێنرێت، (زەمقی رێسینی)
صمغ اللك	Shellac = shell-lac = gum lac	لۆك، زەمقی لۆك. شیلاك.
صمغ عربي - صمغ سناري - صمغ الطلح - صرب - صمغ السنط	Arabic gum = chewun = Gum acacia	زەمقی عەرەبی، جەوی، وەفر، باخری، جافری. گەموون. رووەكێكی كێوێلەیە، گوڵەكەی پەمبەییە، جۆرە كەتیرەیەكی لێدەردەهێنرێت لە پیشەسازی خۆراك و پزیشكیدا بەكاردێت.
صمغ الكثيراء - كثيراء - اسطرا غالوس - صمغ القتاد	Tragacanth = gum dragon	كەتیرە. دەوەنێكی دڕكاوییە كەتیرەی لێدەردەهێنرێت، كەتیرەی سپی
صمغ جاوه = طبرخي - كوتا برشا	Gutta percha	زەمقی جاوە، گەتاپێرچا. جۆرە ڕەمەیەكە لە درەختی تایبەتی دەردەهێنرێت لە وڵاتی مالیزیا.
صمغ الذباب - علوك احمر	Catchfly	مێشگرە، زەمقی مێش، زەمقی سوور، گیایەكی پزیشكییە گوڵەكەی سوورە، مادەیەكی لینج دەردەدات، مێرووی پێوە دەنووسێت.
صمغ شجر الزيتون	Scorax	سكۆراكس، زەمقی داری زەیتوون.
صمغ هندي - صمغ مرن - صعرور	Gum- elastic = indian rubber = caoutchoke	كاوچۆك - لاستیك.
صمغ أزرق - شجرة الكافور	Camphor tree	درەختی كافور، درەختی زەمقی شین، جۆرێكە لە یوكالیپتوس.
صمغ راتنج القلفونية	Rosin gum	زەمقی رۆسین، مادەیەكی راتنجیی رەقە لە ئەنجامی دڵۆپاندنی رۆنی تەربەنتین لە راتنجی سنەوبەر بەجێ دەمێنێت
صمغ سائل = محلول الصمغ	Mucilage	زەمقی شل، كەتیرەی گیراوە.
صمغة الريح		قەسەنی، مادەیەكی لە رووەك دەگیرێت و بە شێوەی دەرمان بەكاردێت.
صمغي	Gummy = gummatous	زەمقی، كەتیرەی.
صمغان - صمغتان - صامغان	Per leche	لاڵغاو، گۆشەی دەم، شوێنی بەیەكگەیشتنی لچ و لێو.
صمغة - لبا - لبن اخضر	Green milk = colostrum	ژەك، یەكەم شیر كە لە مەمكی دایكەوە دوای منداڵبوون دێتە دەرەوە.
صمل	Rigidity	رەقیی، سەختی.
صمل - أبو الهول	Hawk- moth, beemoth = galleria	مۆرانەی هەنگ، جۆرە پەپوولەیەكی زیانبەخشە، كرمەكەی لەسەر مێوی هەنگوین دەژی.
صملاخ - اف - شمع الأذن	Cerumen = ear wax	چڵكی گوێچكە، مێوی گوێ.
صمم	Deafness = surdity	كەری.
صمم بكم		كەری و لاڵی.
صمولة - صامولة	Nut	سەمووڵە، ئەڵقەیەكی ئاسنە و لە برغوو قایم دەكرێت.
صمون	Loaf	سەموون، جۆرێكە لە نان بۆ خواردن.
صميم	Bottom	ناخ، كان.
صُمَيلة	Prolapse of anus	داكەوتنی كۆم، هاتنە دەرەوەی كۆم.
صناعة	Industry	پیشەسازی.
صناع - صنايعي	Technician = skilled worker	پیشەساز، وەستای پیشەسازی.

صناعة - حرفة	Profession = trade	پیشه.
صناعات زراعية	Agricultural- industries	پیشەسازیی کشتوکاڵی، وەکو پیشەسازیی شەکر و ئەلکحول و سرکە و شەراب و نشاستە و بیرەو ڕۆن و عەتر و.. هتد.
صناعي - صاحب المصنع	Industrialist	خاوەن کارگە، پیشەساز.
صناعي	Artificial	دەستکرد، پیشەسازییانە.
صناعية	Industrialism	پیشەسازێتی، ڕێکخستنی کۆمەڵی میللەت بە شێوەیەکی ئابوورییانە بە ڕێگەی پیشەسازی.
صنائع و فنون	Oftrodesand art	پیشەسازاییەکان و هونەرەکان.
صناعة ثقيلة	heavy industry	پیشەسازی قورس.
صناعة خفيفة	Light industry	پیشەسازی سووك.
صناعة الحفر او النقش على الأحجار الكريمة	Glyptography	پیشەسازی نەخش و هەڵکەندن لەسەر بەردی بەنرخ و گەوهەر.
صناعة وطنية	National industry	پیشەسازی خۆماڵی.
صناعة الألبان - لبانة	Dairying	پیشەسازیی شیرەمەنی وەکو پیشەسازیی ماست و کەرە.
صناعة يدوية	Handicraft	پیشەسازیی دەستی، پیشەسازیی دەستکرد.
صناعة الخرائط الجغرافية	Cartography	کارتۆگرافی، دروستکردنی نەخشە و پەیکەری جوگرافی.
صنارة = شصّ	Uncus = hook = angle	قولاپ، تەبەتە.
صنارية - دودة شصية - انكلستوما	Hook worm = ancylostoma	کرمە قولابیی، کرمی ئەنکستۆما، کرمێکی زیانبەخشە لە ڕیخۆڵەی مرۆڤدا دەژی.
صناء	Ash = cindres	خۆڵەمێش، مشکی، خۆڵەکەوە.
صنار - دلب شرقي - جنار	Oriental plane tree = platan	سوورە چنار، چنار، درەختێکی مەزنە، گەڵاکەی پەلکدارە لە گەلامێو دەچێت، بەرەکەی لاسك شۆڕ و خڕ و تووکنە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
صنة - صنان = عرق الأقدام	Podobromidrosis	ئارەقی پێ، ئارەقی ناو پەنجەکانی پێ.
صُنان - صنة	Stench = badsmell	بۆنی بنباخەڵ، بۆ درن، بۆنی میز، بۆ کەڵێشە.
صناج	Cymbalist	چەقەنەلێدەر.
صناجة - ماموث	Mammoth	(ماموث) فیلێکی قڕماتووە.
صناء - غضن زغبي - غضن ارزق	Blue-mold, downy mildew	کەڕووەشینە، نەخۆشییەکی ڕووەکییە بە هۆی کەڕووەوە دەبێت لە ڕووەکی سپێناخ و پۆلکە و تووتن و چەوەندەر دەدات.
صناب - حرف = رشاد	Cress	تەرەتیزە یان کووزەلە.
صنبور - حنفية	Cock = tap	کونی بەلوعە، کونی حەوز، پلووسك.
صنيج - صنوج - صحنان	Castanets = symbal	چەقەنە، دوو پارچە لەوحی بازنەیی تەکمە دەکرێتە پەنجەکانی دەستەوە بۆ چەقەنە لێدان.
صنجة (في البناء)	Archstone	تاقی بەرد، ئەو تاقەی کە بە بەرد دەکرێت لەسەر دەرگا و پەنجەرە.
صنجية	Crotalaria	(کرۆتالاریا)، دەوەنێکە بۆ ڕازاندنەوە، دەنگی تۆوەکانی لە بەرەکاندا لە دەنگی چەقەنە دەچێت.
صنجية - افنون	Rattle snake	ماری زەنگۆڵەدار.

صندل	Sandal = santal = santalum = petrocarpus	سەنەڵ، کینو، درەختێکی هیندیی گوڵ سپییە تەختەکەی قایم و بۆنخۆشە و بە نرخە و هەمەڕەنگە، بەرەکەی بە شێوەی هێشووە، دەنکەکەی سەوزە و بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ نەخۆشیی دڵ بەکاردەهێنرێت.
صندل - ارقية الصنوبر	Phalaena of pine	پەپوولەی سنەوبەر، پەپوولەیەکی زیان بەخشە بە داری سنەوبەر.
صنـــدل افريقـــي - صنـــدل قنفـــذي - شجرة صمغ الكينو	African sandal wood = kino gum tree	سەنەڵی ئەفریقی، سەنەڵی ژیشکی، جۆرێکە لە داری سەنەڵ، دەرمانی گیرکردنی لێدەردەهێنرێت پێی دەگوترێت کینۆ.
صندل ابيض	White sandal wood	سەنەڵی سپی، تەختەکەی سپییە.
صندل ليموني	Yellow sandal wood	سەنڵی، زەرد، تەختەکەی زەردە.
صندل اندمان	Andaman wood	سەنەڵی ئەندامان، تەختەکەی سوور و بە نرخە.
صندل هندي	India wood	سەنەڵی هیندی، تەختەکەی بە نرخە، گەڵاکەی دەدرێت بە ئاژەڵ.
صنـــدل احمـــر - قاطر - دم الأخوين	Red sandal wood tree = dragon gum tree	سەنەڵی سوور، خوێنی دوو براکە، تەختەکەی سوورە ڕەنگی لێ دەردەهێنرێت.
صندل - ماشوط	Common magpie moth	مۆرانەی بادەم، کرمی بادەم، جۆرە کرمێکە لە گەڵای درەختی بادەم دەدات.
صندل	Barge	کەشتییەکی ڕووبارییە بۆ گواستنەوە.
صندل - نهل - صندال	Sandal	سەندەڵ، جۆرە پێڵاوێکی سووکی سەربەرەڵڵایە.
صندر	Sandra	(ساندرا)، ماسییەکی ڕووباریی سەوزی مەیلەو قاوەییە.
صندوق	Box = case = coffer	سنووق.
صندوق الأوساخ	Rabbish = dirty box = dirtiness box = filth box = filthness box	سنووقی پیسایی، تەنەکەی خۆڵ، تەنەکەی زبڵ.
صندوق كبير - سحارة	Chest	سنووقی گەورە، یەغان.
صندوق تأمين	Insurance fund	سنووقی زامن کردن.
صندوق التسليف الزراعي	Agricultural credit-fund	سنووقی پێشەکیی کشتوکاڵی.
صندوق التنمية	Development fund	سنووقی پارەی گەشەپێدان.
صندوق النقد الدولي	International monetary fund	سنووقی پارەی دەوڵەتان.
صندوق مُصوت	sound box	سنووقی دەنگەوەر، دەسکی سنووقی گۆرانی کە دەرزییەکەی پێوە قایم دەکرێت و بەسەر قەوانەکەدا دەخولێتەوە.
صندوق الدنيا - صندوق الفرجة	Peep- show = cosmorama	سنووقێکە وێنەی جوان و سەیری تیا پیشان دەدرێت بۆ ڕابواردن.
صندوق النقود	Cash box = till	دەغیلە، سنووقی پارە کۆکردنەوە.
صندوق عمل القوالب - ريزق	Moulding- box	سنووقی دروستکردنی قاڵب.
صندوق المقاومة	Resistance box	سنووقی بەرهەڵستی.
صندوق التوفير - بنك التوفير	Savings- bank	بانقی پاشەکەوت.
صندوق الميت	Coffin = casket	سنووقی مردوو، تابووت، ئەو سنووقەی کە مردووی تێدەخرێت، دارەمەیت.
صندوق الملابس	Trunk	سنووقی جلوبەرگ.

صندوق الثلج	Ice box	سنووقی بەفر، سنووقی بەرف.
صندوق الأدوات	Kit = toolbox	سنووقی ئامراز و دەزگا.
صندوق الرمل	Sand box	سنووقی لم، درەختێکە بەرەکەی دەتەقێت و تۆوەکەی دوور فڕێ دەدات.
صندوق السرعة	Gear box	سنووقی گێڕ، بۆ گۆڕینی خێرایی ئۆتۆمبیل.
صندوق التجميد - مجمدة	Freezer	فریزەر، مەکینەی بەستن، بۆ دروستکردنی سەهۆڵ و پاراستنی خواردەمەنی.
صنـــدوق لجمـــع الحشرات	Box for collecting insects = insect spreading board	سنووقی کۆکردنەوەی مێروو.
صنصال - صنصار - سنسار	Marten	دەلەك، کووژە، گیاندارێکی گۆشتخۆرە لە رێوی دەچێت پێستەکەی قاوەی و بەنرخە.
صُنع	Making	دروستکردن.
صنع اليد = مصنوع باليد	Hand made	دەستکرد.
صنع الأدوات	Tool making	تۆکمەسازی، تۆکمەچێتی.
صنعة	Work = wormanship	پیشە، کار.
صنعي	Technic = technique technical = synthatic	پیشەسازیانە، دەستکردانە.
صنفرة - سفن	Emery = sandpaper	سمارتە، کاغەزی لم، کاغەزی شووشە، جۆرێکی پیسە لە کۆراندەم (ئۆکسیدی ئەلەمنیۆم) بە تێکەڵاوی لەگەڵ ئۆکسیدەکانی ئاسن، رەنگەکەی رەشە بۆ کراندن و سافکردنی کانزاکان بەکاردێت.
صنف	Class	پۆل، وەکوو پۆلی گیانەوەر و رووەك.
صنف اللبائن	Mammalia	پۆلی گیاندارە شیردەرەکان وەکو مەڕ و بزن.
صنف الطيور	Ares = birds	پۆلی گیاندارە باڵندەکان وەکو کۆتر.
صنف الزواحف	Reptilia	پۆلی گیاندارە خشۆکەکان وەکو مار.
صنف البرمائيات	Amphibia	پۆلی گیاندارە تەڕ و وشکییەکان وەکو بۆق.
صنف الأسماك	Pisces	پۆلی گیاندارە ماسییەکان وەکو سوورەماسی.
صنف الشقائقيات - صنف الزهريات	Anthozoa	پۆلی گیاندارە گوڵاڵەییەکان وەکو گوڵاڵەی دەریا.
صنف الهايدروزوا	Hydrozoa	پۆلی گیاندارە هایدراییەکان وەکو هایدرا.
صنف الكوبيات	Scyphozoa	پۆلی فنجانییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی بۆش ڕیخۆڵەیین وەکو سیی دەریا (ماسییە ولوولەیی).
صنـــف الفكيـــات - شفوية الأقدام	Chilopoda, centipedes	پۆلی پێ لچییەکان ، پۆلی گیاندارە سەد پێییەکان وەکو هە:ا، پێ.
صنق	Stench = stink	بۆنی بۆگەن.
صنم	Image = idol	بت.
صنم	Stock	ستۆك، پارچە بەردێکی ئاگرینی کانزاییە وەکو خزابێتە بەردێکی گەورەترەوە وایە.
صنمة - قصبة الريش	Staff of the feather	قامیشە پەڕ، ئەو بەشەیە لە پەڕی باڵندە کە لە پێستەکەدا چەقیوە.

صنوبر	Pine- tree = pinus	كاژ، كاج، نەوژ، شادرەخت، سنەوبەر، درەختێكی ناوچە فێنك و ساردەكانە و هەمیشە سەوز، لەبەر جوانی و تەختە بە نرخەكەی و بەرەكەی دەروێنرێت، گەڵاكانی وەك دەرزی وایە، نزیكەی ٨٠ جۆری هەیە، مادەی (ڕیسینی) لێدەردەهێنرێت، بەرەكەی قۆچكەیەكی گرنج گرنجە، بۆ گەلێك مەبەست بەكاردێت و هەندێكیان دەخورێت.
صنوبر شيلي	Araucaria imbricata = chile pine	سنەوبەر شیلی، (ئەرۆكاریا).
صنوبر حلبي	Aleppo pine	سنەوبەری حەڵەبی.
صنوبر النمسا	Austrian pine	سنەوبەری نەمسا، درەختێكی گەورەی لق بڵاوە.
صنوبر بحري	Clusrer pine	سنەوبەری دەریای.
صنوبر كورسيكا	Corsican pine	سنەوبەری كۆرسیكا، تەختەكەی سپییە.
صنوبر لباني	Frankincense- pine = loblolly pine	سنەوبەری بخوردی، سنەوبەری بنێشتی.
صنوبر لامبرت - صنوبر جبّار	Lamberts pine = giant pine	سنەوبەری لامبەرت، سنەوبەری مەزن.
صنوبر اشيب	Gray- leaf pine	سنەوبەری گەڵا خۆڵەمێشی.
صنوبر هيملايا - صنوبر عال	Himalayan- pine	سنەوبەری هیمالایا، سنەوبەری بەرز.
صنوبر ارزي	Larch pine	سنەوبەری ئورزی.
صنوبر جبلي - صنوبر ابيض	Swiss mountain = (mountain) pine	سنەوبەری چیایی، سنەوبەری سویسری، سنەوبەری سپی، سنەوبەری زیوی.
صنوبر مظلي	Parasol pine = umbrella pine	سنەوبەری چەتری.
صنوبر اصفر	Yellow pine	سنەوبەری زەرد، سنەوبەری تەختە زەرد.
صنوبر كادي	Cade pine	سنەوبەری كادی، عەرعەری كادی، شلەیەكی قەترانی ڕەشی لێدەردەهێنرێت بۆ دەرمانی پێست.
صنوبر احمر	Red pine	سنەوبەری سوور، تەختەكەی سوورە.
صنوبر مثمر - صنوبر إيطالي	Stone pine = Italian pine	كاژی بەردار، سنەوبەری بەردار، جۆرێكە لە درەختی كاژ، تووەكەی دەخورێت یان دەكرێتە خواردەمەنییەوە.
صنوبريات	Coniferae = conifers	كاژییەكان، كۆمەڵە درەختێكی دوو لەتكەیی هەمیشە سەوزن مادەی (ڕێسین) یان تیادایە، وەكو سنەوبەر و سەروو.
صنوبر اسود = تنوب اسود	Black- spruce = black- pine	سنەوبەری ڕەش، كاژی ڕەش.
صنوبر القطران - صنوبر الأرزة	Picea = pitch pine	سنەوبەری قەتران، جۆرە درەختێكە لە كۆمەڵەی سنەوبەر.
صنوبري	Piny = pineal	كاژیی، سنەوبەریی، شتێك پێوەندیی بە سنەوبەرەوە هەبێت.
صنوبرة = كرز	Pine- cone	بەری درەختی كاژ یا سنەوبەر كە شێوەیەكی قورچەكیی هەیە.
صنو	Brother = twin	هاوسال، هەوەل، هاوز.
صنوة		بڕوانە (فسيل).
صهاء	Spring	سەرچاوەی ئاو.

صهارة - نخاع شوكي	Spinal cord	مەغزی دڕکاوی، پەتکی دڕکاوی، بەشێکە لە کۆئەندامی دەماریی بەناو بڕبڕەی پشتدا تێپەڕ دەبێت.
صهارة - حممة	Magma	(ماگما)، تۆیەڵە بەردی تواوە و گاز لە ژێر زەویدا کە سارد دەبێتەوە، بەردی بورکانیی لێ پەیدا دەبێت.
صهب	Fairness	شڵی، قژ زەردی، قژ سووری.
صهباء	Colourless wine = wine	شەراب، شەرابی سپی.
صهد	Heat	گەرما، گەرمی.
صهر	Fusion = smelting	شلکردنەوە، شلەوەکردن، تواندنەوەی مادەیەك بەکاری ئاگر یان کارەبا.
صهريج - صاروج	Cistern = water tank = tank	عەماراو، تانکی ئاو، سارنج، هەر قاپێك یان تەنکییەکی گەورە بۆ گواستنەوەی شلە بەکار بهێنرێت.
صهريجية - ناقلة البترول - عربة الصهريج - شاحنة البترول	Tanker = tank wagon tank car	تانکەر، کەشتییەك یان ئۆتۆمۆبیلێك تانکیی ئاو یان نەوتی تیا بێت.
صهوة الحصان	Horses back	پشتی وڵاخ.
صهور	Liquid flux	شلەوەکەر، مادەیەك کە یارمەتیی شلەوەبوونی کانزاکان بدات.
صهور - قابل للانصهار	Fusible	شیاو بۆ شلەبوون، شیاوی شلبوونەوە هەر مادەیەك بشێت بۆ شلەوەبوونەوە.
صهيل	Whinny = neighing = a neigh	حیلە، حیکە، حیلاندن، حیکاندن، کۆڕاندن، دەنگی ئەسپ.
صهير - صهيرة	Fused = melted	تواوە، شلەوەبوو، شلبوونەوە.
صهيرة	Roasted bread	شلکێنە، جۆرە نانێکە هەویرەکەی زۆر شلە لە دواییدا دەخرێتە رۆن و دۆشاوەوە.
صهيد = شدة الحرّ	Scorching heat	تینی گەرمی.
صُوَ	Young bustard	بەچکە چێرگ.
صوابة - صؤابة	Nit	ڕشك، گەرای ئەسپێ.
صوّان = ظرّ - حجر القدح	Silex = flint = chert = silica	بەردە ئەستێ، بەردە عازەبە، بەردی چەرخ، بەردێکی سلیکییە بریتییە لە سلیکا لە پیشەسازیی پۆرسلیندا بەکاردێت.
صوان - خزانة - دولاب الملابس	Wardrobe	دۆڵابی جلوبەرگ، کەنتۆر.
صوان الكتب	Book case	دۆڵابی کتێب.
صوان الأضبارات - خزانة الأضابير	File cabinet	دۆڵابی فایل و کاغەزی نووسراوە.
صوان أبخرة - خزانة غازات - خزانة الغازات السامة	Fume cupboard	دۆڵابی گازەکان، دۆڵابێکە دەرگاکەی شووشەیە هاتوچۆکات، دووکەڵکێشێکی تیادایە بۆ دەرکردنی گازی ژەهر بە تایبەتی لە دیورای تاقیگەکاندا دادەنرێت.
صواعد		بڕوانە (صاعدة).
صوارة - آلة تصوير	Camera	کامیرا، ئامرازی وێنەگرتن.
صواح	Gypsum	گەچ، قسل.
صواح	Pollen grain	هەڵاڵە، هەڵاڵەی گوڵ.
صواري عصبية	Nervous- staff	تێلای دەماریی، بریتییە لە ئەندامی هەستکردن لە پێستی ماسیدا بۆ هەستکردن بە تەوژمی ئاو.
صوار - قطيع البقر	Drove of cattle	گاگەل، مێگەل، گاران.

صواران	Angles of the mouth	لالغاوە، گۆشەی دەم.
صواب	Right	ڕاست، ڕاستی.
صواف	Wooler	خوریدار، هەر گیانداریك لەبەر خورییەکەی پەروەردە بکرێت.
صوّاف	Wool merchant = wool strapler = draper	خوری فرۆش.
صـواي - بـط نـهري - زاي - زاو	Widgeon = baldpate	مراویی ڕووبار، مراویی سەر سپی.
صوب - جهة	Direction = quarter = point of the direction	ناوچە، شوێن، بەرەو.
صوبنة - تصبن - تصبين	Saponification	سابوونێن، کرداری دروستبوونی سابوون.
صوبة - مدفاة	Stove	زۆپا، کەلێك جۆری هەیە بە نەوت یان بە گاز یان بە کارەبا یان بە دار ئیش دەکات.
صوبة	Heap of seeds	کۆمەڵی دانەوێڵە، خەرمانی دانەوێڵە.
صوبج = شوبك	Rolling- pin	تیرۆکی نان.
صُوَة	Echo = resound	دەنگدانەوە، زایەڵە، بێژن.
صُوَة - معلم	Signpost = milestone	نیشانەی ڕێ، ئەو نیشانەیەی لەسەرە ڕێ دادەنرێت بۆ شوێن دۆزینەوە.
صوة بحرية	Sea signpost	نیشـانەی دەریـا، تـەنێکی کانزاییـە سـەر ئـاو دەکـەوێت ڕێگـە پیشـانی کەشتییەوانەکان دەدات.
صوة	Bench mark	نیشانەی پێوانـی بـەرزایی، ئـەو نیشـانەیەی کـە ئـەندازیار دایدەنێـت بـۆ پێوانی بەرزایی شوێن.
صوت	Sound = voice = noise = Voix	دەنگ، نقە، نجە، نکە.
صوتي	Vocal , phonal	دەنگی، شتێك پێوەندیی بە دەنگەوە هەبێت.
صوتي	Phonic = phono = phon	(فۆن)، پێشگرێکە بە مانای (دەنگ) وەکو لە تەلەفۆندا.
صوت الصدر	Stridor	خیزەی سنگ.
صوت الموسيقى	Musical sound	دەنگی مۆسیقی.
صوت جهوري (عال)	A loud sound	دەنگی بەرز، دەنگی زل.
صوت حاد (رفيع)	Eminent sound	زیکە، دەنگی تیژ، زیقەی تیژ باریك.
صوت اخشن - صوت مبحوح	Hoarse = harsh = husky sound	دەنگی گڕ، دەنگی نووساو.
صوت الأنسان أو الحيوان	Voice	دەنگی مرۆڤ و گیاندار.
صوت الخضّ - صوت الخفق	Jolting sound	شڵقە، شڵقە شڵق، شڵپە شڵپ، شڵق و هوڕ، دەنگی ژەندنی مەشکە.
صوت الفقاعات	To bubble	بڵقە بڵق.
صوت البندقية	Pistol- shot sound	تەقە، تەقەی تفەنگ، زرمە.
صوت الحمام - هديل	To coo coo	خوێندنی کۆتر.
صوت الضرب		زرم و کوت، تەپ و هوڕ، شڵپ و کوت.
صوت البعير	To growl = grumble	مڕاندنی وشتر.
صوت الخنزير	Roaring	مقە، مقەمق، مقواندن، زووڕاندن.
صوت الأسد - زئير	Rooring = bellowing	نڕاندن، نەڕەی شێر.
صوت الذئب	Wailing	لوورە لوور، زوورە زوور.

صوت الكلب - نباح	Barking	وەڕین، وەڕینی سەگ.
صوت الثعلب - ضباح	Yelping	لوورەی ڕێوی.
صوت القطّ	Mew	میو، میاوان.
صوت البطن	Borborygm = gurgling = Noise in the bowels	قوڕە قوڕی سك.
صوت الكسر		قرچە قرچ، قرچ.
صوت الحمار = نهيق	Braying	زەڕینی كەر.
صوت الدجاجة - قوق	Clucking = cackle	گارەگار، گاراندنی مریشك.
صوت الحديد - صوت السيوف	Clash of swords	شرنگ.
صوت الرياح	To whizz = blow with a whistling sound	گژەبا، باگژە، گفە، دەنگی بای تووند و قایم.
صوت الشوي		كزە، دەنگی سووتانی گۆشت.
صوت البوم = ضبح	Cry of owl	دەنگی كوندەبەبوو.
صوت القبج		دەنگی كەو، قاسپە، قاسپەی كەو، خوێندنی كەو.
صوت الحصان - صهيل	Neighing = whinny	حیلكە، حیلاندنی ئەسپ.
صوت الطيور - تغريد	Warbling = twitter	چریكە، خوێندنی باڵندە.
صوت الأمواج		دەنگی شەپۆل، چەڵقاندن.
صوت الغرف		چڵپە، چڵپاندن، ئاوخواردنەوەی سەگ و پشیلە.
صوت مسموح	Audibly	دەنگێكی بیستراو.
صوت واطىء	Softy = under the breath	دەنگێكی نزم.
صوت المضغ	To crunch	مڵچە، خرمە، خرمە خرم، خرچە، خرچە خرچ.
صوت الغلي	Simmering	گیزە، گیزەگیز، دەنگی كوڵان.
صوت القلي		چزە، چزەچز.
صوت القضم		خرچە، خرچە خرچ.
صوت الشرب		چڵپە، بڵقە، بڵقە بڵق.
صوتيات - علم الأصوات - سمعيات	Acoustics = phonology = phonetics = phonics	دەنگییەكان، زانیاریی دەنگ كە باسی پەیدابوون و ڕەتبوونەوەو شكانەوەی دەنگ دەكات، هەروەها باسی كاری لەرینەوەی هەوا بەسەر گوێچكەدا دەكات.
صوجان	Stripe disease, spot blotch, take all	نەخۆشییەكی ڕووەكییە بە هۆی كەڕووەوە دەبێت. لە ڕووەكی دەغڵودان دەدات وەكو گەنم و جۆ. پەڵە پەڵە یان دەكات و تۆوەكانیان پووچ دەكات.
صوجة - صويا - فول الصويا = بسلي صينية	Soya- bean = soy bean = soja bean	پاقلەی سۆیا، پۆڵكەی چینی، جۆرە ڕووەكێكە دەنگی بەرەكەی لە فاسۆلیا دەچێت، گوڵەكەی بنەوشەیی یان پەمبەیی یان زەردە، لە ئاردی دەنكەكانی نان دروست دەكرێت بۆ ئەوانەی نەخۆشیی شەكرەیان هەیە، بەرەكەی ڕۆنێكی باش بەگرێت و تلپەكەشی بۆ ئالیكی ئاژەڵ باشە.
صوديوم - شذام	Sodium	سۆدیۆم، ناتریۆم، كانزایەكە (میتالێكە) ژمارەی ئەتۆمییەكەی ١١ یە و كێشە ئەتۆمییەكەی ٢٣ یە، ڕەنگەكەی سپیی زیوییە و نەرمە بە چەقۆ دەبڕێت و دەبێت لە نەوتدا هەڵبگیرێت، خوێیەكانی لە دروستكردنی سابوون و شوشە و پەیندا بەشدار دەبن، ناوەكەی لە وشەی (سۆدە) وەرگیراوە، نیشانەكەی (Na) یە.

صودا	Soda	سۆدە، خوێی کاربۆناتی سۆدیۆم.
صودا الغسيل	Washing soda = Sodium carbonate = sal soda	سۆدەی شتن، سۆدەی جلشتن، کاربۆناتی سۆدیۆم.
صودا جيرية	soda lime	سۆدەی قسلاویی، تێکەڵاوێکە لە هایدرۆکسیدی سۆدیۆم و قسڵی زیندوو بۆ هەڵمژینی شێ و گازەکان.
صودا الخبز	Baking soda = sodium- bicarbonate	سۆدەی نان (سۆدیۆم) بایکاربۆنەیت، بێکاربۆناتی سۆدیۆم کە دەکرێتە کێك و نانەوە.
صودا كاوية	Caustic soda	قلیە، سۆدیۆم هایدرەکساید، سۆدەی داخکەر، بۆ دروستکردنی سابوون بەکاردێت.
صوداليت	Sodalite	(سۆدالایت)، کەرەسەیەکی خاوی ڕۆشنی بریسکەدارە بە زۆری بریتییە لە سلیکاتی سۆدیۆم و ئەڵەمنیۆم و کلۆریدی سۆدیۆم لە بەردە قلییەکاندا هەیە.
صور = حائش = بستان النخل	Palm grove	باخی دارخورما.
صورة	Allo trope	شێوە، وەکو شێوەکانی گۆگرد.
صورة = مخطط	-gram	پاشگرێکە بە مانای (وێنە، هێڵکاری).
صورة = شكل	Picture = Image = shape = form	وێنە، نیگار، شێوە، دەرخستنی وێنەیەك لەسەررووبەك بە هۆی زەرەبینەوە.
صورة = حشرة بالغة	Mature- insect =adult-insect	مێرووی تەواو، مێرووی هەراش.
صورة جوّية	Aerial photograph	وێنەیەك لە ئاسمان (فڕۆکەوە) گیرابێت.
صورة شمسية = صورة ضوئية	Photograph	وێنەیەك بە ڕووناکیی خۆر گیرابێت.
صورة = بسط	Numerator	سەرەی کەرت.
صورة طيفية	Spectrogram	وێنەی شەبەنگی.
صورة موجبة	Positive Image	وێنەی موجەب.
صورة سالبة	Inverted image	وێنەی هەڵگەراوە، وێنەی پێچەوانە.
صورة مقلوبة الجانبين	laterally inverted image	وێنەی دوولا هەڵگەراوە.
صورة شعاعية او اشعاعية	Radio graph = radiogram = roentgenogram = skiagram = skiagraph	ڕادیۆگراف، وێنەی تیشکی.
صورة منكوسة	Inverted image	وێنەی هەڵگەراوە، ئەو وێنەیەی کە سەرەوەی هاوتای خوارەوەی تەنەکەیە و خوارەوەی هاوتای سەرەوەی تەنەکەیە.
صورة مقلوبة	laterally inverted image	وێنەی ڕاست و چەپ، ئەو وێنەیەی کە لای ڕاستی هاوتای لای چەپی تەنەکەیە و لای چەپی هاوتای لای ڕاستی تەنەکەیە وەکو ئەو وێنەیەی کە لە ئاوێنەی تەختدا دەردەکەوێت.
صورة ميكروسكوبية = صورة دقيقة	Microphotograph	وێنەی میکرۆسکۆپی، وێنەی ورد.
صورة المراة (عكسية)	Mirror image	وێنەی ئاوێنە (پێچەوانە).
صورة مكبرة	Magnified image	وێنەی گەورەکراو.
صورة متحركة	Motion picture	وێنەی جووڵاو، وەکو لە فیلمی سینەمادا.
صورة المرئيات	Visible picture	وێنەی بینراوەکان، ئەو وێنانەی کە دەبینرێن.

صورة بصرية	Optical image	وێنەی بینایی.
صورة حقيقية	Real Image	وێنەی راستەقینە، ئەو وێنەیەیە کە بەراستی لە ئەنجامی یەکگرتنی تیشکی ڕووناکییەوە پەیدا دەبێت.
صورة معتدلة (قائمة)	Erect image	وێنەی قیت.
صورة تقديرية - صورة خيالية - صورة وهمية - صورة غير حقيقية	Virtual Image	وێنەی ناراستەقینە، وێنەی ئەندێشەیی، هەر وێنەیەك لە ئەنجامی بەیەکگەیشتنی درێژبوونەوەی تیشکەکانەوە پەیدا بووبێت نەوەك لە ئەنجامی بەیەکگەیشتنی تیشکەکان خۆیان.
صورة طبق الأصل	A true copy = facsimile, duplication	وێنەی کتومەت، وێنەی ڕەنووسکراو.
صور = بوق - مزمار البم - زمخر	Bassoon bass = clarionet horn = bugle	(کلارنێت)، زوڕنا، شەیپوور.
صورة مجهرية	Photo micrograph	وێنەی مایکرۆسکۆپی، وێنەی فۆتۆگرافی، تەنێك کە بە مایکرۆسکۆپ گیرابێت.
صوص - كتكوت = قوب	Chick	جوجك، جوجەڵە.
صوصــلاء - صــاصل - اشراس - لبن الطير	Orinthogalum = star of bethlehem	ڕووەکی سرێش، جافیلۆك، ڕووەکێکی پیازییە، نێرکەکەی پووچە، گەڵاکەی درێژ و وشکە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە سپی یان سەوز یان زەردە. سرێشی لێدەردەهێنرێت.
صوطلة = شوندر	Beet	چەوەندەر، چەوەنەر، چەنەوەر.
صوغ - صياغة	Moulding	داڕشتن.
صوغ - تركيب	Synthesis	پێکهێنان.
صوف	Wool	خوری، پەڕن، پەشم، پەزم، کولك، هەری، هری.
صوفان - حراق	Tinder = touch = touchwood = spunk	١-پووشوو، مادەیەکی خاوی وشکە لە پووش دەچێت بۆ ئاگرکردنەوە بەکار دێت. ٢-جۆرە قارچکێك یان قەوزەیەکە لەسەر قەدی درەخت دەڕوێت و دەکرێت بە پووشوو.
صوفان - حافرية	Ungulina fomentaria	جۆرە قارچکێکە شێوەی لە نالی وڵاخ دەچێت.
صوف مغزول	Woolen yarn = worsted	خوریی ڕێسراو، بەن.
صوف معدني	Mineral wood	خوریی کانزایی، مادەیەکە لە خوری دەچێت، لە جۆرە قوڕێکی تایبەتی دروست دەکرێت، دژی ئاگر و بەربەستکردنی گەرمیی و دەنگ بڕین بەکاردێت.
صوف الزجاج	Glass wool	شووشە خوری، خوریی شووشە ڕیشاڵی شووشە، ناسوتێت و ورد نابێت، دەخرێتە نێوان قاپ و دەفری شووشەوە دژی شکان.
صوف صخري	Rock wool	خوریی بەردین، مادەیەکی داپۆکەرە.
صوفية	Woollen sheet	پۆپەشمین، جاجم.
صوف الفولاذ	Steel wool	خوری پۆڵا، وردە پۆڵا کە بۆ پاککردنەوە و سافکردن بەکاردێت.
صوف الفيلسوف - زهور الزنك - ابيض الزنك = اوكسيد الزنك - البوم نيهيل	= nihil album = flowers of zinc	خوری فەیلەسوف، تۆزێکی سپییە لە ئۆکسیدی زینك لە ئەنجامی سوتاندنی زینك لە هەوادا پێکدێت بە شێوەی بۆیەی سپی بەکاردێت.
صوفية	ledum	دەوەنێکی ڕازاندنەوەیە، ڕووی خوارەوەی گەڵاکەی مووی پێوەیە.

صوفي	Woolen = woollen	خوریی. شتێك پێوەندیی بە خوورییەوە هەبێت.
صوك	Sperm of the equidae	ئاوی نێری (سپێرمی) چوارپێی وەکو ئاژەڵ و ولاخ.
صول - سمك موسى	Sole fish	ماسیی موسا. جۆرە ماسیی پانکەڵەیە.
صول (سول)	Sol	سۆل، گیراوەیەکی مل لە شلەیەکدا.
صولة - سطوة	Power	هێرش، پەلامار، هەڵمەت.
صولة	Sola = bastard plant =	ئەسکینۆمین (گیاچێرك)، گیایەکە گەڵاکە گەڵاکەی ئاوێتە و پەرداره، گوڵەکەی هەمەرەنگە، قەدەکەی لە دروستکردنی کاغەزدا بەکاردێت.
صولانين	Solanine	سۆلانین، ماددەیەکی نیمچە قلیەیی ژەهرینە.
صولجة السلطة	Verge	گۆچان، داردەست، دارێکە سەرەکەی چەماوەتەوە، پاشاکان دەیگرن بە دەستیانەوە.
صولجان	Caduceus = mace = club	داردەست، گۆچان.
صولجاني	Calviform = club- shaped	گۆچانیی، شێوە گۆچان.
صولجان (لعبة)	Hockey = cricket = pall-mall	یاریی پۆڵۆ.
صولجية	leucadendron- argentum	دارزیو، دەوەنێکە گەڵاکەی رەنگ زیوییە، گوڵەکەی لە شێوەی بۆریدایە.
صوم - صيام	Fast = nestia = inedia	رۆژوو.
صومعة (للتعبد)	Hermitage	شوێنی پەرستن، پەرستگا.
صومعة غلال - هري - سايلو	Grain silo	عەماری دەغڵودان، کەنوو، (سایلۆ).
صوملة	Solenanthus	گیایەکە قەدەکەی تووکنە، گوڵەکەی لە شێوەی بۆریدایە، لە پێشدا سوورە پاشان مۆر هەڵدەگەرێت.
صوملة، يبوسة الجلد، جفاف الجلد	Xeroderma = xerodermia	پێست وشکبوونەوە، وشکبوونەوە، وشکی پێست.
صومرة	A charlae	رووەکێکی کەپریی ڕیشاڵییە لە گوێ ئاو دەروێت، گوڵ و بەرو، تۆوەکەی ناشیرینە.
صونومتر	Sonometer	(سۆنۆمەتر)، ئامرازێکە بۆ پێوانی هێزی بیستن.
صوندة - خرطوم الماء	Hose	سۆندەی ئاو، بۆرییەکی نەرمە لە لاستیك یان نایلۆن بۆ گواستنەوەی ئاو.
صوي	Dry	وشك، وشکەوە بوو.
صويا (فول الصويا)		بڕوانە (صوجە).
صيانة	Maintenance = protect = keeping	پاراستن، پارێزگاری، ئاگاداریی.
صيانة الحياة	Biophylaxis	پاراستنی ژیان.
صياغة		دارشتن، زەرنگەری.
صياح - صراخ	To cry = shouting	قیژاندن، هاوارکردن، قریشکە کردن، بانگکردن.
صياح الضبع - عشير	Yelping of the hyaena	لوورەی کەمتیار.
صيّاح - شاجة - الكاتب الصياح	Screamer	جۆرە باڵندەیەکی قیژەکەرە.
صياد	Hunter = huntsman	راوکەر، راوچی، نێچیروان، شکارچی، سەیفان.
صياد الذباب		بڕوانە (صائد الذباب).
صياد السمك	Fisher man = fisher	راوکەری ماسی، ئەو کەسەی کە ماسی دەگرێت.
صياد الأرق		بڕوانە (صائد الارق).

صيادة - نبلة	Catapult	دار و لاستيك، كه مندالأن بۆ بالّنده كوشتن به كارى دهمێنن.
صيّاد بالصقر	Falconer	بازدار، هەلۆدار، كەسێك بە باز و هەلۆ راو بكات.
صيارة - صيرة - صيار	Fold	تەويله، گەوڕ، پشتێر.
صيِّب - مُزنة ركامية	Cumulonimbus	هەورێك كه باران يان بەفر يان تەرزە و ڕەشەباى لەگەلّدا بێت.
صيت	Fame	ناوبانگ.
صيحة - صياح - صرخة - زغقة	A shout	قيژە، قريشكە، هاوار.
صيخد	Facula	پەلّەيەكى بريسكەدارە لەسەر ڕووى خۆر.
صيخور	Rock	گەڤر، بەردێكى سەخت و گەورە.
صيد - تصيد - إصطاد	Hunting	راو، راووشكار، راوكردن، شكار.
صيد السمك	Fishing	راوە ماسى.
صيد بفخ	Catch in trap = to trap	راو بە تەڵە.
صيدلية = علم العقاقير	Pharmacology	دەرمانسازى، دەرمانگەرى، زانيارى دەرمان.
صيدلاني - صيدلي	Pharmacist = druggist = dispense	دەرمانساز، ئەجزاچى، دەرمانفرۆش، دەرمان گرەوە.
صيدلة	Dispensing	پيشەى دەرمانسازى، دەرمان گرتنەوە.
صيدلية	Pharmacy = drugstore	دەرمانخانە، ئەجزاخانە، دەرمانگە.
صيد ليلي	Hunting in night	شەوارە: جۆرە راوێكە لە شەوى تاريكدا بە هۆى چراوە نێچير دەگيرێت.
صيدح	Owl (male)	نێرەى كوندەبەبوو.
صيدن - زنبار	Sarcophaga	(ساركۆفاگا)، مێشى گۆشت، جۆرە مێشێكى چزووداری پێوەدەرە بەسەر گۆشت و پەنير و پيسييەوە دەنيشێتەوە، هەندێكى ڕەنگەكەى شينە.
صيداء	Callionymus	ماسييەكى دەريايى بچووكى لاكێشەيى سەرزلە.
صيدناني - تامية	Tamia	تاميا، جۆرێكە لە سمۆرە پێستەكەى پێنج هێلّى رەشى تيادايە.
صيدناني = نمل سبعي	Ant- lionfly	مێش، شێرە مێرووله، مێشێكى درندەيە مێرووى تر دەخوات.
صيرة - حظيرة الأبقار	Cow shed = cow byre	گەوڕ، پشتێر، جێى ئاژەلّ بە تايبەتى گا و مانگا.
صيصة	Knitting fork	قولاپى جۆلا، چەتالّى جۆلا، بۆ ڕێكخستنى تان و پۆ.
صيصة المخلب - دابرة	Spur = hind clow	چقە، پەنجەى دواوەى قاچى كەلّەشێر.
صيغة	Formula	شێوگ، ياسا، لە كيميادا .
صيغـة أوليـة - صيغـة وضعية - صيغة بدائية	Empirical- formula	ياساى سەرەتايى، شێوگى سەرەتايى، شێوگێكە پيشانمان دەدات كە ناو و ئەتۆمى هەر يەكە لەو توخمانەى كەلە ئاوێتەيەكدا هەن رادەيان چەندە.
صيغة جزيئية	Molecular- formula	فۆرميولاّى گەردىى، شێوگى گەردىى، ياسايەكە پيشانمان دەدات كە ناو و ژمارەى ئەتۆمى هەريەكە لەو توخمانەى كە لە گەردى ئاوێتەيەكدا هەن چەندە.
صيغـة كيمياويـة - قـانون كيمياوي	Chemical formula	ياساى كيميايى، شێوەيەكى كيميايى، كۆمەلّە نيشانەيەكە جۆر و ژمارەى ئەو توخمانە پيشان دەدات كە هاوبەشن لە پێكهاتنى گەردىى ئاوێتەيەكى كيميايیدا.
صيغة الكترونية		شێوگى ئەليكترۆنى.

صيغة بنائية - تركيبية	Structural formula	فۆرمیـولای پێکـهاتن، شـێوگی پێکـهاتن، بریتییـه لـه یاسـای کیمیـایی مۆلیکیولێکی ئاوێته که هاوهێزی (تکافؤ) راستەقینەی هەر یەکێك لەو توخمانە نیشان دەدات کـه لـه پێکهاتنی ئاوێتەکـەدا بەشـدارن، هـەروەها چۆنێتی ریزبوونی ئەتۆمەکانی ئەو توخمانە پیشان دەدات که له پێکهاتنی مۆلیکیولێکدا بەشدارن لەگەڵ چۆنێتی بڵاوبوونەوەیان له بۆشاییدا.
صيف	Summer	هاوین، هاڤین، تاوسان، یەکێکه له چوار وەرزی ساڵ له ٢١ی حوزەیرانەوە بۆ ٢١ی ئەیلوول، بەرامبەر بە بورجی (قرژاڵ) و (شێر) و (گوڵە گەنم) واتە بەرامبـەر بـە مـانگی پووشـپەڕ و خـەرمانان و گـەلاوێژە لـە مانگـە کوردییەکاندا.
صيفي	Summery	هاوینە، هاوینی، تاوسانی.
صيق - مُصلّب = قرزبيل	Crossbill	دەنـووك خـاچی، جۆرێکـە لـە چۆلەکـە ڕەنگـی زەرد و قـاوەیی و ڕەش و خۆڵەمێشی و سپی تیادایە. دەنووکی له شێوەی خاچدایە.
صيلم	Sclerostoma	دەمرەق، دەموشك، جۆرە کرمێکـی باریکی مشـەخۆرە لـە لەشی وڵاخدا دەژی.
صيني	Porcelain = china = china ware	چینی، فەخفووری.
صينية - طبق	Tray = salver	تەبەق، سینی، لەنگەری.
صينية المنخل	Sieve trayer	سینیی بێژنگ، لەوحێکی پۆڵی کونکونە لە بورجی (کەلووری) دڵۆپاندنی نەوتی سروشتیدا بەکاردێت.
صينية خشبية	Wooden tray	سینیی لەدار، یاڵتەیەك.
صينية صغيرة	Small tray	تەپسی.
صينية نحاسية	Copper tray	بەرکەش، سینی مس.
صيهور - درسوار	Dresser	دۆڵابی حاجەت.
صهيب - شدة الحرّ	Scorching- heat	تینی گەرما، گەرمایەکی زۆر.
صيوان	Big tent	چادرێکی گەورە.
صيوان الأذن	External-ear = pinna = auricle	بەشی دەرەوەی گوێ، کرکراگەی گوێ، نەرمایی گوێ، پەرەکەی گوێ.

ض

ضائنة - ولود	Multipara	شفتەژێ، ژنێك زوو زوو منداڵی ببێت.
ضائع	Lost = missing	ونبوو، بزربوو.
ضائقة مالية	Financial straits	دەستكورتیی دارای.
ضابط	Officer	ئەفسەر.
ضابطة الثقوب - برغل	Reamer	(ریمەر)، ئامرازێكی نووك تیژە كونی پێ گەورە دەكرێت.
ضابطة موازنة	Governor	رێكخەری هاوسەنگی.
ضابط الصوت	Sound control	راگری دەنگ.
ضائن - يربوع شفاري	Macroscelide- Jerboa	گوڕهەڵكەنە، گوڕهەڵتەكێنە، گیاندارێكی شیردەرە لە مشك دەچێت، لاقی درێژە گوێی زلە، چاوی دەرپۆقیوە، كلكی درێژە.
ضاحجة = دلتا النهر	Delta	میاندواو، مەیانی دوو ئاو.
ضاحك (ضواحك)، ضرس	Molar = jaw tooth = back tooth = bicuspid tooth = premolar tooth	خڕێ، ددانی خڕێ.
ضاحية	Suburbs = environs = outskirts	دەوروبەر.
ضارّ - مضر	Harmful = hurtful = ferocious = savage = fierce	زیانبەخش، زیاندار، درندە.
ضاري (ضواري)	Feline animal = Beast of prey = carnivorous	درندە، گیانداری راوكەری گۆشتخۆر وەكو شێر و پڵنگ.
ضاري	Cribe = piranha	ماسییەكی بچووكی درندەیە.
ضارية	Procrustes	جۆرە قالۆنچەیەكی باڵكالانیی سوودبەخشە.
ضارب	Beater = striker	لێدەر.
ضارب الى الزرقة - مزرق	Bluish = blueish	مەیلەو شین.
ضارب الى الخضرة - مخضر	Greenish	مەیلەو سەوز.
ضارب الى السمرة - مسمر	Brownish	مەیلەو قاوەی.
ضارب (مائل) الى القرنفلي	Pinkish	مەیلەوپەمبەی.
ضارب (مائل) الى البياض	Whitish = whitey	مەیلەو سپی باو، سپی واش.
ضارب (مائل) الى الحمرة	Reddish	مەیلەو سوور.
ضارب (مائل) الى الصفرة	Yellowish	مەیلەو زەرد.
ضاغوط - كابوس	Nightmare	شەوە، ئاڵ (كاتێك كە ژن منداڵی دەبێت) مێردەزمە، موتكە.
ضاغطة	Compressor	گووشەر، پەستێنەر، وشەر.
ضاغطة الغازات	Gas compressor	پەستێنەری گاز، جۆرە ئامرازێكە.
ضال - ضال = عناب بري = سدر البر	Lotus tree = wild jujube = zizyphus lotus	عەنەبە كێویلە، سنجوو، جۆرە درەختێكە بەرەكەی لە عەناب دەچێت دەخورێت، ئاوی بەرەكەی بۆ نەخۆشیی سنگ باشە.
ضالّ	Great stone = erratic	بەردێكی گەورە، گا بەرد.
ضآلة - ضؤولة	Smallness = littleness = chertrivism	كەمی.
ضآل العظم	Osteomiosis	ئێسك بچووك بوونەوە.

ضامر - هزيل	Dried up = lean = emaciated = atrophied	قرچەلۆك، قرچۆك، لەر، پووكاوە، لاواز.
ضام	Connective	بەستەر، كۆكەرەوە، لكێنەر.
ضامنة		ماشە، زامنی تفەنگ.
ضامن - كفيل	Guarantor = builor	دەستەبەر، وەخۆگر.
ضأن - خروف	Sheep = ovis	مەر، كاوڕ، گۆسفەند.
ضأن ذكر (الكبش)	Sheep (male)	بەران، مەڕی نێر.
ضأني = لحم الغنم	Mutton	گۆشتی مەڕ.
ضأني	Covine	مەڕیی، شتێك پێوەندیی بە مەڕەوە هەبێت.
ضأن مرينو	Merino	مەڕی مارینۆ، جۆرێكە لە مەڕ، خورییەكی درێژی هەیە.
ضأن الجبل = كبش	Mountain-sheep = wild- sheep, mouflon	مەڕە كێوی.
ضأنة - نعجة = شاة	Sheep (female)	مەڕی مێ.
ضأن ذو سنة	Yearling sheep = yearly sheep	كاوڕ.
ضأن أليان	Ovis arles = steatopyga = broad talled sheep	مەڕی دووگن، مەڕی دووگ زل.
ضاوي	Emaciated = very lean	بەلەباریكە، رەقەڵ، لاواز.
ضئيل	Feeble = faint = weak	كەم، بچووك.
ضئيلة = سفّ	Young snake	توولەمار، بێچووی مار.
ضباب - سبورة	Fog = mist = haze	تەم، مژ، تەمومژ، مژەكۆر.
ضباب دخاني	Smog	تەمی دووكەڵاوی.
ضباب كثيف	Pea soup	تەمێكی چڕ، تەمێكی خەست.
ضباث - براثن الأسد	Claw of lion	چڕنووكی شێر.
ضبـان الحـذاء - فـرش الحذاء - سلفة الحذاء	Sock = Inner soles	ناوفەرشی پێڵاو (بریتییە لە پارچە چەرمێك).
ضنبار	Oxypetalum	دەوەنێك یان گیایەكە گەڵاكەی تووكنە، گوڵەكەی شینە.
ضباح	Yelping of the fox	لوورەی ڕێوی.
ضبّ، قاضي الجبل	Uromastix = mastigure = uro mastyx = spring-tailed lizard = dabb=lizards	قۆڕی، قرمقمۆكە، دایەكە مارانە، سوسەمار، مەلا، تەقتەقێنە، مارمارۆك، گێرنگرگ، سیسەمار، دیڵمار: گیاندارێكی خشۆكە لە مارمێلكە دەچێت، كلكی درێژ و گرێدارە، دڕكاوییە، لەشی پانە، گوایە كەم ئاو دەخواتەوە. مێروو و گیا دەخوات، ڕەنگەكەی خاكییەكی مەیلەو ڕەشە.
ضبة - طلعة	Spadix	شكۆفەی گوڵ، هێشوو گوڵێكی تاك ڕەگەزی كە لەسەر یەك لاسك بن.
ضبة الباب - ترباس	Wooden lock = bolt lock = latch	كلۆم، قفڵی تەختە، گۆڵەی دەرگا، شۆبك، شۆڤك، شەوژەن، دۆرینچە، چلمیر.
ضبّة - مكحلة - ياقوتية	Hyacinth	كلچێوكی گورگ، كلتووری گورگ، گیایەكە لە كۆمەڵەی زەمەق، گوڵی جوان دەگرێت.
ضبة الفم - فك	Jaw	شەویلگە.
ضبّ - برطمة - حثرمة - هلال	Macrocheilia	١-لچ ئەستووریی. ٢-وشكبوونەوەو قڵیشانی لچ و لێو.
ضبح - نئيم	Cry of owl	دەنگی كوندەبەبوو.

ضبر - جوز البر - جوز الطيب		بڕوانه (جوز بوا).
ضبــــط - حجـــــز - إحكام - إتقان - كبح	Distraint = seizure = precision = control	ڕاگرتن، زاکون، دەستبەسەراگرتن.
ضبط النفس	Self-command = self-mastery = self-control	خۆڕاگرتن، خۆداری، ددان بە خۆداگرتن.
ضبط الشهوة	Continence = self-restraint	خۆڕاگرتن دەربارەی ئالۆشی ڕەگەزی.
ضبع	Rut = oestrum	بەکەڵی، بەتەڵەبی، مێی ئاژەڵ داوای نێر بکات.
ضبـع = جعـار - حفصـــة - خزعل - عثراء	Hyena = hyaena	کەمتیار، کەفتار، کەمدیار (دوو جۆری هەیە هێڵدار و بەڵەك) حەفتیار، کەوتێر، گیانداڕێکی شیردەری گۆشتخۆری دڕندەیە، لە گورگ دەچێت، پێستەکەی زەرد و هێڵدار یان بەڵەکە، دەستی لە قاچی درێژترە، شەوگەڕە، بە زۆری لاشە دەخوات.
ضبع رقطاء - ذيخ	Spotted hyena	کەمتیاری پنکە پنکە، کەمتیاری بەڵەك.
ضبَع مجدعة - عرفاء	Stripted hyena	کەمتیاری هێڵدار.
ضبع (الأبل)	Oestrum	ئالۆشی جووتگرتن لە حوشتردا.
ضبوة = ضبة	Water skin	مەشکە، هەمانە، خیگە، کووندە.
ضبوب	Micro vagina	هەر ئاژەڵێکی مێ کە گوڵینکەکەی (مهبل)ی تەسك بێت و بە زەحمەت بێچووەکەی ببێت.
ضبوب - هباء جوّي	Aerosol	ئیرۆسۆل، تەپوتۆز یان تەم یان دووکەڵی ناوهەوا.
ضجاج - عاج	Ivory	مایی، عاج، ددانی فیل.
ضجر - تبرم	Restlessness = impatience	بێزاربوون، دڵتەنگی، وەڕسیی، پەستیی وەڕسبوون.
ضجر - متبرم	Fretful = weary	بێزار، وەڕس، پەست، دڵتەنگ.
ضجعان - غمل	lodging = beaten down	ڕاکشان، نەخۆشییەکە لە ڕووەك دەدات و دەیخات بە هۆی کەمیی توخمی کیمیایی وەکو فۆسفۆر و زۆریی شێ و گەرمی و سێبەرەوە دەبێت.
ضجيج - ضجة	Clamour = outcry = noise = uproar	قاژوقیژ، قیژ و هوڕ، دەنگە دەنگ، هەراوهوریا.
ضُجعة - حب الأستلقاء	Clinomania	حەز بە ڕاکشانکردن.
ضجيع - مضاجع	Bed fellow	هاوڕێی نووستن، پیاوێك لەگەڵ ژنێکدا بنوێت.
ضح	Sun stroke	هەتاو، ڕووناکیی خۆر.
ضحك = ضحكة	Laugh	پێکەنین، خەنین، کەنین.
ضحكة صفراوية	Bitter laugh = sardonic	پێکەنین بە ڕق و کینەوە.
ضحكة مكتومة	Snicker	تریقانەوە، تریق و هەوڕ، لە ژێر خۆوە پێکەنین.
ضحـــل - ضحضـــاح - بروض	Shoal = shallow = lowest water level	تەنکاو.
ضُحمة	Sun fish	ماسیی ڕۆژ، خۆرماسی، ماسییەکی ئەستووری قووپاوی کوڵە، پشتەکەی قاوەیی و سکی زیوییە.
ضحوك - ضحاك	Laughter	دەم بە پێکەنین.
ضحى = ضحاء	Fore noon	نیوەڕۆ، چێشتەنگاو.
ضحية = ذبيحة	Immolation = sacrifice	قوربانی.

ضخامة - كبر - طول	Mega- = megalo- hypertrophy = macro	زەلامیی، زەبەلاحیی، نەترەبووقیی، گەورەی، زلیی، کەتەیی، گەبەتیی، مەزنی.
ضخامة الوجه - كثمة	Macroprosopia	دەموچاو زل.
ضخامة الفم - فوغ - هرث - شدق	Macrostomia = macrostoma	دەم زلیی، دەم گاوە خانی.
ضخامة الأذن (حظل) قنف	Macrotia	گوێ زل.
ضخامة الشفة	Macrolabia = macrochilia	لچ ئەستووریی، لچ زل.
ضخامة البظر	Macroclitoria	قیتکە ئەستووری، قیتکە زل.
ضخامة الثديين	Macromastia = mastauxe	مەمك زل.
ضخامة اللثة	Macrogingivae	پووك گەورەی، پووگ زل.
ضخامة اليد - طول اليد - فتخ	Macrochiria	دەست گەورەیی، دەستدرێژی.
ضخامة القدم - فتخ	Macropodia	پێ زلیی، پێ گەورەی.
ضخامة المعدة	Macrogastria	گەدە زل.
ضخامة الأنف = خثم	Macrophinia = macrohinia	لووت زلیی، لووت گەورەی.
ضخامة الجسم - كبر البدن	Macrosomatia = macrosomia	لەش زلیی، تەن گەورەی.
ضخامة عظام الأطراف	Acromegaly	زل ئێسقانی لاق.
ضخامة القلب	Cardiomegaly = macrocardius	دڵ گەورەیی، دڵ ئەستووری.
ضخامة الكبد	Hepatomegaly	جگەر گەورەی.
ضخامة الجفن	Macroblepharia	پێڵوو ئەستووری.
ضخامة الذراع	Macrobrachia	باڵ گەورەیی، باڵ ئەستووری.
ضخامة الرأس	Macrocephalia = Macrocephaly = Mgacephaly = macrencephalia = megalocephalia = macrencephaly	سەر زل.
ضخامة اللسان	Macroglossia	زمان ئەستووریی، زمان زل.
ضخامة المقلة	Macrophthalmia	گلێنەی چاو گەورەیی.
ضخامة الفك	Macrognathia	شەویلگە زل.
ضخامة الأصابع - صبعمة	Macrodactylia = macrodactylism	پەنجە زل.
ضخامة الأسنان - كبر الأسنان	Macrodontia = macrodontism	ددان زلیی، ددان گەومیی.
ضخامة الأطراف	Macromelia	پەل زل.
ضخامة الساقين	Macrocnemia = macroscelia	لاق زل.
ضخامة الجمجمة	Macrocrania	کەللە سەر زل، سەر زل.

ضخامة التكون - عملقة	Macrogenesy = gigantism	چەتەوڵی، زەبەللاحیی، فیلەتەنی.
ضخامة الطحال	Splenectasis = splenomegaly	سپڵ زلی.
ضخامة القضيب	Macrophallus	کێر زلی.
ضخامة الصوت	Sound volume	دەنگ زلی.
ضخامة البطن - ثجلة	Megagastria = megalocelia	ورگ زلی.
ضخّ	To squirt (1) = pumping (2)	پاڵ پێوەنان، هەڵهێنجان، ڕشتن. پاڵ بە شلەوە بەهۆی ترومپاوزە.
ضخم - عظيم - كبير	Megalo- = macro-	پێشگرێکە بە مانای زل، مەزن، گەورە.
ضخم	Large = burly = bulky = voluminous = huge = macro- = hyper- trophic	گەورە، زل، گەبە، کەتە، زەلام، فیلەتەن، نەترەببووق، زەبەللاح.
ضخم الراس - اراس - اكبس	Macrocephalous = magacephalic = magacephalous	سەر زل، کەللە زل.
ضخمة الراس	Logger head	کیسەڵی سەر زل.
ضخم المقلة - أعين	Macrophathalmous	گلێنەی چاو گەورە.
ضخـم - الثـدي - ثديـاء - ضرعاء - وطباء	Mammose = macromastic	مەمك زل.
ضخم الجسم	Corpulent = macrosomatous	تێك سمڕاو، فیلەتەن، کەتە.
ضخم القضيب	Megalopenis = macrophallus	کێر زل.
ضخم المعدة = عثجل	Macrogastrous	گەدە زل.
ضخـم الأحشـاء = كبير الأحشاء	Macroplanchnic	هەناوگەورە.
ضخم الشفة = غليظ الشفة - اشفة - اهدل - برطام	Megacheilous = macrocheilic	لچ ئەستوور.
ضخم الأسنان = اروق	Megadont = macrodont	ددان زل.
ضخم الأصابع	Megalodactylous	پەنجە زل.
ضخم الفك = افقم	Megagnathus = macrognathic	شەویلگە زل.
ضخم البطـن = كبير البطـن = عثجل	Macrogastrous	ورگ زل.
ضخم الأطـراف - شـاطر - طويل الأطراف	Macrocolous	لاق درێژ.
ضخم اليدين = أفتح اليدين	Macrocheiric	دەست زل.
ضخم الذقن = اذقن	Macrogenious	چەناگە زل.
ضخم الوجه - مكثم	Macroprosopia	دەموچاو زل.
ضخم الأنف - اخثم	Macrorhis	لووت زل.

ضخم القدم - كبير القدم افتخ - شرداخ	Macropodal = macropodous	پێ زل، ناڵەپێ پان.
ضخم الفم - اهرث - اشدق	Macrostomatous	دەم زل، دەم گاوەخان.
ضخم المنقار	Macrohynchus	دەنووك زل.
ضخم الأذن - كبير الأذن - لخطل - اقنف	Macrotes	گوێ زل.
ضدّ	Anti-	پێشگرێکە بە مانای دژ.
ضد	Adversary = opponent	دژ.
ضد السم	Antidote = theriaca = counter poison	دژە ژەهر.
ضد الأكسدة، مقاوم للاكسدة	Antioxidant	دژی ئۆکساندن، مادەی دژی ئۆکساندن.
ضد القرقعة	Anti knocking	دژی تەقەتەق، ئەو مادەیەك كە دەكرێتە بەنزینی ئۆتۆمۆبیلەوە بۆ نەهێشتنی تەقەتەق لە كاتی ئیشكردنیدا.
ضراس	Toothache = adontagra	ئازاری ددان، ددان ئێشە.
ضرّاط	Flatulent = farter	ترکەن، ترن.
ضُراط - ضرطة	To breack wind = flatulence = fart	تر.
ضرابة - مضرب	Beater = racket = bat	گەلا كوتك.
ضرام	Sprig = twig	چیلکە بۆ سووتاندن، چاوگی ئاگر بۆ ئەوەی ئاگرەکە بیگرێت.
ضرام = إضطرام - إنقاد	Buring = ignition	کڵپەگرتن، کڵپەکردن.
ضراوة - بطم - قريقشة	Turpentine tree = terebinth tree	دارەبەن، دارقەزوان، داری بنێشت، درەختی وەن.
برزق - حبة خضرة	Green terebinth = khinjuk pistachio	درەختی مەستەکی، درەختێکە بەرەکەی خڕو سەوز و بچووکە، لە قەدەکەی مادەیەکی ریسێنی. بۆنخۆش واتە (بنێشت) دەردەهێنرێت بۆمەبەستی پزیشکی و پیشەسازی بەکاردێت.
ضراب = سفاد = نزاء	Serving = covering = lining	جووتگرتنی گیانداری نێرومێ واتە سواربوونی نێر بەسەر مێدا.
ضُراب = درب	Chirocentrus	ماسییەکی دەریایی گەورەی رەنگ زێڕییە، گۆشتەکەی دەخورێت.
ضــرب البــاب = دقّ الباب	To knock at door to hull	لێدانی دەرگا، پیاکێشانی دەرگا.
ضرب	Multiplication	لێکدان (کرداری لێکدانی دوو ژمارە).
ضرب	Beating = stroking = blow	جەزرەبە، کوتاندن، لێدان، پیاکێشان، جەزرەبەدان.
ضرب بالرمل	Geomancy	رەمڵ لێدان، بۆ مەبەستی نوقڵانە لێدان و دۆزینەوەی نهێنی.
ضرب النقود = سك النقود	Coining = minting	لێدانی سکە، سکە لێدان، پارە دروستکردن.
ضرب بقبضة اليد	Buffet	کۆڵە مستە، مستەکۆڵە.
ضرب - نوع	Variety = species	جۆر، تەحر، تەرح، چەشن، کۆمەڵێك لە گیاندار یان رووەك كە رەوشتی تایبەتیان هەبێت.
ضربة قلبية	Pulsation = throbbing	لێدانی دڵ، دڵ لێدان.

ضربة الشمس - رعن	Sun-stroke, Sun burn	گرەی هەتاو، هەتاو گاز، خۆرەنگازیی: بریتییە لە ئاوسان و سووربوونەوە و ئازاری پێست بەهۆی لێدانی تیشکی خۆرەوە بۆ ماوەیەکی درێژ، هەتاو بردن، خۆرلێدان.
ضربة الحرارة	Heat stroke	گەرمیی ئەنگازی، لێدانی گەرما.
ضربة الصقيع		رەقبوونەوە بە سەرما، زوقم لێدان.
ضربة	Stroke = blow = beat	لێدانێك، لێدان.
ضرب - دلدل	Porcupine	سووچەر، سیخوڕ، گیاندارێکە لە ژیشك دەچێت.
ضرب، عسل صافي	White honey	هەنگوینی سپیی خەست.
ضربخانة - دار ضرب النقود	Mint	سکەخانە، شوێنی داڕشتن و چاپکردنی پارە.
ضرّة - أصل الثدي	Bag udde	بنی مەمك، بێخی مەمك.
ضرّة	Ball of foot	گۆشتی بەری پێ.
ضرجع	Tiger	پڵنگ، بەبر، گیاندارێکی دڕندەیە.
ضرر	Harm = damage	زیان.
ضرّ، تعدد الزوجات	Polygamy	فرەژنداریی، وەکو ئەوەی پیاوێك چەند ژنێکی هەبێت.
ضـــرس - نـــاجذ - رحى- طاحن	Grinder = molar = molar tooth = premolar = backtooth = jawtooth	خرێ، کاکیلە، خزێنە، هاروو، جۆرێکە لە ددان.
ضرس العجوز - حسك	Caltrops, Temporary tooth	دڕك، ددانی پیرێژن، گیایەکی دەشتەکییە، گەڵاکەی ئاوێتەیە، گوڵەکەی بۆنخۆشە، بەرەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ضرس كاذب	Temprary tooth	خرێی، درۆزنە، خرێی کاتی.
ضرس حقيقي	Permanet tooth	خرێی راستەقینە.
ضرس العقل - ناجذ	Wisdom tooth = canter = last molar	ددانی ژیری.
ضرس امامي - ضاحك	Premolar	خرێی پێشەوە.
ضرط - ضُراط	Wind = flatulence = fart	تڕ، ئەو بایەی کە لە مرۆڤ بەر دەبێتەوە.
ضرع - ثدي الحيوان	Dug = udder = mamma	مەمك، گوان (بۆ گیاندار) گۆهان.
ضرعاء - كبيرة الثدي = ثدياء - ضخمة الثدي	Macromastic	مەمك زل، گوان زل.
ضرعيات - لبائن - ثدييات	Mammalia	مەمك دارەکان، شیردەرەکان، پۆلێکە لە گیاندار وەکو مەڕ و ماڵات.
ضرعي	Mammary	مەمکیی، گوانیی، شتێك پێوەندیی بە مەمکەوە هەبێت.
ضرعية = صبار الضروع = ماميلاريا	Mammaillaria = nipple-cactus	(مامیلاریا) جۆرێکە لە ڕووەکی سوبێر بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان، سەلکەکەی لە مەمك دەچێت.
ضرغم = ضر غام	Lion	شێر، گیاندارێکی شیردەری دڕندەیە.
ضرغوس - اذريون الماء	Marsh marigold = waterbutter cup = king cup	گیایەکی دەشتەکییە گوڵەکەی هێلکەیی و زەردە، پەنیری پێ ڕەنگ دەکرێت.
ضرف - قرع طويل = دباء	Bottle gourd = calabash cucumber	جۆرێکە لە بەری ڕووەکی کوولەکە، ملەکەی باریکە و ژێرەکەی خڕە لە سوراحی دەچێت، هەندێك جار هەڵدەکۆڵرێت و وشك دەکرێتەوەو وشتی تێ دەکرێت

ضرم	Eaglet	بەچکە دال.
ضُرم - خزامي بحرية	Stoecchas, French lavender	١-لاوەنتەی دەریا، درەختێکی بۆنخۆشە لە بەرِوو دەچێت، گوڵەکەی لە گوڵی جاترە دەچێت. ٢-گیایەکە، گەڵاکەی دەزوولەیی و توکنە، گوڵەکەی بنەوشەییە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ضرم - ضرمة		بڕوانە (ضرام).
ضرو - كلب الصيد	Hound = foxhound = blood hound	سەگی ڕاو، سەگێکی گەورەیە بۆ ڕاوکردنی دڕندەکان، بەکاردێت.
ضرو، بطم شرقي، بطم مستكي، مصطكاء	Lentisk = mastic tree	درەختی مەستەکی، قەزوانی مەستەکی، جۆرێکە لە دار قەزوان، دەنکەکەی گەورەیە، مادەیەکی زەمقی ڕێسینی لێدەردەهێنرێت، پێی دەگوترێت مەستەکی، لە دروستکردنی مەی و دەرماندا بەکاردێت.
ضرير، اعمى	Blind	کوێر.
ضريح، أحد، قبر	Tomb, grave	گۆڕ، قەبر، قسن، ئارامگە، گڵکۆ.
ضريم، تصمغ، مرض الصمغ	Gummosis	نەخۆشیی زەمق، نەخۆشییەکی ڕووەکییە لە درەختی بەردار و ڕازاندنەوە دەدات، زەمقی لەسەر پەیدا دەبێت.
ضرير، شفشوف	Triple, owned grass	گیایەکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی دەغڵودان لەناو کێڵگەدا دەڕوێت، سێ دڕکە.
ضريك	Vulture (male)	نێرە سیسارك، سیسارکە کەچەڵەی نێر
ضُريس، طرغلودس، طنان	Humming bird	فیسقەگولە، فیڕنەگولە، جۆرە چۆلەکەیەکی ڕەنگینە بە خۆڵەمێشی و سوور و زەرد و قاوەی.
ضريع، فوسق	Varec, sea wrack, sea weed	قەوزەی دەریا، جۆرە ڕووەکێکە.
ضريبة	Tax, duty	باج، بێش.
ضريبة الدخل	Income-tax	باجی دەستکەوت، باجی داهات.
ضريبة العقار أو ضريبة المباني	Property tax	باجی زەوی و زار (خانو و دوکان).
ضريبة الأغنام	Cattle tax, cattle duty	مەکەت، کۆدە، شاخانە، بزنانە، قۆچان، جۆرە باجێکە لە خاوەن ئاژەڵ دەسەندرێت لە لایەن میری یان ئاغاوە.
ضريبة التركات	Death duty	باجی میرات.
ضريبة القمار	Gambling tax	وار، باجی قومار.
ضريبة الأطيان - ضريبة الأراضي الزراعية	Land tax	باجی زەوی و زاری کشتوکاڵی.
ضريبة المهنة الحرة	Free profession	باجی پیشەی سەربەست.
ضُريب	Sub- variety	جۆرۆکە، تەحرۆکە، جۆرێکی بچووك.
ضريب	Rime	بلووری بەفر.
ضريبة الأعناق - ضريبة الرؤوس	Poll- tax	باجی سەر، باجی زەلام، سەرانە.
ضريبة الأنتاج المحلي	Excise	باجی بەرهەمی خۆماڵی.
ضريبة إضافية	Additional tax	باجی سەرەبارە.
ضريبة إستثنائية	Super- tax	باجی جیاکاری.
ضريبة تصاعدية	Progressive tax	باجی سەرکەوتانە.
ضريبة تنازلية	Regressive tax	باجی داکەوتانە.

ضرز، كزاز الفك	Lock jaw , trismus	دەم چوونە کلیلە، دەم داخران.
ضُعف، مضاعف	Multiple, double	دوو ئەوەندە.
ضعف	Weakness, feebleness , debility, asthenia, marasmus, scrotum	بێهێزی، لاوازی.
ضعف الأعصاب	Neurathenia	بێهێزی دەمار، لاوازیی دەمار.
ضعف الأرادة	Hypobulia, dysbulia	بێدەسەلاتیی، زەبوونی.
ضعف الذاكرة	Weakness of memory, dysmuesia	بیرکوێریی، تەپۆیی.
ضعف الذكاء، ضعف الذهن	Dysnusia	کەمیی زیرەکیی و زەین کوێری.
ضعف الشم	Dysosmia	کەمیی بۆنکردن، لاوازیی بۆنکردن.
ضعف الأشتهاء	Dysorexia	کەمیی ئیشتیا.
ضعف الذوق	Ageusia, dysguesia	لاوازیی چێشتن، بێهێزیی هەستیاریی چێشتن.
ضعف العقل، تخلف عقلي	Oligergasia, amentia, feeble mindless, mental deficiency	کەم ژیریی.
ضعف العضلات	Dysmytonia	لاوازی ماسولکە.
ضعـف النظـر، ضعف البصر	Weaksight, asthenopia, dysopia, caligo, caligation, weak vision	چاوکزی.
ضعف النمو	Hypogenesis	کەم گەورەبوون، لاوازیی گەشەکردن.
ضعل، قرابـة عصـب، صل وثيقة	Consanguinity	پەراندنی گیانداری ماڵی خزم لە نـاو خۆیـاندا بـۆ مەبەسـتی چاککردنی وەچەکانیان.
ضعل، قزم	Pygmy, pigmy, microsoma, microsomatia	وەستانی گەورەبوونی لەش، سیخنی، کورتەبالایی.
ضعيف	Feeble, weak, faint, debile	بێهێز، لاواز، بوودەڵە، لەڕ، زەبوون.
ضعيف العقل، احمق، ابله	Fatuous	کەم ژیری، کەم عەقل، ڕێژەی زیرەکی لە ٧٠٪ کەمتر بێت.
ضعيـف المعنويـة، ضعيف الإرادة	Abulia, will-less, weak willed	بوودەڵە، ورە بەردەر، زەبوون، بێدەسەلات.
ضعيف البصر، ضعيف النظر	Asthenopic	مژمور، چاوکز، کتوکوێر.
ضغاب	Yelping (cry) of the rabbit	دەنگی کەروێشك.
ضغّاط ، مضغط	Comprassor	پەستێنەر، ئامرازی پەستاندن.
ضغاط دوار	Rotary compressor	پەستێنەری خولاوە.
ضغاط مرحلي	Stage compressor	پەستێنەری هەنگاویی.
ضغاط هواء	Air compressor	پەستێنەری هەوا.
ضُغبوس، جرو	Fox- cub	بەچکە ڕێوی.
ضُغبـوس، يرمـع، اسـفراج، هليون، كشك الماس	Asparagus	گیا چۆلەکە (ئەسپراگەس)، ڕووەکێکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە، گوڵەکەی لاواز و سـەوزە، بەرەکـەی لـە تـرێ دەچێـت بـۆ مەبەسـتی ڕازاندنـەوە دەروێنرێت، هەندێکی دەخورێت.
ضغث، حزمة صغيرة	Bunch	چەپك.

ضغط	Bar-	پێشگرێکە بە مانای (پەستان).
ضغط، كبس	Pressure, compression	پەستان، پەستاوتن، پاڵەپەستۆ، پەستۆ، ئەو هێزەی کە کار دەکاتە سەر یەکەی ڕووبەر.
ضغط الدم	Hypertention, blood pressure, hema topiesis	پەستانی خوێن، تەوژمی خوێن لەسەر بۆرییەکانی خوێن.
ضغط عال	High pressure	پەستانی بەرز.
ضغـــط واطـــيء (ضعيـــف)، ضغط منخفض	Low pressure	پەستانی سووک، پەستانی نزم.
ضغط مطلق	Absolute pressure	پەستانی پەتی.
ضغط قياسي	Standard pressure	پەستانی پێوانەیی.
ضغط حرج	Critical pressure	پەستانی شلۆق، تەنگەتیژە، پاڵەپەستۆی شلۆق.
ضغـــط جـــوّي، ضغط الهواء	Atmospheric- pressure, air pressure	پەستانی ئەتمۆسفێر، پاڵەپەستۆی هەوا. پەستانی کەش.
ضغط جوّي (وحدة)	Atmosphere	یەکەی پەستانی هەوا، واتە ئەو پاڵەپەستۆیەی کە هەوا دەیکاتە سەر ڕووی زەوی کە دەکاتە (١) واتە ١/٠٣٣٣ کغم/سم٢ یان ١٤/٧ پاوند/ئینجی چوارگۆشە.
ضغط المقياس	Gauge pressure	پەستانی پێوەر، جیاوازیی نێوان پەستانی راستەقینەو پەستانی کەش. ١
ضغط كلّي	Total pressure	پاڵەپەستۆی گشتیی، پەستانی گشتی.
ضغط بخاري	Vapor, vapur pressure	پاڵەپەستۆی هەڵمیی، پەستانی هەڵمی.
ضغط التسامي	Sublimation- pressure	پەستانی هەڵچوون.
ضغط جزئي	Portical pressure	پەستانی بەشیی، بەشە پەستان، پاڵەپەستۆی بەشی.
ضغـط الحلــول، ضغــط التناضح، ضغط التنــافذ، ضغط اسموزي	Osmotic pressure	پاڵەپەستۆی دەڵاندن، پاڵەپەستۆی گوزەرکـردن، ئـەو پەستانەیە کە لـە ئەنجامی تێپەڕبوونی تەنێکەوە پەیدا دەبێت لە گیراوەیەکی ڕوونـەوە بـۆ گیراوەیەکی تری پەیت بە پەردەیەکی تەنکدا.
ضغـــــــــن، ضغينة، حقد	ill-will, malice, malicious, rancorous	کینە، بوغز.
ضغوط، قابل للانضغاط	Compressible	دەشێت بۆ پەستان، شیاو بۆ پەستان.
ضغيب	Yelping of rabbit	دەنگی کەروێشك.
ضفار، حزام السرج	Girth	پاڵوو، پشتێنی زینیان کۆپان کە دەچێتە ژێر کلکی وڵاخەوە.
ضفادع مذنبة	Caudated frogs = urodela (frogs)	بۆقە کلکدارەکان.
ضفاع	Cow-dung	شیاکە، پیسایی مانگا.
ضفة شاطيء	Bank	کەناری (قەراغی) ئاو.
ضفدع، علجوم	Frog = rana = toad	بۆق، قورباقە، شاخەوان، قەرباقە، گیاندارێکی تەڕ و وشکییە، وردە ماسی و کرمی ئاوی دەخوات.
ضفدع ثوري	Ranamugiens	گا بۆق، جۆرێکی زۆر گەورەیە لە بۆق قیڕەکەی لە بۆڕاندنی گا دەچێت.
ضفدع بري، ضفدع الأرض	Bufonida	بۆقی وشکانی.
ضفدع كيسي	Pouched frog	بۆقی تورەکەدار.

ضفدع طائر	Flying frog	بۆقی فڕنده.
ضفدع منزلق	Slippery frog	بۆقی خلیسك، بۆقێكه خۆی دەخلیسكێنێت.
ضفدعة مشعرة	Hairy- frog	بۆقی تیسکن، بۆقی تووکن.
ضفدعة فمية الولادة	Mouth breeding frog	بۆقی بەدەم زێ، جۆرە بۆقێکە مێیەکەی لە دەمیدا گەراکانی هەڵدەهێنێت.
ضفدعة مقّرنة	Horned toad	بۆقی شاخدار، بۆقی قۆچدار، جۆرێکە لە مارمێلکە شاخی بەسەرەوەیە لە بیابانەکانی باکووری ئەمریکا و مەکسیکدا دەژی، مێروو دەخوات، لە نێواراندا خۆی لە ناو لمدا دەشارێتەوە، دڵۆپە خوێن لە چاوی دێتە دەرەوە و دەیگرێتە دوشمن (دوژمن).
ضفدعيات ثعبانية	Caecilia	(سیسیلیا) بۆقە مارییەکان، بۆق مار، جۆرە گیاندارێکی تەڕ و وشکین (وشکاوەکی) بێدەست و پێن لە کرم دەچن.
ضفدعة نرس	Nurse frog	بۆقی بەکڕ.
ضفدع أخضر	Green frog	بۆقی سەوز.
ضفدع الشجرة	Tree frog	بۆقی درەخت.
ضفدع خشن	Rough frog	بۆقی زبر، جۆرە بۆقێکە پێستەکەی بالووکەی پێوەیە، لەبەر ئەوە پێستەکەی زبرە.
ضفدع السم، علجوم، ضفدع الطين	Bufo- frog	بۆقی قوڕ، بۆقی ژەهر، جۆرە بۆقێکە شلەیەکی بۆگەنی سوتێنەر دەردەوات و دەیکاتە لەشی دوژمنەکەیەوە.
ضفدعة مذنبة، سلمندر، سرفوت	Salamander	(سەلەمەندەر)، قوڕناویلکە، بۆقی کلکدار.
ضفر، جدل	Plailing, braiding	هۆنینەوە.
ضفوع	Nyctinome	(نیکتینۆم)، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
ضفيرة، جديلة	Pigtail, braid, plait, plexus	کەزی، پەلك، بسك، پرچ، جەڵە، چەپك، پرچی هۆنراو.
ضفيرة عصبية	Neural plexus	پرچەدەمار، تۆڕێك لە دەمار، گورزە دەمار.
ضفيري	Plexal	پرچیی، شتێك پێوەندیی بە پرچەوە هەبێت.
ضفيرة شمسية	Solar plexus	پرچی خۆریی، چەقی کۆئەندامی دەماریی کە کەوتۆتە پشت گەدەوە، تۆڕێکە لە دەمار لە دەمی گەدەدا.
ضلال	Delusion	سەرلێشێوان، گومرای.
ضلال النظر	Parablepsia	شێوانی بینایی.
ضلال التعاظم، ضلال العظمة	Expansive delusion	گومڕایی مەزنیی، هەستکردن بە مەزنی لە گرنگی و هێز و دەوڵەمەندیدا هتد.
ضلع	Rib, costa	پەراسوو، پاروخان، ئێسقانێکی پانی تەنکی چەماوەی درێژە لە قەفەزەی سنگدا، قەبرغە، دوونگە.
ضلع ثابت ، ضلع حقيقي	True rib, vertebral rib	پەراسووی راستەقینە.
ضلع سائب	Floating rib	پەراسووی بەرەڵڵا.
ضلع كاذب	False rib	گەندەپەراسوو.
ضلع الأطار		لاشیانە.
ضلع البقرة، حلبلاب، اذن الارنب	bupleurum	گوێ کەروێشك، گوانی مانگا، گیایەکی پزیشکی و ڕازاندنەوەیە، گەڵاکەی لە گوێی کەروێشك دەچێت، گوڵەکەی زەردە لە شێوەی چەتردایە.

ضلول، فاسق	Pervert	داوێن پیس.
ضمان، تأمين	Warrantry, guaranty	دەستگرۆیی، دەستەبەری، مسۆگەرکردن، گەرەنتی.
ضمّ	Gathering, collecting, annexation	خستنە پاڵ، کۆکردنەوە.
ضماد، ضمادة الجروح	Plaster, bandage	برینپێچ، شەلتە، سارغی.
ضماد جامجي	Gamgee	سارغیی گامجی، جۆرە سارغییەکی دوو توێیە لۆکەی لە نێواندایە.
ضمام ، مشبك ورق	Paper clip, paper fastener	گیرەی کاغەز.
ضمة ، شولة، فارزة	Comma	وێرگول، فاریزە، کۆما.
ضمة، شولة	Vibro, vibrion	جۆرە میکرۆبێکی وێرگول شێوەیە، وەکو میکرۆبی کولێرا.
ضمة، باقة	Bunch	چەپك.
ضمجة	Capsus	جۆرە مەگەزێکی بۆگەنە، پێوەدەدات، ڕەنگەکەی زەردە، شاوکی ڕووەك دەمژێت.
ضمج، بق	Bug, bed bug, house bug, Mosquito	مێشوولە، مێشوولەی ناوماڵ.
ضمد، تضميد	Dressing	چارەکردن و پێچانەوەی برین.
ضمــور، ضُمـــر، هزال	Leanness, thinness, emaciation, atrophia, degrowth, atrophy	لاوازبوون، پووکانەوە، قرچۆڵبوون، لەربوون، سیسبوون.
ضمور الجلد	Dermatrophy, atrophoderma	پووکانەوەی پێست.
ضمور الأصابع	Brachydactyl	پەنجە پووکانەوە، پووکانەوەی نینۆك.
ضمور الثدي	Mastatrophia	پووکانەوەی مەمك، مەمك پووکانەوە.
ضمور الأضافر	Onychatrophia = onychatrophy	نینۆك پووکانەوە.
ضمور العضلات	Amyotrophia = amytrophy	ماسوولکە پووکانەوە.
ضمور العين	Ophthalmotrophia	پووکانەوەی چاو، چاو پووکانەوە.
ضمور مرضي	Atrophy = atropha	پووکانەوە، لاوازبوون، لەربوون.
ضميران، ريحان	Basil	ڕێحانە، گیایەکی بۆنخۆشە.
ضمير، باطن الأنسان	Heart = mind = conscience	ویژدان.
ضنك ، ضيق	Straits = poverty = hardship	هەژاریی، دەستکورتی، تەنگانە.
ضني، هزال	Tabe faction	چرووسانەوە، لاوازی.
ضهر	Horst	لووتکەی چیا.
ضهر، ضاهر، سلحفاة	Turtle	کیسەڵ.
شهوة، بحيرة	Lake	گۆم، دەستێلك.
ضهوة	Cheek-pouch	توورەکەی ڕوومەت، توورەکەیەکە لە ناوەندی ڕوومەتدا لە هەندێك گیانداری وەکو مەیموونداا، خواردەمەنیی وەکو دانەوێڵەی تێدا کۆدەکاتەوە.
ضهني، غيبة الثدي، اللاثديية	1-amastia 2-amazia 3-amenorrhea, menopause	١-بێ مەمکی، نەبوونی مەمك لە ئافرەتدا. ٢-پووکانەوەی مەمك لە ئافرەتدا. ٣-لەعوزرچوونەوە، وەستانی بێنوێژی.

ضهياء، ضهواء	Amenorrhea	بێ مەمك، بەیچەڵ، مەمك پووكانەوە، ئافرەتێك لە عوزر چووبێتەوە.
ضنو، اولاد	Children	منداڵان.
ضوء، نور، ضياء	Light	ڕووناكیی، ڕۆشنایی، ڕووناهیی، تاڵك، تاڤ، پەرتەو.
ضوء الشمس	Sun light, sunshine	ڕووناكی ڕۆژ، ڕووناكی هەتاو، ڕووناكیی خۆر.
ضوء كشاف، نور كشاف	Search- light	ڕووناكیی دیدەوانی (ڕووناكی دۆزەرەوە)، ڕووناكییەكە بۆ دۆزینەوەی شت وەكو فڕۆكە.
ضُؤاك، زكام	Catarrh	هەڵامەت.
ضوء ابيض	White light	ڕووناكیی سپی.
ضوء الصباح	Day light	بەیان، بەرەبەیان، سپیدە، شەوسوو، شەبەق.
ضوء تحت الأحمر	Infrared light	ڕووناكیی ژێر سوور.
ضوء مائل	Oblique light	ڕووناكیی لار.
ضوء منعكس	Reflected light	ڕووناكیی گەڕاوە.
ضوء منكسر	Refracted light	ڕووناكیی شكاوە.
ضوء أحادي الألوان	Monochromatic light	ڕووناكیی یەك ڕەنگ.
ضوء العين		بینای چاو.
ضوء متعدد الألوان	Polychromatic light	ڕووناكیی چەندین ڕەنگ، ڕووناكی فرە ڕەنگ.
ضوء حيوي، ضوئي حيوي	Photobiotic	زیندە ڕووناكی، ئەو زیندەوەرەیە كە پێویستی بە ڕووناكی هەیە بۆ ئەوەی بژی.
ضوء ساقط	Incident light	ڕووناكی كەوتوو، ڕووناكی بكەوێتە سەر شتێك.
ضوئي	Photo	ڕووناكییانە.
ضوء القمر	Moon light	ڕووناكیی مانگ، تریفەی مانگە شەو، تریفە.
ضوء فوق البنفسجي	Ultra violet light	ڕووناكیی سەروو بنەوشەیی.
ضوء غير مرئي	Invisible light	ڕووناكیی نادیار، ڕووناكیی نەبینراو.
ضوء مستقطب	Polarized light	ڕووناكی پۆڵێنراو، ڕووناكی جەمسەرگرتوو، بۆ دۆزینەوەی كانزا و پەیتی گیراوەی شەكر و مادەی تر بەكار دەهێنرێت.
ضوء غير مستقطب	Unpolarized light	ڕووناكیی ناپۆلێنرلو، ڕووناكیی ناجەمسەرگرتوو.
ضونع، سيسليا	Caecilia	(سیسیلیا) گیانداریكی گەڕە لە مار دەچێت، سەری لە مێخ دەچێت، چاوی ورد و داپۆشراوە لە كون و كەلەبەردا دەژی، مێروو دەخوات.
ضور، سعار، مجاعة	Bulimia = starvation = extreme hunger = boulimia	برسێتییەكی زۆر.
ضور	Rut of the bovids	بەتەڵەبی، بە فاڵی، گەڕانی مانگا بە شوێن گادا.
ضوضو		بڕوانە (شقراق).
ضوضاء = ضجيج	Noise = din = rubbub	هەراو هوریا، دەنگە دەنگ، هەراو هوریا، قاووقیژ، غەڵبە غەڵب، هەرا، قەرەباڵغ.
ضوط	Micrognathia	چەناگە بچووكی، چەناگە خواری.
ضُوع = سبُد	Goat sucker = night-jar	فش فشە، جۆرێكە لە كوندەبەبوو، باڵندەیەكی شەوكییە، واتە بە شەو دەگەڕێت، سپی و چاو ڕەشە، دەم و چاوی خڕە و پەڕەكەی سووری مەیلەو قاوەیی هێڵی ڕەش و قاوەیی تێدایە، سەر و دەنووكی قوپاوە.

ضوع - تضوع	Emanation = diffusion = exhalation	بلاوبوونەوەی بۆنی خۆش.
ضوك	Cover	بەسەراتسین، لێپەڕاندن، نێرەی گیاندار کە سواری مێیەکە دەبێت.
ضومر، ضومران، ضيمران، ريحان البّر، نعناع	Moschosma = menthaquatia	١-نەعنا. ٢-ڕێحانە کێویلە، گوڵەکەی لە نێوانی سپی و سەوزێکی کاڵدایە.
ضون، منفحة	Rennet	شیلاوگ، بەشێکە لە گەدەی گیاندارە کاوێژکەرەکان، هەوێن دەردەدات بۆ دروستکردنی پەنیر بەکاردێت.
ضيافة	Entertainment of guest = xenia	میوانداری.
ضياء	Radiation = diurnal- radiation	ڕووناکیدانەوە، تیشکدانەوە، تیشکی ڕووناکی.
ضياع	Loss	لەناوچوون، لە دەستچوون، ونبوون.
ضيائية	Luminosity	ڕووناکایی، بریسکانەوەی خۆیی لە ئەستێرەدا لە چاو بریسکانەوەی خۆردا.
ضيان، متين	Hard-wearing = durable	قایم.
ضيح، عسل، شهد	Honey	هەنگوین، هەنگوینی بێ شانە.
ضيراك	Caranx	(کارانکس) ماسییەکی گەورەیە، ڕەنگەکەی زیوییە، ژێر سکی زەردە.
ضيزان	Filly	نۆما، بێچووی ماین کە هێشتا ئەسپی لێنەپەڕیبێت.
ضيزن	Heterogamous	ئەو ڕووەکەی کە گوڵی نێر و گوڵی مێی هەیە لە هەمان کاتدا.
ضيعة، قرية	Small village = hamlet	لادێ، گوند.
ضيعة، حقل	Farm	کێڵگە.
ضيعة، عقار	Estate	زەوی و زار.
ضيغم	Lion	شێر.
ضيف	Guest	میوان، میڤان.
ضيق	Narrowness = stenosis	تەنگیی، تەسکیی، ترووسکیی، تەنگەبەری.
ضيّق	Narrow	تەنگ، تەسک، ترووسک، تەنگەبەر، تییوار.
ضيقة - خور	Gorge	خەلەند، شیوێکی قەراغ تیژی بەردین.
ضيق النفس	Aethnatic, opnea, dyspneic, anhela	تەنگەنەفەسیی، هەناسە بڕکێ، هەناسە سواریی، پشووسواریی، هەناسە تەنگی.
ضيق البؤبؤ	Myosis, miosis, stenocoriasis	تەسکی بیبیلەی چاو، بیبیلە تەسکی.
ضيق الرأس	Stenocephaly	سەر بچووکی.
ضيق العقل	Narrow- minded	عەقڵ سووکی.
ضيق الحافر	Contraction of hoof	تەسکیی سم، سم تەسکیی، نەخۆشییەکە تووشی سمی وڵاخ دەبێت.
ضيمران - نعناع الماء - فودنج الماء	Brook mint, water mint	پونگە، ڕووەکێکی بۆنخۆشە لە نەعنا دەچێت.
ضيّون - سنور البّر	Tom cat, wild cat	نێرە پشیلە، گوربە، پشیلە کێوی.

طائر		بروانه (طير)
طائرة ، طيارة	Aeroplane, Airplane	تەيارە، فڕۆكە، بالأفڕ.
طائرة نفاثة، طائرة نافورية ، طائرة جيت	Jet-air craft, Jet plane	فڕۆكەی تەكاندەر، تیرەفڕۆكە، فڕۆكەی تیـژڕەو، فڕۆكەی خوارمیـی، فڕۆكەی جێت، فڕۆكەی دووكەڵدار، فڕۆكەی فیشـكەدار، جـاری واهەیـە (١٠) كیلۆمەتر بەرز دەبێتەوە.
طائرة قاذفة ، طائرة قاصفة	Bomber plane, Launcher plane	فڕۆكەی بۆمباهاوێژ، فڕۆكەی بۆمبابارانكەر .
طائرة هيليوكوبتر ، طائرة عمودية، طائرة سمتية ، طائرة حوامة	Helicopter	فڕۆكەی هیلیكۆپتەر.
طائرة شراعية	Glider	. فڕۆكەی چارۆكەدار.
طائرة إستطلاعية	Reconnaissane plane	فڕۆكەی سووسەكەر، فڕۆكەی سیخوڕی كردن.
طائرة صاروخية	Rocket plane	فڕۆكەی ساروخی ، فڕۆكەی ڕۆكێتی .
طائرة حربية ، طائرة محاربة ، طائرة مقاتلة	War plane	فڕۆكەی جەنگی.
طائرة إنقضاض، طائرة قانصة		فڕۆكەی پڕپیاكەر، فڕۆكەی هێرشبەر، فڕۆكەی ڕاوكەر.
طائرة ورقية ، طائرة الصبيان ، راية شادن	Kite	كۆلارە، فڕۆكەی منداڵان، فڕۆكەی كاغەز.
طائرة مروحية	Propeller plane	فڕۆكەی پەروانەدار .
طائرة شحن	Cargo plane	فڕۆكەی بار.
طائرة ركاب ، طائرة نقل	Air carrier	فڕۆكەی نەفەر، فڕۆكەی ڕێبواران، فڕۆكەی نەفەرهەڵگر.
طائرة مائية	Sea plane, Hydro air plane	فڕۆكەی ئاویی، فڕۆكەی دەریایی.
طائرة ذرية	Atomatic plane	فڕۆكەی ئەتۆمی ، فڕۆكەیەكە بە وزەی ئەتۆمی دەڕوات بەڕێوە.
طائرة مطاردة	Pursuit plane	فڕۆكەی ڕەواندەر، فڕۆكەی ڕاونەر.
طائرة طبية	Aerochir	فڕۆكەی پزیشكی.
طائرة ثلاثية الأجنحة	Triplane	فڕۆكەی سێباڵ.
طائرة احادية الجناح	Monoplane	فڕۆكەی یەكباڵ، فڕۆكەی تەنیاباڵ.
طائرة مزدوجة الجناحين	Biplane	فڕۆكەی دووباڵ، فڕۆكەی جووت باڵ.
طائش	Rash	گێژ، حۆل، هەڵەشە، سەرپێل.
طائفة، قبيلة	Sub-class, Tribe	تایفە ، هۆز، تیرە، خێڵ، كۆمەڵە گیاندارێك.
طائل	Avail, Use	سوود ، كەڵك.
طابة، خمر	Wine	شەراب، مەی.
طابة ، جبيرة العظام المكسورة	Splint	تفاقی ئێسك گرتنەوە.
طابة، مضرب الكرة	Bat	ڕێكتی یاری تنس .
طابوق، طوبة ، قرميدة، لبنة، اجر	Tiles, Bricks	خشت، كەرپووچ.
طابوق ناري	Fire bricks	خشتی ئاگرین .
طابوق مشوهب	Semi burnt bricks	خشتی نیمچە برژاو .
طابوق صامد للحرارة	Refactory brick	خشتێك بەرگەی گەرمی بگرێت.
طابوق احمر، طابوق مشوي، قرميد	Red bricks, Burntbricks	خشتی سوور.

طابوق غير مشوي، طابوق غير محروق، طابوق ني، لبنة	Sun dried (or) unburnt Bricks	خشتی کاڵ، پاکەف.
طابوق مصخرج، طابوق خبثي	Slag bricks	خشتی خڵتە، خشتی کوورەی ئاسن، گوراناسن، گورئاسن، خشتی جۆش، جۆرە خشتێکە لە خڵتەی کورەی ئاسن دروست دەکرێت بە دارشتنی لە قاڵبدا .
طابوق مزجج	Vitrified brick	خشتی شووشەیی ، جۆرێکە لە خشت ئەوەندە گەرم کراوە (سوتێنراوە) هەتا بووە بە شووشە .
طابوق رملي (ابيض)	Sand bricks	خشتی لمی .
طابق		بڕوانە (صباح)
طابق (من بيت)، دور	Storey, Floor	نهۆم، قات، وەکو لە خانوودا .
طابق علوي	Upstairs	سەرخان، نهۆمی سەرەوە، قاتی سەرەوە .
طابق سفلي، دور ارضي	Downstairs, Ground floor, Basement	نهۆمی خوارەوە، قاتی خوارەوە.
طابع	Stamp	مۆر، پوول، مۆرك.
طابع بريدي	Postage-stamp	پوولی پۆستە.
طابع مالي	Financial stamp	پوولی دارایی.
طابع ، صفة	Character	خەسڵەت، سیفەت.
طابولوجي ، طوبولوجي	Typology	(تایپۆلۆجی)، زانستی پەیوەندی و بەراوردکردنی شێوەی گیاندار .
طابو، طوبوغرافي	Topography	(تاپۆ)، قەباڵەی بە خاوەن بوونی زەوی، باسی وێنەی زەوی لە ڕووی گرد و شیو و دەشت هتد.
طابور	Battalion	تابور، بەتالیۆن، بەشێك لە لەشکر.
طابورة، طابورية، ستول	Taboret, Taboruret, Stool	تابورە، کورسی‌یەکی بەرز یان نزمە پشت و قۆڵی نی‌یە .
طابية (حصن صغير)	Fortress	قەڵایەکی بچووك.
طاجن، مقلاة	Frying-pan, Stew-pan	تاوە، قاپێکی کانزایی پەل دەسکدارە، بۆ خواردەمەنی سوورکردنەوە بەکاردێت .
طاجن فخاري	Crock, Earthern pan, Cooking-pot	تاوەی گڵێنە، مەنجەڵی فەخفووری .
طاحن ، ضرص، طاحنة	Molar tooth	هارەر، خرێ، خلێنە، ددانی خرێ، کاکیلە ، پاشەخرێ.
طاحن امامي	Premolar	خرێی پێشەوە، جۆرێکە لە ددان .
طاحونة	Mill, Grinding mill	ئاش، دەزگایەکە بۆ هاڕینی شتومەك وەکو (دانەوێڵە).
طاحونة مطرقية	Hammer mill	ئاشەچەکوش، بەچەکوش شتەکە دەهاڕێت.
طاحونة البن	Coffee mill	مەکینەی قاوەهاڕین .
طاحونة بوهر	Buhr mill	ئاشی بوهر، ئامرازێکە لە دەستاڕ دەچێت، لەدوو بەردی ڕوو گرنج گرنجی بەرامبەر یەك پێکهاتووە ، یەکێکیان جێگیرە ، ئەوی‌تریان دەجووڵێنرێتەوە.
طاحونة ذات كرات	Ball mill	ئاشی گۆیی، ئاشی گۆدار، جۆرە ئاشێکە پڕە لە تۆپی پۆڵا کەبەر یەکتری دەکەون (شتەکە) دەهاڕن.
طاحونة ذات حادلة	Roller mill	ئاشە باگردێنی.

طاحونة ذات حادلات حلقية	Ring roller mill	ئاشە باگردێنی ئەڵقەیی.
طاحونة قرصية	Disc mill	ئاشی خەپلەیی ، دوو خەپلەی ئاسنی تیادایە، لە نزیک یەکترییەوە دەخولێنەوە و شتەکە دەهاڕن .
طاحونة مائية	Water mill	ئاشی ئاو ، ئاشێك بەهێزی ئاو ئیش دەکات .
طار، طارة، دف	Tambourine, Timbrel	دەف، جۆرێکە لە ئامرازی مۆسیقا.
طار، طاهر	Tahr	(تاهر) ، گیانەوەرێکە لە بزنە کێوی دەچێت لە شاخی هیمالایا دەژی.
طارئة، حادثة	Accident, event	ڕووداو.
طارىء، عرضي ، غريب	Extraneous, foregin, Casual, Adventitious, Accidental, emergency	ناکاو، بیانی، لابەلا، کتوپڕ.
طارف	Newly	تازە، نوێ.
طارف، مُستشعر	Nova	(نۆڤا)، ئەستێرەیەکە ڕووناکییەکەی کز دەبێت و بەهێز دەبێتەوە و لەناکاو ڕووناکییەکی پتر دەبێت ئنجا لە ماوەی چەند مانگێك یان ساڵێکدا دەکوژێتەوە .
طارمة، شرفة	Cabin, Veranda	تارمە، بەپەسار، ژوورێك لە تەختە دروست کرابێت.
طارد	Repellent	دەرکەر، فرێدەر.
طارد للديدان	Vermifugal, Anthelmintic	کرم کوژ، دەرمانی کرم، کرم دەرکەر، کرم فرێدەر .
طارد البراغيث	Flea-bane	کێچ کوژ، ژەهرەکێچ، جۆرە ڕووەکێك وەکو ڕووەکی شابانە.
طارد للرياح	Carminative	(کارمینێتیڤ) ، دەرمانی باکردن.
طارد للحرارة ، باعث للحرارة	Exothermic	گەرمی دەرکەر، گەرمی دەر .
طارة التطريز	Tambour	چەمەرەی نەخشکردن .
طارة المنخل	Hoop, Circle	چەمەرەی بێژنگ.
طارة المركب البخاري	Paddle-wheel	دەفەی سوکان .
طاردة مركزية	Centrifuge	دەرپەڕێنەری چەقی، ئامرازێکە بۆ جیاکردنەوەی ئەو تەنۆلکانەی کەبە شلەوە گیرساونەتەوە بۆ نموونە لە جیاکردنەوەی کەرە لە ماست دا .
طازج، جديد	New, Fresh	فەریك، تازە، تەڕ، نوێ.
طاس، طاسة، سلطانية	Bowl, Cup, Tazza, Drinking cup	ترگال، جام، کاسە، تاسك، ترار، تاسە، سەکرە، زەرك، کوپ.
طاسة الايدي ، طاسة خشبية	Bowl, finger bowl	لەگەن، کرد، کاسەی تەختە، تەشپی.
طاشسكوب	Tachiscope	(تاشیسکۆپ)، دووربینێکی تەندارە، خێرا وێنە دەدات.
طاطورة، داتورة	Jimson weed, Datura, Thorn apple	تاتۆرە، سێوی دڕکاوی ، ڕووەکێکە مادەی سرکەی لێدەردەهێنرێت.
طاعن في السن	Stricken	بەساڵاچوو، پیر.
طاعون	Plague, Pest, Pestis, Pestilence	ژەقنە، ژەقنەموت، سنگان، سننان، تاعوون، ئاهۆ، چاوەقووڵی، قڕان، درۆم، قوزەڵقورت، جۆرە نەخۆشییەکی درمە .
طاعون اسود	Black plague, Black death	تاعوونە ڕەشە، لە ئەورووپا و ئاسیادا لە سەدەی (١٤) هەمدا بڵاوبۆوەو بوو بە هۆی مردنی خەڵکێکی یەکجار زۆر.
طاعون دملي، طاعون دبلي ، طاعون بشري	Bubonic plague	تاعوونی دوومەڵاویی، چاوە قوولکەی دوومەڵاوی.

طاعون تسممي	Poisoning plague	تاعوونی ژەهراویی بوون، چارەقوونکەی ژەهراویی بوون.
طاعون ابيض ، داء السل	white plague	سیل، نەخۆشیی سیل.
طاعون رئوي	Pneumonic plague	چارە قوونکەی سی، تاعوونی سی.
طاعون الخيل، مرض الخيل الأفريقي، نجمة	Horse plague, African horse sickness, Scalma	دەرم، دەردەمـاین ، دەردە وولاخ ، دەردە ئەسپ، نەخۆشـییەکی بەتینـە تووشی وولاخ دەبێت میکرۆبەکەی بە هۆی مێرووەوە بلاودەبێتەوە .
طاعون بالي ، طاعون هندي	Pall, Indian plague	تاعونی هیندی ، تاعوونی پالی .
طاعون الخنازير	Swine Plague, Hog cholera	دەردەبەراز ، تاعوونی بەراز .
طاعون بقري ، أبو هدلان، أبو دميعة ، طاعون المواشي ، موتان	Rinder pest, Cattle Plague, Epizootic	دەردەگـا، تـاعوونی مانگـا ، مشـە، گـاقران، نەخۆشـیی دەردەگـا، نەخۆشـییەکی درمـی ترسـناکە تووشی ئاژەڵ دەبێـت ، ئـاودەمی ئـەو گیانـەوەرە دەتاوسێت و لیک لـە دەمی و فرمێسک لـە چاوی و چڵم بـە لووتیدا دێتە خوارەوە و سکی دەچێت .
طاعون الدجاج ، طاعون الطير ، طاعون شوطة	Pestis avium, Fowl Plague, Fowl pest	پۆپەرەشە، دەردە مریشك ، دانكە، چاوە قوونڵیی مریشك، نەخۆشییەكی درمـی ترسـناكە تووشـی مریشـك دەبێت، پێسـتی سـەر و مـل و سـنگی دەتاوسێت و پۆپنەكەی شین دەبێتەوە، شلەیەكی لینج لە لووت و چاو و دەمی دێتە دەرەوە و سكی دەچێت .
طاعون الكلاب، بوسنور	Dog plague	دەردە سەگ . سنگانی سەگ.
طاعول	Tuburcinia, Smut	سندان، سنان، نەخۆشییەکی ڕووەکییە وەکو لە پیازدا .
طاغوت، ظالم	Tyrant, Oppressor	ئەهرەمەن، ئەهریمەن، شەیتان، بت، زاڵم ، زۆردار.
طاغم، ضد الماء	Water proof	دژی ئاو، هەر مادەیەك ئاوی پیادا گوزەر نەكات .
طافر	Mutant	بازدەر ، هەر زەیندەوەرێك سیفەتێكی تازەی ئەوتۆی تێدا پەیدا بوو بێت كە بە ڕێگەی زگماكی بچێت بۆ نەوەكەی ، ئەم بازدانـە لـە گیانـەوەر و ڕووەكدا بە تیشكی گاما دەكرێت .
طافي، طاف، عائم	Float, Buoyancy	سەرئاوكەوتوو .
طافيء، مطفيء	Extinguishing	كوژێنەرەوە .
طافية ، جبل جليدي ، عائم، طوف جليدي	Ice floe, Ice berg	تەبەقە سەهۆڵی سەرئاوكەوتوو ، چیای سەرئاوكەوتوو .
طاق، قوس	Arch	تاق، پردێكی چەماوە ، چوخم، تاقی پێشی خانوو.
طاقة	Energy	وزە، توانایی جێبەجێكردنی ئیش .
طاقة نووية	Nuclear energy	وزەی ناوكیی، ئەو هێزەیە كە لە ناوكی گەردیلەوە دێتە دەرەوە (بەرەڵا دەبێت) لە كاتی كارلێكی ناوەكیدا لە ئەنجامی گۆڕانی بارستەوە بۆ (وزە) بە شێوەی گەرمی یان تیشك .
طاقة ميكانيكية	Mecanical energy	وزەی میكانیكی .
طاقة التهيج	Excitation energy	وزەی ورووژان .
طاقة الحركة، طاقة حركية	Kinetic energy , Motion energy	وزەی جووڵانەوە، وزەی بزوك .
طاقة التنشيط	Activation energy	وزەی گورجكردن ، وزەی چالاك كردنی سەرەتایی .
طاقة كهربائية	Electric energy	وزەی كارەبایی ، وزەی ئەلیكتریكی .

طاقة كامنة، طاقة الجهد	Potential energy	وزەی شاراوە، وزەی مات ، وزەی ئەرك .
طاقة كهروستاتيكية	electrostatic energy	وزەی کارۆستاتیکی .
طاقة بلورية	Crystal energy	وزەی کریستاڵی ، وزەی بلووری .
طاقة مستهلكة	Catabolergy energy	وزەی کارکراو .
طاقة حرارية	Thermal energy	وزەی گەرمی .
طاقة الانشطار	Fission energy	وزەی کەرتبوون ، ئەو وزەیەی کەلە کەرتبوونی ناوکی گەردیلەوە پەیدا دەبێت.
طاقة التماسك ، طاقة الترابط، طاقة الارتباط النووية	Binding energy	وزەی بەستن، وزەی بەستنی پرۆتۆن و نیوترۆن پێکەوە لە ناوکی گەردیلەدا .
طاقة الصوت	Sound energy	وزەی دەنگ .
طاقة ذاتية	Intrinsic energy	وزەی خۆیی، وزەی گشتی گەردەکان ، کۆی وزەی جووڵانەوەیی و وزەی شاراوەی گەردەکانی مادە .
طاقة الانبعاث	Emanation energy	وزەی دەرپەڕین .
طاقة الامتصاص	Absorption energy	وزەی هەڵمژین .
طاقة كهرومائية	Hydro-electric energy	وزەی کارۆئاویی، ئەو وزە کارەبایەی کە لە ئەنجامی تاڤگەی سروشتی یان دەستکردەوە پەیدا دەبێت لە کارپێکردنی تۆربیندا .
طاقة جنسية	Libido	(لیبیدۆ)، وزەی ڕەگەزیی، وزەی زیندەگی .
طاقة الأصرة	Bond energy	وزەی بەند، ئەو وزەیەی کە پێویستە بۆ شکاندنی بەندی کیمیایی.
طاقة التفكك	Dissociation energy	وزەی هەڵوەشان .
طاقة التبادل	Exchange energy	وزەی ئاڵوگۆڕکردن .
طاقة حرة	Free energy	وزەی ئازاد، وزەی سەربەست .
طاقة جزئية	Molecular energy	وزەی گەردیی، وزەی مۆڵی.
طاقة مغناطيسية	Magnetic energy	وزەی موگناتیسی .
طاقة كهرومغناطيسية	Electro-magnetic energy	وزەی کارۆموگناتیسی .
طاقة شمسية	Solar energy	وزەی خۆری .
طاقة إشعاعية	Radiant energy	وزەی تیشکی .
طاقة التأين	Ionization energy	وزەی ئایۆنێن.
طاقة كيمياوية	Chemical energy	وزەی کیمیایی .
طاقة ذرية	Atomatic energy	وزە گەردیلەیی، وزەی ئەتۆمی و ئەو وزەیەی کە لە ئەنجامی گۆڕانی بارستە بۆ وزە لە کاتی کارلێکی ناوکیدا پەیدا دەبێت .
طاقية	Cap, Skull cap	کلێتە، ئارەقچن، کڵاو ، تەقیلە، کولاف.
طاقان ، بيتروميس	Petromys	(تاگوان)، گیاندارێکی قرتێنەرە لە کۆمەڵەی سمۆرە، شێوەی لاکێشەییە، پشتەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە، ژێر سکی بۆرێکی مەیلە و سپییە .
طالب، تلميذ	Scholar, Student	قوتابی، شاگرد.
طالح	Bad, Wicked	خراپ، گەند، ناپەسەند، بەد.
طاليسفر	Aloe	تاڵی شاری، تونکڵی ڕووەکی هیندی ، توون و بۆن خۆشە بۆ برینی ریخۆڵە باشە.
طاليب الهند	Talipot	(تالیپۆت)، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما لە هندستان دەڕوێت .
طامر	Flea	کێچ، مێروویەکی زیان بەخشە .

طمس، طويل النظر	Hyperope, Hyperopic	دریژبین، ئەو کەسەی تووشی نەخۆشی دریژبینی بووبێت.
طامور	Roll, Scroll	تۆمار، رۆژنامە.
طاه، طباخ	Cook, Chef	چێشت لێنەر، چێشتکەر، ئاشچی.
طاولة ، مائدة، سفرة	Table	مێز، خوان .
طاولة العمليات	Operating table	مێزی تونکاری، مێزی نەشتەرگەری .
طاووس	Pavo, the peacock	تاووس، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشووریە .
طاووس، طاوس	Peacock, Peahen, Groust, Peafowl, Pavo	تاووس، مریشکی پۆلکە، کەڵەشێری پۆلکە، باڵندەیەکی جوانی دەنگ باریکە لە کۆمەڵەی پۆرە، ملێکی دریژ و سەرێکی بچووکی هەیە ، کلاّوداره ، پەرەکەی دریژ و رەنگاو رەنگە ، سەر و مل و سکی شینە ، تەوقی سەری رەشە، پەری پشتی سەوز و قەراغ رەشە، شاپەرەکەی سووری مەیلە و قاوەیيە ، کلکەکەی سەوزە و پەڵەی رەشی تیادایە.
طاووس التبت		بروانە (شنكيس)
طاووس اسود	Black peacock	تاووسی رەش.
طاووسة	Peahen	مێی تاووس.
طاووسية[1]	Peacock butterfly	تاووس ، جۆرێکی رەنگینە لە پەپوولە، لە تاووس دەچێت .
طاوية	Tayua	(تایوا) رەگی رووەکێکە لە ئەمریکای باکووری دەروێت ، دەرمانی لێدەردەهێنرێت بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی فەرەنگی و پێست .
طاولة (لعبة)، نرد	Backgammon, Trick-track, Tables	تاوڵە ، جۆرە یارییەکە.
طاية	Taya	(تایا)، رووەکێکی زۆر ژەهرینە لە باکووری ئەمریکا دەروێت .
طايش	Feather head, Flighty	عەقڵ سووك .
طباقة ، طباقية	Link, Stud, Spring press stud	قرتێنە، تەرەقەی جل و بەرگ ، دوگمەی یەخەی کراس .
طباق ، تبغ	Tobacco	توورتن، رووەکێکی تاڵی گەڵاپانە گەڵاکەی دەکرێت بە جگەرە.
طباقية	Bedding	چینێتی ، بوونی بەردە نیشتوومەکان بە شێوەی چین چین.
طباشير	Chalk	تەباشیر، دەباشیر ، کاربۆناتی کالیسیۆمی سروشتی لە دروستکردنی پلاستیك و لاستیك و بۆیە و مەبەستی پزیشکیدا بەکاردێت .
طباشيري	Cretaceous, Chalky	تەباشیریی، دەباشیریی، شتێك پەیوەندی بە تەباشیرەوە هەبێت .
طباع	Printer, Typist	چاپکەر، چابگەر، پیتچن.
طباخ		بروانە (طاه)
طبال	Drummer	دەهۆڵ کوت، دەهۆڵ ژەن، تەپڵ ژەن، تەپڵ لێدەر .
طباعة	Typography	چاپکردن .
طباعة حجرية	Lithographing printing , Lithography	چاپی بەردین ، چاپکردن لەسەر بەرد .
طباعة زرقاء	Blue printing	چاپی شین، چاپە شینە.

١. کردارێکە بۆ لەبەرگرتنەوەی وێنە، کاغەزەکەی مادەی کیمایی هەستیاری تیادایە .

٢. چاپێکی فۆتۆگرافی سپییە لەسەر پشتیوانەیەکی شین لە چاپکردنی نەخشەی بیناو میکانیکدا بەکاردێت .

طباعة تماسية	Contact print	چاپی بەرکەوتن ، جۆرێکە لە چاپکردنی فۆتوگرافی موجەب، بەو ڕێگەیە دەکرێت کە لەوحە سالیبە کە ڕاستەوخۆ دەخرێتە سەر کاغەزێکی هەستیار بۆ ڕووناکی و ڕووناکی بە سالیبەکەدا تێپەڕ دەکرێت ، ئینجا بە مادەی کیمیایی دەسازێنرێت .
طباعة ملونة	Color printing	چاپی ڕەنگاوڕەنگ.
طبان ، ورشان، حمامة مطوقة	Wood pigeon	کۆترە کێویلە، کۆترە باریکە، گاکۆتر، کۆترێکی گەورەیە ڕەنگ خۆڵەمێشی مەیلە و شینە ، پەڵەیەکی سپی لای ملیەوە هەیە، دەنووکی ڕەنگاوڕەنگە و سوور و زەرد و خۆڵەمێشییە ، پەنجەکانی ئەرخەوانین.
طبان العجلة ، إطار العجلة	Tyre, Tire	تایە، تایەی ئوتومبیل .
طُباق ، طيون، راسن دبق	Rock flea-bane, Insula-viscosa	جۆرە گیایەکە گوڵەکەی زەرد و لینج و بۆن خۆشە، گەسکی لێدروست دەکرێت بۆ کوشتنی مێش .
طبارة، تينة شتوية، طبار، تينة سوداء	Winter fig , Ficus, carica	هەنجیرە زستانە، هەنجیرە ڕەشە، بەرمەکەی زۆر گەورەیە.
طباخة	Cookery	ئاشچێتی ، چێشت لێنان، چێشتکەری .
طباخة، ماكنة الطبخ	kitchen range, Cook stove, Cooking range, Cooker	دەزگای (ئامرازی) چێشت لێنان .
طبابة	Medical treatment	پزیشکیی ، پزیشکێتی، چارەسەرکردنی لەش و دەروون.
طباق البراغيث ، برنوف، شاهبانج	Flea wort, Flea bane ,	ژەمەرە کێچ، شابانە، گیایەکی پزیشکی دەشتەکییە گوڵەکەی زەرد و تاڵ و بۆن خۆشە.
طب: معالجة الجسم ، علم الطب	Medical treatment , Medicine	پزیشکێی، پزیشکیی، حەکیمی دکتۆری، چارەسەرکردنی نەخۆشی .
طب نساء	Gyniatrics, Gynecoiatry	پزیشکێتی ژنان.
طب بشري		پزیشکێتی مرۆڤ، پزیشکێتی ئادەمیزاد .
طب إشعاعي	Radiology	پزیشکێتی تیشکی .
طب بيطري	Veterinary medicine	پزیشکێتی ئاژەڵ، پزیشکی گیانداری ، پزیشکی بەیتاڵی، دروستی ئاژەڵ، ڤیترنەری .
طب الخيل ، بيطرة الخيل	Hippiatrics	پزیشکێتی وڵاخ .
طب الحيوانات	Theriatrics	پزیشکێتی گیاندار.
طب الأسنان	Dentistry, Dentology, Odontology	پزیشکێتی ددان .
طب شعبي	Folk medicine	پزیشکێتی میللی.
طب نفسي	Psycho-therapy	پزیشکێتی دەروون.
طب الأطفال	Pediatry, Pediatrics	پزیشکێتی منداڵان .
طب الشيخوخة	Geriatrics	پزیشکێتی پیری .
طب الأذن	Aural surgery, Otiatry	پزیشکێتی گوێ
طب أمراض الفم	Stomatology	پزیشکێتی نەخۆشییەکانی دەم
طب العيون	Ophthalmology , Ophthalmic-surgery	پزیشکێتی چاو .

طب الأمراض الجلدية	Dermatology , dermiatrics	پزیشکێتی پێست .
طب عقلي	Psychiatry	پزیشکێتی مێشك، پزیشکێتی ژیری، زانستی خۆپاراستن لە نەخۆشی ژیری و چۆنیەتی ناسینەوە و چارەسەرکردنی .
طب الأنف	Phinology	پزیشکێتی لووت .
طب شرعي	Legal medicine, Forensic medicine	پزیشکێتی شەرعی .
طب باطني	Internal medicine	پزیشکێتی ناوەکی ، سەیرکردن و چارەسەرکردنی نەخۆشی بە بێ‌نەشتەرگەری.
طب سريري	Clinical medicine	پزیشکێتی تەماشاکردنی نەخۆشی بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ.
طب إجتماعي	Social medicine	پزیشکێتی کۆمەلأیەتی.
طب جراحي	Surgical medicine	پزیشکێتی نەشتەرگەری
طب فضائي	Space medicine	پزیشکێتی بۆشایی (ئاسمان) .
طبي	Medical	پزیشکی ، پەیوەندی بە پزیشکەوە هەبێت .
طب الامراض النفسية	Medico-psychology, Psychiatry	پزیشکێتی دەروون .
طب البيئة	Geomedicine	پزیشکێتی ژینگە.
طب الطيران، طب الفضاء	Aviation medicine, aero medicine	پزیشکێتی فڕۆکەوانی، پزیشکێتی ئاسمان .
طب عصبي نفساني	Nervopsychiatry	پزیشکێتی دەماری دەروونی .
طب نفسي جسمي	Psychosmatic-medicine	پزیشکێتی دەروونی تەنی .
طبة ، كشون	Pad, Cushion	کوشن، سەرینێك بۆ کەمکردنەوەی پاڵەپەستۆ ، بەرگی کورسی و مێز .
طبة، سدادة الثقب، سبد	Plug	پلاك، دەمەوانە.
طبخ	Cooking, Coction	لێنان، چێشت لێنان، پەزان، پەژاندن، پەحتن، پەمتن، کوڵاندن .
طبر، طبرزين	Axe, Battle-axe	تەور، تەوز، تەورزین، تەشوێ، تەڤرزین.
طبر		جۆرە ئەستێرەیەکی نەگەڕۆکە لە کەلووی سیسارك .
طبرخي، جوتابرشا	Gutta-percha	گوتاپێرشا، جۆرە زەمقێکە لە پیشەسازیدا بەکاردێت .
طبرزد، طبرزن، ابلوج ، طبرزل، قندة ، سكر نبات	Sugar candy	شەکری قەندە، نەبات، شەکری قامیشی ووشکراوە لە قاڵبدا .
طبز، قرمل، دهانج، فالج قرعوسي، جمل ذوو سنامين	Bactrian-camel	وشتری دوو دووگ .
طبس، ذئب	Wolf	گورگ ، گیاندارێکی شیردەری دڕندەیە.
طبسون، دمان سوري، وبر سوري	Syrian daman, Syrian Hyrax	هایراکسی سوری ، کورکنی سوریی، گیاندارێکە لە دۆڵ و شیودا دەژی ، ڕووەك خۆرە گۆشتەکەی خۆشە ، پێستەکەی خۆڵەمێشی یان قاوەیی یان مەیلەو زەردە، لمۆزی درێژە لە سمۆرە دەچێت .
طبطبة	To pat, Stroke	تەپە تەپ ، کوتاندنەوە ، تەپتە پان، تەپەتەپکردن .
طبطابة، مضرب الكرة	Racket	ڕێکتی یاری تێنس ، کوتك.
طبطاب	Megacephalon	سەرزل، باڵندەیەکە سەری ڕووتاوەیە بەلأم کلاوێکی ڕەقی ڕەشی لەسەردایە پەڕەکەی قاوەییە هێڵی زەیتونی تێدایە ، سك و کلکی سووری مەیلە و پەمەییە، کلکی کورتە .

طبع	Printing, Impression	چاپ كردن، چاپ كردنى كتێب .
طبع علي الآلة الكاتبة	Typewriting	نوسین به ئامرازی چاپكردن.
طبع الحجر		بروانه (طباعة حجرية)
طبع الأحرف	Typography	چاپی پیت .
طبع كهربائي ، طبع بالكهرباء	Electrotype	چاپی كارەبایی ، چاپكردن به كارەبا .
طبع ، بصم	Imprinting , Stamping	مۆركردن ، پەنجەپیانان، دامغەكردن، چاپی پەنجە.
طبعة	Edition	چاپ، وەكو چاپی یەكەم یان دووەمی كتێب .
طبع، طبيعة، خلق، مزاج	Nature, temperament	خوو، رەوشت ، نیگا،سروشت .
طبع الأصابع، بصمة الأصابع	Finger-print, Dactylogram	چاپی پەنجە، پەنجە وەرگرتن .
طبق	Plate	تەبەق، لەوح.
طبق، صحن	Dish, Saucer	قاپ، تەبەق، نانەشان، سەبەتە، دەفرێكی پان و گەورەیە لە دار دروست كراوە وەك سینی وایە.
طبق، صينية	Tray, Salver	سینی ، وەكو ئەوسینی‌یەی كە خۆراكی دەخرێتە سەر.
طبق أستنبات	Plate dish, Culture dish	سینی رواندن ، سینی‌یەكە رووەكی لەسەر دەروێنترێت.
طبقة	Stratum, Layer, Strata, bed	چین، توێژاڵ، توێژ، توێ.
طبقة تحتية	Substratum, Substrate	چینی ژێرەوە .
طبق طائر		(بروانه صحن طائر)
طبق كتيمة	Impermeable-layer	چینی ئاونەبەر ، چینێك لە زەوی ئاوی لێوە گوزەر نەكات .
طبق ابلتون	Appleton-layer	چینی ئەپلتۆن، ناوچەی ئایۆنوسفێر كـە دەوروپشـتی زەوی داوە لـە بەرزایی نزیكەی (٢٠٠) میلەوە و شەپۆلی لاسلكی كورت دەگێڕێتەوە .
طبق الفنجان، فيخة	Saucer	ژێر پیاڵە .
طبقة متأينة، آيونوسفير	Ionosphere	(ئایۆنوسفێر)، چینی ئایۆنراو، بەرگی ئایۆنراو، بەشێكە لە بەرگی زەوی ئایۆنراو ، واتە ئایۆنێنی بەسەردا هاتووە.
طبقة مسامية	Porous layer	چینێكی ورد و كوندار، چینێكی فشەڵ .
طبقة مولدة، كامبيوم	Cambium, Germinative-layer	كامبیۆم، چینی دروستكەر ، وەكو ئەو چینەی كە لە قەدی درەختدایە و ساڵ بە ساڵ زیاد دەكات دەبێتە هۆی گەورەبوون و ئەستووربوونی قەدی درەختەكە.
طبقة مخاطية	Mucous layer	چینی چڵمی ، توێژی چڵمی .
طبقة ماليبجية	Malpighian-layer , Rete malpighil	چینی مالپیجی، چینی دووەم لە پێستی ئادەمیزادە كە زیندووە و دەماری هەستكردنی تیایە بەلام بۆری خوێنی تیا نی‌یە .
طبقة قرنية	Horny layer	چینی وشكێنە ، چینی كۆرینا، وەكو چینی سەرەوەی (دەرەوەی) گلێنەی چاو.
طبقة عمادية، طبقة عمودية	Palisade layer	چین ستوونی ، چینێكە لە خانەی سەوز بە شێوەیەكی ستوونی لە گەڵای رووەكدا هەیە .
طبقة صماء	Hard pan	چین پتەو، چینێكی پتەو لە زەوی كە نەمێڵێت رەگی رووەك تیایدا بڵاوبێتەوە.
طبقة إسفنجية	Spongy layer	چینی ئیسفەنجی ، چینێكە لە گەڵای رووەكدا هەیە.

طبقة ، مرتبة، منصب	Class, order, rank	پایە، پلە.
طبقة سفلي	Substratum	چینی بنەوە، چینی ژێرەوە .
طبقة بريتونية	Peritoneal-layer	چینی پریتۆنی ، پەردەیەکی تەنکە بۆشایی سکی لە ناوەوە دەورداوە .
طبقة ملونة، طبقة كرية ملونة	Chromosphere	(کرۆمۆسفیر) ، چینێکی گۆیی (خڕی) ڕەنگاو ڕەنگە لە بەرگی ڕووناکی خۆردا (فۆتۆسفیر) لە کاتی خۆرگیرانی تەواودا دەبینرێت .
طبقة كنلي هيفيسايد	Kennelly-heaviside layer	چینی (کنلی هیڤیسایدا) ، چینێکە لە هەوا ، ناوچەیەکە لە گازی ئایۆناویی یان ئەلەکترۆنی سەربەست نزیکەی (٥٠-٩٠) میل لەسەر ڕووی زەوییەوە بەرزە، نیشانەکانی شەپۆلە درێژەکانی لاسلکی ڕەت دەکاتەوە بۆ زەوی لەبەرئەوە یارمەتی بڵاوبوونەوەی دەنگ دەدات بۆ شوێنە دوورەکان .
طبقة هنلي		(چینی هێنلی) ، چینێکە لە دیواری (توێکڵی) موو.
طبقة هكسلي	Huxley layer	چینی هەکسلی ، چینێکە لە کالانی ڕەگی موو.
طبقة الصوت ، درجة النغم	Pitch, tone	چینی دەنگ، پلەی ئاواز .
طبق الرماد، طبلة السيكاير	Ash tray	تەپڵەکی جگەرە.
طبق رحوي	Rotary disc	تەبەقی دەستاڕیی، تەبەقی خولاوە.
طبقة رقيقة	Thin layer, Fine layer	توێژ ، توێژاڵ، توشاڵ، توێخ، توێك .
طبق نحاسي	Cupper-dish	تەپسی، تەبەقێك لە مس دروست کرابێت .
طبق، ابو طبق، كنف، ابو قرص	Holacanthus	ماسییە تەبەق، ماسییەکی دەریای خڕی قوپاوی ڕەنگینە هێڵی زەرد و پرتەقاڵی و پەمەیی تیایە .
طبقي	Stratified	چینیی، هەر شتێك پەیوەندی بە چینەوە هەبێت وەکو چینی بەرد و گڵ و هەور.
طبل	Drum	تەپڵ ، دەهۆڵ، کەبرگە، دوومەڵەك.
طبلة، دربكة	Darbukka	تەپڵی بچووك.
طبلة، منضدة صغيرة	Tablette	تەپڵەك ، مێزێکی بچووك
طبلة الأذن، صحناء	Ear Drum, Tympanum, Myringa, Tympanic, membrane	پەردەی گوێ ، تەپڵی گوێ.
طبلي	Tympanic, Tympanal	پەردەیی ، هەر شتێك پەیوەندی بە پەردەوە هەبێت
طبلة الفوتوغراف، سماعة الحاكي	Sound box	سنوقی دەنگ، بیستۆکی سنوقی گۆرانی.
طبلية الأكل	Low round table	تەپڵەی نان خواردن .
طبن ، طنبور	Guitar, Harp	تەمورە یان عوود.
طُبن	Food of Carrion	ئەو لاشە بۆگەنەی کە دەکرێت بە چەش بۆ ڕاوکردنی سیسارك.
طينة، خبزة يابسة، انيطة	Ship-biscuit	نانی ووشك.
طبنجة، سلاح ناري، مسدس	Pistol	دەمانچە.
طبنجة بمشط	Automatic-pistol	دەمانچەی ئوتۆماتیکی، ڕەشاش.
طبوع، قمل العانة، قمامة، عل	Crab-louse	چنکە، چنگنە، ئەسپێی بەر. جۆرە ئەسپێیەکە لە تووکی بەر و بنباخەڵ و برۆدا دەژی.
طبونة، طابونة، مخبز	Bakery	نانەواخانە.
طبي، حلمة الضرع	Teat, Nipple, Dug	گۆی مەمك، سەری گوان لە گیاندارە سەدارەکاندا.
طبي الكلبة، خلاق		(بڕوانە سوجر).

طبي	Medical	پزیشکیی، شتێك پەیوەندی بە پزیشکەوە هەبێت.
طبيب، حكيم	Medical-doctor, Physician	دوکتۆر ، پزیشك.
طبيبة	Lady Doctor, Doctress	دوکتۆر (ئافرەت).
طبيب الإنسان	Dentist, Dental-surgeon, Odontologist	پزیشکی ددان، دوکتۆری ددان، دانساز.
طبيب الأطفال	Pediatrician, Pediatrist	پزیشکی منداڵان، دوکتۆری منداڵان.
طبيب نفساني	Psychiatrist, Psyehiater	پزیشکی دەروون، دوکتۆری دەروون.
طبيب الأنف	Rhinologist	پزیشکی لووت، دوکتۆری لووت.
طبيب العيون	Eyespecialist, ophthalmologist, Oculist	پزیشکی چاو، دوکتوری چاو.
طبيب بيطري	Veterinary doctor, Veterinary surgeon, Veterinarian	پزیشکی ئاژەڵ ، دوکتۆری ئاژەڵ، بەیتاڵ.
طبيب الآذان	Eardoctor, Aurist, Otologist	پزیشکی گوێ، دوکتۆری گوێ.
طبيب الأمراض الجلدية	Dermatologist	پزیشکی پێست، دوکتۆری پێست .
طبيب الأمراض العصبية	Neurologist	پزیشکی نەخۆشییە دەمارییەکان .
طبيب التخدير	Anesthetist	پزیشکی بێهۆشکردن.
طبيب دجال	Medicaster, Medicine man, Mounte bank	پزیشکی ساختەچی، کەسێك بە ساختە خۆی کردبێت بە دوکتۆر.
طبيب الكلى	Nephrologist	پزیشکی گورچیلە.
طبيب القلب	Cardiologist	پزیشکی دڵ.
طبيب مولد	Obstetician	دوکتۆری منداڵ پێهێنان، ئەو دوکتۆرەی کە منداڵ بە دایکی دەهێنێت.
طبيب الامراض العقلية	Psychiatrist, mad doctor, Alienist	پزیشکی نەخۆشییە زیرییەکان، پزیشکی شێتەکان.
طبيلب الامراض النسائية	Gynecologist	پزیشکی نەخۆشی ژنان.
طبيب شرعي	Legal medical doctor	پزیشکی شەرعی .
طبيب الأشعة	Roentgenologist	پزیشکی تیشك.
طبيب جراح	Surgeon, Chirurgeon	پزیشکی نەشتەرگەر، نەشتەرساز .
طبيب الشيخوخة	Geriatrician	پزیشکی پیری.
طبيب مقيم	House-physician	پزیشکی نیشتەجێ.
طبيحا، جوسيا	Primrose-willow	بییە بەهارە، گیایەکی ڕیشاڵداری قەد تووکنە گوڵەکەی گەورەیە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە دەروێنرێت .
طبيخ	Cooked food , Decotion	کوڵاو، چێشت .
طبيعة	Nature	سروشت، ڕەوشت، خوو.
طبيعة مزدوجة	Dual character	جووت سروشتی .
طبيعي	Natural-physical, Native	سروشتی، خۆرسکی .
طبيعيات، علم الطبيعيات	Physics	زانستە سروشتییەکان ، فیزیا .
طبيق	Coronule	تاجۆکە، جۆرێکە لە گوێچکەماسی لەپکەکەی شەش لایە .
طثرج، نملة	Ant	مێروولە.

طجن، قلي	To fry	سووركردنەوە بە ڕۆن .
طحان	Miller	ئاشەوان، ئاسیاوان، ئاشەڤان، فەراش .
طحانة		ئاشەوانی ، پیشەی گەنم هاڕین .
طُحار		بڕوانە (زحار) .
طحاف، طخاف، طخاء	Cirrus	هەورێکی بەرزی شاشە .
طحال	Spleen, Milt, Lien	سپڵ، فاتەڕەشە، خاڵخاڵ ، لوویەکی ئیسفەنجی‌یە ڕەنگی ئەرخەوانی هەیە کەوتۆتە پشت گەدەوە لە لای چەپی لەشەوە فەرمانەکانی لەناوبردنی خرۆکە سوورە پەککەوتووەکانە و دروستکردنی خرۆکەی تازە لە کاتی پێویستدا هەروەها دروستکردنی خرۆکە سپی‌یە لیمفاوی‌یەکان.
طُحال، التهاب الطحال	Splenitis	نەخۆشی سپڵ، سووتانەوەی سپڵ .
طحالي	Splenic, Lienal	سپڵی ، شتێك پەیوەندی بە سپڵەوە هەبێت.
طحان	Miller	ئاشەوان، خاوەن کارگەی ئاش .
طحرية ، طحرور	Cloud	پەڵەهەور .
طحرة	Tegument	ئەو توێکڵە تەنکەی کە بەر یان تۆوی داپۆشیوە .
طحلب (طحالب)، عدس الماء	Moss, Alga, Algae	چووزەوارە ، کەڤس، لیم ، کەوژ، کەڤز، قەوزە، خوریە چنە، گاوا، جلەشڕە، جۆرە ڕووەکێکی سەرەتایی‌یە ، ڕەنگەکەی زۆر سەوزە قەد و گەڵای هەیە ڕەگی ڕاستەقینەی نی‌یە شوێنێکی زۆر لە ناوچە شێدارەکان داگیر دەکات هەندێ جار بە قەدی درەختیشەوە هەیە و چەند ڕەنگێکی تریشی هەیە .
طحلب بطي، عدس الماء	Duck weed	چووزەوارەی مروای ، جۆرە قەوزەیەکە سەرئاو دەکەوێت .
طحلب اخضر	Chlonophyta, Green alga	چووزەوارەی سەوز .
طحلب أحمر	Rhodophyta, Red alga	چووزەوارەی سوور .
طحلب بني، طحلب اسمر	Phaeophyta, Brownalga	چووزەوارەی قاوەیی، قەوزەیەکی دەریایی گەورەیە مادەی ئەڵجینی لێدەردەهێنرێت .
طحلب اخضر ازرق	Cyanophyta, Blue-green alga	چووزەوارەی سەوزی مەیلە و شین .
طحلب اصفر	Chrysophyta	چووزەوارەی زەرد .
طحلب ذهبي	Ochromonas, Golden alga	چووزەوارەی زێڕین .
طحلب السمك، حزاز السمك	Fish moss	چووزەوارەی ماسی، کەڤزی ماسی ، جۆرە نەخۆشی‌یەکە تووشی ئەو ماسییانە دەبێت کە دەخرێنە ئاوی پیسەوە .
طحلب مشطور، دياتوم	Diatom	(دیاتوم)، چووزەوارەیەکی تاك خانەیە بە میکرۆسکۆب دەبینرێت دیوارەکەی پڕە لە سیلکا .
طحلبيات	Bryophyta, Bryophtes	چووزەوارەییەکان ، ڕووەکەکانی کۆمەڵەی چووزەوارە.
طحماء		بڕوانە (شوکران).
طحن	Grinding, Milling, crushing	هاڕین، پەڵخورد.
طحين ، دقيق	Meal, Flour	ئارد، وەکو ئاردی گەنم .
طحين القمح المشوي		قاووت، ئاردی قەرەخرمان .
طحيل ، حمى فحمية، جمرة خبيثة، حمى الطحال	Anthrax Splenic-fever, Charbon fever	لەرزك، نەخۆشی‌یەکی درمە تووش ئاژەڵ و مرۆڤی دەبێت ، گیاندارەکە هەناسەی خێرا دەبێت و قاچی شل دەبێت و ئەکەوێت و خوێنێکی ڕەش لە لووت و کۆمی‌یەوە دێتە دەرەوە .

طخلء، طخرور		بږوانه (طحاف)
طخم ، طقم	Set	(سێت)، تاقم، کۆمەڵێکی تەواو لە شتومەك بۆ مەبەستێکی تایبەتی بەکاردێت وەکو تاقمی تەراش .
طخماغ، طخماق، مطرقة خشبية	Wooden-hammer	چەکوشێك لە دار یان لە ئاسن دروست کرابێت بۆ تەختکردنی زەوی .
طخمة	Flock of goats	ڕەوەبزن، بزن گەل.
طخميل	Cock	کەڵەشێر، کەڵەباب.
طراوة، ليونة	Softness, Tenderness	تەڕەیی، ئاوداریی، نەرمی، نیانی .
طراوة ، بلل، رطوبة	Moisture	خوناکەو، شێ.
طراد، سفينة مطاردة	Chaser-ship, Cruiser	کەشتی ڕاوکەر، کەشتی شەڕ، کەشتی جەنگ.
طُرامة	Dry saliva, Dry spittle	لیکی وشکەوەبوو.
طراب	Volcanic stone	بەردی گڕکانی .
طراحة، فراشة	Mattress	دۆشەك .
طرابلس	Dio-spyros-lotus	تەرابلوس، جۆرێکە لە درەختی کاکی، بەرەکەی تفتە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت .
طراخور، اسقمري	Scomber, Mackerel	(سکۆمبەر)، جۆرە ماسی‌یەکی ئێسکدارە پەرەکەکەی دڕکاوی‌یە .
طراز، طرز، نمط، نسق	Style, Type, Fashion	شیوە، تەرز، مۆدێل.
طراز جيني جنسي، طراز عرقي	Genotype	(جینۆتایپ)، تەرزی ڕەگەزیی، پێکهاتنی زگماکی کەسێك یا کۆمەڵێك لە کەسان کە لە پێکهاتنێکی زگماکی تایبەتیدا هاوبەش بن .
طراز جلف، مقياس المغناطيسية	Gulf type, Magnetometer	(ماگنیتومەتر)، ئەزگایەکە بۆ پێوانی موگناتیسی لە فڕۆکەدا بەکاردێت بۆ پێوانی ئەو گۆڕانانەی کە لە کایەی موگناتیسی‌دا ڕوودەدەن .
طراز اول، نموذج بدائي	Prototype	شێوەی سەرەتایی ، شێوەی بنچینەیی، شێوەی بنچینەی ڕەچەڵەکی زیندەوەرێك ، بۆ نموونە بنچینەی ئەسەنگ گیانەورێکی چوار پەل بوو .
طرب، فرح	Delight, Pleasure	بەزم، ڕەزم، بەزموڕەزم، خۆش .
طُرب، ترب، خُث	Peat	خولێکی ئەندامی‌یە ئەشێت بۆ سووتان ، بریتی‌یە لە پاشماوەی ڕووەك .
طربوش	Fez, Red cap, Turboosh	فێست، تەپلە، فینۆ، فینۆفیست.
طربوش الغراب، لبلاب الحقول	Corn bind, Cornlily, Bear-bine, Bind weed	لاولاو، لاولاوی کێڵگە .
طربال، بناية عالية	High building	بینایەکی بەرز، ساختمان .
طربال ، معلم	Land mark	نیشانەی سەرەڕێ.
طربون	Tender branch, Soft shoot	توڵی تەڕ، شووڵی تەڕ .
طربون	Tarpon	تارپۆن، جۆرە ماسی‌یەکە .
طربيل، نورج	Threshing-machine	مەکینەی گێرە.
طرة	Edge, Margin	قەراغ ، لێوار .
طُرَة، قنزعة	Crest, Tufted	پەڕی (کلاوی) سەری باڵندە.
طُرَة، جبين	Forhead	تەوێڵ ، ناوچەوان .
طُرَة، طغراء	Monogram	مۆر، دامغە، مۆرێك کەناوی یەکێکی لەسەر هەڵکەنرابێت .

طرَة لم ياط	Head or tail, Match	شێروخەت، جۆرە یارییەکە بە پارەی کانزایی دەکرێت .
طرة اللعب، فحاريق، طرة و كتبة	Knotted-hand chief	هەڵمەقۆ، قەمچێن، جۆرە یارییەکە کە هەندێ وورده یان پاره لەبەری لەپدا هەڵدەدرێ و بە پشتی دەست دەگیرێتەوە ، دیسانەوە بە بەری لەپ دەگیرێتەوە تا چەن جارێ بەم جۆرە .
طرثوث، زب الارض، أير الذئب	Maltese-Mushroom, Sweet-scented-broomrape, Phelipaea	کێری زەوی ، کێری گورگ، رووەکێکی مشەخۆری بۆن خۆشە لە قارچك دەچێت دەخورێت و سوودی پزیشکی هەیە وەکو بۆ خوێن وەستاندنەوە .
طرث ، طرف البظر	Glans clitoridis	سەری قیتکە .
طرح (حساب)	Subtraction	لێدەرکردن لە ژمێرەدا.
طرح، إلقاء	Throwing	فرێدان، دەرهاویشتن .
طرح، حذف	Deduction	لابردن
طرح، خيار ترعوزي	Gerkin, Snake-cucumber	ترۆزی ، چەمیلە .
طرح ، سقط	Abortion	لەبارچوو، منداڵی لەبارچوو.
طرح الشعر او الريش	Moult	تووك فرێدان ، پەرفرێدان .
طرح الجنين، اجهاض	Miscarriage	لەبارچوونی منداڵ، بە راویتەبوون (لە ئاژەڵدا) .
طرحة ، غطاء الراس	Veil, Headveil	سەرپۆش، لەچك.
طرخشقون، هندب، طرخشقون، هندباء برية، هندباء مرة	Dandelion, Wild indive, Wild chicory Taraxacum	تاڵیشك، جۆرە رووەکێکە گوڵەکەی ئاڵوزە و بەرەکەی چەترێکی پێوەیە، رەگەکەی بۆ بەهێزکردن و میزکردن بەکاردێت گەڵاکەی تاڵە دەدرێت بە کەو بۆ خواردن .
طرخون	Tarragon, Estragon	تەرخوون، ریشاڵۆك، رووەکێکە گەڵاکەی باریك و بۆن و تامی خۆشە دەکرێت بە بەهارات و هەروەها دەکرێتە زەڵاتەوە، دەرمانی بەهێزکردنی پیاوەتی و گەدەی لێدەردەهێنرێت .
طردي ، مطرد	Direct	راستەوانە، راستەوخۆ .
طرد	Expulsion, Driving-away	دەرکردن، فت کردن، راندن، تاراندن .
طرد، فرق النحل	Swarm	پوورەی هەنگ، شارەهەنگ.
طرد، رزمة	Parcel, Package	بوخچە، بەستەك.
طرد مركزي ، نبذ	Centrifugation	دەرپەراندنی چەقی ، دەرکردنی چەقی ، هێزی پاڵپیوەنانی چەقی بۆ جیاکردنەوەی ئەو مادانە بەکاردەهێنرێت کە لەگەڵ شلەدا تێکەڵاون وەکو بۆ جیاکردنەوەی کەرە لە ماستاو .
طر ، زغب	Down	گەندەموو.
طرز، طراز، نمط، نسق		بڕوانە (طراز).
طرزان	Tarzan	(تەرەزان) ، زەلامێکی ئازای درێژی بەهێزی سوکەڵە.
طرس، صفيحة	Paper, Page	کاغەز، پەرە، لاپەرە.
طرستوج، سلطان، ابراهيم، فرفورة، بربوني	Red-mullet	موڵێتە سوورە، (بەربونیی)، جۆرە ماسییەکی بچووکی رەنگینە .
طرسوح، بطريق	Penguin	(پەنگوین)، باڵندەیەکی دەریایی گەورەی لەش سپییە باڵ رەشە لەپکە و ماسی دەخوات، لە ناوچە پۆلییەکاندا دەژی ناتوانێت زۆر بفرێت .

طرشي، مخللات	Pickles	ترشيات .
طرش شلغم	Pickles of turip	ترشياتی شێلم، شێلم به ترش.
طرشانة، مشمش	Apricots	قەیسی ، مژمژه، زەردەلوو.
طرش و خرس	Deaf-mutism	كەڕو لاڵی.
طرش ، صمم	Deafness	كەڕیی، گوێگرانی.
طرطر، قنطريون صغير، مرارة الحنش	Earth-gall, Fever-wort	گیای تاڵی زەوی ، تاڵەمارانە، گیایەكی پزیشكی‌یە لە زەوی بەیاردا دەڕوێت ، گوڵەكەی پەمەیی‌یە بۆ چارەكردنی تا و كرمی ریخۆڵە بەكاردێت .
طرطر، يسروع	Caterpillar	كرمۆكە ، كرمۆكەی مێروو.
طُرطُور	Long and lean (man)	زەلامێكی درێژی باریك .
طرطور ، طرطور المعطف	Hood, Conical or high pointed cap,	قۆچكە ، شەبقەیەكی درێژی قوچەكی .
طرطب	Mastauxe, Big mamma, Pendulous-breast	مەمكێكی زلی شۆڕ
طرطوفة، الماذة، تفاح الارض، قلقاس رومي، عباد الشمس العسقولي	Jerusalem-artichocke, Globe-artichok, Canada potato, Tuberous-helianthus	سێوی بن ئەرز، سێفك، ڕووەكێكە سەلكەكەی شیرینە لە پەتاتە دەچێت دەكرێتە ترشیاتەوە هەروەها بۆ نەخۆشی رۆماتیزمە و ئاوسانی جومگە باشە .
طرط، سقوط شعر الحواجب	Milphae, Milphosis	ڕووتانەوەی برۆ، وەرینی برۆ .
طرطور الباشا، ابو خنجر، جوكلانة كبيرة	Garden-nasturium, Indian cress	كلاوزێڕ، ڕووەكێكە گەڵاكەی لە زێڕ و گوڵەكەی لە كلاوی ئاسن (خودە) دەچێت .
طرطور ، برازية، شجرة البراز	Stinking-bentrefoil, Sterculia	درەختی بۆنگوو، درەختێكی دەشتەكی‌یە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەكاردێت، بۆنەكەی ناخۆشە لە بۆنی گوو دەچێت .
طرطرات البوتاسيوم الحامضية	Potassiumacid-tartrate	تارتاراتی پۆتاسیۆمی ترش ، خوێیەكە بە شێوەی بلووری یان تۆزی سپی لە دروستكردنی خواردەمەنی و بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت .
طرطرت خام، تارتارات خام، حجر النبيذ، جلة	Argol	بەردەمەی ، نیشتوویەكی بلووری مەیلەو خۆڵەمێشی‌یە بریتی‌یە لە خوێی تارتارات لە بنی بەرمیلی شەرابدا پەیدا دەبێت .
طرطرات ، طرطير ، ملح الطرطر، طرطرات ، صامور	Tartarate, Tartar	خوێی ترشی تارتاریك .
طرطرة	Tartaration	تارتاركردن ، (تارتارێن) ، سازاندنی شەراب (مەی) بە ترشی تارتاریك بۆ ئەوەی زیاتر ترش بێت .
طرطير الاسنان، قلح، دردي، طلم	Tartar of teath	پەنیرە، بەردی ددان مادەیەكی زەرد یان ڕەشە لەسەر ددان پەیدا دەبێت .
طرطير مقيء، دردي مقيء	Tartaremitic	تارتارانی رشێنەوە، خوێیەكی ژەهرینە لە مەیانی پزیشكی و بۆیەكردندا بەكاردێت بریتی‌یە لە تارتاراتی پۆتاسیۆمی ئەنتیمۆن .
طرطرات الصوديوم، البوتاسيوم، طرطرات البوتاسيوم، الصوديوم، ملح روشيل	Sodiumpotassium Tartarate, Potassium sodium-tartarate , Rochelle salt	(تارتاراتی سۆدیۆم پۆتاسیۆم) ، خوێی رۆشیل، مادەیەكی بلووری بێ ڕەنگە یان تۆزێكی سپی‌یە دەكرێتە سۆدەی نان و بۆ مەبەستی پزیشكی و لەناسەرەوەی فەهلینكدا بەكاردێت.

طرطشة، طرششة	Roughcast, Capotement	سواغدانی دیوار، گەچکاریی.
طرغلوديتس	Troglodyte	(ترۆگلۆدیت)، باڵندەیەکی بچووکە لە کۆمەڵەی چۆلەکەیە.
طرغون	Trogon	(ترۆگۆن)، باڵندەیەکی مێرووخۆرە بەسەر درەختدا هەڵدەگەڕێت ، کلکی پانە، پەڕەکەی بریسکەدارە.
طرف	Tip, pointed end	پەل، سەر، لا، تەنیشت، چمک، ڕەخ، جەمسەر.
طرف ، أصيل	Thoroug bred	ڕەسەن، هەر گیاندارێك باوکە و دایکەکەی ڕەسەن بێت وەکو ئەسپی ڕەسەن.
طرف، حد	Extremity, Edge, border	ڕادە، ڕێژە.
طرف، نهاية	Acro-	پێشگرێکە بە مانای (جەمسەر ، کۆتایی ، پەل) .
طرف، منتهي	Terminus , Extremity, utmost limit	ئەوپەڕی.
طرف مدبب، طرف مستدق	Cusp	نووکێکی باریك.
طرف سن	Point, Tip	نووك.
طرف ، فريق	Party	کۆمەڵ، تیپ.
طرف ، شريك	Part	لا، هاوبەش
طرف، ناحية، جهة	Side	تەنیشت، ناوچە.
طرف ، عضو	Limb, Acra	پەل.
طرف	Member	لا، ئەندام.
طرفة، طريفة	Witty saying	نوکتە، قسەی خۆش .
طرفاء، أثل، عبل	Tamarisk, Tamarix	دارگەز، دار و دەوەنێکە لە سنەوبەر دەچێت بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت ، لقەکەی باریکە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی شێوە پەڕی ئەرخەوانییە نزیکەی (٢٠) جۆری هەیە .
طرفاء هندية	Indian tamarisk	دارگەزی هیندی ، جۆرە دارگەزێکە مازوویەك دەگرێت لە بۆیە و ڕێنەگرتن دا بەکاردێت .
طرفاء نيلية	Nile tamarisk	دارگەزی نیلی، جۆرە گەزۆیەك دەردەدات وەکو شەکر دەخورێت لە ناوچەی سینا دەڕوێت .
طرفاء شرقية، أثل الملح	Atlee, tamarisk salt-tree	دارگەزی خوێ، جۆرێکە لە دارگەز بەشێك لە لەشی بە خوێ داپۆشراوە ، لە دوورگەکانی هیندی خۆرهەڵاتدا دەڕوێت.
طرفاوية	Myricaria	دارگەزۆکە، دارگەزیلە، جۆرە دەوەنێکە لە دارگەز دەچێت .
طرفة العين، طرفان العين	To blink, Wink	چاوترووکاندن ، ترووکەی چاو، بە تیلایی چاو.
طرف إصطناعي	Artificial limb	پەلی دەستکرد.
طرفس وهمي، طرف كاذب	Pseudopod	گەندە پەل، پەلە درۆزنە ، وەکو لە گیانداری ئەمیبادا هەیە .
طرف أمامي	Fore limb	پەلی پێشەوە ، پێشوو، دەست .
طرف خلفي	Hind limb	پەلی دواوە ، پاشوو، قاچ.
طرف، عين	Eye	چاو.
طرف المعادلة	Side of equation	لای هاوکێشە .
طرق	Knocking, Beating	لێدان، پیاکێشان.
طرقة، خبطة	Knock	لێدان ، پیاکێشان .

طرق بخاري	Steam hammering	پیاکێشانی هەڵمی، پیاکێشان بە شتێکدا بە هێزی چەکوشێکەوە کە بە هەڵم ئیش بکات .
طرق المواصلات	Means of communicatons	ڕێگاوبان.
طرليوس	Globe flower, Troilius	گوڵە گلۆپ، گیایەکە گوڵی خڕ دەگرێت لە گلۆپ دەچێت .
طرم، طريم	Honey-comb	شانەی هەنگ.
طرمة، طرمة	Pit of lip	چاڵی لێو.
طرمجان، ترمجان	Ptarmigan	(تارمیجان) ، باڵند··ەکە لە پۆڕ دەچێت ، لە چیای ناوچە ساردەکاندا دەژی ، ڕەنگەکەی ..ومیی پنکەپنکەیە لە هاویندا ، بەڵام لە زستاندا سپی دەبێت.
طرمذة، تنجح	Big talk, Brag, Flaunt	قسەی زل، خۆهەڵتراندن .
طرماذ، متبجح	Boaster, Braggart	قسەزل، خۆهەڵترێن .
طرموس ، خروف سمين	Fatty sheep, Fatling sheep	مەڕی قەڵەو.
طرموق ، خفاش	Bat, Vespertilio	شەمشەمەکوێرە .
طرمنالية، هليلج	Terminalia	(تەرمنایا)، هەلیلە، درەختێکە لە زەیتون دەچێت لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت ، دەرمانی لێدەردەهێنرێت .
طرمبة، مضخة، طلمبة	Pumpa	ترومپا، ئامرازێکە بۆ دەرهێنانی ئاو .
طرنة، بطباط، جنجر	Centinode, Kontgrass, Armstrong, Knotweed	گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە گەڵاکەی ووردەبەر و تۆوەکەی قوچەکییە چۆلەکە دەیخوات .
طرنج، كباد، اترج، تفاح ماهي، اترنج	Citron, Citrus medica	ترنج ، کەبات، درەختێکە لە کۆمەڵەی مزرەمەنی بەرەکەی زەردە و هێلکەیی گەورە و توێکڵ گرنج گرنجە دەکرێت بە شەربەت و مرەبای لێدروست دەکرێت .
طرنشول	Sun flower	گوڵەبەڕۆژە، ڕووەکی گوڵەبەڕۆژە.
طرنشول الصباغين، عباد الشمس النيلي	Tournesol,Turnsole,	گوڵەبەڕۆژەی خوم، گوڵەبەڕۆژەی چویتی، جۆرێکە لە گوڵەبەڕۆژە ئاوکێکی شین لە قەدەکەی دەردەهێنرێت، کاغەزی گوڵەبەڕۆژەی شینی لێدروست دەکرێت کە بۆ تاقیکردنەوەی کیمیایی بەکاردێت .
طرناد، تورنادو	Tornado	گێژەڵووکە، گێژەبا.
طرنيق	Turnix	تەرنیك، جۆرە باڵندەیەکی بچووکە.
طرنجبين، ترنجبين	Citron-sgueezer	ترنجەبین، شەربەتێکی خۆش و مزرە وەکو ئەسکەنجەبیل .
طرنالية		بڕوانە (شمرس) .
طرنجية، ترنجية، ترنجيل	Citronella	ترنجۆکە، بادروج، بادرنگ، گیایەکی بۆن خۆشە لە دروستکردنی عەتر و سابوندا بەکاردێت ، گەڵاکەی دەکرێتە چاییەوە بۆ بۆن خۆش کردن .
طروب	Merry, Lively	کەیف خۆش.
طروق، قابل للطرق	Malleable	بەرکوت، مادەیەك بەرکوتە واتە بۆ کوتان و ڕاکێشان دەست بدات، وەکو کانزاکان بە تایبەتی ئاسنی گونجاو، کە دەشێت تەلی باریکی لێدروست بکرێت .
طروقية، قابلية الطرق	Malleability	بەرکوتان ، بەرکوتین .
طريق ، سبيل	Passage, Road, Way	ڕێگا، ڕێ، ڕێگە.
طريق، كروان ذكر	Curlew (male)	نێرەی کەرەواڵە، باڵندەیەکە.

طريق جبلية ملتوية		بەروال، چیلەچەپ.
طريق ضيق، زقاق	Lane, Alley	کووچە، کۆڵانێکی تەسک.
طريق جانبي	Sideway, Lateral way	لاڕێ.
طريق عام، طريق كبير	Highway, High road	ڕێگەی گشتی ، شاڕێ، ڕێگەیەکی گەورە.
طريق لبنية، طريق التبانة، سكة التبانة، درب التبانة	Milky way	ڕێگەی کاکێشان، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
طري، لين	Soft, Tender, Limp	ئاودار ، تەڕ، ناسک، پاراو، نیان، نەرم و نیان .
طريقة، اسلوب	Process, Method	پرۆسە، ڕێچکە، وەکو ئەو ڕێگەیەی کە لە کارگەدا پەیڕەوی دەکرێت بۆ دروستکردنی شتومەك .
طريقة القوس، تثبيت الأزوت	Arc process, Nitrogen-fixation	ڕێگەی کەوانە، جێگیرکردنی نایترۆجین بە تێپەڕکردنی هەوا بە کەوانەیەکی کارەباییدا.
طريقة كولدشميدت		ڕێگەی گۆڵدشمیت، تێکەڵاوکردنی تۆزی ئەلەمنیۆم لەگەڵ ئۆکسیدی کانزاکاندا ، لیکۆڵینەوەی ئۆکسیدی کانزا بە هۆی تۆزی ئەلەمنیۆمەوە.
طريقة السيانامید	Cyanamide process	ڕێگەی سیانامیدا، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی مادەی سیانامیدی کالیسیۆم .
طريقة التلامس	Contact-process	ڕێگەی بەرکەوتن ، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی ترشی گۆگردیك لە دووەم ئۆکسیدی گۆگرد و ئۆکسجین بە یارمەتی پلاتین .
طريقة هابر، بوش	Haber-posch-process	ڕێگەی هابەرپۆش، ڕێگەیەکی پیشەسازییانەیە بۆ هێنانە بەرهەمی گازی نەوشادر لە نایترۆجین و هایدرۆجین .
طريقة سولفي	Solvay process	ڕێگەی سۆلڤەی، ڕێگەیە بۆ دروستکردنی کاربۆناتی سۆدیۆم (سۆدەی شتن) لە خوێی چێشت و ئاوگازی نەوشادر و دووەم ئۆکسیدی کاربۆن.
طريقة فيشر، تروبش	Fischer-tropsch-process	ڕێگەی فیشەر- ترۆبش، ڕێگەیەکە بۆ گۆڕینی خەڵووز بۆ گازۆلین (بەنزین) .
طريقة العنصر، الاستشفائي	Tracer-technique	ڕێگەی توخمی چارەکەر، بریتییە لە تەنۆکەیەك یان کۆمەڵە تەنۆکەیەکی تیشکدەرەوەی ئەوتۆ کە لە کاتی ڕۆیشتنیان بەناو لەشدا هەستیان پێ دەکرێت لە دۆزینەوە و چارەکردنی نەخۆشیدا بەکاربێن وەکو بەکارهێنانی توخمی یۆدی تیشکدەرەوە لە ناسینەوە و چارەکردنی نەخۆشی لووی ئایرۆیددا .
طريقة باسف	Basf process	ڕێگەی باسف، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی مادەی ئەسیتلین .
طريقة هارغريف		ڕێگەی هارگریڤ، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی ترشی هایدرۆکلۆریك و گۆگرداتی سۆدیۆم .
طريقة باير	Bayer process	ڕێگەی بایەر، ڕێگەیەکە بۆ دروست کردنی ئەلەمنیۆم.
طريقة بوش، ميزر	Bosch-Meiser process	ڕێگەی بۆش- میزەر، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی یوریا لە دووەم ئۆکسیدی کاربۆن و ئامۆنیا.
طريقة بيشوف	Bischof process	ڕێگەی بیشوف، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی کاربۆناتی قوڕقوشم .
طريقة جافة	Dry process	ڕێگەی وشك ، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی چیمەنتۆ .
طريقة ديكون		ڕێگەی دیکۆن، ڕێگەیەکە بۆ دەرهێنانی گۆگرد لە ژێر زەویدا.
طريقة فراش	Frasch process	ڕێگەی فراش، ڕێگەیەکە بۆ دەرهێنانی گۆگرد لە ژێر زەوی.
طريقة كازال	Casale process	ڕێگەی کازال، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی ئامۆنیا.
طريقة كرول	Kroll process	ڕێگەی کرۆل، ڕێگەیەکە بۆ پوختەکردنی توخمی تیتانیۆم.

طريقة كلدال	Kjeldah	ڕێگەی کلدال ، ڕێگەیەکە بۆ دۆزینەوەی ڕێژەی نایترۆجین لە ناوێتە ئەندامییەکاندا .
طريقة كلود	Claude process	ڕێگەی گلۆد، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی گازی ئامۆنیا .
طريقة كولبرن	Colburn process	ڕێگەی کۆلبرن، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی شووشەی تەخت (تەبەقی شووشە).
طريقة لبلان، طريقة لوبلان	Leblanc process	ڕێگەی لیبلانك، ڕێگەی لۆبلان، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی کاربۆنی سۆدیۆم واتە سۆدەی شتن.
طريقة لندي	Linde process	ڕێگەی لیندی، ڕێگەیەکە بۆ ئامادەکردنی نایترۆجین و ئۆکسجین لە هەوا.
طريقة لين	Lane process	ڕێگەی لێن، ڕێگەیەکە بۆ ئامادەکردنی گازی هایدرۆجین لە ئاسن و هەڵمی ئاو.
طريقة مبتلة، طريقة رطبة	Wet process	ڕێگەی تەڕ، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی چیمەنتۆ بە جۆرێکی ئەوتۆ کە کەرەسە خاوە هاڕاوەکان لەگەڵ ئاودا تێکەڵ دەکرێن پێش سوتانیان .
طريقة كرام		ڕێگەی گرام، ڕێگەیەکە بۆ دۆزینەوەیی جۆری باکتریا.
طريقة شيفر	Sc	ڕێگەی شافەر، جۆرێکە لە هەناسەپێدانی دەستکرد.
طريقة البحث العلمي	Scientific method	ڕێگەی کولێنەوەی زانستیانە.
طريقة التقدير	Rating method	ڕێگەی خەملاندن.
طريقة المحاولة و الخطا	Trial and error method	ڕێگەی هەڵە و ڕاست، لە زانستی دەروونیدا واتە لە دەروون ناسیدا بەکاردێت .
طريقة الأسفاد، طريقة التسافد	Method of breeding	ڕێگەی جووت پێگرتنی گیاندار ، ڕێگەی زاوزێ کردنی گیاندار .
طريقة مارش	Marsh process	ڕێگەی مارش، ڕێگەیەکە بۆ دۆزینەوەی بڕی زەرنیق لە لەشی مرۆڤدا .
طريقة لزجة	Viscose-process	ڕێگەی ڤیسکۆس ، بۆ دروستکردنی (ڕایۆن) واتە ئاوریشمی دەستکرد .
طريقة كانزارو	Cannizzaro-method	ڕێگەی کانزارۆ، ڕێگەیەکە بۆ دەرهێنانی شێوگی گەردیی مادەکان .
طريقة ديلونك وبتي، قانون ديلونك وبتي		ڕێگەی (یاسای) دۆلۆنگ و پیتی ، ڕێگەیەکە بۆ دۆزینەوەی کێشی گەردیلەی توخمەکان .
طريقة بريل		ڕێگەی بریل، ڕێگەیەکە بۆ ئەوە بەکاردێت کە مرۆڤی کوێر فێری خوێندن بکات.
طريقة باتينسون	Patt	ڕێگەی پاتینسۆن، ڕێگەیەکە بۆ لابردنی زیو لە قوڕقوشم .
طريقة باركس		ڕێگەی پارکیس، ڕێگەیەکە بۆ لابردنی زیو لە قوڕقوشم .
طريقة كوي	Gouy method	ڕێگەی گۆی، ڕێگەیەکە پەیوەندی بە خەسڵەتی لێشاوی موگناتیس و کایەی موگناتیس و گۆزەرداریی مادە پیشان دەدات .
طريقة موليكن	Mulliken-process	ڕێگەی مولیکن، ڕێگەیەکە بۆ دۆزینەوەی سالبێتی کارەبایی گەردیلەی هەندێك لە توخمەکان .
طريقة التجزي	Peptization, peptesation	ڕێگەی لەت و پەت کردنی سۆڵەمڵە ئاونەویستەکان بە تێکردنی مادەیەکی ئەلەکترۆلیتی ، واتە گۆڕینی مادە بۆ شلەیەکی نیمچە مڵ .
طريقة برين	Brin process	ڕێگەی برین، ڕێگەیەکە بۆ ئامادەکردنی ئۆکسجین لە گەرم کردنی ئۆکسیدی باریۆم لە هەوادا .
طريقة براج (براك)		ڕێگەی براگ، ڕێگەیەکە بۆ دیاری کردنی سیستەمی بلووری بە بەکارهێنانی تیشکی سینی .
طريقة الحفر الرحوي	Rotary drilling process	ڕێگەی هەڵکەندن بە خولانەوە، وەکو هەڵکەندنی بیری نەوت بە دەزگایەك کە بە دەوری خۆیدا دەخولێتەوە .

طريقة الحفر بالدق	Cable, Tool-drilling, Percussion drilling, Churn drilling	ڕێگەی هەڵکەندن بە کوتان، ڕێگەیەکە بۆ هەڵکەندنی زەوی بە کوتان بە مەکینەی قورس
طريقة التنقيب الزلزالية	Seismic method of exploration	ڕێگەی بومەلەرزەیی، بۆ گەڕان بە شوێن نەوتدا لە زەویدا .
طريقة مليكان ، تجربة مليكان	Millikan-experiment	ڕێگەی میلیکان، تاقیکردنەوەی میلیکان ، ڕێگەیەکە بۆ دۆزینەوەی ڕێژەی بارگە لەسەر بارستە یان بڕی بارگەی ئەلیکترۆن بەم ڕێگەیە بارستەی ئەلیکترۆن دۆزراوەتەوە .
طريقة الغرف الرصاصية	Lead chamber- process	ڕێگەی ژووره قورقوشمی‌یەکان ، ڕێگەیەکە بۆ ئامادەکردنی ترشی گۆگردیك (کبریتیك) لە دووەم ئۆکسیدی گۆگرد و ئۆکسجین و ئاو بە یارمەتی ئۆکسیدەکانی نایترۆجین .
طريقة وزنية	Gravimetric-method	ڕێگەی کێشیی، ڕێگەی بڕیی، ڕێگەیەکە لە شیکردنەوەی بڕیی ئاوێتە کیمیایی‌یەکاندا بەکاردێت بۆ دۆزینەوەی کێش یان ڕێژەی کێشی ئەو ئاوێتانە .
طريقة الاستكشاف المغناطيسي	Magnetic method of exploration	ڕێگەی دۆزینەوەی موگناتیسیانە، ڕێگەیەکە بۆ دۆزینەوەی کەرەسەی خاوی کانزاکان .
طريقة باور–بارف	Bower-Barffing-process	ڕێگەی بۆوەر–بارفینگ، ڕێگەیەکە بۆ نەهێشتنی داخوران لە کەل و پەلی ئاسندا .
طريقة بولتون	Boulton process,	ڕێگەی بۆلتون، ڕێگەیەکە بۆ پاراستنی تەختە .
طريقة ا.ب.ج	A.B.C process	ڕێگەی ئەی، بی، سی، ڕێگەیەکە بۆ چارەسەرکردنی ئاوی زێراب و ئاودەستخانە بە بەکارهێنانی زاخ یان قوڕ بە شێوەی مادەی نیشێنەر .
طري، جديد	Fresh, New	تازە، نوێ .
طريقة ، منهج	Way, Manner, Method, Means	ڕێباز، ڕێگە، شێن .
طريقة استقرائية	Inductive-method	ڕێگەی شوێن کەوتنی شتی بچووك بۆ گەیشتن بە بڕیارێکی گشتی ، واتە ڕێگەی لیکۆلینەوە لە شتی تایبەتی‌یەوە بۆ شتی گشتی .
طريقة استنتاجية	Deductive-method	ڕێگە بۆ دەرکەوتن ، ڕێگەی وەرگرتنی بڕیاری تایبەتی لە بڕیاری گشتی‌یەوە .
طريقة بسمر، محول بسمر	Bessemer-process	ڕێگەی بسەمەر، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی پۆلاً لە ئاسنی خاو .
طريقة موند	Mond process	ڕێگەی مۆند، ڕێگەیەکە بۆ پوختەکردنی کانزای نیکل بە هەڵماندن .
طريقة ڤان اركل	Van Arkel process	ڕێگەی ڤان ئەرکل ، ڕێگەیەکە بۆ پوختەکردنی کانزای زرکۆنیۆم بە هەڵماندن .
طريقة بوش	Bosch process	ڕێگەی بۆش، بۆ جیاکردنەوەی گازی هایدرۆجین لە گازی ئاو .
طريقة سيمنز–مارتن	Siemens-martin- process	ڕێگەی (سیمنز– مارتن) ، ڕێگەیەکە بۆ دروستکردنی پۆلاً لە ئاسن .
طريقة الحث الكهربائي، طريقة التاثير الكهربائي	Electro-induction method	ڕێگەی کارتێکردنی کارەبای.
طُريح		بڕوانە (سرح) .
طريح الفراش	Bedridder	لە جێگا داکەوتوو ، نەخۆش .

طريح ، طريغلا، سنطرة	Trigla, Gurnard, Red surmulet	(تريگـلا) ، ماسـىيەكى دەريـاى سـەر زلـە ، پەرەكەكـەى دركـاوى و گۆشتەكەى خۆشە دەخورێـت لەبەرئەوە سوێر دەكرىٚ بۆ هەڵگرتن گەلێك رەنگى هەيە وەكو سوور و پەمەيى و زەرد و سەوز و زيويى و سپى .
طريح، مطروح	Thrown	كەوتوو، راكشاو .
طريد، مطرود	Driven away	دەركراو .
طريدة	Chased-game	تەرەبوو، ئەو گياندارەيە كە لە دەست راوكەر رادەكات .
طريدة الباب	Head-rail	سەردەرگا.
طريدان، ليل و نهار	Night and day	شەو و رۆژ .
طرية، طولق	Torreya	(تۆريـا) ، درەختێكى هەميشـە سـەوزە لـە كۆمەڵـەى سـنەوبەر ئەگـەر گەڵاكـەى بپروێـنرێت بۆگـەن دەردەدات ، بەرەكـەى لـە گوێـز دەچێـت رەنگەكەى سەوز يان زەردە پەڵەى سپى تيادايە .
طرية كاليفورنيا، جوز الطيب الامريكي	California-nutmeg	گوێزبـۆى ئـەمريكى ، جۆرێكە لـە درەخـتى (توريـا) بەرەكـەى لـە گوێـز دەچێت .
طريف ، حديث	Newly	تازە، نوىٚ.
طريف، غريب، نادر	Rare, Uncommon, unique	ناياب، هەڵكەوتوو ، بەنرخ ، دەگمەن .
طريم	Root-rothoney-agaric	جۆرە كەڕوويەكى زيان بەخشە لە درەخت و سەوزە دەدات .
طست فخري	Earthenware-lever	سوێنە، تەشتێك لە گڵێنە دروست كرابێت .
طست صغير	Small lever	تەشتۆڵكە ، لەگەن، لەنگەرى .
طست ، طشت	Basin, wash-bowl, Lawer, Bidet	تەشتى مس، تەشتى گەورە، تەشت، بەرۆڵە.
طست و ابريق	Jugand basin	لەگەن و مەسينە، مەسينە و لەگەن .
طسمة، مسن الموس	Strop, Razor-strop	قايشى چەقۆ تيژكردن و پارچە چەرمێكە چەقۆى پىٚپەرداخ دەكرێت .
طسمان ، دسمان، طسمان المسك	Desman, Mygoale-moschata	(ديٚسمان) ، گياندارێكى مێروو خۆرە لە كۆمەڵەى مشكەكوێرە لە قەراغ رووبار و دەرياكاندا دەژى هێندەى سمۆرەيەكى گەورە دەبێت، رەنگەكەى قاوەيىيە، پێستەكەى بە نرخە لە بنى كلكيدا لوويەكى هەيە مادەى مسكى بۆن خۆشى لىٚدەردىٚهێنرێت، لە ژێر قەراغى ئاودا قوموش لىٚدەدات .
طشت		بڕوانە (طست) .
طشيش	Scorch	هەڵقرچان (بە ئاگر يان بە گەرمى) .
طعام	Food, Nourishmant, Cooked-food, Aliment	خواردن، خۆراك، چێشت، شێو، خواردەمەنى ، تێشت .
طعام معلب، معلبات	Tinned foods	خواردەمەنى قوتوو.
طعام للطريق	sions	توێشوو، خواردەمەنى بۆ رێگە .
طعام الصباح ، فطور	Breakfast	نانى بەيانى ، بەرچايى، خواردەمەنى نانى بەيانى
طعام الغداء، طعام الظهر	Lunch	نانى نيوەڕۆ، قاوەڵتى .
طعام العشاء، طعام المساء	Dinner, Supper	نانى ئێوارە و فراڤين ، فراوێن .
طعم، مذاق	Taste, Tang	تام، چەشتن، چێژ.
طعم كريه	Cacogeusia	تامى ناخۆش ، تامى بۆگەن .
طعم حلو	Glycogeusia	تامى خۆش .

طُعم	Bait, Lure, Decay	چەشە، چەش، کچوولە، دان، چێشتەدانەخۆرە، ڕاوکە، دانی ژەهراوی کە بۆ کوشتنی گیانداری زیان بەخش بەکاردێت.
طعم الفار ، سم الفار	Ratbane, rat poison	مەرگەموش ، ژەهری مشك، دەرمانی مشك.
طعوُمة	Fatten cattle	دابەستە، ئاژەڵێك کە بۆ قەڵەوکردن بەخێو بکرێت .
طعم النبات	Graft, Scion , Cion	گۆیکە یان خەڵف بۆ متوربەکردن .
طُعم، لقاح	Vaccine	پێکوت، دەرمانی کوتان دژی نەخۆشـی وەکـو ئاوڵـە کـە بریتی‌یـە لـە میکرۆبی کوژراو یان لاوازکراو یان ژەهرەکەیان .
طعن بالرمح او السكين	To stab, Thrust, Pierce	لێدان بە چەقۆ یان ڕم .
طعن بالحربة	To thrust with lance	لێدان بە قەمە، لێدان بە سونگی .
طعن بالخنجر	Stab with a poniard, To poniard	لێدان بە خەنجەر .
طُغراء،ئ طغري، طرة	Monogram, Cipher	مۆر، دامغە، تامغە، نیشانەیەکە بۆ کەسێك بریتی‌یە لە پیتە یەکەمی‌یەکانی ناوەکەی بە شێوەیەکی تۆڕیی ڕەنووس کراون .
طغار	Ten kilograms	تەغار ، (کغم) ٣٠ ربە ، دقیە .
طُغمة، زمرة	Tagma, party, Faction, Band	کۆمەڵە ، تاقم
طغموس، غورلا، غول	Gorilla	(گۆریلا) ، گەورەترین مەیمونە لە ئادەمیزاد دەچێت.
طُغیان، ظلم	Tyranny, Oppression	ستەم، زوڵم کردن ، زۆرداری.
طغیان (للماء)	Overflow, inundation	ئاوسەرکردن .
طفاوة، جُفاء	Scum	بەڵغ، کەف ، دۆووکی ڕۆن و کەرە.
طفاوة الشمس ، هالة دارة الشمس	Halo	خەرمانەی خۆر، جۆخینەی خۆر .
طفاوة البحر، عوالق	Plankton	(پلانکتۆن) ، بەڵغی دەریا، ئەو گیاندار و ڕووەکە وردانـەی کـە بەسـەر ڕووی ئاوەوە گیرساونەتەوە یان سەرئاوکەوتوون .
طفاحة، رغوة	Scum, Skimmings	کەف، کەفی سەر خواردەمەنی و شلەی کوڵاو .
طفال، طین خزفي	Clay	قوڕی وشك، گڵ کە بۆ دروستکردنی دیزە و گۆزە بەکاردێت.
طفارة، قفازة	Zamenis	تیرەمار، مارێکی باریکی درێژە باز دەدات لە نێوان بەرد و لەدا ، ماسی و بۆق و مارمێلکە دەخوات .
طفالة، قصاعة	Infantilism	منداڵ ئاسایی، بەردەوام بوونی ڕەوشتی منداڵی لە کەسێکدا هەتا دوای بلوق بوونیش.
طفاثة	Acridity, Astingency	تفتی ، وەکو لە میوەی پێ‌نەگەیشتوودا .
طفاية، مطفاة ، آلة إطفاء الحريق	Extinguisher, Fire-engine	ئامرازی ئاگر کوژاندنەوە .
طُفة، طوفا	Tufa	(تووفا)، بەردێکی کون کون یان بتەوە لەناو یان لە دەورووپشتی کانی‌یە کانزای‌یەکاندا دەنیشێت .
طف، طفة	Tuff	(تـەف) ، مادەیـەکی ڕەقـە لـە گڕکانەکانـەوە دەهاوێژرێتـە دەرەوە چـەند جۆرێکی هەیە .
طفح ، طفوح	Overflowing	لافو، زۆرپڕبوون .
طفح وردي ، حُمامي	Erthema	لیر، نەخۆشی‌یەکی پێستە، پەڵەی پەمەیی لەسەر پێست پەیدا دەکات .
طفح جلدي ، طفح قراصي	Rash, Nettle rash	لـیر، پـەیدابوونی پەڵـە لەسـەر پێسـت لـە ئـەنجامی بەرکـەوتنی هـەندێك ڕووەکەوە وەکو ڕووەکی گەزنە .

طفح جلدي	Eruption, Yaws	پەڵەی پێست، لیر، لیرگ، گەرمەژنە، تلۆق، تامیسك، زیپكە، پەڵەی سوور، بلۆق، راش .
طفحة، شري	Urticaria	زیپكە بە ئاوسانێكی كەم و خورووەوە .
طفح ، موات طفحي	Exanthema	نەخۆشی‌یەكە لە ڕووەكە مزرەمەنی‌یەكاندا، لە ئەنجامی ئارێكی خۆراكەوە شانەكانیان زەمقیان لەسەر پەیدا دەبێت و گەڵاكانیشیان پەڵەی قاوەیی .
طفح ، حمم بركانية	Lava	(لاڤە) ، ئەو كانزا تواوە گڕگرتووانەی كە گڕكانەكان دەپرژێنە دەرەوە لە كاتی هەڵچووندا .
طفر، طفرة، وثب	To jump, Leaping , Skipping, Bounding	قەڵەمباز، قەڵبەز، بازی بەرز ، بازدان ، گومەتە.
طفر ، ثفر	Crupper	پاشوو، پشتێنی دواوەی زین .
طفرة وراثية	Mutation Germinal	بازدانی زگماكی ، بازبردن، گۆڕینێكی خۆیی كتوپڕی‌یە لە كرۆمۆسۆمەكاندا ڕوودەدات ، قەڵەمباز، گۆڕانێكی كتوپڕی ، گۆڕانی سیفەتی زیندەوەرێك بە شێوەیەكی ئەوتۆ كە سیفەتە تازەكە لە نەوەیەكەوە بچێت بۆ نەوەیەكی تر .
طفرة، تغير فجائي	Mutation	بازدان: ١. گۆڕانێكە لە جینە زگماكی‌یەكاندا ڕوودەدات كارێكی ڕاستەوخۆ دەكاتە سەر زیندەوەر وەكو لە پەیدابوونی ڕەوشتی تازەدا . ٢. گۆڕانێكی زگماكی‌یە لە ڕەوشتی جینەكاندا لە ئەنجامی گۆڕان لە جینەكەدا لە شوێنێكدا یان لە ئەنجامی گۆڕان لە پێكهاتنی كرۆمۆسۆمدا.
طفرة المراهقة	Adolescent-spurt	بازدانی هەرزەكاری، گەورەبوون و گەشەكردنی مرۆڤ بە تایبەتی لە بالادا لە ساڵەكانی سەرەتای قۆناغی هەرزەكاریدا .
طفرة جنينية	Embryonic-mutation, Embryonal-mutation	بازدانی كۆرپەلەیی، بازدانی پسی .
طفرة مفتعلة	Induced-mutation	بازپێدانی دەستكرد ، بۆ مەبەستی خوێندن و لیكۆڵینەوە .
طفشانة	Picklock, Skeleton key	ئامرازی كردنەوەی قفڵ .
طفل	Baby, Child , Bab, Infant	منداڵ ، كۆرپە، زارۆ، زارۆڵە، بەبلە، بەچە.
طفل غير عادي ، طفل غير سوي	Exceptional-child	منداڵی نائاسایی، واتە یان بەهرەدار بێت یان دواكەوتوو.
طفل رضيع	Nursing, Infant, Baby	منداڵی شیرەخۆرە ، منداڵی ساوا، تیتلە، بیبیلە، زارۆ، زارۆڵە.
طفل اول	First-born	نۆبەرە، بەرمزا، منداڵی نۆبەرە.
طفل اخير	Last-born	پاشەبەرە، منداڵی دواوە .
طفل أزرق	Blue baby	منداڵی شین، ئەو منداڵەیە كە لە دایك دەبێت شین هەڵدەگەڕێت چونكە نەخۆشی دڵی لەگەڵدایە وەكو ئەوەی كە كون هەبێت لە نێوانی هەردوو زگۆڵەی دڵی‌دا .
طفل ، اصيل	Sunset, Setting , Decline	زەردەی هەتاوبەر ، سووربوونی خۆر پێش ئاوابوون.
طفلق ، اشران، زلائف الملوك، خبز القاق ، سُرة	Cotyledon, Kidney-wort, Penny worts	گیاناوك، گیا گورچیلە، گیایەكی دەشتەكی و ڕازاندنەوەیە گەڵاكەی گۆشتنە گوڵەكەی بە شێوەی هێشوو شۆڕە بەڕەنگی سوور یان پەمەیی دەرمانی لێدەردەهێنرێت بۆ چارەكردنی ڤێ ، هەروەها بۆ بەهێزكردنی ئارەزووی ڕەگەزی

طفل ، اطفال ، صلصال	Clay, Potter Argil	قوڕ .
طفل ، طين صفحي	Shale	بەردێكی نیشتووە (قوڕێكی ووشكەوبووە) بە شێوەی چینی تەنكی ئەوتۆ كە بە ئاسانی لە یەكتری جیابكرێتەوە لە بنەڕەتدا لە كەرەسەی خاوی كانزایی پێكهاتووە .
طفل رملي	Loam	قوڕی لمی ، هەویرێكە لە قوڕ و ئاو ولم و كا لە دروستكردنی خشتدا بەكاردێت .
طفو، عوم	Emersion, Floating, Buoyancy, Floatation	سەرئاوكەوتن .
طفولة، طفولية	Infantile, Babyhood, Infancy	منداڵیی، سەردەمی منداڵی .
طفوية	Buoyancy	توانای سەرئاوكەوتن ، بۆ نمونە هەرچەندە پۆلاّ حەوت ئەوەندەی ئاو قورسە كەچی كەشتی پۆلاّیی سەرئاو دەكەوێت چونكە ناوەكەی بۆشە .
طفيل	Mud	قوڕ .
طفيلي الملاريا، مصورة طفيلي الملاريا الخبيثة، مصورة منجلية	Plasmodium, Plasmodium-falciparom	(پلاسمۆدیۆم) ، مشەخۆری مەلاریا، مشەخۆری لەرزوتا ، مشەخۆری مەلاریای پیس یان مەلاریای گران
طفيلي (طفيليات)	Parasite, Sponger, Hangeron	مشەخۆر، هەوانتەخۆر، لاكوت، لاوورگە، مرووموشكەر ، ملۆمووشكەر ، خۆژێ، چەل و مەل، ناخۆنەك لێدەر، خۆرە، تەرفە، پەڵەندەر ، مفت خۆر، مەڵۆس زیندەوەرێك (گیاندار یان ڕووەك) كە لەسەر زیندەوەری تر بژی و زیانی پێبگەیەنێت وەكو مشەخۆری لەرزوتا (گیاندارە) و دەموكانە (ڕووەكە) .
طفيلي حمى الثلث، مصورة بيضوية	Plasmodium ovale	مشەخۆری سێبەڕۆ، مشەخۆری سێ یەكەتا، جۆرێكە لە لەرزوتا بە سێ ڕۆژ جارێك سەر لە نەخۆشەكە دەدات .
طفيلي حمى الربع، مصورة وبالية	Plasmodium-malarae	مشەخۆری چواریەكەتا، جۆرێكە لە لەرزوتا بە چوار ڕۆژ جارێك سەر لە نەخۆشەكە دەداتەوە .
طفيلي مرض النوم	Trypanosoma	(ترپیانۆسۆما)، مشەخۆری نەخۆشی نوستن .
طفيلي البثرة الشرقية ، طفيلي حبة بغداد	Leishmani-tropica	مشەخۆری كانی (كوانی) خورما.
طفيلي الجرب	Mangemites	مشەخۆری گەڕیی ، جۆرە سچێكە دەبێتە هۆی نەخۆشی گەڕی .
طفيلي مُجبر	Obligatory-parasite	مشەخۆری بە زۆریی، مشەخۆری ناچار.
طفيلي مخير	Facultative-parasite	مشەخۆری بە ئارەزوو .
طفيلي خارجي	Ectoparasite	مشەخۆری دەرەكی، ئەو مشەخۆرەی كە لە سەر دەرەوەی لەش دەژی .
طفيلي داخلي	Endoparasite	مشەخۆری ناوەكی ، ئەو مشەخۆرەی كە لە ناوەوەی لەشدا دەژی.
طفيلي الزحار، اميبا الزحار	Entamoeba-hystolytica	مشەخۆری زەحیری ، ئەمیبای زەحیریی.
طفيلي دموي	Hematozoon	مشەخۆری خوێن، هەر مشەخۆرێكی گیانەوەری لە خوێندا بژی .
طفيف	Small, Little, Slight	كەم، كز، سووك، ناتەواو.
طفية	Echis	جۆرە مارێكی ژەهرینی پیسە ڕەنگەكەی قاوەییە دوو هێڵی ڕەش یان سپی تێدایە .

طقس ، جو	Weather	کەش، باگۆڕکی، جەبەرە، باری کەش لە ڕووی پەستان و پلەی گەرمی و شێ و با و هەڵم و تەم و باران و بەفرەوە .
طقس ممطر	Rainy Weather, Showery weather	تەڕووتووش، کەشی باراناوی.
طقس معتدل	Temperate-weather	خۆشیانی ، کەش خۆش .
طقس ديني، طقوس دينية	Liturgy, Ritual, Rite	داب و دەستووری ئایینی .
طقسوس، زرنب، فُشاغ	Taxus, Yew tree	هەڤریسك، عەرعەر، درەختێکی هەمیشە سەوزە لە کۆمەڵەی سنەوبەر، تەختەکەی بە نرخە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان ئەڕوێنرێ، گەڵاکەی ژەهردارە و بەرەکەی هێندەی نۆکێك دەبێت.
طقسوديون، شجرة السرو السوداء	Taxodium , Baldcypress, Black cypress	(تاکسۆدیۆم) ، سەرووە ڕەشە، جۆرێکە لە داری سەروو دەرمانی لەرزوتا و نەخۆشی جگەر لە گەڵا و تۆوەکەی دەردەهێنرێت .
طقطق، اريل، فشفاش، قابضة، زهرة القبض	Statice	گیایەکی سەلکدارە گوڵی سووری وورد دەگرێت .
طقطقة	Crepitation, crackling, Knocking	تەقەتەق، شەقەشەق.
طقطوقة، اغنية خفيفة	Lightor comic, Song, Ditty	بەستە، گۆرانییەکی سوکەڵە.
طقطقية	Chettusia	(چیتوسیا)، جۆرە باڵندەیەکی لاق درێژە لە زیقاوڵە دەچێت ، کلکی کورتە باڵ و پشتەکەی قاوەییە ژێر سکی سپییە لە قەراغ ئاودا دەژی .
طقطوقة، طرطوعة، العاب نارية	Cracker bonbon, Cracker, Fireworks	فیشەکەشێتە، یاری ئاگرین .
طقطوقة السجاير، منفضة السجاير، نفاضة السيكاير	Ash tray	تەپڵەکی جگەرە.
طقم	Set, Outfit	تاقم ، دەستە.
طقم أوزان (عيارات)	Tagma, Set-of weight	تاقمی سەنگ (قوتوپەکە سەنگی جۆراوجۆری تیادایە) .
طقم الاسنان	Odonthercos, Denture, Dentalplate	تاقمی ددان .
طقم تحضير الغازات	Gas preparation-kit	تاقمی ئامادەکردنی گازەکان ، تاقمی ئەو دەزگا و ئامرازانەی کە بۆ ئامادەکردنی گازەکان بەکار دەهێنرێن .
طقم سفرة، طقم أدوات المائدة	Dinner service	تاقمی کەل و پەلی سفرە (مێزی نان خواردن) .
طقم الشاي	Tea-set	تاقمی چایی، کەلوپەلی چای .
طقم ضوء	Kit of light	تاقمی ڕووناکی، سندوقێکە ئەو دەزگا و ئامرازانەی تیایە کە بۆ تاقیکردنەوە لەسەر زانستی ڕووناکی بەکاردەهێنرێن .
طقم كهربائية و مغناطيسية	Kit of electricity and magnetism	تاقمی کارەبا و موگناتیس ، سنوقێکە ئەو ئامراز و دەزگایانەی تیادایە کە لە زانستی کارەبا و موگناتیسدا بەکاردەهێنرێن .
طقم ميكانيك	Kit of mechanic	تاقمی میکانیك ، سنوقێکە ئەو ئامراز و دەزگایانەی تیادایە کە لە زانستی میکانیکدا بەکاردەهێنرێن .
طقم حرارة	Kit of heat	تاقمی گەرمی ، سنوقێکە ئەو ئامراز و دەزگایانەی تیادایە کە لە زانستی گەرمیدا بەکاردەهێنرێن .
طقم الحصان، عدة الحصان	Harness	کەلوپەلی وولاخ ، کەلوپەلی زین

طقيق	Terebinth	قەزوان و چەقالە .
طلا، طلاوة	Leukoplakia, Alphelasma, Leukoplasia	پەڵاس، بەڵغ، توێژاڵێکی سپی تەنکە لەسەر زمان پەیدا دەبێت لە کاتی نەخۆش کەوتندا
طلا ، طلو	Fawn	بەچکەی گیانداری سمدار وەکو ئاسك
طلاء خزفي، ميناء، جوهر الزجاج	Enamel	مینا، ڕووکەشی فەخفوری
طلاء، دهان	Liniment, Unguent, Coat, Paint	هەر مادەیەك بۆ ڕووکەش کردن یان چەورکردن بەکار بێت .
طلاء الرطوبة، مانع الرطوبة	Damp proof-coating	دژەشێ ، هەر مادەیەکی یان بۆیەیەك دژی شێ بەکاربهێنرێت .
طلاء بالكروم	Chromium-plating	ڕووکەش کردن بە کرۆم، کرداری ڕووکەش کردنی پۆلاً (یان کانزای تر) بە چینێکی تەنکی سپی مەیلە و شین لە کانزای کرۆمی بۆ جوانی دژی ژەنگ.
طلاء بالفضة	Silver plating	ڕووکەش کردن بە زیو، کرداری ڕووکەش کردنی پۆلاً (یان کانزای تر) بە زیوو
طلاء بالنيكل	Nickel plating	ڕووکەش کردن بە نیکل .
طلاء كهربائي، طلي كهربائي	Electro plate, Electro plating	ڕووکەشی کارەبایی، ڕووکەش کردن بە کارەبا . زڕکفت کردنی کارەبایی ، وەکو داپۆشینی ئامرازێك لە کانزایەکی هەرزان بە چینێکی تەنك لە کانزایەکی گرانی وەکو زێڕ بە ڕێگەیەکی کارەبایی .
طلاء زجاجي	Glaze	ڕووکەشی شووشەیی، ڕووکەش کردنی سیرامیك بە چینێکی شووشەیی لێڵ یان ڕوون بۆ ئەوەی سیرامیکەکە بەهێزتر و جوانتر بێت و بە ئاسانی پاك بکرێتەوە .
طلاء الاظافر		بڕوانە (صبغ الاضافر).
طلا	Wine, Liquor	مەی .
طلاطلة، طنطلة، لهاة	Uvula	بەرگە ، زمانە چکۆلە، زیادە گۆشتێکی قووچەکی جووڵاوەیە لە دەرگای گەرووداً لە دواوەی دەمدا .
طلاق ، تطليق	Divorce	تەڵاقدان ، تەڵاقدانی ژن .
طلاقة اللسان	Volubility, Fluency of speech	زامن ڕەوانی .
طلام ، تنوم، قنبز	Hemp-seed	دەنکی شادانە، تۆوی ڕووەکی گوش یان بەنگ.
طلب	Seeking, looking for, Request, Demand	داواکردن ، داواکاریی ، خواستن .
طلب جنسي (لدى الحيوان)	Rut	ئاڵوشی ڕەگەزی، کەڵ خواردن (بۆ مانگا) ، بەران خواردن (بۆ مەڕ) تەگەخواردن (بۆ بزن) ، هاتنە با (بۆ پشیلە) هێچرکردن (بۆ ئاسك).
طلة	Agreenable aroma	بۆنی خۆش.
طلح، طليح، لبود	Ixoddes, Tick	جۆرێکە لە گەنە لەسەر پێستی سەگ و ئاژەڵ دەژی.
طلح، موز	Banana	مۆز، ڕووەکێکی گیایی گەورەیە بەرێکی درێژکۆڵەی شیرینی مەیلەو لینجی هەیە، بەرەکەی بە شێوەی هێشووە .
طلحة، طلاح، سيال، سنط صمغي، ام غيلان، شجر السمر	Shittah tree, Acacia seyal, Acaciagummiferia,Acacia-arabica	دارگەون، درەختێکی گەورە و دڕکاوییە، کەتیرە (زەمق) ی لێدەهێنرێ بەرەکەی شیرینە .
طليحة	Sheet of paper	تەبەقە کاغەز.

طلخ	Muddy water	١. قوڕە ڕەش، قوڕاوێکی بۆگەن . ٢. پاشماوەی ئاو لە حەوز و ئەستێلکدا کە بووبێتە شوێنەوارێك بۆ بۆق و چرپوجانەوەر
طلسم ، كتابة سحرية	Talisman, Charm	نیرەنگ، تەلیسم، ئەفسوون، جادوو، دەم بەست، سیحر، نوشتە.
طلسمية ، هندباء زرقاء	Blue succory	تاڵێشکە شینە، گیایەکە گوڵی شین دەگرێت .
طلسة	Bot rytis	(بوتریتیس) کەڕوویەکی زیان بەخشە بە ڕووەك.
طلع النبات ، صواح	Pollen grain	هەلآڵەی گوڵ، تۆوی نێرەکی گوڵ.
طلع النخل	Spadix	هەلآڵەی دارخورما .
طلق ، طليق	Free, Astatic	بەرەلا ، ئازاد، سەرەبەست .
طلق	Labour, Pains , Travail, Throes of child-birth	ژانی منداڵبوون ، ژان گرتن .
طلق عبث	Primary labour	بەرەژان، سەرەتای ژانی ئافرەت لە کاتی منداڵ بووندا .
طلقة نارية ، خرطوشة	A shot, Cartridge	گوللە، فیشەك
طلق ، حشوة السلاح الناري	Charge	داگرتنەوەی تفەنگ بە ساچمە یان باروت یان گوللە .
طلق اللسان	Loguacious, Voluble	زمان ڕەوان، قسەکەر ، بگۆ، بە زمان ، گۆیندە.
طلق ، تالك	Talc, Talcum, French chalk	تالك، بۆدرە، کلێکی سپیە لە مادەی مەگنیسیوم سلیکەتی ئاویی پێکهاتووە بۆ ئارایشت و دەرمان و بۆیە و دروستکردنی فەخفوری و لاستیك و کاغەز بەکاردەهێنرێت .
طلق، ميكا	Mica	میکا، مادەیەکی نیمچە شووشەیەیە بە شێوەی توێژاڵی تەنکە بە شێوەی دابڕکەری کارەبایی بەکاردێت بریتییە لە سلیکاتی چەند کانزایەك کە لە پێکهاتندا جیاوازن و لە ڕەوشتدا لە یەکتری دەچن .
طلل	Ruins, Remains	کەلاوە ، تەپۆلکە، وێرانە، پاشماوەی دێرین، ئاسەوار.
طل، ندى كثيف	Thick mist	ئاورنگێکی چڕ (خەست).
طل، مطر خفيف	Drizzle, Fine-rain	سوکەباران، نمەباران .
طلم ، طليان	Tartar of teeth , Yellow in crutation on teeth	چڵکی ددان ، زەردیی ددان،ڕەشی ددان .
طلمبة، مضخة	Water-pump, Pump	ترومپا ، ئامرازی شلە هەڵێنجان .
طلمبة بمروحة، نابذة	Centrifugal-pump	ترومپای دەرکردنی چەقی، ترومپای باوەشێندار، لە هەندێك مەکینەدا بەکاردێت .
طلمبة الثدي ، شفاطة الثدي	Milk pump	مەمك مژە، ترومپای مەمك، مژۆکی شیر، شیرمژ.
طلم ، خشبة		پنە، خوانە، فەرشە ، پنکەی نانکردن .
طُلمة، خبز رقاق	Thin bread	نانی تیری .
طلُوة، فجر	Dawn, Day-break	سپیدە، سپیدەی بەیانی .
طلوع	Rising	هەلآتن، دەرهاتن .
طلوع الشمس	Sunrise	ڕۆژهەلآتن، خۆرهەلآتن .
طلوع ، خراج	Abscess, Tumour	بلۆق، تلۆق، ئامێسك، زیپکە.
طلوقة، فحل الخيل	Stallion	ئەسپی پەڕین، ئەسپ لە تەمەنێکی تایبەتیدا کە پیر دەبێت .
طلي	Fawn	شەمکوڕ، بەچکە ئاسك.
طلي ، طلو ، طليان	Lamb	بەرخ، کار ، شەمزە، گیسك .

طليق		بروانه (طلق)
طلي	Coating , Covering layer	رووکەش کردن، بۆیەکردن ، چەورکردن، ئاڵدوزکردن.
طلي بالمعادن	Coating with-mineral	رووکەش کردن بە کانزا یان مەعدەن.
طلي بالميناء	To enamel	رووکەش کردن بە مینا .
طلي بالذهب	To gild, Overlay with gold	زەرکەفت ، زەرکەش، ئاڵدوز، تەلاکردن، داپۆشینی کانزای هەرزان وەکو مس بە چینی تەنك لە زێر بۆ جوانی و پاراستنی لە هەواو شێ و مادە کیمیاییەکان .
طلي كهربائي		بروانە (طلاء كهربائي)
طليعة	Vangurad	پێشەنگ، پێشەوا، پێشڕەو.
طليحة ورق ، رزمة ورق	Ream of paper	بەستەکە کاغەز .
طلنيس ، دلنيس	Tellinus	(تەلینەس) ، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی لە لمی قەراغ ئاودا چەقیوە .
طليس ، الكمة ، اعمى خلقة	Inbornblind, Congenital-blind	کوێری زگماك .
طمارين	Tamarin	(تامارین) ، جۆرە مەیمونێکی بچووکی کلك درێژە لە گیانداری مارمۆزیت دەچێت لە باشووری ئەمریکادا دەژی.
طمانية	Peacefulness	دڵنیایی.
طماق ، مسماة، طزلق، جرموث	Spats, Short-gaiters	نیوەجزمە، کاڵە، نیوە جزمەیەکە تەنها دەکرێتە لاقەوە .
طماطم، قوطة ، بندورة ، طماطة	Tomatoes	(تەماتە) ، باینجانە فەرەنگی، جۆرە گیایەکی ساڵانەیە، بەرێکی خڕی گەورەی ترشی سووری هەیە بە کاڵی دەخورێت یان دەکرێت بە چێشت و یان دۆشاوی لێدەردەهێنرێت .
طمة	Smotheredfire	ژیلەمۆ ، ئاگری ژێر خۆڵەمێش
طمث، دم الحيض	Menses, Menstruation, Menorrhagia , Catamenia, Menstrual-blood	حەیز، خوێنی بێنوێژی .
طمث كاذب، حيض كاذب	Pseudo-menstruation	بێنوێژی درۆزنە، حەیزی درۆزنە. خوێن ڕژانی منداڵدان بە هۆی نەخۆشییەوە .
طمغ، عترب ، سماق عرنة	Hawthorn like- sumach ,	جۆرێکە لە درەختی سماق بۆ دەباغکردن بەکار دێت.
طمر	Tatters	جلەکۆن .
طمر ، دفن	Burying, Embedding	ناشتن، داپۆشین لە ژێر زەویدا .
طمراق، صنوبر اسود	Tamark, Tamarack, Black pine	(تاماراك) ، درەختێکە لە کۆمەڵەی سنەوبەرە ، سنەوبەری ڕەش .
طمروق	Plecotus	(پلیکۆتەس) ، جۆرێکە لە شەمشەمە کوێرە .
طمس	Effacement, Obliteration	نقوم کردن، شاردنەوە ،بەژێرەوەکردن .
طمس ، طول البصر	Hyperopia	دووربینی ، لە دوورەوە بینین .
طمطام	Offing	ناوەڕاستی دەریا ، پانتایی دەریا .
طمع ، حب المال	Avarice	چاوبرسێتی ، چاوچنۆکی ، پوولەکێتی ، پارەپەرستن .
طمغة	Stamp	دامغە ، مۆر، تەمغە، شەقڵ، دەستەرە، شەخل، نیشانەکردنی خەرمان .

طمل ، عجين	Paste, Dough	هەویر .
طملة ، حماة	Muddy water	قوڕاو.
طملال ، ذئب	Wolf	گورگ.
طملول	Thornless	ڕووەکی بێدڕك.
طُموح ، حُب الرفعة	Aspiration, ambition	ئارەزووی سەرکەوتن ، سەرکەوتن خوازی .
طموح ، طامع ، طماع	Aspirant, Ambitious	سەرکەوتن خوار، کەسێ: هەمیشە ئارەزووی سەرکەوتن و پێشکەوتن بکات .
طمي ، ابليز، غرين	Colluvium, Alluvium , Warp, Silt	قوڕو لیتە .
طميل ، قلادة	Neck lace	ملوانکە .
طنانة	Humble-bee, Bumblebee, Bombus	.زیکزیکە، ویزویزە، جۆرێکە لە مێروو لە هەنگ دەچێت ، تووکن و بریسکەدارە لە کاتی فڕیندا قنگە قنگی لێوە دێت .
طنان، طير طنان ، طائر ذبابي	Humming bird	وژەوژەکەرە، باڵندەیەکی بچووکە ڕەنگی پەڕی باڵەکەی لە پەلکەزێڕینە دەچێت، دەنووکی لە شێر (شمشێر) دەچێت، لە کاتی فڕیندا وژەوژ دەکات.
طنان، رنان	Resounding, Ringing	ویزەویزکەر، زرنگەکەر، قنگەکەر .
طناب، طنب	Rope	تەناف، پەتێك یان گوریسێکی درێژ.
طنب، وتر العضلة	Tendon	ژێی ماسولکە .
طنبور ، طنبار ، جنك	Guitar, Harp	تەمورە، جۆرە ئامرازێکی موسیقایە لە کەمانچە دەچێت ملەکەی درێژە تەلێکی پێوەیە .
طنبور تركي ، برق، سنطور	Turkish harp	تەموورەی تورکی ، سەمتور ، ئامرازێکی مۆسیقایە .
طنبرجية	Thunbergia, Blackeyed-Susan	(تەنبێرجیا) ، گیایەکە یان دەوەنێکی کەپرییە لە هیندیێ و وولاتی خۆرهەلات دەڕوێت ، گوڵی گەورەی بۆن خۆش دەگرێت، بە ڕەنگی زەرد یان پرتەقاڵی ، دەرمانی بەهێزکردنی لێدەردەهێنرێت .
طنب ، شجرة المخيط، اطباء الكلبة، سبستن	Sebesten-tree	بنبەر ، بنلبار، داری گوش، درەختی گوش، سبستان، داری دەمووکانە، گوانی سەگ .
طنبوشة المدخنة ، طربوشة المدخنة	Cowl, Mitreof-chimney	کلآوی دوکەڵکێش .
طنب ، فسيل	Shoot, Offshoot, Sprout	خەڵف، شەخەڵ.
طنبور	Xiphydria, Wood wasp	زەرموالەی تەختەخۆر، زەردەوالەیەکە تەختە دەخوات .
طنبر ، عربة قلابة	Tip-cart	گالیسکەی کەلآبە، عەرەبانەی دوو پێچکە بۆ گواستنەوەی شتومەك.
طنج، هوبر، طفل الغابة	Galago, Bushbaby	(گالاگۆ) منداڵی دارستان ، جۆرێکە لە مەیموونی لیمورکلك و گوێی درێژە .
طنجرة، طنجير، طفت	Saucepan	مەنجەڵی مس، مەنجەڵی گەورە، قازان ، تیان، سوکرە ، ئەلبەکی ، پاتی ، پاتیلە.
طنجة	Tonga	(تۆنگا) ، گالیسکەیەکی دووپێچکەیە ئەسپ ڕایدەکێشێت .
طنطنة، طنين	Tinkling , Tinnabulation	وشەوش، وژەوژ، قنگەقنگ .
طنطلة، غلصمة		بڕوانە (طلاطة)
طنغينة	Tang hinia	(تانگینا) ، درەختێکی دەشتەکی و ڕازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی ژاڵە بەرەکەی لە فنق دەچێت زەردی مەیلە و سوورە ، مادەیەکی ژەهرین لەبەر و قەدەکەی دەردەهێنرێت .
طنف	Porch-roof, Pent-roof	پاسار، کەپر، چەتری سەردەرگا ، سەلەندە ، گوێسەبانە، لوتکەی چیا.

طُنفُ،بساط	Carpet, Rug	بەڕە، کلیم .
طنف، افريز السطح، جملون	Eaves, Gable	جەمەلۆن ، جۆرێکە لەسەربان پێشەکەی سێگۆشەیە، ئەملاوئەولاکەی لێژە.
طُن	Ton	چوارمەن، (تەن) هەزار کیلۆگرام .
طن انكليزي، طن متري، طن كبير	Metrication	تەنی ئینگلیزی ، ١٠٠٠ کیلۆگرام، ٢٢٤٠ پاوەند، تەنی مەتری .
طن امريكي، طن صغير	American ton	تەنی ئەمریکی ، ٢٠٠٠ پاوەند، ٢٠٠٠ ڕەتڵ .
طنين، رنين	Resounding , Ringing, Tinnitus, Tinkle	ڤنگەڤنگ، وژەوژ، ویزەویز، وزەوز، هاژەهاژ، سیڕەسیڕ، ڤنگە، زرنگانەوە .
طنين الاذن	Syrigmus, Tinnitus-aurium	وژەوژی گوێچکە، زرنگانەوەی گوێچکە .
طنين	Tone	(تۆنـی) ، ئـامرازێکی پـاکی دەنـگ وەکـو ئـەو ئـاوازەی کـە لـە چـەتاڵی زرنگانەوە دێتە دەرەوە .
طنين النحل و الذباب	Buzzing, Humming	ویزەویز، ڤنگەڤنگ .
طهاوة	Scum	توێژاڵ ، قەیماغ، قەتماغە ، بەڵغ .
طهاية ، طباخة	Cookery	پیشەی چێشت لێنان .
طهارة، طُهر	Cleanness, Purity, asepis	پاکی، تەمیزی، خاوێنی
طهارة ، طهور ، ختان	Circumcision	خەتەنە.
طهرُ، طهرة		بڕوانە (طهارة، طهر)
طهف	African millet grass	گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان لە هەرزن دەچێت بەرەکەی خڕ و بۆرە بۆ لەوەڕ بەکاردێت.
طهمل	Pimelopterus, Tahmel	(تـاهمیل) ، ماسـی‌یەکی دەریـایی بێددانـە ، سمێڵـی زۆرە، هـەندێك لـە پەڕەکـەکانی و کلکـی لقـی درێـژی باریکیـان لێدەبێتـەوە لـە پەڕەسـێلکە دەچێت .
طهمل	Impalpable	هەست پێنەکراو، زۆر ورد .
طهوة ، طواية ، مقلاة	Skillet, Frying pan	تاوە، رندۆك، تاوەی خواردن سوورکردنەوە .
طهو	Cooking	چێشت لێنان .
طهي		بڕوانە (طهو) .
طوارة، اقونيطن، بيش	Aconitum, Aconite	گورگ خنکێن، جۆرە گیایەکی ژەهرینە گوڵی جوان دەگرێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت .
طواية		بڕوانە (طهوة، مقلاە) .
طوال الساق	Wading-birds	لاق درێژ، کۆمەڵە باڵندەیەکی لاق درێژن وەکو شینە شاهۆ و چێرگ.
طواد	Mountaineer	شاخەوان، ئەو کەسەی کە بە شاخدا هەڵدەگەڕێت .
طوالة، مربط الدابة، مذود	Stall, Manger	تەویلە ، ئاخوڕ، شوێنی حەوانەوەی ڕەشەوولاخ و ئاژەڵ.
طواف ، طوافة	Revolution	تەواف ، خولانەوە ، سوڕانەوە
طوالة	Stilts	دارشەق، قاچێك لە تەختەی درێژ دروست کرا بێت.
طوال الليل	All night long	شەوگار، بە درێژایی شەو .
طوال النهار	All day long	ڕۆژگار، ڕوجیار، بەدرێژایی ڕۆژگار .
طواف ، جوال	Ambulant	گەڕۆك، گەڕیدە.
طواف تجاري ، سمسار	Canvasser	دەلاڵ، دەلاڵی نێوانی بازرگان و کڕیار .
طواف البريد، ساعي البريد	Postman	پۆستەچی .

طواب ، صانع الطوب	Brick maker	کورەچی، خشت دروستکەر .
طواشي ، خصي ،	Eunuch, Gelded,	خەساو، خەسێنراو.
طواشية	Castrated, Agenosomia	نەبوونی ئەندامی زاووزێ لە زیندەوەردا .
طُوب ، اجُر		بڕوانە (طابوق) .
طوبة	Mill-ball	تۆپی ئاش ، تەمووی ئاش .
طوبالة، نعجة	Ewe	مەڕی مێ .
طوبى، فردوس	Paradise	بەهەشت .
طوبوغرافيا	Topography	(تۆپۆگرافی) ، باسکردن و وێنەگرتنی ڕووی زەوی ، هەروەها نواندنی بەرزونزمی ڕووی زەوی لەسەر نەخشە .
طوبجي، مدفعي	Gunner, Artillery-man	تۆپچی، ئەو کەسەی کە تۆپ دەتەقێنێ.
طوبجية، مدفعية	Ordnance, Artillary	تۆپچێتی ، هونەر و زانستی بەکارهێنانی تۆپ .
طوبال	Tupelo	(تۆپیلۆ) ، درەختێکی مەزنە لە باکووری ئەمریکا دەڕوێت .
طوبين، خلُد اوروبي	Mole (Talpa)	مشکەکوێرەی ئەورووپی.
طوبة، اقسون، شكاعي، فحص الحمار، راس الشيخ	Wild artichoke, Cotton thistle	کەرتەشە کێویلە، کنگرە کێویلە ، گیایەکی پزیشکییە .
طوت، هجرت سبا، شادي	Grivet	(گریڤیت)، مەیمونێکی بچووکی ڕەنگینی کلك درێژە.
طود، جبل طور	Mountain	کێو ، شاخ، چیا.
طور ، مرحلة	Phase, Limit, Stage, State, Condition	بار، دۆخ، شێوە تەرز، چۆنیەتی ، وار، وەکو دۆخی ڕەقی و شلی و گاز .
طور البلوغ	Adolescence	باری باڵق بوون، قۆناغی باڵق بوون .
طور مشيجي	Gametophyte	باری گەمێتی، قۆناغی گەمێتی ، بریتییە لە بەرەی (وەچەی) زاووزێکردن (زۆربوون) ڕەگەزیی لە ڕووەکدا.
طور متشتت، طور منتشر	Disperseed-phase	باری پەرشەوەبوو، وەکو لە مادە مڵەکاندا
طور بوغي	Sporophyte	باری سپۆریی، قۆناغی سپۆری بریتییە لە بەرەی (وەچەی) زاووزێکردن (زۆربوون) نارەگەزیی لە ڕووەکدا .
طور البلاستولا	Plastula-stage	باری پلاستۆلا، قۆناغی پلاستۆلا شێوەیەکە لە شێوەکانی کۆرپەلە لە هەنگاوەکانی گەشەکردنی سەرەتاییدا لە زۆربەی گیاندارەکاندا .
طور تمهيدي	Prophase	باری سەرەتایی، قۆناغی سەرەتایی هەنگاوی یەکەم لە هەنگاوەکانی دابەش بوونی ناڕاستەوخۆی خانەی زیندەوەر کرۆمۆسۆمەکانی تیا دەردەکەوێت و تەشی پەیدا دەبێت و پەردەی ناوکی دەتوێتەوە .
طور إستوائي	Metaphase	باری یەکسانی ، قۆناغی یەکسانی ، یەکێکە لە هەنگاوەکانی دابەش بوونی ناڕاستەوخۆی خانەی زیندەوەر لەتەکانی کرۆمۆسۆمەکان تیایدا لە ناوەڕاستی تەشییەکەدا ڕیز دەبن بەلەوەی کە جیاببنەوە و بەرو جەمسەری خانەکە بڕۆن.
طور إنفصالي	Anaphase	باری جیابوونەوە، قۆناغی جیابوونەوە ، یەکێکە لە هەنگاوەکانی دابەش بوونی ناڕاستەوخۆی خانەی زیندەوەر کەلەتەکانی کرۆمۆسۆمەکان لە یەکتری دوور دەکەونەوە و هەر لەتەی ڕوو دەکاتە یەکێك لە پۆڵەکانی (جەمسەرەکانی) خانەکە.

طور نهائي ، طور اخير	Telophase	باری دوایی، قۆناغی کۆتایی، دواهەنگاوی دابەش بوونی ناڕاستەوخۆی خانەی زیندەوەر بریتی‌یە لە دابەش بوونی سایتۆپلازم و پەیدابوونی ناوکێك لە هەر یەکێك لە دوو خانە پەیدابووەکەدا .
طوربيد ، نساف	Torpedo	(تۆربید) ، بۆمبای ئاوی، بۆمابیەکی لوولەکی‌یە، بە تەقەمەنی ئاخنراوە دەگیرێتە کەشتی ، کە بەر کەشتی‌یەکە دەکەوێت دەتەقێتەوە و کەشتی‌یەکە دەشکێنێت و نوقمی دەکات .
طوربيد	Torpedo	(تۆرپیدۆ) ، جۆرە ماسی‌یەکی کرکرلگەدارە .
طوراني ، طوري	Geopelia	جۆرە کۆترێکە.
طوري ، طوراني	Wild	کێوی .
طورية ، فاس الزراعة	Hoe, Mattock	تەور، پاچەکۆڵە.
طورق	Touraco	(تۆراکۆ) ، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی واقواقە .
طوش	Castrated	خەساو، خەسێنراو، ئیختە .
طوط، صقر العصافير، علام، باشق	Sparrow hawk	هەڵۆی چۆلەکە، جۆرێکە لە هەڵۆ، واشەی چۆلەکە .
طوطي ، ببغاء	Parrot	(تووتی) ، باڵندەیەکی رەنگینی دەنووك چەماوەیە ، چوار پەنجەی هەیە دووانی بۆ پێشەوە و دووانیبۆ دواوە ، توانای لاسایی کردنەوەی دەنگی هەیە.
طوطحة	To reel to and fro, Stagger	بەملاوبەولادا کەوتن وەکو سەرخۆش ، لالاەووکردن.
طوعي ، اداري	Voluntary	خۆویست ، کارێکی خۆویست.
طوفة	Tufa	(توفا) ، کەڤرێکی کلسی دەنکۆڵەداری کونکونە لە دەوروپشتی سەرچاوەکاندا دەنیشێت .
طوف ، طوفة	Hedge, fence	پەرژینی باخ .
طوف ، رومس، رمث	Raft, Float	کەڵەك، دەرفە، بریتی‌یە لە چەند کوندەیەکی فووداوو و بەستراون بە یەکتری‌یەوە بۆ مەبەستی گواستنەوە لە ئاودا .
طوف جليدي	Floe	کەڵەکی سەهۆڵی ، تۆپەڵە بەفری (سەهۆڵی) گەورە کە سەر ئاو دەکەوێت .
طوفان	Flood, Deluge	لافاو، سیلاو.
طوق	Torchus, Collar necklace, Fret, Band	تەوق، کەڵەمە، تاسمە، ملوانکە ، یەخە، مادانگ، سەنجوور، ستۆیەن، قلێتە.
طوق المؤخرة	Breeching	ئەو بەشەیە لە زین کە دەوری باشووری وولاخ دەدات.
طوق المطبعة	Chase	تەوقێکی ئاسن لە چاپخانەدا بەکاردێت .
طوقان	Toucan	(تۆکان) ، باڵندەیەکی ئەمریکی رەشە دەنووکی چەماوە و زلە و ئەستوور و پەمەیی‌یە .
طوقان	Tucana, Toucan	(توکانا) کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشووری‌یە .
طوقيات	Monilia	تەوقدارەکان، (مۆنیلیا) ، جۆرێکە لە ڕووەکی کەڕوو.
طوق الثوب، ياقة	Neck-band, Collar	یەخە، تەوق .
طوقريون، جعدة، ثوم الحية	Teucrium, Germander	سیرەمارانە ، ڕووەکێکی قەراغ ئاوە و تاڵە بۆ مەبەستی پزیشکی و کرم فرێدان بەکاردێت .
طوقريون مخزني، خامادريوس ، كمادريوس	Common germander, Groundoak, Wall germander	جیرەمانەر، گیایەکی پزیشکی تاڵە گوڵەکەی سوورە دەرمانی لێدەرهەمێنرێت بۆ چارەسەرکردنی کۆکە و سپڵ و کرم .

طوقريون كوربي ، ماروم، صعتر الهر ، مرمار	Marum-germander, Cat thyme	جاترەی پشیله، گیایەکی دەشتەکی و ڕازاندنەوەیە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
طوك، ميس	Celtis, Nettle-tree	دارگەزندە، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارە ڕەش بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت، جۆرێکی هەیە بەرەکەی ڕەش و وردە و ڕەنگی زەرد لە توێکڵ و ڕەگەکەی دەردەهێنرێت تەختەکەی بۆ دروستکردنی کەلوپەل بەکاردێت.
طول ، خط الطول	Longitude	هێڵی درێژی، هێڵی درێژی ڕووی زەوی .
طول	Length	درێژی.
طول القامة	Stature, Height of body	درێژی بەژن، بەژن درێژی.
طول الموجة، الطول الموجي	Wave length	درێژی شەپۆل، ماوەی نێوان لووتکەی دوو شەپۆلی یەك لە دوای یەك .
طولي ، طولاني	Longitudinal	درێژایی، درێژی.
طول النظر، طول البصر، غرب العين	Hypermetropia	دووربینی ، درێژبینی ، بارێکی بینینە لە هەندێك کەسدا دەردەکەوێت بە زەرەبینی کۆکەرەوە چارەسەردەکرێت .
طول لابؤري ، بعد بؤري	Focal length	دووری، تیشکۆ، دووریی تیشکۆی زەرەبین .
طول (قماش)	Bale (of goods)	تۆپە قوماش .
طُول، ابو ساق	Stilt	پێ‌درێژە، لاق درێژە، باڵندەیەکی ناویی لاق درێژە.
طولوين ، تولوين	Toluene, Toluol	(تۆلوین) ، ئاوێتەیەکی ئەندامییە لە کاربۆن و هایدرۆجین پێکهاتووە ، بریتییە لە شلەیەکی بێ‌ڕەنگی سوکەڵە لە خەڵوزی بەردینی تەمر دەردەهێنرێت لە پیشەسازی گەلێك مادەی کیمیاییدا بەکاردێت .
طول ، اقطيان	Water soldier	گیایەکە ڕەگەکەی سەلکدارە ، گوڵەکەی پەمەییە .
طولق		بڕوانە (طرية) .
طولوناتە، وسق، طن	Ton	تەن، تۆن، نزیکەی دووهەزار ڕەتڵ .
طومار	Roll, Scroll	تۆمار، ڕۆژنامە ، پارچە کاغەزێکی پێچراوەیە ، بڕوانامەی لەسەر نوسراوبێت .
طونة	Balsam herb	گیایەکە هەندێك جۆری دەخورێت و هەندێکی ڕەنگی زەردی لێ‌دەردەهێنرێت .
طون، تُن	Tuna, Tunny	(تونا) ، ماسییەکە لە جۆری سکۆمبەر ، پەرەکەی دڕکاوییە .
طونوغراف، تونوغراف	Tonograph	(تۆنۆگراف)، پێوەری کرژبوونی خوێنبەری لەش .
طونومتر، تونومتر	Tonometer	(تۆنۆمەتر) ، پێوەری کرژبوونی چاو یان پەستانی خوێن یان گاز یان هەڵم.
طووي، إنطوائي	Self-centered	کەسێك هەر گوێ بداتە خۆی و ئاگای لە کەسی تر نەبێت .
طووية، إنطوائية	Pilablenss	گوێدانەخۆ، گوێنەدانە کەسی تر .
طوي ، اشرة ، مرز	Ovipositor, Terebra	ئەندامی هێلکە چەقاندن ، ئەندامی چەقاندنی گەرا لە زەویدا لە لایەن هەندێك مێرووی وەکو کوللەوە .
طوي	To fold, Wrap up	قەدکردن ، پێچانەوە .
طويل	Long	درێژ.
طويل القامة	Tall	باڵابەرز، بە بەژن، کەڵەگەت.
طويل العمر	Long lived	تەمەن درێژ، بە تەمەن .
طويل اللسان	Foul-tongued	زمان درێژ.
طويل النفس	Long-Breathed	نوزە درێژ، هەناسە درێژ.

طويل الراس	Dolicho cephlic	سەر درێژ، گیانداری سەر درێژ وەکو سەگ.
طويل الأرجل	Macropode	پێ‌درێژ.
طويل الساق	Grallator	قاچ درێژ، لاق درێژ.
طويل الذيل	Macrourous	کلك درێژ.
طويل المنقار	Long rosters	دەنوك درێژ.
طويقن	Toucanet	(تۆکانیت)، جۆرە باڵندەیەکە .
طويل النظر، طامس	Hypermetropic, presbyopic	درێژبین، ئەو کەسەی لە دوورترەوە شت ببینێت .
طويل الرسغ	Long-pasterned	مەچەك درێژ.
طويل الريش، طويل الجناح	Longipennate	باڵ درێژ، پەڕ درێژ.
طويئفة	Subclass	ژێر پۆل، هۆزۆکە، پۆلۆکە، کۆمەڵێکی بچووك لە گیاندار .
طوينر، طير صغير	Birdie	تلور ، باڵندۆکە ، مەلۆکە، باڵندەیەکی بچووك.
طياب، ريح الشمال	North wind	بای باکوور.
طيار، قائد الطائرة	Aernaut, Ariafor , Aircraftsman, Pilot	فڕۆکەوان (پیاو) .
طيارة، قائدة الطائرة	Bird woman	فڕۆکەوان (ژن) .
طيارة، مركبة هوائية	Aeroplane	فڕۆکە .
طيارة ورقية ، راية شادن، طيارة الصبيان	Kite	کوڵارە، حەوایلە، فڕۆکەی کاغەز.
طيانة	Claying	قوڕەکاری ، نیشکردن بە قوڕ .
طيان	Hod man, Hod carrier	قوڕکار، گڵکار، کەسێکە قوڕەکاریی بکات .
طيار ، متبخر، مادة	Volatile	سووکەڵە ، هەڵچوو، هەر مادەیەکی کیمیایی کە زوو ببێت بە هەڵم لە پلەی گەرمی ئاساییدا وەکو ئیتەر .
طيب، عطر	Scent, Perfume	بۆنی خۆش ، عەتر .
طيب، جيد، حسن	Good	چاك ، باش
طيب ، معافى	Hale, In good health	چاك، لە نەخۆشی چاکەوە بوو.
طيب ، لذيذ	Pleasant, Delicious	خۆش، شتێك تامی خۆش بێت .
طيب القلب	Kind-hearted	دڵپاك.
طيب النفس	Good humoured	دەروون پاك.
طيبط، ابو طيط، طاتويت، زقزاق شامي	Lapwing, Peewit, green plover	زیقاوڵەی شامی، باڵندەیەکی لاق درێژە لە قەراغ ڕووبار و زۆنگاودا دەژی.
طيب الريح، بلسان، سمبوقة اقطي، بشامة، خمان	Elder, Sambucus	(سامبوکەس) ، درەختێکە لقەکەی بریتی‌یە لە داری سیواك دەنکەکەی بۆ مەبەستی دەرمان و ڕازاندنەوە بەکاردێت .
طيب العرب، سنبل الطيب، اذخر، تبن مكة، حشيشة الليمون	Scenanth , lemongrass	کای مەککە، کای وشتر، گیایەکە گەڵا و گوڵەکەی بۆن خۆشە وەکو چای ، هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکی و دروستکردنی عەتر بەکاردێت .
طية، ثنية	Fold	قەد، قات، نوشتاوی .
طية محدبة	Anticline	چینی قۆقز ، چینێکی قۆقز لە توێکڵی زەوی.
طية مقعرة	Syncline	چینی چاڵ، چینێکی چاڵ لە توێکڵی زەوی .

طيثار	Midge, Tipula, Cranefly	١. مێرووپەکی زیان بەخشە بە ڕووەك لە زەردەزیرە دەچێت بەڵام لەشی باریکە . ٢. جۆرێکە لە مێشوولە لاقی درێژە .
طير	Bird	باڵندە ، مەل، پەلەوەر ، پەرەوڵ، باڵندار ، فڕندە، پەلەوەر، بالافڕ، فڕۆك، پۆلێکە لە گیاندارە بڕبڕەدارەکان لەشی بە پەڕ داپۆشراوە ، دەنکو و باڵی هەیە، یەك کونی هەیە بۆ میز و پیسایی و زاووزێ ، مێیەکەی هێلکەکەرە .
طير حمامي، حماميات	Columbae, Charadifromes	باڵندە کۆترییەکان ، وەکو کوترە باریکە .
طير دجاجي- (دجاجيات)	Galliformes	باڵندە مریشکییەکان، وەکو پۆڕ.
طير غواص	Diving bird	باڵندەی ژێر ئاو
طير القط	Cat bird , Cotton bird	پشیلەمەل، باڵندە پشیلە ، باڵندەیەکە خوێندنەکەی لە میاواندنی پشیلە دەچێت .
طير خياط، حباك، طير نساج	Tailor bird, Weaver bird, Oropendolas	گۆرەویلە، قوڵتە، قوشقە، باڵندەی بەرگدروو، باڵندەیەکە گەڵای درەخت بە ڕیشاڵ دەدورێت بەیەکەوە و هێلانەیان لێدروست دەکات ، شێوەی هێلانەکەی لە گۆرەوی دەچێت .
طير التعريش ، طير العريشة	Bower bird	باڵندەی کەپر، هێلانەکەی لە شێوەی کەپردا دروست دەکات .
طير الفأر	Mouse bird	باڵندەی مشك، مەلەمشکی، باڵندەیەکە ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی یان قاوەیی مەیلە و شینە زیان بە کشتوکاڵ دەگەیەنێت .
طير المينة	Myna bird	باڵندەی (مینە)، باڵندەیەکی جوانە لە کۆمەڵەی ڕیشۆڵە توانای لاسایی کردنەوەی دەنگی مرۆڤ ، قسەکردن ، گۆرانی ، فیکە کێشانی هەیە .
طير طنن، طنان	Humming bird	باڵندەی وژەوژکەر، وژەورکەرە.
طير راض (رواض)	Cursores, Cursorial	باڵندەڕاکردووەکان، ئەو باڵندانەی کە قاچیان درێژ و باڵیان بێهێزە وەکو وشترمر، ناتوانن بفڕن هەر ڕادەکەن .
طير صداع ، صداحات	Warblers	باڵندە خۆش ئاوازەکان ، وەکو بولبول.
طير طويل الساق (طويلات الساق)	Gruiformes	باڵندە لاق درێژەکان، وەکو لەقلەق .
طير كفي القدم (كفيات القدم)	Palmipedes	باڵندە پێ لەپییەکان، وەکو قاز و مراوی .
طير جاثم (جواثم)	Passeriformes	باڵندە پاسارییەکان، باڵندە هەڵنیشتووەکان، وەکو چۆلەکە.
طير البقر	Beef eater, Cow bird, Cow bunting	مەلەمەنگا، جۆرە ڕیشۆڵەیەکە بەسەر پشتی مانگاوە دەنیشتێتەوە ، مێش و مەگەزی سەرپەرشتی دەخوات .
طير جارح، جوارح، طيور كاسرة	Bird of prey, Falconiformes, Raptores	باڵندەی دڕندە، باڵندەی گۆشتخۆر، باڵندەی ڕاوکەر ، وەکو هەڵۆ .
طير داجن ، طيور اهلية ، طيور داجنة	Fowls, Poultry	باڵندەی ماڵی، باڵندەی دانەخۆرە ، وەکو مریشك.
طير كاتب، طير الكاتب	Secrtary bird	باڵندەی نووسەر ، جۆرە باڵندەیەکی ئەفریقی گەورەیە ، گیانداری خشۆکی وەکو مار دەخوات ، بەرزییەکەی چوارپێ دەبێت ، تاجە پەڕێکی بەسەرەوەیە لە قلّچەی (قەڵەمی) نووسین دەچێت .
طير دوري	Sparrow	مەل ماڵی ، باڵندەی ماڵی، وەکو چۆلەکە.
طير ببغائي (ببغاوات)	Psittacula	باڵندە توتییەکان ، وەکو توتی .

طير مهاجر ، قواطع	Migratory bird	باڵندەی رەوەند، وەکو حاجی لەقلەق .
طير متسلق (طيور متسلقة)	Scansores	باڵندە هەڵگەڕەکان، وەکو دارکونکەرە کە بە درەختدا هەڵدەگەڕێت .
طير مقيم	Raiser bird	باڵندەی نیشتەجێ ، ئەو باڵندەیەی کە تەنها لە یەک ناوچەدا دەژی و کۆچ ناکات .
طير خرافي ، رخ	Rukh, Roc	قەقنەس، باڵندەیەکی ئەفسانەیی‌یە.
طير النؤ	Petrel, Pentrel	باڵندەیەکی دەریایی بچووکی باڵ درێژە بۆ ماوەیەکی زۆر دەفرێت .
طير ثدي ، طير لبون	Mammal bird, Duckbill, Platypus	باڵندەی شیردەر، وەکو گیانداری دەنوکە مراوی، گیاندارێکی ئاوی مەمکداری هێلکەکەرە لە ئوستralیا دەژی ، دەنوکەکەی لە هی مراوی دەچێت .
طير افعواني، طائر الافعوان	Snake bird	باڵندە ماریی، باڵندەمار ، باڵندەیەکە ئاوییە ، دەنووک و ملی درێژ و باریکە وەکو مار ملی دەلەرێنێتەوە.
طير الحق، البوم الصياح، أم قويق	Screen owl	حەق حەقکەرە، شەو ئاوێز، جۆرێکە لە کوندەبەبوو .
طير الابابيل		تەیرە ئەبابیلە ، کاردەپەلە، غازی ، پەڵەوانە.
طير فرقاطة	Frigate bird, Man of war bird	باڵندەی (فریگێت)، باڵندەیەکی ڕەشە، توورەکەیەکی سووری لە ژێر ملی‌دا لە ناوچەی دەریا گەرمەکاندا دەژی ، باڵی باریکە بە ستوونی لە ئاسمانەوە دێتە خوارەوە بۆ ئەوەی پڕ بکات بە نێچیرەکەیدا .
طير التنام	Tinamou	(تینامۆ) ، باڵندەیەکە لە باشووری ئەمریکادا دەژی ، لاقەکانی بەهێزن .
طير التوهي	Towhee	(تۆهی)، جۆرە باڵندەیەکە.
طير التدرج الآسيوي	Tragopan	(تراگۆپان) ،پۆری ئاسیایی، جۆرە باڵندەیەکە .
طير الاخضير	Vireo	(ڤیریۆ) ، باڵندەیەکی ئەمریکی ڕەنگ زەیتونی‌یە ، مێروو دەخوات.
طير الابلق ، ابو بليق	Wheatear	کاسەڵە، باڵندەیەکی بچووکی باڵ درێژی کلک خڕە لەسەر کرم دەژی .
طير النكات	Avoset, Avocet	(ئەڤۆسیت)، باڵندەیەکی ئاوی لاق درێژە دەنوکی درێژ و چەماوەیە بۆ سەرەوە.
طير النقار	Flicker	دارکونکەرە، جۆرە باڵندەیەکە .
طيران طليق	Free flight	فڕینی سەربەست، فڕینی بەرەڵا، واتە فڕینی فڕۆکە یان ڕۆکێت (ساروخ) بە هێزی جووڵێنەر .
طيرية التلقيح	Ornithophilous	ئاوسکردنی باڵندەیی، ئاوسی باڵندە، ئەو ڕووەکانەی کە بە هۆی باڵندەوە گوڵەکانیان ئاوس دەبن، چونکە باڵندە هەڵاڵەیان لە ڕووەکەکانی ترەوە بۆ دەهێنن.
طيري	Ornithic	باڵندەیی، هەر شتێك پەیوەندی بە باڵندەوە هەبێت .
طير الطعم	Decoy bird	باڵندەی چەش، باڵندەی کچۆڵە ، باڵندەیەکی دەستکردە لە شوێنی تایبەتیدا دادەنرێت بۆ ئەوەی باڵندەی تری لێکۆببێتەوە و ڕاوبکرێن .
طير الشاطيء	Shore bird	باڵندەی قەراغ ئاو.
طير الارز	Ricebird, bobolink, Paddy-bird	باڵندەی برنج، جۆرە باڵندەیەکە لە مەرەزەدا دەژی و بە زۆری برنج دەخوات .
طير محاكي	Mocking bird	باڵندەی لاسایی، باڵندەیەکە توانای ئەوەی هەیە کە لاسایی دەنگی باڵندەکانی تر بکاتەوە .
طير ابو سمن	Adjutant	سەقاقوش، جۆرێکە لە باڵندەی لەقلەق ،.
طير التنبية	Alarm bird	باڵندەی وریاکردنەوە ، جۆرێکە لە زیقاوڵەی جقەدار.
طير النمل	Ant bird	باڵندەی مێرووله .

طير الرسول	Apostle bird	بالندەی پەیامبەر ، بالندەیەکی ئاوچەوان سپی‌یە .
طير الموز	Banana-bird, Jamaica oriole, Bananaquit	بالندەی مۆز، جۆرێکە لە بالندەی فیکەکێش .
طير النباح	Barking bird	بالندەوەڕ ، بالندەیەکە خوێندنەکەی لە وەڕینی سەگ دەچێت .
طير الشعير	Barley bird	بـالندەی جـۆ، کۆمەڵـە بالندەیەکـە ، کلـك هەڵسـەنگێنە و عەینـە مـەل دەگرێتەوە .
طير الكميت، طير كستنائي	Bay-bird, Beach bird	بالندەیەکی ڕەنگ کەستانەیی‌یە .
طير الشرشور الأحمر	Bishop bird	ریشۆڵەی سوور .
طير الدرسة	Bunting	جۆرێکە لە چۆلەکە .
طير الدم، آكل العسل	Blood bird , Honyeater	هەنگوین خۆرە، بالندەیەکە .
طير عريف الملاحين، طير إستوائي	Boatswain bird,Tropic bird, Bosun bird	بالندەی شامەلەوان.
طير القشطة، دجاجة الماء البرازيلية	Cream bird, Barazilian coot	بالندەی قەیماغ ، قەل مراوی بەرازیلی .
طير النار	Fire bird	بالندەی ئاگر ، بالندەیەکی بچووکە، پەڕەکەی بریسکەدارە .
طير الحُب ، طير طيب ، غذاء طيب، ببغاء استرالية	Budgeigar, Good , Food, Love bird	بالندەی دڵداری، خۆراکە خۆشە ، بالندەخۆشـە ، جۆرێکـی بچووکـە لە تووتی لە ئوستراليا دەژی، ڕەنگەکەی سەوزە، سەری زەردە کلکی شینە، لە قەفەزدا لە مالأندا بەخێودەکرێت ،نێر و مێ‌یەکانیان زۆر ئالودەی یەکترن .
طير النهار، طير نهاري	Day bird	بالندەی ڕۆژەکی، ئەو بالندەیەی کە بە ڕۆژ دەگەڕێت.
طير ليلي	Fly by night	بالندەی شەوەکی ، ئەو بالندەیەی کەبە شەو دەگەڕێت
طير برونزي	Bronzy bird	سارە، سارەج، بالندەیەکە ڕەنگەکەی لەڕەنگی مس دەچێت .
طير إستوائي	Tropic bird	بـالندەی ئیسـتوائی ، بالندەیـەکی دەنـوك سـوورە لـە زەریـای هێمـن و ئەتلانتیکدا دەژی
طير قيثاري، طير القيثارة	Lyre bird	مەلەگیتاری ، مەلێکە لە تاووس دەچێت ، نێرەکـەی کلکەکـەی دەکاتـەوە وەکو گیتاری لێدەکات .
طير البوق، بواق ، يعجمي لجب	Trumpeter, Psophia	مەلە زوڕنـا، بالندەیـەکی گـەورەی لاق درێـژی سـەر زلـە ، ڕەنگەکـەی قاوەیی‌یـە بـە شـێوەی پـۆل لـە قـەراغی ڕووبـاری ئـەمازۆندا دەژی، خوێندنەکەی لە دەنگی زوڕنا دەچێت .
طير ازرق	Blue bird	بالندە شینە، بالندەیەکی خۆش ئاوازە لە باکووری ئەمریکادا دەژی .
طير مظلي	Umbrella bird	بالندە چەتری، بالندەیەکە پەڕەکەی سەری وەکو چەتر وایە بە ملیدا شۆڕ دەبێتەوە.
طير ناقوسي	Bell bird	مەلە زەنگی، بالندەیەکە خوێندنەکەی لە دەنگی زەنگۆڵە دەچێت .
طير اسمر، طير رعاش	Brown bird, trembler	بالندە لەرزۆك.
طير البوق، طير الاقطروس	Bugler bird tropical	بالندە زوڕنازەن، دەنگەکەی لە دەنگی زوڕنا دەچێت.
طير الجزار ، طير النهس، طير الصرد ، طير الدغناش	Butcher bird, Shrike	(شرایك) ، بالندەی قەساب .
طير الزبدة ، طير المراح	Butter bird bobolink	بالندەی کەرە، بالندەیەکی ڕەوەندە، خوێندنەکەی خۆشە .

طي القنسلوة ، طير الراهب	Capuchin bird	باڵندەی ڕەبەن، باڵندیە کڵاودار .
طير البلاذر	Cashew bird	باڵندەی کاشیۆ، لەسەر درەختی کاشیۆ دەژی .
طير القراز	Curassow	(کیورسۆ) ، باڵندەیەکە لە قەلەموون دەچێت .
طير صائد الذباب	Gnatcacher	مێشگر، جۆرە باڵندەیەکە.
طير الثرثار	Chitty bird, Sin bird	باڵندەی چەنەباز، باڵندەیەکە زۆر دەخوێنێت .
طير الزير	Cicada bird	باڵندەی زیکزیکە .
طير الكاكاو، طير القهوة	Cocoa bird, Coffee bird	باڵندەی کاکاو، باڵندەی قاوە.
طير جوز الهند	Coconut bird , Black-cowled oriole	باڵندەی گوێزی هیند، کڵاوێکی ڕەشی هەیە.
طير التابوت ، طير الحافر	Coffin bird, Mangrove cuckoo	باڵندەی تەرم.
طير الحنطة ، طير الذرة	Corn bird	باڵندەی گەنم، گەنم دەخوات .
طير العريف، شحرور جامايكا	Corporal bird, Jamaican black bird	ڕیشۆڵەی جامایکا.
طير البقر، ذعرة صفراء	Yellow wagtail, Cow bird	کلك هەڵسەنگێنەی زەرد، جۆرە باڵندەیەکە .
طير المسيح، يقنة	Jesus-bird, Jacana	(جاکانا) ، باڵندەی مەسیح، باڵندەی عیسا، باڵندەیەکی لاق درێژە لە دەوروبەری زەلکاو و زۆنگاوەکاندا دەژی .
طير السيدة	Lady bird	خاتوو باڵندە، باڵندە خاتوونە، خاڵخاڵۆکە.
طير الجراد ، زرزور ذو عرف	Locust bird, Watted starling	کوللە خۆر، ڕیشۆڵەی پۆپنەدار .
طير الضحك، قرلي، قاوند، طير الابلة	Laughing bird, Jackass bird, Kookaburra	باڵندەی پێکەنین (کوکابوورا) ، باڵندەیەکی ئاویی ئوستڕالیە هێندەی قەلەڕەشەکەیەك دەبێت ، خوێندنەکەی لە پێکەنین دەچێت .
طير الذرة	Maize bird	باڵندەی گەنمەشامی ، باڵندەیەکی ڕەشە باڵەکەی سوورە .
طير الانبج، طير المانجا	Mango bird	باڵندەی عەمبە، لەسەر درەختی عەمبە دەژی .
طير مايو	May bird , October bird	باڵندەی مایس، باڵندەیەکی کۆچکەرە، خوێندنەکەی خۆشە.
طير الرياضة، طير اللعب	Game bird	باڵندەی یاری ، ئەو باڵندەیەی کە بۆ یاری ڕاو دەکرێت .
طير الطوارق	Touracos, Turaco , Tauraco	(تۆراکو) ، باڵندەیەکی ئەفریقی گەورەیە و ڕەنگی سوور لە پەڕەکانی دەردەهێنرێت .
طير الإله	God bird , Cubanemerald	باڵندەی خودایی.
طير التناجر	Gold bird, Tanager	(تاناجەر)، باڵندەی زێڕین، باڵندەیەکی ئەمریکی بچووکە.
طير العشب، زمار الرمل، طيطوي	Grass bird	باڵندەی گیا، زیقاوڵە .
طير الارض	Ground bird, Quail-thrush	باڵندەی زەوی، جۆرێکە لە باڵندەی بۆقژە.
طير العسل	Honey bird	باڵندەی هەنگوین .
طير القليحي الاحمر	Whinchat	باڵندەیەکی خۆش ئاوازە، ڕەنگەکەی سوورە .
طير مطوق	Ruffed bird	باڵندەی تەوقدار، باڵندەیەکە تەوقێکی پەڕ وا لە ژێر ملیدا ،
طير النيلة	Indigo bird	باڵندەی چویت .

طير باوباو، طير جاك ، طير الباوباب	Paw paw bird, Jack bird	باڵندەی(پاوپاو) ، باڵندەی جاك.
طير ملك العصافير ، صياد الذباب	King bird, Tyrant-bird, Tyrant fly catcher	شاچۆلەکە، مێشگرە، شامەل، شاباڵندە، مێشگرەی ئەمریکیی گەورە .
طير الصدفة	Cowry bird	باڵندەی سەدەف .
طير لتاج، طير الإكليل	Crown bird	باڵندەی تاج، باڵندەی گوڵبەند.
طير الوقواق	Cuckoo bird	باڵندەی واقواق.
طير الموت، بومة الحبوب	Death Bird, Barn owl, jumbie bird	باڵندەی مردن، جۆرێکە لە کوندە (کونگە) بەبوو، حەز بە خواردنی گەنم دەکات .
طير الماس	Diamond bird, Pardalote	باڵندەی ئەڵماس .
طير القرزبيل	Crossbill	باڵندەی دەنوك خاچی ، باڵندەیەکە دەنووکی لە خاچ دەچێت .
طير الدكتور، طير الطنان	Doctor bird, Humming bird	باڵندەی دوکتۆر ، باڵندەی وزەوزکەرە.
طير الكعك	Dough-bird	باڵندەی کێك، باڵندەی چۆرەك.
طير التين ، اكل التين	Fig bird, Fig-cater	باڵندەی هەنجیر خۆرە.
طير الحسون	Goldfinch, Flax bird	باڵندەی چۆلەکە زێرینە .
طير الفراشة، حميراء	Butterfly bird, red start	باڵندەی پەپوولە، مەلە پەپوولە، شێوەکەی لە شێوەی پەپوولە دەچێت .
طير الراهب	Friar bird	باڵندەی رەبەن، باڵندەی راهیب .
طير الدبق	Mistletoe bird	باڵندەی دەموکانە .
طير الودعة الصفراء، طير جوزة الطيب	Nutmeg bird, Cowry bird	باڵندەی سەدەق زەرد .
طير العداء	Courser	(کەوەرسەر) ، باڵندەی خێرا راکەر، جۆرێکە لە زیقاوڵە.
طير الفرن، طير التنور، خرشنة الصفصاف	Oven bird, Willow tern	باڵندەی تەنور، هێلانەکەی لە شێوەی تەنوردا دروست دەکات .
طير الثور، طير الدريجة	Ox-bird, Dunlin	باڵندەی گا، باڵندەیەکی ئاوییە لە زیقاوڵە دەچێت .
طير النخيل، نساج القري	Palm bird, Village weaver	باڵندەی دارخورما، جۆرێکە لە باڵندەی قوڵتە.
طير المرزة، طير حقل الارز	Paddy Bird	باڵندەی مەرەزە، باڵندەی چەڵتوك.
طير المرعي ، طير الكلأ	Pasture-bird	باڵندەی لەوەرگە.
طير القس	Parson bird, Poe bird	باڵندەی قەشە.
طير مرشد	Pilot bird	باڵندەی رابەر .
طير البريد	Post bird, Spotted fly Catcher	باڵندەی بەرید، مێشگرەی کونج .
طير الأمير	Prince bird, Hooded tanager	باڵندەی میر ، میر باڵندە.
طير نافخ	Puff bird	باڵندەی فووکەرە، باڵندەی خۆپفکەرە.
طير القوس قزح، اكل النحل، وروار، خضيراء	Rainbow bird, Bee eater	کەندەسمە، باڵندەی پەلکەزێرینە، هەنگخۆرە، باڵندەیەکی دەنوك درێژە.
طير الكردينال	Red bird, Cardinal	باڵندەی (کاردینالْ) ، باڵندەسوورە، باڵندەیەکی ئەمریکی خۆش ئاوازە.

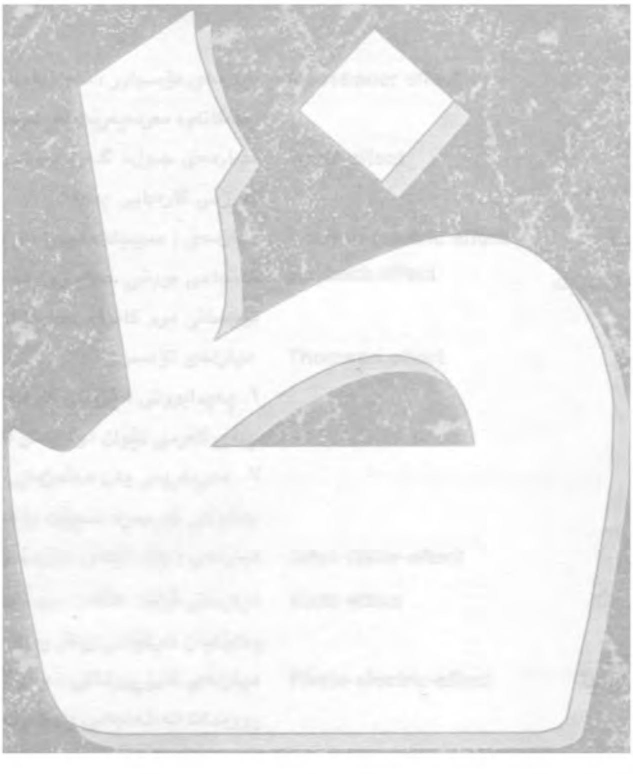
طير القصب، هازجة القصب ، دخلة السعادي	Reed bird, Sedge warbler	بالندەی قامیش ، ئەو بالندەیەی کە لە زەلکاوی قامیشەلأندا دەژی .
طير الرامي	Rifle bird	بالندەی تیرئەنداز.
طير الارز	Rice bird, Java sparrow	بالندەی برنج، چۆلەکەی جاوا .
طير الصخر، نمنمة دورية	Rock bird, House wren	بالندەی بەردەلأنی .
طير الدفة، بط وردي	Rudder bird, Ruddy duck	بالندەی سوکان، سوورە مراوی ، جۆرێکە لە مراوی.
طير سارة	Sarah bird, Tyrannid bird	بالندەی سارا.
طير الساتان، طير الاطلس	Satin bird, Satin bower bird	بالندەی ساتان، بالندەی ئاوریشم.
عصفور الجراد، طير السفانا	Savana bird , Grasshopper bird	بالندەی (سافانا) ، چۆلەکەی کوللە ، کوللە خۆر .
طير فضي	Silver bird	بالندەی زیوی .
طير الثلج	Snow bird, Snow bunting	بالندەی بەفر .
طير نتن، هوتزن	Stink bird, Hoatzin	بالندەی بۆگەنە، (هۆتزن) بالندەیەکە لە بەشی باکووری ئەمریکای باشوور لە زەلکاوەکاندا دەژی .
طير القش، طير الحشيش	Straw bird, Grass bird	بالندەی کا، بالندەی گیا .
طير الصيف ، طير وقواق	Summer bird, Cuckoo-shrike	بالندەی هاوینە، واقواق .
طير التمير ، طير التمرة، طير الشمس	Sun bird	بالندەی خۆر، بالندەیەکی جوانی خۆش ئاوازە .
طير الغروب	Sunset bird, Rusty-taild-fly catcher	بالندەی خۆرئاوابوون، مێشگرەی ژەنگار.
طير الموجة	Surf bird	بالندەی شەپۆل.
طير التانيا	Tannia bird	بالندەی (تانیا) .
طير كنيسة جاوة، عصفور جاوة	Java temple bird , Javasparro	چۆلەکەی کەنیشتەی جاوا .
طير الشوك، حسون	Thistle bird , Gold finch	بالندەی درك، فیرنەگولەی زێرین .
طير مظلي ، طير المظلة	Umbrella bird	بالندەی چەتردار، بالندەیەکە پۆپنەکەی لە شێوەی چەتردایە .
طيطوي، زمار الرمل، ابو طيط، قطقاط ، زقزاق ، شرشق	Red shank, Sand piper, Gambet, Tringa	زیقاوڵە ، لاق سوورە، سوورە لاق ، (تیتوو) :- ١. جۆرە بالندەیەکە پەرەکـەی لـە سـەرەوە قاوەیـیـە ، کلکـی سـپـیـیە و قاچی زەردە، دەنووکی درێژ و ڕەشە، لە تەنکاودا دەژی. ٢. چۆلەکەی لم، جۆرە چۆلەکەیەکە سنگ و دەنووکی سوورە .
طيطوي أخضر الساقين	Green shank	لاق سەوزە، سەوزەلاق، جۆرێکە لە زیقاوڵە ، لاقەکانی سەوزن .
طير وحيد القرن ، صياح مقرن	Unicorn bird, Horned Screamer	بالندەی یەکشاخە، بالندەیەکە لە باشووری ئەمریکا دژەی.
طير العربة، ذو المنقار الإسفيني	Waggon-bird, Wedge bill	بالندەی گالیسکە، دەنوك پوازی.

طيرالحائط ، صائد الذباب المبقع	Wall-bird, Spotted fly catcher	بالندەی دیوار ، مێشگرەی کونج.
طير ابو لغد ، طير مغيب	Wattle-bird	باڵندەی غەبغەبدار، دوو زیادە گۆشت لە ژێر ملیەوە شۆڕ بۆتەوە ، جۆرێکە لە هەنگوین خۆرە .
طير السوط ، طير ارمل، هويد	Whip bird,	باڵندەی قەمچیدار .
	Widow bird, Whidah	باڵندەی بێوەژن، باڵندەیەکی ئەفریقاییە، هێلانەکەی دەچێنێت کلکی نێرەکەی درێژە.
طير الزيت	Gvacharo, Oil bird	باڵندەی ڕۆن، باڵندەیەکە لە ئەمریکا و هیندستان دەژی ، ڕۆنی چێشت لە بێچووەکانی دەردەهێنرێت چونکە لەسەر میوەی چەور بەخێویان دەکات.
طير التمساح، زقزاق	Crocodile-bird ,	باڵندەی تیمساح، جۆرە باڵندەیەکە زەرووی سەر لەش و ناودەمی تیمساح دەخوات.
طير الجنة، طير الفردوس	Bird of paradise	باڵندەی بەهەشت، مەلی بەهەشت ، باڵندەیەکی سنگ تەختە توانای فڕینی نییە، پەڕەکانی زێڕینە کلکی وەکو باوەشێن دەکاتەوە لە زەریای هێمندا دەژی.
طير الفردوس	Apus	باڵندەی بەهەشت ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
طير صغير	Small bird	بڕوانە (طوێشر) باڵندۆکە، مەلۆکە.
طير العراقيب	Roller	بڕوانە (شقراق) .
طير بائد	Archaeornithes	باڵندەی قڕتێکەوتوو.
طيران	Aviation, Flight , Flying	فڕین، باڵگرتن، هەڵفڕین، گەشتی ئاسمانی .
طيران فضائي	Space fight	فڕین لە دەرەوەی کەشی (ئەتمۆسفێری) زەویدا .
طيران شراعي	Aerodonetics	فڕینی بایەوانی.
طيران طليق	Free flight	فڕینی سەربەست ، فڕینی بەرەڵا، واتە فڕینی فڕۆکە یان ڕۆکێت (صاروخ) بەبێ هێزی جووڵێنەر.
طيرة	Myripristis	(مایرپریستیس) ، ماسییەکی دەریایی پەڕەکە دڕکاوییە .
طيش	Rashness	سەرپێلی، هەڵەشەیی، عەقڵ سووکی .
طيف	Spectre, Spectrum	شەبەنگ، بۆ نموونە شەبەنگی ڕووناکی، سپییە بە شێوەی چەپکە ڕەنگێك دەردەکەوێت وەکو سوور و پرتەقاڵی و زەرد و سەوز و بنەوشەیی
طيف الاشعة السينية	X-Ray spectrum	شەبەنگی تیشکی ئێکس .
طيف الامتصاص	Absorption-spectrum	شەبەنگی مژین، جۆرە شەبەنگێکە هێڵ و شریتی ڕەشی تیایە، بریتییە لە شەبەنگی سپی کە بەناو مادەیەکدا تێپەڕ بووە و ئەو مادەیە هەندێك لە شەپۆلەکانی ڕووناکییەکەی مژیوە و لە شوێنی ئەوە چەند هێڵێك یان شریتێك دەرکەوتووە بە هۆی ئەم شەبەنگەوە جۆری مادەکە دەزانرێت .
طيف ذري	Atomic spectrum	شەبەنگی گەردیلەیی، شەبەنگی ئەتۆمی .
طيف خطي	Line spectrum	شەبەنگی هێلی، شەبەنگێکە بریتییە لە چەند هێلێکی جیا ئەوەك هێڵی پێکەوە نووساو .
طيفي	Spectral	شەبەنگیی، هەر شتێك پەیوەندی بە شەبەنگەوە هەبێت.
طيف الكتلة	Mass-spectrum	شەبەنگی بارستە، ئەو شەبەنگەی کە هاوتا جیاوازەکانی توخمێك پیشان دەدات.
طيف اولي	Primary spectrum	شەبەنگی سەرەتایی.

طيف الشمس، طيف النور	Spectrum, Solar spectrum	شەبەنگ، وێنەیەکی بینراوە وەکو پەلکە زێڕینە، کاتی تێپەڕبوونی ڕووناکی سپی (ڕووناکی خۆر) بە ئاوێزە (سێ پاڵە) دا و شیبوونەوەی بۆ چەند ڕەنگێکی ساکار، بەم جۆرە سوور، پرتەقاڵی، زەردسەوزی، شین، چویتی ، بنەوشەیی و ئەگەر ڕوناکییەکە لە گازێکدا بوو ئەوا شەبەنگەکە بریتی‌ی دەبێت لە چەند هێلێك بەجێ‌و شوێنی هێڵەکانیدا سروشتی گازەکە ئەدۆزیتەوە .
طيف مستمر	Continuos-spectrum	شەبەنگی بەردەوام،شەبەنگێکە لە مادەی تیشکدەرەوە لە باری خەستیدا یان ئەتۆمی ئایۆناوی یان هەڵوەشانی ئەتۆمی ئازاد یان لە گەردەوە پەیدا دەبێت.
طيف إشعاعي	Radio spectrum	شەبەنگی تیشکی ، شەبەنگی رادیۆی .
طيف متقطع	Discontinuos-spectrum	شەبەنگی پچڕ پچڕ .
طيف شريطي	Band spectrum	شەبەنگی شریتی، شەبەنگێکە ناوچە ڕووناکەکانی لە شەبەنگی دانەوەدا (دەرپەڕیندا) و ناوچە تاریکەکانی لە شەبەنگی هەڵمژیندا بە شێوەیەکی پان دەبێت ، وەکو شریت نەوەك بە شێوەی هێڵی باریك.
طيف الانبعاث	Emission-spectrum	شەبەنگی دەرپەڕین، ئەو شەبەنگی ڕووناکی‌یەی کە ڕاستەوخۆ لەسەرچاوەیەکی ڕووناکی‌یەوە دەردەپەڕێت .
طيف كهرومغناطيسي	Electromagnetic spectrum	شەبەنگی ئەلیکترۆماگنێیك، شەبەنگی کارۆموگناتیسی .
طيف الظل	Umbra-spectrum	شەبەنگی سێبەر.
طيف مرئي	Visible spectrum	شەبەنگی بینراو .
طيفون	Typhoon	(تایفوون) ، جۆرێکە لە گێژەڵووکە، لە ناوچەی خۆرئاوای زەریای هێمندا هەڵ دەکات .
طيلسان، جبة ، ثوب اخضر	Green robe, Pallium, Persian toga	پۆشاکی سەوز، عەبای سەوز، جبە ، کەوا .
طيم، عود الخير، بهشية الدبق، شرابة الراعي	Holly tree, Common holly	داری دەموکانە، دار و دەوەنێکە تەختەکەی بە نرخە توێکڵەکەی بۆ دروست کردنی دەموکانە بەکاردێت ، گەڵاکەی لە گەڵای داری بەڕو دەچێت
طين، صلصال، غضار	Clay, Argil	قوڕ، هەڕی، نەقن، چلپاو، لەرزگ، خەرگ، هەرگ.
طين، وحل، غرين	Slime, Mud	قوڕولیتە، لیتە.
طين ارمني ، انجبار الفخارين	Armenian bole, Bole	گڵەئەرمەنی ، بۆ پاککردنەوەی ددانەکان بەکاردەهێنرێت .
طين إصطناعي ، طين صناعي	Plasticine	قوڕەچەوره، مادەیەکی پلاستیکی‌یە لە قوڕ دەچێت منداڵان بۆ یاری شتومەکی لێدروست دەکەن .
طين الأشغال	Modelling clay	قوڕەچەوره .
طين الصين، كاؤلين ، طفل صيني ، طين ابيض	China clay, Kaolin	قوڕی چین، کائولین، گڵەسپی، سپلك، ئاخە سپیك، خۆڵێکی سپی‌یە لە ووردبوونی مادەی فیلدسپار پەیدا دەبێت لە دروستکردنی فەخفوریدا بەکاردێت، هەروەها ئاومالی پێ تەڕاو دەکرێت (گڵ کەچکردن).
طيّ، ثني	Folding	دانوشتاندن، قەدکردن، پێچانەوە، قەمچکردن.
طي، لوي	To fold, warp up	نوشتاندنەوە ، قەد کردن.
طين خضار	Marl	مارڵ جۆرە قوڕێکە قسلی زۆر تیایە .

طين خزفي	Bole, Clay , Porcelain-clay	قوڕی فەخفوری ، قوڕێکی سفتی مەیلە و سوورە بۆ زۆر کەفتکردنی لێواری فەخفوری بەکاردێت، ئەو قوڕەی فەخفوریی لێ دروست دەکرێت .
طين ناري	Fire clay	قوڕی ئاگرین، قوڕی ئەسوانی ، قوڕەسووتاو، جۆرە قوڕێکە ڕێژەیەکی زۆری لە ئەلۆمینا و سلیکای تیادایە.
طين اصفر	Yellow mud	سیم گڵ، گڵی زەرد
طين اسواني		بڕوانە (طين ناري)
طين صفحي	Shale	تەمۆخ، بەردە تاوێر، جۆرە بەردێکە لە وردیلەی قوڕ و لیتە پەیدابووە، توێژاڵی لێدەبێتەوە
طين وجص، ملاط، مونة، طين لدن	Mortar , Plaster, Ball clay	ناوکار، دۆخاو، پالأنجە، قوڕوقسڵ، بۆ ناواخنی بەرد و خشت لە دیواردا
طين ماص	Absorbent-clay	(پیلۆن) ، قوڕی مژۆك، جۆرە قوڕێکی مژۆکە بۆ تیمارکردنی برین بەکاردەهێنرێ.
طين الكور	Ball	قوڕێکی زۆر جیڕە لە دروستکردنی سیرامیکدا بەکاردێت .
طين خاوة ، طفل صلصالي	Bentonite, Bentonite mud	گڵەسەر، قوڕێکی (گڵێکی) نایابە، ڕەنگی سپی‌یە ، لە ڕەوشتدا لە قوڕی سفتکەرەوە دەچێت ، لە ئەنجامی وورد و خاش بوونی شووشەی بورکانی لە ژێر ئاودا پەیدا دەبێت ، بریتی‌یە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆمی ئاوی ، لە هەندێك شوێن سەری پێدەشۆن بۆ قژ خاوکردنەوە و لەشی پێدەشۆن بۆ نەهێشتنی خورو لە دروستکردنی کاغەزو گریسدا بەکاردێت .
طين اخضر	Green mud	قوڕەسەوز، قوڕێکی نیشتووی دەریای‌یە، بڕێك لە کانزای کلوکونایتی (سلیکاتی ئاسن و پۆتاسیۆم) تیادایە کە دەبێتە هۆی ڕەنگە سەوزەکەی
طين ازرق	Blue mud	قوڕەشین، قوڕێکی نیشتووی شینە لە بنی زەریاکاندا هەیە، گەلێك مادەی ئەندامی ڕزیو و گۆگرداتی ئاسنی تیادایە .
طين احمر، مغرة حمراء	Ruddle, Red mud	قوڕە سوورە .
طين غرواني	Colloidal clay	قوڕی مڵ .
طين قصار		قوڕی سفتکەرەوە، جۆرە قوڕێکە بۆ سفتکردنەوەی چنراوی خوری یان لابردنی پەڵەی چەوری لەو خوری‌یە بەکاردێت .
طين اسود	Black mud	زەل، قوڕێکی ڕەشە بۆ ڕەنگ کردنی بەن بەکاردەهێنرێ .
طيون		بڕوانە (طباق) (راسن دبق) .
طيور اهلية ، طيور داجنة	Poultry, Fowls	باڵندەی ماڵی، پەلەوەر، پەرەوڵ .
طيور كاسرة ، طيور جارحة	Accipitres	باڵندە دڕندەکان، باڵندە گۆشت خۆرەکان، وەکو باز و هەڵۆ .
طيهوج، قطاة	Tetranoid, Sand grouse, See-see	تەیهوو، قەتێ، باڵندەیەکی بچووکە لە کۆمەڵەی مریشك هێلی زەرد و قاوەیی پێوەیە .
طيهوج اسود	Black-grouse	قەتێی ڕەش، ڕەشەقەتێ، باڵندەیەکی جوانە لەناو درەختی سنەوبەردا دەژی ، کلکی نێرەکەی لە کلکی ماسی دەچێت ، لە هەندێك شوێن پی‌ی دەووترێت کەڵەشێرە کێوی .
طيهوج احمر	Red grouse	سورەباڵە، قەتێ سوورە، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی قەتێ‌یە .
طيهوج ازرق	Blue grouse, Dusky grose, Sooty grouse	شینەباڵە، قەتێ شینە، قەتێی خۆڵەمێشی .
طهيوج الصفصاف	Willow grouse	قەتێی بی، لەسەر داری بی دەژی .

طيهوج الفندق	Hazel grouse	قەتێی فنق ، لەسەر داری فنق دەژی .
طيهوج كبير ، طهيوج الشجر ، خريس ، ديك الخلج ، دجاج البراري	Great grouse, Wood grouse, Caper caillie, Sand partridge	تەیهووی مەزن، قەتێی مەزن ، مریشکە کێوی ، جۆرێکی گەورەیە لە قەتێ، باڵندەیەکی گەورەیە دەنووکەکەی ئەستوورە لەناوچیاکاندا دەژی هەندێکی کلکەکەی لە گیتار دەچێت ، ڕەنگی شین و زەردی هەیە .
طيهوج متغير اللون ، طهيوج ابيض	White grouse	قەتێی سپی، ڕەنگەکەی بە پێی وەرز و شوێن دەگۆڕێت بۆ نموونە لەناو بەفردا ڕەنگەکە سپی دەبێت .

ظئر، مُرضعة	Wet-nurse	دایەن ، ئەو ئافرەتەی کە بە کرێ شیر دەدات بە منداڵی ژنێکی تر .
ظالم ، صفنج	Chaffinch	چۆلەکەی خۆش ئاواز، باڵندەیەکی دەنگ خۆشە لە چۆلەکە دەچێت .
ظئرة، دعامة	Support, Prop, Stay	پایە، پایەی پاڵپشتی دیواری خانوو.
ظئرة	Rust	جۆرە کەڕوویەکی زیان بەخشە لە میوەجاتی وەکو هەڵوژە دەدات .
ظاهري ، خارجي	Ect- , Exo-	پێشگرێکە بە مانای(دیار، دەرەکی) .
ظاهري ، خارجي	External	دەرەوەیی، دەرەکی .
ظاهر، واضح	Vissible, Apparent , Phanerous	دیار، ئاشکرا، دەرکەوتوو، ڕوون، ڕوزاو، خویا .
ظاهرة	Phenomenon	دیاردە، ڕووداو، دەرکەوتوو.
ظاهرة مرجانية، سراب مرجانا	Fate morgana, Mirage	بڕوانە (سراب) .
ظاهرة موسباور	Mossbauer effect	دیاردەی مۆسباور ، ئەو تیشکەی کە لە ناوکی گەردیلەی هەندێک لە تەنە ڕەقەکانەوە دەردەپەڕێت لەرەلەرەکەی (ترەد) بە باشی دەست نیشان دەکرێت.
ظاهرة جول	Joule effect	دیاردەی جول، گەرم بوونی مادەی گەێنەر لە ئەنجامی تێپەڕبوونی تەوژمی کارەبایی پیایدا .
ظاهرة کهربائية – حرارية، ظاهرة سيبك	Thermo-electric effect , Seebeck-effect	دیاردەی (سیبیك)، دیاردەی پەیدابوونی هێزێکی پاڵنەری کارەبایی لە ئەنجامی بوونی جیاوازی لە پلەی گەرمی نێوانی دوو خاڵی بەیەکەوە نووسانی دوو کانزای جیاواز لە بازنەیەکی کارەباییدا .
ظاهرة طومسن	Thomson effect	دیاردەی تۆمسن: ١. پەیدابوونی هێزێکی کارەبایی لە ئەنجامی بوونی جیاوازی لە نێوان پلەی گەرمی نێوان دوو بەش لە هەمان گەیەندەری کارەباییدا. ٢. دەرپەڕینی یان هەڵمژینی گەرمی کاتێك کە تەوژمێکی کارەبایی لە بەشێکی گەرمەوە دەچێت بۆ بەشێکی سارد لە هەمان کانزادا .
ظاهرة يان تلر	Jahn-Teller-effect	دیاردەی (یان تیلەر) دیاردەیەکە دەربارەی پێکهاتنی ئاوێنە .
ظاهرة فولتا	Volta effect	دیاردەی ڤۆڵتا ،ئەگەر دوو کانزای جیاواز لە هەوادا بەریەك بکەون ئەوا یەکێکیان ئەرکێکی زیاتر وەردەگرێت وەك لەویتر .
ظاهرة کهروضوئية	Photo-electric-effect	دیاردەی کارۆڕووناکی ، هەر گۆڕانێك کە لە ڕەوشتی کارەبایی تەنێکدا ڕوودەدات لە ئەنجامی بەرکەوتنی ڕووناکییەوە بێت وەکو پەیدا بوونی هێزی پاڵنەری کارەبایی یان گۆڕان لەبەر هەڵستی تەنەکەدا یان وونکردنی بارگە.
ظاهرة کومبتون	Compton effect	دیاردەی کۆمپتۆن، کاتێك کە تیشکی (ئێکس) بەر ڕووی ئەو مادەیە بکەوێت کە کێشی گەردیلەییەکەی کەمە، ئەوا درێژی شەپۆلی تیشکە پەرشەوە بووەکان لە درێژی شەپۆلی تیشکە بەرکەوتووەکان زۆرتر دەبێت.
ظاهرة جوية (ظواهر جوية)	Meteor, Atmospheric phenomenon	دیاردەی کەشی، دیاردەی ئەتمۆسفێری وەکو هەور و باران و ڕەشەبا و هەورەتریشقە و هتد.
ظاهرة سلبية	Passive state	دیاردەی سەلبێتی، ڕەوشتێکە هەندێك کانزا پەیدای دەکات ، ئەگەر بەرترشی نیتریك بکەوێت توانای کارلێکی نامێنێت وەکو لە ئاسندا ڕوودەدات .
ظاهرة کوريوليس	Coriolis-effect	دیاردەی (کۆریۆلیس) ،لادانی بارستەیەکی جووڵاوە لە ڕێبازی خۆی لە ئەنجامی سوڕانەوەی خرۆکی زەوییەوە .

ظاهرة دوبلر	Doppler effect	دیاردەی (دۆپلەر)، کەمی یان زۆریی لەرینەوەی شەپۆلی دەنگ یان ڕووناکی بە هۆی جوولەیەکی ڕێژەیی لە نێوان سەرچاوەی شەپۆلەکان و سەیرکەرەکەدا .
ظاهرة خداع البصر	Stroboscopic-effect	ڕێشکە و پێشکەی چاو، وەکو ئەوەی کە سەیری تەنێکی جۆلاوە بکەین وابزانین کە وەستاوە .
ظاهرة طبيعية	Natural phenomenon	دیاردەی سروشتی، ڕووداوێکی سروشتی.
ظاهرة اولنبك و كودشمت	Uhlenbeck and Goudsmids effect	دیاردەی (ئۆلینبیك و گۆد شمیت) بوونی هەندێك هێڵی شەبەنگی جووت لە شەبەنگی کانزا ئەلکالییەکاندا .
ظاهرة كيمياوية	Chimical effect	دیاردەی کیمیاگەریی، ڕووداوێکی کیمیایی وەکو ژەنگ هەڵهێنان .
ظاهرة زيمان	Zeeman effect	دیاردەی (زیمان) ، دیاردەی کاری موگناتیسی بەهێز بەسەر هێڵی شەبەنگدا.
ظاهرة اديسون	Edison effect	دیاردەی (ئەدیسۆن)، دەرپەڕینی ئەلیکترۆن لە تەلێکی باریکی داگیرساوەوە کە تەوژمی کارەبایی پیادا بڕوات .
ظاهرة تندال، ظاهرة تندل	Tyndall effect	دیاردەی (تینداڵ) ، پەرتبوونی چەپکێك لە ڕووناکی کاتێك کە بە ماددەیەکی ڕووندا تێپەڕ دەبێت.
ظبطة، سنط عسلي	Acacia mellifera	ئەکاکی هەنگوینی ، درەختێکە لە چیاکانی دوورگەی عەرەبیدا دەڕوێت .
ظبي	Buck, Antelope, Deer, Gazelle	ئاسك، ئاهو، مامز، جەیران، وەرەماس .
ظبي . ذكر الغزال	Buck, malesdeer	ئاسکی نێر.
ظبية، انثى الغزال، ام الخشف، ام شادن، ام الطلا	Doe, Roe, Hind	ئاسکی مێ .
ظبية ، حياء ذي الحافر	Vagina of solipeds	شەرمگەی گیاندارە سمدارەکان .
ظبي شوسنجة	Fourhorned-antelope, Chousinge	ئاسکی (شۆسنجە) ، جۆرێکە لە ئاسك لە هیندستان دەژی .
ظبي اسود، غفر، ظبي هندي ، تيل	Cervicapr, Black buck, Sable antelope	ئاسکی ڕەش .
ظبي هيرولة، بقرة عيناء	Hunters-antelope	ئاسکی ڕاوچییەکان، ئاسکی ڕاو .
ظبي الماء	Water-buck	ئاسکی ئاویی.
ظبي هوش	Decula antelope	ئاسکی (هوش) ، ئاسکی دیکۆلا .
ظبي عربي ، اعفر	Gazelle Arabica	ئاسکی عەرەبی .
ظبي اغبر ، ظبي احمر ، ظبي ابو عرف	Roan antelope	ئاسکی سوور، ئاسکی باڵدار .
ظبي هندي	Indian antelope	ئاسکی هیندی .
ظبي بونغو مروا، ظبي بنغانا	Bongo antelope,	ئاسکی بۆنگۆ، ئاسکی ئیسحاق .
ظبي القصب	Reed buck	ئاسکی قامیشەڵان .
ظبي كوب	Kob antelope	ئاسکی کۆب، ئاسکێکە پەلەکانی کورتن .
ظبي ازرق ، هليم	Cephalophus	ئاسکی شین .
ظبي التبت	Goa	(گوا) ، ئاسکی تیبت، جۆرە ئاسکێکە کلکەکەی ڕەشە لە وڵاتی تیبتدا دەژی.

ظران، فلنت، ظر، ظُررة	Flint, Silex	(فلينت) ، بەردە ئەستێ، جۆرێکە لە مەعدەنی کوارتز، بەردێکی پتەوە .
ظربان ، ظرباء، ابو عفن ، ابو المنتن ، ابن مقرض ، فار الخيل	Ictonyx, Ferret, Polecat	بۆگەنکە، گیانداڕێکی شیرەدەری گۆشت خۆرە ، مشك و مار و مارمێلکە دەخوات ، هێندەی پشیلەیەك دەبێت ، لە دەڵەك دەچێت ڕەنگەکەی قاوەیی یان بۆری مەیلەو ڕەشە، ژێر سکی سپییە پێستەکەی بە نرخە ، چاوی تیژە ، تورەکەکەیەکی هەیە بە بنی کلکییەوە ، شلەیەکی بۆگەنی تێدا کۆدەبێتەوە دەیگرێتە دوژمن لە کاتی ترسدا یان بۆ پاراستنی خۆی .
ظربان امريكي، ظربل	Shunk, Mephitis	بۆگەنکەی ئەمریکی .
ظربان افريقي ، زورلة، ظربان مخطط	Zoril, Zorilla, Straied weasel, Striped shunk	(زۆریل) ، بۆگەنکەی ئەفریقی ، بۆگەنکەی هێڵدار، جۆرێکە لە بۆگەنکە هێڵی ڕەش و قاوەیی و زەردی پێوەیە .
ظرف ، حالة	Circumstance	بار، دۆخ.
ظرف، خرطوشة	Cartidge	فیشەك.
ظرف ، غلاف	Envelope, Cover	زەرف، کیسەی کاغەز .
ظرو اسود، بكف، حبة القلب، نوفة، فوانيس	Balloon-vine, Heart-pea, Love in a puff	دەنکی دڵ، قەزوانی ڕەش، ڕووەکێکە گوڵەکەی سپییە ، دەنکەکەی هێندەی نوکێك دەبێت ڕەش و ڕەقە .
ظروف قياسية، ظروف عيارية	Standard-conditions	بارە پێوانەییەکان ، ئەو بارەی کە تیایدا پلەی گەرمی سفری پەتییە و پەستان (٧٦٠) ملیمەترە .
ظروف إعتيادية	Ordinary-conditions , Usual conditions	بارە ئاساییەکان .
ظريف	Prettiness	زیرەك و قۆشمە ، قسەخۆش .
ظريفة اوقارديون	Eucaridium	(ئیوکاریدیوم) ، ڕووەکێکە گوڵی جوان دەگرێت .
ظربل		بڕوانە (ظربان امريكي) .
ظعن ، ظعينة	Furniture, Luggage	کۆچ و بار.
ظعون، بعير	Dromedary of burden	وشتری بار .
ظفر ، جدل	Interlacing	هۆنینەوە، وەکو هۆنینەوەی پرچ .
ظفر ، اظفور	Nail, Finger-nail, Claw, Unguis	نینۆك، چرنووك، ناخوون، نینك.
ظفرة	Pterygium	تانەی چاو، تەمی سەرچاو ، پەیدابوونی پەردەیەکی تەنکی سپی ڕەق لەسەر وشکێنە (قرنية) یان ڕەشێنەی چاو، کە ڕێگە لە بینین دەگرێت واتە کوێری دەکات .
ظفري	Onych, Onycho	نینۆکیی، پێشگرێکە پەیوەندی هەیەبە نینۆکەوە .
ظفراء، نعناع بري ، ظفيرة	Wild mint	نەعنا کێویلە، گیایەکە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
ظلام	Darkness	تاریکی ، تاریکایی، شەوەزەنگ، نووتەکی .
ظلامي	luci fugous	تاریکی خواز، ئەو گیاندارەی کە حەز بە تاریکی بکات و خۆی لە ڕووناکی دوور بخاتەوە وەکو هەندێك مێروو و باڵندە .
ظلامية، خنفساء الدقيق	Meal worm-beetle	قالۆنچەی ئارد، ئەسپێی ئارد .
ظُلاع	Ostreoar thirtis, Ostear thritis	١. ئازاری ئێسك و جومگە، ئاوسانی ئێسك و جومگە لە ئەنجامی ڕۆماتیزمەوە. ٢. ئازارێکە لە قاچی ئاژەڵ پەیدا دەبێت .
ظُلة	Shade	چەتری گلۆپی کارەبا، کڵاوی گلۆپی کارەبا ، چەترێکە دەخرێتە سەر گلۆپی کارەبا بۆ ئەوەی لە تیشی ڕووناکییەکەی کەم بکاتەوە.

ظلف حافر ، سنبك	Hoof, Cloven	سم، پاقولاخ، پاقلاخ
ظلفيات	Cloven-hoofed, Cloven-foored	گیانداره سمدارەکان ، وەکو وولاخ و ئاژەڵ .
ظل، فی	Shade, Shadow, Umbra	سێبەر ، سایە، سەهون، سیتافك، سیتافیك .
ظل الارض على القمر (عند الخسوف)	Umbra	سێبەری زەوی لەسەر مانگ لە کاتی مانگ گیراندا .
ظل الزاوية ، ظل هندسي (ظا)	Tanget	سێبەری گۆشە، سایەی گۆشە (سا) ، ڕێژەی نێوانی لای بەرامبەر و لای هاوسێی گۆشەکە لە سێگۆشەدا.
ظل تمام الزاوية (ظتا)	Cotanget	سێبەری تەواو، سایەی تەواو (ستا) ، ڕێژەی نێوانی لایەکی هاوسێ و لایەکی بەرامبەری گۆشەکە لە سێگۆشەدا دەکاتە هەڵگەڕانەوەی سایە .
ظل الصباح	Shadow at-morning	سایە(سێبەری بەیانی) .
ظل المساء	Shadow at-evening	نسێ (سێبەری نێوا ران).
ظل المطر	Rain shadow	دیوێك کە باران نایگرێتەوە .
ظلم	Stevia	(ستیڤیا) ، گیایەکە گوڵی ئەرخەوانی یان سپی یان پەمەیی دەگرێت .
ظلم	Saliva, Slaver	ئاوی ناودەم، کەف ناودەم ، لیك .
ظلماء، مظلم	Obscure, Darksome	تاریك ، نووتك .
ظلمة		بڕوانە (ظلام) .
ظليلة ، سقيفة	Shed, bower	کەپر .
ظليل، معتم	Opaque	تەڵخ، تاریك ، ناڕۆشن .
ظليلية ، عتمة	Opacity	تەڵخی، تاریکی ، ناڕۆشنای.
ظُليل	Shady	نزار، سێبەر ، سەهەند، نسرم، نسار، دورهەتاو، بەسار
ظُليل، شبه الظل	Semidarkness, Penumbar	نیمچە سێبەر .
ظليل رطب	Shady humid(Place)	خۆرنەگەز، شوێنێکی سێبەری شێدار .
ظليم ذكر النعام، عسلق، عُسج	(Male) Ostrich	نێرەی وشترمر .
ظما ،عطش	Thirst	تینوێتی .
ظما مائي	Hydrodipsia	تینوێتی بۆ ئاو (وەکو لە ڕووەکدا) .
ظمآن، ظميء، ظامیء، عطشان	Thirsty	تینوو.
ظنبوب	Machilis	مێروویەکە لە هاریێ یان سۆلسۆلە دەچێت لە شێوەی تەشیلە یان لوولەکدایە، سێ پەلکە لەسەر توێکڵی درەخت دەژی .
ظنبوب ، قصبة الساق	Shin, Tibia	قامیشەی لاق، سپیلکاپێ، ئێسکێکی گەورەیە لەلاقدا .
ظنبوبي	Tibial	قامیشەیی، لاقی .
ظنب ، اصل الشجرة	Neck of the tree	بنکەدار ، کۆتکەدار .
ظنين ، متهم	Suspected	دڕدونگ، گومان لێکراو .
ظن، تخمين	Supposition, estimation	مەزننە، مەزندە، مەزنە
ظهارة ، نسيج طلائي	Epithelium	شانەی داپۆشەر ، ئەوشانەیەی کە لە لەشی زیندوو دادەپۆشێت لە ناوەوە یان لە دەرەوە .
ظهار، وجع الظهر	Notalgia	پشت ئێشە، ئازاری پشت
ظهر	Back, Tergum	پشت .

ظهر	Spondylitis	سوتانەوەی بڕبڕەی پشت .
ظهري	Dorsal, Tergal	پشتی ، پشتە، هەر شتێك پەیوەندی بە پشتەوە هەبێت .
ظُهر ، ظهيرة	Noon, Midday	نیوەڕۆ ، نیڤرو ، چێشتەنگاو .
ظُهرية ، ملاح	Figmarigold	گوڵە نیوەڕۆ ، ڕووەکێکە گەڵاکەی گۆشتنە، گوڵی جوان دەگرێت .
ظهري	Notal, Tergal	پشتی ، شتێك پەیوەندی بە پشتەوە هەبێت .
ظهران	Elytron	کالانی باڵی مێرووی وەکو لە کولەدا هەیە .
ظهُرة ، سلحفاة	Tortoise	کیسەڵ .
ظهرة	Negligence, Omission	پشتگوێ خشتن .
ظهور	Appearance	ئاشکرابوون ، دەرکەوتن .
ظهور الأسنان، رشق الاسنان	Dentition, Eruption of teeth	ددان دەرهاتن .
ظهيرة		بڕوانە (ظهر).
ظهيرة بلورية ، حشيشة البلورية	Ice plant	گیا کریستاڵی ، گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵی‌یە ، ئاوگی گەڵاکەی لە دروست کردنی کریستاڵدا بەکاردێت ، گوڵەکەی بچووك و سپی هەندێکی بەرەکەی دەخورێت .
ظيان ، ملعي ، ياسمين البر	Clematis	یاسەمینە کێویلە ، گیایەکی تەمەن درێژی کەپرییە گوڵی ئەرخەوانی یان سپی یان شین یان زەرد دەگرێت .

عائلة ، عيلة	Family	خێزان ، بنەماڵە.
عائم	Swimming, Natant, Floating	سەرئاوکەوتوو.
عائش	Alive	ژیاو، زیندوو. زیندە .
عائل : مُضيف	Host	ژێنەر، بژێن، ئەو گیاندارەی کە مشەخۆری لەسەر دەژی ، واتە مشەخۆر دەژێنێت .
عائلة الحيات	Viperidae	خێزانی مار، کۆمەڵەی مار .
عائش على الدم	Hemophilic	خوێن خۆر، خوێن مژ، لەسەر خوێن دەژی .
عائدة ، عوائد ، عائدات	Benefit , Profit , Taxes, Dues, Proceeds	سوود، کەڵك، دەسکەوت، باج .
عائق ، مُعوق	Impedance	تەگەرە، بەرهەڵستی ، کۆسپ .
عائق الحقول، دانج، رجل القبرة	Field larkspur, Delphinium, Kings consound	پێ‌کلاوکورە، سەرەچۆلەکە، گیایەکی پزیشکی‌یە گوڵی شین دەگرێت دەرمانی لێ‌دەردەهێنرێت بۆ میزکردن و کرم فرێدان ، گوڵی شین یان سپی یان بنەوشەیی یان پەمەیی یان سوور دەگرێت .
عائق جبلي ، عشبة القمل ، زبيب بري	louse wort, Stavesacre	گیائەسپێ، گیایەکی پزیشکی‌یە گوڵی پەمەیی دەگرێت ، تۆوەکەی ژەهرینە ، درمانی کرم فرێدان و ڕەوان کردنی ئاژەڵ و کوشتنی ئەسپێ‌ی لێ‌دەردەهێنرێت .
عابر ، مار	Passing over, Travelling, Transient	ڕێبوار ، پەڕاوە .
عابر سبيل	Wayfarer	ڕێبوار ، ڕێڤنگ، ڕێونگ.
عابور ، طيور مهاجرة	Migrator birds	باڵندە کۆچکەرەکان ، باڵندە ڕەوەندەکان ، وەکو لەقلەق .
عابل ، نافض	Deciduous	گەڵاوەریو، هەر ڕووەکێك گەڵاکەی هەموو زستانێك بوەرێت .
عاتق ، كتف	Shoulder	شان، ئەستۆ، نێوانی شان و مل .
عاتق (الميزان)	Beam of balance	شانی تەرازوو، شیشی تەرازوو کە دوو تاکەی پیادا هەڵواسراوە .
عاتقة، مزارة	Gapper	پاچەکۆڵە، پاچێکە بۆ بژارکردنی باخچە بەکاردێت .
عاتكة	Infertile, Unfruitful	درەختی زڕ، درەختی بێبەر .
عات، عاتي ، شديد	Violent, Fierce	بەتین، بەهێز، توند.
عاتية، ملتهمة البكتريا، لاقحة البكتريا	Bacteriophage	بەکتریا خۆر، بەکتریا هەڵلوشەر.
عاج ، ضجاج	Ivory	ددانی فیل، شفرەی فیل ، کەڵبەی فیل، شیرمایی ، مایی.
عاج السن	Dentin, Dentine	مایی ددان ، چینی ناوەڕاستی ددان کە دەوری کرۆکی ددانی داوە، بریتی‌یە لە مادەیەکی کلسی پتەو.
عاجز، مقعد	Disabled, Crippled, Weak, Powerless, Invalid	کەفتەکار، پەك کەوتوو، دەستەپارچە، داماو، لەکارکەوتوو .
عاجل، طارىء	Sooner, urgent	خێرا.
عاجلة ، قطار الاكسبريس	Express-train	شەمەندەفەری خێرا (ئێکسپرێس) .
عادة، تقليد	Habit	خوو، ڕەوشت، نەریت، لاسا.
عادي ، إعتيادي	Normal, Habitual	ئاسایی.
عادة شهرية ، حيض	Menses periods, Menstruation	بێ‌نوێژی، کەوتنە سەر خوێن، حەیز .

عادة سرية ، استنماء باليد	Masturbation	دهسپهڕ، ئاوهێنانهوه .
عادم ، تالف	Waste	لهناوچوو .
عادم السيارة	Automobile-Exhaust	ئهگزۆزی ئوتومبیل، دوكهڵكێشی ئوتومبیل .
عارض	Accident, Obatacle	ڕووداو، تووش بوون.
عارض، طاریء	Adventitious	ناكاو، لابهلا.
عارضة، رافدة	Girder	سهربنكه، دهسك، پارچه كانزایهك یان تهختهیهك كه بۆ قایمكردنی یان بهستنی دوو پارچهی تر بهكاربێت .
عاري ، عُريان	Naked, nude	ڕووت، بێبهرگ، بێ كنج.
عاريات البذور	Gymnosperms	ڕووهكه تۆو ڕووتهكان، ئهو كۆمهڵه ڕووهكانهیه كه تۆوهكهیان ڕووته وهكو سنهوبهر.
عاريات الثمر	Gymno carpous	ڕووهكه بهر ڕووتهكان.
عاري القدمين	Barefooted	پێخاوس، پێپهتی.
عاري الساق	Nudicaul	قهد ڕووت، قهفڕووت، قهدی ڕووهك كه بێ گهڵابێت.
عاري الرأس	Bareheaded	سهر ڕووت، سهر قووت.
عاريات الأسنان	Gymnodonts	ددان ڕووتهكان، جۆرێكه له ماسییه ئێسكدارهكان.
عارضة الباب	Crossbeam, Girder (of door)	گرێژنهی دهرگا، باهو.
عار، عيب	Infamy	نهنگی، شوورهیی.
عارشة، معترشة	Liana, climbing-plant	ڕووهكی كهپری، ههر ڕووهكێك قهدهكهی درێژو لاواز بێت نهتوانێت به قیتی بوهستێت و پێویست به پاڵپشت بكات، وهكو مێو و لاولاو.
عازف، موسيقي	Player, Musician	مۆسیقا ژهن.
عازف العود، عواد	lutanist	عود ژهن، عودلێدهر.
عازف الناي، عازف الفلوت	Flutist	بلوێر ژهن، شمشاڵژهن، لولكژهن.
عازف الكمنجة، كماني	Violinist	كهمانجه ژهن.
عازف الكلارنيت	Clarinetist	كلارنێتژهن.
عازف الأرغن	Organ grinder, organist	ئۆرگۆنژهن.
عازقة حفارة	Cultivator	مهكینهی بژار كردن و كێڵان.
عازل، فاصل	Separator, Insulating, Insulator	بهربهستكهر، جیاكهرهوه، دابڕكهر.
عازب، اعزب	Unmarried (man)	ڕهبهن، پیاوێك ژنی نههێنابێت.
عازبة، عزباء	Unmarried (woman)	گهوره كچ، كچێك شووی نهكردبێت.
عازل للحرارة	Thermal-insulator	گهرمانهكێش، گهرمیی دابڕكهر.
عازل (شريط)	Friction tape	((تهیپ)) شریتێكی قوماشی زهمقاویه بۆ دابڕكردنی كارهبا .
عازل كهربائي	Dielectric, insulator	بهربهستی كارهبا، بهربهستی كارهبایی، دابڕی كارهبا .
عازل (مادة)	Insulating, Isolating, Insulant	بهربهست، نهگهیهنهر، دابڕكهر، ههر مادهیهك ببێته هۆی نههێشتنی تێپهڕبوونی كارهبا یان گهرمی یان دهنگ له شوێنێكهوه بۆ شوێنێكی تر.
عاشبة، عشيب، معشب	Grassy, With herbs, Herbous	شوێنی زۆرگیا، شوێنی گیایاوی.
عاشبات، آكلات العشب، عواشب	Herbivorous, poephagous	گیاخۆر، گیانداری گیا خۆر، وهكو ئاژهڵ.

عاشوب	Herbicide, weed-killer	گیا کوژ، هەر دەرمانێك گیای زیانبەخش لە ناو بەرێت.
عاشق، محب	Lover, beloved	دڵدار، خۆشەویست.
عاشق الذات، نرجسي	Narcissistic	نێرگزیی، (نێرگزێتی)، ئەو کەسەی حەز لە جوانیی لەشی خۆی بکات.
عاشق و معشوق، فحل و نثيا، تعشقية	Dovetail, He-she joggle	ئاشقە و ماشقە، نێرو مێ، وەکو نێرو مێی تەختە.
عاشق و معشوق، مخلدة كروية	Gomphrena globosa, Globe amaranth	گیایەکە لە کۆمەڵەی قەیفە گوڵی پرتەقاڵی و بنەوشەیی و پەمبەیی دەگرێت.
عاشم	Arrow grass, Marsh arrow grass	گیاتیر، گیایەکی دەشتەکییە گەڵاکەی لە تیر دەچێت، لە زەلکاودا دەڕوێت.
عاصف	Windy, stormy, gusty, gale	راپێچکە، بایاوی.
عاصفة	Storm	رەشەبا، بارۆڤە، بازۆر، زیپ، گەرداو، بایەکە خێراییەکەی (۲۱) مەترە لە چرکەیەکدا.
عاصفة ثلجية، دمق	Blizzard	فەرتەنە، تۆف، بۆرفتە، بەورفتە، بلێك، کرێوە، با پێچ، زریان، زەلان، تۆف و باران ویشومە، باپووك، باپێشك، بای مەزن، پێچ و کلو، بادەف، باهۆز، خێراییەکەی نزیکەی ۳۵ ۹۵ میلە لە سەعاتێکدا.
عاصفة ممطرة	Rain storm	بۆران، شەستە باران، شڵێوە، بارەش، بای باراناوی، بارفت، وەشەن.
عاصفة ترابية	Sandy storm	گەردەلوول، گێژەڵوکە، گێژەبا.
عاصفة رعدية	Thunder storm	رەشەبای تریشقەدار، رەشەبای تریشقاوی، بەتاڵکردنەوەی کارەبایی رووناکی و دەنگی لەگەڵدایە.
عاصفة مغناطيسية	Magnetic storm	رەشەبای موگناتیسی، گۆڕینێکە لە کایەی موگناتیسی خرۆکی زەویدا روو دەدات. پێوەندی هەیە بە دەرکەوتنی پەڵەکانی خۆرەوە، ناوچەیەکی زۆر فراوان لە زەوی دەگرێتەوە.
عاصمة	Capital, metropolis	پایتەخت، پایتەختی وڵات.
عاصرة، مهرس	Beater	گوشەر، وشەر، ئامرازی گوشینی میوە بۆ گرتنی ئاوەکەیان.
عاصرة، معصرة	Sphincter	ماسولکەی گوشەر.
عاصرة العنب، عصارة العنب	Grape crusher	گوشەری ترێ.
عاصرة بوابية	Pyloric-sphincter	گوشەرە دەرگاوان، دەرگاوانە گوشەر، ماسولکەی گوشەری نێوان گەدە و ریخۆڵەی دوانزە گرێ.
عاض، عضاض	Biting, mordacious	گەزندە، گازگر.
عاطفة	Sentiment, Affect	سۆز، کوڵ، زێل، دڵنەوازی.
عاطفي	Affective, sentimental, Passionate	بەسۆز.
عاطفية، إنفعالية	Emotivity, Affectivity	سۆزی.
عاطل	Idle	بێکار، بێئیش، مازور، مازۆڵ، لە کار کەوتوو، پەککەوتە.
عاطوس، نشوق، سعوط	Snuff	برنوتی، دەرمانێکی بۆنخۆشە بە لووت هەڵدەمژرێت بۆ مەبەستی پشمین، لە تووتنی چاککراو دروست دەکرێت.
عافط	Snorter	جرت کەن، جرت لێدەر.
عافية، صحة	Health	تەندروستی.

عاقول، عاكول، الحاج، اشترغار، زنجيل العجم	Alhagimaurorum, camel thorn, persianmanna-plant, sinaimanna, hebrew manna plant	وشتر خۆرکە، حوشتر خوار، حوشتر خۆر، حوشترالوك، ڕووەکێکی درکاویی بیابانییە، مادەیەك دەردەدات. لە گەزۆ دەچێت، ووشتر حەزی لێ دەکات.
عاقول الغزال، شكاعة عربية	Fagonia Arabica	وشتر خۆرکەی ئاسك، گیایەکە گەڵاکەی سێ پەلکە گوڵی بنەوشەیی و سوورو زەرد دەگرێت.
عاقل، ذكي	Sane, Brilliant, wise	ئاقل، ژیر، زرنگ.
عاقر، عقيم	Sterile, barren, nullipara	نەزۆك، بەیچەڵ، وەجاخ کوێر، بێبەر، زڕ.
عاقر قرحة، عاقر قرحا، عود القرح، تاغندست	Pillitory of spain, Flea- bane.	ڕەگەرووتە، تەرخونە کێویلە، گیایەکە گەڵاکەی گەورەو دداندارە، گوڵەکەی بچووکە بەرەکەی باڵدارە، ڕەگ و گەڵا و گوڵەکەی بۆنخۆشە، مادەیەکی توون و بۆنتیژی لێدەر دەهێنرێت بۆ کوشتنی مێروو و دروستکردنی دەرمانی ددان.
عاكس	Reflector	ڕەتکەرەوە، پەرچدەرەوە، دەزگایەکی ڕەتکردنەوەی (دانەوەی) ڕووناکی یان گەرمی.
عاكس التيار، مفتاح عاكس	Commutator	ڕەتکەرەوەی تەوژم، تەوژمدەرەوە.
عاكل، قزم	Pigmy, pygmy	گرگن، سیخن، بنەمۆم، گنۆل، دوگوردی، بایەعومرە.
عاكوب	Ergot	ئێرگۆت، کەڕوویەکی زیانبەخشە لە دەغڵ ودان دەدات.
عالَم	Kingdom, World, Globe	جیهان، گێتی.
عالِم	Scientist	زانا، زانستکار.
عالم بالتصنيف	Taxonomist	پۆلێنناس.
عالم بالقمر	Selenologist	هەیڤناس، مانگناس.
عالم بجغرافية القمر	Selenographer	جوگرافیاناسی مانگ، جوگرافیای مانگ ناسی.
عالم بالكيمياء	Chemist	کیمیاناس، کیمیاگەر.
عالم بالبراكين	Volcanlogist	گڕکانناس.
عالم بالتأريخ الطبيعي	Naturalist	مێژووناسی سروشت.
عالم في المائيات، عالم في الهيدرولوجي	Hydrologist	ئاو ناس.
عالم في الفلزات	Metallographer	کانزا ناس.
عالم بالمناعة	Immunologist	زانا لە مەیدانی بەرگریی لەشدا (دژی نەخۆشیی)، بەرگری ناس.
عالم بالبكتريا، عالم بالجراثيم	Bacteriologist	بەکتریا ناس.
عالم بالبلورات	Crystallographer	بلوور ناس.
عالم بالتشريح	Anatomist	توێکاریناس، توێکاریزان.
عالم بالطبيعيات، عالم بالفيزياء، فيزيائي	Physician	سروشتناس، فیزیاناس.
عالم بالجغرافيا الطبيعية	Physiographer	جوگرافیاناسی سروشت.
عالم بطبقات الأرض، عالم بالجيولوجيا	Geologist	چیناسی زەوی، زەوی ناسی، زانا لە چینەکانی زەویدا، زەویزان.
عالم بالجغرافية	Geographer	جوگرافیاناس.

عالم بالجراحة	Surgeon	نەشتەرکار، نەشتەرگەر.
عالم في الحساب	Arithmetician	ژمێرناس.
عالم بالحشرات	Entomologist	مێرووناس.
عالم بالزراعة	Agronomist	کشتوکاڵناس.
عالم بالأحاثة، احاثي	Paleontologist	زانا لە بواری گیاندار و رووەکە بووبەبەردەکاندا.
عالم بالجبر	Algerbraist	جەبر ناس.
عالم بالزلازل	Seismologist	بومەلەرزە ناس.
عالم بالبصريات، مبصاري	Optometrist	بیناییناس.
عالم كوني	Cosmologist	گەردونناس.
عالم بالرياضيات	Mathematician	ماتماتیکەوان، ماتماتیکناس.
عالم بعلم الأمراض	Pathologist	نەخۆشیناس.
عالم بالآثار القديمة، عالم اثري، آثاري	Archaeologist	ئاسەوار ناس، شوێنەوارناس.
عالم تنجيم، منجم	Astrologer	ئەستێرە گرەوە.
عالم فلكي، فلكي	Astronomer	ئەستێرە ناس.
عالم بالسموم	Toxicologist	ژەهرناس.
عالم بالصواريخ	Rocketeer	رۆکێتناس.
عالم بالموسيقى	Musician	میوزیکناس.
عالم بالغيب	Knower of the unknown	نهێن بین، نهێن زان، نهێن بڕ.
عالم نفساني	Psychologist	دەروونناس.
عالم بعلم الأنسان	Anthropologist	مرۆڤناس.
عالم بالظواهر الجوية، عالم بالأرصاد الجوية	Metreologist	مێترۆلۆج، زانا لە دیاردەکانی کەشدا.
عالم بالدواجن	Zootechnician	پەلەوەرناس.
عالم بالأحياء	Biologist	زیندەوەر ناس.
عالم بوظائف الأعضاء، عالم بالفسلجة	Physiologist	زانا لە بواری فەرمانەکانی لەشدا، فسیۆلۆجیناس.
عالم بعلم الحيوان	Zoologist	گیاندار ناس، گیاندارزان.
عالم بالنبات	Botanist	رووەکناس، رووەکزان.
عالم بالأساطير	Mythologist, mythographer	داستانناس.
عالم بالأحصاء	Statistician	ئامارناس، هەڵژمارناس، هەڵژمارزان.
عالم بالأشعاع	Radiologist	تیشکناس، تیشکزان.
عالم بالأدوية، عالم بالعقاقير	Pharmacologist	دەرمانناس، دەرمانزان.
عالم بالخلايا	Cytologist	زانا لە بواری خانەکانی لەشی زیندەوەردا، خانە ناس.
عالم بالطوبوغرافيا، طوبوغرافي	Topographer	تۆپۆگرافەر، زانا لە باسی وێنەی رووی زەوی وەکو چیا و گرد و شیو و رووبار و گۆم و هتد.
عالم بوصف الصخور	Petrographer	کەڤرناس.

عالم بتركيب الصخور	Petrologist	زانا له بواری پێکهاتنی کهڤرمکاندا.
عالم بالسر خسيات	Pteridologist	زانا له رووهکی کهرموهزه کێویلهدا، له (کهرهوزی بیردا).
عالم بالطيور	Ornithologist	باڵندهناس، باڵندهزان.
عالم بالعظام	Osteologist	ئێسکناس، ئێسکزان.
عالم بالغابات	Forester	دارستانناس، دارستانزان.
عالم بالسكان	Demographer	دێمۆگرافهر، دانیشتووانناس.
عالم بالفطريات	Mycologist	کهڕووناس، کهڕووزان.
عالم بالقلب	Cardiologist	دڵناس، دڵزان.
عالم بالمناخ، خبير في المناخ	Climatologist	کهشناس، کهشزان.
عالم بأمراض النساء	Gynecologist	پسپۆری نهخۆشیی ژنان.
عالم بالتربة	Pedologist	خاکناس، خاکزان.
عالم بدراسة الأطفال	Pedologist	زانا له بواری ژیان و گهشهکردنی منداڵاندا.
عالم بدراسة الأجنة	Embryologist	کۆرپهله ناس، کۆرپهلهزان.
عالم بالتخدير	Anesthetist	زانا له سڕکردندا.
عالم بالمعادن	Mineralogist	زانا له کانزادا، کانزازان.
عالم باستخراج المعادن	Metallurgist	پسپۆڕی دهرهێنانی کانزا.
عالم إجتماعي	Social scientist, sociologist	کۆمهڵناس، جڤاتناس.
عالم بعلم الأنساب	Genealogist	رهچهڵهکناس.
عالم بالأمراض العصبية	Neurologist	زانا له بواری نهخۆشییه دهمارییهکاندا.
عالم إقتصادي	Economist	ئابووریناس.
عالم بالظواهر	Phenomenologist	دیاردهناس.
عالم بالأمصال	Serologist	پێکوتناس، پسپۆڕی کوتان.
عالم بالميكانيك	Mechanician	میکانیکناس، میکانیکزان.
عالم بالمعاجم، معجّمي	lexicographer	فهرههنگساز، فهرههنگناس.
عالم بالمساحة، عالم بالجيوديسيا	Geodesist	زانا له بواری پێوانی زهویدا.
عالم بالهندسة	Geometer	زانا له ئهندازهدا.
عالم بالوراثة	Geneticist	جینناس، جینزان.
عالم بالتقنية، تكنولوجي، عالم صناعي	Technologist	تهکنۆلۆجیست، تهکنولۆجیزان.
عالم بعلم الوقت	Chronologist	کاتناس.
عالم بالأوقيانوسات، عالم بالمحيطات	Oceanographer	زهریاناس.
عالم بالفيزياء الفلكية	Astrophysicist	پسپۆڕی فیزیای ئهستێرهوانی.
عالم بالبيئة	Ecologist	ژینگهناس.
عالم بالجلد	Dermatologist	پێست ناس.
عالم بالكهرباء، اختصاصي بالكهرباء	Electrician	کارهباناس.
عالم بالفيروسات	Virologist	ڤیرۆس ناس.

عالة، شمسية المطر	Umbrella	چەتر، چەتری باران.
عالق	Suspension	گیرساوە، هەڵواسراوە. مادەیەکی کیمیایی وەکو لم لە ئاودا.
عالي (عال)	High	بڵند، بەرز، باڵا.
عام	General	گشتی، سەراپا، هەموو، تێکرای.
عام	Year	ساڵ.
عام ماضي	Last year	پار، ساڵی پێشوو.
عامل (اجير)	Workman, labourer	کرێکار، کارکەر، پاڵە.
عامل (في العلوم)	Factor, Agent	هۆکار، کارکەر.
عامل إرغاء	Foaming agent	هۆکاری کەفکردن، ئەو مادەیەی کە بۆ پەیداکردنی کەف بەکاردێت.
عامل تفجير	Blasting agent	هۆکاری تەقاندن، مادەیەکە دەکرێتە تەقەمەنییەوە.
عامل مشتت	Dispersing agent	هۆکاری پەرتکردنەوە، هۆکاری پەرشکردنەوە.
عامل التصادم	Collision factor	هۆکاری بەریەککەوتن.
عامل الجودة	Quality factor	هۆکاری باش، هۆکاری چاکی.
عامل ريزس	RH. Factor, Rhesus	هۆکاری (ریزس)، مادەیەکی پرۆتینییە، پێی دەگوترێت (ئەنتی جین) لە خرۆکە سوورەکانی زۆربەی کەساندا هەیە، نەبوونی دەبێتە هۆی نەخۆشی لە وەچەدا یان تۆپەڵبوون و تواندنەوەی خرۆکە سوورەکان و مردن.
عامل التغير	Change factor	هۆکاری گۆڕان.
عامل الثبات	Stability factor	هۆکاری جێگریی.
عامل الأمتصاص	Absorption factor	هۆکاری مژین.
عامل مؤكسد	Oxidizing agent	هۆکاری ئۆکسیدکەر، ئۆکسێنەر، وەکو پەرمەنگەناتی پۆتاسیۆم.
عامل مختزل	Reducing agent	هۆکاری کەمکەرەوە، هۆکاری لێکەرەوە، وەکو هایدرۆجین.
عامل أساسي	Prime factor	هۆکاری سەرەکی، هۆکاری بنەڕەتی.
عامل مساعد، عامل محفز	Catatyst, Catalytic agent, catalyzer	هۆکاری یارمەتیدەر، هۆکاری یاریدەدەر.
عامل محفز زيكلر، عامل مساعد زيكلر	Ziegler-catalyst	هۆکاری یاریدەدەری زیگلەر، جۆرێکە لە هۆکاری یاریدەدەر لە دروستکردنی مادەی پۆلیمەردا بەکاردێت.
عامل مجفف	Drier agent	هۆکاری ووشککەرەوە.
عامل مشترك، قاسم مشترك	Common factor	هۆکاری هاوبەش، هۆکاری هاوکۆ.
عامل مشترك (أعظم) قاسم مشترك أعظم	Highest common factor	گەورەتین (مەزنترین) هۆکاری هاوبەش، گەورەترین ژمارەی هاوبەش لە نێوان دوو ژمارە یان زیاتردا کە ئەو ژمارانە بەسەریدا دابەش بکرێن بەبێ ماوە، بۆ نموونە گەورەترین هۆکاری هاوبەش نێوانی ١٥,٩,٦ بریتییە لە ٣.
عامل مزيل للماء	Dehydrating-agent	هۆکاری ئاولابەر.
عامل مطهر	Antiseptic agent	هۆکاری پاکژکەرەوە، وەکو لە هەندێك دەرماندا.
عامل فانت هوف	Vant Hoff factor	هۆکاری (ڤانت هۆف)، ڕێژەی ژمارەی تەنۆکە تواوەکان (ئایۆن و گەردە هەڵنەوەشاوەکان) کە بەراستی لە گیراوەیەکدا هەن، بۆ ژمارەیان ئەگەر وەکو لێکهەڵوەشان روویدابێت.
عامل التكبير	Amplification factor	هۆکاری گەورەکردن.

عامل تلغراف، عامل البرق	Telegrapher, Telegraphist	تەلچی، کرێکاری تەلگوراف، کرێکاری بروسکەلێدان.
عامل زراعي	Farm hand, Farm worker	کرێکاری کشتوکاڵ، جوتیار، وەرزێر.
عامل القدرة	Power factor	هۆکاری توانست، رێژەی نێوان توانست (وات).
عامل بلل، عامل مُبلل، عامل ترطيب	Wetting agent	هۆکاری تەڕیی، هۆکاری شێ، هۆکاری تەڕکردن. هۆکاری شێکردن.
عامل مُعجل	Accelerator (agent)	هۆکاری خێراکەر، هەر مادەیەك خێرایی کارلێککردنێکی کیمیایی کەم یان زیاد بکات.
عامل مبطیء	Retardant	هۆکاری هێواش کەرەوە.
عانة	Pubis, pubes	بەر، بریڤ، بانەگا، تووکەبەر، روڤك، زارەگا، خوارەوەی بەلاموسڵدان.
عاني	Pubic	بەریی، شتێك پێوەندی بەبەرەوە هەبێت.
عانة، اتان	She ass	ماکەر.
عانس	An old maid	گەورە کچ، کچی قەیرە، کچێك شووی نەکردبێت.
عاهة	Infirmity, disease	زەدە، دەردەی بێدەرمان، کەمو کوڕیی لەش، دەرد.
عاهة ولادية	Inborn disease, congenital-disease	مادەرزاد، دەردی زگماکی، وەکو کەسێ بە کوێری یان سەقەتی لەدایك بوبێ یان گیاندارێك بەشەل و گێڕی لە دایك بووبێت.
عاهة نباتية	Blight, blast	نەخۆشی رووەکی، دەردەی رووەکی.
عاهر، زان	Adulterer, debauchee	ترەك، سۆزانی، ژنباز، داوێنپیس.
عاهرة، زانية	Prostitute, whore, Adulterss	قەحبە، سۆزانی، جندە، ئافرەتی حەشەری، سوزانی، ژنی داوێنتەڕ، ژنی داوێن پیس.
عاهل، ملك	King	پاشا، شا، میر.
عايق		بڕوانە (عائق الحقول).
عباب، يعبوب	Torrent	زۆربەی ئاوی دەریا.
عبار هوائي	Aperture	باگیر، بادگیر، کونێك لەسەربان یان دیواردا بۆ مەبەستی هەواگۆڕکێ.
عباد الشمس، ورد الشمس، عين الشمس، دوار الشمس	Helianthus, sunflower	گوڵەبەڕۆژە، ڕووەکێکی ساڵانەیە گوڵی زەردی گەورە دەگرێت، رۆن لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت.
عباد الشمس النيلي، طرنشول الصباغين		گوڵەبەڕۆژەی مۆر، جۆرێکە لە گوڵەبەڕۆژە، رەنگی گوڵەبەڕۆژەی لێدەردەهێنرێت، کە ڕەنگەکەی مۆرە و بۆ تاقیکردنەوە بەکاردێت.
عباد الشمس العسقولي، قلقاس رومي		بڕوانە (طرطوف).
عباد الشمس السنوي		بڕوانە (طرنشول).
عباءة، جبة، عباية	Oriental cloak, Mantle	باڵا پۆش، کەوا، عەبا، جبە.
عباءة السيدة		عەبای خانم، ڕووەکێکە لە باخچە بەردەڵانییەکاندا دەڕوێنرێت.
عبارة	Phrase	دەستەواژە، رستەیەکی بچووك کەمانای هەبێت.
عبارة، تعبير، شرح	Explanation	دەربڕین.
عبارة جبرية	Term, Algebrical expression	دەربڕینی جەبری، کۆمەڵە ژمارەو پیتێکە کە کرداری جەبریی پێوەندیان بکات بە یەکترییەوە.
عبادة الأوثانة، وثنية	Idolotory	پەرستنی بت، بت پەرستن.
عباقية		شوێنی سارێژبوونی برین.

عبال، نسرين، ورد جبلي	Brair, Dogrose, Maountain rose, Eglantine	نەسرین، گوڵەباخە کێویلە، دەوەنێکە بۆ مەبەستی پەرژین و رازاندنەوە دەروێنرێت. گوڵێکە ئاوێتەی وردی پەمبەیی یان سپی دەگرێت.
عبء، حمل	Load, Charge	بار، قورسایی، ئەرك.
عبادة	Worship	پەرستن.
عب	To quaff, Drink copiously	قوم لێدان، هەڵومراندن.
عُب، كُم، ردن	Base of the sleeve	سەردەست، فەقیانە، سەرقۆڵ.
عبث	Useless, Futile	فیڕۆ، پڕوپوچ، هەبا.
عبث، لعب، هزل	Sport, Play	یاری پێکردن، شێواندن.
عبد	Slave, Bondman	کۆیلە، بەند، بەندە.
عبد اللاوي، عجوز، فقوس	Green melon, chate of Egypt, Egyptian cucumber	١- جۆرێکە لە کاڵەك. ٢- جۆرێکە لە خەیار.
عبرة، عظة	Warning, lesson	پەند.
عبرب		بڕوانە (سماق).
عبرة، دمعة	Tear	فرمێسك، ئەشك، رۆندك.
عبس، عُبوس، عُبوسة، تجهم	Frown, stern look	مۆنیی، رووگرژیی، رووترشی.
عبس، برنوف	Flea wort, Flea bane	شابانە، گیا کێچ، گیایەکی دەشتەکیی پزیشکییە گوڵەکەی زەرد و تاڵ و بۆنخۆشە.
عبعاب، عبعب	(Male) antelope	نێرە ئاسك.
عبقة، عوف	Devil wood, American olive, Osmanthus	زەیتونی ئەمریکی، دار و دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتونە. گوڵەکەی سپی و ورد و بۆنخۆشە، بۆ بۆنخۆشکردنی چایی بەکاردێت.
عبق، عابق	Redolent, Fragrent	بۆنخۆش، بە بۆن و بەرامە، مادەیەك بۆنی خۆش بدات.
عبقري، نابغ	Ingenious, Genius	زانای بلیمەت، هەڵکەوتوو.
عبقرية، نبوغ	Genius, Ingenuity	بلیمەتی. هەڵکەوتووی.
عبق، عبلقة، عبيق	Redcence	بۆنی خۆش، بۆن و بەرامە.
عبقر، عنقر	Root	رەگ.
عبقس، عبقوس	Zabrus	زابرەس، جۆرە قالۆنچەیەکی زیانبەخشە.
عبك، نسيج صوفي	Camlet	چنراوێکی خوری.
عبل، أثل، طرفاء	Tamarisk	دارگەز، نزیکەی ٢٠ جۆری هەیە.
عبل، ضخم	Big, Huge	زل، کەتە.
عبل، ضخامة الأطراف	Acromegalia, acromegaly	پەل گەورەیی، دەست و پێ زلی.
عبهر	Spring snow-flake, leucoium	گیایەکی پیازییە گوڵی زەرد و سپی دەگرێت. بۆنی خۆشە، لە نێرگز دەچێت.
عبهر، اصطرك	Styrax, storax	(ستۆراکس)، دارو دەوەنێکە، زەمقێکی بۆنخۆش دەر دەدات لە بخور دەچێت.
عبوة، مك	Afill, afilling	پڕکراوە، داگیراوە، وەکو بۆمبا.
عبوة خشبية للبناء	Wooden supports	داربەست بۆ بیناکردن.

عبودية	Slavery, bondage	کۆیلەتی، کۆیلەیی، بەندیی.
عبوس، عابس	Frowning, gloomy	مۆن، خرس، مڕومۆچ، ڕووگرژی، ڕووترش، گرژ، دڕژ.
عبور	Crossing, passing, crossing over	پەڕینەوە، تێپەڕبوون، گوزەر کردن، دەرباز بوون.
عبور الموروثات، عبور الجينات	Crossing over of genes	پەڕینەوەی جینەکان، ئاڵو گۆڕکردنی جینەکان لە نێوان کرۆمۆسۆمەکاندا لە کاتی دابەشبوونی کەمکردنەوەیی (اختزالی) لە خانەکانی لەشی زیندەوەردا.
عبوثران، عبيثران، شيخان، عبتران، أرطماسيا	Judean worm wood, Artemisia-Judacia	(ئەرتمیزیا)، جۆرە ڕووەکێکی بۆنخۆشە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی زەردە، دەرمانی لێدەر دەهێنرێ بۆ چارەکردنی ماخۆلان و فێ.
عبير، شذا	Perfume	بۆن و بەرامە، بۆنی خۆش.
عبيراء، ند	Willow herb	گیابی، گیایەکی پزیشکییە گوڵی پەمبەیی یان سپی یان سور دەگرێت.
عبيط	Fatling	دابەستە، ئاژەڵێك بۆ سەربڕین قەڵە و بکرێت.
عبيط، هبيت	Foolish, silly	گێژوویژ، حۆل، ساویلکە.
عتال، حمال، شيال	Carrier, porter	حەماڵ، کۆڵهەڵگر.
عتاد	Material, Apparatus	دامودەزگا، ئامێر، ئامراز.
عتاد، زخيرة حربية ١	War equipment, ammunition	فیشەك، چەك، گوللە، کەلوپەلی شەڕ.
عتابي، حمار الزرد	Zebra	کەرەکێوی، کەرە کولان.
عتامة، قدم	Oldness	کۆنی.
عتامة ضد الشفافية	Opaqueness, opacity	ناڕۆشنیی، تەڵخیی، تاریکی.
عتبة، سلمة، عتبة الباب	Threshold, step, stair	پێشدەرگا، بەردەرگا، ئەستانی، پاکە، دەرچك، دەرماڵ، دەرێزان.
عتبة الباب العلوية	Lintel, lintol	سەردەرگا.
عتبة الباب السفلية	Threshold	ژێردەرگا.
عتبة السماع	Threshold of haring	پێش دەرگای بیستن، دەرماڵی بیستن.
عتبان	(Male) Hyaena	نێرە کەمتیار.
عُترُب		بڕوانە (سماق).
عترس، عتريس، عترسان	Cock, Rooster	کەڵەشێر، کەڵەباب.
عترة، سمسق، مردقوش	Marjoram	جاترە کێویلە، مەرزە، مەردەگوش، مەرزەنگوش، گوێ مشکە، گیایەکی کشتوکاڵی بۆنخۆشی پزیشکییە.
عترة	strain	شێوە گۆڕان، گۆڕانی شێوە بەکاری هێزی تایبەتی وەکو هێزی کرژبوون و گوشین و بادان و نوشتاندنەوە.
عُترف، عترفان		بڕوانە (عترس).
عتف، نتف	Todepilate (hair)	مووهەڵکێشان.
عُتُق		جۆرە درەختێکە داردەستی لێ دروست دەکرێت.
عتقي، اسكافي	Cobbler	ئەسکافی، پینەچیی، پینەدروو، پینەدۆز.
عتك	Agamy	بێگوڵی، نەبوونی گوڵ لە ڕووەکدا.
عتلة	Lever, crow-bar, iron bar	نوێڵ، بێرم، برازە، باریە، چل مێرده، کوسکی.
عتلة القوة	Lever (of power)	نوێڵی هێزدەر.

عتلة ضابطة	Lever (of control)	نوێلی کۆنترۆل.
عتلة	Luggage truck	١- گالیسکەی گواستنەوەی شتومەك. ٢- ارگۆنی شتومەك.
عُتم، عُتُم، زيتون بري	Oleaster, wild olive tree	زەیتونە کێویلە، سرینچك، سنجوو.
عُتمة، ظلمة	Scotoma, Dimness	رەشکەو پێشکەی چاو، پەڵەیەکی تاریك لە مەودای بینیندا.
عتمة، غشية	Darkness, Black out	تاریکیی، تاریکایی، نوتەکی.
عته، عتاهة، خبل، جنون	Imbecillity, Idiocy, Dementia, aphrenia, dementia	کەم ژیریی، کەم عەقلیی، شێتی.
عتود	Goat	گیسك، بزنی یەك ساڵە.
عتومة، ناقة	She camel	وشتری مێ.
عتيق، قديم	Old, ancient, Archaic	کۆن، دێرین، کەون، کەڤن.
عتيق، أصيل	Blood horse	ئەسپی رەسەن.
عتيقة، مُعتق	Matured (wine)	شەرابی کۆن، کە بە شەرابێکی باش دادەنرێت.
عُث، عُثّة، سوس	Moth, Mites	مۆرانە، بێبکە، گازوز، سورك، ساس، مۆرانەی خوری. مەگەزێکی پیسە لە پۆشاکی خوری دەدات و دایدەرزێنێ. هەروەها لە دارو شتی لە دار دروستکراو دەدات و دەیفەوتێنێت.
عُث البلوط	Egger, oakegger moth	مۆرانەی بەڕوو.
عث الحرير	Silk-moth	مۆرانەی ئاوریشم.
عث الثياب	Clothes moth	مۆرانەی جلوبەرگ.
عث الخشب، فتح الساق	Goat-moth	مۆرانەی درەخت، جۆرێکە لە مۆرانە لە لقی درەختی میوەدا دەژی و کونی دەکات.
عُثة حمراء، عنكبوتة حمراء	Jigger, redbug, chigger	مۆرانە سوورە، جۆرێکە لە مۆرانە دەچێتە ژێر پێستەوە و دەبێتە هۆی خوروی بە ئازار.
عثجل، بطين	Big-bellied, paunchy	ورگ زل، ورگن.
عثر، عثري	Dry farming	دێمەکار، کشتوکاڵی دێمی، کە هەر بە باران ئاو بخواتەوە.
عُثر، رخمة	Vulture	داڵ، باڵندەیەکی درندەی گەورەیە.
عثرة	Marjoram	مەرزە، جاترە کێویلە، مەنگۆش، مردەگۆش، گوێ مشکە.
عثرة، تعثر، زلة	A slip, stumble	سەرسم دان، نوچبردن، پێهەڵکەوتن، هەڵنووتان، ساتمە، هەلنگفتن، سەرسم بردن.
عُثقول، عثق، عثكال	Panicle	هێشوو، لاسکی گوڵ، لاسکی بەر، لاسکی میوە.
عثقولي، عثكولي	Paniculate	هێشوویی، شتێك پێوەندیی بە هێشووەوە هەبێت.
عثق، بقس، شمشاد، شمشير	Box-tree	شمشاد، درەختێکە تەختەکەی بەنرخە.
عثلب فسيل	Slip, cutting	خەڵف، نەمام، قەڵەم بۆ رواندن.
عثمان	Young snake	توولەمار، بەچکەمار.
عثن	Smoky (food)	خۆراکی بۆگن، خۆراکی بۆ دووکەڵ، بۆگن، بۆ دووکەڵ.
عثنون، قير	Cere	پارچە گۆشتێکی زیادە بەسەری باڵندەوە.
عثنون، لحية صغيرة	Goatee	ریشێکی بچووك بە چەناگەوە، کەبشتە.
عثوة	Aringlet	کاکۆڵ، پەرچەمی درێژ.

عشو	Bacteriophagy	باكتريا هەڵلووشين، هەڵلووشينى باكتريا.
عثير، عجاج	Dust	تۆز، تەپوتۆز.
عجاج	Dust	تـەپۆتۆز، رتـام، رەشـەبايەكە لـە رۆژئـاواوە بـۆ رۆژهـەلات هـەڵدەكات بـە تەپوتۆزەوە.
عجاج، دخان	Smoke	دوكەڵ.
عجاج، انيس، واق	Bittern	جۆرە باڵندەيەكى ئاوييە لە كۆمەڵەى شينەشاهۆيە.
عُجالة، عجالة، راتب	Salary, Hire	مووچە، مەعاش.
عجان، مابين التر و الفر	Perineum	ماوەى نێوان ئەندامى زاوزێ و كۆم.
عجائن، معجنات، فطائر حلوة	Pastry	شيرينى، وەكو پاقلاوە و حەلوا و لوقم و داتلى.
عجائن، لدائن، بلاستيك	Plastics	(پلاسـتيك)، مادەيـەكى كيميـايى نـەرم و جـيرە، شـتومەكى لێدروسـت دەكرێت.
عُجام، عجمة	Stone, Kernel, Putamen	دەنك، ناوك، دەنك يان تونێكى رەق وەكو دەنكى خورما يان دەنكى هەڵوژە.
عجاف	Dryness, Desiccation	وشكانى، بێبارانى.
عجام، خفاش كبير	Big bat	شەمشەمەكوێرەى گەورە.
عجازة، ارداف مستعارة ١	Bustle	سمتى لەعيە، سمتى خواستەمەنى، سمتۆكە، سمتى دەستكرد، وەكو ئەوەى هەندێك لە ژنان بەكارى دەهێنن.
عجازة، دابر المخلب، صيصة	Spur	چقەى باڵندە، چقەى كەڵەشێر، پەنجەى دواوەى پێى باڵندە.
عجب، تعجب، دهشة	Wonder, surprise	سەرسامى، سەرسوڕمان.
عجب، عُجب، عصعوص، عسيب	Origin of the tail, coccyx	كلێنچكە، ئێسكى كلك.
عُجة البيض، اومليت	Omelet	(ئۆملێت)، هێلكەوڕۆن، خواردەمەنييەكە لە هێلكە و رۆن و ئارد و قيمە دەكرێت.
عجد، زبيب	Raisins	مێوژ، كشميش.
عجر	Aeluropus	بڕوانە (عشجل).
عجر	Bigness of belly	ورگ زلى.
عجر	Wenny, knobby	قەدى گرێدار.
عجر، نتؤ	Projection	نووكە، چوكڵە.
عُجرة	Splinter, Ragsone, Shiver, Stock fragment	هەر قەدێك يان لقێكى رووەك گۆيكەى پێوەبێ بۆ ناشتنى.
عُجرة، عُقدة	Knob, node	گرێ.
عجري	Nodular	گرێى، شتێك پێوەندىيى بە گرێوە هەبێت.
عُجرة، درنة	Tubercle	سەلكۆكە، وەكو سەلكى پەتاتە.
عجرفة، غطرسة	Arrogace	لە خۆباييبوون، تڕزل، لووتبەرزيى، تڕوفيز.
عُجرور	Windrow	خەتى لم كە با دروستى دەكات، شوێنكارى با لەسەر رووى زەوى لماوى.
عجرم، نبق ارقط	Punctate-buck thorn	تاوكى خاڵدار، جۆرە دەوەنێكە لە تاوك دەچێت، دركى كەمە، گەڵاكەى ورد و هێلكەييە، بەرەكەى بچووك و رەشە لە وڵاتى شامدا دەڕوێت.
عجروف	Camponotus	مێروولەيەكى گەورەيە.
عجز، ضعف	Incapacity, Disability, acratia	پەككەوتن، بێهێزى.

عجز	Buttocks, posterior-part, Telson, Pygidium	سمت، پاشل، تن، تەرێزە، لاتەراف، کلۆت.
عجز الطائر	Pygostyle	سمتە جۆلە، سمتی باڵندە.
عجزية	Sacrum, Telson	پشتەقنگ، سمتە جۆلە.
عجزي	Sacral	سمتی، شتێك پێوەندی بە سمتەوە هەبێت.
عجز، قصور	Falling, Failure	پەککەوتن، نەتوانین.
عجز عن الحركة	Acinesia	جووڵە لێبڕان، لە جووڵە کەوتن.
عجز، كبرالسن	Old age	تەمەن گەورەیی، پیری.
عجز الأنتصاب	Ananastia	چوك هەڵنەستان، کێر هەڵنەستان.
عجز جنسي، عجز الجماع	Apareunia	پەککەوتنی رەگەزیی، بێهێزیی رەگەزیی، چوك هەڵنەسان، نەمانی توانای پەڕین.
عجز، عقاب ذهبية	Golden eagle	داڵەزێڕینە، جۆرە باڵندەیەکی گۆشتخۆری دڕندەیە، گیانداری گەورەی وەکو مەڕ و بزن و ئاسك و سەگ راودەکات.
عجز، قصرة	Gemmule, tigella	کۆرپەلەی رووەك لەناو تۆوەکەدا.
عجز، نقص	Deficit, Shortage	کەمی، کەموکوریی.
عجفاء، بور	Barren ground	زەویی دێم.
عجلة السيرة، إطار السيارة	Tire, tyre	تایەی ئۆتۆمبیل، پێچکەی ئۆتۆمبیل.
عجلة خشبية	Wooden wheel	پێچکەی دارین.
عجلة، طنبر	Car, tip-cart	عەرەبانەی دوو پێچکە بۆ گواستنەوە.
عجل، سرعة، أستعجال	Speed, Hurry, Haste	پەلە، ئەی، پڕتاو، خێرای.
عجلة، دولاب	Runner wheel	پێچکە، چەرخ، رەوڕەوە، خرتکە، ویل.
عجلي الشكل		شێوە پێچکەیی، شێوە چەرخی.
عجلة صغيرة	Rotula	پێچکۆکە، پێچکەی بچووك.
عجلة، دراجة	Bicycle	پاسکیل، پایسکل، دووچەرخە.
عجلة بخارية، دراجة بخارية	Motorcycle	مۆتۆر سکیل، ماتۆرسکیل.
عجلة، عربة	Cart, carriage	گالیسکە، گالیسکەی دوو پێچکە.
عجلة تزايدية، تسارع، تعجيل	Accelaration	تاو، گوڕ، پتربوونی خێرایی تەنێکی جوڵاو بە تێکراییەکی جێگیر یان ئەو تێکراییەی کە خێرایی پێی زیاد دەکات.
عجلة تناقصية	Retardation	تاوی کەم کردن، گوڕی کەم کردن، ئەو تێکرایییەی خێرایی پێی کەم دەکات.
عجلة بارلو		پێچکە بارلۆ، رەوڕەوەی بارلۆ، جۆرێکی کۆنە لە مۆتۆر (بزوێنەری کارەبایی) بریتییە لە قاپێك لە خوارەوە جیوەی تێدەکرێت و لەسەرەوە رەوڕەوەیەکی ددانداری تێدا جێگیر دەکرێت کە تەوژمی کارەبایی تێدا تێپەڕ دەکرێت، دەخولێتەوە.
عجلة الجاذبية	Acceleration, due to gravity	تاوی کێش کردن، گوڕی راکێشان، زیادبوونی بەردەوام لە خێرایی تەنێکی کەوتووە خوارەوەدا بەکاری هێزی راکێشانی زەوی (٣٢ پێ لە چرکەیەکدا بۆ هەر چرکەیەك لە کەوتن لە ئاستی رووی دەریادا).
عجلة ومرود	Wheel and axle	پێچکە و تەوەرە، چەرخ و تەوەرە.

عجلة مسننة، دولاب مُسنن	Gear wheel, cog wheel	رەوڕەوەی دداندار، پێچکەی دداندار، دیشلی.
عُجلة	Pot-luck	هەر خواردەمەنییەك حازر بێت لە ماڵدا.
عجل، جذع	Calf, heifer, veal	پارێن، پەڵغ، کەنۆ، گۆلك، نێوون، نوێنگین، بەرکەل، گوسالە، گوێرەکە، پۆغە، نەوەن، نۆپەن، پارگوێر، پارونك، چەوەنکا، جەوانگا، جوانەگا.
عجل خُصي	Steer	گوێرەکەی خەسێنراو.
عجلة	Heifer	گوێرەکەی مێ.
عجل البحر، فقمة	Seal, sea-calf, otaria	گوێرەکەی دەریا، گیاندارێکی دەریایی شیردەری قەڵەوی گۆشتخۆرە، پەلەکانی لە پەرەکەی ماسی دەچن، سود لە پێست و بەزەکەی وەردەگرێت.
عجلة اليد	Hand cart, Wheel barrow	گالێسکەی دەست، عەرەبانەی دەست، دەستەبەرە.
عجلة القيادة (و السياقة	Stern, rudder	ستێرن، سوکان، لۆرەلەپ، وەکو سوکانی ئۆتۆمبیل.
عجلة المغزل، دولاب الغزل	Spinning-jenny	خەرەك، رەوڕەوەی ئامرازی رستن.
عجلة الصنفرة	Grinder (machine)	مەکینەی چەقۆتیژکردن، چەرخی چەقۆتیژکرن.
عجلوم، علجوم، سحلية شائكة	Spiny lizard	مارمێلکەی دڕکاوی، مارمێلکەیەکی بچووکی پانکەڵەیە لەشی بە دڕك داپۆشراوە.
عجم	Burned celestial body	تەنی ئاسمانیی گڕگرتوو، تەنێکی ئاسمانییە، بریتییە لە گازی گڕگرتوو.
عجمة		بڕوانە (عجام).
عجمة	Agrammatism	نەتوانینی قسەکردن بە شێوەیەکی رێکوپێك.
عجماء، بهيمة	Beast, brute	گیاندار و گیانەوەری چوارپێ، چوارپێ.
عجمية	Inspissated	هەنگوین و رۆن، جۆرە خواردەمەنییەکە.
عجن	Kneading, pulpation	شێلان، هەڵشێلان وەکوو شێلانی هەویر.
عجن، باسور (بواسير)	Piles, hemorrhoids	مایەسیری، نەخۆشییەکە لە کۆمدا.
عجهوم، ابومقص، أبو جلم	Scissorbill, skimmer	مقەستەمەل، مەلە مقەست، جۆرە باڵندەیەکی ئاوییە، دەنوکی لە مقەست دەچێت و بەشی سەرەوەی دەنوکی لە هینی خوارەوەی کورتترە.
عجوز (للمراة)	Old woman	پیرەژن، پیرێژن.
عجوز شمطاء	Hag	پیرێژنە قاڕی، قەرادە.
عجوز (للرجل)	Old man	پیرە مێرد.
عجوز متصابية	Rejuvenated old woman	پیری دڵتەر، تەرپیر (پیری کردەمناڵ).
عجول، مُتسرع	Hasty	بزێو، هاروهاج، جەربەزە.
عجوز		بڕوانە (عبداللاوی).
عجوة	Compressed dates	پووشە خورما، خورمای پەستێنراو لە پوش یان تورەکەدا.
عجينة، عجين	Dough, paste, batter	هەویر، هەڤیر، خەویر.
عجينة، ليقة	Putty	گۆمەلیقە، هێلم: جۆرە هەویرێکە بۆ پڕکردنەوەی کون و کەلەبەری تەختە بەکاردێت.
عجينة السليلوز	Cellulose paste	هەویری سلیلۆز، کاغەزی لێ دروست دەکرێت.
عجينة كيمياوية	Chemical-paste	هەویری کیمیای، گەلێك مادەی لێ دروست دەکرێت.
عجينة الألمنيوم	Aluminum paste	هەویری ئەلەمنیۆم.

عجينة أسنان	Tooth paste	هەویری ددان، ناواخنی ددان پڕکردنەوە.
عجينة باريس، جبس باريس	Plaster of-paris	گەچی پاریس، تۆزێکی سپییە بۆ دروستکردنی قاڵبی پەیکەر و ئێسك گرتنەوە بەکاردێت.
عجيب	Wonderful, Charming	سەیر، سەمەرە، ناوازە، ناناشنا.
عجيرة	Nodule, nodulus	گرێیەکی بچووك.
عجيرية، رقيب الشمس الأوروبي	European-heliotrope, European-turnsole	گوڵە بەڕۆژەی ئەورووپی، جۆرێکە لە رووەکی گوڵەبەڕۆژە.
عجيج، صياح	Outcry, clamour, Bellowing	قاوقیژ، هەراو هوریا، بۆڕەی گاو مانگا.
عجيبة، معجزة، اعجوبة	Miracle	موجزە، موعجیزە.
عجين متخمر	Leavened (Raised), paste (bread)	هەویری هەڵهاتوو.
عجين غير متخمر	Unleavened-paste	فەتیر، فەتیرە، هەویری هەڵ نەهاتوو.
عجيف، هزيل	Lean, skinny	لەڕ، لاواز.
عجي (عجايا)	Children	منداڵان، منالەورتکە.
عداد، معداد	Meter, counter	ژمێرەر، ئامرازی ژماردن و تۆمار کردن، وەکو ئامرازی ژماردنی ماوەو هێزی کارەبا و ئاوی کارکراو.
عداد، قرن	Equal, like	هەڤاڵ، وەکو، یەکسان
عداد الأشعة الكونية	Cosmic rays-counter	ژمێرەی تیشکی گەردوونی.
عداد جيجر، عداد جايجر	Geiger counter	ژمێرەی (جایجەر) بۆرییەکە پڕە لە گاز، هەست بە گورج و گۆڵی و تیشکدانەوە دەکات و نیشانی دەدات، واتە تەنە ئایۆندارەکان دەدۆزێتەوە یان بۆ دۆزینەوەی بڕی چالاکی تیشکدانەوە بەکاردێت.
عداد الغبار	Dust counter	ژمێرەری تەپوتۆز، تەپوتۆز پێوەر، ئامرازێکە بۆ پێوانی ژمارەی دەنکۆڵەی تەپوتۆز لە کەلێنێکی تایبەتی لە هەوادا.
عداد ألفا	Alpha counter	ژمێرەری ئەلفا، ئامرازێکە بۆ ژماردنی وردیلەی ئەلفا.
عداد الومضان، عداد الوميض	Scintillation-counter	ژمێرەری درەوشانەوە، دەزگایەکە بۆ ژماردنی درەوشانەوەی ئەستێرە و ئایۆنە تیشکەرەکان.
عداد إلكتروني	Electronic counter	ئەلیکترۆن ژمێرەر، ژمێرەری ئەلیکترۆن.
عداد السرعة	Quickness meter, speedometer	ژمێرەری خێرایی.
عداد البنزين	Gasoline meter	میتەری بەنزین، ژمێرەری بەنزین، پێوەری بەنزین.
عداد كهربائي، مقياس كهربائي	Electricity meter, electrometer	میتەری کارەبا، ژمێرەری کارەبا، پێوەری کارەبا، ئامرازێکە بۆ پێوانی وزەی کارەبایی کارکراو بە (وات)لەماڵ و کارگەکاندا بەکاردێت.
عداد الخطوات	Pedometer	میتەری هەنگاو، هەنگاو پێو.
عُدار، هيدرا	Hydra	(هایدرا) گیاندارێکی ئاویی بچووکە چەند لقێکی هەیە لەسەرەوە.
عداب، رمل المناقع	Slimy sand	لمی زونگاو، لمی لیتە.
عداء	Courser	زیقاوڵە، جۆرە باڵندەیەکە.
عداء، جراء	Runner	راکەر.
عد، حساب	Counting	ژماردن.

عُد، حب الشباب	Acne	عازمبه، پەیدابوونی زیپکە لەسەر پێست بەتایبەتی دەموچاو لە ئەنجامی سوتاندنەوەی لووی چەوری لە پێستی مرۆڤی گەنجدا.
عد، تعداد	Enumeration	ژماردن، هەڵژماردن.
عدة	Several	چەند، چەندەها، چەندین.
عُدَّة، جهاز، اداة	Equiments, tools	کەرەسە، شتومەك، کەلوپەل، دەزگا.
عدد، رقم	Number, figure	ژمارە.
عدد تام، عدد صحيح	Whole number, Integral number	ژمارەی تەواو.
عددي	Numeral, Numerical	ژمارەیی.
عدداوكتيني، عدد اوكتان	Octane number, octane rating	ژمارەی ئۆکتان، یەکەیەکە بۆ پێوانی پلەی باشیی سووتەمەنیی شلە وەکو بەنزین بەتایبەتی دژی تەقەتەق، پێوەرێکە بۆ رەوشتی دژی تەقەتەق لە بەنزیندا.
عدد مركب	Composite number	ژمارەی ئاوێتە.
عدد كمي	Quantum number	ژمارەی بڕی.
عدد حقيقي	Real number	ژمارەی ڕاستەقینە.
عدد كسري	Fractional- number	ژمارەی کەرتی.
عدد لوشميد		ژمارەی (لوشمید)، ژمارەی گەرد لە (١سم٣) لە گازێکدا لە پەستانی یەك کەش و پلەی سفری سەدیدا، ئەمە بۆ هەموو گازەکان هەمان شتە.
عدد موجي	Wave number	ژمارەی شەپۆلیی، بریتیە لە هەڵگەڕاوەی درێژیی شەپۆلی کارومۆگناتیسیدا.
عدد اولي	Prime number	ژمارەی کوێرە، ژمارەی یەکەمی، ژمارەی خۆبەخش، ئەو ژمارەیەیە کە ئەگەر هەر بەسەر خۆیدا یان بەسەر یەکدا دابەش بکرێت ماوەی نامێنێتەوە، وەکو ٥,٣.
عدد غير اولي	Unprime number	ژمارەی دابەش، ژمارەی نایەکەمی.
عدد مطلق	Absolute number	ژمارەی رووت، ژمارەی پەتی.
عدد بسيط	Simple number	ژمارەی سادە.
عدد ذري	Atomic number	ژمارەی ئەتۆمی، ژمارەی گەردیلەیی، ژمارەی پرۆتۆنەکانی ناو ناوکی گەردیلە یان ژمارەی ئەلیکترۆنەکانی ناو خولگەکانی دەوروپشتی گەردیلەکە.
عدد التكافؤ	Valence- number	ژمارەی هاوهێزیی، ژمارەی هاوهێزی ئەو توخمانەی کە ئاوێتە پێکدەهێنن، سایان سالیب یان موجەب دەبێت. واتە لە کاتی یەکگرتندا هەر گەردیلەیەك چەند ئەلیکترۆن ون دەکات یان چەند ئەلیکترۆن وەردەگرێت.
عدد كتلي	Mass number	ژمارەی بارستەیی، ١-کۆی ژمارەی پرۆتۆنەکان و نیوترۆنەکان لەناوکی گەردیلەیەکدا کە دەکاتە نزیکەی کێشی گەردیلەکە. ٢- کۆی ژمارەی ئەو ناوکۆکانەی (ناوکۆلانەی) کە لەیەك ناوکدا لە گەردیلەی مادەدا هەن.
عدد التصوبن، رقم التصوبن	Saponification- number	ژمارەی سابونێن، ژمارەی میلیگرامەکانی هایدرۆکسیدی پۆتاسیۆم یان سۆدیۆم کە پێویستە بۆ دروستکردنی سابون لەیەك گرام لە ڕۆن.
عدد يودي، القيمة اليودية، رقم هوبل	Hubl number, Iodine number	ژمارەی ئایۆدین، پێوەرێکە بۆناتێری، بریتیە لە رێژەی سەدەی ئەو ئایۆدینەی کە دەمژرێت لەلایەن مادەیەکی ناتێری وەکو ڕۆنی رووەك یان لاستیکەوە.

عدد الكم	Quantum number	ژمارەی بڕ، نیشانەیەکە بۆ سووڕگەی (خولگەی) ئەلیکترۆنی، بۆنموونە نزیکترین خولگە لەناوکەوە ژمارەی بڕەکەی دەکاتە ((١)).
عدد السيتان، رقم السيتان، عدد السيتين	Cetane number	ژمارەی (سیتان)، پێوەرێکە بۆڕەوشتی چاك سووتانی ڕۆنی دیزل لە مەکینەدا.
عدد الأستيل، قيمة الأستيل	Acetyl number, Acetyl value	ژمارەی ئەسیتیل، ژمارەی ملیگرامەکانی هایدرۆکسیدی پۆتاسیۆم کە پێویستە بۆ هاوکێشکردنی ئەو سرکەیەی (ترش ئەسیتیك) کە لە ئەنجامی سابۆنێنکردنی گرامێك لە ڕۆن یان چەوری پەیدا دەبێت.
عدد مركب	Compound-number	ژمارەی ئاوێتە، وەکو ئەوەی کە بڵێیت (٤) یاردەو (٣) پێ و (٢) ئینج.
عدد نسبي	Rational number	ژمارەی ڕێژەیی، هەر ژمارەیەك بەشێوەی ڕێژە یان ئەنجامی دابەش بوونی دوو ژمارەی تەواو دەربیڕێت.
عدد آبي	Abbe number	ژمارەی (ئابی)، ژمارەیەکە پێوەندیی هەیە بە هاوکۆلکەی شکانەوەی ڕووناکی لەمادەی ڕۆن و چەوریدا.
عدد الحمل، عدد النقل، عدد الانتقال	Transport number	ژمارەی هەڵگرتن، ژمارەی گواستنەوە، بریتییە لەو بەشی تەوژمی کارەباییەی کە لەلایەن ئایۆنە نەگەتیڤەکان یان پۆزەتیڤەکانەوە هەڵدەگیرێت.
عدد التاكسد، عدد الأكسدة	Oxidation-number	ژمارەی ئۆکسان، ژمارەی ئۆکساندن، ژمارەی ئەو ئەلیکترۆنانەی کە پێویستە بخرێنە سەر گەردیلەی ئاوێتەیەك (یان لێی دەربکرێت) بۆ ئەوەی کە بچێتە شێوەی توخمەوە.
عددي	Numerical, Numeral	ژمارەیی، شتێك پێوەندیی بەژمارەوە هەبێت.
عد، حساب	Counting	ژماردن.
عدد كسري	Mixed number	ژمارەی کەرتیی، برێتی‌یە لە ژمارەیەکی تەواو و کەرت.
عدد اصلي	Cardinal number	ژمارەی بنەڕەتی، ژمارەی بنچینەی.
عدد اصم	Concrete number, Irrational number	ژمارەی کەڕ، ژمارەی کوێر، کوێرەژمارە.
عدد دائر، كسر دوري	Repetent number	ژمارەی خولاوە، ژمارەی سووڕاوە.
عدد صحيح	Whole number	ژمارەی تەواو.
عدد زوجي، عدد شفعي	Even number	ژمارەی جووت، ژمارەی جووتەنیی وەکو ٦,٤,٢.
عدد فردي، عدد وتري	Odd number, Impair number	ژمارەی تاك، ژمارەی تاکیی وەکو ٣,١.
عدد تخيلي	Maginary number	ژمارەی خەیاڵ، ژمارەی ئەندێشەی.
عدد التصادم	Collision number	ژمارەی بەریەککەوتن.
عدد عُشري	Decimal number	ژمارەی دەیەکی.
عدد افوكادرو		ژمارەی ئەڤۆگادرۆ، ژمارەی گەردەکان (مۆلیکیولەکان) لە قەوارەی کێشێکی مۆلیکیولی گرامیدا کە ئەکاتە ٦/.٢٣ x ٣٢١٠.
عدد ماخ	Mach number	ژمارەی (ماخ)، ژمارەیەکە بریتییە لە ڕێژەی نێوان خێرایی تەنێك و خێرایی دەنگ لەو دەوروبەرەدا بۆ نموونە کە دەڵێین ژمارەی ماخ بریتییە لە ٢ واتە ٢ ئەوەندەی خێرایی دەنگ ئەمەش بەپێی بەرزایی و وەرز و شوێن دەگۆڕێت.
عُدر	Witch weed	گیایەکی دەشتەکییە.

عدسة	Lens	زەرەبین، پارچەیەك شوشە یان مادەیەکی روونی ترە، هەردوو دیوی قۆقز یان دیوێکی قۆقزو دیوێکی چاڵە بۆ گەورەکردنی بینین بەکاردێت، لەکامێراو میکرۆسکۆبدا بەکاردێت.
عدسة التزويم	Zoom lens	زەرەبینی زووم، لە کامێرای تەلەفزیۆن و سینەمادا بەکاردێت.
عدسة متعددة البؤرات	Varifocal- lens	زەرەبینی فرەتیشکۆ، زەرەبینێکە لە دووتاقم زەرەبین پێکهاتووە، کۆکەرەوەو بلاو کەرەوە لە وێنەگرتنی فۆتۆگرافیدا بەکاردێت.
عدسة مستديرة	Toric- lens	زەرەبینی بازنەیی، لە چاویلکەدا بەکار دەهێنرێت.
عدسات ملائمة، عدسات مطابقة	Matched- lens	زەرەبینە گونجاوەکان، جووتێکە لە زەرەبینی یەکسان لە کامێرای ئاسایی یان تەلەفزیۆندا بەکاردێت.
عدسة عرض، عدسة إسقاط	Projection- lens	زەرەبینی پیشاندان، زەرەبینێکە لە پرۆجێکتۆری سینەمادا بەکاردێت. وێنەی فیلمەکە لەسەر پەردەکە پیشان دەدات.
عدسة مستقيمة	Rectilinear lens	زەرەبینی راست، زەرەبینێکە وێنەی بەبێ نارێکی زامن دەکات.
عدسة متسعة زاوية المنظر، عدسة متسعة الزاوية	Wide-angle- lens	زەرەبینی گۆشە فراوان، زەرە بینێکە گۆشەی بینینەکەی فراوانە.
عدسة لالونية	Achromatic- lens, Apochromatic lens	زەرەبینی لێڵبڕ، زەرەبینێکە روناکیی پیادا تێپەڕ دەبێت بەبێ ئەوەی ئەو رووناکییە شی بکاتەوە.
عدسة كروية الوجهين	Bispherical lens	زەرەبینی دووڕووخڕ.
عدسة بلورية، عدسة العين	Eye lens, crystalline- lens	زەرەبینی کریستاڵ، زەرەبینی ناوچاوی گیاندار.
عدسة مقعرة	Concave lens divergent	زەرەبینی ناوچاڵ، زەرەبینی چاڵ قوپاو.
عدسة محدبة	Convex lens convergent	زەرەبینی کووپ، زەرەبینی قۆقز.
عدسة مقعرة محدبة	Meniscus lens, Concave-convex lens	زەرەبینی چاڵ-قۆقز، واتە دیوێکی چاڵە و دیوێکی قۆقزە.
عدسة لامة، عدسة مجمعة	Collective-lens, convergent- lens	گوزەربین، زەرەبینی کۆکەرەوە.
عدسة مُفرقة	Dispersing- lens, Diverging lens	زەرەبینی بلاوکەرەوە.
عدسة مصححة- اللانقطية، عدسة لامشوهة	Anastigmatic- lens, anaslingmat	زەرەبینی راستکەرەوە.
عدسة اتالاتيكية	Anallatic- lens	زەرەبینی ئەنالاتیکی، زەرەبینێکی تایبەتییە، دەخرێتە تەلیسکۆپەوە.
عدسة انا مورفوت	Anamorphote- lens	زەرەبینی ئەنامۆرفۆت، زەرەبینێکی لوولەییە بۆ چارەکردنی هەندێك نارێکی تایبەتی لە کاتی وێنە گرتندا.
عدسة ضد المطيافية، عدسة لامطيافية	Anti spectroscopic- lens	بڕوانە (عدسة لالونیە).
عدسة كودنكتون	Coddington- lens	زەرەبینی کۆدینگتۆن، جۆرێکە لە زەرەبینی گەورەکردن.
عدسة مكثفة	Condensing- lens	زەرەبینی خەستکەرە، جۆرێکە لە زەرەبین لە وێنەگرتندا بەکاردێت.
عدسة قابلة للتحويل، عدسة قابلة للطي	Convertible- lens	زەرەبینی بەرنوشتان، زەرەبینێکی ئاوێتەیە، پارچەیەکی سەربەخۆیە یان لە گەڵ زەرەبینی تردا بەکار دەهێنرێت.

عدسة مقسمة	Divided lens	زەڕەبینی دابەشکراو، زەڕەبینێکی ناتەواوە وەکو کە لە وێنەگرتنی ڕەنگاو ڕەنگدا بەکاردێت.
عدسة ذات بؤرتين	Bifocal- lens	زەڕەبینی دوو تیشکۆ، زەڕەبینێکە لە چاویلکەدا بەکاردێت، بەشی سەرەوەی بۆ بینینی دوور و بەشی خوارەوەی بۆ بینینی نزیك بەکاردێت.
عدسة مماسة، عدسة لموس	Contact lens	زەڕەبینی بەرکەوت، زەڕەبینێکی نەرمی زۆر بچووکە لە پلاستیك دروستکراوە. ڕاستەوخۆ دەکرێتە چاو لەژێر پێڵوودا لە جیاتی چاویلکەی پزیشکی.
عدسي	Lenticular	زەڕەبینیی، شتێك پەیوەندی بە زەڕەبینەوە هەبێت.
عدسة مقومة	Erecting lens	زەڕەبینی ڕاستکەرەوە.
عدسة للتصوير البعيد	Telephoto lens	زەڕەبینی وێنە گرتن لە دوورەوە.
عدسة رقيقة	Thin lens	زەڕەبینی تەنك.
عدسة سميكة	Thick lens	زەڕەبینی ئەستور.
عدسة بارلو	Barlow lens	زەڕەبینی بارلۆ، زەڕەبینێکی پەرتکەرەوەیە لە تەلیسکۆپدا بەکاردێت.
عدسة قراءة	Reading lens	زەڕەبینی خوێندنەوە.
عدسة عينية	Ocular lens, Eye-piece	زەڕەبینی چاو، ئەو زەڕەبینەیە کە چاوی پێوە دەنرێت لە مایکرۆسکۆپدا.
عدسة شيئية	objective lens	زەڕەبینی شت، ئەو زەڕەبینەیە لە میکرۆسکۆپدا کە نزیکە لەو شتەی دەتەوێ گەورەی بکەیت.
عدسة مكبرة	Magnifying-glass	زەڕەبینی گەورەکەرەوە.
عدسة نصفية	Reading lens, Half lens, Billet aplit	زەڕەبینی لەت، لەتە زەڕەبین.
عدسة لازيغية	Aplanatic- lens, aplanat	زەڕەبینی لێڵ ڕەنگی، جۆرە زەڕەبینێکە بۆ چارە کردنی دیاردەی لێڵگۆیی (الزيغ الكروى).
عدسة لاكروية، عدسة مُشْكلة	A spherical- lens, Figured lens	زەڕەبینی ناگۆیی، زەڕەبینێکە ڕووەکەی خڕێکی تەواو نییە بۆ مەبەستی نەهێشتنی لێڵڕەنگی بەکاردێت.
عدسة مركبة	Compound- lens	زەڕەبینی ئاوێتە، زەڕەبینێکە لە چەند زەڕەبینێکی تری سادە پێکهاتووە کە هەریەکە لە جۆرێکی تایبەتی لە شووشە دروستکراون، ئەم زەڕەبینە ئاوێتەیە بۆ نەهێشتنی لێڵڕەنگیی زەڕەبینە سادەکان بەکار دەهێنرێت.
عدسة تعويق، عدسة تأخير	Delay- lens	زەڕەبینی تەگەرە، زەڕەبینی دواخستن، زەڕەبینێکە لەگەڵ لەرەلەری ماکرۆیڤی نزمدا بەکاردێت.
عدسة مزدوجة	Doublet lens	زەڕەبینی جووت، زەڕەبینی دووانی، زەڕەبینێکە لە دوو پێکهێنەر، پێکەوە لکێنراون.
عدسة مقعرة الوجهين	Biconcve- lens	زەڕەبینی دووڕوو چاڵ.
عدسة محدبة الوجهين	Biconvex- lens	زەڕەبینی دووڕوو قۆقز.
عدسة اسطوانية	Cylindrical lens	زەڕەبینی لولەیی.
عدسة اسطوانية الوجهين	Bicylindrical lens	زەڕەبینی دوو لولەیی، دوو لوولە چاڵ.
عدسة الكترونية	Electron lens	زەڕەبینی ئەلیکترۆنی.
عدس، بغل	Mule	ئێستر، هێستر، قاتر.
عدس، بلسن	Lentil	نیسك، گیایەکی کشتوکاڵی ساڵانەیە لە کۆمەڵەی دوو لە تکەییەکانە، تۆوەکەی ڕەق و خڕو سورە، دەکرێت بە چێشت.

عدس الماء	Duck weed, Water lentil, water lens, lemna	نيسكى ئاوى، گيايەكە گوڵ و گەڵاكەی سەر ئاو دەكەوێت، جارى واهەيە رووى زەلكاوەكان دادەپۆشێت، جۆرێكە لە رووەكى چوزەوارە.
عدل، غرارة	Sack	قرناغ، كۆتك، كۆل، تای بار، خەرار، سەربار، تاسەوى، لنگەبار.
عدل	Straight	راست.
عدم	Nothingness, loss	نەبوون، بێ.
عدم التثقب، انسداد فوهات	Atresia	بێ كونى، نەبوونى كون بە شێوەيەكى سروشتى وەكو لە كۆمى منداڵاندا.
عدم الحس بالألم	Analgesia	هەست نەكردن بە ئازار.
عدم اللون	Achroia, Achromia	نەبوونى رەنگ، وەكو لە پێستدا.
عدم القدرة على القعود	Acathisisa, Akathsia	نەتوانينى دانيشتن.
عدم القدرة على المشي، خطران	Astasia-abasia	نەتوانينى رۆيشتن، بەملاو بەولادا كەوتن.
عدم احتمال النور	Photophobia	بەرگە نەگرتن بەرامبەر رووناكى.
عدم القدرة على الوقوف، تغيف	Astasia	نەتوانينى وەستان، نەتوانينى بە پێوە وەستان.
عدم التميز	Apraxia, mind blindness	زەينكوێرى، دەرك نەكردنى راستيى شتومەك. لەكارو فەرمان تێنەگەيشتن.
عدم الأقدام	Apodia	بێقاچى، بێپێيى.
عدم وجود عدسة العين	Aphakia	نەبوونى زەرەبينى چاو.
عدم المثانة	Acystia	نەبوونى ميزەڵدان لە لەشدا بە شێوەيەكى سروشتى.
عدم تسدد البصر، لانقطية، لابؤرية	Astigmatism	ئەستكماتيزم: ١- نەخۆشييەكى چاوە بە هۆى ناڕێكيى خڕيى گلێنەى چاوەوە، بينينى ئەو چاوە كز دەبێت و هێڵى تان و پۆلێك جياناكاتەوە. ٢-نەخۆشييەكە لە چاودا (زەرەبينى چاو)، وا لەو تيشكانەدا دەكات كە لە خاڵێكەوە رەتدەبنەوە كە لە خاڵێكى تێشكدا كۆنەبنەوە لەبەر ئەوە شتە بە باشى نابينرێت.
عدم العطش	Adipsia	تينوو نەبوون، حەز لە ئاو نەكردن.
عدم الحس	Insensibility	هەستنەكردن، نەبوونى هەست.
عدم الحمل، عقرة	Acyesis	نەزۆكيى، وەجاخ كوێريى، سك پڕنەبوون، نەبوونى زكپڕى.
عدم الخصيتين	Anorchia	نەبوونى گون.
عدم الخوف	Hypophobia	نەترسان، نەبوونى ترس.
عدم الشم	Anodmia	بۆن نەكردن، نەبوونى هەستى بۆنكردن.
عدم النسيان	Alethia	لەبير نەچوونەوە، بيركەوتنەوە.
عدم النوم، أرق	Anypnia	خەوزڕان، بێخەوى، نەنووستن.
عدم التوازن	Disequilibrium, unbalance	لاسەنگى، نەبوونى هاوسەنگى.
عدم التماثل، عدم التناظر	Asymmetry	نەبوونى هاونۆر، نەبوونى هاوتايى.
عدم الابصار نهارا، جهر، جهران	Day-blindness, Hemeralopia	قارغى، رۆژ كوێريى، نەبينين بە رۆژ.
عدم الأسنان، درم	Ago mphiasis, Anodonita	نەبوونى ددان، دەم پووچى.
عدم الانتصاب	Ananastia	هەڵنەسانى چووك، كێرهەڵنەسان.
عدم الأصابع	Adactylia	نەبوونى پەنجە، نەبوونى پەنجە لە دەست و پێدا بە شێوەيەكى زگماكى.
عدم التنافذية، عدم النفاذية	Apermeability	قرخبوون، دانەدان، گوزەرنەكردن.

عدم البلوغ	Anakmesis	بالْق نەبوون.
عدم الانتظام	Irregularity	نارێکی.
عدم التلون	Acromasia	رەنگاورەنگ نەبوون.
عدم التجانس		ناچوون یەکی.
عدم تمييز المرئيات	Agnosia, Pragmatagnosia	نەتوانینی جیاکردنەوەی شتومەکە بینراوەکان لە یەکتری.
عدم الكيموس، نقصان الكيموس	Achylia-gastrica	کەمی هەوێن لە ناوگی گەدەدا.
عدم الكيلوس، نقصان الكيلوس	Achylia, Achylosis	کەمیی هەوێن لە ناوگی ریخۆڵەدا.
عدم النطق، احتباس الكلام، داء الجمود، حبسة.	Aphasia, Anaudia	زمانگیران، دەنگ لێبڕان، حەپەسان.
عدم السلاميات.	Aphalangiasis	پلەیەکە لە نەخۆشیی گوڵی (جذام) لەم پلەیەدا پەنجەی دەست و قاچ دەکەوێت (دەوەرێت).
عدم ضبط التبول، سلس البول.	Incontinece of urine	میزڕانەگرتن، میز بەخۆداکردن، بە هۆی زیانێك کە لەو ماسوولکانە دەکەون کە میز کردن رێکدەخەن و یا بە هۆی هەندێك نەخۆشییەوە کە تووشی کۆئەندامی دەماریی دەبن.
عدم الإطاعة	Disobey	گوێ پێنەدان، گوێڕایەڵ نەکردن، لاساری.
عدم التكلم، حبسة الكلام	Anepia	قسەنەکردن، نەتوانینی قسەکردن.
عدم الثبات	Instability	لەق، لەق بوون، ناجێگیریی.
عدم الفهم، غباوة	Anoesia	گەلحۆیی، کەمژەلی.
عدم التناسق	Asymmetry	نارێکی.
عُدمُل	Perconopterus (male)	نێرەی داڵی کەرخۆر.
عُدمول	Rock removal	بۆق.
عدن	Rock removal	بەرد بژارکردن، دەرهێنان و فڕێدانی بەرد لە کێڵگەدا.
عدو، ركض	Running	راکردن.
عدو	Enemy	دوژمن.
عدو الفرس، عدو الخيل	Gallop	راکردنی وڵاخ وەکو: یەرغە، لۆقە، غار، سێناڵە، چوار ناڵە، پرتاو.
عدواء	Plantless land, hard land	زەوییەکی وشکی رەقاونی.
عدو الشمس، ابهيق، احسب	Albino	هۆڵ، ئەو کەسەی کە بە خۆرسك پێست و سەری سپییە و چاوی سورە ناتوانێت سەیری خۆر بکات گەرچی تەمەنیشی کەم بێت.
عدوى، إصابة، سراية	Infection, contagion, Infestation, Virulence	تەشەنە، تەنینەوە، داکەوتن، داکەوتنی نەخۆشی، بڵاوبوونەوەی نەخۆشیی، فەگرتن.
عدوى وبائية	Infection	داکەوتنی نەخۆشیی، درم.
عديد	Poly, Multi, Many, Numeruos	فرە، چەندانە، چەندەها، چەندینە.
عديم، بدون	Less, with out	بێ، بەبێ.
عديم الأوراق	Afolite	بێگەڵا.
عديم الراس	A cephalous, Acephalus	بێسەر، کۆرپەلەیەك سەری نەبێت بە شێوەی زگماکی.

عديم الفلقة	Acotyledons	بێلەتکە، رووەکی بێلەتکە.
عديم المعدة	Agaster	بێگەدە.
عديم الأسدية، عديم أعضاء التذكير	Anandrous	بێئەندامی نێرینە، وەکو لە هەندێك گوڵدا.
عديم الزهور	Ananthous	بێگوڵ، وەکو لە هەندێك رووەکدا.
عديم الدماغ	Anencephalus	بێمێشك، کۆرپەیەك بە زگماکی مێشکی نەبێت.
عديم الرائحة	Aosmic	بێبۆن.
عديم الجذور	Arrhizous	بێرەگ، وەکو لە هەندێك رووەکدا.
عديم الثمر	Acarpous	بێبەر (درەختی بێبەر).
عديم الفقرة، لافقري	Invertebrate	بێبربڕە (گیانەوەری بێ بڕبڕە)
عديم الأرجل	Apoda	بێقاچ.
عديم اللحية، أمرد	Spanopogon, Apogonous	کۆستە، بێریش، بێموو.
عديم الأمعاء	Acelous	بێریخۆڵە.
عديم الامتزاج	Immiscible	ناتوانا بۆ تێکەڵ بوون، تێکەڵ نەبوون، ئەو شلانەی کە لەگەڵ یەکتری تێکەڵ نابن.
عديم القرون، أجم	Pollard, hornless, acerous	کۆڵ، بێشاخ، کوریس، گیاندارێك شاخی نەبێت.
عديم السويق، جالس	Sessile	بێمل، دانیشتوو، وەکو گەڵای بێ لاسك.
عديمات الذنب، بتراوات	Anurous, anura, acaudal	بێکلك، گیاندارە تەڕ و وشکییەکان وەکو بۆق.
عديم الدم	Bloodless	بێ خوێن.
عديم الجناح	Apterous	بێ باڵ.
عديم الكأس	Acalycinous	رووەکێك گوڵەکەی بێ کاسە بێت.
عديم الفائدة	Infide	بێ کەڵك.
عديم الريش	Impennate	بێ پەڕ.
عديم الخصوبة	Without Fertility	بێ پیت.
عديم القُعالة، عديم البتلة	Apetelous	بێ پەڕە، گوڵی بێ پەڕە.
عديم الأسنان، درداوات	Edentata	بێ ددان، وەکو گیانداری تەمەڵ.
عديم اللون	Colorless, achromatic	بێ رەنگ.
عديم النواة	Enucleate	بێناوك، وەکو خڕۆکە سوورەکان لە گیاندارە شیردەرەکاندا.
عديم الطعم، غث	Tasteless	بێ تام.
عديم المسام	Nonporous	سفت.
عديمة الفكوك	Agnatha	بێشەویلگە، کۆمەڵە گیاندارێکە شەویلگەیان نییە، وەکو ماسیی جلکی.
عديم الأرجل	Apodal, Footless	بێقاچ.
عُدين	Cudrania	درەختێکە لە کۆمەڵەی توو بەرەکەی سوورە.
عديدة الأرجل، ذوومائة الأرجل، ذووالف قدم	Polypod	هەزارپێ، هارێ، گیاندارە پێ زۆرەکان، شەمار، خشك، زیف زیفە.

عديد الحدود، متعدد الحدود	Polynomial	فره ڕاده، هەر دەستەواژەیەکی (دەربڕینێکی) جەبری لە دوو ڕادە یان زیاتر پێکهاتبێت.
عديد السكريات، متعدد السكريد	Polysaccharide	فره شەکرە، هەر ئاوێتەیەکی کاربۆ هیدراتیی (وەکو نیشاستە) کە بە شیکردنەوەی ئاویی دوو شەکری سادە یان زیاتر پەیدا بکات.
عديد الذرات، متعدد الذرات	Polyatomatic	فره گەردیلە، هەر گەردێك لە چەندین گەردیلە یەك پێك هاتبێت.
عديد الألوان، متعدد الألوان	Polychrome	فره ڕەنگە، ڕەنگین، ڕەنگاو ڕەنگ.
عديد المدقات، متعدد المدقات	Polygenous	فره کوتك، هەر ڕووەکێك چەند ژمارەیەك لە ئەندامی مێینەی لە گوڵەکەیدا هەبێت.
عديد الأسدية، متعدد الأسدية	Polyandrous	فره ئەندامی نێرەکی، هەر ڕووەکێك چەندین ئەندامی نێرینە لە گوڵەکەیدا هەبێت.
عديد القاعدية، متعدد القاعدية	Polybasic	فره تفت، هەر ئاوێتەیەکی کیمیایی چەندین ڕەگی تفت لە گەردەکەیدا هەبێت.
عديد الحامضية، متعدد الحامضية	Polyacidic	فره ترش، هەر ئاوێتەیەکی کیمیایی چەندین ڕەگی ترشیی لە گەردەکەیدا هەبێت.
عديد المبياض، متعدد الكريلات	Polycarpous	فره هێلکەدان، هەر ڕووەکێك ئەندامی مێینە لە گوڵەکەیدا لە چەند گەرا دانێك (کۆرپەلەیەك) پێکهاتبێت.
عديدة الأقدام	Myriapoda	فرەپێ، گیاندارە جومگەدارەکان.
عديد الخلايا	Multicellular	فرەخانە.
عديد النوى	Multinuclear, polynuclear	فره ناوك.
عديد التكافؤ	Multivalent	فره هاوهێزی.
عديد السطوح	Polyhedron	فره ڕوو، وەکو لە هەندێك تەنی ئەندازەییدا (خشتەك) کە چەند ڕوویەکی هەیە.
عديد التشكل، متعدد الأشكال	Polymorphic, polymorphous	فره شێوە، بوونی جۆرە گیاندارێکی تایبەتی بەچەند شێوەیەك وەکو بوونی کرێکار و شاژن و نێرە لە هەنگدا.
عديدة الخلايا	Metazoans	میتازوا، گیاندارانی فرەخانە، واتە جگە لە هەموو گیاندارە سەرەتاییەکان، وەکو ئیسفەنج و کرم.
عديدة الأشواك	Polychaeta	فره دڕکە، هۆزێکە لە گیاندارانی ئەڵقەیی وەکو کرمی نێرس.
عُديسة	lentical	زەڕە بینۆکە، نیسکۆکە.
عديل، نظير	Equal, Like	بەرانبەر، هەمبەر.
عديل، سلف	Brother In law	ئاوەڵزاوا.
عذار	Cheek-hair	ئاگریجە، ئەگریجە، زوڵف، گێسوو.
عذار، خد	Cheek	ڕوومەت، لاجانگ.
عذار، حياء	Chastity, Modesty, Bashfulness	شەرم.
عُذام	Cunonia	(کەنۆنیا)، درەختێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە، ڕەنگەکەی سپیی مەیلەو زەردە، لە باشووری ئەمریکا و لە ئوسترالیادا دەڕوێت.
عذار اللجام، عذارين	Cheek-straps	قایشی ڕوومەت لە سەر کەللەی وڵاخدا، ڕوومەت بەند، ڕوومەتەوانە.
عذاب، ألم	Suffering, pain, ache	ئیش، ئازار.
عذب	Sweet	شیرین، خۆش، سازگار.
عذبة	Barble	سمێڵ، زیادە گۆشتێکە وەکو سمێڵ وایە بە شەویلگەی ماسییەوە.
عذبة، رساعة، شُرابة	Tassel	ڕێشوو، ڕێشووی گوڵنکە.

عذر، حجة	Excuse	بيانوو.
عُذرة، بتولية	Virginity, Maiden, Maidenly	پاك (بۆ دڵداری)، كچێنیی، كەنیشكی.
عذري، بتولي	Virginal	كەنیشكیی، شتێك پێوەندی بە كچێنییەوە هەبێت.
عذراء، بكر، بتول	Virgin, Maiden	كچ، كەنیشك، كیژ، كچێك شووی نەكردبێت.
عذراء، سنبك	Virgo	كەنیشكە، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
عذراء الحشرة، حورية	Pupa, Nymph, Chrysalis	پیوپا، مێتولكە، كەنیشكی مێروو لە قۆزاخەدا.
عذرة، غائط	Excrement, Faeces	گوو، پیسای.
عذرة، بتولية، بكارة، غشاء البكارة	Virginity, Virgin hood, Maidenhood, Hymen, Virginal claustrum	كچێنیی، پەردەی كچێنیی، بن.
عُذرة، قلفة، غزلة	Foreskin, Prepuce	پێستی چووكی منداڵ.
عذرة، حرز، تميمة، تعويذة، رقية، حجاب	Phylactery, Charm, Spell, Incantation, Amulet	چاوەزار، نوشتە.
عذرائية	Pupiparous	كەنیشكایەتی، جۆرێك لە مێروو هەن بێچووەكانیان بە شێوەی كەنیشك (عذراء) دەبێت وەكو لە هەندێك جۆری مێروو و مشەخۆرەكاندا.
عذرة، التهاب اللوزتين	Tonsillitis	سوتانەوەی ئاڵوو، ئاڵووكەوتن.
عذق، عذق التربة	Tohoe, dig, loosen	كێلان و رێكخستنی زەوی، پاكژكردن، ئاشیف كردن.
عذق، سباطة، كبائس، قنو	Bunch, cluster, fruting bunch	هێشوو، لاسكی گوڵ یان بەر یان میوە. وەكو هێشووی خورما.
عذق، نورة، شمروخ	Corymb, Raceme	شكۆفەی گوڵ، هێشووی گوڵ.
عذوبة	Sweetness	شیرینیی، خۆشی.
عذي، بحيلة، ديم	Dry-Farming	دێم، زەوی دێم، دێمەكار.
عذي، ملائم للصحة	Salubrious	گونجاو بۆ تەندروستی.
عرافة، قراءة البخت	Divination, Fortune telling	فاڵچێتی، دەستگرتنەوە، بەختگرتنەوە
عراف، قارىء البخت	Diviner, Fortune-Teller	فاڵچی، چاف ناس، دەستگرتنەوە، جادووگەر، پێزان. ئەوەی دەست دەخوێنێتەوە، بەختگرەوە.
عرادة، منجنيق، مرجام	Catapult, Ballista or crossbow	مەنجەنیق، ئامرازێكی جەنگیی كۆنە، بەرد فڕێ دەدات. ئامرازی بەرد هاویشتن لە جەنگدا.
عراق	Mesopotamia, Iraq	وڵاتی عێراق، خاكی میزۆپۆتامیا.
عراق، شاطىء البحر	Seashore	كەناری زەریا.
عرادة	Female-locust	كوللەی مێچكە، مێی كوللە.
عراء، هواء الطلق	Open air	بۆشاییی، دەرەوە.
عرار	Cry of ostrich	دەنگی وشترمر.
عرار، بهار، عين البقر	Anthemis	١- نێرگزە كێویلە. ٢- جۆرە بەهاراتێكی وردی زەردی بۆنخۆشە، چاوەگا، هەمیشە بەهار، گیایەكە گوڵێكی زەرد دەگرێت.
عرار، جثجاث	Pulicaria	(پولیكاریا)، گیایەكی دەشتەكییە، گوایا بۆ كێچ دەركردن بەكاردێت.

عرار قيصري، إكليل الملك	Crown imperial, crown Imperial-Fritillary, Fritillaria	شلێر، گیا سوێسکە، شاگوڵ بەند، ڕووەکێکی سەلکدارە، واتە جۆرێکە لە زەمەق گوڵەکەی بە شێوەی زەنگوڵەیەکی شۆڕە، سوور یان زەردی بۆنخۆشە سەلکەکەی ژەهرینە.
عرار الغاب، توليب المروج	Checkred tulip, Checkred lily	غەزنەی مێرگ، ڕووەکێکە گوڵەکەی وەنەوشەییە، کلکەکەی وەکو پەتاتە بە کوڵاوی دەخورێت.
عراوة، ملكة المروج	Common drop wort, Italian May, Queen of meadows, Meadow-sweet	شاژنی مێرگ، دەوەنێکی دەشتەکیی پزیشکییە، گوڵی سپی دەگرێت.
عراوة عسقولية	Drop wort	گیا دڵۆپ، گیایەکە لە کۆمەڵەی گوڵەباخە، گوڵی وردی سپی یان سووری بێ بۆن دەگرێت. لە دڵۆپ دەچێت.
عرائس النيل، نيلوفر أبيض	Flatterdock, white water-lily	لیلۆپەری سپی.
عربة، عجلة، مركبة	Vehicle, carriage, cab	عەرەبانە، گالیسکە، فایتوون، فیتۆ، هەرشتێك لەسەر پێچکە بڕوات.
عربة، شاحنة	Vehicle	لۆرییەکی گەورەیە بۆ بارهەڵگرتن.
عربة مقفلة (ذات اربع عجلات)، كلارنس	Clarence	(کلارینس)، عەرەبانەیەکی داخراوە، چوار پێچکەی هەیە.
عربة صهريج	Tanker car	(تانکەر)، لۆرییەکی گەورەیە عەماری تیادایە بۆ گواستنەوەی شتومەك وەکو ئاو و نەوت بەکاردێت.
عربة زحافة	Slide-car, slide carriage	تاخوك، گالیسکەی خلیسکە.
عربة قلابة	Dump car	گەلابە، لۆرییەکە بۆ گواستنەوەی شتومەك، پشتەکەی توانای هەڵگەڕانەوەی هەیە بۆ ڕۆکردنی بارەکە.
عربة ذات عجلتين	Tip cart	عەرەبانەی دوو پێچکە بۆ گواستنەوە.
عربة أجرة	Cabman	عەرەبانەی کرێ.
عربة العرس، مزفة	Gala coach	عەرەبانەی بووك گواستنەوە، کەژاوە.
عربة ترامواي، ترام	Tram, tramcar, Tram way	(ترامواى)، جۆرێکە لە ئۆتۆمبیلی پاس بۆ نەفەر گواستنەوە لەسەر هێڵی ئاسن هاتووچۆ دەکات.
عربة نقل الموتى	Hearse	عەرەبانەی مردوو گواستنەوە.
عربة نوم (في قطار حديدي)	Sleeping-car, sleeper	گالیسکەی نووستن، فارگۆنی نووستن لە شەمەندەفەردا.
عربة السجن	Prison van, Black Maria	عەرەبانەی زیندان.
عربة نقل الفضلات	Night-cart	عەربانەی زبڵ گواستنەوە.
عربة الأطفال	Perambulator, pram	عەرەبانەی منداڵان.
عربجي، حوذي	Driver	عەرەبانچی.
عربة السكك	Railway wagon, Railway carriage	(فارگۆن)، بەشێکە لە گالیسکەکانی شەمەندەفەر کە خەڵکی تیایدا دادەنیشێت یان بۆ شتومەك گواستنەوە.
عربة نقل البضائع، كارة	Carter, cart, small lorry	عەرەبانەی شتومەك گواستنەوە. دوو پێچکەی هەیە، وڵاخ ڕایدەکێشێت.
عربة كبيرة لنقل البضائع	Van	گالیسکەیەکی قەپاتی گەورە بۆ گواستنەوەی شتومەك.
عربة قمرية	lonar module	گالیسکەی مانگی، گالیسکەی نیشتنەوە لەسەر ڕووی مانگ.

عربة لندو، لندوية	Coach, landau	عەرەبانـەی وڵاخ. عەرەبانەیـەکی چـوار پێچکەییـە، وڵاخ رایدەکێشـێت، سەرەکەی بە مشەما دادەپۆشرێت.
عربة استكشاف قمرية	lunar probe	گالیسکەی مانگ، گالیسکەی پشکنینی رووی مانگە.
عربة يدوية	Handcart, Hand pushed cart	شـەغرەکێش، شـەخرەکێش، جـۆرە دەسـتەبەردێکە شـەخرەی پـێ دەگوێزرێتەوە. عەرەبانەی دەست.
عربة مدارية	Orbiter	گالیسکەی خولگەیی، گالیسکەی بۆشایی، ئەو گالیسکەیەی کە لە بۆشایی ئاسماندا دەخولێنرێتەوە.
عربة يدوية بعجلة واحدة	Wheel-barrow	گالیسکەی دەست، عەرەبانەی خۆڵرشتن، دەستەبەرە.
عربة فضائية	Space vehicle, space craft	گالیسکەی بۆشای.
عربون، تأمين	Earnest money, Deposit, Pledge,	پێشەکی، ئەو پارەیەی کە پێشەکی دەدرێت لە کڕین و فرۆشتندا.
عربين	Arabin	عەرەبین، مادەیەکە لە زەمقی عەرەبی دەر دەهێنرێت.
عربينوز	Arabinose	عەرەبینۆز، مادەیەکی شەکرە لە عەرەبین دەر دەهێنرێت.
عربيد، معربد، مشاغب	Riotous	بەدخوو، شەڕانی، ئاژاوەنێرەوە.
عربيدة، مشاغبة	Rioting	ئاژاوە نانەوە، بەدخویی، شەڕانێتی.
عربيد، عربد، اربد، قرنة، أم قرون، افعى نافخة	Puff-adder	نێرەمار، ماری شاخدار، جۆرێکە لە مار، ژەهراوییە و شاخی هەیە پان و سێ سووچە و ملی باریکە، رەنگی زەردی مەیلەو قاوەییە، لە کاتی توڕەبووندا ملی فوودەدات.
عربرب		بڕوانە (سماق).
عربية، الزهرة العربية	Arabis, rockcress	گوڵە عەرەبی، گوڵێکە لە کۆمەڵەی خاچییەکانە.
عربج، كلب الصيد	Pointer	سەگی راو.
عَرة، جرب	Mange, scab	گەڕیی، جۆرێکە لە نەخۆشی پێست.
عرتن	Small tamarisk	دار گەزیلە، جۆرێکە لە دار گەز.
عرتون، جوز مراني، جوز مجنح	Pterocarya	گوێزی باڵدار، درەختێکی رازانەوەیە لە کۆمەڵەی گوێز بەرەکەی باڵدار و بچووکە لە گوێز دەچێت، ناخورێت.
عرج	Lameness, limp, limping	شەلی، لەنگین، شەلین، لەنگی.
عرجون	Bough, raceme	لقێکی نەرم.
عرجون	Truffle	دومەڵان، رووەکێکە لە کۆمەڵەی کوارگ بە شێوەی سەلکی خڕە، دەکرێت بە چێشت.
عُرجود	Stalk, petiole	لاسکی هێشوو، وەکو لاسکی هێشووی خورما.
عرج	Halting, limp	شەلیی ئاژەڵ، نەخۆشییەکە لە لاقی چوارپێ دەدات.
عرر، عُرور		بڕوانە (عرە، جرب).
عرزال، كوخ جبلي	Chalet	قۆختەی چیا، قوختەیەك لەسەر شاخ دروست کرابێت.
عُرس، زفاف	Wedding	شایی، ئاهەنگی ژنهێنان.
عرس	Spouse	بووك یان زاوا.
عرسة، ابن عرس، سنعبة، ابو الوثاب، كلكسة، فار النخيل	Weasel	مشکی خورما، راسۆ، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی (سمۆرە) لەش و کلکی درێژە و دەستی کورتە، گوێچکەی کوڵە وەك قرتابێ وایە، پشتەکەی مەیلەو سوورە، سکی لە رەنگی گڵ و خۆڵ دەچێت، باڵندەو کەروێشك و مشك دەخوات، هەندێکیان دەچنە ناوماڵ، شتومەك دەدزن.

عرسيات	Mustelida	دەڵەکییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی گۆشتخۆرن، پێستەکەیان بەنرخە وەکو مشکی خورما، بۆگەنگە، زاڵ (واتە ئاس) و دەڵەك.
عرش	Throne	کورسی پاشایی، تەخت، تەختی پاشایەتی.
عرشق، ورد الهند، ورد الشاي	Indian rose	گوڵەباخی چیایی، گوڵەباخی هیندی.
عرصة، عقار	Real estate, Property, Reality	زەوی و زار.
عرصة الدار، ساحة الدار	Courtyard	حەوشە.
عرصف	Bugula	(بەگولا)، گیایەکی دەشتەکییە، دەرمانی لێدەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی نەخۆشیی سنگ و کۆکە.
عرصف صنوبري، كمافيطوس	Ground pine, Yellow bugle	(بەگولای سنەو بەریی)، گیایەکی پزیشکییە بۆ کۆکە باشە گوڵی زەرد دەگرێت.
عرصف جعدي، عرصف مسكي	Herb Ivy, Musky bugle	بەگولای مسکی، گیایەکە گوڵەکەی ئەرخەوانی و بۆنخۆشە.
عُرصم	Streptosolen	ستریپتۆسلین، دەوەنێکی رازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی باینجانە، گوڵەکەی پرتەقاڵییە، بەرەکەی خڕە لە گوێز دەچێت.
عرصن، شجرة الحديد	Siderodendron	دارئاسن، دارێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی لەترێ دەچێت، تەختەکەی قورس و رەقە و نایابە، رەنگەکەی شەرابییە.
عرض، تقديم	Presentation, offer, proposal	پێشاندان، پێشکەش کردن، نیشاندان.
عُرض	Breadth, width	پانی، پانتایی.
عُرضي، مستعرض	Transverse	بەپانیی، پانیی، بەباری پانی.
عرضي	Accidental, incidental, adventitious	لابەلا، وەکو رەگی لابەلا کە رووەکدا.
عرض المرض (اعراض المرض)، علامة المرض	Symptom	نیشانەی نەخۆشیی، وەکو تا، لەرزو .. هتد.
عرض حال، عرضحال، عريضة	Petition	ئەرزو حاڵ، داواکاری، سکاڵانامە.
عرطل، مارد	Gaint	کەتە، زەبەلاح، چەتەوڵ.
عرطلية	Giantism	کەتەیی، زەبەلاحی، چەتەوڵی.
عرطب، قنطريون كبير.	Great centaury	سێنتاوری مەزن، جۆرە رووەکێکە هەندێکی دەشتەکییەو هەندێکی لەبەر گوڵەکەی دەروێنرێت.
عرطنيثا، بخور مريم، كف مريم	Cyclamen	(سایکلامین) ، بخوردی مریەم، لەپی مریەم، گیایەکی تەمەن درێژە گوڵێکی جوان دەگرێت.
عرعر، شيزي، سرو جبلي	Juniper, cade-juniper	عەرعەر، وەهل، هەوێس، هاڤرسك، هاڤریسك، ئەرز، ئێرڤست، هێڤرست، سەروە کێویلە.
عرعر شوكي، اربس، ارز هيملايا، دفران، سبينة، ابهل	Pricky-cedar, Sharp-cedar	هەڤریسکی درکـاوی، درەختێکـی رازاندنەوەیـە. لـە کۆمەڵـەی سـەروو، گەڵاکەی لە برژانگ دەچێت. بەرەکەی لەترێ دەچێت، شیرینە. رەنگەکەی شین یان بنەوشەییە بە دڵۆپاندن رۆنێکی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروستکردنی مەی و دەرمان، تەختەکەی بەنرخە، ئاوی تەختەکەی مادەیەکی زەمقیی بخوردییە.
عرعر البخور	Incense-juniper	هەڤریسکی بخورد، جۆرێکە لە هەڤریسك، بەرەکەی لەترێ دەچێت، مەیلەو شینە، مادەیەکی زەمقی بۆنخۆشی لێ دەردەهێنرێ. لە بخورد دەچێت.

عرعراغريقي، عرعر عربي، لزاب، أرز لبنان	Pheonician Juniper, Grecian Juniper, Arabian Juniper	هەڤریسـکی گریکـی، جۆرێکـە لـە داری هەڤریسـك، تەختەکـەی بەنرخـە، بەرمکەی سوورە، جۆرە بخوردێکی لێ دەردەهێنرێ.
عرعر كادي		بڕوانە (عرعر شوکی).
عُرف الطير، قنزعة، عفرية	Comb, crest	پۆپنە، کڵاو، بژ، دەمف، ژی، پۆپنەی باڵندە.
عرف الديك	Cocks comb, crest	پۆپنەی کەڵەشێر، پەڕی ملی کەڵەشێر، پۆپانی کەڵەشێر.
عرف الفرس، عرف الأسد	Mane	یاڵ، یاڵی وڵاخ یان شێر، تووکی ملی وڵاخ.
عرف، رائحة طيبة	Perfume, sweet scent	بۆنی خۆش.
عُرف، عادة	Custom, convention, Habit	خوو، نەریت.
عرفة		برینێکە لە لەپی دەست دێت.
عرفية	Hood	ریشی کەڵەشێر.
عرف النار	Fire crest	پۆپنەئاگرین، جۆرە باڵندەیەکە.
عرف الذهب	Gold crest	پۆپنە زێڕین، جۆرە باڵندەیەکە.
عُرف الديك، عهنة خميلة	Celosia cristasta,	گوڵە یوسفی، گوڵە قەیفە، گوڵە سەوڵ، گوڵە مەخمەری، پۆپنە کەڵەشێر، کاتار، ڕەنگی گوڵەکەی ئەخەوانییە.
عُرفاء، ضبع مخططة	Striped-hyaena	کەمتیاری میلدار، کەمتیاری هێڵدار.
عُرُفان	Acrida	جۆرە کوللەیەکە لە سیسرك دەچێت.
عرفج، سفر جبلية	Rockspray, Cotoneaster	بەهێوکە، ڕووەکێکی دەشتەکیی ڕازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی گوڵەباخە. قەدەکەی کورت و دڕکاوییە، گوڵەکەی بچووکە، گەڵاکەی وەکو گەڵای بەهێ مووی پێوەیە.
عُرفط، ظيهاً	Acacia orfota, Mimosa-orfota	ئۆرفۆتا، جۆرێکە لە ئەکاسیا (ئـەکاکی) دەوەنێکی دڕکاوییە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان، گوڵەکەی بە هێشوویەکی زەردە.
عرف ازرق		پۆپەڕەشە، پۆپە شینە، نەخۆشییەکە لەناو باڵندەدا بڵاو دەبێتەوە.
عرق، وتين، وريد	Vein	بۆری خوێنهێنەر.
عرق عصب، قصب الريشة	Shaft or stock of Feather	قەڵەمی پەڕ.
عرق، عصب	Nerve	دەمار، ڕەگ، ڕە، ڕەهـ.
عرق الخيل	Horse breed	ڕەچەڵەکی وڵاخ.
عرق اصل، جذر، سلالة	Root, race	ڕەگ، توخم، ڕەچەڵەك.
عرق الظفر	Quick of the nail	ڕەگی نینۆك، بێخی نینۆك.
عرق	Arrak, arack	ئارەق، جۆرێکە لە مەی لە ئەلکهولی ترێ یان خورما دروست دەکرێت و مەستەکی یان ڕازیانەی تێدەکرێت.
عرق الجلد	Sweat, perspiration, Sudor	ئارەق، خوەی، خوویە، شلەیەکە لە کونیلەی لەشەوە دێتە دەرەوە و لە لایەن لووی تایبەتییەوە دەر دەدرێت.
عرقلة	Obstacle	کۆسپ، تەگەرە.
عرق الشجر	Resin, rosin	(ریسێن)، جەوی، شەبینە، مادەیەکی لینجە وەك زەمق وایە، هەندێك درەخت دەریدەدات.
عُرقوب، وتر اخيل	Achilles-tendon-Hough, Hock, Achilles-bursa, Hamstring	١- جۆمگەی لاق، ڕەفیسك، مەچەك، مەچەکەی پێ. ٢- ژێیەکی ئەستوورە لە سەر رووی پاژنەی پێوە. ٣- ژێی ژێر ئەژنۆ.

عرق اللؤلؤ، صدفة.	Mother of pearl	سەدەف، لەپکەی مرواری.
عرق اللؤلؤ، اغورنيت، ام اللؤلؤ	Aragonite, nacre	(ئەراگونیت)، شێوەیەکە لە کاربۆنی کالسیۆم لە پێکهاتنی مرواریدا هەیە.
عرق ابيض	White veins	رەگی سپی، دەمارە سپی، نەخۆشییەکی رووەکییە (لە توتندا) بە هۆی مێروویەکی تایبەتییەوە دەبێت.
عرق ابيض، جزر ابيض	Parsnip	گێزەری سپی، گیایەکە رەگەکەی ئەستوورە، دەکرێت بە چێشت یان بە ئالیك.
عرق اكور، عود الوج، قصب الذريرة	Sweet-flag, sweet-sedge, Myrtle sedge, Acorus-calamus	رەگی ئەکۆرەس، گیایەکە سەلکی هەیە لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرزە، سەلکەکەی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی چاویەشە و بۆنخۆشی بەکاردێت.
عرق الحلاوة، صابونية محزنية، شرش الحلاوة، عصلج	Hedge pink, saponaria officiinalis, soap wort	گیا سابوون، رەگەشیرین، گیایەکی پزیشکییە، قەدەکەی خشۆکەیە. گەڵاکەی گەورەیە، گوڵەکەی سوور و بۆنخۆشە، لە دروست کردنی حەڵوادابەکاردێت، رەگ و قەد و گەڵاکەی دەرمانی لێدەردەهێنرێت بۆ نەخۆشیی پێست و جومگە، قەدەکەی وەکو سابون بۆ جلشتن بەکاردێت.
عرق الحلاوة (كولايا)	Quillaya bark	توێکڵە کویلایا، توێکڵی درەختی کویلایا کە مادەی ساپۆنینی تیادایە بۆ پێکهێنانی کەف لە مەیدا (مشروبات) بەکاردێت.
عرق الطيون، طيون	Inula viscosa	گیایەکی تەمەن درێژە بۆ مەبەستی مێوژ دروستکردن بەکاردێت، چونکە زەردەواڵە لە ترێکە دوور دەخاتەوە.
عرق النجيل، عركش، نجيل برمودية، ثيل	Bermuda grass	چیمەن، هەرێز، فریز، گیایەکە رەگەکەی خشۆکە، باخچەی پێدەرازێنرێتەوە.
عرق الدم، دموية	Blood-wort, Blood root	رەگی خوێن، گیایەکی پزیشکی و رازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی خاشخاشە، گوڵەکەی سپییە ئاوگێکی لینجی سوور لە سەلکەکەی دەر دەهێنرێت بۆ رەنگکردنی قوماش لە هەموو بەشەکانی رووەکەکە دەرمانی سڕکەر دەر دەهێنرێت.
عرق الورقة	Midrib	دەماری گەڵا.
عرق الحصان	House- root	رەگی ئەسپ، جۆرێکە لە رووەك.
عرق الخشب	Beam	دەماری تەختە.
عرق معدني، سامة	Lode, vein	رەگی کانزایی، نیشتووی کانزایی لەناو بەردی کانەکاندا، درزی ناوکە قرەکە کەرەسەی خاوی کانزاکانی تێدا کۆدەبێتەوە.
عرق الذهب، ابيكاك	Psychotria-Ipecacuanha, Ipecac	(ئەپیکاك)، رەگە زێڕینە، دەوەنێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی شۆڕە، بەرەکەی وشکە بۆ رازاندنەوە یان بۆ مەبەستی پزیشکی وەکو رشێنەرەوە بەکار دێت. لە رەگەکەی مادەی ((ئێمیتین)) دەردەهێنرێت.
عرق انجبار	Tormentil, septfoil, Blood- root	(تۆرمێنتیل)، گیایەکی پزیشکیی خشۆکە لە ناو دارستان و مێرگدا دەروێت، گوڵەکەی زەردە، رووەکێکی پزیشکییە، لە کۆمەڵەی گوڵەباخە.
عرقصون، جلعم، صبرة	Xerus	(زیرۆس)، جۆرێکە لە سمۆرە.
عرق السوس، عرقسوس، اصل السوس، سوس	Licorice, Liquorice, Spanish-juice	١- بەلەك، بنەبەلەك، گیایەکی دەشتەکیی تەمەن درێژی لاسك رەقە. رەگەکەی شیرینە، دەرمانی لێ دەردەهێنرێت. ٢- ئاوی بەلەك، کە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
عرق احمر، عروق حمر، فوة	Madder,	رۆنیاس، رووەکێکە گوڵەکەی زەردە، رەنگێکی سوور لە رەگەکەی دەردەهێنرێ بۆ رەنگکردن.

عرق حار، زنجبيل	Ginger	زەنجەفیل، گیایەکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێنرێت، قەدی ئەستووری هەیە لە زەویدا، بە شێوەی بەهارات و دەرمان بەکاردێت.
عرق النسا، عصب النسا	Sciatica, lachiatic nerve	١- کەژۆك، ڕەگ ئێشە، دەردە شارەگ، ڕەفیسکی، بائێش، کەژووك، نەخۆشییەکە تووشی دەماری پشتەوەی ران و دەماری سمت دەبێت. ٢- ناوێکە بۆ ئەو دەمارەی کە بە پشتی ڕاندا درێژ دەبێتەوە بۆ پێ.
عرق اصفر، عروق صفر، کرکم، هُرد، جدوار	Zedoary, Turmeric, Curcuma	زەردە چەوە، ڕووەکێکی هیندیی پزیشکی (بۆ چارەکردنی سەرما و کۆکە ڕەشە بەکاردێت) لە کۆمەڵەی زەنجەفیلە، ڕەگەکەی تەمەن درێژە و بە شێوەی بەهارات و ڕەنگ بەکار دێت.
عرق رئیسي، جذر رئیسي	Principal root, Principal rib	شاریشە، شادەمار، شارەگ.
عرقوب	Hough, Hock	قولەپێ، قولەپێی گیانداری چوارپێ.
عرقوب، وتر المابض	Hamstrimg	ژێی ژێر ئەژنۆ.
عرقون	Euphrasy, eyebright	(یوفراسی) گیایەکی نیمچە مشەخۆرە، ڕەگەکەی سواری ڕەگی ڕووەکی تر دەبێت، گوڵەکەی پەمبەییە، دەرمانی چاوی لێ دەر دەهێنرێت.
عرقة، هداية، فیلاریا، عرق مدني	Filaria	(فیلاریا)، کرمێکی دەزوولەییە، دەچێتە خوێنی مرۆڤ و گیاندارەوە و تووشی نەخۆشیی فیلاریایان دەکات.
عرقیة، عرقجین، طاقیة	Skull-cap, cap	کڵاو، ئارەق چین.
عرقیل، صفار البیض	Yolk of egg	زەردێنەی هێلکە.
عرکة، عراك	Fight, Quarrel	شەڕ.
عرك، إختبار، تجربة	Experience	تاقیکردنەوە، ئەزموون.
عرم، عرمة، کومة، کدس	Heap, Pile, Stack	کۆمەڵ.
عرم	Egg of grouse	هێلکەی قەتێ.
عرموط، کمثري	Pear	هەرمێ، درەختێکە بەرێکی گەورەی قوچەکی سەوز یان زەردی شیرینی هەیە، گەلێك جۆری هەیە، وەکو کرۆسك، گولاویی، هرمرۆ، لاسوورە، کرووزی، شەکۆك، گۆچکینە، ناسکە، تۆمانی، باڵەکی.
عرموط صغیر	Small pear	هەرمێی بچووك، شەوکێك، کرۆسك
عرموط بري	Pirus-syriaca, Wild pear	هەرمێ کێویلە، جۆرێکە لە هەرمێ دارەکەی سەوزە و کەژییە، بەرەکەی زۆر ڕەقە و درەنگ پێدەگات.
عرم، کُداس	Rick, hay stack	خەرمان، خەرمانی گەنم یان جۆ یان کا.
عرمة	Geory chus	(جیۆریکەس)، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی مشکە کوێرەیە، لەشی لولەییە، ڕەنگەکەی قاوەییە لە ژێر زەویدا قوموش لێدەدات. لە سەر ڕەگ و قەدی ڕووەك دەژی.
عرم	Boneless meat, A lump of meat	نەرمەی گۆشت، گوڵمە گۆشت، شلکەی ران.
عرمرم	Numerous, Violent, Strong	زۆر، بەتین، بەهێز، بێشومار.
عرم، امیر یاسر	Carandasplum, Carissa	(کاریسا)، ڕووەکێکی پزیشکییە لە کۆمەڵەی ژاڵە لە دەشتدا دەڕوێت. گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپییە.
عرموش	Grape-stalk	لاسکی هێشووە ترێ.
عرمص	Salpickroa	دەوەنێکە لە کۆمەڵەی باینجان، گوڵەکەی سپییە، بەرەکەی لە گوێز دەچێت.

عرن، سُلة زراعية، سنفوان، سن العجوز	Sainfoin, Holyclove, Medick Jetch, Hadysarum	سوولا، گیایەکی لە وەڕە، گەڵاکەی ئاوێتەیە، گوڵەکەی پەمبەیی و بۆنخۆشە، بەرەکەی قوپاو و گەنم ڕەنگە.
عُرنة		نەخۆشییەکە توشیی پێی وڵاخ دەبێت، تووکەکەی دەوەرێت و قاچ و دەستی دەقڵیشێت.
عرناس، نقاز	Cracida	(کراسیدا)، باڵندەیەکە لە کۆتر دەچێت، سەری پەڕی پێوەیە، کاتێك هەستی پێدەکرێت لەبەر پێتەوە هەڵدەفڕێت.
عرناس، عنم، محلاق	Tendril	تەرز، وەکو تەرزی دار مێو.
عرناس، قمة الجبل، قنة الجبل	Mountain top, Sumit, Peak	لوتکەی شاخ، لوتکەی چیا.
عرناس، فلكة المغزل، لقاطة المغزل	Distaff	سەری تەشی.
عُرنوس، كوز الذرة	Maze head, cob of the maze	لاسکی هێشووی گەنمەشامی، هێشووی گەنمەشامی.
عرن	Exostosis, cartilaginous ringbone	چوکڵەیەکی ئێسکییە بەتایبەتی لە سمی وڵاخدا.
عرن، ثؤلول الجلد، مسمار، عين سمكة، ثفن	Clavus	١- گرێی سەرلەش. ٢- گرێی سەر سمی وڵاخ. ٣- مێخەکەی پەنجە.
عرنب	Small mouse	مشکی بچووك.
عرنين، قصبة الأنف	Bridge of nose	ئێسکی لووت، قامیشەی لووت.
عرهون، عرهون فطري	Mushroom, fungus	قارچکە مارانە، جۆرێکی ژەهرینە لە قارچك.
عرواء، قشعريرة	Chill, rigor	لەرز.
عروسة البحر، ناقة البحر، خروف البحر، ملصة، زالخة، شيخ البحر، حنفاء	Manatee, dugong, halicore	بووکی دەریا، گیاندارێکی گەورەی شیردەری ئاوییە، گیاخۆرە، لە نەهەنگ دەچێت، سەری لەسەری مرۆڤ دەچێت.
عروسة البحر، بنت الماء، ابنة البحر، قنومة، مرمير، سحل	Mormyr, Mormyrida chaetodon	کیژی دەریا، جۆرە ماسییەکە تەوژمێکی کارەبایی بەهێز دەدات بۆ خۆپاراستن لە دوژمن.
عروس الماء	Water-nymph, Naiad	بووکی ئاو، ڕووەکێکە گەڵاکەی ڕۆشنە، گوڵی نێرو مێی هەیە، دەکرێتە خواردەمەنیی ماسییەوە.
عروس النيل، لوطس النيل، وردة النيل	Nile lotus, nelumbo	گیایەکی ئاوییە لە کۆمەڵەی لیلۆپەر. گوڵەکەی گەورەو پەمبەیی و بۆنخۆشە، بەرەکەی خڕ و نیشاستەییە، دەخورێت.
عروس	Bride	بووك، بیك، وەوی، وەویلە.
عروق الصباغين، عروق صفر، بقلة الخطاطيف، ممران	Celandine, Swallow-wort	ڕەگەزەردە، پاقلەی پەڕەسێلکە، ڕەگی ڕەنگکردن، ڕووەکێکی گیاییە گوڵەکەی گەورەو زەردە، شیراوێکی سوتێنەری زەردی لێ دەر دەهێنرێ، هەروەها ڕەنگێکی زەردی لێدەردەهێنرێت.
عروسة، دمية	Doll, Dolly	بووکە شوشە.
عروسة الشتاء، سمندل	Salamander	قوڕناویلکە، بۆقی کلکدار.
عروة الحبل	Loop	قوڵفەی پەتی بەستراو.
عروة	Loop, ansa	گرێ، دوگمە.
عروة الأبريق	Handle, ear	قوڵفە، گوێچکە، دەسك، چەپل، چەمبل.

عروة الرز	Button-hole	چاڵی قۆپچە، چاڵی بشکوور، چاڵی دوگمە.
عريشة، قمرية	Canopy, Trellis, Bower	دار بەست، کەپر، سابات، چەرداخ، داڵیت، چرپی، کونەلان، هەرزاڵە، تەرمواڵە، کۆلیك، بۆ مەبەستی لەسەر نوستن یان شت دانان یان سێبەر یان ڕاگرتنی درەختی وەکو مێو بەکاردێت.
عريض	Platy, Broad, Wide	پان.
عرين، خيط عظمي	Claviculus	دزوولەی ئێسکی.
عرين		لانە، لانەی شێر.
عريب، بقم، دم الاخوين	Brazilwood, sapanwood, log-wood, campeachy wood	بەقەم، خوێنی دووبراکە، درەختی ئاژدیها، درەختێکە تەختەکەی سووری مەیلەو قاوەییە. ڕەنگی لێدەر دەهێنرێت بۆ بۆیەکردن.
عريان، عرجون، عرهون	Mush room	قارچك، کوارگ، کارگ.
عريقصة، عريقطة، عريقطان	Platy cerus	جۆرێکە لە قالۆنچە ڕەنگەکەی ڕەشە.
عريط، عقرب	Scorpion	دووپشك.
عريطة، بزاق عريان	Slug	شەیتانۆکەی بێ قاڵە، هێلکە شەیتانۆکەی بەبێ قاوغ.
عريف	Monitor	چاوەش.
عريف المروج، ذيل الكلب		کلکە سەگ، گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە.
عريس	Bridegroom	زاوا، زاڤا.
عريضة	Petition	بڕوانە (عرض حال)، پێشکەش کردنی داواکاریی.
عريق النسب	Highborn of Noblerace	وەجاخزادە، لە ڕەگەزێکی باش.
عز، شدة	Intensity	تین، گەرمە.
عز الشتاء	Depth of winter	چلەی زستان.
عز الصيف	Height of summer	چلەی هاوین.
عزاقة دوارة	Ratary cultivator, Rotovator	ئامرازی بژارکردنی خولاوە.
عزاء، تعزية	condolence	سەبووری، ماتەم، سەرخۆشی لێکردن، پرسە.
عزب، اعزب	Unmarried, single	ڕەبەن، بێژن، پیاوی بێژن.
عزب، ابروس عطر، سوسن جميكا	Abrus, Lovepea, Indian-licorice	(ئەبروس)، دەنکی دڵداری، بەلەکی هیندی، دەوەنێکی کەپریی دەشتەکی و کشتوکاڵییە، بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت، گوڵەکەی سپی و جوان و بۆنخۆشە. بەرەکەی لەبەری فاسۆلیا دەچێت. دەنکەکەی ڕەق و سوورە. دەکرێت بە تەزبیح و ملوانکە.
عزباء	Unmarried girl	ژنی بێپیاو، مانگوڕ، گەورە کچ، عازەب، کەنیشکە عازەب.
عزبة، مزرعة	Farm, Plantation	کێڵگە، کێڵگەی کشتوکاڵی.
عُزة	Young hind	بەچکە ئاسك.
عزة، كره النساء	Misogyny	ڕق لە ژن، حەز نەکردن لە ژن.
عزة، عزة النفس	Self respect, self-esteem	ڕێزی دەروون.
عزر، بلوط اوروبي، بلوط تركي	Bitter oak, Turkey oak	بەڕووی ئەورووپی، بەڕووی تورکی.
عُزف، حمام طوراني	Runt	کۆترە کێوی، کۆتری تورانی.

عزف موسيقي	To play on a musical instrument, To perform on a musical instrument, Playing music	مۆزیقە لێدان، مۆسیقا لێدان.
عزق	Weeding, Hoeing, Cultivation	کێـڵان و بـژار کـردن، شـیکردنەوەی زەوی و دەرکێشـانی کژوگیـا لـە نـاو کێڵگەدا، خەپارە.
عزقة، جلبة	Washer	واشەر.
عزل، فصل	Insulation, separation, isolation	جیاکردنەوە، پەرکردن، جوداکردن.
عزلة، اعتزال	Retirement, Isolation	گۆشەگیری، کەنار گیری.
عزل، ابعاد	Removal	دورخستنەوە، لابردن.
عزل من منصب	Desposition	لابردن لەسەر ئیش.
عزل، أعزل	Unarmed, Defenceless	بێچەك، کەسێك چەکی پێنەبێت.
عزل (للمريض)، منع الإتصال	Isolation, Insulation	جیاکردنەوەی نەخۆشیی، دوورخستنەوەی نەخۆشی.
عزل بالنقع	Leaching	جیاکردنەوەی شتومەك بە خوساندن.
عزل (جماع منقطع)	Coitus-interruptus	ئاوهاتنەوە لەدەرەوەی گوڵێنك (مهبل)دا.
عزل، كرنتينة، حجر صحي	Quarntine	کەرەنتینە، قورەتینە، جیاکردنەوەی ئەو کەسانەی کە تووشی نەخۆشیی درمی ترسناك دەبن لە نەخۆشخانەی تایبەتیدا بۆ ماوەیەك هەتا چاك دەبنەوە.
عزم، عزيمة	Decision	نەترە، هێز.
عزم	Moment	نەترە، زەبر، زەبری هێزێك لەدەورو پشتی خاڵێکدا، بریتییە لە ئەنجامی لێکدانی ئەو هێزە لەگەڵ دووری ستونی هێڵی ئیشکردنەکەی لەو خاڵەوە. وەکو لەیاری دیلیمودیلانێدا زەبری ڕێژەی میلی سەعات یەکسانە بە زەبری پێچەوانەی ڕێژەی میلی سەعات.
عزم كهربائي	Electric moment	نەترەی کارەبا، زەبری کارەبا.
عزم مغناطيسي	Magnetic moment	نەترەی موگناتیسی، زەبرەی موگناتیسی.
عزم الزخم	Angular momentum, moment of momentum	زەبری گوڕ.
عزم القوة	Moment of a force	زەبری هێز، نەترەی هێز، ئەنجامی لێکدانی هێزو دووری هێز لە تەوەرەوە.
عزم المقاومة	Moment of resistance	زەبری بەرهەڵستی، نەترەی بەرهەڵستی، ئەنجامی لێکدانی بەرهەڵستی و دووری بەرهەڵستی لە تەوەرەوە.
عزم الدوران	Moment of inertia	زەبری خولانەوە.
عزهل	Torgue	نێرە کۆتر.
عزهل، جوزل، فرخ الحمام	Pigeon (male) Squab	بەچکە کۆتر.
عزوبة، عزوبية	Celibacy, single	ڕەبەنیی، بێژنی.
عزومة، وليمة، عزيمة	Invitation	دەعوەت، دەعوەتی نان خواردن.
عزوف عن الطعام	Apositia	نەمانی ئیشتهای خواردن، دڵنەبردن.

عزيف الريح، عزف الريح	Murmuring of the wind	وژەی با، وژەوژی با.
عزيف الرعد	Rumbling of thunder	گرمەی هەورە تریشقە، شریخەی هەورە تریشقە.
عزيمة، ارادة ثابتة، قوة	Firmpurpose, strong willpower, vigor	ورە، هێز، زەبر، نەترە.
عزيزاء، جشنة	Pipet, pit-pit	جۆرێکە لە چۆلەکە.
عزيز، قوي	Strong, powerful	بەهێز، بەدەستەلات.
عزيز، نادر الوجود	Scarce, Rare,unique	دەگمەن، ناواز.
عزيز، ثمين	Precious, Valuable	گران، بەنرخ.
عزيمة، رقية	Spell, Incantation	چاوەزار.
عزيمة		بڕوانە (عزومە).
عزيزي، صنوبر قطراني، صنوبر راتنجي	Pitch pine	سنەوبەری قەترانی، جۆرێکە لە درەختی سنەوبەر، تەختەکەی قایمە، شتومەکی لێ دروست دەکرێت.
عساعس	Hedgehog	ژیژك، ژیشك، گیاندارێکی شیردەری درکاوییە.
عساس، عاس	Night-watch , Guard	حەسحەس، پاسەوان.
عُساف		نەخۆشییەکە تووشی ئووی ئاژەڵ دەبێت.
عسالة، معسلة، خلية النحل، قفير	Hire, Beehive	کوورەی هەنگ، دووبەرەی هەنگوین، شانەی هەنگ.
عسالة النحل، ملكة النحل	Queen bee	تیرەشان، شاهەنگ.
عسال، مشتار العسل	Gatherer of honey, Bee-Master	هەنگەوان، ئەو کەسەی کە هەنگوین کۆ دەکاتەوە.
عسبور، عسبار، عسبر، ذئب الأرض	Aard wolf, wolf dog	گورگان، گورگە سەگ، سەگە گورگ، گیاندارێکی زۆر درندەی تیسکنە، لە کەمتیار دەچێت، دوو رەگە لە کەمتیاری نێرو گورگی مێ، لە ئەفریقا دەژی، درێژییەکەی مەترێك دەبێت.
عسجد، ذهب	Gold	زێڕ، ئاڵتوون، تەلا، زێڕی بێگەرد.
عسد، ببر	Tiger	بەبر، جۆرێکە لە پڵنگ، هێڵدارە.
عُسر، سوء، خلل	Dys-	پێشگرێکە بەمانای خراپی، گەندی، پشێوی، بەئێش، بە ئازار.
عسر، عسير	Difficult, Hard	دژواری، سەختیی، قورسیی، گرانیی، ستەمی.
عسر (للماء)	Hard water	ئاوی ناساز.
عُسرة (عسرة الماء)	Hardness of water	ناسازی ئاو، بوونی خوێی کالیسیۆم یان مەگینسیۆم بە شێوەیەکی تەواوە لە ئاودا ئیتر ئاوەکە کەف دەکات بە کوڵاندن لادەچێت.
عَسرة مؤقتة	Temporary hardness	ناسازی کاتی.
عسرة دائمية	Permanent hardness	ناسازی هەمیشەی. بەتێکردنی هەندێك مادەی وەکو سۆدەی جل شتن لادەچێت.
عسر الولادة	Dystocia, mogistocia	بەزەحمەت منداڵ بوون، منداڵ بوون بە زەحمەت.
عسر الهضم، تخمة	Indigestion, Dyspepsia	سەختەهەرس، گرفت، نارێکیی هەرس، گیراندن، ئینتەلاکردن، ناسازیی گەدە.

عسر التعظم	Dyspepsy	ئێسکنەرمی : بە زەحمەتی ئێسك رەقبوون، بە زەحمەت ئێسك بوون.
عسر التفوط، قبض مؤلم	Dysostosis	سکگیری، زگگیری، قەبزی بە ئێشەوە، بە زەحمەت گوو کردن.
عسرالکلام، لکنة، رُتّة	Dysphasia, Barylalia, Dysarthria	زمانگیری، بە زەحمەت قسەکردن.
عسر النوم، صعوبة النوم	Dyskoimesis	خەوزڕان، بە زەحمەت نووستن.
عسر البلع	Dysphagia, dysarthia	قوتگیری، قوتسەختی : سەختیی قوتدان.
عسر التکلم	Dysprosody	زمان گیری، بە زەحمەت قسەکردن.
عسر الجماع، نکاح مؤلم	Dyspareunia	بە زەحمەت گانکردن، ئازاری ژن لە کاتی جووتگرتندا.
عسر الرضاعة، عسر الأرضاع	Dysthithia	شیرگیری، بە زەحمەت شیر پێدان.
عسر الفهم	Dysgnosia	بە زەحمەت تێگەیشتن، بەزەحمەت جیاکردنەوەی هەندێك ووشە.
عسر التکیف	Dysadapyion	سەختگونجان.
عسر القراءة	Dyslexia	سەختخوێنی.
عسر المشي، تعثر	Dysbasia	سەختەڕۆ.
عسر الحرکة	Dysclnesia, Dyskinesia	سەختە بزۆ.
عسر الشرب	Dysdipsia	بە زەحمەت خواردنەوە.
عسر الکتابة	Dysgraphia	بەزەحمەت نووسین.
عسر الخطو	Dysbasia	هەنگاو گیری.
عسر المزاج، سوء المزاج	Dyscrasia	چیکڵدانە تەسکی، تەبیعەت خراپی.
عسر الأثغار	Dysodontiasis	بەزەحمەت ددان دەرهاتن.
عسر التصویت، بُحة، جشر	Dysphonia	دەنگگیری، دەنگ نووسان.
عسر تمیز الألوان، الأعمى اللوني	Dyschromatopsia	رەنگکوێری.
عسر السمع، ثقل السمع	Dysecoia, dysacousia, dysacousma	گوێگرانی.
عسر تمیز الکلمات، عمى الکلمات	Dyssanagnosia, Dysslexia, word-blindness	ووشە کوێری.
عسر العرق، إحتباس	Dyshidrosis	سەختارەق: بەسەختی ئارەق کردنەوە.
عسر اللمس	Dysesthesia, dysaphia	دەستکوێری: بە زەحمەت هەستکردن بە دەستلێدان.
عسر التذوق	Dysguesia	چێژ سەختی.
عسر التعبیر، تکاك	Dyslogia, Alogia	سەختیی دەربڕین.
عسر الشم	Dyssosphresia, dysosmia	بەزەحمەت بۆن کردن.
عسر قذف المني، صلودة	Dysspermia	سپێر مگیری، تۆو گیری، ئاو گیری: بە سەختی ئاو هاتنەوە.
عسر افراز الحلیب	Dysgalactia	شیر گیری.
عسر التذکر، ضعف الذاکرة	Dysmnesia	زەینکوێری.
عسرالتنفس، بُهر، زُلة	Dyspnea	هەناسە برکێ، ناسازیی هەناسە، هەناسە سواربوون، هەناسە تەنگی.
عسر الوقوف، تخیف	Dysstasia	سەختوەستان: خۆ بە پێوەنەگرتن.

عسر التبول، عسر البول، الشفي، أطام	Dysuria, strangury	میز گیری، بەزەحمەت میزکردن.
عسر الطمث، الم الحيض، حيض مؤلم	Dysmenorrhea, paramenia	ئازاری بێنوێژی، ناڕێکیی بێنوێژی، بێنوێژی بە ئێشو ئازار.
عسر، اعسر، اشول، عسراء، شولاء	lefthanded	چەپە، چەپلەر.
عُسر	Left-handedness	چەپەیی، چەپلەری.
عُسر، فقر	Straits	هەژاریی، دەستکورتی، بێ دەرامەتی.
عسر مالي	Financial straits	گرفتی دارایی.
عسس، عاس	Night watchmen	حەسحەس، پاسەوان، یاساوڵ.
عسس، المشي في النوم، تعسس، السير في النوم	Noctambulation	خەوەڕۆیی، بە دەمخەوەوە ڕۆیشتن.
عسطوس، خيزران	Bamboo	حەیزەران، ڕووەکێکی گەورەی ناوچە گەرمەکانە، لە قامیش دەچێت. سوود لە قەدەکەی وەردەگیرێت، بۆ دروست کردنی کەلوپەل و کورسی.
عسف، ظلم	Despotism , Oppression, tyranny	جەور، ستەم، زۆرداری.
عسقل، درنة، عسقول	Tubercle, tuber	سەلك، بەشێکە لە قەدی ڕووەك، ڕەق و ئاوساوە، خواردەمەنی تیا کۆکراوەتەوە، وەکو لە پەتاتەدا.
عسك، زق السمن، قربة الدهن	Oil-skin	هیزە، جۆرێکە لە مەشکە (تورەکەی چەرم) ڕۆنی تێدەکرێت.
عسكري، جندي	Army, troops, soldier, Military	سەرباز، سەربازی.
عسل	Honey	هەنگوین، رینگال، ئەنگەبین، هەنگوین، هەنگڤین، مادەیەکی شەکرییە، هەنگ لە شیلەی گوڵ دروستی دەکات و لە شانەی تایبەتیدا هەڵیدەگرێت.
عسلي، بلون العسل	Drab, yellowish gray, Reddish-brown	ڕەنگی هەنگوینی.
عسل الورد، جلنجبين	Melrose	گوڵ هەنگوین، حەڵوایەکە لە گوڵ و هەنگوین دروست دەکرێت.
عسل مصفى	Clarified honey	ڕەنگاڵ، هەنگوینی پاڵاوتە.
عسل بري	Wild honey	هەنگوینی شەمەتلێنکە، هەنگوینی کێوی.
عسل السكر، عسل أسود	Molasses	مۆلاس، هەنگوینی شەکر، هەنگوینی ڕەش، دۆشاوی شەکر.
عسلية، زهرة العسل	Melianthus, Honey-flower	گوڵە هەنگوین، دەوەنێکی ڕازاندنەوەو پزیشکییە بەرەکەی بۆنخۆشە، دەرمانی چارەکردنی نەخۆشیی سنگی لێدەر دەهێنرێت.
عُسلج، غُصن التطعيم	Sion	لقێك گۆپکەی پێوەبێت بۆ متوربەکردن.
عسلوج	Spring shoot	چووزۆ، شووڵ، تووڵ، توڵك، شوولك، لقێکی تەڕ کە گۆپکەی پێوەبێت.
عسلج، رقف		گەڵاشێر، گوێ شێر، شێلمی شێر، ڕووەکێکی سەلکداری پزیشکییە.
عسم	Vegetable-glue-plant, combretum	(کۆبریتەم)، دار و دەوەنێکی ناوچە گەرمەکانە، تونکڵەکەی مادەیەکی دەباخیی لێ دەر دەهێنرێت. هەروەها ڕۆنی خواردەمەنی لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت. بەری هەندێك لە جۆرەکانی لە گوێز دەچێت و دەخورێت.

عسو، شمع العسل	Bee wax	مێو، مۆمی هەنگوین.
عسودة	Lepidodactylus	پەنجە پوولەکە، جۆرێکە لە مارمێلکە ڕەنگەکەی زەردی مەیلەو سەوزە، پەڵەی ڕەشی تیادایە.
عُسوم	Crumb, fragment of bread	پارچە نانی ڕەق.
عسوس، عساس، سائر في النوم	Noctambulic	خەوڕۆ، ئەو کەسەی کە بەدەم خەوەوە بڕوات.
عسيل	Raceme, Bunch, cluster	هێشووە گوڵ، شکۆفە، وەکو هێشووی گوڵە جۆ.
عسيلة، هزة الجماع، هزة التهيج الجنسي	Orgasm	(ئۆرگازم)، مووچڕکە، لەرزینی لەش لە کاتی جووتگرتندا. لە ڕزینی لەش لەکاتی گانکردندا.
عسيمة	Wild fener, wildfire	ئاگرە کێویلە، نەخۆشییەکی ڕووەکییە بەهۆی باکتریاوە دەبێت، لە ڕووەکی توتن دەدات.
عُش، موكن	Nest	هێلانە، لانە.
عُش الزنابير	Vespiary	هێلانە (شارە) زەردەواڵە.
عُش شركي	Trep nest	هێلانە تەڵە، جۆرە هێلانەیەکە بۆ باڵندەی ماڵی دەکرێت بۆ تێبینی کردنی هێلکە کردنەکەی.
عشاء (أول الليل)	Evening, Night fall	ئێوارە، شێو.
عُشار، عُشر، عقيص	Madar, Mudar plant, French jasmine	یاسەمەنی فەرەنسی، گیایەکی هیندییە بۆ دەرمان بەکار دێت، وەکو دەرمانی بەهێز کردن و لە توێکڵەکەی گوش دروست دەکرێت.
عشار، جابي العشور	Tithe-gatherer	باجگر.
عشاريات الأرجل	Decapoda	دەپێ، گیاندارە توێکڵدارەکانی وەکو شەیتانۆکەو مەرەکەب وە شێن و ڕۆبیان.
عشاب	Herbalist	گیا ساز، پزیشك یان بازرگانی گیا، دەرمانسازی گیا، ئەو کەسەی کە دەرمان لە گیا دروست دەکات.
عشار، عُشراء، حبلى(للبهائم)	Pregnant (Beast)	ئاووس (بۆ چوارپێ).
عشاء، طعام المساء	supper, dinner	شێو، شێڤ، ئەو خواردنەی کە لە ئێواراندا بخورێت.
عشاوة، عشو، خفش، عشا، عشي	Night blindness, Nyctalopia	شەوکوێری، نەبینین لە شەودا.
عُشب، عشبة، حشيش	Herb, Grass, Wort	گیا، گژوگیا. ڕووەکێکی ساڵانەی گوڵدارە نەدارە نە دەوەن، بە زۆریی بۆ خواردن یان دەرمان بە کاردێت.
عشبة البواسير، حشيشة الخطاف	Ficary, pilewort	گیا مایە سیری، گیایەکی دەشتەکیی بچووکە لە شوێنی نزمدا دەڕوێت، گەڵاکەی لە لەپی دەست دەچێت، گوڵەکەی زەردە، ئاووگی ڕەگەکەی بۆ نەخۆشی مایەسیری باشە.
عشبة البيكار، عضبة	Compassplant, polar plant, bustard weed	گیا چێرگ، دەوەنێکی ڕازاندنەوەییە، ئاووگێکی ڕێسین (ڕاتنجی) لە قەدەکەی دەر دەهێنرێت، گوڵەکەی زەردە.
عشبة الدباغين، ردول	Coriaria, Myrtle-leaved, sumach	کۆریاریا، گیا دەباخی، دەوەنێکە لە درەختی ترشە سماق دەچێت، گوڵەکەی سەوز یان زەردە، بەرەکەی ڕەشە گەڵاکەی لە گەڵای مۆرد دەچێت. مادەیەکی لێدەر دەهێنرێت بۆ دەباخکردنی پێستەی نایاب.
عشبة العلق، زغليلة، لبين المروج، حشيشة الحلمة	Red pimpernel	گیا زەروو، گیایەکی دەشتەکی زیانبەخشە بە دەغڵودان، گوڵەکەی سووری مەیلەو شینە.

عشبة الروابي، عشبة الأكام، قنطريون أسود	Knap weed, Black centeurea	سەنتۆریای رەش، رەشە سەنتۆریا، گیایەکە گەڵاکەی دەخورێت.
عشبة الانقليس	Eelgrass	گیانقە، گیا مار ماسی، گیایەکی ئاویی گەڵاباریك و درێژە لە ژێر ئاودا لە ناوچە تەنکاوەکانی دەریاکاندا دەڕوێت.
عشبة البك، ذنب الهر		کلکە پشیلە، گیایەکی ئاوییە.
عشبة التيس		گیا بزن، گیایەکە بۆ رازاندنەوە دەڕوێنرێت.
عشبة الفقراء	Hedge Hyssop	گیا هەژارە، گیایەکی ژەهرینە بۆ رەوانکردن بەکار دێت.
عشبة الكلاء، عشبة المروج، كلئية	Meadow grass	گیا مێرگ، گیا لەوەڕ، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لە وەڕ باشە.
عشبة القلي	Alkali-grass	گیا قلیە.
عشبة الأموفيليا، أخت الرمال	Beach-grass, Ammophila	گیا لمانی، هۆگری لم، جۆرە گیایەکە لە شوێنی لمانیدا دەڕوێت.
عشب الدب، يكة	Bear-grass, yucca	گیا ورچ، (یوکا)، جۆرە گیاو دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەمەق لە ناوچە وشکانییەکاندا دەڕوێت.
عشبة اللحية	Beard grass, Andropogon	گیا ریش، گیا قەڵاس، گیایەکی قەڵاسدارە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە.
عشبة النجيل، عشبة مرجية	Bent grass, Agrostis	گیا چیمەن، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە، زیان بە کشتوکاڵ دەگەێنێت.
عشبة الكلئية المرجية	Blue grass	گیا شینە، شینە گیا، گیای لەوەڕی مێرگ.
عشبة البطل، عشبة القنينية	Bottle grass, Setaria Viridis	گیا بوتڵ، جۆرە گیایەکە.
عشبة ذيل الثعلب	Brome grass, Bromus	کلکە ڕێوی، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە.
عشبة الكناري	Canary grass, phalaris	فالاریسی، گیا کەناری، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە، بۆ لەوەڕ باشە.
عشبة الليمونية، عشبة الأترجية	Citonell grass	گیا لیمۆ، گیا ترنج، گیایەکی بۆنخۆشە بۆنی ترنجی لێدێت.
عشبة السرطان، عشبة ديجاتريا	Crab grass, Digitaria	گیا قرژاڵ، (دیجیتاریا)، جۆرە گیایەکە.
عشبة العفريت		بڕوانە (عشبە برمودا).
عشبة البراغيث، بزر قطوناء	Flea wort	گیا کێچ، گیایەکی دەشتەکی و پزیشکییە، مادەیەکی زەمقیی پزیشکی لە گەڵا و گوڵ و تۆوەکەی دەر دەهێنرێت.
عُشبة الخليون، زهرة السلحفاة	Balmony, Turtlehead	گوڵە کیسەڵ، سەرە کیسەڵ، گیایەکی دەشتەکییە، گوڵەکەی سور یان بنەوشەییە، دەرمانی رەوانکەر و کوشتنی کرمی لێ دەر دەهێنرێت.
عشبة العطاس	Sneeze weed	گیا پشمین، گیا یەکە بۆنەکەی دەبێتە هۆی پشمین.
عشب ضار	Weed	گیای زیانبەخش.
عشبي، حشيشي	Herbaceous	گیایی، هەر شتێك پێوەندی بە گیاوە هەبێت.
عُشب مُر	Bitter herb	زوڵفنج، گیای تاڵ.
عشب علفي، كلأ	Forage grass	گیای لەوەڕ.
عُشب شريطي		گیایەکی ئاوییە.
عشب مائي	Water weed	گیای ئاوی.

عشبة مقدسة، قيسون	Lavender cotton, Ground cypress	گیا پیرۆز، گیایەکی بۆنخۆشی گوڵ زەردە.
عشبة غامضة، حسك	Angry-weed	ڕووەکێکی دڕکاوییە.
عشبة السبع، دفنة قاتلة	Silver leaved-daphne	گیا شێر، گیایەکی دەشتەکیی ژەهرینە، گوڵەکەی سپییە.
عشبة الأسقف، عشبة النقرس	Bishop weed, gout weed	گیا قەشە، گیایەکە گوڵەکەی لە شێوەی چەتردایە، جاران بۆ چارەکردنی نەخۆشیی جومگە (نقرس) بەکار دەهات.
عشبة مغربية، فساغ، حشيشة المحمودة	Sarsaparilla, sarsa	(سارسا)، گیا مەغریبی، گیا خۆرئاوایی، دەوەنێکی کەپرییە لە کۆمەڵەی زەمەقە، شەربەتێکی بۆنخۆش و بەهێز کەر لە ڕەگەکەی دەر دەهێنرێت.
عشبة أسبارتو، حلفاء شائعة	Esparto grass	گیا ئیسپارتۆ، زەل، پەت و سەبەتەو تورەکە لە ڕیشاڵەکانی دروست دەکرێت.
عشبة ريشية، حلفاء ريشية	Feather grass, mat weed	گیا پەڕی، گیایەکە حەسیر لە ڕیشاڵەکانی دروست دەکرێت.
عشبة الفتوكة	Festcue-grass, Festuca	گیافستوکە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە بۆ لەوەڕ باشە.
عشبة شرك الذباب	Catchfly grass	گیا تەڵەمێش، گیایەکە مادەیەکی لینج دەر دەدات، مێرووی پێوە دەنووسێت.
عشبة الأوز، حشيشة الأوز	Goose-grass	گیا قاز، گیایەکە چەند جۆرێکی هەیە، هەندێکی بەرەکەی دەنووسێت بە جلوبەرگەوە، ئەگەر بەری بکەوێت.
عشبة غينيا	Guinea grass	گیای گینیا، گیای غینیا، جۆرە گیایەکە.
عشبة الشعر	Haire grass	گیا موو، هەر گیایەك وەکو موو باریك بێت.
عشبة البلور، مُلاح بلوري، عشبة الجليد	Ice plant	گیا سەهۆڵ، گیا بلوور، گیایەکی دەشتی و کشتوکاڵییە، گوڵەکەی سپی و ورد لە نیوەڕۆدا دەگەشێتەوە. لە دروست کردنی بلوور بەکاردێت، سێ کڵاو نۆچکەی ڕۆشن بە قەدەکەیەوە بریتین لە لولو واڵە قەدەکە دەکەن کە وەکو بە سەهۆڵ داپۆشرابێت وایە.
عشبة الأبواق، بوقية، عشبة الأباريق	Sarracenia	(ساراسینیا)، گیایەکی ئاوییە گەڵاکەی لە زوڕنا دەچێت بە شێوەیەکی جوان و ڕەنگێنە، گوڵەکەی لاسك درێژ و خڕە، مادەیەکی ئەلکاڵی لە ڕەگەکەی دەر دەهێنرێت، ئەم ڕووەکە هەندێك مێروو دەمژێت و دەیانخوات.
عشبة الطحال، طوقريون اصفر، جعدة صفراء	Yellow germander (Teucrium)	(تیوکریەم)، گیا سپڵ، گیایەکە گوڵەکەی زەردە بۆ نەخۆشیی سپڵ باشە.
عشبة القمل		بڕوانە (عائق جبلی).
عشبة القوى، بوطنطلة	Potentilla, Ciquefoil, Five Finger	(پۆتێنتیلا)، پێنج پەنجە، گیایەکی پزیشکییە، گوڵی سپی یان پرتەقاڵی یان سوور یان زەرد دەگرێت.
عشبة المسك	Mollow root, Muskroot, Mosckatel	گیا مسك، گیایەکە گوڵی پەمبەیی دەگرێت، بۆنەکەی خۆشە بۆ مەبەستی پزیشکیی بەکار دێت.
عشبة المن، غليسارية	Glyceria, Float grass	(گلیسیریا)، گیا گەزۆ، گیایەکی ئاویی تەمەن درێژە، لە گیای گەنم دەچێت، مێشگەزۆ لەسەری دەنیشێتەوە و مادەیەکی شیرینی لەسەر بەجێ دەهێڵێت.
عشب، معشب	Grassy, Herby	گیاییی، گیایەڵان، شوێنێك گیای زۆر بێت.
عشب جونسون، ذرة بيضاء	Johnson-grass, Arabian-millet, Aleppo grass	قرۆش، گەنمەشامی سپی، جۆرێکە لە ڕووەکی گەنمەشامی، نزیکەی دوو مەتر بەرز دەبێتەوە و بەرهەمێکی زۆر بەدات.

عشبي	Herbal	گیایی، شتێك پێوەندی بە گیاوە هەبێت.
عشب برمودا، عشب المراعي، نجيل	Bermuda grass,	چیمەن، هەرزن، فریز، کارۆش، گیایەکی خشۆکە گۆرەپانی باخچەکانی پێدەرازێنرێتەوە.
عشب بكريل	Pickerel weed, Pontederia	(گیاپیکیریل) رووەکێکی ئاوییە، لەبەر گوڵەکەی دەروێنرێت.
عشب المثلنة	Bladder wort, utricularia	(ئەتریکۆلاریا)، گیا میزەڵدانە، رووەکێکە توورەکەی پێوەیە بۆ گرتنی مێش و مەگەز.
عشبة النار، ظيان	Clematis	(کلیماتیس)، یاسەمەنە کێویلە، رووەکێکی خۆهەڵوا سەرە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
عشب الغراء	Glue grass	گیا سرێشی، گیایەکی کوێستانییە گەڵاکەی باریك و سێ کووز و کلۆرە، رەگەکەی دەکوترێت و بە شێوەی سرێش بەکاردێت.
عشبة الصين، جذور صينية، فشاغ صيني	China- root, Smilax china	گیا چینی، رەگی چینی، رووەکێکە لە خۆرهەڵاتی ئاسیادا دەروێت بۆ چارەکردنی رەوانی بەکاردێت.
عشبة الطير، عشبة نجمية	Chick weed	گیا باڵندە، گیایەکە باڵندە گەڵاو دەنکەکەی دەخوات.
عشة، كوخ، خُص	Cottage hut	قۆختە، خانوویەکی بچووك بە تایبەتی ئەگەر لە دارو گەڵا و پووش دروست کرابێت.
عُشر، معشار	Tenth part	دەیەك، بەشێك لە دەبەش.
عُشر، ضريبة الأرض	Tithe, dime	دەیەك، باجی زەوی.
عشري، كسر عشري	Decimal	دەیی، کەرتی دەی.
عشري الأضلاع	Decagon	دەلا، شێوەیەك دەلای هەبێت.
عشري السطوح	Decahedron	دەروو، شێوەیەك تەندار دە رووی هەبێت، هەندێك جار بەردە بەنرخەکان بە شێوەی تەنی دەروو دەبڕێنەوە.
عشرة	Ten, tithe, dime	دە.
عشرات	Tens	دەیان.
عشرة ثمانون ((١٠٨٠))	1080, ten-eighty	دە هەشتا، مادەیەکی ژەهرە بۆ کوشتنی مشك بەکار دێت.
عشرق، أبو سلام	Nightshade	گیایەکی تەمەن درێژە، گەڵاکەی هێلکەییە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە، جاران بۆ چاوەزار بەکار دەهێنرا.
عشرية	Decumaria	دە پەلکە، جۆرە درەختێکە گوڵەکەی ١٠ پەلکی هەیە.
عُشر	Mudar plant, French cotton, French jasmine	لۆکەی فەرەنسی، یاسەمەنی فەرەنسی، جۆرە دەوەنێکە کەتیرەی لێدەردەهێنرێت، هەروەها پەت لە توێکڵەکەی دروست دەکرێت، جگە لەوەی کە دەرمانی بەهێز کردن و ئارەق پێکردنەوە لە رەگەکەی دەردەهێنرێت.
عشرة اضعاف	Ten fold (increased)	دە ئەوەندە.
عشرة امثال العدد	Decuple	دە ئەوەندەی ژمارەیەك.
عشرون	Twenty	بیست.
عُش	Nest	هێلانە، لانە، کولانە، لیس.
عش الغراب	Otomycosis,	ئۆتۆمایکسیس، نەخۆشییەکە لە پێستی بۆڕی کونی گوێچکەدا دەبێت.
عش الزنبور	Wasp nest	شارە زەردەواڵە، کونە زەردەواڵە.
عش النمل	Ant nest	شارە مێروولە.
عش العنكبوت		تەون (داو) ی جاڵجاڵۆکە، تەفنك، تەنافی شەیتان.
عش الدجاج	Hen nest	لیس، کولانە، شوێنی پشوودانی مریشك و باڵندە.

عشقة	Persian ivy	رەزەڵەپێچ، مەشڵەزەرگۆ، رووەکێکی کەپرییە، لە لاو لاو دەچێت. گوڵەکەی سپی‌یە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
عشقة، لبلاب	Ivy	لاولاو، گیایەکی کەپرییە، گوڵەکەی هەمە ڕەنگە، لە زوڕنا دەچێت.
عشق، ولع	Passionate	عیشق، خۆشەویستی، ئەڤین.
عشق، غرام	Love, amativeness	ئەڤین، خۆشەویستی، دڵداریی، ئالودەی.
عشق الذات، نرجسية	Narcism, Narcissism	حەز لە خۆکردن، حەزکردن لە جوانی لەشی خۆ، ئەشقی خۆ، خۆ ئەشق.
عشمة	Solid bread	نانی رەق.
عشو، عشاوة، عشى	Night blindness, Nyctalopia	کەرەکوێری، شەوکوێری، زەرەکبون، رێشکەو پێشکەی چاو، نەخۆشییەکە تووشی گیانلەبەر دەبێت و بە شەو نابینێت.
عشو الطير	Bat fowl	شەوارە، راوکردنی باڵندە بە شەو بە ئاراستەکردنی رووناکییەکی بەهێز بۆ چاوی باڵندەکەو خستنییە تەڵەیەکەوە.
عشوائي	Blindly, Random	کوێرانە، پەلکوتاندن، کارو فرمانێکە بەبێ لێورد بوونەوەو لێکۆڵینەوە بکرێت.
عشوائية	Randomness	کوێرانەیی، ئیشێك بەبێ بیرکردنەوە بکرێت.
عشوة	Flame, Blaze, Bonfire	شەوچرا، سۆڵە چرا، شوڵە چرا، چۆڵە چرا، بریسکە، گڕ، سۆڵە.
عشور، عُشر	Tithes	دەیەك، باجی ماڵ و بەرهەمی زەوی.
عشيرة، طائفة	Clan, Tribe	تایەفە، تیرە، خێڵ، هۆز، عێل، تێڵ، تیرەیەکی گەورەیە.
عُشيرة	Sub group	ژێر تیرە، ژێر هۆز، کۆمەڵێکی بچووك لە گیاندار.
عشية	Evening, Night fall	سەر لە ئێوارە.
عشيب، قزم	Pigmy	گرگن، سیخن، کورتە بنە، بنە مۆم، گدۆڵ.
عشير، صوت الضبع	Cry of Hyena	دەنگی کەمتیار.
عشيق، معشوق، محبوب	beloved, Sweet heart	خۆشەویست، دڵدار.
عصا	Stick, Rod, Walking stick	چێوك، گارام، گاران، داردەست، گاڵۆك، گۆچان، شاکۆڵ، گۆپاڵ، رووەمك، گۆپار، چۆڵ، چۆکان، شیڤ، شڤتانی.
عصا الذهب، قضيب الذهب	Golden rod, solidago-virga, Aurea	گۆچانە زێڕینە، گیایەکی قیتە، گەڵاکەی لە ڕم دەچێت، گوڵی ورد و زەرد دەگرێت. مادەیەکی سابوونێتی لێ دەر دەهێنرێت کە بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ میز پێکردن و پاکردنەوەی خوێن بەکار دێت.
عصا الأمان	Safety rod	شیشی پارێزگاریی، شیش بێ وەیی، شیشێکە خێرا کارلێك دەوەستێنێت لە کارپێکە ناوکییەکاندا کاتێك کە ئامرازەکانی دەست بەسەردا گرتنی تیایدا پەکیان دەکەوێت.
عصا الراعي، فرس النبي، جمل اليهود، سرعوفة، حصان ابليسي	Mantis, Praying-insect	مەشکە دەرە، بالبالۆکە، کوللە حاجی، ئەسپی پێغەمبەر، جۆرێکە لە کوللە.
عصامعوجة الراس، عصا لنفض الفواكة	Crooked stick	چەڵاکە، قەلانگ، جۆرە دار دەستێکە سەرەکەی چەماوەیە بۆ میوەکردنەوە لە درەخت بەکاردێت.
عصارة، عصير، نسغ	Juice, sap, succus	گوشەر، وشەر، ئامرازی گوشین، ئامرازی وشین.
عصارة بنكرياسية	Pancreatic juice	لیکاو، ئاووگ، شیلە، شیرە، ئاووگی رووەك. ئەو رووگەیە کە لەبۆشایی خانەکانی رووەکدا هەیە مادەی شەکر و ترش و خوێ و شتی تری تیادایە.

عصارة حامضية	Acidic juice	ليكاوى پەنكرياس، ئاووگى پەنكرياس.
عصارة هاضمة	Digestive juice	ليكاوى ترش، ئاووگى ترش.
عصارة قاعدية	Basic juice	ليكاوى هەرسكەر، ئاووگى هەرسكەر.
عصاب، شاهترج، مسواك الراعي، شيطرج	Ramping Fumitory, Dittender	ليكاوى تفت، ئاووگى تفت.
عصارة خلوية	Cell-sap	شاتەرە. گيايەكى دەشتەكييە گەڵاكەى وردە. ئەگەر بروێنرێت بۆنێكى تيژى هەيە، گوڵەكەى ورد و سپييە.
عصارة النبات، لبن النبات	Latex	شيلەى شانە، ئاووگى شانە.
عصارة الخس	Lactucarium	شيراوگى رووەك، ئاووگى رووەك، شيلەيەكى راتنجييە لە لايەن رووەكەوە دەر دەدرێت وەكو لاستيكى سروشتى. ئاووگى كاهو، وەك دەرمانى هێمن كردنەوە بەكاردێت.
عصارة المعدة	Gastric juice	ليكاوى گەدە، ئاووگى گەدە.
عصارة معوية	Intestinal juice	ليكاوى ريخۆڵە، ئاووگى ريخۆڵە.
عصارة الغسيل	Wringer, wringing machine	جلگوش، مەكينەى جلگوشين.
عصاري، كثير العصارة	Juicy	فرەئاووگ، فرەشيلە.
عصارة الزيوت	Oil press, Oil mill	گوشەرى رۆن، رۆن گوشەر، مەكينەى دەر هێنانى رۆن لە تۆو و بەرى رووەك.
عصارة البرتقال	Squeezer	مەكينەى گوشينى پرتەقاڵ.
عصارة نووية، سائل نووي	Nuclear sap	ئاووگى ناووك، ئەو ئاووگەى لە ناوكى خانەدا هەيە.
عصا الراعي، بطباط، خنجر	Polygonum, Bistorta, Knot weed, Knot grass	گۆچانە شوانە، گيايەكە نزيكەى مەترێك بەرز دەبێتەوە و گەڵاى درێژو چەماوەيە و گوڵى وردى پەمبەيى دەگرێت. تۆو و رەگەكەى بۆ مەبەستى پزيشكيى بەكاردێت، بۆ خوێن وەستاندن و چارەكردنى زەحيرى و فێ و ميزگيران.
عصا لعبة الهوكي	Hockey stick	دارشەقێن، دارى يارى هۆكى.
عصا الراعي الفارسية، قردب	Persicaria, heartweed, spotted persicary,	گۆچانە شوانەى فارس، گيايەكە گوڵى هێشوويى سپى يان سوور دەگرێت. بۆ ڕازاندنەوە بەكاردێت.
عصا هرمس، شعار الطب	Caduceus	نيشانەى پزيشكيى، ماركەى پزيشكيى، دروشمى پزيشكى.
عصا هرمس، حلبوب	Mercury, Mercurialis	مێركەرى، گيايەكى دەشتەكى و پزيشكييە، گەلێك جۆرى هەيە، هەندێكى ژەهرينە و هەندێكى لەناو كێڵگەدا دەروێت و دەرمانى لێ دەر دەهێنرێت.
عصا يعقوب، لفت بري	Rampion	شێلمە كێويلە، گيايەكى سەلكدارە، سەلك و گەڵاكەى دەكرێتە زەڵاتەوە.
عصاب	Bandage	برينپێچ، تيماركەر، ئەو كەسەى كە بريندار تيمار دەكات.
عصابة، رباط، ضمادة	Bangade, Band, Head bandage	سارغى، سەرپێچ، برينپێچ.
عصابة غزية	Gauze bandage	شاش، كە بۆ برين پێچان بەكاردێت.
عصابة العين	Eye bandage	چاو بەست.
عصابة ضاغطة	Compression bandage	سارغيى پەستێنەر.
عصار دائرية	Circular bandage	سارغيى بازنەيى.
عصابة صليبية	Crucial bandage	سارغيى خاچى.

عصابة جبسية	Plaster bandage	سارغیی گەچین.
عصابة معكوسة	Reversed bandage	سارغیی پێچەوانە.
عصابة لولبية	Spiral bandage	سارغیی مارپێچی.
عصابة، جماعة	Band, gang, group	کۆمەڵ، دەستە.
عصابة الجبين	Brow band, frontlet	سارغی ناوچەوان.
عصابة الرأس	Head bandage	١- مێزەر. ٢- بۆیەمە. ٣- سارغیی سەر.
عصام، حمالة، حمالة	Braces, suspenders	ئاسقی پانتۆڵ.
عصامي	Self made	خۆکرد، ئەو کەسەی خۆی خۆی پێگەیاندبێت.
عصافة، تبن	Cavings, chaff, straw, husk	کا، پووش.
عُصاب، اضطراب عصبي، عصاب نفسي	Neurosis	نیوڕۆسـیس، تێکچوونـی دەمـاریی، پشـێویی دەروونیـی، پەشـێویی دەماریی، نەخۆشییەکە دەروونی و ژیریی سووکە.
عصاب المفصل	Arthralgia	ئێشی جومگە.
عصاب القلق	Anxiety-neurosis	پەشێویی دەماریی راڕایی، نەخۆشییەکی دەمارییە، نیشانە سەرەکییەکەی ئەوەیە کە ئەو کەسە هەست بەترس و بێ ئارامییەکی گشتی دەکات لە لەشیدا بەبێ ئەوەی کە هۆیەکی ئاشکرا هەبێت بۆ ئەوە.
عُصاب الطيران	Aeroneurosis	پشێویی دەماریی، فڕین، ئەو شێوەی دەمارییەی لەو کەسانەدا ڕوودەدات کە لە فڕۆکەدا دەبن.
عصب، لبلاب	Glory bind	جۆرێکە لە رووەکی لاولاو.
عصب	Nerve	دەمار، پەی، دەماری جووڵانەوە و هەستکردن.
عصب، وتر	Tendon	ژێ.
عصبة (خلية عصبية)	Neuron	خانەی دەماری.
عصب رئيسي	Principle nerve	شادەمار، شاڕەگی گیاندار و دار و درەخت.
عصبي	Nervous, Nueral, neuro, neur	دەماریی، شتێك پێوەندیی بە دەمارەوە هەبێت.
عصبي المزاج	Nervous, nervy	قیسکە تەنگ، چیکڵدانە تەنگ، تووڕە و تڕۆ، رابەل، تەنگە تیلکی.
عصبية	Nervousness, nervosity	قیسکە تەنگی، کەم چیکڵدانەیی، تووڕە و تڕۆیی، رابەلی، تەنگەتیلەکەیی.
عصبيات الأجنحة	Neuroptera	باڵ دەمارییەکان، پلەیەکە (کۆمەڵێکە) لە مێروو وەکو شێرە مێش گەزۆ (اسد المن) کە مێرووییەکی زیانبەخشە بە رووەك.
عصب النساء، عرق النساء، عصب وركي	Sciatica, ischiatic nerve, sciatic nerve	دەماری سمت، دەماری پشتەوەی ڕان، دەمارێکە بە دیوی شتەوەی ڕانـدا تێپەڕ دەبێ، ئەو ئێش و ئازارانەی کە لەو دەمارەدا پەیدا دەبێت.
عصب سمعي	Acoustic nerve, auditory nerve	دەماری بیستن.
عصب حركي	Motor nerve	دەماری بزوێنەر، دەماری جوڵێنەر.
عصب سمباتي، عصب سمبثاوي، عصب ودي (عطوفة)	Sympathetic nerve	دەماری سیمپاتیتی، دەماری بەسۆز.
عصب شوكي	Spinal nerve	دەماری دڕکاوی.
عصب شمي	Olfactory nerve	دەماری بۆنکردن.
عصب قحفي	Cranial nerve	دەماری کاسەی سەر.

عصب بصري، عصب البصر	Optic nerve	دەماری بینین.
عصب توامي ثلاثي، عصب جمجمي خامس	Trigeminal nerve	دەماری سێ جمکە، دەماری پێنجەمی کەللەی سەر.
عصب تائه، عصب حائر، عصب رئوي معدي	Vagus nerve, Pneumogastric nerve	دەماری سی گەدە، دەماری ئاوارە، ئەو دەمارەیە کە مەغزی لاکێشەییە وە دەچێت بۆ دڵ و بۆری هەوا و گەدە و ریخۆڵە و سییەکان.
عصب القلب، هيوفاريقون، داذي رومي	Hypericum, eola weed, goat weed, Rosir rose	هایپیریکەم، جۆرە دەوەن و گیایەکە هەندێکی دەشتەکییە بۆ مە بەستی پزیشکی و هەندێکی بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەروێنرێت.
عصبة السوس، شمشم، بسلي امريكية	Jeouirity	پۆلکەی ئەمریکی، دەوەنێکە تۆوەکەی سور یان رەشە لەبواری پزیشکیدا بەکار دێت و هەروەها تەزبیح و ملوانکەی لێ دروست دەکرێت.
عصر (عملية)، اعتصار	Expressing, Pressing, Expression, Squeeze	گوشین، وشین، گلاشتن.
عصر	Evening, afternoon	عەسر، پاش نیوەڕۆ، ئێوارە، هێوارە.
عصر (زمن)	Epoch, age	١- سەردەم. ٢- هەندێکی کەم لە دەیەها ملیۆن ساڵ.
عصر البرمائيات	Age of amphibians	سەردەمی تەرووشکییەکان، ئەو سەردەمە جیولۆجییەی کە گیاندارە تەرووشکییەکان تێدا پەیدابووە.
عصر الأسماك	Age of fishes	سەردەمی ماسییەکان، ئەو سەردەمەی کە گیانداری ماسیی تێدا پەیدابووە.
عصر الزواحف	Age of reptilians	سەردەمی خشۆکەکان، ئەو سەردەمەی کە گیاندارە خشۆکەکانی تێدا پەیدابووە.
عصر الثدييات	Age of mammals	سەردەمی شیردەرەکان، ئەو سەردەمەی کە گیاندارە شیردەرەکانی تێدا پەیدا بووە.
عصر الأوليجوسين، العصر الحديث اللاحق	Oligocene epoch	سەردەمی ئۆلیگەسین، سەردەمێکی جیولۆجییە لە نێوان سەردەمی ئیموسین. (١١) ملیۆن ساڵ بەردەوام بووە، هەندێک شێوەی ژیانی تازەی تیادا پەیدا بووە، وەکو پەیدابوونی بەراز و مێرووی هەمە جۆرە و باپیری ئەسپ و پشیلە و سەگ.
عصر البليوسين، العصر الحديث القريب	Pliocene-epoch	سەردەمی پلیۆسین، بەشی دوایی لە چاخی سیانی، سەردەمی نوێی نزیک کە (١٢) ملیۆن ساڵ بەردەوام بووە، جۆرەکانی گیاندارە شیردەرەکانی تیادا پەیدابووە.
عصر الباليوجين	Paleogene	سەردەمی پالیۆجین، بەشی گەورەی چاخی جیۆلۆجیی سێهەم کە بریتییە لە کۆی سەردەمی ئیوسین و ئۆلیگۆسین و پالیۆسین.
عصر الأيوسين، العصر الحديث السابق، فجر الحياة الحديثة	Eocene-epoch	سەردەمی ئیۆسین، سەردەمی بەربەیانی ژیانی تازە، کۆنترین ماوەیە لە چاخی سیانی (ترياس)، (٢٢) ملیۆن ساڵ بەردەوام بووە و هەندێک شێوەی ژیانی تازەی تێدا پەیدابووە.
عصر الباليوسين، العصر الحديث الأسبق	Paleocene (palaeocene) epoch	سەردەمی پالیۆسین، سەردەمی تازەی پێشووتر کە (٥) ملیۆن ساڵ بەردەوام بووە و ئەسپ و فیل و ئەمەنگی تێدا پەیدا بووە.
عصر البليستوسين، العصر الحديث الأقرب	Pleistocene epoch	سەردەمی پلیستۆسینی، تازەترین سەردەم، سەردەمی دوایی چاخی سیانی کە ملیۆنێک ساڵ دەبێت دەستی پێکردووە و جۆرەکانی مرۆڤی تێدا دەر کەوتووە.

عصر الهولوسين، العصر الحديث	Holocene epoch (Reccent)	سەردەمی نوێ، سەردەمی تازە، کە نزیکەی (١٠-١٥) هەزار ساڵ لە مەو بەر دەستی پێکردووە.
عصر النيوجين	Neogene period or epoch	سەردەمی نیۆجین، سەردەمی میۆسین و پالیۆسین پێکەوە دەگرێتەوە.
عصر الأيوجين	Eogene period or epoch	سەردەمی ئیۆجین، سەردەمی ئیۆسین و ئۆلیگۆسین پێکەوە دەگرێتەوە.
عصر الميوسين	Miocene-epoch	سەردەمی میۆسینی، سەردەمی جیۆلۆجی تازە کە دەکەوێتە نێوانی پلیۆسینی و ئۆلیگۆسینییەوە. (١٢) ملیۆن ساڵ بەردەوام بووە. سەگ و مێروولە و باڵندەی زەلکاوەکان و کرکەدەن و فیل و مەیمونە سەرەتاییەکانی تێدا پەیدابووە.
عصر برونزي	Bronze age	سەردەمی برۆنزی، ئەو سەردەمەیە کە مرۆڤی کۆن ئامرازی لە برۆنز دروستکراوی تیادا بەکار هێناوە.
عصر الأنسان	Age of man, Psychozoic, Anthropozoic	سەردەمی مرۆڤ، ئەو سەردەمە جیۆلۆجییەی کە مرۆڤ و نیمچە مرۆڤی تیادا هاتۆتە کایەوە.
عصر ذري	Atomic age	سەردەمی گەردیلەیی، سەردەمی ئەتۆمی، ئەو سەردەمەی کە بۆ یەکەم جا وزەی گەردیلە تێدا بەکار هات لە بواری جەنگ و پیشەسازیدا.
عصر جليدي	Ice age, Glacial	سەردەمی سەهۆڵ، یەکێکە لە سەردەمەکانی پێش مێژوو، کەوا تیایدا سەهۆڵ زۆربەی رووی زەویی داپۆشیوە.
عصر حجري	Stone age	سەردەمی بەردین، ئەو سەردەمەیە کە مرۆڤی کۆنی پێدا تێپەڕبوو و ئامرازی بەردینی بەکار هێناوە.
عصر حجري سحيق	Eolithic	سەردەمی بەردینی هەرەکۆن.
عصر حجري قديم	Paleolithic	سەردەمی بەردینی کۆن.
عصر حجري أوسط	Mesolithic	سەردەمی بەردینی ناوەڕاست.
عصر حجري حديث	Neolithic	سەردەمی بەردینی نوێ.
عصري، حديث	Modern, New	تازە، نوێ، سەردەمی.
عصص، اصل الذنب	Coccyx, caudal bone	بنی کلك، بێخی کلك.
عصعص، عُصعوص، أصل الذنب	Coccyx, urostyle, cauda bone	کلێنچکە، جوچکە، قەمچك.
عصعصي	Coccygeal	کلێنچکەیی، شتێك پێوەندی بە کلێنچکەوە هەبێت.
عصعص الطيور، زمكي	Uropygium,	کلێنچکەی باڵندە، سمتە جۆڵەی باڵندە.
عصف	Hay	کا، هەلیز، سەمەری.
عصفة	Blade	گەڵای گەنم و جۆ.
عصفور البيت، عصفور دوري، عصفور شائع	Sparrow, passer, House sparrow	چۆلەکە، کێشکە، ملیچك، چیچك، کەلوچك، پاساری، حتە، چقیك، پەلکانك، بەراش، چویك، بادانە، سواندۆکە، پیتیك.
عصفور الجنة، خطاف	Bird of peradise, Swallow	پەرەسێلکە.
عصفور الجنة	Apus	پەرەسێلکە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
عصفور سميلي		جۆرێکە لە باڵندەی بۆقژە لە ناو داری سنەوبەردا دەژی.
عصفور ابيض	White sparrow, white finch	گاچیرین، چۆلەکەی سپی.
عصفور جبلي	Mountain sprrow	چۆلەکە کێوی.

عصفور خضاري	Green finch	چۆلەکە سەوزە.
عصفور الصنوبر	Pine siskin	چۆلەکەی سنەوبەر، چۆلەکەیەکە پەرەکەی هێڵدارە.
عصفور تفاحي، زقيقية	Linnet	چۆلەکە سێویی، رەنگەکەی مەیلەو سوورە.
عصفور الثلج	Snow finch	چۆلەکەی بەفر.
عصفور التين	Fig finch	چۆلەکەی هەنجیر.
عصفور الشوك	Accentor, Hedge sparrow, hedge-warbler	چۆلەکەی درك، جۆرە چۆلەکەیەکە بەری درەختی دڕکاوی دەخوات.
عصفور الأزرق	Blue bird	چۆلەکە شینە، چۆلەکەیەکی شینە لە باکووری ئەمریکا دەژی.
عصفور الأرز، عصفور الرز	Java sparrow, Rice bird	چۆلەکەی برنج، چۆلەکەی جاوا، باڵندەیەکی ئەمریکیی بچووکە لە چۆلەکە دەچێت.
عصفور الصباح، عصفورة الذعرة	Wagtail	کلك هەڵسەرنگێنە، کلك هەڵتەکێنە.
عصفور صغير	Small sparrow	چڕە، جوڕە.
عصفورة، دسرة في النجارة	Dowel, dowel-pin	سنگ، مێخ (بەتایبەتی لە دیواردا).
عصفورية	Heterotoma	گیا چۆلەکە، رووەکێکە گوڵەکەی لە چۆلەکە دەچێت.
عُصفُر، قرطم، قرطم الصباغين، زعفران كاذب	Safflower, False saffron, Bastard saffron	کاژیلە، زەرتك، کابیشە، گیایەکی ساڵانەی زستانەیە، گەڵاکەی خڕە، قەراغەکەی گرنجگرنجە، گوڵەکانی بە شێوەی هێشووی زەردەن. رەنگێکی زەردی مەیلەو سووری لێ دەر دەهێنرێ بۆ رەنگکردنی خواردەمەنی، هەروەها کەڵکی پزیشکیی هەیە بۆ نارەقکردنەوە و بۆ رەنگکردنی ئاوریشم و دروستکردنی سوراو.
عصف، هبوب	Blowing of wind, Blast	هەڵکردن، وەکو هەڵکردنی با.
عصف، عصافة	Glume	قنچکی گوڵ، گەڵایەکی ئەستوورە دەوری گوڵی داوە.
عصل، عصلة، غار وردي، دفلي	Rhododenron, Oleander	ژاڵە، جۆرە دار و دەوەنێکە گوڵی سپی یان بنەوشەیی یان ئەرخەوانی دەگرێت. بۆنخۆش و ژەهرینە.
عصلج، صابونة مخزنية، عرق الحلاوة	London pride, soap wort	رووەکی سابون، رووەکێکە گەڵا و ڕەگەکەی جۆرە ئاوگێکی تێدایە لە جیاتی سابون بەکاردێت. رووەکێکی گیایی تەمەن درێژی ژەهرینە لە کۆمەڵەی مێخەکە.
عصمة، قلادة	Necklace	ملوانکە.
عصمور، قادوس	Noria scoop	سەتڵی جەنجەڕی ئاو هەڵکێشان.
عصوي، عصوية	Bacillary	چیلکەیی، باکتریای چیلکەی.
عصوية، ذيل القط	Herds grass, Phleum	کلکە پشیلە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵو دان بۆ لەوەڕ باشە.
عصير، رُب	Must, Juice, succus	گوشراو، شیلە، شەربەت، ئاووگ، رینگ، رینگاڵ.
عصير الحصرم	Verjuice	ئاوی بەرسیلە، کەستاو، قوڕە.
عصير نباتي	Juice	گوشراوی رووەك، شلاوی رووەك، ئاووگی رووەك.
عصير البرتقال	Squeeze	ئاوی پرتەقاڵ، شەربەتی پرتەقاڵ.
عصير الرمان، رب الرمان	Rob (rhob) of pomegrante	قاتوڵی، ربەنار، شەبرمان.
عصير الفواكة	Must, fruit juce	خۆشاو، خۆشاف، ئاوی میوە.
عصير الزبيب	Must of (grapes)	خۆشاوی مێوژ، شەربەتی مێوژ.

عصير الدُب، قطلب شائع، جناء احمر	Arbute, strawberry tree, cane-apple	شلێکی درەخت، دارو دەوەنێکە قەدەکەی قیتە، گەڵاکەی بۆ دەباخکردن باشە. گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی پەمبەییە، بەرەکەی لە توترك یان شلیك دەچێت، ڕەنگەکەی سوور یان ئەرخەوانییە.
عصية	Stick, Rod	دار، چیلکە، چڵو چێو، شڤك، هێزم، چەوێڵ.
عُصية (عصيان)	Bacillus	باسیلەس، باکتریای چیلکەیی: جۆرێکە لە باکتریا، لە چیلکە دەچێ، نەخۆشیی دەرم بڵاو دەکاتەوە.
عصية كوخ		میکرۆبی کوخ، میکرۆبی سیل.
عصية ضمية (شولية)	Comma bacillus	میکرۆبی وێرگولی. وەکو میکرۆبی نەخۆشی کۆلێرا.
عصيات الزحار	Dysenteric bacillus	میکرۆبی سکچوون.
عصيات الكزاز	Tetani bacillus	میکرۆبی دەردەکۆپان.
عصي الشبكية	Rhabdomes (rods) of retina	چیلکە تۆڕیی، چەپکە تەنێکی شێوە چیلکەییە، لە تۆڕینەی چاوی گیانداره جومگەدارەکاندا هەیە.
عصيفة	Husk, chaff, glumella	گەڵای گەنم.
عُصيف	Ligularia	لیگولاریا، گیایەکە گەڵاکەی خڕە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی زەرد یان پرتەقاڵییە.
عصفيرة، عصفير، بها، زهرة مجزاعة	Garden balsam, Impatiens	شەو بۆی زەرد، هەمیشە بەهار، گوڵە چاو ئێشە، بەیبوون، بەڵسەمی باخچە، بەلسەمی سەوز، گیایەکە بەرەکەی درێژکۆلەیە، تۆوەکەی خڕ و قاوەییە.
عصيدة، ثريد	Gruel porridge, atheroma	ترێت، پەڵوولە، پلور.
عصيدة نباتية، اغار اغار	Agar-agar	ئەگار ئەگار، مادەیەکی لینجە لە هەندێك قەوزە دەر دەهێنرێت بۆ مەبەستی زاوزێ پێکردنی میکرۆب و لە پیشەسازی کاڵاوی کاغەزدا بەکار دێت.
عصيم، ورقة نباتية	Leaf	گەڵای درەخت.
عض	To bite, Biting	گاز گرتن، گەستن، قەپ گرتن، قەپاڵ لێگرتن، لەق گرتن.
عض الشفة	Cheilophagia	لێو گەزتن، لێو کرۆشتن.
عض اللسان	Odaxesmus	زمان گەزتن، زمان کرۆژتن.
عضُ الاظافر	Onychophagy	نینۆك کرۆژتن.
عض، عضة، عضاء	Hawthorn	گۆێژ، ڕووەکێکی دڕکاوییە، بەرەکەی خڕ و زەردە، ترش و شیرینە یان سوور و شیرینە.
عضاهة، عضة	Thornyplant	درەختێکی گەورەی دڕکاوییە.
عضادة	Strut, alidade	دەسك، باهووی دەرگا، گرێژنەیی دەرگا، قوڵفە، مشتو، ئەسپەرە، کلکە بێڵ، مشتۆی دەست پێوەگرتنی تیغ و چەك و داس و زۆر شتی تر.
عضادة الباب	Door jamp	دەسکی دەرگا.
عُضاد، الم العضد	Brachialgia	ئازاری بازوو، ئێشی قۆڵ.
عضاض، عضوض	Mordacious	گەزنە، گەزندە.
عضال، عقام	Irremediable, Obstinate, Incurable	دەردەی بێ دەرمان، دەردی ماندووکەر، نەخۆشیی قورس، نەخۆشیی درێژخایەن.
عضة الصقيع	Frost-bitten, freezing	ڕەقبوونەوە بە هۆی سەرماوە.
عضب	Sword	شێر، شمشێر.
عضب، عجل	Calf	گوێرەکە، گۆلك.

عضبة، عشبة البيكار	Compass plant, polar plant	دمونێکە گوڵەکەی زەردە و قەدەکەی ناوگێکی ڕێسینی تیایە.
عضة، لسعة، لدغة عضد	Bite	قەپ، قەپال، گەزتن، گاز.
عضد	Upperarm, arm, Brechium	بازوو، باهوو، بازوڵە، پیپل، قۆڵ.
عضدي (عظم)	Humerus	ئێسکی بازوو، ئێسکی نێوان نانیشك و سەرشان.
عضديات الأرجل	Brachiopoda	قاچ بالییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی نیمچە کرمن.
عضرفوط، حبينة، ام حبين، كمكة، قاضي الجبل	Calotes, Judge of the desert, agama	قۆری، جۆرە مارمێلکەیەکە کە تەماشای ئەملاو ئەولای خۆی دەکات. سەری بەرز دەکاتەوە، سەری سێ سووچ و پشتی پۆپنەی پێوەیە.
عضرس، خمطية برية	Althaca, alcea, Wild hillyhock	هێرۆکێویلە، جۆرێکە لە رووەکی هێرۆ.
عُضل	Gerbil	جرج، جۆرە مشکێکە لە کێڵگەدا دەژی، مشکی ناومال، ڕەنگەکەی قاوەیی کاڵە.
عضل اليان	Fat-tailed gerbil	مشکێکی زۆر گەورەیە.
عضلة	Muscle, Myon	ماسوولکە، ماینچە، ئەندامێکی ریشاڵییە توانای کرژبوون و کشانی هەیە، وا لە گیاندار دەکات کە بجووڵێت.
عضلة مخططة (ارادية)	Striated muscie (voluntary)	ماسولکەی میلدار (هێڵدار)، لەبەر ئەوەی هێڵی تۆخ و کاڵی تیادایە.
عضلة العارضة الكبرى	Zygomaticus, Major Muscle	ماسوولکەی بەری چاو.
عضلة جبهية	Frontalis Muscle	ماسوولکەی ناوچەوان (ئەنیی).
عضلة صدغية	Temporal Muscle	ماسوولکەی لاجانگ، ماسولکا جنووکێ.
عضلة صدرية	Pectotalis, Muscle	ماسوولکەی سنگ.
عضلة قفوية	Occipitalis- Muscle	ماسوولکەی پشتمل، زەبلەکا، پاتکاسەری.
عضلة التكيف البصري، عضلة هدبية	Muscle accomode, ciliary Muscle	ماسولکەی گونجاندنی بینین لە چاودا.
عضلة الظهر	Dorsal Muscle	ماسوولکەی پشت، پالانجە، پالأنی.
عضلة ذات راسين	Biceps Muscle	ماسوولکە دووسەر.
عضلة ارادية	Voluntary- Muscle	ماسوولکەی ڕکێفی، ئەو ماسوولکەیەی کە بە ئارەزووی گیاندار دەجووڵێتەوە.
عضلة لاارادية	involuntary- Muscle	ماسوولکەی نارکێفی، ئەو ماسوولکەیەی کە بەبێ ڕکێفی گیاندار دەجووڵێتەوە وەکو ماسوولکەی ناوپەنچك.
عضلة احشائية	Visceral- Muscle	ماسوولکەی هەناویی.
عضلة الساق	Shin Muscle	پووز، ماسوولکەی قاچ.
عضلة بطنية	Adbominal Muscle	ماسوولکەی سك.
عضلة قابضة	Flexor, Corrugator Muscle	ماسوولکەی گرژکەر.
عضلة الشرج	Anal Muscle	زۆتك، لێواری کونی کۆم، ماسوولکەی کۆم.
عضلة إليية	Gluteus Muscle	ماسوولکەی سمت.
عضلة غير مخططة	Unstripped muscle	ماسوولکەی میلنەدار، هێڵنەدار، بێمیل، بێهێل.

عضلة مخططة	Striped muscle, Striated muscle	ماسوولكەی میلدار (هێڵدار).
عضلة القلب	Myocardium	ماسوولكەی دڵ.
عضلة عاصرة	Sphincter muscle, Flexor muscle	ماسوولكەی گوشەر، ماسوولكەی وشەر، ماسوولكەیەكی ئەڵقەییە دەوری كونەكانی لەش دەدات وەكو كۆم و كونی نێوان گەدە و دوانزەگرێ.
عضلة باسطة	Extensor muscle	ماسوولكەی كشێنەر.
عضلة حاصرة للبول	Cut off muscle	ماسوولكەی میزڕاگر.
عضلة ملساء	Skin muscle, Plain muscle, Smooth muscle	ماسوولكەی لووس.
عضلي	Myodes, Muscular, Musculous	ماسوولكەیی، لە شێوەی ماسوولكەدا.
عضلة رقيقة	Gracilis- muscle	ماسوولكەی تەنك.
عضلة الفخذ	Ham muscle	ماسوولكەی ران.
عضم، مذراة	Fork	شەن، چەتاڵ.
عضو	Organ, Member	ئەندام، (ئۆرگان) یان پارچە شتێك.
عضوي	Organic	ئەندامیی، ئۆرگانی، شتێك پێوەندی بە ئەندامەوە هەبێت.
عضو الملماس	Palpal organ	ئەندامێكە لە جاڵجاڵۆكەی نێردا هەیە بۆ گواستنەوەی شلەی سپێرمی بۆ لەشی مێیەكە.
عضو الأستجابة	Answering-organ, Granting-organ	ئەندامی وەڵامدانەوە، وەكو لە هەندێك گیاندار دا هەیە.
عضو التوازن	Balancing (static)-organ	ئەندامی لەنگەر گرتن، هەر ئەندامێك یارمەتیی لەنگەر گرتن بدات.
عضو ذكري	Male organ	ئەندامی نێرەكی.
عضو انثوي	Female organ	ئەندامی مێینە.
عضو وضع البيض، اشرة، مرز	Oviposition, Rhabdite	ئەندامی هێلكە دانان، وەكو لە كوللەدا.
عضو الجماع	Coition organ	چووك، كێر، ئەندامی جووتگرتن لە نێرەی گیانداردا.
عضو اكس	X-organ	ئەندامی ئێكس، ئەندامێكە لە گیانداره توێكڵدارەكاندا هەیە، جۆرە هۆرمۆنێك دەر دەدات بۆ رێكخستنی كرداری توێژفڕێدان و هەرس و زاوزێ و رەنگی لەش.
عضو التكاثر، عضو التناسل	Sexual organ, Genital organ	ئەندامی زاووزێ لە زیندەوەردا.
عضو الحس	Sense organ	ئەندامی هەست.
عضو الحس الجانبي	Neuromast-organ	ئەندامی هەستی لاتەنیشت.
عضو كورتي		ئەندامی كۆرتی، ئەندامی بیستن لە قاقڵەی ناوەوەی گوێدا ئەو ئەندامەی كە نووساوە بە پەردەی بنكی ناوەوەی گوێچكەوە، خانەی دەنگ وەرگری تیادایە.
عضو التغريد، حنجرة الصوت	Syrinx	ئەندامی خوێندن لە باڵندەدا، قورگی خوارەوەی باڵندەكە دەكەوێتە گۆشەی نێوان دوولقەكەی بۆریی هەواوە.
عضو اثري	Vestigial-organ, Rudimenlary organ	ئەندامی پووكاوە، ئەندامێك كە لەوەو پێش فرمانێكی بووبێت لە لەشدا بەڵام ئێستا نەیمابێت وەكو ریخۆڵە كوێرە.
عضوا جاكوبسن		دوو ئەندامەكەی جاكۆبسن، دوو ئەندامی بۆنكردن دەكەونە مەڵاشووی مارەوە، پێوەندییان هەیە بە بۆنەوە.

عضوالأبراز، عضو الأفراغ	Excrefory-organ	ئەندامی دەر هاویشتن، وەکو دەر هاویشتنی میز و پیسایی و ئارەق.
عضو التلقيح، عصقول	Copulatory-organ	ئەندامی پەڕین، وەکو لە گیاندار و ڕووەکدا.
عضو بويانس	Bojanus organ	ئەندامی بۆیانس، گورچیلەی گیانداری گوێچکەماسی.
عضو انتاج، ملف	Armature	ئارمیچەر، کلافە تەلێکە لە دینەمۆ یان مۆتۆری کارەباییدا هەیە.
عضو كهربائي	Electric organ	ئەندامی کارەبایی، شانەیەکی ماسولکەیی گونجاوە لە لەشی هەندێك ماسیدا، توانای پەیداکردن و هەڵگرتنی وزەی کارەبایی هەیە وەکو لە ماسییەتریشقەدا کە کارەبا دەگرێتە دوژمن لە کاتی مەترسیدا.
عضو مضيء	Light organ	ئەندامی ڕووناککردنەوە.
عضو جولين		ئەندامی (جولین) ، ئەندامی بۆنکردن یان شوێن بۆنکەوتن لە پەپولەدا.
عضو كيبر		ئەندامی کیبەر، تۆیەڵێکە لە خانەی دەر دەری قاوەیی یا مەیلەو سوور نووساوە بە پەردەی دڵی گوێچکەی ماسییەوە.
عضو ليدج	Leydigs organ	ئەندامی لیدیگ، چاوی لاتەنیشتی گیاندارە خشۆکەکان.
عضو مولر		ئەندامی مولەر، ئەندامی هەستکردن بە دەنگ لە مێرووودا.
عضو اللؤلؤ	Pearl organ	ئەندامی مرواری، ئەندامی هەستکردن لەسەر پێستی هەندێك جۆری ماسیدا هەیە.
عضو قفوي	Nuchal organ	ئەندامی پشتەمل، وەکو لە هەندێك گیانداردا هەیە.
عضو التقشيط	Rasping organ	ئەندامی داتاشین، زمانێکی ددانداره لە گیاندارە بڕبڕدارە نزمەکانی وەکو دەم بازنەییەکاندا هەیە.
عضو غير تام النمو	Rudimentary organ	ئەندامی ناتەواو، ئەو ئەندامەی کە گەشەی نەکردبێت و نەگەیشتبێتە هەنگاوی فرمان جێبەجێکردن.
عضو سيبولد		ئەندامی سیبۆڵد، ئەندامی هەستکردن بە دەنگ لەسەر قامیشەی لاقی دواوەی مێرووە کوللەییەکاندا هەیە.
عضو اسفنجي	Spongy organ	ئەندامی ئیسفەنجی، تۆیەڵێکە لە خانەی تۆڕیی لە لەشی هەندێك گیانداری وەکو گوڵاڵەی دەریادا هەیە.
عضو تحت الركبة	Subgenual organ	ئەندامی ژێر ئەژنۆ، گرێیەکی دەمارییە لە قامیشەی لاقی هەندێك مێرووودا هەیە.
عضو تومو سفاري		ئەندامی تۆمۆسڤاری، چاڵێکی هەستکردنە لە پشت بنکی قۆچی هەستکردنی لای زۆربەی گیاندارانی پێ لچیدا (هەزار پێ) هەیە.
عضو طبلي	Tympanal organ	ئەندامی تەپڵی، ئەندامێکە لە لەشی گیاندارە جومگەدارەکاندا، لە وە دەچێت کە پێوەندیی بە هەستکردن بە دەنگەوە هەبێت.
عضو خضري	Vegetative organ	ئەندامی سەوزینە، ئەو ئەندامەی کە لە ڕووەکدایە و پێوەندی نییە بە کرداری زاوزێیەوە.
عضو دهليزي، عضو ردهي	vestibular organ	ئەندامی ڕاڕەوی، ڕیزێکە لە مەمیلە بە باری پانی لە پشت ددانەکانی گیاندارە شەویلکە ڕێشودارەکاندا هەیە وەکو کرمە تیرییەکان.
عضو ويبر		ئەندامی ویبەر، بریتییە لە میزڵانێکی پوکاوە لە نێرەی گیاندارە شیردەرەکاندا.
عضو عجلي، عضو دولابي	Wheel organ	ئەندامی ڕەوڕەوەیی، بۆرییەکی ڕێشودارە لە ناو کلاوەی سەری گیانداری شیردەرەکاندا
عضو صغير	Organule	ئەندامی بچووك، ئەندامۆکە، ئەندامۆلە.
عضو بسيط	Organite	ئەندامی سادە.

عضوانية	Organicism	ئەندامێتی، تیورییەکە (بیردۆزەیەکە) دەقەکەی دەڵێت کەوا کردارە زیندەگییەکان لە ئەنجامی چالاکیی هەموو ئەندامەکانی لەشی زیندەوەر پێکەوە دێنە بەرهەم.
عضو شرجي، عضو استي	Anal organ	ئەندامی کۆمیی، ئەندامی قنگ، هەر ئەندامێکی لوودار نزیکی کونی قنگ بێت.
عضو الاستشعار، مجسة	Antennal-organ	قۆچی هەستکردن، شاخی مێروو.
عضو ابطي، غدة ابطية	Axial gland (crinoidea)	ئەندامی بنباخەڵ، لووی بنباخەڵ، ئەندامێکە (لوویەکە) لە شێوەی رووەکی زەمەقدا (زنبق).
عضو جرسي، عضو ناقوسي	Organ bell	ئەندامی زەنگۆڵەیی، ئەندامێکە بەسەر لەشی مێرووەوە.
عضو بدر		ئەندامی بیدەر، بریتییە لە پاشماوەی هێلکەدان لە هەندێك نێرەی بۆقی بێ کلکدا.
عضو مخيخي	Cerebral-organ	ئەندامی مێشکۆڵەیی، ئەندامێکی دەماریی بۆشە لە لەشی هەندێك کرمدا.
عضو ذوغرف، عضو ذو فسح	Chamberded-organ	ئەندامێکی پێنج ژووریی (کەلێنی)یە لە لەشی هەندێك گیاندارە پێست درکاوییەکاندا.
عضو التسلق	Climbing organ	ئەندامی هەڵگەڕان، ئەندامی سەرکەوتن، ریزە پوولەکەیەکی ئەستوورە لە بنی کلکی هەندێك گیاندارە قرتێنەرەکاندا.
عضو كوبسي	Cupola organ	ئەندامی کاسۆلەیی، ئەندامی مژۆکی، ئەندامێکی هەستە لە شێوەی زەنگۆڵەدا لە لەشی گیاندارە جۆمگەدارەکاندا.
عضو فوق الغدة التناسلية	Epigonal-organ	ئەندامی سەر لووی زاوزێ، لوویەکی لیمفییە نووساوە بە لووی زاوزێوە لە هەندێك ماسیدا.
عضو فخذي، عضو الفخذ	Femoral-organ	ئەندامی ران، ریزێکە لە لوو لەسەر پێستی رانی هەندێك مارمێلکەدا.
عضو غربالي	cribriform-organ	ئەندامی بێژنگی، بریتییە لە چەند تەبەقێك لە کالسیۆم بە پەردەیەکی تەنك داپۆشراوە لەسەر دەستی هەندێك گیاندارە پێست درکاوییەکاندا.
عضو قيثاري	Lyriform organ	ئەندامی گیتاری، ئەندامێکە لە لەشی جاڵجاڵۆکەدا فەرمانەکەی پەیوەندی هەیە بە هەستی کیمیاییەوە.
عضو كمثري	Pyriform-organ	ئەندامی هەرمێیی، لوویەکی رەگەزیی ناوەنجی (پاشکۆ) یە لە گیانداری تەربیلاریادا.
عضو رئيسي، عضو اساسي	Fundamental-organ	ئەندامی سەرەکی، ئەندامی بنچینەیی، ئەندامی خۆراکیی لە لەشی رووەکدا.
عضو جرابر، عضو غرابر		ئەندامی گرابەر، ئەندامێکی ئاڵۆزە لە لەشی مێتولکەی مێشە سەگانەدا، فەرمانەکەی هێشتا نەزانراوە.
عضو هالر		ئەندامی هالەر، ئەندامێکی هەستکردنە لە گیانداری گەنەدا.
عضو هانستروم	Hanstrom-organ	ئەندامی هانسترۆم، لوویەکی دەماریی دەر دەرە لە لاسکی بنی چاوی هەندێك لە جۆرەکانی قرژاڵدا.
عضو الايلاج	Intromi Hent	ئەندامی پێداکردن، هەر ئەندامێکی نێرینە لە شێوەی چووکدا بێت بۆ پیاکردن بە لەشی مێدا گونجابێت بۆ مەبەستی پەڕین.
عضو جونستون	Johnstonion organ	ئەندامی جۆنستۆن، ئەندامێکی هەستکردنە بە دەنگ لە بنکی شاخۆچکەی هەندێك مێروودا.
عط، شق	Slit	درز، قڵیش.
عطاء، هبة	Gift, Offer	بەخشین، خەڵات.

عطار، بائع الطيوب	Haberdasher, Perfumer, Grocer	عەتر فرۆش، عەتار.
عطار، دلاع	Strombus lantiginosus	جۆرێکە لە گوێچکە ماسی بۆنی خۆشی لێ دەر دەهێنرێت.
عطار صيدلي، بائع العقاقير	Druggist	بازرگانی دەرمان، دەرمان فرۆش، ئەجزاچی.
عطارد، سنبل رومي	Celtic valerian, Celtic spikenard	سونبول، گیایەکی تەمەن درێژە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپی یان سوور، رەگەکەی ئەستوورە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
عطارد	Mercury	زاوە (مێرکەری)، ئەستێرەیەکی گەرۆکە (٣٦) ملیۆن میل لە خۆرەوە دوورە، تیرەکەی (٣٢٠٠) میلە، سوورەکەی بە دەوری خۆردا بە نزیکەی (٨٦) رۆژ تەواو دەکات.
عطاس، عطس	Sneezing	پژمین، پژمە، بهنژین، پرمە.
عُطاش، سهاف	Polydipsia	تینوێتیی‌زۆر بە تین، تینوێتی نەشکان.
عطان، عفص، تنين، حامض التنيك	Tannin, Tannic acid	تانین، ترش تانیك، مادەیەکی دەباخکەرە لە جەوت (کڵاوی بەڕوو) و مازوودا هەیە.
عُطالة، بطالة	Idleness	بێکاری، بێئیشی.
عطالة، قصور ذاتي	Intertia	بار نەگۆڕین، ئەوەیە کە هەموو تەنێك دەیەوێت لە بارە بنەڕەتییەکی خۆیدا بمێنێتەوە، سا جماوبێت یان وەستاوبێت، مەرگەر هێزێکی دەرەوە کاری تێبکات.
عطب، تلف	Injury, Damage	پەککەوتن، فەوتان.
عُطب، قطن	Cotton	لۆکە.
عطبة		نەخۆشییەکی پیسە.
عطبول، عوهج، ظبية طويلة العنق	Gerenuk	(جێرینوك)، ئاسکی ملدرێژ.
عُطبة، عطاب		بۆنکروون، بۆکروون، بۆنسۆ، بۆسۆ.
عطرة، خبازة مجعدة	Curled-mallow	تۆڵەکە چرچە، جۆرێکە لە رووەکی تۆڵەکە.
عطرة، ديسمة	Diosma, Buckuplant	عەترینە، دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە، گەڵاکەی بۆنی عەتری لێدێت.
عطر، زيت الورد، طيب	Perfume, Attar, Otto, Aroma, Scent, Specis, Essential oil	بۆن، عەتر، بێن، بۆنخۆش، گوڵاو، بۆن و بەرامە، رۆنی سەرەکی لە رووەکدا.
عطري، أرج	Aromatic, Fragrant, Sweet smelling	بۆنخۆش.
عطريات، أروميات، مركبات أروماتية	Aromatics, Aromatic compounds	ئاوێتە ئەرۆماتیکییەکان، کۆمەڵەیەکن لە ئاوێتەی ئەندامی هایدرۆکاربۆنیی زنجیرە داخراوەکە، بۆنێکی تایبەتیان هەیە وەکو ئاوێتەی بەنزۆل.
عطر القداح، دهن القداح	Neroli oil	بۆنی قەداح، بۆنی گوڵی پرتەقاڵ و نارنج.
عطر، بزاليا عطرية	Sweet-peas	گوڵە عەتر، گیایەکە گوڵی جوان و بۆنخۆش دەگرێت.
عطرف	Viper	ئاژدیها، مارێکی گەورەیە.
عطس		بڕوانە (عطاس).
عطش، ظمأ	Thrist, Dipsia	تینوێتی، توونێتی، تینووبوون.
عطشان	Thristy	تینوو، تینگ، تهنی، تێنی.
عطشجي، وقاد الآلة	Fireman, Stoker	تونچی، ئەو کەسەی ئاگری کورە دەکاتەوە.

عطف	Kindness	بەزەیی، دڵسۆزی، سۆز.
عطفة، ساق ملتفة	Volubile stem	قەدی ئاڵۆ، ئەو قەدە ڕووەکییەی کە خۆی دەئاڵێنێت لە شتی ترەوە.
عطفة، حالق، ارشية، عنمة	Tendril, Cirrus	تەرز، تەرزی ڕووەکی مێوو کولەکە کە خۆی دەئاڵێنێت بە دار و ڕووەکی ترەوە.
عطفة، منعطف	Turning-lane	کۆڵانێك پێچی تیابێت، پێچ.
عطفة رومية	Virginia silk, Silkvine	دەوەنێکی کەپرییە بۆ ڕازاندنەوە.
عطفة، زقاق	Lane	کۆڵان.
عطف، سوار الهند	Screw tree, Twisted horn	بازنی هیندی، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە، گوڵی ئەرخەوانی یان زەرد دەگرێت، بەرەکەی وەکو قوتویەکی پێچاوپێچ وایە.
عطل، عجز	Disability, Incapacity	پەککەوتن، بێکاربوون.
عطلة، عطلة مدرسية	Vacation, Holiday	پشوو، وەکو پشووی هاوینەی قوتابخانەکان.
عطن، تعطين	Maceration, Retting	خوساندن، نەرمکردنی شتێك بە خوساندن بۆ جیاکردنەوەی ڕیشاڵەکانی.
عطن القنب، تعطين القنب	Retting of flax	خوساندنی ڕووەکی گوش بۆ جیاکردنەوەی ڕیشاڵەکانی.
عطوس، عاطوس، نشوق	Snuff	برنووتی، برنویت، تۆزێکی مەیلەو قاوەییە دەکرێتە لووتەوە بۆ پشمین.
عطوف	Sympathetic, kind, Affectionate	دڵسۆز، سۆزدار، بە سۆز.
عطوب، هش، قصيف	Fragile, Friable	خاو، فشەڵ.
عطيم، غنافليون، برسية	Cud weed, Hore wort	گیایەکە گوڵەکەی ڕیشاڵی سپیی پێوەیە لە لۆکە دەچێت.
عطيل، جُش، كُش، منبر، اسدية	Androcium	ئەندامی نێرەکیی لە ڕووەکدا.
عظامة، أرداف مستعارة	Bustle	سمتی خواستەمەنی، سمتی دەستکرد.
عظاءة، عظاية، سحلية، سقاية	Lizard, Lacerta	مارمێلکە، بڵقەدەر، شەوگەرد، خلنەزەر، گیاندارێکی خشۆکی لووسە خێرا دەڕوات و دەوەستێت.
سحلية مطوقة، سحلية ذات طوق	Collared, Lizard	مارمێلکەی یەخەدار، جۆرێکە لە مارمێلکە سەری زلە و کلکی درێژە.
عظائيات	Saurians, Lacertidae	مارمێلکەییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکە وەکو مارمێلکە و شەوگەرد.
عظاءة أغوانا، أجوانا	Iguana	ئیگوانا، جۆرێکە لە مارمێلکە، گەورەو گیاخۆرە، لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکادا دەژی.
عظاءة ولودة	Viviparous-lizard	مارمێلکەی بزۆك، جۆرێکە لە مارمێلکە، بێچووەکانی ڕاستەوخۆ لە سکی دێنە دەرەوە واتە هێلکەکانی لەناو سکیدا هەڵدێن.
عظاءة شهباء، عظاية الجدران	Wall lizard	شەوگەرد، مارمێلکەی دیوار.
عظاية خضراء	Green lizard	مارمێلکەی سەوز.
عظاءة طائرة، تنين طائر	Flying dragon, Draco lizard	مارمێلکەی فڕندە، جۆرە مارمێلکەیەکە پێستێکی تەنك وا بە قاچە لاوازەکانییەوە، یارمەتیی دەدات بۆ بازدانی لە درەختێکەوە بۆ درەختێکی تر.
عظاءة عمياء	Blind worm	کرمە کوێرە، جۆرێکە لە مار مێلکە.
عظاية، ورل	Lacerta	بزن مژ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکوورییە.
عظاءة تنينية، ورل	Varanus, Monitor Lizard, Varanian, Warran lizard, Dragon of lizard	بزن مژ، جۆرێکی مەزنە لە مارمێلکە.
عُظام	Osteopathy	نەخۆشیی ئێسك.

عظر، عزارة	Azara	ئەزارا، دەوەنێکە گوڵەکەی بچووك و سەوزە، بەرەکەی لەترێ دەچێت، رەنگەکەی پرتەقاڵییە.
عظل	Copulation	جووتگرتن یان پێوەندیی گیاندار وەکو لە سەگدا.
عظلم، وسمة، ورد النيل		وسمە، چویتە کێویلە، گیایەکی کشتوکاڵییە، قژی پێ رەش دەکرێت.
عظم	Bone, Os	ئێسك، ئێسقان، پروسك، هەستی، هێستك، شانەیەکی بەستەری کلسییە بەشە سەرەکییەکەی پەیکەری ئێسکی زۆربەی گیاندارە بڕبڕەدارەکانی پێکهێناوە.
عظمي	Bony, osseous, osted	ئێسکیی، شتێك پەیوەندی بە ئێسکەوە هەبێت.
عظمي (سابقة)	Oster-, Oste	پێشگرێکە بە مانای ئێسك.
عظموت، مرض العظمة	Paranoia, Paranoea	نەخۆشـی لـە خۆبـاییبون، نەخۆشـی خۆبـەزل زانـین، نەخۆشـییەکی دەروونییە.
عظمة، فخامة	Majesty, Pride	شکۆ، سەروەری.
عظم هلالي	Lunate	ئێسکە کەوانەیی، لە باسکی مرۆڤدا هەیە.
عظم الترقوة	Clavicle, Collar bone	ئێسکی چەڵەمە، ئێسکی چۆڵەمە، کلیکاملی.
عظم كعبري، عظم الكعبرة	Radius bone	ئێسکی قەڵەمەی گەورەی باسك.
عظم الزند	Ulna bone, Cubiod bone	ئێسکی قەڵەمەی بچووکی باسك.
عظم ركابي	Stapes	ئێسکە ئاوزەنگی، لە گوێچکەدایە.
عظم السنداني	Incus	ئێسکە دەزگایی، لە گوێچکەدایە.
عظم مطرقي	Malleus	ئێسکە چەکوشیی، لە گوێچکەدایە.
عظم السلامية، عظم الأصبع	Phalanges	میچ، ئێسکی پەنجە.
عظم الوجه	Facial bone	ئێسکی دەموچاو.
عظم الحافر	Coffin bone	ئێسکی سم، ئێسکی سمی وڵاخ.
عظم الشظية	Fibula	ئێسکی تەڵەزم لە لاقدا.
عظم الحوض	Pelvic bone	ئێسکی سێبەندە.
عظم لامي، عظم قاعدة اللسان، فريكة	Hyoid bone	ئێسکی لامی، ئێسکێکە لە بنی زماندا. ئێسکێکە لە شێوەی پیتی یووی ئینگلیزیدا (U) کەوتۆتە ژێر ملەوە.
عظم طويل	Long bone, Ossa longa	ئێسکی درێژ.
عظم عريض	Short bone, Ossa lata	ئێسکی کورت، ئێسکی پان.
عظم اليدس	Furcula, Wishing-bone	ئێسکی تەڵەمشکێنە (چەڵەمەشکێنە) کە لە ژمارەی حەوت (٧) دەچێت لە باڵندەدا هەیە یاری پێدەکرێت.
عظم القصبة، عظم قائمة الفرس	Cannon bone	ئێسکی پەلی وڵاخ، وەکو لە ئەسپدا.
عظم العانة	Pubis bone	ئێسکی بەر.
عظم العجز	Sacral bone, Sacrum	ئێسکی سمت، سمتە جوڵە، گۆرتیخ.
عظم غشائي	Membrane-bone	ئێسکی پەردەیی .
عظم العضد	Humerus bone	ئێسکی باهوو، ئێسکی بازوو.
عظم حقّي، كاسي الشكل	Cotyloid bone	ئێسکی کاسەیی، ئێسکێکی درێژ سەرەکەی لە کاسە دەچێت.
عظم ذقني	Mental bone	ئێسکی چەناگە .

عظم مكعبي، عظم فردي	Cuboid bone	ئێسكە شەش پاڵوویی.
عظم طبلي	Tympanic- bone	ئێسكی پەردەی گوێ.
عظم الفك	Mandibular- bone, Maxillar bone	كاجیرە، ئێسكی شەویلكە .
عظم الخد، العظم الزوجي، العظم الوجني	Zygoma	ئێسكی ڕوومەت.
عظم الفك العلوي	Maxillary bone	ئێسكی شەویلكەی سەروو، لاما ژوریی .
عظم الفك السفلي	Mandibular bone	ئێسكی شەویلكەی خواروو، لاما ژێری.
عظم زاوي	Angular bone	ئێسكی گۆشەدار.
عظم مربع	Quadrate bone, Square bone	ئێسكی چوارگۆشە، یەكێكە لە ئێسكەكانی كاسەی سەر .
عظم مفصلي	Articular bone	ئێسكی جومگەیی .
عظم الفخذ	Femur, Thigh bone	ئێسكی ڕان.
عظم القصّ	Breast bone, Sternum	ئێسكی كۆڵەی سنگ، پەراسووبەند، ئێسقانی كۆڵەكەی سنگ.
عظمين، بروتين العظم	Ossein	ئێسكین، مادەیەكی ئەندامی‌یە لە پێكهاتنی ئێسكدا هەیە.
عظم جناحي	Pterygoid- bone	ئێسكە باڵی ، ئێسكێك یان كۆمەڵە ئێسكێكە بە بارێكی ئاسۆیی لە شەویلكەی سەرەوە یان لە مەلاشووی زوربەی گیاندارە بڕبڕەدارەكاندا هەیە.
عظم القصبة، ظنبوب	Tibia bone	قامیشە، قەڵەمەی گەورەی لاق، لولاق، ساقوڵ، لاق.
عظم أنفي	Nasal bone	ئێسكی لووت.
عظم الشظية	Fibula	ئێسكی تەڵەزم، یەكێكە لە دوو ئێسكەكەی لاق.
عظم المشطيدوي	Metacarpus, Metacarpal bone	ئێسكی لەپی دەست، ئەو ئێسكەی كە دەكەوێتە نێوان مەچەك و پەنجە لە دەستدا.
عظم المشطقدمي	Metatarsus, Metatarsal bone	ئێسكی لەپی پێ، ئەو ئێسكەی كە دەكەوێتە نێوان مەچەك و پەنجە لە پێدا .
عظم الجمجمة	Calvarial, Cranial bone	ئێسكی كاسەی سەر ، ئێسكانە .
عظم الكاحل، عظم المطرقي	Ankle- bone, Astragalus bone, Malleus	ئێسكی ڕەقەڵە، ڕەقەڵەی قاچ، قولەپێ، گۆزەنك.
عظم الكتف، لوح الكتف	Scapula- bone, Shoulder blade	ئێسكی دەفەی شان، دەفەی شان .
عظم جلدي	Dermal bone	ئێسكی پێستی.
عظم رقائقي	Lamellar bone	ئێسكی توێژاڵی، ئێسكێكە لە توێژاڵی تەنكی تەریبی پێكهاتووە.
عظم الكعب، عقب القدم	Heel- bone, Calcaneus	ئێسقانی پاژنە، ئێسكی پاژنە ، پاژنەی پێ پاشپانی .
عظم العصعص	Coccyx	ئێسكی كلێنچكە، ئێسكی كلێژی.
عظم الكرسوع ، الكامل	Talus	قەڵەمی بچووكی دەست، كۆتایی قەڵەمەی بچووكی دەست كە لە پەنجە تووتەوە نزیكە .
عظم الكوع	Funny bone, Internal condyle	زەنگە، قەڵەمەی گەورەی دەست، كۆتایی ئێسكی قەڵەمەی گەورە كە لە پەنجە گەورەوە نزیكە.
عظم الردف	Innominate- bone	ئێسكی سمت، سمتە جووڵە .
عظم سنّي	Dentary bone	ئێسكی ددان.

عظم مصفوي، عظم منخلي ، عظم غربالي	Ethmoid bone	ئێسكی بێژنگی، بریتی‌یە لە بنكەی لووت لە كەللەسەردا، ئێسكی دیواری لووت لە نێوان هەردوو كونە لووتدا، ستونكا دفنێ.
عظم الميكعة، عظم المنخرين	Vomer- bone	ئێسكە گاسی، ئێسكی دیواری لووت لە نێوانی هەردوو كونەلووتدا.
عظم الورك	Ischium bone	ئێسكی هەنگل، ڕەقینەری قنگ، كەماخ، ئێسكی گوڵمە.
عظم العفريت	Dioscorea, Collroot,	ئێسكی دێو، سەلكی ڕووەكی پەتاتەی شیرین (پەتاتەی چینی) كە بۆ چارەكردنی ژانەسك بەكاردێت .
عظم جبهي	Frontal bone	ئێسكی سەرووی ناوچەوان، ئێسكی ئەنێی.
عظم صخري	Petrosal bone	ئێسكی بەردین، بەشێكە لە ئێسكەكانی كاسەی سەر، كە گوێچكەی ناوەوەی تیادایە ، لە گیاندارە شیردەرەكاندا .
عظم جداري	Parietal bone	ئێسكی پشتی سەر، یەكێكە لە ئێسكەكانی دیوی پشتەوەی كاسەی سەر، هێستكی تاتی.
عظم إسفنجي	Sponge bone, Cancellus bone	ئێسكی ئیسفەنجی .
عظم تحت اللسان	Entoglossal bone	ئێسكی ژێر زمان .
عظم حجاج العين، عظم محجري	Orbital bone	ئێسكی كالانەی چاو، ئێسكی چاڵی چاو .
عظم حرقفي	Hip- bone, iliac bone	ئێسكی كلۆت، یەكێكە لە ئێسكەكانی سێبەندە، ئێسكی كورماتیخ.
عظم صدغي	Temporal bone	ئێسكی لاجانگ، هێستكی جنووكێ.
عظم طويل، مشاش	Diaphysis bone	ئێسكی درێژ، قەدی ئێسك .
عظم بلعومي	Gular bone	ئێسكی گەروو.
عظم لاحق	Accessory bone	ئێسكی پاشكۆ.
عظم هش	Brittle bone	ئێسكی خاو، ئێسكی فشەڵ.
عظم غضروفي	Cartilage bone	ئێسكی كڕكڕاگەیی.
عظم مصمت	Compact bone	ئێسكی پتەو.
عظم مستدير، كامل، كروي	Orbicular bone	ئێسكی بازنەیی، ئێسكی خڕ.
عظم قنزعي	Astragaslus bone	ئێسكی كلاوی، ئێسكی پۆپنەیی، ئێسكە گەورەكەی، پاژنەی پێ.
عظم غطائي	Opercular bone	ئێسكی قەپاغی ، ئێسكی سەرقاپی كەوانەی ڕیشەداری ماسی.
عظم أسفيني، عظم وتدي، اسفيني	Parasphenoid- bone, Cuneiform bone	ئێسكی مێخی، ئێسكی سنگی.
عظم الركبة، رضفة، صابونة الركبة، الرضفة	Knee-cap, Patella bone	ئێسكی كلاوەی ئەژنۆ.
عظم لامسمى، عظم الردف	Innominate bone	ئێسكی بێناو، ئێسكی نیوەی پشتێنەی سێبەندە.
عظم وجني	Malar bone, Oszygomaticum, Jugal bone	ئێسكی كوڵم، ئێسكی ڕوومەت.
عظم الصين	Bone china	ئێسكە چینی، جۆرێكە لە مادەی پۆرسلین.
عظم إكليلي، عظم تاجي	Coronoid bone	ئێسكی تاجۆكەیی، ئێسكی گوڵبەندی .
عظم قفوي، عظم مؤخري	Occipital- bone	ئێسكی لای خوارەوەی پشتی سەر، هێستكی پاتكا سەری.
عظم الرسغ	Wrist (bone) Tarsal (bone)	ئێسكی مەچەك.
عظم الرسغيدوي	Carpal bone	ئێسكی مەچەكی دەست .

عظم الرسغ، عظم القدم	Carpopedal bone, Tarsal bone	ئێسکی مەچەکی قاچ ، ئێسکی پاژنە پێ، ئێسکی بازنداپێ.
عظم غرابي	Caracoid bone	کرۆچەلە، کرۆژمڵە، ئێسکێکی نەرمە بە دەفەی شانەوە .
عظم متحجر	Osteolith	ئێسکی بەردەوەبوو، ئێسکی بووبەرد.
عظم دمعي، عظم حجاجي	Lacrimal- bone	ئێسکی کالانەیی، ئێسکی فرمێسکی ، ئێسکی کالانەی چاو.
عظم زورقي	Scaphoid bone, Navicular, Radiale	ئێسکی بەلەمی، یەکێکە لە ئێسکەکانی مەچەکی پێ .
عظم ولحم		گرتك، پارچەیەك لە گۆشت بە ئێسقانەوە.
عظم الحنك	Palatine bone	ئێسکی مەلاشوو.
عظم جفني	Palperba bone	ئێسکی پێڵوویی، ئێسکی پێڵووی چاو وەکو لە گیانداره خشۆکەکان و باڵندەکاندا دیارە.
عظيم	Great, Big, Major	گەورە، مەزن، زل.
عُظيم، عُظيمة	Ossicle, bonelet, Ossiculum	ئێسکۆکە، ئێسکی بچووك، ئێسکۆڵە.
عظماني	Osteoid	ئێسك شێوە، هەر شتێك لە ئێسك بچێت .
عظيمات، كاملات العظام	Teleost	ماسییە ئێسکدارەکان ، زۆربەی جۆرەکانی ماسی دەگرێتەوە.
عفارة المساحيق، منفاخ المساحيق	Powdery, Powder duster	تۆزوەشێن، پەمپ، ئامرازی قانگدان، ئامرازی پرژاندنی دەرمان بۆ قەلاچۆی مێروو.
عفار، قطلب ، قاتل ابيه، جناء احمر	Arbutus	دەوەنێکە گوڵی سپی یان مێخەکی دەگرێت .
عفارة	Toglean	خەرمان بەرەکەت، بەرەلاکردنی باخ و بێستان دوای چنینەوەی زۆربەی بەروبوومەکەی بۆ ئەوەی خەڵکی بە خێر بیخوات.
عفازة	Nut, Walnut	گوێز ، بەری دار گوێز .
عفاس	Nyroca	جۆرێکە لە مراوی رەنگی سپی و خۆڵەمێشی و سوور و شین و بنەوشەیی و رەشی تیایە.
عفاس ابلق	Scamp	مراوی بەڵەك.
عفاس ابيض، عفاس كبير	Several-duck	مراوی سپی.
عفاس اشهب	Pochard	مراوی رەش و سپی.
عفاس متوج، ونس	Crowned duck	مراوی کڵاودار .
عِفاوة، باكورة	First of the thing	بەرکوڵ، سەرگوڵ، نۆبەرە.
عفاص القنينة	Capsule of a bottle, bottle stopper	سەرقاپی بوتڵی شووشە.
عِفة، عفاف	Virtue, Chastity	داوێن پاکی .
عفج، الأثناعشري	Duodenum	ریخۆڵەی دوانزە گرێ و باریکە .
عفد، لغبد، ترمجان	Lagopus, Grouse, Ptarmigan	جۆرێکە لە سوێسکە یان قەتێ، رەنگی زوو زوو دەگۆڕێت لە نێوان سپی و قاوەیی بە پێی وەرز .
عفر، عُفار، تراب	Dust	خۆڵ، گڵ.
عُفر	Oreotragus	جۆرێکە لە بزنە کێوی.
عفر، عُفر، رت، حلوف، خنزير بري، هلوف	Hog, Boar, Wild boar (male)	١- یەکانە، بەرازی نێر، بزەبەران. ٢- بەرازە کێوی.

عُفرة، عفراة،	1- Hood	پەڕی ملی کەڵەشێر.
عفرية، برائل	2- Mane	یال، یاڵی ئەسپ.
عفري	Pulverulent	گەندەموو، تووکی ورد.
عفريت	Devil, Demon	خێو، درنج، دێو، دێودرنج، فیلەتەن، ئەرژەنگ، شەیتان.
عفريت تسمانيا	tasmanian-devil	خێوی تاسمانیا، گیاندارێکی گۆشتخۆری ناشرینی دڕندەی تورەکەدارە بەقەدەر سەگێك دەبێت، لە ناوچەی تاسمانیا دەژی.
عفريتة رفع	Lifting Jack	جەگ، ئامرازی شتومەك بەرزکردنەوە.
عفش، عفاشة	Trash, Rubbish	شتومەکی هیچ و پوچ لە ناو ماڵدا، شڕکەو پڕکە، پڕوپاتاڵ.
عفش المسافر	Baggage	باروبارگە، کەلوپەل.
عفشة، سقيط	Pluck, Harslet	ناوسك، هەناو، ناوزك وەکو سی و جگەر و دڵ و ورگ.
عفص، عفص البلوط، بلوط العفص	Gall oak, Nut-gall oak	مازوو، مازك، مازی، درەختێکە لە کۆمەڵەی بەڕووە، بەرێکی خڕی چۆکڵەداری هەیە، پێی دەگوترێت (مازوو) بۆ دەباخکردن و دروستکردنی ڕەنگ بەکاردێت، درەختێکی کەژییە بەهایەکی بازرگانی زۆری هەیە. بەری درەختی مازوو ١٨ جۆرە، هەمووی سوودبەخشە:- ١- مازوو ٢- بەرەگەڵا ٣- پاڵەوانە ٤- پانکە ٥- پوزەخوگە ٦- بەڕوو ٧- تسقل، گزگل، خرنوك ٨- قژگەسوورە ٩- گلۆوان ١٠- جەوت، جەفت، جەوتی مازوو وەکو جەوتی بەڕو گرنج گرنج نی‌یە بەڵکو سافە ١١-سپێلکە ١٢- سوێرەکە ١٣-سیچکە ١٤- شاخدار ١٥- گەزگل ١٦- گەزومازوو ١٧- موخور، دەموکانە ١٨- گۆلوان.
عفصات، تنات	Tannate	(تەننات)، خوێی ترشی تانیك، ئەو ترشەی کە لە مازوو دەردەهێنرێت.
عفصة، عفص طحلبي	Bedeguar, Rose-gall, Cecidium	باهاورد، گرێیەکە لەسەر لەشی ڕووەك (وەکو گوڵەباخ) پەیدا دەبێت، بەکاری مێروو یان مشەخۆری گیانەوەریی یان ڕووەکی.
عفص الجذور	Eelworn, Disease, Root knot	مازووی ڕەگ، ئەستوور بوونی ڕەگی ڕووەك بە هۆی هەندێك کرمی دەزوولەیی‌یەوە کە دەبێتە هۆی زەرد بوون و سیسبوون و خێرامردنی ڕووەکەکە.
عفص البرتغال، عفص حلبي	Portuguese-oak, Gall oak	مازووی پورتوگال، مازووی حەلەب، جۆرێکە لە داری مازوو بەرەکەی ڕەنگی ڕەشی لێدروست دەکرێت بەتایبەتی بۆ دروستکردنی مەرەکەب.
عفص	Acrid, Astringent	تفت و تاڵ.
عفص، مرض العفص	Gall-sickness, Anaplasmosis	نەخۆشی مازوو، نەخۆشی‌یەکە تووشی ئاژەڵ دەبێت بەهۆی گەنەوە بڵاو دەبێتەوە.
عفص مشوه	Nubbin gall-nut	زۆڵەکی مازوو، سیچکە، بەری مازوو کە بەتەواوەتی گەشەی نەکردبێت.
عفصية، آبرة، قنقشة	Cynips, Gallfly	مێشی مازوو، جۆرە مێروویەکە بەسەر ڕووەکەوە دەژی و مازووی لەسەر پەیدا دەکات.
عفصية، ثويا	Thuya, Thuja, Arbor vitae	(ثۆیا) مازوویی، سەرووی مازوو درەختێکە لە کۆمەڵەی سنەوبەر خێرا گەورە دەبێت بۆ پەرژین و ڕازاندنەوەی باخچەکان دەڕوێنرێت، بەرێك دەگرێت لە مازوو دەچێت.
عفصات الترتر	Spangle-galls	مازووی پولەکەیی، جۆرە گرێیەکە لەسەر گەڵای داربەڕوو دروست دەبێت، بەهۆی گەرای مێروویەکی تایبەتی‌یەوە.
عفط، عفطة	Snorting	جڕت، زرت، پژمینی بزن.

عفن	Mold, Mould	کەڕوو، پرگ، کەڕوویەك بە میکرۆسکۆپ دەبینرێت لەسەر مادەی ئەندامیی دەژی و خراپی دەکات.
عفن، متعفن	Mouldy, Musty	بۆگەن، کەڕواوی.
عفن، عفونة	Mouldines, Rotteness, Mustiness, Putridity, Rot	بۆگەن، بۆنی ناخۆش، بۆگەنی کەڕوو، بۆگەنبوون، ڕزینی بەر و تۆوی ڕووەك لە ئەنجامی کەڕووی میکرۆسکۆپی یەوە.
عفن الخبز	Bread mold	کەڕووی نان، کەڕوو.
عفن أزرق	Blue-mold	کەڕووە شینە، نەخۆشی یەکە بە هۆی جۆرە کەڕوویەکەوە (فطر) تووشی پرتەقاڵ دەبێت، پەڵەی بچووك لەسەر بەرەکەی پەیدا دەبێت، ناوەڕاستەکەی شین دەبێت و دەزوولەی سپیی لێ پەیدا دەبێت.
عفن أخضر	Green-mold	کەڕووە سەوزە، نەخۆشی یەکە تووشی میوە دەبێت.
عفن البطاطس	Patato rot	کەڕووی پەتاتە، نەخۆشی یەکە تووشی قەد و گەڵا و سەلکی پەتاتە دەبێت بە هۆی کەڕووەوە.
عفن رمادي، عنقودية رمادية	Grey mould, Grey rot	کەڕووی خۆڵەمێشی، نەخۆشی یەکە لە ترێ دەدات.
عفن مخاطي بكتيري، فطرغروي	Slime, Myxomycetes	کەڕووی لینج.
عِفو، عَفو، جحش		جاشەکەر.
عفوة، عفاوة، ريمة، رغوة الطبخ	Scum, Skimmings	کەفی چێشت.
عفوصة	Acridity	تفتی و تاڵی.
عفونة	Rot, Rottenness	بۆگەنی، نەخۆشی ڕووەك بە هۆی کەڕووەوە.
عفونة الدم النزفية، ابوخنجر، اجهس، ابوهذلان، اوريلي	Hemorrhagic septicemia	مشە، نەخۆشی یەکی تیژە تووشی گا و مانگا دەبێت، بەرزبوونەوەی پلەی گەرمی و ئاوسانی سی و گەدە و ڕیخۆڵەی لەگەڵدایە.
عفونيات	Mucorineae	ڕووەکە کەڕووی یەکان، بە میکرۆسکۆپ دەبینرێن.
عقاب	Eagle	داڵ، داڵاش، قوش، زیمونج، باڵندەیەکی گۆشتخۆرە، چرنووکی تیژە دەنووکی چەماوەیە، مەچەکی هەتا ئاستی پەنجەکانی بە پەڕ داپۆشراوە.
عقاب، نسر طائر	The eagle, Aquila	بورجی داڵ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
عقاب اسود	Black eagle	قرەقووش، داڵی ڕەش.
عقاب البادية، عقاب مسرولة، خدارية	Booted eagle, Steppe-eagle	داڵی بیابان، باڵندەیەکی گۆشتخۆرە، داڵی پەڕ لە پێ.
عقاب مؤزرة، سهوك	Pseudaetus, Wrapped eagle	داڵی بەروانکەدار.
عقاب البحر، شميطة، مورينة	Eagle ray, Myliobates	داڵ ماسی، ماسی یەکی دەریایی کلکداری گەورەی پانکەڵەیە، کلکی باریکە لە بنکەکەیدا چزووی تیژ هەیە، ماسیی تر دەخوات.
عقاب البحر	Erne, Sea eagle	داڵی دەریا، باڵندەیەکی گەورەیە لە کۆمەڵەی هەڵۆ چاو و دەنووك و قاچی زەردە لە کەناری دەریا و زەلکاوەکاندا دەژی.
عقاب الحيات	Serpent eagle	داڵی مارخۆر.
عقاب الماء، صرارة، نسر صارخ	Short toed eagle	داڵی ئاویی، داڵێکی گەورەیە.

عقاب نسارية	Eagle-vulture, osprey	دالە سیسارك، جۆرە سیسارکێکە دەچێتە دەریاوە بۆ ماسی خواردن.
عقاب ذهبية، عجز، لماعة	Golden eagle	دالی زێرین، جۆرە دالێکی زۆر گەورەیە و درندەیە.
عقاب أمريكي	Harpy eagle	دالی ئەمریکی.
عقاب رخماء	White headed eagle, Bald eagle	دالی سەرسپی.
عقاب سفعاء، صقر الأرانب، نسر ارقط	Rough footed, Spotted eagle	دالی کەروێشك خۆر، دالێکی گەورەیە پەرەکەی قاوەیییە، پەڵەی زەردی تێدایە.
عقاب قيصرية، كركش، ملك العقبان، قرقوش، خائتة، خاطية	Imperial-eagle	شادال، قەرەقووش، جۆرە دالێکی گەورەیە.
عقاب بيضاء الذنب	White-tailed eagle	دالی کلك سپی.
عقار، عقارات	Real estate, Real property	زەوی و زار.
عقّار، دواء	Drug, Pharmacon	داوو دەرمان، دەرمان.
عقار (عقاقير) السلفا	Sulfa drugs	دەرمانەکانی سولفا، کۆمەڵە دەرمانێکن گۆگردیان تیادایە دژی میکرۆب بەکاردەهێنرێن لە چارەکردنی زۆر نەخۆشیدا وەکو دەرمانی سولفاتیازۆل.
عقاري	Landed	زەوی و زاریی، وەکو بانقی زەوی و زاری .
عقاص	Braiding	قردێلە، ئەو شریتەی کە کچان قژی پێدەبەستن.
عقاصة، فتالة	Tortrix, Leafroller moth	مۆرانەیەکی (پەپوولەیەکی) زیان بەخشە بە رووەك.
عقاف		نەخۆشییەکە دەدات لە پەلی مەڕ و خواری دەکات .
عقافة	Throwing stick, Boomerang	چالاك، دارێکی درێژی سەرچەماوەیە جاران باڵندەیان پێ ڕاودەکرد.
عقال	Fancy head-band	عەگال، مشکی، سەرپێچ.
عقام، عضال	Incurable	دەردی بێدەرمان، دەردی درێژخایەن.
عقاد، حائك الاشرطة، قزاز	Braid weaver	قەزاز، جولای شریت و گوڵنکە.
عقال الدابة ، قيد	Fetters, Shackles	پێوەند، ئەو کۆتەی کە قاچی چوارپێی پێ دەبەسترێت .
عقان، شطء	Sucker	نەمام، خەڵف.
عُقال	Limp, Halting	نەخۆشییەکە لە قاچی وڵاخ (چوارپێ) دەدات.
عُقبولة، حلأ، هرص، قرحة البرد	Cold sore, Darte aftermath	تامێسك، ئەو زیپکەیەی کە لە دەم دێت لە ئەنجامی لەرزوتاوە.
عقبول	Sequela	نەخۆشی ناوەنجی، هەر نەخۆشییەك یان دیاردەیەك لە لەشدا کە لە ئەنجامی نەخۆشییەکی سەرەکییەوە رووبدات وەك تامێسك .
عُقب	Stub	پاشماوەی شت .
عقبان	Eagles, Aquila	دالەکان، کۆمەڵێکە لە باڵندە.
عقب القدم، مؤخرة القدم	Calcaneum, Heel	پاژنەی پێ، پەحنی، قولەپێ، گورێژنگ، مەچەکی قاچ، پانی، پشت پەمنی.
عقبي	Calcaneal	پاژنەیی، هەر شتێك پەیوەندی بە پاژنەوە هەبێت .
عقب السيكاير	Stump cigarette end	قنگە جگەرە، ناغزە جگەرە.
عقبة، حائل	Obstacle	کۆسپ، تەگەرە، قۆرت.

عقب عودة البندقية، قرنافة، قرناغة	Gun stock	قوناغە تفەنگ.
عُقبة، كرزات	Desserts, Dried-Fruits and seeds	شەوچەرە، چەرەس.
عقة، زغب	Down, Nap, Soft hair	كورك، گەندەموو، كەنگەموو.
عقد، قلادة	Necklace	ملوانكە ، گەردانە، رستك.
عقد، سند	Document, Deed, contract	قەواڵە، سەنەد، پەيوەست نامە.
عقد		رست، رشتە.
عقد، اتفاق	Contract, Indenture agreement	رێكەوتن، رێكەوتنێك كە نووسرابێتەوە .
عقد	Decade, Ten years period	دە ساڵ، ١٠ ساڵ.
عقد الزواج	Marriage lines, Matrimong certificate	مارەكردن، قەواڵەی ژنهێنان .
عقد، إنعقاد	Setting (of fruit)	هەڵپێچان، سەرەتای پەيدابوونی (خڕبوونی) بەری درەخت.
عقد، عقادة، قوس	Arch	كەوانە، تاق، تاقی سەر دەرگا، عەگادە.
عقدة، عجرة	Wen, Knob, Knot	گرێ، گرێی لقی یان قەدی رووەك.
عقد التامين ، بوليصة التأمين	Insurance policy	قەواڵەی مسۆگەركردن.
عقد البيع	Deed of sale	قەواڵەی فرۆشتن .
عقد الإيجار	Lease, Deed, Contract of rent	قەواڵەی بەكرێگرتن، وەكو بە كرێگرتنی خانوو و زەویوزار .
عقد ، قنطرة	Vault	پرد.
عقدة	Ganglia, Ganglion, Node	گرێ.
عقدي	Nodal	گرێیی، گرێدار.
عقدة سمباتية، عقدة سمباثيتية	Sympathetic ganglion	گرێی سیمپاثیتی، دوو ریز گرێی دەماری لەملاولای برېرەی پشتەوە .
عقدة والتر	nglion	گرێی والتەر، گرێی دەماریی سیمپاتی لە كلێنچكەدا .
عقدة الدونية، عقدة النقص، شعور بالنقص	Inferiority-complex	گرێی هەستكردن بە كەمی ، هەستكردن بە نزمی، نەخۆشییەكی دەروونییە نەخۆشەكە وادەست دەكات كە لە خەڵك كەمترە .
عقدة الأب، عقدة الكترا	Father complex, Electra complex	گرێی باوك، ئارەزوويەكی پەچێنراوە (سەركوت كراوە) لە كچدا بەرامبەر بە باوكی ، ئەمەش ئارەزوويەكی رەگەزی حەرامە .
عقدية، شجرة العقد	Ormosia	دارملوانكە، درەختێكە بۆ رازاندنەوەيە ، بەرەكەی خڕە ملوانكەی لێدروست دەكرێت.
عقدية، مكورة عقدية، باكتريا عقدية أو سبحية	Streptococcus	باكتریای گرێیی، باكتریایەكە شێوەكەی خڕە وەكو تەزبیح كۆمەڵ دەبێت .
عقدة، ميل بحري	Sea-mile, Knot, Nautical mile	گرێ، میلی دەریایی، یەكەی پێوانی خێرایی لە دەریادا دەكاتە هەزار و هەشت سەد و پەنجا و دوو مەتر.
عقداء		بروانە (خاتم سليمان، نبات).
عقدة، إنج، بوصة	Inch	گرێ، ئینج، ٢,٥٤سم .
عقدة ، لغز	Puzzle, Problem	مەتەڵ.
عقدة القصب، عُقلة	Joint	گرێی قەدی رووەكی قامیش.

عقدة اوديب	Odypus-complex, Oedipus-complex	گرێی ئۆدیب، داستانێکی پڕوپووچە، گوایا لاوێکی لادێیەک باوکی ئەکوژێ و دایکی خۆی دەهێنێت .
عقدة في خشب	Knot, Knur	گرێی دار، گرێی تەختە .
عقد الخرز، قلادة الخرز	Chaplet	لیزگە، ملوانکەی موورو.
عقدة خنازيرية، سلعة خنازيري، داء الملك	Scrofula,	نەخۆشی شا، سیلی لوولیمفاوییەکان و بە تایبەتی لە ملدا
عقدة لمفية	Lymph nodule	گرێی لیمف، لوویەکی لیمفاوی بچووک و ساکارە.
عقدة رانڤير	Node of ranvier	گرێی ڕانڤیر، ئەو گرێیەی کە لەناو ڕیشاڵە دەمارییەکاندا هەیە، ئەو تەسکاییە کە لە کالانی ڕیشاڵی دەماریدا هەیە.
عقدة كلومر، كبيبة	Glomerulus, Glomerule	گرێیگلۆمەر، تۆپەڵێك لە بۆری خوێن لە گورچیلەدا .
عقدة عصبية	Ganglion, Neuroploca, Neuroganglion	گرێی دەماریی .
عقدة نفسية، مركب نفسي	Complex	گرێی دەروون.
عُقر، عقم	Barrennes, Sterility	نەزۆکی، بێبەریی، وەجاخ کوێری، بەیچەڵی.
عقرب، قصحل	Scorpion	دووپشك، چزوپێلە، کەژدم، کولەنجێ، کولاژدم.
عقرب	Scorpius	دووپشکە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
عقرب البحر، جلاّخ	Scorpion fish, Scorpaena	ماسییە دووپشکی، ماسییەکی سەرزل دڕکاوی ژەهرینە
عقرباء، عقربة	Scorpion (female)	دووپشکی مێ.
عقربان	Scorpion (male)	دووپشکی نێر.
عقربان، كفّ النسر	Scolopendrium officinale	لەپی سیسارك، زمانە ئاسك، گیاکرمی، جۆرێکە لە ڕووەکی کەروزە کێویلە، لقەکەی باریك و درێژە .
عقربية، ذنب العقرب	tail, Caterpillar plant, Scorpiurus	کلکە دووپشك، چزووە دووپشك، جۆرە گیایەکە گوڵی زەرد دەگرێت بەرەکەی باڵێکی کەوانەیی پێوەیە لە چزووی دووپشك دەچێت.
عقربيات	Scorpionida	دووپشکییەکان،کۆمەڵە گیاندارێکە دووپشك و جاڵجاڵۆکە دەگرێتەوە .
عقربية	Buthus	جۆرێکی ترسناکە لە دووپشك، شێوەکەی سێگۆشەیە.
عقرب اصفر، شبوة، شباه	Yellow scorpion	دووپشکی زەرد.
عقرب سوطي	Whip scorpion	دووپشکی قامچیدار، گیاندارێکی جومگەدارە.
عقرب كاذب	Pseudo scorpion	دووپشکە درۆزنە. ١. گیاندارێکی جومگەدارە لە دووپشك دەچێت کلکی نییە. ٢. جۆرێکە لە جاڵجاڵۆکە .
عقرب الهواء	Solpugidae, Solifugae	سۆلفیوجی، دووپشکی هەوا ، گیاندارێکە لە جاڵجاڵۆکەی گەورە دەچێت لەشی تووکنە .
عقرب الماء	Nepidae, Nepa, Water scorpion, Scorpion bug	دووپشکی ئاویی، جاڵجاڵۆکەی ئاویی، جۆرە مێروویەکی درێژکۆڵەیە لە ئاودا دژەی، کلکەکەی وەك چزوو وایە بۆشە هەناسەی پێدەدات .
عقرب الساعة	Hour-hand	میلی سەعات، میلی کاتژمێر، پیشاندەری سەعات.
عقصة الشعر	Braid, Plait	تیتك، ئەگریجە، بسك.
عقص الشعر	Tobraid, Toplait	قژلوول کردن .
عقصي، بيدق	Cast-net	جۆرە واشەیەکی گەنم ڕەنگە.

عقعق، كندش	Magpie	قشقرە، قاژو، قاژك، زاخی ، قەلەباچكە، بودینە، قەجەلە، قەلەبازەڵە، قەلە ڕەشێكی بەڵەكە،كلكی درێژە، قەلەباچكە خومەڕێژە.
عقف، عقفاء	Orixa	ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی سەداو، بەرەكەی چەماوەیە، گوڵەكەی سوور یان زەردە، گەڵاكەی مادەیەكی ژەهری تیایە ئەگەر ئاژەڵ بیخوات دەمرێت .
عقّ	Trench	دوكان، شەتڵگە، شوێنێك بۆ ڕوواندنی ڕووەك.
عقل	Intelligence, Sanity, Mind	ژیریی (ئەقڵ)، بیر، هۆش، ئاوەر.
عقلي	Intellectual, Mental	ژیریی ، شتێك پەیوەندی بە ژیرییەوە هەبێت.
عقلية، ذهنية	Mentality	ژیریی، زیرەكی .
عقلة، فسيل، قلم، ينساب، ينقضي	Cutting, Slip, Joint	قەڵەمی ڕووەك كە بۆ زیادكردن بەكاردێت، شاخەپێوەن.
عقلة	Metamere, Segment	پارچە، پارچەیەك لە لەشی هەندێك گیاندار وەكو لە كرمی زەویدا .
عقل باطني، عقل لاواعي	The unconscious	ژیریی ناوەكی .
عقل الكتروني، دماغ الكتروني	Electronic-Brain, Computer	كۆمپیوتەر، مێشكی ئەلیكترۆنی، دەزگایەكی ئاڵۆزە كردارەكانی بیرو هۆش دەگۆڕێت بۆ چەند نیشانەیەك و ڕێكیان دەخات بۆ ئەوەی خێرا بگاتە ئەنجامێكی ئەوتۆ كە مێشكی ئادەمیزاد لە توانایدا نییە بەو خێراییە بیگاتێ.
عقم	Sterility, infertility	نەزۆكی، وەجاخ كوێریی.
عقم الرجال	Sterility	وەجاخ كوێری بە هۆی نەتوانین گون لە دروستكردنی ئاودا و یان نەگەیشتنی ئاوەكە بە چووك و یان سپێرمەكانی ئاوەكە لاواز بێت.
عقم النساء، عدم الحمل، عقر	Nullioarity, Acyesis, nulliparity, Atocia, Barrenness	نەزۆكی، بەیچەڵی، نەبوونی منالْ بە هۆی پووكانەوەی كۆئەندامی زاووزێ یاخود نەخۆشی لووی كەڕ(لووەكوێرە) و هێلكەدان و ملی میزدانەوە و نەخۆشی سووزەنەك.
عقوبة	Punishment	سزا.
عقوة	Correa	كۆریا، ڕووەكێكی دەشتەكییە ، قەدەكەی توركنەو گوڵەكەی لە زۆرنا دەچێت ڕەنگی سپی و پەمەیی و سوورە.
عقور، عُضّاض	Biting	گەزندە، هەر زیندەوەرێك بگەزێت ، گاز بگرێت.
عقول، قابض	Astringent	دەرمانی گیری، دەرمانی كرژكەر، هەر دەرمانێك شانەكانی لەش گیر واتە كرژ بكات دژی دەردان و خوێن بەربوون.
عِقي	Meconium	مارەزا، شتێكی ڕەشی لینجە لەناوسكی منالی ساواوە دێتە دەرەوە دوای لە دایكبوونی و بەر لەوەی كە دەست بكات بە شیر خواردن یان دوای یەكەم شیر خواردن .
عقيب، فرخ العقاب	Eaglet	بەچكە دالْ.
عُقَيب، مُرزة، صقر حَوام	Harrier, Circus, Buzzard	جۆرێكە لە هەڵۆ زۆر گەورەیە، دەنووكی گەورەیە زۆر بەرز دەبێتەوە لە فڕیندا ، هەندێكیان گۆشتی زیندوو و هەندێكیان گۆشتی گیانەوەری مردوو دەخۆن .
عقيدة	Nodule	گرێۆكە، گرێیەكی بچووك.
عقيد هندي، هرد، كركم صباغي، اصابع صفر	Turmeric curcuma, Zedoary	زەردەچەوە، ڕووەكێكی پزیشكی سەلكدارە ، لە كۆمەڵەی زەنجەفیلە، هاڕاوەی ڕەگەكەی بە شێوەی بەهارات ، هەروەها بۆ ڕەنگكردن بە زەرد بەكاردەهێنرێت .
عقيص، صقلاب معقوص	Asclepias contorta	ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی دوو لەتكەییەكان.

عقيصة، ضفيرة	Braid, Plait	پرچ، بوكلە، بوكلەی قژ.
عقبان	Native gold	زێڕی پەتی، زێڕی خالیسە، ئاڵتونی تیزاب .
عقيم	Barren, Nullipara, Childless, Effete, Sterile	نەزۆك، بەیچەڵ، وەجاخ كوێر.
عقيم، عديم الثمرة	Fruitless	نزر، بێبەر.
عقيق		گیایەكی هندییە بۆ دەرمان بەكاردێت .
عقيق	Agate	ئاگەیت، حەفتم، یاقیق، ئاقیق، بەردێكی جوانی بەنرخە، جۆرێكە لە كوارتز (سلیكا) هەندێك ئۆكسیدی ئاسنی تێدایە، ڕەنگی خۆڵەمێشی زەرد یان سوور یان شینە بە شێوەی بەردی بەنرخ یان لە دروستكردنی ئامرازی زانستیدا بەكاردێت.
عقيق ابيض، خلقيدوني، كالسيدوني	White agate, Chalcedoriy	یاقیقی سپی، كەرەسەریەكی خاوە لە كۆمەڵەی سلیكای بلوور ورد لە پێكهاتندا بریتییە لە دووەم ئۆكسیدی سلیكۆن واتە كوارتز، بەردێكی بەنرخە.
عقيق احمر، جارنيت	Garnet, Cornelian, Carnelian	جارنیت، یاقیقی سوور، بەردێكی بەنرخە، ڕەنگەكەی لە نێوان زەرد و سوور و قاوەییدایە، كەرەسەیەكی خاوە كالسیۆم و ئاسن و مەگنسیۆم و مەنگەنیز و ئەلەمنیۆم و كرۆمی تیادایە .
عقيق احمر، صرد	Sard	(سارد): یاقیقی سوور.
عقيق يماني، جزع	Onyx	یاقیقی یەمانی، سلەیمانی، جۆرێكی نایابە لە یاقیق، هێڵی تەریبی سپی یان قاوەیی یان ڕەش یان سوور یان خۆڵەمێشی تیادایە، بریتییە لە چەند جۆرێك لە سلیكا .
عقيق مُجزّع، عقيق مُشطبّ	Sardonyx	ساردۆنیكس ، یاقیقی هێڵدار جۆرێكە لە یاقیق، هێڵی سپی و قاوەیی تێدایە .
عقيق اسود	Melanite	یاقیقی ڕەش، (میلانیت).
عقيرة، صوت	Voice	دەنگ.
عَكّ، عكيك	Hot day	گەرمایی بەتین بە هۆی نەجمانی هەواوە .
عكابية	Spider-wort	گیا جاڵجاڵۆكە، گیایەكی ڕازاندنەوەیە ، گوڵی سپی دەگرێت.
عكام، صُرة	Wrapper, Bursa, Sack, Bundle	بوخچە.
عُكاس	Spider (male)	نێرە جاڵجاڵۆكە.
عُكاشة	Spider work, Cobweb	هێلانەی جاڵجاڵۆكە، تەناف شەیتان .
عكازة، عصا	Staff, Crutch	گۆچان، دارشەق، گۆپاڵ.
عكارة، عكرة	Sidement-dregs, Turbidity	لیڵی، لیخنی .
عكب، برطمة، غلظ الشفتين	Macrochilia	لچ ئەستووریی .
عِكبر	Bee wax, Propolis	مێوی هەنگوین، زەمقێكی ڕاتنجییە، هەنگ لە هەندێك درەختی وەكو بیكۆی دەكاتەوە و شانەكەی پێ جێگیر دەكات .
عكبر، فارة الغيط، فارة الحقول	Fieldmouse, Vole	مشكی كێڵگە .
عُكة	Oil skin, Skin for fat	هیزەی ڕۆن.
عكرة		بروانە (عكارە) .
عكر، الطراز العرقي	Turbid, Muddy	لێڵ، لیخن، شێلی، شێلو.

عكر، كمأة الماء	Water caltrops, Water chestnut	كەستانەی ئاو، جۆرە گیایەكی ئاویی سەلكدارە، بەرەكەی لە گوێز دەچێت .
عكِر	Genotype	جینۆتێپ، كاری جین بەسەر سیفەتی زكماكیدا .
عكريش، عكرش، نجيل، نجم	Fesue grass, Couch grass, Yuake grass, Wheat grass, Dog grass, False wheat	جۆرە گیایەكە لە كۆمەڵەی دەغلودان بۆ لەوەڕ باشە، لە زەویدا ڕەگ و قەد بڵاودەكاتەوە بە زەحمەت هەڵدەكێشرێت
عكرشة، ارنبة، خزنق ، انثى الأرنب	Doe-rabbit	كەروێشكی مێ.
عكرمة	Pigeon (female)	كۆتری مێ.
عكس	Inversion, Reversal	پێچەوانە، چەواشە، بەدەوائی، دژ، رك.
عكس، قلب	Reversal	هەڵگێڕانەوە.
عكس، ترقيد النبات	Layer	قاشووكردن، ڕێگەیەكە بۆ زیادكردنی ڕووەك وەكو لە مێو (ڕەز)دا .
عكسي	Reciprocal, Reverse	پێچەوانەیی.
عكوة	Pit of the chin	چاڵی چەناگە.
عكوب، كعوب، كعيب	Gundelia, Milk thistle	كنگر، قنگر، ڕووەكێكی دڕكاوییە، ڕەگەكەی بەهێزە گوڵەكەی مەیلەو زەردە، بنكێكی هەیە لە ژێر زەویدا دەردەهێنرێت و دەخورێت یان دەكرێت بە چێشت. .
عكيس، ترقيدة	Layer of avine	لقی دارمێو، لقی داری مێو كە دەخرێتە ژێر زەوییەوە بۆ مەبەستی زیادكردن و دروستكردنی ڕەز.
علّ، حَلَمْ	Sar coptes, Demodex	سپ، زپ، ئەسپێی بەر، چنگنە، پن، مێروویەكی بچووك و زیان بەخشە لە ژێر پێستدا دەژی و دەبێتە هۆی گەڕی .
علاط	Lateral face	لامل، ڕووی مل لەلاوە.
علاج، معالجة، دواء، مداواة	Treatment, Remedy, Cure, Medical treatment	چارەكردن، چارەكردنی نەخۆشی بە ڕێگەی پزیشكی .
علابة	Empacking (machine)	مەكینەی قوتوكردن، مەكینەی شت خستنە قوتووە.
علاج بالاشعة	Radiotherapy	چارەكردن بە تیشك، وەكو چارەكردنی هەندێك نەخۆشی بە تیشكی سەروو بنەوشەیی یان تیشكی سینی (تشكی ئێكس) یان گاما.
علاج بالكهرباء	Electropathy	چارەكردنی نەخۆشی بە كارەبا .
علاج كيميائي	Chemotherapy	چارەكردنی كیمیایی، چارەكردنی نەخۆشی بە دەرمان .
علاج طبيعي	Naturopathy	چارەكردنی سروشتیانە، جۆرێكن لە چارەكردنی نەخۆشی دەرمانی تێدا بەكارناهێنرێت بەڵكو كارە سروشتییەكانی وەكو ئاو و هەواو خۆر و گەرمی و شێلان هتد.
علاجي	Therapeutic	شتێك پەیوەندی هەبێت بە چارەكردنی نەخۆشییەوە.
علاج بالانفاذ الحراري	Diathermy	چارەكردنی نەخۆشی بە تێپەڕكردنی گەرمی .
علاج نفسي	Psychotherapy	چارەكردنی دەروونی، چارەكردنی پشێوی ژێری و دەماری بە ڕێگەی دەروونی .
علاج غذائي	Diet cure	چارەكردن بە پارێز، چارەكردن بە خواردەمەنی.
علاة ، سندان	Anvil	دەزگا، دەزگای ئاسنگەر.
علافّ	Seller of provender	دەغڵ فرۆش، عەلاف.

علاقة، صلة	Relation, Connection	پەیوەندی
علاقة، عنق، سويق	Petiole	لاسکۆکە، لاسکی گەڵا.
علاقة، حبل التعليق	Suspension-rope	تەناف، تەناڵی جل هەڵخستن .
علاقة الثياب	Costume-hanger	هەپە، عەلاگەی جل .
علاقة رياضية	Mathematical relation	پەیوەندی بیرکاریی.
علاقة طردية، تناسب طردي	Direct-proportion	پەیوەندی ڕاستەوخۆیی، هلوڕێژەی ڕاستەوانە.
علاقة عكسية، تناسب عكسي	Inverse-Variation, Inverse proportion	پەیوەندی پێچەوانەیی، هاوڕێژەی پێچەوانە.
علاقة متبادلة	Reciprocal-relation	پەیوەندی ئاڵوگۆڕکردن.
علاك، حُبض	Pittosporum, Chesse weed	گیاپەنیرە، ڕووەکێکی دوو لەتکی‌یە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی جوانی بۆن خۆشە.
علامة	Well informed	زانای بلیمەت، زۆرزان، پیتۆڵ، هۆزان.
علامة، سمة، وشم	Token, Mark, Sign	نیشانە، ڕینما، دروٚف، هێما.
علامة ، طحين ناعم	Fine flour	وردە ئاسن .
علامة الجذر	Radical sign	نیشانەی ڕەگ.
علامة مساحية، صوة	Bench mark	ئەو نیشانەیەیە کە لەسەر زەویدا دادەنرێت لە کاتی پێواندا.
علامة تجارية	Trade mark	مارکەی بازرگانی، مۆری بازرگانی .
علامة سالبة	Negative-sign	نیشانەی نەگەتیڤ (−) ، نیشانەی نایەتی (سالیب).
علامة موجبة	Positive-sign	نیشانەی پۆزەتیڤ (+) ،نیشانەی ئایەتی (موجەب).
علامة القبر، شاهدة القبر	Tomb stone, Grave stone	نیشانیە گۆڕ، کێل.
علامةالطريق	Mark	قۆچ، کێلەڕێ.
علانية	Openness, Publicity, Openly	ئاشکرا، بە ئاشکرا.
علاوة، زيادة	Increase, Addition, Extra, Increment	سەربار، زیادە.
علاوة راتب	Rise (in salary)	سەرمووچە.
علاوة العيار	Into the bargain	سەرسنگ، سەڵاوانە، ئەو زیادەیەی کە دەخرێتە سەر پشتی کێشراو و فرۆشراو بە خۆڕایی (خاترانە).
علاوة الحمل	Over load	سەربار، چەمپال.
علاّم، طوط، باشق	Sparrow-hawk	واشە، هەڵۆی چۆلەکە، ڕەنگەکەی بۆرە.
عُلبة	Can	قوتوو، قۆدی، گەروانك.
علبة، صندوق	Box	سنوق .
علبة الثمرة	Capsule, Pyxidium	دلیق، قۆزە، بەرموانك، بەرێکی وشکە لە شێوەی قۆزاخەدایە، تۆوی تیایە لە کاتی پێگەییندا لە خۆیەوە دەکرێتەوە .
علبة الاثقال، علبة عيارات	Weight case	قوتووی سەنگ، ئەو قوتووەی کە سەنگی تێدەکرێت وەکو کیلۆ و نیوکیلۆ هتد.
علبة السكاير	Cigarette-case, Cigarctte-box	پاکەتی جگەرە، قوتووی جگەرە.
علبة المربى	Fruit jar	قوتووی مرەبا، قوتووی ڕەچاڵ.

علبة كبريت	Box of Matches	قوتووی شقارته.
علبة مقوى	Box from carton	پاكەت.
علبة معدنية، علبة صفيح	Can, Tin	قوتووی كانزایی.
عُلِب، جهبل	Bongo, Tragelaphus	بۆنگۆ، جۆرە ئاسكێكە ڕەنگەكەی شیٚیە، هێڵی سپی و زەردی تێدا یە .
علبط	Flock (of sheep)	گەلەمەڕ، ڕانەمەڕ، مێگەل.
علة، مرض	Disease, Illness, Nosema	نەخۆشی ، دەرد.
علة عصبية	Neuropathy	نەخۆشی دەماریی .
علة، سبب	Reason, Cause	هۆ.
علثّ، خندريلي	Cichoium-Divaricatum, Chondrilla	گیایەكی دەشتەكی‌یە لە كۆمەڵەی تاڵیشك.
علج، علجان، خيزران	Bamboo	حەیزەران، ڕووەكێكە لە قامیش دەچێت ، لقەكەی دەكرێت بە داردەست، هەروەها لە دروستكردنی خانووشدا بەكاردێت .
علج، حمار وحشي	Onager	كەرەكێوی.
عُلجوم، عُلجمُ، ضفدع الجبل، ضفدع السم، ضفدع الطين	Toad, Bufo	نێرەبۆق، بۆقی ژەهراویی، بۆقە كێوی، بۆقی قوڕ.
علجوم اقرن	Horned-toad	بۆقی شاخدار، مارمێلكەیەكی ئەمریكی بچووكی پانكەڵەی دڕكاوی شاخدارە.
علدْ، عنب البحر	Epherdra, Sand cherry, Seagrape, grape-sea	ترێی دەریا، جۆرە دەوەنێكە بەرەكەی ڕووتە و گوڵی نێر و گوڵی مێ دەگرێت ، بەرەكەی لە ترێ دەچێت وورد و ترشە دەخورێت و هەندێك سوودی پزیشكی تێدایە .
عُلدي الدباغين		ئەفیداری دەباخكردن، دەوەنێكە دەرمانی ئەفیدرینی لێدەردەهێنرێت .
علس، سِفَ	Cephus	سیفەس، مێروویەكی زیان بەخشە بە ڕووەك بە تایبەتی داری مێو، لە زەردەزیرە دەچێت .
علسط، ميزان الارتفاع	Altimeter	بەرزی‌پێو، ئامرازی پێوانی بەرزی لە ڕووی زەوی‌یەوە.
علس، خندروس	Spelt, Speltz	جۆرێكە لە گەنم بۆ بەرهەم هێنانی جۆری تازە لە گەنم بەكاردێت.
علس، قراد	Tick	گەنە، مێروویەكی زیان بەخشە .
علعال	Phalaropus	باڵندەیەكە ڕەنگەكەی قاوەیی مەیلە و سوورە، ژێر ملی سپی‌یە و باڵی ڕەشە.
عُلعُل، حُمرة	Calandra-lark	جۆرە كلاوكوڕەیەكی گەورەیە، پشتی قاوەیی و ژێرسكی سپی‌یە، دەنووكی قاوەیی مەیلەو زەردە .
علعلان	Tapiscia	درەختێكی ڕازاندنەوەیە ، گوڵەكەی بە شێوەی هێشووی زەردە .
علف، عليق، علوفة	Aliment of cattle, Fodder, Feed, Forage, Provender	ئالیك، پاوەن، ئاڵف، گزرە.
علف الدقيق الاحمر	Wheat red dog	جۆرێكە لە ئالیكی ئاژەڵ لە كەپەكی ئارد دروست دەكرێت، پرۆتینی زۆری تیادایە .
علف المطمورة، علف محفوظ	Silage	ئالیكی پارێزراو، ئالیكی هەڵگیراو، جۆرێكە لە ئالیك بە سەوزی وشك دەكرێتەوە و بە داپۆشراوی لە ژێر زەوی یان سەر زەوییدا هەڵدەگیرێت .
علف هريس، عجين للطيور، علف الدواجن	Mash (for poultry)	دان، ئالیكی پەلەوەر، جۆرە دانێكە (ئالیك) وەكوهەویر بریتی‌یە لە تێكەڵاوی ئارد و گیای جنراو یان گۆشتی جنراو و ووردەنان یان تلپەی ڕووەك و پەتاتە و خوێن دەدرێت بە باڵندە.

علفية، برومس	Brome grass, Bromus	برۆمەس، ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە.
علق، علقة، علق طبي، دود رومي	Leach, Hirudo	زەروو، جۆرە كرمێكی ئەڵقەی‌یە، مژۆكێكی هەیە، دەنوسێت بە لەشی مرۆڤ و گیاندارەوە خوێنەكەیان هەڵدەمژێت بە هەڵە بەكاری دەهێنن بۆ مژینی خوێنی مرۆڤ ، زیڕی ، زەلوو، زوورگ، زوری، زیلوو، زێروو زالوو.
عِلق، نفيس	Precious	بەنرخ، نایاب.
علقة	Segment	پارچە.
علقة، ترويقة	Breakfast	بەرقلیان، ناشتا.
علقي	Osyrisalba	جۆرە درەختێكە
علقم، حنظل، مُرّ الصحاري، قثاء الحمار، شري	Colocynth, Bittercucumber, Bitter apple	زەرەند، كوزارك، ژووژاڵك، كوژاڵك، كاڵەكە مارانە، تاڵكە
علقم، مُرّ	Bitter	تاڵ، زلندار.
عَلك	Chewing, Mastication	جوون، جوونی بنێشت.
عِلك رومي	Roman-mastic	بنێشتی مەستەكی، زەمقێكی (بنێشتێكی) زەردە، درەختی مەستەكی كە جۆرێكە لە قەزوان دەریدەدات، دەكرێتە مەیەوە .
عِلك	Mastic, chewing gum	بنێشت، شیراوێكە لە داری قەزوان دەردەهێنرێت و لە پێشدا تاڵە بە كوڵاندن خۆش دەكرێت و دەكرێتە تورەكەی خامەوە بۆ گەلێك مەبەست بەكاردێت .
علك مُصفى	Clarified-mastic	بنێشتە خۆشە .
علك مر	Bitter mastic	بنێشتە تاڵ، شیراوێكە لە داری قەزوان دەردەهێنرێت.
علك الغزال		كاردوو، هان، ڕووەكی هەزار گەڵا
علّ	Crab-louse	چنگنە، ئەسپێی بەر.
علَم	Banner, Flag	بەیاخ، بەیداخ، ئاڵا.
علم	Knowledge, Science	زانست، زانین.
علمي	Scientific	زانستی‌یانە
علم الآثار القديمة	Archaeology, Archelogy	زانستی ئاسەوارە دێرینەكان، ئاسەوارناسی.
علم أمراض النساء	Gynecology	زانستی نەخۆشی‌یەكانی ژنان.
علم نشوء الأعراق	Ethnogeny	زانستی پەیدابوونی ڕەگەكانی ئادەمیزاد، ڕەگناسی.
علم الجنس	Sexology	زانستی ڕەگەز، ڕەگەزناسی.
علم الرطوبة، علم قياس الرطوبة	Hygrometry	زانستی شێ، شێناسی، زانستی خوێندنی هەڵمی ئاو و ڕەفتارەكانی لە هەوادا .
علم أسباب الأمراض	Etiology, Aetiology	زانستی هۆی نەخۆشی‌یەكان .
علم الأحياء، علم الحياة	Biology	بایۆلۆجی، زانستی زیندەوەرەكان، زیندەوەرناسی.
علم التربة	Pedology	زانستی خاك، خاكناسی.
علم دراسة الأطفال	Pedology	زانستی خوێندنی ژیان و گەشەكردنی منداڵان، منداڵناسی.
علم تصنيف الأمراض	Nosology	زانستی پۆلكردنی نەخۆشی‌یەكان.
علم الأجنة	Embryology , Cyemology	زانستی كۆرپەلە، كۆرپەلەناسی، چونكە وشەی(ئیمبریۆن) بە یۆنانی كۆرپەلە دەگرێتەوە.
علم التخدير	Anesthesiology	زانستی سڕكردن، زانستی بێ‌هۆشكردن.

علم اثار الأقدام المتحجرة	Ichnology	زانستی شوێنی پێی بووبەبەردەکان .
علم الحشرات	Entomology	زانستی مێرووەکان، مێرووناسی، چونکە لە زمانی یۆنانیدا بە مێروو دەڵێن (ئێنتۆمۆن).
علم الإلكترونيات الضوئية	Photo electronics	زانستی ئەلیکترۆنییەکانی ڕووناکی .
علم الجماجم	Craniology	زانستی کەللەسەر، کەللەسەرناسی.
علم الاجتماع	Sociology	زانستی کۆمەڵایەتی ، کۆمەڵناسی.
علم الأنساب	Genealogy	زانستی ڕەچەڵەك، ڕەچەڵەکناسی.
علم الاقتصاد	Economics	زانستی ئابووری، ئابووریناسی.
علم الأنسجة	Histology	زانستی شانەکانی لەش، شانەناسی.
علم الأمراض النباتية، الباثولوجيا النباتية، علم الوصامة	Phyto-pathology	زانستی نەخۆشییەکانی ڕووەك، زانستێکی تازەیە باسی ئەو نەخۆشیانە دەکات کە تووشی ڕووەك دەبن و و هۆکان و نیشانەکانیان و چۆنیەتی بەرهەڵستیکردنیان .
علم أمراض النفس	Psychiatrics, Psychiatry, Psycho-pathology	زانستی نەخۆشییەکانی دەروون.
علم الظواهر	Phenomenology	زانستی دیاردەکان، دیاردەناسی، زانستێکە باسی ئەو دیاردانە دەکات کە لە سروشتدا ڕوودەدەن .
علم الأمصال	Serology	(سیرۆلۆجی)، زانستی زەرداوەکان، زەرداوناسی، زانستی دەرمانی کوتان، خوێندنی سروشتی تەنە دژەوەرەکان و پەیوەندیان بە یەکترییەوە.
علم التطبيقات الجراحية	Acidology	زانستی کارپێکردنە نەشتەرگەرییەکان .
علم تقويم الأسنان	Orthodontics, Orthodontology	زانستی ڕاستکردنەوەی ددانە خوارەکان .
علم الأمراض	Pathology	زانستی نەخۆشییەکان، نەخۆشیناسی.
علم الألوان، اللونيات	Chromatics	زانستی ڕەنگەکان، ڕەنگناسی.
علم الإحصاء، إحصائيات	Statistics	زانستی ئامار، ئامارناسی.
علم الأحوال المدنية، علم دراسة السكان	Demography	دیمۆگرافی، زانستی باری شارستانێتی، خوێندنی دانیشتوانی وڵاتێك دەربارەی زان و مردن و تەندروستی و ژنهێنان هتد.
علم البناء، فنّ العمارة	Architecture, Architectonic	زانستی ساختمان، هونەری ساختمان، ساختمانناسی، هونەری کۆشك و تەلار بیناکردن، زانستی بەنایی.
علم الأشعة	Radiology	تیشکناسی، زانستی تیشك، بەکارهێنانی تیشك بۆ دۆزینەوە و چارەکردنی نەخۆشی.
علم الادوية ، علم الصيدلية، علم العقاقير	Pharmacology	زانستی دەرمان ، زانستی دەرمانگەریی، زانستی ئەجزاچێتی، دەرمانناسی.
علم الأحياء الإشعاعي	Radiobiology	زانستی زیندەگی تیشکیانە، جۆرێکە لە زانستی زیندەوەر باسی کارلێکردنی نێوان مادە تیشکدەرەوەکان و لەشی زیندەوەر دەکات (رادیۆبایۆلۆجی).
علم الأصوات الموسيقية	Harmonics	زانستی دەنگە مۆسیقییەکان.
علم الأحياء الابتدائية	Protozoology	زانستی زیندەوەرە سەرەتاییەکان ، واتە یەکخانەییەکان .
علم الأسماك	Ichthyology	زانستی ماسییەکان، چونکە (ئیچتیس) بە زمانی یۆنانی ماسییە، ماسیناسی.

علم الأرصاد الجوية، علم الأنواء الجوية، علم الظاهر الجوية	Metreorology	ميتيۆرۆلۆجی، كەشەوانی، زانستی كەش، كەشناسی، زانستی بارەكانی كەش، زانستی چینەكانی هەواو باری كەش و ئاووهەوا لە ڕووی گەرمی و پاڵەپەستۆی هەواو ڕێڕەوی با و هەور، زانستی تێڕوانینی بارەكانی كەش.
علم المناعة	Immunology	زانستی بەرگەگری، (دژی نەخۆشی)، بەرگریناسی.
علم الأمراض الحيوانية	Zoopathology	زانستی نەخۆشی گیانەوەری.
علم البيئة	Ecology, Mesology	ئیكۆلۆجی، زانستی ژینگە، ژینگەناسی.
علم البيئة النباتية	Phytoecology	زانستی ژینگەی ڕووەك، ژینگەناسی ڕووەك.
علم البيئة الحيوانية	Zoo-ecology	زانستی ژینگەی گیاندار، ژینگەناسی گیاندار.
علم البكتريا، علم الجراثيم	Bactriology	زانستی باكتریا، زانستی میكرۆب، (باكتریۆلۆجی).
علم البستنة	Horticulture	زانستی باخچە، زانستی بێستان، باخچەناسی.
علم أصول التدريس	Pedagogy	زانستی چۆنیەتی دەرس گوتنەوە، دەرسدانناسی.
علم البصريات، بصريات	Optics	زانستی بینایی، زانستی بینین، باسی یاساكانی ڕووناكی بینین دەكات، بیناییناسی.
علم البصريات الهندسية	Geometrical optics	زانستی بینایی ئەندازەیی.
علم البلورات	Crystallography	زانستی كریستاڵ، زانستی بلوور، بلوورناسی.
علم توازن السوائل	Hydrostatics	زانستی هاوسەنگی شلەكان .
علم اللبائن، علم الثديات	Mammalogy	زانستی شیردەرەكان، زانستی مەمكدارەكان، شیردەرناسی.
علم توازن الهواء	Aerostatics	ئێرۆستاتیكس، زانستی هاوسەنگی هەوا.
علم التشريح	Anatomy	ئەناتۆمی، زانستی تۆێكاری، تۆێكارناسی.
علم التشريح المقارن	Comparative-anatomy	زانستی توێكاریی بەراورد، خوێندنی لەیەكچوون و جیاوازی لە نێوان گیاندارەكاندا لە ڕووی یەكالاكردنەوە و توێكارییەوە.
علم البراكين	Volcanology	زانستی گڕكان، زانستی گڕكان، گڕكانناسی، گڕكاناسی لقێكە لە جیۆلۆجی لە دیاردە گڕكانییەكانی دەكۆڵێتەوە.
علم التصنيف	Taxonomy	زانستی پۆلێنكردن، زانستی پۆل پۆل كردن، پۆلێنناسی.
علم الجغرافية	Geography	جوگرافیا
علم الجغرافية الحيوانية	Zoo geography	جوگرافیای گیاندار، دابەشبوونی گانەوەر لە ڕووی جوگرافیاوە.
علم الجراحة	Surgery	زانستی نەشتەرگەری، نەشتەرگەریناسی.
علم ما وراء الطبيعة، علم الميتافيزيقا، علم المعقولات	Metaphysics	میتافیزیك، زانستی ئەودیوی سروشت، زانستی نهێنییەكانی سروشت .
علم الحيوان	Zoology	زانستی گیاندار، گیانەوەرناسی.
علم الحيوان الاقتصادي	Economic zoology	زانستی ئابووری گیاندار .
علم نشوء الأرض	Geogeny, Geogony	زانستی پەیدابوونی خڕۆكی زەوی، زانستی پێكهاتنی دەرەوە و ناوەوەی زەوی.
علم الحساب	Arithmetics	زانستی ژمارە، زانستی ژماردن، ژمێرناسی.
علم تطبيقي، علم تكنيكي	Applied-science-technic Technical seience	زانستی كارپێكردن، بەكارهێنانی زانستی هونەر لە بواری كاركردندا.
علم صرف، علم بحت	Pure science	زانستی پەتی.
علم الحشائش، علم الأعشاب	Agrostology	زانستی گژوگیا، گیاناسی، گیازانی.

علم الحركة، علم ديناميكا	Dynamics	ديناميك، زانستی جووڵە، جووڵەناسی.
علم الحفريات، علم الركاز الحفرية، علم الآثار الحفرية، علم الاحاثة	Paleontology, Paleology	پاليۆنتۆلۆجی، زانستی بووبەردەكان، بووبەردناسی، زانستێكە باسی شێوەی ژيان دەكات لە سەدە جيۆلۆجی‌يە كۆنەكاندا لە ڕێگەی پاشماوە گياندار و ڕووەكە بووبەردەكانەوە ، ئەم وشەيەش لە (پاليۆس) واتە كۆن و (ئۆنتا) واتە دەبێت و (لۆجی) واتەزانستی پێكهاتووە.
علم التطور، النشوء	Evolution	زانستی گۆڕان، زانستی گۆڕانی زيندەوەر، بە تايبەتی بەرەو گەشەكردن ، گۆڕانناسی.
علم الجغرافية الأقتصادية	Geonomics	زانستی جوگرافيای ئابووری.
علم التربة الزراعية	Agrology	زانستی خاكی كشتوكاڵی، زانستی خوێندنی ڕوو و پێكهاتنی زەوی لە پێناوی ڕاژەكردنيدا بە شێوەيەكی ئەوتۆ كە زۆرترين و چاكترين بەرهەمی كشتوكاڵی بدات .
علم الفيزياء الارضية، علم جيوفيزياء	Geophysics	جيۆفيزيك، زانستی فيزيايی زەوی، زانستی دەربارەی زەوی لە ڕووی فيزياوە.
علم التنجيم، علم النجوم	Astrology	ئەستێرەناسی، گوايا بە ديدەنی ئەستێرەكان و زانينی شوێنەكانيان دەتوانێت بەخت و چارەنووسی و دواڕۆژی مرۆڤ بزانێت .
علم قياس الاتحاد العنصري	Stoichiometry	زانستی پێوانی يەككگرتنی توخمی ، لقێكە لە زانستی كيميا باسی بڕی ئەو مادانە دەكات كە لە كارلێكی كيميايدا بەشداردەبن.
علم تفسير الأحلام	Oneirology	زانستی خەولێكدانەوە .
علم الحيات ، علم الأفاعي	Ophiology	زانستی مار، مارناسی.
علم الخمر	Oneology, Enology	زانستی مەی، مەيناسی.
علم الخطوط القديمة، بليوغرافيا	Paleography	زانستی خوێندنی نووسين و نەخشی كۆن.
علم الخيل، خيالة	Hippology	زانستی وڵاخ، زانستی ئەسپ، ئەسپناسی، وڵاخناسی.
علم الجبر	Algebra	زانستی جەبر، زانستی دۆزينەوەی ژمارەی نەزانراو بە هۆی پيت و ژمارەی زانراوەوە.
علم الأحياء النفسي، علم النفس الإحيائي	Psychobiology	زانستی زيندەگێتی دەروونی، لقێكە لە زيندەوەر، باسی پەيوەندی نێوان لەش و دەروون دەكات .
علم الشرايين	Arteriology	زانستی خوێنبەرەكان، خوێنبەرناسی.
علم الزلازل	Seismology	زانستی بوومەلەرزە، بوومەلەرزەناسی.
علم الزواحف	Herpetology, Erpetology	زانستی خشۆكەكان ، چونكە لە يۆنانيدا(ئێرپيتۆن) گياندارى خشۆك دەگرێتەوە ، خشۆكناسی.
علم الزراعة	Agronomy, Geopoics	زانستی كشتوكاڵ، كشتوكاڵناسی.
علم السموم	Toxicology	زانستی ژەهرەكان، خوێندنی سيفەت و كاری مادە ژەهرەكان، ژەهرناسی.
علم السمعيات	Acoustics	زانستی بيستن، بيستنناسی.
علم السلوك، علم سلوك الحيوان	Ethology	زانستی ڕەفتار، زانستی خوێندنی باری ژيان و خوورشەوشتی گياندارەكان ، ڕەفتارناسی.
علم الشكل، علم الهيئة	Morphology	زانستی شێوە، شێوەناسی، لە زانستی شێوە و پێكهاتنی گياندار و ڕووەك.
علم الأشعة الرونتكنية	Roentgenology	زانستی تيشكی ڕۆنتگەن، لە زانستی تيشك باسی بەكارهێنانی تيشكی ئێكس دەكات لە ناسينەوە و چارەكردنی نەخۆشيدا .
علم الأشجار	Dendrology	زانستی درەخت، درەختناسی.

علمي الاقتصاد الزراعي	Agronomy	زانستی ئابووریی کشتوکاڵی.
علم النفس	Psychology	سایکۆلۆجی، زانستی دەروون، دەروونناسی.
علم النفس المقارن	Comparative psychology	زانستی دەروونی بەراورد، لقێکە لە زانستی دەروون بەراوردی بارەکانی دەروون لە نێوان مرۆڤی ئاسایی و نەخۆشی گەورە و بچووك دەکات .
علم النفس المرضي، علم الأمراض النفسية	Pathological-Psychology-Psychopathology	دەروونناسی نەخۆشی، خوێندنی فەرمانە دەروونییەکان بە ڕێگەی سەرنجدان لە ڕەوشتە نائاساییەکانی ئەو کەسانەی کە شێتن یان تووشی نەخۆشی دەماری بوون.
علم النفس البدني	Psychophysicss	زانستی دەروونی لەش، (سایکۆفیزیکس)، لقێکە لە زانستی دەروون باسی پێوەندی نێوان کردارەکانی لەش و دەروون دەکات.
علم النفس الفيسولوجي	Physiological-Psychology	زانستی دەروونە فەرمانییەکان، زانستی فەرمانە دەروونییەکان، خوێندنی دیاردە دەروونییەکان لە بارەی پێوەندیان بە فەرمانەکانی ئەندامەکانی لەشەوە.
علم النفس الاجتماعي	Social psychology	دەروونناسی کۆمەڵایەتی.
علم النفس التجريبي	Experimental-Psychology	دەروونناسی ئەزموونەکی، خوێندنی ئەو دیاردە دەروونییانەی کە پێوەندیان بە ئەزموونەوە هەیە.
علم النفس التحليلي	Analytical-Psychology	دەروونناسی شیکاری.
علم النفس التربوي	Educational-Psychology	دەروونناسی پەروەردەکاری.
علم النفس الشكلي	Gestalt psychology	دەروونناسی شێوەبەندی.
علم النفس الصناعي	Industrial-Psychology	دەروونناسی پیشەسازییانە.
علم النفس الطبي	Medical psychology	دەروونناسی پزیشکی.
علم النفس الطفل	Child psychology	دەروونناسی منداڵ.
علم النفس العام	General psychology	دەروونناسی گشتی.
علم النفس الوظيفي	Functional psychology	دەروونناسی فەرمانی.
علم النفس البيولوجي	Biopsychology	دەروونناسی زیندەگی (بایۆلۆجی).
علم الهندسة	Geometry	ئەندازەزانی، زانستی ئەندازە.
علم الهندسة الزراعية، علم الزراعة	Agricultural engineering	زانستی ئەندازیاریی کشتوکاڵی، کشتوکاڵناسی.
علم الآلات، ميكانيكا، علم الحيل، علم الميكانيك	Mechanics	میکانیك، ئامراز ناسی، مەکینەناسی، هێزە جووڵێنەرەکان و هێزە هاوسەنگەکان، زانستی ئامرازەکان، لقێکە لە زانستی فیزیا باسی هێز و وزە و کاریان بەسەر تەنەکاندا دەکات، هەروەها باسی کارپێکردنی ئەم زانستییە دەکات لە مەیانی دروستکردن و کارپێکردنی مەکینەدا.
علم الحركة، كينتيكا	Kinetics	زانستی جووڵە، جووڵەناسی، زانستێکە باسی کاری هێزەکان دەکات بەسەر جووڵەی تەنەکاندا.
علم المقذوفات، علم القذائف	Projectiles, Ballistics	زانستی تەنە هاوێژراوەکان، وەکو گولله.
علم الديناميكا الهوائية	Aerodynamics	زانستی دینامیکی هەوایی، لقێکە لە زانستی داینەمیك، باسی جووڵەی هەواو گازەکانی تر دەکات، هەروەها باسی ئەو هێزانە دەکات کە کار دەکەنە سەر تەنە جووڵاوەکانی ناو هەوا.

علم وصف الشعوب	Ethnography	زانستی میللەتان، ئەو زانستییەی کە چۆنێتی دابەشبوونی ڕەچەڵەکی مرۆڤ لەسەر زەوی دەخوێنێت، میللەتناسی، نەتەوەناسی.
علم الحيوان الإحاثي، علم الحيوانات الحفرية، علم الركاز الحفرية	Paleozoology	زانستی گیانداره بووبەبەردەکان، (پالیۆزوولۆجی)، زانستی پاشماوەی گیانداره دێرینەکان کە بوون بە بەرد.
علم الخلية	Cytology	زانستی خانە، خانە ناسی، باسی پێکهاتن و فەرمانەکان و دەردەکانی خانە دەکات.
علم الديدان	Helminthology	زانستی کرم، زانستی کرمە مشەخۆرەکان، کرمناسی.
علم الديدان الخيطية	Nematology	زانستی کرمە دەزوولەییەکان.
علم الرخويات، علم النواعم	Malacology, Chonchology	زانستی گیاندارە نەرمەکان وەکو گیانداری هێلکە شەیتانۆکە و گوێچکەماسی، چونکە (مالاکوس) لە یۆنانیدا نەرم دەگرێتەوە، زانستی نەرمۆڵەکان، نەرمۆڵەناسی.
علم الرياح	Anemology	ئەنیمولۆجیا، زانستی دەربارەی ئەو ڕووداوانەی کە بەسەر (با) دا دێت، زانستی با، باناسی.
علم الوراثة الخلوي	Cytogenetics	زانستی زکماکی خانەیی، باسی دەوری خانە دەکات لە پەیداکردنی دیاردەکانی زکماکی و گۆڕیندا.
علم الرياضات	Mathematics	بیرکاری، زانستی دۆزینەوەی هەندێ بڕی نادیار (نەزانراو) وەکو ژمێرە و جەبر و زەوی پێوان.
علم السكون، ستاتيك	Statics	زانستی وەستان، لقێکە لە زانستی میکانیك، باسی تەنە وەستاوەکان یان هێزە هاوسەنگەکان دەکات، وەستانناسی، (ستاتیك).
علم الصحة	Hygiene, Hygieology, Hygiology, Hygienics	زانستی تەندروستی، باسی چۆنێتی پاراستنی تەندروستی مرۆڤ دەکات، تەندروستناسی.
علم الصوت، صوتيات	Acoustics, Phonics, Phonetics	زانستی دەنگ، دەنگناسی.
علم الصواريخ	Rocketry	زانستی ڕۆکێت، باسی چۆنێتی دروستکردن و خستنەکاری ڕۆکێت (ساروخ) دەکات، ڕۆکێتناسی، موشەکناسی.
علم السلوك	Paxiology, Bevavioural-science	زانستی ڕەفتار، خوێندنی ڕەفتاری مرۆڤ یان گیاندار بە ڕێگەی تێبینین و تاقیکردنەوە، ڕەفتارناسی.
علم الطفيليات	Parasitology	پاراسیتۆلۆجی، زانستی گیاندارە مشەخۆرەکان (ئەو گیاندار و ڕووەکانەی کە لەسەر گیاندار و ڕووەکی تر دەژین، زانستی مشەخۆرەکان، مشەخۆرناسی.
علم الطوبوغرافيا	Topography	تۆپۆگرافی، باسکردنی یان وێنەگرتنی هەرێم و ناوچەکانی زەوی وەکو تەپۆڵکە و گرد و شیو و گۆم و ڕووبار و ڕێگاوبان و پرد، (تاپۆگرافی)، شوێنناسی، زانستی شوێن.
علم طبقات الأرض	Stratigraphy	زانستی چینەکانی زەوی.
علم الأحياء الإشعاعي	Radiobiology	زانستی زیندەکی تیشکییانە، لقێکە لە زانستی زیندەوەر، باسی کارلێکی دەزگا زیندەوەرییەکان و وزەی تیشکی و مادە تیشکدەرە چالاکەکان دەکات.
علم تشكل الصخور	Tectonics	زانستی پەیدابوونی کەڤرەکان، نانستییەکە باسی ئەو گۆڕانانە دەکات کە بەسەر کەڤرەکاندا دێن وەکو چرچ و شکان و پەیدابوونی چیاکان.

علم البرمائيات	Amphibiology	زانستی گیانداره تەڕ و وشكیيەكان (وشكاوىيەكان) وەكو بۆق، وشاكاوەكيناسی، زانستی وشكاوەكیيەكان.
علم البالثنولوجيا	Paleethnology	پالیثنۆلۆجی، لقێكە لە زانستی ڕەگ و ڕەچەڵەكانی مرۆڤ، باسی مرۆڤی پێش مێژوو دەكات.
علم الأخلاق	Ethics	زانستی خووڕەووشت.
علم البحيرات	Limnology	زانستی گۆمەكان (دەریاچەكان)، دەریاچەناسی، گۆمناسی.
علم الأمراض	Pathology	زانستی نەخۆشیيەكان، وشەی (پاتۆس) لە یۆنانیدا بە مانای نەخۆشی دێت، نەخۆشیناسی.
علم اللهجات	Dialectology	زانستی شێوەكانی زمان.
علم التقويم الجيولوجي	Geochronology	زانستی كاتنامەی جیۆلۆجی، زانستی ساڵنامەی جیۆلۆجی، زانستی قەبلاندنی تەمەنی كەڤر و چینەكانی زەوی.
علم الأحياء الدقيقة، علم الجراثيم، علم الميكروبات	Microbiology	زانستی زیندەوەرە وردەكان، میكرۆبناسی، زانستی میكرۆبەكان، (مایكرۆبایۆلۆجی).
علم وصف الجو	Aerography	زانستی كەش، باسی ڕەوشتی بەرگی كەشی دەوروپشتی زەوی دەكات، كەشناسی.
علم الفيزيوغرافيا، علم الجغرافية الطبيعية	Physiography	فیزیۆگرافی، زانستی سروشت یان دیاردە سروشتیيەكان، سروشتناسی.
علم الهواء، علم طبقات الهواء	Aerology	زانستی كەش، ناسیاریی هەوا، هەواناسی.
علم الأجناس، علم الشعوب، علم الأعراق البشرية	Ethnology	ئەثنۆلۆجی، ١. زانستی میللەتان، ئەو زانستیيەی كە دابەشبوونی میللەتان لەسەر زەوی دەخوێنێت. ٢. زانستی ڕەگەزەكانی ئادەمیزاد.
علم الكلمات، علم المفردات	Lexicology	لیكسیۆلۆجی، زانستی ووشە.
علم الطبّ	Medicine, Iatrology	زانستی پزیشكی.
علم الطحالب	Phycology, Algology	فایكۆلۆجی، زانستی قەوزەكان، قەوزە ناسی.
علم العلاجات	Imatology	زانستی چارەكردن، چارەناسی.
علم الطيور	Ornithology	زانستی باڵندەكان، چونكە لە یۆنانیدا (ئۆرینت) بە مانای باڵندە دێت، باڵندە ناسی.
علم نشوء النوع	Phylogeny	زانستی پەیدابوونی جۆر، زانستی پەیدابوون یان گەشەكردنی جۆرێك لە گیاندار یان ڕووەك.
علم الغدد	Adenology	زانستی لووەكان، زانستی گلاندەكان، لووناسی.
علم الفلك	Astronomy	زانستی ئەستێرە، وەكو ئەستێرەكان و تەنە ئاسمانیيەكان، ئەستێرەناسی.
علم الطبيعة الفلكية، علم الفيزياء الفلكية	Astrophysics	ئەسترۆفیزیك، زانستی فیزیایی ئەستێرەكان، لقێكە لە زانستی ئەستێرەكان، باسی ڕەووشت و دیاردە فیزیایيەكانی تەنە ئاسمانیيەكان دەكات.
علم وصف النبات	phytography	زانستی ڕووەك، ڕووەكناسی.
علم الطيران الشراعي	Aerodonetics	زانستی فڕینی چارۆكەداری.
علم التربية، علم اصول التدريس	Pedagogy	زانستی پەروەردە.

علم الطيران، فَن الطيران، الطيرانيات	Aeronautics	ئيرۆناوتيكس، زانستى فرۆكەوانى، هونەرى فرۆكەوانى.
علم التوافقيات، علم الأنغام، علم الأصوات الموسيقية	Harmonics	زانستى ئاوازەكان، زانستى دەنگە مۆسيقىيەكان (هارمۆنيك).
علم الطيف، علم تحليل الطيف	Spectrology	زانستى شەبەنگ، شەبەنگناسى.
علم العظام	Osteology	زانستى ئێسك، ئێسكناسى.
علم العضلات	Myology	زانستى ماسولكە، ماسولكەناسى.
علم الأغذية	Bromatology	زانستى خۆراك، خۆراكناسى.
علم السكان	Demography	زانستى دانيشتووانى ولات، دانيشتووانناسى.
علم الأعضاء	Organology	زانستى ئەندامەكان، خوێندنى پێكهاتن و فەرمانەكانى ئەندامەكانى لەش وەكو خوێندنى ئەندامەكانى لەشى گيانەوەر و ڕووەك، ئەندامناسى.
علم الهندسة المدنية	Civil-engineering	زانستى ئەندازەى شارستانێتى.
علم حسابات التفاضل	Differential-calculus	زانستى ژمێرەى جياكارى.
علم الهندسة- الكهربائية	Electric-engineering	زانستى ئەندازەى كارەبايى.
علم الكهربائية، الكهربائية	Electricity	زانستى كارەبا، كارەباناسى .
علم حساب التكامل	Integral-calculus	زانستى ژمێرەى تەواوكارى .
علم رسم الخرائط	Chartograph	نەخشەناسى، زانستى نەخشەكێشان، وێنەكردنى نەخشە، نەخشەناسى، هونەرى نەخشە دروستكردن.
علم الستاتيكا الهوائية، علم توازن الهواء	Aerostatics	ئيرۆستاتيكس، زانستى هاوسەنگى هەوا، زانستى هەواو گازەكانىتر و هاوسەنگى ئەو تەنانەى كەوان تيايدا .
علم الكواكب	Planetplogy	زانستى ئەستێرە گەڕۆكەكان، هەسارەناسى.
علم التميع و الأنسياب	Rheology	زانستى لێشاو، زانستى خوێندنى ناڕێك بوونى شێوەى مادە و چۆنيەتى شل بوونەوەى وەكو لە كەرە و پەنيردا .
علم الأمراض الشعاعية، علم الباثولوجيا الأشعاعية	Radiopathology	زانستى نەخۆشىيەكان بە ڕێگەى تيشك، زانستى نەخۆشىيە تيشكىيەكان .
علم الغابات	Forestry	زانستى دارستان، دارستاناسى.
علم السلالات البشرية، علم الأنسان، علم وصف الأنسان	Anthropology	زانستى مرۆڤ ، مرۆڤناسى، باسى بنەڕەتى ڕەگەز و ڕەچەڵەكەكان و گەشەكردن و خووڕەوشت و كەلەپوور و بارى ژيان و ئايينەكانى مرۆڤ دەكات.
علم الفلسفة (الفالسفة)	Philosophy	فەلسەفە، خۆويستى عەقڵ و حيكمەت و گەڕان بە شوێن ڕاستيدا لە ڕێگەى بيركردنەوەوە نەوەك لە ڕێگەى تاقيكردنەوە .
علم تحسين النسل	Eugenics	زانستى چاكردنى وەچە، چاكردنى وەچەى گياندار و ڕووەك بۆ مەبەستى بەرژەوەندى مرۆڤ.
علم الفسلجة، علم الوظائف	Physiology	زانستى فەرمان، فەرمانى ئەندامەكانى لەشى زيندەوەر، فيزيۆلۆجى، فەرماننناسى.
علم الفيزياء، علم الطبيعة	Physics, Natural science, Physical science	زانستى فيزيا (فيزيك)، زانستى سروشت.

علم الهياكل	Skeletology	زانستی پەیکەری لەش، پەیکەرناسی، زانستی پەیکەر .
علم الالكتروستات، علم الأستاتيكا الكهربائية	Electrostatics	ئەلیکترۆستاتیکس، زانستی ستاتیکسی کارەبایی.
علم الهندسة الهيدروليكية، هندسة السوائل المتحركة	Hydraulic-engineering	زانستی ئەندازیاری هایدرۆلیك، ئەندازیاری شلە جووڵاوەکان .
علم الفلك الأشعاعي	Radio-astronomy	زانستی ئەستێرە بە هۆی ڕادیۆوە، ئەستێرەناسی تیشکی.
علم الأمراض العقلية-العاطفية	Pathematology	زانستی نەخۆشییە ژیری و سۆزییەکان .
علم القلب	Cardiology	زانستی دڵ، دڵناسی.
علم القمر	Selenology	زانستی مانگ، مانگناسی.
علم الكيمياء	Chemistry	زانستی کیمیا، کیمیاناسی.
علم الكون	Cosmology	زانستی گەردوون، زانستی چەرخ و جوگرافی و جیۆلۆجی دەگرێتەوە، باسی بنەڕەت و پێکهاتن و یاساکانی گەردوون دەکات، گەردووناسی.
علم عسكري، (علوم عسكرية)	Military-science	زانستیسەربازی، سەربازناسی.
علم الغدد الصم	Endocrinology	زانستی لووە کوێرەکان (لووکەرەکان).
علم الأنهار	Potamology	زانستی ڕووبارەکان، ڕووبارناسی.
علم الأطعمة	Food science	زانستی خۆراك، خۆراکناسی.
علم الأوبئة الحيوانية	Epizootiology	زانستی دەرەکانی گیاندار.
علم الثمر، علم الأثمار	Carpology	زانستی ڕووەکەکان .
علم الجراد	Acridology	زانستی کوللە، کوللەناسی.
علم الصناعة ، تكنولوجيا	Technology	تەکنۆلۆجی، زانستی پیشەسازی .
علم الفيروسات	Virology	زانستی ڤیرۆسەکان، ڤیرۆسناسی، زانستی ئەو زیندەوەرە وردانەی کە بە میکرۆسکۆپی ئاسایی نابینرێن .
علم الفاكهة	Pomology	زانستی میوە، میوەناسی.
علم النار، يحل بالحرارة العالية	Pyrology, pyrolyze	زانستی ئاگربەربوونەوە، چۆنیەتی پاراستنی ، زانستی دارستان لە ئاگربەربوونەوە ، ئاگرناسی.
علم الفطريات	Mycology, Mycetology	زانستی کەڕووەکان ، کەڕووناسی، ئەو زانستەیە کە باسی کەڕووەکان دەکات لە ڕووی پێکهاتن و جۆر و سوود و زیانیانەوە وەکو کەڕوو و قارچك و دومەڵان.
علم النبات الطبي	Medical-botany	زانستی ڕووەکی پزیشکی.
علم الشيخوخة	Gerontology	زانستی پیری، زانستی تەمەنی پیری، پیرناسی.
علم الدم	Hematology	زانستی خوێن، خوێنناسی.
علم الكيمياء الضوئية	Photo chemistry	زانستی کیمیایی ڕووناکییانە.
علم الأحياء النفسي	Psychobiology	زانستی زیندەگ دەروونی.
علم الأنف	Nasology	زانستی لووت، لووتناسی.
علم الطب الأشعاعي	Radiology	ڕادیۆلۆجی، زانستی پزیشکی تیشکی، زانستی بەکارهێنانی وزەی تیشکی لە مەیانی پزیشکیدا .

علم البيئة	Ecology	زانستی ژینگە، لقێکە لە زانستی زیندەوەر، باسی پەیوەندییەکانی نێوان زیندەوەرەکان و شوێنەوارەکەیان دەکات ، ژینگەناسی.
علم المناخ	Climatology	زانستی ئاووهەوا.
علم المیاه، مائیات	Hydrology	زانستی ئاوەکان، باسی سیفەتی ئاو و دابەشبوونی لە سەر و لەناو زەوی و هەوادا دەکات ، ئاوناسی.
علم الإقتصاد	Economics	زانستی ئابووری ، ئابووریناسی.
علم الإحصاء	Statistics	زانستی ئامار، ئامارناسی.
علم الزراعة	Agriculture	زانستی کشتوکاڵ.
علم أعضاء التناسل	Edeology	زانستی ئەندامەکانی زاوزێ.
علم المدفعية، علم إستعمال المدافع	Gunnery, Artillery	زانستی تۆپچێتی، زانستی بەکارهێنانی تۆپ، تۆپناسی.
علم الفم	Oralogy	زانستی دەم، دەمناسی.
علم التعاجيب، علم غرائب الخلقة، علم المسوخ و التشويهات	Teratology	زانستی عاجباتییەکان، زانستی هۆی نارێکی لە لەشی گیاندار و ڕووەك ، زانستی زیندەوەرە نائاسایی یان سەیر یان نارێکەکان ، وەکو ئەو منداڵانەی کە شێوەیەکی نارێکیان هەیە .
علمالأمراض الجلدية	Dermatology	زانستینەخۆشییەکانی پێست.
علم المعادن، علم العدانة	Mineralogy	زانستی کەرەسەخاوەکان، زانستی کەرەسەخاوەکانی کانزاکان.
علم وصف الفلزات، المعدغرافيا	Metallography	کانزاناسی، باسی کانزا ڕەقەکان و دارشتەکان بە تایبەتی لە ڕێگەی میکرۆسکۆپەوە لە ڕووی پێکهاتنەوە و پەیوەندی ئەو پێکهاتنە بە ڕەوشت و پیشەسازییەوە.
علم الفلزات، علم التعدين، علم إستخراج المعادن	Metallurgy	کانزاناسی، باسی چۆنیەتی پوختەکردنی کانزاکان (میتاڵەکان) دەکات لە کەرەسە خاوەکانیان هەروەها پاڵاوتن و پێکهاتن و ڕەوشتیان.
علم الجغرافية الطبيعية	Physical geography, Physiography	زانستی جوگرافیای سروشت، کانزاناسی باسی سروشت و دیاردە سروشتییەکان .
علمالديناميكا الكهربائية	Electrodynamics	ئەلیکترۆداینەمیکس، زانستی دینامیکی کارەبایی.
علم البصريات الألكترونية	Electron-optics	زانستی بینایی ئەلیکترۆنی ، زانستی بینایی کارەبایی .
علم الكيمياء الفيزيائية	Physical chemistry	زانستی کیمیای فیزیایی، لقێکە لە زانستی کیمیا، باسی پەیوەندی نێوان کیمیا و فیزیا دەکات .
علم الفراسة، علم القيافة	Physiognomy, Prosposis	زانستی سەروسیما، خوێندنی ڕوخسار و سەروسیمای مرۆڤ بە بۆنەی ئەوەی کە بەڵگەیەکن بۆ ڕەفتار و ڕەوشت
علم الجغرافية النباتية	Phytogeography	زانستی جوگرافیای ڕووەك، خوێندنی چۆنیەتی بڵاوبونەوەی ڕووەك لەسەر ڕووی زەوی .
علمالديناميكا الهوائية	Aerodynamics	زانستی دینامیکی هەوا، لقێکە لە زانستی دینامێك، باسی جووڵانەوەی هەوا و ئەو تەنانەی کە لە هەوادا دەجووڵێنەوە دەکات.
علم الكيمياء الصناعية	Industrial-chemistry	زانستی کیمیایی پیشەسازییانە .
علم التكنولوجيا الحيوية	Biotechnology	زانستی تەکنۆلۆجی زیندەوەریی، لقێکە لە زانستی تەکنۆلۆجی ، باسی چۆنیەتی کارپێکردنی یاسا و دیاردە زیندەگی و ئەندازەییەکان دەکات بەسەر ئەو گیروگرفتانەدا کە پەیوەندیان بە مرۆڤ و مەکینە و ئامرازەوە هەیە.
علم تكوين الخلايا	Cytogentics	زانستی پێکهاتنی خانە.

علم التنويم، علم الأستهواء	Neurohypnology, Neurypnology	زانستی خەواندن.
علم الحرارة	Thermology	زانستی گەرمی، گەرمیناسی.
علم الذكور	Andrology	زانستی نێرەکان، زانستی گیاندارە نێرەکان.
علم السموم الأحيائية	Biotoxicosis	زانستی ژەهرە زیندەگییەکان .
علم الثرميونيات، علم الظواهر الثرميونية، علم الشوارد الحرورية	Thermionics	زانستی تێرمیۆن، زانستی ئەو تەنۆکانەی کە بە کارەبا بارگەکراوانە لە لایەن مادە گرگرتووەکانەوە دەردەپەڕن، (تێرمیۆنگ).
علم الموسيقى	Musicology	زانستی مۆسیقا ، خوێندنی مۆسیقا بەوەی کە یەکێکە لە مەیانەکانی لێکۆڵینەوە، (مۆسیقاناسی).
علم صحة الأطفال	Padology, Pedology	زانستی تەندروستی منداڵان.
علم القبالة ، فَن القبالة	Obstetrics	زانستی دایەنگەریی، زانستی (هونەری) منداڵ لە دایکهێنان.
علم الأساطير	Mythology	زانستی داستانەکان، زانستی خوێندن و لێکدانەوەی ئەفسانە و حەقایەت، (داستانناسی).
علم المتاحف	Museology	زانستی مۆزەخانە، مۆزەخانەناسی.
علم المسكوكات، علم النميات	Numismatics	زانستی دراوەکان، خوێندن یان کۆکردنەوەی پارە و مەدالیا و کاغەزی دارایی هتد، دراوناسی.
علم الزمهرير، علم القريات ، علم الصقيع	Cryogenics	زانستی وەیشومە، ئەو زانستەیە کە باسی پەیداکردنی پلەیەکی گەرمی نزمتر لە پلەی کولانی ئۆکسجینی شل (-١٨٣) و زانستی رەوشتی مادە جیاوازەکان لەم پلەیەدا دەکات، زانستی زوقم، زوقمناسی، وەیشومەناسی.
علم النواميس الطبيعية	Physionomy	زانستی یاساکانی سروشت .
علم النور	Photology	زانستی رووناکی ، رووناکیناسی.
علم التوليد	Tocology	زانستی منالْ لە دایکهێنان.
علم التسمية	Onomatology	زانستی ناولێنان.
علم الأورام	Oncology	زانستی دومەلْ، دومەڵناسی.
علم الأذن	Otology	زانستی گوێچکە، گوێچکەناسی.
علم أمراض الخلية	Cellular pathology	زانستی نەخۆشییەکانی خانە.
علم الجرعات	Posology	زانستی ژەمی دەرمان.
علم خواص الغازات	Pneumatics	زانستی رەوشتی گازەکان .
علم الأحياء الفضائي	Space biology	زانستی زیندەگی ئاسمانی (بۆشایی)
علم السموم	Toxicology	زانستی ژەهرەکان، ژەهرناسی.
علم الطيف	Spectrology	زانستی شەبەنگ، شەبەنگناسی.
علم الطاقة	Energetics	زانستی وزە، وزەناسی.
علم المفاصل	Arthrology	زانستی جومگە، جوگەناسی.
علم الأكترونيات	Electronics	ئەلەکترۆنیك ، زانستی ئەلەکترۆنەکان، زانستی دەرپەڕین و رەفتار و کاری ئەلەکترۆن لە بۆشای و گازەکاندا هەروەها چۆنیەتی بەکارهێنانی ئامرازە ئەلەکترۆنیەکان ، ئەلەکترۆنناسی.
علم الكيمياء الأرضية، جيوكيمياء	Geochemistry	زانستی کیمیای زەوی، زانستێکە دەربارەی پێکهاتنی تونکلی زەوی دەدوێ لە رووی کیمیاگەرییەوە، هەروەها باسی ئەو گۆڕینانە دەکات کە بەسەریدا دێت .

علم الاعلام	Onomastics	زانستی ڕاگەیاندن
علم الدواجن، دجانة	Domestication-science, Poultry science	زانستی ماڵیکردن، ئەو زانستەیە کە باسی وەچە و ڕەچەڵەك و ڕێگەی پەروەردەکردنی پەلەوەر دەکات .
علم الكيمياء النباتية	Phytochemistry	زانستی کیمیای ڕووەك .
علم الأحراج	Silviculture	زانستی دارودەوەن.
علم التأريخ الطبيعي	Natural-history	زانستی مێژووی سروشت، زانستی مێژووی گیاندار و ڕوەك.
علم التدبير المنزلي	Domestic science	زانستی ماڵداری.
علم الكيمياء الأشعاعية	Radio-chemistry	زانستی کیمیای تیشکی.
علم المثلثات	Trigonometry	زانستی سێگۆشەکان .
علم فراسة الدماغ	Phrenology	زانستی خوێندنی کەللەی سەر بەو پێیەی کە شێوەی کەللەی سەر بەڵگەیەکە بۆ کەسێتی و بەهرەی ژیری .
علم المساحة، جيوديسيا	Geodesy, Surveying	(جیۆدیسیا) ، زانستی ڕووبەر پێوان، زانستی پێوانی ڕووبەری زەوی و گواستنەوەی بۆ سەر نەخشە.
علم الأعصاب	Neutology	زانستی دەمار، دەمارناسی.
علم الجغنوسيا	Geognosy	جیۆگنوسی، لقێکە لە زانستی جیولۆجی، باسی پێکهاتنی گشتی زەوی دەکات لە ناوەوە و دەرەوە .
علم الموائع المتحركة	Hydrokinetics	هایدرۆکاینتیکس، زانستی شلەجوولاوەکان.
علم المعاجم ، تاليف المعاجم	Lexicography	لێکسیکۆگرافی، دانانی فەرهەنگ، زانستی فەرهەنگ، فەرهەنگناسی.
علم الإيقونات، علم الصور المقدسة	Iconology	زانستی وێنە و پەیکەرە پیرۆزەکان .
علم النبات	Botany, Phytology	زانستی ڕووەك، ڕووەکناسی.
علم وصف النبات	Phytography	زانستی باسی ڕووەك.
علم الإسنان	Odontology	زانستی ددانەکان.
علم نظري	Theoretical-science	زانستی بیردۆزەیی، زانستی تیۆرییانە.
علم النبات الأحاثي، علم النباتات الحفرية، علم الركاز النباتية	Paleobotany, Paleophytology	پاڵیۆبۆتانی، زانستی خوێندنی پاشماوەی ڕووەکە دێرینەکان کە بوون بە بەرد، زانستی ڕووەکە بووبەبەردەکان.
علم العلاج، علم المعالجة ، علم المداواة	Therapeutics	زانستی چارەکردنی نەخۆشی بە دەرمان و خواردەمەنی و وەرزش و تیشك و کارەبا و گەرمی .
علم الوراثة، علم النسل	Genetics	زانستی زکماکی. زانستی کنێتی.
علم الأصداف، علم المحارير	Conchology	زانستی لەپکەو گوبچکەماسی.
علم الفيزياء النووية	Nucleonics, Nuclear-physics	زانستی فیزیای ناوکی ئەتۆم (گەردیلە)
علم الحيوانات الزراعية	Agricultural-zoology	زانستی گیانداردکانی کێلگە .
علم الصناعات الزراعية	Agricultural-technology	زانستی پیشەسازییە کشتوکاڵییەکان
علم بيض الطيور	Oology	ئوولۆجی، زانستی جوری هێلکەی باڵندە، هێلکەناسی
علم التجبير	Orthopedics	زانستی ئێسککگرتنەوە ، زانستی ڕاستکردنەوەی ئەندامە خوارەکان، زانستی ئێسککگرتنەوە

علم قوة السوائل	Hydrodynamics	هايدرۆداينەميكس، زانستی هێزی شلەكان .
علم شكل الارض، جيومورفولوجيا	Geomorphology	جيۆمۆرفۆلۆجی، زانستی شێوەی زەوی، خوێندنی شێوەی زەوی (بەرزی و نزمی) و دابەشبوونی ئاو و وشكانی لەسەر ڕووی زەوی .
علم السرخسيات	Pteridology	زانستی ڕووەكە سەرخەسی‌یەكان (وەكو قەیتەران).
علم توازن السوائل، علم الموائع السكونية	Hydrostatics	(هايدرۆستاتيك)، زانستی هاوسەنگبوون و پەستانی شلەكان ، زانستی هاوسەنگی شلەكان .
علم التصوير السينمائي، فن التصوير السينمائي	Cinematography	زانستی وێنەگرتنی فیلمی سینەمایی.
علم المحيطات، علم البحار	Oceanography	زانستی دەرياكان، زانستی زەرياكان ، زەرياناسی.
علم دراسة الأحجار ، علم الصخور	Petrology, Lithology	خوێندنی بەردەكان لە ڕووی بنچینە و مێژوو پێكهاتن و پۆل كردنيانەوە، كەڤرناسی، بەردناسی.
علم الهندسة الكيمياوية	Chemical-engineering	زانستی ئەندازەی كیمیایی.
علم وصف الأحجار ، علم وصف الصخور	Petrography	بەردناسی، زانستێكە باسی كەڤرەكان و پۆلكردنيان دەكات. كەڤرناسی
علم المياه العذبة	Limnology	زانستی ئاوە شیرینەكان.
علم جيولوجيا الأرض، جيولوجيا	Geology	جيۆلۆجی، زەویناسی، زانستی زەوی.
علم السوائل المتحركة، هيدروليات	Hydraulics	هايدرۆليكس، زانستی شلەجوولاوەكان .
علم الوقت، علم الزمن	Chronology	زانستی دابەشكردنی كات، (كرۆنۆلۆجی)، دابەشكردنی كات بەسەر چەند ماوەیەكدا و دەستنیشانكردنی مێژووی ڕووداوە گرنگەكان و ڕێكخستنیان بە پێی كات، كاتناسی.
علم الطبّ البيطري	Veternary-medicine	زانستی بەیتاڵی، زانستی ناسینەوە و چارەكردنی نەخۆشی‌یەكانی گیاندار.
علم عملي، علم تطبيقي، علم التقنية، تكنولوجيا	Technology	تەكنۆلۆجی، زانستی چۆنیەتی بەكارهێنانی شێوازی هونەر و زانستی لە مەیانی ئیشوكار و پیشەسازیدا.
علم السياسة الطبيعية	Geopolitics	زانستی ڕامیاری سروشتی، كاری جوگرافیا و ئابووری ئادەمیزاد (چۆری دانیشتوان و دابەشبوونیان) بەسەر ڕامیاری دەوڵەتدا ، جیۆپۆلیتیك.
علم الفيزياء الفلكية	Astrophysics	زانستی فیزیای ئەستێرەیی، لقێكە لە زانستی ئەستێرەوانی ، باسی ڕەوشت و دیاردە فیزیاییەكانی تەنە ئاسمانی‌یەكان دەكات .
علم فسلجة النبات	Phytophysiology	فسیۆلۆجی ڕووەك، زانستی فەرمانەكانی ئەندامەكانی ڕووەك .
علم وظائف الأعصاب	Neurophysiology	زانستی فەرمانەكانی دەمار.
علم قياس الوقت	Horology	هۆرۆلۆجی، زانستی ژماردنی كات، هونەری دروستكردنی كاتژمێر (سەعات).
علم الزراعة ، فن الزراعة، الهندسة الزراعية	Geoponics, Agronomy	زانستی كشتوكاڵ، هونەری كشتوكاڵ.
علم النوويات، علم الفيزياء النووية	Nucleaonics, Nuclear-physics	نیوكلیۆنیكس، زانستی گەردیلە، زانستی دیاردەكانی ناوكی گەردیلەی مادە، زانستی فیزیای ناوكی گەردیلە یان ئەتۆم.
علم النواة الخلية	Karyology	زانستی ناوكی خانەی زیندەوەر.

علم القياس	Mensuration	زانستی پێوانە، لقێکە لە زانستی بیرکاری، باسی پێوانی درێژی و ڕووبەر و قەبارە دەکات .
علم أبحاث الفضاء ، علم الملاحة الفلكية	Astronautics	ئەستروناوتیکس، زانستی کەشتیەوانی ئەستێرەوانی ، زانستی باسی ئاسمان ، خوێندنی هاتووچۆکردن و کەشتییەوانی لە بۆشایی نێوان ئەستێرەکاندا ، ئەمەش دروستکردنی کەشتی ئاسمانی و مانگی دەستکرد و چۆنیەتی پاراستنی ژیانی زیندەوەر لە ئاسماندا دەگرێتەوە.
علم وصف المياه	Hydrography	هایرۆگرافی، زانستی باسی ئاو لە گۆم و ڕووبار و دەریا و زەریاکاندا ، ئاوناسی.
علم الهندسة النووية	Nuclear-engineering	زانستی ئەندازەی ناوکی.
علم السلالات البشرية القديمة	Paleethnology	زانستی ڕەگ و ڕەچەڵەکی مرۆڤی بەر لە مێژوو.
علم المحاصيل الحقلية	Horticulture	زانستی بەروبوومی کێڵگەیی.
علم الأمراض النباتية	Plant pathology	زانستی نەخۆشییەکانی ڕووەك.
علم الحشرات – الاقتصادية	Economic-etnomology	زانستی مێرووە ئابوورییەکان.
علم الألبان	Dairy science	زانستی شیرەمەنی.
علم الموازين	Criteriology	زانستی تەرازووەکان .
علم الجيوجنوسي	Geognosy	جیۆگنۆسی، لقێکە لە جیۆلۆجی، باسی ئەو شتانە دەکات کە خڕۆکی زەوی لێ پێکهاتووە .
علم الأنواء الجوية	Meterology	کەشناسی، زانستی دیاردەکانی کەش، وەکو با و باران .
علم الطبقات الإحيائي	Biosratigraphy	خوێندنی چینەکانی زەوی، لە بارەی بوونی تان و پۆی ئەو بووبەبەردانە کە تیایدا هەن.
علم الطبقات	Strafigraphy	خوێندنی چینە جیۆلۆجیەکان ، لقێکە لە جیولۆجی لە پەیدابوون و پێکهاتن و بەدواهاتن و پەیوەندی نێوان کەڤرە چینداره‌کان دەکۆڵێتەوە.
علم المستحاثات الدقيقة، علم الأحافير الدقيقة	Micropalentology	زانستی بووبەبەردە وردەکان .
علم الجيولوجيا المائية، هيدروجيولوجيا	Hydrogeology	جیۆلۆجیای ئاو، هایدرۆجیۆلۆجی.
علم الرواسب	Sedimentology	زانستی نیشتەنییەکان، زانستی گڵ و بەردی چینەکانی زەوی .
علم الجيولوجيا الأقتصادية	Economic-geology	زانستی بەکارهێنانی ئەنجامەکانی جیۆلۆجی لە مەیانی ئابووریدا ، جیۆلۆجی ئابووری.
علم الجيولوجيا التاريخية	Historical-geology	جیۆلۆجی مێژوویی، زانستی مێژوویی چینەکانی زەوی لە ڕێگەی کەڤر و بووبەبەردی ناو چینەکانییەوە .
علم الأحياء القديمة	Palaeontology, Palaeobiology	زانستی زیندەوەرە کۆنەکان .
علم وصف الجبال	Orography	زانستی باسی چیاکان.
علم الحمامات	Balenology	زانستی گەرماوەکان، زانستی بەکارهێنانی گەرماوەکان و ئاوە کانزاییەکان بۆ مەبەستی پزیشکی .
علم نشاة الصخور	Lithogenesis	زانستی پەیدابوونی کەڤرەکان، لقێکە لە زانستی کەڤرەکان لە بنەڕەتی کەڤرەکان دەکۆڵێتەوە بە تایبەتی کەڤرە ئاگرینەکان .

علم الصخور	Petrology	زانستی کەڤرەکان .
علم الصناعة، علم التكنولوجيا	Technology	زانستی تەکنەلۆجی ، تەکنەلۆجی، بەکارهێنانی زانستییەکان لە مەیانی پیشەسازیدا .
علمي	Scietefic	زانستانە، زانستیيانە .
علمية، قنطروسامة	Centrosema	(سێنترۆسیما) ، گیایەکە گوڵەکەی لە پەپوولە دەچێت .
عُلمة، شرم، فلح الشفة، شفة جانبية، شفة ارنبية	Harelip	داقلیشانی لێو، قلیشێك لە لێوی مرۆڤدا لە لچی کەروێشك دەچێت .
عَلِن	Open, Puplic	ئاشکرا .
علني، جهري	Open, Puplic	ئاشکرایی، بەئاشکرا.
علند، إيلند، أروس	Oryx, Eland, Antelop	مانگاکێوی، مانگا کێویەکی ئەفریقی گەورەیە، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی ئاسکە، لەشەکەی کەتەیە، شاخەکەی پێچاوپێچە باریك و درێژە.
علندة، علدي، عدام، علدي الحبال	Hill-ephedra, Woody horse-tail	ئەفیدرای شاخی، درەختی کلکەئەسپ، ڕووەکێکی تۆوداره.
علهب	Hippotragus-egoceros, Stag	١. جۆرێکی گەورەیە لە مانگاکێوی، ڕەنگەکەی شین یان ڕەش یان خاکییە. ٢. گاکێوی.
علهز ۱	Psoroptes	گەنەی گەڕیی، جۆرە گەنەیەکە لەسەر پێستی ولاخ و ئاژەڵ دەژی و دەبێتە هۆی گەڕی.
علو، إرتفاع	Height, Altitude, Elevation	بڵندیی، بەرزایی، بەرزی .
علوي	Upper, Superior	سەروو، سەرەوە.
علوك، سيلان، نمنومة، صمغ الذباب	Campion, Catchfly, Silene	گیایەکە لە کۆمەڵەی مێخەکە، دەشتەکی و پزیشکییە ، گوڵەکەی سوور و سپی و زەردە.
علوض، علوش	Jackal	چەقەڵ، تورگ.
علوق، نزافة	Desmodus, Vampire bat	شەمشەمەکوێرەی خوێنمژ، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە خوێنی گیاندار و مرۆڤ (لە کاتی نوستندا) دەمژێت .
علياء، سماء	Heavens	ئاسمان.
على التوازي	Inparallel	بەهاورێکی، بەتەریبی.
على التوالي	Inseries	یەك لە دوای یەك.
على العكس	Inversely	بە پێچەوانەوە.
علبة	Pyxidium, Capsule	قوتۆکە، جۆرێکە لە بەری ڕووەك لە قوتو دەچێت، تووەکانی تێدایە وەکو قۆزاخەی لۆکە .
عليق الدواب، علف	Forage, Fodder	ئالیك، ئالف.
عليقة خليط	Green meat	گۆشتە سەوزە، ئالیکێکە بریتییە لە تێکەڵاوی قەرسیل و ڕەگ و سەلکی ڕووەکی هاڕاو .
عليق غروي	Colloidal-bramble	قەسنی، جۆرە دەوەنێکە بەرێکی لینج دەگرێت وەك تووترك وایە دەکرێت بە دەرمان .
عليقية، (ثمرة عليقية)، ثمرة متجمعة، ثمرة متضاعفة	Aggregate fruit	بەری تووترکی، بەری کۆمەڵە، کۆبەر، میوەیەك (بەرێك) لە شێوەی تووترکدا بێت.

عليط، بروطية	Parrotia	پارۆتیا، دارو ڕووەکێکە گوڵی بنەوشەیی دەگرێت.
عليق، توت شوكي ، توت العليق، ربرق، باطس، عوسج،بالس، شوكل	Bramble, Brier, Blackberry, Rubus	دووداموک، دەلەرەسک، تولەوڕک، تووترک، تودڕی، ڕووەکێکە وەک کەپر وایە گوڵەکەی بچووک و سپی یان پەمبەیییە، بەرێکی ڕەش یان سووری هەیە وەک توو وایە، دەخورێت، بۆ مەبەستی پەرژینی باخچە دەروێنرێت.
عُلّيقة	Bush, Thicket	گژوگیا.
عليث، غليث	Maslin, Meslin	تێکەڵاوی گەنم و جۆ.
عُلَيّقة موسى، الجنبة المشتعلة	Burning-bush, Artillery plant	گیاموسا، گیاسووتەن، جۆرە ڕووەکێکە پەلکی گەڵاکەی سوورە.
عمادة	Deanery	عەمادە، پایەی یان شوێنی سەرۆکی کۆلێج یان زانکۆ.
عماد، عمد	Support, Prop, Pillar, Shaft	پاڵپشت، کۆڵەکە.
عمارة	Family, Tribe	هۆز، کۆمەڵەیەکە لە گیاندار.
عمارة، باوباب، تبلدي، حميرة، شجرة خبز القرود أو نسونيا	Adansonia, baobab Monkey bread, Sourgourd	باوباب، ئەدانسۆنیا، نانەمەیمون، درەختێکی مەزنە لە ناوچە گەرمەکاندا دەروێت نزیکەی ١٠ مەتر بەرز دەبێتەوە تیرەی قەدەکەی هەندێک جار دەگاتە ٨ مەتر، گەڵاکەی لە لەپی دەست دەچێت، پێنج قاشە، گوڵەکەی گەورە و ڕەنگ خاکییە، بەرەکەی شێوەی هێلکەیییە هێندەی پرتەقاڵێک دەبێت، ترش و تفتە، تۆوەکەی چەورە لە مەیانی پیشەسازی و پزیشکیدا سوودی لێوەردەگیرێت، کاکڵەی بەرەکەی دەخورێت.
عمارة	Building, Edifice	تەلار، باڵەخانە، سەرسەرە.
عمارة بحرية، أسطول	Fleet	کۆمەڵە کەشتی.
عمارة، آس، خنبلاس، ريحان القبور، مرسين، حمبلاس، مرد، قمام، احمام، حلموش	Myrtle, Myrtus	مۆرد، جۆرە دارو ڕووەکێکە گەلێک جۆری هەیە، گوڵی سپی یان ئەرخەوانی دەگرێت، بەرەکەی بنەوشەیی یان سوور و هەندێک جار سپییە، گەڵا و گوڵەکەی مادەیەکی چەوری بۆنخۆشی لێدەگیرێت پێی دەگوترێت (مایرتۆل) بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
عمال الفلاحة	Farm-hands	کرێکاری کشتوکاڵ (جوتیار، پاڵە، وەرزێر).
عمامة	Turban	مێزەر، شەدە، سەرووپێچ، شاشک.
عماش	Rinolophus	جۆرێکە لە شەمشەمە کوێرە.
عماش، اعمش	Blear-eyed, Purblind, Dim-sighted	چاوکز.
عماص، رَمَص، غمص	Discharge (filth) of the eye	ڕیپۆق، ڕیپۆقی چاو.
عُمر، سنّ	Age	تەمەن، ژیی، ژی.
عمر النصف، نصف العمر	Half-life	تەمەنی نیوە، ئەو ماوەیەی (کاتەی) کە بەسەر مادەیەکی تیشکدەردا تێپەڕدەبێت هەتا نیوەی ژمارەی گەردیلەکانی هەڵدەوەشێن و (شی دەبنەوە) نیوەکەی تری دەمێنێتەوە.
عمر عقلي	Mental age	تەمەنی ژیری، تێکڕایی زیرەکی ئەو کەسانەی کە لەیەک تەمەندان، پلەی زیرەکی کەسێک.
عمر زمني	Chronological-age	تەمەنی وەختی، ئەو تەمەنەی کە تێپەڕ دەبێت، لە کاتی لە دایکبوونەوە هەتا کاتی تاقیکردنەوە.

عمر تحصيلي	Achievement age	تەمەنی دەسکەوت، تێکڕایی ئەو پلانەی کە ئەو کەسانەی لەیەك تەمەندان وەری دەگرن لە تاقیکردنەوەیەکی تایبەتیدا.
عمر عظمي	Bone age	تەمەنی ئێسکی.
عمران، تمدن، حضارة	Civilization	ئاوەدانی.
عمران، بنيان	Construction, Building	خانوبەرە.
عمرة، قلنسوة الجذر	Calyptra, Root cap	کڵاوی ڕەگ، کڵاوی سەری ڕەگی ڕووەك.
عمرة، عَمر	Hand Kerchief, Head dress	لەچك، سەرپۆش.
عمرتان	Greater horns of the hyoid	دوو ئێسکی بچووکن لەژێر زماندا لە دیوی ناوەوە.
عمرس، حمل	Lamb	بەرخ.
عمش	Blear-eye, Dimsight	چاوکزی.
عمشوش، عرموش	Grapes stalk	لاسکی هێشوە ترێ.
عمق، غور	Depth	قووڵی، قووڵای.
عمق، قرارة، قامة، مقياس لعمق المياه	Bottom, Fathom	بن، ناخ، پەی، پسپۆڕی قوڵایی ئاو
عمق المجال	Depth of field	ناخی کایە، بنی کایە.
[1]عمل، فعل	Act, Action, Labour	کار، فەرمان.
عمل، صنع	Make, Making	پیشە.
عمل، شغل	Work, Business, Function, Labour	ئیش، ئەرك.
عمل، ممارسة	Practice	کۆشش، مەشق.
عملي	Practical	کردەنی، کردەیی، دەستی.
عمل إرادي، فعل إرادي	Voluntary action	کاری خۆویست.
عمل لاإرادي، فعل لاإرادي	Involuntary action	کاری خۆنەویست.
عمل إنعكاسي، فعل إنعكاسي	Reversible action	فەرمانی پێچەوانی.
عمل شعبي	Collective action	گەلکاریی، زبارە، هەرەوەز.
عملة، نقد	Money, Currency	دراو، پارە، پوول، دراف، کۆی ئەو پارە یاساییەی کە دەستاو دەست دەکات لە وڵاتێکدا.
عملة زائفة	Forged money, Counter fiet	پارەی قەڵب، پارەی درۆ، دراوی قەڵب، پارەی ساختە.
عملة فضية، فلوري	Silvery-money (currency)	پارەی زیوی، دراوی زیوی.
عملة صعبة	Hard currency	پارەی بەدەگمەن.
عملة ورقية	Paper money, Banknotes	پارەی کاغەز.
عملقة	Giantism, Gigantism	زەبەلاحیی، فیلەتەنی، کەتەیی، چەتەوڵیی، گەورەبوونی لەشی مرۆڤ بە شێوەیەکی نائاسایی.
عملاق، مارد	Giant	زەبەلاح، تەژە، چەتەوڵ، کەتە، نەرداو، فیلەتەن.
عملاق	Giant star	جۆرە ئەستێرەیەکی مەزنە.
عملية، طريقة	Process	ڕێگە، کردار، پرۆسە.
عملية جراحية	Operation, Surgery	نەشتەرگەریی، عەمەلیات، نەشتەرکاری، نەشتەرسازی.

عملية ابى		نەشتەرگەریی ئەبی، لە ڕیخۆڵەو گەروو و توورەکەی گوندا دەکرێت.
عملية آدم		نەشتەرگەریی ئادەم، لە ئێسکی ڕان و پێستی بەری دەست و پێڵو و دیواری لووتدا دەکرێت.
عملية أسكندر		نەشتەرگەریی ئەسکەندەر، لە منداڵدان و خوێنبەری بڕبڕەکاندا دەکرێت (بۆ چارەکردنی نەخۆشی فێ) و هەروەها بۆ دەرهێنانی پرۆستاتە.
عملية ألبرت		نەشتەرگەریی ئەلبەرت، دەرهێنانی جومگەی ئەژنۆ.
عملية الأرتون		نەشتەرگەریی ئەلارتۆن، بۆ دەرهێنانی بەردی میزڵدان.
عملية هـ ألنجهام		نەشتەرگەریی هـ ئەلینگهام لە ڕیخۆڵە ئەستورەدا (بەشی کۆلۆن) دەکرێت.
عملية أموسات		نەشتەرگەریی ئەموسات، لە ڕیخۆڵەی کۆلۆندا دەکرێت.
عملية أنندیل		نەشتەرگەریی ئەناندیل، لە ئێسکی ڕاندا دەکرێت.
عملية أنل		نەشتەرگەریی ئەنیل، بۆ گەورەکردنی بۆڕیی فرمێسك.
عملية أبولیتو		نەشتەرگەریی ئەپۆلیتو، لە ڕیخۆڵەدا دەکرێت.
عملية أرليت-جاش		نەشتەرگەریی ئەرلت-جاش، لەبرژانگی چاودا دەکرێت.
عملية آش		نەشتەرگەریی ئەش، لە دیواری لووتدا دەکرێت بۆ ڕاستکردنەوەی.
عملية بول		نەشتەرگەریی بۆل. لە ڕیخۆڵەی کۆلۆندا دەکرێت، هەروەها بۆ چارەکردنی قۆڕی.
عملية بيكر		نەشتەرگەریی بیکەر. لە جومگەی ئەژنۆدا دەکرێت، هەروەها بۆ دەرهێنانی ئێسکی پاژنەی پێ.
عملية هلبن		نەشتەرگەریی هالپین، بۆ دەرهێنانی لووی فرمێسك.
عملية هندي سيدز	Handysides operation	نەشتەرگەریی هاندیسایدس، لە هێلکەداندا دەکرێت.
عملية ترقيع البواب	Heineke-mikulicz operation	نەشتەرگەریی پینەکردنی کونی دەرگاوان، واتە کونی لای ڕاستی گەدە.
عملية هرزفلد		نەشتەرگەریی هێرزفیلد، بۆ چارەکردنی شێرپەنجەی منداڵدان.
عملية قيصرية	Caesarean operation	نەشتەرگەریی قەیسەری، لە زگەوە منداڵ دەرهێنان، بەبێ دەرهێنانی منداڵدانەکە.
عملية دودلی	Dudl	نەشتەرگەریی دودلی، لە منداڵداندا دەکرێت.
عملية دوبلی		نەشتەرگەریی دوپلی، بۆ چارەکردنی تەنگی زکماکی لە چووك (کێڕ)دا.
عملية ادبول		نەشتەرگەریی ئێدیپۆل، پاککردنی (داتاشینی) گورچیلە بۆ چارەکردنی نەخۆشی برایت.
عملية دلتورو		نەشتەرگەریی دێلتۆرۆ، لە کۆرۆنیای چاودا دەکرێت.
عملية دینان		نەشتەرگەریی دینان، لە ڕیخۆڵەی براودا دەکرێت.
عملية ديفنباخ		نەشتەرگەریی دێفنباخ، بڕینەوەی جومگەی ڕان.
عملية استلاندر		نەشتەرگەریی ئەستلاندەر، دەرهێنانی پەراسوو.
عملية افربوش		نەشتەرگەریی ئەڤەربوش، بۆ چارەکردنی داکەوتنی پێڵوو.
عملية فني		نەشتەرگەریی فینی، ڕێگەیەکە بۆ گەیاندنی گەدە بە ڕیخۆڵەی دوانزەگرێ.
عملية فرانك		نەشتەرگەریی فرانك، لە گەدەدا دەکرێت.
عملية جلبيات		نەشتەرگەریی گالبیات، لە سێ بەندەدا دەکرێت بۆ دەرهێنانی منداڵ لە ئافرەت.
عملية جانت		نەشتەرگەریی گانت، لە ئێسکی ڕاندا دەکرێت.

عملية جرسوني		نەشتەرگەریی جەرسۆنی، لە ڕیخۆڵە ڕێکەدا دەکرێت بۆ چارەکردنی پیسایی ڕانەگرتن.
عملية جروسمان		نەشتەرگەریی گرۆسمان، بۆ چارەکردنی جیابوونەوەی تۆڕێنەری چاو بەکاردێت.
عملية كبرى، عملية خطيرة	Capital operation	نەشتەرگەریی گەورە، گرنگ.
عملية كرنوشن		نەشتەرگەریی کارنۆشان، بۆ چارەکردنی دەردەفیل و ئێشی دەمار (نۆرالجیا) بەکاردێت.
عملية شيفر		نەشتەرگەریی شیفەر، بۆ دەرهێنانی ئالوو.
عملية شين	eration	نەشتەرگەریی شێن، بۆ چارەکردنی بەریەککەوتنی ئەژنۆکان.
عملية كلارك		نەشتەرگەریی کلارك، بۆ پینەکردنی مەیاسیری بۆڕی میز.
عملية كوك		نەشتەرگەریی کۆك، کردنەوەی بۆریی میز.
عملية تجميل	Cosmetic operation	نەشتەرگەریی جوانکردن، بۆ لابردنی نارێکی لە لەشدا.
عملية كوتنج		نەشتەرگەریی کۆتینگ، بۆ چارەکردنی ئەو نینۆکەی کە بە گۆشتەکەدا بۆ ناوەوە گەورە دەبێت.
عملية كريدى		نەشتەرگەریی کرێدی، بۆ دەرهێنانی منالْدان.
عملية كريل ومتي	Crile a	نەشتەرگەریی کریل و مەتی، سڕکردنی ناوچەیی لە کالانی دەماردا.
عملية كريب		نەشتەرگەریی کریپ، ڕێگەیەکە بۆ کردنەوەی ڕیخۆڵەی کۆلۆن.
عملية دفات		نەشتەرگەریی دڤات، بۆ چارەکردنی فراوان بوون و داکەوتنی بۆریی خوێنهێنەر.
عملية دافيزكولى		نەشتەرگەریی دافیزکولی، بۆ چارەکردنی خوار و خێچی لە پێدا.
عملية دتل		نەشتەرگەریی دیتل، لە پرۆستاتەدا دەکرێت.
عملية دويل		نەشتەرگەریی دۆیل، بۆ چارەکردنی قۆڕی.
عملية بارول		نەشتەرگەریی بارویل، بۆ چارەکردنی بەریەککەوتنی ئەژنۆکان دەکرێت.
عملية باسيني		نەشتەرگەریی باسینی، بۆ چارەکردنی قۆڕیی دەکرێت.
عملية بيت		نەشتەرگەریی بێت، لە بۆڕی میزدا دەکرێت.
عملية باتي		نەشتەرگەریی باتی، دەرهێنانی هێلکەدان.
عملية بوم		نەشتەرگەریی باوم، بەستنی دەماری دەموچاو.
عملية بير		نەشتەرگەریی بیر، بۆ چارەکردنی تاریکبوونی زەرەبینی چاو.
عملية بجيلو		نەشتەرگەریی بیجیلۆ، وردکردنی بەردی میزڵدان.
عملية بلروث		نەشتەرگەریی بیلرۆت، بۆ دەرهێنانی کونی دەرگاوانی گەدە، دەرهێنانی زمان.
عملية بوب		نەشتەرگەریی بۆب، بڕینی تورەکەی زراو و دەرهێنانی ئەو بەردانەی کەتیایەتی.
عملية بوبروف		نەشتەرگەریی‌بۆبرۆف، پینەکردنی ئێسك بۆ چارەکردنی ناوبەنگی مەغزی درکاوی.
عملية بونزل		نەشتەرگەریی بۆنزل، لە ڕەشێنەی چاودا دەکرێت.
عملية بوطيني		نەشتەرگەریی بۆتینی، لە لووی پرۆستاتەدا دەکرێت.
عملية بربوير		نەشتەرگەریی بریوێر، بۆ چارەکردنی برینی بۆریی خوێنبەر.

عملية براينت		نەشتەرگەریی بریانت، لە ریخۆڵەی کۆلۆندا دەکرێت.
عملية بزي		نەشتەرگەریی بزی، پێکهاتنی بیبیلەی دەستکرد لە چاودا.
عملية كليسين		نەشتەرگەریی کالیسین، لە ریخۆڵەی کۆلۆندا دەکرێت.
عملية البناء	Anabolism	پرۆسەی پێکهاتنی شانە لە لەشی زیندەوەردا.
عملية الهدم في الخلايا الحية	Catabolism	پرۆسەی تێکدان (ڕووخاندن) لە لەشی زیندەوەردا.
عملية الثرميت	Thermite-process	پرۆسەی تەرمیت، تەرمیتێن، پرۆسەی بەکارهێنانی تێکەڵاوی هاڕاوەی ئەلەمنیۆم و ئۆکسیدی ئاسن بۆ لەحیمکردن، هەروەها بەکارهێنانی ئەلەمنیۆم بۆ لێکردنەوەی هەندێك ئۆکسیدی کانزایی (میتاڵی) وەکو کرۆم.
عملية جراحية	Surgical operation	نەشتەرگەری.
عملية السحق، عملية السحق الحراري	Cracking-process	پرۆسەی هاڕین بە گەرمی، پرۆسەی گۆڕینی نەوتی سروشتی نەوتی قورس، بۆ بەنزین بە تێکشاندنی بە هۆی گەرمییەوە.
عملية التفجير	Detonation process	پرۆسەی تەقاندن.
عملية التبلور	Crystallization process	پرۆسەی بلووراندن، پرۆسەی بلوورێن، پرۆسەیەکە بۆ جیاکردنەوەی مادەی تواوە لە گیراوەکەی بە شێوەی بلوور وەکو لە دروستکردنی شەکردا.
عملية اديباتية، عملية كظيمة	Adiabatic-process	پرۆسەی ئەدیاباتی، هەر پرۆسەیەك کە ڕوودات بەبێ ئەوەی گەرمیی بدات یان گەرمیی لێوەربگرێت.
عملية التحميص	Roasting process	پرۆسەی برژاندن.
عملية التطويف	Floating-process	پرۆسەی سەرخستن، پرۆسەی سەر ئاو خستن.
عملية عكسية	Reversible-process	پرۆسەی پێچەوانەیی.
عملية الصهر	Fusion process	پرۆسەی شلەوەکردن، وەکو لە پرۆسەی پۆختەکردنی ئەلەمنیۆمدا.
عملية كيمياوية	Chemical process	پرۆسەی کیمیاگەریی.
العمليات الأربعة		چوار کردارەکەی ماتماتیك: کۆکردنەوە و لێدەر کردن و لێکدان و دابەشکردن.
عملية آيزوثرومية	Isothermal process	پرۆسەی یەکسانیی گەرمی، پرۆسەیەکە پەستان و قەبارەی مادەی تێدا دەگۆڕێت بەڵام هیچ گۆڕانێك لە پلەی گەرمیدا ڕوونادات.
عملية عكسية، عملية إنعكاسية	Reversible-process	پرۆسەی پێچەوانەی.
عمه، عدم الدراية، فقد التحسس	Agnosia	حەپەسان، دەرك نەکردن، هەستکوێری، نەمانی توانای هەستکردن وەکو نەمانی توانای جیاکردنەوە لە نێوان شێوە و سروشتی شتومەك و کەسانی بینراودا.
عمه الذوق، عمى الذوق	Taste-blindness	چێژکوێری، چێژ نەکردن، حەپەسانی چێژ.
عمه الألوان	Amnesic color blindness	ڕەنگ کوێری، ڕەنگ دەرك نەکردن، حەپەسانی ڕەنگ.
عمه حركي	Apraxia	هەستکوێری جووڵە، پشێوییەکی ژیرییە نیشانەکەی ئەوەیە کە ئەو کەسە توانای ئەوەی نامێنێت کەمیری بکەوێتەوە چۆن هەندێك ئیشی هونەری بکات وەکو لێخوڕینی ئۆتۆمبیل.
عمه المرض	Anosognosia	گوێ نەدانە نەخۆشی، گوێ لێخەفاندنی نەخۆشی.
عمه المكتوبات، عمى القراءة	Alexia	خوێندن کوێری، نووسین کوێری.
عمة ذهني	Ideational agnosia	زەین کوێری، دەرك نەکردنی ڕاستی شتومەك.
عمهان، كلال الإدراك	Acatamathesia	دەرك نەکردنی شتومەك و هەڵوێست بە تایبەتی دەرك نەکردنی مانای قسە.

عمه بصري	Visual agnosia	پشـێوی لـه توانـای جیاکردنـەوەی شـتە بینراوەکـاندا لـه ئـەنجامی نەخۆشی‌یەکەوە لە مێشکدا.
عمود خشبي	Wooden pillar	دیرەگ، کۆڵەکە.
عمود فقري	Vertebral-column, Backbone	مورغەی بڕبڕەدار، مازەی پشت، مورغەی پشت، مورەتخە، بڕبڕەی پشت.
عمود ، دعامة	Pillar, Post, Pole, Column	ستوون، کۆڵەکە، تان، ئەستوون، دەنگە، پایە.
عمود محشو	Packed column	ستوونی ئاخنراو، ستونێکە بۆ دلۆپاندن، مادەیەکی ناواخنی کونیلەداری تیادایە بۆ پترکردنی رووبەری بەر یەککەوتن لە نێوان مادەی شلە و مادەی گازدا.
عمودي، قائم	Vertical, Perpendicular, Columnar	ستوونی، ئەستوونی ، قیت، تانی.
عمود التقطير	Distillation-column	کەلووی (بورجی) دلۆپاندن وەکو لە پاڵاوتنی نەوتی خاودا بەکاردێت .
عمود كهربائي	Electric-pile, Cell	بڕوانە (خلیە کهربائیە) .
عمود جاف، خلية جافة	Dry-cell	پیلـی وشـك، پیلێکـی کارەبـایی وشـکە بـە ئاسـانی هـەڵدەگیرێت و بەکاردەهێنرێت وەکو لە ڕادیۆدا.
عمود الخزن، مرسم	Storage cell, Battery	پاتری خانەی کۆکردنەوە ، خانەی هەڵگرتن، پیلی کۆکردنەوە.
عمود فولتائي	Voltaic cell	پیلی ڤۆلتایی (بڕوانە خلیە فولتائیە).
عمود لكلانشية	Leclanche cell	پیلی لیکلانشیْ (بڕوانە خلیە لاکلانشیە).
عمود بسيط	Simple cell	پیلی سادە، پیلی ساکار.
عمود كهروحراري، عمود حراري، ثرموبيل	Thermopile	تێرمۆپیل، پیلی کارەبای گەرمی، جۆرە پیلێکە بۆ پێوانی پلـەی گـەرمی بەکاردێت لەو شوێنانەدا کە تەرمۆمیتری تیادا بەکارنایەت.
عمود الوقود	Fuel cell	خانەی سووتەمەنی، پیلی سووتەمەنی، پیلێکی کیمیایی کارەبای‌یە وزەی کیمیـایی ئـەو ستووتەمەنی‌یەی کە بەردەوام تـیْی دەکرێـت دەگۆڕێـت بـۆ وزەی کارەبایی.
عمود إبتدائي	Primary pillar	پیلی سەرەتایی.
عمودالتلفون، عمود الكهرباء	Post	دارتەل، عەمودی کارەبا .
عمود الحفر	Drilling rod, Boring rod	ستوونی هەڵکەندن، ئەو ستوونەیەکە مەکینەی هەڵکەندن دەیسوڕێنێتەوە .
عمود الخيمة	Tent pole	کۆڵەکەی چادر.
عمود القنطرة	Pier of a bridge	پایەی پرد.
عمود التجزئة، برج التجزئة	Fractional-column	کەلووی بەشکردن، بورجی دلۆپاندنی بەشکردن لە پاڵاوتنی نەوتی خاودا بەکاردێت، نەوتە سروشتی‌یەکە دەکات بە ڕۆنی مەکینە و گازۆیل و نەوتی سپی و بەنزین .
عمولة، جعالة	Commission	قومیسیۆن،ئەو پارەیەی کە دەڵاڵێك یان بانقێك وەریدەگرێت بەرامبەر بە ئیشێك.
عمولة	Percentage	دەڵاڵی، کرێیەکی ڕێژەی‌یە ئەو کەسە وەریدەگرێت کە ئیشێکی بازرگانی یان زەوی و زاری پێسپێرابێت.
عمى، كمه	Blindness, Ablepsia	کوێری، کوێرایی، چاوداهاتن، سۆما داهاتن.
عمى نصفي	Hemiano psea	نیوە کوێری چاو.
عمى الألوان، دالتوانية	Colour blindness, Daltonism, Achromatopia	ڕەنگ کوێری، بە هۆی ڕانەهاتن لەسەر هەستکردن بە ڕەنگ، دوو جۆری هەیە یەکێکیان ناتوانێت ڕەنگی سوور ببینێت، ئەوی‌تریان ڕەنگی سوور و سەوز لە یەکتری جیاناکاتەوە.

عمى الألوان الجزئي	Partial colour Blindness	ڕەنگ کوێری ناتەواو، نەتوانینی چاو لە جیاکردنەوەی ڕەنگی سوور ئینجا شین ئینجا زەرد یەك لە دوای یەك.
عمى الألوان العام	Achromation	ڕەنگ کوێری گشتی.
عمى الألوان الكلي، عمى الألوان الكامل	Complete colour Blindness, Achromatopsia	ڕەنگ کوێری تەواو، هەموو ڕەنگەکان سپی دەبینێت بە پلەی جیاواز لە تین (شدە) دا .
عمى غير مكتمل ، دوش، عمى جزئي	Obcecation, Meropia	کوێری ناتەواو، کوێری بەشی.
عمى الغسق	Aknephascopia	کوێری ئێوارە وەختە، کوێری شێوان، شێوکوێری .
عمى وظيفي	Functional blindness	کوێربوونی فەرمانی ، فەرمان کوێری، نەتوانینی بینین هەرچەند کە چاویشی ساغ بێت.
عمى البنفسجي	Amianthopy	کوێرەبنەوشەیی، بنەوشەیی کوێریی، نەبینی ڕەنگی بنەوشەیی.
عمى الحمرة، عمى اللون الأحمر	Red blindness, Protanopia Protanopsia	کوێرسووری، سوور کوێری، نەبینینی ڕەنگی سوور.
عمى الأخضر، عمى الخضرة	Achloropsia, Achloroblepsia, Deuteranopia, Aglaucopsia, Aglaukopsia, Green blindness	کوێرسەوزیی، سەوزکوێری ، نەبینینی ڕەنگی سەوز.
عمى الأزرق، عمى الزرقة	Acyanoblepsia, Acyanopsia, Tritanopsia, Blue blindness	کوێرشین، شین کوێریی، نەبینینی ڕەنگی شین.
عمى وقتي	Temporary-blindness	کوێری کاتی، وەك لە کاتی جەنگدا ڕوودەدات.
عمى البصيرة، عمى روحي او عقلي	Mind blindness, Psychic-blindness	دەروون کوێری، ئەو کەسە بە ڕواڵەت دەبینێت بەڵام شتومەك لە یەکتری جیاناکاتەوە و تێیان ناگات .
عمى الكلمات	Aphasia, Alexia	وشەکوێری، خوێندنەوەکوێری.
عمى الحروف	Letter blindness	پیت کوێری.
عمى القمر، قَمَر	Moon blindness	مانگ کوێری، ئەوکەسە کە سەیری مانگ بکات چاوی نابینێت.
عمى الثلج، قَمَرٌ	Snow blindness	بەفر کوێری، ئەو کەسە لە بەفردا چاوی نابینێ، نەبینین بەهۆی ئەو ڕووناکییە بەتینەی کە دەکەوێتە سەر بەفر .
عمى الليل، عشا، عشو	Night blindness, Hemeralopia-nyclalopia	شەوکوێری، زڕەکبوون.
عمى النهار، جهر، خفش	Day blindness	ڕۆژکوێری، قارغی.
عمياء	Blind woman	ژنێکی کوێر.
عمى خذني معك، راس الحمامة، ارقطيون	Burdock, Arctium	سەرەکۆتر، ڕووەکێکی دڕکاویی پزیشکییە، قنچکی بەرەکەی قولاپدارە، دەنووسێت بە لەشی گیاندار و شتومەکەوە.
عميرة، منحلة	Shed of bess, Apiary	شوێنی پەروەردەکردنی هەنگ، کۆمەڵێك شانەی هەنگ.
عميد، رئيس	Chief, Principal	سەرۆك.
عميد بحري (في الأسطول)	Rear admiral	میری زەریا، عەمیدی زەریا، زەریا سالار.
عميد النخل	Archonto-phoenix	سەرۆکی دارخورما، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورمایە.
عميد الكلية او الجامعة	Rector, Dean	سەرۆکی زانکۆ یان کۆلیج.
عمير، عامر، آهل	Populus	ئاوەدان.

عميرة، تحت قبيلة	Subtribe	ژێرهۆز، بەشێکە لە پۆلەکانی زیندەوەر.
عميق	Deep, Profound	قووڵ.
عميل، وكيل	Agent	وەکیل، بەکرێگیراو.
عميل، زبون، مشتري	Customer	مەعمیل.
عُنازٌ، لقلق حبشي	Ethiopian-stork	لەقلەقی حەبەشە، ڕەنگەکەی ڕەش و مەیلە و ئەرخەوانییە ، سکی سپییە و سەربالی ڕەشە، مل و دەنوك و لاق سوورە لە حەبەشە دەژی.
عنّاز	Lily grass	گیازەمەق، زەلی گوڵدار، ڕووەکێکە گوڵی جوان دەگرێت.
عنار، ذو الأعنة، ممسك الأعنة	Flowering rush, Auriga, The charioteer	جڵەوبەدەست، جڵەودار، بزنەوان، شوانی بزن، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
عناق	She-kid	سیاگوش، سیولۆ، گوێ ڕەش، ووشەك، هەنگوینخۆر، جۆرێکە لە پشیلەکێوی.
عناق الأرض، عنجل، خنجل، فرانق، تُفة، وشق صحراوي	Caracal, Persian-lynx	گیاندارێکی درندەیە لە کۆمەڵەی گوربە لە پشیلە گەورەترە و تۆپەڵە موویەکی ڕەش وا بەسەر گوێچکەیەوە ڕەنگەکەی خاکی یان قاوەیی مەیلە و سوورە، سکی سپییە.
عناق	Mizar	کارژۆڵە، سیاگوش، جۆرە ئەستێرەیەکە.
عناق، معانقة	Embracing	دەست لەملکردن، دەست لەملان.
عناقية، قضاب، ونكا	Periwinkle, Vinca	ڤینکا، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی ژاڵە، هەندێکی وەك کەپر وایە، گوڵێکی شینی گەورە دەگرێت، هەندێکی تری گوڵی سپی یان پەمەیی دەگرێت .
عناية	Attention, Care	خەمخۆری ، چاودێری ، بە تەنگەوەهاتن، بەتەنگەوەبوون.
عناية زراعية	Tending	چاودێری کشتوکاڵ و دارستان .
عُنّاب	Jujube tree, Zizyphus-jujuba	عەناب، عەنەب، دلیق، درەختێکە لە کۆمەڵەی تاوگە و وەکو شیلان سوورە و کەمێ درێژکارە، وەکو خورما یان زەیتون وایە ، سوور و شیرینە بۆ خواردن و دەرمان بەکاردێت، دارەکەشی بەرز و دڕکاوییە و گوڵەکەی بچووك و زەردە.
عناب بّري، سدر البّر، ضاّل	Wild jujube, Lotus jujube	عەنابە کێویلە، درەختێکی دڕکاوییە، بەرەکەی بچووك و عەنابی و خۆشە بۆ نەخۆشی سنگ باشە.
عَنّاج، نمرية	Tingida, Tingis	مێرووەپڵنگی، مێروویەکی زیان بەخشە بە ڕووەك لەسەر گەڵای درەخت کۆمەڵ دەبەستێت و لەناوی دەبات .
عِناج، ألم القطن	Lumbago	ڕەقیتە، ئازاری خالیگە.
عناكب، رتيلاوات	Araneida	جاڵجالۆکەییەکان، کۆمەڵەی جاڵجالۆکە.
عنوان	Address, Title, Heading	ناونیشان، سەرباس، سەرناو.
عناصر	Elements (chemical)	توخمەکان، توخم یەك مادەیە بە ڕێگە ئاساییە زانراوەکان مادەی تری لێدەرناهێنرێت وەکو ئاسن.
عناصر إنتقالية	Transition-elements	توخمە گواستراوەییەکان، ئەو توخمانەن کە هەموویان کانزان و دەکەونە سێ خولەوە لە خشتەی خولیدا، لە خولی یەکەمدا لە سکاندیۆمەوە ٢١ بۆ مس ٢٩، لە دووەمدا لە ییتەریۆمەوە ٣٩ بۆ کادمۆیم ٤٧، و لە سێهەمدا لە لانتانۆمەوە ٥٧ بۆ زێر ٧٩ واتە توخمە لانتانیدەکان ، هەروەها ئەو توخمانەی کە دەکەونە دوای ئەکتینیۆم ٨٩، توخمە گوستراوەییەکان باری ئۆکسانی جیاوازیان هەیە و چەندەها ئایۆنی ئالۆز پێکدەهێنن و ڕەوشتی بەنرخیان هەیە لە باری کانزاییدا.

عربي	English	کوردی
عناصر مشعة، عناصر ذات نشاط إشعاعي	Radioactive-elements	توخمە چالاك تیشكدەرەكان، ئەو توخمە سروشتییە یان دەستكردانەی كە ناوكەكانیان لێهەڵدەوەشێن و وزەیان لێدەردەپەڕێت بە شێوەی تیشكی ئەلفا و بێتا یان گاما و بە قورقوشم كۆتاییان دێت، بڕی مادە تیشكدەرەكان بە یەكەی چالاكی تیشكدانەوە واتە تێكڕایی خێرایی لێكهەڵوەشان بە یەكەی (كووری) دەردەپەڕێت، كە ئەویش بریتییە لە ٣/٧٣x١٠^{١٠} لێكهەڵوەشان لە چركەیەكدا ، نموونەش بۆ ئەم توخمانە یۆرانیۆم، ڕادیۆم هتد كە لە مەیانی زانست و پیشەسازی و كشتوكاڵ و تەندروستی هتد سوودیان لێوەردەگیرێت .
عناصر لانثانية، عناصر لانثانيدية، سلسلة اللانثانيدات	Lanthanides, Lanthanoid-series	توخمە لانتانیدەكان، زنجیرەی لانتانیدەكان بریتییەلە زنجیرەی توخمە گڵییە دەگمەنەكان لە ژمارەی گەردیلە بێ یان لە توخمی سیریۆمەوە ٥٨ دەست پێدەكات هەتا توخمی لۆتیتیۆم ٧١.
عناصر اكتينية، عناصر اكتينيدية، سلسلة الأكتينيدات	Actinide- series, Actinoid- series	توخمە ئەكتینایدەكان، زنجیرەی ئەكتینایدەكان ، بریتییە لە كۆمەڵەی توخمە چالاك تیشكدەرەكان كە لە توخمی ئەكتینیۆم ٨٩ وە دەست پێدەكات هەتا توخمی هاهنیۆم ١٠٥، هەموویان كانزان و هێشتا لە ژێر تاقیكردنەوەدان بۆ زانینی سوودەكانیان .
عناصر وراء اليورانيوم	Transuranic-elements	توخمە ترانسۆرانییەكان، توخمەكانی دوای یۆرانیۆم، ئەو توخمانەی كە ژمارەی گەردیلەییان لە هینی یۆرانیۆم زیاتر و لە سروشتدا نەبینراون و بە بۆردومانكردنی ناوكی دروستكراون، هەموویان چالاكن لە تیشكدانەوەدا و تازەترینیان بریتییە لە توخمی هاهنیۆم.
عناصر ممثلة، عناصر نموذجية	Representative elements	توخمە نوێنەرەكان، توخمە نموونەییەكان ، ئەو توخمانەی كە تەنها یەك جۆر (ژمارە) هاوهێزیان هەیە لە ئاوێتەكانیاندا وەكو توخمەكانی خێزانی (ا) لە كۆمەڵەی یەكەم و دووەم لە خشتەی خولیدا واتە وەكو سۆدیۆم و كالیسۆم..هتد.
عناصر خاملة، غازات خاملة، عناصر نادرة، غازات نادرة، عناصر نبيلة، غازات نبيلة	Rare-gases	توخمە دەگمەنەكان، گازە دەگمەنەكان، توخمە سستەكان، گازە سستەكان، بریتین لە شەش گاز كەوتوونەتە كۆمەڵەی ئەوپەڕی لای ڕاستی خشتەی خولی، ناوەكانیان : هیلیۆم، نیۆن، ئارگۆن، كریپتۆن، زینۆن، ڕادۆن، سیانەكەی یەكەمیان بە ڕاستی سستن، بەڵام ئەوانی تریان هەتا ڕادەیەكی كەم لە توانایاندا هەیە ئاوێتە دروست بكەن.
عناصر الغذاء، عناصر أساسية	Nutrient or essential elements, Nutritional factors	توخمەكانی خۆراك، توخمە سەرەكییەكان، بریتین لە ترشە ئەمینییەكان و ترشە چەورییەكان و ڤیتامینەكان واتە بنچینەی ئەو خۆراكەی كە پێویستن بۆ گەورە بوون و گەشەكردنی لەشی زیندەوەر (گیاندار و ڕووەك).
عناصر ترابية نادرة، عناصر أرضية نادرة	Rare-earth-elements	توخمە خولییە دەگمەنەكان، توخمە گڵییە دەگمەنەكان، كۆمەڵە توخمێكی كانزایین و لە یەكتری دەچن لە ڕووی ڕەوشتی كیمیاییەوە و ژمارەیان پانزەیە واتە لە نێوانی ژمارەی گەردیلەیی (٥٧ لانتانۆم-٧١ لۆتینۆم/ لە كۆمەڵەی سێهەم لە خشتەی لانتانیدەكان.
عنانة، عنّة، عجز جنسي، حوقلة	Sexual impotence, Asynodia, impotence, Impotency	بێكارەیی ڕەگەزی، ئەمانی ئاڵۆشی ڕەگەزی، نەتوانینی جوتگرتن، پشتشلی ، كەموكوڕییەك لە كۆئەندامی دەماریی یان كۆئەندامی زاوزێدایە كە ناهێڵێت ئەو گیاندارە چووكی هەستێت و كرداری جووتگرتن جێبەجێبكات.

عنان، سير اللجام، رسن، شكيمة	Bridle, Reins	جلەو، ڕەشمە، دەستەجلەو.
عنان، سحاب	Cloud	هەور.
عناد	Opposition	سەرکێشی، سەرچڵی، ورك، مانگرتن، خرسی، لاساریی، گەی، مان .
عنب	Grapes	تریێ، هەنگوڕ، بەری داری مێو کە بە شێوەی هێشووە، جۆرەکانی : ڕەشکە، سپیکە، کشمیشی ، دۆشاویی، سایانی، ڕەشمیری، سەرقوڵە، پایزە، تامخۆرووس، تایەڤ، تۆرتۆر، تەورێزی، جافیکایی، خۆشناو، دڵەکەلەشێر، زلکە، ناوەبڕ، زوومرەو، سوورەشلی، پووسەڵ، تریبکە.
عنب أسود، غربيب	Black grapes	تریێ ڕەشە، چەمچڕ، یەکێکە لە جۆرەکانی تریێ.
عنب صيفي	Summer grapes, Pigeon grapes	تریێ هاوینە، جۆرێکە لە تریێ ڕەشکە بەرەکەی شیرین یان مەیلە و ترشە.
عنب نصف ناضج، حصرم	Green sour-grapes	بەرسیلە، تریێی پێنەگەیشتوو.
عنب مسكي	Muscadine grapes	تریێی بۆنخۆش، تریێی تامخۆش.
عنب الذئب، ربرق	Garden-night-shade, Black night shade	تریێی گورگ، دەوەنێکی تەمەن درێژە لە کۆمەڵەی بایەنجانە، قەدەکەی ئەستوور و دڕکاوی‌یە ، گەڵاکەی گەورەیە، گوڵەکەی بنەوشەیی‌یە، بەرەکەی وورد و خڕو ڕەشە ناخورێت، ئەگەر لەگەڵ بایەنجان موتوربە بکرێت بەرەکەی دەخورێت .
عنب النبيذ و العصير	Wine and juice-grapes	تریێی شەرابی و شەربەت.
عنب المائدة، عنب التفكة	Table grapes, Dessert grapes	تریێی خواردن.
عنب الغراب، صخرية	Black-berried-heath, Crow-berry	تریێی قەڵەڕەشکە، دەوەنێکی پزیشکی‌یە گوڵەکەی سوورە ، بەرەکەی ڕەش و توونە دەخورێت .
عنب النصاري، كشمش احمر	Red currant	تریێی کشمیشی سوور.
عنب الثعلب، مغد اسود، ثلثان	Morel, Black night-shade, Solanum nigrum	تریێی ڕێوی، گیایەکە لە کۆمەڵەی بایەنجانە هەندێك جۆری مادەی سڕکەری تێدایە .
عنب الزبيب	Raisin grapes	تریێی مێوژ.
عنب الحجال	Partidge-berry	تریێی سوێسکە، ڕووەکێکە بەرەکەی لە تریێ دەچێت، سوورە و دەخورێت، گوڵەکەی سپی مەیلە و ئەرخەوانی بۆنخۆشە.
عنب الثعلب، فناة	Bitter-sweet, Fox grape, Woddy night-shade, Night-shade, Felon wood, Felon-wort	تریێی کێویلە، تریێی ڕێوی، توولەزەرە، ڕێزەڵە، هەرمزاڵە، ڕووەکێکە بەرەکەی لە تریێ دەچێت ، سوور و ووردە بەشێوەی هێشوو ، گیایەکی دەشتەکی پزیشکی‌یە لە کۆمەڵەی زەمق لەناو لەوەڕگادا دەڕوێت، ڕەگەکەی ڕشێنەرەوەیە مادەی سڕکەر لە گەڵاکەی دەردەهێنرێت .
عنب الثعلب، عجد، ريباس	Ribes, Flowering-currant	تریێ ڕێوی، کشمیشی گوڵدار، ڕووەکێکە هێشوە گوڵی پەمەیی دەگرێت .
عنب الحية، فاشرا سوداء	White-bryony, White-vine, Snake-bryony	تریێ مارانە، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی کولەکە لەناو دارستان و شوێنە بەیارەکاندا دەڕوێت گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سپی مەیلە و سەوزە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .

عنب شاطىء البحر	Coccoloba	تریّی قەراغ دەریا، درەختێکە لەناوچە گەرمەکانی ئەمریکا دەڕوێ.
عنب الدُب، عیسران، اویسة	Bear-berry, Bilberry, Whortle berry	تریّی ورچ، ڕووەکێکە لەناوچە شۆرەکاتەکاندا دەڕوێ، مازوو دەگرێت بۆ دەباخکردن و دژی سکچوون بەکاردێت، بەرەکەی ڕەشە یان سوورە لە تریّ دەچێت و ورچ دەیخوات ، گوڵەکەی پەمەییە .
عنب القطا، غلطارية كندية	Checker-berry, Winter-green	تریّی قەتێ، دەوەنێکە گوڵەکەی سپییە، گەڵاکەی بۆنخۆشە وەکو چایی بەکاردێت و سوودی پزیشکی هەیە ، سەلکەکەی دەخورێت.
عنب الهند، ببايا، بباظ	Papaya, Papawapple, Melon tree	پاپایا، سێوی پاپاو، دارکاڵەك، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە گەڵاکەی لە لەپی دەست دەچێت گەورەیە، گوڵەکەی ڕەنگ فستقییە، بەرەکەی لە هەڵوژە دەچێت، بەڵام هێندەی کاڵەکێك دەبێت، شیینە و دەخورێت . ئاوکێکی سپی لێدەردەهێنرێت و پیّدەگوترێت زەمقی پاپایا.
عنب الصحراء	Desert-grapes	هەزارومشێنە، هەزارومشان، تریّی بیابانی، ڕووەکێکی لاولاوییە، بەرەکەی لە تریّ دەچێت دەباخی پیّدەکرێت .
عنب محفوظ،		مێلاق
عنبا، منغو، منجو، منغا، منجا، انبج، عنبة	Mango	عەمبە، مانگۆ، مانگ، درەختێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوییەکی سوورە، بەرەکەی لە گورچیلە دەچێت، گەورەیە و نزیکەی کیلۆیەك دەکێشێت، ڕەنگەکەی سەوزی مەیلەو زەردە یان سوورە دەخورێت و دەکرێت بە مرەبا بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
عِنبِّية	Blue-berry, Vaccinium	تریّی شینکە، دەوەنێکە بەرەکەی وەك دەنکە تریّیەکی بچووك وایە ڕەنگەکەی ڕەش و مەیلەو شینە، تامەکەی خۆشە لە بێشەڵانەکانی ئەوروپا و ئەمریکادا دەڕوێ.
عنبية (ثمرة)	Berry	تریۆکە، هەر بەرێکی ڕووەك گۆشتن بێت و دەنکی تیا نەبێت بەڵام چەند تۆوێکی تیابێت لە تریّ بچێت .
عنبة	Acinus, Acini	بۆڵیی، هەر شتێك لە بۆڵەتریّ بچێت.
عِنَبة	Ambury, Anbury	دوومەڵێکی نەرمە لە لاقی وڵاخ و ئاژەڵ پەیدا دەبێت .
عنب اُريجون، برباريس، انبرباريس، عود الريح	Berberis, oregon-grape, Barberry	زریشك، ڕووەکێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی زەردە، بەرەکەی ئەرخەوانیی مەیلە و ڕەشە.
عنبر، حوت العنبر، قيطس، حوت المنّ	Sperm-whale, Physeter, Cachalot	نەهەنگی عەمبەر، جۆرە نەهەنگێکی گەورەی سەرزلە، ڕەنگەکەی خۆڵەمێشییە و ددانی هەیە .
عنبر، مخزن	Store-house, Ware house	هۆڵی خستەخانە و کارگە و بەندیخانە، عەماری دەغڵودان، گەنجینەی دەغڵودان، عەمار، هەمار.
عنبر محروق	Burnt umber	عەبەری سووتاو، بۆیەیەکی شینەلە عەبەر دروست دەکرێت ، بریتییە لە ئۆکسیدی ئاسن و مەنگەنیز.
عنبر	Corn-flower	ڕووەکێکی ساڵانەیە گوڵی شین و سوور یان سپی هەیە
عنبر، كهرباء، كهرمان	Amber,Succinum	عەمبەر، کارەبا، مادەیەکی ڕێسینی بووبەردە، چەند ڕەنگێکی هەیە بە تایبەتی زەردی هەنگوینی لە ڕێسنی درەختی سنەوبەر پەیدابووە لە کانەکانی خەڵوز دەردەهێنرێت .

عنبر، عنبر خام	Amber, Amber gris	عەمبەر، مادەیەکە بە چەند ڕەنگێك هەیە بە تایبەتی سپی یان زەرد لە مۆم دەچێت، ڕیخۆڵەی نەهەنگی عەبەر دەریدەدات و بۆنی مسکی لێدێت لەسەر ڕووی دەریای وڵاتە گەرمەکاندا دەبینرێت ، بۆ چارەکردنی نەخۆشی تا و دەمار هەروەها بۆ دروستکردنی عەتر بەکاردێت .
عنبرة الشتاء	Depth of winter	چلەی زستان .
عنبربوی، عنبر بول، حب المسك، خطمي مسكي	Abelmosk, Musk okra, Musk mallow	عەبەربۆ، هێرۆی بۆنخۆش، تۆڵەکەی بۆنخۆش، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی تۆڵەکەیە، گەڵاکەی گەورە و زەردە، بەرەکەی لوولەییە، دەنکەکەی خڕ و بۆنخۆشە، عەتری لێدروست دەکرێت.
عنبر، عمبر		جۆرێکە لە برنج.
عنبر المستشفى او السجن	Section, Ward	بەشێك لە خەستەخانە یان بەندیخانە.
عنبر دماغ، شجرة الميعة	Sweet gumtree, storax, Satin walnut tree	عەمبەری جەوی، درەختێکە گەڵاکەی گەورەیە لە گەڵامێو دەچێت، بەرەکەی ورد و باڵدارە بە قلیشاندنی توێکڵی قەدەکەی جەوییەکی بۆنخۆش دەستگیر دەبێت کە بۆ بەهێزکردنی ئاڵۆشی ڕەگەزیی بەکاردێت.
عُنة		بڕوانە (عنانە).
عُنة الانثى	Female-impotence	بێکارەیی ڕەگەزیی لە مێدا، نەمانی ئاڵۆشی جوتگرتن لە مێ (ژن)دا.
عُنة وظيفية	Functional impotence	بێکارەیی ڕەگەزیی فەرمانی، بەهۆی باری نائاسایی دەروونییەوە دەبێت.
عُنة الذكر	Male impotence	چووك هەڵنەسان، بێکارەیی ڕەگەزیی لە نێردا.
عُنة عضوية	Organic impotence	بێکارەیی ڕەگەزیی ئەندامی، کە بەهۆی نەخۆشیی ئەندامییەوە دەبێت.
عنتر، عنترية	Robber fly, Hornet fly	مێشە دزە، مێشێکی گەورەیە جۆرە مێرووێکی دڕندەی سوود بەخشە چونکە مێرووی زیانبەخش لەناو دەبات.
عنتري، صدار	Corsage, Bodice	سوخمەی کراس.
عنتر	Ape (male)	عەنتەر، مەیموونی نێرەی قنگ سوور.
عنبري	Liqueur, Acordial	جۆرێکە لە مەی، شیرینە.
عُنجد	Raisin	مێوژ، کشمیش.
عنجاص، اجاص، برقوق	Plum	هەڵوژە، هەڵووچە، گەراس، گەلاس.
عنجول، عنجل	Gelechida	جیلیچیدا، پەپوولەیەکی زیانبەخشە بە ڕووەکی پەتاتە و دەغڵودان و لۆکە.
عنجوس، حالوش، مالوش	Male cricket	مڵە، جۆبرکە، مێروویەکی قاوەیی گەورەی زیانبەخشە بە ڕووەك، بەزۆری لە باخچەدا دەژی.
عنجد، شولة، بيضاء، لبانة مغربية	Euphorbium, Gum-plant	جۆرێکە لە ڕووەکی شیرمار، شیراوەکەی زۆر ژەهرین و بەکارە.
عنجد جميل، بنت القنصل	Flame leaf	کچە کۆنسوڵ، جۆرێکە لە شیرمار، گوڵی ئەستێرەیی گەورەی ئەرخەوانی دەگرێت.
عنجيل	Trachy pterus	تراچیپیترە، جۆرە ماسییەکی دەریاییە، پەرەکەکەی لە باوەشێن دەچێت و پەرەکەی کلکی قیتە.
عندليب، هزار، صفرد، ابوالمليح	Nightinagle	عەینەمەل، هوزار، جۆرێکە لە بولبول، بەشی سەرەوەی لەشی قاوەیی و مەیلەو سەوزە، خوارەوەی سپییە، کلکی قاوەیی کاڵە، کوللەخۆر.
عندليب، آكل الجراد	Berry eater	غەزایی، تووەخۆرە، غاینەمەل، پەلەوەرێکە وەکو کەنەسمەیە، ڕەنگاو ڕەنگ و مێملی کوللەیە.

عَنْدَم، فوفلة، بقم هندي، دم الأخوين، دم التنين، القاطرالمكي	Brasil-wood, Lima wood, Divi-divitree, American sumach, Bukk-wood, blood	درەختی خوێنی دووبراکە، بەقەم، درەختی ئاژدیها، درەختێکی درکاوییە، گەڵاکەی ئاوێتەیە و گوڵەکەی زەرد یان پرتەقاڵییە، تەختەکەی ئایابە، ڕەنگی سوور یان زەردی لێدەردەهێنرێت بۆ ڕەنگ کردن.
عنزع	Lovegrass, Tickle grass	گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە بۆ لەوەڕ باشە.
عَنْز، ماعز، تيس	Goat	بزن، ئەلوری، سیاوەن.
عنز (ذكر)	Goat (male)	سابرێن، بزنی نێر.
عنز جبلي، بدن، وعل	Mountain goat, Wild goat	بزنە کێوی.
عنز الماء، قادوح، فنفر	Balistes, Trigger-fish	ماسییە پەلەپیتکە، ماسییەکی پانکەڵەیە سەری پەڕەکەی مامزەی پێوەیە.
عنز هندي، ابوسعن	Marabou	مارابو، بزنی هیندی، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی لەقلەق تورەکەیەکی هەیە لەژێر ملیدا.
عنز الماء، ابومنجل، حارس	Ibis, Black-stork	لەقلەقی ڕەش، باڵندەیەکی ئاوییە مل و لاقی درێژە.
عنزروت، قداد، اسطراغالوس، كثيراء، مخلب العقاب، قتاد الصمغ، شجرة القدس، استراغالس	Astragallus sarcocolla, Milk vetch	ئەستراگالەس، کووژە، گەوەن، ڕووەکی کەتیرە، کۆمەڵە گیا و دەوەنێکی دەشتەکییە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سپی یان زەرد یان بنەوشەیی یان سوور، بۆ مەبەستی پزیشکی یان دەرهێنانی کەتیرە بەکاردێت، نزیکەی چل جۆری هەیە.
عنزب، سماق اللك	lac sumach	سماقی لۆك، جۆرێکە لە داری سماق، لۆك لە قەدەکەی دەردەهێنرێت.
عنس، عانس	An old maid	گەورەکچ، کچێکی گەورە کە شووی نەکردبێت.
عنس	Audax	داڵ، سیسارکەکەچەڵە، پێشەخۆرە، داڵێکی گەورەیە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە و دەنووك و نینۆکی زەردە.
عنش	Polydactylia, Sexdigitism	شەش پەنجەیی، بوونی شەش پەنجە لە دەست یان پێدا.
عنصر	Wild goat	بزنە کێوی.
عنصر	Element	توخم، ڕەچەڵەك، نەژاد.
عنصر كيميائي	Chemichal-element	توخمی کیمیایی، تەنها مادەیەکە و مادەی تری بە ڕێگەی ئاساییە زانراوەکان لێدەر ناهێنرێت، وەکو ئاسن.
عنصر ١٠٤، رذرفورديوم	Element 104, Rutherfordium	توخمی (١٠٤)، ڕەزەرفۆردیۆم، توخمێکی دەستکردە لە ساڵی ١٩٦٩ دا دۆزرایەوە، ژمارەی گەردیلەیییەکەی (١٠٤)ە و کێشی گەردیلەکەی (٢١٦)ە و نیشانەی (RF)ە.
عنصر ١٠٥، هاهينوم	Element 105, Hahnium	توخمی (١٠٥)، هاهنیۆم، توخمێکی دەستکردە ژمارەی گەردیلەییەکەی (١٠٥)ە و کێشی گەردیلەکەی (٢٦٠)ە و بە ناوی زانای ئەڵمانییەوە (ئۆتۆهان) ناونراوە و نیشانەی (Ha).
عنصر، جنس	Race	ڕەگەز، ڕەچەڵەك، نەژاد.
عنصري	Elemental	توخمی، ڕەگەزیی، ڕەچەڵەکی، نەژادی.
عنصل، إشقيل، عنصلان، بصل الفار، عيسلان، بصل الحية، بصل بريّ، عنصلاء	Squil, Scilla, Sea onion, Sisyrinchium, Iris	جافڵقێنە، پیازەمشکانە، سەلکی کاردو، پیازە خوگانە، پیازە مارانە، قوڕاوە، ڕووەکێکی پیازییە لە کۆمەڵەی زەمەق، گەلێك جۆری هەیە، گوڵەکەی بە زۆری شینە و هەندێ جار سپی یان سوورە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

عنصيف	Blue Dasiy, Blue Marguerite	دێزی شین، مارگرێتی شین، ڕووەکێکە گوڵی شینی جوان دەگرێت بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت .
عنظوب	Stagbettle	جۆرە مێروویەکی بەسوودە، لە قالۆنچە دەچێت، ڕەنگەکەی ڕەش یان قاوەییە لەژێر توێکڵی درەختدا دەژی.
عنظل		بڕوانە (عكاشە).
عنف	Violence, Harshness, Severity	توندی، توندوتیژی.
عنفة، ريشة المروحة	Vane, Blade	پەڕەکەی پانکە.
عنفة	Turbine	تۆربین، چەرخی ئاو.
عنفط		بڕوانە (عناق الارض) .
عنفوان، ريعان، ميعة، شرخ	Prime, Youth	هەرەت، تاف.
عنق	Neck, Cervix, Collum	گەردن، مل، ئەستۆ، ستوکر، ستۆ.
عنق الرحم	Cervix, Uteri	ملی مناڵدان، لقی مندالأن.
عنقي	Cervial	ملی، هەرشتێك پەیوەندی بە ملەوە هەبێت .
عنق السنّ	Dentis collum	ملی ددان، باریکایی ددان .
عنقاء، فتقس، سمندل	Griffon, Griffin, Fabuiousbird	سیمرخ، هۆما، باڵندەیەکی ئەفسانەییە، بەڵام ئێستا بە جۆرە کەڵەشێرێکی یابانی ڕەنگین دەگوترێت .
عنقاء	Phoenix	جۆرە ئەستێرەیەکە .
عنقب، فاصوليا مهمازية	Centrosema	ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی فاسۆلیا بۆ لەوەڕ باشە.
عنقد	Beryx	بیرایکس، ماسییەکی دڕکاوی ڕەنگینی بچووکی چاو گەورەیە.
عنق الورقة	Peduncle, Petiole, Rachis	تلاسکی گەڵا.
عنقود	Bunch, Raceme, Cluster	هێشوو، خزلیك، بووڵ، ئێشی، هۆشە.
عنقودي	Acinous, Racemose	هێشوویی.
عنقود زهري	Panicle	شکۆفەی گوڵ، هێشووی گوڵ.
عنقود مجري	Galactic-cluster	هێشووی کاکێشان، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی جوانە بە شێوەی هێشوو لە ڕێگەی کاکێشاندا .
عنقودية	Staphylea	ستافیلیا، دارە هێشوو، دەوەنێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت ، جۆرێکی هەیە ڕۆنێکی خۆش لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت .
عنقودية فطرية	Botrytis	کەڕووی هێشوویی، جۆرە کەڕوویەکی مشەخۆرە لە ڕووەك دەدات .
عنقودية رمادية		بڕوانە (عفن رمادی).
عنقية، زهرة العنق	Throat wort, Trachelium	گوڵەملدار، گیایەکە پەڕەکەی درێژە لە مل دەچێت .
عنقر	Reed (green)	تەرکە، قامیشی سەوز.
عنقرة	Hawk (Female)	واشەی مێ.
عنقريط	Peper-nautilus, Argonauta	لەپکە کاغەز، سەدەفی کاغەز، گیاندارێکە لە هەشت پێ (ئەختەبووت) دەچێت لەپکەیەکی تەنکی هەیە.
عنقص	Empusa	جۆرێکە لە کوللەی بالبالوکە، واتە ئەسپی پێغەمبەر .
عنقش، بائع متجول	Bagman, Pedder	کۆڵگێڕ، چەرچی.
عنقفة	Pit of lip	چاڵی لچ.

عنق الثيل	Fingered-panic grass	كزن، گیایەكە لە كۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە.
عنكبوت، عنكب، فدس، شبث	Spider	كارتینگەر، جاڵجاڵۆكە، تەڤن پیرك، مێشەگیرە، چنگی، پلۆ، پیرك، داپیرۆشكە.
عنكبوت احمر،بقّ الحمضيات الدقيقي	Planococcus citri, Citrus-mealy bug	قالۆنچەی (مێش گەزۆ) مرزەمەنی، جۆرە جاڵجاڵۆكەیەكە زیان بە ڕووەكی مرزەمەنی لۆكە دەگەیەنێت.
عنكبوت احمر، خاشية، قمل خملي	Red Spider, Red mite, Spider mite, Trombidium	گەنەی سوور، جۆرە گەنەیەكی سووری تووكنە زیان بە گیاندار و ڕووەك دەگەیەنێت.
عنكبوت اصفر، ذوطة	Yellow spider	جاڵجاڵۆكەی زەرد.
عنكبوت الماء	Water- spider	ئاوڕۆشنكەرەوە، جاڵجاڵۆكەی ئاوی .
عنكبوت البحر	Sea- spider	جاڵجاڵۆكەی زەریا.
عنكبوت سام	Latrodectus	جاڵجاڵۆكەی ژەهراوی .
عنكبوت الحصاد	Harvestmite, Opiliones, Harvestmen	جاڵجاڵۆكەی دروێنە، مۆرانەی دروێنە، مۆرانەیەكی بچووكە لە كاتی دروێنەدا پەیدا دەبێت و تووشی جوتیار دەبێت و خورو لە لەشیدا پەیدا دەكات.
عنكبوت ذئبي	Lycosids, Lycosa, Wolf spider, Ground spider	جاڵجاڵۆكە گورگە، جاڵجاڵۆكەیەكی دڕندەیە.
عنكبوتيات	Arachnida, Arandia	گیاندارە جاڵجاڵۆكەییەكان، جاڵجاڵۆكە و دووپشك و گەنە و كێچ دەگرێتەوە، چوار جووت پەلیان هەیە.
عنكبوتية	Tradescantia, spider wort	جاڵجاڵۆكەیی، گیایەكی خشۆكە لاسكەكەی كالاندارە، ڕەنگی لاسك و هەندێك لە گەڵاكانی ئەرخەوانی مەیلەو قاوەییە، هەندێك لە گەڵاكانی سەوزە، گوڵەكەی شین یان بنەوشەییە لە ئینجانەدا دەڕوێنرێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە.
عنكبوت شبيه النمل	Ant-like spider	جاڵجاڵۆكەی مێروولەیی.
عنكبوت الموز	Banana spider	جاڵجاڵۆكەی مۆز، مۆز دەخوات.
عنكبوت الطير	Bird spider	جاڵجاڵۆكەی باڵندە، جۆرێكە لە جاڵجاڵۆكە باڵندە دەخوات.
عنكبوت الباب، المسحور، عنكبوت باب الفخ	Trap door spider	جاڵجاڵۆكەی تەپكە، جۆرێكە لە جاڵجاڵۆكە تەپكەیەك دروست دەكات و دەرگاكەی دەكرێتەوە و دادەخرێت بۆ ڕاوكردنی باڵندە و شەمشەمەكوێرە.
عنكبوت صائد السمك	Fishing Spider	جاڵجاڵۆكەی ڕاوكەر، جۆرێكە لە جاڵجاڵۆكە لە ژێر ئاودا نێچیرەكەی ڕاودەكات .
عنكبوت النسيج الدائري، عنكبوت النسيج الكروي	Orb-webSpider, Garden spider	جاڵجاڵۆكەی تەون بازنەیی، جاڵجاڵۆكەی كێڵگە، جۆرێكە لە جاڵجاڵۆكە تەونەكەی (تەنافەكەی) بازنەییە، تیرەكەی نزیكەی دوومەتر و نیو دەبێت و باڵندەی پێدەگرێت.
عنكبوت ارضي		بڕوانە (عنكبوت ذئبي) .
عنكبوت قفاز	Jumping spider	جاڵجاڵۆكەی بازدەر، جۆرێكە لە جاڵجاڵۆكە كە توانای ئەوەی هەیە كە بە لاتەنیشتدا ڕابكات یان باز بدات.
عنكبوت ذو رنسيج قمعي	Funnel-wed-spider	جاڵجاڵۆكەی تەون ڕەحەتی، جۆرێكە لە جاڵجاڵۆكە تەونەكەی لە شێوەی ڕەحەتیدا دەچنێت.
عنم ، محلاق، حوالق	Tendril	تەرز، وەكو تەرزی دارمێو.
عنم، حضال، بنتومة، شيقر،خرقطان	Loranthus	ڕووەكێكی مشەخۆرە لە دەموكانە دەچێت و شاوی قەد و لقی ڕووەك هەڵدەمژێت، قەدەكەی خشۆكە و بەرەكەی لە ترێ دەچێت، ئاوگەكەی لینجە، گوڵەكەی سوورە.

عنمة، عنم		ڕووەکێکە بەرەکەی سوورە لەسەری پەنجەی بۆیەکراو دەچێت .
عنمي	Pampini form	ئەرزشێوە، شتێك لە شێوەی تەرزدا بێت .
عنميات، دبقيات	Loran thaceae	دەموکانەییەکان، کۆمەڵە ڕووەکێکی دوولەتکەیی مشەخۆرە، دەموکانە و هەندێك ڕووەکی تر دەگرێتەوە .
عنهة	Common-bladernut Anthonynut	دەوەنێکە گەڵاکەی ناوێتەیە ، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپییە، ڕۆنێکی ناخۆش لە بەرەکەی دەردەهێنرێت .
عنوان	Address	ناونیشان.
عنوان الكتاب	Title	ناونیشانی کتێب.
عنوان المقالة	Title, Heading,	سەروتار.
عنيد	Tenacious, Obistinate	ورکن، مانگر، سەرکێش، سەرچڵ، لاسار، کەللەشەق، کەللەرەق، قیرسچمە، بێگوێ، نەگریس، سەرسەخت، خرس.
عنيف	Severe, Violent	بەزەبر، توندوتیژ.
عنين، عاجز جنسياً	Impotent, Spado	ئەو کەسەی کە پیری ناکرێت ، ئەو کەسەی کە چووکی هەڵناستێت، بێکارە، شلەپەتە، بەستراو، پشت شل.
عنبية	Parthenocissus, Cocculus	ترێوکە، دەوەنێکی کەپرییە گەڵاکەی سێ یان پێنج پەلکی هەیە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی شیلەدارە، ڕەنگەکەی سپی مەیلە و سوورە.
عنيبة	Uvula	بۆڵەترێ.
عنيبة هندية، سمّ السمك	Indian berry, Cocculus, Indicus plant	ژەهرەماسی، ڕووەکێکە بەرەکەی بە شێوەی هێشووی سەوزە، تانە بۆ کوشتنی ماسی بەکاردێت.
عنيق، زنيد	Rachilla	لاسکۆکە.
عهد، حين	Period, Epoch, Era, Time	سەردەم، ڕۆژگار، چاخ.
عهد الحجر القديم	Palaeolithic-period	سەردەمی بەردینی کۆن.
عهد الحجر الحديث	Neolithic-period	سەردەمی بەردینی نوێ (تازە).
عهر، بيع العرض، عهارة، زنى، فسق	Prostitution, Fornication, Adultery	گاندان، جووتگرتن بە حەرامی، لەشفرۆشی.
عهن، صوف	Wool	خوری، پەڕن، پەشم، پەزم، کوڵك.
عهد الحضانة	Nursing period	سەردەمی دایەنگەیی، سەردەمی شیرخۆری.
عهد الحداثة	Youthfulness-period	سەردەمی منداڵی.
عهد الصبا	Boyhood (youth)-period	سەردەمی لاوێتی، سەردەمی دەستەی.
عهد المراهقة	Adolescence, Hobbledhoyism	سەردەمی هەرزەکاری.
عهنة خملية، عرف الديك	Wool flower	گوڵەقەیفە، پۆپنەی کەڵەشێر، گیایەکە گەڵاکەی گەورە و گوڵەکەی ئەرخەوانییە لە پۆپنەی کەڵەشێر دەچێت بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە دەرۆێنرێت .
عوالق (هوائم)	Planktons	زیندەوەرە گیراساوەکان، ئەو زیندەوەرە وردانەی کەسەر ئاو دەکەون (دەگیرسێنەوە).
عوالق نباتية	Phytoplanktons	ڕووەکە گیرساوەکان.
عوالق حيوانية	Zooplanktons	گیانەوەرە گیرساوەکان.
عوائد، ضرائب	Taxes, Dues, By product	بەرهەمی لابەلا، باج.

عوامل أولية	Prime factors	هۆكارە سەرەتاييەكان، هۆكارە سەرەكييەكان.
عوائد	Returns	دەستكەوت.
عوائد الأملاك، ضريبة العقار	Property taxes	باجي زەوىوزار.
عوائد جمركية، مكس	Customs, Custom-due	باجي گومرگ.
عواهن	Dry palm-branches	لقي وشكەوەبووى دارخورما.
عواء، نباح	Yelping, Howling	وەرين، لووراندن ، لوورە.
عَواء، راعي الشاة	Bootes	شوان، كۆمەڵە ئەستێرەيەكە.
عواشب، عاشبات	Herbivores	گياخۆرەكان، ئەو گياندارانەى كە تەنيا گژوگيا دەخۆن.
عَوامة	Buoy	تەنێكى كانزاييە لەسەر ئاو دادەنرێت و رێگا پيشانى كەشتييەوانەكان دەدات.
عَوامة	Float	سەرئاوكەوتوو، پارچە دارێكە دەخرێتە سەرئاو بۆ پێوانى خێرايى ئاوەكە.
عَوامة	Floater	سەرئاوكەوتوو.
عَوامة	Water beetle	قالۆنچەى ئاويى، مێروويەكى (قالۆنچەيەكى) ئاويى درندەيە.
عوازر تناسلية، قنوات تناسلية	Genital-duets	بۆريى زاوزێ، رێبازى زاوزێ لە گياندار‌دا.
عوامة السمكة، نفاخة السمكة،مثانة هوائية	Air bladder, Swimming-bladder	تورەكەى هەوا، ميزەڵدانى هەوا، تورەكەيەكە لەناو سكى ماسيدا بۆ لەنگەرگرتن و بەرزبوونەوە و نزمبوونەوە لە ئاودا بەكارى دەهێنێت.
عوامل جوية	Climatic-factors	هۆكارەكانى ئاووهەوا وەكو گەرمى و پاڵەپەستۆ و با وشێ و هتد.
عُوّار، سمامة	Swift	پەرەسێلكەكێوى.
عوانة، نرس، دودة رملية	Sandworm, Nerels	كرمى لم، جۆرە كرمێكە لەناو لمدا دەژى.
عوانة	Sminthus	سمينسە، گياندارێكى شيرەدەرى قرتێنەرە لە كۆمەڵەى گۆرهەڵكەنە (يان مشك).
عوبر	Young leopard	بەچكەى بەور، بەچكەى يۆز.
عوة، است	Anus	كۆم، دامان، پامان، قنگ.
عوج، إعوجاج	Crook, Bend	خوارى ، خێچى.
عوج العظام، إلتواء العظام	Rickets	ئيسك نەرمى، ئێسك خوارى .
عُود، طنبور، بربط، مزهر	Lute	عود، تەموورە، جۆرە ئامرازێكى مۆزيقەيە، سينەكەمان .
عود	Stick, Rod, Style	چيلكە.
عود أحمر، قابضة، عيفقان، زهرة القبض	Pink-thrift, Statice	گيايەكى رازاندنەوەو و پزيشكىيە، گوڵى سپى و پەمەيى و لەيلاقى و سوور و ئەرخەوانى هەيە.
عود الأنبياء، خشب القديسين، غياك	Lignum-vitae, Guuiacum-gumtree, Guaiocum, Guaiacum	دارپێغەمبەر، درەختێك گوڵەكەى شينە گەڵاكەى لە پەڕ دەچێت و تۆوەكەى زەرد و چەورە ، تەختەكەى نايابە، مادەيەكى رێسينى لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستى پزيشكى.
عود الأسنان، عود الخلال	Toothpicks	دارى سيواك، دارى ددان ئاژنين.
عَود الجمود، عودة التجمد	Regelation, Refreezing	دووبارە بەستنەوە، دووبارە ڕەقبوونەوە.
عود الخير، طيم، بهشية الديق، زفرين لبناني	Holly-tree, Ilex	دارە پيرۆزە، دارى دەموكانە، دار و دەوەنێكە تەختەكەى بەنرخە و تونكڵەكەى بۆ دروستكردنى دەموكانە بەكاردێت ، گەڵاكەى ورد و سپىيە.

عودي الشكل	Styliform, Styloid	شێوەچیلکە، چیلکە شێوە.
عود العطاس، سعوط	Bastard-pellitory, Sneezewort, Achillea ptarmica	گیاپشمین، گیایەکە بۆنەکەی دەبێتە هۆی پشمین.
عود القرح، عاقرقرحا، تاغندست، قدم اسكندر	Pellitory of spain, Pyrethrum	بڕوانە (عاقرقرحا)، ڕەگەڕووتە.
عود البرق، قندول، دار شيشعان	Spiny broom, Caly cotome	دارشیشان، دەوەنێکی دڕکاویی گەڵا وردە، گوڵەکەی زەرد و بۆنخۆشە.
عود الحيّة	Serpent wood	دارمار، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی ژاڵە، لە قەد و ڕەگەکەی ئاوگێك دەردەهێنرێت، دژی ژەهری مار بەکاردەهێنرێت.
عود النّد، يلنجوج، عود هندي، اغلاخون، عود الطيب، النجوج، عود البخور، خشب العطر	Agallochum, Indian aloetree, Calambactree, Agalloch, Aquilaria-agallocha, ealge wood, agal-wood, Alose wood	داری عوود، ئەگالۆکەم، داری بخورد، دارهیندی، درەختێکی بچووکە لە هیندستان دەڕوێت تەختەکەی نایابە و ناوگەکەی توون و سووتێنەرە، ڕۆنێکی بۆنخۆش لە تەختەکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی و چارەکردنی نەخۆشی گوڵ و بەڵەکی و بۆنیخۆش بەکاردێت و ئەگەر چیلکەکەی بسوتێنرێت ئەوا بۆنێکی خۆشی لێدێت .
عودة النشاط، عودة الفعالية، إنتعاش	Revival, Reanimation	بوژانەوە.
عودة، عود	Return	گەڕانەوە.
عودة المرض، نكاس	Relapse of illness	گەڕانەوەی نەخۆشی بۆ کەسێك.
عود الوج، عرق اكور، قصب الذريرة	Sweet flag, Sweet sedge, Myrtle sedge, Acorus	بەیاخە شیرینە، گیایەکی ئاویی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی و دروستکردنی بۆنیخۆش بەکاردێت، هەروەها بۆ دەرمانی چاو و نەخۆشی سنگ بەکاردێت، گەڵاکەی درێژ و باریکە، هێڵی زەردی تیایە.
عود الريح، أنبرباريس، برباريس، قصب ذهبي	Barberry, Berberry, Berberis, Loosestrife	داری با، زریشك، جۆرە درەختێکە مادەی بێربێرینی لێدەردەهێنرێت کە دەرمانێکە بۆ بەهێزکردنی بۆڕی و تەوژمی خوێن .
عود القيء		ڕەگی گیایەکی پزیشکییە لەناوچە گەرمەکاندا دەڕوێ، ڕەگەکەی بۆ بەهێزکردن باشە و دژی ڕشانەوەیە.
عود الصليب، فاوانيا	Peony, Paeonia	فاوانیا، گیایەك یان دەوەنێکە گوڵێکی گەورەی سپی یان ئەرخەوانی دەگرێت بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت ، ڕەگەکەی بۆ دەرمانی کۆڵنجی منداڵان بەکاردێت.
عود الثقاب، عود الشخاط، كبريتة	match	دەنکە شقارتە، دەنکە شەمچە، زەلووك.
عود بلوري	Crystalline style	چیلکەی بلووری، بەشێکی وڵۆڵەییە لە لەشی گیاندارە نەرمەکاندا ، یارمەتی هەرسکردن دەدات.
عودة الشباب، تصابي	Rejuvenescence	گەڕانەوەی گەنجێتی، تەڕپیری.
عودة النفض، عصا النفض		چەڵاك، چەڵاکە، قەڵانگە.
عودة، عصا	Stick	چیلکە، چەوێڵ، چەواڵ.
عودة، تعويذة، رقية	Charm, Spell	ئەفسون، جادوو، نێرەنگ، سیحر، نووشتە، تەلیسم.
عَور	Blind of oneeye	کوێری، کوێربوون لەیەك چاودا .
عوراء	One-eyed	ژنێك کە چاوێکی کوێر بووبێت.

عورة	Private pants, Genitals	عەورەت، ئەندامەکانی زەگەزیی .
عوز، نقص	Deficincy	کەمی، نەخۆشییەکە لە گیاندار یان ڕووەکدا کە بە هۆی کەمی توخمی کیمیاییەوە دەبێت لە خۆراك یان ئالیکدا.
عوز الطعام	Abrosia	کەمی خۆراك، پێویست بوون بە خۆراك.
عوسج، شوکل، عليق، حضض، باطش، خولان	Box thorn, Prick box Lycium, African teatree, Kaffir thorn, Black berry	تووترك، تووډڕیی، دڕکی دێو، چالووك، دەوەنێکە لقەکانی دڕکاوییە بۆ پەرژین باشە، بەرێکی سووری هەیە لە تووی ورد دەچێت و دەخورێت .
عوسج أسود، جلهم	Alder buck thorn, Black alder	تووترکی ڕەش.
عوسق، صقر الجراد، عويسق	Windhover, Lesser Kestrel	هەڵۆی کولله، هەڵۆی بچووك، چەڵە کوێرە، جۆرێکە لە هەڵۆ دەنووکی شینی کاڵە، قاچی زەردە و نینۆکەکانی ڕەشە ، باڵندەیەکە بەقەدەر واشە دەبێت و سووره و پنکەی ڕەشی تیادایە، دەنگی شەقەی باڵی دێت و مشك دەخوات.
عوض	Substitute	لەباتی، لەبری، لە جیاتی.
عوطب، تبقع	Scab	گەڕیی، نەخۆشییەکی ڕووەکییە وەکو لە هەڵوژە و سێو و چنار و گوێز و گێلاسدا.
عوف	Penis	چووك، کێر.
عوف، عبقة	Devil wood	داری دێو، دار و دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتوون، گوڵەکەی سپی و بۆنخۆشە، دەکرێتە چاییەوە بۆنەکەی خۆش دەکات.
عوف الطعام، کره الطعام	Cibophobia	حەزنەکردن لە خواردن، نەمانی ئیشتیا.
عوق، إعاقة، تأخير	Delaying, Retarding	تەگەرە، کۆسپ.
عولق، مصاصة، نزافة	Diphyllia, Vampire	شەمشەمەکوێرەی خوێنمژ، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە، ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سووره، خوێنی گیاندار دەمژێت.
عوم	Swimming, Floating, Floatation	سەرئاوکەوتن، مەلەکردن.
عومة، دعموص	Tadpole	سەرەمێکوتە، بەچکەی بۆق.
عومة	Water-beetle, Dytiscid	قالۆنچەی ئاویی، مێروویەکی ئاویی چاوچنۆکە، مێتولکەی مێرووە ئاوییەکانی تر دەخوات.
عومة، عومة دوامة، خنفساء مدومة	Whirligig-beetle	ئاوڕۆشنکەرەوە، جۆرە قالۆنچەیەکە بەسەر ڕووی ئاودا دەخولێتەوە.
عومج	Short snake	کوڵەمار.
عون، إعانة، مساعدة - معونة	Help, Assistance	یارمەتی، یاریدە، هاریکاری.
عومح، ظبية	Antelope	ئاسك، مامز.
عوهق	Black martin	پەرەسێلکەی ڕەش، تەرنە نەبابیلە.
عويل، نواح	Wailing, Lamenling	لوورە، لووراندن، قیژە، زرێکە، زیرە.
عوين، لوبياء	Cowpea	لۆبیا، گیایەکە لە کۆمەڵەی پاقلەیە، بەرەکەی لە پاقلە بچووکتر و سپییە دەکرێت بە چێشت.
عويسة	Small knife	قەڵەمبڕ، چەقۆیەکی بچووك.
عويسق		بڕوانە (عوسق).

عويص، صعب	Difficult	گران، زەحمەت، قورس، ئاڵۆز.
عوينة	Ommatidium	چاوۆکـە، بەشـێکە لـە بەشـەکانی چـاوی ئاوێتـە لـە گیـاندارە پـێ جومگەدارەکاندا.
عوينات، نظارة	Spectacles, Eyeglasses	چاویلکە، عەینەك.
عويلم	Sub-kingdom	ژێر شانشین، کۆمەڵێکە لە زیندەوەر.
عويناتي		چاویلکە ساز.
عويهرة، جعفيل مصري	Orobanche-aegyptiaca	گیاکەڵـەی میسری، ڕووەکێکـی دوولەتکـەیی بـێ گەڵایـە، لەسـەر ڕەگـی ڕووەکی تر دەژی.
عويكشة، عويكشة الفرج، شوكة الفرج	Fourchet, Fourchette	بڕوانە (شوكه الفرج).
عَيّ، حبسة الكلام	Anepia, Acatapharia, Bradyphasia	زمان گیران، زمان شکان، نەتوانینی دەربڕینی مەبەست بە قسە، نەتوانینی قسەکردن.
عيادة، زيارة	Visiting	سەردان، دەیدەنیی، سەرلێدان.
عيادة خارجية	Outpatient	سەردانگەی پزیشکیی لە دەرەوەی نەخۆشخانە.
عيادة طبية (مكان)	Surgery, Consulting room, Clinic	کلینیك، سەردانگەی پزیشکیی، دیدەنگەی پزیشکیی، جێگەی نووستنی نەخۆش، جێگەی پشکنینی نەخۆش.
عيادة طبية، زيارة طبية	A visit (from-a physician)	سەردان لە پزیشك.
عيار	Standard-measure, Caliber, Titer, Titre	پێوان، پێوانە.
عيار، مثقال	Title, Titre	مسـقاڵ، سەنگ، بڕێکـی پـەتی یـان خالیسـە لـە توخمێـك لـە مادەیـەکدا، بۆنموونە ئەگەر بڵێین سەنگی سپیرتۆ دەکاتە ٨٥ واتە ئەو سپیرتۆیە لـە ٨٥٪ ئەلکهولی تیادایـە و ئەگـەر بڵێـین سـەنگی زێـڕ دەکاتـە ١٨ واتـە ئـەو خشڵە یان ئەو پارەیە ١٨ بەش لە ٢٤ بەش زێڕی خالیسەی تیادایە.
عيار (عيارات)	Weight	سەنگ، بۆ پێوانی شتومەك.
عياري، قياسي	Normal	سەنگی، پێوانەیی.
عيارية	Normality	سـەنگێتی، بوونـی یـەك کێشـی هـاوهێز لـە مـادەی تـواوە لـە لیـترێك لـە گیراوەیەکدا.
عيار ناري	Shot	گوللە، فیشەك.
عيار البندقية أو المدفع	Caliber, Calibre	تیرەی گوللەی تفەنگ یان بۆمبا، تیرەی ناوەوەی لوولە تۆپ یان تفەنگ.
عيار، رافعة	Crane	کرێن، دەزگای شت بەرزکردنەوە.
عياط	Crying, Shouting	قیژە، هاوار، زریکە، چریکە، زووڕە، زیڕە.
عياش، خباز	Bread seller	نانفرۆش، نانەوا، نانکەر.
عياف، فقد شهوة الطعام	Anorexia, Asitia	ونکردنی ئارەزووی خواردن، نەمانی ئیشتیایی خواردن.
عيان	Seeing, Viewing	بینینی تەواوی بێگومان.
عياني	Megascopic, Macroscopic	بەچاو، هەرشتێك تەنها بەچاو ببینرێت واتە بەبێ میکرۆسکۆپ.
عَيّان	ill, Sick	نەخۆش.
عياء، تعب	Faintness, Lassitude	ماندوویەتی، ماندووبوون.

عياء، عجز	Disability, Weakness	پەککەوتەیی، پەککەوتن.
عياء، مرض	illness, Disease	نەخۆشی.
عيب	Fault, Defect, Blemish	گەرد، نەنگیی، شوورەیی، عەیب، کەموکوڕی، سوایی، خەوش.
عيب الوتر	Close tendon	نەخۆشییەکە لە پاشووی وڵاخدا.
عيثام، دلب	Oriental-plane tree	چنار، سوورە چنار.
عيثوم، عسيوم	Elephant (female)	فیلی مێ.
عيثم، حمار وحشي	Onager	کەرەکێوی.
عيد	Feast, Festival	جەژن.
عيد سنوي تذكاري	Anniversary	جێژنی بیرەوەریی ساڵانە.
عيد الأضحى	Greater or Corban bairam	جێژنی قوربان.
عيد الفطر	Lesser bairam	جێژنی ڕەمەزان، جێژنی ڕۆژووشکاندن.
عيد القيامة، عيد الفصح	The Easter	جێژنی قیامە، فیصح
عيد الميلاد	Christmas, Christmas-day	جێژنی کریسمس، جێژنی لە دایکبوونی مەسیح پێغەمبەری دیان.
عيد راس السنة		جێژنی سەری ساڵی زایینی.
عيد شون، أجوانا	Iguana	ئیگوانا، جۆرە مارمێلکەیەکی زۆر گەورەیە لە مەترێك درێژترە، ڕەنگەکەی شینی مەیلەو سەوزە، هێڵی زەرد و ڕەشی تێدایە.
عيدان ومخاريط	Rods and cones	چیلکە و قوچەك، چەند بەشێکن لە تۆڕینەی چاو، پێوەندیان هەیە بە بینینەوە.
عيدان الشبكية	Rods of retina	چیلکەکانی تۆڕینە، ئەو چیلکانەی کە لە تۆڕینەی چاودا هەن و ڕووناکی وەردەگرن.
عير، إير، قضيب	Penis	کێر، چووك.
عَير	Ass	کەر، نێرەکەر.
عير، حمار الشبي	Wildass, Onager	کەرەکێوی، کەرەکۆلان، (ڕەنگەکەی سپییە و هێڵی ڕەشی تیایە).
عير قبان، حمار البيت، حمار قبان	Wood louse, Sow-bug, Pill-bug	کەرە ماڵی، مووروی پیرێژن، مووروولە، خلێرە، مێروویەکی ڕەنگ خۆڵەمێشی کوڵکنە لەناو ماڵدا دەژی، ئەگەر دەستی لێبدرێت خۆی وەکو مووروو خڕ دەکات.
عير (للنبات)	Midrib	دەماری گەڵا.
عيزارة، فلوميس	Phlomis, Jerusalem-sage	فلۆمیس، گیایەك یان دەوەنێکە گوڵی هەمەڕەنگەی وەکو سپی و سوور و پەمەیی و زەرد دەگرێت .
عيس	Pedigree camel, White romedary, White camel	وشتری سپی.
عيساء	Locust (female)	کوللەی مێ.
عيسران		بڕوانە (عنب الدب).
عيش، حياة	Subsistence, Life	ژین.
عيشوم، فلينية، شجرة الفلين	Phellodendron, Corktree	فیلۆدێندرۆن، درەختی تەپەدۆر، درەختێکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی سەدلو، گەڵاکەی ئارێتەیە لەپەڕ دەچێت، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی بۆنخۆشە.
عيش، خبز	Bread	نان.
عيش الغراب، فطر زراعي، غاريقون زراعي	Common-mushroom,	قارچك، کارگ، کوارگ، جۆرێکە لە قارچك دەخورێت .

عيش الغراب السام، فطر سام، قلنسوة الموت	Toad stool	قارچکە مارانە، جۆرێکی ژەهرینە لە قارچك لە شێوەی چەتردایە.
عيص، شجيرة	Scrub, Shrub	دەومن، درەختێکی بچووکی کورتی لقدار.
عيف، إشمئزاز	Loathing, Disgust	قێزلێکردنەوە، بێزلێکردنەوە.
عيفقان		بڕوانە (عود احمر).
عيلان، عيلام	Hyena (male)	نێرە کەمیتار.
عيلامي، عندليب	Nightingale	عەینەمەڵ، کوللە خۆر.
عيّل، ولد، طفل	Child	منداڵ، مناڵ، زارۆك.
عيلجون، محلب	Slave wort, Perfumed cherry, Steiucie-cherry, Mahaleb	ڕووەکی مەڵحەم، ڕووەکی ئارامدارە، جۆرێکە لە گێلاسە کێویلە، بەرەکەی لە گێلاس دەچێت، ڕەش و توونە، دەرمانی ئارامدارە و چارەکردنی نەخۆشی گەدە و جگەر و سپڵ و گورچیلەی لێدەردەهێنرێت .
عيلم	Frog	بۆق.
عين، بقر الوحش	Wild oxen, Wild cow	مانگاکێوی.
عين، (عين باصرة)	Eye, Oculus	چاو، چاڤ، دیدە، ئەندامێکی ڕووناکی وەرگرە لە لەشی گیانداردا، تۆڕینە و زەرەبینی تێدایە.
عين كهربائية	Electric eye	چاوی کارەبایی.
عيني	Ophthalmic, Ocular	چاویی، شتێك پەیوەندی بە چاوەوە هەبێت .
عيني (سابقة)	Ophthalmic	چاویی (پیشگرێکە).
عينة، نموذج	Specimen, Sample	نمونە.
عين ضاعية	Ecblepharos	چاوی دەستکرد، چاوی شووشە.
عينية، أموال عينية	Corporeal property	موڵکی مادیی، شتومەکی مادیی .
عينية، عدسة عينية	Ocular, Eye piece	چاوێنە، چاوانە، وەکو ئەو زەرەبینەی کە چاوی پێوەدەنرێت لە میکرۆسکۆپدا .
عين، نقد	Coin, Cash, Specie	پارە، پارەی کانزایی.
عين جانبية	Lateral eye	چاوی لاتەنیشتی.
عين جدارية	Parietal- eye	چاوی دیواریی، بریتییە لە چوکڵەیەك لە بەشی پێشەوەی لووی سنەوبەریی درێژبۆتەوە.
عين مخية، عين دماغية	Cerebral- eye	چاوی مێشکی، چاوێکە لە مادەی مێشکی گیاندارە خولاوەکاندا (پێچکەیی یەکاندا) نوقم بووە.
عين صنوبرية	Pineal eye	چاوی سنەوبەریی، چاوێکە لە لووی سنەوبەری درێژبۆتەوە لە لەشی لامپری و گیاندارە تەڕووشکییەکاندا.
عين مركبة	Compound eye	چاوی ئاوێتە، چاوێکە لە گیاندارە پێجومگەیەکاندا هەیە، لە چەند چاوێکی بچووك پێکهاتووە و پێکەوە نووساون.
عين بسيطة	Simple eye	چاوی سادە، چاوی ساکار.
عين الديك، شمشم	Rosery pea, Bead tree, Wild Liquorice	بەلەکە کێویلە، دەوەنێکە ڕەگەکەی وەکو ڕەگی بەلەك بەکاردەهێنرێت .
عين الديك، نقطة دم، ناب الجمل، ادونيس خريفي ، عين القدح، عين التدرج	Autumn-Adonis, Adonis	زخرك، چاوە کەڵەشێر، گوڵێکی زستانەیە، قەدەکەی قیتە لەسەرەوە لقی لێدەبێتەوە، گوڵەکانی تاکەتاکەیە، ڕەنگێکی سووری تێریان هەیە، هەندێکیان پرتەقاڵین.

عين الطاووس، ببرية	Tiger Flower, Shell Flower	چاوە تاووس، بەوریی، زەمقی بەومر، ڕووەکێکی سەلکدارە لە کۆمەڵەی سۆزێسنەیە، گوڵی گەورەی هەمەڕەنگە دەگرێت سوور سپی هتد.
عين الغراب، فقيس، خزرقوت	Winter Cherry	چاوی قەلەڕەشکە، ڕووەکێکی ژەهرینە، گوڵەکەی شینە و بەرەکەی خڕ و بنەوشەییە لە ترێ دەچێت، دەرمانێکی لێدەردەهێنرێت ڕشێنەرەوە و خەوێنەرە.
عين الماء، ينبوع	Spring, Source (of water), Fountain	چاو کانی، سەروکانی، سەرچاوە.
عين الثور، بهار الصباغين، بابونج اصفر ، اقحوان الصباغين	Golden Margaret, Yellow, chamomile	چاوەگا، بەیبونی زەرد.
عين الثور		چاوەگا، خەپلەیەکی شووشەیی ئەستوورە لە قەراغی پاپۆردا بۆ ئەوەی ڕووناکی لێوەبچێتە ژوورەوە.
عين الثور، ادونيس ربيعي	Ox- eye, Spring Adonis	ئەدۆنیسی بەهارە، چاوەگا، گیایەکی دەشتەکییە، گوڵەکەی زەردە.
عين القط، بهار حقلي، اقحوان اصفر	Corn chamomile	چاوەپشیلە، جۆرێکە لە بەیبوون.
عين البزون	Madagascar-periwinkle, Vinca	ڤینکا، چاوەپشیلە.
عين الحجل، ادونيس صيفي	Summer-Adonis	ئەدۆنیسی هاوینە، چاوە سوێسکە، گیایەکە گوڵێکی سووری جوان دەگرێت .
عين الجمل ، آذن الفار، حشيشة الحلمة، عشبة العلف	Scarlet, Pimpernel	گوێ مشکە، گیایەکە گوڵی وردی سوور دەگرێت لە کەشی خۆشدا گوڵەکەی دەکرێتەوە و لە ناخۆشیدا دادەخرێت .
عين الهدهد، آذان الفار	Water forget-me not	چاوەپەپوو، گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە لە گوێ ئاودا دەڕوێت و گوڵی وردی جوان دەگرێت.
عين الجمل، جوز	Bannut, Walnut	بیوانە (جوز).
عين السمكة، ثؤلول القدم	Corn, Clavas	مێخەکە، مێخەکەی پەنجە، بزماری پەنجە.
عين السمكة	White eyed thrush	بۆقژەی چاوسپی، جۆرە باڵندەیەکە .
عين سليمة النظر	Emmetropic eye	چاوی ساغ لە بینیندا.
عين دامعة	Tearful eye, Reary eye	چاوی بە فرمێسک، چاوی کتوکوێر، چاوی پڕوپووشاوی.
عين رامصة	Mattery eye, Discharged eye	چاوی ڕێپۆقاوی.
عين الملاك		چاوی فریشتە، جۆرە گیایەکە.
عين الظبي، عين الغزال	Buck eye	چاوە ئاسک، کەستانەی ئەسپ، جۆرە درەختێکە.
عين ذابلة	Boopia	چاوی پووکاوە، چاوی وشکەوەبوو.
عين حادة	Lynx- eye, Sharp- eye	چاوی تیژ.
عين مجردة	Naked eye	چاوی ڕووت.
عين الدمية		چاوی بووکەشووشە، جۆرە گیایەکە.
عينالدب		کابیش، قابیش، درەختێکە بەرەکەی ووردە وەک تۆز وایە .
عين البقر، عرار، بهار	Anthemis, Camomile, Chamomile	چاوەگا، چاوەمانگا، هەمیشەبەهار، بەیبوون، گیایەکە گوڵێکی زەرد دەگرێت و بۆنخۆشە.
عين البقر	Bogrush	زەلی زۆنگاو، گیایەکە لە زەل دەچێت لە زۆنگاودا دەڕوێت.

عين البقرة، لؤلؤية صغيرة، زهرة الربيع، شاش القاضي	Daisy	دێزی، گیایەکە گوڵەکەی ناوێتە و جوانە .
عين العفريت، زهرة البق	Coreopsis, Tickseed	چاوەدێو، گوڵەمێشوولە، گیایەکی تەمەن درێژە بەرەکەی لە مێشوولە دەچێت .
عين الشمس، عباد الشمس، دوار الشمس	Sun flower, Helianthus	گوڵەبەڕۆژە.
عين الطير		چاوەباڵندە، (ڤیرۆنیکا) جۆرە گیایەکە.
عين الخروف، نافاليون	Rambutan, Nephelium	چاوەمەڕ، (نێفیلیەم)، درەختێکی بەردارە، بەرەکەی پیی دەگوترێت (لیتشی) شیرینە .
عين الشهاد، نخروب	Cell	کونی شانەی هەنگ.
عين عاكسة، عين معكوسة		بڕوانە (عيينە).
عين نهارية، عين يومية	Day eye	چاوی ڕۆژیی، چاوی ڕۆژانە، چاوێکە بەڕۆژ بەکاردەهێنرێت وەکو لە مێرووەکاندا.
عين الهر، حجر لبني		یاقووتی شین، چاوەپشیلە، جۆرێکە لە سلیکای ئاویی، بەردێکی بەنرخی هەمەڕەنگە بە تایبەتی مەیلە و ڕەش یان شینی مەیلەو سەوز بۆ بڕینەوەی بەردی بەنرخ بەکاردێت
عين زجاجية	Glass eye	چاوی شووشە، چاوی دەستکرد کە دەخرێتە جێگەی چاوی سەقەتەوە.
عين ارنبية	Logophthalmia	چاوە کەروێشکی، نەتوانینی پێڵوی سەرەوە بۆ داپۆشینی گلێنەی چاو لە کاتی قووچاندندا.
عينوم	Rhinopomes	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە .
عينون عطر، كحلي	Globularia, Globedaisy	دێزی تۆپزی، ڕووەکێکی ڕازاندنەوەیە، گەڵاکەی لە کەوچك دەچێت ، گوڵەکەی بۆنخۆشە.
عيهون، بلاركوينوم	Pelargonium	پەلەگۆنیا، ڕووەکێکە بۆنیخۆشی لێدەردەهێنرێت.
عيهوم	Cattail, Funguos of grasses	تەشی دەغڵودان، کەڕوویەکی زیانبەخشە بە ڕووەکی دەغڵودان.
عيوق	Capella	تەگەرە، کۆسپ (کاپێلا)، ئەستێرەیەکی سووری ڕووناکی دەرەوەیە لە دوای ئەستێرەی پەروین دێت .
عيوش، حيوي	Viable	ژیاویی، زیندوویی، زیندوێتی.
عيوشية، حيوية	Viability	ژیان، زیندەگێتی.
عيون الديكة، شمشم عصبة السوس، بسلي امريكية	Licorice vetch, Jequirity, Abrus-precatorius	پۆڵکە ئەمریکی. ١. ڕووەکێکە مادەیەکی ژەهریی تێدایە لە ژەهری مار دەچێت . ٢. دەوەنێکە ڕەگەکەی وەکو بەلەك بەکاردێت، تۆوەکەی سوور و بریسکەدارە، خاڵی ڕەشی تیادایە، دەکرێت بە بازن و ملوانکە هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
عيوب البصر	Defects of sight, Vision defects	نەنگییەکانی بینین، کەموکوڕییەکانی بینین.
عيينة، عين بسيطة، عين صغيرة	Faveolus, Foveola, Ocellus, Eyelet	چاوۆکە، چاوێکی بچووکی سادەیە لە گیاندارە بێبڕبڕەکاندا هەیە.

غ

غائر	Hollow, Sinking, Depressed	بەقووڵاچوو.
غائر العينين	Hollow-eyed	چاو بە قووڵاچوو.
غائط	Night soil, Excrement feces, Feces stool	پیسایی، گوو، سل، گی.
غائط صديدي	Pyochezia	پیسایی کێماوی، پیسایی یەك کە جەراحەتی کێمی تێدابێت .
غائط متدم، غائط دامي	Hematochezia	پیسایی خوێناوی.
غائم	Foggy, Cloudy	هەوراویی، تەماویی.
غاب، قصب، بوص، نفاش	Reed	داری قامیش، قامیش.
غابر	Past, ancient	کۆن، دێرین.
غابة	Forests, Woods	بێشە، بێشەڵان، جەنگەڵان، مێشە، جەنگەڵ، دارستانی چڕ، دارستان، چڕستان، لێرەوار.
غابة النهر، أحرش	Riverian forest	دارستانی ڕووبار، جەنگەڵ، چەموچخورد.
غابة القصب	Reed-forest, Reed-bed	نەیزار، قامیشەڵان.
غابة صنوبر	Pine plantation	دارستانی کاژ (سنەوبەر).
غابية البحر، غابية	Millepora, False coral	مەرجانی دەریا، شیلانی دەریا، جۆرە مەرجانێکی گەورەیە.
غاب هندي، غابة كثيفة	Bamboo, Rattan	قامیشی هیندی، حەیزەران. قارون، زەبەن، چڕبێشە، قەرقو، بیش، دەحل، دارستان، دارستانی چڕ.
غابة موسمية	Monsoon forest	دارستانی وەرزیی، دارستانێکە لە ناوچە یەکسانییەکاندا (ئیستوائییەکان) گەڵای درەختەکانی دەوەرێت بە پێی وەرز و وشك یان تەڕ دەبێت .
غابة، دية، حرش	Jungle	جەنگەڵ.
غادس، قُد، سمكة القد، بكلاه	Cod, Cod-fish, Gadus, Gade	ماسی گادس، ماسییەکە لە ماسی کۆد دەچێت، گۆشتەکەی دەخورێت ، ڕۆنماسی لە جگەری دەردەهێنرێت.
غادولينيوم، جادولينيوم	Gadolinium	گادۆلینیۆم، توخمێکی کیمیایی کانزاییە ، کێشی ئەتۆمییەکەی (١٥٧) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٦٤)، ناوەکەی لە ناوی (گادۆلین)ی زانای سویدییەوە وەرگیراوە هێما کیمیاییەکەی (Gd) یە.
غار، تجويف في العظم	Antrum	چاڵایی (بۆشایی) لە ئێسکدا.
غار العين	Antrum	چاڵایی چاو، کالانەی چاو.
غاري	Antral, Antro	چاڵاییانە، شتێك پەیوەندی بە چاڵەوە هەبێت .
غاريبالدية	Garibaldi	گاریباڵدی، جۆرە بەروانکەیەکی ژنانەیە.
غار، رند	Laurel sweet-bay, Daphne	قاج، درەختێکی کێویلەی بۆنخۆشی هەمیشە سەوزە، لەناوچە فێنکەکاندا دەڕوێت ١٥ مەتر بەرز دەبێتەوە بە شێوەیەکی ئەندازیاری جوان دەبڕێتەوە ، گەڵاکەی وەك تیغ وایە، گوڵەکەی سپی یان مەیلە و زەردە، بەرەکەی لە زەیتون دەچێت ڕەنگەکەی ئەرخەوانی تێرە، ڕۆنێکی لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی ـ جاران ئەم درەختە گوڵلەبەندیان لێدروست دەکرد) .
غار وردي	Garland flower	گوڵبەند، دەوەنێکی هەمیشە سەوزی هێشوودارە ، گوڵی ئەرخەوانی دەگرێت .
غار، كهف	Cave, Cavern, Grotto	ئەشکەوت.
غار الصماخ	Auris antrum	کونەگوێ.
غارة	Raid	هێرش، چەپاو، تاڵان، تاراج.

غارة جوية	Air raid	هێرشی ئاسمانی .
غارة ليلية	Night raid	شەبەیخون، هێرشی شەو.
غاريقون	Agaricus	ئەگاریك ، جۆرێکە لە قارچك.
غاريقون ماكول، طرثوث حلو	Fieldagaric, Mushroom	جۆرە قارچكێكە دەخورێت.
غاريقون سام، غاريقون قتال	Poisonusagaric	قارچكە مارانە، قارچكە گولانە ، جۆرە قارچكێكی ژەهرینە.
غاردينيا، غردينيا	Gardenia	گاردینیا، درەختێکە گوڵی سپی یان زەردی بۆنخۆش دەگرێت .
غارنيت، جارنيت، عقيق احمر	Garnet	گارنێت، یاقیقی سوور ،بەردێکی بەنرخە و بە شێوەی مادەی کرێنەر بەکاردەهێنرێت .
غارب، غارب الحصان	Withers, Garrot	ناوشان، ماوەی نێوان مل و پشت وەکو لە وڵاخدا یان ماوەی نێوان مل و ورگدا وەکو لە وشتردا .
غارز	Ingrowing	چەقیو، وەکو نینۆك کە بۆ ناوەوەی گۆشتەکە دەچەقێت واتە چوونی نینۆك بەناوا.
غادولينيت، جادولينيت	Gadolinte	گادولینیت، کەرەسەیەکی خاوی دەگمەنە برلیورم و ئاسن و یتەریۆم و سلیکۆن و ئۆکسجینی تیادایە، ڕەنگەکەی ڕەشە یان ڕەشی مەیلە و سەوزە، نیمچە ڕوونە.
غادس	Frost fish, Gade	ماسییەکی دەریاییە لە جگەرەکەی ڕۆن ماسی دەردەهێنرێت .
غار القلب	Antrum-cardiacum	بۆشایی دڵ.
غارنيريت، جارنيريت	Garnierite	گارنیریت، کەرەسەیەکی خاوە بریتییە لە سلیکاتی مەگنسیۆم کە نیکلی تێدایە لە دیمەنی دەرەوەدا لە یاقیق دەچێت .
غاز	Gas	گاز، مادەیەکە شێوە و قەبارەی دەگۆڕێت وەکو هەوا و ئۆکسجین.
غازول، غاز سائل	Gasol	گازی شلکراوە.
غاز مضحك، اوكسيد النتروز	Laughing gas, Nitrousoxide	گازێکی بێڕەنگی ژەهرە، دەبێتە هۆی پێکەنین و بێهۆشی، لە جەنگدا بەکاردەهێنرێت (نترۆزئۆکساید).
غاز الخردل (ئيبريت)	Mustard gas	گازی خەرتەلە، گازێکی زەردی کاڵە، سووتێنەر و ژەهرە لە جەنگدا بەکاردەهێنرێ، بۆیە ئەم ناوەی لێنراوە چونکە بۆنەکەی لە بۆنی ڕووەکی خەرتەلە دەچێت مادەیەکی چەوری سوکەڵەیە ، بریتییە لە (دای کلۆرۆدای ئەثیل سولفایە) هەڵمەکەی کار دەکاتە سەر پەردەی لینجی کۆئەندامی هەناسەدان ،شانەی سییەکان دەدڕێنێت و برین لەسەر پێست پەیدا دەکات و دەبێتە هۆی سوتانەوەی گلێنەی چاو .
غاز الإستصباح	illuminating gas, coal gas	گازی ڕووناك کردنەوە، گازی خەڵووز.
غاز خانق	Chocking gas	گازی خنکێنەر.
غاز طبيعي	Natural gas	گازی سروشتی، گازێکە لە بیری نەوتدا هەیە لەبەر ئەوەی کە بەهایەکی کەمی و نرخێکی هەرزانی هەیە بە بۆری ڕادەکێشرێت بۆ بەکارهێنان لە کارگە و ناو وڵاتدا .
غاز ديك		گازێکی بێڕەنگە بۆنی سیری لێ دێت ، ژەهرە لە جەنگدا بەکاردەهێنرێت .
غازي	Gaseous	گازی.
غاز المناجم	Damp, Fire-damp	گازێکە لە کانە خەڵوزەکاندا پەیدا دەبێت، هەندێك جار دەبێتە هۆی تەقینەوە ، تێکەڵاوێکە لە میثان و هەوای شێدار، دەشێت بتەقێتەوە.

غاز المستنقعات	Marsh gas, Methane	میثان، گازی زەلکاوەکان، گازێکە لە بیری نەوت و زەلکاوەکانەوە دێتە دەرەوە ، بریتی‌یە لە کاربۆن و هایدرۆجین زوو دەسووتێ.
غاز منتج، الغاز المنتج، غاز المولدات	Producer gas, Air gas	گازی بەرهەمهێنەر، بریتی‌ی لە تێکەڵێك لە یەکەم ئۆکسیدی کاربۆن و نایترۆجین بە شێوەی سوتەمەنی بەکاردێت .
غاز الفحم	Coal gas	گازی خەڵوز، لە دڵۆپاندی فەوتێنەری خەڵوزی بەردی یان ڕووەکی پەیدا دەبێت .
غاز الأعصاب	Nerve gas	گازی دەمار، ئاوێتەیەکی ژەهرینە، کار دەکاتە سەر دەمارەکانی لەش لە کاتی جەنگدا بەکاردێت
غاز التدخين (أو التبخير)، غاز التعفير	Fumingation gas	گازی قانگدان، ئەو گازەی کە بۆ پاکژکردنەوەی شوێن و کشتوکاڵ بەکاردێت، دژی مێروو نەخۆشی.
غازولين	Gasoline	گازۆلین، سوتەمەنی مەکینەی بزوێنەر، جۆرێکە لە بەنزین.
غازولين الطائرات	Aviation-gasoline	گازۆلینی فڕۆکە، یەکێکە لەبەرهەمەکانی نەوتی سروشتی لە چەند جۆرێك لە هایدرۆکاربۆنی پارافین پێکهاتووە. ڕەنووسێکی (ژمارەیەکی ئۆکتانی بەرزی هەیە لە نێوان ١٠٠-١٣٠).
غاز المداخن	Fluegas	گازی دوکەڵکێش، ئەو گازەی کە لە دوکەڵکێشی کارگەکانەوە دێتە دەرەوە.
غاز التقيء، غاز مقيء، كلوروپيكرين	Vomiting gas, Chloropicrin	گازی ڕشێنەرەوە، گازێکی ژەهرە فرمێسك بەچاو دەکات و لەجەنگدا بەکار دەهێنرێت.
غاز الماء	Water gas	گازی ئاو، گازێکی ژەهرینە، تێکەڵاوە لە هایدرۆجین و یەکەم ئۆکسیدی کاربۆن لەگەڵ کەمێك نەوت، بەکاردەهێنرێت بۆ سووتەمەنی و ڕووناککردنەوە.
غاز سائل، هيدروكربون خفيف	Liquified gas, Liquid gas	گازی شل، بریتی‌یە لەو هایدرۆکاربۆنە سوکانەی وەکو پرۆپان و بیوتان کە لە ئەنجامی دڵۆپاندنی پەترۆڵەوە دەستگیر دەبن و بەکاری گەرمی شل دەکرێنەوە و هەڵدەگیرێن لەژێر پەستاندا و دەکرێنە لوولەی کانزای‌یەوە بۆ بەکارهێنان، ئەو گازەی کە یاسای بۆیل.
غاز مثالي	Ideal gas	گازی نموونەیی، ئەو گازەی کە یاسای بۆیل و گایلۆساکی سەردا دەگونجێت.
غازية، غوازي، راقصة	Artist, Dancer, Dancing girl	سەماکەر، کچێك سەما بکات.
غازات نبيلة، غازات خاملة، غازات نادرة	Noble gases, Inert gases, Rare gases	گازە دەگمەنەکان، بریتین لە توخمەکانی کۆمەڵەی سفر لە خشتەی خولیدا و بریتین لە چەند گازێکی سست بە ڕادەیەکی زۆر کەم لە هەوادا هەن وەکو هیلیۆم و ئۆرگۆن و نیۆن و کریبتۆن و زینیۆن و ئەرگۆن و ڕادۆن، لە ناو خۆیاندا و لە گەڵ توخمەکانی تر یەکتری ناگرن.
غازات خانقة	Asphyxiant gases	گازە خنکێنەرەکان وەکو گازی کلۆر هتد.
غازلة، مغزل	Spindle	تەشی.
غازي، غازية	Twenty piaster	غازی، جۆرە دراوێکی (پارەیەکی) کۆنە جاران دەیکردە بیست بێزە (قرش).
غاسول، صابون	Soap	سابوون.
غاسلة، مغسلة	Washer	شۆرەر، ئامرازی شتنەوەی ڕەگی گێزەر و چەوەندەر و سەلکی ڕووەکی تر.
غاسول، خطمي	Marsh, Mallow	هێرۆ، گوڵە هێرۆ.

غاسول، حرض، اشنان، خريس، ابو قابس، قُلي، عرق الحلاوة	Salt-wort, Salicomia, Lead grass, Glass wort, Soap wort	ساليكۆرنيا، ئەسپۆن، جۆرە ڕووەكێكە ڕەگەكەی مادەی خوێی سۆدەی تيايە، خۆڵەمێشەكەی بۆ جلشتن بەكاردێت، گيايەكە چەند جۆرێكی هەيە، لقەكانی بێ گەڵايە، گوڵەكەی بە شێوەی هێشووە، بەرەكەی بچووكە، خوێی قليەيی لێ دەر دەهێنرێت.
غاسول، حي العالم	Fig marigold, Sedum, Orpine	جۆرێكە لە هەميشە بەهار، گيايەكی تەمەن درێژە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت .
غاسترولا، جاسترولا	Gastrula	گاسترۆلا، قۆناغێكی سەرەتايیە لە قۆناغی گەورەبوونی بێچوولە (بەرخۆلە)، بريتیيە لە توورەكەيەكی دووتوێ.
غاشية، شغاف القلب	Pericardium	پەردەی دڵ.
غاغ، خلية، فودنج	Penny royal	پونگە، نەعنا كێويلە، گيايەكی بۆنخۆشە دەخورێت.
غاغاة		قارەقاڕ.
غاف، عود اليسر، عود المقلة، ينبوت، صلوان	Prosopis-spicigera	درەختێكە لە شوێنی لمانيدا دەڕوێت بەرەكەی زۆر شيرينە.
غافث، غافت	Liver wort, Agrimony, Stick wort, Cokle bur	گيايەكە لە كۆمەڵەی گوڵەباخ، دەرمانێك لە گوڵەكەی دەردەهێنرێت بۆ چارەكردنی سوتانەوەی قوڕگ و سكچوون.
غافثية	Eupatorium	يوپاتۆريۆم، گيايەكی تەمەن درێژی كشتوكاڵی يان دەشتەكیيە.
غافة	Musquit bean, Serew bean	درەختێكی دڕكاوییە، گەڵاكەی ئاوێتەيە لە پەڕ دەچێت، گوڵەكەی بە شێوەی هێشووی ووردی هەمەڕەنگەيە، بەرەكەی لە بەری فاسۆليا دەچێت.
غاف	Gaff	گاف، ڕمێكە بۆ لێدان و ڕاوكردنی كيسەڵ و ماسی بەكاردێت.
غاقة، غاق، قاق الماء، غراب الماء الأسود	Cormorant	ماسیگرە، كەرسەرە، پێدرێژ، باڵندەيەكی ئاويی گەورەيە لە قەلەڕەشە دەچێت لەژێر دەنووكيدا توورەكەيەكی هەيە ماسی ڕاوكراوی تێدەكات.
غال	Gal	گال، يەكەی پێوانی پەلەی (تسارع) كێشكردن (جاذبية) دەكاتە ١سم لە چركەيەكدا .
غال- قفل، مغلاق	Padlock	قفڵ، كلۆم، كێلون.
غالاغة، زهرة مُدّرة	Galega	گاليگا، جۆرە گيايەكە ئەگەر ئاژەڵ بيخوات شيرەكەی زۆرتر دەبێت .
غالية، زيوليت	Zeolite	زيۆلايت، بەرەكوڵ، بەردێكە بە گەرم كردن وەكو بكوڵێت وايە، بريتیيە لە سليكاتی سۆديۆم و پۆتاسيۆمی ئاويی، ئێستا بۆ لابردنی ناسازيی ئاو بەكاردێت.
غالي، غال	Expensive, Dear	گران، گران بەها.
غالب، سائد	Dominant	زاڵ.
غاليون، غاليوم	Galium, Milk wort	گاليۆم، گياشير، ڕووەكێكی دەشتەكیيە، هەندێك لە جۆرەكانی جاران بۆ مەبەستی پزيشكی بەكاردەهێنران.
غاليون	Galleon	گاليۆن، كەشتيەكی چاڕۆكەداری گەورەيە بۆ مەبەستی جەنگ يان بازرگانی بەكاردێت.
غاليوت	Galliot	گاليۆت، كەشتیيەكی چاڕۆكەداری بچووكە بە سەوڵ كاردەكات.
غالوب	Galop	گاليپ، جۆرە سەمايەك يان مۆسيقايەكە.
غاليون ابيض، بلسك، لصيقي، حشيشة الأفاعي	Catch-weed, Goose grass, White bedstraw	گاليۆمی سپی، ڕووەكێكی دەشتەكیی پزيشكیيە، گوڵەكەی سپیيە ، هەندێكی بەرەكەی ئەگەر بەر جلوبەرگ بكەوێت پێوەی دەنوسێت .

غاليون حقيقي، غاليون اصفر، بقلة اللبن	Yellow bedstraw, Cheese rennet	گاليۆمی زەرد، گيايەكە گوڵەكەی زەردە بۆ لەوەڕ باشە شیر زۆر دەكات لە ئاژەڵدا ، بۆ مەياندنی پەنیر بەكاردێت و ڕەنگی سووری لێدەردەهێنرێت .
غالينا، كالينا، جالينا	Galena	گالینا ، گۆگردیدی قوڕقوشمی سروشتی، ناسراوترین کەرەسەی خاوی قوڕقوشمە، بەشێوەی کریستاڵێکی شەش پاڵوویی خۆڵەمێشی‌یە .
غاليبوت	Galipot	گالیپۆت، زەمقی سنەوبەر .
غالون، جالون	Gallon	گاڵۆن، یەکەیەکە بۆ پێوانی قەبارەی شلە .
غالون امريكي	U.S.A-gallon	گاڵۆنی ئەمریکی ، کێشی ٣٣ و ٨ پاوند لە ئاو یان ٣/٧٨ لیتر بە قەبارە.
غالون صغير	Miniature-gallon	گاڵۆنی بچووك ٧٠سم٣.
غالون إنكليزي	British gallon	گاڵۆنی ئینگلیزی ، کێشی ١٠پاوند لە ئاو یان ٤/٥٤ لیتر بە قەبارە.
غالاكتوز، كالاكتوز	Galactose	گالاکتۆز، شەکرێکی تاکی‌یە لە ئەنجامی گۆڕانی شەکری شیر (لاکتۆز) بەکاری ئەنزیمی لاکتێز پەیدا دەبێت .
غاليوم، جاليوم	Gallium	گالیۆم، توخمێکی کیمیای کانزایە کێشی گەردیلەیی یەکەی (٦٩,٧) ژمارەی گەردیلەکەی (٣١) ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی‌یە، ناوەکەی لە ووشەی (گالیا) واتە فەرەنسا وەرگیراوە نیشانەکەی (Ga).
غام، مغم	1. Sultry 2. Cloudy	١. زۆر گەرم. ٢. هەوراوی .
غاميت، كميت	Gamete	گەمیت، خانەی زاوزێی سادە.
غامق، قاتم	Dark, Somber	تۆخ، تێر.
غامض، مبهم	Obscure, Occult, Mysterious	نادیار، نائاشکرا، نەدیاری، پەنهان، مەنگ.
غانيت، غاهنيت	Gahnite	گانیت، کەرەسەیەکی خاوە لە کۆمەڵەی سپاینیل بە شێوەی بلووری (کریستاڵی) خشتەکی ڕەنگێکی خۆڵەمێشی هەیە ، بریتی‌یە لە ئەلۆمیناتی توتیا.
غاوس، كاوس، جاوس	Gauss	گاوس، یەکەی هاندانی موگناتیسی دەکاتە یەك کاکسویل بۆ یەك سانتیمەتر دووجا.
غاوسمتر	Gaussmeter	گاوسمیتەر، پێوەرێکە بۆ تینی کایەی کارەبایی موگناتیسی.
غاية، قصد	Intention, Design, aim	ئامانج، مەبەست، مراز، مەرام.
غابردية، عنبر كشميري، ناعورة	Gaillardia, Blanket flower	گیلاردیا، گوڵە بەتانیا، گیایەکە گوڵەکەی لە شێوەی بۆڕیدایە، گوڵەکەی ئەرخەوانی یان زەردە.
غايلوسيت	Gaylussite	گایلوسیت، کەرەسەیەکی خاوە بریتی‌یە لە کاربۆنی سۆدیۆم و کالیسۆمی ئاویی، ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی‌یە .
غُب، جون، خليج صغير	Creek or bay, Inelt	کەنداوێکی بچووك.
غبّ	After	دوای، لە دوای.
غُبان، رُبان	Ghobban	غۆبان، ماسی‌یەکی سەوزی جوانە .
غبار، غبر	Dust	تۆز، گەرد، تەپوتۆز، دومان.
غبار كوني	Cosmic-dust	تۆزی گەردوونی، تەپوتۆزی گەردوونی، تۆزێکی زۆر وردە لە بۆشایی ئاسماندا هەیە .
غبارية، تغبر الرئة، غبارة اذنية	Pneumoconiosis, Octoconite	تۆزاوی‌بوونی سی، پشێوییەکە لە سییەکاندا بە هۆی هەڵمژینی تەپوتۆزەوە.

غبار الجنجل، خلاصة الجنجل	Lupulin	تۆزی گیا دینار (حشیشه الدینار)، جۆرێکه له ڕووەکی گوش، بریتی‌یە لە مادەیەکی راتنجی زەردی بۆنخۆشی تاڵ دەکرێتە بیرەوە بۆ ئەوەی تامی تایبەتی بداتێ و کەف پێ‌بکات .
غباشة، عتامة	Opacity	تاریکی، لێڵی، تەڵخی.
غباش	Opatrum	ئۆپاترەم، جۆرە قالۆنچەیەکی ڕەش یان قاوەیی‌یە ، زیان بە ڕووەك دەگەیەنێت .
غبار ذري	Radio active, Fallout	تۆزی گەردیلەیی، بریتی‌یە لە تەنۆکە و هاوتای تیشکدەرەوەکان لە ئەنجامی تەقینەوەی ناوکی‌یەوە پەیدا دەبێت و دەکەوێتە سەر زەوی و هەندێك جار دەبێتە هۆی نەخۆشی وەکو شێرپەنجە لە مرۆڤدا.
غبارية، زعرور جرماني	Mespilus, Medlar	جۆرێکە لە یەنگی دونیا، گوڵەکەی گەورە و بەرەکەی قاوەیی و تفتە.
غباوة	Stupidity, anoesia, Ignorance, Anoia, Foolish ness	گێژی، گەمژەلی، گەلحۆیی.
غبب، غبغب، رعثة، لغد	Dewalp, Wattle, Buccule	غەبغەبە، بەرکور، زیادە گۆشتێك یان چەرمێك بەژێر ملی ئاژەڵ یان وڵاخدا شۆڕبووبێتەوە.
غبب الطيور	Wattle	زیادە گۆشتی ژێر ملی باڵندە.
غبراء	The earth	زەوی.
غبراء (اغبر)	Brownish grey, Dust coloured	بۆز، خاکی، جۆرە ڕەنگێکە .
غُبر	Whiting, Pollack	پۆلاك، جۆرە ماسی‌یەکی لاکێشەیی‌یە.
غبيرة، تراب	Dust	خۆڵ، گڵ.
غبرون	Dwarf quail	جۆرێکە لە سوێسکە.
غبردين، جبردين	Gabardine	گەبەردین، جۆرە قوماشێکی قایمە.
غبرة، الستيوم، اولسطيون	Holosteum, Chickweed, Holostea, Winter green	هۆلۆستیا، ڕووەکێکی تووکنە لە کۆمەڵەی مێخەکە، گوڵی جوان و بۆنخۆش دەگرێت .
غبرة الدم، هبوات الدم	Hemokonia, Hemoconia	خوێن بوونە تۆز، بوونی خوێن بە تۆز.
غُبشة، ظلمة آخر الليل	Twilight, Dusk	تاریك و ڕوون، بەرەبەیان، مەلابانگدان.
غبش، اغبش ، مغبش	Opaque	لێڵ، تاریك، تەڵخ، شووشەیەك ڕوون نەبێت .
غبشة	Mealworm	کرمی ئارد، ئەسپێی ئارد.
غبغب، بلدم	Fetlock	١. بەشێکە لە لاقی وڵاخ. ٢. چەرمی (پێستی) ژێر ملی وڵاخ و ئاژەڵ.
غبن، غبن	Wrong	لێقەومان، فێڵ لێکران، زیان لێکەوتن، تێشکان.
غبون، جبون، شَق	Gibbon	جیبۆن، جۆرە مەیمونێکی سوکەڵەیە.
غبي، ابله	Stupid, Foolish, Silly	گێژ، بلغ، گەمژەل، گەودەن، گەوج، ساویلکە.
غبيب	Stale, Not fresh	کۆن، وەکو گۆشت و نانی کۆن .
غُبيرة، بوغ	Sporozoa, Spore	سپۆر، خانەیەکە لە ڕووەکەکە جیادەبێتەوە بۆ مەبەستی زاوزێ کردن وەکو لە ڕووەکی قارچك و چووزەوارەدا.
غبيراء، مشملة، صربة	Medlar, Service, tree, Sorbus, Sorb	بەلاَلووك، سیرێنچك، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی گوڵەباخ، بەرەکەی لە هەڵوژە دەچێت، مەیلە و شین یان مەیلە و ڕەش یان زەرد یان سوورە، بچووك و شیرین و تفتە دەخورێت، تەختەکەی بەنرخە.

غبيراء الحابلين، شجة السمن	Mountainash, Rowan tree	جۆرێکە لە درەختی سیرێنچك، گەڵاکەی ناوێتەیە، گوڵەکەی بۆگەنە، بەرەکەی بچووك و خڕ و ئەرخەوانی و تفتە بۆ ڕازاندنەوە دەروێنرێت .
غبيراء آرية	Sorbus aria, White service tree, Rantry	سێرینچکی ئاری، سیرێنچکی سپی، جۆرێکە لە درەختی سیرێنچك.
غترة، غطرة، كوفية	Silk head, Wrapper	غوترە، پارچە قوماشێکی تەنکە دەدرێت بەسەردا و عەگالی لەسەر دەبەسترێت .
غث، هزيل، غثيث	Lean, Emaciated	لەڕ، لاواز، قڕەچەڵۆك.
غثاء، غثا	Chaff-straw	پووشکە، پووش، پەڵاش.
غثاء، طمي	Silt	قوڕولیتە .
غثاثة	Meagreness, Weakness	لەڕیی، لاوازیی.
غثري، عذي	Dry farming	دێم، زەوی دێم کە بە باران ئاو دەدرێ.
غثيث، قيح	Pus	کێم، جەراحەت.
غثي، غثيان النفس	Nausea, Eclysis	دڵ تێکەڵاتن، دڵ تێکهەڵاتن.
غُجر، نوَري، كاولي، غجري	Gipsy	قەرەج، قەرەچی، بێژەنگ و سەرەن دروستکەر.
غجوم، شبوط، قوبيون	Gudgeon	گەجیۆن، جۆرە ماسییەکە.
غداء، طعام الصباح	Breakfast	بەرچایی، خۆراکی بەیانیان، خورشت، بەرقەنە، بەرقلیان.
غداء فطور ، طعام الظهر	Lunch	نانی نیوەڕۆ، قاوەڵتی،فراڤین، فراوێن
غدار، غرز، عصا الراعي الزباء	Pale persicaria, Willow weed	ڕووەکێکی دەشتەکییە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی پەمەییە .
غُداف، غراب القيظ	Rook, Raven	داڵاش، داڵەکەرخۆرە، لاشەخۆر، کەمنەك داڵ، جۆرێکی گەورەیە لە قەلەڕەشکە، ڕەنگەکەی مەیلە و سەوزە.
غداسية	Godetia	گۆدیشیا، ڕووەکێکی دوولەتکەیی گوڵدارە.
غدارة	Pistol, Carabin fusil	غەدارە، گوللەپرژێن، جۆرە چەکێکی بچووکی ڕیزکەرە.
غداد، ألم الغدد	Adenalgia	لووئێشە، ئازاری لوو.
غداة، غدً، بُكرة	Tomorrow	سبە، سبەی، سبەینێ، سبەهی.
غدان، وتد	Peg	سنگ، مێخ.
غدان، شماعة الملابس	Coat peg, Hat and coat-rack	عەلاگەی جل.
غدانيات، زوائد انفية	Adenoids	تۆپەڵێکە لە شانەی لیمفاوی لەسەر ڕووی قوڕگەوە لە پشت لووتەوە لە ئالوو دەچێت ، هەندێك جار ئەستوور دەبێت و کار دەکاتە سەر هەناسە و قسەکردنی منداڵ.
غدة، سلعة	Gland, Baby, Aden	بەرزەك، سۆ، لوو، تۆشپی، هلهلانك، ئەندامێکی تورەکەییە لە لەشدا مادەی تایبەتی سوودبەخش وەکو لیك و فرمێسك دەردەدات ، هەندێك لوو بۆرییان نییە واتە کوێرە لوون و هەندێکیان بۆریدارن .
غدة لايبلين		لووی لایبلین، لوویەکە ناوەڕۆکەکەی دەرژێنێتە سورینچکی هەندێك گیاندارە نەرمۆڵەکانەوە وەکو لە گوێچکە ماسیدا.
غدة لسانية	Lingual gland	لووی زمان، لوویەکە نوساوە بە زمانی مێرووەوە.
غدة الثدي، غدة الثدي	Mammary-gland	مەمك، لوویەکە لە سنگی ئافرەتدا، لە ناوەڕاستیا گۆیەك هەیە منداڵی ساوا شیری لێوە دەمژێت، بریتییە لە مۆڵگەیەك بۆ لووەکانی شیر، ئەم لووە لە گیاندارەکانی تردا پێیدەگوترێت گوان .

غدة لبنية، غدة الحليب	Milk-gland	لووی شیر، بەشێکە لە لووی مەمك، مادەی شیر دروست دەکات وەکو لە گیاندارە شیردەرەکاندا، بەڵام لە گیاندارە شیردەرە سەرەتای‌یەکاندا وەکو دەنوکە مراوی بریتی‌ی لە لووی ئارقە گەورە بووە، بەڵام شیر دەدات بە بێچوو.
غدة فكية	Mandibular-gland	لووی شەویلگە، هەر لوویەك بە بنکی ناوەڕۆکەکەی بڕژێنێتە بنکی شەویلگەوە وەکو لە مێروودا.
غدة ميهلس		لووی مێهلس، لوویەکە لە توێکڵی کرمە پانەکاندا.
غدة ميبومي	Meibomian- gland, Tarsal gland	لووی میبۆمی، لوویەکی چەوری‌یە لە پێڵوی چاودا.
غدة لزجة	Adhesive gland	لووی لینج، لوویەکە لە لەشی گیاندارە بڕبڕەدارەکاندا هەیە، مادەیەکی لینج دەردەدات .
غدة ملحقة	Accessory gland	لووی پاشکۆ، پاشکۆی لوو.
غدة اللأدرينال، غدة كظرية، غدة فوق كلوية	Adrenal- gland, Suprarenal, Gland or body	لووی ئەدرینال، لووی سەر گورچیلە، لوویەکی بچووکە لەسەر گورچیلە هۆرمۆنی ئەدرینالین دەردەدات کە پەستانی خوێن بەرز دەکاتەوە.
غدة حامضية	Acid gland	لووی ترشی، وەکو لە لەشی گیاندارە لەپکەیییەکاندا (سەدەفدارەکان) و لە لەشی مێرووە گەزندەکاندا.
غدة شعرية	Hair- gland	لووی تووك، لووی موو.
غدة قلوية	Alkaline gland	لووی تفتی.
غدة معدية	Gastric gland	لووی گەدەیی.
غدة معوية	Intestinal gland	لووی ریخۆڵەیی.
غدة القشرة، غدة القوقعة	Shell gland	لووی توێکڵ، لووی قاقڵە، ئەو لووەی کە مادەی توێکڵی هێلکە یان قاقڵەی شەیتانۆکە دەردەدات .
غدة تناسلية، غدة جنسية	Gonades, Sexual gland, Gential gland	لووی زاوزێ، لووی ڕەگەزی، گلاندی ڕەگەزی وەکو گون.
غدة ابنر		لووی ئێبنەر، لوویەکی لیکە دەکەوێتە دواوەی زمان.
غدة برثولين ، غدة دو فرني	Duverney gland	لووی بارتۆلین، لووی دۆچەرنی، لوویەکە مادەیەکی لینج دەردەدات لە بۆری گوڵینکدا و هەروەها لە بەردەمی پەردەی کەنیشکیدا.
غدة باتيلين، غدة الرغوة	Froth gland	لووی باتیلین، لووی کەف(تف)، لوویەکە مادەیەکی وەکو لیك دەردەدات لە مێرووە باڵیەکسانییەکاندا.
غدة لعابية	Salivary gland, Salladen	لووی لیك.
غدة كلسية	Cal ciferous- gland	لووی کلسی، ئەو لووەی کە خوێنی کلسی دەردەدات بۆ ڕێکخستنی بڕی کالیسیۆم لە خوێنی کرمی زەویدا .
غدة حلمية	Areola gland,	لووی گۆ، لوویەکی چەوری‌یە لە دەوروپشتی گۆی مەمکی گیاندارە شیردارەکانە .
غدة دهنية، غدة زهمية	Sebaceous- gland	لووی چەوریی ، لوویەکی بچووکە نووساوە بە ڕەگی موو (قژە) وە .
غدة بطنية، غدة جوفية	Abdominal- gland, Belly gland	لووی سك، لوویەکی شێوە بۆری‌یە، پاشکۆیەکە بۆ لووی ڕەگەزی لە گیاندارە تەڕووشکییەکاندا.
غدة دمعية	Lachrymal- gland, Tear gland	لووی فرمێسك.
غدة انبوبية	Tubular gland	بۆری لوو، لووی بۆڕینی، لووی لوولەیی.

غدة الرحيق، غدة مفثرية	Honey-cup, Nectary gland	لووی شیله، ئەندامێکی لوویيه له هەندێك گوڵدا ئەو شیلەیە دەردەدات كە هەنگ دەیمژێت .
غدة طباشيرية	Chalk gland, Metteniang gland	لووی دەباشیری، لوویەکە مادەی کالیسیۆم دەردەدات لە ڕووەکدا.
غدة ذات إفراز مختلط	Heterocrine gland	لووی هەمەجۆرەدەردان (ناوەکی و دەرەکی) وەکو پەنکریاس .
غدة بسيطة	Simple gland	لووی ساکار، لووی سادەی بێلق.
غدة انبوبية بسيطة	Simple tubular gland	لووی بۆریداری سادە.
غدة انبوبية مركبة	Compound tubular gland	لووی بۆریداری ئاوێتە.
غدة ذيلية	Caudal gland	لووی کلك، لوویەکە لە ناوچەی کلکی هەندێك لە گیاندارە بڕبڕەدارەکانی وەکو (تەربیلاریا).
غدة كظرية، غدة فوق الكلية		بڕوانە (غدة الادرينال) .
غدة الترقين	Hatching gland	لووی چزکردن، لووی هەڵهێنان، لوویەکە لە سەری مێوکەی گیاندارە تەڕووشکییەکاندا، فەرمانەکەی تواندنەوەی قۆزاخەی دەوری مێتۆلکەکەیە.
غدة المتعة (اللذة)	Hedonic gland	لووی ئارەزوو، لوویەکە فەرمانەکەی ووروژاندنی ئالۆشی(هەوس) ڕەگەزییە (جنسیـیە .
غدة هاردر	Harderian gland	لووی هاردەر، لوویەکە لە دیوی ناوەوەی کالانەی چاوی گیاندارە باڵندە و خشۆکەکان فرمێسك دەردەدات .
غدة جيلسون، غدة غيلسون	nd	لووی گیلسۆن، ئەندامێکی لووی دەردانە لە سنگی هەندێك مێروودا.
غدة جين		لووی جین، لوویەکە لە لەشی گەنەی مێدا لە کاتی گەرادانانداً دەکەوێتە چالاکی.
غدة غازية	Gas gland	لووی گازی. ١. تۆپەڵێکە لە بۆری مووینی خوێن، دەکەوێتە جەمسەری پێشەوەی مێزڵدانی (تورەکەی) مەلەکردنی لەشی ماسییە ئێسکدارەکانەوە. ٢. لوویەکە گاز دەردەدات بۆناو مێزەڵدانی (تورەکەی مەلەکردن) لە لەشی گیانداری هایدرا.
غدة فيليب		لووی فلیپ، لوویەکە مادەیەکی ئاوریشمی لە لەشی مێتۆلکەی پەپولەدا دەردەدات، قۆزاغەی دەوری لەشی خۆی پێدروست دەکات .
غدة دوفور		لووی دوفۆر، لوویەکە لەسکی مێرووله‌دا مادەی (ڤیرۆمۆن) دەردەدات بۆ ڕاکێشانی ڕەگەزی.
غدة رجلية	Crural gland	لووی پێ، ئەو لووانەی کە دەکەونە بن پەلی گیاندارە چۆنوکدارەکان ، ئەو لوومیە کە دەکەوێتە بنکی جووتە پەلی هەڤدەهەمەوە، فەرمانێکی ڕەگەزی دەبینێت .
غدة مركبة	Compound gland	لووی ئاوێتە، لووی ئاڵۆز، لوویەکی لقدارە و هەر لقێکی بە ئەندامێکی شێوە لوو کۆتایی هاتووە.
غدة فخذية	Femoral gland	لووی ڕان، لوویە کە لە سەر ڕانی مارمێلکەیە.
غدة شفوية	Labial gland	لووی لیك لە مێرووداً.
غدة سنخية	Aleveolar gland	لووی بێخی، لوویەکی لقدارە وەکو لە بێخی دداندا.
غدة عيش الغراب	Mushroom gland	لووی قارچکی، بریتییە لە تورەکەی سپێرم لە سیسرکدا و شێوەکەی لە کوارك (قارچك) دەچێت ، پاشکۆیەکە بۆ لووی ڕەگەزی لە مێرووەکاندا .

غدة عشية	Nidamental- gland	لووی هێلانەیی، لوویەکە لە مێی گیانداری وەکو گوێچکەماسی و مەرەکەب وەشێندا هەیە بۆ پاراستنی گەراکانی.
غدة زاوية	Angular gland	لووی گۆشەیی، لوویەکی بۆنکردنە لە دەمی هەندێك گیانداری خشۆكدا.
غدة شرجية، غدة استية	Rectal gland, Anal gland	لووی کۆم، لوویەکە نووساوە بە ڕێخۆڵەی کۆمەوە وەکو لە هەندێك ماسی و باڵندە و مێروودا .
غدة وسال، غدة فيساليس	Vesalius- gland	لووی ڤیسالیس، ئەو لووەی کە مادەیەکی لینج دەردەدات لە بۆری هەوا و سییەکاندا.
غدة نخامية، سيدة الغدد	Pituitary- gland, Hypophsis, Master gland	لووی پیتویتەری، شالوو، لووی بەڵغەمی، لوویەکە دەکەوێتە ژێر مێشکۆڵەوە هێندەی دەنکە نۆکێك دەبێت و کار دەکاتە سەر چالاکی هەموو لووەکانی تر، هۆرمۆنی گەشەکردنی لەش دەردەدات .
غدة عرقية	Sudoriparous, Sudoriferous, Sweat gland	لووی ئارەق، ئەو لووەی کە ئارەق دەردەدات لە لەشی گیانداردا وەکو لە مرۆڤدا.
غدة مصلية	Serous gland	لووی زەرداوی، هەر لوویەك مادەیەکی شلی ڕوون دەربدات.
غدة مذرقية، مجمعية	Cloacal gland	لووی کۆمی باڵندە و ماسی .
غدة ليبركون		لووی لایبەرکون، لوویەکی سەرەکییە لە ڕیخۆلە بارکەدا ئەنزیم دەردەدات.
غدة البروستات	Prostate- gland	لووی پرۆستاتە، لووی میزەڵدان، پاشکۆیەکە بۆ لووی ڕەگەزی لە نێرەی گیاندارە شیردەرەکاندا فەرمانەکەی گورجکردنی سپێرمەکانە.
غدة مختلطة	Mixed- gland	لووی تێکەڵاو، هەر لوویەك مادەی لینج و مادەی زەرداویش دەربدات .
غدة هدبية، غدة موّل	Ciliary gland,	لووی برژانگ، لووی مۆل، جۆرێکە لە لووی ئارەق لە برژانگەکاندا، واتە لە جەمسەری پێڵوی چاودا هەیە.
غدة مورين، غدة مرينية	Oesophageal- gland	لووی مۆرێن، لووی سورێنچك، لوویەکە لە سورێنچکدا مادەی کلسی دەردەدات.
غدة بافلوفسكي		لووی پاڤلۆڤسکی، بریتییە لە لووی لیك لە ئەسپێدا.
غدة زيتية، غدة زمكية	Oil gland, Uropygial- gland, Preen gland	لووی ڕۆنی، لوویەکە لەسەر کلکی باڵندە، مادەیەکی چەور دەردەدات ، پەڕەکەی پێچەور دەکات بۆ ئەوەی کە بە ئاسانی بە ئاوەکەدا بڕوات .
غدة قلفية	Preputial gland	لووی سەری چووك (کێر)، لوویەکە لە کڵاوەی کێردا فەرمانەکەی نەزانراوە .
غدة ذيلية	Pygidial- gland	لووی کلکۆکە، لوویەکە لە کۆمی هەندێك مێروودا هەیە مادەیەکی بۆگەن دەردەدات بۆ دوورخستنەوەی دوژمن.
غدة ملحية	Salt gland	لووی خوێ، لوویەکە ئاوێتەی بۆریدارە لە لەشی خشۆك و باڵندە دەریاییەکاندا هەیە ، بڕێکی زۆر لە خوێی کلۆریدی سۆدیۆم دەردەدات، ماوە بە گیاندارەکە دەدات کە سوود لە ئاوی دەریا وەربگرێت .
غدة ستينسن		لووی ستینسن، لوویەکە دەکەوێتە بۆشایی لووتەوە نوساوە بە دیواری تەنیشتی لووتەوە لە دیوی ناوەوە.
غدة نتنة	Stink gland	لووی بۆگەن، بە زۆری لە مێروودا هەیە مادەیەکی بۆگەن یان ژەهرین دەردەدات .
غدة بطنية	Ventral gland	لووی سك، لوویەکی دەردەرە کەوتۆتە نزیك گەرووی کرمە دەزوولەییەکانەوە.
غدة جيبية، غدة كسيسة	Sinus- gland	لووی گیرفانی، لوویەکە لە لەشی گیاندارە توێکڵدارەکاندا دەکەوێتە نێوان دوو بنکەکەی گرێی چاوەوە، هۆرمۆنێك دەردەدات بۆ پترکردنی خێرایی کاژ فڕێدان .

غدة، غددة، ورم غددي	Adenoma, Adenosis	گولەنك، لوویەکی زیادە هێندەی بەرووبەك دەبێ لە ملی کار و بەرخدا پەیدا دەبێت ، زۆر جار دوو دانەن، دوومەڵی لوو، وەرەمی لوو.
غدة عجانية	Perineal gland	لووی نێوان ئەندامی زاوزێ و کۆم.
غدة كوبر		لووی کۆپەر، لوویەکە لە کۆئەندامی زاوزێی نێردا شلەیەکی لینج دەردەدات بۆ پاراستنی گونەزا (سپێرم) ، لە کاتی ووروژانی ڕەگەزیدا (جنسیدا).
غدة خضراء	Green gland	لووە سەوزە، لوویەکە لە ژێر بنکی قۆچەکانی (شاخۆچکە) لەشی گیاندارە توێکڵدارەکاندا ڕەنگی سەوز و مادەی ئازۆتی دەردەکات.
غدة الحفز	Catalyzer (catalyst)- gland	لووی هاندەر.
غدة وركية	Coxal gland	لووی سمت، لە سمتی هەندێك مێروودا هەیە.
غدة صمغية	Colleteial	لووی زەمقی.
غدة سمية (غدة السمّ)	Poison gland, Venom gland	لووی ژەهر، ئەولوەی کە ژەهر دەردەدات وەکو لە ماردا.
غدة عصعصية	Coccygeal gland	لووی کلێنچکە.
غدة البلوغ	Puberty gland	لووی باڵقبون، لووی گەورەبوون.
غدة سفادية	Copulatory- gland	لووی جووتگرتن، لووی بەسەراتسین.
غدة بلعومية	Pharyngeal- gland	لووی گەروویی.
غدة سعترية، غدة صعترية، غدة تيموسية	Thymus gland	لووی جاترەیی، لوویەکی پووکاوەیە فەرمانەکەی بە تەواوی نەزانراوە لە گیاندارە بڕبڕەدارەکاندا هەیە دە کەوێتە سەر دڵەوە (بنکی مل) گۆیا پەیوەندی هەیە بە دواکەوتنی بلووقبوونەوە.
غدة تيسون		لووی تیسۆن، لوویەکی چەورییە لە کڵاوەی کێردا مادەی (مێگما) دەردەدات.
غدة ريفينوس	Rivinian-gland	لووی ریڤینیۆس، لوویەکە لە ژێر زماندا .
غدة لمفاوية	Lymphatic gland	لووی لیمفاوی ، وەکو ئاڵوو، کۆمەڵێکە لە شانەی بەستەر و خڕۆکەی سپی و بۆڕی لیمفاوی .
غدة الحرير	Silk gland	لووی ئاوریشم، ئەو لووەی کە ئاوریشم لە کرمی ئاوریشمدا دەردەدات .
غدة صماء، غدة عديمة القناة	Endocrine gland, Ductless gland, Hermaden	لووی کەڕ، کوێرەلوو، ئەو لووەی کە بۆڕی نییە، ناوەڕۆکەکەی ڕاستەوخۆ دەکاتە خوێنەوە، پێی دەگوترێت هۆرمۆن، وەکو لووی سایرۆید، هاوسێی سایرۆید، پانکریاس، گون، هێلکەدان .
غدة (بقع) باير		لووی پایەر، سیکڵانۆچکەی (چیکڵدانۆچکەی) لیمفاوی لە ریخۆڵە باریکەدا.
غدة صنوبرية، شرخوب	Apophysis, Pineal gland	لووی سنەوبەری، لووی کاژی، لوویەکی پووکاوەیە لە مێشکدا دەکەوێتە پشت لووی پیتویتەرییە و زاناکان دەڵێن گوایا ئەم لووە پەیوەندی هەبووە بەم گەورەبوون و پێشکەوتنی ڕەگەزییەی کە ئەمڕۆ لە مرۆڤدا دەرکەوتووە.
غدة زايس		لووی زایس، لوویەکی چەورییە لە بژانگی چاودا.
غدة مخاطية	Mucous gland	لووی چڵم، ئەو لووەی کە چڵم دەردەدات.
غدة محية	Yolk gland, Vitelline gland	لووی زەردێنە، ئەو لووەی کە زەردێنە دەردەدات.
غدة ويبر		لووی ویبەر، لوویەکە لە شێوەی بۆڕیدا لە بنکی زماندا .
غدة توتية، غدة عنقودية	Moriform gland	لووی توویی، لووی شێوەتوو، لووی هێشوویی، لوویەك شێوەی لە هێشوو بچێت .

غدة اللوزتين	Tonsils	ئالوو، گۆشەی گەلو، لووی دووبادەمە.
غدة بومان		لووی بۆمان، لوویەکە لە پێستی ناوەوەی لووتدا.
غدة ذات قناة	Exocrine gland	لووی بۆریدار، ئەو لووەی کە بە هۆی بۆریی تایبەتی‌یەوە ناوەرۆکەکەی دەردەدات .
غدة طوقية	Colleterial gland`	لووی تەوقی، لوویەکە لە دیواری بۆڕی هێلکەدا لە هەندێك گیانداره جومگەدارەکاندا مادەیەك دەردەدات بۆ پێکەوە بەستنی گەراکان.
غدة نكفية	Parotid gland	لووی بناگوێ، لوویەکی لیکە کەوتۆتە کۆتایی چەناگە و ژێر گوێچکەوە.
غدة هضمية	Digestive gland	لووی هەرسکەر.
غدة درقية	Thyroid gland	لووی دەرەقی، لووی ثایرۆید، لوویەکە کەوتۆتە بەردەمی سەر و بۆری هەواوە، واتە بەردەمی قوڕقوڕاگە، هۆرمۆنی سیروکسین دەردەدات کە پرۆسەی گۆڕینی خواردەمەنی ڕێکدەخات.
غدة تحت المحجر	Infraorbital gland	لووی ژێر کالانە، لوویەکی لیکە دەکەوێتە ژێر کالانەی چاوی هەندێ گیانداری شیردەرەوە.
غدة مجاورة للدرقية، غدة جار درقية	Parathyroid-gland	لووی پاراثایرۆید، لووی نزیکی لووی ثایرۆید، هۆرمۆنی پاراثورۆمۆن دەردەدات کە بڕی کالیسیۆم لە ئێسکدا ڕێك دەخات.
غدة برونر		لووی برونەر، لوویەکە لە پەردەی ناوەوەی ڕیخۆڵەی دوانزەگرێی شیردەرەکاندا هەیە و هەندێك ئەنزیم دەردەدات.
غدة سباتية	Carotid gland	لووی سوباتی، لوویەکە لە بۆڕی خوێنی سوباتی گیاندارە تەڕووشکی‌یەکاندا.
غدة المسك	Musk gland	لووی مسك، لوویەکە مادەی مسکی بۆنخۆش دەردەدات وەکو لە هەندێك پشیلە و ئاسکدا هەیە.
غدة اسمنتية	Cement gland	لووی چیمەنتۆیی، لوویەکە مادەیەك دەردەدات بۆ ڕەقکردنی ئەندامەکان وەکو لە مێتولکە گیاندارە توێکڵدارەکاندا.
غددي	Adenose	لوودار، لووشێوە، هەرشتێك شێوەکەی لە لوو بچێت.
غدرونة	Gadroom	گادروونە، جۆرە خشڵێکی خڕە.
غدفة	Testa	توێکڵی دەرەوەی گەرا و تۆو.
غدق، مطر	Rain	باران.
غدق، غزير	Very, fertile, Abundant	زۆر، فرە، یەکجار زۆر.
غدوة	Morning	سەرلەبەیانی.
غدوة، اكلة الظهر	Lunch	نانی نیوەڕۆ، قاوەڵتی، فراڤین.
غدير، بركة الماء	Pool, Pond	گۆم، گۆڵ، ئاوکەنە، ئاوگێڕ.
غدير، نهر صغير	Brook, Rivulet	جۆگە، جۆگەلە، جۆ.
غديرية، عروس الماء، حورية الماء	Naiad	پەریی ئاو، پەرییەکی ئەفسانەیە گوایا لە ڕووبار و گۆمەکاندا دەژی و بەردەوامیان دەکات.
غديرة _ شعر	Braid, Tress, Pigtail, Lock of hair	کاکۆڵ، زڵف، پرچ.
غُدي، غددي	Glandular, Adeno, Adenoid	لوویی، شتێك پێوەندی بە لووەوە هەبێت.
غديدة، غدة صغيرة	Glandula, Glandule	لوۆکە، لوویەکی بچووك.
غذاء	Food, Aliment, Nourishment, Nurture, Nutrient	خۆراك، خواردەمەنی، زاد، خۆرشت.

غذاء ملكي، هلام ملكي	Royal Jelly	خۆراکی شاهانە، ئەو خۆراکە تایبەتی‌یەیە کە ئەدرێت بە بێچووی شاژن لە شانەی هەنگدا.
غذاء مجمد	Frozen food	خواردەمەنی بەستوو وەکو لە فرێزەردا.
غذائي	Alimental, Alimentary	خۆراکی، شتێك پەیوەندی بە خۆراکەوە هەبێت.
غذاء متوازن	Balanced diet	خۆراکی هاوسەنگ، ئەو خۆراکەی کە هەموو توخمە هەمەجۆرەکانی بە رێژەیەکی گونجاو تیادابێت.
غذاء سائل	Liquid diet	خۆراکی شلە.
غذائیات، علم الأغذیة	Dieteics	زانستی خۆراك، زانستی پێکهاتن و جۆرەکان و سوودەکانی خۆراك.
غذاء کیمیاوي	Chemical-food	خۆراکی کیمیایی، خواردنێکی شلەیە لە فۆسفاتی ئاسنوزی ئاوێتە بە تێکەڵاوکردنی شەکر و کاربۆناتی کالیسیۆم و ئاسن و بیکاربۆناتی پۆتاسیۆم و فۆسفاتی سۆدیۆم و ترشیی فۆسفۆریك و بە قرمز رەنگ ئەکرێت.
غُراب، زاغ، غراب أسود	Crow, Black crow	قەلەڕەشکە، قراك، قژك، قالاو، قەلەڕەش، قەل، پشت هەوێرە، باڵندەیەکە دوو باڵی پانی هەیە، دەنووکێکی درێژ و تیژی هەیە، گیانداری بچووك دەخوات، وەکو مشك و خشۆك، گەلێك جۆری هەیە وەکو: قەلەڕەشکە و قەلەبەڵەك.
غراب ضخم المنقار	Large billed crow	قەلەڕەشکەی دەنووك زل.
غراب القیظ		بڕوانە (غداف).
غراب الجیف	Carrion crow	قەلەڕەشکەی بۆگەنخۆر، قەلەڕەشکەی لاشەخۆر.
غراب نوحي، غراب اسحم	Rook, Raven, Crow	قەلەڕەشکەی نوحی، جۆرێکە لە قەلەڕەشکە گەورە و ڕەش و بریسکەدارە پەڕی ملەکەی درێژە.
غراب البیت	House crow	قەلەڕەشکەی ناوماڵ.
غراب صرد، غراب دغناش	Crow-shrike	جۆرێکە لە قەلەڕەشکە.
غراب أورق (مصري)	Hooded crow	قەلەڕەشکەی میسری.
غراب جامایکا	Jamaican crow	قەلەڕەشکەی جامایکا.
غراب الزرع، غراب الزیتون، زاغ زرعي، زاغ، شوقة، غراب اورق	Jackdaw, Daw	قەلەڕەش، قاژوو، قالاومبۆڵێنە، باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی قەل، ملی کورتە حەز لە کەلاوە و لووتکەی قەڵا و شوێنە بەرزەکان دەکات، دەنووك و قاچی سوورن.
غراب البین	Bird of illomen	قەلەڕەشکەی بەدبەختی، قەلەڕەشکەی بەیوم، قەلەباچکە.
غراب اللیل، واق الشجر	Night-heron, Quawk	قەلەشەوی، قەلەڕەشی شەو، باڵندەیەکی قەراغ ئاوە، دەنووکی کورت و ئەستوورە کلکی کورتە، بەشە و گورج و گۆڵە، جۆرێکە لە شێنە شاهۆ، بەقەدەر کۆترێك دەبێت، سەروملی ڕەشە و پشتی سەوزە.
غراب مقلنس	Hooded crow	قەلەڕەشکەی کڵاودار.
غراب البحر، غریاق، غراب الماء، غاق، قاق الماء	Cormorant	قەلەڕەشکەی ئاویی، قەلەڕەشکەی دەریایی، ماسی گرە، کەرسەرە، پێدرێژە، باڵندەیەکی ئاویی ڕەشە دەنووك و ملی درێژە.
غراب أبقع، قاق	Pied-crow	قەلەباچکە، کەلەباشن، قشقەرە، خۆمەرێژە، قاژوو، قاژك، زاخی، قالەبازەڵە.
غراب السمکة	Fish-crow	قەلە ڕەشکەی ماسی.
غراب اعصم، زمت	Red-billed-chough, Carrion- crow	قاژوو، قەلەڕەشێکی بچووکی قاچ سوورە، دەنووکی چەماوەیە.

غراب	Corvus	قەلەڕەشکە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
غراب جون، نسر تركي	John crow, Turkish vulure	قەلەڕەشکەی جۆن، سیسارکی تورکی.
غراب ملكي، ملك الغربان	King crow	شاقەلەڕەشکە.
غراب طويل الذيل	Long tailed crow	قەلەڕەشکەی کلك درێژ.
غراب ازرق العرف، كاكاكو	Blue wattled- crow	قەلەڕەشکەی پۆپنە شین، کاکاکۆ.
غراب بني	Brown crow	قەلەڕەشکەی قاوەیی.
غراب ابيض العنق	White necked- crow	قەلەڕەشکەی مل سپی.
غراب النخيل	Palm crow	قەلەڕەشکەی دارخورما.
غرابي، عظم غرابي	Coracoid	کرۆچەلە، کرۆژەلە، ئێسکێکی نەرمە وا بە دەفەی شانەوە و شێوەی لە قەلەڕەشکە دەچێت .
غرابة، شذوذ	Strangeness, Oddity	سەیر، ڕیزپەڕ، نامۆ، نائاسایی.
غرامة	Fine, Penalty, Forfeit	جەزا، ئەو پارەیەی کە بە نەقدی بە شێوەی سزا دەسێنرێت.
غرام	Gram	گرام ، غرام، یەکەی کێشانەیە لە ڕژێمی مەتریدا و دەکاتە ٠٣٥٢٨٪ ئۆنس، کێشی ١سم^3 لە ئاوی تلۆپێنراو لە پلەی ٤ سەدیدا، ١٠٠٠ ملیگرام.
غرام مكافيء، مكافيء غرامي	Gram-Equivalent	گرامی هاوهێز، غرامی هاوهێز.
غراموفون، حاكي	Gramophone	گرامەفۆن، سنوقی گۆرانی .
غرام	Love, Passion	ئەوین، خۆشەویستی، دڵداری، حەزلێکردن.
غرامسيدين	Gramcidin	گرامسیدین، دەرمانێکە دژی باکتریا بەکاردێت.
غراسة	Arboriculture	ڕواندنی درەخت .
غراس	Planting time	کاتی ڕواندن.
غراس المشتل	Nursery-stock	شەتڵکە.
غِراء	Glue, Mucilages, Glue-cement, Colla	سرێش، هێلم، کلێن، بریتییە لە چەند مادەیەکی پرۆتینی مڵ لە ئاودا ، بنکی گیایەکە سپییە و وشك دەکرێت و دەهارێت بۆ لکاندن بەکاردێت .
غراية، مغري	Glue-pot	سرێشدان، قاپی سرێش.
غراء السمك	Isinglass	سرێشی ماسی.
غرّاء	Pepperelder, Peperomia	جۆرە دەوەنێکە لە کۆمەڵەی بیبەر، گوڵەکەی بچووك و زەردە .
غراء	Dog-fish	سەگەماسی، ماسییەکی دەریایی دڕندەیە، پولەکانی تیژن و ڕەنگەکەی ڕەشی بنەوشەیی یان قاوەیی مەیلە و سوورە.
غراء نباتي، جليادين	Gliadin	گلیادین، سرێشی ڕووەکی، مادەیەکی سرێشییە لە جەلاتین دەچێت.
غراء عصبي	Neuroglia	سرێشی دەماری، ئەو شانەیە کە خانە و ڕیشاڵە دەمارییەکان دەبەستێت بە یەکەوە.
غراسيولة، حشيشة الزوفاء، حشيشة الفقراء	Gratiola, Hedge-hyssop	گراتیۆلا، گیایەکی دەشتەکی ژەهرینە لە گوێ ئاودا دەڕوێت و گوڵەکەی لە زۆرنا دەچێت و ڕەنگی زەردە جۆرێکی هەیە مادەی مێزپێکردن و ڕشێنەوەی لێ دەردەهێنرێت .

غرافيت، كرافيت، جرافيت، كملول	Graphite, Plumbago, Black lead	گرافیت، جۆرێکە لە کاربۆن نەرم و بریسکەدارە نووکی قەڵەمی ڕەشی لێدروست دەکرێ.
غرارة، زكيبة	Sack, Bag	خەرار، جەواڵ.
غرار	Space line, Lead, Interline	ماوەی نێوانی دوو ڕیز لە کشتوکاڵ واتە ڕووەکی نێژراودا.
غرانيت، اعبل، جرانيت، كرانيت	Granite	گرانیت، بەردی ئاگرین، بەردێکی کریستاڵی ڕەقە، چەند ڕەنگێکی هەیە وەکو پەمەیی و ڕەش لە فیلدسپار و تالك و کوارتز پێکهاتووە.
غرانيتي، صواني	Granitic	گرانیتی، شتێك پەیوەندی بە گرانیتەوە هەبێت .
غرانوليت	Granolite	گرانولیت، بەردێکی گرنج گرنجە.
غرانوديوريت	Granodiorite	گرانودیۆریت، بەردێکی ئاگرینە لە گرانیت و دیوریت پێکهاتووە.
غرانوليتي	Granolithic	گرانۆلیتی، تێکەڵێکە لە چیمەنتۆ و وردە گرانیت .
غرب، قوغ بريّ، حورفراتي	Populus-euphratica, Willow	چناری فوراتی، چنارە کێویلە، تەروو، تەربی، کفر، پالت، ڕەشەچنار، پەلك.
غرب البلسم	Balsam poplar	چناری بەلسەم.
غرب اسود	Black poplar	چناری ڕەش.
غرب كارولينا	Carolina poplar	چناری کارۆلینا.
غرب ازغب، غرب زغبي	Downy poplar	چناری مواوی.
غرب رمادي	Grey poplar	چناری خۆڵەمێشی.
غرب ياباني	Japanese poplar	چناری یابانی (ژاپۆن).
غرب أبيض	White poplar	چناری سپی، سپی چنار.
غرب	West, Occident	خۆرئاوا، ڕۆژئاوا.
غربي	Occidental, Western	خۆرئاوایی.
غرد، تغريد	Singing, Chrip, Warbling, Twitter	خوێندنی باڵندە.
غربال	Riddle, Sieve, Cribble, Screen, Sorter	بێژنگ، سەرەن، کەوقەربیل، قەڵبیر، سەرەد، سەرەند.
غربالي	Ethmoidal, Cribriform	بێژنگی، شێوە بێژنگی.
غربال كبير	Trommel	سەراد، کارماخ، جۆرە بێژنگێکی گەورەیە بۆ بێژانەوەی بەرد و خەڵوزی بەردین و پارچەی کەرەسە خاوەکان.
غربال التراب	Soil screen	خاکبێژ، بێژنگی بێژانەوەی خاك و خۆڵ.
غربال التذرية	Winnowing, Sieve	بێژنگی بە باکردن.
غربال العصافة	Cavings-riddle	بێژنگی قەڵاس، بێژنگی قنچك، بێژنگی جیاکردنەوەی قەڵاس و قنچکی تۆو و بەری ڕووەك.
غربال هوائي	Winnower, Winnowing-machine	بێژنگی هەوایی، ئامرازێکە بۆ پاکردنەوەی تۆوی دەغڵودان بە تەوژمی هەوا بە هۆی بێژنگی لەرزۆکەوە.
غربال الرمل	Sandscreen	بێژنگی لم.
غربلة ، نخل	Sifting, Riddling, Cribration	تەتەڵەکردن، بێژانەوە، دابێژتن، دابێژان.
غرة الشيء، اوله	The first of	سەرەتای شتێك.
غرّة	Ringlet	داسی مانگ، مانگی یەك شەوە، سەرەتای مانگ، مانگی نوێ، چەرمگی.

غرة، بياض في جبين الحصان	Blaze	ناچهوان، قهشان، ناوچهوان پاکی مارۆ، پهڵهیهکی سپییه به ناوچهوانی ههندێك وڵاخهوهیه.
غُرَة، سيسون	Sison, Hedge-sisons, Stone-parsley	سیسۆن، مهعدهنووسی بهرهڵانی، گیایهکی دهشتهکییه، ڕهگ و بهرهکهی بۆنخۆشه.
غَرة، غفلة	Inadvertence	لهناکاو، لهپڕ.
غُرَة، دجاجة الماء	Coot, Fulica	قهلمراو، مریشکی ئاوی، مریشکه ڕهشه، باڵندهیهکی ئاویی ڕهشه، دهنووکی سپییه، پهنجهکانی سهوزه و پهردهی گرێ گرێیان پێوهیه و قاچی سوور و درێژه، له زهلکاو و قامیشهڵاندا دهژی.
غرثينية، جوز جندم	Garcinia, Mangostana, Mangosteen	گارسینیا، مانگۆستین، گوێز گهنم، درهختێکی ناوچه گهرمهکانه، بهرهکهی له گوێز دهچێت، بۆن خۆشه، دهکرێت به مرهبا، ئاوێکی لینجی زهرد له قهدهکهی دهردههێنرێت.
غرديب، كافورية، حشيشة الحمى	Fever-few	گیاتا، گیایهکی پزیشکییه، دهرمانی تا و قهڵاچۆکردنی مێرووی لێ دهردههێنرێت.
غردينية	Gardenia, Cape jasmine	گاردینیا، دارو دهوهنێکه گوڵهکهی به شێوهی هێشوویهکی سپی بۆنخۆشه، بهرهکهی ڕهنگی سوور یان زهردی لێ دهردههێنرێت.
غردونية	Gordonia	گۆردۆنیا، دهوهنێکه له کۆمهڵهی کامیلیا، گوڵی سپی و گهورهی بۆنخۆشی ههیه و بۆ ڕازاندنهوه بهکاردێت، گهڵاکهی ڕهقه.
غردق، غرغد	Nitraria, Retusa	نیتراریا، ڕووهکێکی ئاوییه.
غردقة، علم الصيدلة	Pharmacology	زانستی دهرمانسازی، زانستی دهرمانگرتنهوه.
غرز	Implantation	ڕواندن، چهقاندن.
غرز الظفر	Acronox, Acronyx	گهورهبوونی نینۆك، بهرهوناوهوه، بهناواچوونی نینۆك.
غرزة الخياطة، درزة	Stich	تهقهڵ، تهقهڵی درومان.
غرزة، كنباث	Horsetail	کلکه ئهسپ، ڕووهکێکی بێ گهڵایه له گوێ ئاودا دهڕوێت.
غرس، غراس	Plant	ڕووهك.
غرس	Planting, Transplanting	ناشتن، چهقاندن، ڕواندن، چاندن.
غرسة، شتلة، غريسة	Slip, Nursy-plant, Sapling trans plant	شهتڵ.
غرض، قرش	Piastre, Standard (orbig) Piastex	بێزه، قرش، جۆره پارهیهکه.
غَرش الأنف	Alanasi	پهرهکهی لووت، باڵی لووت.
غرض، قصد، غاية	Purpose, Tendency, aim	مهبهست، ئامانج.
غرطر	Garter-snake	گارتهر، جۆرهمارێکی ئهمریکیی بێ ژههره.
غرغرة (محلول)	Gargle	غهرغهره، دهرمانی لهدهم وهردان.
غرغرة	Gargling, Gargarism	غهرغهره، ئاو له دهم وهردان، دهرمان له دهم وهردان.
غرغاج، غرغار، دردار، خرخقي، بوقيصا، شجرة البقّ	Elm, Wych	دارهڕهش، بناو، بناڤ، قهرهقاج، دارمێشووله، دارتۆفانه، درهختێکی کێوی و کشتوکاڵییه، چهند جۆرێکی ههیه لوورهك دهگرێت، له پاقله یان فاسۆلیا دهچێت. بهرێکی ههیه به شێوهی قۆزاغه و پێی دهگوترێت ((کهژ)) له ئاوریشم دهچێت و سپی و نهرم و جوانه له ڕستندا، گهڵاکهی تورهکهی خڕی پێوهیه، ئاوکێکی تێدایه بۆ مهبهستی پزیشکی بۆ پاکژ کردنهوهی برین بهکاردێت، تهختهکهی زۆر ڕهقه، لقهکانی بۆ دروستکردنی قهفهز و سهبهته و قوڵینه بهکاردێت.

غرغم	Grogram	گرۆگرام، قوماشێکە لە ئاوریشم یان لە ئاوریشم و خوری دروست دەکرێت.
غرغر، دجاج حبشي، دجاج فرعوني، دجاج سندي	Guinea-fowl, Numeda	مریشکی حەبەشە، چین و ماچین، مریشکی سندی، مریشکە شامی، هەندێکی سپی و هەندێکی سوور و هەندێکی ڕەش و کونجە. باڵ و کلکی کورتە.
غرغور	Gerrhonotus	جیرۆنۆتەس، جۆرە مارمێلکەیەکە، هێڵی ڕەش و سپی تێدایە.
غرغور		بڕوانە (غریر، زبزب).
غرغرة الموت، حشرجة	Death-rattle	گیانەلا.
غرفة، حجرة	Room, Chamber	ژوور، هۆدە، ئۆدە.
غرفة التبريد	Cooling chamber	ژووری سارد کردنەوە.
غرفة الفقاعات، حجرة الفقاعات، غرفة فقاعية	Bubble chamber	ژووری بلق، ژورێکە (قاپێکە) شلەیەکی تێدایە وەکو هایدرۆجینی شل. زۆر گەرم کراوە، کاتێك کە تەنێکی ئایۆنراوی پیادا دەڕوات، دەزوویەك لە بلق بە درێژایی ڕێڕەوەکەی پەیدا دەکات و وێنەی ئەم ڕێڕەوە تۆمار دەکرێت بۆ مەبەستی خوێندن و لێکۆڵینەوە.
غرفة السحاب، غرفة ولسون السحابية، غرفة سحابية	Wilson Cloud-chamber, Cloud-chamber	ژووری هەور، ژووری هەوری ویلسۆن، دەزگایەکە بۆ پێوان و ناسینەوەی ڕێڕەوی ئەو تەنۆکە وردانەی کە بە میکرۆسکۆپی ئاسایی و ئەلیکترۆنی نابینرێن.
غرفة الأحتراق	Combustion chamber	ژووری سووتان.
غرفة الأكل (الطعام)	The dining room	ژووری نانخواردن.
غرفة سوطية	Flagellated-chamber	ژووری قامچی، لە لەشی ئیسفەنجدا هەیە.
غرفة التاين	Ionization chamber	ژووری بەئایۆن کردن، ژووری بوون بە ئایۆن، ژوورێکە تیایدا گەرد یان گەردیلە توخمی تیادا دەکرێت بە ئایۆن بەکاری تەنۆکەی ئەلفا یان گەرمکردن.
غرفة زجاجية	Vitreous chamber	ژووری شوشەیی، بۆشاییەکە دەکەوێتە نێوانی زەرەبین و تۆرێنەی چاوەوە، مادەیەکی شووشەیی جەلاتینی تیادایە.
غرفة الزراعة	Chamber of agriculture	ژووری کشتوکاڵ.
غرفة التحكم، غرفة السيطرة	Control room	ژووری کۆنترۆل، ژوورێکە دەزگای وردی تیادایە بۆ چاودێری و کۆنترۆڵی هەندێك پرۆسەی پیشەسازییانە.
غرفة المطالعة	The study room	ژووری کتێب خوێندنەوە.
غرفة تجفيف المحاصيل	Drying rooms	ژووری ووشککردنەوەی بەرهەمی ڕووەك.
غرفة المؤنة	Pantry room	ژووری زەخیرە.
غرفة التجارة	Chamber of commerce	ژووری بازرگانی.
غرفة النوم	Bedroom	ژووری نوستن.
غرفة النوم (في المدارس)	Dormitory	ژووری نوستن لە قوتابخانەدا.
غرفة هوائية	Air chamber	ژووری هەوایی.
غرفة العمليات	Operation room	ژووری نەشتەرکاریی، ژووری نەشتەرگەری.
غرفة الضيوف	Guestroom	دیوانخانە، دیوەخان، ژووری میوان.
غرفة الأستقبال	Drawing room	ژووری میوان، دیوەخان.
غرفة كاتمة للصوت	Dead room, Anechoicroom	ژووری دەنگنەگەز، دەنگ دابڕکردن.

غرفين	Griffin	گریفین، گیانداریکی ئەفسانەیە نیوەی سەرەوەی دالّە و نیوەی خوارەوەی شێرە .
غرف	To ladle, Dip up	هەڵ کوزین، کەف گرتن.
غرق	Sinking, drowning	نقووم بوون ، خنکان لە ئاودا، لە ئاودا خنکان، فەتسان، نوگم، نوقم .
غرقد		بڕوانە (غردق، غرغد).
غرقد	White of egg	سپێنەی هێلکە، سپێنەی چاو، بەزی چاو.
غرقد، فراج	Nitre bush, Salt tree	دار و دەوەنێکی دەشتەکی دڕکاوییە، گوڵەکەی سپییە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت نووکێکی تیژی هەیە ڕەنگەکەی سوور یان ڕەشە.
غرقد	Lycium afrum	دڕکەزیی، تووترک.
غرلي		بڕوانە (غوریلا).
غُرلة، ارلة، قلفة	Foreskin, Prepuce	پێستی چووکی منالْ کە لە کاتی خەتەنەدا دەبڕدرێت .
غُرم، خسارة	Loss	وونکردن.
غرم، خناق الخيل	Strangles	وەناقی ولاخ، نەخۆشییەکی درمەو لە کۆئەندامی هەناسەدانی ولاخ دەدات
غرمول، قضيب	Penis, Phallus	چووك، کێر، حەیتە.
غرن	Crow (male)	نێرەی قەلەڕەشکە.
ُرنة، قرحة تناسلية	Chancre	برینێکی ئاتەشەکی (سفلس) ڕەقە .
ُرن، سرقومة	Sarcoma	سارکۆما، وەرەمێکی پیسە.
غرن كيسي	Cysto sarcoma	وەرەمی تورەکەیی.
غرن عظمي	Osteoma, Osteosar coma	وەرەمی ئێسکی.
غُرنوق، غرناق، كركي	Balearica, Crane	کەڵەك، قوڵنگ، باڵندەیەکی ئاویی گەورەیە، باڵی پانە و لاقی درێژە، ڕەش یان قاوەییە، پۆپنەیەکی زەرد بەسەرییەوەیە.
غرنوق، متوج، كركي متوج، رهو، غرنيق	Crowned-crane	کەڵگی کڵاودار، قوڵنگی کڵاودار، باڵندەیەکی گەورەی کلك کورتی مل و لاق درێژە.
غرناد	Grenadier	گرینادیر، ماسییەکی دەریاییە.
غرنوقية، نحامية	Flaming oplant	گیاکەڵگ، گیا قوڵنگ، گیایەکە گوڵی سووری جوان دەگرێت .
غرنوقي، غرنوق، إبرة الراعي، جيرانيوم		شەمەدانی، دەرزیی لۆکە، دەنووکی لەق لەق، ڕووەکێکە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردەهێنرێت ، جۆرە گیایەکە گوڵی جوانی هەمەڕەنگ دەگرێت.
غرنار، طريخلا	Gurnard	گەرنارد، ماسییەکی سەر دڕکاوییە.
غرنار طائر	Flying gurnard	گەرناردی فڕندە، جۆرە ماسییەکە پەڕەکانی لە باڵ دەچن و یارمەتی دەدەن بۆ دەرپەڕین بۆ ماوەیەکی کەم لەسەر ڕووی ئاوەکە.
غروي (كالغراء)، غرواني	Glutionous, Colloidal, Gluey	مڵ، ماددەیەکە نە دەتوێتەوە نە دەبێت بە کریستاڵ.
غروية، قلومية	Collomia	کۆلۆمیا، ڕووەکێکە تۆوەکەی لینجە.
غروي، غرواني	Viscous, Sticky	مڵ، لیقاو، شرێش، لینجاوی، مڵت، ملتە، لینجاو، لیق، وەکو شیر و خوێن و زەمقی شل.
غروي ليوفوبي	Lyophobic-colloid	گیراوەی لیۆفۆبی، گیراوەی مڵی ئاوەندی بڵاوبوونەوە نەویست، وەکو گیراوەی مڵی کانزاکان (میتاڵەکان) لە ئاودا.
غروي ليوفيلي	Lyophilic-colloid	گیراوەی لیۆفیلی، گیراوەی ئاوەندی بڵاوبوونەوە ویست، وەکو گیراوەی مڵی جەلاتین یان پرۆتین لە ئاودا.

غرور	Conceit, Vanity	بایی بوون، لەخۆبایبوون.
غروب، افول	Decline, Setting	ئاوارەبوون.
غروت	Groat	گرۆت، پارەیەکی بەریتانی کۆنە دەکاتە چوار پەنس.
غروب الشمس	Sunset	ئاوابوونی خۆر، خۆرئاوا، ئاوابوونی ڕۆژ.
غرویر	Gruyere	گرییار، جۆرە پەنیرێکی زەردی کونکونە.
غروسولاریت	Grossularite, Gooseberry-stone	گرۆسۆلاریت، کەرەسەیەکی خاوە، بریتی‌یە لە گارنیتی سەوز، بریتی‌یە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆم و کالیسۆم لە بەردی قسلی پیسدا هەیە، ڕەنگەکەی لە ڕەنگی (گووزبێری) دەچێت .
غَرية	Garrya	گاریا، دەوەنێکە گوڵی سەوز یان زەرد دەگرێت .
غریب، اجنبي	Foreigner, Stranger, Exotic	بێگانە، دەرەکی، ئاناشنا، بیانی، ئاوەکی.
غریب الأطوار	Eccentric	کەسێك ڕەفتارەکەی ئاناسایی بێت.
غریب، عجیب	Strange, Wonder ful, Xenon, Alien	سەیر، ئاناشنا.
غریب	Ixora, Wild jasmine	یاسەمەنە کێویلە، دارودەوەنێکی دەشتەکی و کشتوکاڵی‌یە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی بچووکی بۆنخۆشە، سپی یان سوورە.
غريبة، زهرة غريبة	Aethionema	گوڵە سەیر، گیایەکە ئەندامی نێرەکی‌یەکەی شێوەیەکی سەیری هەیە.
غريزة	Instinct, Natural-impulse	ڕەمەك، غەریزە، خەیم، بیم، سەلیقە، پاڵنەرێکی بنچینەیی‌یە بەکار خۆی دەردەبرێت، وەکو ڕەمەکی مان (البقاء) و ڕەمەکی دایکایەتی (الامومة) .
غريزة جنسية	Sexual instinct	ڕەمەکی ڕەگەزیی.
غريزة الأمومة	Maternal-instinct	ڕەمەکی دایکی.
غرين، طمي، إبليز	Alluvium, Silt	لیتە، قوڕاو، قوڕولیتە، لیتاو.
غريال، تمساح هندي	Gharial, Gavial	گریال، تیمساحێکی گەورەی هیندی‌یە.
غرياق، سقاوة صقرية	Rough-Legged, Buzzard	جۆرە هەڵۆیەکی گەورەیە، ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلە و سوورە مار و مێروو دەخوات.
غريفة	Loculus, Locule	ژوورچکە، وەکو ئەو بۆشایی‌یەی لە هێلکەدانی ڕووەکدا هەیە.
غرياق، قاق		بڕوانە (غراب الماء، غراب البحر).
غريسة، شجرة مظلية	Umbrella tree	درەختی چەتری، درەختێك شێوەکەی وەکو چەتر وابێ.
غريض، طلع	Pollen	هەڵاڵە، هەڵاڵەی گوڵ.
غريد، مغرد	Songster, Worbler	خۆشئاواز، باڵندەی خۆشئاواز.
غريف، خيزران	Bamboo	ڕووەکی حەیزەران.
غريق، غارق، غرقان	Drowned	خنکاو لە ئاودا.
غريف	Griffon	گریفین، سەگێکی بچووکی بەلجیکیە.
غريفيلية، غرويلا	Grevillea, Silky oak	گریڤیلیا، دار و دەوەنێکی ڕازاندنەوەیە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی‌یە، ڕەنگەکەی زەرد یان سوور یان پرتەقاڵی یان سپی‌یە.
غُرير، زبزب، غرغور	Badger	چاڵەکە، چواڵوو، گیاندارێکە لە سەگ و پشیلە دەچێت، گۆشتخۆرە، کلکی کورتە، پەلی کورت و ڕەشە، شێوەی لە شێوەی ورچ و دەڵەك دەچێت، لەڕوی لاکێشەیی‌یە دوو هێڵی سپی لەلاتەنیشتی لەشیدا هەیە، لەژێر زەویدا قوموش ڵێدەدات .

غرير العسل، زبزب العسل	Honey badger, Ratel	چوالـوی هـەنگوین، راتێـل، چاڵەگـەی هـەنگوین، گیـاندارێکی ئـەفریقی بەمێزە، ئاڵودەی هەنگوینە، بەشوێن شانەکانیدا دەگەڕێت.
غرينوكيت	Greenockite	گرینوکیـت، کەرەسـەیەکی خـاوە، بریتییـە لـە گۆگردیـدی کـادمیۆم، ڕەنگەکەی زەردی مەیلە و پرتەقاڵی ڕۆشنە، لە کەرەسە خاوەکانی تۆتیادا لە سکۆتلەندە هەیە.
غرينادين	Grenadine	گرینادین. ١. جۆرە قوماشێکی تەنکە. ٢. ڕەبەنار، کە لە دروستکردنی مەیدا بەکاردێت .
غزّال، غازل	Spinner	ڕێسەر، تەشی ڕێس.
غزال، ظبي	Gazelle, Gazella	ئاسك، مامز، شەمکور، بانیز، ئاهو، جەیران، غەزاڵ، گیاندارێکی شیردەری سمدارە.
غزال إيزابيلا	Isabella-gazella	ئاسکی ئیزابێلا، ئاسکێکی خۆڵەمێشییە، سمتی سپییە.
غزالة، انثى الغزال	She- gazella, Doe spinner	ئاسکی مێ.
غزال ريل	Addra- gazella	ئاسکی مل سوورە.
غزال العرب، غزال اعفر، عيل	Arabica- gazella, Antilope- arabica	ئاسکی عەرەبی، ئاسکێکی مل کورتە.
غزال مرقط، جيتال	Chital, Spotted-deer	ئاسکی بەڵەك.
غزال هندي، شنكارة	Beneti gazella	ئاسکی هیندی.
غزال المسك، آيل المسك	Musk deer	ئاسکی مسك، جۆرە ئاسکێکە بۆنێکی خۆش لەناوسکی دەردەهێنرێت.
غزال الرنة	Rein deer	ئاسکی ڕین، جۆرە ئاسکێکی ماڵییە لە ناوچەی پۆڵی باکووری دەژی، گالیسکەی پێ ڕادەکێشن.
غزال جرانت	Granti- gazella	ئاسکی گرانتی.
غزال أحمر، يمور	Roe deer, red deer, Stag	ئاسکە سوورە.
غزال الصحراء، غزال الجزائر	Dorcas gazella	ئاسکی جەزائیر، جۆرە ئاسکێکە شاخەکەی بۆشە، پشتی مەیلە و سوورە و سکی سپییە، لە بیابانی ئەفریقادا دەژی.
غزال المغزى	Zeran, Goat- gazella	ئاسکە بزنە، جۆرە ئاسکێکە لە بزن دەچێت لە ناوەڕاستی ئاسیادا دەژی.
غزال قوفز	Spring bok, Spring buck	ئاسکی بازدەر، ئاسکێکە بازی سوکەڵەی جوان دەدات چ لە خۆشیدا بێ یان لە ترسدا .
غزال إمبالا	Impalla	ئاسکی ئیمپالا.
غزال ذكر	Gazella (male)	ئاسکی نێر.
غزال والر، غزال غرنوق، عوهج، جرينوك	Gerenuk	جرینۆك، ئاسکێکی مل درێژە.
غزال التبت، جوا، غوا	Tibetan gazella, Goa	گوا، ئاسکی تیبەت.
غزال منوط	Goitred-gazella	جەیران، ئاسکێکە لە ئێران و تورکیادا هەیە.
غزال حميرة، أم جابة	Rufifrohsga, Korln (or) Red fronted gazella	ئاسکی ناوچەوان سوور.
غزال رئم		ئاسکی لۆدەر.
غزال يعفور	Leptoceros gazella	ئاسکێکی سپییە لە میسر هەیە.

غزال أبو الحراب	Leptoceros-abuharab	ڕەنگەکەی خاکی لە بیابانی لیبیا و جەزایر هەیە، ئاسکی سونگیدار.
غزال ريم	White gazella	ئاسکە سپی.
غزال أريل، غزال أردع	Dama gazella	ئاسکی داما.
غزال سومرنج،	Soemmeringi-gazella	ئاسکی سومەرنجی.
غزال عول		
غزال ميرة، هبيج	Tilonura gazella, Heuglin	ئاسکی هیوگلین، ڕەنگەکەی خاکی‌یەکی تۆخە.
غزال أدم، أدم	Atlas-gazella, The Edmi, Cuvieri gazella	ئاسکی ئەدیم.
غزال نبّاح، وعل الغابة	Bush buck, Bush bock	فیلەگێژە، فیلگێجە، گور، گیاندارێکە لە ڕەنگ وشێوەدا وەکو ئاسکە بەلام لە ئاسك گەورەترە و وەکو سەگ ئەوەڕێ، گۆشتی دەخورێت .
غزالة		ئامرازێکە بۆ پارچە پارچەکردنی کانزاکان .
غزالة	Spinster	ژنێك ئیشەکەی دڵداریی بێت، قەدرە کچ.
غزالة، نعمية، نعامية، ورك الدب	Euphorbia-cornuta	جۆرێکە لە ڕووەکی شیرمار.
غزّار، قصب الرمل	See sand, Reed	تەرکە، جۆرە قامیشێکی باریکە، پێنووس (قەڵەم)ی لێدروست دەکرێت هەروا دەکرێت بە چیغ و پەرژین بۆ باخ.
غزان	Gazania	گازانیا، جۆرە گیایەکە گوڵی گەورەی زەرد دەگرێت .
غزارة، كثرة	Abundance	خوڕم، لێزمەیی، خوڕمەیی، زۆریی، فرەیی.
غزارة البول	Diuresis	فرەیی میز، زۆری میز.
غزارة الطمث	Menorrhagia	حەیزی بەتین.
غزارة العرق	Polyhidrosis, Suporesis	ئارەق زۆریی، زۆریی ئارەق.
غزل	Flirtation	دڵبازی، خۆ خۆشەویست کردن لە لای ئافرەت ، دڵداری‌کردن.
غزل، فتل، برم	Spinning	ڕێستن، ڕەستن، رستن.
غزل، خيط مغزول	Yarn	بەن، ڕێسراو، ریس، تاڵ.
غزل البنات (حلوى)	Shredded (Orcotton)-candy	حەلْوای پەشمەك.
غزل فطري، مايسيليوم	Mycelium	ریسی قارچك، تۆزێکە لە دەزوولەی باریك لە لەشی قارچکدا.
غزل السعالي، حجر الفتيل	Asbestos, Amianthus	ئەسبێست، بەردەپلیتە، بریتی‌یە لە سلیکاتی کالیسیۆم و مەگنیسیۆم بە شێوەی ڕیشاڵی باریکی نەرم کە ناسوتێت.
غزنايج، شمار، رازيانج	Foeniculum fennel	ڕازیانە (بروانە شمار) .
غزو، إغارة	Invading, Raiding	داگیرکردن، هێرش بردنەسەر، پەلاماردان.
غزوة، غارة	Invasion, Attack	هێرش، پەلامار.
غزيّ (قماش)	Gauze	شاش، برنجۆك، جۆرە چنراوێکی شاشی تەنکە.
غزير	Abundant	فرە، زۆر، لێزمە، گەلەك.
غزيرة، حلوبة	Dairy cow	هەر مانگایەك شیری زۆر بێت.
غزيزنة، سُعد	Dwarf galingale, Dwarf cyperus	خرنوك، گیایەکی دڕکاوی‌یە بەسەر زەویدا دەخشێت، بەرەکەی لە زەیتون دەچێت و تفت و تاڵە .
غزيزية، كزبرة البئر	Salvinia	گژنیژی بیر، ڕووەکێکە لەناو زەلکاودا دەژی.

غزيل، إبرة العجوز	Pick needle, Pingrass	گیادەرزی، دەرزی پیرێژن، گیایەکی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی دەرزیلۆکەیە، گوڵەکەی سووری مەیلە و بنەوشەیییە، بەرەکەی لە دەنووکی باڵندە دەچێت .
غسالة	Laundress, Washer-woman	ژنی جل شۆر.
غسال	Washer-man	پیاوی جل شۆر.
غسالة كهربائية	Washing machine	جل شۆری کارەبایی.
غُسالة، مياه المجارير	Sewage water	ئاوی زێراب، ئاوی پیس.
غساق	Pus, Matter	کێم و زووخاو.
غسق	Dusk, Twilight	سەرەتای شەو، ئێوارەوەختە.
غسقي	Crepuscular	ئێوارە وەختەیی.
غسقية، ليلية	Whit-linedart moth, Heart and dart moth	جۆرە پەپولەیەکە (مۆرانەیەکە) زیان بە رووەك دەگەیەنێت وەکو رووەکی گەنم و پاقلەمەنی و کەلەرم و گەنمەشامی .
غسل	Washing, Lavage, Lavation	شتن، شۆرشین، شۆردن، داشتن.
غُسل، وضوء	Ablution	ووسڵ، دەست نوێژشتن، دەست نوێژگرتن.
غسل (في الكيمياء)	Scrubbing	شتنەوە، وەکو شتنەوەی تێکەڵێکی گازی بە شلەیەکی تایبەتی.
غسل الدم	Hematoca-tharsis	خوێن شتن، شتنی خوێن.
غسل المعدة	Gastric lavage	شتنی گەدە.
غسلس الأمعاء	Intestinal-lavage	شتنی ریخۆڵە.
غسل القوائم	Pedilure, Pediluvium	لاق شتن، قاچ شتن، شتنی قاچی گیاندار بە تایبەتی ئاژەڵ، بۆ قەدەغەکردنی نەخۆشی تەبەق.
غسول	Detergent	شۆرەر، هەرشتێك بۆ شتن بەکاربێت وەکو تاید و سایت.
غسول (دواء)	Lotion, Wash	دەرمانی شۆرەر، دەرمانی برین شتن، شۆرەر.
غسول، خطمي مخزني	Sweet weed, Marshmallow	گوڵەمێرۆ، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
غسول قلوي	Lye	گیراوەی قلیە، بۆ شتن و دروستکردنی سابوون بەکاردێت.
غسول العين	Eye wash	دەرمانی چاوشتن (بۆریك).
غسول نحاسي، سائل نحاسي	Cupric wash	شۆرەری مسی، دەرمانێکە بۆ کوشتنی مێروو و چارەکردنی نەخۆشی رووەکی.
غسول، اشنان ابو ساق		بروانە (غاسول).
غسول الضأن	Sheep-dip	دەرمانی مەڕومالآت، شلەیەکی کیمیاییە، مەڕومالآتی تیادا نوقم دەکرێت بۆ کوشتنی مێرووی مشەخۆر.
غسيل، مغسول	Washed	شۆراو.
غسوة، كلاديشيا	Gleditschia, Thorned acacia	گلادیشیا، درەختێکی رازندنەوەی درکاوییە، گەڵاکەی ئاوێتەیە لە پەر دەچێت، بەرەکەی لە خرنوك دەچێت.
غش، زغل، خداع	falsification, Fraud	گزی، تەڵەکەبازی، فێڵ، ساختە، دەغەڵ، خەوش.
غش البزور	Adulteration of seeds	گزیکردن لە دەغڵوداندا، وەکو تێکەڵکردنی تۆوی چاك و خراپ.
غشّ (في المواد)	Adulterate	گزیکردن لە شتومەکی وەکو خۆراك بە تێکردنی مادەی ئاناسایی یان هەرزانتر.
غشاش، مخادع	Deceit, Cheat, Deception	گزیکەر، تەڵەکەباز، فێڵباز، ساختەچی، ناپاك.

غشاء	Membrane, Tegument	پەردە، پەردەی تەنك، دەولێبان، توێ، توێك، بە تایبەتی پەردەیەكی ئەندامی.
غشاء مخاطي	Mucosa, Mucous-membrane	پەردەی چڵمین، پەردەی لینج.
غشاء المساريق	Mesenteric membrane	پەردەی ریخۆڵە.
غشاء الجنب، غشاء الرئة، غشاء البلورا	Pleura	پەردەی سی، پەردەی لاتەنیشت، ئەو پەردەیەیە كە دەوروپشتی سی‌یەكانی داوەو بووە بە بەرێك بۆ قەفەزەی سنگ.
غشاء نخاعي	Perimyelis	پەردەی مەغزی.
غشاء غربالي	Sievemem	پەردەی بێژنگی.
غشاء نووي	Nuclear membrane, Karyotheca	پەردەی ناووكی، پەردەی دەوروپشتی ناوكی خانە.
غشاء مفصلي	Articular- membrane	پەردەی جومگەیی، پەردەیەكی نەرمە كەوتۆتە نێوان پارچەكانی لەشی گیاندارە جومگەدارەكانەوە.
غشاء دهني	Adiposa membrane	پەردەی چەوریی، چینی چەوریی ژێر پێست.
غشاء ساقط، نفاض	Caduca membrane	پەردەی داكەوتوو، پەردەی هێلكە، ئەو پەردەیەی لە گەڵ وێڵداشدا دێتە دەرەوە دوای منداڵبوون.
غشاء رهل، غشاء شربنل	Flaccida- membrane,	پەردەی شۆڕ، پەردەی شراپنێل، بەشێكە لە پەردەی گوێ.
غشاء يعقوب	Jacobi membrane,	پەردەی جاكۆب، پەردەی یاقوب، چینی دەرەوەی تۆڕینەی چاو.
غشاء الأمنيون، صاءة	Amnion, Pellucida membrane	پەردەی ئەمنیۆن، پەردەی ناوەوە لەو پەردانەی كە كۆرپەلەیان تێدایە لە سكی دایكیدا.
غشاء ملون للقزحية	Pigmentata membrane	پەردەی ڕەنگین لە پەلەزەی (ڕەشێنەی) چاودا.
غشاء كورتي	Tectoria membrane, Membrane of corti	پەردەی كۆرتی، پەردەیەكە لە ناوەوەی گوێچكەدا.
غشاء صوتي	Vocalis membrane	پەردەی دەنگی، ئەو پەردە لینجەی وا بە ژێی دەنگەوە.
غشاء حيواني، رقّ	Animal membrane	پەردەی گیانداری، پەردەیەكە لە بنچینەدا لە لەشی گیاندارەوە بێت.
غشاء ارنولد	Membrane of arnold	چینی ڕەنگین لە پەلەزەی (ڕەشێنەی) چاودا.
غشاء بروش	Membrane of brush	پەردەی برۆش، پەردەی چینی ناوەڕاست لە چینەكانی گلێنەی چاو.
غشاء قاعدي	Basement membrane	پەردەی بنكەیی، پەردەیەكە لە نێوان چینەكانی پێستدا.
غشاء عضلي	Sarcolemma, Myolemme	پەردەی ماسولكەیی.
غشاء نصف ناضح	Semipermeable membrane	پەردەی نیوەدادەر، پەردەی نیوەدەڵێنەر.
غشاء ناضح، غشاء نفاذ	Permeable membrane	پەردەی دەڵێنەر، توێكی دادەر.
غشاء ساقط	Decidua	پەردەی داكەوتوو، پەردەی ناوەوەی منداڵدان كە لە كاتی منداڵبوون دا دەكەوێت .
غشاء المح، غشاء صفاري	Vitelline (yolk) membrane	پەردەی زەردێنە، پەردەی زەردێنەی هێلكە.
غشاء السقف	Tectorial- membrane	ئەو پەردەیەیە كە بانی (سەربانی) كۆرتی لە ئێسكە پێچاوپێچەكەی ناوگوێ دادەپۆشێت .

غشاء البيضة، غرقيء	Egg-membrane	پەردەی ناوەوەی هێلکە.
غشاء الحافر	Periople	پەردەی سم، پەردە تەنکەکەی دیوی سمی وڵاخ.
غشاء الفطر	Volva	پەردەی قارچك، ئەو پەردە تەنكەی كە لەشی قارچكی داپۆشیوە.
غشاء رامش، الجفن الثالث	Nictitating membrane	پێڵوی سێهەم، پەردەیەكی تەنكە لە چاوی هەندێك گیانداری بڕبڕەداری وەكو بۆقدا لە گۆشەی ناوەوەی چاودا دیارە.
غشاء الطبلة	Tympanic membrane, Myrinx	پەردەی گوێ، تەپڵی گوێ.
غشاء دبوف		پەردەی دیبۆف، چینێكە لە خانە، لە پەردە لینجەكەی بۆری هەوا و لقەكانیدا نوقوم بووە.
غشاء كاذب، غشاء الدفتريا	False- membrane	پەردەی درۆزنە، گەندە پەردە، ئەو پەردەیەی كە لە قورگدا پەیدا دەبێت لە ئەنجامی نەخۆشی دفتریا (وەناق)ەوە.
غشاء زجاجي	Glassy membrane	پەردەی شووشەیی لە چاودا.
غشاء هكسلي ، غمد الشعرة		پەردەی هێكسلی، كالانی موو.
غشاء بين العظام	Interosseous membrane	پەردەی نێوان ئێسكەكان، وەكو پەردەی نێوان قامیشە و تەلەزمی لاق.
غشاء صديدي	Pyogenic membrane	پەردەی كێماوی، پەردەی ناوەوەی دومەڵ.
غشاء شنيدر	Schneiderian membrane	پەردەی شنیدەر، پەردەی چڵمینی ناوەوەی بۆشاییەكانی لووت.
غشاء تنون		پەردەی تینۆن، پەردەی دەوروپشتی چاو.
غشاء انبوني للعصب، غشاء العصب	Neurilemma, Tubular membrane	پەردەی دەمار، پەردەی شێوە بۆری دەوروپشتی گەدە.
غشاء صغير، غُشيء	Membranula, Membranule	پەردەی بچووك ، پەردۆكە، پەردۆڵە، وەكو باڵی هەندێك مێروو.
غشاء بومان		پەردەی بۆمان، پەردەیەكی ڕوونە دەكەوێتە ژێر وشكێنەی (كۆرنیای) چاوەوە.
غشاء دسمت		پەردەی دیسمێت، پەردەی ناوەوە یان پشتەوەی وشكێنەی (كۆرنیای) چاو .
غشاء الشريان	Fenestrated membrane	پەردەی خوێنبەر، پەردەیەكی لاستیكی‌یە بۆ بۆری خوێنبەر لە ناوەوە.
غشاء الخلية، غشاء البلازما	Cell membrane, Plasma membrane	دیواری شانە، پەردەی شانە، پەردەی سێڵ .
غشاء نووي	Nuclear membrane	پەردەی ناوكی، پەردەی ناوكی خانە.
غشاء سايتوپلازمي	Cytoplasm membrane	پەردەی سایتۆپلازمی، پەردەی دیوی دەرەوەی سایتۆپلازمی خانە .
غشاء جلدي	Leathery-tegmen	پەردەی پێستی.
غشاء يربط اسفل اللسان بقعر الفم، لجام اللسان	Frenum	پەردەی ژێرزمان، لغاوی زمان.
غشاء متقرن	Cornified-membrane	پەردەی ڕەق.
غشاء بلازمي، غشاء البلازما	Plasmolemma	پەردەی پلازمی ١-پەردەی دەوری لەشی هەندێك گیانداری وەكو ئەمیبا . ٢-ئەو پەردە تەنكەی كە لە دیوی دەرەوە پلازمی خانەی داپۆشیوە.
غشاء إهتزازي	Vibrating-diaphragm	پەردەی لەرۆك.

غشاء البكارة، غشاء عذرة	Hymen, Virginal membrane	بنی کچ، پەردەی کچێتی، پەردەی ئافرەت، پەردەی کەنیشکی، بن، پەردەی کچێنی .
غشاء مثقب	Fenestrated membrane	پەردەی کونیلەدار.
غشاء العصب	Neurilemma	پەردەی دەمار، بەرگی دەمار.
غشاء الإخصاب	Fertilization membrane	پەردەی پیتێـن، ئـەو پەردەیەیـەی کـە دەوری گـەرا (هێلکـە) دەدات دوای پیتێن بۆ نەهێشتنی چوونە ژوورەوەی سپێرمی تر .
غشائي	Membranous, Membraneous, Membranceous	پەردمیی، شتێك پەیوەندی بە پەردەوە هەبێت .
غشاء الجنين، غشاء جنيني	Embryonic membrane, Fetal membrane	پـەردەی کۆرپەلـە، پـەردەی دەوروپشتی منداڵـی سـاوا لـە سـکی دایکیـدا، بریتی‌یە لە پەردەی ئەفنیۆن و کۆریۆن و ئەلانتویس.
غشاء الأم القاسية، غشاء الأم الجافية	Duramater	بەشی سەرەوەی پەردەی مێشك.
غشاء الأم الحنون	Piamater, Localis membrane	بەشی ژێرەوەی پەردەی مێشك.
غشاء عنكبوتي ، عنكبوتية	Arachnoid membrane	بەشی ناوەڕاستی پەردەی مێشك.
غشاء منباري، غشاء سجقي، غشاء معوي ، سلا	Allantois- membrane , Intestinalis membrane	پەردەی ریخۆڵە .
غشاء مفصلي مزلقي، غشاء زلالي	Synovial membrane	پـەردەی جومگـەیی خلیسـك، پـەردەی پرۆتیـنی، پەردەیەکـە دەکەوێتـە جەمسەری ئێسکە جومگەدارەکانەوە .
غشاء صفاقي	Aponeurosis fascia	چەرمەچەقاڵتە، چەرمەچەقیلە، چەق.
غشاء القلب، شخاف القلب، تامور، غشاء التامور	Pericardium, Pericardial membrane	پەردەی دڵ.
غشائيات، فطور غشائية	Hymenomy-cetes	قارچکە پەردەیی‌یەکان وەکو ئەو قارچکەی لە چەتر دەچێت.
غشائيات الأجنحة	Hymenoptera symphytes	باڵ پەردەییەکان، کۆمەڵێکە لە مێروو، چوار باڵیان هەیە، دەمیان مژۆکە، چزویان هەیە وەکو هەنگ و زەردەواڵە.
غشاء رايسنر	Reissner membrane	پەردەی رایسنەر، پەردەیەکە دەوری قاقڵەی گوێچکەی داوە.
غشاء كراوس		پەردەی کراوس، بەشێکی کاڵە لە پەردەی ماسولکە.
غشاء نخامي	Pituitary- membrane	پەردەی پیتویتەری، پەردەی چڵمی.
غشاء مصلي	Serous- membrane	پەردەی زینچکاویی.
غشاوة، غشوة	Covering, Envelope	لێڵی،تەم.
غشوة، صقلاب	Asclepias	ڕووەکێکی دوولەتکەیی‌یە لە کۆمەڵەی ژاڵەیە.
غشاوة العين	Spot on the cornea, Film on the eye	تارمایی چاو، لێڵایی چاو، تەمی چاو.
غشيم	Unskilful, Awkward, Untrained	نەفام، نابەڵەد، ناشارەزا.
غشيش، غُش الغنم	Liver-fluke	کرمی جگەر، نەخۆشی پەپوولە لە مەڕو ماڵاتدا.
غشيان، غشية	Swooning, Syncope, Fainting	بوورانەوە، بێهۆشبوون، لە هۆشخۆچوون، لەخۆچوون.

غُشيّ	Hymenium	پەردۆكە، پەردەیەكی بچووك وەكو ئەوەی لە قارچكدا هەیە.
غصب، إغتصاب	Coercion	زەوتكردن.
غصب النساء، إغتصاب النساء	Ravishment, Violation, Rape	ژن زەوتكردن، ژن داگیركردن، پەلاماردانی ژن.
غصب الأموال	Robbing, Extortion	ماڵ داگیركردن.
غُصة	Choker, Lumpinthroat	گەروگر، هەر شتێك بە تایبەتی خواردەمەنی كە لە گەروودا بگیرێت و نەچێتە خوارەوە.
غصص	Choking	گەرووگیران، گیرانی شتومەك، بە تایبەتی خواردەمەنی لە گەروودا .
غصص الموت، غصة الموت	Death-rattle	گیانەڵا، گیاندان، كاتی گیان دەرچوون، سەرەمەرگ، ئاوزینك.
غصن، فند	Branch, Bough, Bow	لق، چڵ، تووڵ، شووڵ، پۆپ، تەرح، بر، وەچ، بژگ.
غصن التطعيم	Scion, Graft	لقی متوربە، ئەو لقی ڕووەكەی كە بۆ متوربە ئامادە دەكرێت .
غصن طري	Tender branch	لقی تەڕ.
غُصن عرضي	Sucker	لقی لابەلا، ئەو لقەی كەلەسەر ڕەگ پەیدا دەبێت .
غصن مورق	Leafy branch	پەلوپۆ، لقی گەڵادار.
غصين	Twig, Shoot, Spray	وەچ، لقۆكە، چڵی باریك.
غضّ، ناضر	Luxuriant, Lush	ئاودار، تەڕ، ناسك، نیان، پاراو، تەرچك.
غضّ بضّ	Tender, Soft	غەزوبەز، گۆشتن، زۆر قەڵەو، ئاژەڵی قەڵەو.
غضّ الطرف	Over looking	سەیری سەرەوە كردن.
غض النظر	Regardless	چاوپۆشین.
غضاة، اثل سوري	Syrian-tamarisk	دارگەزی سوری، جۆرە درەختێكە لە دار گەز دەچێت ، تەختەكەی ڕەقە، پشكۆی ئاگرەكەی زۆر دەوام دەكات .
غضارة، نضارة	Luxuriance, Lush, Plethora	پاراوی، تێر ئاوی .
غضانة	Tunica	تونیكا، گیایەكە لە كۆمەڵەی مێخەك، گوڵی هەمەڕەنگە دەكرێت .
غضار، دلغان، صلصال	Clay, Loam	جۆرە خۆڵێكی ڕەقی مەیلە و سەوزە بۆ دروستكردنی گلێنە بەكاردێت، بریتی‌یە لە سلیكاتی ئەلەمنیۆمی ئاویی و ئۆكسیدی ئاسن و مەنگەنیز .
غضان، إجهاض	Abortion	لەبارچوون، لەبارچوونی ساوا.
غضارة	Plethora	خێرا گەورەبوونی ڕووەك.
غضاري	Clayey	گڵی، قوڕیی، شتێك پەیوەندی بە گڵ و قوڕەوە هەبێت .
غضاضة، طراوة	Tenderness, Lushness	ئاوداریی، تەڕیی، پاراوی.
غضب	Anger	قۆشقێتی، تووڕەیی، تووڕەبوون، پێش خواردنەوە.
غضب جنوبي	Frenzy	تووڕەبوونی شێتانە.
غضبان، غضب	Angry	قوشقی ، قەڵس، قاس، زویر، تووڕە.
غضبة	Difficult in cooking	نەكڵۆك، وەكو نۆك و فاسۆلیای نەكڵۆك.
غُضروف، غرضوف	Cartilage, Gristle, Cartilago	كركراگە، قرتێنكە، خرموتە، خرۆچك، خرێنچكە، مادەیەكی قایمی نەرمە لە كۆتایی ئێسكدا هەیە.
غضرفة، تغضرف	Chondrogenesis, Cartilaginification	كركراگەبوون، بوونە كركراگە، دروستبوونی كركراگە.

غضروفيات الزعانف	Chondropterygll	پەرەکە کرکراگەیی، وەکو سەگەماسی.
غضروفي	Cartilaginous, Gristly	کرکراگەیی، قرتینکەیی.
غضروف لشكة		کرکراگەی لەشکە، کرکراگەیەکە لەژێی دەنگدا لە قورگدا.
غضروف حلقي	Annufar-cartilage, Cricoid cartilage	کرکراگەی ئەڵقەیی. ١- کرکراگەی ناوەمی گیانداری لامیری (گیاندارێکە لە ماسی دەچێت). ٢- کرکراگەی خوارەوەی قورگ.
غضروف متكلس	Calcified cartilage	کرکراگەی کلساوی‌بوو، کرکراگەی ڕەقەوەبوو.
غضروف موصل	Connecling cartilage	کرکراگەی گەێنەر.
غضروف مرن	Elastic cartilage	کرکراگەی نەرم.
غضروف دائم	Permanent cartilage	کرکراگەی هەمیشەیی.
غضروف رئوي	Pulmonary cartilage	کرکراگەی سی.
غضروف شبكي	Reticular cartilage	کرکراگەی تۆڕیی.
غضروف اصفر	Yellow cartilage	کرکراگەی زەرد.
غضروف منقاري، غضروف خطمي	Rostral cartilage	کرکراگەی دەنووکی، کرکراگەی لموزیی، وەکو ئەو کرکراگەیەی کە لە لموزی هەندێك ماسیدا هەیە.
غضروف تنفسي	Spiracular- cartilage	کرکراگەی هەناسەیی، کرکراگەیەکە لە دەوروپشتی کونی هەناسەدان ، وەکو لە ماسی‌یە کرکراگەدارەکاندا.
غضروف الرغامي	Tracheal cartilage	کرکراگەی بۆری هەوا، ئەو کرکراگەییانەی کە بۆری هەوا یان لقی بۆری هەوایان لێ‌پێکدێت لە گیاندارە بڕبڕەدارەکاندا.
غضروف خنجري، علعل	Xiphoid cartilage, Ensiform- cartilage	کرکراگەی خەنجەریی، پارچەی سێهەم لە کۆڵەی سنگ، کۆتایی کۆڵەی سنگ.
غضروف الأذن، فوف، قرقش الأذن	Ear- cartilage	کرکراگەی گوێ.
غضروف ميكل		کرکراگەی میکل، کرکراگەی چەناگە لە منداڵی ساوادا.
غضروف الأنف	Nasal cartilage	کرکراگەی لووت.
غضروف ليفي	Fibrocartilage	کرکراگەی ڕیشاڵیی، جۆرێکە لە کرکراگە ، ریشاڵی سپی زۆر تێدایە .
غضروف شفاف، غضروف زجاجي	Hyaline- cartllage	کرکراگەی ڕوون، جۆرێکە لە کرکراگەی ڕوون، وەکو کرکراگەی قورگ و بۆری هەوا..
غضرم		سلیکاتی ئەلەمنیۆم، وەکو فیلدسپار و میکا، جۆرێکە لە کەرەسەی خاو.
غضير، ريان	Luxuriant, Lush	تێرئاو، پاراو.
غضراء، مرجة	Lawn, Greensward	سەوزەڵانی، زەوییەك بە گژوگیا داپۆشرابێت .
غضفاء، قنفاء (أذن)	Macrotes	گوێچکەی گەورەی شۆڕ.
غضف الجلد، لين الجلد	Chalazoderma, Dermatolysis	نەرمبوونەوەی پێست .
غضف، جوني	Syrrhaptes, Black-belliedsand-grouse, Imperial sandgrouse, Pterocles-orientalis	شاقەتیێ، جۆرێکە لە قەتێ، لە کۆتر دەچێت ڕەنگەکەی زەردە هێڵی قاوەیی تێدایە، کلکی درێژە لە عێراق و سوریا هەیە .
غضن، تجعد، ثنية	Wrinkle, Tunica, Crease	چرچولۆچی ڕوو یان پێست یان جل، چرچی ڕوو.

غضن، متغضن	Wrinkled	چرچ، لۆچ.
غضنة	Thrombosis	قەتماغەی سەر برین.
غضنفر	Lion	شێر.
غضوف	Saccopteryx	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
غضوب، سريع الغضب	Choleric	تورەوترۆ، کەسێك زۆر زوو تورە ببێت.
غضير	Plethoric	رووەکی نەرم و نیان و تەرو بڕ.
غضيض، ولد المهاة	Young of addax	بەچکەی مانگاکێوی.
غطاء	Bush, Plug, Lid, Apron, Cover, Tegmen	سەرقاپ، سەپۆش، پۆشەر، دەرپوشك، پشك.
غطاء خيشومي، غطاء، غلصمي	Operculum of fish, Gill-cover	سەرقاپی کەوانەی ڕیشەدار لە ماسیدا.
غطاء فخاري	Earthen warelid	دەرخۆنە.
غطاء نباتي	Vegetation (vegeral) cover	بەرگی رووەکی، سەرجەمی ئەو رووەکانەی کە ناوچەیەکی تایبەتیان داپۆشیوە.
غطاء السرير	Bed-spread, Coverlet, Bed sheet	سەرجێ، چەرچەف.
غطاء الدفيئة	Shade frame	ئەو حەسیر و کا و قامیشەی کە رووەکی پێدادەپۆشرێت بۆ مەبەستی سێبەر .
غطاء صوفي	Woolen blanket, Woolen sheet	جاجم، بەتانی، پەتوو.
غطاء السرج	Saddle cover	زین پۆش، سەرزین.
غطاء المائدة	Table cloth, Table cover	سفرە، سەرمێز.
غطاء زجاجي، غطاء الشريحة	Cover glass, Cover slide	سەرقاپی شووشە، رووپۆشی شووشە، پارچە شووشەیەکی بچووکی خڕی تەنکە دەخرێتە سەر توێژاڵی شووشەی ژێر میکرۆسکۆپ.
غطاء الرأس		سەرپۆش ، پۆتەلاك، کڵاو.
غطاء لولبي، سَداد ملولب	Screw cap	سەرقاپی برغوودار، سەرقاپی مارپێچی.
غطاء للأواني	Lid	سەرقاپ ، قەپاخ، دەرخوون، قەرام.
غطائي	Opercular	سەرقاپی، شتێك پەیوەندی بە سەرقاپەوە هەبێت.
غطاط، غطاة، قطاة صحراوية	Sandgrouse pterocles, Senegalensis, Singed sandgrouse	قەتێی بیابان.
غطّاس ، غماس، غوّاص	Dipper, Podiceps grebe, Loon	کەرسەرە، پێ درێژە ، جۆرێکە لە قەلەرەشکە باڵندەیەکی مل درێژە، سەری نێرەکەی پۆپنەیەکی پێوەیە لەشێوەی تەوق یان شاخدایە، خۆی لە ئاودا نقوم دەکات .
غطاس متوّج	Crested grebe	ماسیگرەی کڵاودار.
غطاس، غواص	Diver	مەلەوان، ئەوانەی کە خۆیان نوقم دەکەن لە ژێر ئاودا.
غطرسة	Insolence	لە خۆبایی بوون.
غطريف	Young goshawk	بەچکەی باز.
غطرب	Snake, serpent	مار.

غطرف	Whitefly	مێشه سپی، مێروویەکی زیان بەخشه له درەختی مزرەمەنیيەکانی (وەکو پرتەقاڵ و هەنار) و پاقله و لۆکه دەدات .
غطس، غطّ	Diving, Plunging	چوونه ژێر ئاو، نوقمبوون له ئاودا.
غطلس، ذئب	Wolf	گورگ.
غطيط، شخير	Snaring	پرخه، پرخەپرخ، لرخه، لرخەلرخ.
غطيطة، ضباب	Pea-souper, Fog	تەم.
غفث، خد البنت	Water hemp, Hemp weed, Hemp agrimony	گوشی ئاویی، دەوەنێکه گەڵاکەی له پەنجه دەچێت، گوڵەکەی پەمەيیه بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
غفر		ئەو کەسەیه کە تووکی لەشی هەر گەنگەموو بێ.
غُفرة، غفارة		بروانه (غطاء الراس) .
غفوة	Adoze, Nap, Slumber	سەرخەو، خەوبردنەوە، سوکەنوستن، بیره خەو، نوستنی سووک، نێوان خەو و بێداری.
غفر، تيل، ظبي أسود	Cervicapra	ئاسکه ڕەشه، مامزەرەشه، جۆرێکه له ئاسکەکێوی، ڕەنگەکەی ڕەشه.
غفرية	Powder post, Beetle	جۆره مێروویەکی زیان بەخشه بە ئارد و نان و کاغەز ، ڕەنگەکەی مەیله و سووره.
غُفل، مجهول الأسم	Anonymous	بێناو.
غفو، نرجس الشعراء		نێرگزی شاعیران، جۆرێکه له نێرگز.
غفير، خفير، حارس	Gudard, Watchman	پاساوڵ، پاسەوان، وەردیان .
غلّ، إغتماد	Invagination	چوونی شانەیەکی زیندوو بە شانەیەکیتردا، ئەگەر ئەمە له ریخۆڵەدا ڕوویدات دەبێته هۆی مردن.
غلُ، قيد، (اغلال)	Irons, Fetters shacles	تەوق، کۆت، پەیوەند، پابەند، پەبەن، پاشبەند، تەوقێکی ئاسن یان چەرم دەکرێته دەست یان ملەوە.
غلّ	Gill net	تۆڕی ماسی گرتن.
غلاف	Integument, Tegument, Shell, Cover, Envelope, Ocrea, Sheath, Theca	بەرگ، کاڵۆخ، توێکڵ.
غلاف الجسم	Perisarc	بەرگی لەش، وەکو له گیاندارە بۆش ریخۆڵەییەکاندا.
غلاف جوزة القطن	Nutshell	گاڵ، توێکڵی قۆزاخەی لۆکه.
غلاف الثمرة الخارجي	Pericarp	توێکڵی دەرەوەی بەری درەخت.
غلاف الثمرة الأوسط	Meso carp	توێکڵی ناوەڕاستی بەری درەخت .
غلاف الثمرة الداخلي	Indo carp	توێکڵی ناوەوەی بەری درەخت.
غلاف الحافر	Crust (of hoof)	بەرگی سم، دیوی دەرەوەی سم.
غلاف شوكي، سفا	Bur, Burr	بەرگی درکاویی، وەکو بە هەندێك دانەوێڵەوە هەیه.
غلاف الكلية	Perinephrium	بەرگی گورچیله، توێکڵی گورچیله.
غلاف جوي	Atmosphere	بەرگەهەوا، (ئەتموسفێر) ئەو بەرگە هەوایەی کە دەوری خرۆکی زەوی داوە بە ئەستووراییی نزیکەی ٥٠٠میل.
غلاف ترابي	Pedosphere	بەرگی خۆڵی، بەرگی گڵی، بەرگی سەرەوەی زەوی کە زیندەوەر له ناویدا یان لەسەریدا دەژی.
غلاف باطني، قطمير، سيراء	Secundine	بەرگی ناوەوە، بەرگی ناوپۆش وەکو بەرگی ناوەوەی گەرای (تۆوی) ڕووەك.

غلاف الحبل الشوكي	Theca vertebralis	بەرگی مەغزی دڕکاوی.
غلاف شوان	Primitive-sheath	بەرگی شوان، ئەو بەرگەی کە دەوری ریشاڵی دەماری داوە.
غلاف الليفية العضلية	Sarcolemma	بەرگی ریشاڵی ماسولکە.
غلاف الليفية العصبية	Neurilemma	بەرگی ریشاڵی دەماریی .
غلاف ملون	Chromosphere	بەرگە ڕەنگین، بەرگی ڕەنگاوڕەنگ، چینێکی گازی ڕوناکی مەیلە و سوورە، لە بەرگی خۆر بە شێوەیەکی گشتی ئەو بەرگە گازییەیە کە دەوری ئەستێرەکانی داوە.
غلاف حيوي	Biosphere	بەرگی زیندەگی، ئەو ناوچانەیە لە ڕووی زەوی و هەوای دەوروپشتی کە گیانەوەر و ڕووەکی تێدا دەژی .
غلاف ضوئي	Photosphere	فۆتۆسفێر، بەرگی ڕووناکی، ئەو بەرگە گازییە بینراوەیە کە دەوری خۆر یان ئەستێرەیەکی داوە، ئەستووری بەرگی ڕووناکی خۆر سەدەها کیلۆمەتر دەبێت و پلەی گەرمییەکەی (٥٥٠٠) پلەی سەدی دەبێت .
غلاف جوي سفلي، تروبوسفير	Troposphere	ترۆپۆسفێر، بەرگی هەوایی خوارووی، بەشێکە لە بەرگی هەوایی دەوری خرۆکی زەوی نزیکەی (٩٠٠٠) هەتا (١٨٠٠٠) مەتر ئەستوورە، پشێوی هەوایی تیادا ڕوودەدات .
جوي طبقي ، ستراتوسفير	Stratosphere	ستراتۆسفێر، بەرگی هەوایی چینی ، چینێکە لە بەرگی هەوا (١٠-٨٠) کیلۆمەتر لە ڕووی زەوییەوە هەڵمی ئاو و تەپوتۆزی تیادا نییە و بە دەگمەن هەوری تیا پەیدا دەبێت.
غلاف جوي متأين	Ionosphere	بەرگی هەوایی ئایۆناویی، بەشێکە لە بەرگی هەوا (٨٠-١٠٠٠) کیلۆمەتر بەرزە لە ڕووی زەوییەوە شەپۆلی ڕادیۆ دەگەڕێنێتەوە بۆ زەوی.
غلاف مائي	Hydrosphere	بەرگی ئاویی، (هایدرۆسفێر) ئەو ئاوی ڕووبار و گۆم و دەریا و زەریایانەی کە نزیکەی ٧٢٪ ی ڕووی گۆی زەویان داپۆشیوە.
غلاف البيضة	Egg-case ootheca	بەرگی هێلکە.
غلاف العصب	Epineurium	بەرگی دەمار، پەردەی دەمار.
غلاف الخرقة العصبية	Perineurium	بەرگی چەپکەدەمار.
غلاف الخرطوش	Almosphere	بەرگی فیشەك.
غلاف العضلة	Epimysium	بەرگی ماسولکە، پەردەی ماسولکە.
غلاف الكتروني	Electron shell	بەرگی ئەلەکترۆنی ، ئەو بەرگانەی کە لە گەردیلەی مادەدا هەن و ئەلەکترۆنیان تیادایە.
غلاف، ظرف	Envelope	زەرف، زەرفی نامە.
غلادستونية	Gladstone	گلادستۆن، جۆرە باوڵێکە (جانتایەکە) لە ناوەڕاستدا دەکرێتەوە .
غلاية	Kettle	کتری، کتلی.
غلاية القهوة، تنكة قهوة	Coffe-pot	جەزوەی قاوە.
غلاية، سخانة	Boilder, Cauldron	بۆیلەر، گیزەر، قازانی کوڵاندن، وەکو ئەو بۆیلەرانەی کە بە نەوت یان گاز کار دەکەن.
غُلام، فتى	Youth, Boy, Lad	کوڕ، لاو.
غلاليات، زقاق البحر	Sea-peach, Tunicata, Ascidian	قۆخی دەریا، مەشکەی دەریا، کۆمەڵە گیانداریکی دەریایی نەرمە، لەشی بە پێستێك دەورەدراوە و دوو کونی تێدایە ، لە پێشەوە و لە دواوە.

غلاظ الشعر	Kemp, Coarse hairs	مووییەکی ئەستووره لە نێوان خوریدا بۆیە (رەنگ) ناگرێت.
غلامية، استرجالية	Virilism	نێره، کورانێتی، ژنێك رەوشتی پیاوی تێدابێت .
غلامية، يفع	Adolescence	هەرزەکاری ، گەنجێتی، لاوێتی.
غلاء، شفش	Umbra	ئەمبرا، جۆرێکە لە ماسی رەنگەکەی قاوەیی مەیلە و خاکی‌یە.
غُلان	Gladiculus	گلادیکولەس، ماسی‌یەکی دەریایی چاوگەورەیە.
غلاء	Dearness, Highcost	گرانی.
غلالة	Under garment	ژێرکراس، ئەتەگ.
غلالة	Tunic, Lunica	پێستە، پەردە.
غلالة بيضاء	Albuginea	چینێکی سپی رەقە وەکو ئەوەی کە لە چاودا هەیە.
غلاديشيا، غسوة	Gleditsia, Gleditschia, Honey locust, Locust tree	گلادیشـیا، درەختێکـی درکاوییـە درکەکـەی سـێ سـووچکەییە بـۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت .
غلبة، سيادة	Dominance	زاڵبون، زاڵی.
غلبة، ظفر، فوز	Conquest	سەرکەوتن، بەسەردا زاڵبوون.
غلب	Trachelopanus	ئاوسانی گرێی مل.
غلبرت، جلبرت	Gilbert	جلبەرت، یەکەی هێزی پاڵنەری موگناتیس.
غلبادية	Gallopade	گالیپێد، جۆرە سەمایەك یان مۆسیقایەکە.
غلة، غلال، ريع	Corn, Crops, Yield, Revenue, Income, Produce, Cereals, Out-turn	دەغڵودان، بەروبووم، دانەوێڵە، خەلە، خەلەوخەرمان.
غلة عقارية، ريع عقاري	Ground rent	کرێی زەوی، کە لە قازانجی خەلەوە دەردەچێت.
غُلّة، غليل	Burning-thirst	تینوێتییەکی زۆر.
غلتين	Galantine	سینی‌یەك، ماسی یان گۆشتی ساردی لەسەر بێت بۆ خواردن .
غلتونيا	Galtonia	گالتۆنیا، رووەکێکی رازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی زەمەق، گوڵەکەی لە رەحەتی دەچێت و گەورە و سپی و شۆڕە.
غلث، قصارة	Siftings, Riddlings	سەرکۆزەر، بن بێژنگ، ئەو تۆوە بچووکانەی (زۆرلەك) و پوش و پەلاشەی کە لە ئەنجامی بێژانەوەی دانەوێڵەوە پەیدا دەبێت .
غلروق، خنفساء الورقة	Galeruca	گالیروکا، قالۆنچەی گەلاخۆر.
غلس	Dusk, Twilight	کۆتایی شەو، بەرەبەیان.
غلصمة، لغد، غبب	Gill	گۆشتی لامل، غەبغەبە.
غلصم، خيشوم	Gill	کەوانەی ڕیشەدار وەکو لە ماسیدا.
غلصمة الحلق، لهاة	Epiglottis	زمانە چکۆلە.
غلط، غلطة	Mistake, Fault, Error	هەڵە، چەوتی، غەڵەت، ناراست.
غلطة كتابية	Clerical error	هەڵەی نوسین.
غلطة مطبعية		هەڵەی چاپ.
غلظ. غلظة	Thickness	ئەستووریی.
غُلفة الذكر، قلفة، غُرلة	Foreskin, Prepuce	پێستی سەری چووك (کێر) .
غلف	Caralluma, Carrion flower	کارلوما، رووەکێکی بیابانی‌یە، گەڵا و گوڵەکەی ئەستورن.
غلفنة، غلونة	Galvanization	چینکۆکردن، رووکەشکردنی ئاسن بە توتیا.

غلفانوسكوب، منظار غلفاني، جلفانوسكوب	Galvanoscope	گلفانۆسکۆپ، دۆزەرەوەی بون و ڕێرەوی تەوژمی کارەبا.
غلفانومتر، جلفانومتر، كلفانومتر، مقياس كلفاني	Galvanometer	گلڤانۆمیتەر، ئامرازێکە بۆ زانینی ڕەوشتی تەوژمی کارەبایی.
كلفاني، غلفاني، جلفاني، غلواني، كلفاني	Galvanic, Galvano	گلفانی، شتێك پەیوەندی هەبێت بە تەوژمی کارەباوە، شتێك کارەبا پەیدا بکات بە ڕێگەی کارلێکی کیمیایی.
غلق	To close	داخستن.
غلق، إطباق	Occulusion	داخستن، لێکنان، وەکو چاولێکنان.
غلقة، صقلاب مخزني	Tamepoison	دەوەنێکی پزیشکی‌یە، شیراوێکی دژی ژەهری تێدایە، گوڵەکەی سپی‌یە.
غلمة	Tentigo, Lust, Satyriasis	ئارەزوو، هەوەس، ئارەزووی جووتگرتن.
غلمة الروائح	Osmolagnia	ئارەزووی بۆن، هەوەسی بۆن، حەز لەبۆنکردن.
غلمة الرؤية	Mixoscopia	ئارەزووی سەیرکردن، هەوەسی سەیرکردن.
غلمة السرقة	Kleptolagnia	ئارەزووی دزین، هەوەسی دزین.
غلمة البول	Urolagnia	ئارەزووی میزکردن، هەوەسی میزکردن.
غلمة، إغتلام، شبق	Sexual urge, Nymphomania, Carnal appetite, Lust	ئالۆشی جووتگرتن، حەشەرێتی، هەوەسی جووتگرتن، ئارەزووی جووتگرتن، بەکەڵی، بەتەڵەبی.
غلموت	Guillemot	گیلیمۆت، باڵندەیەکە لە دەریا باکووریەکاندا دەژی.
غلندة، فأر الثيل	Golunda	گەلەندە، مشکی چیمەن، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە مشك دەچێت، بچووکە و ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلە و ڕەشە، ژێر سکی سپی‌یە، گیای چیمەن دەخوات .
غلنبرية	Gallinipper	گالینیپێر، مێشوولەیەکی ئەمریکی گەورەیە.
غُلوان، ريعان	Prime, Spring of life	هەرەتی گەنجی.
غلوبة	Galloway	گالۆوەی، مانگایەکی سکۆتلەندی‌یە.
غلومة، غلامية	Youth, Adolescence	گەنجێتی ، لاوی.
غلوكسينية، سلطان	Gloxionia	گلۆکسینیا، گیایەکە گوڵەکەی گەورە و جوانە لە شێوەی زوڕنادایە، ڕەنگەکەی سووری هەناری‌یە.
غلوكوما، زرق	Glaucoma	گلوکۆما، ئاوی شین، ئاوی ڕەشی چاو کە دایەت، نەخۆشی‌یەکە تووشی چاو دەبێت .
غلوكوسيد، جلوكوسيد	Glucoside	گلوکۆسید، ئاوێتەیەکی ئەندامی‌یە لە ڕووەکدا گلوکۆزی زۆر تیادایە، ئاوێتەیەکە گلوکۆز پەیدا دەکات.
غلوكوز، كلوكوز	Glucose	گلوکۆز، شەکری ترێ.
غلوكونيت	Glauconite	گلوگۆنێت، سلیکاتی پۆتاسیۆم و ئاسنی ئاویی، ڕەنگەکەی سەوزە.
غلوسينيوم، بريليوم	Glucinum, Beryllium	گلۆسینیۆم، بریلیۆم، توخمێکی کانزای‌یە، ژمارەی گەردیلەیەکەی ٤ و کێشی گەردیلەیەکەی (٩) یە.
غلوبولين، غلوبيولين	Globulin	گلۆبیولین، مادەیەکە پرۆتینی‌یە لە خڕۆکە سوورەکاندا هەیە.
غلوكودوت	Glaucodote, Glaucodot	گلۆکۆدۆت، کەرەسەیەکی خاوە، ڕەنگەکەی سپی یان سەوزی زیوی‌یە، لە ڕەنگی تەنەکە دەچێت گۆگرد و زەرنیق و ئاسن و کۆبالتی تێدایە، لە شیلی هەیە یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی زەرنیق.

غلوكوفين	Glaucophane	گلۆکۆفین، بریتی‌یە لە میتاسلیکاتی سۆدیۆم و مەگنیسیۆم و ئەلەمنیۆم لە بەردە ئاگرینەکاندا هەیە.
غلوكونات الأمونيوم	Ammonium-gluconate	گلۆکۆناتی ئامۆنیۆم، مادەیەکی کیمیایی‌یە.
غلوتامات الأمونيوم	Ammonium-glutamate	گلوتاماتی ئامۆنیۆم ، مادەیەکی کیمیایی ئەندامی‌یە.
غلوكنسبيل	Glockenspiel	گلۆکنسبیل، جۆرە ئامرازێکی مۆسیقایە ، بریتی‌یە لە شیشی ئاسنی شۆڕەوەبوو بە دوو چەکوشی بچووک لێدەدرێت .
غلوتامين	Glutamine	گلۆتامین، ترشێکی ئەمینی بلووری‌یە.
غلوبيريت	Glauberite	گلوبیریت، کەرەسەیەکی خاوە بریتی‌یە لە گۆگرداتی سۆدیۆم و کالیسیۆم ، رەنگەکەی خۆڵەمێشی یان زەردە، هەندێك جار بێڕەنگە یان سوورە، روون یان نیمچە روونە لە خوێی بەردیندا هەیە.
غلوكوسين، جلوكوسين	Glucocin	گلۆکۆسین، مادەیەکی کیمیایی ئەندامی‌یە.
غلوسيدم، جلوسيدم، سكرين	Glusidum, Saccharin	گلوسیدم، سوکەرین، ئاوێتەیەکە سەدەها جار لە شەکری ئاسایی شیرین ترە دەدرێت بەوانەی کە تووشی نەخۆشی شەکرە دەبن .
غلوري	Glowary	گلواری، دارشتەیەکە لە نیکل و ئاسن و کرۆم.
غلوبين	Globin	گلۆبین، پرۆتینی خوێن.
غلوطن، شرة	Glutton, Wolverine	بڕوانە (شرە) .
غلونة، جلفنة	Galvanizing	چینکۆ کردن، داپۆشینی ئاسن بە توتیا دژی ژەنگ.
غلوتين	Gluten	گلۆتین، پێزە، مادەیەکی پۆرتینی لینجە لە ئاردا هەیە، پرۆتینی گەنم.
غليارة	Galliard	گالیارد، جۆرە سەمایەکی کۆنە.
غلي، غليان	Boiling, Ebullition	کوڵان، جۆش، هاتنەکوڵ، قوڵپەقوڵپ.
غليث	Maslin, Meslin	تێکەڵاوی دەنکی گەنم و جۆ.
غليم، شهواني	Lustful, Dissolute, Lewd	ئاڵۆشاویی، حەشەریی، کەسێك ئاڵۆشی ڕەگەزی تیادابێت.
غليظ	Thick, Coarse, Pyklnc	ئەستوور، توند، تونگ، قاڵی.
غليظ (سابقة)	Pykno-	ئەستوور (پێشگرێکە).
غليون	Tobacco pipe, Pipe	دارجگەرە، سەبیل، قەنە، قلیان، سەبیلە، مۆدنە، دەمنە.
غليون	Galleon	گالیۆن، کەشتی‌یەکی گەورەیە بە چارۆکە و سەوڵ کار دەکات .
غليون الأفيون		وافور، قەنە و قلیانی تلیاك کێشان.
غليل، حقد	Grudge, Spite	بوغز، کینە.
غليارة	Galliard	گالیارد، جۆرە سەمایەکی کۆنە.
غليكوكول	Glycocol	گلیکۆکۆل، مادەیەکی کیمیایی ئەندامی‌یە.
غليكوسين	Glycocin	گلیکۆسین، مادەیەکی کیمیایی ئەندامی‌یە.
غليسين، سكر جلاتين	Glycin	گلیسین، شەکری جەلاتین، مادەیەکی کیمیایی ئەندامی‌یە.
غليسريت	Glycerite	گلیسریت، دەرمانێکە گلیسرینی تێدایە.
غليسروز	Glycerose, Tirose	گلیسرۆز، مادەیەکە لە گلیسرین وەرگیراوە.
غليكوسوريا	Glycosuria	گلیکۆسوریا، نەخۆشی شەکر، بوونی شەکر لە میزدا.
غليكوفاجوس	Glycyphagus, Sugarmites	(گلیکۆفاگەس)، مێروویەکە لە کۆمەڵەی مۆرانەی پەنیر.
غليسرتين	Glycyrrhetin	گلیسرتین، مادەیەکی تاڵە لە بنەبەلەك دەردەهێنرێت .
غليسرهزين	Glycyrrhizin	گلیسرهیزین، مادەیەکی شیرینە لە بنەبەلەك دەردەهێنرێت.

غليسرين، جليسرين، غليسرول، جليسرول	Glycerine, Glycerol	گليسرين، گليسرۆل، جۆرێکە لە ئەلکهوول، شلەیەکی چەوری بێ ڕەنگە لە دروستکردنی تەقەمەنی و مەرەکەب و لە بواری پزیشکیدا بەکاردێت .
غليكول، خليكول	Glycol	گلیکۆل، ئەلکهوولی دوو هاوهێزی .
غليسريد، جليسريد	Glyceride	گليسريد، ئیثەری گليسرين لە دروستکردنی ڕۆن و بۆیەدا بەکاردێت.
غليكوبروتين	Glycoprotien	گلیکۆپرۆتین، مادەیەکی کیمیاییە.
غليكوجين، كلايكوجين، نشا حيواني، سكر الكبد	Glycogen	گلایکۆجین، شەکری جگەر، نیشاستەی گیاندار.
غليسين، بليحة	Glycine	گلايسين، گیایەکی کەپرییە، ڕەگەکەی بە شێوەی سەلکە لە هەڵووژە دەچێت و دەخورێت، گوڵەکەی سوور و بۆنخۆشە.
غليسميا، جليسيميا	Glycemia	گليسيميا، بوونی شەکر لە خوێندا.
غليادين	Gliadin	گليادين، مادەیەکی ئەلبۆمینییە لە ئاردا هەیە.
غليوكسال، كليوكسال، جليوكسال	Glyoxal	گلايۆکسال، مادەیەکی کیمایی ئەندامییە.
غليسارية، عشبة المنّ	Glyceria	گليسيريا، گیایەکی ئاویی تەمەن درێژە لە کۆمەڵەی دەغڵودانە.
غليسارية طافية	Glyceria-fluitans, Float grass, Manna grass	گیاگەزۆ، گليسيريای سەرئاوکەوتوو، جۆرێکە لە ڕووەکی گليساريا.
غمّ، كرب، حزن	Grief, Sorrow	خەم، خەفەت.
غماز السلاح الناري، زند البندقية	Trigger	پەلەپیتکە، پەلەپیتکەی تفەنگ.
غمازة الخدّ، نونة	Dimple	خاڵی دەستکرد لەسەر ڕوومەت، چاڵی سەر ڕوومەت.
غمام، رباب	White cloud, Cloud	هەوری سپی، هەور.
غمار القدم	Immersion-foot	پیرەلۆکبوونی قاچ، لەوەوە دەبێت کە قاچ بۆ ماوەیەکی زۆر لە ئاوی سارد دا بمێنێتەوە.
غمامة، غطاء العين	Eye bandage	چاوبەست.
غمامة (على قرينة العين)	Nebula	تەمی سەرچاو.
غمامة العين، غمامة الفم	Blinker, Eye flap, Strapmuzzle, Muzzle	چاوبەستی وڵاخ، بەرچاوە، چەشمەك، دەمبەستی وڵاخ، ئامرازێکە دەمی وڵاخی پێدەبەسترێت بۆ ئەوەی خواردن نەخوات و گاز نەگرێت .
غماس الماء، غماسة	Diver, Dipper	باڵندەیەکی قەڵەوە، باڵ و کلکی کورتە سەر و دەنووکی قاوەییە و قاچی سوورە، لە مراوی دەچێت ، خۆی لە ئاودا نقوم دەکات .
غماء، سقف البيت	Ceiling	بنمیچ، سەربان، سەقف.
غمبار، اربيان	Prawn, Shrimp, Crangon	ڕۆبیان، گیاندارێکی دەریایی توێکڵدارە لە قرژاڵ دەچێت دەخورێت.
غمبير	Gambir	گامبیر، درەختێکی دەشتەکییە ئاوی گەڵاکەی مادەیەکی زەمقی تێدایە بۆ مەبەستی پزیشکی و پیشەسازی بەکاردێت .
غمة	Skull	کەللەی سەر، قەپوول، کرۆز، کاژەڵە، کاپۆڵ.
غمدٌ	Sheath, Elytron, Scabbard, Theca	کیف، قاوغ، کالان، کێلان، خلێف، کەلان، کاڤلان، کێلانی خەنجەر.
غمد الجناح	Wing-case	کالانەی باڵ، وەکو لە هەندێك مێروودا هەیە.
غمدية الأجنحة، مغمدة الأجنحة	Coleoptera	مێرووە باڵ کالانییەکان، کۆمەڵێکە لە مێروو، وەکو کولله.
غمد انبوبي	Ocrea	کالانە بۆریی، کالانێکە لە شێوەی بۆریدا دەورووپشتی هەندێك قەد و لقی ڕووەکی داوە.

غمد الورقة	Pericladium	كالانى گەلاَ، وەكو لە گوڵەگەنم و جۆدا.
غمد عصبي	Neurilemma, Neurolemma	كالانى دەمارى .
غمرة	Eelgrass, Turtle-grass, Grass warck	گیاكیسەڵ، گیایەكى ئاوییە، قەدەكەى خشۆكە، گەڵاكەى دەزوولەییە، گوڵەكەى بە شێوەى هێشووە.
غمر، ورس	Ceylon cornel tree	دەوەنێكى دەشتەكى و كشتوكاڵییە، گوڵەكەى بە شێوەى هێشووى زەردە، رەنگێكى زەرد لە بەرەكەى دەردەهێنرێت.
غمر، إسقاء بالغمر	Submersion, Overflowing, Immersion	بەئاوداپۆشین، داپۆشین بە ئاو، وە لە كشتوكاڵدا بەكاردێت.
غمرة، شدّة	Agony, Throe	گەرمە، تین.
غمز لاطوعي، تلماح، رفّ الجفن، رمش تشنجي، رفيف، غمز	Blepharism, Blepharospasm	چاوفڕین، ئەوەیە كە پێڵووى چاو لە خۆیەوە بجووڵێتەوە .
غمز ، غمز بالعين	Winking, Nictation	چاوهەڵتەكاندن، چاو لێداگرتن، برۆ هەڵتەكاندن، خێسەكردن.
غمس، غطّ	Plonging, Dipping, Immersion	نقوم بوون، نقوم كردن.
غمش	Gamasus	گامەس، جۆرێكە لە گەنە.
غمش، غطش، كمش	Amblyopia	چاولێڵى، لێل بینین، تاریك داهاتنى چاو بەبێ ئەوەى كە نەخۆشى‌یەكى دیار لە ئارادا هەبێت.
غمص، رمص، عماص	Matter, (eye) discharge	ریپۆق.
غُمض، غماض، نوم	Slumber, Sleep	نوستن.
غمضة عين	Blink, Wink	چاونوقاندن.
غمق، ندى	Dew	شەونم، ئاورنگ.
غمق، عمق	Depth	قووڵى، قووڵایى.
غمل، غمن، صيانة	Bagging, Sacking	مێوەخستنە تورەكەوە بۆ مەبەستى پاراستنى.
غملينة، جملينة	Gemelina	گەملینا، جۆرە گیا و درەختێكە دەرمانى لێدەردەهێنرێت بۆ سنگ پێشە.
غملول	Prickly thrift, Armeria vulgaris	سپێناغە كێویلە، گیایەكى كشتوكاڵییە، گوڵەكەى سوورە و دەكرێت بە چێشت، گوڵەكەى دەرمانى میز پێ‌كردنى لێدەردەهێنرێت .
غملول، كرافيت، اسرب، اسروب	Graphite	گرافیت، جۆرێكە لە كاربۆن بۆ دروستكردنى قەڵەمى رەش بەكاردێت .
غملوج	Fruit-spur	لقێكى كورتى بەردار وەكو لە سێو و هەرمێدا .
غمم	Furrowed brow, Wrinkles of brow	چرچ و لۆچى ناوچەوان .
غموض، إبهام	Obscurity	نادیارى ، لێڵى.
غمنة، بودرة، مسحوق الزينة	Toilet powder	بۆدرەى ئارایشت.
غمون، سماد الأشنات	Seaweed	قەوزە، پەینى قەوزە.
غميضة، عياق إستغماية		چاوشاركێ، جۆرە یارییەكى مندااڵنە.
غميضاء، غميصاء		بروانە (شعرى شامیە).
غميق، عميق	Deep	قووڵ.
غميلنيت	Gmelinite	گمیلینیت، كەرەسەیەكى خاوە، جۆرێكە لە زیولایت، رەنگەكەى سپییە، بریتییە لە سلیكاتى ئەلەمنیۆم و سۆدیۆم و كالیسیۆمى ئاوى.
غناء	Song, Singing	گۆرانى، زەمزەمە، ستران.

غنام	Shepherd	شوان، شوانی مەڕ.
غنان، صوت الذباب	Humming, Buzzing	گیزە، گیزەگیز، وزە، وزەوز، دەنگی مێش.
غنافليون، صابون عفريت، برسية	Ganphalium	گنافالیۆم، ڕووەکێکە گوڵی سپی یان زەرد دەگرێت ، گوڵبەندی لێدروست دەکرێت .
غناثوسيروس	Gnathocerus	گناثۆسیرەس، قالۆنچەی ئارد، ئەسپێی ئارد.
غُنبول	Munia, Paddas	مونیا، پاداس، باڵندەیەکە لە چۆلەکە دەچێت سەری ڕەشە و ژێر سکی پەمەییە.
غُنّة، خُنّة	Sniffles, Snuffles	منگەمنگ، منگنی، قسەکردن بە لووت.
غنج، دلال	Coquetry, Dalliance, Prudery	ناز.
غنوجة، مغناج	Coquette	بەناز، ئافرەتی بەناز.
غنجة	She-hedgehog	مێی ژیشك، ژیشکی مێ.
غنجو	Drawbar	شیشی بەستنی فارگۆنەکانی شەمەندەفەر بە یەکترییەوە.
غنجل، عنفط، غناق الأرض	Caracal, Persian lynx	سیاگوش، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی پشیلەکێوی.
غندب		بڕوانە (غبب، غبغب).
غُندي	Ctenodctylus, Gundi	(گوندی) گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە هێندەی کەروێشکێکی بچووك دەبێت، لە ناوچە بەردەڵانییەکاندا دەژی و گوێچکە و پشتی قاوەیی مەیلە و سوورە، ژێر سکی سپییە.
غندول، شختور	Gondola	گەندۆل، جۆرێکە لە بەلەم.
غندور، متانق في ملابسه	Dandy, Fop, Coxomb, Spark	شیك، قۆز، کەسێك جلوبەرگی ڕێکوپێك بێت .
غندر، سمين	Plump	قەڵەو.
غندقچي، سلاحي	Gunsmith, Armourer	چەخماخساز، ئەو کەسەی تفەنگ چاك دەکاتەوە.
غندصولي، زنبق زنجبيلي	Gingerlily, Garland flower	زەمەقی زەنجەفیلی، گیایەکە گوڵی زەرد یان ئەرخەوانی دەگرێت .
غنس	Gneiss	گنیس، جۆرە بەردێکی کریستاڵییە.
غنطوس	Gnathoncus	گناسۆنکەس، قالۆنچەیەکی ڕەشی خڕە.
غنغرينا، اكال ذرب، عطبة، موات موضعي	Gangrene	گەنگرینا، خۆرە، سەقاقلوس، تیراوی، شیبوونەوە و بۆگەنبوونی شانە و ئەندامەکانی لەش لە ئەنجامی برین و نەخۆشی شەکرە و وشکبوونەوەی خوێنبەرەوە دەبێت .
غنغرينا الديابيطس، غنغرينا السكري	Diabetic gangrene	گەنگرینای شەکرە، گەنگرینایەکە کە لە ئەنجامی نەخۆشی شەکرەوە دەبێت.
غنغرينا جافة	Dry gangrene	گەنگرینای وشك.
غنغرينا رطبة	Moist gangrene	گەنگرینای تەڕ، کێم و زەرداوی لەگەڵدایە .
غنغرينا الشيخوخة	Senile gangrene	گەنگرینای پیری ، لە دەست و قاچی مرۆڤی پیردا دەبێت .
غنغريني، مواتي	Gangrenous	گەنگرینی، شتێك پەیوەندی بە گەنگریناوە هەبێت .
غنغرينا الفم	Nomacancrum, Stomatitis, Gangreno-oris	گەنگرینای ناودەم.
غنغرينا الشرج الوبائية	Caribi	گەنگرینای درم لە کۆمدا.

غنفرة، تعشيق	Dovetail	نێرومێی تەختە، بەیەکداچوونی دووسەری تەختە، درزکردنە تەختە.
غنل	Gunnel	گەنێل، ماسی‌یەکی دەریایی بچووکە لە زەریای (ئۆقیانوسی) ئەتڵەسیدا دەژی.
غنم، ضان، شاء، شاة	Sheep, Ovis	مەڕ، کاوڕ، بەران، شەك، تەبەش، تەو.
غنم برل، خروف ازرق	Bharal, Blue sheep	مەڕی (بهارال) ، مەڕی شین.
غنم المغرب	Barbary sheep, Aoudad	مەڕی یاڵدار، مەڕی مەغریب، مەڕێکە لە باکووری ئەفریقا، نێرەکەی یاڵی هەیە.
غنم دال، غنم كبير القرن، غنم ابيض	, Bighorn sheep, White sheep	مەڕی شاخ زل، مەڕی سپی.
غنم جبلي، اروية	Mountain sheep	مەرە کێوی.
غنم بامير	Pamir sheep	مەڕی پامیر، جۆرە مەڕێکە لە ناوچەی پامیردا دەژی.
غنم كاراكول	Caracul	مەڕی کارکول، جۆرە مەڕێکە خوری‌یەکەی وەکو مەرەز، کورت و شەپۆلدارە.
غنم قبرص	Cyprus sheep	مەڕی قوبروسی.
غنميات، فصيلة الغنم	Capra, Ovinae	کۆمەڵەی مەڕوبزن.
غنو، ثيتل، ابو زلاف، جنو	Gnu, Blue, Wild beast	گنوو، جۆرێکە لە مانگا کێوی سەری لە سەری گا دەچێت، دوو شاخی چەماوەی هەیە، لەش و کلکی لە هێنی ئەسپ دەچێت .
غنودرمة، طبر	Gnoderma	گنۆدێرما، جۆرێکە لە قارچك، سپی‌یە لە تەبەق دەچێت .
غني	Wealthy, Rich	دەوڵەمەند، دارا.
غنى	Riches, Wealth	دەوڵەمەندی، دارایی.
غوآص، غطاس	Diver	زەریاوان، نقووم بوو.
غوآص		بڕوانە (غطاس، غماس) .
غواص، غواصي	Submarine	ژێرئاوکەر، ئەو کەسەی لە ژێر ئاودا دەگەڕێت و دەپشکنێت.
غوان	Guan	(گوان)، باڵندەیەکی ئەمریکی‌یە لە بۆقلەموون دەچێت.
غواصة	Submarine, Pigboat	کەشتی ژێر ئاو، کەشتی بن دەریا، کەشتی ژێر دەریا، کەشتیەکی جەنگی بچوکە دەچێتە ژێر ئاوەوە ، بۆمبا دەگرێتە کەشتی دوژمن .
غوآص كارتيزي	Cartesian diver	ئامرازێکە بۆ پیشاندانی پاڵەپەستۆی شلە بەسەر تەنێکدا لە هەموو لایەکەوە.
غواصة ذرية	Nuclear, Submarine	کەشتی ژێر ئاو کە بەوزەی گەردیلە (ئەتۆم) ڕێ دەکات .
غوانو	Guano	گوانۆ، ڕیقنەی باڵندە کە بۆ پەین بەکاردێت .
غوافة، جوافة	Guava tree	گواڤا، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە لە کۆمەڵەی مۆرد، گوڵەکەی سپی‌یە، بەرەکەی لە هەرمێ دەچێت سپی‌یە یان لە سێو دەچێت سوورە دەخورێت و دەکرێت بە مرەبا .
غوبلين	Gobelin	گوبلین، جۆرە فەرشێکی پاریسی‌یە.
غوبر	Mystacops	میستاکۆپس، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
غوتابركا، غوتابرشا، صمغ هندي	Gutta-percha	گوتاپێرچا، زەمقی هیندی، زەمقی جاوە، مادەیەکی زەمقی دابڕکەرە.
غوتر، جوتر، نوطة، سلعة العنق، تضخم الغدة الدرقية	Thyeocele, Goitre, Goiter	گۆیتەر، ئاوسانی لووی سایرۆید لە ژێر ملدا.

غوتر حجوطي. مرض باسيدو. مرض جريف	Exophthalmic-goiter	گۆیتەری چاوبەرپۆقین. جۆرێکە لە نەخۆشی گۆیتەر بەرپۆقینی چاوی لەگەڵدایە
غوث	Aid, Help	بارپوکردن. دەستگرۆیی. فریاکەوتن.
غور، قرار، عمق	Fathom, Depth, Bottom	بنج و بناوان. قوولایی، بن پایان، ناخ، بنك.
غُور، جُور	Gaur, Indian-bison	گای هیندی، مانگا کێوی هیندی، جۆرێکە لە مانگاکێوی ڕەنگەکەی قاوەیە و لاقی سپییە.
غوريلا، غول، غورلي	Gorilla	گۆریلا، سەگسار، مەیمونێکی کەتەی دڕندەی تیسکنە لە مرۆڤ دەچێت .
غؤر العين	Celoph tholmia	چاو بە قولاچوون.
غوشنة، غوشنة مأكولة	Helvella, Morel	مۆریل، جۆرێکە لە قارچك، دەخورێت .
غوسلاريت، غسلريت	Goslarite	گۆسلاریت، سولفاتی زینك، گۆگرداتی توتیا.
غوسان	Gossan	گۆسان، کەرەسەیەکی خاوی گۆگردە.
غوص، غطس	Diving	نقوم بوون، خۆنقومکردن.
غُوطة، غيضة، اجمة	Thickt, Jungle	چەم و چخورد، جەنگەڵ.
غوغاء، ضوضاء	Noise, Clamoor, Crowd	زەڵەزەڵ، دەنگەدەنگ، هەراوهوریا، غەڵبەغەڵب.
غوفر	Autumnal-melon	کاڵەکە پایزە.
غُول	Ghoul, Numbo-jumbe, Bogey, Goblin, Ogre	دێو، درنج، ئەژدەنگ، حۆڵی بیابان، گیاندارێکی خەیاڵی ترسناکە، گۆیا گۆشتی ئادەمیزاد دەخوات.
غول		بڕوانە (غوريلا).
غولة	Ogress	دەڵەدێو، دێڵەدێو.
غول	Ghoul	دێو، گیانەوەرێکی ئەفسانەیە، گوایا گۆڕ هەڵدادەتەوە و لاشە دەخوات.
غول. رأس الغول	Demonstar, Algol,	دێو، سەری دێو، جۆرە ئەستێرەیەکە.
غُولان، فتية	Floss flower, Ageratum, Goat weed, Bastard grimny	ئەجیراتم، گیابزنە، گیایەکی دەشتەکییە، گوڵەکەی ورد و سپی یان شینە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت
غوناق، غوناكو، جواناكو	Guanaco	گوناکۆ، گیاندارێکی شیردەرە لە وشتر یان لاما دەچێت .
غونيرة	Guannera	گونیرا، گیایەکی گەڵا گەورەی ئاووگدارە، تونکڵەکەی ڕەنگی ڕەشی لێدەردەهێنرێت .
غوناريون، وزيمية	Gynerium, Pampas grass	گیاپامپاس، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان.
غونيت	Gunite	گۆنیت، جۆرە قوڕێکی لمی چیمەنتۆییە.
غويشة	Bangle, Ring-bracelet, Wrist-ring	بازنێك لە کانزا یان شووشە دروست کرابێت .
غويقم	Guaiacum	گوایکەم، درەختێکە لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکا دەڕوێت .
غياك، خشب القديسين، عود الأنبياء	Lignum-vitae, Holy wood tree	دارەپیرۆزە، درەختێکی بچووکە گەڵاکەی ئاوێتەیە، گوڵەکەی شینە، بەرەکەی بچووکە کاکڵەکەی لینجە، تەختەکەی ڕەقە مادەی ڕێسینی لێدەردەهێنرێت .
غياب الباه، عدم الباه	Anandria	نەبوونی چووك، نەبوونی ئەندامی نێرینە لە گیاندارێکدا.
غياب ، عدم ، غيبة	Absence, A, An	نەبوون، بەبێ، نا.
غياب الشمس، مغيب الشمس	Sunset	خۆرئاوا، ڕۆژئاوا.

غيار	Bandage	برین پێچ، سارغی پێچانەوەی برین.
غيار، قطع الغيار	Spare parts	یەدەگ، پارچەی سپێر، پارچەی شتومەك بە تایبەتی ئامراز و مەكینە.
غياض	Vagtail	سوق یەقیتە، شوان خەڵەتێنە، قازەلاخ، جۆرە باڵندەیەكە .
غيب	Hidden, Unseen	نادیار، بزری، ونی.
غيباً، عن ظهر قلب	By heart	ئەزبەركردن، لەبەركردن، وەكو شیعر لەبەركردن.
غيبوبة	Trance, Coma	بێهۆش بوون، بوورانەوە.
غيبوبة الموت	Coma, Stupor	لەهۆش چوونی مردن.
غيثام، حور	Poplar	چنار، سپیدار.
غيتان	Scarus	سكارۆس، جۆرە ماسیەكی دەریایيە.
غيتر	Gaiter	گێترە، شتێكە لەسەر ڕووی پێلاوەوە دەبەسترێت بۆ پاراستنی قاچ.
غيتر، جرموق، كالوش	Gaiter	پووزەوانە، كالۆش، نیوەجزمە، نیوەپێلاو.
غيث، مطر غزير	Abundant rain	بارانی لێزمە، شەستەباران.
غيد، نعومة	Tenderness, Softness	نەرمی، ناسكی.
غيداق، حسل	Lizard (young)	بەچكە مارمێلكە، بەچكە قۆڕی.
غير	Except, Not, An	نە، نا، بێ، بەبێ.
غير قادر، عاجز	Unable, disabled	بێتوانا، پەككەوتە.
غير متناسق	Anisometric	ناڕێك.
غير إرادي، لاإرادي	Involuntary	خۆنەویست، ناڕكێفی.
غيبة الشفة، عدم الشفة	Achellia	نەبوونی لێو، بێلێو، نەبوونی لێو لە كۆرپەلەدا بە شێوەیەكی زكماكی.
غيبة اللسان، عجز النطق	Aglossia	نوتق لێبڕان، لە زمان كەوتن، نەبوونی زمان.
غيبة الرحم	Anhysteria	نەبوونی منالّان.
غيبةلأطراف	Phocomelia	نەبوونی پەل.
غيبة الأجفان، مرط	Ablepharia	نەبوونی پێڵوو.
غيبة الحيض	Amenia	نەبوونی حەیز، نەمانی بێنوێژی.
غيبة العقل	Absence of mind, non-sense	بێ عەقڵی، عەقڵ تێكچوون.
غيبة الذراعين	Abrachia	نەبوونی باڵ.
غيبة الرأس	Acephalia	نەبوونی سەر.
غيبة المثانة	Acystia	نەبوونی میزڵدان، نەمانی میزڵدان.
غيبة اليد، عدم اليد	Achria	نەبوونی دەست، بێدەستی.
غيبة الحبل الشوكي	Amylia	نەبوونی مەغزی دڕكاوی (پەتی دڕكاوی) .
غيبة الأظافر	Anonychia	نەبوونی نینۆك.
غيبة الأذنين، قطش، كمشة	Anotia	نەبوونی گوێچكە، بێگوێچكەیی.
غيبة الخصيتين	Anorchia	نەبوونی گون، بێگونی.
غيبة الأقدام	Apodia	نەبوونی پێ، بێپێی.
غيبة الوجه	Aprosopia	نەبوونی دەموچاو.
غيبة الأنف	Archinia	نەبوونی لووت.

غيبة عظم القصّ	Asterion	نەبوونی کوڵەی سنگ.
غيبة الحلمات الثدي	Athelia	نەبوونی گۆی مەمك.
غيبة الجمجمة	Acrania	نەبوونی کەللەسەر.
غير مستقطب	Unpolarized	ناجەمسەرگرتوو.
غير محدود	Indefinate, Unbounded	نادیاریکراو، ناسنوور کێشراو، بێسنوور.
غير إعتيادي ، غير سوّي	Abnormal, Uncommon	نائاسایی، سەیر، سەمەرە.
غير متماثل	Asymmetrical	ناچوون یەك.
غير ثابت، قلق	Unstable, Unrest, Unchangeable	لەق، ناجێگیر.
غير قابل للشفاء	Immedicable	نەشێت بۆ چاکبوونەوە.
غير تام	Uncomplete	ناتەواو، نیوەچڵ.
غير كفء	Incompetent	نا لێهاتوو.
غير متكيف	Unadaptable	نەگونجاو.
غير فعّال	Inactive	ناچالاك.
غير مطبوخ	Row, Uncooked	نەکوڵاو.
غير مكافيء	Non valent	ناهاوهێز.
غير مؤالف	Visious	ناهۆگر.
غير متاين	Un-ionized	نائایۆنکراو.
غير مرئي	Invisible, Unseen	نەبینراو، نادیار، پەنهان.
غير صالح للاستعمال	Unemployable	دەستنادات بۆ بەکارهێنان .
غير علمي	Unscientific	نا زانستییانە .
غير تناسلي	Agamic, Agamous	نارەگەزیی.
غير حقيقي	Unreal	ناڕاستەقینە.
غير مكروبي	Amicrobic	نامیکرۆبی.
غير ناضج، مجّ	Unripe	کاڵ، نەبەکام، زرك، نەگەیوو، نارەس.
غير مؤلم	Indolent	بێئازار، بێئێش.
غير عميق	Shallow	تەنکاو.
غير متجانس	Heterogeneous	ناچوون یەك، جیاواز لە بنچینە و شێوە و جۆردا.
غير جُبيبي	Ungranular	بێدەنگ، نادەنگدار.
غير مباشر	Indirect	لاوەکی، ناراستەوخۆ، تیان.
غير مشروع، غير شرعي	Illegitimate, Under the counter	نارەوا، نایاسایی.
غير ملائم	Unsuitable, Unfit	نالەبار، ناهەموار، ناهەنجار.
غير قابل للذوبان	Insoluble	نەتواوە، نەشیاو بۆ توانەوە.
غير مرغوب	Undesirable	نەویستراو، نەویست، نەخواز.
غير سام	Non-toxic, Atoxic	نازەهر، مادەیەك ژەهر نەبێت.
غير مطروق	Untraversed	ناهاموشۆکراو، شوێنێك کە لەوەوپێش کەس هاموشۆی نەکردبێت .

غير ناضج	Unbaked	پێنەگەیشتوو.
غير متبلور	Amorphous	نابلووریی، ناکریستاڵی، ئەو بەرد و کانزایەی کەشێوەیەکی بلووری نییە.
غير مضر، غير ضار	Innoxious	بێوەی، بێزیان.
غير خصب، مُجدب	Infertile	بێپیت، وشك، وشك و برِنگ.
غير منتظم، غير متساو	Unequal	نارێك، نایەكسان.
غير مشبع	Unsaturated	ناتێر، وەکو ئەو ئاوێتە ئەندامیانەی کە تێر نین بە هایدرۆجین.
غير مثمر	Fruitless	بێبەر، قاق، وشك، قر.
غير متعلم، أمي	Unlettered, uneducated, illeterate	نەخوێندەوار.
غير متحرك، ساكن	Quiet, Motionless	نەبزۆك، نەجوول، وەستاو.
غير عضوي، لاعضوي	Inorganic	نائەندامی، وەکو ئاوێتە نائەندامییەکان.
غير متوازن	Unbalanced	لاسەنگ، ناهاوسەنگ.
غير متخمر	Unfermented	فەتیر، فەتیرە، هەویری هەڵنەهاتوو.
غير مريح	Uncomfortable	ناقۆڵا.
غير حاد، ملثوم	Blunt, Unsharp	کول.
غيرة	Jealousy	دڵ پیسی.
غير كث	Unthick, Undense	شاش.
غيرّديا، ناعورة	Gaillardia	گیلاردیا، ڕووەکێکە گوڵەکەی پانە، لاسکەکەی پرتەقاڵی و سوورە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
غيض، عرن، جرد، دخس	Waste-Damage	دەردێکە لە لاقی وڵاخ و ئاژەڵ دەدات، گەلێك جۆری هەیە و بریتییەلە کشانی پەردەی جومگە بە هۆی ماندوبوونی زۆرەوە دەبێت .
غيض	Abortive	نەبەکام، منداڵێك بە ناتەواوی لە دایك بووبێت.
غيض الحوشب، إنتشار الحوشب	Wind-gall	ئاوسانێکی نەرمی لە پەل ولآخدا بە هۆی ماندوبوونەوە.
غيض الركبة	Vessignon of the knee	ئاوسانێکی نەرمی جومگەییە لە ئەژنۆی ولآخدا.
غيض العرقوب	Vessignon of the hough	ئاوسانێکی نەرمی جومگەییە لە پاژنەی پێی ولآخدا
غيض المرفق	Heel vessignon	ئاوسانی سەری ئانیشك لە ولآخدا.
غيضة، اجمة، حرجة	Thicket, Jungle, Grove	بێشەلآن، جەنگەڵ، چەموچخورد.
غيط، حقل	Field	کێڵگە.
غيطلة	Addax, Cow	مانگا، مانگاکێوی.
غيظ	Anger	تووڕەیی.
غيل، لبن الغيل	Milk of pregnant woman	شیری ئافرەتی سکپڕ.
غيلة	Pregnant	١- شفتەژێ، ئافرەتێك کە زوو زوو منداڵی ببێت. ٢- سکپڕێك شیر بدات.
غيلة	Guile, Fraud	فێڵ.
غيلم، سلحفاة البحر، ديلم	Sea-turtle, Turtle (male)	١-ڕەقە. ٢- کیسەڵی نێر.

غيمة. سحابة :	Cloud	هەور. نەڤر. گەپەن. گەواڵە.
١- مزن ركامي، سحاب المعصرات، ركام، مكفهر، محمومي	Cumulo-nimbus	١- هەورێکی تاریکی چڕە، هەندێك جار چڕییەکەی ٦ میل دەبێت، شێوەکەی لە دەزگای ئاسنگەر دەچێت ڕووی ئاسمان دادەپۆشێت، بارانێکی زۆر و هەندێ جاریش هەورە تریشقەی پێوەیە. ٢- کەڵەکە هەورێکە لوتکەکانی بە شێوەی چیا یان بورجن، باران و بەفرێکی زۆریان پێوەیە.
٢- سمحاق لاركامي، نمر، نشاص، قزع طحزوري	Cirrocumulus	کۆمەڵە هەوری بچووکە، بەشێوەی ڕیزی شەپۆڵدارە لە خوری دەچێت نیگارێکی جوان بە ئاسمان دەدات.
٣- رهج	Cirronebula	هەوری بێباران، هەورێکی تەنکە لە تەپوتۆز دەچێت.
٤- سحاب طبقي	Stratus	هەوری چین چین ١- هەورێکە بە شێوەی چین چینە، هەموو ڕووی ئاسمان دادەپۆشێت، بەرزییەکەی لە نێوان (٤-١٢) هەزار پێدایە لە ڕووی زەوییەوە. ٢- چینێکی ئاسۆیی نزمە لە هەور، ڕەنگەکەی خۆڵەمێشییە ناوچەیەکی فراوان لە ڕووی زەوی داگیر دەکات.
٥- طخرور، طخاف، سمحاق، قزع	Cirrus	١- هەورێکی تەنکە لە خوری دەچێت ، زۆر بەرزە. ٢- هەورێکی بەرزە لە پارچە بەفری بچووك پێکهاتووە لە ئاسماندا بە شێوەی پەڕ یان ڕێشوو یان لۆکەی شیکراوە دەردەکەوێت، بەرزترین جۆری هەورە، هەندێك جار بەرزییەکەی دەگاتە ٣٥ هەزار پێ لە ڕووی زەوییەوە، ڕەنگەکەی سپی و ڕۆشنە.
٦- سمحاق طبقي، عارض	Cirrustratus	هەورێکی بەرزی زۆر تەنکی ڕۆشنە لەبەرئەوە بەری ڕووناکی خۆر ناگرێت وەکو خەرمانە دەوری خۆر دەدات.
٧- قرد.	Strato cumulus	هەورێکە لە گۆی (خڕۆکی) مەزنی تۆخ لەسەر بنکەیەکی ئاسۆیی تەخت پەیدابووە، زۆرجار ڕووی ئاسمان دادەپۆشێت بە تایبەتی لە زستاندا.
٨- دجنة، مخيلة، مقصرة، مزن قاتم	Nimbus	هەورێکی باراناوییە، ڕووی ئاسمان دادەپۆشێت.
٩- مزن طبقي، خسيف	Nimbo stratus	جۆرێکە لە هەوری چین چینی چڕ کە بەرزییەکەی لە زەوییەوە مام ناوەندییە یان نزمە ، ڕەنگەکەی خۆڵەمێشییەکی تۆخە، دەرکەوتنی لە ئاسماندا بەڵگەیەکە بۆ باران بارین.
١٠- قزع، حبر، نغاض، هيدب، صبر، سحاب ركامي، سحاب تراكمي	Cumulus	١-هەورێکە لە تۆپەڵی خڕی بنك تەخت پێکهاتووە. ٢-هەورێکی چڕی زۆر ئەستوورە نزیکەی ٤ هەزار پێ ئەستورە وەکو تەم کەڵەکە بووە نزیکەی (٢-٤) هەزار پێ لە ڕووی زەوییەوە بەرزە، لە کاتی باریندا وەکو ڕێشووی لێ بێتەوە وایە.
١١- غيم إصطناعي	Artificila-cloud	هەوری دەستکرد.
غيمة مظلمة	Dark cloud	هەوری تاریك، هەوری ڕەش.
غينون	Guenon	گوینۆن، مەیمونێکی ئەفریقی سوکەڵەی کلك درێژە.
غيهب	Darkness	تاریکی، تاریکایی.
غيهب، ظليم	Osrich (male)	نێرە وشترمر.
غيور	Jealous	دڵ پیس (دەربارەی ئافرەت).
غيور، ذو نخوة	Zealous	بەدەمار، خوێن گەرم، بەغیرەت.
غييمة	Nubecula	هەورۆکە، هەورێکی بچووك.

ف

فئة - جماعة	Group = class Category	كۆمەڵ: كۆمەڵێك لە كەسان یان شتومەك كە ڕەوشتی تایبەتیان هەبێت.
فئة - سعر	Price = Rate	بایی - نرخ
فائجة - فجاجة - ممر جبلي	Mountain pass	دۆڵی ناو دوو شاخ - گەلی = دەربەند
فـائدة = ربـح - منفعة	Advantage = utility =use = avail = interest = benefit = profit = gain	قازانج - قانزاج - سوود
فائدة بسيطة - ربح بسيط	Simple interest	قازانجی سادە = قازانجی ساكار
فائدة مركبة - ربح مركب	Compound interest	قازانجی ئاوێتە
فائدة آلية	Mechanical advantage	سوودی میكانیكی - سوودی ئامرازی : بریتی‌یە لە ڕێـژەی نێوانـی ئـەو هێزەی كە دەچێتە ئامرازێكەوە وە ئەو هێزەی كە لێی دێتە دەرەوە،واتـا ڕێژەی نێوانی ئەو هێزەی كە ئاراستە دەكرێتە سەر ئامرازەكەو ئەو هێزەی كە ئامرازەكە پەیدای دەكات و سوودی لێ وەردەگرێت.
فائر - هائج	Furibund	كوڵاو، وروژاو
فائر	Effervescing Ebullient	كوڵاو
فائض	Abundant = Redundant = Surplus	زۆر - فرە
فائز - ناجح	Successful = winner	سەركەوتوو
فائع	Virulent	١)پیس - خراپ، ٢) ئەو بەكتریاو ڤایرۆسانە دەگرێتەوە كە نەخۆشی پیس بڵاودەكەنەوە، هەروەها ئەو نەخۆشیانەی كە لێیانەوە دادەكەون.
فابريقة - مصنع - فبريقة	Manufactory	فابریقە = كارگە
فابيانا	Fabiana	(فابیانـا) درەختێكـە لـە شـیلی دەڕوێـت مـاددەی تەربـەنتینی لێ دەردەهێنرێتكە بۆ دەرمانی سوتانەوەی سنگ بەكاردێت.
فاتورة- قائمة الحساب	Invoice = bill	لیستەی ژماردن - لیستەی شتومەك،لیستەیەكە نـاوو نرخـی شـتومەكی فرۆتەنی تیا نوسراوە.
فاتر	Lukewarm = Tepid	شلەتێن - ساردو گەرم - شیرەتێن
فاتشزم - فتشية - فساد الشهوة	Fetishism	(فێتیشیزم) هەست كردن بـەئارەزووی ڕەگـەزی لـەبینینی كەلوپـەل وەكـو جلوبەرگ و قژ و یان بەشێك لەلەشی ئافرەت و وەكو پاووپۆز
فاتلة	Tortricida	ئاگرۆكە-جۆرە مێرووییەكی زیان بەخشە بە ڕووەك،لەپەپوولە دەچێت
فاتلات-ناريات	Pyralidae	ئاگرۆكەیی‌یـەكان-كۆمەڵـە پەپوولەیـەكی (مۆرانەیـەكی) زیانبەخشـە بـە ڕووەك.
فاتح-فتاح	Opener	كرەوە=ئامرازی شتوومەك كردنەوە،وەكو ئامرازی شووشەو قووتو هەڵپچڕین.
فاتح اللون	Bright = light	سپات=كاڵ-ڕەنگێكی كراوە
فاتح بخت - عرّاف - فتاح الفال	Fortune = Teller	جادوگەر = دەست كرەوە - فتاح فاڵ
فاتح الشهية	Appetiser	ئیشتیادەر = ئیشتیاكەرەوە
فاتن - فتّان - قشيب	Charming	لەوەند = شۆخ و شەنگ - دڵ بەر - شۆخ = شەنگ = متورفە = دولبەر
فاتحة - مفتحة - شاحبة - مشحبة	Stubble = plough	جۆرێكە لە مەكینەی زەوی كێڵان بنكی ڕووەكی دووراوە هەڵدەگێڕێتەوە
فاتنة	Yellow day-lily	دولبەر - گیایەكە كەلە كۆمەڵەی زەمەق گوڵی گەورەی پرتەقاڵی یان زەرد ئەگرێت

فاتق فل	Stallion camel	نێره ووشتر-کۆمەڵە ئەستێرەیەکە
فاتك - قاتل	Murderer	بکوژ - کوشندە
فاجر - داعر - زان	Adulterer = libertine = Debauchee	داوێن پیس - پیاو خراپ - ئەو پیاوەی کە بە شوێن ئافرەتی خراپدا دەگەڕێت
فاجرة - قحبة - زانية = داعرة	Whore = Adulteress = prostitute = strumpet	قەحبە - سۆزانی -ئافرەتی داوێن پیس - ئافرەتی خراپ - ئافرەتی حیز
فاجين	Fagin	(فاجین) دەرمانێکی ژەهرو سڕکەرە لە توێکڵی درەختێکی تایبەتی دەردەهێنرێت
فاجونية = شويكة - شكاع - حلاوى	Fagonia	(فاگۆنیا) سێ پەڕەی دڕکاوی - جۆرە ڕووەکێکە بە شێوەی دەوەنێکی دڕکاوی یە گەڵاکەی سێ پەلکە
فاجعة	Disaster = calamity	کارەسات - کۆسپ
فاجوس = شجرة الزان - مُرانٌ	Fagus = beech	(فاجۆس) دارە ڕەش - جۆرە درەختێکی ڕازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی بەڕوو
فاحم - شديد السواد	Jet-black	زۆر ڕەش - ڕەشێکی تۆخ
فاحص	Examiner	تاقی کەرەوە - تاقی کار
فاحص العتاد (عسكرى)	Ammunition-inspector	پشکنەری چەك و فیشەك
فاحص النظر - فاحص البصر	Refractionist	پشکنەری چاو- چاو پشکێن
فاحش - فاجر - داعر - زان	Adulterer = libertine = Debauchee	داوێن پیس - پیاو خراپ - ئەو پیاوەی کە شوێن ئافرەتی خراپدا دەگەڕێت
فاحشة - فاجرة - قحبة - زانية - داعرة	Whore = Adulteress = prostitute = strumpet	قەحبە - سۆزانی -ئافرەتی داوێن پیس - ئافرەتی خراپ - ئافرەتی حیز
فاحشة - جندبيستر - جندبادستر - قسطوريون	Castorium	(کاستۆریۆم) مادەیەکی بۆنخۆشە لە تورەکەی گونی گیانداری سەگلاو دەردەهێنرێت
فاخر	Excellent = glorious = magnificent	نایاب - نرخدار - هێژا
فاختة - فختية - ترغلة - يمامة - صلصل	Ringdove collarddove	کوکوختی،کۆتری تەوق لە مل،کۆترە باریکە،کاڵنجە،کۆترە کێوی،گاکۆتر،قومری،کەفوکورك،فاتنگ،کەرنا،بوتیمار،جۆرێکە لە کۆتر ڕەنگەکەی قاوەییەکی کاڵە تەوقێکی ڕەش وابە پشت ملیەوە،دەنووکی ڕەشەو پەنجەکانی سوورن
فاختة - حمامة فل	Columba	کۆتر - کۆمەڵە ئەستێرەیەکە
فاخورى - فخّار	Potter	ئەوەی فەخفوری و دیزەو گۆزە دروست ئەکات،ئەوەی کڵ دەنێتەوە
فاخورة - مصنع الفخار	Pottery	کارگەی فەخفوری و گڵێنە
فادر = شمواة	Chamois	بزنە کێوی
فادح = باهظ	Exorbitant	گران = شتێك بەهای گران بێت
فادن - شاقول - رهاء = ميزان البناء - فادم	Level = plumbline	تەرازووی بەنایی - دەزوویەکە پارچە قورقوشمێکی پێوەیە بۆ زانینی قیتی دیوار بەکاردێت
فارع - طويل	Tall	درێژ - بەرز = کەڵەگەت
فارنون	Varnon	(ڤارنون) جۆرێکە لە نەخشی ئاگرین بۆ ناوپۆشی کردنی کورە بەکاردێت

فانيسول	Farnesol	(فارنیسۆل) شلەیەکیبێ ڕەنگە بۆ بۆن و تام و خۆش کردن بەکاردێت
فاريامين	Variamin	(ڤاریامین) مادەیەکە لە چاپ کردن لەسەر لۆکە و ئاوریشمی دەستکردا بەڕەنگی شین بەکاردێت
فارق = فاصل	Partition	جیاکەرەوە
فارّ - هارب	Runway = fugitive	ڕاکەر - دەربازبوو
فارّ = هارب (من الجندية)	Deserter	سەربازیی ڕاکردوو
فاراد	Farad	(فاراد) یەکەیەکە بۆ پێوانی فراوانی کارەبایی
فارا - وارا	Vara	(ڤارا) یەکەیەکی پێوانی درێژی ئیسپانی کۆنە لە باشووری وڵاتە یەککرتووەکانی ئەمریکا و مەکسیکدا بەکاردێت
فارادای	Faraday	(فارادای) بڕێکە لە کارەبا دەکاتە (٩٦٥٠٠) کۆلۆم،یان ئەو بڕی کارەبایەی کە،بەش کردنەوەی کارەبایی،کێشێکی هاوهێز لە ئایۆنی مادە جیا دەکاتەوە
فاراد متر	Faradmeter	(فارادمیتەر) - پێوەرێکە بۆ فرلوانی کارەبایی بە یەکەی فاراد
فاريوليت - فريوليت	Variolite	(ڤاریۆلیت) بەردێکی گڕکانییە.
فارادية	Faradism	فارادێتی - بەکارهێنانی تەوژمی کارەبای هاندراو بۆ چارەکردنی پزیشکێتی (نەخۆشی)
فارغ = اجوف	Empty = vacant	بۆش - بەتاڵ - چۆڵ - خاڵی - ڤاڵا - پووچ - پووت
فارة - فأرة البيوت	Mouse = house mouse	مشك - گیاندارێکی شیردەری قرتێنەری ڕەش پیسە لەناو ماڵ دا دەژی نەخۆشی بلاودەکاتەوە.
فار الشجر	Shrew	مشکی دارو درەخت - شیرناڵی - گیاندارێکە لە مشك دەچێت مێروولەو مێش و مەگەز دەخوات
فار الخيل، إبنعرس، المنتن، قرقنون قنر	Polecat = ferret	بۆگەنکە - مشکی وولاخ - بۆگەنە - مشکی خورمای بۆگەن - ڕەنگێکی سووری تاریکی هەیە لمۆزی ڕەشە کلکی مەیلەو قاوەییە.
فأر البندق	Hazel mouse = dormouse	مشکی فنق - مشکێکە فنق دەخوات
فار قفازّ	Jumping mouse	مشکی بازدەر
فار قزم	Pygmy mouse	مشکی گرگن، مشکی زۆر بچووك.
فار مشوك، فار شوكي	Sping mouse	مشکی دڕکاوی - جۆرێکە لە مشك تووکەکەی تیژو ئەستورە لە دڕکی ژیشك دەچێت.
فأرة عمياء = خلد - ابو عمى	Molerat = blind rat = spalax	مشکە کوێرە،لەژێر زەویدا قوموشیلێ دەدات
فار المسك - رثيمة	Musk rat	مشکی مسك - جۆرە گیاندارێکە لە مشك ئەچێت لوویەکی هەیە مادەی مسکی تۆن خۆشی لێ دەرئەهێنرێ.
فار فرعون - نمس	Mongoose	بانبانکە،گیاندارێکی گۆشت خۆرە چاوی سوورە ، پەلی کورتە لەشی و کلکی درێژە ڕەنگەکەی بۆرە.
فار ارية، سقطم	Arian mouse	مشکی ئاری، مشکێکی قاوەیی مەیلەو سوورە ژێر سکی سپیە لە ئاسیادا دەژی.
فار برّي	Wild mouse	خەر مشك = سیڤلە

فار الصحراء = قصماء	Desert mouse = Mus barbarus	مشكى بيابان - مشكى دهشتهكى
فار كبير = جرذ	Rat	رسق - جۆره مشكێكى زۆر گهورهيه
فار البوص = فار الأرض - قباع	Ground-rat = cane-rat	مشـكى قاميشـهلأن - مشـكى زهوى - گيـانداركى قرتێنهرهلـه مشـك ئهچێت،رهنگهكـهى قـاوهيى مهيلـهو سـووره ژێـر سـكى سـپىيه لـهناو قاميشهلاندا دهژى.
فـارة الأحـراج - دتيمة	Mulot = Field mouse	مشكى بێشهلأن - مشكى كێڵگه - زيان به كشتوكاڵ دهگهيێنێت.
فار نوّام - زغبة - جرذ سنجابى - زبابة	Dormouse	مشكى دار - مشكى درهخت،گياندارێكه له نێوان مشك و سمۆرهدا لهسهر درهخت دهژى.
فار الغيط (الأحراج) فار الحقـل فــار الــزرع عكبر - ركنْ	Field mouse = vole = arvicola	رزق - رسـق - مشـكى كێڵگـه - مشـكى كشـتوكاڵ - مشـكێكى گـهورهى دهشتهكىيه
فار الجبل	Marmot	(مارمۆت) = مشكى چيايى - جۆره گياندارێكه له مشك ئهچێت له زستان دا خۆى مت ئهكات له كون و كهلهبهرى ژێر زهوىدا
فارهالدغال	Mus agrarius	مشكى بێشهلاچن
فار الثلج	Fole-rat	مشكى بهفر
فار الجليد	Snow mouse = glacier mouse	(سنوماوس) - جۆرێكه له مشك له چيا بهرزهكاندا دهژى
فار الخشب	Wood mouse	مشـكى تهختـه - جۆره مشـكێكه شـتوومهكى تهختـهى بچـووك لـه دهورى هێلانهكهى كۆئهكاتهوه.
فار الحصاد - زبانة	Dwarf mouse = Harvest mouse	مشكى درهو - زيان به دهغڵو دانى دوراوه دهگهيێنێت.
فار المغرب	Barbary mouse	مشكى مهغريب.
فار الفرشاة	Brush mouse	مشكه فڵچه - جۆره مشكێكه كلكى تيسكنه له فڵچه دهچێت.
فار البر	Cactus mouse	مشكى سوبێر - مشكى هەنجيرى دركاوى
فار الوادي	Canyon mouse	مشكى شيوو دۆڵ
فار القطن	Cotton mouse	مشكى لۆكه
فار الغزال	Deer mouse	مشكى ئاسك - ئاسكه مشكى
فار فلوريدا	Florida mouse = gopher mouse	مشكى فلۆريدا
فار ابيض القدم	White footed mouse	مشكى لاق سپى.
فار منزلق	Gliding mouse	مشكه خليسكه
فار ذهبي	Golden mouse	مشكى زێرى
فار الجراد	Grasshopper- mouse	مشكى كولله
فاري، جرذي	Murine	مشكى - شتێك پهيوهندى به مشكهوه ههبێت
فاريات	Muridae	كۆمهڵهى مشك - پهل مشك
فارس، خيّال	Horse man = Knight = cavalier = leading rider	سوار چاك = سواره
فارس	Aphareus-rutilans	(ئهفرايوس)ماسىيهكى رهنگينى خێرايه له دهرياى سووردا دهژى

فارس محترف	Jockey	(جۆكی)
فارس محترف، مدرب خيل	Nagsman	سەیسی - مەیتەر
فارة النجار، مسحج	Plane = jointer	رەنەی دارتاش،بۆ تاشینی تەختە
فارزة، شولة	Comma	وێـر گـول(،) نیشـانەی جیاکردنـەوەی دوو ووشـە یـان دوو ڕسـتە لـە نووسیندا.
فاروط ، مخبط	Long stick	چالاك - گۆچانێکی درێژە بەری درەختی پێ دەتەکێنرێت
فارض ، حيوان مُسّن	Agedanimal	گیاندارلێکی کامڵ واتا نە پیر نە گەنج بێت.
فارماكوليت	Pharmacolite	(فارماکولیت) - کەرەسەیەکی خاوە بریتییە لە زەرنیقاتی کالسیۆمی ئاوی
فاريسايت	Variscite	ڤاریسایت، مەعدەنێکە لە ئەلەمنیوم و فۆشفۆر و هایدرۆجین و ئۆکسجین پێك هاتوە. ڕەنگەکەی سەوزی مەیلەو شینە
فارسول	Varsol	(ڤارسۆل) مادەیەکی توێنەرەوەیە لە نەوتی سروشتی دەردەهێنرێت وەکو بۆیە بەکاردێت.
فازلين - وزلين - جلاتين البترول - هلام البترول	Vaseline = Petroleum = Jelly	(ڤازاین) - وەزنین - جەلاتینی نەوت + مادەیەکی خەستە ڕەنگەکەی سپی یان مەیلەو زەردە لە نەوت دەردەهێنرێت مەڵحەمی لێ دروست دەکرێت.
فازر	Ant	مێروولە
فازوبريسين	Vasopressin	(ڤازۆپریسـین) + هۆرمۆنێکـە لـووی (پیتۆیتـەری) دەری دەدات بـۆ گرژکردنەوەی ماسولکەی کۆئەندامی هەرس و میزەڵان و تورەکەی زراو.
فاسياء - فساءة	Bug = Bombardier-Beetle	تسکەنە- مێرویەکی بۆگەنە لە قالۆنچە دەچێت مادەیەکی چەوری بۆگەن دەردەدات، زیان بەخشە بە ڕووەك.
فاسخ = باطل	Cancelling = Abrogating	بەتاڵ کراوە- بۆش
فاسد	Peccant, Vicious	بۆگەن، پیس.
فاسد - تالف	Corrupt = Spolled	خراپ-لەناوچوو-بەکەڵك نەماوو
فاسكولات	Vasculat	(ڤاسکولات)، دەرمانێکە بۆ فراوان کردنی بۆری خوێن و چارەکردنی پشێوی لە سوڕانی خوێندا.
فاسوديلان	Vasodilan	(ڤاسۆدیلان) دەرمانێکە بۆ فراوانکردنی بۆری خوێنی دڵ بە شێوەی دەرزی هەیە.
فاسد - متعفن	Rotten = Decayed	ڕزیو-بۆگەن
فاسق - فاجر - داعر - زان	Adulterer = libertine = Debauchee	داوێن پیس- پیاو خراپ- ئەو پیاوەی کە شوێن ئافرەتی خراپدا دەگەڕێت
فاســق بــالموتی - فاحش بالموتی	Necrophilous	مردووگێ- ئەو کەسەی کە ئەتك بە لاشەی مردوو دەکات.
فاسيدليت	Facellite = Phacellite = Kaliophilite	(فاسیلیت)- (کالیوفیلیت) کەرەسەیەکی خاوە بریتییە لە سلیکاتی پۆتاسیۆم و ئەلەمنیۆم.
فاس	Axe = Hatchet	تەور: بۆ داربڕینەوە
فاس إجتثاث الجذور	Grub axe	بژاربڕ- پاچی هەڵکەندنی ڕەگی ڕووەك.
فاس حفر	Digging axe	پاچی هەڵکۆڵین
فاس = معزقة = طورية	Axe = Hoe	تەور- بڤر- پاچە کۆڵە- تەوراس- بیور
فاس يدوية	Hand axe	تەوری بەردین- جۆرە تەورێکە مرۆڤی کۆن بەکاری هێناوە لە بەرد دروست کراوە.

فاشرشين - شثبيدار - هزار جشان	Black bryony = Ladies seal = Mandrake	شەشبیدار- هەزارجەشان= تریَ کێویلە- ڕووەکێکە گوڵەکەی سەوززە، ڕەگەکەی ڕەشە بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ چارەکردنی برینی ئاژەڵ و وولاخ و، بەرەکەی بۆ دەباخ کردن بەکاردیَت.
قاش - قمل الطيور	Bird louse = Birds vermin = Mite	چنگنە= ئەسپیَی باڵندە.
فاشرة - برايونيا - فاسري	Bryony = Bryonia	(برایونیا) پێچ ڕەزڵە= تریَی مارانە- مێوە مارانە- مێوە کێویلە= گیایەکە لە کۆمەڵەی کولەکە گەڵاکەی گەورەو پەلك دارە، لەگەڵا مێو ئەچێت و بۆگەنە، گوڵەکەی سپییە، بەرەکەی وردە زەرد یان سور یان ڕەشە، بەرەکەی خڕ و ئەرخەوانیە نیشاستەی لیَ دەرئەهێنریَ جگە لەوەی کە مادەی پزیشکی لیَ دەرئەمێنرێت ڕۆنێکی تایبەتی لە تۆوەکەی دەرئەهێنریَ.
فاشرة بيضاء	White bryony	پێچ ڕەزڵەی سپی- ڕووەکێکە بەرەکە لە شێوەی هێشووایە.
كرمة بيضاء - فاشوشين	White vine	بۆ دەباخی بەکاردێت- هەزار جیشان
فاشرة سوداء، عنب الحية	Snake bryony, black bryouy	پێچ ڕەزڵە مارانە- ڕووەکێکە بەرەکەی ڕەش و ژەهرینە
فاصل	Terminator	ئەو هێڵەی کە ناوچەی شەو و ڕۆژ لە سەر مانگ و ئەستێرەکان جیادەکاتەوە، شوێنی هەڵهاتن و ئاوابوونی خۆر دیاری دەکات.
فاصل = حاجز	Partition	جیاکەرەوە- دابڕکەر
فاصلة - فترة إستراحة	Inter mission	ماوەی پشوو
فاصل كاسيني	Cassinis division	جیاکەرەوەی کاسینی- ئەو کەلێنە تاریکەیە کە دەکەوێتە نێوانی دوو ئەڵقە دەرەکییەکەی ئەستێرەی کەیوان (زحل)ەوە.
فاصل مغناطيسي	Magnetic seperator	جیاکەرەوەی موقناتیسی= دەزگایەکە بۆ جیاکردنەوەی وردە ئاسن لە تێکەڵاوێك بە هۆی موقناتیسەوە.
فاصم	Partition = division interval	جیاکەرەوە
فاصم كهربائي	Fuse	(فیوز)- هۆیەکە بۆ پاراستنی ئامرازو دەزگای کارەبایی لە زیان لە ئەنجامی پتر بوونی تەوژمی کارەبا وە، بریتیە لە ئامرازێکی قورقوشم یان مس کە دەتوێتەوە و بازنەی کارەباییەکە دەبڕێت.
فاصل إعصاري - فاصل زوبعي	Cyclone-separator	جیاکەرەوەی گێژەڵووکەیی، جۆرە ئامرازێکە وەکو بێژنگ بەکاردێت.
فاصد - فصّاد	Phlebotomist	خوێن گر- ئەو کەسەی کە خوێن لە مرۆڤ دەگرێت.
فاصولية = حنبل - فاصوليا	French-bean = kidneybean = Haricotbean = Phaaseolus = Negro-bean	(فاسۆلیا)- ماشە سپی- ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی پاقلە بەرو و دەنکەکەی ئەکرێت بە چێشت.
فاصوليا المستنقع	Bog bean	فاسۆلیای زەلکاو- جۆرە ڕووەکێکە
فاصوليا سكرية	Sugar bean	فاسۆلیای شەکر
فاصلة	Pause = interval	باخوەر= پشوو- ماوە-ووچان،خاڵ لە نوسیندا.
فاضول = سن زائدة		ددانی زیادە،گورگە ددان،ددانە گورگە
فاعل = نشيط	Active	چالاك، گورج

فاعل - عامل	Doer	بکەر
فاعل = فعالّ	active	چالاك
فاعلية - كفاءة - فعالية	Efficiency = activity	چالاکی- چاکی- باشی
فاعلية بصرية - فعالية بصرية	Optical activity	چالاکی بینایی- لە مەیانی ڕووناکیدا بریتیە لە ڕەوشتی هەندێك ماددەی ڕۆشن(شفاف) کە ئاستی (مستوی) جەمسەرگرتن وەردەچەرخێنن کاتێك کە ڕووناکییان پێدا تێپەڕ دەبێت.
فاعلية اشعائية = نشاط إشعاعي	Radioactivity	چالاکی تیشکدانەوە، وەکو لە هەندێك کانزادا هەیە بۆ نمونە یۆرانیۆم
فاغر - هيلوديرما	Heloderma	(هیلۆدیرما) جۆرە مارمێلکەیەکی ئەستوری لاکێشەییە درێژیەکەی نزیکەی مەترێك دەبێت، ڕەنگەکەی قاوەییە هێڵی ڕەش و زەردی تیادایە.
فاغرة	Fagara, anthoxylum	(فاگرا)- تەختە زەرد- دەوەنێکە لە کۆمەڵەی سەداو بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت گەڵاکەی ئاوێتەو دەزوولەییە تۆوەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
فاغية - اقحوان بلسمي	Costmary = Astmary	بەیبونی بەلسەمی- جۆرە گیایەکە گوڵی سپی بۆن خۆش ئەگرێت.
فافس - كف النسر		لەپی سیسارك- جۆرێکە لەکەرەوزەکیوێلە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
فأفأة - تمتمة	Stammering	زمان گیران-لاڵەپەتەیی= لاڵەپەترەیی- نیمچەلاڵی= زمان پەمی
فاقد	Losser	وونکەر
فاقد الشعور- فاقد الحس	Faint = senseless = unconscious	بێهۆش- سڕ
فاقع - فاتح	Loud = bright = vivid	کاڵ- زەردباو(بۆرەنگ)
فاقالية - جُمية	Phacelia	(فاسیلیا)- جۆرە ڕووەکێکە گوڵی سەیر دەگرێت
فاكهة	Fruit	میوە- فیقی
فاكهة جاك	Jack fruit	میوەی جاك- درەختێکە بەرەکەی لەبەری کەبان دەچێت گرنج گرنج وسەوزە، یەك دانە لەبەرەکەی نزیکەی ٨٠ کیلۆ دەکێشێت
فاكهاني - بائع الفاكهة	Fruiterer =Fruit seller	میوە فرۆش
فاكهة نصف جافة	Halfdryfruit = semidry fruit	جەرمە، زۆردە
فاكهة غير ناضجة - فاكهة فجّة	Unripe fruit	باکۆفە- میوەی نەگەییو- کرجوکاڵ- زرك
فاكهة حمضية - حمضيات = موالح	Citrus	شلۆر- میوەی ترشەمەنی
فاكهة مجففة	Dry fruit	چیرك- زەردەڵە- میوەی ووشك کراوە
فاكرة	Flacre	(فیاکەر) جۆرە گالیسکەیەکی بچووکە.
فاكورة - ترباس	Door bolt	سورگی دەرگا- کلۆمی دەرگا
فاكوسكوب	Phacospe	(فاکۆسکۆپ) دووربینی گونجاندنی زەرەبین
فاكوليث = فاكوليت	Phacolith = phacolite	(فاکۆلیت)-(فاکۆلایت) جۆرێکە لەبەردی ئاگرین= کەرەسەیەکی خاوە لەکۆمەڵەی زیولایت بلورەکانی (کریستاڵ) لە زەرەبین دەچن.
فال - طيرة	Auspices = Goodomen	فاڵ-پێش بینی بە چاکە یان خراپە
فال	Grey whale	نەهەنگی خۆڵەمێشی
فالت - سائب	Loose = free	بەرەڵا
فالج = شلل	Paralysis = palsy	لەرزۆکی- شەپلە- گۆج بوون- گێربوون- گۆت بوون- ئیفلیجی

فالج الأطفال = شلل الأطفال	Infantile paralysis	ئيفليجى مندالآن
فلج عام - شلل عام	Panplegia = pamplegia	لەرزينى هەموو لەش- لەرزۆكى(ئيفليجى) گشتى لەش
فالج نصفي = شلل نصفي = شلل جانب واحد	Hemiplegia = Hemiparalysis	لەرزينى نيوەى لەش= لەرزۆكى (ئيفليجى) نيوەى لەش
فالج الحنجرة المزمن	Chronic-Roaring	قرحـە-نەخۆشـىيەكە تووشـى وولاّخ دەبيّـت. دەنگيّكـى تايبەتىيـە لـە وولاّخـەوە ديّـت لـەكاتى هەناسـەدان و لـەكاتى ئيـش كـردن دا بـەلاّم لـە ئيسراحەت كردندا نامينيّت.
فالجى = مفلوج	Hemiplegic	لەرزۆك- ئيفليج
فالج - دهـانج - قرمل - قرعوص	Bactrian camel	ووشترى دوو دووگ، ووشتريّكى گەورەيەلە ناوەراستى ئاسيادا دەژى، لە ووشترى ئاسايى گەورەترە بەلاّم كورت ترەو تووكەكەى دريّژترە.
فالرس - كناريـة - بشنة	Canary grass = phalaris	(فالاريس)- گياكـەنارى- تـوو زيبويـى- گيايـەكى سـالاّنەيە لـە كۆمەلّـەى دەغلّودان.
فالية - خنفساء = مرقطة	Spotted beetle	قالۆنچەى بەلّەك.
فالية - فرجـة الأشـتعال - فالية البندقية	Touch hole	كونى تيّنر- كونى تلەنگ كە باروتەكەى ليّوە دەسوتيّنريّت
فالوذ - فالوذج - بلوزة - مهلبية	Balancemange = sweet jelly	قەيماغ- پلۆر- پەلّوئە- پالّوودە- سايلە- جۆرە حەلّوايەكە لە ئاردو ئاوو هەنگوين يان شەكر دروست ئەكريّت
فالق - صدع	Fault	درز- قلّيش- تلّيش-وەكـو ئـەو درزە گەورەيـەى كەلەكەڤـەرەكانى زەويـدا روودەدات بەهۆى جوولەى تويّكلّى زەوييەوە.
فالس	Valse	(ڤالس) جۆرە سەمايەكە يان مۆسيقايەكە
فالونيا	Valonia	(ڤالۆنيا)- جەوت- كلاّوى بەروو، بۆ دەباخ كردن باشە.
فاماتينيت	Famatinite	(فاماتينايت) كەرەسەيەكى خاوە بريتىيە لە گۆگرديدى مس و ئەنتيمۆن لە ئەرجەنتين و پيرۆدا هەيە.
فام	Faam	(فام) رووەكيّكە لە ئاسيار فەرەنسە لەجياتى چايى بەكارديّت.
فالكار-٥٨	Valcar 58	(ڤالكار-٥٨)- جۆريّكە لە ماددەى پۆليئەستەر
فالكروم	Valchrome	(ڤالكرۆم)- بريتىيە لە گيراوەى سركاتى (ئەسيتاتى) كرۆم لە بۆيە كردندا بەكارديّت.
فالديت	Valdet	ڤالديت- جۆريّكە لە تۆزى شتن وەكو تايد وسايت
فالينتينيت - انتمون ابيض	Valentinite	(ڤـالينتينيت)،كلـى سـپى-بريتىيـە لـە سـىٰيەم ئۆكسـيدى ئـەنتيمۆن، كەرەسـەيەكى خـاوە رەنگەكـەى سـپى يـان خۆلّەميّشـىيە هـەنديّك جـار سووريّكى كالّـە لـە يۆغۆسـلافياو ئيتاليـاو ئـەلّمانيا دا هەيـە ئـەنتيمۆنى ليّدەرئەهيّنريّت.
فاليوم	Valiom = diazepan	(ڤاليۆم)- دەرمانيّكە ئارام دەدات بە نەخۆشى بە شيّوەى حەب هەيە.
فاليريان	Valerian	(ڤاليريان) دەرمانيّكى بۆن تيژە لە رەگى رووەكى ناردين واتە(گيا پشيلە) دەردەهيّنريّت بۆ ئارام دانى دەمار بەكارديّت
فاليابام	Valiapam	(ڤاليابام) دەرمانيّكى ئارامدەرو خەويّنەرە بە شيّوەى حەب هەيە.
فالقة الغام	Flail	مين تەقيّنەرەوە

فالوني	Valloni	(ڤالۆنی) شیوی کەنداوی- دۆڵی کەنداوی
فانوس سحري	Magic-lantern = Epidiascope	چرای تەلیسمی= چرای سحری=(ئەپیدیسکوب)
فانوس - مصباح الريح	Lantern	چرا= فانۆس- چرادان= کلچان- چرا دەست.
فانوس السيارة الأمامي	(Motor)-head-light	چرای(گلۆپی) پێشەوەی ئۆتۆمبێل
فانوس السيارة الخلفي	Back light = Tail-light	چرای (گلۆپی)دواوەی ئۆتۆمبێل
فانيليا - ونيلية - فنيلية	Vanilla-plant	(ڤانیلیا)ڕووەکێکە بەرەکەی بۆن خۆشە بە شێوەی بەهارات بەکاردێت بۆ بۆن خۆش کردنی چوکلێت و حەڵواو دۆندرمە بەکاردێت.
فانال	Fanal	(فانال)- جۆرێکە لە لۆك بۆ مەرەکەبی چاپ کردن بەکاردێت ڕووناکی کاری تێناکات
فانديكس	Vandex	(ڤاندێکس) بریتی‌یە لە هاڕراوەی کانزای سیلینیۆم،تۆزێکی ڕەشە بۆ ڕەق کردنی لاستیك بەکاردێت.
فانيلين	Vanillin	(ڤانیلین) بریتی‌یە لە دەرزیلەی سپی بۆنێکی تیژو تامێکی تایبەتی هەیە، کەمێك لە ئاوی ساردو زۆر لە ئاوی گەرمدا دەتوێتەوە وەکو ماددەیەکی بۆنخۆشکەر لە پیشەسازی کەل وپەل تەوالێت وخواردەمەنیدا بەکاردێت.
فانسيد	Vancide	(ڤانسید) دەرمانێکە بۆ لەناو بردنی کەڕوو.
فانلة - فانيلة - فنلة	Flannel = vest	فانیلە ١) قوماشێکی خوری یان لۆکەی تەنکە. ٢) جۆرێکە لە جل و بەرگ لەژێرەوە لەبەر دەکرێت.
فانلة قطن	Flanne lette	فانیلەی لۆکە
فانلة رجالي بلا اكمام	Singletunder-vest	فانیلەی پیاوانەی بێ‌قۆڵ.
فانلة للملاكمة	Singlet	فانیلەی زۆران بازی
فانكوين	Vanquin	(ڤانکوین) جۆرێکە لە دەرمانی کرم بە شێوەی حەب هەیە.
فاندول	Vandol	(ڤاندۆل) مەڵحەمی چارەکردنی سووتاوی‌و ڕووژانی پێست
فانادات	Vanadate	(ڤانادات)خوێی ترشی ڤانیدیك
فانيد	Sugar canady	شەکری نەبات= نەبات
فانادينيت	Vanadinite	(ڤانادینیت) یەکێکە لەکەرەسە خاوە گرنگەکانی کانزای ڤانادیۆم،زەنبەق، فۆسفۆر، قورقوشم و ڤانادیۆم وئۆکسجین و کلۆری تیادایە بە شێوەی کریستاڵی قاوەیی یان سووری یاقوتی ،سەرچاوەیەکە بۆ ڤانادیۆم لە دروست کردنی پۆلاو بۆیەدا بەکاردێت.
فاناديوم = فناديوم	Vanadium	(ڤانادیۆم)- توخمێکی کانزایی‌یە، ژمارەی گەردیلەیی‌یەکەی=(٢٣) وکێش گەردیلەیەکەی-(٥٠,٩) و کێش و جۆریی‌یەکەی(٥,٦٨٥) و هاوهێزی‌یەکەی =(٥)، ڕەنگەکەی سپی زیویی‌یە لە دروست کردنی دارشتەی پۆلاییدا بەکاردێت نیشانەکەی (V)لە تەکنۆلۆجیای تیشکی سینی (ئێکس)دا بەکاردێت.
فاه - فوه - فم	Mouth	دەم= زار
فاوانيا - عود الصليب - ودح	Paeonia = peony = Sweet flag	داربا= دارچاخ- (فاوانیا) ڕووەکێکە بە شێوەی گیا و دەوەن گوڵێکی گەورەی پەمبەیی یان سوور یان ئەرخەوانی دەگرێت، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت تۆوەکەی سوورە.
فايكون	Phygon	(ڤایگۆن) تۆزێکی پرتەقاڵی‌یە بۆ لەناو بردنی نەخۆشی ڕووەك بەکاردێت.

فايلايت	Fayalite	فايلايت - سليكاتى ئاسن. كەرەسەيەكى خاوە.
فايبرين - ليفين	Fibrine = Fibrin	فايبرين - ريشاڵێ - مادەيەكى پرۆتينى سپى‌يە لە پيچكهاتنى خوێن و ماسولكەدا هەيە
فايبروين	Fibroin	(فايبرۆين) مادەيەكى پرۆتينى‌يەلە ئاوريشمى‌سروشتى‌دا هەيە.
فايبرينوجين	Fibrinogen	(فايبرينۆجين) پرۆتينێكى تواوەيە لەزەرداوى خوێندا، لە مەيينى خوێندا بەشدارى دەكات.
فايظ - رباء	Interest	فايز- سوو
فايظجي = مراب	Money-interest = usurer	فايز خۆر= سوو خۆر
فبية = إبزيم	Clasp = buckle	ئاوزەنگى، وەكوو ئاوزەنگى پشتێن
فبراير - شباط	February	(فيبرايەر)= رەشەمێ مانگى دووەم لە لە ساڵنامەى كريگۆريدا
فُتات = كُسارة	Smithers = fragments = splinter = crumbs = detritus	خاكە- ووردتكە- پاشماوە= وورده،وەكوو ووردەنان،چەو ولم
فتات الحجر	Clastic	ورده بەرد
فتات الأرز	Broken rice	برنجى وردتكە
فتاح = فتاحة	Opener	بكەرەوە- هەڵپچڕ
فتاحة الكيس	Bagstand	ئامرازێكە دەمى تورەكە دەكاتەوە بۆ ئەوەى پڕبكرێت لە دانەوێڵە
فتاحة رسائل = فتاحة كتب	Letter oppener	كاغەز هەڵدڕ- كاغەز هەڵ پچڕ
فتاحة زجاجات	Cork-screw	شووشە هەڵپچڕ
فتاحة علب صفيح	Tin-opener = can-opener	قوتو هەڵپچڕ
فتّاح - ذعرة - قويع - صفراغون = ابوفصادة = زيطة - ام عجلان	Wagtail	كلك هەڵسەنگێنە، شوان خەڵەتێنە، باڵندەيەكە كلكى بەرزو نزم دەكاتەوە وەكو بترسێت وايە.
فتاش - مفتش	Inspector = searcher	پشكنەر- سەرپەرشتيار
فتاة	Yong woman = girl	كچ- كەنيشك- كيژ- دۆتە
فتّال	Twister	بادەر= لوولدەر- ئەو كەسەى (ئامرازەى) كەدەزوو بادەدات
فتالة - عقاصة	Tortrix = leaf roller moth	مۆرانەى گەڵا لوولدەر- جۆرە پەپوولەيەكە زيان بە رووەك دەگەيەنێت،گەڵاكەى لوول دەكات وەكوو لە هەندێك درەختى بەرداروو سنەوبەردا
فتان = فاتن - خلاّب	Charming	دڵبەر
فتاشة السلاح الناري	Rifle cleaning rod	سورگى= بريتى‌يە لە شيش يان پەتێك بۆ پاككردنەوەى لوولەى تفەنگ.
فتاسة الأقفال - طفشانة = فاتحة الأقفال	Picklock	ئامرازى قفڵ كردنەوە، بۆ مەبەستى دزين
فتاة مسترجلة = فحلة = إمراة مرجلانية = إمراة مسترجلة	Virago	نێرە كوڕانى- نێرە كوركانى- ئافرەتێك هەندێك رەوشتى پياوى تيادابێت
فتّاك - قتال	Murderous	بكوژ- كوژندە- كوشندە= فەوتێنەر
فتّانة = حجر المحك	Lydian-stone = touch-stone	سەنگى مەحەك- بۆ تاقى كردنەوەى زيوو زێڕ
فتاق - بجرة - فتق السرة	Hernia = rupture	قۆڕيى =قۆڕيى ئاووك
فثالات	Phthalate	(فثالات)- خوێى ترشى فثاليك

فتة - فتيتة - غميسة	Sop	تريت= نانى تىَ ووشراو
فتح	Opening	كردنەوە
فتـــح الميّـــت = تشريح الميّت	Thana topsia = necropsy	يەكالاَ كردنى مردوو- تویَ تویَ كردنى مردوو، بۆ مەبەستى خويَندن
فتحة = فرجة	Opening = aperture = ostium	كون
فتح إعتماد - إئتمان	Opening of-credit	ريَكەوتنيَكە كەسيَكى پارەدار لەسەريَتى كە ميقداريَك پارە بخاتە ژيَر دەستى كەسيَكى ترەوە كە بەجاريَك يان چەند جاريَك وەرى بگريَت
فتح حساب جار	Running account	كردنەوەى متمانەيەك لە بانقدا بۆ كەسيَك بۆ ئەوەى كە بتوانيَت پارە دابنيَت يان وەرى بگريَت بە شيَوەيەكى بەردەوام
فتحة في ثوب	Slash = slit	كون،دڕاويى
فتحة مشتركة = مجمع	Cloaca	كۆكون= كونى هاوبەشى- كونيَكى هاوبەشىيە لەلەشى هەنديَك گياندارا وەك بۆق بۆ دەرهاويشتن پيسايىو ميزو شاوەت
فتح - تشفيق	Scratch ploug-hing	كيَلاَنى زەوى بۆ جارى يەكەم بەشيَوەيەكى ساكار
فتحة الشرج - است	Anus = Analaperlure	قنگ- كونى قنگ، كونى كۆم
فتحة فؤادية	Cardia of stomach = carodiac end	كونى دلّى- كونە(دەمەكەى) كەى سەرەوەى گەدەكە نزيكە لە دلّەوە.
فتحة آلة التصوير - فتحة الكاميرا	Aperture of-camera	كونى ئامرازى ويَنە گرتن (كاميَرا) كەرووناكى ليَوە دەچيَتە ژوورەوە.
فتحة شبكة = عين الشبكة	Mesh	كونى تۆر
فتحة المزمار	Glottis	كونى قورگ
فتحة الفرج - فتحة التناسل = فتحة تناسلية انثوية	Osexternum = female genital opening	كونى قوز= كونى شەرمگە
فتحة تناسلية ذكرية	Meal genital pening	كونى زاوزىَ= زىَ
فتحة الأنف - منخر	Nostril	كونە لووت
فتحة تنفسية	Spiracle = stigmata	كونە هەناسە- چەند كونيَكى بچووك لەلاتەنيشتى لەشى ميَروودا بۆ هەناسەدان
فتحة الأذن	Earhole	كونە گوىَ
فتحة الخرطوم	Proboscis-hole	زەموورەك- كونى قورتمىفيل
فتحة خيشومية	Gill slit	كونى ريَشوويى= چەند كونيَكن لەم لاولەولاى خەنديَك گياندارى ئاوى وەكو ماسى بۆ هاتووچۆكردنى ئاو
فتخة حلقة	Ring	كەمە= كەلە= ئەلّقە
فتخي - حلقي	Cricoid	ئەلّقەيى- وەكو كركراگەى ئەلّقەيى
فتخ - كبر القدمين	Macropodia	پىَزل
فتر	Small span	بست- قولانج= بۆست
فتراء		جۆرە گيايەكە بۆ مەبەستى ميزپىَكردن و رشاندنەوە بەكارديَت
فتراك		پاشكۆبەند

فترة	Pause = interval = intermission = duration	ماوە
فترة = حين = برهة	Period	تاو= ماوە
فترة إنتقالية	Transitional-period	ماوەی گواستنەوە
فترة الراحة	Rest period = Intermission period = break	ورچان= ماوەی ئیسراحەت
فترة الرعي	Grazing period	ماوەی لەوەڕ= وەرزی لەوەڕ
فترة الريّ	Irrigation period	ماوەی ئاودان - ماوەی ئاودانی کشتووکاڵ
فترة الكمون	Preinfective period	ماوەی مت بوون= ماوەی نێوانی وەرگرتنی ڤیرۆس لەلایەن مێرووەوەو توانای ئەو مێرووە بۆ گواستنەوەی نەخۆشی ئەو ڤێرۆسە.
فترة التدريب	Period of training	ماوەی مەشق پێکردن
فترة اللعب	Rally	ماوەی یاری
فترة الأعداد	Preparatory period	ماوەی ئامادەکردن
فترة الشعور	Obnubilation	
فترة لاموسمية - فترقبوخات	Buchan spell	
فترة المراهقة	Adoles cene	ماوەی هەرزەکاری
فترة نجمية - دورة نجمية	Sidderal period	ماوەی ئەستێرەیی - خولی ئەستێرەیی- ئەو کاتەی (وەختەی) کەپێویستە بۆ ئەستێرەیەکی گەڕۆك(یان هەلا تەنێکی ئاسمانی تر بێت) بۆ ئەوەی کە خولێکی تەواو بەدەوری خۆردا بخات کەبەنیسبەت ئەستێرەیەکی هاوەڵەوە (یان جێگرەوە) پێورابێت بۆ نمونە خولی ئەستێرەیی مانگ(٢٧) ڕۆژ و (٧) سەعات و (٤٣) خولەکە.
فترة إقترانية - دورة إقترانية	Synodic period	ماوەی هاوەڵی -خولی هاوەڵی- کاتی(وەختی)خولێکی تەواوی بینراوی (دیاری) تەنێکی ئاسمانی بەدەوری تەنێکی تردا (وەکوو ئەستێرەیەك بەدەوری خۆردا) وەکوو لەزەوییەوە دەبینرێت و لەکاتی بەرامبەر بونێکەوە(هەلاّتنێکەوە) بۆ بەرامبەر بوونێکی تر پێورابێت. ئەمەش هاوەڵ بوونی دووتەنی ئاسمانی دەگرێتەوە لەیەك پلەدا لەناوچەی بورجەکاندا.بۆ نموونە خولی هاوەڵی ئەستێرەی گەڕۆکی زاوە (عطارد) (١١٥,٩) ڕۆژە کەچی خولی ئەستێرەیەکەی (٨٨) ڕۆژە.
فترة الأرتخاء - فترة التراخي	Relaxation time	ماوەی خاوی= ماوەی خاوو بوونەوە= ئەو ماوەی کاتی(وەختی) یەیە کە ئایۆنێکی جوولاّوە دەیباتە سەر هەتا پەیوەندی خۆی لە ئەتمۆسفێرێکی(جو) ئایۆنی دەکاتەوە بۆ ئەتمۆسفێرێکی تر.
فترة بينية = فاصل بيني	Interval	ماوەی نێوانی
فترة الحمل	Gestalion-termor period	ماوەی زگپڕی= ماوەی ئاووس= بۆ ماین(٣٤٠)، کەروێشك (٣١)، مانگا(٢٨٥)، مەڕ (١٥٠)، بەراز (١١٥)، بزن (١٥٢)، ماکەر(٣٦٥) ڕۆژ.
فترة الدرّ	Period of lacta-tion	ماوەی شیردان، وەکوو لە ئاژەڵدا
فترة نصف العمر = فترة عمر النصف - عمر نصفي	Half- life	ماوەی نیوەی تەمەن- تەمەنی نیوە-ئەو وەختەی کە پێویستە بۆ لێك هەڵوەشانی نیوەی گەردیلەکانی مادەیەکی تیشك دەرەوە، لە ئەنجامدا ئەم مادەیە دەگۆڕێت بۆ مادەیەکی تر جاری واهەیە ماوەی نیوەی تەمەن بریتییە لەبەشێك لەیەك خولەك جاری واش هەیە بریتییە لە چەند هەزار ساڵێك.

فترة الحيول	Dioestrum	ماوه نێوانی دەرکەوتنی ئارەزووی ڕەگەزی لە گیاندارا لە دووجاری یەك لەدوای یەکدا.
فترة كامبرية	Combrian period	ماوەی کامبری- سەردەمێکی جیۆلۆجی کۆنە بەسەر زەویدا تێپەڕبووە.
فترة سلورية	Silurian perlod	ماوەی سیلۆری= سەردەمێکی جیۆلۆجی کۆنە بەسەر زەویدا تێپەڕبووە.
فـترة كربونيـــة - فترة فحمية	Carboni ferous-period	ماوەی کاربۆنی= سەردەمێکی جیۆلۆجی کۆنە بەسەر زەویدا تێپەڕبووە.
فترة جوارسية	Jurassic period	ماوەی جوارسی=سەردەمێکی جیۆلۆجی کۆنە بەسەر زەویدا تێپەڕ بووە.
فترة الحضانة	Inuc bation period	ماوەی داینگەیی. ئەو ماوەیەی کە تێپەڕدەبێت لە نێوان چوونە ژوورەوەی میکرۆب بۆ لەش و دەرکەوتنی نیشانەکانی نەخۆشی لەلەشدا
فـتر - فُـترة = سمكـة رعادة - سمكة رعاشة	Cat fish = Electric eel = Electric cat fish	ماسی‌یە گوربە- ماسی‌یە تریشقە- ماسی کارەبایی- ماسی‌یەکی کارەبایی گەورەیی شێوە لوولەیی سەرپانە لەکاتی مەترسیدا تەوژمێکی کارەبایی دەگرێتە دوژمن.
فترين	Vitrain	ڤیترێن/ توێژاڵێکی بریسکە دار لە خەڵووز.
فترة خطر التجول	Curfew period	ماوەی قەدەغە کردنی هاتووچۆ
فتشية	Fetishism	(فێتیشیزم) ئاراستە بوونی ئارەزووی ڕەگەزی بەرو یەکێك لە ئەندامەکانی لەش ڕەگەزی بەرامبەر وەکوو بەرامبەر وەکوو بەرامبەر وەکووپەرچەم یان پاوو پووز، یان بەرەو جل و بەرگی بەرامبەر وەکوو جلی ژێرەوە یان گۆرەویی.
فتق = فتاق = ادرة	Hernia = Ramex	قۆڕیی= قۆڕ بوون- وەتەبا= درانی پەردە تەنکەکەی ناو لەش (خەو- بریتۆن) وە داکەوتنی هەندێك لە ئەندامەکان وەکو گون، ڕیخۆڵە هەتەد. یان هاتنە دەرەوەی ئەندامێك یان هەناوێك لەو بۆشایی‌یەوە کەتیایەتی.
فَتقْ	Rip = Tear = Rent = Rupture	هەڵ وەشان- دڕان
فتقي	Hernial	قۆڕیی= شتێك پەیوەندی هەبێت بە قۆڕیی‌یەوە.
فتق خصي - فتق صفني	Orchiocele	قۆڕیی گون
فتق البطن	Abdominal-hernia = laparocele	قۆڕیی سك- قۆڕیی زك
فتق مهبلي	Coleocele	قۆڕیی گوڵێنك
فتق شرجي	Hedrocele	قۆڕیی کۆم
فتق جاسئ	Porocele	
فتق دبيلي	Bubonocele	
فتق الحجاب الحاجز	Diaphragmatict hernia	قۆڕیی ناوپەنچك
فتق هلسباخ	Hassel bachs hernia	قۆڕیی هاسلباخ
فتق معوي	Enterocele	قۆڕیی ڕیخۆڵە
فغر المعدة	Gastrostomy	گەدە هەڵدڕین
فتقي	Hernial	قۆڕیی= هەرشتێك پەیوەندی بە قۆڕیی‌یەوە هەبێت
فتق بلعومي	Pharyngocele	قۆڕیی گەروو
فتق عضلي	Myocele	قۆڕیی ماسولكە
فتق القزحية	Myiocephalon	قۆڕیی پەلەزە= هاتنە دەرەوەی پەلەزە لە کۆرینای چاوەوە.

فتق الرَّحِم	Hysterocele	قۆڕیی منداڵدان، نەخۆشی‌یەکی گرانە تووشی مەڕو ماڵات دەبێت.
فتق السُرّة - فتق سرّي	Exomphalus = omphalocele = umbilical hernia	قۆڕی ناووك= ناوك دەرپۆقین بارێکە (عارض) تووشی ناووك دەبێت، بە داخ کردن چارە ئەکرێت.
فتق المبيض	Ovariocele	قۆڕیی هێلکەدان
فتق المثانة	Vesicocele	قۆڕیی میزەڵدان
فتق حجابي	Diaphragmatic hernia	قۆڕیی ناوپەنچك
فتق رئوي - قيلة هوائية	Pneumatocele	قۆڕیی سی‌یەکان
فتق خلقي	Congential- hernia	قۆڕیی زکماکی
فتق القرنية	Keratocele	قۆڕیی وشکێنەی (کۆرنیای) چاو
فتق العدسة	Phacocele	قۆڕیی زەرەبینی چاو
فتق كبدي	Hepatocele	قۆڕیی جگەر، لە جگەری گیاندارادا دەبێت
فَتْل = بَرْم	Twisting	بادان= ئاڵاندن= هۆنینەوە
فتلة	Atwist = Kink	بادان= بادانێك
فتلة	Kink = spin	پێچ- خول- خولانەوە
فتنة - سحر الجمال	Glamour	جوانی- شەنگی-شۆخی= قۆزی
فتنة = زهرة السنط	Acacia = flower = Acacia farnessiana = sweet (scented acacia) sponge tree	گوڵە ئەکاکی= دەوەنێکە لە هندستان دەڕوێت گوڵەکەی زەرد و بۆن خۆشە عەتری(کاسی) لێ دەردەهێنرێت
فتنة - ياسمين هندي	Plumeria = temple tree = pagoda tree	یاسەمەنی هیندی= دارو دەوەنێکی رازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی ژەقە، گوڵەکەی گەورەو بۆن خۆش و هەمە ڕەنگیە، سپی یان سوور، ئاوگەکەی ژەهرینە.
فتنة النهار - زنبق النهار	Hemerocallis = day lily	دولبەر- ڕووەکێکە گوڵێکی جوانی هەیە، بە ڕۆژ ئەگەشێتەوە، بە شەو سیس دەبێت، بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت گوڵی زەرد یان شین ئەگریچت پێی دەوترێت (فونیکا).
فتوخ - فحالب - براثن	Claws = clutches	چرنوك
فتوة - شباب	Adolescence = yoyth	گەنجی- لاوی
فتور (للحرارة)	Tepidity	شلەتێنی- شیرەتێنی
فتور	Frigidity = torpidity = torpor	بێ هێزی - داهێزران- خاوی- کزی
فتور الوعي	Stupor	کزی یان کەم بوونەوەی هۆش
فتور الجسم - توصيم	Malaise = languor	لەش داهێزران-لەش خاوی- کزی= خاوی
فتور الوعي	Stupor	خاوبونەوەی هۆش- کەم هۆش
فتور المرض - خمود المرض	Remission	خامۆش بوونی بڵاوبونەوەی نەخۆشی درم، وەستانی نەخۆشی درم لە بڵاوبونەوە.
فتى = شاب	Youth = boy	گەنج- لاو
فتيل	Twine	پڵیتە
فتيل - فتيلة المصباح	Wick = Burner	پڵیتە- چەخماخ- سەری پڵیتە- فتیلە
فتيلة - تحميلة = شيف	Suppository	شاف- پڵیتەی دەرمان کە دەخرێتە کۆمەوە
فتلية البارود	Fuse = fusee	تێز= پڵیتەی باروت

فتيلة جروح	Dossil = tent	پلیتەی برین
فتيل المصباح	Filament	١-پلیتەی گلۆپ= تەلێکی زۆر باریکە لە کانزای وەکو تەنگستنەوە دەخرێتە گلۆپەوە خاڵی شلوە بونەکەی زۆر بەرزە کە تەوژمی کارەبایی پێدا تێپەڕ دەبێت هەڵدەگیرسێت. ٢- پلیتەی چرا
فتيل تفجير	German	پلیتەی تەقاندن= پلیتەیەکە لە کا بە باروت ناوەخن کراوە.
فتيلة كهربائية	Fuse	(فیوز)- هۆیەکە بۆ پاراستنی ئامرازو دەزگای کارەبایی لە زیان لە ئەنجامی پتر بوونی تیری کارەبا وە، بریتیە لە ئامرازێکی قورقوشم یان مس کە دەتوێتەوە و بازنەی کارەبایی‌یەکە دەبڕێت.
فتيش - اسهم نارية	Fire works	فیشەکە شێتە، تیرە ئاگرینەکانن یاری ئاگر
فتيخة	Verticillium = wild	کەڕوویەکی زیان بەخشە لە ڕووەکی وەکو پۆتەقاڵ و پەتاتە دەدات.
فتيق - مفتوق - مشقوق	Rent = ripped	دڕاو
فترق الصفاف	Herniated = Ruptured	قۆڕ- کەسێك تووشی قۆڕی بووبێ.
فتية	Ageraum	(ئەجیدراتەم) گوڵە لاو- گیایەکی ئەمەریکی‌یە گوڵەکەی تەمەن درێژە.
فجّ = مسيل اخدودي	Gully	گەل- ڕووبارێکی بچوك
فجّ - فُجاج	Mountain pass = col = couloir	دەربەند- ڕێگای نێوان دوو چیا
فِجّ - غير ناضج	Immature	نەگەیوو- کاڵ- کرچ- زرك- گەرمك، وەکو میوەی پێ‌نەگەیوو
فجاجة - بسر - عدم النضج	Anoria	کاڵی- کرچی- نەگەیوی- زرکی
فجاجة - باسورق		چەقالە= بەرەبایەف
فجأة	Suddenly = accident	کوتوپڕ- لەناکاو- لوتوبزون
فجائي	Sudden	کتوپڕی- کوتوپڕی- دەست بەجێ- لەپڕ- لەناکاوی.
فحج = فرشحة - صكك	Straddling tragopodia = nock-knee	گەلاوگەل ڕۆیشتن- دور خستنەوەی هەردوو قاچ لە یەکتری لە کاتی ڕۆیشتندا.
فحج = افحج - اصك - اصفد	Valgus	ئادەمیزادێك پێشی هەردوو قاچی لە یەکتری نزیك بوبنەوە.
فجر = ضوء الصباح	Down day = day-break = day- spring	بەیان- بەرەبەیان- سپیدە= شەبەق- شەوسوو
فجرم	Walnut	گوێز- بەری دار گوێز
فجر كاذب	False dawn	زەردە پەڕ- بریتی‌یە لە ڕووناکی‌یەکی کز لە پێش ڕۆژ هەڵهاتندا
فجر قطبي = شفق قطبي	Polarlights = aurora	بەرە بەیانی پۆڵی
فجر قطبي جنوبي - اضواء قطبية جنوبية	Aurora-australis	بەرەبەیانی پۆڵی باشووری= گزنگی پۆڵی باشووری، دیاردەیەکی سروشتی‌یە بریتی‌یە لە تەوژمی ڕووناکی کە ناوبەناو ئەدرەوشێتەوە لە ناوچەی پۆڵی باشووری باوەڕوایە کە لەئەنجامی پشێوی کارەبایی‌یەوە دەبێت لەبەرگی هەوادا(جوّ)
فجر قطبي شمالي = اضواء قطبية شمالية	Aurora-borealis	بەرەبەیانی پۆڵی باکوری- گزنگی پۆڵی باکوری، هەمان دیاردەی پێشووە لەناوچەی پۆڵی باکوریدا ڕوودەدات
فُجل	Radish = (raphanus)	تور= ترپ= تڤر= گیایەکە ڕەگەکەی بەشێوەی سەلکە توونە ئەخورێت، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی سپی یان زەرد یان بنەوشەیی‌یە

فجل أسود - فجل حار	Black radish	توری ڕەش- تورێکی کێویلەیە ڕەگەکەی ئەستوورو ڕەنگ بنەوشەییە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
فجل برّي - فجيلة	Wild radish = white charlock = flix weed = wild mustard	خەرتەلە کێویلە- تورە کێویلە- گیایەکە لەناو دەغلوداندا دەڕوێت زیان بە ڕووەك دەگەیەنێت بەلاّم بۆ ئالیکی ئاژەڵ باشە، هەروەها دەرمانی لێ دەرئەهێنرێت.
فجل الجمال = سمارة - توذريج	Hedge mustard = erysimum	تۆودەری- توری ووشتر- گیایەکە گوڵەکەی زەرد و وردە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بۆ چارەسەرکردنی دەنگ نووسان.
فجل الهند - فجل جاوا - مخري	Snackeradish mougri	توورە مارانە- جۆرە تورێکە ئەڕوێنرێت، سەلکەکەی مێخی ئەستوورە ئەخورێت، هەروەها بەرەکەشی ئەخورێت.
فجل الخيل = فجل الحصان = خردل الألمان	Horse radish	تووری ئەسپ، گیایەکی پزیشکی ڕەگەکەی ئەستور و سپییە گوڵەکەی سپی و بچووکە جۆرە ڕۆنێکی لێ دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
فجل ياباني = فجل لفتي = ديكون	Daikons	تووری جاپانی-(دیکۆن) جۆرێکە لە توور ئەخورێت گەلێك شێوەو قەبارە و ڕەنگی هەیە بە شێوەی بەهاراتیش بەکاردێت.
فجوة - حَيز	Copartment = lacuna = cavity	کەلێن- بۆشایی
فجوة - فرجة	Vacuole = gap	بۆشۆکە-کەلێن- بۆشایی- بەتاڵی- تورەکە بۆشاییەکی خڕە لە سایتۆپلازمی خانەی ڕووەك و گیانداردا بە پەردەیەك دەورە دراوە شلەیەك یان مادەیەکی ڕەقی تیادایە فرمانی هەرس کردنی یان هەڵگرتنی خواردەمەنی یان دەرهاویشتنی پاشماوە دەبینێت.
فجوة صخرية	Geode	جیۆت- کەلێنێك کە لە مرۆڤێکدا کەبەبلوور ناوپۆش بوبێت.
فجوة عصارية	Juice vacuole	بۆشۆکەی ناوگی
فجوة غذائية	Food vacuole = Digestive vacuole	کەلێنی خواردەمەنی- بۆشۆکەی خواردەمەنی
فجوة متقلصة	Contractile vacuole	کەلێنی کرژەوەبوو- بۆشۆکەی کرژۆك
فجوة هوائية	Air gap	کەلێنی هەوایی- بۆشاییەك پڕبێت لەهەوا
فجوة هوائية - جيب هوائي - مطب هوائي	Air pocket	گیرفانی هەوایی
فجوة زيتية	Oil vacuole	بۆشۆکەی چەوری- کەلێنی چەوری، وەکو لە خانەی هەندێك ڕووەکدا هەیە.
فجور - دعارة	Debauchery = dissipation lacunar = vacuolar	جووت گرتن بە حەرامی- داوێن پیسی- پیاوخراپی
فجوي	Lacunar = Vacuolar	بۆشۆکەی کەلێنی- شتێك پەیوەندی بە (بۆشایی) کەلێنەوە هەبێت.
فجيلة	Wild radish = white charlock = flix weed = wild mustard	تورۆکە- خەرتەلە کێویلە- تورە کێویلە- گیایەکە لەناو دەغلوداندا دەڕوێت زیان بە ڕووەك دەگەیەنێت بەلاّم بۆ ئالیکی ئاژەڵ باشە، هەروەها دەرمانی لێ دەرئەهێنرێت.
فجيلة الشط - رشاد البحر	Searocket	تووری دەریا- تەرەتیزەی دەریا- گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە گوڵەکەی سپی و بچووکە بۆ لەوەڕ باشە.
فُحّال - فحول	Spadix = date palm male	دارخورمای نێر
فحام	Coalmerchant = coaler	خەڵووز فرۆش
فحام - تفحم الرئة	Anthracosis	ڕەش بوونی سیەکان- تۆزاویی بوونی سیەکان بە دوکەڵ یان خاکە خەڵوز.

فحج = حنف	Bow-legged = Bow-leg = strethenopodie = talipesvarus = club footed	قاچ خواری بە شێوەیەکی زگماکی= پەیزەنی= نزیك بونەوەی سەری پەنجە گـەورەی هـەردوو پـێ، وە دوورکەوتنـەوەی پاژنـەی هـەردوو پـێ لـە یەکتری‌یەوە.
فحش = فسْق	Adultery = lewdness	داوێن پیسی
فحش بالميت	Necrophilia	مردوو گاین
فحص	Test = examination = checking	فەحس= سەیرکردن- پشکنین= نۆڕین
فحص طبي	Medical examination	پشکنینی پزیشکی
فحص الجسم	Body checking	پشکنینی لەش- شەیرکردنی لەش بۆ مەبەستی پزیشکی
فحص الجيوب بالأشعة	Sinography	پشکنینی گیرفانەکانی لووت بە تیشك
فحص الجثة (او تشريحها)	Autopsy = necropsy	پشکنینی لاشەی مردوو= سەیرکردنی لاشە
فحص الأروما	Stump analysis	پێوانی قەف= پێوانی ئەلقەکانی بڕگەی پانی قـەدی درەخـت بـۆ زانینـی تەمەنی ئەو درەختە.
فحص الأسنان	Odontalysis	پشکنینی ددان= سەیرکردنی ددان
فحص الجمجمة	Cranioscopy	پشکنینی کەللەی سەر- سەیرکردنی کەللەی سەر
فحص الخلايا	Cytoscopy	پشکنینی خانەی لەش= سەیرکردنی خانەی لەش
فحص البيض	Candling of eggs	پشکنینی هێلکە= جیاکردنەوەی هێلکەی پیت کراو و ناپیت کراوبەوەی کەبدرێتە بەر چرایەکی تایبەتی
فحص (تحليل) الحبوب	Seed analysis	پشکنینی (شی‌کردنەوەی) دانەوێڵە- خەملاندنی ڕێژەی سەدی تۆوی پاك لـە نمونەیـەکدا هـەروەها ڕێـژەی سـەدی خڵتـە لـەتۆوی گژوگیـای هەمـە جۆرەدا.
فحص اللحوم	Meat inspection	پشکنینی گۆشت
فحـــص الذقـــن - نقرة الذقن	Pit, or, hollow, or, hohe of chin	چاڵی چەناگە
فحل = ذكر	Bull = Stallion	نێرە وس- کەڵ= نێر= نەڕ
فتاة مسترجلة - فحلة = إمراة مرجلانية - إمراة مسترجلة	Virago	نێرە کوڕانی- نێرە کورکانی= ئافرەتێك هەنێك ڕەوشتی پیاوی تیادابێت
فحل الكلب	Male dog	گەماڵ= نێرە سەگ
فحل الحمير = عير	Stud-ass	نێرەکەر
فحل الغنم - ذكر الغنم	Sheep (male)	بەران= نێرەی مەڕ= شەکە نێری= قۆچ- تگڵ
فحل المعز - فحل الماعز	Goat (male)	سابرێن= نێری تەگە= ئەژە= خرت
فحل البقر = ثور السفاد	Stud-bull	کەڵە گا
فحل الخيل = طلوقة	Stallion = entire	ئەسپی پەڕین
فحا ونثيا = ذكر وانثى	Tenon and- mortise	نێرومێ- زمانەو چاڵ= وەکوو ئەوەی سەری کە پارچە تەختەیەك بخرێتە درزی پارچە تەختەیەکی ترەوە بۆ قایم کردن.
فحل القبج - قاق	Red leg (male)	نێرە کەر
فحم	Coal = carbon	کاربۆن- خەڵووز- ڕەژی= ڕەژوو= زووخاڵ= ماددەیەکی کاربۆنی‌یە لە ئەنجامی شی‌بوونەوەی بەشی ماددە ڕووەکی‌یکان لە ناخی زەویدا پەیدا دەبێت.

فحم اسمر = فحم بني	Brown coal	خەلووزی قاوەیی
فحم نباتي	Char coal	خەلووزی ڕووەکی= خەلووزی لابردنی ڕەنگ، بریتی‌یە لە پاشماوەی دلۆپاندنی تەختەو لەشی گیاندار لە شوێنێکدا کە هەوای تیا نەبێت بۆ لابردنی ڕەنگی شلەی ڕووەك بەکار ئەهێنرێ
فحم حجري	Coal = pit-coal	خەلووزی بەردین
فحم حجري طري - فحم بيتوميني = فحم حمري	Bituminous-coal	خەلووزی بتیومینی- خەلووزی بەردینی قیری= خەلووزی بەردینی تەڕ- خەلووزێکی فشەڵە نزیکەی نیوەی بریتی‌یە لە کاربۆن.
فحم الكوك	Coke	خەلووزی کۆك- مادەیەکی ڕەش کونیلە دارە لە ئاتەواو سووتانی خەلووزی بەردین لە کورەدا پەیدا دەبێت.
فحم الأنثراسيت	Anthracite-coal	خەلووزی ئەنتراسیت، جۆرێکە لە خەلووزی بەردین زۆربەی کاربۆنە.
فحم اسمر - فحم اللفنايت	Lignites = Brown coal	خەلووزی قاوەیی، =خەلووزی لیگنایت- جۆرێکە لە خەلوزی بەردین نزیکەی نیوەی کاربۆنە ڕەنگەکەی قاوەیی‌یە
فحمة الساق = تفحم الساق	Black leg	خەلووزە- نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە لە بەکتریاوە دادەکەوێت و دەبێتە هۆی ڕەش بوونی قەدی ڕووەکەکە وەکوو لە توتن و کەلەرم و گێزەرو پەتاتەدا.
فحم المعوجات	Retort carbon	خەلووزی چەوتەك= ئەو خەلووزەی کەلەسەر دیوی ناوەوەی دیواری چەوتەکی دەزگای دلۆپاندنی خەلووزی تەڕ دەنیشێت.
فحم ماص	Sucker coal	خەلووزی مژۆك= جۆرە خەلووزێکە ڕەنگ یان گاز هەڵ ئەمژێت بۆ لابردنی ڕەنگ لەکەرەستەی خواردەمەنی بەکاردێت.
فحم العظام	Bone charcoal = bone-black	خەلووزی ئێسقان- خەلووزی ئێسك
فحم حيواني	Animal char-coal	خەلووزی گیانەوەر- لە دلۆپاندنی فەوتێنەری خوێن و ئێسك دروست دەبێت.
فحم الخشب	Char coal	خەلووزی دار
فحمي (عصر)	Carboni ferous-period	خەلوزیی- کاربۆنی (پەیوەندی هەیە بەسەدەی جیۆلۆجی‌یەوە)
فحمي - اسود	Black = Jet black	ڕەش- خەلووزی
فحم منشّط = فحم فعّال	Activated-char coal	خەلووزی چالاك- خەلووزی چالاك کراو= ئەو خەلووزەی کە وای لێدەکرێت بتوانێت مادەی تر هەڵمژێت.
فحومة = شقران = اسود = انتراكنوز	Anthracnose smut = stemrust	نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە لەداری مێو دەدات.
فحيح	Spreading of-perfume	بۆن بلاوبوونەوە
فحيم = شديد السواد = فاحم	Jet-black	زۆر ڕەش
فحيح الأفعى	Hissing	فیشکەی مار- دەنگی مار
فحيل = مُنجب	Thorough bred-stud	نێرەی گیانداری (ولاخ) ڕەسەن
فَخ = مصيدة	Trap = snare	تەڵە- داو- خەفك= تەپکە
فَخّار - فخاريات	Crockery = earthen ware = pottery	گڵێنە- گڵ- دیزەو گۆزە
فخار مزجج = خزف = سيراميك	Glazed pottery = ceramic	گڵێنەی شوشێنراو= فەخفوری- سیرامیك
فخار مصقول	Burnished pottery = burnished ware	فەخفوری ساف کراو

فَخْت	Moon light	مانگه شەو = تریفەی مانگ- ڕووناکی مانگ
فخج = شلل النصف السفلي من الجسم	Paralegia	ئیفلیجی نیوەی خوارووی لەش
فخذ	Thigh = Femur	ران، بەشێك لە قاچ
فخذة لحم	Leg (mutton)	ڕانە گۆشت- گۆشتی ڕان
فخذة لحم الخنزير	Ham	ڕانی بەراز
فخذة لحم الطير	Leg (of fowl)	ڕانی باڵندە
فخذة لحم البقر	Rump (of beef)	ڕانی مانگا
فخذي	Femoral	ڕانی شتێك پەیوەندی هەبێت بە ڕانەوە.
فَخْر	Glory = honour	شانازی- سەر بڵندی
فخر الثلوج	Chionodoxa	شانازیی بەفر- ڕووەکێکە گوڵدارە لە کۆمەڵەی زەمەق لەشوێنی بەفراویدا دەڕوێت.
فخري	Honorary	شانازیانە
فَخْفَخَة	Ostentation = Highpretension	کەشخە- خۆش گوزەرانی= تڕزل
فخفخة	Brady- Spermatism	بەهێواشی ئاوهاتنەوە
فخم = عظيم	Magnificent = loxurious = Grand = Sumptuous	مەزن
فدّان = اكر	Feddan = Egyptian acre = Acre of land	ئەکر- فەدان- پێوەرێکە بۆ ڕووبەر- ٠,٤ هکتار- بە پارچە زەوییەك کەبەرزێك جووت بکرێت- زەوییەکە کە ڕووبەرەکەی چوار هەزارو چل و هەشت یان چوار هەزارو دووسەد مەتر چوار گۆشە بێت
فدّان = بَقَرْ	Yok (of oxen)	گاجووت
فدام = مصفاة	Filter	پاڵوێنە= سوزگی
فدام القارورة	Bottle cap	سەرقاپی توتڵ= دەمەوانەی بوتڵ
فدام	Comedo	زیپکەی ڕەش لە دەموچاودا
فدار = احتياطي = فائض = زائد	Spare	سوپێر- سپێر
فُداد = فُدادة أنواع البوم :- فُداد = حنم = خبل = صدي = ضوع = فهام = هرفغ = هوذ	Barn- owls Screech-owls	جۆرێکە لە کوندە بەبوو گەورەیە سەری زلەو ڕەنگی قاوەییە، دەورو خوڵ عەماری گەنم دەدات
فَدادة		راجع (ضفدع)
فَداء = شونة = هري = انبار	Loft	(سایلۆ) کەنوو- عەمار- عەماری دەغڵودان.
فدخ الرأس = هَرْس الرأس	Cephalotripsy	لەت کردنی کەللەی سەری کۆرپەلە.
فَدَر	Chamois	راجع (شمواة)
فُدس		راجع (عنكبوت)
فُدش	Spider (female)	جاڵجاڵۆکەی مێ
فَدَع = عوج المفاصل	Deformative-arthritis = Talippes varus	مەچەك خواریی= قاچ خواریی بۆ دیوی ناوەوە- خوارو گێڕی لە دەست و قاچدا.
فدغ الجمجمة = ثقب الجمجمة	Craniotomy	لەت کردنی کەللەی سەر- بڕینی کەللەی سەر- کون کردنی کەللەی سەر.
فدم = أبله	Idiot	حۆل- کەودەن- گەمژە، گێل
فدومة = بلاهة	Idiocy = idiotism	حۆلی- کەودەمی- گەمژەیی، گێلی

فدية	Ransom	بژاردن- پاره بژاردن= خوێن بژاردن
فذّ - فرد	Unique = single	تاك
فذلكة - خلاصة	Summing up = summary	پوختەی ژماردنی پارە یان کڕین و فرۆشتن.
فرامة = قطاعة	Mincer	ئامرازی جنین. وەکوو جنینی سەوزەوات.
فرامة = خرقة الحيض = رفادة الحيض - ضمادة الحيض	Menopad	پەڕۆی بێنوێژی= سارغی بێنوێژی
فرامة اللحم	Mincer = Meat chopper	مەکینەی گۆشت= مەکینەی گۆشت جنین
فراميجين	Framygen	(فراميجين) جۆرێکە لە قەترەو مەڵحەمی چاو
فرّار - زئبق	Quicksilver	جیوە- کانزایەکی شلە ڕەنگی زیویيە
فرار - هروب	Flight = bolt	هەڵاتن= ڕاکردن
فرادة		راجع (عاتقة)
فرارة - فريرة = قرص دوام	Teetotum = Disctop	فرفرۆکە= مزراح
فرات	Fresh water	ئاوی شیرین
فرّان	Oven bird	باڵندەی تەنور= تەنورەوان- باڵندەیەکە هێلانەکەی لە شێوەی گومەز یان تەنوردا دروست دەکات.
فراخ - دجاج	Hens = Fowls	مریشك
فراز = جهاز القوة العمركزية	Centrifugal-seperator	دەزگای دەرپەڕاندنی چەقی، لە دروست کردنی شەکدا بەکاردێت.
فرّاء	Furrier	کەوڵ فرۆشتن، فەروە فرۆش، ئەو کەسەی کە جل و بەرگی فەروە دروست دەکات.
فراءة	Furriery	پیشەسازی فەروە دروستکردن
فَراش	Servant = waiter	بەردەست- دەرگاوان= ئیشکەر= نوێن ڕاخەر
فِراش - منام - حشية	Bed = Mattress	نوێن- پێخەف- سیپاڵ
فراش السرج	Saddle cloth = saddle mattress	سەرزین
فراش البرذعة	Pack-saddle-cloth	سەرپاڵان
فراش صغير	Lectulum	نوێنێکی بچووك
فراش القشّ	Litter	نوێنێك لە کاو پووش بۆ پاڵکەوتنی ئاژەڵ لەسەری
فراسكين - ليمون هندي	Pomelo tree = sckad dock-tree = pampel moose = pompelmous	پۆمیلۆ- شادۆك- لیمۆی هیندی- درەختێکی گەورەیە گوڵەکەی گەورە و سپیو بۆن خۆشە بەرەکەی خڕە، ئەم سەرو ئەو سەرەکەی قوپاوە، ڕەنگەکەی سەوزێکی کاڵە ئاوەکەی مەیلەوتاڵە، بەشەکرەوە دەخورێت.
فراغ - خلو	Emptiness = vacoom = vacuity = space	بۆشایی- ڤالا= ڤالبوون
فراغ تورشيلي	Torricellian-vaccum	بۆشایی تۆرشەلی- کەلێنکە هەوای تیادا نیە،دەکەوێتە سەرەوەی جیوە کەلە بارومەتردا
فراغ جنبي	Pleural-cavity	بۆشایی کەلەکە= بۆشایی تەنیشتەکانی بەینی سیو پەراسوو.
فراغ فمي	Oral cavity	بۆشایی (ئاودەم)

فراداي	Faraday	(فارادای) برێکه له کارەبا دەکاته (٩٦٥٠٠) کۆلۆم،یان ئەو بڕی کارەبایەی کە،بەش کردنەوەی کارەبایی،کێشێکی هاوهێز لە ئایۆنی مادە جیا دەکاتەوە
فرانكولين - دبلسم - حبقط = حبقطان = دراج	Francolin	پۆڕ- باڵندەیەکی جوانی سرکە ڕەنگەکەی قاوەییە لە چەمووچخوردا دەژی گۆشتەکەی خۆشە. لەبەر ئەوە زۆرە ڕاودەکرێت.
فرانسيوم	Francium	(فرانسیۆم) توخمێکی کیمیاگەرییە تیشکدەرەوەیە نیشانەکەی (Fr) ژمارەی ئەتۆمیەکەی(٨٧) دەست کردە ناوەکەی لە ناوی (فەرەنسە) وەرگیراوە.هاوهێزییەکەی (+١) قورسترین توخمە لە کۆمەڵەی کانزا ئەلکالییەکاندا.
فرازة = مفرزة	Separator	ئامرازی جیاکردنەوە، وەکو جیاکردنەوەی قەیماغ لەشیر یان کەرە لە دۆ.
فرّاز الحبوب	Seed sorter	ئامرازی جیاکردنەوەی دانەوێڵە.
فرازة الحليب = فرازة القشدة	Cream seperator = centrifugal separator = creamer	ئامرازی جیاکەرەوەی شیر= ئامرازی جیاکەرەوەی قەیماغ.
فراسيون - مروبة	Horehound = hoarhound = Marrubium	پونگە- گیایەکی دەشتەکی پزیشکی بۆن خۆشە، گوڵەکەی بچووکە.
فراسيون ابيض = حشيشة الكلب = فلية	White hore-hound	پونگەی سپی= گوڵەکەی سپییە
فراسيو القلب - بقلة الأمهات	Mother wort	جۆرێکە لە پونگە گوڵەکەی سوورە.
فراسيون الماء = حشيشة الغجر	Waterhoar-hound = Gipsy-herd = Bitter bugle wort	پونگە ئاوی= گیا قەرەج
فراسيون اسود = بلوط الأرض = سنديان الأرض	Black hore- hound = Black-hemp Nettle	ڕەیحانە کێویلە- بەرووی زەوی، ڕووەکێکە بۆ بەهێز کردنی گەدەو ڕەوان کردن بەکاردەهێنرێت.
فَرّاء - قولان - فَرّا التبت = حمار كيانج	Kiangass	کەری کیانگ، جۆرێکە لەکەرە کێوی، قەڵەوو بەهێزە لە ئاسیادا دەژی بەتایبەتی لە وڵاتی تیبتدا.
فرارجي - دجاجي - بائع الدجاج	Poulterer	مریشک فرۆش
فراسة - علم الفراسة	Physiognomy	زانیاری سەروسیما= تێبینی کردن و خوێندنی سەرو سیمای کەسێک لەسەر بنچینەی ئەوەی کەپەیوەندی هەیە بەڕەوشت و دەروونەوە.
فراسة الجوّ - تنبؤ جوي	Weather cast	نوقلانەی کەش= نوقلانە لێدان دەربارەی دیاردەکانی کەشوەکوو دەربارەی سەرماو گەرماو ڕەشەباو باران ..هتد
فراسة اليد - قراءة الكف	Chiromancy = Palmistry	دەست گرتنەوە- دەست خوێندنەوە
فراسة الدماغ	Phrenology	زانیاری شێوەی کەللەی سەر- خوێندنی شێوەی کەللەی سەر لەسەر ئەو بنچینەیەی کە پەیوەندی هەیە بەشەخسیەت و بەهرەمەندییەوە.
فراش المرض	Sick-bed	نوێنی نەخۆشی= جێگەی نەخۆشی
فراش الموت	Death bed	نوێنی مردن
فراش الدواب	Litter	نوێنی ئاژەڵ- ئەو پووش و پەڵاشەی کە لە تەویلەدا ڕادەخرێت بۆ ئەوەی کە ئاژەڵی لەسەر بخەوێت.

فراك	Frock coat	چاكەتێكی پیاوانەی كورتی ڕەشە هەتا سەر ئەژنۆ دێت.
فرادا - فُرادي	One by one = Singly	یەك لە دوای یەك
فراشة = ابو دقيق - عثة = فراش	Moth = butterfly	پەپولە- بەلاتینك- پەروانە- باویلكە= مۆرانە
فراش الليل - ليلية	Nocctuid = nocturnal moth	پەپولەی شەوەكی
فراشة زرقاء	Blue bottle	مژمژە- جۆرە پەپولەیەكی شینكارە، دەمی دەكات بە ناو كرۆكی گوڵدا و دەیمژێت.
فراشة الحصيد	Turnip dartmoth	مۆرانەی شێلم
فراشة الحنطة	White line- dartmoth	مۆرانەی گەنم
فراشة النبات	Plant moth	پەپولەی ڕووەك- مۆرانەی ڕووەك= كرمی ڕووەك= مێروویەكە زیان بە ڕووەك دەبەخشێت.
فراشةالتفاح	Apple fruit- miner = Apple ermine moth	مۆرانەی سێو- كرمی سێو
فراشة الدقيق	Flour moth = meal moth	مۆرانەی ئارد
فراشة الكراث	Leek moth	مۆرانەی كەوەر
فراشة الليلك	Lilac moth	مۆرانەی درەختی لەیلاق
فراشة الزيتون	Olive moth	مۆرانەی زەیتون
فراشة الكمثري	Pear moth	مۆرانەی هەرمێ
فراشة البطاطس	Potato moth	مۆرانەی پەتاتە
فراشة قارضة - دودة قارضة	Greasy- cutworm	پەپولەی قرتێنەر- كرمی قرتێنەر- مۆرانەی قرتێنەر- جۆرێكە لە مێروو ڕووەك دەقرتێنێت و دەیخوات وەكو مۆرانەی لۆكە.
فراشة الأرز	Rice moth	مۆرانەی برنج
فراشة الباذنجان - حفار ساق الباذنجان	Eggplent- sten- borer	مۆرانەی باینجان
فراش القشّ	Litter	نوێنێك لە كاو پووش بۆ پاڵ كەوتنی ئاژەڵ لەسەری.
فراشة البلح	Palm moth	مۆرانەی خورما
فراشة البلوط	Oak moth	مۆرانەی بەڕوو
فراشة الحبوب	Grain moth	مۆرانەی دانەوێڵە
فراشة بيضاء	White butterfly	پەپولەی سپی- مۆرانەی سپی- پەپولەیەكی گەورەیە لەسەر گەڵای سەوزە دەژی وەكو شێلم و كەلەرم.
فراشة الحور	Viceroy	مۆرانەی چنار- پەپولەیەكی ڕەنگینە بە ڕەنگی پرتەقاڵی و سوور و ڕەش و سپی زیان بە درەخت و چنار و بی دەگەیەنێت.
فراشة الزبيب	Raisin moth	مۆرانەی مێووژ
فراشة الشوك	Thistle butterfly	مۆرانەی كەرتەش
فراشة العنب	Grape moth	مۆرانەی ترێ
فراشة الكرم	Tortrix vitana	مۆرانەی داری مێوو
فراشة الكرنب	Cabbage- butterfly	مۆرانەی كەلەرم

فراش النهار	Rhopa locera	مۆرانەی رۆژەکی= پەپولەی ڕۆژەکی
فراشــة - كرنبيــة = دودة النبات	Black- veined- white = Garden- white	پەپولـەی زیـان بـەخش بـە ڕووەك- کرمـی زیـان بـەخش بـە ڕووەك وەکـو ڕووەکی گۆیژ و کەلەرم و شێلم.
فراشيات - فصيلة الفراشيات	Papilonidae	پەپولەیی‌یەکان- پەل (خێزانی) پەپولەکان.
فرانسيوم = فرنسيوم	Francium	توخمێکی کانزاییی‌یی نیشانەکەی (Fr) ە ژمارەی ئەتۆمیی‌یەکەی (٨٧)ە و کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٢٣) یە هاوهێزی‌یەکەی(+١)ە بە شێوەی هاوتایی (نظير) تیشکدەرەوە هەیە. قورسترین کۆمەڵەی کانزائەڵکانیەکانە، جاران پیێ دەوترا(ئەلابامین)
فرانكلينيت	Franklinite	(فرانکلینیت) یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی توتیا، بریتیە لە ئۆکسیدی ئاشن و توتیاو مەنگەنیز ڕەنگەکەی ڕەشەو بە شێوەی بلووری خشتەکی هەیە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو ڕەشە لە ناوچەی نیو جەرسی لە ئەمەریکادا هەیە.
فرانسيفيليت	Francevillite	(فرانسیڤیلیت) کەرەسەیکی خاوە باریۆم و قورقوشم و یۆرانیۆم و ڤانادیۆم و هایدرۆجین و ئۆکسجین تیادایە ڕەنگەکەی زەردە.
فرانكلن	Franklin	(فرانکلین) یەکەی کارەبایی لێخشاندن
فراكسنوس	Fraxinus	(فراکسینۆن)- درەختێکە لە کۆمەڵەی زەیتون.
فرامبواز - فرمبوزة - عوسج إيده	Redraspberry = raspberry = bush	جۆرێکە لە تووترك، گوڵەکەی سپی‌یەو بەرەکەی بنەوشەیی تێرە، خۆشە، ئەخورێت.
فرامبيزيا	Frambesia	(فرامبیزیا) نەخۆشیەکی پێستە زیپکەکەی لە تور دەچێت.
فرانق - ببر	Tiger	بەور= جۆرێکە لە پڵنگ لەشەکەی هێڵدارە
فرانق - عناق الأرض	Lynx = caracal	سیاگوش= سیولۆ جۆرێکە لە پشیلە کێوی سەری گوێچکەی تۆپەڵە مووی پێوەیە.
فراولة - شليك - شيلك	Strawberry	شلێك= چلێك= چیلەك= ڕووەکێکی گیایی تەمەن درێژە، هەندێك لە قەدەکانی دەخشێن بەسەر زەوی‌دا، گەڵاکەی سێ پەلکە بەرەکەی سوورە لە توو دەچێت بەڵام گەورەترە تامێکی ترش و شیرینی خۆشی هەیە.
فرانكينيا	Frankenia	(فرانکینیا) گیایەکە چەند جۆرێکی هەیە هەندێکی وەکو چایی بەکاردێت.
فرارية	Tiger flower	جۆرێکە لە سوێسنە (سوسن) گوڵەکەی گەورەیە سوری مەیلەو بنەوشەیی یان سەوزی مەیلەو قاوەیی‌یە ماددەیەکی زەمقی پزیشکی لێ دەردەهێنرێت.
فراية = فريّ		راجع (سمانى)
فربام = فرميت	Ferbam	(فێربام) تۆزێکی ڕەشە بۆ لەناوبردنی نەخۆشی ڕووەك بەکارئەهێنرێت.
فربيون - يتوع = تاكوت - عنجد	Euphorbia = spurge wort grass = milk wort	شیرمار- خوژیلك= خوشیلك= ڕووەکێکە گەلێك جۆری هەیە گەڵاکەی ئەستوورە، قەد و گەڵاکەی شیراوێکی ژەهری ترسناکی تیایە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
فربيون الأقدمين = يتوع هندي - زقوم هندي	Ancient milk wort	شیرماری هیندی
فربيون الفجر = يتوع السحور = رمادة	Sun spurge = wort grass = wort- wort	شیرماری بەرەبەیان- جۆرێکە لە ڕووەکی شیرمار.
فربيون المكسيك	Mexican fireplant	شیرماری مەکسیك

فربيون متصالب - حبّ الملوك	Caper spurge = Myrtle spurge = wild caper	شيرماری مۆرد
فربينا = مينا - رعي الحمام	Verbena = ver vain	مينا- (ڤێربينا) گيايەكە گوڵی ئاوێتەی وورد و جوان دەگرێت بە ڕەنگی شين يان مۆر.
فرتكة	Particle	١-تەنۆكە(جسيمة) ٢-ئامراز ٣-پارچە نان(برشانة)
فرتيكة - شوكة	Fork	چەتاڵی نان- چەنگاڵی نان
فرتودر	Fertodur	(ڤێرتۆدەر) دەرمانێكە بۆ چارەكردنی وەجاخ كوێری لە جۆری فرمانی، بۆ ئافرەت بەكاردێت.
فرتابول	Fertabol	(ڤێرتابۆل) دەرمانێكە بۆ چارەكردنی لاوازی گشتی لە لەشدا بۆ نمونە چارەكردنی بێ هێزی و خوێن كەمی.
فرتيت - العرق المديني - الشعرة الحية	Guinea worm = Filaria medinenis	كرمی غينيا- كرمێكە مێيەكەی مشە خۆرە لە ژێر} پێستی مرۆڤدا دەژی، كە گەورە دەبێت درێژییەكەی نزيكەی شەش پێ دەبێت.
فرتانيون - اقحوان	Feverfew	بەيبون= گيايەكە گوڵی زەرد و سپی دەگرێت بۆ مەبەستی پزيشكی بەكاردێت.
فَرْث	Feces	ريخ- شياكە= خواردەمەنی لە ناو وورگی گياندارا
فرج الأنثى = حياء	Pudendum vulva = cunnus vagina	كوز- قوز- زەها- زێ، بەشی دەرەوەی كۆئەندامی زاوزێ لە گياندارى مێدا.
فرجي	Vulvar	قوزيی= كوزيی- شتێك پەيوەندی بە قوزەوە هەبێت.
فرجي الشكل	Vulvi form	كوزی= قوزی- شتێك لە شێوەی قوزدا بێت واتا شێوەيەكی هێلكەيی هەبێت و درزێكی لە ناوەڕاستدا بێت و ئەم لاو ئەولاكەی بەرز بێت.
فرج الأرض		راجع سورنجان الجبل
فرجون(فرشاة) العين	Eye brush	فڵچەی چاو- ئەندامێكە لە تەنيشت چاوی زۆبيانەوە هەيە بۆ پاك كردنەوەی لە پيسی بەكاری دەهێنێت.
فرجون - فرشاة	Brush	فڵچە- فڵچەی جل
فرجون - محّة	Curry comb	ڕنەك= فڵچەيەكی ئاسنە بۆ پاك كردنەوەی پێستی وولاخ.
فرجنة	Grooming	پاك كردنەوەی پێستی وولاخ لە پيسی و تەپ و تۆز.
فرجال الثخن - قدمة	Caliper	(كاليپەر)- پرگاڵی پێوانی ئەستوری
فرجال - فِرْجار - برجل	Compass	پەرگاڵ- پرگاڵ- جەدوەر
فرجال الفقي	Beam- comp- asses	پرگاڵی ئاسۆيی= بۆ وێنە كێشانی بازنەی گەورە بەكاردەهێنرێت.
فرجاطة - فرقاطة	Frigate	كەشتی جەنگی= پاپۆری جەنگی
فرجة - فتحة	Operture = Gap = lacuna = Interstice = Spacing = Chint = Hiatus	كەلێن= دەلاقە= كون
فرجة الشرارة	Spark- gap	كەلێنی پريشك: ماوەی نێوانی دوو ئەليكترۆدكە بەتاڵ كردنەوەی كارەباييان تيادا ڕوو دەدات كاتێك كە جياوازی ئەرك لە نێوانياندا دەگاتە برێكی تايبەتی.
فرجة	Gap	دەربەند= كەلێنێك يان دۆڵێك لە نێوانی دوو چيادا.

فرجة الأشتعال = فالية البندقية	Touch hole	كونى تيز= كونى تفەنگ كە بارووتەكەى لێوە دەسووتێنرێت.
فرجية	Faragia	پۆشاكێكى فراوانى قۆڵ درێژە پياوانى ئاينى لەبەرى دەكەن.
فرجيت	Virgate	(ڤيرجيت) پێوەرێكى ئينگليزى كۆنە بۆ پێوانى رووبەر بەكاردەهێنرا.
فرجينيوم، فرانسيوم	Virginium	(ڤيرجينيۆم) توخمێكى كانزايى دەگمەنە.
فرح	Gladness = Happiness	خۆشى- شادى
فرحان	Glad = Hapy	دڵخۆش- دڵشاد- شاد
فرط = نفض	Beating = nimiety	تەكاندن- وەراندن، وەكو وەراندنى بەرى درەختى گوێز و توو و زەيتون.
فرطوسة - فرطيسة - فنطيسة		لمۆز- وەكو لمۆزى وولاخ
فِرط - رخيص	Cheap = low- priced	هەرزان
فرخ (حيواني)	Young	بەچكە- بێچوو- تێشك- چێليك
فرخ الأرنب	Rabbit (young)	خرناكە
فرخ أبو قردان	Heron shaw	بەچكەى شينە شاهۆ
فرخ الشاهين	Hobby	بەچكەى شاهۆ
فرخ العقاب	Eaglet	بەچكەى داڵ
فرخ الجاموس	Young buffalo	پەڵخە گامێش- پالاخ- ساك
فرخ الحمار	Young-ass	جاش- جاشك- جاشوولكە
فرخ - قاروس - ذئب البحر	Bass = perch	(باس)- گورگى دەريا- ماسىيەكى رووبارىيە
فرخ - لاطس - لاتس - حمار البحر	Lates	(لاتێس)- جۆرە ماسيەكە
فرخ نهري - قِشر	Perch	پێرچ جۆرە ماسيەكى رووبارى سەوزى ئاڵتونىيە
فرخ السمك	Alevin	بەچكە ماسى
فرخ الدجاج = كتكوت	Chick = Pcult	بارۆكە- ڤارك- زيفان- جووجك
فرخ القبج	Young partridge	گوار- بێچوى كەو كە باڵە فڕە نەبووبێ
فرخ القرد	Young ape	قەشمەر- بێچووى مەيمون
فرخ ورق - طلحة	Sheet of paper	تەبەقە كاغەز
فرخ السودان - غرغر - دجاج السودان	Guinea fowls	چين و ماچين- مريشكى حەبەشە- جۆرە مريشكێكى كونجە.
فرخ الديك الرومي	Poult	بەچكەى قەلەمون.
فرخ الغيط - فرفر = دجاجة المستنقعات - سحنون	Gallinule = Porphyrio	مريشكى كێڵگە، مريشكى زەلكاو- باڵندەيەكى ئاوييە.
فرخ الطير	Chicken = Poult = Chick = Brood	زەرنەقوتە- باڕۆكە- جووجك- جووجە- فرووج- جووجەڵە.
فرخ فجخ		باڵەفڕە- پەرەوازە
فرخ النبات = شطء - ركزة = فسيل = رئد،طنب - مروش	Germination = Sapling = Tiller = Sucker = Clump- (of shoots) = sprout	چەكەرە، خەلف- براڵە، ئەو لقە گۆيكەدارەى كە لە بنكى يان لەسەر قەدى درەخت پەيدا دەبێت و سوودى لێ وەردەگيرێت بۆ زيادكردنى رووەكەكە.
فرخ السلمون	Samlet = Salmonet = Smolt = Grisle = Smolt = Parr = Peal	بەچكەى ماسى سەلەمون
فرخ مخصي = ديك مخصي	Capon = Poulard	كەڵەشێرێكى خەسێنراو بۆ مەبەستى بەهر برين (خواردن) قەڵەو دەكرێت.

فرخ الجمرة	Anthrax = Carb-uncle	نەخۆشـیەکی درمـە تووشـی مـەڕو مـالات دەبێـت لەوانەیـە تووشـی ئادەمیزادیش ببێت، بلقێکی پیسی لە دەم وچاو یان قوڵ دا پەیدا دەکات.
فرخ البط	Duckling = Young duck = small duck	بەچکە مراوی
فرخ الوزّ	Gosling	بەچکە قاز
فرخ الخنزير - خنوص	Socking pig	شیگە- بەچکە بەراز- بزلە- چۆغە بازمڵە- بێچوی بەراز- پەڵخە بەراز.
فرخة سلطانية - ديك سلطاني - فرفر	Porphyrio	کەڵەشیچری سوڵتانی= باڵندەیەکی لاق درێژە لە زۆنگاودا دەژی و ماڵی دەکرێت.
فرخ الدب	Young bear	بێوڵە- بەچکە ورچ
فرخ الذئب	Young wolf	پارکۆڵە- بەچکە گورگ
فرخ النحل - فِرق النحل	Bee-swarm	پلوورەی هەنگ- پوورەی هەنگ ئەو کۆمەڵە هەنگەی کە شانە کۆنەکەی بە جێ دەهێڵێت بۆ ئەوەی شانەیەکی تازە دروست بکات.
فرد - شخص	Individual = Unpaired	کەسـێک- سـەڵتە زەلام- زەلام- کـەس- هـەر زیندەوەرێـك بوونێکـی سەربەخۆی هەبێت و شێوە و سیفەتی تایبەتی خۆی هەبێت.
فردي	Sporadic	تاکی- یەکی
فرد - مسدس (سلاح ناري)	Pistol	دەمانچە
فرد بساقية	Rebolver	دەمانچەی شەستیر
فرد (للأشياء)	One = Single	تاك- یەك- تا- دانە- قل
فرد (للأحياء)	Individual	یەك کەس- یەك زیندەوەر
فرد بمشط	Automatic-pistol	دەمانچەی ئۆتۆماتیك
فردة - ضريبة الأعناق	Capitation- tax	سەرانە- باجی مەڕومالات
فردة	On of pair = Mate = Fellow	لنگ- تاك- تا- یەکێك لە جووتێك- فەردە.
فردية الكروموسومات	Haploidy	تاك کرۆمۆسۆمیەکان- ئەو گیاندار و ڕووەکانەی کە تەنها نیو کۆمەڵچەی کرۆمۆسۆمیان تیادایە وەکو نێرەی هەنگ.
فردية الأصابع - وترية الأصابع	Perissodactyla	تاك پەنجەکان- کۆمەڵێکە لە گیاندارە شیردەرەکان نینۆك دارن وەکو تاپیر و کەرکەدەن.
فردية - شخصية	Individuality	کەسێتی= کەسایەتی- ئەو سیفەتانەی کەسێك لەوانی تر جیا بکاتەوە.
فردوس - بستان	Garden	باخچە
فردوس	Tauri	بەهەشت- کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
فردوس - بستان الكرم	Vineyard	ڕەز- باخچەی مێو= باخچەی ترێ
فردوسيات	Birds of paradise	باڵندەکانی بەهەشت- کۆمەڵە باڵندەیەکی جوان و پەڕ درێژن.
فردي = غير مزدوج	Azygus = Individual	تاکی- ناجووت، تاکە کەسێك.
فردوس - جنة	Paradise	بەهەشت
فردوسي	Paradisac	بەهەشتی
فَرْز - فصل	Separation = Isolation	جیاکردنەوە
فَرْزين - مفرزين	Secretin	(سێکریدین)- هۆرمۆنێکی ڕیخۆڵەیییە هانی جگەر و پەنکریاس دەدات بۆ دەردان.
فرز - ثلة	Flock of sheep	مەڕگەل

فرزان الشطرنج - ملكة الشطرنج	Queen	شاژنی شەترەنج
فرز الكثاة(القشدة)	Sreaming skimming	جیاکردنەوەی قەیماغ لە شیر
فرزدقة - خبزة غليظة	Thick bread	نانی ئەستوور- پەنجە کێشی
فرزجة	Pessary = Pessum	شاف (شافی هەڵگرتن) بە تایبەتی دژی سك پڕبوون.
فرْزِل = زردية لقطع الحديد	Pliers (for cutting iron)	پلایسی ئاسن بڕین- پلایسی ئاسن لەت کردن.
فرزع - حب القطن	Cottonseed	تۆوی لۆکە- دەنکی لۆکە- پەموانە
فرس(للذكر والأنثى)	Horse = Equs	ئەسپ و ماین ئەگرێتەوە.جۆرەکانی کەحێلە، سەگلاوی، عوبەیدە
فرس - حجْر - فرسة - انثى الخيل	Broodmare = Mare	ماین، مێیەی ئەسپ
فرس اصيل - فرس السباق	Blood- horse = Thoroughbred	ئەسپی ڕەسەن- ئەسپە کەحیلە- ئەسپی غارغارێن.
فـرس النـبي - سـرعوفة - ابو صلاح - حصان إبليس	Preying-mantid = Mantis = Praying insect	بالبالوکە- مەشکە درە- ئەسپی پێغەمبەر- کولـە حـاجی- مێروویەکـە باڵـەکی ڕاسـتە ڕەنگەکـەی سـەوز خـۆی لەسـەر ڕووەك مـت دەکـات بـۆ ڕاوکردنی مێروو.
فرس الشيطان = طير الكاتب - ابو حبيب	Secretary bird	باڵندەی نووسەر- باڵندەیەکە لە داڵ دەچێت مار دەخوات.
فـرس المـاء - برنيــق - بهيموت - سـيد قشـطة - فرس النهر	Hippopotamus = River horse	ئەسپی ئاوی- ماینی ئاوی- ماینی ڕووبار، گیاندارێکی شیردەری سم داری کەتەیە لە کەرکەدەن دەچێت سەری ئەستوور و گەورەیە مل و پەل و کلکی کورتن لە ناوی ڕووبارەکانی ئەفەریقادا دەژین گیا خۆرە.
فرس النهر القزم	Dwarf hippopo tamus	ئەسپی ئاوی گرگن.
فرس اصغر فل	Equaleus	ئەسپی بچووك- کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
فرس أعظم - فرس ثانٍ فل	Pegasus = Flying hourse	ئەسپی مەزن- ئەسپی فڕندە- کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکوورییە
فرس بخاري - حصان بخـاري - قدرة حصانية	Horse power	ئەسپی هەڵمی- توانایی ئەسپی- یەکیەکە بۆ خەمڵاندنی توانای ئامرز و بزوێنەرە هەڵمییەکان، ئەو تواناییـەی کـە پێویسـتە بـۆ بەرزکردنـەوەی (٧٥)کغم بۆ بەرزایی مەترێك لە یەك چرکەدا.
فرس الركوب - جواد	Saddle horse	ئەسپی سواری
فرس توليد	Manipure = Lippizaner = brood mare	ماینی زاوزێ
فرس قزم إيسلاندي	Iceland Pony	پۆنی ئایسلاندی- ئەسپە گرگنەی ئوستورالی
فرس صغي = مُهر	Filly	جوانو- تۆما- بەچکەی ئەسپ یان ماین
فرس سويدي	Russ	ئەسپی سویدی
فرس هنغاري	Nonius	ئەسپی هەنگاری- ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە
فرس منغولي	Mongolian horse	ئەسپی مەنگۆلی
فرس امريكي	Morgan	ئەسپی ئەمریکی
فرس مُدَّرب	Made horse	ئەسپی مەشق پێکراو
فرس حرون	Balk	ئەسپی سەرکێش

فرس البولو	Polo horse	ئەسپی پۆلۆ- ئەسپێکە یاری پۆلۆی پێ دەکرێت (یاریەکە لە سەر ئەسپ دەکرێت بە تۆپ و رێکتی دریژ).
فرس أسيوي - فرس آري	Asiatic (Aryan) horse	ئەسپی ئاسیاوی- ئەسپی ئاری
فرس عربي	Arabian horse	ئەسپی عەرەبی، ئەسپێکی جوانە.
فرس إنكليزي	English- blood horse	ئەسپی ئینگلیزی
فرس خَبّاب	Trotting horse or (Mare)	ئەسپی لۆقەکەر- ئەو ئەسپەی کەوا راهێنراوە هەر بە لۆقە بڕوات.
فرس جريح الركبة	Broken- kneed horse	ئەسپی ئەژنۆ شکاو یان بریندار.
فرس مسطك	Knock kneed or (Cow- hocked) horse	ئەسپی پەیزەن- ئەو ئەسپەی کە لە کاتی رۆیشتندا هەردوو ئانیشکی لە یەکتری نزیك دەبنەوە ئەمەش جۆرە نەنگی‌یەکە.
فرس البحر - حصان البحر	Sea-horse = Bellow- Fish	ماینی دەریا- ئەسپی دەریا- ماسی‌یەکی بچووکە سەری لە سەری ماین دەچێت.
فرس شامي	Syrian horse	ئەسپی شامی
فرس قزم - بوني - فرس جدمة	Pony	(پۆنی)- ئەسپە گرگنە- ئەسپێکی بچووکی سوکەڵەیە، نزیکەی ١٤٢سم بەرزە.
فرس (جَر) المحراث	Plough horse	ئەسپی جووت، ئەو ئەسپەیە کە جووتی پێ‌دەکرێت.
فرس الشطرنج	Knight	ئەسپی شەترەنج
فرس الرهان	Race- horse	ئەسپی رایز- ئەسپی غارغارێن
فرس مخص - فرس خَصي - خنذيذ	Castrated horse = Gelded horse	ئەسپی ئاختە- ئەسپی خەسێنراو.
فرس السهول	Mustang	(مەستانگ)- جۆرە ئەسپێکی دەشتەکی (کێوی)یە.
فرس للحمل - كديش - برذون	Pack horse	بارگیر- بارگیلی- یابوو- ئەسپی بار.
فرس الجَر - فرس العربات	Draft horse = carraige horse = draught horse	ئەسپی گالیسکە راکێشان- ئەسپی گالیسکە.
فرس الجَر الثقيل	Heavy- draught horse	ئەسپی راکێشانی باری قورس
فرس كميت	Bay (roan) horse	ئەسپی شێ- ئەسپی کوێت- رەنگەکەی لە نێوانی رەش و سوور یان قاوەیی و سووردایە.
فرس برزوالسكي	Equid przewaskii	ئەسپی پرزوالسکی، ئەسپێکی کێوی‌یە لە سیبریا و مەنگۆلیا دەژی.
فرس طائر = حصان طائر فل	Pegasus = Flying hourse	ئەسپی مەزن- ئەسپی فڕندە- کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکوری‌یە.
فرسان = خيالة	Cavalry	سوارە- سوارچاکان.
فرساوس = قاتل المدوسا = حامل رأس الخول - برشاوش فل	Perseus	(پێرسیوس) هەڵگری سەری دێو، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکوری‌یە
فرس (فحل) للأستلاء	Stallion	ئەسپی پەڕین- بۆ زاوزێ
فرسي - خيلي	Horsy = horsey = equine	ئەسپی، ماینی- هەر شتێك پەیوەندی بە ئەسپ یان ماینەوە هەبێت.
فرس ركوب و سحب ألماني	Hanoverian horse	ئەسپی سواریی و راکێشانی ئەڵمانی
فرس لونه كلون جلد الفار	Grullo	گرەلۆ- ئەسپێکی ئەمریکی‌یە رەشەنگی پێستەکەی لە رەنگی پێستی مشك دەچێت.
فرس أسكتلندي	Gallo way	گالۆوەی- ئەسپی سکۆتلاندی

فرسخ	League = parasang	فرسەنگ- فرسق (٨) کیلۆمەتر یان (٤) کیلۆمەترە واتا ٣,٢٥ میل یان(٥٢٥٠) مەترە.
فرسخ نجمي - بارسك	Parsec	(پارسیك)- فرسەقی ئەستێرەیی- یەکەیەکە بۆ پێوانی ماوەی نێوانی ئەستێرەکان، کە ئەکاتە ساڵی ڕووناکی.
فرسيون مائي	Water hoarhound = Gipsy herd = bitter bugle wort	پونگە ئاوی= گیا قەرەج
فرسيتية	Forsythia	(فۆرسیتیا)- درەختێکە لە کۆمەڵەی زەیتون گوڵەکەی لە زەنگۆڵە دەچێت.
فرسك دراق = دراقن	Peach tree	هەلوژە- درەختێکی بەردارە گوڵەکەی پەمەیی‌یە بەرەکەی خڕ و گۆشتن و ئاودار و بۆن و تام خۆشە دەنکەکەی ڕەق و بادەمی و تاڵە.
فرساء - برساء - افوكادو - زبدية	Avocado tree = persea	(ئەڤۆکادۆ)- درەختێکی بەردارە لە کۆمەڵەی زەیتون.
فرش	Bedding	ڕاخەر- ڕایەخ
فرشة الجذع	Bady brush	فڵچەی لەش- فڵچەی لەشی وڵاخ
فرش الضبع - شلطلة خشنة	Prangos = hayplant	گیایەکی دەشتەکی‌یە بۆ لەوەڕ باشە گوڵەکەی وورد و زەردە.
فرشة - فرشاة	Brush	فڵچە- بەتارە- فرچە
فرشة قش - طراحة	Paillase	جۆرێکە لە دۆشەك.
فرشة ملابس	Clothes brush	فڵچەی جل
فرشة حشية	Bed = mattress	دۆشەك
فرشة الزجاجة - فرشة البطل - فرشاة القناني - كنباثية	Callistemon = Bottle brush = callystum	(کالستمۆن)- فڵچەی شووشە- فڵچەی بوتڵ- درەختێکی هەمیشە سەوزە گەڵاکەی بۆن خۆشە لە بۆنی مۆرت دەچێت، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە لە فڵچەی شووشە شتن ئەچێت، یان قەدەکەی لە بوتڵ دەچێت.
فرشة لغسل انابيب الأختبار	Brush of test tube	فڵچەی شتنی بۆری تاقیکردنەوە.
فرش البيت - اثاث	Furniture = house furniture	کەلوپەلی ناوماڵ
فرش الأسمدة	Spreading of manure	بڵاوکردنەوەی پەین لە سەر زەوی کشتوکاڵی.
فرش الحذاء - سلفه - ضبان	Sock = inner- sole = sheesock	ناو فەرشی پێڵاو
فرش الوقاية	Mulch	فەرشی پاراستن- ئەو گیاو گەڵاو پووشەی کە زەوی پێ دادەپۆشرێت بۆ پاراستنی لە سەرما.
فرشاة لغسل الدوارق براس مقوس	Brush with cured head	فڵچەی شتنی کەموڵە.
فرشة الأسنان	Tooth Brush	فڵچەی ددان
فرشة الشعر	Hair Brush	فڵچەی قژ
فرشة الحلاقة	Shaving Brush	فڵچەی ڕیش تاشین
فرشة الأظافر	Nail Brush	فڵچەی نینۆك
فرشة البوية	Paint Brush	فڵچەی بۆیە
فرشحة - فرشخة	Straddle	لنگ داپچڕین- ئاولنگ پان کردنەوە- ئاوگەڵ پان کردنەوە- لنگ داچەقاندن.

فرشينه - فركيته - دبوس الشعر	Hair pin	تەوقەی سەر= تەوقەی قژ= گیرەی قژ، ئافرەت بەكاری دەهێنێت.
فَرْشَة	Stable litter = straw	نوێنی پووش- ئەو پووش و كایەیە كە لە ناو تەویلەدا دادەنرێت بۆ ئەوەی ئاژەڵ و وولاخ لە سەری بكەوێت.
فرصة	Opportunity	هەل- دەرفەت- ماوە- پشوو- ووچان- دەليقە= ووردەك.
فرصة - نوبة	Chance	نۆرە.
فرصة - عطلة	Vacation = reces	پشوو.
فرصاد - توت - كبوش	Mulberry = morus alba	توو- تووە سپیكە.
فرصد - فرصيد	Grapestone	دەنكی بۆڵە ترێ- تووی ترێ.
فرض	Duty	سەپاندن- سەرا سەپاندن.
فرض الضرائب - ضريبة	Taxation	داسەپاندنی باج.
فرض - تقدير	Supposition = Identation = Indentation	گریمان- قەبڵاندن
فَرَضية	Hypothesis	گرێ- ئەنگاری- گریمان- دانراو- دلوایەكە بە راست دائەنرێ ئینجا دلوائەكرێت كە بەڵگە بهێنرێتەوە بۆ سەلماندنی ئەو راستیە.
فرض رياضي	Datum = Data	راستی بیركاریانە، زانیاری بیركاریانە.
فرضية افوكادرو	Avogadro-hypothesis	گریمانی ئەڤۆگادرۆ- دەقی ئەم گریمانە دەڵێت- قەبارە یەكسانەكانی گازە جیاوازەكان هەمان ژمارە گەردیان تیادایە(لە هەمان پلەی گەرمی و پەستاوتندا).
فرضي - تقديري	Suppositional	گریمانی- خەملاندنانە
فرضي - نظري	Theoreticial = Hypothetic	تیوریانە- گریمانی‌یانە
فُرْضة - ثلمة - حزّ - فتحة	Gap = Incision = Crena = Notch	كون- كەلێن- كەل- درز
فِرضاخ - هاكية	Hakea	(هاكیا) دارو دەوەنێكی رازاندنەوەیە، گوڵی بچووك دەگرێت.
فرط - شدّة	Severity = Intensity	فرەیی- زۆریی، زەبر، تین
فرط، زيادة(سابقة)	Hyper	پێشگرێكە بە مانای(فرە، زۆری، پتری، سەروو)
فرط صوتي	Hyper Sonic	زۆر دەنگی- سەردەنگی، پەیوەندی هەیە بەو خێراییەوە كە پێنج ئەوەندەی یان زیارتی خێرایی دەنگە لە هەوادا.
فرط التألم - فرط الألم	Hyperalgesia = Hyperalgia	ئازاری زۆر، ئێشی زۆر
فرط الحموضية	Hyeracidity	زۆر ترشێتی- ترشێتی زۆر
فرط القلوية	Hyperalkalinity	زۆر قلیەیی- ئەلكالێتی زۆر
فرط التشبع - فوق التشبع	Super saturation	زۆر تێربوون- سەروو تێر بوون- باری ئەو شلەیەی كە زیاتر لە توانای خۆی مادەی تواوەی تیادایە.
فرط التبريد - تحت التبريد	Super cooling	زۆر سارد كردنەوە- فرە ساردكردنەوە. وەكو ساردكردنەوەی شلەیەك لە پلیەكی گەرمی نزم تر لە پلەی بەستنە ئاساییەكەی بە بێ ئەوەی كە بیبەستێت وەكو شووشە كە نمونەیەكە بۆ شلەیەكی زۆر ساردكراوە.
فرط النشاط	Hyperaction = Hyperenergia = Hypergasia	زۆری چالاكی- زۆری گورجێتی

فرط العرق - رحضاء	Hyperidrosis = Hyperephidrosis = Hyperrhidrosis	زۆری ئارەق- ئارەق زۆری
فرط الضغط	Hyperplesia	زۆری پەستان- پەستان زۆری
فرط الوزن	Over weight	زۆر کێش- کێش زۆری
فرط الشحام	Hyperliposis	زۆر قەڵەویی- قەڵەوی زۆر- زۆری چەوری
فرط التنفس - لهاث	Hyperpnea	هەناسە بڕکێ- زۆری هەناسەدان
فرط اللعاب	Hyper salivation	لیکنی- زۆر دەردانی لیك
فرط احساس اللمس	Hyper aphia	زۆری هەستایەتی دەست لێدان- زۆری هەستایەتی پێست.
فرط الأنبساط	Hyper extension	زۆری کشان
فرط الحموضة	Hyper acidity	زۆری ترشێتی- ترشێتی زۆر
فرط النشاط	Hyper activity	زۆری چالاکێتی
فرط الحراك	Hyper kinesia	زۆری جووڵە- جووڵەیی زۆر
فرط الضغط	Hyper tension = Hyper piesia	زۆری پەستان- پەستانی زۆر
فرط التشنج	Hyperplasia	زۆری کرژی- کرژی زۆری
فرط الحرارة	Hyper thermia	زۆری گەرمی- گەرمی زۆری
فرط النمـو - تضخم	Hyper trophia = over growth = Hyper genesis	زۆر گەورە بوون
فـرط التوصيـل - فرط توصيلية	Superconductity	زۆر گەیاندنی کارەبا- فرە گەیاندنی کارەبا: بۆ نموونە لە هەندێ کانزای وەکو قورقوشم و جیوەدا ئەگەر بۆ پلەی سفری بێ پایان(پەتی) سارد بکرێتەوە.
فرط الأفراز	Hyper secretion	زۆر دەردان- فرە دەردان
فرط افراز اللبن	Hyper galactia	زۆر دەردانی شیر- زۆری شیر- شیر زۆری
فرط التعب	Apokamnosis	زۆر ماندوێتی- ماندوێتی زۆر
فرط التوتر	Hyper tention = over tone = Hyper tonia	زۆر کرژی
فرط الأجهاد - فرط الجهد	Over strain	زۆری ئەرك- ئەرك زۆری
فرط الحس (او الأحساس)	Hyper thymia = Hyperes thesia = Hyper sensitility	زۆری هەستایەتی
فرط سكر البول	Hypergly cosuria	زۆری شەکر لە میزدا
فرط السمّية	Hypertoxicity	زۆری ژەهر- ژەهر زۆری
فرط الأنتاج	Over production	بەرهەمی زۆر- زۆری بەرهەم
فرط التغذية	Hyper nutrition = over nutrition = Hyperalimentation	خواردنی زۆر- زۆر خۆراکی
فرط الرعّي	Over grazing	زۆر لەوەڕان- لەوەڕانی زۆر
فرط السقي	Overirrigation	زۆر ئاودان- ئاودانی زۆر
فرط التكلم - ثرثرة	Hyperphasia	زۆر بڵەیی، چەنەبازی، زۆر وتن
فرط النضج - قفول - قبوب	Over- ripening	زۆر پێگەیشتن- زۆر گەیین- گەیینی زۆر
فرط الدم - إحتقان	Hyperemia	زۆری خوێن- خوێن تێزان

فرط سكر الدم = فطر كلوكوز الدم	Hyperglycemia = Hyperglycosemia	زۆری شەکری خوێن
فرط التعظم	Hyperostosis	زۆر گەورە بوونی ئێسیك
فرط ضغط الدم	Hyper tension = Hyperpiesie	زۆری پەستانی خوێن
فرط السمنة	Hyper adiposis	زۆر قەڵەوی- قەڵەوی زۆر
فرط العاطفية	Hyper affectivity	زۆر سۆزی- سۆزی زۆر
فرط املاح الدم	Hyper alonemia	زۆر خوێی لە خوێندا - خوێی زۆر لە خوێندا
فرط إفراز المذاكر	Hyper androgenisn	زۆر دەردانی ماددەی ئەندامی نێرینە
فرط الصعل = فرط قصر الرأس	Hyper brachycephaly	زۆر سەر بچووکی- سەر بچووکی زۆر
فرط التشبث = فرط العناد	Hyperbulia	زۆری کەللە شەقی- زۆر سووربوون لەسەر شتێك- قیرسچەمەیی زۆر
فرط كالسيوم الدم	Hyper calcemia	زۆری کالسیۆم لە خوێندا
فرط ثاني اوكيبد الكاربون في الدم	Hyper capnia = Hyper carpia	زۆری دووەم ئۆکسیدی کاربۆن لە خوێندا.
فرط الأسهال	Hyper catharsis	سك چوونی زۆر- زۆر سك چوون
فرط الأنشراح	Hypercenes thesia	دڵ خۆشی زۆر
فرط كلور الدم	Hyperchloremia	زۆری مادەی کلۆر لە خوێندا
فرط كولسترول الدم	Hyper Cholesteremia	زۆری کۆلسترۆل لە خوێندا
فرط الصفراء = زيادة إفراز الصفراء	Hypercholia	زۆری زراو- زۆر دەردانی شلەی زراو
فرط التغضرُف	Hyper chondroplasia	زۆری کرکراگە- کرکراگە زۆری
فرط التلون	Hyper chromatism	زۆری رەنگاو رەنگ بوون- زۆری رەنگ وەرگرتن
فرط عصارة المعدة	Hyperchylia	زۆر دەردانی ئاوکی گەدە- زۆری دەردانی شلاوی گەدە.
فرط الحركة	Hypercinesis = Hyper kinesia = Hyper motility	زۆری جووڵە- جووڵە زۆری
فرط إحساس بالبرد	Hyper cryalgesia = Hyper cryesthesia	زۆری هەست کردن بە سەرما- سەرما بردەڵەیی.
فرط الحمل	Hyper cyesis = super fetation	شفتە ژێکردن- زۆری سك پڕبوون- سك پڕبوونی ئافرەت یەك لە دوای یەك
فرط الكريات الحمراء	Hypercythemia	زۆری خڕۆکە سوورەکان لە خوێندا
فرط كريات البيضاء	Hypercytosis	زۆری خڕۆکە سپیەکان لە خوێندا
فرط إنبساط القلب	Hyperdiastole	زۆری کشانی دڵ
فرط الظمأ	Hyperdipsie	زۆری تینوێتی- تینویەتیەکی زۆر
فرط البول	Hyperdi	زۆری میز- میز کردنی زۆر
فرط الأسنان الأضافية	Hyperdontia	زۆردی ددانی زیادە- بوونی ددانی زیادە بە شێوەیەکی زۆر
فرط الأثغار	Hyperdontogeny	زۆری ددان دەرهاتن
فرط السمع - حدة السمع	Hyperchema	گوێ سووکی
فرط التميه	Over hydration	زۆر ئاویی- ئاو زۆری
فرط التقرن	Hyper keratosis	زۆر ڕەق بوون

فرط التألم	Hyper algesia	زۆر ئازار چێژان
فرط الدم (تبيغ)	Hyperemia	زۆر خوێنی- خوێن زۆری
فرط التبريد	Super cooling	زۆر ساردکردنەوە
فرط التشبع	Super saturation	زۆر تێری
فرط التوصيلية	Super condutivity	زۆر گەیاندنیەتی هەندێك مەعدەن ئەگەر ساردبکرێنەوە بۆ نزیکی پلەی سفری سەدی بەرهەڵستی کارەباییان زۆر کەم دەبێت یان هەر نامێنێت.
فرط الضغط - فرط ضغط الدم	Hyper tension	پەستان زۆریی= زۆری پەستانی خوێن
فرط النمو	Over growth	زۆر گەشە کردن
فرط الأنفعالية	Hyperemotivity	زۆر شپرزە بوون= شپرزە بوونی زۆر
فرط نشاط الغدد الصم	Hyperendocrinism	زۆری چالاکی لووە کوێرەکان
فرط العصبية - فرط التهيج العصبي	Hyper erethism	زۆری تووڕە بوون- زۆر توڕە بوون- تووڕە بوونی زۆر
فرط الحديد في الدم	Hyperferremia = Hyperferricemia	زۆری ئاسن لە خوێندا
فرط البلوغ الباكر - فرط النمو التناسلي	Hypergenitalism	زوو باڵق بوون- زوو گەشەکردنی زەگەزی
فرط المذاق - حدة المذاق	Hypergeusia	چێژ سووکی= زوو چێشتنی تامی شت
فرط كلوكوز الدم	Hyperglycemia	زۆری کلۆکۆز لە خوێندا
فرط التبجح	Hypergnosia	فشە کردن- زۆر خۆهەڵکێشان
فرط المنسلية - فرط إفراز الغدد التناسلية	Hypergonadism	زۆری دەردانی لووە رەگەزیەکان وەکو زۆری دەردانی ماددەی رەگەزی لە لایەن گوون و هێلکەدانەوە.
فرط الهرمونية	Hyperhormonism	زۆری هۆرمۆن= زۆر دەردانی هۆرمۆن- هۆرمۆن زۆری
فرط المائية	Hyper hydration	زۆری ئاو= ئاو زۆری
فرط المناعة	Hyperimmunity	زۆری بەرگری- بەرگری زۆری
فرط بوتاسيوم الدم	Hyperkalemia	زۆری پۆتاسیۆم لە خوێندا
فرط الحيض	Hypermenorrhea	زۆری بێ نوێژی- بێ نوێژی بەتین.
فرط الأنسلاخ	Hypermetamorphosis	زۆری کاژ فڕێ دان
فرط القزمية	Hypermicrosoma	زۆری گرگنی
فرط المعدنية	Hypermineralization	زۆری کانزایی= کانزا زۆری
فرط التذكر = حدة الذاكرة	Hypermnesia = Hypermnesis	بیر تیژی
فرط النشاط العقلي	Hypernea	زۆری چالاکی ژیری
فرط نتروجين الدم	Hypernitremia	زۆری نایترۆجین لە خوێندا
فرط افراز الخصية - فرط نشاط الخصية	Hyperorchidism	زۆری دەردانی گون- زۆری چالاکی گون
فرط الشهية	Hyperorexia	زۆری ئیشتیا= ئیشتیا زۆری
فرط الشمّ = حدة الشم	Hyperosmia = Hyperosphresia	زۆری هەستی بۆن کردن

فرط الأباضة = بكور جنسي في البنات	Hyperovaria = Hyperovarism	زۆری دەردانی هێلکە- زۆری دەردانی هێلکە لە هێلکەدانی ئافرەتدا.
فرط حموضية الدم	Hyperoxemia	زۆری ترشێتی خوێن
فرط الأوكسجين	Hyperoxia	زۆری ئۆكسجین
فرط التاكسد	Hyperoxidation	زۆری ئۆكسان
فرط بروتينات الدم	Hyperproteinemia	زۆری پرۆتینی خوێن
فرط التلعب - اللعابية	Hyperptyalism	لیكنی- زۆر دەردانی لیك
فرط النوم - كثرة النوم	Hypersomnia	زۆر نووستن
فرط التشحم	Hypersteatosis	زۆر دەردانی چەوری- زۆری چەوری
فرط الأثداء - كثرة الأثداء	Hyperthelia	مەمك زۆری- زۆری مەمك
فرط نمو الثدي - وطب = تضخم الثدي	Breast hypertrophy	زۆر گەورە بوونی مەمك
فرط اللزوجة	Hyperviscosity	لینجی زۆر- زۆری لینجی
فرعون	Pharaon	فیرعەون: یەكێكە لە پاشا میسرییە كۆنەكان.
فرعونية	Faro	فارۆ: جۆرێكە لە قومار بە كاغەز دەكرێت.
فرع (للشجرة)	Branch = bouah	لق = پەلك - لك - چڵ - چڵوپۆپ.
فرع عرض	Epicormic branch	لقی لا بەلا.
فرع - قسم	Division = section	بەش - لق.
فرع النهر	Distributary	لقی رووبار = زێ.
فرعة = قمل	Louse	ئەسپێ، گیاندارێكی مشەخۆرە.
فرع ثمري	Fruit branch	لقی بەردار = لقی درەختێك بەری پێوە بێت.
فرعي (للشجرة)	Ramal	لقی = پەلكی.
فرعي = جزئي	Minor = petty	دووەمین، زۆر گرنگ نەبێت.
فرع هوائي	Culms	لقی هەوایی.
فرع جانبي	Off shoot	لقی لاتەنیشت.
فرعل	Young hyena	بێچووە كەمتیار.
فرفح - ارض ملساء	Level = smooth land	زەوییەكی ساف و تەخت.
فرفارة - ديك الريح	Vane = weather cock	كەلەشێری با - ئامرازێكە بۆ پیشاندانی ڕێڕەوی با.
فرفوري خزف الصين		چینی فەخفوری.
فرفورة = فرفورا	Pupura	لەپكـەی (سـەدەف) گیـاندارێكی دەریاییـە، ڕەنگـی ئەرخـەوانی لێدەردەهێنرێت.
فرفران = جندم هندي	Gamboge tree Garcinia Indica	گارسینای هندی - درختێكی كشتوكاڵی ناوچە گەرمەكانە بەرهەمەكەی هەمە جۆرەیەو دەخورێت و ئاوگێكی زەمقینی زەرد لە توێكڵی قەدەكەی دەردەهێنرێت.
فرفارة = حشيشة السعال		بڕوانە (حشيشە السعال).
فرفر = فرفور	Small bird	چۆلەكەی بچووك، فیرنەگولە.
فرفر = فرفور = اخرق	Fickle	گەمژە - كێل - عەقل سووك.

فرفرة - حافر المهر	Colts foot = Farfara	پێمایین - پێجوانوو = گیایەکی دەشتەکی‌یە لە هەمیشە بەهار ئەچێت، دەرمانی لێ دروست بۆ ئازاری سنگو بەهێزوکردن.
فرفورال - زيت النخل - زيت النخالة	Furfural	(فــەرفورال) شــلەیەکی ئەلدیهایدی‌یــە لــە تلپــەی مادەرووەکی‌یــەکان دەردەهێـنرێت، لــە دروســتکردنی گــەلێك ئاویتــەدا بــەکاردێت وەکــوو پلاستیكو دەرمانی لەناوبردنی گژوگیا.
فرفيران	Cambage = Campoge	(کامبۆجی) رووەکێکە دەرمانی رەوانی لێ دەر ئەهێنرێت.
فرفير	Porphyry	(پۆرفیری) بەردێکی ئاگرینە لە بلووری گـەورەی بـەرز پێکـهاتووە کـە لـە دەنکۆڵەی کانزایی تەنکدا چەسپ بوون بە رێژەی ٢٥٪.
فرفيرة = دوامة	Top = Spinning Top	مزراح
فرفــــر = ديــــك سـلطاني = برهــان فرفور - سـحنون - دجاجة القصب	Porphyrio = Gallinule = = reed hen	مریشـکی قامیشـەلان = باڵندەیـەکی ئـاوی شـینی مەیلـەو بنەوشـەیی‌یەو دەنووكو قاچی سوورە.
فرفت	Vervet	(ڤێرڤێت)مەیمونێکی بچووکە لە ئەفریقادا دەژی.
فرفرة	Purpura	لنگە قرتن، شەقەشەق پەرپیووری ئەخۆشی‌یەکە لە نیشانەکانی ئەوەیە کە پەڵەی وەنەوشەیی لەسەر پێست پەیدا ئەبێت.
فرفير - بنفسج	Violet	وەنەوشە - بنەوشە.
فرفيري - فرفري	Purpuric	دەنگی وەنەوشەیی.
فرفخ = لبينة	Wild purslane = purple spurge	شیرماری پەمبەیی - پەڵپینە کێویلە - جۆرێکە لە شیرمار شیراوێکی سپی پزیشکی هەیە بالووکە لائەبات‌و گوڵەکەی پەمەیی‌یە.
فرفحين - رجلة - بقلة حمقاء - فرفين - فرخين - فرفخ	Purslane = pussley weed	پەڵپینە - گیایەکی گۆشتینە لە ناو کێڵگەدا ئەروێت، ئەکرێت بە چێشت - پەرپونیە.
فرق - الفرق	Alphirk	(ئەلفەرق) ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
فرقاطة، حراقة	Frigate	(فریگێت) کەشتێکی جەنگی‌ی چارۆکەدارە.
فرقاطة، طير الفرقاط	Frigate bird	(فریگێت) جۆرە باڵندەیەکی رەشی دەریایی‌یە، خواردەمەنی باڵندەکانی تر دەخـوات، تورەکەیـەکی رەنگـین وا بـە ژێـر قورگـی نێرەکەیـەوە لـە وەرزی جووت گرتندا پڤی ئەدات بە مەبەستی راکێشانی سەرنجی مێیەکەی.
فرقد	Calf	گوێرەکە = گۆلك.
فرق (في شعر الراس)	Parting (in hair)	خەتی ناوەراستی قژی سەر.
فرق (باق) (حساب)	Remainder	پاشماوە - ماوە.
فرق - ميزة	Distinction	رەوشت - تایبەتمەندی.
فرق = اختلاف	Difference	جیاوازی - جودایی.
فرق النحل - سرب النحل - ثول		پوورەی هەنگ.
فرق - قطيع	Drove = Herd = Flock	گەلە = جەلەب
فرق - كتان مسهل	Purgative flax	رووکی کەتانی رەوانکەر.
فرق الجهد	Potential difference	جیاوازای ئەرك : جیاوازی ئەرکی کارەبایی، پێوەرێکە بۆ باری کارەبایی تەنەکان‌و لە ئەنجامی ئەو جیاوازی‌یەوەیە کـە تـەوژمی کارەبـایی تێپـەر دەبێت.

فرَق - فرع	Fright	ترس.
فرق عملة - صرافه	Exchange	جیاوازی پارە = جیاوازی دراو.
فرقعـة - طقطقـة - انفجار	Crepitation = Cracking = Crack = Detonation = Explosion = Blast	تەقەتەق - تەقینەوە = قرچە - شریخە.
فرقعة الاصابع	To snap fingers	پەنجە تەقاندن.
فرقدان - الدب الاصغر		فارکاد = ئەستێرەی دوو براکە - جووتکـەی هـەنجیران = دوو ئەسـتێرەی گەش لە سەر ڕووی ورچی بچکۆلەوە.
فرقعة المفاصل	Joint crepitation	تەقەتەقی جومگە وەکو تەقەتەقی ئەژنۆ.
فرقة تمثيلية	Acompany of actors	تیپی نواندن.
فرقة باليه	Ballet Corps of ballet	تیپی سەمای باڵێ.
فرقة (عسكرية)	Division	
فرقة جوية (عسكرية)	Air division	
فرقة الاشبال	Pack = cub back	
فرقة كشافة	Boy troop	تیپی دیدەدوانی.
فرقـة = طائفـة - جماعة	Party = company = group = band = troop	تیپ.
فرقلة = سوط	Whip	قامچی.
فرقة = فيلق	Agmen = corps	
فرقة عسكرية	Detachment = Division = corps	تیپی سوپایی.
فرقة الجاز	Jazz band	تیپی جاز.
فرقة موسيقية	Music band = orchestra = troupe	تیپی مۆسیقا = ئۆرکسترا.
فرقة الاطفاء	Fire brigade	تیپی ئاگر کوژاندنەوە.
فرقة مسرحية	Acompany of actors	تیپی شانۆگەری
فرقة - فراق = افتراق	Separation	جیابوونەوە.
فرقان = برهان	Proof	سەلماندن.
فرقـع خنفسـاء مطقطقة	Snapbeetle = elater =	قالۆنچەی تەقەتەقکەر.
فرقيعة	Fire works	تەرەقە - دەمارقاچان.
فرك - دعك	Perfrication	پرواندن - هەڵگلۆفین.
فرك - دلك	Tomassage	شێلان.
فرك - فريك	Unriped	فریکە - فەریکە نوك.
فركتوز - سكر الفواكه	Fructose = levulose	فرکتۆز = شەکری میوە.
فركولة = هرض	Virachola	(فیراکولە) مێروویەکی زیان بەخشە لە هەنار دەدات.
فركن	Firkin	(فێرکین): ١)بەرمیلێکی تەختەی بچووکە. ٢) پێوانەیەکی ئینگلیزییە دەکاتە چارەکی بەرمیلێك.
فرك	Perfrication = Tere	

فرك = تنشيف	Rubbing down	پرواندن - كراندن = سڕين، وشك كردنەوە.
فرلعية		ماسولكەى سنگ.
فرلنغ = فيرلونغ	Furlong	(فەرلونگ) پێوەرێكە بۆ درێژى لەرژێمى ئينگليزيدا، دەكاتە (٢٢٠) ياردە يان هەشت يەكى ميلێك.
فرم = تفرية	Chopping = Tomince	چنين - وردكردن.
فرمي	Fermi	فێرمى - $١٠^{-١٣}$سم (تيرەى ئەلەكترۆن).
فرمبوزا - توت العليق - عليق	Raspterry bush black berry bush = bramble	تووترك - دەوەنێكە لە كۆمەڵەى گوڵەباخ، بەرێك دەگرێت لەتوو دەچێت بەلام بچووكترەو رەش يان سوورە تامەكەى خۆشە.
فرمنتيز	Fermentase	فێرمينتێز - هەوێنێكە نيشاستە دەگۆرێت بۆ شەكر لە دروست كردنى كولێرەو كوليچەدا بەكار دێت.
فرميوم (Fm) ك - فيرميوم	Fermium	(فێرميۆم) توخمێكى كيميايى دەستكردى چالاكە لەتيشكدانەوەداو كێشە گەرديلەيىيەكەى (٢٥٤)و ژمارەى گەرديلەيەكەى (١٠٠) نيشانەكەى (Fm) بەناوى زانا (فێرمى) يەوە.
فرميوم - كتان (ن) زيلندة	Phormium = Flaxlily	(فۆرميۆم) - درەختێكى دەشتەكى سەللك دارە لە كۆمەڵەى زەمەق، گوڵەكەى زەرد يان سوورە.
فرمبيزيا	Frambesia	راجع فرامبيزيا.
فرميت	Vermet	(ڤێرميت) - قاقڵەيەكە لە شێوەى بۆرييەكى پێچاو پێچدايە.
فرميكولايت	Vermiculite	(ڤێرميكولايت) = كەرەسەيەكى خاوى كانزاييە رەنگەكەى قاوەييە بەكەرم كردن توێ توێ دەبێت بۆ بەربەست كردنى گەرمى و دەنگ و سووتان و پڕكردنەوەى لاستيك و پلاستيك، هەروەها تێكەڵاوەكەى لەگەڵ چيمەنتۆ بۆ دروست كردنى پارچەى ديوارو ناو فەرشى سەربان و بريتييە لە سليكاتى ئاوى ئەلەمنيۆم و مەگنيسيۆم و ئاسن.
فرملة - فرامل - كباحة	Brake	(برێك) = ئامرازى هێواش كردنەوە يان وەستانى ئۆتۆمبێل - وەستێنەر.
فرملة هوائية	Air brake	برێكى هەوايى وەكوو لە فرۆكەو شەمەندەفەردا بەكاردێت.
فرملة خلفية	Coaster brake	برێكى دواوەى پاسكيل.
فرمجلي القطار	Brakesman	كرێكارى برێك - ئەوەى كە برێكى شەمەندەفەر دەگرێت.
فرن = تنور	Oven = Kiln = Furance	تەنوور - توون = كورە = تەندور - دەم گا - كورەى ئاسنگەر.
فرن = مخبز	Bakery = bakehouse	تەنوورى نان كردن - نانەواخانە.
فرن الجص = فرن الكلس		كورەى گەچ - كورەى قسڵ.
فرن	Fornax	تەنوور - كوورە - كۆمەڵە ئەستێرەيەكى باشوورييە.
فرن الدست	Cupola Furance	تەنوورى شلەوە كردنى كانزاكان.
فرن التشكيل	Forging Furance	تەنوورى گونجاندن.
فرن كيميائي	Fornax	تەنوورى كيميايى كۆمەڵە ئەستێرەيەكە.
فرن تجفيف	Drying oven	تەنوورى وشك كردنەوە = تەوژمێكى گەرمى هەواى پيادا تێپەر دەكرێت بۆ وشك كردنەوەى شتوومەكى تەر.
فرن تسويط (للحديد)	Puddling Furance	تەنوورى نەرم كردنەوە = تەنوورى گۆڕينى ئاسنى حەوجۆش (پيس) بۆ ئاسنى پاك و نەرم (گونجاو).
فرن الطلاء الزجاجي	Glast Kiln	تەنوورى رووكەشى شووشەيى - تەنورێكە بەرهەمە فەخفوورييەكانى تيا رووكەش (بۆيە) دەكرێت.

فرن دفعات	Batch furance	تەنووری نۆرە - جۆرە تەنورێکە بە شێوەیەکی پچڕ پچڕ ئیش دەکات واتە کەرەسەی تێ دەکرێت و بەتاڵ دەکرێتەوە.
فرن القوس الفراغي	furance	تەنووری کەوانەیی بۆشایی، بۆ پوختەکردنی هەندی کانزای وەك Ti و Zr.
فرن کهربائي	Electric furance = oven	تەنووری کارەبایی - تەنورێکە بە کارەبا گەرم دەکرێت.
فرن بواتق	Crucible furance	تەنووری بۆتە بۆ تواندنەوەی کانزاکان.
فرن نفاخ - فرن عالي	Blast furance	کوورەی مووشەدەمە - تەنووری مووشەدەمە - تەنورێکی قیتە لە پۆڵا دروست کراوە و ئاسنی تیا دروست ئەکرێت.
فرن الصهر	fusion furnace	کوورەی شلەوەکردن.
فرن ذري = مفاعل ذري	Atomic pile	تەنووری ئەتۆمی = دەزگایەکە بۆ پیکهێنانی کار لەیەك کردنی ئەتۆمەکان یەك لە دوای یەك و پەیداکردنی وزە و دەست گرتن بەسەریا.
فرن سیمنز مارتن		تەنووری سیمەنز مارتن بۆ گۆڕینی ئاسن بۆ پۆڵا.
فرن دوار = فرن السمنت	Cement klin = Rotary kiln	تەنوورێکی لارە لە پۆڵا دروست کراوە چیمەنتۆی تیا دروست ئەکرێت - کورەی سووڕاوە.
فرن التلدين	Annealing furance	تەنووری ڕەق کردنەوە.
فرن محول - محول بسمر	Bessemer converter	تەنووری گۆڕەر، وەکو تەنووری گۆڕینی ئاسن بۆ پۆڵا.
فرن انبوبي - فرن البترول	Pipestill	کورەی پەترۆل = کورەیەکە بۆری پیچاوپێچی تێدایە و نەوتی خاوی تیا گەرم دەکرێت پێش دڵۆپاندنی.
فرن بسکویت	Biscuit oven	تەنووری بسکویت - تەنوورێکە بەرهەمە فەخفووری‌یەکانی تیادا گەرم دەکرێت پێش روکەش کردنیان.
فرن حجري	Stone furance	سندۆل.
فرن عاکس	Reverberatary furance	تەنووری رەت کەرەوە = جۆرە تەنوورێکە گەرمی لە دیوی ناوەوەی سەرەکەیەوە رەت دەبێتەوە بۆ پتر گەرم کردنی ناوەرۆکەکەی وەك لە پوختەکردنی تەنەکەدا بەکاردێت.
فرن مفتوح	Open hearth furnace	تەنووری کراوە = جۆرە تەنوورێکی رەت کەرەوەیە بۆ دروست کردنی پۆڵا بەکار دێت.
فرن نفقي	Tunnel furance	تەنووری تونێلی = تەنووری گەرم کردن.
فرن الکوك	Coke oven	کوورەی کوك، کورەی دڵۆپاندنی خەڵووزی بەردین بۆ دەست کەوتنی خەڵوزی کوك.
فرن بخاري	Steam oven	کورەی هەڵمی - کورەیەکە بەهەڵم گەرم دەکرێت.
فرنك	Franc	فەرەنك - فەرانك = یەکەی پارەی فەرنسی و سویسری.
فرنب	Dormouse	گیانداریکی شیردەری قرتێنەرە لە سمۆرە ئەچێت و لە زستاندا خۆی مت ئەکات.
فرنیکو	Fernico	(فرینکۆ) دارشتەیەکە لە ئاسن و نیکل و کوبالت وەکو شووشە پان دەبێتەوە.
فرند	Redrose	گوڵە باخی سوور.
فرنجمشك	Villousbasil	راجع ریحان بري و حبق قرنفلي.
فرندل		گیایەکی دەشتەکی و رازاندنەوەیە قەدەکەی رەقە و گوڵەکەی بنەوشەیی‌یە.

فرندل	Farandole	(فاراندۆل): ١- جۆرێکە لە سەما، ٢- جۆرێکە لە مۆسیقا.
فرنع	Louse	ئەسپێ.
فرو	Fur	فەروە - فەرو = پێستی بەرخ = کەوڵ - کورك
فروة		کەوایەکە لە پێستی مەڕ بەخورییەکەوە بۆ لەبەر کردن.
فروسية	Horse man ship = Riding = Horse mater ship = chiavarly	سوار چاکی
فروق فردية	Individual differnces	جیاوازی تاوکەسان - جیاوازی تاکەیی = جیاوازی کردن.
فرورنية = فحمة الساق	Black leg	لاقە رەشە = نەخۆشییەکی رووەکییە لە سەوزەوات دەدات.
فروة الراس	Scalp	پێستی سەر - چەرمی سەر.
فروة اللسان - طلاء اللسان	Fur	بەڵغ - بەڵغی زمان.
فرّوج - فرخ	Chiken = pullet broiler = young hen = fryer = poult = pullet	بارۆکە - فرووج - باڕ - ڤار - شەلوف = وارۆك.
فرّي راجع (سماني)	Quail	
فريك القمح المشوي - حنطة الطبخ		قەرە خەرمان، گەنمی برژاوە بۆ خواردن بەکاردێت.
فريك - مفروك	Rubbed	شێلراو - پروێنراو - کەم کوڵ - بەری پێ نەکەیشتوو
فريانيت	Frianite	(فریانیت) مادەیەکە بریتییە لە سلیکاتی پۆتاسیوم و ئەلەمنیوم بۆ کەم کردنەوەی لینجی بەکاردێت بە تایبەتی بە تەێکەڵ کردنی لەگەڵ چایی، توتن یان ئەلکهول.
فرينل	Fresnal	(فرینل) یەکەی لەرلەر (تردد) کە دەکاتە ١٠ [١٢] خول / چرکە.
فرياجيم - رياح الفرياجيم	Friagem	فریاجیم = بای فریاجیم.
فريت	Frit	فریت - ئەو مادە نیمچە شلەوەبووانەیە کە شووشەیان لێ دروست دەکرێ .
فريز	Frieze	(فریز) قوماشێکی خوری ئەستوورە.
فريون	Freon = geon = Arctons	(فرێون) مادەیەکی ئۆرگانیکی شلی بێبۆنە ناسووتێت، لە بەفر خەرەوەو فرێزەردا لە جیاتی (SO_2) بۆ سارد کردنەوە بەکاردێت.
فريسة	Victim = prey	نێچیر.
فريد	Unigue = alone = incomparable	بێ هاوتا - نایاب = یەکتا - تاك.
فريدة - جوهرة نفيسة	Preciousgem	گەوهەرێکی بەنرخ = بەردی بەنرخ.
فريدة ورق = رزمة روق	Quire of paper	بەستەکێك کاغەز کە بریتی بێت لە (٢٤) پارچە لەیەك جۆرو یەك دووبەر.
فريتة	Frit	(فریت) - تێکەڵێکی کلسییە لە لەو مادەی شلەوەبوو بۆ دروستکردنی شووشە بەکاردێت.
فريت	Ferrite	(فرایت) ئاوێتەیەکی ئاسنییە مەنگەنیز یان توتیا یان نیکل یان کۆبالتی تێدایە.
فريّدي - سمك - مرجان	Braize = red-porgy = sea bream	جۆرە ماسییەکی دەریاییە، رەنگەکەی پەمبەی مەیلەو پرتەقاڵییە. ئەخورێت.
فريدية = غرير		(راجع غرير).
فريزيان بريطانية		فریزیانی بەریتانی = جۆرێکە لە مانگا نایابە.

فريــز = فراولــة - شــليك = شمول - توت الارض		شيلك - چيلك.
فريزة = فريزيا	Freesia	(فريزيا) رووەكێكە لە كۆمەڵەی سوێسنە گوڵەكەی لە زوڕنا دەچێت، سپی یان زەرد یان پرتەقاڵیو بۆن خۆشە.
فريصة	Teresmajor = pectoralis-muscle	ماسولكەی ژێر دەفەی شان - گۆشتی نێوان شانو كەلەكە یان نێوان شانو مەمك كە لەكاتی مەترسیدا ئەلەرزێت.
فريع	Dendrite	لقۆكە - لقۆكەی خانەی دەماری.
فريق - جماعة	Part	تیپ - كۆمەڵە.
فريق = فرقة رياضية	Team = team-side	تیم - تیپ - كۆمەڵەی یاریكەران - تیمی وەرزشی.
فريق (رتبة عسكرية)		سەرتیپ، (لیوتنانت).
فريق المهاجم	Attacking team	تیپی هێرشكەر.
فريق زائر	Away team visitor	تیپی میوان.
فريق مدافع	Defending team	تیپی پاراستن = تیپی بەرگری.
فريق كرة القدم	Foot ball team	تیپی تۆپێن.
فريق البريد	Relay team	تیمی یاری پۆستە.
فريقة - حلبة - رومية - حلبةمزروعة	Fenugreek	حەوینج - حەواینج دەكرێتە ناو نانەوە تا بۆنەكەی خۆش بێت - شملی رۆمی.
فريزر = مجمدة	Freezor	فرێزەر
فريزة = قرص دوام	Teelotum = disctop	مزراح.
فزّ = ولد البقر الوحشية	Addax young	بەچكەی مانگا كێوی.
فزع - خوف	Fright = terror	تۆقێن - ترس - سام
فزعان	Frightened = scared	تۆقیو = ترساو.
فزاعة	Scare-crow	داهۆڵ - بووكی ناوباخ بۆ چۆلەكە دەركردن - داوورە.
فزّاعة - مخيف	Acaution	تۆقێنەر - ترسێنەر = بەسام.
فزارة = انثى الببر	Tigress = she-leopard	بەوری مێ.
فزة - وثبة	Astart = jump = aquick spring	راچەنین - داچڵەكین - خورپە - راچڵەكین
فزلين - وزلين - فازالين	Vaseline	(فازالین) وەزەنین، مەڵحەمێكە لە نەوت دروست دەكرێت.
فساء	Fart = wind	تس - گازێكی بۆگەنە لەكۆمەوە دێتە دەرەوە.
فساء الكلاب = منتنة	Dogs orache = white	تسی سەگ - گیایەكی بۆگەنە چونكە هەندێ ئاوێتەی كیمیای تێدایە دەبنە هۆی ئەو بۆنە.
فسان	Bath brick	هەسان = بەردەهەسان.
فساد السلالة	Cacotheries	
فساء الذئب - فقع الذئب	Puf ball	كفی گورگ = پفی گورگ، قارچكە گورگانە - قارچكێكی سپی خڕە ئەگەر دەستی لێ بدرێت دەتەقێتو تۆزێكی قاوەیی لێ دێتە دەرەوە.
فساءة = فاسياء		قاڵونچە بۆگەنە = قاڵونچە ترکەنە، قاڵونچەیەكە ئەگەر سەغڵەت بكرێت لە كۆمیەوە دوكەڵێكی بۆن تیژ دەردەكاتو دەنگی لەگەڵدایە، لەبن دارو بەردا بەشێوەی كۆمەڵ دەژی.

فساد - تلف	Corruption impurity = decay = decomposition	ناپاکی = بوونی خڵتە لە مادەیەکدا = بۆگەنی - رزان - بۆکەن بوون.
فساد(قصور)التغذية	Abionergy	
فساد السمع او ضلاله	Paracusia = paracosis	
فساد التربة	Soil deterioration	گەندی گڵ = خراپ بوونی زەوی بەهۆی نەمانی پیتو زۆر بوونی مادەی ئەلکالیو زۆری ئاو.
فسافس = بقّ - بقّ الفراش - ضمج	Bed bug	مێشولە بۆکەنە: مێشولەیەکی بۆگەنە لە ناو ماڵدا دەژیو خوێنی مرۆڤ دەمژێت.
فسالة الكرم	Wasting of vine	نەخۆشییەکە لە داری مێو دەداتو لاوازی دەکات.
فستيان	Fustian	(فستیان) قوماشیکە لە لۆکە دروست دەکرێت.
فستوكة	Fescue = festuca	(فیستووکە) - گیایەکی لەوەڕە لە کۆمەڵەی دەغلودان گوڵی شین یان سوور دەگرێت.
فستون = حبل زينة	Festoon	فستۆ - ئۆیە = پارچە قوماشێکی چنراوە دەکرێت بە جلوبەرگەوە بۆ رازاندنەوە.
فسافس - فسفس		کەنەسورکە - مێشوولەی بچووك - پێشکە.
فستان		کراسی ژنانە = جلی دەرەوەی ژنانە = عەزیزی.
فستق العبيد - فستق الحقول = فول سوداني = فستق الارض	Groundnut = peanut = pinda = earthnut = monkeynut	بستەی کویلەکان = کوێزی زەوی - بستەی زەوی = پاقلەی سودانی - جۆرە رووەکێکە لە کۆمەڵەی پاقلە دوای ئاوس بوونی گوڵەکەی شۆڕ ئەبێتەوە بۆ ناو زەوی جۆرە بەرێکی درێژ گۆلەی لێ پەیدا ئەبێت کە لەبستە ئەچێتو رۆنی لێ دەر ئەهێنرێت یان ئەکرێت بە چەرەس.
فستق - فستق	Pistacia = pistachiotree = pistache = pistachio nut	بستە = فستق = درەختێکە لە کۆمەڵەی قەزوان گەلاکەی هێلکەییو گوڵەکەی بێ پەرەیە، بەرەکەی رەقەو کاکڵەکەی خۆشە سوێر ئەکرێتو دەخورێت.
فستقة	Pistachionut	بەری درەختی فستق.
فستقي اللون	Sea-green	رەنگی فستقی.
فستك	Fustic	رەنگێکی زەردە لە درەختی سماق دەرئەهێنرێت.
فستك		پەستەك.
فسحة = اتساع	wideness	بەرین = کەلێن.
فسحة - فضاء = حيّز	Space	بۆشایی = کەلێن.
فسحة - عطلة	Vacation = holiday	پشوو.
فسحة - نزهة	Promenade	سەیران.
فسحة (في عربة او سيارة)	Adrive	گەشتێك بە ئوتومبیل.
فسحة (بين ساعات الدرس)	Recess	بشوو.
فسخ = الغاء = نقض	Dislocation = annulment = cancellation	ترازاندن = لەجێچوون - هەڵوەشاندنەوە - تێکدان.
فسخة - فسيل	Shiver = splinder = slip	خەڵف - براله = قەڵەم.
فسخ الجذور - تعفن الجذور		رزانی رەگ - بۆگەن بوونی رەگ بەهۆی کەڕووەوە.
فسطون	Festoon	فستۆ - پەتێك لەگوڵ یان شریتێك چەند بەیاخێکی پێوەکرابێت بۆ رازاندنەوە.

فسطيط	Fustic	(فوستيك) جۆرە درختێکە، تەختەی درەختی فوستیك رەنگیکی زەردی لێ دەردەهێنرێت.
فسطاط	Pavilion = marquee	دەشماڵ خێومێنکی گەورەیە.
فسفس	Bug = bedbug	گەنەسورکە - مێشوولەی بچووك - پێشکە.
فسفس	Peribalus	جۆرە مێرووێەکی بۆگەنە رەنگەکەی سەوز یان خۆڵەمێشی یان گەنمی‌یە.
فسفوسة	Pimple = pustul	دومەڵێکی بچووك.
فسفتة	Phosphatization	فۆسفاتاندن - سازاندنی مادەیەك بە فوسفات یان ترشی فۆسفوریك.
فسفر = متفسفر	Phosphor	(فسفر) هەرمادەیەك پرشنگ بداتەوە، دوای ئەوەی کە ووزە هەڵ دەمژێت، وەکوو ووزەی کارەبایی یان کیمیایی، بۆ نموونە مادەی (لوسیفرین) کە لە سکی مێرووی گوڵە ئەستێرەدا (حباحب) هەیە، بە شەو پرشنگ دەداتەوە لە ئەنجامی هەندێك کارلێکی کیمیایی‌یەوە.
فسفور اسود		فوسفۆری رەش.
فسفور مشعّ	Radio phosphorous	فوسفوری تیشکدەرەوە.
ف س س		(ئیف س س) کورتەی دەستنووسەکانی کیمیای خۆراك واتە بۆ رێگەکانی تاقیکردنەوەی کیمیایی لە خۆراکدا.
فسفرة - تفسفر - اضاءة فسفورية - وميض فسفوري	Phosphorescence	فۆسفۆرێن (فیۆسفۆریسێتی) ١- ئەو روناکی‌یەی لە لایەن هەندێك لە زیندەوەرەکانەوە دەدرێنەوە وەکو مێرووی گوڵە ئەستێرە. ٢- ئەگەر هەندێ مادە بدرێنەبەرکاری رووناکی مادەیەکی ورووژێنەر ئەوا دەدرەوشێنەوە.
فسفرة	Phosphorylation	فوسفاندن = تێکەڵ کردن لەگەڵ فوسفور - کۆمەڵەی فوسفات بخرێتە ئاوێتەیەکەوە بە تایبەتی ئاوێتەی ئەندامی.
فسق	Debauchery = liberrinism	داوێن پیسی.
فسقية الماء - نافورة	Foontain	فوارە، فوارەی ئاو.
فسق بالاموات	Vampirism	مردوو گایین.
فسكل = فسكول	Lost	ئەسپێ دواخێڵ - قرە - ئەو ئەسپەی کە دوا ئەکەوێت لە بۆر بۆرێندا.
فسكاش	Viscacha	(فسکاش) گیاندارێکی قرتێنەرە لە باشووری ئەمریکادا دەژی.
فسكوز = فيسكوز	Viscose	ڤیسکوز - شلەیەکی قاوەیی خەستە لە کارلێکی سلیلۆز لەگەڵ گیراوەی هایدرۆکسیدی سودیوم و دووەم گوگردیدی کاربۆن پەیدادەبێت و سلوڤینی لێ دروست دەکرێت.
فسو = ريح البطن		تس - بایەکی بۆگەنی بێ رەنگە لە لەش بەردەبێتەوە.
فسوة الضبع - جباة	Truffle	دومەلآن - دومبەلآن
فسلجة - علم الوضائف	Physiology	فیسیۆلوجی = فرمان - زانستی فرمانی ئەندامەکانی لەش = فرمانزانی.
فسلجة خلايا	Cytophysiology	فسیۆلوجی خانەکانی لەش - زانستی فرمانەکانی خانەکانی لەش.
فسلجة الاعصاب	Neurophysiology	فسیۆلوجی دەمارەکان = زانستی فرمانەکانی دەمار.
فسلجة نباتية	Phytophysiology	فسیۆلوجی رووەك = زانستی فرمانەکانی رووەك.
فسلجة حيوانية	Zoophysiology	فسیۆلوجی گیاندارەکان = زانستی فرمانەکانی گیاندارەکان.

فسوخ = فاسوخ البخور - صمغ شجرة الاشق	Fasoukh =	
فسولة - خرع = كساح الحيوان	Rachi tis = Rickets	ئێسکە نەرمەی گیاندار - نارێك بـوون‌و دواکـەوتنی رەق بوونـی ئێسـکی گیاندار بەهۆی کەمی‌ی خۆراکەوە.
فسيل = ثكير = عقلة - رئد	•Sucker = Slip = sapling = cutting	نەمام = خەڵف - براله - شەخەڵ = چلاك = شات = تووڵ - دەرخ.
فسيولوجي	Physiologic	فیسۆلۆجی‌یانە - هەرشتێك پەیوەندی بە فیسولۆجی‌یەوە هەبێت.
فسيل مطعم	Grafted shoot	رسکار - نەمامی کولوربەکراو.
فسيط	Cut off nails	سەرەنینۆك.
فسيفساء	Mosaic work = tesellated	(مۆزاییـك) - پارچـەی بچووکـی مەرمـەڕ لێـك دەدرێـن بەشـێوەی وێنـەی هەمەرەنگە یان لێ دروست دەکرێت.
فيسفساء - سرنج - تبرقش	mosaic	(مۆزاییك) = نەخۆشی‌یەکە دەدات لـە گـەڵای رووك وەکـو رووەکـی توتـن‌و پەتاتە بەهۆی باکتریاوە، گەڵاکە سیس دەبێت‌و دەمرێت.
فسيح	Wide = roomy = spacious	بەرین - ساباق، کوشاد، ووراق = فراوان.
فسيخ	Salted fish	ماسی خوێ کراو لە وولاتی میسر زۆرە، ماسی سوورەوە کراوە.
فش - اختفاء	Diletescence	فش کردنەوە.
فش التورم	Detumescence	نیشتنەوەی ئاوساویی.
فشار		گەنمەشامی پف - جۆرێکە لە گەنمە شامی بە برژاندن هەڵ دەتۆقێن.
فشار - فجفاج	Braggar	فشەچی - فشەفشکەر.
فشاشة الاقفال - طفشانة	Pick lock	کلیل - ئامرازی کردنەوەی قفڵ بۆ مەبەستی دزیین.
فشاغ = جذور صينية = شبشـــن = ديولـــة = قريولة	chinese root = sarsaparilla = smilax china = prckly ivy = catbrier	چۆپ چیـنی - سمیلاکـس - سارسـاپاریللا، رووەکێکـی کـە پڕیـی یـە لەزەمەق دەچێت رەگەکەی وەکـوو دەرمـانی ڕەوانـی بەکاردێت گوڵەکـەی بچووکە، بەرکەی لە ترێ دەچێت سوورە
فشاغ حلو الورق	Sweetea = botany bay tea	چۆپ چینی گەڵا شیرین، جۆرێکە لە رووەك.
فشـاغ طـبي - فشاغ مخزني	sarsaparilla	چۆپ چینی (سمیلاکس) پزیشکی.
فشاغ اخضر	Green brier	چۆپ چینی (سمیلاکس) سەوزەی گەڵا خڕ.
فشاغ - طقسوس	Yew = Taxus	(تاکسوس) درەختێکی رازاندنەوەیە، لە کۆمەڵەی سنەوبەر، چەند جۆرێکی هەیە، گەڵاو تەختەکەو تۆوەکەی ژەهرن.
فشة		جۆرە بەرێکە تۆوەکەی خڕو قوباو ڕەقەو بنەوشەیی‌یە مادەیەکی ژەهرییی تیادایە.
فشج	Stride	ئاوگەڵ پانکردنەوە، ئاوگەڵ فش کردنەوە.
فشخ = لطم	Toslap	چەپۆك پیاکێشان.
فشخ = معلاقية		جـۆرە درەختێکـە لـە کۆمەڵـەی سـنەوبەر، تەختەکـەی رەقـە، تۆوەکـەی بنەوشەیی‌یە.
فشخة	Pith of reed	لۆکە (کرۆکی) ئاوقامیشی‌و تەرکە.

فشفاش = طقطق = اريل	Statice	گیایەکی سەلکدارە بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەروێنرێت، گوڵەکەی ووردو هەمەرەنگەیە.
فشفاشة - فضفاض - رخو	Fiabby	فشوورفۆڵ.
فشكة= خرطوشة	Cartridge = cartouche = cartouch	فیشەك - گولله.
فشل= بعر	Droppings	پشقل = پیسایی مەروبزن.
فشل	Failure	سەرنەکەوتن - بەزین = پەك کەوتن.
فشل القلب - عجز القلب		پەکەوتنی دڵ.
فشو= فشي	Spreading = treaking out	بڵاوبوونەوە = داکەوتن.
فشوش		خڕ نووك = رووەدکێکە.
فص	Lobe = bubbil	پل = کووز - پارچەیەکی تایبەتی‌یە لە ئەندامی لەش، بە چاڵی‌یەکی ئاشکرا، لە ئەندامەکە جیا بۆتەوە، وەکوو پلی جگەرو مێشك.
فص، فص الخاتم	obe= Stone of aring	نقیم = پارچە بەردی بەنرخ، بۆسەر ئەموستیله
فص البرتقالة	segment section	، کووزی پرتەقاڵ = قاشی پرتەقاڵ.
فص الثوم	Clove	کووزی سیر، پلی سیر.
فص بصري	Optic lobe	پلی بینیی، وەکوو لە مێشکدا هەیە.
فص جبهي للدماغ	Frontal lobe	پلی ناوچەوانی = بەشێکە لە مێشك.
فص مؤخري - فص قذالي	Occipital lobe	پلی دواوە - پلی دواوەی مێشك - پلی پشتەسەر.
فص شمي	Olfactory lobe	پلی بۆنکردن
فص صدغي	Temporal lobe	پلی لاجانگ.
فص فكي	Maxillary lobe	پلی شەویلگەیی.
فص جداري	Partial lobe	پلی دیواریی = پلی تەنیشتی.
فص الحمار = طوبة = اقسون - راس الشيخ	Wild artichokc = cotton thistle = scotch thistle	کەرتەشەکێویله = کنگرەکێویله - گیایەکی پزیشکی‌یە، قەدەکەی ئەستوورە، گەڵاکەی پەلکدارە لەزەوی بەیاردا دەروێت، پاك دەکرێت ودەخورێت.
فصاحة - طلاقة اللسان	Eloquence	زمان رەوانی، زمان رانی، قسەزانی.
فصاد	Phlebotomist	خوێن گر، کەڵەشاخگر - نەشتەرگەر.
فصادة	Phlebotomy = blood- letting	خوێن گرتن - کەڵەشاخگرتن.
فصام - شيزوفرينا	Schizophrenia	شیزۆفرینیا = جۆرێکە لە نەخۆشی ژیریی نەخۆشەکە تووشی پەشۆکانێکی دەروونی و سۆزیی بەتین دەبێت وکەم تەرخەم دەبێت، بەئەنسۆلین وراتەکاندنی کارەبایی و هەندێك دەرمان چارەدکرێت.
فصام متقلب = خلاع = اغماء تخشبي	Eatatonia	
فصام نفسي	Schizothemia = schizothymia	شیزوفیرینیای دەروونی.
فصامي=مفصوم=مصاب بالفصام	Schizophrene	شیزوفیرینیاویی = کەسێك تووشی شیزوفیرینیا بووبێت.
فصة = قضب = قت - فصفصة = برسيم حجازي = رطبة = ذرق	Yellow melilot = Yellow trifoil =medicago = clover = alflfa = medick = lucerne	گیادانك = گیادانوك = وەتالوشك = نڤیشتوك سێ پەرە = وێخە - نەفەل = باریزە = گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵی‌یە، گەڵاکەی سێپەلکە، گوڵەکەی بە شێوەیی هێشووی سپی یان شین یان بنەوشەیی‌یە، بەرەکەی ووردوقاوەیی‌یە، بۆ لەوەڕباشە.

فصة الحية		تاله مارانه، تالوو، گیادووپشکه، قاپەکەوڵە.
فصة شجرية - فصاص	Tree medick = moontrifoil	سێپەری درەخت، وێنجەی درەخت، جۆرێکە لە سێپەرە بەشێوەی دەوەنە پـەلکی گەڵاکـەی هێلکەییـە، رەنگـی گەڵاکـەی سـەوزی مەیلەوشـینە، گوڵەکەی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
فصة الماء - نقل الماء - الصريفل	Buck bean = Bog bean = marsh trefoil	سێپەرەی ئاویی.
فصد	Phlebotomy = deplection	بڕینی یان هەڵدڕینی بۆڕی خوێن.
فصد - نزف - فصد الدم	Venotomy = venesection =	کەڵەشاخ گرتن - خوێن گرتن.
فصع - نقف - علهصة	Enucleation	هەڵکۆڵین - ناوەرۆك دەرهێنان.
فصعاء - فارة الصحراء	mouse	مشکی بیابان = مشکێکی بچووکە لە بیاباندا دەژی رەنگەکەی قاوەییـە ژێر سکی سپییە.
فصفصة برية = رطبة برية	Wild lucerne	شێکانێرە - سێپەرەی دەشتەکی.
فصل (للسنة)	Season = trimester	وەرز = کژ = کژە = کژەساڵ.
فصل (من العمل)		دەرکردن - دەرکردن لە ئیش.
فصل (قسم)	Part	بەش.
فصل (للشيء)	Separation	جیاکردنەوە.
فصل (من كتاب) - باب = جزء	Chapter	بەشی بەند.
فصل (دراسي)	School term	بەشێك لە ساڵی خوێندن.
فصل بالجاذبية		کرداری جیاکردنەوە بەهێزی راکێشان - وەکوو جیاکردنـەوەی رۆن یـان نەوت و گازو ئاو لەیەکتریی بەپێی کێشی جۆری یان.
فصل هوائي	Elutriation	جیاکردنەوەی تەنۆکەو وردیلەی مادە بەهەوا.
فصل كروماتوغرافي غازي	Gas chromatography	جیاکردنەوەی کرۆماتۆگرافیگازی - رێگەیەکە بۆ شی کردنەوەی بە رێگەی رووەمژیی (امدصاص) لە چینە جیاوازەکانی رەنگاویی بووندا.
فصل غشائي - ديلزة = ميزغشائي	Dialysis	جیاکدرنەوەی پەردەیی = جیاکردنەوەی مادەی نیمچە مڵەکان لەو مادانەی کە دەشێن بۆ توانەوە، بە بەکارهێنانی پەردەیەکی جیاکەرەوە.
فصم = قطع	Severance	ترازاندن = جیاکردنەوە = بڕین.
فصيم = مفطوم	Weanling	لە شیر براوە منداڵێك لە شیر بڕابێتەوە.
فصي	lobar	پلی، شتێك لە پل بچێت.
فصيم	Schizophrenia	شیزۆفرێیناوی، کەسێك تووشی نەخۆشی شیزۆفرێینیا بووبێت.
فصيص	Lobule = lobulus	پلۆکە - پلێکی بچووك.
فصيص - صوت الجرادة		دەنگی کوللە - سیرەی کوللە.
فصيح = طلق اللسان	Eloquent	زمان رەوان = قسەزان.
قصية كزوان	Cisliocole = fantailed warbler	جۆرە باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی چۆلەکە.
فصيلة	Family	پەل، خێزان: کۆمەڵێك زیندەوەر کە لەیەك رەگەز بن و لە هەندێك رەوشتدا لەیەکتر بچن.

١-پەلەکانی گیاندارەکان:-

فصيلة الضفادع	Ranidae	پەلی بۆقییەکان.

فصيلة العظائيات = السحالي	Lacertidae	پەلی مارمێلکەیی‌یەکان.
فصيلة الافاعي	Viperidae	پەلی ئاژدیهایی‌یەکان.
فصيلة القطط = فصيلة السنانير	Felidae	پەلی پشیلەیی‌یەکان، وەکو پشیلەو پڵنگ.
فصيلة الابل = فصيلة الجمال	Camelidae	پەلی ووشتریی‌یەکان، وشتر ولاما هتد.
فصيلة البال (البالينا)	Balaenidae	پەلی بالاینەکان = جۆرێکە لە نەهەنگ بێ ددانە.
فصيلة الاوابر	Cynipidae	پەلی میش مازوو.
فصيلة الزنابير	Vespidae	پەلی زەردەوالەیی‌یەکان.
فصيلة الايايل	Cervidae	پەلی گەوەزنەکان (ئاسکەکان).
فصيلة السعادين - القرود المذنبة	Cercopithecidae	پەلی مەیموونە کلك دارەکان.
فصيلة اليعاسيب	Aeschnidae	پەلی کوللە حاجی‌یەکان.
فصيلة بنات حبين = فصيلة الضبيات	Agamidae	پەلی قۆریی‌یەکان.
فصيلة القنابر	Alaudidae	پەلی کلاوکورەکان.
فصيلة صيادة السمك	Alcedinidae	پەلی ماسی گرەکان.
فصيلة الخلديات - فصيلة المناجذ	Spalacidae	پەلی مشکە کوێرەکان.
فصيلة البوم	Strigidae	پەلی کوندەبەبووەکان.
فصيلة الدولعيات	Strombidae	پەلی شەیتانۆکە بۆنخۆشەکان.
فصيلة الزرازير - الشحروريات	Sturnidae	پەلی ریشۆڵەیی‌یەکان.
فصيلة الخطاطيف	Hirundinidae	پەلی پەرەسێلکەیی‌یەکان.
فصيلة النعريات	Tabanidae	پەلی مێشەگەزندەکان.
فصيلة الارضة	Termitidae	پەلی تەختە کالۆس (مۆرانەی دار).
فصيلة الهدهد	Upupidae	پەلی پەپوو سلێمانکە.
فصيلة الرباح	Viverridae	پەلی پشیلەی سیڤێت - پشیلەی بۆندار.
فصيلة الهراكلة - جمل البحر	Balaenopteridae	پەلی نەهەنگە پەرەکەدارەکان - پەلی ووشتری دەریا (جۆرێکە لە نەهەنگ).
فصيلة القنادس	Castoridae	پەلی سەگلاوەکان.
فصيلة الدببة	Ursidae	پەلی وورچەکان.
فصيلة السراعيب - فصيلة العرسيات	Mustelidae	پەلی دەلەکیی‌یەکان، وەکوو دلەك مشکی خورما هتد.
فصيلة الكلاب	Canidae	پەلی سەگی‌یەکان، وەکوو سەگو گورگ هتد.
فصيلة تراجيوليدي	Tragulidae	پەلی ئاسکە مشکی جۆرێکە لە ئاسك شێوەکەی لە مشك دەچێت هەروەها گیانداری کانشیل.
فصيلة موسكيدي	Moschidae	پەلی ئاسکی مسك - ئاسکی بۆنخۆش.
فصيلة الزرافيات	Girrafidae	پەلی ووشتر بەلەکەکان وەکوو: ووشتر بەلەك و ئوکاپی.
فصيلة البقريات	Bovidae	پەلی گاو مانگا.
فصيلة القطا	Pteroclidae	پەلی قەتێی‌یەکان.
فصيلة الوطواط	Pteropodidae	پەلی شەمشەمەکوێرەکان شەمشەمەکوێرەو رێوی فرندە دەگرێتەوە.
فصيلة الثفانين البحرية	Raiidae	پەلی ماسی‌یە رایی‌یەکان وەکوو ماسی : رای‌وسکەیت.

فصيلة السمادل	Salamandridae	پەلی قورناویلکەکان - بۆقی کلکدار.
فصيلة القنقور	Scincidae	پەلی شەوگەردیی‌یەکان.
فصيلة السناجيب	Sciuridae	پەلی سمۆرەیی‌یەکان.
فصيلة العقارب	Scolopendridae	پەلی دوو پشکەکان : وەکوو دووپشك و هەزار پێ.
فصيلة الفقمة = عجول البحر	Phocidae	پەلی گوێرەکەی دەریا.
فصيلة القرش	Serranidae	پەلی سەگە ماسی.
فصيلة الزباب	Soricidae	پەلی شیرنالی.
فصيلة السلوريات	Siluridae	پەلی ماسی نقە.
فصيلة الارانب	Leporidae	پەلی کەروێشکەکان.
فصيلة ثعلب الماء	Lutrinae	پەلی رێویی دەریا.
فصيلة الفئران	Muridae	پەلی مشکەکان : وەکوو مشك و جرج.
فصيلة الفرغر	Numidae	پەلی قەلمراو.
فصيلة الاخطبوط	Octopodidae	پەلی هەشت پێ.
فصيلة التدرج	Phasianidae	پەلی سوێسکەیی‌یەکان وەکوو سوێسکەو کەروتیەو.
فصيلة النمس	Herpestes	پەلی بانبانکە.
فصيلة النحام - البشروش	Phoenicopteridae	پەلی قازەسوورە.
فصيلة حوت العنبر	Physeteridae	پەلی نەهەنگی عەبەر.
فصيلة نقار الخشب	Picidae	پەلی دار کونکەرە.
فصيلة الطيور النساجة = فصيلة التنوط	Ploceidae	پەلی گۆرەویلەیی‌یەکان هێلانەکەیان وەکوو گۆرەویی دەچنن.
فصيلة الزقانب	Bupretidae = golden beetles	پەلی میرووی زەقنەبووت، جۆرێکە لە قالونچە ئەگەر ئاژەڵ بیخوات بای پێ دەکات.
فصيلة الحرابي	Chameleonidae	پەلی خۆرپەرستەکان - پەلی تیرتیرەکان.
فصيلة اللقالق	Ciconiidae	پەلی لەقلەقی‌یەکان.
فصيلة الدعاسيق	Coccinellidae	پەلی خالخالۆکە.
فصيلة الثعابين	Colubridae	پەلی مارەکان.
فصيلة الحمام	Columbidae	پەلی کۆترەکان.
فصيلة الغربان	Corvidae	پەلی قەلە رەشکەکان.
فصيلة القنافذ	Erinaceidae	پەلی ژیشکەکان.
فصيلة جراد البحر	Exocoetidae	پەلی کوللەی دەریا وەکوو رۆبیان.
فصيلة الرتيلاوات	Galeodidae	پەلی جالجالۆکە کێوییی‌یەکان.
فصيلة الفراشيات - فصيلة العثمل	Galleriidae	پەلی پەپوولەکان.
فصيلة الوزغيات	Geckonidae	پەلی شەوگەردیی‌یەکان.
فصيلة الالموميات - عرائس البحر	Halicoridae	پەلی بووکەکانی دەریا وەکوو مەری دەریا.
فصيلة الجداجد	Gryllidae	پەلی کوللەکان.
فصيلة البشر = فصيلة الانسان	Hominidae	پەلی ئادەمیزاد.
فصيلة الوبار	Hyracidae	پەلی کوڵکنەکان - پەلی هایراکس.

فصيلة الثياهم	Hystricidae	پەلی سیخورەکان.
فصيلة الانكليس	Anguillidae	پەلی مارماسی‌یەکان.
فصيلة ارانب البحر	Aplysiidae	پەلی کەروێشکی دەریا = جۆرێکە لە شەیتانۆکەی گەورەی دەریایی.
فصيلة الارقيات	Aphidae	پەلی سن‌و کیسەڵە.
فصيلة ديوك البحر	Apogonidae	پەلی کەڵەشێری دەریا = ماسی‌یەکی رەنگینە.
فصيلة مالك الحزين	Ardeidae	پەلی شینەشاهۆ.
فصيلة عنز الماء	Balistidae	پەلی بزنی ئاویی = ماسی‌یەکی گەورەیە.
فصيلة بنات وردان	Blattidae	پەلی سیسرکەکان.
فصيلة العلاجيم = فصيلة الضفادع السامة	Bufonidae	پەلی بۆقە کێویی‌یەکان = پەلی بۆقە ژەهرینەکان.
فصيلة الجعران = فصيلة الجعلان	Scarabaedae	پەلی گوو خلێنکەکان - جۆرێکە لە قالۆنچە.
فصيلة الرقوق = فصيلة الحتمس	Emydidae	پەلی رەقە - جۆرێکە لە کیسەڵ.
فصيلة عقارب البحر = فصيلة الجلاخيات	Scorpaenidae	پەلی دووپشکی دەریا = جۆرێکە لە ماسی.
فصيلة المنجحرات - فصيلة خنازير الارض	Orycteropodidae	پەلی بەرازی زەوی.

٢-پەلەکانی رووەکەکان:-

فصيلة الجعفيليات = فصيلة الطرثوسيات	Orobanchaceae	پەلی گیاکەڵەیی‌یەکان، کۆمەڵە رووەکێکی مشەخۆرن لەسەر رووەکی تر دەژین.
فصيلة جوز الطيب	Myristicaceae	پەلی گوێز بۆیی‌یەکان = گوێزی بۆندار.
فصيلة البلسانيات = فصيلة الخمانيات	Caprifoliaceae	پەلی بەلەسانی‌یەکان = پەلی پەنجەی خانم.
فصيلة الخشخاشيات	Papaveraceae	پەلی خاشخاشی‌یەکان.
فصيلة الصليبيات	Cruciferaceae	پەلی خاچی‌یەکان، وەکوو توورشێلم.
فصيلة الكتانيات	Linaceae	پەلی کەتانی‌یەکان، وەکوو کەتان‌و کۆکا.
فصيلة القرعيات	Cucurbitaceae	پەلی کولەکەیی‌یەکان، وەکوو کولەکەو خەیار.
فصيلة الجنازيات	Malvaceae	پەلی تۆڵەکەیی‌یەکان، وەکوو تۆڵەکەو هێرۆ.
فصيلة الورديات	Rosaceae	پەلی گوڵە باخی‌یەکان، وەکوو گوڵەباخ‌و سێوو هەرمێ.
فصيلة السذبيات	Rutaceae	پەلی سەدوویی‌یەکان، پەلی پێچنەکان.
فصيلة الخيميات	Umbellifraceae	پەلی چەتریی‌یەکان، وەکوو گێزەر.
فصيلة البادنجانيات	Solanaceae	پەلی باینجانی‌یەکان، وەکوو باینجان‌و تەماتە.
فصيلة ذنب الخيل = كثباثيات	Equisetaceae = horsetail	پەلی کلکە ئەسپەکان - کۆمەڵە گیایەکی بێ گوڵن.
فصيلة رجل الذئب	Lycopodiaceae = club - moss	پەلی پێ‌گورگە - کۆمەڵە رووەکێکی بێ گوڵن.
فصيلة رعي الحمام = فصيلة ارثديات	Verbenaceae	پەلی مینا - کۆمەڵە رووەکێکی دوو لەتکەیین.

فصيلة عصا الراعي - فصيلة البطباطيات	Polygonaceae	پەلی گۆچانە شوانە = کۆمەڵە ڕووەکێکی دوو لەتکەیی بێ پەرمن وەکوو ڕێواس و ترشۆکە.
فصيلة الكرميات	Vitaceae = Ampelideae	پەلی مێوەکان = کۆمەڵە ڕووەکێکی دوو لەتکەیین.
فصيلة لسان الحمل	Plantaginaceae	پەلی زمانە بەرخ - کۆمەڵە ڕووەکێکی گیایی تەمەن درێژی پزیشکین.
فصيلة النخليات	Palmaceae = Arecaceae	پەلی دارخورماکان - کۆمەڵە درەختێکی یەک لەتکەیین، هەندێکییان بەردارن و هەندێکیان بۆڕازاندنەوە بەکاردێن.
فصيلة الثقيقيات	Ranuncolaceae	پەلی گولاڵەیی‌یەکان، وەکوو گولاڵە سوورە.
فصيلة البقليات	Leguminosae	پەلی پاقلەمەنی‌یەکان، وەکوو پاقلەو نیسکەو نۆك.
فصيلة التوتيات	Moraceae	پەلی توومەکان، وەکوو توو، هەنجیر، کۆمەڵە ڕووەکێکن گوڵەکەیان بێ‌پەرمیە.
فصيلة اللبلابيات - الفصيلة القليقية	Convolvulaceae	پەلی لاولاویی‌یەکان، وەکوو لاولاو و سێوی بن ئەرز.
فصيلة الثفويات	Labiaceae	پەلی لێوویی‌یەکان، وەکوو نەعنا و جاترە.
فصيلة النجليليات	Graminaceae	پەلی دانەوێڵەکان، وەکوو گەنم و جۆ.
فصيلة الزنبقيات	Liliaceae	پەلی زەمەقی‌یەکان، وەکوو زەمەق، سیر، پیاز.
فصيلة السوسنيات	Iridaceae	پەلی سوێسنەیی‌یەکان وەکوو: سوێسنەو زەعفەران.
فصيلة الموزيات	Musaceae	پەلی مۆزیی‌یەکان، وەکوو: مۆز.
فصيلة الخيميات	Umbellifera	پەلی چەتریی‌یەکان - پەلی چەتردارەکان.
فصيلة المفافير	Coccidae	پەلی شەمە تلێنکەکان، جۆرێکە لە هەنگ.
فصيلة	Family = Speies	پەل، هۆز.
فصيلة عسكرية	Detachment	پەلی سەربازیی.
فضاء	Space = Vacity	بۆشایی - ڤالایی - گشیوس.
فضاء مابين الكواكب	Inter plantary space	بۆشایی نێوان هەسارەکان.
فضاء مابين المجرات	Inter galacctic space	بۆشایی نێوان گالاکسی‌یەکان - بۆشایی نێوان کاکێشانەکان.
فضاء مابين النجوم	Inter stellar space	بۆشایی نێوان ئەستێرەکان.
فضاء جوي - فضاء خارجي	Aerospace	بۆشایی ئاسمانی، بریتی‌یە لەو هەموو کەلێنەی کە دەورووپشتی خرۆکی زەوی داوە.
فضائي - رائد الفضاء	Astronaut	کەشتی‌پەوانی بۆشایی.
فضالة الاشعة - اشعة متخلفة	Residual-rays	پاشماوەی تیشك - تیشکێکی گەرمی‌یە، بەشێوەکی تایبەتی لە هەندێك کریستاڵ (بلوور) رەت دەبێتەوە.
فضالة القطن	Linters	پاشماوەی پەموو بە تۆوەکانەوە.
فضيات - اوان فضية	Silver ware	زیوینە - هەر شتێك لە زیو دروست کرابێت.
فضية الاوراق	Silver leaf = Argxrolobium	گەلا زیویی - دەوەنێکی بچووکە گەلاکەی زیویی‌یە بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
فضلات - اقذار	Ejecta	بەرماوە.
فضّ - فتح	Opening = Disclosing	کردنەوە.
فضّ - تفريق	Despersion	بلاوە پێ کردن.
فضالة = فضلة	Residue	پاشماوە - بەرماوە - کۆزەرە.

فضة = لجين	Silver	(ئەرجێنتەم) = زیبو = زیڤ، نوقرە، توخمێکی کیمیایی کانزایە، کێشی ئەتۆمی یەکەی (١٠٨)ە و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٤٧)ە، نیشانەکەی (Ag) ناوەکەی لەووشەی ئەرجێنتەم واتە (زیبو) وەرگیراوە لە دروستکردنی پارەو خشڵو دەرمانو ئاوێنەو فلیمی فۆتۆگرافییدا بەکاردێت.
فضّة المانية - فضة نيكلية		زیبوی ئەلمانی - وەرشاو، راستەیەکە لە مسو توتیاو نیکل، رەنگێکی زیبویی هەیە لە دروستکردنی ئامرازی نان خواردندا بەکاردێت.
فضيخ	Juice of grapes	شەربەتی مێوژ.
فضي	Silvery	زیبویی،زیوین، هەرشتێك پەیوەندی بە زیبوەوە هەبێت.
فضية - شجرة الفضة		دار زیبو = جۆرە رەوەکێکی دەشتەکی رازاندنەوەیە رەنگی گەلاکەی زیبویی، گوڵکەی گەورەو شیپلە دارە، رەنگەکەی بنەوشەیی یان بستەیی یان لەیلاقییە تەختەکەی سووكو قایمە، لەهەندێك پشەسازییدا بەکاردێت.
فضح	Exposure	ئاشکرا کردنی دەنگو باسی خراپ، زراندن، خراپ دەرخستن.
فضيحة	Infamy	ئەتك - ئاشکرا بوونی نەنگی.
فضيحة - عار	Scandal = disgrace	عەیب = شومرەیی - نەنگی.
فضفاض	Roomy = flowing	دەلْب - فلْت = فراوان (بۆ جلو بەرگ).
فضل	Favour = Kindness	چاکە - سایە - پیاوەتی.
فضلة - نفاية = قمامة = بقية	Remainder = refuse = rest = residue	بەرماوە - تلْپە = پاشماوە.
فضلة قماش - كوبون	Remnant	(کۆپۆن) - والآ - پارچەی پچووك لە قوماشی پاش ئاخور.
فضلة العلف		پاشی ئاخور.
فضلات الذبيحة	Offal (s)	پاشماوەی گیانداری سەربڕاو وەکوو ناوسكو پێست.
فضلات حيوانية = سماد حيواني	Manure	پەیین.
فضلات الانسان = خرء - خراء = غائط	Feces = ordure	گوو = پیسایی مرۆڤ.
فضلات المواشي	Excrement of animals	شیاکە، ریخ - ریتاڵە - سەیرکە، سەخور - سەنێر - پیسایی گاومانگا.
فضلات الخيول = روث	Dung = droppings	تەرس - پیسایی ئەسپو ماین.
فضلات الاغنام - بعر	Globulardung	پشقل - کشپل - خلێنە - کەمێڵ - گنجی = پیسایی مەڕو بزن.
فضلات الطيور - ذرق	Excrement of birds	ریقنە= جیقنە - پیسایی باڵندە.
فطام = فطم	Weaning = to wean = ablaction	لە شیر برِینەوە - لەمەمك برِینەوە.
فطار	Mycosis	دەردە قارچك - هەرنەخۆشی یەك لە قارچکەوە دایکەوێت.
فطار شعيّ - مرض الحارش	Actino myces = actino mycosis	(ئەکتینۆمایکوسیس) دەردە قارچکی تیشکی، نەخۆشییەکە لە ئەنجامی مشە خۆرەوە پەیدا دەبێت دومەڵو برین لە زمانی ئاژەڵدا دا پەیدا دەکات.
فطائري = صانع الفطائر	Pastry cook = pieman	حەلْواچی - ئەوکەسەی حەلْوادروست دەکات.
فطحل (فطا حل)	Great scholar = primordium	زانای مەزن.
فطر	Splitting = fissure	قلْیشاویی - قلیش - درز.

فطر - عرهون = عيش الغراب	Fungus = mycete = mushroom = toadstool	قارچك - خارچك - كارگ - گوراگ - كڤارك - روەكێكی بێ رەگ و قەدو گەڵایە مادەی كلوروفیلی تێدانیە، لەبەر ئەوە لەسەر لەشی زیندەوەر یان پاشماوەی مردوو ئەژی، چونكە ناتوانێت خواردەمەنی بۆ خۆی دروست بكات بەیارمەتی تیشكی خۆر، وەكوو باكتریا و كەڕوو هەوێن.
فطري	Fungal	هەرشتێك پەیوەندی بە قارچكەوە هەبێت.
فطري = طبيعي	Natural	سروشتی.
فطريات = فطريات	Fungi	قارچكی‌یەكان = كوارگی‌یەكان = كۆمەڵە رووەكێكی وەكوو : قارچك و دووەمەڵان.
فطري		پشگریكە بە مانایی قارچك، پاشگرێكە بە مانای قارچك.
فطري	Inborn = innate	زگماكی - رەمەكی.
فطر الارمداد	Oidium	كەڕووی خۆڵەمیش، وەكوو كەڕووی بۆكەن بوونی داری مێو.
فطر ابيض	White mushroom	قارچكی سپی - كوارگی سپی.
فطر الكبد = كبد الثور	Fistulina - nepatica	(فیستولینا) = جگەری گا = قارچكی جگەریی - جۆرێكە لە قارچك شێوەكەی لە شێوەی جگەر دەچێت، دەخورێت.
فطر سام	Death cap	قارچكە مارانە - كڵاوی مردن - قارچكە ژەهرینیە - تسقەڵەگولانە.
فطر الساق	Ophiotulus	كەڕووی قەد، كەڕوویەكە لە قەدی رووەكی گەنم دەدات.
فطر مالطة - طرثوث		جۆرێكە لە قارچك دەخورێت و بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
فطر نفاث = فقع الذئب - فساء الذئب	Pufftall	قارچكی پف - جۆرێكە لە قارچك ئەگەر دەستی پیادا بنرێت هەندێك سپۆراتی لێ دەرئەپەرێت وەكوو تۆزێكی قاوەیی یان پەڵە دوكەڵ.
فطريات بازيدية = فطريات دعامية	Tasidiomycertes	قارچكی كۆڵەكەیی - جۆرێكە لە قارچك وەكوو قارچكە مارانە شێوەكەیان لە كۆڵەكە دەچێت.
فطريات انشطارية	Fission fungi	قارچكە داتڵیشاوەكان وەكوو باكتریا، ئەو قارچكانەی كە بەدابەش بوون زیاد دەكەن.
فطريات اشنية		قارچكە قەوزەیی - وەكوو كەڕووی نان.
فطريات كيسية = فطريات زقية	Ascomycetes	قارچكە توورەكەی‌یەكان وەكوو هەوێن.
فطريات مخاطية	Myxomycetes = slimemoulds	قارچكە لینجەكان.
فطريات غشائية	Hymenomycetes	قارچكە پەردەیی‌یەكان جۆرە قارچكێكە دەخورێت.
فطريات خيطية	Hyphomycetes	كەڕووە دەزوولەیی‌یەكان = جۆرێكە لە كەڕوو لەسەر توێكڵی درەخت و پێست دەژی.
فطريات جهازية		كەڕووە كۆئەندامی‌یەكان - ئەو كەڕووانەی كەلە كۆ ئەندام و شانەكانی لەشی زیندەوەردا دەژین.
فطريات زيجية	Zygomycetes	كەڕووە زاووزێكەرەكان، جۆرێكە لە كەڕوو بەنێرومێ زیاد دەكات.
فطر المرجان - دبوسية	Clavaria	(كلاڤاریا) - قارچكە مەرجانی - (قارچكەشیلانی) جۆرێكە لە قارچك دەخورێت.
فطر العفونة - مرض العفونة	Mildew	كەڕووی بۆگەنی، جۆرێكە لە كەڕوو، لە رووەكی مێوو پەتاتە و كاڵەكە و پیاز دەدات.
فطر الصوفان		كەڕووی پووشوو، كەڕوویەكە لەرووەكی پووشوو دەردە هێنرێت.
فطر الصدأ الابيض		كەڕووی ژەنگەسپی، كەڕوویەكی مشە خۆرە لە رووەكی كەلەرەو شێلم و تور دەدات رەنگێكی سپیان لەسەر دروست دەكات.

فطر السخام		کەڕووی هیس - کەڕووی تەنی.
فطر الساق	Ophiobulus	کەڕووی قەد - جۆرە کەڕوویەکی زیانبەخشە لە بەشی خـوارووی قـەدی رووەکی گەنم دەدات.
فطرالحقل	Snow ball	تۆپەڵە بەفر قارچکی کێڵگە، جۆرێکە لە قارچك دەخورێت.
فطر الاروِمة	Rhizoctonia	(ریزوکتونیا) - کەڕووی بنك، کەڕووی رەگ، ئـەو کـەڕووەی کـە زیـان بـە رەگی رووەك ئەگەیەنێت.
فطر التبقع		کەڕووی گەڕیی - کەڕووی پەڵەکی - جۆرێکە لە کەڕوو لە گەڵاو لق و بەری سێو و هەرمێ دەدات و پەڵەداریان دەکات.
فطر تعفن الجذور		کەڕووی رەگە بۆگەنە کەڕوویەکە لەسەر رەگی درەختی بەردار دەژی.
فطر التفحم - سوادية	Ustilago = grain smut	کوێرو - کەڕوویەکە لە تۆوی (دەنگی) دەغڵودان دەدات، وەکوو تۆزێکی رەشیان لێ دەکات.
فطريات قاسية	Sclerotinia	کەڕووە رەقەکان، جۆرە کەڕوویەکی رەقن زیان بە رووەك دەگەیێنن.
فطر الارغوت = فطر الذابرة	Ergot, clavus, clavi	کەڕووی ئێرگۆت - کەڕووی جقەو کەڕوویەکە لە هەندێك دانەوێڵەی وەکوو گـەنم دەدات، گوڵەکـەی رەش دەکـات و هـەڵی دەگێرێتـەوە، وەکـوو جقـەی کەڵەشێر.
فطس - فطوس	Expiring = stifling = pershing = suffocating	تۆپین - مرداربوونەوە.
فطسة - حبة الاس	Berry of myrtle	بەری درەختی مۆرد - دەنکی مۆرد.
فطم		راجع (فطام).
فطن - فهم	Comprehension	تێگەیشتن.
فطن - فطين - ذكي	Intelligent	وریا - زیرەك - زانا.
فطنة = ذكاء	Intelegence	وریایی - زیرەکی.
فطور- لقمة الصباح	Breakfast	بەرچایی - بەرقلیان - ناشتا - لە خورێنی.
فطير - عجين مرقوق		هەڵ نەهاتوو - فەتیرە - نەترشاو وەکوو هەویر.
فطيرة محشوة باللحم - لحم بعجين	Pasty = pie	بـۆرەك - کەلانـە - پارچـە هـەویرێکی تـەنکی بـرژاو بـەهارات یـان بەهارات وگۆشتی تیا بێت.
فطيرة مقلية	Fritter	ناوساجی - نانشکێنە، بەتایبەتی ئەگەر میوەی تیادابێت.
فطيرة - دسجة = طبطوي صغير مدروان	Stint = sanderling	جۆرێکە لە باڵندە.
فطيم - مفطوم	Weanling = weaned	لەشیر براوە - منداڵ لە شیر براوە.
فطيمة	Lamb = yeanling	بەرخ - بێچووی مەر.
فطيسة	Suffocated = strangled	تۆپیو - مردارەوەبوو - پساو - خنکاو.
فطيسة - فنطيسة	Muffle	لمۆز - لمۆزی گیاندار.
فظ	Rough = rude = harsh	گرژ، مۆن، کەسێك ووشك و رەق بێت لە مامەڵەیدا لەگەڵ خەڵکیدا.
فظ = فيل البحر = اسد البحر	Wglrus = sealion = otaaria	فیلی دەریا - شێری دەریا - گیاندارێکی شیردەری گۆشتخۆری دەریاییـە لە گوێرەکەی دەریا (فقمە) گەورەترە بەڵام ناشیرینە لـە تـەڕی و وشـکیدا دەژی، نێرەکانیان دووکەڵبەی گەورەی شۆڕیان هەیە، لەناوچەی سەهۆڵ بەنداندا دەژی.
فظاظة	Roughness = rudeness = harshness	کرژیی - مۆنی - ووشکی.

فظاعة - شناعة	Herror = enormity = horridness	زۆر خراپی = زۆر ناشرینی.
فظيع	Horrible = hideous = flagrant	تۆقێنەر - ترسناك - زۆر خراپ.
فعال - نشيط	Active = effective	چالاك = چوست = چابوك - كاریگەر - لەز - گورج - گورجوگۆڵ.
فعالية	Activity	چالاكی = چوستی - چابوكی - گورجوگۆڵی.
فعالية ذهنية - نشاط عقلي		چالاكی ژیری.
فعالية كيمياوية		چالاكی كیمیایی.
فعالية بصرية - فاعلية بصرية		چالاكی بینایی - رەوشتێكە لەمادە رۆشنەكاندا (شفاف) بۆ وەرگێڕانی ئاستی جەمسەرگرتن، كاتێك كە رووناكی یان پیادا تێپەر دەبێت، وەكوو لە شەكری گلوكۆزو فركتۆزدا.
فعر - زنبق افريقيا - زنبق النيل	Blue african = lily = blue lily of the Nile	زەمەقی ئەفریقی - زەمەقی نیل - جۆرێكە لە زەمەق گوڵەكەی شینە.
فعل	Action	كار - كردار - ئیش.
فعلي'	Actional	كرداریی - كاریی.
فعل الكتلة	Mass action	كاری بارستە - كارلێكێكی كیمیاییە، خێراییەكەی لەسەر پەیتی مادە بەشدارەكانی وەستاوە.
فعل ارادي		كاری خۆویست.
فعل غير ارادي		كاری خۆنەویست.
فعل انعكاسي	reflax *acion*	كاری پێچەوانەیی - وەكوو جووڵانەوەی پێلووی چاو.
فعل حيوي	Vital action	كاری زیندەگێتی.
فعل الصقيع	Frost action	كاری زوقم - كاری زوقم بەتایبەتی، لە ووردكردنی بەرد دا.
فعل كيميائي	Chemical action	كاری كیمیایی، كاری كیمیایی لە پێكهاتنی مادەكاندا.
فعل الايون المشترك		كاری ئایۆنی بەشدار.
فعم - زهرة العنكبوت		گوڵە جاڵجاڵۆكە - جۆرێكە لە رووەكی زەمەق گوڵەكەی سپییە.
فعومة - امتلاء	Nimiety = fraut	پڕبوون - پڕیی.
فغاء - فغم - فغر	Expansion = blowing = opening	پشكووتن: وەكوو پشكووتنی خونچەی گوڵ - دەمكردنەوەی خونچەی گوڵ.
فغر الفم	Open the mouth wide	دەم داچەقاندن.
فغرة الوادي	Mouth of a valley	دەمی شیو.
فغر	Rictus	ناودەم یان زاری مرۆڤ و باڵندە.
فغر - شق	Laparotomy	كونكردن، هەڵدڕین.
فغر المفصل	Arthrostomy	جومگە كونكردن (هەڵدڕین).
فغر الاعور	Lyplostomy = cecostomy	ریخۆڵەكوێرە هەڵدڕین.
فغر صفراوي	Cholanigostomy	تورەكەی زراوهەڵدڕین.
فغر المثانة	Cystostomy	میزڵدان هەڵدڕین.
فغر الفعج	Duodenostomy	ریخۆڵە بارییكە هەڵدڕین.
فغر الامعاء	Enterostomy	ریخۆڵە هەڵدڕین.

فغر القولون	Colostomy	ریخۆڵە ئەستورە هەڵدرین.
فغر الحنجرة	Laryngostomy	قورگ هەڵدرین.
فغر الكلية	Nephrostomy	گورچیلە هەڵدرین.
فغر المبيض	Oophorostomy = ovariostomy	هێلکەدان هەڵدرین.
فغر المستقيم	Rectostomy	هەڵدرینی ریخۆڵە باریکە.
فغر البواب	Pylorostomy	هەڵدرینی کونی دەرگاوانی گەدە.
فغر الصدر	Thoracostomy	هەڵدرینی سنگ.
فغرالرغامي	Tracheostomy	قورقوراگە هەڵدرین.
فغر الحالب	Ureterostomy	بۆری میز هەڵدرین.
فغر الاحليل	Ureterostomy	چووك هەڵدرین.
فغو = فاغية	Henna tlossom = lawsonia = Egyption privet	گوڵە خەنە.
فغوة - فغمة	Fragrance = aroma	بۆن - بۆنوبەرامە.
فغو - ياسم - جنية الرباط	Privet = privy = prim = ligustrum	(لیگوستەرەم) - دەوونی ریبات - دەوەنێکی رازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی زەیتون، گوڵەکەی پچووکو بۆنخۆشە، بەشێوەی هێشووە بۆ مەبەستی پەرژین لە ناو باخچەکانو قەراغی شەقامەکاندا دەروێنرێت، ناوبەناو هەڵ دەپاچرێت.
فقاع	Truffle	دومەڵان.
فقاعة	Bubble = pomphus	بلق، پەقیشك.
فقاعة جلدية - طفح	Biister = pustule	تلۆق- بلۆق.، کیس، بلق کۆزاوڵە، هەڵتۆقینی ئەندام، وەکوو بلۆقی سوتان.
فقاة - قفاة	Caul	پەردەی سەر منداڵ، ئو پەردەیە کەوا بە سەری منداڵەوە بەر لەدایکبوون.
فقا الدمل	Torip open an abscess	دەرکردنی دومەڵ، دەردانی دومەڵ.
فقا العين	Toputor gougeout an eye	چاو هەڵکۆڵین.
فقاع	Pemphigus	بلۆق کردن، نەخۆشی‌یەکە لە نیشانەکانی پەیدابوونی بلۆقی گەورەیە لەسەر پێست.
فقاح، جعة، بيرة	Beer	بیرە، ئاوی جۆ، شەراب.
فقاع، فزر	Trow wort = Iron wart	گیایەکی دەشتەکی پزیشکی‌یە.
فقاقة، فهقة	Globe fish = puffer	ماسی پەیڤ، ماسی‌یەکی دەریایی‌یە شێوەیەکی سەیری هەیە وەکوو فوو کرابێت وایە.
فقح		چاو شکوتن، چاوکردنەوەی بێچووی گیاندار.
فقحة، حلقة الدبر، است - شرج	Anus	کونی قنگ.
فقد، فقدان	loss	ون کردن، ون بوون، بزرکردن، گوم کردن.
فقد الصوت	Aphonia	نەمانی دەنگ، دەنگ ون کردن، نەمانی دەنگە بە هۆی ئیفلیجی‌یەك لە ژێیەکانی دەنگدا.
فقد التعبير، كتابة - اغرافيا	Agraphia	(ئەگرافیا)، نەمانی توانای دەربڕین بە نووسین.
فقدان البصر، فقدان البصر	Calig ation	
فقدان الذاكرة، نسيان	Amnesia	ونکردنی بیرەوەری، لەبیرچوونەوە.

فقدان الحس	Insensibility/ Desensitize Anethesia	دڵ نەبردن، نەمانی ئارەزووی خواردن، دڵ گیران.
فقدان الشهوة	Anorexia inappetence, anepithymia	دڵ نەبردن، نەمانی ئارەزووی خواردن، دڵ گیران.
فقدان الشعور، فقدان الوعي	Coma	بێ هۆش، لەسەرخۆچوون، تاساوی.
فقدان الأظافر، عدم الأظافر	Anonychia onychomadesis	بێ نینۆکی، ونکردنی نینۆك.
فقد العين	Oph Thalmo steresis	نەبوون (نەمانی) چاو.
فقد الدم	Hematozemia	نەبوونی خوێن.
فقد الحيوانات المنوية	Azoosper mia	نەبوونی سپێرم.
فقد البؤبؤ	Acorea	نەبوونی بیلبیلەی چاو.
فقد اليدين	Acheiria	نەبوونی هەردوو دەست.
فقد اليدين والقدمين	acheiropodia	نەبوونی دەستو قاچ.
فقد الحركات الأختيارية	Akinessia	نەبوونی (نەمانی) جووڵە خۆویستەکان.
فقد الشفة	acheilia	نەبوونی لچ یان لێو.
فقد الكريات البيضاء	Aieukia, Alevcia, Aieucemia	نەبوونی خڕۆکە سپییەکان.
فقد سكر الدم	Glycemia	نەبوونی شەکرە لە خوێندا.
فقد الوعي	Unconscious-ness	بێ هۆش.
فقدان حس الشم	anosmia	نەمانی (نەبوونی) هەستی بۆنکردن.
فقدان الكتلة	Massloss	نەمانی نەبوونی بارستە.
فقدان الثقة بالنفس		باوەڕ بە خۆ نەمان.
فقر	Poverty = need	هەژاری، بێ دەرامەتی، بێ دارایی، بێونەت، دەستکورتی.
فقر الدم (أنيميا)	Anaemia = anemia	ئەنیمیا،، خوێن کەمی، کەم خوێنی.
فقر الدم الأديسوني	Addisons ane mia	خوێن کەمی ئەدیسۆنی.
فقر الدم النزفي	Pesthemorrhagic, anemia	خوێن کەمی پژانی.
فقر الدم الغذائي	Nutritional anemia	خوێن کەمی خۆراکی.
فقر دم جاكش	Jakschs anemia	
فقر الدم المنجلي	Sickleceu-anemia	خوێن کەمی داسولکەیی.
فقر دم ليدرر	Lederers anemia	
فقره = جملة	Sentence = Ciause	رستە.
فقرة (من كتاب) = فص - + بند	Paragraph = item	بەند، بەش.
فقـرة - فقـارة - خرزة الظهر	Vertebra = spondylue	بربڕە، بربڕەی پشت لە چەند بربڕەیەك مورەغەی پشت لە چەند بربڕەیەك پێکهاتووە.
فقرة المحور	Axial vertebrate	بربڕەی تەوەری.
فقرة الأطلس	Atlas	بربڕەی تۆپی.

فقرات رقبية، فقرات عنقية	Cervical verte brates	بڕبڕکانی مل، ژمارەکەیان حەوتە (٧).
فقرات صدرية	Thoracic -v-	بڕبڕەکانی سنگ ژمارەیان (١٢).
فقرات قطنية	lumber -v-	بڕبڕەکانی خالیگە یان کەمەرە، ژمارەکەیان (٥).
فقرات العجز	Saccrum	بڕبڕەکانی سمت-ژمارەکەیان (٥) بە یەکتریدا چوون.
فقرات العصعص	Coccyx	بڕبڕەکانی کلینچکە، ژمارەکەیان(٤) و بە یەکتریدا چوون.
فقري - فقاري	Vertebral	بڕبڕەی ، بڕبڕەدار.
فقري	Spondyl-spondylo-vertebro	پێشگرێکە بەمانای بڕبڕە.
فقريات، فقاريات	Vertebrata = vertebrates	بڕبڕەدارەکان، لقێکی گەورەیە لەگیاندارەکان بریتییە لە پێنج پۆل شیرەدەرەکانی، باڵندەکان خشۆکەکان، تەرووشکییەکان، ماسییەکان.
فقس	Hatch	جووجك هەڵهێنان، تروکان.
فقع الأصابع		راجع (فرقعه الأصابع).
وقع - فقع الذئب	Ear ball = puff = ball = champignon devlis snuff box = lyco perdon	قارچکە گورگانە جۆرە قارچکێکی گەورەو خڕو سپییە ئەگەر دەستی پیادا بنێیت تۆزێکەکەی شەق دەبات و تۆزێکی لێ دێتە دەرەوە رەنگەکەی خاکییە کە پێدەگات قاوەیی و رەق دەبێت.
فقعي - فقيع - يعموم	Pigeon	کۆتر، جۆرێکە لە کۆتر پەڵەیەکی سوور وا بەسەر سنگییەوە.
فقم	Jaw	دوان ریچ، دەرپەڕینی ددانە بڕبڕەکانی سەرەوە بۆ دیوی دەرەوە.
فقم - فك - لحية	Maxilla	چەناگە، شەویلگە، شەویلگەی سەروو، لمۆز، قەپۆز.
فقم - فقم = طرف الخطم	Muzzle	لمۆز، قەپۆز.
فقمة - عجل البحر	Seal = phoca	گوێرەکەی دەریا، گیاندارێکی شیرەدەری ئاوییە لەدەریا باکورییەکاندا دەژی لمۆزی لوولەییە ، کەڵپەی نییە رەنگەکەی قاوەییە سوود لە پێست و رۆنەکەی وەردەگیرێت.
فقمي	Maxillary	شەویلگەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە شەویلگەوە هەبێت.
فقم	Hemignalhia	شەویلگە کورتی- یەکێك لە شویلگەکانی سەرەوە یان خوارەوە کورت تر بێت لەوی تر وەکوو لە هەندێك مرۆڤ یان باڵندەدا.
فقمة الراهب - عجل البحر - شيخ البحر	Monk seal	شێخی دەریا، گوێرەکەی دەریای رەبەن جۆرێکە لە گوێرەکەی دەریا بەر سکی سپییە، لە دەریای سپی ناوەڕاستدا دەژی.
فقة، علم الأحكام الشرعية	Gurisprudence	زانستی بنەما یاساییەکان.
فقة اللغة	Philology	فیلۆلۆجی، خوێندنی زمان، بە تایبەتی بەوەی کە ئامرازێکە بۆ دەربڕین و مەیانێکە بۆ رووناکی خستنە سەر مێژووی رۆشنبیری.
فقوس - فقومي = قثاء = عجور	Snake,cucumber, corving-cucumber	کاڵەکی زرك، خرچە، خەیار.
فقوس الحمير - قثاء بري - قثاء الحمار	Squirting cucumber	خەیارە کەرانە، درە خەیار گیایەکی ژەهرینە لە شوێنی شێدارا دەڕوێت، بەرەکەی بە قەدەر هێلکەیەك دەبێت کە پێ دەگات لە رووەکەکە جیا دەبێتەوەو دەتەقێت و تۆوەکەی بڵاو دەبێتەوە.
فقي - معلم	School master	مامۆستا، فەقێ.
فقير	Poor = needy	هەژار، لات، بێ دەرامەت، بێ دارایی، بەلەنگاز.
فقير الدم	Anemic	کەم خوێن، کەسێك تووشی کەم خوێنی بووبێت.

فقيرة = اخين	Achene, akene	بەرێکی رووەکی بچووکی رەقە.
فقيد = مفقود	Lost = missing	وون بوو.
فقيعة، اكياس مائية	Hydatid cyst, echino coccus	توورەکەیەکی ئاوییە کرمی تیادایە لە لەشی سەگو گورگدا پەیدا دەبێت.
فقيع	leucosarice	جۆرە کۆترێکی رەنگینە.
فقيد = متوفي	Defunct deceased	مردو، خوا لێخۆشبوو.
فقيش، عين الغراب = كاكنج - شاش القاضي	Winter cherry = alkekengi	کاکنج چاوەمەلە رەشکە، گیایەکە لە کۆمەڵەی باینجان گوڵەکەی شینە بەرەکەی خڕو بنەوشەیی و بچووکە لە ترێ دەچێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
فقية عالم بالفقة	Jurisprudent = jurist	زانا لە یاسادا، یاسازان.
فكاهة = مزاح	Jesting = Joking	گاڵتەو گەپ.
فكاهي	Humoroous, humorous	گاڵتەچی، قسەخۆش.
فكتوريا	Victoria	لیلۆپەر، رووەکێکی ئاوییە لەرووبارە گەورەکانی بەرازیلدا دەروێت.
فكتوريا ملكية - ذرة الماء	Victoria-regia = gaint water lily = roya lwater lily	شالیلۆ پەر، گەنمەشامی ئاویی، جۆرێکە لە رووەکی لیلۆپەری ئاوی لە زەلکاوەکاندا دەروێت گەڵاکەی زۆر گەورەیە لە سینی دەچێت سەر ئاو دەکەوێت ، جاری وا هەیە تیرەکەی دەگاتە دوو مەتر، ئەگەر منداڵێک لە سەری بوەستێت رای دەگرێت، سوودی بۆ رووەکەکە ئەوەیە کە هەوای بۆ هەڵ دەمژێت ، گوڵەکەی گەورەیە بە رەنگی بنەوشەیی یان سوور یان پرتەقاڵی یان سپی، بەرەکەی خڕو گەورەو درکاوییە نیشاستەی تیادایە بۆ خواردن بەکاردێت، بۆیە پێی دەوترێت گەنمەشامی ئاویی.
فكة - اكليل شمالي	Alphacca = corona Borealis	گوڵبەندی باکووریی کۆ هەسارەی گوڵبەندی باکووریی، کۆمەڵە هەسارەیەکە.
فكر، فكرة، خاطرة	Concept = Thought = Idea = notion	بیر، هۆش، نهاد، بیرۆکە، بیرك.
فكرة - راي	Opinion	بیروڕا.
فكريات، علم التفكير	Ideology	زانیاری بیر.
فكسين، لقاح	vaccine	(ڤاکسین)، دەرمانێکە دژی نەخۆشی ئاوڵە بەدەرزی دەکرێتە لەشەوە.
فكشس = وث	Sprain	وەرگەڕانی جومگە، وەکوو لە وەرگەڕانی قاچدا
فكشوكيات	Chaetognatha	شەویلگە درکاوییەکان کۆمەڵە گیاندارێکن.
فك	To take to pieces	هەڵوەشاندن، ترازاندن.
فك، فصل	To separate = dis join To unite = unbind	جیاکردنەوە.
فك الأزرار	unbutton	دوگمەکردنەوە، قۆپچەکردنەوە.
فك (للحيوان)	Maxilla = Jaw	شەویلگە، کاجیر، شەویلاگ، کاژێر.
فك علوي	Upper jaw = superior = maxilla	شەویلگەی سەروو.
فك سفلي	Inferior maxilla = lower Jaw = mandible	شەویلگەی خوارو.
فك الحشرة	Maxilla	شەویلگەی مێروو.
فك قاضم	Mandible	شەویلگەی خواروو ، شەویلگەی قرتێنەر.

فكة، فاكة ضحوك	Jolly = Jovial	روو خۆش، قسەخۆش.
فكونة	Vicuna	(ڤیکونا) گیاندارێکە لە وشتر دەچێت لە باشووری ئەمریکادا دەژی.
فكي	Maxillary mandibular	شەویلگەیی، هەرشتێك پەیوەندیی بە شویلگەوە هەبێت.
فكيك	Maxillula	شەویلگۆکە، شەویلگەی دواوەی دووەمی گیاندارە توێکڵدارەکان.
فكيات	Gna Thos toma	شەویاگەدارەکان ، دەم شەویلگەیی‌یەگان.
فل - فلة = یاسمین عربي = یاسمین زنبقي	Arabian-jasmine,Juscan-jasmine	راسقی، یاسەمەنی رووەکێکە گوڵەکەی لە یاسەمین دەچێت.
فل، فليل	Fault	قلیشی ، بەرد.
فلا، فلاة	Open-space	دەشت، بیابان.
فلاة = فلا - شهب	Steppe	چۆڵ، بیابان، دەشت.
فلان	So- and-so	فلان، فیسار، کابرا، بێڤان.
فلانجر - فلنجر	Phalanger	(فلانجەر) گیاندارێکی شیردەری تورەکە داری ئوستراڵیە لە سموڕە دەچێت، لە درەختێکەوە بۆ درەختێکی تر باز دەدات، بەهۆی پێستێکی تەنکەوە لەنێوان مشك و پشیلە دایە.
فلافين	Flavin = Flavine	(فلاڤین) بۆیەیەکی زەردە.
فلافيجيل	FIAVIGIL	(فلافیجیل) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی ترشەڵۆکی گەدە بەشێوەی حەب هەیە.
فلاجيل	Flagyl	(فلاجیل) دەرمانێکە دژی ئەمیباو مەلاریا بەکاردێت بەشێوەی حەب هەیە.
فلاح	Farmer = peasant cultivator = clown = husbandman	کشتکار، جووتیار، وەرزێر، جوتێر، سەپان، پاڵە ، زەوی کێڵ.
فلاح أجير	Field laboorer	سەپان.
فلاحة - فلاحة الأرض	Cultivation = trllage	جوتیاریی، زەوی کێڵان-جووت کردن-شۆف.
فلاحة = زراعة	Farming= husbandry	کشت کردن، جووتیاریی.
فلاحة بسيطة		شێڤل.
فلاحة الأزهار	Floricultune	کشتکاریی گوڵ، باخەوانی گوڵ.
فلاحة البساتين	Horticullure	کشتکاریی بێستان، باخەوانی بێستان.
فلاحة الحدائق	Gardening	کشتکاری باخچە، باخەوانی باخچە.
فلاريس - بشتة = حب العصافير	Phalaris canary grass	(فلاریس) دانە چۆلەکە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە، چۆلەکە دەنکەکەی دەخوات.
فلبوس	Phyllobius	(فیلۆبیەس) مێرووییەکە لە کۆمەڵەی سن زیانبەخشە بە رووەك.
فلتة الكلام، فلتة اللسان	Aslip of The Tungue	هەڵەی زمان.
فلة، هفوة	Slip = lapse	هەڵە
فلتة	Undesignedly	لەناکاو، کوێرانە.
فلت، افلات - تخلص	Escape slipaway	رزگاربوون، دەربازبوون.
فلتشرية	Fletcherism	فلتە شرێتی، خواردنی برێکی کەم لە خواردەمەنی لە کاتی برسێتیداو جوونی بەشێوەیەکی باش.
فلج (انشقاق)	Cleavage	درزبردن، داتلیشان، هەندێك بەردو کەرەسەی خاو درز دەبەن و لە تەبەقی هاورێکی لە یەکتر نزیك بە پێی رژێمی بلوورییان..

فلج	Bayou	جۆگە، جۆگەیەك ئاوەكەی هێواش بڕوات و ڕووەكی تیادا ڕوابێت.
فلج، نصف	Half	نیو.
فلج - فلح - فلق	Cleft = crevice	تلیش، قلیش، درز.
فلج	Camel	وشتر.
فلج ذو سنامین - دهانج = قرمل - قرعوس - قرعوش	Bacterian- camel	وشتری دوو دووگ.
فلج		راجع (فالج).
فلح	Cleft	داقلیشان، داتلیشان.
فلح الشفة، شفة ارنبیة	lipcleft = harelip	كێوی كەروێشكی، بوونی قلیشێك بە زكماكی لە لێودا.
فلد	Veld veldt	دارستانێك درەختەكانی بلاوبن.
فلح الحنك	Palate cleft	قلیشی، مەلاشوو، داقلیشانی مەلاشوو.
فلح شرجي	Anal cleft	داقلیشانی كۆم.
فلحس	Old dog	سەگی پیر.
فلحي = ریفي	Rural = rustic	لادێیی.
فلدسبار	Felspar = Feld spar	(فیلدسپار) ، كەرەسـەیەكی خـاوە بریتـی‌یـە لـە تێكـەڵاوێك لـە سـلیكاتی كالسـیۆم و ئەلـەمنیۆم و پۆتاسـیۆم و سـۆدیۆم و بـاریوم لــە پیشەسـازی سیرامیك و پەیندا بەكاردێت.
فلروب	phalarope	(فالرۆپ)، باڵندەیەكی بچووكە لە گوێ ئاودا دەژی.
فلز	Metal	كانزا، ئەردەزین، مادەیەكی ساكاری رەقە، بە زۆری رەنگەكەی خۆڵەمێشـی یـان رەش یـان سـپی یـان زیـوی‌یـە یـان زەرد یـان سـوورە، بریسـكەدارە، كارەبـاو گـەرمی دەگەیـەنێت، بەرگـەی لێـدان و داڕشـتن دەگرێـت، وەكـوو ئاسن و زیـو و زێڕو مس.
فلز بریتانا، بیوتر، فلز ابیض	Britana- metal = white metal	كانزای بریتا، پیوتەر، داڕشتەیەكە لە ٥ ١٥٪ ئەنتیمۆنی، ٠٣٪ مس، ١٥٪ قورقوشمی تیادایە.
فلز بورجر	Borchers metal	كانزای بۆرچەر. كۆمەڵێكە لە داڕشتە لە كرۆم و نیكل و ئاسن و كەمێك لـە مولیبدینـۆم یـان زیـو یـان زێـڕ پێكـهاتووە، لـە دروسـتكردنی ئـامرازی كیمیایی و بۆتەو بۆڕی ئامرازی پێوانی پلەی گەرمی بەرزدا بەكاردێت.
فلزات قلویة	Alkali metal	كانزا قلیەیی‌یەكان ئەو كانزایانەی كە دەكەونە كۆمەڵـەی (١-١) واتـە (L-A) لـە خشتـەی خولیـدا، وەكـوو لیثیـوم ، سـۆدیۆم، پۆتاسـیۆم، رۆبیدیـۆم، سیزیۆم، فرانسیوم، ئەگەر بەر ترش یان مادەی ئۆكسێنەر بكەون، زوو گڕ دەگرن.
فلز دلتا	Delta metal	كانزای دێلتا، داڕشـتەیەكە لـە ٠٦٠٪ مـس و لـە ٣٨/٢ توتیـاو لـە ١/٨٢٪ ئاسنی تیادایە.
فلز هولندي	Dutch metol	كانزای هۆڵەندیی داڕشتەیەكە لە ٨٠٪ مس و ٢٠٪ نیكلیان توتیای (زنیك) تیادایە.
فلزمونیل	Monel metal	كانزای مۆنیل= داڕشتەیەكە لە نیكل و مس و ئاسن و مەنگەنیز، سلیكۆن و كـاربۆن و گۆگـردی تیادایـە، بەرهەڵسـتییەكی باشـی داخـوران دەكـات لـە پیشەسازی‌یە ئەلیكترۆنی‌یەكاندا بەكاردێت.
فلزبابیت	Babbit metal	كانزای بابیت= یەكێكە لە داڕشتەكانی تەنەكە (قصدیر).

فلزات انتقالية	Trasitional metals	كانزا گوازراوەكان، ئەو كانزانەيانەی كە دەكەونە ناوەراستی كۆمەڵەكانی خشتەی خولیەوە، بە تایبەتی لە نێوانی كانزای سكاندیۆمو زینك لە كۆمەڵەی یەكەمو نێوانی ئەتریۆمو كادمیۆم لە كۆمەڵەی دووەمو نێوانی لانثانوم و جیوە لە كۆمەڵەی سێهەمدا.
فلزات قاعدية	Base metals	كانزا تفتەكان.
فلزاني - شبة فلز	Metalloid	نیمچە كانزا وەكوو زەرنیقو سلیكۆن.
فلزات قلوية ارضية = فلزات الأتربة القلوية	alkali earth metals	كانزا ئەلكالییە خۆڵییەكان (گڵییەكان) هاوهێزی یەكەیان دووە، وەكوو كالسیۆمو سترونتیۆمو باریۆمو رادیۆم.
فلز النواقيس - فلز الجرس	Bell metal	كانزای زەنگ، دارشتەیەكە رەق لە ۸۰٪ مسو لە ۲۰٪ تەنەكەی تیادایە، لە دروستكردنی زەنگدا بەكاردێت.
فلزات ترابية نادرة	Rear earth elements	میتاڵە خۆڵییە (گڵییە) دەگمەنەكان.
فلز وغف	Foammetal	كانزای كەف= جۆرە دارشتەیەكی سووكە زینكو ئەلەمنیۆمی تیادایە
فلس السمك - حرشفة	Flak, scale of fish, squamula	پوولەكەی ماسی.
فلس	Mite	پوول، پارە،قۆشە، نیو ملیم فلس .
فلسا	Valsa	(ڤالسا) كەڕوویەكی زیانبەخشە بە رووەك.
فلس، قرش	Piaster	بێزە، قرش.
فلس - فلسيتي	Feistic	(فیلستیك) پەیوەندی بە جۆرە گڵۆ بەردێكی تایبەتیەوە هەیە
فلس(عراقي)	Fils	(فلس) پارەیەكی عێراقی یان كوێتی یان ئەردەنیيە دەكاتە یەك ملیمی میسری.
فلسبار = فيلدسبار		راجب (فیلسبار).
فلسبار ابيض - البيت	Albite	(ئەلبایت) فیلسبار سپیی.
فلسفة = حكمة	Philosophy	(فەلسەفە)، پەیتووكی بەهار هێنانی ژیریی هونەرمەندیی لە میانی زانیاریدا.
فلسفة، حب الحكمة	Philosphy	(۱) فەلسەفە، گەڕان بە شوێنی راستیدا بەرێگەی بیركردنەوەیەكی ورد. (۲) كۆمەڵە زانستیەكە رەوانبێژیی رەوشت (اخلاق)و جوانیو ئەودیوی سرووشت(ما وراء الطبیعة) وە دەگرێتەوە.
فلسفي	Philosophical	فەلسەفی، فەلسەفییانە.
فلش	To publish	بڵاو، بڵاوكردنەوە.
فلطحة	Oblateness	قوپاندن، قوپان.
فلطاح - مفلطح	Flat	قوپاو.
فلطحة القدم	Flat foot	پێ پانی.
فلح - شق	Slit crack = split = Fissure = crevice	درز، قڵیش.
فلع اللثة	Gingival crevice	قڵیشانی پووك.
فلغموني، التهاب	Phlegmo nous	شتێك پەیوەندی بە هەوكردنەوە هەبێت
فلفل = فليفل - شطة	Piper = pepper = Capsicum	بیبەر، دەڵو بیبەر، گیایەكی ساڵانەیە لە كۆمەڵەی باینجان، بەرەكەی سوورە دەخورێت یان بەشێوەی بەهارات بەكاردێت.
فلفل أبيض	White pepper	بیبەری سپی.
فلفل اسود	Black-pepper	بیبەری رەش، ئاڵەت رووەكێكی خۆهەڵواسەرە، تۆوێكی چرچی هەیە، بەشێوەی بەهارات بەكاردێت.

فلفل احمر - فلفل رومي = فليفلة	Cayenne = red pepper = capsicum = bell pepper	بيبەری سور، بيبەری تيژ، بيبەرۆکە، روەکێکی گيايی ساڵانەيە، بەرەکەی کلۆرە سەوز يان سورە بە کاڵی ئەخورێت يان پڕ ئەکرێت بۆ چێشت، هەندێکی توونە.
فلفل اخضر	Chilli = green pepper	بيبەری سەوز.
فلفل حريف - فلفل احمر	Cayenne- pepper = chilli = bell pepper	بيبەری سوور، بيبەری تيژ.
فلفل حلو = فلفل افرنجي = فليفلة = شطة = فلفل تاباسكو = فلفل جامايكا	Allspice = pimento, sweet shillies pepper	بيبەری شيرين.
فلفل كاذب = فلفل مالطة = فلفل بيرو = فلفل شجري	Calif ornian pepper Tree = peruvian masTic = weeping-pepper false-pepper = pepper tree	گەندە بيبەر، دار بيبەر، بيبەری درەخت درەختێکی هەميشە سەوزو جوانە بەرەکەی پەمبەيیيە لەسەر دەچێت، بەڵام بيبەر نىيە گوڵەکەی سپیو مەيلەو زەردە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان.
فلفل السودان	Guinea pepper	بيبەری سودان درەختێکە بەرەکەی وەکوو بيبەر دەکرێت بە بەھارات.
فلفل ارناؤوطي	Paprika = chilli	بيبەری ئەرناووتيی، بيبەری شيرين.
فلفل الماء. زنجبيل الكلاب	Water pepper lake weed = Curage	بيبەری ئاويی، گيايەکی دەشتەکیيە لە زۆنگاودا دەروێت گەڵاو رەگەکەی توونن بۆ مەبەستی پزيشکی بەکاردێت.
فلفل دارة = دار فلفل = فلفل دار	Birdchilli = long pepper	بيبەری دار.
فلفل رفيع الأوراق	Americican-pepper, peruvian mastic tree	بيبەری گەڵا باريك.
فلفل كبابة = حب العروس	Cubeb pepper = cubeba pepper	کەبابە، جۆرێکە لە بەھارات، جۆرێکە لە رووەکی بيبەر بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوويەکی رەنگ ئەرخەوانیيە.
فلفل عرق الذهب	long pepper = chaba Hont pipper	بيبەری درێژ، بيبەری رەگە زێرينە جۆرێکە لە بيبەر بەشێوەی دەوەنێکی جوانی رازاندنەوە ، گەڵاکەی مەيلەو زەردە، بەرەکەی بەشێوەی هێشوويەکی شۆڕە، لەنکەکەی خڕوبچوك‌و ئەرخەوانیو زێڕیيە.
فلفل = فجر	Aurora= dawn	بەيان، بەرەبەيان، سپيدە، شەوسو، شەبەق.
فلق - فصم	Schizo	پێشگرێکە بە مانای داقڵيشان يان درز يان هەڵۆەشان.
فلق - شق	Fissure = cleft = crack	درز، داقڵيشان، ترەکين، ترەکاندن.
فلق(في خشب)	Ashake = acrack	درزی تەختە.
فلق الحنك	Cleft palate	داقڵيشانی مەلاشوو.
فلقة = فص	lobe	لەتکە، پل.
فلقة = زبارة	Coty ledon	لەتکە= بريتیيە لە گەڵايەکی گونجاو بۆ مەبەستی هەڵگرتنی خواردەمەنی بۆ کۆرپە لە (جينی) لەناو تۆوی رووەکدا، وەکوو لەتکە نۆك‌و لەتکەی پاقلە.
فلقة	Bastinada	فەلاقە، لێدان بەدار لە بەری پێ بۆ سزادان.
فلك = مدار	Orbit	خولگە، سورگە، خولگەی ئەستێرە، سورگەی ئەستێرە.
فلك، علم الفلك	Astronomy	ئەستێرەزانی، زانستی ئەستێرە.
فلك راديويي	Radio astronomy	ئەستێرەزانی راديۆيی لقێکە لە زانستی باسی تەنە ئاسمانیيەکان دەکات لە رێگەی ئەو شەپۆلە راديۆيانەوە کە لێيانەوە دێتە دەرەوە.

فلكي = منجم	Astronomer	ئەستێرە شوناس. ئەستێرە گرەوە.
فلكي - عالم فلكي	Astronomer	ئەستێرەزان، زانای ئەستێرەوانی ئەستێرەناسی.
فلكي	Astronomical	ئەستێرەزانی، هەرشتێك پەیوەندیی بە ئەستێرەزانییەوە هەبێت.
فلك الفضاء	Space-astronomy	ئەستێرەزانی بۆشایی.
فلك	Zodiacl	ناوچەی کەلووەکان، ڕێڕەوی ئاشکرای خۆر.
فلك البروج - دائرة البروج	Ecliptic	خولگەی کەلووەکان، بریتییە لەو بازنەیەی کە خۆر (شمس) دەیکێشێت، لەکاتی ڕۆیشتنیدان لەماوەی ساڵێکدا، ئەم بازنەیە کراوە بە (١٢)کەلوو وەوە هەر یەکەیان (٣٠) پلەیە.
فلك لاسلكي	Radio astronomy	ئەستێرەوانی بێ تەل لقێکە لە زانستی ئەستێرەوانی، لە ئەنجامی ئەو لێکۆڵینەوانەی کە دەربارەی ڕادار کراون بۆ خوێندنی ئەو شەپۆلە بێ تەلیانەی کە لە بۆشایی ئاسمانەوە ڕەت دەبنەوە، بە تایبەتی لەو ئەستێرانەوە کە ڕووناکییەکانیان نابینرێت، ئەو دەزگایەی کە ئەم جۆرە شەپۆلانە دەپشکنێت پێی دەوترێت (تەلیسکۆپی بێ تەل).
فلكسرة - فيلوكسرة	Phylloxera = vine-pest	ترتول، مێرووی مێو، مێروویەکی بچووکە هەندێکی میکرۆسکۆبییە لە کۆمەڵەی سن زیان بە ڕەگی دارمێو دەگەیەنێت.کرمێکە گەڵای ڕووەك دەخوات و ناوکی بەرەکەی دەمژێت.
فلكانيت	Vulcanite	(ڤۆلکانیت)، جۆرە لاستیکێکی ڕەقە، گۆگردی تێکراوە.
فلكنة	Vulcanization	گۆگردێن، گۆگرد، کردنە مادەی ترەوە.
فلكة = طنطلة = لسان المزمار	Epiglo TTIC	بنکی زمان.
فلكة		پارچە زەوییەکی خڕو بەرزە.
فلكوس = صبار ورقي	Phyllocactus	سوبێریی گەڵایی، جۆرێکە لە سوبێر، گوڵەکەی گەورەیە سپی یان پەمبەیی یان ئەرخەوانی یان سوورە، بەرەکەی تفتە دەخورێت.
فلم	Film	(فیلم)،فیلم بریتییە لە شریتێکی ڕۆشنی (شفاف) لە مادەی سلیکۆن کە مادەیەکی هەستیار بە ڕووناکی ڕووکەش کراوە ئاسووتێت وێنەی لەسەر دەگیرێت.
فلم مجسم	Sterescopic film	فلیمی تەندار.
فلم سينمائي	Photo drama	فۆتۆدراما.
فلم فوتوغرافي - فلم ضوئي	Photo graphic film	فلیمی فۆتۆگرافی.
فلم ملفوف - لفيفة	Cartridge	فلیمی هەڵگیراو، فیلمی پێچراوە.
فلم الخلات	Acetate flim	فلیمی سرکات، مادەیەکی زۆر ڕۆشنە لە ڕێسینی سرکانی سلیلۆز دروست دەکرێت لە تیپی ئامرازی تۆمارکردنی دەنگی موقناتیسیدا بەکاردێت.
فلم الاسيتات	Acetate flim	فیلمی سرکات، فیلمی ئەسیتات لە دروستکردنی شریتی ئامرازی موقناتیسی دەنگو کارتۆنی پەنجەرەو زەرفدا هتد . بەکاردێت.
فلمار - كاسر الفطام	Fulmar = *fumar*-petrel	(فولمار) باڵندەیەکی دەریاییە لە پۆلی (قطب) باکووریدا دەژی.
فلمنات - فلمينات	Fulmimate	(فولمینات) خوێی ترشی فولمینیك لە دروستکردنی تەقەمەنیدا بەکاردێت.
فلمنات الزئبق	Ful minate of mercury	فولمیناتی جیوە، مادەیەکی تەقەمەنییە بە پیاکێشان دەتەقێت.
فلهم - ثوف	Vagina of insect	ئەندامی زاووزێی مێیینە لە مێروودا.
فلنكوت	Flint kote	(فلینکۆت) بۆیەیەکی قیرییە بە فڵچە لە دیوارو سەربانی کۆنکرێتی دەدرێت دژی ئاوو شێ.
فلنكة	Sieeper	تەختەی ژێر هێڵی ئاسنی شەمەندەفەر.

فلنت	Fiint	(فلينت) سليكاى سروشتى كه بۆ پڕكردنەوەى لاستيكو پلاستيكو مادەى كرێنەرو شووشاندنى سيراميكو لە دروست كردنى شووشەدا بەكاردێت.
فلو - فلو = مهر	Year ling foat	نۆما، بێچووى ماين جوانوو.
فلوة = انثى الفلو	Filly	نۆما، بێچووى ماين، ئەگەر مێ بێت.
فلوة	Phulluah	فلوە، مادەيەكى چەورە لە گيايەكى دەشتەكى هيندى دەردەهێنرێت بۆ چارەكردنى رۆماتيزم.
فلورا	Fiora	(فلۆرا) كۆمەڵەى رووەك لە شوێنێك يان كاتێكى ديارى كراودا.
فلور ابتايت	Fluor apatite	(فلۆر ئەپاتايت) مەعدەنێكە لە كالسيۆمو فۆسفۆرو ئۆكسجينو فلۆر پێك هاتووە.
فلورو كربون	Fluoro carbon	(فلۆرۆكاربۆن) ئاوێتەيەكە لە بەرهەڵستيداخورانى مادە كيمياييەكان دەكات.
فلور روسكوب	Fiuoroscope carbon	(فلۆرۆسكۆپ) ئامرازێكە بۆ پێشاندانى ئەندامەكانى ناوەوەى لەشى مرۆڤ، لەسەر پەردەيەك، كاتێك كە بە تيشكى سينى (تيشكى ئێكس) دەپشكنرێت) (فحص) ، ئەوەش بۆ دەست نيشانكردنى شوێنى نەخۆشىو شكاويى سوودى لێ وەردەگيرێت.
فلوح	Clefts	داقڵيشانى مەلاشوو.
فلوريت	Fluorite = blue john	(فلۆرايت) مەعدەنێكى بلووريى رۆشنى هەمەڕەنگە بۆ تواندنەوەى كانزاكانو دروستكردنى شووشە بەكاردێت بريتىيە لە فلۆريدى كالسيۆم بێ رەنگە يانازەرد يان سەوز يان ئەرخەوانىيە.
فلورسبار - فلوريت = الحجر الفلوري	Fluorite = Fiuorspar	فلۆرسپار، فلۆرايت= فلۆريدى كالسيۆم، جۆرێكە لە مەڕ مەڕ، بريتىيە لە كەرەسەى خاوى كالسيۆم، مادەيەكى رەقە بە شێوەى بلوورى شەش پاڵوو، بە زۆريى بێ رەنگە يان زەرد يان سەوز يان بنەوشەيىيە لەدروست كردنى پۆلاو مينادا بەكاردێت.
فلوية	Vallota	(ڤالۆتا) گيايەكە لە كۆمەڵەى نێرگز گوڵەكەى گەورەيەو رەنگەكەى هەمە جۆرەيە، سوور يان پەمبەيى يان ئەرخەوانى يان سپىيە.
فلود	Phyllode	(فايلۆد) لاسكى گەڵا، بە تايبەتى ئەگەر پان بێتو فرمانى گەڵا ببينێت.
فلوش	Flush	(فلۆش) ئەو كاغەزانەى كە لە يەك رەنگ يان نەخشن لە دەستى ياريكەرى پۆكەردا.
فلوت	Flute	(فلووت) ئامرازێكى مۆسيقايە فووى پيا دەكرێت.
فلورسية - فلورية - لصف = استشاع - ومضان	Fluorescence	(فلۆريستنس)، پرشنگدانەوە بريتىيە لە مژينى تيشكێكى تايبەتى لە لايەن مادەيەكەوەو پەرت كردنەوەى بەشێوەى روناكى هەر وەكوو ئەگەر تيشكى سەروو بنەوشەيى ئاراستەى مادەى (كونين سولفات) كرا رووناكىيەكى ئاشكرا دەداتەوە، واتە ئەگەر هەندێك مادە بدرێتە بەر رووناكىيەكى شەپۆل كورت، رووناكىيەكى شەپۆل درێژتر دەدەنەوە، ئەم رەوشتە بناغەيەكە بۆ دەزگاى رووناكى دانەوەى فلۆرس ، وەكوو لە گڵۆپى فلورسيدا (گڵۆپى نيون)، گڵۆپى نيۆن، بريتىيە لە بۆرىيەكى شووشەيى لە هەوا بەتاڵ كراوە بەڵام برێكى زۆر كەم لە گازى دەگمەنى وەكوو (ئۆرگۆن)و هەڵمى جيوەى تيادايە، كەوانەيەكى كارەبايى لەنێوان دوو جەمسەرەكەى، بۆرىيەكەدا تێپەڕ دەبێت ، ئەمەش دەبێتە هۆى تێپەڕبوونى رووناكى سەروو بنەوشەيىيە پەيدا بوومكە، بە نێوانى هەڵمى جيوەو گازى ئۆرگۆنەكەدا، ئنجا ئەم رووناكىيە نەبينراوەبەر چينى ناو پۆشى (گۆگرديدى زينكى)بۆرىيەكە دەكەوێتو دەبێتە هۆى پەيدابوونى ئەو رووناكىيە سپىيە.

فلوريسين	Fluorescein	(فلۆريسين) بۆيەيەكى ئەسيدىيە، جۆرە كريستاڵێكە گيراوەكەى لە ئاودا شەوق دەداتەوە، گەر تيشكى خۆرى پيادا بڕوات، بۆ دۆزينەوەى برينى چاو بەكاردێت.
فلوريسينت - فلوري = مستشمع - لاصف	Fluorescent	(فلۆريسێنت)، توانايى تەنێك بۆ تێكدانەوە كاتێك كە تيشك دەمژێت لە سەرچاوەيەكى ترەوە.
فلورة	Fiuoridation	(فلۆراندن) چارەكردنى مادەيەك بە خوێى فلۆريد وەكوو فلۆريدكردنە ئاوى خواردنەوە بۆ چارەكردنى رەش بوونى ددان.
فلوجستون	Phlogis ton	(فلۆجستون) توخمى سوتان، گۆايە شتێكە لەو مادانەدا هەيە كە گڕدەگرن وە ئێستا ئەو بيرو باوەڕە نەماوە.
فلوجوبايت - فلوغوبيت	Phlogopite	(فلۆگۆپايت) جۆرێكە لە مادەى ميكا بريتىيە لە سليكاتى پۆتاسيۆم و مەگنيسيۆم و ئەلەمنيۆم و هايدرۆجين و رەنگەكەى زەردى كاڵ يان قاوەيىيە بەرهەڵستىيەكى زۆرى گەرمى دەكات لە دەزگاى كارەباييدا بەكاردێت.
فلوس - زب الكرم - ستير	Phallus = devils-horn = stink-horn	جۆرێكە لە قارچك كون كونە لە ترۆزى دەچێت- دەخورێت.
فلوس السمك		راجع (فلس السمك).
فلوسج		پەلۆشە.
فلو اوت	Flu-out	(فلوئاوت) دەرمانى هەڵامەت بەشێوەى حەب هەيە.
فلوكس - شواظة - قبس	Phlox	(فلۆكس) رووەكێكە گوڵى جوان دەگرێت بۆ رازاندنەوە بەكاردێت.
فلوكة = زورق شراعي	Felucca	(فلووكا) بەلەمى بايەوانى تەسكى خێرايە.
فلوت	Fiute	(فلووت)، نەى بلوێر، جۆرە ئامرازێكى مۆسيقايىيە.
فلوريد	Fiuoride	(فلۆريد) خوێى ترش ، هايدرۆفلۆريك.
فلوريدين	Fioridin	(فلۆريدين) ، جۆرە خۆڵێكە بۆ لابردنى رەنگ بەكاردێت.
فلوريمترية	fluorimetry	(فلۆريميترى)، پێوانى روناكىيانە، رێگەيەكى روناكىيانەيە لە شيكردنەوەى كارەباييدا بەكاردێت.
فلوريد الهيدروجين - حامض الهيدروفلوريك	Hydrogen Fluorine	فلۆريدى هايدرۆجين- ترشى هايدرۆفلۆريك گازێكى بێ رەنگى داخۆرە (اكال) بۆ نەخشاندنى شووشە بەكاردێت.
فلوريد البليريوم	Beryllum Fluoride	فلۆريدى بريليۆم، مادەيەكى رەقى شێ مژە بە كارى كانزاى مەگنيسيۆم، بە كردارى كردنەوە (اختزال) كانزاى بريليۆمى لێ ئامادە دەكرێت.
فلوريد المغنيسيوم	Magnesium Fluoride	فلۆريدى مەگنيسيۆم
فلوريد الباريوم(Baf2)	Barium- Fluoride	فلۆريدى باريۆم، تۆزێكى سپىيە لەدروستكردنى سيراميك و لە زانستى ئەلكترۆنى و رۆنى چەوركردنى فيلمى وشكدا بەكاردێت.
فلوريد الألمنيوم اللامائي (AIF3)	Anhydrous aluminum Flu oride	فلۆريدى ئەلەمنيۆمى نا ئاويى، بەشێوەى بلوورى سپى هەيە، لە دروستكردنى سيراميك و ميناو سليكاتى ئەلەمنيۆمدا بەكاردێت.
فلوريد الكربون (C4F)	Carbon-fluoride	فلۆريدى كاربۆن، مادەيەكى رەقە، لەكاتى ئامادەكردنى گازى فلۆردينـدا (فلۆر) پەيدا دەكات.
فلوريد السيزيوم (ccf)	Cesium floride	فلۆريدى سيزيوم، بەشێوەى بلوورى شێدار هەيە، لە دروستكردنى ئامرازى بينينى شووشەى تايبەتيدا بەكاردێت.

فلورید الأمونیوم (NH 4f)	Ammonium fluoride	فلۆریدی ئامۆنیۆم. بەشێوەی بلووری سپی هەیە، لە دروستکردنی فلۆریدەکانی ترو کیمیای شیکردنەوەو مادەی میکرۆب کوژو جێگیرکردنی رەنگ و پاراستنی تەختەدا بەکاردێت.
فلورید الکربونیل	Carbonyl Fluoride	فلۆریدی کاربۆنیل، گازێکی بێ رەنگی ژەهرینە.
فلورید الکروم crf3.4H20	Chromic FLuoride chromium FLuoride	فلۆریدی کرۆم، بەشێوەی تۆزێکی بلووری سەوز هەیە لە چاپکردنو بۆیەی خوریدا بەکاردێت.
فلورید البوروم Bcf2	Boron Fluoride	فلۆریدی بۆرۆن گازێکی بێ رەنگە وەکوو کارکەرێکی یارمەتیدەر لە پێکهێنانی مادە ئەندامییەکانو دروستکردنی ئامراز بۆ پێوانی هێزو تینی نیترۆنو لەحیم کردن بە زیبو و بە مس بەکاردێت.
فلورید الکالسیوم caf2	Calcium Fluoride	فلۆریدی کالسیوم، تۆزێکی سپییە لە سروشتدا بەشێوەی فلۆرایت یان فلۆر سپار هەیە، لە شەبەنگ پێوانو ئەلیکترۆنیکس electro nics و لیزەرو رۆنی مەکینەی تایبەتیدا بەکاردێت.
فلورید الکادمیوم	Cad mium Fluoride	فلۆریدی کادمیۆم cdf2 خوێیەکە بەشێوەی بلووری پاك هەیە، ژەهرینە لە مەیانی ئەلیکتۆنیكو بینایيداو رۆنی مەکینەو لەدروستکردنی بلووری تیشکی لیزەردا بەکاردێت.
فلوسلیکات الکالسیوم H2o casif 6- 2	Calcium-Fluosilicate	فلوسلیکاتی کالسیۆم بەشێوەی تۆزێکی سپی بلووری هەیە لە پیشەسازی سیرامیکدا بەکاردێت.
فلوسلیکات الألمنیوم Ai2 C sifo 3	Aiuminum fluo silicate	فلۆسلیکاتی ئەلەمنیۆم، تۆزێکی سپییە لەدروستکردنی گەوهەر لە (بەردی بە نرخ)و میناو شووشەدا بەکاردێت.
فلۆسلیکات الباریوم = سلیکوفلورید الباریوم basif 6 H	Barium-Fluosili cate	فلۆسلیکاتی باریۆم، سلیکۆفلۆریدی باریۆم، بەشێوەی تۆزێکی سپی هەیە لەدروستکردنی سیرامیكو دەرمانی لەناوبردنی مێرووا بەکاردێت.
فلوسلیکات الأمونیوم	Ammonium Fluosili cate nH4 2 sif 6	فلۆسلیکاتی ئامۆنیۆم، تۆزێکی بلووری سپییە، وەکوو مادەیەکی وشك کەرەوە لە دروستکردنی بیرەو لە هەڵکەندنی کلێشە لەسەر شووشەو رووکەش کردن بەکارەیا بەکاردێت.
فلورید الکوبلتوز cof2	Cotal tous Fluoride	فلۆریدی کۆباڵتۆز بەشێوەی بلووری هەیە لە ئاوی سارددا دەتوێتەوە، مادەیەکی ژەهرینیو ورووژێنە.
فلورید الکوبلتیك	Cobaltic Fluoride	فلۆریدی کۆباڵتیك.
فلورید البنزیل c6H5 CH2F	Benzyl Fluoride	فلۆریدی بەنزیل شلەیەکی بێ رەنگە لە دروستکردنی مادە ئەندامییەکان بەکاردێت.
فلورید السیروز caf3 X H20	Cerous Fluoride	فلۆریدی سیرۆز، لە ئامادەکردنی کانزای سیریۆمدا بەکاردێت.
فلوجین	Phellogen	(فیلۆجین)، ئەو شانەیەی کە تەپەدۆری لێ پێك دێت.
فلورین	Florin	(فلۆرین) پارەیەکی فلۆرەنسی یان هۆڵەندی یان ئینگلیزییە.
فلوکساپین	Floxapen	(فلۆکساپین) دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت بەشێوەی گولاجو شلە هەیە.
فلور، فلورین	Fluorine	(فلۆر)، (فلۆرین) توخمێکی ناکانزایە ، ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٩) بەو کێشی ئەتۆمییەکەی (١٩) یە، بریتییە لە گازێکی زەردی کاڵی سوتێنەری ژەهرین، بۆ مەبەستی نەخش کردن لەسەر شووشە بەکاردێت(نیشانەکەی (F) ناوەکەی وشەی (ئەرواح) ئەگرێتەوە.
فلین - نجب، فرق	CorK = suber	تەپەدۆر، مەنتار، گەنە گەنە، تەختەیەکی نەرمی سوکە ئاوو شێ کاری لێ ناکات، لە توێکڵی بەرووی تەپەدۆرەوە دەگیرێت، ئەکرێت بە سەرقاپی شووشەو قوتو، بەشێوەی مادەی ئاواخنو بەربەستی دەنگ بەکاردێت.

فليني - بهشي	Suberous = suberose	تەپەدۆری، هەرشتێك پەیوەندی بە تەپەدۆرەوە هەبێت.
فليني	Phellogenetic	فلینی، ئەو رووەکانەی کە تەپەدۆر دەهێننە بەرهەم.
فليني - سوبرين	Suberin	(سوپەرین) فلینین، ئەو مادە ئەندامی‌یەی کە لە تەپەدۆردا هەیە.
فلينة - صنارة الصيد	Float	تەپەدۆری قولأبی ماسی گرتن.
فلينية	Phellodrend on	(فیلۆدۆزورۆن)، فلینی، درەختێکە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت.
فليسة، قنابة زهرية	iodicule	قنچکی گوڵ، گەڵایەکی بچووك، دەوری گوڵی دابێت.
فليساء - فليسة	Micaceous chalk	دەباشیرێکی میکایی ، تاشە بەردێکی میکایی‌یە بەشێوەی چین چین لەژێر زەویدا نەرمە، بەلأم کە دەریدەهێنرێت و بەر هەوا دەکەوێت بەرە بەرە رەق دەبێت.
فليفلة شائعة		راجع (فلفل حلو) (فلفل احمر).
فليفلة	Pepper corn	دەنکی بیبەر.
فليش	Flysch	(فلێش) جۆرێکە لە قوڕ.
فليلة - شعر زبرة الاسد	Mane of lion	تووکی باڵی (ملی) شێر.
فليـة فوتنـج - فودنـج بـري دباب - نضع الحقل - نعناع فلفلي - بطنج - حبق الماء	Pudding grass = penny royal = horse mint = water mint	پونگە، پینگ، گیایەکی پزیشکی‌یە گەڵاکەی تووکن و بۆنخۆشە گوڵەکەی بچووك و بۆنخۆشی هەمەرەنگە بە سپی یان بنەوشەیی سوورن، بۆ مەبەستی ورپاکردنەوەی دەمار و هێواش کردنەوەی ژانە سك و نەخۆشی بۆری هەوا بەکاردێت.
فمي	Oral = oro	دەمی- زاری، هەر شتێك پەیوەندی بە دەمەوە هەبێت.
فمي	Stomato	دەمی، پێشگرێکە بە مانای دەم، وەکو زانستی دەم.
فم، ثغر	Mouth = stoma	دەم،زار، دەڤ.
فمي	Oral, oro	دەمی، زاری، هەر شتێك پەیوەندی بە دەمەوە هەبێت.
فمي	Stomato = stomal	دەمی، پێشگرێکە بە مانای دەم.
فم الحوت	Fomal haut	فەمئەلحوت، دەمی نەهەنگ، ئەستێرەیەکی خەروکی بریسکەدارە.
فم السمكة	Fum- alsamakah	(فەم ئەلسەمەکە) دەمی ماسی، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
فم الفرس	Fum- alfaras	(فەم الفەرەس) دەمی ولأخ ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
فم الفرس	Pegasi	دەمە ولأخ- دەمە ئەسپ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
فم الأسد	Fum alassad	(فەم ئەلئەسەد) ،دەمی شێر ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
فم السيكارة - مبسم = أمزك	Cigarette holder	دارجگەرە.
فم ثاقب	Pier cing mouth	دەمی کونکەر، وەکوو لە هەندێك مێروودا هەیە.
فم قاضم	Biter mouth	دەمی قرتێنەر. دەمی کرتێنەر.
فم ماص	Sucking	دەمی مژۆك.
فم المعدة - بوابة = فتحة بوابية	Pylorus	کونی دەرگاوان، ئەو کونەیە کە گەدە دەگەیەنێت بە ریخۆڵەی دوانزە گرێوە.
فميات الأرجل	Stomato poda	قاچ دەمی‌یەکان، لاق دەمی‌یەکان، جۆرێکن لەگیاندارە توێکڵدارەکان.
فم الضفدع	Frog mouth	دەمی بۆق، باڵندەیەکە لە ئوستورالیاو ئاسپانیا دەژی.
فميم(فويهة)	Osculum	دەمۆکە، زارۆکە وەکوو لە گیانداری ئەسفەنجدا هەیە.
فن	Art	هونەر، نواندنی جوانی، درکاندنی جوانی.
فن الرمي = رماية	Nage = wazy	هونەری هاویشتن.
فن التمثيل	The Theatrical profcssion	هونەری نواندن.

فن الجراحة	Surgery	هونەری نەشتەرگەریی.
فن الأدوية	Pharmacy	هونەری دەرمانسازیی.
فن الطيران - فن طيرانيات	Aviation	هونەری فرین.
فن الخرائط والمخططات	Graphi cacy	هونەری نەخشەکێشان.
فن التجارة	Carpentry	هونەری دارتاشین.
فن التصوير السينمائي	Cinemato graphy	هونەری وێنەگرتنی سینەمایی.
فن تقويم الاسنان المعوجة	Or Tho dontics	هونەری راست کردنەوە ددانی خوارو خێچ.
فن القبالة	Maieutics	هونەری مامانی.
فن المداواة	Therapeutics	هونەریی چارەکردنی بریین.
فن النقش (على الأحجار الكريمة)	Glyptic art	هونەری نەخش کردن لەسەر بەردی بە نرخ.
فن الرسم البياني	Graphics	هونەری نەخشەکێشانی پیشاندەر، ئەمەش سوودی لێ وەردەگیرێت بۆ دروستکردنی کۆشکو ساختمانی گەورە.
فن القياس	Mensuration	هونەری پێوان، لقێکە لە زانستی بیرکاری (ماتماتیکس) پەیوەندی هەیە بە پێوانی درێژیو گۆشەو رووبەرو قەبارەوە . هتد.
فناء - هلاك = فنار	Annihi lation beacon	لەناوچوون، فەوتان، فەنەر، ستونێکە چرای بە سەرەوەیە لە بەندەرەکاندا بۆ رێ پیشاندانی کەشتی لە دەریا.
فناء = ساحة	Farm yard	گۆرەپان.
فناء الدار	Curtilage = Atrium = court yard	حەوشەی ماڵ.
فناة - عنب الثعلب	Fox grapes = Herb paris	ترێ رێوی، گیایەکی دەشتەکیو پزیشکییە، لە کۆمەڵەی زەمەق رەگەکەی رشێنەرەوەیە، خواردنی گیایەکەی خەولە گیاندار دەخات.
فناء	Forked Ramifyjng	درەختی لق زۆری سێبەر فراوان.
فناريا - فيوناريا	Funaria	(فەناریا)، رووەکێکە لە کۆمەڵەی قەوزەی گوێسە بانە، لە سەرەتای بەهاردا لە قەراغی گوێسە بانەکاندا دەروێت، بریتییە لە لقێکی گەڵادار، رووەکی راستەقینەی نیە، بەڵکە نیمچە رەگی هەیە.
فنات - كربولايت	Phenate, Carbolate	فەنات، خوێی ترشی فەنیك،کاربۆلات، خوێی ترشی کاربۆلیك.
فنادات		راجع (فانادات).
فناديوم		راجع (فاناديوم).
فناسيت	Phenacite	(فیناسیت) مەعدەنێکی شووشەییە بریتییە لە سلیکاتی برلیوم.
فناستين	Phenacetin	(فیناستین) دەرمانێکە بۆ کەمکردنەوەی ئێشو ئازار.
فنبار	Chandel atrum	مۆمدانێکی گەورە.
فنتازية	Fantasy	(فەنتازی) : (١) داهێنانی شتی تازە(٢) ئاوازێکی مۆسیقای تازە.
فناترون	Phanatron	(فاناترۆن)، زمانەیەکی گازییە.
فنجان - صحن	Cup	فنجان، ئیستیکان، کوپ.
فنجان وصحي	Cup and saucer	پیاڵەو ژێر پیاڵە.
فنجان قهوة	Cup	فنجانی قاوە.
فنجال	Scyphi, scypho	شێوە کاسەیی، کاسەیی.
فنجاليات	Scyphozoa	کاسەیییەکان،کۆمەڵێکە لە گیاندارە بۆش ریخۆڵەییەکان.

فنجانية	Symbidium	(سيمبيديەم) ، فنجانی ، روەكێكە لە كۆمەڵەی سەعلەم بۆ رازاندنەوەی باخچەكان بەكاردێت.
فنجل - وشق فهدي - تفة	SouThern lynx, perdine lynx, spanisn lynx	جۆرێكە لە گیانداری وشەك (وشق) رەنگەكەی لە رەنگی گیانداری یۆز دەچێت، زۆر دڕندەیە.
فنجل - فرنق = فروانق - منجل	Caracal = Jung le cat	پشیلەی دارستان، كاراكاڵ، گوێ رەشە، گیاندارێكی دڕندەی گۆشتخۆرە لە كۆمەڵەی پشیلەیە، قەبارەكەی لەنێوان پشیلەو سەگدایە، رەنگەكەی سووری مەیلەو قاوەییە ، سەری گوێچكەكانی توێەڵە مووی رەشی پێوەیە ، بە ئاسانی ماڵی دەكرێت و راوی پێ‌دەكرێت، تەنانەت پەلاماری مانگا كێویش دەدات ، كلكەكەی كورتە، لە ئەمەریكاو ئەورووپاو هەندێك ناوچەی ئاسیادا دەژی ، گۆشتەكەی دەخورێت، پێستەكەی بە نرخە.
فندان	Fondant = suar plums	فۆندان: (١) هەویرێكی شەكرییە حەلوای لێ دروست دەكرێت. (٢) رۆحی یابە، خەپلەیەكی شیرینە لە دەمدا دەتوێتەوە.
فند = غصن	Twig = Bough	چڵ، لقێكی بچووك.
	Fandango	(فاندانگۆ)، سەمایەكی ئیسپانییە.
فندق - بندق - جلوز	Corylus = Filbert, hazel	فنق، فندق.
فندق	Hotel = inn	(ئوتێل)، میوانخانە.
فنطيسة	Snout	لمۆز، قەپۆز.
فنطيس - افطس الأنف	Snub = nose	لووت پان، كەسێك لووتی پان بێت.
فنطيس	Rhinocephalus	لمۆزی، شتێك پەیوەندی بە لمۆزەوە هەبێت.
فنطاسيات - خثماوات	Platyrrhine	لووت پانەكان، كۆمەڵە مەیموونەكانی جیهانی تازە، وەكوو مەیمونی ورچی.
فنقس - عنقاء	Phoenix	(فۆینیكس)، سیمرخ، باڵندەیەكی ئەفسانەییە ، میسرییە، كۆنەكان دەڵێن (٥-٦) سەدە دەژی دوای ئەوەی كە خۆی دەسووتێنێت، لە خۆڵەمێشەكەیەوە دەردەپەڕێتەوە بە گەنجیو جوانییەكی تەواوەوە، بەلام ئێستاكە ئەم ناوە بە (كەڵەشێری جاپانی رەنگین) دەووترێت.
فنقل	Funicle	چزوو، وەكوو چزووی دووپشك.
فنقية - زنبق النهار	Funkia = day lily Japanese	(فونیكا)، زەمەقی رۆژ، گوڵێكە لە كۆمەڵەی زەمەق، زەمەقی داپانی.
فنك - اصي - ثعلب الصحراء - ابو صوف	Fennec = Fennec Fox = corsac	فەنەك، وونەك، رێوی بیابان، گووزە، كورسەك، جۆرە رێوییەكی بچوكە دڕندەیە، گوێچكەكانی گەورەن لە سەگ دەچێت، پێستو تووكەكەی بەنرخن لە بیاباندا دەژی، پێستەكەی خاكیو مەیلەو سوورە كلكی رەشە بە زۆری لە باكووری ئەفریقادا هەیە، جۆرێكی ئاسایشی هەیە، پێی دەوترێت كۆرساك، (cor sac).
فنك زردة، زردة، ثعلب الصحراء	Zerda fennec sahra fox	فەنەكی بیابان، جۆرێكی زۆر بچووكە لە فەنەك رەنگەكەی خاكییە.
فنك فضي - اصي	Caama = Asse	فەنەكی زیبوی، فەنەكی خۆڵەمێشی.
فنكة		راجع (فنقيه) ، (زنبق النهار).
فن	Fen	(فێن)، دراوێكی چینییە.
فنن - غصين	Branch twig	چڵ ، لقۆكە.

فنون جميلة	The fine arts	هونەرە جوانەکان وەکوو، مۆسیقا، وێنەگرتن، پەیکەرتاشین، وێنەگرن، هەڵپەرکێ، نواندن.. هتد.
فني	Technician	هونەرمەند.
فني = تقني	Professional = Technical	(فەنیلامین)، (ئەنیلین) شلەیەکی چەوری بێ ڕەنگە لەدروستکردنی بۆیەو دەرماندا بەکاردێت.
فنيق - جمل ضخم = الدبران	Aldebran	ئەلدیبران ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
فنيديوم	Venidium	(فینیدیۆم) گیایەکە گوڵی پرتەقاڵی دەگرێت.
فنيل c6hb	Phenyl	فەنیل ، کۆمەڵەیەکی کیمیاییە ڕەگێکی بەنزینی تاک هاوهێزییە.
فنيلة - ونيلة	Vanilla	ـڤنیلا)، بەری ڕووەکی ڤانیلا، بەرێکە لە فاسۆلیای سەوز دەچێت، عەتری ڤانیلای لێ دەردەهێنرێت.
فنيلة - ونيلة	Vanilla-plant	ڕووەکی ڤانیلا، ڕووەکێکی کەپرییە لە کۆمەڵەی سەعلەم بەشێوەی دەوەنێکی خۆهەڵواسەرە، گوڵەکەی بۆنخۆشە بەرەکەی دوای خۆشکردن بەکاردێت.
فهد - فهد صياد	PanTher, chita, Cheetah	یۆز، وێز، هووشنگ، دوڕەشێر، کوڕەپەسك، گیانداریکی شیردەری دڕندەی سوکەڵەیە، لە کۆمەڵەی پڵنگ، قەبارەکەی لە نێوان سەگو پڵنگدایە، بەڵام لاقەکانی درێژن، ، زۆر خێرا ڕادەکات، خێراییەکەی نزیکەی (٧٠) میلە لە سەعاتێکدا، لەشەکەی باریکە وەکوو هی پڵنگ پەڵە پەڵەیە، دوو هێڵی ڕەش وان بەم لاو بەو لای چاوییەوە لە ئەفریقیادا زۆرە، چەند جۆرێکی هەیە، یەکێکیان ڕەشە، لە دوورگەی جاواو سۆمەترەدا دەژی گیانداری تر دەخوات، دەڵێن وەختی خۆی لە چیای قزیی قەرەداخ لە پارێزگای سلێمانیدا بینراوە.
فهد صياد - فهد اعرف	Hunting-leopard	یۆزی ڕاو، یۆزی باڵدار، جۆرێکە لە یۆزیانلی هەیە ، ڕاوی پێ دەکرێت.
فهدة	Patheress	یۆزی مێ.
فهد امريكي	Onca	(ئۆنکا) یۆزی ئەمریکی.
فهد أسود	Black cheetah	یۆزی ڕەش.
فهد	Lynx = Fahd	یۆز، (فەهد) کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
فهرست - فهرس - دليل الكتاب	Index	پێرست، ناوەرۆکی سەر پەرەسیایی.
فهقة = اطلس	Atlas	(ئەتلەس)، یەکەم بڕبڕە لە ملدا کە ڕاستەوخۆ کەوتۆتە ژێر کەللەی سەرەوە.
فهم	Understanding	تێگەیشتن، تێگەیین.
فهنة - اطن = ارنيبية	Russian-bugloss = arnebia	(ئەرنیبیا)، جۆرەگیایەکە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە یان ڕەنگ لێ دەرهێنان بەکاردێت.
فهيم = فاهم	Inte lligent	تێگەیشتوو، مرۆڤێکی تێگەیشتوو.
فهرنهايت - فهرنهايتي	Fahrenheit	فەهرنهایتی، پێوانەیەکی ئینگلیزییە بۆ پلەی گەرمی ، خاڵی بەستنی ئاو تیایدا (٣٢) پلە لە سەرو سفرەوەیە، خاڵی گوڵانی ئاو تیایدا (٢١٢) پلەیە لە سەرو سفرەوە.
فهقة، فهكة، فقاقة	Globe Fish = puffer fish = Ballon Fish = tetrodon = FahKa = swell Fish	(فەهکە)، کەری دەریا، ماسییەپف، ماسییە بالۆنی، ماسییەکی ڕووبارییە، لەشی وەکوو ئاوسابێت وایە بە جۆرێکی ئەوتۆ کە سەری دیارنییە.

فود - ناردين الحوائق	Cretan spike nard, garden-Valerian	ناردینی باخچە، رووەکێکە گوڵەکەی گەورەو سپی یان پەمبەییو بۆنخۆشە بـۆ مەبەسـتی پزیشـکی بـەکاردێت، دژی ئـازاری کەلەکـەو نەخۆشـی مووڕزە(داء الثعلب) بەکاردێت.
فؤاد - قلب	Heart = cardia	دڵ ، ئەندامێکی ماسولکەیی بۆشە لە گیاندارە بڕبڕدارەکاندا سوڕی خوێن رێك دەخات.
فؤادي، قلبي	Cardiac	دڵی شتێك پەیوەندی بەدڵەوە هەبێت.
فواقة = شهقة = زغطة - حزوقة	Hiccough = hiccup	نزگەرە، ئیسك.
فوادين	Fouadin	(ڤوادین) دەرمانێکە دژی ئـەو گیـاندارە سـەرەتاییيانە بـەکاردێت کـە لـە خوێندا دەژین، بەشێوەی دەرزی هەیە.
فوال	Favism	نەخۆشی پاقلە، دەردە پاقلە.
فوال	Voile	(ڤۆیل)، قوماشێکی تەنکە.
فوال - بائع الفول	Bean-seller	پاقلە فرۆش.
فوانيس - بكف - حبة القلب - ظرو اسود	Ballon-Vine = Heart pea	دەنکی دڵ، جۆرە رومکێکە.
فوار	SparKling = effer vescent	بڵقدەر، ئـەو دەرمانـەی، کـە دەیکەیتـە ئـاوەوە بڵـق دەکـات، گـازی دووەم ئۆکسیدی کاربۆنی لـێ دێتـە دەرەوە وەکوو دەرمانی ڤیتـامین (س) کە بـۆ چارەکردنی قورگەئێشە بەکاردێت.
فوارة - نافورة	Fountain	فووارە، وەکوو فەوارەی ئاو.
فوارة حارة = حمة فوارة	Gey ser	(جیزەر)، کانییەکی گەرمە، ئاو بەئاو لە زەوییـەوە هەڵ دەقوڵێت ئـاوی گەرمو هەڵمو هەندێك جار قوڕاو فڕێ دەداتە دەرەوە، وەکوو ئـەو فوارانـەی کە لە ئەمەریکادا هەن.
فوارة	Boring machine	ئامرازێکی خەراتییە، بۆ کراندنی دیواری ناوەوەی لوولە بەکاردێت.
فواحة	Xylosma	درەختێکی رازاندنەوەیە گوڵەکەی بچووكو بۆنخۆشو زەردە، بەرەکـەی لـە ترێ دەچێت، بنەوشەییيە.
فوبوس	Phobos	(فۆبۆس)، پاشکۆی ئەستێرەی بارامە، (المریخ)، دووری لـە ئەستێرەکەوە (٨١و٥ x $١٠^{٢}$) میلـە تیرەکـەی (١٧) میلـە ، زانـا (هـۆڵ)لـە سـاڵـی ١٨٧٧ دا دۆزیویەتیەوە ، تیرەکەی (٢٣) کیلۆمەترە.
فوبي	Phobe	(فۆبی) مانگی دەیەمینی هەسارەی کەیوان (زحل).
فوبيا الضوء = رهاب الضوء	Photo phobia	فۆتۆفۆبیا،ترسان لە رووناکی، تۆقین لە رووناکی.
فوبيا - رهاب	Phobia	فۆبیا، تۆقین، ترسان. ترسانێکە (لەشێوەی نەخۆشیدا) لە شتێکی تایبـەتی یـان لـە کۆمەڵـە شـتێکی تایبـەتی وەکـوو (ترسـان لـە تـاریکی) ، ئەمـەش دیاردەیەکی دەروونییە.
فوت - فت	Phot	(فۆت) یەکەی دەرپەڕینی رووناکی، یەکە رووناکی دانـەوە (استضاءة) کە دەکاتە یەك لومن بۆ هەریـەك سانتیمەتر چوار گۆشـە بۆ نموونـە فۆت) بۆ پێوانی ئەو رووناکییە بەکاردێت کە لە تەلەفزیۆنەوە دەردەپەڕێت.
فوت صوتي	Ultrasonic	سەرەدەنگی سەروو دەنگ، رەوشتێکە بۆ ئەو لەرە دەنگییانەی کە لەرلەرێکی بەرزی ئەو تۆیان هەیە (زیاتر لە هەژدە هەزار خول لە چرکەیەکدا) کـە مـاوەی (مدی) بیستنی مرۆڤ، فەرامۆش دەکا) (واتا نابیستریت).

فوتينية	Maybush	گیا مایۆ، درەختێکە لە کۆمەڵەی گوڵەباخ، گوڵەکەی سپییە.
فوتون	Photon	(فوتۆن)، یەکەی بڕی رووناکی، بڕی وزەی رووناکی ئەگەر ئەلکترۆنی گەردیلەیەك فۆتۆنێك هەڵ بمژێت ، ئەوا بڕێکی باشی ئەوتۆ لە وزە پەیدادەکات کە وای لێبکات گەردیلەکە دەرباز ببێت.
فوتوسفير = الكرة الضوئية	PhoTo sphere	گۆی رووناکیی،فۆتۆسفێر. (١) خڕۆکی خۆر، کە بریتییە لە سەرچاوەی گەرمی و رووناکی و پەڵەکانی خۆری تیادادەردەکەوێت. (٢) ئەندامی رووناکی پێکهێنەر لە هەندێك گیانداری وەکوو توێکڵدارەکان.
فوتومتر = مضياء	Photo meter	(فۆتۆمەتر)، دەزگای پێوانی تینی رووناکی.
فوتومترية	Photometry	(فۆتۆمیتری)- زانستی پێوانی تینی رووناکی مادەیەك.
فوتوماتون	Photomaton	(فۆتۆئماتۆن)، مەکینەی فۆتۆگرافی ئۆتۆماتیکی.
فوتوهيليوغراف	Photo heliograph	فۆبتۆهیلیۆگرافی، دەزگایەکی ساکارە بۆ وێنەگرتنی خۆر.
فوتوستات	Photo stat	(فۆتۆستات)، دەزگایەکە بۆ لەبەرگرتنەوە (چاپکردن) بە وێنەگرتنی فۆتۆگرافی.
فوتوكرونوغراف - مرسام زمني	Photo chrono graph	فۆتۆکرۆنۆگراف، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی کات وەخت بەشێوەیەکی فۆتۆگرافی (وێنەگرتن).
فوتوفون = صورة الصوت	Photo phone	(فۆتۆفۆن) ئامرازی وێنەگرتنی شەپۆلی دەنگ لەسەر فلیمێکی فۆتۆگرافی، بەهۆی گرێکی هەستیارەوە.
فوتوفور	Photo phor	فۆتۆفۆر، مادەی فۆسفیدی کالسیۆم.
فوتوفور	Photo phore	(١) فۆتۆفۆر ئەندامی رووناکی دانەوە لە ماسییدا. (٢) فۆتۆفۆر ئامرازێکە بۆ پشکنینی کونوکەلەبەری لەش بە رووناکی کارەبایی.
فوة = فوة الصباغين = رناس = عروق الصباغين	Madder = dyrs madder = madder-root	رۆنیاس، رۆنیاس، رووەکێکە قەدەکەی لقدارو ئەستوورە درکاوییە، گوڵەکەی زەردە رەنگێکی سوور لە رەگەکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی و رەنگ کردن.
فوتنج = نعنع الماء	Weter mint	راجع (قليه).
فوج	Cohort = crowd = group	بەتالیۆن، لەشکر، بنوم، ئۆردوو، هۆردو.
فوجي	FuJi	(فووجی) قوماشێکی ئاوریشمی ژاپانییە.
فوجة - فوجان	Emanation	بڵاوبوونەوەی بۆنی خۆش.
فودنج-فونج = تفنج بري		راجع (فليه نعنع الماء).
فود - ضدغ	Temple	لاجانگ.
فودكا	VodKa	ڤۆدکا، مەیەکی رووسییە.
فوران = غليان	Efferve = scence = boilngover = ebullition	کوڵان، هاتنە کوڵ- کەلاندن.
فورا - حالا	At once	دەستبەجێ- کتوپڕ.
فوران - فيوران	Furan = furfuran	(فووران) شلەیەکی بێ رەنگە زوو گڕ دەگرێت لە داری سنەوبەر. دەردەهێنرێت.
فورمات - نملات	Formate	فۆرمات، خوێی ترش ، فۆرمیك.
فورمات البيوتيل	Butyl formate	فۆرماتی بیوتیل، شلەیەکی بێ رەنگە، مادەیەکە وەکوو توێنەرەوە یەك بۆنیترو سلیلۆز بەکاردێت،هەروەها لە دروستکردنی رێسینی (راتنج) دەستکردو لۆکو بۆنی خۆشدا.

فورمات الكوبلتور Ho2 2H2o	Cobaltous formate	فۆرماتی کۆباڵتۆز، بەشێوەی بلووری سوور هەیە، لە ئاودا دەتوێتەوە .
فورمات الكالسيوم ca (ouch)	Calcium formate	فۆرماتی کالسیۆم، تۆزێکی سپی‌یە لە دەباخکردنی پێستەدا ، بە کرۆم بەکاردێت.
فورمات الكروم	Chromic-formate	فۆرماتی کرۆم، شلەیەکی سەوزی مەیلەو ڕەشە لە پیستەی دەباخکردندا وەکوو جێگیرکەری بۆیەدا بەکاردێت.
فورمات البورنيل c/o 17 oocH	Bornyl formate	فۆرماتی بورنیل، شلەیەیەکی بێ ڕەنگە بۆنی سنەوبەری لێ دێت.بۆ بۆنخۆشکردن بەکاردێت وەکوو لە سابووندا
فورمة(في الطبع)	Form	فۆرمە (١٦) لاپەڕەی چاپکراو.
فۆرميكا	Formica	(فۆرمیکا)، مادەیەکی پلاستیکی‌یە دژی گەرمی‌یە دەگیرێتە تەختە بۆ دروستکردنی کەلوپەلی ناوماڵ وەکوو کورسی‌و مێز.
فورمالديها يد	Formaldehyde	فۆرمالدیها ید/ ئاوێتەیەکە لە کاربۆن‌و هایدرۆجین‌و ئۆکسجین، گازێکی ژەهرینی بۆن تیژە لە ئاودا دەتوێتەوە لە دروستکردنی نایلۆن‌و پلاستیک‌و ڕەنگ‌و مادەی پاکژکەرەوەدا بەکار دەهێنرێت.
فورمالين	Forma lin	(فۆرمالین) بریتی‌یە لە فۆرمالیدیهاید لە ئاودا گیرابێتەوە بە ڕێژەی لە٤٠٪ ، گیانداری بچووکی تیا دەپارێزرێت بۆ مەبەستی تاقیکردنەوە.
فورميل	Formyl	(فورمیل)، ڕەگی ترشی فۆرمیك.
فورمول	Formol	فۆرمۆل، مادەیەکی پاکژکەرەوەیە لە کشتوکاڵدا بەکاردێت.
فوراميتيفيرا - مثقب - منخرب	Foramini fera	(فۆرامینیفیرا)، گیاندارێکی سەرەتایی یەك خانەیی لەپکەدارە لەپکەکەی کونکونە، پەلکەکانی لە ڕەگ دەچن تونێکلدارە لە ڕزیینی ئەوتی سرووشی پەیدا بووە.
فورتزايت	Wur tzite	(فۆرتزایت)، کەرسەیەکی خاوە لە گۆگردیدی زینك پێکهاتووە، بە شێوەی بلوور هەیە، ڕەنگەکەی قاوەیی‌یە.
فورون	Phorone	(فۆرۆن) مادەیەکە بەشێوەی شلەیەکی زەردە لە دروستکردنی بۆیەدا بەکاردێت.
فورانترال	FurAn TRAL	(فۆرانترال)، دەرمانێکە بۆ میزپێکردن بەکاردێت بەشێوەی حەب‌و دەرزی هەیە.
فوروكسون	Furoxone	(فۆرۆکسون)، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی سك چوونێك کە لە باکتریاوە بێت بەشێوەی حەب‌و شلە هەیە.
فوراميد	FURAMIDE	(فورامید) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی سك چوون‌و ئەمیبای مشەخۆری ریخۆڵە بەکاردێت.
فورسترايت	Forsterite	(فورستیرایت)، یەکێکە لە کۆمەڵەی ئۆلیڤیتی کانزاکان بریتی‌یە لە سلیکاتی مەگنیسیۆم.
فورادانتين	Furadantin	(فورادانتین)، دەرمانێکە دژی باکتریا بۆ پاکژکردنەوەی میز بەکاردێت بەشێوەی حەب هەیە.
فورتيسيلا	Vorticella	(ڤۆرتیسیلا)، گیاندارێکی ساکاری ئاویی یەك خانەیی برژۆڵدارە خۆی دەنووسێنێت بە لەشی ڕووەکەوە شێوەکەی لە زەنگۆڵە دەچێت.
فورفورال	Forfural	(فۆرفورال)، مادەیەکی توێنەرەوەیە لە پیشەسازیدا بەکاردێت.
فورفوران	Furan = furfuran	(فورفوران)، شلەیەکی بێ ڕەنگە لە ئاودا ناتوێتەوە.
فوز	Success = victory	سەرکەوتن، بە دەست هێنان، لێ بردنەوە.

فوزية = فوزي	Fusee	فوزی: ١- پلیتەی تەقەمەنی٢- بەکرەی زەمبەلەکی سەعات٣- جۆرێکە لە دەنکە شقارتە٤-نیشانەی سوور بۆ وریاکردنەوە لەسەر هێڵی ئاسنین(شەمەندەفەر).
فوسفيد	Phosphide	فۆسفید، ئاوێتەیەك لە توخمی فۆسفۆرو توخمێکی تر پێك هاتبێت.
فوسفيد الكالسيوم = فوتوفورca 3 p2	Calcium- phosphide photophor	فۆسفیدی کالسیۆم، بەشێوەی بلووری سووری مەیلەو قاوەیی هەیە لە دروستکردنی فیشەکە شێتەدا بەکاردێت.
فوسفيد الألمنيوم AlP	ALuminum-phosphide	فۆسفیدی ئەلەمنیۆم. بە شێوەی بلووری خۆڵەمێشی یان زەردی تۆخ هەیە لە دروستکردنی دەرمانی مێروو کەروو کوژدا بەکاردێت.
فوسنيت	Phosphite	(فۆسفیت) خوێ ترشی. فۆسفۆرۆژ. هاوهێزیەکی (٣) یە.
فوسفات	Phosphate	(فۆسفات)، خوێ ترشی فۆسفۆریك هاوهێزیەکەی (٣) یە، وەکوو فۆسفاتی کالسیۆم.
فوسفات حامضية	Acid phosphate	فۆسفاتی ترش - خوێی فۆسفات ئەگەر هایدرۆجینی تیادابێت وەکوو فۆسفاتی کالسیۆمی هایدرۆجینی Ca (H) po4
فوسفات المغنيسيوم الألمنيوم		مەگنیسیۆم، ئامۆنیۆم فۆسفەیت
فوسفو	Phosph- , phospho	فۆسفۆ، پێشگرێکە بە مانای فۆسفۆر.
فوسفات ثلاثية الكالسيوم	Tribasic calcium phosphate	فۆسفاتی سێ کالسیۆمی یەکێکە لە پێکهێنەرە سەرەکی یەکانی بەردی فۆسفات، سەرچاوەیەکە بۆ فۆسفۆرو ترش فۆسفۆریك‌و پەینی فۆسفاتی بۆ جێگیرکردنی رەنگە.
فوسفات البورون	Boron phosphate Bpo4	فۆسفاتی بۆرۆن مادەیەکە بەشێوەی بلووری سپی هەیە لە دروستکردنی جۆری تایبەتی لە شووشەو سیرامیك‌و لە پاك کردنەوەی شتوومەك لە مادەی ترش وەکوو کارکەرێکی یاری بەکاردێت.
فوسفات الأدينوسين	Adenosine phosphate	فۆسفاتی ئەرنیۆسین ئەدینۆسین بریتی‌یە لە مادەی نیوکلیو ساید کە لە ئەدینین‌و رایبۆز پێکهاتووە.
فوسفات الألمنيوم AI(po4)	Aiuminum phos phate	فۆسفاتی ئەلەمنیۆم، بەشێوەی بلووری سپی هەیە ، لە دروستکردنی سیرامیك‌و داو و دەرمانی ئارایشت‌و بۆیەو وەرنیشدا بەکاردێت.
فؤسفات الأمونيوم CNH4 2IIPO3 II20	Ammonium phosp hate	فۆسفاتی ئامۆنیۆم، بەشێوەی تۆپەڵی بلووری بێ رەنگ هەیە، لە زانستی کیمیادا وەکوو کارکەرێکی لێکەرەوە (عامل مختزل) بەکاردێت.
فؤسفات البيتين	Betaine phosp hate	فۆسفاتی بیتاین. بەشێوەی دونکۆڵەی سپی هەیە بێ بۆنە، تامی ترشە، سەرچاوەیەکە بۆ ئامادەکردنی ترشی فۆسفۆریك.
فؤسفات الكوبلت Co3 po4 .8H u	Cobalt phosphate	فۆسفاتی کۆباڵت ، تۆزێکی سوورە لە دروستکردنی بۆیەی کۆباڵت رەنگە کردنی شووشەو بۆیەکردنی پۆرسلین‌و ئامادەکردنی خۆراکی ئاژەڵدا.
فؤسفات الكروم Crpo4 6H20	Chromium phasphate	فۆسفاتی کرۆم، بەشێوەی بلووری رەنگ بنەوشەیی هەیە، لە دروستکردنی بۆیەدا بەکاردێت.
فؤسفات الكالسيوم - فؤسفات ثلاثة الكالسيوم Ca3 (pO4)	Calcium or tho phosphate, calcium phosphate	فۆسفاتی کالسیۆم، فۆسفاتی سێ کالسیۆمی، فۆسفاتی کالسیۆمی ئاسایی بەشێوەی تۆزێکی بلووری بێ بۆن‌و بێ تام هەیە، لە پیشەسازی سیرامیك‌و تۆزی سافکردن‌و ئالیکی ئاژەڵ‌و لە مەیانی پزیشکی‌و جێگیرکردنی بۆیەو مادەی پیتکەرو جێگیرکردنی پلاستیك هتد بەکاردێت.
فؤسفيت الكالسيوم CaHPO4 2H20	Calcium phosp phate	فۆسفیتی کالسیۆم، بەشێوەی تۆزێکی سپی هەیە ، کەمێك لە ئاودا دەتوێتەوە.

فوسفو موليبدات	Phospho moly bdate	فۆسفۆ مولیبدەیت، رنگێکی کیمیایی‌یە ، فۆسفۆرو مۆلیبدینەمو ئۆکسجینی تیادایە لە دروستکردنی لۆک‌و شیکردنەوەی کیمیاییدا بەکاردێت.
فوسفيد السيزيوم	Cesiuom phos phide	فۆسفیدی سیزیۆم، لە دروستکردنی مادە نیمچە گەیێنەرەکاندا بەکاردێت.
فوسفيد البورون	Boron- phos phide	فۆسفیدی بۆرۆن.
فوسفيد	Phosphide	فۆسفید، ئاوێتەیەکە لەیەک گرتنی فۆسفۆرو کانزا پەیدا دەبێت وەکوو : فۆسفیدی کالسیۆم
فوسفان	Phos phene	(فۆسفین)، وێنەیەکی پرشنگدارە (رووناکە) لە ئەنجامی وروژاندنی تۆڕینەی چاوەوە پەیدا دەبێت (هەر وەکوو پەنجە بنێیت بە گلێنەی چاودا، لە کاتێکدا کە چاو داخرابێت.
فوسفور(فسفور)	Phosp horus	فۆسفۆر، توخمێکی ناکانزایە، ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (١٥) یە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٣١) ە، چەند شێوەیەکی هەیە، سپی مەیلەو زەرد، سوور، رەش، فۆسفۆر توخمێکی پێویستە بۆ ژیان، چونکە لە دروستکردنی بوونی ئێسقاندا بەشداریی دەکەن نیشانەکەی (P) یە ، ماناکەی (شەوق دەر) دەگرێتەوە.
فسفور ابيض = فسفور اصفر	Phosp horus yellow	فۆسفۆری سپی، فۆسفۆری زەرد، شێوەیەکە لە شێوەکانی فۆسفۆر بەشێوەی قەلەمی زەرد هەیە، ژەهرینە کە بەر هەوا دەکەوێت زوو گڕ دەگرێت، لەبەر ئەوە لە ئاودا هەڵ دەگیرێت.
فسفور احمر	Phosp horus red	فۆسفۆری سوور، شێوەیەکە لەشێوەکانی فۆسفۆر بەشێوەی تۆزێکی سووری مەیلەو بنەوشەیی هەیە.
فوس فيد		(فۆس- فیید) ئالیکی فۆس ، جۆرە کەپەکێکە مادەی فۆسفاتی دوو کالسیۆمی تیادایە دەدرێت بە پەلەوەرو گیانداری ماڵی.
فوسيدين	Fucidin	(فوسیدین)، دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت بەشێوەی حەب هەیە.
فوسجين	Phosgene	(فۆسجین)، گازێکی بێ رەنگە ژەهرینە لە کاربۆن‌و ئۆکسجین‌و کلۆر پێکهاتووە، لە جەنگدا بەکاردێت، هەروەها لە دروستکردنی بۆیەی قەترانی خەڵووز و هەندێک دەرماندا بەکاردێت.
فوسجينيت	Phosgenite	(فوسجینیت)، کەرەسەیەکی خاوە، قورقوشم‌و کاربۆن‌و ئۆکسجین‌و کلۆری تیادایە بێ رەنگە یان سپی‌یە نیمچە رۆشن یان رۆشنە.
فوسفونيوم	Phosphonium	فۆسفۆنیۆم، مادەیەکی کیمیایی‌یە.
فوسفاتي	Phosphatic	فۆسفاتی، هەرشتێک پەیوەندی بە فۆسفاتەوە هەبێت.
فوسفوري	Phosphoric = phosphorous	فۆسفۆری ، هەرشتێک پەیوەندی بە فۆسفۆرەوە هەبێت.
فوسفاتاز - فوسفاتيز	Phosp hatase	(فۆسفاتین)، ئەنزیمێکە لە جگەرەوە دەردەدرێت‌و دەچێتە زراوەوە. پەیوەندی هەیە بە دروستبوونی ئێسکەوە بۆ مەبەستی لێکۆڵینەوە بایۆ کیمیایی بەکاردێت.
فوسفاتمية	Pho spha temia	فۆسفاتیمیا.
فوسفوريلاز	Phos phorylase	(فۆسفۆریلاز)، هەوێنێکە کاربۆهیدرات‌و ترشی فۆسفۆریک شی دەکاتەوە.
فوسفليك	Phosflake	(فۆسفلێك) جۆرە سابونێکە بەشێوەی توێژاڵ هەیە بۆ شتنی بوتڵ بەکاردێت.
فوسفوريت = فوسفات صخرية	Rock phosphate = phosphorite	فۆسفاتی کەڤری، فۆسفۆرایت، فۆسفاتی کالسیۆمی سروشتی کە بۆ ئامادەکردنی فۆسفۆرو سوپەر فۆسفات بەکاردێت.
فوسفين - فوسفيد الهيدروجين	Pho sphine	(فۆسفین)، (فۆسفیدی هایدرۆجین)، گازێکی ژەهرینی بێ رەنگی بۆگەنە بۆنی سیری لێ دێت، زوو گڕ دەگرێت لە کاروباری کیمیایدا بەکاردێت.

فوسفاتيد	Phos phatied	(فۆسفاتايد)، ئاوێتەیەکی چەورە لە خانەکانی لەشدا لە ئەستەری فۆسفۆری پێکهاتووە.
فوسفوليبيد	Phos pholipide	راجع (فوسفاتيد).
فوشيا - فوشية	Fuchsia	(فوشيا)، دەوەنێکە، گوڵەکەی سووری مەیلەو ئەرخەوانی یان پەمبەیی و جولنە، بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت، ئەندامی نێرینەکەی درێژە.
فوشن = فوكسين	Fuchsin = fuch sine = magenta	(فوشین)، رەنگێکی سووری مەیلەو شینە بۆ رەنگ کردنی شانەی زیندەوەر بەکاردێت، بۆ ئەوەی بە میکرۆسکۆب ببینرێت.
فوضى	Anarchy	ئاژاوە، پشێوی.
فوضوي	Anar chist	ئاژاوەچی.
فوطين = جزمة	Boot	جزمە، پۆتین.
فوطة الأيدي - منديل اليد	Nap kin = serviette	فۆتە، سەرپۆش، دەستە سڕ.
فوطة الوجه = قطيلة - منشفة	Towel	خاولی.
فوطة الحمام، بشكير	BaTh Towe	خاولیی گەرماو.
فوطة الصحون	Dish-cloth	خاولیی حاجەت سڕین.
فوطة المدرسة للبنات - مئزر	Pina fore	بەروانکە.
فوعة = فوغة - فوحة	Fragrance	بۆنی خۆش، بۆن و بەرامە.
فوفا	Nuclear wall	دیواری ناوکی رووەك.
فوفة	Pellicle of The stone	پەردەی ناوکی بەری (میوەی) درەخت).
فوفل = جوز الفوفل - كوثل	betel palm = areca palm	دارخورمای ئەریکا=گازۆ-گوێزی بێتیل= گوێزی کاشیوو(فەوفەل) دار و دەوەنێکی درکاویی خۆەڵواسەرە لە هیندستان دەروێت، بەرەکەی لە بەری گوێز دەچێت، بۆنخۆشە بۆ دروستکردنی عەتر یان مەبەستی پزیشکی لە دەرمانی رەوانی و کوشتنی کرمی ریخۆڵەدا بەکاردێت.
فوفة	Nail lunula = gift = white spot = on nail = al bugo	پەڵەی سپی سەر نینۆك، بێخی نینۆك، رەنگەکەی سپییە.
فوق - غضروف الأذن	Ear-car tilage	کرکراگەی گوێ.
فوق، جنين	Embryo	کۆرپەلە، پس، ئاولەمە.
فوق (سابقة)	Super, supra, ultra, superior, epi, upper	پێشگرێکە بە مانای سەروو ، ژوورو، سەر، ژوور.
فوق البنفسجية	Uitra-Violet	سەروو بنەوشەیی، رەوشتێکە بەسەر ئەو تیشکانەدادەبڕێت کە دەکەونە دەرەوەی شەبەنگی بینراو لە جەمسەرە بنەوشەییە کەیەوەو ئەم جۆرە تیشکانە زیاتر لە تیشکی بنەوشەیی توانایی تیشکانەوەیان هەیە.
فوق صوتي - فوق سمعي	Supersonic ultra conic	١-فوق صوتی، سەر دەنگی ژوور دەنگی واتە خێراتر لە خێرای دەنگ. ٢-فوق سمعی سەر بیستن، ژوور بیستن، پەیوەندی هەیە بەو شەپۆلە دەنگانەوە کە لەرە لەرەکەیان (تردد) ئەوەندە بەرزە، شێوەیەکی ئەوتۆ کە بیستنیان زەحمەتە.
فوق الصوتيات - فوق السمعيات	Super sonics, ultra sonics	سەر دەنگییەکان، ژوور دەنگییەکان.زانستی خوێندنی هەر خێراییەك کە لە خێرایی دەنگ زیاتربێت.
فوق الركبة	Super patella	سەروو ئەژنۆ.

فوق الأشباع	Super saturation	سەروو تێربوون.
فوق اوكسيد	Peroxide	سەر ئۆكسید، پێرۆكسید.
فوق اوكسيد الهيدروجين = بيروكسيد الهيدروجين	Hydrogen roxide	سەر ئۆكسیدی هایدرۆجین، بیرۆكسیدی هایدرۆجین، شلەیەكی بێ رەنگی لینجی ئۆكسێنەرە، بۆ پاكژكردنەوەو لابردنی رەنگ بەكاردێت.
فوق العادة	Extra ordinary	سەروو ئاسایی.
فوق الرطب	Perhumidy	سەرووشێ، سەرشێ.
فوق المخ	Supra-cere bral	سەروو مەژی، ئێسك سەروو.
فوق المخيخ	Super-cerebral	سەر مێشكۆلە-ژوور مێشكۆلە.
فوق العانة	supra pubic	سەروو بەر، سەروو بەرموسڵان.
فوق التبريد	Super cooling	سەروو ساردكردنەوە، ساردكردنەوەی شلەیەك بۆ پلەیەكی گەرمی كەمتر لەوەی كە بلورێنی تیادا روو دەدات، بۆ نموونە ژێر خاڵی بەستن، بەبێ ئەوەی كە مادە رەقەكە جیا ببێتەوە.
فوق مبرد	Super Cooled	سەروو ساردكراوە، ئەو شلەیەی كە هەتا پلەیەكی گەرمی كەمتر لە خاڵی بەستنەكەی سارد كرابێتەوە. بەبێ ئەوەی كە بیبەستێت بەڵام ئەگەر بلوورێكی بچووكی هەر لە خۆی تێ بكرێت خێرا دەیبەستێت.
فوق اوكسيد الرصاص	lead peroxide	سەر ئۆكسیدی قورقوشم.
فوق المشيمة	Suprachoroid	سەروو وێڵداش.
فوق الضلع	Supra cos tal	سەروو پەراسوو.
فوق القحف	Supracranial	سەروو . كاسەی سەر.
فوق الحجاب		سەروو ناو پەنچك
فوق المزمار	Supraglottic	سەروو زمانە چكۆلە.
فوق الكبد	Supra hepatic	سەروو جگەر
فوق الثدي	Supra mammary	سەروو مەمك
فوق الذقن	Supramental	سەروو چەناگە.
فوق الأنف	Supranasal	سەروو لووت.
فوق القفا	Supra occipital	سەروو پشت مل.
فوق المقلة	Supraocular	سەروو گلێنەی چاو
فوق الرضفة	Supra patellar	سەروو كڵاوەی ئەژنۆ.
فوق الحوض	Suprapelvic	سەروو میزڵڵان.
فوق الكلية، الكظر	Suprarenal	سەروو گورچیلە.
فوق الكتف	Supra scapular	سەروو شان.
فوق القص	Supra ster-nal	سەروو كۆڵەی سنگ.
فوق اللوزة	Supra tonsilar	سەروو ئاڵوو.
فوق السرة	Supra umbilical	سەروو ناوك.
فوق المجهر	Ultramicro scopic	سەروو میكرۆسكۆبی، ژوور میكرۆسكۆپی.
فوقس = ضريع = عشب البحر	Fucus = wrack	(فیوكەس)، قەوزەیەكی قاوەیی‌یە.
فوقس حويصلي	Bladder wrack	فیوكەس توورەكەیی.

فولاذ = صلب	Steel	پۆڵا، پەرەندا، بریتییە لە ئاسن کە خەڵوزو هەندێك کانزای تری تێ کرابێت بە مەبەستی دروستکردنی دارشتە.
فولاذ البورون	Boron steel = Ferro boron	پۆڵای بۆرۆن، فیرۆ بۆرۆن.
فولاذ الكروم موليبدينوم	Chrome- molybe num steel	پۆڵای کرۆم ، مۆلیبدنیوم، پۆڵایەکە لە ٠٢٥-١/١٪کرۆمو لە ٠٨و-٣٥٪، مولیبدنیومی تیادایە.
فولاذ الكروم، فاناديوم	Chrome-vanadium steel	پۆڵای کرۆم ڤانادیوم، پۆلایەکە لە ٥و٠ ١/١٪ کرۆمو ١٠و٠ ٠٢٠٪ ڤانادیۆمی تیادایە.
فولاذي	Steely	پۆڵایین، هەرشتێك پەیوەندی بە پۆڵاوە هەبێت.
فولط = وحدة الجهد الكهربائي	Volt	(ڤۆڵت)، یەکەی هێزی پاڵنەری کارەبایی=یەکەی جیاوازی ئەرکی کارەبایی.
فولطية	Voltage	(ڤۆڵتێتی)، جیاوازی ئەرك لەنێوان موجەمسەری تەلێکی گەیێنەردا یان بڕی ئەو ڤۆڵتەی کە پێویستە بۆ ئیش پێکردنی مەکینەیەك.
فولت- امبير	Volt-ampere	ڤۆڵت، ئەمپێر، یەکەی پێوانی تەزووی کارەبایی دەکاتە یەك (وات).
فولطمتر	Volt meter	ڤۆڵمەتر، ئەزگای پێوەری ئەرکی کارەبایی پێوەری ڤۆڵتیەت یان جیاوازی ئەرك.
فولطامتر	Volta meter	(ڤۆڵتامەتر)، پێوەری شیکردنەوەی ڤۆڵتی، پێوەی تەزوو بە شیکردنەوەی کارەبایی.
فولطائي = كلفاني	Voltaic	ڤۆڵتای، هەرشتێك پەیوەندییە بە ڤۆڵتەوە هەبێت.
فول	Fullhouse	(فوول) لە یاری پۆکەردا ئەگەر دوو کاغەز لە جۆرێك و سێ کاغەز لە جۆرێکی تر بێت.
فولوك	Volog	(ڤۆلۆگ)، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی پێست بەشێوەی مەلحەم هەیە.
فول، = باقلاء - باقلي - جمي - فول العرب	Broad-beans = Cow Cockle	پاقلە، پاقلك..
فول سام	Ivicia-fabak	پاقلەی ژەهرینی، جۆرێکە لە پاقلە ژەهرینە، لە دورگەی ساردینیاو سقلیە دەروێنرێت دەبێتە هۆی شی بوونەوەی خوێن.
فول رومي - بيقة = حب الضراط = كرسنة برية	Common vetch = tare = fart seed	پۆڵکە مارانە، تۆڵك، ئالیك، مێژ ورد خواردنی دەبێتە هۆی تڕ کەندن.
فول هندي - قنفول باتر	Jamicahorse bean	پاقلەی جامایکا، رووەکێکە لە کۆمەڵەی پاقلە، گوڵەکەی سوورە، بەرەکەی گەنم رەنگی مەیلەو سوورە ئەخورێت.
فول الصويا = صوجه - صويه - بسلي صينيه	Soya bean, tick- bean	پاقلەی سۆیا، رووکێکە لە ناوچەگەرمەکاندا دەروێت، تۆوەکەی بەهایەکی خۆراکی گرنگی هەیە، هەروەها رۆنێکی نایابی لێ دەردەهێنرێت.
فول مصري - فول الخيل	Horse bean = tick bean	پاقلەی میسری، پاقلەی وولاخ، جۆرێکە لە پاقلە بەرو تۆوەکەی لە پاقلەی ئاسایی بچووکترە.
فول كلبار، لوبيا كلبار = فول الحكمة	Calabar bean = ordeal nut, physostigma	پاقلەی کالابار، رووەکێکە لە کۆمەڵەی پاقلە گوڵەکەی ئەرخەوانییە، تۆوەکەی ژەهرە، دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
فول سوداني - فستق العبيد	Earth nutf = pea-nut = ground nut	پاقلەی سودانی ، فستقی کۆیلەکان، بستەی کۆیلەکان.
فولينات الكالسيوم	Calcium polinate	فۆلیناتی کالسیۆم. ، بەشێوەی تۆزێکی بلووری زۆر ورد هەیە، رەنگەکەی زەرد یان زەردی مەیلەو سپی.بە سێ بۆنە، لە ئاودا دەتوێتەوە، لە مەیانی دەرمانسازییدا بەکاردێت.

فول		راجع (فار الحقل) (فار لغيگ).
فولار	Foulard	(فۆولارد) قوماشێكی ئاوریشمی نەخشێنراوە، جلو بەرگی لێ دروست دەكرێت.
فولكانيت - ابونيت	Vulcnite = ebonite	فولكانايت، ئەبۆنایت لاستیكێكی رەقە گۆگردی تێكراوە قۆپچەو شانەی لێ دروست دەكرێت.
فولفوكس	Volvox	(ڤۆلڤۆكس)، گیاندارێكی سەرەتایییە یەك خانەیییە، یان جۆرێكە لە قەوزە..
فولكلور - فن شجي - ماثورات شعبية	Folklore	(فۆلكلۆر)، دابو نەریتو خورەوشتو چیرۆك قسەی نەستەقی نەتەوەیەك.
فولمينات	Fulminate	فولمینات، خوێی ترشی فولمینیك.
فولمينات الزئبق		راجع (فلمنات الزئبق).
فوم - ثوم	Gar lic	سیر، گیایەكە لە كۆمەڵەی زەمەق..
فومي - لحية التيس - سلسفيل بري	Salsify	هەڵەكۆك، ریشە بزن، رووەكێكە رەگەكەی وەكوو گێزەر وایە دەخورێت.
فومي اسود - قحبارون	Black salsify = Vipers grass	هەڵەكۆكی رەش.
فومارين	Fumarin	(فومارین)، مادەیەكی ئەلكالییە لە شاتەرە دەردەهێنرێت.
فون	Phon	(فۆن) پێوانی رادەی ئاشكرای دەنگێك.
فونة - فوهن - رياح الفهن	Foehn = fohn	(فۆهن)، بایەكی گەرمی وشكە لە دامێنی چیاوە هەڵدەكات.
فونا	Fauna	(فاونا)، هەموو گیاندارەكانی جیهان، هەموو ئەم گیاندرانەی كە لە شوێنێكی تایبەتیدا دەژین.
فونية (السلاح الناري)		راجع (فرجة الأشتعال).
فوتوغراف - الحاكي = فنغراف	Phonograph gramo phone	گرامەفۆن، فۆتۆگراف، سندووقی گۆرانی.
فونولوجي	Phonology	(فۆنۆلۆجی)، زانستی دەنگەكانی قسە.
فونوليت - حجر الرنين	Phonolite, chink stone	(فۆنۆلایت) بەردە زرنگە، كەڤرێكی گركانی ئاگرینی دەنكۆڵە وردە، لە نێفیلینو سانیدینو سلیكاتی سۆدیۆم پێكهاتووە، ئەگەر بە چەكوش لێی بدرێت دەزرنگێتەوە.
فونيكس - عنقاء	Phoenix	سیمرخ، باڵندەیەكی ئەفسوونییە گۆیا، (٥٠٠) سال دەژی، ئینجا خۆی دەسووتێنێت، لە دواییدا لە خۆڵەمێشەكەیەوە وەكوو لاوێكی جوان پەیدا دەبێتەوە.
فونوتوغراف	Phonau to graph	(فۆنۆتۆغراف)، ئامرازی تۆماركردنی لەرەی دەنگ.
فونوسكوب - كاشف الصوت	Phonoscope	(فۆنۆسكۆپ) دەنگ دۆز- دۆزەرەوەی دەنگ.
فوهة	Opening = osculum = crater = stoma = ostium muzzle	دەم، زار، كون.
فوهة تنفسية	Spiracle stigma	دەمی هەناسەیی، دەمە هەناسە.
فوهة البركان	Volcano crater = mouth of volcano = vent	دەمی گركان، زارە گركان، دەمێكی ئەلقەییە.
فوهة البندقية	Muzzle	كونی لوولەی تفەنگ.
فوه (افاوية) - تابل (توابل)	Aromatic = spice	بەهارات، هەر مادەیەكی رووەكی بۆنخۆش بێت، بۆ مەبەستی خواردن بەكاربێت.

فويهة = فميم	Osculum = stomata	دەمۆکە، دەمیلە، زارۆکە، کونیلە.
فويبي	Phoebe	(فۆیبی)، پاشکۆی ئەستێرەی کەیوان(زحل)، دووریەکەی لە ئەستێرەکەوە (٨٩٢٠× ١٠[٢]) میلە، تیرەکەی (١٦٠) میلە، زانا(پیکرینك) لە ساڵی ١٨٩٨دا دۆزییویەتی‌یەوە.
فويجر	Voyager	(فۆیجەر) کەشتی‌یەکی بۆشایی‌یە بۆ لێکۆڵینەوە لە هەسارەکانی (وەکوو مشتری‌و زحل) بەکارهێنراوە.
فئة، طائفة = جماعة	Group = class	کۆمەڵە.
فئة العمر	Age group	کۆمەڵەی تەمەن= تەمەنی کۆمەڵەیك.
فيء الظل	Shade = shadow	سێبەر، سایە.
فيء = فيئة	Spizaetus = bellicosus	جۆرێکە لە داڵو هەڵۆ، پەری درێژو وا بە سەری‌یەوە لە ئەفریقا دەژی کەروێشك‌و باڵندە دەخوات.
فيء = سرب الطيور	Flight = flock of birds = bevy	پۆلی باڵندە.
فياد = صيدي، صيدح	Owl (fmale)	نێرەی کوندە بەبوو.
فيال	Elephant = driver = elephanteer = mahout	فیلەوان، ئەو کەسەی کە فیل بەخێو دەکات.
فيالون	Vialon	(ڤیالۆن)، بۆیەیەکە لە رەنگکردینی ریشاڵی فەروو نایلۆندا بەکاردێت.
فيبرامايسين	Vibramycin	(ڤیبرامایسین)، دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت بەشێوەی شلەو گولاج هەیە.
فيبية = ابزم	Clasp = fibula	ئاوزەنگی پشتێنی ئەڵقە ئاسنەکەی پشتێنی.
فيبرافون	Vibra phone	(ڤیبرافۆن)، جۆرێکە لە ئامرازی مۆسیقا بەسەری پەنجە لێ دەدرێت.
فيبرومة، فايبرومة	Fibroma	(فایبرۆما) جۆرێکە لە دومەڵ.
فيبرين	Vibrin	(ڤیبرین)، بریتی‌یە لە مادەیەکی رێسینی لە دروستکردنی پۆلینەستەردا بەکاردێت.
فيبي	Phoebe	(فۆیبی)، باڵندەیەکی ئەمریکی‌یە مێش دەگرێت.
فيتامين	Vitamin	(ڤیتامین)، ئاوێتەیەکی ئەندامی ئاڵۆزە لە بەرهەمە سروشتی‌یەکاندا هەیە، هەروەها دروستیش دەکرێت، یەکێکە لە لە کۆمەڵەی خۆراك ، بڕێکی کەمی پێویستە بۆ ژیان‌و رێکخستنی فەرمانی لەش، نەبوونیلە لەشدا دەبێتە هۆی پەیدابوونی هەندێك نەخۆشی‌و کەم‌و کوڕی لە لەشدا، زیاتر لە (١٢) جۆری هەیە.
فيتامين	Vitamin-A = carotene = pro vitmin	(ڤیتامین ئەی) لە هەندێك سەوزەو میوەو رۆن ماسی‌و هێلکەو شیردا هەیە، نەبوونی یان کەمی‌ی لە خواردندا دەبێتە هۆی شەو کوێری‌و چاوکزیی‌و وشك بوونەوەی پێست‌و چاوو دواکەوتنی گەورەبوونی منداڵ.
فيتامين ب –	Vitamiln-B-	ڤیتامین بی بریتی‌یە لە لە کۆمەڵە ڤیتامینێك بۆ گەشەکردن‌و رێکخستنی کارلێکە کیمیایی‌یەکان بکا لە لەشدا پێویستە.
فيتامين ب ا	Vitamin-B-1	ڤیتامین بی– ب ١ کەمی ئەم ڤیتامینە لە لەشدا دەبێتە هۆی نەخۆشی پێری بێری (beri beri) ، لە نیشانەکانی ئەم نەخۆشی‌یە لەناوچوونی شانە دەماری‌یەکان‌و خاوبوونەوەی ماسولکەکانی لەش‌و بێهێزی.
فيتامين ب–٢	Vitamin B-2Ribo flavin	ڤیتامین ب ٢، رایبۆفلاڤین، کەمیی ئەم ڤیتامینە دەبێتە هۆی لاوازیی‌و دواخستنی گەشەکردن‌و قڵیشانی لێوو ئاوسانی چاو.

فيتامين ب-٦	Vitamin B 6 = pyridoxine	ڤيتامين ب-٦ كەم بوونی ئەم ڤيتامينە دەبێتە هۆی تووش بوونی نەخۆشی دەماریی و دەروونی لەگەڵ لاوازیی و پووكانەوەی ماسولكەكان و قلیشانی لێوو گۆشەی دەم.
فيتامين ب- المركب		ڤيتامين-ب- ئاڵۆز بريتی‌يە لە كۆمەڵێك ڤيتامين كە لە يەكتری‌يەوە نزيكن وەكوو ڤيتامين (ب-١) وڤيتامين (ب-٦)و ڤيتامين (ب-١٢) لە برنج و كەپەك و هەوێن و كوزيەلەی گەنمدا هەيە ، بۆ چارەكردنی پشێوی ئيشتيای خواردن بەكاردێت بەشێوەی گولاج و دەرزی هەيە.
فيتامين ب-١٢	Vitamin B-12 = cobalamin	ڤيتامين (ب-١٢)، كەمی‌يەكەی لە خۆراكدا دەبێتە هۆی خوێن كەمی (ئەنيميا)و هەستايەتی(حساسيە)و هەناسە تەنگی.
فيتامين ح	Vitamin-H = Biotin	ڤيتامين ح هێلكەی هەندێك گياندار دەپارێزێت لە خراپ بوون.
فيتامين (ف)		ڤيتامين (ف) بريتی‌يە لە هەندێك ترشی چەوری
فيتامين-ز-	Vitamin-G = vitamin-B2	ڤيتامين-جی=ڤيتامين ب-٢
فيتامين م	Vitamin-m = Folic acid	ڤيتامين (م) بۆ چارەكردنی خوێن كەمی بەكاردێت.
فيتامين-پ	Vitamin-p	ڤيتامين (پ) ئەم ڤيتامينە تازە دۆزراوەتەوە لەگەڵ ڤيتامين سيدا (٢) پەيوەندی هەيە، پارێزگاری موولوولەی خوێن دەكات لە سەوزەو هەندێك ميوەی ترشدا هەيە.
فيتامين د	Vitamin-D	ڤيتامين-دی- لەشی مرۆڤ ئەم ڤيتامينە لە دوو رێگەوە وەردەگرێت : (١) چەوری ژێر پێست ، كە لەش بەر تيشكی سەرووی بنەوشەيی دەكەوێت، ئەو چەورییە دەبێت بە ڤيتامينی (٢) هەندێك خواردەمەنی وەكوو رۆن ماسی و هێلكەو شيرو جگەر، نەبوونی يان كەمی ئەم ڤيتامينە دەبێتە هۆی ئێسك نەرمی.
فيتامين-د-٢	Vitamin D-2	ڤيتامين (دی-٢) ڤيتامينێكە لە چەوریدا دەتوێتەوە
فيتامين-د-٣	3	ڤيتامين (دی-٣).
فيتامين سي	Vitamin-c ascor bicacid	ڤيتامين-سی- ترشی ئەسكۆربيك، ئەم ڤيتامينە لە ميوە ترشەكاندا هەيە وەكوو لە ليمۆ و پەتەقاڵ و تەماتەو سەوزەو جگەرو گورچيلە ، نەبوونی دەبێتە خوێن كەمی و رەش بوونی ددان و نەخۆشی سكەرڤی (اسقربوط).
فيتامين-ك	Vitamin-K = menadione	(ڤيتامين-كەی)= ميناديۆن، لە سەوزەدا هەيە ، نەبوونی يانكەمی دەبێتە هۆی خوێن بەربوون و درەنگ گيرسانەوەی خوێن.
فيتامين_هـ	Vitamin-E = to copherol	(ڤيتامين ئی)، هەتا ئێستا سوودی راستەوخۆی ئەم ڤيتامينە ، بۆ مرۆڤ نەزانراوە، بەڵام نەبوونی لە خواردەمەنی مشكدا دەبێتە هۆی نەزۆكی و نەبوونی لەخۆراكی مرۆڤدا، دەبێتە هۆی كەم كردنەوەی ڤيتامين-ئەی- ئەم ڤيتامينە لە سەوزەو ميوەو كەرەو جگەرو هێلكەدا هەيە.
فيتة	Measuring feet = Foo tage	فيتە، شريتی پێوان، شريتێكی پلە كراوە لە كانزا يان قوماش بۆ پێوانی درێژی شتوومەك.
فيتين	Phytin	(فايتين)، ئاوێتەيەكی ئەندامی‌يە فۆسفۆری تيادايە.
فيتاسكوب	Vita scope	(ڤيتاسكۆب)، پرۆجێكتەرێكی سينەمای كۆنە.
فيتالين	Vitellin	(ڤيتالين)، پرۆتينێكە لە زەردێنەی هێلكەدا هەيە.
فيتولكة = صبخاء	Phyto lacca	لۆكی رووەكی ، رەگ و بەری رووەكی لۆك بەشێوەی دەرمانی رشێنەرەوە رەوانكەر بەكاردێت.
فيتافوس	Vitaphos	(ڤيتافۆس)، دەرمانێكە بۆ چارەكردنی خوێن كەمی بەشێوەی شلە هەيە.
فيتون - عربة خيل	Phaeton	عەرەبانەی ولاخ چوار پێچكەی هەبێت.

فیتومة	Ram pion = phy Teuma	(فایتوما)، گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵیـیە، گوڵەکەی شین یـان لـە لەیلاقی یان بنەوشەیی‌یە، ڕەگەکەی لە گێزەر دەچێت سپی و گۆشتنە دەخورێت.
فیتوزوا = حیوانات نباتیة	Phytozoa	(فیتوزوا)، کۆمەڵە گیاندارێکە وەکوو ئیسفەنج و هایدراو دڕکاوی‌یەکان.
فیتاس = کتان بري	Flowered Flax	کەتانە کێویلە، جۆرێکە لە ڕووەك.
فیج = –سذاب = خت = خفت - زفرة	Herb of grace Rue	پێچن، سەدوو، ڕووەکێکەگوڵێکی بچووکی زەردی مەیلەو سەوزی هەیە، گەڵاکەی وەکوو گەڵای جاترە وایە تاڵە، مادەیەکی ژەهرینی تیادایە جاران بۆ ڕەوانکردنی وریا کردنەوە بەکار دەهێنرا، ئەسپەندیشی پێ دەڵێن.
فیجن بري	Wild rue	پێچنە کێویلە، ڕووەکێکە.
فیجتالین	Vege Talin	(فیجتالین)، ڕۆنی دەستکرد، ڕۆنێکی ڕووەکی چاکراوە بۆ چێشت لێنان بەکاردێت.
فیجاء - واسع	Broad = vast	فراوان.
فیدیو	Video	(ڤیدیۆ).
فیر	Vair	(ڤێر)، پێستی سمۆرە.
فیري	Veery	(ڤیری) جۆرێکە لە باڵندەی بۆقڕە.
فیران	Feran	(فێربام)، تۆزێکە ڕەشە بۆ قەڵاچۆکردنی کەرو بەکاردێت.
فیرون	Vyron	(ڤایرۆن)، جۆرە پلاستیکێکی کون کونە بۆ پاڵاوتن بەکاردێت.
فیروسام	Ferrosam	(فیرۆسام)، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی خوێن کەمی بەکاردێت بەشێوەی حەب هەیە.
فیدرالي - اتحادي	fedral	(فیدرالی)، شێوەیەکە لە شێوەکانی وڵات بردن بەڕێوە.
فیروبورون	Ferro boron	(بیرۆبۆرۆن). دارشتەی فیرۆ لە پۆڵای بۆرۆندا هەیە بۆ دەست بەسەراگرتنی خێرایی کارپێکەرە ناوەکی‌یەکان بەکاردێت.
فیروفیت	Ferrovit	(فیرۆڤیت)، جۆرێکە لە دەرمانی خوێن کەمی، بەشێوەی کولاج هەیە.
فیروس	Virus	(ڤیرۆس)، (ڤایرۆس)، بچووکترین زیندەوەرە کە لە لەشی گیانداروڕووەکدا دەژی، بە چاوو میکرۆسکۆبی ئاسایی نابینرێت، بەڵکو بە میکرۆسکۆبی ئەلیکترۆنی دەبینرێت، هەندێك ڤایرەس دەبێتە هۆی نەخۆشی لە گیاندارو ڕووەکدا.
فیروس	Virous = virosis	(ڤایرۆس)، هەر نەخۆشی‌یەك لە ڤایرەسەوە دابکەوێت.
فیروم	Iron	(ڤیرۆم)، ئاسن، بگەڕێرەوە بۆ (حدید).
فیریت	Ferrite	فیرایت، مادەیەکە لە ئەنجامی گەرمکردنی ئۆکسیدی ئاسنێك و ئۆکسیدی کانزاکانی تر پەیدا دەبێت، لە دروستکردنی ڕێکتیفایەر (recorder) و تیپی ڕێکۆردەر (rectifier) و موقناتیس و هەندێك ئامرازی ڕادیۆ و تەلەفزیۆن و ڕادارو کومپیوتەردا بەکاردێت.
فیریت المغنیسیوم	Mag nesium ferrite	(فیرایتی مەگنیسیۆم)، کەرەسەیەکی خاوە ئاسن و مەگنیسیۆمی تیادایە.
فیرو، سیانید الکالسیوم	Cal cium ferro cyanide	فیروسیانیدی کالسیۆم، بەشێوەی بلووری زەرد هەیە، لەئاودا دەتوێتەوە، بۆ لابردنی خڵتەی مەعدەنەکان، لەدروستکردنی ترشی سیتریك و تارتاریك و ترشەکانی تردا بەکاردێت.
فیروکس سیفاکا	Verreauxs	(ڤیروکس سیفاکا)، گیاندارێکە لە کۆمەڵەی لەیمووری (ئیندریس) مووەکەی نەرم و جوانە لە ئاوریشم دەچێت، وەکوو گیانداری گەنگەر بە باز دەڕوات، تەنها لە وڵاتی مەدەغشقەردا هەیە.

فيراكورتيل	FERRA CORTIL	(فيراكورتيل)، جۆرێكە لە قەترەو مەڵحەم بۆ چارەكردنی سووتانەوەی چاو.
فيرموكس	Ver mox	(ڤێرموكس)، جۆرێكە لە دەرمانی كرم بەشێوەی حەب هەیە.
فيركسيت	Verxite	(ڤێركیسایت)، كەرەسەیەكی خاوە بە گەرمكردن توێژاڵی لێ دەبێتەوە، بریتیيە لە سلیكاتی مەگنیسیۆمو ئاسنو ئەلەمنیۆم لە خۆراكی پەلەوەردا بەكار دەهێنرێت.
فيرسينات	Verse nate	(ڤێرسینەیت) خوێیەكی ئەندامییە، سۆدیۆمی تیادایە.
فيرساتيل	Versatyl	(ڤێرساتیل)، شلەیەكە مەرەكەبی چاپكردنی تیا دەتوێنرێتەوە، هەروەها بەو رەنگە دەوترێت كە لەم شلەیەدا دەتوێنرێتەوە، رەنگەكەی زەرد یان سوور یان شین یان سەوزە.
فيرسالون	Ver salon	(ڤێرسالۆن)، مادەیەكی رێسینی بەهێزی لكێنەری جیرە بۆ لكاندن بەكاردێت.
فيرونال - باربيتال	Veronal, bar bital	(ڤێرۆنال)،(باربیتال)، دەرمانێكە بۆ ئارام دانو سڕكردن بەكاردێت.
فير بيرايت	Fer berite	(فێربێرایت) جۆرێكە لە كەرەسەی خاوی (ویلفرامیت)، بریتییە لە تەنگستانی ئاسنی پاك.
فيرغوسونيت	Fergusonite	(فیرگوسۆنایت)، كەرەسەیەكی خاوە كانزا دەگمەنەكانی وەكوو كولەمباتو تەنتالات ویتەریۆم ی تیادایە رەنگەكەی زەرد یان قاوەییيە.
فيردة لانس	Ferde lance	(فیردی لانس)، گەورەترین ماری ژەهراوییە.
فيرميوم		راجع (فرميوم).
فيرميكيوليت	Vermicu lite	(ڤێرمیكیولایت)،كەرەسەیەكی خاوە بریتییە لە سلیكاتی ئاویی ئاسنو مەگنیسیۆمو ئەلەمنیۆم، ئەگەر هەتا پلەی (٢٠٠٠) دوو هەزاری فەھرنهایتی گەرم بكرێت ئەكشێتو بەشێوەی دەزوولەی شێوە كرم لێك جیا دەبێتەوە لە دروستكردنی كۆنكریتو رۆنی مەكینەدا بەكاردێت.
فيرومون	Pheromone	(فیرۆمۆن)، ئاوێتەیەكی كیمیاییيە، لەلایەن مێرووەوە دەردەدرێت بۆ كێشكردنی رەگەزی (الجاذبية الجنسية)، فیرۆمۆنی دەستكرد بۆ بەربەستكردنی ئەو نەخۆشییانە بەكاردێت كە لەلایەن مێرووەكە بڵاو دەبنەوە ئەویش بە پەك خستنی جووت گرتنیان.
فيروسيايد - نيد	Ferrocyanide	(فیرۆسیانید)، رەگێكی كیمیاییيە لە فیرۆم (ئاسن) و كاربۆنو نایترۆجین پێكهاتووە، هاوهێزییەكەی (٢).
فيريسيانيد	Ferricyanide	فێریسیانید، رەگێكی كیمیاییيە لە فیرۆم (ئاسن)و كاربۆنو نایترۆجین، هاوهێزییەكەی (٣) یە.
فيرجو	White rose	(ڤێرجۆ)، گوڵەباخی سپی.
فيرونال	Vreronal	(ڤیرۆنال)، دەرمانێكی خەوێنەرە بۆ چارەكردنی خەوزڕان بەكاردێت.
فيرموت	Vermouth	(ڤێرموث)، جۆرێكە لە مەی.
فيروز - فيروزج - شذر - تركواز	Turquoise	پیرۆزە. بەردێكی نیمچە بەنرخە ، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی مس بریتییە لە ئەلەمنیۆمو مسو فۆسفۆرو ئۆكسجین رەنگەكەی شین یان شینی مەیلەو سەوز یان مەیلەو خۆڵەمێشییە، لە ئێراندا هەیە.
فيروزي	Turquoise biue	شینی پیرۆزەیی،جۆرە رەنگێكە.
فيرونية = تفاح الفيل	Wood apple = elephant apple	سێوی فیل، درەختێكی دەشتەكییە لە كۆمەڵەی پرتەقاڵ، بەرەكەی خڕە بە قەدەر پەتەقاڵێك دەبێت، توێكڵەكەی ئەستوورە، كاكڵەكەی پەمبەیی، شیرینو تفتو ترشە.

فيرونيكـــــا = لينارية مرشاء	Veronicaf = ger mander-speed well = wild ger mander	(ڤیرۆنیکا)، گیایەکی رازاندنەوەیە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە بە رەنگی شین یان سپی یان لەیلاقی یان زەردە.
فيروسين	Ferrocene	(فیرۆسین)، مادەیەکی کریستاڵی رەنگ پرتەقاڵییە، بۆ گەلێك مەبەستی پیشەسازی بەکاردێت.
فيزاليا	Phy salis	(فیزالیا)، گیایەکە لە کۆمەڵەی باینجان، گوڵەکەی جوانە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت.
فيزاليـــا، فيزيليـــا، رجل الحرب البرتغالي - البارجة البرتغالية	Phy salia-por tuguese = manofwar	فیزالیا، فیزالیا، کەشتی پورتوگالی، جەنگاوەری پورتوگالی، جۆرێکە لە چرای دەریا بەشی سەرەوەی وەك میزڵدانێکی فوودراو وایە لەژێرەوە چەزووی ژەهریی پێوەیە، گیاندارێکی دەریاییە، بەشی سەرەوەی لە کەشتی دەچێت، جۆرێکە لە گیاندارە بۆش ریخۆڵەییەکان بە هۆی میزڵدانێکی پڕ لە هەواوە سەر ئاو دەکەوێت، شاخۆچکەی چزوداری هەیە.
فيزياء	Physics	(فیزیا)، زانستی سرووشت، لە مەیانی رووناکیو دەنگو رەوشتی مادەو گەرمیو کارەباو موقناتیسو گەردیلە..هتد.
فيزياء نووية	Nuclear phy sics	فیزیای ناووکی، لقێکە لەزانستی فیزیا باسی پێکهاتنی ناوکی ئەتۆمو تەنۆکە ناوکییەکانو کارلێکە ناوکییەکانو وزەی ناوکی دەکات.
فيزياء فلكية	Astrophy sics	فیزیای ئەستێرەوانی (ئەستروفیزیك)، لقێکە لە زانستی ئەستێرەوانی،زانستی بەکارهێنانی یاساو بیروڕای فیزیایی لە خوێندنی ئەستێرەوانیدا.
فيزيوغرافي = الجغرافية الطبيعية	Phy siography	فیزیۆگرافی ١- لێکۆڵینەوە یان خوێندنی سروشت یان دیاردە سروشتییەکان ٢- جۆگرافی سروشتی وەکوو خوێندنی چاڵو چۆڵی سەر رووی زەوی.
فيزوفيانيت - ايدوكراز	Vesovianite = Ido crase	(ڤیسوڤیانایت)، (ئایدوکرێز)، کەرەسەیەکی خاوە کالسیۆمو مەگنیسیۆمو ئاسنو ئەلەمنیۆمو سلیکۆنو هایدرۆجینو ئۆکسجینی تیادایە.
فيزيائي	Phy sical	هەر شتێك پەیوەندی بە فیزیاوە هەبێت.
فيزيو	Physio	فیزیۆ- پێشگرێکە بە مانای فیزیا.
فيزياء حياتية = بايوفيزيك	Bio physies	(بایۆفیزیك)، فیزیای ژیان، فیزیای زیندەگی، خوێندنی پێکهاتنو کردارە زیندەگەییەکان لەبەر رۆشنایی یاساو رێسا فیزیاییەکاندا.
فيزياء التربة	Soil physics	فیزیای خاك، فیزیای گڵو خۆڵ.
فيزياء نظرية	Theore tical physics	فیزیای تیۆریی.
فيزياء الكم	Quantic-physics	فیزیای بڕ.
فيزياء الأرض	Geophysics	(جیۆفیزیکس)، فیزیای زەوی، زانستی سرووشتی زەوی.
فيزوستغمين = فيزيائي	Physiostig min	فیزۆستیگمین، مادەیەکی نیمچە قلیەیی ژەهرینە.
فيزيائي = عالم بالطبيعيات	physicit	فیزیای، زانا لە فیزیادا.
فيزيولوجي		راجع (فسیۆلۆجی (فسلجە).
فيستا	Vesta	(ڤێستا)، هەسارۆکەیەکە (ئەستێرۆکەیەکە) دەکەوێتە بۆشایی نێوان خولگەی (مریخ)و (مشتری) یەوە لە ساڵی (١٨٠٧) دا دۆزراوەتەوە، نیوەی تەوەرەی خولگەی گەورە بە یەکەی ئەستێرەوانی (٣٦و٢)و ماوەی خولە خولگەییەکەی بە ساڵ (٦و٣)و تیرەکەی (٥٥٠) کم.
فيستاكتور		(فیستاکتۆر) ئامێرێکە بۆ دۆزینەوەی پارەی قەڵپ (تزویر) وەکوو قەڵەمێك وایە بەسەر پارەکەدا دەخزێنرێت، گڵۆپێکی سووری بە سەرەوەیە لە گیرفانیشدا هەڵ دەگیرێت.

فيسكوس		راجع(فسكوز).
فيسادرون	Visadron	(ڤیسادرۆن)، جۆرێکە لە قەترەی چاو.
فيسين	VISI NE	(ڤیسین)، جۆرێکە لە قەترەی چاو.
فيستولينا = فطر الكبد	Fistulina hepatica	قارچکی جگەریی، (فیستولینا). جۆرێکە لە قارچك گەورەیەو لەشێوەی جگەردایە ، گەنم رەنگە، لەسەر قەدی درەخت دەڕوێت.
فيش	Broging = big talk	فشەفش، خۆهەڵتراندن.شانازی بە خۆوەکردن.
فيشة الكهرباء = فيشة العاب القمار	Electric plug chip = marker = counter	پلاکی کارەبا، فیشە، دراوێکی نموونەییە لە قوماردا بەکاردێت.
فيشة المفاتيح	Key-tab	شوێنی کلیل، جزدانی کلیل.
فيشة	Fichu	(فیشوود)، شاڵێکی تەنکە ژنان دەیکەنە ملیان.
فيض = طفح	Over flowing = rising	بەرزبوونەوەی ئاستی ئاو.
فيض = سيل	Fiux	لێشاو.
فيضان - طوفان	Torrent = Flood = inunation	لافاو، لە هی سێلاو، ئاو هەستان.
فيض السكان	Over popu lation	
فيض ضوئي	light = Flux	لێشاوی رووناکی، رەوینی وزەی رووناکی بە یەکەی (لومن)، دەپیورێت.
فيض مغناطيسي = دفق مغناطيسي	Magnetic Flux	لێشاوی موقناتیسی،دیاردەیەکە لە دەورە پشتی موقناتیسی و تەوژمی کارەبا پیدا روو دەدات.
فيفاة(فيافي)	Realm, domain	هەرێم، مەیان، موڵك.
فيفيانت	Vivianite	(ڤیڤانیت)، کەرەسەیەکی خاوە بریتییە لە فۆسفاتی ئاسنی ئاویی و کەمێك مەگنیسیۆم و مەنگەنیز ، بێ رەنگ یان سەوز یان شینە.
فيكس - بدح	Ficus	(فیکەس)، دەوەنێك یان دارێکی هەمیشە سەوزی خۆ هەڵواسەرە گەورەیە، لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت، شیلەیەکی تیادایە وەك شیر وایە ، گرنگە لە رووی ئابوورییەوە.
فيفرا = ناي	Fife	نەی، ئامرازێکی مۆسیقایە.
فيكس فابوراب	Vicks-vaporub	ڤیکس ڤاپوراب، جۆرێکە لە مەڵحەم زوو دەبێت بە هەڵم بۆ کردنەوەی لووت و ئاسانکردنی هەناسەدان و هێمن کردنەوەی کۆکە بەکاردێت.
فيكالوي	Vicalloy	(ڤیکالۆی) دارشتەیەکی موقناتیسییە لە کانزای ئاسن و کۆباڵت و ڤاناریۆم پێکهاتووە لە دروستکردنی شریتی تۆمارکردنی موقناتیسدا بەکاردێت.
فيكتوريا	Victoria	(ڤیکتۆریا)، عەرەبانەیەکی سووکەڵەی سەر بەرەڵڵایە لە بەشی پێشەوەیدا کورسی هەیە بۆ دانیشتنی شوفێرەکە.
فيكتوريا	Victoria	(ڤیکتۆریا) :-رووەکێکی ئاویی ئەمریکییە.
فيكونا	Vicuna	(ڤیکونا):- ١- وشتری بێ دووگ جۆرێکی کێوییە لە گیانداری (لاما) لە وشتر دەچێت، لە باشووری ئەمریکادا دەژی. ٢-فەروەیەکی نایابە لە پێستی گیانداری (ڤیکونا) وەردەگیرێت، جلوبەرگی لێ دروست دەکرێت.
فيل = زنديل	Elephant	فیل، گیاندارێکی کەتەی شیردەری سەدارە قورتمی (خرطوم) هەیە خواردن و خواردنەوەی پێ دەخاتە ناو دەمی و پارێزگاریی خۆی پێ دەکات، نزیکەی (١٥٠) ساڵ دەژی بۆ سواری و بار گواستنەوە بەکاردێت
فيل اسيوي	Asiatic eleph	فیلی ئاسیایی.

فيل افريقي	Afrian eleph	فیلی ئەفەریقایی.
فيل الشطرنج	Bishop	فیلی یاری شەترەنج.
فيل منقرض	MammoTh	(ماموث)، فیلی قڕتێکەوتوو.
فيل البحر= فظ = اسد البحر	Walrus=sealion	شێری دەریا، فیلی دەریا، گیاندارێکی دەریایی شیردەرە.لە گوێرەگەی دەریا دەچێت ، بەلام گەورەترو ناشیرینترە، سەری لە سەری فیل دەچێت ، نێرەکەی (٧) مەتر درێـژ دەبێت، دوو کەڵبەی شۆڕی هەیە لە ناوچەی بەستەڵەکەکاندا، بەشێوەی پۆل دەژی.
فيل - فيال = داء الفيل	Ele phan tiasis	نەخۆشی فیل، ئەستووربوونێکی زۆر لە یەکێك لە ئەندامەکانی لەشدا..
فيلم = شريط سينمائي	Movie=Film	فیلم، شریتی سینەمایی.
فيلا-فلة	Villa	ڤیەللا، خانوویەکی سەربەخۆی بچووکە لە قەراغ شار تەنیا خێزانێکی تیادا دەژی.
فيلور	Velour	(ڤیلۆر)، جۆرێکە لە قماشی مەخمەل.
فيلوجين-كمبيوم فليني	Phellogen	(فیلۆجین)، فلین پەیداکەر، کامبیۆم فلینی، چینێکە لە کامبیۆم لە قەدی درەختدا فلین دروست دەکات.
فيلوديرم=ادمة فلينية	Phelloderm	(فیلۆدێرم)، شانەیەکە لە قەدی رووەکدا ئەنجامی چالاکی کامبیۆمی فلیمییەوە پەیدا دەبێت.
فيلبي	Velbe	(ڤێلبی)، دەرمانێکە دژی وەرەم بەکاردێت بەشێوەی دەرزی هەیە.
فيلق (عسكري)	Army corps	لەشکرێکی مەزن.
فيلرية	Phillyrea	(فیلیریا)، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتون لە زەیتوونە کێویلە دەچێت، گەلاکەی هێلکەیی و دڕکاوییە بەرەکەی بچووکە لە دەنکە ترێ دەچێت، بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
فيلاريا=داء الخيطيات	Filariasis	(فیلاریا)، نەخۆشییەکە لە ئەنجامی کرمێکەوە پەیدا دەبێت کە دەچێتە خوێنی مرۆڤ و گیاندارەوە لەرێگەی دەم یان برینەوە.
فيليلا	Velella	(ڤیلیلا)، گیاندارێکە سەر ئاو دەکەوێت و بەهۆی شاخۆچکەکانییەوە لەسەر ئاوەکە دەخولێتەوە.
فيليسكر-فيليكيو	Felicur	(فیلیکیور)، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی سووتانەوەی بۆڕی و توورەکەی زراو بەکاردێت.
فيلسبار=فيلدسبار	Feldspar=Felspar	فیلدسپار، فیلسپار، زاراوەیەکە بە کۆمەڵێك بلوور (کریستاڵ) دەوترێت، رەنگەکەیان سپی یان ئاڵە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆم و سۆدیۆم و کالسیۆم و پۆتاسیۆم و باریۆم پێکهاتوون، بەردە ئاگرینەکانی توێکڵی زەوی لە ٦٠٪ لە فلسپاریانتیادایە، لە دروستکردنی فەخفووری و شووشەسیرامیك و سابون و مادەی کرێنەر کۆنکریت و داپۆشینی بنمیچی ژووردا بەکاردێت.
فيليبسيت	Phillipsite	(فیلیپسایت)، مەعدەنێکی شووشەیییە بریتییە لە سلیکاتی پۆتاسیۆم و کالسیۆم و ئەلەمنیۆمی ئاویی.
فيليت	Phyllite	(فایلایت)، (فیلیت) بەردێکی گڕکانییە رووەکەی گرنج گرنجە.
فيلولوجي-علم اللغة	Philology	فیلۆلۆجی، زانیاری زمان،زانستی زمان، دەستوری زمان، زانستی مێژووی زمان.
فيلجة=صلجة=شرنقة	Cocoon	قۆزاخە، قۆزاخەی مێروو، پەردەیەکی پارێزەرە، کرمی مێروو دەوری خۆی پێ دەدات و تیایدا دەمێنێت هەتا پەل و باڵ دەردەدات، ئەوساکە دەیدڕێت و لای دێتە دەرەوە.
فيلوكسرة		راجع (فلكسره).

فيلنتوس	Phyllan thus	(فایلانتوس)، دارو دەوەنێكی رازاندنەوەیە، گوڵەكەی بچووكە بۆ مەبەستی پزیشكی سوودی لێ وەردەگیرێت، دەرمانی گێژكردن و راوكردنی ماسی لێ دەردەهێنرێت.
فيلسوف-حكيم	Philosopher	فەیلەسووف، ئەو كەسەی كە بە شوێن هۆی شتوومەكدا دەگەڕێت.
فيلاريا = هداية = عرقة = عرق مدني	Filaria -guinea worm	(فیلاریـا)، كرمێكـی بچووكـی دەزوولەییـە لـە جـۆرە مێشـوولەیەكەوە دادەكەوێت بۆ مرۆڤ، دەبێتە هۆی نەخۆشی فیل، واتە ئاوسانی لوومكانی لەشی و پەیدابوونی خەتی سوور لەژێر باخەڵدا، لەژێر پێستدا دەژی بەتایبەتی خوارەوەی لاق و دەبێتە هۆی پەیدابوونی دەمەڵێك، لە دواییدا دومەڵەكە كێم دەكات.
فيميدول	Femidol	(فێمیدول) دەرمانێكە بۆ چارەكردنی هەلاَمەت.
فينة = طربوش	Tar boosh red cap	فێست.كلاَوێكی سووری رێسووی رەش پیادا شۆڕ بۆتەوە.
فينة	Time	كات، وەخت.
فينو = فين	Phen = pheno	(فینۆ)، (فێن) پێشگرێكە بە مانای (فینبل).
فينولات	Phenolate	(فینولات)، خوێی ترش، فەنیك (ترش كاربۆلیك).
فيناكين	Phenacaine = pheno cain	(فیناكین)، جۆرە دەرمانێكە .
فيناسيت	Phena cite	(فیناسیت)، مەعدەنێكی شووشەییە.
فيناسيتين	Phenacetin	(فێناسیتین)، جۆرە دەرمانێكە وەكوو پاراسیتامۆل بۆ كەمكردنەوەی ئێش و ئازار بەكاردێت.
فيناكيت - فيناسيت	Phenakite = phenacite	فیناكیت، فیناسیت، بریتییە لە ئۆرئۆسلیكاتی بریلیۆم،كەرەسەیەكی خاوی شووشەییە وەكوو بەردێكی نیمچە بە نرخ.
فينيلين	Pheny lene	(فێنیلین)، مادەیەكی كیمیاییە.
فينول - حامض الكربوليك	Phenol C 6 H6 os	فینۆل، ترشی كاربۆلیك بەشێوەی بلووری پوازكی درێژی بێ رەنگ هەیە، لە ئاودا دەتوێتەوە، بۆ پاكژكردنەوە بەكاردێت.
فينوس	Venus	(فینۆس)پەیكەری جوانی و دڵداری لای گریكییەكان یان رۆمانییەكان (٤٠٠) ساڵ بەر لە زایین دروست كراوە.
فينازين	Phenazine	(فینازین)، ئاوێتەیەكە بە بەشێوەی بلووری زەردە لە دروستكردنی بۆیەو دەرمانی كرمكوشتندا بەكاردێت.
فينثيون	Fenthion	(فێنثیۆن) شلەیەكی قاوەییە بۆ قەلاَچۆكردنی مێروو و گەنە بەكاردێت.
فينوثيازين	Pheno thiazine	(فینۆثیازین)، مادەیەكی كیمیاییە.
فينكون	Fenchone	(فینكۆن)، مادەیەكە بۆ بۆن و تام خۆشكردن بەكاردێت.
فينسون	Fenson	(فێنسۆن)، مادەیەكی بێ رەنگە بۆ قەلاچۆكردنی ئەسپێ و گەنە بەكاردێت.
فينولوجي= علم الظواهر	Phenology	(فینۆلۆجی) زانستییەكە باسی پەیوەندی نێوان ئاوو هەواو زیندەوەرەكان دەكات، بۆ نموونە كاری ژینگەو ئاوو هەوا بەسەر گۆیكەكردن و گەلاَ كردن و گوڵ كردن و بەرگرتن لە رووەكدا.
فينو مينولوجي - علم الظاهرات	Phenomenology	(فینۆمینۆلۆجی)، زانستی دیاردەكان، لقێكە لە زانستی باسی دیاردەكان و پۆلێن كردنیان دەكات.
فينون	Vinyon	(فینیۆن)، رشاڵێكی دەستكردە بریتییە لە جۆرێك لە پۆلیمەر بەرهەڵستییەكی باشی مادە كیمیاییەكان و باكتریاو مۆرانەو ئاوو رووناكی خۆر دەكات و درەنگ دەسووتێت.

فينتول	Phentole	(فێنتۆڵ)، مادەیەکی کیمیاییە.
فينبرين	Viny zene	(ڤێنیزین) دەرمانێکە بۆ لەناوبردنی کەڕوو باکتریا.
فينوسام	Fenosam	(فینۆسام)، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی خوێن کەمی بەشێوەی حەبو شلە هەیە.
فينيرا	Venera	(ڤینیرا)، کەشتییەکی بۆشایی سۆڤێتییە بۆ لێکۆڵینەوە لە ئەستێرەی زەهرە نێردراوە.
فينورون	Fenuron	(فینۆرۆن)، مادەیەکە بۆ قەڵاچۆکردنی گژو گیای زیانبەخش بەکاردێت.
فينانثرين	Phenan threne	(فینانپرین) مادەیەکی کیمیاییە لە کاربۆنو هایدرۆجین پێکهاتووە گیراوەکانی بە رەنگێکی شین دەدرەوشێنەوە.
فينو لفتالين		(فینولفثالین)، مادەیەکی بلووری بێ رەنگە، بەڵام ئەگەر کرایە گیراوەیەکی ئەلکاڵی (تفتەوە) رەنگەکەی سوور دەبێت، لەبەر ئەوە دەکرێت بەرابەرێك بۆ پێوانەی قەبارەی مادە شلەکان.
فينين	Venin	(ڤینین)، مادەیەکە لە ژەهری ماردا.
فية = فم	Mouth	دەم، زار.
فيوز = فاهم	Fuse	فیوز.
فيونولسين	Vloioncello	ڤیۆلۆنسیلیوم، جۆرێکە لە کەمانچە.
فيوزين	Fusain	
فيولامين	Violamine	(ڤیۆلامین)، بۆیەیەکە بۆ خوریو ئاوریشم بەکاردێت، بە کاری ئاوو هەتاو ناچێتەوە، هەروەها بۆ رەنگ کردنی کاغەزو چەرمیش بەکاردێت.
فيورد	Fiord = fjord	(فیۆرد)، زمانەی زەوی ، ١- دەمی دەریا ٢- خەلەند، کەنداوێکی دەریای تەسك لەنێوانی دوو چیادا.
فيوناريا		راجع (فناریا).
فيونكة-ارتة	Bow = tie	گرێ، پەتێك یان شریتێك لەشێوەی ئەڵقەدا گرێ درابێت.
فيوسترول	Viosterol	(ڤیۆستیرول)، جۆرێکە لە ڤیتامین دی بۆ پاراستنی منداڵان لە نەخۆشی ئێسکە نەرمە بەکاردێت.
فيول	Viol	(ڤیۆل)، جۆرێکە لە کەمانچە.
فيوليت	Vio lite	(ڤیۆلایت)، ، (ڤیۆلیت)، جۆرە بۆیەیەکە رووناکی دەداتەوە.
فيومايسين	Viomycin	(ڤیۆمایسین)، دەرمانێکی بەهێزە دژی میکرۆب بەکاردێت.
فيوران - فيرفوران	Furane = furf urane	فیوران، فەرفوران، ئاوێتەیەکی ئەندامی ئەلقەییە.

قائمة	Member = Limb	پەل. وەکو پەلی وولاّخ.
قائمة امامية	Forelimb	دەست ، پەلی پێشەوە.
قائمة خلفية	Hind limb	قاچ ، پەلی پشتەوە یان دواوە.
قائمقام ، ملازم اول، عقيد	Lieutenant, colonel	قائمقام، کۆلونێل ، جێگری پارێزگا، پلەیەکی سەربازی‌یە
قائمة = عمود	Post = pillar	کۆڵەکە، ستوون.
قائمة - فهرس	Catalogue	پێرست، کەتەلۆگ.
قائمة الحساب	Account	لیستی ژماردن.
قائمة الماكولات	Bill of fare	لیستی خواردەمەنی‌یەکان.
قائم الزاوية - عمودي	Orthogonal	گۆشە ستوون.
قائد قوة الجوية	Air commander	پێشەنگی هێزی ئاسمانی، فەرماندەی هێزی ئاسمانی.
قائد رياضي	Sports leader	پێشەنگی وەرزشی.
قائد- قائد بنات نعش	Alkaid = alcaid	قائید ، سەرۆك ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی
قائد جوقة	Coryphaeus	سەرکردەی تیپ ، سەرکردەی تیپی مۆسیقا
قائمة - كشف	List	لیستە
قائم - منتصب	Erect	قیت ، وەستا
قائمة الجرد	Stock- taking, list	لیستەی بەسەرکردنەوە ، لیستەی پیاچوونەوە
قائمة الحساب - فاتورة	Invoice = bill	لیستەی ژماردن، نرخی شتومەك
قائد	Leader = chief	سەرۆك ، سەرتیپ
قائد البحرية = قائد الأسطول	Admiral of a fleet	سەرتیپی دەریا
قائد (للطائرة أو السفينة)، نوتي	Captain, pilot	سالار، فەرماندەر، سەرکردە ،پێشەنگ، پێشەوا، سەردار، قەرەوڵ
قائد الجيش - قائد الفرقة	Commander of an army	قوماندار، کۆماندەری لەشکر ، سەرتیپ، سەرلەشکر ، سوپاسالار
قائد الفرقة الموسيقية	Conductor	سەرکردەی تیپی موسیقا
قائد كشافة	Scout leader	سەرکردەی دیدەوانی
قائس - معا ير	Calibrator	پێوەر ، کەسێك شت بپێوێت
قاب ، قيب	Radius	نیوەتیرەی بازنە
قابلو = قلس	Cable	کێبڵ
قابس	Receiving	ئامرازی گەیاندنی کارەبا وەکو لە تەلەفون و تەلەگرافدا
قابس (كهربائي)	Plug	(پلاك) ئامرازێکە بۆ گەیاندنی کارەبا
قابس (كهربائي)	Socket	(سۆکت) ئامرازێکی گەیاندنی کارەبایە دوو ددانی هەیە دەکرێت بە پلاکدا
قابض = متسلم	Receiver	وەرگر
قابض - مقلص	Flexor = contractive	گرە - گرمر - گیرە
قابض البؤبؤ	Miotic	بیبیلە کرژکەر، وەکو هەندێ دەرمان
قابض (الدواء)	Astringent = styptic	گیرکەر: وەکو ئەو دەرمانانەی کە بۆ وەستانی خوێن پژان و سکچوون بەکاردێت
قابل للاحتراق	Combustible	هەرشتێك بشێت بۆ سوتاندن
قابل للإثارة	Excitable	دەشێت بۆ وروژاندن

قابل للانفجار - متفجر	Detonable = explosive	دەشێت بۆ تەقین
قابل للهضم	Digestible	دەشێت بۆ هەرس
قابل للالتهاب	Flammable = in flammable	دەشێت بـۆ سـوتان: هـەر مادەیـەکی کیمیـایی کـە زوو گربگرێـت، وەکـو گازۆلین.
قابل للطفو	Buoyant	دەشێت بۆ سەرئاوکەوتن
قابل للمزج	Miscible	دەشێت بۆ تێکەڵ بوون - دووشلە ئەگەر تێکەڵ بکرێن گیراوەیەك پێك دێنن
قابل للانثناء	Flexible	نەرم : هەر مادەیەك بشێت بۆ چەماندنەوە یاخود نوشتاندنەوە
قابل للشفاء	Curable	دەشێت بۆ چاك بوونەوە
قابلية التجلط= قابلية التخثر	Inopexia	توانای مەیین= توانای قەتماغە بەستن
قابل للترشح	Filterable	دەشێت بۆ پالأوتن
قابض، مقلص	Contractive	گرمر ، گرە ، گیرکەر
قابض للأوعية	Vasoconstrictor	دەرمانی کرژکەری بۆری ، وەك هی بۆری خوێن
قابل للقسمة	Divisible	دەشێت بۆ دابەش بوون = باربەش
قابل للإثارة	Irritable = excitable	ورووژاو = شتێك توانای وروژاندنی هەبێت
قابلة - داية = مولدة	Midwife	مامان ، پیرك.
قابل للطرق = طروق	Malleable	دەشێت بۆ پیاداکێشان.
قابلية	Affinity, ability	توانایی، یارایی، ژێهاتن ، خورتی.
قابلية الحركة	mobility	توانای جووڵە
قابلية التنبه	Excitability	توانای وریایی ، توانای وریابوونەوە
قابلية التقلص	Contractility	توانای کرژبوون
قابلية الاحتراق - قابلية الاشتعال	Combustibility = inflammability	توانای سوتان
قابلية التهيج	Irritability	توانای وروژان
قابلية الإيصال ، قابلية التوصيل	Conductibility	توانای گەیاندن
قابلية التوصيل الحراري	Thermal conductibility	توانای گەرمی گەیاندن ، توانای گەیاندنی گەرمی
قابلية الذوبان - ذوبانية	Solubility	توانای توانەوە
قابلية السحب	-	توانای راکێشان ، توانای کوتان و درێژبوونەوە
قابلية العدوى	Contagiousness	توانای تەنینەوە (بۆ نەخۆشی)
قابلية الانثناء - قابلية مرونة	Flexibility	توانای نوشتانەوە ، نەرمی
قابلة للهضم	Digestibility	توانای هەرس کردن
قابل للقطع بالسكين	Sectile	چەقۆبڕ - هەرمادەیەك بشێت بۆ بڕینەوە ، ئەگەر بشێنەیی چەقۆی پیادا بهێنێت
قابل للحمل جواً	Air portable	هەرشتێك بشێت بۆ گواستنەوە یان هەڵگرتن بە فرۆکە
قابوق = كابوك - دعس	Eriodendron = cotton grass = cotton sedge = silk cotton tree = kapok-tree = bomb ax	دارلۆکە - درەختی لۆکە = لۆکە درۆزنە - درەختێکی گەورەیـە بەرەکـەی هێلکەییە یان خڕە بە قەدەر پرتەقاڵێك دەبێت ناوەکەی پڕە لە ریشاڵی لۆکەیی بریسکەدار ، لە ناوچە گەرمەکاندا دەروێت.

قات- شـاي العـرب = حرابية ماكولة	Khat = cafta = arabian= tea plant	چای عـەرەب : ئەوەنێکـی دەشـتەکی کشـتوکاڵی‌یە گەڵاکـەی مەیلـەو زەردە ، بەرەکـەی وردوخـڕ و تفتـە ئەخورێـت وە لـە یەمـەن و حەبەشـە (ئـەثیوپیا) ئەروێـت گەڵاکـەی ئـەجون مادەیـەکی هەرسـکەری تێدایـە ، جـۆرە مەیـەکی ئەلکحولی لەبەرەکەی دەردەهێنرێت ، لە ناوچە گەرم و باراناوییەکاندا ئەروێت.
قاتلة	Murderess	بکوژ(بۆ ژن)
قاتل	murderer = Killer	مرۆك، کوشندە ، کوژەر ، بکوژ ، بکوژ(بۆ پیاو)
قاتل البكتريا (دواء)	Bactericide	بەکتریاکوژ، جۆرە دەرمانێکە
قاتل الحشرات = حاشور	Insecticide	مێرۆکوژ- دەرمانی مێرو کوشتن
قاتل الجراثيم	Germicide	میکرۆب کوژ=دەرمانی میکرۆب کوشتن
قاتل الطفيليات (دواء)	Antiparasitic	مشەخۆر کوژ
قاتل ابيه - قطلب	Caneapple	قەیس کیوێلە جۆرە رووەکێکە
قاتل النحل - نيلوفر	Nenuptrar	لیلۆبەر ، رووتاج، شلێری ئاوی، زەمقی ئاوی و هەنگ کوژە.
قـاتل النمـر ، خـانق الذئـب، اكونيت، اقوانيطن. بيش	Aconite Wolfs- bane	ئەکونیت = گورگ کوژ گیایەکی ژەهرینی دەشتەکی و کشتوکاڵی‌یە گوڵەکەی زەردە.
قاتل البق ، الاقتى العنقودية	Cimicaire	مێشوولە کوژ، جۆرە رووەکێکە لە رەگەزی گوڵاڵە سوورەیە رەگەکەی بۆ بەمێزکردن و مێزکردن بەکاردەهێنرێت
قاتل الكلاب ، قاتل الكلب	Spear leaved dog's bane	راجع (سورنجان الخريف).
قاتل الديدان	Vermicide	کرم کوژ - دەرمانی قەلاچۆکردنی کرم
قـاتل الأسـد، اداد، اشـخيص، شوك العلك ، اسد الأرض	Spindle wort	درکی بنێشت ، شیری زەوی ، رووەکێکی درکاوییە ، رووەکەکانی نزیک خۆی دەفەوتێنێت ، دەنکی تۆوەکەی ژەهراوییە
قاتل الحلم - قاتل القراد	Acaricide = acarotoxic	سج کوژ = گەنە کوژ - هەر دەرمانێك بۆ کوشتنی سج و گەنە بەکاربێت
قاتل العصيات	Bacillicidal	میکرۆب کوژ- دەرمانی کوشتنی میکرۆب
قاتل العث = مبيد القمل	Miticide	مۆرانە کوژ - ئەسپێ کوژ
قاتل الخيول الجريحة	Knacker	ئەو کەسەی کە ئەسپی بریندار دەکوژێ بۆ رزگاربوون لە دەستی
قاتل اخيه = سحلب قاتل خصي الثعلب - خصي الكلب	Saleb, Fox testicles = dog testicles = Sahlab	سـەعلەم - سـالەب - سـەعلەب، جۆرە رووەکێکـە نیشاسـتەکەی دەکرێتـە دۆندرمەوە.
قاتل الكلب، قاتل القي، جوز القيء	Poision nut, Nux vomica	ستریکنۆز- گوێزی رێنەوە، رووەکێکی ژەهرینە.
قاحل	Arid = barren	ووشکانی، رووتەنی ، رووت، ووشك ، برنگ، زەوییەك رووەکی تێدا نەبێت بە هۆی بێ‌ئاوییەوە
قادر	Able , capable	توانا ، یارا، خورت
قادروس ، شرين ، قادوس	Cedar, hopper, bucket	جۆرێکـە لـە درەخـتی سـنەوبەر ، وەهـل، هەڤرێسـك، هـەورێس ، دۆلکـە، قاپێك لە شێوەی رەحەتی‌دایە چاوی ئاش، دەمی ئاش، ئەو کونەی کە لە ئاشە مەکینەدایە و دانەوێڵەی تێ‌دەکرێت بۆ هاڕین.
قادوس	Albatros	(ئەلباترۆس) باڵندەیەکی قاوەیی گەورەیە لە دەریای پۆڵی باشووردا دەژی

قادوس	Hopper	دەمی ئاش کە گەنمەکەی تێدەکرێت
قادحة	borer	کرمێکە درەخت کون دەکات و ڕەشی دەکات.
قادس	Big ship	کەشتی گەورە ، کەشتی درێژ کە هەندێ جار درێژییەکەی دەگاتە (٤٥م)
قادمة (قوادم)	Wing = primary = remix	شاپەر، شاپەڕی باڵندە
قاذف الثقل	Shot putter	قورسایی هاوێژ جۆرە یارییەکە.
قاذف، قاذفة	Thrower	قورسایی هاوێژ ، وەشێنەر
قاذفة اللهب	Flame thrower	گڕهاوێژ = ئامرازێکی جەنگییە
قاذفة القنابل	Bomber	بۆمبا هاوێژ
قاذفة الكترونية	Electron gun	ئەلکترون هاوێژ
قاذفة صواريخ	Recket launcher	موشەك هاوێژ
قاذورات	Dainty rocket	پیسی ، شتی پیس، پیسایی
قار- زفت - اسفلت = قير	Asphalt = pitch	قیر ، زفت قیر = ئەسفەلت= مادەیەکی ڕەشی شلی خەستە لە نەوتی سروشت دەگیرێت بۆ قیرتاوکردنی ڕێگاوبان
قار = جوزية	Hickory	درەختێکی گەورەیە لە کۆمەڵەی گوێز، لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت ، گەڵاکەی ئاوێتەیە و بەرەکەی قاوەیی ووشکە چوار دەنکی تێدایە ، هەندێك جۆری بەرەکەی خۆشە و هەندێکیان تاڵە
قارب كانوي = كنو	Canoe	بەلەمی کانۆی - بەلەمێکی سووکەڵەیە ، پانییەکەی (٧٥سم) و درێژییەکەی (٥م) ە ، سەرنشینەکان لە بنەکەیدا دادەنیشن
قارة	Continent	کیشوەر، کەرتە، کەرت، ووشکانی وەکو کیشوەری ئەمریکا و ئەفەریقا و ئوستورالیا
قاري	Continental	کیشوەری : هەر شتێك پەیوەندی بە کیشوەرەوە هەبێت
قارب، زورق	Small boat = skiff	بەلەم ، قایەخ ، قایەغ
قارب سباق (صيق)	Shell	بەلەمی پێشبڕکێ
قارب القديس بطرس - فيليلا - شراع صغير	By the wind sailor	کەشتییەکەی قدیس پەترۆس، بەلەمی پورتوغالی ، کەشتی پورتوغالی ، کۆمەڵە گیاندارێکی ئاوییە لە کەشتی دەچێت، پەردەیەکی هەیە با لێدەدات دەیبابەرێوە ڕەنگەکەی شینە
قارت - عاشب لاحم	Omnivorous = polyphagic	هەر گیاندارێك هەموو جۆرە خۆراکێك بخوات(گۆشتی و گیایی)
قارح	Corner tooth	ددانی شیری ، ددانکی بڕەر لە ولاخدا
قارح ، بندق ، جلوز	Corylus = hasel = filbert	فنق ، دارو دەوەنێکە گوڵەکەی پەمەییە و بەرەکەی بچوك و ڕەقە وە یەك دەنکی تێدایە ، تامەکەشی خۆشە
قارة لوراسيا - الكتلة القارية - البدائية الشمالية	Laurasia	لۆراسیا (لاوراسیا)، کیشوەری سەرەتایی باکووری.
قارب شراعي	Sailing boat	بەلەمی چارۆکەدار
قارب صولة	Assault boat	بەلەمی هێرش بردن ، لە جەنگدا بەکاردێت
قارب ثلجي - عربة ثلجية	Snow-boat	بەلەمی بەفر - گالیسکەی بەفر ، دوو یان چوار کەس سواری دەبن بەسەر چیادا بەفرە خلیسکێی پێ دەکەن

قارة قطبية جنوبية	Antarctica	کیشوەری پۆلی باشوری : لە هەموو کیشوەرەکان بەرزترە ، لە هەمووشیان ساردترەو رەشەبای زۆرترە، لە ئوستورالیا گەورەترە و مرۆڤی تێدا ناژی، پۆلی باشووری دەکەوێتە ناوەراستیەوە زستانەکەی درێژە بە چینێکی ئەستوور لە سەهۆڵ داپۆشراوە کە ئەستوورییەکەی لە میلێك زیاترە بڕێکی زۆری لە خەڵوز تێدایە
قارة جندوانا	Gondwanaland	کیشوەری گۆندوانالاند.
قارح هندي - بندق هندي	Bonduc = nicken = bean = tondus	بندقی هیندی - درەختێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەروێت ،بەرەکەی دوو دەنکی رەقی تێدایە بۆ دەرمان بەکار دێت
قارىء	Reader	خوێنەر ، خوێندەوار ، خوێندەڤا.
قارص ، عرم	Nettle	گەزندە ، رووەکێکی پزیشکیە لە کۆمەڵەی ژاڵە.
قارص = لادع	Acrid	توون ، تیژ.
قارض	Rodents	قرتێنەر ، کرۆژەر ، کرمێنەر.
قارض ، قاضم (قوارض)	Rodents	گیاندارە شیردەرەکان ، قرتێنەرەکان وەکو کەروێشك و مشك
قارض (مادة قارضة)	Corrosive	داخور ، هەر مادەیەکی کیمیایی وەکو ترش و قلیە کە کانزا داخورێنێت و کون کونی بکات.
قارورة - مصفف	Glass receiver = phial = decanter = flask = flacon = vial	گومگومە ، گومگومەی شوشە ، سوراحی ، بوتڵ
قارورة (ترمس)	Thermosbootle	(تەرمۆس) ئامرازێکە بۆ پاراستنی پلەی گەرمی ناوەرۆکەکەی سارد بێت یان گەرم
قارورة وولف	Wolfe bottle	بوتڵی وولف - بوتڵێکە بۆ ئامادەکردنی گازەکان بەکاردێت.
قاروس ، فرخ ، ذئب البحر = قروس	moron	(باس) ماسییەکی رووبارییە گەورەیە
قاروس مقلم	Striped bass	باس هێڵدار - جۆرە ماسییەکە
قارون ، عود الوج	A core	(راجع عود الوج)
قارص = نقرص	Sandfly	مێشێکی گەزندەیە = مێشێکە بە گیاندارەوە دەدات
قارص = مؤلم	Painful = harmful	بە ئێش - بە ئازار
قارص = لاذع - حريف	Acrid	توون - تیژ
قارضة = اكلة	Phagedena	خۆرە نەخۆشییەکە : وەکو نەخۆشی لیشمانیا کە لە پێستدا دەبێت
قارس - شديد البرد	Chilly	زۆر سارد
قارعة الطريق	Middle of road	ناوەراستی رێگە
قارية زيتونية - باكانية - جوز زيتوني	Pecan	پێکان = گوێـزی زەیتونـی - درەختێکـی گەورەیـە لـە کۆمەڵـەی گوێـز، بەرەکەی نیمچە هێلکەییە کاکڵەکەی دەخورێت
قارية - جوزية	Hickory = carya	(کاریا) درەختێکە لە کۆمەڵەی گوێز گەڵاکەی گەورەیە ، گوڵەکەی سەوزە توێکڵی بەرەکەی نەرمە
قارية، ضۆضۆ، شقراق، شقرق، شرقرق	Roller	باڵندە یەکی قاچی کورت و دەنوکی درێژ و رەشە پشتی سەوزە
قارية = وروار	Bee eater	هەنگ خۆر : باڵندەیەکی رەنگینە
قارية خضراء	Green bee eater	کەندەسمە باڵندەیەکی رەنگینە.
قارقة		مریشکی بەکڕ ، مریشکی گارەکەر

قاريء الكف - قاريء الافكار	Telepathist	بیرخوێنەرەوە = دەست گرەوە
قازب - برمائي	Amphibian = amphibious	تەرووشكی - هەر گیانداری‌ك لە ئاودا بژی بەلآم ناوبەناو بۆ ماوەیەك بێتە دەرەوە بۆ سەر زەوی وەكو تیمساح و گوێرەكەی دەریا
قارورة	Vial = phial	شووشەیەكی بچووك ، بوتڵێكی بچووك
قاسي - صلب	Rigid / stitt = solid	ڕەق ، سەخت
قاسيات الجلود	Sclerooler mata	پێست ڕەقەكان - كۆمەڵەیەكە لە گیاندارەكان
قاسم - مقسوم عليه	Divisor	بەشكەر
قاسم مشترك		بەشكەری هاوبەش، ناوكۆیی (لە بیركاریدا)
قاسم اعظم	Greater (or) highest divisor	بەشكەری گەورە
قاسم مشترك اعظم	Common divisor (or) denominator	بەشكەری گەورەهاوبەش گەورەترە ، بەش گەورەی ناوكۆ
قاسم مشترك اصغر	Lowest common denominator	بەشكەری بچوكتری هاوبەشی بچوكتر.
قاسناغ		قسناغ ، یەك قسناغ ، نیوربە (یەك ربە - دوو تەنەكە)
قاشوش	Rake	شانەی باخچە - بۆ كۆكردنەوەی دەغڵ و دان
قاشرة = مقشرة	Peeler	ئامرازی پاككەر - بۆ پاك كردنەوەی بەر و سەوز.
قاصر (اللون)	Decolorant = bleach = bleacher	ڕەنگ لابەر ، توزی ڕەنگ لابەر ، مادەیەكی كیمایی‌یە
قاصر	Minor	هەر مرۆڤێك تەمەنی ١٨ ساڵ كەمتربێت - هەر مرۆڤێك باڵق نەبوو‌بێت
قاصل	Cutter keen	بڕەر.
قاصة	Safe	قاسە ، دەغیلە، جێی پارە - سندوقی ئاسنی یان پۆلاً بۆ هەڵگرتنی پارە
قاصي - قصي	Distant = distal	دوور
قاصل - مقصلة	Decapitating	ئامرازی (مل) بڕین
قاضم	Rodent	راجع (قارض)
قاضم الأظافر	Onychophagist	ئەو كەسەی نینۆكی خۆی دەكروژێت
قاضي ، حاكم	Judge	قازی ، دادپەروەری ئایینی ، دادوەر
قاضي (الألعاب)	Sports judge	حەكەم(لە وەرزشدا)
قاضي الجبل - عضر فوط - ام الجبل - ضب	Agama = uromastix = judge of the desert= dabt lizard	قۆرپی - سوسەمار - جۆرە مارمێلكەیەكە تەماشای ئەملاو ئەولای خۆی دەكات و سەری بەرز دەكاتەوە ، سەری سێ‌سووچە و پشتی پۆپنەی پێوەیە، ڕەنگی شین یان خاكی‌یە ، كلكەكەی كورت و گرێدراو و ئەستوورە
قاضي التحقيق		قازیی لێكۆڵینەوە
قاضي الصلح	Justice of peace	قازیی ئاشتكردنەوە
قاط ، قات		راجع قات
قاطبة	Engine	سەرجەم
قاطرة ، قطار	Locomotive- engine	شەمەندەرفەر ، مەكینەی شەمەندەفەر
قاطرة - جرارة	Traction-engine = tractor	تراكتۆر مەكینەی ڕاكێشان
قاطرة ذرية	Atomictrain	شەمەندەفەری ئەتۆمی ، شەمەندەفەرێكە بە وزەی ئەتۆمی دەڕوات بەرێوە.

قاطر ، دم التنين = دم الثعبان - دم الأخوين	Dragon tree = bragonblood tree	خوێنی ئاژدیها ، خوێنی دوو براکە = دارو دەوەنێکی ڕازاندنەوەیە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت هەندێکی لە خورما دەچێت ، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپییە ، بەرەکەشی لە گێلاس دەچێت پرتەقاڵی یان سوورە قەدەکەی ئاوێکی زەمقی سور دەردەدات بۆ مەبەستی پیشەسازی.
قاطور	Alligator	تیمساحی ئەمریکی
قاطن	Dweller	نیشتەجێ
قاطع	Cutter = sector	برەر ، بڕ
قاطع (في الدائرة)	Secant	بازنەبڕ ، بڕەری بازنە
قاطع الاخشاب	Lumberman	داربڕ - دارکەر.
قاطع (سن) قواطع	Incisor	ددانی بڕەر ، کەرتکەر ، یەك ڕەگی هەیە
قاطع زاوية - (قا)	Secant	بڕەری گۆشە (با) = ڕێژەی نێوان ژێ و تەنیشتی گۆشەکە لە سێگۆشەدا
قاطع التمام لزاوية - (قتا)	Cosecant	بڕەری تەواو = (بتا) = ڕێژەی نێوان ژێ و لایەکی بەرامبەری گۆشەکە لە سێگۆشەدا
قاطع التيار	Switch circuit breaker	سویچ، ئامرازی بڕین و داگیرسانی تەوژمی کارەبا.
قاطع النزف ، حابس الدم	Haemostatic	هەر دەرمانێك خوێن بگرێتەوە = خوێن گیرسێنەرەوە
قاطع طريق	Highway man	چەتە، جەردە ، ڕێگر
قاطفة الزهور - بائعة الزهور	Flower girl	گوڵچن ، گوڵچێن
قاع	Bottom =	بنك، ناخ.
قاع النهر	River bed	بنی ڕووبار.
قاعة للالعاب الرياضية	Gymnasium	هۆڵی یاری وەرزش
قاعة لموتى	Mortuary	مەیتخانە = هۆڵی دانانی مەیت
قاعة الملاكمة	Arena	هۆڵی یاری بۆکسێن
قاعة الدار	Hall	ناوکۆ ، هۆڵ
قاعدة (للأشكال الهندسية)	Base	ڕێگە، بنکە ، ڕێگا ، بنەوان
قاعدي	Basic = Basal	بنکەیی - هەرشتێك پەیوەندی بە بنکەوە هەبێت
قاعدة	Base = basis	بنکە ، بنك ، بنەوان
قاعدة ، دستور	Rule = principle	ڕێسا = بیروڕایەك دەربارەی دیاردەیەکی سروشتی
قاعدة (مادة)	Base	تفت و تاڵ (لە کیمیادا)
قاعدة حديدية للحامل	Iron base	بنکەی ئاسن ، بۆ هەڵگری ئاسن
قاعدي	Basic	تفتی ، تفتێتی
قاعدي	basal	بنکەیی
قاعدية (في الكيمياء)	Basicity	تفتی - تفتێتی
قاعيات - أحياء القاع	Benthos	زیندەوەرەکانی بنی دەریا
قاعدة كولد سميث	Gold Schmidt- rule (principle)	ڕێسای گوڵد شمیدت = ڕێسایەکە باس لە چۆنیەتی دابەش بوونی توخمەکان لە توێکڵی زەویدا دەکات
قاعدة باولي الاستبعاد	Pavliexclusion principle	ڕێسای دوورخستنەوەی پاولی = بیروڕایەکی بنەڕەتییە پەیوەندی بە وزەیی یەکانی ئەلکترۆنییەکانەوە هیە لەناو گەردیلەدا (جزئی) پیشان دەدات.

قاعدة هوند	Hund rule	ڕێسای هوند - کاتێك کە ئەلکترونەکان بە خولگەکاندا دابەش دەکرێن لە پێشدا بە شێوەیەکی تاك دابەش دەبن بەرلەوەی کە ببنە جووت.
قاعدة هايزبنرج في اللاتحديد	Heisenbergs principle	ڕێسای هایزنبرگ لە بێ سنوریدا - ناتوانرێت بە وردی سنوور بۆ شوێنی وزەبڕی هیچ تەنێك دابنرێت لە هەمان کاتدا
قاعدة لي شاتلية		ڕێسای شاتلیە - ئەگەر شتێك کە لە باری هاوسەنگی کیمیایی یان فیزیاییدا بێت و خرایە ژێر گۆڕانێکەوە لە پلەی گەرمی یان پەستان ... هتد، ئەوا باری ڕێژەمەکە دەبەوێت بەشێوەیەکی ئوتوماتیکی بگۆڕێت بۆ ئەوەی کە کاری ئەو گۆڕانە بە تاڵ بکاتەوە
قاعدة ارخميدس	Archimedes = principle	ڕێسای ئەرخەمێدس - ئەگەر تەنێك لە ئاو (یان لەهەر شلەیەکی تردا) نوقوم کرا ئەوا ئەو تەنە هەمێزێك سەر ئاو دەکەوێت کە یەکسان دەبێت بە کێشی ئاوە لاچووەکە
قاعدة الطور لكيبس		ڕێسای باری گیبس - ڕێسایە پەیوەندی بە خوێندنی توانای توانەوەی مادەکانەوە هەیە، سودێکی زۆری هەیە لە خوێندنی هاوسەنگی نێوان بارەکانیدا توانای توانەوەی مادەکانی هەیە
قاعدة باسكال		ڕێسای باسکاڵ : ئەو پەستانەیکە دەخرێتە سەر شلەیەك لە قاپێکی شوشەی داخراودا بە یەکسانی دەگوێزرێتەوە لە هەموو بەشەکانی شلەکەدا
قاعة الرقص	dancing room	سەماخانە، هۆڵی سەماکردن
قاعة الموسيقى	Odeon	هۆڵی تیپی موسیقا
قاعة الملاكمة	Arena	هۆڵی شەڕەبۆکس
قاعة المحاضرات	Lecture hall	هۆڵی وانە خوێندن ، هۆڵی وانەکان
قاعة تمرين	Dojo	هۆڵی ڕاهێنان (وەرزش)
قاعة الاستراحة	Lounge	هۆڵی پشوودان
قاعة الالعاب الرياضية	Gymnasium	هۆڵی یارییە وەرزشییەکان
قاعدة الاطلاق (للصواريخ)	Launching site	بنکەی تەقاندن
قاعدة الظفر	Nail bed = nail root	بنکی نینۆك - بێخی نینۆك
قاعدة قمرية	Lunar base	ئێستگەی مانگی - ئێستگەیەکی تاقی کردنەوەیە لەسەر ڕووی مانگ
قاعدة خشبية		شیرکوڵ ، ژێرکوڵ ، دارێکی چوار پاڵووە دەخرێتە ژێر کۆڵەکەوە
قاعدية الحامض	Basicity of acid	تفتی ترش ، تفتێتی ترش ، ئایا ئەو ترشە هەتا چەند تفتێتی تێدایە
قاعدة عضوية	Organic base	تفتی ئەندامی ، مادەیەکی ئەندامییە کە ڕەوشتی تفتی هەبێت
قاعة المزاد		مەزادخانە
قاعي	Tenthonic	ناخی - شتێك پەیوەندی بە ناخ یان بنکی دەریاوە هەبێت
قاعدة بحرية	Naval base	بنکەی دەریایی
قاعدة عسكرية	Military base	بنکەی سەربازی
قاعدة غواصات	Submarine base	بنکەی پاپۆڕی ژێر دەریا
قاعدة فلمنج		ڕێسای فلێمنگ : ڕێسایەکی ساکارە ، دەستی تیادا بەکاردێ بۆ دۆزینەوەی ڕێڕەوی تێپەڕبونی تەوژمی کارەبا لە دینەمۆدا
قاعدة هيجنز		ڕێسای هینجز : ڕێسایەکە پەیوەندی بە دیاردەی ڕووناکییەوە هەیە

قاعدة الجيش	Army base	بنكەی لەشكر
قاعدة جوية	Naval air base	بنكەی فرۆكەوانی ، بنكەی ئاسمانی
قاعدة غواصات	Submarine base	بنكەی كەشتی ژێر دەریا
قافز	Lepper	بازدەر.
قافز الزانة	Pole-vaulter	بازدەری یاری زانا
قافلة مواكبة قافلة حماية	Conval	قافڵەی (كاروانی) پاراستن : وەكو ئەو كاروانە سەربازیەی كە پاپۆر و شەمەندەفەر ... دەپارێزن
قافز الصخور		جۆرە ئاسكێكی شاخاوییە
قافز الى الماء = غاطس	Diver	ئەوەی بەسەردا خۆی فڕێ دەداتە ئاوەوە بۆ مەلەكردن
قافلة	Caravan = coffle	كاروان ، شەتار، وەكو كاروانی وولاخ
قافي - مقتفي	Tracer	بەدووكەوتوو - شوێن كەوتوو ، مادەیەكی كیمیاییە ، لە كردارە كیمیایی و بایولوجییەكاندا شوێن مادەی تر دەكەوێت بۆ ناسینەوەیان بە تایبەتی ئەگەر ئەم بەدووكەوتووە تیشكدەر بێت
قاق ، غراب ابقع - غراب البين	Hooded crow	ماسی گرە ، كەرسەرە ، پیٚدرێژ ، باڵندەیەكە لە كۆمەڵەی قەلەرەشكەیە، سەروباڵ و كلكی و باقی لەشەكەی خوڵەمێشییە
قاق الماء	Cormorant	راجع (غاق / غراب البحر)
قاقل ، قاقاليا	Cacalia	پێ قەلە، ركێشە، گیایەكی دەشتەكی كشتوكاڵی و پزیشكییە، گوڵەكەی سپییە، تۆوەكەی كوڵكنە، هەندێكی گوڵەكەی بۆن خۆشە.
قالوش - حذاء المطر	Galosh	كالۆش - پێڵاوی باران و بەفر
قاقم ، قاقوم ، هرمين - عرسة الثلج	Ermine = stoat	زاڵ ، ژاڵ ، ئاس ، دەڵەكی سپی جۆرە گیاندارێكی گۆشت خۆری درندەی شەوەكی جوانە لە دەڵەك دەچێت چاوی سوورە و لەناوچە شاخاوییەكاندا دەژی ، كەروێشك و باڵندە و مارو مارمیلكە دەخوات ، ئەم گیاندارە گۆشت خۆرە و بۆگەنی لێ دێت ، پێستەكەی بە نرخە وە پێستەكەی لە هاویندا قاوەیی مەیلەو سوورە وە لە زستانیشدا سپی ئەنوێنێ و تەنها سەری كلكەكەی بە رەشی دەمێنێتەوە .
قاقلة ، قاقلي ، هيل ، هال ، هان ، هيلبوا ، شوشمير ، شوشمة - جهان - جهال	Cardamom = amomum= cardamom	هێل ، حێل ، قاخلی ، كاژیلە رووەكێكی بۆن خۆشە لە كۆمەڵەی زەنجەفیلە و بەرەكەی تامێكی توون و بۆنێكی خۆشی هەیە ، بە شێوەی بەهارات بەكاردێت یان دەكرێتە چا و قاوەوە یان بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت
قاقلي = رشاد البحر - فجل الجمال - فجيلة	Cacilemartima	تەرەتیزەی دەریا، توری ووشتر توروكە، جۆرە رووەكێكە.
قاقلة برية = سطريون اسود	Knob weed = black centaureq	سینتاوریای رەش
قالب	Mould = mold = matrix = cast	دارێژگە، قاڵب، دارژگە ، دارشكە ، دەرمجە ، دەریجە ، قاپیلك
قالب (لصب المعادن)	Ingot	قاڵبی دارشتنی كانزاكان
قالب الأحذية	Boot last	قاڵبی قۆندەرە
قالب السكر	Sugar loaf	قاڵبە شەكر = كلۆ شەكر

قاموس - معجم	Dictionary	فەرهەنگ کتێبێکە ووشە و زاراوەی بە زمانێك تێدایە بە پـێی پیتی ئەلف و بێ ڕیزکراون بەرامبەرەکانیان ماناکانیان نوسراون یان لە بەرامبەرەکانیاندا بە زمانێك یان دوو زمانی تـر بە هەمان مانا نوسراون ، وەکو فەرهەنگی زانستی ، فەرهەنگ گەلێك جۆری هەیە یەك زمان و دوو زمانی و سێ زمانی ... فەرهەنگی زانستی ، فەرهەنگی ئەدەبی ....
قاموس - بحر عظيم	Ocean = great sea	زەریا، ئۆقیانوس.
قاموس جوغرافي	Gazetteer	فەرهەنگی جوگرافی ، باسی جوگرافیا دەکات
قامة	fathom Stature	بەژن - درێژی١,٨٢م = بە ٦پێ ، یەکەیەکە درێژییەکەی (٦م) ە بۆ پێوانی قولایی دەریا بەکاردێ
قامة الإنسان	Stature	بەژن، بالا، قەد.
قامطة ، ملزمة	Clamp	مەنگەنە : بۆ گرتنی شتومەك
قانت	Alkanet	دەوەنی خەنە : دەوەنێکە لە ڕەگەکەی ڕەنگی سووری خەنە دەردەهێنرێت بۆ بۆیەکردنی قژی سپی
قانت مكلوره		(ماکلورا) دارو دەوەنێکە لە کۆمەڵەی توو وە لقەکانی دڕکاوییە ، گوڵ نێرو مێ دەگرێت ، بەرەکەی لە پرتەقاڵ دەچێت دەخورێت تەختەکەشی نەرم و قایم و زەردە بۆ گەلێك مەبەست بەکاردێت
قانصة الطير - قونصة	Gizzard	سیقەتۆرە ، سیقەدانە ، زیقەتۆرە ، بەشێکە لە گەدەی باڵندە
قانون	Kanoon	قانون : ئامرازێکی موسیقییە
قانون = دستور	Law	یاسا
قانوني - شرعي	Legal = Lawful	یاسایی - شەرعی
قانون علمي	Scientific law	یاسای زانستی = ڕێسایەکە (دەستورێکە) باس لە دیاردەیەکی سروشتی تایبەتی دەکات لە سنوری تێبینی تاقیکارییانەدا
قانون ستيفس - قانون استيفن	Stefans law	یاسای ستیفان- هاوکێشەیەکە بۆ دەرهێنانی بەهای ئەو وزەیەی کە لە لایەن تەنێکی ڕەشەوە دەدرێتەوە
قانون شارل	Charles law	یاسای شارل - قەبارەی بارستەیەکی دیاری کراو ڕاستەوانە هاوڕێژە دەبێت لەگەڵ پلەی گەرمی کە تێدایە بە مەرجێك پەستانە ئاراستەکراوەکە جێگیربێت
قانون فاراداي للحث المغناطيسي	electromagnetic induction	یاسای فارادای بۆ هاندانی ئەلیکترۆ ماگناتیکی.
قانون غايلوساك		یاسای گایلۆساك = پەستانی بارستەیەکی دیاریکراو لە غاز ڕاستەوانە هاوڕێژە بێت لەگەڵ پلەی گەرمی پەتیدا بە مەرجێك قەبارە جێگیر بێت
قانون گراهام لانتشار الغازات = قانون گراهام للتنافذ	diffusion	یاسای بڵاوبوونەوەی (گوزەرکردنی) گراهام : خێرایی لە یەکتریدا بڵاوبوونەوەی گازەکان بە بەربەستێکی کونیلەداردا بە پێچەوانە لەگەڵ ڕەگی دووجای ئەو گازانە هاوڕێ دەبێت لە هەمان باری پەستان و گەرمیدا
قانون حفظ الطاقة	Law of conservation of energy	یاسای پاراستنی وزە: لە هەر کارلێکێکی کیمیایدا وزە لەناو ناچێت و ناهێنرێتە بوون
قانصة الذباب	Fly catcher	مێشگرە ، مێش خنکێنەر ، جۆرێکە لە ڕووەك
قانصة الحشرات	Insect catcher	مێروگر ، کۆمەڵە ڕووەکێکە گەڵاکانیان مێروو دەگرن

قانون	Law = rule = canon	یاسا ، دەستور ، كۆمەڵەی ئەو ڕێسایانەی كە پەیوەندیيە كۆمەڵایەتی‌یەكان ڕێك دەخەن
قانون ، بيانوقيثاري	Harpsichord	سەمتوور ، قانون ، ئامرازێكی موسیقایی ژێ‌یە
قانوني	Legal = lawful = canonical	یاسایی ، دەستووریی، هەرشتێك پەیوەندی بە یاساوە هەبێت.
قانون النسب، الثابتة	Law of definite (or) Composition or proportions	یاسای ڕێژە جێگیرەكان - هەر ئاوێتەیەكی كیمیایی پاك هەمیشە لە هەمان ڕێژەی كێش جێگیر پێكهاتووە بە هەر ڕێگەیەك ئەو ئاوێتەیە ئامادەكرابێت
قانون حفظ الكتلة	Law of conservation of mass	یاسای پاراستنی بارستایی : لە هەر كارلێكێكی كیمیایدا ، بارستە لەناوناچێت و ناهێنرێتەبوون
قانون الضغوط	Law of pressure	یاسای پاڵەپەستۆ.
قانون لنز		یاسای لینز = ئەگەر مگناتیسێك خرایە كلافە تەلێكی كارەبایی‌یەوە ئەوا تەوژمی كارەبایی هاندراو دەبێتە هۆی پەیدا كردنی كایەیەكی موگناتیسی ئەوتۆكە موگناتیسەكە فڕێ دەداتە ئەولاوە
قانون العدسات	Lens formula	یاسای زەرەبینەكان - یاسایەكە پەیوەندی نێوانی زەرەبینی و تەن وێنە پیشان دەدات.
قانون اوم		ڕێژەی ئەركی (ڤۆلتی) جێگیر لە نێوان دو خاڵدا لە بازنەی كارەباییدا بۆ ئەو تەوژمە بەردەوامەی كە بە نێوان ئەو دوو خاڵدا تێپەڕ دەبێت جێگیر دەبێت
قانون الانعكاس	Laws of reflection	دوویاسایەكەی ڕەت بوونەوە = پەیوەندیان بە ڕەت بوونەوەی تیشكی ڕووناكی‌یەوە هەیە كەبە ر ڕوویەكی ساف دەكەوێت
قانون الانكسار	Laws of refraction	دوویاساكەی شكانەوە : پەیوەندی بە چۆنیەتی شكانەوەی تیشكی ڕووناكی‌یەوە هەیە
قانون فعل الكتلة	Mass action law	یاسای‌كاری بارستە : تێكڕایی خێرایی (ڕێژەی) كارلێكی كیمیایی چوون یەك (هاوڕەگەز)، لە پلەیەكی گەرمیی جێگیردا لەگەڵ پەتی مادە كارلێك كردووەكاندا ڕاستەوانە هاوڕێژە دەبێت.
قانون كيمياوي	Chemical law	یاسای كیمیایی جۆرو ڕێژەی توخمەكانی ناو گەردیلە دەردەخات.
قانون دولي	International law	یاسای جیهانی ، یاسای نێودەوڵەتی
قانون رياضي	Mathematical law	دەستوری بیركاری
قانون الحركة		یاسای جوڵانەوە
قانون تجاري	Commercial law	یاسای بازرگانی
قانون الضمان الاجتماعي		یاسای دەستەبەری كۆمەڵایەتی
قانون للعقوبات	Penal law	یاسای سزادان - ئەو یاسایەیەكە تاوان و تاوانباران و چۆنیەتی سزادانیان دەست نیشان دەكات
قانوني = مشرع	Lawgiver= law maker = legislator	یاساناس ، دەستوورناس، یاسا دانەر.
قان (قاني) - احمر قاتم	Dark red	سووری تێر = سووری تۆخ
قاورمة = قورمة	Preser red cooked meat	قاورمە - گۆشتی سوورەوەكراوی هەڵگراو لە كوپەڵەدا
قانون مولر		یاسای مولەر - هەر دەمارێك هە رچۆنێك ووریا بكرێتەوە _ بوروژێنرێت) هەر ئەوە هەستە دەدات كە تایبەتی بە خۆیەتی

قانون راؤلت	Raoult law	یاسای رائۆلت = یاسایەکە پەیوەندی نێوان بەرزبوونەوەی پلەی کوڵان و نزمبوونەوەی پلەی بەستین توێنەرەوە لەگەڵ کێشی گەرمی مادە تواوەکەدا لیشان دەدات
قانون ریختر		یاسای ریختەر = یاسی یەکگرتنی نێوان مادە ترشەکان و مادە تفتەکان دەکات
قانون روبین		یاسای رۆبین- یاسایەکە پەیوەندی نێوانی کاری پەستان و پلەی گەرمی بەسەر هاوسەنگی کیمیایدا پیشان دەدات
قانون ولنر		سیاسای ولنەر = نزم بوونەوەی پەستانی هەڵمی گیراوەیەك لەگەڵ بڕی مادە تواوەکەی ناوگیراوەکە دا هاوڕێژە دەبێت بە مەرجێك مادە تواوەکە مادەیەکی پەرشەوەبوو نەبێت
قانون اللزوجة لماکسویل	Maxwell law of viscosity	یاسای لینجی ماکسویل- لینجی گاز پەیوەندی نییە بە پەستانەوە نە پەستانی زۆر و نە پەستانی کەم
قانون ماکسویل		یاسای ماکسویل، ئەم یاسایە پەیوەندی بە هاندانی موگناتیسی کارەباییەوە هەیە
قانون التبادل الحراري	Law of heat exchange	یاسای ئاڵوگۆڕی گەرمی
قانون شارل = قانون شارلي غایلوساك	Charles law = charles = gaylussac law	یاسای شارل (یاسای شارل گایلوساك) = قەبارەی برێکی دیاریکراو لە هەر گازێك (لە پەستانێکی جێگیردا) ڕاستەوانە هاوڕێژەی دەبێت لەگەڵ پلەی گەرمیدا بە مەرجێك کارلێکی کیمیایی تێدا ڕوونەدات
قانون بروستر		یاسای بروستەر - یاسایەکە پەیوەندی بە ڕووناکییەوە هەیە
قانون بریفوست لتبادل الحرارة	exchange	یاسای پریفۆست بۆ ئاڵوگۆڕکردنی گەرمی = دەقی یاساکە دەڵێت :ئەگەر تەنێك لە پلەی گەرمی کەشی دەوروپشتیدا بێت بە هەمان تێکرایی گەرمی دەدات یان وەردەگرێت
قانون ستیفان بولتنزمان		یاسای ستیفان بولتزمان - ئەم یاسایە پەیوەندی نێوان ئەو گەرمییەی کە لە لایەن تەنێکەوە پەرت و بڵاو دەبێتەوە لەگەڵ پلەی گەرمی تەنەکە خۆیدا پیشان دەدات.
قانون کیرشوف للاشعاع	radiation	یاسای کیشۆف بۆ تیشکدانەوە = تێکرایی تیشکدانەوەی گەرمی یان مژینی گەرمی لە لایەن تەنێکەوە لەسەر پلەی گەرمی پەتی و سروشتی ڕووی تەنەکان بەندە.
قانون افوجادرو		یاسای ئەڤۆگادرۆ= دەقی ئەم یاسایە دەڵێت : قەبارە یەکسانەکانی هەموو گازەکان (ئەگەر لە هەمان پلەی گەرمی و پەستان دابن) ژمارەیەکی یەکسان گەردیان تێدایە. ژمارەی ئەڤۆگادرۆ = ٦,٠٢٣ x ١٠ ٢٣
قانون بلانك		یاسای پلانك = دەقی ئەم یاسایە دەڵێت : کە تیشکی ئەلیکترۆموگناتیسی لەگەڵ مادە کارلێك دەکات ، هەروەکو لە چەپکی بچوك لە وزە (کوانتەم) پێك هاتبێت ، بڕی وزە لە هەر چەپکێکی (کۆانتەم) دیاری کراودا لەسەر درێژی شەپۆلی وزەکە دەوەستێت.
قانون التربیع العکسي	Inverse- square law	یاسای دووجاکردنی پێچەوانەیی - دەقەکەی دەڵێت: تینی ئەو وزەیەی کە لە خاڵێکی سەرچاوەوە دێت بەپێی دووجای دووری لەسەرچاوەکەوە کەم دەکات
قانون جول		یاسای جول - دەقی یاساکە دەڵێت : ئەو گەرمییەی کە لە مادەیەکی گەیەنەردا پەیدا دەبێت لە ئەنجامی تێپەڕبوونی تەوژمیکارەباوە لەگەڵ بەرهەڵستی گەیەنەرەکە و دووجای تینی تەوژمەکە و ماوەی (کاتی) تێپەڕبوونیدا هاوڕێژە دەبێت

قانون دولونك وبتيت	Law of dulong and petit	یاسای دۆلۆنگ و پتیت گەرمی گەردیلەیی توخمە ڕەقەکان بریتییە لە ژمارەیەکی جێگیر و دەکاتە نزیکەی ٦،٣ ، لەگەڵ ئەمەشدا ئەو توخمە نایبەتیانەی کە کێشی گەردیلەیی نزم و پلەی شلەوەبوونی بەرزیان هەیە ، گەرمی گەردیلەیی زۆر کەمتریان هەیە لە پلەی گەرمی ئاساییدا
قانون كولدبرك وفاكة - قانون فعل الكتلة	Law of Guldberg and wage	یاسای گوڵد بێرگ و ڤاکە - یاسای کاری بارستە
قانون التشابه البلوري - قانون مجرليش للتشابه البلوري	isomorphism	یاسای میجەرلیش، دەربارەی لێکچوونی بلووریی = ئەو مادانەی (ئاوێتانەی) کە لە شێوەی بلووری و ڕەوشتی کیمیایدا لە یەکتری دەچن دەشێت کە بە شێوکی کیمیایی لێکچوو بنوێنرێت
قانون الضغوط الجزئية لدالتن	pressures	یاسای پەستانە بەشەکانی داڵتۆن - ئەگەر دوو گاز یان زیاتر لە شوێنێکی داخراودا تێکەڵ کران بە مەرجێك کارلەیەك نەکەن ،ئەوا پەستانی گشتی تێکەڵاوە گازیەکە دەکاتە کۆی پەستانە بەشییەکانی پێکهێنەرەکانی ئەو تێکەڵاوە
قانون سنيل		یاسای سنیڵ = یاسایەکە پەیوەندی بە شکانەوەی ڕووناکییەوە هەیە
قانون دارسي		یاسای دارسی - یاسایەکە پەیوەندی بە زانستی جوغرافیاوە هەیە
قانون فرل		یاسای فێرێل = یاسایەکە پەیوەندی بە زانستی جوغرافیاوە هەیە
قانون بليفر		یاسای بلیفر - یاسایەکە پەیوەندی بە زانستی جوغرافیاوە هەیە
قانون القوة السادسة	Sixth power law	یاسای هێزی شەشەم = یاسایەکە پەیوەندی بە زانستی جوغرافیاوە هەیە
قانون بايزبالوت	s law	یاسای بایزبالۆت - یاسایەکە پەیوەندی بە ڕێڕەوی (با)وە هەیە لە نیوە خڕۆکی باکووری و باشووری زەویدا
قانون بويل - قانون ماريوت	law	یاسای بۆیڵ (یاسای ماریۆت) - قەبارەی بارستەیەکی دیاری کراو لە گاز بە پێچەوانەوە هاوڕێژە دەبێت لەگەڵ ئەو پەستانەی کە دەخرێتە سەری بە مەرجێك پلەی گەرمی جێگیر بێت.
قانون فاراداي للتحليل الكهربائي		یاساکانی فارادای دەربارەی شیکردنەوەی کارەبایی : ١. کێشی مادە شیبووەکان یان نیشتووەکان یان دەرپەڕیوەکان ڕاستەوانە هاوڕێژە دەبێت لەگەڵ بڕی ئەو کارەبایەدا کە بە گیراوەکانیاندا تێپەڕ دەبێت. ٢. کێشی ئەو مادە جیاوازانەی کە بە تێپەڕاندنی تەزوویەکی کارەبا دەردەپەڕن یان دەنیشێن یان شیدەبنەوە ، ڕاستەوانە هاوڕێژە دەبن لەگەڵ کێشە هاوهێزەکانیاندا
قانون هيس		یاسای هیس، ئەگەر کارلێکێك بە چەند هەنگاوێك ڕوویدا، گەرمییەکەی دەکاتە کۆی گەرمی کارلێکی هەموو هەنگاوێك لە هەنگاوەکانی کارلێکەکە، بەرەچاوکردنی ئەوەی کە ئایا ئەو هەنگاوە گەرمیدەرە یان گەرمی مژە.
قانون التوازن لفانت هوف	equilibrium law	یاسای هاوسەنگی ڤانت هوف = پەستانی دەلاندنی گیراوەیەکی ڕوون دەکاتە (یەکسانە) بەو پەستانەی کە مادەیەکی تواوە پەیدای دەکات ،ئەگەر لەباری گازیدا بێت و هەمان قەبارەی گیراوەکەی داگیرکردبێت لە هەمان باردا

قانون التعادل (التكافوء) الكيميائي الضوئي	Law of photo-chemical equivalence	یاسای هاوکێشی (هاوهێزی) کیمیایی ڕووناکی - هەر بڕێکی وزەی تیشکدانەوە کە لە ڕێگەیەکی کیمیایی ڕووناکییانەدا هەڵبمژرێت دەبێتە هۆی لێکهەڵوەشانی (شیکردنەوەی) گەردێك
قانون انشتاين للتعادل (للتكافوء) الكيميائي الضوئي	Einstein law of photochemical equivalence	یاسای ئەنشتاین بۆ هاوهێز ڕووناکی کیمیایی
قانون هاردي شولز	Hardy- schulze law	یاسای هاردی شولز - چالاکی ئایۆنێك وەك کارکەرێکی مەیینەر زۆر بەتین لەگەڵ هاوهێزییەکەی (واتە لەگەڵ ژمارەی ئەو بارگانەی کە هەڵی دەگرێت) هاوڕێژە دەبێت
قانون هاوي		یاسای هاوی- هەموو مادەیەکی بلووریی کە پێکهاتێکی کیمیایی دیاری هەبێت، شێوەیەکی بلووری جۆریی تایبەتی دەبێت.
قانون هنري		یاسای هنری - کێشی ئەو گازەی کە لە قەبارەیەکی دیاری کراوی شلەیەکدا دەتوێتەوە لەگەڵ پەستانی ئەو گازەدا ڕاستەوانە هاوڕێژە دەبێت ، ئەگەر پلەی گەرمی جێگیربێت
قانون الغازات العام	General law of gases	یاسای گشتی گازەکان - یاسایەکە پەیوەندی نێوانی قەبارە و پەستان و پلەی گەرمی پیشان دەدات
قانون النسب المضاعفة	Law of multiple proportions	یاسای ڕێژە چەندجارەکان : کە دوو توخم یەکدەگرن بۆ پێکهێنانی زیاتر لە ئاوێتەیەك ، ئەوا ڕێژەیەکی ژمارەیی ساکار لە نێوانی کێشە جیاوازەکانی یەکێك لەو دوو توخمەدا هەیە کە لەگەڵ کێشێکی دیاری کراو لە توخمەکی تر یەکدەگرن
قانون النسب المتبادلة	Law of equivalent (or reciprocal) proportions	یاسای ڕێژە ئاڵوگۆڕەکان - ئەگەر دوو توخم هەریەکە بە جیا لەگەڵ توخمی سێهەمدا یەکیان گرت ، ئەوا ڕێژەی نێوانی کێشی یەکەم و دووەم کە لەگەڵ کێشێکی جێگیر لە توخمی سێهەم دەبێت ، ئەگەر یەکەم و دووەم ڕاستەوخۆ لەگەڵ یەکتری یەکبگرن .
قانون غايلوساك الحجوم المتقاطة = قانون الحجوم لغايلوساك	of combining volumes	یاسای قەبارەی گازە کارلێك کردووەکانی گایلۆساك - قەبارەی ئەو گازانەی کە لە کارلێکێکی کیمیاییدا بەشداردەبن یان دێنە بەرهەم ، لەگەڵ یەکتردا هاوڕێژە دەبن بە ڕێژەیەکی ژمارەیی سادە ئەگەر لە هەمان باری پەستان و پلەی گەرمیدا پێورابن .
قانون بلاجدن، قانون بلاكدن		یاسای بلاکدن= یاسایەکە دەقەکەی دەڵێت نزم بوونەوەی پلەی بەستنی توێنەرەوە (مذیب ڕاستەوانە هاوڕێژە دەبێت لەگەڵ پلەی پەیتی (ترکیز) تواوەکە.
قانون نرنست - معادلة نرنست		یاسای نێرنست - یاسایەکە دەقەکەی ئەوەیە کەوا: توانەوەی خوێیەك لە گیراوەیەکدا کەم دەبێتەوە ، وە بە بوونی خوێیەکی تر لە گیراوەیەکدا کە ئایۆنێکی بەشداری هەبێت لەگەڵ خوێی یەکەمدا
قانون نشوء الاحياء	Biogenetic law	یاسای پەیدابوونی زیندەوەران - یاسایەکە دەقەکەی دەڵێت: کەوا بارەکانی (قۆناغەکانی) گەورەبوونی تاکە زیندەوەرێك مێژووی ڕەچەڵەکەکەی دەگێڕێتەوە (پیشان دەدات)
قانون هبل	Hubble law	یاسای هەبڵ = ئەو یاسایەیە کە لە لایەن (ئیدوێت هەبڵ) ەوە لە ساڵی ١٩٢٩دا پێشنیارکراوەو دەڵێت : کەوا پەیوەندییەکی درێژی (هێڵی) لە نێوانی دووری کاکێشانەکان .(گالاکسییەکان) لە ئێمەوە و خێرایی گرژبوون یان چوونیەکی ئەو کاکێشانەدا هەیە

قانون تتابع الطبقات	Law of superposition	یاسای بەدواهاتنی چینەکان - یاسایەکە باسی سەردەمە جیولۆجی‌یە کۆنەکان دەکات
قانون هوك	Hooke s law	یاسای هووك - لە مادەی جیڕ دا (جیڕی) ئەرك وئەرکدانەوە هاوڕێژە دەبن
قانون ڤانت هوف	Vant hoff s law	یاسایەکی کیمیایی‌یە دەقەکەی دەڵێت کەوا: خێرایی کارلێ‌ی کیمیایی دوو یان سێ جار پتر دەبێت ئەگەر پلەی گەرمی (١٠) پلەی سەدی پتر بێت
قانون کولراوش	Kohlrausch s law	یاسای کولراوش - گەیاندنی کارەبایی هاوهێز (ئەگەر گیراوەکە لەوپەڕی روون کردنەوەدا بێت) بریتی‌یە لە ئەنجامی کۆکردنەوەی (کۆی) دوو بەها یەکەم لەسەر کاتایۆن و دووەم لەسەر ئەنایۆن وەستاوە
قانون اوکتافس - قانون الثمانیات لنیولاندز	Octave s law = newland s octaves	یاسای ئۆکتافس - (یاسای هەشتەمی نیولاندن)- یاسایەکە توخمەکانی خشتەی خولی بەشێوەی کۆمەڵەی هەشتی ڕێك دەخات
قانون التخفیف استوالد	Ostwald s dilution law	یاسای ڕوونکردنەوەی ئوستواڵد - یاسایەکە پەیوەندی نێوانی پلەی ئایۆنین لە گیراوە لاوازەکاندا پیشان دەدات
قانون دوري = القانون.الدوري للعناصر - قانون مندلیف قانون الدوري للعناصر	Periodic law = mandeleeff s law = mandeleev s law	یاسای خولی - یاسای مەندەلیف : ڕەوشتەکانی توخمەکانی بەڵگەیەکی (نیشانەیەکی) خولین بۆ کێشە گەردیلەیی‌یەکانی ئەو توخمانە ، (ڕەوشتی توخمە کیمیاییەکان بە شێوەیەك خولی _ دوری) دەگۆڕێن ئەگەر ئەو توخمانە بە پێی پتر بوونی ژمارەی گەردیلەیی‌یەکانیان ڕیز بکرێن.
قانون هاردي ڤاینبرك	Hardy weinberg law	یاسای هاردی ڤاینبرگ - یاسایەکە باسی چۆنیەتی گواستنەوەی ڕەوشتی زگماکی لە خێڵ و هۆزەکاندا دەکات
قانون دالتون للذوبان	Dalton s law	یاسای داڵتۆن دەربارەی توانەوە - ئەگەر تێکەڵاوێك لە چەند گازێك درایە بەر شلەیەکی توێنەرەوە ، ئەو بڕەی کە دەتوێتەوە لە هەر گازێك لەو تێکەڵاوە لەگەڵ پەستانی بەشی ئەو گازانە ڕاستەوانە هاوڕێژە دەبێت
قانون ڤین (وین) للأزاحة	Wien s displacement law	یاسای لابردنی ڤین - یاسای وین بۆ لابردن : وزەی تیشکدانەوە بە بەرزبوونەوەی پلەی گەرمی پتر دەبێت، ئەگەر پارچەیەك ئاسن گەرم بکەین دەبینین کە ڕەنگەکەی دەگۆڕێت لە سوورەوە بۆ پرتەقاڵی بۆ زەرد و لە کۆتاییدا بۆ سپی
قانون کولوم	Coulomb s law	یاسای کولوم - پەیوەندی‌یەکی بیرکاری‌یانەیە ، هێزی یەکتر ڕاکێشان یان لە یەکتر دوورکەوتنەوە لە نێوان دوو تەنی بارگەکراودا دەست نیشان دەکات ، بەهای ئەم هێزە لەسەر بڕی هەردوو بارگەکە و ماوەی نێوانیان و جۆری ئەو تەنەی کە دەکەوێتە نێوانیان دەوەستێت
قانون لنتس	Lenz s law	یاسای لێنس - دەقی یاساکە دەڵێت: ڕێڕەوی تەوژمی کارەبای هاندراو هەمیشە بە پێچەوانەی کایە موگناتیسی‌یەکەی دەبێت
قانون النسب الثابتة	Definite proportions law	یاسای ڕێژە جێگیرەکان- دەقی یاساکە : ڕێژەی نێوانی ژمارەکانی گەردیلەکانی ئەو توخمانەی کە ئاوێتەیەك پێك دەهێنن ، ڕێژەیەکی جێگیرە و لە ژمارەی تەواو پێك هاتووە
قانون کبلر - قوانین کبلر	Kepler s laws	یاسای کیپلەر (یاساکانی کیپلەر) - سێ یاسان پەیوەندیان بە جوڵانەوەی هەسارەکانەوە هەیە ، لە لایەن زانا (یۆهان کیپلەر)ەوە دانراون
قانون بیر	Beer s law	یاسای بیر
قانون کورفوازیية	Courvoisier s law	یاسای کورڤۆزیە - دەقی یاسایەکە: لە گیرانی زراوە بۆری هاوبەش بە هۆی بەردەوە دەبێتە هۆی پووکانەوەی تورەکەی زراو ، بەڵام گیرانی ئەم بۆریە بە هەر هۆیەکی تر ئەبێتە هۆی ئاوسانی تورەکەی زراو.

قانون نيوتن		یاسای نیوتن
قانون النسبية	Law of relatively	یاسای بە گوێرەیی = یاسای نایەتی : بریتییە لە بیروڕای زانا ئانشتاین دەربارەی گەردوون لەسەر ئەو بنچینەیەی کەوا پێوەرەکانی شوێن و کات شتێکی ناپەتین واتە بە گوێرەیین
قانون ستارليك		یاسای ستارلینگ
قانون والير		یاسای والێر
قانون مندل الاول ، مبدا الانعزال، قانون الانعزال	principle (law) of segregation	یاسای یەکەمی مەندل- یاسای جیابوونەوە- یاسای گۆشەگیری یاسایەکی زکماکییە جیابوونەوەی جووتە جیبنەکان لە یەکتری و دابەش بوونیان بۆ خانەی ڕەگەزیی جیاواز. ئەگەر دوو زیندەوەر لە جۆرێك ڕەوشتی چاکی دژ بە یەکتردا جیاواز بوون ئەوا یەکێك لەو دوو ڕەوشتە لە نەوەی دووەمدا بە ڕێژەی (٣) زاڵ و (١) بەزیو دەردەکەونەوە.
قانون مندل الثاني - مبدا التوزيع الحر (المستقل)	principle (law) of independent assortment	یاسای دووەمی مەندل-یاسای دابەش کردنی (سەربەخۆ) یاسایەکی زگماکییە هەر جووتێك لە کاکەرەکان (جینەکان) بە شێوەیەکی سەربەخر دابەش دەبێت واتا پەیوەندی نابێت بە دابەش بوونی جووتەکانی ترەوە لە کاتی پێکهێنانی گەمیتەکاندا ، ئەگەر دوو زیندەوەر لە دوو ڕەوشتی پاکی دژبە بەکتری یان زیاتردا جیاوازبوون ئەوا لە کاتی پێکهێنانی گەمیتەکانی بەرە(نەوە)ی یەکەمیاندا دوو کارەکە دەکەی هەر چۆنێك لەو ڕەوشتانە لە یەکتری جیادەبنەوە بە شێوەیەکی سەربەخۆ لە جیابوونەوەی دوو کارەکەی جووتەکانی تر و هەردوو ڕەوشتەکانی هەر جووتێك لە نەوەی دووەمدا بە ڕێژەی ٣ زاڵ و ١ بەزیودا دەردەکەونەوە
قانون فجنر		یاسای فیجنەر - گۆڕان لە هەست کردندا زۆر بێت یان کەم ، بە ڕێژەیەکی دیاری کراو ڕوودەدات ، ئەم ڕێژەیش لە هەر هەست کردنێکدا جێگیرە
قانون ويبر		یاسای وێبەر - جیاکردنەوە لە نێوان زۆریی و کەمی لە تینی کارتێکەردا (المؤثر) لەسەر ڕێژەی گۆڕان لە تینی کارتێکەردا بۆ ڕێژەی بەر لە ڕوودانی گۆڕانەکە وەستاوە
قانون بود - قاعدة بود		یاسای بۆد - یاسایەکە پەیوەندی بە زانستی ئەستێرەوانییەوە هەیە لە لایەن زانای ئەڵمانی (بۆهان بۆد) لە ساڵی ١٧٧٢ ز دا دانراوە ، دەڵێت کەوا هەسارەیەك هەیە لە بۆشایی نێوان مەریخ و موشتەریدا
قانون الجاذبية	Law of gravitation	یاسای هێزی ڕاکێشانی زەوی
قاوون ، شمام بطيخ اصفر	Cautaloupe = santawi-melon = musk melon	شەمامە ، کاڵەك ، کاڵەکی زەرد ، جۆرە کاڵەکێکی زەردی گەورەی قاش قاشە
قاوون هندي	Gherkin	جۆرێکە لە ڕووەکی کولەکە تونکلی بەرەکەی قاش قاشە ڕەنگی سەوز و زەردی هەی بۆ چێشت بەکار دێت
قاووق	Atallhat, hood	کڵاوێکی درێژ
قاورمة= قورمة	Preserved cooket meat	گۆشتی سوورەوکراوی هەڵگیراو لە کوپەڵەدا.
قاوند ، قائد السمك ، قيون ، قرلي	Kingfisher = alcedo= haleyon	ماسیگرە ، جۆرە باڵندەیەکە هێلانەکەی لە کونی زەویدا دەکات
قايش الموسى = مشمذة	Razor strop	قایش چەقۆ تیژکردن
قب ، اصل الذنب	Coccyx	بێخی کلك ، بنی کلك لە گیانداردا

قب	Telson	دوائەلقەی سکی گیانداره توێکلدارەکان
قب الدولاب (العجلة) = وسط الدولاب	Nave-hub	ناوەڕاستی ڕەوڕەوه یان پێچکە
قب الدولاب ، ثقب الدولاب	Axle-box	کونی ڕەوڕەوه یان پێچکە کە تەوەرەکەی تیا دەجولێتەوه
قب الميزان ، عتلة الميزان	Beam of balance = lever of balance	میلی تەرازوو کە دوو تاکەی پیادامەلواسراوه و پلە پلەکراوه
قباء	Jacket = outer-garment	کەوا ، خەفتان ، تاقی ، کورتەك
قباب ، قباب	Polyprion	ماسی‌یەکی دەریایی گەورەیە پەرەکەی دڕکاوی‌یە و ڕەنگەکەی قاوەی‌یە وە دەخورێت
قبار		راجع شفلح
قبار	lustre	شەوچرا ، سۆلەچرا ، شۆلەچرا ، چۆلەچرا، بلێسە، گڕ، سولە
قبار ، كبرشائك، اصف	Caper tree = caper bush	شیفەلەتەی دڕکاوی ، جۆرێکە لە شیقەلەتە گولەکەی گەورە و پومەیی‌یە ، بەرەکەی لە خەیار دەچێت ، گول و بەرەکەی دەکرێنە ترشیاتەوه و ڕەگەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ دەرمانی میزکردن باشە
قباح	Bear (old)	ورچی پیر - ورچەکۆن
قباع ، قنفذ	Hedgehog	ژیشك ، ژیژك ، ژوژو
قباع ، قبع ،فار البوحي	Canerat	مشکی قامیشەلان
قباع ، صوت الخنزير	Sound of pig	دەنگی بەراز
قباع ، نزع	Bulbous meadow grass = sinal meadow grass = hedgehog grass, Bulbous blue grass	نزا، نانەشوانە ، نانی شڤانی ، کەرخنکێنەر
قباق	Vegetable-marrow	کولەکە ، کودی ، کولند ، کوندی
قبالة - توليد	mid wifery = tietology = obstetrics = tocology	مامانی ، داپیرکی ، مامانیزانی - هونەری مامانی
قبان	Steel-yard = Platform scale	قەپان ، ئامرازێکە بۆ کێشانی شتومەك بەکاردێت
قبان حلزوني	Spiral steelyard	قەپانی زەمبەلەکی ، قەپانی پێچاوپێچ ، قەپانی سپرنگدار
قباوات	Rennet	کیسەی شیلاوگ و ڕێخۆلە
قبلي	Gibli	بایەکی ناوچەی گەرمی خولاوی‌یە لە باکووری ئەفەریقادا هەڵ دەکات
قبب	Cordy	(کوردیلین) گیایەکی دەشتەکی و ڕازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی زەمەقە ، ڕەگەکەی ئەستووه گولەکەی بچووك و سپی‌یە یان لەیلاقیە
قبة (للبناية)	Dome Cupola	گومەز ، گومبەتە ، گومبەت ، قۆقزی ، تەنورێکە بۆ تواندنەوەی کانزاکان
قبة (لعهر المعادن)		
قبة ، حفث (للمعدة)	Third stomach of ruminants = manyplies = omasum	هەزار لۆغانە ، بەشی سی‌یەم لە گەدەی گیاندارە کاوێژکەرەکان
قبة الفرج ، عانة	Pubes = pubic region	بەر ، بانەگا ، بەری ئافرەت
قبة الثوب = طوقه	Collar = neck band	یەخە ، یەخەی کراس
قبة السماء = قبة سماوية	The sky = celestial sphere	ئاسمان - گومەزی ئاسمان : خڕۆکێکی فراوانی وەهمی‌یە ، ئێمە وا تصور دەکەین کەواین لە چەقەکەیدا ، کۆمەلێك لە تەنە ئاسمانی‌یە هەمە جۆرەکانی تێدایە

قبج ، حجل رومي ، حجل عراقي ، شنار ، يعقوب	Sand partridge = bo chukar partridge = starne = red leg partridge = rock partridge	کەو ، ژەرەژ ، باڵندەیەکە لە سوێسکە دەچێت ، کێوی ڕەنگ خوڵەمێشی دەنووک و قاچ سووری دەنگ خۆشە لە ناوچەی گەرد و شاخەکانی کوردستاندا دەژی
قبج بري = كديري	Pin-tailed = sand grouse	کەودەری ، باڵندەیەکە لە کەو دەچێت بە قەدەر قەلەمونێك دەبێت ڕەنگەکەی مەیلەو خۆڵەمێشییە لە چیا بەرزەکاندا دەژی
قبح - قباحة	Ugliness	دزێو ، ناشرینی ، بەد چارەتی ، کرێتی ، بەد سەکوتی ، بەدفە سالی ، ڕەزاقورس ، ئێسك قورس ، ئێسك گرانی
قبر مدفن	Grave = tomb	گۆڕ ، گڵکۆ ، ئارامگە ، قەبر ، قەور
قبر رمزي ، قبر الجندي المجهول = قبر تذكاري	Cenotaph	گۆڕی یادگار ، گۆڕی سەربازی نەناسراو ، بینایەکە بۆ ئەو سەربازە نەناسراوانەی کە لە جەنگدا شەهید دەکرێن
قبرة ، قنبرة = علعل	sted lark	کلاوەکورە ، کولاوەکور ، قازەلاخ ، پۆپنەکی سوفیلکە ، سوفەقێتە ، سوفییە قیتە ، شوان قەلەتێکە لە کۆمەڵەی چۆلەکەیە.
قبرة المروج	Meadow lark	کلاوکورەی مێرگ - جۆرێکە لە ڕیشۆڵە .
قبرية ، قنبر	Corgdalis	گیایەکی دەشتەکی و ڕازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی خاشخاش ، گەلاکەی پەلکدارە گوڵەکەی شێوەی هێشوەکی پەمەییە یان ئاڵتونییە
قبرية	Epitaph	نوسینی سەرکێلی گۆڕ
قبس ، قبس	Brand = firebrand = live coal	پزیسکی ئاگر ، پزیشکی ئاگر ، چریسك ، چاووگی ئاگر ، دەستەچیلە
قبس - فلوكس	phlox	(فلوکس) جۆرە ڕووەکێکی گوڵدارە
قبس	Polemonium	(پولیمونیۆم) گیایەکی دەشتەکی کشتوکاڵییە ، گوڵەکەی شێوەی هێشوی دوو ڕەنگە شین و زەرد یان شین و سپی
قبص ، قرص	Pinch	نقورچ ، قورنجیك
قبص ، قرية النحل		شارەمێرووله
قبض ، مسك	Grasping = holding = grip	گرتن ، وەرگرتن
قبض ، تقلص	Shrinking = contraction	کرژبوون
قبض البطن ، امساك	Constipation = opplIation	گیری ، گرفتی ، قەبزی
قبضة ، ملىء الكف	Handful = Manipulus	مشت ، لوێچ ، چینك ، سیخورمە ، قەمچ
قبضة ، مقبض	Handle = shaft	دەسك ، دەستك
قبضة = السيف و الخنجر	Hilt-half = sapre handle	دەسکی شیر و خەنجەر
قبضة البندقية	Hand of grip	دەسکی تفەنگ
قبضة اليد ، جمع اليد	Fist = kobushi	مستەکوڵە ، کوڵەمست ، سیخورمە ،قەمچ
قبض	Dematochelys	جۆرە کیسەڵێکی زۆر گەورەیە نزیکەی دوو مەتر درێژە و (٦٠٠) کیلۆ دەکێشێت
قبضان = دلاع	Strombus Lambis	جۆرێکە لە شەیتانۆکەی (حلزون) گەورەو ووشك دەکرێتەوە بۆنی خۆشی لێدەردەهێنرێت
قبطان	Captain	(کاپتن) پلەیەکی سەربازییە

قبع البناء = فاسة صغيرة	Scabbling Hummer	تەشۆی بچووك بۆ بەنایی
قبع = بوق	Bugle = Trumpet	زورنا
قبع	Togrunt = toyeil = shout	مقواندن ، وەكو دەنگی بەراز و فیل و ژیشك
قبعة	Cap	كلاو ، تەقیلە ، تەقلە ، كەلارە ، شەبقە ، كولاف ، تەپلە
قبعة البولو	Polo cap	شەپقەی یاری پۆلۆ : یارییەكە لە هۆكی دەچێت لەسەر پشتی ئەسپ دەكرێت ، بە گۆچان و تۆپ
قبعة ، برنيطة	Hat	شەپقەیەك لێواری هەبێت
قبعة بولر	Bowler hat	شەپقەی بۆلە : شەپقەیەكی خڕی ڕەشە
قبعة	Petasite	گیایەكە گەڵاكەی لە گورچیلە دەچێت گوڵەكەی بنەوشەیی و بۆن خۆشە
قبعة الركبة - واقي الركبة	Keen pad	كڵاوێكە دەكرێتە ئەژنۆوە بۆ پاراستنی
قبعة الطفل		قۆچكە ، كڵاوێكە دەكرێتە سەری منداڵی ساوا
قبعة مخروطية		قۆچكە
قبعة صوفية، قبعة الشمس	helmet	كڵاو خوری، جۆرە شەبقەیەكە لە خوری دروست دەكرێت لەبەر هەتاو ، وەرزێر لەسەری دەكات لەكاتی درەوكردندا
قبعة ضد المطر	Sov wester	كڵاوی باران = شەپقەی باران : كڵاوێكە قەراغەكەی پانە و دژی باران بەكاردێت
قبقاب	Clog = Sabo = Wooden Clogs	كەوشە دارینە ، قاپقاپ
قبقاب الثلج	Saowshoe	لیان ، قاپقاپی بەفر : جۆرێكە لە قاپقاپ بۆ بەسەر بەفر ڕۆیشتندا بەكاردێت
قبقاب الانزلاق او التزلج	Roller-skate = Ski = Skates	قاپقاپی خلسكێنە
قبل - حول	Squint	خێلی ، بە هۆی ئیفلیجی یەك لەو ماسولكانەدا كە چاو دەجولێنێت ، خێلی بۆ دیوی ناوەوە
قبل	Externalla	ئەندامە دەركییەكانی كۆئەندامی زاووزێ
قبل ، امام	Before	پێش ، بەراهی
قبل الاحتظار	preagonal= kitlah	بەرلە گیانەلا
قبلة المصلي	Prayer niche	قبیلە ، ڕۆگە
قبلة ، لثمة ، بوسة	A kiss	ماچ ، مۆچ
قبلة الحياة	Life kiss	ماچی ژیان
قبلة مائية	Hydrocele	بلقێكی زەرد - پەیدابوونی بلقێك لەسەر پێستی گون شلەیەكی زەردی ڕوونی كالی تیایە
قبل - بدء ، مقدم = امام = سلف - سابق	Pre- Pro-	دوو پێشگرن بە مانای (پێش - سەرەتا)
قبل الموت	Ante mortem	سەرەمەرگ - پێش مردن
قبل الولادة	Antenatal	پێش لە دایك بوون
قبلي ، جنوبي	Sauthern	باشووری
قبو	Vault fornix = Anarched ceiling	١. سەربانێك كە بە عەگادە كرابێت. ٢. ساردلو ٣. تاق . ٤. چەمانەوەیەك

قبو صغيرة - قبوة - سرب	A small-Vault	گەنجینە ، سارداو ، عەمار، سەرداب
قبوات - سقيط	Pluck = Harset	هەناو و سەرپێچکەی ئاژەڵ وەکو دڵ و سپڵ و ڕەگ و سەرویێ
قبول	Acceptance	ڕازی بوون
قبول - ريح الصبا	Easterlywind	بای سەبا
قبوط ، جراد ، جندب	Grasshopper	کوللە ، کولی ، جۆرێکە لە کوللە، قاچی و شاخەکانی (قوچەکانی) زۆر درێژن ، ڕەنگەکەی قاوەیی یان سەوزە
قبوضية ، امساك	constipation Astringency	گرفت ، گیری ، قەبزی
قبيح ، قبيح المنظر	Ugly = Bad looking	بە ئـوك ، کرێـت، دزیـو، ناشـرین ، دەعـەجانی ، بـەدچاو، بەدسـەکوت، بەفەسال
قبيب	Hay	کا - گرزە - ئەو گیایەی کە بۆ لەوەڕ هەڵدەگیرێ
قبيط	Asiatic Pea-cock	جۆرە باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی کەڵەشێرەکێوی ـ چۆرپۆر لە تاوس دەچێت لە بیشەلانی هیندی چینی دەژی پەری بەسەرەوەیە هەمەڕەنگە ڕەنگی سەوز و گەنمی تێدایە
قبيعة = خنزير غينيا	Gvineapig	بـەرازی غنیـا= گیـاندارێکی شـیردەری بچووکـە لـە کەروێشـك دەچێـت تاقیکردنەوەی زانستییانەی لەسەر دەکرێت
قبيلة (في الاحياء)	Phylum	لق (لە پۆلێن کردنی گیاندار و ڕووەکدا)
قبيلة ، عشيرة	Tribe	خێڵ ، تیل ، هۆز ، تێل ، تیرەیەکی گەورە ، تایەفە
قتب	Bowel = Cut	ڕیخۆڵە
قتب ، اكاف ، برذعة = رحل	Pack- Saddle	کولۆ ، بار ، تروتفاقی کۆیان ، کۆیان ،زین
قثة ، قثاء ، فقوس	Snake Cucumber Cucumber	ترۆزی ، بەرێکە لە کۆمەڵەی خەیار دەخورێت
قتع ، حفار الساق	Wood-Leopard	مێروویەکی سپی مەیلەوخاکی یان قاوەییە ، لق و قەدی درەخت کون دەکات و پەکی دەخات بە تایبەتی لە درەختی میوەدا
قت = قضب	Lucerne = Alfalfa-Medick = Purple medick	سێپەرە ، گیایەکی دەشتەکییە گەڵاکەی سێ‌پەلکە گوڵەکەی شینە یان پەمەیی بۆ مەبەستی لەوەڕگا بەکاردێت
قت بري	Wild Lucerne	سێپەرە کێویلە = شیکایزە = کادێك
قتاد ، قتات ، قتاد الصمغ ، قرينة - قريجة	Thornbush	کەتیرە ، گەروون ، جەباری ، جونی
قداد ، كثيراء ، اسطر غالوس ، مخلب العقاب ، عنزروت ، شجرة القدس ، حلوسيا	Gumtree astragalus tragacanth	کەتیرە، دەوەنێکی دڕکاوی دەشتەکییە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سپی یان زەرد یـان بنەوشـەیی یـان سـوورە بـۆ مەبەسـتی پزیشـکی یـان دەرهێنانی کەتیرە بەکار دێت نزیکەی(٤٠) جۆری هەیە
قتال	Fight = Combat	کوشتار ، شەڕ ، جەنگ
قتال ، قاتل	Killer	کوژەر ، پیاوکوژ ، خوێنڕێژ ، بکوژ ، کوشندە
قتام ، ظلام	Darkness = Dimness = Gloom	تاریکی
قتامين	Melanin	(میلانین) ڕەنگێکە قژی پێ ڕەش دەکرێت ڕەنگی ڕەشە
قتار	Emanation	توخمـی دەسـکەوت یەکێکـە لـەو مـادە گازییـە تیشـکدەرەوانەی کـە لـە ئەنجامی وورد و خاش بوونی ڕادیۆمەوە پەیدا دەبێت وەکو (رادۆن)

قتل	Killing = Slaughtering	كوشتن
قاتل الذات ، انتحار	Self-murder = Suicide	خۆكوشتن
قتل خطاء	Manslaughter	كوشتن به هه‌ڵه
قتل عمداً	Murder	كوشتنی به ئه‌نقه‌ست
قتل الجنين = قتل الحميل	Feticide, foeticide	كوشتنی كۆرپه‌له
قسم = ميرسين	Myrsine	(میرسین) = دارو ده‌وه‌نێكی ناوچه گه‌رمه‌كانه گوڵه‌كه‌ی ورده ، به‌ری هه‌ندێك جۆری ده‌خورێت
قتل الحصان بسبب العجز او الاصابة	Putdown	كوشتنی ئه‌سپ به هۆی په‌ككه‌وتنی یان نه‌خۆشی‌یه‌وه
قتم ، عجاج	Dust	ته‌پوتۆز
قتمة = ظلام	Darkness	تاریكی
قتن	Gerres	جۆره ماسی‌یه‌كی پانی قوپاوه به قه‌ده‌ر له‌پی‌ده‌ست ده‌بێت
قتون	Pteroptus	جۆره گه‌نه‌یه‌كی بچووكی شێوه‌ی هێلكه‌یی ره‌نگی زه‌رده له له‌شی باڵنده‌دا ده‌ژی
قتيل	Killed	كوژراو
قتير ، مسمار بطاسة	Stud = Spike	كلێپس ، بزماری كلێپس
قثاء ، قثي = مقثي ، فقوس ، قشعر = قثاء ملتوية = خيار ترعوزي	Gherkin	ترۆزی گیایه‌كی كشتوكاڵی‌یه له كۆمه‌ڵه‌ی كوله‌كه‌یه و به‌ره‌كه‌ی لوله‌یی‌یه ره‌نگه‌كه‌ی سه‌وزه یان زه‌رده و تامی له تامی خه‌یار ده‌چێت
قثاء = قثد = خيار الماء	Cucumber	خه‌یار ، ئاروو
قثاء = قورة = زراوند	Birthwort= Aristolochia =	مارسكه - گیاێنروو - خه‌یاره مارانی.
قثاء البحر ، خيار البحر ، ذب البحر	Sea Cucumber	خه‌یاری ده‌ریا گیانداره‌كی ده‌ریای‌یه له خه‌یار ده‌چێت ده‌مه‌كه‌ی نزیكه‌ی (١٦-٢٠) په‌لی هه‌ست كردنی پێوه‌یه ، گه‌لێك جۆری هه‌یه هه‌ندێكی ده‌خورێت
قثاء ديمي		خه‌یاری دێمی ، قه‌تك
قثاء الحمار ، قثاء بري ، اطريون	Elaterium = Wild-Cucmber = Ecbale = Squirting-Cucumber	خه‌یار كیویله ، خه‌یار كه‌رانه ، شه‌رواڵ به كوڵ : رووه‌كێكه به‌ره‌كه‌ی سه‌وز و تووكنن ، تاڵ و ره‌وانكه‌ره به قه‌ده‌ر هێلكه‌یه‌كی قاز ده‌بێت ژه‌هره ئاوه‌كه‌ی ماده‌یه‌كی ره‌وانكه‌ری لێ ده‌رده‌هێنرێت كه پێده‌گات له رووه‌كه‌كه ده‌رنه‌په‌رێت و ده‌ته‌قێت تۆوه‌كه‌ی بڵاوده‌كاته‌وه و ئه‌م گیایه له كۆمه‌ڵه‌ی كوله‌كه‌ن ، گه‌ڵاكه‌ی له گه‌ڵای خه‌یار ده‌چێت ، كه‌ر حه‌زبه خواردنی ده‌كات ، به‌ره‌كه‌ی ده‌رمانی لێده‌رده‌هێنرێت بۆ چاره‌سه‌ركردنی نه‌خۆشی گیاندار به‌كاردێت
قثائ النعام = مرارة الصحاري = حدج = صنطل = علقم	Colocynth, bitterapple, bitter-gourd	خه‌یار چه‌مه‌ر : رووه‌كێكه ده‌نكه‌كه‌ی بۆ چاوئێشه به‌كارده‌هێنرێت
قثاء هندي= خيار شنبر	Pudding pipe coffee, Indian laburnum	خه‌یار چه‌مه‌ر، رووه‌كێكه ده‌نكه‌كه‌ی بۆ چاوئێشه به‌كارده‌هێنرێت.
قثاء ناضج	riped cucumber	كالیار ، ترۆزی‌یه‌كی گه‌وره‌ی پێگه‌یشتووه تامه‌كه‌ی ترش و شیرینه

قثاء ثعبانية	Snake-gourd, serpent-gourd, viper gourd	كولەکە مارانە : جۆرێکە لە کولەکە ، گیایەکە گەڵاکەی (٣-٥) پەلکی هەیە گوڵەکەی سپییە ، بەرەکەی لوولەیی و پێچاوپێچە ڕەنگەکەی لە پێشدا سەوزە کە پێ‌دەگات دەبێت بە زەردی مەیلە و پرتەقاڵی بەرەکەی دەکرێ بە چێشت
قثاءيات		ئارووییەکان، کۆمەڵە رووەکێکە وەکو خەیار و ترۆزییە
قثار - لوة ،صبر ، - صمغ المر - عودرطب - عود البخور - الوه - النجوج - عود الطيب - يلنجوج	Aloe	داری عوود - مادەیەکی بۆن خۆشە لە بۆنەکاندا دەسوتێنرێت
قثعب	Lixus	(لیکسەس) جۆرە مێروویەکی قرتێنەری کونکەرە لەشەکەی لاکێشەیی و باریکە ڕەنگەکەی ڕەش یان قاوەیی یان گەنمی لە قەدی ڕووەکدا دەژی و زیانی پێ‌دەبەخشێت
قجاج - بغروس شائع	Braize = porgy	ماسییەکی دەریایی پەرەکە دڕکاوییە شێوەکەی هێلکەییە ڕەنگی پەمەیی یان پەمەیی مەیلە و پرتەقاڵییە ، ژێرسکی زیوییە ، گۆشتەکەی خۆشە
قحال - ضوي - هزال تدريجي	Marasmus	نەخۆشییەکە تووشی مەڕومالآت دەبێت وە پێستەکەیان ووشك دەبێـەوە بەرەبەرە لاوازدەبن
قحاب	Coughing of Horses	کۆکەی وولآخ
١قحاز	Coughing of Camels	کۆکەی ووشتر
قحاف ، سيل جارف	Sweeping-torrent	لافاوە ، سولآو
قحبة ، فاجرة - مومسة - زانية	Awhore= Harlot = Prostitute = Strumpet	قەحبە ، سۆزانی ، ئافرەتی داوێن پیس ، ئافرەتی خراپ
قح	Pure = Real	پەتی ، خالیە ، پاك
قحط ، مجاعة	Drought = Aridity = Famine = Dearth	قات و قڕی ، نەبوونی ، قاتی ، قاتو قڕ، بێ‌دەرامەتی ، نەهاتی ، نامەد ، خەلآ - بێ‌بارانی
قحط	Floating arum	گیایەکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرزە
قحف الرأس - صاقورة	Brain pan, Skull = Calvarium Cranium	کاسەی سەر ، هەست ئێسکی بچووکی تەنکن لێوارەکانیشیان ددانەدارن وەکو ددانی مشار بە یەکتریدا چوون سنوقێکی ئێسکییان لێ‌پەیدابووە بۆ پاراستنی مێشك
قحل ، قحولة ، يبوسة	Aridity = Dryness	ووشکانی - ووشك و برنگی
قحل ، قاحل	Dry , Arid = Droughty	ووشك
قحوان ، اقحوان ، قحوان اصفر، بابونج	Daisy = Camomile	بەیبون - بەیبونی زەرد
قحول- ضوي	Marasmus	لاوازبوون بە شێنەیی.
قد	Short-spined = Bull-head = Cod = Collus = Father-lasher	(کۆد) جۆرە ماسییەکی بچووکی سەرزل پەرەکە دڕکاوییە لە ڕووبار و دەریاشدا دەژی گۆشتەکەی زۆر خۆش نییە هەندێکی بۆنێکی ناخۆشی هەیە
قدا	Aroma	بۆنی خۆش
قداح	Flowers of orange tree	قەدەح ، گوڵی پرتەقاڵی و لیمۆ و نارنج ، بۆنەکەی زۆر خۆشە
قداح ، قداحة - مقدحة	Flint	بەردەئەستێ

قداحة ، مقدحة	Steel	چەخماخ ئەستێ ، ئەو پارچە پۆلایەی کە لەبەردە ئەستێ دەدرێت بۆ ئاگرکردنەوە
قداحة	Detonator	چەخماخ = چەخکاخی تەقاندنی تەقەمەنی
قداحة ، ولاعة السجاير	Cigarette-lighter	چەخماخ ، بۆ جگەرە داگیرساندن . پەلەپیتکە ، پیلکە ، چەخماخ، چەرخ ، ئەستێ ، تیزە ، قوتویەکی بچووکە بەنزین و بەرد و پلیتە و چەرخێکی تیایە ئاگری پێ دەکرێتەوە
قداد - مغص	Colic = Tormina	سك ئێشە ، ژانە سك
قداد		راجع (قتاد)
قداد	Cricetus	(کریسیتەی) گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کۆمەڵەی مشك سەری قوچەکیە ، رەنگی هەمەجۆری هەیە
قداد - هامستر	Hamster	(هامستەر) گیاندارێکە رەنگەکەی مەیلەو زەردە ، لەسۆزی سپییە ناوچەوانی هێڵی رەشی تیادایە رووەتی زەردە ملی قاوەیی مەیلەو سوورە لە ئەوروپا دەژی . لەژێر زەویدا قومۆش لی‌دەدات و کون و کەلەبەری دووروودرێژ دروست دەکات و دانەویڵەی تێدا کۆدەکاتەوە
قداف - قخاريات	Crocker	گۆزە ، دیزە و گۆزە
قدام	Before	پێشەوە
قدان ، دقة		جۆرە میوویەکی زیان بەخشە بە رووەك
قدة - شفة	Lip	لچ . لێو.
قدة خشبية ، شريحة خشبية	Lath	توێژاڵی تەختە ، تەبەقی تەختەی تەنك
قدح ، كاس	Glass Tumbler	پەرداخ ، کاسە ، جام
قدح زجاجي پايركس	Beaker Pyrex	پەرداخی (کاسەی = جامی) پایرێکس ، پەرداخێکی شوشەییە بەرگەی گەرمی دەگرێت
قدح الشاي	Drinking cup	پیاڵە ، ئیستیکان
قدح نبيذ	Wineglass	پەرداخی مەی
قدح	Decay of teeth	رەشبوونی ددان ، کلۆربوونی ددان.
قدح	Goblet = vase	جۆرێکە لە هەڵپاچینی درەخت
قد - سمك القد	Bull head Ling = Codfish = Cottus	کۆد - جۆرە ماسی‌یەکە لە ئەمەنگ دەچێت ووشك دەکرێتەوە و دەخورێت یان رۆنی ماسی لێ دەردەهێنرێت درێژییەکەی نزیکەی ٢٥سم و رەنگەکەی سوور یان قاوەیی‌یە و ڤیتامین A یشی تێدایە
قد	Cutting	لەت کردن ، کوت کردن
قد ، قوام ، قامة	Figure = Stature	قەد ، بالآ ، بەژن
قد	Strap = Thong	قامیش ، پشتێنی چەرم
قدە	Slat	توێژاڵی تەختە و کانزا
قدر - كمية	Quantity = Amount	هەند ، بڕ
قدر ضوئي	Magnitude	هەندێ رووناکی - بڕی درەوشانەوە - پلەی (بڕی) درەوشانەوە واتا بریسکانەوەی ئەستێرە پێوانەیە بۆ رادەی رێژەی بریسکانەوەی ئەستێرەکان
قدر	Cooking pot = Casserole = Earthen-ware Cooking pot	مەنجەڵ ، قوشقانە ، قازان ، قازانك

قدرة ، وعاء فخاري	Earthen Ware Jug	مەنجەڵێکی گڵێنە ، دیزە ، کوپە
قدر ضوئي	Magnitude	بڕی ڕووناکی - پلەی بریسکانەوەی ئەستێرە
قدر ضوئي ظاهري	Apparent Magnitude	بڕی درەوشانەوەی دیار - هەندێ ڕووناکی دیـار = پلـەی بریسـکانەوەی ئەستێرە وەکو لە ئێمەوە دیارە واتە وەکو ئەوەی کە ئێمە بەچاو ئەیبینین
قدر ضوئي مطلق قدر ضوئي حقيقي	Absolute-Magnitude	بڕی درەوشانەوەی بەتی (ڕاستەقینە) - بڕی ئەو بریسکانەوەیەی کە بە ڕاستی ئەستێرەکە دەیداتەوە
قدرة	Strength = Force = Power = Ability	هێز ، توانا ، توانست ، توانایی ، خورتی ، یارایی، دەرەقـەت ، توانـین = هێزێکی جوولێنەر
قدرة حصان	Horse Power	توانای (هێزی) ئەسپ ، یەکەیەکی ئیش یان کارەبایە دەکاتە (٥٥٠ پێ) رەتڵ لە چرکەیەکدا یان ٧٤٦وات
قدرة كهربائية	Electric Power	توانای کارەبایی ، توانستی کارەبا ئـەنجامی لێکدانـی تـەوژمی کارەبـایی (بـە ئـەمپێر) لـە هـێزی پاڵنـەری کارەبایی (بە ڤۆڵت) وەکو کیلۆوات
قدرة الشمعة	Candle Power	توانای مۆم : یەکەیەکە بۆ پێوانی تینی ڕووناکی و سـەرچاوەکانی تـری ڕووناکی دانەوە توانای گلۆپێکی کارەبایی(٦) واتی پەنجا ئەوەندی تینی ڕووناکی مۆمێکە
قدر كاتم = قدر الضغط		مەنجەڵی هەڵم ، مەنجەڵی بوخار - مەنجەڵێکە خواردەمەنی بەکاری هەڵم لێ دەنێت
قدر كبير، دست	Big Cooking pot	قازان ، قازانگ ، تیان ، تیانە ، مەنجەڵی زنجیردار
قدر صغير	Small Cooking Pot	قابلەمە ، قاولەمە ، مەنجەڵی بچووک ، مەنجەڵۆکە ، تیانچە
قد صورة	Kadsura	(کادسورە) دەوەنێکی دەشتەکی و ڕازاندنەوەیە گوڵەکەی سپییە هێڵـی زەردی تیایـە بەرەکـەی سـوورە قـەد و گەڵاکـەی بـۆ دروسـت کردنـی کاغـەز بەکاردێت
قدرة جنسية = رغبة جنسية	Lustihood	توانای ڕەگەزیی ، ئالوشی ڕەگەزی
قدرة كهرمائية	Hydroelectric power	توانای (هێزی) کارۆئاوی ئەو کارەبایەیە کە بە تۆربینی ئاوی تاڤگە پەیدا دەبێت
قدر العمالقة - نقر	Potholes	مەنجەڵی چەتوەڵەکان ، چاڵێکە لەکەڤری ژێر تاڤگەکاندا پەیدا دەبێت بە زەبری ئاوەکە
قدقود ، شيم	Caranx	(کاراناکس) جۆرە ماسییەکی دەریای لاکێشەییە گۆشتەکەی خۆشە
قدم - رجل	Foot, Pes = podiom	پێ
قدم رطل	Foot-pound	پێ - باوند = یەکەی ئەو ئیشەی کە لە ئەنجامی جووڵانی تەنێکەوە پەیدا دەبێت بەهێزی پاوندێك
قدم انبوبية	Ambulgcral foot = Tube foot	پێی لوولەیی = : ئەندامێکە لە گیانداری ئەستێرەی دەریادا هەیە
قدمة العمود	Base of Column	پلەی کۆڵەکە ، سەکۆی ژێر پایە و کۆڵەکە
قدم مخلبية ، قدم ملقطية	Claw foot	پێی چڕنوکی - پێی چڕنوکدار پێی مەقاشی ، پێی ماشەیی ، وەکو لە هەندێك گیاندار دا هەیە
قدم الدب		ڕووەکێکی پزیشکییەو دەرمانە بۆ نەخۆشی سیل
قدمة	Callipers = Caliper	کالیپەر - ئامرازێکی بچووکە لەوەرنیە دەچێت بۆ پێوانی ماوە یان تیرە یان ئەستووری یان درێژی

قدمة = ورنيه	Vernier	وەرنیە ، ئامرازێکە بۆ پێوانی ئەستووری شتومەك بەکاردێت
قدمة	English Scale	ڕاستەیەکە یەکەی درێژی ئینگلیزی پلەپلەکراوە
قدم - قدمي	Podo, ped-	پێ = پێی - پێشگرێکە
قدم - شمعة	Foot Candle	پێ - مۆم ڕووناکی دانەوە ، ڕوویەك (سگح) کە بەر ڕووناکی مۆمێك بکەوێت لە دووری یەك پێوە
قدم مكعب في الثانية	Cusec	یەك پێی خشتەکی لە چرکەیەکدا
قدم مديورا ، مرض القدم الفطري	madunomyco sis-Foot	پێی مادیورا، بەهۆی هەندێ میکرۆبەوە (کەڕوو) برینێکی خڕی بێ هەست لەسەر پێ پەیدا دەبێت وە لە دوایدا بلۆق پەیدادەکات و خوێن و کێمی لێدێت وە پێدەئاوسێ و دادەڕزێت
قدم خمصاء	Hollow foot	پێی کەوانەیی
قدم وكعاء		قاچێك کە پاژنەکەی خورابێت
قدم حنفاء	Club Foot	قاچێك کە بە زگماکی نارێك بێت
قدم رحاء - قدم روحاء	Flatfoot = Splayfoot	پێی پان ، پێ تەخت ، پێیەك بۆشایەکەی ژێرەوەی کەم بێت
قدم مكففة		قاچێك کە پەنجەکانی پێکەوە نوسابێت بە پەردە
قدم كاذبة ، قدم وهمية	Pseudo podium	گەندە پێ ، پێدرۆزنە وەکو لە گیانداری ئەمیبادا
قدم باوند	Foot-Pound	پێ پاوەند یەکەی پێوانی ئەو ئیشەی کە دەکرێت بۆ بەرزکردنەوەی قورسایی ، پاوەندێك بۆ ماوەی یەك پێ
قدم عاثرة		پەیزەن، پێزەن
قدم	Oldness	کۆنی، کەڤنی
قدم الرياضي - قدم الاسليت	Athletes-foot	پێی وەرزشەوان: نەخۆشیەکی درمی کەڕوویە پێ بلۆق و خرووی لەگەڵ دایە لە شوێنەکانی وەرزشدا بڵاو دەبێ تەوە وەکو کەچەڵی وایە
قدمي	Pedal = Podalic	پێی = هەرشتێك پەیوەندی بەپێ وە هەبێت
قدم بعداء	Pes abductus	پێی دوور، لەکاتی ڕۆیشتندا هەردوو پێ لەیەکتریەوە دووربن
قدم قرباء	Pes adductus	پێی نزیك - لەکاتی ڕۆیشتندا هەردوو پێ لەیەکتریەوە نزیك بن
قدوة	Example = model	نمونە، پێشەنگ
قدوم	Coming	هاتن
قدوم	Hatchet = Adz = Axe	تەشوێ، تەفشێ، تێشە، تەڤر - تەبەرە، باڵتە تەورێس بۆ بڕینەوەی دارو داتاشین
قدوح	Piophila	(پایۆفیلا) جۆرە مێرویەکی قاوەی یە لە مێشولە دەچێت لەسەر ڕۆن و پەنیر دەژی
قديد	Fricassee = Dried meat - Cured meat	قاورمە، چروان، گۆشتی سوورەوەکراو
قديد اللحم البقري	Charqul	قاورمە، گۆشتی سوورەوەکراو بۆ هەڵگرتن
قدي	savoury = Tasty	تام خۆش - بەتام
قدير	All powerful	خورت ، توانا ، یارا
قديفة (قماش)		قەیفە، جۆرێکە لە قوماش.
قديم	Old = Ancient	کۆن ، دێرین ، کەڤن
قذالي	Occipital	شتێك پەیوەندی هەبێت بە پشتەوەی کەللەسەرەوە
قذارة	Ordure = Sordes = Dirtiness	چڵك ، قرێژ ، پۆخڵی، پیسی، چڵێتی، دژوێن، چەپەڵی، چڵکنی
قذائف موجهة	Missilery	بۆمبای ئاراستەکراو

قذاه - قذى	Mote = speck	پوشكە ، تەپەوتۆز
قذافة الصواريخ	Rocket = Thrower	رووكێت هاوێژ، هاوێژەری رووكێت
قذافة		قۆچەقانی ، بەركاتی، بەردەكانی
قذافة - رماثة	Bomber = Brachynous	قالۆنچـە : جـۆرە قالۆنچەیەكـە قالۆنچـەی تـر دەخـوات بـۆ مەبەسـتی خۆپاراستن بۆگەن بەردەداتەوە
قذال - قفا	Nape = Poll = occiput	پشت مل ، پاتك، ماوەی نێوان هەردوو گوێچكە لە پشت ملدا
قذان	Siphonaptera	جۆرە مێروویەكی بچووكی بێ باڵە لمۆزكەی مژۆكە وەكو كێچ وایە
قذر، وسخ	Smot = Dirty	چەپەڵ، پیس، چڵێت، چڵكن، قرێژی گەمار
قذع - سب - شتم	Abusing = Cursing	جنێو
قذف = ثبق	Emission = Extrusion = Throwing, ejection	هاوییشتن، تێگرتن، تووڕدان، دەرپەڕاندن، فڕێدان، هەڵدان
قذف المني	Spermatism	ئاو هاتنەوە، رەحەت بوون، شاوەت هاتنەوە
قذف بالقنابل	Bombardment	بۆمباران
قذف الثقل	Pulling the shot	قورسایی هاویشتن جۆرە یاری یەكە
قذيفة	Missile	هاوێژراو، بۆمبا
قذيفة صاروخية	rocket	هاوێژراوی ساروخی، بۆمبای موشەكی
قذيفة، قذيف	Projectile	شەنگ، بۆمبای هاوێژراو، پلار، هاوێژراو جۆرە بۆمبایەكی لولەیی‌یە
قذيفة كيماوية	Chemical projectile	بۆمبای كیمیایی - هاوێژراوی كیمیایی
قذيفة يدوية	Grenade	نارنجۆك، بۆمبای دەستی
قذيفة دخان	Smoke projectile	بۆمبای دوكەڵ = هاوێژراوی دووكەڵ
قذيفة نووية		هاوێژراو یا بۆمبای ئەتۆمی
قذيفة باليستية = قذيفة ذاتية الدفع	Ballistic-Missile	هاوێژراوی بالیستی = هاوێژراوی خۆپاڵنەر: كەشتی یەكە لەلایەن مرۆڤەوە لێدەخوڕدرێت لەپێشدا دەهاوێژرێت و لە كۆتایدا دەكەوێتە خوارەوە
قذيفة موجهة	Guided missile	هاوێژراوی ئاراستە كراو: كە شتی یەكی هەوای‌یە لە خۆیەوە دەردەپەڕێت و مرۆڤی تیادانی‌یە مادەی لەناوبەری تێدایە دەشێت دوای دەرپەڕینەكەی ڕێڕەوەكەی بگۆڕێت
قذيفة بركانية	Volcanic-bomb = Pyroclast	بۆمبای گڕكانی - ئەو مادە گڕ گرتوانەی كە لە گڕكانەوە دەهاوێژرێتە دەرەوە.
قراه	Endemia = Endemy	نەخۆشی نیشتەجێ
قراد ، قرادة	Tick = Mite	گەنـە، قرنـوو، كرنـی، كەوڵـە، كـەوە، مـێ، مێروولەیەكـە لـە كۆمەڵـەی جاڵجاڵۆكەیـە دەنوسـێت بـە پێسـتی ئاژەڵـەوە و خوێنەكـەی دەمژێـت ، هەندێكیان نەخۆشی (تیندۆس) دەگوێزنەوە
قراءة	Reading	خوێندنەوە
قراصة	Rasura	خاكە، وورده = وەكو وورده ئاسن
قراصة الخشب		مۆرانەی دار
قراز		جۆرە باڵندەیەكە لە قەلەموون دەچێت ، گەورەیە
قرار	Decision = Ruling	بڕیار، وەكو بڕیاری دادوەر
قرارة	Deposit	١. مادەی نیشتەنی بەكاری یا یان ئاو یان سەهۆڵ. ٢. نیشتنی مادەكان بە كارەبا

قرء = ودق - دورة نزوية	Heats = Duration of the rut	خولی بەتەڵەیی = خولی فانی - ماوەی ڕۆژانی ئالوش ڕەگەزیی لە مێی گیانداری وەکو ماین و مانگا و مەڕ
قراع	Dermatomycosis	نەخۆشییەکی پێستییە لە گەنەوە دەبێت
قراع عسلي = قراع بلدي	Favus = Scall	جۆرە کەچەڵییەکە تووشی سەرەدبێ و دوومەڵێکی زەردی بۆگەن پەیدا دەکات
قراع ، نقار، ناقوبة	Wood Pecker	دارکونکەرە: جۆرە باڵندەیەکە دەنووك لە قەدی درەخت دەدات و کرمی لێدەردەهێنێت و دەیخوات
قراصيا، قراسيا، كرزبري	Cerasifera = Prunus Cherry-Plum = Cerasus = Bilaluk	ئالوبالو ، بەلاڵوك : درەختێکە بەرێکی بچووکی زەرد یان بنەوشەیی مەیلە و ڕەشی هەیە ، بەرەکەی شیرین و تفتە بۆ ڕەوانی باشە، هەندێك جار ووشك دەکرێتەوە دەکرێتە قووتووەوە
قربي = مستوطن	Enolemic	نیشتەجێ : بە تایبەتی نەخۆشی نیشتەجێ
قرار الجرب	Symbiote	گەنەی گەڕیی- جۆرێکە لە گەنە دەبێتە هۆی گەڕی لە وولاخ و ئاژەڵدا
قراد الطيور	Argas - persicus	چنگینە - جۆرێکە لە گەنە لە باڵندە دەدات و دەیکوژێت
قرار قاع	Bottom = Fathom	بن = ناخ وەکو بنی دەریا
قراصنة حديد	Scrapiron	ووردەئاسن
قرابة	Relationship	خزمایەتی
قراءة الكف	Palmistry = Chiromancy	دەست گرتنەوە - دەست خوێندنەوە
قراح - رائق	Limpid	ڕوون = وەکو ئاوێکی ڕوون
قران = تقرن	Keratosis	وشك هەڵهاتن ، وەکو لە مادەی نینۆك و شاخ و سمی وولاخدا
قرافة، قرف	Bark	توێکڵی قەدی درەخت
قراب بيض = كيس البيض	Ovaric sheath	تورەکەی گەرا= وەکو لە مێرووی مێدا
قرارة	Base, station	بنکە ، بنقەرەنگ
قراءة الكف		دەست گرتنەوە
قراطة	Curra - tow plant	گیایەکی دەشتەکی کشتوکاڵییە ، گەڵاکەی گوشتن و ڕیشاڵییە قەراغەکەی دڕکاوییە ، گوڵەکەی جوانە بەرەکەی بچووکە پێی دەوترێت (لیمۆی زەوی) چونکە تفتە وە لەناو زەویدا پێدەگات
قرابة - دمجانة	Carboy = Demijohn	قەرابە بۆتڵی گەورە - وەکو قەرابەی ئارەق
قراطيا	Mesquit, algarroba	خرنوك ، خرنیفك ، گیایەکی دڕکاوییە ئاژەڵ حەز بە خواردنی دەکات.
قراد لامع		گەنە ، بریسکەدار، جۆرێکە لە گەنە نەخشۆی بلاودەکاتەوە
قرانيا، قرنوس	Cornel-tree, cornelian cherry, cornus	کۆرنەس - کۆرنیل= دەوەنێکە گوڵەکەی جوانە ، لە شێوەی چەترێکی هەڵگەڕاوەدایە ، بەرەکەی لە گێلاس دەچێت و لاکێشەییە دەخورێت ڕۆنێك لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی سابوون بەکاردێت، تەختەکەی ڕەق و نایابە
قرانيا	Dogwood	درەختی سەگ - دارسەگ = دارو دەوەنێکی ڕازاندنەوەیە هێشوە گوڵی سپی دەگرێت
قراص، قريص نبات النار ، حريق، انجرة	Common-Nettle = Curtical Stinging Nettle	گەزنە، گەزگەزك، گیایەکی دەشتەکی و پزیشکییە ، گەڵاکەی تووی ئەوتۆی پێوەیە کە ئاوێکی سوتێنەر دەردەدات ئەگەر بەرلەشی گیاندار بکەوێت دەیسوتێنێت ، گوڵەکەی سەوزە و تۆوەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ ووریاکردنەوە و زیادکردنی ئارەزووی ڕەگەزی بەکاردێت
قراص كاذب = لاميون	Deadnettle = Lamium	(لامیوم) - گەزنە درۆزنە = جۆرێکە لە ڕووەکی گەزنە بەڵام سوتێنەر نییە

قرارة بحرية = رسابة القاع	Pelagic-deposit	نيشتەنی بنی دەریا
قراب = كعيس = عليه	Theca	توورەكە ، مەشكە
قران - زواج	Marriage = Wedding	ژن هێنان = شوكردن - هاوسەركردن
قراص البحر - ميدوزا = مدوس = مدوز	Medusa = Jellyfish	(ميدۆزا) - گەزنەی دەریان - گیاندارێكی لوولەیی دەریاییە شێوەكەی خڕە و ڕەنگەكەی زەردی كاڵ یان شینە لە كاتی مەترسیدا مادەیەكی سوتێنەر دەگرێتە دوژمن
قراص الزينة		(پیلیا) گەزنەی ڕازاندنەوە جۆرێكە لە گەزنە گەڵاكەی گەورەیە
قراح = قرواح	Ploughed land	زەوی كێڵراو
قراقيش		كولێرەبەڕۆن، ناوساجی
قراح	Pure	پاك ، ڕوون وەكو ئاو
قراقارا - كركار	Caracara	كاراكارا- هەڵۆیەكە لە باشووری ئەمریكادا دەژی
قرام، مانجروف	Mangrove	(مانگروڤ) درەختێكی گەورەیە بەرەكەی لە هەرمێ دەچێ و دەخورێت ، مەی لە ئاوكی بەرەكەی دروست دەكرێت
قرابة = لحاء	Bark	كەڤ - كەڤین = توێكڵی لق و قەدی درەخت
قرب	Nearness	نزیكی ، نزیك،
قربة الماء - زق	Ascus = Water Skin	مەشكە ، كوندە، چەوەندە، كوننە، هیزە، خیگە، هەریز، هەمانە، هەوانە، همبان، دەفرێكە لە پێستی ئاژەڵ دروست دەكرێت وە دەباخ دەكرێت و شتومەكی تێدەكرێت
قر بينة = غدارة	Short Musket = Carbine	كاربین : تفەنگی بچووك
قر بوس (للسرج)	Saddlebow	قەرەبووز، قەڵبوزی زین، پێشكو، بەركۆ
قر بوس السرج الخلفي	Cantle	پاشكۆی زین
قر بوس السرج الأمامي	Pommel	پێشكۆی زین
قربه الماء الساخن	Hot Water-bottle	لاستێكی ئاوی گەرم
قربين	Corbina	كۆربینا، ماسی‌یەكی دەریایی ئەمریكی‌یە
قرح تؤلولية	Warty Ulcer	برینی بالووكەیی
قرحة سرطانية	Ulcero Cancer	برینی شێرپەنجەیی
قرحة صلبة	Hard Ulcer	برینی ڕەق - كولكی ڕەق
قرحة لينة	Soft ulcer	برینی نەرم
قرحة (تناسلية) صلبة	Chancre	كولكی زاوزێی ڕەق
قره	Chill = Cold	سەرما، ساردی
قره العين	Delight of the eye	ڕووناكی چاو، چاو ڕوونی
قرة العين - حرف الماء - قرنوش= جرجرالماء	Kress= Cress= Brooklime = Water pimperent Water Cress	كوورزەڵە، بیزەرو، گیایەكی ئاوی‌یە بۆ كرم فڕێدان باشە تامەكەی توونە، كوزەڵەی ئاویی گەڵاكەی لە خاچ (صليب) دەچێت لەسەر ڕووی ئاو دەژی، گەڵاكەی سێ‌پەلكە گۆلەكەی سپی‌یە، گەڵا و گوڵكەی دەخورێت بۆ تەندروستی باشە
قرت الجلد - تقرت الجلد	Keratosis	ئەستووربوون و ڕەق بوونی پێست
قرت = كدقة	Ecchymosis	خوێن تێزان= خوێنی مەییو
قرحة	Ulcer = Chancre = Sore = Canlxer	برین، زەخم، كولك

قرحة خبيثة	Cachelcoma	تیراویْ، برینێکی پیس
قرحة افرنجية	Syphilis	فەرەنگی : نەخۆشییەکی رەگەزییە (جنسییە).
قرحة البرد	Coldsore	تامیسك : زیپکەیەکە لەدەم و چاو دێت
قرحة التناسلية لينة	Chancroid	نەخۆشییەکی درمە برین لەسەر ئەندامی زاوزیْ پەیدا دەکات کولکی زاوزیْ (نەرمە) .
قرحة المعدة	Gastric Ulcer = Peptic Ulcer	برینی گەدە
قرحة الاثني عشرة	Duodenal Ulcer	برینی دوانزە گریْ - کوانی دوانزەگریْ
قرحة اكلة =	Rodent Ulcer	برینێکی خۆرە
قرحة اكالة	Corrosive Ulcer Phagedenom Phadedenic Chancroid	
قرحة شرقية اخت حبة بغداد	Oriental-Sore	کانی خورما ، کوانی خورما: برینێکە بە زۆری لەدەم و چاو دێت کە چاك دەبێتەوە شوێنەکەی چاك نابێتەوە
قرحة توتية، بوز	Yaws	برینێکە شێوەی لە توو دەچێت ئازاری نییە بە زۆری لە قاچدا پەیدا دەبێت.
قرحة ثاقبة	Perforating-ulcer	برینی کونکەر
قرحة الغنم		نەخۆشییەکی پیسە توشی مەرو مالاْت دەبێت برینی کیمیاوی لەسەر لچ و لێوی پەیدا دەکات
قرحي	Ulcerous	کوانی = برینی بریناوی، شتێك پەوەندی بە برینەوە هەبێت
قرد = سعدان، سناس	Ape= Drill	مەیمون = گیاندارێکی شیردەرە لە کۆمەڵەی مرۆڤە
قرد (مذنب) = دحية ، القة سعدان	Monkey	مەیمون ، عەنتەر، مەیمونی کلکدار
قردة = القة	She-Monkey	مەیمونی میْ
قرد امريكي = ساكي	Saki	(ساکی) مەیمونی ئەمریکی، مەیمونێکە ریش و کلکی تیسکنە
قرد مقدس ، هبار	Solemn ape = Simpai	جۆرە مەیمونێکی سوکەڵەیە ناوچەوانی خەرمانەیەکی رەشی پێوەیە لای هیندییەکان پیرۆزە
قرد	Stratocumulus	هەورێکە بریتییە لە خڕۆکی گەورەی رەش لەسەر بنکەیەکی ئاسۆیی تەخت، زۆرجار بەری ئاسمان دەگرێت بە تایبەتی لە زستاندا
قرحة الاستلقاء، قرحة الفراش	Decubital Ulcer = Bedsore	برینی پاڵکەوتن = برینی راکشان برینێکە لە ئەنجامی زۆر راکشان لە جێگادا لە پشتدا پەیدا دەبێت
قرحة معدية	Gastric Ulcer	برینی گەدە، کولکی گەدە
قرحة سكرية	Diabetic Ulcer	برینێك لە ئەنجامی نەخۆشی شەکرەوە دروست دەبێت
قرد متقلنس - هجرس - كابوشين	Capuchin	کاپووشین= مەیمونی کلاْودار = مەیمونێکی رەنگ قاوەییە لەناوەراستی ئەمریکا و کۆلۆمبیادا دەژی قژی سەری وەکو کلاْوایە کلکی درێژە
قرد المغرب، قردوس، كاردوس، شديم	Magot = Barbary ape	مەیمونێکی بیْکلکە لە باکووری ئەفریقادا دەژی
قرد غير مذنب	Apes	جۆرە مەیمونێکە بیْکلکە لە مرۆڤ دەچێت
قرد كلبي	Mandril	سەگسار، سەگەمەیمون، عەنتەر، مەیمونێکە دەموچاوی لە سەگ دەچێت.
قرداتي = سائس القرود	Monkey Trainer	مەیمونەوان
قرد جزيرا		(گوزیرا) مەیمونێکی ئەفریقی جوانە پێستەکەی سپی و رەشە

قرد نابح = قرد عواء	barker monkey = Howling monkey	مەیمونی وەڕیو: مەیمونیکە بە دەنگیکی بەرز دەقیژێنێت لە نیوان مەکسیك و ئەرجەنتیندا دەژی
قرد عنكبوتي	Spider Monkey	مەیمونی جاڵجاڵۆکەیی، جۆرێکە لە مەیمون سووکەڵەیە لە جاڵجاڵۆکە دەچێت کلکەکەی درێژە دەیئاڵێنێت لە لقی درەختەوە
قرد انساني، انسان جاوه حلقة مفقودة	Pithecanthrope	مەیمونی مرۆڤی - ئەڵقەی ون بوو، پاشماوەی مرۆڤێکی سەرەتایی قرتێکەوتوو لە جاو دۆزراوەتەوە.
قردوح، قردح ، ميمون ، حوول	Baboon = Cynocephalus mandril	(پابوون) ماندریل - مەیمونێکی ناشرینی بێ ئابرووی پیس و پۆخڵە سەری زلە لمۆزی کوڵە پەلی کورتە بە شێوەی کۆمەڵ دەژی بە زۆری لە ئەفریقادا دەژی ، شێوەکەی لە سەگ دەچێت
قردوح الحبشة = رباح زيتوني	Doguera baboon	بابوونی ڕەنگ زەیتونی
قردوح شحوت = رهاب	Cynocephalus = Mormon	بابوونی ڕەنگ قاوەیی مەیلەو سوور
قردوح خنزيري - شقمة	Chacma	(چاکما) بابوونی ڕەنگ ڕەش مەیلە و سەوز ، بابوون بەرازی
قردوح مزواج = ميمون	Papiomaimon = Mandrill	مەیمون = مەندریل- مەیمونێکی بە ئاڵۆش لووت سوورە
قردة شبيهة بالإنسان	Anthropoids	نیمچە مرۆڤەکان: پلەیەکە لە مەیمونە باڵاکان زۆر لە مرۆڤ دەچن
قرد بنشيه	Pinche marmoset	مەویمونی پێنشی : مەیمونێکە وەکو باڵندە دەخوێنێت لە خۆرهەڵاتی وولاتی (کۆلۆمبیا) دا دەژی دەنگەکەی زۆر ئاشکارەی لە هەڵهەلە دەچێت
قرد فضي	Silver Monkey	مەیمونی زیوی، ڕەنگەکەی زیوییە
قرد ذهبي	Golden Monkey	مەیمونی زێڕین: مەیمونێکە ڕەنگەکەی زەردێکی زێڕینی ئاوریشمی وا بەسەریەوە وەکو پۆپنەوایە وای لێکردووە لە شێرێکی بچووك بچێت
قرد سنجابي	Squirrel Monkey	مەیمونی سمۆرەیی : مەیمونێکی بچووکی چالاکە بە شێوەی کۆمەڵ لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکای باشووردا دەژین
قرد مدغشقر	Madagascar Monkey	مەیمونی مەدەغشقەر
قرد جاوا	Jaua apes	مەیمونی جاوا- جۆرێکە لە مەیمون لە دوورگەی جاوا دەژی
قردوع	Lipeurus	(لیپیرووس) مێروویەکە ڕەنگی خاکیەڵە لەشی مریشکدا دەژی و خوێنەکەی دەمژێت
قردحة - حرقدة - قردوحة	Pomom Adam,	بەشی پێشەوەی قورقوڕاگەیە شێوەیەکی سێگۆشەی هەیە
قردب، عصا الراعي	Persi Caria Polygonum	گۆچانی شوان ، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی گەورەی سپییە دوایی سوور دەبێت
قردامون، هال، هيل	Cardamom	هێل، جۆرێکە لە بەهارات.
قر		جۆرە مێروویەکە ڕێچکە دەبەستن و قرەقرێدەکەن
قر - برد	Chill = Cold	سەرما- ساردی
قرر		بنکر ، بنقەرەنك
قرزبيل	Crossbill	دەنوکەخاچ: باڵندەیەکە دەنووکی سەرەوە و خوارەوەی یەکتریان بڕیوە (واتە لە شێوەی خاچدایە)
قر	Cryo-	پێشگرێکە بە مانای ساردیەکی زۆر.

قرس، قريس، قرس	Severe (or) Cold = Chill	سەرمايەكى زۆر ، سەرمابوون
قرس، نجرس، برغش	Simulinm = Gnat	ميروويـەكى (مێشـوولەيەكى) بچووكـە لـە مێـش دەچێـت بەسـەر وولاخ و مرۆڤەوە دەنيشێتەوە و وەرسى دەكات
قرش ، كوسج	Shark	كۆسە، كۆسەج، سەگەماسى ، سەگى‌دەريا
كلب البحر = لخم	Dogfish Seadog	جۆرە ماسى‌يەكى گەورەى كركراگەدارى دڕندەيە ماسى‌يەكانى تر لەت لەت دەكات و بە ددانى ، سوود لە پێستەكەى وەردەگيرێت هەروەها ڕۆن ماسى لێ دەردەهێنرێت
قرش (عملة)	Piaster = Piastre	قرۆس(بيزە) دراوێكى عوسمانى ميسريە = دۆلارى ئيسپانى كۆن
قرشوم = حلم	Lick	چنگنە، مێرووپەكى مشەخۆرە خوێنى گياندار دەمژێت
قرشوم	Paederia	(پايديريا) : دەوەنێكـى كەپرييـە گەلاكـەى بۆگەنـە و گوڵەكـەى هێشـو ى بۆگەنە ڕەنگەكەى پەمەيى و سپى‌يە
قرمة الخبز = رغيف	Loaf = Round Flat Loaf	كولێرە - ئەستوورك
قرص دوام = فريدة	Disc top = Top	مزراح : ئامرازێكە بۆ يارى دەخولێنرێتەوە
قرصاني - قرصي	Discoid = Disc form	خەپلەيى، شێوە خەپلەيى
قرصان - لص البحر	Pirate	دزى دەريا -ئەوانەى كە شتومەك لە پاپۆر و كەشتى‌يەكان دەدزن . دزين لە دەريادا
قرص الرياضي	Discus	خەپلەى وەرزشـەوان - خەپلەيـەكى مـەعدەنى يـان تەختەيە كێشـەكەى (٢) كيلۆيە بە لايەنى كەمەوە ، بۆ يارى فڕێدان
قرص نبكوف	Nipkow-disc	خەپلە نيپكۆف- خەپلەيەكى بازنەيى‌يە ، كونى ووردى تێدايە بە شێوەى مارپێچ پێكەوە بەسـتراون لـە سـالى (١٨٨٤) دا دكتـۆر پـۆل نيپكـۆف بـۆ سيستەمى (نظام) ناردنى وێنە بە تەلگراف بە كارى هێناوە و لە سالى (١٩٢٦) دا داهێنـەرى سـكۆتلەندى جـۆن لۆجـى بـێرد لــە سيســتەمە تەلەفزيۆنى‌يـە يەكەمەكـەيدا بـۆ گواسـتنەوەى وێنـەى جوولاوەكـان بـە تەلەفزيون بەكارى هێناوە .
قرص مطاطي = بك	Puck	خەپلەى لاستيكى - خەپلەيەكە لە يارى هۆكيدا بەكاردێت
قرص الجوع	Hunger Pangs	تەنگەتاوى ، برسێتى
قرص - شوك الهند - سنط عربي - اكاسيا، طلح	Blue-leaved Wattlle	ئەكاكى = ئەقاقى - درەختێكە مادەى زەمقى لێ‌دەردەهێنرێت
قرص (للدواء)	Tablet	حەب، دەنك (بۆ دەرمان)
قرص السعال	Cough drop	حەبى كۆكە
قرص	Disc = Discus = Dise	خرۆكە، خەپلە، دەنك، پەپكە، ئەستوورك، خرۆ، كودە، تەپلكە، پانكەڵ، گێتكە، خەپلە
قرص	Disk	خەپلەى كركراگەيى نێوان بڕبڕەكانى پشت
قرصي	Discoid	خەپلەيى - خرۆكەيى
قرص	Pinch = nip	نقورچ، قونجرك، قورنجريك، قرنجيك، گەستن، پێوەدان
قرصيات الاهداب	Discotrica	برژانگ خەپلەيى‌يەكان كۆمەڵە گياندارێكى پەل نەرمن لەشيان بە برژانـگ داپۆشراوە
قرص سيرن	Siren Disc	دەزگايەكە بۆ پەيداكردنى ئاوازى موسيقا
قرص الشمس - صيخد	Disc of sun	خرۆكى ڕۆژ، تەپلكەى ڕۆژ، كودەى ڕۆژ ، خەپلەى ڕۆژ

قرصعنة	Eryngo	گیایەکی دەشتەکی‌یە شێوەکەی لە چەتر دەچێت
قرص العسل	Honeycomb	شانەی هەنگوین
قرص الخد		دێمە شورە : جۆرێکە لە سابون ژنان بەکاری دەهێنن
قرصان - لص البحر	Pirate = corsac	چەتەی دەریا ، جەردەی دەریا
قرصاق	Corsac	(کۆرساك) ڕێوی تەتەری ، ڕێوی تورکی
قرص البرد = قرس البرد	Biting-cold	زوقوم لێدان ، سەرماو سۆڵە، تەشق، تەشك، تەزین، ، تەوشق
قرص دموي - اقراص دموية	Blood Platelet	خەپلەی خوێن = جۆرێکە لە خەپلە پرۆتۆپلازمی‌یە ووردەکانی ناوخوێنی گیاندارە بڕبڕەدارەکان یارمەتی مەیینی خوێن دەدات
قرص تسخين بالكهرباء	Boiling Plate	لەوحی گەرم کردن، لەوحێکی ئاسنە ژەنگ هەڵناهێنێت بە کارەبا گەرم دەکرێت و بۆ گەرم کردنی شلە بەکاردێت
قرص بصري	Optic-disk	خەپلەی بینین
قرص مكهرب	Electrophorus	ئەلیکترۆفۆر، ئامرازێکە بۆ پەیداکردنی کارەبا بە لێکخشاندن.
قرص قاعدي	Basal-disc	خەپلەی بنکەیی.
قرصعنة - شوك عقرباني	Field eryngo	کەرتەشی - گیایەکی کێوی‌یە گەلاکەی پەلکدار و دڕکاوی‌یە گوڵەکەی وەکو تاجێکی شین وایە
قرض	Toclip = Cutoff	قرتاندن، داکرۆشتن، داکرماندن، کرماندن
قرض، دين	Loan = Credit = Lending = Borrowing	قەرز ، وام، نسیە، دەسەوام
قرط	Ear-ring	گوارە، گوهارك، گوهار
قرط - حندقوق	Medicago = Tooth medic = Bur clover = Trefoil = Yellow melilot	کتێر = گیایە جۆرێکە لە سێپەرە بۆ لەوەڕ باشە لەناو کێڵگەدا دەڕوێت بەرەکەی سەوزی مەیلەو ڕەشە
قرطمة= شكيمة	Curb-bit	ئەو پارەچە ئاسنەی لە لغاوی وولاخدا کە دەچێتە دەمەوە
قرطوم الحذاء - بنطيطة	Toe Cap	لووتی پێڵاو - ئەو پارچە چەرمەی کەوا بەسەری ڕووی پێڵاوەوەیە
قرط	To mince = Chop up	کرتاندن، کرماندن، کرۆژتن، قرتاندن
قرط	Nipping	هەڵپاچین، هەڵپاچینی لقی ڕووەك
قرط	Allium	کەوەر، سیر
قرطاس	Paper	کاغەز، قاقەز، یان هەر شتێك لەسەری بنوسرێت
قرطاسية	Stationary	کەل و پەلی نوسین: کاغەز و قەڵەم و... هتد
قرطب	Purple cow-wheat	گیایەکی دەشتەکی‌یە لەکەرتەش دەچێت گەلاکەی ددانداره گوڵەکەی زەرد یان بنەوشەیی‌یە لەناو دەغڵ و داندا دەڕوێت و زیانی پێدەگەیەنێت و تۆوەکەی قاوەیی‌یە ئاوەکەی سوور و تاڵە
قرطم، عصفر، بهرمان، بهرم، مريق، قرطم الصباغين	Safflower = Wild Saffron = False Saffron = Car thamus	کابیشە، کازیلەی زەرتك گەندە زەعفەران ، ڕووەکێکە گولێکی زەردی مەیلەو پرتەقاڵی هەیە ئاوەکەی دەرمانێکە بۆ میزڵدان ، هەروەها ڕەنگی زەردی لێ دەردەهێنرێت
قرطمانة، خرطال، زراعي، زمير ، شوفان زراعي	Cultivated-oat Avena - fatua = Bitter vetch	گللینە، ڕووەکێکە دەنکەکەی لەماش دەچێت
قرطال	Rattle snake	ماری زەنگوڵەدار

قرطل - سقت - سفط	Basket	سەبەتە یان بەرچنە کە لە تووڵ یان قامیش دروست کرابێت
قرط - سنط - ام غیلان - اقاقیا	Acacia	(ئەکاسیای)- ئەکاکی: درەختێکە مادەی دەباخکەری لێدەردەهێنرێت
قرع - ضرب	Percussion	لێدان - وەکو لێدانی تەپڵ
قرعة - دقة	A knock	لێدان ، لێدانێك
قرعة - سعفة	Tihea ringworm	کەچەڵی ئاژەڵ و باڵندە- نەخۆشی‌یەکی پێستەکە گیانداران و باڵندە تووك و پەرەکانیان خوورەویەکی زۆر تووش دەبێت و ئەڵقەی کرێشاوی‌یان لەسەر پەیدا دەبێت
قرع الخیل	Horse tinea	کەچەڵی ئەسپ: نەخۆشی‌یەکە دەدات لەناوشان و کەفەڵی ئەسپ و ماین
قرع البقر	Cattle tinea	کەچەڵی گاو مانگ دەدات لەسەر و ملیان
قرع الدواجن	Poultry tinea	کەچەڵی پەلەوەر
قرع - قرعة	Tinea = Favasa = Fauves	کەچەڵی : نەخۆشی‌یەکی پێستە تووشی مرۆڤ و گیاندار و ئاژەڵ و باڵندە دەبێت لە نیشانەکانی وەرینی تووك و خوری و پەرە و بە هۆی کەرووەوە بڵاودەبێتەوە
قرع الباب	To Knock = Percussion	لێدان : وەکو لێدانی دەرگا یان ئامرازی موسیقا
قرع الجرس	To ring a bell	لێدانی زەنگ
قرع الطبل	To beat a drum	لێدانی تەپڵ
قرعة - طرة و کتبة	Toss	شیروخەت - فرێدانی پارەی مەعدەنی بە هەوادا بۆ یانەسیب
قرع شتوي	Cushaw	کولەکەی زستانە : جۆرە سەوزەیەکە
قرع - یقطین	Pumpkin = cucurbita = Calabash	کولەکە، کودو، کەدوو، کودی، خرتك، کولند، کوندك، گیایەکی خۆهەڵواسەرە گەڵاکەی گەورە و پەلکدارە تەرزی هەیە گوڵەکەی گەورە و زەردە بەری هەمەجۆرەی هەیە دەکرێن بە چێشت جام یان بوتڵی لێدروست دەکرێت
قرع الحتش = قثاء ثعبانیة	Serpent gourd, Snake gourd, Viper gourd	کولەکە مارانە- گیایەکی خۆهەڵواسەرە گەڵاکەی سێ یان پێنج پەلکی هەیە گوڵەکەی سپی و جوانە بەرەکەی لوولەیی و بارك و پێچاوپێچە لە پێشدا سەوزە کە پێدەگات زەرد دەبێ وەکو لۆبیا دەکرێت بە چێشت
قرع کبیر = یقطین، مضلع	Large Gourd = Spanish Gourd Winter Squash	جۆرە کولەکەیەکی خڕی سووری قوپاوە قاشقاشە لە کاڵەك دەچێت ، سوورو شیرینە هەندێك جار کێشەکەی دەگاتە(٦٠) کیلۆ
قرع حلو = قرع عسلي - قرع کبیر	Redand yellow Gourd	کولەکەی گەورە سوور یان زەرد
قرع طویل - دباء = صرف	Bottle-gourd Calabash Cucumber	کولەکەی مل درێژ، کودی مل درێژ، رووەکێکی ساڵانەیە بەرەکەی لە هەرمێ یان سوراحی دەچێت، دەکرێت بە چێشت یان ناوەکەی هەڵ ئەکوترێ وەکو قاپی لێدێت شتومەکی تێدەخرێت.
قرع - کوس	Vegetable marrow Gourd = Pumkin	ولەکەی سپی- کولەکەی چێشت
قرع اسود	Black Gourd	فاتەرەش : جۆرێکە لە کولەکە بەرەکەی هێلکەیی‌یە لە شووتی دەچێت توێکڵەکەی رەق و سەوزە هێڵی سپی تیدایە، تۆوەکەی رەشە
قرع الحلو	Sweet Gourd = Squash = Cashew	کولەکەی شیرین
قرع رومي عمامة	Pumpkin = Gourd	جۆرە کولەکەیەکە بەرەکەی خۆیان درێژکولەیە لە شێلم دەچێت
قرعیات	Cucurbitacea	کولەکەی‌یەکان - ئەو رووەکانەی کەلە کۆمەڵەی کولەکەن

قرع الزينة - دباء	Calabash = Bottle Gourd	کولەکەی بوتڵ= ئەو جۆرە کولەکەیەیە کە لە شێوەی بۆتڵدایە - کولەکەی ڕازاندنەوە
قرع مسكي	Musky-Gourd	کولەکەی مسکی - کولەکەی بـۆن خـۆش - جۆرێکـی کشتوکاڵی بەرەکەی درێـژە و ملـدارە نزیکـەی (٢٠) کیلـۆ دەکێشـێت کرۆکەکـەی زەرد و بـۆن خۆشە
قرعوس - قرعوش = فالج ذوسنامين - قرمل= دهانج	Bacterian-camel	وشـتری دوو دووگ : وشـترێکی کەتـەی دوو دووگـە لـە هیندسـتان و ناوەڕاستی ئاسیادا دەژی
قرعاء - حارية	Cerastes = Horned viper	مارێکی شاخداری پیسە، ڕەنگەکـەی قـاوەیی مەیلـەو سـوورە لـە بیابانـە لماوییەکاندا دەژی
قرعون		جواڵە بادەم ، چەقاڵەی ناوی
قرعة - نصيب	Lot= Loss= draw = Ballot	پشك. بشك. خسۆ
قرفة صينية ، دارصوص، قرفة، قرفة سرنديب، دارسين، دارصيني - نجب- سليخة	Cassia tree Chinese-cinnamon. cinnamon	دارچینی ، دەوەنێکە لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت گەڵاکەی هێلکەییـە ڕەنگی سەوزی مەیلەو شینە، گوڵەکەی سپی مەیلەو سەوزە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت ، توێکڵی لقە تەڕەکانی ووشك دەکرێت بە شێوەی بەهارات بەکاردێ تامەکەی خۆش و تیژە کافور لە تەختەکەی دەردەهێنرێت ، لـە توێکڵ و گـەڵا و بـەرو گوڵەکەی ڕۆنـی بـۆن خـۆش دەردەهێـنرێت ، گـەڵ ووشکەکەی لە دروست کردنی مەی دا بەکاردەهێنرێت لە وولاتی سیلان زۆرە
قرف	Bark	توێکڵ
قرفة الجرح - قشرة الجرح	Scab	توێکڵی (قەتماغەی) برین
قرغانة	Caragana = Pea tree	(کاراگانا) دەوەنێکە بۆ ڕازاندنەوە بە کاردێت لە وولاتی مەغولدا زۆرە لە کۆمەڵەی ڕووەکە پاقلەمەنییەکانە
قرفة بيضاء - بيلون	White-cinnamon	دارچینی سپی، جـۆرە درەختێکـە هـەموو بەشـەکانی بـۆن خۆشـن بـۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێن
قرفة ملابار - سادج	Malabar cinnamon	دارچینی مالابار= جۆرێکە لە دارچینی دەرەختێکی بچووکە لە دورگەکانی زەریای هێمن دەڕوێنرێت ڕۆن و بۆنی نایابی لێدەردەهێنرێت
قرفصاء، قرفصة	Squatting= Squat	چیچکان، هەڵ تروشکان بە چیچکانەوە دانیشتن
قرف لحاء	Bark	کەف: توێکڵی قەد و لقی درەخت
قرفة	Husk = Ped = Tark = Crust	توێکڵی بەری ڕووەك
قرفة، قشرة الجرح	Scarification Crust = Scale	توێکڵی درەخت
قرفيات	Manidae	گیاندارە توێکڵدارەکان، کۆمەڵە گیاندارێکن وەکو بانگولین
قرق	Clucking = Cluck of hen	گارەکار، گارەکـاری مریشـك ، قرتـەقرتی مریشـك بـەکڕ بـۆ بـانگ کردنـی جووجەڵەکانی بۆ شت خواردن
قرق	Cork = Cork oak	راجع (فلين)
قرقعة	Cracke = Rattle	تەقەتەق ، جرینگە، جرینگە جرینگ، چەکەچك، ورەوڕ، قرەقڕ، خشەش
قرقد = خوشان خالق الكلب	Indian hemp =	سەگ حنکێن- گیایـەکی پزیشـکییە لـە کۆمەڵـەی ژاڵـە، گوڵەکـەی وووردە. دەرمان لە گەڵا و تۆوەکەی دەردەهێنرێت
قرقرة	Bortorygmus = Rumting or Gurgling Noise in the bowels	قۆڕەی سك ، قۆڕەقۆڕی سك

قرقف، قرقب	Tit = Great Tit Mouse	فیرنەگولە، فیسقەکولە، جۆرە باڵندەیەکە لە چۆلەکە دەچێت دەنووك کورتە، کلاوێکی رەشی بەسەرەوەیە، سووکەڵەیە و هەمیشە بەسەرداردەوەیە، رەنگینە رەنگی شین و سپی و زەیتونی و زەرد و رەشی تێدایە
قرقشة = قصع بصوت	To Crunch	مڵچەملچ= کروشتنی خواردەمەنی بە دەنگەوە
قرقرة البطن	Rumbeling Gurgling = Torborygmus	قوڕەقوڕی سك(هی گەدەیە یان ڕیخۆڵە)
قرقف امریکي	Chickadee	فیرنەگولەی ئەمریکی = باڵندەیەکی بچوکە نیمچە کلاوێکی رەشی هەیە
قرقدان - حب المستقبل = ابوتيلون	Indian-mallow	کولەکەی هیندی گیایەکە لە کۆمەڵەی کولەکە، گۆڵەکەی زەردە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت
قرقذان ، قرقذون ، ذغبة فرنب ، قرقضون، جرذ سنجابي ، قرقدون، قرقدن	Dormouse	سمۆرە، سفورە، مشکی سمۆرەیی گیاندارێکی قرتێنەری بچووکی تیسکنە، بەسەر درەختدا سەردەکەوێت بە ڕوو گوێز و فستق و کەستانە و هێلکەی باڵندە دەخوات ڕەنگەکەی قاوەیی و کلکەی تیسکنە
قرقذون قذر، فار الخيل، ابن عرس المنتن	Polecat	بۆگەنکە، جۆرێکە لە مشکی خورما، ڕەنگەکەی سوورێکی مەیلە و قاوەییە لەمۆزی ڕەشە کلکی مەیلە و قاوەییە
قرقيس = دندبري	Curcas = Wild Jatropha	جاتروفا کێویلە = دەوەنێکی پزیشکییە ئاوگێکی پزیشکی لە قدەکەی دەردەهێنرێت بەرەکەی خڕە
قرقل = قرقل = كركل	Caracle	کاراکل، بەلەمێکی بچووکە، پەیکەرەکەی پێستەی دژی ئاو
قرقفنة، دخلة	Warbler	جۆرێکە لە چۆلەکە رەنگینە
قرقة	Clue	مریشکە بەکڕ ، بەکڕ
قرقس، سکیت	Phlebotomus	خاکە: مێشوولەیەکی وردە نێرەکەی شیلەی گوڵ هەڵدەمژێت و مێیەکەی خوێنی گیانەوەر
قرقوز	Puppet Show	قەرەقۆز، بیبع بیجەخانم
قرقور	Pristipoma	جۆرە ماسییەکە
قرقوز = الحدائق	Calendula	قەرەقۆز- هەمیشە بەهار: ڕووەکێکە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان، گۆڵەکەی لە مەیانی پزیشکی و ڕەنگ کردندا بەکاردێت
قرقول - ضبطية، مرکز شرطة	Police station	شوێنی قوڵچی- بنکەی پۆلیس - زەفتیە
قرلة - خردل اسود	Black mustard = Charlock	خەرتەلەی ڕەش ، جۆرە ڕووەکێکە
قرلي ، قاوند، ابوالرقص، ملاعب طله، صائد السمك قيون، رفراف	Cerylerudis - king fisher	ماسیگرە، شاماسیگرە، باڵندەیەکی زۆر گەورەیە شێوەی لە پیشۆڵە دەچێت و ماسی دەخوات و نزیك دەریاکان دەژی، هێلانەکەی لە کونی ناو زەوی دەکات دەنووکی درێژ و ڕەشە پەلی کورتە سنگی سپییە
قرلي ضاحك، قاوند ضاحك	Kookaburra Laughing jackass	شاماسی گرەی خەندە = باڵندەیەکی ئوستورالی ماسیگرە بە قەدەر قەلەڕەشکەیەك دەبێت ، خوێندنەکەی لە پێکەنین دەچێت، لە باڵندە بە نرخەکان دادەنرێت چونکە ماری ژەهراوی دەگرێت و دەیتاسێنێت
قرميد	Tiles	خشتی سوور، جۆرێکە لە خشتی سوور
قرميدة	Sheibex	بزنە کێوی مێ
قرمز (لون)	Carmine = Cochineal = Crimson	ڕەنگێکی سووری تێرە لە مێرووی قرمز دەردەهێنرێت بۆ ڕەنگ کردنی ئاوریشم و خوری بەکاردێت
قرميدي (لون)	Lateritious Brick Coloum	ڕەنگی خشتی سوور

قرميد طفلي	Clay brick	خشتی كاڵ= خشتی قوڕ
قرمزي	Deep red = Scarlet	قرمزی- ڕەنگی سووری تیر
قرمز، قرمزية، قملة النبات، كوشيشل ، مخفرية	Kermes = Cochineal-insect	قرمز، دووپایی: جۆرە مێروویەكی زیانبەخشە سوور یان قاوەییە لەسەر ڕووەكی بەڕوو دەژی، لەمێ‌یەكان و گەراكانیان ڕەنگێكی سووری تیری لێدەردەهێنرێت پێی دەووترێت (كرمین)
قرمزيت - انتمون طبيعي قرمزي	Kermesite	قرمزیت - (كرامزیت) : بریتییە لە ئەنتیمونی (كل) سروشتی واتە ئۆكسی گۆگردیدی ئەنتیمۆن ئاڵ
قرموط، سلورالنيل = جريث، قريث	Catfish = Sheatfish = eel	نقە : جۆرێكە لە مارماسی، ڕەنگەكەی مەیلەو زەیتونییە لە ڕووبار دا دەژی، شێوەیەكی شریتی پوولەكەیی هەیە، دوو سمێلی هەیە گۆشتەكەی خۆش نییە
قرمز	Cochineal = Coccus	قرمز- مادەیەكی ڕەنگكەری سوورە بریتییەلە ووشك كراوەی لەشی مێرووی كوكەس كاكتی (Coccus Cact) ، مادە ڕەنگ كەرە سەرەكییەكیە كەوا تیایدایە بریتییە لە ترشی كارمینیك ($C_{22}H_{20}O_{30}$) لە ڕەنگ كردنی خۆراك و مادەی پزیشكی و ئامادەكراوەكانی ئاودەست و دروست كردنی كارمین(Carmine) ی سوور و پەمەیی و مەرەكەب و بۆیە لەشیكردنەوەی كیمیایدا بەكاردێت
قرمل - فلج، دهانج، قرعوس، قرعوش	Bactrian-camel	وشتری دوو دووگ
قرموص	Nestinland	هێلانە ، كەلە ژێر زەویدا بێت
قرموع - كرمة سوداء	Black bryony	ڕووەكێكی گیاییە
قرمود	Silatunga	جۆرە ئاسكێكە پێستەكەی هێڵدارە لە قەراغ زەلكاودا دەژی
قرمة-جذل- قرمة القدم - فدع	Stump Stumpfoot	بنكەدار، كوتل
قرمانا، ندىالبحر، اكليل البحر ، حصى البان	Common-rosemary	ڕۆزماری ئاسایی، گوڵبەندی شاهی، شەونمی دەریا، دەومەنی‌ی بۆن خۆشی هەمیشە سەوزی پزیشكییە گوڵەكەی شینە
قرني	Horny	قۆچی - شاخی - هەر شتێك پەیوەندی بە قۆچەوە هەبێت
قرن - قرني	Kerat- , Kerato-	ووشكێنەیی= پێشگرێكە بە مانای وشكێنە
قرن (للزمان)	Century	سەدە، چەرخ، چاخ، سەدساڵ
قرن (للحيوان)	Horn = Antler	شاخ، قۆچ، سترەە، ڕەهە، شاخی ئاژەڵ ، شۆتە، دوو ئێسكی قۆچە بەسەری ئاژەڵەوە
قرن = مسمار	Corn = Cornu	مێخەكەی پەنجە
قرنين = المادة القرنية	Keratin	كیراتین- مادەی ووشكەرەوە وەكو ئەوەی شاخ و نینۆك مادەیەكی پرۆتینی ڕیشاڵییە
قرن استشعاري = زباني	Antenna = Antennule = Feeler	شاخۆچكە، شاخی هەست وەكو لەسەر ی مێروودا هەیە
قرنة، ام قرون، عربيد	Horned viper	ماری شاخدار ، مارێكە سەری سێ سووچە و پان و ژەهراوییە كلكی لە لەشی ئەستوورترە، دوو چوكڵەی بچووك وا بەسەرییەوە لە شاخ دەچێت
قرناء، حرييش ، مقرنة، ذات القرنين	Horned Viper = Ceraste	

قرنابيط لاروٌيسي		جۆرێكی بێ سەلك لە قرنابیت
قرنبيط اسود/ براسيكا اوليراسا		جۆرێكە لە قەرنابیت
قرناس	Crag	كەڤرێكی لمی سەدەڤییە ، بەردێكی زۆر لێژە.
قرناس - نتؤ صخري	Spur	چوكلەیەكی گەڤرین- چوكلەیەكی بەردین
قرن الوعل	Stag horn	شاخی بزنە كێوی
قرنابيط ، قرنبيط، قنبيط	Cauliflower	قرنابیت كەلەرم بەهرا، جۆرە ڕووەكێكە لـە كۆمەڵـەی كەلـەرم پێـش گـوڵ كردن دەكرێتەوە و دەكرێت بە چێشت یـان زەلاتـە ، قەدەكـەی سـەرێكی گەورەی خڕی پێوەیە كۆمەڵە گوڵێكی سپی مەیلەو زەردی پێوەیە
قرناء (بنت)	Virgin	تات، كچێكی تات
قرناء =اقرن	Horned	شاخدار
قرن الاروس	Stag horn-fern	جۆرێكە لە كەرەوەزە كیویلە(سرخس) گەڵاكەی فستەقییە بۆ ڕازاندنـەوە بەكاردێت
قرن الايل لسان الحمل القرني	= Star of the earth	زمانە بەرخی شاخدار جۆرێكە لە ڕووەكی زمانە بەرخ گوڵەكەی زەرد ە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت
قرن الغزال ، الوطس مخزني		شاخە ئاسك : جۆرێكە لە ڕووەكی (لوقەس) بۆ مەبەستی لەوەر و پزیشكی بـەكاردێت گوڵەكـەی زەردی مەیلـەو سـوورە دەرمـانی مایەسـیری لێدەردەهێنرێت
قرند، كوراندم	Corundum	كۆرەندەم= یـاقووت : بـەردێكی بەنرخـە بریقـیـە لـە بـەردی ئـەلومین زۆر پیتەوە ، ووردەكەی بۆ كڕاندنی كانزاكان بەكاردێت
قرن موقعي	Cochlea	بەرێكی پێچاوپێچ وەكو بەری ڕووەكی وێنچە
قرنوق - فلين - قرق	Cork oak	درەختی بەڕووی تەپەدوور، درەختی تەپەدۆر
قرنبي	Long horned beetle Longicorn = Cerambyx	قالۆنچەی شاخدار، قالۆنچەیەكی گەورەی شاخدارە پەل درێژە ، ڕەنگەكەی ڕەش یان قاوەیە زیان بە درەخت دەگەیەنێت
قرنبوش، اصابع العروس ، بسلة سكرية	Four winged pea	پەنجەی بووك، پولكەی شیرین- ڕووەكێكی كیوی و كشتوكاڵییە بەرەكەی وەك بەری پاقلەوایە دەنكەكەی شیرینە وەك قاوە بـەكاردێت هـەروەها بـۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت
قرنة، سنفة	Pod = Legume	قاورغ، قاپلۆخ، ئەو قەباغەیە كە پاقلە و نیسك و نۆوك و فاسۆلیای تێدایە لە كاتی سەوزی پێش ئەوەی ووشك بێت
قرنيات - قطانيات - سنفيات	Leguminoseae = Legumes	بـەرە پاقلەییـەكان وەكـو(پاقلـە و فاسـۆلیاو پولكـە... هتـد) قرنیـە العـین پاقلەمەنی ، ڕووەكە كەلودارەكان، ڕووەكە دوو لەتكەیەكان
قرنية العين	Cornea	ڕەقینەی چاو ، بەشە ڕۆشنەكەی ڕەقینەی چاوی تێدایە
قرنية	Carnia	(كارنیا) بەشێكە لە كۆمەڵەی ئەستێرەی كەشتی
قرنية، فصفصة اسپانية	Spain medick	تقالوشك، جۆرێكە لە ڕووەكی سێپەڕە
قرني= قرناني	Ceratoid	هەر شتێك لە شێوەی شاخ (قۆچ) دا بێت
قرنافة البندقية - كرنافة	Gunstock = Stock	دەسكی تفەنگ
قرنفل	Pink = Dianthus = Carnation	گوڵـە مێخـەك، مێخەكـە گـوڵ ، گیایەكـە لـە باخچـەكاندا دەروێنـێرت بـۆ مەبەستی ڕازاندنەوە گوڵەكەی بۆنی خۆشە بۆنی عەتری لێدێت ، پەمەیی و سپی و سوور ئەرخەوانییە ، تۆوەكەی بچووك و خڕو قاوەییە

قرنفل الزهارين	Carnation = Clove-pink = picotee	جۆرێکە لە مێخەك، گوڵەکەی گەورە و بۆن خۆشە
قرنان- ديوث	Cuckold	گەوادا = مێردی ژنی قەحپە
قرنفل الشاعر	Sweef william	مێخەکی شاعیران- جۆرێکە لە ڕووەکی مێخەك
قرناني	Ceratoid	قۆچی، شاخی، هەر شتێك پەیوەندی بە قۆچ یان شاخەوە هەبێت
قرنفل شجري ، قرنفول - كبش القرنفل	Clove tree = Carnation = Clove pink = clovetree = Grenadin	قەخەفل- داری مێخەك ، جۆرێ:ە لە داری مۆرد گوڵەکەی وەك مێخەك وایە هەر بە خونچەی دەکرێتەوە ووشك دەکرێـەوە بۆ دروست کردنی عەتر و بەهارات و دەرمانی ددان و مێخەك بەند بەکاردێت
قرنفلي	Pink	مێخەکی ، ڕەنگی مێخەکی
قرنوس		(راجع كلم قرانيا)
قرهب	Stout bull	گای پیر- پیرەگا
قرهد	Young of ibex	بەچکەی بزنە کیوی- کاژوولەی بزنە کێوی
قروة الملفوف	Clubrcot of cabbages	نەخۆشی‌یەکە لە ڕووەکی کەلەرمدا بە هۆی کەڕووەوە
قروانة ، قروانة الطين	hod Platter	لەگەن، قەرەوانە
قروي	Villager = Farmer	لادەیی
قرود دبية = أقزام القرود	Hapalidae	مەیمونە ورچی‌یەکان = بۆلە مەیمونی بچووکن لە ورچ دەچن
قرود ذيالة = قرود مذنبة	Tailed apes = Cercopithecus	مەیمونە کلکدارەکان
قروس= قروص	Sea bass	راجع (قاروس)
قروصة	Gross	گلۆس- دەرزەن-١٢دانە
قريب	Approximal	نزیك- نزیکەیی
قرية ، ريف طبيعة	Village	دێ، گوند، لادێ، گوزان، ئاوایی
قريس		راجع (صابوغە)
قريشة		لور، لۆرك، دەڵەمە
قريبة - شكوة صغيرة	Utricle	مەشکەی بچووك- توورەکەی بچووك- سیکلاَنۆچکە
قرية النمل منملة	Ant-hill	شارە مێروولە
قريحة: غزيرة	Intuition	بەهرە، ڕوونی
قريث ، جريث، انكليس، حنكليس نون	Eel	مارماسی، نقە، مارماهن، ماسی‌یەکەی لاکێشەیی‌یە ددانی هەیە ڕەنگەکەی مەیلەو سەوزە وەکو مار ژەهری هەیە
قرون وسطى = قروسطني	Medieval = middle age	سەدەکانی ناوەڕاست= لە ٥٠٠ ساڵ دوای زایینی‌یەوە هەتا ساڵی ١٥٠٠ ز
قرو	Sarcocele	سارکۆسێل : نەخۆشی‌یەکە دەدات لە گونی ئەسپ و کەر
قرواح	Fallow land	ئەو زەوی‌یەی کە بۆ ماوەی ساڵێك یان زیاتر پشووی پێ‌دەدرێت و ناچێنرێت
قروح السرج	Skewbald-galls = Saddle galls = Girth galls	برینی پشتی ووڵاخ : لە ئەنجامی لێکخشاندنی لەگەڵ زییندا
قرود دنيا = القردة الدنيا	Monkeys	مەیمونی پلەنزمەکان : مەیمونە کلکدارەکانە وەکو مەیمونی لمۆزدار و رسوس و لانجوور و جریزا و مەیمونی جاڵجاڵۆکەیی و مارە زیت

قرود عليا - القردة العليا	Apes	مەيمون بالأكان مەيمونە بێكلكەكان وەكو گۆريلا ، شەمپانزی و ئۆرانگ ئۆتان و جيبۆن
قريجة = قتاد	Tragacanth	کەتيرە- ڕووەکی کەتیرە
قريدس، اربيان، جمبري، قمرون، كركند، جراد البحر	Prawn = Shrimp = Crangon = Lobster	ڕۆبيان= كوللەی دەريا، گياندارێكی ئاوی توێكلدارە لە كوللە دەچێت و دەخورێت
قريص	Lich wort = Pollitory	راجع كلمه قراص
قريص طبي ، حشيشة الزجاج	of the Wall	گيا شووشە ، گەزنەی پزيشكی ، ڕووەكێكە گەزنەدە نىيە قەدەكەی مووی پێوەيە جاران بۆ مەبەستی پزيشكی بۆ مێز پێكردن و پاككردنەوەی شووشە بەكاردەهێنرا
قريص البحر	Medusa= Jelly Fish	سیدەريا، بەزی دەريا ، ولۆلەی دەريا، گەزندەی دەريا گياندارێكی دەريايی نەرمی لينجە، هەندێ ئەندامی هەيە وەك چزوو وايە بە گياندارى ترەوە دەنووسێت و ئازاری دەدات
قرينول- قماش البطانة	Crinoline	كريتۆلين- قوماشی بەر ، قوماشێكی لۆكەی ڕەقە بۆ بەری جل و بەرگ بەكاردێت
قريض ، يورينا	Indian-mallow	كولەكەی هيندی= دەوەنێكە ڕيشاڵی لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پيشەسازی
قرين، سرك	Cornicle	چوكلەيەكە بە لای كۆمی هەندێك مێرووەوە هەيە
قرينة	Caterpillar plant	ماميك- تقالوشك- سێپەرەی ئيسپانی
قرين	Mate	هەڤاڵ
قرين- زوج	Husband	مێرد، هاوسەر ، هاوڕێ
قرينة- زوجة	Wife	ژن، هاوسەر
قرينة	Index	بەڵگە
قز- حرير	Silk	ئاوريشم
قزاز - زجاج	Glass	شووشە
قزازة - قنينة	Bottle	بوتڵ - بوتڵی شووشە
قزاز	Silk merchant = Silk weaver	ئاوريشم كار، ئاوريشم فرۆش
قزازة، عشب الطير	Chick weed	گيابالندە، گيايەكە گوڵەكەی سپی‌يە بەرەكەی وورد و مەيلەو و ڕەشە باڵندە دەيخوات
قزامة	Dwarfism	كورتە بنەيی- سبتە بالأيی
قزاح		نەخۆشی‌يەكە تووشی مەڕو ماڵات دەبێت لاواز و بێشيريان دەكات
قزان- مرجل	Boiler = Steam boiler	قازان- كولێنەر= ئامرازی كوڵاندنی ئاو
قزحية العين	Iris of the eye	پەلەزە، گلارەی چاو = ڕەشێنەی چاو ياخود شين يان شەوزە دەوری بيلبيلەی چاوی داوە
قزحي	Irid- Irido-	پێشگرێكە بە مانای پەلەزەی چاو
قزع = سحابة زيل الفرس		هەوری كلكە ئەسپ= هەورێكی سپی تەنكە لە كلكی ئەسپ دەچێت
قزع	Alto-cumulus = Cirrus = Cumulus	هەورێكی بەرزی بچووكی باراناوی‌يە

قزعة ، قزيمة	Tuft of hair	گووله، کاکۆڵ
قزعة= قزم	Dwarf-pigmy	گدۆل، سیمەحزتە، کورتە باڵا
قزل، عرج	Limping	شەل، گێرى، خوار ڕۆیشتن
قزمة = صاقور= معول	Spade = Pickaxe	قازمە- پاچ- پیك
قزم - قميء = ازب	Pygmy = Dwarf = Midget Homunculus, microplasia	کورتە بنە، باوە عومرە، بنەمۆم، بەژن هووت، گرگنٛ، سبتەباڵا، کورتەباڵا، باوەقورت، هەندێك هەن لە ئەفریقا هەموویان کورتە باڵان
قزمية - قزم	Dwarfism = Nanism	کورتەبنەیی- بستەباڵایی
قزمي	Nanoid	شتێك پەیوەندی بە کورتە بنەیییەوە هەبێت
قزمل	ugly pig my	کورتە باڵای نارێك و ناشرین
قزية الحرير دودة الحرير، عث الحرير - دودة القز	Bomoyx Silk-moth Silk-moth worm	کرمی ئاوریشم، سوزانەی ئاوریشم، پەپول، توانای فرینی نییە، ڕەنگەکەی مەیلەو سپییە ، پێوپاکەی دەزووی ئاوریشم بە دەوری خۆیدا دروست دەکات، لەسەر گەڵای دار توو دەژی
قسبارية	Cusparia	کەسپاریا: درەختێکە ئاوێتەی سێپەلکە گوڵەکەی سپی و بۆن خۆشە، دەرمانی ێ دەردەهێنرێت بۆ بەهێزکردنی لەش و دژی تا
قسب	Drytalo	قەسپ، خورمای ووشك
قست - قستس	Costus = Cust root	ڕووەکێکە دەشتەکی سەلکدارە لە کۆمەڵەی زەنجەفیل، گوڵەکەی گەورەیە دەرمان لە سەلکەکەی دەردەهێنرێت
قستوس ، قسطوس الاذن، شقواص	Citus	ڕووەکێکی دەشتەکییە گوڵەکەی جوان و بۆن خۆشە و ڕەنگی ئەرخەوانی یان سوورە، مادەیەکی زەمقی قاوەیی بۆن خۆش لە قەد و گەڵاکەی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی
قسط بري		راجع (سماره)
قسط شامي - زنجبيل شامي = راش	Elecampane Yellow = star wort = Horse heal =Scab wort	زەنجەفیلی شامی - گیاگەڕێی
قسطران - بطونيقا = شاطرة	Betony Wound wort	(بیتۆنی) گیاسرین) - گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە بۆ چارەکردنی نەخۆشی سپڵ و جگەر بەکاردێت گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی پەمەیی یان سوورە
قسط - حصة، حساة	Ration, Ankylosis	بەش، قیست، پاژ
قسط، جساة	Ankylosis	جومگە نەجووڵان، ڕەق بوونی جومگە.
قسطل، قسطانة،كستناء، كستنة ابو فروة شاهنبلوط	Chestnut tree	شابەڕوو، کەستانە: درەختێکی گەورەیە لە ناوچە فێنکەکان دەڕوێت تەختەکەی بە نرخە، بەرەکەی لە بەڕوو دەچێت دەخورێت
قسطورة، قسطوريون، فاحشة، جندبيستر، قسطوريوم	Castorium	کاستۆریۆم، مادەیەکی بۆن خۆشە لە لووی ئاوسکی (توورەکەی گونی) سەگلاو دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی عەتر
قسطر- قثطر	Catheter, catheterizing	قەستەر(کاستەر) - بۆ ڕێیەکی مەعدنی یان لاستیکی دەخرێتە ڕێبازی میزەوە بۆ بە تاڵ کردنەوەی میزەڵدان
قسطوس قسطاس – ميزان	Balance, scale	راجع كلمه قستوس تەرازوو
قسطانة - قوس قزح	Rainbow	پەلکەزێرینە

قسل، كزاز	Tetanus	دەردەكۆیان، نەخۆشی‌یەكی ترسناكە.
قسطلة الحصان، كستنة هندية، ابوفروة الحصان، قندلي	Horse-chestnut tree Pavia-buck eye	كەستانەی ئەسپ، شابەرووی ئەسپ : درەختێكە گوڵێكی سپی یان پەمەیی دەگرێت، بەرەكەی لە كەستانە دەچێت دركاوی و تاڵە ناخورێت
قسطور= كاستور	Castor	(كاستۆر) : مادەیەكی تاڵی بۆن تیژە رەنگەكەی قاوەیی مەیلەوپرتەقاڵی‌یە بریتی‌یە لە ووسك كراوەیەكی توورەكەی لوولەیی نزیك كۆمی گیاندارە سەگلاوەكان بەدەردراوە ناوەرۆكەكانیانەوە لە دروست كردنی عەتر و بواری پزیشكی‌دا بەكاردێت
قسم	Part	بەش، بەهر
قسم - يمين	Oath	سوێند، سوێن، پاكانە، سوێندخواردن
قسم ابو قراط	Hippocratic oath	سوێندی هیپۆكرەیت، ئەو سوێندەی كە زانا هیپۆكرەیت خواردوویەتی دەربارەی دڵسۆزیی لە پیشەی پزیشكێتیدا.
قسمة	Sharing = Division	دابەش كردن
قسمس، زنية، كوزموز	Cosmos	(كۆزمۆز) گیایەكی رازاندنەوەیە گوڵی زەرد و پەمەیی دەگرێت
قسمل، ولد الاسد، شبل	Young lion Whelp	بەچكەشێر
قسوس، شاي المروج	Crystal-tea = Marsh-crysus = Marsh rosemary	چای كێویلە، چای مێرگ رووەكێكی دەشتەكی و رازاندنەوەیە گەڵاكەی بۆن خۆشە گوڵەكەی سپی و بۆن خۆشە ، گەڵاكەی بۆ مەبەستی پزیشكی هەروەها وەكو چا بەركادێت
قسوج - غلمة	Lagnesis	ئاڵۆش بەردەوام - ئاڵۆش رەگەزیی بەردەوام
قسوط عظمي	Synosteosis	یەككرتن، چەند ئێسكێك
قش	Straw = hay= chaff	پووش، لاسكی گەنمی ووشك كە لە دواییدا گێرە دەكرێت و دەكرێت بە كا
قش مسحوق = تبن	Crushed straw	كا، بۆ لەوەری ئاژەڵ
قش القبعات	Leghorn Eghorn	پووش شەبقە
قشارة - مقشرة	Huller machine	مەكینەی پاك كەر، بۆ توێكڵ لابردن
قشاشبة = قرابة	Demijohn	شووشەیەكی گەورەی دەم فراوان (راجع قرابە)
قشارة - بشارة	Flake	توێكڵ، كەپەك
قشار	Pellicle-tegument	كاژ، كراسەمارانە، بریتی‌یە لە پێستی دەرەوەی مارو خشۆكەكانی تر كە ساڵی جارێك فرێی دەدات
قشارة المرجل	Boiler Scale	بەڵخی مەنجەڵ
قشارة الأرز	Tiki tiki	توێكڵی برنج- كەپەكی برنج
قشب - سم	Venon = poison	ژەهر
قشب - زيفان	Toxin	ژەهری مار و مێروو
قشب	Crack (of the derm)	قڵیشاوی ، زبربوون، توێكڵ هەڵدانی لێو و دەم لە ئەنجامی سەرما بردن
قشب	Kerria = Jews-mallow = Summer-rose	گوڵە هاوینە- (كیریا) رووەكێكی دەشتەكی و كشتوكاڵی رازاندنەوەیە لە كۆمەڵەی گوڵەباخ، گوڵەكەی گەورە و ئاڵتوونی و جوانە
قشبة	Ashbia	نەخۆشی‌یەكی رووەكی‌یە دەدات لەبەری لۆكە و پرتەقاڵ بە هۆی كەرووەوە دەبێت

قشة	Marmoset = Young she monkey	١. قەشمەری ، بەچکە مەیمون، مەیمونی مێ . ٢. مەیمونێکی بچووکی جوانە لەسەر درەخت دەژی لە ئەمریکای ناوەڕاست و باشوور ، بە قەد سمۆرەیەك دەبێت کلکەکەی درێژ و تیسکنە
قشة شرب	Drinking-straw	قامیشی خواردنەوە بۆ خواردنەوەی بیبسی کولا
قشدة، قشة، كثاة	Cream	قەیماغ ، سەرتووك، سەرتوێژ، مادەیەکی چەورە لە شیردا ڕەنگەکەی سپییە و تامی خۆشە بە ژەندن کەرەی لێ دروست دەکرێت
قشطة = قشدة = سفرجل هندي	Anona = Custard apple	قەیماغ- بەهێی هیندی : دارو دەوەنێکە گەڵاکەی هێلکەییە ، بەرەکەی گۆشتنە دەخورێت لە قەیماغ دەچێت
قشدة خضراء ، قشطة خضراء، قشطة سهفية ، قشطة سكاموز	Custard-apple = Sugar-apple = Sweet-sop = Annona	قەیماغی سەوز، ڕووەکێکە لە ناوچە گەرمەکانی ئەفریقا و ئەمریکا دەڕوێت بەرەکەی کاکڵەیەکی زەردی نەرمی هەیە دەخورێت ، درەختەکە لە درەختی سێو دەچێت، گەڵاکەی هێلکەییە ، گوڵەکەی فستقییە بەرەکەی لەبەری کاژ(سنەوبەر) دەچێت کاکڵەکەی سپییە ناوێکی شیرینی تیدایە تۆوەکەی گەورە و ڕەشە
قشر عنبر، كروتن عنبري	Cascarilla = Bark tree = Seaside balsam	بەلسەمی گوێی دەریا- بەلسەمی کەناری دەریا: دارو دەوەنێکە بەرەکەی خڕ یان هێلکەییە ، مادەیەکی تاڵی عەبەربۆی لێدەردەهێنرێت دژی تا بەکاردێت
قشر- تقشير	Molting = peeling = Hulling	پاك کردن ، توێکڵ لێکردنەوە
قشر الشجر	Bark peel	توێکڵی دار، تیفکڵی داری
قشرة جوز الطيب	Mace	توێکڵی بەری درەختی گوێز ، وەکو بەهارات بەکاردێت
قشرة البلوط	Oak bark	توێکڵی بەڕوو
قشرة	Cortex = Scale, Pellicle = Peel = Bark	توێکڵ ، توێك، تیفکل، تیڤل، وەکوتوێکڵی بەری ڕووەك و درەخت
قشرة داخلية	Internal bark	توێکڵی ناوەوە
قشرة خارجية	External bark	قالۆرە، زبرە، توێکڵی دەرەوە
قشرة اولية	Primary bark	توێکڵی سەرەتایی
قشر الجوز و البيض	Shell	توێکڵی گوێز یان هێلکە
قشر الحية - مسلاخ	Slough	کاژی مار
قشرة الجرح	Scarification	توێکڵی برین- قەتماغەی برین
قرف - جلبة	Crust = Scale = Scab	
قشرة الجوز	Shell	کەمکۆڵ، زەرك، قالك
قشرة الراس = هبرية	Dandruff = Scurf	کرێشی سەر، توێکڵی سپی یان زەردە لە پێستی مروودا
قشرة البذرة	Husk = Hull	توێکڵی تۆو، سەرکۆزەرە، کوزەرە، کۆتەڵ
قشرة الثمرة	Epicarp = Shell	توێکڵی بەر، توێکڵی میوە
قشرة المحار	Shell	قاقلەی گوێکەماسی
قشرة الكلية	Cortex of Kidney = Renal Cortex	توێکڵی گورچیلە
قشرة - بياض	Perch	پێرچ- جۆرە ماسی یەکە
قشرة المخ	Cerebral-cortex	توێکڵی موخ
قشرة المخيخ	Cerebellar-cortex	توێکڵی مێشکۆڵە

قشرة الارض	Earth crust	توێکڵی زەوی- بەشی سەرەوەی خڕۆکی زەوی ، ئەستوورییەکەی لە نێوان (٣٠-٤٥) کیلۆمەتردایە لە مادەی گرانایت و بازلت پێك هاتووە
قشرة الارض السطحية - سيال	Sial	(سیال) توێکڵی زەوی دەرەکی - لە مادەی سلیکا و ئەلومنیا پێك هاتووە
قشرة الارض الداخلية - سيما	Sima	(سیما) توێکڵی زەوی ناوەکی - لە مادەی سلیکا و مەگنیسیا پێك هاتووە
قشرة جوز الطيب	Mace	توێکڵی بەری درەختی گوێز بۆ دەرمان و بەهارات بەکاردێت
قشرة الدماغ	Cerebral Cortex	توێکڵی مێشك
قشري	Cartico-	پێشگرێکە بە مانای توێکڵ
قشري	Cortical = Crustaceous = Crusty = Scaly	توێکڵی توێکڵدار - شتێك پەیوەندی بە توێکڵەوە هەبێت
قشريات	Crustacea	توێکڵ دارەکان ، کۆمەڵە گیاندارێکی جومگەدارن لەشیان بە توێکڵێکی ڕەق داپۆشراوە زۆربەیان ئاوین وەکو قرژاڵ و کوللەی دەریا و ڕۆبیان کە هەندێکیان دەخورێت
قش، قشة	Chaff = Straw	پووش و پەڵاش ، پوشکە
قش الرز		بەڵم ، بەڵمە برنج
قشة = ابو العيد	Ladybird	خاڵخاڵۆکە ، مێرووێکی سوورە پەڵەی ڕەشی پێوەیە
قشط	Grattage = To strip	کڕاندن ، ڕنین، دارنین، داتاشین
قشع - بصاق	Sputum	بەڵغەم
قشع - نفث	Expectoration	بەڵغەم فڕێدان
قشعة	Morphea	ماڵە، پەڵە
قشعريرة = ارتعاء	To tremble = with Cold = Alger = Chill = Shudder ague	لەرز، موچڕکە، دانەچۆقێ، تەزوو، لەرزین
قشعم	Old	پیر، بەتەمەن
قشعم - اسد	Lion	شێر .
قشعمان، قشعام، فينة، خثق، هوذب	Dascillus	سیسارکی نێر، نێرەی سیسارکە، کەچەڵە، ساڵێکی گەورەیە ڕەنگەکەی قاوەیی‌یە.
قشعبان	Dascillus	مێروویەکە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو خۆڵەمێشی‌یە لەسەر ڕەگی دانەوێڵە دەژی.
قشف - شرث	Chapped = Chappy	قڵیشانی دەست لە سەرماوە
قشقوش	Sand Smelt = Silveride	جۆرە ماسی‌یەکی بچووکی لاکێشەیی‌یە
قشلاق - شكنة الجنود	Barracks	قشڵە - مەڵبەندی سەرباز و پۆلیس لەشکرگە
قشلان - مفلس	Penniless	نابووت - بێ پوول و پارە
قشلب	Cladanthus	گیایەکە گوڵی زەردی بۆن خۆش دەگرێت.
قشم جوع	Cynorexia = Lycorexia	تێرنەخۆریی، وەکو تێرنەخۆری سەگی
قشم	Fat = Swet = Grease	بەز، پیو
قشم		قاورمە ، گۆشتی سوورەوکراو
قشوة، قنومة	Mormyrus	(مۆرمیرەس) : جۆرە ماسی‌یەکی لاکێشەیی‌یە پەرەکە نەرمە لە ڕووباردا دەژی.
قشيرة = جليدة	Cuticle	(کیوتیکل) : توێکڵێکی بچووك و تەنکە

قشيب = جديد	New	نویٚ= تازە
قصاب ، جزار	Butcher	کوژسکار، قەساب، کوشتیار
قصاب الغنم - جزار	Shearer	خوری بڕی - ئەو کەسەی خوری مەڕ دەبڕێتەوە
قصابة ، جزارة	house	قەسای ، دوکانی قەساب ، قەسابخانە
قصاعة - طفالة	Infantilism	بەردەوام بوونی ڕەوشتی منداڵێتی لە لەش و ژیری و سۆزدا هەتاوەکو دوای باڵق بوونیش
قصالة		گوڵەگەنم کە هێشتا گێرە نەکرابێ
قصار		قوڕی دەنگ لابەر- جۆرە قوڕێکە بۆ لابردنی ڕەنگ و پەڵەی چەوری لە قوماش، خوری.
قصاص، قصة شجرية	Moon-trefoil = Tree-medick	داری سێبەر، ڕووەکێکە هەنگ بەسەر گوڵ کانییەوە دەنیشێتەوە
قصاص = عقاب	Penalty, punishment	سزا
قصار الذيل	Brachyura	کلك کورتەکان - کۆمەڵەیەکن لە گیاندار وەکو قرژاڵ
قصار القرون	Bracyceres	قۆچ، کورتەکان = شاخ کورتەکان - کۆمەڵمێروویەکن
قصاص - جزار	Shearer	مووبڕ= ئەو کەسەی کە مووی مەڕو ماڵات دەبڕێت
قصاصة	Clip = Scraps of paper	پارچە، وەکو پارچە کاغەز
قصاصة الشعر	Hair Clipper	مەکینەی سەرتاشین
قصافة = قصامة	Brittle ness	تورتی = ختویی= زووشکان - زوو ووردبوون.
قصابة - وتر	Catgut	ژێ - ئەو ژێیەی کە لە ریخۆڵەی مەڕ دروست دەکرێت و لە نەشتەرکەریدابەکاردێت
قصب	Squarting	لەتکردن و ڕێك خستنی شتوومەك وەکو لەبەروقەدی درەخت
قصب ، بوص، غاب فارسي، قصب فارسي - يراع	Reed Canes = Ditch reed = Persian Cane = Cane	قامیش ، تەیژە، لەوان، لەقەت، لۆخ، کەرەبی، کەرەپیف، جۆرە ڕووەکێکە لە زەلکاو و زونگاوەکاندا دەڕوێت هەندێکی ئەستوورە شمشاڵی لێدروست دەکرێت هەندێکی نەرمە سەبەتەو گسکی لێدروست دەکرێت
قصب الرمال	Cane, Reed-grass	ڕووەکێکی سەلکدارە لە کۆمەڵەی دەغڵ و دان لە شوێنی شێدار و لماویدا دەڕوێت وە بۆ مەبەستی پیشەسازی بەکاردێت .
قصب الرمل، غزار	Small-reed = Sea Sand reed	ڕووەکێکی قامیشەییە لە کۆمەڵەی دەغڵ و دان بۆ جێگیرکردنی لم لە زەویدابەکاردێت
قصب الذريرة، عود الوج - كريتياء	Acorus-calamus = Sweet flag = Sweet Sedge = Myrtle Seadge = Sweet rush = Cherietta	بەیاخە شیرین= زەلە شیرینە ، گیایەکی سەلکدارە ، ڕەگەکەی سەلك دار و بۆن خۆشە ، بۆ مەبەستی پزیشکی (چارەکردنی چاوئێشە و ئازاری سنگ) ، هەروەها بۆنی خۆشی لێدەردەهێنرێت
قصاج	Pliers = Hippers	پلایس، پلایس بچووك
قصبة = قلم	Halm = Haulm	قەڵەمی قامش= قەڵەمێك لە قامیش دروست کرابێت
قصب ذهبي = عود الريح	Peony	
قصب الهند - خيزران	Common bamboo	خەیزەران

قصب اسود	Black reed	قەدەنی، قامیش ڕەش.
قصبة النول		شەپۆپە
قصب النساء ، خيار شنبر	Purging Cassia Cassiafistula pipethea	خەیار چەمەر
قصب السكر ، ترسوم	Sugar Cane	قامیشە شەکر ، ڕووەکێکی تەمەن درێژە لە کۆمەڵەی دەغڵ و دان ، جۆرە ڕووەکێکە شەکر لە قەدەکەی دەردەهێنرێت
قصب مر	simarouba	راجع (سمروبە)
قصب ذهبي ، خوخ الماء ، سراجية		راجع سراجيه
قصيبات = شعيبات ،	Bronchia = Trachea	بۆرێکەکان ، لقەکانی بۆری هەوا
قصبة هوائية ،رغامي	= Windpipe	قورقوراگە ،بۆری هەوا، کرکرە، کاکرێ، بۆری هەناسە
قصبة الرجل ، عظم القصبة	Anticnemion= Tibia = Shank	قامیشەی قاچ ، لولاق ، قەڵەمە، قوڵمە ، ئێسقانی ناوەوەی لاق
قصبة = مزمار	Pipe = Flute	شمشاڵ- جووزەلە
قصبة الانف	Forehead = Bridge of nose Nasal bone = Bridge of bone	قامیشەی لووت
قصبة = قلم	Thatch	لاسك - قەد - قەدی ڕووەکی دەغڵ و دان وەکو گەنم و جۆ
قصبة	Small-City	شارێکی بچووك
قصبة بركانية = نجوة انبوبية بركانية	Diatreme	لوولەی گڕکانی ، لوولەی گڕکان
قصية الحية - مرارة الحنش = طرطر	Earth-gall= Centuary = Fever wort	گیاتا- تاڵە مارانە- گیایەکی بچووکی دەشتەکی پزیشکی‌یە گەلا تاڵە ، دەرمانی لێ‌دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی برینی گەدەو هێنانە خوارەوەی تا
قُصة - شعر الناصية	Forelock	پەرچەم- گودلە
قصته الصدغ	Ear lock	ئاگریجە
قصدير	Tin = Stannum	تەنەکە- (ستانەم) = جقجقە ، توخمێکی کانزایی‌یە ، ژمارە ئەتۆمی‌یەکەی (٥٠) کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١١٨,٧) ، ڕەنگەکەی سپی‌یەکی زیوی‌یە، ڕووکەشی کانزاکانی تری پێ‌دەکرێت وەکو ئاسن دژی ژەنگ نیشانەکەی (SN)
قصد يروز	Stannous	ستانۆز - تەنەکوژ- ئایۆنی ستانەم کە هاوهێزی‌یەکەی دەکاتە (٢) وەکو لە ئاوێتەی ستانۆز فلۆراید (SnF_2) دا
قصد يريك	Stannic	ستانیك- ئایۆنی ستانەم کە هاوهێزی‌یەکەی دەکاتە (٤) وەکو لە ئاوێتەی ستانیك کلورایددا
قصد	Intention	مەبەست
قصدرة	Tinning	تەنەکاندن-کرداری داپۆشینی پۆڵا بە تەنەکە بۆ پاراستنی
قصدير خشبي	Wood tin	تەنەکەی تەختەیی : جۆرێکە لە کەرەسە خاوەکانی تەنەکە ، ڕەنگەکەی قاوەیی‌یە ، لە دیمەندا لە تەختە دەچێت
قصديرات الباريوم	Barium Stannate	تەنەکانی باریۆم : ستانتانی باریۆم ، بە شێوەی تۆزێکی سپی هەمەی لە دۆوست کردنی سیرامیك و کەل و پەلی دابڕکردنی کارەبادا بەکاردێت یاسای کیمیایی‌یەکەی($BaSnO_3.3H_2O$)
قصر	Palace	کۆشك ، کاخ، تەلار، باڵەخانە، بێلا
قصر	Shortness	کورتی

قصر النظر - قصر	Myopia = Brachymetropia = Short sight	كورت بينى ، نزيك بينى ، نەخۆشىيەكە لە چاودا ، زەرەبينى چاو زۆر قۆقز دەبێت يان گلێنەى چاو زۆر درێژ دەبێت
قصر الالوان	Bleaching	لابردنى رەنگ، رەنگ چواندنەوە ، كاڵ كردنەوەى رەنگ
قصرة ، قصالة	Bran	سەركۆزەرە، بێبێژنگ
قصر	Brachy- = Brevi -	كورتى - پێشگرێكە بە ماناى كورتى
قصر الراس	Brachycephalia, Brachycephalism	سەركورتى
قصر العنق	Brevicollis	مل كورتى
قصر الاصابع	Brachydactylia	پەنجە كورتى
قصر الفك	Brachyghathism	چەناكە كورتى، ئەرزنگ كورتى
قصر النظر	Myopia	كورتى بينى - كورت بينينى
قصر الانف - قعن	Brachyrrhinia	لووت كورتى ، لووت كورتى
قصر الجسم	Brachy Somia	بەژن كورتى، لەش كورتى
قصرنباتي	Etiolation	كاڵ بوونەوەى رووەكى ، كاڵ بوونەوەى رەنگى ئەو رووەكانەى كە لە تاريكيدا رواون بە هۆى نەبوونى مادەى كلۆرۆفيلەوە
قصره = وسيع	Base of the neck	بنكى مل - شوێنى رواني مل لە نێوان هەردوو شاندا
قصري ، قصيري	Horned-viper	مارى شاخدار- جۆرە مارێكى بچووكە لەناو لم دا خۆى دەشارێتەوە
قصرية - الزرع اصيص	Pot	ئينجانە بۆ گوڵ
قص	Cutting of = clipping = Shearing	برِين
قص الشعر	Hear Cutting = Hair Dressing	قژ برين
قص (عظم)	Sternum = Breast bone	پەراسووبەند ، كۆڵەى سنگ
قص الصوف - جز	Shearing = Clipping = Fleecing	برين- خورى برين
قصي	Sternal	كۆڵەيى- هەر شتێك پەيوەندى بە كۆڵەى سنگەوە هەبێت
قصعة	Trencher = Large Wooden Plate	تەشتولكە ، لەنگەرى، قەرموانە
قصعة الماء ، سرة البحر	Marsh Penny Wort =	گيايەكى دەشتەكى و ئاوييە لە زونگاوەكاندا دەروێت ، گۆڵەكەى بچووكە
قصعل ، قصعل	Scorpion = Young scorpion	١. دووپشك . ٢. بەچكەى دووپشك
قصعين، مريمية قوية	Sage apple = Gaeden sage	گيايەكى يان دەوەنێكى دەشتەكى و رازاندنەوە و پزيشكييە گوڵى هەمەرەنگە دەگرێت ، گۆڵەكەى تووكنە و پەمەيى مەيلەو شينە بەرەكەى لە بڤێو دەچێت
قصعين - ناعمة	Clary = Salvia	مريەمى : رووەكێكە گەڵاكەى وەكو بەهارات بەكاردێت
قصف ، قصم هش = قصيف	Brittle = Fragile	خاو ، تورت، شتێك كە زوو ورد بێت
قصف (بالقنابل و الرصاص)	Bombardment = Bombing	ئاگرباران، بۆمبابارن، بۆردوومان
قصف مدفعي	Shelling	بوردوومان بە تۆپ
قصف عالِ	High bombing	بوردوومان لە بەرزييەوە
قصف واطئ	Law Bombing	بوردوومان لە نزمىيەوە

قصطه، بريزة	Briza	(بريزا) گيايەكى دەستەكى‌يە لە كۆمەڵەى دەغڵ و دان
قصل الراس	Decapitation	سەربڕين
قصل	Chaff = Straw	كا، پووش
قصم	Breaking	شكاندن
قصمل	Osteoclasty	نەخۆشى‌يەكە ئەدات لە ئێسقانى گياندار بە تايبەتى گياندارى پير واى لێدەكات بە ئاسانى بشكێت
قصور	Deficiency	كەمى، وەكو كەمى ڤيتامين لە خۆراكدا
قصور التغذية	Abiotraphia	كەم خۆراكى- نەبوونى هەندێك مادەى پێويست لە خۆراكدا
قصور - فشل	Failure = Insufficiency	سەرنەكەوتن - ناتەواويى لە كاردا
قصور النمو	Agenesia = agenesis	كەمى گەشەكردن
قصـــور القلــــب، وقوف القلب	Heart-failure = Cardiac-insufficiency	وەستانى دڵ= ناتەواوى كارى دڵ ﴿
قصور ذاتي	Inertia	بەردەوامى ، بين گرتن، هەموو تەنێك لە بارى جوڵانەوە يان وەستانى خۆيدا دەمێنێتەوە، مەگەر هێزێكى دەرەوە كارى لێبكات
قصران ، لحلاح	Horse-thistle, cirsium	كەرتـەش، ڕووەكێكـى دەشـتەكى دڕكاوى‌يـە ، گەڵاكەشـى دڕكاوى‌يــە ، گوڵەكەى لە شێوەى بۆريدايە لە زەوى بەيارو قەراغى ڕێگـادا دەڕوێـت ، زيان بە كشتوكاڵ دەگەيەنێت ، وەكو كنگر دەخورێت
قصير	Short = Breviline	كورت
قصير الذيل	Bervicaudate	كلك كروت، وەكو هەندێك لە گياندار
قصير الجناح	Brevipennate	باڵ كورت ، وەكو هەندێك باڵندە
قصير القامة	Short man	كورتە بنە، كورتەبالا، بەژن كورت، كوڵەبنە
قصير اللسان	Brevilingual	زمان كورت.
قصير القرنين	Short horn	شاخ كورت - قۆچ كورت: جۆرێكە لە مانگا
قصير القرون	Brachcora, brachycres	قۆچ كورت، شاخ كورت.
قصير الجذع	Bervis cape	بەژن كورت
قصير القدم	Breviped = Brachypodus	پێ كورت
قصير المنقار	Brevirostrate	دەنووك كورت، دەك كورت
قصيبة هوائية	Bronchia = Tracheole = Tracheate	بۆريچكەى هەوا
قصيل		قەرسيل - ڕووەكى جۆ بە سەوزى دەدورێتەوە بۆ ئاليك
قصيصة		ڕووەكێكە لە بنكى دۆمەڵاندا دەڕوێ
قصيبة	Fore lock	پەرچەم
قصيبة، قنية	Cannula	(كانوولا) - دەرزى‌يەكە بۆ تێكردن و دەرهێنانى شلە لە لەش
قصي	Distant , far	دوور
قصير الراس - اصعل	Brachycephalous	سەركورت
قصير الاصابع	Brachydactylous	پەنجە كورت
قصير النظر	Brachymetropic = Myopic = Near-sighted	كورت بين- نزيك بين

قصيع - منخار	Trady = late	گەشـەدواکەوتوو= هـەر گیـاندارێك یـان ڕووەکێـك گەشـەکردنەکەی دواکەوتبێت
تصيف- قصيم	Brittle	تورت- مادەیەك زوو بشكێت یان ووردو خاش بێت
قض = هدم	Destruction	ڕووخاندن ، ڕوماندن ، هەماندن
قض- قضض	Gravel	چەو کەبۆ گرتنەوەی کۆنکرێت بەکاردێت
قضاء - شريعة ، قانون	Law, rule	یاسا
قضائي	Judicial	یاسایی، دادوەری.
قضاء	District= Region	دەڤەر ، ناوچە، قەزا
قضا، مهد	Cheetah	یۆز
قضاعة، ثعلب الماء	Otter = Water fox	ڕێوی ئاویی، گیاندارێکی شیرەدەری گۆشت خۆری تووکنە، لەشەکەی درێ و لاکێشەییە ، سەری پانە پەل کورت و کلك درێژە ، ڕەنگەکەی قاوەییە توانای وەستانی هەیە لەسەر هەردوو قا و کلکی ، هەندێکی لە ڕووبار و هەندێکی تریان لە دەریادا دەژین گیانداری لەپکە (سەدەف) و بـەردی زل کۆدەکاتەوە ئینجا لەسـەر پشـت لەسـەر ڕووی ئاوەکەی ڕادەکشێت و سەدەف و بەردەکە دەخاتە سەر سکی و بەردەکە سەدەفەکە دەشکێنێت و گیانەوەرە نەرمەکەی ناوی دەرئەهێنێت و دەیخوات
قضامة - حمص	Chick-peas	نۆك- ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی دوو لەتکەییەکان دەخورێت و دەکرێت بە چێشت
قضابة	Lop and top	لق و پۆپی درەختی بڕراو
قضاب، ونكا، عناقية	Periwinkle	گیایەکی قەد ڕەقە لە کۆمەڵەی ژاڵە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت ، گوڵی هەمەڕەنگە دەگرێت بە تایبەتی گوڵی شین
قضافة - هيج	Etiolaction Sickness	زەرد هەڵگەڕانی و سیس بوونی ڕووەك بە هۆی کەم بوونەوەی یان نەمانی مادەی سەوز بە هۆی کەمی یان نەبوونی ڕووناکی
قضب	Cut down = Pruning	لەت کردن ، هەڵ پاچین
قضب الكرم	To cut down close	مێوبڕین، کەزاختن، کەلە بەهاردا دەکرێت
قضبة ، سرح، طريح	Esel-wood	درەختێکە گەڵاکەی لە گەڵای هەرمێ دەچێت تیروار دەستی لێ‌دروست دەکرێت
قضبان- بتولا	Birch	توز - دوز- توس، جۆرە درەختێکە
قضة ، نفاسة - غدور- لوخيا	Pebbly-ground Lochia	چەو، زەوییەك کە چەوی کـەم بێـت، تـەرایی زەیسـتان خوێـن و خـوری زەیستان = ئەو مادەیەی کە منداڵدانی ژنی زەیستان دەر دەدات
قضة	Virginal membrane = Hymen	کچێنی ، پەردەی کچێنی
قضف - كسارة الحصى	Broken-stone	پارچە بەرد- تەلاشە بەرد
قضيب	Penis = Phallus	چووك ، کێر
قضيب	Rod = Stick = Bar	شیش، میل، تووڵ
قضيب ستائر	Curtain rod	شیشی پەردە
قضيب كهربائي	Electrical-rod	شیشی کارەبایی، بۆری ئەلکتریکی
قضيب زجاجي	Glass rode	شیشی شووشە
قضيب للتحريك (زجاجي)	Glass Stirrer	شیشی شووشە بۆ تێکدانی شلە
قضيب الابونايت	Ebonite rods	شیشی ئەبۆنایت، دەخرێت لە قوماش یان خوری بۆ پەیداکردنی کارەبا

قضيب التحكم =	Control rod =	شيشى كۆنترۆڵ = شيشێكه لـه مادەيـەكی لـەكار پێكـەری نـاوكيدا
قضيب السيطرة	Control system	نيوكرۆنی زيادە هەڵ دەمژێت
قضيب اللحام	Welding rod	شيشی لەحيم كردن
قضيب تنظيف البندقية		زمه
قضيب معدني	Mineral rod	شيش ، شيشی كانزايی
قضيب الصاعقة = مانعة الصواعق	Lightning rod	شيشی تريشقه ، تريشقەگر
قضيب الذهب - عصا الذهب	Golden rod = Golden wings	شيشی ئاڵتونی ، ڕووەكێكه به شێوەی گيا و دەوەن گوڵەكەی زەردە
قضية	Law-suit	ئەو ناكۆكی‌يەی كه دەخرێته بەردەمی دادگا
قضيم	Vellum	پێستێكی سپيه لەسەری دەنوسرێت
قضيم	Fodder = Forage	گاوجۆی وولاخ، ئاليكی وولاخ
قضيب الذكر	Penis	كێر - ئەندامی ڕەگەزی نێر
قضيب سكة الحديد	Rails (of) railway	ئاسنی هێڵی شەمەندەفەر
قضيب توزيع	Bubsar	شيشـی دابەشـكردن ، گەيەنـەرێكی كورتـه لـه گـەياندنی كارەبـايی چـەند بازنەيەكدا بەشداری دەكات
قضيب الوقود	Fuel rod	شيشی سووتەمەنی - شيشێكه له سووتەمەنی ناوكی دروستكراوە ، لـه كارپێكەری ناوكييدا بەكاردێت
قضيب زجاجي	Glass rode	شيشی شووشەيی: تاقيگه كيمايی‌يەكاندا بەكاردێت
قضيب زجاجي (للتحريك)	Glass Stirrer	شيشی شووشەيی بۆ تێكدان ، تێكەڵەی شلەی مادە كيمايی‌يەكانی پیٚ‌تێك دەدرێت يان دەشلەقێنرێت
قضيب الاستنباء		شيشـی دۆزينـەوە، بـۆ دۆزينـەوەی ئاوكـانزا لـه ژێـر زەويـدا ، يـەكێك لـه جەمسەرەكانی لقدارە
قضم	To bite off, gnaw	خرمـاندن، داخرمـاندن، كرمـاندن، داكرمـاندن، كرۆشـتن، داكرۆشـتن، كرتاندن، داكرتاندن، قرتاندن، داقرتاندن
قضم الاظافر	Onychophagy	نينۆك كرۆشتن
قضمة البرد		سەرمابردن، وەكو له پەنجه و لووت و گوێدا
قضي	Raisins-stone	تۆوی مێوژ - دەنكی ناو مێوژ
قط	Cut	دادان ، برين
قطة	She-cat	پشيلەی مێ
قط وحشي ، ضيون، سنور وحشي	Wild-cat	پشيلەی كێوی ، هەوشەك، كتكەكيچی
قط ، هر ، سنور، سنار، بس، خبدوع، خيطل، هرس دمة، مخدش، ابوغزوان	Cat = Tomcat	پشيله ، گوربه ، كتك، پيسك، پشيله
قط بري	Bobcat	پشيلەی دەشتەكی
قط الزباد، زبـاد، سنور الزباد	Civet-cat = Viverra	پشيلەی زەباد ، پشيلەی سيچيت، جۆرە گيانلەرێكی پـەل كورتی مێش و مەگەزخۆرە له پشيله دەچێت له لای كۆمی‌يەوە مادەيـەكی بـۆ ن خۆشـی ژدەرەدەهێنرێت بۆ دروست كردنی عەتر
قط دبي	Bear cat = Binturong	پشيلەی نێر، گوربه
قط ذكر	Cat (male)	پشيلەی نێر، گوربه.

قط نمر، بج	Tiger-cat = Serval	پشیله بڵنگ، جۆره پشیلەیەکی کیوی زەردی بەڵەکە ، لە باشووری ئەفەریقا و سوداندا دەژی
قط سيامي		پشیلەی سیام : جۆره پشیلەیەکی قاوەیی‌یە دووچاوی شینی گەورەی هەیە لە وولاتی سیاودا دەژی
قط مانكس- منك	Manx Cat	(مانکس) : جۆره پشیلەیەکی ماڵی بێ‌کلکە
قطاع مخروطي	Conic section	کەرتەی قوچەکی : کەرتەیەکە لە ئەنجامی بڕینی قوچەکێکی بازنەیی‌یەوە پەیدا دەبێت بە ڕوویەکی تەخت
قطاع دائري	Sector of a circle	کەرتەی بازنە: پارچەیە لە بازنە دەکەوێتە نێ‌ان دوو تیرە و بەشێك لە چێوەی بازنەکە
قطاعة الورق	Paper-cutter = Paper knife	کاغەزبڕ = چەقۆی کاغەز بڕین.
قطا، قطاة، غضف، ديلم، دلهم	Sand grouse = Pterocles	قەتێ ، چوڕ، سورەباڵ، ترەومژە، کەڕەواڵە، شارشك، کوڕکوڕ، شاشك، پۆری لم، پۆڕە سوورە، تەیهوی لم، باڵندەیەکی هەژاری دەشتەکی بچووکە ، دەنووك و ملی کورتە پشتەکەی قاوەی و پنکە پنکەیە ، پەڕەکەی ڕەنگی ئەو شوێنە وەردەگرێ کە تیایەتی ، کونج کونجی زەردباوە سنگی هێلێکی قاوەیی پێوەیە بە شێوەی پۆل لە دەشت و بیاباندا دەژی، گۆشتەکەی دەخورێت
قطاة كدرية - كدرية = غضف جوني	Large Pintailed = Sand grouse	کەودەری : جۆرێکی گەورەیە بە قەتێ، ڕەنگەکەی خاکی‌یە پشت و سکی هێڵدارە ، ژێر ملی زەردە کلکی درێژە، لە ناوچە ساردەکاندا دەژی
قطار	Train	شەمەندەفەر .
قطار البضائع	Goods train	شەمەندەفەری بارهەڵگر
قطارة	Drop-tube = Dropper	دڵۆپین، تنۆکتکێن، دڵۆپەر، دڵۆپێن، تکێن، دڵۆپێنەر
قطار طبية	Medicine-dropper	دڵۆپێنی پزیشکی
قطاع - قسم	Sector	کەرت، بەش، بڕەگ
قطاع عام		کەرتی گشتی
قطاع خاص		کەرتی تایبەتی
قطاع مختلط		کەرتی تێکەڵ
قطاعة	Somite	پارچە
قطاع	Cutter	بڕەر
قطاين		کەلانە، جۆرێکە لە خواردەمەنی
قطاني هندي	Green gram	ماش، ڕووەکێکی دوو لەتکەیی کشتوکاڵی‌یە بەرەکەی وورد و خڕ و ڕەشە وە دەکرێت بە چێشت.
قطان		ماسی‌یە سمێڵە، جۆره ماسی‌یەکە
قطان، عناج - خرزة	Lumbago = Lumbage	خالیگە ئێشە- گۆت بوون ، برك، ڕەقیتە، ئازارێکی دەمارییە لە پشتدا و ئێشێکی دەمارییە لە ناوچەی خالیگەدا واتە لە خوارەوەی پشتدا
قطامي ·	Rostrhamus	هەڵۆ، سپر، تەوار، چەرخ، باشۆك، باڵەبان، شاباز
قطانيات، قرنيات	Leguminoseae = Legumes	ڕووەکە دوولەتکەیی‌یەکان، پاقلەمەنی‌یەکان ، بۆ خواردەمەنی یان ئالیکی ئوولاخ و ئاژەڵ بەکاردێت وەکو نیسك و نۆك و هەرزن و ماش
قطاف	Gathering fruit	وەرزی میوە چنین

قطاس = قوتاش = خشقاء = ياك	Yak	(ياك) گیاندارێکە لە کۆمەڵەی مانگا زۆر گەورەیە نزیکەی (٢) مەتر بەرز دەبێت و کێشەکەی نزیکەی(٦٠٠) کیلۆ دەبێت ، لەشیردا لە گامێش دەچێت، کلکی لە کلکی ئەسپ دەچێت، گیاخۆرە بە شێوەی گەلە دەژی مووەکەی درێژە لە ناوەراستی ئاسیا دەژی
قطاف العنب	Grape harvest = Vintage	ترێ‌کردنەوە- ترێ چنینەوە
قطب (مغناطيسي) = قطب ارضي مغناطيسي - قطب جغرافي	Pole = magnetic pole	پۆڵ - سەری دۆخ، هێتم، پیتە، جەمسەر، کۆرەك، پلسك، تەوەر، سالیس، هەردوو سەری تەوەری زەوی کە بە چەقی خرۆکی زەوی دا تێپەر دەبێ ، ئەو خاڵەی کەوا دەردەکەوێت کایەی کارەباییو موگناتیسی لێوە دەردەچێت
قطب ، حناء	Henna = Alcanna= Camphire	خەنە: دەوەنێکی کشتوکاڵییە رەنگەکەی سوورە گوڵەکەی بچووك و سپیی و بۆن خۆشە رەنگێکی سووری مەیلەو زەرد لە گەڵاکەی دەردەهێنرێت بۆ رەنگ کردن
قطب كهربائي	Electrode	جەمسەری کارەبایی، ئەلکترۆد، (پۆڵی) کارەبایی
قطب سماوي	Celestial-pole	پۆڵی ئاسمانی- جەمسەری ئاسمانی
قطب كهربائي موجب - مصعد	Positive pole = Anode	جەمسەری کارەبای گەرم (+) ئەنۆد، جەمسەری کارەبای پۆزەتیف
قطب كهربائي سالب - مهبط	Negative pole = Cathode	جەمسەری کارەبای سارد (–) کاسۆد، جەمسەری کارەبای نێگەتیف ، لێشاوی ئەلکترۆن لە پۆڵی ساردەوە بەرەو پۆڵی گەرم دەچێت
قطب مغناطيسي	Magnetic pole	پۆڵی جەمسەری موگناتیسی ، پیتەی موگناتیسی، شێکی کارایە لە موگناتیس، هێزی موگناتیسی تیادا کۆدەبێتەوە
قطب شمالي	North pole	پۆڵی جەمسەری باکووری ، پیتەی باکووری ، دوورترین خاڵ لەسەر رووی زەوی لە باکوورەوە
قطب جنوبي	South pole	پۆڵی جەمسەری باشوور ، پیتەی باشووری ، دوورترین خاڵ لەسەر رووی زەوی لە باشوورەوە
قُطبة، قطب، مسك، بري	Caltrops	درك، کونجرە، جۆرە گیایەکە گوڵێکی زەردی هەیە بەرەکەی درکاوییە خرە زۆر تاڵە
قطبة، سهم الماء	Adders tongue Arrow-head	گیایەکی سەلکداری ئاوییە گەڵاکەی لەتیر دەچێت گوڵەکەی ئاوێتە و سێ‌پەلکە ، رەنگی سپی و سووری تیادایە
قطبان، قُطرب	False brome-grass	پەیکوڵ، رووەکێکی درکاوییە دەنکەکەی دەنوسێت بە شتومەکەوە ، گیایەکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی دەغڵ و دان
قطبية	Polarity	پۆڵێتی : خاسیەی ئەوەی کە دەرزی موگناتیسی روو دەکاتە پۆڵ
قطبية - نجم قطبي = جدي	Polaris	ئەستێرەی پۆڵی
قطب - مشمش بري	Strawberry = Tree	دارشلیك - جۆرە رووەکێکە
قطبي	Polar	پۆڵی - هەرشتێك پەیوەندی هەبێت بە پۆڵەوە
قطبة ، هوزن	Ketupa	جۆرێکی گەورەیە لە کوندەبەبوو رەنگەکەی خۆڵەمێشییە و هێڵی رەشی تیایە
قطبي جنوبي	Antarctic	پۆڵی باشووری - هەر شتێك پەیوەندی بە پۆڵی باشوور یان ناوچەی بەستەڵەکی باشوورییەوە هەبێت
قطبي شمالي	Arctic	پۆڵی باکووری - هەر شتێك پەیوەندی بە پۆڵی باکوور یان ناوچەی بەستەڵەکی باکوورییەوە هەبێت

قطر	Region = District = Country	وولات، هەرێم
قطرة	Drop	تکە، دڵۆپ، تنۆك، چك، چکە، ڕێزە
قطرة العيون	Eye drop	دەرمانی چاو
قطرة غسول العين	Collyrium	قەترەی چاو شتن
قطر (للدائرة)	Diameter	تیرە، ئەشکیل، ئەشکێل ، هێڵێکە دوو بنکەی بەرامبەر یەك لەسەر چێوەی بازنە دەگەیەنێت بەیەکەوە بە چەقی بازنەکەدا تێپەڕ دەبێت ئەو هێڵەیە دوو سەری بەرامبەر لە شێوەیەکی ئەندازیاری دەگەیەنێت بە یەك وەکو تیرەی چوارگۆشە
قطري	Dimetral = Dimetrical	تیرەیی - هەرشتێك پەیوەندی بە تیرەوە هەبێت
قطرة فينول	Phenol drops	دڵۆپی فینۆڵ ، بۆ گوێچکە
قطرة افيدرين	Ephedrine	دڵۆپی ئەفیدرین بۆ لووت
قطر (ماغما)	Magma	(ماگما) بەردی شلەوەبوو لە ناخی زەویدا
قطران الغاز	Gas tar	قەترانی گاز
قطران الصنوبر	Pine tar	قەترانی سنەوبەر - قەترانی کاژ
قطـران - دجالـة - قطران الفحم	Tar = Pitch = Coal tar	قەتران، شلەیەکی نیمچە ڕەقی لینجی مەیلەو ڕەشە لە ئەنجامی دڵۆپاندنی (خەڵوزی بەردینـەوە) دەسـتگیر دەبێـت بریتیـیـە لـە تیکـەڵاوی چـەند مادەیـەکی هایدرۆکـاربۆنی چـەور وەکـو (بـەنزاین و تۆلوویـن) ئەگـەر بکوڵێنرێت گەلێك مادەی بە کەڵکی لێ وەردەگیرێ وەك نەوت
قطرب، قطروب	Colobus	کۆلۆبەس- جۆرە مەیمونێکی سووکەڵەی تیسکنە ، ڕەنگەکەی ڕەش یـان بەڵەك یان قاوەیییە ، کلکی درێژە
قطرب - يراعة = سراج الليل حباحب	Firefly	گوڵە ئەستێرە ، مێرووێکە بەشەو ڕووناکی دەداتەوە
قطرم، حشيشة الهر	Catmint = Catnip, Nep	گیایەکی دەشتەکی بۆن خۆشە لە شوێنی شێداردا دەروێت گوڵەکەی شین یان بنەوشەییە
قطرس - قادوس	Albatross = Diomedes	(بەلباترۆس) باڵندەیەکی دەریایی گەورەیە نزیکەی (١,٥-٢)مەتر مەتر درێژ دەبێت ڕەنگەکـەی سـپییە باڵەکەی خۆڵەمێشـییە یـان قاوەییـە ، دەنووکی سەرەوەی چەماوەیە بۆ خوارەوە
قطع - استئصال	-Ectomy	پاشگرێکە بە مانای بڕین
قطع الوريد	phlebectomy= Venectomy	خوێنهێنەر بڕین = بڕینی بۆری خوێنهێنەر
قطع العظم	Osteotomy	ئێسك بڕین
قطع العضلة	Myotomy	ماسولکە بڕین
قطع الغدة	Adenectomy	لووبڕین
قطع الجذور	Rhizotomy	ڕەگ بڕین
قطع اللوزتين	Tonsillectomy = Anitotomy = Antiolomy	ئالوو بڕین
قطع العظم	Ostectomy	ئێسك بڕین
قطع العضلة	Myotomy	ماسولکە بڕین
قطـع الخـزب ، قطـع القلـق - ختان	Circumcision	خەتەنەکردن
قطع الاظافر	Onychectomy	نینۆك بڕین

قطع الثدي	Mastectomy	مەمك برینەوە
قطع البواسير	Hemorrhoidectomy	مایەسیری برین
قطع الضللع	Costectomy = Costotomy	بڕینی پەراسوو
قطع المثانة	Cylectom y	بڕینی میزلّدان
قطع الامعاء	Enterectomy	بڕینی ڕیخۆڵە
قطع المعدة	Gastrectomy	بڕینی گەدە
قطع اللسان	Glossectomy	بڕینی زمان .
قطع الاعور	Typhectomy	بڕینی ڕیخۆڵە کوێرە
قطع الرحم	Hysterectomy = Uterectomy	بڕینی ندالّدان
قطع القزحية	Iridectomy	بڕینی پەلەزەی چاو
قط القرنية	Kerectomy	بڕینی ووشکێنەی چاو
قطع الحنجرة	Laryngectomy	بڕینی قورگ
قطع الضجال	Lienectomy	بڕینی سپڵ
قطع المبيض	Oophorectomy	بڕینی هێلکەدان
قطع العين	Ophthalmectomy	بڕینی چاو
قطع الحضية	Orchidectomy = Testectomy	بڕینی گون
قطع الاذن	Otectomy	بڕینی گوێچکە
قطع البنكرياس	Pancreatecomy	بڕینی پانکریاس
قطع السلامية	Phalangectomy	بڕینی بەنجە
قطع البلعوم	Pharyngectomy	بڕینی گەروو
قطع الغدة الصنوبرية	Pinealestomy	بڕینی لووی سنەوبەری
قطع الغدة النخامية	Pituitectomy	بڕینی لووی پیتویتەری - بڕینی لووی ژێر مێشك
قطع الرئة	Pineumectomy = Pulmonectomy	بڕین سی
قطع الصفن	Scrotectomy	بڕینی توورەکەی گون
قطع الحبل المنوي	Spermectomy	بڕینی پەتکی سپێرم
قطع الكظر	Adrenal-ectomy	بڕینی لووی ئەدرینال - بڕینی لووی سەر گورچیلە
قطع اللهاة	Staphylectomy	بڕینی زمانە بچکولە
قطع الناسور	Syringectomy	بڕینی دوومەڵ
قطع عضروف الجفن - الرصغ	Tarsectomy	بڕینی کرکراگەی پێڵوی چاو
قطع السرة	Umbilectomy	بڕینی ناوك
قطع الحالب	Ureterectomy	بڕینی بۆری میزەڕۆ
قطع الفقرة	Vertebr-ectomy	بڕینی بربڕە
قطع الفرج	Vulvectomy	بڕینی قوز
قطع المهبل	Vaginectomy	بڕینی گوڵنیك (مهبل)
قطع شغاف القلب - التامور	Pericard-ectomy	بڕینی پەردەی دڵ
قطع الثدي	Mammectomy	مەمك بڕین- بڕینی مەمك

قطع الغدة الصعترية - قطع الغدة التوتية	Thymectomy	بڕینی لووی جاترەیی : لوویەکی بچووکی تەرە نزیك بە بنکی مل
قطع الغدة الدرقية	Thyroid-ectomy	بڕینی لووی ثایرۆید (لووی قورقوراگە).
قطعالوتر	Tenotomy	بڕینی ژێ
قطع المستقيم	Proctectomy	بڕینی ریخۆڵە ڕێکە
قطع الحلمة	Papillectomy	بڕینی مەمیلە
قطع الرضفة	Palellectomy	بڕینی کلاوەی ئەژنۆ
قطرون - ربعون	Quadroon	کوادروون- منالێك لە باوکێکی سپی و دایکێکی زنجی بێت
قطش - كشمة	Anotia	نەبوونی گوێچکە بە زکماکی
قطط - داء الشعرة - شتر داخلي	Trichoma = Entropion	نەخۆشییەکە لە چاودا
قط	Transection = Discission	بڕین بە باری پانیدا ، دادان وەکو دادانی قەڵەم
قطع	To cut = felling	بڕین، بچڕین، ژێکردن، دابڕین، ژنفەکرن
قطع الاخشاب	Logging	داربڕینەوە
قطعة	Portion = pieces	پارچە ، لەت، کوت، بەش، کەرت
قطع	_Ectomy	پاشگرێکە بە مانای بڕینەوە
قطع مستعرض	Cross section	برگەی پانی
قطع طولي ، مقطع طولي	Longitudinal-Section	برگەی درێژ
قطع ناضجة	Matured segment	پارچەی پێگەیشتوو، وەکو لە لەش
قطعة الدائرة		پارچە بازنە
قطعة ارض	Hide	پارچە زەوی
قطعات الجيش	Army troops	کۆمەڵەی لەشکر
قطع جزئي- حذم	Resection	بڕینی بەشێك لە ئەندامێك
قطع السن	Odontectomy	بڕینی ددان
قطع الثرب	Omenlectomy	بڕینی پەردە چەورەکەی ڕیخۆڵە
قطع الزائدة الدودية	Appendectomy	بڕینی ڕیخۆڵە کوێرە
قطع المرارة	Cholecystectomy	بڕینی تورەکەی زراو
قطع الغضروف	Chonderctomy	بڕینی کرکراگە
قطع اللهاة	Cionectomy	بڕینی زمان بچکولە
قطع البظر	Clitoridectomy	بڕینی قیتکە
قطع الناسور	Fistutectomy	گرێ بڕین- مووبڕین
قطع الفلة التناسلية	Gonadectomy	بڕینی لووی (گلاندی)
قطع الكبد	Hepate ctomy	بڕینی جگەر
قطعة من اللحم ملتصقة بالعظم		گرتك
قطعة سكر	Lump of sugar	کلۆشەکر
قطعة (فحم)	Lump of Coal	سەلکە خەلووز
قطع جسمية	Body Segment	پارچەی لەش

قطع السرة	Ompha lotomy	ناوك بڕین
قطعة الفرس	Equvleus, The colt	پارچەی ئەسپ- كۆمەڵە ئەستێرەیەكە
قطع الأظافر	Onychectomy	نینۆك بڕین
قطف	To gather =To pluck = Pick = Harvest = Gathering	كردنەوە ، چنین، ڕنین، دارنین
قطف	Balsam of Kataf	جۆرێكە لە ڕووەكی بەلسەم ، تەختەكەی چاكە ئاوكێكی ڕاتنجی لە قەدەكەی دەردەهێنرێت ، لەم ئاوكە زەق و ڕۆنی بۆن خۆش دروست دەكرێت
قطفة	Orach	راجع (سرمق)
قطعة خبز محمص	Crouton	پارچە نانی برژاو
قطـف - سـرمق - اسفاناخ رومي - رغل	Mountain-spinach = Sea purslane = Orach	سپێناخە كێویلە - سپێناخی ڕۆحی
قطقـاط، تـورم، طيطـوي، ابوطيـط، سقساق ، زقزاق	Spur-winged-plover = Pluvian	زیقاوڵە، باڵندەیەكە لە كوێ ئاودا دەژی دەچێتە ناو دەمی تیمساحەوە هەرچی كرمێكی تیادا بێت دەیخوات
قطقط	Sleet	تەرزە، تەرزەلۆكە، زوقم، شەختە، زریان ، باراناوێك كە بە تەواوی یان بە نیوەچڵی بەستبێتی وە بووبێت بە سەهۆڵ، هەروەها بریتی‌یە لە تێكەڵاوی بەفروباران
قطلب، قطلب عصير الدب، جنـاء احمـر = شجرة الدب = قاتل ابيه	Arbute = Strawberry Cane Apple	تووترك - توودڕك : دارو دەوەنێكە گەڵاكەی هێلكەییە و دواندارە گەڵاكەی بۆ دەباخ كردن باشە، گوڵەكەی لە زەنگوڵە دەچێت بە شێوەی هێچشووی پەمەیی یان سپی یان فستقی‌یە ، بەرەكەی لە شیلك دەچێت ئەرخەوانی یان پەمەیی‌یە
قطل	Felling Clear	داربڕینەوە- لەبندا بڕینەوە
قطلس - سياف - ابوسيف	Sword fish	شیرەماسی ، شیر دەریا : جۆرە ماسی‌یەكی درێژە لە شمشێر دەچێت شەویلگەی سەرەوەی وەك شیر باریك و درێژە ، دڕندەیە
قطلس	Sword = Cutlass	شیر، شمشێر، قلیچ، كەتلاس : شیرێكی قورسی چەماوەیە جاران دەریاوانەكان بەكاریان دەهێنا
قطمر		شەست پەڕ ، ناوی گولێكە
قطمبور	Wild ox	جۆرێكە لە مانگا كێوی
قطمير - سيراء	Tegument = Tegmen = Pellicle	پەردەی گەرا یان تۆو ، پەردەی نێوانی بەر و تۆو
قطن، برس، عطب، كرسف	Cotton	لۆكە، پەمۆ، پەموانە، پەمگ، پەمبی : ڕووەكێكە بەرەكەی بە شێوەی قۆزاخەیە، ڕیشاڵێكی پێوەیە جیادەكرێتەوە و دەچنرێت بۆ قوماش ، هەروەها دەنكەكەی ڕۆنی لێ‌دەردەهێنرێت
قطنة = ذات التلافيف	Omasum	هەزار لۆغانە: گەدەی سێ‌یەمی گیاندارە كاوێژكەرەكان
قطن طبي	Absorbent cotton	لۆكەی پزیشكی
قطن شجري	arborescent-cotton	لۆكەی درەخت- درەختی لۆكە، درەختێكە بە تایبەتی لە هیندستان دەڕوێت
قطن ، قطنية ، حقو	Lumbar = lumbus	كەمەرە، كورتە كەلەكە، خالیگە خافیگ ئەو بەشەیە كە دەكەوێتە نێوانی پەراسووەكان و ئێسقانی سێبەندە لە هەموو تەنیشتەوەی خوارەوەی پشت
قطني الذنب	Cottontai	كلك لۆكەیی، جۆرە كەروێشكێكی كلك سپی و تیسكنە.

قطني ، حقوي	Lumbar	خالیگەی ، هەرشتێك پەیوەندی بە خالیگەوە هەبێت.
قطن = زمكي	Rump	شوێنی ڕووانی پەڕی كلك لە كلێنچكەی باڵندەدا
قطوباء	Cotula	(كۆتەلا) : گیایەكە گەڵاكەی پەلكدارە گوڵەكەی ورد و بچووكە
قطونا = بزر قطونا – حشيشة البراغيث	Flea-wort	گیاكێچ، جۆرە گیایەكە
قطن اشموني	Egyptian-uppers	لۆكەی میسری
قطن جاوة = قطن كاذب - قابوق	Java Cotton = Kapok	كاپۆك، لۆكەجاوا، لۆكە درۆزنە: درەختێكی ناوچە گەرمەكانە بەرمەكەی ڕیشاڵی تێدایە لە لۆكە دەچێت
قطن البـاروي = نتروسلليلوز	Cellulose nitrate = Pyroxilin = Nitro cellulose	لۆكەی باروو/ مادەیەكە لە ئەنجامی كارلێكی سلیلۆزی لۆكە لەگەڵ ترشی نایتریك و ترشی گۆگردیكدا پەیدا دەبێت ، بە شێوەی تەقەمەنی بەكاردێت
قطيع ، قطيع الحيوان	Flock, Herd = Drove, Sheep	ڕەوە، ڕەووگ، گەلە، جەلەب، مێگەل، ران، جەلەو، جەلە، گۆتاڵ، كەرێ پەزی ، گاران
قطيع الذئاب	Herd or drove of	وەرگان، كەلەگوتك
قطيع الخنازير	Hed or drove of Pigs	هووڕە، كەلەبەراز
قطيفة ، قطائف		ماجومی، كاڵكان، پڕپۆڵە، قەیفە
قطيع من الحملان	Flock of tirds	بەرغەل، بەرخەل، ساوە، كەركەمەڕ، بزگەل
قطيع من انثى الإبل	Parcel	مێگەلی گەوەزن
قطيفة ، قذيفة ، سالف العروس - دلاق، رعاف- شدخ	Amaranth = White feather = Blite = French Marigold	بزگیلە ، گوڵە قەیفە، بادرو ، ئاتەشی: شەست پەر ، جۆرە گیایەكە گوڵەكەی لە گوڵەگەنم دەچێت ، شێوەكەی قوچەكی یان لە پۆپنەی كەڵەشێر دەچێت، هەندێكی گەڵاكەی دەكرێت بە چێشت ، ڕەنگی لق و گەڵا و گوڵەكانی ئەرخەوانی یان سپییە
قطيط = اسطر اغالس	Astragalus	كەتیرە
قطيطة - جرو القط	Kitten = Young cat	بەچكەشێر
قطيرة (ماء)	Drop	چیك، تنۆكە، دڵۆپ
قطيل - بشكير	Towel	خاولی- پەشتەماڵ
قطيع الخيل	Herd = Drove	ڕڤۆ، كۆمەڵێك ئەسپ و ماین
قطيع البقر	Herd = Drove	گاران، كۆمەڵێك لە گا و مانگا
قطيع الغنم	Flock	ڕانەمەڕ ، كەرێ پەزی ، كۆمەڵێك مەڕ
قطيع من الطيور	Flock	پۆلە باڵندە- كۆمەڵێك لە باڵندە
قعاد، مقاع، قع	Salty = bring	سوێر
قعاس، قعاص، جدري الضان - نبج	Immobility	دەردێكە دەدات لە ووڵاخ و پەكی دەخات لە ئیش كردن
قعاس	Sheep-pox	ئاوڵەی مەڕ = جۆرە نەخۆشییەكی كوشندەیە لەناو مەڕ و ماڵاتدا بڵاودەبێتەوە
قعاس	Retraction of neck	گرژبوونی مل
قعادة - قصرية - نونية	Chamber-pot = Bedpan	ئاودەستی دەستگێر، قەعادە
ورقه التويج، قعاله، بتلة	Petal	پەڕەی گوڵ
قعانب، معنب	He fox	نێرە ڕێوی
قطوع	Sectile	بڕەر

قطيفة = عرف الديك	Cocks comb = qmaranthus = Love lies bleeding =	پۆپنە کەلەشێر= سەوك قەیفەی پۆپنەی کەلەشێر : ڕوەکێکی گوڵدارە
قعبل	Death cap	قارچکە مارانە ، قارچکە گوڵانە
قعبل - نرجس بري		ڕووەکێ:ە لە کۆمەڵەی نێرگز لە قەراغی گۆم و دەریاکاندا دەڕوێت
قعبول، زهـرة اللؤلـؤ الافريقية	African Orange daisy	ڕووەکێکە گەلێك جۆری هەیە هەندێکی لەگەڵ دوومەڵان دەڕوێت سەکی هەیە دەخورێت، هەندێکی بۆ ڕازاندنەوەیە ، گوڵەکەی گەورەیە زەرد و سپییە
قعبارون - قشرة سوداء	Black Salsify	هەڵە کۆکی ڕەش
قعثبان	Xyocopa	زیلۆکۆپا: مێرووەکە لە هەنگ دەچێت ڕەنگەکەی شینی مەیلەو ڕەشە، قەدی درەختی بەردار کون دەکات و هێلانەی تێدا دەکات
قعر	Fundus = bottom	بن، ناخ، بنك
قعس - بزخ - قطاء	Lordosis = Lordoma	چوونە دەرەوەی سنگ و سك و هاتنەو ژوورەوەی پشت - سنگ دەرپەڕین ، کۆم بوون بۆ پێشەوە
قعسي	Lorclotic	سنگ دەرپەڕیو - کەسێك سنگی دەرپەڕێنێ
قعساء ، قعض	Formica-animosa	مێرووەکی گەورەی سووری ناوچە گەرمەکانە
قعض - احناء	Arching	چەمانەوە
قعقاع	Clatter = Clash	دەنگی چەك، تەقوهوور.
قعقعاني		دەنگی جومگە قولە پێ لە کاتی ڕۆیشتندا
قعقعة		خرنگە، خرینگە، چکەچك، تەقتەق، چرنگەچرنگ
قعقعة	Cray of falcon	دەنگی هەڵۆ
قعقب،طير النصيب، طير الكاتب	Secertary-bird	باڵندەی نوسەر: باڵندەیەکی گەورەی سوکەڵەیە پەڕی بەسەرەوەیە دەنووکی ئەستوور و چەماوەیە مل و کلك و لاقی درێژە پشتی خۆڵەمێشییە باڵی قاوەییە ماردەخوات
قعقع ، وبية = عقعق	Small hoe Magpie	قشقرە ، قەلەباجکە، قشقەلانك، قاژوو، قشقەلە، جۆرێکە لە قەلەڕەشکە ڕەش و سپییە کلکی درێژە
قعموص	Truffle	جۆرێکە لە دوومەڵان
قعوة - اصل الفخذ	Femoral origin	بنی ڕان، بێخی ڕان
قعيطة	Partridge	سوێسکە (باڵندەیەکە)
قعيد - حورية الجرادة	Pupa = nymph	پیێڕەوکەی کوللە
قعيل	Buck-rabbit	نێریە کەروێشك
قعود - جلوس	Sitting	دانیشتن
قعود - سن الياس	Menopause	تەمەنی نائومێدی = تەمەنی بڕانی بێنوێژی لە ئافرەتدا
قعولة		خوارو گێری لە دەست و قاچدا، مەچەك خواری، قاچ خواری بۆدیوی ناوەوە
قعن		لووت کورتی ، لووت بچووکی ٠ راجع (قصر الانف)
قف	Hillock	گردۆڵکە - گرێکی بچووك
قفـاء ، قفـا- قـذال- مؤخـر الراس	Nape = Occiput = Poll = Inion	ڕنسمە ، بۆق مل، پشتی مل، پشمل، پاتك، گێپەڕەی مل ، بۆقەتە= پشتی سەر

قفاز ، كفوف	Gloves = Mitten	دەستكێش ، باڵە، پەنجەوانە، دەستگۆرك، تەنك
قفاز النحال	Bee gloves	دەستكێش بۆ ئەو كەسەی كە هەنگوین دەردەهێنێت
قفاز	Gauntlet	دەسكێش بۆ برین لە دەست دەكرێت
قفاز حديدي		قەیناغ، دەسكێشێكی ئاسنە درەوكەر لە دەستی دەكات بۆ ئەوەیە لە كاتی درۆێنەدا دەست بریندار نەبێت
قفاز الثعلب - إصبع العذراء - قمعية ارجوانية	Fox glove	دەستكێشی ڕێوی ، جۆرە ڕووەكێكە دەرمانی دیجیتالیسی لێ‌دەردەهێنرێت بۆ نەخۆشی دڵ
قفازة ، طفارة	Zamenis-rhodorachis	تیرەمار، مارێكی بارێكی درێژە باز دەدات لە نێوانی بەرد و لەدا
قفاص - التهاب المفصل	Arthritism	نەخۆشی‌یەكە دەدات لە پەلی چوار پێ ووشكی دەكات
قفاص ، وعل	Ibex	بزنەكێوی
قفاع - تقفع	Contracture	١. نەخۆشی‌یەكە دەدات لە پەلی مەڕ و ماڵات خواری دەكات . ٢. كرژبوونی ماسولكە بەشێوەیەكی هەمیشەیی
قفال	Lock-smith	قفڵ دروستكەر
قفا العملة	The back of the coin	خەت- دیوی پشتەوەیس پارەی مەعدەنی
قفار	Dry bread	نانی ووشك
قفاز - لوح النهوض	Spring board	لەوحەی بازدان - ئەو تەختەیەیە كە مەلەوان لەسەری دەوەستێت بەر لەوەی باز بداتە ناو ئاوەكەوە
قفاز الطين	Mud-skipper	بازدەری قوڕ = ماسی‌یە خلیسكە : ماسی‌یەكە بەسەر قوڕدا خۆی دەخلسكێنێت
قفاز لليد و الرسغ	Mitten	دەست كێشی دەست و مەچەك
قفة	Strawbag = Hamperfrial	قایغ، دەسەكەشتی، قیرسەبەتە
قفة - زنبيل	Fruit-basket	سەبەتەی میوە
قفر- حنف	Strephopodia = Ctallpes equinus	نارێكی لە پێی وولآخدا بە شێوەیەكی زكماكی
قفر، صحراء ، بادية	Desert	چۆڵ ، بیابان، زەوی ووشك
قفري	Xerophyte	ڕووەكی بیابانی كە بەر ُستی ووشكانی دەكاتی
قفرة	Alkaphra	ئەلكافرا- ناوی ئەستێرەیەكە بە عەرەبی
قفز، قفزة - وثب	Jump = Saltation	باز، بازدان، گومەتە، قەلبەزە، قاچاندن
قفز عالي	High Jump	قەلەم باز- بازی بەرز
قفز عريض	Broad jump	بازی پان
قفز على الرجلين		قونە، ڕۆیشتن و بازدانی هەندێك پەلەوەر وەكو چۆلەكە
قفزية ثلاثة	Step and jumb	بازی سیانی ، جۆرێكە لە یاری بازدان
قفزية (لعب)	Leap frog	یەكەو حەیزەران ، یەكە و گۆتەكە ، بازدان بەسەرپشتی یەكتریدا ، جۆرێكە لە یاریی وەرزشی .
قفز الصورة	Picture bounce	یاریكرد نی وێنەی تەلەفزیۆنی یان سەركەوتن و داكەوتن
قفز بالزانة	Pole vault	یاری زانە - زانە گۆچانێكە یان دارێكە لە حەیزەران یان مەعدەن (١٤-١٨) پێ درێژە و كێشەكەی (٥-٧) لیبرەیە (لیبرە -٣٢٧غم)
قفز الى الماء	Tumbling-in	بازدانە ناو ئاو

قفز حر	Free fall	بازدانی سەربەست= بازدانی ئازاد
قفساء	Stomch of the ruminants	گەدەی کاوێژکەر، کە بریتییە لە چواربەش: ورگ و کلاوقازی و هەزار لۆغانە و شیلاوگ
قفش ، قفشة	Hoot	پێلاو ، نەعل
قفص	Cage = Cradle	قەفەز، رەگەم ، رکەڵ ، بیرم، بێرم، ڕکەو
قفص كبير لنقل البضائع	Crate	قەفەزی گەورە بۆ گواستنەوەی شتومەك
قفص صدري	Thorax = Hemal Cavity	قەفەزی سنگ ، کەلی سنگ
قفص = سبت = سلة	Basket	سەبەتە
قفص الصيد	Cage trap	قەفەزی راوکردن وەکو تەڵەیەك بۆ راوکردنی باڵندە
قفص كهربائي	Electric cradle	قەفەزی کارەبایی
قفقفة ، اصطكاك الاسكان	Ondonterism = Chattering	دانەچۆقێ- ددان بەریەکتری - چۆقچۆقی ددان
قفل	Padlock	قفڵ، کۆك، کۆرك، کێلون، کلۆم، کلیلدان
قفل امان	Safety lock	قفڵی دڵنیایی = قفڵی بێوەیی
قفل	To Close = To Shut	داخستن
قفل خشبي		کلۆم ، کلیل و کلۆمی دار ، گکە لە جیاتی قفڵ دەرگا پێدادەخرا
قفزية	Leap Frog	یەکەوحەیزەران ، یەکە و گۆتەکە ، یارییەکی وەرزشییە یەکێك بەسەر پشتی یەکێکی تردا باز دەدات
قفل	Balm of Kafal	جۆرێکە لە درەختی بەلسەم گەڵاکەی ئاوێتەیە ، گوڵەکەی سپی و بچووك و بۆن خۆشە، بە قلیشاندنی تەختەکەی ئاوگێکی زەمقی بخوردی لێدەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی
قفلوط ، كراث اندلس	Shallot	کەوەری ئەندەلوسی: جۆرێکە لە کەوەر بۆ مەبەستی خواردن و پزیشکی بەکاردێت
قفن	Occiput	خوارەوەی پشت
قفندر	Halibut	هالیبوت: ماسییەکی پانکەڵەی گەورەیە
قفوي	Nachal = Occipital	پشت ملی- شتێك پەیوەندی هەبێت بە پشتەملەوە
قفير ، خلية النحل	Frame-hive = Bee-hive	شانەی هەنگ، دوو بەرەی هەنگوین
قفيشة		پانی بەرز، پاپەجانی جۆرێکە لە پێڵاو
قفيف - حشيش	Hay	پووش، کا
قفطان	Kaftan = Oriental Outer garm	قەفتان- رۆب، عەبا، کەوا
ققنس، تم	Swan	قاز
قفندر = سفندر	Knee-holly	مۆرەکێویلە، جۆرێکە لە رووەك
قفير الذبابير - عش الذبابير	Nest	شارە زەردەواڵە
قفيز - لسان الكلوف	Snap	زمانەی کێلون
قفيز القفل	Hasp	قەفیزی قفڵ
قفيز المواسير	Pipe-hook	زمانەی بۆری
قفيز ذو حلقة	Snap-ring	قەفیز- سۆندەی پێقایم دەکرێت

قفيزي - حصان الوثب	Vaulting horse	ئەسپە دارینە= ئەو ئەسپەی لە دار دروست دەکرێت و بازی بەسەردا دەدرێت
قلاب	Syrian bean-Caper	دەوەنێکی ڕازاندنەوەیە گوڵەکەی گەورە و جوان و ئەرخەوانییە ، بەرەکەی لە ترێ دەچێت.
قلادة - قلامة	Neck lace = Lavaliere	گەردانە، ملوانکە خەناوکە، ڕستاک ، بەرموور
قلادة	Kiladah	ملوانکە ، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی
قلادة المواشي		کەلاحە، ملوانکەی ئاژەڵ.
قلادة السلوقي		سنك، مەرس، ملوانکەی سەگ و تانجی.
قلادي	Monilliform	ملوانکەیی- تەزبیحی - هەرشتێك پەیوەندی بە ملوانکەوە هەبێت
قلار	Yellow-fig	هەنجیری زەرد
قلاع - لطع	Thrush = Aphtha	بۆقڕە= نەخۆشی‌یەکی درمە جۆرە زیپکەیەك پەیدادەکات لە پێستی ناو دەم و زمان و دەست و قاچ، نەخۆشی بۆقڕە لە دەمی منداڵدا بە هۆی کەڕووەوە پەیدا دەبێت
قلاعة	Aphtha	زیپکەیەکی بچووکی سپی‌یە لەناودەمی گیانداری نەخۆشدا پەیدا دەبێت
قلاع - قلاعة	Muguet = Stomatite = Aphtha	نەخۆشی‌یەکی درمە دەبێتە هۆی ئاوسانی پەردەی ناودەم و پەڵەی سپی لەسەر زمان ، لەناو مەڕو ماڵاتدا بڵاودەبێتەوە ، ئازاری زۆرە بە هۆی کەڕووەوە دەبێت
قلاع	Sick-wort = Self-heal	گیایەکی دەشتەکی وبۆن خۆشە گوڵی هەمەڕەنگە دەگرێت سوور یان شین یان بنەوشەیی یان سپی
قلاعة	Grubber	گاز، گازی ئاسن، بۆ دەرکێشانی بزمار
قلاعة - محفاة	Grubbing plough	ئامرازی هەڵکەندنی سەلکی پەتاتە و چەوەندەر و شێلم
قلاع - شراع	Vela	چاروکەی کەشتی - کۆمەڵە ئەستێرەیەکە
قلابة - عربة قلابة	Tipcart = Tipper	گەلابە= گالیسکە یەکە شتومەکی تێ‌دەخرێت و لە شوێنێکی تر قلپی دەکاتەوە
قلاء	Alkalosis = Alcalosis	قلیەیتی = زۆر بوونی ڕێژەی قلیە لە خوێن و شانەکانی لەشدا
قلاب	Cardio Pathy	نەخۆشی دڵ
قلال	Palisade	کەپر، کەپری مێو
قلامي		کۆمەڵە ئەستێرەیەکە ، چەند ئەستێرەکە جمکی تیادایە
قلام	Conandron	زەرتك، کاژیلە، کابیشە، گیایەکی سەلکدارە گوڵەکەی بە شێوەیهێلووی لەیلاقی‌یە
قصاصة الظفر = مقلمة الظفر = مقساسة الظفر	Clipper	مەکینەی نینۆك - نینۆك بڕ
قلامة الظفر	Parings = Clipping of Nails	سەرە نینۆك
قلاوظ- قلاووز - لولب - مسمار ملولب	Screw = Screwnail	برغو، جەڕ، هەڵکەندنی چاڵی پێچاوپێچ لەسەر شیش و بۆری ، دایس
قلايي		قەلآیی، قەلانیك، سرقت، دارشتەیەکە لە تەنەکە و قورقوشم ، ژنان بۆ سپیاو بەکاریدەهێنن.
قلائص	Hyades	(هیادیس) = هێشووە ئەستێرەیەکە لە کۆمەسارەی (کوکبە) گا (الپور) دا
قلب	Heart= Core	ناوجەرگە- ناوجەرگەی شتێك یان شوێنێك

قلب مستطيل	Oblong heart	دڵەلاکێشەیی- جۆرێکە لە سەدەف
قلب مثلوث	Cortilociare	دڵی سێ‌خانە: ئەو دڵەی کە دیواری نێوان دوو کوڵەکەی یان دوو گوێچکەلەکەی تیادانییە، لەبەرئەوە بووە بە سێ‌خانە لە جیاتی چوار
قلب بقري - قلب تبقري	Cor-bovinum	ئاوسان و ئەستووربوونی سکۆڵەی چەپی دڵ
قلب المفاعل	Core of reactor	دڵی یان ناوجەرگەی کارپێکەری ناوکی
قلب (للمغناطيس)	Core	دڵی‌یان جەرگەی بازنەی موگناتیسی ئەو بەشە ئاسنەیە کە کلاوەکەی تێوەپێچراوە
قلبة = شقلبة	Somer Savit = Somer Set	سەرمەقولات، تەقلەلێدان (لە وەرزشدا)
قلبة هوائية	Tomboyaeri	تەقلەلێدان لە هەوادا (وەرزش)
قلب (كلبر)		کەشتی‌یەکی چارۆکەداری تەسك و باریکە
قلب ، فؤاد	Heart = Core	دڵ، ئەندامێکە لە لای چەپی سنگەوە لە هەرمێ یەکی سەربەرەوخوار دەچێت ، وەك ترومپا خوێن دەنێرێت بۆ لەش و لێی وەردەگرێتەوە لە چوار بەش پێك هاتووە
قلب هاجر - قلب هابط	Ectocardia	دڵی داخراو= دڵی داکەوتوو
قلب صناعي		دڵی دەستکرد ، ئامرازێکی دەستکردە لە شێوەی دڵا دەخرێتە لەشی ئەوانەی کە دڵیان دەردەهێنرێ بە هۆی نەخۆشی‌یەوە پاڵ بە خوێنەوە دەنێت بۆ لەش هەروەکو دڵ ئاسایی
قلة الفهم - عدم الفهم	Acatalepsia	کەم تێگەیشتن
قلة اللبن	Oligogalactia	کەم شیری
قلة السمع	Hypacusia	گوێ گرانی
قلة قلوية الدم	Acidosis	کەمی‌ی ئەلکالێتی خوێن
قلة البول	Uropenia = Oligurla	میزکەمی
قلة الحيض	Oligomenorrhea	حەیزکەمی
قلة الدم	Anemia = oligemia	خوێن کەمی
قلة العرق	Oligidria	ئارەق کەمی
قلة النطف	Oligospermia	کەمی سپێرم (مادەی نێر) لە ئاوی پیاودا
قلب متدلي	Pendulovs-heart	دڵی شۆڕ - دڵی داکەوتوو
قلب العقرب - نير العقرب - برج العقرب	An tares, scorpion	دڵی دووپشك: ئەستێرەی جەد، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی نەگەڕۆکن کە لە بورجی دووپشك
قلبي - فؤادي	Cardio = Cardiac	دڵی - هەر شتێك پەیوەندی بە دڵەوە هەبێت
قلب الاسد	Corleonis	ئەستێرەیەك نەگەڕۆکە لە بورجی (شێر)
قلب مريم		دڵی مریەم : ڕووەکێکی ڕازاندنەوەیە گوڵەکەی قرمزی و شۆڕە
قلب مستطيل	Oblong heart	دڵە لاکێشەیی: جۆرێکە لە سەدەف یان قاڵە
قلبوس	Plebelus	پەپولەیەکی ڕشەنگینە زیان بەخشە بە ڕوەك
قلبة		دانوولە ، گەنمەکوتاو، بۆ خواردن بەکاردێت.
قلب	Inversion	هەڵگێڕانەوە، قڵپکردنەوە
قلب الخشب - خشب صميم	Duramen	جەرگەی تەختە- تەختەی بنەڕەتی- بەشی ناوەڕاستی تەختەی درەخت کە ڕەنگەکەی تۆخە و پتەوە

قلة - نقص	Littleness = Smallness	کەمی ، نەبوونی
قلة يوريا البول	An-azoturia	کەمی مادەی یوریا(نایترۆجینی) لە میزدا
قلث - دجر	Gram = Cow-pea	ماش- گیایەکی کشتوکاڵییە لە کۆمەڵەی پاقلە بەرەکەی خڕ و سەوزی مەیلە و ڕەشە دەکرێت بە چێشت .
قلة الحيوانات المنوية	Loligospermia	کەمی سپێرم لە شاوەتدا (واتە لە ئاوی پیاودا).
قلة الكريضات	Leukopenia	کەم بوونی خڕۆکەی سپی لە خوێندا.
قلة - نزر	-Penia Oligo-	پاشگرێکە بە مانای کەمی . پێشگرێکە بە مانای کەمی .
قلة التغذية	Under nutrition	کەم خۆراکی .
قلة اللمفيات	Lympho penia	کەمی خڕۆکە و شلەی لیمفاوی
قلة العطش	Oligodipsia	کەمی تینوێتی.
قلة الكريات الحمراء	Oligocythemia	کەمی خڕۆکە سوورەکانی خوێن
قلة الطمث	Oligomenorrhea	کەمی خوێنی بێنوێژی
قلة التنفس	Oligopnea	کەمی هەناسەدان
قلة اللعاب	Oligoptyalism	کەمی لیك
قلص - تقفع	Contracture	کرژبوونی ماسولکە یان ژێ بە شێوەیەکی هەمیشەیی
قلة الكريات البيض	Leukopenia	کەمی خڕۆکە سپییەکانی خوێن
قلة اللعاب	Oligoptyalism	لیك کەمی - کەمی لیك
قلت - محجر العين	Eye-socket	چاڵایی چاو - ئەو ئێسکە چاڵەیە کە گلێنەی چاوی تێدایە
قلح، قلاح - قلح سني	Dental tartar Odontolith	پەنیرە - زەردی ددان ، ئەو بەردەیە کە پەیدا دەبێ لە لینجی ددانەکاندا ، ڕەنگەکەی زەرد یان سەوزە
قلح	Agedass	کەری پیر ، پیرەکەر
قلز - براس	Brass	داڕشتەیەکە لە چەند کانزایەك بە تایبەتی مس و تەنەکە
قلزم - البحر الاحمر	Red sea	دەریای سوور
قلس	Drainage	دەرکردنی ئاوی زیادە لە زەوی
قلس	Cable = Hawser	پەتی گەورە
قلس - تجشؤ	Regurgi	میلنج هێنانەوە
قلشين - لفافة الساق	Putty	لەفاف قاچ - قاچ پێچ- دۆلاق- دۆلاخ
قلع - اقتلاع	Pulling up, lifting	هەڵکێشان ، دەرکێشان ، هەڵکەندن
قلع باليد	Pulling up	دەسکەنە، هەڵکەندن بەدەست
قلعة	Citadel = Fortress	قەڵ، قوڵە، باروو
قلعة - رخ (من الشطرنج)	Castle	قەلا لە یاری شەترەنجدا
قلع الاسنان	Exodonata	ددان هەڵکێشان، دەرهێنانی ددان، ددان دەرکێشان
قلعة طائرة		قەلایی فڕۆك، فڕۆکەیەکی مەزنە ، بۆمبای قورس هەڵدەگرێت و دەیگرێتە دوژمن .
قلف (للشجرة)	Bark phloem	توێکڵ ، تیفڵ، کەف : بەی ئاوەوەی توێکڵی قەدی ڕووەك کە خۆراك دەگوێزێتەوە

قلف انجستورا		توێکڵی ئەنجستورا، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی سەدوو توێکڵەکەی تاڵە لە ئەمەریکای باشووردا دەڕوێت، ئەم توێکڵە لە جیاتی توێکڵی درەختی (سنکۆنا) بەکاردەهێنرێت هەروەها بۆ بۆن خۆش کردنی مەی بەکاردێت
قلفة القضيب - غرلە	Acroposthia = Prepuce, foreskin	پێستی چووك: ئەو بەشەیە لە چووك کە لە کاتی خەتەنەدا دەبڕێت
قلف - ختان	Circumcision	خەتەنەکردن
قلفونة، قلفونية، لبانة شامي = صمغ الصنوبر	Colophony = resin = Galipot	١. ڕێسین، زەمقی ڕاتنجی سنەوبەر . ٢. بنێشت، زەمقی قەزوان : مادەیەکی ڕۆشنە کەمێك لە ئاو قورسرە
قلق ،اضطراب	Anxiety= Worry	نارەحەتی ، بێئارامی، ڕاڕایی، دوو دڵی ، نەسرەوتی، سەغڵەتی، خولیا، کەڵکەڵە، مەراق، پەژارە، پەریشانی، پەرۆایی، پەشۆکاوی. بارێکی دەروونی ناخۆشە لە ئەنجامی کرژبوونی دەمارە
قلق عصبي	Norstania	(نۆرستانیا) پشێوی بیرەوەری خێراهەڵچوون
قلق ، غير ثابت	Movable	لەق ، نابەند، تابەنگ
قلقاس		ماسی‌یەکی ڕووباری ئەمریکایی‌یە دەخورێت
قلقطار	Colocthar	کۆلکۆسار: ئۆکسیدی ئاسنێکی سوور کە وەکو بۆیە یان سووراو بۆ ئارایشت بەکاردێت
قلقاس هندي	Sweet Potato	قەتاتەی شیرین
قلقاس ، قلقاس رومي، قلقاس هندي، طرطوفة، عباد الشمس العسقولي ، بطاطة حلوة - الماظة	Jerusalem = Artichoke = Taro = Colocosia= Egyptian Arum = Colocosia Eatable	سێوی بن ئەرز،سێوی بن زەوی، پەتاتەی شیرین ، سێلك : ڕووەکێکە لە هیندەوە داهاتووە ، گەڵاکەی گەورەیە ، گوڵەکەی زەردە، سەلکەکەی لە سەلکی پەتاتە دەچێت نیشاستەی تیایە، بەڵام لە پەتاتە خۆشترە، هەندێ جۆری بۆ ڕەوان کردن و کرم فڕێدان و ترشیات بەکاردێت
قلقل، قلقلان - ستابري	Cassia = Foetid-Cassia	گادمە، ڕووەکێکی دەشتەکی‌یە پزیشکی‌یە بۆگەنە دەنکەکەی ژەهرە، درەختێکە لە هەنار دەچێت دەنکێکی ڕەشی لووسی خڕی لینجی هەیە
قلقاني كوبة	Starnaenas	جۆرە کۆترێکە ڕەنگەکەی گەنمی‌یە سەری شینە ، ژێر ملی ڕەشە سنگی خەنەیی‌یە دەنووك و قاچی سوورە
قلقلة	Alsin	گیایەکی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی مێخەك گوڵی ووردی سپی دەگرێت
قلقولة، جعل	Geotrupes	گووخلێنگە، جۆرە قاڵۆنچەیەکە پیسایی خل دەکاتەوە
قلقديس = راج اخضر	Green Vitriol	زاجی سەوز- مادەیەکی کیمیایی‌یە
قلم		قەڵەمی نوسین
قلم العين	Eye stick	قەڵەمی چاو بۆ ئارایشت
قلمندر	Calamander	کالاماندەر، تەختەیەکی قاوەیی‌یە هێڵی ڕەشی تیادایە
قلنسوة	Cap = Hat = Capoche = Cidares	کڵاو، شەپقە، قۆچکە، کڵێتە
قلم	Pencil = pen	خامە، پێنوس، قەڵەم
قلم القصب	Reed pen	قەڵەمی قامیش + قەڵەمێك لە قامیش دروست دەکرێت
قلم الرصاص	Lead Pencil	قەڵەمی ڕەش ، پێنوس ، قەڵەمی قورقوشم
قلم طباشير	Crayon	قەڵەمی تەباشیر ، سپی یان ڕەنگاو ڕەنگە ،
قلم الكوبيا - قلم النقل	Copying Pencil	قەڵەمی کوپی، قەڵەمی مۆر: جۆرە قەڵەمێکە کرۆکەکەی مادەیەکی مۆرە لە ئەنیلین و کاربۆناتی مانیزیا دروست دەکرێت ، ڕەنگەکەی جێگیرە

قلم الحبر	Fountain Pen	قەڵەمی مەرەكەب، پاندان
قلم النمات	Caelum	قەڵەمی بەردتاش- قەڵەمی پەیكەرتاشی
قلم معدني - قلم النجار		قەڵەمی دارتاشی
قلم الزهرة، حامل السمة	Style	نێركی گوڵ، توولی گوڵ
قلم الشمع	Wax pencil	سلەبۆیە، قەڵەمی مۆم
قلم الحديد، قلم حديدي		قەڵەمی ئاسنگەری ، ئەسكەنە، سمۆ، گەزن- ئەو قەڵەمەیە كە دار و ئاسنی پێهەڵ دەكوڵرێ ، سەنگتاش
قلم الريش	Quill	قەڵەمی پەڕ- ئەو بەشەی كە لە پێستدا چەقیوە
قلم الحاجب	Eyebrow stick	قەڵەمی برۆ، بۆ ئارایشت
قلم الشفة = قلم احمر الشفاة	Lipstick	قەڵەمی لێو
قلم الكحل	Kohl stick	كلچێوك، كلچیڤ، قەڵەمی كل بۆ ئارایشت
قلمبر	Clumber	سەگێكی پەل كورتە(كەلەمبەر)
قلم نباتي للتكثير طعم	Graft = Slip	قەڵەم ، پێ، نەمام
قلم	Calamus	قەڵەمی نوسین- پێنوس
قلمية	Macrostylis	دەوەنێكی بۆن خۆشە بۆ ڕازاندنەوە بەكاردێت
قلنسوة الجذر	Root cap	كڵاوی ڕەگ
قلنسوة المعدة - ذات التلافيق	Plexus = Reticulum = Omasum	كڵاوی قازی ، بەشێكە لە گەدەی گیانداری كاوێژكەر- بەشی سێهەم لە گەدەی گیاندار
قلنسوة البلوط = قمع البلوط	Copule	جەوت، جەفت، كڵاوی بەڕوو
قلنسوة ، ارسوسة	Brain-pan	كڵاو، تەقیلە، كلێنە، ڕووەكێكی ناوچە گكەرمەكانە گەڵاكەی دەنرێ لە دووەڵ
قلنسوة الراهب ، ونيت ، خانق الذئب، قاتل النمر ، بيش اقونيطن	Aconite = Monkshood = Wolf bane = Aconitum = Evonymus	گورگ خنكێن، شیلان، ڕووەكێكی دەشتەكییە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە و پزیشكی بەكاردێت ، گەڵاكەی هێلكەییە ، گوڵەكەی ئەرخەوانییەكی تێرە مادەیەكی ژەهرینی تیایە لە ڕەگەكەیدا پێی دەووترێت (ئەكونتین)
قلنسوة الموت، عيش الغراب	Death cap	قارچكە مارانە، جۆرە قارچكێكی ژەهرینە- قارچكە گولانە
قلنسوة صوفية		كۆلۆز
قلنسية	Collinsia	(كۆلنیسیا) : گیایەكی دەشتەكی و كشتوكاڵییە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە ڕەنگی لێدەردەهێنرێت ، گوڵی بنەوشەیی یان شین یان ئەرخەوانی یان سپییە
قلنباق ، رشدية	Caramba = Carambola	(كارامبا) درەختێ:ی ناوچە گەرمەكانە ، گەڵاكەی ئاوێتە و پەڕییە، بەرەكەی هێلكەیی وبۆن خۆش و زەردە، كەمێك تفتە دەخورێت
قلو، قلي	Alkali	قلیە ، سۆدەی داخكەر ، سۆدیۆم هایدرۆكساید لە دروستكردنی سابوون و قوماش و كاغەزدا بەكاردێت
قلوي	Alkaline	قلیەیی ئەلكالی ، ئەو ئاوێتەیەیە كە ئەگەر لە ئاودا توایەوە گیراوەیەكی ئەلكالی لێپەیدا دەكات بە تایبەتی سۆدیۆم هایدرۆكساید و پۆتاسیۆم هایدرۆكساید
قلوية	Alkallinity	ئەلكالێتی ، بە پێچەوانەی ترشێتییەوە
قلوية الدم	Alkalemia	قلیەیەتی خوێن

قلويات عضوية	Orgonic-alkaline	ئەلكالیە ئەندامییەكان ، قلیە ئەندامییەكان
قلويـــد، قلويـــدات = قلواني - شبه قلوي	Alkaloid = Alcaloid	نیمچە قلیەیی ، بریتییە لە ئاوێتەیەكی ئەندامی سروشتی كە لە ڕووەكدا هەیە وەكو (پایریدین) زۆربەی نیمچە قلیەییەكان بە شێوەیە مادەیەیك ڕەقی كریستالین ، هەندێكیان سووكن زۆر دەبن بە هەڵم ، هەندێكیان بە شێوەی جەوین(زەمەقان) نیمچە قلیەیی نایترۆجینی تیایە نمونەی ئەو ڕووكانەی كە نیمچە قلیەییان تیایە وەكو بیبەر و سینكو ناوخشخاش
قلوب كاذبة		دڵە درۆزنەكان، وەكو لە هەندێك گیاندار دا هەن
قلوص	Young Bustard = Young She Camel	١. بەچكەی چێرك. ٢. بەچكە وشتر (مێ)
قلومية	Collomia	كولومیا : ڕووەكێكی گوڵدارە بەرمەكەی لینجە
قلوقة - كولونيا - سـنيا كاذب ،	Bladder-senna =	كۆلۆنیا - سینەمەكی یە درۆزنە
قلوص - متقلص	Contractile	گرژبوو- دەشێت بۆ گرژبوون
قلو، قلي	Frying	سووركردنەوە ، سوورەوەكردن
قلي البيض	Madley a fried egg	سووركدنەوەی هێلكە لەناو ڕۆندا
قلـي - اشـنان، حرض	Galss wort = Salsola = Soda ash = Solt wort = Sallcornea	ئەسپۆن - قلیە- گیایەكە لە قەراغ دەریادا دەروێت خۆی سوێدەی شتێن لێدەردەهێنرێت
قلي - محلول القلي	Lye	ئاوی قلیە= گیراوەی قلیە بۆ شتن و دروستكردنی سابوون بەكاردێت
قليل	Little-small	كەم ،كەمێك، چك، چكێك ، تۆز، تۆزێك، ئەختێك، ئاستەم، پیچەك
قليل - نزر	Oligo-	پێشگرێكە بە مانای كەم یان كەمی
قليل الحليب (للحيوان)		بێژو، بیزگ ، عەبرەش، ئەبرەش، جیڕ، كەم شیری
قليل الدهن	Lean	هەر خۆراكێك چەوری كەم بێ وەكو شیر
قليف	Dried fruits	میوەی وشك كراوە وەكو قەیسی
قليعي - بلق القلع	Stone chat = Whincha Wheater	چۆلەكەی بەرد، چولەكەیەكی بچوكی بەڵەكە زۆر لەسەر بەرد دەوەستێ
قليعي احمر	Whinchat	چۆلەكەی بەردی سوور- باڵندەیەكی دەنگ خۆشە
قليقلة - سبرغولة	Spurry	گیایەكە لە كۆمەڵەی مێخەك ، گوڵەكەی وورده هەندێكی بۆ لەوەڕ باشە
قليدية	Callidium	(كالیدیەم): مێروویەكی جوانە شاخۆچكەكانی درێژن
قليم = مرقم	Stylus	قەڵەموزكە= ئامرازێكە وەكو قەڵەم نووكەكەی باریكە لەسەر تەبەقی مێو (مۆم) شتی پێدەنوسرێت
قماءة = قزمية - مذامة	Nanism = Cretinism = dwarfism	سیخینی ، گرگنی، كورتە بنەیی- بستەباڵا ئەخۆشییەكی زگماكییە لە ئەنجامی كەم دەردانی بۆ لە لووی پایرۆیدەوە ، گمشەكردنی لەش و ئێسك
قمار	Gambling	قومار ، یارییەك لەسەر پارە بكرێت
قماح	Corn Chander	عەلاف- گەنم فرۆش
قماط	Swaddle	قومات، مەلۆتكە، قۆناغە، پارچە قوماشە بۆ پێچانەوەی منداڵی ساوا
قماطة = حناك - مشهرة	Pillory	ئامرازێكی ملی تاوانباری تێدەخرێت بۆ بڕینەوەی
قماط = سفاد الطير	Reproduction-of the birds	جووت كردنی باڵندە ، بەسەراتسین

قماش خام		جانگ ، چاو
قماش	Stuff= Textile	قوماش ، کوتاڵ ، کاڵا، پەڕۆك
قماش صوفي	Woollen good	قوماشی خوری
قمامة - نقابة - مزبلة	Refuse Ordure of City	سەرنوێلك، زبڵکوان، زبڵخانە
قماش الفانلة	Flannel	فانیلە ، قوماشی فانیلە
قماش اصطناعي	Synthetic-fabric	قوماشی دەرستکرد
قماش - تاجر اقمشة	Draper = clothier	بازرگانی قوماش
قمـــام، مـــرد ، اس، عمـــار، حبـلاس، حمبـلاس، مرسـين، حلموش، احمام	Cow berry = Whim berry = Bilberry	مـۆرده، جـۆرەدار و دەوەنێکـە گـەلێك جـۆری هەیـە گوڵـی سـپی یـان ئەرخـەوانی دەگرێـت ، بەرەکـەی بنەوشـەیی یـان سـوور و هـەندێك جـار سپییە، گەڵا و گۆڵەکەی مادەیەکی چەوری بۆن خۆشی لێ دەردەهێنرێت پیێ دەووترێت (مایرتول) بۆ مەبەستی پزیشکی
قمال = مقمل	pedleulosis= Lousy	ئەسپیۆن= کەسسێك ئەسپیێ زۆر لە لەشدا بێت
قمة الراس	Top Summit Crown of Head	بۆلك، تەپلی سەر ، تەوقەسەر
قمة - ذروة	Apex = Vertex = Crest = Peak = Tip = Top = Summit	لوتکە ، پۆپە، نوك، تەپڵە
قمة الموجة	Wave Crest	لوتکەی شەپۆل
قمة الكتف		قەلا دۆشکان
قمة الغصن		سەرلق ، سەرپەل، سەرتەرز، سەرتا
قمة الجبل	Summit= Top hill	لوتکەی شاخ، قوتکەی کەل، زینووی گرد، قامی کێو، سەرکەل
قمح = حنطة - بر	Wheat	گەنم ، دانەوێلەیەکە ئاردی لێدروست دەکرێت بۆ نان
قمح البقر - نقم - سرازان	Buck-Wheat	گەنمی ڕەش گوڵ - جۆرێکە لەگەنم دەنکەکەی ڕەشە
قمـــح رومـــي ، علس، خندروس	Spelt Wheat = Dinkel-Wheat	گەنمی رۆمی
قمح بولوني	Polish Wheat	گەنمی پۆلۆنی
قمح ثخين، قمح عربي	Humpy-grlaned wheat = Turgid Wheat = Rivet Wheat	گەنمی دەنك ئەستوور
قمح هندي - ذرة	Corn	گەنمەشامی
قمح مشوي		قەرەخەرمان
قمحية = دوسر	Aegilops	دانوولە ، گەنمەکوتاو ، دانیك
قمحة	Grain	دەنکە گەنم : ١. بەری ڕووەکی دەغڵ و دان وەکو گەنم پەلەتۆوی تیادایە . ٢. بچووکترین یەکەی کێش لە ڕژێمی مەترییدا دەکاتە (٠,٠٦٤٨) ی گرامێك
قمدوحة	Inion	گرێ ی پشتە مل
قمة حادة، نتؤجاد	Piton	لوتکەیەکی تیژ
قمي	Topical	لوتکەیی= شتێك پەیوەندی بە لوتکەوە هەبێت.
قمراء = ضوء القمر	Moolight	تریفە ، ڕووناکی مانگ

قمرة - حجرة في سفينة	Cabin	كابينه= ژوورێك له شهمهندهفهر یان فرۆكه یان پاپۆر
قمراتي = زجاج	Glasier	شووشهچی ، ئهوانهی به شووشه كاردهكهن
قمير = مقامر	Gambler	قومارچی ، ئهو كهسهی كه یاری قومار دهكت
قمر شمسي	Lunisolar	مانگ خۆری، ههر شتێك پهیوهندی به مانگ و خۆرهوه ههبێت
قمر	Moon	كاوت، مانگ، ههیڤ، تهنێكی ئاسمانییه به دهوری یهكێك له ئهستێره گهورهكانا دهسوورێتهوه ئهو مانگهی به دهوری خرۆكی زهویدا دهسورێتهوه و ئهم مانگه نیمچه خره تیرهكهی (٣٤٧٨) كم دهبێ ، هێزی ڕاكێشانی ٦/١ ی هێزی ڕاكێشانی زهوییه كێشكهی ٨/١ ی كێشی زهوییه ، خهستییهكهی ٣/٥ ی خهستی زهوییه ههوای لهسهر نییه .
قمر - تابع	Satellite	سهتهلایت، مانگ - پاشكۆ - پاشكۆی زهوی، ههر ئهستێرۆك یهك به دهوری ههسارهكاندا بخولێتهوه وهكو مانگ به دوری زهویدا.
قمر صناعي	Artificial-satellite	مانگی دهستكرد، دهسگایهكه كهشتییهكی دهستكرده به هۆی ڕۆكێتهوه له هێزی ڕاكێشانی زهوی دهكرێته دهرهوه، بۆ ئهوهی به دهوری زهویدا یاخود به دهوری ئهستێرهیهكدا بسورێتهوه وه گهلێك ئامرازی تیایه وهكو : ئامرازی وێنهگرتن و دۆزینهوهی تیشك و تۆماركردن و لاسكلكی و كامێرای تهلهفزیۆنی و شانهی ڕووناكی وه پاتری بۆ كۆكردنهوهی زانیاری دهربارهی ههواو بۆشایی دهرهوه و ئهستێرهكان و ناردنی ئهو زانیاریانه بۆ سهر زهوی ، یهكهم مانگی دهستكرد له لایهن یهكێتی سۆڤێتهوه له ٤/ ئۆكتۆبهری /١٩٧٩ داهێنرا كێشهكهی (١٨٤) ڕهتڵه.
قمــر التفــاح = جرب التفاح	Lenticel spotting = Apple Scald	گهری سێو : نهخۆشییهكی ڕووهكی یه تووشی سێو دهبێت پهڵهی بچووكی قاوهیی لهسهر پهیدا دهبێت
قمر تلفزيوني = قمر صناعي للاتصالات	Telestar	تهلستار، مانگی تهلهفزیونی
قمر الدين	Sheeted apricot	نانهقهیسی ، جۆره نانێكه له قهیسی دروست دهكرێت تامهكهی ترش و شیرین و خۆشه
قمري	Lunar	مانگی ، ههیڤی ، كهوانهیی
قمرية		كهپری مێو، كهپر
قمرية قمري ، ترغلة	Turtledove turtur = rock dove	كۆتره فهقیره، ترنیسق، كۆتره باریكه، قومری ، كهڤ و كورك، فاتنگ، كهنا، بووتاك، جۆره كۆترێكه میلی ڕهش و قاوهیی تیایه ، دهنووكی ڕهشه و پهنجهكانی سووره ، دهنگی خۆشه
قمرقنرايد	Waxing moon	مانگی بهرموگهشه: مانگ وهكو له زهوییهوه دهبینرێت له مادهی نێوانی مانگی یهك شهوه و مانگی چوارده ههتادێت ڕووهكهی گهورهتر دهبێت
قمرية، حب الهلال ، شم الحوت	Moon seed = Lunaria = Money flower	ڕووهكێ:ی كهپرییه زۆری دهشتهكی و ههندێكی بۆ ڕازاندنهوهیه گۆڵهكهی ووردە، بهرهكهی مادهیهكه سركهری لێ دهردههێنرێت بۆ ڕاوهماسی
قمرة ، قمر ، شيم	Citharinus = Caranx luna	جۆره ماسییهكی دهریاییه ، ڕهنگهكهی زیوییه گۆشتهكهی دهخورێت
قمروش	Glomeris	جۆره مێرووییهكی لوولهییه لهش له ١٢-١٦ ئهلقه پێك هاتووه ڕهنگهكهی قاوهیی له ژێر بهردا دهژی بهشهو دهگهڕێت و به ڕۆژ خۆی خر دهكاتهوه
قمرون		راجع كلمه اربيان ، ڕۆبیان
قمروص	Hard almond	بادهمی ڕهق، بادهمی ووشك

قمر - العمى الثلجي	Snow Blindness	بەفر کوێریی- کوێر بوونێ ی کاتی یە، بە هۆی ڕەق بوونـەوەی تیشـکی خۆر لە بەفردا
قمر کاذب	Mock Moon	مانگە درۆزنە= وێنەیەکی خەیاڵی مانگە لە نزیك ئاسۆدادەردەکەوێت
قمز	Kumiss	(کوسیس): شەرابێ:ە لە شیری ماین دروست دەکرێت هۆزە مەگۆلییەکان لە ئاوەڕاستی ئاسیادا بەکاری دەهێنن بۆ خواردنەوە
قمص = زخرف = شابرة الماء	Hydrometra	ئاو ڕۆشن کەرەوە، جۆرە مێروویەکە بەسەر ئاودا هاتووچۆ دەکات وەکو بیپێۆێت وایە
قمص البقول	Leather jacket	مێروویـەکی بچووکـی شـاخ و لاق درێـژی گـەنم ڕەنگـە زیـان بـە ڕووەك دەگەیەنێت
قمصة - حورية	Nymph	پێ گورە= بەچکەی کوللە
قمص - عدو	Gallop	غار - غاردان
قمطر	A kind of stocks	قەمتەر، دارێکە دەکرێـە قاچی تاوانبارەکانەوە
قمطرير		تووش و تاریك
قمطة (النجار)	Clamp	ئامرازێکە وەکو مەنگەنە وایە، دارتاش بۆ بەستنی چەند پارچە تەختەیەك بەیەکەوە بەکاری دەهێنێت بۆ ئەوەی سرێشەکەی وشك بێتەوە
قمع	Funnel	ڕەحەتی ، کۆڤك
قمع الترشيح	Filter Funnel	ڕەحەتی پاڵاوتن، دامرکاندنەوە، بنبرکردن
قمع	Encanthis	سیچکە سلاوە - زیادە گۆشتێك لە گۆشەی چاودا پەیدا دەبێت
قمع = كؤيس	Cupules	کاسۆکە: کاسـەیەکی بچووکـی تەختەیە ڕەقـە بـە دەوری بـەری هـەندێك درەخت دا وەکو بەری بەڕوو و فنق
قمع = جفت	Cupule	جەوت = کڵاوی بـەڕوو ، کاسـەیەکی بچووکـی ڕەقـی تەختەیـە بەسـەری بەری بەڕووەوە
قمع برکاني - تل برکاني	Puy	گردۆڵکەی گرکانی ، شێوەکەی وەکو ڕەحەتی وایە
قمع بخنر		ڕەحـەتی بوخنـەر : جۆرێکـە لـە ڕەحـەتی لـە تاقیگـە کیمیاییـیـەکاندا بەکاردێت
قمع بساق طويلة = انبوت مقمع	Thistle Funnel	ڕەحەتی لاسك درێژ
قمع فصل	Separating Funnel	ڕەحەتی جیاکردنەوە بۆ جیاکردنەوەی شلەکان
قمشة = سوط من جلد	Strap = Cowhide = Awhip made of leather	قامچی یەك بە پێست دروست کرابێت
قمعة	Encan this	سێچکە سلاوە، برینێکە لەچاودا پەیدا دەبێت ، زیادە گۆشتێك لە گۆشەی چاوە.
قمعية - ديجيتاليس	Digilalis	(دیجیتالیس) - گیایەکە گوڵی زەنگوڵەیی هەیە
قمعولة، برعمة ورقية	Leafybud	گۆپکەی گەڵایی
قمع السيكارة	Cigarette-end	قنگە جگەرە
قمع (دواء)	Suppository	شاف= دەرمانێك بخرێتە کۆمەوە
قمقمة، قمقم	Case-bottel = Scent Bottel	گومگومە، شەربە، قەرەسو
قمل	Louse	ئەسپێ، هەشیشی، مۆریان، سیە، مێروویەکی بێ باڵە لەسەر لەشی مرۆڤ دەژی، خوێنەکەی دەمژێت ، نەخۆشی ڕەشەگرانەتا بلاودەکاتەوە
قمل الجبن، سكية الجبن	Tyrogly phusr = Cheese mite	ئەسپێ پەنیر- سێچێکی سپییە دەمەکەی کونگەر و مژۆکە لەسەر پـەنیر و مادەی زیندەوەریی ڕزیوو دەژی

قمل نباتي، عشرة المن = عشرة قرمزية	Aphis = Plant louse	مۆرانەی دار، ئەسپێی ڕووەك ، مێشی گەزۆ، مێرووی گەزۆ- كیسەڵە
قمـــل العانـــة = طبوع ، سقامة	Crablouse = Morpio = Phthirus-pubis Body louse	ئەسپێ بەر ، چنگنە، چنگە ، ئەسپێی لەش
قمـــل الجـــرب - حمك الجرب	Carcoptidue, Itch mite = Scab Mite	ئەسپێی گەڕیی ، لەسەر ڕەشە وولاخ و مەڕو مالاًت دەژی دەبێت هۆی گەڕیی ووشك
قمل الدجاج	Gonlocote =Lice	ئەسپێی مریشك - مێروویەكی نیوباڵیيە لەسەر مریشك و كۆتر دەژی
قمل الطيور	Bird lice , Bird mite	ئەسپێی باڵندە
قمليات - قراديات	Acaridae	ئەسپێكان- گەنەكان، كۆمەڵەیەكن لە مێروو
قمل الخشب	Wood lice	ئەسپێ تەختە ، جۆرێكە لە هەزارپێ
قمل الارانب	Haematodipus	ئەسپێ كەروێشك
قملة الطحين، خنفساء الطحين	Rust-Red = Flour mite	ئەسپێ ئارد
قمل الفيل	Haematomyzus	ئەسپێ فیل
قمل الراس، قرعة	Head-Louse	ئەسپێ سەر، ڕەنگەكەی سپییە
قمل الماء	Hydrachnida = Water Louse	ئەسپێی ئاویی- مێروویەكی توێكڵداری مشەخۆری ئاوییە
قمنانة	Tick (Small)	بەچكە گەنە
قمل ذوات الحوافر	Haematopinus	ئەسپێی گیاندارە سمدارەكان
قمل الارانب	Haemodipsus	ئەسپێی كەروێشك
قموليا - حشيشة الفعتة	Alchemillia-argentea	ئەلچیمیلیا، ئەرجێنتیا- گیایەكە لە كۆمەڵەی گوڵەباخ
قميء = قزم	Cretin	گرگن، سیخن، دوو گوردی، بابەعوقرە
قمين	Plle	پیل، گرێی مەیاسیری، تەنوور
قميء	Certin	گرگن، بارێكە لە لەشدا لە ئەنجامی كەم دەردانی هۆرمۆنی لووی پایرۆیدا (الغدە الدرقیە) پەیدا دەبێت لە قۆناغی مندالی و لاوێتیدا دەبێتە هۆی كورتە بالایی و عەقل كەمی و زبربوونی پێست و موو بە دەرمانی پایرۆكسین چارەدەكرێت
قمين - اتون	Kiln = Furnace = oven	كوورە، تەنوور
قمين الجير	Line kiln	كورەی گەچ دروستكردن
قمين الاجر	Brick-kiln	كوورەی خشت دروستكردن
قميحة		قەرەخەمان ، قاووت، جۆرە خواردەمەنیيەكە ، گەنمی برژاوی هاڕراو كە دەكرێت بە چێشت.
قمير	Moonlet	مانگۆكە- مانگێكی بچووك
قميص	Shirt = Dayshirt, Jersey = Camlse	كراس
قميص بنت الملك	Clematis-flammula	دەوەنێكی كەپرە ئاركێكی ژەهرینی سووتێنەر تیایدایە گوڵەكەی بچووك و ڕەنگ خاكییە
قميصول ، قميص التقييد	Camisole	١. ئەتەگ- كراسێكی ژێرەوەی ژنانەیە قۆلی نییە ٢. چاكەتێكی ژنانەی كورتە- چاكەتۆكە

قميص مسرول	Cami-Knicer	كراسى به پانتۆڵ ، بەرگێكى ژێرەوەى ژنانەى يەك پارچەيە، لە كراسێكى بێ‌قوڵ و پانتۆڵێكى كورت پێك هاتووە هەتا سەر ئەژنۆ دێت
قميص تحتاني	Petti Coat = Chemise = Slip	ژێركراس، نيفستان، ئەتەك، كراسێكى درێژى بێ‌قوڵە لە ژێرەوە لەبەر دەكرێت
قميز = قميشة	Brick Kiln	كورەى خشت
قميص النوم (للرجال)، دشداشة	Night shirt	كراسى شەو بۆ پياوان - دشداشە
قميص النوم = منامة	Night gown = Bed gown	بيجامە
قميص بخاري	Steam jacket	كەراسى هەڵمى - چاكەتى هەڵمى - ديوارە دووبەرەكەى هەندێك دەزگا كە هەڵم بە نێوانياندا تێپەر دەكرێت بۆ گەرم كردنى ناوەڕۆكى ئەو دەزگايە
قميم - بقول = مييسة	Dried Vegetables	سەوزەى ووشكرا وە
قن ، خم، مزقة	Hen house = Coop Hutch	كولانەى مريشك
قنا - قصب الهند	Flowering-reed canna	قاميشى گوڵدار، ماروزان ، ڕووەكێ:ى سەلكدارە قەدەكەى قايمە ، گەڵاكەى گەورە و هيلكەييە ، گوڵەكەى هەرەنگيە سوور يان پەمەيى يان زەردە بۆ ڕازاندنەوەى باخچەكان بەكاردێت هەروەها ڕەنگێكى سووورى لێ‌دەردەهێنرێت هەندێكى سەلكەكانى گەور و بۆ خواردەمەنى بەكاردێن لەە ناوچە گەرمەكاندا دەڕوێت
قنا	Leptorrhinia	لووت پانى
قناطر الدم، دم الاخوين	Dragon blood tree =	خوێنى دوو براكە (راجع دم الاخوين) .
، قناية	Bract = Eole	قنچكى گوڵ، گەڵاكەى ئەستوورە دەورى گوڵى داوە
قناب	Perionyx	بێخى نينۆك، گۆشتى دەوروپشتى نينۆك
قنابية - اوستريا	Lever-wood = Iron-wood	درەختێ:ە تەختەكەى ڕەقە و قورسە لە بەرى كاژ (سنەوبەر) دەچێت
قناة- رمح	Spear-lance	ڕم
قناة البندقية (سبطانة)	Barrel	لوولەى تفەنگ
قناة بالوعية - فجوة بالوعية	Gat	ئاوەڕۆ
قناة - ترعة	Canal = Duct = scopper = Channel	ئۆكەند، جۆگە، كەلو، بۆرى، جۆك، جۆگالە
قناة الصفراء ، قناة صفراوية	Bile Canal = Biliary-canal = Bileduct	بۆرى زراو ، ئەو بۆرييەى كە لە جگەر دەردەچێت شلەيزراو دەبا بۆ توورەكەى زراو يان ڕيخۆڵە باريكە
قناة مائية ، مجرى الماء	Scupper = Agucduct	جۆگا، جۆگە
قنال، قناة	Channel, duct, canal	كەنال
قنالي	Canali	كەنالى ، ئەو كەنالانەى (قنوات) كە لەسەر ڕووى هەسارەى مەريخ هەن
قناة هضمية - قناة الطعام	Alimentry-Canal = Digestive-Canal	بۆرى هەرس، كۆئەندامى هەرس خواردن
قناة سلفيوس المائية	Aqueduct of Sylvius	
قناو وولف	Wolfian-Duct	(الكلية الوسطى)
قناة شوكية - قناة فقرية	Rhachidian-Canal	بۆرى برېرە، بۆرى بربرەى پشت

قناة ڤالوب ، قناة الرحم، قناة البوق، قناة البيض	Aqueductof = Fallopius = Fallopian Tube = Oviduct	بۆری منداڵدان ، بۆری ڤالوپ- بۆری هێلکه، ئەو بۆرییەکە هێلکە لە هێلکەدانەوە دەبات بۆ منداڵدان لە لەشی ئافرەتدا
قناة الحلمة ، قناة كوڤيري	Cuvierlan duct, mamilla duct	
قناة المبيض	Oviduct	بۆری گەرادان = گەراڕۆ- بۆری هێلکەدان
قناة البنكرياس	Pancreatic-Canal	بۆری پەنکریاس ، جۆگەی پەنکریاس
قناة كبدية	Blastoporlc-canal	بۆری جگەر، جۆگەی جگەر
قناة لمفاوية	Lymphatic canal	لیمفەبۆری، لیمفە جۆگە
قناة بولية	Urethra	بۆری میز
قناة هلالية (قنوات هلالية)	Semicircular-Canals	جۆگـە کەوانییـەکان لـە نـاوەوەی گوێچکـەدا پـەیوەندیان بـە هەسـتی خۆڕاگرتنەوە هەیە
قناة هافرسية	Haversian-Canal	بۆری هاڤرسیە، بۆرییـەکی باریکە ڕووی ئێسك دەگەیەنێتە بە مـەغزی ئێسکەوە پیایدا تێپەڕ دەبێت خۆراك دەبات بۆ ئێسك
قناة الحليب	Galactophor	بۆری شیر- شیرەڕۆ
قناة منوية	Spermatic duct	بۆری یان جۆگەی شاوەت
قناة دمعية	Lachrymal duct	بۆری فرمێسك
قناة سمعية - قناة السمع	Auditory-Canal	کونی گوێ، بۆری بیستن
قناة (قنوات) فولكمان		بۆرییەکانی ڤۆلکمان چەند بۆرییەکە ، بۆرییەکانی هاڤرس لە ئێسکدا دەگەیێنن بە یەکتری
قناة زيتية	Oil Duct	بۆری ڕۆن ، بۆری چەوری، بۆرییەکە لە شـانەی هـەندێك ڕووەکـدا هەیـە مادەی چەوری پەرشەوبوو دەردەدات
قناة الوقود	Fuel Channel	بـۆری سـووتەمەنی ، بۆشـاییەکی لولـەیی لـە تـەنی کارپێکـەردا ، سووتەمەی تێدەکرێت
قناة ناقلة للمني = الاسهر	Vas deferens	بۆری گواستنەوەی سپێرم
قناة هنتر		کەناڵی هەنتەر
قناة شعاعية	Radlal Canal	
قناة دافعة	Vas Deferens	
قناع	Mask	دەمامك= دەماخ
قناع واقعي		دەمامك- کلاوی پارێزەر، کلێتەی پارێزەر ، دەماخ، پێچ
قناع التنكر - وجه مستعار	Domino mask	کلێتەی خۆشاردنەوە
قناع واقي للغازات = كمامة	Gasmask	دەمامکی گازە ژەهرینەکان
قناع النحال	Bee evil	دەمامکی هەنگوین دەرهێنەر
قناة هوائية		بۆری هەوا
قناة المرارة ، قناة الموصلة الصفراوية	Cystic-canal = Cystic-duct	بۆری تاڵاو، بۆری توورەکەی تاڵاو
قناة الصفراء	Choledochos	بۆری زراو- کەناڵی زراو

قناة اوستاكي = قناة الاذن = نفير	Eustachian-tube	بۆری ئۆستاکی = کەناڵی ئۆستاکی ، ئەو بۆرییەکە لەناو قوڕگەوە دەچێت بۆناو گوێچکە تا پەردەی گوێ بپارێزێ لە تەقین لە کاتی زیاد کەم کردنی پاڵەپەستۆی هەوادا
قناوشق - قنة - قنة بارزد	Gum ammonia Galbanum plant	جۆرێکە لە ڕووەکی شملی ئاوکێکی وەمقی لینج لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ نەخۆشی سنگ باشە- زەمقی قەتاوشق
قنارية - حرشف	Artichoke	چاوبازە، کەرتەش
قنادية - زهرة = كندية = المرجان	Coral creeper	گوڵە مرجان - ڕووەکێ ی ڕیشاڵی کەپرییە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوی گەورمیە ڕەنگی پەمەیی و ئەرخەوانییە
قنال غوتنبرغ	gutenberg-Channel	
قناع - حجاب = برقع	Mask = kavl = Velum veil	ڕووپۆش، ، پەچە، سەرکلاو ، سەرپۆش، دەماخ
قناص	Hunter = Shooter	ڕاوچی- ئەو کەسەی کە خۆی بۆ نێچیر دەنێتەوە
قناية	Rivulet	جۆگە، جۆگا
قنب - حشيش	Hemp = Cannabis-Sativa	گوش، حەشیشە، ڕووەکی گوشی هیندی ڕووەکێکە گەڵاکەی پێنج پەلکی هەیە ڕیشاڵی لێدەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی پەت، هەروەها مادەیەکی سڕکەری لێدەردەهێنرێت پێدەووترێت حەشیشە(هاشیش) یان (ماریجوانا)
قنب هندي، حشيشة الكيف = شاهدانج	Indian hemp = Decan Hemp = Kenaf Hemp = Cannabis sativa	گوش هیندی ، شادانە، بەنگ، چەز، تۆو گوش، گیاکەندر، حەشیشە جۆرێکە لە ڕووەکی گوش دەڕوێنرێت لەبەرئەوە مادە ڕێسنیەی کە لە گوڵەکانیدا هەیە چونکە ئەو مادە ڕێسنییە مادەی حەشیشەی سڕکەر دەردەهێنرێت کە هەندێ کەس دەیکێشێت لەبەرئەوە قەدەغەکراوە و ئەم گیایە وەکو کونجی بە تۆو دەچێنرێت بۆ خواردن لاسکەکەی ماوەیەك لە ئاودا دەخوسێنرێت ئینجا دەکوترێت ڕیشاڵی سپی لێدەردەهێنرێت و دەڕێسرێت بۆ دروستکردنی پەت و گوریس
قنب مانيلا، ابق موزليفي	Abaca plant = Manila hemp	گوشی مانیلا ، ڕووەکێکە لە جۆری مۆز لە قەدەکەی جۆرە گوشێك دەردەهێنرێت پەت و قوماشی لێدروست دەکرێت بەری ئەم ڕووەکە بچووك و ترش و شیرینە
قنبين	Cannabin	کانابین- ڕێسینێکی ژەهرینە لە ڕووەکی گوشی هیندی دەردەهێنرێت
قناة	Quinnat = King Salmon	شاسەلەمون: جۆرە ماسییەکە
قنار	Onion set	قەلەمس- سەلکە پیازی وورد بۆ ڕواندن بەکار دێت
قناطر الدم - دم الأخوين = شجر دم التنين	Dragon blood tree	خوێنی دووبراکە- درەختێکە مادەیەکی ڕێسینی سووری لێدەردەهێنرێت
قنب - حنفاص - خيش	Canvas	حەنفاس- خانفاس: قوماشێکە لە گوش دروست دەکرێت
قنب سياحي	Ramie = Romee grass	راجع (رامی) = گوش سیام
قنب كلكوتا، جوت	Jute plant = Gunny-bag = Decan hemp =	جووت - گوش - گوێنی - گیایەکی کشتوکاڵی ڕیشاڵ لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی پەت و توورەکە
قنبع - عصافة	Glume	تویکڵی دەنکە گەنم
قنب مائي، تيل مائي	Double Tooth = Water-agrimony	گوشی ئاوی، ڕووەکێکە

قنبار- سينابار - زنجفر	Cinnabar	ژەنگبەر، مەعدەنی گۆگردیدی جیوە، ڕەنگەکەی سوورە بۆ بۆیەکردنی ئاسن دژی ژەنگ بەکاردێت
قنب	Sheath-Cover	توورەکەی کێری چوارپێ
قنبـــو، ذنـــب الثعلب ، ذنبيـة، ابودميم	Foxtail grass = Mouse tial grass = Black grass =Canary grass	دوف مشك، كلكە ڕێوی، گیاکاناری، کلکە مارانە ، جۆرە گیایەکە لە زەل دەچێت
قندية		ڕووەکێکی کەپرییە بەسەر درەختیشدا هەڵ دەچێت جۆرێکی هەیە سوورە زۆر بەرز دەبێتەوە گەڵاکەی گەورەیە لە زستاندا دەردەکەوێ بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێن
قنديل البحر ، رئة البحر ،ميدوزا، سمك هلامي	Sea nettle = Jelly-fish = Medusoid	چرای دەریا، مەشخەڵی دەریا، ماسی لینج ، میدۆسا، جۆرە گیاندارێکی ساکارە لە قەراغ دەریادا دەژی ، ئەندامێ ی هەیە وەك چزوو وایە دەدات بە دوژمنەوە زۆر جار دەبێتە هۆی کوشتنی گیاندایر تر تەنانەت مرۆڤیش، شێوەکەی لە زەنگۆڵە دەچێت شاخۆچکەی زۆری پیادا شۆڕبۆتەوە
قنـدول ، دارشيشـحان ، عود البرق	Spiny broom = Spiny Cytisus = Caly Cotome	دەوەنێکی دەشتەکی دڕکاوییە ، گەڵاکەی ئاوێتە و بچووکە و گوڵەکەی زەرد و بۆن خۆشە بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان دەڕوێنرێت
قندوس	Coendus	جۆرێکە لە سیخور لەش و سەری گەورەیە لەناو دار و درەختدا دەژی.
قندس، قندر، كلب الماء ، بادستر، بيدسنر ، حارود	Beaver = Castor	سەگلاو، گیاندارێکی شیردەری ئاویی قرتێنەرە ڕەنگی سوورێکی تۆخە پێستەکەیس بەنرخە بە ددانی لقی درەخت دەبڕێتەوە و هێلانەی لێ دروست دەکات.
قندس مسكي ، منك	Mink	جۆرێکی گەورەیە لە سەگلاو مەلەوانە پێستەکەی قاوەیی و بەنرخە.
قندس عملاق	Giant beaver	سەگلاوی مەزن ، گیاندارێکی قرتێکەوتووە
قنبز، شهرانج	Hempseed	تۆوی گوش، شادانە دەدرێت بە باڵندە هەروەها جۆرە ڕۆنێکی لێ دەردەهێنرێت.
قنبر	Blue fish	ماسییە شینە- جۆرە ماسییەکە
قنبلة ضد الاشخاص	Anti-personal shell	بۆمبای دژی زەلام- بۆمبای دژی مرۆڤ
قنبلة تنوير	illuminating shell	بۆمبای ڕووناك كردنەوە ، لەشەودا بۆ ڕووناك كردنەوەی شوێنی دوژمن بەکاردێت.
قنبلة مدفع	Cannonball	گوللە تۆپ- بۆمبای تۆپ، بۆمبایەك لە تۆپەوە بهاوێژرێت
قنبلة - قنبرة	Bomb = Shell	بۆمبا، هاوێژراوێکە ئاخنراوە بە تەقەمەنی وەکو باروت گەلێك هەیە ، سوتێنەر و میکرۆبی و ئەتۆمی و ژەهرینی... هتد
قنبلة صاروخية	Rocket bomb	بۆمبای ڕۆکێتی
قنبلة حارقة	Napalm	(ناپاڵم) بۆمبای سوتێنەر- بۆمبای ناپاڵم
قنبرة ، علعل، صعوة، قبرة - قبعة - ابوقولع	Sky lark = Lark	کلاوکوڕە، سوفیە قیتە، قازەلاخ، جۆرە کلاونە
قنبرة الصحراء - مكاء	Bifasciated lark = Desert lark	کلاوکوڕەی بیابانی
قنبر ام ، قنزعة سوداء	Dark-crested lark	کلاوکوڕەی کلاوڕەش
قنبرة الماء	Turn stone	باڵندەیەکی ئاو ی بچوکی لاق درێژی بەڵەکە

قنبرة امزنجية	Grey lark	کلاوکورەی بیانی
قنبرة هندية = حمر	Indian lark	کلاوکورەی هیندی
ذالوع الغياض = قنبرة الشجر	Wood lark	کلاوکورەی درەخت
قنبلة طائرة = قنبلة الطائرات	Flying bomb	بۆمبای باڵدار
قنبلة دخان	Smoke shell	بۆمبای دووکەڵ
قنبلة ضد الدبابات	Antitank shell	بۆمبای دژی تانك
قنبلة فسفورية	Phosphorous shell	بۆمبای فۆسفۆری : بۆمبایەکە مادەی سپی فۆسفۆری تیدایە زمانەیەکی کاتی تێدایە
قنبلة كيماوية	Chemical Shell	بۆمبای کیمیایی
قنبلة نجمية	Star shell	بۆمبای ئەستێرەیی : بۆمبایەکە مادە کیمایی تیدایە کەتەقی دەسوتێت بە مادە کیمیاییەکەی بە گڕێکی پرشنگدار دەسوتێت بۆ ڕووناك کردنەوەی نیشان لە شەودا
قنبلة تنوير	illuminating	بۆمبای ڕووناك کردنەوە لە شەودا ، بۆ ڕووناك کردنەوەی نیشانەی دوژمن بەکاردێت.
قنبلة هيدروجينية	Hydrogen bomb	بۆمبای هایدرۆجینی بنچینەیی ئەم بۆمبایە یەککگرتنی گەرمیی ناوکییە واتە دەستەبەرکردنی وزەی ئەتۆمی لە ئەنجامی یەککگرتنی ناوکۆکەکانی (نویات) توخمە سووکەکان لە پلەیەکی گەرمی زۆر بەرزدا ، لە لایەنێکی تیورییەوە گەورەترین بڕ لە وزە ئەوەیە کە لە ئەنجامی یەککگرتنی دیوتیریوم و تریتیۆنەوە پەیدا دەبێت
قنبلة عنقودية	Cluster-bomb	بۆمبای هێشوویی
قنبلة موقوتة	Temporary-bomb	بۆمبای کاتی
قنبلة يدوية	Hand grenad	بۆمبای دەستی ، نارنجۆك، بۆمبایەکی بچووکە پڕە لە تەقەمەنی بە دەست هەڵدەدرێت کە بەر شتێك دەکەوێت دەتەقێتەوە
قنبلة هايدروجينية	Hydrogen bomb	بۆمبای هیدرۆجینی
قنبلة ذرية	Atom bomb	بۆمبای ئەتۆم لە کانزای یۆرانیۆم دروست دەکریٚ ، بۆمبایەکی زۆر ترسناکە بۆ کوشتن و سوتاندن و ڕووخاندن ، چەکێکی جەنگی توقێنەرە پشت بە کارلێکی زنجیرەیی ئەو مادە تیشکدەرانە دەبەستێت کە لە ئەنجامی لەت بوونی ناوکییەوە پەیدا دەبن وەکو سەرچاوەیەك بۆ وزە
قنبل	Scarlet-mallow	دار و دەوەنێکی ڕازاندنەوەیە لە کۆمەڵەی تۆڵەکە، گوڵ کەیس گەورە و پەمەیی یان ئەرخەوانییە یان سوورە ، بەرەکەی چوار لەتکەیە تۆوەکەی تووکنە
قنبيط		راجع كلمه قرنبيط
قنبيل ، ورس	Kamala-tree	دەوەنێکی ناوچە گەرمەکانە لە بەرەکەی ڕەنگێکی سووری لێدەردەهێنرێت
قنبلة نيوترونية	Neutron bomb	بۆمبای نیوترۆنی - بۆمبایەکی هایدرۆجینی بچووکە دەتوانرێت بە هۆی بۆمبایەکی ئەتۆمی (گەردیلەیی) بچووکەوە بتەقێنرێت لە کاتی تەقیندا بە زۆری شتومەکی مادە وەکو خانووبەر بە ساغی دەمێنێتەوە ، بەڵام زیندەوەر بە تایبەتی مرۆڤ لەناو دەبات بە هۆی ئەو تەوژمە تیشکدارانەوە کە لێی پەیدا دەبێت و بریتییە لە تەوژمێکی نیوترۆنی مادەی تەقینی بۆمبای نیوترۆنی بریتییە لە تێکەڵاوی هایدرۆجین لە جۆری دیوتیریۆم و ترتییۆم.

قنة الجبل - قمة الجبل	Cyme = Summit	لوتكەی شاخ، سەرەپۆپەی شاخ
قنة	Vertex	تەوقی سەری باڵندە ، واتە پشتی ناوچەوانی
قنة شائعة ، كلخ - قنة بارزدا	Giant Fennel = Dorema = Galbanum-Plant	شمڵی مەزن- زەمقی بارزەد: گیایەکی دەشتەکییە رەگەکەی ئەیتوومر هەندێك مادەی پزیشکی بە کەڵکی لێدەردەهێنرێت وە لە قەدەکەی ناوکێکی زەمی لێدەردەهێنرێت
قنجر	Conger = Congereel	كونجەر ، مارماسییەکی دەریایی گەورەیە
قند = مفسل - غدة تناسلية	Gonad	لووی (گلاندی) زاوزێ
قند، قندة، ابلوج ، طبرزد	Sugar-Candy	قەنە ، شەکری قەند، شەکری قەنە، شەکری نەبات، نەبات، هەنگوینی شەکری قامیشی ووشك کراوە بۆ دەنگ نوسان باشە
قنديد = باذق	Brandy	براندی ، مەی : جۆرێکە لە مەی لە میوە دروست دەکرێت
قندلیة ، قندلي، قسطل هندي	Horse Chestnut = Indian Horse Chestnut	کەستای ئەسپ، دراو دەوەنێکی تەڕ و بڕی جوانە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوی زەرد یان پەمەیی یان سوورە ، بەرەکەی هەلوژەییە و پێچاوپێچە توێکڵەکەی درکاوییە، توێکڵەکەی لەگەڵ زەنجەفیل و بیبەر و گوڵا تێکەڵ دەکرێت بۆ نەخۆشی باشە
قنديل	Lamp	چرای لەمپا، چرا، قوتیلە، فەنەر، چراپیلکە
قنديل كبير		چلچرا
قندق البارودة = كرمانة	Gunstock = Butt	قۆناغی تفەنگ
قنز، عظم الكعب ، قنزعة ، رسغ القدم	Astragalus	ئیسکی پاژنە، مەچەکی پێ
قنر	Cunner	کەنەر- ماسییەکی دەریایی بچووکە دەخورێت
قنزعة ، اغرة - كشة - طرة	Crest = Top Knot = Plumicorn	پۆپنە، کاکۆڵ، کلاوی باڵندە ، پەڕی سەری باڵندە ، بریتییە لە چەند پەڕێکی درێژ بە پشتی سەری باڵندەوە وەکو لە شینە شاهۆ و کلاوکوڕەدا
قنزاع - مقتال - راف	Ruff	رەق - جەنگاوەر- باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی مریشك رەنگەکەی قاوەیی مەیلە و سوورە، نێرەکەی بەوە دەناسرێتەوە کە سەرەکەی پەڕی پێوەیە تەوقێکی پەڕ وابەدەوری ملییەوە لە کاتی شەڕ و پەلاماردا گیف دەبێت واتا پەڕەکان قیت دەوەستن
قنشيل ، ترغول	Tragalus	گیاندارێکی شیردەری کاوێژکەرە لە ئاسك دەچێت ، شاخی نییە گوێی کورتە کلکی وەکو کلکی بزن بەرزبۆتەوە، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە لە دارستانی ناو شاخدا دەژی
قنص = اقتناص	Hunting = Shooting	ڕاوکردن
قنصل	Consul	شابەندەر ، کۆنسوڵ، قونسوڵ هەر فەمانبەرێك نوێنەری وولاتەکەی خۆی بێت لە وولاتێکی بیانیدا بە تایبەتی کاروباری ئابووری هاولاتیانی خۆی لەو وولاتەدا بیبات بەڕێوە
قنصلية	Consulate	قونسوڵخانە، کونسلێتی، کونسوڵگە، نیشتەجێی قونسوڵ
قنصور، قلوتة	Bladder-senna tree	دەوەنێکی دەشتەکی پزیشکییە ، گەلاکەی ئاوێتە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی زەردە ، بەرەکەی لە بیبەر دەچێت شێوەیەکی میزەڵدانی هەیە
قنصلي	Consular	کونسوڵی ، هەر شتێك پەیوەندی بە کونسوڵەوە هەبێت
قنطار ، منقمن	Quintal = Cantar = Hundred weight = cental	تەغار = قاپان، ١٠٠ رەتڵ ، ١٠٠ پاوەند لە ئەمریکا، ١١٢ پاوەند لە بەریتانیا، ١٠٠ کیلۆگرامە لە فەرەنسا، ٤٤,٩٢ کیلۆگرام

قنطار عربي عامي	Arabic-Quintal	تەغاری مەرعی دەکاتە کێش ی ۱۰۰ رەتڵ، ۱۲۰۰ وەقیلە، ۲٥٦ کیلۆگرام
قنطار متري	Metric quintal	تەغاری مەتری دەکاتە ۱۰۰ کیلۆگرام
قنطريـــــــون، مرير، مران	Centaurea = Centaury = Brown rayed = Knap weed = Panicum repens = Torpedo grass= Couch panicum	مرۆ= تاڵەمارانە، تاڵۆ، گیادووپشکە، ڕووەکێکی گیایی ساڵانەی دڕکاوی تاڵە لە کەرتەشی دەچێت ، تامەکە تاڵە ، گوڵەکەی لەیلاقیە لەناو کشتوکاڵ و مێرگدا دەڕوێت زیـان بـە کشتوکاڵ دەگەیـەنێت ، ڕەگەکـەی دەرمـانی لێدەردەهێـنرێت بـۆ چـارەکردنی برینـ و ئاوسـانی دەم ، سـەری چڵەکانی تۆ ی پێوەیە لە کلکی دووپشك دەچێت گرێ گرێیە
قنطريون بهن، بهمن ابيض	White behen	گیایـەکی ساڵانەی دەشـتەکی پزیشـکییە لـەناو کێڵگـە و زەوی بـەیاردا دەڕوێت گوڵەکەی قرمزیە
قنطريون صغير ، مرارة الخش	Earth gall = Fever Wort	گیایەکی پزیشکیـیە ، گوڵەکەی بە شێوەی مێشووی پەمەیـیە ، دەرمانی ئاو دەرمانی کرمی لێدەردەهێنرێت
قنطريون عنبري	Corn flower	ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی ئاوێتەکان
قنطريون كبير ، عرطب	Great Centaury	گیایـەکی دەشـتەکی پزیشـکیـیە ، گەڵاکـەی ددانـدارە ، گوڵەکـەی شـینە، ڕەگەکەی بۆن خۆشە و تاڵ و تفتە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت
قنطرة ميناه	Aqueduct	ئاوبارە، پردێکە لەسەرپایە دانراوە جۆگەی ئاوی بەسەردا دەڕوات
قنطرة	Barrages = Viaduct	پردۆکە ، کەمەرە، دەمەنە، پردی بچووك، تاقی کارێز ، پرد، پـر، جـۆرە پردێکە لە شێوەی تاقدا لەسەر ئاو دروست دەکرێت بۆ پەڕینەوە لەبەرد و گەچ و یان چیمەنتۆ
قنطرة البريد	Post office bridge	پردۆکەی پۆستەخانە- دەزگایەکە لە چەند بەرهەڵستییەکی کارەبایی و پاتری و گلفانۆمەتر پێك هاتووە بۆ نێوان ئەو بەرهەڵستی کارەباییلنەی کە نەزانراون
قنطرة ويستون	Wheat stone-bridge	پردۆکەی ویستون، دەزگایەکە بۆ دۆزینەوەی بەهای بەرهەڵستی کارەبایی
قنطـرة فـاروليس - قنطرة فارولي	Bridge of Varolius = Pons Varolii	پردۆکەی ڤارولیس - پردێکە هەردوو بەشەکەی مەژی (مخيخ) لە مێشکدا دەگەیەنێت بە یەکترییەوە بریتییە لە تۆپەڵێك لە ڕیشاڵی دەماریی لە مێشکدا
قنطورس - قنطروس	Centaur= Centaurus = centaurus	(سێنتارو) ە کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە
قنعار - جهبل	Tragelaphus-gratus	جۆرە ئاسکێکی گەورەی چاخ کورتە لە نزیك زونگاودا دەژی
قنعة = كوة الحائط	Look	کونی دیوار
قنف		کونچکەی گەورەی شۆر
قنفاشة	Cryptops	گیاندارێکە لە هەزار پێ دەچێت لەشی لە (۲۱) ئەڵقە پێك هاتووە هەریەکە جووتێك پەل پێوەیە
قنفذ، انقد ، مدلج ، دارم، دالج، ابوالمـدلج ، عسـاعس، كبكـاب، شوهت، حسيكة، لثلة ، قباع	Hedgehog = Urchin	ژیژك، ژیشك، ژووژوو، ژووژی، ژووژك، ژیژی
قنفذ النمل ، نضناض	Echinda = Echidna	ژیشکی مێرووله - ژیشکی مێروولەخۆر
قنفذيات الجلد = شوكيات الجلد	Echinoderms	پێسـت ژیشـکی یـەکان- پێسـت دڕکاوییـەکان لقێکـە لـە کۆمەڵـەی گیاندارەکان، هەریەکەیان پێنج پەل لەیەکچووی شێوە تیشکییان هەیە وەکو ئەستێرەی دەریا، ژیشکی دەریا، خەیاری دەریا

قنفــذ البحـــر ، شيهم بحري	Sea-hedgehog = Sea-Urchin = Echinoid = Porcupine-fish	ژیشكی دەریا ، سیخوی دركـاویس ، گیاندارێكـه لـه كۆمەڵـەی پێست دركاوییەكان لەش بە قاوغی تەنكی تورت داپۆشراوە ئەم قاوغانە خڕو قوپاون بە درك داپۆشراون ، دركەكان توانلای جووڵانەوەیان هەیە، گون یان هێلكەدانەكەی بە سوورەوكراوی یان برژاوی دەخورێت
قنفذ الماء - سمكة قنفذية	Hedgehoge-fish	ژیشكی ئاوی ، ماسییە ژیشكی، ماسییەكی دەریایی دركاوییە سەری لە سەری ژیشك دەچێت
قنفول	Jamaica horse-been = Sowrd been = Jack-been = Canavalia	ڕووەكێكی كشتوكاڵی خشۆكە گەڵاكەی سێ پەلكە ، گوڵەكەی سوور یان قاوەییە ، بەرەكـەی لـە بـەری فاسۆلیا دەچێت دەخورێـت و دەكرێ بـه چێشت
قنفذية، اخينوبس	Echinops = Globe thistle	كەرتەش ، ڕوەكێكی دركاوییە
قنفــح ، نيـــض، شيهم، دلدل	Porcupine = hystrix	سیخور، سووچەر
قنفع	Acomys	ئەكومایس : گیاندارێكی شیردەری قرتێنەرە لـە كۆمەڵـەی مشـك، لەشی بچـووك و لاكێشـەییـیە ، لـە دواوەی پشـتیدا چـەند هێلێـك برژانگـی ئەستووری دركـاوی هەیـە مـێروو و مارمیلكـە و تـۆو و ڕەگـی درەخـت دەخوات
قنفشة	Gall-fly	مێشی مازوو= مێرووییەكی بچووكی ڕەنگینە لەسەر ڕووەكی وەكو بەڕوو دەژی و برینداری دەكات و لە شوێنی برینەكە مازوو پەیدا دەبێت
قنقن - قناقن	Dowser = Water finder	ئاودۆز- ئەو كەسەی كە شارەزایە لە دۆزینەوەی ئاو و مەعدەنی ژێر زەوی
قنقينا - سنكونا = كينا	Cinchona = Peruvian-bark	گەنەگەنە، سنكۆنا، حنیكونا، تویكڵی درەختی سینكۆنا دەرمانی كنینی لێدەردەهێنرێت بۆ چارەكردنی لەرزوتا
قنم	Rancidity	خراپ بوون و بۆگەن بوونی ڕۆن و چەوری
قن= عبد الارض	Serf	كوێلە - كوێلەی زەوی
قنو، كباسة	Recome of dates	هێشوی خورما
قنوب	Blossoms buds	
قنواتي		كارێزكەند ، بیرهەڵكەند
قنوي، وعائي	Vascular = Ductal	بۆری دار
قنومة ، ابوبوز	Mormyrus = Sacred fish	(مۆرمیرەس) ماسییەكی ڕووباری لاكێشەیە، پـەرەكانی نـەرمن دەمـی بچووكە بەڵام لمۆزێكی باریك هەیـە ، ئەندامی كارەبایی لـەم لاولـەولای كلكیەوە هەیە
قنومة	Cowrie = Cowry	سەدەفی كاوری - سەدەفێكی زەردە لە هەندێك وڵاتی ئاسیا و ئەفەریقادا وەكو پارەبەكاردەهێنرێت
قنية	Canaliculius = Ductule	كەناڵۆكە- كەناڵێكی بچووك
قنينة صغيرة	Phial = Flask	سوراحی ، گومگومە، كەموڵە، بوتڵ . لە شووشە دروست دەكرێت شلەی تیادایە هەڵ دەگیرێت
قنينة حجمية	Volumetric flask	بوتڵی قەبارەیی
قنينة ضيقة الفوهة	Bottle Narrow mouth	بوتڵی دەم تەسك.
قنينة واسعة الفوهة	Bottle Wide mouth	بوتڵی دەم پان.

قنينة الوزن		بۆتڵی کێشان، دەفری کێشان
قنينة قطارة	Bottle droping , weight bottle	
قنينة الكثافة	Condensation bottle	کومگومەی پێوانی خەستی ، کەموڵەی پێوانی خەستی
قنينة جمع الغاز	Bottle for Collecting gases	بوتڵی کۆکردنەوەی گاز
قنينة غسيل	Washing Bottle	سوراحی شتن ، بوتڵی شتن
قنينة لقتل الحشرات	Kilner jar	بوتڵی کوشتنی مێروو
قنيرة	Pepper	دەلوبیبەر.
قنينة وولف		بوتڵی وولف.
قن = سمك القن	Harsemackerel	جۆرێکە لە ماسی ماکسیریك
قن الدجاج	Hencoop	کولانەی مریشك
عنقود - عذق	Bunch of dates = Cluster	هێشوو.
قنينة - زجاجة	Bottle = Glass Bottle	قەتارە ، سوراحی
قنينة غسل الغاز	Washing Bottle	بوتڵی شووشە
قنينة حجمية	Volumetric flask	
قنينة جمع الغاز	Bottle for Collecting gas	
قنينة الشراب	Wine bottle	بوتڵی مەی
قنينة الحفظ لنماذج	Specimen jar = Bottle Wide neck	بوتڵی کۆکردنەوەی (پاراستنی) نموونە
قنينة كليزن	Claisen Flask	بوتڵی کلیزن، بوتلێکە دوو ملی هەیە بۆ دڵۆپاندنی شلە بەکاردێت
قنيصة - حديد	Game	نێچیر ، ڕاوکردن
قنيطة	Long worte	گیایەکی دەشتەکی‌یە
قنيصة		راجع (صيد)
قهبي، قهبية	Sand-partridge	سوێسکەی لم
قهد ، نرجس	Nar Cissus	نێرگز
قهرمانة - لونجية	House Keeper	کابان= کەیبانوو
قهقب	White-Bormigar	جۆرە باینجانێکە بەرمکەی سپی‌یە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت
قهقرة	Retrogression	گەڕانەوە بۆ دواوە ، نشوستی ، دابەزین لە پایەیەکی بەرزەوە بۆ نزم
قهقهة، كركرة	Cachinnation = Loud guffaw = Horselaugh	قیلکە، قیلکە قیلك، قاقای پێکەنین ، تریقە، تریقانەوە ، هاڕەی پێکەنین
قهم - سدم - عياف	Loss of appetite = Anorexia	کەمی ئارەزووی خواردن لە گیانداردا
قهوائي	Coffee Colour = Brown	قاوەیی، ڕەنگی قاوەیی
قهوائي	Coffee shop keeper	قاوەچی، چایچی
قهوة= بن	Coffee	قاوە ، ڕووەکێکە بەرمکەی بۆ وورياکردنەوەی مۆخ و بەهێزکردنی گەدە و یارمەتی دانی هەرس و نەهێشتنی برسی بوون و ماندوو بوون بەکاردەهێنرێت
قهيقران	Amphisbenus	جۆرە مارمێلکەیەکی بێ‌پەل لوولەیی‌یە لەماردەچێت ، ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلە و ڕەشە هێڵی بۆری تیادایە لە ژێر زەوی‌دا دەژی وە بە تایبەتی شارە مێروولە بۆ مسۆگەرکردنی خواردەمەنی

قوادم	Wing primaries = Primary Quills	شاپەر، ئەو پەڕە گەورانەن بە سەری باڵی باڵندەوە ژمارەیان (١٠-١١) پەڕە
قوادم الطير	Wing Primaries	پێشپەڕەوی باڵندە ، جخ، پەڕی باڵندە، شاباڵ، شاپەڕی باڵندە کە سێ پەڕی درێژە لە هەر باڵێکدا
قوام - قامة	Figune, stature	بەژن، باڵ، دیمەن، قەد
قوام - نيج	Texture	پەیکەر ، پێکهات
قوارض ، قواضم	Rodentia = Glires	گیانداره شیردەر ە قرتێنـەرەکان ، گیاندارە کرۆژەرەکان، گیاندارە کرۆژەندەکان وەکو کەروێشك.
قواع، ارنب وحشي ، ارنب بري	Hare	کەروێشکە کێوی ، کەروێشك ، رەنگەکەی قاوەیی یان سپی یان قاوەیی مەیلە و سوورە گوێچکەکانی درێژن
قواع - خزز	Buck-hare	کەروێشکی نێر
قواد - ديوث	Fancyman = Pimp	دەیوس ، گەواد
قواطع (اسنان)	incisor	برەرەکان
قوارة - مغرنة	Scoop = Corer	چەمچە
قواطع	Migratory birds	باڵندە کۆچکەرەکان - ئەو باڵندانەی کە تەنها لە وەرزێکدا لە هەرێمێکدا دەبن و لە وەرزەکەی تردا کۆچ دەکەن
قوات	Forces	هێزەکان
قوات الامن	Security-forces	هێزەکانی ئاسایش
قوات برية	Land forces	هێزەکانی زەوی
قوات سيارة	Mobile forces	هێزەکانی کەرۆکەکان
قوات غير نظامية	Irregular-forces	هێزەکانی غەیرەنیزامی
قوات مسلحة	Armed forces	هێزە چەکدارەکان
قوات مدرعة	Armored forces	هێزە زرێپۆشەکان
قوات مشتركة	Joint Forces	هێزە هاوبەشەکان
قوات قتالية	Combat forces	هێزە شەڕکەرەکان
قوائم	Limbs	پەلەکانی گیاندار ، پەلەکان
قوارت	Omnivora	ئەو گیاندارانەی کە گۆشت و رووەکیش دەخۆن
قوازب، برمائيات	Amphibia	گیاندارە تەڕ و ووشکیەکان وەکو بۆق
قوانين الغازات	Gas laws	یاساکانی گازەکان
قوانين التحليل الكهربائي	Laws of Electrolysis	یاساکانی شیکردنەوەی کارەبایی ، رێساکانی فارادای (یەکەم و دووەم)
قواس	Archer = Bowman	تیر هاوێژ- تیروکەوان باز
قوانين هورتون		یاساکانی هۆرتۆن
قوانين الاتحاد الكيمياوي	Laws of Chemical Combination	یاساکانی یەکگرتنی کیمیایی
قوانـــين الحركـــة لنيوتن		یاساکانی نیوتن بۆ جووڵە: ئەمانە سێ سایان زانا نیوتن دەربارەی جووڵە دایناون
قوانين الديناميكا الحرارية	Laws of thermo dynamics	یاساکانی پیرەۆدا ینەمکس ئەمانە دوو یاسان دەربارەی گەرمی و ئیش
قوباء حلقية	Ringworm = herpes	نەخۆشییە درمە ، بە هۆی مشەخۆری رووەکییەوە بڵاودەبێتەوە لیری شێوە ئەڵقەیی لەسەر پێست پەیدا دەبێت

قوباء الكرم	Vine-Scurf	نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی یە لە مێو دەدات
قوباء معدية	Contagious	درمە گرمەژنەیی
قوباء الركبة	Malanders = Rotten knot	نەخۆشی‌یەکی پێستی‌یە لە ئەژنۆی وولاخ دەدات
قوبة الغنم - فرح جمر	Milzbran d and Charbon	ئاگرە، نەخۆشی‌یەکی درمە لە مەڕو ماڵاتدا بلاْودەبێتەوە.
قوبة	Sterite	جومگەی سکی مێروو
قوبة- قشرة البيضة	Shell	توێکڵی هیلکە دوای هەڵهێنانی جوجکەکە
قوبـــع، فقـــاح ، ذعـــرة ، صفراعـون، ابـو فصـادة، ام عجلان ، ام سكعكع، قوبعة، شـقراق، طـير العراقيــب = زيطة، شرقرشرقرق	Wagtail = Motacil	کلك هەڵاْسەنگێنە، کلك هەڵتەکێنە، جۆرە باڵندەیەکە هەمیشە کلکی بەرز ونزم دەکاتەوە وەکو بترسێت وایە
قوبعة، سعفة	Tinea	(تینیا) مۆرانە جۆرە پەپولەیەکی زیان بەخشە به ڕووەك و جلوبەرگ
قوبع، ورتك اسفن	Skate	جۆرە ماسی‌یەکە
قوبيون ، حوت الجن	Goby	(گوبـی) جـۆرە ماسـی‌یەکی ڕووبـاری و دەریـای بچووکـەی سـەر زلـە پەرەکانی درکاوی‌یە هەندێکی دەخورێت بەڵام زۆری ژەهرینە
قوبيون نهري	Gudgeon	جۆرێ:ە لە ماسی شەبوت
قوة برية	Land force	هێزی زەوی بەشێکە لە لەشکر تانك و زرێپۆش بەکاردەهێنن
قوة برمائية	Amphibious force	هێزی زەوی ئاویی
قوة جوية	Air force	هێزی ئاسمانی - بەشێکە لە لەشکر فرۆکە بەکاردێنن
قوة مدرعة	Armoured force	هێزی زرێپۆش بە تانك شەڕ دەکەن
قوة مسلحة - قوات مسلحة	Armed Force	هێزی چەکدار
قوة بحرية	Sea Force	هێزی دەریایی : بەشێکە لە لەشکر کەشتی ئاسایی و کەشتی ژێر دەریا بەکاردێنن
قوبية	Cobaea = Cobea = Cathedral bells = Cups and Saucers	کۆبیا: ڕووەکێکـی کـەپری و ڕازاندنەوەیـە گوڵەکـەی لـە زەنـگ دەچێـت بنەوشەیی‌یە ، بەرەکەی لاکێشەیی‌یە
قوة	Power = Potential force	هێز، یارا، تین، توانایی، خووز، زۆر خورتی، ئەو کارەی کە کە دەبێتە هۆی جولاْندنی تەنێك یان گۆڕین خێرایی‌یەکەی یان گۆڕینی ڕێڕەوکەی بە (داین) یان (پاوندال) دەپێورێن
قوة التجاذب	Force of gravitation	هێزی کێش، هێزی ڕاکێشان
قوة الاضاءة		هێزی ڕووناك کردنەوە
قوة موجهة	Vector	هێزی ئاراستەکراو
قوة الارادة	Willpower	هێزی وورە
قوة التماسك	Coherance	هێزی یەکگرتن
قوة الالتصاق ، قوة استلاصق	Cohesion	هێزی پێکەوەنووسان
قوة الشد		هێزی بەستن
قوة بدنية	Physical strength	هێزی لەش
قوة الشلالات	White coal	هێزی تاڤگە = خەڵووزی سپی، هێزی ئاوی تاڤگە بۆ ئیش پێکردن بەکاردێت

قوة الماء	Hydrulic force	هێزی ئاو ، بۆ ئیش پێکردنی مەکینە
قوة كوريولي	Coriolis force	هێزی کوریولیس
قوة نووية حرارية	Thermonuclear power	هێزی ناوکی گەرمی: بڕی ئەو وزە مەزنەی کە لە یەکخستنی ئەتۆیی‌یەوە پەیدا دەبێت ، هایدرۆجینی قورس (یوتیریوم) یەکێکە لە کەرەسە خاوە سەرەکی‌یەکانی هێزی ناوکی
قوة الانبات	Germinal-power	هێزی چەکەرەکردن
قوة مغناطيسية	Magnetic force	هێزی موگناتیسی
قوة الحافظة ، ذاكرة	Memory	هێزی بیر، بیرتیژی
قوة كهربائية مغناطيسية		هێزی کارەبای موگناتیساوی
قوة مركزية	Central force	هێزی ناوەکی - هێزی چەقی
قوة صاعقة		هێزی لێدەر
قوة محصلة	Resultant force	
قوة طاردة مركزية =	centrifugal force	هێزی دەرپەڕاندن بۆ دەرەوە
قوة انتباذية- قوة مركزية	(centripelal)	
قوة التكبير (في المنظار)	Power of telescope	هێزی گەورەکردن لە دووربیندا
قوة معادلة	Equilibrant force	هێزی هاوکێش.
قوة جاذبة مركزية	Centripetal-force	هێزی ڕاکێشان بۆ ناوەوە
قوة جنسية ، نشاط جنسي	Sexuality	چالاکی ڕەگەزیی، هەست کردن بە ئارەزووی خۆشی ڕەگەزیی
قوة عاملة	Labour force	هێزی کارکەر
قوة بشرية	Manpower	هێزی مرۆڤایەتی
قوة احتياطية	Reserve force	هێزی یەدەگ
قوة نظامية	Organized-force	هێزی ڕژێمی - هێزی یاسایی
قوة انزال برية	Army landing-force	هێزی دابەزینە سەر زەوی
قوة برمائية	Amphibious-force	هێزی تەڕو ووشکی - هێزی ئاوی زەوی
قوة ضاربة	Striking-force	هێزی لێدەر
قوتي = غذائي	Pabular	خۆراکی = هەر شتێك پەیوەندی بە خۆراکەوە هەبێت
قوة دافعة = قوة محركة	Impetus = Impulse	هێزی پاڵ پێوەنەر ، هێزی بزوێنەر
قوة شرائية	Purchasing force	هێزی کڕیاری ، هێزی کڕین
قوة دافعة كهربائية		هێزی پاڵنەری کارەبایی: پەستانێکی کارەبایی‌یە لە ئەنجامی تێپەڕبوونی تەوژمی کارەبا بە بازنە کارەبایی‌یەکاندا پەیدا دەبێت
قوت ، غذاء	Diet = Pabulum = Notriment = food	خۆراك ، بژێو، زاد، خورشت
قوتاش، قطاس ، خشقاء، ياك - ثورالتبت	Yak	گاکێوی تیبت، گایەکی کەتەی تووك درێژی کێوی‌یە کلکی لە کلکی وولاخ دەچێت ، ڕەنگەکەی قاوەیی‌یە ، لە تیبت دەژی ، بە فارسی پێ‌دەڵێن (خۆش گا) وە بە عەرەبیش (البقره الگیبه)
قوري ، ابريق الشاي	Teapot	قۆری
قوزي - حمل ، او لحم الحمل	Lamb = Young-sheep	بەرخ یان گۆشتی بەرخ

قوس	Arc = Arch = Bow = Arcus	کەوات، قتا، کەمەر، بەشێکە لە چێوەی بازنە
قوسان (للكلمات و الجمل)	Brackets	جووت کەوانە لە نوسیندا بەکاردێت
قوس النصر	Triumphal-arch	تاقی سەرکەوتن ، ئەو تاقەی کەوەکو نیشانەیەك بۆ سەرکەوتن لە جەنگدا بینا دەکرێت
قوس غلصمي ، قوس خيشومي	Brnchial-arch	کەوانەی ڕیشەدار
قوس فقري	Vertebral arch	کەوانەی بڕبڕەی، ئەو کەوانانەی کە لە بڕبڕەی پشتدا هەن
قوس دائرة	Arc	کەوانەی بازنە، کەوانی بازنە
قوس القنطرة	Arch	تاقی پرد= عەگادە
قوس انعكاسي= قوس المنعكس	Reflex-arc	کەوانەی پەرچی: بریتییە لە ڕێبازی پرتەی دەماریی لە کاتی وەلأمدانەوەی وریا کەرەوەیەکدا (منبە)
قوس نبل = قوس نشاب	Persian bow	تیروکەوان
قوس النداف = كربال	Teasing bow	لۆرەك، کەوانەکەی هەلاجی بۆ لێدانی لۆکەکە.
قوس و قزح	Rainbow	پەلکە زێرینە ، کەسك وسۆر، کۆلکە زێرینە، ڕووداوێکە لە ئەتمۆسفێردا (جو) ڕوودەدات ، بە شێوەی کەوانەیەك لەهەوردا لەم ڕەنگانە پێك هاتووە بنەوشەیی، چوویتی، سەوز، زەرد، پرتەقالی، سوور، بە هۆی شیبوونەوەی تیشکی ڕۆژەوە لە دلۆپە ئاوی هەورەکەدا کە لە جیاتی سێ پالەیەکی (ناوێزە) (موشور) کریستاڵییە
قوس سباتي	Caritid arch	خوێنبەرێکە خوێن دەبات بۆ سەر و زمان
قوس شرياني	Arterial arch	کەوانەی بۆری خوێنبەر
قوس المحراث	Plough-tail	کەوانەی گاسن.
قوس عصبي	Nevral arc	کەوانەی دەماریی
قوس أخمصي	Plantar arch	کەوانەی بەری پێ
قوس وجني	Zygomatic arch	کەوانەی ڕوومەت
قوس كهربائي	Electric arc	کەوانەی کارەبایی: ئەو ڕووناکییە و گەرمییە بە تینەی کەڕوودەدات کاتێك لە تەوژمی کارەبا بە بۆشایی نێوان دوو مادەی گەیەنەردا تێپەڕ دەبێت ، بۆ ڕووناك کردنەوەی کیم و پەیداکردنی گەرمی بەرکادێت
قوس قوطي	Ogive	کەوانەیەکی لووتکە تیژ
قوس (الرامي) = قلادة	Sagittarius	کەوان (تیر ئەندان) کۆمەڵە هەسارەیەکە لە لەشەش هەسارە پێك هاتووە
قوس الابهر	Aortic arch	کەوانەی شاخوێنبەری خوێن
قوط = قطيع من الغنم	Flock of sheep	ڕانەمەر، مێگەلی مەر
قوطة	Pottle	سەبەتەی بچووك بۆ میوە
قوطة، طماطم، بندورة	Tomato	تەماتە
قوطي، نزواة- كوتي	Coati	(کواتی) : گیانداریکی شیردەری ئەمەریکی بچووکی جوانی تیسکنی گۆشت خۆرە لە سەگ دەچێت ، ڕەنگەکەی قاوەییە ، ژێر سکی زەردە لەمۆزی سپییە لەش و کلکی درێژن لەناو دارستاندا دەژی لەناوچە گەرمەکانی ئەمەریکادا
قوطيوس = رتم المكانس	Broom(Cytisus)	درەختێکە گەلأی درێژی شۆڕی هەیە ولێکی زەردە دەگرێت ، گسکی لێدروست دەکرێت
قوغ ابيض	Populus-alba	سپی چنار

قوغ اسود	Populus-nigra	ڕەشەچنار
قوغ بري ، غرب	Populus = Euphratica	چنارکێویلە
قوغ ، حور، غرب	Poplar = Block poplar	ڕەشەچنار ، جۆرێکە لە چنار ، درەختێکی گەورەیە لاسکی گەڵاکانی درێژە، بە قەڵەم زۆر دەکرێت وە بەرەکەی وەك قوتویەکی بچووك وایە ، تۆوەکەی مادەیەکی ئاوریشمی پێوەیە لە کۆمەڵەی بی دەژمێردرێت ، تەختەکەی سوودی لێوەردەگیرێ بۆ دروست کردنی کەل و پەلی ناومال و سووتەمەنی و دروستکردنی کاغەز و شقارتە و تەختەی موعاکس
قوفا	Millstone grit	بەردی دەستار، بەرداش = بەردێکیس کونی کونی ڕەش زۆر ڕەقە دەستاری لێدروست دەکرێت
قوفز	Klipspringer = Spring buck	ئاسکی بازدەر = ئاسکی گومەتە، ئاسکێکی ئەفریقی‌یە بازێکی جوان دەدات
قولحة الذرة	Corn-cob	دارکی گەنمەشامی ، هێشووی گەنمەشامی.
قولان ، فراء الهند	Koulan = Indian onager	کەرەکێوی هیندی
قولونيا - ماء التواليت	Cologne	فۆلۆنیا- ئاوی تەوالێت ، شلەیەکی بۆن خۆشە دوای ڕیش تاشین بەکاردێت یان بۆ لابردنی بۆنی ناخۆش لە تەوالێتدا
قولحة الذرة = عرنوس الذرة	Corncob	دارکی گەنمەشامی = هێشوی گەنمەشامی
قولنج	Colic = Colitis	کۆڵنج، برك، سوتانەوەی پەردەی ریخوڵە
قوليوس - زهرة الغمد	Colues	گونەکالانە- ڕووەکێکی گوڵدارە
قولون	Colon	کولون بەشێکە لە ڕێخۆڵە ئەستوورە
قولون صاعد	Ascendence colon	هەل کولون = کۆڵونی سەرکەوتوو بەشێکە لە ریخۆڵە ئەستوورە
قولون نازل	Descedence Colon	داکۆڵون= کۆڵونی داکەوتوو بەشێکە لە ریخۆڵە ئەستوورە
قولون مستعرض	Transverse	کۆڵونی باری پانی
قوم ، شعب	People = Nation	میللەت، نەتەوە
قومي = شعبي = وطني	National	میللی- نەتەوەیی، نیشتمانی
قوقمان - اذريون	Calendula = Marigold	ئازەرگۆن= قەرەقوز جۆرە ڕووەکێکە
قوماندس = مغاوير	Commando	کۆماندۆ، کۆمەڵە سەربازێکن لە نهێنی شەودا لە کەشتی‌یەکانەوە دەپەڕنەوە بۆ زەوی بۆ تێکدان و ڕووخاندنی مەڵبەندە لەشکری‌یەکانی دوژمن لەناو وولاتی خۆیدا
قوميسار - مفوض	Commisar	قۆمیسەر- مفەوەزی پۆلیس
قوميسير - عميل = وكيل	Commissar	وەکیلی بازرگانی
قومي	Nationalis	ماسی‌یەکی دەریایی‌یە شاخێکی هەیە بەسەری‌یەوە
قومية	Nationalism	نەتەوەیەتی - میللەت پەروەری - نەتەوەپەروەری
قونداقچي	Gunsmith = armourer	چەخماخساز - ئەو کەسەی کە چەك چاك دەکاتەوە
قولوني	Colic = Colica = Colonic	کۆڵونی - هەر شتێك پەیوەندی بە کۆڵونەوە هەبێت
قومندان - قائد = امر موقع	Commandant	قوماندان= سەرکردە
قومية = شعبية = وطنية	Nationality	نیشتمان پەروەریی.
قومسيونجي = وكيل اشغال	Commission agent	قومیسیۆنچی- وەکیلی ئیشوکار
قومسيون - عمولة	Commission	کۆمیشن- قومیسیون- کرێی دەلالی

قوق	To cackle	گارەگار، دەنگی مریشك.
قوق ، بجع، حوصل، سقاء ، جمل الماء - ابو جراب	Pelican	شەقاقوش= باڵندەیەكی ئاویی گەورەی كلك كورتە ڕەنگەكەی سپی یان پەمەییە لـە ژێـر قورگیـدا تورەكەیـەكی گـەورەی هەیـە ماسـی تیـادا كۆدەكاتەوە
قوقاة الدجاجة	Cackle	گارەگاری مریشك كاتێك كە لەسەر هێلكە دەكەوێتەوە
قوقة = ام قويق	Owl	كوندەبەبووی بچووك
قوقحـــان، زبيـــدة، سوسس، شجرة مريم، كحلة، اذريون البر	Crown daisy = Field marigold = Chrysanthemum = Yellow Corn flower = Calendula-Composite	كەركاش ، گیایەكی دەشتەكی و پزیشكی و ڕازاندنەوەیە گوڵەكەی سپی یان زەردە، گەڵاكەی تووكنە
قوقاع	Winter-Green	گیایەكە ڕەگەكەی ڕیشاڵییە ، گەڵاكەی هێلكەییە ، گوڵەكەی بە شێوەی هێشوی سپییە
قوقيس	Otocoris	جۆرێكە لە كلاوكوڕە دوو پەڕی بەسەرەوەیە
قوقش، اكبد، اشبور، صقر ، آكل الحيات	Milvago = Polyborus	مارخۆر ، باڵندەیەكی گۆشت خۆرە ، سەری زلە پەڕ لە پێیە، ڕەنگەكەی قاوەییە ، دەنووكی سەوزی مەیلە و شینە لەسـەر لاشـە و مێروو و مـار دەژی
قوقل	Tetraogallus	جۆرێكە لە سۆێسكە گەورەیـە ڕەنگەكەی خۆڵەمێشییە هێڵـی قـاوەیی تیادایە
قوقع	Cantharellus	جۆرە قارچكێكی زەرد یان پرتەقاڵی یە ، هەندێكی ژەهرە
قوقع، حلزون - بزاقة	Helix = Snail = Pet = Winkle	شەیتانۆكە ، قاقلە جنۆكە- ناخۆنی شەیتان، گیاندارێكی نەرمە لە شوێنی ئاویی و شێداردا دەژی ، دوو قۆچی هەیە بەسەریەوە لە ماوەی زستاندا خۆی لە قاقلەكەیدا مت دەكات و دەمـی قاقلەكەی بـە پەردەیـەكی ووشـك دادەخات لە هەندێك وولاتدا گۆشتەكەی دەخورێت
قوقع ليمنيوس	Snail limnaeus	لیمنیۆس - جۆرێكە لە شەیتانۆكە
قوقعة ارجوانية	Purple shell	سەدەفی ئەرخەوانی
قوقعة مخروطية	Conical shell	سەدەفی قووچەكی
قوقعة الاذن	Conchlea	قاقڵەی گوێچكە ، بەشێكی پێچاوپێچە لە گوێچكەی ناوەوەدا شلەیەك و پەردەیەك و كۆتاییەكانی دەماری بیستنی تیادایە
قوقعي	Cochlear	قاقڵەیی- هەر شتێك پەیوەندی بە قاقڵەوە هەبێت
قوقي ، حريش البحـر - كركدن البحر = نرول	Narwal = Narwhal	جۆرە نەهەنگێكە
قوقع مائي	Conch	لەپكەی ئاویی.
قونيزة		جۆرە ڕووەكێكە
قونة - ايقونة	Lcur = Image	پارچە مەعدەنێك ناو ناونیشانی لەسەر نوسرابێت
قويطي - كريز القدس - فقيش	Winter Cherry	جۆرە میوەیەكە
قوي	Strong = Robust	هێزدار ، بەهێز، توند، خورت
قوي ، متين	Firm	قایم ، توند
قوي البنية	Invigorate	لۆزەندەر ، تێكسماو ، بەهێز

قويم - سوي	Ortho-	پێشگرێکه به مانای ئاسای و ڕاست و دروست دێت
قويسة، قويصة = ناعمة - سالفيا	Salvia = Sage	(سالڤيا) ڕووەكێكی بۆن خۆشه ، قەدەكەی سپییه ، گوڵەكەی پەمەی یان بنەوشەیی و یان شین و یان زەرده لە درزی بەردەكاندا دەڕوێت بۆ مەبەستی پزیشكی سوودی هەیه
قوى فاندرفال		هێزەكانی ڤاندیرڤان : ئەو هێزە لاوازانەی كە لە نێوان گەردەكان(ولیكیولەوكاندا) مادەكان كاردەكەن
قوثيرة= كوثيرة	Mandolin	گیتارۆكە- ماندولین- ئامرازێكی موسیقایە لە عودێكی بچووك دەچێت
قيء اسود	Melanemesis	ڕەشە ڕشانەوە
قيء صديدي	Pyemesis	ڕشانەوە بە كێم و زوخاڵەوە
قيء الدود	Helminthe mesis	كرم هێنانەوە لە دەمەوە- كرم فڕێدان لە دەمەوە
قيء صديدي	Pyemesis	ڕشانەوەی كیمیاوی
قيء الحمل	Emesis gravid arum	ڕشانەوەی ژنی بێزووكەر
قيء = قياء	Vomit = Emesis = Emesia = Brash = vomiting	ڕشانەوە
قيء الدم	Hematemesis	خوێن هێنانەوە
قيافة الاثر - تتبع	Following the Tracks of	بە دووكەوتن
قيافة - هيئة	External-appearance	قیافەت
قيادة	Command	سەرۆكایەتی -بەڕێوەبەرێتی
قيادة عمليات	Operational-Command	سەرۆركایەتی كردارەكانی جەنگ - فەرماندەی كردارەكانی جەنگ
قيادة ، رئاسة	Lead = Guidance = Lead ship	پێشەوایی، پێشەنگی، سەرۆكی، سەرۆكایەتی، سەركردەیی
قياس	-metry	پاشگرێكە بە مانای پێوان
قياس - معايرة	Measure = Measuring = Gauging = Scale	پێوانە ، پێوان، پیڤان
قياسي	Standard	پێوانەیی
قياس الذبذبة	Oscillometry	پێوانەی لەرە
قياس جوكي	Jockey	جۆكی - ئەسپ سوار بە تایبەتی لە پێشبڕكێدا
قياس الاشعة	Actinometry	پێوانەی تیشك
قياس الحموضة	Acidimetry	پێوانەی ترس - پێوانەی ترشێتی
قياس دائري	Circular, Measure	پێوانەی بازنەیی: ڕژێمێكە بۆپێوانی كەوانەی بازنە و گۆشە بە پلە و خولەك و چركە
قياس الرطوبة	Hygrometry	پێوانەی شێ لە هەوادا
قياس مجال البصر	Optometry = Perimetry	بینایی پێوان - پێوانی بینایی پێوانی مەودای بینینی
قياس طبيعي		پێوانەی ئاسایی
قياس السكر	Saccharimetry	پێوانەی شەكر
قياس المبصر	Perimetry	پشكنین و پێوانی مەودای بینینی
قياس مئوي	Centigrade	پێوانەی سەدی
قياس فهرنهايتي	Fahrenheit scale	پێوانەی فەهرنهایتی

قياس القلوية	Alkalimetry	پێوانەی تفتی
قياس السعرات الحرارية	Calorimetry	پێوانەی گەرموکە(سعره)
قياس الحل	Acetimetry	پێوانەی سرکە
قياس الكحول	Alcoholometry	پێوانەی ئەلکهول
قياس السمع	Acoumetry	پێوانەی بیستن
قياس حركي	Dynamic scale	پێوانەی دینامیکی
قياس الارتفاع	Levelling	پێوانەی بەرزی
قياس المقارن، قياسة	Large Sailing boat	کەشتییەکی چارۆکەداری گەورەیە
قياضة، مقايضة	Truck	گۆڕینەوە لە کەل و قەل بازرگانیدا وەکو گۆڕینەوەی دەغلو دان بە شەکر و چای
قيام - نهوض	Rising	هەڵسان= هەستان
قيالة = ظهيرة	Midday = noon	نیوەڕۆ
قياس الالوان	Colorimetry	پێوانی ڕەنگەکان
قيثار ، قيثارة، جيتار	Guitar = Lyra = Cittern =Cithara	گیتار ، تەموورە چەنك، جۆرێکە لە کەمانچە ئامرازێکی مەسیقایە لە کەمانچە دەچێت
قيثار، شلياق	Lyra, Lyre = The Harp	لایرا، گیتار، تار، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە
قيثار البحر	Guitar-fish	ماسییە گیتارە
قيح- صديد	Pus, Matter	کێم، ئازربی، زووخاو، خوزاو، زوخ
قيحي = صديدي	Puric = Purulent	کێمی = هەر شتێك پەیوەندی بە کێمەوە هەبێت
قيحي	Pyo- Py-	پێشگرێکە بە مانای کێم
قيد - وثاق	Bridle = fetters = Shackles	پێوەند ، پاش بەند، کەلەپچە، تەووق، کۆت
قيد - رباط	Bond	بەند
قيد اللسان	Tongue tie	زمان بەستران
قيد لليدين - صفاد	Hand Cuffs = Gyves	کەلەپچە
قيد - رابطة	Vinculum	بەند= بەستۆك
قير- اسفلت	Asphalt = Pitch = Bitumen	قیر، زفت
قير		تیلمەی لووت، پارچە گۆشتێکە بە سەرووی دەنووکی هەندێك باڵندەوە.
قيراط ، دانق	Carat, Quirat	کارات= قیرات، نیودانگ، حەبیە، نیوەی دەیەکی دینار = ٠,٢گرام ، پێوانی کێشی بەردی بەنرخ وەکو ئەلماس بەکاردێت، وە بە مەبەستی لە کارات ٢٤/١ بەش شتێك لە کانزا بەنرخەکانی وەکو ئاڵتوندا مەبەس لە کارات بڕی ئاڵتونی تیزاب (خالیسە) بۆ نمونە نەسەنگی ئاڵتونی تیزاب =٢٤بەش - ٠,٢٠٥٩ گرام یان ٠,١٩٢٢گرام
قيريوس		جۆرە ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی سوبێر (هەنجیری دڕکاوی لقەکانی لوولەییە ، قیتە وەك مۆم وەستاوە
قيروطي		جۆرە مەلحەمێکە
قيروان - قافلة	Caravan	کاروان

قيسون، عشبة مقدسة	Lovender = Cotton = Ground-cypress	ڕێحانە کێویلە، جۆرێکە لە ڕووەکی ئەچیلیا دەشتەکی‌یە ، گوڵەکەی پەمەیی لان زەردە، گەڵاکەی وورد و تووکنە ، گەڵاو گوڵەکەوی بۆن خۆشن
قيصانة، قيصان	Moon fish= opah	ماسی‌یە هەیف ، ماسی‌یە زیوی ، ماسی‌یەکی کورتی قوپاوە ، ڕەنگەکەی زیوی‌یە لە دەریادا دەژی
قيصر - عاهل - امبراطور	Empiror, Czar	پاشا- ئیمبراتۆر = قەیسەر
قيصر الروم	Caesar	ناسناوی پاشاکانی ڕۆم بووە
قيصر الروس	Kaiser-cesar = Tzar = Czar	پاشاڵی ڕووس و ئەڵمان
قيصرية ، قيسارية	Caesarean = Roofed market place	قەیسەری ، کۆمەڵە دوکانێك هەموویان یەك دەرگا و یەك سەربانیان هەبێت
قيصوم جبلي، بعيثران، اخيليا منعشة	Achillea	لۆکەی لاوەنتە ، ڕووەکیَ:ی بۆن خۆشە گوڵەکەی زەردە
قيصوم - شيح = افسنتي - شيبه العجوز	Artemisia = Worm Wood = Absinth	بۆن خۆشکە- جۆرە ڕووەکێکە
قيضوم ، ريحـان الارض، مسك الجن	Abrotanum = Southern-wood = Old man	بۆمارانە- مارانبۆ: دەوەنێکی پزیشکی بۆن خۆشە ، گوڵەکەی بەش ێوەی هێشویەکی ئاڵتونی‌یە ،بۆنی خۆشە بەرەکەی لە بەری مۆرد دەچێت تاڵ و بۆن خۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت
قيصوم انثى - استولية	Cotton-lavender	سانتۆلیا
قيصوم كافوري ، مسيكه	Worm Wood	گیایەکی پزیشکی‌یە گوڵەکیە ئاڵتون و بۆن خۆشە
قيصان	Moon fish	هەیڤو ماسی- ماسی‌یەکی دەریای بچووکی پانی شێوە زیوی‌یە
قيض - قشرة المبيضة	Egg shell	توێکڵە ڕەقە سپی‌یەکەی دەرەوەی هێلکە
قيصرية ، عملية القيصرية	Caesarean = operation = Cacsarean section	نەشتەرگەری قەیسەری ، هەڵدڕینی سك و دەرهێنانی کۆرپەلە کە لە منداڵدان ئەگەر منداڵ بوونەکە زەحمەت بێت
قيطان	Cord = Braid = Lace = Thick ribbon	قەتیان
قيطون، خزانة	Cup board	دۆلاب
قيطس ، سيتاسيا	Cetus = Sperm Whale	نەهەنگی عەنبەر ، جۆرە نەهەنگێکە ددانی هەیە بە شێوەی کۆمەڵ دەژی لە دەریا گەرمەکانمدا مادەی عەنبەری لێدەردەهێنرێت
قيطس - حوت العنبر	Cetus = The Whale = Kaitos	نەهەنگ ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشووری یە ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی
قيظ ، شدة الحر	Scorching heat of summer	قرچە، قرچەی گەرما
قيعم، سنور	Cat	پشیلە
قيفاوي، خـافق - قيفاوس = ملتهب	Cepheus = Cepheid	سیفۆش، ئەستێرەیەکی پرتەکەرە پرشنگەکەی ناوبەناو دەگۆڕێت
قيق، زرياب، ابو زريق	Jay	بۆرەك ، قەلەباچکە ، جۆرە باڵندەیەکە لە قەلەڕەشکە دەچێت ، باڵەکەی هێڵدارە کلکی ڕەشە ، زۆر دەنگە گەنگ دەکات ، ڕەنگەکەی ژەنگارە، سەری ڕەشە هێڵی ڕەش و شی و سپی لەسەر سەر و باڵ و کلکی هەیە
قيقب، اسفندان	Maple = Acer Saddletree	کەیووت، نارەوەن، دارتۆخانە، کارەکار، کێکاو، تانکۆس ، دراەوەش، داریات، جۆرە درەختێکە گەڵاکەی لە لەپی دەست دەچێت گەلێك جۆری هەیە لقەکەی دارجگەرەی لێدروست دەکرێت بۆ ڕازاندنەوەی باخچەکان دەڕوێنرێت ، جۆرێکی هەیە بەرەکەی لە دووباڵ پێك هاتووە ، هەندێکی گەڵاکەی سپی‌یە گوڵەکەی زەردە ، هەندیَ:ی گوڵەکەی سوورە

قيقب حقلي ، شجرة العرب ، لسان العصفور	Birds Tongue = Dogoak = Master tree	زمانه چۆلەکە، جۆرێکە لە ڕووەك
قيقب زهري ، قيقب مزهر	Flowering-maple	دەوەنێکی هەمیشە سەوزە گوڵەکەی سوورە لە گڵۆپ یان چرا دەچێت
قيقة	Conchiferous	ئەو تەنکەی ناوەوەی هێلکە کە سپێنەی داپۆشیوە
قيقب- جميزي	Sycamore = Sycamore fig	سایکافۆر، جۆرێکە لە ڕووەك.
قيلة مهبلية	Vaginocele	ئاوبەندی گوڵینك
قيلة مبيضية	Ovariocele	ئاوبەندی هێلکەدان
قيلة نخاعية	Myelocele	ئاوبەندی مەغزیی
قيلة لمفية	Lymphocele	ئاوبەندی لیمفی
قيلة دموية	Hematocele	ئاوبەندی خوێ،
قيلة دمعية	Lacryocele	ئاوبەندی فرمێسك
قيلة مثانية	Cystocele	ئاوبەندی میزەڵدان
قيلة مغبنية	Bubonocele, vesicocele	ئاوبەنگی پەناڕان
قيلة لعابية	Ptyalocele	ئاوبەندی لیك
قيلة ، ادرة	Hydrocele = Dropsy of the Testicle or scrotum	ئاوبەندی گون- کیس گون، کۆبوونەوەی ئاوێکی مەیلە و زەردە لەو بۆرییەدا کە تۆو (سپێرم) لە گونەوە دەگوێزێتەوە
قيلة	-cele	پاشگرێکە بە مانای ئاوبەند - کیس
قيلة دموية	Haematocele	تورەکەی خوێ - کیسری خوێن، ئاوسانێکە بە هۆی دەلاندنی خوێنەوە بۆ هەندێك بەشەکانی لەش
قيلة دماغية	Encephlocele	قۆڕیی مێشك- هاتنە دەرەوەی مێشك لە ئێسکی شکاوی کاسەی سەرەوە
قيلولة - نوم الظهر	Midday nap	نوستنی نیوەڕوان
قيم - وصي - وكيل	Curator = Custodian	
قيمة حرارية	Caloric-Value	بەهای گەرمی- ئەو گەرمییەی کە لە ئەنجامی سووتانێکی کێشی سووتەمەنییەوە پەیدادەبێت
قيمة موجبة	Positive-Value	بەهای موجەب
قيمة الاستيل	Acetyl Value	بەهای ئەستیل ، ژمارەی میلیگرام لە هایدرۆکسیدی پۆتاسیۆم کە پێویستە بۆ هاوکێش کردنی ئەو ترشی سرکیکەی کە لە هاوکێش کردنی (تعادل) یەك گران لە چەوریی پەیدا دەبێت
قيمة حرارية - قيمة سعرية	Calorific-value	بەهای گەرمی
قيمة	Value	نرخ ، بایەخ، بەها، بایی
قيمة قيمة عددية - قيمة يودية - القيمة اليودية	Iodine-Value	بایەخی ژمارەیی، بەهای ژمارەیی ، بەهای یۆدی- بەهای یۆدی مادەیەکی ڕۆنی (پیوی) بریتییە لە بڕی ئەو یۆدەی کە لە لایەن یەك گەرد لەو ڕۆنەوە هەڵ دەمژرێت
قيمر		قەیماغ، سەرتوێژ، سەرشیر، توێژاڵ
قين- حداد	Black smith	ئاسنگەر
قينبرة ، جينبرة	Hoary Cress	گیایەکی زیان بەخشە بە کشتوکاڵ
قينس	Tragelaphus	جۆرە ئاسکێك ی گەروەیە هێڵی زەرد و سپی تیادایە

قیوء (یوثون)		جۆرە ڕووەکێکە گەڵاکانی ڕەوان کەر و ڕشێنەرەوەیە
قیون، دیك البحر	Halcyon = Kingfisher	باڵندەیەکی لەشکەی مام ناوەندیە هەمەڕەنگە لەناو دارستان و جۆگەی ئاودا دەژی
قیوط ، ذئب البراري	The praire wolf Coyote	(کۆیۆن) گورگی دشـتەکی گیانەوەرێکی بچووکە لـە گـورگ دەچێـت لـە باکووری ئەمەریکادا دەژی
قیوطیل = کیوتیل	Coyotillo	کۆیۆتیللۆ - گیایەکی ژەهرینە

ك

ك	K	(ك) کورتەی پلەی گەرمی پێوانەی کلڤن
كائن	Existent	بوە ، بوونەوەر
كائنات اولية	Protista	زیندەوەرە سەرەتاییەکان، ئەو زیندەوەرانەی کە لەشیان تەنها لە یەك خانە پێکهاتووە وەکوو ئەمیبا.
	Biota	زیندەوەرەکان، وکوو گیانەوەرو رووەك
كائن حي = كائنات حية	Orgazim = living	زیندەوەر: وەکوو گیاندارو رووەك.
كائن حي دقيق	Microorganism	زیندەوەری وورد وەکوو بەکتریا کە لە ژێر میکرۆسکۆپدا نەبێت نابینرێت.
كاؤلين = كاولين	Kaolin	قوری چینی، کائولین ، گڵە سپی
طين ابيض	Chinaclay	پاکترین گڵە لە سرووشتدا بۆ درووستکردنی فەخفوری بەکار دێت.
كاؤلينيت	Kaolinite	(کائۆلینات) ، مادەیەکی بنەرەتییە لە مەعدەنی کائۆلیندا
كاب	Wrapper = outer-leaf	پارچەیەك لە گەڵای توتنی ووشك، کە بشێت بۆ پێچانەوەی جگەرە.
كابح التيار	Resistor	ریزیستەر - بەرهەڵستیکار.
كابروليت	Caprolite	(کابرۆلایت)، جۆرێکە لە فۆسفاتی کالیسیۆم بەشێوەی کەرسەیەکی خاوە.
كابرو = غابرو	Gabbro	(گابرۆ) کەڤرێکە لە قوڵایی زەویدا پەیدا بووە، کە لە بنەرەتدا لە پلاجیۆ کلێزی کلس و پیرۆکسین و ئۆلیڤین پێك هاتووە.
كابركايللي - ديـك الخلنـج - صهيوج كبير	Capercailie = caper cailie	(کاپەر کایلی) - تەیهووی گەورە ، باڵندەیەکە جۆرێکە لە قەتی، بنەرەتەکەی باکووری بەریتانیایە، لە ساڵی (١٧٦٠) وە فری تێکەوتووە، بەڵام هێشتا لە وولاتی سویدا هەیە. لە باڵندە گەورەکانی کۆمەڵەی مریشکەو لە دارستانەکانی سنەوبەرو سەرووی ئەورووپاو باکووری ئاسیادا دەژی.
كابريومايسين	Capreomycin	(کاپریۆمایسین) جۆرێکە لە مادەی دژە ژیان لە لایەن ستریپتۆمایسینەوە دەردەهێنرێت، لە دەرمانسازیدا بەکار دێت.
كابتان	Captan	(کاپتـان) - ئاوێتەیەکـە لـە کـاربۆن و هـایدرۆجین و کلـۆرو نایـترۆجین و ئۆکسجین و گۆگرد پێکهاتووە، بە شێوەی تۆزێکی سپی هەیە، بۆ سازاندنی تۆوی رووەك و کوشتنی کەڕوو بەکاردێت. لە پیشەسازی پلاستیك و بۆیەو پێستەو لە پاراستنی میوەدا بەکاردێت.
كابسة	Pressor	پەستێنەر ، پەستۆك
كابة - الخناق - انقباض	Depression = low sprirts	ماتی - ماتەمینی - پەستی- دڵتەنگی - دڵقەبزی - خەمۆکی
كابلي - انقرديا - بـلاذر - مغنـة - جوزه كاشو	Acajou = anacadrdium = Cashewnut = Mahogany	(ئەکاجۆ) - ئەناکاردیەم -درەختێکە بەرەکەی لە دڵ ئـەچێ رۆنەکـەی بـۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی گولی باشە.
كابوشين - قردمقلنس - هجرس	Capuchin	(کاپوشین) - مەیمونی کڵاودار. (کاپوچین) مەیمونێکی رەنگ قاوەییە لە ناوەراستی ئەمریکاو کۆلۆمبیاو بەرازیل دا دەژی قژی سەری وەکو کڵاو وایە کلکەکەی درێژە.
كابوس جثام - ام الصبيان	Night mare = Succubg = succubis	ئاڵەشەوە - مۆتەکە - دێوەزمە - خێو - مێردەزمە
كابوك ، قابوق دعس	Cotton grass = Cotton sedge = Silk cotton tree	داری لۆکەی ئاوریشمی درەختێکی مەزنە بەرەکـەی بـە قـەدەر پرتـەقاڵێك دەبێت هێلکەیی یان خڕە ناوەکەی کۆڵکێکی تیایە لـە لۆکـە دەچێـت بـۆ هەندێ مەبەست بەکار دێت.

کابول	Cant lever	کۆڵەکەیەکە لە یەك لاوە جێگیر کراوە.
کابیاء = خنزیر هندي = خنزیر غینیا	Guinea - Pig = cavia	(کاڤیا) بەرازی غینیا ، گیاندارێکی قرتێنەرە ، لە کەروێشك دەچێت شیردەر لەشەکەی گەورەیە ، سەری ئەستورە لمۆزی کولە گوێی بچوکە پەل کورتە، تیسکنە رەنگەکەی قاوەیی یا قاوەیی سووربباو یان زەردە لە باشوری ئەمریکا دەژی.
کابیبارا = خنزیر الماء	Capybara	(کاپیبارا) بەرازی ئاویی ، گیاندارێکی قرتێنەرە ، کلکی نییە، درێژییەکەی لە (٩٠) سم زیاترە، لە ئەمەریکای باشوردا دەژی، گەورەترین جۆری قرتێنەرەکانە، بە ئاسانی ماڵی دەکرێت.
کابیرو	Kaberu	(کابیرۆ) = گیاندارێکی شیردەرە لە کۆمەڵەی سەگ
کابازیت = جابازیت	Chabazite	(کابازایت - چاپازایت) بریتییە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆمی کالیسیوم، رەنگەکەی سپی، مەیلەو سورە، زەردە یا قاوەیییە لە چارەکردنی گیرو گرفتی ئاودا بەکار دێت. یاسای کیمیای = $CaAl_2Si_4O_{12}.6H_2O$
کاتابریس	Catapres	(کاتاپریس) دەرمانێکە بۆ چارەسەرکردنی کرژی یان پەستان لە لەشدا بەکار دەهێنرێت بە شێوەی حەبە.
کاتاراکت = اضلام العدسة	Cataract	(کاتاراکت)، ئاوی سپی، تەمی زەرەبینی چاو، ئاو لەچاو هاتن، نەخۆشی ئاو هاتنە چاوەوە.
کاتارهیني	Cattarrhine	کاتارهینی ، مەیموونە لووت باریکەکان.
کاتایون = کاتیون	Cation	(کاتایۆن) ئایۆنێکە بارگەکەی موجەبە لەکاتی شیکردنەوەی کارەباییدا بەرەو جەمسەری کاتۆد دەڕوات.
کاتالین	Catalin	(کاتالین) جۆرێکە لە ئاوی شین (رەش) لە چاودا بەکار دەهێنرێت.
کاتب	Writer	نوسەر، رازگر
کاتب السر= سکرتیر= کاتم السر	Secretary	سکرتێر.
کاتب حسابات	Accountant	ژمێریار
کاتب عدل	Notarypublic	نووسەرێکی دادگاییە ئەو رێکەوتنانە دەنوسێت کە خاوەنەکانیان دەیانەوێ شێوەیەکی یاسایی یان بدەنێ.
کاتدرائیة	Cathedral	کڵێسەی گەورە.
کاتکول - کتشول = کاتیکول - فنیل ثنائي الهیدروکسیللي	Catechol	(کاتیکۆل) کریستالێکی دەرزیلەی بێ رەنگە لە درەختی کاشیوو دەردەهێنرێت، وەکوو ماددەی پاکژکەرەوەو لە بۆیەو لە وێنەگرتنی فۆتۆگرافیو مەرەکەبو لە دروستکردنی پەیینی سووکەڵەدا بەکار دێت.
کاتلوك مسیر	Messier Catalogue	کەتەلۆکی میسێر
کاتم = کتیم	Impermeable	نەهێڵ ، ناگوزەر، نەگوزەر - ئەوکەڤرەی کە ناهێڵێت ئاوی پێدا گوزەر بکات.
کاتم السر - سکرتیر	Secretary	سکرتێر - رازگر.
کاتم الصوت	Muffler	بێ دەنگ کەر ، کپکەر.
کاتلینیت	Catlinite = pipestone	(کاتلینایت)، مەعدەنێکی سلیکەیتی دەنکۆڵە ووردە.
کاتولیت	Catolyte	(کاتولایت)، بەشێکە لە ئەلکترۆلایت دەوری کاتۆدی داوە ، پێکهاتە کیمیاییەکەی یان پەیتییەکەی ، بەکاری کارلێکی کاتۆد دەگۆڕێت.

کاتیکۆ- کاد	Catechu	(کـاتیکوو) مادەیـــەکی رەقـە بـەڵام زوو دەشــکێت (تورتــە) رەنگەکــەی قاوەییـیـەکی تۆخـە، لـە تەختـەی داری (کاشیاکاتیکو) کـە جۆرێکـە لـە درەختی ئەکاکی (ئەکاسیا)، دەردەهێنرێت مادەیـەکی گیرکـەرە لـە دەبـاغ کردنی پێستەو چاپکردنی قوماشـی لۆکـەو لـە مـەیانی پزیشـکیدا بـەکار دەهێندێت.
کاتینغا = کاتینجا	Catinga	(کاتینگا) - دارستانی ناوچە ئیستیوائییەکانی وڵاتی بەرازیل.
کاثب = جاروك	Withers - of horse	ناوشانی وڵاخ.
کاثود - مهبط	Cathode	(کاثۆد) ، ئەو بەشە جەمسەرەیە کە ئەلکترۆنی لێ دێتە دەرەوە لە بۆری ئەلکترۆنیدا، ئـەو جەمسـەری (پۆلـی) کارەبایی‌یـە کـە تیـایدا، توخـم یـان ئایون، ئەلیکترۆن وەردەگرێت.
کاجو	Kagu	(کـاجو) باڵندەیەکـە لـە کۆمەڵـەی قوڵنـگ بەقـەدەر شینەشـاهۆیەك دەبێـت، باڵەکانی لاوازن توانای فڕینی نی‌یە، لە دوورگەی کالیدۆنیای نوێدا دەژی.
کاح - کیح = سفح الجبل	Side of mountain	دامێنی چیا.
کـاحل = کعـب القـدم = کعب الرجل	Ankle = Ankle bone	پاژنەی پـێ ، قوڵـە پـێ ، قوڵـە قـاپ ، مەچـەکی قـاچ ، رەقەڵـە ، پـەحنی ، گوریزنگ ، رەقەڵەی بەینی پێ‌و لولاقی قاچ.
کاد	Cade	(کاد) جۆرێکە لە درەختی هەڤریسك.
کاد هنـدي = سنط کاشو	Catechu-tree = acacia catechu = Khair tree	کاجو، کاتشو، مادەیەکە لە درەختی ئەکاسیا (ئەکاکی) دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی‌و رەنگ کردن‌و دەباخی بەکار دێت.
کادالوم	Cadalume	(کادالووم) نیشانەیەکە بۆ رێگەی (پرۆسەی) رووکەش کردنی کارەبایی بە کادمیۆم بۆ پاراستنی ئاسن‌و پۆڵا.
کادافیرین	Cadaverine	(کادافیرین)، شلەیەکی بـێ رەنگـە لـە دروسـتکردنی پۆلیمـەرو لێکۆڵینـەوە بایۆلۆجی‌یەکاندا بەکاردێت.
کادح	Labour, toiler	رەنجدەر ، ئیشکەر، زەحمەت کێش.
کادمة - ماکنة قص- الثیل	Lawn- mower	مەکینەی چیمەن ، مەکینەی چیمەنبڕ.
کادمیوم	Cadmium	کـادمیۆم = توخمێکـی کانزاییـە هێماکـەی (cd) ژمـارەی ئەتۆمی‌یەکـەی (٤٨) و کێشی ئەتۆمی ١١٢/٤ هاوهێزی‌یەکەی (٢) هەشت هاوتای جێگیری هەیە، بە شێوەی کانزایەکی شینی مەیلەو سپی یان تۆزێکی سپی مەیلەو خۆڵـەمێشی هەیـە، بـۆ رووکـەش کردنـی کانزاکـان‌و لـە درووسـتکردنی دارشـتەو ئـامرازی ئەلـەکترۆنی و پاراستنی دەزگاکـان لـە ئـاگرو پـاتری کادمیۆم‌و تەلی ناردنی هێزی کارەبای تەلەفزیۆن‌و بۆیـەی سیرامیك‌و میناو داین کردنی لەت بوونی ئەتۆم لە کارپێکەرە ناوکی‌یەکاندا ، هـەروەها لە دەرمانی کەڕوو کوشتن و لە وێنەگرتنی فۆتۆگرافیدا بەکار دێت، ناوەکەی (کادمیا)، زەوی دەگرێتەوە ، هەڵمەکەی ژەهرین‌و رەنگ پرتەقاڵی‌یە.
کادمیا	Cadmia	(کادمیا) یەکێکە لە ئۆکسیدەکانی زینك.
کــــادولینیت = غــــادولینیت = جادولینیت	Gadolinite	(گادۆلینـایت)- مەعدەنێکـە لـە بـیریلیۆم‌و ئاسـن‌و یتـەریۆم و سـلیکۆن‌و ئۆکسجین ، رەنگەکەی رەشی مەیلەو سەوز ، قاوەیی‌یە.
کادي	Caddy	(کادی) شلەیەکی کادیۆمی‌یە بۆ لەناوبردنی کەڕوو بەکار دێت، بە تایبەتی لە گژو گیادا.
کادینین	Cadinene	(کادینین) هایدرۆکاربۆنێکی رێسینی‌یە لە رۆنی کاد دەردەهێنرێت.

كاذب - زائف	Pseudo = false =pseud	پێشگرێکە بە مانای درۆزنە ، گەند ، ساختە.
كاذب الخنوثة	Pseudo- hermaphrodite	نێرەموکی درۆزنە - گەندە نێرەموکی
كاذة	Inguinal region	بەرموسڵدان ، لاران ، کە دەوری ، ئەندامی رەگەزی داوە، پەناران.
كاذي	Pandang oil plant = Screw pine = pandanus	درەختێکە لە دارخورما دەچێت ، بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکار دێت، گوڵەکەی بۆنی رۆنی پێ خۆش دەکرێت، بەرەکەی قوچەکەیە دەخورێت.
كاراتيه	Karate	(کاراتێ) ڕێگەیەکی یابانییە بۆ خۆپاراستن بەبێ بەکارهێنانی چەك.
كاراثين	Karathane	(کاراثـین) ، دەرمانێکە بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی رووەکی.
كاراكارا - قراقارا = كركار	Caracara	(کاراکارا) ، هەڵۆیەکە لە باشووری ئەمەریکادا دەژی.
كاراكـــال - عنـــاق الأرض - عنجل - فنجل - فرنق	Caracal = felis caracal	(کاراکال) ، گوێ رەشە - پشیلەی دارستان گیاندارێکی درەندەی گۆشتخۆرە لە کۆمەڵەی پشیلەیە رەنگەکەی سووری مەیلەو قاوەییە، گوێچکەکانی تۆپەڵە مووی رەشیان پێوەیە ماڵی دەکرێت و راوی پێ دەکرێت.
كاراكول - نعجة كاراكول	Caracul = karakul	(کاراکوول) جۆرێکە لە مەر.
كارامايسين = غارامايسين	Garamycin	(گارامایسین) جۆرێکە لە مەڵحەم و قەترەی چاو.
كارامل - كاراميل - كرملة	Caramel	(کارامێل) - کرێم کارامیل - جۆرێکە لە حەڵوا لە شیرو هێلکەو شەکری سووتاو دروست دەکرێت، هەروەها لە گەرم کردنی شەکر پەیدا دەبێ ، بەکار دەهێنرێ بۆ رەنگ کردنی (ویسکی) کارامل شەکری سووتاو ، لە شلەی ئاووگی گەنمەشامی دروست دەکرێت بە گەرم کردن.
كارمين = كرمين	Carmine = Carmin	(کارمین) رەنگێکی سورە لە پوختەکردنی رەنگی قرمز بە ئاوی کوڵاوو نیشاندنی بە ئەلۆمینا دەستگیر دەبێت لە ٥٠٪ ترشی کامینیکی تیادایە بۆ رەنگ کردن بەکار دێت.
كارب - شبوط	Carp	(کارپ) - جۆرێکە لە ماسی.
كارباكول	Carbachol	(کارباکۆل)، ئاوێتەیەکە بە شێوەی بلووری زەرد یان سپی هەیە، یان بە شێوەی تۆزێکی بلوری هەیە، لە ئاوو ئەلکهولدا دەتوێتەوە، لە دەرمان سازیدا بەکار دێت.
كاربازول	Carbazole $(C_6H_4)_2NH$	(کاربازۆل)، ئاوێتەیەکی کیمیاییە لە خەڵوز درووست دەکرێت بە شێوەی بلووری سپی هەیە، بۆنێکی تایبەتی هەیە، لە دروست کردنی بۆیەو تەقەمەنی و دەرمانی مێروو کوژو رۆنی مەکینەو مادەی دژی ئۆکسینەر لە لاستیکدا بەکاردێت.
كارباريل	Carbaryl	(کارباریل) - ئاوێتەیەکی رەقە بە شێوەی دەرمانی مێروو کوژ بەکار دەهێنرێت.
كارابس الذهبية	Golden beetle	کارابسی زێڕی ، جۆرێکە لە قالۆنچە.
كاربون- كربون	Carbon	(کاربۆن) ، خەڵوز، رەژی، رەژو،مادەیەکی ساکارە، (ناکانزا) رەقەو رەشە، ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٦)، کێشی ئەتۆمییەکەی (١٢) لە پێکهاتنی شانەی زیندەوەردا بەشدارە، بەشێوەی سوتەمەنی بەکاردێت هەروەها گەلێك سودی تری هەیە نیشانەکەی (٢) هاوهێزییەکەی (٤).
كاربوني(ج)	Carboni -ferous	کاربۆنی (ج) سەردەمێکی جیۆلۆجییە تیایدا کۆنترین و گرنگترین نیشتەنی خەڵوز پەیدا بووە.
كاربون (١٤)	Carbon 14	کاربۆن (١٤)، هاوتایەکی تیشکدەرەوەی کاربۆنە، کێشی گەردیلەییەکەی (١٤)یە لە جیاتی (١٢) نیوە تەمەنی شی بوونەوەکەی (٥٥٦٨) ساڵە، بۆ مەبەستی دۆزینەوەی تەمەنی کەڤرو بووبەردەکان بەکار دێت.

كاربون فلوري	Fluoro Carbon	(كاربۆنی فلۆری) - ئاوێتەیەکی ئەندامییە ، فلۆری تێ کراوە لە دروستکردنی گریس و بۆیەدا بەکار دێت.
كاربون فعال	Active Carbon	كاربۆنی چالاك
كاربوني فحمي	Carbonaceous	(كاربۆنی) = خەڵوزیی ، هەرشتێك پەیوەندی بە كاربۆن یان خەڵوزەوە هەبێت.
كاربون مشع	Radio active carbon	كاربۆنی تیشکدەرەوە، ئەو كاربۆنەی کە رەوشتی چالاکی تیشدانەوەی هەیە.
كاربة - مسلفة قرصية	Disc harrow	شانەی خەپلەیی - ئامرازێکە بۆ رێکخستنی زەوی کێڵراو.
كاربوراتير	Carboretor	(کابرێتەر) = ئامرازێکی میکانیکییە لە جوڵێنەری سوتانی ناوەکی ئۆتۆمبێلدا بەکار دێت.
كاربوهيدرات - كربوهيدرات	Carbohydrate	(كاربۆهیدرات) ، کۆمەڵە ئاوێتەیەکی ئەندامی (ئۆرگانیکییە) ، لە كاربۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجین پێکهاتووە، وەکو شەکر و نیشاستەو سلیلۆز. رێژەی هایدرۆجینەکەی بۆ ئۆکسجینەکەی ئەکاتە ١/٢.
كاربوراندم - كاربيد السليكون	Carbourundum	(كاربۆراندم) - كاربیدی سلیکۆن.
كاربوكبس - دودة الثمار	Carpocapsa	کرمی میوەجات جۆرە مێرویەکە زیان بە درەختی بەردار دەگەیەنێت.
كاربوكسيلاز	Carboxy lase	(كاربۆکسیلێز) ..
كاربوكسي هيموغلوبين	Carboxy hemo-globin	(كاربۆکسی هیمۆگلۆبین) هیمۆگلۆبینی خوێن، ئەگەر گازی یەکەم ئۆکسیدی كاربۆنی مژی بێت، یەکی دەخات لە گواستنەوەی گازی ئۆکسجین دا.
كاربونات النحاس القاعدية	Basic copper carbonate	بێزیك کوپەر كاربۆناتی ، كاربۆنەیت مس تفت..
كاربونيل - كربونيل	Carbonyl	(كاربۆنیل) ئاوێتەیەکە دژی رزین بۆ پاراستنی تەختە بەکار دێت.
كاربونادو = الماس اسود	Carbonado	(کاربۆنادۆ) - ئەڵماسی رەش.
كاربونات	carbonate	(كاربۆنات)، رەگی ترشی كاربۆنێك هاوهێزییەکەی (٢).
كاربونات الكالسيوم - مادة اللؤلؤ - طباشير	Calcium-carbonate	دەباشیر ، تەباشیر ، کالیسیۆم ، كاربۆنات ، بەردی قسل
كاربونات الصوديوم		
كاربونات البوتاسيوم		
كاربيد - كربيد	Carbide	(كاربید) رەگێکی کیمیاییە هاوهێزییەکەی (٢) وەکوو لە کالیسیۆم كاربیددا.
كاربينول	Carbinol	(كاربینۆل) ، ناوی زانستی ئەلکهولی مەثیلی.
كاربيتول	Carbitol	(كاربیتۆل) ناوێکی بازرگانییە بۆ کۆمەڵەی ئەو ئیثەرانەی کە تاك یان جووت ئەلکیلن.
كارت - بطاقة	Card	بیتاقە - بلیت.
كارتون - ورق مقوي	Cartoon	كارتۆن ،موقەبا.
كارتون مسامي	Porous cartoon	كارتۆنی کونیلەدار.
كارتوغرافيا	Cartography	(كارتۆگرافی)دروستکردنی نەخشەو پەیکەری جیۆگرافی
كارثة - نكبة	Catastrophe = Cataclysm	کارەسات ، بەسەرهات ، کۆست. نەگبەتی، رووداوێکی جیۆلۆجی بە تینە هەموو یان زۆربەی زیندەوەرانی ناوچەیەکی تیادا دەفەوتێت.
كارثامين	Carthamin ($C_{21}H_{22}O_{11}$)	(كارثامین) تۆزێکی سووری تۆخە.بریسکەیەکی سەوزی هەیە ، کەمێك لە ئاودا دەتوێتەوە، لە ئەلکهولدا دەتوێتەوە، بۆ رەنگ کردن بەکار دێت.
كارثة طبيعية		کارەساتی سرووشتی
كارديوغراف - راسمة القلب	Cardio graph	(كاردیۆگراف) ، ئامرازێکە بۆ وێنەگرتنی (تۆمارکردنی) پرتەی دڵ.

کاردیتوکسین Carditoxin (کاردیتۆکسین) ، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی پەك کەوتنی دڵ ، بە شێوەی حەب هەیە.

کاردینیا (گاردینیا) دەوەنێکی جوانە ، بۆ رازاندنەوەو سێبەر بەکاردێت. هەمیشە سەوزە ، نزیکەی (٢م) بەرز دەبێتەوە گەڵاکانی هەمیشە سەوزو ئەستورن ، گوڵەکانی سپی یان زەردی بۆن خۆشن.

کارست Karst (کارست) کەڤرێکی کلسی‌یە، بەکاری ئاوی رەوان تووشی داڕزین بووەو وای لێهاتووە، کە لە بەرو ئەشکەوتی ئەوتۆی تێدا پەیدا بێت کە رووباری ژێر زەوی پیادا تێپەڕبێت.

کارفون Carvone (کارڤۆن) شلەیەکە رەنگەکەی زەردی کاڵ یا بێ رەنگە، بۆنێکی تیژی هەیە لە ئەلکهول‌و ئیثە رو کلۆرۆفۆرم دا دەتوێتەوە ، بەڵام لە ئاودا ناتوێتەوە. بۆ بۆن‌و تام خۆش کردن بەکار دێت.

کارفاکرول Carvacrol (کارڤاکرۆل) ، جۆرێکە لە مادەی ڤینۆل ، بە شێوەی عەترو کەڕوو کوژو تام خۆشکەر بەکار دێت.

کارِفة - حشيشة الجميل Globetulip = رووەکێکی پیازی‌یە لە کۆمەڵەی زەمەق گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سور یان زەردی لەیلاقییە.

كارمي Carme (کارمی) پاشکۆی هەسارەی بەرجیسە (مشتری) لە ئەستێرەکەوە (١٤٠٥٠+١٠^{٢}) میل دورە، تیرەکەی (١٥) میلە.

کارمین = کرمین Carmine = Carmin (کارمین) رەنگێکی قرمزیی ئەلەمنیۆمی‌یە لە مێرووی قرمز دەردەهێنرێت. بریتی‌یە لە پارچەی قرمزی بریسکەدار بە ئاسانی وورد دەکرێت، لە گیراوەی قلیەیی یەکان و بۆ راکسدا دەتوێتەوە هەروەها کەمێك لە ئاوی گەرمدا.لە دروستکردنی بۆیەو مەرەکەب‌و تاقیگەی کیمیایی‌و مادەی رەنگکردنی خۆراك‌و لە مەیانی پزیشکیدا بەکاردێت.

کارنالایت Carnalite (K_cl- $Mgcl_2$. H_{20}) (کارنالایت) یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی مەگنیسیۆم‌و کلۆر. کلۆریدی ئاویی سروشتی دووانەی توخمی پۆتاسیۆم‌و مەگنیسیۆمە، رەنگەکەی سپی‌یە مەیلەو قاوەیی مەیلەو سوور، رووشگەکەی سپی‌یە، بریسکەکەی رۆنی‌یە، دیاردەی فۆسفۆریسێنتی خێرا تیا پەیدا دەبێت، تامەکەی تاڵە ، ئاو مژە کێشی جۆری (٦٢و١) پتەوی = ١ ، لە ئەڵمانیای خۆرئاوا ، ئەلساسی (Alsace) و نیومەکسیکۆدا هەیە سەرچاوەیەکی بازرگانی‌یە بۆ دروستکردنی خوێیەکانی پۆتاسیۆم.

کارنوبا - نخل الشمع Ceroxylon = waxpalm (کارنوبا) درەختێکە لە دارخورما دەچێت مادەی مۆم لە گەڵاکەی یا ڕەگەکەی دەردەهێنرێت.

کارنوتیت Carnotite $K_2(uo)_2(vo4)2.\ 3H_2O$ (کارنۆتایت) ، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی یۆرانیۆم، ٤٠٪ یۆرانیۆمی تێدایە، ڤانادایتێکی ئاوی سروشتی هەردوو توخمی یۆرانیۆم و پۆتاسیۆمە، بە ئاسایی لە بەردە لمی‌یەکان‌و کەڤرە نیشتەنی‌یەکاندا دەبینرێت، رەنگەکەی لیمۆیی‌یە، بریسکەکەی خاکی ین مرواری‌یانە یان ئاوریشمی‌یە مەعدەنێکی تیشك دەرە، بە شێوەی تۆز یان دەنکۆڵەی وورد هەیە ، لە کۆلۆرادۆ ئەریزۆناوئوسترالیاو کۆنگۆ و روسیادا هەیە، مادەیەکی ژەهرینە، سەرچاوەیەکە بۆ توخمی رادیۆم.

کارنالایت Carnalite (کارنالایت) ، کلۆریدی پۆتاسیوم مەگنیسیومی ئاوی.

کارنوسین Carnosine ($C9H_{14}N_4O_3$) (کارنۆسین) ترشێکی ئەمینی‌یە لە ماسولکەی مرۆڤ‌و گەلێك گیانداری تردا هەیە، لە توێژینەوەی بایۆ کیمیایی‌دا بەکار دەهێنرێت.

كارنيت = جارنيت = عقيق احمر	(garnet)	(گارنيت) = ياقيقى سوور- مەعدەنێكە بریتی‌یە لە سليكاتی چەند كانزايەك بە شێوەی بەردی بە نرخ و مادەی كرێنەر بەكار دێت.
كارنيليان - ينع	Carnelian	(كارنيليان) جۆرێكی سوورە لە ياقيق چونكە ئۆكسيدی ئاسنی تيايە.
كاره الزواج	Misogamist	كەسێك ڕقی لە ژنهێنان بێت.
كاره النساء	Misogynist	كەسێك ڕقی لە ژن بێت.
كارة الشمس - رهبة الشمس	Heliophob	خۆر نەويست، ئەو ڕووەكەی كە حەز بە ڕووناكی ناكات.
كاروس	Kaross	كارۆس ، جل‌و بەرگێكی ساكارە، هۆزەكانی باشووری ئەفەريقيا بەكاری دەهێنن.
كاروب	Malecricket	ملـە ، جۆبركە ، جۆرە مێروويەكە ژێـر زەوی هەڵدەكەنێت‌و ڕەگـی ڕووەك دەخوات.
كارو= قرو	Karrroo = karoo	(كاروو) :)١ زەوی‌يەكی بەرزی ووشكانی‌يە لە باشوری ئەفريقادا. ٢) جۆرێكە لە كەڤر.
كاروك = مهد	Cradle	بێشكە ، لانك ، لاندك.
كاروتين	Carotene = Carotine = 4oH 56)	كارۆتين- پرۆڤايتەمين ئەی بريكاری (ڤيتامين ئەی) يە ، بە شێوەيەكی ئاسايی لە ڕووەكەكاندا هەيە، لە سێ ئايزۆمێر (isomer) لە ١٥٪ ئەلفا. ٥٨٪ بێتا ، ١٪ گاما ، ؟؟ كارۆتين يەكێكە لە پۆلێكی گەورە لە ڕەنگ (بۆيە) پی‌يان دەوترێت (كارۆتينۆيدەكان). هەمان پێك هاتی ڤيتامين ئەی هەيەو لە جگەردا دەبێت، هەمان ڤيتامين بە شێوەی بلوری سووری ياقوتی هەيە،لە هەوادا بە ئاسانی دەئۆكسێت، لە ئاودا ناتوێتەوە كەمێك لە ئەلكهول‌و ئيثە ردا دەتوێتەوە لە كلۆرۆفۆرم و بەنزين‌و ڕۆندا دەتوێتەوە ، ژەهر نی‌يە، ئەم جۆرە كە ڕەنگێكی زەردی مەيلەو پرتەقاڵی هەيە، لە ڕووەك‌و قەوزەو كەڕوو هەندێك گيانداری دەرياييدا هەيە، بە تايبەتی لە گەڵاو بەرهەمەكانی ڕەنگ هەروەها لە كەرەو گێزەردا ، لە مەيانی دەرمان سازی‌و ڕەنگ كردنی كەرەو ڕۆنی ڕووەكی‌و لە دروست كردنی خۆراكدا بەكاردێت.
كاري - بهار هندي	Curry	(كاری) بەهاراتێكی تێكەڵاوە لە زەردە چەوەو گژنيژو ئاڵەت‌و دەلو بيبەرو سيرو زەنجەفيل دەهاڕێت‌و دەكرێتە خواردەمەنی‌يەوە.
كاريبو= رنة كاريبو	Reindeer = caribou	(كاريبۆ - ڕێن) ، جۆرێكە لە گەوزن ، شێوەكەی لە نێوان ئاسك‌و وشتر دايە ، قورسی‌يەكەی زۆرجار لە دوو تەن تێپەڕ دەكات، لەناو دارستانەكانی باكووری ئەمريكاو وڵاتانی ئەسكەندەناڤيا دەژی ، لە هەندێ وڵاتدا گاليسكەی پێ ڕادەكێشن،شاخەكانی پەلكدارن.
كاريسا		دەوەنێكی دڕكاوی هەميشە سەوزە بۆ ڕازانەوەی باخچەكان دەڕوێنرێ ، گوڵەكانی سپی‌و بۆن خۆشن، بەرەكەی سورەو دەخورێ‌و (صماص سان) ی لێ دەردەهێنرێ، كە دەكرێتە زەڵاتەوە.
كاريكاتور	Caricature	(كاريكاتۆر) - ڕێبازێكە لە وێنەكێشاندا، لە ڕادەبەدەر چاكی‌و خراپی سيفەتەكانی ئەو كەسە دەردەخات.
كازائين - جبنين - كازيين	Casein	(كازائين) ، پرۆتينی شير ، (٣٪) لە چەند پرۆتينێك پێك هاتووە لەگەڵ فۆسفۆرو كاليسيۆم دا ، لە شيردا بە شێوەی كازا ئيناتی كاليسيۆم هەيە، پرۆتينێكە لە ماست دەردەهێنرێت، لەگەڵ فۆرمالديهايد يەك دەگرێت بۆ دروست كردنی پلاستيك.

كازورينـا - فلـوة - صنوبر استرالي	Iron wood tree = Beef wood tree = She Oak = Swamp Oak = Casuarina = Casurina = Australian oak	(كازۆرینا) بەڕوی ئوستورالی ، درەختێکی هەمیشە سەوزە، نزیکەی (٥٠) م بەرز دەبێتەوە، تەختەکەی زۆر سەختە ،ڕەنگێکی سوری تاریکی هەیە، لە ڕەنگی گۆشت دەچێت، بۆ مەبەستی پەرژین دەروێنرێت.
كاس	Cup = glass = lime = Beaker	پیاڵە، بەرداخ ، کاسـە ، کـەوڵ ، سـافر ، بیکـەر ، جـام ، بـادە، لـە کیمیـا گەریدا بۆ گواستنەوەی شلە بەکار دێت.
كاس الزهرة - كاسية (ورقة)	Calyx = Sepal = Calix	کاسەی گوڵ ، گەڵای کاسەی گوڵ ، ڕیزە گەڵا سەوزەکەی دەوری گوڵ.
كاس خشبي		کاسەی تەختە ، کاسەی دارین.
كاس العين	Eye Cup	پیاڵەی چاو تیادا شتن بۆ پاکژکردن.
كاس	Alkes	ئەلکاس، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
كاسي	Calycine	کاسەیی ، هەر شتێك لە کاسە بچێت وەکوو کاسەی گوڵ.
كأس المحبة	Loving cup	کاسەی دڵداری ، کاسەیەکی گەورەی ئەخشـێنراوە بـۆ خواردنـەوە بـەکار دێت.
كاس الحجامة - محجمة	artificial -leech	پەرداخی کەڵەشاخ ، پەرداخی باکێش
كاسية النور	Caly canthus	دەوەنێکـی بـۆن خۆشـە بـۆ ڕازاندنـەوەی باخچەکان دەروێـنرێت، کاسـەی گوڵەکەی ساکارە.
كاسيات		جۆرە گیاندارێکی ساکارە وەکوو چرای دەریا.
كاس فخاري		کاسە ، گلێنە ، قاچوخ.
كاس الموت	Death cup	قارچکە، مارانە، قارچکە ژەهرینە، تسقلە گولانە.
كاســافا - تابيوكــا - مانيوك - مانيهوت	Cassava = tapiocu = Manioc = manihot	کاسافا ، تاپیوکا ، مانیوك ، جۆرە ڕوەکێکە مادەی نیشاستەی زۆر تێدایە ، لە ڕەگە سـەلکدارەکانی بەدەسـت دەهێـنرێت ، وەکـوو خـۆراك ، یـان لـە دروسـتکردنی خـۆراك دا بـەکار دێـت، هـەروەها لـە هـەندێ کـرداری پیشەسازیدا ، وەکوو لە چاپی سەر بـەرد (Lithography) و مەرەکـەب و زەمقا بەکاردێت، لە ئەمەریکای باشوور بە تایبەتی لە بەڕازیل دەروێت.
كاستريجيل	Gastrigel	(کاسـتریجیل) ، دەرمانێکـە بـۆ چـارەکردنی ترشـەڵۆکی گـەدەو پـاکردنەو سوتانەوەی گەدە، بە شێوەی شلە هەیە.
كاستروبيل	Gastrobel	(گاسترۆبیل) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی ترشەڵۆکی گەدە، بە شێوەی تۆزو حەبیش هەیە.
كاستوريوم	Castoreum	(کاستۆریۆم) ، مادەیەکی بۆن خۆشە لە لەشی سەگلاو دەردەهێنرێت.
كاسح	Invading	هـەر ڕووەکێکـی دەشـتەکی زاڵ بێـت بەسـەر ڕوەکـی کشتوکاڵـی تـرداو نەهێڵێت ئەشونما بکات.
كاسعة - لاحقة	Suffix	پاشگر ، لـە زمانـەوانیدا واتـە لـە نوسـیندا .. وەکـو (زانـی) لـە ووشـەی زەویزانیدا.
كاسحة الجليد - كاسحة الثلج	Snow sweeper	بەفرماڵ ، ئامرازی بەفرماڵین.
كاسحة الألغام - كانسة الألغام	Mine Sweeper	لەغەم ماڵ ، کە کەشتیەکە لە تەختە دروسـت کـراوە ، موگناتیسـی تیـا نییە، مقەستی پێویە بۆ بڕینی ئەو تەلانەی کە لەغەمەکان دەبەستن، بە یەکـەوە لـەژێر ئـاودا ، هـەروەها ئـامرازی تایبـەتی تیایـە، بـۆ تـەقاندنی لەغەمەکان.

كاسد - كسيد	Stagnant	بێ برەویی، بازاڕی بێ برەو.
كاسر	Refringent = refractive	شكێنەر (لە فیزیای ڕووناكی‌دا)
كاسر	Predator	تێكشێن - گیانداری دڕندەی وەكو گورگ.
كاسرة الأمواج = حائل الأمواج	Break water	شەپۆل شكێن - دیوارێك یان بەربەستێك بۆ پاراستنی بەندەرەكان لە كاری شەپۆلی دەریا.
كاسر العظام - بلع - بلت	Gypeaetus = Lamergeyer	ئێسك شكێن ، داڵی كەرخۆر ، سیسارکی ڕیشدار ، جۆرە داڵێكی گەورەو دڕندەیە ڕەنگەی بۆرە بەرخ و كەروێشك دەخوات. دەیانفڕێنێت و لە ئاسمانەوە بەریان دەداتە خوارەوەو دەیانخوات.
كاسر الجوز - خازن البندق	Nuthatch = Sitta	گوێزشكێن ، جۆرە باڵندەیەكی بچوكە لە چۆلەكە گەورەترە، دەنوكی ڕاست و تیژە گەورەیە گوێزی پێ دەخوات ، پشتەكەی شینی ژەنگارەو بەر سكی سپی‌یە.
كاسر الحجر = حالوم = شنجبار مخزني - حب القلب	Gromwell = pearlplant = Saxifrage	بەردشكێن - كەوڵە شوانە، ڕووەكێكی دەشتەكی‌یە گەڵاكەی تەسك و توكنە، گوڵەكەی پەمەیی‌یە تۆوەكەی لە مرواری دەچێت، بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
كاسرة الضوء	Refractive	ڕووناكی شكێن- ئەو ماددەیەی كە ڕووناكی تیادا دەشكێتەوە.
كاسور - خنزرة	Stone axe	پیك ، پاچێكە بۆ شكاندنی بەرد بەكاردێت.
كاسواري = شبنم	Casso wary	كاسواری - باڵندەیەكی ڕەنگینە لە ووشترمر دەچێت بەڵام بچووكترە.
كاسيا ناعمة	Senna	سینا .. سینەمەكی.
كاسيا فستولا - خيار شنبر	Cassia fistula = pudding pipe tree = purging Cassia	خەیار چەمبەر ، ئەم درەختە لە ناوچە گەرمەكاندا دەڕوێت، درەختێكی گەورەیە، گەڵاكانی دەوەرێ، نزیكەی (١٠) مەتر بەرز دەبێتەوە، گوڵەكانی جوان و ڕەنگ زەردن، بە شێوەی هێشوو بەرەكەی درێژكۆڵەو قاوەیی و ڕەق و درێژە لە ناوەوەو دەرەوە ، تۆوی ڕەقی تیایە، بەرەكەی بۆ مەبەستی پزیشكی بەكار دەهێنرێت.
كاسيتريت - حجر القصدير	Cassiterite	بەردە تەنەكە (كاسیتراێت) بریتی‌یە لە ستانیك ئۆكساید (دووەم ئۆكسیدی تەنەكە) كەرەسەیەكی خاوە بۆ تەنەكە، ڕەنگەكەی زەردی مەیلەو قاوەیی یان ڕەشە. بریسكەكەی ئەڵماسی یا تەڵخە ڕووشگەكەی سپی‌یە پتەوی‌یەكەی ، (٦-٧) كێشی جۆری‌یەكەی (٨و٦ ١و٧) لە مەلایۆ و بۆلیڤیاو ئەندەنوسیاو ئەفریقادا لە كەمەرە ئاگرینەكاندا هەیە.
كاسية - خشب مر	Quassia = Bitterash	(كواسیا) تەختە تاڵە ، دەوەنێكە، گەڵاكەی ئاوێتە (٣) یان (٥) پەلكە گوڵەكەی سوورە، پێی دەوترێ تەختەی(سوورینام) (surinam) ماددەیەكی پزیشكی تاڵی لێ دەردەهێنرێت.
كاسينو	Cassino	(كاسینۆ) ، جۆرێكە لە كاغەزی یاری.
كاشط - حاك	Abrasive	كرێنەر ، داتاشەر
كاشف	Detector	دۆزەرەوە، هەر ئامرازێك بۆ دۆزینەوەی شەپۆلی كارەبایی یان چالاكی تیشك دانەوە بەكار بێت.
كاشف	Reagent = reactor	دەرخەر ، دۆزەرەوە، ئاسەرەوە، دۆزەر ، هەر ماددەیەكی كیمیایی بۆ ناسینەوەی نەخۆشی‌یەك یان ماددەیەكی كیمیایی تر بكار بێت.
كاشف ازباخ	Esbachs - re	دۆزەرەوەی ئەزباخ ، تێكەڵاوێكە لە ترشی پیكریكی ئاوی و ترشی ستریك (لیمونیك) بۆ دۆزینەوەی ماددەی ئەلبۆمین لە میزدا.

كاشف بواز دۆزەرەوەی بواز - تێکەڵاوێکە لە مادەی ڕیزۆرسین و شەکرو ئەلکهولی ڕوون بۆ ناسینەوەی ترشی هایدرۆکلۆریك لە گەدەدا بەکار دێت.

كاشف بارفويد دۆزەرەوەی (ناسەرەوەی) بارفۆید، تێکەڵاوێکە لە سرکاتی مس (خلات النحاس) و سرکە بۆ ناسینەوەی مادەی دیکستڕۆز بەکاردێت.

كاشف بيتيندروف ناسەرەوەی بیتیندرۆف = بریتییە لە گیراوەیەکی پەیت لە کلۆریدی تەنەکۆز (کلۆریدی ستانۆز) لە ترشی هایدرۆکلۆریکی دوکەڵاوییدا ، بۆ دۆزینەوەی زەرنیق لە نێوان ئاوێتەکانی بزمۆث و ئەنتیمۆنیدا بەکاردێت.

كاشف تريبتوفان دۆزەرەوەی تریپتۆفان ، بۆ دۆزینەوەی شێرپەنجەی گەدە.

كاشف تنريه دۆزەرەوەی تەنریە ، تێکەڵاوێکە لە کلۆریدی جیوەو یۆدیدی پۆتاسیۆم و ترشی سرکە بۆ ناسینەوەی ئەلبۆمین لە میزدا.

كاشف شويتزر - محلول شويتزر دۆزەرەوەی شویتزەر - گیراوەی شویتزەر - گیراوەیەکی شینی تێرە لە تێکەڵاوی هایدرۆکسیدی سۆدیۆم و گۆگرداتی مس پەیدا دەبێت بۆ تواندنەوەی سللیلۆز بۆ ئامادەکردنی ئاوریشمی دەستکرد بەکاردێت.

كاشف شيك Schick test دۆزەرەوەی شیك مادەیەکە یان (تاقیکردنەوەیەکە) بۆ دۆزینەوەی نەخۆشی وەناق بەکاردێت.

كاشف فرود دۆزەرەوەی فرۆد : تێکەڵاوێکە لە مۆلیبداتی ستودیوم و ترشی گۆگردیك بۆ دۆزینەوەی مادە نیمچە ئەلکالییەکان.

كاشف فرون دۆزەرەوەی فرۆن ، تێکەڵاوێکە لە یۆدیدی پۆتاسیۆم و بزموث بۆ ناسینەوەی شەکرو مادە نیمچە ئەلکالییەکان.

كاشف فريدمان - اختبار فريدمان Friedmans test دۆزەرەوەی فریدمان ، تاقیکردنەوەیەکە بەسەر میزی ژندا دەکرێت بۆ ئەوەی بزانێت ئایا سکی پڕە یا نە؟

كاشف كارنوت دۆزەرەوەی (ڕابەری) کارنۆت ، ڕابەرێکی کیمیاییە بۆ دۆزینەوەی ژماردنی بڕی پۆتاسیۆم.

كاشف گرينيارد - غرينيارد Grignard دۆزەرەوەی گرینیارد ، کۆمەڵە دۆزەرەوەیەکی گرنگن لە کیمیای ئۆرگانیکی دەستکردا بەکار دەهێنرێت، بەیەك گرتنی کانزای مەگنیسیۆم لەگەڵ کلۆریدی یان برۆمیدی یان یۆدیدی ئۆرگانیکیدا بە بوونی ئیثە ڕو نەبوونی ئاو.

كاشف ماير دۆزەرەوەی مایەر : تێکەڵاوێکە لە مادەی سلەیمانی و یۆدیدی پۆتاسیۆم بۆ دۆزینەوەی مادە نیمچە ئەلکالییەکان

كاشف ميلون دۆزەرەوەی میلۆن ، تێکەڵاوێکە لە ترشی نیتریك و جیوەو ئاو بۆ دۆزینەوەی هەندێك لە مادە ئەندامییەکان.

كاشف نسلر - محلول نسلر دۆزەرەوەی نیسلەر : تێکەڵاوێکی ئاوییە لە یۆدیدی پۆتاسیۆم و کلۆریدی جیوەو هایدراتی پۆتاسیۆم بۆ ناسینەوەی ئامۆنیا.

كاشف نيلاندر دۆزەروەی نیلاندەر : گیراوەی بزمۆثی ئەلکالی بۆ دۆزینەوەی شەکر.

كاشو - جوزة - بلاذر- انقردية Anacardium پۆتیدیۆم دارو دەوەنێکە لە کۆمەڵەی قەزوان بەرەکەی دەخورێت ، مادەیەکی قلیەیی لە توێکەی دەردەهێنرێت زەمقی ئەکاجو (کاشو) لە قەدەکەی دەردەهێنرێت.

كاشو كاد هندي Cachou = Catechu مادەیەکی گیرکەری (دابغە) ڕەشە بۆ گەدە باشە دژی ڕەوانی بەکاردێت لە بەری درەختی کاشو واتە (کادی هیندی) دەردەهێنرێت، هەروەها بۆ دەباغ کردنیش بەکار دێت.

كاشفة الكذب درۆدەرخەر

كاشـــم - كاشـــن - انجـــزان رومــــي - شوكران جبلي	Lovage = Mountain hemlock = hartwort	كاشمە ، گیایەكی دەشتەكییە ، گوڵەكەی زەردە وەكوو چەتر وایە بەرەكەی وردو رەشە بۆ مەبەستی پزیشكی بەكار دێت، گەڵاكەی دەكرێت بە چێشت.
كـــــاعب = ناهدة	To have swelling = swelling breast = woman having well developed breasts	كچێك مەمكی كردبێت.
كاغد	Paper	كاغەز ، قاقەز
كاغد جام = ورقة السناذج - ورق الصنفرة	Sandpaper =	سمارتە ، كاغەزی سمارتە- بۆ لابردنی ژەنگ لە ئاسن كاغەزێكی زبرە وورده لم یان ووردە شووشەی پێوەیە.
كاف - كافي	Enough, sufficient	سەروبەر ، بەس
كـافئين = كـافـين - ثيئين	Caffein = Caffeine = Cafeine ($C_8H_{10}N_4O_2H_2O$)	(كافائین) ، مەتیل برۆمین = تیئین ، مادەیەكی قلیەیی پزیشكی بەهێزكەرو ووریا كەرەوەیە ، هەروەها مادەیەكی پرۆتینیە نەختێك تاڵە، لە بەرو گەڵای قاوەو چایی و كۆلاو كاكاو دەردەهێنرێت و دروستیش دەكرێت، بە شێوەی تۆپەڵی سپی شێوە خوریی یان بلوریی دەزولەیی هەیە، كەمێك لە ئاوو ئەلكهولدا دەتوێتەوە بەڵام بە باشی لە كلۆرۆ فۆرمدا دەتوێتەوە بێ بۆنە، زۆر خواردنی خراپە، لە خواردنەوەو مەیانی پزیشكیدا بەكار دێت.
كافور - صمغ الكافور	Camphor = gum - Camphor ($C_{10}H_{16}°$)	(كـافور) مادەیەكی رەقی كریستاڵی سپییە لە پلەی (١٧٥)° ی سەدیدا دەتوێتەوە، زوو دەبێت بە هەڵم ، لە چەوری درەخت دەردەهێنرێ، وەكوو درەختی كافورو رۆزماری و دارچین و داری قاج و كالیپۆس، بە كوڵاندنی لق و گەڵای ئەم درەختانە لە ئاودا بۆ سلیلویدو تەقەمەنی و دەرمان و بۆ دەركردنی مێروو ، بەكار دەهێنرێت.
كافور	Eucalyptus = Red-gumtree	داری كافور ، جورێكە لە درەختی یوكالیپتۆس، درەختێكی مەزنی بۆن خۆشە بەرەكەی شێوە زەیتونی هێلكەیی رەش مەیلەو بنەوشەیە، مادەی كافور لە تەختەكەی دەردەهێنرێت.
كافورية		راجع (غرديب)
كافور الأنيسون	Anise Camphor = anethole	كافوری رازیانە، ئەنیثول بە شێوەی كریستاڵی سپی هەیە ، تامەكەی شیرینە.
كافوري	Camphor ated = Camphoric	كافوری - هەر شتێك پەیوەندی بە كافورەوە هەبێت.
كافورات	Camphorate	(كافورات)= خوێی ترشی كافوریك.
كافي - كابياء - كوبيـاء - قبعة - غنزيرغينا	Cavy = Guinea-pig = cobaya	(كـافی) - بەرازی هیندی - كۆبیا - كابیاء ، كاڤیا ، - بەرزای غینیا ، گیاندارێكی قرتێنەرە لە باشووری ئەمریكا دەژی.
كافا	Kavakava	(كاڤا)، جۆرێكە لەدەوەنی بیبەر لە رەگەكەی شەربەتێكی ژەهراوی دروست دەكرێت.
كاكا كاكه	Kaka	(كاكە) - شیشوا ، جۆرێكە لە توتی لە نیوزیلەندە دەژی.
كاكـاو- لـوز الألهـة - شجرة الشوكولاته	Cacao tree theobromacacao	كاكاو - درەختێكی بەرزە ، گەڵاكەی سەوزی مەیلەو سوورە گوڵەكەی بچووكە بەرەكەی لە خەیار دەچێت، تۆوەكەی دەردەهێنرێت و لەبەر هەتاو هەڵ دەخرێت و دەبرژێنرێت و دەهاڕرێت و بۆ خواردنەوە وەك قاوە بەكار دەهێنرێت، هەروەها بۆ دروست كردنی چوكلێت و تام و بۆنخۆشكردنی دەرمان و خواردەمەنی.

كاكاب — Kakapo — (كاكاپۆ) جۆرێكە لە تووتی لە نیوزیلەندە دەژی.

كاكتینومایسین — Cactinomycin — (كاكتینومایسین) ، یەكێكە لە دەرمانەكانی دژە ژیان (مچادات الحیویە)

كاكتوس - صبرة — Cactus = torch thistle — جۆرێكی جوانو نایابە لە سوبێر ، هەنجیری دڕكاوی.

كاكتوش شوكي - صبار قنفذي — جۆرێكە لە سوبێر ، لە ژیشك دەچێت ، سوبێری ژیشكی

كاكمبو - ضباب خفیف — Cacimbo — (كاكمبۆ) ، تەمێكی سووكەڵە.

كاكنج - حبوة كاكنجیة = صبو - حبو — Alke kengi = winter cherry — (كاكنج) - كێكنجی ، جۆرە گیایەكە لە كۆمەڵەی باینجان گوڵەكەی بچووكو سپییە ، بەرەكەی ئەرخەوانیو توونە ، بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.

كاكو - نزیك — Kakau = Norvalls — (كاكۆ) ، جۆرە مەیموونێكە.

كاكودیل — Cacodyl — (كاكۆدیل) - ئاوێتەیەكی كیمیاییە زەرنیقی تێدایە.

كاكومیستل - اسید الجبل — Cacomistle — (كاكۆمیستل) - شێرۆكەی چیایی ، گیاندارێكی گۆشتخۆرە لە راكوون دەچێت، بەڵام بچووكترە كلكی درێژە.

كاكي — Khaki — قوماشی خاكی ، قوماشێكە لە خوری یان لۆكە، جلو بەرگی سەربازی لێ دروست دەكرێت ، رەنگەكەی قاوەی مەیلەو زەردە.

كاكي - بلح طرابزون - مشمش الیابان — Kaki = per simmon tree = chinnese date plum — (كاكی)(خورمالو)، قەیسی جاپان، بێزوالاڕووك - درەختێكە جاری وا هەیە (١٠) م بەرز دەبێتەوە بەرەكەی پرتەقاڵییە، لە تەماتە دەچێت ، تفتو كەمێك شیرینە ، مرەبای لێ دروست دەكرێت.

كالا - لوف زنبقي — Calla = calla lily — (كاللا) - زەمەقی كاللا -لۆفی زەمەقی ، جۆرێكە لە زەمەق یان لۆف ، گەڵاكەی سپییە دەوری گوڵی زەردی داوە رووەكێكە لە كۆمەڵەی لفكە شامی.

كالا بارابن - ایسرابن — Calabarine = eserine = phy sostigmine ($C_{15}H_{21}O_2N_3$) — كالابارابن - ئیسیرابن - فایسوستیگماین ، مادەیەكی نیمچە قلیمییە ، بە شێوەی بلوری بێ رەنگ یان بنەوشەیی هەیە، كەمێك لە ئاودا دەتوێتەوە، بەڵام لە ئەلكهولدا دەتوێتەوە، زۆر ژەهرینە لە مەیانی پزیشكیدا بەكاردێت.

كالادیوم - كلادیوم — Caladium — (كالادیوم)، رووەكێكی پیازی جوانە گەڵاكەی رەنگینە بۆ رازاندنەوەی ناومال بەكاردێت.

كالافیریت — Calavarite — كالافیرایت - مەعدەنێكە بریتییە لە تیلورایدی تێر، رەنگێكی برۆنزی زەردی كاڵی ، یان سپی تەنەكەیی هەیە، بریسكەیەكی مەعدەنی هەیەلە (٤٠ ٤٣٪) زێرو لە (٣/٨٪) زیوی تیادایە كێشی جۆرییەكەی (٩) یە ، پتەوییەكەی ٥و٢لە ناوچەی كلۆرادۆ و كالیفۆرنیاو ئوسترالیاو كەنەدا دا هەیە.

كالاكتین - غلاكتین — Galactin — (گالاكتین) مادەیەكە لە تۆوی رووەكە پاقلەمەنییەكاندا هەیە لە زەمەق دەچێت.

كالاكتوز - غالاكتوز — Galactose — گالاكتۆز ، جۆرە شەكرێكە.

كـــــالاكوس - اطفال الغابة — Galagos = bush babies — منداڵانی دارستان (گالاگۆس) گیاندارێكی بچووكە لە مەیمون دەچێت، كلێكی درێژی هەیە، بە شێوەی كۆمەڵ لە ئەفریقادا دەژی، بە رۆژ لە هێلانەی گەورەدا دەنوون.

كالامین - هیمیمورفیت - طبیعي - حجر التوتیا - كاربونات الزنك — Calamine = hemimorphite Natural hemimorphite — كالامین - هیمومۆرفیتی سروشتی - بەردە توتیا - زینك كاربۆنەیت، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی:

١- كانزای زینك

٢- زینك سلیكەتی ناویی بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.

سلیكاتی زینك بە شێوەی بلوری رۆشن لە دەنكە برنج دەچێت ، ئەگەر پاك بێت رەنگەكەی سپییە بەڵام هەندێ جار رەنگاو رەنگە.لە ئەمریكاو ئەوروپادا هەیە.

کالانش - زهرة اللبن	Galan thus = snowdrop	گیاشیر - گیاماست - گیایەکە لە کۆمەڵەی نێرگز.
کالبتوس - ئوکالبتوس - شجرة الحمی - شجرة صمغ الأزرق	Eucalyptus =	یوکالیپتۆس ، درەختی یوکالیپتۆس، درەختێکی گەورەیە لە کۆمەڵەی مۆرد گەڵاو گوڵەکەی لە مەیانی پزیشکی دا بەکار دێت هەروەها بۆنێکی خۆشیان لێ دەردەهێنرێت.
کالح الوجه	Austere = stern = gloomy	مۆن ، ڕووگرژ
کالدیرا - جفرة - فوهة برکانیة	Caldera = basal wreck	(کالدێرا) - زاری یان حەوزی گڕکانێك شێوەیەکی بازنەیی هەیە، تیرەکەی سێ ئەوەندەی تیرەی بنکەکەیەتی دیوارەکانی لێژن، بۆ نموونە دەریاچەی کرێتەر لە ویلایەتی (ئۆریگۆن)ی ئەمریکی گڕکانێکی خامۆشی تێدایە بە شێوەی دوورگەیەکی بچووك.
کالسایت - کالکسپار	Calcite = Calcspar	کالسایت - کالکسپار - کاربۆناتی کالسیومی سروشتی باو، گەلێك جۆری هەیە، وەکو ئایسلاندسپار (Iceland spar) ساتین سپار (Satin spar) دۆگ توث سپار (dog tooth spar) بە شێوەی بلووری بێ ڕەنگ یان سپی یان هەمەڕەنگ هەیە ، بریسکەیەکی شووشەیی هەیە بە باشی درز دەبات، هەندێ جار بڕی کەمی لە مەگنیسیوم ، ئاسن، مەنگەنیز ، زینك ی تیادایە، کێشی جۆرییەکەی (٧٢و٢) پتەوییەکەی (٣) لە ئامرازی بینایيدا بەکاردێت، لە بەردە ئاگرین و بەردە نیشتووەکاندا هەیە.
کالستمون - قلسطمون - فرشاة القناني - فرشة الزجاجة	Callistemon =	فلچەی شووشە ، درەختێکی هەمیشە سەوزە گەڵاکانی بۆنێکی خۆشیان هەیە لە بۆنی مۆرد دەچێت، گوڵەکانی بە شێوەی هێشوون ، لەو فلچەیە دەچێت کە بۆری شووشەی پێ پاك دەکرێتەوە، (٢٠) جۆری هەیە.
کالسیتونین	Calcitunin	کالسیتۆنین ، هۆرمۆنێکی ثایرۆیدییە بە دەست بەسەر ڕێژەی کالیسیۆم لە خوێندا دەگرێت و لە چارەکردنی ئێسکی شکاودا بەکاردێت، لە لووی ثایرۆیدی بەراز دەردەهێنرێت.
کالسیدونی - عقیق ابیض	Chalcedony	(کالسیدۆنی) یاقیقی سپی ، بەردێکی بە نرخە جۆرێکە لە سلیکا بە زۆری ڕەنگەکەی سپی یان خۆڵەمێشی یان ڕەشە.
کالسیفیرول فیتامین D2	$D_2 (C_{28}H_{44}O)$	کالسیفیرۆل ، – ڤیتامین (دی ٢) بە شێوەی بلوری بێ ڕەنگی سپی هەیە هەواو ڕوناکی کاری تێدەکەن، لە ئاودا ناتوێتەوە، بەڵام لە ئەلکهولدا دەتوێتەوە لە مەیانی پزیشکێتی و خۆراك پێدان و پارێزکردندا بەکاردێت، هەروەها بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی ئێسکە نەرمی بەکاردێت.
کالسیمین - کالسومایین	Calcimine kalsomine	کالسیمین - کالسۆمایین ، تۆزێکە بریتییە لە دەباشیرو سرێش لە ئاودا دەتوێتەوە لە لەوحی پلاستیك هەڵدەسورێت بۆ دیکۆر.
کالسیوم - کلسیوم	Calcium	کالسیوم، توخمێکی کیمیاگەری یە کێشی ئەتۆمییەکەی ، (٤٠) وە ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٢٠) ە ، کانزایەکی سپی زیوییە، نەرمە ، ناوەکەی لە ووشەی (کالکس) واتە قسڵ وەرگیراوە، نیشانەکەی (ca) لە بەردی قسڵ و ئێسکدا هەیە، لەپەیکەری ئێسکدا هەیە.
کالسیوم – ٤٥	Calcium 45	کالسیۆم ٤٥ هاوتایەکی چالاکی تیشك دەرەوەی کالسیۆمە ، ژمارەی باراستاییەکەی (٤٥) نیوەی تەمەنەکەی (١٦٤) ڕۆژە، تیشکی بیتا (BETA) دەداتەوە، تیشك دانەوەکەی ترسناکە ، ئەم هاوتایە ڕەدوی تیشك دەکەوێت، لەبەر ئەوە دەشێت ببێتە هۆی زیان لە پێکهێنەرەکانی خوێندا ، بۆ خوێندن و لێکۆڵینەوە لە پالاوتنی ئاوو گۆڕینەوەی کالسیوم لە قوڕەکاندا و پاککردنەوەو مژین و نیشتنی کالسیوم لە ئێسکدا ڕادەی سود وەرگرتنی خاك لە مادە بە پیت کەرەکان و بەرهەم هێنانی بەروبومدا بەکاردێت.

کالستو	Callisto	(کالیستۆ) پاشکۆی هەسارەی بەرجیسە (مشتری) لە ئەستێرەکەوە (١١٧٠x ٣٠) میل دوورە، تیرەکەی (٢٩٠٠) میلە.
کالکوبایریت	Chalcopyrite = Copper pyrites	(کالکۆپایرایت) یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی مس بریتی‌یە لە گۆگردیدی مس و ئاسن، رەنگەکەی زەردە یان مسی‌یە واتە سووری مەیلەو پەمبەیی، لە کەمرۆ ئاگرینەکاندا هەیە، کێشی جۆری (٤/١ ٤/٣) پتەوی‌یەکەی (٣/٥ ٤) لە مۆنتاناو یۆتاو ئەریزۆناو، تەنیس‌وئەوروپاو شیلی‌و کەنەدا دا هەیە، کەرەسەیەکی خاوی گرنگی مسە.
کالکوسیت - نحاس البراق	Chalcocite = Copper glance	کالکۆسیت ، بریتی‌یە لە گۆگردیدی مس رەنگەکەی رەش مەیلەو خۆڵەمێشی یە ، کێشی جۆریی (٥/٥ ٥/٨) پتەوی (٢/٥ ٣) ، لە مۆنتاناو ئەریزۆناو نیڤاداو ئالاسکاو چیلی‌و مەکسیکۆ و ئەوروپادا هەیە، کەرەسەیەکی خاوی گرنگی مسە، یاسای کیمیایی (Cu_2S)
کالو	Callus	کالوس ، مێخەکی قاچ ، بزماری قاچ بزماری پەنجە، بریتی‌یە لە پارچەیەکی رەقی وشکەوە بوو لە پێست بە هۆی پاڵەپەستۆوە لەسەر پەنجەی قاچ پەیدا دەبێت.
کالودندرون - شجرة البهاء	Calodendron	دەرختێکی جوانە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
کالوري = سعرة	Calorie	کالۆری - گەرمۆکە = یەکەی پێوانی گەرمی بریتی‌یە لە بڕی ئەو گەرمی‌یەی کە پێویستە بۆ بەرزکردنەوەی پلەی گەرمی یەك گرام لە ئاو یەك پلەی سەدی.
کالورية = سعرية	Calories	کالۆریسێنس = کالۆرێتی - دیاردەی دەرهاتنی روناکی لە ئەنجامی مژینی تیشکی گەرمی کە درێژی شەپۆلەکەی درێژتربێت.
کالوریمیتر - مسعر	Calorimeter	کالۆریمەتر ، دەزگایەکە بۆ پێوانی بڕی گەرمی (ئەوەی کە لە لێك خشاندن یان تەقینەوەدا پەیدا دەبێت).
کالوش - خف = جرموق = كالة	Half boots = slippers = gaiters	کاڵە ، کالۆش ، گێترە، کلاش ، شەکاڵ ، جۆرە پێڵاوێکە ژێرەکەی لە پەڕۆ و سەرەکەی بە دەزوو یان بەن دەچنرێت.
کالومیل= زئبق حلو	Calomel	کالۆمێل ، جیوەی شیرین ، بریتی‌یە لە کلۆریدی جیوۆز بە شێوەی دەرمانی رەوانی بەکاردێت.
کالومبا - ساق الحمام	Calumba	(کالومبا) - لاقە کۆتر - توێژاڵێکی ووشك کراوەیە لە رەگی رووەکێکی خۆرهەلاتی دەردەهێنرێت ، لە ئەفەریقا دەروێت، مادەی ئەلکالویدی و مادەی تاڵی تێدایە، دەرمانی دژی ئینتەلای لێ دەردەهێنرێت.
کالونا	Calluna	(کالۆنا) ، رووەکێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی قیتی درێژی پەمبەیی‌یە.
کالیباش	Calipash	کالیباش ، مادەیەکی ولۆلەیی مەیلەو سەوزە لەژێر قاوغی سەرەوەی کیسەڵدا هەیە، دەخورێت.
کالیبایت	Chalybite	(کالیبایت) یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی ئاسن، بریتی‌یە لە کاربۆناتی ئاسنۆز.
کالیبیت	Chaly bite	(کالیبایت) ن کاربۆناتی ئاسنی سروشتی.
کالیبیة	Calipee	(کالیپی) مادەیەکی ولۆلەیی مەیلەو زەردە لەژێر قاووغی خوارەوەی کیسەڵدا هەیەو دخورێت.
کالیدوسکوب - مشکال	Kaleidoscop	(کالیدۆسکۆپ) ئامرازێکە چەند پارچە شوشەیەکی تیادایە کە ئیشی پێ دەکرێت چەند شێوەیەکی ئەندازەیی هەمەرەنگ پیشان دەدات.
کالیش	Caleche	(کالیش) ، عەرەبانەیەکی سەر بەرەڵایە زۆر سوکەڵەیە، چوار پێچکەی هەیە لە پێشەوە کورسی‌یەکی دانیشتنی تیادایە ئەم عەرەبانەیە بە زۆری لە ئاهەنگەکاندا بەکاردێت.

كاليشة - نترات شيلي - كاليجي	Caliche	(كاليچي - كاليشي) كەرەسەيەكی خاوە لە وڵاتی شیلیو پیرۆدا هەیە، لە بنەڕەتدا نیتراتی سۆدیۆمی سروشتی تێدایە.
كاليفورنيوم CF	Californium	(كاليفۆرينۆم)، توخمێكی دەستكردی چالاكە لە تیشك دانەوەدا ، لە كۆمەڵەی ئەكتینایدەكانە ژمارەی ئەتۆمی (٩٨) و كێشی ئەتۆمی یەكەی (٢٥٢) چەند هاوتایەكی هەیە، چەند ئاوێتەیەكی ناسراوی هەیە وەكو : سێیەم ئۆكسید، چوارەم فلۆرید، سێیەم كلۆرید ، هاوتا (٢٥٢) ە كەی لە شی كردنەوەی چالاك كردنی نیوترۆندا بۆ بەردەوام تاقیكردنەوەی مادەكانو گەڕان بە شوێن مەعدەنەكاندا ، لەمەیانی بایۆلۆجیدا توخمێكە بە شوێن ئێسكدا دەگەڕێت ، هەروەها لە مەیانی دەرمانسازیدا بەكاردێت، بەناوی (كاليفۆرنیا) شارێكی ئەمەریكاوە ناونراوە.
كاليكو(قماش)	Calico	چیت ، جۆرە قوماشێكە لە لۆكە دروست دەكرێت.
كالينا - رهج	Calina	كالينا
كالينا - غالينا	Galena	(گالینا) - مەعدەنێكە بریتییە لە گۆگردیدی قورقوشم ، رەنگەكەی خۆڵەمێشییە ، یەكێكە لە كەرەسە خاوە گرنگەكانی قورقوشم.
كاليوم	Kalium	(كاليوم) بە زمانی لاتینی مانای كاربۆناتی پوتاسیومە.
كاما - غاما	Gamma	گاما پیتی سێیەم لە ئەلف وبێی زمانی یۆنانیدا
كاما كلوبيولين		گاما گلۆبیولین
كامبو - سافانابرازيلية	Gampo	كامبۆ - دەشتێكی گیاداوییە لە بەرازیلدا.
كامبيوم - كمبيوم	Cambium	(كامبیۆم) چینێكە لە شانەیەكی (ئەتەمێكی) نەرم لە قەدی رووەكداكەوتۆتە نێوان گەڵو تەختەوە ، بە رێگەی دابەش بوون شانەكانی زیاد دەكات دەبێتە هۆی گەورەبونی تیرەی رەگو قەدی رووەك.
كامبيوم وعائي كامبيوم حزمي		كامبیومی بۆری دار، كامبیومی لوولەیی
كامبيوم فليني	Cork Cambium	كامبیومی تەپەتۆری
كامة - بافية	Cam wood = baphia	بافیا ، درەختێكی ناوچە گەرمەكانە تەختەكەی قورسو بۆن خۆشە رەنگێكی سووری لێ دەردەهێنرێت.
كامة	Kame	كامێ - گردۆڵكەیەكی قوچەكییە لە لمو چەو پێك هاتووە.
كامخ - مخلل	Pickles	ترشیات ، سۆڵەكە.
كامد	Dull	بێ بریسكە.
كامفان	Camphane	(كامفان) ئاوێتەیەكی ئەندامییە لە كافور دەچێت.
كامفورين	Champhorene	كامفۆرین، مادەیەكە لە رۆنی كافوردا هەیە.
كامفين	Camphene	كامفێن ، بە شێوەی بلووری بێ رەنگ هەیە، لە ئاودا ناتوێتەوە، كەمێك لە ئەلكهولدا دەتوێتەوەلە مەیانی پزیشكیداو دروست كردنی كافوردا بەكار دێت.
كامل	Integrate	تەواو ، پێگەیشتو ، ئاهل
كامل الاوجه	Holosymmetric	روو تەواو ع
كامل الاستحالة	Holometabulous	ئەو مێروانەی كە سوڕی ژیانیان تەواوە واتە : گەرا ، كرمۆكە ، میتولكە ، باڵق بوون وەكو لە مێرووی كرمی ئاوریشمدا.

كامن	Latent = hidden	شاراوه ، نهێنی ، نادیار ، بهرزه.
كاموزيت	Chamosite	كامۆزیت ، كهرهسهیهكی خاوی ئاسنه سلیكاتی ئاسنی ئاویی تێدایه.
كاميرا	Camera	كامیرا ، فۆتۆگراف ، ئامرازی وێنهگرتن.
كاميرا تحليلية		كامێرای شی كردنهوهیی ، كامێرایهكی ئهلهكترۆنی‌یه له تهلهفزیۆن.
كاميرا خاطفة	Candid Camera	كامێرایهكی بچووكه وێنهی خێرایی كت‌و پڕی پێ دهگیرێت.
كاميرا ضيائية		كامیارای ڕووناكی‌یانه.
كاميليا	Camellia = Japan Rose	كامیلیا ، دهوهنێكی ههمیشه سهوزه سسته له گهورهبونا ، له (٣) سێ مهتر زیاتر بهرز نابێتهوه ، گهڵاكانی به شێوهی هێلكهیی ، گوڵهكانی گهورهیه، ڕهنگێكی سپی یان سوور یان مێخهكی‌و بریسكهداره بۆ ڕازاندنهوهی باخچهكان دهروێنرێت.
كاميلية - سسم الفانيا	gold of pleasure	(كامیلینا) ڕووهكێكه له كۆمهڵهی خاچی‌یهكان ، ڕۆنێك له تۆوهكهی دهردههێنرێت له وێنهكێشان‌و دروستكردنی سابون دا بهكار دێت.
كاميو	Cameo	كامیۆ - بهردێكی به نرخه نهخشی ئاشكراو بهرزی تیادایه.
كاميليدي		كۆمهڵهی ووشترو لاما
كانامايسين	Kanamycin	(كانامایسین) دهرمانێكه دژی میكرۆب بهكاردێت، به شێوهی دهرزی ههیه.
كانة	Bolt = stirrup	شیش ئاسن.
كانتريسين	Gantrisin	(گانتریسین) جۆرێكه له قهترهی چاو.
كانتيل	Cantil	(كانتیل) دهرمانێكه بۆ كهمكردنهوهی دهردانی مادهی (كولین) ڤیتامینێكه ناهێڵێت چهوری له جگهردا كۆ ببێتهوه ، بۆ چارهسهركردنی رووشاندن‌و برینی كۆڵۆن (ریخۆڵه) بهكاردێت، به شێوهی حهب ههیه.
كانتين	Canteen	كانتین - بازاڕی سهربازهكان- دوكانێك بۆ شت كڕین له لایهن ئهفسهرو سهربازهكانهوه.
كانسة الألغام	Minesweeper	لهغهم ڕاماڵ - مین ڕاماڵ ، كهشتی‌یهكی جهنگی‌یه مینی ناو دهریا لادهبات
كانسة العقبات	Cow catcher	تهگهره لابهر - گهسكی تهگهره ، ئامرازێكی مهعدهنی‌یه ، له پێش شهمهندهفهردا بۆ لابردنی كۆسپ‌و تهگهره.
كانسة الثلج - كاسحة الثلج		بهفرماڵ ، بهربهره.
كانشيل الملايو - الغزال الفار	Kanchil	(ئاسكه مشكی - كانشیل) گیاندارێكی شیردهری كاوێژكهری سمداری بچووكه به قهدهر كهروێشك دهبێت، له مشك‌و ئاسك دهچێت، بهڵام شاخی نی‌یه، بهرزی‌یهكهی له زهوی‌یهوه نزیكهی(٢٠) سم دهبێت.
كانون الأول	December	كانونی یهكهم، بهفران بار ، دوانزهههمین مانگه، ٣١ ڕۆژه ، ١-٢١ سهماوز ٢٢ ٣١ بهفران بار.
كانون الثاني	January	كانونی دووهم، چلهشۆر ، مانگی یهكهم ، ئهكهوێته زستانهوه ،٣١ ڕۆژه . ١- ٢٠) بهفران بار ٢١-٣١) ڕێ بهندان
كانون - موقد - وجاق	Fire place = stove = hearth	مهقهڵی ، وهجاخ ، ئاگردان
كانميد - غانميد - جانميد	Ganymede	گانمید ، پاشكۆی ههسارهی بهرجیسه (مشتری) له ئهستێرهكهیهوه ١/٦٦٥ $\times 10^{7}$) میله تیرهكهی (٣١٣٠) میله له ساڵی ١٦١٠ دا زانا گالیلۆ دۆزیویهتی‌یهوه.

كانيش	Poodle	رەگەزێکە لە سەگ، تیسکنە.
کاهل	Upper part of the back	سەرشان ، ئەستۆ ، سەرەوەی پشت لە ژێر ملدا ، ناوشان ، نێوان پشتو مل.
کاهل الفرس = حارك	Withers	سەرشانی وڵاخ.
کاوتشوك = مطاط	Caout Chouc	کاوچۆك ، لاستیکی سروشتی ، شلەیەك لە درەختی لاستیك دەردەهێنرێ.
کاوة = فلفل کاوة	Kave	کافە بریتی‌یە لە رەگو زەمقی جۆرە بیبەرێك بـۆ مـیزکردن و سـەرخۆش کردن بەکار دێت.
کاوری = صنوبر الکاوری	Kauri = Ka	کاوریی ، سنەوبەری کاوری ، جۆرێکـە لـە سـنەوبەر زەمقی کـاوریی لـێ دەردەهێنرێ.
کاوزان = حجم مخزني	Borage = tale wort	زمانەگا ، گازمان ، گیایەکی دەشتەکی پزیشکی‌یە، گوڵەکەی لە ئەستێرە دەچێت ، شینە ، گەڵاو گوڵەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بـەکار دێـت، بـۆ مەبەستی میز پێ کردنو چارەکردنی کۆکەو تامێسك.
کاوشـیر = جاوشـیر = سیسارون البري	Apopanax = Allheal	روەکێکی دەشـتەکی رەگ ئەسـتورە گەڵاکـەی ئاوێتەیـە لـە پـەڕ دەچێـت گوڵەکەی زەردو وردە زەقمێکی رێسینی لـێ دەردەهێنرێ ، بۆ مەبەستی بۆن خۆشیو پزیشکی.
کاؤلین الصلصال الصیني	Kaoline	کائولین ، گڵەچینی ، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە سلیکاتی ئەلەمنیومی ئاوی ، لە دروست کردنی کاغەزو لاستیكو فەخفوریو بە تایبەتی قاپی چینیو پۆرسلیندا بەکار دێت.
کاؤلینیت	Kaolinite	(کائۆلینـایت) = کەرەسـەیەکی خـاوی ئەلـەمنیۆمو سـلیکۆنە، ئەلـەمنیۆمو سلیکۆنو ئۆکسجینو هایدرۆجینی تیادایە، رەنگەکەی سپی یـان سـوور یان خۆڵەمێشی‌یە.
کاوي = کاو	Caustic = burning	داخکەر ، سوتێنەر ، وەکو مادەی سوێدەی داخکەر.
کاي کي	Kea	کای - کیا ، جۆرێکە لە تووتی لە نیوزیلندە دەژی.
کایتون	Chiton	چیتۆن - گیانداریکی دەریای نەرمە وەکو گوێچکەماسی.
کئیب	Depressive = depressed	لۆش ، لۆژ ، زویر ، مات ، خەمبار ، خەمگین.
کـایمن - کیمـن = تمساح امریکي	Caiman = American Crocodile	کایمان ، جۆرە تیمساحێکی ئەمریکی گەورەیە .
کبا ، کبي ، مزبلة	Dunghill	سەرنوێلك، گیفانکە.
کباب	meat = kabab = Cabab	کەباب ، قیمەی برژاو بە شیشەوە لەسەر خەڵوز
کبابجي	Prorietor	کەبابچی.
کبابـة ، فلفـل کبابـة - حب العروس	Cubebs = piper cuteba	کەبابە ، روەکێکە وەك بیبەر وایە بەرەکەی بریتی‌یە لە بەهارات ، هـەروەها دەرمانی لـێ دەردەهێنرێت ، بۆ چارەکردنی نەخۆشی ئاژەڵو وڵاخ ، لـە چارەکردنی پشێوی رێبازی میزو بۆریچکەکانی هەناسەدا بەکار دێت.
کبابة صیني	Jamaica - pepper	کەبابەی چینی،
کباث - اراك - شجرة السواك	Tooth brush tree	داری سیواك، دەونێکـە رەگەکـەی تیـژو سـوتێنەرە ، بەرەکـەی تیـژو سـوتێنەرە، بەرەکەی وەك ترێ وایە زەردە دەخورێت لاسکەکەی بۆ ددان ئاژنین بەکاربێت.
کباح - منع	In hibition	نەهێشتن
کباحة - فرمل	Brake	برێکی ئوتومبێل
کباد = التهاب الکبد	Hepatitis = liver disease = hepatosis = liver complaint	ئێشو ئازاری جگەر ، سوتانەوەی جگەر.

كباد الغنم		كرمی جگەر ، نەخۆشی پەپولە لە مەڕو ماڵاتدا.
كباس	Piston	پیستۆن - پیستم ، خەپلە یەك یان لولەیەكی پتەوە ، دەخرێتە بۆڕی ترومپاوە لە جولێنەرێكدا هاتو چۆ دەكات.
كباسة - قنو - قناء	Bunch = Cluster	هێشو ، هێشوی خورما.
كباش - لقمة النعجة	Spogel -plantain	زمانە بەرخ ، گیایەكی دەشتەكی پزیشكی‌یە لە شوێنی شێداردا دەروێت.
كباشة هوجن	Rake	شانەی زەوی رێكخستن بۆ كشتوكاڵ.
كبان		جۆرە نەخۆشی‌یەكە پەنجەكان ئەستورو زبر دەبن ، نەخۆشی‌یەكە دەدات لە وشتر گلۆڵەو سستی دەكات.
كبيبة	Glomerulus	كلافۆكە - كلافەی بچوك
كبت	Inhibition = repression = stiffle	پەچاندن - پەچاندنە دڵ ، پركێش ، دەرنەبڕین.
كبت جنسي	Sexual repress	پەچاندنی رەگەزی ، پركێشی رەگەزی شاردنەوەی ئارەزوو ، رەگەز حەشار.
كبة - طاعون - رملي	Bubonic plague	سنگانی دومەڵی - جۆرێكە لە نەخۆشی سنگان.
كبة الغزل	Ball of threa	گلۆلە ، گروف
كبة ثلج	Ball of snow	كلوی بەفر.
كبة خديعة	Meat balls paste of mashed meat and pearl wheat	كفتە ، كوتلك ، خڕیلە ، كوبە
كبة - كبيبة	Glomera	گلۆلە ، كلافە
كبح - ردع	Control = Curb	دامركاندنەوە ، لغاو لێ توندكردن ، سەركوت كردن.
كبح النفس	Continence	دان بەخۆداگرتن ، بە تایبەتی بۆ ئالۆشی رەگەزی.
كبد	Liver = hepar =Jecur	جەرگ / جگەر ،كەزەبە ، كەزەب ، گەورەترین لووە (گلاند) لە لەشی مرۆڤدا مادەی زراو دروست دەكات ، دەكەوێتە لای راستی سكەوە خانەكانی جگەر بەردەوام ، مادەی كلوكۆز دەگۆڕێت بۆ گلایكۆجین.
كبداني	Liverish	جگەریی ، هەر شتێك شێوەكەی یان رەنگەكەی لە جگەر بچێت.
كبد الأسد	Kabed Ased	جگەری شێر ، ناوی ئەستێرەیەكە بە عەرەبی.
كبدمتشمعة		جگەری ریشاڵاویی بوو ، جگەری مۆماویی بوو.
كبدي	Hepat = Hepato = Hepatic	پێشگرێكە بە مانای جگەریی - جگەری - هەر شتێك پەیوەندی بە جگەرەوە هەبێت.
كبدية	Liver wort	گیا جگەر ، كۆمەڵە روەكێكن لە تاقمی (برایوفاینا)ووەكە كوركوزەكان، نیمچە رەگیان هەیە.
كبر - كبار - قبار - اصف - شفلح	Caper tree = Capparis	شەفلە ، شیفلەتە ، كەبەر ، دەوەنێكە گوڵێكی سپی یان پەمەی یان زەرد، یان سوور دەگرێت، لە ناوچە بیابانەكان و خلەندەكان دەروێت، بەرەكەی لە خەیارێكی بچوك دەچێت پێی دەوترێت شیفلەتە ، دەخورێت و دەكرێتە ترشیات رەگەكەی بۆ مەبەستی پزیشكی بەكار دێت.
كبر - ضخامة	Mega = megalo	پێشگرە بە مانای مەزنی یان گەورەیی
كبر البطن	Megagastia	ورگ زل.
كبر الأذن	Macrotia	گوێ زل.
كبر الاسنان	Megadontia	ددان زل
كبر السن	Oldness	پیریی - زۆری تەمەن.

كبر الأقدام	Megalopodia	پێ زلی.
كبر الكفل	Staatopygia	کەفەل گەورە - سمت گەورە.
كبر القلب	Caraliac enlargement	دل گەورەیی - دل زلی.
كبره		بەری گوێزی هیندی.
كبراشو - كيبراشو - كبراش	Quebracho	(كيبراشۆ)، درەختێکە لە ئەرجەنتین دەروێت، توێکڵەکەی تاڵە، بۆ دەرمان و دەباغ کردن بەکار دەهێنرێت، هەروەها سوود لە تەختەکەشی وەردەگیرێت.
كبر الفربيون - ماهودانة	Caper spurge = wild Capev	(کاپێر سپەرج)، شیرماری شیفەلەتەیی جۆرێکە لە رووەکی شیرمار، (یوفوربیا)، شیراوێکی ژەهری تیایە، جاران ،بەرە بچوکە سەوزەکەی دەکرایە زەلاتەوە.
كبرتة - سلفنة - سلفرة	Sulphorization = sulphuring	گۆگرداندن -تۆخمێکی گۆگرد بکرێتە مادەی ترەوە وەکو ئەوەی کە بکرێتە لاستیکەوە.
كبرتل		نێرە قالۆنچە.
كبرميس	Capromys	کابرۆمایس، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە، لە مشک دەچێت بەلام گەورەترە، نزیکەی نیو مەتر درێژە، چاو گەورەو مل ئەستورە لەناو بێشەلاندا دەژی.
كبرومة	Coprosma	کۆپرۆسما، جۆرە رووەکێکە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان.
كبريت S	Sluphur=brimston = sulfur	گوگرد، سولفەر، توخمێکی کیمیا گەرییە، ناکانزاییە، زەردە، ئەتۆمەکەی (٣٢) و ژمارە، ئەتۆمیەکەی (١٦) یە، گەلێک سوودی لە پیشەسازییدا هەیە وەکو لە پیشەسازیی ترشی گۆگردیک و باروت و شقارتەو کاغەزو پەین.
كبريتي	Sulphurous = sulphuric	گۆگردی، هەرشتێك پەیوەندی بە گۆگردەوە هەبێت.
كبريتات - زاج	Sulphate = sulfate	گوگردات - سولفەیت، خوێی سۆلفەریت ئەسید، رەگێکی کیمیاییە هاوهێزییەکەی (٢).
كبريت العمود - كبريت عمودي	Brimstone = rollsulphur	گۆگردی ستونی.
كبريت زهر	flowers of sulphur	گوڵە گۆگرد، تۆزی گۆگرد
كبريت معيني		گۆگردی لەبزینەیی.
كبريت منشوري	Prismatic-sulfur	گۆگردی پوازی.
كبريت رسوبي		گۆگردی نیشتەنی (نیشتوو).
كبريت غير متبلور		گۆگردی نابلووری.
كبريت مطاطي		گۆگردی لاستیکی
كبريت مشع		گۆگردی تیشك دەرەوە بە هۆی ئەم گۆگردەوە زانراوە کە پەری مریشك چۆن دروست دەبێ.
كبريتات الألمنيوم - شب	Aluminium sulfate	گۆگرداتی ئەلەمنیۆم - زاخ، بە شێوەی بلووری سپی هەیە، لە دروست کردنی زاخ و جێگیرکردنی رەنگ لەسەر قوماش و دەباغ کردنی پێستەی سپی و هتد. بەکاردێت، یاسای کیمیایی $AL_2(So4)_3 18H_2o$
كبريتات الأنتمون		گۆگرداتی ئەنتیمونی، بە شێوەی تۆزێکی سپی هەیە، لە دروستکردنی شقارتەدا بەکاردێت، یاسای کیمیای - $Sb_2(So4)^3$

كبريتـات الامونيـوم = كبيرتات النشادر		گۆگرداتی ئامۆنیۆم ، به شێوەی بلووری سپی مەیلەو قاوەیی هەیە، لە دروستکردنی پەین و سازدانی ئاوو ترشاندن (تخمیر) و رادیۆن و دەباخچێتیدا، بەکاردێت، یاسای کیمیایی$(NH_4)_2SO_4$
كبريتات الباريوم	barytes = (Baso4)	گۆگرداتی باریوم، باریوم سولفەیت - بارێت ، تۆزێکی سپی یان (مەیلەو زەرد)ی بێ بۆنە، بێ تامە، لە دروست کردنی کاغەزی تایبەتی و بۆیەو لاستیک و پلاستیک و مەرەکەبی تایبەتی و وێنەگرتنی فۆتۆگرافی و پاتریدا بەکاردێت.
كبريتات البنزيدين	Benzidine sulfate	گۆگرداتی بەنزیدین، تۆزێکی بلووری سپی‌یە. لە ئامادەکردنی مادەی ئەندامیدا بەکاردێت. یاسای کیمایی - $C_{12}H_{12}N_2HSO_4$.
كبريتات البزموت	Bismuth sulphate	گۆگرداتی بزمۆ ث ، به شێوەی دەرزیله یان تۆزی سپی هەیە، لە دروست کردنی دەرماندا بەکاردێت یاسای کیمیای - $Bi_2(SO_{4_3})$.
كبريتاتات الرصاص القاعدية - الرصاص الأبيض	Basic lead sulfate	گۆگرداتی قورقوشمی تفت، قورقوشمی شین.
كبريتات الرصاص - رصاص ازرق	Galena = lead sulfate = blue lead	گالینا، گۆگرداتی قورقوشم = قورقوشمی شین ، کەرەسەیەکی خاوە، قورقوشم و گۆگردو زیو و ئاسن و توتیاو کلی تیادایە، رەنگەکەی خۆڵەمێشی‌یە، بۆ رووکەش کردنی فەخفوری بەکاردێت.
كبريتات السيريوم - كبريتات السيريك	= sulfate	گۆگرداتی سیریوم ، مادەیەکی کیمیایی‌یە به شێوەی تۆز یان بلووری سپی یان سوری مەیلەو زەرد هەیە، یاسای کیمیایی $Ce_2(SO_4)_3\ 8H_2O$ لە دروست کردنی بۆیەو چاپ کردنی قوماش دژی ئاو به بکاردێت.
كبريتات حامضية	bisulfate	بای سولفەیت، خوێی ترشی گۆگردیك هایدرۆجینی تێدایە.
كبريتات السيزيوم		گۆگرداتی سیزیوم به شێوەی بلووری بێ رەنگ هەیە، لە ترشاندنی ئاوی کانزاییدا بەکاردێت یاسی کیمایی CS_2SO_4 .
كبريتات الكوبلت	Cobalt	گۆگرداتی کۆباڵت ، به شێوەی تۆزێکی سوور هەیە، لە ئاودا دەتوێتەوە لە دروست کردنی سیرامیك و بۆیەو رووکەش کردن بەکۆباڵت دەکرێتە خاك و ئالیکی ئاژەڵەوە ، وەکو کارکەرێکی یاریدەدەریش بەکاردێت.
كبريتات النحاس المائية - زاج ازرق	Blue Vitriol = Copper sulfate	گۆگرداتی مس ، کۆپەر سولفەیتی ئاوی زاجی شین.
كريتات الحديدوز المائية - زاج اخضر	Green Vitriol = Green Copperas = ferrous sulfate	فێرۆز سولفەیت ، زاجی سەوز.
كبريتات الخارصين - زاج ابيض	White Vitriol =	گۆگرداتی زینک.
كبريتات المغنيسيوم	Magnesium sulphate = psomsalt	مەگنیسیۆم سولفەیت، خوێی ئیپسیۆم.
كبريتات الكالسيوم - جبس	Calcium sulfate = gypsum ($CaSO_4 . 2H_2O$)	گۆگرداتی کالسیۆم - گەچ - ئەگەر بێ ئاو بێت به شێوەی بلووری یان تۆزی سپی هەیە ، لە دروست کردنی چیمەنتۆی پۆرتلاندو خشت و پلاستەرو تۆزی ساف کردن و بۆیەو کاغەزو کانزا کردن و دروست کردنی قاڵب و لەوحی دیوار داپۆشین.
كبريتات الكروم	Chromium -sulfate	گۆگرداتی کرۆم ، به شێوەی تۆزێکی سور یان بنەوشەیی هەیە، لە دروست کردنی قوماش و بۆیەو وەرنیش و.مەرەکەبی سەوزو سیرامیك دا بەکاردێت، یاسای کیمیایی$Sr_2(SO_4)3 . 15H_2O$.

كبريتات الكادميوم	Cadmium -sulfate ($Cd SO_4 . 4H_2O$)	گۆگرداتی کادمیوم ، بە شێوەی بلووری بێ ڕەنگ بێ بۆن هەیە، لە دروستکردنی بۆیەو لە مەیانی پزیشکێتیو لە پەردەی فلۆریسینیدا بەکاردێت.
كبريتات النيكوتين	Nicotine -sulfate	گۆگرداتی نیکۆتین، دەرمانێکە بۆ قەلاچۆکردنی مێشو مەگەز.
كبريتيد	Sulphide = sulfide	گۆگردید ، خوێی ترشی هایدرۆگۆگردیك ڕەنگێکی کیمیایی یە هاوهێزیەکەی (٢) ە.
كبريتيد - ركاز	Blende	بلێند گۆگردید - کەرەسەیەکی خاوی زینک ، وەکو گۆگردیدی زینک.
كبريتيد الزنك	Zinc- blende	گۆگردیدی زینك.
كبريتيد البزموث	Bismuth sulfide	گۆگردیدی بزمۆث ، تۆزێکی مەیلەورەشە لە ئامادەکردنی ئاوێتەکانی تری بزمۆ ثدا بەکاردێت ، یاسای کیمیای - $Bi_2 S_3$.
كبريتيت البيوتيل		گۆگردیدی بیوتیل لە شل کردنەوەی (مڵ کردنی) لاستیکدا بەکاردێت.
كبريتيدد الهيدروجين	Hydrogen -sulfide	گۆگردیدی هایدرۆجین ، گازێکی بۆگەنە.
كبيرتيد الأمونيوم	$((NH_4)_2 S$	گۆگردیدی ئەمۆنیۆم، بە شێوەیەکی بلوری بێ ڕەنگ یان زەرد هەیە، لە دروست کردنی دەرمان و وێنەگرتنی فۆتۆگرافیدا بەکاردێت، هەروەها لە ڕەنگ کردنی برۆنزدا.
كبريتيد الألمنيوم	Aluminium sulphide	گۆگردیدی ئەلەمنیۆم ، بە شێوەی تۆپەڵی خۆڵەمێشی مەیلەو زەرد هەیە، بۆنێکی ناخۆشی هەیە، لە دروست کردنی گازی گۆگردیدی هایدرۆجیندا بەکار دێت، یاسای کیمیای AL_2S_3
كبريتيد الاليل	Allyl sulphide	گۆگردیدی ئەلیل ، شلەیەکی بێ ڕەنگە بۆنی سیری لێ دێت، لە دروستکردنی ڕۆنی سیردا بەکاردێت.
كبريتيد الباريوم	Barium sulfide (Bas)	گۆگردیدی باریوم، بە شێوەی تۆزی یان (تۆپەڵی) سەوزی مەیلەو زەرد ، یان خۆڵەمێشی هەیە ، لە لابردنی توك لە پێستەو ئامرازی دژی سوتان و ئامادەکردنی خوێیەکانی باریۆمدا بەکاردێت.
كبريتيت البنزيل		گۆگردیدی بەنزیل ، بە شێوەی توێژاڵی بێ ڕەنگ هەیە، لە دروستکردنی مادە ئەندامی یەکاندا بەکاردێت. یاسای کیمیای $(CH_2 C_6H_5)_2S$.
كبريتيد السيرك - كبريتيد السيريوم	Ce sulfide	گۆگردیدی سیریوم ، مادەیەکی کیمیایی یە
كبريتيد الكاربون - ثاني كبريتيد الكاربون		کاربۆن دای سەلفاید ، دووەم گۆگردیدی کاربۆن، شلەیەکی بۆگەنی بێ ڕەنگە، بۆ لەناوبردنی مێرووەکان بەکاردێت.
كبريتيد الحديد - بيريت	Pyrites = iron pyrites =	پایرایت، FeS_2 دووەم گۆگردیدی ئاسن، ئاوێتەیەکە ڕەنگێکی برۆنزی مەیلەو زەردی هەیە، لە دروستکردنی گۆگردو ئاوێتەکانیدا بەکاردێت.
كبريتيد الزرنيخيك - زرنيخ ياقوتي - زجاج زرنيخي احمر - زرنيخ احمر	Arsenic sulfide = arsenic- disulfide	گۆگردیدی زەرنیقیك ، تۆزێکی سووری مەیلەو پرتەقاڵی یە، ژەهرینە، بە خواردن و هەڵمژین، لە پیشەسازی پێستەو دەرمانی توك لابردن و بۆیەدا بەکاردێت، یاسای کیمیای . $AS_2 S_2 = AsS$.
كبرتيد الانتيمونوز- كبريتيد الأنتيمون - انتمون برتقالي - انتمون اسود	Antimonous -sulfide = antimony- sulfide = antimonyorang trisulphide	گۆگردیدی ئەنتیمۆنۆز = ئەنتیمۆنی پرتەقاڵی ، ئەنتیمۆنی ڕەش، بە شێوەی بلووری ڕەش یان پرتەقاڵی هەیە، لە دروستکردنی ژەنگبەر(زنجفر) و یان بۆیەی زەردو شقارتەدا بەکاردێت.
كبريتيد الكادميوم = كادميوم برتقالي	Carbonyl sulfide (CdS)	گۆگردیدی کادمیوم ، بە شێوەی تۆزێکی زەرد یان قاوەیی هەیە، لە دروستکردنی بۆیەو مەرمەکەبو سیرامیك و پەردەی فلۆریسێنتدا بەکاردێت.

كبريتيد الكاربونيل	Carboni sulfide (CoS)	گۆگردیدی کاربۆنیل، گازێکی بێ ڕەنگی ژەهرینە زوو گڕ دەگرێت، لە دروستکردنی ئاوێتە ئەندامیەکاندا بەکاردێت.
كبريتيد الكالسيوم	Calcium sulfide (CaS)	گۆگردیدی کالسیۆم ، تۆزێکی کەمێك خۆڵەمێشی یان زەردە، ئەگەر بەر شێ بکەوێت بۆنی گۆگردیدی هایدرۆجینی لێ دێت، تامێکی ناخۆشی هەیە، کەمێك لە ئاودا دەتوێتەوەو شی دەبێتەوە لە دروستکردنی بۆیەو دەرمانی تووك لابەر ، لە دەرمانی بەیتالیدا بەکاردێت.
كبريتيت	Sulfite = Sulphite	گۆگردیت، ڕەگی ترشی سەلفۆرۆز گۆگردۆز ڕەگێکی کیمیاییە هاوهێزیەکەی (٢) ە.
كبريتيت الباريوم	Barium sulfite	گۆگردیتی باریۆم، تۆزێکی سپیە بە گەرم کردن شی دەبێتەوە، لە کرداری شیکردنەوەی کیمیایی و دروست کردنی کاغەزدا بەکر دێت، یاسای کیمیای $BaSO_3$
كبريتيت البوتاسيوم	Potassium sulfite	گۆگردیتی پۆتاسیۆم.
كبريتيت حامضية	Bisulfite	بای سولفیت، خوێی ترشی گۆگردۆز هایدرۆجینی تیایە.
كبريتيت الكالسيوم	Calcium sulfite $[(CaSO_3)\ 2H_2O]$	گۆگردیتی کالسیۆم، تۆزێکی سپیە ، کەمێك لە ئاودا دەتوێتەوە، لە دروستکردنی قوماشدا ، بۆ ڕەنگ لابردن و میکرۆب کوشتن، (لە دروستکردنی شەکردا) و بۆ پاراستنی خواردەمەنی و لە دروستکردنی کاغەزدا بەکاردێت.
كبريتيت الكالسيوم الهيدروجينية - كبريتيت الكالسيوم الحامضية	Calcium - hedrogen sulfite $(Ca(HSO_3)_2)$	گۆگۆدیتی کالسیۆمی هایدرۆجینی گۆگردیتی کالسیۆمی ترشی - شلەیەکی مەیلەو زەردە، بۆنێکی تیژی هەیە لە ئەنجامی لێ دەرچوونی دووەم ئۆکسیدی گۆگردەوە ، بۆ لابردنی کلۆر لە قوماش لە ئامادەکردنی هەویری کاغەزداو لابردنی ڕەنگی ئیسفەنج و لە دەرمانی کوشتنی میکرۆبدا بەکاردێت.
كبريتة - شخاطة	Match	شقارتە.
كبريلة	Cabriolet	کەبریلە ، عەرەبانەیەکە (گالیسکە) سوکەڵەیەو دوو پێچکەی هەیە ، ئەسپێك ڕایدەکێشێت ، جێی دوو زەلامی لەسەر دەبێتەوە.
كبري - كوبري - جسر	Bridge	پرد.
كبس - ضغط	Pressure	پەستاندنەوە، پەستاوتن، پەستان، فشار.
كبسولة متفجرات - كبسولة اشعال	Detonator = priming cap = igniting primer	تەرەقە ، ساچمە ، قاوغێکی کانزای مەیلەو خڕە ، بە مادەی تەقەمەنی ئاخنراوە، بە پاڵەپەستۆ دەتەقێ. دەکرێتە ناو تفەنگی ڕاوەوە.
كبسولة فضائية	Space cabin	کابینەی بۆشایی ، ژوورێکە لە گالیسکەی بۆشاییدا ، واتە لەو مانگی دەستکردەدا کە بۆ هاتوچۆی مرۆڤ ئامادەکراوە گەلێك ئامرازی گرنگی تێدایە.
كبسولة دواء	Capsule	گولاج ، قاوغێکە لە جەلاتین دەرمانی تێ دەکرێت بۆ ئەوەی بە ئاسانی قوت بدرێت.
كبش	Ram = tup= Ovis = male sheep = ewe	بەران ، وەران ، نێری مەڕ ، قۆچ.
كبش الجبل = اروية - كبش كبير القرن.	Big horn = moufion	بەرانە کێوی ، مەڕە کێوی ، کەڵەکێوی، جۆرێکە لەمەڕ، شاخەکانی گەورەن لە چیاکانی کوردستاندا دەژی پێی دەوترێ (لۆرستانی).
كبش القرنفول	Cloves	گوڵە مێخەکی ووشك کراوە، تامەکەی تونە، بۆنەکەی خۆشە، ڕۆنێکی لێ دەردەهێنرێ بۆ مەبەستی پزیشکی دژی ڕشانەوەوکۆڵنج و هێمن کردنەوە بەکاردێت هەروەها دەکرێت بە مێخەك بەند.

كبشة - مل اليد	Hand ful	چنگێك ، مشتێك ، لالوێچێك
كبشة = مخرفة	Ladle = scoop	چەمچە ، بۆ گواستنەوەی شلە.
الثيات	Hook and eye	قرتێنە : بۆ بەستنی دوو پارچە قوماش بەیەکەوە.
كبش ميرينو	Merino	(مێرینۆ) مەڕێکی ئیسپانییە، خورییەکەی نایابە.
كبع، جمل البحر	Megaptera = Humpback whale	بالین ، وشتری دەریا، جـۆرە نەهـەنگێکی گەورەیـە، پەرەکەیـەك وا بـە پشتییەوە لە دوگ دەچێت، وەکو پشتی کۆم بێت وایە.
كبك	Kapock	کاپۆك، تۆپەڵە ریشاڵی ئاوریشمی لە تۆوی درەختی سیبا (Ciba) دا هەیە بە شێوەی ناواخن دەکرێتە دۆشەك و سەرین و گۆشەوە.
كبل - قابلو	Cable	کێبل ، کلافە تەلێکی مسە، بە مادەیەکی دابڕکەری وەکو لاستیکی ئەستور بۆ مەبەستی گەیاندنی کارەبا بەکاردێ.
كبل -قيد	Hand cuffs = manacles	کەلەپچە - بۆ دەست بەستنی تاوانبار.
كبلين	Capelin	کاپیلین ، ماسی‌یەکی بچوکە.
كبوة = عثرة	Stumbling = misstep	سەرسم، رەت بردن، نوچ بردن، پێ هەڵنوتان، نوچ، پێ هەڵکەوتن، هلنگفتن.
كبوت	Chabot = chabotage	نەخۆشی‌یەکی میکرۆبییە دەدات لەدار مێو.
كبوت - معطف	Overcoat	قاپوت، پاڵتۆ.
كبوتل	Copris lunaris	جۆرە قالۆنچەیەکی رەشە.
كبود انگليزی	Fresh leather	فرێش لەزەر، بۆرییە لاستیکێکی زۆر تەنکە دەکرێ بە چووکا لە کاتی جووتکردندا بۆ نەهێشتنی سك پڕبوونی ئافرەت.
كبوريا - سلطعون	Carb	قرژاڵ
كبوس	Productive	درەختێك کە بەری زۆر بێت.
كبوسين = سلبية = ابو خنجر - طرطور الباشا	Capucine = tropaeolum	گیاکە گەڵاو گوڵـەکەی دەخورێت گەڵاکەی لـەزێ دەچێت و گوڵەکـەی لـە خوێنە.
كبوشة	Capuche	کاپووشی، کڵاوی برنوسی ، کڵاوی برنووسی گەرماو.
كبوشي - قرد مقلنس	Capuchin	کـاپوچیت، مـەیمونی کـڵاودار، مەیمونێکـە لـە باشـوری ئـەمریکادا دەژی سەرەکەی تووکی رەشی پێوەیە، لە شێوەی کڵاودا.
كبي	Tarnish	رەش بـوون، وەکـو رەش بونـی کـەوچکی زیـوو بـە کـاری گۆگردیـدی هایدرۆجین ئەگەر هێلکەی پێ بخورێت.
كبيبة	Glomerule = Glomerulus	کلافۆکە ، گلۆلۆکە، گۆمەڵەیەکە لە دەزولەی خوێن لەناو تورەکەی بۆمان لە گورچیلەدا.
كبيبة - كبة	Copalba	کۆپیبـا، کەبیبـە ، جـۆرە رومەکێکـە بەرەکـەی بـە شـێوەی بـەهارات بـەکار دەهێنرێت، جۆرێکە لە بەهارات.
كبيبة	Copayta	درەختێکـە لـە ئەمـەریکاو ئەفـەریقای ئیسـتیوائیدا دەروێـت، درەختێکـی گەورەیە، تەختەکەی سوورە، لە دروستکردنی بینادا بەکاردێت، قەدەکەی دەقلیشێنرێت ئاوگێکی رێسینی لێ دەردەهێنرێت.
كبيت ، لخ	Loch	ماسی‌یەکی رووبارییە.
كبة ، كبيبة		کۆپاپبا ، درەختێکی گەورەیە گەڵاکەی ئاوێتەیـە ، گوڵەکـەی بـە شـێوەی هێشووە بەرەکەی لە بەری پاقلە دەچێت، یەك دەنکی تیایە، تەختەکـەی قاوەیی‌یـە، بـە نرخـە، زەمقێکـی رێسـینی لـە قەدەکـەی دەردەهێنـرێت بـۆ مەبەستی پزیشکی.

كبة	Kepi	كێپی ، كڵاوی سەربازی فەرەنسی.
كبيد	Big bitter orange	جۆرە نارنجێكی گەورەیە ، ڕۆنی توێكڵەكەی بۆ دەرمان بەكار دەهێنرێ.
كبير	large = big = gross	گەورە ، زل ، زۆپ ، درشت
كبير الرأس = قندل = أرأس	Megalocepha-lous = macrocephalous	سەرزل ، گیانداری سەرزل.
كبير العنق		مل ئەستور ، مل قەوی ، ملهوڕ.
كبير البطن		گەدن، هورگن، ورگ زل
كبير السن	Old	پیر ، بە تەمەن.
كبير الكفل	Steatopygous	سمت گەورە.
كبير القدم	Macropodus	پێ زل ، كەسێك پێی زل بێت.
كبير الأجنحة	Macorpterous	باڵ گەورە، وەكو لە باڵندەدا.
كبير الورق	Macorp phyllous	گەڵا گەورە ، هەر ڕووەكێك گەڵاكەی گەورە بێت.
كبير الثمر	Macorcarpus	بەر گەورە، ڕووەكێك بەرەكەی گەورە بێت.
كبيس = مكبوس	Pickled = preser vedin pickle	هەر شتێك لە سركە یان لە خوێدا پارێزراو بێت وەكوو ترشیات.
كبسة = سنة كبيسة	Leap year	ساڵی پڕ ، ساڵێكی خۆرییە ، مانگی شوبات تیایا (٢٩) ڕۆژە ، لە هەر چوار ساڵدا جارێك .
كبيكج = كف السبع	Asiatic crow foot	لەپی شێر ، گوڵاڵە سورەی ئاسایی
كتاب = سفر	Book	پەرتوك ؛ پەڕاو ، كتێب.
كتاب الأنساب	Herd book = stud book	كتێبی ڕەچەڵەك ، كتێبێكە ڕەچەڵەكی وڵاخ و مانگای تیا دەنوسرێت.
كتاب الوصفات الطبية	Formulart	كتێبی ڕەچەتەی پزیشكی
كتابة	Writing	نوسین.
كتابة باليد = مخطوطة	Manuscript	دەست نوس، دەست خەت.
كتابة جلدية	Dermatography	
كتابرسين	Kutapressin	(كەتاپریسین) دەرمانێكە بۆ چارەكردنی نەخۆشی پێست وەكو ئەكزیماو عازەبە،بە شێوەی دەرزی هەیە.
كثاة		راجع كلمة كثاة، جرجير)
كتارت، اظلام العدسة الماء الأبيض = السد	Cataract	كاتاراكت، ناوی سپی ئێڵ بوونی زەرەبینی چاو بە تایبەتی لە مرۆڤی بە تەمەندا.
كتافية		شان گر ، شان ، بەند ، قەنەواچە.
كتالبسيا = جمدة = آخذة	Catalepsy	(كاتالیپسی) نۆرەیەكی دەرونییە تیایدا، لەشی نەخۆشەكەو پەلەكانی رەق دەبن و هەستایەتی (حساسیە) وون دەبێت و ، لەشی سارد دەبێتەوەو هەناسەی هێواش دەبێتەوەو قسەی بۆ ناكرێت.
كتالوك	Catalog = catalogue	رابەر ، كەتەلۆك ، باو ، مۆدێل ، لیستە = پێرست.
كتامة = كتومية = لانفاذية	Impermeability	ناگوزەری ، ڕەوشتی نەهێشتنی پیا گوزەركردنی ئاو بە هەندێك مادە وەكو لە هەندێك كەڤردا.
كتان (قماش)	Linen	قوماشی كەتان.

كتان ملسج	Lin seed = flax	كەتان ، روەكێكی جوانە ، قەدەكەی درێـژو راستە ، گوڵەكەی شینە، ریشاڵی لێ دەردەهێنرێ ، بۆ دروست كردنی قوماش، هەروەها دەنكەكەی رۆنی لێ دەردەهێنرێ.
كتان احمر	Scarletflax	كەتانی سور.
كتان المناقع	Coltongrass	لۆكەی زۆنگاو - رووەكێكە سەرگوڵەكەی لە هی لۆكە دەچێت.
كتان مسهل	Purging flax = fairy flax = cathartic flax	جۆرێكە لە كەتانە كێویلە ، گیایەكە گوڵەكەی گەورەو زەردە، بۆ مەبەستی پزیشكی بۆ رەوان كردن بەكاردێت.
كتاني	Linen	كەتانی = شتێك لە قوماشی كەتان دروست كرابێت.
كتانية - ليناريه	Linaria	(ليناريا) جۆرە رووەكێكە گەڵاكەی لە گەڵای كەتان دەچێت گوڵەكەی بە شێوەی هێشویەكی زەردە، بۆ مەبەستی رازاندنەوەی باخچەكان بەكاردێت.
كتبي	Book seller	پەرتوك فرۆش ، كتێب فرۆش
كتبخانة - مكتبة = محل بيع الكتب	Book store = book shop	كتێبخانە - شوێنی فرۆشتنی كتێب.
كتب الأنساب	Geneal ogical books	ئەو تۆمارانەی كە ناو و شێوەو سیفەتی گیانداره ماڵییەكان خۆیانو باوكو دایكیانی (واتا رەچەڵەكی) تیایدا تۆمار دەكرێت.
كتبرد	Cat bird	كاتبێرد ، باڵندەیەكی ئەمەریكی خۆش ئاوازە.
كتبوت	Cat boot	كاتبۆت، كەشتییەكی چارۆكەدارە ، یەك تێڵای هەیە لە بەردەمەكەیدا.
كتر- سنط عسلي - ضبة - سمر	Acacia - mellifera	ئەقاقیای هەنگوینی
كتريش - جميل الشعر	Water star -wort	گیاكە لە ئاوی شیریندا دەروێت، ئاوێكی لینجی لێ دەردەهێنرێت بۆ قژ نەرم كردن.
كتزل	Quetzal	(كویتزال) باڵندەیەكە لە ئەمەریكای ناوەڕاست دەژی.
كتشينة - ورق القمار	Playing Cards	كاغەزی قومار.
كتش	Keteh	كێچ، جۆرێكە لە كەشتی چارۆكەدار دوو تێڵای هەیە.
كتف - عاتق - منكب	Shoulder = scapula	شان ، ئێسقانی راستو چەپی خوار مل كە هەردوو قۆڵی لێوە دەرچووە.
كتفي	Scapular	شانی ، هەرشتێك پەیوەندی بە شانەوە هەبێت.
كتف وعضد		شانو باهۆ.
كتكوت - قوت - صوص - فروج	Chicken = chick = nest ling	جوجەڵە ، جوجك ، فرووخ.
كتل	Lump	كلۆ، پارچە.
كتلبة	Catalpa	(كاتالپا) درەختێكی جوانە گەڵاكەی سپییە، هێڵی رەنگاورەنگی تیایە لە شێوەی دڵدایە لە زەنگوڵە دەچێت، بەرەكەی لە خەیار دەچێت ، بۆ مەبەستی رازاندنەوەی باخچەكان دەروێنرێت.
كتلة - كدسة - لزنة	Clum = block	تۆپەڵ - كلۆ = ئەنگوتك.
كتلة	Mass	بارست، بارستایی، بڕی مادە لە قەبارەیەكی تایبەتیدا
كتلة ترابية		كەرسەك كلەتك، تۆپلاخ ، تۆپەڵەگل.
كتلة حرجة	Critical mass	بارستەی شلۆق- بچووكترین بڕ لە مادەیەكی شیاو بۆ لەت بوون (انشطار) كە كارلێكی زنجیرەیی پەیدا بكات، بەبێ پێویستی سەرچاوەیەكی دەرەكی لە نیوترۆن.
كتلة ذرية	Atomic mass	بارستەی ئەتۆمی (گەردیلەیی)

كتلة فوهية = لاكوليت)	Laccolith	(لاكۆلیث) = تۆپەلیکی شیوە گومەزییە لە بەردی ئاگرین کەوتۆتە نیوان چینەکانی گەڤرە نیشتەنیەکانی ناو زەوییەوە.
كتلة مقحمة = لاكوليت	Laccolith	لاكۆلیث تۆپەلیکە لە کەڤری ئاگرین.
كتلة مخروطية من السكر	Coneshaped -sugar	کەللەی شەکر ، قەند.
كتلة هوائية		تۆپەلە هەوا ، کۆمەلە هەوا، پەلەبا فرمانگەی کەشەوانی (کەشناسی) دەتوانیت بە هۆیەوە باری کەش بزانیت.
كتم = كتمان	Hiding = concealing	شاردنەوە ، پیش خواردنەوە.
كتم النفس	Smothering	ددان بەخۆ داگرتن = نهینی گریی.
كتم ، كتمان، قتم، مرسين	Myrsine	مایرسین - رووەکیکی شاخییە، گەلاکەی لە گەلای مۆرد دەچیت ، قژی پێ رەنگ دەکریت ، هەروەها مرەکەبی لێ دروست دەکریت، بەرەکەی لە بەری بیبەری رەش دەچیت، کە پێ گەیشت رەش دەبیت، جۆرە رۆنیکی لێ دەردەهینریت.
كتن	Tubercularia	(تیوبەرکولاریا) کە رووەکی زیانبەخشە دەدات لە میوەجاتی وەکو هەلوژەو سیو
كتنة ، كوپاليه	Gumcopal tree = copal tree	درەختی کۆپال - درەختیکە تەختەکەی سوورو رەقو بە نرخە ئاویکی زەمقی ریسینی بە نرخ لە قەدەکەی دەردەهینریت.پێی دەوتریت (کۆپال) لە دروست کردنی وەرنیشدا بەکادیت.
كتوم - كتيم	Impermeable	ئەو زەوییەی کە ئاو دەگریتە خۆی واتە ئاو گل دەداتەوە.
كتيب	Booklet	نامیلەکە، کتیبی بچووك.
كتيبة	Cohort	کەتیبە.
كتيبة (عسكرية) - فوج	Battalion = regiment	بەتالیون - بەشیکە لە لەشکری سەربازی.
كتيم - طبقة قشرية صلدة - صمان	Hardpan	چینە خاکیکی پتەو.
كتيم - طبقة طاردة للماء	Aquifuge	چینیکی ئاو نەدز.
كتيم الهواء - محكم	Hermetic = airtight	بن بر لە هەوا - هەوا نەدز ، شوینیکی مەحکەم کە هەوای تێ نەچیت.
كتينة	Catena	زنجیر
كتينة الساعة - سلسلة الساعة	Watch chain	زنجیری سەعات
كثاء		گیاکە گولی جوان دەگریت.
كثاة ، جرجير - ركة	Rocket	گۆزەلە ، گیایەکە گولەکەی زەردە گەلاکەی دەکریت بە زەلاتە.
كثاة		(راجع كلمة قشرة)
كثافة	Density	خەستی ، چری ، رچی ، ریژەی نیوان بارستایی و قەبارەی مادەیەك کیشی ١ سم٣ لە مادەیەك بە گرام.
كثافة مطلقة	Absolute density	چری روت ، چری بەرەلا، خەستی پەتی.
كثافة بخارية	Vapor density	چری هەلمی ، خەستی هەلمی ، ژمارەیەکە بریتییە لە کیشی قەبارەیەکی زانراو لە گازیك یان هەلمیك بۆ کیشی قەبارەکەی یەکسان لە هایدرۆجین.
كثافة الاجفان - لخص	Blepharo -pachynsis	پیلوو ئەستووریی - ئاوسانی پیلوو.
كثافة نسبية	Relative -density	خەستی رادەیی ، چری رادەیی.
كثافة التلوث	Density of contamination	خەستی پیسی وەکو رادەی پیس بوون لە هەوادا.
كثافة الدم	Pelohemia	خەستی خوین.
كثافة كتلية	Mass density	خەستی بارستەیی.

كثافة القرنية - ليوكوما	Leucoma	ليوكوما - خەست بوونەوەی کۆرنیای چاو.
كث	To be thick (or) dense	سفت ، تامۆر ، پڕ ، چڕ.
كث الشعر	Hairiness	تووکن ، تیسکن.
كث اللحية		بەلەمەریش.
كثرة الأصابع	Hyperdacty lia	پەنجەزۆری.
كثرة الكريات البيض - كثرة الكريضات	Leukocyto sis	زۆری خۆرکە سپی‌یەکان لە خوێندا.
كثرة الاثداء	Hyper thelia = Polymstia	مەمك زۆریی.
كثرة البول	Pollakiuria	میز زۆری - زۆری میز.
كثرة التعطش	Pollakidipsia	تینوێتی زۆر - زۆر تینو بوون.
كثرة التكلم	Polylogia	زۆر قسەکردن - چەنەباز.
كثرة العرق	Polyhidrosis	زۆریی ئارەق - ئارەق زۆریی.
كثرة اللعاب	Ptyalism	لیك زۆریی - زۆریی لیك.
كثرة المني	Poly spermism	زۆریی سپێرم (لە ئاوی پیاودا).
كثرة اللمفيات = كثرة الكريفاوات	Lymphocy tosis = Lymphocy themia	زۆری خرۆکە لیمفاوی‌یەکان لە خوێندا.
كثرة البول	Diabetes	زۆر میزکردن ، وەکو لە نەخۆشی شەکرەدا.
كثعم	Leopard	پڵنگ.پڵنگی رەش.
كثلة	Apple	بەری دارسێو.
كثـير - وافـر كثير	Many = much = plentiful = poly-	پێشگرێکە بە مانای زۆر ، گەلێك ، فرە.
كثير الشجر	Arboreous	زۆر درەخت - جەنگەڵ ، ناوچەیەك درەختی زۆر بێت.
كثير الزهر	Multiforous	زۆر گوڵ - رووەکێك گوڵی زۆر بێت.
كثير الثمر - مثمر	Fructuous	زۆربەر، فرەبەر، رووەکێك بەری زۆر بگرێت.
كثـير الأرجـل- كثير الأقدام	Millepede = lyriapoda = polypod	فرەپێ، گیاندارێك کە پێی زۆر بێت وەکوو لە جومگەدارەکاندا.
كثير النوى	Coenlcyte	زۆر ناوك - خانەیەکی رووەکی کە ناوکی زۆر تیادا بێت وەکو لەهەندێك قارچکدا.
كثير اللغات	Poly glot	چەندینە زمان ، کەسێك بە چەند زمانێك بنووسێت یا قسە بکات.
كثير الأسنان	Poly odont	ددان زۆر.
كثير الذرات	Polyatomic	ئەتۆم زۆر، گەردیلە زۆر.
كثير القيم	Poly valent	بەها زۆر.
كثير القوائم - كثير الأرجل	My riapoda	پەل زۆر - گیاندارێك پەلی زۆربێت وەکو (هەزار پێ).
كثير النوى	Polynuclear	ناوك زۆر - بەرێك ناوکی زۆ تیابێت.
كثيرة الأزواج - كثيرة البعول - متعددة الأزواج.	Poly androus	مێرد زۆر - ژنێك چەند مێردێکی هەبێ لە هەمان کاتدا.

كثير البكاء - بكاء	Weepy = lachry mose	گرینۆك ، كەسێك زۆر بگری
كثيف	Dense = thick	خەست ، چڕ.
كثيب رملي = كثبان رملية	Dune = sand hill	تەپۆلكەی مل ، گردەبا ، گەردەبا، بارخان، تەپۆلكەیەكە بەكاری با لە بیابانەكاندا پەیدا دەبێت.
كثيب جليدي	Drumlin	تەپۆلكەی سەهۆڵی - تەپۆلكە سەهۆڵ.
كثيراء - قرينة - عنزروت = قتاد الضمغ = صمغ الطرغاكنث - شجر القتاد - كفيعة - قريجة - شرشير - اصابع العروس - مشلة البقر - اظافر الجن - اظافر الشيطان	Astragalus = tragacanth = goats thorn	كەتیرە ، گەوون ، شو ، خووژە ، جونی ، جوێنی ، جەباری ، تویسو ، تویسی ، گوێنی ، گوونی ، گونجلیل ، گیاپیندا ، كەروێشكی ، چەقچەق ، دارمكیجە، تۆلتاق، (لە كفری) ، تاقالق ، تاقتاقی ، تابلەكونی ، هەنگوشیر (لە دهۆك) ، مێژورد (لە قەرەداغ) ، مێژمێژۆك دۆكۆلیشكا (لە پیرەمەگرون)، دوقلە جاشا ،(لە زێوێ).
كحة - سعال	Cough	كۆكین ، كۆخین ، كۆكە.
كحال - طبيب العيون	Oculist	پزیشكی چاو.
كحالة - طب العيون	Oculistics	پزیشكێتی چاو.
كحب - بروق - حصرم	Riasin vert = green sour grapes	بەرسیلە ، بێسیرە.
كحت - جرف - كشط	Curettage = apoxesis = scraping off	كراندن، داتاشین ، رنین ، رامالّین ، لورتا ، كورتاج ، كراندنی منالّدانی ئافرەت.
كحكحة	Hacking cough	كۆكەكۆك كۆكەی پچڕ پچڕ.
كحل	Eye powder = Kohl = black or painted black (eye)	كل ، سورمە ، بۆرەش كردنی پێلّووی چاو
كحلي	Navy blue	كلی - شینی تۆخ یان تێر.
كحللة	Alcholysis	ئەلكهولاندن : ئەوەیە كە ئەلكهول بكرێتە ئاوێتەیەكەوە.
كحلاء - قرقفنة	Garden walber	جۆرە بالّندەیەكە.
كحلاء - كحيلا - لسان الثور	Barage-anchusa	زمانەگا ، گیایەكی پزیشكی‌یە.
كحلاء - كحيلاء = شنجار صباغي	Dye	بنەگۆزروان ، جۆرێكە لە گۆزروان، رووەكێكی دەشتەكی و كشتوكالّی‌یە ، رەگەكەی قاوەیی‌یە، گولّەكەی بۆن خۆشە، رەنگەكەی سپی مەیلەو زەردە، رەنگێكی سوری بە نرخ لە رەگەكەی دەردەهێنرێت.
كحلاء - كحيلا - شنجار - حميرا - حنا الغولة = رجل الحمام - حالوما = خسّن الحمار - شجرة الدم	Alkana tincloria	پێ كۆترە ، گیایەكە بۆیەیەكی سوور لە رەگەكەی دەردەهێنرێت.
كحلة - اذريون البر		راجع قوقحان.
كحول - الكحول	Alcohol	ئەلكول ، ئەلكهول ، شلەیەكی هەلّچوە ئاوێتەیەكی ئەندامی‌یە، كۆمەلّێك یان زیاتر لە هایدرۆكسیل و كۆمەلّێك یان زیاتر لە كۆمەلّەی هایدرۆكاربۆنی تیایە.
كحو اميلي	Amyl alcohol	ئەلكهولی ئەمیلی : لە پەتاتەو چەوەندەرو دانەوێلّە دروست دەكرێت.
كحول اثيلي	Ethyl alcohol	ئەلكولی ئەسیلی، ئیسانۆل ، ئیثانول ئاوێتەیەكە لە كاربۆن و هێدرۆجین و ئۆكسجین، شلەیەكی بێ رەنگە، بۆنێكی تیژی هەیە، لە دلّۆپاندنی سركەی گەراوە دەردەهێنرێ بۆ دروست كردنی مەی و بۆنی خۆش و رەنگ بەكار دەهێنرێ.

كحولاز	Alcoholas	ئەلكهولاز - هەوێنێكە جۆرەكانی شەكر دەگۆڕێت بۆ ئەلكهول و گازی دووەم ئۆكسیدی كاربۆن.
كحولات - الكحولات	Alcoholate	ئەلكهولات : ئاوێتەیەكە كانزایەك جێگەی گەردیلەیەكی هایدرۆجینی گرتۆتەوە لە كۆمەڵەی هایدرۆكسیلەكەدا.
كحول احادي	Mono hy dric alcohol	ئەلكهولی تاكی : ئەو ئەلكهولەی كە هەر گەردێكی یەك كۆمەڵە هایدرۆكسیلی تیادایە.
كحول السيريل	Ceryi alcohol	ئەلكهولێكی تێرە لە مۆمدا هەیە.
الكحول المعدوم - الكحول المعطل	Denatured alcohol	ئەلكهولی پەك خراو، بریتی‌یە لە ئەلكهولی ئەسیلی ، بەڵام كەمێك سپرتۆ (ژەهر)ی تێ كراوە بۆ ئەوەی بەكار نەهێنرێ لە دروست كردنی مەی‌دا.
كحولية حادة - سكر	Acute alcoholism	سەرخۆشی - بەدمەستی
كحول مثمل	Methylated spirit	كحولی مە ثیلاوی ، كحولێكە میثانۆلی تێكراوە بۆ گەرم كردنەوە وە رووناك كردنەوە بەكاردێت.
كحـــول مطلـــق- الكحول المطلق	Absolute alcohol	ئەلكولی روت، ئەلكولی پەتی.
كحـــول مثيلـــي - كحـــول الخشب - ميثانول - سبرتو	Methyl alcohol = Wood -alcohol	میسانۆل ، سپرتۆ ، ئاوێتەیەكە لە كاربۆن و هێدرۆجین و ئۆكسجین، شلەیەكی بێ رەنگەو بۆنێكی تایبەتی هەیە، ژەهرە ، دەبێتە هۆی كوێربوون و مردن، بۆ دروست كردنی بۆیەو سوتەمەنی و دەرمان بەكار دەهێنرێ، ئەلكهولی مەسیلی ئەلكولی تەختە.
كحولي	Alcoholic = spirituous	ئەلكهولی - هەرشتێك پەیوەندی بە ئەلكهولەوە هەبێت.
كحولية	Alcoholism	ئەلكهولێتی = خووگرتن بە ئەلكهول (مەی) خواردنەوە.
كحيلة		گیاكە بۆ دەباخ كردن بەكار دەهێنرێت.
كحيل (فرس) - فرس نجيب	Apedigree horse	ئەسپی كەحێلە، ئەسپی رەسەن.
كد	Toil = labour	رەنج
كراد - كثيراء	Tragacanth	كەتیرە ، گەوون.
كداس	Sneezing	پژمینی چوارپێ.
كدان - حجر سلس	Freestone	بەردێك بە ئاسانی ببڕێتەوە.
كدح	Drugery = exertion	رەنج كێشان ، ئەرك كێشان
كدر - عاكر	Troubled	لێڵ ، لیخن ، لێخن، شێلی
كدر - دردي	Lees = Dregs = turbidness	لێڵی ، لیخنی ، هەر مادەیەك لە بنی قاپی شلەدا بنیشێت.
كدري، جوني، غضف	Big sand grouse = large pin tailed sand grouse = petrocles	كەودەری ، قەتییەكی جوانی گەورەی كلك درێژە، بەر سكی رەشە لە ناوچە سارەدكاندا دەژی.
كدرية - كدري - كدارية		راجع (قطاكدرية).
كدس	Hoardingup = toheap up	كەڵەكەكردن، خستنە سەر یەك.
كدس-كومة	A heap = pile	كەڵەكە، كۆمەڵ.
كدم - كدمة	Ecchymosis = bruise	كوتراویی، شوێنی داخكردن، تەقزی خوێنتێزان، پڕانی خوێن لەژێر پێستدا كە دەبێتە هۆی شی و مۆر بوونەوە.ئینجا سەوزو زەرد بوونی ئەو شوێنە.
كدمة	Fatted ewe	مەڕی قەڵەو = مەڕی دابەستە

كدوة	Leaf spot	بەڵەی گەڵا ، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە دەدات لە گەڵای برنج و هەرزن و گەنم و مۆزو سێ‌پەرە
كديس - رباح - زريقاء	Genet cat	گیاندارێکە گۆشتخۆرە لە پشیلە دەچێت.
كديش - برزون	Clydesdale = nag = pack horse	بارگیر، کەری بار، ئەسپی بار.
كذو - كوربريل	Courbaril tree	درەختێکی گەورەی جوانە تەختەکەی بە نرخە مادەیەکی رێسینی زەردی نایاب لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ بۆیەکردن بەکاردێت.
كراء - كروة - اجرة	Rent = wage = pay	کرێ.
كرى - نعاس	Slumber	وەنەوز ، خەوبردنەوە، چاوجوونەخەو چرت ، خەوەنۆچکێ نوقرۆسك.
كراب - كرب	Scarifiage	شیکردنەوەی چینی سەرەوەی زەوی.
كرابس	Craps	کراپس ، جۆرێکە لە یاری قومار بە دوو زار(نرد) دەکرێت.
كرابي	Crappie	کراپی ماسی‌یەکی بچووکی رووبارییە.
كرابتوليت - غرابتوليت	Graptolites = graptozoa	گراپتولایت = بەردەنوس ، کۆمەڵە گیاندارێکی قڕ تێ کەوتووی زۆر کۆنن بە شێوەی بوو بەرد (بە بەرد بوو) هەن.
كراتونيت	Gratonite	(گراتۆنایت) مەعدەنێکە لە کۆگردیدی زەرنیقی قورقوشم پێکهاتووە بە شێوەی بلووری پوازکی شەشی هەیە.
كراث ، كراث - براصة - كراث رومي	Porrum = leek	کەوەر ، سیرەوکە ، سیقسیقۆك رووەکێکە بە شێوەی بەهارات بەکاردێت.
كراث اندلسي - قفلوط	Shallot = scallion	شالۆت - کەوەری ئەندەلوسی
كراث وردي - قرط	Rose flowered garlic	جۆرێکە لە کەوەر گوڵەکەی پەمبەیی‌یە.
كراث نبطي - بصل العفريت - كرات الدب	Vine leek = wild leek	پیازی دێو ، روەکێکی پیازی دەشتەکی‌یە، بە کوڵاوی دەخورێت، وە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
كراث بري - طيطان	Wild leek = crow garlic = crowonion	قورادە ، کنێول ، کەوەرە کێویلە ، سیرەوکە لە رەنگ و تامدا لە کەوەر دەچێت.
كراث جبلي - حشيشة الكلب - فراسيون ابيض	Hore hound	کەوەرە کێویلە
كراث اسباني - كراث الصخور	Spanish garlic = Rockambole = sand leek = chive	کەوەری ئیسپانی.
كراث منزلي	House leek	کەوەرە ماڵی - رووەکێکی جوانە گوڵی زەردو پرتەقاڵی دەگرێت بۆ رازاندنەوەی ناوماڵ.
كراج - مراب	Garage	گەراج ، شوێنی دانانی ئوتومبێل.
كرارجي	Steward = butler	سەرکار - وەکوو سەرکاری کشتوکاڵ و خانووبەرە.
كرارية	Ball of twine	کلافەی دەزوو.
كرار- بيت المؤونة	Pantry = celler	ژووری زەخیرە - ژووری ئازووقە
كراز ارضي - فستق العبيد	Peanut	گویزی زەوی ، بستەی کۆیلەکان.
كراسة - كتيب	Pamphlet = Copy book	نامیلکە.
كراسنيتين	Crasnitin	(کراسنیتین) دەرمانێکە دژی وەرەم بەکاردێت ، بە شێوەی دەرزی هەیە.
كراشة	Shot holeborer	مێرووەیەکی قاوەیی‌یە، زیان بەخشە بە درەخت.

كراع - باچه كوارع	Trotters	سەروپێ پاچە ، سەروپێچك ، لواقە ، جورە ، خواردەمەنیەکە.
كرافت	Kraft	كرافت، كاغەزێكی قايمه لە كرۆكی درەخت دروست دەكرێت.
كرافيت - جرافيت = غملول - اسرب - اسروب	Graphite = plumbago	(گرافيت) جۆرێكه لە كاربۆن (خەڵوز) ی پاك بۆ دروست كردنی قەڵەمی رەش و پيلی كارەبا بەكاردێت، بە شێوەی بلووری هەيە.
كرافية - رباط العنق	Neck tie = cravat	بۆينباغ - قەرەوێتە.
كراكة - كراءة - جرافة	Dredger machine	مەكينەيەكە بۆ پاك كردنەوەی بنكی چەم بەكاردێت، مەكينەی جۆماڵ كردن، شۆفڵ.
كرال	Kraal	كرال ، تەويلەی گياندارە ماڵیەكان لە (ئەفەريقا).
كرام	Viticulturist	رەزەوان، باخەوانی رەز.
كرامة - زراعة الكرم	Viticulture	رەزەوانی - كشتوكاڵی رەز و مێو.
كرانوديوريت	Granodiorite	گرانۆديۆرايت - كەڤرێكی ئاگرينە لە ناخی زەويدا ، پەيدا بووە، لە سليكاو فيلسپار و ميكاوهۆرنبلێند پێك هاتووە.
كرانيتي- غرانيتي	Granitic	گرانايتی، هەرشتێك پەيوەندی بە گرانايتەوە هەبێت.
كرانيت - غرانيت - جرانيت	Granite	گرانايت - بەردێكی ئاگرينە، دەنكۆڵەكانی درشتن لە كوارتز، بە رێژەی ٢٥٪ برێكی زۆر لە فيلدسپار و ميكاو كانزای رەنگاورەنگی تر پێك هاتووە، بە رەنگی رەش و پەمبەيی هەيە، لە ناوچەی ئەسوان لە ميسردا زۆرە بەردێكی پتەوە لەبەر ئەوە لە دروست كردنی مەكينەی قورس و ساختماندا بەكاردێت، لە ناخی زەويدا پێك هاتووە.
كرانوسان	Granosan	(گرانۆسان) دەرمانێكە بۆ چارەكردنی نەخۆشی رووەكی.
كراوية - كراويا - كرويا - كمون ارمني - قرنباد (فارسية)	Caraway	(كەراويە) ، جۆرە رووەكێكە تۆوەكەی بۆن خۆشە لە شوێت و رازيانە دەچێت، بەرەكەی بۆ بەهارات بەكار دەهێنرێ هەروەها رۆنی لێ دەر دەهێنرێ تۆوەكەی، حەڵوای لێ دروست دەكرێت ، هەروەها دەكرێتە مەیيەوە.
كراكي - بلميطة	Pike = pik fish	جۆرێكه لە ماسی.
كرايوليت - كريولايت سبار جرينلاند	Cryolite = Green land spar	سپاری گرينلاند - (كرايۆلايت) كريۆلايت، بريتيیە لە فلوريدی ئەلەمنيۆم و سوديۆم(سوديۆم ئەلەمنيۆم فلورايد) بە شێوەی كريستاڵ ، بە زۆری لە بەردی گرانيتدا هەيە، ئەلەمنيۆمی لێ دەردەهێنرێ هەروەها بۆ دروست كردنی فەخفوری بەكار دێت، يەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی فلۆر.
كرب - هم	Grief = distress	خەم، خەفەت.
كرب - كرنافة	The base of the leaf of the date palm	لاسيكی گەڵای دارخورما، توێكڵی قەدی دارخورما
كرباج - سوط	Whip	قيرباچ ، قەمچی
كرباجية	Wildratan	رووەكێكی سەلك دارە لە ناوچە گەرمەكان دەروێت لە گوێ ئاودا، گەڵاكەی مەيلەو شينە تەرزی پێوەيە.
كربال - مندف	Teasing bow	كەوانەی ئامرازی هەلاجی
كربازول	Carbazole	كاربازۆل، ئاوێتەيەكی بلوورييە گەلێك بۆيەی لێ دروست دەكرێت.
كربتون	Krypton	كريپتۆن، توخمێكی كيمياگەرييە كێشی ئەتۆمیيەكەی(٨٤) ە ژمارە ئەتۆمیيەكەی (٣٦) ە گازێكی بێ رەنگە ناوەكەی لە ووشەی كريپتۆس واتە (شاراوە) وەرگيراوە، نيشانەكەی (KR).

كرية	Crabwood tree = carapa oil tree	درەختێکی گەورەیە لە کۆمەڵەی ژمەرە ماسی ، بەرمکەی لە تورمکە دەچێت، ریشاڵاوییە، مادمیەکی چەوری زەرد لە کاکڵەکەی بەرمکەی دەردەهێنرێت، دژی گەستنی مێروو بەکاردێت، هەروەها بۆ دروست کردنی سابون، مادەیەك لە توێکڵی قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ چارەسەرکردنی تا (حمى).
كريز		ترۆزی چەمیلە.
كريل - شفش	Umbrino	ماسییەکی نێسکداری پەرەکە دڕکاوییە.
كريل	Calico -bush	ڕوەکێکە گەڵاو گوڵەکەی ژمەرە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوە پەمبەیی یا سورە.
كريلة - كاربيل - خباء	Carpel	پارچەی هێلکەدانی ڕوەك، گەڵایەکی گۆڕاوە ، بە تەنها یان لەگەڵ هی تردا هێلکەدانی گوڵی لێ پێك دێت.
كريفروت - ليمون الجنة	Grape fruit	گرێپفروت - لیمۆی بەهەشت جۆرە لیمۆیەکی گەورەیە.
كربنة	Carbonation	کاربۆناندن - ئامادەکردنی ئاوی سۆدە، بەوەی کە گازی دووەم ئۆکسیدی کاربۆن بکرێتە شەراب و شەربەتەوە.
كربنة - تفحيم - تكرين - تفحم	Carbonization	کارباندن، هەر مادەیەك (وەکو مەعدەن) کاربۆنی تێ بکرێت.
كربنة	Carbonylage	کاربۆنیل کردن = کرداری بۆیەکردنی شتومەکی تەختە بە کاربۆنیل بۆ پاراستنی لە فەوتان.
كربوني	Carbon Iferaus	کاربۆنی سەردەمی کاربۆنی.
كربوني	Carbona Ceous	کاربۆنی ، مادەیەك دەوڵەمەند بێت بە کاربۆن.
كربونات البريليوم	Beryllium carbonate	کاربۆناتی بریلیوم ، تۆزێکی سپییە لە ئاودا ناتوێتەوە. یاسای کیمیایی $BeCo_3 + Be(OH)_2$
كربون ١٤	14	کاربۆن ١٤، هاوتایەکی سروشتی تیشك دەرەوەی کاربۆنە لە دەست نیشان کردنی مێژووی مادە کیمیاییەکان و بە دوو کەوتنی مادە کیمیاییە تیشك دەرەوەکاندا بەکاردێت.
كربونات الكادميوم	Cadmium carbonate	کاربۆناتی کادمیۆم ، تۆزێکی سپی ژەهرینە یاسای کیمیایی - $CdCo_3$ لە ئاودا ناتوێتەوە، لە ترشە ڕوونەکاندا دەتوێتەوە.
كربونادو	Carbonado	کاربۆنادۆ، ئەڵماسی ڕەش.
كربونات البزموث القاعدية	Bismuth Carbonate basic = bismuth subcarbonade	کاربۆناتی بزموثی تفت، تۆزێکی سپی بێ ڕەنگی بێ تامە لە ئامادەکردنی ئاوێتەکانی بزموث دەرمانی ئارایشت و چارەکردنی کولکی گەدە (قرحه المعده) مینا و سیرامیکدا بەکاردێت.، یاسای کیمیایی $(BiO)_2Co_3$.
كاربونات الالمنيوم	Aluminium carbonate	کاربۆناتی ئەلەمنیۆم، بە شێوەی تۆزێکی سپی هەیە، جاران وەکو دەرمانی گیرکەر (قابض) بەکار دەهێنرا. یاسای کیمیایی $AL_2O_3.Co_2$.
كاربونـــات الالمنيـــوم المائية	Aluminium carbonate hydrate	کاربۆناتی ئەلەمنیۆمی ئاویی ، وەکو تۆزێکی سپی هەیە لە داوو دەرمانی ئارایشت و بۆیەو کاغەزی تایبەتی و وێنەگرتنی فۆتۆگراف و قوماشی خوری دا بەکاردێت، یاسای کیمیایی: $AlCl_3.H_2O$.
كربونات الامونيوم	Ammonium carbnate	کاربۆناتی ئامۆنیۆم بە شێوەی یلێتی بلوری بێ ڕەنگ یان تۆزێکی سپی هەیە، لە دروست کردنی خوێیەکانی ئامۆنیۆم و دەرمان سازیداو بیکینگ پاودەرداو مادەکانی کوژاندنەوەی ئاگرو جێگیرکردنی ڕەنگی قوماشدا بەکاردێت.یاسای کیمیایی $(NH_4)HCo_3$.

كربونات الباريوم	Barium carbonate	كاربۆناتی باریۆم ، تۆزێکی سپییە لە سروشتدا لەمەعدەنی (ویزیرایت (witherite)) دا هەیە، لە سازدانی ئاوی سوێرداو لە دەرمانی لەناوبردنی گیاندارە قرتێنەرەکانداو لە پیشەسازیی سیرامیکو شووشەی دژی تیشك دانەوەدا بەکاردێت.
كربون كرافيتي	Graphite carbon	کاربۆنی گرافیتی ، ئەو کاربۆنە پاکەیە کە لە ئاسنی دارشتەدا پەیدا دەبێت، لە کاتی ساردکردنەوەیدا کە لە کورەکە دێتە دەرەوە.
كربونات	Carbonate	کاربۆنات ، ئاوێتەیەکە لە ئەنجامی کارلێکی کانزایەك یان ئاوێتەیەکی ئەندامی لەگەڵ ترشی کاربۆنیکدا پەیدا دەبێت، ئەگەر کارلێکەکە لەگەڵ کانزادا بێت، ئەوا بەرهەمەکەی پێی دەوترێت خوێ وەکوو خوێی کاربۆناتی کالیسیۆم.
كربوهيدراز	Carbohydrase	کاربۆهایدرێز - ئەو ئەنزیمەیە کە کاربۆهیدراتە ئاڵۆزەکان شی دەکاتەوە بۆیەکەی ساکارتر وەکو ئەمیلێز ، ئینفێرتێز، ماڵتێز.
كربوران	Carborane	کاربۆران - کاربۆرێن ، ئاوێتەیەکی بلورییە لە بۆرۆن و کاربۆن و هایدرۆجین پێك هاتووە.
كربومايسين	Carbomycin	کاربۆمایسین ، ئاوێتەیەکی دژە ژیانە لە مەیانی پزیشکیدا بەکاردێت.
كربونات الكروم	Chromium carbonate	کاربۆناتی کرۆم ، بە شێوەی تۆپەڵێکی شینی مەیلەو خۆڵەمێشی هەیە مادەیەکی ژەهرینە.
كربون منشط - كربون نشيط	Activated charcal = activated -carbon	کاربۆنی چالاك کراو
كربوني	Carbonic	کاربۆنیك - هەر شتێك پەیوەندی بە کاربۆنەوە هەبێت.
كربونات الفوقس	Varec = Varech	کاربۆناتی فیوکەس - جۆرێکی ناپاکە لە کاربۆناتی سۆدیۆم لە قەوزەو گیایی دەریایی دەردەهێنرێت.
كربونات السيزيوم	Cesium carbonate $Cs_2 Co_3$	کاربۆناتی سیزیۆم ، تۆزێکی سپییە لە ترشاندنی (هەوێن کردنی) ئاوی (مەعدەنی) و دروست کردنی شوشەی تایبەتیدا بەکاردێت).
كربونات السيروز - كربونات السيريوم	Cerous carbonate	کاربۆناتی سیرۆز - کاربۆناتی سیریۆم تۆزێکی سپییە.یاسای کیمیای $Ce_2 (Co_3)_3\ 5H_2o$
كربونات الكوبلتوز - كربونات الكوبلت	Cabaltous carbonate	کاربۆناتی کۆبالتۆز ، بە شێوەی بلووری سوور هەیە، لە ئاودا ناتوێتەوە، کێشی جۆری ٤،١٣ لە دروست کردنی سیرامیك ، یاسای کیمیایی $CaCo_3$.
كربونيل الكوبلت - رابع كربونيل الكوبلت	Cobalt carbonyl	کاربۆنیلی کۆباڵت.
كربونات الكالسيوم	Calcium carbonate ($CaCo_3$)	کاربۆناتی کالسیۆم، بە شێوەی تۆزێکی سپی یان بلووری بێ رەنگ هەیە بێ تامو بێ بۆنە، زۆر کەم لە ئاودا دەتوێتەوە یەکێکە لە مادە ئاساییە زۆر بڵاوەکانە لە سروشتدا ، لە سروشتدا بە شێوەی ئەراگۆنایت (aragonite) و سەدەف (قاقڵەی) گوێچکە ماسیو شەیتانۆکەو کالسایتو دەباشیرو بەردی قسڵو مەڕ مەڕو قوڕو تراڤەرتین (travertine) هەیە سەرچاوەیەکە بۆ لەو ناواخن کردنی هەیە لاستیك پلاستیك ، بۆیەو پیشەسازی کاغەزو ، تۆزی ددانو چیمەنتۆی پۆرتلاندو پەیداکردنی (Co_2) .

کربوراندم - کربورندم Carborundum

کاربۆراندەم ، مادەیەکی رەقە بۆ ساف کردن و کراندن و بەرگری کردنی گەرمی بەکاردێت کاربۆراندەمی کاربیدی سلیکۆنی بە شێوەیەکی بلووری‌یە لە رژێمی شەش گۆشەیی ، بلوورەکەی رۆشنی مەیلەو تەڵخە، رەنگەکەی سەوزی کاڵ بەرەو شینی تێر یان رەشە ، پتەوی‌یەکەی ١٧و٩یە بە پێ‌ی پێوەرەی مۆهس (Mohs) کێشی جۆری‌یەکەی (٣و٠٦ ٣و٢٠) ناتەقێتەوە، ترشەکان کاری لێ ناکەن بۆ کراندن و ساف کردن و هاڕینی مادەی تر بەکار دێت.

کربوهیدرات Carbohydrate

کاربۆهایدرات، ئاوێتەیەکە لە توخمی کاربۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجین پێك هاتووە، وە رێژەی هایدرۆجین بۆ ئۆکسجین تیایدا ، وەکو هی ئاوە کاربۆهیدراتەکان بڵاوترینی جۆری ئاوێتە ئەندامی‌یەکانن رێژەی ٣/٤ لە کێشی بەروبوومە ووشکەکان پێك دەهێنن هەروەها لە لەشی گیاندارەکانیشدا بە بەربڵاوی هەن کاربۆهیدراتەکان لەم کۆمەڵانە پێك هاتوون:-

١-شەکرە تاکی‌یەکان - شەکرە ساکارەکان واتە (mono saccharides) وەکو شەکری فرکتۆزو گلوکۆز ، یاسای کیمیایی - $C_6H_{12}O_6$

٢-شەکرە دوانی‌یەکان (disaccharides) وەکوو سوکەرۆز، ماڵتۆز ، یاسایی کیمیایی $C_{12}H_{22}O_{11}$.

٣-شەکرە چەندینەیی‌یەکان (سکرایت) متعددە - polysaccharides وەکو نیشاستەو سلیلۆز ، شەکرە ساکارەکان بلورین و لە ئاودا دەتوێنەوە، تامەکەیان شیرینە.

کربون (C) Carbon

(کاربۆن) توخمێکی ناکانزایی‌یە ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٦) و کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١٢) هاوهێزی‌یە ئاسایی‌یەکەی (٤) کاربۆن دوو هاوتای جێگیرو چوار هاوتای تیشکدەرەوەی هەیە، هاوتای کاربۆن (١٢) کە لە ٩٩٪ توخمەکە پێك دەهێنێت کاربۆن (١٢) کراوە بە پێوەرێك بۆ پێوانەی کێشی ئەتۆمی توخمەکانی تر ، کاربۆن دوو شێوەی بلووری هەیە (ئەڵماس ، (گرافیت)و، بە چەند شێوەیەکی نا بلووریش هەیە، وەکوو : خەڵوز ، خەڵوزی رووەکی و رەشی (مەنجەڵ) هیس کاربۆن لە پێکهاتنی هەموو ئاوێتە ئەندامی‌یەکان و کەمێك لە ئاوێتە نائەندامی‌یەکاندا بەشدارە ، توخمێکی چالاکە لە کرداری پێکهێنانی رووناکی‌یانەدا، لەبەر ئەوە لە ژیانی هەموو رووەك و گیاندارەکاندا رۆڵی خۆی دەبینێت، هاوتا تیشکدەرەکەی (C14) بۆ شوێن کەوتن و پشکنینی توخمەکان و دەست نیشان کردنی مێژووی مادە کیمیایی‌یەکان کاربۆن مادەیەکی لێکەرەوەی (مختزل) بەتینە، لەبەر ئەوە بۆ پاککردنەوەی کانزاکان بەکاردێت، تاکە توخمەکە توانای پێکهێنانی چواربەندی هاوبەشی هەیە، گەیاندنی کارەبایی بەهێزە بۆیە لە دروست کردنی پۆڵ کارەبایی (ئیلیکترۆد) و ئامرازی کارەباییدا سوودی لێ وەردەگیرێت، کاربۆن ئاوێتەی دوانی لەگەڵ کانزاو ناکانزاکاندا پێك دەهێنێت، پێیان دەوترێت کاربیدەکان.

كربـــــون ١٤ - كربون مشع	14 radio carbon	(كـاربۆن ١٤)، كـاربۆنی تیشـكدەرەوە ، هاوتایـەكی كـاربۆنی چالاكـە لـە تیشكدانەوە ، بە شێوەیەكی سروشتی هەیە ، ژمارەی بارستی‌یەكەی (١٤) یە بـارێكی تایبـەتی لـە چالاكی تیشـكدانەوەی هەیـە لـە لایـەن تیشـكی گەردونی‌یەوە هان دەدرێت نیوەی تەمەنەكەی (٥٥٨٠ ساڵە) سەرچاوەیەكە بـۆ تیشـك دانـەوە لـە گێـج (gauge) و ئـامرازە ئەسـتوركراوەكاندا ، لـە كانزاكردن‌و كارلێكـە بایۆلۆجی‌یـەكاندا كـاربۆنی تیشـك دەرەوە بـۆ دەست نیشـان كردنـی مێـژوو لـە زەوی ناسـی (جیۆلۆجـی) شـوێنەوار ناسـی (archaeoIogy) دا بەكاردێت.
كربينول	Carbinol	كاربینۆل ، میثانۆل ، ئەلكهولی میثانۆل .
كربيد	Carbide	(كاربید) ناوێتەیەكی دووانی‌یە لە كـاربۆن‌و توخمێكـی تـر پێـك هـاتووە، ناسراوترینی كاربیدەكان كاربیدی كالسیۆم ، سیلیكۆن ، بۆرۆن ، ئاسن.
كربيد الكروم	Chromium carbide	كـاربیدی كـرۆم ، بـە شـێوەی بلـووری لەبزینـەیی هەیـە وەكـو تۆزێـك دەپرژێنرێت ، بۆ رووكەش كردنی مادەكان لە پێكهاتی ترومپاو زمانـەدا (صمام) بەكاردێت.
كربيد البورون - بورال	Boron corbide	كاربیدی بۆرۆن، بۆرال ، بە شێوەی بلووری رەقی رەش هەیە، بە شێوەی تـۆزی كرێنـەر (abrasive) و شیشـی دابینكـەر (قضيـب السـيطرة) لـە كارپێكـەرە ناوكی‌یـەكانداو لـە پەیكـەری فرۆكـەی جـەنگیدا بـەكار دێـت، یاسای كیمیایی - B_4C .
كربيد (كاربيد) الألمنيوم	Aluminium carbide	كـاربیدی ئەلـەمنیۆم ، تۆزێكـی یـان بلوورێكـی زەردە زوو گۆڕدەگرێـت، بـۆ پەیداكردنی گازی میثان ولە سازكردنی مەعدەنەكان‌و وەكو كاركەرێكی یاریدەر بەكاردێت. یاسای كیمیایی AL_4C_3
كربيد البريليوم	Bery llum carbide	كاربیدی بریلیوم ، بـە شـێوەی بلـووری رەتكـەرەوەی (refractory) رەقی شەش گۆشەیی وورد هەیە، بە هەڵمژین لە لووتەوە ژەهرینە ، لە كارەكانی ووزەی ئەتۆمی‌و سوتەمەنی موشەكدا بەكاردێت. یاسای كیمیایی Be_2C .
كربيد الكالسيوم	Calcium Carbide (Cac_2)	كـاربیدی كالسـیۆم ، مادەیـەكی رەشـی مەیلەو خۆڵەمێشی رەقە ، بۆنـی سیری لـێ دێـت، لـە ئـاودا شـی دەبێتـەوەو گـازی ئەسـیتیلن دەدات‌و هایدرۆكسـیدی كالسـیۆمی لـێ بەجێ دەمێنێـت، بـۆ پـەیداكردنی گـازی ئەسـیتلین كـە لـە لـەحیم كردنـدا بـەكاردێت لـە دروسـت كردنـی نیوپریـن (neoprene) دا بەكاردێت.
كربيد مقاوم	Refractory carbide	كاربیدی بەرهەڵستیكار ، جۆرێكە لە كاربید زۆر رەقـەو بەرامبـەر گـەرمی جێگـیرەو پلـەی شـلەوە بوونـی بـەرزەو بەرهەڵسـتی مـادە كیمیایی‌یـەكان دەكات، وەكو كاربیدی سلیكۆن‌و بۆرۆن‌و وەكو مادەی كرێنـەر ، ناوپۆشی تەنوور ئەو مادانەی تر كە بەرهەڵستی گەرمی دەكەن، بەكاردەهێنرێت.
كربين - ميثلين	Carbene = methy lene	كاربین - مثیلین رەگێكی ئەندامی‌یە، كاربۆنی دوو هاوهێزی تێدایە.
كرتل	Kirtle	كیرتل ، كراسێكی ژنانەی درێژە.
كرتون - ورق المقوى	Mill board = card-board = cartoon	كارتۆن - مقەبا
كرتون مموج	Card board	كارتۆنی چرچ ، كارتۆنی شەپۆلدار ، بۆ پاراستنی شتومەك لە شكان لـە سندوقدا دادەنرێت.
كرة - مرة	Turn = bout = round	كەرەت ، جار.

كرة	Sphere = globe = globos	تۆپ ، خڕۆك ، گۆ.
كرة القدم	Foot ball	فوتبۆل ، تۆپی پێ، فتبوڵێن.
كرة السلة	Basket ball	باسكه ، تۆپی سەبەتە.
كرة الطائرة	Volley Ball	ڤالی بۆل - یاری باڵە.
كرة التنس - كرة المضرب	Tennis	تۆپی تێنس.
كرة البليارد	Billiard ball	تۆپی بیلاردۆ - جۆرە یارییەکە بە تۆپو دار لەسەر مێز دەکرێت.
كرة مغناطيسية - الجو المغناطيسي	Magnet osphere	خڕۆکی موگناتیسی ، کەشی موگناتیسی.
كرة سماوية	Celestial globe	خڕۆکی ئاسمان، ئەو خڕۆکەیەی کە تەنە ئاسمانییەکان دەنوێنێت، خڕۆکێکی ئەندێشەیی (وەهمی) یە.
كرة الأعماق - غرفة الأعماق	Bathysphere	ژووری ئاخ، ژوورێکی خڕە لە ئاودا نوقم دەکرێت. بۆ خوێندنی زیندەوەرەکانی بنی دەریا.
كرة صغيرة - كرية	A little ball	خلێرە ، تۆپی بچووك
كرة من الصوف - شليلة	Skein of thread	خلینە، کلۆڵك، کلۆڵکا بەنکا.
كرة الأرض	Terrestial	گویْ زەوی ، خڕۆکی زەوی ، گۆی زەمین ، خڕۆکی زەمین.
كرة العين - مقلة العين	Eye- ball	گۆی چاو ، گلێنەی چاو ، چاو.
كرة النار - كرة نارية	Fire ball	تۆپی ئاگر ، خڕۆکەی ئاگر ، خڕۆکێکی گڕکرتووە لە گازی گەرم پێك هاتووە، لە دوای تەقینەوەی ناوکی بە ماوەیەکی یەکجار کەم پەیدا دەبێت، ئینجا راستەوخۆ دەکشێتو سارد دەبێتەوە.
كرة البيلسان	Pith ball	تۆپی بەیلەسان ، تەنێکی خڕی بچوکە لە کرۆکی رووەکی (بەیلەسان) دەردەهێنرێت لە هەندێك تاقیکردنەوەی کارەباییدا بەکاردێت.
كرة ضوئية	Photosphere	رووی رووناکی خۆر.
كرة الثلج خنقار الكركي - بلسان ابيض - الفلوس امرد = خمان الماء - بلسان الماء	Water elder = snow ball - tree	تۆپەڵە بەفر ، دەنوکی قولنگ ، دەوەنێکە چەند جۆرێکی هەیە لقەکەی نەرمە بۆ دروست کردنی سەبەتە بەکاردێت، هەندێکی گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سپیە.
كرة الطاحونة	Mill ball	تەمۆ.
كرة مركزية	Centro sphere	سینترو سفیر ، گۆی ناوەندی گۆی چەقی ، خڕۆکی چەقی ، بەشێکە لە تەنی ناوەندی سایتۆ پلازمی خانەی زیندەوەر.
كرجاتوفيوم - كوردتۆفيوم	Kurchato Vium = khurchato Vium	کەرجاتۆڤیۆم ، توخمێکی کانزایی دەستکردە تازە دۆزراوەتەوە ژمارەی گەردیلەیی (١٠٤) کێشی گەردیلەیی (٢٦١) لە ساڵی (١٩٦٨) لە لایەن زانایەکی سۆڤێتییەوە دۆزراوەتەوە نیشانەکەی (Ku).
كرخانة - ماخور - بيت العاهرات	Brothel = bawlyhouse = whoreshop	قەحبەخانە - کارخانە
كرد - اكراد	Kurds = Kurd	کورد ، میللەتی کورد.
كردي	Kurdish	کوردیی ، کەسێك کە کورد بێت.
كردستان	Kurdistan	کوردستان - خاکی کورد.
كرد	Basis of the neck	بنی مل ، شوێنی راگیربوونی مل لە لەشدا.
كرد - مشارة	Lease	مشارە ، مشارە لە زەوی کشتوکاڵ.

كرد	Cord	پێومرێکە بۆ دار (حطب) دەکاتە ١٢٨ پێ خشتەکی (قدم مکعب).
كرد - عشبة السبع - دفنة قاتلة.	Silver leaved daphne	گیایەکی دەشتەکی ژەهرینە گوڵەکەی سپیو بچووکە،
كردان - قلادة	Necklace	گەردانە ، ملوانکە.
كردان السيارة	Propeller shaft	شەفتی ئوتومبیل.
كردلين	Cordyline	(راجع قبب)
كردهان	Codonopsis	گیایەکی دەشتەکیو رازاندنەوەیە، رەگەکەی گۆشتنە، گوڵەکەی بە شێوەی زەنگوڵەیەکی شۆڕە، بە رەنگی فستقی یان شین یا سپییە.
كردوس	Epiphysis	ئیسکێکی ئەستوری تەواو.
كردينال (طير)	Cardinal	(کاردینال) باڵندەیەکی ئەمەریکی دەنگ خۆشە، رەنگی نێرەکەیان سورە، سەری رەشە.
كر - كره - هجوم	Attack	هێرش ، پەلامار.
كر	Re-	پێشگرێکە بە مانای دووبارە کردنەوە یان سەر لە نوێ وەکوو لە ووشەی (استئناف) reopen واتە دەست پێ کردنەوە.
كرز	Cherry tree mazzard = cherry (prunus)	گێلاس، گەراس ، ئارژینك ، ئالوباڵۆ ، درەختێکە بەرەکەی سورو ووردو خۆشە بە شێوەی هێشوە، لە هەڵوژە دەچێت بۆ خواردن دروست کردنی مرەبا بەکاردێت گوڵەکەی سپییە.
كرز الطيور = كرز حلو	Gean cherry = hedge berry	جۆرە گێلاسێکی کشتوکاڵیە ، درەختەکەی گەورەیە، نزیکەی (٢٠) مەتر بەرز دەبێتەوە بەرەکەی خڕەو ووردو شیرینو خۆشە.
كرز الغاز - كرز غازي	Cherry laurel	دەونێکی هەمیشە سەوزە بۆ پەرژینی باخچەکان دەروێنرێت، گەڵا ساقەکەی مادەیەکی ژەهرینی تیایە پێی دەوترێت ترشی (پروسیك)
كرزات		چەرەس ، شەوچەرە ، ئاجیل ، برێشکە.
كرز بري - قراصيا - برقوق كرزي	Moreello cherry = Bird cherry = Hach berry = Hog cherry	بەڵاڵوك ، گێلاسە کێویلە ، هەڵاڵوك ، بەرەکەی وردە بە شێوەی هێشو ئامەکەی تفتە ، گوڵەکانی بچوکنو ئادیارن رەنگیان زەرد یان شین، کاسەی گوڵەکەی سورە ، بەرەکەی بۆ خواردن دەست دەدات.
كرز بربادوس	Barbados cherry	گێلاسی باربادۆس ، بەرەکەی تاڵە، جۆرێکە لە گێلاس بەرەکە توونە .
كرز حامض - وشنة	Sourcherry	گێلاسی ترش.
كرز سانت لويس - كرز معطر - محلب = كرز محلب	Perfumed cherry = St. Lucy cherry = Mahaleb cherry	کینار ، کیناری ، مەڵحەم، مەحەم، مەحلەب، دەوەنێکە بەرەکەی کەمێك شیرینو تفتو لینچو سوورە لە بەری بەڵاڵوك دەچێت.
كرس - مراح	Goat pen	پشتیر ، کۆتان ، شوێنی حەوانەوەی مەڕو بزن.
كرسف - كرسوف		راجع كلمە (قطن)
كرسفية - غنفال - دم الغزال	Gnaphalium = Ever lasting	(گنافالیم) - روەکێکی دەشتەکییە، قەدو گەڵاکەی توکنە ، گوڵەکەی سور یان لەیلاقی یە بۆ کۆکە باشە.
كرسنة - بيقة - كشني	Ervil = Ers = Bitter vetch = lintel Vetch = vetch	کزن ، کچنی - روەکێکە دەنکەکەی توێکڵ دارە، بۆ ئالیك بەکاردێت، بە تایبەتی بۆ مانگا گوڵەکەی بنەوشەییە دەنکەکەی ووردو قاوەییە.

كرسوع	Carpelend of the ulna	ئێسقانی قەڵەمی بچوکی باسکی دەست = بەوشی بچووك.
كرسي	Chair =seat	کورسی ، ئەسکەمل.
كرسي التشهير	Cucking stool	کورسی بە پەنگ کردن، کورسی‌یەکە ئافرەتی خراپو پیاوی خراپو تەڵەکەبازی لەسەر دادەنیشرێن بۆ بە پەنگ کردنیان.
كرسي الأعتراف	Confessional = chair	کورسی دان پیانان.
كرسي الملك - عرش	Throne	کورسی پاشا ، عەرش.
كرسي المصور	Pictor	کورسی وێنەگر : کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
كرسي بلا ظهر	Stool	ئەسکەمل ، کورسی بێ پشت.
كرسي خيزران	Cane chair	کورسی خەیزەران.
كرسي رولمان بلي - كرسي كريات - حامل الكريات	Ball bearing	بۆڵ برین، بریتی‌یە لە چەند تۆپێك لە پۆڵا ستونی خولاوەی لەسەر دەوەستێت وەکو بۆڵ برینی ئوتومبێل.
كرسي رافع	Sus pention	کورسی بەرزکەرەوە.
كرسي قش	Rush chair = wicker chair	کورسی پوس ، کورسی‌یەك لە لقی دارخورما یان بی.
كرسي قماش	Deck chair	کورسی‌یەك لە قوماش دروست کرابێت.
كرسي كهربائي	Electric chair	کورسی کارەبایی ، کە بۆ خنکاندن بەکاردێت.
كرسي هزاز = كرسي مرجحة	Rocking chair	کورسی لەراوە، کورسی‌یەکە وەکو جۆلانە وایە.
كرش	Rumen = Belly = paunch = alvus	ورگ ، هورگ ، ئور ، گەرك ، گیپاڵ ، گەورەترین بەشە لە گەدەی کاوێژکەرەکان.
كرشي	Ruminal = alvine	وورگی - هەرشتێك پەیوەندی بە وورگەوە هەبێت.
كرش	Cyperus alopecur	گیایەکە لە میسردا دەروێت حەسیری لێ دروست دەکرێت.
كرشاء - ذو قدم روحاء	Flat footed	پێ پان ، پێ تەخت.
كرشون - اخيون - راس الأفعى - اثنا	Barbary rag wort	گیایەکی پزیشکی‌یە ، گەڵاکەی رەنگ مێخەکی مەیلەو سەوزە، هەر لقێکی تەنها یەك گوڵی زەردی گەورەی بە سەرەوەیە.
كرشية - صنارة - ابرة الحياكة	Crochet	قولاپی بلووز چنین.
كرع	To sip (or) suck water	قوم لێدان ، هەڵ قوڕاندن، دەم نانە ناو ئاو بۆ خواردنەوە.
كرعان - توتياء - سفور - اخينوس - قنفذ البحر	Sea urchin	ژیشکی دەریا ، گیاندارێکی دەریایی‌شێوە خڕ یان قوپاوی هەیە، سەدەفەکەی دڕکاوی‌یە دەخورێت.
كرفئة	Corypha	کۆریفا ، درەختێکی قەدبارێکی رازاندنەوەیە لە کۆمەڵی دارخورما ریشاڵی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی شەپقە.
كرفئة	Chell = Empty egg	توێکڵی هێلکە ، هێلکەی بەتاڵ.
كرفئة نروية	Great fan palm = talipot palm	دارخورمای باوەشێنی مەزن، جۆرێکە لە درەختی کۆریفا ، قەدەکەی لوولەیی‌و قیتە لە مۆم دەچێت، نزیکەی (١٠) مەتر بەرز دەبێتەوە، توێکڵەکەی سافە گەڵاکەی زۆر سەوزە لە باوەشێن دەچێت.
كرفس - تراجيل	Celer = smallage = parsely	کەرەوز - سەوزەیەکە دەکرێت بە زەڵاتەو دەکرێتە چێشتەوە.
كرفس - كرفس نبطي	Smallage = Marsh parsley	کەرەوز گیایەکە گوڵەکەی سپی‌و مەیلەو سەوزە بە شێوەی بەهارات‌و دەرمان بەکاردێت
كرفس الجبل	Mountain parsley	کەرەوزە کێویلە - گیایەکی پزیشکی یە گوڵەکەی وورد‌و پەمبەیی‌یە.
كرفس لفتي	Celeriac = turnip rooted celery	کەرەوزە شێلمی ، جۆرێکە لە کەرەوز رەگەکەی ئاوساوە وەکو رەگی شێلم دەخورێت.

كرفس عجمي	Persian Celery	كەرەوزی عەجەم.
كرفـــس رومـــي - مقدونس - بقدونس	Common garden parsley	مەعدەنوس ، گیایەكی تام و بۆن خۆشە لە كەرەوز دەچێت.
كرفس بري	Wild celery = horse parsley	مەعدەنوسی رەش ، كەرەوزی دەشتەكی گیایەكە لە مـەعدەنوس دەچێـت گەڵاكەی تام و بۆن خۆشە دەخورێت.
كرفس المـاء - جرجير الماء	ey = water parsnip = water cress	كەرەوزی ئاوی ، كوزەڵە.
كرفس البئر- شعر البنات - شعر فينوس - شعر الجن	Celery of well = Maiden hair = venus hair = (Adiantum)	قەیتەران ، گژنیژی بیر، رووەكێكە لە كەرەوز دەچێت، لاسـكەكەی رەشـە لەناو ئەشكەوت و كەندەڵاندا دەروێت وەكو لە ناوچەی گەڵی بۆ مەبەستی پزیشكی بەكاردێت.
كرفول - كرفون	Carvol = Carone	(كارڤۆل) شلەیەكی چەوری بێ رەنگە ، لە عەتری رازیانەو كەراویەو زیرەو نەعناو جاترە دەردەهێنرێت.
كرفيليا - سـنديان - بلوط قرمزي	Silk oak = scarlet oak	جۆرێكە لە داری بەڕۆ ، درەختێكی هەمیشە سەوزە.
كرك	Felt	كورك ، لباد ، تاتی ، تەختی.
كرك	Dreging	جۆماڵ ، پاك كردنەوەی جۆگە.
كركار	Cara cara	كارا كارا، هەڵۆیەكە لە باشووری ئەمەریكا دەژی.
كركب - كراسولا	Thick leaf = Crassula	كراسولا ، رووەكێكی دەشتەكی و رازاندنەوەیە گوڵەكـەی سـوورو جـوان و بۆن خۆشە.
كركة - امبيق	Alambic = Retort = distilling - retort	چەرتەك - ئامرازێكی كیمیاییە بۆ گەرم كردن.
كركدن - مرميس - وحيد القرن - هرميس - خرتيت - نوشان -زبعري	Rhinocceros	كەركەدەن، یەك شاخە ، گیاندارێكی شیردەری سەداری كەتەیە پەل كورتە سێ پەنجەی هەیە سەری ئەستوورو گەورەیە كلكی كورتە پێستەكەی زۆر ئەستوورو یەك یان دوو شاخی هەیە بە سەری لوتییەوە، لە نزیـك ئـاودا دەژی گیا خۆرە.
كركدن البحر - جريش البحر- ناروِيل - نرويل	Narwhal = Narwal	كەركـەدەنی دەریـا ، جۆرە نەهەنگێكـە لـە ماسـی دەچێـت ، لـە قـەراغی شەریلگەی سەرەوەیدا كەڵبەیەكی درێژی هەیە لە شاخ دەچێت ، نزیكەی (٣) مەتر درێژە.
كركدن منقرض	Teleoceras	(تیلیو سیراس) كەركەدەنی قڕتێكەوتوو.
كركدية - شاي الكوجرات - شاي احمر	CuJarattea	چایی كوجەرات ، چایی سوور.
كركر(طير) - نورس بني	Skua Jaeger = browngull	قـاقلی بـازانی قـاوەیی ، باڵندەیـەكی دەریـایی دڕە پەرەكـەی قاوەییـە، سەری دەنوكەكەی چەماوەیە لە قاقلی بازان دەچێت.
كركرة - قهقهة	Guffaw	تریقەی پێكەنین ، تریق و هوڕ ، قاقای پێكەنین.
كركبع - حذف	Gargany teal	جۆرێكە لە مراوی.
كرك	Dreger	خاكەناز، كوردو ، كەردوكێس ، كەرەك.
كركل	Curricle	كوریكال، گالیسكەیەكی دوو پێچكەییە بە دوو وڵاخەوە

کرکم - زدوار - جدوار - اصابع صفر - هرد - ماميران - عقيد - عروق صفر	Curcuma = Turmeric = zedwary = setwall	زەردەچەوە، ئەسپەرە ، ماميران ، دارەزەرد، گيايەكی سەلك دارە لە كۆمەڵەی رەنجەفيل لەناوچە گەرمەكان دەڕوێت، چەند جۆرێكی هەيە وەكوو رەش و جۆری رەنگ كردن گوڵەكەی زەردە، لە سەلكەكەی مادەيەكی نيشاستەی دەردەهێنرێت پێی دەوترێت (ئەرروتی هيندی) ، وە لە گوڵ و سەلكەكانی رەنگێكی زەردو مادەيەكی پزيشكی دەردەهێنرێت پێی دەوترێت كوركومين (Curcomine) ، هاڕاوەی رەگەكەی بە شێوەی بەهارات بەكاردێت.پێی دەوترێت كاری.
كركمان - حندقوق ازرق	Scented trefoil	سێ پەڕەی بۆنخۆش، كنێر ، جۆرێكە لە سێپەرە گەڵاكەی شێوە هێلكەيی و هەڵگەڕاوەيە گوڵەكەی شین و بۆن خۆشە.
كركند - جراد البحر - جمبري - سرطان البحر - قريدس - روبيان	Shrimp = prown = lobster = Cray fish	رۆبيان، گيانداريكی توێكڵدارە لە كوللە دەچێت لە دەرياكاندا دەژی گۆشتەكەی دەخورێت.
كركند - ياقوت جمري	Oriental amethyst	ياقوتی سور يان زەرد واتە ياقوتی رەنگ رۆبيانی.
كركند الماء العذب - سرطان النهر	Crab	قرژاڵ، گيانداریكی جومگەداری توێكڵدارە لە ئاودا دەژی.
كركهان - شنداب - قرصنة جمستية	Amethyst eringo	گيايەكی دەشتەكی يان كشتوكاڵیيە، گوڵی بنەوشەيی يان زەردی بۆن خۆش دەگرێت.
كركول - قركول	Karakol = karakul	كاراكول ، جۆرە فەروەيەكی نايابە، يان مەڕێكە فەروەكەی نايابە.
كركولة	Meinate	باڵندەيەكە لە كۆمەڵەی ريشۆڵە.
كركي - رهو - غرنوق	Crane	كەليك ، كەلك ، قولنگ ، قورينگ باڵندەيەكی ئاوی گەورەيە، هێندەی قازێك دەبێت، قاچ و ملی درێژە ، دەنووكی تيژە كلكی كورتە، رەنگەكەی خۆڵە مێشیيە، رووەمەتەكانی هێڵی رەشيان پێوەيە، مل و لاقی درێژە، لە حاجی لەق لەق دەچێت، باڵندەيەكی كۆچەرە لە كاتی كۆچ كردندا دەنگی خوێندنەكەی دێت، بە پۆل كۆچ دەكەن، سەری پارچە گۆشتێكی بچووكی سووری پێوەيە. قاچی رەشە، لە عيراق و ميسرو سوريا و توركيادا لە گوێ ئاودا دەژی.
كركي	Grus	قولنگ - كۆمەڵە ئەستێرەيەكی باشوورييە.
كركي البحر	Paracuda = seapike	(پاراكودا)، قولنگی دەريا، جۆرە ماسیيەكە ترسناكە نزيكەی (٢) مەتر درێژ دەبێت.
كركيش - بابونج عطر	Chamomile	بەيبون - گيايەكی دەشتەكی پزيشكی بۆن خۆشە گوڵەكەی زەردو سپییە.
كركي متوج	Crown -crane	قولنگی تاجدار ، كڵاوێكی زێڕينی هەيە.
كرلان	Courlan	(كەرلان)، باڵندەيەكی دەنوك درێژە لە ناوچە ئيسيوائیيەكانی ئەمەريكادا دەژی.
كرلنغ	Curling	(كەرلينك) ، بەردە خليسكێ، يارییەكە لەسەر سەهۆڵ بەندان دەكرێت. بەردی گەورەی ساف لەسەر دەخليسكێنرێت بەرەو نيشانەيەكی تايبەتی.
كرلين	Carline	(كارلين)، گيايەكی دەشتەكی و پزيشكییە، قەدەكەی كورتە، گەڵاكەی دڕكاوییە ، گوڵەكەی زەردە.

كرم - فردوس	Vineyard	رەز - باخی مێو = واتە زەوی یەکە داری مێوی زۆر تیادا بێت.
كرم - كرمة العنب	Grape Vine = Cultivated Vine	مێو ، درەختی ترێ ، دەوەنێکی کەپرییە ، بەرمەکەی پێی دەوترێ (ترێ) بە تەڕی ، بە ووشکی (مێوژ) دەخورێت، هەروەها دۆشاوو باسوق ی لێ دروست دەکرێت و دەکرێت بە مەی.
كرمة سوداء - فاشرشين	Black bryony = snake bryony	مێوی رەش ، بریۆنی رەش ترێ، مارانەی رەش روەکێکی گیایی خۆ هەڵواسەرە.
كرمة - كورمة	Corm	کۆرم، جۆرە قەدێکی خڕە لەژێر زەویدا دەبێ وەکو قەدی رووەکی زەعفەران.
كرمة بيضاء - فاشرا بيضاء	White -bryony	بریۆنی سپی - مێوی سپی ، هەزار ئەفشان، گیایەکە لە کۆمەڵەی کولەکە لە چەمو چخوردا دەروێت و بەرمەکەی لە ترێ دەچێت، سپی‌یە بۆ مەبەستی پزیشکی : ئاوبەنگو فێ و ژانە سکو زەردوویی بەکاردێت.
كرمبولة - رشدية	Carambola	(کارامبولا) - درەختێکە بەرمەکەی ترشە بۆ شەربەت و مرەبا بەکاردێت.
كرمدان - مشان - برواق كاذب	Bastard asphodel = Bog asphodel	گیایەکی دەشتەکی و پزیشکی‌یە لە کۆمەڵەی زەمەق بۆ رازاندنەوە ، گوڵەکەی بچوک و زەردە مادەیەکی ژەهرینی پزیشکی لێ دەردەهێنرێت.
كرمانية	Kirman	(کرمانی) ، فەرشێکە لە ناوچەی کرمان لە ئێراندا دروست دەکرێت.
كرميلة - -كارامل	Caramel	(کارامێل) ، شەکری سوتاو بۆ رەنگ کردن و تام خۆش کردن بەکاردێت وەکو لە حەڵوای (کرێم کارامێل) دا.
كرنب - كرنب - لهانة - ملفوف	Cabbage = kale = Hungarian turnip	کەلەرم ، داشکەلەم ، رووەکێکی کشتوکاڵی‌یە، گەڵاکانی دەوری قەدەکەیان داوە، لەبەر گەڵاکانی ناوەوەی سپین، دەکرێت بە چێشت و زەڵاتەو ترشیات.
كرنب - لارويس	Kale	جۆرێکە لە کەلەرم گەڵاکانی پێچراوەنین بەڵکو کراوەن.
كرنب لاروّيسي	Cubbage	کەلەرم، کەلەرمی بێ سەلك.
كرنب البحر	Sea Cabbage = sea kale	کەلەرمی دەریا ، گشایەکی کشتوکاڵی‌یە لە قەراغی دەریاکاندا دەروێنرێت. ، تامەکەی لە تامی کەلەرم دەچێت،دەکرێت بە چێشت.
كرنب لفتي - كرنب شلغمي - كرنب ساقي -كرنب ابو ركبة - كلم	Kale rurnip = kohl rabi = turnip cabbage = swede	کەلەرم، کەرەمشێلمی جۆرێکە لە کەلەرم رەگو قەدەکەی ئەستوورن،واتە سەلکی هەیە وەك شێلم دەخورێت، یان دەکرێت بە ئالیك.
كرنبية	Cabbage tree	دار کەلەرم - درەختێکە لە کەڵی قەدەکەی دەرمانێك دەردەهێنرێت بۆ کرم فڕێ دان.
كرناف البندقية - كرنافة - قندق	Gun stock	قۆناغە تفەنگ.
كرنافة	The butt end of the palm branck	بنکی گەڵای دارخورما.
كرنبية	Black veined white	جۆرە مێرووییەکی زیان بەخشە بە رووەك لە پەپوولە دەچێت.
كرنتينة - عزل - محجر صحي	Quarantine	قورەنتینە - جیاکردنەوەی نەخۆشی ترسناك لە شوێنی تایبەتیدا.
كرنك - مرفق الآلة	Crank	دەسکی ئامراز.
كرنوش	Water cress	گووزەڵە (راجع قرە العین)
كرنوبة		راجع (کارنوبا).
كرنيتة، كلارنيت	Clarinet	زوڕنا، کلارنێت، قرناتە، ئامرازێکی مۆسیقایە، لە شمشاڵ دەچێت.
كرنيت	Kernite	(کێرنایت) یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی بۆرەك بریتی‌یە لە بۆراتی سۆدیۆم، بە شێوەی کریستاڵی رۆشن لە کالیفۆرنیا هەیە.

كرنيش	Cornice	كۆرنيش.
كره - كراهية - مقت	Dislike = aversion	ڕق ، كينه.
كره الرجال	Misondria = androphobia	ڕق له پياو.
كره الزواج	Misogamy	ڕق له ژن هێنان.
كره النساء	Misogamy = gyno phopia	ڕق له ژن.
كره الأجانب	Yenophobia	ڕق له بيانىيەكان.
كره الأقذار	Coprophobia	ڕق له پيسايى ، ڕق له كوو.
كره الألوان	Chromatophobia	ڕق له ڕەنگ.
كره الأوساخ	Rhypophobia = rupophobia	ڕق له پيسى.
كره المنازل	Oiko phobia	ڕق له خانوو.
كره الأولاد	Misopedia = misopedy	ڕق له منداڵ.
كره البشر	Anthrophobia = anthropobia = misan thropia	ڕق له ئادەميزاد.
كره التعري	Nudophobia	ڕق له خۆ ڕووت كردنەوە.
كره التكلم	Lalophobia	ڕق له قسەكردن.
كره الناس	Opanthropia	ڕق له خەڵكى.
كره الجديد	Neophobia	ڕق له نوێ خوازى.
كره الحياة	Misopsychia	ڕق له ژيان.
كره الروائح	Olfactophobia = osphresiophobia	ڕق له بۆن.
كره الكتابة	Graphophobia	ڕق له نوسين.
كره اللحم	Carnophobia	ڕق له گۆشت
كرو - قرو	Karroo	(كاروو) ، پارچە زەوىيەكى بەرزە له باشوورى ئەفەريقا.
كروان الماء - كروان	Curlew = whimbrel = whaup	كاروانە، كەرەواڵە ، باڵندەيەكى قەراغ ئاوە دەنوكى زۆر درێژەو چەماوەيە بۆ خوارەوە، پەڕەكەى قاوەيى و ميلى ڕەشى تيايە دەنوكى خۆڵەميشىيە، وە قاچى خۆڵەميشىيە مەيلەو سەوزە، كۆچەرىيە گۆشتى دەخورێت.
كروان جبلي - برهنيد	Stone curlew	باڵندەيەكە له كۆمەڵەى مريشك بە شەو دەگەڕێت، دەنگى خۆشە.
كروت	Kraut	كراوت، خواردەمەنىيەكە له كەلەرمى ترشێنراو دروست دەكرێت.
كروتن - حب السلاطين - خروع صيني	Croton	(كرۆتۆن) گەرچەكى چينى ، دارو دەوەنێكى ناوچە گەرمەكانە كوڵەكەى بە شێوەى هێشوە بەرەكەى خڕە يان هێلكەيىيە، مادەى پزيشكى و پيشەسازى لە تۆوەكەى دەردەهێنرێت، جۆرێكى ترى هەيە ڕۆنێك لە تۆوەكەى دەردەهێنرێت له ڕۆن گەرچەك دەچێت، بۆ ڕەوان كردن بەكاردێت.
كروترز	Kreutzer	كروتزەر، دراوێكى مەعدەنى بچوكە جاران له نەمسەو ئەڵمانيا بەكار دەهێنرا.
كرود	Crowd	كراود ، ئامرازێكى مۆسيقايى ژێدارى كۆنە له گيتار دەچێت.
كرور - كرة	Ahundred thousand = Crore	كلور - كرۆز - خەربار (١٠٠٠٠٠) سەد هەزار - دە مليۆن بە تايبەتى دە مليۆنى ڕوپى).
كروز	Dozen	گلۆس، دەرزەن، دوانزە.
كروسادو	Cruzado	كروزادۆ ، دراوێكى زێڕيى يان زيويى پورتوگالى كۆنە، نيشانەى خاچى لەسەر بووە.

كروسيدوليت - اسبست ازرق	Crocidolite = blueasbestos	كرۆسيدۆلايت - ئەسبێستی شین، مەعدەنێکە لە کۆمەڵەی ئەمفیبیولیەکان یان هۆرنبلێندەکانە، لە کانەکانی باشوری ئەفریقادا ، بە شێوەی کەڵەکە ریشاڵ دەردەهێنرێت.
كروس		سەرزل ، کەللە زل، سەرگەورە.
كروغنيول	Croquignole	کروگویگنۆل ، رێگەیەکە لە رێگەکانی قژ لوول کردن.
كروكويت - كروكوليت	Crocoite = crocolite = crocoisite	کرۆکویت ، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کرۆم بە شێوەی کریستاڵی سووری بریسکەدار.
كروكزيت	Crookesite	کرووکیسایت، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کانزای ثالیۆم لە سروشتدا هەیە، کانزای سیلینیۆمو مسو زیوی تیادایە.
كروكي - رسم تخطيطي	Sketch	سکێچ - وێنەی هێڵدار.
كروكي	Croquet	کروکی ، یارییەکە بە تۆپی تەختە دەکرێت.
كروكيت	Croquette	کرۆکوێت، پارچە گۆشتێك یان ماسی جنراو لە هێلکە هەڵدەکێشرێت و بە رۆن سوور دەکرێتەوە.
كروكس	Crocus	(راجع زعفران).
كروم - كرمومو	Chromo- = chrom	کرۆمۆ - پێشگرێکە بە مانای رەنگ، کرۆك.
كروم - كروميوم	Chromium	کرۆم، کانزایەکی زۆر رەقە ، هەوا کاری تێ ناکات، هاوهێزییەکەی (٦،٣،٢) کێشی جۆرییەکەی ١و٧ ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٢٤) و کێشی ئەتۆمییەکەی (٥٢) میتاڵێکی کانزایە سپی زیوییە ناوەکەی لە ووشەی (کروما) واتە رەنگ وەرگیراوە ، بۆ دروست کردنی داڕشتەو روکەش کردنی کانزای تر بەکاردێت، ئاوێتەکانی لە دروست کردنی بۆیەی هەمەرەنگەو وێنەگرتنی فۆتۆگرافیدا بەکاردێت، لە روسیاو ئەفریقیاو تورکیاو فیلیپینو ڕیۆدیسیا هەیە.
كروم ٥١	Chromium 51	کرۆم ٥١ کرۆمێکی تیشك دەرەوەیە ژمارەی بارستەییەکەی (٥١) ە ، نیوەی تەمەنی (٥و٢٦) رۆژە بۆ دۆزینەوەی قەبارەی خوێنو تەمەنی خانەی خوێن بەکاردێت.
كروم نحاس	Chromium Copper	کرۆم مس ، داڕشتەیەکە کە لە ٨ ١١ ٪کرۆمی تیادایە لە دروست کردنی پۆڵای رەقدا بەکاردێت.
كروم مشع	Radio chromium	کرۆمی تیشك دەرەوە.
كرومي	Chromic = chromous	کرۆمی - هەشتێك پەیوەندی بە کرۆمەوە هەبێت.
كروماتيد	Chromatid	کرۆماتید ، یەکێکە لەو دو دلوەی (تاوەی) کە لە داڵلیشانی کرۆمۆسۆمەوە پەیدا دەبێت، لە خانەی زیندەوەردا، چۆنێتی گواستنەوەی رەوشتەکانمان بۆ روون دەکاتەوە، لە دایكو باوکەوە بۆ نەوەکانیان.
كروماتين	Chromatin	کرۆماتین، ئەو مادە دەنکۆڵەییانەی کە لە ناوکی خانەدا هەن، دیارترین بەشی تۆڕی ناوکیو کرۆمۆسۆمەکانن سیفەتی زکماکی لە زیندەوەردا هەڵ دەگرن.
كرومايت - كروميت	Chromite ($FeCr_2O_4$)	کرۆمایت، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کرۆم ، بریتییە لە ئۆکسیدی ئاسنو کرۆم، لە باشوری ئەفریقیاو کوباو یەکێتی سۆڤێتدا هەیە، رەنگەکەی ڕەش یان قاوەییە.
كروموكوندريا	Chromo chondria	کرۆمۆکوندریا ، جۆرێکە لە میتاکۆندریا پەیوەندی هەیە بە دروست بونی رەنگەوە لە خانەی زیندەوەردا.

كرومو‌فور - كروموجين	Chromophore = chromogen	كرۆمۆفۆر - كرۆمۆجین ، كۆمەڵە مادەیەكی كیمیایین دەبنە هۆی دارشتنی رەنگ لە گەردی مادەكاندا.
كرماتوغرافيا	Chromatography	(كرۆماتوگرافى) رێگە یەكە بۆجیاكردنەوەی مادە كیمیایی یە جیاوازەكان لەیەكتری ئەگەر بەشێوەی تێكەڵاوێك بن ، وەكو لەدەرمانەكاندا بەرێگەی دڵۆپاندنی بەشی (التقطير التجزئي) یان مژوویی واتە روو مژیی (الامتصاص) یان ئاڵو گۆری ئایونی (التبادل الايوني)لەسەرمادەی رەقی كونیلە دار بەهۆی توێنەرەوە.
كروماتين	Chromatin	كرۆماتین دیۆكسی رایبۆ نیو كلیۆپرۆتینی ئاڵۆز ، لەم مادانە پێك هاتووە : ١- گەردی DNA ٢- پرۆتینی بنكەیی پێی دەوترێت هیستۆن (histone) ٣- لەگەڵ پرۆتینی تردا . ئەم مادەی دوایی DNA دەپارێزێت لەهێرشی ئەنزیمەكان ، كرۆماتین لەناوكی خانەكاندا بەشێوەی كرۆمۆسۆم هەیەكە لە هەڵگری چینەكاندا .
كرومات	Chromate	(كرومەیت) بەگێكی كیمایی یە لەكرۆم و ئۆكسجین هاوهێزی یەكەی (٢) ٥ . وەكو پۆتاسیۆم وكرۆمەیت
كرومات الكوبلت - كرومات الكوبلتوز	Cobalt chromate	كرۆماتی كۆباڵت . تۆزێكی قاوەیی یان قاوەیی مەیلەوزەردە ، ئەگەر زۆر پاك بێت بەشێوەی بلووری قاوەیی مەیلەو رەش هەیە ، ژەهرینە بەمەڵەژین لەدروست كردنی سیرامیكدا بەكاردێت ، یاسای كیمیایی CoCrO4
كرومات البزموث القاعدية	Bismuth chromate	كرۆماتی بزموثی تفت ، تۆزێكی پرتەقاڵی مەیلە و سووره لە دروست كردنی بۆیەدا بەكاردێت ، یاسای كیمیایی : $Bi_2O_3. 2Cro_3$.
كرومات الامونيوم	Ammonium - chromate	كرۆماتی ئامۆنیۆم ، بەشێوەی بلووری زەرد هەیە ، وەكو مادەیەكی جێگیركەری بۆیە ، لە وێنەگرتنی فۆتۆگرافی وكاركەرێكی شیكەرەوەبەكاردێت ، یاسای كیمیایی: $(NH_2)2\ Cro_4$
كرومات الباريوم - كروم اليموني - باريت اصفر - لازورد اصفر	Barium- chromate	كرۆماتی بارێوم - كرۆمی لیمۆیی - باریتای زەرد - لاجیوەردی زەرد تۆزێكی بلووری زەردی قورسە لەدروست كردنی شقارتەی بیٚ وەی وبۆیە وسیرامیك و فیوزدا بەكاردێت ، یاسای كیمایی - Bacro4 .
كرومات الكاليسيوم	Calcium- chromate (CaCro4 . 2H2O)	كروماتی كالیسوم، تۆزێكی زەردی بریسكەدارە لەدروست كردنی بۆیە و وەكو كاركەرێكی ئۆكسێنەر وبۆ رووكەش كردنی دارشتەی كانزا سووكەكان بەكاردێت .
كروموسوم - صبغي	Chromosome	كرۆمۆسۆم ، چەند تەنێكی وردی درێژ كۆلەیە لەناوكی خانەی (خليە) لەشدا، توانای رەنگ هەڵگرتنی هەیە وئەو هۆیانە (جین) هەڵ دەگرێت لەسیفات دەگوێزنەوە لە وەچەیەكەو بۆوەچەیەكی تر، وەك گواستنەوەی رەنگی پێست وچاو ، لە كرۆماتینەوەپەیدا دەبێت .
كروموسوم-X-		كرۆمۆسۆمی (x) كرۆمۆسۆمێكی رەگەزە (جنس) ئەو هێلكە پیتێزاوەی كە (xx) تیادا بێت دەبێتە مێ یینە .
كروموسوم		كرۆمۆسۆمی (y) كرۆمۆسۆمێكی رەگەزە ئەو هێلكە پیتێنراوەی كە (xy) تیادا بێت دەبێتە نێرینە .
كروموسوم عملاق	Chromosome	كرۆمۆسۆمی مەزن جۆرێكە لەكرۆمۆسۆم لەلووی لیكی مێتو لكەی (كرموكەی) مێشی درۆسۆفیلادا هەیە .

كروموسفير - كرة لونية = طبقة الشمس اللونية	Chromosphere	کرۆمۆسفیر ، خڕۆکی ڕەنگی، چینێکی کەشی ڕۆشنە ڕاستەو خۆ کەوتۆتە چینی فۆتۆسفیر (لەخۆردا) و بەشێوەی ئەڵقەیەکی ڕەنگاو ڕەنگ لەکاتی خۆرگیراندا دەبینرێت ، ئەم چینە بۆ بەرزایی (١٢٠٠) کم لەسەر فۆتۆسفیرەوە درێژ دەبێتەوە
كرومو‌بلاست	Chromplast	کرۆمۆپلاست : تەنۆکەیەکە لەخانەی ڕووەکدا ڕەنگەکەی سوریان زەردە .
كرومرياني - العصر الكرومرياني	Cromerian	سەدەی کرۆمریانی
كروميل	Chromel	کرۆمیل ،بریتی یە لەزنجیرەیەك لە داڕشتەکانی کرۆم ونیکل ، لە ٣٥-٨٠٪ نیکل و١٦-٢٠٪ کرۆمیان تیادایە هەندێکیان ئاسنیشیان تیادایە .
كروميت	Chromite	کرۆمایت ($FeCr_2O_4$) کەرەسەی خاوی کرۆم ئاسن بەشێوەیەکی ئاسایی لە کەمڕە ئاگرینەکاندا هەیە ، ڕەنگەکەی ڕەشی ئاسنی یان ڕەشی مەیلەو قاوەیی یە ڕوو شکەکەی قاوەیی تێرە ، بریسکەکەی کانزایی یە کێشی جۆری (٤,٦) پتەوییەکەی (٥و٥) کەرەسەیەکی خاوی سەرەکی‌یە بۆ کرۆم.
كرون	Kroon	کروون ، یەکەی دراو لەوولاتی ئیستۆنیا
كرونا	Krona	کرۆنا ، یەکەی دراو لەوولاتی سوید .
كرونولوجي - ميقاتي	Chronologic	کرۆنۆلۆجیك ، بەپێ ی کات (وقت) ڕێك خرابێت .
كرونوغراف	chronograph	کرۆنۆگراف ، ئامرازێکە بۆ پێوان وتۆمار کردنی کات یان خێرایی بۆمبا واتە هاوێژراوەکان (قذائف) ذ
كرونولوجيا	Chronology	کرۆنۆلۆجی ، زانیاری دابەش کردنی کات بۆ چەند ماوەیەك ودانانی کاتی ڕوداوە گرنگەکان بەپێی مێژووەکانیان
كرونولوجي	Chronologist	کرۆنۆلۆجیست : زانا لە کرۆنۆلۆجیدا .
كرونومتر	Chronometer	کرۆنۆمەتر ، ئامرازێکە بۆ پێوانی کات لەکات ژمێری ئاسایی ڕێك وپێك تر، (واتە وورد ترە) .
كرونومترية	Chronometry	کرۆنۆمەتری ،زانیاری پێوانی کات بە وردیی یان پێوانی وەخت لە چەند ماوەیەکدا .
كرونوسكوب	Chronoscope	(کرۆنۆسکۆپ) ئامرازێکە بۆ پێوانی ماوەیەکی کەم لەکات .
كرونلا - امروس	Coronilla = Seven-headed crown vetch	کرۆنیلا ، گیایەکە لە کۆمەڵی پاقلە گوڵی جوان دەگرێت بەتایبەتی سپی هەندێکی بۆ لەوەڕ باشە هەندێکی کشتوکاڵی یە بۆ ڕازاندنەوە .
كروي	Globular = spheroid = sphero	کۆیی - خڕ (پێشگرێك بەمانی خڕ) .
كروياء		(راجع كراويه)
كري - كاري	Curry	کاریی ، جۆرێکە لەبەهارات .
كري	Cleansing out = digging = to dredge	جۆماڵ ، پاك کردنەوەو دەرهێنانی قوڕو لیتەو گژوگیا لەجوگەی باخ وبێستاندا .
كريب	Crepe	(کریپ) قوماشێکی لۆکەی چرچە بە ڕێگەیەکی تایبەتی چنراوە .
كريب فروت - كريفون - ليمون الجنة	Grape fruit	لیمۆی بەهەشت ، دارابی ، دەرمختێکە بەرەکەی وەکو پرتەقاڵ وایە دەخورێت .
كرب كانتون	Canton crepe	کریپ کانتۆن ، قوماشێکی ئاوریشمی تەنکی چرچ دارە .
كريبج	Cribbage	کریبێج ، جۆرێکە لەیاری قومار بەکاغەز دەکرێت .
كريبتولايت	Cryptolite	فۆسفاتی سیریۆمی سروشتی کەلە بەردی ئەپەتایت دا هەیە .
كريت	Krait	کرێت، جۆرە مارێکی ژەهراوییە لە خۆرهەڵاتی ئاسیادا دەژی.

كرية	Kerry	كەریی ، ١ مانگایەکی ئیرلەندی ڕەشی شیرەدەرە . ٢–جۆرێکە لە پەنیر .
كرية	Gtobule	خڕۆکە - شتێکی خڕی بچووك .
كرية المركـز - جسـم مركـزي - سنتروسوم	Centriole = Centrosome	تەپۆکـەی چـەقی ، خڕۆکـەی چـەقی سیتڕۆسـۆم تەنۆکەیـەکی خـڕە لەناوەڕاستی خانەی زیندەوەردا نزیکە لە ناوکی خانەکەوە
كريتاسي - طباشيري	Cretaceous	کریتاس - دەباشیری - چاخێکی جیۆلۆجی یە .
كرية حمراء ضخمة	Macrocyte	خڕۆکە سوورەی گەورە ، لەوکەسانەدا پەیدا دەبێت کەتوشی کەم خوێنی دەبن .
كرية الدم		خڕۆکەکانی خوێن ،خڕیلەی خوێن تونۆکەیەکی پرۆتۆپلازمی یە فرمانێکی تایبەتی هەیە لەلەشدا
كرية الدم البيضاء - كريـــــــــةبيضاء - كريضة	White blood-corpuscle leucocyet	خڕۆکەی سپی خوێن، خڕیلەی سپی، خانەیەکی بێ ڕەنگە لەخوێندا پارێزگاری لەش دەکات لە میکرۆب .
كرية الدم الحمراء - كرية حمراء	Red blood Corpuscle = Erythrocyte	خڕۆکـەی سـووری خوێـن ، خڕۆکـەی سـوور، خانەیەکـە لـەخوێندا دوو ڕوومەکەی چاڵی مادەی هیمۆگلۆبینی تیادایە کە ئۆکسجین لەسی یەکانەوە دەگوێزێتەوە بۆ شانەکانی لەش .
كرية الكافور	Camphor- ball	خڕۆکەی کافوور نـەفتالین خڕۆکێکـی بچووکـە لـەکافورو مـادەی نـەفتالین وەکو دەرمانی مۆرانە بەکاردێت ، دەکرێتە ناو فەرشەوە .
كرية ليمفاوية	Lymphocyte	خڕۆکەی لیمفاوی
كريتون	Cretonne	کریتۆن ، قوماشێکی لۆکەی قایمی چرچ کراوە .
كريته	Karite = Butyropermum–Parkil	(کارایت) درەختێکـی بـەرداری ناوچـە گەرمەکانـە ، بەرەکـەی بەقەدەرمیرتـەقاڵێك دەبێت دەخورێت ، هەروەها مادەیەکی چەوری لێ دەردەهێنرێت
كريتين - قميء	Cretin	کورتـە بالاّ - بستە بالاّ - بارێکە لەلەشی مرۆڤدا ڕوو دەدات لەئـەنجامی کـەمی دەردانی هۆرمۆنی پیرۆکسینەوە لـەلووی ثـایرۆیدەوە ، لـەقوناغی مندالّـی یـان لاوێتیدا ، دەبێتە هۆی کورتە بالأیی وکەم ژیریی وزبربوونی پێست وتووك .
كرير الصدر	Rattling or noise in the throat	خیزەخیزی سنگ .
كريرة - نوار صيني	Carrierea	(کاریریا) درەختێکی دەشتەکی ورازا ندنەوەیە لقەکانی سورن وگوڵەکەی وورد وسپی یە بەرکەی لەتورەکە دەچێت لەسێ پل پێك هاتووە
كريز كريس - زيت التشحيم	Grease	گریس ، جۆرە ڕۆنێکی کانزای یە مەکینەی پێ چەور دەکرێت .
كريزوبريس	Chrysoprase	(کریزۆپریس) بەردێکی نیمچە بەنرخە ڕەنگەکەی سەوزی کاڵە بریتی یە لە سلیکاتی ئابلوری .
كريزول - كريسول	Cresol	(کریـزول) کریسـۆڵ ، ئاوێتـە یەکـەو شـلەیەکی دیمـەن چـەورە ، لـە فینۆڵ دەچـێ بۆ پـاك کردنـەوە بـەکاردەهێنرێ ، وە (سـیماتازاین وئەمیترۆل) ئەوعێکـە لـە کریـزوڵ بۆ کوشتنی دەغـەڵ لـەناو دەغڵـو داندا بەکاردەهێنرێت .
كريزوليـت - اوليفـين - زبرجد زيتوني	Chrysolite = olivine	کریزولایت - ئۆلیڤین - زوبەر جەدی زەیتونی،مەعدەنێکی شێوە بلووری زەربە وەکوو بەردێکی بە نرخ بەکاردەهێنرێت بەڵام تەحرێکی تری هەیە، هەر بەشێوەی بەردی بەنرخ بەکاردەهێنرێت ڕەنگەکەی زەردێکی زێڕینە لە سیلان دەردەهێنرێت پێی دەوترێ کریزولاتی سیلانی لەدروست کردنی چیمەنتو وبەردی بەرگ ی گەرمیدا بەکاردەهێنرێت ،یاسای کیمیـایی- $(Mg,Fe)_2SiO_4$

کریزو کولا	Chrysocolla	کریزۆ کۆلا - مەعدەنێکە بریتی یە لەسیکاتی مسی ئاویی و هەندێك جار سیلکاتی بەرملاَ و هەندێك خلتەی تیادایە بەشێوەی پوولەکە یان دەماری تەنك هەیە ڕەنگەکەی بەزۆریی شین وئابلووری یە .
کریزوتیل - اسبســت کنـــدي - اسبست - سربنتيني	Chrysotile = Serpentine-asbestos = Canadian asbestos	کریزۆتـایل ئەسبێسـتی کنـەدی ئەسبێسـی سـێرپێنتینی جۆرێکـی ڕشاڵدارەلە کۆمەڵی مەعدەنی سیلکاتی مەگنیسیۆمی ناپـاك ، بەشێوەی دەماری بچووك یان ڕیشاڵ هەیە بەڕەنگی سپی خۆڵەمێش، سەوز قاوەیی ڕیشاڵەکانی قـایم وجێگـرن لەدروسـت کردنـی ڕیشـاڵی دژی سـوتان وئامرازەکانی داپڕکردنی کارەباو وگـەرمی وپاڵوێنـە کیمیـای (FILTER) وکارکەرێکی بەهێزکەر (قایمکەر) لەلاستیك وپلاستیکدا بەکاردێت .
کریزوبیریل	Hrysoberyl	کریزۆبێریل- بەردێکی نیمچە بە نرخە ڕەنگەکەی زەردە یان سەوزی کاڵە.
کریزوبریس	Chrysoprase	کریزۆپرێس-جۆرێکە لە یاقیق بەردێکی نیمچە بە نرخە ڕەنگەکەی سەوزی کاڵە، بریتی‌یە لە سلیکاتی ئابلووری کوارتز.
کریزا الليس = عذراء	Chrsalis	کریزالیس - کەنیشکە - قۆناغێکە لەسوڕی ژیـانی پەپولـە بەقۆزاخەیـەك دەورەدراوە.
کریزوتریکس - سیمیریس	Chrysothrix	مەیمونێکی بچوکی سوکەڵەیە کلکی باریکە .
کریزوفیلم	Star apple	دراو دەومەنێکی کشتوکاڵی بـەرداری ناوچـە گەرمەکانـە گوڵەکـەی بچـوك وسپی یە بەرەکەی پرتەقاڵی یان بنەوشەی وخڕە بەقەدەر سێوێك دەبێت کەمێك شیرینە دەخورێت .
کریزیل	Cresyl	کریزیل - شلەیەکی پاکژکەرەوەیە لەقەترانی خەڵوزی بەردین دەردەهێنرێت .
کریزو کروا		کریزوکروا ، جۆرە قالۆنچەیەکی سەوزە .
کریس	Kris	کریس ، خەنجەری ئەندەنوس.
کریساروبین	Chrysarobin	کریساڕۆبین ، تۆزێکی بلوور وەردی زەردی مەیلەوپرتەقاڵی یە لەدروست کردنی دەرماندا بەکاردێت .
کریسامین	Chrysamine	کریسامین ، تۆزێکی قاوەیی مەیلەو زەردە بۆ بۆیـەکردنی لۆکـە بـەڕەنگی زەرد بەکاردێت .
کریسویدین	Chrysoidine	کریسۆیدین ، توزێکی سوری مەیلەو قاوەیی یە ، لە دروست کردنی بۆیەی پرتەقاڵی دا ،بۆ بۆیەکردنی لۆکەو ئاوریشم بەکاردێت .
کریستوبالایت - کریستوبلیت	Cristobalite	کریستوبالایت ، شێوەیەکە لەمادەی سلیکا واتە دووەم ئۆکسیدی سلیکۆن لە سروشتدا هەیە .
کریص	Whey	سیرێژ ، شیرێژ ، پەنیری ماستی ترش .
کریك - مجرفة	Shovel	خاکەناس، خاکەناز .
کریکة	Carica	(کاریکا) درەختێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی گەورە وپرتەقاڵی یە ، بۆن خۆشە لەهەرمێ دەچێت دەخورێت یان دەکرێت بەمرەبا .
کریکت	Cricket	کریکت ، جۆرە یاری یەکە بەرێکت و تۆپ دەکرێت .
کریلیوم	Krilium	کریلیوم : مادەیەکی دەستکردە دەکرێتە خاکەوە بۆ ئەوەی کونیلـە داری بکات وبەئاسانی هەوای پیادا تێپەڕ ببێت بە مەبەستی خێرا پێکردنـی گەشەی ڕووەك و پترکردنی بەروو بومەکەی .
کریم		قەیماغی مانگا .
کریم الحلاقة	Shaving- Cream	کرێمی (سابونی) ڕیش تاشین .
کریم بارد		کرێمی سارد ، مەڵحەمێکە پێست نەرم دەکاتەوە .

كريم فنيل بيوتازون		كريمى فەنيل بيوتازۆن - كريميكە بۆ چارەكردنى ڕۆماتيزمە ونەخۆشى پيست.
كريم فراميجين		كريمى فراميجين ، مەلحەميكە بۆ چارەكردنى نەخۆشى پيست .
كريم بيرن - كريم الحروق	Burn- cream	كريمى سوتان - مەلحەمى سوتان مەلحەمى چارەكردنى سوتاويى .
كريم دير وكال	Dermocal- cream	كريمى ديرمۆكاڵ - مەلحەميكە بۆ چارەكردنى هەستيتى(حساسيە) و سوتانەوەى پيست وگەستنى ميروو .
كريم الجسم	Body- lotion	كريمى لەش : مەلحەميكە دەدريت لەلەش يان دەستو دەموچاو بۆ نەرمونيان كردن ولابردنى قڵيشاويى .
كريم - لقلق الافاعى	Dicholopus	باڵندەيەكى لاق دريژە لەقولنگ دەچيت ڕەنگى خۆڵەميشى وقاوەيى وسپى تيايە ، دەنوكى سورە مشك ومارەخوات .
كريمة - ابنة	Ones- daughter	كچ - كچى فلانەكەس .
كرينوكيت - غرينوكيت	Greenockite	مەعدەنيكە بريتى يە لە گۆگرديدى كانزاى كادميوم ، ڕەنگەكەى زەرد- پرتەقاڵى يە كەرەسەيەكى خاوى گرنگى كادميومە.
كريه - بغيض	Hateful = detestable	بيزراو .
كريه الطعم	Unsavoun	تام ناخۆش .
كريه المنظر	Ugly	ناشرين ، ڕەزاگران، نيسك قورس دزيو ، كريت .
كريه الرائحة	Bad smelling	بۆگەن.
كريون	Crayon	كرايۆن ١ قاڵبە تەباشيرى سپى يان ڕەنگاو ڕەنگ . ٢- سيلى بۆيە ، كە بۆنوسين و وينە كيشان بەكاردەهينريت .
كريواق - غريواق	Graywacke	گرەيوێك - كەڤرێكى لمىيە لەپارچەى فيليسپارو وسليكا پيك هاتووە ، بەگڵ و بەردە نەستى ومەعدەنى كوارتز يت نوسينراون بەيەكەوە .
كريومە تر	Cryometer	(كرايۆمەتر) جۆريكە لەتەرمۆمەتر بۆ پيوانى پلەى گەرمى نزم لەجياتى جيوە ئەلكهولى تيادايە .
كريوزوت - كريزوت	Creosote	كريزۆت ، شلەيەكى پاكژكەرەوەى بى ڕەنگى سوتينەرى بۆن تيژە لەقەتران دەردەهينريت ، بۆ چارەكردنى نەخۆشى سيل وقەلا چۆكردنى كرم وميروو بەركاردديت .
كريوفيلين	Caryophyllin	كريوفيلين ، شلەيەكى هايدرۆكاربۆنى يە لەعەتري ميخەك ودارچينى دەردەهينريت.
كريوتة - نخلة الجوز	Caryota = sagopalm	دارخورماى ساگۆ - جۆريكە لەدارخورما بەرەكەى بچوكە لەگويز دەچيت تفت و تونە سود لەتەختەكەى وەردەگيريت .
كريوسول	Creosol = cresol	كريۆزۆڵ شلەيەكى چەورى بى ڕەنگە لەقەتران دەچيت .
كريوجينات	Cryogenics	كرايۆ جينيكس - خويندنى ديار دەكات لەپلەى سفرى پەتيدا يان لەنزيكى يەوە.
كرياتين - لحمين	Creatine	كرياتين
كرياتينين	Creatinine	كرياتينين
كــــزاز - تيتـــانوس - تيتنوس شوهار - قسل	Tetanus = lockjaw	تيتانوس ، تەتنۆس دردە كۆپانى نەخۆشى يەكى دردە دەبيتە هۆى ڕەق بونى ماسوولكەكانى مل وشەويلگە بە جۆريكى ئەوتۆ كەدەمى نەخۆشەكە دادەخريت ، ميكرۆبەكەى لەپيسايى وولاخ وناژەڵدا دەژى .
كزازي	Tetanal = Irlanic	تيتانوسى ، دردەكۆپاين هەرشتيك پەيوەنديى بەدەردە كۆپانەوە هەبيت .

كزبرة - كسبرة = تقدة	Coriander	گژنیژ ، گیایەکە لە رازیانە دەچێت گوڵەکەی وەك چەتر وایە پەمەیی یان سپی یە ،دەنکەکەی بەشێوەی بەهارات هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت ، دژی سەرئێشە و کوڵنج وپاڵەپەستۆی خوێن .
كزبرة الثعلب - بلان	Poterium = fods parsley = lesser burnet = garden burnet	گژنیژی رێوی ، کیرەت ، جۆرە گیایەکە گوڵەکەی لەکاتی ناخۆش بوونی ئاوهەواردا دادەخرێت ، بۆ لەوەرو مەبەستی پزیشکی باشە .
كزبرة خضراء - فقد ونس افرنجي - سرفيل	Cher vil	مەعدە نوسی ئەفرەنجی .
كزبرة البئر - شعر الجن - شعر البنات - سرخس - برشاوشـــان - شـــعر الخول - شعر الارض	capillaire = well-coriander = adiantum = maidenhair-fern	قەیتەران ، گژنیژی بیر، کەرەوز کێویلە، پەڵ سیاوەشان بەرەزا رووەکێکە لە کەرەوز دەچێت گەڵایەکی تەنك وقەدێکی باریکی رەش و لوسی هەیە وەکو مو وایە لە ئەشکەوت وقەراغ ئاو دەروێت بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ لەناو بردنی بەردی گورچیلە بەکاردەهێنرێت وەئەم گیا دەشتەکی یە لەکۆمەڵەی (سرخس) ە لە شوێنی شێدار وسێبەردا دەروێت .
كزم - قصر الاصابع	Brachy dachy	پەنجە کورتی (بەشێویەکی نائاسایی) .
كزمازك	Fruit of tamarisk = oakapple	بەری دارگەز، مازووی دارگەز، گزگلی دارگەز، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
	Oakapple	گزلگی دارگەز ، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت .
كزوان - فصية - فسيكة	Fan tailed warbler	باڵندەیەکی بچوکی قاوەیی یە کلکەکەی لە شێوەی باوەشێندایە .
كزيروميس = زيرومايس	Xeromys	زیرۆمایس گیاندارێکی شیردەری قرتێنەر لە کۆمەڵەی مشك کوێ زلە ، لەناو دەغڵ و کێڵگەدا دەژی.
كساء - كسوة - كسوه	Dress = garb	جلو بەرگ .
كساح - ارتخاء العظام	Rickets = Rachitis	ئێسکە نەرمە ، گێری نەخۆشی یەکە لەکەمی ڤیتامین (D) یە وە دەبێ ئێسقان نەرم ونارێك دەبێ بەتایبەتی لەمندالآندا ، بەوەچاردەکرێت کە ئەو مندالە ڤیتامین (D) بیدرێتێ یان بدرێتە بە شێوەی رۆن ماسی بیدرێتە بەر تیشکی خۆر .
كساد -كساد السوق	Stagnation of Commerce = dullness of market	بێ بازاری ، ناڕواج ، بێ رەواجی .
كسار - كسارة	Fragment	خاکە ، ورتکە پاشماوە پارچە
كسارة	Breaker	شکێنەر. شکێن ،ئامرازی شکاندن .
كسارة الجوز أو البندق	Nuterackers	گوێز شکێن ،ئامرازی شکاندنی گوێز وفنق .
كسارة البندق	Nuthath	فنق شکێن ، باڵندەیەکە فنق دەشکێنێت ناوکەکەی دەخوات .
كسارة الزجاج	Cullet	وورده شووشە .
كسب - ربح	Gain = winning	دەسکەوت .
كسبرة		راجع كلمه كزبره)
كسبة - خيث	Cake = oil cake	تلپە ، کۆزەرە ، سەرکۆزەرە ، زیرە تلفە ، توفاڵ تلپەی تۆوی رووەك دوای گوشین ، وەکو تلپەی تۆوی لۆکە ، وەکو ئالیك بەکاردێت .
كستنائي	Maroon	قاوەی مەیلەو رەش، کوێت .
كستناء	Maroon	کەستانە .
كستنة - كسـتناء - ابوفروة - قسـطلة - شاهبلوط	Chest nut- tree = castanea = chinquapin	کەستانە ، شابەرو ، جۆرە درەختێکە لەکۆمەڵەی بەرو بەرەکەی خڕوپان وقاوەیی یە بەکاڵی وبرژاوی دەخورێت گەڵا کەی بۆ کۆکەرەشە باشە .

كستنة الحصان - كستناء الحصان - كستنة هندية - ابو فروة الحصان - قسطل الفرس - قسطل الهند - قندلى		کەستانەی ئەسپ ، درەختێکە گوڵێکی هێشوی سپی یان پەمبەیی دەگرێت بەرەکەی لەکەستانە دەچێت تاڵە ناخورێت .
كستور	Castor	(راجع كلمه قندس)
كستورة - ايل المسك	Musk deer	ئاسکی مسك ، جۆرە ئاسکێکی بێ شاخە پشتی قۆقزە گوێچکەی گەورەیە تووك و کلکی کورتە نێرەکەی لەلای کۆمی یەوە تورەکەیەکی هەیە پڕ دەبێت لەمسك کەبۆ دروست کردنی عەتر بەکاردێت .
كستلاتة	Cutlet	کەتلێت ، پارچە کۆشتی برژاو بەپەراسووەوە .
كستر - كاستر	Custard	کاستەر، تێکەڵاوێکە لەهێلکە و شیرو شەکر، جۆرێك لە محلەبی لێ دروست دەکرێت.
كستير الفارة - حديدتها	Plane iron	ئاسنی رەندەی دراتاشی .
كسح - كنس	To sweep	ماڵین ، ڕاماڵین ، گۆت بون .
كسح	Helico . podia	قاچ خواریی - قاچ کەوانەیی .
كسح المجرور	To flush-a sewer	دەردانی زێراب .
كسح الألغام	Mine sweping	لابردنی یان تەقاندنەوەی لەغەم (مین) .
كسر - تكسير	Breacking = fracturing	شکاندن .
كسر العظام	Bone	شکاندنی ئێسك یان کرکراگە .
كسر قطعي	Complete fractuere	شکاندنی ئاڵۆز، ئەگەر ئێسکێك بشکێت وپێستەکەی بدرێت ولێوی هاتبێتە دەرەوە.
كسر - فتات	Cumb*lings*	پارچە، وردە، وەکوو وردە نان.
كسر بسيط		شکانی سادە،شکانی ساکار،شکانی سوك لە ئێسکدا.
كسر (للعدد)	Fraction	کەرت لەژمێرەدا، ئەنجامی دابەشکردنی ژمارەیەك بەسەر ژمارەیەکی تردا وەکو (٢ \ ٣)
كسر حقيقي	Proper - fraction	کەرتی ڕاستەقینە - کەرتێکە سەرەکەی لە ژێرەی کەمتر بێت وەکو (١٦ \ ١٧)
كسر غير حقيقي	Improper-fraction	کەرتی ناراستەقینە .
كسر عشري	Decimal fraction	کەرتی دەیەکی لە ژمێرەدا ، کەرتێکە ژێرەکەی یەکێك بێت لە هێزەکانی (١٠) وەکو (٤٩٥ \ ١٠٠ = ٤,٩٥)
كسر لوغاريتمي		کەرتی لۆگاریتمی .
كسر عادي - كسراعتيادي	Common fraction	کەرتی ئاسایی لە ژمێرەدا ، بریتی یە لە کەرتێك کە سەرەوەو ژێرەی ژمارەی تەواو بن وەکو ٣ \ ٤
كسر مركب		کەرتی ئاوێتە ، لە ژمێرەدا هەر کەرتێك لەسەرەکەی یان لە ژێرەکەی یان لەهەردووکیاندا کەرت هەبێت وەکو (٨\١٢٣) \ (٦/٩٥)
كسر بسيط	Fraction	کەرتی سادە .
كسر جزيئي - كسر مولي	Mole-fraction	کەرتی مۆڵی - کەرتی مۆڵی مادەیەك لە گیراوەیەکدا بریتی یەلە ژمارەی مۆلیکیو لە گرامی یەکان لەو مادەیەدا دابەشکرا بێت بەسەر ژمارەی گشتی مۆلیکیولە گرامی یەکانی هەموو ئەو مادانەی کەگیراوە کە پێك دەهێنێ .

كسر بياني لمقياس الرسم	Representative- fraction	کەرتی ڕوونکردنەوە پێوانەیەکە بۆ وێنە کێشان .
كسرة	Frag ment	پرزۆڵ ریزاڵ پارچەی بچووك، ورتکە، لەتە سواڵەت چنی
كسرة خبز	Crumb = fragment of bread	پارچە نان - لەتەنان.
كسرة فخار	Crock	سواڵەت ، پارچە گلێنە یان فەخفوری شکاو .
كسر لفظي		کەرتی زاری .
كسرولة - طهورة - مقلات	Pan = casserole	تاوە ،کاسیرۆل قاپێکی مەعدەنی دەسکدارە بۆ شت سورکردنەوە .
كس - فرج	Vulva = Vagina	قوز ، کوز ، بەشی دەرەوەی ئەندامی زاوزێ لە ئافرەتدا .
كسس	Microdentism = microdontia	ددان بچوکی .
كسفرة الحمار شاهترج	Fumitory	(راجع كلمه شاهترج)
كسكارة	Cascara = cascara-sagrada	کاسکارا - کەسکەرە - مادەیەکی ڕەوان کەرە لەتوکڵی ووشك کراوەی درەختی تاووگی ڕەوانکەر (نیق مسهل) دەردەهێنرێت .
كسكس	Cuscus	کەسکەس ، گیاندارێکی شیردەری تورەکەداری بەڵەکە لەمەیمون دەچێت لە ئوستورالیادا دەژی .
كسكسي	Couscous	کۆسکوە سی، جۆرە خواردەمەنییەکی مەغریبی یە .
كسكال	Creeper	ڕوەکێکی کەپری ڕازاندنەوەیە گوڵی جوان بەرەنگی سپی وسور وپەمبەیی دەگرێت.
كسل ،	Laziness = idleness	تەمەڵی - ترتەپان .
كسل الذهن	Hyponia	زەین کەمی، زەین تەمەڵی .
كسلان - كسول	lazy = idle = slothful	تەمەڵ، تەوەزل، تەنبەڵ.
كسلان عملاق	Megatherium	تەمەڵی مەزن - گیاندارێکی قرتێ کەوتووە بەقەدەر فیلێك بووە .
كسلان الشجرة - داب	Sloth = bradypus = sloth brady pus	تەمەڵی درەخت جۆرە گیاندارێکی شیردەری تەمەڵی بێ ددانی مێش وەکەز خۆرە خۆی بەلقی دارەکاندا شۆڕ دەکاتەوە .
كسلح	Andro saces	گیایەکی دەشتەکی یە دەرمان لەسەلکەکەی دەردەهێنرێت .
كسم	Shape = form	شێوە .
كسمير	Cassimere	کاسمیر، قوماشێکی چۆخەی تەنکە.
كسنتوريزا - صفراء العروق	Xanthorrhiza = Yellow root	کسنتوریزا - زانسۆریا - دەمارە زەردە - دەوەنێکی دەشتەکی گەڵاکەی ئاوێتە یە دەمارەکانی زەردن گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی زەردن .
كسوب ، صفير - سمينة- قرطم بري - عصفر بري	Eryngium = wild saf flower = botton snake root	زەعفەرانە کێویلە ، درکە جۆ ، گیایەکە گەڵا کەی درکی زەردی پێوەیە .
كسوب - عشبة الجليد - ملاح بلوري	Ice plant = Indian pipe	گیایەکی دەشتەکی مشەخۆرە قەدەکەی ڕیشاڵدارە گەڵاکەی وەرد گوڵەکەی سپی یان پەمبەیی یە لەسەرداری سنەوبەروسەرو دەژی سیکلانوچکەی ڕوشتی ئەو تۆو وا بە قەدەکەیەوە لە دەنکۆڵەی سەهۆل یان بەفر دەچێت .
كسوة - لباس	Dress = clothes	جل = جل وبەرگ
كسوة خصوصية	Livery	جل وبەرگی تایبەتی وەکو ئیشکەر .
كسول - كسلان	Lazy = Idle	تەمەڵ ، تەنبەڵ ، ترال .
كسوف مركزي	Central-eclipse	خۆرگیرانی چەقی.

كسوف حلقي	Annular- eclipse	خۆرگیرانی ئەڵقەیی ، تـاریك بوونـی بەشـی ناوەڕاسـت لەخەپلـەی خـۆر ، لەئەنجامی ئەوەیی کە مانگ بکەوێتە نێوان خۆرو زەوی یەوە بەمەش بەشە دیارەکەی خۆر لەشێوەی ئەڵقەدا دەبێت .
كسوف كلي	Total eclipse	خۆرگیرانی تەواو .
كسوف جزئي	Partial eclipse	کەمە خۆر گیران ، خۆر گیرانی بەشەکی یاکەمەکی .
كسوف الشمس	Eclipse of thesun = solar eclipse	خۆر گیران ، شارانەوەی خۆر لەبەرئەوەی کەمانگ دەکەوێتە نێوانی خۆر وزەوی و سێبەری مانگ دەکەوێتە سەر ڕووی زەوی .
كسوف الكواكب	Occultation eclipse	ئەستێرە گیران .
كسيح = مقعد	Rickety	گێڕ، ئێسك نەرم، گۆت، گۆج، کەنەفت ، کەسێك توشی نەخۆشی ئێسکە نەمە بووبێت
كشا = شوي	Roasting	برژاندن
كشاف = كاشف	Detector	دۆزەرەوە ، ناسەرەوە .
كشاف = دليل طليعة	Scout = uncoverer	دیدەوان ، پشکنەر ، دۆزەر ، ڕێ شوناس ، ڕێ زان ، ڕێبەر .
كشافة	Scouting	دیدەوانی .
كشاف كهربائي	Electro scope	دۆزەرەوەی کارەبا، کارەبا دۆز، کارەبادۆزەرەوە ، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی بوون و جۆری بارگەی کارەبایی لەسەر تەنێکی گەیێنەر .
كشاف الرطوبة - منظار الرطوبة	Hygroscope	دووربینی شێ - ئامرازێکە گۆڕان لە شێ ی کەشدا پیشان دەدات .
كشاف الزلازل		بوومەلەرزە پێو، گومەلەرزە پێو .
كشاف الضغط - باروسكوب	Baroscope	بارۆسکۆپ ، ئامرازێکە گۆڕانی پەستانی هەوای کەش پیشان دەدات .
كشاف الفلورية	Fluoroscope	(فلوروسکۆپ) ئامرازێکە بۆ تێبینی کردنی پەیکەری ناوەوەی تەنێکی تاریکی وەکو لەشی زیندەوەر بەهۆی تیشکی ئێکسەوە . (X) .
كشاطة - قشادة - مقشدة	Skimmer	کەوگیر ، سەر توێژ گر - کەفگر .
كشة - قنزعة	Crest	پەڕی سەری باڵندە.
كشت	Pueraria	پیوراریا و ڕووەکێکی ڕیشاڵداری کەپری یە ڕەگەکەی ئەستوورو سەلکدارە گوڵەکەی شین یان سورە ، بەرەکەی لەبەری لۆبیا دەچێت .
كشتبان - قمع الخياطة	Thimble	ئەنگوستیلەی (ئەموستیلەی) دروومان ، سەر تلیك ، کلکەوانەی دروومان ، ئەنگوستۆك .
كشة - خصلة شعر	A lock of hair	گودلە بوکلە، پەرچەم.
كشة العجوز - اشنة - مسواك القرود - حزار - بهف الحجر	Lichen	قەوزە ، قەوزەی سەر بەرد ، پەرچەمی پیرێژن ، گڵە وەز .
كشح	Todisperse = to scatter	بلاوە پێکردن .
كشح - كوى	Cauterisation	داخ کردن بەئاگر .
كشح		ناوچەی خالیگە ، لەنێوان ناوك وناوەڕاستی پشتدا.
كشر - كشرة	Agrin	ددان جیڕکردنەوە ، لەتوڕەبوندا .
كشرة	Grimace	ددان جیڕکردنەوە لەکاتی ئێشوو ئازار یان بیرکردنەوە ویان توڕەبووندا .
كشري - ماش	Green gram = Black gram	ماش ، گیایەکی کشتوکاڵی یە لەکۆمەڵەی پاقلە گوڵەکەی زەردی مەیلەو سەوزە ، بەرەکەی خڕە یاسەوزی مەیلەو ڕەشە دەکرێت بەچێشت
كشط - تقشير	Decortication =	داماڵین ، داتاشین ، چیغ کردن ، ڕنین ، دارنین ، کڕاندن ،داخوران .

كشط الرغوة	Skimming	كەف گرتن ، وەكو گرتنی كەفی چێشت یان سەرتوێژ .
كشطة	Veneer = sawdust	تەلاش .
كشط الرحم - كحت الرحم	Curetlage	كورتاج ، كراندنی منالدان لە ئافرەتدا .
كشف	Exposuer	دیدەوانی ، دۆزینەوە، دەخستن ، پشكنین ، هەلمالین.
كشف - اكتشاف	Discovery = detection	دۆزینەوەی نهێنی یەك .
كشف	Nicking	خواری یەك لە ژێر كلكی ئەسپ دا .
كشـف - معاينـة - كشف طبي	Constat =	سەیركردنی نەخۆش لە لایەن پزیشكەوە .
كشف البول	Uroscopy	پشكنینی میز .
كشف الهدف	Iarget detection	دۆزینەوەی نیشانە .
كشف لاسلكي	Radio detection	دۆزینەوەی بەبێ تەل ، دۆزینەوە بەرادیۆ .
كشف البخت - قراءة	Chiromancy	فال گرتنەوە، دەست گرتنەوە ، ناسینەوەی بەختی كەسێك بەخوێندنەوەی هێلەكانی لەپی دەست .
كشك	Kshik = couchk	كەشك ، دوینە ، دۆدەكرێتە كیسەوە خەست دەكرێتەوە پاشان بەدەست دەری دەكەن وەدەی گوشن بەشێوەی سەلكی بچوك بچوك هەلی دەخەن تاووشك دەبێتەوە یان ماست و ساوەری تێ دەكرێت .
كشك	Kishk = cabin	كوشك ، ژوورێكی بچوك ، بەتایبەتی لەسەر شەقامەكان ، لەتەختەیان لەمەعدەن دروست دەكرێت.
كشك الصحف	News stand	كۆشكی رۆژنامە فرۆشتن .
كشك الماظ - كشك الماس	Asparagus	مارچێوە
كشك التلفون	Call - box	كۆشكی تەلەفون : ئەو ژوورە بچوكەی كە تەلەفۆنی لێوە دەكرێت .
كشك الحارس		كۆشكی پاسەوان : ئەو ژوورە بچووكەی كە پاسەوانی تیادا دەبێت.
كشك الماز - هليون	Asparagus	مارچێوە- رووەكێكە دەكرێت بە چێشت لە میسردا هەیە.
كشكول		كەشكۆل، جامی سوالكەر، دەفرێكی رەشە زنجیرێكی تێخراوە دەروێش هەلی دەگرێت، پارەی تێدەكات.
كشكار، برغل	middlings	ساوەر، گەنمی كولێنراوو وشك كراوە، دەهاڕرێت و دەكرێت بە چێشت (قوبولی ساوەر).
كشكش - ثنية	Pleating	قەدی قوماش -قەدكردنی قوماش ، چرچ و لۆچ كردنی قوماش ، جل و بەرگ.
كشم	Leopard	پلنگ.
كشمة - فقدان الأذن	Pluck out ear	نەبونی گوێچكە بە زگماكی.
كشمش	Currant bush = Garnet berry = Raisins = Quinsy berry = ribes = sultana	كشمیش، جۆرێكە لە ترێ تۆوی تیادا نییە، دەومنێكی خۆهەلواسەرە لە كۆمەلەی ترێ بەرەكەی خڕو شیرین سور یان رەشە ، دەكرێتە حەلواو چێشتەوە.
كشمش هندي = سنفورية	Indian Currant	كشمیش هیندی، دەومنێكە بەرێك دەگرێت سوورە لە كیشمیش دەچێت.
كشمش اسود	Black Currant	كشمیش-ی رەش.
كشمش احمر	red Currant	كشمیشی سوور.

كشمش شائك	Goose berry bush = Cat berries	کشمیشی درکاویی، جۆرە کشمیشێکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە درکاوییە، بەرەکەی لە شێوەی کاڵەکدایە، ڤاوەییە خەتی تیادایە، شەربەتێکی خۆش و بە سوودی لێ دەردەهێنرێت.
كشمش البحر -عنب الثعلب البحري - ريباس البحر	Sea goose berry	کشمیشی دەریا، گیاندارێکی بچووکە لە چرای دەریا دەچێت شێوەیەکی خڕو شاخۆچکەی لقداری هەیە لە دەریادا مەلە دەکات.
كشمير	Cashmere = Kerseymere	کشمیر(١) خورییەکی نەرم و نۆڵە لە بزنە مەرەز بە دەست دەکەوێت. (٢) قوماشێکی خوریی نەرم و نۆڵە.
كشنج	Black truffle	دۆمەلانی رەش.
كشني	Orobus Bitter Vitch	گیایەکی دەشتەکییە گوڵەکەی هەنگی تێ دەرووکێت، بەرەکەی لە بەری پاقلە دەچێت،تۆوەکەی خڕە.
كشني - كرسنة	Ervil = lentil Vetch	روەکێکی گیایی ساڵانەیە، لە کۆمەڵەی پاقلە، تۆوەکەی وەکو ئالیك دەدرێت بە مانگا.
كشوث - حامول - هالوك - هو الكشوث فلا اصل ولاورق ولا نسيم ولاظل ولا ثمر	Dodder = Cuscuta	گورگە گیاکەڵە، روەکێکی مشەخۆرە رەگ و گەڵای نییە ، گوڵێکی خڕی بچوکی هەیە، رەنگەکەی سپی مەیلەو سورە خۆی لە لقی روەکی تر دەئاڵێنێت بە مژۆکەکانی ئاوکی ئەو روەکە هەڵ دەمژێت و زیانی پێ دەگەیەنێت.
كشيش - خشخشة - صلصلة	Clink of snake	خشەخشی مار- خشەی مار.
كظامة - كهريز	Under ground duct = rill	کارێز، کاناوێك بەژێر زەویدا.
كظة - تخمة	Surfeit	ئیتتەلا، زۆر خواردن.
كظة الدم - وفرة الدم	Plethora	خوێن زۆری.
كظر - غدة الأدرينال	Adrenal Gland = Suprarenal Capsules	لوی ئەدرینال، بەزی گورچیلە لویەکە، وەکو بەز وایە هەروەها لویەکی کەرە (بێ بۆرییە) دەگرێتەوە کە بە سەرەوەی گورچیلەوەیە، گەلێك فرمانی گرنگی هەیە بۆ لەش هۆرمۆنی ئەدرینالین و کورتیزۆن دەردەدات.
كظري	Suprarenal	ئەدرینالی- هەر شتێك پەیوەندی بە لوی ئەدرینالەوە هەبێت.
كظري	Adreno-	پێشگرێکە بە مانای لووی ئەدرینالین.
كظرين	Adrena line	ئەندرینالین، هۆرمۆنێکە لە لایەن لووی ئەدرینالیەو دەردەدرێت.
كظيمة - ترمس	Thermos flask	تەرمۆس ، ئامرازێکی شووشەیە پلەی گەرمیی ناوەڕۆکەکەی دەپارێزێت گەرم بێت یان سارد، ئاو یان سەهۆڵ یان چایی گەرمی تێ دەکرێت.
كعب - كعاب - لعبة الكعاب - (لعبة العاشق)	Knuckle bones	میچ، کاب، قاپ قاپێن یان میچ میچێن، جۆرە یارییەکە.
كعب - عقدة	Knot	گرێ، گرێی قەدی رووەك وەك لە قەدی قامیشدا.
كعب الحذاء	Heel	پاژنەی پێڵاو.
كعب القدم - عقب	Malleolus = Heel	پاژنەپێ، قولەپێ، گوریژنگ، گۆزەك، پەحنی، مەچەکی قاچ، دوو ئێسقانی دەرپەڕیوی خڕی رەقن لەم لاو لای مەچەکی پێوە.
كعبرة - عقدة	Knot	گرێ.
كعبرة - كوع	Radius	بەوشی بچوك، ئێسکی باسك ئێسقانی دیوی دەرەوەی باسك زەنگە، جومگە، جومشکە، پاژنەی لەپ، بەدیوی پەنجە گەورەدا.
كعب الغزال - سكابيوزة حقلية	Scabious = pin cushion flower	پاژنەی ئاسك، سکابیوزا، گیایەکی دەشتەکییە گوڵەکەی وورده شین و بۆن خۆشە.

كعبور = جرو	Capsule	کەپسول، هەر بەرێکی رووەکی کە ئاوساوو ووشك و توێکل تەنك بێت و چەند دەنکێکی (تۆوی) تیادابێت.
كعبي - كاحلي	Talus = malleolar = astragalus	پاژنەیی، هەر شتێك پەیوەندی بە پاژنەوە هەبێت.
كعتر - طير	Siskin	سیسکین، جۆرە چۆلەکەیەکی رەنگینە.
كعس	Carpus = wrist	مەچەك، ئێسکەکانی مەچەك.
كعسم	Onager	کەرەکێوی.
كعسوم	Domestic ass	کەری ماڵ.
كعك	Cakes	کێك، جۆرەك، کوماچ، کولیچە،کانگالی، هەنیشی هەویرێك لە ئاردو شەکرو شیرو رۆن دروست کرابێت.
كعك مصنوع من عجينة اللوز	Cake made of almond paste	قورابی ، کولیچەیەکە لە هەویری ناوکە بادەم دروست دەکرێت.
كعك شعير	Maza	کێکی جۆ کێکێك لە جۆ دروست کرابێت.
كعكة جوز الهند	Cocnut cake = Copra Cake = Coconut oil meal	کێکی گوێزی هیند ، جۆرەکی گوێزی هیند ئەو تلپەیەی کە لە ئەنجامی ووشینی تۆوی گوێزی هیندەوە (بۆ دەرهێنانی رۆنەکەی) پەیدا دەبێت.
كعكة الصليب	Cross bun	کێکی (جۆرەکی) خاچی ، جۆرێکە لە جۆرەك، لە ئەوروپا ، رۆژانی هەینی دەخورێت.
كعكة محلاة	Cookie = Cooky	جۆرەکی شیرین ، جۆرەکێکی بچوکی پانە.
كعكة صغيرة محلاة	Cruller	جۆرەکێکی بچوکی شیرین.
كعكة مطبقة - بقلاوة	Layer cake	پاقلاوە، شیرینییەکە بریتییە ، لە دوو چین یان زیاتر مرەبایان چوکلێت یان شەکرو گوێزی تیادایە.
كعام - مكعم - مبعد الفكين	Gag	دەم کەرەوە، هەر شتێك بخرێتە دەمەوە بۆ ئەوەی بە کراوەیی بمێنێتەوە، یان بۆ ئەوەی ئەو کەسە قسە نەکات یان نەقیرژێنێت.
كعوب - كعيب - حرشف بري - عكوب	Marian thistle = tru thistle = milk thistle = st.marys thistle = car doon = edi ide thistle	کنگر، کەنر، قنگر، کنر، کەنگر گیایەکی بەهارییە ، قەدەکەی دەخورێت و دەکرێت بە چێشت گەڵاکەی کەوەو درکاوییە گوڵەکەی ئەرخەوانییە.
كعوب	To have well develo ped breasts	مەمك کرن، کچێك تازە مەمك بکات.
كعيت، عندليب-هزار، ابو هارون	Nightingale	عەینەمەل ، جۆرە باڵندەیەکی کلاو رەشە لە بولبول دەچێت.
كعيص	Cry of mouse	دەنگی مشك.
كف	Palm of the hand	بەری دەست، لەپ، لەپی دەست،شەپ.
كف الثعلب - ديجيتاليس - القمعية الأرجوانية	Digitalis = foxglove	گیایەکە گوڵەکەی زەنگۆڵەییە، گەڵا وشکەکەی دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ وریاکردنەوەی دڵ.
كف الهر - حوذان حقلي	Corn Crow foot = Corn Butter Cup	چنارۆکە، جۆرێکە لە گوڵاڵە، لە بەهاردا گوڵ دەکات، گوڵەکەی سپییە، رووەکێکی ژەهرینە.
كف النسر - فافس - حشيشة دودية	Officinal harts tongue	لەپی سیسارك، جۆرێکە لەسەر خەس رووەکێکی پزیشکییە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی سپڵ و بەردی گورچیلە.
العذراء- وردة اريحا	Rose of jericho =	لەپی کەنیشك، دەستی کچ، گیایەکە گوڵەکەی سپییە، ئەم گیایە کە سیس دەبێت ئەگەر بخرێتە ئاوەوە دەگەشێتەوە.

كف السبع - كبيكج	CreepingCrow foot = A slatic crow foot	لەپی شێر ، گوڵاڵە سورەی خشۆك.
كف الثريا	Caph	کەف، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
كف خضيب	Caph	کاف، لەپ ئەستێرەیەك یان کۆ ئەستێرەیەکە.
كف الجمل - بوهينيا		لەپی ووشتر، بوهینیا، جۆرە درەختێکە.
كف مريم بنجنگشت - ارثد - جب الفقلا - شجرة ابراهيم	Chaste tree Cycla men	(سایکلامین) پێنج ئەنگوشت، کەف پێنج پەنجە، داربرایم، رووەکێکی تەمەن درێژە، گوڵێکی جوانی هەیە لە زستاندا گوڵ دەکات.
كفاءة	Capacity	توانایی، لێ هاتوویی.
كفاءة - كفاية	Efficiency = Competence	توانایی، لایەقی، فەر، رێژەی نێوان ئەو ئیشەی کە لە ئامرازێك یان دەزگایەك بەدەست دەهێنرێت لەگەڵ ئەو وزەیەی دەدرێت ئامرازە بۆ نموونە توانای هیچ ئامرازێك بۆ بەرهەم هێنانی ئیش ناکاتە ١٠٠٪ بە هۆی لێك خشانەوە(احتكاك).
كفاءة نووية	Nuclear efficiency	توانای ناوکی (ئەتۆمی).
كفاءة جنسية	Normosexuality	توانایی رەگەزیی
كفاف	Edge = border	ئەزیادو ئەکەم.
كفاف - محيط	Contur	چێوە.
كفالة - ضمان	Security = Warranty = Guaranty-bail	زامنی ، دەستگرۆیی ، گەرەنتی.
كفالة قانونية	Common bail	ئەو زامنییەی کە دەدرێت بۆ جێبەجێکردنی یاسا.
كفاف الأذن - صوان الأذن	Pavilion = pinna	کرکراگەی گوێچکە.
كفاية	Enough	بەس.
كفتة - عروق	Meat balls	کفتە، شفتە، گۆشتی جنراوی سورکراوە.
كفة - جاشية	Hem = border	پەراوێز.
كفة - كم	Cuff	فەقیانە، سەر دەست ، سەردەستی، قۆڵی کراس.
كفة - كفة الميزان	Scale = dish of abalance	تای تەرازو.
كفة تقليم الحوافر	Paring knife	چەقۆی ناڵبەند.
كفتان، ميزان	Kiffatan = libra	تەرازوو، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
كفتريا - قفطير	Cafeteria	کافتریا، کافیتریا، چێشتخانەیەکە بەبێ شاگرد.
كفح	To Confront	بەرەنگاربوون، شەری روو بەروو چەپۆك پیاکێشان، چەموڵە لێدان.
كفخة - صفعة	Aslap(inface)	چەپۆك.
كفر	Bitumen	قیر،خەڵوزی بەردینی قیری.
كفر - قرية صغيرة	Hamlet = small village	گوندێکی پچوك.
كفس	Bandy = legged = having crooked legs	قاچ خواریی.
كفشـة - شـعفة - زيوان البرية - بيقة - بيقية - توت الثعلب	Great burnet = Garden burnet = Waseland tares = fox mul-berry	تووی رێوی، گیایەکە لە کۆمەڵەی پاقلە، بۆ ئالیك باشە لە ناوچەی هەولێر دەروێت.

كفشة العجوز		دەرمان كەسك، سەرمێرەك، قژی پیرێژن.
كفعان	Resurrection plant = selaginella	گیایەكی گەڵا وردە بۆ مەبەستی رازاندنەوە، گوڵەكەی دەكرێت بە چەپك بۆ فرۆشتن.
كف مريم - ارثد - بنجنگشت - سرساد - شجرة ابراهيم	Chaste tree = Hemp tree	پێنج ئەنگوست، درەختی داوێن پاكی، درەختی ئیبراهیم، درەختی گوش، لەپی مریەم، دەوەنێكە گوڵی شینی بۆنخۆش دەگرێت، دەنكەكەی وەكو بیبەر وایە، خواردنی ئارەزووی جووت گرتن (كاری سێكس) ناهێڵێت و دەبێتە هۆی وەجاخ كوێری.
كف السبع - كف الهر = شقائق النعمان - كف الضبع - كبيكج	Ane mone = wind-flower	گوڵاڵە سوورە، رووەكێكە بەزۆری لەبەهاردا دەردەكەوێت گوڵی جوانی هەمەرەنگە دەگرێت.
كف ابراهيم	Chaste tree	لەپی ئیبراهیم ، رووەكێكە
كف الاسد		لەپی شێر، رووەكێكە.
كف الدب	Bears foot	لەپی وورچ، رووەكێكە.
كف الجمل		لەپی ووشتر.
كف - راحة اليد مع الاصابع	Palm of the hand	لەپی دەست
كف - قفاز	Glove	دەستكێشی.
كفكير - مرغاة	Skimmer	كەوگیر، ئامرازێكە بۆ لابردنی كەفی چێشت.
كفل - عجز	Nates	كەفەڵ، سمت.
كفل - ردف - الية	Buttocks = rump	سمت، كەفەڵ ، گەڵ، ناوگەڵ، ناولینگ ، لاقریزە، تەراف، دووگ.
كفل الحصان	Horse croup	كەفەڵی ئەسپ.
كفل الحيوان	Croup	كەفەڵی گیاندار بە تایبەتی كەفەڵی ئەسپ.
كفلة	Cavalla	كاڤالا، ماسییەكی ئەمەریكییە.
كفن	Winding sheet = dress of the grave = Coffin	كفن، كۆچ پۆش، مردووپۆش، بەرگی مردوو.
كفنة - لبلاب ارضي	Glechoma = Ground ivy = hedge maids	لاولاوی زەوی گیایەكی دەشتەكی پزیشكییە گوڵی سپی یان شین یان ئەرخەوانی دەگرێت، لە شوێنی شێداردا دەڕوێت، گەڵاكەی خڕو ددانداره.
كفنديش	Cavendish	كاڤێندیش، توتنی پەستێنراو بە شێوەی خەپلە.
كفوء	Efficient	بەتوانا، لێ هاتوو.
كفوف	Gloves	دەست كێش، دەستگورك.
كفولة - حظاظة	Babys napkin	ئەو پەرۆیەی كە دەخرێتە ناو گەڵی منداڵەوە بۆ پاكو تەمیزی.
كفي		پەڵە، شیو، دۆڵ.
كفي الشكل	Palmate	لەپی، شێوە لەپی، وەكوو لە هەندی گەڵای رووەكدا.
كفية - وشاح	Hand kerchief	دەسڕ، دەسەسڕ.
كفيل	Warrant = Guarantor = surety = Caution	زامن، دەستگرۆ، دەستەبەر.
كفيات القدم	PALMIPEDS = Nata to res	پێ لەپییەكان، كۆمەڵە باڵندەیەكن پەنجەكانی دەستیان یان قاچیان پێكەوە بەستراون وەكوو: سەقاقوش قاز، مراوی، پەنگوین.
كفير	Kefir = Kefyr	كیفیر- جۆرێكە لە مەی ئەلكهولی ئامكەی تووندە لە ماست دروست دەكرێت.
ككبوت	Cockboat	كۆكبۆت، بەلەمێكی بچووكی سەوڵداره.

ككتوة	CoCkatoo	كوكاتوو، تووتى پۆپنەدار ، تووتى كلاودار.
ككتيل	Cockatiel = Cockateel	كوكاتيل،تووتى‌يەكى ئوستراليه.
ككسيدوز - خريزة الأرنب	Coccidium cuniculi	كۆكسيدۆز، نەخۆشى‌يەكى كوشندەيە تووشى كەروێشكو باڵندەى مالى دەبێت.
ككلوب - كينو - ودن الفيل - عنب الشط - صندل افريقي	Sea sid grape = kino tree = African sandal wood	درەختى كينۆ، دەوەنێكە لە قەراغ دەريا دەروێت، گوڵەكەى لە زەنگوڵە دەچێت بچووكو پەمبەيى‌يە، بە قڵيشاندنى قەدەكەى شاوگێكى لينجى گيركەر (قابض) پەيدا دەبێت پێى دەوترێت (كينۆ Kino).
ككم - وقواق	Lerax = Cuckoo	كەكوو-واقـواق، جۆرە هەلۆيـەكى رەنـگ قـاوەيو شـينو خۆڵەمێشـى‌يە ، چاوى گەورەو جوانە ، كرمو مێروو دەخوات.
كلا - مرعى	Fodder = provender	لەوەر، پاوان، چيرە، گياى تەرو ووشك.
كلأ يابس	Hay	كا، ئاليك، ئالف، پوش، پيشى ريسى.
كلئية، عشبة الكلأ	Meadow grass	گياى ئاليك.
كلاب	Tongs	مقاش.
كلاب - محجن	Crotchet	قولاپ.
كلاب - هوجل	Hook	قولاپ، جنگاڵ، پەلى گياندار وەكوو دوپشك.
كلابة - كلبتان - زردية - كماشة	pliers	پلايس، گازى ئاسن، بۆ دەركێشانى بزمارو ددان، مووكێش.
كلابي	Chelate	قولاپى، قولاپدار.
كلابةخلع الاسنان	Dental forcep	گازى ددان دەركێشان.
كلاجة	Quillaja = Quillaya	كلاجا، درەختێكى دەشـتەكى‌يە لـە كۆمەڵـەى گوڵـەباخ تويكڵـى قەدەكـەى ئەستووره مادەى (ساپۆنين) ى تيادايە.
كلاديوم	Caladium	(كلاديـۆم) رووەكێكـى پيـازى هاوينەيـە سـەلكى هەيـە، گـەڵاى گـەورەى هەمەرەنگى هەيە، بۆ رازاندنەوە بەكار دەهێنرێت لە مالاندا.
كلاديون - كلاديوم	Cladium = March shear grass	كلاديوم، گيايەكـە، لـە شـوێنى شـێدارو زەنگـاودا دەروێـت حەسـيرى لـێ دروست دەكرێت.
كلاديشيا - غلاديشية	Gleditchia	گلاديشيا، درەختێكە بۆ رازاندنەوە.
كلاديولا - كلاديولس	Gladiola = gladiolus = sword lily	گلاديۆلا، گلاديولس، رووەكێكە قەدێكى سەلكدارى هەيە لە ژێر زەويدا، رووەكێكـە لـە كۆمەڵـەى سوێسـنە گەڵاكـەى لـە شمشـێر دەچێـت، قيتـە، گوڵەكەى بە شێوەى هێشووە.
كلاريت	Claret	كلارێت، شەرابى بۆردۆى فەرەنسى سوور.
كلاكيا	Clakia	كلاركيا، گيايەكى بچووكە بۆ رازاندنەوە گوڵەكەى بنەوشەيى يان پەمبەى يان سپى‌يە.
كلارنس	Clarenece	كلارينێس ، گاليسكەيەكى قەپاتە چوار پێچكەى هەيە.
كلارنيت	Clarinet	كلارنێت، قرناتە، ئامرازێكى مۆسيقايە وەك جوزەلە وايە.
كلازيون - كيس - دهن الجفن	Chalazion	كلازيۆن، تورەكەيەكە لە لوى چەورى پێڵودا پەيدا دەبێ.
كلازا	Chalaza	كلازا، ريشاڵێكى پێچاو پێچە لە مادەى ئەلبۆمين، نووساوە بە ناوەراستى هێلكەوە زەردێنە راگير دەكات.
كلازار	Chalaza	كالازار، كلازار ، نەخۆشى‌يەكە لە سپڵو جگەردا دەبێ، تايەكى ناو بەناوى لە گەلدايە لە ناوچە گەرمەكانى ئاسيادا بلاو دەبێتەوە ، بە هۆى مێشى لەموە (ذبابة الرمل).

كلاس	Killas	کیلاس، جۆرێکی هەرزان بەهایە لە تەلەبەرد.
كلاسة	Limekiln	کورەی قسڵ، کورەیەکە بەردی قسڵی تێدەکرێت دەیسوتێنێت و دەیکات بە قسڵ.
كلاش	Calash	کالاش، گالیسکەیەکی سوکەڵەی نزمە پەردەیەکی لە سەرە قەد دەکرێت.
كلال - اعياء	Tinedness	شەکەتی، ماندوێتی زۆر، خاوبونەوەی لەش، شەکەت، شەنگ ، وەستیان، کەمی‌یەکی کاتی لە توانایی زیندەوەردا بە هۆی ماندو بوونێکی زۆرەوە.
كلال الحر	Heat exhaustion	گەرما بردن.
كلال الشبكية	Retinal fatigue	ماندووبوونی تۆرینەی چاو، کەمبوونی هەستایەتی چاو.
كلال البصر	Eye fatigue	ماندوو بوونی چاو لە ئەنجامی ماندووبوونی ماسولکە برژانگدارەکانی چاوەوە.
كلام	Speek	قسە، وتە، ئاخافتن، ئاخاوتن.
كلام هراء - هراء	Nonsense	قسەی پڕو پووچ.
كلامس	Chlamys	کلامیس، پاڵتۆیەکی کورتە دەدرێت بەسەر شاندا.
كلاميدو موناس	Chlamydomonas	کلامیدۆمۆناس، قەوزەیەکی یەك خانەیی سەوزە.
كلاوكونيت - جلاوكونيت - غلاوكونيت	Glauconite	گلاوکۆنایت،مەعدەنێکە رەنگەکەی سەوزی مەیلەو رەشە بریتی‌یە لە سلیکاتی پۆتاسیۆم و ئاسن و مەگنیسیۆم و ئەلەمنیۆمی ئاوی.
كلاو بيريت - جلاوبيريت - غلاوبيريت	Glauberite	گلاو بیرایت، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە تێکەڵایی گۆگرداتی سۆدیۆم و کالسیۆم رەنگەکەی خۆڵەمێشی یان مەیلەو زەردە لە مەیدانی کیمیاگەری و پیشەسازیدا بەکاردێت.
كلاوكوفين - جلاوكوفين - غلاوكوفين	Glaucoph ane	گلاوکۆفێن، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە سلیکاتی ئاوی سۆدیۆم و مەگنیسیۆم و ئاسن و ئەلەمنیۆم رەنگەکەی خۆڵەمێشی مەیلەو شینە.
كلاوكودوت - جلاوكودوت - غلاوكودوت	Glaucodot	گلاو کۆدۆت، مەعدەنێکە لە کۆباڵت و ئاسن و زەرنیق و گۆگرد پێك هاتووە، رەنگەکەی سپی مەیلەو خۆڵەمێشی بەرەو زیویی سپی مەیلەو سوور، کەرەسەیەکی خاوی کۆباڵت و زەرنیقە.
كلايكوجين - غليكوجين - سكر الكبد - نشا حيواني	Glycogen	گلایکۆجین، شەکری ناو جگەر، نیشاستەی گیانداریی، ئەو کاربۆهیدراتەی کە لە ئەندامەکانی لەشی گیانداراندا کۆ دەبێتەوە وەکوو لە جگەرو ماسولکەدا.
كلايكول - غليكول	glycol	گلایکۆل.
كلايكوبروتين - غليكو بروتين	Gly coprotein	گلایکۆپرۆتین.
كلايسين	Glycine	گلایسین، مادەی ئەمینوئەسیدی شیرینی بلووری بە شیکرنەوەی ئاوی پرۆتینەکان پەیدا دەبێت.
كلب	Canis = Dog = hound	سەگ، سە، گسۆك، پسۆك‌سپلۆك، سپە، بەڕدار، سپلۆت، گیاندارێکی شیردەری ماڵی‌یە.
كلبي	Canine	سەگی ، هەرشتێك پەیوەندی بە سەگ یان کۆمەڵی سەگەوە(گورگ و چەقەڵ و ڕێوی) یەوە هەبێت.
كلبي - سعاري	Rabic	هەرشتێك پەیوەندی بە نەخۆشی هاریی وە هەبێت.
كلب - سعر	Hydrophobia = !yssa = lytt = rabies	هاری، نەخۆشی‌یەکی درمەلە لە شێتی دەچێت، لە سەگی هارەوە توشی مرۆڤ دەبێ، لەدوای گەستنی میکرۆبەکە لە لیکی گیاندارە هارەکەوە دەچێتە برینی ئەوی ترەوە، هەروەها لەناو گورگ و ڕێوی و پشیلەشدا بڵاو دەبێتەوە.

كلب مسعور - كلب - مكلوب	Rabid	هار، نەخۆشی‌یەکە سەگ توشی دەبێت و دەشێت لیوەی بچێت بۆ مرۆڤ بە گەستن.
كلب الماء - قندس	Shake = Beaver	سەگلاو، سەگی ئاوی، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە، لە رووبارو گۆمدا دەژی، بۆق و ماسی و بەری درەخت دەخوات، لەشەکەی لاکێشەیی‌یە، سەری پان و قوپاوە، لەمۆزی کولە ملی ئەستورە پەل کورتە، کلکی لاکێشەیی‌یە، پێستەکەی بە نرخە ، لەناو ئاوەکەوە بۆ ژێر زەوی قومۆش لێ دەدات.
كلب البحر = كلب السمك - كوسبج	Shark = Dog fish	شارك، سەگەماسی، کۆسە، سەگی دەریا، ماسی‌یەکی درندەیە لە سەگ دەچێت کلکی درێژە، پەلەکانی کورتن رەنگەکەی سوری تێرە.
كلب البحر الأرقط	Roussette	سەگە ماسی پنکەدار.
كلبة - انثى الكلب	She dog = bitch	دەڵەسەگ، دێڵەسەگ.
كلب الصيد - كلاب الصيد	CaneSven	سەگی راو، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
كلب الراعي	Hileb	سەگی شوان، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
كلب الحضن	Lapdog	سەگێکی بچووکە دەخرێتە باوەشەوە.
كلب الصيد الأفريقي - كلب الصيد الرعن	Lycaon pictus	سەگی راوی ئەفریقی، سەگێکی گەورەی درندەی ئەفریقی‌یە بە شێوەی کۆمەڵ پەلامار دەدەن، رەنگەکەی رەشە، پەلەکەی سپی و قاوەیی پێوەیە گوێچکەکانی گەورەو خڕن، لە ناوچەی ساڤانای ئەفریقادا بە شێوەی کۆمەڵ(٢٠-٤٠) دەژی.
كلب الأوكار		سەگێکی سوکەڵەیە گورجە بۆ راوکردنی مشك و رێوی لە کون و کەلەبەردا بەکاردێت.
كلب الصيد	Pointer = Beagle = setters hound	سەگی راو، نێچیر لە کون دەردەهێنێ.
كلب البراري - كلب المروج	Prairie dog	سەگی دەشتەکی ، سەگی مێرگ ، گیاندارێکی ئەمریکی قرتێنەرە، لە دەشتە فراوانەکانی ئەمریکای باکووردا دەژی، قومۆشی قوڵ لەژێر زەویدا لێ دەدات و درێژی‌یەکەی (بە کلکی‌یەوە) دەگاتە(٨٠)سم.
كلب احمر - دئول - دئل	Dhole	دەۆل، سەگە سوورە، سەگێکی هیندی درندەیە بە شێوەی کۆمەڵ دەگەڕێن بۆ راوکردن.
كلب اصغر - الكلب الأصغر	Canis minor = little dog = lesser dog	سەگی بچوك، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
كلب اكبر - الكلب الأكبر	Canis Major = Big dog = greater dog	سەگی گەورە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
كلب الجهنم		جۆرە درەختێکی ژەهرە.
كلب د لماس	Dalmatian dog	سەگێکی سپی‌یە پەڵەی رەشی پێوەیە ،سەگی رەش و بازوو.
كلب سائب	Astary dog	سەگی خوێڕی، سەگی بێ سوتاو ، سەگی بەرەڵا.
كلب سلوقي - سلوقي	Greyh ound	تانجی ، تاژی، سەگی راو.
كلب قناص	Shooting-dog	جۆرە سەگێکی راوی‌یە ، باڵندە لە هێلانە هەڵ دەفڕێنێ.
كلب قرد		سەگە مەیمون. سەگسار.
كلب فحل		گەمال، گۆڵ، سەگی نێر، کۆیك.
كلب قزم	Dwarf dog	سەگی گرگن، سەگێکە هەر لە بنەڕەتدا بچووکە.

كلب مطاردة	Courser	سەگی ڕەدووەدان.
كلب نيوفاوندلند	New found land dog	سەگی نیوفاوندلاند،جۆرێکە لە سەگ کەتەیەو توانای مەلەکردنی هەیە.
كلب هجين من كلب وسلوقية	Hybrid dog	باسکە سەگ، سەگێکی دوو ڕەگە لە گەماڵو دێڵەتانجی.
كلب - كيلب	Kelp	کیلپ، قەوزەی قاوەیی.
كلبيات	Dogs Canidae	سەگیەکان، ئەو گیاندەرە شیردەرە گۆشت خۆرانەی وەکو سەگو ڕێویو چەقەڵ
كلبيات الرؤوس - قردوحيات هجرسيات	Cynocephalus	سەرسەگەکان، سەگسارەکان، ئەو جۆرە مەیمونانەی کە سەریان لە سەری سەگ دەچێت.
كلبت	Keel boat	بەلەمێکە لە رووباردا بەکاردێت.
كلبتان - كماشة - كلابة	Forceps	گاز، ئامرازێکی ئاسنە بۆ دەرکێشانی بزمار لە تەختەو دیوار.
كلبشة - غل - صفاد - قيد	Hanaacuffs = manacle	کەلەپچە.
كلة - ناموسية	Mosquitonet = mosquito curtain	پەردە کوللە، پەردەو کوللەی نوستن.
كلتية	kilt	تەنورە، پارچەیەکە لە جلو بەرگی ژنانە چرچو لۆچی تیادایە.
كلثوم - زند فيل - زندبيل	Elephant(great)	(١) دەموچاو گۆشتن. (٢) فیل، فیلی گەورە.
كلحم - لسان المزمار	Painted tongue VelVet flower	گیایەکی توکنە لە کۆمەڵەی باینجان گوڵەکەی گەورەیە لەزوڕنا دەچێت بە ڕەنگی سوورو زەردو شینو سپیو بنەوشەیی.
كلخ المواقد والأفران	Calces = Cinder	خۆڵەمێشی کورەو تەنور.
كلخ		(راجع كلمة قنه شائعه).
كلخان	Milk thistle = ladys thistle	کەرتەش، ڕووەکێکی دڕکاوییە گوڵەکەی شینە.
كلخوز	Kolkhoz	کۆلخۆز، کێڵگەی کشتوکاڵی هەرەوەزی لە یەکێتی سۆڤیەتدا.
كلديرة		راجع (كالديرا).
كلدوم	Caladium	کالادیۆم، ڕووەکێکی ئەمریکیە گەڵاکانی جوانن.
كلدسدال	Clydes dale	کلدسدال، ئەسپێکی (بارگیری) سکوتلەندییە قاچی تیسکنە بۆ بارکێشان بەکاردێت.
كلزومة	Calosoma	کالۆسوما، قالۆنچەیەکی بە سودە چونکە مێروی زیان بەخش دەخوات.
كلس - جير	Lime = Calx	کەچ، قسل.
كلس حي - اوكسيد الكالسيوم - جير حي - نورة	Lime = calx = Quicklime = burnt-lime = unslaked lime	قسل، ئۆکسیدی کالیسۆم.
كلس مطفا - هيدروكسيد الكالسيوم	Calcium-hydroxide = calcium hydrate = slaked lime = hydrated lime	هایدرۆکسیدی کالسیۆم، قسلی کوژاوە.
كلسي - جيري	Calcareous = limy	کلسی، گەچی، قسلی، شتێك پەیوەندی بە گەچ یان قسلەوە هەبێت.
كلستمون - فرشة الزجاجة		راجع (كالستمون).

كلسيفرول	Calciferol	كالسيفيرۆل، ڤیتامین دی-٢.
كلع	Chaps	شوقاقی، نەخۆشی‌یەكە لە پێستی مەچەكی چوار پێ ئەدات.
كلع	Severe scabies	گەڕیی یەكی بە تین.
كلع		كرێشی پێ.
كلفة - بقعة	Spot = freckle	پەڵە.
كلف	Kloof	خەلەند، شیوێكی تەسكی بچووكی زۆر لێژە.
كلفا نومتر	Galvanometer	گلڤانومتر، ئامرازێكی كارەبایی‌یە بۆ پێوانی (لێشاو یان تەوژمی)كارەبا.
كلفا نوسكوب	Galvanoscope	گلڤانۆسكۆپ، ئامرازێكی دۆزەرەوەی گلڤانی.
كلفاني	Galvanic	گلڤانی، هەرشتێك پەیوەندی بە كارەبای كیمیایی‌یەوە هەبێت.
كلفانية - غلوانية	Gavanism	گلڤانیتی: ئەو كارەبایەی كە بە كاری كارلێكی كیمیای پەیدا دەبێت. لقێكە لە زانستی فیزیا باسی ئەم جۆرە كارەبایە دەكات، بەكارهێنانی ئەم جۆرە كارەبایە لە مەیانی پزیشكێتیدا.
كلف الجسم - برش	Chloasma = freckles	پەڵەی دەموچاو، ماڵە، شڵی، پەڵەی سەرپێست، پەڵەی رەشی مەیلەو سورە لەسەر دەموچاو.
كلف الحمل	Cyasma	ماڵەی دەموچاوی ئافرەت بە هۆی سك پڕبوونەوە.
كلفادوس	Calvados	كالڤادۆس جۆرێكە لە مەی لە كرۆكی سێو دروست دەكرێت.
كلفة، سعر	Cost, Price	مەزاخت، نرخ.
كلفته - غلونة	Galvanization	گلڤاناندن:چینكۆ كردن، واتە داپۆشینی لەوحی ئاسن بە توتیا بەكاری تەوژمی كارەبا، بە مەبەستی پاراستنی لە هەواو شێ.
كلف شمسي - بقعة شمسية	Solar-spot = sun spot = Macula	ماڵەی خۆریی، پەڵەی خۆر، پەڵەیەكی رەشە جار نا جارێك لەسەر روی خۆر (چینی فۆتۆشێر) پەیدا دەبێ، هەر پەڵەیەك لە دوو بەش پێك هاتووە، بەشی ناوەراست كە تاریكەو دەوردراوە بە بەشێكی روناك تر ، ئەم پەڵانە بەزۆری بە شێوەی كۆمەڵن وە زۆر دەوام ناكەن و هێزێكی موگناتیسی باڵایان هەیە، وە هەندێ جار پەیوەندی‌یان هەیە بەو رەشە بایەی كە لەسەر خرۆكی زەویی روو دەدات، باوەڕوایە كە لە ئەنجامی تەقینەوەی نا٠ەكـ،نا ئاسایی لە خۆردا پەیدا دەبێت.
كلفن	Kelvin	یەكەیەكی بازرگانی‌یە بۆ كارەبا، بریتی‌یە لە هەزار وات لە كاتژمێرێكدا.
كلفن	Kelvin	كێلڤین، تەرازووی پلەی گەرمی پەتی، پێوەری گەرمی پەتی، پلەی گەرمی تیایدا دەكاتە (-١٦-٢٧٣) سەدی.
كلفيزينا	Kelfizine	كێلفیزینا، دەرمانێكە دژی باكتریا بەكاردێت بە شێوەی حەب هەیە.
كلك - طوف - مركب نهري	Vaft	كەڵەك، هۆیەكە بۆ پەڕینەوە لە ئاودا ، لە دارو مەشكەی پڕ لە ئاو دروست دەكرێت.
كلكال - عظم المص	Sternum	پەراسو بەند، كۆڵەی سنگ.
كلكل	Upper part of the chest	سەرەوەی سنگ.
كلكلة	Callosity	رەق بوون.
كلكسة		(راجع حلمه ا، عرس).
كلكانن	Colcannon	كۆلكانوون، چێشتێكە لە پەتاتەو كەلەرم دروست دەكرێت.
كل	To become dull or blunt	كول بوون، وەكو چەقۆ.
كل، جميع	All = whole	سەرەپا، هەموو، گشت، تەف، هەمی، تێك.

كلم	Wound = cut = trauma	برين، بريندارى، كوتران، ئێش.
كلم = ابو ركيبة - كريب ساقي - كرنب رزيسي - كرنب نبطي	Kohlrabi = Turnip CabbageKnol kohi = wild cabbage = Khol rabi = kale turnip = Drum head Cabbage = swedish turnip	كەلەم، جۆرە ڕووەكێكە كە لە كەلەرم دەچێت، بە شێوەی سەلكی سەوزە، دەكرێت بە چێشت.
كلميا = ساق الحمام	Columbine	كۆلەمبین، ڕووەكێكی پزیشكییە.
كلمة	Word	وشە، قسە.
كلمور	Claymore	كلایمۆر، شیرێكە دوو دەمی هەیە لە سكوتلەندە بەكاردێت.
كلنت	Klint	كلینت.
كلندرين	Kalandrinia	كالاندرین، گیایەكە گوڵی وردی پەمەیی یان سور یان بنەوشەیی هەیە.
كلنسية	Collin sia	كۆلینسیا، گیایەكە گوڵی ڕەنگاو ڕەنگی هەیە.
كلنجان - خولنجان	Alpinia galanga	راجع(خولنجان).
كلنكوة	Kalanchoe	كالانكهو، گیایەكی پزیشكییە، گوڵەكەی سپی یان زەرد یان سورە، گەڵاكەی بۆ برین و دەماڵ باشە.
كلو - بوقير - ابوقرين	Horn bill	دەنوك شاخدار، باڵندەیەكە دەنوكی ئەستورو پانە، شاخێكی كركراگەیی وا لە ناو نێوان سەرو دەنوكیدا.
كلوباكس	Glupax	گلوپاكس، دەرمانێكە بۆ میزپێكردن بەكاردێت، بە شێوەی حەب هەیە.
كلوبيجرين - غلوبيجرين	Glo bigerina	گلوبێجرینا، جۆرێكە لە گیانداری سەرەتایی فۆرامینیفێرا توێكڵێكی شێوە تیشكی كلسی هەیە كونی گەورەی تێدایە.
كلوبين - غلوبين	Globin	گلۆبین، پرۆتینێكە لە هیمۆگلۆبینی خوێندا هەیە.
كلوتامين - غلوتامين	Glutamine	گلوتامین، ترشێكی ئەمینی بلوورییە.
كلوتريد	Chlotride	گلۆتراید، دەرمانێكە بۆ میز پێكردن باشە بە شێوەی حەپ هەیە.
كلورة	Chlorination	كلۆراندن، كلۆركردنە مادەی ترەوە، كرداری كارلێكی كلۆر لەگەڵ ئاوێتەی ئەندامیدا بە ڕێگەی گۆڕینەوە یان خستنە سەر وەكوو كلۆراندنی بەنزین، واتە كلۆر كردنە بەنزینەوە.
كلوتين - غلوتين	Gluten	گلوتین، پرۆتینی گەنم.
كلوة الماء - لاجم الضفدع	Frog-bit = hydrocharis	گیایەكی ئاوییە، گەڵاكەی لە گورچیلە دەچێت گوڵەكەی سپییە.
كلور - كلورتين	Chlorine	كلۆر، كلۆرین، مادەیەكی ساكاری ناكانزایی ژمەرینە كێشی ئەتۆمیەكەی (٣٥٫٥) ژمارەی ئەتۆمیەكەی (١٧) یە، گازێكی زەردی مەیلەو سەوزی ژەهرە ، ناوەكەی لە وشەی (كلوروس) واتە سەوز وەرگیراوە، یەكێكە لە پێكهێنەرە سەرەكییەكانی خوێی چێشت.
كلورانيل	Chloranil	كلۆرانیل، مادەیەكی بلووری زەردە لە دروست كردنی بۆیەدا بەكاردێت بۆ قەڵاچۆكردنی كەڕوو بەكاردێت، یاسای كیمیایی: $C_6Cl_4O_2$.
كلورو بنزين	Chloro benzene	كلۆرۆ بەنزین، شلەیەكە لە ئەنجامی كارلێكی بەنزین و كلۆر پێك دێت.
كلورو مايستين	Chloro mycetin	كلۆرۆمایسیتین، دەرمانێكە دژی میكرۆب بەكاردێت.
كلور المايد = كلورال فورمامید	Chloralamide = chloral formamide	كلۆرالماید، كلۆرال فۆرمامايد : بە شێوەی بلووری بێ ڕەنگی بێ بۆن و كەمێك تاڵ هەیە، لە دروستكردنی دەرماندا بەكاردێت.

كلور تيتراسايكلين	Chlor tetra cycline	کلۆرتێتراسایکلین، مادەیەکی دژە ژیانە لە دروست کردنی دەرماندا بەکاردێت.
كلوروبكرين	Chloro picrin	کلۆرۆپیکرین، شلەیەکی مەیلەو چەورە، لە دروست کردنی مادەی کیمیایی ئەندامی و بۆیەو دەرمانی قەلاچۆکردنی مێروو کەروو گازی ژەهریندا بەکاردێت، گازێکی ژەهرە فرمێسک لە چاو دەهێنێت لە جەنگدا بەکار دەهێنرێ.
كلوريلا	Chlorella	کلۆریلا، قەوزەیەکی سەوزی یەك خانەییە، بە رێگەی نارەگەزی زاوزێ دەکات، تاقیکردنەوەی زانیاری لەسەر دەکرێت.
كلوروفيل	Chlorophyll	کلۆرۆفیل، سەوزینە، ئاوێتەیەکی سەوزە لە قەدو گەڵای رووەکدا هەیە، لە دروست کردنی رووەکدا بەشداری دەکات.
كلورات	Chlorate	کلۆرەیت، رەگێکی کیمیاییە هاوهێزییەکەی (١) ە، لە ترشی کلۆریك ئەسیددا هەیە وەکو پۆتاسیۆم کلۆرەیت.
كلوريد	Chloride	کلۆراید، رەگێکی کیمیاییە هاوهێزییەکەی (١)ە.
كلوريده	Chloridea	کلۆریدیا، مێروویەکی زیانبەخشە بەرووی لە سیسرك دەچێت.
كلورنكيما	Chlore nchyma	کلۆرنکیما، شانەیەکی ناواخنی سەوزە لە گەڵاو قەدە سەوزەکاندا خواردەمەنی دروست دەکات.
كلوريت	Chlorite	کلۆرایت :(١) کەرەسەیەکی خاوە رەنگەکەی سەوز یان رەش مەیلەو سەوزە مەگنیسیۆمو ئاسنو ئەلەمنیۆمو سلیکۆنو ئۆکسجینو هایدرۆجینی تیادایە. (٢) خوێی ترشی کلۆرۆز.
كلوريد الكروم	Chromium chloride = Chromio	کلۆریدی کرۆم، بە شێوەی بلووری بنەوشەیی یان دەرزیلەی سپی هەیە وەکو کارکەرێکی لێکەرەوەو لە ئامادەکردنی خوێیەکانی کرۆمو بۆیە جێگیری قوماشو رووکەش کردن بە کرۆم . هتد بەکاردێت، یاسای کیمیایی: $CrCl_3 . 6H_2O$
كلوريد السيروز - كلوريد السيريوم	Cerous chloride	کلۆریدی سیریۆم، بە شێوەی بلووری سپی هەیە لە ئامادەکردنی کانزای سیریۆمدا بەکاردێت، یاسای کیمیایی. $CeCl_3 . XH_2O$
كلوريد الكوبلت - كلوريد الكوبلتوز	Cobalt Chloride	کلۆریدی کۆباڵت، ئاناوییەکەی شینەو ئاودارەکەی بە شێوەی بلووری سووری یاقوتی هەیە، لە ئاودا دەتوێتەوە، نابێت بکرێتە خواردنەوە لە دەمامکی گازی ژەهرینو رووکەش کردنی کارەباییو مەرەکەبو ئامرازی شێ پێوو لە ئالیکی ئاژەڵو دروست کردنی ڤیتامین B_{12} وگریس چەورکردنو جێگیرکردنی بۆیەو بارومەترو وەکو رابەرێك لە تاقیگەکاندا بەکاردێت.
كلوريد الأستيل	Acetyl chloride	کلۆریدی ئەسیتیل، شلەیەکی بێ رەنگی بۆن تیژە.
كلوريـد الكـاربونيل - فوسجين - كلوريد الكربونيل	Carbonyl-chloride = phosgen	کلۆریدی کاربۆنیل ، فۆسجین
كلوريد السيزيوم	Cesium chloride	کلۆریدی سیزیوم، بە شێوەی بلووری بێ رەنگ هەیە لە مەیانی پزیشکێتیو ئامادەکردنی ئاوێتەکانی سیزیۆمو ئاوی کانزاییدا بەکاردێت.
كلورو بلاست	Chloroplast	کلۆرۆپلاست، پلاستیدی سەوز کە لە شانەی رووەك دا هەیە، خواردەمەنی تیا دروست دەبێ.
كلوروسيس -انيميا خضراء - رماع	Chlorosis	کلۆرۆسیس، خوێن کەمی لە کچی هەرزەکاردا، زەبوونی رووەك لە ئەنجامی کەمی ئاسن لە لەشیدا.
كلوريد الزئبقوز - كالومل	Calonel	(کالۆمل).

كلوريد الزئبق	Mercury chloride	كلۆریدی جیوه.
كلورو بلاتينات	Chloroplatinate	كلۆرۆپلاتینات،خوێی ترشی كلۆرۆپلاتینیك.
كلوريد الكروميل	Chromyl chloride	كلۆریدی كرۆمیل، شلەیەكی سووری مەیلەو رەشە لە كرداری ئۆكساندن كلۆراندندا بەكاردێت هەروەها توێنەرەوەیەكە بۆ بۆیە.
كلورال	Chloral	كلۆراڵ، شلەیەكی چەوری بێ رەنگە ، لە كلۆرو ئەلكهول دروست دەكرێت دەرمانێكە خەوێنەرە لە دروست كردنی دی.دی.تی (D.D.T) دا بەكاردێت.
كلوريد الصوديوم	Sodium chloride	كلۆریدی صۆدیۆم، خوێی چێشت، یاساكەی Nacl
كلوريد البوتاسيوم	Potassium chloride	كلۆریدی پۆتاسیۆم، خوێیەكە لە دروست كردنی پەین و لە فۆتۆگرافی و دەرمانسازیدا بەكاردێت، یاساكەی KCl.
كلوريد الحديديك	Ferric chloride	كلۆریدی ئاسنیك، یاساكەی $FeCl_3$ لە دروستكردنی بۆیەو خۆراكدا بەكاردێت.
كلوريد الحديدوز	Ferrous chloride	كلۆریدی ئاسنۆز، یاساكەی $FeCl_2$ لە دروست كردنی بۆیەو لە دەرمان سازیدا بەكاردێت.
كلوريد الزئبقيك	Mercuric chloride	كلۆریدی جیویك، $HgCl_2$ لە دەباخچێتی و بۆیەو پاتری ووشكدا بەكاردێت.
كلوريد الزئبقوز	Mercuroos chloride	كلۆریدی جیۆز، $Hg_2(Clo_3)2$ لە دەرمانی كوشتنی كەرو و لە دەرمانسازیدا بەكاردێت.
كلوريد القصديروز	SnCl2. 2Ho	كلۆریدی ستانۆز، خوێیەكە لە دروستكردنی قوماش و لە ڕۆنی مەكینە و لە مەیانی پزیشكی و ئاوێنەی زیبوو پاراستنی خۆراكدا بەكاردێت.
كلوريد المغنيسيوم	MgCl2	كلۆریدی مەگنیسیۆم لە دروستكردنی سیرامیك و قوماش و چیمەنتۆدا بەكاردێت.
كلورازين	Chlorazine	(كلۆرازین)، دەرمانێكە بۆ قەڵاچۆكردنی گژوگیای زیان بەخش.
كلوروبرين	Chloroprene	(كلۆرۆپرین)، شلەیەكی بێ رەنگە، لە دروست كردنی نیو پریندا واتە لاستیكی دەستكردا بەكاردێت.
كلورثيون	Chlorthion	كلۆرثیۆن، دەرمانێكە بۆ قەڵاچۆكردنی مێروو.
كلوري	Chloric = chlorous	كلۆریك، هەرشتێك پەیوەندی بە كلۆرەوە هەبێت.
كلوروز	Chlorosis	كلۆرۆسیس، جۆرێكە لە خوێن كەمی(ئەنیمیا).
كلورامين	Chloramine	كلۆرامین، دەرمانێكە لە كلۆرین و نەوشادر پێك هاتووە، بۆ پاك كردنەوەی ئاو لە میكرۆب ، شلەیەكی بێ رەنگی تونەو تیژە، یاسای كیمیای: NH_2CL
كلوروفورم	Chloroform	كلۆرۆفۆرم، ئاوێتەیەكە لە كاربۆن هیدرۆجین و ئۆكسجین، شلەیەكە بۆ سڕكردن بەكار دێت شلەیەكی قورسی پەرشەوە بووی بێ رەنگە بۆ تواندنەوەی چەوری و یۆدو لاستیك بەكاردێت، ئەگەر بەر هەواو تیشكی خۆر بكەوێت گازی فۆسجینی ژەهرینی لێ پەیدا دەبێت.
كلوردين	Chlordane	كلۆردێن، دەرمانێكە بۆ قەڵاچۆكردنی مێرووی ئاو باخ، شلەیەكی بێ رەنگی بێ بۆنی لینجە، یاسای كیمیایی: $C_{10}H_6CL_8$.
كلوروميستين	Chlormycetin	كلۆرۆمیسیتین، دەرمانێكە بۆ چارەكردنی گرانەتا.
كلورام مفينيكول	Chloramphenicol	كلۆرا مفینیكۆل، جۆرێكە لە قەترەی چاو، بە شێوەی بلووری ووردی سپی یان مەیلەو خۆڵەمێشی یان زەرد هەیە لە شێوەی دەرزیدا، لە مەیانی پزیشكیدا وەك دژە ژیان (antibiotic) بەكاردێت.

كلوراكس	Sodium hypo chlorite chlorax	كلۆراكس، سۆدیۆم ، هایپۆكلۆریت، ئاوێتەیەكی سەوزە بۆ لابردنی ڕەنگی هەویری كاغەزو قەلاچۆكردنی كەڕو بەكاردێت.
كلوراسول	Chlorasol	كلۆراسۆل، ئاوێتەیەكی دوكەلاوییە بۆ قانگ دانی دانەوێڵەو مۆرانەی جلو بەرگ وكرمی ئاردو مۆرانەی ڕایەخ و كەلو پەلی ناومال بەكاردێت.
كلوريد البزموث القاعدي	Bismuth chloride basic = bismuth oxychloride(Biocl)	كلۆریدی بزمۆثی تفت، بە شێوەی بلووری سپی هەیە، لە دەرمان و داوو دەرمانی ئارایشت و بۆیەدا بەكاردێت.
كلوريد الكادميوم	Cadmium chloride	كلۆریدی كادمیۆم، بەشێوەی بلووری پوازكی بێ ڕەنگ هەیە، ژەهرینە لە شی كردنەوەی كیمیایی و وێنەگرتنی فۆتۆگرافی و بۆیەكردن و چاپكردن و دروست كردنی ئاوێنەی تایبەتی و ئامادەكردنی ئاوێتەكانی تری كادمیۆمدا یاسای كیمیایی $CdCl_2$.
كلورات الباريوم	Barium chlorate	كلۆراتی باریۆم، بە شێوەی پوازكی بێ ڕەنگ یان تۆزێكی سپی هەیە، لە دروست كردنی تەقەمەنی و جێگیركردنی ڕەنگ لەسەر قوماش . هتد بەكار دێت، یاسای كیمیای: $Ba(clo_3)\ 2H_2o$.
كلوريد الأميل	Amyl chloride	كلۆریدی ئەمیل، شلەیەكی بێ ڕەنگە، وەكو ناوەندێك لە كارلێكە كیمیاییەكاندا بەكاردێت.
كلوريد الزرنيخ - ثالث كلوريد الزرنيخ	Arsenic chloride = arsenic trich loride	كلۆریدی زەرنیق، سێیەم كلۆریدی زەرنیق ، شلەیەكی بێ ڕەنگ یان مەیلەو زەردەو دەرمانی مێروكوژی لێ دروست دەكرێت.
كلوريد الأمونيوم	Beryllium chloride	كلۆریدی بریلیۆم، بەشێوەی بلووری سپی یان مەیلەو زەرد هەیە، مادەیەكی ژەهرینە.
كلوريد البرومين - بروميد الكلورين	Bromine chloride	كلۆریدی برۆمین، برۆمیدی كلۆرین، شلەیەكی لەرزۆكی (mobile) زەردی مەیلەو سووری ژەهرینە بۆ دەرمانی لەناوبردنی میكرۆب بەكار دەهێنرێت. یاسای كیمیایی Brcl .
كلوريد الأليل	Allyl chloride	كۆریدی ئەلیل، شلەیەكی بێ ڕەنگە، بۆنەكەی ناخۆشە، لە دروست كردنی وەرنیش و بۆ كوشتنی مێروو بەكاردێت. یاسای كیمیایی: CH_2CHCH_2CL .
كلوريد الامونيوم	Ammonium chloride	كلۆریدی ئامۆنیۆم، بە شێوەی كریستالی سپی هەیە، لە پاتری وشك و جێگیر كردنی بۆیەو پەین و ڕووكەش كردن بە كارەباو تۆزی شتن و مادەی لكێنەرو دەرمان دا بەكاردێت، یاسای كیمیایی: NH_4CI .
كلورات الأمونيوم	Ammonium chlorate	كلۆراتی ئامۆنیۆم ، مادەیەكی بێ ڕەنگ یان بە شێوەی كریستالی سپی هەیە لە دروست كردنی تەقەمەنیدا بەكاردێت، یاسای كیمیایی: NH_4Clo_3.
كلوريد البنزيل	Benzyl chloride	كلۆریدی بەنزیل، شلەیەكی بێ ڕەنگە بۆنێكی تیژی هەیە، لە دروست كردنی بۆیەو ئامادەكردنی ئاوێتەكانی بەنزیل و مادەی دەباغی دەست كردو عەترو وێنەگرتنی فۆتۆگرافی و گازۆلین وپەنسلیندا بەكاردێت. یاسای كیمیایی : $C_6H_5CH_2Cl$.
كلوريد الأنيسول	Anisol chloride	كلۆریدی ئەنیسۆل، بە شێوەی بلووری ڕۆشن یان شلەیەكی ڕەنگ عەمبەریی هەیە، لە پیشەسازی بۆیەو دەرماندا بەكاردێت.
كلورات الكالسيوم	Calcium chlorate ($Ca(Clo_3)_2.2H_2O$)	كلۆراتی كالسیۆم، بەشێوەی بلوری سپی یان مەیلەو زەرد هەیە لە وێنەگرتنی فۆتۆگرافیدا بەكاردێت، بەشێوەی تۆز بۆ كوشتنی گژو گیای زیانبەخش.

كلوريت الكالسيوم	Calcium chlorite [Ca(Clo$_2$)2]	كلۆریتی کالسیۆم، بەشێوەی بلوری سپی هەیە، مادەیەکی ژەهرینە زوو گڕ دەگرێت.
كلوريد الكادميوم	cadmium chloride $CdCl_2$.	کلۆریدی کادمیوم، بە شێوەی بلووری سپی بێ بۆن هەیە، لە کیمیای شیکردنەوە، وێنەگرتنی فۆتۆگرافی و بۆیەو رووکەش کردن بە کارەباو مادەی دەباخ کردنو ئاوێنەی تایبەتیدا بەکاردێت.
كلوريد المغنيسيوم الكالسيوم	Calcium magnesium chloride ($cacl_2$. $Mgcl_2$)	کلۆریدی مەگنیسیۆمی کالسیۆم، بە شێوە بلووری ئاوەڕێی سپی هەیە لە ئاودا دەتوێتەوە، لە دروست کردنی بۆیەو دژی ئاگرو لە دروست کردنی کاغەزو قوماش و لە تاقیگەکاندا بەکاردێت.
كلوريد الكالسيوم	Calcium chloride ($cacl_2$. $2H_2o$)	کلۆریدی کالسیۆم، بە شێوەی بلووری شێ مژی سپی یان دەنکۆڵە یان توێـژاڵ(توێکـڵ) هەیـە، بەکارهێنانـەکانی دژی بەسـتن، دژی تـۆز، بـۆ خاوکردنەوەی خەڵووزو بەردو لم، کەرەسەی خاو لە سەهۆڵ، هەروەها لە پیشەسازی کاغەزو لە دەرمانی کەرو کوشتن، وەکوو مادەیەکی ووشک کەرەوەو لە درووست کردنی خۆراکو دەرمان سازی و قوتوکردنی دۆشاوی تەماتەو قورس کردنی تایەی ئوتومبێلدا.
كلوروبس - خضراء العين	Chlorops	کلۆرۆپس ،چاو سەوز، مێشێکی زەردە.
كلوروكين	Chloro quine	کلۆرۆکوین، دەرمانێکە کاریگەرە لە نەهێشتنی بڵاوبوونەوەی نەخۆشی لەرزوتادا.
كلوزية	Clusia	کلوزیا، رووەکێکی کەپرییە، لە قەدەکەی مادەیەکی لینجی رێسینی زەرد دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی برینی ئاژەڵ.
كلوح - كالح	Gloomy	مۆنی، رۆگرژی.
كلوسلين	Clocilin	کلوسیلین، دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت بە شێوەی گولاج هەیە.
كلوبيولين - غلوبيولين	Globulin	گلۆبیولین، جۆرێکە لە پرۆتین لە ئاودا شـی نابێتەوە.
كلوكونيت - غلوكونيت	Glauconite	گلوکۆنایت، مەعدەنێکە بریتییە لە سلیکاتی پۆتاسیۆمی ئاسنی ئاویی، مەگنیسیۆمو ئەلەمنیۆمیشی تیادایە، رەنگەکەی سەوزی مەیلەو رەشە.
كلوكوستات	Glaucostat	گلوکۆستات، جۆرێکە لە قەترەی چاو.
كلومية	Collomia = Queen anns thimble	گیایەکـە قـەدو گەڵاکـەی توکـنو لینجـە ، زەمقـی رووەکـی لـە تۆوەکـەی دەردەهێنرێت بۆ گەلێك مەبەست بەکاردێت.
كلون	Clone	(کلۆن)، کۆمەڵە گیاندارێك یان رووەکێك کە لە یەك باوك بنو بە یەکێك لە رێگەکانی زاووزێ کردنی نارەگەزیی پەیدا بوو بن وەکوو: بە گۆپکە کردن یان متوربە کردن یان دابەش بوونی خانەیی.
كلون - قفل	Lock	قفل.
كلوكاكون - غلوكاكون	Glucagon	گلوکاگۆن، هۆرمۆنێکی پرۆتینی یە رێژەی شەکر لە خوێندا زیاد دەکات.
كلوي	Nephritic	گورچیلەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە گورچیلەوە هەبێت.
كلوي	Nephr- = renal	پێشگرێکە بە مانای گورچیلە.
كلوي الشكل	Reniform = nephroid	گورچیلە شێوە، هەرشتێك شێوەی لە گورچیلە بچێت.
كلوكوز - غلوكوز	Glucose = grape sugar	شەکری تری (گلوکۆز)، شەکرێکی تاکە رەنگەکەی سپییە دەشێت بکرێت بە سرکە، بوونی بە رێژەیەکی نائاسایی لە خوێندا دەبێتە هۆی نەخۆشی شەکرە.
كليب - مسلة صخرية	Klippe	کلیپ، میلێکی یان پایەیەکی کەڤرینە.
كلية	College	کۆلێج.

كلية الزراعة	Agriculture College	كۆلیجی کشتوکاڵ.
كلية الهندسة	Polytechnic College	كۆلیجی ئەندازیاری.
كلية الطب	Medicine College	كۆلیجی پزیشکی.
كلية الطب البيطري	Veterinary College	كۆلێجی پزیشکی ئاژەڵ.
كلية الحربية - كلية العسكرية	Millitary College	كۆلێجی جەنگی.
كلية الحقوق	Justice College	كۆلێجی دادگای.
كلية العلوم	Scientific	كۆلێجی زانستی‌یەکان.
كلية الصيدلة	Pharmacy	دەرمانسازی
كلية - كلوة	Kidney = nephros	گورچیلە، گورچك، وڵك، گورچو، گورچیسك، دولون، نوساون بەم لاو لای مورەغەی پشتەوە لەناوەوە لە ناوچەی کەلەکەدا، فرمانەکەیان پالاوتنی میزە لە خوێنەوە ، شێوەکەی لە دەنکە فاسۆلیا دەچێت.
كلية - سفريديوم	Nephridium	گورچیلۆکە، گورچیلەیەکی بچوك.
كلية صناعية	Artificial Kidney	گورچیلەی دەستکرد.
كلية هاجرة	Ectopic kidney	گورچیلەی لادەر، واتە لە شوێنی خۆی نیە.
كليتريش	Callithrix	کلیتریش، جۆرە مەیمونێکە.
كليجة		یەکەیەکی کێشە کورد لە کۆندا بەکاری هێناوە بریتی‌یە لە مەنێکو ٧/٨ ی مەنێك-١٨٦٣٠ دەنکە گەنمو = ٥٤٠ گرام.
كليخلية	Klieg eye	کلیگیە، چاوی کلیگی، سوتانەوەو ئاوبەندی چاو کە لە ئەنجامی بەرکەوتنی رووناکی بە تینەوە لە پیشەی سینەماییدا پەیدا دەبێت.
كليرو ديندرون	Clerodendron	کلیرۆ دێندرۆن، رووەکێکی هەمیشە سەوزی خۆهەڵواسەرە بۆ رازاندنەوە.
كليرة - مومرديقة - معضوضة - كمثري بلسمية	Balsam Cucumber = Bitte gourd = Balsam apple and pear = Momordica = Carilla fruit	گوڵ خەندەران ، گوڵ خەندان لە هۆزی کولەکەیە، رووەکێکی خۆهەڵواسەرە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت نزیکەی (٥) مەتر بەرز دەبێتەوە گوڵەکەی بچووك‌و زەردە گەڵاکەی پارچە پارچەیە، بەرەکەی لە هەرمێ دەچێت، پرتەقاڵی یان زەردو گرنج گرنجە ناوەکەی سورە دەنکی تیایە، بەرەکەی دەخورێت‌و دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
كليسريل - غليسريل	Glyceryl	گلیسیرل، راجع (غليسريل).
كلسيرين - كليسرول	Glycerin = glycerine = glycerol	راجع غليسيرين، غليسرول.
كليسترون	Klystron	(کلیسرۆن)، بۆرییەکی بەتاڵ کراوەیە بۆ پەیدا کردن یان بەهێزکردنی تەزووی کارەبای زۆر لەراوە.
كليشية - رشم	Engraving	کلێشە، بۆ نەخش‌و هەڵکەندن‌و چاپکردن.
كليفت	Cleveite	کلیڤیت، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی یۆرانیۆم رەنگەکەی رەشە رێژەیەکی زۆری لە ئۆکسیدەکانی یۆرانیۆم تیادایە.
كليفانان	Glifanan	گلیفانان، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی ئێشو ئازاری رۆماتیزم‌و جومگەو دەمار.
كليكوجين - سكر الكبد - غليكوجين	Glycogen	گلایکۆجین شەکری جگەر.
كليكول - غليكول - جليكول	Glycol	گلیکۆل، گلیکۆلی ئەثیلین .

كليكوسايد - غلوكوسايد	Glycoside = glycoside	گليكۆ، گلوكۆسايد.
كليكوبروتين - غليكوبروتين	Glycoprotien	گليكۆبرۆتين.
كليكنتس	Allspice	دەوەنێكی رازاندنەوەیە گوڵێكی جوانی بۆنخۆش دەگرێت.
كليل	Ottuse = dullness = blunt	كول، وەكو چەقۆی كول.
كليمانتين - كلمتيدنا	Clementine = calamondin	كليمانتين،كالامۆندين، جۆرێكە لە لالەنگی.
كلينكر	Clinker	كلينكەر، كڵۆی چیمەنتۆ دوای ئەوەی لە كورەكە (تەنورەكە) دێتە دەرەوە، سارد دەكرێتەوەو دەهاڕرێت و دەكرێتە تورەكەوە بۆ بەكارهێنان.
كلنيومتر - مقياس الميل	Clino meter	كلينومەتر، دەزگایەكە بۆ پێوانی گۆشەی لاریی سەریی (الميل الراسـي) بەكاردێت، جیۆلۆجی‌یەكان بۆ پێوانی لاریی و لێـژی چینی كـەڤرەكان بەكاری دەهێنن.
كلينكس - نظيفي	Cleenex	كلینێكس، دەستە سرێكی نەرمە لە كاغەز دروست كراوە.
كليون	Klion	كليـون، دەرمانێكە دژی ئەو گیاندارە سـەرەتایی‌یانە بـەكاردێت كـە لـە خوێندا دەژین بە شێوەی حەب هەیە.
كليومة		راجع (ذفرة).
كم	Km	كم، كورتەی ووشەی كیلۆمەتر.
كماج		خەپڵەی نان، پەنجەكێش
كماة - كمء - بداة - بضباض - بنت الرعد - بنات اوبر - مخرود - كشنج	Truffle	فترك، دومبەڵان، دومەڵان جۆرە رووەكێكە بە شێوەی سەلك لە كۆمەڵـەی قارچك، لەژێر زەویـدا پـەیدا دەبێـت، رەنگەكـەی قاوەیی‌یـە، دەكرێـت بـە چێشت.
كماة الماء - قسطل الماء	Water chestnut	كەستانەی ئاو: گیایەكی ئاوییە بەرەكەی بە برژاوی و كوڵاویی دەخورێت، تامی كەستانە دەدات.
كماحة - كباحة - فرملة	Brake	برێك، وەكوو برێكی ئۆتۆمبیل و شەمەندەفەر.
كمادة	Poultice = Cataplasm = Compress = stype = fomentation	ئاوكوت، شەڵتە رەوێنەرەوە، شتی سارد یا گەرم كە دەنرێ.لە دومەڵ یان برین بۆ رەواندنەوەی یا كەم كردنەوەی ئازار.
كمـــــادريوس - خامادريوس	Common germander	جیرماندەر، گیایەكی دەشتەكی پزیشكی زۆر بە سوودە.
كماسية	Camas	رووەكێكە لە كۆمەڵەی زەمەق.
كماشة - قراختة	Nippen	
كماشة النجار - منتاش	Pincers	گاز، بۆ دەرهێنانی بزمار لە تەختە.
كماشة موهر	(monir) clips	
كماشة زردية - كلبتان	Pliers	گیایەكە،گوڵەكەی پەمبەیی‌یە، بۆ مەبەستی پزیشكی، بۆ سك ئێشە باشە.
كماشير	Macedonian parsley	گیامە گوڵەكەی پەمبەیی‌یە بۆ مەبەستی پزیشكی ، بۆ سك ئێشە باشە.
كمال	Completeness	تەواو، تەواوی.
كمالية	Break stone = Colic wort = Alchemille ladys mantle = Great sanile = lions foot	پـێ شێر، گیایـەكی دەشـتەكی‌یە لـە مێرگ و بێشـەڵاندا دەڕوێـت ، بـۆ مەبەستی پزیشكی بۆ بەهێزكردنی ئاڵۆشی رەگەزی بەكاردێت.
كمالا - كميلا - قنبيل	Kamila	كامیلا، دەرمانێكە دەدرێت بە وڵاخ بۆ كوشتنی تاكەكرم (الدودە الوحیدە).

كماليات	Luxuries	ئەو شتانەی کە لەناو ماڵدا بەکار دەهێنرێن و زۆر پێویست نین وەکوو شتومەکی رازاندنەوە.
كمامة	Mask	دەمامك، دەماخ پێچ.
كمامة الغازات - قناع الغازات السامة	Gas-mask = respirator	گلێتەی دژی گازی ژەهراوی دەکرێتە دەمو چاو، دەمامکی گازە ژەهرینەکان.
كمامة فم الحيوان - كمامة الخطم	Head stall = Curb = Muzzle	قەمتەر لەواشە، ، دەمگوش، دەم بەست ،بەلاَمك.
كمامة الأنف - انفية	Ca Vezoni	دەمامکی لووت، دەکرێتە لووتی جوانو لە کاتی مەشق پێکردندا.
كمامة العين - غمامة	Blinker = eye flap	دەماخ، دەمامکی چاو، چاو بەست دەکرێتە سەری ولاخ بۆ ئەوەی سەیری ئەم لاو ئەو نەکات.
كمان - كمنجة	Violin	کەمان، کەمانچە، ئامرازێکی مۆسیقەیە.
كمان اوسط	Viola	کەمانچەی ناوەراست، کەمانچە ژەنە.
كمان أجهر	Contrabass	کۆنتراباس،جۆرێکە لە کەمانچە.
كمبري	Cambrian	کامبریان، یەکێکە لە سەردەمە دێرینەکان مێژووی ئەم سەردەمە دەگەرێتەوە بۆ (٥٠٠) ملیۆن سال لەمەوبەر، سەردەمێکی جیۆلۆجی دورەو درێژە،چاخی یەکەمە لە دێرینی ژیانی کۆن، سەردەمی گیاندارە برېرە دارەکان بووە.
كمبريكي	Cambric	کامبریك، قوماشێکی نەرمە لە لۆکە یان کەتان.
كمبوجي	Gamboge	گامبۆجی ، مادەیەکە لە زەمقی کەمبۆدیا دروست دەکرێت ئەو زەمقەش لە درەختێکی تایبەتی دەردەهێنرێت لە نیمچە دورگەی مەلایۆدا.
كمبوزيا	Gambusia	گامبوزیا، جۆرە ماسی‌یەکە ناوی نێرەکانی لەگەڵ گەرای مێیەکانی لە سکی مێ‌یەکاندا یەك دەگرن جۆرە ماسی‌یەکە نێرو مێکەی توانای جوت گرتنی هەیە.
كمبيالة - سفتجة	Bill of echange = mote of hand = promissory note	کومپیالە، سەنەدنی پارە، وامنامە کارتێکی نوسراوە لە لایەن قەرز دەرەوە داوا لە قەرزارەکە دەکات لە پارەیەکی تایبەتی لە کاتێکی تایبەتیدا بداتەوە بە قەرز دەرەکە، ، دەبێت ئیمزای قەرزارەکەی پێوەبێت.
كمت - كمتة	Bay = roan = brownred = reddish brown	شێ‌ی، کوێتی، رەنگێك لە نێوان رەشی و سوردا، رەنگی کەستانەیی.
كمثرة - عرموط	Pears	هەرمێ، هرمیك، کولاَوی، کرۆسك، تۆمانی، شتو ، شکوك، کارچین، گەورك، کۆشکە.
كمثرى التمساح - افوكادو	Avocado = alligator pear	(ئەڤۆکادۆ)، درەختێکە بەرەکەی لەهەرمێ دەچێت.
كمثرى الشكل	Pyriform	هەرمێ‌ی، شێوە هەرمێ.
كمثرى بري	Wild pear	هەرمێ کێویلە ، کرۆسك.
كمثرى بلسمية - كليرة	Carilia frunt	گوڵ خەندەران، ڕووەکێکی خۆهەڵواسەرە.
كمثرى حمراء	Red pears	هەرمێ لاسورە، هرمیکا، ئاڵیسور.
كمح - كبح	Control = restraint	وەستان.
كمدة	Dullness = duskiness = swar thiness	رەنگ هەڵبزرکان ، بێ بریسکەیی، رەنگی تۆخ یان تێر.
كمدة	LiVidity livor	شین بوونەوەی لەش لە ئەنجامی لێدانەوە.
كمدة القرنية	Dusk ness	تانەی چاو.

كمدينو	Commode	كۆمێدی، مێزێکی بچووکە لە ژووری نوستندا بەکاردێت.
كمر - حزام	Belt	پشتێن، کەمەر.
كمر - عارضة خشبية او حديدية	Girder	پارچە تەختە.
كمرك - جمرك	Custom house	گومرگ، باجگە، ئەو باجەی کەلە سەر شتومەك وەردەگیرێ.
كمساري	Conductor- of abus	لێخوڕی (شوفێری) پاس یان ترام.
كمش - اظلام البصر	Ambly opia	تاریك داهاتنی چاو.
كمش - كماسيا	Quamash = Camass	کاماس، کەمش، روەکێکی سەلکدارە، لە کۆمەڵەی زەمەق، گوڵەکەی شێوەی هێشوە سپی یان زەرد یان شین یان بنەوشەیی.
كمش باليد	To grip = grasp	گرتن بەدەست.
كمع - كراع الماء	To sip or-suck water	هەڵقوڕاندن، قەڵقوڕاندنی ئاو.
كمفية - محبة الشتاء		درەختێکە گەڵاکانی بۆ بەهێزکردن و وەستانەوەی رەوانی و بۆ میزکردن باشە.
كمفين	Camephene = Camphine	کامفین، مادەیەکە لە کافور دەچێت، تەقەمەنی‌یەکە تێکەڵاوە لە ئەلکهول و رۆنی تەربەنتین.
كمكام	Oil of the sweet marjoram	رۆنی (مەرزەنگوش) ، بۆنێکی خۆشی زەردە لە دڵۆپاندنی گەڵاو گوڵی رووەکی مەرزنگوش دەستگیر دەبێ.
كمكام - مصطكاء	Mastic	مەستەکی، بنێشتی مەستەکی.
كمكواة - كمكات	Kumquat = Citrus japonica	کەمکوات، جۆرێکە لە لیمۆی ترش زۆر بچوکەو خڕو زەردە، لیمۆی جابانی.
كملة	Kamala	کامالا، درەختێکی هیندی‌یە بەرەکەی بۆ رەنگ کردنی ئاوریشم و خوری هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ کرم فڕێدان بەکاردێت.
كملول	Cyathea	جۆرێکی گەورەیە لە کەرەوزە کێویلە واتە پەڵی سیاوەشان.
كم	Perianth	چرۆ، گۆپکە، کاسەی گوڵ، توێکڵی گوڵ.
كم - كم القميص - طرف الردن	Sleeve	بزمە، فەقیانە، سەردەست، سەرقۆڵ.
كم	Quantum = Quantity	بڕی ووزە.
كممبر	Camembert	کامێمبەر، جۆرێکە لە پەنیر.
كمنة	Dimness of eyesight = amaurosis	لێڵاوی چاو، نیمچە کوێری، یان کوێری تەواو، کوێری‌یەك لە دەرەوە بەلاوە نەهاتبێت.
كمنة - التهاب الجفون	Conjunctivitis	سوتانەوەی (یان دومەڵی) چاو، سووتانەوەی گلێنەی چاو.
كمنجة - كمان	Violin = fiddle	کەمانچە- ئامرازێکی مۆسیقای ژێ‌یە.
كمه = عمى تام	Purblindness = cecitas = anoph tha lmia	کوێری زکماك، کوێری تەواو.
كمه = تنقس	Tench	جۆرە ماسی‌یەکە لە کۆمەڵەی (شبوط).
كمون - سنوت - حبة حلوة	Cumine = Cumin = dill	زیرە، گیایەکی کشتوکاڵی‌یە گوڵەکەی لە شێوەی چەتردایە، تۆوەکەی بە شێوەی بەهارات دەکرێتە نان و پەنیرەوە، دەرمانی پزیشکی بۆ پاکردن و زۆر خۆری و سك ئێشە باشە.
كمون اسود	Black cumin = small fennel = Common fennel flower	رەشکە، گیایەکە رەنگەکەی رەش و بۆنخۆشە دەکرێتە نانەوە.
كمون حلو = حبة حلوة = انيسون	Anise = sweet Cumin = Aniseed plant	رازیانە: گیایەکی کشتوکاڵی‌یە گوڵەکەی لە شێوەی چەتردایە گەڵاکەی ئاوێتەیە گوڵەکەی سپی‌یە بەرەکەی وورد و سەوزەو بۆنخۆشە عەتری رازیانەی لێ دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی عارەقی زەحلاوی.

كمون ارمني		(راجع كلمه كراويا).
كمون حبشي - يانسون بري - خلة	Bishops weed = Ammi-Visnaga = pick tooth	رووەکی سیواك، گیایەکی دەشتەکی و پزیشکییە گوڵەکەی وەکو چەتر وایە، گەڵاو گوڵەکەی لە گەڵای گێزەر دەچێت، چیلکەی گوڵەکەی ددانی پێ دەتاژنرێت.
كمون	Latency	مت بوون، خۆمەڵاس دان.
كميت	Roan = Bay = Brown	شێ ، رەنگێکی سووری مەیلەو رەش کوێت ، وەکوو لە ئەسپدا دەبینرێت.
كميت - احم	Chestnut	رەنگی کوێتی و رەش، رەنگی کەستانەیی.
كميت مدمي	Dopple bay	کوێتی مەیلەو سور.
كميت مذهب	Light bay	کوێتی مەیلەو زەرد، کوێتی کاڵ.
كميت - جريال - نبيذبوردو	Claret = redwine	شەرابی سوور، شەرابی بۆردۆ.
كمية	Quantity	هەند، بڕ، بارس، چەند.
كمي	Quantiative	بڕیی، هەرشتێك پەیوەندی بە بڕەوە هەبێت.
كمية متجهة - كمية اتجاهية	Vector	بڕی ئاراستە کراو، بڕێك کە ئاراستە کرابێت وەکوو ئەوەی کە بڵێیت (٨٠) کیلۆمەتر بەرەو باکوور.
كمية مجهولة	Uuknown quantity	بڕی نەزانراو، بە زۆریی بە پیتی (س) دەنوێنرێت.
كمية الحركة - زخم	Momentum	بڕی، جووڵە، بڕیتییە لە ئەنجامی لێکدانی بارستەی تەن لە خێراییەکەی.
كمية عددية - كمية غير متجهة	Scalar Quantity	بڕی بێ ڕێڕەو، یان بێ ئاراستە ئەگەر بڵێیت(٨٠) کیلۆمەتر لە سەعاتێکدا بەڵام نەڵێیت بەرەو کوێ:باکور بێت یان باشوور.
كميت - مشيج	Gamete	گەمیت، خانەیەکی رەگەزی پێ گەیشتووە ئەگەر لەگەڵ خانەیەکی رەگەزی پێ گەیشتوی تردا یەك بگرێت زیندەوەرێکی تازە پەیدا دەبێت.
كميتوفايت	Gametophyte	گەمیتوفایت، بەشێکە لە رووەك خانەی زاوزێی تیایە.
كمية صغيرة - كمية قليلة	Little	نەختێك، تۆزێك، بنکێك، کەمێك، قیچ، قیچێك، پچەك، پیچەك، بچك، قچك، قچەك.
كميشي	Palamedea	(کامیچی) باڵندەیەکی گەورەی لاق درێژە رەنگەکەی قاوەی مەیلەو سوورە، ژێر سکی سپییە، ملی تەوقێکی رەشی تیایە، سەرەکەی پەڕی پێوەیە.
كميع - ضجيع	Bed fellow	هاوەڵ نوستن، ئەو کەسەی کە لە گەڵتا دەنوێت.
كمين - مكمن	Latent = ambush = ambusb cade	بۆسە، پەناکە، سەنگەر، حەشار.
كمين ضد الدبابات	Antitank ambush	بۆسەی دژی تانك (دبابە).
كمين ليلي	Night ambush	شەبەیخون، بۆسەی شەو ساکەر، جۆرە ماسییەکی مام ناوەندی سەر زل رەنگینە بە زۆری پەمبەییە.
كنا - قنا - موز فحل	Canna	مۆزی نێر، زرە مۆز، مۆزی رازاندنەوە رووەکێکی پیازییە ، سەلکی هەیە گەڵاکانی سەوز گەورەیە، گوڵی سپی و زەردو پەمەی و سور دەگرێت بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت، هەندێکی نشاستەی لێ دەردەهێنرێت.
كناب		(راجع كلمه جساة).
كناة - قيثارة	Lyre	گیتار، ئامرازێکی مۆسیقایە.
كنار	Border = edge	کەنار، قەراغ.
كنار القماش - حاشية	Selvage	پەراوێز، پەراوێزی قوماش، کەنار.

كناري، طير الحب - حزار	Canary	كەناری، قەناری، باڵندەیەکی هەست کەری دەنگ خۆشە، لە دوورگەکانی کەناریدا دەژی بە قـەدەر چۆلەکەیـەك دەبێـت، شاپەڕەکانی باڵـی درێـژە، ڕەنگی مەیلەو زەردە، مەڵبەندەکەی دورگەی کەنایە.
كنارين	Canarina	کەنارینا، دەوەنێکەئاوکێکی لینجی تیادایە گوڵەکەی بە شێوەی ڕەحەتی گەورەو شۆڕە، ڕەنگەکەی زەردی مەیلەو سورە، بەرەکەی لە تری دەچێت دەخورێت.
كناريوم	Canarium = Elemitree	کەناریۆم، دەوەنێکە لـە کۆمەڵـەی قـەزوان ئاوکێکی ڕێسـینی سـپی بـۆن خۆش دەدات، تەختەکەی سپی و ڕەقە.
كناس - زبال	Scavenger = Sweeper	گسك لـێ دەر، ماڵەر، خۆڵکێش.
كناس	Lair	لانەی ئاسك.
كناسة	Sweepin gs	ئاوی زێراب، ئاوی پیس، زبڵ،.
كنافة البحر	Iceland moss	قەوزەی دەریا، دەخورێت بۆ کۆکە باشە.
كنافة - اطرية	Shreded biscuit a kindot of vermicelli	(کونافە)، جۆرە حەڵوایەکە پەنیر یان قەیماغی تێ دەکرێت، یان جۆرێکە لە حەڵوا (شیرینی) لە ڕۆن و شەعریەو پەنیر(یان محەلەبی) ڕێك دەخرێت و دەخرێتە فڕنەوە هەتا دەبرژێت ئینجا دەردەهێنرێت و شیلەی بە سەردا دەکرێت و لەت لەت دەکرێت و دەخورێت.
كنانة - جعبة	Quiver	تیردان، ئەو تورەکەیەی کە تیری تێ دەخرێت.
كنب - بشنة	African millet	گیایەکە بۆ لەوەڕ باشە هەروەها وەکو گەنم و جۆ بەکاردێت.
كنب - كلكة	Callus	ئەو توێکڵەی کە لەسەر برینی درەخت پەیدا دەبێت.
كنب	Callusus = callose = callosity	گرێی برین، ئەو گرێیەی کە لە ئەنجامی چاك بونـەوەی بریـنی لەشـی گیانداردا پەیدا دەبێت.
كنباث - امسوخ - كتع وصل - شـيالة - ذنـب الخيـل - ذيل الفرس - فرشاة الزجاج	Scouring rush = horsetail	کلکە ئەسپ، فلچەی بوتل، گیایەکە لە شوێنە شێدارەکاندا دەڕوێت ڕەنگی سوری لێ دەردەهێنرێت، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت. (جۆرێکە لە سەرخەس)
كنبار	Chamaedorea	کومبار، درەختێکـی ریسـاڵ دارە لـە کۆمەڵـەی دارخورمـا بـۆ مەبەسـتی ڕازاندنەوە دەڕوێنرێت، بەرەکەی لە بەری گێلاس دەچێت.
كنبة - متكا	Sofa = settee	قەنەفە، کورسی‌یەکی گەورەو درێژە.
كنة	Amaurosis	تاریکایی‌یەك لە بینیندا بەهۆی نەخۆشـی‌یەك لـە دەمـاری بیـنین یـان تۆڕینـەی چـاو یـان مێشـکدا بـەبێ ئـەوەی هیـچ گۆڕانێـك لـە شـێوەی چاودا هەبێت.
كنة - امراة الأبن	Dau	بووك، ژنی کوڕ.
كنة = امزيز	Penthouse	سەردەرگا، شورمە.
كنتجيوم	Contagium	کۆنتاجیۆم، ڤیرۆسێك کە توانای پەیداکردنی نەخۆشی درمی هەبێت.
كنتراتو = عقد	Contract = agreement	ڕێکەوتن نامە.
كنتـور = كفـاف - محيـط - خط المناسيب	Contour(line)	چێوە، هێڵی چێوە، هێڵێکە لەسەر نەخشە (خريطة) هـەموو ئـەو هێڵانـە دەردەخات کە بەرزی‌یان لەسەر ڕووی دەریا یەکسانە.
كنتيه	Kentia	کێنتیا، درەختێکە بۆ ڕازاندنەوە لەکۆمەڵەی دارخورمایە.
كنتية - كنصية	Kentia = Curlypalm	کێنتیا، دارخورمای چرچ، جۆرێکە لە دارخورما بۆ ڕازاندنـەوەی باخچەکان بەکاردێت.

كنجار		جۆره ماسی‌یه‌که.
كنجب	Pearly everlasting	گیایه‌که گه‌لاکه‌ی توکنه گوڵه‌که‌ی ووردو سپی‌یه.
كنجوس - قريناء - بسلة هندية - لوبياء سودانية	Doll = pigeon pea = Cajan pea = Congo pea	لۆبیا، ماشه سپی رووه‌کێکه له کۆمه‌ڵه‌ی پاقله، به‌ره‌که‌ی بچوکترو سپی‌یه، ده‌کرێت به چێشت.
كندابلسم - بلسم كندا	Canada balsam	به‌لسه‌می که‌نه‌دا، شله‌یه‌کی رێسینی‌یه له دره‌ختی به‌لسه‌م ده‌رده‌هێنرێت بۆ پاراستنی توێژاڵی میکرۆسکۆپی ئاماده‌کراو به‌کار ده‌هێنرێت.
كندارة - نرول	Whalebone = whale baleen	بالین، ووشتری ده‌ریا، جۆره نه‌هه‌نگێکه پشتی کۆمه.
كندج - كندوج	Silo	که‌نو، کندو، عه‌مار، سایلۆ.
كندر - لبان هندي - لبان ذكر	Frankincense = Olibanum tree	بخورد، بفورد، دره‌ختێکی درکاوی‌یه له کۆمه‌ڵه‌ی قه‌زوان، گه‌لاکه‌ی له گه‌لای مۆرد ده‌چێت، جۆره جه‌وی‌یه‌کی (زه‌مقێکی) لێ ده‌رده‌هێنرێت پێی ده‌وترێت (بفورد) که ده‌سوتێنرێت بۆنێکی خۆش ده‌دات.
كندور - نسر ملكي - ملك النسور	King Vulture = Condor	کۆندۆر، شاسیسارك گه‌وره‌ترین باڵنده‌یه که بفرێت له دورگه‌کانی ئه‌ندیزدا ده‌ژی ماوه‌ی نێوان هه‌ردوو باڵه‌که‌ی به کراوه‌یی نزیکه‌ی ٥و٣ مه‌تر ده‌بێت به زۆری له چیادا ده‌ژی له به‌رزایی (٦) شه‌ش هه‌زار مه‌تردا به‌رخ و گیانداری بچوکتر ده‌بینێت دێته خواره‌وه راویان ده‌کات.
كندارة	Bream	بریم، ماسی‌یه‌کی ده‌ریایی‌یه په‌ره‌که‌ی درکاوی‌یه، په‌ره‌که‌ی پشتی له دوگی وشتر ده‌چێت.
كندريوسوم	Chondriosome	کۆندریۆسۆم، ته‌نۆکه‌یه‌کی ورده له سایتۆپلازمی خانه‌ی زینده‌وه‌ره‌کاندا هه‌یه.
كندس - صابونية	Soaproot = Gypsophila	گیایه‌که له کۆمه‌ڵه‌ی مێخه‌ك، له ره‌گه‌که‌ی ماده‌ی (ساپۆنین) ده‌رده‌هێنرێت که بۆ شتنی قوماشی خوری و که‌تان و لۆکه به‌کاردێت.
كندش	Magpie	(راجع عقعق).
كندل اخضر	Kandal green	کیندالی سه‌وز، قوماشێکی خوری سه‌وزه.
كندية ، زهر المرجان	Coral Creeper	رووه‌کێکی که پرپه بۆ رازاندنه‌وه به‌کاردێت گوڵی په‌مه‌یی یان ئه‌رخه‌وانی یان سور ده‌گرێت.
كنز	Treassure	غه‌زنه، گه‌نجینه، خه‌زینه، زێرو، ماڵی شاراوه.
كنس	Sweeping	ماڵین، راماڵین، گه‌سك دان ماشینه‌وه، لرف.
كنستة	Canasta	کاناست، جۆرێکه له کاغه‌زی یاری.
كنس		راجع شنقب.
كنع - كتع	Claw hand in leprosy	کرژبوون و کوربوونی په‌نجه‌کانی ده‌ست.
كنعد - كنعت - جرمون - كعند	Germon = seer fish	جێرمۆن، جۆره ماسی‌یه‌کی گه‌وره‌ی ده‌ریایی‌یه گۆشت خۆره له‌شی بێ پوله‌که‌یه.
كنغر - قنغر	Kangaroo	که‌نغه‌ر، که‌نگه‌ر، دوو پایله، گیاندارێکی شیرده‌ری چوارپه‌له، دوو په‌لی پێشه‌وه‌ی کورته‌و، دوو قاچی دواوه‌ی درێژه، کلکێکی ئه‌ستووری درێژی به‌هێزی هه‌یه، مێیه‌کانیان گیرفانێکی پێستی به‌به‌ر ورگه‌وه‌یه، له کاتی شیر پێدان یان مه‌ترسیدا بێچوه‌کانی تیادا ده‌شارێته‌وه‌له وڵاتی ئوسترالیادا به شێوه‌ی پۆل ده‌ژی.
كنغر ابيض	White kangaroo	که‌نگه‌ری سپی.
كنغر احمر	Red Kangaroo	که‌نگه‌ری سوور، گه‌وره‌ترین جۆری که‌نگه‌ره.

كنف = ظل	Shade	سێبەر.
كنف - طبق	Holacnthus	ماسی‌یەکی دەریایی‌یە.
كنف - حضن	Bosom = embrace	باوەش، کۆش.
كنفروا		جۆرێکە لە قەوزە لە ئاوی شیریندا دەبێت بە شێوەی رەگی ریشاڵی لاکێشەی باریك خێرا گەشە دەکات‌و چینێکی ئیسفەنجی پەیدا دەکات.
كنكان - لعبة ورق	Coon can	کۆنکەن، یاری‌یەکە بە کاغەزی قومار دەکرێت.
كنكان	Cancan	کانکان، جۆرێکە لە سەمانا(غیر محتشم).
كنكاج	Kinkajou	کینکاجۆ، گیاندارێکی شیردەری لاوازیی شەوەکی گۆشتخۆری ئەمریکی‌یە، لە پڵنگ دەچێت، لەناو دارستاندا دەژی ، لەمەکسیك‌و باشووری ئەمریکادا هەیە، نزیکەی سێ پێ درێژە، خوری‌یەکەی قاوەیی‌یەکی مەیلەو زەردی نەرمە.
كنكة - جزوة - دلة - بلبلة	Coffee-pot	جەزوەی قاوە.
كنكر - عباد الشمس - العقــولي - طرطوفــة - قلقاس رومي	Canado potato = Jerusalem Artichoke	سێوی بن ئەرز، سێوی بن زەوی ،سێڤك، ڕووەکێکە لە گوڵە بەڕۆژە دەچێت، سەلکی هەیە دەخورێت و دەکرێت بە ترشیات.
كنكر - حرشف	Cardoon = artichoke	کنگر، ڕووەکێکی دەشتەکی‌یە لاسکی گەڵاکەی دەخورێت.
كنكنك	Kinneek Innick	کینیکینیك، تێکەڵاوێکە لە گەڵاو توێکڵی درەخت (هەندێك جار لە توتن) هیندی‌یەکانی ئەمریکا وەکو جگەرە دەیکێشن.
كنكينا - كينا سينكونة	Cinchona = Quinin bark	قەنەقینە، دارو دەوەنێکی ناوچە گەرمەکانە نزیکەی (٣٠) مەتر بەرز دەبێتەوە گەڵاکەی هێلکەی گوڵەکەی شێوەی هێشو بەرەکەی قۆچەکی‌یە لە توێکڵی دارەکەی مادەیەکی ئەلکالی سپی تاڵ دەردەهێنرێت پێی دەوترێت (کینا) حەپی کنینی لی دروست دەکرێت دژی لەرزو تا .
كن - محفظة	Capsule	کەپسول، ژوورێکە بۆ مرۆڤ‌و گیاندارو یان دەزگای زانستی تەرخان کراوە، دەکرێت بە پاشکۆیەك بۆ موشەك.
كنة - جوهر	Essence	بنە، بنەڕەت‌و راستی شتێك، نەژاد.
كنهان - لبيد	Yellow bugloss = yellow gromwell	گیایەکە گوڵەکەی سپی‌یە، بەرەکەی خڕو گەنم ڕەنگە دەرمانی لێ دروست دەکرێت.
كنهان صباغي - شنجار البر - خس الحمار - رجل الحمام	Alkanet	کاموە کەرانە، گیایەکی دەشتەکی‌یە ڕەنگێکی سوری لێ دەردەهێنرێت.
كنهور - غيم الصيف	Cumulus	هەوری هاوین.
كنية	Surname = agnomen = epithet	نازناو، لەقەب، سەرنامە.
كنين	Quinine = Quinin	کنین، قەنەقینە، گەنەگەتە، مادەیەکی ئەلکالۆیدی‌یە لە کاربۆن‌و هایدرۆجین‌و ئۆکسجین‌ونترۆجین پێك هاتووە، کریستاڵێکی سپییە لە پلەی (١٧٧)ی سەدیدا دەتوێتەوە، لە ئەلکول‌و ئیسەردا بە باشی دەتوێتەوە، لە توێکڵی درەختی (cinchona)(سینکۆنا) دەردەهێنرێ دەرمانێکە دژی لەرزوتا بەکار دێت.
كنيوغراف - كوينوغراف	Gogniograph	ئامرازی گۆشە پێوان.
كونيوغراف	Gonio graph	گۆنیۆگراف، ئامرازی وێنەگری گۆشە.
كنيزر	Half-header	نیو قاڵب خشت.
كنيس - محلاة العلف	Feed bag	تورەکەی ئالیك.

كنيف - بالوعة - مرحاض	Cesspool = cesspit	زێراب، مانهۆڵ
كنيف - حظيرة	Fold	پەچە، تەيمان، چەپەر، كۆتان، تەويلەيەك كە بە تەيمان كرابێت.
كونصلولتو - استشارة	Consul tation	كۆنسەلتو-راوێژكار.
كنيف - حظيرة	Fold	پەچە، تەويلە، گەوڕ.
كنيف - مرحاض	Water-closet	ئاودەست خانە، ئەدەب خانە، ئاودەست.
كنيسة	Kirk	كڵێسە.
كنيسة النصاري	Church	كڵێسە، پەرستگەی گاورەكان.
كنيسة اليهود	Synagogue	كەنيشتە، پەرستگەی جوولەكەكان.
كهب	Blackish brown	رەنگی قاوەيی مەيلەو رەش.
كهب	Aged buffalo	گامێشی پیر.
كهب - عظم الكاحل	Ankle bone	ئێسكی قولەپێ.
كهبل	Tallow tree	درەختێكە لە ئەمەريكا دەروێت ، دوو جۆری هەيە يەكێكيان بەرەكەی تاڵو ژەهرينە، دوەميان بەرەكەی خۆشە دەخورێت.
كهبة - كباد مزمن - تشمع الكبد - تليف الكبد	Cirrhosis	ريشاڵ بوونی جگەر، مۆماوی بونی جگەر، نەخۆشیيەكە دەدات لە جگەر ، نەخۆشـيیەكە دەدات لـە جگـەر رەنگەكـەی پرتەقاڵـی هەڵدەگـەڕێت و شانەكانی ئەستورو زۆر دەبن.
كهدب - اكاروس	Blister mite = Gall mite	ئەكارۆس، مێرووەيەكی زيان بەخشە بە رووەك.
كهرباء	Electricity	ئەلكتريك، كارەبا، هێزێكە لە هەندێك تـەندا پـەيدا دەبێـت، بـە هـۆی لـێ خشـاندن يـان گـەرمی يـان كـارلێك كردنـی كيميايیـەوە، دەبێتـە هـۆی راكێشان و روناك كردنەوەو شی كردنەوەو ئيش پێكردنی گەلێك ئامرازو دەزگا شێوەيەكە بۆ وزە يەكەكەی ئەلكترۆنە بارگەكەی يان وەستاوە يان جوڵاوەيە، ئەمەيان پێی دەوترێت تەوژم.
كهربائي	Electrical	كارەبايی، ئەليكتريكی، هەرشتێك پەيوەندی بە كارەباوە هەبێت.
كهربائي	electriclam	كارەبايی كارمەندی كارەبايی.
كهربي	Electronic	ئەليكترۆنی، كارەبايی.
كهربائية	Electric	ئەلكتريكی، كارەبای، هێزی كارەبايی جوڵاوە واتە جماوە.
كهربائية موجبة	Positive- electricity	كارەبايی پۆزەتيف، كارەبای گەرم.
كهربائيـة موجبـة - سالبة	Negative electricity	كارەبـايی نێگـەتيف ، كارەبـای سـارد ، هـەر گەرديلەيـەك يـان كۆمەڵـە گەرديلەيەك ئەليكترۆنێك يان زياتری دەست كەوتبێت.
كهربائيـــة ســـكونية - كهربائيـــة اســـتاتية - كهربائيـة ثابتـة ســاكنة - كهربائية ستاتيكية	Static electricity	كارەبای ستاتيكی ، كارەبی وەستاو هەر بارگەيەكی كارەبايی نەجوڵاو كە بەلێك خشاندن پەيدا دەبێت واتە بارگەی كارەبايی كە لەسەر لاستيك يان شووشە پەيدا دەبێت.
كهربائية التخماز - كهربائية ضغطية	Piezo-electricity	كارەبايی پەستان.
كهربائيـــة متحركـــة - ديناميكية كهرديناميا	Dynamo electric	كارەبای جوڵاو ،جماو، كارۆدينامی كارەبای دينـاميكی ، گۆڕانـی ووزەی ميكانيكی بۆ ووزەی كارەبايی يان بە پێچەوانەوە.

كهربيات - الكترونيات	Electronics	ئەلیکترۆنیکس، لقێکە لە زانستی فیزیا و باسی دەرپەڕین و ڕەفتارو شوێنکاری ئەلیکترۆنەکان دەکات، هەروەها باسی بەکارهێنانی ئامرازە ئەلیکترۆنی‌یەکان دەکات.
كهربة	Electrification	کارەباوی کردن.
كهرطيس - مغناطيس كهربائي	Electre magnet	موگناتیسی کارەبایی.
كهرطيسية	Electro magnetism	کارو موگناتیسێتی.
كهرو حرارية كهربيحراري	Thermo electric	کارەبای گەرمی ثیرمۆ ئیلیکتریك.
كهرو مغناطيسية	Electro magnetism	ئەلکترو موگناتیس ، ئەو موگناتیسی‌یەتەی کە لە ئەنجامی تێپەڕبوونی تەوژمی کارەبا بە گەێنەرێکدا پەیدا دەبێت.
كهروضاء	Electro lumines cent	کارەبای ڕوناکی دانەوە ، پەیدابوونی ڕووناکی لە ئەنجامی گۆڕانی ڕاستەوخۆی ووزەی کارەبا بۆ ووزەی ڕووناکی وەکوو گڵۆپی نیۆن.
كهرو كيميائي	Electro chemical	کارو کیمیای ، هەرشتێك پەیوەندی بە کارو کیمیایی هەبێت.
كهرو كيميائية	Electro chemistry	کارۆ کیمیایی ، کیمیای کارەبایی، زانستی ئەو کارە کیمیایی‌یانەی کە کارەبا ئەنجامیان دەدات و ئەو کارە کارەبایی‌یانەی کە لە ئەنجامی کارلێکی کیمیایی‌یەوە ئەنجام دەدرێن، وەکوو لە ڕووکەش کردنی کانزای هەرزان بەها بەزێیو.
كهرمان - كهرب	Amber = succin	کارەبا ، مووروی کارەبا، زەرەك، زەردوی ، جۆرە مادەیەکی ڕیسینی (جەوی) زەردی بە نرخە ، زوو گڕناگرێت دڕەختی سنەوبەر دەری دەدات تەزبیح و بازن و بۆیەی وێنەگرتنی لێ دروست دەکرێت ، ئەگەر لە قوماش بخرێت پوشکە ڕادەکێشێت ، لە کانە خەڵوزی‌یەکاندا دەبینرێت.
كهرمائية - كهربيمائي	Hydroelec tric	کەهراو، هایدرۆکارەبای ، کارەبای ئاویی، پەیداکردنی کارەبا لە هێزی ئاو.
كهرمان اسود - كهرب اسود	Black amber	شەوە، کارەبای ڕەش، بەردێکی بە نرخە.
كهريز - كظامة	Rill under ground duct	کارێز، چۆخمە.
كهف - مغارة - غار	Cave = Grotto = cavern	ئەشکەوت، شکەفت، دەغمە، زەنگ.
كهف كبير	Cavern	ئەشکەوتێکی گەورە.
كهفي	Cavernous	ئەشکەوتی ، هەرشتێك پەیوەندی بە ئەشکەوتەوە هەبێت.
كهف انفي	Nasal Cavity	کونە لووت.
كهكب - بازنجان - حدق - ربرق - - حيصل - مغد	Egg-plant = Aubergine	باینجان، باینجانی ڕەش، ڕووەکێکی کشتوکاڵی‌یە بەرەکەی درێژکۆڵەو مۆری مەیلەو ڕەشە، دەخورێت و دەکرێت بە چێشت.
كهل - خريف العمر	Middleaged = presenile	کارامە، ٤٠ ساڵی بۆ ٦٠ ساڵی. بە ساڵاچوو، سەرە، پایزی تەمەن.
كهنجي - خراق	Ragman	کۆنەفرۆش.
كهولة	Maturity of age = presenility	کارامەیەتی ، بە ساڵاچوون.
كهول		راجع عنكبوت.
كهيرب - كهرب	Electron	ئەلیکترۆن، تەنۆکەیەکە لە ئەتۆمدا بارگەی کارەبایی سالیبی لە سەرە، بە دەوری ناوکی ئەتۆمەکەدا دەخولێتەوە.
كواء - مكوجي	Ironer	ئوتوچی، ئەو کەسەی جل لە ئوتو دەدات.
كواتي - قوطي	Coati	کواتی ، گیاندارێکی بچووکی گۆشت خۆری ئەمریکی‌یە.

كوارة - موقد	Fire placce = bearth	ئاگردان، كوانو، كوانگ.
كوارت	Quart	كوارت، چارەكى گالۆنێك، ١٣٦ر١ گالۆنێك، يەكە پێوانى قەبارەيە.
كوارة	Hive	شانەى هەنگ.
كوارة - كندوج	Silo	كەنو ، سەفت، عەمارى گەنم.
كوارتر	Quarter	كوارتەر يەكەيەكى پێوانەيە دەكاتە (٢٨) پاوەندى ئينگليزى يان(٢٥)پاوەندى ئەمريكى.
كوارتز - مرو	Quartz	كوارتز، بەردى شووشەى، شووشەى بەردين، سليكاى بلوورى (كريستالّى)، بريتىيە لە دووەم ئۆكيدى سليكۆن (سليكا) لە دروست كردنى شوشەدا بەكاردێت، رەنگەكەى سپى يان بنەوشەيىيە.
كوارتزداخن	Cairngorm	كوارتزى دوكەڵاوى، جۆرێكى زەردى مەيلەو قاوەيىيە لە كوارتز.
كوارتزيت - مرويت	Quartzite	كوارتزايت، بەردێكى بە نرخە كەڤرێكى لمىيە لە بلوورى كوارتز پێك هاتووە.
كوادريليون - الف تريليون	Quadrillion	هەزار تريليۆن ،٠٠٠ر٠٠٠ر٠٠٠ر٠٠٠ر١٠٠٠، ژمارەيەكە بريتىيە لە (١) و(١٥) سفرى لەبەردەمدايە لە (ئەمەريكاو فەرەنسە)، يان (٢٤) سفرى لە بەردەمدايە لە (بەريتانياو ئەڵمانيا).
كوارع		سەرو پێچكە، سەروپێ، پاچە.
كواس - كواسي	Coverts	گەنەمپەر، ئەو پەرە، ووردانەى كە دەكەونە ژێر پەرە گەورەكانى لەشى باڵندەوە.
كواسر - جوارح ١	Birds of prey = Rapacious birds = raptores	باڵندە تێك شكێنەرەكان وەكوو سيسارك‌و داڵاش باڵندە برينداركەرەكان، باڵندە درندەكان چنگ‌و دەنووكيان بەهێزە.
كواسر النهار	Diurnal-birds of prey	باڵندە درندە، رۆژەكىيەكان وەكوو بازو هەڵۆ.
كواسر الليل	Nocturnal birds of prey	باڵندە درندە شەوەكىيەكان وەكوكوندە بەبۆ.
كواسيا - خشب المر	Quassia	كواسيا، تەختەيەكى ووشك كراوەيە لە درەختى (كواشيا ئەمارا) بۆ مەبەستى پزيشكى بەكاردێت.
كواسين	Quassin	كواشيا، مادەيەكى چالاكي تاڵە لە تەختەى درەختى كواياى جامايكايى دەردەهێنرێت بە شێوەى دەرمانى بەهێزكەر بەكاردێت.
كواشيا امارا	Quassia amara	كواشيا ئەمارا، درەختێكە تەختەكەى بۆ مەبەستى پزيشكى بەكاردێت.
كواغة	Quagga	كواگا، كەرە كێوىيەكى قڕ تێكەوتووە لە باشوورى ئەفەريقادا ژياوە.
كواكولين	Coagulen	كۆ ئەگولێن ، دەرمانێكە بۆ مەيينى خوێن بەكاردێت بەشێوەى دەرزى هەيە.
كواكب ارضية	Terrestrial planets	هەسارەكانى زەوى هەسارە زەوىيەكان، وەكو عطارد، زەرە، زەوى، مريخ ئەمانەتەنەكانيان پتەون‌و زۆر جياواز نين لەيەكترى لە بارەى خەستى‌و پێكهاتى كيميايى، بەلاّم بە ئاشكرا جياوازى لە بارى سروشتى رووەكانياندا وەكوو: پلەى گەرمى، هێزى راكێشان (قوة جاذبية) بوونى ئاوو هەوا لە بەرگى كەشىيەكانياندا.
كواليني - قفال - صانع الأقفال	Lock smith	قفل دروستكەر.
كوالا - كنغر دبي	Koala = Kangorobear	كوالا، ووچە بچكۆلە،كەنگەرە وورچى، گياندارێكى شيرەدەرى توورەكەدارە، لە ئوستوراليادا دەژى ، گوێچكەكانى تووكن‌و چرنووكەكانى تيژن، نزيكەى (٦٠) سم درێژ دەبێت، گەڵاى درەختى يوكا ليپتۆس دەخوات رەنگەكەى خۆڵەمێشىيە. لە وورچ دەچێت ، جوانەو فەروەى هەيە، لە بووكە شووشەى منداڵان دەچێت بە بچووكى ماڵى دەكرێت.

كواليس	Coulisse	كەواليس، پەردەی شانۆ.
كوانتا - كم	Quantum	كوانتەم، ئەو وزەيەيە كە ئەتۆمی مادە دەيداتەوە كاتێك كە ئەلكترۆنەكەی لە سوڕگەيەكی دەرەوە بازدەدات بۆ سوڕگەيەكی ناوەوە.
كوب	Cup = drinking glass	فنجان ،كوب.
كوبي	Cupped	كووپی، هەر شتێك وەكوو كوپ وابێت.
كوب ارجواني	Iberian star thistle	كەرتەشی ئەرخەوانی، ڕووەكێكی دڕكاوییە.
كوب اصفر - صفير - سمينة	Wild safflower	زەعفەرانە دڕۆزنە، گەندە زەعفەران.
كوبان	Housing = Caparison	كۆپان، كورتان، زينی وڵاخ.
كوبالية - شجرة الكوبال	Copal tree	كۆپاڵ، درەختێكە زەمقێكی ڕێسينی تايبەتی لێ دەردەهێنرێت، بۆ بۆيەكردن بەكاردێت.
كوبالمين	Cobalamine = Vitamine.B_{12}	كۆبالەمين، ڤيتامين B_{12} ، هەموو ئاوێتەكانی ڤيتامين B_{12} گەرديلەی (ئەتۆمی) كۆباڵتيان تيادايە، ئەم ڤيتامينە پێكهێنەرێكی كۆ ئەنزيمێكە (coenzyme) دەورێك لە گۆڕينی كۆمەڵەی كاربۆكسيدا دەبينێت لە گەردەكاندا(جزيئات) وەكوو كارەكەی بەسەر پێكهێنانی ترشی ناوكيداو گۆڕينی چەوری‌و گۆڕينی كابۆ هيدرات بۆ چەوری‌و گۆڕينی كلايسين، لە مەيدانی پزيشكێتی‌و خۆراكی ئاژەڵدا بەكاردێت.
كوبانيك	Cobanic	كۆبانيك، داڕشتەيەكە لە ٥٥٪ نيكل‌و ٤٥٪كۆباڵتی تيادايە.
كوبلت - كوبالت"co"	Cobalt	كۆباڵت ، توخمێكی كانزايی‌يە ژمارەی ئەتۆمی (٢٧) و كێشە ئەتۆمی‌يەكەی (٩و٥٨) هاوهێزی (٢،٢) ی هەيە، چەند هاوتايەكی تيشكدەری دەست كردی هەيە گرنگترينيان (60- Co) ڕەنگێكی خۆڵەمێشی پۆلايی هەيە، دەبريسكێتەوە ڕەقە دەشێت بۆ پياكێشان‌و ڕاكێشان‌و لە داڕشتەكاندا توانايەكی موگناتيسی سەيری هەيە، كێشی جۆری(٩و٨) ترشە ڕوونەكان كاری تێدەكەن، لە ترشی نايتريكدا دەتوێتەوە ئەگەر بەر هەوا بكەوێت دادەخورێت، توخمێكی ڕەدوو كەوتووی گرنگەو بۆ خۆراكی گيانەوەريش پێويستە، ئەگەر بەشێوەی تۆز بێت دەشێت بۆ تەقينەوە، كەمێك ژەهرينە كەرەسەخاوە گرنگەكانی وەكوو :سمالتايت(smaltite) كوبالتايت ، كلونثايت ، (cIIonathite) لينايت (linnaeite) ، لەكە نەدلو كۆنگۆو رۆديسياو باكووری ئەفريقادا هەيە،تۆزەكەی دەشێت بۆ سووتان‌و هەروەها ژەهرينە لە مەيانی كيمياداا(خوێيەكانی كۆباڵت، وەكوو ئۆكسێنەرێك) هەروەها لە ڕوكەش كردن بە كۆباڵت‌و سيراميك متەڵی گڵۆپ‌و كاركەری ياريدەر (لابردنی گۆگرد پەترۆڵ) وەكوو توخمێكی ڕەدوو كەوتوو (Trace) وەكوو لە مادە بە پيت كەرەكاندا (مخصبات) ، شووشە، ووشك كەرەوە لە مەرەكەبی چاپدا ، بۆيەو وارنيش ، لە دروست كردنی داڕشتەدا بە تايبەتی پۆڵای كۆباڵت ، لە پۆڵای بەردەوامدا (المغناطيس الدائم)،پۆڵای كۆباڵت ، كرۆم، لە دروست كردنی كاربيدو ، مەكينەی جێت (Jet) دا.
كوبالت-٥٧	Cobalt - 57	كوبالت-٥٧، كۆباڵتێكی تيشك دەرەوەيە، ژمارەی بارستەكەی (٥٧) نيوەی تەمەنەكەی (٢٦٧) ڕۆژە، تيشكی گاما (gamma) و (Kx-ray)دەداتەوە، ئەم جۆرە كۆباڵتە لە ئەنجامی بۆردومان كردنی نيكل بە پرۆتۆن پەيدا دەبێت ژەهرينە چونكە تيشكدەرەوەيە، لە مەيانی پزيشكێتيدا وەكوو ياريدەدەرێكی دەست نيشان كردنی نەخۆشی بەكاردێت.

كوبالت-٦٠- كوبالت مشع	Cobalt-60	كۆباڵت ٦٠، كۆباڵتی تیشكدەر، بە هۆی ئەم كانزایەوە توانیویانە كە مێشو مەگزو كرمی زیان بەخش بە ئاژەڵ ومچاخ كوێر بكەنو لە ناویان بەرن، نیو تەمەنی ٣و٥ ساڵە تیشكی بێتاو گامادەداتەوە هەندێك جار لە جیاتی تیشكی ئێسكی یان كانزای رادیۆم بۆ چارەكردنی نەخۆشی شێر پەنجە بەكاردێت.
كوبلتو كلسيت	Cobalto Calcite	(كوبالتو كالسایت)، كەرەسەیەكی خاوە كاربۆناتی كۆباڵتی تیادایە، هەمان شێوەی بلووری كالسایتی هەیە.
كوبلت برنزي	Cobalt-bronzo	كۆبـاڵتی برۆنـزی، خوێیـەكی كۆباڵتـە رەنگەكـەی بنەوشـەیییە، بریسكەیەكی برۆنزی هەیە بریتییە لە فۆسفاتی كۆباڵتی ئامۆنیۆمی.
كوبلتينتريت	Cobaltinitrite	كوبالتینیترات، یەكێكە لە خوێیە ئاڵۆزەكانی كۆباڵت.
كوبلتيت - كوبلتين	Cobaltite = cobaltine = cobalt glance	كۆباڵتایت، كۆباڵتین، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی كۆباڵت، مەعدەنێكی رەنگ زیوی مەیلەو سپی یان مەیلەو خۆڵەمێشییە گۆگردو زەرنیقی كۆباڵتی تیایە بریسكەیەكی كانزایی هەیە، لە ٥و٣٥٪ كۆباڵتی تیایە كێشی جۆریی ٦-٣و٦ پتەوی ٥و٥ لە كەنەداو كۆنگۆو سوید هەیە، لە دروستكردنی سیرامیكدا بەكاردێت.
كوبة	Hearts	كوپە لە كاغەزی قوماردا.
كوبرا - نجا - صل - ناشر - ابن قترة - افعى هندية	Cobra = Hooded snake = naja haje = Naja-naja	كۆبرا، ماری چاویلكەدار، مارێكی ژەهرینە، بەشی سەرەوەی لەشی لە زەوییەوە بەرز دەكاتەوە، ئەم لاو لای سەریەوە پارچە پێستێكی پێوەیە لە قەپاغ دەچێت، فوی دەدات بۆ ترساندنی دوژمن هەندێ پەڵە وا بە پشتی سەریەوە لە چاویلكە دەچێت، هەندێ جار درێژی یەكەی دەگاتە (٦) مەتر.
كوبرا الملك - ملكة الكوبرا - هاما دريار	King Cobra	شاكۆبرا، مارێكی (كۆبرایەكی) گەورەی ژەهرینە لە خۆرهەڵاتی باشووری ئاسیاو فیلیپیندا دەژی.
كوبرا	Copra	كۆپرا، كرۆكی ووشك كراوەی گوێزی هیندی.
كوبري - جسر	Bridge	پرد.
كوبريت	Cuprite	كۆپرایت، كەرەسەی خاوی مسی سوور، ئۆكسیدی مسۆزی سوور، بە شێوەی بلوور هەیە كۆمەڵەی دەنكۆڵەدار یان توێەڵە كەڤر پەیدا دەكات.
كوبستة - درابزون	Handrail	مەحەجەرەی پلیكانە.
كوبك	Kopek	كۆپێك، بەشێكە لە سەد بەش رۆبل واتە دراوی رووسی.
كوبون - السند المالي - قسيمة	Coupon	كۆپۆن، كۆمپیالە.
كوبي	Koppie	كۆپی، گردێك كە بە تەنها بێت.
كوبي - خنزير كينيا - خنزير الهند - كوباي	Cavia = Cavy = Guinea-pig = Cobaye	كاڤی، كاڤیا، كەروێشكی هیندی بەرازی كینیا، بەرازی غینیا، گیاندارێكی شیردەری قرتێنەری بچوكی سەر زل گوێ كورتی كلك كوڵە. تاقیكردنەوەی بایۆلۆجی لەسەر دەكرێت.
كوبيا - طبق الأصل	Copy	قۆپیە، لە بەگرتنەوە.
كوبية - هدرنجية	Hydrangea	هایدرانجیا كوپی ئاو، پەرداغی ئاو، دەوەنێكە بۆ رازاندنەوە بەرەكەی لە پەرداخی ئاو دەچێت.
كوبية	Coope	كوپیە، عەرەبانەیەكی سەردانەپۆشراوی چوار پێچكەیە لە بەشی پێشەوەیدا، كورسییەك هەیە بۆ دانیشتنی دوو كەس.

كوة - روشن - فتحة	Louver = fenestra = small window operture = loophole	كون، بەرگاز، رۆچنە، رۆژەن، كونە باجگە، كۆنۆچكە، دەلاقە، زەرافە، كلاو رۆژنە، پەنجەرە.
كوة بيضية	Oval window = fenestra-ovalis	كونە هێلكەیی، دەلاقە هێلكەیی لە ئێسكی ناوەوەی گوێچكەدا.
كوة مستديرة	Round- window = fenestra rotunda	كونە خڕە، دەلاقە خڕە، لە ئێسكی ناوەوەی گوێچكەدایە.
كوتليون	Cotillion	كۆتیلیۆن، سەمایەكو مۆسیقایەكی فەرەنسییە.
كوتيسور	Cotesor	كۆتیسۆر، دەرمانێكە بۆ چارەكردنی پشێویی لە سوری خوێندا بە شێوەی شلەو حەبو دەرزی هەیە.
كوث - حف	Slippers	سۆل، جۆرێكە لە پێڵاو.
كوثل - فوفل - شاه صيني - تامول - قنبول - تانبول	Betel pepper = pan feaf = Betel palm = Arica palm = piper betle	بێتیل، بیبەری بێتیل، ڕووەكێكە لە كۆمەڵەی بیبەر گەڵاكەی دەجوون.
كوثل - مؤخر السفينة	Stern = the oval window = the oval fenestra of the ear	پاشەوەی پاپۆڕ.
كوثل	Puppis = stem of the ship Argo	سوكانی (ستێرنی) پاپۆڕی ئەرگۆ، كۆمەڵە ئەستێرەیەكی باشورییە.
كوثل - أطماط	Areca = Areca Catechu	درەختێكە لە كۆمەڵەی دارخورما بەرەكەی بۆ مەبەستی دەرمان بەكاردێت.
كوجة - اجاص	Greengage	هەڵوژە، حلیك.
كوجة برية - اجاص بري	Prunus-Torlussa	هەڵوژە كێویلە .
كوجر - بوما - اسد جبلي - فهد امريكي	Puma = Cougar = American lion	كۆجەر یوزی ئەمەریكی ، شێری شاخی، پوما، كۆجەر ، شێری ئەمەریكی، جۆرە گیاندارێكە لە بێڵە شێر دەچێت، نزیكەی (٢) مەتر درێژ دەبێت.
كوجرات - كركدية - وردة الصين	Karkade = African mallow = Red sorrel = Rosella = Rama	كوجەرات، ترشۆكەی سوور، ڕووەكێكە گەڵاكەی سوورە دەكرێت بە چای، لە هندستان دەڕوێنرێت.
كوخ	Hut = Cot = cottage	زنج،قوخ،قوخنە،كۆختە،كوخیتە،كۆزیت،چاتۆل،كونج،قونجك،پینگ، كولبە.
كوخر - سنوت - حزا - شبت - زوفر	Anet = dill	شویت، گیایەكی ساڵانەی بۆنخۆشە وەكوو بەهارات.
كود - نيالة - مرامري	Kudo = Koodoo	كوودوو،جۆرێكە لە مانگا كێوی گەورەو سوورە، هێڵی سپی پێوەیە، نێرەكەی دوو شاخی گەورەی مارپێچی هەیە، لە سودان دەژی.
كوداك	Kodack	كۆداك،كامێرای دەستی.
كودايين - كودئين - كودين	Codeine = Codein = methyl morphine	كۆدایین،مەسیل مۆرفین، مادەیەكی نیمچە قڵیەیی بێ هۆشكەرە، بە شێوەی بلووری یان تۆزی سپی یان بێ ڕەنگ هەیە لە هەوادا شێ وەردەگرێت(یەق دەكاتەوە) ڕووناكی كاری تێ دەكات كەمێك لە ئاودا دەتوێتەوە بەڵام بە باشی لە ئەلكهول و كلۆرۆفۆرمدا دەتوێتەوە لە تلیاك دەردەهێنرێت زۆر بەكارهێنانی دەبێتە هۆی خوو، لە مەیانی پزیشكیدا بۆ دەرمان وەك بۆ دەرمانی كۆكە بەكاردێت، یاسای كیمیای $C_{18}H_{21}NO_3H_2O$.
كودري - كدرية	Corduroy	كودرەی ، قوماشێكی لۆكەی قایمی ریشووە دارە.
كودشيا	Godetia	(گۆدشیا)، گوڵە ئەتڵەس، جۆرە گوڵێكە.

کودن	Hinny	ئێستر، هێستر، له ئەنجامی پەڕینی ئەسپ له ماکەر پەیدا دەبێت.
کودوبار	Codopar	کۆدۆپار. دەرمانی کەمکردنەوەی ئێشوو ئازاری سەرئێشەو دەمار.
کور	Forge = hearth	کورە، کیرەه، وەکوو کورەی ئاسنگەر.
کوراسو	Curacoo	کوراسۆ، کوراکاو، جۆرێکە لەمەی به توێکڵی پرتەقاڵی ووشکی بۆن خۆش دەکرێت.
C.R.D کورایزة	Coryza	قرنەقاز، نەخۆشییەکه وەکو هەڵامەت تووشی باڵنده دەبێت.
کورار	Curare = Curari	کواری، جۆره ژەهرێکه، ڕێسینییه لـه ڕووەك دەردەهێـنرێ لـه ناوچـه ئیستیوائیەکاندا ، هیندییـەکانی ئـەمریکای باشـووری تـیری (سهم) پـێ ژەهراوی دەکەن، له مەیانی پزیشکیێدا بۆ خاوکردنەوەی ماسولکه بەکار دەهێنرێت.
کوارس	Curassow	کوراسـۆ، باڵندەیـەکی گەورەیـه لـه کۆمەڵـەی مریشـك لـه ئەمـەریکای باشووریدا دەژی.
کوربانجیل	Corbangil	کۆربانجیل، دەرمانێکه بۆ چارەکردنی نەخۆشی سنگه کوژی به شێوەی حەب هەیه.
کورتاج	Cure Tlage	کورتاج،گولبنك بڕین، کڕاندنی مناڵدان له ئافرەتدا.
کورتین	Cortin	کۆرتـین،دەردراوی توێکڵـی لـووی ئـەدرینال چـەند کارکـەرێکی یـان هۆرمۆنێکی چالاکی تیادایه وەکوو کۆرتیزۆن.
کورتیزون - کیمیستین	Cortisone = Kemicetine	کۆرتیزون، هۆرمۆنێکـه یـان دەرمانێکـه بـۆ چـارەکردنی ڕۆماتیزمـه یـان نەخۆشی ئەدیسۆن له لایەن توێکڵی لووی ئەدرینالینەوه دەردەدرێت.
کورتیزول	Cortisol	کۆرتیزول.
کورثل	Patrinia	پاترینیا، گیایەکی دەشتەکیو رازاندنەوەیه بەرەکەی هێلکەیییه.
کورجاتوفیوم - رزرفوردیوم		)راجع کرجاتوفیوم(توخمێکی کانزاییه له ساڵی ١٩٦٨ دا دۆزراوەتەوه.
کوردیت	Cordite	کوردایـت، مادەیـەکی تەقەمەنییه تێکـەڵاوه لـه ٥٨٪ نیترۆگلیسـرین، ٣٧٪ لۆکـەی بـاروت،٥٪ لـه هێلمـی مـەعدەنی ، دەکرێتـه بۆمبـاوه لـه شـێوەی پەتك(حبل) دا دروست دەکرێت.
کوردلین	Cordyline	کوردیلین، ڕووەکێکـی جوانه گەڵای سەوزو سوری هەیه بـۆ رازاندنـەوەی باخچەکان بەکاردێ.
کوردوبة	Cordoba	کۆردۆبا، یەکەی دراو له وڵاتی نیکاراگوا.
کورسیة	Corset = stays	سك بەند، کورسێ، بەرگێکه ئافرەت به کاری دەهێنێت بۆ بەستنی کەلەکەو سمت.
کوردون - شریط - قردون	Cordon = ribbon	قۆردۆن وەکوو قۆردۆنی سەعات ، شریت.
کورل الشمس - بلسون الشمس	Eurypyga	کۆرل، باڵندەیەکه به سەرو ملدا له مرواری دەچێت، به لەشدا له قەلەمون دەچێت ڕەنگینه ، به ڕەنگی زەردو ڕەشو سپیو قاوەییو گەنمیو سپی، چاوی سوره، لاقی زەرده له ئەمەریکای باشوور دەژی.
کورمة (کورم) - جعثن	Corm	قەدی ژێر زەوی، کۆرم،بریتییه له قەدی ڕووەك که له ژێر زەویدا دەئاوسێ بۆ هەڵگرتنی خواردەمەنی وه گۆیکەی پێوەیه وەکوو زەعفەران ، سەلکه پیاز.
کورنبراش	Cornbrash	کۆرنبراش، چینێکی کلسی دەنکۆڵەداره.
کورندم - کوراندم - یاقوت	Corundum	کورەنـدەم، ئەلـەمنیۆم ئۆکسـایدی (ئـەلومینا) بـێ ڕەنگـی ڕوون کـه بـۆ سـافکردنو ڕوشـاندنی کانزاکـان بـەکاردێت، هـەروەها جۆرێکـه لـه یاقوت،یاقوتی سوور.

كورون	Koruna	كۆرۆن، يەكەى دراوى چيكۆسلۆڤاكى.
كوروبين	Corubin	كۆرۆبين، ئۆكسيدى ئەلەمنيۆم پاشماوەى ئۆكسيدى ئەلەمنيۆم لە كردارى (تەرميت) دا.
كورنتين	Corontin	كۆرۆنتين، دەرمانێكە بۆفراوان كردنى بۆرى خوێنى دڵ بەكاردێت بە شێوەى حەب هەيە.
كورول	Curule	كوورووڵ، كورسىيەكى بێ پشتە قەد دەكرێت.
كورونيلا	Coronilla = scorpion senna	كۆرۆنيلا، گوڵبەندزكە، گيايەك يان دەوەنێكە لەبەر گوڵە جوانەكەى دەروێنرێت.
كوري	Kauri	كاورى، دەرختێكە لە كۆمەڵەى سنەوبەر، زەمقێكى لێ دەردەهێنرێت لە دروست كردنى وەرنيشدا بەكاردێت.
كوري	Curie	كورى، يەكەى پێوانەى گورجى چالاكى تيشكدانەوەكە بريتىيە لە شيبوونەوەى (٣ر٧ x $١٠^{١٠}$) گەرديلەى تيشكدەرەوە لە چركەيەكدا.
كوريدال		(راجع قبرية).
كوري		(راجع كلمة كاوري).
كوريدالين.	Corydaline	كۆريدالين، مادەيەكى ئەلكانى بلوورى بێ رەنگە لە رەگى رووەكى كۆريدال و كوژڵك دەردەهێنرێت.
كوريا - خوريا - زفن - مرض الرقص السنجي - رقص سانت وينس	Chorea St. Vituss dance	كۆريا، پشێوىيەكى دەمارىيە كرژبوون لە دەموچاوو پەلەكاندا پەيدا دەكات.
كوريفيا		جۆرێكە لە دارخورماى رازاندنەوە.
كوريوم(cm)	curium	كوريۆم، توخمێكى كيمياگەرىيە كێشى ئەتۆمىيەكەى (٢٤٣) ە ژمارەى ئەتۆمىيەكەى (٩٦)ە، كانزايەكى دەستكردە بەناوى زانايان (بيير مارى كورى). ناونراوە، ئەم توخمە لە ئەنجامى ئەوەوە پەيدا دەبێت كە ئەتۆكەى ئەلفا بگيرێتە توخمى بلوتونيوم.
كوريزا - زكام	Coryza	هەڵامەت، ئاوسان و سوتانەوەى پەردەى لووت.
كوريزمة	Chorizoma = tango plant	كۆريزۆما، گيايەك يان دەوەنێكى كشتوكاڵىيە بۆ رازاندنەوە.
كوز	Jug = Mug = tan kard	گۆزە، شەربە، كولێنە، سەوێل، پەرداخ، جام، گوزەو گلێنە، دەفرێكى لە قورى سوورەوەكراوە بۆ ئاو خواردنەوە.
كوز - قادوس	Noira scoop = bucket of water wheel	سەتڵى (پەقرەجى) جەنجەرى ئاو.
كوز صغير		گۆزەڵە، گۆزەڵەى بچوك.
كوز قدحي		سەوێل، پەرداخى گلێنە بۆ ئاو خواردنەوە.
كوز العسل -كوسا العسل - شمام العسل	Honey dew melon	كاڵەكى هەنگوينى ، كاڵەكێكە كرۆكەكەى سپى يان مەيلەو سەوزە توێكڵەكەى تەنك و سەوزى مەيلەو زەردە، تامەكەى خۆشە.
كوزكندم		(راجع كلمه جوز جندم)
كوز الصنوبر	Pine-cone = strobile	بەرى رووەك كە شێوەيەكى قوچەكى هەبێت وەكوو بەرى سنەوبەر.
كوزالذرة	Corncob	بەرى گەنمەشامى، كە شێوەيەكى قوچەكى هەيە.
كوزموغرافي - كوزموغرافيا	Cosmography	كۆزمۆگرافى، باسێكى گشتى گەردوونە زانستىيە كە باسى رواڵەت و پێكهاتى گشتى گەردون دەكات زانستىيەكانى ئەستێرەوانى و جيوگرافى و جيۆلۆجى دەگرێتەوە.

كوزموغرافي	Cosmographer	كۆزمۆگرافەر، گەردوون زان، زانا لە گەردووندا.
كوزمولوجي	Cosmologist	كۆزمۆلۆجیست، زانا لە مۆلۆجیدا.
كوزمولوجي - علم الكونيات	Cosmology	زانستی گەردون، لقێکە لە زانستی ئەستێرە شوناسی ، باسی بنەرەت و پێکهات و یاساکانی گەردون دەکات.
كوزموس - كوزميا - قسموس	Cosmos	كۆزمۆز، رووەکێکە گوڵی جوان دەگرێت.
كوزموترون - بيفاترون	Cosmotron	كۆزمۆترۆن، دەزگایەکە بۆ زۆر خێراکردنی پرۆتۆنەکان، بەمەش ئەو پرۆتۆنانە وزەیەکی ئەوتۆ پەیدا دەکەن کە لە ملیۆن ئەلیکترۆن فۆڵت زیاتر بێت.
كوزن	Doe	مێی فیلەکێژەو ئاسك، گە وەزنی مێ.
كوس - مثلث الرسم	Set sqare	سێ گۆشەی هێڵکێشان.
كوسا - كوسة - كوسي	Pumpkin = Vegetablemarrow	کولەکەی درێژکۆلە، رووەکێکی کشتوکاڵییە بەرەکەی لە خەیار دەچێت دەکرێت بە چێشت.
كوس النجار	Bavel	گۆنیا، گۆشەپێو.
كوسا الفرنجي - سكيوم	Chayote	چایۆت، کولەکەی ئەفرەنجی.
كوسج - قرش - كلب البحر	Shark = sturgen = sturgon	کۆسە، سەگەماسی(گوانو) سەگی دەریا، جۆرە ماسییەکە درندەیە ددانی وەك مشار وایە،گیانداری تری پێ لەت دەکات.
كوسي		ولاخی پەل کورت.
كوسيت - سليكا كثيفة	Coesite	کۆیسایت،سلیکای پتەو.
كوش - ناردين سنبلي	Plough mans spike nard	گیایەکی دەشتەکییە گەڵاکەی توکنە گوڵەکەی سپی یان ئەرخەوانی یان بنەوشەیی یان زەرد یان شینە، مادەیەکی ژەهری لێ دەردەهێنرێ بۆ قەڵاچۆکردنی مێروو ، جاران عەتر لە رەگەکەی دەردەهێنرا.
كوش - اسفاد - تراصع	To couple	بەسەراتسین، جوت گرتن، بە تایبەتی لە باڵندەدا.
كوشاد - جنطيانا	Gentian	گوشاد، رووەکێکی دەشتەکی و کشتوکاڵی و رازاندنەوەیەو پزیشکییە، لە رەگەکەی مادەیەکی تاڵ و مادەیەکی ترش و جۆرە رەنگێك دەردەهێنرێت، هەروەها لە رەگی هەندێکیان جۆرە شەکرێك دەردەهێنرێت.
كوشة - متكا	Couch	قەنەفە، قەرەوێڵە.
كوشنيل - قملة النبات	Cochineal	(راجع كلمه قرمزيه).
كوشية - هيشم	Kochia	گیایەکی گەڵا سەوزە لە پاییزدا. سور دەبێت گوڵەکەی وردە.
كوشية - مكنسية - ورد المكانس	Kochia	گوڵە گەسك.
كوع	Radius	چومرگە، چومشکە، پاژنەی لەپ، ئێسقانێکە لە باسکدا، لە پەنجە گەورەوە نزیکە.
كوع	Bend = sqruare-elbow	قۆڵی ئاودەست، ئامرازێکی تایبەتییە دەخرێتە ئاودەستەوە نایەڵێ گازی بۆگەن بێتە دەرەوە.
كوفية	Cigar flower = cuphea	کوفیا، رووەکی جگەرە، گیایەکە گوڵی گەورەی بنەوشەی دەگرێت رووەکێکی مەکسیکییە پەرەی گوڵەکەی لە جگەرە دەچێت.
كوفية	Silk head wrapper	چەفێ، چەفتە، سەرپۆش.
كوفينيت	Coffinite	کوفینایت، مەعدەنێکی یورانیومی سروشتییە رەنگەکەی رەشە، کێشی جۆرییەکەی (١و٥) بریسکەکەی ئەڵماسییە، دەنکۆڵەی ووردی تیایە، لەگەڵ مادەی ئەندامی و کانزلکانی تردا بە تێکەڵاویی هەیە، لە ناوچەی کلۆرادۆ یوتاو ئەریزۆنادا هەیە، کەرەستەیەکی خاوی یۆرانیۆمە، یاسای کیمیای: $U\,(sio_4)_{1-x}\,(oH)_{4x}$.

كوفيراين - تريكونيلين	Coffeariine = trigonelline	كۆفيراين، تريگۆنيلين، مادەيەكى تفتە لە تۆوى زۆربەى رووەكەكاندا. پەيدا دەبێت، بە شێوەى پوازكى بێ رەنگ هەيە لە ئاوو ئەلكهولدا دەتوێتەوە ، لە تۆوى رووەكەو دەنكى قاوە دەردەهێنرێت لە لێكۆڵینەوەى بايۆكيميابيدا بەكاردێت.
كوفيليت	Covellite = indigo Copper = Covelline	كۆفيليت، يەكێكە لە كەرەسە خاوەكانى مس بە شێوەى گۆگردیدى مس رەنگەكەى چويتى‌يە.
كوكا - كوكة	Coca = Spadic busch	كۆكا، دەوەنێكە قەدەكەى سپى‌يە گوڵەكەى وردەو زەردە، بەرەكەى سورە، گەڵاكـەى دواى ووشـك كردنـەوە مادەيـەكى ئەلكالـى سـڕكەرى لـێ دەردەهێنرێت پێى دەوترێت(كۆكايين).
كوكاتوو - ككتوة	Cockatoo	كۆكاتوو، جۆرێكە لە تووتى زۆر جوانە، دەتوانێت پۆپنەكەى بەرزو نزم بكاتەوە ، لە ناوچە گەرمو نيمچە گەرمەكاندا دەژى بەرو تۆوى درەخت دەخوات، توانايى ئەوەى هەيە كە لەسەر قاچێك بوەستێت و خواردەمەنى بە قاچەكەى ترى بگرێت، تواناى قسەكردنى هەيە.
كوكائين - كوكايين	CoCaine	كۆكاين، مادەيەكى نيمچە ئەلكالى‌يە، بە شێوەى بلورى بێ رەنگ يان سپى هەيە، يان بە شێوەى تۆزێكى سپى هەيە،كەمێك لە ئاودا دەتوێتەوە بەڵام لە ئەلكهول‌وئيثە رو كلۆرو فۆرمدا دەتوێتەوە ، ئاوێتەيەكە لە كاربۆن‌و ئۆكسجين‌و هيدروجين‌و نتروجين پێكهاتووە لە گەڵاى رووەكى كۆكا دەردەهێنرێ، بۆ بێهۆش كردن‌و سڕكردن بەكار دەهێنرێ چونكە كار دەكاتە سەر مێشك‌و دەبێتە هۆى گێژى‌و لەرزو ئيفليجى ، بەنگ كێشەكان حەزى لێ دەكەن، لە ناوچە گەرمەكانى ئەمريكاى باشوريدا هەيە ياساى كيميايى: $C_{17}H_{21}NO_4$.
كوكايينية - ادمان الكوكايين	Cocainism	كۆكاينێتى، خووگرتن بە بەكارهێنانى مادەى كۆكايينى بێ هۆش كەرەوە.
كوكابورا	KooKaburra	كۆكابۆرا، باڵندەيەكى ئوستورالى گەورەيە پێى دەوترێت (كەرى پێكەنين) چونكە خوێندنەكەى لە پێكەنين دەچێت.
كوب ثابت - نجم	Star	ئەستێرە، ئەستێرەى بێ روناكى تەنێكى ئاسمانى ساردى تاريكە بە دەورى خۆيدا دەسورێتەوە خۆى روناكى نيە بەڵام روناكى خۆر رەت دەكاتەوە.
كوكب سيار	Planet	پلانێت، هەسارە ئەستێرەى گەڕۆك، ئەستێرەى كاروان كەر، هەر ئەستێرەيەك كە بە دەورى خۆردا بسوڕێتەوە لەسەر سوڕگەيەكى تايبەتى.
كوكبان - بلانيتاريوم	Planetarium	پلانيتاريوم (١) دەزگايەكە جوڵەكانى خۆرو مانگ‌و ئەستێرەو هەسارەكان پيشان دەدات بە ئاراستەكردنى رووناكى بۆ ناو گومەزێك.(٢) ئەو گومەزەى يان بينايەى كە ئەو دەزگايەى تيادايە.
كوكبة - صورة سماوية	Constellation	كۆئەستێرە، كۆمەڵە ئەستێرەيەكى نەگەڕۆكە، شێوەيەكى سەيرى هەيە.
كوكبة الزرافة	Camelopard	كۆ ئەستێرەى ووشتر بەڵەك.
كوكبة الحمل (برج)	Aries	كۆ ئەستێرەى بەرخ.
كوكبة السهم	Sagitta	كۆ ئەستێرەى تير.
كوكبة الذئب	Lupus	كۆ ئەستێرەى گورگ.
كوكبة القيثارة - شلياق	Lyra	كۆ ئەستێرەى گيتار.
كوكبة الرامي (برج) - كوكبة القوس	Sagittarius	كۆ ئەستێرەى تير ئەنداز.
كوكبة السرطان(برج)	Cancer	كۆ ئەستێرەى قرژاڵ.

كوكبة قنطروس	Centaurus	کۆ ئەستێرەی سینتاورەس.
كوكبة النهر - كوكبة النهر الظيم	Eridanus	کۆ ئەستێرەی رووبار.
كوكبة العذراء	Virgo	کۆ ئەستێرەی کەنیشك.
كوكبة الشراع	Vela	کۆ ئەستێرەی چارۆکە.
كوكبة الدجاجة	Cygnus	کۆ ئەستێرەی مریشك.
كوكبة العقرب(برج)	Scorpius	کۆ ئەستێرەی دووپشك.
كوكبة المثلث	Triangulum	کۆ ئەستێرەی سێ گۆشە.
كوكبة الثور(برج)	Taurus	کۆ ئەستێرەی گا.
كوكبة - صورة سماوية	Constellation	کۆ ئەستێرە، کۆمەڵە ئەستێرە کۆمەڵە ئەستێرەیەکی ئەگەرۆکە شێوەیەکی سەیری هەبێت وەکوو شێوەی گیانەوەرەکان.
كوكبة العقاب - لو النسر الطائر	Aquilla = Aquila = eagle	کەلوی دال، کۆمەڵە ئەستێرەی دال.
كوكبة الأكليل الجنوبي	Corona Australis	کۆمەڵە ئەستێرەی گوڵبەندی باشووری.
كوكبة الحارس لو الراعي	Bootes = Bootis	کۆمەڵە ئەستێرەی پاسەوان یان شوان.
كوكبةالحمامة	Columba	کۆمەڵە ئەستێرەی کۆتر.
كوكبة الكلب الأكبر	Great dog = canis major	کۆمەڵە ئەستێرەی سەگە گەورە.
كوكبة الباطية(الكاس).	Crater	کۆمەڵە ئەستێرەی جام، کۆمەڵە ئەستێرەی کاسە.
كوكبة الكلب الأصغر	Canis minor	کۆمەڵە ئەستێرەی سەگە بچکۆلە.
كوكبة الجاثي	Her cules	کۆمەڵە ئەستێرەی هەرقل.
كوكبة الأكليل الشمالي	Corona borealis	کۆمەڵە ئەستێرەی گوڵبەندی باکور.
كوكبة قيفاوس لو الملتهب	Cepheu	کۆمەڵە ئەستێرەی پرتەکەر یان گرگرتوو یان سیفوس.
كوكبة الصليب الشمالي	Cross borealis	کۆمەڵە ئەستێرەی خاچی باکووری.
كوكبة الأوزة	Lyra = harp	کۆمەڵە ئەستێرەی قاز.
كوكبة الصليب الجنوبي	Cross australis	کۆمەڵە ئەستێرەی خاچی باشووری.
كوكبة الحواء	Ophiuchus	کۆمەڵە ئەستێرەی حەوا.
كوكبةالتنين	Dragon = draco	کۆمەڵە ئەستێرەی ئەژدیها.
كوكبة الجبار	Orion	کۆمەڵە ئەستێرەی مەزن.
كوكبة القيطس	Cetus	کۆمەڵە ئەستێرەی نەهەنگ.
كوكبة الدلفين	Delphinus	کۆمەڵە ئەستێررەی دەلفین، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی بچوکی باکورییە.
كوكبة النسر الواقع	Lyra	کۆمەڵە ئەستێرەی سیسارکی کەوتوو.
كوكبة الدب الأكبر - نبات نعش الكبرى	Great Bear = ursa Major = Cynosure	کۆمەڵە ئەستێرەی حەوتەوانەی گەورە یا وورچە گەورە ، چەند ئەستێرەیەکی ئەگەرۆکە لە بورجی وورچی گەورە.
كوكبة الدب الأصغر = نبات نعش الصغرى	Ursa minor	کۆمەڵە ئەستێرەی حەوتەوانەی بچوك یا ورچە بچکۆلە.
كوكبة الفرس الأعظم - كوكبة البراق.	Pegasus	کۆ ئەستێرەی بوراق، کۆ ئەستێرەی ئەسپی مەزن، کۆ ئەستێرەی ئەسپی باڵدار.
كوكبة الجوزاء - كوكبة التوامان(برج)	Gemini	کۆنە ئەستێرەی کەشکەشان، کۆ ئەستێرەی دوو جمگە.

كوكبة الاسد(برج)	Leo	كۆ ئەستێرەی شێر(بورجێكە).
كوكبة الأرنب	Lepus	كۆ ئەستێرەی كەروێشك.
كوكبة ذات الكرسي	Cassiopia = Cassiopea	كۆ ئەستێرەی كورسی دار.
كوكبة الميزان	Libra	كۆ ئەستێرەی تەرازوو(بورجێكە).
كوكبة الجدي	Capircorn	كۆ ئەستێرەی كارژۆلە.
كوكبة الحوت(برج)	Piscis	كۆ ئەستێرەی نەهەنگ.
كوكبة مفرغة الهواء	Antlia	كۆ ئەستێرەی باكەش.
كوكبة السفينة	Argo	كۆ ئەستێرەی پاپۆر.
كوكبة الأكليل الجنوبي	Corona-ausralis	كۆ ئەستێرەی گوڵبەندی باشووری.
كوكبة الدلو (برج)	Aquarius	كۆ ئەستێرەی دۆلكە.
كوكبة نجمية (برج)	Costellation	كۆمەڵە ئەستێرەیەكی جێگیر كە لە شێوەی گیاندار یان شتی تردا دەبینرێت وەكوو كۆمەڵەی ئەستێرەی ورچ یا هەرقل یا كەوانە هتد
كوكبة الورل = كوكبة العظاءة	Lacerta	كۆ ئەستێرەی بزن مژ(مارمێلكە).
كوكبة كلاب الصيد	The hunting dogs = canes Venatici	كۆ ئەستێرەی سەگی راو كۆمەڵە ئەستێرەیەكی نەگەڕۆكە لە بورجی سەگی راوی.
كوكبة وحيد القرن = كوكبة الكركدن .	Unicorn	ئەستێرەیەكی نەگەڕۆكە لە بورجی (یەك شاخە) واتە لە بورجی كەركەدەن.
كوكبة السبع اوالذئب	Lupus	كۆمەڵە ئەستێرەی شێر یان گورگ.
كوكبة فرساوس	Perseus	كۆ ئەستێرەی پێر سیوەس، بەناوی قارەمانێكی گریكیەوە.
كوكبة عملاقة	Giant stars = giant planets	كۆ ئەستێرە چەتەوڵەكان هەسارە چەتەوڵەكان وەكو (مشتەری ، زوحەل، ئورانۆس، نیبتۆن).
كوكب البحر = نجم البحر	Asterias = star fish	ئەستێرەی دەریا، گیاندارێكی دەریایی پێست دركاوییە، لەشەكەی بریتییە لە خەپلەیەكی (قرص) ناوەندیی واتە چەقی پێنج پەلی پێوەیە، گیاندارە نەرمۆڵەكان دەخوات.
كوكبية	Astrantia	ئەسترانتیا، دەوەنێكە گوڵەكەی لە ئەستێرە دەچێت بە رەنگی سپی یان پەمەیی، رەگەكەی دەرمانی رەوانی لێ دەردەهێنرێت.
كوك الله	Salt wort = salicornia	ئەسپۆن، دادەیەكی قلیەییە لە هەندێك رووەك دەردەهێنرێت بۆ جل شتن و دروست كردنی شووشە.
كوكة	Coca	كۆكا، درەختێكە كۆكایینی لێ دەردەهێنرێت.
كوكتيل مولوتوف	Molotov cocktail	كۆكێلی مۆلۆتۆف، بۆمبایەكی دەستییە بریتییە لە شووشەیەك پڕە لە شلەیەكی گڕ گرتوو.
كوكتيل ذري	Atomic cocktail	كۆكتێلی ئەتۆمی، مادەیەكی تیشك دەرەوەیە بە شێوەی دەرمانێك لە دەمەوە دەدرێت بەو كەسەی تووشی نەخۆشی شێرپەنجە بوە.
كۆكسيد الدواجن	Coccidiosis	كۆكسیدیۆسیس، كۆكسیدیا، نەخۆشییەكی درمی ترسناكە توشی باڵندە دەبێت وەك مریشك، پیسایەكەی خوێناوی دەبێت دەدات لە جگەرو ریخۆڵەی باڵندەكە بە هۆی گیاندارە سپۆرییەكانەوە دەبێت.

كوك، فحم الكوك	Coke	كۆك، خەڵووزی كۆك، بریتی‌یە لە پاشماوەی كرداری دڵۆپاندنی لەناوبردنی خەڵوزی قیریی یان پەترۆڵ، مادەیەكی كاربۆنی‌یە، جۆرە سەرەكی‌یەكەی ئەوە كە لە گەرم كردنی خەڵوزی قیری لەناو كورەی كۆكدا گەرم دەكرێت، یەك تەن لە خەڵوزەكە ٧و٠ تەن كۆك دەدات، لە ئامادەكردنی كەرەسەی خاوی ئاسن‌وگازی دەست كردا بەكار دێت، هەروەها لە ئامادەكردنی ئەلەمنیوم‌و فۆسفۆرو كاربیدی كالسیوم‌و سلیكۆندا بەكاردێت.
كوكل	Cockle	(كۆكل) گیاندارێكی نەرمۆڵەیە دوو لەپكەی هەیە لە شێوەی دڵ دان.
كوكونيز	CoCoonese	كۆكۆنیز، ئەنزیمێكی شیكەرەوەی پرۆتینی‌یە. لە مۆرانەی ئاوریشم دەردەهێنرێت لە ئەنزیمی تریپسین دەچێت.
كوكيا - ورد المكانس - كوشية مكنسية	Summer cypress = koehia = mock cypress	كوشیای گەسكی ، گوڵە گەسك ، گیا گەسك.
كول	Lazy	تەمەڵ.
كولا= جوزة الكولا - بذور الكولا - قهوة سودان	Cola = kola = muts = seeds = soudan = guru	كۆلا ، گوێزی كۆلا، تۆوی كۆلا ، قاوەی سودان ، گوورو ، ئاوێكی گازی‌یە دەخورێتەوە، مادەی كافائین‌و ثیوبرۆمینی تیادایە لە خۆر ئاوای ئەفەریقاو خۆرئاوای ئەندیزو هیندستاندا هەیە، شەربەتی سوكەڵەی لێ دروست دەكرێت.
كولاجين	Collagen	كۆلاجین، پرۆتینێكی ریشاڵی‌یە زۆربەی ریشاڵی سپی لە شانە بەستەرەكانی لەشی گیاندارو مرۆڤ پێك دەهێنرێت بە تایبەتی لە پێستداو ماسولكەو ژێیەكاندا بڵاوترینی پرۆتینە لە جیهانی گیانداراندا.، ئەو سرێشەی كە لە پێستەی گیاندار دروست دەكرێت هەتا ئێستاش وەكو مادەیەكی لكێنەر بەكاردێت، جۆری تایبەتی لە كۆلاجین هەیە كە لە دروست كردنی دەرمانی ئارایشتدا وەكو كرمێكی دەم‌و چاوو بۆ قژ بەكار دەهێنرێت هەروەها لەمەیانی دەرمان سازیداو هەروەها كۆلاجین دەكرێت بە جەلاتین.
كولان - بردي	Papyrus	بەردی ، تەركەی ئاویی، جۆرە روەكێكی ئاوی‌یە، لە قامیش دەچێت.
كولان - كاولين	Kaolin = porcelain clay	كائۆلین ، ئەو قورە سورەی كە گلێنەو فەخفوری لێ دروست دەكرێت.
كولان	American partridges	سوێسكەی ئەمەریكی ،باڵندەیەكە لە سوێسكە دەچێت دەنوكی چەماوەیە، باڵی خڕو كورتە، رەنگینە بە رەنگی سپی‌و زەردو خۆڵەمێشی‌و سوورو شین و رەش هەندێكیان سەری پانەو پەڕی پێوەیە.
كولارجول	Collargol	كۆلارگۆل ، مادەیەكی قاوەیی‌یە لە ٩٣٪ زیبوی تیادایە، گیرایەكی مڵ لە ئاودا پەیدا دەكات ، هەروەها ناوێكی بازرگانی بۆ زیبوی دڵ.
كولاكانث	Coela canth	(كۆیلاكانس)، جۆرەماسی‌یەكی دێرینە.
كولة - كولا	Cola nut tree = kola nut-tree	كۆلا درەختێكی ناوچە گەرمەكانە بەرەكەی پێ‌ی دەوترێت گوێزی كولا، مادەیەكی وریاكەرەوەی لێ دەردەهێنرێت. بۆ دڵ‌و ماسولكە، بەرەكەی (٢-١٠)بادەمی گورچیلەیی وشكی سوری مەیلەو سپی یا زەردی تیایە دەخورێت.
كولدن	Coldin	كۆڵدن ، دەرمانی ئەنفلۆنزاو تاو هەڵامەت بە شێوەی دەرزی هەیە.

کولستین	Colistin	کولیستین، دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت بەشێوەی دەرزی هەیە.
کولب	Choloepus	(کۆلۆپیەس) گیاندارێکە لە کۆمەڵەی تەمەڵ (کسلان) تیسکنە ڕەنگەکەی قاوەییە لەسەر درەخت دەژی.
کولشیسین - سورنجین - کولودیوید	Colchicine ($C_{22}H_{25}NO_6$)	کۆلچیسین ، مادەیەکی ئەلکالی کریستاڵیە لە ڕووەکی سورنجان دەردەهێنرێت، لە ئاوو ئەلکهولدا دەتوێتەوە، بە شێوەی تۆز یان بلووری زەرد هەیە ، بێ بۆنە زۆر ژەهرینە، خواردنی ٢٠و٠ گرام دەبێتە هۆی مردن لە دەرمان سازیدا بەکاردێت.
کولکانت	Colcannan	کۆلکانۆن، جۆرێکە لە خواردەمەنی لە پەتاتەو کەلەرم دروستدەکرێت.
کولبمیت - نیوبیت = تنتالایت	Columbite = niobite = tantalite $[(T_aC_e)_2O_6]$	کۆلەمبایت ، نیوبایت، تانتلایت، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی نایۆبیۆم تەنتالیۆمو ئاسنو مەنگەنیزی تیادایە لە مەدەغەشقەر هەیە ڕەنگەکەی ڕەشە.
کولمبیا	Columbia	کۆلەمبیا، ناوە بازرگانییەکەی کاربۆنی چالاك کراو، بە شێوەی خڕۆكو دەنکۆڵە هەیە، لە ٥و٠ ٦٪ خۆڵەمێش دەدات، لە پاڵاوتنی گازو دەمامکی گازدا بەکاردێت.
کولنز	Collins	کۆلینز، جۆرێکە لە مەی وەکوو بەفر بەستوویەتی.
کولنکیما - نسیج غروي	Collechyma	کۆلینکیما، شانەیەکە (ئەتەمێکە) لە چەند خانەیەکی درێژکۆلەی دیوار ئەستور لە سوچەکانی لەشی ڕوەکە باڵاکاندا.
کولومبیوم(cb) - نیوبیوم	Columbium	کولومبیوم، نایۆبیوم (Nb) کانزایەکە ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٤١) کێشی ئەتۆمییەکەی (٩٣) ڕەنگەکەی زیوییە، لە دارشتەی هەمەجۆرەدا بەکاردێت.
کولونیا - قولونیا	Cologne	قۆلۆنیا ، قۆڵەنیا ، بۆنێکی خۆشە بە زۆری دوای ریش تاشین بەکاردێت.
کولوني	Colonic	کۆلۆنی، هەرشتێك پەیوەندی بە ریخۆڵەی کۆلۆنەوە (ریخۆڵە ئەستورە) هەبێت.
کولومتر - فولتامتر	Coulometer = Voltameter	کۆلۆمەتر ، ڤۆلتامەتر، دەزگایەکی شوشەییان کانزاییە، بۆ شیکردنەوەی ئاو ، بە تەوژمی کارەبا بۆ ئۆکسجینو هایدرۆجین.
کولومب = کولوم	Coulomb	کۆلۆمب ، کۆلۆم، یەکەی پێوانەی بڕی کارەبایەکە تێپەڕ دەبێ لە ماوەی چرکەیەکدا بە گەیێنەرێکدا (موصل) کە بەرهەڵستییەکەی یەك (ئۆم) بێتو ئەرکی کارەباییەکەی یەك ڤۆڵت بێت هەر (٩٦٥٠٠) کۆلۆم دەکاتە یەك فارادی.
کولودیون	Collodn	کۆلۆدیون ، بریتییە لە گیراوەی نیترۆ سلیلۆز لە ئیثە رو ئەلکهولدا، شلەیەکی بێ ڕەنگو لینجە لە لۆکە دروست دەکرێت ، بۆ نەشتەرگەری بەکار دەهێنرێت، چونکە پەردەیەکی ڕۆنی دژی ئاو بەجێ دەهێڵێ لەسەر برین.
کولوت	Culottes	کۆلۆتس، جلێکی ژنانەیە بریتییە لە تەنورەیەك لە شێوەی پانتۆڵدا دوورراوە.
کولي	Cooly = Coolie	کرێکاری (حەماڵی) ئەشارەزا.
کولي	Coly	(کۆلی) کۆمەڵە باڵندەیەکە لە ناوەڕاستی ئەفەریقادا دەژی.
کولي - جدول	Coulee	جۆگە ، ڕووبارێکی بچووك، شیوێکی لێژ.
کولي	Collie	کۆلی ، سەگێکی سکوتلەندی کەتەیە، بۆ پاسەوانی مەڕو ماڵات بەکاردێت.
کولیسنثین	Colocyn thin	کولوسینثین، مادەیەکی تاڵە لە کوژاڵکدا هەیە.
کولینجیت (فوسجین)	Collingate phosgene	کولینجیت، فۆسجین، گازێکی ژەهرینە لە کارلێکی یەکەم ئۆکسیدی کاربۆنو گازی کلۆر پێك هاتووە.

کولین	Choline	کۆلین، مادەیەکی شلی تفتە لە ڤیتامین (ب) دا هەیە، یەکێکە لە پێکهێنەرە سەرەکی‌یەکانی چەوری‌یەکان بە تایبەتی لە جگەردا هەیە، بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی‌یەکانی جگەر بەکار دەهێنرێت، لە زەردێنەی هێلکەو گورچیلەو جگەر و دڵو دانەوێڵەو سەوزەدا هەیە، لە هەموو خانەکانی لەشدا هەیە.
کولیس کوالیس	Slips- of slage	پەردەی شانۆ.
کولیرا - هبفة - الهواء الأصفر	Cholera	کۆلێرا ، رەشە ، رشانەوە، چاوەقوڵێ نەخۆشی‌یەکە لە گەدەو ریخۆڵەدا دەبێت رشانەوەو ژانە سكو سك چونی لەگەڵدایە.
کولیماتور - میزاء - مسددة	Collimator	کۆلیماتۆر، ئامرازێکە بۆ پەیداکردنی تیشکی تەریبی وەکو تیشکی رووناکی، واتە ئاراستەکردنی تیشك.
کولیمنیت	Colemanite	کۆلیمانایت،یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی توخمی بۆرۆن بریتی‌یە لە بۆراتی کالیسیوم کێشی جۆری ٢٦و٢ ٤٨و٢ هەندێك جار لە جیاتی ترشی بۆریك لە دروست کردنی ریشاڵی شووشەدا بەکاردێت لە تورکیا دەردەهێنرێت لە ساڵی (١٩٦٥) وە بە بڕی زۆر دەنێرێت بۆ وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکاو بەربەرەکانی ئەو (B_2O_3) دەکات کە لەو ناوچەیەدا لە مەعدەنی کێرنایت (kernite) دەهێنرێتە بەرهەم یاسای کیمیایی $Ca_2B_6 5H_2o$ بێ رەنگ ، سپی یان خۆڵەمێشی‌یە.
کولیستمیة	Cholesteremia	کولیستریمیا، زۆربوونی کۆلسترۆلی خوێن.
کولینسك	Kolinsky	کۆلینسکی، گیانداری بانبانکەی (نمس) مشکی خورمای ئاسیایی.
کولیوس	Flamenettle = coleus	کۆلیۆس ، گوڵەکاڵا، رووەکێکە گەڵای زۆر جوانی هەیە بە رەنگی قاوەیی‌و ئەرخەوانی یان سەوزو رەش‌و سوورن یان زەردو قاوەیی‌و سەوز بۆ رازاندنەوەی ناوماڵ بەکاردێت.
کولیسترول	Cholesterol ($C_{27}H_{54}oH$)	کۆلیستیرۆڵ ، مادەیەکی سپی رەقی کریستاڵی‌یە، لە چەوریدا دەتوێتەوە، لە شانەی دەماری‌و زراو خوێن‌و پرۆڤیتامین (D3)و زەردێنەی هێلکەدا هەیە بەردی زراوی لێ دروس دەبێت، پزیشکەکان لەو باوەڕەدان کە بەرزبوونەوەی رێژەکەی دەبێتە هۆی رەق بوونی خوێنبەرو بەرزبوونەوەی پەستانی خوێن.
کولیرا الدجاج هبضة الطیر	Cholera of poulty = chicken cholera = fowl cholera	رشانەوەی مریشك ، کۆلێرای مریشك.نەخۆشی‌یەکی درمی ترسناکە ، توشی باڵندە دەبێت، وەکوو مریشك و کۆترو قازو مراوی ، لوتی ئاو دەکات‌و ریقنەکەی شلەیەکی زەردی یان مەیلەو سەوزە یان خوێناوی بێت.
کومباین	Combine	مەکینەی دروێنەو گێرەکردن.
کومبوت	Compote	کۆمپۆت، میوەیەکە لە شەکردا کوڵێنرابێت. بە رێگەیەکی ئەوتۆ کە شێوەکەی پارێزراوبێت.
کومبرادور	Comprador	کۆمپرادۆر، راوێژکار.
کومة - کؤم - رکم	Heap = pile	کەڵەك ، بەستەك، کۆمەڵە.
کومة حرارية - ترموبیل	Thermopile	ثێرموپیل ، ئامرازێکە راستەوخۆ ووزەی گەرمی دەگۆڕێت بۆ ووزەی کارەبایی.
کومة قش	Haycock	کۆمەڵە کا ، خەرمانەکا.
کومة الحبوب	Heap of wheat	جێز ، کۆمەڵە گەنم.
کومرونة - سرابية	Tonka bean tree = coumar oune	کۆمارۆنا، درەختێکی گەورە بەرەکەی لە شەمامە دەچێت بە ریشاڵ داپۆشراوە، رەنگەکەی قاوەیی‌یە، کاکڵەی وشك‌و زەردە. لە تۆوەکەی عەتری (کۆمارین) دەردەهێنرێت.

کومارین	Coumarin	کۆمارین، مادەیەکی سپی کریستاڵی بۆن خۆشە لە درەختی (کۆمارۆنا) دەردەهێنرێت، دەکرێتە جگەرەوە بۆنی خۆش دەکات، واتە لە دروست کردنی عەتردا بەکاردێت.
کومرون - کومارون	Coumarone	کۆمارۆن، ئاوێتەیەکە لە دروست کردنی وەرنیش و مەرەکەبی چاپدا بەکاردێت.
کومل	Kiimmel	کیمیل، جۆرێکە لە مەی.
کومن	Commun	کۆمەن، کەروێشکی ئەورووپی.
کومودینو	Bedside table	کۆمودین ، مێزێکی بچووکە لە ژووری نوستندا شتوومەکی لەسەر دادەنرێت.
کومیس - قمز	Koumiss = kumiss	کۆمیس ، جۆرێکە لە مەی یان شەربەتێکە لە شیری وڵاخ دروست دەکرێت لە لایەن هۆزەکانی ناوەرستی ئاسیادا بەکار دەهێنرێ.
کومیسیون - عمولة - سمسرة	Commission	قومیسیون ، دەلالی.
کومیدیا - ملهاة	Comedy	کۆمێدی، شانۆگەرییەك بە پێکەنینەوە.
کومیدي - هزلي	Comedic	هەرشتێك پەیوەندی بە پێکەنینەوە هەبێت.
کون	Cosmos = universe	گەردون، خوستان، ئەو تەنانەی کە جیهانیان لێ پێکهاتووە، زۆربەی گەردوون لە بلیونێك گالاکسی پێك هاتووەو هەر گالاکسییەك لە (٢٠٠ ٥٠٠) بلیون ئەستێرەیە، تەمەنی گەردوون بە (٦-٢٠) بلیون ساڵ مەزەندە دەکرێت.
کون متمدد	Expanding universe	گەردونی کشاو، تیوری یەکە دەقەکەی دەڵێت: گالاکسییەکان (مجرات) هەمیشەو بە خێراییەکی زۆر لە یەکتری و لە خڕۆکی زەوی دوور دەکەونەوە.
کونتور - خط المناسیب	Contour	(کۆنتۆر) ئەو هێڵەی کە نیشانە تۆلۆگرافی یەکانی ناوچەیەك لەسەر نەخشە (خریطة) یان نموونەی خڕۆکی زەوی پیشان دەدات.
کونت - لقب شرف - نبیل اوروبي	Count	کۆنت، گەورە پیاوی ئەورووپی.
کونتیسة - نبیلة اوروبیة	Countess	کۆنتیست ، نازناوی ژنی کۆنت.
کونج	Hobby	هەلەکە ، تورمتە، جۆرە هەڵۆیەکی بەڵەکە پێ دەگرێت چۆلەکەو مێرو دەخوات.
کونجلومیرات - مد ملکات	Conglo merate	کۆنگلۆ میرات، کەڤرە تێکەڵە ، کەڤرە ترخێنە، کەڤرێکە لە پارچەی هەمەجۆری (هەمە سەرچاوەی) تۆپەڵ بووی وەکوو لەو زیخ و چەو پێك هاتووە.
کونجیولین	Conchiulin	کۆنچیۆلین، مادەیەکی سروشتی بەستەرە لە پێکهاتی کاربۆناتی کالسیۆمی مرواریدا.
کوندور - کندر	Condor	کۆندۆر ، جۆرە سیسارکێکی گەورەیە.
کوند کتور - موصل	Conductor	گەیێنەری هێزی کارەباو گەرمی.
کوندریت	Chondrite	کۆندرایت، بەردێکە لە ئەستێرەی کشاوەوە دەکەوێتە خوارەوە، شووشە، کەمێك ئاسن و نیکلی تێدایە.
کونزیت	Kunzite = spodumene = triphane	کونزایت ، سپۆدیومین ، ترایفێن، بەردێکی بە نرخە بریتییە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆم و لیثومی لە بەردی گرانیتدا هەیە رەنگەکەی سەوز یان لەیلاقیە.
کونجنکتین	Conjunctin	(کونجەنکتین) ، جۆرێکە لە قەترەی چاو..
کونستانتان	Constantan	(کۆنستانتان) ، دارشتەیەکە لە ٤٥٪ نیکل و لە ٥٥٪ مسی تیایە، تەل بەرهەڵستی تەوژمی کارەبای لێ دروست دەکرێت.

كونستوغة	Conestoga	كۆنستۆگا، کالیسکەیەکی گەورەیە، بۆ بارگواستنەوە، شەش وولاغی پێوەیە.
كونسوتينة	Conecrtina	کۆنسێرتینا ، جۆرێکە لە ئامرازی مۆسیقای ئۆکۆردیۆن.
كونشيرتينو	Concertino	کوشێرتینۆ، کۆنشێرتۆیەکی کورت،
كۆنشرتو	Concerto	کۆنشێرتۆ، ئاوازێکە بە ئامرازێکی مۆسیقی یان زیاتر لەگەڵ ئۆرکسترا لێ دەدرێت.
كونغا	Conga	کۆنگا، تەپڵێکی درێژو تەسکە. بە هەردوو دەست لێ دەدرێت.
كۆنكريت	Concrete	کونکریت، تێکەڵاوی چیمەنتۆو لمو ئاو بۆ ناو فەرش و سەربانی خانو، لە بیناسازیدا بەکاردێت، هەندێ جار شیش بەندی ئاسنیشی تێ دەکرێت بۆ دارشتنی سەربانی بینا.
كونكورد		کۆنکورد، جۆرە فڕۆکەیەکی تازەیە زۆر خێرایە خێرایەکەی لە خێرای دەنگ زیاترە.
كوني	Cosmic	گەردونی ، هەر شتێك پەیوەندی بە گەردونەوە هەبێت.
كوني - وبر - زلم - بيكة	Coney = cony = pika = Hyrax	کونی، کەروێشکی ئەوروپی ، گیاندارێکی شیردەرە لاقەکانی ئەستورن تواناى ئەوەى هەیە کە خۆی بە بەردەوە بنوسێنێت.
كونية - جنفاض - حنيش	Canvas	گوێنی ، تەلیس
كونيلة	Cunila = Dittang = Stone = Mint	نەعنای بەرد، گیایەکی دەشتەکی پزیشکیە گەڵاکەی بۆنخۆشە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە.
كونياك - كنياك	Cognac brandy	قونیاغ، جۆرێکە لە مەی ، سەرخۆش کەرە.
كونكان	Conquian	کۆنکان، کۆنکەن جۆرێکە لە یاری بە کاغەز دەکرێت.
كومي	Black Winged kite	کۆلارەی باڵ ڕەش، جۆرێکە لە هەڵۆ.
كوهينور - جبل النور	Kohinoor	کۆهینۆر، کێوی ڕووناکی، پارچە ئەڵماسێکی گەورەیە لە هیندستان دۆزراوەتەوەو خراوەتە نێوان گەوهەرەکانی تاجی بەریتانییەوە.
كؤوس	Calices	کاسەکان
كؤوس الكلية	Renal Calices = calyces renales	کاسەکانی گورچیلە، ئەندامن لەناو گورچیلەدا.
كوي - كي	Cauterization	چزاندن، داخ کردن، برژاندنەوە، قرچاندن ، سوتاندن ، ئوتوکردن.
كوي الملابس	To iron Clothes	لە ئوتودان ، بۆ جلو بەرگ.
كوي - وسم بالمكواة	To brand	خاڵ کوتان لەسەر دەمو چاو.
كويثيت - جويثيت - خويثيت	Goethite	گۆیثایت ، مەعدەنێکە بریتییە لە ئۆکسیدی ئاسنی ئاوی ، ڕەنگەکەی قاوەیی‌یەکی تێر، بەرەو قاوەیی مەیلەو زەردە، کەرەسەیەکی خاوی گرنگی ئاسنە.
كويـزرات - اشباه النجوم = المصادر الراديوية شبه النجمية	Ouasars = stellar radio	گوێزەرەکان ، گوازەرەکان ، نیمچە ئەستێرەکان، کۆمەڵێکن لە تەنی ئاسمانی ، بریتین لە سەرچاوەیەکی بەهێز بۆ تیشکی ڕادیۆیی ، زۆر دوورن واتەوان لە ئاخی گەردووندا.
كويس	Calycle = Caliculus	کاسۆکە ، کاسەیەکی بچوك.
كويلة - دسار	Dowel	پارچە تەختە کە شتومەکی لێ دروست بکرێت.
كوينتيلون - مليون تريليون	Quintillion	کوینتیلیۆن، ملیۆن تریلیۆن، - ٠٠٠ ر ٠٠٠ ر ٠٠٠ ر ٠٠٠ ر ٠٠٠ ر ١٠٠٠.
كوينيدين	Quinidine	کوینیدین جۆرێکە لە دەرمانی نەخۆشی دڵ بە شێوەی حەب هەیە.

كويكبـــات صغـــيرة - نجيمات = كويكب	Minor planets = Asteroids = planetoid	هەسارۆکە بچوکەکان ، بریتین لە هەزارەها تەنی ئاسمانی بە دەوری خۆردا دەسورێنەوە ، بە تایبەتی لە نێوان خولگەی هەسارەی (مەریخ و مشتری) دا پێکهاتی زۆربەیان کەمژی‌یە (صخری) و هەندێکیان ئاسنیان تیادایە، تیرەکەی لە هەشت کم کەمترەو تیاشیاندا هەیە تیرەکەیان لە ١٥٠ کم زیاترە گەورەترینیان دوانن سیریس (ceres) کە تیرەکەی ٩٩٢ کم پالاس (pallas) تیرەکەی ٥٠٤ کم تەنیا ئەستێرۆکەی (ڤیستا) بەچاو دەبینرێت زاناکان وای مەزەندە دەکەن کە ئەم ئەستێرۆکانە لە ئەنجامی تەقینەوەی هەسارەیەکەوە پەیدابوون.
كهانة - عرافة	Soothsaying	فاڵچێتی ، دەست خوێندنەوە.
كهربة - تكهرب	Electrification	کارەباندن ، کارەباوی کردن، کارەباویی بوون.
كهر ضوئي - كهربائي ضوئي	Photo elecric	کەهرو رووناکی ، کارەبایی رووناکی فۆتۆ ئەلکتریك.
كي - كوي	Causterization = Buring	داخ کردن، ئوتوکردن، برژاندنەوە.
كي - وسم	Brand	داخ کردن.
كي كيمياوي	Chemical causterization	داخ کردن بە مادەی کیمیایی.
كي كهربائي	Eiectro causterization	داخکردن بە کارەبا.
كيان - طبيعة	Nature	سرووشت.
كيان	Being	بوون، قەوارە.
كياسة - عقل	Intelligence = wisdom	زیرەکی، زرنگی، ژیری، وورییایی.
كياني	Autologous	قەوارەیی، بینەوەری.
كيال	Measurer	پێوەر ، قەپانچی.
كياك	Kayak	بەلەمێکە لە پێستە دروست کراوە هۆزی ئەسکیمۆ بەکاری دەهێنێت.
كيانيت - دايستين	Kyanite = Disthene	کیانایت، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆم بە شێوەی کریستاڵی شین، لە دروست کردنی مادەی دژی خوران و گەرمییدا بەکاردێت.
كيبو - نوتريا	Coypu = nutria	کویپور ، نیوتریا ، گیاندارێکی قرتێنەرە لە مشك دەچێت، لە ئەمەریکای باشورییدا بە شێوەیەکی دەستەکی دەژی ، بەڵام ئێستاکە لەبەر فەروە بە نرخەکەی زۆری لێ پەروەردە دەکەن.
كيبون - جيبون - جبون = اونكو	Gibbon	گیبۆن ، مەیمونێکی سوکەڵەی بێ کلکی باڵ درێژە لە هیندستانی خۆرهەڵات دەژی گەلێك جۆری هەیە.
كيبراشو - كبراش	Quebracho	کیبراشو ، کیبراکۆ ، درەختێکە لە بەشی خوارەوەی ئەمەریکای باشورییدا دەروێت لە ئەرجەنتین و شیلیدا دەروێت. تەختەکەی رەقە تەختەو گەفەکەی مادەیەکیان لێ دەردەهێنرێت بۆ دەباخ کردنی پێستە، هەروەها دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی تەنگە نەفەسی ، بۆ بەهێزکردن.
كيبس - كبوش هجرس	Cebus = Capuchin	کابوشین مەیمونێکی لوت پانی بچوکی کلك درێژە.
كيتون - خيتون	Ketone	کیتۆن ، ئاوێتەیەکی ئۆرگانێکی بەکارە رەنگی کاربۆنیلی تیایە وەکوو (ئەسیتۆن).
كيتون - خيتون	Chiton	چیتۆن، گیاندارێکی نەرمی قاقڵەدارە بە بەردەوە دەنوسێت.
كيتين - كايتين	Chitin	کایتین ، دەردراوێکی رەقە پەیکەری دەرەوەی هەندێك گیانداری بێ جومگەی لێ پێك هاتووە وەکوو رۆبیان بۆ پاراستنی لەشە نەرمەکەی.

كيت - كيتو	Ket = keto	كيتـا ، كيتـۆ ، پێشـگرێكە بـە مانـای مـادەی كيتـۆن كـە ئاوێتەيـەكی كيمياييیە.
كيتورية	Ketosis	كيتۆسيس، زيادبونێكی نائاسايی لە بڕی مادەی كيتۆن لە لەشدا وەكو لە كاتی نەخۆشی شەكرەدا.
كيثر	Polymer	پۆليمەر، ئاوێتەيەكی كيميايیيە لە چەند بەشێكی لە يەكچوويەيدا دەبێت وەكو نايلۆن.
كيجلية - مشطورة	Cucumber tree	دارخـەيار ، درەختێكـی دەسـتەكیو رازاندنـەوەی ناوچـە گەرمەكانـە، كۆمەڵەكـەی بـە شـێوەی هێشـووە گوڵەكـەی گـەورەو جـوانو رەنگينـە، بەرەكەی لە خەيار دەچێت توونە ناخورێت.
كيدم	Wrasse	جۆرەماسيەكی رەنگينە گۆشتەكەی دەخورێت.
كير - منفاخ	Bellow forge	دەمگا، هەمانەی فوكردن. موشەدەمەی كورەی ئاسنگەر.
كيرون	Kiron	(كـيرۆن) ، دەرمانێكـە لـە چارەسـەركردنی سـوتانەوەی كۆنـە ئـەندامی هەناسەدانو ئەنفلۆنزادا بەكاردێت.
كيرنايت	Kernite	(كێرنايت) ، مەعدەنێكە بريتیيە لە سۆديۆمو بۆرۆنو ئۆكسجين بێ رەنگ يان سپیيە، كەرەسەيەكی خاوە بۆ ڕۆن و بۆراكس.
كيروسين - نفط ابيض	Kerosene	كيرۆسين، نەوتی سپی لە نەوتی خاو دەردەهێنرێت دەكرێتە چراو زۆپاوە.
كيرش	Kirsch wasser	شەرابی گێلاس.
كيزلجور	Kieselguhr	كـيزلجور ، جۆرێكـە لـەمادەی ديـاتوميت لـە ئاوێتـەی بەربەسـت كـەرو چيمـەنتۆی دژی ئـاگرو پيشەسـازی تەقەمـەنیو لاسـتيكو پلاسـتيك دا بەكاردێت.
كيس - فطن	Intelligent	ژیر ، زیرەك.
كيس - كياسة - عقل	Inte lligence	ژیریی.
كيس - جراب - خريطة	Bag	تورەكە.
كيس - كيس السفاد	Vesicle = Bursa copulatrix	راوك ، تورەكە ، كيسە ، تۆربە ، جەوال.
كيس - غرارة - زكيبة	Sack = sac	خەرار ، تورەكەی گەورە.
كيس - حوصلة	Cyst = pouch	تورەكە ، سيكلأنۆچكە.
كيـس البـوغ - كيس الخبيرات	Sporangium = theca	سپۆرانجيەم ، تورەكەی سپۆر، ئەو تورەكەی بەرەی كەسپۆرەكانی تيادايە لە رووەكە گوڵ داپۆسراوەكاندا.
كيس جلدي	Leather bag = pouch	تورەكەی چەرم ، تورەكەی پێستی.
كيس الحشية	Tick = case of matress	بەرگەدۆشەك
كيس الدراهم = كيس النقود	Purse = money bag	جزدان، كيسەی پارە ، تورەكەی پارە.
كيـس نفطـي - حويصلة منوية	Spermatocyst = Seminal Vesicle	تورەكەی سپێرم.
كيس مشيمي	Chorionic sac	
كيسي	Saccular	
كيس وجني	Cheek pouch	تورەكـەیی گۆنـايی ، تـوورەكـەی رووومـەتی ، توورەكەيەكـە لـە رووومـەتی مەيمونو گياندارە قرتێنەرەكاندا خواردەمەنی تيادا هەڵدەگرن.

كييس	Cyst	تورمكۆكه ، توورمكەيەكى بچووك.
كيس الحيامن	Spermsac	توورمكەى سپێرم.
كيس الجنيني - فوف	Embryosac	تورمكەى كۆرپەله.
كيس السفاد	Bursa Copulatrix	تورمكەى جووتكرتن ، وەكو له هەندێك گياندارا هەيه.
كيس الوسادة	Pillow case = pillow slip	بەرگه سەرين.
كيس اتجاه الريح - كيس الريح	Wind sack = wind cone	تورەكەى رێ رەوى با ، تورەكەى با ، تورەكەيەكى قوچه، دەكرێت به سەرى كۆلەكەيەكەوە بۆ پيشان دانى رێرەوى با بەكاردێت له فرۆكەخانەدا.
كيس العلف	Forage sack	عليجه، تورمكەى ئاليك، تورمكەى كاو جۆ.
كيس جلدي للماء - قربة الماء - زق	Water skin	جەوەنده، كونده ، جەوتك
كيس من الشعر	Sack	جەوال ، خەرار.
كيس الخض-كيس الممخضة	Churn	مەشكه ، بۆ ژەنينى ماست.
كيس التبغ	Tobacco pouch	كيسه تووتن، كيسەى تەماكۆ ، چاڵەى توتن.
كيس الدراهم	Purse	جزدان.
كيس جلدي لحفظ الأشياء و الأغذية		هيزه ، هەمانه، جاخ ، هەمبانك.
كيس الخصية - صفن	Testicle = strotum	تورمكەى كون، كيسەى كون.كونەرێله، پێستى كون.
كيس الدمع	Lacrimal sac = lacryocystis	توركەى فرمێسك، كيسەى فرمێسك.
كيس مائي (الأكياس المائية)	Echino Co Ccosis = echino coccus cyst	تورمكەى ئاوى، ئيكنيۆكۆكەس، جۆرێكه له كرمى شريتى وەكو هاوژيانێك (معايش)، واته لێرەدا مشەخۆر نىيە، له ريخۆڵەى گياندار گۆشتخۆرەكاندا دەژين، وەكو تورمكەيەكى ئاويى دەژى ، پەلامارى شانەكانى لەش به تايبەتى جگەرى گاو مانگاو مەڕو ماڵاتو بەرازو مرۆڤ دەدات و دەبێته كاركەرێك بۆ نەخۆشى ترسناك.
كيس خيطي	Nematocyst	توورمكەى دەزوولەيى (دەزوولەدار) تورمكەيەكه دەزوويەكى پێچراوەى تيادايه له كاتى شێرزەيى و مەترسيدا ئەو دەزووه دەردەپەرێت له لەشى هەندێ گياندارا هەيه.
كيس عصبي	Neural cyst	تورمكەى دمارىى.
كيس - تكيس	Cyst-	پاشگرێكه به ماناى تورمكه.
كيسي - مثاني	Cysti = Cysto = Cystic	پێشگرێكه به ماناى تورمكەيى.
كيس اللقاح	Pollen sac	تورمكەى هەڵاڵه (هەڵاڵەى گوڵ).
كيس اللس	Sting sac	تورمكەى گەستن، تورمكەى ژەهر، تورمكەى پێوەدان.
كيس اللسع	Egg sac = ovi sac	تورمكەى هێكه ، هێلكەدان.
كيس وريدي	Vein sac	تورمكەى خوێن هێنەر.
كيس هوائي	Air sac = air bladder	تورمكەى هەوا ، تورمكەى هەوايى.
كيس الصفراء = كيس المرارة	Gall bladder	تورمكەى زراوە ، تاڵاو زاره.
كيس الصوت	Vocal sac	تورمكەى دەنگ، تورمكەى دەنگ كردن له گياندارا وەكوو له بۆقدا.
كيس زلالي - كيس بروتيني	Buras = synovial = bursa = synovial cyst	تورمكەى پرۆتينى ، تورمكەيەكه پڕه له شلەيەكى لينج وە به تايبەتى له جومگەكاندا هەيه.

كيس العوم = كيس الغاز - كيس هوائي	Gas bladder = air bladder	تورەكەی سەر ئاو كەوتن، تەقڵی تۆقان، تورەكەیەكە لەناو سكی ماسی‌دا بۆ لەنگەركردن‌و بەرزو نزم بوونەوە لە ئاودا بەكاردێت، ئەم تورەكەیە وا لە كێشی جۆریی ماسی دەكات كە یەكسان بێت بە كێشی جۆریی ئاوەكە.
كيس دهني	Wen	
كيش غشائي	Cyst	تورەكەی پەردەیی
كيس المح	Yolk sac = Vitellicle	تورەكەی زەردێنەی هێلكە.
كيس زهمي - كيس دهني	Sebaciouscyst	تورەكەی چەوریی.
كيس سلكي	Nemato	تورەكەی كرمی، تورەكەیەكە لە كرمە باریكەكاندا پێوە دەدات.
كيس ليفي	cyst	تورەكەی ریشاڵی.
كيس	Ovariancyst	تورەكەی هێلكەدانی.
كيس	Ink sac	تورەكەی مەرەكەب ، لە گیانداری هەشت پێدا، (ئەختەبوت) هەیە.
كيس مفصلي		تورەكەی جومگەیی، تورەكەی جومگە.
كيس دهن الجفن = كلازيون	Chalazion	كلازیۆن، تورەكەی چەوری پێڵو.
كيس ديداني	Hydatid	تورەكەی كرمێن، تورەكەیەكی ئاودارە كرمی تیایە لە لەشی سەگ‌و گورگدا پەیدا دەبێت.
كيس البحر		تورەكەی دەریا، جۆرە گیاندارێكی دەریاییە.
كيسيات - حيوانات كيسية - جرابيات	Marsupialia	تورەكە دارەكان ، گیاندارە تورەكەدارەكان ، وەكو كەنگەر.
كيس الفحم	Coal sack	تورەكە خەڵوز ، پەڵە هەورێكی گەورەیە لە غاز یان تەپوتۆز ڕووناكی ئەستێرەكان دەمژێت وەكوو پەڵەیەكی رەش دەردەكەوێت لە كاكێشاندا.
كيس منوي	Sperm sac	توورەكەی سپێرم.
كيس المتك - المنوي - مئبر	Pollen sac	پۆزرك.توورەكەی هەڵاڵە، توورەكەی مادەی نێر، لە گوڵی رووەكدا.
كيس السلي	Amniotic sac = amnion	ئەو تورەكەیەی كە دەورووپشتی كۆرپەلە دەدات لە منداڵداندا.
كيس البذور	Seed sac	تۆو بەرە ، تورەكەیەكە تۆوی تێ دەكرێت بۆ چاندن.
كيس الراعي - قرملة - خرفق - خرد فارس	= capweed =	پەیكۆل ، تورەكە شوانە، پەیكولە ، گیایەكی دڕكاوییە گوڵێكی سپی دەگرێت.
كيس التين - غرارة	Sack of straw	رەشكە.
كيشة - نعرة	Embryo of animal	بێچوو ، بەرخۆڵە ، ئاولەمە، بێچووی گیاندار.
كيشوو	Cachou	كێشوو، حەبێكی شیرینە بۆ بۆنخۆش كردنی هەناسە بەكاردێت.
كيغ	Keg	كێگ، بەرمیلێكی بچووكە قەبارەكەی (٣٠) گاڵۆنە.
كيف - حال - كيفية	State = Condition	بار ، جۆنێتی.
كيفليكس	Keflex	(كیفلیكس) دەرمانێكە بە شێوەی گولاجە دژی میكرۆب بەكاردێت. بۆ چارەسەركردنی سوتانەوەی پێست‌و ددان‌و ئێسك‌و جومگەو ڕێبازی مێزو زاوزێ.
كيفلين	Kefline	كیفلین، دەرمانێكە دژی میكرۆب بەكاردێت بە شێوەی دەرزی هەیە.
كيفالين	Cephalin	سیفالین
كيفية - صورة	Manner = Mode = Fashion = form	شێوە.

كيفية - صفة - نوعية	Quality = Kind = Qualitative	چۆنێتی ، جۆرێتی.
كيف - كيف الحشيش	Hasheesh = bhang = kef	حەشیشە، کەیف ، بەنگ ، مادەیەکی بێ هۆش کەرە.
كيفي - نوعي	Qualitative	جۆریی ، چۆنێتیی.
كيك	Cake	کێك ، جۆرێکە لە خواردەمەنی.
كيك الكروم	Chrome Cake	کێکی کرۆم، کێکێکی خوێیی سەوزە (بریتی‌یە لە گۆگردانی سۆدیۆم). رێژەیەکی کەمی لە توخمی کرۆم تیادایە لە دروست کردنی کاغەزدا بەکاردێت.
كي كهربائي	Flecyro cautery	داخی کارەبایی ، داخ کردن بە کارەبا.
كيل معايرة	Gauging = measure = Drymeasure	پێوانە، پێوان ، تەغار ، پیڤان.
كيلة	Keel	کەشتی‌یەکە بنکەکەی تەختە بۆ گواستنەوەی خەڵوزی بەردین بەکاردێت.
كيلس	Cheilinus	کیلەس، ماسی‌یەکی دەریایی‌یە دەخورێت.
كيلة - ٢و١	Kila = Acorn = measure	کیلا ، ٥و١٦ کیلۆ.
كيلب	Kelp	کێلپ، (١) قەوزەی قاوەیی (٢) گیای دەریایی سوتاو کە مادەی یۆد (ئایودینی) لێ دەردەهێنرێت ، رەنگەکەی سورە.
كليو	Kilo	کیلۆ ، هەزار ، (10^3)
كيلو جول	Kilo Joule	هەزار جول ، کیلۆ جوول.
كيلو كالوري - كيلو سعرة	Kilo Calori = Kilo Calorie kgCal	کیلۆ کالۆری ، کیلۆ گەرمۆکە ، هەزار کالۆری ، هەزار یەکەی پێوانی گەرمی ، بڕی ئەو گەرمی‌یەی کە پێویستە بۆ بەرزکردنەوەی (پتر کردنی) کیلۆ گرامێك لە ئاو ، یەك پلەی سەدی.
كيلوغرام	Kilo gram	کیلۆ گرام ، هەزار گرام، یەکەی پێوانی کێش، ٢/٢ پاوەند، ٣٣٧/٥ درهەم.
كيلو غرام متر	Kilo gram meter	کیلۆ گرام مەتر ، یەکەی پێوانی کار ، دەکاتە ئەو هێزەی کە پێویستە بۆ بەرزکردنەوەی کێشی کیلۆگرامێك بۆ ماوەی مەترێك.
كيلو فولت	Kilo Volt	کیلۆ ڤۆڵت ، هەزار ڤۆڵت (یەکەی هێزی جوڵێنەری کارەبایی).
كيلو واط	Kilo watt	کیلۆ وات ، هەزار یەکەی پێوانی بڕی کارەبا، یەکەی پێوانی توانای کارەبایی، ١٠٠٠ وات.
كيلو واط / ساعة	Kilo watt hour	کیلۆ وات کات ژمێر ، یەکەیەکی ووزە یان ئیشە دەکاتە بڕی ئەو ووزەیەی کە دەزگایەکی کارەبای لەیەك کات ژمێردا کاری دەکات.
كيلو سايكل	Kilo Cycle	کیلۆ سایکل ، کیلۆ خول ، بەکەیەکە دەکاتە (١٠٠٠) خول (دورە) بە تایبەتی لە یەك چرکەدا، لە کاتی پیشاندانی لەرەی (تردد) شەپۆلەکانی ئیستگەو دەنگدا ناوی دێت، یەك کیلۆ سایکل ئەکاتە ١/١٠٠٠ میکاسایکل.
كيلو طن	Kilo Ton	(١(هەزار تەن. (٢) هێزی تەقینەوەیەك کە یەکسانە بە هەزار تەن لە مادەی (تی ئێن تی).
كيلو لتر	Kilo liter	کیلۆ لەتر، هەزار لەتر ، هەزار لیترە، یەکەی پێوانەی قەبارە.
كيلو متر	Kilo meter = Km	کیلۆ مەتر ، هەزار مەتر، یەکەی ، پێوانی درێژی -١٠ هیکتۆمەتر، ١٠٩٣/٦ یاردە، ٦٢١٤ و. میل.
كيلوس	Chyle	کیلۆس، شلەیەکی سپی شیریە بریتی‌یە لە گوشراوی خواردەمەنی هەرس کراو لە ریخۆڵەی دوانزە گرێدا.

كيلون = قفل	Lock	قفل.
كيم	Kame	کەیم، گردۆڵکەیەکە لە رووباری سەهۆڵی یەوە پەیدا دەبێت.
كيمن	Cayman = Caiman	کایمەن، تیمساحی ئەمریکی، جۆرە تیمساحێکە لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکا دەژی.
كيمون	Kimono	کیمۆنۆ، کراسێکی فراوانی یەخە فراوانە.
كيموس	Chyme = Chymos	کیمۆس، شلەیەکی شیری خەستە بریتی‌یە لە خواردەمەنی هەرس کراو لە گەدەدا.
كيمونيت	Chemonite	کیمۆنایت، گیراوەیەکە لە هایدرۆکسیدی مس ١/٨٤٪ و سێ‌هەم ئۆکسیدی زەرنیق ١/٣٪ ئامۆنیا ٢/٨٪و سرکە ٥٠و٪ و ئاو بۆ پاراستنی تەختە.
كيموسين-رنين	Chymosin = Rennin	کیمۆسین، ئەو ئەنزیمەیە کە لە لووەکانی گەدەوە دەدرێت دەبێتە هۆی مەیینی شیر ، لە مەیدانی پزیشکی‌و دەرمان سازی‌و دروست کردنی پەنیردا بەکاردێت‌و دەکرێتە هەندێك خۆراکەوە.
كيموغراف	Kymograph	کیمۆگراف ، ئامرازی وێنەگری پاڵەپەستۆی خوێن، ئامرازی تۆمارکردنی جووڵە یان پەستان.
كيمورجي - كيمياء فنية - كيمارجيا - كيمورجيا	Chemurgy	کیمورجی ، لقێکی تازەیە لە زانستی کیمیا باسی پاشماوەی مادە کشتوکاڵی یەکان دەکات لە رووی بەکارهێنانیانەوە لە پیشەسازی‌دا.
كيمياء	Chemistry	کیمیا، زانستی خوێندنی مادەکان ، لە بابەت پێك هاتن‌و شی کردنەوەو سیفەت‌و سوودەکان‌و بەکارهێنانیانەوە.
كيميائية	Chemism	چالاکی کیمیایی.
كيمياء آثارية	Archeological chemistry	کیمیای ئاسەوار، کیمیای شوێنەوار بەشێکە لە کیمیا بە شیکردنەوە باسی ئەو مادانە دەکات کە لە شوێنەوارەکاندا دەدۆزرێتەوە، بە بەکارهێنانی ئامرازی شەبەنگ پێوو تیشکی ئێکسی ، هەروەها بۆ دەست نیشان کردنی تەمەنی ئەو مادانە.
كيمياء قديمة	Alchemy	ئەلْچیمی، کیمیای کۆن، پەیوەندی بە گۆڕینی هەندێك کانزای هەرزان بەهای وەکوو قورقوشمەوە هەیە، بۆ زێڕ هەر چەندە کیمیایەکی ئەفسانەیی بووە، لە دامەزراندنی زانستی کیمیای نوێدا ڕۆڵی هەبووە.
كيمياء غروية	Colloid Chemistry	کیمیای مادە مڵەکان، لقێکە لە زانستی فیزیایی باسی سیفەتی ئەو دیاردەی مادەیە دەکات کاتێك کە یەکێك یان زیاتر لە دووری‌یەکانی (ابعاد) لە نێوان (١) میلی مایکرۆن (نانۆمەتر) و یەك مایکرۆن (مایکرۆمەتر) دابێت.، لەبەر ئەوە زانستی‌یەکە هەر تەنۆکە ووردەکان ناگرێتەوە، بەڵکو ، فلیم و ریساڵ‌و کەف . هتد دەگرێتەوە، دەشێت پارچەکانی (ووردیلەکانی) Particles گازی یان شلە یان رەق بن، وەکوو : رەق/ گاز(ئیرۆسۆك) ، رەق / رەق ، شل / شل (هەمەڵشن) گاز/ شلە وەکو (کەف).
كيمياء كونية - علم كيمياء الكون	Cosmo Chemistry	کیمیای گەردوونی.
كيمياء اقتصادية	Chemical economics	کیمیای ئابوری، زانستی بەکارهێنانی بنەماکانی ئابووری پیشەسازی یانە لە دروست کردنی کەل‌و پەل کیمیایی‌دا.

كيمياء اشعائية - كيمياء شعاعية	Radio Chemistry	كيمياى تيشكى، لقێكه له زانستى كيميا باسى رەفتارى كيمياى ماده تيشك دەرەوەكان دەكات، كيمياى تيشك دانەوە.
كيمياء حيوية - كيمياء احيائية - كيمياء حياتية	Bio chemistry = bio logical Chemistry	كيمياى ژيان ، كيمياى زيندەگێتى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى كار لێك كردنى كيمياى دەكات له مادەى زيندوودا (واته له لەشى گياندارو رووەكدا) وەك پێك هێنانى خۆراك به يارمەتى رووناكى و خۆرو رۆڵى ئەنزيمەكان . هتد
كيمياء فراغية	Stereo chemistry	كيمياى بۆشايى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى پەيوەندى بۆشايى دەكات له نێوانى ئەو رەگە كيماى يانەى كه لەگەڵ ئەتۆمەكانى كاربۆندا يەكيان گرتووە.
كيمياء الخلايا	Cyto Chemistry	كيمياى خانەكانى لەش.
كيمياء فلكية	Astro chemistry	كيمياى ئەستێرەوانى بريتىيە له بەكارهێنانى (كارپێكردنى) ئەستێرەزانى تيشكى (مايكرۆوێڤا شەپەنگ پێوان) بۆ بڕياردان لەسەر بوونى مادەى كيمياى له هەورە گازىيەكانى بۆشايى نێوان ئەستێرەكاندا، هەروەها لەناو ئەستێرەكان خۆياندا ، ئەمەش له ئەنجامى لێكۆڵينەوە لەو روناكىيەى كه له خۆر يان ئەستێرەكانەوە دەردەپەڕێت.
كيمياء كهربائية - الكهروكيمياء	Electro chemistry	كيمياى كارەبايى ، لقێكه له كيميا باسى پەيدا كردنى كارەبا دەكات به رێگەيەكى كيميايى وه باسى ئەو گۆڕانه كيمياى يانه دەكات كه كارەبا پەيدايان دەكات.
كيمياء عضوية	Organic chemistry	كيمياى ئەندامى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى ئەو مادانه دەكات (واتا ئاوێتەكانى كاربۆن ، كه له لەشه ئەندام دارەكاندا (گياندارو روەك) پەيدا دەبن.
كيمياء غير عضوية - كيمياء لا عضوية		كيمياى نا ئەندامى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى ماده نائۆرگانيكيەكان دەكات (واتا توخمو ئاوێته نا كاربۆنيەكان).
كيمياء صناعية	Industrial chemistry = chemical industry	كيمياى پيشەسازى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى پەيوەندى كيمياو پيشەسازى دەكات.
كيمياء تحليلية	Analytical chemistry	كيمياى شى كردنەوەيى، لقێكه له كيميا پەيوەندى بەدەست نيشان كردنى جۆرى ئەو مادانەوەيە هەيه كه له ئاوێتەيەكدا هەن (شى كردنەوەى جۆريى)، هەروەها دۆزينەوەى رێژەى سەدى بڕى ئەو مادانەى لەو ئاوێتەيەدا هەن (شى كردنەوەى بڕى).
كيميا تركيبية	Synthetic Chemistry	كيمياى پێكهێنان.
كيمياء فيزياوية	Physical chemistry	كيمياى فيزيايى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى پەيوەندى نێوان زانستى كيمياو زانستى فيزيا دەكات
.كيميا نوويه	Nuclear Chemistry	كيمياى ناووكى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى ناووكى ئەتۆمى ماده دەكات.
كيمياء ضوئية	Photo Chemistry	فوتوكيمسترى ، كيمياى رووناكى، لقێكه له زانستى كيميا باسى كارى رووناكى دەكات بەسەر مادەكاندا، يان باسى كارى ووزەى تيشك دەكات له پێكهێنانى گۆڕينى كيمياىدا.
كيمياء ارضية	Geo Chemistry	جيوكيمسترى، كيمياى زەوى ، لقێكه له زانستى كيميا باسى مادەكانى زەوى دەكات.
كيمياء طبية - كيمياء دوائية	Medicinal Chemistry	كيمياى پزيشكى

كيمياء طبية شرعية	Forensic Chemistry	كيمياى پزيشكى ياسايى
كيمياء صيدلية	Pharmaco Chemistry	كيمياى ئەجزاخانە ، كيمياى دەرمان سازى.
كيمياء زراعية	Agricultural Chemistry	كيمياى كشتوكاڵ.
كيمياء التربة	Soil Chemistry	كيمياى خاك.
كيمياء التخمر	Zymurgy	كيمياى ترشان، كيمياى ترشانى مادەكان.
كيمياء فسيولوجية	Physiologic chemistry	كيمياى فسيۆلۆجى، كيمياى فرمانەكانى ئەندامەكانى لەش.
كيمياء سريرية	Clinical Chemistry	كيمياى كلينيكى ، لقێكە لە زانستى كيميا پەيوەندى بە هەموو جۆرە شلەكانى لەشەوە هەيە وەكوو : خوێن ميز ،دەردراوى لوەكان.
كيمياء فتوغرافية - كيمياء تصويرية	Photographic Chemistry	كيمياى فۆتۆغرافى ، كيمياى وێنەگرتن، بەكارهێنانى كيميا لە فليمى فۆتۆغرافيدا وەكوو: ئەوەى كە فليمەكە بە توێژاڵێكى تەنك لە هاليدى زيبوو جەلاتين رووكەش دەكرێت.
كيمياء حرارية	Thermo Chemistry	كيمسترى ، كيمياى گەرمى ، لقێكە لە زانستى كيميا پەيوەندى نێوانى گەرمى و كيميا پيشان دەدات.
كيميائي - عالم بالكيمياء	Chemist	كيميايى، كيمياگەر، واتە ئەوەى كە لە پيشەى كيميابيدا ئيش دەكات.
كيمياوي	Chemical	كيمياى، شتێك پەيوەندى بە كيمياوە هەبێت.
كيمياوي	Chemo- = chem-	پێشگرێكە بە ماناى كيميا.
كيمستين	Kemicetine	كيمستين، دەرمانێكە دژى ميكرۆب بەكار دێت بە شێوەى دەرزى هەيە.
كينا - شجرة الكنيني - شجرة السنكونا - كنكينا	Quinquina Tree (cinchona)	كينا، درەختى قەنەقينە درەختى سينكۆنا، درەختێكە توێكڵەكەى (گەفەكەى) وەكوو دەرمانى لەرزوتا بەكاردێت، مادەى ئەلكالۆيدى تيادايە.
كينة - بظر	Clitoris	قيتكە.
كينتو غراف	Kinetogr aph	كينتۆ گراف ، كامێراى وێنەگرتنى تەنە جووڵاوەكان.
كينتوسكوب	Kinetoscope	كينتۆسكۆپ، ئامرازێكە بۆ پيشاندانى ئەو وێنانەى كە بە كينتۆگراف گيراون.
كينسكوب - مصوار	Kinescope	كينسكوب، بۆرى وێنە لە دەزگاى وەرگرى تەلەفزيۆندا.
كينكاجو	Kinkagou	كينكاجۆ ، جۆرە گياندارێكە لە كۆمەڵەى (راتۆن) كلكى وەكوو مەيمون بەكار دەهێنێت، بۆ چوون لە لقێكەوە بۆ لقێكى تر لە ناو درەختەكاندا.
كينماتيكا - علم الحركة المجردة	Kinematics	كينماتيكس، خوێندنى جووڵەى تەنەكان بە چاوپۆشين لەو هێزانەى كە كارى تێ دەكەن.
كينيتيكا - الحركيات	Kinetics	كينتيكس، زانستى خوێندنى جووڵە واتە جووڵانەوە ، لێكۆڵينەوە لە كارى هێز بەسەر جووڵەى تەنەكاندا.
كينولين	Quinoline	كوينۆلين ، مادەيەكە كە لە دڵۆپاندنى خەڵوزى بەردينى قيريى دەردەهێنرێت دەرمانى لێ دروست دەكرێت.
كينودين	Quinodine	كوينۆدين ، جۆرێكى هەرزان بەهايە لە كنين.
كينو - صندل هندي	India wood	سەندەڵى هيندى. ، جۆرێكە لە درەختى سەندەل، تەختەكەى بە نرخە، شيراوگێكى گيرگەر (مقبض) لە قەدەكەى دەردەهێنرێت پێى دەوترێت (كينۆى هيندى).
كينوا	Chenopodiumquinia	كوينا، جۆرێكە لە رووەكى پێ قازە (رجل الاوز) ، گيايەكى ساڵانەيە گەڵاكەى وەكوو سپێناخ لە ئەمريكادا بەكار دێت.

كينوزوي - سينوزوي = دهري حديثي	Cenozoicera	سينۆزۆی ، یەکێکە لە دێرینەکانی ژیان (١٧٠) ملیۆن ساڵ بەردەوام بووە، تیایدا گیانداره شیردەرەکان زاڵ بوون و لە کۆتاییدا مرۆڤی تیادا دەرکەوتووە.
كينونة	Being = existing	بوون.
كينون	Quinone	کینۆن، ئاوێتەیەکی ئۆرگانیکیە رەنگێکی زەردی هەیە لە بەنزین دروست دەکرێت.
كينيت	Kainite	کلینایت، خوێی پۆتاسی سروشتی بریتی‌یە لە کلۆریدی پۆتاسیۆم و گۆگرداتی مەگنیسیۆم ، بۆ پەین باشە.
كينين - كينا - كنين	Quinine	کوینین، کنین ، قەنەقینە ، تۆزێکی تاڵی سپیە لە توێکڵی درەختی سینکۆنا دەردەهێنرێت بریتی‌یە لە دەرمانی لەرزوتا.
كينو	Keno	کینۆ ، جۆرێکە لە یاری قومار.
كيوي - ريباس صيني	Kiwi = Chinese goose berry	کیوی، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی کشمیش.
كيراتين - كراتين	Creatine	کریاتین، مادەیەکە لە گۆشتدا هەیە.
كيوجزام	Cuoxam	کیوکزام، گیراوەیەکە لە کاربۆناتی مس و نەوشاتر، سلیلۆز دەتو تێنێتەوە.
كيوت - قيوط	Coyote	کیوت، گورگێکی بچووکە لە باکووری ئەمریکا دەژی.
كيوتين	Cutin	کیوتین، مادەیەکی مۆمی‌یە لەگەڵ سیللیولۆز یەك دەگرێت بۆ پێکهێنانی توێژاڵی روی گەڵای رووەك.
كيوتيكل	Cuticle	کیوتیکل، توێژاڵی ڕووی گەڵای ڕووەك کە مادەیەکی مردووە.
كيَوس	Cayuse	کایوس، ئەسپێکی ئەمەریکی بچووکە هیندی‌یە سوورەکان بەکاری دەهێنن.
كيوي	Kiwi = apterix	کیوی ، باڵندەیەکە توانای فڕینی نی‌یە لە نیوزلەندە دەژی.
كيولكس - برغشة	Culex	کیوڵکس، جۆرێکە لە مێشولە نەخۆشی لەرزو تای باڵندە بڵاو دەکاتەوە.
كيوبلا	Cupola	کیو پۆلا، تەنورێکی بچوکە بۆ کانزاکردنی ئاسن و دارشتە بەکاردێت.
كيك	Caique	کەیك، بەلەمێکی درێژە.
كييس	Sacculus	تورەکۆکە، تورەکۆلە، تورەکەیەکی بچووك.

J

لا = بلا		پێشگرێکە بە مانای نا، بەبێ.
لا احيائي	Abiotic	نازیندەگی ، نازیندەوەری
لا ارادي	Involuntary	خۆنەویست
لا ارادة	Laboulia = abulia	
لا استجمية = لا استكمية - لا بؤرية	Astigmation = astigmutiou = Astigmatism	(ئەستیگماتیزم) نارێکیەکە، لە بینینی چاودا بە هۆی چەماوەیەکی نارێك لە کۆرنیا یان زەرەبینی چاودا.
لا انفاذي	Impermeable	ناگوزەرداری ، سیفەتێکە لە هەندێك مادەدا کە ناهێڵێت هەندێك مادەی پیادا گوزەر بکات وەکوو لاستیك کە ناهێڵێت ئاوو هەوای پیادا گوزەر بکات.
لائق	Suitable = fit, appropriate	شیاو = گونجاو = شایان - زێبا = رەوا = لێ هاتوو = لێ وەشاو.
لائحة	Prospectus	کەلاڵە نامە = ژمێرامە.
لائحة قانونية	Regulation rule	کەلاڵەی یاسا.
لابنة	Lactiferous	(١) شیرگوێزەرەوە - ئەو بۆڕییەی کە شیری گیاندار یان شیراوی هەر شتێك شیر بدات دەگوێزێتەوە.
لا بتلي = لا تويجي	Apetalous	بێ پەرە - ئەو رووەکەی کەگوڵەکەی بێ پەرەیە وەك گوڵی گەزنەو گووش.
لا بيتوس	Lapetus	لا پیتوس، یەکێکە لە پاشکۆکانی هەسارەی کەیوان، دووری لە هەسارەکەوە ٢٢٢٥ x $١٠^{٣}$ میلە، تیرەکەی = ٢٥٠ میلە.
لا اخدوديات	Aglyphodonate	بێ درزەکان -بێ تلێشەکان، کۆمەڵەیەکە لە مار دانی ژەهرینیاش نییە.
لا الكتروليت	Non electrolyte	نا ئەلکترۆلیت ، مادەیەکە گیراوە ئاوییەکەی کارەبا ناگەیەنێت.
لا اخلاقي	Immoral	نا ئەخلاقی، بەدرەوشتی.
لا اصبعي	Adactyl	بێ پەنجەیی.
لا اوكسية =انوكسيا	Anoxia	نائۆکسی - (ئەنۆکسیا)، کەمی ئۆکسیجینی شانەکانی لەش.
لا اوكسيمية	anoxemia	نا ئۆکسانی خوێن.
لابة - حمم	Lava	(لاڤا) دەرهاوێژراوە گڕکانییەکان وەك ئەو بەردە شلەوە بووە گەرمانەی کە لە زاری گڕکانەکانەوە دێنە دەرەوە و لە دواییدا سارد ئەبنەوە.
لابة باهو هو	Pahoehoe	لاڤای چیایی - لاڤای پاهۆیهۆی، ، جۆرێکە لە لاڤای شەپۆلداریان چرچ لە دەورگەی هاوای هەیە.
لا بلع	Aphagia	ناقووت دان - نەتوانینی قووت دان.
لابة وسادية	Pillow lava	لاڤای سەرینی - لاڤای بالیفی، جۆرێکە لە لاڤا لە دەریاو دەریاچەکاندا زۆرە لە شێوەی تۆپەڵی وەکوو سەرییندایە.
لابة حبلية	Roppy lave	لاڤای پەتکی.
لابة ليفية	Peles hair	لاڤای ریشاڵی - شووشەی سرووشتی ریشاڵی .
لابرادوريت = لبرادوريت	Labradorite	لابرادۆرایت ، مەعدەنێکە لە کۆمەڵەی پلاجیۆکلێز ، جۆرێکە لە فیلدسپار.
لا بلورية	Amorphia	نابلووریتی.
لاتيريت - بصرة	Laterite	(لاتیریت) ، گلێکی یان خۆڵێکی یان بەردێکی سووری کون کونەلە سلیکاتی ئاسن و ئەلەمنیۆمی ئاوی پێك هاتووە..
لترتة	Laterization	لاتیراندن، گۆڕانی کەمڕ ، بۆ لاتیرایت.
لا توازن	Unbalance	ناهاوسەنگی

لا تماثل	Asymmmetry	ناجووتی‌یەکی - نا لێك چون.
لا تذوق	Aguesia	ئاتامی -ناچێژیی
لا تعرق	Anhidrosis	بێ ئارەقی- ئارەق نەکردنەوە.
لا تسمية	Anomia	بێ ناویی.
لابيس لا زولي = لازورد	Lapis-lazuli	لا پیس لازولی ، جۆرێکە لەو بەردە بە نرخەی کە پێی دەوترێت(سافیر) بەردێکی شینی جوانی پەڵەدارە لە کالسایت پێك هاتووە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکار دێت.
لابرينثودونت	Labyrinthodont	(لابرینسۆدۆنت) گیاندارێکی تەڕووشکی قڕ تێ کەوتووە بە سەرەتای گیاندارە تەڕووشکی‌یەکان دادەنرێت.
لات	Lat	(لات) یەکەی دراو لە وڵاتی لاتڤیا.
لاتانيا - لتانية	Latania = fan ralm	لاتانیا - دارخورمای باوەشێنی ، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما گەڵاکەی لە باوەشێن دەچێت بۆ مەبەستی رازاندنەوەو پیشەسازیو خۆراك دەروێنرێت.
لا تنسني = اذان الفار	Forget me not = Mouse ear = Myosotis = Majorana	جاترە کێویلە = مەرزە - مەرزنگوش - مردەگوش - گوێ مشکە، گیایە کە گوڵێکی جوان دەگرێت.
لاتيني - كبوسين = ابو خنجر - طرطور الباشا	Nasturtium	(لاتینی) جوکلانە - جۆرە گوڵێکە.
لاتن	Latten = Lattin	لاتین (١) تەحرێکە لە مەعدەنی مسی زەرد بە شێوەی تەبەقی تەنك هەیە (٢) لەوحێکی ئاسن بە تەنەکە(قصدیر) داپۆشرابێت.
لاتيني	Latin	لاتینی - ڕ زمانی - دەگەڕێتەوە بۆ لاتینۆم کە یەکێکە لە ناوچەکانی وڵاتی ئیتاڵیا.
لاتيكس	Latex	(لاتیکس) = شیراوە، شلەیەکی شیریە لە بریندارکردنی توێکڵی رووەکەوە دێتە دەرەوە وەکوو شیراوەی لاستیكو بەنگو کاهوو تاڵیشك.
لا تجانس	Heterogeneity	ناچوون یەکی.
لاثيرين - لاترين	Lathyrine	(لاسیرین) مادەیەکی نیمچە ئەلکالییە لە دەنکی رووەکی خلیرە دەردەهێنرێت.
لاثديية - ضهى	Amastia = amazia	بێ مەمکی ، نەبونی مەمك
لا ثمري - عديم الثمر	Acarpous	بێ بەر ، ئەو رووەکەی کە بەری نی‌یە.
لاجيء - ملتجيء	Refugee = shelter	پەنابەر = داڵدەبەر.
لا جنسي - لا شقي	Asexual = agamic = agamous	نارەگەزی ، زاوزێ بەبێ جووت کردن، وەکوو لە گیاندارو رووەکە نزمە یان ساکارە تاك خانەیی‌یەکاندا روو دەدات، کە ئەندامی زاوزێیان نی‌یە، بە رێگەی دابەش بوونی خانەکانیان زیاد دەکەن.
لا جنسية	Asexuality	نارەگەزێتی.
لا جوفي - لا سيلومي	Acoelous = acelomate	بێ بۆشایی؛ سیفەتێکە بۆ گیاندارێك کە گەدەیان بۆڕی هەرس یان بۆشایی تیادا نەبێت وەك گیانداری هایدرا.
لا جناحية = عديمات الأجنحة	Ophaniptera	بێ باڵەکان ؛ ئەو گیاندارانەی کە باڵیان نی‌یە وەکوو کێچ.
لاحب	Electrode	ئەلیکترۆد - پۆڵی کارەبایی - جەمسەری کارەبایی.
لاحقة - لاحق	Appendage = accessory	پاشەنگ - پاشوو - پاشکۆ - دوا بەدوا - پاشەر - پێ بەند - زیادە
لاحق		نیشتەجێی مانگ ؛ پێنج ئەستێرەن لە کەلووی (قۆنگرەی) گادا
لاحم - لواحم - اكل اللحم	Zoophagous = cornivorous	گۆشت خۆر - گیانداری گۆشت خۆر.

لاحسة السكر	Silver fish = bristle tail	شەکرلێس ، جۆرە مێروویەکی بچووکی رەنگ زیویویە شەکر دەلێسێتەوە کاغەزو کتێب دەقرتێنێت لەناو ماڵاندا دەژی.
لاحشويات - مجوفات البطن - جوفية المعي - امعائية الجوف	Coelenterata	بۆش ریخۆڵەییەکان ، لقێکە لە گیاندارەکان بە زۆری دەریایین، وەکوو هایدراو گوڵاڵەی دەریا ، لەشیان تەنها یەك بۆشایی تیادایە کە بەدەم دەست پێ دەکات و بە کونی کۆم کۆتایی دێت.
لاحموضية	Anacidity	ناترشێتی.
لا حلمة	Athelia	بێ گۆیی ؛ نەبوونی گۆی مەمك.
لا حراري	Athermic	بێ گەرمی ؛ نەبوونی گەرمی
لا حمي	Apyrexia	بێ تایی ؛ نەبوونی تا.
لا حركية	Akinesia = akinetic	بێ جووڵەیی.
لاحظة - لواحظ - عين	Eye	چاو.
لاخطو	Abasia	نەبوونی توانایی رۆیشتن.
لا خلوي - غير خلوي	Acellular	ناخانەیی - بێ خانەیی.
لاذع - محرق	Burning = pungent = Biting = peppery = acrid	توون - تیژ
لاذن = قسـتوس - قسطوس شقواص	Gwm cistus = ladanum vesintree = cistus	سیستوس) دەوەنێکی ناوی هەمیشە سەوزە گوڵەکەی پان و پەمبەیی یان سپییە لەناو پێشەلاندا دەروێت.
لاذن = لادن= علك اللبان	Ladanum = Gum ladanum chewing gum	لادن - لادانم - لابدێنیم ؛ مادەیەکی زەمقی ریسێنی پزیشکی بۆن خۆشی رەش و سپی مەیلەو قاوەییە بۆ مەبەستی دەرمان و عەتر بەکاردێت لە رووەکی سیستوس دەردەهێنرێت، (بنێشت).
لاذوب	Insoluble = unsoluble	ناتوێتەوە ؛ بۆ نموونە بەرد لە ئاودا ناتوێتەوە.
لاذنبيات - بتراوات	Anura	بێ کلکەکان ؛ گیاندارە بێ کلکەکانی وەکوو بۆق.
لار - جبون لار	Lar	(لار) جۆرە مەیمونێکی دەست درێژو سپییە.
لارج	Larch	(لارچ) تەختەیەکی قـاوەیی مەیلـەو زەردی قورسە بـۆ فەرشی ناو ژوورو تەختەی ژێر هێڵی ئاسن بەکاردێت.
لاريشيات - عديمات الريش	Impennate	بێ پەڕەکان ، ئەو باڵندانەی کە پەڕیان نییە وەکوو پێنگوین.
لارؤية	Ablepsy	نەبینین.
لاريكس - ملز - ارزية	Larix = larch	(لاریکس) درەختێکی گەورەیە لە کۆمەڵەی سنەوبەر بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت، بەرەکەی قوچەکییە، تەختەکەی قاوەیی و رەقە، توێکڵەکەی بۆ دەباغ کردن بەکاردێت و لە قەدەکەی مادەیەکی رێسینی باش دەردەهێنرێت. دەرمانی بەڵغەم فڕێدانی وورپاکردنەوەو قەبزکردنی لێ دەردەهێنرێ.
لازورد	Lazurite = Lapis-lazuli = ultra marine = Armenian stone	(لازوریت) - لاجیوەرد؛ مەعدەنێکە لە سۆدیۆم و کالیسیۆم و ئەلەمنیۆم و سلیکۆن و ئۆکسجین و گۆگرد پێك هاتووە، بە شێوەی بلوور هەیە بەردێکی بە نرخی روونی شینی مەیلەو سوور یان سەوزە بۆ دروست کردنی ملوانکەو بەرمووروو بازن بەکار دێت هەروەها رەنگێکی شینە لە بۆیەی رووکەش کردندا بەکار دێت.
لازوردي	Cervlean = Azure blue	لاجیوەردی، رەنگێکی شینی ئاسمانی.
لازوليت	Lazulite	(لازولایت) مەعدەنێکە لە جیوەرد دەچێت بریتییە لە فۆسفاتی ئاویی مەگنیسیۆم و ئاسن و ئەلەمنیۆم ، رەنگەکەی لە جیوەردی تێر یان سەوزی مەیلەو شینە بەردێکی نیمچە بە نرخە.

لاذقاني	Latakia	(لاتاكيا) ، جۆرێكی نایابە لە تووتن.
لازهريات = ستورات الزهر	Sporophytes = cryptogams	بێ گوڵەكان - گوڵ شاراوەكان ، وەكوو رووەكی سەرخەس و قەوزە گڵەوەز (طحلب) وقارچك.
لازوريت	Lazurite	(لازوریت)؛ بریتی‌یە لە كەرەسەی خاوی لاجیوەرد(ئەلترامارین)ی شین بە شێوەی بلووری خشتەكی لە سلیكاتی سۆدیۆم و ئەلەمنیۆم و كەمێك گۆگرد پێكهاتووە یەكێكە لە پێكهێنەرەكانی مادەی لاپیس لازولی.
لازب = ثابت	Firmly fixed	جێگیر.
لاسلكي	Wireless	بێ تەل - رادیۆ ؛ دەزگایەكە توانایی ناردنی نامەی هەیە بۆ ماوەیەكی دوور بەبێ بەكارهێنانی تەل، بێ سیم.
لاستيك = مطاط	Elastic	لاسیق ، لاسیك
لاسع	stinging = Blting	پێوەدەر = چزوودار
لاسلاميات = كزم	A phalangia	نەبوونی هیچ، نەبوونی ئێسكی پەنجە.
لاساقي - عديم الساق	Acaulous	بێ قەد = رووەكێك قەدی ئاشكرای نەبێت.
لاسمي	Atoxiz	بێ ژەهری.
لاسوي - شاذ	Abnormal	نائاسایی
لاسر	Laser	(لاسەر) زەمقێكی رێسینی (راتنجی)یە لە گیایەكی تایبەتی دەردەهێنرێت لە مەعدەنووس دەچێت بۆ مەبەستی پزیشكی بەكار دێت
لاسيكس	Lasix	(لاسیكس) ؛ دەرمانێكە بۆ چارەكردنی هەندێك لە نەخۆشی‌یەكانی دڵ و زیادكردنی دەرهاوێشتنی میز و ئاو و خوێ لە لەشەوە.
لاشفة	Acheilia	بێ لچی - بێ لێوی.
لا شعور	Subconscious = uncoscious = unconscious = athy mia	نەست = بێ هەستی - بێ هۆشی.
لا شكلي	Amorphous = non-srystaline	ناكریستاڵی - نابلووری ، رەوشتێكە بۆ ئەو مەعدەن و كەڤرانەی كە شێوەیەكی بلووریی تایبەتی‌یان نی‌یە.
لا شكلية -لا بلورية	Amorphia = amorphism	نابلوورێتی.
لا شيء	Nothing	هیچ - پووچ.
لا شبع	Acoria	تێرنەبوون.
لا شفافية = عتامة	Opacity	ناڕۆشنی - تەڵخی ، هەر مادەیەك نەهێڵێت رووناكی پیادا تێپەربێت.
لا شوكي = عديم الشوك = املس	Inermous	بێ درك - ساف و لووس - ساف
لاشة		جۆرە ماسی‌یەكە لە دەریای مانش دەژی.
لا شمية	Anosmia	بێ بۆنكردن، نەبوونی هەستی بۆنكردن.
لاصف = براق -متلألىء	Fluorescent	بریسكاوە - درەوشاوە.
لاصف	Plantain	(راجع لسان الحمل).
لاصـــــف- فلوريـــــد (الكالسيوم) = فلوريت	Fluorspar = Fluorite	(فلۆرسپار) فلۆرایت ، مەعدەنێكی بلووری رۆشنە لە شلەوە كردنی مەعدەنەكان و درووست كردنی شووشەدا بەكاردێت.
لا صوتية = فقد الصوت	Aphonia	بێ دەنگی - وون كردنی دەنگ ، لە ئەنجامی ئیفلیجی‌یەك لە ژێیەكانی دەنگ دا.
لا صفراء	Acholia	بێ زراوی = نەبوونی زراو.
لا صوق = لا زوق	Cataplasm = plaster	لەزگە - پلاستەر.

لاطيء	Sessile	بێ لاسك = بێ قنچك ، وەك ئەو گەڵایەی کە لاسکی نییەو راستەوخۆ بە لقەکەوە نووساوە.
لاطفيلي = غير طفيلي	Non parasitiz = non parasitic	نامشەخۆر.
لاطس = لاتس - حمار البحر - فرخ نيلي	Lates = Great Nile Perch	لاتیس ، جۆرە ماسی‌یەکی رووباری گەورەی پشت کۆمە. لە رووباری نیلدا دەژی.
لا ظفرية	Anonychia	بێ نینۆکی.
لاعي	Sur spurge	شیرمار - شیر خوژیلك ، دەوەنێکە گوڵێکی زەردی بۆن خۆشی هەیە.
لاعية = حلبلاب	Sun spurge = wart wort = lop hospermum	کارەوو = هاز = پیازە خووگانە؛ جۆرێکە لە رووەکی شیرمار رووەکێکی کەپرییە گوڵەکەی گەورەیە پەمبەیی مەیلەو سپی‌و زەردە هەنگی تێ دەوروکێت.
لا عقدي	Aganglionic	بێ گرێیی
لا عدسة	Aphakia	بێ زەرەبینی ، نەبوونی زەرەبینی چاو .
لا عضوي = غير عضوي	Inorganic = un organic	نا ئەندامی ؛ وەك هەندێك مادەی کیمیایی وەك خوێی چێشت.
لاعب	Player	یاریکەر.
لاعب الغولف	Golfer	ئەو کەسەی یاری گۆڵف ئەکات.
لاعب على الحبال- بهلوان	Rope dancer = acrobat	تەناف باز ، ئەوانەی لەسەر پەت یاری ئەکەن.
لاعق - لاحس	Lap = lick	لێسەرەوە
لاغون	Lagoon	لاگون ، گۆمێکی قەراغ دەریا.
لاغمة	Agromyzide = leaf miner	مێروویەکی خۆڵەمێشی زیان بەخشە بە رووەك.
لافتة - يفطة	Motto = emblem = sign-board	یافتە - دروشم = لافیتە
لافح - لفوح - محرق	Scorching = blasting	سوتێنەر - هەڵقرچێنەر
لافيولوز	Laevulose	لاڤیولۆز؛ ناوێکی کۆنە بۆ شەکری فرکتۆز.
لافلز	non-metal	ناکانزا؛ جۆرە توخمێکی کیمیاییە ، بێ بریسکەیە ، وەکوو گۆگرد.
لافقري = عديم الفقرات	Invertebrate	بێ بربرە ، گیانداری بێ بربرە وەکوو کرم‌و مێروو.
لافك	Agnosia	بێ شەویلگە.
لافكيات	Aganthus	بێ شەویلگەکان ، کۆمەڵەیەکن لە ماسی وەکوو ماسی لامپری.
لافينيت	Laavenite	(لاڤینایت) یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی کانزای زرکۆنیوم، مەکنیسیۆم‌و کالیسیۆم ، مەنگەنیزیشی تیادایە، رەنگەکەی لە نێوانی زەردو بۆرو رەشدایە.
لاقط الصوت - لاقط	Pickup	پیك ئەب - دەنگ گر - دەنگ وەرگر، دەزگای گۆڕینی دەنگ‌و رەنگ بۆ نیشانەی کارەبایی وەکو لە مایکرۆفۆندا.
لاقدمية - لا قدمي	Apodia =apodal	بێ پێی = بێ قاچی بێ پێ ، وەك مار.
لا قراءة - عمى قرائي	Alexia	نەخوێنەوە؛ پشێوییەکە لە مێشکدا ئەو کەسە توانای خوێندنەوەی نابێت.
لاقحة - خلية مخصبة - بيضة مخصبة	Zygote	(زایگۆت) ، خانەیەك یان هێلکەیەکی پیتێنراو.
لا قطبي	Apolar	ناپۆلی ؛ ناجەمسەریی.
لاقم البكتريا - اكل البكتريا	Bacteriophage	بەکتریاخۆر.
لاكون= لاغون - هور	Lagoon	(لاگوون) ؛ زەلکاوێکی تەنکاوە جار ناجارێك بە دەریاوە دەنووسێت یان لێی جیا دەبێتەوە.
لاكية - لك	Lacquer	لۆك = مادەی لۆك.

لاكتابة	Agraphia	نەنووسین.
لاكتات - لبنات	Lactate	خوێی لاكتات ؛ ترشی ماست(لاكتیك).
لاكتات الامونيوم	Ammonium lactate ($NH_4C_3H_5D_3$)	لاكتاتی ئەمۆنیۆم ؛ شلەیەكی بێ ڕەنگ یان مەیلەو زەردە.
لاكتات الكالسيوم	Calcium lactate Ca ($C_3H_5O_3$) $5H_2o$	لاكتاتی كالسیۆم ؛ تۆزێكی سپی بە زۆری بێ تام و بێ بۆنە؛ لە بواری پزیشكی و پیشەسازی خۆراك و مەیدا بەكاردێت.
لاكتيز	Lactase	لاكتەیز، ئەنزیمێكە بۆ گۆڕینی شەكری لاكتۆز بۆ گلوكۆز و لاكتۆز.
لاكتوز	Lactose	لاكتۆز - شەكری شیر؛ شیر (دوای لابردنی سەرتوێژەكەی) دوای هەڵماندنی لاكتۆزی لێ پەیدا دەبێت لاكتۆز بە ڕێژەی ٥٪ لە شیری مانگا و ڕێژەی ٧٪ لە شیری دایكدا هەیە.
لاكتومتر	Lactometer	لاكتۆمەتر، شیرپێو- ئامرازی پێوانی خەستی شیر.
لاكوليت - كتلة مقحمة	Laccolith= Laccolite	(لاكولیت) ؛ تۆیەڵە بەردێكی ئاگرین لە گرایت دا كە لە شێوەی گومەزدا بێت
لاكوليت مائي	Hydro laccolith	لاكولیتی ئاویی .
لاكفاية	Incompetence	ناتەواوی.
لالنكي - يوسفي - يوسف افنـدي - مندرين	Mandarin orange = loose skinned orange = tangerines = Italian tangerine	لالەنگی- خۆش داكەنە - خۆش پاكەرە - نارەنگی درەختێكە بەرەكەی لە بەری پرتەقاڵ دەچێت بە ئاسانی پاك دەكرێت.
لا لا عباس - حلق السبع الأفريقي - حنك السبع	Four Oclock plant= Marvel of peru	لا لۆعەباس - لالە عەباس - گیایەكی بەرزە گوڵی هەمەڕەنگ دەگرێ.. زەرد و سوور و سپی؛ بەرەكەی وەكوو دەنكی ئاڵەت ڕەشە.
لألأة=لمعان	Shine = Glitter = Brilliancy = Twinkling	درەوشانەوە.
لالعابية	Aptyalism	بێ لیكی - نەبوونی لیك.
لالوني	Achromatic	بێ ڕەنگی.
لال - لعل - بلخش	Balas = balas ruby	لەعل - بەردێكی بە نرخە.
لالة	Trillium	لالە؛ گیایەكە لە كۆمەڵەی زەمەق قەدەكەی كورتە گەڵاكەی سپی یان .. یان پەمبەی یان سەوزی مەیلەو زەردە.
لالانج	Lalang	لالانگ
لامة	Collect	كۆكەرەوە.
لامة	Wound wort	پەنجەشێر - قاتران ، جۆرە گیایەكە.
لامحة - ملامح	Feature	سەروسیما - شێوە
لا مائي	Anhydrous	ئاناویی ؛ ئەو مادانەی كە ئاویان تیادا نییە یان ئاوەكەیان لێ لابراوە وەكوو گۆگرداتی مسی شین، كە ئاوەكەی لێ لابرا سپی دەبێت.
لامـا - لامـة - جمل امريكي	Llama	(لاما)؛ گیاندارێكی شیردەری سمداری كاوێژكەرە، لە ووشتر دەچێت بەلام بچووكترە، دووگی نییە، لە باشووری ئەمریكادا دەژی ، بۆ ڕاكێشان و باركردن بەكاردێت، پێستەكەی بە نرخە و سوود لە خورییەكەی وەردەگیرێت.
لامع - براق	Shining = flashing = glittering	بریسكەدار = درەوشاوە - درەخشان.
لامعة - فوتينية	Photinia	بریسكەدار (فۆتینیا) درەختێكە لە كۆمەڵەی گوڵەباخ گەڵاكەی دەبریسكێتەوە، بۆ ڕازاندنەوەی باخچەكان بەكاردێت.

لامعة = يافوخ الطفل	Fontanel	ئێسکی سەری منداڵی ساوا کە نەرمە لە پێشدا.
لامعات	Ganoids	بریسکەدارەکان: جۆرێکن لە ماسیە کرکراگەدارەکان وەکوو ماسی ستەرجیۆن.
لا مفصلي - غير متفصل	Inarticulate	ناجومگەیی ، ناجومگەداری.
لامبالاة	Apathy= adiapherla	کەمتەرخەمی
لا مبيضية	Ano varium	بێ هێلکەدانی
لا مقلة	Anophthalmia	نەبوونی گلێنەی چاوو.
لامس - لامسة	Tentacle = feeler	شاخی هەست کردن - داوی هەست کـردن - قۆچی هەسـت ، وەکـوو لـە هەندێك گیانداردایە.
لامبري = لمبري- جلكي - جلكا	Lamprey= petromyzon	(لامپری) ماسی‌یەکی کرکراگەیی دەم بازنەیی، بێ شەویلگەو بێ پەلو بێ پوولەکەیە ، لەشەکەی لوولەیی‌یە لەمار دەچێت پێستێکی لووسی هەیە. دەمی دەنوسێنێت بە لەشی ماسی ترەوەو خوێنەکەیان دەمژێت.
لاميـون- لوقـاس - قراص كاذب	Lamium = Dead nettle	(لامیۆم) - گەزنە درۆزنە ، گیایەکە لە شوێنی سێبەردا دەروێت هەندێك بۆ لەوەڕ هـەندێکی بـۆ مەبەسـتی پزیشـکی بـەکاردێت ، گوڵەکـەی گـەورەو سپی‌یە یان ئەرخەوانی یان زەردە.
لامتبلور - غير متبلور	Amorphous	ناکریستاڵی - نابلووری؛ هەرمادەیەك یان مەعدەنێك بە شێوەی بلوورنەبێت.
لا موصـل = غـير موصـل - عازل	Non-conductor	ناگەیێنەر ؛ مادەیەکە ناهێڵێت جۆرەکانی ووزەی گەرمی و کارەباو دەنگی پیا تێپەڕ بێت وەکوو لاستیك.
لا مشبع - غير مشبع	Unsaturated	ناتێر ، سیفەتێکە بـۆ گیراوەیـەك کـە بتوانێـت بڕێکـی تـر لـە تواوەکـە وەربگرێت لە پلەیەکی گەرمی تایبەتیدا.
لا مستقر - قلق-غير مستقر	Unstable	ناجێگیر- سیفەتێکە بۆ ئەو ئاوێتە کیمیایی‌یەی کە پاش دروست بوونـی خێراش دەبێتەوە بۆ دوو مادەی تر یان زیاتر یان توخمێك کە پێکهاتنەکەی یان شێوەکەی بگۆڕێت بۆ بارێکی تر وەکوو ئۆزۆن بۆ ئۆکسجین
لا متماثل = غير متماثل	Asymmetrical	نا لەیەك چوو - لەیەك نەچوو ، گیاندارێك لە یەکتری نەچن وەکوو ئەمیبا.
لا متجانس = غير متجانس	Heterogenous	ناچوون یەك، بۆ نموونە ئەگەر قاپێك گیراوەیەکی ئاوی تێر خوێی تیادا بێت لە سەرەوە و لە ژێرەوەش بڕێك خوێ لە بنی قاپەکەدا هەبێت.
لا ماركية	Lamarckism	(لامارکیزم) ؛ بیروڕای زانالامارك دەربارەی گەشەکردنی ئەندامی (التطور العضوي) دەقەکەی دەڵێت : کەوا هەموو گۆڕانێك لە ژینگەدا، گۆڕانی لە لەشـی گیـاندارو رووەکـەکاندا پـەیدا دەکـات، ئـەم گۆڕانانـەش بـەرەو وەچەکانیان دەگوێزرێنەوە.
لا متساوية الأجنحة	Anisoptera	باڵ نەیەکسانەکان وەکوو مێرووی پووشکە بە قنگە.
لا منوية	Aspermia	نەبوونی سپێرم، نەبوونی سپێرم لە (شاوەتی) ئاوی پیاودا.
لامـوس - (لمنـج) = ليمينك - لمنجو	Lemming	(لیمینـگ) گیاندارێکی قرتێنـەری کلـك کورتـە لـە بـەرازی غینیـا دەچێـت توانای مەلەکردنی هەیە، لە نەرویج دەژی کە ژمارەیان لە شوێنێکدا زۆر دەبێت هەندێکیان بۆ شوێنێکی تر کۆچ دەکەن، رەنگەکەی خۆڵەمێشی یان سووری مەیلەو قاوەیی‌یە.
لامي - امريد	Amyride	(امریس) دەوەنێکە جەوی‌یەکی باشی لێ دەردەهێنرێ
لامـي (عظـم لامـي) - عظم قاعدة اللسان	Hyoid bone = tongue bone	ئێسکی لامی = ئێسکی بنی زمان ئێسکێکە لە شێوەی پیتی (د) دایە.
لامية	Lame	(لامی) ، قوماشێکە دەزووی مەعدەنی تیادایە

لامبرت	Lambert	(لامبێرت) = یەکەی سپێتی ڕووناکی ؛ یەکەی پێوانی شەوقدانەوەی ڕووی مادەکانە، بریتی‌یە لە ١ مۆم بۆ هەریەك سانتیمەتر چوارگۆشە.
لا نهاية، اللامتناهي، اللامحدودية	Infinity	هەر بڕێك لە سنووری خۆی پتربێت نیشانەکەی (∞) بێ سنور، بێ کۆتایی.
لا نهائي، لا متناه	Infinite	بێ پایان - بێ کۆتایی - بێ دوایی - بێ پەڕ - بێ بڕانەوە.
لانتانا - ميناء شجري	Lantane = lantana	لانتانا - درەختی مینا ؛ دەوەنێکە نزیکەی (٢) مەتر بەرزدەبێتەوە وە گوڵەکەی لە گوڵی مینا دەچێت، زەرد یان پرتەقاڵی‌یە.
لانولين	Lanolin	(لانۆلین) بەزی مەڕ - پیوی مەڕ - ڕۆنی خوری ؛ مادەیەکی چەوری زەردە لە خوری دەردەهێنرێت، لە دروست کردنی مەڵحەم و دەرمانی ئارایشت و ڕۆنی مەکینەو سابوندا بەکاردێت.
لانيكور	Lanicor	(لانیکۆر) ؛ دەرمانێکە بۆ چارەکردنی پەك کەوتنی دڵ بە شێوەی دەرزی و حەب هەیە.
لانوكسين	Lanoxin	(لانۆکسین)، دەرمانێکە بۆچارەسەرکردنی پەك کەوتنی دڵ بە شێوەی دەرزی و حەب هەیە.
لانجور - هانومان - قرد	Langur	(لانگور) ؛ مەیمونێکی کلك داری دڕندەی زیان بەخشە بە کشتوکاڵ.
لانثانيوم - لانثانوم	Lanthanum	(لانثانیوم) ؛ توخمێکی کیمیایی‌یە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١٣٩) ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٥٧)، کانزایەکە ڕەنگەکەی خۆڵەمێشیە نیشانەکەی (La).
لانثانيدات = عناصر ارضية نادرة	Lanthanides	(لانسانیدەکان) توخمە زەوی‌یە دەگمەنەکان ، بریتی‌یە لە (١٥) توخم کە ژمارەی ئەتۆمیان لە نێوانی (٥٧ ٧١) دایە وە بە لانسانێوم دەست پێ دەکات لە ڕەوشتی کیمیایی‌دا لە یەك دەچن کەوتونەتە ڕیزی سێ‌هەم لە خشتەی خولیدا.
لا نغلي	Langley	(لانگلی) ؛ یەکەی پێوانی تیشکی خۆر.
لا نقطية استكماتزم	Astigmatism	(ئەستیگماتیزم) ؛ نەنگیەکە لە بینیندا، چونکە ئەو تیشکی ڕووناکی‌یانەی کە دەچنە چاوەوە، لەیەك خاڵدا کۆنابنەوە لەبەر ئەوە بینینی بە شێوەیەکی ڕێك و پێك نابێت.
لانغبينيت	Langbeinite	(لانگبینایت) ؛ مەعدەنێکە لە گۆگرداتی مەگنیسیۆم و پۆتاسیۆم پێك هاتووە، لە دروست کردنی پەییندا بەکاردێت.
لا نسول	Improcreant	بێ وەچە - وەجاخ کوێر.
لا نطق = فقدان النطق	Alalia	بێ نوتقی - بێ بێژەیی
لا نووي	Anuclear	بێ ناوکی.
لا نفس -انقطاع النفس	Apnea = opnoea	بێ هەناسەیی - وەستانی هەناسە.
لا ندو	Landau	(لاندوو) = عەرەبانەیەکی کەشخەی چوار ئەفەری‌یە.
لا هوائي	Anaerobe = anaerobic	ناهەوایی = بێ هەوایی ، هەر زیندەوەرێك بەبێ هەوا هەناسە بدات وەکو لە هەندێك بەکتریادا.
لاهار - انهيار طيني بركاني	Lahar	(لاهار) داڕووخانی قوڕی گڕکانی.
لا هوائية	Anaerobic	بێ هەوایی، سیفەتێکە لەو گیاندرانەدا کە دەتوانن بەبێ هەوا هەناسە بدەن.
لاهبة = ملهاب	Flame thrower	گڕەوەشێن = ئامرازێکە گڕ دەوەشێنێت، بۆ لەناوبردنی مێروو بەکاردێت.
لاونطة = لاوندة - خزامي = خيري البر	Lavender = spike	لاوەنتە -گوڵە عەزیم = لالە = بەرز لنگ - چاران چەقیلە = گیامسك - گیایەکە بۆنێکی خۆشی لێ دەردەهێنرێت.
لاوعي	Sub conscions	بێ هۆشی = بێ ئاگایی - ڕاز.

لاورقي - عديم الورق	Ophyllous	بێ گەڵا - وەکوو ڕووەکی سوێر.
لا وعائي	Avascular	بێ بۆڕیی.
لايبيز - ليباز	Lipase	(لایپێز) ؛ ئەو ئەنزیمەی کە چەوری دەتوێنێتەوە لە لەشدا بۆ ئاسان کردنی هەرس.
لايدين	Acheiria	بێ دەستی = نەبوونی هەردوو دەست.
لايسوســـــــوم - لايسومات	Lysosomes = Lysomes	لایسۆسۆم = لایسۆمەکان - تەنە شـی کـەرەوەکان؛ دەنکێکـی تورەکـەیی زۆر بچووکە لە خانەی لەشی زیندەوەردا هەیە، یارمەتی هەرس کردن‌و لەناوبردنی خانە مردووەکان دەدات. تەنها بە مایکرۆسکۆپی ئەلیکترۆنی دەبینرێت.
لا يصلح لا اكل - لا يؤكل	Inedible	ناخورێت؛ هەرشتێك کە نەخورێت.
لاينوتيب - منضدة سطرية	Linotype	لاینوتایپ، تیپ ڕێژ، مەکینەیەکە بۆ ڕیزکردنی پیتی چاپ لە دێری داڕێژراودا.
لايدا - لايدة	Lyda	لایدا؛ مێرویەکی باڵ پەردەیی‌یە ، مێتولکەکەی زیان بە درەختی بەردار دەگەیەنێت.
لايت ساسك	Light sassex	لایت ساسێکس - جۆرە مریشکێکە .
لب - لباب = قلب	Pith = pulp = marrow = core = Essemce = heart	کرۆك = کێرۆك - کاکڵە = ناورك - کولاف - قەوارۆك - ناوەرۆك -ناواخن = دڵ - جەرگە.
لبي	Pulpal	کرۆکی ؛ بە هەر شتێك دەوترێت پەیوەندی بە کرۆکەوە هەبێت.
لب الثمر = شحمته	Marrow = pulp = pith	کاکڵەی یان کرۆکی بەر.
لب الثمرة	Mesocarp	کاکڵەی بەری میوە = ناووکی بەری میوە.
لب النارجيل - كبرة	Copra	(کۆپرا) کاکڵەی بەری گوێزی هیند کە باشترین جۆری ڕۆنی لێ دەردەهێنرێت.
لب بني	Internal browning	کرۆکە قاوەیی ، نەخۆشی‌یە کە دەدات لە بەری سێوی هەڵگیراو لە عەماردا دەبێتە هۆی ترشانی.
لب الأرض - نواة الأرض	Centero sphere = Core of the earth	کرۆکـی زەوی - ناوجەرگـەی خڕۆکـی زەوی کرۆکەچـەقی یەکـەی تـەنی زەوی لـەژێر بەرگـە کەمژێنەکـەدا ، لـە قوڵایـی (٢٩٠٠) کیلۆمەتردایـە، لـە ئاسن‌و نیکل پێکهاتووە.
لب خشب ميكانيكي	Mechaanical wood pulp	کرۆکی میکانیکی بۆ دروست کردنی کاغەز.
لب خشب كيميائي	Chemical wood pulp	کرۆکی تەختەی کیمیایی بۆ دروست کردنی کاغەز
لب الخلية - بوبين	Bobbin	کرۆکی خانە، شیشی گرافیت بە هەوێرەکەی دەوروپشتیەوە لە ناوەڕاستی پیلی کارەبادا.
لب البذرة	Kernel	کرۆکی تۆو - ناڤك
لب الجوز واللوز	Kernel	هەژگە؛ کاکڵە گوێزو بادەم.
لباد	Felt = matted wool	لبادە = کورك - فەرمەنجی - کەپەنك - لوا- بەرگن - نەمەد - ڕاخەرێکە لە خوری بەبێ تان‌و پۆ تەنها بە سوونەوە درووست دەکرێت.
لبادة السرج	Numdah = nammad	لبادەی زین‌وی وڵاخ.
لباد	Felt maker	کارگەچی - موتاورچی - موتابچی
لبادي - ذعرة = ابو فصادة	Wagtail	شوان خەڵەتێنە ، جۆرە باڵندەیەکە هەتا هەڵی نەفڕێنێت نافڕێت.
لبان		(١) بنێشت - بخورد - بفورد، (٢) درەختی قەزوان یان بخورد.
لبان = بائع الحليب	Milk man	شیر فرۆش.
لبـــان هنــــدي - كنـدر - بسـيج - بخور - لبان ذكر	Frankincense = Olibanum tree = boswellia-carterii = incense	بخورد = جۆرێکە لە بخورد ؛ ڕووەکێکی کێوی دڕکاوی بچووکە لقەکـەی بریندار دەکرێت جۆرە کەتیرەیەکی بۆن خۆش دەردەدات پێی دەوترێت بخورد.

لبان حبشي - طوس	Incense	ئینسێنس ؛ جۆرێکە لە داری بخورد درەختێکی بچووکە لە حەبەشە دەروێت بە قلیشاندنی قەدەکەی بخورێکی نایاب دەست دەکەوێت.
لبان جاوي - میعة	Benzoin	بینزوئین - جەوی ؛ جۆرە جەوی‌یەکی بۆنخۆشە لە هەندێك درەختەوە دەردەدرێت، لە دروست کردنی عەترو لە پیشەسازییدا بەکاردێت.
لبـان شـامي = صمغ البطم		بنێشت - مادەیەکی رێسینی زەمقیە لە قەدو لقی داری قەزوان (دارەبەن) دەردەهێنرێت.
لبانـة شـامیة - قلفونیة	Rosin = resin = colophony	قەلفۆنیە ؛ مادەیەکی زەردی رەقە لە ئەنجامی هەڵماندنی تەربەنتینەوە، پەیدا دەبێت ژێی کەمانچەو بنی پێلاوی پێ چەوردەکرێت.
لبانة	Echter burgel	گیاو دەومەنێکە ، قەدەکەی قیتە، گوڵەکەی وردە ، بەرەکەی لە توورەکە دەچێت.
لبان	Brick maker	خشت کار- خشت فرۆش - خشت بڕ؛ ئەو کەسەی خشتی کاڵ دروست دەکات.
لبایة - امطي	Elemingum tree	درەختێکە لە کۆمەڵەی بخورد گەلاکەی ئارێتەیە گوڵەکەی سپی وردە ئاوگێکی زەمقی رێسینی رۆنی بۆن خۆش لە قەدەکەی دەردەهێنرێت وەکوو بخورد بەکاردەهێنرێت.
لباس - زي	Drawers = dress = garb = guise	جل - جل‌و بەرگ - پۆشاك
لباس المرأة		جلی ژنانە - پانتۆڵی ژنانە - پانتۆڵی کورت.
لباس الرجل	Pants = under pants	جلی پیاوان.
لباس السهرة	Evening dress	جل‌و بەرگی شەو - جل‌و بەرگی ئاهەنگ ، ئەو جل‌و بەرگەی کە بە شەو لە ئاهەنگ دا لەبەر دەکرێت.
لباس رسمي	Full dress = uniform	جل‌و بەرگی رەسمی - جلی بۆنە.
لبا	Beestings = Colostrum = Neogala	ژەك -فرچك - فریشك -خەڵپوت - خرندوڵ ؛ شلەیەکی زەردە لە مەمکی دایکەوە دێتەدەرەوە لە رۆژانی یەکەمی منداڵ بووندا، ئەگەر ژەکی یەکەم رۆژو دووەم رۆژی گوانی ئاژەڵ لێزێت تامەکەی شیرین دەبێت‌و دەبێتە فرۆ.
لبارز- ارز لبنان	Libocedrus	ئەرزی لوبنان ؛ درەختێکە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان ، بۆنی تەختەکەی لە بۆنی ئەرزی لوبنان دەچێت.
لبانة	Dairy	پیشەسازی شیرو بەرهەمەکانی شیر، پیشەسازی شیرەمەنی‌یەکان.
لبان	Milk woman = Milk man = Dairy man	شیر فرۆش - ماست فرۆش.
لبائن	Mammals	گیاندارە شیردەرەکان وەکوو مەڕ.
لبائن كيسية - جرابيات	Marsupials	گیاندارە شیردەرە تورەکەدارەکان وەکوو کەنگەر - تورەکەیەك هەیە بەبەر سکیانەوە بێچووەکانی تێ ئەخەن.
لبائن مجنحة	Chiroptera = Flying mammals	گیاندارە شیردەرە باڵدارەکان وەکوو شەمشەمە کوێرە.
لبائن بيوضة	Egg-laying mammals	گیاندارە شیردەرە هێلکەکەرەکان وەکوو گیانداری دەنوکی مراوی.
لبائن مشيمية	Placental mammals	گیاندارە شیردەرە وێڵداش دارەکان وەکوو ئادەمیزادو مەیمون.
لبب	Martinagle	قایشێکە سەرێکی دەبەسترێت بە پشتێنی زینی وولاخەوەو سەرەکەی تری دوو لای (لقی) هەیە، بەناو هەردوو پەل پێشەوەی وولاخەکەدا تێپەڕ دەکرێن‌و دەبەسترێن بەسەر لووتی لغاوەکەوە.
لبت الجنين	Quickening	جولانەوەی کۆرپە لە سکی دایکیدا.
لبة - حساء	Pap = slops	لەپە - شۆربا.
لبة - قلادة	Gold necklace	ملوانکەی زێڕ.
لبة القلب - شرسوف	Epigustrium	سەروو گەدە؛ ئەو بەشەی کە کەوتۆتە سەروو گەدەوە.

لبتورة	Leptura	(ليپتورا) ؛ ميْروويەكى رەنگينى زيان بەخشە بە رووەك.
لبتوس	Leptus	(ليْپتۆس) ، مۆرانەيەكە شەش پەلى هەيە.
لبث، بقاء	Staying	مانەوە.
لبث - حماض الماء	Water dock = water sorrel	ترشۆكەى ئاويى، گيايەكە رەگەكەى سەلك دارە.
لبخ = تجصيص	Toplaster	شمشەكارى - سواخ - سواخ دان - تێ هەڵسوون بە گەچ.
لبخ - البيزيا = شجرة الحرير	Albizzia = lebbeck = Acacia lebbek = silk flower = siris tree = East Indian tree	(ئەلبيزا) دارئاوريشم - دارنوێنمەك؛ درەختێكى گەورەى دڕكاوييە كەلاكەى لە كەلاى گوێز دەچێت گوڵەكەى زەردو مەيلەو سەوزە بە شێوەى هێشوو بۆنێكى خۆشى هەيە بەرمكەى لە پاقلە دەچێت.
لبخة	Cataplasm = poultice	مڵەما - نوێنمەك - نيوەنمەك؛ پارچە قوماشێك هەوير يان ئارد يان تۆو كەتانى خوساوەى كوتراوى پێوميە دەخرێتە سەر لەش بۆ كەم كردنەوەى ئازار يان دەربوونى دومەڵ.
لبخة عيش - ثريد - فتة = فتيت	Sop = bread soaKed in soup	تريت - نانى تێ ووشراو.
لبد = لباد	Stuff made of matted wool = felt	بەڕەى خورى = لباد - نمەد - نەوە- تەو تاتى.
لبد	Matted wool	خورى مۆتاو كراو.
لبد - متلبد	Matted = tangled	پەنگ خواردوو.
لبدة الأسد		يالى شێر .
لبدة	Wad	ئاواخن - پشك
لبدي - وبري	Tementous = downy	تووكن - تيسكن - كوڵكن.
لبس = التباس	Confusion	گومان.
لبتون	Lepton	لێپتۆن؛ پارچە دراوێكى يۆنانىيە، بەشێكە لە سەد بەشى پارەى دراخما .
لبسكس	Lobscouse	(لوبسكوس) ، خواردەمەنىيەكە لە گۆشتو سەوزە دروست دەكرێت.
لبس	Lobo	(لۆبۆ)؛ گورگێكى ئەمريكى گەورەيە.
لبسان = خردل بري - حرشاء	Snave = wild mustard charlock	خەرتەلە كێويلە ؛ گيايەكە لەناو كشتوكاڵدا دەروێتو زيانى پێ دەگەيەنێت.
لبطة - ركلة	Kicking	لەقە ، شەق
لبق	Skilful = Tactful	زمان ڕەوان = بە وێڵ - ڕەوشت جوان - شارەزا.
لبلبي	Roasted chick peas	برێشكەى نۆك - نۆكى برژاو - لەبلەبى.
لبلاب - لفلاف - عشقة = حبل المساكين	Laplove = Ivy = lablab bean = Hyacinth bean = Morning glory hedera Bind weed convolvulus	لاو لاو = لێلاقك - گوڵە سيانە - گيايەكى خۆ هەڵواسەرە گەلاكەى سێ پەلكە لە شێوەى زەنگدا گوڵى هەمەڕەنگى هەيە گيايەكى دەشتەكى و كشتوكاڵى يە هەندێكى بۆ مەبەستى پزيشكى بەكاردێت.
لبلاب بري = سقمونيا = محمودة	Bind weed = bear-bine	مالوێنچە.گيايەكە لە لاو لاو دەچێت.
لبلاب ارضي- كفنة مدادة.	Ground ivy = gill = earth ivy	لاولاوى زەوى؛ جۆرە رووەكێكە.
لبلاب بحري	Sea bells = sea bind weed	لاولاى دەريا ، جۆرێكە لە لاولاو ڕەقە لە كەنارى دەرياكاندا دەروێت.

لبلاب الحقول - طربوش الغراب	Corn bind = cornlily = bind weed	لاولاو ، گیایەکە گوڵی پەمبەیی‌یان سپی دەگرێت.
لبلاب مثلث الألوان - شب النهار		راجع (شب النهار).
لبلاب مصري لوبياء لبلابية	Egyptian kidney-bean = hyacinth bean = lablab	لۆبیای میسری ، گیایەکی خۆ هەڵ واسەرە گەڵاکەی ئاوێتەو سێ پەلکە گوڵەکە ی وەنەوشەیی یان ئەرخەوانی‌یە بەرمکەی لە لۆبیا دەچێت.
لبن - حليب	Milk	شیر؛ شلاوێکی سپی‌یە مەمکی گیانداری مێ دەری دە دات بۆ بەخێوکردنی بێچووەکانی.
لبنات - لكتات	Lactate	لاکتات - خوێی ترشی لاکتیك - خوێی ترشی شیر یان ماست.
لبن نباتي	Vegetable milk = latex	(لاتیکس) - شیراوی ڕووەك ، شیراوێکی ڕنسینی‌یە خانەکان گەڵاو توێکڵی هەندێك ڕووەك دەری دەدەن وەکوو لە درەختی لاستیکدا.
لبن حامض - لبن رائب أو مروب	Curdled = milk yaourt	ماست - ماس.
لبن مكثف	Yaourt = yogurt = yoghurt	(یوگورت) - تۆراخ - خەستە - تۆراق = ماستی خەست - ماستاو.
لبن مجفف	Dried milk= MilK powder	شیری وشك.
لبن مقشد= لبن خاثر	Skimmed milk	ماستی بێ ڕۆن - چەقل ماست - چەوری‌یەکەی لێ لابرێت.
لبث خِض - خبيط	Butter milk	دۆ، ماستاو.
لبن زبادي - لبن حامض	Curdled milk	ماستاوی کوڵکن - ماستاوی چەور
لبن مقطوع - لبن مقطع	Whey	سیرێژ = شیرێژ
لبن اللبأ	Beestings	فرۆ مادەیەکە وەکوو ماست لە ژەکی ئاژەڵی تازە زاو دەمەیەنرێت بەبێ هەوێن تەنها بە گەرم کردن دوای ساردبوونەو دەمەیێت.
لبن الطير- صوصلاء - صاصل اشراس	Ornithogalum = chin-chin = milk star of BETHLEHEM	شیری باڵندە - گێلاخە - سرێش .گولاخ-ڕۆکا-کوزی (بە کوردی هەورامان) ڕووەکێکی سەلکدارە، (پیازۆکەیە) لە کۆمەڵەی شلێر، سرێش لە سەلکەکەی دەردەهێنرێت.
(لبن المغنيسيا)	Milk of mangnesia	شیری مەگنیسیا - گیراوەی هایدرۆکسیدی مەگنیسیۆم.
لبن الخشخاش	Poppy milk	تلیاك - باقور - بەنگ.
لبني	Lacteal = lacteous = lactic = milky	(١)شیریی - لاکتی ، هەر مادەیەك لە شیر پێك هاتبێت یان شیر بهێنێتە بەرهەم یان لە شیر بچێت یان شیری تیادا بێت. (٢) ڕەنگی شیری.
لبني - لبنى عيهر - لبنى مسك - اصطرك - استرك - ميعة جامدة- ميعة ناشفة	Storax = styrax	(١)زەمقی شیرین= عەبەری وشك؛ جۆرە مادەیەکە لە توێکڵی ناوەوەی درەختێکی تایبەتی دەردەهێنرێت کە پێی دەوترێت (ئەستەرك) (ستۆراکس) (ستیراکس). (٢) دەوەنێکە گەڵاکەی هێلکەیی گوڵەکەی زەردە جۆرە زەمقێکی لێ دەردەهێنرێت.
لبنية	Lactarius = milk mushroom	(لاکتاریۆس) قارچکەشیری ، هەندێك جۆری دەخورێت.
لبنية		شیر برنج ؛ جۆرە خواردەمەنی‌یەکە لە شیرو ماستو برنجو گۆشت دروست دەکرێت.
لبن - لبن - طوب نيء	Adobe=cob = loam = sun dried bricks	خشت - خشتی کاڵ= کەرپووچ.
لبناز	Lactase	لاکتەیز: هەوێنێکە شەکری شیر دەگۆڕێت بۆ شەکری کلۆکۆزوگالا کتۆز.

لبـــوس= تلبيســـة = للمستقيم - تحميلة	Suppository	شاف؛دەرمانی شاف.
لبوس (تلبيسة) للمهبل	Pessary	شافی گوڵینك - شافی مناڵدان.
لبوة - لبؤة = انثى الأسد	Lioness = she lion	دێڵە شێر - شێری مێ - شەپاڵ.
لبوج - قراد -طلح	Tick = Ixodes	گەنە. جۆرە مێروویەکە.
لبودي - نداف - حلاج	Cotton = Teaser = carder	هەلاج، لۆکە شیکردنەوە.
لبودة	Ceroplastes	جۆرێکە لە مێرووی قرمز زیان بە درەختی بەردار دەگەیەنێت.
لبون - حلوب	Milch = giving milk	شیردەر ، گیاندارێك شیری زۆر بێت.
لبونات ثدييات	Mammal = Mammalia	گیانداری شیردەر وەکوو کەروێشك.
لبيب	Intelligent = wise	زانا شارەزا - ژیر - دانا
لبين - انيسون	Anise	رازیانە، رووەکێکە لە کۆمەڵەی بەهاراتە.
لبيد		راجع(كنهان).
لبيدة - بوصير - اذان الدب المخملي - بوصير مخملي الورق - كوكم	Verbascum = mullein	گوێ وورچە - گۆگەم - گوێ وورچەی مەخمەل - کوتەکی شوان گیایەکە قەدەکەی توکنە گوڵەکەی بنەوشەییە بەرەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
لبيدو	Libido	ئالۆشـی رەگـەزیی (زایـەندەیی)- (لیبیـدۆ) = رەمـەکی ؛ ووزەیـەکی دەروونییە لە پاڵنەرە (دوافع) بایۆلۆجییە سەرەتاییەکانەوە پەیدا دەبێت ، بە مەبەستی تایبەتییە.
لبيدات	Lipids	لیپیدس - مادە چەورەکان - رۆنەکان.
لبيدوليت	Lepidolite	(لیبیدۆلایت) ؛ جۆرێکە لە مەعدەن.
لبيدي	Libidinous	بە ئالۆشی رەگەزیی، کەسێك ئالۆشی رەگەزیی هەبێت دەوترێت.
لبين - لبين المروج - زغليلة - حشيشة - الحلمة - عشبة العلق	Anagallis = Red pimpernel	گیایەکی دەشتەکییە گەڵاکەی وورده گوڵەکەی سووری مەیلەو شینە زیان بە کشتوکاڵ دەگەیەنێت.
لبيس	Labeo	جۆرە ماسییەکی رەنگ قاوەیی دڕکاوییە.
لبيس -ثياب مستعملة	Second hand colthes	جلی لەبەرکراو - جلی نیوداشت - جلی لەنگە.
لبينة - لبين = خناق الديك	Spurge	شیرەمار - خوژێلك؛ رووەکێکە ئەگەر لق و گەڵاو گوڵەکەی بکەیتەوە شیراوێك دەردەدەن.
لبين - أم الحليب	Sowthistle	چاوبازە؛ رووەکێکە لە کەرتەشی دەچێت قەدەکەی دەخورێت.
لتر - ليتر	Litre = Liter	(لیتر)؛ گیترە - چارەکی گالۆنێك ؛ پێوەرێکە بۆ شلە ئەکاتە ١٠٠٠سم٣ واتە هەزار سی سی.
لتشية	Litche	(لیتشی) ؛ درەختێکی بەردارە لەپۆلی سابوونییەکان ، لە کەمەرەی زەوییدا دەروێت، بەرەکەی سووره ، بەقەدەر سێوێك دەبێت، دەخورێت و ئاوەکەی دەکرێت بە شەراب.
لتموس- ليتـمس	Litmus = turnsole	(لیتموس)؛ رەنگی دەنکی گوڵەبەرۆژە، پارچە کاغەزێکی تێ هەڵ دەکێشرێت، بۆ دۆزینەوەی مادە ترش و تفتەکان بەکاردەهێنرێت.
لتين - شبرق	Ononis = Rest harrow	گیایەکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی پاقلە مەنییەکان قەدەکەی خشۆکە رەگەکەی گرێدارە وەکوو تۆڕ وایە بە زەوییەوە دەنووسێت.

لث - مدبق	Clammy	شێدار- سارد و لینج.
لثام= برقع	Aveil	دەماخ = دەمامك دەماخ كردن بۆ خۆشاردنەوە، شاردنەوەی دەم و چاو.
لثاء	Vegetable Juice	ئاووگی درەخت وەكوو زەمق و جەوری.
لثاة - لثة - صمغ	Gum(of the teeth) = Gingiva	پووك- پدۆ - پدی- پەدو - پووكی ددان- پدوو -زەنی - هاروو.
لثاة، ليثة	Clethra	رووەكێكی دەشتەكییە بەشێوەی دارو دەوەن، گوڵەكەی بە شێوەی هێشووی بۆنخۆشە.
لثرمبج	Lithomarge	(ليتۆمێرج) قورێكی چینی خەستە.
لثوي	Gingival	پووكی، هەر شتێك پەیوەندی بە پووكەوە هەبێت.
لثط		لێدان بە هێواشی = پیاكێشان بە سووكی.
لثغ - ألثغ	Stammerer = lisper	لاڵ- زمان پس - زمان گیریی.
لثـغ - فأفـأة - لثغـة - تمتمة - ماماة	Lisp = Stuttering = mutacism	لاڵی -زمان پسی - زمان گیری، پەپە پس.
لثق	Dew	شەونم - ئاورنگ.
لثم - تقبيل لثم	Kissing	ماچ كردن- راموسین - رامیسن.
لثي	Latex	شیراووگی رووەك؛وەكووشیراووگی درەختی لاستیك.
لثي	Mucilage	ولۆڵەی رووەكی؛ مادەیەكی ولۆڵەییە لە هەندێك رووەكدا هەیە وەكوو لە گیایە دەرياییەكاندا.
لجأة - سلحفاة - فاردة - غيلم - ترسة	Chelone = sea tortoise	كیسەڵی دەریایی گەورە هەندێك جار (٥٠٠ كیلۆ) دەكێشێت گۆشتەكەی دەخورێت رەنگی سەوز یان قاوەییە.
لجام	Ram	ئامرازێكی جەنگی كۆنە بۆ لێدانی كەشتی بەكاردەهات.
لجام الدابة - رسن	Bridle = frenum	جڵەو - پاڵەنگ - شیبە لغاو - لغاو - دەستە وسار - رەشمە- گەم - گەمك.
لجة - لج	Main sea	زۆربەی ئاوی دەریا.
لج (لجج) - لجاج = لجين	Silver	زیو ؛ كانزای زیو.
لجلجة	Stammering = paraphasia	زمان گیریی = زمان پسی.
لجنة	Commi ttee = Commission	لیژنە - كۆمیتە- كۆمەڵ = بتۆم - ئەلالەت
لجنة التقدير	Evaluation committee	لیژنەی نرخاندن - لیژنەی نرخ پێدان.
لجنة الضبط	Discipline committee	لیژنەی دابینی - لیژنەی دابین كردن.
لجنة تحقيقية	Commission of inquiry	لیژنەی لێكۆڵینەوە.
لجنين- خشبين	Lignin	(ليگنین)؛ مادەیەكی ئەندامییە لەگەڵ سلیلۆزدا پێكەوە تەختەی رووەك پێك دەهێنێت.
لجيم	Frenulum	لغاوێكی بچووك.
لجؤ	Rosorting	پەنابردن - دالدەبردن.
لجوح	Insistent	چاوقایم - كۆڵ نەدەر.
لجين - فضة	Silver	زیو . كانزایەكە.
لجيديوم	Lagidium	(لاجیدیۆم) ؛ گیانداریكی شیردەری قرتێنەرە لە كۆمەڵەی (شنشیلا) بە قەدەر كەروێشكێك دەبێت.گوێچكەكەی گەورەیە تیسكن و رەشە.
لحام - لحم	Soldering =welding	لەحیم كردن = لكاندن.

لحام	Solder	لەحیم، دارشتەیەکە بە زۆری ی لە قورقوشم و تەنەکە پێك هاتووە پلەی شلەوەبوونی نزمە بۆ لکاندنی پارچەی کانزا بە یەکەوە بەکار دەهێنرێت.
لحام بالغاز	Gas welding	لحیم کردن بە گڕی گاز، وەك گڕی گازی ئۆکسی ئەسیتیلین کە تێکەڵاوێکە لە گازی ئۆکسجین و ئەسیتیلین.
لحام الأوكسجين	Oxy acetylene welding	لحیم کردنی کانزا بە بەکارهێنانی گڕی ئۆکسجین و ئەسیتیلین.
لحام بالقوس الكهربائي	Arc welding	لحیم کردن بە گڕی کەوانەی کارەبایی.
لحام بالمقاومة الكهربائية	Resistance welding	لەحیم کردن بە بەرهەڵستی کارەبایی، بەو گەرمییەی کە لە بەرهەڵستی دوو پارچە کانزا کە پەیدا دەبێت کاتێك کە تەوژمی کارەباییان پیادا تێپەڕ دەبێت.
لحام	Plumber	لەحیم کەر - لکێنەر - لەحیمچی - تەنەکەچی
لحام - جزار	Butcher	قەساب.
لحاد - حفار القبور	Grave digger	گۆڕ هەڵکەن.
لحاظ= مؤخر العين	Outer corner of the eye	تیلەی چاو -تیلای چاو ئەو بەشەی چاو کە نزیکە لە لا جانگەوە، گۆشەی چاو.
لحاف - اهاب - غشاء	Quilt = cover = Blanket = Tegmen = TEGMENTYM	لێفە - پێ خەف - بەرگ - پەردە.
لحاء	Bark = strip= rind= cortea=cortex	کەف - کەفێن - چینی ژێر توێکڵ لە قەدی رووەکدا.
لحائي	Cortical	کەفی.
لحاء داخلي	Phloem = bast	کەفی ناوەوە.
لحد	Grave = tomb	گۆڕ - قەبر.
لحس	Licking lapping	لستنەوە - لێسانەوە.
لحس الثدي - مص الثدي	Mammi lingus	مەمك لستنەوە - مەمك مژین.
لحظ العين - باطنها -ملتحمة	Conjunctiva	ژێر پێڵو ، ئەو پەردە تەنکەی کە لە ناوەوە پێڵوی چاوی داپۆشیوە.
لحظة	Moment = Instant	چرکە- پچەك - تاو -گاف - ترۆکە (خولەکێك٦٠ چرکەیە).
لحظة الموت	Articulo mortis = Moment of death	کاتی مردن.
لحظة - نظرة	Glimpse = Quick LooK = Glance	سەیرکردنێکی خێرا، چاو پیاخشاندنێکی خێرا.
لحكة - دساسة - حلكة - سحلية - رملية - لحكاء = لحكاة	Laceta = agilis = seps chalcides	مارمێلکەی لم؛ مارمیلکەیەکی بچوکی شینە خۆی لەناو لمدا دەشارێتەوە.
لحلاح - سورنجان - سورنجان الخريف - حافر المهر - اصابع هرمس - زعفران- المروج - عكنة- زعفران الخريف - مبشرة الشتاء	Colchicum = Meadow saffron = upstart = Fingers of Hermes = Autumn crocus = Naked sarcous	سورنجان- زەعفەرانی مێرگ - سورنجانە - پایزە - رۆست (rost) جۆتاروك (Jotaruk) گوڵوك جوتیان (Kuluk Jutyan) ، رووەکێکی ژەهرینە.
لحم	Meat = Flesh	گۆشت.
لحمي	Sacro-	پێشگرێکە بە مانای گۆشت.
لحمي- لحماني	Sarcoid = sarcous	گۆشتی ، هەرشتێك پەیوەندی بە گۆشتەوە هەبێت.
لحم بدون عظم	Flesh	گوڵمە - ولمە - نەرمە - گۆشت بەبێ ئێسقان.

لحم - لحيم	Fleshy = corpulent	گۆشت دار.
لحم ابيض	White meat	گۆشتی سپی ؛ وەکوو گۆشتی باڵندەو ماسی.
لحم احمر = هبر	Lean (meat)	گۆشتی سوور.
لحم البقر	Beef	گۆشتی گاو مانگا.
لحم العجل	Veal	گۆشتی گوێرەکە.
لحم الخنزير	Pork	گۆشتی بەراز.
لحم الخنزير المملح	Bacon	گۆشتی بەرازی سوێرکراو.
لحم الخنزير المسلوق	Ham	گۆشت بەرازی کوڵاو.
لحم الغزال	Venison	گۆشتی ئاسكو مەرە کێویو بزنە کێوی.
لحم الغنم	Mutton	گۆشتی مەڕ.
لحم مفروم	Mince Meat	گۆشتی جنزاو - قیمە.
لحم مشوي	Roasted meat	گۆشتی برژاو، - تکە - قوشباشی - پارێڤ
لحم معلب	Tinned meat	گۆشتی قوتو - گۆشتی معلب.
لحم و بصل مشوي		بریانی.
لحم محمر	Fricassee	گۆشتی سوورەوە کراو.
لحم مقلي	Fried meat	قاورمە گۆشتی سوورەوەکراو.
لحم الثمرة	Pulp of fruit	کرۆکی میوە - گۆشتی میوە؛ ئەو بەشەی کە دەخورێت لە میوە.
لحمة عصبية - موثق عصبي	Neuroglia	بەستەری دەماری ؛ شانەیەکی بەستەری تەنکە بەشە سەرەکییەکانی شانەی دەماریی لەمێشك و مەغزی دڕکاویدا دەبەستێت بە یەکترییەوە.
لحمة الاذن - شحمة الأذن	Lobe of the ear	نەرمایی گوێ.
لحم الأرض = دودة الأرض - خرطون	Earth worm	کرمی زەوی - گل خۆرکە؛ ئەو کرمە سوورە باریکەی کە لەناو زەویدا دەژی، زەوییەکە هەڵ دەگێڕێتەوە.
لحمة النسيج	Weft = woof of cloth	پۆ: دەزوی چنین کە بە باری پۆیدا رایەڵ ئەکرێت.
لحمية الأنف - سداد - زائدة انفية	Adenoids	زیادە گۆشتی ناو لووت کە بەری هەناسە دەگرێت.
لحمية العين= منضمة - ملتحمة العين	Conjunctiva	ژێر پێڵوی چاو.
لحن - نغمة	Tune = Air = melody	ئاواز = نەوا.
لحن - قطعة موسيقية	Tune = Melody = Air	پارچە مۆسیقا - ئاواز.
لحيمة	Coruncle = Caryncula	گۆشتۆکە - زیادە گۆشت - گۆشتۆکە؛ پارچە گۆشتێکی زیادە وەك پۆپنەی کەڵەشێر.
لحي - فك	Jaw-bone = maxilla	شەویلگە.
لحية صغيرة - عثنون	Goatee	ریشێکی بچووك-کەبشتە.
لحية	Beard=pogonion	ردێن -ریش =رك.
لحية مستعارة	False beard	ریش دروزنە-ریشی لەعیە
لحية التيس - قومي سلسفيل	Goats beard = salsify = Oyster plant = vegetahle oyster	هەڵە کۆك - مژیوە - ریشە بزن - پاڵمە گیایەکی بەهارییە گەڵاکەی وەکوو گەڵای کەوەر وایە گوڵێکی شین دەگرێت سەڵکی هەیە دەخورێت.

لحيمات الألسنة	Crassilinguae	زمان گۆشتی‌یەكان: پلەیەكە لە گیاندارە خشۆكەكان زمانەكەیان گۆشتێكی كورتە وەكوو مارمێلكە.
لحیـــة الغـــول - لحاء الغول	Common spleen wort = common maiden hair =	قژی دێو - قەیتەران ، رووەكێكە
لحية الحية		ریشە مار، جۆرە رووەكێكی گوڵدارە.
لحية الحمار- كزبرة البئر		قەیتەران
لحية العنز		راجع (شنداب ، شنداب - بحری).
لخ	(Log)	ئامارازی پێوانی خێرایی پاپۆڕ.
لخ - كبيت - لخب	Loach	ماسی‌یەكی دەریایی‌یە لە كۆمەڵەی (شبوط).
لخص	Blepha oropachynsis = Ankyloble pharon	بە یەكەوە نووسانی پێڵوەكانی چاو - پێڵوو ئەستووری - ئەستوربونی پێڵووی چاو.
لخفة	Ostracon	تەلاشە بەرد؛ جۆرێكی هەیە سپی‌یە لە سەری دەنووسرێت.
لخم - قرش - كلب البحر	Shark	سەگی دەریا ، جۆرە ماسی‌یەكی دڕندەیە.
لخلخلة	To shake (athing) loose	لەقاندنی شتێك بۆ دەركێشانی.
لخن	Megma	(مێگما)مادەیەكە كلاوەی كێر دەری دەدات.
لخن	Sclerotinia = Blight = rot = mould	كەڕوویەكە لە داری بەردار دەدات و زیانی پێ دەبەخشێت.
لخنيس	Lychnis = lamp flower = campion	گیایەكە لە كۆمەڵەی مێخەك گوڵەكەی گەورەیە بە رەنگی سوور یان سپی.
لخنيس الذباب - شرك الذباب	Catch fly	مێش گرە؛ تەڵەی مێـش، رووەكێكـە مادەیـەكی لینـج دەردەدات مێرووی پێوە دەنووسێت..
لدانة - لدونة	Softness = pliability = malleability = plasticity malacian	نەرمی=سیفەتێكە لە هەندێك مادەدا وای لێ دەكات كە بە ئاسانی لە قاڵبدا دابڕێژرێت، هەروەها توانای بادان و نوشتانەوەی دەبێت.
لدانة الظفر	Onychomalacia	نەرم بوونی نینۆك.
لدائن - پلاستيك - لدن - لدائني	Plastics	(پلاستیك): هەر مادەیەك كە بشێت بۆ داڕشتن، گەلێك جۆری هەیە وەكوو نایلۆن ، پلاستیك لە كارلێكی نێوان بەرهەمە ناوەنجی‌یەكانی خەڵوز پەیدا دەبێت، پلاستیكەكان دەكرێن بە دوو كۆمەڵەی سەرەكی‌یەوە. (١) ئەو پلاستیكانەی كە بە گەرم كردن نەرم دەبنەوەو بە ساردكردن ڕەق دەبنەوە، وەكوو سیلیلۆید ونایلۆن. (٢) ئەو پلاستیكانەی كە بە گەرم كردن ڕەق دەبنەوە وەكوو پلاستیكی (بكالیت). پلاستیك بۆ گەلێك مەبەست بەكار دەهێنرێت وەكوو لە ئامرازی تەلەفۆن و رادیۆ و قۆپچەو شتومەكی ناو ماڵدا.
لدائن اكريلية	Acryllic plastics = Acrylic plastics	پلاستیكی ئەكریلی ؛ جۆرێكی ڕۆشنە لە پلاستیك ؛ وەك پلاستیكی (لیوسیت).
لدائن الفينيل	Vinyl plastic	پلاستیكی ڤینیلی؛ بەرهەڵستی زۆربەی مادە كیمیایە ئاسایی‌یەكان دەكات.
لدة = لد- ترب	Contemporaiy	هاوتەمەن - هاوساڵ.
لدركس	Liederkranz	(لایدەر كرانس)؛ جۆرێكە لە پەنیر.
لدغة - لسعة	Prick = Bite = sting	پێوەدان - گەستن - گەزتن = پێڤەدان - چزە لێ هەڵسان.
لدغ الحية	Snake bite	پێوەدانی مار.

لدن - لين - مرن	Soft = supple = flexible = Ductile = lissome	نەرم؛ شتێك بشێت بۆ پیاکێشان‌و ڕاکێشان.
لدن	Anneal	گەرم کردن‌و ساردکردنەوەیەکی هێواشی مادەیەك لەژێر باری تایبەتیدا بۆ مەبەستی دەستکەوتنی سیفەتی تایبەتی وەکوو لە شووشەو فەخفووری‌و کانزادا دەکرێت.
لدونة	Plasticity	نەرمی - پلاستیکێتی یان نەرمی مل لەژێر گوێوە، ڕەوشتی نەرمی یان پلاستیکێتی لە مادەدا.
لديغ = ملدوغ	Bitten = stung	گەستراو - پێوەدراو.
لديت = حامض البكريك	Lyddite = picric acid	لایدایت - ترشی پیکریك؛ جۆرە تەقەمەنی‌یەکی بەهێزە.
لذة	Pleasure = Delight	خۆشی، چێژ.
لذة المشاهدة	Scopohilia	خۆشی تەماشاکردن. خۆشی وەرگرتن لە تەماشاکردنی شتێکدا.
لذة الألم	Algophilia	هەست کردن بە خۆشی لە کاتی ئازار چێشتندا، چێژ وەرگرتن لە ئازار.
لذع = حرق	Burning	چزە - چزان - سووتاندن - داخ کردن.
لذاع = محرق	Burning	سووتێنەر - داخکەر - توون‌و تیژ.
لذيذ	Delicious =savoury	خۆش - بەتام - بەچێژ.
لذيذ الطعم	Sapid	تام خۆشی.
لز - لزة - زرة	Ringed screw=screw eye	بورغوی ئەڵقەدار.
لز	Plaster	پلاستەر- لەزگە
لزان - لزان	Cysticus = Broom	دەوەنێکی دەشتەکی‌و ڕازاندنەوەیە. گەڵاکەی ئاوێتەو سێ پەلکە گوڵەکەی شۆڕو زەردە بەرەکەی لە بەری فاسۆلیا دەچێت، تۆوەکەی مادەی ژەهرینی تیایە.
لـزاب - عرعـر رفيـع - عرعر عال	Greek Juniper	هەڤریسکی گریکی، درەختێکە لە کۆمەڵەی هەڤریسك (عەرعەر)، گەڵاکەی لە گەڵای سەروو دەچێت، تەختەکەی بە نرخە.
لزاق - لزيق	Red legged-falcon	هەڵۆی لاق سوور؛ هەڵۆیەکی قاچ سووری بچووکە.
لزب - زقاق	Lany = alley	کۆڵانی باریك - کۆڵانی تەسك.
لزب = قليل	Little= small	کەم.
لزج	Viscous = viscid = adhesive = sticky = gummy = Glulinous	لینج - دەبوش - نووس= وەکوو کەتیرە.
لزقـة = لصقـة = لصوق	Plaster = cataplasm = emplastrum	پلاستەر- لەزگە، سارغی برین پێچانەوە، دەنرێت لە برین.
(لزقة الظهر)	Porous plaster	لەزگەی پشت.
لزمة	Syndrome	نیشانەکانی نەخۆشی‌یەك.
لزوجة - لزوجية	Viscosity = stickiness = viscidity	لینجی- لینجێتی ، بە بەرزبوونەوەی پلەی گەرمی لینجێتی مادە کەم دەبێتەوە.
لزوجة - نسبية	Relative viscosity	لینجی ڕێژەیی.
لزولة	Luzulu= wood rush = cuckoograss	(لازولا)، گیایەکی دەشتەکی‌یە بۆ لەوەڕ باشە.
لزوق - لصوق	Plaster	پلاستەر؛ دەنرێت لە برین پێوەی دەنووسێت هەتا چاك دەبێتەوە.
لزون	Agglutinable	دەشێت بۆ پێکەوە نووسان وەکوو بەسرێش یان کەتیرە.
لزيج - لزيق	Clotbur = Burweed = sheep bur = cocklebur = clingweed = clivers = cleavers	نووسەك - گیا نووسەك - نووسەنگ - ماچی جنۆکە - پەنێرشك - قەرواڵە ؛ ڕووەکێکە بەرەکەی دڕکی قولاپ داری پێوەیە دەنووسێت بە جل‌و بەرگەوە ، گەڵاکەی بۆ چارەکردنی پێوەدانی مارو مێرووی ژەهردار بەکاردێت.

لزيج	Little bur = clover	كونجركە.جۆرە گيايەكە.
لزيق عملاق	Nerita	نێريتـا؛ گيـاندارێكی نەرمـە بريتیيـە لـە جۆرێكـی گـەورە لـە گوێچكەماسی واتـە لەيكـە قاقلەكـەی (قاوغەكـەی) شـەپۆلدارە واتـە بەرزیو نزمی تيايە.
لسان	Tongue = lingua	زمان - زبان
لسان - لغة	Language	زمان = قسەكردن.
لساني	Lingual	زمانی؛ هەر شتێك پەيوەندی بە زمانەوە (لغە) هەبێت.
لساني	Gloss-	پێشگرێكە بە مانای زمان.
لسان مفلوق	Cleft tongue	زمانی داتلیشاو.
لسان الخشب - تعشيق الخشب	Tongue of Joint	زمانەی دار؛ ددانی تەختە.
لسان ونقر - ذكر و انثى	Tenon and mortise	نێرو مێی تەختە.
لسان الأرض - الأرض الراسية	Cope = head land	زمانەی زەوی؛ زمانەيەكی زەوی چوبێتە ناو ئاوەوە.
لسان البحر	Armlet of the sea	زمانەی دەريا؛ كە ئاوەكە دەچێتە ناو زەوييەوە.
لسـان : جـر - سلق الماء	Pond weed = Dells spoons	زمانی دەريا - سلقی ئاو ، گيايەكی پزيشكیيە.
لسن البحر	Cuttel tone	زمانی دەريا - ئێسـكی گيـانداری مەرەكـەب وەشێن؛ هاڕاوەكـەی وەكـوو سمارتە بۆ سافكردن بەكاردێت يان وەكوو خۆراكێك دەدرێت بە باڵندەی كەناری.
لسان النار، شعلة	Flame	بڵێسە.
لسان الفرس	Horse tongue	زمانە ئەسپ؛ جۆرە رووەكێكە.
لسان الميزان	Cock = pointer of balance = Indicator of balance	نەرە - زبانەی تەرازوو يان قەپان؛ پارچە تەلێكی كانزاييیە بە شێوەيەكی ستوونی دەخرێتە سەر باڵێكی تەرازووەكەو دەجوڵێنرێتەوە بۆ هاوسەنگ كردنی تەرازووەكە.
لسان المزمار - طنطلة - فلكة	Glottis = Epiglottis	زمانە چكۆڵە - زمانە بچكۆلە.
لســان الطــير- شـجرة الجنـة - شجرة السماء	Tree of heaven = Chinese sumach = Japanese varnish = Ailanthus Paradise tree	زمانی باڵندە = درەختی بەهەشـت - دار ئاسمـان : درەختێكـە لـە كۆمەڵەی دارەڕەش گەڵاكەی بە زستان دەوەرێت، زۆر بەرز دەبێتەوە، گەڵاكەی پەلكی زۆرە قەراغەكەی گرنج گرنجە گوڵەكەی بـە شێوەی هێشوويەكی گەورەيە، بەرەكەی باڵدارە بۆ ڕازاندنەوەی شەقامەكانو باخچەكان دەروێـنرێت، تەختەكـەی خـەڵوزی لـێ دەردەهێـنرێت، توێكڵەكەی تاڵو بەهێزكەرە.
لسان المفتاح	Bit of a key	زمانەی كليل.
لسان رملي	Spit	زمانە لمی؛ پارچە زەوييەك لە شێوەی چووبێتە ناو ئاوەوە.
لسان الثور = انشوزة مخزنية = بوغلصن ورد - ماوي - حمحم - ساق الحمام.	Anchusa = Bugloss = Anchusa = officinalis = borage	گـوێزروان - بنـەگۆزروان = گاوزبـان= زمانـەگا - چەورۆكـە- بنەگۆزەڵـە؛ گيايەكە گوڵێكـی شـین دەگرێـت بـۆ مەبەسـتی پزيشـكی بـۆ ئـارەق پـێ كردنەوەو هەڵامەت بەكاردێت.

لسان الحمل= اذان الجدي= زمارة الراعي= سنبل الملك= بزردمبل	Plantain = large plantain = English plantain = plantago= water plantain= Ribgrass = Rib wort= ear= star of the earth= way bread = Alisma	زمانە بەرخ= گوێ کارژۆڵە - گوێ بەرخە- رکێشە= تورکێشە =تارکۆز گیایەکە گەڵایەکی ئەستوورو زبرو مەیلەو رەشی هەیە، گوڵەکانی سەوز یان زەردن، پێکەوە کۆمەڵ دەبن بە شێوەیەکی تۆبزی لە بەری سەنەوبەر دەچێت، چۆلەکە حەز بە دەنکەکەی دەکات، لەوەرێکی باشە بۆ ئاژەڵ ، بە شێوەی نوێنەمەک دەنرێت لە برین.
لسان الضب شوك فرياس	Slender thistle	زمانە قۆریی: گیایەکی دەشتەکییە گوڵی بنەوشەیی دەگرێت لە سەرەرێدا دەروێت.
لسان لامع	Prominence	زمانەی بریسکەدار، توێکڵە کازێکە لە هەور دەچێت ، لەکەشە گازییەکەی خۆرەوە بە شێوەی هەوری گەورەی سووردەرپەرێتو لە قەراغی پەڵەی رەشی ئەوتۆدا کۆتایی دێت پێی دەوترێت پەڵەی یان ماڵەی خۆر.
لسان الغزال	Moonfern = Moon wort	زمانە ئاسک، جۆرێکە لە کەرەوزە کێویلە(سرخس) لە شوێنی شێداردا دەروێت.
لسان الثعبان - لسان الحية - لقيفة	wort	زمانە مار، گیایەکی پزیشکییە لە شوێنی شێدارو زۆنگاودا دەروێت رەگەکەی بۆ سارێژبوونی برین باشە، جۆرێکە لەسەر خەس گەڵاکەی لە زمانی مار دەچێت.
سان السبع	il	زمانە شێر، رووەکێکە قەراغی گەڵاکەی ددانداره وەك مشار وایە تاڵو توونە.
لسان الكلب = اذان الأرنب - اذن الغزال- لصيق	Italian thistle = Gipsy-folwer = Hounds tongue = Cynoglossum	مووسەنك: گیایەکە گوڵەکەی لە گوێی کەروێشك دەچێت،شینە قەدەکەی سپیی و پەلك دارە رەگو گەڵاکەی بۆ هێمن کردنەوەو قەبزی باشە بەرەکەی وردە دەنووسێت بە جلو بەرگەوە.
لسان العصفور- دردار= شجرة البق - مران - بشم أسود - مران زهري	Manna ash = lark spur = ash tree = fraxinus = elm = sparrow-tongue	زمانە چۆلەکە - دارەرەش - رەشەدار- دارتۆفانە - دارمێشوولە -بناف- بناو- ووزم نارەوەند.
لسان الوعل - سردس مخرني	Harts tongue fern	زمانی بزنە کێوی، جۆرێکە لە کەرەوز بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ کرمی تاك فرێدان بەکاردێت.
لساع	Stinging	گەزندە.
ل "ئێس" د، ل.س.د	LSD= LSD- 25	ئێل، ئێس، دی مادەیەکی بێ هۆش کەرە.
لسبية - سحاق	Lesbianism	جووت گرتنی ژن لەگەڵ ژنێکی تردا ، پانپانۆکێ.
لسع - لدغ	Stinging	پێوەدان- گەستن - گەزتن.
لسونة - مهاة	Oryx	ئۆریکس: جۆرێکە لە مانگا کێوی.
لسين	Actinella	گیایەکی پزیشکی بۆنداروتاڵە، گوڵەکەی زەردە.
لسين	Lingula = lingule = lingua	زمانۆکە.
لسن - ثرثرة = لغو	Logorrhea	چەنەبازی.
لسينية الزهر	Liguliflorae= compositae	گوڵ زمانییەکان: کۆمەڵەیەکە لە رووەك گوڵەکانیان لە شێوەی زماندایە وەکوو تاڵیشكو کاهوو.
لستري	Leicester	(لیستەر): مەرێکی ئینگلیزی دەموچاو سپییە.
لسيعة		راجع (علوك، علوك، فرنسي).
لشلاش		دل داخورپاو، هەناسە کەوتوو.

لسيع = ملسوع	Bitten = Stung	پێوەدراو- گەستراو
لشك	Remora = sucker fish	ریمۆرا - ماسیە مژۆك؛ جۆرە ماسی‌یەکە ئەڵقە گۆشتێکی مژۆك وا بە سەریەوەیە. بە هۆی ئەوەوە خۆی دەنووسێنێت بە گیانداری ترەوە وەکوو ماسی و نەهەنگ و خوێنەکەیان دەمژێت.
لص = حرامي	Robber = Thief, Burglar	دز، شەوکوت.
لص البحر - قرصان	Corsair = pirate	دزی دەریا.
لصص - لخلخ	Toloosen	ددان گرێ، نزیك بوونەوەی ددانەکان لە یەکتری‌یەوە.
لصف = كبرشانك شفلح	Caper = spiny coper = snake-snare	مارگیر - شیفلەتە - کەبروك- کاباروك - مارگاز(بە فارسی) - کاباروك،جۆرە رووەکێکە.
لصف	Elsinoe	جۆرە کەرویەکە لە میوەجات دەدات.
لصف - فلورية - تفلور	Fluorescence	بریسکانەوەو درەوشانەوەیەکی رەنگاو رەنگ؛ خاسیەتی گۆڕینی تیشکی رووناکی بۆ تیشکی رووناکی ئەوتۆکە شەپۆلەکەی درێژترە.
لصق	To adhere = adhesion	لکاندن - پیادا لکاندن- نووساندن؛ وەکوو بە هۆی زەمق یان سرێشەوە.
لصوق	Adhesive	لکێنەر، ئەو مادەیەیە کە رووی دوو مادەی تر دەنووسێنێت بە یەکەوە وەکو زەمق و سرێش.
لصوق الأواني - معجون الثقوب - ليقة	Putty	پنج؛ مادەیەکە ئامرازی شووشەی شکاوی پێ چاك دەکرێتەوە ، یان کون و کە لەبەری تەختەی پێ پڕ دەکرێتەوە.
لصوق- لصيق	Plaster = cataplasm = Mountant	پلاستەر- لەزگە- جۆرێکە لە پلاستەر دەنرێت لە برین پێوەی دەنووسێت هەتا چاك دەبێتەوە.
لصوق الخردل - لصقة الخردل	Sinapism = mustard plaster	پلاستەری خەرتەلە- لەزگەی خەرتەلە؛ نوێنەمە کێکە لە تۆوی خەرتەلە دروست دەکرێت.
لصيقي - بلسكاء - حشيشة الأفعى- غاليون - لزيج	Galium-aparine = goose grass = cleavers = clivers = Cling weed	گیا ئەژدیها- گیا ئەرمە- نووسەك- تیرتیرە، گیایەکی زیان بەخشە بەرەکەی بە جل و بەرگەوە دەنووسێت.
لصوصية	Thieving = Robbery	دزێتی، کاری دزی کردن.
لط		لۆت، ماسی‌یەکی رووباری‌یە رەنگەکەی زەردە هێڵی قاوەیی تیایە.
لط	Monkey pot tree = sapucaia nut tree	دارو دەوەنێکە لە کۆمەڵەی مۆرد بەرەکەی لە قوتوویەکی دیوار ئەستور دەچێت، تۆوەکەی تاڵە مەیمون حەزی لێ دەکات.
لطاشة الذباب	Flay whisk	مێش کوژ ، ئامرازێکە بۆ مێش کوشتن.
لطخ	Tostain = smear	پیس کردن- سواخ دان - پەڵاویی کردن.
لطخة	Smear = Blotch = stain = spot = Macule = Tarnish	پەڵە.
لطخة القرنية = العين البيضاء = كثافة القرنية	Walleye	چاوی سپی ، خەستی و سپێتی کۆرنیای چاو، خێلی، دەرپۆقینی چاو.
لطخة النظر		رێشکەو پێشکەی چاو.
لطخات باير		پەڵەکانی پایر؛ پەڵەی لیمفاوین لە کۆتایی ریخۆڵە باریکەی مرۆڤدا.
لطر	Lohd tree	دارو دەوەنێکە رەنگێکی زەرد لە گەڵا وشك کراوەکانی دەردەهێنرێت بەرەکەی لە ترێ دەچێت بچووك و رەنگاورەنگە، یان سوور یان شین ، گوڵەکەی زەردەو بۆن خۆشە.

لطش- تآكل - تعرية	Erosion	داخوران- دلڕوتانەوە.
لطط = تسوس الأسنان	Saprodentia = dental caries	کلۆربوونی ددان- ددان کەوتن = بێ ددانی.
لطع - صفع - لطم	To strike = To slap = to hit	شەبازللە لێدان - زللە لێدان.
لطع		هەڵ تێزاندن.
لطع	Microcheilia	لێوباریکی
لطف - لطافة	Kindness, Passionate	جوانی ، بەسوزەوە، بە بەزەیی.
لطمة	Slap	چەپۆك- شەبازللە- شەقازللە - زللە -چەپۆڵە - شەپلاخ.
لطيف	Gentle	جوان- ناسك- بەسۆز.
لظى= لهيب - شعلة	Flame = fire	بڵێسە-گڕ.
لعاب	Saliva = spittle	لیك - تف - بۆراك - کەوشێل. شلاوێکە لووەکانی ناو دەم دەری دەدەن بۆ هەرس کردنی نیشاستەی ناو خواردن.
لعاب	Slaver	لیکێك کە بە دەمدا بێتە خوارەوە.
لعابي	Salivary	لیکی ، هەرشتێك پەیوەندی بە لیکەوە هەبێت.
لعابين	Ptyalin	(پتیالین)، ئەو ئەنزیمەی کە لە لیکدا هەیە، یارمەتی هەرسی نیشاستە دەدات لەناو دەمدا.
لعاب الشمس	Cob web = spider web	تەناف شەیتان= لیکی شەیتان: داوێکی هەڵواسراوە بە دارو دیواردا وەك داوی جاڵجاڵۆکە وایە.
لعاب النحل - عسل	Honey	هەنگوین، بەری هەنگ.
لعابة - لعبة	Toy, Doll	بووکە شووشە.
لعاعة	Endive	کاسنی: ڕووەکێکی دەشتەکی‌یە، گەڵاکەی شین‌و کەمێك تاڵە دەکرێت بە چێشت‌و بە بەهارات.
لعب - لعبة	Play = sport	لەیز- یاری - گەمە - وازی - گاڵتە - حەنەك = وەرزش.
لعب - فرح	Joke = Jest	گاڵتەو گەپ، نوکتە، قسەی نەستەق.
لعب بالسيف	Fencing	شەڕەشیر = شیربازیی - شەڕکردن بە شمشێر.
لعب القمار	Gambling	یاری قومار.
لعب رياضي	Sport	یاری وەرزش.
لعب سحري - ألعاب سحرية	Sleight of hand = Jugglery	سیحر بازیی.
لعب ناري - ألعاب نارية	Fire works	فیشەکە شێتە.
لعب على الحبال، جمناستك	Gymnastics	تەناف بازیی- (جوملاستیك)جومناستیك.
لعبة الداما	Chekers	یاری دامە.
لعبة = لعبة ورق	Game at cards	یاری کاغەز.
لعبة الهوكي	Hockey	هۆکی = شەقان - چەوگانێن: یاری گۆچان‌و تۆپی تەختە.
لعبة كرة الطائرة	Volley ball	یاری بالە = ڤۆلی بۆڵ.
لعبة كرة القدم	Foot ball	فووت بۆڵ- تۆپ تۆپێن = فتبۆلێن - یاری شەق.
لعبة كرة السلة	Basket ball	باسکت بۆڵ - یاری باسکە.

لعبة الطاولة = لعبة النرد - لعبة الزهر	Back gammon = Trick track = Tables	یاری تاولّی= یاری تاولّە- نەردێن.
لعبة الدومينة = الرومينو	Dominoes	یاری دۆمینە.
لعبة الرمح		رم بازیی
لعبة الجلف	Golf	یاری گۆڵف.
لعبة الكعاب - لعبة العاشق	Knuckle bones	میچێن؛ یاری کردن بە میچی ئێسقان
لعثـــم - ثقـــل - اللسان - لعثمة	Flatering = stammering = Bradyarthria = Brady glossia	زمان گیری- لاڵی - لاڵە پەتەیی - زمان قورسی.
لمط - وشم	Tattoo	خاڵو میل کوتراوی لە دەمو چاودا.
لعق	Licking = Lapping	لستنەوە- لێسانەوە- ئالاستن.
لعق البظر	Cunnilingus	قیتکە لستنەوە.
لعل = بلخش = ياقوت لحمر = عقيق - حجر سيلان.	Ruby = spinel ruby = Garnet = balas	لەعل - لالە- یاقووتی سوور؛ بەردێکی بە نرخە بریتی‌یە لە مادەی سلیکەیتی چەند کانزایەك وەکوو ئەلەمنیۆم و ئاسنو کالسیۆمو مەگنیسیۆم.
لعل- قرمز	Carmine	قرمز؛ رەنگێکی (بۆیەیەکی) سوورە.
لعلع - لعوس = ذئب	Wolf	گورگ.
لعلع - سراب	Mirage	سەراو = سەراب.
لعلاع	Coward	ترسنۆك.
لعلي - لعلة		جۆرە گیایەکی تاڵو بەهێزکەرە بۆ تا باشە.
لعوض - ابن اوي	Jackal	چەقەڵ - تورك.
لعوة - الكلبة الحائل	She dog	دێڵەسەگ - دەڵە بەبا = مێ‌یەی سەگ.
لعوة = هالة الثدي	Black ring around the nipple	خەرمانەی مەمك؛ پەڵەیەکی مەیلەو رەشە بە دەوری گۆی مەمکەوە.
لعوق	Lambative	لێسراوە= هەرشتێك بلێسرێتەوە، وەکو دەرمان یان خواردەمەنی.
لعوق - دواء يلعق	Electuary = confection	دەرمانی لستنەوە؛ هەر دەرمانێك بە لستنەوە بەکاربێت.
لغاز - وقاع	Back biter	بوختان کەر = فیتنەباز = لە پاش ملە باس کردن.
لغام = زبد	Foam = froth	کەف
لغة = لسان	Language = tongue	زمان = زبان ؛ زمان واتە قسەکردن.
لغد = لغدود	Soft palate	غەبغەبە- غەرغەمە = بەرکور
لغد الأنسان	Second chin = Baccula	غەبغەبە
لغد الحيوان - غبب	Dewlap	غەبغەبەی گیاندار.
لغد الطيور - غبغب	Wattle	غەبغەبەی باڵندە وەکوو کەڵەشێر.
لغز - احجية	Puzzle = Logoriph	مەتەڵ- لۆتەر - تەلیسم
لغر	Lugger	لووجەر؛ کەشتی‌یەکی چارۆکەدارە، چارۆکەکەی چوارگۆشەیە.
لغستوم	Lagostomus	(لاگۆستۆمەس) گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کۆمەڵـەی (شنشیلا) لە کەروێشك دەچێت پشتی قۆقزە سەری پانە لمۆزی کوڵە.
لغط	Noise = clamour = verbigeration	دەنگە دەنگ - ووژە ووژ- قاوو قیژ، ژاوەژاو.

لغلغ		راجع (لقلق لقلق اسود).
لغم - منسق	Blast = mine	لوغم = مین ؛ ئامرازێکی لوولەیی‌یان خڕە بە مادەی تەقەمەنی ئاخنراوە، دەخرێتە ژێر زەوی یان ژێر ئاوەوە ئەگەر تەنێك یان پریشکێکی کارەبایی بەر بکەوێت دەتەقێتەوە.
لغم تعويق	mine	لوغمی تەگەرە تێخەر.
لغم ضد الأشخاص	Anti personal mine	لوغمی دژی کەسان(اشخاص).
لغم ضد الدبابات	Anti-tank mine	لوغمی دژی تانك.
لغم كيمياوي	Chemical mine	لوغمی کیمیایی.
لغم صوتي	Acoustic mine	لوغمی دەنگی؛ جۆرە لوغمێکە لە دەریادا دادەنرێت کە کەشتی‌یەکەی لێ نزیك بۆوە دەنگی پەروانەکەی وەردەگرێت‌و دەتەقێت‌و زیانی پێ دەگەیەنێت.
لغم الضغط	Pressure mine	لوغمی پاڵەپەستۆ جۆرە لوغمێکە لە شەپۆلی ئاوی کەشتی بەردەکەوێت دەتەقێتەوە.
لغمجي - طبردار - لغام	Sapper	ئەو کەسەی کە لوغم دادەنێت یان دەیتەقێنێتەوە.
لغوي	Linguist = lexicographer	زمانەوان - شارەزای زمان
لغوي - مختص باللغة	Linguistic = belonging to language	زمانی؛ هەرشتێك پەیوەندی بە زمانەوە هەبێت.
لغو - هراء	Nonsense = foolish talk = Logorhea	قسەی هیچ‌و پووچ- چەنەبازی.
لغوتريش	Lago Thrix	(لاکۆثریکس) جۆرە مەیموونێکە.
لغيث - غليث	Maslin = meslin	تێکەڵاوی گەنم‌و جۆ یان گەنم‌و پەرش.
لف	Wrapping = Rolling up	پێچانەوە - تێوە پێچان - ئاڵاندن - تێوە ئاڵاندن - لوول دان - پێچاندن = هەڵ پێچاندن - شەتەك.
لفاح	Eggplant	باینجان - باینجانە ڕەشە.
لفاح - يبروح = تفاح الجن	Mandragora = Mandrake	سێوە جنۆکانە؛ گیایەکی تەمەن درێژی ژەهرینی پزیشکی‌یە لە کۆمەڵەی باینجانە، بە شێوەیەکی کێویلە دەڕوێت. ڕووەکێکە گەڵایەکی زۆری هەیە لەسەر ڕووی زەوی کۆمەڵ دەبن، دوای زستان گوڵ دەکات، بەرێکی زەردی بۆن خۆش دەگرێت لە ترێ دەچێت دەرمانی ئارام دەری لێ دەردەهێنرێت.
لفاع كوفية = وشاح	Muffler = Livipipe = Scarf = Necker-chief	مل پێچ - سرکەیی - جامانە - مێزەر= لەچك.
لفاع -طرطوفة الماطلة	Jerusalem = artichoke	سێوی بن ئەرز - سێوی بن زەوی- سێڤك.
لفاف - عصابة = رباط	Compress Bandaage = fascia = lemniscus	برین پێچ- پێ پێچ - مل پێچ = سارغی
لفاف - دوار	Revolving	خولاوە- سوڕاوە.
لفافة (ملفاف)	Brace	دەسکی سمۆ؛ ئەو دەسکەی کە سمۆی پێ دەخولێنرێتەوە بۆ کون کردنی تەختە.
لفاف الساق - قلشين	Puttee	لاق پێچ - دوولاق.
لفاف سداة		دارتەپان.
لفافة الطفل = قماط	Swaddling cloth	قومات. جل‌و بەرگی منداڵی ساوا.
لفة - لفيفة	Roll	کلافە = ڕۆلە.
لفافة تبغ - سيكارة	Cigarette	جگەرە
لفافية - دبلولينة	Diplolaena	(دیپلۆلاینا) دەوەنێکە لە کۆمەڵەی سەدرو (سزاب) گوڵەکەی بۆنخۆشە.

لفائفي - لفانقي	Ileum = Allantoic	بەشێکە لە ریخۆڵە باریکە: درێژترین دوا بەشی ریخۆڵە باریکە.
لفائفي	I leac = I leal = Ileo	ریخۆڵە باریکەیی، هەر شتێك پەیوەندی بە ریخۆڵە باریکەوە هەبێت.
لفت = شلغم - سلجم	Turnip rape = naphew = cole	شێلم - شەلەم - شەلغەم ؛ رووەکێکی کشتوکاڵـی‌یە رەگەکەی خڕو پانە دەخورێت ، خۆراکی تیادایە، یان دەکرێت بە چێشت.
لفت سويدي	Rutabagas	شێلمی سویدی
لفت ايطالي	Italian Kale	شێلمی ئیتالی؛ جۆرێکە لە شێلم سەلکی نی‌یە.
لفت بري	Rampion Companula	شێلمە کێویلە ؛ گیایەکی کشتوکاڵـی سەلکدارە، سەلك و گەڵاکەی بە شێوەی زەڵاتە دەخورێت.
لفت هندي	Indian turnip	شێلمی هیندی ؛ رووەکێکی ئەمریکی‌یە لە کۆمەڵەی زەمەق.
لفتي	Napiform	شێلمی؛ ئەو رەگە خڕە گۆشتنانەی کە لە شێلم دەچن.
لفة - لفيفة	Roll	کلافە - بابۆڵە - گلۆڵە - پێچ - رۆڵە.
لفة - دورة	Turning	پێچ - سوڕانەوە.
لفة = حزمة	Packet	چەپك
لفة = نسيج - طول قماش		تۆپ - تۆپە قماش.
لفتة - التفاتة	Turning of the face	ئاوڕدانەوە.
لفتة - نظرة جانبية	Side glance	بەلایەکی چاو سەیرکردن.
لفح = لفحة	Sun Scald	شەرا = گڕە - هاڵاو- ئاگرۆك - هەوای گەرم: بایەکی گەرمە دەدات لە رووەك ووشکی دەکات.
لفحة الشمس (في الوجه)	Sun burn	گەرما بردن.
لفحة - شري - بيروكولاريا - ئوريزا	Blight = Blast	شەرا ؛ نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە دەبێتە هۆی مردنی گەڵاو گوڵی قەدی رووەك بە هۆی کەڕووەوە دەبێت، وەکوو لە رووەکی تەماتەو پەتاتەدا لە پێشدا پەڵەی رەش لەسەر گەڵاو بەرەکەی پەیدا دەبێت
لفحة الليمونيات	Blast	شەرای درەختە لیمۆیی‌یەکان.
لفحة الصبار	Crown - rot	شەرای سوبێر.
لفحة التبغ	Black shank	شەرای تووتن.
لفحة الشمس	Sun scald = sun burn	شەرای خۆر - گڕەی خۆر: دەمردێکە دەدات لە توێکڵی درەخت بە هۆی گەرمی تیشکی خۆرەوە، بەوە چارەسەر دەکرێت کە توێکڵی قەدی درەختەکە بە گەچ سواغ بدرێت.
لفش = نفاش	Distichodus	ماسی‌یەکی رووباری سەوزی مەیلەو زیوی‌یە.
لفظ - نطق	Pronunciation	ووتن - گۆتن.
لفظي	Pronunciatory = verbal	بەزاری = بە دەمی = دەمەکی - زارەکی.
لفظة - كلمة	Word	ووشە
لفف		بگەڕێرەوە بۆ (لفمه)
لفلاف		راجع (لبلاب).
لفلافه = عليق		تووترك - تووە کێویلە.
لفوت	Lophotes	(لۆفۆتس) ماسی‌یەکی دەریایی‌یە دەخورێت ، پەرەکەی پشتی لە تەوقی سەریەوە هەتا کۆتایی کلکی درێژ دەبێتەوە وە لە تەوقی سەردا بە شاخێك (قۆچێك) کۆتایی دێت، رەنگەکەی سەوزی مەیلەو خۆڵەمێشیيە.

لفيفة - شلة = كبة خيوط	Hank	كلافەی دەزوو.
لفيفة اسلاك	Winding	کلافەتەل؛ وەکوو ئەوەی کە لە ئارمێچەری دەرگا کارەباییەکاندا هەیە.
لفيفة السيكاير	Cigarette	سیغار - قامیشە جگەرە.
لفيولوز	Levulose	لیڤیولۆز؛ جۆرێکە لە شەکر لە کۆمەڵەی گلوکۆز لە میوەجاتدا هەیە (شەکری میوە).
لفيز	Levis	(لیڤیز) ؛ پانتۆڵێکی شینی تەسکە قوپچەی مسی پێوەیە بۆ قایم کردن.
لفيظ	Emitted = Ejected	فڕێ دراو.
لقاح = مني	Sperm = semen	سپێرم - تۆوی نێر.
لقاح - حبوب اللقاح	Pollen	هەڵاڵە - هەڵاڵەی گوڵ.
لقاح (في الطب)	Vaccine = vaccin = Inoculation = vaccinum = Inoculum	پێکوت - دەرمانی کوتان - ڤاکسین، ئەو دەرمانەی کە بە دەرزی دەکرێتە لەشەوە دژی نەخۆشی وەك دەرمانی ئاوڵە (هەر دەرمانێك بکرێتە لەشەوە بۆ بەرگری کردن لە نەخۆشی).
لقاح الجمرة	Anthrax vaccine	پێکوتی ئاگرە (هەوڵە ، زلزلە) کە لە ئاژەڵدا بڵاو دەبێتەوە.
لقاح الكوليرا	Cholera Vaccine	پێکوتی کۆلیرا
لقاح الدفتيريا	Diphtheria vaccine	پێکوتی وەناق
لقاح الكزاز	Tetanus vaccine	پێکوتی دەردە کۆیان.
لقاح السعال الديكي	Petussis vaccine	پێکوتی کۆکەڕەشە
لقاح الحصبة	Measles vaccine	پێکوتی سورێژە.
لقاح داء الكلب	Rabies vaccine	پێکوتی هاریی.
لقاح الجدري	Small pox vaccine	پێکوتی ئاوڵە.
لقاح التيفوئيد	Typhoid vaccine	پێکوتی گرانەتا.
لقاح الحمى الصفراء	Yellow fever vaccine	پێکوتی زەردەتا
لقاح السل	Tubercline = B.C.G	پێکوتی سیل- تیوبەرکلین - بی . سی . جی.
لقاح ثلاثي	Triple vaccine = DPT	پێکوتی سیانی ، دژی وەناق و کۆکەڕەشەو دەردە کۆیان.
لقاح رباعي	Tetra vaccine Quadriple vaccine	پێکوتی چواری.
لقاح ت . ا . ب	T.A.B	پێکوتی (تی.ئەی.بی).
لقاح متعدد	Polyvalent vaccine	پێکوتی چەندینەیی.
لقاطة = لقطة	What is picked up	شتوومەکی دۆزراوە.
لقاطة الحصاد	Gleanings	پاشماوە - شارو - پاشەڕۆك = خەرمانە بەرەکەت = پاشماوەی دەغڵ و دان دوای دروێنە خەڵکی کۆیان دەکەنەوەو بۆخۆیانی دەبەن.
لقاعة	Ox warble fly = cattle grubs	جۆرە مێشێکی سەوزە گاز دەگرێت، لەسەر پێستی مانگا دەژی.
لقام - نهم شره	Glutton	تێرنەخۆر - چاوچنۆك - خۆرا - گیاندارێکی شیردەری زۆر خۆرە لە رێوی دەچێت.
لقانق - مقانق - سجق = نقانق	Sausage = hot dogs	سجوق - سۆسێج، جۆرێکە لە خواردەمەنی.
لقب = اسم شان = لقب تهكمي - نبز	Surname = nick name	نازناو = ناوو نیشان = ناو ناتۆرە.
لقب شرف	Tittle of honour	نازناوی شانازی.
لقح - تأبير = تلقيح الأنثى	Fecundation	ئاوس کردن.

لقط	Gathering = Collecting	چنینەوە - کۆکردنەوە.
لقف	To catch	گرتنەوە- قۆستنەوە.
لقف	Snatch	پڕ پیاکردن.
لقلق - ابو حديج	Stork = ciconia	لەقلەق- حاجی لەقلەق، باڵندەیەکی راوکەرو ڕەش و سپی مل و لاق درێژە.
لقلق حبشي - عناز	Ethiopian stork	لەقلەقی حەبەشە، جۆرێکە لە لەق لەق پشتەکەی ڕەشی ئەرخەوانییە ، ژێر سکی سپییە سەرو باڵی ڕەشە دەنووک و لاقی سوورە.
لقلق ابيض - بلارج - ابو حديج	White stork	لەقلەقی سپی.
لقلق اسود - لغلغ - عنز	Black stork	لەقلەقی ڕەش.
لقلق ابديم	Abdims stork	لەقلەقی ئەبدیم، جۆرێکە لە لەقلەق لە ناوچە بیابانییەکانی وڵاتی حەبەشەدا دەژی.
لقلق منفرج المنقار	Open- bill stork	لەقلەقی دەنووک کراوە.
لقلقي غرنوقي= ابرة الراعي	Geranium	جیرانیۆم، دەرزیلۆکە، گیایەکە شێوەی بەرەکەی لەدەنووکی قازو قولنگ دەچێت.
لقمة	Morsel = morse	گەپێک = تیکە - پاروو.
لقمة العظام	Condyle = condylus	گرێ ئێسقان، چوکڵەیەکی جومگەییە لە جەمسەری ئێسکدا.
لقمة القاضي - زلابية	Fritter =Dumpling = dough nut = pan cake	لوقمە قازی، جۆرە شیرینییەکە.
لقمة القاضي = اذن الشبطان	Ottelie	گوێ شەیتان؛ گیایەکی دەشتەکییە لە قەراغی رووباردا دەژی گەڵاکەی لە ڕم دەچێت، گوڵی جوان دەگرێت.
لقمة الصباح - ترويقة فطور	Breakfast	بەرچایی = ناشتا - بەرقلیان - تێشت
لقمة العشاء - طعام المساء	Dinner = Supper	شێف - شێو - نانی ئێوارە.
لقمة النحجة - كباش	Spogel plantain	گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە.
لقمة الحمل - لويق	Chaff Flower	گیایەکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی قەیفە گوڵەکەی سپییە، گەڵاکەی پزیشکییە.
لقمة الظهر - اكلة الظهر	Lunch	فراڤین - نانی نیوەڕۆ - قاوەڵتی - خوانی نیوەڕۆ - ژەمی نیوەڕۆ.
لقمة قفوية - لقمة مؤخرية	Occipital condyle	گرێی پشت مل - ئۆکسیپیتال کۆندایل؛ دوو چوکلەی ئێسکییە بە سەرەتای بڕبڕەی ملەوە نووساون.
لقمة - لقمة المثقاب	Bit = Boring	نووک - زمانە؛ پارچەیەکی پێچاو پێچە لە سمۆی دارتاشی.
لقمة دوارة	Rotary bit	چەقۆی خولاوە؛ چەقۆیەکە دەخولێتەوەو چینەکانی زەوی کون دەکات بۆ گەیشتنە نەوت، بە هۆی قوچەکێکی پۆڵاییەوە.
لقمة السبك - قالب	Die	قاڵب.
لقمة المفتاح = لسان المفتاح	Bit of a key	زمانەی کلیل.
لقمة الفارة (المسحاج)	Bit of a plane	زمانەی ڕەنە.
لقن	Luting	قوڕ.
لقوة= العقاب - الأنثى	She eagle	تەوار - مێی دال = کۆلارەمار= ئەیلو، جۆرە باڵندەیەکە.
لقوة = ضوط - شلل وجني		ئیفلیجی شەویلگە ، نەخۆشی خواربوونی چەناگە.
لقيط	Foudling = Waif	زۆڵ - بووڕی (بیژی) = منداڵی فڕێ دراو - منداڵی دۆزراوە.
لقيط	Dracunculus	گیایەکی دەشتەکییە وەکوو سێوی بن ئەرز سەلکی هەیە.
لقية - لقية	A find	شتوومەکی دۆزراوە.

لك = صمغ اللك	= lacquer	لۆك : جۆرە زەمقێکی ڕێسینی سوورە لە توێکڵی لق و قەدی هەندێك درەختی ناوچە گەرمەکان دەردەدرێت تەزبیحی لێ دروست دەکرێت، هەروەها بۆ ڕەنگ کردن بەکاردێت، درەختەکان وەك درەختی هەنجیری بەنگال (تين البنغال).
لك (لاكية)	Lacquer	لۆك، بۆیەیەکە(ڕوکەشێکە) بۆ پاراستن یان ڕازاندنەوە زوو ووشك دەبێتەوە.
لك	Lac = Lakh	لاك : سەد هەزار ڕوپێ.
لك ياباني	Japanese varnish tree = Lacquer tree	لۆکی یابانی، ژاپۆنی = مۆمی یابانی، ژاپۆنی ، جۆرە مۆمێکە لە کولاندنی تۆوی سماق یان قڵیشانەوەی توێکڵی درەختی سماق دەستگیر دەبێت.
لكا = ضرب	To strike = Hit	لێدان
لكاع = رپيز	Rhapis	ڕاپیس: درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما لە ئینجانەدا دەڕوێنرێت بۆ ڕازاندنەوە.
لكة = بقعة = لطخة	Stain = spot	پەڵە = لەکە.
لكة العين = سد	Cataract	تانەی چاو : تاریك بوونی زەرەبینی چاو.
لكرم	Lockram	لۆکرام، قوماشێکی زبرە لە کەتان دروست دەکرێت.
لكروس	Lacrosse	لاکرۆس : یارییەکە بە تۆپ و ڕێکتی دەسك درێژ دەکرێت.
لكتوجين = لاكتوجين	Lactogen	لاکتۆجین: هۆرمۆنی شیر دەردان.
لكع	Horses	وولاخ = ئەسپ و ئێستر ، چارەوێ.
لكع	To prick	گەستنی مێش و مەگەز.
لكمة	Fist = A box = Buffet	چەپۆك = مستەکۆڵە = سیخورمە = بۆکس.
لكن	But	بەڵام = وەلێ = تەنانەت. بەڵان
لكن طشت	Copper (washing) basin	لەگەن = تەشتی مس
لكنة = لهجة	Accent = Dialect	(دایلێکت)، شێوازی زمان
لكنة = لثغة	Stammering = Dysarthria	زمان پیسی = زمان گیری
لكنين = لغنين	Lignin	(لیگنین) ڕیشاڵی تەختەی درەخت.
لكهورن = لجهورن	Leghorn	لێگهۆرن: جۆرێکە لە مریشك و کەڵەشێر بۆیەکەی گەورەیە ، مریشکێکە هێلکە زۆر دەکات
لكية		(لۆکی) دارو دەوەنێکە گوڵەکەی بحورکە بە شێوەی هێشوو بەرەکەی ئاوکێکی سووری تیادایە بۆ ڕەنگ کردن بەکاردێت، ڕەگەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت
لمام = نعناع	Spearmint	نەعنا: ڕووەکێکی بۆنخۆشە.
لماظة = ثرثرة	Loquacity	چەنەبازی زۆر بڵەیی.
لما = شفنين البحر = سفن	Ray	(ڕای): ماسییەکی کرکراگەداری لەش فوت و د حوریکی هەیە سەرەکەی باریکە پێی دەوترێت (سکێت).
لماع = براق = صقيل	Transparent = Glossy = lustrous = shiny = Radiant = polished = Brilliant	برەوش، بریسکەدار، درەوشاوە.
لماعة = عقاب ذهبي	Golden eagle	داڵی زێڕین، داڵێکی گەورەیە پەڕی دەورووپشتی ملی ڕەنگ زێڕییە
لمام = نهم	Glutton	تێرنەخۆر: گیاندارێکی شیردەری چاوچنۆکە.
لمبري		بگەڕێرەوە بۆ (لامبری).
لمبرج	Limburger	لیمبەرگەر: جۆرێکە لە پەنیر.

لمباغو = زلخة = عناج = قطان	Lumbago	لۆمباگۆ: ئازارێکی دەمارییە لە خوارەوەی پشتدا واتە لە خالیگەدا.
لمبة = مصباح	Lamp	لەمپا، جۆرێکە لە چرا.
لمبو = سافانا برازيلية	Limpo	(لیمپۆ) سافانای بەرازیلی ، (سافانا ناوچەیەکە لە زەوی گیایەلانی بێت درەختی پەرش و بلاوی تێدا بێت).
لمة = شعر مستعار	Wig	کاکۆل، کلاوی قژ- قژی لەعیە.
لمجة = تصبيرة = لهنة	Asnack = light hasty meal	بەرکول- ژەمێك خواردنی سووکەڵە.
لمز = غمز	Carpat = To skit	توانج = تیرو توانج.
لمزين = سيارة مقفلة	Limousine	لیموزین: ئۆتۆمبیلێکی داخراو واتە قەپات.
لمس = مس	Touch = contact = taction	دەست لێدان: هەستیاری پێست کە یەکێکە لە پێنج هەستیارەکە بۆ هەست کردن بە سەرماو گەرماو ووشکی و تەڕیی و ڕەقی
لمسي = مختص باللمس	Tactile = Tactual	هەرشتێك پەیوەندی هەبێت بە دەست لێدان یان بە بەرکەوتنەوە
لمظة = لحسة	Lick	لستنەوە.
لمعان = لماع = لمع = لمعان	Shining = Flashing = Glittering = brightness = luminance	درەوشانەوە= بریسکانەوە= چریسکانەوە - پرشنگ دانەوە - درەخشانەوە = تروسکانەوە - وورشە.
لمعة= بريق	Lustre = Brillıancy = Glitter = Radiance	چریسکە - بریسکە - شەوق - تریفە - شەوقی مانگەشەو
لمعة	Spange	زەنگیانە - پوولەکە ، دەکرێت بە جلی ژنانەوە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە
لمف - لنف	Lymph	لیمف - زەرداو - زینچکاو - لەمف ، شلەیەکی بێ ڕەنگە بریتی یە لە پلازمای خوێن لە بۆرییە موویینەکانی خوێنەوە دەردەدرێت بۆ شانەکانی لەش، خواردەمەنی و ئۆکسجینیان بۆ دەبات.
لمفي	Lymph-	پێشگرێکە بە مانای لیمف.
لمفاوي - لنفاوي	Lymphatic	لەمفاوی = لەنفاوی ؛ هەرشتێك پەیوەندی بە لیمفەوە هەبێت.
لم = جمع	To gather = To collect	کۆکردنەوە.
لمنة - لياء شمالي	Porbeagle = Lamna	لامنا = ماسی هێلزۆك - ماسی یەکە هێلکەکەی لەناو لەشیدا دەترووکێت واتە هێلکە کەرو بێچووشی دەبێت.
لمنارية	Laminaria	(لامیناریا) جۆرە ڕووەکێکە لە قەوزە دەچێت بەسەر بەردەوە دەڕوێت گەڵاکەی زەردە هەندێکی دەخورێت هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
لمنج - لمين - لمنك - لمنجو = لاموس	Lemming = lemmus	لێمینك= لاموس ؛ گیاندارێکی شیردەری قرتێنەری بچووکی کۆچ کەرە لەمۆزی کوڵە گوێی کورتە لە دەشتی نزیك دەریاکاندا دەژی لە مشك دەچێت.
لمون - ليمون	Lemon	لیمو
لمي = لمى	Saliva = spittle	ئاوی دەم = ئاوی ناو دەم.
لنارية	Lanaria	(لاناریا) ؛ گیایەکی سەلك داری خشۆکە لە کۆمەڵەی نێرگزە.
لنجست - سرطان بحري	Spiny Lobster	قرژانگی دەریا،جۆرە گیاندارێکە.
لندو - عربة ركوب	Landau	(لانداو) ؛ عەرەبانەی دوو وولاخی بۆ سواربوون.
لنكس ، وشق	(Lynx)	ووشەك: گیاندارێکی لەیۆز یان (بەور) دەچێت بەلام بچووك تەرو کلکی کورت ترە ، لە کۆمەڵەی پشیلەیە لە دارستاندا دەژی.
لنسنغ	Linsang	(لینسانگ) گیاندارێکی شیردەرە لە پشیلە دەچێت.

لنكون	Lincoin	لینکۆن: جۆرێکە لە مەڕی ئینگلیزی.
لندي	Lindy	لیندی، جۆرێکە لە سەما.
لندين	Lindane	(لیندین) دەرمانێکە بۆ قەڵاچۆکردنی مێروو.
لنغــور - لنجــور هبار - قردمقدس	Solemnapes = sampai = Langur	لەنگوور، جۆرە مەیمونێکی پیرۆزە لای هیندیەکان ناوچەوانی کۆمەڵە تووکێکی ڕەشی پێوەیە، کلکی درێژە.
لهانة - كرنب - ملفوف	Cabbage	کەلەرم - کەلەمی..
لهـــاة الحلـــق - طلاطلة	Uvula = cion = staphyle	زمانە بچکۆلە = زمانە چکۆلە ؛ پارچە گۆشتێکی نەرمە لە مەلا شــووەوە شۆڕبۆتەوە بۆ سەر بنکی زمان.
الهاتي - الهائي - لهوي	Uvular	هەرشتێك پەیوەندی بەزمانە بچکۆلەوە هەبێت.
لهـاث - لهـث - بهر	To loll the tongue out =To pant = To gasp = anbelation	هەناسە بڕکێ -نیخە نیخ- هەڵپە هەڵپ- زمانە جوڵێ - هەسکە هەسك، دەرهێنانی زمان لە تاو ماندوێتی و تینوێتی.
لهاق	White bull	گای سپی
لهام، جيش	Great army	لەشکری زۆر.
لهب - الهاب	Kindling = Inflaming	داگیراندن - داگیرساندن.
لهب - لهيب	Flames = Blazes	گڕ - بڵێسە - سۆڵە - تاو - کڵپە - کسپە.
لهب اخضر	Green flame	کڵفە.
لهبان - عاطش	Burning with thirst	گەرماو تینوێتی- گڕەی گەرما.
لهثات - لاهث	Panting = Out of breath	کەسێك زمانی دەربهێنێت لەتاو ماندوێتی و تینوێتی، هەناسە بڕکێ.
لهجة	Dialect = accent	زار - شێوەی زمان، دیالێکت.
لهجة - نحطـة - انتفاخ الرئة	Pulmonary emphysema	دەردێکی گرانە تووشی گیاندار دەبێت.
لهد	Overtire	بار گران کردن.
لهز		ملق پێوەدانی کارژۆڵ بۆ گوانی دایکی.
لهد	Lick = Lapping	خواردن بە لستنەوە.
لهز -لكز	To Thrust = push	پاڵ پێوەنان.
لهزمة		لا لغاوە - بنا گوێ - گرێی ئێسقانێکە لەژێر گوێدا.
لهط	To slap	لێدان بە لەپی دەست.
لهف - لهفة	Regret = Grief	بە پەرۆش.
لهفات - لاهق- ملهوق	Regretful = Grieving	بە پەرۆشی
لهق - مهق - حسبة.	Albinism	هۆڵی ؛ نەبوونی ڕەنگ لە پێستدا.ئەو کەسە پێستەکەی سپی و قژی سپی و چاوی سوور دەبێت.
لهق - احسب - امهق	Albino	هۆڵ- زۆر سپی؛ یەکێك کە پێستەکەی زۆر سپی بێت لە ئەنجامی نەبوونی ڕەنگ لە پێستەکەدا. قژی سپی دەبێت.
لهم	Loam	قوڕو لیتە.
لهم - لهوم - اكول - نهم	Glutton = belly-god	(١)زۆر خۆر= تێر نەخۆر . (٢)ناوی گیاندارێکیشە.
لهوع	Lehua	(لێهوا) درەختێکە گوڵەکەی سوورە؛تەختەکەی ڕەقە.

لهوب	Inflammable	هەرشتێك زوو گڕ بگرێت.
لهيب - حمراء	Red start	باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی ڕیشۆڵە بچووك و خۆش ئاوازە، ڕەنگینە هەندێکیان سەرەکەیان ڕەشە.
لهيبي - حجر اللهيب = بيروكسين	Peroxene	(پایرۆکسین) بەردەگڕ؛ مەعدەنێکە لە سلیکاتی کالسیۆم و مەگنیسیاو ئاسن پێکهاتووە چەند جۆرێکی هەیە.
لواطـــة - مضاجعـــة الذكور لوطية سدومية	Sodomy = Buggery = Homosexuality = Uranism = pederasty	بەچەبازی - هەتیوبازی - نێربازی - کۆربازی - کاری سێکسی لەنێوان نێردا.
لواء - أبو لووي	Wry neck = Jynx	مل گێڕە- غەزایی؛ جۆرێکە لە باڵندەی دار کون کەرە ڕەنگەکەی خۆڵەمێشی‌یە هێڵی قاوەیی تیایە بە قونە دەروات ، کلکی بەرز دەکاتەوەو ملی وەردەگێڕێت.
لؤلؤ - لالي	Pearl	مرواری ؛ مادەیەکی سپی بریسکەدارە بە شێوەی دەنك، بریتی‌یە لە داڕژانی مادەی سەدەف (کاربۆناتی کالسیۆم) بە شێوەیەکی نائاسایی لەناو قاوغی لەپکە (گوێچکە ماسی) دا بە دەوری ئەو تەنە بیانی‌یانەدا کە دەچنە ناو قاوغەکەوە.
لوازة	Loasa	گیایەکی توکنە تووکەکەی ئەگەر بەر لەشی گیاندار بکەوێت دەیسوتێنێت گوڵەکەی زەردی مەیلەو پرتەقاڵی‌یە.
لؤلؤي	Pearly	مرواری یان هەرشتێك پەیوەندی بە مرواری‌یەوە هەبێت.
لواء - علم	Flag	بەیاخ، ئاڵا.
لواء (رتبة عسكرية)	Major general	لیوا، پلەیەکە (مەقامێکە) لە لەشکردا.
لواء مدفعية	Artillery brigade	لیوای تۆپخانە.
عميد - قائد لواء	Brigadier general	عەمید، پلەو پایەیەکە لە سوپادا.
لواش البيطار- زيار	Brancles= twitch	لەواشە؛ ئامرازێکە لچی وڵاغی پێ دەبەسترێت بۆ هێمن کردنەوەی لە کاتی نال کردنیدا.
لواف	Felt maker	موتابچی - موتاوچی (راجع لباد).
لوازم - حاجيات	Necessaries = Requirements	کەل و پەل - شتوومەك - پێداویست - پێویستی.
لواحم - لاحمات - اكلة اللحوم	Carnivorous = fullow decr	گۆشت خۆرەکان ؛ گیاندارە گۆشت خۆرەکانی وەکوو پشیلەو سەگو وورچ و دەڵەك ..هتد.
لوبيـــــاء - دجر - ثامر	Kidney bean = Asparagus bean = French bean = cowpea = haricot bean = strig bean	لۆبیا - ژاژوك - ماشە سپی؛ ڕووەکێکی کشتوکاڵی‌یە ، لە کۆمەڵەی پاقلەمەنی ، دەنکەکەی لە دەنکی فاسۆلیا دەچێت، بەڵام بچووکترە دەکرێت بە چێشت.
لوبيا الخيل لبلاب الخيل	Horse gram	لۆبیای وڵاخ، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی پاقلەمەنی‌یەکان، بەرەکەی وەکوو ئالف دەدرێت بە وڵاخ.
لوبيلية	Lobelia	لۆبیلیا؛ گیایەکی دەشتەکی‌یە هەندێکی بۆ ڕازاندنەوەو هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بۆ چارەکردنی فەرەنگی ، گوڵی شینی مەیلەو وەنەوشەیی یان ئەرخەوانی یان سوور یان پەمەیی دەگرێت.
لوبيليت	Lopolith	لۆپۆلیت؛ تۆپەڵە کەڤرینی ئاگرینە.
لوتارية - يانصيب = بريمو	Lottery	یانسیب
لوت	Sciaenid = Maigre = Meagre	ماسیەکی گەورەی دەریایی‌یە درندەیە ڕەنگەکەی مەیلەو قاوەیی‌یە.

لوتسيوم = لوتيتيوم	Lutecium	لۆتسیۆم؛ توخمێکی کیمیایی کانزایە لە کۆمەڵەی خۆڵە دەگمەنەکان ژمارەی ئەتۆمیەکەی (٧١) و کێشی ئەتۆمیەکەی (١٧٥) نیشانەکەی (Lu).
لوتيا نافعة - حشيشة الجرح حشيشة الدب	finger = Jores beard = Jupiters beard	گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە گوڵەکەی شیلەدارو بۆنخۆش و زەردە گەڵاکەی بۆ چارەسەرکردنی برین باشە ، لە زەوی ووشکانی و لمانیدا دەڕوێت.
لوتين	Lntein	لوتیت
لوتيت	lutite	(لوتایت) کەڤرێکی قوڕینە.
لوتس - لوطس	Lotus =Nelumbo	سێ پەرە - شەوەر - کنێر، گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە گەڵاکەی سێ پەلکە گوڵەکەی زەردو شیلەدارە بۆ لەوەڕ باشە.
لوتس النيل - عروس النيل - وردة النيل - بشنين - لوطس نيلوفر ابيض	East Indian lotus = sacred bean = Nelumbo = Nile-lily = white nenuphar	گیایەکی ئاوی سەلکدارە لە کۆمەڵەی نێلوپەر ((لیلوپەر)) گەڵاکەی گەورەو پانە سەر ئاو دەکەوێت هەروەها گوڵەکەی گەورەو پەمبەییە سەرئاو دەکەوێت بۆن خۆشە بەرەکەی لە شانەی هەنگ دەچێت خڕو نیشاستەییە دەخورێت.
لوتس قرني - قرن الغزال	Birds food =	تاجی باڵندە جۆرێکە لە ڕووەك.
لوث - ثول النحل	Swarm	پورەی هەنگ.
لوثة = لطخة	A stain = Blot = spot	پەڵە - پیسی
لوجستيكي = سوقيات	Logistic	لۆجستیکی؛ بەرژەوەندی یەکە (هونەرێکە) بۆ پێکهێنانی لەشکرێکی ئامادەکراو بە خێرای لە کاتی پێویستدا ، لە لایەنی گواستنەوەو نیشتەجێ کردن و ئازووقەوە.
لوج	Box(in a theatre) = Loge	لۆج ؛ ژوورێکی تایبەتی لە بینای شانۆ یان سینەمادا.
لوحة - جدول	Table	خشتە
لوح - لوحة	Plate = scapula	پلێت - لەوح - تەبەق - تابلۆ - تەبەقی تەختە یان کانزا.
لوح جينكو	Sheet iron	لەوحی چینکۆ.
لوح جينكو مموج	Corrugated iron	لەوحی چینکۆی شەپۆلدار.
لوح املس = لوحة بيضاء	Tabula rasa	لەوحی سپی= لەوحی ساف - ئاوزوو(ژیریی) بەر لەوەی کە هەر شتێکی لە دەرەوە بۆ بێت.
لوح خشب	Board = plank	لەوحی تەختە.
لوح ليفي	Fibre board	لەوحی فایبەر؛ لەوحێکی تەختەیە لە ڕیشاڵیی تەختەی پەستێزاو دروست دەکرێت ، سووك و قایمە لە دروست کردنی کەل و پەلی ناو ماڵدا بەکاردێت.
لوح فسفوري	Phosphorous plate	لەوحێکە بە ووردە فۆسفۆر سواخ دراوە لە بۆری تەلەفیزیۆندا بەکار دەهێنرێت.
لوح حجري = لوح اردواز = حجر	Slate	تاوێر - تەلەبەرد = تاشەبەرد.
لوح زجاج	Pane of glass	تەبەقە شووشە.
لوح معدني - صفيحة	Plate = Sheet	لەوحی مەعدەنی - تەبەقی مەعدەن.
لوحي - جدولي	Tabular	خشتەیی.
لوحي الشكل	Platysma	شێوە لەوح؛ شتێك لە شێوەی لەوحدا بێت.
لوح الملاط	Mortar board	تاسەی قوڕو قسڵ، بەناکان بەکاری دەهێنن.
لوح الكتف	Scapula = Shoulder blade = Omoplata	دەفەی شان؛ ئێسقانێکی سێ گۆشەیە.

لوح حساس		لەوحی هەست کەر.
لوحة السيطرة - لوحة التحكم	Control board	لەوحەی دەست بەسەراگرتن: لەوحەیەکە سویچ و ئامرازی کارەبایی لەسەر دامەزرێنراوە، بۆ داگیرساندن و کوژاندنەوەی تەوژمی کارەبا.
لوحـــــة الأزرار - لوحة المفاتيح	Key board = switch board	لەوحەی سویچ = بۆردی کلیلەکان: بۆردی کلیلەکانی ئامرازی مۆسیقای وەکوو ئۆرگون و پیانۆ و ئامرازی نووسین (اله کاتبه) کۆمپیوتەر.
لوحة التوزيع	Distributing board	بۆردی کارەبا = بۆردی دابەش کردن.
لوحة (للرسم والكتابة)	Tablet = Drawing board	لەوحی وێنەکێشان - لەوحی نیگارکێشان.
لوحة الكتابة - سبورة	Black board	تەختەی رەش ؛ بۆ لەسەر نووسین لە قوتابخانەکاندا.
(لوح المساح)	Planchetta = surveyors board	لەوحی زەوی پێوان ، ئامرازێکە لە زەوی پێواندا بەکاردێت.
لوحة الوان التصوير	Palette	لەوحەی وێنەگر کە بۆیەکانی لەسەر تێکەڵ دەکەن.
لوحة الخملة - لوحة الخميلة		ئەو پەردەیەیە کە وێنەی هۆی روون کردنەوەی پیا هەڵدەواسرێت لە کاتی وانە وتنەوەدا لە پۆلی قوتابخانەکاندا.
لوخ	Cluytia	(کلەتیا) گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت لە نینجانەدا دەروێنرێت.
لوخيا = لوكيا - السائل النفاسي	Lochia	شلەی زەیستان؛ خوێن و خوێنی ئافرەتی زەیستان.
لودنم = صبغة الأفيون	Laudanum = tincture of opium	بۆیەی تلیاك؛ دەرمانێکە لە تلیاك ئامادە دەکرێت
لود لاميت	Ludlamite	(لودلامایت) ، مەعدەنێکە بریتییە لە فۆسفاتی ئاویی ئاسن و مەگنیسیوم و مەنگەنیز، رەنگەکەی سەوزی بریسکەدار بەرەو سەوزی سێوییە ئاسنی زۆر تێدایە.
لوذعي = ذكـي = مبدع - عبقري	Clever = genius = intelligent = wise = talented = intelligence	زۆر زیرەك - بیرتیژ = زۆرزان.
لوذعية = ذكاء	Cleverness	زیرەکی.
لور		لۆر - لـۆرك = دەڵەمە؛ خواردەمەنیەکە لە نێوانی ژەك (مـرۆ) و پـەنیردا، بریتییە لە ئاوی پەنیر شیری تێ دەکرێت.
لور	Gwyniad	ماسیەکی رووباری و دەریاییە رەنگەکەی مەیلەو شینە لە قوڵاییدا دەژی گۆشتەکەی خۆشە.
لوراسيا	Laurasia	(لوراسیا) کیشوەرێکی (قارە) مەزن بووە، باوەڕ وایە کە یەك پارچە بووە ، بەڵام لە دواییدا لە ئەنجامی درز بـردن و رامـاڵانی پاشماوەکـەی سـێ کیشوەرە تازەکەی لێ پەیدا بووە، ئەورووپاو ئاسیاو ئەمریکای باکووریی.
لورنسيوم	Lawrencium	(لورەنسیۆم)، توخمێکی کیمیایی دەستکردی تیشکدەری کانزاییە کێشی ئەتۆمیەکـەی (٢٥٧) و ژمـارەی ئەتۆمیەکـەی (١٠٣)یـە نیشـانەکەی (Lr) بەناوی زانا لۆرەنسیۆم هوە ناونراوە.
لوركيت	Loricate = Lorikeet	لۆرکیت؛ تووتییەکی ئوسترالیە، زمانێکی بـاریکی ریشـاڵداری هەیـە، لـە فلچە دەچێت.
لورو	Loro = monk	لۆرۆ؛ جۆرێکە لە تووتی.
لور	Lory	لوری؛ جۆرێکە لە تووتی لە ئوستراليا دەژی.
لوري = شاحنة	Lorry	لۆری ؛ ئۆتۆمبێلی لۆری بۆ گواستنەوەی شتومەك.
لوريس = لوري	Lories = Moluccan parrot	لۆریس = تووتی مۆلوکان، تووتییەکی بچووکە سەری زمانی لە فلچە دەچێت.

لورس = لوريس = ليمور هندي- قرد هندي = نسناس هندي	Loris = Lorises	(لۆریس) = مەیمونی هیندی؛ لەیمورێکی بچووکو سستە لە جوولەدا ، شەوەکییە بەسەر درەختی ناوچە ئیستیوائییەکاندا هەڵدەگەڕێت درێژییەکەی (٢٠-٢٥) سم دەبێت، قاچەکانی درێژن و چاوەکانی زۆر گەورەن ، لە باشووری هیندستانو سیلاندا دەژی ، مێروو باڵندەی بچووک دەخوات.
لورس		راجع (زمج الماء)
لورد	Lord	لۆرت - میر ؛ پیاوێکی خاوەن زەویو زاری زۆر، پیاوێکی پایە بەرزو دەوڵەمەند.
اللوردية	Lordliness	لۆرتێتی = لۆردێتی؛ هەرشتێك پەیوەندی بە لۆرتەوە هەبێت.
لورة		قاچ درەختێکی کێویلەی بۆن خۆشی هەمیشە سەوزە ؛ بەرەکەی لە زەیتون دەچێت بە رەنگێکی ئەرخەوانی تیر، رۆنی لێ دەردەهێنرێت و بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
لورق - قاروس	Sea Perch	ماسییەکی دەریایی ئێسکداری پەرەکە دڕکاوییە.
لورنس - زرق الطيور - دبق البلوط - عنم اوروبي	Mistletoe = Loranthus	دەمووکانەی بە ڕوو؛ ڕووەکێکی مشەخۆرە زیان بە درەخت دەگەیەنێت، لە دەمووکانە دەچێت.
لوز - منح	Almonds tree Amygdale	بادەم = باوی - بایەف - باهیڤ = باهیو - حاجی بایەف؛ درەختێکە بەرەکەی بە ووشکی دەمێنێتەوە، دەنکێکی پانی درێژ کۆڵەی تیایە، تامی خۆشە دەکرێتە چێشتو حەڵواوە..
لوز فقش	Thin-shelled almonds	بادەمی توێکڵ تەنك.
لوز - مر - مزج	Bitter almond tree	بادەمی تاڵ - - چەقاڵە - بادەمی تاڵ - باویە تاڵ = بەرە بایەف - هەرجن؛ دەوەنێکی هەمیشە سەوزە لە درەختی مۆرد دەچێت کاکڵەکەی تاڵە هەندێك مادەی ژەهرینی تیایە وە بە تایبەتی (ئەمیکدالین) (Amygdaline) بەرەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت چونکە رۆن بادەمی بە سوودی لێ دەردەهێنرێت.
لـوزة الأرض - فـول سوداني - فستق العبيد	Earth almond = earth nut = nut-grass	بستەی کۆیلەکان، پاقڵەی سودانی.
لوز جبلي		هەرجانە= بادامە کێویلە.
لوز بري	Mountain almond	بادامە کێویلە ( ) - باوی (BAWI) بایەف (BAYEF = BIF) - چەقالە - شفشك - شەواشیك = شینشین= شفشینك.
لوز أخضر - لوز فريك - لوز طري	Unriped almonds	فەریکە بادەم - چوالە بادەم - بایەفە تەڕە = چەقالە باوی.
لوز هندي اهليلج لوزي	Indian almond = country almond	بادەمی هیندی ، جۆرە بادەمێکە رۆنێك لە بەرەکەی دەردەهێنرێت پێی دەوترێت رۆنی هیندی.
لوز الألهة = كاكاو	Cacao tree = Theobroma	کاکاو = بادەمی هیندی، درەختێکی بەرزە تۆوەکەی وەکو قاوە دەخورێتەوە یان دەکرێتە چوکلێتەوە.
لوزتان - لوزة الحلق	Tonsils = almonds = paristhmion	دووبادەمە- گەاز - ئالوو - گۆشە گەلو؛ دوو لووی لیمفاوی بچووکن. دەکەونە دواوەی گەرووەوەو لەم لاو لەو لای زمانە بچکۆڵەوە بەرهەڵستی ئەو باکتریایانە دەکەن کە دەچنە ناو دەمەوە.

لوزي	Tonsillar	ئالوویی؛ هەرشتێك پەیوەندی بە ئالوەوە هەبێت.
لوزة الرضاب = غدة لعابية	Salivary gland	لووی لیك؛ لەناو دەمدایە.
لوزة الصدر- غدة صعترية - توتة	Thymus	لووی تایموس - لووی جاترەیی ؛ لوویەکی بچووکی کەرە (واتە بێ بۆریە) لەژێر ملدا.
لوز البربر- ارجان = ارقان - لوز المغرب	Argania = Argan tree = Marocco iron wood	ئەرجانیا ؛ درەختێکی درکاوییە تەختەکەی رەقە بەرەکەی لە گوێز دەچێت، رۆنی ئەرجانی لێ دەردەهێنرێت.
لوزية = لوزينج	Lozenge	لەوزینە= لەبزینە؛ جۆرێکە لە شیرینی.
لوزة	Almond	بەری بادەم.
لوزة	Boll	قۆزاغە = بادەمە - بەری رووەك، بە تایبەتی هی لۆکەو کەتان.
لوزي	Almond-shaped = Almond like	شێوە بادەمی.
لوزاني	Amygdaloid	بادەمی‌یانە، رەوشتێکە بۆ ئەو کەڤرە گڕکانی‌یانەی کە چەندەها بۆشایی (بڵقی) پڕ لە کانزای وەکوو ئالسایت‌و کوارتزو زیو لیتیان تیادایە.
لوسيت	Lucite	(لوسایت) مادەیەکی زاتنجی رۆشنە لە دروست کردنی پوازك‌و زەرەبین‌و شووشەدا بەکاردێت.
لوس = طبس	Loess = Loss	لۆیس ، نیشتەنی‌یەکی فشەڵە، لە مادەی لیتەو لم پێك هاتووە.
لوسيفرين	Luciferin	لوسیفرین؛ مادەیەکە رووناکی پەیدا دەکات وەکوو لە مێرووی گوڵە ئەستێرەدا.
لوص - اختلاف المنظر	Parallax = Paralax	جیاوازیی دیمەن - دیمەن جیاوازیی، گۆڕانێکی رووکەش (ظاهریة) لە شوێنی شتێکدا، بە تایبەتی تەنی ئاسمانی بینراودا، بە هۆی گۆڕان لە شوێنی بینەرەکەدا. (ناظر)
لوضع - قربة = زق	Water skin	کوندە = کونگە بۆ ئاو گواستنەوە..
لوطي - مضاجع الذكور	Sodomite = Sodomist = homosexual = uranist = bugger	هەتیوباز - کوڕباز - بەچەباز - پوشت.
لوطوس - لوطس	Lotus =lotos	راجع(لوتس)
لوعة - حرقة	Anguish = pain	ئازار
لوغاريتم	Logarithm	(لۆگاریتم) ئەو توانستەیە (ا.س) ئەگەر هاتوو بنچینەیەکی دیاری کراومان بۆ بەرز کردەوە ژمارەیەکی تایبەتی پێك دێت. بۆ نموونە لۆگاریتمی ژمارە (١٦) بۆ بنچینەی (٤) دەکاتە (٢) یان ئەگەر ژمارەی (٤) لەگەڵ خۆی لێك درا دەکاتە ٤x٤ - ١٦، لۆ(١٦) ژمارە (٤) بنچینە = ٢ لۆگاریتم.
لوف - ليف = فيلجوش - ليف شامي	Loofa = Luffa = Towel gourd = Rag- gourd loofah-gourd = Dish cloth = vegetable sponge = Angular sponge	(لووفا) لفکە شامی = کاری - کاردو=کاردی -کلتوری گورگ، گیایەکە لە کۆمەڵەی کوولەکە قەدەکەی خشۆکە گوڵەکەی زەردو گەورەیە بەرەکەی لە کولەکە دەچێت زۆر سەوزە چنراوێکی ریشاڵی تیادایە لە لفکە دەچێت بۆ خۆشتن بەکاردێت.
لوف مضلع الثمر	Acute angular sponge	لفکەشامی سوچدار
لوف اصفر	Xanthosoma	لووفای زەرد؛ گیایەکە لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرز بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
لوف مبقع - اروم - ذريـــرة = ترياق ابيض	Arum = maculatum = cuckoopoint = wake-robin	لفکە شامی پەڵەدار = لفکە شامی بەڵەك ؛ جۆرێکە لە لفکە شامی لەبەر جوانی گوڵ‌و گەڵاکەی دەروێنرێت.

لوقاس		راجع (لاميون)
لوقانية	Leucania	(ليوكانيا)، مێرووویەكی گەنم رەنگی زیان بەخشە لە رووەكی دەغڵو دان دەدات.
لوك مضغ	Masticaion = chewing = Munching	جوون، جوونی خواردەمەنی.
لوكو- لوكويزم - جنون الماشية	Loco = Locoism	لۆكۆ- لۆكۆیزم = شێتی مانگا- شێتی ئاژەڵ ، نەخۆشی‌یەكی دەماری‌یە تووشی ولاغو ئاژەڵ (گاو مانگا) دەبێت لە ئەنجامی خواردنی گیایەكی ژەهراوی‌یەوە(گیای شێتی).
لوكوديرما = بهق	Leukoderma = Vitiligo	لۆكۆدێرما - بەڵەكی ؛ نەخۆشی‌یەكی پێستە.
لوكاندة - مطعم	Eating house = Restaurant	چێشتخانە - لوقنتە.
لوكيميا - الدم الأبيض - ابيضاض الدم	LeuKemia	لوكیمیا = شێرپەنجەی سپی خوێن: نەخۆشی پتربوونی ژمارەی خڕۆكە سپی‌یەكانی خوێنو ئاوسانی سپڵ.
لوكس - متر - شمعة	Lux = Meter candle	لوكس = مەتر مۆم؛ پێوەرێكە بۆ تینی رووناكی دانەوە لە رووبەكی تایبەتی‌یەوە، بریتی‌یە لە یەك لوومین (Lumen) لە یەك مەتر چوارگۆشەدا.
لوكسون		(لۆكسۆن) ئەو وردیلەیەی كە خێرایی‌یەكەی وەكوو خێرایی رووناكی وایە وەكوو وردیلەی فۆتۆن.
لولبي	Spiral	پێچاو پێچ -خارو قیچ.
لولب - برغي	Screw	سپرینگ= برغوو- جەر- بزماری برغوویی.
لولبي = زنبرك	Spring	زەمبەلەك.
لولبي = زنبركي	Spirochete	زەمبەلەكی ، هەرشتێك پەیوەندی بە زەمبەلەكەوە هەبێت.
لولبيات (داء)	SpirocheTosis	نەخۆشی زەمبەلەكی ، نەخۆشی لەو لەبی.
لولبيات	Treponema	ترێپۆنیما؛باكتریای سفلس(Syphilis).
لولينغيت	Lollingite	لۆلینگایت؛ مەعدەنێكە بریتی‌یە لە ئاسنو زەرنیق، بە شێوەی بلوور هەیە، رەنگەكەی سپی زیوویە، بەرەو خۆڵە مێشی‌یە، كەرەسەیەكی خاوی زەرنیقە.
لولب ارخميدس	Archimedean screw	برغووی ئەرخەمیدس ، زەمبەلەكی ئەرخەمیدس ؛ ئامرازێكە بۆ بەرزكردنەوەی ئاو بەكاردێت.
لولب الأذن = قوقعة الأذن	Cochlea	قاقلەی گوێچكە ؛ ئێسكێكە لە شێوەی بۆری‌یەكی پێچاو پێچدا لە ناوەوەی گوێچكەدا پەردەو شلەو كۆتایی لقەكانی دەماری بیستنی تیادایە.
لولو جمانة = لؤلؤة = درة	Pearl = Necklace	مرواری : بریتی‌یە لە مادەی سەدەف (كاربۆناتی كالسیۆم) ، كە بە شێوەیەكی نائاسایی دەرژێتە ناو قاقلەی لەپكە (محار) ـەوە، وەكوو بەرگری‌یەك لە گیانداری لەپكە ، دەوری ئەو تەنە بیانی‌یانە دەدات كە دەچنە قاقلەكەوە، رەنگەكەی سپی‌و بریسكەدارە ، لە دروست كردنی خشڵدان بەكاردێت.
لؤلؤ كبير درة	Pearl	دور = مرواری دەنك گەورە.
لؤلؤي	Pearly = nacreous	مرواری‌یانە: هەرشتێك پەیوەندیی بە مرواری‌یە وە هەبێت.
لؤلؤية= مرغريتا = اسطر الصين	Marguerite = China aster	گوڵە مرواری - گوڵە بەهارە = بەرم بڕی = گوڵە دوگمە: رووەكێكی گیایی‌یەبۆ رازاندنەوەی باخچەكان دەروێنرێت گوڵی سپی یان پەمبەیی یان بنەوشەیی دەگرێت.
لؤلؤية الثمر	Margyricar pus	بەرمرواری ؛ دەوەنێكی رازاندنەوەیە لە كۆمەڵەی گوڵە باخ بەرەكەی لە مراواری دەچێت.

لومان - سجن	= prison	بەندیخانەی بێگاری قورس، زیندان.
لومانجي - معتاد الأجرام	Convict = Jail bird	تاوانچی ؛ ئەو کەسەی لەسەر تاوانکردن راهاتبێت.
لوموتيل	Lomotil	لۆمۆتیل: دەرمانێکە بۆ چارەکردنی سك چوون.
لوماسية	Lomatia	(لۆماتیا) ؛ دەوەنێکی دەشتەکییە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی زەردە.
لومن	Lumen	لومێن: یەکەی پێوانی لێشاوی (تینی) رووناکی دەکاتە - ٠٠١٥ و٠ی وات.
لوم - طفال رملي	Loam	لۆم؛ گڵێکە لە تێکەڵاوی قوڕو لیتەو لەو مادەی ئەندامی پێکهاتووە.
لومونيت	Laumonite	لاومۆنایت؛ مەعدەنێکە ، بریتییە لە سلیکاتی کالسیۆم و ئەلەمنیۆمی ئاویی رەنگەکەی سپی هەندێك جاریش مەیلەو سوورە.
لوم	Blaming	لۆمە کردن.
لون	Hue = colour = Tint	رەنگ-هەستێکە لەوەوە پەیدا دەبێت کە تیشکی خۆر بەر کۆرنیای چاو بکەوێت، ئەمەش لە رێگەی دەماری بینینەوە بۆ خانەکانی مێشك دەروات.
لون زاه	Bright colour	رەنگی بریسکەدار، رەنگی درەو شاوە.
لون قاتم	Dark colour	رەنگی تاریك- رەنگی تەڵخ.
لون غامق	Deep colour	رەنگی تێر= رەنگی تۆخ.
لون فاتح	Light colour = Tint = Faded cololour	رەنگی کاڵ، رەنگی چواوە.
لون ثابت	Fast colour	رەنگی جێگیر
لون ترابي	Earthy colour	خاکی، رەنگی خاکی.
لون كستنائي		شێ - رەنگی کەستەنایی = رەنگی قاوەیی مەیلەو سوور.
لوبز- لونار	Lonar	(لونار) کەشتییەکی بۆشاییە بۆ لێکۆڵینەوە لە مانگ بەکاردێت.
لون توتي	Murry	رەنگی تووتی ؛ رەنگێکی رەشی مەیلەو ئەرخەوانییە.
لونيات - علم الألوان	Chromatic	کرۆماتیکس- رەنگ زانی - زانستی رەنگ.
لوني - صبغي	Chrom = chromo = chromato	رەنگی، پێشگرێکە بە مانای رەنگ.
لوني = صبغي = مختص بالألوان	Chromatic	رەنگی، هەر شتێك پەیوەندی بە رەنگەوە هەبێت.
لونيك	Lunik	لونیك؛ یەکەم رۆکێتی (موشەکی) روسییە کە بەر رووی مانگ کەوت لە ساڵی ١٩٥٩دا.
لونجية - مديرة المنزل	House Keeper	بەڕێوەبەری ماڵ: ئەو کەسەی کە بەکرێ دەگیرێت بۆ بەڕێوەبردنی ماڵ.
لونا	Luna	(لونا) ؛ کەشتییەکی بۆشاییە بۆ لێکۆڵینەوە لە هەسارەکان بەکار هێنراوە.
لويبة بركانية	Lapilli	چەوی گڕکانی - لابۆکەی گڕکانی؛ دەرهاوێژراوێکی گڕکانی بچووکە لە ٢و٣ سم زیاتر نەبێت.
لوي	Twisting = Tending = Torsion	بادان = جەڕاندن = نوشتاندنەوە.
لوي	Erg	ناوچەیەکی بیابانی لە کۆمەڵە لمی جووڵاوە یان گوێزراوە پێك هاتبێت.
لوي المعدة = وجع المعدة	Gripes	ئازاری گەدە .
لويحة	platelet	لەوحۆکە؛ لەوحێکی بچووك یان تەنك
لويحة	Planchette	لەوحۆکە؛ لەوحێکی بچووکە لەسەر دوو پێچکەو قەڵەمێکی ستوونی وەستاوە گوایا ئەگەر پەنجەی لێ بدرێت لە خۆیەوە دەست دەکات بە نووسین.
لويحق - بازي	Common goshawk	قەلەبەیانی = شاباز: باڵندەیەکی گۆشت خۆرە پشتی بۆزە سکی سپییە.
لويمس		شاخۆچکە

لويزيت	Lewisite	(لويزايت)؛ گازێكی ژەهرینە لە جەنگدا بەكاردێت.
لويزة - فرفحين رعي الحمام	Lemon verbena = Herblouisa = Lippia = Vervain	لویزە - لیپیا؛ گیایەكی دەشتەكیو رازاندنەوەیە لە كۆمەڵەی مینا گەڵاكەی شیرینە گوڵەكەی بچووكو سپیو بۆن خۆشە.
لــي	Li	(لی) ؛ پێوانەیەكی چینییە بۆ دووری (مسافه) دەكاتە سێیەكی میلێك.
لي - لوي- فتل	Torsion = Bending = Twisting = Tort	بادان - پێچانەوە - نووشتاندنەوە.
لياقة	Aptitude	لێ هاتوویی = شیاویی.
لياقة بدنية	Body built	رێكو پێكی لەش.
ليــاء - قصــف - بنبك	Lamia = Porbeagle = White shart = Mackerel- shark	(لامیا) ماســییەكی دەریــایی درندەیــە نزیكــەی (٨ مــەتر) درێــژ دەبێــت رەنگەكەی خۆڵەمێشیە ژێر سكی سپییە گۆشتەكەی دەخورێت.
ليان - تغوط	Defecation	گووكردن - پیسایی كردن.
لياس	Lias	١- سەردەمێكی جیولۆجییە، بەشێكە لە چەرخی جوراسیك. ٢- پێكهاتێكی توێژاڵی قورینە.
لياط - ملاط	Plaster Mortar	دۆخاو - قورِ قسڵ، تێكەڵاوێك لــە گــەچو لم یــان چیمــەنتۆو لم ئــاوی تــێ دەكرێتو دەگیرێتەوە لە دروستكردنی دیواردا بەكاردێت.
ليباس	Lepas	
ليبيد - دهن - شحم	Lipid	(لیپید)= مادەی چەوری= رۆن- پی - بەز، ئەو كۆمەڵە مادەیەن كە لە ئاودا ناتوێنەوە.
ليبشيو	Libecclo	(لیبشیۆ)؛ جۆرێكە لە رەشەبا.
ليبراكسام	Libraxam	(لیبراكسام) ؛ دەرمانی كۆڵنج بە شێوەی حەب هەیە.
ليبرة - رطل	Libra = lb = pound	لیبرا- پاوند = پاوەن-٤٥و٣٢٧گرام یان ٤٥٢ گرام.
ليبية	Lippia	(لیپیا) ؛ گوڵێكە لە كۆمەڵەی مینا.
ليبيسيكس	Libisex	(لایبیسێكس)، دەرمانێكــە بــۆ چارەكردنی تەمــەنی نــائومێدی لــە ژنــداو پەككەوتنی ئارەزووی رەگەزیی لە پیاودا.
ليبتينيت	Libethenite	(لایبثینایت) مەعدەنێكە بریتییە لــە فۆســفاتی مســی ئــاوی ، رەنگەكــەی سەوزی كاڵ یان تێرە، بە شێوەی بلوور هەیە.
ليبيدوكروسيت	Lepidocrocite	(لیپیدۆكرۆسایت) ، مەعدەنێكــە بریتییــە لــە ئۆكســیدی ئاســنی ئــاویی رەنگەكەی سووری مەیلەو قاوەییە، یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی ئاسن.
ليبيدوليت	Lipidolite	(لیپیدۆلایت) ، مەعدەنێكە لە پۆتاسیۆمو لیتیۆمو ئەلەمنیۆمو سلیكۆنو ئۆكسجینو هایدرۆجین رەنگەكەی لەیلاقییەكی كاڵــە یان زەردی كاڵ یان خۆڵەمێشــییە ، كەرەســەیەكی خــاوی لیتیۆمــە، لــە پیشەســازی شووشــەو سیرامیكدا بەكاردێت.
لية - الية		دووگ - دوینگ - دوونگ- دووگی مەڕ.
لية -عوجة	A twist = a bend = a curve	بایەك= پێچێك.
لية مشوية		چزڵێك؛ دووگی سوورەوەكراو.
ليتشي - لتشية	Litchi	(لیتشی) درەختێكی ناوچە گەرمەكانە گوڵەكەی سپیو بچووكە بەرمەكەی لە هەرمێ دەچێت زەرد یان سوورە دەخورێتو مەی لــێ دروست دەكرێت كرۆكی بەرمەكەی لینجو شیرینە ، یەك دانە تۆوی تیادایە.
ليت	Erythaea	رووەكێكــی دەشــتەكی ر كشتوكاڵــییە لــە كۆمەڵــەی دارخورمــا لــە ناوچــە گەرمەكاندا دەروێت.

لیتموس	Litmus	لیتمۆس، مادەیەکی رەنگ کەرە (رابەر)لە جۆرە قەوزەیەکی تایبەتی دەردەهێنرێت بۆ مادەی ترش و تفت و خوێ بەکاردێت.
لیتانافطة	Lytta Vesicatoria	مێرووێکی پزیشکییە ، رەنگەکەی زێڕییە ووشك دەکرێتەوەو دەهاڕرێت هاڕراوەکەی سوتێنەرە.
لیة	Loop	گرێ - ئەڵقە گرێ.
رمبوطان - اصفر	Rambutan = Rampostan	(رامبوتان) ، جۆرێکە لە درەختی لیتشی بەرەکەی لە شێوەی دڵدایەو زەردەو دەخورێت، مەی ئەلکهولی لێ دەردەهێنرێت.
لیثوب	Lithoblus	(لیتۆب) ، گیانداریکی جومگەدارە لە هەزار پێ دەچێت لەشی لە (١٥ ئەڵقە) پێکهاتووە(١٥) جووت پەلیان پێوەیە.
لیث - اسد	Lion	شێر
لیث عفریت - اسد النمل - ابو عویف - ام قس	Ant- lion = Myrmeleon	شێرە مێرووڵە؛ مێرووێکە لە پووشکە بە قنگە دەچێت باڵەکانی گەورەیە، شیلەی گوڵ دەمژێت هەروەها مێرووڵە دەخوات.
لیثیوم	Lithium	لیتیۆم ؛ توخمێکی کیمیایی کانزایە رەنگەکەی سپی مەیلەو زیوییە ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٣) کێشی ئەتۆمیەکەی (٦/٩) نیشانەکەی (Li).
لیثارج - مرتك	Litharge = Lead monoxide	(لیثارج)؛ یەکەم ئۆکسیدی قورقوشمی زەرد، بۆ رەنگ کردن بەکاردێت، هەروەها لە دروست کردنی شووشەو پڕکردنەوەی لاستیکدا.
لیثوغرافي	Lithography	لیثۆگرافی چاپ کردن لەسەر بەرد.
لیثوبون	Lithopone	(لیسۆپۆن) ؛ رەنگی سپییە کە لە تێکەڵاوی گۆگردیدی زینك و گۆگرداتی باریۆم پێك هاتووە بە شێوەی رەنگ و پڕکەرەوەی لاستیك و بۆیەو مشەما بەکاردێت.
لیثیة - اوکسید اللثیوم الأبیض	Lithia	(لیثیا) ؛ مادەی ئۆکسیدی لیثیۆمی سپی.
لیدهیلیت	Lead hillite	(لیـد هیلایت) ؛ مەعدەنێکە بریتییە لە قورقوشم و گۆگردو کاربۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجین رەنگەکەی سپی، خۆڵەمێشی سەوزی کاڵ یان شینە.
لیدا	Leda	لێدا، پاشکۆی هەسارەی بەرجیسە (مشتری) یە دووری لە ئەستێرەکەیەوە (٩٦٠٠×١٠^{٣}) میلە تیرەکەی (٥ میل) ە.
لیدو	Lido	لیدۆ؛ کەناری دەریا لە لم پێك هاتبێت.
لیرة - جنیه	A pound = sovereing	لیرە، جونەیە.
لیرة	Lira	لیرە، یەکەی پارە لە وولاتانی ئیتالیا ، لوبنان، سوریاو تورکیادا . هتد.
لیروکونیت	Liroconite	(لیرۆکۆنایت) ، مەعدەنێکە مس و ئەلەمنیۆم و زەرنیقی تیادایە رەنگەکەی شینی ئاسمانی بەرەو سەوزی ژەنگارە.
لیزر- لاسر	Laser	(لاسەر) - (لەیزەر)؛ زاناکان تیشکی لەیزەر بۆ گواستنەوەی ووزە بۆ ماوەی دوور بەکار دەهێنن لەسەر بنچینەی گۆڕینی هێزی کارەبا بۆچەپکی (شەپۆلی) لیزەر وە پێچەوانە کردنەوەی لە خاڵی وەرگرتندا (نقطة الاستقبال) بۆ گواستنەوەی تیشکی لەیزەر لەسەر زەوی کەوا باران و تەم دەوری خۆی دەبینێت پێویستە لە بۆڕی بەتاڵ کراودا بگوێزرێتەوە بۆ ئەوەی کە هیچ لە هێزەکەی وون نەکات. لەبەر ئەوەی شەپۆلەکانی یەکجار کورتن بە شێوەی نێرەر (مرسل) لە پەیوەندی کردندا (مواصلات) بەکار دێت بۆ ناردنی ژمارەیەکی زۆر لە نامە ، هەروەها بۆ ناردنی نیشانە واتە هێما (رموز) لە رێگەی ئەو مانگە دەست کردانەوە کە ملیۆنەها کیلۆمەتر بەرزن، لە کاتی جەنگدا بۆ ئەوەی دوژمن ئەو هێمایانەی چنگ نەکەوێت. هەروەها بۆ مەبەستی کەشتیەوانی لە دەریاو بۆشاییدا بۆ ئیش پێکردنی دەزگای لێ خوڕین ، بە کۆمپیوتەرە ئەلکترۆنییەکان بە شێوەیەکی زۆر وورد و تەواو، جگە لە بەکارهێنانی بۆ لحیم کردن و نەشتەرگەری چاو.

ليزول	Lysol	(ليزۆل) : دەرمانێکی پاکژکەرەوەیە رەنگەکەی قاوەییە بریتییە لە تێکەڵاوی کریۆزۆت و قەتران و پیوو سابوون.
ليسانس	Licentiate	(ليسانس) بڕوانامەیەکی بەرزە دوای پلەی خوێندنی ئامادەیی بە دەرچووانی کۆلیجەکان دەدرێت پێش وەرگرتنی بڕوانامەی دوکتۆرا ، لە ریزی بەکالۆریۆس دایە.
ليسيثين	Lecithin	(ليسيثين) : مادەیەکی چەورە لە زەردێنەی هێلکەو شانەی لەشی گیاندارو رووەکدا هەیە.
ليشية	Lichia amia	ليشيا ، ماسییەکی دەریایی گەورەیە.
ليشيا	Lysithea	(ليشيا) : پاشکۆی هەسارەی بەرجیسە دووری لە ئەستێرەکەیەوە (١٨٧١٠ x ١٠^{٣}) میلە تیرەکەی (١٠ میل) ە . زانا (نیکۆلسۆن) لە ساڵی ١٩٣٨ دا دۆزیویەتییەوە.
ليشمانيا	Leishmania	(ليشمانيا)، گیاندارێکی ساکاری یەک خانەیی قامچی دارە لە خوێنی مرۆڤدا دەژی نەخۆشی [کانی (کوانی) خورما] بڵاو دەکاتەوە.
ليغنين = ليكنين	Lignine = Lignin	(ليگنين) مادەیەکی ئەرۆماتی ئاڵۆزە لەگەڵ سلیلۆز یەک دەگرێت و تەختە پەیدا دەکات.
ليغنايت - لجنايت	Lignite	لیگنایت: جۆرێکە لە خەڵوزی بەردین ڕەنگەکەی مەیلەو قاوەییە
ليغور	Ligure	(لیگیور) جۆرێکە لە بەردی بە نرخ.
ليف (الياف)	fiber = fibre	ریشاڵ = رووشاڵ رووش - پرووش - رێشو
ليفي	fibro	پێشگرێکە بە مانای ریشاڵ
ليفي	fibrous = Filamentous	ریشاڵی ، هەرشتێك پەیوەندی بە ریشاڵەوە هەبێ
ليف الزجاج	Glass fibre	ریشاڵی شووشە
ليف البورون	Boron fibre	ریشاڵی بۆرۆن، ریشاڵێکە لە نیشاندنی بۆرۆن بەسەر تەل کانزای تەنگستنی گەرمدا پەیدا دەکرێت ، جاری وا هەیە ئەستووری ریشاڵەکە دەگاتە (٠/٠٠٤)ی ئینجێك، بۆ مەبەستی زانستی و پیشەسازی بەکاردێت.
ليف اكريلي	Acrylic fibre	ریشاڵی ئەکریلی؛ ریشاڵێکە لە مادەی ئەکریلۆنیتریك دروست دەکرێت، لە دروست کردنی بەتانی و فەرشدا بەکاردێت.
ليف التال	Tal palm	ریشاڵی تال: ریشاڵی دارخورمای تال.
ليف الاستحمام - لوفة	Vegetable sponge = Loofah = Lufah	لفکەی خۆشتن، لفکە شامی بۆ خۆشتن.
ليف مغزول	Spun fibre	ڕیس.
ليفولوز- فركتوز	Levulose = fruit sugar fructose	لیڤیولۆز - شەکری میوە، شەکرێکی تاکە لە هەنگوین و زۆربەی میوەکاندا هەیە.
ليفة - ليفة معزولة من الصوف		بەتارە - لفکە ؛ تەنراوێکە لە خوری بۆ خۆشتن بەکاردێت.
ليفة عصبية	Nerve Fibre	ریشاڵی دەماری.
ليفنة	Fibrination	ریشاڵاندن - ریشاڵاوی کردن.
ليفينمية - ليفينية الدم	Fibrinemia	ریشاڵاویی بوونی خوێن.
ليفي	Fibrous = filamentous	ریشاڵی : هەر شتێك پەیوەندی بە ریشاڵەوە هەبێت.
ليفين	Fibrin	(فایبرین) مادەیەکی پرۆتینییە لە خوێندا هەیە.
ليقة الدواة	Silk threads in an ink stand	دەزووی ئاوریشمین لە دوێتدا.(مەرەکەبداندا).

ليقة - معجون	Putty	هێلم - گۆمە ليقە - هەويرێکە بۆ پڕکردنـەوەی کـون و کەلەبـەری ديـوارو دامەزراندنی تەبەقە شووشە لە پەنجەرەدا.
ليکانيوم - قرمزيـة - حشـرة - المغافير - الحشرة القشرية	Lecanium	قرمزی- مێرووی قرمز ؛ مێروويەکی نيو باڵيـە زيان بە درەختی بـەردار دەگەيەنێت.
ليکهورن	Leghorn	(لێگهورن) ؛ چاکترينی رەچەڵەکی مريشکی هێلکەکـەرە، رەنگـی سـوورو سپیو قاوەيی هەيە.
ليکنين		راجع (ليغنين)
ليکوبوديوم - رجل الذئب	Lycopodium	لايکۆپۆديۆم= پێی گورگە ؛ رووەکێکە گوڵی ئاشکرای نی‌يە.
ليکنايت		راجع (ليغنايت).
ليکون	Leucon	(ليوکونيد سپونج) ؛ جۆرێکە لە گيانداری ئيسفەنج، پێستەکەی ئەستوورە کەناڵی لقداری ئاڵۆزی تيادايە.
ليکوقراطي	Leucocratic	ليکۆکراتيک؛ رەوشتێکە بۆ کەڤرە ئاگرينە رەنگ تۆخەکان، چونکە لە ٣٠٪ کەمتر مەعدەنی تۆخيان تيادايە.
ليکروين	(Ligroin) = Retroleum- ether	(ليگرۆين) جۆرێکە لە مادەی ئيـثە ر لە نەوتی سرووشتی دەردەهێنرێت، ژەهرينە، زوو گڕ دەگرێت.
ليکير	Liqueur	جۆرێکە لە مەی.
ليل	Night	شەو - شەڤ - شێڤ - شێو.
ليل	Whimbrel	بەچکەی باڵندەی (کەرەوان).
ليلي	Nocturnal = nyct-nycti = Nycto-	شەوی - شەوەکی هەر شتێك پەيوەندی بە شەوەوە هەبێت.
ليلي نهاري	Nycto hemeral	شەوەکی رۆژەکی.
ليلة مقمرة	Moonlit night	مانگەشەو- هەڤی پەشەڤ- تاڤە - هەيڤ.
ليلبوت	Lilliput	(ليليپوت) دوورگەيەکی خەياڵی‌يە ، دانيشتووەکانی کورتە باڵان . نووسەر (سويفت) لە کتێبەکەيدا (گەشتەکانی گۆليڤەر) باسی کردووە.
ليلك - ليلج - ليـلاق - اغروان	Lilac= pipe tree = syringa	لەيلاق، درەختێکە نزيکەی (٦ مەتر) بەرز دەبێتەوە، گەڵاکەی هێلکەيی‌يە دەوەرێت گوڵەکـەی بـە شـێوەی هێشـووی قوچـەکی پەمبـەيی يـان شـين يـان سـپی يـان ئەرخەوانی‌يە، بۆنێکی زۆر خۆشی هەيە لە ناوچە ساردەکاندادەڕوێت.
ليلك فارسي- ليلج فارسي- ليلاق فارسي	Lilac	لەيلاق- دار تەزبيح ؛ درەختی ژەهرەماسی ،گوڵی ئەرخەوانی بۆنخۆش دەگرێت.
ليلـــك هنـــدي - ازادرخت	Indian lilac = azedarach	ئازاد درەخت يان لەيلاقی هيندیی.
ليلق - ليلك = بوقية	Imperial fritillary	شلێر؛ جۆرە گيايەکی تاڵە لـە کۆمەڵەی زەمەق بۆ تـاو بەمێزکردن باشـە . گوڵێکی رەنگ پرتەقاڵی شۆڕ دەگرێت.
ليلاقي	Lilac	ليلاك- لەيلاقی؛ رەنگێکی ئەرخەوانی کاڵ.
ليلوفر- نيلفه ر- بشنين - نينوفر- کرنب الماء	Nenuphar = water lilly	ليلوپەر روتاج - کاری - شلێری - ئاوی - زەمەقی ئاوی ، رووەکێکە لفە گۆمو زەنکاوەکاندا دەڕوێت رەگەکەی بە شێوەی سـەلکە، قەدەکـەی دەگاتـە سەر ئاوەکەو لەوێ گوڵو گەڵا دەکات، گوڵەکەی سەر ئاوەکە دەکەوێت.
ليمف		بگەڕێرەوە بۆ لمف).
ليمون	Citrus = Citron	ليمۆ؛ دارو دەوەنێکە لە کۆمەڵەی مزرەمەنی لە ناوچە گەرمەکاندا دەڕوێت گوڵەکەی بۆن خۆشە بەرەکەی هەمەجۆرەيـە بـە رەنگـی سـەوز يـان زەرد، هەندێکی شيرينەو هەندێکی تفتە، دەخورێت.

ليمون ابو صفير - نارنج	Seville orange	نارنج: درەختێکە لە کۆمەڵەی پرتەقاڵ کرۆکی بەرەکەی زۆر ترشە دەکرێتە خواردەمەنییەوە.
ليمون حامض - نومي بصرة = ليمون بصرة - مسكي	Lemon = citron	لیمۆی ترش: درەختێکە لە کۆمەڵەی لیمۆ بەرەکەی لە هێلکە دەچێت ڕەنگەکەی مەیلەو پرتەقاڵییە تامەکەی ترشەو دەکرێتە چێشتو زەڵاتەوە.
ليمونية = ترنجان = اترجية	Citronella	گیا لیمۆ - ترنجان - ترنجۆک= گیاچایی ، گیایەکە بۆنەکەی لە بۆنی لیمۆ دەچێت، گەڵاکەی دەکرێتە چایییەوە بۆن خۆشی دەکات.
ليمون هندي - فراسكين = شادوك	Pomelo = Schaddock = Indian lemon	فراسکین- سندی - لیمۆی هندی؛ درەختێکە لە کۆمەڵەی لیمۆ بەرەکەی لە پرتەقاڵێک گەورەترە توێکڵەکەی ئەستوورو زەردە، ترشە دەکرێتە چێشتو زەڵاتەوە.
ليمون اضاليا - برغموت	Bergamot orange	بێرگامۆت ؛ جۆرێکە لە لیمۆ درەختێکی بچووکە گوڵەکەی سپی و بۆن خۆشە بەرەکەی لە هەرمێ دەچێت کەمێك تفتە، بۆنی خۆش لە توێکڵەکەی دەردەهێنرێت.
ليمون افندي = يوسفي افندي = يوسفي = مندرين	Mandarin orange	لاڵەنگی ؛ درەختێکی بچووکە گوڵەکەی سپییە بەرەکەی نەرمو قوپاوە توێکڵەکەی نەنووساوە بە قاشەکانەوە تامەکەی ترشو شیرینە.
ليمون الجنة - كريفروت = كريفون - ليمون هندي	Grape Fruit	گرێپ فروت: جۆرێکە لە لیمۆ بەرەکەی لە لیمۆی هیندی دەچێت بەڵام بەرەکەی ئاوکی زۆرترەو کەمتر ترشو تاڵە لەگەڵ شەکر دەخورێت.
ليمون البحر	Ximenia	دەوەنێکی بەردارە لە کۆمەڵەی زەیتون بەرەکەی لە بەری قۆخ دەچێت تفتە دەخورێت.
ليمون الصين	Triphasia	لیمۆی چین، درەختێکە لە کۆمەڵەی پرتەقاڵە.
ليمون بري	Citrus trifoliata	جۆرێکە لە درەختی لیمۆ بەرەکەی بچووکو زەردە تامەکەی تاڵە ناخورێت ، وەکوو نارنج بەکاردێت.
ليمون كمكات - كمكات	Citrus Japonica	(کمکوات) ؛ جۆرێکە لە لیمۆ بەرەکەی بچوکو خڕ یان لاکێشەییە کەمێك ترشە دەخورێت لە یابان دەروێت.
ليمون مالح - ليمون مصري - بنزهير	Egyptian small Lime lemon	لیمۆی میسری؛ بەرەکەی بچوکو نیمچە خڕە ئاوکەکەی زۆرو ترشە.
ليمون حلو	Sweet lemon lime	لیمۆی شیرین، درەختێکە لە کۆمەڵەی لیمۆ بەرەکەی بە قەدەر پرتەقاڵێک دەبێت. توێکڵەکەی زەردو تەنکە تامەکەی شیرینو کەمێك تاڵە.
ليمون كبير - بوميلو	Pummelo	پۆمیلۆ - لیمۆی گەورە
ليمون (نومي) بصرة - بنزهير	Lime = sour lime = Basra Lemon (Lime)	لیمۆی بەسرە = لیمۆی ترش.
ليمون خشن - ترنج	Citron = Pie Melon	کەبات، توێکڵەکەی دەکرێت بە مرەبا.
ليمون طبي		وەسمەنگ - بەسمەنگ ح ڕووەکێکی شاخییە بۆنی گوڵەکەی لە بۆنی گوڵی لیمۆ دەچێت.
ليمبيت	Limpet	لیمپێت؛ جۆرێکە لە هێلکە شەیتانۆکە (قاقڵە چنۆکە) سەدەفەکەی تەنکە خۆی بە بەردو شتەوە دەنووسێنێت، گۆشتەکەی دەخورێت.
ليمينك		راجع (لاموس).
ليمندة	Dab = Limanda	(داب) ؛ ماسییەکی دەریاییە چاوەکانی کەوتوونەتە سەر یەکتری و گۆشتەکەی دەخورێت.
ليمونات = سترات	Citrate	(سیترات) ؛ خوێی ترشی سیتریك.

ليمونات = ليموناتة - شراب الليمون	Lemonade	ليموناته ؛ ئاوى ليمۆى شيرين كراو.
ليموزين	Limousine	ليمۆزين؛ ئۆتۆمبيلێكى نەفەر هەڵگرى نايابە.
ليموني (لون)	Lemon - Yellow	رەنگى ليمۆيى ؛ رەنگێكى زەردى مەيلەو سەوز.
ليموزية - بقويقة سلطانية	،odwit	باڵندەيەكى قەراغ ئاوە لە كەرەوانە دەچێت ، دەنووكى درێژە.
ليمور= قرد مدغشقر - هبار - هوبر	Lemur = macaco = Chiromys	لەيموور - ليمۆر؛ گياندارێكە لـە مـەيمون دەچێـت، بچـووك‌و كلـك درێـژو فەروەدارو چاو گەورەو جوانە لە پلەى سەرەكىيەكانە (پێشەنگەكان) لەناو دارستاندا دەژى ، گياندارێكى دەگمەنە، ماڵيش دەكرێـت باڵندەو مێروو خشـــۆكەكان دەخـــوات لـــە دوورگـــەى مەدەغشـــقەرو دارســـتانە ئيستيوائىيەكانى ئەفريقياو وڵاتانى مەلايۆدا دەژى، چەند جۆرێكى هەيە، جۆرێكى تيسكنە. بە قەدەر پشيلەيەك دەبێت، دەنگێكى زل هەيە گوێ كەڕ دەكات.
ليمور اسود = ليمور ماكاكو	Lemur Macaco	لـەيمورى ماكـاكۆ - لـەيموورى ڕەش؛ ڕەنگەكـەى ڕەشـە لەسـەر درەخـتى دارستانەكانى خواروى كەنارى دوورگەى مەدەغشقەر دەژى.
ليمور طائر	Flying lemur	لەيمورى فڕندە؛ جۆرێكە لە لەيمور لە ناوەڕاستى خۆرهەڵاتى هيندستان‌و فيليپيندا دەژين شەوكىيە، هيندەى پشيلەيەك دەبێت، پەردەيـەك وا بـە لەشىيەوە بۆ فڕين بەكارى دەهێنێت.
ليمور حلقي الذيل	Lemur cata	لەيموورى كاتا - لـەيموورى كلـك ئەلقـەيى ، درێژىيەكـەى بـە كلكىيـەوە (١٢٠ سم) دەبێـت، لـە ناوچـە بەردەلانىيـەكانى مەدەغشـقەردا دەژى، كـە ڕادەكات كلكى بە قيتى لە هەوادا بەرز دەكاتەوە.
ليمونيت	Limonite = Brown haematite	(ليمونـايت) ئۆكسـيدى ئاسـنى ئـاويى كـە ئاسـنى لـى دەردەهێـنرێت ڕەنگەكەى سپى يان زەردە.
ليمنيا		(ليمنيا) ؛ جۆرێكە لە شەيتانۆكەى ئاوى دەتوانێت جگە لە پێست بە سى هەناسە بدات.
لينوليـت - الكالسيوم	Calcium linoleate CalC18 H_{31} O_2)2	لينۆليتى كالسيۆم، تۆزێكى سـپىيە لـە ئـاودا ناتوێتـەوە ، لـە ئەلكـهول‌و ئيثـەردا دەتوێتـەوە ، لـەو ئاوێتانـەدا بـەكاردێت كـە دژى ئـاون‌و بـۆ جێگيركردنى بۆيەو مينا.
لين	Soft = Tender	نەرم - شلك.
لين - تلين	Malacia	نەرمى
لين العظام = كساح	Osteomalacia = Rickets	ئێسك نەرمى - ئێسكە نەرمە. جۆرە نەخۆشىيەكە لە ئێسكدا.
لينات الجد	Malaco dermata	پێست نەرمەكان؛ كۆمەڵێكە لە مێروو باڵ كالانەكەيان نەرمە وەكوو (كێچ).
لينات الزعانف - مفتوحات المثانة	Malaco pterygii	پەڕەكە نەرمەكان، كۆمەڵێكە لە ماسى پەڕەكەكانيان نەرمن.
لينات الصدف	Malaco straceae	سەدەف نەرمەكان كۆمەڵێكە لە گياندارە توێكڵدارەكان سەدەفەكانيان نەرمن.
لينا لؤول	Linalool	(ليناڵۆول) ؛ جۆرێكە لە ئەلكهول.
لينارية = حـاحب - جوز ارمانيوس	Butter and eggs = dragon bushes = Toad flax = Linaria	(ليناريا) گيايەكى دەشتەكى پزيشكىيە گوڵەكەى زەرد يان ئەرخەوانىيان شينى لەيلاقىيە گەڵاو گوڵەكەى بۆگەنە دژى مەياسيرىيە بەكاردێت.
ليناريت	Linarite	لينـارايت؛ مەعدەنێكـە بريتىيـە لـە گۆگرداتـى قوڕقوشـم‌و مسـى ئـاويى ڕەنگەكەى لاجيوەردى تێرە ، كەرەسەيەكى خاوى قوڕقوشم‌و مسە.

لینوفر - نیلوفر - بشنین	Waterlily	لیلوپەڕ.
لینکوریوم	Lyncurium	(لایونکوریوم)؛ بەردێکی کارەبایی‌یە (کەهرمان) ئەگەر لە شتومەك بخشێنرێت کارەبای لەسەر پەیدا دەبێت لە دروست کردنی مۆر (ختم) دا بەکار دێت.
لیونة	Softness = tenderness	نەرمی، ناسکی.
لیوکیران	Leukeran	(لیوکیران)؛ دەرمانێکە دژی وەرەم بەکاردێت.
لیوکوما - كثافة قرنية العين.	Leucoma	لیوکوما : تانەی سپی سەرچاو.
لیوسیت	Leucite	(لیوسایت) مەعدەنی پۆتاسیۆم ئەلەمنیۆم سلیکەیت ، کەرەسەیەکی خاوە زاخی لێ دەردەهێنرێت بەردێکی بە نرخە ، بێ ڕەنگ یان سپی یان خۆڵە مێشی‌یە لە بەردە ئاگرینەکاندا هەیە.
لیوصطونة	Livistona	لیڤیستۆنا ؛ درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
لیوسیتیت	Leucitite	(لیوسیتایت) کەمژێکی پۆرڤیری‌یە لە مەعدەنی لیوسایت و پیرۆکسین پێك هاتووە.
لییفات	Fibril = Fibrilla	ریشاڵۆکەکان؛ دەزوولەی باریکن لە خانە ماسولکەدا پەیوەندیان هەیە بە کرژبوون و کشانی ماسولکەوە.

مائة - مئة	Hundred	سەد.
مائع	Liquid = Fluid	(١) گازاو ، هەڵماو. (٢) شلەیەکی توند، شلەوەبوو، تیر ، لیف، شلۆك، لیقاو.
ماء	Aqua, Water	ئاو ، ئاڤ ، شلەیەکی بێ ڕەنگە لە دوو ئەتۆم هایدرۆجین و یەك ئەتۆم ئۆکسجین پێکهاتووە، دووەم پێویستی ژیانە دوای هەوا.
مائي	Aquatic, Aqueous, Hydraulic, Hydrous	ئاوی ، ئاوەکی ، ئاڤی
مائع، سائل متحد مع الهيدروجين ، مائي- استسقائي	Hydr, r(hydro)	پێشگرێکە بە مانای ئاو.
ماء أبيض = مائية بيضاء	Cataract	(کاتاراکت) ئاوی سپی چاو، بریتییە لە لێڵ بوونی زەرەبینی چاو کزبوونی هێزی بینینی چاو بە هۆی پیری و هەندێك نەخۆشییەوە.
ماء مثلج	Ice water	بەفراو ، سەهۆڵاو، ئاڤاتەزی.
مـــاء الامونيـــا = محلول الأمونيا	Aqua-ammonia = ammonium hydroxide	ئامۆنیۆم هایدرۆکساید ، گیراوەی ئەمۆنیا.
ماء الجنين - نخط	Foetal water = Fetal water = amniotic	ئاوی کۆرپەلە، ئاوی بەرخۆڵە، شلەیەکی لینجە دەوری بەرخۆڵە (واتە منالی ساوا) ی داوە لە منالْداندا.
ماء التبكر	Water of crystallization	ئاوی کریستال ، ئاوێکە لە کریستاڵی مادەکاندا هەیە ڕەنگ و شێوەیەکی ئەندازیاریان دەداتێ.
ماء المجاري (أو البواليع- ماء المراحيض	Sewage = sullage	ئاوی زێراب، ئاوی پیسی ماڵان کە بە زێرابدا دەڕوات.
ماء عسر	Hard water	ئاوی ناساز ، کە خوێی کالسیۆم و مەگنسیۆمی تواوەی تیادایە و نایەڵێت سابونی تیادا کەف بکات، بە کوڵاندن یان بە تێکردنی سۆدەی شتن چارەسەر دەکرێت.
ماء يسر	Soft water	ئاوی ساز، ئاوی سووك.
ماء قراح	Pure	ئاوی زۆر ڕوون، ئاوی ساف.
ماء عذب	Fresh water	ئاوی شیرین، ئاوی سازگار.
ماء الليثيا	Lithia water	ئاوی لیثیا ،ئاوێکی مەعدەنییە خوێیەکانی کانزای لیثیۆمی تیادا ە.
ماء التبريد، محلول التبريد، المادة المبردة	Coolant	ئاوی ساردکردنەوە، گیراوەی ساردکەرەوە.
ماء اقليمي = مياه اقليمية	Territorial waters	ئاوی هەرێمی.
ماء ساماغريب	Samagrip	ئاوی ساماگریپ، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی باکردن لە منداڵدا بە شێوەی شلە هەیە.
ماء جافيل	Javelle water	ئاوی جافیل، گیراوەی ئاوێتەی هایپۆ کلۆرید سۆدیۆم (بۆ پاکژکردنەوە بەکاردێت) .
ماء الداج	Aquadag	ئەکواداگ، گیراوەیەکی ملە لە گرافیت و ئاو بۆ چەورکردنی مەکینە بەکاردێت.
ماء مؤكسج	Oxygenated water	(١) ئاوێك کە تێربێت بە ئۆکسجین. (٢) گیراوەی مادەی پرۆکسیدی هایدرۆجین لە ئاودا.

ماء الكلس	Lime water	ئاوی قسڵ
ماء الورد= جلاب	Rose water =Rose-Alba	گوڵاو. ئاوی گوڵەباخی ئەصلی.
ماء ملكي= ماء الملك - ماء الذهب	Aquaregia = nitrohy dro chloric acid = chloro nitrous acid	ئاوی شاهانە، شائاو، نیترۆ هایدرۆکلۆریك ئەسید، بریتییە لە تێکەڵاوی نیتریك ئەسیدو هایدرۆکلۆریك، ئەسیدی پەیت، شلەیەکی پەرشەو بووە دووکەڵێکی زەردی لێ هەڵدەستێت خنکێنەرە ژەهرینە لە پیشەی مەعدەنسازیو تواندنەوەی هەندێك کانزادا بەکاردێت وەکوو کانزای (پلاتین و زێر) .
ماء الجير = ماء الجص	Lime water	ئاوی قسڵ ، قسڵاو کالسیوم هایدرۆکساید، دۆخاو، دۆغاو.
ماء معدني، ماء فوار	Seltzer = mineral water	ئاوی کانزایی، ئەو ئاوە سروشتییەی کە لە ناخی زەوییەوەدێتە دەرەوەو خوێی تەواوەی تیادایە کە تامێکی تایبەتی دەداتێ بۆ خواردنەوە بەکاردێت، هەندێك جۆری تری هەیە، کە گۆگردی تیادایە بۆ مەبەستی چارەکردنی نەخۆشی پێست بەکاردێت.
ماء التبلور- ماء الأماهة	Crystallization = water of hydration	ئاوی بلوری، ئەو ئاوەی کە لە باری یەکگرتندایە لە زۆربەی بلورەکاندا ، بە گەرم کردن لادەچێت ، ئەوساکە بلوورەکە ڕەوشتی بلووری خۆی وون دەکات و دەچێتە شێوەی تۆزەوە (مسحوق) وەکوو لە زاجی شیندا.
ماء مقطر	Distilled Water	ئاوی دڵۆپێنراو.
ماء فاتر	worm water	ئاوی شلەتێن.
ماء الرسغ	Water of pastern = carpus water	ئاوی مەچەك، نەخۆشییەکە تووشی مەچەکی وولاخ دەبێت دەقڵیشێت و کێمێکی بۆگەنی لێ دێتە دەرەوە.
ماء المراحيض	Sewerage	ئاوی ئاودەست و زێراب.
ماء الزجاج	Water glass	ئاوی شووشە گیراوەی سۆدیۆم سلیکەیت یان پۆتاسیۆم سلیکەیت لە ئاودا.
ماء الزبيب	Raisins Juice	خۆشاو ، خۆشاب. ئاوی مێوژ.
ماء الصودا - كازوز- مياه غازية.	Soda water	ئاوی سۆدە.
ماء اللحم، ثريد، عصيدة، شوربة اللحم	Meat soup = porridge = gruel = beef tea	گۆشتاو، ئاوی گۆشت.
ماء ثقيل	Heavy water	ئاوی قورس، بریتییە لە ئۆکسیدی دیوتیریۆم (D_2O) و ئەو ئاوەیەکە لە ئۆکسجین و هایدرۆجینی قورس پێك دێت، خەستی ڕێژەییەکەی (١و١) بە شێوەی هێمن کەرەوە لە پرۆژەکانی ووزەی ئەتۆمیدا بەکاردێت، ، بە ڕێژەی یەك بۆ پێنج هەزار لە ئاوی سروشتیدا هەیە.
ماء القلي	Lye	ئاوی قڵیە، گیراوەی هایدرۆکسیدی سۆدیۆم ، بۆ جل شتن و دروستکردنی سابون بەکاردێت.
ماء النار، ماء الفضة	Aquafortis	ئاوی ئاگر، ترشی نایتریك.
ماء الشعير - بيرة	Beer	ئاوی جۆ، بیرە.
ماء الكولونيا - كولونيا	Cologne	قۆلۆنیا، بۆنێکی خۆشە.
ماء أزرق - مائية زرقاء = ماء اسود	Glaucoma	گلۆکۆما، ئاوی ڕەش ، ئاوی شینی چاو، شیناوی چاو، تەمێکە لەسەر پەلەزەی چاو پەیدا دەبێت و دەبێتە هۆی کوێری.
ماء راكد - ماء اسن	Stagnan water	زۆنگاو، ئاوی وەستاو، گەنداو، گەراو، گۆل.
ماء جاري	Running water	ئاوی ڕەوان، ئاوی بەخور.
ماء ضحل	Shallow-water, Shoal wate	

ماء المطر	Rain water	باراناو.
مـاء جـوفي = ميـاه جوفية- ماء ارضي	Under ground water = ground water = subtrranean water	ئاوی ژێر زەوی.
ماء الكلور	Chlorine water	ئاوی کلۆر ، گیراوەی کلۆر لە ئاودا، شلەیەکی مەیلـەو زەردە بـۆ پاککردنـەوەو لابردنـی بۆنـی نـاخۆش لـە تاقیگـەی کیمیـاییدا بەکاردێت.
ماء الرجل - ماء منوي - ماء الذكر	Sperm=semen	ئاوی پیاو، تۆم، تۆماو، شاوەت.
ماء الصابون - ماء الغسيل	Washing water, foam water	ئاراو، سابوناو.
ماء متساقط		رێژاو.
ماء الرماد	Lye = alkaling solution, cinder water	خۆڵاو، ئاوی خۆڵەمێش.
ماء التوابل	Mulligatawny	مولیگەتۆنی، شۆربای مریشك کاری (بەهاراتی) تێکرابێت.
ماء عكر	Turbid-water = muddy-water	ئاوی لێڵ ، ئاڤا شێلی.
ماء مالح - ماء اجاج	Salt-water = brine	سوێراو، شۆراو ، ئاوی سوێر ، ئاوی شۆر.
مائدة	Table = eating table	خوان ، سفرە ، خوانگە ، مێزی نان خواردن.
مائل	Obligue	لار، لێژ.
مائل ، ضارب الى	-ish	مەیلەو ، وەکو مەیلەو سوور redish.
مائل الى الأزرق = مزرق	Bluish	مەیلەو شین ، کەژاڵ ، شین باو.
مائل الى الأسود - مسود	Blackish	تەحلك، رەش باو ، مەیلەو رەش، رەشکەلە.
مـائل الي الأحمـر - محمـر، خاص بالكريات الحمراء	Erythroid	سووریاو، خرۆکەی سووری خوێن.
مائل الى الأخضر - مخضر	Greenish	سەوز باو. مەیلەو سەوز.
مائل الى الأحمر	Erythrism	مەیلەوسوور.
مائل الى الأصفر- مصفر	Yellov-ish	زەرد باو ، مەیلەو زەرد.
مابض	Ham = hocK = inner side of Knee	بن هەنگڵ، ژێر ئەژنۆ.
مئبر - ميبر- مئبار	Needle-case = needle-box	دەرزی دان، قوتویەکە دەرزی تێ دەخرێت.
مآب - مرجع	Resort	شوێنی گەرانەوە، شوێنی سەردان.
مئبر	Anther	پۆرگ ، بەشێکە لە ئەندامی نێرینەی گوڵی رووەك، هەلآلەی تیا دایە.
مابين عقدتين	Inter node	نێوان دوو گـرێ، میـچ، وەکـوو ئێسـقانی نێـوان دوو گـرێی (جومگـەی) پەنجەی مرۆڤ.
مابين الكواكب	Interplanetary	نێوان هەسارەکان ، بۆشایی نێوان هەسارەکان.
مابين النجوم	Interstellar	نێوان ئەستێرەکان بۆشایی نێوان ئەستێرەکان، ئەوەندە فراوانەبە سالـی رووناکی دەپێورێت.
ما بعد البنفسجي - ما فوق البنفسجي	Ultraviolet	سەروو وەنەوشەیی، ئەو تیشکانەی کـە درێـژی شـەپۆلەکانی لـە نێوانـی (١٠٠) و (٣٩٠٠) ئەنگستروم دان.
ما بعد السمعيات	Ultrasonics	سەروو دەنگییەکان ، ئەو لەرینەوەی دەنگانەیە کە هاتووچۆیەکی (تردد) زۆر بەرزیان هەیە گوێی مرۆڤ درکیان پێ ناکات.

مابون = ملوط = جبيس- مجبـــــوس، لوطـــــي، مضاجعة الذكور	Catamite = Passive sodomite	دوودەکی ، هەر کوڕێك یان پیاوێك(گان) بدات، کاری سێکسی لە نێوان ڕەگەزی نێردا.
ماتا ماتا	Matamata	ماتا ماتا، جۆرێکە لە کیسەڵ.
ما تحت المهاد	Hypothalamus	ژێر لانکە بەشێکە لە مێشك ئیشەکەی ڕاگرتـنی پلـەی گـەرمیو گۆڕیـنی چەوریی‌و ئیشتیهای خواردنە.
ماتم = تعزية	Funeral meeting	پرسەی مردوو.
مـاتي - متــة - بهشــية الشاي - شاي براغواي	Mate = Paraguay tea	ماتی ، چای پاراگوای، درەختێکی گەورەیە لە باشوری ئەمەریکادا دەڕوێت بەرەکەی سوورەو گەڵاکەی وەکوو چایی بەکاردێت.
ماثلـة - شمعـــدان، هرمي الشكل	Pyramidal Fruit tree, candleholder, candlestick	کووچەکی، شێوەیەکە لە شێوەکانی هەڵپاچینی درەختی پەرژین.
ماج = طارد للحراة	Exother mic	گەرمی دەرکەر، هەر کارلێکێکی کیمیای گەرمی بدات.
ماجوت، دب الكسلان	Slothbear	ماجوت ، ورچێکی تیسکنە لە هندستان دەژی..
منجنـــة= منجـــن = مضراب الغسيل	Beat at cloth, cloth beaten	شوینك، گەڵا کوتك، کوتکی جل شتن.
ماجنيت - ماگنيتايت - مغنيتيت	Magnetite	مانگنیتایت، ئۆکسیدی ئاسـنی سروشـتی ڕەنگەکـەی ڕەشـە بریتی‌یـە لـە کەرەسەی خاوی ئاسن.
ماجدة- زهرة المجد	Glory pea = parrots bill	دەنووکی تووتی، دەوەنێکە گوڵێکی گەورەی جوان دەگرێت.
ماجور - مستاجر	Hired	بەکرێ گیراو.
ماجن - قليل الحياء	Shameless, ill mannered	بێ شەرم.
ماح = مح	YolK of egg	زەردێنەی هێلکە.
ماحوز	Manettia	(مانێتیا)، دەوەنێکـی کـە پـڕیو دەشـتەکیو ڕازاندنەوەیـە گوڵەکـەی لـە ڕەحەتی دەچێت ڕەنگەکەی ئەرخەوانی‌یە.
ماحل -ممحل، قاحل	Barren =sterile	ووشکانی، قاتو قڕی، زەوی بەیار، زەوی‌یەك کە بێ پیتو بەرەکەت بێت.
ماخ، عدد ماض	Mach nomber	ژمارەی ماخ، ڕێژەی نێوانی خێرایی تەنێك و خێرایی دەنگ لەو کەشەدا.
ماخور- بيت الدعارة - مبغى	Bawdy = house = whore shop	قەحپەخانە ، کەللەچی، شوێنی بێ شەرمی، شوێنی بێ‌ئابڕوویی.
باخرة - سفينة	Ship	کەشتی ، پاپۆڕ.
ماخض (للمراة)	Parturient	ئافرەتی ژان گرتوو، واتە لەسەر منداڵ بوون بێت.
ماخض (للأنثى الحيوان)	About of calf	گیانداری مێی ئاووس کە لەسەر بێچوو بوون بێت.
مادة - هيولي	Substance = matter = Material	مادە، سفن، بابووار، بابەت، هـەر شتێك کەلێنێك لـە بۆشـایدا داگیر بکاتو کێشی هەبێت وەکوو هەوا، ئاو هتد.
مادة مسامية	Porous Matter	مادەی کون کون ، مادەی کونیلەدار.
مادة مالئة	Filler	مادەی پڕکەرەوە مادەیەکە لە دروست کردنی پلاستیك‌و بۆیەدا بەکاردێت.
مادة غذائية	FoodStuff	خواردەمەنی ، خۆراك، بژێو.
مادة مضادة للجراثيم	Germicide	جیرمیساید، دەرمانی کوشتنی میکرۆب، مادەی میکرۆب کوژ.
مادة مضادة للسم= مضادات السم	Anti toxin	مادەی دژە ژەهر.

مادة مابين المجرات	Interglactic matter	مادەی نێوان گالاكسییەكان.
مادة متفجرة	Explosive	مادەی تەقەمەنی.
مادة قابلة للاحتراق	Combustible material	مادەی شیاوبۆ سوتان، هەرمادەیەك بشێت بۆ سوتان بەبێ گوێ دانە پلەی كڵپەكردنی.
مادة لامة	Collector	مادەی كۆكەرەوە،مادەی گرد كەرەوە.
مادة تلوين	Colorant	مادەی رەنگكەر، هەر مادەیەك رەنگ بدات بە مادەی تر، بە شێوەی رەنگ و بۆیە هەیە، وەكوو كلۆرۆفیل لە رووەكدا.
مادة دابغة		گەمار، مادەی دەباغ كەر.
مادة تطعيم – لقاح	Vaccine	ماك، دەرمانی كوتان ، پێكوت.
مادة رابطة	Binding matter	مادەی بەستەر، مادەی لكێنەر.
مادة قارضة	Corroding, rodent	مادەی داخۆر.
مادة مسكنة	Depressant = sedative	مادەێ هێمنكەرەوە، مادەی دامركاندنەوەی ئێشو ئازار.
مادة خام – مادة اولية	Elementary or raw material	مادەی خاو، كەرەسەی خاو.
مادة مغذية	Nutrient	مادەی خۆراك پێدەر.
مادة غروية	Colloidal	مادەی مل-ملتە.
مادة رسوبية	Sediment	مادەی نیشتوو.
مادة لاصقة للأواني الفخارية	Adhesive	پنج ، ما.
مادة مشعة	Radioactive	مادەی تیشك دەرەوە وەكوو یورانیوم.
مادة متطايرة = مادة طيارة	Volatile material	مادەی هەڵچوو، مادەی سووكوڵە كە زوو دەبێت بە هەڵم.
مادة سنجابية	Grey matter	مادەی خۆڵەمێشی، چینی دەرەوەی مێشكو مەغزی دركاویو لەش خانە دەمارییەكانی تیادایە.
مادة بيضاء	White matter	مادەی سپی، چینی ناوەوەی مێشك، بریتییە لە كۆمەڵێك لە ریشاڵی دەماری نۆرە (دفعە) دەمارییەكان لە مێشكو مەغزی دركاوییدا دەگەیەنێت.
مادة التبريد	Refrigerant	مادەی ساردكردنەوە ، مادەیەكە بە شێوەی هۆیەك بەكاردێت لە كرداری كردن بە بەفرو بەستندا.
مادة مخثرة	Coagulant	مادەی مەیێنەر ، مادەیەكە یارمەتی مەیین یان خێراكردنی مەیین دەدات.
مادة نشطة	Active material	مادەی گورج، لە كیمیای كارەباییدا ئەو مادەیەیە كە رووبەكی گورج لەسەر ئەلكترۆدی پاتری پەیدا دەكات.
مادة ساحجة	Adrasive matter	مادەی كرێنەر.
مادة كاوية	Caustic	مادەی سوتێنەر، داخكەر ، وەكوو سۆدەی داخكەرو نیترانی زیو (بەردی دۆزەخ).
مادة حيوية – جبلة	Protoplasm	مادەی زیندوو.
مادة قابضة	Astringent	مادەی گیركەر، بە تایبەتی دژی سك چوون.
مادة تزييت	Lubricant	مادەی چەوركردن وەكوو گریس.
مادة عازلة	Insulating material	مادەی دابركەر، ئەو مادەیەی كە بەرهەڵستییەكی زۆری تێپەربوونی تەوژمی كارەبا دەكات، وەكو لاستیك.
مادة بين خلوية	Inter Celluar Substance	مادەی نێوان خانەكان، لە زیندەوەراندا.

مادة صامدة	Refractory materia	مادەی بەرگەگر، هەر مادەیەك بەرهەڵستی گەرمی بكاتو بە ئاسانی شلەوە نەبێت وەكوو خشتی ئاگرین.
مادة قرنية = مادة متقرنة	Keratin	كیراتین، مادەیەكی پرۆتینیی‌یە لە سمو چڕنوكو نینۆكو پەڕدار هەیە.
مادة الخلايا التناسلية = جبلة جرثومية = جين	Germ- plasm	جین، پرۆتۆپلازمی خانە رەگەزیی‌یەكان كە رەوشتی كنێتی (زكماكی) دەگوێزنەوە لە دایكو باوكەوە بۆ نەوەكانیان.
مادة مطهرة	Abstergent	مادەی میكرۆب سستكەر.
مادة معقمة = مبيد للجراثيم	Steriliser	مادەی پاكژكەرەوە.
مادة حفازة	Catalyst	راجع (عامل مساعد).
مادة سامة	Toxin, toxic	مادەی ژەهر (ژەهرین).
مادة حية	Living matter	مادەی زیندوو.
مادة (موضوع)	Subject	مادە ، بابەت.
مادة طبية	Medical material	مادەی پزیشكی ، كە لە گرتنەوەی دەرماندا بەكاردێت.
مادة مستقرة	Stable substance	مادەی جێگیر، مادەی نەگۆڕ، هەر مادەیەك بەرهەڵستی شی بوونەوەو جیابوونەوە بكاتو بە ئاسانی كارلێك ئەكات لە پلەی گەرمی زۆر زۆر گەرمدا نەبێت.
مادبة	Banquet	ئاهەنگی نان خواردن.
مادي	Material = substantial	مادی،، هەرشتێك. پەیوەندی بە مادەوە هەبێت.
مادية	Madi = Tar weed	(مادی) گیایەكە لە وڵاتی شیلی دەڕوێت بە شێوەی پەینی سەوز بەكاردێت ڕۆنێك لە تۆوەكەی دەردەهێنرێت بۆ دروست كردنی سابون.
ماديرا	Madeira	مادیرا، جۆرێكە لە شەراب (مەی) لە دوورگەی مادیرای كەناری ئەفریقادا دروست دەكرێت.
مأذون، حكم	Umprie	قازی ، خاوەن بڕوانامەیەكی بەرز.
ماذي	White honey	هەنگوینی سپی ، هەنگوینی چاك.
مئذنة = ماذنة	Minare	منارە.
مار (مارة)	Passing-passerby	رێبوار ، هاموشۆكەر.
مارعويلا-شوكة الجمل	Syrian-Acanthus	كەرتەشی سوریا،ڕووەكێكی دڕكاوی‌یە.
ماربنو - مرينوس = خروف مارينو	Marino sheep	مێرینۆ، مەڕی ئیسپانیا ، جۆرە مەڕێكی بەناوبانگە بەوەی كە خوری‌یەكی زۆری نەرمو نۆڵی نایابی هەیە.
مارية - ارخ - بيسة-مها - ناشط هيطلة = أبو سولع - ابو حراب	Addax = Bedtrix = oryx	مانگا كێوی ، گیاندارێكی جوانی كاوێژكەرە چەند جۆرێكی هەیە جووتێك شاخی بێ لقی درێژی بەرزی هەیە لە ناوچە بیابانیەكاندا دەژی هەندێكی سپی‌یەو پەڵەی خەنەیی بە ناوچەوانو قاچی‌یەوە هەیە بە زۆری لە ئەفریقادا دەژی.
ماركانتيا	Marchantia	ماركانتیا، جۆرە ڕووەكێكە.
مارت - مارس	March	مارس، مانگی مارت ، ئازار ، نەورۆز ، سەرەتای بەهار، خاكە لێـ ٣ ڕۆژە (١-٢٠) ڕەشەمێ، (٢٠-٢١) نەورۆز.
مارن - خنابة		نەرمایی لووت ، بەلگەی لووت ، دیواری ناو لووت.
ماريجوانا	MariJuana	ماریجوانا، جۆرێكە لە ڕووەكی گوشی هیندی، وەكوو بەنگو تلیاك دەكێشرێت.

ماريـنر	Mariner	مارینەر، جۆرێکە لە کەشتی بۆشایی (مارینەر ١٠) بەلای هەسارەی (زهرە) دا رۆیشتووەو ٨و٢ ملیۆن کیلۆمەتر دوور بووە لێوەی.
ماراثون	Marathon	ماراثۆن جۆرێکە لە یاری ڕاکردن بۆ ماوەیەکی دوورو درێژ کە هەندێك جار (٢٦) میلە.
مارتيني	Martini	مارتینی، جۆرێکە لە مەی لە جن و ڤێرموت دروست دەکرێت.
مــاروت = اقحــوان = اقحـوان خمـن = بـابونج نتن = شمر الكلب، نتن	Stinking chamomile = Maruta = Dog fennel = May weed	بەیبونە بۆگەنە، جۆرێکە لە بەیبون بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
مارغارين، المارجرين	Margarine	مارگارین، ڕۆنێکی تێکەڵاوە.
مارموسيت = قشة	Marmoset	مارمۆسێت، مەیمونێکی ئەمریکی بچووکە.
ماركة تجارية	Trade smark	جۆری بازرگانی.
مارماهي = مرمريج = انكليس = انقليس = قريث = حنكليس - نون - شكك - صلنباح	Commoneel = anguill = anguill Vulgar	(ئەنگویلا ڤۆلکاریس)، نقە، مارماسی ماسیەکی لاکێشەیی پانکەڵەیە سەری لاکێشەییە دادانی هەیە ڕەنگەکەی مەیلەو سەوزە وەکوو مار ژەهری هەیە.
ماركة - علامة	Mark	دامغە، شەقل ، مۆر ، باسمە.
مارش، لحن عسكري	March	مارش، ئاوازی ڕۆیشتن، ئاوازێکی سەربازییە.
مارشال-فريق - مشير	Marshal = martini	مارشاڵ ، پلەیەکی سەربازی گەورەیە.
مارج	Smoky flame	گڕی دوکەڵاویی.
مارج	Margay	مارجا، پشیلەیەکی شێوە پڵنگی ئەمریکی بچوکە.
مارب - غاية	Desire =wish-aim	مەبەست.
ماركاسيت - حجـر النار	Marcasite	مارکاسیت، کەرەسەیەکی خاوە ڕەنگەکەی زەردی مەیلەو سوورە لە ڕەنگی مس دەچێت. بریتییە لە دووەم گۆگردیدی ئاسن، وەکوو بەردێکی بە نرخ بەکاردێت.
مارخور	Markhor = Capra - Falconeri	مارخۆر، جۆرێکی گەورەیە لە بزنەکێوی دەڵێن کە گوایا مار دەخوات شاخەکەی پێچاو پێچە ، لە ئەفغانستان زۆرە.
مازوان		(راجع قنا الهند).
مارد = عملاق = عرطل	Giant	چەتەوڵ، زەبەلاح.
مارستان= مستشفى الأمراض العقلية = مستشفى المجانين	Lunatic asylum	شێتخانە، خەستەخانەی شێتان ، خەستەخانەی نەخۆشی دەروونی.
مارمليد، مربى البرتقال	Marmalade	مرەبای پارچەو توێکڵی میوە، ڕەچاڵی توێکڵی میوە بە تایبەتی پرتەقاڵ.
مارة	Mara = Dolichotis = Patagonica	مارا گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە، لە دەشتەکانی ئەمریکا دەژی سەری بچوکە گوێچکەی گەورەیەو ملی درێژە قاچی باریکە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە ژێر سکی سپییە توکەکەی نەرم و شلە بە شێوەی کۆمەڵە دەژی گیا دەخوات.
ماز = بيض النمل	Eggs of the ants	گەرای مێرووله.
مازوركا	Mazurka	مازۆرکا، سەمایەکی پۆڵەندییە.
مازريون - دفنة - مثنان	Mezereon = Narrow leaved daphne	تورز.جۆرە ڕووەکێکە.

مازريون - دفنة سامة	Mezereon = Dwarf laurel = Spurge olive	حەوت بەرگ، زەیتونی زەوی ، رووەکێکە گوڵەکەی بۆن خۆشە بە رەنگی سپی یان سوور یان پەمەیی یان ئەرخەوانییە، بەرەکەی لە ترێ دەچێت سوورە، لە گەڵاو بەرەکەی مادەیەکی ژەهری پزیشکی دەردەهێنرێت گەڵاکەی شیرداره بۆ چارەکردنی فەرەنگیو ئاوبەندو زەردویی.
مازريون هندي = مبشرة الشتاء - بطرية - هريجة	Cliloria = Ternatea = meadow crocus	مازریون، بانە کۆتر، قیتکەیی، رووەکێکی تونکڵەکەی دەرمانی رۆماتیزمی لێ دەردەهێنرێت.
مازريون هندي - هرج = بظرية ترنات	Blue Clitoria = Butterfly pea	گیایەکی کشتوکاڵی خۆهەڵواسە گوڵەکەی گەورەو شینە لە هیندستان چێشتی برنجی پێ رەنگ دەکرێت.
مازور - صياد السمك - قرلي	Halcycon = King fisher	ماسیگرە، باڵندەیەکە.
مازور جبار	Laughing Jackass	قاژوو یان قەلەباچکە، باڵندەیەکە پشتی قاوەیییە، سکی خەنەیییە، باڵی شینە، ماسیو مارو مێروودەخوات.
مازوت - زيت الوقود	Oil fuel = Bunker Oil mazout = furance oil = heavy oil	گازۆیل، نەوتێکی قورس، شلەیەکی خەستە لە دڵۆپاندنی پەترۆڵ دەست گیر دەبێت، بە شێوەی سووتەمەنی بەکاردێت.
مازجة	Mixer	تێکەڵاوکەر.
مئزر	Mizar	١) مێزار ، بەروانکە، پەشتەماڵ٢) ئەستێرەیەکی بریسکەدارە لە کۆهەسارەی وورچی گەورە.
مئزر	Coverage	بەروانکەی ئیش کردن.
مئزر - مريلة = ازار	Apron veil = Wrapper = Loincloth	مێزەر، بەروانکە ،چارۆکە، بەرکۆش، پەشتەماڵ ، پارچە قوماشێکە شەرمگەی پێ دادەپۆشرێت.
مئزاب = ميزاب	Gutter	ئاوەڕۆ.
ماس= ماسية = الماس - سامور	Diamond	ئەڵماس، جۆرێکە لە کاربۆنی کریستاڵی ، یەکەم مادەی پتەوی رەقە ، هەندێك جار رەنگاو رەنگە بە شێوەی گەوهەرێکی بە نرخ بەکاردێت.
ماسي الصلابة	Adamantine	هەر مادەیەك رەقیو بریسکەکەی وەکوو هی ئەڵماس وابێت.
ماس اسود	Carbonado	کاربۆنادۆ، ئەڵماسی رەش.
ماسة الزجاج		ئەڵماسی شوشە برینەوە.
ماسخ = مسيخ	Tastelees = Vapid insipid	بێتام، هەر خواردنێك تامی نەبێت.
ماستيجور	Mastigure	ماستیجۆر، جۆرێکە لە مارمێلکە.
ماسوريوم - تكنيتيوم - تكنيسيوم	Masurium = technetium	ماسۆریۆم ، تەکنیتیۆم ، توخمێکی کانزاییە رەنگەکەی زیوی خۆڵەمێشییە کێشی ئەتۆمییەکەی =٩٨،٩٠ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٤٣) لە ئەنجامی داتلیشانی ئەتۆمی بۆرانیۆمو پلۆتۆنیوم پەیدا دەبێت نیشانەکەی (Ma) ، (Tc).
ماسك - ماسك عام	Clamp = holder = univer sal Clamb (clamp)	گیرە ، گرەر، مەقاش، گاسك.
ماسك جفنة	Crucible tongue	گیرەی بۆتە.
ماسك المصباح	Holder	گیرەی گڵۆپ.
ماسك انابيب	Test tube holder	گیرەی بۆری تاقیکردنەوە.
ماستريد	Masterid	ماستریید، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی وەرەمی پێست لە سنگدا، بە شێوەی دەرزی هەیە.

ماستيف - درواس	Mastiff	ماستیف، سەگێکی گەورەیە بۆ پاسەوانی بەکاردێت.
ماسوشي	Masochist	ماسۆشی، ئەو کەسەی تووشی نەخۆشی ماسۆشیزم بوبێت.
ماسوشية	Masochism	ماسۆشیزم، نەخۆشی‌یەکی دەروونییە، ئەو نەخۆشە (وەکوو پیاو) ئارەزووی ئەوە دەکات کە بەرامبەرەکەی (ئافرەتەکە) ئازاری بدات لە کاتی جووت کردن(گان کردن)دا (کاری سێکسی) وا تا مێ ئازاری نێر بدات. ئەم وشەیە لەناوی ئەدیبی نەمساوی (ماسۆش)ەوە وەرگیراوە.
ماسورة	Tube = pipe	بۆری، لوولە، سەبیل.
ماسورة البخار	Steam pipe	بۆری هەڵم ، لوولەی هەڵم.
ماسورة البندقية	Gun barrel	لوولەی تفەنگ.
ماسورة مجاري	Sewer pipe = sewerage	بۆری زێراب، بۆری ئاوەڕۆ.
ماستودن - مستودون	Mastodon	ماستودۆن، گیاندارێکی قڕ تێ کەوتووە لە فیل چووە.
ماسح الأحذية	Shoe black =Boot black	بۆیاخچی پێڵاو.
ماسحة = مساحة = ممحاة	Rubber = eraser	سڕەوە، تەختەسڕ، لاستیکی خەت کوژاندنەوە.
ماسلة	Rushbed	قامیشەڵان، زونگاوێك. قامیش‌و زەلی تیادا ڕوابێت.
ماش- كشري - دجر صيني	Green gram = Black gram = Mung bean	ماش، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی پاقلە گوڵەکەی زەردی مەیلەو سەوزە بەرەکەی خڕو ڕەنگەکەی ڕەشی مەیلەو سەوزە دەکرێت بە چێشت.
ماش اخضر	Unriped green gram	تەڕەماش، فەریکەماش.
ماشة، ملقط	Tongs = pair of Tongs	مقاش،مقاشی ئاگر.
ماشية - مواشي =بهم - نعم	Cattle – livestock	ئاژەڵ، مەڕوماڵات، تەرش، ڕەشە ووڵاخ، وڵمات، ڕیەن.
ماشية اللحم	Beef Cattle	مەڕوماڵاتی گۆشت، ئەو مەڕوماڵاتەی بۆ گۆشتەکە بەخێو دەکرێن.
ماشية تسمين	Feeder Cattle	دابەستە، ئەو مەڕوماڵاتەی کە بۆ قەڵەوکردن بەخێودەکرێن.
ماشية اللبن	Milk cattle	ئەو مەڕوماڵاتەی کە بۆ شیرەکەیان بەخێو دەکرێن.
ماشي	Walker = pede strain	پیادە.
ماشط	Comb maker	شانەکەر، شانە دروست کەر.
ماشط، حلاق	Hairdresser	قژچاکەر، قژداهێنەر، دەلاك.
ماشطة - بلانة	Visiting ladys maid	قژبڕ، قژچاکەری ئافرەتان.
ماشولة - مدق الخوازيق	Pile driver	چەکوشی سنگ (مێخ) داکوتان.
ماص	Absor btive = absor beut	مژەر، مژۆك هەڵ قوڕ.
ماص	Absor bent	مژەر، ئەو تەنە ڕەقەی کە شلە یان گازی تیادا بڵاو دەبێتەوە.
ماص ماص للصوت = عازل الصوت	Sound proof	دەنگ مژ، دەنگ دابڕکەر.
ماص للحرارة	Endothermic	گەرمی مژ.
ماصة - الة امتصاص	Aspirator = pipet, pipette	مژەك، مژۆکە،ئامرازێکی شووشەیە وەك بۆری وایە پلەدارە بە مژین شلەی پێ دەگوێزرێتەوە.
ماصات	Siphono phores	مژەرەکان، دەم ئەلقەیی‌یەکان کۆمەڵێکن لە ماسی.
ماصة اللبن	Antlia lactea	مەمك مژە، ترومپای مەمك، مژۆکی شیر.
ماصر -ماصرة	Toll gate	گومرگ، فرمانگەی گومرگ.

ماصول= مزمار كبير	Clariont	کلارنێت، زوڕنا.
ماضغ	Chewer	جووەر.
ماضر	Acescent = Sour	هەر مادەیەك یان شلەیەك بشێت بۆ ترش بوون.
ماضر = حامض	Sour	ترش، تامەکەی ترش بێت.
ماطر = ممطر	Rainy = wet =pluvious	باراناوی
ماعز - معز	Goat(ovis)	بزن ، خەزەڵ، چتیر، چوشتیر ، تەکە، سابرێن، گیسك، پەز، دوو جۆری هەیە مەرمزو سیاون.
ماعز الجبل - ماعز بري - بدن = وعل	Mountain-goat - wild goat ibex, ibex	بزنە کێوی ، جۆرە بزنێکی تیسکنە لە هاویندا تووکەکەی دەوەرێت.
ماعز أبلق	Piedald goat	شەعن، بزنی بەڵەك، پەڵەی رەش و سپی پێوەیە.
ماعز انقرة - مرعز - انكورا	Angora goat = mohair	بزنە مەرمز ،بزنی ئەنقەرە. بزنی ئەنگورا، مۆهێر، جۆرە بزنێکە تیسکەکەی درێژو سپی و نەرمو شلە لە ئاوریشم دەچێت.
ماعون - وعاء	Utensil = Vessel	قاپ ، دەوری.
ماغوط	Vermicide	دەرمانی لەناوبردنی کرم.
ماغما - صهارة	Magma	ماگما، مادەیەکی کەڤری تواوەیە لە ناخی زەویدا کە دەردەپەرێت و سارد دەبێتەوە کەڤری گڕکانی لێ پەیدا دەبێت.
مأفون	Moron	گێل، گەوج، گەوجەن ئەوەی رێژەی زیرەکی لە ٥٠-٦٩٪ بێت.
مافية	Mafia	مافیا، کۆمەڵەیەکی نهێنی‌یە لە تیرۆرستە سیاسی‌یەکان پێك دێت، بە زۆری لە تاوانبارەکان پیشەکەیان قاچاخچێتی مادەی بێ هۆشکەرو پارەسەندن لە خەڵکی بە زۆرو گەلێك ئیشی تری نایاسایی وەکوو قومار.. هتد ئەم کۆمەڵەیە لە زۆر ناوچەی جیهاندا پەیدا بووە.
منفاق - بريسكوب	Periscope	پێریسکۆپ، دووربینی ناسۆ لە کەشتی ژێر ئاوو مەتەرێزدا بەکاردێت.
م.ا.ف	Mev (or) M.E.V	ئێم ، ئەلف ، ڤی ، کورتەی دەستەواژەی (ملیۆن ئەلیکترۆن ڤۆڵت) ـە ، کە بریتی‌یە لە یەکەی ووزە.
ماق - ميق - موق العين	Inner Corner of the eye = Can thus	گۆشەی ناوەوەی چاو، قنچکی چاو.
ماقبل الجليدي	Preglacial	بەر لە سەهۆڵی سەردەمێکی جیۆلۆجی‌یە.
ما قبل الكمبري	Precambrian	دێرینی بەر لە کامبری، ئەو وەختە جیۆلۆجی‌یە کە دەکەوێتە پێش سەردەمی کامبری‌یەوە.
ماقة، تنهد	Sobbing	هەنیسك، هەنسك.
ماقية	Maackia	ماکیا، درەختێکە تەختەکەی رەق و قاوەیی‌یە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپی‌یە.
ماكاو	Macaw	ماکاو، جۆرێکە لە تووتی، رەنگەکەی زەردو شینە ، دەنوکەکەی بەهێزە تونکلی گوێزی هیندی پێ دەشکێنێت.
ماكاك - مكاك	Macaque = Macaco = Bonnet mcaque	ماکاك، جۆرە مەیموونێکی کلکدارە.
ماكاك ميمون - سعير	Pig tailed macaque	جۆرێکە لە مەیموونی ماکاك رەنگەکەی قاوەیی‌یە.
ماكاك الغابات	Wanderoo	ماکاکی دارستان، رەنگەکەی رەشە تەوقێك لە تووکی سپی وا بەدەوری ملی‌یەوە.
ماكاك رسيسي - بندر	Rhesus	رەسیس، جۆرێکە لە مەیموونی ماکاك.

ماكسيديكس	Maxidex	ماكسيدێكس، جۆرێكە لە قەترەی چاو.
ماكسويل	Maxwell	ماكسويل، يەكەی لێشاوی موقناتيسی لە موقناتيسيەتی كارەباييدا.
ماكليكس	Maclex	ماكليكس، دەرمانێكە بۆ چارەسەركردنی ترشەڵۆكی گەدە.بە شێوەی حەبو شلە هەيە.
ماكنيتايت- أوكسيد الحديد المغناتيسي	Magnetite	ماگنيتيت، ئۆكسيدی ئاسنی موقناتيسی، كەرەسەيەكی خاوی ئاسنە رەنگەكەی رەشە، رەوشتی موقناتيسی هەيە.
ماكنة	Machine = Engine	مەكينە، ئامێر.
ماكنة ديزل	Diesel engine	مەكينەی (ديزل)، جۆرە مەكينەيەكە سوتەمەنیيەكەی لەناو خۆيدا دەسووتێت نەوتی رەش بەكار دەهێنێت.
ماكنة تعبئة القوارير	Bottling machine	مەكينەی بوتڵ پڕكردن.
ماكنة الحلب	Milker	مەكينەی شيردۆشين.
ماكنة تفتيت - ماكنة جرش	Comminutor	مەكينەی ووردكردن.
ماكنة ويمزهرست	Wimsherst	مەكينەی (ويمزهرست)، مەكينەيەكە بۆ كۆكردنەوەی كارەبای وەستاو.
ماكنة رش - مضخة رش - ماكنة رذاذة.	Vaporizer = sprayer	پەمپ،مەكينەی پرژاندن، مەكينەی پرژاندنی شلە.
ماكنة قص الثيل، الحشائش، محشة	Lawn- Mower = Mowing machine	مەكينەی چيمەن بڕ، چيمەن بڕ.
ماكنة الحلج	Cottongine	چرك، مەكينەی چيكەنە، چيكەنە، سيكەنە.مەكينەی هەلاجی.
ماكنة الحدل = محدلة، حادلة	Roll	مەكينەی تەخت كردنو ساف كردنی زەوی.
ماكنة كابسة	Press	مەكينەی پەستاوتن.
ماكنة ساحقة	Crushing machine	مەكينەی هاڕين.
ماكنة الأستنساخ - منساخ=بنتوغراف	Pantograph	پانتۆگراف، مەكينەی رەنووس كردن، ئامرازێكی رەنووس كردنی نوسينو وێنە بە گەورەيی يان بچووكی .
ماكنة سن، آلة الحد	Grinding machine	مەكينەی تيژكردن.
ماكنة كاشطة، كاسحة	Skimming machine	مەكينەی كراندن.
ماكنة حلاقة	Safety razor	مەكينەی ريش تاشين، مەكينەی تەراش.
ماكنـــــة ذات احتراق داخلي	Internal Combustion engine	مەكينەی سوتانی ناوەكی وەكوو لە ئوتومبێلدا.
ماكنة حفر دوارة = جهاز الحفر الرحوي	Rotary drilling machine	مەكينەيەكە بۆ كونكردنی زەوی بە هۆی ستونێكەوە بە دەوری خۆيدا دەخولێتەوە بە خێرايی بە هۆی قورسايی يان پەستانەوە.
ماكنة دراس = دراسة - نورج	Threshing machine	مەكينەی گێرە.مەكينەی گێرەكردن.
ماكنة خياطة = مخيطة	Sewing machine	مەكينەی دورمان.
ماكنة قلابة = عربة قلابة	Tipcart = tipper	مەكينەی هەڵ گێڕانەوە، گەلأبە.
ماكنة هزازة	Shaking machine	مەكينەی لەراندنەوە، مەكينەی شلەقاندن.
ماكنة البذار = مبذر	Sowing machine = seeder	مەكينەی تۆوكردن.
ماكنة الغزل	Spinning mill	مەكينەی رستن، خەرەك.
ماكنة قص الشعر	Hair Clipper	مەكينەی قژ برين، مەكينە سەرتاشين.

ماكنة الخض	Jolting machine = churning machine	مەكینەی ژەندن، مەكینەی شڵەقاندن.
ماكنة تفقيس	Incubator	مەكینەی هەڵ هێنان، مەكینە جوجەڵە.
ماكنة بخارية	Steam engine	مەكینەی هەڵمی.
ماكنة الحصاد	Combine	كومباین، مەكینەی دروێنە.
ماكنة درفلة	Rolling mill	مەكینەیەكە بۆ پەستاوتن گوشین و راكێشانی شتومەك.
ماكيرودس	Machirodus	ماكیرۆدس، جۆرە پشیلەیەكی قر تێكەوتووە.
ماكيريل-اسقمري	MacKerel	ماكیریل-ماسی‌یەكی دەریایی‌یە.
ماكروز- ديكستران	Macrose = dextran	ماكرۆز،دیكستران،شەكرێكی چەندینەیە، لەكاتی شی‌كردنەوەی ئاوییدا گلوكۆزی لێ پەیدا دەبێت.
ماكل = طعام	Food = grub	خواردەمەنی چێشت.
ماكول	Edible = eatable	هەرشتێك بشێت بۆ خواردن.
ماكولات	Eatables, foods	خواردەمەنی.
ماكنيتومتر	Magneto meter	ماگنیتۆمەتر ، ئامرازی پێوانی هێزی كایەی موقناتیسی زەوی.
ماكي		ماكی، جۆرە گیاندارێكی شیردەری كلك درێژە لە مەیمون و رێوی دەچێت.
مآل - نتيجة	Result	ئەنجام.
مال	Wealth	دارایی ، پارە ، سامان. ماڵ.
مالي	Financial	دارایی.
مالية	Financially	دارایی.
مالي = معبي	Filler	پڕكەرەوە.
مالاخيت - مالاكيت = ملاخيت دهنج	Malachite	مالاكیت، مەعدەنی مسی سەوز یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی مس مادەیەكی سەوزە بریتییە لە كاربۆناتی مسی تفت بۆ رەنگ كردن بەكاردێت.
مالات	Malate	١) مالات، خوێی ترشی مالیك (ترشی سێو) ٢)بەردی نیمچە بە نرخ.
مالق= محدلة	Roll	باگردێن.
مالج - مسيعة	Trowells	ماڵە، ماڵەی قورەكاری ،كەمچە ، لێسە.
مالوش - حالوش	Mole Cricket	ملە، مۆڵە،جۆبركە، كوزبرگە، جۆرە مێروویەكی گەورەی باڵداری رەنگ قاوەیی‌یە لە كوللە دەچێت زیان بەخشە لەژێر زەویدا رەگی رووەك دەخوات.
مألوف	Familiar	ئاسایی، باو، گونجاو، شیاو.
مالف - موطن	Habitnat	شوێنەوار،شوێنەواری سروشتی گیاندارو رووەك.
مالتيز	Maltase	مالتێز، هەوێنێكە (ئەنزیمێكە) شەكری ماڵتۆز دەكات بە شەكری كلوكۆز.
مالتوز=مالطوز	Maltose	مالتۆز، شەكری جۆ، جۆرە شەكرێكە لە جۆدا هەیە.
مالح	Salty	سوێر، شۆر.
مالك = ملاك	Holder = owner = proprieter	خاوەن.
مالك الأرض	Land lord	خاوەن زەوی.
مالك الحزين = بلشون = ابن الماء - دنكلة - ابو العنقاء = حجفة - ارخياوي	Heron = grey heron	شاهۆ، شاوە، شاهۆكە، شینە شاهۆ، خەم خۆرە، شاوەبەڵەك، باڵندەیەكە لە تەنكاودا دەژی ، پەنجەكانی درێژە رەنگەكەی خۆڵەمێشی یان مەیلەو شین، مل و دەنووكی درێژە هەندێكی ملەكەی ئەرخەوانی‌یە لە عێراق و میسرو سۆداندا زۆرە.

مالاريكس	Malarex	مالاریكس، دەرمانێكە بۆ چارەكردنی نەخۆشی لەرزوتا بە شێوەی حەب هەیە.
مالاثيون	Malathion = malalox	مالاثیون، دەرمانێكە بۆ قەلاچۆكردنی مێش و مەگەز.
مالانحوليا - مالينخوليا - ملنخوليا - ونخوليا - سوداء	Melancholia = melanecholy	میلانخۆلی، ماخۆلان،سەودا نەخۆشی ماتەمینی بە ترس و خەفەتەوە.
ماماة	Bleating	باڕاندن، باڕەبار، ماعاندن.
مامور	Ordered = officer = Commanded = official	فەرمانبەر، گزیر.
مامور البريد	Postman	فەرمانبەری پۆستەخانە.
مامورية	Mission	فرمانبەرێتی.
مامبا خضراء	Green mamba	مامبای سەوز، مارێكی ئەفریقی ژەهرینە.
مامبو	Mambo	مامبۆ، جۆرێكە لە سەما.
مالبيجي	Malpighian	١) مالپیجی، پەیوەندی بە زانای توێكاری ئیتالی (مالپیجی) یەوە هەیە. ٢) چینێكە لە لەشی مرۆڤدا.
ماموث = صناجة = بهموث	Mammoth	ماموث، ماموس، فیلێكی كەتەی قرتێن كەوتووی تیسكن بووە، دوو كەڵبەی چەماوەی هەبووە، لە ئاسیاو ئەوروپادا ژیاوە، لاشەكەی لەژێر بەفردا لە ناوچەی سیبریادا دۆزراوەتەوە.
ماميثا	Glaucium = Horned popy	گلاوسیەم، خاشخاش شاخدار، گیایەكە لە كۆمەڵەی خاشخاش گوڵەكەی گەورەیە لە بەرەكەی جۆرە ڕۆنێك دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكی وەكوو ڕۆنی خاشخاش بەكاردێت، گوڵەكەی سوور یان زەردە.
ماميلاريا	Dumpling Cactus	سوبێری كورت و خڕ.
ماميران = بقلة الخطاطيف = عروق صفر- عروق الصباغين	Swallow wort = Celandine	گیات پەرەسێلكە،، ڕەگەزەرد،ڕەگی بۆیە.
مانس = بانغولين = أم قرفة	Pangolin	پانگۆلین، گیاندارێكی شیردەری مێروولە خۆرە لەشی بە پوولەكەی ئەوتۆ داپۆشراوە لە پوولەكەی ماسی دەچێت.
مانع = مضاد = مقاوم	Inhibitive = anti	قەدەغەكەر، نەهێڵەر، دژ، دژ.
مانع الخبط = مانع القرقعة	Antiknock	دژی تەقەتەق، مادەیەكە ناهێڵێت تەقەتەق لە مەكینەی جوڵێنەری سوتانی ناوەكیدا ڕووبدات.
مانع التاكسد = مقاوم للتاكسد	Anti oxidan	دژی ئۆكسان ،دژی ئۆكسید بوون.
مانع الأستقطاب	Depolarizer	بەربەستی پۆل گرتن، لە كیمیایی كارەباییدا مادەیەكە ناهێڵێت پۆل گرتن ڕووبدات لە پیلی كارەباییدا.
مانع للقيء	Anti emetic	دژە ڕشانەوە.
مانع الصدمة	Antishock	دژی ڕاتەكاندن.
مـــــانع للحمـــــى	Antipyretic = Anti febrile = Alexipyretic	دژەتا.هەر دەرمانێك دژی تابێت.
مانع الرطوبة	Anti moisture = antihumidity	شێ‌گر، بەربەست كەری شێ، دژەشێ.
مانع الرغوة	Antifoaming agent	كاركەری دژی كەفكردن.
مانع للعرق	Anti hidrotic = anti hidrosis	دژی عارەق كردنەوە.

مانع التقيح	Antipyic	دژی کێم کردن.
مانع التجمد	Anti freeze	دژی بەستن، مادەیەکە دەکرێتە شلەوە بۆ نزمکردنەوەی پلەی بەستنەکەی.
مانع التخثر - مضاد للتخثر	Anti Coagulant	دژی مەین، دەرمانی دژی مەینی خوێن.
مانع الحمل	Anti pregnancy	دژی سك پڕبوون، دژی ئاوس بوون.
مانعة الصواعق - واقية الصواعق	Lightning = redconductor = lightning protector	تریشقەگر، بروسکەگر، ئامرازێکی بەربەستی هەورە تریشقە بۆ پاراستنی خانووبەرە.
مانومتر - مضغاط	Manometer	مانۆمەتر(١) ئامرازی پێوانی پەستانی هەڵم و گاز (٢) ئامرازی پێوانی پەستانی خوێن.
مانوليا	Magnolia	ماگنۆلیا، درەختێکی رازاندنەوەی جوانە، گەڵاکەی ئەستوورە گوڵەکەی سپی و گەورەیە.
مانوز	Mannose	مانۆز، شەکرێکە لە ئۆکساندنی ئەلکهولی مانیتۆل پەیدا دەبێت لە بەری خرنووك و پرتەقاڵدا هەیە.
مانجروف	Mangrove	مانگرۆف، دارو دەوەنێکی ناوچە گەرمەکانە لە زەوی فشەڵی قوراییدا دەڕوێت، لە نزیك رێژگەی دەریاکاندا، لە خوارەوە لە لقەکانییەوە رەگی هەوایی زۆر دەردەکات، بە شێوەیەکی ئەوتۆ کە رێگە لە هاتوچۆی مرۆڤ دەگرێت لەبەر ئەوە پێی دەوترێت (رووەکی گۆڕستانی مرۆڤ).
مانجا = مانغا - مانجو - عنبة = انبة - منجا - منغا - منجو- منغو = انبج - عنبا	Mango	مانگۆ، عەمبە، مانگە، درەختێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویەکی سوورە بەرەکەی لە گورچیلە دەچێت گەورەیە رەنگەکەی سەوزی مەیلەو زەرد یان سوورە دەخورێت یان دەکرێت بە ترشیات یان مرەبا.
ماندولين	Mandolin	ماندۆلین، جۆرێکە لە ئامرازی عود.
ماندليت الكالسيوم	Calcium mandelate $Ca(C_8H_7O_3)_2$	ماندیلایتی کالسیوم، تۆزێکی سپی بێ بۆنە، لە مەیدانی پزیشکێتیو دەرمانسازیدا بەکاردێت.
ماندیلامین	Mande lamine	ماندیلامین، دەرمانێکە دژی بەکتریا بۆ پاکژکردنەوەی میز بەکاردێت بە شێوەی حەب هەیە.
ماندريل	Mandrill	ماندریل،مەیمونێکی کەتەی زیانبەخشە لە خۆرئاوای ئەفریقادا دەژی.
مانيوق = مينهوت - كاساڤا	Manioc = Manihot = Cassava	مانیۆك، مانیهۆت، کاساڤا دەوەنێکە لە رەگە ئەستورەکەی مادەیەکی نیشاستەیی خۆراکی چاك دەردەهێنرێت.
ماينب	Maneb	مانیب، دەرمانێکە ، بۆ چارەکردنی نەخۆشی رووەکی.
مانيزيوم- مغنيسيوم	Magnesium	مەگنیسیۆم، توخمی مەگنیسیۆم.
مانيزيا- مغنيسيا - مانيزا - مغنيزا	Magnesia = periclase	مەگنیسیا، ئۆکسیدی مەگنیسیۆم.
ماندينغ	Mandingo	ماندینگۆ، رەگەزی قولەڕەش لە خۆرئاوای ئەفریقا دەژی.
مانهاتان	Manhattan	مانهاتان، جۆرێکە لە مەی تێکەڵاوە لەڤێرموت و ویسکی .. هتد.
مانيلين	Manilin	مانیلین، دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت بە شێوەی گولاج و شلە هەیە.
مانيخوليا =الانقباضية، نزوع الى الحزن ملنخوليا - سوداء	Melancholy = melancholia	راجع مالانخوليا= ماخۆلان
مانيخوليا الحيوان		سایمە.
مانكين = منكين	Manikin = mannikin	مانیکان، پەیکەری پیشان دانی جلوبەرگ.

ماناكين	Manakin	ماناكين، جۆرە باڵندەيەكە.
مانوسكوب	Manoscope	مانوسكوب، پێوەرى خەستى هەوا، ئامرازى پێواندى خەستى هەوا.
مانة	Umbilical region	ناوچەى ناوك، دەوروپشتى ناوك لەسەر سكى مرۆڤ.
ماهر	Skilled = skillful, expert	شارەزا، پسپۆر، دەست سووك، كارزان، كارساز، زيت، بەسەليقە.
ماهة، الجدري	Smallpox	ئاوڵە ، خوريكە، نەخۆشىيەكى درمە.
ماهية = راتب	Salary = Quidity	مانگانە ، كرێ.
ماهول = عامر	Inhabited	ئاوەدان.
ماهوجني = اكاجو = ماهوغاني	Mahogany = Acajou	ماهۆگانى، ئەكاجۆ، درەختێكە تەختەكەى بە نرخە رەنگى تەختەكەى قاوەيى مەيلەو سوورە درەختەكەى لە كۆمەڵەى درەختى ژمەرە ماسىيە واتە (ئازاد درەختە).
ماهودانة	Myrtle spurge = Caper spurge = wild Caper	شيفەلەتە كێويلە، شيرمارى مۆرد، جۆرێكە لەرووەكى شيرمار.
ماهونية	Mahonia	ماهۆنيا، دەوەنێكى دەشتەكى و كشتوكاڵيە قەراغى گەڵاكەى لە منشار دەچێت گوڵەكەى بە شێوەى هێشووى زەردى بۆن خۆشە رەنگى بەرەكەى لە رەنگى باينجان دەچێت دەخورێت.
ماوراء الطبيعة = ميتافيزيق	Metaphysics	ميتافيزيك، لقێكە لە زانيارى فەلسەفە باسى زانيارى بوون و زانيارى بنچينەو پەيدابونى گەردوون دەكات.
ماوى	Dwelling = habitat = lee	داڵدە، پەناگە، پەنا.
ماوى الثيران	Fold for Cattle = stockade	لار ، گەور.
ماوم = اراس = قندل	Macro cephalous	سەرزل.
مئوي	Centenary	سەدى.
مايس = مايو	May	(ماى) ، مايۆ، بەختەباران، باران بڕان، مايس، جۆزەردان ، بانەمەڕ، مانگى پێنجەمە دەكاتە (٣١) رۆژ، (١-٢١) گوڵان، (٢٢-٣١) جۆزەردان.
مايو = ميوة = لباس العوم	Bathing dress = Maillot	مايۆ ، جلى مەلەكردن.
مايروبالان = الهندي شعيري (لە شام) = اهليج هندي (لە ميسر)	Terminalia	هەليلە رووەكێكى تاڵە.
مايونيز = ميونيز	Mayonnaise	مايۆنيز، زەڵاتەيەكە لە زەردێنەى هێلكەو سركەو رۆنى رووەكى و بەهارات دروست دەكرێت لەگەڵ خواردەمەنى تردا دەخورێت.
مايتوكوندريـــا = بيوت الطاقة	Mitoc hondria = micr	مايتۆكۆندريـا، ماڵـەكانى ووزە، چـەند دەنكێكـى نيمچـە رەقـن لـە سايتۆپلازمى خانـەى زيندەوەردا، مەڵبەندێكن بۆ پـەيداكردنى ووزە بـۆ سوودى خانەكە.
مايكر = مايكرو	Micr = micro	مايكر، مايكرۆ، پێشگرێكە بە ماناى (١) وورد، (٢) بەشێك لە مليۆن بـــەش شتێك يان يەكەيەك واتە ١٠ -٦ ، (٣) ميكرۆسكۆپى: واتە هەرشتێك بە ميكرۆسكۆپ نەبينرێت.
مايكرومتر = ميكرومتر	Micrometer	مايكرۆمەتر، ئامرازى پێوانى ئەستورى ئامرازێكە بۆ پێوانى دوورى (ماوەى) زۆر كورت و ووردييەكەى دەكاتە ١/١٠٠ملم وە بە پێوانەى پالمر ناسراوە.
مايكرون = ميكرون	Micron	مايكرۆن، يەك بەش لە (١٠) هەزار بەشى سانتيمەترێك= ١/ مليۆن مەترێك.
مايكروويف	Microwave	مايكروويڤ، شەپۆلى وورد، بريتيە لە شەپۆلى ئەليكترۆ موگناتيسى ئەوتۆ كە درێژييەكانيان لە نێوانى يەك مليمەتر هەتا يەك سانتيمەتر دايە.

مایکرولیت	Microlite	مایکرۆلایت، مەعدەنێکە لە کالسیۆم و سۆدیۆم و تانتالوم و نایوبیوم ئۆکسجین و هایدرۆجین و فلۆربە شێوەی بلوور هەیە، ڕەنگەکەی زەردی کاڵ بەرەو قاوەیی ، هەندێك جاریش سێبەری سوور یان سەوزی تیادایە، کەرەسەیەکی خاوە بۆ توخمی نایوبیۆم و تانتالیۆم .
مایکوستاتین	Mycostatin	مایکۆستاتین: دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت بەشێوەی حەب هەیە.
مایکروکلین - حجر امازون	Microcline Amazon stone	مایکروکلین بەردی ئەمازۆن مەعدەنێکە بریتی‌یە لە سلیکاتی ئەلەمنیۆم و پۆتاسیۆم ڕەنگەکەی سپی، مێخەکی هەندێك جار سەوزە لە دروست کردنی شووشەو پۆرسلین و مینادا بەکاردێت، هەندێك جاریش وەکوو بەردی دیکۆر.
مایکروتوم = میکروتوم	Microtome	مایکرۆتۆم، ئامرازی ئامادەکردنی توێژاڵی لە لەشی زیندەوەر بۆ مەبەستی میکرۆسکۆبی.
مایکا - میکا =بلق	Mica	میکا، ئاوێتەیەکە لە پۆتاسیۆم و هایدرۆجین و ئەلەمنیۆم و سلیکۆن و ئۆکسجین، $Kh_2 AL_3 (sio_4)_3$ پێك هاتووە.
مایسیفرادین	Mycifradin	مایسیفرادین، دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت، بە شێوەی حەب هەیە.
مایسیلیوم	Mycelium	مایسیلیوم، تۆڕێکە لە دەزولەی باریك لە لەشی کەڕوو قارچکدا هەیە.
مایلیران	Myleran	مایلیران، دەرمانێکە دژی وەرەم بەکاردێت بە شێوەی حەب هەیە.
مایدریاسیل	Mydriacyl	مایدریاسیل، جۆرێکە لە قەترە بۆ فراوان کردنی بیبیلەی چاو بەکاردێت.
مایوس - یائس	Despairing	دڵ سارد، دڵ شکست، بێ هیوا.
مایلین	Myelin	مایلین، بەرگی تەوەرەی دەماری.
مبارات - مغالبة	Tournament = contest	تەڕاتێن، بڕدان، بەزاندن، پێشبڕکێ، وەکوو لە یارییدا.
مبادرة	Tohastento (or) towards = precession	دەست پێشکەری، پێش دەستی.
مباداة، بدایات	Starting = beginning	دەست پێشخەریی.
مبادلـة - مقایضـة = مبادل - مقایض	Reciprocity permuter	ئاڵوگۆڕ، ئاڵوگۆڕکردن، ئاڵوگۆڕکەر.
مباع - مبیع	Sold	فرۆشراو.
مبارز	Duellist = Combatant	جەنگاوەر.
مبایعة = عقد التملك	Title- deed	بڕوانامەی فرۆشتن و کڕین.
مباشر	Direct	دەست پێکەر، سەردەق.
مباشرة	Conduction, starting	دەست پێکردن.
مباشرة - رأسا	Directly	ڕاستەوخۆ، یەکسەر.
مبالغة - مغالاة	Exaggeration	فشە، زۆر پێوەنان.
مبالاة - اکتراث	Mindfolness	بە تەنگەوە هاتن، گوێ دان.
مبارزة	Duel = Combat	شەڕە شیر.
مباءة - کوارة = معسلة - قفیر	Hive = beehive	شانەی هەنگ، کورەی هەنگ.
مباغتة = مفاجأة	Surprise	ناکاو.
مبئرة = مستودع = مخزن	Storehouse = store room	گۆگا، مەخزەن، عەمار.
مبادل حراري	Heat exchanger	گۆڕەڕی گەرمی، دەزگایەکە بۆ گواستنەوەی گەرمی لە شلەیەکەوە بۆ تەنێك یان شلەیەکی تر بەکاردێت یان بۆ بەرزکردنەوە یان پلەی گەرمی شلە یان گاز.

مبتدیء = بادیء	Beginner	نۆکار، دەست پێکەر.
مبتلي - مصاب	Off calamity, striken	گیرۆدە، دووچار.
مبتسر = سابق لأوانه	Premature	نەبەکام، پێش وەخت. زیندەوەرێکە پێش تەواوبوونی گەشەکردن و پێگەیشتن لەدایك بووبێت.
مبتهج = مسرور	Delighted	دڵشاد، دڵخۆش.
مبتور	Abrupt	کلك قرتاو.
مبتور الأذنين - اصلم.	Crop eared	گوێ براو.
مبحث	Logy	پاشگرێکە بە مانای زانستی، زانیاری.
مبحث الأعصاب	NEUROLOGY	دەمارزانی، زانستی لێکۆڵینەوە لە دەمار.
مبخر	Evaporator	هەڵمێنەر، دەزگایەیکە بۆ پەیتکردنەوەی گیراوە بەکاردێت.
مبخرة - مبخار	Evaporimeter = Evaporator = Vaporimeter	هەڵمپێو، ئامرازی پاکژکردنەوە بەهۆی هەڵمەوە.
مبدع	Creator = maker	داهێنەر.
مبدل	Commutator = Alt erante	گۆڕەو، بەشێکە لە دەزگای پەیداکەری تەوژمی کارەبایی بەردەوام، دەزگایەکە تەوژمی کارەبای گۆڕاو (تیار متردد) دەگۆڕێت بۆ تەوژمێك کە تەنها یەك ڕێڕەوی هەبێت یان بە پێچەوانەوە.
مبدد = مشتت	Scatterer	بڵاوکەرەوە.
مبدأ	Concept = Principle	بروا، سەرەتا، بنەما.
مبدأ اللذة	Pleasure Prineiple	باوەری خۆشی، بروای خۆشی.
مبدأ عدم الدقة = مبدأ الريبة	Uncertainty principle, suspect principle	بیروباوەری گومان (ناووردیی) بیروباوەڕێکە لە زانستی فیزیادا بەکاردێت.
مبذرة - آلة البذار	Seed bag = sowing machine	مەحلی، ئامرازی تۆو وەشاندن.
مبروش - مفروم	Minced = Chopper	کوتراو، ووردکراو ، هێرای.
مبرز - مرحاض	Latrine = water closet(W.c)	ئاودەست، ئاوەسخانە، ئابخانە.
مبروم - مفتول	Twisted	بادراو، هۆنراوە.
مبرش	Grater = Rasp = mincer	ڕەندەی پەنیر، ڕەندەی پەنیر.
مبرقش	Mottled	پنکە پنکە، کونج کونج ، پەڵە پەڵە، پەڵاویی، دیمەنێکە بۆ تەنۆکەی نارێك لە تەختی کەڤرە نیشتەنییەکاندا ، هەندێك جار هەمەرەنگە دەبن.
مبرقة كاتبة = طابعة برقية	teletypewriter = Teleprinter	چاپکەری بروسکەیی ، ئامرازی چاپکردنی بروسکەیی، بروسکە لێدەری نوسەر، تەلگوراف نوسەر.
مبراة - براية	Sharpener	خامەبڕ، قەڵەم دادان، قەڵەم بڕ، چەقۆی گیرفان.
مبرد	File	بڕبەند، بڕبەن، بڕبەنگ، کارتیغ، مەورە، مەورد.
مبرد مدور - مبرد ثلاثي (مثلث)	Triangular file	بڕبەنگی سێ سووچ.
مبرد للخشب	Rasp wood file	بڕبەنگی تەختە، بۆ تەختە بەکار دەهێنرێت.
مبرد محبب		ڕنەك.
مبرد الحداد	File	بڕبەنگی ئاسنگەر.
مبرد النجار	Rasp = rasp wood	بڕبەنگی دارتاش.

مبرد اقطش	Blunt file	بڕبەنگی کول(ناتیژ).
مبرد نصف دائرة	Arch file	بڕبەنگی کەوانەیی.
مبراق - وماض	Fulgurometer	پێوەری هێزی کارەبایی ئاسمانی (ئەتمۆسفێری).
مبرقع	Veiled	ڕووداپۆشراو، پەچەدار.
مبرد	Cooler = frigrfic	ساردکەرەوە، ئامرازێکی کارەباییە ئاوی ساردی لێ دەردەهێنرێت.
مبردة الهواء	Air cooler	ئێرکوولەر، هەوا ساردکەرەوە، ئامرازی ساردکردنەوەی هەوا.
مبرد - مانع مبرد	Coolant	شلەی ساردکەرەوە، شلەیەکە بۆ لابردنی گەرمی لە بەشەکانی دەزگاو ئامرازدا بەکاردێت.وەکوو لە کارپێکەری ئاوکیدا.
مبرد السيارات	Radiator	ڕادێتەر، ساردکەرەوەی ئوتومبێل تۆڕێکە لە بۆری بۆ ساردکردنەوەی جۆلێنەری ئوتومبێل.
مبرام - نازع السداد	Corkscrew	ئامرازێکە بۆ دەرکێشانی سەر قاپی تەپەتۆر لە سەری بوتڵ.
مبروك	Carp	کارپ، جۆرە ماسییەکە .
مبروك عادي	Common Carp	ماسییەکی مام ناوەندییە لە حەوزی ڕازاندنەوەدا پەروەردە دەکرێت.
مبردات = مشروبات منعشة	Soft drinks refreshing	ساردەمەنی وەکوو دۆندرمە
مبرطل - راش	Briber	بەرتیلدەر، ئەو کەسەی بەرتیل دەدات.
مبرطل - مرتشي	Bribed	بەرتیلخۆر، ئەو کەسەی بەرتیل دەخوات.
مبزل، مصرف المياه	Drainage	جۆماڵ، داچۆرکە، سوێراوگە، جۆگەیەکە بۆ ڕزگاربوون لەو ئاوەی کە زیاترە لە پێویستی کشتوکاڵ.
مبزل - الة البزل الطبي	Trocar = lrochar	ئامرازی ئاو دەرهێنان لە لەش بۆ مەبەستی پزیشکێتی.
مبذر - متبزر	Seedy	تۆودار، هەربەرێکی ڕووەك تۆوی زۆر تیادابێت.
مبزز	Lackey	بەروانکە لەبەر، هەر شاگردێك بەروانکەی لەبەردابێت بۆ خزمەتکردن وەکوو لە چێشتخانەو یانەکاندا.
مبزل - خرامة، مثقاب	Gimlet	درەوشی، بەریمە، ئامرازی کون کردن.
مبسوط، موسع	Expanded	کشێنراو.
مبسوط - مسرور	Happy	دڵشاد، دڵخۆش.
مبسم، ضم	Mouth	دەم ، زار.
مبسم السيكارة	Cigarette - holder	دارجگەرە، قنگە جگەرە، مۆنگە.
مبشور	Grated	جنراو، کرێنراو.
مبشرة - مكشط	Scraper = grater	کرێنەر، ئامرازێکە بۆ کراندن بەکاردێت وەکوو کراندنی سەلکی پەنیر.
مبشرة الشتاء	Meadow Crocus	زەعفەرانی مێرگ، ڕوەکێکە.
مبصار = مبصار = مبصقة = مبصلة	Tachistoscope	تاجیستۆسکۆپ، ئامرازێکە لە خوێندنی فێربوونو ئاگاداریی و توانایی و تێکەیشتندابەکاردێت.
مبضع = قاطع، جزد، مجلد	Tome	پاشگرێکە بە مانای (بەش) دێت .
مبضع = مفصد - مشروط	Lancet = scalpel	نەشتەر.
مبطن - ضخم البطن، بدين	Abdominous	سك زل، وورگ زل، ورگن.
مبطان - اكول - شرة - ولفرين	Glutton = wolverine	چاوچنۆك، تێرنەخۆر، زۆرخۆر، خۆرا، گیاندارێکی شیردەری مەیلەو ڕەشە لە کۆمەڵەی مشکی خورما، حەز لە ماسی دەکات لە باکوری ئەورووپاو ئاسیاو ئەمریکادا دەژی.

مبظـر، لاعـق البظر	Cunnilingus = Cunnilinctus	قیتکه لێسەرموە، قیتکەلێس ئەو کەسەی کە قیتکەی (قوزی) ئافرەت دەلێسێتەوە.
مبعثر	Scattered	پەخش، هەترە، پەراگەندە.پەرش و بڵاو.
مبعوث=مرسل	Sent = Forwarded, messenger	نێردراو.
مبعد	Abductor = a bducent	دوورخەرەوە. دوورخراوە.
مبقع	Spotted	پەڵە پەڵاوی، پنکە پنکە، بەڵەك، بازوو، پەڵە پەڵە، کونج.
مبقلة	Kicthen garden	باخی سەوزەواتی وەکو پاقلەمەنی.
مبكر	Early	زوو.
مبكرة رافعة	Pully, lifter	خولخولۆکەی بەرزکەرەوە.
مبلط - مرصوف	Paved	چەورێژکراو، بەردڕێژکراو.
مبلل - مبتل	Wetted	تەڕ.
مبلغ	Mount = sum	مایە، کوژمە.
مبلغ زائدا ربح	Capital = fund	سەرمایە، فرومایە، سەرمایە و قازانج.
مبنى = بناية	Bulding	خانوو، بینا.
مبني= مشيدة	Built	دروست کراو (بۆ خانوو).
مبهم - ملتبس، غامض	Hazy	نادیار، نائاشکرا، پەنهان.
مبهور - لاهث	Panting = out of breath	هەناسە لێبڕاو، لە ئەنجامی راکردن یان ماندوێتی‌یەوە.
مبهرج = لون زاه	Loud (colour)	رەنگی بریق و باق.
مبولة - قصرية	Latrine= chamber pot	پێشاوگە، میزکەر، شوێنی میز، میزگر، قاپی میز، قەعدەی میز.
مبول - مدرر للبول	Diuretic	میز پێکەر، دەرمانی میزپێکردن.
مبيـــان التذبـــذب، مرسمـــة الذبذبات	Oscilloscope	ئۆسیلۆسکۆب، دەزگایەکی ئەلەکترۆنی‌یە لە خوێندنی ئیشی دڵدا بەکاردێت.
مبيض	Ovary = Oophoron = Ovarium = Ootheca	هێلکەدان، گەرادان، لووی زاوزێی مێیینە، دوو ئەندامی بچووکی لەم لاو لەو لای بەشی خوارەوەی بۆشایی سکی ژندا ، هێلکەیان تیادا پەیدا دەبێت، هەروەها گەرادان دوو هۆرمۆن دەردەن کە پەیوەندی‌یان بە گەشەکردنی سیفەتە رەگەزیی‌یە ناوەنجی‌یەکانەوە هەیە.
مبيضي(بادئة)	Ovario = oario	هێلکەدانی- هەرشتێك پەیوەندی بە هێلکەدانەوە هەبێت.
مبيضة - حامل البيض - عضو وضع البيض	OVipositor	هێلکە هەڵگر، هێلکەدانەر، ئەندامێکە لە کۆتایی سکی مێرووا هێلکەی تیادایە بۆ دانان لەسەر شتوومەك یان لە زەوی‌دا.
مبيد	Lethi Ferous = Deadly	قەلاچۆکەر، لەناوبەر، کوژەر.
مبيد السوس	Miticide	مۆرانەکوژ، دەرمانی کوشتنی مۆرانە.
مبيد الفطر	Fungicide	کەڕوو کوژ، دەرمانی قەلاچۆکردنی کەڕوو.
مبيد الجراثيم	Disinfecant = Microbicide	قەلاچۆکەری میکرۆب ، میکرۆب کوژ.
مبيد الحشرات	Pesticide = Insecticide	مێرووکوژ، قەلاچۆکەری مێش و مەگەز، دەرمانی مێش و مەگەز.
مبيد البكتريا	Germicide	باکتریاکوژ، دەرمانی باکتریاکوژ.
مبيضة - عكس مسودة = مبيض	Fair (or) clean copy	پاکنووس، نووسراوێکی پاك.

مبيض الحيطان	White washer	گەچكار، ئەو كەسەی كە پیشەی گەچكارییە.
مبيض النحاس	Tinner = tinman	مزگەر، ئەو كەسەی قاپو قاچاخی مس سپی دەكاتەوە.
مبيض الأقمشة = قصار	Bleacher	ئەو كەسەی كە رەنگی قوماش لا دەبات یان قوماشەكە سپی دەكاتەوە.
مبيعات	Sold, selling	فرۆتەنی ، فرۆشتەنی.
مبيت - بائت	Lodger	شەودەر، ئەو كەسەی كە لە شوێنێكی تر شەو بكاتەوە.
مبيت	Lodging nights lodging	شەوگە، جێی شەو ، شەو دەری.
متالق	Glittering = shining = radiant = beaming	درەوشاوە.
متاع - متابر - مدقة.	Pistil	كوتك، كوتكی گوڵ، ئەندامی مێیینە لە گوڵدا، لە كۆسپو قەڵەمو گەرادان پێك هاتووە.
متاخر	Delayed = late, delay	دواكەوتوو.
متانث=متخنث	Effeminate	ژنانی ، ئاریل.
متاكل	Corrosive = erosive	داخوراو، دارزاو، خورەماوە.
متاذي	Harmed = resent	زەرەدار، زیان لێ دراو.ئازاردراو.
متاثر	Affected	كارتێ كراو.
متانة	Consistance = strength = firmness solidity = Toughness = Tenacity	قایمی، .شتێك قایم بێت.
متاين	Ionized	ئایۆنراو، هەر مادەیەك بوو بێت بە ئایۆن.
متام	To bear twins	ژنێك چەند منداڵێكی بە سكێك بووبێت.
متار	Odometer	ئامرازێكە بۆ پێوانی ماوە (مسافە).
متاعب	Tiredness = wearnes	دەردەسەری.
متاصل = متشاكل	Allotropic	شێوە وەرگرتوو، شێوە وەرگر، هەر توخمێكی كیمیایی ، چەند شێوەیەكی هەبێت، وەكوو توخمی كاربۆن كە بە شێوەی (ئەڵماسو گرافیت) هەیە.
مت	Matte	مات ، ماتی، تێكەڵاوێكی مەعدەنییە لە مسو قورقوشمو نیكڵ.
متان	Slow	لەسەرخۆ.
متاجج	Incandescent	ورووژاو، گڕگرتوو.
متاصل - راسخ	Deep = seated	جێگیر،درێژ خایەن.
متاعب البيت = امتعة البيت	Furniture	كەلوپەلی ناومال.
متاع المسافر	Luggage = baggage	كەلوپەلی هاتوچۆكەر.
متاخم	Bodering with	هاوسنوور، وولاتێك نزیك بێت بە سنووری وولاتێكی تر.
متامر	Conspirer	ئاژاوەچی.
متاهة	Maze = labyrinth	پێچو پەنا، شوێنێك پێچو پەنای زۆربێ.
متابعة - ملاحقة	Pursuance = chasing	پەیرەوی كردن، بەدوو كەوتن، هایكاری.
متاع	Gynoecium	كۆمەڵەی ئەندامەكانی مێینەی گوڵ: گەرادانو قەڵەمو كۆسپ.
متاع - امتعة	Goods = chattels	كوتك، بارو بارخانە، شتومەك ، كەلوپەل.
متبادل	Alternate=reciprocal	ئالوگۆڕكراو، هاوبەش، گۆڕراوە.
متبنة	Hay loft	مەرەك، كایەن، كادان، كادێن ، لۆدە.شوێنی كادانان.
متبق = باق	Remaining	پاشماوە.
متباين	Inequality	جیاوازی، جوی

متبلور- متبلر	Crystalline	کریستاڵ بوو، بلووریی، هەر مادەیەکی کیمیای لە شێوەی بلووردا بێت.
متبلمر	Polymerized	پولیمەرکراو، پولیمەرێنراو.
متبـــاين الخـــواص - تاصلي	Anisotropic	(١) رەوشت جیاواز، ئەو تەنەی یان ئەو ناوەندەی کە رەوشتەکانی بە هەموو رێڕەوێکدا یەکسان نین. (٢) بوونی مادەیەك (بە تایبەتی توخمێك) بە دوو یان زیاتر شێوەی جیاواز وەکوو بوونی توخمی گۆگرد بە شێوەی لەبزینەیی وپوازکی.
متبل = مفوه	Spicy	بەهاراتکراو، ئەو خواردەمەنییەی کە بەهاراتی تێ کرابێت.
متبرة	Placer	(١)زێڕ شۆرك، شوێنێکە نیشتەنی زێڕاویی تیادا دەشۆرێتەوە بۆ گرتنی (پوختەکردنی) دەنکۆڵەی زێڕەکە. (٢) لیتەی زێڕین، نیشتوویەکی لیتەیی‌یە دەنکۆڵە زێڕیان مەعدەنی بە نرخی تری تیادایە.
متبخر	Evaporated	هەڵمێنراو.
متبثر - مبثر	Pustulous	هەڵ زیپاو، زیبکاوی.
متـــبرز - مجمـــع الأخراج	Cloaca	کۆدەرهاوێژەر، کونی هاوبەش ، کونێکی هاوبەشە بۆ پیسای‌و مادەی زاوو زێ لە هەندێك گیاندارە بڕبڕەدارەکاندا وەکوو لە باڵندەو بۆقدا هەیە.
متتابع - متعاقب	Consecutive	یەك لە دوای یەك ، بەرودوا.
متتابعة حسابية	Arithmetic progression	یەك لەدوای یەکی ژمێرەیی بریتی‌یە لە کۆمەڵێك رەنوس (ارقام) ، یەك لەدوای یەك بە بڕێکی جێگیر پتر یان کەمتر دەبن وەکوو زنجیرەی:٣،٦،٩،١٢
متتبع	Successive	پەیڕەوی‌کەر، بە دواداکەوتوو.
متثلم	Blunt	کول ، کەل، وەکوو چەقۆی کول.
متجدد أعظم	Supper nove	(سوپەرنۆڤا) ئەستێرەیەکە لەوە دەچێت کە بتەقێت، هەندێك جار بریسکەکەی لە رۆژی نیوەڕۆدا دیارە چونکە (١٠٠) ملیۆن ئەوەندەی بریسکەی راستەقینەی خۆر دەبێت وە لەم هەزار ساڵەی دوایی‌یەدا تەنها سێ ئەستێرەی لەم جۆرە بەدی کراون،دوا سوپەرنۆڤا کە لە کاکێشاندا (درب التبانە) بەدیکراوە لە ساڵی (١٦٠٤) دابوو.
مستعسر	Nova	(نۆڤا) ئەستێرەیەکە لە پڕێکدا رووناکی‌یەکەی زۆر زۆر دەبێت ، ئینجا لە ماوەی چەند مانگێك یان چەند ساڵێك دا دەکوژێتەوە.
متجعد	Wrinkled	چرچ، لوول ، لۆچ، لۆچدار، چرچ‌و لۆچ.
متجمد	Frozen = frosted	بەستوو، بەستەڵەك، بەستەڵۆك.
متجمع	Gathering	کۆوەبوو، کۆ.
متجانس	Homogeneous	چوون یەك، ڤێك هاتی، لەیەکچوو.
متجانس، متماثل	Homo	پێشگرێکەبە مانای لە یەك چوو.
متجانس الأجنحة	Homopters	باڵ چوون یەکەکان، کۆمەڵێکن لە مێروو.
متجاور - مجاور	Neighbor	هاوسێ، دراوسێ.
متجه - كمية متجهة	Vector	ئاڕاستەکراو، بڕێکی ئاراستە کراو.
متجدد	New = newness	تازندە.
متجول = متنقل	Wandering	گەڕۆك.
متجه (كمية متجهة)	Vector	بڕی ئاراستە کراو، ئەو بڕەی کە بە هێڵ دەدرکێنرێت‌و هێڵەکە بڕی هێزەکەی دەنوێنێت.

متجر	Commercial house	شوێنی بازرگانی.
متجزا	Parted = divided	پارچەکراو.
متح	Laying	گەرادانان لە لایەن مێرووەوە.
متحف = دار الاثاث = متحف الآثار	Museum	مۆزەخانە، عەنتیکەخانە.
متحف التاريخ الطبيعي	Natural history museum	مۆزەخانەی مێژوویی سروشتی.
متحلل	Decomposed	شی‌یەوەبوو، شیتەڵ بووە.
متحلل بالكهرباء الكتروليت	Electrolyte	ئەلەکترولیت هەر مادەیەك بە کارەبا شی ببێتەوە.
متحجر = احفور	Fossil = petrified	بوو بەرد، بە بەردبوو، بەردەنی، بەرئەمەنی ، بەردەوە بوو، پاشماوەی زیندەوەری بە بەردبوو لە ناو چینەکانی زەویدا، بوو بەرد: بریتی‌یە لە پاشماوەی یان شوێنی یان شوێن پێ یان شوێنی خشانی زیندەوەر(گیانداربێت یان رووەك) کە لەناو کەڤرەکانی چینەکانی زەویدا بوو بێت بە بەردو سوودی لێ وەربگیرێت بۆ زانینی مێژووی ژیان تەمەنی کەڤرەکان‌و شوێنەوارو ئاو هەوای دێرین .هتد.
متحجر ميكوسيزاي	Mecoceras	بوو بەردی میکۆسیراس گیاندارێکی شێوە تەزبیحی بووە.
متحجر كونس	Conus	بووبەردی کۆنسەس، گیاندارێکی پی‌سکی بووە (شەیتانۆکە)
متحجر كلاليسمرس	Glycimers	بووبەردی گرالایسیمێریس، گیاندارێکی کەوانە ریشوودار بووە.
متحجر ترايكونيا	Trigonia	بووبەردی ترایگونیا ، گیاندارێکی کەوانە ریشوودار بووە.
متحجر ستريبتيلاسما	Streptelasma	بووبەردی ستریپتیلاسما، گیاندارێکی بۆش ریخۆڵەیی بووە.
متحجر اكتنوما	Actinoma	بووبەردی ئەکتینۆما، گیاندارێکی تیشکدار(چوکڵەدار) بوو.
متحجر كامرينا	Camerina	بووبەردی کامیرینا، گیاندارێکی کونکون بووە.
متحجر اندوثيرا	Endothyra	بووبەردی ئیندۆثیرا، گیاندارێکی کونکون بووە.
متحجر ناتيكا	Natica	بووبەردی ناتیکا، گیاندارێکی بێ سکی بووە(شەیتانۆکە).
متحجر فيوسس	Fusus	بووبەردی (فیوسەس) گیاندارێکی بێ سکی بووە(شەیتانۆکە).
متحجر ميكراستر	Micraster	بووبەردی میکراستەر، گیاندارێکی پێست دڕکاویی بووە.
متحجر كاليمين	Calimine	بووبەردی کالیمین، گیاندارێکی سێ پل بووە.
متحجر ستروفومينا	Strophomena	بووبەردی سترۆفۆمینا، گیاندارێکی پێ بازوویی (عضديات الأرجل) بووە.
متحجر اوستراكودا	Ostracoda	بووبەردی ئۆستراکۆدا، گیاندارێکی سەدەف دار بووە.
متحجر زنبقة بحرية	Crinoid	بووبەردی زەمەقی دەریا، گیاندارێکی پێست دڕکاویی بووە.
متحرك	Mobile = moving	جووڵاوە، جووڵاو، بزێو، جماو.
متحدد المحور	Coaxil	تەوەرە یەك گرتوو، پێکەوە نووساو.
متحد الخويطات	Monadelphous	دەزوولە یەککگرتووەکان، ئەو گوڵانەی کە دەزوولەکانیان پیکەرد ـ د، ساوە
متحد المركز	Concentric	هاوچەق.
متحدة التويجات	Gamopetalous	پەڕە یەککگرتووەکان ، ئەو گوڵانەی کە پەڕەکانیان پێکەوە نووساون
متحدة الكاسات	Gamosepalous	کاسە یەککگرتووەکان ، ئەو گوڵانەی کاسەکانیان پێکەوە نووساون.
متحير	Embarrassed	بوو دڵ ، داماو.
متحمض	Acidulated	ترشاو.
متحيز	Partial = biased	لایەنگر.

متحول	Converted	گۆڕاو.
متخلل - مقحم	Intercalary	ئاخنراو، شتێك ئاخنرابێته ناو چەند شتێكی تر.
متخلخل	Rarefied	شاش، بڵاو.
متخلف = مخلف	Residue	پاشماوە.
متخصص	Specialist	پسپۆڕ.
متخثر	Coagulated	مەییو، مەهیای، گرژ.
متخم = متخوم	Dyspeptic	ئینتەلاكردوو.
متخمر - مختمر	Fermented	ترشاو.
متخنث	Effeminate	نێرەمێ، گیانداری كە لایەكی لەشی نێرینێتو لایەكەی تری مێ بێت وەكوو لە پەپولەو مۆرانەو زەردەواڵەو هەنگ هتد واتە نیوەی نێرو نیوەی مێیە.
متخدر	Benumbed	سڕ، بێ هۆش.
متداخل	Intervening	بەیەكاچوو.
متدلي = متهدل - منسدل	Pendulous	شۆڕ، داخزاو.
متدرن، حدية	Tuber cled	گرێدار، سەلكدار.
متدحرج	Rolled	خلۆرەوەبوو، گلۆرەوە بوو. تلۆرەوەبوو.
متدرج	Graduated	پلەدار، پلەكراو.
متذبذب - مهتز	Oscillator = swinging	لەرزۆك ، لەراوە.
متر	Metere = Meter	مەتر، بەشێكە لە دە ملیۆن بەشی ئەو ماوەیەی كە كەوتۆتە نێوانی پۆلی(قطب) و هێڵــی یەكســانی (پشــتێنەی زەوی)، بەشــەكانی مــەتر وەكــوو : دیســیمەتر، سانتیمەتر، میلیمەتر، چەندانەكانی وەكوو:- دیكامەترو هیكتامەتر كیلۆمەتر.
متر مربع	Square meter	مەتر چوارگۆشە.
متر مكعب	Cubic meter	مەتر سێ جا، مەتر خشتەكی.
متراص	Compact	یەكخراو، سفت.
مترابط	Connection	پێكەوە بەستراو.
متردد	Reluctant	دوو دڵ، ڕاڕا، نەسرەوت، دەمدەمی.
متراكز - متحد المركز	Concentrial	هاوچەق.
مترجرج	Tremulous = quivering	لەرزۆك، لەراوە، دەلەدەلكەر.
مترجم	Translator	بەرچڤەكار، وەرگێڕ، بەرچڤان، پاچڤان، دیلماج، ئـەو كەسـەی باسـێك لـە زمانێكەوە وەردەگێڕێتە سەر زمانێكی تر.
مترجم	Translated	وەرگێڕراو.
متري	Metric = Metrical	مەتریی، هەرشتێك، پەیوەندی بە مەترەوە هەبێت.
متر شمعة = وحدة لوكس		مەتر ، مۆم یەكەی ڕووناكی دانەوە.
مترنح متمايل	Staggering = tottering = reeling	بەم لاو بەولادا كەوتوو، وەكوو سەرخۆش.
متراس	Bulwark = rampart	سەنگەر، قوللە، مەتەرێز، بەربەستێكە لە تورەكە گڵ دروست دەكرێت بۆ پاراستنی لەشكر لە جەنگدا.
متريوز	Mitrailleuse	مـەتردنور، تۆپێكـی(رەشاشـێكی) ئۆتۆمـاتیكی بچـووك خـێرا گوللـە دەهاوێژێت.
مترو	Metor	مەترۆ، شەمەندەفەرێكی كارەبایی لە تونێلی ژێر زەویدا كار دەكات.

مترو الأنفاق	Underground railway	مەترۆی تونێل هێڵێکی ئاسنین لەژێر جادەکاندا.
مترونوم - مسرع - الرقاص الموسيقي	Metronom	میترۆنۆم بەندۆلی مۆسیقایی.
مترافق = مزدوج	Conjugate	جووت.
مترعرع، متطور	Developed	خەملێو، پێ گەیشتوو، گەشەکەر.
متراكم	Heaped = accumulated	کەڵەکە، بەسەر یەکدا کەوتوو، پەسمەن.
مترسب	Precipitated	نیشتوو.
مترهل	Flaccid	شۆڕ، شل، داکەوتوو، سك شۆڕ، وورگ داکەوتوو.
مترولوجيا = علم القياس	Metrology	مەترۆلۆجی، زانستیی‌یەکە باسی رادەی ووردی پێوان دەکات لە مەیانی ئەندازەی میکانیکیدا.
متزهر	Efflorecen	کزرەوە بوو، کزر.
متزوج	Married	بەژن(بۆ پیاو).
متزوجة	Married	بەمێرد، بەشوو(بۆژن).
متزن	Stable	هاوسەنگ.
متزامن - متواقت	Synchronous	هاووەخت، هاوکات، واتە ، دوو شت یان زیاتر لە یەك کات یان وەختدا روویان دابێت.
متسلسل	Series=seria	یەك لە دوای یەك، بەرودوا زنجیرە.
متسلسلة - اللانثانيدات	Lanthanide series	زنجیرەی لانثانیدەکان، (١٥) توخمن لە لانثان دەچن ژمارەی ئەتۆمی‌یەکانیان دەکەونە نێوان (٥٧-٧١) پێشیان دەوترێت توخمە دەگمەنەکانی زەوی..
متسلسلة انحلال	Decay series	زنجیرەی شی بوونەوە، زنجیرەیەکە لە چەند توخمێك هەر یەکەیان لە شی بوونەوەی تیشکی توخمەکەی پێش خۆی پەیدا دەبێت، بۆ نموونە قورقوشم دوا توخمە کە زنجیرەی شی بوونەوەی پێ کۆتایی دێت، ئەو زنجیرەیەی کە بە یۆرانیۆم دەست پێ دەکات.
متسلسلة متشاكلة	Homologous series	زنجیرەی هاوشێوە: زنجیرەیەکە لە ئاوێتەکانی کاربۆن هەمان شێووگی گشتی‌یان هەیە، هەر دانەیەکیان بە هەمان کۆمەڵە لەوی تر جیاوازە، وەکوو کۆمەڵەی(ch2 -)نموونەی ئەم زنجیرەیەش وەکوو: میثان ، ئیثان، پرۆپان
متسلسلة اكتينية	Actinides-series	زنجیرەی ئەکتینیدەکان، ئەو توخمانەی کە ژمارەی ئەتۆمییان لە سەروو (٨٨) وەیە، شوێنی توخمێکیان داگیر کردووە لە خشتەی خوولی و لە هەمان کۆمەڵەی توخمە زەوی‌یە دەگمەنەکاندا.واتە لانثانیدەکاندا.
متسلسلة كهرو كيمياوية - جدول احلال العناصر	Electro chemical series = Electro motive series	زنجیرەی ئەلکترۆ کیمایی، زنجیرەی کەهرۆکیمیایی، خشتەیەکە(لیستەیەکە) توخمەکانی تیادا ریز کراون لە سەرەوە بۆ خوارەوە لە زۆرەوە بۆ کەم بە پێی چالاکی کیمیایی‌یان.
متسلسلة اشعاعية	Radioactive series	زنجیرەی تیشکدەرەوەکان، زنجیرەیەکە لە چوار زنجیرەی توخمەکان هەر توخمێك لەم زنجیرەیەدا لە هەڵوەشانی تیشکی توخمەکەی پێشی خۆیەوە پەیدا بووەو هەر زنجیرەیەك بە توخمێکی بێ تیشکی وەکوو قورقوشم کۆتایی هاتووە.
متساوي	Equal	یەکسان ، وەك یەك، چوون یەك.
متساوي الأضلاع	Equilateral	لا یەکسانەکان، وەکوو چوارگۆشە.

متساوي الزوايا	Isogonal=equianguiar	گۆشە یەکسانەکان.
متساوي الخواص - موحد الخواص	Isotropic	رەوشت یەکسان.
متساوي الأتجاه	Isotropic	رێڕەو یەکسان.
متساوي الشكل	isomorphic	شێوە یەکسان.
متساوي الضغط	Isobaric	پەستان یەکسان
متساوي القوة	Isodynamic	هێز یەکسان.
متساوي الأسموزية - متساوي الأزموزية	Isotonic = isosmotic	هاو ئۆزمۆزی، هاودەلاندن. ئەو گیراوەیەی کە لە گیراوەیەکی تر بچێت لە دەلاندندا.
متساوي الأبعاد	Isometric	دووریی یەکسانەکان.
متستر	Screened = hidden	پەردەپۆش.
متسامي	Sublimate	هەڵ چوو، هەر مادەیەك بە گەرم کردن لە باری رەقی‌یەوە راستەوخۆ بچێت بۆ باری هەڵمی وەکوو توخمی یۆد.
متسع - تساعي الأضلاع	Nonagon	نۆ گۆشە.
متسع - واسع	Wide = large	فراوان.
متسول= مستعط	Beggar = mendicant	سوالکەر، دەرەوەزەکەر. پارسەك.
متسلق	Climbing = scansorial	خۆهەڵواسەر، هەڵ گەڕاو، هەڵ چوو، سەرکەوتوو.
متسلق الجبال	Mountain climber, mountaineer	شاخەوان، رازەوەن، ئەو کەسەی کە بە چیادا هەڵ دەگەڕێت.
متسلقات	Climbing = Twining	رووەکە خۆ هەڵ واسەرەکان.
متسعة، مكثف	Capacitor	خەستکەرەوە.
متسوس - منخور	Carious	کلۆر، ددانی کلۆر.
متشعب - مفلوق، متفرع	Forked = Furcate	لقدار.
متشقق - متصدع	Cracked	درز بردوو، درزدار.
متشاكة	Coherent	چوون یەك وەکوو، شەپۆلی چوون یەك.
متشاكل	Isomorphous	هاوشێوە.
متشابه	Similarity	هاوشێوە.
متشائم	Bad lucked = pessimist	رەش بین.
متشرد	Waif = homeless = wanderer	تەرە، ئاوارە ، دەربەدەر.
متشنج	Vagrant, convulsion	کۆلنج کردوو، کرژبوو.
متضامن، تضامن	Solidarity	هاوکاری.
متصلب	Scleroid	رەق ، رەقەوەبوو.
متصرف - حاكم	Ruler = governor	حاکم، پارێزگار.
متصابي	Make young again, Youngish	دڵ تەڕ.
متصالب - متقاطع	Decussate	یەکتربڕ.
متضايق	Annoyed = distressed	تەنگاو.
متطلبات	Needs = required, necessities	پێویستی‌یەکان.

متطوع	Volunteer	خۆبەخش.
متطرف	Excessive	هەڵەشە، پەڕگر، سەرچڵ.
متطفل	Parasitic	مشەخۆر، هەوانتەچی، لاکوت، ناخونەك لێدەر، لاوورگە.
متطاير	Volatile	پەرش، بڵاو، پەرشەوەبوو.
متطابقة	Identity	هاوسەرە، بربەپڕ، هاوجووت، هاوئەنجام، پێك گیراوە، کۆی دوو بڕ، چوون یەك دەبن، هەر جۆنێك بێت بەهای ئەو پیتانەی کە تیایەتی.
متطور	Developed	پێش کەوتوو، پەرەسەندوو.
متطابق	Congruent	هاوجووت، سیفەتێکە بۆ دوو شێوەی ئەندازیاری ئەوتۆ کە ئەگەر یەکێکیان خرایە سەر ئەوی تر پڕ بە پڕی یەکتری بن وەکوو هاوجووت کردنی دوو سێ گۆشە.
متعدد = كثير - مفرط - مضاعف	Poly = multi	چەندینە، فرە، پێشگرێکە بە مانای چەندینە.
متعدد النغمات = متعدد الأصوات	Poly sonic = Poly phonic	چەندینە دەنگ، چەندینە ئاواز.
متعدد الاصول	Poly phyletic	چەندینە رەچەڵەك، زیندەوەرێك لە چەند رەچەڵەکێکەوە پەیدا بووبێت.
متعدد المعاني	Poly synonyms	چەندینە مانا، چەند واتایی..
متعدد الذرات	Poly atomic	چەندینە گەردیلە ، چەندینە ئەتۆم.
متعددة الزوجات	Poly gamy	چەندینە ژن، پیاوێك چەند ژنێکی هەبێت لە هەمان کاتدا.
متعدد الأضلاع	Polygou	چەندلا، چەندینەلا.
متعدد السطوح = متعدد الوجوه	Poly hedron = Poly hedral	چەند روو، چەندینە روو.تەنێك رووی تەختی زۆربێت.
متعدد الأزواج	Poly androus	چەندینە مێرد، ژنێك چەند مێردێکی هەبێت لە هەمان کاتدا. مێیەك چەند نێرێکی هەبێت لە هەمان کاتدا.
متعدد الأطوار	Multiphase = poly phase	چەندینە بار، چەندینە دۆخ یاخود چەند جار
متعدد الارجل، كثير الارجل	Polypod	چەندینە پێ، پێ زۆر.
متعدد الأسماء	Multi nominal	چەندینە ناو، فرەناو.
متعدد الحدود	Multi nomial	چەندینە سنور، فرەسنور.
متعدد الجوانب	Multilateral	چەندینە لا ، فرەلا.
متعدد الأجزاء	Multifid = poly merous	چەندینە بەش، فرەبەش.
متعدد الأنواع	Multi farlous	چەندینە جۆر، فرەجۆر.
متعدد الخلايا	MultiCellullar	چەندینە خانە، فرەخانە.
متعدد المراحل	Multistage	چەندینە قۆناغ.
متعدد النوى	Poly neucleated = Poly nuclear = multi nuclear	چەندینە ناوك، فرەناوك.چەندینە ئەتۆم.
متعدد الزوايا	Mut angular	چەندینە گۆشە.
متعدد الكرابل	Poly carpellary = poly carpellate, polycarpic	ئەندامی مێ لە رووەکدا کە لە چەند کەرپەلەیەك (پارچەیەك) پێك هاتبێت.
متعدد الاعراق	Multiracial	چەندینە رەگ، چەندینە رەگەز.
متعدد القاعدية	Poly basic	چەندینە تفتێتی.

متعدد اللغات	Poly glot	چەندینە زمان، کەسێك چەند زمانێك بزانێت.
متعدد الأغذية	Poly Trophic	چەندینە خۆراك، وەکوو هەندێك میکرۆب کە خۆراك لە چەند مادەیـەکی ئەندامییەوە وەردەگرێ.
متعدد الاصابع = ازمع	Poly dactyl	چەندینە پەنجە، کەسێك پەنجەی زیادی هەبێت.
متعدد الأثيلين	Poly ethyiene	چەندینە ئەثیلین مادەیەکی کیمیاییە.
متعدد الكروموسومات - متعدد الصبغيات	Polyploids	چەندینــە کرۆمۆســۆم، ئـەو رووەکانــەی کــە زیــاتر لــە دوو کۆمــەڵ کرۆمۆسۆمیان هەیە.
متعدد السكريات	Poly saccharide	چەندینە شەکری، هەر ئاوێتەیەکی کاربۆ هێدراتی ئەگەر ئاوی تێ‌کرا دوو گەرد لە شەکری ساکار پەیدا ببێت.
متعدد الأقطاب	Multi polar	چەندینە پۆل، چەندانە پۆل، چەندینە جەمسەر، چەندانە جەمسەر.
متعدد التكافؤ	Multivalent = poly Valent	چەندینە هاوهێزی، چەند ڤالەنسی،هەر توخمێك هاو هێزییەکەی لە یەك زیاتر بێت.
متعدد الألوان	Polychromatic = poly chromic	هەمەرەنگ، وەکوو خڕۆکەکانی خوێن سوورو سپی- چەندینە رەنگ.
متعدد الأشكال	Poly morph = Multi form = poly morphic	چەندینە شێوە، فرە شێوە.
متعدد الخلايا - حيوانات ذات خلايا كثيرة	Multicellular = matazoa	میتازووا، گیاندارە چەند خانەییەکان، وەکو کرمەکان.
متعادل	Neutralize	هاوکێش، بەرامبەر بە یەك، تەرازوومەند.
متعامد - عمودي	Perpendicular	ستونی، شاوولی.
متعرج	Zigzag	خوارو خێچ، پێچاو پێچ.
متعجرف - متبكب	Arrogant	ترزل، کەسێك خۆی بەزل بزانێت.
متعلم	Educated	خوێندەوار.
متعلق	Related, relevant	پەیوەند، پەیوەست.
متعلق بالشيخوخة - شيخوخي	Geriatric	پیری، هەرشتێك پەیوەندی بە پیرییەوە هەبێت.
متعلق باللثة	Gingival	پووکی، هەر شتێك پەیوەندی بە پووکەوە هەبێت.
متعهد - مقاول	Contractor	بەڵێندەر ، قونتەراتچی.
متعفن = غفن	Putrid	گەنیو، رزیو، بۆگەن، بۆمچ، گەراوی ، خەنز، پورتکاو، گەنەڵ، پوترکـاو، شلەقیاك.
متعفي	Organism	زیندەوەر.
متعب	Weary	ماندوو، رەتاو، وەستیای.
متعة	Engoyment	خۆشی، لەزەت.
متعظم	Ossifying	بوو بە ئێسك، ئێسکەوە بوو.
متعجب	Surprised	سەرسوڕماو، واق ووڕماو.
متعاقب	Consecutive = successive	یەك لە دوای یەك، دوا بەدوا.
متغلب	Dominant	زاڵ.
متغضن = متجدر	Winkled = Ruckered = Rugate	چرچ، قرچۆك، قرچەلۆك.
متغير	Variable = alkered	گۆڕاو.
متغير اللون	Pleachroic	رەنگ گۆڕاو.

متغيرات قيفاوية	Cephed Variated	گـــۆڕاوە ســـيفيدىيەكان، كۆمەڵـــە ئەســـتێرەيەكى تايبـــەتين ڕووناكى‌وگەرمى‌يەكـــەيان لـــە خـــولى (دوره) ڕێكوپێـــك دا دەگۆڕێـــن، ڕووناكى‌يەكـــەيان بـــە تينـــە، دواى بـــەرە بـــەرە كـــز دەبێتـــەوە، مـــاوەى خولەكەشيان دوو سەعات يان شەش هەفتەيە.
متغاير = متنوع	Heterogenous	هەمە جياواز، هەمە جۆر.
متغير فجائيا = طافر	Mutate	بازدان، كتوپڕ گۆڕاو، هەر ڕووەكێك يان گيانداريێك سيفەتێكى تازەى ئەوتۆى تيادا پەيدا بوبێت كە بشێت بۆ ئەوەى بگوێزرێتەوە بۆ ئەوەيەكى تر، زاناكان لەو باوەڕەدان كە هۆى ئەم بازدانە بۆ گۆڕانى كيميايى يان فيزيايى دەگەڕێتەوە لە جينەكاندا.
متغرب	Expatriated	غەريب، دوور لە وڵات.
متفائل	Optimistic	گەش بين، ڕون بين، باش بين.
متفرع	Branched = dendritic	لقدار.
متفرع القرون	Cladocerous	شاخى لقدار، گيانداريێك شاخەكەى لقدار بێت.
متفاوت	Differed	جياواز، جياوازى .
متفرج = مشاهد	Spectator	سەيركەر، تەماشاكەر.
متفجر(متفجرات)	Explosive	تەقەمەنى، مادەيەكـە بـە گـەرم كـردن يـان بەركـەوتن گۆڕانێكـى كيميـايى خێراى بەسـەردا دێـت لەگـەڵ پـەيدابونى بڕێكـى زۆر لـە گـەرمى‌و گـازو ڕووناكى‌و دەنگێكى بەتين . لە ئەنجامدا دەبێتە هـۆى ڕوخـاندن‌و هـەڵ تەكاندن وەكوو مادەى تى . ئێن . تى.
متفرق	Separated = scattered = dispersed	بڵاو ، پەرش، تاك‌و لۆك، تاك‌و تەرا، شپرزبوو، بلاڤ.
متفسخ	Lacerated	ڕزيوو، بۆگەن، كەڕوواوى.
متفلور - فلوري	Fluor escentescent = Fluorescing	فلۆراو، مادەيەك تيشك لە سەرچاوەيەك وەربگرێت‌و ڕووناكى بداتەوە.
متفسفر - متألق	Phosphorescent	(فۆسفوريسێنت)، فۆسفۆراو، درەوشاوە، مادەيـەك لـە ئـەنجامى مژيـنى تيشكەوە بدرەوشێتەوەو بە نەمانى ئەو تيشكە لە درەوشانەوە بكەوێت.
متفتح	blossom	گەش ، كراوە.
متفتح - ثمرة متفتحة	Dehiscent	كـراوە، بـەرى كـراوە، هـەر بـەرێك كـە لـە كـاتى پێگەيشـتنيدا بكرێتـەوەو تۆوەكەى لێ بێتە دەرەوە وەكوو بەرى پاقلە.
متفاعلات	Reactants	كارلێكەرەكان، ئەو مادانـەن كە لـە كـارلێكى كيميـايى‌دا بەشـدار دەبـن بـە پێچەوانـەى مـادە بەرهەمەكانـەوە بـۆ نموونـە لـە كـاتى سـوتانى تەختـەدا تەختەكەو ئۆكسجين مادەى كارلێكەرن.
متفتت	Crumbled	وردەوردەبوو، پرتكى،ووردوخاش بوو.
متفحم	Carbonized = change to coal	بە خەڵوزبوو، قەرە برووت.
متقد	Kindled	داگيرساو، گڕگرتوو.
متقيح	Purulent = mattery = Consisting pus	كێم كردوو، كێماوى.
متقبل	Accepton, acceptation, receptionist	پێشوازيكار، ڕازى بوون.
متقابل	Opposite to	بەرامبەر يەك.
متقطع	Interrupted = Inter- mittent	پچڕ پچڕ، پارچە پارچە، پارە پارە.

متقاطع	Inter sected	یەکتری بڕ، یەك بڕ.
متقارب	Convergent connvient	نزیك بە یەك ، هاو بەرامبەر، بەرامبەر.
متقرن، قرني النسيج	Corneous	ووشك هەلاتو.
متقلص	Contractile	کرژ، کرژبوو.
متقاعد	Retired = Superannuated = pensioner	خانەنشین، کارکەنار، دانیشتوو.
متقوس - منحن	Curved	چەماوە، کەوانەیی.
متقدم	Progressive = advan = ced	پێش کەوتوو، دژی دواکەوتوو.
متقلب	Changeable	دوو دڵ ، ڕا ڕا.
متقهقر، انتكاسي	Retrograde	گەڕاوە بۆ دواوە.
متك، مئبر	Anther	پۆرگ، کەپووی نێر، تورەکەی هەلاڵە ، بەشی سەرەوەی ئەندامی نێرینە لە گوڵدا لە دوو پل پێك هاتووە، دەنکی هەلاڵەی تیادا پەیدا دەبێت.
متك = دكاكة	bodKin	درەوشی بە نەخوێن، ئەو درەوشەی کە بە نەخوێنی پێ دەخرێتە پزووی دەرپێوە.
متكبر	Arrogant proud	خۆ بەزل زان.
متكيف - ملائم	Adapted	گونجاو.
متك - مكحلة	Eye pencil = Kohlstick	کلچێوك، میلچێوك.
متكرر - مكررة	Repeated	دووبارەکراو.
متكرر الحمل	Multigravida	شفتەژێ کردن،، فرە زگ پڕبوون.
متكا	Armchair	هەر قەنەفەیەك پشتو دوو دەسکی هەبێت.
متكافىء	Equivalent	هاوهێز، هاوشان.
متكتل	Agglomerated	تۆپەڵ بوو، کەڵەکەبوو.
متكيس	Encysted	کیس کردوو، وەکوو هەندێك کرمی کیس کردوو لە ماسولکەی گیانداردا.
متكي = وسادة - مخدة	Pillow = Cushion	سەرین، پشتی، بالیف.
متلاصق	Adjacent	پێکالکاو.
متلوف - متلف	Damaged	لەناوچوو.
متلف - مفسد	Spoiler = ruinous	لەناوبەر، خراپکەر.
متلاقي	Meeting = reception	بەیەك گەیشتوو.
متلون	Multicoloured	چەندینە رەنگ، فرە رەنگ.
متلألىء	Shining = glittering = twinkling	درەوشاوە، درەخشان.
متماوت ابو سوم	Opossum	ئۆپۆسۆم، گیاندارێکی شیردەری تورەکەدارە لە کاتی مەترسیدا خۆی دەکات بە مردوو.
متمارض	Malingerer	خۆنەخۆشخەر، ئەو کەسەی کە بەدرۆ خۆی نەخۆش دەخات.
متماسك	Compact = impacked	سفت، بە یەکداچوو.
متماسك - مكشاف الموجات	Coherrer	کۆهەرەر، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی شەپۆلەکانی لاسلکی بەکار دەهێنرا.
متماثل	Symmetric	چوون یەك، یەکسان، لەیەك چوو.
متماثل الخواص	Isotropic	رەوشت لێك چوو، سیفەت لێك چوو ، ئەو مادانەی کە هەندێك لە رەوشتەکانیان ئاشکراو جێگیرن لە هەموو بارێکدا وەکوو توانایی گەیاندنی گەرمی لە کانزاکاندا.

متماثل الجانبين	Dipleuric	دوو لا لەیەك چوو.
متمرد = عاص = شموس	Rebellious	یاخی، جەبە(بو وولاخ) ، سەرکێش، چەمووش.
متموج	Wavy	شەپۆلدار.
متمزق	Ruptured	دڕاو.
متميع = مادة متميعة	Hygroscopic = deliq uescent	یەق کەرەوە، مادەیەك شێی وەرگرتبێت.
متمركز	Centralized	هاوچەق، چەق گرتوو.
متمغط = مرن	Flexible = Elastic	نەرم.
متمدن	Civilized	شارستان.
متمرس = مجرب	Veteran	شارەزا، پسپۆڕ.
متمرن	Practiced = trained	راهاتوو، راهێنراو.
متماكن، نظير	Isotope	هاوتا.
متملق = مداهن	Flatter	زمان لووس، ماستاوکەر.
متمفصل	Jointed	جومگاو، جومگەدار.
متموج	Wavy	شەپۆڵدار.
متن	Text = backK	پشت، دەرکەنار.
متموج	Wavy	گەوەك، گردۆڵکەیی، شەپۆڵدار.
متن الكتاب	Text of a book	جەرگەی کتێب، دەقی کتێب.
متن الفرس= مركب الفرس	Pegasi	کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
متناهي الصغر	Infinite simal	ئەو پەڕی بچووك، بڕێك لە هەندەکەی لەهەر بەهایەکی زانراو کەمتر بێت وە لە سفر نزیك دەبێتەوە بەڵام بە هیچ جۆرێك نایگاتێ.
متنافر	Discordant	دڕدونگ، دژوار.
متنوع = متنوعات	Omnivores = miscellaneous	هەمە جۆرە، هەمە رەنگ.
متنوع = الغذاء	Polyphagus	هەمە جۆرە خۆر، ئەو گیاندارەی خۆراکی گیانەوەریی و رووەکیش بخوات.
متنزه	Park	پارك، باخچە، وەکوو باخچەی گشتی کە بۆ رابواردنی خەڵکی بەکار دێت.
متناظر	Symmetrical	هاوتا.
متناظر جانبيا	Bilaterally-symmetrical	هاوتایی لاتەنیشت.
متناسب	Proportional	هاورێژە، هاوڕادە، هاوگونجاو، هاوگر.
متناسب طرديا	Proportional directly	هاورێژەی راستەوخۆ.
متناسب عكسيا	Proportional inversely	هاورێژەی پێچەوانە.
متنحي	Recessive	شاراوە، نادیار.
متنمر	To get angry	زەبوون کوژ، تووڕە.
متناثر	Scattered = sprinkled	تارومار، پەرش، بڵاو.
متناوب	Alternating	یەك لە دوای یەك، دوا بەدوا.
متناسق	Harmonic	هارمۆنیك، رێك، تەبایی.
متنفس = ثقب تنفسي	Spiracle	کونی هەناسەدان، کونی هەناسەدان کە لەسەر سنگ و سکی مێرودا هەیە.
متوج	Crowned	تاجدار.

متوسط	Medio- , Medi-	پێشگرێکه به مانای ناوەندی.
متوسط	Intermediate	ناوەند، ناوەندی، ناوەنجی.
متوسط الملحي	Mesohaline	ئاوێك سوێرییەکەی مام ناوەندیی بێت.
متوحش	Wild = savage	کێوی ، درِندە.
متوتر = ضد مرتخ	Strained = rigid = Tense	کرژ.
متوهج = وهاج	Glowing	بڵێسەدار، پرِشنگ دار، داگیرساو.
متوالية	Progression	یەك له دوای یەك، دوا به دوا.
متواتر = متوالي	Following in succesion	یەك له دوای یەك، دوا بەدوا.
متوازي	Parallel	هاورِێکی، تەریبی ، هەمبەر.
متـوازي المسـتطيلات، متوازي السطوح	Cuboid, Rectangular, parallel lepiped	لاکێشە هاورێکەکان، لاکێشە تەریبییەکان.
متوازي الأضلاع	Parallel ogram	شێوەیەکی ئەندازەیی‌یە، پەل هاورێك، لاتەریب.
متوازي السطوح	Parallel epiped	شـێوەیەکی ئەندازەیی‌یـە روو هـاورِێك، روو تـەریبی، پوازکێکـە هـەردوو بنکەکەی به شێوەی پەل هاورێکن قیت بن یان لار.
متوازن	Balanced	هاوسەنگ.
متوافق	Conjugate	یەك کەوتوو.
متورم = مورم	Swollen	ئاوساو، پەنماو، هەڵ تۆقاو.
متوفر	Abundant = plentiful	زۆر، زەبەند، فرە.
متوقل	Tree Creeper	دارکونکـەرە، جـۆرە باڵندەیـەکی ناوچـە شـاخاوییەکانە بـە دارا هـەڵ دەگەرِێت و هێلانە له کون و کەلەبەری درەخت دا دەکات.
متوطن	Endemic	نیشتەجێ، وەکوو نەخۆشی نیشتەجێ.
متوالية هندسية	Geometrical progression	دوا بەدوای ئەندازەیی، یەك له دوای یـەکی ئـەندازەیی کۆمەڵـە ژمارەیـەك هەریەکەیان دەکاتە ئەوی پێشووی ئەگەر ئەوی پێشووی له برِێکی جێگیر (ژمارەیەکی جێگیر) لێك درابێت ئـەو برِە جێگرە پێی دەوترێت بنچینـە وەکوو(١،٣،٩،٢٧).
متواليـة حسـابية = متوالية عددية	Arithmetical progression	دوا به دوای ژمێرەیی ، یەك لەدوای یـەکی ژمـێرەیی، کۆمەڵـە ژمارەیـەکن هەریەکـەیان برِێکـی جێگیـری (ژمارەیـەکی جێگیـری) لـەوی پێشـووی زیاترە، ئەو برِە جێگیرە پێی دەوترێت بنچینە وەکوو (١،٤،٧،١٠) .
متوسـط حسـابي = متوسط عددي	Arithmetic mean = average	ناوەندی ژمێرەیی ، ناوەندی ژمێرەیی هـەر چەند برِێك دەکاتە کۆی ئـەو برانـە بەسـەر ژمارەکـەیاندا دابـەش کرابێـت، وەکـوو نـاوەندی ژمێرەیی(٦،٨،١٠،١٢) ئەکاتە (٩).
متوسط هندسي	Geometric mean	ناوەندی ئەندازەیی.
متواقت = متزامن = متساوي الزمن	Isochronous	هاو وەخت = هاوکات.
متهري	Lacerated	پواو، رِزیو، بۆگەن، عەمارەپۆ.
متهم	Accused	گومان لێکراو.
متهدم	Destroyed=ruined	روخاو.

متهيمو غلوبين	Methemoglobin	میتـهیموگلۆبین،ئاویتەیەکە لە ئۆکسجین و هیمۆگلۆبین لە خویندا هەیە، لە ئەنجامی بەکارهینانی هەندیك دەرمانەوە پەیدا دەبیت.
متين	Firm = solid = strong	قایم، رەختە.
متيقظ = واع	Wary = Vigilant	ووشیار، هۆشیار، ئاگادار.
متيولا = منثور ليلى	Matthiola = night scented stocK	نازنازی، جۆرە گیایەکە لە پەلپینە دەچیت، لاسك و گەلاکەی توکنە گولەکەی هەمەرەنگەیە بە شیوەی هیشوە بۆنی خۆشە.
متيامن	Dextrogyrate	راست رەو، ئەوەی کە رووی پۆل گرتنەکەی بەرەو راستە.
متياسر	Levogyrate	چەپرەو، ئەوەی کە رووی پۆل گرتنەکەی بەرەو چەپە.
متيوروغراف-منواة	Meteorograph	متیورۆگراف، دەزگایەکە بۆ تۆمارکردنی گۆرانی باری کەش و ئاو هەوا.
مثانة	Bladder = Kustos = vesica = urinary bladder	میزلدان، میزلان، میزدان، تورەکەیەکە لە گورچیلەوە میزی تێ دەچیت کە پڕ دەبیت فڕێی دەداتە دەرەوە.
مثاني - حويصلي	Vesico	پیشگرێکە بە مانای میزلان یان سیکلدانۆچکە.
مثانة هوائية	Airbladder	مـیزلانی هـەوایی، ئەندامیکـە لـە ماسـیدا، بریتیـیـە لـە توورەکەیـەك ماسییەکە توانای سەر ئاو کەوتنی خۆی پێ رادەگریت.
مثانة العوم	Swimbladder	میزلانی سەر ئاو کەوتن.
مثالج قارية	Continental glaciers	تاشە سەهۆلـییەکان ، تۆیـەلی بەسـتووە لـە سـەهۆل رووبـەرێکی زۆر لـە زەوی دادەپۆشیت وەکوو لە ناوچەی گرینلاندو کیشوەری پۆلی باشوریدا.
مثال، صانع، التماثيل	Sculptor	پەیکەرتاشی ، ئەو کەسەی کە پەیکەر دروست دەکات.
مثال = نموذج = عينة	Model = type = example	نمونە.
مثال	Pattern	نمونە: وەکوو نمونەیەکی تەختە لەو پارچە ئامرازەی کە دەمانەویت لـە قالب دا داریژریت.
مثالي	Typical=Ideal	نمونە ، دانسقە.
مثاث = دهان الشعر او الوجه	Cosmetic	ئارایش رۆنی سەر، کریمی دەموچاو.
مثبت	Fixed	چەسپاو، جیگیر.
مثبت حراري = ثرموستات	Thermostat	ثیرمۆستات ، ئامرازێکی ئۆتۆماتیکییە بۆ ریکخستنی گەرمی.
مثبريم	Metheprim	میتیپریم ، دەرمانیکە دژی باکتریا بەکاردیت بە شیوەی حەبە.
مثبط	Inhibitor	تەگەرە تیخەر، مادەیەکە بوونی لە کارلیکی کیمیاییدا دەبیتە هۆی هیواش کردنی یان وەستاندنی.
مثبت	Stabilizer	چەسپینەر، جیگیر کەر، هەر ئاویتەیەك بکریتە مادەیەکەوە بۆ مەبەستی چەسپاندنی لە باری کیمیایی یان فیزیاییەوە.
مثبت ماسك	Boss, head	جیگیرکەری گیرە.
مثبط	Depressant	دەرمانیکە بۆ کەمکردنەوەی چالاکی یان زیندەگیتی یان جوولەی مرۆڤ.
مثرمة - فرامة	Meatchopper	ئامرازی جنین، ئامرازی گۆشت جنین.
مثروم - مفروم	Minced=chopped	جنراو.
مثعب(سيفون)	Siphon S (or) utrap	سیفۆن، ئامرازێکە بۆ گواستنەوەی شلە لـە شـوێنیکی بـەرزەوە بـۆ نـزم سیفۆنی ئاودەست بۆ نەهیشتنی بۆنی بۆگەن.
مثقلة - ثقالة	Paper weight	ئەو شتە قورسەی کە دەخریتە سەر کاغەز بۆ ئەوەی با نەیبات و بلاو نەبیتەوە.
مثقف	Educated	رۆشن بیر، خویندەوار.

مثقال	Weight of (5) grams	مسقال، ٢٤ حەببە ، (٥) گرام.
مثقاب = مثقب = خرامة = بريمة	Drill = Brace = Auger bit = Auger-gimlet	دریل، ویمیل پێرفۆرێتەر، درەوش، سمۆ، کونکەر، بەریمە.
مثقاب التحديد = بنطة		بە هەرمی، زمە، سمە، دریمیش، ئامرازێکە بۆ تیژکردنی دەمی کون.
مثقبة = مثقبات	Trematoda	(فلووك) کۆمەڵە کرمێکی پانی مشەخۆرن برژانگیان نی‌یە، دەمیان وەکوو مژۆك وایە.
مثقب خشبي	Wooden brace	مەتکە، مەتکەب، ئامرازی کون کردنی تەختە.
مثقب النجار= مثقاب النجار	Carpenter brace	ئەسکەنە، مەتە، مەتکەب،سمەك، مەکارە.
مثقب لفاف = مثقاب ولفاف = مثقب التوائي = مثقب دوار	Brace and bit = brace perforator = wimble = Twist drill	درەوشی پێچاو پێچ ، مەتکەب کەوان، مەتیو کەوان، پلەمەکی.
مثقب قوسي = خربر	Bowdrill = pumpdrill	درەوشی کەوانەیی.
مثقب النمو		درەوشی گەورەبوون، ئامرازێکە بۆ پێوانی گەورەبوونی قەدی رووەك یان درەخت.
مثقب القحف	Cranium drill	مەتکەی کاسەی سەر، ئامرازێکە بۆ کون کردنی کاسەی سەر لە کاتی نەشتەرگەریدا.
مثقب الصدر	Breast dril	مەتکەی سنگ، جۆرە مەتکەیەکە ، کرێکارەکە سنگی پیادەنێت لە کاتی بەکارهێناندا.
مثقبيات (فورا مينيفرا)	Foraminifera	فۆرا مینیفیرا، کوندارەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی سەرەتایین زووربەیان دەریایین سەدەف کلسی کونداریان هەیە، هەندێکیان بەچاو نابینرێن‌و هەندێکیان درێژی‌یەکەیان نزیکەی (٣) سانتیمەترە.
مثقوب	Foraminated = Perforated	کوندار، کونکراو.
مثلجة = ثلاجة	Refrigerator	بەفرخەرەوە، دەزگای دروست کردنی بەفر.
مثلج = مثلوج	Iced = frozen, frozen ice	بەفراوی، بەستەنی ، بەفرین، بەستوو.
مثلجة	Icehouse (pit)	ژووری بەفر بۆ ساردکردنەوە.
مثلوم = كليل	Blunt	کول، کەل، وەکوو چەقۆی کول.
مثلث	Triangle	سێ گۆشە، سێ سوچ، شێوەیەکی ئەندازەیی‌یە لە سێ لاو سێ گۆشە پێك هاتووە.
مثلث	Triangulum	سێ گۆشە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشووری‌یە.
مثلث لحمل الجفنة	Iron-triangle with clay	سێ پای بۆتە، سێپایەکە ئەسپەستی پێوەیە ، دەخرێتە سەر ئاگرو بۆتەی کیمیای دەخرێتە سەر.
مثلث جنوبي	Triangulum Australe	سێ گۆشەی باشووری ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
مثلث متساوي الساقين	Isosceles triangle	سێ گۆشەی دوولا یەکسان.
مثلث متساوي الاضلاع	Isosceles triangle	سێ گۆشەی سێ لا یەکسان.
مثلث قائم الزاوية	Right angled triangle	سێ گۆشەی گۆشە وەستاو.
مثلث مختلف الأضلاع	Scalene	سێ گۆشە لا نا یەکسان.
مثلث للرسم		گۆنیا، گۆشەپێو.
مثلثات = علم المثلثات	Trigonometry	زانیاری سێ گۆشەکان، لقێکەلە زانیاری بیرکاری سێ گۆشە بەکار دەهێنرێت لە پێواندا.
مثلثاتي	Trigonometric	سێ گۆشەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە سێگۆشەوە هەبێت.

مثلثــات الفلــوق = ثلاثية الفصوص	Trilobate	تریلوبیت، گیانداره سێ پارچەکان، گیانداره سێ تلیشەکان ، کۆمەڵە گیاندارێکی توێکلداری قرتێ کەوتوو بوون لەشیان سێ پارچە بووە وە لە کۆنترینی گیاندارە دێرینەکان دەژمێررێن.
مثلجة - جبل ثلجي	Glacier	شاخی بەفرین، چیای بەفرین.
مثلجــة = غرفــة التجميد	Ice-house = Freezing machine = Ice-Cave	ژووری بەستەنی ، ئەو شوێنەی کە ئامادە دەکرێت بۆ هەڵگرتنی ئەو گۆشتو شلانەی کە دەشێن بۆ ترشانو بۆگەن بوون بە رێگەی بەستن بە مەکینەی تایبەتی.
مثملة	Swamp	زەلکاو.
مثمر	Fruit bearing = Fructiferous	بەردار، بەبەر.
مثمرة	Fruit loft	عەماری میوە.
مثمن	Octogon	هەشت گۆشە.
مثمن السطوح	Octahedron	هەشت روو، وەکوو تەنێکی بلووریی هەشت رووی هەبێت.
مثمن = مقوم	Estimator = Valuer	قەبڵێنەر، نرخدانەر.
مثمن = مقوم	Estimated = Valued	قەبڵێنراو، نرخێنراو.
مثنان - كرمدانة	Gnidium = Spurgeflax	رووەکێکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشووی سپی بۆن خۆشە، مادەیەکی پزیشکی لە توێکڵو رەگو گەڵاکەی دەردەهێنرێت.
مثن = التهاب المثانة	Cystitis	سوتانەوەی میزڵدان.
مثني - مطوي	Folded	قەدکراو، نوشتێنراو.
مثوى	Abode = dwelling place	داڵە ، ئارامگە.
مثيل - مثل - شبيه	Homoeo Homoio	پێشگرێکە بە مانای لێك چوو.
مثيل- شبيه	Similar = like	لەیەك چوو.
مثير	Irritant = exciting	وروژێنەر، خرۆشێنەر.
مثيل	Methyl	مەثیل، رەگێکی کیمیای هایدروکاربۆنی‌یە لە مادەی میپانەوە میثانە وە وەرگیراوە.
مثيل برتقالي	Methyl orange	مەثیلی پرتەقاڵی رەنگێکی پرتەقاڵی‌یە بە شێوەی رابەر بۆ پشکنینی مادە کیمیایی‌یەکان بەکاردێت.
مثيل احمر		مەثیلی سوور، بۆیەیەکی سووری تۆخە بۆ ناسینەوەی مادە کیمیایی‌یەکان بەکاردێت.
مثيل بنفسجي	Methyl-Violet	مەثیلی بنەوشەیی، جۆرە رەنگێکە بۆ ناسینەوەی مادە کیمیایی‌یەکان بەکاردێت.
مثيلين	Methylene	مەسیلین، ئەلکهولێکە، لە تەختە دەردەهێنرێت.
مثيلامين	Methy lamine	مەثیلامین ، بریتی‌یە لە شلەیەکی ئامۆنیۆمی بۆنی ماسی لێ دێت لە ماسی بۆگەندا پەیدا دەبێت لە پیشەسازی دەرماندا بەکاردێت.
مثيدات	Methide	میثایدە کان، جۆرێکن لە کاربایدەکان (کاربایدە بریتی‌یە لە یەکگرتنی کانزاو کاربۆن) .
مج - مجاج		راجع (ماش)
مجاج - ريق	Spittle = saliva	تف، لیك.
مجاجة - عصارة	Nectar = juicer	ئاووگ، شیلە.
مجاج العنب - خمر	Wine	مەی، شەراب.

مجاج النحل - شهد - عسل	Honey	هەنگوین.
مجادلة = مناظرة - جدال	Debate = discussion	مشتو مڕ، پیلەسازی، دەمەدەمێ.
مجاعة	Starvation = Famine	برسێتی، قاتی، قاتو قڕ.
مجامع - صفد	Hand = cuff	کەلەپچە.
مجاز - ممر - مدخل	Metaphor = passage	دالآن، ڕاڕەو، بوار.
مجاورة = قرب	Nearby	هاوسێتی، نزیکی.
مجاز	Licentate	پشوو بێ دراو، هەر کەسێك پشوویەکی رەسمی پێ درابێت.
مجاور	Adjacent	هاوسێ، دراوسێ، تەنیشت.
مجانا	Graits = Free of charge = Freely	بەخۆڕایی، بەبەلاش، بێبەرامبەر.
مجال= مدى	Field=range	ماوە، بوار، کایە ، مەیان.
مجال كهربائي	Electric field	ماوەی کارەبایی، بواری ئەلکتریکی، کایەی کارەبایی، مەیانی ئەلەکتریکی، کایەیەکی هێزە لە بۆشاییدا، لە دەوری تەنبارگە کرلوەکان بەکارەبا، پەیدا دەبێت.
مجال مغناطيسي = حقل مغناطيسي	Magnetic field	ماوەی مەگناتیکی ، بواری موقناتیسی، کایەی مەگناتیکی مەیانی موقناتیسی ، ئەو ماوەوەیە کە دەوری پارچە موقناتیسێکی داوە، هێزی موقناتیسی تیایدا بڕ دەکات(تیایا دەردەکەوێت).
مجال كهر مغناطيسي	Electro magnetic field	کایەی ئەلیکترۆ موقناتیسی، ناوچەیەکە تیایدا هێڵی هێزی موقناتیسو هێڵی کارەبایی یەك لە دوای یەك دێنو بە شێوەی ستونی لەسەر یەك دەجووڵێن.
مجال القوة	Field of force	کایەی هێز ، بواری هێز.
مجال الرؤية - مجال النظر	Field of View	کایەی بینین.
مجال كهروستاتيكي	Electro static field	کایەی ئەلیکترۆستاتیکی.
مجال بلوري	Crystal field	کایەی بلووری، بریتیە لە کارلێکە ئەلیکتروستاتیکییەکان لە تۆرینە بلووری یەکانداو بە تایبەتی کاری ئەو ئایونانەی کە دەوی ئایونەکەی ناوەڕاستیان داوە بەسەر دابەش کردنی ئەلیکترۆنەکان تیایدا.
مجانس = مماثل	Similar = like	لەیەك چوو، هاوڕەگەز.
مجامعة - جماع، مضاجعة	Course, sexualinter, sexual Connection	جووت گرتنی رەگەزیی لە نێوان ژنو پیاودا.
مجة	Wax	مۆم.
مجبر - جابر العظام	Bonesetter	ئێسك گرەوە، ئێسقان گرەوە، شکست گرەوە، شکست هەڵبەست، ئەو کەسەی کە ئێسکی شکاودەگرێتەوە.
مجبرة العظام - جبيرة	Splint	ئێسك بەند، ئامرازی ئێسك گرتنەوە.
مجبنة - معمل الجبن	Cheese trade = Cheese dairy	دەزگای دروست کردنی پەنیر.
مجبنة - مسوة	Rennet	نوێشك، هەوێنی پەنیر. مادەیەکە لەناو سکی کارژۆڵەو گوێرەکە دەردەهێنرێت دەکرێتە شیرەوە بۆ دروست کردنی.
مجتمع	Community	کۆمەڵ.
مجتر - مجترات	Ruminant	کاوێژکەر، گیانداری کاوێژکەر وەکوو گاو مانگا.
مجث - مجثة	Weeder = spud = uprooter	گاسنێکی تایبەتی‌یە بۆ هەڵکەندنی گژو گیای ناو کێڵگە.
مجثم = محل الجثوم	Apron	شوێنی هەڵ نیشتن.

مجثم الطير	Roost = perch	ليس، هيلانه، لانه ، كولانه.
مجد	Glory	شكۆیی بەرزی.
مجدب = جديب	Barren = unfertite = sterile	ووشك، بێ پیت.
مجد الصباح = نجمة الصباح	Morning glory	ئەستێرەی بەیان، جۆرێکە لە رووەك.
مجد الصباح = نيلوفر	Water lily	لیلوپەر، زەمەقی ئاوی.
مجداف	Wing	بال، بالی مەل.
مجداف = مجذاف	Paddle = oar = kopa	سەوڵ، سەوڵی بەلەم..
مجـدور = مجـدر = محفر = بيثور الجدري = مصاب بالجدري	Pock-pitted = pock-broked = Variolated = infected = with = small pox	ئاولاوی، کونجر ، کرناس، روش، دەمو چاو ئاولاویی: کەسێك پەڵە یان چاڵی ئاولە بە دەمو چاویەوە بێت.
مجداب = ماجل = جدباء	Unproductive ground	زەوی ووشکو برنگی بێ پیتو بەرەکەت.
مجـدار = فزاعـة = خيال المآتة	Scare crow	داهۆل، داوورە، شتێکە لە شێوەی مرۆڤدا لە دارو پەرۆ دروست دەکرێت لەناو کشتوکاڵدا دەچەقێنرێت بۆ ترساندنی باڵندە.
مجدال = حجر كبير	Kerbstone = Kurbstone	بەردی گەورە، گاشەبەرد.
مجدول = محبوك	Twisted = plaited = braided	هۆنراوە، وەکوو پرچی هۆنراوە.
مجدوع = اجدع	Maimed	کەسێك لووتی یان دەستی یان گوێچکەی بڕرابێت.
مجذاف	Oar = scull	سەوڵ.
مجذافيات الأرجل	Copepode	پێ سەوڵییەکان ، کۆمەڵە گیاندارێکن لە پۆلی توێکڵدارەکان قاچیان لە سەوڵ دەچێت بە شێوەیەکی مشەخۆر لەسەر ماسی دەژین.
مجذوم = ابرص	Leprotic = leprous	گول، گروێ ، کوتی.
مجذوب = مجنون	Lunatic	شێتۆکە ، دێوانە.
مجذوب = منجذب	Attracted = pulled	راکێشراو.
مجر	Reach = Level	ئۆکەندێکی دەستکردە بۆ راکێشانی ئاو.
مجرى	Passage = duct = tract = Meatus	رێ رەو، رێباز، رۆ، کون.
مجرى الماء	Water course = Current = stream = channel	واتەرکۆرس، ئاوەرۆ، دەراو، زێراب، ئاودر، ئۆهێن، گۆریچە.
مجرى النهر	River channel = bed	رێرەوی رووبار، کەناڵی رووبار.
مجرى الماء القذر = ميزاب	Gutter	ئاورۆی پیسی.
مجرى التنفس	Respiratory tract	بۆری هەناسە، رێبازی هەناسە.
مجرور= مسحوب	Pulled = drawn	راکێشراو.
مجر= درج	Drawer	چاوی مێزو دۆلاب،
مجرفة = جاروف = مجراف	Curette = Raspatory	کرێو، کردوکێش، خاکەناس، کەرتو.
مجرفة (ماكنة)	Shovel	شۆفل.
مجرفة الزبالة	Dust pan	خاکەنازی زبل.
مجرفة مكحت	Currette	کیورێت، کرێنەر، ئامرازی کراندن.
مجراف =جرار	Tractor shovel	تراکتۆری شۆفڵدار، بۆ هەڵکەندنو فرێدانی دارو پەردوو.
مجرفة حديدية	Hoe = shovel	پاچەکۆڵە، بۆ چاککردنی رووی زەوی.

مجرفة خشبية	Wooden shovel	پارۆ، بەفرمال، خاکەنازی تەختە.
مجروف = منجرف	Drifted, driftage	راماڵراو.
مجـرة = درب التبانــة = درب الحليــب = طريــق اللبنية	Galaxy = Milky way	گالاکسی ، کاکێشان، رێگای کاکێشان، بریتییە لە کۆمەڵە ئەستێرەیەکی چڕی کزی ئەگەرۆك لە ئاسماندا وەك پەڵە هەورێکی سپی دیارە بلیۆنەها گالاکسی لە دەرەوەی کۆمەڵە ئەستێرەکەی خۆمان هەیە.
مجرة منفجرة	exploding galaxy	کاکێشانی تەقیو.
مجــرة لولبيــة = سديم لولبي	Spiral galaxy = elipsoidal galaxy	کاکێشانی (گلاسکی) مارپێچی.
مجرور المنزل	Drainage = sewerage	ئاوەڕۆ ، زێراب.
مجر		دەستەك، داری دارەڕا.
مجرب = خبير	Experienced = practised = examiner	شارەزا.
مجرب = مختبر	Tested	تاقیکراوە.
مجرى بولي = احليل	Urethra	میزەڕۆ، بۆری میز.
مجرى الهواء	Current of air	بارۆ.رێرەوی با.
مجـرات راديويــة = مجرات لاسلكية	Radio galaxy	کاکێشانی رادیۆیی ، ئەو کاکێشانەیە کە هەندێك تیشکی رادیۆیییان لێ دەردەپەڕێت وەکوو ئەو وزە رادیۆیییەی کە لە کاکێشانی خۆمانەوە دەردەپەڕێت.
مجرة سيفرت	Sefert galaxies	کاکێشانی سیفێرت، ئەم کاکێشانە لە ساڵی ١٩٤٣دا لە لایەن ئەستێرەوان کارل سیفێرتەوە دۆزراونەتەوە، شێوەیەکی مارپێچی (لولبی) هەیە ناوکێکی بچووکی زۆر بریسکەداریان هەیە، سەرچاوەیەکی بە هێزە بۆ دەرپەراندنی تیشکی رادیۆیی سینی و گاما.
مجرم	Sin = offender = Criminal = malefactor	تاوانبار، تاوانکار.
مجروح	Wounded	بریندار، زامدار.
مجرد = عار	Abstract = Naked = Nude	رووت، تەنها، تەنیا، بەبێ.
مجرد القطن		چریك، چیکەنە، سیکەنە، ئامرازێکە بۆ جیاکردنەوەی پەموو لە تۆوەکەی.
مجرشة = جاروشة	Quern = Crusher	مەکینەی کوتانی دەغڵودان، ئاشی دەغڵودان.
مجرام = هليومتر	Heliometer	هیلیومەتر، دەزگایەکە بۆ پێوانی تیرەی تەنە ئاسمانییەکان.
مجز = مجزة = مقص الصوف = جلم	Shearar = Clipper	برنگ، چاری، قلّخ، هەورینگ، هەمرنگ، کەلەخ، جەو، مقەستی خوری.
مجــزر = مجــزرة = مسلخة	Butchery = Carnage = slaughter house	قەسابخانە، کوشتارخانە، کوشتارگە، شوێنی کەول کردن.
مجزع = معرق	Veined = marbled = Crazy	هێڵدار وەکوو یاقیقی هێڵدار.
مجزوز = مقصوص	Clipped	بڕراو، وەکوو خوری بڕراوە.
مجزمة = شبكة صيد السمك	Pash	تۆڕی ماسی.
مجزي.	Divider	بەشکەر.
مجزاعة = بلسمينة	Snap weed = touch me not	رووەکی شەرمن ، رووەکی دەستم لێ مەدە، رووەکێکی گوڵدارە بەرەکەی هەستیارە ئەگەر دەستی لێ بدرێت پێچ دەخوات و تۆوەکەی دەوەرێنێت.

مجسم	Solid	تەندار، تەن دار ، پەیکار.
مجسم سداسي	Hexahedron	تەنداری شەش روو.
مجسم الرؤية = مجساد = مشباح	Stereoscopic	سیفەتێکە بۆ جۆرە بینینێك كەوا چاو تیایدا تەنەكانو وێنەو دیمەن بە جۆرێكی ئەو تۆ ببینێت كە قوولاییيان هەبێت.
مجساد = مجسام	Stereoscope	تەندارکەر، ستریۆسكۆپ، ئامرازێكی بینایییە (بصری) وا لە وێنە دەكات كە تەندار بنوێنێت لەبەر چاودا.
مجسم الصوت	Stereophonic	ئامرازی دەنگ گەورەکردن، ئامرازی تەندارکردنی دەنگ، پەیکارەی دەنگ.
مجسم الصورة	Stereoscope	ئامرازی تەندارکردنی وێنە ، ئامرازی وێنە گەورەکردن ، پەیکارەی وێنە.
مجسمة = تمثال	Statue	پەیكەر.
مجس = مجسة	Antenna	هەستكەر، داوی هەست، شاخی هەست ، قۆچی هەست ،وەكوو لە مێرووودا.
مجس = مجسة = مسبر	Staff = probe	ئامرازی هەست كردن، پشكنەر، لە مەیانی كشتوكاڵیو پزیشكیدا بەكاردێت.
مجس فضائي	Space probe	پشكنەری بۆشایی.
مجسم ناقص	Ellipsoid	
مجسة الأذن = صيوان الأذن	Auricle = Earlet	پەرەی گوێ، بەشە کرکراگەییيەكەی دەرەوەی گوێچكە.
مجشوش = مرشوش	Bruised = Crushed	هاڕراو، كرمكراو.
مجصاص	Gypsometer	ئامرازی پێوانی بڕو ڕێژەی گەچ. لە بینادا.
مجعد	Puckered = rugose	چرچ، لوول، لۆچ.
مجفف	Dryer = drier	ووشك كەرەوە.
مجفف دوار	Rotary dryer	ووشك كەرەوەی خولاوە، قاپێكی لوولەیی خولاوەیە بۆ لابردنی شێ لە مادەكان بەكاردێت.
مجفاف		ژووری ووشك كردنەوە، ژوورێكە یان شوێنێكە بۆ ووشك كردنەوەی هەندێك بەروبوومی كشتوكاڵی بە گەرمی وەكوو گەڵا تووتن.
مجفف كيمياوي	Chemical desiccant	ووشك كەرەوەی كیمیایی، مادەیەكی كیمیایییە شێ هەڵدەمژێت.
مجففة	Desiccator	ووشك كەرەوە، ئامرازی وشك كردنەوەی مادەك كیمیاییيەكانن، ئامرازێكە بریتییە لە قاپێكی شووشەو خەپلەیەكی كون كونی تیادایەو سەرقاپێكی شووشەی هەیە، مادەی كیمیایی ووشك كەرەوەی تیادایە.
مجفف رذاذ	Spraydryer	ووشك كەرەوەی پرژێنەر، دەزگایەكە بۆ ووشك كردنەوەی گیراوە بە رێگەی برژاندنی لە تەوژمێكی گازی گەرمدا.
مجفف	Dried	ووشك كراوە.
مجففة الشعر	Hairdryer	قژ وشك كەرەوە، ئامرازێكە بۆ قژ ووشك كردنەوە بەكاردێت.
مجففة بالطرد المركزي	Centrifugal dryer (drier)	ووشك كەرەوە بە دەركردنی چەقی ئامرازێكە.
مجففات	Dryers = driers	ووشك كەرەوەكان ، هەندێك ئاوێتەی وەكوو هێنی كۆباڵتو قورقوشم مەنگەنیز . هتد دەكرێتە بۆیەوە بۆ ئەوەی زوو ووشك ببنەوە.
مجلاح = ديكوتيل = بيكاري	Mexican hog = peccary	جۆرە بەرازێكە لە ئەمەریكای ناوەڕاستدا دەژی.

مجلاة السحاب	Nephoscope	هەوربین، ئامرازێکە بۆ زانینی ڕێرەوو خێرایی هەور.
مجلاة البيض مكشاف البيض	Ovoscope	ئامرازێکە بۆ هەڵ بژاردنی ئەو هێلکەیەی کە دەخرێتە ژێر مریشکەوە.واتە هێلکەی پاك.
مجلاة الحليب	Lactoscope	لاکتۆسکۆب ، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی بڕی چەوری لە شیردا.
مجلد	Volume	بەرگ، بەرگی کتێب، کتێبی بەرگ تێ گیراو.
مجلوط - مسحوج	Grazed = excoriated	ڕووشاو ، کڕێنراو، پێستێك کە ڕووشابێت.
مجلة - مجل - نفطة	Blister = Ampulla = Bleb	بلۆق، تلۆق.
مجلة	Magazine	گۆڤار.
مجلي	Magazinist	گۆڤارەوان، ئەو کەسەی کە لە گۆڤارێکدا نووسەربێت.
مجلس الشيوخ	Senate	ئەنجوومەنی پیران.
مجلس نيابي- برلمان = مجلس وطني	Parliament	پەرلەمان، ئەنجوومەنی نوێنەرانی میللەت، ئەنجوومەنی جێ گران، ئەنجومەنی نیشتمانی.
مجلس اقليمي	Regional Council	ئەنجومەنی هەرێمی.
مجلس دولي للعلوم	ICSU	ئەنجوومەنی جیهانی زانستەکان.
مجلس بلدي		ئەنجومەنی شارەوانی.
مجلس الوزراء	Cabinet = Council of ministers	ئەنجومەنی وەزیران ، کابینەی وەزیران.
مجلس الأعيان - مجلس اللوردات	House of lords	ئەنجومەنی لۆردەکان.
مجلس الشورى (للقوانين)	Legislative Council	ئەنجومەنی ڕاوێژکارانی یاسایی.
مجلد الكتب	Book binder	بەرگ تێگر، جزو بەندکەر.
مجلدة	Glacier	ڕووباری سەهۆڵ.
مجلدة - سوط - جلدة	Whip = scourge	جەڵدە، لێدانی یەکێك بە قامچی.
مجلخة	Wet stone	مەکینەی چەقۆ تیژکردن.
مجلجل - حاد النغمة	Shrill	ئاوازی تیژ، دەنگی زیل.
مجلجلة - ذات الجلجل - حية ذات الجرس	Rattle snake	ماری زەنگۆڵەدار، مارێکە دەنگی ڕۆیشتنەکەی لە دەنگی زەنگۆڵە دەچێت بەهۆی کلکەکەیەوە.
مجلجلة صغيرة	Massasauga	ماری زەنگۆڵەداری بچوك.
مجموعة	Collection = Group = system	کۆمەڵ ، کۆمەك، کۆمەڵە.
مجموعة ادوات	Kit	تاقمە ئامراز، قوتوی ئامرازەکان.
مجموعة أوزان	Set of weights	تاقمی سەنگ، قوتوی سەنگ.
مجموعة الأزو	Azo group	کۆمەڵەی ئازۆ، کۆمەڵەیەکی کیمیایی ڕەنگ هەڵگرە.
مجموعة البنزين	Benzene-series	کۆمەڵەی بەنزین، زنجیرەی ئەرۆماتیك.
مجموعة الكاربونيل	Carbonyl group	کۆمەڵـەی کـاربۆنیل ، کۆمەڵەیـەکی دوو هاوهێزییـە، زۆر بـڵاوە لـە ئاوێتـە کیمیاییەکاندا. وەکوو لە ئەلدیهایدەکان و کیتۆنەکان و شەکرەکان و هتد.
مجموعة وعائية	Vascular system(or) group = vascular-tissue	کۆمەڵە بۆری، کۆبۆری، کۆمەڵە بۆرییەکن ، لەناو قەدی ڕووەکدا بۆ گواستنەوەی کەرەسەی خاوو خواردەمەنی لە ڕووەکەکەدا.
مجموعة جذرية		کۆمەڵەی ڕەگ.

مجموعة الصفر	Zero group	كۆمەڵەی سفر، بریتی‌یە لە گازە دەگمەنەکان وەکوو هیلیوم، نیۆن، ئەرگۆن، کریپتۆن، زنیۆن، لە کۆمەڵەی سفر پێك دەهێنن لە خشتەی خولی‌دا.
مجموعة فيتامين -ب-	B- Complex-Vitamins	کۆمەڵەی ڤیتامین-ب- کۆمەڵە ناوێتەیەکە لە ئاودا دەتوێتەوە،وەکوو ثیامین،رایبۆفلاڤین، نیاسین، پیۆیستن بۆ لەش بۆ پاراستنی لە نەخۆشی‌یەکانی کەم خۆراکی.
مجموعة حيوانية	Fauna	فاونا، کۆمەڵەی گیاندار، کۆمەڵەی ئەو گیاندارانەی کە لە ناوچەیەکی تایبەتی‌دا نیشتەجێ دەبن.
مجموعة نباتية	Flora	فلۆرا، کۆمەڵەی رووەك، کۆمەڵە رووەکی ناوچەیەك.
مجموعة مصابيح	Chandler	کۆمەڵە گڵۆپ
مجموعة شمسية	Solar system	کۆمەڵەی خۆر،/ بریتی‌یە لە خۆرو ئەو نۆ هەسارە گەڕۆکەی کە بە دەوری‌دا دەسورێنەوە، جگە لە پشتێنەیەك لە ئەستێرۆکە کە بە دەوری خۆردا دەسورێنەوەو لە گەڵ (٣١) پاشکۆ (مانگ) ، جگە لە تەنی بچووك تری ئەوتۆ کە لە ژمارە نایەن وەکوو مانگی بچووك‌و کلکدارو ئەستێرەی کشاو.
مجموعة نجوم = كوكبة - برج	Constellation	کۆمەڵە ئەستێرە، برج، کەلووی ئەستێرە.
مجموعة خيام	Camp	زۆمە ، خێوەت گا، چادرگە.
مجموعة نجمية	Galaxy	گالاکسی، کۆمەڵە ئەستێرە.
مجموع	Total = Sum	کۆ، کۆکراوە، سەرئەنجام، سەرجەم.
مجموع كلي	Sum, total amount	کۆی گشتی، کۆکراوەی گشتی.
مجمع	Academy	کۆڕ، کۆ ، جفات، کۆمەڵێك لە زانایان کۆ دەبنەوە بۆ لێ کۆڵینەوە لە هەندێك باسی زانیاری‌یان زمانەوانی.
مجمع الأخراج	Cloaca	کلواکا، کونی پیسایی‌و میزو زاوزێ، کۆدەرهاویشتن.
مجمع لغوي	Language academy	کۆڕی زمان، کۆڕی زمانەوانی، کۆزمان، زمانکۆ، ئەکادیمیای زمانەوانی.
مجمع علمي	Scientific academy	کۆڕی زانیاری، کۆزانیاری ، ئەکادیمیای زانستی.
مجمعي	Academic	ئەکادیمی ، هەرشتێك پەیوەندی بە ئەکادیمیاوە هەبێت.
مجمع وريدي	Sinus Venosus	کۆ خوێن هێنەر، تورەکەیەکی سێ گۆشەیە لە کۆئەندامی سوڕانی خوێنی بۆقدا، خوێن، خوێن هێنەرەکانی دەچنەوە سەر.
مجمل - خلاصة	Summary	کورتە ، پوختە.
مجمر - موقر - مجمرة	Hearth = brazier	مەقەڵی، ئاگردان.
مجمرة - مذبح	Ara(the Altar) = Almij marah	ئاگردان، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
مجمرة البخور= متجرة	Censer = thurible	بغوردان.ئەو ئامرازەی کە بغوردی تێ دەکرێت.
مجمد	Frozen = iced	بەستوو.
مجمد	Coagulatitv	بەستەر، بەستێنەر.
مجمدة	Freezer	بەستەر(فریزەر).
مجن = درع	Shield	قەڵغان، زرێ.
مجنح	Alate = winged = Aliferous = Aligeroys	باڵدار.
مجنحات الأرجل	Pteropodidae	پێ باڵدارەکان، کۆمەڵێکە لە گیاندارە نەرمەکان وەکوو شەیتانۆکەو لەپکە.

مجنحات الأيدي	Cheiroptera	دەست باڵدارەکان، کۆمەڵێکە لە گیاندارە شیردەرەکان پەردەیەك وا بە دەورویشتی پەلەکانیانەوە یارمەتییان دەدات بۆفرین وەکو شەمشەمەکوێرە.
مجنح قديم = زاحف مجنح	Pterodactyl	کۆنە باڵدار، باڵداری خشۆك، باڵداری دێرین، گیاندارێکی باڵداری قڕ تێکەوتووە ، لە لایەکەوە لە باڵندە چووە، لە لایەکی ترەوە لە خشۆك.
مجنون - مجذوب	Bedlamite = Alien = Abalienated = Maniac = Mad = lunatic = Insane	شێت وێت ، دین.
مجهر - ميكروسكوب	Microscope	میکرۆسکۆب، ووردەبین، ئامرازێکە بۆ بینینی ئەو تەنە ووردانەی کە بە چاو نابینرێن.
مجهر مركب - ميكروسكوب مركب	Compound microscope	میکرۆسکۆپی ئاوێتە.
مجـــهر بســـيط - ميكروسكوب بسيط	Simple microscope	میکروسکوپی ساکار.
مجهر ذو عينين	Binocular microscope	میکرۆسکۆپی دووچاو- ئەو میکرۆسکۆبەیە کە بە هەردوو چاو ، مرۆڤ لە هەمان کاتدا شتومەکی پێ دەبینێت.
مجهر مهبلي	Colpscope	میکرۆسکۆبی گوڵنیك، بۆ تەماشاکردنی زێی ئافرەت.
مجهر ضوئي		میکرۆسکۆبی رووناکی، جۆرێکە لە میکرۆسکۆب بە رووناکی خۆر یان گلۆپ ئیش دەکات.
مجهر مستقطب	Polarizing microscope	میکرۆسکۆپی جەمسەر (پۆڵگن) پۆل گرتوو.
مجهر فائق - مجهر خارق	Ultramicroscope	میکرۆسکۆپی تیژ، میکرۆسکۆپێکە ئامرازێکی تایبەتی بەکار دەهێنن بۆ رووناك کردنەوە بۆ مەبەستی بینینی تەنۆکە زۆر ووردەکان بە رادەیەکی ئەوتۆ کە دەیان کات بە خاڵێکی بریسکەدار لە رووناکی.
مجهر ومضي	Blink microscope	دەزگایەکی گەورەکەرە بۆ بەراوردکردن لە نێوانی دوو لەوحی فوتوغراف کە یەك ناوچە لە ئاسمان دەنوێنن وە جووڵەی نائاسایی ئەستێرەکان دەردەخات.
مجهر الكتروني - ميكروسكوب الكتروني	Electron microscope	ئەلـــەکترۆنیك میکرۆســـکۆب، میکرۆســـکۆپی ئـــەلکترۆنی،، جۆرێکـــە لـــە میکروسکوب بە هێزی تیشکی ئەلەکترۆن، نەك رووناکی، شتی زۆر بچوك وەکوو(میکرۆب) گەورە دەکات بۆ مەبەستی بینین هەندێکیان (٦٠٠) هەزار جار ئەو شتە گەورە دەکات واتە پلەی گەورە کردنەکەی لە هی میکرۆسکۆپی ئاسایی زۆرترە بۆ ئاراستەکردنی ئەلیکترۆنەکان و کۆکردنەوەیان، کایەی موگناتیسی یان کارەبایی لە جیاتی زەرەبین بەکار دەهێنرێت.
مجهري التبلر	Microcrystalline	بلوور میکرۆسکۆپی، مادەیەك بلوورەکانی هەندە ووردبن بە میکروسکۆپ نەبێت نەبینرێن.
مجهري - ميكروسكوبي	Microscopic	میکرۆسکۆپی، هەرشتێك بە میکرۆسکۆپ نەبێت نەبینرێت، یان هەرشتێك پەیوەندی بە میکرۆسکۆپەوە هەبێت.
مجهار - مكبر الصوت = ميجافون، بوق، صور	Loud speaker = megaphone	دەنگ گەورەکەر.
مجهار كهربي = مكرفو ن	Microphone	مایکرۆفۆن، دەنگ گەورەکەری کارەبایی.
مجهز الموتى	Mortician	ئەو کەسەی کە مردوو ئامادە دەکات بۆ ناشتن.

مجهض = مسقط	Abortient = Abortive = Abortifacient Eebolic	لەبارخەر، لەباربەر، دەرمانی لەباربردن، دەرمانی منال لەباربردن.
مجهول	Unknown	نەزانراو،کەس نەزان، نادیار، هەرامە، هێن.
مجهود	Effort	کۆشش = ئەرك = رەنج.
مجوف = اجوف	Koils = hollow	بۆش، پووچ، هەڵۆڵ، پووت، قرۆڵ، بەتاڵ، کلۆر.
مجوفات = جوفية المعي = لاحشويات	Coelenterata	بۆش ریخۆڵەیی‌یەکان، بێ هەناوەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی بێ هەناون تەنها یەك بۆشایی‌یان تیادایە لەگەڵ یەك کون دەمو قنگ دەگرێتەوە.
مجوز	Reed = fife = pipe = flute	دووزەلە، جووزەلە، شمشاڵ، بریتی‌یە لە دوو قامیش کون کون پێکەوە بەستراون، ئامرازێکی مۆسیقایە فووی پیادا دەکرێت.
مجواز	Piper	جووزە لە ژەن.
مجون = مزاج	Jesting = Joking	گاڵتە.
مجوب		ئامرازی برینی ئێسقان.
مجوهرات	Gems, jewel, jewelry	گەوهەر.
مجواب = خرامة	Perforator = punch	درەوشی خەراتی، نوکی درێش درێل، سمۆ، زمە کونکەر.درێل.
مجواء	Aerometer	دەزگایەکە بۆ دەست نیشان کردنی خەستی هەوا.
مجوفات القرون	Cavicorns	قۆچ بۆشەکان، بەشێکە لە گیاندارە کاوێژکەرەکان قۆچەکانیان بۆشە وەکوو مەڕو ئاسك.
مجيدي(ريال)	Medjidien	مەجیدی، ریاڵی عوسمانی، جۆرە پارەیەك بووە.
مح البيض	Yolk = Vitellus = Jugum	زەردێنەی هێلکە.
محادثة = مكالمة	Conversation	وتووێژ، دواندن.
محاسب	Accounter = Responsible	ژمار یار، ژمێرەر.
محاسب قانوني = مراجع حسابات	Auditor = chartered accountant	ژمێریاری یاسایی.
محاسبة، دفتر حساب او محاسبة	Accounts = account book = accounting	ژمێریاری ژمێرەری.
محار = صدف	Shell-fish	سەدەف، پەیکەری گوێچکە ماسی.
محار = محارة = اسطرون = اذن البحر =محارة الاذن	Ostrea = oyster Atalone = Abalone = Venus clam = seav = ear = pinna = bivalvular = mollusc	گوێچکەی ماسی، لەپکە، سەدەف، گیاندارێکی نەرمۆڵەیە، دوو لەپکەی سەدەفی هەیە، خۆی تیادا دەشارێتەوە لە کۆمەڵەی پێ تەوەریی یەکانە (کاسیە القدم) هەندێك جۆری هەیە مرواری دروست دەکات جۆرێکی هەیە سەدەفەکەی زۆر گەورە دەبێت کێشەکەی دەگاتە ٢٥٠ کغم.
محارة اللؤلؤ	Pearl oyster = pearl shell	لەپکەی مرواری، سەدەفی مرواری، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی دوو پارچە سەدەفەکەی پان و قوپاون، ناوپۆشەکەیان سافو جوانە مرواری تیادا پەیدا دەبێت، سەدەفەکەی نزیکەی ٣٠ سم درێژە ، بەزۆری لە وڵاتی عەرەبی سعودی‌دا هەیە.
محارة الأذن = اذن البحر	Sea ear = pinna = abalone	گوێچکە دەریا، جۆرێکە لە گوێچکە ماسی، (ئەبالۆن).
محار الماء العذب	Anodonta	(ئەنۆدۆنتا) لەپکەی ئاوی شیرین.
محار مروحي = اسقلوب	Scallop	سکالۆپ، لەپکەیەکە سەدەفەکەی لە باوەشێن دەچێت گۆشتەکەی دەخورێت.

محار كبير = صدفة لزيق مارد	Giant calm	لەپكـەی مـەزن، سـەدەف كەتـە، جۆرێكـە لـە گوێچكـە ماسـی لەپكەكـەی (سـەدەفەكەی) زۆر ئەسـتوورو گەورەیـە، هـەندێك جـار كێشـەكەی دەگاتـە (٢٥٠) كیلۆ، لە دەریاكاندا دەژی.
محاراني = شبيه بالأصداف	Conchoidal	سەدەفی، لەپكەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە سەدەف یان لەپكەوە هەبێت.
محارب	Warrior	جەنگاوەر.
محاضرة	Lecture = Discours, course	ووتار، پرسیارو وەڵام، وانە، دەرس.
محافظ	Governor	پارێزەر.
محافظة	Governorate	پارێزگە، دیوانی پارێزگە.
محافظية	Mayoralty	مەقانی پارێزگار.
محافظ = رئيس البلدية	Mayor, governer	(١) پارێزگەر. (٢) سەرۆكی شارەوانی.
محافظة	Conservation	پاراستن، پاێزگاری كردن.
محاك = مماثل البيئة	Mimic	لایاسی كەرەوە، وەكوو ئو گیاندارانەی كە شێوەی خۆیان وا لـێ دەكەن لە هی ژینگە بچێت.
محاكاة = مشابهة	Mimicry = similitude	لاسایی كردنەوە، هـەندێك گیاندار خۆی وەكوو شتی تر لێدەكات بۆ مەبەستی خۆپاراستن وەكوو تیمساح كەوا لە خۆی دەكات لە پارچە تەختە بچێت.
محاكاة، تقليد	Imitation	چاو لـێ كردن وەكوو ئـەوەی منـداڵ چـاو لـە گـەورە بكـات واتـە لاسـایی هەستانو دانیشتنی گەورە بكات.
محاكاة وقائية	Protective resemblance	لاسایی كردنەوە بە مەبەستی خۆپاراستن.
محاكمة = النظر في الدعوى	Trial	دادكاریی، دادگایی، سەیركردنی كێشەیەك لە لایەن دادگاوە.
محال = غير ممكن	Impossible	ستەم، نابێت.
محالة، بكرة	Pulley	خولخولۆكە
محالة	Transmittal	ئامرازێكی میكانیكییە.
محاليل ايزو تونيكية	Isotonic solutions	گیراوەی ئایزۆتونیكی، ئەو گیراوانەی كە هەمان پاڵەپەستۆی(پەستانی) ئۆزمۆزی (دەڵاندن) یان هەیە.
محاماة = دفاع	Defence	پاراستن.
محام = مدافع	Defending, defender	پارێزەر.
محاولة = تجربة	Try = trial = attempt	هەوڵدان.
محاولة وخطأ	Trial and error	هەوڵ دانو هەڵەكردن.
محاية = ممحاة = مساحة	Eraser = Rubber	لاستیكی خەت كوژانەوە.
محامي	Advocate	پارێزەر.
محايد	Neutral	بێ لایەن.
محايدة	Neutrality	بێ لایەنی.
محاق = خفوة	Waning of the moon = wane	كۆتایی مانگ، دوای مانگی چواردە، رووبەكە لە رووەكانی مانگ كـاتێك دەردەكەوێت كە مانگ بكەوێتە نێوانی زەوی و خۆرەوەو رووە رووناكەكەی رووی كردبێتە خۆرو نەبینرێت.
محاصرة	Blockade	گەمارۆ، ئابلوقەدان، دەورەدان.
محب = عاشق	Lover	خۆشەویست ، پەروەر ، خوازدڵدار.

(محبة هوى)	Amorousness	خۆشەویستی
محب للماء = الف ماء	Hydrophilic	ئاوخواز، ئەو گیاندارەی یان رووەکەی کە حەز بە ئاو دەکات.
محبل = مدة الحمل	Gestation	ماوەی سك پڕی.
محبولات = حبليات	Chordata	گیاندارە پەتك دارەکان وەکوو گیانداری رمۆکە.
محبم = عصير الرمان	Juice of pomegranate	ئاوی هەنار.
محبوب، حبيب	Sweetheart	خۆشەویست.
محبرة = دواية	InKpot = inK stand	شووشەی مەرەکەب.
محبس = خاتم	Finger ring	ئەموستیلە = گوستیلك.
محبب = محبحب	Granulated = Granular	دەنك دار،دەنکە دەنکە.
محب الحرارة	Thermophilic	گەرمی خواز.
محبض = محضاج	Racket	کوتك، گەلا کوتك، تێلا ،شوونك.
محبة الشتاء		درەختێکە گەڵاکەی بۆ بەهێزکردن و وەستاندنەوەی رەوانی و میز پێکردن باشە.
محتوى = محتويات	Inctusions = Content	ناوەڕۆك.
محتويات غير حية	Inert inClusion	ناوەڕۆ کە نازیندوەکان.
محتو على فضة	Argenti ferous	زیبو هەڵگر، زیبودار، هەر مەعدەنێك زیبویی تیادابێت.
محترف	Professional	خاوەن پیشە.
محتضن	Embracing	لە باوەش گرتوو، لە کۆش گرتوو.
محتال	Cunning = Wily = Trickster	فێڵباز.
محتاج	Needy	پێویست، ئاتاج.
محتكر	Monopolised	بڕدەر.
محتشد	Multitudinous	قەرەباڵغ.
محتضر	Dying = expiring	ئەو کەسەی کە گیان دەدات.
محتذي	Put on shoes	پێڵاو لەپێ.
محتل	Occupied	داگیرکراو.
محتلم = بالغ	Adult = pubescent	بالق، رەسیدە.
محتقن	Congested = Engorged	ئاوساو،خوێن تێزاو.
محث	Incitation	هان دەر.
محثاة = مقلع الحجر الرملي	Sandstone quarry	کانە بەردی لمی.
محج	Massage, physcial therapy	شێلان، نەرم کردن.
محجة الطريق	Middle of road	چەقی رێگە، ناوەڕاستی رێگە.
محجر	Sheath	کالان، کێلان.
محجر = مقلع الحجارة	Quarry	کانە بەرد.
محجر صحي	Lazaretto	کەرەنتینەی ئەو گیاندارانەی کە لەو وولاتانەوە دێن، دەردی گیانداری‌یان تیادا بلاوبۆتەوە.
محجر العين حجاح العين	Orbit = orbital fossa	کالانی چاو، کێلانی چاو.چالآیی چاو.
محجرة مفرسة	Haras = stud farm	تەویلەیەکە یان شوێنێکە ماینی رەسەنی تیادا بەخێو دەکرێت بۆ زاوزێ کردن و بەرهەمهێنانی ئەسپی رەسەن.

محجر الباب		گرێ ژەنەی دەرگا.
محجالة = محكام = مقلاع = معجان	Sling	قۆچەقانی، قەڵماسنگ، بەردەقانی.
محجوز	Seized = distrained	گیراو، دەست بەسەراگیراو، دەست بەسەر ، قەتیس، قەدەغەکراو.
محجل القوائم	White footed	پەل سپی، وولاخی چوار پەل سپی.
محجم (للحجامة) =كاس الحجام	Cupping glass	کەڵەشاخ، پەرداخی کەڵەشاخ گرتن.
محجم	Sucker	مژۆك.
محجن	Hooked stick	گۆچان، داردەست سەرەکەی چەمابێتەوە.
محجن	Beak bill	دەنوکی باڵندە.
محجر = درابزين	Balustrade	محەجەرە، پایەی بەرد یان تەختە یان ئاسن، لە تەنیشت پلیکانەوە دەکرێت.
محدب	Convex	قۆقز، زەق، کووڕ.
محدب مقعر	Convexo Concave	قۆقزچاڵ، جۆرێکە لە زەرەبین.
محدب الوجهين = محدبة مستوية	Biconvex	دوو دیوقۆقز، جۆرێکە لە زەرەبین.
محدودب = محاق	Gibbous	سیفەتێکە بۆ شێوەی مانگ (هەیڤ) کە بەشە ڕووناکەکەی لە نیوە زیاتر بێت و لە تەواو کەمتربێت.
محدل = محدلة = مدحاة = حادلة	Roller = stone roller	باگردێن، بانگردێن.
محدلة الطريق = محدلةبخارية = وابور الزلط	Steam-roller	باگردێنی ڕێگا، مەکینەی ڕێگا کوتاندنەوە.
محدد = محدود	Definite = limited	دیاری کراو، سنووردار.
محدد = مسنون	Sharpened	تیژ، تیژکراو، وەکوو چەقۆ.
محد ثاقب الفلين	Borrer sharpened	ئامرازی تیژکردنی مەکینەی تەپەتۆر کونکەر.
محذور	Danger = peril	مەترسی.
محر	Heat conveying	ئامرازێکە گەرمی هەڵ دەگرێت و دەیداتەوە بۆ گەرم کردنی ناومال بەکاردێت.
محرض	Instigator	فریودەر، خاپینۆك.
محرك	Motor = Motive = Engine	مۆتۆر، بزوێن، بزوێنەر، جولێنەر، جمێنەر، مەکینەی جووڵاندن.
محرك حراري	Heat engine	مۆتۆری(جولێنەر) بە گەرمی.
محرك كهربائي	Electric motor	مۆتۆر (جولێنەری) کارەبایی، مەکینەیەکە ووزەی کارەبایی دەگۆڕێت بۆ وزەی میکانیکی وەکو لە ئۆتۆمبێلدا.
محرك نفاث	Jet engine	مۆتۆری فووکەرە.
محرك ذري	Atomic motor	مۆتۆری ئەتۆمی، جۆلێنەری ئەتۆمی، جۆرە مۆتۆرێکە بۆئیش پێ کردن و جولاندنی پاپۆڕ بەکاردێت بەکاری ئەتۆم.
محرك مائي	Hydraulic motor	مۆتۆڕی ئاوی.
محرك بخاري	Steam engine	مۆتۆڕی هەڵمی.
محرك هوائي	Aerial motor = wind motor	مۆتۆری هەوایی.
محرك صاروخي	Rocket engine	جولێنەری مووشەکی، جولێنەری مووشەکی یەك یان دوو بۆڕی تیادایە، سوتەمەنییەکی پاڵنەری تیادا دەسوتێت، ئەو گازانەی کە پەیدا دەبن بۆ دواوە دەردەپەڕن ئەمەش دەبێتە هێزێکی پاڵنەر بۆ پێشەوە، دەشێت سووتەمەنییەکە ڕەق یان شل بێت.

محرك ديزل	Diesel engine	مۆتــۆر مەكینــەی دیــزل، مەكینەیەكــە ســووتەمەنی قــورس بــەكار دەهێنێت.لەمەیانی پیشەسازیو گواستنەوەدا بەكاردێت.
محرك كابح	Brake	برێك، برێكی ئوتومۆبیل.وەستێنەری ئوتومۆبیل.
محرك النار = مسعر = بشكور	Poker	كۆلەوژ، شیشێكی ئاسن، بۆ تێكدانی ئاگر.
محراب المسجد = قبلة	Niche	قیبلەی پەرستگەی مزگەوت.
محراب الكنيسة = مذبح	Altar	پەرستگەی كلێسە.
محراث	Plough = plow	گاسن، ئاقیلە، هەوجار، ئامێری كێلان كە بریتیـیە لـە چـەند پارچەیـەك؛ گاسن، هەوجار، مشان، نیلە، ویژە، كەلەمە، دەسەدوو، هەپە.
محراث الجث	Clearing plough	گاسنی بژاركردن ، بۆ هەڵ كێشانی گژوگیا.
محراث الجداول	Trench plough	گاسنی جۆگە، گاسنێكی بەهێزە بۆ هەڵكەندنی جۆگە بكاردێت.
محراث النقب = محراث حفار	Breaker plough	گاسنی كونكردنو هەڵكەندنی زەوی.
محراك = اداة تقليب	Agitator	ئامرازی هەڵگێڕانەوەی زەوی.
محرار = ابان = محر	Thermometer	تەرمۆمەتر، گەرمی پێو ، تەرازوی گەرمی.
محرار غازي	Gas theromometer	گەرمی پێوی گازیی، جۆرێكە لە گەرمی پێو گازی تیایدا بەكاردێت وەكوو هایدرۆجین یان هیلیوم.
محرار زئبقي	Theromo meter = mercury	گەرمی پێوی جیوەیی.
محرار هوائي	Air theromometer	گەرمی پێوی هەوایی.
محرار مئوي	Centigrade theromometer	گەرمی پێوی سەدی، پلەی بەستن تیایدا سفرەو پلەی كوڵان سەدە.
محرار ريومر	Reaumur theromometer	گەرمی پێوی ریومەر، گەرمی پێوێكە خانی سفر تیایدا ئاماژە بۆ خـانی بەستنو پلەی (٨٠) كەی ئاماژە بۆ خانی كوڵانی ئاو دەكات.
محرار كاتا	Kata Theromometer	گەرمی پێوی كاتا، جۆرێكە لە گەرمی پێوی ئەلكهوڵ لە شووشە دروست كراوە سەلكەكەی گەورەیە بۆ پێوانی توانایی ساركردنەوە بەكاردێت.
محرار كحولي	Spirit theromometer	گەرمی پێوی ئەلكهوڵ.
محرار فهرنهايتي	Fahrenheit theromometer	گـەرمی پێـوی فـەهر نهایتی، پلـەی بەسـتن تیـایدا (٣٢) وە پلـەی كـوڵان (٢١٢)یە.
محرار مسجل ثنائي المعدن = مرسام حراري ذاتي التسجيل	Thermograph = Bime-tallic theromometer	تەرمۆگراف ، گەرمی پێوی تۆماركەر.
محرار طبي	Clinical theromommeter	گەرمی پێوی پزیشكی، تەرمۆمەتری پزیشكی.
محرار القصوى والدنيا = محرارذو النهايتين العظمى والصغرى	Maxima-minima theromometer	گەرمی پێوی ئەم پەڕو ئەو پەڕ. گەرمی پێوی دوو سەلكە
محرار بيكمان	Beckman theromometer	تەرمۆمەتری بێكمان ، گەرمی پێوێكی زۆر هەستیارە بۆ دەرهێنانی كێشی گەردیی بە ڕێگەی خانی بەستنو كوڵان بەكاردێت.
محران	Cotton seed	تۆوی لۆكە ، پەموانە.
محرمة	Handkerchief	مەرحەمە = پەشتەماڵ، دەستەسڕ، خاولی.
محرم = ممنوع	Forbidden	قەدەغەكراو.
محرر(صحافة)	Secnefary	دەركەر، نووسەر لە ڕۆژنامە نووسیدا.
محرر = كاتب	Writer	نووسەر.

محرر الجريدة	Editor	نووسەری رۆژنامە.
محرد	Joint of neck	جومگەی مل.
محرق اجساد الموتى = مرقد	Crematory	شوێنی سوتاندنی لاشەی مردوو.
محروق = محرق	Burned	سوتاو، داپلۆخاو.
محروقات = وقود	Fuel	سووتەمەنی.
محز	Ringing Knife	ئامرازی قاش کردن، ئامرازی کووزکردن، ئامرازی قلیشاندنی قەدی درەخت.
محزوم	Packed = binded	بەستراو، دەسك كراو، چەك كراو.
محزز	Notched	قاش قاش، درز درز، درزدار، کووز کووز، درز بردوو.
محزز = محزوز	Grooved	درزاویی، درزدار.
محززة الحيود = محزز الحيدان	Diffraction grating = diffraction pattern	درزداری لادان، ئامرازێکە بۆ پەیداکردنی شەبەنگ لەسەر بنچینەی دیاردەی لادان، بۆ ئەم مەبەستەش لەوحێکی شووشەیی یان مەعدەنی ساف بەکاردێت، لەسەر ئەم لەوحە درزی راستی هاوتەریبی زۆر دروست دەکرێت واتە دەروشێنرێت باشترینیان ئەوەیە کە پانییەکەی چەند ئینجێك بێت، لە هەر یەك ئینجدا (٥-٣) هەزار درز (هێل) هەبێت، ئەم ئامرازە لە جیاتی پوازك (ئاوێزە) بۆ خوێندنی شەبەنگو پێوانی درێژی شەپۆلی رووناکی بەکاردێت.
محزمة = الة حزم البالات	Baler	ئامرازی بەستنی فەردە.
محزم	Belly band	قایش زین، ئەو قایشەی کەزینەکەی پێ دەبەسترێت لەپێش ئەسپەوە.
محزاز = قلم السمة	Stylet = styate	قەڵەمی نەخشاندن.
محسة = فرجون = محسة الخيل	Curry Comb	رنەك، شانەی داهێنانی تووکی وڵاخ.
محس = تدليك	Massage, physical therapy	شێلان، نەرم کردن.
محسك	Paring machine	ئامرازی لێ کردنەوەی قەلاسی گەنمو جۆ.
محسب = محسبة	Calculator	چورتکە، چرت، ئامرازێکە ژماردنی پێ دەکرێت.
محساب = حاسبة = كمبيوتر	Computer	کومپیوتەر، ژمێرە،(١) ئامرازێکە کردارەکانی ژماردنی پێ جیبەجێ دەکرێت. (٢) دەزگایەکە لە کەشتییەوانیو تۆپچێتی دا بەکاردێت بۆ جێبەجێکردنی کرداری ژماردنی خێرا وەکوو بۆمبا هاوێشتن.
محساب الكتروني = حاسبة الكترونية	Electronic-computer	ژمێرەی ئەلیکترۆنی ، کومپیوتەری ئەلیکترۆنی، دەزگایەکە بۆ شیکارکردنی پرسیار یان کۆششی بیرکاری (ماتماتیکی) شیکاری تەواو بۆ هەموو کردارەکان .
محسن = مصلح	Improver	چاك كەر.
محسوس	Perceptible = felt	هەست پێکراو.
محسر = خد	Cheek	روومەت.
محشو = معمر	Loaded	چەکێك (وەکوو دەمانچە) پڕکرابێت لە فیشەك واتە داگیرابێت.
محشو = محش	Stuffed	ئاخنراو.
محش = ماكنة قص الثيل	Lawn mover = Mowing machine	(١) داسولکە. (٢) مەکینەی چیمەن برینەوە.

محششة = مكان تدخين الحشيش	Hasheesh den = tea pad	تلياك خانە، ئەو شوێنەی کە تلیاکی تێدا دەکێشرێت.
محشي = محشو	Stuffing	(١) خواردەمەنی پڕکراو ، خواردەمەنی ئاخنراو وەکوو یاپراخ و کفتەو شێخ مەحشی، هەر سەوزەیەکی هەڵکۆڵراو برنج یان گۆشتی جنراوی (قیمە) تێ کرابێت. (٢) قیمەی ناو ئاخن بۆ مریشك و کفتە.
محشة	Paddle	کۆڵەوژ، ئامرازێکی ئاسنینە لە شێوەی شیشدایە، بۆ هەڵگێڕانەوەی کەرەسە خاوە مەعدەنییەکان، لەناو کورەدا بەکاردێت.
محص = تمحیص	Clarifying purifying	لێ ووردبوونەوە.
(محصول = غلة)	Crops	
محصد = منجل = محصدة = حصاد	Reaping hook = sickle = Reaper = harvester	داس، ماڵەغان، مەراغان ،ئامرازی (مەکینەی) درونە.
محصن = منيع = حصين	Immunised	بەرگر، هەرکەسێك بەرگری تیادابێت دژی نەخۆشی.
محصلة	Resulant	بەرئەنجام، ئەنجام، سەرجەم، بریتییە لە کۆی جەبری دوو هێزی ئاراستەکراو.
محصوب	Measly	سورێژاوی، کەسێك تووشی سورێژە بێت.
محصور = محاصر	Blockaded	تەنگاو، تەنگەتاو، قەتیس، پەنگ خواردوو، ئابڵووقەدراو.
محصول حقلي = غلة	Harvest = Crop = Vintage	هەر گیایەکی ساڵانە بۆ مەبەستی خواردەمەنی مرۆڤ یان ئالیکی ئاژەڵ کشتوکاڵ بکرێت وەکوو دەغڵودانو هەرزن . هتد.
محض = خالص	Absolute = pure = Mere	خالیسە، پوختە، پاك.
محضر ضبط = وقائع جلسة	Official report = Minutes minutes report	دەست نووسی، ئیفادە وەرگرتن.
محضر - معد	Minutes	ئامادەکراو، سازکراو.
محضنة = مرخمة	Incubator	مەکینەی جوجەڵە.
محضنة كهربائية	Electrical-brooder	مەکینەی کارەبایی جووجەڵە.
محطب	Bill-hook = Hedge-bill	تەوراس، تەورداس، بۆ بڕینەوەو هەڵپاچینی درەخت.
محطة	Station	ئیستگە، وێستگە، وار، شوێنی تایبەتی بۆ وەستانی شەمەندەفەرو هۆی گواستنەوەی تر.
محطة كهربائية	Electric power station	مەکینەی کارەبا، ئێستگەی کارەبا، دەزگای پەیداکردنی کارەبا.
محطة لاسلكية	Broadcasting station	ئێستگەی لاسلکی، بێ تەل.
محطة زراعية	Agricultural research centre	ئێستگەی (فرمانگەی) لێکۆڵینەوەی کشتوکاڵی.
محطة هيدروكهربائية	Hydro electric station	ئێستگەی هایدرۆکارەبایی.
محطة جوية = محطة ارصاد جوية	Meteorological station	ئێستگەی (فرمانگەی) کەشزانی.
محطة ذرية	Atomic station	ئێستگەی ئەتۆمی.
محطة فضائية	Spoce station	ئێستگەی بۆشایی، ئیستگەی ئاسمانی، پاشکۆیەکی دەستکردە مرۆڤ دەیەوێت بیکات بە خاڵێکی دەربەڕین (دارەدەست، شوێن پێ)بۆ گەشتی دوور درێژ لە بۆشاییدا.
محطم	Smashed	تێك شکاو، هەپڕون.

محطم الذرة	Atom smasher = cyclotron	تێک شکێنەری ئەتۆم، دەزگایەکی کەمرزموقناتیسییە تەنۆکەی بارگە کراوی خێراو ووزەیەکی زۆر دەهێنێتە بەرهەم بۆ تێک شکاندنی ئەو ئەتۆمانەی کە دەکرێن بە نیشانە.
محظور = ممنوع	Interdicted	قەدەغەکراو.
محظار	Sirex	جۆرە مێرووییەکە لە زەردەواڵە دەچێت.
محفاة = قلاعة	Grubbing- plough	گاسنی هەڵکەندن ئامرازێکە بۆ هەڵکەندنی سەلکی پەتاتەو چەوەندەر لە کێڵگەدا.
محفة = نقالة	Stretcher = litter	سەدیە.قەرەوێڵەی گواستنەوەی نەخۆشی.
محفل	Assembly	کۆمەڵ، کۆڕ، جفات، کۆنگرە.
محفز = حفاز	Catalyst	هاندەر، یاریدەر.
محفز زيكلر = عامل مساعد زيكلر	Ziegler catalyst	هاندەری زیگلەر، کارکەرێکی یاریدەرە لە دروست کردنی پۆلیمەردا بەکاردێت.
محفر = محفار = معول	Pickaxe	پاچ، قولنگ، قولینگ، زەنگەن.
محفار = مرملة	Sund-pit = gravel-pit	کانەلم، ئەو شوێنەی کە لمی لێ دەردەهێنرێت.
محفظة = كيس نقود	Purse	تورەکە، جزدان.
محفظة	Capsule	کەپسول، تورەکە، گولاج، وەکوو تورەکەی تۆ و لە رووەک دا یان گولاجی دەرمان.
محفظة الجيب = حقيبة السفر	Wallet	جانتا، باوڵ.
محفظة الأبرة = منبر	Needle holder	دەرزیدان.
محفظة السرج		شەڵتە، خەرتا.
محفظة اوراق	Portfolio = satchel	فایلی کاغەز.
محفظة من الشعر	Wollen sac	خورج، تورەکەیەک لە خوری دروست کرابێت.
محفظة بومان = كيس بومان	Bowman s Capsule	تورەکەی بۆمان، شەڵتەی بۆمان،خەرتای بۆمان، سیکلاَنۆچکەی بۆمان، بەشێکە لە گورچیلەی گیانداری بڕبڕەدار، بریتییە لە توورەکەیەکی بچووک، دیواری ناوەوەی کۆمەڵێک دەزوولەی خوێنی پێوەیە کە مادەی میز یان لێوە دادەرژێتە بۆری میزەوە.
محفوظ	Protected	پارێزراو.
محفور	Digged	هەڵکەندراو.
محفوظات	Recitation	لەبەرکراو، پارێزراو.
محفوظات = مستندات = محفوظة = ارشيف	Archives	ئەرشیف.
محفظة الخصية	Peritestis	تورەکەی گون.
محفظة البيض	Eggcapsule	تورەکەی گەرا.
محق = ابادة	Destruction	لەناوبردن.
محقن شرجية	Enema = douche	ئامرازی حوقنە(حوقنەی کۆم).
محقن(ابرة)	Syringe = Injection	شرینقە، کوفک، سرنج، دەرزی پزیشکی
محقلة = مزرعة	Farm	کێڵگە.
محك	Scraper	سرەوە، کرێنەر، خورێنەر، سرەر.
محكة الخيل = محسة	Curry comb	رنەی ووڵاخ، رنەکی ووڵاخ.

محك المعادن	Touchstone = assaying stone	سەنگی مەحەك، زەرِناس، بەردی مەحەك.ئەو بەردەی کە مەعدەنی پێی دەناسرێتەوە.
محكم = متقن	Exact = precise	قایم، چەسپاو، دارێژراو.
محكم (كتيم الهواء	Hermetic	کونبڕ، قایم داخراو، قەپات، بە جۆرێکی ئەوتۆ کە هەوا هاتوچۆی تیادا نەکات.
محكم التباين	Contrast Control	دابین کەری جیاوازی، کلیلی دەزگای وەرگرتنی تەلەفزیۆن کەتینی رووناکی وێنەکە رێك دەخات.
محكوك	Scraped	سراو، خورێنراو، سواو.
محكمة = دار العدالة	Court	دادگا.
محكمة الجنح		دادگای خەتاباریی (سزایی).
محكمة ابتدائية، بداءة	Court of frist instance	دادگای سەرەتایی، دادگای بداءە یان دەست پێکردن.
محكمة الجنايات	Criminal Court	دادگای تاوان.
محكمة عسكرية = محكمة عرفية	Court martial, martial court	دادگای سەربازی.
محكمة الأستئناف	Appeal Court, court of appeal	دادگای دەست پێ کردنەوە، ئەو دادگایەیە کە سەیری ئەو داوایانە (قضية) دەکات کە بە شێوەیەکی سەرەتایی بڕیاریان لەسەر دراوە.
محكمة التميز = محكمة النقض	Highest Court, court of cassation	دادگای هەڵوەشاندنەوە ،بەرزترین دادگایە سەیری ئەو داوایانە دەکات کە کۆتایییان پێ هێنراوە، ئەوانەیان لێ هەڵدەوەشێنێتەوە کە شێوەیەکی یاساییان وەرنەگرتووە.
محكوم بالمؤبد	Lifer	کەسێك سزای هەمیشەیی بەسەردا درابێت.
محل = جدب	Barrenness = sterility	ووشکانی.
محل = قحط	Aridity = drought	قاتی، قاتوقوڕ.
محل	Locus = place	شوێن، جێ، جێگە ، جێگا.
محل الأقامة	Dwelling	شوێنی نیشتەجێ بوون.
محل هندسي	Locus	شوێنی ئەندازەیی، ئەندازگە.
محل الأغتسال	Lavatory	سەر شورك.
محل مشمس	Sunny place	بەربەرۆچکە.
محلة	Qurter	گەرەك، کووچە.
محلاق = حالق	Tendril	تەرز، تووڵ، تەرزی مێو.
محلاق	Cirrus	هەورێکە لە شێوەی دەزوو یان پەردا بریتییە لە بلووری بەفری وورد لە بەرزایی نزیکەی (٦٠٠٠) مەتردا پەیدا دەبێت.
محلل النفس = محلل نفسي	Psychoanalyst	شی کەرەوەی دەروون، شیتەڵ کەرەوەی دەروون، دەروون ناس.
(محلل)	Analyzer	شیکەرەوە، شییکار.
محلل الغاز	Gas analyzer	گاز شی کەرەوە، شیکەرەوەی گاز، دەزگایەکە، کە بۆ دەست نیشان کردنی پێکهێنەرەکانی گازو دۆزینەوەی رێژەکانیان.
محلبة = وعاء الحليب	Mik pot	شیردان، کاسەی شیر.
محلبة = ملبنة = معمل الألبان	Dairy	کارگەی شیرەمەنی.
محلاب	Galact ot phorous	ئامرازی گواستنەوەی شیر.

محلب	Diary	پەچا، بیری، بیرگ، بیریڤان، شوێنێکی تایبەتی‌یە مەڕی تیادا دەدۆشرێت.
محلب	Saint luice cherry = Mahaleb cherry = perfumed cherry = Cerasus mahaleb	کونار،کینار، مەڵحەم، جۆرێکە لـە گێلاسە کێویلە، درەختێکـی گەورەیـە قیتە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە، بەرەکەی بۆن خۆشە لە نۆك دەچێت، رەشـە، تامەکـەی تفتـە، بەشـێوەی دەرمـانی بەهێزکـەری هەسـت و دژی دڵەکوتی و هەناسە تەنگی و میزگیران بەکاردێت.
محلل	Analyser	شی کەرەوە، ئەو کەسەی مادە شی دەکاتەوە بە رێگەیەکی کیمیایی بۆ مەبەستی زانینی پێکهات رەوشتی ئەو مادەیە.
محلي	Vernacular	خۆماڵی، خۆجێی.
محلي	Sweeten	شیرین کراو.
محلي	Sweeter	شیرینکەر، شیرینکەری دەرمان وەکوو مادەی سوکەرین.
محلج = محلاج = الة الحلج		خەڕەك، سیکەنە، چیکەنە، چریك، دووکەك، مەکینەی ، هەلاجی.
محلج = دار الحلاجة	Ginning mill = gin house	هەلاج خانە.
محلوج	Ginned Cotton	شی کراوە، لۆکەی شی کراوە، لۆکەی کراوە، هەلاجی کراوە.
محلق = محلقة = ماكنة حلاقة اللحية	Safety = razor	ئامرازی تاشین، مەکینەی ریش تاشین.
محلقة = ذات الحلق	Armillary sphere	ئەلقەدار، ئامرازێکی، ئەستێرەوانی کۆنـە لـە چـەند ئەلقەیـەك پێکـهاتووە شوێنی بازنە سەرەکی‌یەکان لە خرۆکی ئاسماندا دەنوێنن.
محلبية = محلبي	Blancmange = sweet jelly	محەلەبی، فرنی، شیر برنج، جۆرە شیرینی‌یەکە لە شیرو نیشاستەو شەکرو مادیەکی بۆنخۆش.
محلول	Solution	گیراوە، شلاوك، تێکەڵاوێکی چوون یەکە لە دوو مـادە لـە پـالاوتن و هیـچ رێگەیەکی تری میکانیکی لێك جیا ناکرێنەوەو بریتین لە تەنۆکەی وورد.
محلول شويتزر = كاشف شويتزر	Schweizers solution	گـیراوەی شـویتزەر ، گیراوەیـەکی شـینی تـێرە لـە تێکـەڵ کردنـی هایدرۆکسیدی سۆدیۆم و گۆگرداتی مس پێك دێت بۆ تواندنەوەی سللیۆز لە دروست کردنی ئاوریشمدا بەکاردێت.
محلول نسلر = كاشف نسلر	Nesslers reagent	گیراوەی (نیسلەر) ، گیراوەیەکی ئەلکالی‌یە لە جیویکاتی پۆتاسیۆمی یۆدی رادەی مادەی ئامۆنیای پـێ دەدۆزرێتـەوە لـە ئـاوی خواردنـەوەدا ، چونکـە بوونی ئامۆنیا پەیوەندی هەیە بە بوونی میکرۆبەوە.
محلول الشب	Alumsolution	زاخاو، گیراوەی زاخ، بۆ سپی‌کردنەوەی مەنجەڵی مس.
محلول الشيلاك (لك)	Lacquer	گیراوەی لۆك لە ئەلکهولدا.
محلول اللك	Shellac	گیراوەی شیلاك، گیراوەی لۆك.
محلول فهلنك = كاشف فهلنك	Fehling s = solution = fehling test	گیراوەیەکی شینە رادەی شەکری کلوکوزی پـێ دەدۆزرێتـەوە لـە میزدا بۆ زانینی بوونی نەخۆشی شەکر.
محلول قياسي	Standard solution	گـیراوەی پێوانـەیی ، ئـەو گیراوەیەیـە کـە قەبارەیـەکی دیـاری کـراوی، (کێشێکی دیاری کراوی) لەمادە تواوەکە تیایە.
محلول حقيقي	True solution	گیراوەی راستەقینە.
محلول جامد	Solid solution	گیراوەی بەستوو، تێکەڵاوێکی چوون یەکە لە دوو مادە یان زیاتر لە دۆخی بەستوودا، دەشێت گـیراوەی بەسـتوو هـەندێك جـار بریـتی بێـت لـە زەرد (مسـی زەرد) یـان پـۆڵا (پـۆڵا گیراوەیـەکی بەسـتووە لـە ئاسـن و کـاربۆن و هەندێك کانزای وەکوو مەنگەنیزو نیکل).

محلول توني		گیراوەی تۆنی، گیراوەیەکە لە هایدرۆکسیدی ئامۆنیۆم و نیتراتی زیو بۆ ناسینەوەی ئەلدیهایدەکان بەکاردێت، نیشتوویەک بە شێوەی ئاوێنەیەکی زیوی بریسکەدار لەسەر دیوی ناوەوەی بۆری تاقیکردنەوەکە پەیدا دەبێت.
محلول عياري= محلول مكافئ	Normal solution = equivalent solution	گیراوەی هاوهێز، گیراوەی سەنگی، ئەو گیراوەیەیە کە هەر یەک لیتری کێشێکی هاوهێزی گرامی لە مادە تواوەکە تیایە، بۆ نموونە: گیراوەی (هاوهێزی) سەنگی ترشی گۆگردیک بریتییە لە(٤٩) گرام لەو ترشە لە لیترێک ئاودا.
محلول الملح	Salt solution	خوێ یاوك.
محلول مولاري = محلول جزيئي	Molar solution	گیراوەی مۆلاری، گیراوەی مولیکیولی، ئەو گیراوەیەیە کە یەک لیتری کێشێکی مۆلیکیولی گرامی (یەک مۆل) لە مادە تواوەکە تیادایە.
محلول مولالي	Molal solution	گیراوەی مۆلالی، ئەو گیراوەیەیە کە لە تێکردنی یەک کێشی مۆلیکیولی گرامی (یەک مۆل) لەناو (١٠٠٠) گرام لە توێنەرەکەدا پەیدا دەبێت.
محلول غروي	Colliodal colution	گیراوەی مل.
محلول لوكول	Lugols solution	گیراوەی لووگۆل، دەرمانێکە ئایۆدینی تیایە بۆ کوشتنی میکرۆبی ناو ئاوی خواردنەوە بەکاردێت.
محلول الجص = ماء الجبز	Lime water	قسلاو، گەچاو، دۆخاو.
محلول الكتروليت	Electo lytic solution	گیراوەی ئەلکترولیتی.
محلول بندكت = كاشف بندركت	Benedict s solution	گیراوەی بێنێدیکت، گیراوەیەکە بۆ دۆزینەوەی بڕی شەکری کلوکۆز بەکاردێت لە کبریتاتی مس و کاربۆناتی سۆدیۆم و ستراتی سۆدیۆم پێکهاتووە، رەنگەکەی شینە، بە بوونی شەکری لێکەرەوە (مختزل) دەگۆڕێت بۆ نیشتوویەکی سوور، پرتەقاڵی، زەرد، بۆ دۆزینەوەی نەخۆشی شەکرە بەکاردێت.
محلول متعادل	Neutral solution	گیراوەی هاوکێش، گیراوەیەکە بڕی یەکسانی لە ئایۆنی هایدرۆجین و هایدرۆکسیدی تیادایە لەبەر ئەوە نەترشە نە ئەلکالییە.
محلول بفر = محلول منظم الحموظة	Buffered solution	گیراوەی بوفەر، گیراوەی ڕێکخەری ترشێتی، گیراوەیەکە چەند خوێیەکی تایبەتی تیادایە بە زۆری ئەوانەی کە ترشی یان تفتی لاوازیان هەیە لە رووی ئایۆنینەوە، ئەوانەی کە ترشێتی یەکەیان ئەوەندە ناگۆڕێت ئەگەر هاتوو ترش یان تفتیان تێ کرا.
محلول مثالي	Ideal sloution	گیراوەی نموونەیی.
محلول كوند	Condys fluid	گیراوەی کۆندی، گیراوەیەکە پەرمەنگەناتی سۆدیۆم یان پۆتاسیۆمی تیادایە، بۆ پاکژکردنەوە بەکاردێت.
محلول بورو	Burows solution	گیراوەی بورۆ، گیراوەی سرکاتی (خەلاتی) ئەلەمنیۆم.
محلول فوق مشبع	Super saturated solution	گیراوەی سەروو تێر، گیراوەیەکی ئەسرەوتە بڕێکی لە تواوە کە تیادایە کە زۆرترە وەک لە باری تێری، لە هەمان پلەی گەرمیدا.
محلول = مفكوك	Undone = unravelled	هەڵوەشاو.
محلول الظهر = عنين	Impotent	ئەو پیاوەی کە چووکی هەڵناسێت.
محم	Fumarole	زارەگڕکان، دەمی گڕکان کە دوکەڵ و گازی گەرمی لێ دێتە دەرەوە.
محم	Pyrogen pyrogenic	گەرمیدەر، هەرمادەیەک ببێتە هۆی بەرزبوونەوەی پلەی گەرمی.
محمص = مشوي	Roasted	برژاو.

محمصة البن	Coffee = roaster	مەكینەی قاوە، مەكینەی قاوە برژاندن.
محمل	Bearing	هەڵگر.
محمل كريات = حامل كريات	Ball bearing	بۆڵ برین، وەكوو بۆڵ بریینی ئوتومویبل.
محمض	Turned = acidulated	ترشاو، ترشی
محماض	Acetometer	ترشی پێو، پێوەری ترشی.
محمض	Acidifier	ترشكەر، مادەیەكە دەكرێتە مادەیەكی ترەوە ترشی دەكات.
محمصة	Toaster	برژێنەر، ئامرازی برژاندنی بەرو تۆوی رووەك.
محموم	Feverish = pyretic = Febrile	تا لێ هاتوو.
محمودة	Scammony	راجع(سقمونيا)،مالوێنچە.
محنط	Embalm	مۆمیاكراو، مۆمیا.
محنك	Experienced	شارەزا، پسپۆر، كارامە.
محو = طمس	Effacement	داپۆشیین، لەناوبردن.
محول = محولة	Converter = Convertor	كۆنڤێرتەر، گۆڕەر، ئامرازێكی میكانیكی‌یە بۆ گۆڕینی تەزووی كارەبایی پچڕ پچڕ بۆ تەزووی كارەبایی بەردەوام.
محول كهربائي = محولة كهربائية	Transformer	ترانسفۆرمەر، كارەباگۆڕ، گۆڕەری كارەبایی ، مەكینەی گۆڕینی جۆری تەوژمی كارەبا لە لایەنی تین و ئەركەوە.
محول بسمر	Bessemer Converter	تەنوری (كورەی) بسمەر، گۆڕەری بسمەر تەنورێكە كورەیەكە كە ئاسنی تیادا دەكرێت بە پۆڵا.
محور	Pivot	گۆڕاو، گونجاو.
محور	Axis = Axon = axie	دووخ، تەوەرە، كۆماج، هەر هێڵێكی راست شێوەیەكی تەخت بكات بە دوو بەشی یەكسانەوە، یان ئەو هێڵە راستەی كە تەنێك بە دەوریدا بخولێتەوە.
محور الميل	Declinatio axis	تەوەرەی لاریی، لە تەلیسكۆبدا هەیە.
محور الدولاب	Nave	تەوەرەی پێچكە.
محور الخباز = شوبك		تیرۆك.
محور العجلة	Axle	ئەكسل، تەوەری رەوڕەوە.
محور اصغر	Minor-axis	تەوەرەی بچووكتر، بچووكترینی دوو تەوەرەكەی لە یەكچوون بە شێوەی هێلكەییدا.
محور اكبر	Major- axis	تەوەرەی گەورەتر، گەورەترینی دوو تەوەرەكەی لە یەكچوون لە شێوەی هێلكەییدا.
محور س = محور سيني = محور افقي	axis	دووخی سینی، تەوەرەی سینی، كۆماجی سینی، دووخی پۆیی.
محور ص = محور صادي = محور عمودي	Y-axis = Ordinate	دووخی سادی، تەوەرەی سادی، كۆماجی سادی، دووخی تانی.
محور اساسي	Principal axis	تەوەرەی بنەڕەتی ، دووخی بنەڕەتی.
محور ادارة = عمود الأدارة	Shaft	شەفت.
محور ثانوي	Secondary axis	تەوەرەی ناوەنجی (دووەمین).
محور الأرتكاز	Pivot	دووخی راگر، تەوەرەی راگر.
محور الليفة العصبية = محوار	Axon	تەوەرەی ریشاڵی دەماری.

محور العصب	Neuraxis	تەوەرەی دەماریی : درێژ بوونەوەیەکە لە تەنی خانەی دەمارییەوە.
محور بصري (لبلورة)	Optical axis	تەوەرەی بینین لە کریستاڵ دا.
محوري	Axial = Axillary	دووخی ، تەوەرەیی، کۆماجی.
محوط	Contour	کۆنتۆر، ئەو هێڵەی کە سیفەتی شوێن یان هەرێمێك دەست نیشان دەکات وەکوو چیاو گردوو شیوو گۆمو ڕووبار هتد.
محيص = مهرب	Escape	راکردن، دەربازبوون.
محيط	Circle = periphery = Circum = ference = perimeter	چێوە، قەف، چەمەرە، کۆی درێژییەکانی لایەکانی شێوەیەکی چەند لایی، یان درێژیی چەماوەیەکی داخراو.
محيط (بيئة)	Environment = envire	شوێنەوار، دەورووبەر، ژینگە.
محيط	Ocean = Highsea	زەریا، ئۆقیانوس.
محيط اطلسي = محيط اطلنطي = بحر الظلمات	Atlantic-ocean	زەریای (ئەتلانتیك)، زەریای ئەتڵەسی.
محيط هندي	Indian ocean	زەریای هیندیی، ئۆقیانوسی هیندی.
محيط هادي	Pacific ocean	پاسیفیك، ئوشن، زەریای پاسیفیك، زەریای هێمن.
محيل	Small-ants	مێرووڵەی بچووك.
محيفة = حفاظ الحيض، حفاظة	Sanilary diaper = hygienic towel	پەڕۆی بێ نوێژی.
مخ	Cerebrum	مەژی، مەژاڵك،مەژی، مەژك، ژەم، مێژی،، بەشی سەرووی مێشك کە گەورەترین بەشێتی،لە دوو نیوەخڕۆك پێك هاتووە، بەشی مادەکەی رەنگ خۆڵەمێشییە بریتییە لە خانە دەمارییەکان، بەشی ژێرەوەشی سپییە بریتییە لە ریشاڵە دەمارییەکان ناوچەی (چەقی) بینین و بیستن و هەس کردن و جوڵانەوەو قسەکردن (ژنەفتن)و بیرەوەریی (ذاکرة) ی تیادایە.
مخ امامي، مقدم المخ	Forebrain	مەژی پێشەوە.
مخ متوسط (وسطي)، الدماخ الاوسط	Midbrain	مەژی ناوەراست.
مخ خلفي، الدماخ المؤخر	Epencephalon = Hind-brain	مەژی دواوە.
مخ العظم = نخاخ العظم	Marrow of bones = medulla	مۆخی ئێسقان = مەغزی ئێسك = مۆخی ئێسك.
مخاض = طلق الولادة	Bearing downpains = child birth = labour = child bed	ژان گرتن، بەرەژان، ژان گرتنی ئافرەت لە پێش منداڵ بووندا.
مخاريط العين	Cones of eye	قوچەکەکانی چاو، چەند خانەیەکن لە تۆڕینەی چاودا، شێوەیەکی قوچەکییان هەیە، شەپۆلی رووناکی کاریان تێ دەکات.
مخاريق = لعبة الطرة	Knotted handkerchief	شێروخەت، جۆرە یارییەکە، منداڵان بە پارەی مەعدەنی دەیکەن.
مخالطة = تعامل	Intercourse	تێکەڵاویی ، پەیوەندیی.
مخاط	Mucus = slime = Myxa = snot	چڵم ، خلینك، کلمیش، شلەیەکی ئاویی لینجە لە پەردەی ناوەوەی هەندێك ئەندامی لەشەوە دەردەدرێت بۆ تەڕکردن و پاراستنی ئەو ئەندامە.وەکوو لووت
مخاط الأنف	Masarium = Biennorrhinia	چڵمی لووت.

مخاطي	Mucous = Mxxodes = Myxoid = slimy	چلمی، چلمن، هەرشتێك پەیوەندی بە چلمەوە هەبێت.
مخاطي	Myx	پێشگرێکە بە مانای چلم.
مخاط الشيطان (او الشمس	Gossamer	تەناڤی شەیتان، داوی جاڵجاڵۆکە.
مخاطة = دبق = سبستان = اطباء الكلبة.	Sebestens plum = cordia = Assyrlan = plum	سەبستان، دەمووکانە، دارو دەوەنێکە گوڵەکەی سپی یان زەرد، کرۆکی بەرەکەی لینجە بۆ مەبەستی پزیشکی بۆ سینگ ئێشەو دروست کردنی دەموکانەی باڵندە گر بەکاردێت.
مخاضة	Ford	ئاو گوزەر، بوار، تەنکاو، شوێنی پەڕینەوە لە ئاودا.
مخاصة = فرازة	Separator	ئامرازێکە بۆ جیاکردنەوەی قەیماغ لە شیر.
مخالف = مناقض	Contrary to	نەتل، جیا، جودا، جیاواز.
مخالفة = ضد موافقة	Disagreement	جیاوازیی، ناڕەزایی، سەرپێچی.
مخابرة = مراسلة	Correspondence	نامە گۆڕینەوە.
مخادع	Deceiver = impostor	فێڵباز.
مخادعة	Deceit = delusion	فێڵ کردن، قیچاندن.
مخبأ = مكمن	hiding place = lurking place	پەناگە، مەکۆ، حەشار، جێی خۆشاردنەوە.
مخبار	Plpe of essay	بۆری تاقیکردنەوە ، قاپی کۆکردنەوەی گاز.
مخبر الشرطة	Police reporter	جاسووسی پۆلیس.
مخبز	Bake house = bakery	نانەواخانە.
مخباط	Washing beater	کوتك، کوتکی جل شتن، تێلا گەلا کوتك
مخبط = معجن	Kneader	تیرۆك.
مخبل = مجنون = مخبول	Demented	شێت، وێت.
مختلف	Different	جیا، جودا، جیاواز.
مختوم	Stamped = sealed	مۆرکراو، سەرمۆر، سەرداخراو، قەپات.
مختبر	Laboratory	لابور، تاقیگە، ئەزمونگە.
مختلس	Defalcator	دز.
مختبر فضائي	Space laboratory = skylab	لابوری بۆشایی، تاقیگەی ئاسمانی.
مخترع = مبدع	Inventor	داهێنەر، کەسێك شتی تازە دابهێنێت.
مختون = مختتن	Circumcized	خەتەنەکراو.
مخنوق = مختوق، مختنق	Aspyxiated = strangulated = suffocated = strangled = stifled = smothered Anisotropic ered	خنکاو = خنکێنراو.
مختصر	Constricted = Abbreviate	کورت کراوە.
مختل التوازن	Defective	لاسەنگ، لارە سەنگ.
مختلف	Hetero = Different = Anisofrapic	جیاواز، جوێ.
مختلف المنشا	Xenogenous	بنەڕەت، جیاواز.
مختلف الخواص	Allotropic	ڕەوشت جیاواز.
مختفي الخصيتين	Testicond	بێ گون.
مختار	Chosen = selected	هەڵ بژێراو، پەسەند، پەسند.

مختال	Conceited = over bearing	لە خۆبای بوو.
مختار القرية = شيخ القرية	Chief of avillage	کوێخا، سەرۆکی دێ.
مخثر = مجلط	Coagulant	مەیینەر، ئەو مادەیەی کە دەبێتە هۆی خێرا پێ کردنی مەیینی خوێن.
مخثاة = مزبلة	Midden pit	زبڵخانە، سەرە نوێلك.
مخدع	Room = chamber	ژوور، ژووری نووستن.
مخدة = وسادة	Pillow = Cushion	سەرین، پشتی، بالیف، متەکا، باڵینە.
مخدة الدبابيس = مدبة	Pin- Cushion	قوتووی دەرزی سەرخڕ.
مخدد = محزز	Sulcated	درزدار.
مخدر (دواء) = مخدرات	Narcotics = anaes thetic = stupefacient = stupefactive	بێ هۆش کەر، سڕکەر، بەنج، بێ هۆش داڕو، هەر مادەیەك هەست بە ئێشو ئازارو بەرکەوتن لە لەشدا کەم بکاتەوە، وەکوو بەنگو تلیاكو ئێثرو کلۆرۆفۆرم.
مخدر = طبيب مخدر	Anesthetic = Anesthetiser	پزیشکی بێ هۆش کەر.
مخدر عام	Anesthetic universal	بێ هۆش کەری گشتی.
مخدر موضعي	Anesthetic local	بێ هۆش کەری ناوچەی.
مخدر منوم	Sop:ent somnific	بێ هۆش کەری خەوێنەر.
مخدش	Scratcher	روو شێنەر.
مخدش	Streak	(١) شوێنی رووشان، رووشکە، رەنگی رووی کانزا،(میتال) ئەگەر بە شتێکی زبر بڕوشێنرێت. (٢) تۆزی یان خاکەی مەعدەن کە لە ئەنجامی روشاندنییەوە بە مادەیەکی رەقی وەکوو پارچە فەخفوورییەك پەیدا بوو بێت.
مخدش	Scratched	رووشاو.
مخدش = قط = هر = بس = سنور = سنار = خيدع = حيطل = هرس = دمة = ابو غروان	Cat	پشیلە، کتك، گوربە.
مخدوع	Deceivea = deluded	فێڵ لێ کراو.
مخدوم = اجر	Employer = master	سەرکار، خاوەن ئیش.
مخذفة = خذروف	Humming-top	مزراح.
مخذعة = مفرمة	Chaff cutter = chopping Knife	ئامرازی جنین.
مخرب = مهدم	Ruined	وێرانە، تێکدراو، کاول کراو.
مخرب	Destruetive Destructive	تێکدەر، تێکدراو، کاول کراو کاول کەر.
مخرز الجلد = اشفي	Awl	سووژن، تەبەنە، بژوێن، درەوش، دریشە، شووژن.
مخروط	Cone = Conus	قووچ، قووچەك، قووتەك، تەنێکی ئەندازەییە لە مزراح دەچێت.
مخروط ناقص	Frustum of Cone	قووچەکی کەل، قووچەکی ناتەواو، قووچەکی بڕاو.
مخروط قائم	Right Cone	قووچەکی راست.
مخروط الظل	Cone of umbra	قووچەکی سێبەر.
مخروط مركب	Composite Cone	قووچەکی ئاوێتە، رەحەتییەکی گرکانییە لە چینی یەك لەدوای یەك لە لافاو خۆڵەمێشو گرکانی پێك هاتووە، بۆ نموونە چیای (رێنیر) لە وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکا.

مخروط بركاني	Volcanic cone = shield volcano	قووچەکی گڕکانی ، بەرزاییەکە لە قووچەك دەچێت لە دەورو پشتی گڕکاندا بریتییە لەنیشتەنی (ترسبات) خۆڵەمێش لاڤا یان هەردووکیان.
مخروطي شرياني	Conus-arterious = arteriosus Cone	ژووری پێشەوەی دڵ لە گیاندارە بڕبڕەدارە نزمەکاندا.
مخروطيات	Coniferae	قووچەکییەکان، کۆمەڵە رووەکێکی تۆو رووتن بەرەکانیان وەکووقووچەکن گەڵاکانیان دەرزیلەیین وەکوو کاژ.
مخروطي	Conical = Conic = Conoidal = conoid	قووچەکی ،قووچکەیی.
مخروط الريح	Wind cone	قووچەکی با، ئامرازێکە ڕێ رەوی با پیشان دەدات.
مخرج	Exit = out let	شوێنی چوونە دەرەوە، دەربازگە، دەرەتان، شوێنی هاتنە دەرەوە.
مخرج = دبر ، است	Anus	قنگ، کۆم، کونی پیسایی.
مخرج سينمائي	Cinema producer, director	دەرهێنەری سینەمایی.
مخرج = مقام	Denominator	ژێرە، ژێرەی کەرت.
مخرج زفيري = مجرى زفيري	Exhalant	دەربازگەی هەوای پیس.
مخرم = مثقب	Perforated	کونکون، کونکراو.
مخرش	Scratcher	رووشێنەر.
مخرطة	Lathe = Chopping Knife = Turning lathe	مەکینەی خەراتی، تۆڕنە، خەرت، ئامرازی خەراتی، ئامرازی کون کردن.
مخرطة اسطوانية	Cylindrical lathe	ئامرازی خەراتی لوولەیی. بۆ خڕکردنی لوولەو پێچکە.
مخراة = مرحاض	Latrine = water closet	ئاوە دەسخانە، ئاپخانە.
مخرف = خرف	Dotard = Imbecile	خلەفاو، خەرەفاو.
مخزن = مستودع	Resevoir = store = shop = warehouse	کۆگا، عەمار، گەنجینە.
مخزن التبريد	Refrigerating cabinet	عەماری (کۆگای) ساردکردنەوە.
مخزن الحبوب = شونة	Grainary = garner	سایلۆ، ئەنباری دەغڵودان، عەماری خەلە.
مخزن الماء	Reservoir = water tank	تانکی، عەماری ئاو.
مخزن البيع بالمفرد	Retail store	کۆگای بەتاك فرۆشتن.
مخزن البيع بالجملة	Whole sale store	کۆگای بەکۆ فرۆشتن.
مخزن أدوية	Pharmaco polium	کۆگای دەرمان.
مخزني، طبي	Officinal	هەر رووەکێك لە دروست کردنی دەرماندا بەکاربێت.
مخزن التبن	Straw store	کایەن، کادان.
مخزنجي = امين المخزن = مأمور مخزن		پارێزەری کۆگا، فەرمانبەری کۆگا.
مخشلة	Sieve = sifter	ئامرازێکە بۆ جیاکردنەوەی بەرو تۆ و تەنی تر لە یەکتری بە پێی قەوارەکانیان.
مخشلات = مصوغات = حلي	Jewelry	خشڵ، زیوو وزەڕ، تەلا.
مخشوشب، خشبي	Woody	تەختەیی رەق.
مخصف = مخرز الأسكافي	Cobbler awl	سووژنی پینەچی.
مخصرة	Wand	داردەستێکی بچووك.

مخصرة = دقيقة الخصر = ذات الخصر النحيل	Wasp-waisted	ناوقەد باریك.
مخصي = خصي	Castrated = Eunuch = gelded	خەساك، خەساو، خەسێنراو، ئێختە ، فەرخەس.
مخصص = خصوصي	Special = particular	تەرخانكراو، دانراو، تایبەتی.
مخصب	Fertilized	پیتێنراو.
مخصبات	Fertilisers	پیت دەرەكان، پیتێنەرەكان، ئەو مادە كیمیاییانەی كە دەكرێنە زەوییەوە بۆ بە پیت كردنی وەكوو نیتراتی شیلی و سوپەر فۆسفات و كلۆریدی پۆتاسیۆم.
مخصاب = مخب	Fat = Rich	زەوی بە پیت و بەرەكەت.
مخض	Churning	ژەنین وەكوو ژەنینی ماستاو بۆ جیاكردنەوەی كەرە.
محضل = مرطاب	Psychro meter	شێ پێو، ئامرازی پێوانی بڕی شێ لە هەوادا.
مخضرة	Turf = meadow = sward	سەوزەڵانی.
مخضب	Pigmented	بۆیە كراو.
مخضرات = خضار	Vegetables	سەوزە، سەوزەوات، سەوزی.
مخضة	Churn	شلەقێنەر، ژەنەر، مەشكە.
مخطط	Striped = lineate = striatum	هێڵ دار، میل میل خەت خەت، میلدار.
مخطط	Sphygmo graph	وێنەگری پرتەی دڵ.
خطط القلب الكهربائي الأشعاعي	Radioeletro, Cardiograph	وێنەگری كارەبایی تیشكی لێدانی دڵ.
مخطط القلب = راسمة القلب	Cardiograph	كاردیۆگراف، ئامرازێكە بۆ وێنەگرتنی لێدانی دڵ.
مخطط هرتز سبرنك رسل	Hertz sprung Russel diagram	هێڵكاری هێرتز سپرەنگ رەسل.
مخطط بياني = خط بياني = مخطاط	Graph	هێڵی روونكردنەوە.
مخطط القلب الكهربائي	Electro Cardiogram	نەخشەكێشی كارەبایی دڵ.
مخطط الدماغ الكهربائي	Electro encephalo = gram	نەخشەكێشی كارەبایی مێشك
مخطط سمعي	Acousti gram	هێڵكاریی بیستن.
مخطط	Chart	رەنگ رێژ، نەخشەكێش.
مخطوطة	Manuscript	دەست نووس.
مخطوطة قديمة	Inscription	دەست نووسی كۆن.
مخطاط	Megameter	ئامرازێكە بۆ دەست نیشان كردنی هێڵەكانی درێژی (خطوط الطول) لە كەشتییەوانیدا بەكاردێت.
مخطاف	Lobipes	باڵندەیەكی ئاوییە لە كۆمەڵەی مریشك لە قاقلی بازان دەچێت پشتی قاوەیی پنكە پنكە سكی سپییە سەری رەشە.
مخطم = افك	Mandible = Jaw	شەویلگەی باڵندە.
مخطوبة = حطيبة	Betrothed	دەزگیران، خواز بێنی كراو.
مخطاف = كلاب	Hook	قولاپ.
مخطمة	Nose band	لووت بەست، لمۆز بەست، بەشێكە لە لغاو بەسەر لمۆزی وولاخەكەدا تێپەڕ دەبێت.

مخفف	Dilute	روون، روون کراوە، سووك کراوە ، تراو، ترنگ، مادەیەك، لە ئاودا روون کرابێتەوە.
مخفف	Diluent	روون کەرەوە، وەکوو رۆنی تەربەنتین کە بۆیە روون دەکاتەوە.
مخفف التوتر	Relaxant	گرژیی کەم کەرەوە.
مخفف العطش	Antidiplicum	تینوێتی کەم کەرەوە.
مخفاف	Tachometer	تاکو مەتر، پێوەری خێرایی خوێن.
مخفقة = خفاقة البيض = خلاطة	Whisk	شلەقێنەر، ئامرازی شلەقاندن (بۆ ماستو هێلکە).
مخفر الشرطة	Police station	مەلبەندی پۆلیس، یان پیاوانی ئاسایش.
مخلفون = محلفون	Argus	کۆمەلە ئەستێرەیەکە.
مخلط الجنس	Gynandro morph	رەگەز تێکەلاو هەر مرۆڤێکی نائاسایی رەوشتی نێرومێ هەردووکیان لە ئەندامەکانی لەشیدا هەبن.
مخل = عتلة	Lever	نوێل.
مخل	To breach	شێوێنەر، گێرە شێوێن.
مخلة = كيس = حقيبة	Bag	جانتا، تورەکە.
مخلة الدواب = مخلاة = كنيس	Nosebag = Feed-bag	عەلیجە، تورەکەی کاو جۆ کە دەکرێتە ملی ئاژەلەوە، جوار، جوهەر.
مخلوق	Creature	رسکاو، زیندەوەر،گیانلەبەر، ئافەریدە.
مخلب = ملقط = برثن	Onux = Talon = Chela = Claw = paw	چرنووك، نینۆك، رنۆك، چنگ.
مخلب	Root	رەگ یان، پارچە قەد یان پلی هەندێك رووەك کە لە نینۆك بچێت.
مخلب سام	Dragon root	چرنووکی ژەهردار.
مخلب التنين	Dragon root	چرنووکی ئەژدیها، رەگی ئاژدیها گیایەکی مشەخۆرە گولەکەی بە شێوەی مێشووە.
مخلب العقاب = اسطر اغالوس = عنزروت	Astragalus	کەتیرە، گیاو دەوەنێکی دەشتەکیو کشتوکالیە هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی یان پیشەسازی یان رازاندنەوە بەکاردێت گولەکەی سپی یان زەرد یان بنەوشەیی یان سورە.
مخلبيات	Onycophoran	چرنووکدارەکان، وەکوو کرمی پێریپاتەس.
مخلل	Pickled	خواردەمەنی یەك بە سرکە یان خوێ پەستێنرابێت.
مخللات = طرشي	Pickles	ترشیات.
مخلخل	Rarefied	ئەو بارەی کە تیایدا پەستانی گازێك کەمتر بێت لە پەستانی کەش.
مخلوط = مختلط = ممزوج	Mixture	تێکەلاو، تێکەلاوی دوو مادە یان زیاتر بە مەرجێك هەر یەکێکیان سیفەتی خۆی پاراستبێتو کارلێکی کیمیایی لە نێوانیاندا رووی نەدابێت، وەکوو تێکەلاویی نایترۆجینو ئۆکسجین لە هەوادا.
مخلوط التجميد	Freezing mixture	تێکەلەی بەستن ، تێکەلاوە لە چەند مادەیەك بۆ ساردکردنەوەو بەستنی مادەی تر بەکاردێت.
مخلوع مخلع	Dislocated	لابراو، دەرکراو، لە جێ چوو.
مخلفات = مخلف = متروك	Leftover	پاشماوە، بەرماوە.
مخلوفة = رحل البعير	Camel saddle	زینی ووشتر، کورتانی ووشتر.
مخلية الهواء = مفرغة هوائية	Air pump	باکەش،باکێش، بادرەکێش، ئامرازی بادرەکێشان.

مخلدة = دم العاشق = عاشق ومعشوق	Globe amaranth	خوێنی دڵدار، ئاشقەو ماشقە، گیایەکە لە کۆمەڵەی قەیفە گوڵەکەی گەورەیە بە رەنگی پرتەقاڵی یان بنەوشەیی یان پەمبەیی.
مخلص	Chequer tree = wildservise- tree	درەختێکی کێویلەیە بەرەکەی سووری مەیلەو پرتەقاڵی‌یە.
مخمل = قطيفة	Velvet	مەخمەل، قەیفە، جۆرە قوماشێکە.
مخمس	Pentagon	پێنج گۆشە، پێنج لا.
مخمر	Fermentum	ترشاو، ترشێنراو، هەڵهاتوو.
مخمسة الأفواه	Penta stoma	پێنج دەم.
مخمة = مكنسة	Broom = beson	گەسك.
مخمور = سكران	Drunkard = Tippler	کەیل، مەست، سەرخۆش، خومار.
مخملية قرنفل الهند	Marigold	مێخەکی هیندی، مەخمەل، گیایەکە گوڵەکەی زەرد یان پرتەقاڵی‌یە لە کاتی پرواندندا بۆنێکی ناخۆشی لێ دێت.
مخمار = مكحال	Alcoholmeter	پێوەری ئەلکهول، ئامرازێکە بۆ پێوانی پلەی ئەلکهول.
مخنث = مخناث	Inter sex = Gynander = milksop = sodomist = effeminate	ژنانی، قزە، کوڕێك لاسایی ژنان بکاتەوە لە هەڵسوکەوتدا یان رەوشتی ژنانی هەڵگرتبێت.
مخنجي = مؤلف التبغ	Tobacco blender	تێکەڵ کەری تووتن، ئەو کەسەی کە چەند جۆرێك لە تووتن تێکەڵ دەکات بۆ دروست کردنی جگەرە.
مخيشوكي	Cere brospinal	هەر شتێك پەیوەندی بە مەژیو مەغزی درکاوییەوە هەبێت.
مخي = دماغي	Cerebral = cerebro	مێشکۆلەیی،هەرشتێك پەیوەندی بە مێشکۆلەوە هەبێت.
مخيخ	Little brain = Cerebellum Parence phalis	مێشکۆڵە،دواوەی مێشك، جووڵەی ماسولکەکان رێك دەخات.
مخيخي	Cerebellous = Cere bellar	پێشگرێکە بە مانای مەژیی، هەرشتێك پەیوەندی بە مەژیی یەوە هەبێت.
مخيط	Sack-needle	سووژن، شووژن، تەبەنە، بژوژن.
مخيط = مخيطة = شجرة الدبق = أطباء الكلبة = بنبر = سبستان = بمبر = مقساس	Sebesten Tree = Brid lime	سەبستان(بە فارسی) = گوانە سەگ، بنبەر، دەمووکانە، داری دەمووکانە، جۆرە رووەکێکە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
مخيوط = مخيط	Sewn	دوراو.
مخيف	Monsterous	ترسناك، ترسێنەر، سامدار، سامناك، بەسام.
مخيلة = قوة التخيل	Imaginatoin	بیرەوەری، بیرگە، هێزی خەیاڵ.
مخيال = فانوس سحري	Epidiascope	ئەپیدیسکۆپ، چرای تەلیسمی.
مخيم	Camp = encampment	چادرگە، خێوەتگا، هۆبە، چڵەبەنان، رەشماڵ، دەوار، تاوڵ.
مخير = موهير	Mohair	مۆهێر، تەفتك، جۆرە قوماشێکە لە تووکی بزنە مەرزی تورکیا دروست دەکرێت.
مخير = مذيق	Milk and water	شیرێك کە ئاوی تێکەڵ کرابێت.
مخيض = مخيض اللبن	Butter milk = whey	(١) دۆ، (٢) شیر دوای جیاکردنەوەی کەرە یان قەیماغەکەی.
مخيض مكثف	Butter milk sour	سوێرمکە. جۆرە خواردەمەنی‌یەکە.
مد = مكيال	Half bushel = Drymeasure	پێوانەی ووشك.
مد	Extension = spreading	کشان، درێژکردنەوە، فراوان، بڵاوبوونەوە.

مد الماء	Tide = hightide	هەستانی ئـاو، کشـانی ئـاو، بەرزبوونـەوەی ئـاو، خـێزاو، رووداوێکـی زەریـایی و دەریـایی و خولیـە یـەك لـە دوای یـەك پـەیوەندی بـەهێزی راکێشانی خۆرو مانگەوە هەیە.
مد وجزر	Tides = ebband flow	بەرزبوونەوەو نزم بوونەوەی ئاوی دەریا.
مداد	Ink	مەرەکەب.
مداد = سطاح	Reptant = Trailing = Running	رووەکی خشۆك، قەدی خشۆك.
مدا للريح	Lee ward	باپشتیان، ئەو شوێنەی کە پشتی لە بایەو بارانی کەمە.
مدار = حجاج	Orbit	کالانەی چاو.
مدار = فلك	Orbit = Tropic	سوڕگە، کەمەرە ، خولگە، وەکوو هێڵی رۆیشتنی تەنێکی ئاسمانی بە دەوری تەنێکی تردا، یان سوڕگەی ئەستێرەی گەڕۆك بە دەوری خۆردا یان سوڕگەی ئەلەکترۆن بە دەوری ناوکی ئەتۆمدا.
مداري	Orbital	سوڕگەی، خولگەیی.
مدار السرطان = متقلب صيفي	Tropic of Cancer	سوڕگەی قرژال ، خولگەی قرژاڵ، کەمەرەی قرژاڵ، ئەو بازنەیەیە کە دەوری بەشی سەرووی خڕۆکی زەوی داوەو کەوتۆتە پلەی ٥و٢٣ لە سەرووی هێڵی یەکسانییەوە (خط الأستواء).
مدار الجدي = منقلب شتوي	Tropic of Capricorn	دەغدەغان، سووڕگەی کارژۆلە، ئەو بازنەیەیە کە دەوری بەشی خوارووی خڕۆکی زەوی داوەو کەوتۆتە پلەی ٥و٢٣ لە خوارووی هێڵی ئیستیواوە
مدان = مذنب	Culpable = faulty = blamable	خەتابار، تاوانبار.
مدان	Chinese basil = plectran thus	ریحانە کێویلە، ریحانەی چین، دەوەنێکی بۆن خۆشی کێویلەیە لقەکانی تووکنە قەراغی گەڵاکەی دداندارە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی شینی بۆن خۆشە
مدان		ئاوی سوێر، ئاوی دەریا.
مداولة = تبادل الأراء	Deliberation	راوێژکردن، گۆڕینەوەی بیرو را، گفتوگۆکردن.
مداواة = معالجة	Treatment = therapy = medication	چارەکردن، چارەکردنی نەخۆش.
مداواة بالدم	Hemat Therapy	چارەکردن بە خوێن.
مداواة بالراديوم	Emano Therapy	چارەکردن بە رادیۆم.
مداواة الشيوخ	Geranto therapy	چارەکردنی پیرەکان.
مداواة بالحرارة	Thermo Therapy	چارەکردن بە گەرمی.
مداواة بالبخار	Atmo therapy	چارەکردن بە هەڵم.
مداواة اهتزازية	Seimo Therapy	چارەکردن بە لەراندنەوە.
مداواة بالأطعمة	Broma Therapy = broma to Therapy	چارەکردن بە خواردەمەنی.
مداواة الأعصاب	Neuriatry	چارەکردنی دەمارەکان.
مداواة بالموسيقى	Musico Therapy	چارەکردن بە مۆسیقا.
مداواة بالأوكسجين	Oxygeno Therapy	چارەکردن بە ئۆکسجین.
مداواة بالقلويات	Alkali Therapy	چارەکردن، بە مادەی قلیەیی.
مداواة بالمواد الكيميائية	Chimo Therapy	چارەکردن بە مادەی کیمیایی.
مداواة بالكهرباء	Electro Therapy	چارەکردن بە کارەبا.

مداواة بالهواء	Aero Therapy	چارەکردن بە هەوا.
مداواة بالصدمة الكهربائية	Electric shock Therapy	چارەکردن بە راتەکاندنی کارەبایی.
مداس = حذاء	Boot = shoe = foot gear = half boots = slippers	سۆل، کەوش، نەعل، پێلاو.
مداس = مدوس = موطؤ بالقدم	Trodden	پێ لێنراو، پێشێل.
مداد	Runner = stolon	هەر رەگێك یان قەدێك بەسەر زەویدا بخشێت وەکوو قەدی شلیك.
مداهن	Adulator = Cycophant	زمان لووس، ماستاوکەر.
مداهنة	Adulation	ماستاوکردن، زمان لووسی.
مداليون = رصيعة	Medallion	مەدالیای گەورە.
مدالية = نوط	Medal	نیشان ، مەدالیا.
مداهين = زهرة الشمس	Sunrose = Common rockrose	گوڵەخۆر، گیایەکی کێویلەیە لە شوێنی بەردەلانی دا دەڕوێت گوڵی زەرد یان سپی یان پەمبەیی یان سوور دەگرێت.
مدام = حمر = نبيذ	Wine	شەراب.
مدامة = علم الخمور	Oenology	زانیاری شەراب، شەراب زانی.
مدبغة	Tannery	دەباخانە، بۆنگ خانە.
مدبوغ	Tanned	خۆشەکراو، دەباغ کراو، بۆنگ کراو.
مدبة = مخدة الدبابيس	Pin-cushion	دەبووس دان، پاکەتی دەرزی دەبووس.
مدبر = مرتب	Arranger, arrangement	بە ڕاوتەکبیر، تەگبیرکەر، ئامادەکەر، ڕێکخەر.
مدبرة البيت = ربة = سيدة	Mistress	کابان، کەی بانوو.
مدبب	Pointed = Acuminate	تیژ، نوك تیژ، نوك دار.
مدبب المنقار	Oxyrhine	دەنوك تیژ.
مدبج = مزين		ڕازاوە، دیکۆرکراو.
مدة	Time = period	ماوەی، وەخت، کات.
مدة الأستجابة	Reaction Time	مادەی کاردانەوە.
مدة الحمل = محبل	Gestation	ماوەی سك پڕی ، ئەو ماوەیەی کە تێپەر دەبێت لە نێوانی پیتێن و منداڵ بووندا بۆ نموونە لە ئافرەتدا (٢٧٠) ڕۆژ لە مانگادا (٢٨٠) ڕۆژە.
مدة النسيج = سداة	Warp	تان، تانی، ئەو، دەزووانەی کە بە باری درێژییدا لە مەکینەی جۆلاییدا هەن.
مدة الحضانة	Incubation period	ماوەی بەخێوکردن، ماوەی زاوزێ کردن، ماوەی کڕکەوتن، ماوەی چوونە ژوورەوەی میکرۆب بۆ ناو لەش و دەرکەوتنی نیشانەی نەخۆشی‌یەکە.
مدة = قيح	Discharge = Matter = pus	کێم، کێم و جەراحەت.
مدجج بالسلاح	Fully armed	پڕچەك، کەسێك خۆی پڕچەك کردبێت.
مدج = مشق	Notacanthe	ماسی‌یەکی دەریایی‌یە لەشەکەی لاکێشەیی‌یە لەمۆزی کوڵە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو خۆڵەمێشی‌یە.
مدجة	Hen house = Hen roost	کولانە، کولانەی مریشك.
مدجنة = مدجن	Rearing farm	ئەو شوێنەی کە بۆ پەروەردەکردنی پەلەوەر تەرخان کراوە.
مدحلة = مدحاة	Stone roller	باگردێن، بانگردێن.
مدخن = داخن	Smoky	دوکەڵدار، بۆ دوکەڵ، بۆکز.

مدخن التبغ	Smoker	جگەرەکێش، جگەرەخۆر.
مدخنة	Chimney = Fireplace	دوکەڵ کێش.
مدخنة القاطرة	Funnel	دوکەڵ کێش شەمەندەفەر.
مدخنة مصباح		بلوری چرا.
مدخل = فوهة	Introitus	دەرگا.
مدخل = مجاز	Inlet = Aditus = Vestib ule = entry	دەرگا، شوێنی چوونەژوورەوەی ناو خانوو.
مدخر = ذخيرة	Provision	زەخیرە، شتومەکی هەڵگیراو.
مدخر طبي	Drugstore	دەرمانگە.
مدخر		پاشەکەوت کەر.
مدخر		پاشەکەوت کراو.
مدخر	Store = provision	عەمار، گەنجینە.
مدخرة كهربائية، مركم	Starage battery	پاشەکەوت کەری کارەبایی، کۆکەرەوەی کارەبایی جۆرێکە لە پاتری.
مدرة = تلعة، كتلة من الطين	Glebe = sod = clod	کەرسک، تۆپەڵەگڵ.
مدر	Agogue	پاشگرێکە بە مانای (دەردەر) وەکوو لە شیردەر دەردا.
مدر للدمع = مدمع	Lacrya gogue	فرمێسک رژێن.
مدر للطمث	Emmenagogue	دەرمانی خێراپێکەری بێ نوێژیی.
مدر للعرق	Diaphoretic	دەرمانی خێراپێکەری ئارەق کردنەوە.
مدر للبن	Galactagogue = lactagogue	شیردەر دەر، دەرمانی شیرپێدەر.
مدر للعاب	Salivate	لیک دەردەر، دەرمانی لیک پێدەر.
مدر للبول	Diuretic	میز پێکەر، دەرمانی میز پێ کردن.
مدر = طين علك	Mould = Mud = slime = loam	قوڕ، لیتە.
مدرج	Track = process = graduated	پاچێنە، پلیکانە، پلەک، تەلان.
مدرج الطائرات = ممر للطائرات	Run way = airstrip	ڕاڕەوی فڕۆکە، شوێنی نیشتنەوەی فڕۆکە واتە ئەو شوێنەی کە بۆ هەستان و نیشتنەوەی فڕۆکە تەرخان کراوە لە فڕۆکەخانەدا.
مدرج سلسيوس لدرجة الحرارة	Celsius temperature	پلەکی (تەرازووی) سیلسیوس بۆ پلەی گەرمی ، پلەکێکی سەدی ترە بۆ پلەی گەرمی.
مدرج فاهرنهايت لدرجة الحرارة	Fahrenheit temperature scale	پلەکی (تەرازووی) فاهرنهایت بۆ پلەی گەرمی لێرەدا پلەی کوڵاندنی ئاو (٢١٢ ° و پلەی بەستنی ٣٢ وە لە سەروو سفرەوە.
مدرج مئوي لدرجات الحرارة	Centigrade temperature scale	پلەکی (تەرازووی) سەدیی بۆ پلەی گەرمی.
مدرج الأس الهيدروجيني	Ph. Scale ph. Scale	پلەکی (تەرازووی) توانی هایدرۆجینی پلەکێکی ژمارەیەییە لە سفرەوە بۆ (١٤) بۆ دەربڕینی ترشێتی یان قلیەیەتی ڕێژەیی گیراوەکان بەکاردێت، بۆ نموونە ئەو گیراوەیەی کە توانی هایدرۆجینی یەکەی (٥) بێت، ئەوا ترشێتییەکەی (١٠) ئەوەندەی ترشێتی ئەو گیراوەیە یە کە توانی هایدرۆجینی یەکەی (٦)بێت.

مدرج كلفن لدرجات الحرارة	Kelvin temperature scale	پلەکی (تەرازووی) کیلڤن بۆ پلەی گەرمی(پەتی) =لێرەدا پلەی کوڵانی ئاو (٢٧٣") ك)، پلەی سفر- ١و٢٧٣" سەدییە.
مدرج بوفور للرياح = مقياس بوفورت	Beaufort wind scale	پلەکی یان تەرازووی بوفور، تەرازوویەکە بۆ پێوانی خێرایی با وە لە هەموو جیهاندا بەکار دەهێنرێت.
مدرج بومية = مقياس بومية	Baume scale	پلەکی (تەرازووی) بۆمیە، یەکێکە لە دوو تەرازووی هایدرومەتری بۆ پێوانی خەستی شلە یەکێکیان بۆ شلەی قورستر لە ئاو ئەوی تریان بۆ هی سوکـــتر لەئاو.
مدرج فرنيية	Vernier Scale	پلەکی (تەرازووی) ڤێرنییە، پلەکێکە بۆ خوێندنەوەی باروٚمەتر بەکاردێت.
مدرم	Manicurist	مەکینەی نینۆك.
مدرعة = سيارة مدرعة	Armored Car	ئۆتۆمبێلی زرێ دار، زرێ پۆش، ئۆتۆمێلی جەنگی.
مدرعة	Armored Cruisev	کەشتی زرێدار،کەشتی جەنگی.
مدرع تاتو	Armadillo	زرێ دار. زرێ پۆش، قەڵغان دار، گیاندارێکی شیردەرە سەرو لەشی بـ قەڵغانێکی (زرێیەکی) ئێسکی داپۆسراوە. لە پلیتی بچووك پێکهاتورد دەتوانێت لەکاتی مەترسیدا خۆی گلۆڵە بکاتو خۆی تیادا بشارێتەوە لە ئەمریکای ناوەڕاستو باشوورییدا دەژی.
مدرع عملاق	Giant armadillo	زرێداری مەزن. قەڵغان داری مەزن، جۆرێکی گەورەیە لە گیانداری زرێـ
مدرونة	Madrona = madrone = madrono	(مادرۆنا) رووەکێکی هەمیشە سەوزە.
مدرب	Trainer	راهێنەر، فێرکەر.
مدرب	Trained	راهێنراو.
مدرك = عاقل	Intelligent = rational	ژیر زیرەك.
مدرار = منهمر	Gushing = to rrential	شەستە باران ، لێزمە ، لەنگیز.
مدري = مدراة = مدرة = مذري	Comb pitch forK	شەن، شانە، شانەی سەرداهێنان.
مدرس	Teacher = pedagogue	مامۆستا، مامۆستای قوتابخانەی ناوەندیو ئامادەیی.
مدرسة	School	قوتابخانە ، خوێندنگە.
مدرسة ابتدائية	Primary school	قوتابخانەی سەرەتایی.
مدرسة متوسطة	Intermedi school	قوتابخانەی ناوەندی.
مدرسة ثانوية = مدرسة اعدادية	Secondary school preparatory school	قوتابخانەی ئامادەیی.
مدرسة المعلمين = دار المعلمين	Teachers training college	خوێندنگەی مامۆستایان.
مدرسة حربية	Military School	قوتابخانەی سەربازیی.
مدرسة فروسية	Manege	قوتابخانەوی سوار چاکی.
مدرسي	Scholastic	قوتابخانەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە قوتابخانەوە هەبێت.
مدرس = دراسة	Thrashing machine	ئامرازی گێرەکردن.
مدراس	Madras	مەدراس، قوماشێکە لە لۆکە یان ئاوریشم دروست دەکرێت.
مسرة = رفاس	Screw propeller = air screw	پەروانە ، پانکە.
مدساس = مكبس	Plunger	پەستێنەر، ئامرازی پەستاندن.

مدش	Chap. crackopen	قلیشاوی پی. قلیشاوی قاچ
مدع = طالب	Plaintiff= petitioner	داواکار، ئەو کەسەی کە پرسیار یان شکاتی خۆی دەکات
مدعي عمومي = نائب المدعي العام	Publicpros	داواکاری گشتی
مدعي	Plaintiff	داواکار (لە دادگا).
مدعى عليه	Defendant	شکات لێ کراو.
مدعكة	Stump	دەلەمێکە لە کاغەز یان پێستە بۆ سڕینو چوون یەک کردنی نوێە لە کێسی وێنە کردندا.
مدفع	Gun = Cannon	تۆپ. ئامرازێکی جەنگە.
مدفعية الميدان = مدفعية	Artillery = ordnance	تۆپخانە، بەتەرییە، کۆمەڵێك تۆپ لە مەیانێکی تایبەتی دانراون بۆ مەبەستی جەنگ.
مدفعي	Cunner = artillery man	تۆپچی، ئەو کەسەی کە لەسەر تۆپ کار دەکات.
مدفع رشاش	Machine gun	تۆپی بۆمبا هاوێژ، تۆپی شەست بۆمبا، تۆپی بۆمبا پرژێن، تۆپی شەست تیر
مدفع هاون	Mortar(gun)	تۆپی هاوەن، جۆرە تۆپێکە بۆمباکەی لە پشت کۆسپەوە بە شێوەیەکی کەوانەیی دەتەقێنێت.
مدفع ضد الطائرات	Antiaircraft gun	تۆپی فڕۆکەشکێن، تۆپی دژی فڕۆکە.
مدفع ذري	Atomic gun	تۆپی ئەتۆمی، جۆرە تۆپێکە بە هۆی کارەباوە بۆمبای ئەتۆمی دەتەقێنێ
مدفع الكترونات	Electron gun	تۆپی ئەلیکترۆن ، ئەو بەشە گەرمکراوە یان ککاثودە کە چەپکە ئەلیکترۆنی لێ دێتە دەرەوە ئەو دەزگایە کە چەپکە ئەلیکترۆن پەیدا دەکات و بەشێکی سەرەکی‌یە لە بۆری و وێنەی دەزگای وەرگردا پێشوازیکاردا.
مدفن = مقبرة = جبانة	Cemetery = burial ground	گۆڕ.
مدفن العظماء	Pan Theon	گۆڕی پیاوە مەزنەکان.
مدفون	Buried	نێژراو.
مدفاة	Stove = heating stove, kerosen-heater	سۆپا، زۆپا.
مدفنة = مطمرة	Burier	ئامرازی داپۆشین، ئامرازی خستنە ژێر چاڵ.
مدقلة	Legend	لێکدانەوەی ئەو پیت و نیشانەو وێنانەو رەنگانەی کە لە نەخشەیەکدا هەن.
مدقة = يد الهاون	Hammer = pestle	دەسك وەکوو دەسکی دەسکەوان، کوتك.
مدقةالجرس	Clapper	دەسکی زەنگ.
مدق الحلاج	Mallet of teasing	مشتە.
مدقة الزهرة = متأبر	Pistil	کوتك، کۆتك، نێرك، ئەندامی مێینەی گوڵ.
مدقة خشبية = دقماق	Mallet = beetle	میکوت، مال کوت، توخماخ.
مدقة كبيرة		دنگ،دیبەگ، برنجی تیا دەکوترێت.
مدقة الحنطة	Flail	مێکوت، مێکوتی گەنم و ساوەر.
مدقة النسيج		هەپك.
مدقوق = مسحون	Powdered = pounded	کوتراو، ، هاڕراو.
مدقوقة جبية		گەنمە کوتاو، دان قوت.
مدققة = كبة = كبيبة	Paste of mashed meat and pearl wheat	کفتە، کوتلك.

مدقق	Auditor	ووردكار.
مدك البندقية	Ramrod	سمە ، شيش پاكردنەوەی تفنگ.
مدك الأرض = مندالة	Rammer	كوتەكی زەوی ، كوتەكێك، بۆ زەوی كوتانەوە.
مدلهم	Pitchdark = Very black	شەوەزەنگ، تاریك.
مدلولي = متدلي = مسترخص	Hanging down = pendulous	هەڵواسراو، شۆڕ.
مدليون	Locket = Medallion	راجع مداليون.
مدلك	Manipulator = Masseur	پشت شێل، ئەو كەسەی پشتی نەخۆش دەشێلێت.
مدلجة = دلو	Pail = bucket	سەتل، دەبە.
مدلجة اللبن	Milk can	سەتڵی شیر، دەبەی شیر.
مدلهم، اسود	Black	رەش.
مدلج		راجع (قنفذ)
مدمع	Tearduct	بۆری فرمێسك.
مدمر = مدمرة	Destroyer	(١)وێران كەر، رووخێنەر، (٢) كەشتی‌یەكی جەنگی.
مدمج = مدمك = مدموك	Compact	سفت، بەیەكدا چوو.
مدمن	Addicted	خاوەن خوو، ئالوودە.
مدمن خمر	Addicted, drun kard-bibu lous	خووگری مەی. ئالوودەی مەی.
مدمن تدخين	Confirmed (or) Inveteratte smoker	خووگری جگەرەكێشان = ئالوودەی جگەرە كێشان.
مدمن على الأفيون	Opiumeater	تلیاك خۆر، تلیاك كێش، بەنگ كێش، بەنك خۆر.
مدمة	Pake	خاك ژن، پاچەكۆڵە، شەنی باخچە، ئامرازێكە بۆ شیكردنەوەی زەوی‌و رێك خستنی‌و كۆكردنەوەی كژو گیا.
مدماك = عرقة	Course of stones (or) bricks in a wall	چینی دیوار، لە بەرد بێت یان خشت.
مدماك	String = strand	ئەو دەزووەی كە بەناشۆڕی دەكاتەوە بە قەراغی دیواردا بۆ زانینی رێكی‌یەكەی.
مدني = ملكي	Civilian	مەدەنی واتە عەسكەری نەبێت.
مدني	Civilized = civil = urban = citizen	شارستانی ، ژیاری، شاری.
مدنية = تمدن	Civilization	شارستانێتی.
مدنف = ضوي = هزال تدريجي	Marasmic	لاوازیی.
مدنس	To be polluted	گڵاو، پیس، هەرمی.
مدهوك	Tomash	(١) ووردكراو، وەكوو گەنم كە دەكرێت بە برویش. (٢) لە مەیانی جیۆلۆجیدا رەوشتێكە بۆ ئەو نیشتەنیانەی كە بەر كاری كراندنو داخورانو شكانو رامالین دەكەون، دوای دروست بونیان.
مدهان = مزيات	Oleometer	رۆن پێو، چەوری پێو، دەزگایەكە بۆ پێوانی بری چەوری‌و رۆن.

مدوزا = مدوس = ميدوزا = فرج البحر	Medusa, Jelly-fish	میدۆزا، گیاندارێکی لینجی دەریاییە بە شێوەی بازنەییە ڕەنگەکەی زەردی کاڵ یان شینە بە شەو ڕووناکی دەداتەوە هەندێك جار وەکوو شووشە ڕۆشنە لە کاتی مەترسیدا شلەیەکی سوتێنەر دەگرێتە دوژمن لە جۆرەکانی چرای دەریاو سی دەریا (رئە البحر) یە.
مدوي = صانع اوبائع = الالات القاطعة	Cutler	شیرگەر، چەقۆگەر، ئەو کەسەی کە چەقۆ دەفرۆشێت یان دروست دەکات.
مدور مستدير	Round	خڕ، گرد، خڕۆك.
مد وجزر	Tide	هەستان و نیشتنەوەی ئاو، دیاردەیەکی دەریایی خولیە هەرچەندە کە پەیوەندیشی هەیە بە دیاردەی کەشەوە لە ئەنجامی هێزی ڕاکێشانی خۆرو هەیڤەوە.
مدوس = مدواس	Treadle = pedal	پایدەر، ئەو ئامرازەی کە بە پێ دەخولێنرێتەوە وەکوو لە پاسکیلدا.
مدوران	Sanderling	جۆرە باڵندەیەکە.
مدوخ = دائخ	Giddy	گێژ، کاس.
مدواس = ملاعقي = ابو ملعقة	Spoon-bill	دەنوکی کەوچك، باڵندەیەکی لاق درێژە.
مدور	Trochanter	کلاوەی ئەژنۆ.
مدود	Wormy = verminous = helmin Thous	کرمێ، کرمن، کرمۆڵ، کرمەژن.
مدوكة	Ma Madogua	جۆرە ئاسکێکی ئەفریقی قەبارە مام ناوەندی جوانی گەنم ڕەنگە.
مدى بعد	Distance	دووریی.
مدى = مسافة	Extent = scope = expanse = Range	ماوە، بڕ، بڕکردن، مەودا.
مدى الرؤية = مدى النظر = مدى البصر	Range of sight = visibility	ماوەی بینین ، مەودای بینین، چەشم ئەنداز، چاو ئەنداز.
مدى الصوت	Range of ones voice	ماوەی دەنگ، مەودای دەنگ.
مدى السمع	Range of hearing = Range of- audibilty	ماوەی بیستن، مەودای بیستن.
مدير	Director = manager	بەڕێوەبەر.
مديرية	Governor of province, directorate	بەڕێوەبەرێتی.
مدير الدفة = دومانجي = موجه	Steerman	شوفێر، شوفێری کەشتی.
مديور	Maduro	مادورۆ، جگەرەیەکە تامەکەی تیژە.
مدين = مديون	Debtor	قەرزار، قەردار.
مدينة	Town = city = metropolis	شار.وەکوو شاری سلێمانی.
مدية = سكين = مدية	Knife	کێرد، چەقۆیەکی گەورە.
مدية جيب	Pocket knife	چەقۆی گیرفان، قەڵەمبڕ.
مدية غمدية	Sheathed knife	چەقۆی کالان دار، چەقۆی کیفدار.
مدوي	Cutler	چەقۆگەر، ئەوەی چەقۆ دروست دەکات.
مديد = محمودة = سقمونيا = حلبلاب	Bell bind = Glory = Cow bind = deers foot = bind weed = scammony plant	مالوێنچە، گیایەکی خۆهەڵواسەرە شیراوێکی پزیشکی لە قەدەکەی دەردەهێنرێت گوڵەکەی لە زەنگوڵە دەچێت زەردو بۆن خۆشە، زەمقێکی ڕێنسینی لە ڕەگەکەی دەردەهێنرێت.
مديخ = بوليب	Polyp	گیاندارێکی دەریایی بۆشە لە ڕووەك دەچێت مادەیەکی کلسی دەردەدات لە سەری و لە ئاویدا دەژی.

مذاكرة = درس وحفظ	Study	خويندن و لەبەركردن.
مذاب	Solute	تواوە. مادەيەك لە مادەيەكي تردا تواببێتەوە وەكوو خوێ لە ئاودا.
مذاع	White tail porcupine	سيخوڕى كلك سپى
مذاق = طعم	Gustation = Taste = savour = Flavour	تام، چێژ.
مذبذب	Oscillator = wavering	لەراوە، شەكاوە.
مذباب = اكال الذباب	Fly catcher = Muscicapida	مێش گر، مێش خۆرە. جۆرێكە لە چۆلەكە ...
مذبة الذباب = منشة	Fly whisK	مێش كوژ. ئامرازێكە بۆ دەركردن و كوشتنى ...
مذبوح	Slaughter = slainy = Killed	سەربڕاو.
مذبحة = مجزرة	Slaughter, house. butchery	قەسابخانە
مذخر		راجع مدخر
مذخر الاسلحة = مذخر الأدوية	Ammunition	جبەخانە . دەرمانخانە. دەرمانگە
مذر = مائر	Spoiled = damaged	پيسى. وەكوو هێلكەى پيس
مذراة = مذري = مذرة	Fork = pitch fork = winnowing fan	شەن. تەبور. كاريچ. ئامرازێكە بۆ بەباكردنى دەغڵ ودان.
مذرة = رشاشة	Nebulizer	برژێنەر، ئامرازى برژاندن
مذرف خشبي	Wooden drill	سمۆ، مەتكە ، مەتكەب، تەختە ، كونكەر.
مذرق = مجمع	Cloaca	ئەو بۆشاييەى كە رێبازى ميزو رەگەزيى (زاوزێ) تيادايە لە لەشى گيانەوەردا
مذعور	Frightened	ترساو، زارەترەك، تۆقاو.
مذق	Adulteration	گزيى كردن، فێڵ كردن، وەكوو ئەوەى كە مادەى بێ بەها بكرێتە مادەى بەها دارەوە بۆ سوود وەرگرتن، وەكوو ئەو گزيى يانەى كە لە خواردەمەنيدا دەكرێن
مذق = مذيق	Wetting = soaking = diluted = watery	تەركردن، ئاوكردنە شتێكەوە وەكوو تێكەڵ كردنى ماست لەگەڵ ئاو.
مذقرة	Frenching	نەخۆشىيەكە دەدات لە رووەكى توتن گەڵاكەى زەردو چرچ دەكات.
مذكر = ذكر	Masculine = Male	نێر.
مذكور	Mentioned	ناوبراو.
مذكرة = مفكرة	Memorandum = Bill	بيرنامە، بيرخەرەوە ، ياداشت
مذلة	Trave	ئامرازێكە بۆ دابين كردنى گيانەوەرى سەركێش بۆ مەبەستى تيماركردن.
مذنب = نجم ذو ذنب	Comet	كلك دار. هەسارەى (ئەستێرەى) كلكدار. تەنێكە لە برێكى يەكجار زۆر لە گازى بەستوو (غازات متجمدە) لە پارچە سەهۆڵى تێكەڵ بە گڵ و مادەى نەيزەكى پەيدا بووە. تيرەكەى لە نێوان (١٥-٣٠) كيلۆمەتردايە. قەبارەكەى بە پێى دوورو نزيكى لە خۆرەوە دەگۆڕێت. ماوەى سوڕانەوەكەى لە نێوان چەند ساڵێك و سەدەها ساڵ دايە. هەندێك جار وەكوو ئەستێرەيەكى كلكدارى گازى و گڵى (خۆڵى) رووناك و زۆر درێژ دەردەكەوێت چالاكى ئەم كلكدارانە بە تيشكەكانى خۆرو ورديلە بارگە كراوەكان بە كارەباوە وەستاوە كە لە خۆرەوە دەردەپەڕن. بەناو بانگترينى ئەم كلكدارانە، كلكدارى هالييە، كە ماوەى سوڕانەوەكەى لە نێوان ٧٦-٧٥ ساڵدايە، كە لە خۆر نزيك دەبێتەوە ئەوساكە دەردەكەوێت

مذنب مركوس	Markos	کلکداری مارکۆس، له سالّی ۱۹۵۷دا دەرکەوتووە.
مذنب هالي	Halleys Comet	ئەستێرەی کلکداری هالی، لە لایەن زانا (ئەدمۆند هالی) یەوە لە سالّی ۱٦۸۲ دۆزراوەتەوەلە سالّی ۱۷۵۸دا دەرکەوتووە، لە سالّی (۲٤۰) ی پێش زاینیدا تۆمارکراوە تەنها کلکدارێکی کە هەر نزیکەی (۷۷) سالّ جارێك دەردەکەوێت.
مذنب = اثيم	Guilty = Criminal	خەتابار،تاوانبار.
مذناب	Papilio	کلکە، کلك درێژ، پەپولەیەکی کلکداری زیان بەخشە بە رووەك.
مذهب	Golden = gilt = coated with = gold	زەڕ کفت، زەڕکەش.
مذهول	Woundered-astonished	حەپەساو، واق وڕماو.
مذود = معتلف الدواب	Manger	ئاخوڕ، تورەکەی ئالیك.
مذي	Urethral = secretion	(۱) لیمان، ئاوێکی خەستی سپییە. (۲) دەردراوی لووی میز.
مذي المنى	Gonacratia = sperm atorrhea	سپێرمی گیاندار، بە شێوەیەکی گشتی.
مذيع = ناشر	Spreader = promulgator	پەخشەر.
مذيع نشرة الأخبار	News caster	پەخشەری دەنگوباس، بلاّوکەرەوەی دەنگوباس وەکوو لە رادیۆو تەلەفزیۆندا.
مذياع كهربائي = مجهار مكروغون	Microphone	میکرۆفۆن، مایکرۆفۆن، پەخشەر، بلاّوکەرەوە، ئامرازێکە شەپۆلی دەنگ دەگۆڕێت بۆ تەوژمی کارەبایی.
مذياع = راديو	Radio = wrieless less set	رادیۆ.
مذيب	Solvent	توێنەرەوە، ئەو مادەیەی کە مادەیەکی تر لە خۆیدا دەتوێنێتەوە وەکوو ئاو کە خۆی دەتوێنێتەوە.
مذيب الحصاة	Lithagogue	بەرد توێنەرەوە. وەکوو هەندێك دەرمان.
مذيلة	Micelle	(میسیل) تەنۆکەیەکی کارەباوییە لە مادەیەکی نیمچەمڵدا.
مذيلة	Crupper	قایشی ژێر کلکی ئەسپ، بەشێکە لەزینی وولاّغ.
مر	Bitter = Acreb	تالّ، زەقنە، ژەقنە، تەحل.
مر = المر = مرمكة = مر مكاوي	Myrrh = Myrrha tree	مایرە، رووەکێکە لە کۆمەڵەی بەلەسانو بخورد، دەوەنێکی بچووکی درکاوییە جۆرە زەمقێکی رێسینی(راتنجی) نایاب لە قەدەکەی دەردەمێنرێت، توێکلّو تەختەکەی بۆن خۆشە لە دروست کردنی مەلحەمو بۆنی خۆشو بخوردا بەکاردێت.
مرء = امرؤ = امرىء = انسان	Man	مرۆڤ، ئادەمیزاد.
مراة = امراة	Woman	ژن، ئافرەت.
مراة مسنة = عجوز	An old woman	پیرێژن.
مراة مسلسلة	Andromeda = chained lady	ژنی زنجیرکراو، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە، کۆ هەسارەیەکی ئەستێرەییە.
مرادف	Synonym	سینونیم، هاوتا، هاوواتا، ووشەی هاوتا.
مراجعة = اعادة النظر	Revision	پیاچوونەوە، سەیرکردنەوە.
مراقب الحسابات	Comptroller	چاودێری ژمێریاریی.
مراقب	Monitor	چاودێر، نێشك گر.
مراقبة	To watch	چاودێری، نێشك چێتی.
مرارة	Bitterness	تالّی.

مرارة = كيس الصفراء	Gall bladder	ســيكلانۆچكەی زراو، تورەكــەی زراو، تورەكــەی زراف، تــالّی، تــالاّو، تورەكەیەكی بچوكی مەیلەو سەوزە بەژێر جگەرەوە نوساوە شلەی زراوی تیا كۆدەبێتەوە.
مرار = مرير	Zollikoferia, angustifolia	ڕووەكێكە ئەگەر ئاژەڵ گەڵاكەی بخوات لچی گرژ دەبێت.
مرار = مرير = دردرية	Star- Thistle = Caltrops =	كەرتەش، گیایەكی دەشتەكی‌یە قەدەكەی ڕەقە لە زەوی بە یـارو قـەراغ ڕێگەدا دەڕوێت سەلكەكەی دەخورێت لە كنگر دەچێت.
مراب	Garage	گەراجی ئوتومبیل ، واتە شوێنی چاك كردنو وەستانی ئوتومبیل.
مرارة الألم	Bitterly	زوخاو.
مرأى = منظر	Sight = View	بەرچاو، دیمەن.
مرئي = منظور	Seen = Visible = Object	بینراو، دیار.
مراهنة	Be(ting) = wagering, mortigage	گرەو كردن.
مراوغة	Evasion = elusion	فڕوفێڵ، ڕاوو ڕێوی ، تەڵەكەبازی.
مراوغ	Equivocator	فێڵباز، تەڵەكەباز.
مراهق	Adolescentcent = Hebetic	ڕوال، هەرزەكار، بزڵ عازەب.
مراهقة	Adolescence	هەرزەكاریی، بزڵی، عازەبی.
مران = دردار = لسان	Ash = tree Fraxinus	دارەڕەش = درەختێكە
مران	Fraxin us, ash	داركنێر، دارێكی بۆن خۆشە، گۆچانو باسقەندەی لێ دروست دەكرێت.
مران = تمرين	Practise = Exercise	كۆشش، مەشق.
مران	Torpojograss = Creeping = panicgrass	گیایەكە تۆوەكەی هێلكەیی و سپی و وردە.
مرامري	Cobes = Kob = Kudu = Koodoo	(كودوو)، جۆرێكە لـە مانگا كێوی ڕەنگەكەی سوورە هێڵی سپی تیادایە شاخەكەی پێچاو پێچە.
مراس = قوة	Strength	هێز.
مراس	Cephalometer	كەللەپێو، ئامرازێكە بۆ پێوانی سەرو كەللە.
مراسية = علم قياس الراس	Cephalometry	كەللە پێوان ، زانستی پێوانی سەرو كەللە.
مراسل	Correspondant = Consignor	پەیامنێر، پۆستەچی،تەتەر ، شاتر، پەیام بەر، پەیك، نامەبەری.
مراسلات	Correspondences	نامەنووسین، ئاڵوگۆڕكردنی نامە.
مراسلة لاسلكية= ابراق لاسلكي	Radio-telegraphy	تەلگوراف لاسلكی (بێ تەل).
مرآة (مرايا)	Mirror = looking glass	ئاوێنە، نەینۆك، جامەك، فودیك.
مرآة معدنية(منظار (في الجراحة)	Speculum	ئاوێنەی كانزایی، دووربینێكە لەكاتی نەشتەرگەریدا بەكاردێت.
مرآة كروية	Spherical mirror	ئاوێنەی ڕوو خڕ.
مرآة مقعرة	Concave mirror	ئاوێنەی ڕووچاڵ، لە جیاتی زەرەبین لەزۆر ئامرازی بیناییدا بەكاردێت.
مرآة محدبة	Convex mirror	ئاوێنەی قۆقز، ئاوێنەی كوپ، بەشێكە لە خڕۆكێك كە ڕووەكەی دەرەوەی سافەو ڕووناكی ڕەت دەكاتەوە.
مرآة مستوية	Planemirror	ئاوێنەی تەخت.
مرآة الكترونية	Electron mirror	ئاوێنەی ئەلیكترۆنی.
مراح، مرآب، زريبة، أسطبل	Stable	تەویلە، پشتیر، پەچە، شوێنی حەوانەوەی، ئاژەڵ، ئیستەبڵ.
مرافق	Companion	یاوەر، یاریدەدەر.

مرافق (مرفق)	Offices = appurtenances	پاشکۆی خانوو، پاشکۆی تەندروستی ، دەست شۆرك و ئاودەست و گەرماو، هتد.
مرافعة	Pleading	پاکانە، پاکانەی ئەو کەسانەی کە شکاتیان لە یەکتری کردووە لە بەردەمی دادگادا.
مراق = وساس = مرق	Hypochondria	واسواس، بە تایبەتی دەربارەی تەندروستی و نەخۆشی.
مرابي = قايظجي، مقايض	Usurer = money lender	سووخۆر، فایزخۆر، ئەو کەسەی پارە بە سوو دەدات.
مراباة	Usury	سوو خۆری، فایزخۆری.
مراق = الدب الأكبر	Ursa major	ووردچی گەورە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
مرازة		مەکینەیەکە بۆ نەخشەکێشانی زەوی و ئامادەکردنی بۆ کشتوکاڵ.
مرارة الصحاري = حنظل = حدج = مر الصحاري	Colocynth = Bitter apple	کوژاڵە، گیایەکی ساڵانەیە لە کۆمەڵەی کولەکە دەشتەکییان کشتوکاڵییە، گوڵەکەی زەردە بەرەکەی بچووکە لە بەری سێو یان کاڵەك یان کولەکە دەچێت، توێکڵەکەی رەقە کرۆکەکەی ئیسفەنجی و سپی و تاڵە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بە تایبەتی بۆ رەوان کردن.
مرارة الحنش = قنطريون صغير = قصة الحية = طرطر	Earth gall = Centaury = Fever wort = ery Th raea Centaurium	تاڵەمارانە، گیا دوویشکە، قاپەکوڵە، گیایەکی دەشتەکی پزیشکی بچووکە گەڵاکەی تاڵە گەڵاو گوڵەکەی هەندێك دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی برینی گەدەو ریخۆڵەو هەروەها بۆ هەرس کردن.
مراكش	Morocco	مەراکیش، جۆرێکە لە فەروە لە پێستەی بزنی مەراکیش دروست دەکرێت.
مراشة	Mulch	ئەو پووش و گیایەی کە دەدرێت بەسەر رووەکی تازە رواودا بۆپاراستنی لە سەرماو گەرما.
مربي، معلم خصوصي	Educator = tutor	پەروەردیار، پەروەردەکار.
مربي = مربيات	Jam = preserve	مرەبا، رەچاڵ، ریچاڵ، بەری زەردکراوی لە شەکردا هەڵگیراو.
مربوع القامة	Square built	چوارشانە،کەتە.
مربي = مربي مائي	Aquarium = Vivarium	شوێنی پەروەردەکردنی ئاوی ، حەوزی پەروەردەکردنی گیاندارو رووەکی ئاویی زیندووبۆ مەبەستی سەیرکردن یان خوێندن وەکوو سەوزی ماسی.
مربح	Lucrative	سوودهێنەر، قازانج هێنەر.
مربية = دادة = حاضنة	Nursemaid = tutoress	لەلە، دایەن، پەروەردەکار، بەخێوکەر.
مربع	Square	(١) چوارگۆشە، چوار سووچ، شێوەیەکی ئەندازەییە چوار لای وەکوو یەك و چوارگۆشەی وەکوو یەکی وەستاوی هەیە = (٢) دووجا.
مربع منحرف = شبه منحرف	Trapezium	قناس، نیمچە لاتەریب. شێوەیەکی ئەندازەییە.
مربوط = مرتبط	Bound = tied	بەستراو، گرێ دراو.
مربط = اسطبل الدواب	Stall = stable	ئیستەبل، تەویلە، تەوڵ، ئاخوڕ، ئاخوڕ، شوێنی بەستنەوەی گیاندار.
مربط	Ligator	بەستەر.
مربض = صيرة	Paddock = fold = pen	پشتێر، شوێنی حەوانەوەی مەڕو ماڵات.
مربي الحمام		کۆترباز.
مربي الباز = مروض الصقور	Falcon breed = hawker = hawk breeder	قوشچی، بازەوان، ئەو کەسەی بازو هەڵۆ بەخێو دەکات و مەشقیان پێ دەکات.

مربي الأسود = مروض الأسود	Lion breeder, lion trainer	شێرەوان.ئەو کەسەی شێر بەخێودەکات.
مربي الخيل = مروض الخيل	Horse-tamer = horse man = groom, horses breeder = horses trainer	سەیس = ئەوکەسەی کە ولاغ بەخێو دەکات.
مرت = قاحل	Arid = droughty	زەوی قاقڕ.
مرتديات = ملتحفات	Chlamydozoa	کالاندارەکان، کۆمەڵە زیندەوەرێکی کالاندارن لە هەندێك نەخۆشییدا دەردەکەون وەکوو تەراخوماو ئاوڵە میکرۆسکۆب دەبینرێت.
مرتدلا = سلامة	Italian- sausage = salame	سالامی، جۆرێکە لە سجووق.
مرتك = مرداسنج	Litharge	لیثارج، مەرداسەنگ، یەکەم ئۆکسیدی قورقوشم رەنگەکەی زەردە، لە پیشەسازی شووشەو فەخفوریدا بە شێوەی بۆیە بەکاردێت.
مرتكز = ركيزة	Support = prop	پاڵپشت.
مرتهك = مدرس	Flail	ئامرازێکی دەستە بۆ گێرە کردن.
مرتع	Hotbed = rich pasture land	لەوەڕ، لەوەڕگە، پاوان، پاوەن، چایەر.
مرتبك	Conf used = Confounded	شپرزە، شڵەژاو، شێواو.
مرتعش	Trembled = shiverd	لەرزۆك.
مرة	Once	جار، جارێك، قات.
مرتان	Twice	دوجار.
مرتج	Shaken = agitaled	لەراوە، شڵەقاو.
مرتاح = مستريح	Comfortaled	دژی ماندوو.
مرتاج، مفتاح	Key	کلیل.
مرتخي	Lax = slack	خاو ، شۆڕ.
مرتكز، محور	Gudgeon = pivot	مۆرە ئاسن، جۆرە ئاسنێکە، بیناى پـێ بەهێز دەکرێت.
مرتب = منظم	Arranged	رێکخراو، کۆکراوە.
مرتب الحروف	Typesetter	رێکخەری پیتی چاپکردن.
مرتبة	Rank	پلە، مەقان، خانە.
مرتبة العشرات	Tens	دەیان، پلەی دەیان.
مرتبة المئات	Hundreds	سەدان، پلەی سەدان.
مرتبة الالاف	Thousands	هەزاران، پلەی هەزاران.
مرتفع	High = headland	بەرز، بڵند، هەوراز لە زەوییدا.
مرتفع	Anabatic = elevation	بەرزایی، بڵندی.
مرتفعات	High lands	شوێنە بەرزەکان، زەوییە بەرزەکان.
مرتفع جوي	High anticycllone	بەرزەکەش، دژە رەشەبا، ناوچەیەکە پەستانی کەش تیایدا.زۆر دەبێت.
مرتفع التركيز	Hypertonic	پەیتی بەرز.
مرتجل	Without prepration	سەرپێیی، بەبێ خۆ ئامادەکردن.
مرتزقة = جنود ماجورون	Mercenaries	سەربازی بەکرێ گیراو.
مرتنسية	Blue, bells	زەنگۆڵە شینەکان، گیایەکە گوڵەکەی شینە لە زەنگۆڵە دەچێت.
مرتكز = نقطة الأستناد	Pivot fulcrum	خاڵی راگیر بوون.

مرتنية	Martynia	مارتینیا، گیایەکی دەشتەکیو رازاندنەوەیە گوڵەکەی جوانە رەنگەکەی سپیو مەیلەو ئەرخەوانییە بەرەکەی هێلکەییو لوسە.
مرث = مرس = نقع	Maceration	خووساندن، خووساندنی مادەیەکی رەق لە ئاودا بۆ نەرمکردنەوەی.
مرجان	Scarlet - sage	شیلان، دەوەنێکە گەڵاکەی هێلکەییو گوڵەکەی بچووکە تەختەکەی زەردە زوو دەشکێت.
مرجان = بسد	Coral	کۆڕاڵ، شیلان، بێزگ، بزك، بستام، مەرجان، بەردێکی بە نرخە رەنگەکەی سوورێکی مەیلەو پەمبەییە یان رەش یان سپییە بریتییە لە پەیکەری گیاندارێکی دەریایی کە هەر پێی دەوترێت شیلان لە شێوەی درەختی لقداردا بە بەردی ژێر دەریاوە دەنووسێت، لە پۆلی گوڵاڵەییەکانە لە لقی بۆش ریخۆڵەییەکان.
مرجان متشعب	Madreopore	شیلانی لقدار، کۆڕاڵی لقدار، جۆرێکە لە شیلان لقی لێ بۆتەوە.
مرجان أسود = حيوان اليسر	Antipathes	مەرجانی رەش، جۆرێکە لە گیانداری مەرجان بە بنکی دەریاوە دەنوسێت وەکوو درەخت لقی لێ دەبێتەوە، رەنگەکەی رەشە تەزبیحی لێ دروست دەکرێت.
مرجانيات مستحاثة	Madreporia	شیلانە بوو بەردەکان کۆڕاڵە بە بەردبووەکان.
مرجاني	Coralline	شیلانی ، کۆڕاڵی، هەرشتێك پەیوەندی بە شیلانەوە هەبێت.
مرجاني = صقلاب = زهرة الدم	Blood flower	گوڵەخوێن.جۆرە گوڵێکە.
مرجان = فريدي	Redporgy = pen fish = Bralze	مەرجان جۆرەماسییەکە.
مرجان زهري	Zoontharia	جۆرێکە لە گیانداری مەرجان مادەیەکی کلسی دەردەدات دورگەی لێ دروست دەبێت لە دەریادا.
مرجانية	Corallina	دەوەنێکی رازاندنەوەیی خۆهەڵواسەرە گەڵاکەی دداندارە گوڵەکەی خڕە بە رەنگی پەمبەیی مەیلەو زەرد.
مرجوحة = ارجوحة	Swing	جۆلانە، جۆلانێ،دیلانێ، دەرگوش.
مرجاس = مسبار الأعماق	Bathometer	پشکنەری قوڵای، ئامرازێکە بۆ پشکنینی قوڵایی.
مرجل = مرجل الآلة البخارية = خلقين	Boilor = Copper = sauce pan = Cauldron	قازان، مەنجەڵی گەورە، بۆیلەر، ئەلبەکی، تیان، مەنجەڵی ئامرازی هەڵمی، دەزگای پەیداکردنی هەڵم لە ئاو.
مرج = روضة	Meadow = prairie	مێرگ، مێرگوزار، سەوزەڵان، شوێنێکی فراوانە بە گژو گیا داپۆشراوە دارستانی گەورەی تیادانییە وەکوو مێرگی پامپا. (pampa) لە باشووری ئەمەریکا.
مرج = مرعى	Pasture = grass land	لەوەڕگە.
مرجا	Post ponet	دواخراو، تەئجیل کراو.
مرجع (كتاب)	Reference	سەرچاوە، سەرچاوەی کتێب.
مرجفة = مرجف	Seismometer	بومەلەرزە پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی ماوەو هێزو کاتی بومەلەرزە.
مرجن	Morgen	مۆرجین، پێوەرێکی هۆڵەندییە بۆ زەوی دەکاتە (١١٦و٢) ئەکر.
مرجفة مسجلة	Sesimograph	سیسمۆگراف، وێنەگری بوومەلەرزە، بوومەلەرزە پێوی تۆمارکەر.
مرجام = محجالة = مقلاعة	Sling = Catapult	قۆچەقانی، بەردەقانی، قەلماس، ئامرازێکە منداڵان بەردی پێ دەهاوێژن.
مرح = شدة الفرح	Elation = Joy	خۆشی.
مرحاض = مستراح	Public latrine = waterclost = W.C = irrig ator = lavatory = enemator	(توالیت) ئاودەست، ئاودەست خانە، ئاپخانە، پێشاو.

مرحوم = متوفي - ميت	Deceased = defunct, late	مردوو، خوا لیّ خۆشبوو.
مرحلة	Stage = phase	١) قۆناغ. ٢) قۆناغ: بەشێکە لە وەختی جیۆلۆجی.
مرحلة نهائية	Telophase	قۆناغی کۆتایی.
مرحلة انتقالية	Metaphase	قۆناغی گواستنەوەیی.
مرخ = لين	Sloppy = laxator = soft = semilguid	نەرم، خاوکەرەوە.
مرخ	To embrocate = Moisten and rub with spirit-or oil	هەنوون، ، چەورکردنو شێلان.
مرخم = محضن	Incubator	مەکینەی جووجەڵە، مەکینەی کڕکەوتن.
مردس	Rammer	میکوت.
مرداس مردس	Compressor = cylinder	ئامرازێکە بۆ پەستاندنی گاز یان هەوا.
مرداس = وابور الزلط	Steamroller	مەکینەی باگردێن، ئوتومۆبیلی باگردێن.
مردي المراكبي	Sounding pole	تێلاّی بەلەمەوان.
مردي السماك	Gaff = har poon	رمی ماسی گر، قەمەیەکە بۆ راوی ماسیو نەهەنگ بەکاردێت.
مردد = مكرر	Reapeat, repeated	دووبارە کەرەوە، بڵێرەوە.
مرداسنج		راجع مرتك.
مردود = منتوج الطاقة	Energy-product	رادەی وزە، رادەی ئەو وزەیەی کە لە ئامرازێکەوە پەیدا دەبێت لەسەر ئەو وزەیەی کە کاری دەکاتو ئەم رادەیە هەمیشە لە (١) کەمترە.
مرداء	Leafless tree	درەختی بێ گەڵا.
مردي	Pole = sounding pole	تێلاّ، داری درێژ.
مردي السماك = حربة لصيد الحيتان	Harpoon = Gaff	سونگی راوە نەهەنگ.
مردقوش = مردكوش = بردقوش = مرزنجوش = ريحان داود = سمسق = عترة	Marjoram = marjorana	مەرزە، مردەگوش، مەرزنگوش، جاترە کێویلە،گوێ مشکە، رووەکێکی بۆن خۆشە گەڵای وردو گوڵی بچووکی هەیە بۆ مەبەستی پزیشکی: بۆ وورياکردنەوەو بەهێزکردنو بەهارات بەکاردێت.
مردقوش بري = مرو = حبق الشيوخ = خرنباش =مرماحوز	Oregano, wild marjoram	مەرزنگوشە کیویلە، ئۆریگانو.
مردغة		نێوانی ملو ئێسقانی چەڵەمە.
مرد		بازۆر، جۆرە باڵندەیەکە.
مرد = مرسين = اس = عمار = حبلاس = حمبلاس = حلموش = قمام = احمام	Myrtle (myrtus)	مۆرد، دارو دەوەنێکە گەڵێك جۆری هەیە گوڵی سپی یان ئەرخەوانی دەگرێت بەرەکەی بنەوشەیی یان سوور یان سپی‌یە، گەڵاو گوڵەکەی مادەیەکی چەوری بۆنخۆشی لیّ دەردەهێنرێت پێی دەوترێت(مايرتول) بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
مرد = دعس	To tread uponl = trample under foot	پلیشاندنەوە.
مردن = مغزل	Spindle	تەشی.

مردن وعرناس = مردن ء فلكة المغزل	Spindle and distaff	تەشیو
مرذاذ = مرذة	Pulveriser = Atomizer = Vaporizer = pulve rizator	گولاو پژێن، عەتر بژێن، ئاو پرژێن، ئامرازێکە بۆ پرژاندنی شلە، پرژێنەر.
مر = ضد حلو	Bitter	تاڵ.
مر = المر	Myrrh	موڕ، مایرە، ئەلمور زەمقێکی ڕێسینییە لە قەدی درەختی موڕ (مایرە) دەردەهێنرێت.
مرز = بوابة السد	Sluice = water- gate	دەرگای بەنداو.
مرز	Pinch	نقورچ، قورنجیك.
مرزبة	Sledge = hammer	(١) چەکوشی تەختە، پیك، تاخورك. (٢) چەکوشێکی گەورە کە بە یەك دەست بەرز ئەکرێتەوە.
مرزبة = مطرقة الحداد	Smith hammer	چەکوشی ئاسنگەر.
مزربة = عصا من الحديد	Iron rod	شیشی ئاسن.
مرزاب = ميزاب	Spout = gargoyl	ئاوەڕۆ، وەکوو ئاوەڕۆی سەربان.
مرزبانية = لوزينج	Marzipan	مارزیپان، شیرینییەکە لە بادەمو شەکرو زەردێنەی هێلکە دروست دەکرێت.
مرز = اشرة	Oviscapt	ئەندامی ئاشتنی گەرای مێرووله لە زەویدا وەکوو لە کوللەدا هەیە.
مرزة = عقيب = صقر الفيران	Buzzard = Harrier = Circus	مشك گر، جۆرێکە لە هەڵۆ ، باڵندەیەکی گۆشت خۆرە ، مشكو کەروێشك دەخوات لە کونە پەپوو دەچێت باڵو پەلو کلکی درێژە.
مرزة، مزرعة الرز او مزرعة الشلب	Rice field = Rice-plantation	مەرەزە، چەڵتوکەجار، شالیکا.کێڵگەی برنج.
مرزنجوش		راجع (مردقوش).
مرزح = مسماك = مشحط	Vine prop = Vine stick	ئەو پاڵپشتەی کە دەدرێتە بەر داری مێو بۆ راگرتن.
مرزم = ساعد الفرس = ظهر الفرس	Pegasi = Bellatrix	کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
مرزم = مرزوم = نحام	Flamingo	قازی سوور، مل خوار ، باڵندەیەکی ئاوی ملو لاق درێژە دەنوکی خوارە.
مرس = نقع	Maceration	خووساندن.
مرس = مجرب	Practised	تاقیکراوە.
مرس	Marseilles	مارسیلیز، قوماشێکی لۆکەی قایمە.
مرسب = مترسب = راسب	Precipitation	نیشتوو، مادەیەکی کیمیایی کە لە گیراوەیەکدا بنیشێت.
مرسب	Precipitant	نیشێنەر، مادەیەکی کیمیایی مادەی تر بنیشێنێت.
مرسلة	Transmitter	نێرەر، هەر دەزگایەك بۆ ناردن بەکار بێت وەکوو لە تەلگوراف و تەلەفۆندا.
مرسلة البرقيات	Telegraph Transmitter	نێرەی بروسکە، بروسکەنێر.
مرسل تلفوني	Telephone-transmitter	نێرەری تەلەفۆن.
مرسكين	Maraschino	ماراسکینۆ، شەرابێکی سەرخۆشکەرە لە شەربەتی گێلاسە کێویلە دروست دەکرێت.
مرسة	Gable = Hawser	پەتی ئەستور، بەندك، گوریس.
مروس	Pulley	بەکرە، خولۆك، خولخولۆکە.

مرسج	Amphicoma	ئەمفیکۆما، جۆرە قالۆنچەیەکە.
مرسيس = غرب = حور الفرات	Willow	چناری فورات، بی.جۆرە درەختێکە.
مرسين، ريحان شامي= اس، ياس = حمبلاس = حلموش = مرسيم	Myrtle-tree	مۆرد، ڕێحانە شامی.
مرسام زمني	Photochronograph	فۆتۆکرۆنۆگراف(١) دەزگایەکە بۆ وێنەگرتنی تەنێکی جوڵاو لە ماوەیەکی کەم دا. (٢)ئەوە وێنەیەی کە بەو دەزگایە دەگیرێت.
مرسام = جامع = كشاف الكذب، آلة ناسخة	Polygraph	پۆلیگراف، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی چەند ئۆرەیەکی کارەبایی یان میکانیکی جیاواز لە هەمان کاتدا بەکاردێت وەکوو: شەپۆلی پرتە (نبض) وپەستانی خوێن‌و جوڵەکانی هەناسەدان‌و شەپۆلەکانی مێشک‌و پێشی دەوترێت (درۆدەرخەر).
مرسام تغيرات ضغط الدم = كيموغراف	Kymograph	کیمۆگراف، وێنەگری گۆڕانی پەستانی خوێن بە مۆتۆری کارەبایی یان زەمبەلەکی پۆلایی کاردەکات.
مرسام الأكليل الشمسي	Coronagraph	کرۆناگراف، وێنەگری خەرمانەی خۆر، دەزگایەکە کە بۆ پەیداکردنی خۆرگیرانی دەستکرد، بۆ وێنە گرتنی خەرمانەی خۆر، بەبێ خۆرگیرانی سروشتی.
مرسام الضغط الجوي	Barograph	بارۆگراف، وێنەگری پەستانی کەش.
مرسامة = الة ناسخة	Polygraph	ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی چەند پرتەیەکی جیاواز، وەکوو پرتەی دڵ‌و خوێنبەرەکان لە هەمان کاتدا.
مرسمة مجهارية = صورة مجهرية	Micrograph	مایکرۆگراف، وێنەی شتێك وەکوو لە میکرۆسکۆپدا بینرابێت.
مرسمة الضغط المصغري	Micro- barograph	مایکرۆباڕۆگراف، بارۆمەترێکی ئۆتۆماتیکی‌یە بۆ تۆمارکردنی گۆڕانی بچووک لە پەستاندا.
مرسمة الضغط الجوي	Barograph	بارۆگراف، بارۆمەتری تۆمارکەر، بارۆمەتری وێنەگر.
مرسمة القلب = مرسام القلب	Cardiograph	کاردیۆگراف، ئامرازی وێنەگرتنی پرتەی دڵ.
مرسمة القلب الكهربائية = مرسام القلب الكهربائية	Electro crdio-graph	وێنەگری کارەبایی دڵ.
مرسمة الدماغ الكهربائية= مرسام الدماغ الكهربائية	Electro cephalograph	وێنەگری کارەبایی مێشك.
مرسام الزلازل = مرجفة	Seismograph	بوومەلەرزە تۆمارکەر.
مرسمة كهربائية	Electrograph	ئەلکترۆگراف، ئامرازی وێنەگرتنی کارەبایی.
مرسمة الطيف	Spectro graph	سپیکترۆگراف،وێنەگری شەبەنگ.
مرسمة الطيف الشمسي	Spectro helio graph	سپیکترو هیلیوگراف، دەزگای وێنەگرتنی شەبەنگی خۆر.
مرسمة الطيف الكتلي	Mass spectrograph	وێنەگری شەبەنگی بارستەیی.
مرسمة الذبذبات	Oscilloscope	وێنەکێشی لەرینەوە، وێنەگری لەرینەوە.
مرسمة الريح	Anemograph	ئەنیموگراف،بانووس، ئامرازی پێوان‌و تۆمارکردنی تین‌و خێرایی با.
مرسام حراري = ترمومترذاتي التسجيل	Thermograph	تیرموگراف،جۆرێکە لە تەرمۆمەتر لە خۆیەوە گەرمی تۆمار دەکات.
مرسمة = راسوم = خريطة	Chart	نەخشە، وێنەی روونکردنەوە.

مرسخ الصباغ = مرسخ اللون	Mordant	جێگیرکەری ڕەنگ، مادەیەکە لەگەڵ ڕەنگ و ریشاڵی قوماشدا یەك دەگرێت و ئاوێتەیەکی ڕەنگاوڕەنگی نەتواوە پەیدا دەکات.
مرسبة كهربائية	Elector deposit	ئەلیکترۆ دیپوزیت، ئامرازی رووکەش کردنی کانزایەك بە کانزایەکی تر بە هۆی شیکردنەوەی کارەباییەوە.
مرسب كهربائي	Electrical presipitator	نیشێنەری کارەبایی دەزگایەکە لە دوکەڵکێشدا بەکاردێت بۆ نیشاندنی دووکەڵ لە پیشەسازییە گەورەکاندا.
مرساة	Anchor	لەنگەر، لەنگەری کەشتی، کەشتی پێ دەبەستن بە قەراغی شۆستەی بەندەرەکەوە.
مرسوم = قانون	Decree = order	بڕیارێك لە لایەن سەرۆکی کۆمارەوە دەرابێت.
مرسم = ستۆدیۆ	Studio	ستۆدیۆ، نیگارگە، دوکانی یان شوێنی وێنەکێشان و وێنە گرتن و پەیکەتاش.
مرسى = مرفأ	Anchorage = landingPlace = wharf	ڕۆدستید، لەنگەرگە، کەشتیگە، بەندەر، شوێنی وەستانی کەشتی.
مرسيلة	Marsilea = Nardoo	مارسیلیا، گیایەکی ئاوییە قەدی خشۆکی هەیە لە ئاوەکەدا رادەکشێت.
مرستيل	Myristyl	مایرستیل، کۆمەڵەیەکی کیمیاییە لە ترشی مایرستیکدا هەیە.
مرشد = دليل	Leader = guide	رابەر، رێبەر
مرشدة = كشافة	Scouts girl, agricultural guide, agricultural instraction	کچێکی دیدەوان، کچێك کە لە تیپی دیدەوانی بێت.
مرشد زراعي	Agricultural extensionist	رابەری کشتوکاڵی.
مرشاء = عقور	Sterile	گیانداری نەزۆك.
مرشوم = زبد البحر	Foam of the sea, seafoam	کەفی دەریا.
مرشوم = رخفة	Merschaum	مێرشوم، مەعدەنێکە لە سلیکاتی مەگنیسیۆم ، نێرگەلەو دار جگەرەی لێ دروست دەکرێت.
مرش = خدش	Scratch	رووشاندن، رنین.
مرشة = رشاشة الحدائق	Watering pot = sprinling Can	ئاو پرژێن، ئاو بڕژێن، پەمپی دەرمان بڕژێن بۆ مەبەستی کشتوکاڵی بەکاردێت.
مرشة(رشاشة) الروائح العطرية	Scent spray, seentspray	بۆن پرژێن، گوڵاو پرژێن، ئامرازی پرژاندنی بۆنی خۆش.
مرشح الماء = راووق	Filter	ئاو پاش، ئاو پاڵێو.
مرشح ضاغط	Filter press	پاڵوێنەی پەستێوەر.
مرشح = مصفاة	Filter	پاڵوێنە، پاڵێوەر، پاڵێونە، پاڵێو، پاڵێوگە.
مرشح بالطرد المركزي	Centrifugal filter	پاڵوێنەی دەرکردنی (دەرپەڕاندنی) چەقی.
مرشح دوار	Rotary Filter	پاڵوێنەی خولاوە: بۆ پاڵاوتنی شلە بەکاردێت.
مرشح لوني = مرشح الألوان	Colour filter	ڕەنگ پاڵێو، تویژاڵێکی ڕەنگاو ڕەنگە، بۆ قەدەغەکردنی هەندێك شەپۆلی ڕەنگ بەکاردێت.
مرشح الموجة	Wave filter	پاڵوێنەی شەپۆل، شەپۆل پاڵێو.
مرشح	Filtered	پاڵێوراو، پاڵاوتە.
مرشف = شفة	Lip	لچ،لێو، لێف.
مرشف = ممص	Sucker	ئەندامێکە لە شێوەی بۆریدا مێروو شلەی پێ هەڵدەلوشێت.

مرشد جيروسكوبي = مقر جيروسكوبي	Gyrostabilizer	جايرو ستابيليزەر، ئامرازێکە بۆ پاراستنی لەنگەرگرتنی فڕۆکەو کەشتی.
مرصد = مرصاد = مرقب	Observatory	ڕووانگـە، کالینکـا، کالیتکـە، کۆپیتـە، دەزگایەکـە بـۆ تـێڕوانینی ئەستێرەکان.
مرصد فلكي مداري	Orbiting Astronemy	ڕووانگەی ئەستێرەوانی خولگەیی، دەنێرێتە دەرەوە بۆ خوێندنی تیشکی سەرووبنەوشەیی لە ئەستێرەکان.
مرصد جوي = مرصاد جوي = مرقب جوي	Meteorological observatory	(١) ڕوانگەی کەش، شوێنێکە دەزگاو ئامرازی تایبەتی تیادایە بۆ زانینی بارەکانی کەش. (٢) شوێنی خوێندنی باری ئەستێرەکان.
مرصد مداري	Orbiting observatory	ڕووانگەی خولگەیی.
مرصد مداري شمسي	Orbiting solar observatory	ڕوانگەی خولگـەیی خۆریـی، ئـەم ڕوانگەیـە دەنێررێتـە بۆشـایی دەرەوەی بەرگی هەوای زەوی بۆ لێکۆڵینەوە لە خۆر.
مرصد مجسم = مجسام مقرابي	Telestereo scope	تەلیستریوسکۆپ، جۆرە تەلیسکۆپێکە ئەستێرەکان بە شێوەیەکی تـەنداری پیشان دەدات.
مرصن ميسم	Branding iron	شیش داخ کردن، شیش مۆرکردن.
مرصاع = نحلة = دوامة = خذروف	Top	مزراح.
مرصع	Inlaid with Jewels	گەوهەربەند.
مرصع	Mounted (or) set with	نقێم بەند، وەکوو تەڵایەکی زێڕ یان زیوو، بە نقێم ڕازانرابێتەوە.
مرصوص	Compact = Compressed	پێکەوە نووساو، پێکەوە بەستراو، پەستێنراو.
مرصدة = مرصد الطائر	Meterograph	وێنـەگری کـەش، دەزگایـەکی ووردە بـە شـێوەیەکی ئۆتۆمـاتیکی پلـەی گەرمیو پەستانو شێی بەرگی هەوای دەورووپشتی زەوی تۆمار دەکات بە باڵۆنێکدا هەڵ دەواسرێت کە پڕە لە هایدرۆجین.
مرض = وصم	Disease = illness = sickness = Ailment = Malady = Invalids = Malum	نەخۆشی، دەرد
مرضعة = ظئر	Nurse = wetnurse	دایەن، ئەو ژنەی کە شیر دەدات بە منداڵان.
مرضي	Pathological = mor bid	نەخۆشییانە هەرشتێك، پەیوەندی بە نەخۆشییەوە هەبێت.
مرض الأظلاف (في المواشي) = تعفن الظلف = مرض الباغة = العظم الحلقي	Fotrot = ringbone	تەبەق، شقاقی، شوقاقی، مازیر، باغەی جارەوێ، نەخۆشییەکە کە دەدات لە سمی ئاژەڵو لە کەلکی دەخات.
مرض الرقص السنجي = كوريا = خوريا = زفن	Chorea	خۆریا، نەخۆشییەکی دەماری درمە لەرزین لە دەموچاوو پەلەکاندا پەیدا دەکات.
مرض السراجة = سقاوة = رعام = ذيبة الخيل = مرض الخيول	Farcy , equina-farcina	نوفە، سەقاو، مەقاو، مرخە، پزوو، نەخۆشییەکی درمو ترسناکە، توشی وولاخو ئاژەڵ دەبێت برین لە پێستی لووتو ئەندامەکانی هەناسەدانیدا پەیدا دەبێت، کێم بە لووتیدا دێتە خوارەوە.
مرض الحمل والجدي		(باوڵی) نەخۆشییەکە تووشی بەرخو کارژۆلە دەبێت.
مرض الزيمير	Alzheimers-disease	نەخۆشی (ئەلزیمیر) شێوەیەکە لە شێوەکانی شێتی لە ئـەنجامی پووکانـەوەی بەشـی پێشـەوەی (ناوچـەوان) مێشـکەوە پـەیدا دەبێت.

مرض اميلويد = المرض الشمعي = فساد نشوي	Amyloid-disease	نەخۆشی مۆمی، گەندە نیشاستە ، بریتی‌یە لە گەندی‌یەك لـە گورچیلـەو سپڵ و جگەردا بە هۆی كیماوی بوونێكی كۆن لە ئێسكدا یان سیلی كۆنەوە ئەندامەكـە گـەورە دەبێـت لـە ئـەنجامی نیشـتنی مادەیـەكی روون كـە لـە نیشاستە دەچێت لە شانەكاندا.
مرض الكحول	Dip somania	نەخۆشی تینوێـتی ئەلكـهول، تامـەزرۆیی ئەلكـهول، نەخۆشـەكە هەمیشـە ئارەزووی خواردنەوەی مەی دەكات.
مرض زلال البول = مرض البول الزلالي	Bright s disease	نەخۆشی‌ی پرۆتینی میز، نەخۆشی (برایت).
مرض بازن = صدفية الشدق	Bazins disease	نەخۆشی بازن، سووتانەوەیەكی بە تینە زۆر دەوام دەكات بە تایبـەتی لـە قاچی ژندا گرێی قووڵ لە پێستدا پەیدا دەبێت لە دواییدا كێم دەكات.
مرض بارلو	Barlows disease	نەخۆشی‌ی بارلۆ، نەخۆشی ئێسكەربووتی منالان.
مرض بانتيس	Bantis disease	نەخۆشی بـانتیس، نەخۆشی‌یەكە خوێـن پژانـی گـەدەو ریخۆڵـەو كـەم خوێنی و پاڵەپەستۆی خوێن هێنەری گوێزەرەوەی لە گەڵدایە.
مرض كالازار •	Kalazar, lack fever	نەخۆشـی‌ی كـالازار، نەخۆشی‌یەكی دەرمـە نـاو بـەناو تـاو ئەسـتووربوونی جگەری لە گەڵدایە.
مرض الأسوداد = مرض القتام	Melanose	نەخۆشـــی رەش بوونـــی گـــەنم و مێـــو (تـــرێ) بـــەهۆی كـــەڕووی میكرۆسكۆپی‌یەوە.
مرض الحنين الى الوطن = مرض نفسي	Home sick	دەردی دووری. دەغەز، نەخۆشی دووره وڵاتی، نەخۆشی‌یەكی دەروونی‌یە.
مرض الذباب		نەخۆشی مێش، نەخۆشی‌یەكە لە ئوستورالیادا بڵاو دەبێتـەوە نیشانەكانی دڵ تێكەڵ هەڵاتن و رشانەوەیە.
مرض كبد الحيوان = مرض دودة الكبد	Distomiasis = liver fluke disease	نەخۆشی كرمی جگەر، نەخۆشی‌یەكە لە مەرومالاتدا دەبێت بەهۆی كرمی جگەرەوە.
مرض عرف الدجاج		پۆپەرەشە، پۆپنەرەشە.نەخۆشی‌یەكە لەناو پەلەوەردا بڵاو دەبێتەوە.
مرض وراثي	Hereditary illness	نەخۆشی زكماكی. نەخۆشی كنێتی
مرض متوطن = مرض مستوطن	Endemic disease	نەخۆشی نیشتەجێ، هەندێك نەخۆشی هەن كە بە زۆری لە ناوچەیەك دا دادەكەون وەكوو نەخۆشی كۆلێرا لە هیندستان.
مرض المعدة	Dyspepsia	نەخۆشی گەدە.
مرض الزهري = سفلس، افرنجي	Syphilosis	فەرەنگی.
مرض العفص	Gall sickness	نەخۆشی مازوو، نەخۆشی‌یەكە تووشی ئاژەڵ دەبێت بە هۆی گەنمەوە(قراد) بڵاو دەبێتەوە.
مرض الدم	Nocohaemia mia = noso hemia	نەخۆشی خوێن.
مرض العضلة	Myonosus	نەخۆشی ماسولكە.
مرض العظم	Osteonosus	نەخۆشی ئێسك.
مرض فطري	NosomyCosis	نەخۆشی كەڕوویی.
مرض النوم الأفريقي	Lethargos	نەخۆشی نوستنی ئەفریقی.
مرض تجعد الأوراق	Leaf Curl	چرچە گەڵا، گەڵا چرچە، نەخۆشی‌یەكی رووەكی‌یە.
مرض الشهبة	Blister disease	نەخۆشی‌یەكی رووەكی‌یە بە هۆی ئەسپێیەكی تایبەتی یەوە دەبێت.
مرض الربو	Asthma	نەخۆشی بەرهەنگ.

مرض هوجكن، مرض هدجكن	Hodghins disease = lympha denoma	نەخۆشی هۆجکن، بریتی‌یە لە ئاوسانی گرێو لووە لیمفی‌یەکانو سپڵو ئێسکو مەغز بەڵام ئێشو ئازاری لە گەڵدا نی‌یە ئەگەر چارە نەکرێت دەبێتە هۆی مردن.
مرض البثور الساري = درميت	Poll-evil	نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی وولاغو مانگا دەبێت.
مرض الحراشف	Lepidor thosis	نەخۆشی‌یەکی میکرۆبی‌یە تووشی پوولەکەی ماسی دەبێت.
مرض الصحن	Sand crack = sole sore	تەبەق نەخۆشی‌یەکە لەژێر سمی وولاغ دەدات.
مرض الفطر الشعاعي = حاروش = مرض الحارش	Actinomy Cosis	ئەکتینومایکوسیس، نەخۆشی‌یەکە تووشی ئاژەڵ دەبێتو دەچێت بۆ مرۆڤ، بە هۆی کەڕووی تیشکی‌یەوە، لە نیشانەکانی پەیدابوونی گرێ لە شەویلگەو زماندا.
مرض القمل	Phthiriasis	نەخۆشی ئەسپێ، هەر نەخۆشی‌یەك لە ئەنجامی مێرووی وەکوو ئەسپێو گەنەوە داکەوێت.
مرض بكتري	Bacterial illness	نەخۆشی باکتریایی، نەخۆشی‌یەك بەهۆی باکتریاوە بێت.
مرض فطري	Cyryptogamic-disease	نەخۆشی کەڕوویی، هەر نەخۆشی‌یەك کە لە کەڕووەوە دابکەوێت.
مرض النوم	Nagana = Trypanosom–iasis = sleeping sicknes	ناگانا، نوخۆشی نووستن، نەخۆشی‌یەکی درمە بەهۆی مێشی(تسی تسی) یەوە بڵاو دەبێتەوە نەخۆشەکە سست دەبێتو جاری وا هەیە دەمرێت.
مرض معدي = مرض ساري وباء	Infectious disease = Communicable disease = Contagious disease	نەخۆشی درم، نەخۆشی تەشەنە کار، ئەو نەخۆشی‌یەی کە بڵاو دەبێتەوە لە مرۆڤێکەوە بۆ مرۆڤێکی تر یان لە گیاندارێکەوە بۆ گیاندارێکی تر.
مرض مزمن	Chronic = Macronosia	ژاری، نەخۆشی درێژخایەن، نەخۆشی‌یەك کەزۆر بخایەنێت.
مرض عضال	Incurable disease	دەردی بێ دەرمان، دەردی بێ چاری.
مرض فسلجي	Physiologic disease	نەخۆشی (فسیولۆجی) ، نەخۆشی فرمانی ئەو نەخۆشی‌یەی کە پەیوەندی نی‌یە بە میکرۆبەوە درم نی‌یە بەڵکو پەیوەندی هەیە بە ئیشوکاری ئەندامەکانی لەشەوە وەکوو نەخۆشی شەکر.
مرض الساق الأسود = مرض اسوداد الساق	Black shank	قەدەڕەشە، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە، تووشی توتن دەبێت، بەهۆی جۆرە کە رووێکەوە، رەگو قەدەکەی رەشو بۆگەن دەبێتو دەمرێت.
مرض الجرب	Scab	گەڕی، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.
مرض جرب التفاح	Apple scab	نەخۆشی گەڕی سێو، نەخۆشی‌یەکە تووشی سێو دەبێت بەهۆی هەندێك کەڕووەوە، پەڵەی رەشو گەورە لەسەر گەڵاو بەرەکەی پەیدا دەبێت.
مرض شاجا	Chagas disease	نەخۆشی (شاجا) = بەهۆی مشەخۆری تریپانۆسۆماوە لە رێگەی هەندێك مێشولەوە میکرۆبەکەی لە خوێندا بڵاو دەبێتەوە، دەبێتە هۆی ئاوسانی لووتو ملو رووتانەوەی قژو تووکی ردێن، هەروەها دڵو لووی لیمفی تووشی دەکات.
مرض جلدي	Skin-disease = dermatosis	نەخۆشی پێست.
مرض بسيط = وعكة	Haplopathy = Indisposition	نەخۆشی‌یەکی سووکەڵە.
مرض نزق الدم الوراثي	Haemophillia	هیمۆفیلیا، خوێن پژانی کنێتی، خوێن پژانی زکماکی.
مرض عصبي = عصاب	Neuropathy	نەخۆشی دەماری.
مرض نفسي عصبي	Neuropsy chosis	نەخۆشی دەروونی دەماریی.
مرض عصبي وظيفي	Neurosis	نەخۆشی فرمانی دەماریی.
مرض المبيض	Ovariopathy	نەخۆشی هێلکەدان (لە ئافرەتدا).
مرض مهني	Occupation disease	نەخۆشی پیشەیی، واتە نەخۆشی‌یەك پەیوەندی بە پیشەی ئەو کەسەوە هەبێت.

مرض حاد	Acute disease	نەخۆشی‌یەکی تیژ، واتە خێرا پەیدا دەبێت.
(مرض الأظافر)	Ony chosis	نەخۆشی نینۆك.
مرض الأذن	Otopathy	نەخۆشی گوێچکە.
مرض البلاكرا = داء الذرة = بلاجرا	Pellagra	(پلاگرا)، نەخۆشی‌یەکە لە ئەنجامی کەمی ڤیتامین(B) یەوە دەبێت لە نیشانەکانی ئازاری گەدەو سووتانەوەی پێستو دەمارە.
مرض عقلي	Phrenopath	نەخۆشی ژیریی.
مرض وهمي	Pseudo malady	نەخۆشی وەهمی، نەخۆشی ئەندێشەیی.
مرض الحمى الفحمية = حمى فحمية = جمرة خبيثة = حمى جمراوية	Anthrax	سپلە، ئاگرە، هەولە، نەخۆشی‌یەکی درمی کوشندەیە تووشی وڵاخو مرۆڤ دەبێت، گیانەوەرەکە هەناسەی خێرا دەبێتو قاچی شل دەبێتو دەکەوێتو خوێنێکی رەش لە لووتو کۆمی یەوە دێتە دەرەوە.
مرض القلب	Cardiopath	نەخۆشی دڵ.
مرض المخ	Cerebnopathy	نەخۆشی مێشك.
مرض صفراوي	Cholosis	نەخۆشی زراو.
مرض جلدي	Dermatosis	نەخۆشی پێست.
مرض العملقة	Giantism Gigantism	نەخۆشی زەبەلاحی، نەخۆشی چەتەوڵی.
مرض المعدة	Gastropathy	نەخۆشی گەدە.
مرض القزمية	Dwarfism	نەخۆشی کورتە بنەیی.
مرض الغدة الدرقية	Goiter = Thyiditis	نەخۆشی گۆیتەر نەخۆشی لووی سایرۆید(کە دەکەوێتە ئەم لاو ئەو لای قورقوڕاگەوە).
مرض حيواني	Zoonosis	نەخۆشی گیانەوەر.
(مرض مفاجيء)	Sudden disease	نەخۆشی کتوپڕ
مرض التصمغ	Brownrot Gummosis	نەخۆشی زەمقاوی بوون، دەرکەوتنی مادەیەکی زەمقی لەسەر توێکڵی قەدی درەخت رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە.
مرض الاسهال الأبيض	Pullorumdisease	ریقنە سپیکە، نەخۆشی‌یەکە تووشی باڵندەی وەکوو مریشك دەبێت.
مرض السكر = مرض البول السكري	Diabetes	نەخۆشی شەکر، ئەگەر هۆرمۆنی (ئەنسولین) کەم بێت شەکری کلوکوز لە لەشدا ناسووتێت بۆ پەیداکردنی ووزە لەبەر ئەوە شەکرەکە لەگەڵ میزدا دێتە دەرەوە.
مرض صدري	Thorocopathia	نەخۆشی سنگ.
مرض برايت	Bright disease	نەخۆشی برایت، نەخۆشی‌یەکانی گورچیلە کە تیایاندا پرۆتین لە میزدا دەردەکەوێت زۆرجا ئاوبەندی لەگەڵدایە.
مرض الصدا = شقران	Rust	نەخۆشی ژەنگ، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە لە مێودا دەبێت ووشکی دەکات.
مرض سيموند	Simmonds disease	نەخۆشی سیمۆند، نەخۆشی‌یەکە بە زۆری لەناو ئافرەتاندا بڵاو دەبێتەوە، بریتی‌یە لە لاوازبوونی لەشی بەهۆی سستی (لووی پیتویتەری) یەوە کە دەکەوێتە ژێر مێشکەوە، نەخۆشەکە زوو پیر دەبێت.
مرض ازرق	Blue disease	نەخۆشی‌یە شینکە، شین بوونەوەی منداڵ لە کاتی لە دایك بووندا بە هۆی نەخۆشی‌ی دڵ یان خوێنبەری سی‌یەوە.
مرض الفيلاريا	Filariasis	نەخۆشی فیلاریا، بوونی کرمی فیلاریا لە خوێندا.
مرض ريجا	Rigas disease	نەخۆشی ریجا، سوتانەوەو برینداربوونی ناودەم.

مرض اديسون - مرض الكظر	Addisons disease	نەخۆشەکە نەدیسون، بریتییە لە ئاوسانی لووەکانی سەر گورچیلە (کظر)و خوێن کەمی، رەنگی پێستی نەخۆشە وەك رەنگی مسی لێ دێت، لە نیشانەکانی : ماندوو بوون و لاوازیی و نزم بوونەوەی پەستانی خوێنە.
مرض پۆت	Potts disease = spinal caries	نەخۆشی پۆت، کون بوونی بڕبڕەی پشت.
مرض فايل	Weils disease	نەخۆشی ڤایل،جۆرێکی پیسە لە نەخۆشی زەردوویی.
مرض جلينار	Glenard-dis	نەخۆشی گلینارد، داکەوتنی هەناوی مرۆڤ.
مرض شيلدر	Schilders dis	نەخۆشی شیلدەر، نەخۆشییەکە لەمێشکدا بە هۆی سوتانەوەی دەماری چاوەوە روو دەدات، دەبێتە هۆی کوێری.
مرض البول المائي		میزی ئاوی، ئەم نەخۆشییە لە ئەنجامی کەمی هۆرمۆنی (لوی پیتویتەری) یەوە دەبێت، نەخۆشەکە زۆر میز دەکات و زۆر تینوی دەبێت.
مرض الأذن في المواشي		شەوت، ئازارێکە تووشی گوێچکەی ئاژەڵ دەبێت.
مرض الجالب	Bunt of wheat	نەخۆشییەکی رووەکییە تووشی گەنم و جۆ دەبێت تووەکەی وەکوو خۆڵێکی رەشی لێدێت.
مرض تبقع الأوراق	Leaf spot	پەڵەی گەڵا ، پەڵاویی بوونی گەڵا نەخۆشییەکی رووەکییە.
مرض الولوات	Vibriosis	نەخۆشییەکە بە هۆی باکتریاوە دەردەکەوێت ، نەخۆشییەکی رەگەزی درمە لەناو ئاژەڵدا بڵاو دەبێتەوە.
مرض الفطر العنقودي	Botryomy cosos	نەخۆشی کەڕووی هێشوویی.
مرض الصدر(في الدواب)		چوپلەمە، نەخۆشی سنگی ئاژەڵ.
مرض الزور العفن	Septicsor throat	نەخۆشی کەڕووە بۆگەنە.
مرض المسمار		سنان، سنگان،دەردێکە دەدات لە هەموو جۆرە میوەیەك وەکوو سێوو کاڵەك و ترۆزی وەکو مێخەکە وایە لە لەشی مرۆڤدا.
مرض خبيث	Cacopathia	نەخۆشییەکی پیس.
مرض وبائي	Epidemic disease = pesilience	پەتا، ئەو نەخۆشییەی کە دەرەو ناوچەیەکی گەورە لە هەمان کاتدا دەگرێتەوە.
مرض الرئة (في الأغنام)		تریفە، نەخۆشی جگەر لە مەڕو ماڵاتدا.
مرض الأعجار		پووکانەوەی ئەندامی نێرەکی و لاوازبوونی هێزی پ یاوەتی لە مرۆڤدا.
مرض البحر - هدام	Sea sickness	سەرە خولەی دەریا، سەرە گێژەی دەریا، نەخۆشی گێژبوونی مرۆڤ لە دەریادا.
مرض الوثب		نەخۆشی بازدان، نەخۆشییەکە تووشی مەڕوماڵات دەبێت بە هۆی کرمێکی مشەخۆرەوە.
مرض المفاصل	Pheoma ticky	نەخۆشی جومگە، نەخۆشی نەقرس، نەخۆشی پاشاکان(یان نەخۆشی شاکان).
مرض العضلات	Myo pathy	نەخۆشی ماسولکە.
مرض الأصفرار		نەخشی زەردبوون، زەکۆیی، نەخۆشی زەرد هەڵگەران، زەردبوونی گەڵای رووەك بەهۆی کەمی مادەی (کلۆرۆفیلی) سەوزینەوە.
مرض الأفرازات		نەخۆشی دەردان، دەردانی مادەی هەمەرەنگ لە لەشی رووەکەوە.
مرض البياض	Mildew	نەخۆشی سپی واشی، نەخۆشییە سپیکە، نەخۆشی سپی هەڵگەران، نەخۆشییەکی رووەکییە بە هۆی کە رووەوە دەبێت گەڵاکەی بە پەردەیەکی سپی یان خۆڵەمێشی دادەپۆشرێت.
مرض البياض الدقيقي - ارمداد الكرم	Vine mildew	رزینی مێو، نەخۆشییەکی رووەکییە بە هۆی کەڕووەوە دەبێت.

مرض البياض الدقيقي	Powdery mildew	دۆوکە، ئاردە سپیکە، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.
مرض البياض الزغبي	Downy mildew	مووە سپی‌کە، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.
مرض الكوريزا		نەخۆشی کوریزا، نەخۆشی ومناقی باڵندە.
مرض التجعد	Exoscales curl	نەخۆشی چرچی، چرچ بوونی گەڵای درەختی بەردار بەهۆی کەڕووەوە.
مرض متوطن	Endemic disease	نەخۆشی نیشتەجێ، واتە بەردەوام بوونی نەخۆشی یەك لە شوێنێکی تایبەتیدا وەکو نەخۆشی مەلاریا لە ناوچە گەرمەکاندا.
مرض الصندوق	Bends = caisson disease = Decompre-ssion illness	نەخۆشی سندوق، لە نیشانەکانی ئازارێکی بەتین لە قاچ و سکدا یان ئیفلیجی قاچەکان بە هۆی نزمبوونەوەیەکی خێرا لە پەستانی هەوای سەرلەش وە ئەمەش دەبێتە هۆی پەیدابوونی بڵقی گازی نایتروجین لە خوێندا بە تایبەتی ئەوانەی دەچنە ژێر ئاو یان دەفڕن یان لە کانەکاندا کاردەکەن، نەخۆشەکە دەخرێتە سندووقەوە.
مـرض فردريـك = تخلج وراثي	Hereditary-ataxia = Freidreichs disease	نەخۆشی فەرەدریك، نەخۆشی‌یەکی زگماکی‌یە لە مێشکۆلەدا لە منداڵاندا دەردەکەوێت.
مرض زهري	Venereal disease	نەخۆشی رەگەزی ، ئەو نەخۆشی‌یەی کە ئەندامە رەگەزی‌یەکان تووشی دەبن بە زۆریی لە رێگەی جووت گرتنەوە وەکوو نەخۆشی سوزەنەك و فەرەنگی.
مرض لوكو	Loco-disease	نەخۆشی لۆکۆ، نەخۆشی‌یەکە وڵاخ و ئاژەڵ تووشی دەبن بە هۆی خواردنی گیای ئەستراگا– لەسەوە.
مرض اللبن	Milk sickness	نەخۆشی شیر، لە ئەنجامی خواردنەوەی شیری ئەو ئاژەڵەوە روو دەدات کە رەگی رووەکی تایبەتی ماری سپی خواردبێت.
مرض التحنط		نەخۆشی مۆمیا، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە بەرەکەی وشك و چرچ دەبێت وەکوو لە قۆخ دا روودەدات.
مرض بستوري	Pasteurellosis	نەخۆشی پاستیورلۆسیس، چەند نەخۆشی‌یەکی درمە بەهۆی میکرۆبی تایبەتی‌یەوە دەبێت، وەکوو سوتانەوەی سی (ذات الرئة) لە وڵاخ و ئاگرە لە مریشك و سك چوون لە گوێرەکەدا.
مرض البثور الساري	Poll-evil	نەخۆشی زیپکەی درم، نەخۆشی‌یەکی درمە تووشی وڵاخ و مانگا دەبێت، زیپکە لە نێوانی هەردوو شاخەکەیدا پەیدا دەبێت لە دواییدا دەبێت بە دومەڵ.
مرض الموزاييك	Mosaic	نەخۆشی مۆزاییك، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە رەنگی گەڵاکەی دەگۆڕێت، بۆ سەوزێکی تێر یان کاڵ یان زەرد یان سپی بە شێوەیەکی ئەوتۆ کە لە مۆزاییك دەچێت، بەهۆی میکرۆبی (ڤایرەس) ەوە وەکوو لە تووتن و لۆکەدا.
مرض البثرة		نەخۆشی زیپکە نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە، گرێ لەسەر قەدو گەڵا پەیدا دەکات، کاتێك کە گرێکە دەدڕێت میکرۆبەکانی بڵاودەبێتەوە.
مرض العفن الأزرق	Blue mold	کەڕووە شینە، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.
مرض الانتراكنوز	Anthracnose	ئەنتراکنۆز، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە پەڵەی خۆڵەمێش لەسەر میوە پەیدا دەکات.
مرض العفن الأسود - مرض تعفن الأثمار	Fruit rot	کەڕووە رەشە، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.
مرض العفن الأخضر		کەڕووە سەوزە، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.
مرض العفن السخامي	Sooty mold	کەڕووە دوکەڵاوی ، کەڕووی هیس، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.
مرض التدهور البطيء	Slow-decline	شکستی هێواش، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە.

مرض انفلاق الأثمار	Fruit splitting	درزبردنی میوه ، قلیشانی میوه، نەخۆشییەکی رووەکییە.
مرض موت الأطراف		مردنی لق، نەخۆشییەکی رووەکییە بە هۆی کەمی کانزای مسەوە دەبێت.
مرض نقص الخارصين	Zindificiency	کەمی توتیا ، نەخۆشییەکی رووەکییە.
مرض النقص	Deficiency disease	نەخۆشی کەمیی، هەر نەخۆشییەك لە ئەنجامی کەمیی خۆراکەوە رووبدات.
مرض باركنسون - شلل رعاشي	Parkinsons disease	نەخۆشی پارکنسۆن، ئیفلیجی لەرزۆکی، نەخۆشییەکە لە نیشانەکانی بێ هێزیی ماسولکەو رەق بوونو لەرزینو ئازاری ماسولکەو دەمارو راڕایی (قلق)یە.
مرض لوبستين	Ilbsteins disease	نەخۆشی لۆبستین، خاوبی ئێسك بە شێوەیەکی زگماکی واتە ئێسکی ئەو کەسە زوو دەشکێت.
مرض ثومسن	Thomsens disease	نەخۆشی ثۆمسن، بێ هێزیی ماسولکەکانی لەش لە خۆرسکییەوە.
مرض البقعة الحلقية		نەخۆشی پەڵەی ئەڵقەیی، نەخۆشییەکی رووەکییە ، پەڵەی زەردی کاڵ یان ئەڵقەیی مردوو لەسەر بەشە سەوزەکانی رووەکەکە پەیدا دەبێت ئینجا پەڵەکان شەقار شەقار دەبن وەکوو تەپەدۆریان لێ دێت . ئەم نەخۆشییە بە زۆری لە سێوو هەرمێدا دەبێت.
مرض نيوكاسل	New Castle	نەخۆشی(نیوکاسل).نەخۆشییەکی درمی ترسناکە تووشی مریشگ دەبێت نیشانەکانی لە چاوە قوولێی مریشك (دەردەمریشك) دەچێت.
مرض تثقيب الأوراق		نەخۆشی کوون بوونی گەڵا، نەخۆشییەکی رووەکییە، پەڵە لەسەر گەڵای رووەکەکە پەیدا دەبێت بەهۆی باکتریاو کەڕووەوە وەکوو لە گێلاسو قۆخو قەیسیدا.
مرض التفحم - سوادية	Usiilago = grain smuts	رەش هەڵگەڕان، کوورك، خەڵوزە، نەخۆشییەکی رووەکییە توێپەڵێکی رەش لەسەر لەشی رووەکەکە پەیدا دەبێت لە دواییدا توێپەڵەکە دەبێت بە تۆزێکی رەشو لە هەوادا بڵاو دەبێتەوە.
مرض الرصع	Foul brood	نەخۆشییەکی میکرۆبییە لە میتۆلکەی (یرقە) ی هەنگ دەداتو بۆگەنی دەکات.
مرض سار	Infectious	نەخۆشی درم.
مرض العفونة - عفن اشهب	Grey-rot = mildew	نەخۆشی بۆگەنی یان رزین، بەهۆی کەڕوویەکی میکرۆسکۆبی یەوە دەبێت لە مێوو پەتاتەو کاڵەکو پیاز . دا.
مرض الفيلاريا - داء الخيطيات	Filariasis	نەخۆشی فیلاریا، کرمێکی لوولەیی دەزوولەییە درێژە بە شێوەی مشەخۆر لە خوێنی یان شانەکانی لەشی گیاندارە شیردەرەکاندا دەژی بەهۆی گەستنی مێرووەوە بڵاو دەبێتەوە.
مرض النغف	Hypodermosis = botfly in festation	نەخۆشی مێش ئاژەڵ،میتولکەی مێشکە دەچێتە پێستی ئاژەڵەوە دوومەڵی بچووکی رەقی تیادا پەیدا دەکات.
مرض الذبول	Pythinmrhiz oetonia wilt = Canker = stem canker = damping disease	سیس بوون، نەخۆشییەکی رووەکییە رووەکەکە سستو سیس دەبێت بە هۆی نەبوونی ئاوو شێ لە زەویدا یان بە هۆی ئاو دەردانی (ئارەق دەردانی) زۆرەوە وەکو لە گەنمەشامیدا.
مرض دبول البادرات	Damping off	چەکەرە سیسە، نەخۆشییەکی رووەکییە بە هۆی کەڕو وەوە دەبێت.
مرض الصفراء	Biliousness	زەردوویی.نەخۆشییەکە.
مرض النوزيما		نەخۆشی نۆزیما، نەخۆشییەکە تووشی هەنگ دەبێت.
مرض الببرين		نەخۆشی بەبرین، نەخۆشییەکە تووشی کرمی ئاوریشم دەبێت.
مرض الأكياس الهوائية	Air sac disease = chronicrespiratory disease	نەخۆشی تورەکەی هەوایی، نەخۆشییەکە لە باڵندەدا دەبێت.

مرض الخريزات	Coccidiosis	نەخۆشی کۆسیدیۆسیس، نەخۆشی‌یەکە تووشی کەروێشک و باڵندەی ماڵی دەبێت.
مرض الخضرة	Verdigris	نەخۆشی‌یەکە تووشی گەنمەشامی دەبێت، بەهۆی کەڕوویەکی مەیلەو سەوزەوە.
مرض الدابرة	Ergot = clavus	نەخۆشی جقە، نەخۆشی‌یەکە دەدات لە دەغڵ و دان وەکوو: گەنم و پەرش، گوڵەکەی دەکات بە تۆپەڵێکی ڕەش لە جقەی کەڵەشێر دەچێت.
مرض الدمل	Furunculosis	نەخۆشی دومەڵ، نەخۆشی‌یەکە تووشی ریخۆڵەی ماسی دەبێت برین لەسەر پێستەکەی دروست دەکات.
مرض دودة الأمعاء	Helmin thiasis	نەخۆشی کرمی ریخۆڵە، نەخۆشی‌یەکە لە ئەنجامی بوونی کرمی ریخۆڵە لە مرۆڤ و گیانداردا پەیدا دەبێت.
مرض ولسون	Wilsons disease	نەخۆشی ویلسۆن، نەخۆشی‌یەکی زگماکی‌یە بەهۆی سوود وەرنەگرتن لە توخمی مس دەبێتە هۆی ریشاڵ بوونی جگەر و هەندێك پێشێویی ئاوزوویی نەخۆشەکە پێستی توێژ فڕێ دەدات.
مرض الملاحظة - دوار البحر	Sea-sickness	سەرە خولێ ی دەریا، سەرە گێژەی دەریا، نەخۆشی گێژبوونی مرۆڤ لە دەریادا.
مرض الخيل الأفريقي - طاعون الخيل	African horse plague = African horse-scikness	سەنگانی وڵاخ، نەخۆشی وڵاخی ئەفریقی، دەردە وڵاخی ئەفریقی، نەخۆشی‌یەکی درم و ترسناکە توشی وڵاخ دەبێت وە بە تایبەتی ئەسپ و ئێستر و کەر، وڵاخەکە چاوی سوور دەبێت و سەری دەئاوسێت و جاری وا هەیە خوێن لە چاوی یان لووتی دێت.
مرض حيواني	Panzootic disease	نەخۆشی گیاندار وەکوو: ١- جدمو ، پشتەرێژ، برینێکە لەناوشانی وڵاخ پەیدا دەبێت. ٢- چۆیلەمە، ئازارێکە لە سنگی وڵاخ پەیدا دەبێت. ٣- خروو زەك، خرووسەك. ٤- سلەومجە. ٥- شەوت. ٦- شەو سوتکە.
مرض نباتي	Epiphytic-disease	نەخۆشی ڕووەکی وەکوو: ١- دژوکە. ٢- سنگان، سندان. ٣- شۆکە ، شۆك. ٤- ژەنگ، خەڵووزە.
مرض التعفن	Rot	کەڕوو هەڵهێنان، نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە.
مرض اللفحة(شري)	Blast	شەرا.
مرض اللفحة النارية	Fire-blight	گڕەی ڕووەك: فایەربلایت، نەخۆشی‌یەکی ڕووەکی‌یە.
مرض الكروم		پەلەسیسە، دژوکە.
مرضع	Nurse = wednurse = nutrix	دایکێك شیر بدات بە منداڵەکەی.
مرضح - كسارة البندق والجوز	Nutcracker	گوێزشکێن، ئامرازی شکاندنی گوێز و فندق، بندق.
مرضوض	Bruised	کوتراو، وەکوو یەکێك پێی کوترابێت.
مرضعة	Milk nurse = wet nurse	دایەن. ئەو ژنەی شیر دەدات بە منداڵان.
مرضاع - مرضحة - جاروش	Guern = stonenand = milk	دەستاڕ.

مرط	Carpet = rug	بەرە، كليم.جۆرێكە لە رايەخ (راخەر).
مرط	Pluck	دەركێشان، هەڵكەندن.تووك لابردن.
مــرط = ســقوط الشعر	Alopecia = able pharia = ablephary	تووك وەرين.
مرط الجفنين	Madarosis	وەرينى برژانگى چاو.
مرطبات - منعشات	Soft drinks = refreshing, refreshments	ساردەمەنى، بەستەنى وەكوو دۆندرمە ، بووژێنەرەوەكان.
مرطاب - مقياس الرطوبة	Hygrometer	هايگرومەتر، شێ پێو، پێوەرى شێ، ئامرازێكە بۆ پێوانى رادەى شێ لە هەوادا.
مرطبات اوتوماتيكي	Hygrograph	شێ پێوى ئۆتۆماتيكى، دەزگايەكە بۆ تۆماركردنى گۆرانى شێى ناوهەوا، بە شێوەيەكى ئۆتۆماتيكى.
مرطاب حراري	Hygro thermograph	هايگرۆثێرمۆگراف، شێ گەرمى پێو، دەزگايەكە لە خۆيەوە بەردەوام پلەى گەرمى و شێى رادەيى ئەو شوێنە لەسەر نەخشەيەك تۆمار دەكات.
مرطابية	Hygrometry	پێوانى شێى ناو هەوا.
مرطـــاب ذو بصلتـــين = مرطاب جاف ورطب	Wet and dry bulbhygrometer	شێ پێوى دوو سەلك تەرو وشك.
مرطاب شعري	Hair hygrometer	شێ پێوى مووبى، جۆرێكە لە ئامرازى شێ پێوان.
مرطب	Wetting agent	تەركەر، شێ كەر.
مرطوب	Wet = wettish	شێ دار، ئاوەزێ، نەدار.
مرطبان	Jar	قاپ، بوتڵ، دۆلكە، دەبە.
مرعاويلا - شوك الجمال - رعي الأبل	Echinops	ووشتر خوار، كەرتەش، گيايەكى دەشتەكىيە گوڵەكەى خڕە رەنگەكەى شينە گەڵاكەى گەورەو دركاوييە.
مرعوف	Bleeding at The nose	لووت پڕاو، كەسێك لووتى پڕابێت.
مرعوب مخيف	Terribled	ترساو، زارەترەك، تۆقاو، زراوچوو.
مرعى - مرتـع - كلا	Pasturage = grass- land = pasture land	لەوەر، چەرە، لەوەرگا، بژوێن، پاوان، پاوەن، چايەر.
مرعة	Crake	كرێك، باڵندەيەكە بە قەدەر كوركورە دەبێت.
مرعة - مرعاوي	Porzana	پۆرزانا، باڵندەيەكى ئاوييە لە پۆر دەچێت لە كاتى باراندا دەردەكەوێت لەناو قاميشەڵاندا دەژى لەشى قاوەيى مەيلەو سەوزە هێڵى رەشى تيادايە.
مرعة الماء = تفلق	Water rail	باڵندەيەكى ئاوييە.
مرعة - شحم	Fat = Oil = Grease	چەوريى.
مرعز - مرعزاء	Angora	ئەنگۆرا، مەرەز، كەنگە، مووى بزن، بەرگن، تووكى بزنە مەرەز.
مرعز - ماعز أنقرة	Angora goat	بزنە مەرەز، بزنى ئەنقەرە.
مرغى - شهرمان = ابو فروة	Casarca	شارەمان، جۆرێكە لە مراوى.
مرغ	Wallow = welter	گەوزان، لە خۆڵدا گەوزان.
مرغاد	Hygrophyte	هەر ڕووەكێك لە شوێنى شيدارو زۆنگاودا برووێت.
مرغاة - مطفحة	Skimmer	كەوگير.
مرغريتا - خنكار - لؤلؤية	Margaret = marguerite	مارگريتا، گوڵە بەهارە گوڵە مروارى، بەرم بژى، گوڵە دوگمە.

مرغارين	Margarine = oleo margarine	مارگارين، جۆرێکه له ڕۆنـی ڕووەکـی لەگـەڵ چیمـەنتۆ تێکـەڵ دەکرێـت و دەخرێته نێوانی خشت و بەدی بناغە و دیوارەوە دژی شێ ڕۆنی دەستکرد.
مرغنيت	Morganite	مۆرگانایت، بەردێکی بە نرخـە شـێوەیەکەی سـووری کاڵـە لـە (بریـل) لـە کالیفۆرنیاو مەدەغشقەر هەیە.
مرغني	Morgan	مۆرگان، ئەسپێکە لە ڕەچەڵەکێکی ئەمەریکی تایبەتی.
مرغوسة	Prolific	هەر گیاندارێکی مێ بێچوی زۆربێت.
مرفا = مرس	Harbour = port	لەنگەرگە، تایگە، کەشتی خانە، بەندەر، کەشتیگە، شوێنی وەستانی کەشتی.
مرفق	Elbow = Ancon = Cubitus = olecranan	ئانیشك، بەلەمرك.
مرفق الجاثي = مرفق	Herculis	هەرقل، ئانیشکی هەڵ نیشتوو، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
مرفق الثريا= جنب فرساوس	Persei = perseus	کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
مرفقية الأنابيب		قۆڵی بۆری ، مرگ ، پارچە بۆرییەکی چەماوەیە بۆ بەستنی دوو بۆری بە یەکترییەوە.
مرفاع = رافعة = ونش	Crane = winch	بەرزکەرەوە، سەرخەر، کرێنە.
مرفاع لولبي	Jack = Jack = screw = screw Jack	جەك، بەرزکەرەوە، وەکوو جەگی ئوتومبیل.
مرفع	Elevator = lift	دەزگایەکی جێگیرە بۆ بەرزکردنەوەو ڕیزکردنی فەردەو سنوق و بەرمیل.
مرفعين = ضبع	Hyenq	کەمتیار،گیاندارێکی شیردەری درندەیە.
مرفق = ملحق	Attached (herewith) = enclosed	پێچراوە، پاشکۆ.
مجرفة	Shovel = spade	خاکەناز، بێڵ، پێ مەرە.
مـرق = مرقـة = حساء = شوربة	Broth = Meat extract = thin soup = gravy	شۆربا، شلە، چێشتی شلە، گۆشتاو، کالینکا، کۆپیتە.
مرق البصل	Soup of onion, onion soup	پیازاو.
مرق الحبوب	Soup of Cereals, cereals soup	قرك.
مرق العدس	Soup of lentils, lentils soup	نیسکێنە.
مرق الشلغم = مرق اللفت	Turnip soup	ترخێنە، چێشـتێکی کوردەوارییـە لـە بنـەڕەتدا، سـەلکو گـەڵای شـێلم دەشۆرێتەوەو دەجنرێت ئنجا برۆنشی تێدەکرێت و دەخرێتە کوپـەوە بـۆ ماوەیەك هەتا دەترشێت، ئنجا دەکرێت بە تۆپەڵ(سەلك)و لەبەر هەتاودا دادەنرێت هـەتا ووشـك دەبێتـەوە لـە زسـتاندا ئـەم سـەلکانە لـە ئـاودا دەخوسـێنرێت ئنجـا نـۆك و نیسـکی خـڕو کشمیشـی تـێ دەکرێـت و دەکوڵێنرێت..
مرق البصل واللحم = يخنة	Ragout	یاغنی، یەخنی.
مرق اللحم	Stew of meat = Consomme	گۆشتاو.
مرق = حسكة = سفا	Beard	قەلاس، وەکوو قەلاسی بەری گەنم و جۆ.
مرق = سحام	Puccinia = Rust	نەخۆشییەکە تووشی ڕووەك دەبێت لە ئەنجامی کەڕوەوە.
مرقال	Apod	مێرووی بێ پەڵ.
مرقاب	Monitor	ئامرازێکە بۆ چاودێری کردنی وێنەی تەلەفزیۆنی.
مرقب = راصدة = مرصد	Observatory	ڕوانگە، جۆرە بینایەکی بەرزە دووربینێکی تیادایە بۆ تەماشاکردنی تەنە ئاسمانییە دوورەکان بەکاردێت وەکوو مانگ و ئەستێرەکان.

مرقـــب راداري = تيودولايت راداري	Radar-theodolite	روانگەی راداری، ئامرازێکە بۆ پێوانی بایە بەرزەکان.
مرقبة (مقراب) الطيف الشمسي	Spectrohelioscope	دووربینی شەبەنگی خۆر.
مرقب (مقراب) لاسلكي	Telescope, wireless	تەلیسکۆپی لاسلکی.
مرقب (مقراب) انكساري - تلسكوب انكساري	Refracting telescope = refraclor	تەلیسکۆپی شکێنەرەوە.
مرقب كاسر - تلسكوب كاسر	Refractor telescope	تەلیسکۆپی شکێنەرەوە.
مرقب عاكس - تلسكوب عاكس	Reflector telescope	تەلیسکۆپی ڕەتکەرەوە.
مرقد - مضجع	Bed = Couch	شوێنی نوستن.
مرقب (مقراب) مجسم - مجسام مقرابي	Telestereo scope	تەلیستریوسکوب، جۆرە تەلیسکۆپێکە ئەستێرەکان بە شێوەیەکی تەنداریی پیشان دەدات.
مرقط - منقط	Spotted	پنکە، پنکە، خاڵخاڵ، پەڵە پەڵە، بەڵەک، شتێک پەڵەی ڕەش و سپی پێوەبێت.
مرقاق العجينة - شوبك - شيبك	Rolling pin	تیرۆک، بە تایبەتی تیرۆکی ئەستور کە هەردوو سەرەکەی باریکن.
مرقاة - سلم نقال - بركيزة	Step ladder	پەیژەی کۆڵەکەدار، پەیژەی پشتیوانەدار.
مرقاة كهربائية - مصعد كهربائي	Lift = elevator	ئەسانسیۆر، پەیژەی کارەبایی، پلیکانەی کارەبای.
مرقئة	Burnet	گیایەکە لە کۆمەڵەی گوڵەباخ.
مرقأة - ضاغطة الشرايين - ملقط دوار	Tournquet	بەستێنەری خوێنبەر.
مرقم - الة رقم الاعداد	Mumbering machine	ئامرازی ژمارە لێدان.
مرقوق - بقلاوة - معجنات - فطائر	Pastry	پاقلاوە.نیشی هەویر.
مرقان	Hypochondria	واسواسی نەخۆشی، مەراقی نەخۆشی.
مرقد - منوم	Hypnic = somni ferous	خەوێنەر.
مرقاق - مرقعة	Grain Croshing	تیرۆک.دارێکە نانی پێ دەکرێتەوە.
مرقشيتا - بايريت	Pyrites	پایریت، فیرۆزسولفاید، گۆگردیدی ئاسنۆز، مادەیەکە ڕەنگەکەی زەردە.
مرقص	Dancing hall	شوێنی سەماو سوڕدان، تیاترۆخانە.
مرقع - رقاع - اسكافي	Shoe maker	پینەچی، ئەسکافی.
مرقع	Patched	پینەکراو.
مرقم - قلم باستيل	Pastel	قەڵەمی باستیل، جۆرە قەڵەمێکە بە شێوەی کلۆی دەباشیر، لە بۆیە دروست کراوە بۆ ڕەنگ کردنی وێنە لەسەر کاغەزی زبر.
مرقي عشري - مقيا س عشري	Decimal scale	ڕژنەی دەیی.
مرقم ذنبي	Urostyle	یوروستیل ئێسکێکی درێژی تیژە لە کۆتایی بڕبڕەی پشتی بۆقدا.
مركب نفسي - عقدة نفسية	Complex	گرێی دەروونی.
مركب الكترا - عقدة الكترا	Electra Complex	گرێی ئەلیکترا، ئەوەیە کە کچ ئارەزووی باوکی بکات لە لایەنی ڕەگەزییەوە.
مركب العظمة - داء العظمة	Superiority Complex	هەست بە مەزنی کردن ، گرێی مەزنی.

مركب القصور - مركب النقص - شعور بالنقص - تصاغر	Inferiority Complex	هەست بە کەمی، گرێی هەست کردن بەکەمی خۆ بەکەم دانان، گرێی کەمینتی.
مركب - مركبة	Constituent = Component	پێك هێنەر.
مركب	Compound = Composed = Complex	پێك هاتوو، ئاوێتە، مادەیەکە لە ئەنجامی یەك گرتنی دوو مادەی(یان زیاتر) کیمیایی پەیدا دەبێت لە رەوشتدا لە مادە پێکهێنەرەکانی ناچێت وەکوو ئاوێتەی ئاو کە لە یەك گرتنی هایدرۆجین و ئۆکسجین پەیدا دەبێت.
مركب تناسقي	Coordination Compound = Complex Compound	ئاوێتە هاوپلەیی ، ئاوێتەی تانپۆیی، ئاوێتەی ئاڵۆز، ئەو ئاوێتەیەی کە لە ئەنجامی یەکگرتنی ئایۆنێکی کانزایی (بەزۆری کانزای گواستراوە)و ئایۆنێکی ناکانزایی یان گەردیك یان کارکەرێکی ئاڵۆز پەیدا دەبێت، کارکەرە ئاڵۆزەکەیان سالیب یان موجەب دەبێت.
مركب سلسلي	Chain Compound	ئاوێتەی زنجیرەیی ، ئەو ئاوێتەیەی کە لە چەند گەردیلەیەك کاربۆن پێکهاتووەو پێکەوە، بە شێوەی زنجیرێك بەستراوە.
مركب سلسلي متفرع	Branched chain compound	ئاوێتەی زنجیرەیی لقدار،ئاوێتەیەکی زنجیرەییە، زنجیرەکەی بووە بە دوو لق یان زیاترەوە.
مركب ماص للحرارة	Endothermic Compound	ئاوێتەی گەرمی مژ.
مركب طارد للحرارة	Exothermic compound	ئاوێتەی گەرمی دەر.
مركب وسيط	Intermediate	ئاوێتەی ناوەندی، ئاوێتەی ناوەنجی، بەرهەمێکی کیمیاییە هەنگاوێك لە هەنگاوەکانی دروست کردنی دوا بەرهەم دەنوێنێت.
مركب ايوني	Ionic Compound	ئاوێتەی ئایونی.
مركب تساهمي	Covalent Compound	ئاوێتەی هاوبەشی، ئاوێتەیەکە ئەتۆمەکانی پێکەوە بەستراون بۆ پێکهێنانی مولیکیول (گەرد) بەهاو بەشی کردن لە جووتە ئەلیکترۆندا، وەکوو لە هەزارەها ئاوێتەی ئەندامیدا.
مركب معقد	Complex Compound	ئاوێتەی ئاڵۆز، وەکوو کلۆریدی زیوی ئامۆنیا.
مركب عضوي	Organic Compound	ئاوێتەی ئەندامی، ئەو ئاوێتەی کە توخمی کاربۆن بنچینەیەکی سەرەکییە تیایدا ، لەگەڵ هایدرۆجین، یان هایدرۆجین و ئۆکسجین و نایترۆجین و فۆسفۆر هتد، وەکوو هایدرۆکاربۆنەکان و کاربۆ هێدراتەکان و رۆنەکان و پرۆتینەکان و هتد جاران بڕوا وابوو کە سەرچاوەی ئەم جۆرە ئاوێتانە لە مادەی ئەندامدار واتە لە گیاندارو رووەکەوەیە، هەتا لەم دواییدا، هەندێك لەو مادانە لە تاقیگەدا دروست کران، ئەتۆمەکانی ئاوێتەی ئەندامی بە بەند هاوبەش بەستراون بە یەکەوە.
مركب عضوي فلزي	Organometallic Compound	ئاوێتەی ئەندامی کانزایی، هەر ئاوێتەیەکی ئەندامی بەندی کانزای کاربۆنی تیادا بێت، وەکوو هالیدە ئەندامییەکانی مەگنیسیۆم و ئاوێتە ئەندامییەکانی سلیکۆن و ئەلکیلی کانزاکان.
مركب غير عضوي	Inorganic Compound	ئاوێتەی نائۆرگانی، ئاوێتەی نائەندامی ، زۆربەی ئەم ئاوێتانە بنەرەتێکی مەعدەنییان هەیە، ئەتۆمەکانیان بە بەندی هاوهێزی کارەبایی (اصره تکافؤ کهربائیة)بەستراون بە یەکترییەوە، ئەمانەش بریتین لە هەموو ئاوێتەکان (جگە لە ئاوێتە ئەندامییەکان زۆربەیان لە ئاودا دەتوێنەوەو بە گەرم کردن هەڵناوەشێن و خێرا کارلێك لەگەڵ یەکتریدا دەکەن لە شێوەیەکی ئایونیدا هەن . وەکوو ترشی هایدۆکلۆریە . تفتی هایدرۆکسیدی سۆدیۆم و خوێی کلۆریدی سۆدیۆم

مركب قطبي = مركب ئايوني	Polar compund	ئاوێتەی پۆل، ئەو ئاوێتەیە کە ئەگەر شل بکرێتەوە یان لە ئاودا بتوێنرێتەوە کارەبا دەگەیەنێت وەکوو خوێی چێشت.
مركب ثلاثي	Triple compound	ئاوێتەی سیانی، ئەو ئاوێتەیەی کە لە سێ توخم پێك هاتووە.
مركب ثنائي	Binary Compound	ئاوێتەی دوانی، ئاوێتەیەك تەنها لە دوو توخم پێك هاتبێت وەکوو خوێی چێشت.
مركبات حلقية	Cyclic compound = ring compound	ئاوێتە ئەلقەیی‌یەکان، ئەو ئاوێتەیەی کە گەردیلەی توخمەکان لە گەردەکەیدا بە شێوەی ئەلقە ریز بووبن، (ئاوێتە ئەندامی‌یە زنجیرە داخراوەکان، ئەو ئاوێتەیەی کە گەردەکەی لە (٤) ئەتۆم یان زیاتر پێك هاتبێت وەکوو(بەنزۆل).
مركبات لا حلقية	Acyclic Compounds	ئاوێتە نا ئەلقەیی‌یەکان ، ئەو ئاوێتانەی کە شێوگی پێکهاتنیان وەکوو زنجیر وایە و ئەلقەیان تیادا نی‌یە.
مركبات كيمياوية	Chemicals	ئاوێتە کیمیایی‌یەکان.
مركبات كربو حلقية	Carbo Cyclic Compounds	ئاوێتەی کاربۆ ئەلقەیی.
مركبات اليفاتيكية - مركبات دهنية	Aliphatic Compounds	ئاوێتە ئەلیفاتیکی‌یەکان چەوری و مۆم، زنجیرە ئاوێتەیەکی هایدرۆکاربۆنی‌یە، هەر ئاوێتەیەکی بە شێوەی زنجیرەیەکی کراوەیە.
مركبات اروماتيكية - مركبات عطرية	Aromatic Compounds	ئاوێتە رۆماتیکی‌یەکان، بۆنی خۆش، زنجیرە ئاوێتەیەکی هایدرۆکاربۆنی‌یە هەر ئاوێتەیەك بە شێوەی زنجیرەیەکی ئەلقەیی داخراوە.
مركبات مستقيمة السلسلة	Straight chain Compounds	ئاوێتە زنجیرە راستەکان، چەند ئاوێتەیەکی ئەندامەکانیان گەردەکانیان چوار ئەتۆم یان زیاتریان تیادایە بە شێوەی هێڵێکی راست بەستراون بە یەکەوە.
مركب الأسنان	Dentist	دانساز.
مركبة - عربة	Carriage = Vechile	گالیسکە، عەرەبانە.
مركبة الجليد	Sledge = slede	گالیسکەی سەهۆڵ، ئەو گالیسکە بەسەر سەهۆڵدا دەخشێنرێت.
مركبة جياد - عربة جياد	Victoria	گالیسکە ئەسپ، عەرەبانەی ئەسپ.
مركب	Argus	جۆرە ئەستێرەیەکە.
مركب سفينة	Ship = boat	کەشتی، گەمی، ماتۆری ئاوی.
مركب صغير	Skipper	کەشتی‌یەکی بچووك.
مركب بخاري	Steam boat = steam ship	کەشتی هەڵمی، ئەو کەشتی‌یەی کە بەهێزی هەڵم ئیش دەکات.
مركب شراعي	Sail boat	کەشتی چارۆکەدار.
مركبة الأعماق	Bathys Caphe	کەشتی ناخ، کەشتی قوڵایی، کەشتی‌یەکە تیشکێکی زۆر بەهێز دەگرێتە بنکی دەریا بۆ بینینی ناخەکەی لە دووری‌یەکی زۆرەوە.
مركبة فضائية	Space craft = spaceship	کەشتی ئاسمانی، کەشتی بۆشایی، کەشتی‌یەکی بە شۆفێر یان بێ شۆفێر دەنێررێتە خولگەی زەوی یان دەنێررێتە دەرەوەی کەشی زەوی‌یەوە بۆ مەبەستی زانستی.
مركبة قمرية	Module, lunar craft	کەشتی مانگ.
مركبة صاروخية	Rocket ship	کەشتی رۆکێتی ، کەشتی مووشەکی، کەشتی‌یەکە بەهێزی رۆکێت دەبرێت بە رێگاوە توانای ئەوەی هەیە کە لە هەوای دەوروپشتی زەوی بچێتە دەرەوە.

مركم (كهربائي)	Storage battery = Accumulator	پاتری کارەبایی، پاتری کۆکردنەوە (هەڵگرتن).
مركم - مركم رصاصي	Lead Accumulator = storagecell orbattery	پاتری ئۆتۆمۆبێل، پاتری تەڕ، لە پاتریەکی کارەبایی‌یە لە پێشدا بە کارەبا بارگە دەکرێت‌و کارلێك کردنێکی کارەبایی تیا ڕوودەدات، ئینجا ئەم کارلێك کردنە پێچەوانە دەبێتەوەو تەوژمێکی کارەبایی لێ پەیدا دەبێت‌و سوودی لێ وەردەگیرێت.
مركوني	Marconi	مارکۆنی، پەیوەندی بە بروسکە لێدانی بێ تەلیوەوە هەیە کە زانا مارکۆنی دایهێناوە.
مركن - طشت الغسيل	Washing pan = wash tub	تەشتی جل شتن.
مركن - سندانة	Pot	ئینجانە ، ئینجانەی گوڵ.
مركن - مطار	Aerodrome	فڕۆکەخانە.
مركروكروم	Mercuro chrome	مێرکرۆکرۆم، تۆزێکە لە ئاودا شی دەبێتەوەو شلەیەکی سووری لێ پەیدا دەبێت بۆ کوشتنی میکرۆب بەکاردێت واتە بۆ تیمارکردنی برین.
مركز	Concentrated	تونگ، پەیتکراوە، پەیت، توند،خەست،سەنگین، تیر.
مركاز	Dosimeter	دەزگای پێوانی پەیتی(ترکین).
مركز	Center = Centre = Middlepoint	چەق، ناوچەق، ناوەڕاست، مەڵبەند، کورتە، ناوجەرگە، جەرگە، بنکە، نیڤك.
مركز الدائرة	Center of the Circle	کورتە، چەقی بازنە، کورەکی بازنە، جەرگەی بازنە.
مركز - منزلة - مقام	Standing	پایە، مەقان.
مركز البوليس - ضبطية	Police station	زەفتیە، مەڵبەندی پۆلیس، پۆلیسخانە.
مركز المراقبة	Watch tower	چەقی چاودێری، جەرگەی چاودێری، شوێنی چاودێری، چاودێرگە.
مركز التكور	Center of Curvature	چەقی خڕی، جەرگەی خڕبوون، ناوەڕاستی خڕی، ناوەڕاستی خڕبوون، خڕبیگە.
مركز الثقل	Centre of gravity	چەقی قورسایی، جەرگەی قورسایی، ناوەڕاستی قورسایی، قورساییگە، ئەو خاڵەیە لە تەندا وا ڕەچاو دەکرێت کە هەموو قورسای ئەو تەنەی تیادا کۆبووبێتەوە.
مركز الكتلة	Mass center	چەقی بارستە.
مركز باطني للزلازل	Hypocenter	چەقی ناوەکی بوو مەلەرزە.
مركز التماثل - التناظر	Center of symmetry	چەقی هاوتایی، چەقی لێك چوون.
مركز العزوم	Center of moments	
مركز عصبي	Nervous center	چەقی دەماری.
مركز الذوق	Taste center	چەقی چێژتن.
مركز سمعي	Auditory center	چەقی بیستن.
مركز هندسي	Geometrical center	چەقی ئەندازەیی.
مركز الطيف	Spectral center	چەقی شەبەنگ.
مركزي	Central	چەقی، هەرشتێك پەیوەندی بە چەقەوە هەبێت.
مركزية	Centrality	چەقێتی.
مركوب - حذاء	Shoes = boots	پێڵاو.
مركبتان	Mercaptan	مێرکاپتان، ناوێتەیەکی کیمیایی‌یە.

مركيز	Marchese = marquis	ماركيز، نازناوێکی سەروەرییە (بۆ پیاو).
مركيزة	Marquise = marchesa	مارکیزە، ژنی مارکیز، نازناوێکی سەروەرییە(بۆژن).
مركيزيت	Marquisette	مارکیزیت، قوماشێکی تەنکە.
مركزيت	Marcasite	مارکازایت، جۆرێکە لە مەعدەن.
مرل - مارن	Marl = marne	مارل، مارن، قوڕێکی لماوییە ڕێژەیەکی زۆری لە کاربۆناتی کالسیۆم تیادایە.
مرلي - مرني	Marly	هەرشتێك پەیوەندی بە قوڕی (مارل) وە هەبێت.
مرلين	Marline	مارلین، ماسییەکی زەریایی گەورەیە.
مرليت	Marlite	مارلایت، جۆرێکە لە قوڕ، کاربۆناتی کالیسیومی زۆر تیادایە.
مرلون	Merlon	مێرلۆن، دیوارێك لە نێوان دوو کوندا وەکوو لەناو قەڵاکاندا دروست دەکرێت.
مرما حوز - مرو	Amaracus	ریحانە شێخانە.جۆرە گیایەکە.
مرماخور - طوقريون - صعتر الهر	Marum germander = cat Thyme	جاترەی پشیلە، ڕووەکێکی بۆن خۆشە دەرمانی بەهێزکەری دەمارو کۆڵنجی لێ دەردەهێنرێت.
مرمة، شفة متدلية	Lip (pendulous)	لچ، لچی شۆڕ، وەکوو لچی مانگا.
مرمطون - مساعد الطباخ	Scullion	یاریدەدەری چێشتکەر.
مرمبة	Marimba	ماریمبا، ئامرازێکی مۆسیقایە لە بنەڕەتدا ئەفریقییە.
مرموط - فار الجبل	Marmot = Monax = Bobac = arctomys	مشکی چیایی، مارمۆت، مشکە کێوی، گیاندارێکی شیرەدەری قرتێنەری کلك کورتە ڕووەکخۆر دلەنوێڵە دەخەوێت لە زستاندا لە کونو کە لەبەری ژێر زەویدا خۆی مت دەکات سەری پانە ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو زەردە، لە جرج گەورەترە.
مرموط الألب	Rock whistler	مشکی چیای ئەلپ ، جۆرێکە لە مارمۆت گیاندارێکی قرتێنەرە لە کۆمەڵەی سمۆرە لە مشك گەورەترە سەر زل و کلك کورتە.
مرموط امريكا	Ground hog	مشکی چیای ئەمریکا.
مرمى - مدى الرمي	Range = reach	نیشانە، مەودای هاویشتن.
مرمر - بستر - رخام	Marble = Alabaster	مەڕ مەڕ، خارا، جۆرێکی ڕەنگاو ڕەنگی بە نرخە لە بەردی قسل یان گۆگرداتی کالسیۆم خانووی لێ دروست دەکرێت بە ئاسانی ڕەنگ دەکرێت لەبەر ئەوە بۆ دیکۆری خانو بەکاردێت.
مرمري - رخامي	Marbled = marmoral	مەڕمەڕی، شتێك پەیوەندی بەمەڕمەڕەوە هەبێت.
مرمريج		بگەرێرەوە بۆ (مارماهی).
مرميس - كركدن - مريش - هرميس	Rhinoceros	کەرکەدەن، یەك شاخە.(گیاندارێکەی کەتەی دڕندەیە).
مرملة	Sand box	قوتوی لم.
مرمير - مرمار - حفار	Mormyrus	مۆرمێرەس، جۆرە ماسییەکە ڕەنگەکەی زیوییە لە کەناری دەریاکانی سوریادا دەژی.
مرملة	Gravel-pit = sand-pit	کانەلم، کانەچەو.
مرمد	Incinerator	تونێکی (ئاگردانێکی) تایبەتییە بۆ سوتاندنی مادەو گۆرپیسی بۆ خۆڵەمێش.
مرموزة - هبال	Marmoset	مارمۆسیت، جۆرە مەیمونێکە لە وورچ دەچێت.
مرموزة - دمشقية - حافرية	Slipper wort	گیایەکی دەشتەکییە قەدەکەی توکنە گوڵەکەی شێوەیەکی سەیری هەیە لە سۆڵ (پێڵاو) دەچێت بە ڕەنگی سپی یان سور.

مرملاد	Marmalade	مارمالاد، جۆره خواردەمەنی‌یەکەلـه مرەبا دەچێت لـه تێکـەڵاوی شـەکرو پارچه میوه یان ئاوی میوەو تونکلّی میوه دروست دەکرێت.
مرميكوديا	My rmecodia	میرمیکودیا، رووەکێکی ناوچه گەرمەکانه مێرووله شار لـه ناو قەدەکـەی‌دا دروست دەکات.
مرنان	Resonator	لـەره پەیداکـەر، دەزگایەکـه، بـۆ پـەیداکردنی کـەره،دروسـتکراوه وەکـوو دەزگای ماگنیترۆن.
مرنغ	Meringue	مێرینگویی، تێکەڵاوێکه له شەکرو سپێنەی هێلکه دەدرێت لـه حەلْوا، یـان کێکێکی بچووکه لەم تێکەڵاوه دروست دەکرێت.
مرنج		مورونچـه، درەختێکـه دەنکەکـەی زۆر رەش‌و بـۆن خۆشـه دەکرێـت بـه تەزبیح‌و ملوانکه بۆ یاری کردن.
مرنطة = اروتة	Maranta = Arrow-root = plant	ئـارۆروت،رووەکێکـی سـەلك داری دەسـتەکی‌و کشـتوکاڵی‌یه لـه کۆمەڵـەی زەنجەفیل‌و گەڵاکـەی گـەورەو گوڵەکـەی، بـه شـێوەی هێشـوویی سـپی‌یه، مادەیەکی نیشاستەیی له سەلکەکەی دەردەهێنرێت پێی دەوترێت (ئاڕوو رووت) بۆ مەبەستی خواردەمەنی بەکار دەهێنرێت.
مرن	Elastic = Flexible	جیڕ، نەرم، خاراو.
مرنبة	Hutch = warren	کولانەی (هێلانەی) کەروێشك.
مرهم - دهان	Oint ment = salve = Vnction = pomade = unguent = liniment	مەڵحەم،چرك، مەرهەم، هەتوان.
مرهم العين	Oculencem	مەڵحەمی چاو.
مرحم عطري	Pomade	مەڵحەمی عەتریی، مەڵحەمی بۆنخۆش.
مرهم الترادیل	Ultradil ointment	مەڵحـەمی ئـەلترادیل، جۆرێکـه لـه مەلحـەم بـۆ چارەکردنی نەخۆشـی پێست..
مرهم تتراسايكلين	Tetra cycline oint ment	مەڵحەمی تیتراسایکلین، مەڵحەمێکه بۆ چارەیەکردنی نەخۆشی پێست.
مرهم دیرموكیور	Dermocure	مەڵحەمی دێرمۆکیور، مەڵحەمێکه بۆ چارەکردنی نەخۆشی پێست.
مرهم الحروق	Burn Cream	کرێمـی سـوتاویی، مەڵحـەمی سـوتاویی، دەرمـانێکی پـاکژ کـەرەوەو ئارامدەرە.
مرهن - بنك الرهون	Pawshop = paw broker	بانقی رەون، بانقی بارمته، بانقی رەهن کردن.
مرهوانة = قنب هندي	Marihua	گوشـی هیندی، ماریوانا، گەڵاو گوڵـه وشك کراوەکانی وەکوو مادەی بـێ هۆش کەر بەکاردەهێنرێت.
مرهوب	Frightened	ترساو،تۆقاو، زارەترەك، زراو چوو.
موهون = مرتهن	Mortgaged	رەهن کراو، به بارمته دانراو.
مرهق = متعب	Tired	ماندوو.
مرهاء = مقياس الأرتفاع	hypsometer	دەزگایەکه بۆ دەست نیشان کردنی بەرزایی شوێنێك یان شتێك.
مرهة	A.pond = Artificial meter	زەلکاوی دەستکرد بۆ کۆکردنەوەی ئاوی زستان، ئەستێل.
مرو		درەختێکـی بـەرزو پانـه سـێبەری زۆره بەرەکـەی لـه زەیتـون دەچێـت دەخورێت.
مـرو - حبـق الشـيوخ - خرنبـاش = مرمـاحوز - زنمتر	Amaracus Maru, orig anum maru	رەیحانه شێخانه، جاتره، دەومەنێکی دەشتەکی یان کشتوکاڵی بۆن خۆشه گوڵەکەی پەمبەیی‌یه، به بەهارات دەژمێررێت دەرمانی بەهێزکردنی گەدەو باکردنی لێ دەردەهێنرێت.

مرو = مروة = بلور صخري - حجر الصوان - كوارتز	Flint = Quartz	كوارتـز، بـەردە ئەسـتێ، بریتییـە لـە مـادەی سـلیكا (دووەم ئۆكسـیدی سلیكۆن)، پتەوییەكـەی (٧)و كێشـی جۆرییەكـەی ٢/٦٥ غـم/ سـم [٣]، كوارتزی پاك بێ رەنگە پێی دەوترێت بلووری كەڤرینی، ئەگەر بنەوشەی بێت واتە خڵتەی مەنگەنیزی تیادابێت ،پێی دەوترێت (جەمشت) یان (یاقوت جمری)، ئەگەر زەرد بێت پێی دەوترێت زمرووتە درۆزنە، ئەگەر قاوەیی بێت پێی دەوترێت كوارتزی دوكەڵاوی.
مرووردي	Rose Quartz	كوارتـزی پەمبـەیی، بـەردێكی بـە نرخـە جۆرێكـە لـە كوارتزرەنگەكـەی پەمبەییە بە بوونی كەمێك لە كانزای تیتانیۆم.
مرونة	Elasticity = Flexibility = plasticity	جیری، نەرمی، خاراوی، گەڕانەوەی تەنێك بۆ دۆخی جارانی خۆی، (ئەگەر پەستانی لەسەر لابرا)
مروض - سائس	Tamer = trainer	بەخێوكەر، پەروەردەكەر،سەیز.
مروض الخيل	Horse-tamer = horse = breaker	مەیتەر، سەیز. (بەخێوكەری وڵاغ).
مروض الأسود	Horse tamer, horse brealcer	شێرەوان.
مروض الفيلة		فیلەوان. ئەوەی فیل بەخێو دەكات.
مروض القرود	MonkeyTrainer	لۆتی، مەیمونەوان.
مروض الأفاعي - حاوي الحيات	Snake charmer	مارگر، ئەوكەسەی كە یاری بە مار دەكات.
مروض الباز - مروض الصقور	Falconer	بازدار، بازەوان، ئەو كەسەی كە باز بەخێو دەكات یان مەشقی پێ دەكات.
مروض الكلاب	Dog trainer	سەگەوان، ئەو كەسەی سەگ بە خێوی دەكات.
مروق - مصفي	Clarifier	روونكەرەوە. ئەو مادەیەی كە خڵتە لە ئاو یان شلەكانی تر دەنیشێنێت.
مروخ - لوك = دهان	Linim = Embrocation = Ointment	هەنوەر، دەرمانی هەنوون، پێ چەوركردن، مادەیەك كە بۆ چەوركردن و شێلانی لەش بەكار بهێنرێت.
مروحة	Fan = shaped	باوەشێن، جۆرێكە لە جۆرەكانی هەڵپاچینی درەخت.
مروحة - مهواة	Fan	باوەشێن. بۆ خۆ فێنك كردنەوە.
مروحة	Fan = propellar	باوەشێن، پەروانە، باژەن.
مروحة الطائرة و الباخرة - داسر	Propeller	پەروانە، پەروانەی فڕۆكەو كەشتی.
مروحة المنضدة	Punke	پانكەی سەرمێز.
مروحةالسقف الكهربائية	Ceiling fan	پانكەی بن میچ.
مروحة من الخيش	Punka	پانكەیەك لە قوماش یان كەتان دروست دەكرێت لە بن میچی ژوورەوە شۆڕ دەكرێت.
مروحة كهربائية	Electric fan	پانكەی كارەبایی، باوەشێنی كارەبایی.
مروحة ساحبة الهواء	air drawer fan	پانكەی باكەش.
مروحة البحر	Seafan	. باوەشێنی دەریا، گیاندارێكی دەریاییە.
مروحي الشكل	Flabelliform = rhipidate = rhipidate	شێوە باوەشێنی
مرواز - بارومتر	Barometer	بارۆمەتر،پێوەری پاڵەپەستۆی هەوا، پەستان. پەستان پێ.
مرواز - فورتن = بارمترفرتن	Barometer = fortin	بارۆمەتری (پەستان پێو) فۆرتن،جۆرێكە لـە پەسـتان پێـوی جیوەیـی لـە پێوانی كەشدا بەكاردێت.
مرواز كيو	Kew barometer	پەستان پێوی كیو، جۆرێكە لە بارۆمەتری جیوەیی بە زۆری لە ئینگلتەرەدا بەكاردێت.

مـرواز زئبقـي = بارومتر زئبقي	Mercury Barometer	بارۆمەتری جیوەیی.
مـرواز معدنـي = بارومتر معدني	Aneroid barometer	بارۆمەتری کانزایی ، پەستان پێوی مەعدەنی جۆرێکە لە بارۆمەتر جیوەی تیادانییە.
مرواز مسجل = بارومتر مسجل	Registrar barometer = Barograph	بارۆگراف، بارۆمەتری تۆمارکەر.پێوەری تۆمارکەری پاڵەپەستۆ.
مروع	Terrible = frightful	ترسێنەر، تۆقێنەر، ترسناك سامناك.
مروي = مستوي	Irrigated	زەوی ئاودێری، زەوییەك بەرنگەی ئاودێری ئاوبدرێت.
مرود	Shoe	پێڵاو.
مـــرود العـــين = وصلة متراوحة	Stylet = Axle = pivot = swive	(١) کلچیۆك، میلچیۆك. (٢) تەوەرە، دووخ،ئامرازێکە بۆ لە شتی جێگیر دەکات کە بە ئاسانی بە سەریدا بسوورێتەوە. (٣) زمە، بۆ پاککردنەوەی لوولەی تفەنگ.
مرور = عبور	Passing	تێ پەڕبوون ، گوزەرکردن، رابوردن.
مروس التبغ	Flea beetle	قالۆنچەکێچی ، قالۆنچەیەکی زیانبەخشە بە رووەکی تووتن.
مروش = رئد = فسيل = فرخ	Sprout = shoot	خەلف، براله، نەمام.
مروق = ديلزة	Dialysis	دەیلەزە، جیاکردنەوە بە پەردە ، جیاکردنەوەی مادە نیمچە ملەکان لە مادە تواوەکان بە بەکارهێنانی پەردە.
مريق = موركس = ابو دينار = صدفة صخرية	Murex	سەدەفی کەڤری، مورێکس، جۆرێکە لە گوێچکەماسی رەنگێکی ئەرخەوانی ئایابی لێ دەردەهێنرێت.
مريق الدماء = سفاح	Shedder of blood	خوێن رێژ.
مريلة = مريول	Bib	بەروانکە، دەکرێتە بەری منداڵ بۆ پاكو تەمیزیی.
مريع	Terrible = frightful	ترسناك، تۆقێنەر.
مريب	Suspect	گوماناویی.
مريسة	Morris	مۆریس، جۆرێکە لە سەمای ئینگلیزی.
مريسة = مزر	Barleywine = sudanesebeer	بیرە، بیرەی جۆ.
مريس = ريح الجنوب	South-wind	بای باشووریی.
مريح	Comfor table	قوڵا، حەوێنەرەوە.
مريض	Dise ased = sick = ill = patient	نەخۆش،خەستە، بیمار، ناساخ، دەردەدار.
مريض مزمن	Chronic	دەردەدار، نەخۆشی درێژخایەن.
مريق = قرطم	Carthamus = Safflower	کاژیلە، زەرتك ، کابیشە. جۆرێکە لە رووەك.
مرياح = مقياس الريح	Anemometer	ئەنیمۆمەتر، باپێو، پێوەری با، ئامرازێکە بۆ پێوانی رێژەو هێزو خێرایی.
مرياح داينز	Dinesanemomefer	باپێوی داینز، چاکترین جۆری، با پێوەکانە لە کەش زانیدا بەکاردێت.
مريـــاح ذو رفـــاس = مرياح ذو مروحة	Prope llor(or) wind mill	باپێوی پەروانەدار، ئاش با.
مرئي	Cullet = Esophagus = Oesophagus = Esophaqus	سورێنچك، ترترۆك، ئۆربەلیشك، بۆری خواردەمەنی لە گەرووەوە بۆ گەدە.
مريرة	Loop	ئەلقەیەك لە جەمسەری پەتدا.

مريط = أمرط	Hariless = scanty haired	بێ تووك، رووتاوه.
مريمية = قويسة = مخزنية = قصعين = سالمة = قويسة	Sage = clary salvia	مریەمی، سالڤیا، سنج، ئەرتمیزیا، رووەکێکی ناوچە گەرمەکانە بەهۆی تۆو قەلەمەوە زیاد دەکات بۆن خۆش و بە نرخە بە شێوەی بەهارات هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکی دژی کۆکەو سەرما بەکاردێت.
مريخ	Mars	مارس، بارام، بەهرام، هەسارەیەکی گەرۆکە (١٤٢) ملیۆن میل لە خۆرەوە دوورە، تیرەکەی (٤٢٥٠) میلە، سوڕەکەی بە دەوری خۆردا بە (٢٢) مانگو نیو تەواو دەبێت، گۆرەکەی سوورە، چوارەم ئەستێرەی گەرۆکە لە نزیکیدا لە خۆرەوە، نزیکەی ١٠٨ر٠ ی خڕۆکی زەوی دەبێت ، دوای ئاوابوونی خۆر لە باشووردا بە دوو سەعات هەڵ دێت پرشنگەکەی سوورە، دوو پاشکۆی هەیە فۆبۆس و دیمۆس.
مرير = فربيون	Spurge = euphorbia = sun-spurge	شیرمان خوژیلك، رووەکێکە،شیراوێکی تاڵی تیایە.
مرير	Yellow succory = endive = dandelion	تاڵیشك،گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە قەدەکەی شیراوێکی تاڵی تیایە قەراغی گەڵاکەی دداندارەو شێن کارە، گوڵەکەی زەردە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی خوروو و گەڕیی وبەردی گورچیلەو میزگیران.
مريرة = خندويل	Chondrilla = Gum succory	رووەکێکی دەشتەکی پزیشکییە گەڵاکەی لە تاڵیشك دەچێت گوڵەکەی مەیلەو سوورە گەڵاکەی تاڵە بەڵام دخورێت قەدەکەی جەوییەك دەردەدات بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
مريا	Myrla = myriad	میریا، دە هەزار.
مرياغرام	Myriagram	میریاگرام،دە هەزار گرام.
مريا لتر	Myria liter	میریا لتر، دە هەزار لیتر.
ميريامتر = ميريامتر	Myriameter	میریامەتر، دەهەزار مەتر.
ميرياد	Myriad	میریاد دەهەزار.
مريوط		گوێی وولاخ، جۆرە رووەکێکی سرکەرە.
مريلة = مريول	Bib	بەروانکە.
مريلة = ميدعة	Smithapron	بەروانکەی ئاسنگەر.
مريسي	South-wind	بای باشووری
مريراء = مرير	Star thistle	مرۆر، تاڵەکە، دووگوڵە، گیایەکە لەناو گەنمدا دەروێت دەنکەکەی رەش و تاڵە دەبێت فڕێ بدرێت ئەگینا نانەکە تاڵ دەبێت.
مرينة = مورين	Morina = whorl flower	دەوەنێکی رازاندنەوەیە گەڵاکەی دڕووڵەییە گوڵەکەی زەردە یان سپی یان پەمەیییە.
مرينو = مرينوس	Merion	مارینۆ، جۆرێکە لە مەڕی ئیسپانیایی ، یان خوری.
مرينة = لامبري	Lamprel = lamprey = muraena	لامپری، جۆرێکە لە مارماسی، دەمی دەنووسێنێت بە ماسی تـرەوەو خوێنەکەیان دەمژێت.
مرينة خشب	Beam of wood	بارەتەختە، بارەدار.
مريون	Morion	مۆریۆن،(١) جۆرێکە لە کوارتز رەنگەکەی تۆخە،(٢) جۆرێکە لە خودە (شەپقە).
مز	Acidulous = Tart	مزر، مەزەدار، مێخۆش، ترش و شیرین، کەمێك ترش.
مزاع = قنفذ		راجع قنفذ.

مزاد = مزايدة - مزاد علني	Bidding out = bidding	مەزات، هەراج.
مزادة = مزود	Knapsack = travellers provision sack	تێشووبەرە، هەمانە.
مزارع	Metayer = agriculturist	جوتیار، کشتکار، کشتیار.
مزارع الشلب	Rice field	گۆخل، جودانە، ئەو کەسەی کشتوکاڵ بەکرێ دەکات.
مزاح	Joking = fun	یاری، وازی، گاڵتە، گەپ، حەنەك.
مزاح	Desplaced	لابراو، دەرکراو، لادراو.
مزاج	Temperament = humor= Humour = mettle	تەبیعەت، میزاج، زاڵ، بوونی رەوشتێك بەسەر رەوشتەکانی تری مرۆڤێکدا.
مزاج ليمفاوي - بلغمي	Phlegmatic-temper ament = lymphatic temperament	میزاجی لیمفاویی، میزاجی بەڵغەمی، رەوشتی لیمفاوی.
مزاج دوري	Cyclo Thymia	میزاجی نۆرەیی، پشێوییەکی ژیرییە، لە پێشدا دەبێتە هۆی وورژان و چالاکییەکی بەتین دوای ئەوە دەبێتە دڵتەنگی خەفەت و نائومێدیی.
مزاج صفراوي	Choleric(bilious) temperament = biliousness	میزاجی ، زراویی، رەوشتی زراویی.
مزاج عصبي	Nervous temperament	میزاجی دەماریی، رەوشتی دەماریی.
مزاج دموي	Sanguine temperament	میزاجی خوێنیی، رەوشتی خوێنی.
مزاج سوداوي	Sanguine-temperament	میزاجی ماخۆلانی، رەوشتی ماخۆلانی.
مزايدة	Auction = bidding	زەم کردن لەسەر.
مزال		پشتی سەر.
مزار مقدس	Chapel	قسن، گۆرستانی پیرۆز.
مزبدة	Butter factory	کارگەی کەرە.
مزبلة - مخثاة	Midden pit = dump = dung hill	سەرە نوێلك، زبڵخانە، کیفك، زابۆق، سەخورگا سەران گوێلك.
مزبر - معلوف - مسمن	Stalled = fattened = stallfed	دابەستە ، مەرێك دابەستراببێت بۆ قەڵەوکردن.
مزبدة - حشرة باصقة	Frog-hopper	مێرووییەکی نیو باڵییە بە لەشی پانە.
مزة	Acidulous	مەزە ترش و شیرین.
مزج - خلط	Mixing Blending	تێکەڵ کردن، تێکەڵاوکردن.
مزجة - لوزمر	Bitter almond	درەختی بادەمی تاڵ.
مزجم		جۆرە درەختێکە بەرزو پانە سێبەری زۆر بەرمەکەی لە زەیتون دەچێت دەخورێت.
مزجج	Glazed	شوشەبەند.
مزحزح	Dislodge	جێ شلۆق- لەقیو.لابراو- لادراو-جێ لەق.
مزح - مزاح	Joking = fun	یاری، وازی، گاڵتە، گەپ.
مزدحم	Crowded	قەرەباڵغ، پڕ، چڕ.
مزدوج - مزدوجة	Couple = Binary = Geminate = Gemina = Double = Didymous	دووانە، جووت، جووتانە، دوو هێزی یەکسانی (متساوی) هاوتەریبی پێچەوانە لە ڕێڕەودا.

مزدوج - التقعر	Concavo, Concave	دوانه چاڵی، ئەو زەڕەبینەی کە هەردوو دیوەکەی چاڵە ئەو ڕووناکی‌یەی کە پیایدا تێپەڕ دەبێت بڵاوی دەکاتەوە.
مزدوج التحدب	Covexo, Convex	جووت، قۆقزیی، هەردوو دیو قۆقز، وەك لە هەندێك جۆری زەڕەبیندا.
مزدوج الكتروني	Bielectrons	جووتانەی ئەلیکترۆنی، جووتەگەی ئەلیکترۆنی، بریتی‌یە لە جووتێك لە ئەلیکترۆن بەهۆی ئەم جووتەوە ئەتۆمەکانی توخمەکان لە مولیکیولی ئاوێتەدا پێکەوە دەبەسترێن.
مزدوجة حرارية	Thermo Couple	جووتانەی گەرمی، ئامرازێکە لە دوو کانزای جیاواز پێك هاتووە بەرهەڵستی کارەبایی‌یەکەیان بە پێی پلەی گەرمی دەگۆڕێت.
مزدوجة البؤرة	Bifocal	جووتانەی تیشکۆ، زەرەبینێکە لە دوو بەش پێکهاتووە، خوارەوەی بۆ راستکردنەوەی نەخۆشی نزیك بینین‌و سەرەوەیان بۆ راستکردنەوەی نەخۆشی دوور بینین.
مزدوجات الأصابع	Artiodactyla	جووت پەنجەکان، وەکوو گیاندارە کاوێژکەرەکان.
مزدوج الثمر	Amphicar pous = amphicarpic	جووتە بەر، ئەو ڕووەکەی دوو بەر دەگرێت (لە شێوە یان لە وەرزی پێگەیشتندا).
مزر = مريسة	Sudanese beer = Barleywine	شەڕابی جۆ.
مزر = جعة	Beer	بیرە.
مزرق	Bluish	شین باو، مەیلەو شین.
مزرق	Cyanosed	شین هەڵگەڕاو، کەسێك پێستەکەی شین هەڵگەڕابێت لە ئەنجامی کەمی ئۆکسجین لە خوێندا.
مزرد	Mazzard	مازارد، جۆرێکە لە گێلاس.
مزرب = مترس	Cir Cum vallate	سەنگەردار، مەتەرێسدار.
مزراب	Gutter = Spout = gargoyle	پلووسك، سوولاوك، جوڕنە، ئاوەڕۆ، ئاوڕێژگە،، شڕك، بۆڕی ئاوەڕۆی سەربان.
مزراق - مشرط	Lance	رم، نەشتەر.
مزرد - حلق - بلعوم	Fauces = Throat = Cullet	کونی نێوان دەم‌و گەروو، گەروو، ناودەم، گەروو سورێنجك پێکەوە.
مزرعة - مشارة - جربة - عزبة	Plantation = field = farm = land	کێڵگە، بێستان، زار، جاڕ.
مزروعات	Cultivated = planted	کشت، کشتوکاڵ، چاندەمەنی، رواو، چێنراو.
مزروع	Culture	روێنراو.
مزرعة شلب	Rice	مەرەزە.
مزرعة لخيل الاستيلاد		خارا.
مزرعة انسجة	Tissue culture	شوێنەواری رواندنی شانە، شوێنێکە بۆ پەروەردەکردنی خانە یان شانەی لەش زیندوو.
مزرعة تعاونية	Co- operative- farm = Collective farm	کێڵگەی هەرەوەزی.
مزرعة - منبت	Cult uremedium	شوێنەواری رواندن، هەر مادەیەك زیندەوەرە وردەگانی وەکوو باکتریا لەسەری بژی‌و زاوزێ بکات وەکوو ریشاڵی گۆشت.
مزركش = مزرمش	Decorated = versicolor	گوڵ گوڵی، رەنگین ، نەخشین، ئالۆ والآ.
مزرب		راجع (زريبه).
مز - مزز	Tart = acidulous	مزر، ترش‌و شیرین.

مزعزع = مقلقل	Unsteady	لەق، شلۆق.
مزعج	Disturbing	پەستکەر، وەرسکەر.
مزعة = قطعة	Shred = slice = piece	پارچە.
مزعنفة	Finned	پەرەکەدار، وەکوو ماسی.
مزق = شق	Arent = Atear	درز، دڕاوی.
مزق	Spinet = Box for fattening poultry	قەفەزی قەڵەوکردنی مریشك.
مزقة	Coop	قەفەزی مریشك.
مزقة = عندليب = ابو هارون	Nightinagle	عەینەمەل، باڵندەیەکە.
مزقة = مسهر	Luscinia succica	جۆرە چۆلەکەیەکی رەنگینە تەوقێکی شینی لە ملدایە.
مزكوم	Catarrhal	هەلامەتاوی.
مزكوب هملاج - هجين	Mongrel = Hybrid	گیاندار یان رووەکی دوو رەگ.
مزلاج - مزلاق/ ترباس الباب	Slide = door-bolt	ئەڵقەرێز، کلۆم، کلۆمی دەرگا، سورگی، پشکۆڵی دەرگا.
مزلق	Lubricator	رۆنی مەکینە، بۆ چەورکردن.
مزلقة	Lubricant	یەغدان، قوتوی رۆنی مەکینە.
مزلجة = مكان الزلج	Skating rink	شوێنی بەفرە خلیسکێ.
مزلج = قبقاب الثلج	Roller-skate	قاپقاپی بەفرە خلیسکێ.
مزلقة = زحلوقة	Slide = ski	ئامرازی خلیسکان بەسەر بەفردا.
مزلقة - مركبة الجليد	Slede = sleigh	گالیسکەی سەهۆڵ، گالیسکەی بەفرە خلیسکێ.
مزلاج		ماسی‌یەکی زۆر لووسە.
مزلاج الطاحونة		چەقەنەی ئاش.
مزلج	Skate	جۆرە قاپقاپێکە دەبەسترێت. بەژێر پێڵاوەوە بۆ خلیسکان.
مزمار	Glottis	دەمی قورگ، یان دەمی بۆڕی هەوا.
مزمار، لسان المزمار	Uvula = epiglottis	کۆنەندامی دەنگ لە قورگدا بریتی‌یە لە دووژێ و ئەو درزەی کەوا لە نێوانیاندا دەکەوێتە دەمی بۆڕی هەواوە.
مزمار	Pipe = b boe = flute	فلووت، زوڕنا، بلوێر، شمشاڵ.
مزمار القربة	Bag pipe	زوڕنای مەشکە ، جۆرێکە لە زوڕنا مەشکەی پێوەیە.
مزماري = زمار	Oboist	زوڕناژەن، شمشاڵ ژەن.
مزمور	Psalm	سروودی ئایینی.
مزمار الراعي = مساس	Water plantain = alisma	زمانە بەرخی ئاویی، رووەکێکی ئاوی سەلکداری پزیشکی بۆنخۆشە لە زەلکاودا دەڕوێت گوڵەکەی سپی‌یە، گوێ بزنە.
مزمن	Chronic	هەمیشەیی،درێژخایەن.
مزن	Rain-clouds = nimbi = Nimbus	ئاوی باران، تاڤی باران، هەوری باراناوی، باران.
مزهر - عود	Lute = harp	عوود، ئامرازێکی مۆسیقایە.
مزهر - مزهار	Floriferous	هەر رووەکێك گوڵی زۆر بێت.
مزهور	Vanity	فس فس پاڵەوان، خۆهەڵکێش، لەخۆبایی.
مزهرية	Flower-vase	گوڵدان، ئینجانەی گوڵ.
مزنشيم = الطبقة المتوسطة	Mesenchyme	چینی ناوەڕاست.

مزود = جراب طعام المسافر	Manger = Knapsack	توێشەبەرە، هەمانە، توربەی خواردەمەنی گەشتیار.
مزوق - مزين	Ornamented	جوانکراو ، رازاوە.
مزور	Forged = false = Counter feit	درۆزنە، زڕ، قەڵپ، ساختە، درۆ.
مزول التلفون = دايل = قرص التلفون	Dial	دایل ، دەسکی ئامرازی تەلەفۆن،ئەو خەپلەیەی کە ژمارەکانی لەسەرە.
مزولة المدفعية	Gunners Quadrant	بەرزی پێوی تۆپخانە.
مزوج - قابل للمزج	Miscible	شیاو بۆ تێکەڵ بوون، سیفەتی ئەو شلەیە یان ئەو شلانەی کە بە ئاسانی تێکەڵ بن و گیراوە دروست بکەن وەکوو ئەلکهولی ئەثیلی و ئاو.
مزولة = ساعة شمسية	Sun-dial = Gnomon	سەعاتی خۆری، کاژمێری خۆری، ئامرازێکە کات (وەخت) نیشان دەدات بە هۆی سوڕانەوەی خۆرەوە نیوەرۆی راستەقینەی (تەواوی) پێ دەدۆزرێتەوە.
مزواة = مقياس الأبعاد	Pantometer theodolite	ثیودۆلایت، گۆشەپێو، پێوەری گۆشە، ئامرازێکە بۆ پێوانی گۆشە ئەندازەییەکان بەکاری دەهێنن.
مزوان = منقلة	Goniometer	دەزگایەکە بۆ پێوانی گۆشەی زەوی لە کاتی زەوی پێواندا.
مزيج = خليط	Mixture	تێکەڵ، تێکەڵاو، تێکەڵاوی دوو مادە یان زیاتر بەمەرجێك هەر یەکێکیان سیفەتی خۆی پاراستبێت، هەرمە.
مزيج د.د. - مسحوق د.د	D.D mixture	تێکەڵاوی (دی.دی) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی رووەکی.
مزيج دوائي فعلي	Concoctio = Concoctior	دەرمانێکی تێکەڵاوی کوڵاو.
مزيج بوردو - مسحوق بوردو	Bordeaux mixture	تێکەڵاوی(بۆردۆ)،تێکەڵاوێکە لەزاجی شین و قسڵ و ئاو بۆ لەناوبردنی مێرووی زیان بەخش بەکاردێت.
مزيج من الرمل والطين	Loam soil	قوڕو لم، تێکەڵاوی قوڕو لم.
مزيج من اللبن والحليب		لۆرك.
مزيوت = مزيت	Oleaginouus = oily	رۆندار، چەوریدار، هەر ئەندامێك رۆنی زۆر تیادا بێت.
مزية	Advantage	رەوشت، سیفەت.
مزيف	Fictitious	زڕدرو، ساختە، قەڵپ، درۆزنە.
مزيفة(عملة)	Counter felt(or) bad money	پارەی قەڵپ.
مزيل	Remover	لابەر.
مزيل الشعر - ممرط	Depilatory = Decalvant	داروو، تاش، تووك لابەر، دەرمانی لابردنی تووك یان خوری لە پێست.
مزيل للروائح	Deodorant	بۆگەن لابەر، مادەی بۆن نەهێل، دەبرژێنرێت بە لەشدا بۆ نەهێشتنی بۆنی ناخۆش.
مزيل الأستقطاب	Depolarizer	لابەری جەمسەرگرتن، لابەری پۆل گرتن.
مزيل العفونة	Detergent	بۆگەن لابەر.
مزيل رائحة الفم - فلوكاريل	Buccal spray = fluocaril	فلوکاریل، لابەری بۆنی ناودەم، شلەیەکی سوکەڵەیە دەپرژێنرێتەناو دەمەوە بۆ لابردنی بۆنی ناخۆش.
مزين - حلاق	Barber = hair dresser	دەلاك، سەرتاش.
مزين = محلي = مزدان	Decorated	رازاوە، رازێنراوە.
مزينة	Dressing table	(کۆمێدی) مێزێکی نزمە چەند چەکمەجەیەکی تیادایە کەلوپەلی ئارایشتی لە سەرە.

مزيتة	Oil can = oiler	ياغدانى رۆن يان چەورىى، قوتويەكە گريسى تىَ دەكريَت بۆ چەوركردن بەكاردىَت.
مس	Contfact Touch	دەست ليَدان، بەركەوتن.
مس - جنون = ضعف عقلي	Mania	شيَتــى.
مساحة	Survey = Cadastral survey	سسەرڤاينگ، پيَوانى رووى زەوى، بۆ دەست نيشان كردنى مولكيەت.
مساحة	Surface = area	رووبەر، پيَوان ، پانتايى.
مساح الأراضي - ارقي	Land Survey (or) Geometer	مەساح، رووپيَو، زەوى پيَو، پيَوەر، رووبەركيَش ، رووبەرپيَو.
مساحة	Rubber	تەختەسڕ.
مساحة ممحاة	India-rubber = eraser	لاستيكى خەت كوژاندنەوە.
مساح الأحذية	Shoe black = boot black	بۆياخى پيَلاو.
مساخة	Harpyia	جۆريَكە لە شەمشەمەكويَر.
مساهم = حامل سهم مالي	Share holder	بەشدار، هاوبەش (لە داراييدا).
مساهمة	Contribution	بەشداربوون، هاوبەش ، هەڤپشكى.
مساعد	Assistant	ياريدەدەر، ياريدەر، يارمەتىدەر، ياوەر، هاريكار.
مساعدة	Assistance = aid	ياريدە، ارمەتى، كۆمەك،هەرەوەز.
مساو (مساوي)	Equivalent	يەكسان، چوون يەك.
مساواة	Equalty	چوون يەكى، يەكسانى.
مسألة - تمرين	Exercise = problem	پرسيار.
مسؤول	Responsible	لىَ پرسراو، بەرپرسيار.
مسؤولية	Responsibility	لىَ پرسراوى، بەرپرسيارى.
مسابقة - مباراة - منافسة	Competition = Contest	پيَش بركىَ، هاڤركىَ، بۆر بۆريَن ، بردان، بەزاندن، تەراتيَن، پيَشكەوتن.
مسام	Pore	كون ، كونيلە، كونى وورد، كونۆچكە.
مسامية	Porosity = pori	كونيلەدارى، سيفەتيَكە لەو تەنانەدا كە شلەو گاز يان پيادا گوزەر دەكات وەكوو ئيسفنج.
مسامي	Porous	كونيلەدار.
مساريق - صفاق	Mesentery	پريتۆن، پەردەى ريخۆلە، ئەو پەردە تەنكەيە كە ريخۆلەكانى بەستووە بە يەكەوەو ناوەوەى بۆشايى لەشى داپۆشيوە.
مسافر	Traveller	ريَبوار، رەووك.
مسار = مسير = اتجاه	Trajectory = orbit	ريَڕەو، ريَباز.
مسار المقذوفات	Trajectory	ريَبازى، هاويَژراوەكان، ئەو ريَبازە، چەماوەيە كە بۆمبا يان ئەستيَرەى پيادا دەڕوات.
مسار الأشعة	Path of rays	ريَبازى تيشك.
مساج - تدليك	Massage	شيَلان، دەست پىَ داهيَنان.
مسافة	Distance	ماوە، مەودا ، دوورى.
مسافة زاوية - زاوية نصف قطرية	Angular distance	گۆشەى نيو تيرەيى، گۆشەيەكە لە بازنەدا سەرەكەى چەقى بازنەكەيەو، بەرامبەرەكەى كەوانەيەكە لە چيَوەى بازنەكە، ديَژىيەكەى يەكسانە بەنيوە تيرەى بازنەكە پلەكەى دەكاتە ٢٩و٥٧ پلە.

مسالك	Tracks	شوێن پێی بوو بەرد، شوێن پێی گیاندار لەسەر گڵو قوڕ کە لە دواییدا بۆتە بوو بەرد.
مساعد صهر	Flux	یارمەتیدەری تواندنەوە، مادەیەکە یارمەتی لەحیم کردنی مادەکانی تر دەدات.
مسافة بينية	Inter	ماوەی نێوانی، وەکوو (inter act).
مساء = عشية	Evening	ئێوارە ، ئێواری.
مسالك تناسلية	Genital ducts	بۆڕییەکانی زاووزێ.
مسال	liquidize	شل کراوە.
مساسة	Anredera	رووەکێکی کەپریی ناوچە گەرمەکانە گوڵی جوان دەگرێت.
مسبب، سبب	Reason	هۆ.
مسبب الحموضة	Acidification	هۆی ترشی، هۆی ترشێتی.
مسببات المرض	Pathogens	هۆیەکانی نەخۆشی.
مسبة - شتم = شتيمة	Abusing = insulting = Cursing	جنێو، جڤێن.
مسبار - مرجاس	Sounding line = lead	ئامرازی کون کردنو پشکنین کە گەلێك جۆری هەیە لەمەیانی پزیشکیو کشتوکاڵیو زەویدا بەکاردێن.
مسبار الأعماق	Bathometer	پشکنەری ناخ یان قوڵایی.
مسبار = مسبر - مرجاس	Probe, sounder	پرۆب، پشکنەر، جۆرە گوللەیەکە (هاوێژ راوێکە) مرۆڤی تیانییە دەنێررێت بۆ بۆشایی دەرەوەی زەوی بۆ مەبەستی کۆکردنەوەی زانیاری دەربارەی ئەستێرەکان بۆ نموونە بۆ مانگ یان بۆ هەسارەی زاوە دەنێررێت.
مسبار الصدى	Echo sounder	پشکنەری دەنگ دانەوە، پشکنەری زایەڵە، دەزگایەکە بۆ دۆزینەوەی قوڵی دەریا لە رێگەی دەنگ دانەوەوە.
مسبار جوي لاسلكي	Radiosonder	رادیۆ سۆند،پشکنەری بێ تەل باڵۆنێکە کەلوپەلی بێ تەلی تیادایە بۆ زانینی پاڵەپەستۆ و پلەی گەرمیو شێی چینە بەرزەکانی هەواو ناردنی بۆ شوێنی تایبەتی بە نیشانەی رادیۆیی تایبەتی.
مسبار فضائي	Space probe	پشکنەری بۆشایی، کەشتییەکی بۆشاییە دەنێررێت بۆ نزیك ئەستێرەیەکی گەرۆك یان پاشکۆیەك یان دەخرێتە سوڕگەیەك لەناو ئەستێرە گەڕۆکەکاندا دەزگای پشکنەرو دەزگای ناردنی رادیۆیی تیادایە دەنگوباس دەربارەی بۆشایی دەنێرێت بۆ زەوی.
مسبح	Swim- pool = natatorium	حەوزی مەلە، ئەستێلکی مەلە، مەلەگە، مەلەوانگە.
مسبك - مسبوك	Foumded	داڕێژراو.
مسبك	Caster	داڕێژگە، ئامرازی داڕشتنی پیتی چاپ کردن.
مسبكة	Foundry	داڕێژگە، کارگەی تواندنەوەو داڕشتنی کانزا.
مسبت	Comatose	کەسێك لە باری سڕبوون یان بێهۆشیدا بێت.
مسبع	Heptagon	حەوت گۆشە، شێوەیەکی ئەندازەییە حەوت گۆشەی هەیە، حەوت گۆشەی رێك ئەوەیە کە حەوت لاکەی یەکسانن، هەروەها حەوت گۆشەکانیش یەکسانن بەیەك.
مسبحة - سبابة	Forefinger	پەنجەی دۆشاوەژە، دۆشاو مژە.
مستند	Support	راگیرکەر.
مستند	Recling upon	راگیرکراو.

مستند = وثيقة	Document = deedtitle	بروانامه.
مستندات مالية = سندات مالية	Stocks	بروانامەی دارایی.
مستحث - ناتج بالحث	Induced	بەهاندان پەیدابو.
مستودون	Mastodon	ماستۆدون، گیاندارێکی قرتێ- کەوتووە لە فیل چووە.
مستلة = بستلة	Tub	نیوە بەرمیل، دەبە.
مستلبن = مقياس اللبن	lactometer	لاکتومەتر، شیرپێو، ئامرازی پێوانی خەستی و قەیماخ و کەرە لە شیردا.
مستح - خجلان	Ashamed	شەرمن.
مستحية - ميموسا - حساسة	Mimosa = sensitive = Humble plant	میموسا، شەرمن رووەکی شەرمن، میموسای هەست کەر ، گیایەکی دەشتەکی و رازاندنەوەیە، لاسکەکەی باریکە گەلاکەی ئاوێتەیە لە پەر دەچێت گوڵەکەی سوور یان پەمەیی یە ئەگەر دەست بدەیت لە گەڵاکەی لوول دەبێت.
مستورات البذور	Angiosperms	ئەو رووەکانەی کە گەراکانیان لە هێلکەداندان تۆوەکانیان لەناو بەردان وەکوو یەك لەتکەیی و دوو لەتکەیی یەکان، وەکوو پاقلە.
مستورات الزهر	Cryptogams	رووەکە بێ گوڵەکان، کۆمەڵێکن لە رووەك گوڵ ناگرن وەکوو : قەوزە، چوزەوارە، قارچك.
مستوى	Plane = level	ئاست، لەرێك، ئاقار، رێکار.
مستوى دائرة البروج	Plane-of-ecliptic	ئاستی بازنەی برجەکان ، ئاستی خولگەی زەوی لە دەوری خۆردا.
مستوى رئيسي	Principle- plane	ئاستی سەرەکی ، وەکوو لە زەرەبینە ئەستوورەکاندا هەیە.
مستوى الصوت	Sound- level	ئاستی دەنگ، ئاستی هەست کردن بە تینی دەنگێك..
مستوى المعيشة	Standard-of-living	ئاستی گوزەران، رادەی گوزەران.
مستوى الطاقة	Energy-level = energystate	ئاستی ووزە، رێکی ووزە، ئاقاری ووزە، یەکێکە لەو چینانەی کە ئەلیکترۆنی تیا دەسورێتەوە بە دەوری ناوکی ئەتۆمدا.
مستوى سطح البحر	Sea-level	ئاستی رووی دەریا.
مستوى	Even	رێك، تەخت
مستعمل	Second hand	بەکارهێنراو.
مستقر = ثابت	Stable = settled	جێگیر، نەجوول، چەسپاو، دامەزراو.
مستقيم	Straight = Direct	راست.
مستحق	Deserving = Worthy of	شایستە، شایان.
مستعمرة	Colony	کۆلۆنی، کۆمەڵگە، پلوورە، ژێردەستە، ئاواکراو.
مستحلب	Emulsion = Emulsive	ئیمەلشن، هەمەلشن،، شیراوگە، شیرۆکە، بەسەردەو، بەسەردەف، شیراو،گیراوەیەکی شلە ئەگەر بەباشی تێکەڵ نەبووبێت واتە پێك هێنەرەکانی لە یەکتریدا نەتوابنەوە وەکوو رۆن و ئاو، یان ماست و ئاو.
مستخدم - موظف - عامل	Employee	کارکەر، کرێکار، کارگوزار.
مستدير - مدور	Round = Circular	خڕ، بازنەیی.
مستراح = كنيف	Water closet	ئاودەستخانە.
مستنقع	Swamp = marsh	زەلکاو.
مستهدف	Suscept	نیشانەکراو.
مستهلك	Consumer	بەکاربەر، بەکارهێنەر.

مستحلب الصابون والنفط	Soap petro leum emulsion	هەمەڵشنی سابون و نەوت.
مســـتحلباني = شبه مستحلب	Emulsoid = Colloidal emulsion	نیمچە شیراووگ،نیمچە هەمەڵشن.
مستشار	Consultant	راوێژکار، شارەزا، بەردەو، بەردەڤ.
مستودون - ماستودون	Mastodon	ماستۆدون، گیاندارێکی قڕتێ کەوتووە لە فیل چووە.
مستحدث	New fashioned	تازە بابەت، تازە باریبو.
مستساغ - طيب المذاق	Palatable	تام خۆش.
مستاجر	Leaseholder = tenant	ئەوکەسەی شت بەکرێ دەگرێت.
مستقر - ثابت	Stable = settled	جێگیر.
مستشرق	Orientalist	خۆرهەڵات ناس،خاوەرناس، زانا لە زمان و ئەدەب و کەلەپووری وڵاتە خۆرهەڵاتییەکاندا.
مستبخر - مبخار	Atmometer	ئەتمۆمەتر، پێوەری رێژەی هەڵم.
مستحاث - احفور	Fossil	بووبەرد، ئەو زیندەوەرانەی (گیاندارو رووەك) کە بوون بە بەرد لەژێر زەویدا.
مستمر	Continuous	بەردەوام ، بێ ووچان.
مستوى	Level	ئاقار، ئاست.
مستوى الأسعار	Price-level	ئاستی نرخ، ئاستی بەها.
مستوى المعيشة	Standard of living	ئاستی ژیان.
مستوى الذكاء	Altitude of intelligence	ئاستی زیرەکی، یەکێکە لە مەیانەکانی زیرەکی بە پلەی قورس ئەو پرسیارانە دەپێوێت کە ئەو کەسە وەڵامیان دەداتەوە.
مستو رئيسي	Principal plane	ئاقاری سەرەکی.
مستو ثانوي	Secondary plane	ئاقاری مام ناوەندی،ئاقاری دووەمی.
مستوى دائرة البروج	Plane of eclipitic	ئاستی خولگەی زەوی بە دەوری خۆردا.
مستوى	Plane	پلێن، تەخت، رووی تەخت.
مستوى الأختبار	Proof plane	ئاستی تاقیکردنەوە ، ئامرازێکی تاقیکردنەوەیە.
مستوى الصوت	Sound level	ئاستی هەست کردن بە تینی دەنگ.
مستومد	Hygrosscopic	شێ مژ، مادەیەکە کە خێرا شێ هەوا بمژێت کلۆریدی کالسیوم.
مستين	Mustine	مەستین، دەرمانێکە دژی وەرەم بەکاردێت بە شێوەی دەرزی هەیە.
مستانس - داجن	Domestic	ماڵی دەستەمۆ.
مستقطب	Polarizant	پۆلێنراو، پۆلارکراو.
مستقطبة	Polarimeter = polariser	پولاریمیتەر، جەمسەرکەری رووناکی، ئامرازی پێوانی رادەی لادانی تیشکی رووناکی.
مستكشف	Explorer	دۆزەرەوە، ئەومرۆڤەی کە شوێنی تازە دەدۆزێتەوە.
مستودع - مخزن	Depot = receptaculum = warehouse	تانکی ، عەمار، گەنجینە، کۆگا.
مستودع البيض	Receptaculum ovarian	کۆگای گەرا، ئەندامێکە لە لەشی کرمی زەویدا.
مستودع المني = محفظة المني	Receptaculum seminis	کۆگای ئاوی نێر، کۆگای سپێرم، ئەندامێکی رەگەزی نێرینە سپێرمی تیادا کۆدەبێتەوە.

مستودع الجثث	Mortuary	مەیتخانە، ئەو شوێنەی کە لاشەی مردووی تیادا هەڵ دەگیرێت هەتا کاتی ناشتنیان.
مستهلك	Consumer	بەکاربەر، تێ بەر، بەرخۆر، بەکارهێنەر.
مستلك	Wasted	کارکراو، بەکارهێنراو،بەکاربراو.
مستعرات = مستسعر	Nova	(نۆڤا) ، ئەستێرەگڕگرتووەکان، هەندێك جار پێشیان دەوترێت (ئەستێرە تازەکان)، بەلام ئەمانە لە راستیدا تازە نین، بەڵکو هەزارەها ساڵە ناسراون،لە پڕێکا رووناکی دانەوەکەیان پتردەبێت.لە ماوەی (٢-٣) رۆژدا، هەتا دەگاتە ئەوپەڕی بریسکەدانەوە، ئنجابەرە بەرە کزدەبنەوەو لە ماوەی مانگێکدا یان چەند ساڵێکدا بریسکەکەیان کز دەبێت و دەچێتە سەر باری جارانی خۆی، بۆ نموونە ئەستێرەی گوڵبەندی باکووری Corona Borealis کە ئەستێرەیەکی شینی کزە لە ساڵی (١٨٦٦) دا تەقیوەتەوە هەروەها لە ساڵی ١٩٤٦ یشدا.
مستعرات عظمی	Super nova	سوپەر نۆڤا، ئەستێرە گڕگرتووە مەزنەکان، ئەم ئەستێرانە کە دەتەقنەوە بریسکەکەیان سەدەها ملیۆن جار پتر دەبێت ئەمانە بە دەگمەن دەردەکەون (لە سەدەیەکدا جارێك) بۆ نمونە: ئەو ئەستێرەیەی کە لە ساڵی (١٠٥٤)دا لە کۆهەسارەی گادا (کوکبة الثور) - Taurus بینراوە، تیینی بریسکەدانەوەکەی چەند جارێك لەهی هەسارەی زۆرە (زهرة) زۆرتر بووە.
مستحضر	Preparation	ئامادەکراو، پوختەکراو.
مستقطر	Distilate	دڵۆپێنراو.
مستخلص - مستخرج	A bstracti tious	پوختەکراو.
مستمع - سامع	Hearer = listener	گوێگر.
مستمسك	Proof = evidence	بەڵگە.
مستعار	Borrowed = false	خوازراو، خواستەمەنی
مستعیر - مقترض	Borrower	خوازە.
مستورد - واردات	Imports	هاوردە.
مســـتحضرات - ماکیاج التجمیل	Make up = maquillage	دەرمانی ئارایشت.
مستعرض	Transverse	پان، بەپانی.
مستغرق	Occupied	خایەنراو.
مستوطن	Dweller = inhabitant	نیشتەجێ.
مستحب	Beloved	خۆشەویست، خۆشویستراو، ئارەزووکراو.
مستنقع	Marsh = swamp = morass	زەلکاو، زۆنگاو، چراف، چراو، تەقان.
مستقبل	Future	ئایندە، داهاتوو، دوارۆژ، پێشوازیکراو.
مستقبل - مستلم	Receiver = Receptor	وەرگر،پێشوازیکەر، بە پیرەوە چوو.
مستقبلة بلوریة	Crystal set	وەرگری بلووریی، پێشوازیکەری بلووریی، دەزگایەکی پێشوازییکەرە، دۆزەرەوەیەکی (مکشاف) بلووریی تیادایە، بەلام زمانەی (صمام) ئەلیکرۆنی تیادا نییە.
مستشفی	Hospital = Infir mary	نەخۆشخانە، خەستەخانە.
مستشفی الأطفال	Pedotrop hium	نەخۆشخانەی منال، خەستەخانەی منال.

مستشفى عام	Poly clinic	نەخۆشخانەی گشتی.
مستشفى المجانين = مستشفى المجانين	Bedlam = lunatic asyum = Asylum	شێت خانە، خەستەخانەی شێتەکان.
مستشفى الولادة	Lochodochion	خەستەخانەی زایین، نەخۆشخانەی زایین.
مستشفى بلدي	Polyclinic	خەستەخانەی میللی.
مستشفى العزل = محجر صحي - كرنتينة	Quarantine	کەرەنتینە، نەخۆشخانەی داپڕکردنی نەخۆشەکان.
مستشفى الجزام	Leprosery = leprous	نەخۆشخانەی گولی.
مستوصف	Dispensary	بیمارحانە، تیمارخانە، بیمارستان، تیمارگە.
مستحيل - غير ممكن	Impossible	ستەم، نەشیاو، نەبوو، نەکراو.
مستند	Title = document	بەڵگە، بەڵگەنامە، پاڵ پشت، راگر.
مستنبت - مشتل	Nursery = culture medium	شەتڵگا، شەتڵگە.
مستكثف - مقياس الكثافة	Densimeter	خەستی پێو، پێوەری خەستی.
مستودع - مخزن	Depot = warehouse	کۆگا-گەنجینە.
مستودع	Bunker	تانکی، عەمارێکی گەورەیە بۆ هەڵگرتنی سووتەمەنی شلە یان رەق.
مستودع العقاقير	Dis pensary	کۆگای دەرمان.
مستعلق - عالق	Suspension	گیرساوە، هەڵواسراو، مادەیەك بە شێوەی تەنۆکە لە شلەیەك یان گازێکدا بڵاو بوبێتەوە ، ئەگەر بەجێ بهێڵرێت تەنۆکەکانی دەنیشێن وەکوو تێکەڵاوی هاراوە دەباشیرو ئاو.
مستقل	Independent	سەربەخۆ.
مستطيل	Oblangata = Rectangle = oblong	لاکێشە، شێوەیەکی ئەندازەیارییە چوارلاو چوارگۆشەی وەستاوی هەیە، لایە بەرامبەرەکانی لەناو خۆیاندا یەکسانن.
مستطيل الرأس	Dolichocephalic	سەردرێژ.
مستقبل	Receptor	وەرگر، پێشوازیکەر.کەسێك سەری درێژبێت.
مستقبل تلفوني = سماعة التلفون	Telephone receiver	وەرگری تەلەفۆنی ،بیستۆکی تەلەفۆنی. ئەو بەشەیە لە دەسکی تەلەفۆن کە دەنرێت بە گوێچکەوە.
مستقبلات ضوئية	Photo receptor	پێشوازیکەری رووناکی.
مستدرة = بولوغالن - حشيشة اللبن	Milk wort = polygala	پۆلیگالا، گیاشیر،گیایەکە ئەگەر مەرومالاّت بیخوات شیرەکەی زۆر دەبێت.
مسترطن البطن	Pendalous abdomen	ورگ شۆڕ.
مستديرات الفم	Cyclostomata	دەم بازنەییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی بڕبڕەداری ئاویی پلە نزمن خەپلەیەکی بازنەی وا لە دەوروپشتی دەمیاندا لە جیاتی شەویلگە.
مستعمر	Colonist	داگیرکەر، هەر لایەنێك وولاّتێکی تر داگیر بکات.
مستعمرة	Colony	داگیرکراو، ولاّتێك لە لایەنی وولاّتێکی ترەوە داگیر کرابێت.
مستعرض - عرض	Cross	باری پانی.
مستكشف اللبن = مقياس كثافة اللبن	Lactodensimeter	پێوەری خەستی شیر.
مستمر الأزهار	Ever blooming	گوڵ بەردەوام.(هەر رووەکێك بەردەوام گوڵ بگرێت).

مستمر الحمل	Ever bearing	بەر بەردەوام، ئەو ڕووەکەی کە بەرەکەی بە جارێك پێ ناگات، بەڵکو بەرە بەرە.
مستمصة = مقياس المص	Absor ptiometer	پێوەری مژین، مژینی پێو
مستعمل	Ewployer	بەکارهێنەر
مستعجل	Urgent = pressing	زوو.
مستساغ	Permissible = allowable	ئارەزووکراو.
مستعمل	Inused = employed	بەکارهێنراو.
مستحث - محثوث	Incited	هاندراو.
مستند - سند	Document = title	پشتیوانە، بڕوانامە.
مستند مالي	Stocks	پشتیوانەی دارایی.
مستاجر	Tenant = lodger	کرێچی.
مستانف	Appealing	دەست پێکەرەوە، دووپات کەرەوە.
مستنبت - وسط انبات	Culture = Culture mediom	شوێنی ڕواندن، شوێنێکە بۆ پەروەردە کردن و زاوزێ کردنی باکتریا.
مستنبت زجاجي	Conservatory	شـەتڵگەی شووشـەیی، سـنوقێك یـان ژوورێکـی شووشـەیی بـۆ پەروەردەکردن و پیشاندانی ڕووەك.
مستخدم	Employer	سەرکار.
مستخدم	Employment	کارکەر، کرێکار، کارگوزار، خزمەتگوزار.
مستقيم(امعاء)	Rectum	ریخۆڵەرێکە، کۆتایی بۆڕی (هەرس) خواردەمەنی لە لەشی گیاندارەدا.
مستقيمة الأجنحة	Orthoptera	خەنجەردەمە، جۆرێکە لە مێروو وەك (مێش و مەگەز) لە کۆمەڵەی کوللەو سیسرك
مستنغ	Mustang	(مەستانگ) ئەسپێکی بچوکە لە دەشتەکانی ئەمەریکادا دەژی، کێوی یان نیمچە کێوییە.
مستوصف	Dispensary = nosocomium	مەڵبەندی تەندروستی.
مسترطب	Hygroscopic	شێ مژ، ئەو مادەیەی کە زۆر حەز بە مژینی شێ دەکات و وەکوو کلۆریدی کالسیۆم.
مستغرب	Surprisea, amazed	واق وڕماو، سەر سوڕماو.
مستغرب - غير مالوف	Unusual, strange	نائاسایی.
مستدق	Tapering	باریك، نووك باریك.
مستكاوي - مشـملة يابانيـة = اكيدنيا - ايكي دنيا - رازبان = باكير	Loquat = Japan-medlar	لۆکـوات، جابـان میـدلار، یـەنگی دنیـا، درەختێکـی بـەردارە لـە جابانـەوە بڵاوبۆتـەوە گوڵەکـەی بە شێوەی هێشـووەیەکی پەمبەیی‌یـە بەرەکـەی خـڕو گۆشتنە لە هەڵوژە دەچێت ڕەنگەکەی پرتەقاڵی‌یە دەخورێت.
مستكي = مصطكـاء - مصطكـي = مسنكاوي = مصطكاوي	Mastic	مەسـتەکی، (١) جـۆرە مادەیەکـە بـۆ پڕکردنـەوەی کـون و کەلەبـەرو درزی گـەچی دیـوارو پاراسـتنی ئاوێنـەکان دژی ئـاو بـەکار دەهێـنرێت، (٢) درەختێکە زەمقی (بنێشـتی) مەسـتەکی لـێ دەردەهێـنرێت، (٣) بنێشـتی مەستەکی کە دەجوورێت یان دەکرێتە عەرەقەوە.
مسج - مسد	Massage	شێلان، دەست پیا هێنان
مسجد - جامع	Mosque	مزگەوت، خانەقا.
مسجل - مدون	Recorder	تۆمارکەر.
مسجلة	Recorder	ریکۆردەر، تۆمارکەر، ئامرازی تۆمارکردنی دەنگ لەسەر شریت.

مسجل لصوت	Recordist	دەنگ تۆمارکەر، ئەوکەسەی لەسەر شریت دەنگ تۆمار دەکات.
مسجلة الحركة	Kymograph	کیمۆگراف ، ئامرازی تۆمارکردنی جووڵە یان پەستان.
مسجل الزلازل - مسجل الأهتزاز		راجع مرسال الزلازل.
مسجلة المطر	Hyetograph	باران تۆمارکەر، دەزگایەکە بۆ پێوان و تۆمارکردنی بڕی باران.
مسجلة الرطوبة النسبية	Hygrograph	پێوەری شێی ڕێژەیی.
مسجل الريح	Anemograph	تۆمارکەری با، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی تین و خێرایی با.
مسجل تلفزيوني	Television recorder	ریکۆردەری تەلەفزیۆنی، تۆمارکەری تەلەفزیۆنی.
مسجلة النقد	Cash register	تۆمارکەری پارە، مەکینەی تۆمارکردنی پارە.
مسجل ضياء الشمس	Sunlight-Recorder	تۆمارکەری ڕووناکی خۆر، ریکۆردەری ڕووناکی خۆر.
مسجل الكهربائية الدماغية	Electro encephalo graph	تۆمارکەری شەپۆلەکانی مێشك، ریکۆردەری شەپۆلەکانی مێشك.
مسجل الحرارة	Thermograph	تۆمارکەری گەرمی(ئامرازێکە).
مسجل الوقت - كرونوغراف	Chronograph	کرنۆگراف، ئامرازی پێوان و تۆمارکردنی کات.
مسجل مسطوع الشمس	Camplell stokes	تۆمارکەری کامپلێل ستۆکس بۆ تۆمارکردنی بریسکەدانەوەی خۆر.
مسجدة = سجادة الصلاة	Prayer-rug	بەرماڵ،دوگرد.
مسجالة - مقلع السجيل	Marl-pit	کانەبەرد.
مسح	Land measuring	پێوانی ڕووبەری زەوی.
مسح	Wiping = Cleaning	سڕین، سڕینەوە.
مسح بالدهن	Anointing	سڕین، یان چەورکردن بە ڕۆن.
مسح الأرض - قياس الأرض	Land survey	زەوی پێوان.
مسح جيولوجي	Surveying geological, geological surveying	ڕووپێوانی جیۆلۆجی، زەوی پێوانی جیۆلۆجی.
مسحة	Trace = Mark	نیشانە، توێژاڵ، شوێنەوار.
مسحاة	Raspatory	
مسحل - مصقلة	Burnisher	ئامرازی سافکردن.
مسحة زجاجية	Glaze	گلەیز، شووشەکەش، مادەیەکی شووشەیی‌یە فەخفوری و کاشی پێ ڕووکەش دەکرێت.
مسحاء	Micromammary	ژنی مەمك بچووك.
مسحوق - مسلول	Tubercular cular = tuberculated	سیلاوی، دیقاوی، کەسێك کە تووشی نەخۆشی سیل بووبێت.
مسحج = مسحاج - فارة النجار	Plane = Block plane = Jointer	ڕنەی دارتاشی ، ئامرازی دارتاشین.
مسحاج	Anemograph	تۆمارکەری با، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی خێرایی و ماوەو ڕێڕەوی با.
مسحنة	Muler = pestle = triturator = palverizer	شکێنەر، هاڕەر، ووردکەر ، ئامرازی هاڕین، وەکوو دەسکی دەسکەوان.
مسحق = مسحقة	Breaking machine = Brake	ئامرازی شکاندن.
مسحاب	Nephoscope	دەزگایەکە بۆ دۆزینەوەی ڕێڕەوو جووڵانەوەی خێرای هەورەکان.
مسحوق	Powder = pulvis	خاکە، هاڕراو، تۆز، وردە ، هاڕراو.

مسحوق اللبن	Milk Powder	شیری هاڕراو.
مسحوق أخضر = المسحوق الأخضر	Verdigris	تۆزی سەوز، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی کەڕوو لە روەکدا.
مسحوق الأسنان ، سنون = منظف الأسنان	Tooth powder = dentifrice	تۆزی ددان، تۆزێکە بۆ پاککردنەوەی ددان.
مسحوق العظم	Bone powder	هاڕراوەی ئێسك، مادەی فۆسفات و کاربۆناتی کالیسیومی تیادایە بۆ پەین باشە.
مسحوق الزجاج	Glass powder	هاڕراوەی شوشە، تۆزی شووشە، وردە شووشە.
مسحوق التجميل - مسحوق الوجه	Make up	بۆدرەی ئارایشت، بۆدرەی رازاندنەوە، سوراو سپیاو.
مسحوق قاصر - مسحوق التبيض	Bleaching powder	کالسیۆم ئۆکسی کلۆراید، تۆزی رەنگ لابردن، تۆزی سپی کردنەوە، تۆزێکی سپی مەیلەو زەردە بۆنێکی تیژی هەیە لە کالسیۆم و ئۆکسجین و کلۆر پێك هاتووە بۆ لابردنی رەنگ و پاکژکردنەوەی ئاو بەکاردێت.
مسحوق الدباغة	Tannage powder	تاڵ، هاڕراوەی جەوت و توێکڵە هەنارو مازوو کە پێستەی پێ دەباغ دەکرێت.
مسحوق الصب	Molding powder	تۆزی داڕشتن، تۆزی پلاستیك، جۆرێکە لە پلاستیك لە شێوەی تۆزدایە لەگەڵ ئاردی تەختە یان ئەسپێست تێکەڵ دەکرێت و بۆ دروست کردنی کەل وپەل بەکار دەهێنرێت.
مسحوق الدم		هاڕراوەی خوێن، بریتییە لە دەنکۆڵەی قاوەیی مەیلەو رەش لە خوێنی وشك کراوەی هاڕراو بۆ پەین و ئالیکی باڵندە باشە.
مسحوق البارود	Gun powder	تۆزی باروت، مادەیەکی تەقەمەنییە بریتییە لە تێکەڵاوی نیتراتی سۆدیۆم یان پۆتاسیۆم لەگەڵ خەڵوز و گۆگرد لە ساچمەو گولەدا بەکاردێت.
مسحوق عديم الدخان = بارود عديم الدخان	Smokeles powder	تۆزی بێ دوکەڵ، باروتی بێ دوکەڵ، مادەیەکی تەقەمەنییە لە بنەڕەتدا لە نیترو سلیلۆز پێکهاتووە.
مسحوق تفجير	Fulminating powder	تۆزی تەقاندن، ئاوێتەیەکە خێرا دەتەقێت رەگی فەلميناتی تیادایە بریتییە لە خوێی ترشی فەلمینیت.
مسحوق تنظيف الأسنان	Dentifrice	تۆزی ددان پاك کردنەوە، تۆزێکی زۆر وردە بۆ پاك کردنەوەو چارەکردنی نەخۆشی ددان بەکاردێت.
مسحوق الخبز - ذرور الخبز	Baking powder	پیکینگ پاوەر، سۆدەی نان، مادەیەکە وەکوو هەوێن، تێکەڵاوێکە لە مادەی سۆدیۆم ،بیکاربۆنەیت و لیمۆن دۆزی دەکرێتە هەویرەوە بۆ ئەوەی بەیدلکردنی گازی دووەم ئۆکسیدی کاربۆن زوو هەڵبێت.
مسحوق باريس - جص باريس - مصيص	Plaster of paris	تۆزی پاریس، گەچی پاریس، گەچێکە دەکرێت بە هەویر بۆ ئێسك گرتنەوە.
مسحوق قشور - جوزة الطيب	Mace	هاڕراوەی توێکڵی گوێز وەکوو بەهارات بەکاردێت.
مسحوق مبيد للحشرات	Insect powder	تۆزی قەڵاچۆ کردنی مێروو.
مسحوق الكبريت - زهرة الكبريت	Sulphur powder	تۆزی گۆگرد.
مسحوق ذرور - سفة - سفون = سفوف		سکوف، سقوف، هاڕراوەیەکی بۆن خۆشە تێکەڵاوە لە چەند مادەیەك دەدرێت بە منداڵی ساوا بۆ سك ئێشەو ئازار.
مسحوج - مجرور	Drawn	راکێشراو.
مسحدج - مجلوط	Galled	رووشاو، وەکوو لە پێستدا.
مسحاة - رفش - مجراف	Spade = shovel	بێڵ، پێ مەڕە، گاسن، خاکەناز.

مسحاة صغيرة	Hoe	بێڵچە.
مسحاة التربة	Soil shovel	پاچەکۆڵە.
منجل	Curd = curd-chain = Gowmette	
مسحل الكبش - مجرة - درب التبانة	Milky way, galaxy	کاکێشان، کالاکسی، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
مسحل - مسحلين - شكيمة	Curb = Curbbit	ئەو پارچە ئاسنەی کە دەچێتە ناو دەمی وڵاخەوە، بەشێکە لە لغاو.
مسخ	Metamorphosed into an animal = monster	عاجباتی، ئەنگەر، هەر گیاندارێك یان مرۆڤێك شێوەیەکی زۆر ناشیرین و نارێکی هەبێت.
مسخ =تشويه	Disfigure ment = Defacement	نارێك کردن.
مسخفة	Cultivator = Monster	ئامرازێکە بۆ کێڵانی رووی زەوی بەبێ ئەوەی کە گڵەکە هەڵ بدرێتەوە.
مسخر	Exploited	بێگارپێکراو.
مسخرة	Masquerede	گاڵتەجاری.
مسخن - مسخنة	Heater	گەرمکەر، هیتەر.
مسخن كهربائي - سخان	Geyser	گیزەر، گەرم کەری کارەبایی.
مسخنة مائية - سحارة حرارية - مدفئةمائية	Thermosiphom	گەرم کەری ئاویی، هیتەری ئاویی، ئامرازێکە بۆ گەرم کردن بە ئاوی گەرم، ئاوەکە تیایدابە بۆریدا دەسورێتەوە.
مسخن	Heated	گەرم کراو.
مسخون	Tohavefever	تا لێ هاتوو.
مسد	Fibre	پەت، گوریس
مسد	Massage = rubbing	دەست بە سەراهێنان، شێلان.
مسدود	Closed = stopped	داخراو، داپۆشراو، سەرداپۆشراو، قەپات کراو.
مسدس = ورور	Pistol = revolver	دەمانچە، شەست تیر، شەش ئاگر، شەش دەرب، تەگ.
مسدس اوتوماتيكي	Automatic pistol	دەمانچەی ئۆتۆماتیکی.
مسدس تشحيم	Grease gun	پەمپی چەورکردن، ئامرازێکە لە شێوەی دەمانچەدا ئامرازی پێ چەوردەکرێت بە گریس.
مسدس	Hexagon	شەش لا، شێوەیەکی ئەندازەیارییە شەش لای هەیە.
مسداس - سدسية - الة السدس	Sextant	ئامرازێکە بۆ پێوانی دووری و بەرزی ئەستێرەکان لە ئاسۆوەلە پاپۆڕێکەوە یان لە فرۆکەیەکەوە.
مسدام	Cloudy	ئامرازی پرژاندنی تۆزو هاڕاو.
مسرول	Plumiped	پەر لەپێ، وەکوو کۆتری پەرلەپێ.
مسرع - معجل	Accelerator	خێراکەر، خێراپێکەر.
مسرح - تياترو	Theater = play-house	شانۆ.
مسرحية	Theatrical	شانۆگەریی، چیرۆکی شانۆگەریی، هەر چیرۆکێك بۆ نواندنی سەر شانۆ ئامادە کرابێت.
مسرجة - مصباح	Lamp = candle stick = lamp-stand	شەم دان، مۆم دان، بێسوس،چرادان، قوتیلە، لەمپا ، پاچرا، ئەو شتەی کە چرای دەخرێتە سەر.
مسرطن	Cancerigenic Car Cinogenic	دەبێتە هۆی شێرپەنجە.
مسرف في الطعام أو الشراب	Crpulous	زۆر خۆر.

مسراق - مساريق	Deriton	پیریتۆن، ئو پەردە تەنکەیە کە ریخۆڵەکانی بەستوە بە یەکترەوە.
مسرد - مخرز	Awl	درەوش، درەوشە،درێشك
مسرة = تلفون	Telephone	تەلەفون، دوور دەنگ، ئامرازی پێ‌قسەکردن و پێ‌بیستن.
مسرة = راديو	Radio	رادیـۆ، نـاردن و وەرگرتـنی پرتـە بـەبێ تـەل، بـەهۆی شـەپۆلی کارەبایی‌یـەوەو بەکارهێنانی ئەو شەپۆلانە بۆ گواستنەوەی پرتەی کارەبایی و گۆڕانیان بۆ دەنگ.
مسر - مبهج	Delightful	خۆش، دڵشادکەر.
مسرة	Delight = pleasure	خۆشی.
مسرور	Delighted	دڵشاد.
مسرول	Breeched	پەر لەپێ، وەکوو کۆتری پەر لەپێ، کە پێیەکانی بە پەر داپۆشراون.
مسطرة	Ruler	راستە، راستەك.
مسطرة - نموذج	Sample	نمونە، وەکوو نموونەی قوماش.
مسطرة مترية	Meter ruler	راستەی مەتری.
مسط حاسبة - مسكرة منزلقة	Slide-rule	راستەی ژمێرەر، راستە خلیسکە
مسطرة البناء - مسجة		شمشە، پارچە دارێکی چوار پاڵووە بەنا لە ئیشوکاری بەنایی‌دا (وەکوو گەچ کاری) بەکاری دێنێت بۆ زانینی راستی و چەوتی سواغی دیوار.
مسطرة النقاش	Normalevel	راستەی نەخشکار.
مسطرة (الة تسطير)	Ruling engine	مەکینەی راستە.
مسطار	Ruling pen	قەڵـەم راسـتە، قەڵـەمێکی کانزایی‌یـە مەرەکـەبی تیادایـە، خـەتی پـێ دەکێشرێت.
مسطح	Flat	پان، تەخت، روودار.
مسطح الرأس	Chamece phalous = chamoce phallic = clinoce phalous	سەرپان.
مسطول = سكران	Intoxi Cated	سەرخۆش.
مسطار - مسطارة	Must	ئاوی ترێ.
مسطحات مائية		رووبەرە ئاوییەکان.
سطار - مسطرين - مالج	Trowel	ماڵە، ماڵەی بەنایی.
مسطاع الشمس	Sunshine recorder	تۆمارکەری بریسکەدانەوەی (تیشك دانەوەی)خۆر.
مسع	Light wind	كزەبا، باکزە، سوکەبایەکی سارد.
مسعط - علبة النشوق	Snuff box	قوتووی برنووتی.
مسعر - ميزان الحرارة	Calorimeter	کالۆریمیتەر، گەرمۆکەپێو، تەرازووی گەرمی، دەزگای پێوانی بڕی گەرمی.
مسعر تفجيري	Bomb Calorimeter	کالۆریمیتـەری تەقاندن، دەزگایەکە بۆ پێوانی بڕی ئەو گەرمی‌یەی کە لە ئەنجامی لێك خشان یان تەقینەوە وە پەیدا دەبێت.
مسعر قنبلي	Bond calorimeter	گەرمۆکـەپێوی بۆمبـایی . دەزگایەکـە قـاپێکی دیـوار ئەسـتوری تیادایـە بەرگە ی بەستانی بەرز دەگرێت بە قاپێکی تر دەورە دراوە ئاوی تیادایە، بۆ دۆزینەوەی گەرمی‌ی سوتانی مادە کان بەکاردێت.
مسعر تفاضلي	Differential calorimeter	دەزگایەکە بۆ پێوانی گەرمی جۆریی گازەکان.
مسعر جليدي	Ice calorimeter	کالۆریمەتری سەهۆڵی.
مسعر بخاري	Steam Calorimeter	کالۆری مەتری هەڵمی.

مسعر	Poker	كۆلە ووژە، كۆلە ووژی تەنوور.
مسعف	Aid	فریاكەوتوو، فریاد ڕەس.
مسعور = مكلوب	Hydrophobic = rabid = mad	هار، سەگی هار، هاج، شێت.
مسعر	Priced	بەنرخ، بە بەها، نرخ لەسەر دانراو، نرخ كراو.
مسفطة = شفاطة	Aspirator	ئامرازێكە بۆ هەڵمژینی هەوا.
مسغبة	Hunger = starvation = dearth = famine	برسێتی، قاتی، قاتوقڕی.
مسقط هندسي	Projection	كەوتگە، كەوتگا، شوێنی كەوتن.
مسقط الراس	Birth of place	شوێنی لە دایك بوون.
مسقط مائي	Falls = water fall	ڕێژاوگە، سولاف، تافگە، ڕێژگە.
مسقوف = مسكوف	Roasted fish	ماسی برژاو.
مسقي	Irrigated = watered	بەراو، زەوی بەراو، پاراو.
مسقلنج	Muskellunge	ماسییەكی گەورەیە لە ئەمەریكای باكووریدا دەژی (مەسكیلەنج)
مسقي(للمعادن)	Tempered	(ڕەقەوەكردن) یان دەمەزەرد كردن.
مسقلة = ودعة	Whelk = Conch = Cowry	كۆوری، جۆرێكە لە گیانداری گوێچكە ماسی لەپكەكەی بچووك و هێلكەیی و قوپاوە بۆ ڕازاندنەوە یان وەكوو پارە بەكاردێت.
مسك = زق = قربة الماء	Water skin	مەشكە، مەشكەی ئاو.
مسك = قبض	Hold = Catch	گرتن.
مسك	Musk	مسك، مادەیەكی ووشكی تاڵی مەیلەو ڕەشی بۆن خۆشە لە توورەكەی ناو سكی جۆرە ئاسكێكی تایبەتی دەردەهێنرێت عەتری لێ دروست دەكرێت.
مسكاري	Muscari	مەسكاری، ڕووەكێكە گوڵی جوان دەگرێت.
مسك الدفاتر التجارية	Book Keeping	ڕاگرتنی دەفتەری بازرگانی.
مسك الحسابات	Accountancy	ڕاگرتنی ژمێریاریی.
مسكة مقبض	Handle	دەسك.
مسكة = روث المواشي	Droppings = Dung	شیاكەو پشقڵو تەرس.
مسكة = مخرز	Awl	سووژن، شووژن.
مسك الروم = زينب	Garden Tuberose	مسكی ڕۆمی، جۆرە گیاكە لە كۆمەڵەی نێرگز، گوڵەكەی سپیو دڕكاوییە بۆنەكەی زۆر خۆشە.
مسك الجن = قيصوم = قيصوم ذكر	Abrolanum = old man = southrenwood = Ladslove	كاردوو، هاڕ، ڕووەكی هەزار گەڵا.
مسك الجن = جعدة = طوقريـــون = خمادريوس	Germander = pallatine = antalca = anetic	جێرماندەر، جعیدرۆك، كرم دەركەر، مسكی جنۆكە.
مسكن = مهدي	Sedative = lenitive = Abirritant = Alleviative = Analgic = Calmativ = calmant	ئارامدەر، دەرمانی كەمكردنەوەی ئازار، دامركێنەر، هێمن كەر، ئارام بەخش.
مسكن	Residence = Anetic = Dwelling-local	خانوو، ماڵ، شوێن، لانە، نیشتەجێ.
مسكيت	Mesquite	مسكیت، درەختێكی دڕكاوییە.

مسكيت	Musket	مەسكێت، تفەنگێكی بابەت كۆنە، بە زۆریی سەربازی پیادە هەڵی دەگرێت.
مسكرات	Inebriant	مەی، عەرەق، سەر خۆشی كەر. مەستەنی، مەستەمەنی.
مسكر قياسي	Proof spirit	سەرخۆش كەری پێوانەیی. جۆرە مادەیەكی سەرخۆشكەرە بڕێكی پێوانەی لە ئەلكهول تیادایە.
مسكر	Sugared = Candied	شەكراوی، شیرین كراو.
مسكر الحوت = بوصير = اذان الدب	Mullein = Cows lung wort	مولین، گوێ وورچە، گیایەكی دەشتەكی‌یە لە سەرەڕێ دەڕوێت گوڵی زەرد یان قاوەیی كاڵ دەگرێت.
مسكك - مسكلك		جۆرە مەیمونێكە.
مسكل	Mescal	مەسكال، جۆرێكە لە ڕووەكی سوبێر، مەی لە گەڵاكانی ناوەوەی دەردەهێنرێت.
مسكالين	Mescaline	مێسكالین، مادەیەكی ئەڵكالی‌یە لە ڕووەكی لوفوراولیامزی كە جۆرێكە لە سوبێر دەردەهێنر ێت وەكوو مادەیەكی وورياكەرەوە
مسكبة	Spout	پلوسك-جوڕنە.
مسكات = عنب مسكي	Muscat = Muscadine	موسكات، ترێیەكی بۆن خۆشە بۆ خواردن، هەروەها شەرابیشی لێ دروست دەكرێت.
مسكوب	Poured = spilled	ڕژاو.
مسكوك - مسكوكة	Conin = dies	پارە، دراو، داڕێژراو.
مسكي	Lime	مسكی، لیمۆی ترش.
مسكرة	Mascara	مەسكارە، ماتیك، دەرمانێكە بۆ ئارایشت كردنی برۆ و برژانگ.
مسكوت - مسيكوت	Massicot	پرۆتۆكسیدی قورقوشم ڕەنگەكەی زەردە، یەكەم ئۆكسیدی قورقوشم.
مسكوفيت = ميكا بيضاء	Muscovite	(مەسكۆڤایت) میكای سپی كەرەسەیەكی خاوە جۆرێكە لە میكای سپی بە شێوەی بلوور بریتی‌یە لە سلیكاتی پۆتاسیۆم و ئەلەمنیومی ئاوی سروشتی، بۆ پڕكردنەوەی لاستیك و بۆیەو دابركردنی كارەبا بەكاردێت ڕەنگەكەی سپی‌یە هەندێك جار پەڵەی زەرد یان قاوەیی تیایە بە شێوەی تەبەقدار هەیە، وەكوو توێكڵە پیاز لە یەكتری جیا دەكرێتەوە.
مسكت - كاتم الصوت - خافض الصوت	Absorbing- duct = silencer = lined- duct	سالانسە، ئامرازی دەنگ خەفەكەر لە ئۆتۆمبێلدا.
مسلة - عمود	Spire	پایە، دنگە، میل، كۆڵەكەی بەرد یان ئاسن.
مسلة، مخرز	Packing needle, awl	شووژن، سووژن.
مسلمة - بد يهية	Postulate	بێ بەڵگە، بەڵگە نەویست، هەر ووتراوێك یان دەربڕینێك كە بەڵگەی نەوێت.
مسلم	Moslem = mussulman	موسوڵمان، پسوڵمان، ئیسلام.
مسلوق	Boiled	كوڵاو، زەردكراو، خرچل.
مسلوقة	Meat soup = broth	گۆشتاو، شۆربای گۆشت.
مسلخة - مجزرة	Slaughter house = abattoir	قەسابخانە، كوشتارخانە، كوشتارگە.
مسلاخ الحية	Slough	كاژی مار.
مسلط	Projected	ئاراستەكراو.
مسلك	Procedure	ڕێباز.
مسلاط	Projector	پروجەكتۆری سینەما، ئامرازی ئاراستەكردنی ڕووناكی بۆ سەر پەردەی سینەما.

مسلاط - سن المفاتح	Bit (of Key)	ددانی کلیل.
مسلاط مجهري	Micro projetor	مایکرۆپرۆجیکتۆر، پرۆجیکتۆرێکە وێنەیەکی زۆر گەورە لە شتی وورد لەسەر شانۆ پیشان ئەدات.
مسلفة التربة	Hoeing machine = harrow = scarfier	لێسە، شانە، زەوی ڕن، پاچەکۆڵە، خاك ڕن، ئامرازی ئامادەکردن و تەختکردنی زەوی بۆ کشتوکاڵ دوای کێڵان.
مسلح	Armed = weaponed	چەکدار.
مسلول	Consumptive = phthisic	سیلاویی، دیقاویی.
مسلول - مستل	Drawn	هەڵ کێشراو، دەرکێشراو، وەکوو کەسێك چەکەکەی هەڵکێشابێت.
مسلي	Amusing	خەم ڕەوێن.
مسمار	Nail	بزمار.
مسمار كبير	Spike	بزماری گەورە.
مسمار سميث بترسون	Smith petersons pin (nail)	بزماری سمیث- پیتەرسۆن، جۆرە بزمارێکە لە چارەکردنی شکاویی ئێسقانی ڕاندا بەکاردێت.
مسمار محوي = مسمار برغي	Screw nail	برغوو، بزماری برغودار.
مسمار اعقف ملولب	Screw hook	قوولاّیی برغوو، برغووی قولاب.
مسمار رزة	Staple	بزماری دوو لق یان دوو فاق.
مسماررزة ملولب	Screw eye	
مسمار قلاووظ	Screw	برغوو، بزمارێکە قەراغەکەی ددانداره لە شێوەی مارپێچکدا.
مسمار صغير	Nail	مێخچە.
مسمار كبير - وتد - خابور	Wedge	مێخ، بزماری گەورە.
مسمار مشوك	Prickly nail	ناڵچە،بزماری دڕکاوی.
مسمار برشام = مسمار البرشمة	Rivet = Clinch nail	بزماری پەرچ.
مسمار بطاسة = جمان = قتير	Stud	کلیپس، بۆ بەستنی وایەر بو دیوارەوە.
مسمار القدم - عين السمكة	Clavus = Heloma = Corm	مێخەکە، بزمارێکە، واتە گرێیەکە لە سەری پەنجەی قاچ دێت بەهۆی پێڵاوی تەسکەوە.
مسمار العجلة	Linch pin	بزماری پێچکە(ڕەوڕەوە).
مسماري الرأس	Nail-headed	سەر بزماریی، شتێك سەرەکەی لە بزمار بچێت.
مسمار دموي - سداد - صمة	Embolism	بزماری خوێن، مێخەکەی خوێن، پرزۆڵەیەك خوێنی وشکەوە بووە لە دڵ و بۆرییەکانی خوێندا پەیدا دەبێت و بەرەو ئەندامە گرنگەکانی لەش وەکوو (مێشك و سی) دەڕوات.
مسمرة	Nailer	مەکینەی بزمار داکوتاندن.
مسماك	Caliper	کالیپەر، ئەستوری پێو، پێوەری ئەستوری، ئامرازێکە بۆ پێوانی ئەستوری شتومەك.
مسماك مصغري	Micrometer caliper	ئەستوری پێوی مایکرۆمیتەر، ئامرازێکە بۆ پێوانی ئەستووری شتی وورد.
مسمكة - حوض تربية الأسماك (مسمكات)	Fish pond = fish well = stew = aquarium	پیسکاری، کاچ، بن کاچ، حەوزی بەخێوکردنی ماسی، حەوزی ماسی.
مسماع	Sono meter = audiometer	(سۆنۆمەتر) پێوەری دەنگ دانەوە ئامرازی پێوانی هێزی بیستن.

مسماع الأذن = مرسيلة تعيين الأصم على التعين	Audiophone otophone	ئۆدیۆفۆن، بیستۆك، ئامرازێكە یارمەتی گوێ قورس و كەڕ دەدات بۆ بیستن.
مســـماع الصـــدر - مســـمع - سماعة الطبيب	Stethoscope	بیستۆكی سنگ، ئەو ئامرازەی كە پزیشك بەكاری دەهێنێت.
مسموعية	Audibility	بیستەنی، ئەوەیە كە شتێك بیسترابێت یان بشێت بۆ بیستن.
مسمع - اذن - حاسة السمع	Ear = sense of hearing	گوێ، ئەندامی بیستن ، هوشیاری بیستن.
مسموع	Audible	بیستراو.
مسماة - طماق - طزلق	Leggings = short = gaiters	گۆرەوی پووزەوانە، پێ پێچ، دولاق، پارچە قوماشێكە یان چەرمێك لە قاچەوە دەپێچرێت پۆلیس یان سەرباز بەكاری دەهێنێت.
مسمن - معلوف	Fattened = stall fed	دابەستە، ئاژەڵێك قەڵەو بكرێت.
مشمس - اقنثة = اقنثوس = شوك اليهود = زعاف - شوك العنب - شقف - شوك الجمال	Acanthus	ئەكانثوس‌ووشترخۆر، رووەكێكی دڕكاوییە گەڵێك جۆری هەیە، هەندێكی كشتوكاڵ دەكرێت هەندێكی دەشتەكی و پزیشكییە گەڵاكەی گەورەیە گوڵەكەی هێشوویی پەمبەییە.
مسم	Inebriant	ژەهراویی كەر.
مسمم - مسموم	Poisoned	ژەهراویی بوون.
مسمط	Depilatory	تووك لابەر، دەرمانی حەمام.
مسن = معمر	Old	پیر، بە ساڵاچوو، سەرە، تەمەن درێژ، بە تەمەن، پیرك.
مسن - مشحذ	Grinder	مەكینەی چەقۆ تیژكردن.
مسن - مسن ذيتي	Grind stone	بەردی هەسان، هەسان، بەردێكی پتەوە چەور دەكرێت و چەقۆی پێ چەور دەكرێت.
مسنن	Dentate = Indented = Toothed	ددانداز، گرنج گرنج، دانە دانە، برگە برگە.
مسننة المنقار	Tooth billed	دەنووك ددانداز وەكوو باڵندەی قاز.
مسند - دعامة	Prop	پاڵپشت، راگر، كۆڵەكە، پشتك.
مسند		پشتەمیر.
مسند الباب		چلمیرە، پشت كۆل ، پشتەك.
مسند العريشة		داری كەپر، چرپی.
مسند اللجام		سەركەللە.
مسند خشبي		شێر گورگە، ئەودارانەی دەدرێنە بەر كۆڵەكەیەك بۆ راگیركردنی.
مسناة	Dike	بەربەستێكە بۆ گۆڕینی ڕێ ڕەوی ئاو لە كێڵگەدا.
مسهل	To make easy	ئاسانكەر
مسهل	Laptic = purgative = purging = Cathartic	دەرمانی ڕەوانی، رەوانكەر.
مسهول البطن	Lax = loose in the bowells	سك چوو، كەسێك سكی بچێت.
مسهب - مطول	Detailed = lengthy	دوورو درێژ، بە دوورو درێژی.
مسهر		بگەڕێرەوە بۆ (مزقە).
مسهم - مسهب	Half bred horse	ئەسپی دوو ڕەگ.

مسوة مجبنة = منفحة	Rennet	هەوێنی پەنیر، نوێشك، مادەیەكی زەردە لەناو سكی (شیلاوگی) كارژۆلەو گوێرەكەی ساوا دەردەهێنرێت بۆ مەیاندنی پەنیر بەكاردێت.
مسؤول = مسئول	Responsible	لێ پرسراو، بەرپرس.
مسؤلية - مسئولية	Responsibility	لێپرسینەوە، بەرپرسی.
مسودة	Rough copy = rough sketch	رەشەك، رەش كراوە، رەونووس.
مسواك - سواك - حلة	Indian madder picK Tooth	١) سیواك، ددان ئاژن، ٢) داری سیواك، رووەكێكە لە كۆمەڵەی چەتردارەكان بەرێكی هێشوویی هەیە، چیلكەكانی بۆ ددان ئاژنین بەكاردێت (٣) دەوەنێكی دەشتەكی‌یە یان كشتوكاڵی‌یە رەنگێكی سوور لە رەگەكەی دەردەهێنرێت.
مسواك (مسوس)، (میسوط) القرود - اشنة - كشة العجوز	liche = moss	قەوزە.
مسواة = مسحل النجار - فارة	Plane	رەنە. رەندەی دارتاش.
ممسوس	Moon struck	عەقل، سووك.
مسيب	Left = abandoned	بەرەڵاكراو، واز لێ هێنراو.
مسيكة - ارطماسيا كافورية	Artemisia camphorata	گوێی وولاخ، رووەكێكی سەركەرە، جۆرێكە لە رووەكی بۆن خۆشكەر شیح.
مسيخ - ماسخ	Tastless = Insipid = Vapid	بێ تام، بێ خوێ، چێشتی بێ خوێ.
مسيكوت	Massicot	ماسیكۆت، یەكەم ئۆكسیدی قورقوشم،مادەیەكی كیمیایی‌یە.
مسيال - مسيل - مكثاف	Hydrometer	هایدرۆمەتر، ئامرازی پێوانی خەستی شلە.
مسيل	Densimeter = areometer	پێوەری كێشی جۆری شلە.
مسيعة	Trowel	ماڵە، ماڵەی سواخ دان.
مسيل - مناة	Gulley = Vill = duct	كەندەك، جۆگە.
مسيل منسلي	Gonoduct	كەناڵی زاوزێ.
مسيل للدموع - غاز مسيل للدموع	Teargas lachry matory	فرمێسك رژێن، وەكوو گازی فرمێسك رژێن.
مسيل اللعاب	Sialagogue	لیك دەردەر، هەر دەرمانێك ببێتە هۆی دەردانی لیك لە دەمدا.
مسيل	Liquefying	شل كەرەوە.
مسير	Trajectory	رێ رەو، هێڵی رۆیشتنی تەنێكی جووڵاوە.
مسير - مخط	Stripped	هێڵدار.
مسيرات ضبابية	Fogtracks	رێ رەوی تەمی، رێ رەوەكانی ئەو تەنۆكانەی كە بارگەی كارەبایی یان لە سەرە بەناو هەڵمێكی تێردا بۆ ئەوەی لە ئەنجامی پەیدا بوونی رێ رەوی دلۆپی ئەو تەنۆكانە ببینرێن.
مسير المقذوف	Trajectory	رێبازی هاوێژراو، وەكوو رێ بازی فیشەك یان گولە تۆپ.
مسيس - شجرة الجرح - تبغ غلوكا	Nicotiana glauca	توتنی گلاوكا، جۆرێكە لە توتن گوڵەكەی زەردە، گەڵاكەی بۆ چارەكردنی برین بەكاردێت.
مسيكة		بگەرێرەوە بۆ (قیصوم).
مش - ماء الجبن	Cheese whey	ئاوی پەنیر.

مشاجرة	Fight = quarrel	شەڕ، دەمەقاڵێ.
مشاركة	Partener ship = participation	بەشداریی کردن.
مشابة = متشابه	Eidos = similiar	لێك چوو، لەیەکچوو، هاوچەشن.
مشابه للاجداد	Atavic	لە باوو باپیران چوو.
مشاة	Infantry man = foot soldier	بەپێ ڕۆیشتوو واتە سوارە نەبێت، پیادە.
متشاكهة - تشاكة	Coherence	پێکەوە بەستران، چوون یەکی.
مشاكهة = مشابهة	Mimicry	خۆ لێك چوون، ئەوەی کە گیاندارێك وا لە خۆی بکات لە ڕەنگ و شێوەدا، لەو شوێنە بچێت کە تیایدا دەژی بۆ مەبەستی خۆ پاراستن لە دوژمن وەکوو لە گیانداری خۆر پەرست(حرباء)دا. کە ڕەنگی خۆی بە پێی ڕەنگی ئەو شوێنە دەگۆڕێت.
مشاور - مرشد	Adviser	ڕاوێژکەر.ڕاوێژکار.
مشاورة - مشورة	Advice = counsel = consultation	ڕاوێژکردن.
مشارة	Hectare	دۆنم، ٢٥٠٠ مەتر دووجا ، دۆنم دەکاتە (٩١٩) مەتر دووجا.
مساقة الحرير		لیقە، لیقەی ئاوریشم.تڵپەی ئاوریشم،کوزەرەی ئاوریشم.
مشاقة	Harl = bast = Tow	پرزۆڵ-ریشاڵ.وەکوو ریشاڵی کەتان.
مشاكلة - مماثلة	Resemblance	لەیەك چوون.
مشاكس	illtempered	نەگریس، سەرکێش.، سەرچڵ، سەر بە گێچەڵ، شەرفرۆش، شەرانی.
مشاكسة	illtemper	شەڕ پێ فرۆشتن، نەگریسی، شەڕ فرۆشتن، سەرکێشی، سەرچڵی، سەر بێ گێچەڵی.
مشاغب	Riotous	گێرە شێوێن، ئاژاوەچی.
مشاط	Combmaker	شانەگەر، شانە دروست کەر.
مشاطة	Combings	وردەقژ، ئەو وردە قژەی (تووکەی) کە لە ئەنجامی قژ داهێنانەوە دەکەوێتە خوارەوە.
مشاهد - ناظر	Looker	بینەر، سەیرکەر، تەماشاکەر.
مشاهدة	Observation	بینین، تێبینی.
مشاش	Diaphysis	
مشاقة	Combing = hersage	وردە ئاوریشم.
مشاية = نخ = بساط طويل	Along narrow carpet	لاکێش، فەرشی باریك و درێژ.
مشاية الأطفال	Baby walker = Gocart	عەرەبانەی پێ گرتنی مناڵ.
مشبع - شبعان	SaturaTed	تێر، پڕ-مڕ، تێرو تەسەل.
مشبرة	Overflow Channel = sewer = Channel = stone = Gutter	زێراب، کەندی ئاو، بۆڕی ئاو.
مشبك - متشابك	Inter laced = entwined	تۆڕ، تۆڕاوی.
مشبك - ملقط	Clamp	گیرە.
مشبك - ابزيم	Clamp	ئاوزونی، پشتێن.
مشبك الفسيل	Clothespin	گیرەی جل، ئەوەی جل دەگرێت، بە تەنافدا.

مشبك الورق	Paper fastener = Clip	گیرەی کاغەز.
مشبكة شواية	Grill	برژێنەر، ئامرازی برژاندنی گۆشت.
مشبك الشعر - فورشينة	Hairpir	تەوقە، تەوقەی قژ.
مشبك الباب	Doorbolt	ئەلقەرێز، سورگی.
مشبك معدني - مشبك حديدي	Wire gauze	تۆری کانزایی.
مشبك	Clip = HooK	
مشتغل	Working	ئیشکەر، ئەوکەسەی ئیش بکات.
مشتري	Buyer	کڕیار.
مشتل	Nursery	شەتڵ زار، شەتڵەجار، شەتڵگە، باخڵە.
مشتلون - شاتول - محفار	Dibble	پاچەکۆڵە، ئامرازێکە لە ئاسن یان تەختە بۆ ناشتنی شەتڵ بەکاردێت.
مشتاق	Desirous	بە پەرۆش، ئارەزوومەند، میەل.
مشتق(مشتقات)	Derivatives	وەرگیراو، بەرهەم، بەروبووم.
مشترك - مشارك	Partener	هاوبەش، بەشدار.
مشترك	Reciprocal	ئاوکۆیی.
مشه	Appetisen	ئیشتیاکەرەوە.
مشتبك		راجع متشابك = معقد
مشتري - احور	Jupiter	جۆپیتەر، بەرجیس، هورمز، موشتەری، گەورەترین هەسارەی خۆرە ئەستێرەیەکی گەڕۆکە (٤٨٢) ملیۆن میل لە خۆرەوە دوورە، تیرەکەی(٨٩٠٠٠) میلە، سوڕەکەی بە دەوری خۆردا بە نزیکەی (١٢) ساڵ تەواو دەکات، پێنجەم ئەستێرەیە لە نزیکیدا لە خۆرەوە (٣١٨) ئەوەندەی خڕۆکی زەوی دەبێت ئەستێرەیەکی ئێوارانە لە شەودا ئاوادەبێت دوانزە پاشکۆی هەیە.
مشتار	Extractor	دەزگایەکە بۆ دەرهێنانی هەنگوین لە شانەکەی.
مشـــتركة = همـــامليس - هاماماليس	Hamamelis	دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت. توێکڵو دەقەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت بۆ گوڵو بەر لە هەمان کاتدا دەگرێت.
مشتى	Winter esort	زستانگە، زستانەوار، شوێنێك کە زستانی تیادا ببرێتە سەر.
مشتت - متفرق	Scattered	پەراگەندە، پەرش و بڵاو، پەرت و بڵاو.
مشتت الفكر	Aphelotic	فکر بڵاو، بیر پەرت و بڵاو.
مشتهي - تائق	Desirous	ئارەزوکەر، ئارەزوومەند.
مشتكي	Complainant	شکاتکەر.
مشتكي عليه	Accused	شکات لێکراو.
مشتملات - محتويات	Contents	ناوەڕۆك.
مشجب - شماعة الملابس	Peg = hat and coat rail = Clothes tree	هەپە، علاگە، عەلاگەی جل هەڵواسین، شەماعەی جل پیاهەڵواسین.
مشجب الأسلحة	Ammunition	جبەخانە، عەماری چەك.
مشجر	Woody	دارستان، درەختاوی.
مشجر	Saker = hawk	جۆرێکە لە هەڵۆ.

مشح	Bubo of groin	سووتانەوەی پەناران.
مشحب - مكشطة	Scraper	کرێنەر، کەرەتە، ئامرازی کراندن.
مشحن	Loading pace	شوێنی بارگەکردن، شوێنی بارکردن.
مشحن	Loader	بارگەکەر، بارکەر.
مشحون	Charged	بارگەکراو، بارکراو.
مشحذة	Whetting = strop(lhong)	قایشی گوێزان تیژکردن، قایشی چەقۆ تیژکردن.
مشحط	Caropy	کەپر، داڵووت.
مشد - كورسيه	Corset	کۆرسێە، پشتێنێکی تایبەتی‌یە ئافرەت بەکاری دەهێنێت بۆ بەستنی سمتو کەلەکە، بۆ نەهێشتنی سك شۆڕی.
مشد - حزام	Belt = girdle = waist band	پشتێن، شەتەك، شیتك.کەمەربەند، بەستەر.
مشد لولبي - ملزمة	Vise	مەنگەنە.
مشد الحذاء - قيطان	Shoe lace	پیتاو، قەیتان، قەیتانی پێڵاو.
مشدوه	Perp lexed = Confused = bewildered	سەرسوڕماو، واق وڕماو،وڕ، دەم داچەقاو.
مشدود	Binded	بەستراو، بەسراو.
مشذب	Prunning Knife = serpelte	مقەستی درەخت، چەقۆی درەخت، مقەستو چەقۆی درەخت هەڵپاچین.
مشرب	Soaked	خوساوە.
مشرب	Drink = Beverage = drinkage	شوێنی خواردنەوە.
مشربة	Mug = tankard	گۆزە، شەربە، جام ، کاسە.
مشروب	Liquor = wine	خواردنەوە ، مەی.
مشروبات روحية	Spirits = alcoholic = liquors	خواردنەوەی ئەلکهول وەکوو ئارەق وویسکی.
مشروبات مرطبة(بلا كحول)	Soft drinks	خواردنەوەی فێنك کەرەوە، (بەبێ ئەلکهول) وەکوو سۆدەو بیبسی کۆلا.
مشرف - شرفة - بلكون	Balcony	بەلەکۆنە.
مشروب غازي	Gaseous liquor	خواردنەوە گازی‌یەکان، بیبسی کولا.
مشرية - (مشريات) ثالوسيات	Thallophyta	(ثالوفایتا) کۆمەڵە رووەکێکی بێ‌گوڵو قەدو گەڵایە وەکوو: قەوزە چووزەوارەو قارچك.
مشرع - مصمم	Lawyer	یاسادانەر، دانەری یاسا.
مشروع	Project = plan = schem = enterprise	پرۆژە.
مشرم	Slit = rimose = rimate	درزدار، داقڵیشاو.
مشرومات المناقير	Dentirostres	دەنووك دداندارەکان، باڵندەیەك ددانێك وا بە بەشی سەرەوەی شەویلگەیەوە وەکوو ریشۆڵە.
مشرط - مفصد	Scalpel = lancet	نەشتەر، نیزە.
مشروط	Conditioned	مەرجدار، بە مەرجەوە.
مشرشر	Serrated = notched = Toothed	دداندار.
مشرشر القدم	Serrate	
مشرف	Superintendent	سەرکار.
مشرفة - شرفة - سطيمة	Terrace	بانیژە،شوێنێکە لە باڵقۆن فراوانترو درێژترە.
مشرنفة - معصقة - حاصدة - رافعة	Header	ئامرازی درووێنەی بەرزکەرەوە.

مشرقية = شرجي	Lavanter	شەرجی، بای خۆرهەڵات.
مشروم الحنك	Palatognathous	چەناگە داقڵیشاو.
مشرق	Shining = beamy	هەڵاتوو، هەڵ هاتوو، ڕووناك كەرەوە.
مشرق	East	خۆرهەڵات، ڕۆژهەڵات.
مشرد - متشرد	Straggler = Vagrant	ئاوارە، وێڵ، دەربەدەر.
مشرحة، مستودع الجثث	Mortaury	مەیتخانە، مردووخانە.
مشش	Splint = Tumour	نەخۆشی‌یەكە تووشی وڵاخ دەبێت.
مشط - مشط التسريح	Comb	شانە، شانەی قژداهێنان.
مشرط - بلطي	Chormis = Bolti	جۆرە ماسی‌یەكی ڕووباری‌یە.
مشط مسلفة	Harrow	ئامرازێكە لە ئاسن یان تەختە بۆ داهێنانو ڕێكخستنی گڵی زەوی دوای كێڵان بەكاردێت.
مشط	Harrowing	داهێنانو ڕێكخستنی زەوی.
مشط	Combing	داهێنان،داهێنانی قژو خوری.
مشط	Comb	شانە، ئامرازی چنین، شەهـ.
مشط اليد	Metacarpus	مشت، شانەی دەست،لەپی دەست، بەری دەست.
مشط القدم	Instep = Metatarsus	شانەی پێ، بەری پێ.
مشط غلصمي	Glottal comb	شانەی كەوانەی ریشەدار، چەند شانەیەكن لە كەوانەی ریشەداری ماسیدا بۆ پاڵاوتنی ئەو ئاوەی كە دەچێتە دەمی ماسی‌یەكەوە.
مشط الحائك - مشط النساج	Pecten	شەقە، شەقەی چۆلایی، هەپك، دەفەی چۆلایی، سەپەك، دانە، شانەیەكی گەورەی دەسكردارە لە شێوەی پێی مرۆڤدا بۆ سفتكردنی رایەڵو تانو پۆ بەكار دەهێنرێت لە تەون كردندا.
مشط الفرس	Curry Comb	ڕنەك، ڕنەكی وڵاخ.
مشط الكمنجة أو العود	Bridge of a Guitar	شانەی كەمانچە.
مشط الراعي - شوك الدراج	Teazle = Tease l = shepherds rod = ladys comb = Barbers brushes	دڕكی پێر، شانەی شوان، شانەی خانم، گیایەكی دەشتەكی زیان بەخشە چۆڵەكە تۆوەكەی دەخوات.
مشط الخراطيش - مخزن الخراطيش	Cartridge Clip	شانەی فیشەك،فیشەك، قەپاغێكی ئاسنە فیشەكی تێ دەخرێت بۆ دەمانچەو تفەنگ.
مشطور	Divided = intersected	قڵیشاو،تلیشاو، دووفاق، داقڵیشاو،دووپەل، دووشاخە.
مشطي	Pectirate	لەپی. هەرشتێك پەیوەندی بە لەپەوە هەبێت.
مشطورات	Diatoma ceae = diatom	دیاتۆم،كۆمەڵە قەوزەیەكی قاوەیی‌یە تاك خانەیە، بە میكرۆسكۆپ دەبینرێن لە ئاوی شیرینو سوێردا دەژین.
مشطيات	Ctenophora	شانەیی‌یەكان، شانەدارەكان، پلەیەكە لە گیاندارە بۆش ڕیخۆڵەیی‌یەكان واتە گیاندارە بێ بڕبڕە دەریایی‌یەكان تەبەقی ئەو تۆیان تیادایە لە شانە دەچێت.
مشظ = نيلة	Cotter pin	برغووی ئەڵقەدار، دەرزی ئەڵقەدار.
مشعر	Hairy = hirsute	تووكن، تیسكن.
مشعل - سراج	Torch = flambeau	خەتیرە، مەخشەڵ، مەشخەڵ، شاپلیتە،چوڵەچرا،چاووگ،چتووگ، دەستەچیلە، چراووگ، چراغ.

مشعل كهربائي	Torch	لایت، گڵۆپی دەست، گڵۆپی پیل.
مشعل لحام	Blow lamp	چرایە کە گەرمی‌یەکی زۆر دەدات بۆ لەحیم کردن بەکاردێت.
مشعل اوكسي استيليني	Oxy acetylene torch	چرای ئۆکسی ئەستیلینی، ئامرازێکە بە سوتاندنی تێکەڵاوی ئۆکسجین و ئەستلین گڕێکی زۆر گەرم پەیدا دەکات کە بۆ لەحیم و بڕینەوەی کانزاکان بەکاردێت.
مشعاع	Radiator	رادێتەر،تۆڕێکە لە بۆری بۆ گەرمکردنەوە یان ساردکردنەوە بەکاردێت وەکوو لە ناو ماڵ و لە ئۆتۆمبیلدا.
مشعات	Actinaria	تیشکدەرەکان، پلەیەکە لە گیانداری مەرجان (شیلان).
مشعاع انكستروم	Angstrom -pyrhello meter	تیشک پێوی ئەنگستڕۆم، ئامرازێکە بۆ پێوانی بڕی وزەی خۆری راستەوخۆ.
مشعاع ابلي	Epply pyrheliometer	تیشک پێوی ئیپلی، ئامرازێکە بۆ پێوانی بڕی وزەی خۆر.
مشع مشعاع	Radiometer	رادیۆمەتر، پێوەری تینی تیشکی رووناکی.
مشع - ذو نشاط اشعاعي	Emitter = Radioactive	رادیۆ ئیلەمینت، چالاک لە تیشکدانەوەدا، مادەی تیشک دەرەوە، تیشکدەری چالاک، مادەی تیشک پڕژێن، مادەی تابان، مادەی تابدار، جۆرە کانزایەکە توانای تیشک دانەوەی هەیە وەکوو: یورانیۆم و رادیۆم ئەو تیشکە کارێکی فیزیایی و فیسیولوجی(فرمانی) دەکات.
مشعع	Irradiated	تیشکێنراو، تیشکاویی.
مشعار - قرن الأستشعار - لامس	Antenna	شاخۆچکەی هەست کردن وەکوو لە سەری مێروودا هەیە.
مشغل، ورشة	Workshop = workhouse	کارگەیەکی بچووک، کارخانەیەکی بچووک، فابریقە، وەکوو کارگەی دروومان و نەخش و وێنەکێشان.
مشغول	Busy	خەریک ، سەرقاڵ.
مشف - شفاف	Hyaline	رۆشن.
مشفخانة، مستشفى الحيوانات، مستشفى البيطري	Hospital for-animals	خەستەخانەی گیانداران.
مشق - مغرة	Ruddle = Redochre	گڵە سوور، قوڕە سوور.
مشق	Harrowing = hersage	چاکردنی زەوی بۆ کشتوکاڵ.
مشقق - مشقوق	Teared = splited = schist	دڕاو ، قڵیشاو، تڵیشاو، ڕیزاڵ، قڵیش.
مشقوق القدم	Fissipeda	پێ قڵیشاوەکان، پێ دڕاوەکان، بەشێکە لە گیاندارە دڕندەکانەوەو وەکوو سەگ و ورچ و شێر هتد.
مشقوقات الحافر	Fissiped	سم قڵیشاوەکان، ئاژەڵە جووت سمەکان وەکوو مەڕ و بزن.
مشقوقات الأرجل	Schizopoda	لاق دڕاوەکان، پلەیەکە لە رووەکە تووێکڵدارەکان تووێکڵەکەیان قشەڵە.
مشققات الأعصاب	Schizoneura	شیزۆنیورا، دەمار قڵیشاوەکان، مێرووەیەکە وەکوو سن لەسەر رەگی درەختی سێو دەژی.
مشق - مشاق	The leaf of , the mulberry	گەڵاتوو پێش ئەوەی بدرێت بە کرمی ئاوریشم.
مشقن - مسلفة	Hoeing machine	لێسە، زەوی پان، ئامرازێکە بۆ رێکخستنی زەوی تۆو کراو.
مشقة - مشاقة الكتان	Refuse of Hemp = oakum = stuffing	پرزۆڵەی ریشاڵی کەتان، وردە ریشاڵی کەتان.
مشقبية = محور	Spindle	تەشی، تەوەرە.

مشكاة	Niche	پاچرا،چرادن، شەمدان، مۆمدان، بێسوس. کونێك لە دیواردا وێنە یان پەیکەری تیادا دابنرێت.
مشكل - متنوع	Various = miscellaneous	هەمەڕەنگ، تێکەڵاو.
مشكل - مشكلة	Difficulty, problem	تەگەرە، کۆسپ، دژوار، سەختی، گیرو گفت، تەنگ و چەڵەمە.
مشكلة	Die	گونجێنەر، شێوە گونجێن،لوولەیەکی بۆشە، پێوەرێکی تایبەتی تیادایە. مادەیەکی تێ دەبەستێنرێت بۆ ئەوەی کە شێوەیەکی تایبەتی وەربگرێت.
مشكال	Caleidoscope	کالیدۆسکۆپ، ئامرازێکە کە دەخرێتە ئیش، چەند شێوەیەکی ئەندازیاری هەمەڕەنگ پیشان دەدات.
مشكاك	Garland = wreath	گوڵبەند، چەپکەگوڵ.
مشلح - غرفة اللبس	Dressing room	ژووری سارد، ژووری داکەندنی جلو بەرگ لە گەرماو یان لە شانۆدا.
مشلح - نشير	Dressing gown	رۆب، کەوایەکە لەسەر بیجامەوە لە زستاندا لەبەر دەکرێت.
مشلول = مفلوج	Paralized = paralytic	ئیفلیج، شەپلەلی دراو، گۆت، گۆج.
مشلوز - مشلور	Sweet = Kernelled opricots	نوقڵە بادەمی، قەیسی شێوە بادەمی، ناوەکەی شیرینە.
مشماش	Helioscopeheli	دووربینی خۆر، هیلیۆسکۆپ.
مشماشة	Heliograph	وێنەگری خۆر.
مشمعة - شمعدان	Chandlery	شەمدان، قاپێکە مۆمی تیا دادەنرێت.
مشمع	Lino leum	مشەما، تێکەڵاوێکە لە دەنکۆکەی تەپە حۆرو رەنگو رۆنی ووشك لە پشتی قوماش هەڵ دەسورێت بۆ گەلێك مەبەست بەکاردێت.
مشمع لاصق	Plaster = Sticking	مشەمای پشت.
مشمس = مشمسة	Sunny	هەتاو، هەتاوی.
مشمس - مشمسة	Solarium	هەتاوگە، بەرهەتاو، بەربەرۆچکە، هەر شوێنێك یان ژوورێك هەتاوی لێ بدات.
مشمئز - كارة	Loathing = disgusted-at	بێزار، بێ تاقەت.
مشمش	Apricots	قەیسی، زەردالوو، شەڵانی، شلانە، مژمژە، درەختێکە بەرەکەی لە هەڵووژە دەچێت پرتەقاڵی و خۆشە، بە کاڵی دەخورێت هەروەها دەکرێت بە چێشت هەروەها وەك هەویر دەشێلرێت و دەکرێت بە نان (نانەقەیسی) بۆ خواردن.
مشمش اليابان	KaKi	(کاکی)، قەیسی باجان، درەختێکە بەرەکەی لە تەماتە دەچێت ، بەلام رەنگەکەی پرتەقاڵییە تفت و کەمێك شیرینە دەکرێت بە مرەبا.
مشمش امريكة - جباس امريكة - شجرة اثداء	Mammee = mamey	(مامی)، قەیسی ئەمەریکی، درەختێکی بەردارە.
مشمش بري - قطلب - قاتل ابيه	Straw berry tree = cane apple	دار شلیك، قەیسییە کێویلە.
مشملة = مشملا - زعرور جرماني	Medlar-tree = Dutch medlar	مێدلار،گۆیژی جەرمەنی، دەوەنێکی دەشتەکی و کشتوکاڵی دڕکاوییە لە کۆمەڵەی گوڵەباخ گوڵەکەی گەورەو سپییە، بەرەکەی لە بەری یەنگی دونیا دەکات بەڵام بچوکترە رەنگەکەی مەیلەو قاوەییە.
مشملة يابانية = اكيدنيا - بشملة	Japan medlar = loquat	یەنگی دونیا.
مشنشل	Maise, Corn	جۆرێکە لە گەنمەشامی.
مشنقة - الة الشنق	Scaffoid	سێدارە،قەنارە، ئامرازی خنکاندن، پەتی خنکاندن.

مشنقة = مكان الشنق	Gallows	شوێنی خنکاندن، شوێنی له سێدارەدان.
مشنة	Basked = pannler	سەبەتەی گەورە.
مشنة	Winnowing-fork	شەن، بۆ بەباکردنی دەغلودان.
مشهي - جالب الشهية	Appetizer	ئیشتیادەر.
مشهد = منظر	Sight, scene	دیمەن، پەردەی شانۆگەری.
مشهور	Famous, well known	بەناوبانگ، ناسراو،ناقدار.
مشو	Purgative	دەرمانی رەوانی، دەرمانی رەوانکەر.
مشوب - مخلوط	Mixed, mixture	تێکەڵاو.
مشواة = شواية	Gridiron = Gridron = grill	برژێنەر، شیشی کەباب، ئامرازی برژاندنی گۆشت.
مشوش - مضطرب	Distracted	پەرێشان، شڵەژاو، شێواو، پەشۆکاو، شپرزە.
مشوش الذهن	Muddle neaded	کەسێك فکری موشەوش بێت.
مشوه	Misshaped = Deformed = Abnormal = distorted	نارێك،زۆڵەك، نائاسایی، ناشرین، خواروخێچ،نەنگەسار، دزێو.
مشوه البدن	Perosomus	لەش نارێك.
مشوه الخلقة - ممسوخ	Cacoplastic	نەنگەرسار، عاجباتی.
مشوك	Thorny = pricKly = echinate	دڕکاوی.
مشول - منجل صغير	Sickle	داسولکە، داسێکی بچووك.
مشواكة	Porcopine fish	ماسیـیە سیخوڕ، جۆرێکە لە ماسی خۆی فوو دەدات دڕکی درێژ لەسەر لەشی دەردەکەوێت.
مشواع - مسعار	PocKer	کۆڵەوژ، کولەوژی تەتوور.
مشوار - رحلة قصيرة	Trip,walking	پیاسە، گەشتێکی بچووك.
مشوار الآلة - دقة الآلة	Stroke	لێدانی ئامراز یان مەکینە.
مشوه الرأس	Perocephalus	سەرنارێك.
مشوه الرجلين والقدمين	Peropus	دەستو قاچ نارێك.
مشوه اليدين	Perochirus	دەست نارێك.
مشورة	Advice = Counsel	راوێژ، شێور.
مشواف - تلفزيون	Television	تەلەفزیون
مشوي	Roasted	برژاو، براشتە.
مشوط = مشوط الغراب	Full = fern = Horn-fern	جۆرێکە لە (سرخس) لە شوێنی شێدارو زونگاودا دەروێت.
مشي - مشية	Gait = walKing	رۆیشتن، رەوت.
مشي في النوم	Noctambulation night walKing = noctambulism	بەدەم خەوەوە رۆیشتن.خەو رۆیی.
مشي على الأربع	Togoonall fours	رۆیشتن، لەسەر چوار جنگوله، رۆیشتن لەسەر چوار پەل.
مشي على ظهر الأصابع	Dorsigrade	رۆیشتن لەسەر پشتی پەنجە.
مشنة	Musschia	موشیا، گیایەکی رازاندنەوەیە گەڵاکەی گەورەیە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە گوڵەکەی زەرد یان سوورە.
مشيئة	Will = desire	خواست.

مشيج	Mixing	(١) تێکەڵ. (٢) ئەو پیساییەی کە لە دەورو پشتی ناوکی منداڵ کۆدەبێتەوە.
مشيج - خليه جنسية	Gamete = sexcell	گەمیت، خانەیەکی زاوزێی پێی گەیشتوونێر یان مێ، ئەگەر لەگەڵ خانەیەکی تردا یەك بگرێت زیندەوەرێکی تازەی لێ پەیدادەبێت.
مشيج كبير	Macro-gamete = Megagamete	گەمیتی گەورە.
مشيج حيواني	Zoo gamete	گەمیتی گیانداریی(گیانەوەری).
مشيط حكاكة		بنکڕ، بنڤەڕەنك.
مشيمة	Placenta = Chorion	پاوەڕ،پزان، پزدانگ، وێڵداش، ئاوەڵ پس، ئاوەڵ منداڵ، ئەندامی پەیوەندی لە نێوان دایكو منداڵ، لە کاتی منداڵ بووندا لەگەڵ منداڵەکە دێتە دەرەوە.
مشيمي	Chorio	وێڵداشی، پێشگرێکە بە مانای وێڵداش.
مشيمي	Choroidal = placental	وێڵداش،پزدانگی هەرشتێك پەیوەندی بە وێڵداشەوە هەبێت.
مشيميات	Placentalia	گیاندارە وێڵداشدارەکان وەکوو مرۆڤ و
مشيمية(في العين)	Choroid	پەردەی چینی نێوانی چینی رەقو تۆڕینە لەچاودا.
مشيد	Built	بیناکراو.
مشير - دليل	Indicator, guide	رابەر، رێبەر .
مشير	Marshal = field marshal	مارشاڵ، پایەیەکی بەرزە لە سەربازیدا، پلەیەکی بەرزە لە سوپادا.
مشيرة - سبابة	Fore finger	دۆشاوەژە، پەنجەی دۆشاوەژە.
[1]مشيرة اصبعية	Finger post	نیشانەی سەرەرێ،، بۆ دۆزینەوەی رێڕەو.
مص	Sucking = Absorption = fellatio	مژین، چەکاندن، هەڵمژین.
مص الثدى	Mammiliragos	مەمك مژین.
مص الحرارة	Endo thermy	مژینی گەرمی.
مصاب - مبتلى	Infected = infested	تووش بوون، تووش هاتوو، دووچار، گرفتار.
مصاب بالفتق	Nerniated	قۆڕ، گونك، فێرەگون.
مصاب بالسل - مصدور	Consumtive	سیلاویی، کەسێك تووشی نەخۆشی سیل بووبێت.
مصاب بجنون العظمة	Megalo maniac	کەسێك تووشی شێتی مەزنێتی بووبێت.
مصاب بالمانيخوليا = مصاب بالملانخوليا = مصاب بالسوداء - سوداوي	Melancholiac = Melancholic	ماخۆلاناویی، کەسێك کە تووشی نەخۆشی ماخۆلان بووبێت.
مصاب بعمى الألوان	Color blind	رەنگ کوێر، هەرکەسێك چاویی تووشی رەنگ کوێریی بووبێت.
مصاب بعمى الالوان التام	Monochromat	رەنگ کوێری تەواو، کەسێك بە تەواوی تووشی رەنگ کوێریی بووبێت.
مصاب بلبارانويا	Paranoic	تووشی پارانۆیا بووە.
مصاب بالرا الرأة	Nystagmic	
مصاب بالخوريا = زفان = زافن	Choreic	خۆریاوی، کۆریاوی.. ئەو کەسەی کە تووشی نەخۆشیی خۆریا (کۆریا) بووە.
مصاب بالنقرس	Gouty = podagral	کەسێك تووشی نەخۆشی دەردەشا بووبێت.
مصاب بالسعال	Bechous	کۆکاوی، کەسێك توشی کۆکە بووبێت.
مصاب بعسر الهضم	Apeptic = costive	کەسێك تووشی زەحمەتی هەرس بووبێت.
مصاب بصداع - مصدوع	Migrainous	سەر ئێشاو، کەسێك سەری بئێشێت.

مصاب بالاسقربوط	Scorbutic	کەسێك تووشی نەخۆشی سکەرڤی بووبێت.
مصاب بذبحة الصدرية	Anginose = Anginous	کەسێك تووشی سنگە گوژی بووبێت.
مصاب بالهذيان	Delirious	کەسێك توشی وڕێنە بووبێت.
مصاب بالهزال = مصاب بالشهام	Tabetic	کەسێك تووشی لاوازیی بووبێت لە ئەنجامی نەخۆشییەکی درێژخایەنەوە.
مصاب الأرق - مؤرق	Insomanic	خەوزڕاو.
مصاب بالفصام العقلي	Schizophrenic	شیزوفریناوی، تووشی شیزۆفرینیا بووە.
مصاب باليرقان	Icteritious	تووشی زەردوویی بووە.زەردووییاوی.
مصارع	Wrestler	زۆرانباز.
مصارعة	Wrestling	زۆران بازی، زۆران گرتن.
مصارعة الديكة	Cock Fighting	شەڕە کەڵەشێر.
مصارعة حرة	Free wrestling	زرمەزلێ.
مصاهرة	Affinity	خزمایەتی لە ئەنجامی ژن هێنانەوە.
مصان - قصب السكر	Sugar-Cane	قامیشی شەکر.
مصاص - مصاصة	Sucker	مژەر.
مصاص الفواكه	Fruit sucker	میوەمژە، جۆرێکە لە باڵندە میوە دەمژێت.
مصاصة	Whate canbe sucker	هەرشتێك بمژرێت.
مصاص = مصاصة - نزافة - ثعلب طائر	Glossophaga = Vampisucking re-bat = Blood-bat = Spectre-bat	ڕێوی فڕندە، شەمشەمەکوێرەی مژۆك، جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە لە ناوچە گەرمەکاندا دەژی ڕەنگەکەی قاوەییە.
مصاص النسغ = نقار الخشب	Wood pecker	دارکونکەرە، جۆرە باڵندەیەکە.
مصاص الدم	Blood sucker	خوێن مژ.
مصاصة	Bagase	تڵپەی قامیشی شەکر دوای گرتنی.
مصاصة - بويمة - بومة صغيرة	Owlet = Barnow	کوندە پەبووی بچووك.
مصاخ		ڕوومەکێکە وەکوو پیاز تونکڵی هەیە.
مصالة - بطباط - جنجر - عصا الراعي	Knot-weed = Knot-grass = prostrate	گژچانە شوانە، گیایەکە گوڵەکەی سەوزی مەیلەو سوورە تۆوەکەی ڕەشە.
مصايد السمك	Fisheries	ڕاوگەی ماسی.
مصالة	Whey	ئاوی پەنیر.
مصب	Mouth = Embouchure	ڕێژگە، ڕشتگە، ڕۆگە.
مصب الماء	Poured out	ڕێژ اوگە.
مصب النهر	Estuaries = estuary = river mouth	ڕێژاوگەی ڕووبار، واتە شوێنی بە یەك گەیشتنی ڕووبارو دەریا.
مصب خليجي	Estaury	ڕێژگەی کەنداویی.
مصب البحر	Mouth of a sea	ڕێژاوگەی دەریا.
مصب		ئامرازی دارشتن.
مصبوب = مسكوب	Pouredout = flow	ڕژاو، دارێژاو.

مصباح	Lamp = Burner	چرا، لەمپا،گڵۆپ، قوتیلە.، چراخ.
مصباح خلفي	Tall light = tall lamp	باك لایت، گڵۆپی پشتەوەی ئوتومبیل یان گالیسکە.
مصباح للصيد	Torch	شەو چرا ، چرایەکی تایبەتی‌یە بۆ شەوارە بەکاردێت.
مصباح بنزن	Bunsen burner	چـرای (بونـزن)،جـۆرە چرایەکـە بـە گـاز ئیـش دەکـات، بـۆ مەبەسـتی تاقیکردنەوە لە تاقیگەکاندا بەکاردێت.
مصباح الحائط	Wall-lamp	چرای دیوار.
مصباح معلق	Sus pension lamp	لەنتەر، لەمپا،چرای هەڵواسین.
مصباح كهربائي	Electric bulb (lamp)	چرای کارەبا، گڵۆپ.
مصباح قوسي	Arc light = Arc lamp	سەرچاوەی رووناکی‌یەکی دەستکردە لە کەوانەی کارەبایی پەیدا دەبێت.
مصباح يدوي	Light = Tourch	لایت، گڵۆپی دەست، چرای دەست، گڵۆپی پیل، قوتیلە.
مصباح نيون	Neon lamp	چرای (نیۆن) گڵۆپی نیۆن.
مصباح كحولي = موقد الكحول	Alcohol lamp = Spirit lamp	چرای (ئەلکهولی) ، قوتیلەی ئەلکهولی، قوتیلەی سپریتۆ.
مصباح ارسطو = فانون ارسطو	Aristotles lantern	چـرای ئەرسـتۆ،ئـەندامی جوویـن خواردەمـەنی لـە گیـانداری ژیشـکی دەریا(توتیا) دا.
مصباح الأسقاط = فانوس العرض	Projection-lantern	چرای نیشان دانی وێنەی جووڵاوە لەسەر پەردە.
مصباح الأمان	Safety lamp	چرای دڵنیایی(بێ وەی) چرایەکە لە کانی مەعدەنەکاندا بەکاردێت.
مصباح بخار الزئبق	Mercury Vapor lamp	چرای هەڵمی جیوە، گڵۆپێکی کارەبایی‌یە بە هەڵمی جیوە ئیش دەکات شەوقەکەی شینی مەیلەو سەوزە.
مصباح نفطي	Kerosine lamp	چرای نەوتی ، قوتیلە، لەمپا،فانۆس.
مصباح الأعصار = مصباح الريح	Wind lamp	چرای فانۆس،، فانۆز، چرای دەستی، چرای بایی.
مصباح الطيف	Spectrum lamp	چرای شەبەنگ، چرایەکـە بـۆ بینیـنی شـەبەنگی هـەندێك لـە توخمـەکانی وەکوو سۆدیۆم.
مصباح عاكس	Reflecting lamp	چرای رەتکەرەوە، پەخشکەرەوە.
مصباح قوس الزئبقي	Mercury arc lamp	چرای کەوانەی جیوەیی.
مصباح فلوريسنت	Fluorescent lamp	گڵۆپی فلۆریسینت، چرای فلۆریسینت، جۆرە گڵۆپێکە کارەبای تیا بەتاڵ دەکرێتەوە، هەندێك جیوەی تیایە، دیوی ناوەوەی چراکە بە چینێکی تەنك بە مادەیەکی فلۆریسینتی سواغ دراوە، بە جۆرێکی ئەوتۆ کە ئەوتیشکە سەرو بنەوشەیی‌یەی لە بەتاڵ کردنەوەی کارەباکە پەیدا دەبێت و بەر ئەو مادەیە دەکەوێت رووناکی‌یەکی ئاشکرا پەیدا دەکات.
مصبنة	Soap works	سابونگە، قازانی سابوون.
مصة - رشفة	Sip	قوم، وەکوو قومی ئاو.
مصبغة	Dye-house = dye-works	خومخانە، بۆیەخانە ، رەنگ خانە.
مصبوغ	Dyed, Painted	بۆیەکراو، رەنگ کراو.
مصح	Sanatorium = health = station	تەندروستگە،بوژانگە، کانگە.
مصحف = كتاب	Book = Volume	کتێب، پەراو.
مصد	Sucking	مژین، هەڵ مژین.

مصدات الريح	Wind breaker	سینج، باگێڕەوە.
مصدر، اصل	Origin = Spring = source	سەرچاوە، چاوگە.
مصدف - ذو صدفة	Conchi- ferous	سەدەفدار، هەر گیاندارێك سەدەفی هەبێت.
مصدر مائي	Water spring	زاخێ.
مصدور	Pulmonarious	سیلاویی، دیقاویی.
مصدوع - مشقوق	Cracked	درزبردوو، قڵیشاو.
مصر	Persistent	سووژ، یەکێك سوور بێت لەسەر باوەڕی خۆی.
مصران	Intestine	ریخۆڵە، ریخەلوو، ترتڕۆك.
مصران اعور	Appendix	ریخۆڵە کوێرە.
مصر	Milking	دۆشین، دۆشینی مەڕو ماڵات.
مصرع - موت	Death	مردن.
مصرف (مصاريف)	Pocket money, expensed	خەرجی،دەرهات، دەرات.
مصروف (مال منفوق)	Expenditure exepense	
مصرف(مصارف) - بنك	BanK = emissary	بانك،بانق، چووانگە.
مصرف	Emunctory	
مصرف عقاري = بنك عقاري	Loan society = real estate-banK = land banK	بانقی زەوی‌و زار.
مصرف زراعي - بنك زراعي	Agricultural banK	بانقی کشتوکاڵی.
مصرف الدم	Blood banK	بانقی خوێن.بانکی خوێن.
مصرف الجيب - شبرقة	Pocket money	مەسرەفی گیرفان، خەرجی.
مصرف الرهون	Loan banK	بانقی بارمتە، بانقی بارمتەگری.
مصرف الماء - مصرف مائي - مسرب	Drain	گونج، ئاوەڕۆکە.
مصراع	Valve	کێلون.
مصراع الباب - احدى دفتية	Leaf of a door	دەری، تاکی دەرگا، لایەکی دەرگا، یەکێك لە دوو پارچەکەی دەرگا.
مصروع - مصاب بالصرع	Epileptic	فێ یاوی، فێدار، هەر کەسێك تووشی نەخۆشی فێ بووبێت.
مصرد	Wattle = screen = sieve = sifter = strainer	بێژنگی جیاکردنەوەی لم لە چەو و بەرد.
مصري - وام - دفيئة	Green house	خانووی شووشە بۆ رواندنی رووەکی ناوچە گەرمەکان.
مصرد - مرطاب	Psychro meter	شێ پێو، ئامرازی پێوانی بڕی شێی رێژەیی.
مصريوم - مصريت	Masrite = Masrium	ماسریۆم، میصریۆم، ماسریت، میصریت، کەرەسەیەکی خاوە لە میصر دۆزراوەتەوە لە بەردێکدا کە لە ئەلەمنیۆم‌و ئاسن‌و کاربۆن‌و ئۆکسجین‌و گۆگرد پێکهاتووە.
مصطلح	Term	زاراوە.
مصطلح علمي	Scientific term	زاراوەی زانستی، چەند ووشەیەك پێکەوە یەك مانایان هەبێت وەکوو.
مصطاف	Aestivater	کوێستان کەر، هاوێنەوارچوو.

مصطنع	Artificial = Synthetic	درۆزنە، دەستکرد.
مصطكي - مصطكاء - بطم مستكي - ضرور	Mastic tree = lentisk	دارقەزوان، دار جاجك، جۆرێکە لە درەختی بنێشت بەرێکی تاڵی هەیە بنێشتی لێ دەردەهێنرێت.
مصطبة	Seat = bench = mastaba	قەنەفە، کورسییەکی درێژە پشتی هەیە.
مصطبة - دكة	Terrace	سەکۆ، زەوییەکی بەرزی تەخت لە کەناری دەریا یان رووبار یان گۆمێکدا.
مصطبة	Trappes	تەلان، وەکوو ئەو کەڤرانەی کە چین چین لەسەر یەکتری هەن.
مصطفية - فرازة	Sorting machine	ئامرازێکە بۆ جیاکردنەوەی دەنگی یان تۆوی دانەوێڵە بە پێی قەوارە.
مصطك العرقوبين	Cow hocKed = KnocK Kneed	پەیزەن، نزیك بوونەوەی هەردوو ئەژنۆ لە یەکترییەوە.
مصطفقة	Vibrophone	ڤایبرۆفۆن، تۆمارکردنەوەی دەنگ بە لەرینەوە.
مصعد	Lift = Elevator	سەرخەر، پەیژە، ئامرازێکە بۆ سەرخستن و هێنانە خوارەوەی شتوومەك.
مصعد كهربائي - الي	Lift = elevator	ئەسانسێور، پەیژەی کارەبا، پلیکانەی کارەبا، کورسی کارەبا، سەرخەری کارەبا، بۆ سەرخستن و هێنانە خوارەوەی مرۆڤ لە خانووبەرە بەرزەکان.
مصعد - قطب موجب	Anode	ئەنۆد، پۆلی کارەبای گەرم، سەرکەوتە جەمسەری کارەبای گەرم، پۆلی کارەبای پۆزێتیف، جەمسەرێکی گەیێنەرە، تەوژمی کارەبای لێوە دەچێتە ژوورەوە بۆ ڤاپی شیکردنەوەی کارەبایی ، یان بۆ بۆڕی گاز وەکوو بۆڕی (نیۆن) بەستراوە بە پۆلی کارەبایی پۆزێتیڤی دینەمۆوە.
مصعة	Black berry	بەری تووترك.
مصعور	loxic	مل رەق بوون، مل جەم بوون.
مصغ	Micrometer	مایکرۆمیتەر، ئامرازێکە بۆ پێوانی دووری و گۆشەی زۆر بچووك لەگەڵ میکرۆسکۆپ یان تەلیسکۆپدا بەکاردێت.
مصغر - ميكرومتر	Reducer	بچووك کەرەوە.
مصفاة	Refinery = Filter = strainer = mader porite	ساڤۆ، پالۆینە، پالیۆنە، پارزوونگ، پالێوك، پالێو، ئاوپال، پالێوگە،پوختەکە، سوزمە، سوزگی.
مصفات الحليب	Milk Strainer	شیر پالێو، شیر پالێوك.
مصفاة الجبن	Cheese = strainer	دەردانك.
مصفى	Clarified	پالێوراو، پالاوتە، پوختە، ڤال کراو.
مصفى - مروق	Clarifier	پالێوەر، پوختەکەر.
مصفاة الطبخ	Colander	سوزمە، سوزگی، پالوێنەیەکە لە چێشت لێناندا بەکاردێت.
مصفار	Flaverscent	بۆنخۆشکەرە.
مصفار	Pan-pipe	ئامرازێکی مۆسیقایی، سەرەتاییە (کۆنە) فووی پیا دەکرێت، بریتییە لە زنجیرە بۆرییەك درێژییەکانیان جیاوازن.
مصفر - مصفور	Yellowish	زەردباو،زەردەڵە.
مصفوي - عظم مصفوي		قرخن.
مصفقات - مقارع	Clappers	ئەو پارچە تەختە یان کانزایەی کە ئامرازی مۆسیقای پێ لێ دەدرێت.
مصفق - جهاز الصفق	Decanter	سوراحی، بوتڵێکی شووشەیی مل باریکی سەرقاپدارە، ئاو یان مەی تێ دەکرێت.
مصفف	Stratified	چینداری، (چین چین).

مصفح - مدرع	Loricate = laminate = plated	زرێدار، زریپۆش، قەڵغاندار، (بەتایبەتی لە گیانداردا).
مصفح	Laminated	تەبەقدار، هەرشتێك لە چینی تەنك پێك هاتبێت.
مصفح الرأس	Dolicho Cephalic	سەردرێژ، هەر گیاندارێك سەری درێژ كۆلەبێت.
مصفحة - مدرعة	Armoured	ئوتومبیلی زرێدار، ئوتومبیلێكی جەنگی‌یە پەیكەرەكەی لە پۆلایە تۆپی لەسەر دامەزرێنراوە بۆ جەنگ.
مصفاح	Flattening mill = Rolling mill	ئامرازی كردنی كانزا بە لەوح یان تەبەق.
مصفار	Panpipe	ئامرازی فیكە، ئامرازێكی مۆسیقایی سەرەتایی‌یە ، فووی پیا دەكرێت، لەزنجیرەیەك بۆریی پێك هاتووە بەپێ كورتی‌و درێژایی ریزكراون.
مصقول	Polished	ساف، ساف كراو.
مصقلة	Burnisher	ئامرازی ساف كردن.
مصل	Serum	پلازما، زەرداو، ئاووك، دەرمانی كوتان، ماك.
مصل	Plasma, serum	زیچكاو،زرینچكاو، زرینچك، ئاوێكی زەرد باوە لە برین یان لە تورەكەی ماست دێتە دەرەوە.
مصلي	Ichor	زینچكاوی، شتێك پەیوەندی بە زینچكاوەوە هەبێت.
مصل اللبن - مصالة	Serum of milk	ستۆك، سیرێژ، ئەو ئاوەی كە لە شیرەكە دەمێنێتەوە دوای دروست بوونی پەنیر.
مصل الجبن	Serum of cheese = why of cheese	لۆرگ، سرگ،ئاوی شیرێژ.
مصل الدم	Blood serum = plasma	(پلازما) ی خوێن، زەرداوی خوێن، ئەو شلە زەردەی كە لە خوێن دەمێنێتەوە دوای جیا كردنەوەی خڕۆكەكانی.
مصلب، صليبي	Cruciate	شێوە خاچی وەكو گەڵای هەندێك رووەك.
مصلح	Reformer	چاكەرەوە، راست كەرەوە.
مصلح البندقية - مصلح الأسلحة - صانع الأسلحة	Armorer = armourer	تفەنگ ساز، چەخماخ ساز.
مصلحة - ادارة حكومية	Administration	بەرژەوەندی، دامو دەزگا .
مصلحة - منفعة	Interest = good, advantage	سوود، بەرژەوەندی.
مصلحة الطيران	Flying adm = Flying department	بەرژەوەندی فڕین، دامو دەزگا فڕین، بەرژەوەندی هاموشۆكردن بە فڕۆكە.
مصلى	Chapel = ora lory	نوێژگە، مزگەوتێكی بچووك.
مصلدات = معجلات التصلد	Hardeners	پتەوكەر،مادەیەكی هاندەرە بۆ پەلەمەرێن، واتە دروست كردنی نایلۆن.
مصمت - متراص	Massive = Compact	سفت، پتەو، بێ كون.
مصمغ	Gummiferous	كەتیراوی، كەتیرەدار.
مصنف - مؤلف	Compiler = Composer	رێكخەر، پۆل كەر، دانەری كتێب.
مصنف = كتاب	Compilation	رێكخراو، پول كراو، كتێب.
مصنع = معمل	Factory = manu factory	كارگە، كارخانە.
مصنع صغير - ورشة	WorKshop	وەرشە، كارگەیەكی بچووك.
مصنع الألبان = ملبنة	Dairy	كارگەی شیرەمەنی ، كارگەی بەرهەمەكانی شیر، ماست: پەنیر
مصنع جبن	Cheese Factory	كارگەی پەنیر.
مصنع بيرة	Brewery	كارگەی بیرە.

مصنع سكر	Sugar Works	كارگەی شەكر.
مصهر		توێنەرەوە.
مصهر كهربائي - فاحم كهربائي	Fuse	فیوزی كارەبا، ئامرازێكە لە تەلی مس لە دەزگای كارەباییدا ئەگەر تینی تەوژمی كارەباكە پتر بوو، دەتوێتەوەو كارەباكە دەبڕێت.
مصهر للمعادن	Smeltery	كورەی تواندنەوەی كانزاكان.
مصهر للحديد	Blast furance	كورەی تواندنەوەی ئاسن، یان شل كردنەوەی ئاسن.
مصهور - صهير، منصهر	Fused	شلەوەبوو.
مصور - مصورات	Charts	وێنەدار، وێنەگە، وێنەی وەكوو وێنە كۆئەندامی لەش لەسەر كارت.
مصور ضوئي - مصور شمسي	Photographer	وێنەگری فۆتۆگراف.
مصور - رسام	Painter	وێنەگر، ئەو كەسەی وێنە بە دەست دەكێشێت.
مصوت	Voter	دەنگدەر، ئەوەی كە دەنگی هەبێت لە هەڵبژاردندا.
مصوات	Monochord	ئامرازێكی مۆسیقایە یەك ژێی هەیە.
مصوات (صونومتر)	Sonometer	سۆنۆمەتر، پێوەری دەنگ، دەزگایەكە بۆ پێوانی دەنگەكان و بەراوردكردن و پۆل كردنیان.
مصوح	Virescence	رەنگ گۆڕاو، وەكوو ئەوەی رەنگی گوڵێك سەوز هەڵگەڕێت.
مصوابة - مهداف	Sight	نیشانگە، ئامرازێكی نیشانگرتنەوە لە تفەنگدا.
مصون - محفوظ	Kept = protectad	پارێزراو.
مصوة - صواي	Wigeon	جۆرێكە لە مراوی.
مطوار (كينسكوب)	Kinescope	كینسكۆب، بۆری تیشكی كاتۆد، بۆری وێنە لە دەزگا وەرگرتنی تەلەفزیۆندا پەردەیەكی تیادایە وێنەی بینراوی لەسەر پەیدا دەبێت.
مصيف	Summer residence, summer resort	زۆزان، كوێسان، لەیلاخ، سەردەسێر، هاوینە هەوار، هاوینگا، كوێستان.
مصيدة - فخ	Trap = snare	تەڵە، تەپكە، فاقە.
مصيدة صخرية	Trap	تەڵەكەڤر، هەر كەڤرێك سفت بێت یان بەربەستی بڕینێك ئاو یان پەترۆڵ بكات كە پیایدا گوزەر بكات.
مصيدة نفطية	Oil trap	تەڵەی نەوت، نەوتگر، ئەو كەڤرەی كە ناهێڵێت نەوتی پیادا گوزەر بكات.
مصيدة السمك	Fishery	شوێنی ماسی گرتن.
مصيدة للطيور	Trap of birds	خەفیك، شەپكە، تەپكە، داو فاقە، سوت.
مصيدة الحشرات	Insect net	تۆڕی مێروو گرتن.
مصيادة - صيادة - نبلة	Cata pult	دارو لاستیك، دارلاسیق.
مصير	End	ئەنجام، كۆتایی.
مصيص = ابو سويف - شعير اسود	Bulbous barley	جۆرەش، ریشە گەنج، قوەم، گیاگێزەر.
مصيص - ندي	Damp = Humid	تەڕ، شێدار.
	Plaster of paris	گەچ، گڵە سپی.
مضاء - منار	Luminous = shining	رووناك كراوە، رووناك.
مضاد	Anti	دژوەر،دژوار،دژ، پێشگرێكە بە مانای (دژ).
مضاد للنزف	Antihaemovrhagic	دژی خوێن پژان.

مضاد الفيتامين	Antivitamin	دژه ڤیتامین، هەر مادەیەك وا لە ڤیتامین بكات ناچالاك بێت.
مضاد للديدان = دواء الديدان	Antihelmentic	دەرمانی كرم.
مضاد للتدرن = مضاد للسل	Antituber culois	دژە سیل، هەر دەرمانێك دژی نەخۆشی سیل بەكار بێت.
مضاد لنشاط الدرقية	Anti Thyroid	دژی چالاكی ثایرۆید، هەر دەرمانێك لە چالاكی لووی ثایرۆید كەم بكاتەوە.
مضاد للتشنج	Antispas modic	دژە كۆلنج، دژە كرژیی، دەرمانی دژی كۆلنج.
مضاد للأورام	Antineoplastic	دژە وەرەم، دژە دوملّ، هەر دەرمانێك دژی وەرەم یان دوملّ بەكاربێت.
مضاد للسموم - ترياق - مضاد التوكسين	Antipoison = Alexipharmic = Aloxitenic = antidolal = Antitoxin = antidote	دژی ژەهر، پانزەهر.
مضاد للعفونة - مضاد للتقيح	Antiputrid = Antiseptic	دژی، بۆگەن بوون، دژی كێم كردن.
مضاد للتخمر	Antizymic = Antizy motic = anti ferment	دژی ترشان.
مضاد القي - مانع القي	Antiemetic	دژە رشانەوە، دەرمانی دژی رشانەوە.
مضاد الميكروب	Antimy Cotic	دژە میكرۆب.
مضاد للحموضة	Antacid	دژە ترشێتی یان ترشەلۆكی.
مضاد القلوية	Anta Lkaline	دژە قلّیەیی.
مضاد التقلص	Antispastic	دژە كرژبوون.
مضاد للحمى - مانع الحمى	Antipyretic	دژەتا، دەرمانی تا.
مضاد للملاريا	Antimalaria	دژی لەرزووتا، دەرمانێكە بۆ چارەكردنی لەرزووتا بەكاردێت.
مضاد الألتهاب	Antiphlogistic	دژە سووتانەوە.
مضاد للتخثر	Anticoagulant	دژە مەیین.
مضاد للتشنج	Antispasmodic	دژی كۆلنج.
مضاد للتأكسد	Antioxidant	دژی ئۆكسان.
مضاد للتهيج	Counter Irritant	دژی ورووژان.
مضاد للطائرات	Antiair Craft	دژە فڕۆكە، چەكی دژی فڕۆكە.
مضاد للغواصات	Antisubmarine	دژی كەشتی ژێر ئاو.
مضاد للدبابات	Antitank	دژی تانك، چەكێكە دژی تانك بەكاردێت.
مضاعفة	Antibiotics	دژی ژیان، دژی میكرۆب. جۆرە دەرمانێكە دژی بەكتریای نەخۆشی بەكاردێت. وەكوو دەرمانی پەنسلین.
مضادات الحياة - مضادات الجراثيم - مضاد للحيوية	Multiply	دووجاكردن.
مضاض - ماء شديد الملوحة	Brine	ئاوی زۆر سوێر.
مضاعف	Multiple = Complicated	چەندینە، چەند جارە.
مضاعف بسيط	Simple multiple	چەندانەی سادە، چەند جارەی ساكار.
مضاعف	Multiplierl	بەهێزكەر، هەر ئامرازێك بۆ بەهێزكردنی دیاردەیەكی وەكوو گەرمی بەكاردێت.
مضاعف مشترك	Common multiple	چەند جارەی هاوبەشی ، چەند جارەی ئاكۆیی.

مضاعف مشترك اصغر	Lowest Common multiple = least, Common-multiple, l.C.M	بچووکترین چەند جارەی هاوبەشی، بچووکترین چەند جارەی ناوکۆیی.
مضاهاة	Correlation	هاوپەیوەندی، بەراوردکردنی چینەکانی زەوی بۆ دۆزینەوەی پەیوەندیی لە نێوانیاندا، لە بارەی وەخت و ناوەڕۆکەوە ، واتە لە بابەت جۆری کەڤرو بووبەردو ..هتد.
مضاهاة مشابهة	Resemblance	لە یەکتریی چوون.
مضاعفات المرض = اختلاطات	Neopathy = Complications	ئەسپێک، لێ پیس کردن، ماکی نەخۆشی، ماکی نەخۆشی وەك سوورێژەو ئاولە.
مضاض	Spindle tree	درەختی تەشی، دارو دەوەنێکە بەرەکەی خڕو قاش قاشە، تۆوەکەی تاڵ و ڕشێنەرەوەو ڕەوانکەرە تەختەکەی زەردو ڕەق و نایابە.
مضايقة	Disturbing = annoying	تەنگ پێ هەڵچنین ، هەراسان کردن، لێ هەڵپێچان،سەخڵەت کردن، پەست کردن.
مضبب	Foggy	بەتەم، تەماویی.
مضبوط - متقن - محكم	Accurate = precise	مەحکەم، ڕێك وپێك.
مضجع = سرير	Bed	شوێنی نوستن، شوێنی ڕاکشان.
مضحك	Laughable = ludicrous	پێکەنین هێنەر.
مضخة - طرمبة - طلمبة	Pump	ترومپا، فیچقە، ئاوپاش.
مضخة بسيطة	Simple = pump	فیچقە.
مضخة طاردة مركزية	Centrifuge pump	ترومپای دەرکەری چەقی.
مضخة حرارية	Heat pump	ترومپــای گــەرمی، دەزگایەکــە گــەرمی دەبــات لــە ناوچەیەکــەوە کــە گەرمی‌یەکەی نزم بێت بۆ ناوچەیەك کە گەرمی‌یەکەی زۆر کەم بێت.
مضخة هوائية	Air pump	ترومپای هەوایی.
مضخة رافعة للماء	Water pump	ترومپای ئاو بەرزکەرەوە.
مضخة ماصة = مضخة رافعة	Suction pump = lift pump	ترومپای مژەر ، ترومپای مژۆك.
مضخة كابسة	Force pump	ترومپای پەستێنەر، ترومپای پاڵ پێوەنەر.
مضخة ماصة كابسة	Lift and suction pump	ترومپای مژەری پەستێنەر.
مضخة ترشيح	Filter pump	ترومپای پاڵێوەر، ترومپای پالۆێنەر، ترومپای پاڵێونە.، ترومپای پاڵۆینە.
مضخة تفريغ	Vacuum pump	ترومپای بەتاڵ کەر، ترومپای بۆشکەر.
مضخة وقود	Fuel pump	ترومپای سوتەمەنی.
مضخة الحريق	Fire pump = Fire engine	ترومپای ئاگر، ترومپای کوژانەوە.
مضخة الرش	Vaporizer = sprayer	ترومپای دەرمان، ترومپای پرژاندن، ترومپای پرژێنەر.
مضخة الدفق الجبري	Force pump	ترومپای پەستێنەر، ترومپای پاڵ پێوەنەر.
مضخة نبضية	Pulsometer	ترومپای پرتەیی.
مضخم النبضات مكبر النبضات	Pulse amplifier	پرتە گەورەکەر.
مضر - ماضر	Sour	ترشاو، شتێك ترش بووبێت.
مضر	Acidifying = sour	کەمێك ترش.

مضرام = بيرومتر	Pyrometer	تەرمۆميتەری تەنوور، گەرمی پێوی پلەی گەرمی بەرز.
مضرم الأشعاع - مقياس حراري للأشعاع	Radiation- pyrometer	پێوەری گەرمی تیشکی.
مضرم شمسي	Pyrohelio-meter	پێوەری وزەی تیشکی خۆر.
مضرم المدفع	Linstock	چەخماخی تۆپ، شتێکە سەرەکەی دەنکە شقارتەی پێوەیە جاران بۆ تەقاندنی تۆپ بەکار دەهێنرا.
مضرمية - قياس التضرم	Pyrometery	پێوانی پلەی گەرمی بەرز.
مضرب الكرة	Bat	
مضراب التنس - مضرب الكرة	Racket bat	ڕێکت بۆ لێدانی تۆپی تێنسی.
مضرب	Quilted	هەرشتێك ناواخنی تێ کرابێت و دوورابێت، وەکوو لێفە.
مضربة = دقماق	Mallet = beetle	کوتك، چەکوشی تەختە.
مضروب	Struck = beaten	لێ دراو.
مضربة كشك	Kishk	دۆلونێو.
مضراب الغسيل = مضرب، منجنة، منجن	Washing beaten	کوتـك، گـەلا کوتـك، کوتکـی جـل شـتن، کـالا کوتـك، کـەلاکوتك، گلاوکـۆ، شوینك.
مضرب خيام - مخيم	Camp encampment	خێوەت، ڕەشماڵ.
مضرح	Harpagus	جۆرە هەڵۆیەکی بچووکی سوکەڵەی گەنم ڕەنگە ژێر ملی سپییە.
مضروب به	Multiplicand	پێ لێدراو.
مضروب فيه	Multiplier = Multiplicator	لێکدراو، لێدراو.
مغض، الم	Pain, ache	ئێش، ئازار.
مضض - لبن حامض	Sour milk	ماستی ترش.
مضطجع = راقد	Lying down = recumbent	ڕاکشاو، پاڵ کەوتوو، کەسێك لەسەر نوێنەکەی ڕاکشابێت.
مضطر = ملزم	Obliged = Compelled	ناچار.
مضطرم = متقد	Burnig	سووتاو، گرگرتوو.
مضطرب	Troubled	شێواو، پەشۆکاو، شڵەژاو، پەریشان.
مضطهد، ظالم	Oppressor, tyrant	چەوسێنەرەوە.
مضطهد	Opperessed	چەوساوە.
مضعق = موهن	Catheretic = Debilitant = Antidynamic	بێ هێزکەر، بێ تین کەر، لاوازکەر.
مضغ	Mastication = Chewing	جوون، جاوین، شلەجاو، جووین، ملچە ملچ.
مضغة	Manducation	پس، ئاولەمە، ساوایەك لە سکی دایکیدا تەمەن (٨) هەفتە بێت.
مضغة = لقمة	Morsel = A bite of food	پاروو.
مضغة	Chewing gum	بنێشت، جاجك.
مضغة	Human embryo = Blastula	گۆشت پارە، بەرخۆلەی مرۆڤ، کۆرپەلە، هێلکەی ئافرەت کە پیتێنرابێت.
مضغوط	Depressed = packed	پەستێنراو، پەستیوراو.
مضغاط	Compressor	هەر ئامرازێك پاڵەپەستۆ بخاتە سەر شتی تر.
مضغاط الفلين = ضاغطة الفلين	Cork press	پەستێنەری تەپەدۆر.

مضغاط الدم	Blood pressure	پێوەری پاڵەپەستۆی خوێن، پەستان پێوی خوێن.
مضغط = مضغاط	Manometer	مانۆمەتر، پێوەری پاڵەپەستۆ، پەستانپێو، ئامرازی پێوانی پاڵەپەستۆی هەواو گازو هەڵمەکان.
مضغط بارومتر	Barometer	بارومەتر، پێوەری پەستانی کەش.
مضغط كابسة = مكبس	Press	پەستێنەر، ئامرازی پەستاندن.
مضغور = مجدول	Plaited = braided	هۆنراوە، وەکوو پرچ.
مضلع	Polygon = Costate = ribbed	لادار، پەلدار، چەندینەلا، چەندینە گۆشە، پەل پەل، شێوەیەکی ئەندازەیی تەخت چەند لایەکی هەبێت لە هێڵی راست.
مضلع تكراري	Frequency polygon	شێوەیەکی ئەندازەیی‌یە.
مضلع القوى	Force polygon	چەندینەلای هێزەکان، لە زانستی میکانیکدا ئەو لادارەیە (مضلع) کە هەر لایەکی هێزێك دەنوێنێت بە برو بەرێرەو.
مضمار السبق	Horse manship = race course = race ground	کایە ، مەیان، مەیانی ئەسپ.
مضمون - مكفول	Guaranted	مسۆگەر.
مضمون = معنى	Meaning	مانا، مانای گشتی.
مضمر = مخفي	Resereved	شارراوە.
مضمحل - متلاش	Vanishing	لەناوچوو.
مضمد - ممرض	Dresser = malenurse = Sicknurse	تیمارکەر، برین پێچ(پیاو).
مضمدة - ممرضة	Nurse = sister	تیمارکەر،برین پێچ(ژن).
مضمضة	Collularium = Mouth-wash	لەدەم وەردان، دەرمانی شلە، لەدەم وەردان بۆ مەبەستی پاکژکردنەوە یان چارەکردنی نەخۆشی.
مضواء = مضياء	Photometer	فۆتۆمەتر، پێوەری رووناکی ئامرازێکە بۆ پێوانی هێزی یان تینی رووناکی.
مضيع = مضياع	Waster	وونکەر.
مضياف	Hospitable	میوان زۆر، کەسێك میوانی زۆری بۆ بچێت، خانەدان.
مضيف	Host	میوان دار، راژەکەر، هەر روەکێك یان گیانداری کە گیاندی مشەخۆر خۆراکی لێ وەربگرێت.
مصيف - مكان الضيوف	Guest room	ژووری میوان، میوان خانە.
مضيف وسطي	Intermediate host	میوانداری ناوەنجی.
مضيفة الطائرات	Airhostess	ئەو کچەی کە لە فرۆکەدا پێشوازی‌و میوانداری دەکات.
مضيء = منير = متالق	luminous = giving light	درەوشاوە، رووناك کەرەوە، رووناك.
مضيء الظلام = نوكتيلوكا	Noctiluca	شەو درەوشاوە، هەر شتێك کە لە شەودا رووناکی بداتەوە، وەکوو گیاندارە قامچیدارە دەریایی‌یەکان کە بەشەو دەدرەوشێنەوە.
مضيرة		چێشتێك کە بە ماست لێ نرابێت.
مضيق = مضيق بحري = مضيق نهري = بوغاز	Strait	تەنگە، تەنگاو، گەلی، بەخمە، گەرو، رێبازگەیەك لە نێوانی دوو کیشوەر یان دوورگە یان دوورگەو زەویدا، ئاوێکی باریك کە دوو دەریا بگەیەنێت بە یەك.
مضيق جبلي	Marrow passage = mountain-pass	زەوی، بەخمە.

مط = مد	Stretching	درێژکردن، کشاندن.
مطاط	Caoutchouc = Elastic = Rubber	لاستیك ، لاسیق.
مطاط اكريلي	Acrylic rubber	لاستیکی ئەکریلی، جۆرە لاستیکێکی دەستکردە.
مطاط معدني	Mineral rubber	لاستیکی کانزایی، وەکوو قیر.
مطاط طبيعي	Butyl rubber	لاستیکی بیوتیل، لاستیکێکی دەستکردە بەرهەڵستی مادە کیمیاییەکان دەکات لە دروست کردنی تایەی ئۆتۆمبێلدا بەکاردێت بە تایبەتی تایەی تراکتۆرو بە شێوەی بەرگی تەل کارەبا بۆ دابڕکردنی شتوومەك بەکاردێت.
مطاط اسفنجي	Rubber = caoutchouc	کاوتشوك، ڕەبەر، چۆك، لاستیکی سروشتی، شلەیەکی (شیراوێکی) سپییە لە قەدی درەختی لاستیك دێتە دەرەوە توانای کرژ بوونو کێشانی هەیە بۆ دروستکردنی شتوومەك بەکاردێت.
مطاط البيوتيل	Sponge rubber	لاستیکی ئیسفەنجی جۆرێکە لە لاستیك کون کونە بۆ دروستکردنی کوشنی ئوتومبیلو دۆشەگ بەکاردێت.
مطاط صناعي	SynThetic rubber	لاستیکی ئیسفەنجی ، جۆرێکە لە لاستیك کونکونە بۆ دروست کردنی کوشنی ئوتومبێلو دۆشەك بەکاردێت.
مطاط بونا	Buna rubber	لاستیکی بونا لاستیکێکی دەستکردە لە مادەی بیوتادین دروست دەکرێت.
مطاط كوايول	Guayule	لاستیکی گوایول، جۆرێکە لە درەختی لاستیك.
مطاط كريبي	Crepe rubber	لاستیکی کریپی، لاستیکی چرچ، جۆرێکە لە لاستیك بۆ پاژنەی پێڵاو بەکاردێت.
مطاط بارد	Cold rubber	لاستیکی سارد، لاستیکێکی دەست کردە لە پلەی گەرمی نزمدار دروست دەکرێت.
مطاط مقسي - مطاط مفلكن - ابو نيت	Vulcanite rubber = ebonite	ئیبۆنایت، لاستیکی ڕەق کراو، لاستیکی سروشتییە بەڵام گۆگردی تێ دەکرێت بە گەرم کردن بۆ ئەوە ڕەق ببێت.
مطاطية	Elasticity	ئیلاستیسیتی ، لاستیکی لاسیقی ، لاستیکێتی.
مطاط - شمراخ	Flower salk	لاسکی گوڵ.
مطالع- قاريء	Reader	خوێنەر، خوێنەرەوە.
مطالعة	Study	خوێندنەوە.
مطار	Aerodrome = landing field	فڕۆکەخانە، فرگە، شوێنی نیشتنەوەی فڕۆکە.
مطاوع - طروق	Plastic = malleable = Compliant	گونجاو، شیاو، نەرم، هەر مادەیەك توانای هەبێت بۆ پیاکێشانو ڕاکێشان واتە بۆ گونجاندن بەهەر شێوەیەك بێت.
مطاوعة	Strain	بەرگەگرتن، گونجاو، شیان، نەرمی.
مطاوعة القص	Shear Strain	بەرگەگرتنی بڕین.
مطاوعية = طروقية = مطروقية	Malleability	پیاراکێشان، بەرگەگری، بەرگەگرتنی پیاکێشانو ڕاکێشان واتە دروست کردنی تەل، وەکوو لە ئاسندا.
مطابق	Accomodation = Compatible = identical	هاوجووت، پێك گیراو، یەك چێن.
مطابقة	Compatibility = matching	هاوجووتی، پێك گرتن، بەبەرگرتن، لێك چوو.
مطاردة - ملاحقة	Pursuit = Chase	ڕاونان ، ڕاوفاندن.
مطب ارضي - نقرة - حفرة	Pit	چاڵ.
مطب هوائي - فجوة هوائية	Air pocKet	بۆشایی یەك لە هەوادا.

مطبع = مروض	Trainted	مالّی کراو، داهێنراو.
مطبعي = طباع	Printer	چاپکەر، ئەوکەسەی کە چاپ دەکات.
مطبة	Dam	ئامرازێکە لە تەختە یان ئاسن زەوی پێ دەکوترێتەوە.
مطبخ	Kitchen	چێشتخانە،موبەق.
مطبخ - طباخ	Cooking range	ئامرازی چێشت لێنان.
مطبوخ	Cooked	کولاو، لێنراو.
مطبعة	Printing, press, Printing machine	چاپخانە، دەزگای چاپکردن.
مطبق - طباقي	Layered	چیندار، چین چین.
مطبوع	Printed	چاپکراو.
مطبوعات	Printed matter	چاپەمەنی.
مطحنة	Flour mill = grinding mill	ئاش، ئاشتی ئارد، ئامرازی هاڕین.
مطحنة البن	Coffee mill	مەکینەی قاوەهاڕین.
مطر - غيث	Rain	باران، واران.
مطر خفيف = رهمة	Dizzle = finerain = light rain	نمەباران، وەشت.
مطر غزير	Heavy rain	رەهێڵە، لێزمە، بارانی لێزمە، شەستەباران، رێژنە، لەنگیزە، لاسامە، کۆلاك.
مطر مصحوب بثلوج او برد	Sleet	لێلاف، باران بە تەرزەوە.
مطر صناعي = مطر اصطناعي	Artificial rain	بارانی دەستکرد، بارانێکە بە رێگەیەکی دەستکرد دەبارێت دەنکی بەفری وشك یان دووکەڵ دەپرژێنرێت بە هەورەکەدا، هەورەکە دەبێت بە دڵۆپە ئاو دەکەوێتە خوارەوە.
مطرة - دفعة من المطر	A shower of rain	تاوی باران.
مطرية = شمسية مطر	Umbrella	چەتر، چەتری باران.
مطرب - مغن	Singer	گۆرانی بێژ ، سترانبێژ.
مطرد - متوالي	Continual, ongoing	بەردەوام.
مطرطر	Tartarized	تارتاراوی، تارتارکراو.
مطروات	Cosmetics	دەرمانی ئارایشت
مطرة = زمزمية	Water bottle = water = flasK	مەتارە، جەوەنگە.
مطر بيطقة - الة صنع البرغي	Screw stocK = die stooK	مەکینەی دروست کردنی برغوو.
مطرقة = مطراق - شاكوس	Hammer = Malleus	چەکوش، کاکوچ.
مطرقة ثقيلة - دقشوم	Brick bats = rubble	پیك، تاخورك.
مطرقة النمو	Growth hammer	چەکوشی گەورەبون، چەکوشی قەد، چەکوشی قەف، ئامرازێکە بۆ پێوانی رادەی گەورەبوونی قەدی درەخت.
مطرقة الية	Steam (or) pneumatic hammer	چەکوشی مەکینەیی.
مطرقة النجار	Carpenter hammer	تەشوێ.
مطرقة الأحجار	Brick bats	پیك ، زۆنی.

مطرقة خشبية - مدقة خشبية = ميتدة - دقماق	Mallet = beetle	ميكوت، چەكوشی تەختە.
مطرقة (عظم المطرقي)	Malleus = Hammer	ئێسكی چەكوشی، ئێسكێكە لە گوێچكەی گیاندارە شیردەرەكاندا.
مطراق البحر = نضار - ابو مطرقة	Hammer head	چەكوشەماسی، جۆرە ماسی‌یەكە هێلنزۆكی دڕندەیە سەری لە چەكوش دەچێت.
مطروق - ممطول	Malleated	پیا كێشراوو راكێشراو.
مطروقية - قابلية الأنطراق	Mallea bility	توانایی پیاكێشانو راكێشان، توانایی دروست كردنی پلێتو تەل لە مەعدەنەكان.
مطرود = مبعد	Driven away, deported	دەركراو، دوورخراو.
مطروح	Thrown	فڕێدراو.
مطروح	Subtrahend	دەركراو، ئەو ژمارەیەی لە ژمارەیەكی تر دەردەكرێت.
مطروح منه	Minuend	لێ دەركراو، ئەو ژمارەیەی كە ژمارەیەكی تری لێ دەردەكرێت.
مطرور		منالێك كە لە دایك بووبێتو دەستی نەبێت.
مطرز - موشي	Embroidery	نەخشێنراو.
مطرز بالذهب	Coated with gold = To gild	زەركەش، زەركفت، رووكەش،كردن بەزێڕ.
مطرمة - محمصة البسكويت	Waffle iron	دەزگایەكی كانزایی پەستێنەرە تەبەقی مێو (مۆم) دروست دەكات بۆ شانەی (كورەی) هەنگ. ئامرازێكە لە دوو مەعدەن پێكهاتووە پسكیتەكە دەخرێتە ناویانەوە رووەكەی گرنج گرنج دەكەن.
مطعم = لوكاندا	Restaurant, eating house	چێشتخانە، خواردنگە، ژووری نان خواردن، لۆقنتە.
مطعم الكوارع	Tripe shop	سەروپێخانە، چێشتخانەی سەروپێ.
مطعمة - معرفة	Ladle = Scoop	كەوگیر.
مطعم	StocK	درەختی موتوربەكراو.
مطعمة - الة التطعيم	Grafter	ئامرازی موتوربەكردنی درەخت.
مطعون - مضروب بسكين	Stabbed	چەقۆلێدراو، كەسێك چەقۆی لێدرابێت.
مطفي - مخمد	Extinguishing	كوژێنەرەوە.
مطفاة حريق	Extinguisher = Fire engine	ئامرازی ئاگر كوژانەوە، ئاگر كوژێن، ئاگر كوژێنەوە.
مطفحة - مرغاة	Skimmer	كەزگیر، كەفگیر.
مطقطت	Crepitant	تەقە تەقكەر، هەرشتێك تەقە تەق یان خشە خشی لێوەبێت.
مطل	Over looKing	رووانگە، روانین بەسەردا.
مطل المعادن - طرق المعادن	Malleation	پیاكێشانی كانزا بۆ دروست كردنی پلێتو ئەلقەو تەل.
مطلي	Coated	سواخ دراو، رووكەش كراو.
مطلق	Absolute	بەرەڵا، بی پایان، رووت، بەرداو، پەتی.
مطلمة = شوبك = مرقاق	Rolling pin	تیرۆك، دارێكە هەویری پێ پان دەكرێتەوە بۆ دروست كردنی نان.
مطلقا ابدا	Never = not	بیرای بیرای، هەرگیز بەهیچ جۆرێك.
مطلع، مقدمة	Introduction = preface	پێشەنگ، پێشەكی، سەرەتایی، شوێنی هەڵهاتن، شوێنی هەڵاتن(وەكوو هەڵاتنی ئەستێرە).
مطمر- مطمار	Land chain = Surveying chain	زنجیری رووپێوان، ئەو زنجیرەی كە ئەندازیاری رووپێوانی زەوی بەكاری دەهێنێت.

مطمر - زيق	Mason line	دەزووی بەنایی، پەتی بەنایی.
مطمار - فادن - مطمر	Plumb line	شاوڵی بەنا، ئامرازێکە لە دەزوویەك پێکهاتووە لە کۆتاییەکەیدا پارچە قوماشێك قوچەکی هەیە بەنا بۆ تاقیکردنەوەی راستیی دیوار بەکار دەهێنێت.
مطمح - غرض	Aim = ambition	ئاوات، مەبەست.
مطمئن - مرتاح البال	Calm = tranquil = content	دڵنیا.
مطمورة - سيرة	Store pit = silo	سایلۆ، کەندوو، شوێنێکی تایبەتی‌یە بۆ هەڵگرتنی دانەوێڵە.
مطموط - ملك الغابات	Motmot = King of the woods	شای دارستان، باڵندەیەکی ئەمریکی‌یە لە ناوچە گەرمەکاندا دەژی.
مطهرة	Water Flask	مەتارە، جەوەنگە.
مطهر (مطهرات)	Antiseptic = Disinfectant = Purifier = Depuratory = Depurative = Depurant = Aseptic	ئەنتی سێپتیك، قەدەغەکەر، پاك کەرەوە، خاوێنکەر، پاکژکەرەوە، ئەو دەرمانەیە کە ناهێڵێت میکرۆب نەشونما بکات، میکرۆب سست کەر.
مطهر	Depuraled	پاك کراوە، پاکژ کراوە، خاوێن کراوە لە میکرۆب.
مطهرة - مطهار = اتوكلاف	Autoclave = Vacuum pan	ئۆتۆکلێف، مەنجەڵێکی سەرقەپاتە، بە هۆی پەستانی هەڵمی‌یەوە شتومەکی تیادا پاکژ دەکرێتەوە وەکوو ئامرازی پزیشکی.
مطهرة	Purgatory, purifier	دەزگایەکە بۆ پاك کردنەوەی جلو بەرگو کەلوپەلی نەخۆشی لە نەخۆشخانەدا بۆ مەبەستی کوشتنی میکرۆب.
مطوة - ساعة	Hour	سەعات، کات ژمێر.
مطواة - مبراة	PenKnife Penicl sharpener	چەقۆی قەڵەم دادان، قەڵەم بڕ.
مطوقة ! ام حسرد	Aspius	ماسی‌یەکی دەریایی‌یە گۆشتەکەی دەخورێت.
مطوق - محاط - محاصر	Surrounded	ئابلوقەدراو، چواردەوردراو.
مطوق	Sandgrouse	قەتێ، جۆرە باڵندەیەکە.
مطواط - طمروق - خفاش	Bat	شەمشەمەکوێرە، شمشلە، گیاندارێکی شیردەرە لە کۆمەڵەی دەست باڵدارەکانە، لە باڵندە دەچێت ، چاوی کزە بەشەو دەفرێت.
مطواع - مطيع	Willing = obedievt	گوێ رایەڵ.
مطوى	Folded	قەدکراو.
مطواح - عصا	Walking stick	گۆچان، گۆپاڵ.
مطول	Elongated	درێژکراوە.
مطول الدابة	Te Ther	پێوەند، ئەو پەتەی یان گوریسەی کە ئاژەڵی پێ دەبەسترێتەوە.
مطول الرفس		ئەو پێوەندەی یان گوریسەی کە ئەسپی پێ دەبەسترێتەوە بۆ ئەوەی جووتە نەهاوێت.
مطياف - منظار التحليل الطيفي	Spectro scope	سپێکترۆسکۆپ، دووربینی شەبەنگی، دووربینی شیکردنەوەی شەبەنگ.
مطياف الكتلة	Mass spectrograph	وێنەگری شەبەنگی بارستە.
مطيافية	Spectrograph	شیکردنەوەی شەبەنگی بە بەکارهێنانی سپێکترۆسکۆپ.
مطياف مجهري - مطياف الوميض	Micro spectroscope = Scintillation-Spectrometer	شەبەنگ پێوی دەرەوشانەوە.سپێکترۆسکۆپی دەرەوشانەوە.

مطياف مصور = مرسمة الطيف	Spectrograph	سپێکترۆگراف، وێنەگری شەبەنگی، وێنەگری شەبەنگ، دەزگایەکە بۆ وێنەگرتنی ئەستێرە زۆر بچووکەکان.
مطياف شمسي = قرقية الصيف الشمي	Spectrohe lioscope	دووربینی شەبەنگی خۆری.
مطية = ركوبة	Mount	بارگیر.
مطيرة	Bird shop = bird Catching = aViary	شوێنی پەروەردەکردنی باڵندە.
مطيلية = ممطولية = طروقية = قابلية الطرق والسحب	Ductility	توانایی مادەیەك یان کانزایەك بۆ راکێشانو پیاکێشان.
مطيل	Ductile	دەشێت بۆ پیاکێشانو راکێشان ، وەکوو زێڕو زیوو ئاسن کە لەوحیان لێ دروست دەکرێت.
مظ	Wild pome grante tree	هەنارە کێویلە. شلاوێکی لینجی سوور.
مظاهر الحياة	Vital activities = manifestations	تەرزەکانی ژیان، بارەکانی ژیان.
مظاهرة	Demonstration	خۆپیشاندان، نمایش، نمایشت.
مظروف	Envelope	نامە، پۆستە، زەرف.
مظفار = ازميل = مقعر	Gouge	ئەسکەنە.
مظلم	Murky = darKsome = odscure	تاریك، نووتەك.
مظلة	Parasol = umbrella = sunshade	چەتر، سایەوان، سەیوان.
مظلة الهبوط = مظلة واقية	Parachute	پەرەشوت، پەرشووت.
مظلي	Parachutist	چەترباز، سەربازی پەرەشووت.
مظلة المصباح	Lamp shade	چەتری چرا.
مظهر	Developer	دەرخەر.
مظهر الصورة	Colour developer	وێنە دەرخەر، گیراوەیەکی کیمیاییە بۆ دەرخستنی وێنە بە لێکردنەوەی خوێیەکانی زیو لەسەر ئەو فلیمە فۆتۆگرافیانەی کە بەر رووناکی کەوتوون.
مظهر	Outside appearance	رواڵەت، رووکەش، دیمەن، شێوە، رووکار، فەساڵ،سەرسیما.
معادل = معادلة	Equal = Equation	بەرامبەر، هاوکێش، هاوجۆر، هاوتەرازوو، هاوکێشە، کۆمەڵەی دوو رستەی جەبری(ئەلەجیبرا) کە جۆن یەك نابن، مەگەر نادیاریەکانیان(مجهول) بگۆڕێتەوە بە بەهایەکی دیارکراو (دەست نیشان کراو).
معادلة نيرنست	Nernst	هاوکێشەی نێرنست.
معادلة الكتلة والطاقة	Mass energy equation	هاوکێشەی بارستەو وزە.
معادلة انية	Simultaneous equations	هاوکێشەی کاتی.
معادلة من الدرجة الأولى	Equation fiest degree	هاوکێشەی پلە یەکەم.
معادلة من الدرجة الثانية	Equation second degree	هاوکێشەی پلەی دووەم.
معادلة بسيطة	Simple equation	هاوکێشەی سادە ، هاوکێشەی ساکار.
معادلة كيمياوية	Chemical equation	هاوکێشەی کیمیایی، بریتییە لە کۆمەڵێك نیشانەو یاسای کیمیایی مادە هاوبەشەکانو مادە پەیدابووەکانی کارلێکردنێکی کیمیایی پیشان دەدەن لە بارێکی تایبەتیدا.

معادلة مورس	Morse equation	هاوكێشەی مۆرس.
معادلة عامة للغازات	General aquation of gases	هاوكێشەی گشتی گازەكان.
معادلة بيانية	Graphic equation	هاوكێشەی پیشاندەر، هاوكێشەی روونكەرەوە.
معامل	Coefficient = factor = modulus = index	هاوكۆلكە، كاركەر،بەر ئەنجام، هەر ژمارەیەك یان نیشانەیەك بخرێتە بەردەمی بڕێكی گۆڕاو یان نادیار لە هاوكێشەدا.
معامل الاحتكاك	Coefficient of friction	هاوكۆلكەی لێك خشاندن، كاركەرێلێك خشاندن، بەرئەنجامی لێك خشاندن.
معامل اللزوجة	Viscosity index = Viscosity Coefficient	كارگەی لینجی، بەرئەنجامی لینجی.
معامل التمدد	Coefficient of expansion	كاركەری كشان، بەرەنجامی كشان، هاوكۆلكەی كشان.
معامل التمدد الطولي	Coefficient of linear expansion	كاركەری كشانی درێژی، بەرئەنجامی كشانی درێژی.
معامل التمدد السطحي	Coefficient of super ficial expansion	كاركەری كشانی رووبی، بەرئەنجامی كشانی رووبی.
معامل التمدد الحجمي	Coefficient of cubical (Volume) expansion	كاركەری كشانی قەوارەیی، بەرئەنجامی كشانی قەوارەیی.
معامل حراري	Temperature Coefficient	كاركەری گەرمی، گۆڕان لە سیفەتی مادەدا لە ئەنجامی بەرزبوونەوەی پلەی گەرمییەوە.
معامل التمدد الحراري	Thermal expansion Coefficient	كاركەری كشانی گەرمی، بەر ئەنجامی كشانی گەرمی.
معامل التوصيل الحراري	Thermal Conduction Coefficient	كاركەری گەیاندنی گەرمی بەرئەنجامی گەیاندنی گەرمی.
معامل الشد السطحي	Surface tension Coefficient	كاركەری كرژبوونی رووبی، بەرئەنجامی كرژبوونی رووبی.
معامل الأرتباط = معامل التناسب	Coefficient of Corrleation	كاركەری بەستن، كاركەری پەیوەندی، بەرئەنجامی بەستن، بەرئەنجامی پەیوەندی.
معامل الأعاقة	Coefficient of delaying	كاركەری قەدەغەكردن، كاركەری دواخستن، بەرئەنجامی تەگەرە تێ خستن.
معامل التبادل	Exchange Coefficient	كاركەری گۆڕینەوە، كاركەری ئاڵوگۆڕكردن، بەرئەنجامی گۆڕینەوە، بەرئەنجامی ئاڵوگۆڕكردن.
معامل الأرتداد = تصادم	Index of refraction = Refractive of index	شكاندنەوە، بەرئەنجامی شكانەوە.
معامل الأنكسار	Coefficient- of resitution	كاركەری گەڕانەوە، بەرئەنجامی گەڕانەوە.
معامل الأختلاف	Coefficient of Varbility	كاركەری جیاوازی.
معامل الأنشطار	Coefficient fission	كاركەری تلیشاندن، بەرئەنجامی قلیشاندن، كاركەری دووفاق كردن.
معامل التوزيع	Distribution Coefficient	كاركەری بەشینەوە، بەرئەنجامی بەشینەوە، هاوكۆلكەی بلاوبوونەوە، هاوكۆلكەی دابەش بوون، رێژەیەكی جێگیرە لە نێوان پەیتی مادەیەكدا كە لەناو دوو توێنەرەوەی تێكەڵاو دابەش بووبێت.
معامل يونج (يونك) معامل المرونة	Youngs modulus = Modulus of elasticity	كاركەری یۆنگ، كاركەری جێڕی درێژبوونەوە وەكوو لە تەلدا روودەدات.
معامل النفاذية	Permeability coefficient	هاوكۆلكەی گوزەركردن.

معامل شوالتر	Showalter stability index	هاوكۆلكەی شووالتەر(S . I) بۆ پێشبینی كردن لە رەشەباتریشقاوی‌یەكان (زوابع رعدیە)و قەبارەی تەرزە.
معامل الأنتشار	Spreading Coefficient	هاوكۆلكەی بلاوبوونەوە.
معامل الأنعكاس	Reflection Coefficient	هاوكۆلكەی رەت بوونەوە.
معامل الأنكسار النسبي	Relative index of refraction	هاوكۆلكەی شكانەوەی رێژەیی.
معامل التكيف	Accommoda tion Coefficient	هاوكۆلكەی گونجان.
معامل التكبير	Amplification factor	هاوكۆلكەی گەورەكردن.
معامل التنافذ - معامل اوسموزي	Osmotic Coefficient	هاوكۆلكەی دەلاندن.
معامل التنشيط	Activity coefficient	هاوكۆلكەی چالاك كردن.
معامل الجساءة = معامل الصلادة	Stiffness Coefficient	هاوكۆلكەی پتەوەی یان رەقی.
معامل حرج - معامل الحراجة	Critical Coefficient	هاوكۆلكەی شلۆقی.
معامل الذوبان	Solubility Coefficient	هاوكۆلكەی توانەوە.
معامل السعة	Capacitance Coefficient	هاوكۆلكەی فراوانی.
معامل السرعة	Coefficint of Velocity	هاوكۆلكەی خێرایی.
معامل الضغط	Pressure Coefficient	هاوكۆلكەی پەستان.
معامل عددي	Numerical Coefficient	هاوكۆلكەی ژمارەیی.
معامل الأنضغاط	Compress bility Coefficient	كاركەری پەستاوێن.
معامل القدرة	Shear modulus	هاوكۆلكەی برین.
معامل القص	Power-coefficient	هاوكۆلكەی توانایی، هاوكۆلكەی هێز.
معامل الأمتصاص	Coefficient of absorption	هاوكۆلكەی مژین.
معاملة	Treatment	سەرواكردن، كارلێك كردن، سازكردن، تێكەڵ كردن، سازاندن.
معاملة حرارية	Heat treatment	سازاندن بە گەرمی، وەكوو گەرم كردنی كانزا بۆ ئەوەی كە سیفەتێكی تایبەتی تیادا پەیدا بكرێت وەكوو پتەوی ، جیری.
معاجمي	Lexicographic	هەرشتێك پەیوەندی هەبێت بە دانانی فەرهەنگەوە.
معاكس	Adverse = Contrary	دژ، پێچەوانە.
معاكس - خشب معاكس، ابلكاج	Plywood	تەختەی موعاكس،تەبەقی، تەختە، توێژاڵی تەختە، تەلاشی تەختە.
معاناة	Toil = drudgo	پێوە نالین.
معاد	Repeatedl = Contemporary	دووبارە، دوبارکراو، دوپات، گەراوە.
معالجة - مداواة	Treat ment = Therapy	چارە، چارەكردن، چارەكردنی پزیشكی، تیماركرن.
معالجة نفسية	Psycho Therapy	چارەكردنی دەروونی.
معالجة بالنبات	Phyto Therapy	چارەكردن بە رووەك.
معالجة موسيقية	Musico therapy	چارەكردن بە مۆسیقا.
معالجةبالعوامل الطبيعية	Pnysio therapy	چارەكردن بە كاركەرە سروشتی‌یەكان.
معالجة الشيخوخة	Geriatrics	چارەكردنی پیری.

معالجة الحيوانات	Therio Therapy	چارەکردنی گیانداران.
معالجة بالدلك	IatralipTics	چارەکردن بە شێلان.
معالجة كيمياوية - معالجة بالكيمياء	Chemio Therapy = chemo = Therapy	چارەکردنی کیمیایی، چارەکردن بە مادەی کیمیایی.
معالجة بالراديوم	Curie Therapy	چارەکردن بە توخمی راديۆم.
معالجة بالمياه المعدنية	Creno Therapy	چارەکردن بە ئاوی کانزایی، چارەکردن بە گەراو.
معالجة طبيعية	Naturo pathy	چارەکردن بە سروشت ، چارەکردنی نەخۆشی بەبێ دەرمان، بەڵکو بە دیاردە سروشتییەکانی وەکوو تیشکی خۆر وەهەواو ئاوو وەرزش هتد.
معالجة الأقدام	Podiatry	چارەکردنی پێ.
معالجة بالأشعة	Radio Therapy	چارەکردن بە تیشك.
معالجة بالأدوية	Pharmaco Therapy	چارەکردن بە دەرمان.
معالجة الأسنان	Odonto Therapy	چارەکردنی ددان.
معار - مستعار	False = FaKe	خوازراو، خواستەمەنی.
معاز	Braggart = boaster	فیشاڵچی، خۆهەڵکێش.
معار = مجفاج - متفاخر	Goatherd	بزنەوان، شوانی بزن.
معاون	Assisiant	بزنەوان، شوانی بزن.
معاونة - مساعدة	Assistance	یارمەتی، یارمەتیدان.
معاوضة - تعويض	Compensatiom	قەرەبووکردن.
معاوقة	Impedance	تەگەرە تێ خستن، وەکوو تەگەرە تێ خستن، لە بازنەی کارەباییدا.
معارض - خصم	Opposer = opponent	نەتل، بەرهەڵستکار.
معارضة - مقاومة	Opposition = resistance	نەتلی، بەربەرەکانی، بەرهەڵستکار.
معاكسة	Reversing	بە پێچەوانەکردن، بەربەرەکانی کردن.
معاكس - ضد موافق	Adverse = Contrary	ناڕەزا، پێچەوانە.
معاين - مشاهد	Spectator	پشکنەر،بینەر.
معاينة = مشاهدة - فحص	Search = Visit = Viewing = inspection, check	پشکنین، بینین، سەیرکردن.
معايرة	Titration = Gavging = standard ization	پێوانەکردن، هاوسەنگ کردن، سەنگاندن.
معايرة	Assaying = Calibration = Standardisation = Titration	سەنگاندن، کرداری دۆزینەوەی ڕێژەی کانزایەك لە کەرەسە خاوەکەیدا.
معاودة = انتكاس - ارتداء	Relapsing	
معاصر - ترب	Contemporary = Coeval = Contemporaneous	هاوچەرخ، هاوسەردەم. هاوسەدە، هاوڕۆژگار.
معايش - متكافل	Symbiont = Commensal	هاوژیان، زیندەورێك لەگەڵ زیندەوەرێکی جیاوازدا بژی بێ ئەوەی سوو لە یەکتری وەربگرن.
معايشة - تعايش = تكافل	Symbiosis = CommensalismSymbiosis	هاوژیان، پێکەوە ژیان، پەیوەندی نێوان دوو جۆری جیاواز لە زیندەوەر بەبێ ئەوەی کە زیان بە یەکتری بگەیەنن بەڵکو سود لە یەکتری وەربگرن.

معاهدة	Protocol	پرۆتۆکۆل، پەیمان، رەشەکی بنەرەتی پەیمانێکی جیهانی.
معانقة	Embracing	دەست لە ملان.
معاب	Blemish = fault = defect	ناشیرین، شوورەیی، نەنگی.
معاش	Salary = Wages	مانگانە، پێ‌ژیین، مووچەی کرێ.
معافي	Regain health, recorered	چاکەوەبوو، یەکێك لە نەخۆشی چاك بوو بێتەوە.
معاقبة	Punishment	سزادان.
معالم	Land marks	نیشانەکان.
معال		ژیاو، ژیانراو، ژینراو.
معارف الخيل	Drooping grass = Downy = chess	گیاگوفك، گیای سەرە نوێلك.
معاء = مواء	Mewing	میاواندن، میاواندنی پشیلە.
معاندة	Opposition = resistance	رقەبەری، بەرعەکس، ئۆپۆزسیۆن.
معاند = عنيد	Obstinate = slubborr	سەرسەخت، کەللە رەق.
معبا	Loaded	پڕکراو، بارگەکراو، داگیراوە.
معبر = معبر الماء	Passage	بوار، پرد، گوزەرگە، ئاو گوزەر، گوزەراو، شوێنی پەڕینەوە.
معبرة = معدية	Ferry boat	قایەغ، قەیاغ، ئامرازی گواستنەوە لە ئاودا.
معبد	Temple = Chapel = mosque	پەرستگە.
معبد يهود = كنيسة	Synagogue	کەنیشتە، پەرستگەی جوولەکەکان.
معبد المسيحيين = كنيسة	Church = Chapel	کڵێسە.
معبد = مرصوف = مبلط	Paved	بەردرێژ، قیرتاو، خشتڕێژ.
معتني	Careful = attentive	خەمخۆر، بە تەنگەوە هاتوو، چاودێری کەر، دڵسۆز.
معتم	Opaque	تاریك، تەڵخ، لێڵ، هەر مادەیەك نەهێڵێت شەپۆلی رووناکی پیادا بڕوات وەکوو ئاسن.
معتمد = موثوق به	Reliable	باوەڕپێکراو.
معتوه	Ament = Amentanceous Demented = Feeble minded = Idiot = Embecille	شێت، وێت، شێتۆکە،، کەسێك پلەی زیرەکی لە (٢٥٠٠٠٪) دابێت.
معتدل للمناخ	Moderate	فێنك، نەمۆن، هۆن.
معتاد = مالوف	Common = Usual	خووگر، راهاتوو، باو، ئاسایی.
معتزل	Isolate	تەریك، کەنارگر، گۆشەگر، گۆشەگیر، کارکەنار.
معترشه	Liana	دەوەنی یان رووەکی خۆهەڵواسەرو.
معرش	Climbing or trailing plant	رووەکی خۆهەڵواسەر.
معتشب = عاشب	Herbivorout	گیاخۆر.
معتاش بالهواء	Aerobic	بە هەواژیاو.
معتل	ill	نەخۆش.
معتل نفسيا	Psychopath	دەروون نەخۆش، نەخۆشی دەروونی.
معتاش = بدون هواء	Anaerobe	بەبێ هەوا ژیاو، ژیاو بەبێ هەوا.
متعاش على الرمم	Sapro	گەندە خۆ، لەسەر شتی مردوو ژیاو.
معثون = داخن = مدخن	SmoKy food	خواردەمەنی بۆکز، خواردەمەنی بۆ دوکەڵ.

معجل مسرع	Accelrated	خێراپێکراو.
معجل = جهاز القياس التعاجل	Accelerometer	ئامرازی پێوانی پەلە پێکردن.
معجل حداد = كير	Forge	مووشە دەمە.
معجل(معجلات) = معاجل	Accelerator	ئەکسیلە رێتەر، پەلەپێکەر، خێراکەر، مادەیەکە دەکرێتە لاستیکی سرووشتیەوە بۆ ئەوەی جیرییەکەی زۆرترو لینجی‌یەکەی کەمتر بکات.
معجل نووي	Nuclear accelerator	نیوکیك ئەکسیلەرێتەر، خێراکەی ناوکی، دەزگایەکە ناوکی ئەتۆم خێرا دەکات بۆ مەبەستی ئەوەی کە بیان گرێتە ئەتۆمی مادەکانی تر.
معجل خگى	Linear accelerator	
معجل الألكترونات	Electronic accelerator	ئەلکترۆنیك، ئەکسیلەریتەر، ئەلکترۆن خێراکەر، پەلەپێکەری ئەلکترۆنی.
معجل البروتونات	Protonic accelerator	پرۆتۆنیك ئەکسیلەرێتەر، پرۆتۆن، پەلەپێکەر، خێراکەی پرۆتۆن.
معجنة = معجن	Kneading trough = Kneading dish	تەشت، تەبەك، مەرکانەی هەویر، تەسە، دۆڵە، دەفرێکە هەویری تیا دەشێلرێت.
معجون	Paste = dough = putty	هەویر، دۆشاو.
معجون كولومبيا	Calumbia-paste	هەویری کۆلۆمبیا، هەویرێکە لە مێوو پارافینو ئاردە تەختە.
معجون غرائى	Size	هەویری سرێش.
معجون الأسنان	Tooth paste	دەرمانی ددان.
معجون الطماطة	Tomato paste	دۆشاوی تەماتە.
معجون الزجاج	Putty	هێلم، بۆ پڕکردنەوەی درزی نێوان شووشەو پەنجەرە.
معجونى لاصق	Household Cement	
معجنات = خطائر	Pastry	نیشی هەویر.
معجزة = اعجوبة	Miracle	لە توانادا نەبوو، زۆرستەم.
معجم = قاموس	Dictionary = lexicon	فەرهەنگ، کتێبێکە وشەی بە پێی زنجیرەی ئەلفوبێ بە زمانێك تیادا ریزکراوەو بەرامبەرەکانیان (هاوواتاکانیان) یان راڤەکەیان بە هەمان زمان یان زمانێکی تر بۆ نووسراوە.
معجمي مؤلف المعاجم	Lexico grapher	فەرهەنگ نووس، فەرهەنگدانەر، دانەری فەرهەنگ.
معدٍ بالملامسة	Contagious	نەخۆشی‌یەك بە دەست لێدان بڵاوبێتەوە.
معد الدم	Hemato meter	خوێن پێو.
معدي	Gastr	پێشگرێکە بە مانای گەدە.
معدي = سار	Infective	درم، نەخۆشی‌یەك کە بڵاوببێتەوە.
معدية	Ferry boat	جۆرێکە لە بەلەم، قایەغ.
معدلة التيار الكهربائي ريوستات	Rheostat	ریۆستات، دەزگایەکە بەرهەڵستی تەوژمی کارەبایی زیاد یان کەم دەکات.
معدل	Rate, average	تێکرایی.
معدل الطاقة	Energy rate	تێکرایی ووزە.
معدل السرعة	Speed rate	تێکرایی خێرایی.
معدل التوازن	Equilibrium rate	تێکرایی لەنگەرگرتن، تێکرایی هاوسەنگی.
معدل التوزيع	Distribution rate	تێکرایی دابەش کردن.
معدل الأنحراف	Declination rate	تێکرایی لادان.
معدل الولادة = نسبة المواليد	Natality	ناتالیتی، تێکرایی لە دایك بوون، بە پێی دانیشتوان.

معدل الهجرة	Migration rate	تیمیگرێش، تێکرایی کۆچ کردن.
معدة	Stomach	گەدە، ئاشك، بەرچلك، ورگ، چلەدان.
معدة كاذبة	Paragaster	گەدە درۆزنە.
معدة المجترات	Paunch	گەدەی گیاندارە کاوێژکەرەکان، بەشی یەکەم لە گەدەی کاوێژکەرەکان.
معدي	Gaster-, Gastric-, Gastrai-, Gastro-	پێشگرێکە بە مانای (گەدەیی).
معديات الأرجل	Gastropoda	پێ گەدەییەکان، پۆلێکە لە لقی گیاندارە نەرمۆڵەکان وەکوو شەیتانۆکە.
معدات	Materials = Equipment	کەلوپەل، شتومەك، رەخت، دام و دەزگا، تروتفاق، کەرەسە.
معد - محسبة = معداد	Abacus	ژمێرە، ئامرازێکە منالأنی پێ فێری ژماردن دەکرێت لە چوارچێوەیەك و تەل و تۆپی تەختەی بچووك پێکهاتووە.
معددة - رثاية	Professional mourner	لاوێنەرەوە، ئەو ژنەی کە لە تەعزیەدا دەلاوێنێتەوە.
معدن	Mineral	مەعدەن، ئەو بەزین مادەیەکی کیمیایی رەقی چون یەکی بلوورییە بە شێوەی توخم وەکوو (زێر و زیو) یان ئاوێتە وەکوو (هێماتایت) هەیە، کارەبا و گەرمی بە باشی دەگەیەنێت، لە دروست کردنی ئامراز و مەکینەدا بەکاردێت.
معدن بابت	Babbit metal	مەعدەنی بابیت، مەعدەنێکی سپییە ، تێکەڵاوێکە لە مس و ئەنیتمۆنی و تەنەکە ، دژی لێك خشاندن.
معدني	Mineral	مەعدەنی.
معدن	Miner	مەعدەن دەرهێنەر، ئەو کەسەی کە لە دەرهێنانی کاروباری مەعدەندا ئیش دەکات.
معدن الأجراس	Bell metal	بێل میتال، مەعدەنی زەنگ، تێکەڵاوێکە لە مس و تەنەکە زەنگی لێ دروست دەکرێت.
معدنة ، تمعدن	Mineralzation	بەکانزاکردن، مەعدەناندن، مەعدەن بکرێتە تەنێکەوە یان کرداری مەعدەن چوونە بریی یان جێگەی مادەی ئەندامی لەکاتی بوونە بەرددا(تحجر).
معدن مافي	Mafic mineral	مەعدەنی مافی: ئەو مەعدەنەی کە لە مەنگەنیز و ئاسن پێك هاتووە، رەنگەکەی رەشە.
معدنات	Mineralizers	مەعدە نکەرەکان: ئەو هەڵمە چالاکانەی وەکوو هەڵمی ئاو و هایدرۆجین هتد، کە یارمەتی درووست بوونی مەعدەنەکان و پەیت کردنەوەی (ترکین) ئاوێتە کانزاییەکان دەدەن.
معد غرافيا	Motallography	خوێندنی مەعدەنەکان بە هۆی میکرۆسکۆبەوە.
معدن - صاقور	Cleanser = picKaxe	قازمە ئامرازێکە بۆ بەرد هەڵکەندن.
معدن مونيل - سبيكة مونيل	Monel metal	دارشتەی (مەعدەنی) مۆنێل، دارشتەیەکە دژی ژەنگەنیکل ٦٧٪ و مس ٢٨٪ و ئاسن و مەنگەنیزی تیادایە بە رێژەی ٥٪.
معدنوس	Parsley = parsnip	مەعدەنووس، رووەکێکە لە کەرەوز دەچێت، بەشێوەی بەهارات بەکاردێت، تام و بۆنی خۆشە.
معدوم	Non existent	نەبوو.
معدوم الوزن	Weight less	کێش کانە بوو، بێ کێش.
معذق	Howel	بڕاربڕ.
معر - داء الثعلب	Fox-evil = alopecia	(١) بێ تووکی، مووڕزە، دەربە ڕێوی. (٢) ئەو کەسەی بێ ددان دەبێت و نینۆکی ناڕێك دەبێت.

معرفة = تفهم	Knowledge = Mane = gnosia	زانایی، زانستی، زانین، شارەزای، ناسیاری، ناسیاوی.
معرش - معروش	Supported by trellis	کەپردار، هەرشتێك كەپری لەسەربێت.
معروف	Known, familiar	ناسراو، زانراو.
معرض	Subject to	تووش هاتوو.
معرض - معروضات	Exhibition	پێشانگە، موغازە.
معرق - مجزع	Veined = streaked	مێلدار، وەکوو مەڕ مەڕ کە مێلی هەمە جۆرەی تیادایە.
معرم	Heaping	پڕ، لیپاولیپ.
معري	Denuding	رووت، رووت و قووت، کەسێك جلی لەبەردا نەبێت
معرق (دواء)	Sudorific = diaphoretic = Araeotic = Hidrotic	ئارەق پێکەر.
معركة، حرب	Battle = Fight, war	شەڕ، جەنگ.
معرى	Deunding	رووت کراوە.
معزة - معزاة = عنزة	She goat = nanny goat	بزنی مێ.
معزي	Caprine	هەرشتێك پەیوەندی بە بزنەوە هەبێت.
معز = مواسي	Consolatory	دلدارەوە، کەسێك سەرخۆشی لە کەسێکی تر بکات.
معزول	Isolated	لابراو، لادراو، قەدەغەکراو، جیاکراوە.
معزل	Place of retirement	شوێنی گۆشەگیریی.
معزرون = مازريون	Spurge olive = Widow wail = mezereon	دارو دەوەنێکە بەرەکەی تفت و تاڵە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت گوڵەکەی وردو زەردە بەرەکەی سەوزی مەیلەو قاوەییە.
معزقة - طورية	Trowel = mattocK	(١) بژاربڕ، ئادۆدە، پاچەکۆڵە. (٢) دەزگایەکە بۆ بژارکردنی زەوی لە لایەن چوار پێ یان مەکینەوە رادەکێشرێت.
معزف = قيثار	Harp	گیتار،ساز، ئامرازێکی مۆزیقایە.
معس = دلك	Massage	شێلان.
معسكر	Camp	لەشکرگە، سەربازگە.
معسلة - خلية النحل	Beehive	کوورەی هەنگ، دووبەرەی هەنگوین.
معشر	Companionship	دۆستایەتی، هاورێتی.
معشار	Tenth part	دەیەك، یەك لە دە.
معشبة - معشب	Herbarium	شوێنی پەروەردەکردنی، گژوگیا بۆ ووشك کردنەوەو هەڵگرتن بۆ لێکۆڵینەوە.
معشر	Decagon	دەلا، دەگۆشە
معشوشب	Grassy = herby	گیادار، سەوزەلات، گیایاوی.
معشش	Nidulant	
مفرخ = منبت	Nidus	شوێنێك یان مادەیەك بۆ زاوزێ پێکردنی باکتریا بەکاردێت.
معصب - معصوب	Bandaged	کەسێك شوێنێکی بە ساغی پێچرابێتەوە.
معصم	Carpus = wrist	مەچۆك، مەچەك، بازندە، بازۆڵە.
معصم - عنان = ذو الأعنة - ممسك الأعنة	Aurigae	جڵەوگر، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.

معصرة	Press	گوشەر، ووشەر، ئامرازی گوشینی بەرو تۆو.
معصرة الزيت	Oil press	گوشـەری رۆن، دەزگایەکـە بـۆ گوشـینی تـۆوی رووەك بـۆ دەرهێنـانی رۆنەکەی.
معصرة البرتقال - عصارة البرتقال	Squeezer	گوشەری پرتەقاڵ، ئامرازی گوشینی لیمۆو پرتەقاڵ.
معصرة الغسيل	Wring ing machine	گوشەری جلی شۆراو، جل گوشەر.
معصور	Pressed	گوشراو، ووشراو.
معضد - سوار الدراع	Armlet	بازووبەند، بازیبەند، بازنی قۆڵ.
معضدة	Purse	جزدان،، جانتای قۆڵ.
معضلة = مشكلة	Problem = difficulty	کۆسپ، تەگەرە.
معضد = منجل التشذيب = محطب - مشذب	Pruning = hooK	هەڵپاچەر، داسولکەی هەڵپاچینی لقی درەخت.
معضوض	Bitten	گەستراو، گاز لێ گیراو.
معضوضة = مومرديقة	Momordica = opple of jerusalem = balsam apple	گول خەندەران، رووەکێکی گیـایی سـاڵانەی کەپرییـە بـۆ رازاندنـەوە لـە کۆمەڵـەی کولەکەیـە، گرنـج گرنجـە، بەرەکـەی کـە پێ‌دەگـات رەنـگ پرتەقالی‌یە، تۆوەکەی لەم سەرو لەو سەرەوە وەکوو گازی لێ گیرابێت وایە کولەکـەی گـەورەو زەردە، بەرەکـەی بـۆ مەبەسـتی پزیشـکی بـەکاردێت هەروەها دەخورێت.
معطف	OVer Coat Felt	پاڵتۆ، قاپووت، ساقۆ.
معطف لباد	Over coat from felt	فەرەنجی کەپەنك.
معطف المطر	Mackintosh	مشەمای باران، قاپوتێکی تەنکە لە کاتی باراندا لەبەر دەکرێت.
معگف من المرعز	MohairoVer Coat	زاخۆ، پاڵتۆیەك کە لە مەرەز دروست کرابێت.
معطر	Perfumed	بۆندار، بۆنخۆش.
معطن - مراح	StocKade of Camels	مۆڵگەی ووشتر.
معطن	Retting pond = Retting pit	هەر کارگەیەك یان حەوزێك بۆ خوساندنی کەتان یان گوش بەکاربهێنرێت.
معطل - مقعد	Cripple = unemployed, idle	پەك خراو،، پەك کەوتوو، بێکار.
معط	Giver = donor	بەخشەر، پێدەر.
معط(معطي) الدم = مانح للدم = واهب للدم.	Donor	بەخشەر، خوێن بەخشەر، خوێن بەخش.
معط عام (للدم)	Universal donor	بەخشەری گشتی‌ی، خوێن بەخشەری گشتی.
معطيات	Data	(داتـا) دراوەکـان، هـەر دەنگـو باسـێك، پێشـکەش بکرێـت بـۆ ئـەوەی کـە ئەنجامی داواکراوی لێ دەربهێنرێت.
معظم = اكثر	Majority	زۆریە، بەشێکی زۆر.
معفرة	Powderduster	پەمپی دەرمان، پەمپی دەرمان برژێن، ئامرازێکە دەرمانە هاڕاوەکە دەکات بە تۆزو ئەی برژێنێت.
معفن	Putre factive	هۆی بۆگەن بوون.
معفر بالتراب	Covered with dust	خاکەسار، خۆڵاویی.
معقم	Sterilizer	میکرۆب کوژ، دەرمانی میکرۆب کوژ، دەرمانی پاکژکەرەوە، ئەزۆکار.
معقمة = معقام	Sterilizator = Autoclave	ئامرازی پاکژکردنەوە بە گەرمی‌یەکی زۆر.

معقد	Complex	ئالۆز، ئالۆزكاو، ئالۆزاو.
معقد = ذو عقد	Knotted	گرێدار.
معقد = حلوة = حلاوات = غدة البنكرياس	Pancreas	حلێوە، واتە لووی پانكراس، چەند گرییەكی تیادایە لە گونی مەڕ دەچن، دەردەهێنرێت و سووریان دەكەنەوە بۆ خواردن.
معقاب		پاژنە هەڵكێش، كەرەتە.
معقود = مربوط	Tied	بەستراو، گرێدراو.
معقصة	Curler	قژلوول كەر، ئامرازی قژلوول كردن.
معقوف = اعقف = معقوص	Replicate = Crooked = hooKed	چەماوە، هەڵ گەڕاوە.
معقل = حصن = قلعة	Fortress = Castle	قەڵا
معقل	BlaKhouse	بلۆك هاوس، كومەزێكی گەورەیە نیوەی لەژێر زەوی و نیوەی لەسەر زەوییە زاناو ئەندازیاری تێ دەچن بۆ مەبەستی خۆپاراستن لە كاتی رۆكێت تەقاندندا.
معقول	Inte lligible Rational reasonable	بەجێ، رەوا.
معكاس = عاكس التيار	Commutator = switch	ئامرازی رەت كردنەوەی (عەكس كردنەوەی) رێڕەوی تەوژمی كارەبایی.
معكوس = منعكس	Reversed = Inverted	رەتكراوە، هەڵگەڕاوە.
معكروني = معكرونة	Macaroni	ماكرۆنە، ماكەرۆنە، جۆرە خواردەمەنییەكە ووشكە لە نیشاستە دروست دەكرێت.
معكرونم	Macaroon	(ماكاروون) حەلوایەكە لە سپێنەی هێلكە وشەكرو بادەم دروست دەكرێت.
معكوف		راج (معقوف).
معلب	Canner	قوتوكەر،ئەو كەسەی كە خواردەمەنی دەخاتە قوتووەوە بۆ پاراستنی.
معلب	Canned	قوتوكراو، هەرشتێك خرابێتە قوتووەوە، وەكوو خواردەمەنی.
معلب	Cannery	كارگەی قوتوكردن، كارگەی قوتوكردنی گۆشت و ماسی و میوە.
معلب = كاس = باطية	Carter	كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
معل = ممرض	Pathogen	نەخۆشخەر، هەرشتێك ببێتە هۆی نەخۆشی.
معلوف = مسمن	Fattened	داهستە، ئاژەڵێك بسترابێتەوەو ئالیكی بدرێتێ بۆ مەبەستی قەڵەوكردنی.
معلف = مذود	Manger = crib = trough	ئاخوڕ، ئاخر، دانگە.
معلوم	Known	زانراو، دیار ، ئاشكرا.
معلومات = معطيات = بيات حقيقية	Data	(داتا) دەنگوباس، زانستی، كۆمەڵێك راستی زانستییانە.
معلق = لقلق	Suspended = sospensor = Hanging	هەڵواسراو.
معلق = عالق	Suspension	هەڵواسراو، گیرساوە، شلەیەكە ووردیلەی مادەیەكی ناتواوەی تیادا بڵاو بۆتەوە.
معلاق	PlucK	سی و جگەر، جەرگ و سی، شالۆك.
معلول = عليل	SicKly = diseased	دەردەدار، نەخۆشی.
معلم = مدرس	Teacher = master = Pedagogue	فێركەر، مامۆستا، ئامۆژیار(بۆ پیاو).
معلمة = مدرسة	Mistress = Female-teacher	مامۆستا(بۆ ژن).

معلم	MarKed	نیشانەدار، هەرشتێك نیشانەی لەسەر بێت.
معلم = اعلومة	Signpost	رێ پیشاندەر، رێنیشاندەر،لەوحێکی کانزایی نووسراوە لە قەراغی رێگاوبان دادەنرێت بۆ رابەری.
معلقة الركاب		لوقمە، بەشێکە لە زینی وولاخ.
معمر	Perennial	دوو ساڵە، هەر رووەکێك تەمەنی لە دوو ساڵ زیاتر بێت.
معمر = مسن	Aged = elderly = long lived	پیر، بە تەمەن، تەمەن درێژ، بە ساڵداچوو، ساڵ دیدە.
معمار = بناء	Builder	بەنا.
معماري = مهندس معماري	Architect	ئەندازیاری بیناسازی، تەلارسازی.
معمة = صوت الحريق	Burning	دەنگی کڵپەی ئاگر.
معمور = عامر	Populous	ئاوا، ئاوەدان.
معمد	Cathetometer	پێوەی ماوەی شاوولی، ئامرازێکەی بۆ پێوانی ماوەی (مسافە) شاولی، ئامرازێکە تەلیسکۆپی تیادایە بۆ پێوانی درێژیی (دووریی) کەم وەکوو بەشەکانی ملیمەتر.
معمل	Fabric = Manufactory	کارگە، فابریقە، دامو دەزگایەکە کەرەسەی خاو دەکات بە بەرهەمێکی بە کەڵك.
معمل النحات	Sculptor	کارگەی بەردتاش،کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
معمل التصليح = ورشة	Workshop	کارگەی فیتەری، کارگەی چاککردنەوەو مەکینەو ئامراز.
معمل الزبدة	Creamery	کارگەی دروستکردنی کەرە.
معمل الأسمدة	Fertilizers plant	کارگەی پەین، کارگەی مادە بە پیتکەرەکان.
معمل تكرير (مصفاة)	Refinery	کارگەی پاڵاوتن، کارگەی پاڵاوتنی نەوت بۆ دەرهێنانی بەرهەمی هەمە جۆرە.
معمل السكر	Sugar worKs	کارگەی شەکر.
معمل الحدادة	Iron worKs	ئاسنگەرخانە.
معمل النجارة	Corpentering = Carpentry	دارتاشخانە.
معمل الدباغة	Tannery	دەباخانە، بۆنگخانە.
معمل الخبز	BaKery	نانەواخانە.
معمعان الشتاء	Depth winters	چلەی زستان.
معمان الصيف	Height of summer	چلەی هاوین.
معنبة	Vinery = Grapery	خانوویەکی شووشەیە دامو دەزگای گەرم کردنەوەی تیادایە بۆ رواندنی مێوو بەرهەم هێنانی ترێ.
معنى = مفهوم	Meaning = Concept	مانا.
معنوية = معنويات	Marale	وورە، بە جەرگی.
معهد	Institute	ئامۆژگە، ئامۆزگە، پەیمانگە، شوێنێکی تایبەتییە بۆخوێندن، دوا پلەی ئامادەیی.
معهد الحشرات = محضرة	Insectarium	ئامۆژگەی (خوێندنگەی) مێروو، شوێنێکە مێروو تیادا پەروەردە دەکرێت بۆ مەڵگرتن.
معهد اعداد المعلمين	Teacher training institute	ئامۆژگەی ئامادەکردنی مامۆستایان، پەیمانگەی پێگەیاندنی مامۆستایان.
معوج = اعوج	CrooKed = bent	چەماوە، هەڵ گەراوە، خوار، کەچ، گێر، چەوت.

معود - معتاد = متعود	Accustomed-to	راهاتوو.
معوز	Needy = necessitous = poor	دەست کورت، بێ دەرامەت.
معوض	Compensator	لەبری خراو.
معوق - عائق	Hindrance = obstacle	تەگەرە، وەستێنەر، قەدەغەکەر، نەهێڵەر.
معوي	Alvine = Intestinal = enteric = Duodenal	ریخۆڵەیی، شتێك پەیوەندی بە ریخۆڵەوە هەبێت.
معوي	Entero	ریخۆڵەیی، پێسگرێکە بە مانای ریخۆڵە.
معول - فأس - معول ذوراسين	PicKaxe	پاچ، دوودەم، قوڵنگ، زەنگەن، زەنگن.
معول يدوي = منكاش	Hoe	پاچۆلکە، پاچەکۆڵە.
معول عليه	Reliance = dependence	متمانە پێکراو.
معوجة	Retort	چەوتەك، شووشەی مل خوار، سوراحی مل کەچ، بوتڵی مل کەچ، بوتڵێکی مل چەوتە بۆ مەبەستی دڵۆپاندنی شلە بەکاردێت، چەوتەکی شووشە لە کارگەی کیمیاییو چەوتەکی مس لە دڵۆپاندنی ئەلکهولو چەوتەکی ئاسن لە دڵۆپاندنی خەڵوزدا بەکاردێت.
معي - مصران - امعاء	Cut = Enteron = Bowel = Intestine	ریخۆڵە،ریخەڵوو، رۆڤی.
معي الأعور	Caecum = Blindgut	ریخۆڵە کوێرە.
معي الأنثى عشري	Duodenum	ریخۆڵەی دوانزەگری.
معي الغليظة - مصران	Large intestine	ریخۆڵە ئەستوورە.
معي الدقيقة - عفج	Small intestine	ریخۆڵە باریکە.
معي القولون	Colon	ریخۆڵەی کۆڵۆن.
معي الصائم	Thejejunum	ریخۆڵە بە رۆژوو.
معي اللفائفي - معي اللفيفي	Ileum	ریخۆڵەی پێچاو پێچ.
معيوب	Defective = Faulty	زەدەدار، شکست، بەنگیدا.
معيوه - مصاب بعاهة	Blighted = blasted	زەدەدار، دەردەدار.
معيار	Gauge = norm	پێوانە، پێوەر، گێج.
معيار النغم	Diapason	پێوەری ئاواز.
معياري = قياسي	Mormative = Standard	پێوانەیی.
معيار الصلابة	Solidity Scale	پێوەری رەقی ، پێوەری پتەوی ، رەقی پێو، پتەوی پێو.
معيار النشاط الأشعاعي	Radio active Standard	پێوەری چالاکی تیشکدانەوە.
معيار القص	Shearing	پێوەری برین، پێوەری برینەوە.
معيل	Suppor ter = Sustainer	بەخێوکەر، میواندار، خێزاندار، بژێن، هەر زیندەوەرێك زیندەوەرێکی تر بژێنێت.
معين	Rhomb = Rhombus	لەبزینەیی، شێوەیەکی ئەندازیاری چوار لایە، لایەکانی یەکسانن، بەلام گوشە وەستاوی تیادا نی‌یە دوو گۆشەی دوو گۆشەی کراوەی هەیە.
معيني مستقيم	Orthorhombic = rhombic	لەبزینەیی راست، یەکێکە لە رژێمەکانی بوونە بلوور، بەوە دەناسرێتەوە کە سێ تەوەری ستونی بەسەر یەکتریدا هەیە، بەلام درێژیی یان یەکسان نی‌یە.
معيني الأوجه	Rhombohedron = rhombohedral	روو لەبزینەیی، وەکوو لە بلووری مەعدەنەکاندا.

معين = كساعد	Helper = Assi stant	یاریدەر.
معين	Designated = Specific	دیارکراو.
معين المدى	Range-Finder	ماوە دۆزەر، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی واتە دەست نیشان کردنی دووری، ئەم ئامرازە لەسەر هەندێك دەزگای وەکوو تۆپ و تفەنگ و کامێرادا دادەمەزرێنرێت.
معينه الجوف - جوفية المعي - لا حشويات	Coelenterata	گیاندارو بۆش ریخۆڵەیی یەکان، کۆمەڵە گیاندارێکی ساکاری دەریایین بۆشایی ناولەشیان وەك ریخۆڵە وایە، وەکوو گیانداری هایدرا.
معيشة	Live lihood = life	ژیان، ژیین، گوزەران.
معيشة رمية	Sapraphytic life	گەندە خۆریی، لاشەخۆریی، ژیان لەسەر لەشی تۆپیو، ژیان لەسەر لاشەی مردوو،ژیانی زیندەوەرێك لەسەر لەشی زیندەوەرێکی مردوو.
مغارة = غار	Grotto = Cavern	ئەشکەوت.
مغار		ووشتری کەم شیر، ووشترێك کە شیرەکەی مەیلەو سوور بێت.
مغار الكف = بخيل	Miser = stingy	رەزیل، بەخیل، بەرچاوتەنگ،بەرچاو تەسك، گیر.
مغازلة	Love maKing	(١) یاری کردن لەگەڵ ئافرەتدا، مێبازی، (٢) جووتگرتن لەگەڵ ئافرەتدا.
مغازل النساء	Philanderer	ژنباز، مێباز، ئەو کەسەی کە دەورو خولی ژنان دەدات.
مغامر	Acventurer = Speculator	سەرچل، سەرکێش، چاو نەترسی.
مغامرة	Adventure = Speculation	سەرچڵی، سەرکێشی، چاو نەترسی.
مغالطة	Causing error, doing mistakes	بە هەڵەداچوون، بە هەڵەدا بردن.
مغاير	Hetero	پێشگرێکە بە مانای جیاواز.
مغاث - جوز العرب	Glossostemon bruguieri	(جەوز) رووەکێکی دەشتەکی یان کێویلەیە پزیشکی یە گەڵاکەی پانە گوڵی سپی دەگرێت رەگەکەی ئەستورە دەهاڕرێت و دەکرێتە شەکراوو رۆنەوە، دەدرێت بە ژنی زەیستان.
مغاث = مغات - رمان بري = جوز العرب	Wild-pomegranate = Moghat = Arablan walnut	هەنارە کێویلە، گوێزی عەرەب، دەوەنێکی کێویلەیە لە باکوری عیراقدا لەسەر کێوو گردەکان دەروێت رەگەکەی مادەیەکی لینجی لێ دەردەهێنرێت ئاوەکەی بۆ بەهێزکردن و چارەکردنی نەخۆشی سنگ بەکاردێت.
مغبن	Inguinal region	پەناڕان، لاڕان، ناوچەی نێوان ران و سك.
مغبش = معتم	Opaque = not transparent	تەڵخ، لێڵ، هەر مادەیەك تیشکی خۆری پیادا تێپەڕ نەبێت.
مغباش - مقياس السحاب	Nephelometer	هەور پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی مەوداو درێژی و رووبەرو قەبارەی هەور.
مغبون	Wronged	زیان لێ دراو، لێ قەوماو، زۆر لێ کراو.
مغتاب	DacKbiter	فیتنەباز.
مغث = نغث = جار الماء	Alnus = Alder	دارو دەوەنێکی گوێ ئاوە لە سورەچنار دەچێت تەختەکەی بە نرخە توێکڵەکەی بۆ دەباغ کردن بەکاردێت.
مغثر - مغثور	Honey dew	گەزۆ، مادەیەکی شەکری لینجە لە لایەن کونیلەی گەڵای هەندێك رووەکەوە دەردەدرێت هەنگی تێ دەوو رووکێت لە دروست کردنی حەڵوادا بەکاردێت.
مغثر الزهر = رحيق	Nectar	شیلەی گوڵ.
مغثرية	Melic = MelicK	گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە گوڵەکەی وردە بۆن خۆش و شیلەدارە.

مغد = الحلوالمر- مغـد اسـود = ثلثـان - عنـب الثعلب، بنج	Fox grape = BlacK woody = nightshade = BlacK murel = bitter sweet = morel	ترێ ڕێوی، تاڵو شیرین، بەنگ.
مغد	Night shade (solanum)	کۆمەڵـەی باینجانی‌یـەکان، پەلێکـە لـە ڕووەك باینجـانو پەتاتـەو چـەند ڕووەکێکی تری ڕازاندنەوە دەگرێتەوە، هەروەها بەلـەدۆنا (bell adona)و بەنجی ڕەش (henbane) دەگرێتەوە.
مغد بيضي - باذنجان ابيض	White aubergine	باینجانی سپی.
مغـد - حيصـل - ربرق - حدق - انب - باذنجان	Egg plant = aubergine	باینجان، باینجانە ڕەشە.
مغد	Gum = traggacanth	جەوی، زەمق، کەتیرە.
مغذ - مغـذي - مادة مغذية	Nutritive = Nourishing = Feeder = nutritious = nutrient	خۆراك دەر، خۆراك پێدەر.
مغر - مغرة	Russet Colour	ڕەنگی سووری شەرابی.
مغرة = تراب احمر	Ochre = red ochre = Ruddle	(١) ئۆکسیدی ئاسنیکی ئاوی سروشتی ، (٢) مەعدەنێکی تێکەڵاوە لـە لیمۆنـایتو هیماتـایتو قـوڕ لـە بۆیـەی سروشتی ڕەنگی زەردو قاوەیی سووردا بەکاردێت.
مغرة حمراء	Red ochre = red ocher	قوڕەسوور.
مغرة صفراء	Yellow ocher	گڵەزەرد.
مغربلة	Sifter = riddler	بێژنگ، کەو، بۆ جیاکردنەوەی تۆوی دانەوێڵە لە زۆڵەكو کۆزەرە.
مغربل	Sifted	بێژراوە، هەرشتێك بێژرابێتەوە.
مغراة - وعاء الغراء	Glue pot	سرێشدان، ئەو قاپەی کە سرێشی لێ دەکرێت.
مغراس - مغرس	Truck = Garden = trowel	بژاربڕ، ئامرازێکی هەمەجۆرەیە بۆ ناشتنی شەتڵو نەمام بەکاردێت.
مغر - لون امغر	Russet Colour	ڕەنگی خاکی، ڕەنگی گڵە سوور.
مغرفة	Scoop = ladle	کەفگیر، چەمچە، ئەسکوێ کەفگیر، میلاك، کەپچە، سمکۆت، قەواش.
مغرفة حشبية	Wooden ladle = wood scoop	ئەسکوێ.
مغرفة النار	Fire ladle	ئاوگردان، ئاگرکێش، خاکەنازی ئاگر.
مغرب	West	خۆرئاوا، خورنشین، هەنگورە، ڕۆژئاوا.
مغرب - امهق - احسب	Albino	هۆڵ، ئەو کەسـەی کە دەموو چاوی سپی مەیلـەو سـوورەو قـژی سـپی‌یەو چاوی سوورە گەرچی منداڵ یان گەنجیش بێت.
مغردات	Oscines	خۆشی ئاوازەکان: کۆمەڵەیەکە لە باڵندە وەکوو چۆلەکەو کڵاو کورە تواناى خوێندنیان هەیە.
مغرم به - مولع	Inlove with	ئالوودە.
مغرس	Dibble = planting = pin or peg	شەتڵگە، ڕواندنکە.
مغروس	Planted	چەقێنراو، داچەقاو، چێنراو، داچێنراو، ڕوێنراو، نێژراو.
مغري - فجل هندي	Mougri	توری هیند، توری جاوا.

مغزل - وشيعة	Spindle	تەشی، خە رەك، لەتەرە.
مغزل داود = يعسوب - سرمان = حشرة التنين	Dragonfly	پووش بەقنگە، پوشكە بە قنگە. جۆرە مێرووییەكە.
مغزل الدولاب = دولاب الغزل	Spinning jenny	سەنك.
مغزل نووي	Nuclear spindle	تەشی ناوكی، پێكهاتوویەكە لە تەشی دەچێت لە نێوان دوو ئەستێرەكەی خانەی دابەش بووندا دریژ دەبێتەوەو كرۆمۆسۆمەكانی لەسەر ریزدەبن.
مغزل العنكوب	Arachnidium	تەشی جاڵجاڵۆكە، ئەو ئەندامەی كە جاڵجاڵۆكە داوەكەی پێ دەرێسێت.
مغزال	Spinneret	تەشیلۆكە، ئەندامێكە لە شێوەی بۆرپدا لەبەر سكی جاڵجاڵۆكە دەزووی هێلانەكەی لێوە دەردەدات.
مغزلي	Spindle form = fusitorm	تەشیلەیی، شێوە تەشییلەیی.
مغزول - مفتول	Spun	رێسراو، رست.
مغسل	Wash basin	دەست شۆرك.
مغسلة	Wash stand	ئامرازی جل شتن.
مغسلة القناني	Jet type washer	بوتڵ شۆر، ئامرازی شۆردنی بوتڵ.
مغسلة كهربائية	Washing machine = washer	جل شۆری كارەبا.
مغسلة مكوى	Laundry	دوكانی جل شتن و وشك كردنەوە.
مغسلة الأموات		تاتە شۆر، تەنیشۆ.
مغسول - غسيل	Washed	شۆراو.
مغشي عليه - مغمى عليه	Unconcious cious	بووراوە، كەسێك بوور بێتەوە.
مغشوش = مزيف	Adulterated	ساختە، قەڵب، زڕ، درۆزنە.
مغص	Bellyache	ژان.
مغص	Gripes = Cramp	ژان، بەگیر وەستان. وەكوو ژانە سك.
مغص معوي	Colic = Gripes = Enteralgia = intestinal Colic	ژانە سك، ژان، ژووار، پێچ هاتن، ژانی ریخۆڵە.
مغص الرصاص - الم الرصاص	Leadcolic	ژانــە سكی قورقوشم، ئێشو ئازارێكـە لـە سكدا لـە ئـەنجامی خواردنـی ئاوێتەی قورقوشمەوە پەیدا دەبێت.
مغص كبدي	Hepatic Colic	ژانی جگەر.
مغض كلوي	Renal Colic = Nephralgia	ژانی گورچیلە.
مغصوب - مجبر	Forced	زۆر لێ كراو، ناچاركراو.
مغضن - متجعد	WrinKled	چرچ، چرچ و لۆچ.
مغطى	Covered	داپۆشراو.
مغطاط البذور	Angiosperms	ئەنجیوسـپیرم، تـۆو داپۆشـراوەكان، ئەمـەش رووەكـە گوڵدارەكـان دەگرێتەوەوەكوو سێو.
مغطاة الغياشيم	Tectibranchia	كەپوو داپۆشراوەكان، پلەیەكە لە گیاندارە نەرمۆڵەكان كـەپووەكانیان لـە پشتەوەیە.
مغطس بخاري	Steambath	گەرماوی هەڵمی.
مغطس - حوض الأستحمام	Bathing tub = plunge = bath	حەوزی خۆ تیادا شتن.

مغطس رملي	Sand bath	گەرماوی لمی.
مغفر - مخافر - مغثر	Honey dew	جەوی، شیلەی گوڵ، جۆرە زەمقێکی شیرینە درەخت دەری دەدات وەکوو درەختی هەڵوژە، دەخورێت هەر چەندە تامەکەی ناخۆشە.
مغفر - قرمزية = حشرة القرمزية	Cochineal inscts	قرمزییە، جۆرە مێروویەکە.
مغفريات - قرمزيات	Gall snsects = Coccidia	مێرووە قرمزییەکان، مێرووی قوزەڵقورت، پەلێکە لە مێرووە نیو باڵییەکان.
مغفل - ابلة	Stupid = Foolish = imbecile	گێژ، گەلحۆ، زرتەبۆز، گێل، گەمژەل، گەمژە.
مغل - لبأ	Beestings	ژەك، بەرەشیر، یەکەم شیری دایك، دوای ئەوەی کە منداڵی دەبێت.
مغلة		ژان کردنی ئاژەل بەهۆی خواردنی گژو گیای خۆڵاوییەوە.
مغلاق	Lock	کلۆمی دەرگا، سورگی دەرگا، ئەڵقە ریز، کێلون.
مغلفات - زقيات	Tunicata	مەشکەییەکان، جەوەندەییەکان، جۆرە گیاندارێکی دەریاین لەشیان لە مەشکە دەچێت.
مغلاة	Kettle = Pot	کتری، کتلی، جەزمەوەی قاوە.
مغلي	Boiled	کوڵاو.
مغلي الأعشاب	Tea = decoction	گیای کوڵاو بۆ مەبەستی چارەسەرکردنی نەخۆشی.
مغلوط	MistaKe = error	هەڵە، غەڵەت.
مغلق	Closed = shut	داخراو.
مغليث	Megalith	میگالیث، بەردێکی گەورەی دانەتاشراوە، جاران لە دروست کردنی ئاساوارە دێرینەکاندا بەکار هێنراوە.
مغمور	Immersed = Submerge	نوقم بوو.
مغمى عليه - غميان	Unconsecious	بێ هۆش، بووراوە، لەهۆش چوو، بێخود.
مغمة - كمامة - كمامة الخطم، مكمة	Muzzle = strap-muzzle	لەواشە، ئامرازێکە لە قەیتانی چەرم دروست کراوە، دەمی گیانداری پێ دەبەسترێت، بۆ ئەوەی کە خواردن یان شیر نەخوات یان گاز نەگرێت.
مغمد	Shea Thed = Vaginate	کالاندار.
مغمد المنقار	Sheath bill	باڵندەیەکی دەریای سپییە.
مغمدات الأجنحة - غمدية الأجنحة	Coleoptera	باڵ کالانییەکان، گەورەترین پلەیە لە مێرووەکاندا، گەلێك پەل (فصیلە)دەگرێتەوە، وەکوو قالۆنچەو مۆرانەو خاڵخاڵۆکە
مغماتيت	Migmatite	میگماتایت، کەڤرێکە لە چینی گرانایتی و شیستی یەك لە دوای یەك پێك هاتووە.
مغني - ملحن	Singer = melodist	گۆرانی بێژ، ئاوازدانەر، ستران بێژ(پیاو).
مغنية	Lady singer = Chanteuse	گۆرانی بێژ ، ستران بێژ(ژن).
مغنة - موغنو - ماهون - ماهو جوني - نبش - كابلي	Mahogony tree	ماهۆگۆنی درەختێکە لە کۆمەڵەی ژەهرە ماسی لە ناوچە گەرمەکان دەروێت تەختەکەی زەردەو زۆر نایابە.
مغنوليا	Magnolia	مەگنۆلیا، دارو دەوەنێکە گوڵێکی گەورەی جوانی بۆن خۆش دەگرێت بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
مغنيسيا - مغنيزيا = اوكسيد المغنيسيوم	Magnesia = Magnesium oxide	مەگنیسیا، مەگنیسیۆم ئۆکساید، ئۆکسیدی مەگنیسیۆم کە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، هەروەها وەکوو خۆراکێك بۆ رووەك.

مغنيسيوم	Magnesium	مەگنيسيۆم، توخمێكی كيميايی كانزايە، رەنگەكەی سپی‌ی زيوی‌يە، سووكە، ژمارەی ئەتۆمی‌يەكەی (١٢) و كێشی ئەتۆمی‌يەكەی (٢٤) بەگرێكی سپی دەسووتێت لە درووست كردنی فيشەكە شێتەو بۆمبادا بەكاردێت، هەندێك لە خوێيەكانی بۆ مەبەستی پزيشكی بەكاردێت نيشانەكەی(Mg) يە.
مغنترون	Magne tron	ماگنيترۆن، ئامرازێكی ئەلەكترۆنی كارەبايی‌يە، بريتی‌يە لە زمانەيەكی (صمام) بەتاڵ كراوە بۆ پەيداكردنی لەرە لەری زۆر بەرز بەكاردێت.
مغنيتون - مغنيتون بور	Magneton	ماگنيتۆن، پێوانەيەكە لە فيزياى ئەتۆميدا بەكاردەهێنرێت بۆ پێوانی هێزی موگناتيسی لەووردیلە بە كارەبا بارگە كراوەكاندا، يەكەی زەبری (عزم) موگناتيس.
مغنيتيـــــت - مجنيتيت - حجر المغناطيس	Magnetite = lode stone = magnetic iron ore	مەگنيتايت، بەردە موگناتيس، كەرەسەيەكی خاوی ئاسنە بريتی‌يە لە ئۆكسيدی ئاسنی موگناتيسی، رەنگەكەی رەشە، لە دروست كردنی قيبلە نماشدا بەكاردێت.
مغنيط	Magneto	ماگنيتۆ، دەزگايەكی كارەبايی‌يە بۆ پەيداكردنی گڕ لە مۆتۆڕی سوتانی ناوەكيدا(احراق داخلي).
مغناليوم	Magnalium	مەگناليوم، دارشتەيەكە لە ئەلەمنيۆم‌و مس‌و مەگنيسيۆم دژی داخواردنی كانزاكان بەكار دەهێنرێت لە ٢-١٠٪ مەگنيسيۆمی تيادايە.
مغنيسايت(مغنيزايت) - مجنيزيت - كاربونات مغنيسيوم	Magnesite	مەگنيسايت، مەگنيسيۆم كاربۆنەيتی سروشتی بۆ دروست كردنی خشت‌و چيمەنتۆ بەركادێت، بێ رەنگ يان سپی‌يە.
مغناطيسي - جذاب	Magnetic = magne tical	موگناتيسی، هەرشتێك پەيوەندی بە موگناتيسەوە هەبێت.
مغناطيس	Magnet	(ماگنێت)، موگناتيس، ئاسن فڕێن، ئاسن كێش، پارچە ئاسنێكە توانای راكێشانی هەندێك كانزای تری هەيە وەكو ئاسن‌و نيكل، دوو جەمسەری هەيە باكووری‌و باشووری، ئێستا بە رێگەی دەستكرديش دەهێنرێتە بەرهەم.
مغناطيس طبيعي	Natural magnet = lod stone	موگناتيسی سروشتی، بەردێكی رەوشتی رەشە بريتی‌يە لە ئۆكسيدی ئاسنی موگناتيسی توانای راكێشانی هەيە.
مغناطيس اصطناعي	Arlificial magnet	موگناتيسی دەستكرد.
مغناطيس كهربائي	Electro magnet	ئەلەكترۆماگنيت، موگناتيسی كارەبايی، ئەگەر تەلێكی كارەبايی لە پارچە ئاسنێك يان پۆلايەكەوە بپێچين‌و تەوژمی كارەبايی بە تەلەكەدا تێپەر بكەين، ئەو پارچە ئاسنە يان پۆلايە دەبێت بە موگناتيس.
مقناطيسية كهربائية	Electro magnetism	موگناتيسێتی كارەبايی، ئەو زانيارى‌يەی پەيوەندی نێوان موگناتيسيەت‌و كارەبا دەكات.
مغناطيس دائم	Permanent magnet	موگناتيسی هەميشەيی.
مغناطيسي وقتي	Temporary magnet	موگناتيسی كاتی.
مقناطيس (هاب) الكبير	Haabs glant magnet	موگناتيسی هابی مەزن، موگناتيسێكە بۆ دەرهێنانی تەلەزمی ئاسن يان پۆڵا لەچاو.
مغناطيس نضوي	Horse shoe magnet	موگناتيسێك بە شێوەی ناڵی وولاخ.
مغناطيسية - مغنيطيسية	Magnetism	ماگنيتيزم، موگناتيسێتی ، زانستی موگناتيسی، رووداوی، هێزی راكێشانی موگناتيسی.
مغناطيس قابل للتجزئة	BreaKing magnet	موگناتيسێك كە بشێت بۆ پارچەكردن.

مغناطيسية ارضية	Earths magnetism = Geomagnetism	موگناتیسی زەوی.
مغناطيسية حثية	Induced magnetism	موگناتیسێتی هاندراو.
مغناطيسية متوازية بارامغناطيسية	Para magnetism = raider = invader	پاراموگناتیسی، پاراموگناتیس، رەوشتی ئەو مادەیە موگناتیسیيانەی کە ئەگەر خرانە کایەی موگناتیسیەوە بارێکی تەریبی وەردەگرن بەرامبەری.
مغنطة - تمغنط - تمغطس	Magnetization = magnetising	موگناتیسی کردن، کردن بە موگناتیس.
مغناط - مغنيطومتر	Magneto meter	ماگنیتۆمەتر، ئامرازی پێوانی هێزی موگناتیسی.
مغني - منشيد - مطرب	Singer	گۆرانی بێژ، سترانبێژ(بۆ یاو).
مغنية - مطربة	Lady Singer	گۆرانی بێژ، ستران بێژ(بۆ پیاو).
مغوط	Evacuant	گووپێکەر، دەرمانی گوو پێکردن.
مغول - منغول	Mongol	دانیشتوانی وڵاتی مەنگۆلیا، هاوڵاتی مەنگۆلی.
مغول - سيف الوخز	Rapier	شیری ئاژنین، شیرێکی راستی نووك باریکە دوو لای هەیە.
مغوار	Commande .	کۆماندۆ،بەهێرش، ئازا، ئەندامێکە لە تیپی خۆبەخت کەراندا ئیشەکەیان ئەوەیە کە هێرشی رێكو پێك بکەنە سەر شوێنی دوژمن.
مغولية - مغلية - بلاهة مغلية	Mongolism = mongolian idiocy	مۆنگۆلیزم، مۆنگۆلیێتی، گێژو وێژییەکی زگماکی‌یە تیایدا منداڵە تووش بووەکە، لە کاتی لە دایك بووندا چاوی لارو کەللە سەری تەختو دەست پانو پەنجە کورت دەبێت شێوەی لە مەنگۆلی دەچێت.
مغير	Changer	گۆڕەر.
مغير - متغير	Changeable	گۆڕراو.
مغيلان - خمط		درەختێکی دڕکاوییە.
مغيب الشمس	Sunset	خۆرئاوا، خۆرئاوابوون.
مغيرة - حشيشة البساط	Carpet weed = Mollugo	گیایەکی دەشتەکی‌یە بۆ لەوەڕ باشە.
مغير - عاكس التيار	Commutator	گۆڕەری تەزووی کارەبا.
مغيط = صمغ مرن	Caoutchouc = Gutta-percha = india-rubber	گوتاپێرچا، لاستیکی هیندیی، جۆرە زەمقێکی نەرمە لە لاستیك دەچێت.
مغيض	Bog	زۆنگاو، بۆگەناو، زەوییەکی تەڕی فشەڵی چاڵە کە قەوزەی تیادا روابێت، یان روەکی رزیوی تیادا کۆبووبێتەوە.
مغيض - بئر الصرف	Leaching basin	حەوزێکە یان بیرێکە ئاوی زێرابی پیادا کۆ دەبێتەوەو لەوێوە دەچێتە ناو زەوی.
مفازة	Desert	بیابان، شوێنی ووشكو برنگ، چۆڵ، دەشت.
مفاوهة	Osculation	ماچ کردن، دەم پێوەنان.
مفاوضة، حوار	Negotiation, dialogue	گفتوگۆکردن.
مفاجيء	Accidental	لە ناکاو، لە پڕ، کتوپڕ.
مفاجئة	Suddenly = unexpectedly	لە ناکاوی لە پڕ ، کتوپڕی.
مفاعل	Reactor	کارپێکەر، (راکتور) شوێنی کار لێك کردن، دەزگای کار لێك کردن.

مفاعل نووي	Nuclear reactor	نیو کلیك پایل، تەنووری ناوکی، کارێکەری (راکتۆری) ناوکی دەزگایەکە بۆ گۆڕینی ووزەی ناوکی بە وزەیەکی ئەوتۆ کە سوودی زۆرتربێت، بۆ دەست پێکردنی کەرتبوونی ناوکی و بەردەوامی‌یەکەی لەکارلێکێکی بەردەوام یان زنجیرەیی(متسلسل) داو، توانایی دەست بە سەرداگرتنیدا بەکاردێت، هەروەها بۆ بەرهەمهێنانی کانزای یۆرانیۆم و پەیداکردنی گەرمی‌یەکی باش.
مفاعل ذري	Atomic pile	ئەتۆمیك پایل، تەنووری ئەتۆمی ، ئەو تەنورەیە کە ئەتۆمی کانزای سووتەمەنی‌یەکان تیا دەتەقێنرێت وەکوو کانزای یورانیوم.
مفاعلة	Reactance	کارپێکردن، سازاندن، کارلێك کردن.
مفتت - مفتتة	Disintegrator	ووردکەر، مەکینەیەکە بۆ وردو خاشکردنی مادەکان.
مفتت = مجروش	Comminuted	ووردکراو، ووردو خاش کراو.
مفتاح	Key	کلیل، کلیت.
مفتاحجي = محول	Switchman = point sman	کلیلچی، سویچچی، کلیلدار، ئەو کەسەی ئیش بە سویچ دەکات.
مفتاح ذو راسين - صمولة ذات راسين	Double ended-spanner	سپانەی دوو سەر.
مفتاح ربط	Wrench	سپانەی بەستن.
مفتاح موسيقي	Clef	کلیلی مۆسیقا، نیشانەیەکی مۆسیقایە.
مفتاح انكليزي	Spanner	سپانەر، سپانە، ئامرازێکە بۆ
مفتاح سكيني	Knife switch	کلیلی چەقۆیی، سویچی چەقۆیی لە ئەندازەیی کارەباییدا بەکاردێت.
مفتاح يشغل بالقدم	Foot Switch	سویچی پێ، ئەو سویچەی کە بە پێ ئیش دەکات.
مفتاح ربط صمولة - مفتاح متحرك	Monkey wrenck	سپانەر، سپانە، سکوول سپانە.
مفتاح كهربائي	Switch	کلیلی کارەبا، سویچی کارەبا،، سوویچ، دووگمەی کارەبا، بۆ کردنەوەو داخستنی تەوژمی کارەبای.
مفتاح التلغراف	Telegraph Key	کلیلی تەلگوراف.
مفتاح عاكس.	Reversing Key	کلیلی رەت کەرەوە، دەزگایەکە توانای رەتکردنەوەی رێڕەوی تێپەڕبوونی تەوژمی کارەبای هەیە.
مفتـاح مـورس، نظام مورس	Morse Key, morse code	کلیلی مۆرس، رژێمی مۆرس، رژێمێکە بۆ ئاراستەکردنی نامەی بروسکەیی وە شتی تر بەکاردێت.
مفتاح التنغيم		کلیلی ئاواز، کلیلی ئامرازی موزیقە وەکوو کلیلی عوودو کەمانچە.
مفتاح موسيقي - علامة موسيقية	Clef	نیشانەی مۆسیقی، کلیلی مۆسیقی.
مفتاح البراغي = مفك البراغي	Crewdriver	دەرنەفیس، جەرپادەر.، برغووکەرەوە.
مفتاح الصمولة	Spanner	سپانە، بۆ بەستن و کردنەوەی سەموولە.
مفتون	Fascinated	دێوانە، شەیدا، عەودال.
مفتس = مراقب	Inspector	پشکنەر، پشکێنەر، سەرپەرشتیار.
مفتش عام	Inspector general	سەرپەرشتیاری گشتی.
مفتش اول = باشمفتش	Chief inspecter	سەرپەرشتیاری یەکەم، باش سەرپەرشتیار.
مفتوح	Opened	کراوە.

مفتوق	Herniated	قۆڕ، كەسێك تووشی قۆڕی بووبێت.
مفتوق	Ripped = rent	هەڵ وەشاو، دڕاو.
مفتول - مبروم	Twisted = turbinal	بادراو، هۆنراوە، ڕێسراو.
مفتل	Twisting article	ئامرازی بادان(بادانی پەتو دەزوو).
مفتن	Seditious	فیتنەباز، ئاژاوەچی.
مفترس	Predator = predaceous = fierce = reptatory	دڕندە، تێك شكێنەر، نێچیرەوان.
مفترق طرق - مفرق طرق	Bifurcation of roads	دووریان، شوێنی جیابوونەوەی دووڕێگە لە یەكتری.
مفترش - بنات زاحف	Procumbent	ڕووەكی خشۆك، ئەو ڕووەكەی كە لقەكانی بەسەر زەویدا دەخشێتو درێژ دەبنەوە.
مفتوحات المثانة	Physo stomi	میزڵدان كراوەكان، پلەیەكە لە ماسییە ئێسكدارەكان.
مفجر - كبسولة تفجير	Detonator	تەقێنەر، كلیلی تەقاندن، پەلەپیتكەی تەقاندن، گولاجی تەقاندن، یاغدانی تەقاندن.
مفحم = مكربن	Carburetor	كاربرێتەر، شوێنی تێكەڵ بوونی سووتەمەنیو هەوا لە مەكینەدا، وەكوو لە ئوتومبیلدا.
مفحمة - منجم فحم	Coal mine = char coalkiln	خەڵووزان، كانی خەڵوز.
مفخرة	Glory = honorary, pride	جێی شانازی.
مفروم	Chopped = minced	جنراو، هویركری.
مفروكة		جۆرە حەڵوایەكە لە ڕۆنو شەكرو بڕوێش، بستەو بادەمی برژاوی بە سەرا دەكرێت.
مفرزة - سرية	Detachment	تاقم، پەل ن بەشێك لە لەشكر.
مفرز	Secreted	دەردراو.
مفرمة - مخذعة - مثرمة	Chopper = mincer = chopping-Knife	جنەر، ئامرازی جنین، قیمەكێش،چەپەچاخ، سیكارد.
مفرقع (مفرقعات)	Explosives	تەقەمەنی ، وەكوو باروت.
مفردات	Simples = medicinal = herbs	ڕووەكی پزیشكی، كە بۆ چارەكردنی نەخۆشی بەكار دەهێنرێت.
مفردات الأصابع	Perissodactylae	تاك پەنجەكان، پلەیەكە لە گیاندارەكان پەنجەكانیان هی ناوەڕاستیان درێژترە وەكوو كەركەدەنو تاپیر.
مفرد	Single = singular unpaired	تاكن، تاقە.
مفرشة - غطاء السرج	Saddle cloth	بەرگی زین.
مفرش السفرة = مفرش المائدة = سماط	Table cloth	سفرەی سەرمێزی نانخواردن.
مفروشات	Furniture = bedding	ڕاخەر، ڕایەخ.
مفرض	Crenated	دڕزدار، دڕزاوی ، قڵیشاوی، دداندار.
مفرق - موزع	Distributor	بڵاوكەرەوە.
مفرق	Distributed	بڵاوكراوە.
مفرق		راجع (مفترق).
مفرق شرياني	Arterial	دووریانی خوێنبەر.

مفرق بي اين	P.N-junction	دووڕیانی پی. ئێن.
مفردة - كلمة	Word	ووشه.
مفردة اللغة	Vocaburlay = word of the language	ووشەی زمان.
مفرع - متفرع	Branched	لقدار.
مفراض - زردية قاطعة	Cutting nippers	پلایس، پلایس بڕەر.
مفرغ	Discharger	بۆش کەرەوە، بەتاڵ کەرەوە.
مفرغ	Evacuant	بەتاڵ کراوە، بۆش کراوە، قالاّ.
مفرغة الهواء	Vacum pump	باکێش، باکەش.
مفرغى كهربائية	Electric Vacuum	توورەپای بەتاڵ کەرەوەی کارەبایی
مفرغة الهواء	Antlia	باکەش، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
مفرط = متجاوز الحد	Excessive = extreme	لە سنوور بەدەر.
مفرط - مبذر	Prodigal	دەست بلاو.
مفرطح = مفلطلح	Flat	قوپاو، پان.
مفروض	Datum	گریَ، دانراو، پێشنراو.
مفرخة	Incubator	مەکینەی جوجەڵە، مەکینەی جووجەڵە هەل هێنان.
مفرغ	Hatchery	شوێنی جووجەڵە هەڵهێنان، هەر سنووقێك یان قەفەزێك هێلکەی تێ بخرێت بۆ جووجەڵە هەڵهێنان.
مفزع - مخيف	Terrible = Frightened	ترسێنەر، تۆقێنەر.
مفزوع	Frightened	ترساو، تۆقاو، زارەترەك.
مفسوخة - مملوخة - فسيل	Twig = Slip	شەتڵ، نەمام.
مفصة	Sheller	ئامرازێکە بۆ دەرهێنانی دەنکی پاقلەو فاصۆلیا لە بەرەکەی.
مفصوع - منقوف	Enucleated	ناوەڕۆك دەرهاتوو، پووچ کردن.
مفصل الثياب - مقصدار	Whocutsout garments	جل بڕ، مقەسدار، بەرگ بڕ.
مفصل	Joint = Articulus	جومگە، جونگە، رەفیسك، وەنگ، بەنگە، خزتگە، خرتکە، گرنەلە، وەنك، ئەندامێکە لە لەشی گیاندار بۆ پەیوەست کردنی ئێسکەکان بە هۆی ژێ و ماسولکەوە.
مفصل ارتفاقي	Amphiar throsis	جوومگەی دووانە، جومگەی جووت، جووت جومگە، دوان جومگە.
مفصل وتدي أو مسماري	Gomphosis	جومگەی بزماریی، جومگەی مێخی.
مفصل ثابت	Synar Throsis	جومگەی جێگیر، جومگەی نەجماو.
مفصل كروي حقي - مفصل كرة وحق	Ball and-socKet-joint	جومگەی خڕو چاڵ، ئەو جومگەیەی کە زۆر بە ئازادی دەجوولێتەوە، بریتییە لە خڕۆکێك لەناو چاڵێکدا وەکوو جومگەی ئەژنۆ.
مفصل متحرك	Diarthrosis = Abarthrosis	جومگەی جماو، جومگەی جوولاو.
مفصل الأصابع	Finger-joint	مونك.
مفصل الكاحل	AnKle joint	خرتکە، خرکە.
مفصل القدم	Pod arthrum	جومگەی پێ.

مفصليات	Arthropoda = Articulata	پێ جومگەیی‌یەکان، گیانداره جومگه دارەکان، کۆمەڵە گیاندارێکن لەش و پەلەکانیان بە توێکڵێکی جومگەدار داپۆشراوە وەکوو قرژاڵ و جاڵجاڵۆکەو هەزار پێ و کولله.
مفصل الركبة	Knee joint = Stifle joint	جومگەی ئەژنۆ.
مفصل الرسغ	Wrist joint	جومگەی مەچەك.
مفصل المرفق	Elbow joint	جومگەی ئانیشك.
مفصل الورك	Hip joint	جومگەی سمت.
مفصلة الباب	Hinge	ئەنجامە، ئینجامە، جفتە، ئەڵقەرێز، دوو پارچە، ئاسنەی جەمسەری، هەر یەکێکیان دەچێتە ئەوی ترەوە، وە هەردووکیان لەسەر شیشێکی ئاسنی کورت دەسووڕێتەوە، شیشەکە دەکەوێتە نێوانیانەوە.
مفصد - مفصاد - مبضع	Lancet = phlebolome	نەشتەر.
مفصص	Lobed = lobulate = lobate	پارچە پارچە، پەلك دار، پلدار، پل پل، قاش قاش، کووز کووز.
مفضض	Silver plated	زیوکفت، لەوحێك بە زیوو رووکەش کرابێت.
مفضل	Preferable	پەسند، پەسەند.
مفطرة	Mushroom bed	کێڵگەی قارچك، شوێنی قارچك، رواندن.
مفطوم - فطيم	Weaned = weanling	لەشیر براوە، منداڵێك لە شیر برابێتەوە.
مفطمية - كمامة	Muzzle weaner	دەمامك، دەم بەست، لەواشە بۆ قەدەغەکردنی شیر خواردنی بێچووی ئاژەڵ.
مفعول، فعل	Action	کار.
مفقود	Lost	بزر، وون، گووم، بێ سەرو شوێن.
مفقر	Verte brated	بڕبڕەدار.
مفقسة	Incubator	مەکینەی جووجەڵە (بۆ جووجەڵە هەڵهێنان)
مفقلة - مذراة	Fan = Van	شەن، ئامرازێکە بۆ بەبا کردنی خەرمان بۆ جیاکردنەوەی تۆو لە کا.
مفكك - مفكوك	Loose	لێك ترازاو، ترازاو، هەڵ وەشاو، لێك پچڕاو، کراوە.
مفكرة - مذكرة	Memorandum	بیرەوەریی نامە.
مفكرة جيب	Note booK	ڕۆژنامەی گیرفان، دەفتەری بیرەوەریی، دەفتەری تێبینی‌یەکان.
مفك - مفل - مفك البراغي		(راجع مفتاح البراغي).
مفل - مفل البراغي - مفك البراغي	Sctew-driver	جەر بادەر، دەرنەفیس، بورغو دەرهێنەر.
مفلكن	Vulcanized	لاستیکی بە گۆگرد چارە رەق کراو.
مفلوج - مشلول	Paralysed = paralytic	ئیفلیج،گۆج، گۆت، شەپلە لێدراو.
مفلوق	Bigeminate	داتلیشاو، داقلیشاو، دڕاو.
مفلطح	Oblate = Flat	قوپاو، پان.
مفلون - اروية	Moufflon = Mouflon = wild sheep	مەفلۆن، مەرەکێویی، بەرانە کێویی، جۆرێکە لە مەری کێوی لە دوورگەی کورسیکاو ساردینیا دەژی، مەرە کێوی کۆرسیکا.
مفلطح القدم	Platy pod	پێ پان.
مفلطحات - وحيدة الثقب - مثقبات	Trematoda	تریماتۆدا، کرمە پانەکان، وەکوو کرمی جگەر، شێوەکەی لە گەڵای رووەك دەچێت، برژنگی پێوەنی‌یە بە دیوی سکی‌یەوە قوڵاپ یان مژۆکی پێوەیە.
مفلس	Money less = penni less = banKrupt	ئابووت، لات.

مفهوم = فكرة	Concept	چەمك.
مفيد	Useful	باش، بە کەڵك، بە کەرەم، بە سوود، سوود بەخش.
مفيولة = داء الفيل - فيال	Elephantiasis	دەردەفیل، نەخۆشی ئاوسانی پێستی قاچی ووڵاغو ئاژەڵ.
مقارنة	Comparison	بەراورد، بەراوردکردن.
مقات = سطاح - زاحف	Trailing plant	رووەکی خشۆك،، هەر رووەکێك بەسەر زەویدا بخشێت.
مقارن	Comparator	بەراوردێنەر، دەزگایەکە بەراوردی شتووەکی پێدەکرێت لەناو خۆیاندا بە بینین.
مقايسة	Estimate	پێوانە، بەراوردکردنی پێوانە، قەبلاندن.
مقابلة (صحفية)	Meeting, interview	دیدەنی، دیداری رۆژنامەنووس.
مقاوم	Resistant	بەرهەڵستکار.
مقاومة	Resistance = Resistivity	ریزستون، بەرهەڵستی، بەرهەڵستی کردن پرزوو.
مقاومة حرارية	Thermal resistance = Thermoresistant	بەرهەڵستی گەرمی، بەرهەڵستی مادە بەرامبەر بە گواستنەوەی گەرمی.
مقاومة كهربائية	Electrical resistance	بەرهەڵستی کارەبایی، بەرهەڵستی بازنەی کارەبایی بەرامبەر بە تێپەربوونی تەوژمی کارەبایی پیایدا وە یەکەی پێوانەکەی پێی دەوترێت ئۆم، ئۆم ڤۆڵت/ ئەمپێر.
مقاومة نوعية (للموصل)	Specific resistance	بەرهەڵستی جۆری گەیێنەر، بریتییە لە بەرهەڵستی (بەئوم) بەشێك لە گەیێنەر کە درێژییەکەی (سم) و رووبەری بڕگەکەی (سم^{2}) بێت.
مقاومة الأشعاع	Radiation resistance = radioresis tant	بەرهەڵستی تیشکدانەوە.
مقاومة الشد - متانة	Tensile-strength	بەرهەڵستی جیری، بەرهەڵستی کشانو گرژبوون.
مقاومة قياسية	Standard resistance	بەرهەڵستی پێوانەیی.
مقاومة اومية	Ohmic resistance	بەرهەڵستی ئۆمی، ئۆم یەکەی بەرهەڵستی کارەبا.
مقاومة مغناطيسية	Magneto resistance	بەرهەڵستی موگناتیسی.
مقاوم كهربائي	Resistor	ریزیستەر، بەرهەڵست، ئامرازێکە دەخرێتە رێگەی بازنەی کارەبایی بۆ بەرهەڵستی کردنی تێپەربوونی تەوژمی کارەبایی.
مقاوم متغير	Rheostat	ئامرازێکە بۆ رێکخستنی تەوژمی کارەبا بە هۆی بەرهەڵستی گۆڕراوەوە.
مقاومة المواد	Strength of malerials	بەرهەڵستی مادەکان، بەرهەڵستی مادەکان دژی دڕانو شکان.
مقاوم للأنكماش	Reflation	دژی چوونە یەك، دژی گرژبوون، بەرهەڵستی گرژبوون.
مقاوم للصقيع	Frost proof	دژی سەهۆڵ، بەرهەڵستی شەختە.
مقاوم للجفاف	Drought resistance	دژی ووشکانی، بەرهەڵستی ووشکانی.
مقاومة كيميائية	Chemo resistance	دژی کیمیایی، بەرهەڵستی کیمیایی.
مقاوم للصهر	Refractory	بەرهەڵستکاری شلەوەبوون، دژە شلەوەبوونن ئەو مادە رەقەی کە بەرگری شلەوەبوون دەکات لە پلەی گەرمی بەرزدا وەکوو ئۆکسیدی کالیسیۆم.
مقاوم التجمد	Antifreeze	بەرهەڵستکاری بەستن، ئەنتی فریز، دژی بەستن، مادەیەکە دەکرێتە ئەو شلە ساردکەرەوانەی کەوان لە رادێتەری ئوتومبیلو جوڵێنەری فرۆکەدا لە کاتی وەرزی سەرمادا بۆ مەبەستی کەم کردنەوەی پلەی بەستن، جاران سبریتو ئێستا مادەی گلیکۆل ئە ثیلین بەکاردێت.
مقايضة	Exchange = TrucK = Barter	ئاڵو گۆڕ، ئاڵو گۆڕ کردن، گۆڕینەوە، ئاڵشت، وەکوو گۆڕینەوەی گەنمو جۆ بە شەکرو چایی

مقام	Erected = Rising	راگیراو، وەستێنراو.
مقام، مرتبة، منصب	Grade = Category = rank, post	مەقان، پایە، پلە، پۆست.
مقام (للكسر)	Denominator	ژێرە، ژێرەی کەرت.
مقام مشترك	Common denominator	ژێرەی هاوبەش، لە بیرکاریدا.
مقام الصوت - سلم الصوت	Pitch, scale	پلەی دەنگ.
مقام النغم - طبقة	Keynote = pitch = scale	چینی دەنگ.
مقاتل - محارب	Fighter = warrior = militant	میرخاس، شەرکەر، جەنگاوەر.
مقامر	Gambler = player	قومارچی.
مقامرة - ميسر	Gambling = player	قومار، یاری قومار.
مقاعد المستقلين	Cross bench	کورسی سەربەخۆکان، کوری بێ لایەنەکان لە بەشی دواوەی پەرلەماندا.
مقاسمة - مشاركة	Sharing	بەشداریی کردن.
مقال - مقالة	Article = treatise = literary Composition	ووتار.
مقالة افتتاحية.	Eading article, Editorial, Leading	سەر ووتار(لە رۆژنامەو گۆڤاردا).
مقابل	Intront of= oppositeto = contra	بەرامبەر، رووبەروو.
مقاطعة، اقليم	District = Region, Province	ناوچە، هەرێم.
مقاطعة	Boycott	دابڕان، وەکوو دابڕان لە کەسێك یان کۆمپانیایەك لە لایەنی ئابوورییەوە.
مقاول = متعهد	Contractor	بەڵێن دەر، پەیمان دەر (بۆ ئیش).
مقاولة	Contract	بەڵێن دان، بۆ خانوو دروست کردن یان کڕین و فرۆشتن.
مقانق - لقانق - سجق	Sausage	(١) سۆسێج، خواردەمەنی سووورەکراو، هەر خواردەمەنییەك کرابێتە ریخۆڵەوەو بە پەت بەسترابێت. (٢) سجوق، باسوق کرابێت بە پەتەوە ئاردی لێ درابێت.
مقاييس متكافئة	Equivalent weights	پێوانە هاوهێزەکان، پێوانە بەرامبەرەکان.
مقاييس الوزن	Measures of weight	پێوانەکانی کێش.
مقاييس السعة	Measues of capacity (cubic)	پێوانەکانی فراوانی (قەبارە)
مقاييس السطح	Measuresof sur face (square)	پێوانەکانی روو.
مقاييس الطول	Measures of length (linear)	پێوانەکانی درێژیی
مقاط - بائع متجول	Pedlar = HawKer	کۆڵ گێر، چەرچی.
مقبس	SocKet	سۆکێت، سوکت، هۆڵدەری کارەبایی.
مقبل	Coming = arriving	هاتوو، داهاتوو، ئاینده.
مقبول	Agreeable = resonable	باش، ویستراو، پەسند،گەوار، گوزیدە.
مقبرة	Graveyard = Cemetery = Charnel	گۆڕ، گۆڕستان.
مقبض	Stilt = handle = Manubrium = tenaculum	دەسك، قوڵفە، دەسگر، دوڤك.
مقبض الدفة - دومان	Helm	دەسکی ستێرن،، دەسکی سوکان.
مقبض للأوعية	Vasoconstrictor	بۆری کرژکەر، هەر دەرمانێك ببێتە هۆی کرژبوونی بۆری خوێن.

مقبص السيف او الخنجر	Hilt = haft	مشتو.
مقبل - لمجة - محرك الشهية	Appetizer	ئيشتياكەرەوە، هەر دەرمانێك ئيشتياى خواردن بكاتەوە.
مقبب مسنم	Domed	گومەزدار، بينايەك گومەزى هەبێت.
مقبلات - فاتحات الشهية	Relishes	ئيشتياكەرەوە، ئەو خۆراكانە كە ئيشتيا (ئارەزووى خواردن) دەكەنەوە.
مقت = كرة - كراهة	Detestation = repugnance	بوغز، كينە، رق، قين.
مقتر - بخيل	Stingy = miserly	رەزيل، بەغيل، بەرچاوتەنگ، بەرچاو تەسك.
مقتضب - مختصر	Short = brief = summary	كورتە، بە كورتى.
مقتبل الشباب	Prime of youth	تاقى لاويى.
مقترن	Conjugate = Conjugant	بەستراو، پەيوەندكراو، جووت، دووان.
مقترض - مستعير	Borrower	قەرزدار، قەرز وەرگر.
مقتل - قتل = اغتيال	Killing	كوشتن.
مقتول - قتيل ،	Killed	كوژراو.
مقتفي الأثر	Tracer	شوێن كەوتوو، شوێن دۆزەرەوە.
مقتفية ذرية	Atomic tracer	شوێن كەوتووى ئەتۆمى، رەدووكەوتووى ئەتۆمى راونەرى ئەتۆمى.
مقتف - مشع	Radioactive tracer	شوێن كەوتوى تيشكدەر، رەدووكەوتوو مادەيەكە دەكرێتە مادەيەكى ترەوە بە جۆرێكى ئەوتۆ كە بتوانێت شوێن مادەى دووەم بكەوێت بە زنجيرەيەك بە كردارى فيزيايى و كيميايى بۆ نمونە توخمى يۆدى تيشكدەرەوە دەكرێت بە شوێن هەڵگرێك بۆ زانينى كارى لووى ثايرويد، واتە بۆ شوێن كەوتنى كارلێكە كيميايى و بايۆلۆجى يەكان بەكاردێت.
مقتطفات علمية	Excerpts	هەڵبژاردەى زانستى.
مقتى = قثاء	Tragaganth	كەتيرە.
مقدم - مقدمة	Anterion	پێشەوە، وەكوو پێشەوەى لەش.
مقدس	Sanctified	پيرۆز.
مقدم الفص الجبهي - اماميجبهي	Prefrontal	پێشەوەى پلى ناوەچەوان.
مقدم السفينة	Cut water	پێش پاپۆر كە ئاوەكە دەبڕێت.
مقدم الصدر		بەرۆك.
مقدمة	Preface = introduction	پێشەكى، ديباجە، سەرەتا، پێشەنگ.
مقدح - مقدحة - ولاعة السجائر	Cigarette lighter	چەرخ، بەردە ئەستێ، چەخماخ.
مقدرة	Ability = Capability = capacity	توانايى.
مقدر	Valuer = estimator	نرخدانەر، قەبلێنەر.
مقدونس = بقدونس - كرفس رومي	Common-garden parsley	مەعدنووس، كەرەوزى رۆمى، گيايەكى بۆن و تام خۆشە لە كەرەوز دەچێت.
مقدونس افرنجي = سرفيل	Chervil = Sweet cicely	مەعدەنووسى ئەفرەنجى، چێرڤيل.
مقدونس الكلاب	Dog parcley = dog poison	مەعدەنووسە سەگانە، گيايەكى ژەهرينە.

مقدونس مسكي	Sweet	مەعدەنووسی بۆندار.
معدونس اسباني	CicelY	مەعدەنووسی ئیسپانی.
مقدمات الأعراض	Prodromata	سەرەتای نیشانەکانی نەخۆشی.
مقدمة الجسم	Forehand	پێشل.
مقدمات - رئيسات	Primates	گیاندارە بالاکان، وەکوو مرۆڤ و مەیمون.
مقداح	Flint	ئاسنی چەخماخ، ئاسنی بەردەئەستێ.
مقدار - مبلغ	Quantity = amount	بڕ، هەند، چەند، بارس، جەردە.
مقدار متغير	Changeable Quantity	بڕی بگۆڕ، بڕی گۆڕاو.
مقدار جبري	Algebric expression	بڕی جەبری، بڕێکە لە چەند بەشێك كە نیشانای (+) یان (−) لە نێوانیاندا بێت.
مقذوف (مقذوفات)	Projectile = missile	هاوێژراو، وەکوو گوللە، بۆمبا.
مقذاف - منجنيق	Trebuchet = mangonel = ballista = Catapult = battering ram	مەنجەنیق، ئامرازێکی جەنگی کۆنە بەردی پێ هاوێژراوە بە تایبەتی بۆ شوورەی دوژمن.
مقذوفات بركانية	Ejectaments = ejecta	هاوێژراوە گڕکانییەکان ، ئەو هالاو شالاوە گەرمانەی کە لە گڕکانەوە دەهاوێژرێنە دەرەوە، لە کاتی هەڵچووندا.
مقذف = مقذاف	Oar = Paddle	سەوڵ، سەوڵی بەلەم.
مقر = صبارة = صبر - الوة - سولع - صبر سقطري	Aloe = Aloe vera Aaloe barbadensis	ئەلۆی، تاڵی شاری، ڕووەکێکی سەلکدارە گەڵاکەی گۆشتن و لاکێشەییە قەراغەکەی دڕکاوییە شیراوێکی تاڵی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی.
مقر	Abode = abiding place = residence	بارەگە، نیشتەجێ، نشێن.
مقري القران - قاري القران	Chanter of the koran	قورئان خوێن.
مقربة	Nearest way	نزیك، لە نزیکەوە.
مقراع	Pleximeter	
مقرن	Horned	شاخ دار، قۆچ دار.
مقرون - مقترن	Jointed = Connected	بەستراو، پەیوەندکراو.
مقراة - قروانة	Platter	قەرەوانە، لەگەن.
مقرن = نير	Yoke	نیلەی جووت.
مقرض	Lender	قەرزدەر، وامدەر.
مقراض - سكين التطعيم	Grafting Knife	چەقۆی موتوربەکردن.
مقراض - مقص التقليم - مقس البستاني	Pruning scissors = averruncafor = pruningshears	مقەستی هەڵپاچین.
مقراضة الورق	Pair of scissones = drill	ئامرازی کاغەز کون کردن.
مقراضـة الأضـافر - مقلمة الأضافر	Clipping of pared = nails = paring	نینۆك بڕ، مەکینەی نینۆك.
مقرضة = مقص	Pair of Scissors	کون کەر، بڕەر ،مقەست.
مقرعة الباب	Knocker	لێکدەری دەرگا، قولفەی دەرگا. کە پێی لێدەدرێت.

مقرط	Pincher trimmer	هەڵپاچەر، ئامرازێکە بۆ هەڵپاچینی سەر پۆپەی لقی مێو.
مقرف - هجين	Half bred hybrid	دوورەگ، ئەو گیاندارەی کە لە ئەنجامی جووت گرتنی دوو گیانداری ترەوە پەیدا دەبێت کە لە یەک جۆرن بەڵام لە دوو رەچەڵەکی جیاوازەوە ن.
مقرف - مغث	Nauseous	دڵ تێك هەڵێنەر.
مقر جايروسكوبي	Gyrostabilizer = gyrostat	(جایرۆ ستابیلیزەر)، ئامرازی لەنگەرگرتنی فرۆکەو کەشتی.
مقراب - تلسكوب	Telescope	تەلیسکۆب، ئامرازێکی بینایییە لە شێوەی بۆری دایە بۆ بینینی تەنی دوور، وەکوو ئەستێرەکان لە ئەنجامی شکاندنەوەی تیشکی رووناکی بە زەرەبینێك یان لە ئەنجامی رەت بوونەوەی تیشکی رووناکی بە ئاوێنەیەکی رووچاڵدا.
مقراب عاكس - تلسكوب عاكس	Reflecting telescope	تەلیسکۆپی رەتکەرەوە.
مقراب كاسر	Refracting telescope	تەلیسکۆپی شکێنەرەوە.
مقراب راديوي	Radio telescope	تەلیسکۆپی رادیۆیی.
مقرب	Adductor = Adductive	نزیك کەرەوە، نزیك کەرەوە.
مقربة		دەستەك، داری دارەڕا، نیرگە، کە دەخرێتە سەقفی سەربانەوە.
مقراس - برادة - مجمدة	Refrigerator	فرێزەر..
مقرن - نقطة الألتقاء	Commissure	خاڵی بەیەك گەیشتن.
مقرعة	Percussor	پیاکێشەر.
مقرورة - اخيمانس	Achimenes	ئەخیمینس، گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت، سەرما زوو کاری تێدەکات.
مقرنة - حية قرناء - ذات القرنين	Cerastes	ماری شاخدار، ماری دووشاخ.
مقزمة - وعاء الملح	Saltceller	خوێ دان، شوشەی خوێ.
مقزة	SilK worm nursery = Cocoonery	شوێنی پەروەردەکردنی کرمی ئاوریشم.
مقصاس - دبق - سبستان - اطباء الكلبة - مخيط	Mistletoe = Cordia myxa = sebesten lree	داری دەمووکانە، درەختێکە بەرێکی لینجی هەیە، جاران بۆ نەرمکردنەوەی سنگ بەکار دەهێنرا ئێستا بۆ گرتنی باڵندە.
مقسم	Divideor	بەشکەر.
مقسوط - مجسوء	AnKylosed	جومگە رەق بوو،کەسێك جومگەی رەق بووبێت.
مقسين الماء	Water moccain = water spout	ماری ئاویی.
مقسوم - مقسم	Divided	دابەش کراو، بەش کراو.
مقسوم على	Division by	بەش دراو.
مقسوم عليه - قاسم	Divisor	بەشکەر.
مقشة - مكنسة	Sweeper broom	گەسك.
مقشط الكتابة = مكشط الكتابة = عقابية	Erasing knife	چەقۆی کراندنی نووسین.
مقشة = شونة - هري	Granary	(١) کونوو، عەماری دەغڵودان، (٢) کایەن، عەماری کاوپوش.
مقشط - مكشط	Scrapper	مەکینەی داتاشین، مەکینەی کراندن.
مقشر - مقشور	Peeled = Skinned	پاکراو، توێکڵ لێ کراوە.

مقشدة	Creamery	كارگەی قەیماغ، كارگەی دروست كردنی قەیماغ.
مقشرة = قشارة - مكشطة	Scaler = peeler = shucer	ئامرازی پاك كردن،وەكوو پاكردنی میوەو دانەوێڵە.
مقشورة = حبية	Hused Soft grain	گەنمە كوتاو، گەنمە كوتراو.
مقصف	Refvrement room	یانە، شوێنی خواردنو خواردنەوە.
مقصوع	Stant	گرگن، سیخن.
مقصر	Negligent = neglectful	كەم تەرخەم.
مقصر	Shortener	كورت كەرەوە.
مقصر - مقصور	Shortened = reduced	كورت كراوە.
مقصورة	Cabin = Screen = stage box = gallery	(١) كابینە، لۆج، گەلەری، ژوورێكی بچووكە بۆ هەندێك مەبەستی گشتی وەكوو قسەكردن بە تەلەفۆن یان جل گۆڕین بەكاردێت. (٢)شوێنێكە بە شوورەیەكی تەختە یان ئاسن دەورە درابێت.
مقصرة	Bleachery	دەزگای یان شوێنی قوماش كاڵ كردنەوە یان شوێنی لابردنی رەنگی قوماش.
مقصب	Embroidered with gold or silver threads	قەزازی كراو، هەر قوماشێك بە دەزووی زێڕین یان زیوین نەخشێنرابێت.
مقصد	Purpose = intention	مەبەست، نیاز.
مقصوص	Shorn = Cut off	بڕراو.
مقص	Scissors = shears	مقەست، برینگ،، تۆرتان، دوارت، قەیچی، دوێردە، دوێردگ.
مقص الأشجار	Prunning knife	دەهرە، مقەستی درەخت.
مقص الثيل	Mower	مقەستی چیمەن، چیمەن بڕ.
مقص الجر - مجز	Shearer = Clipper	برنگ، كەلەخ، جەو.
مقص الحافر	Hoof nife	سم تەراش، ئاسنێكی دەم پانی كلك درێژە سمی چوارەوێی پێ نەتاشرێت.
مقص التقليم = مقص الأسيجة	Pruning shears	دوێردگ، مقەستی درەخت، مقەستی هەڵ پاچین، مقەستی پەرژین.
مقص كبير	Shears	برنگ.
مقصي الأذن		گوێ بڕاو.
مقصلة	Guillotine = decapitator	ئامرازی مل بڕین، ئامرازێكە بۆ كوشتنی مرۆڤ بەكاردێت.
مقصبة	Reed bedl	قامیشەلان، نەیجار، شوێنێك قامیشی زۆر تیادا روەا بێت.
مقضب = حاصدة	Scythe	داس، داسێكی دەم پان.
مقضب - محطب	Billhook	تەوراس، تەورداس، ئامرازێكە بۆ برینەوەی دارودرەخت.
مقط - خديج	Abortus	منداڵێك بە شەش مانگی لە دایك بووبێت.
مقطب	Scowl	نێوانی هەردوو برۆ.
مقطة - براية - مقطاطة - مبراة	Pen knife	مەكینەی قەڵەم دادان، قەڵەم دادەر.
مقطفة = قفة - موسرة	Lace Straw basket	بەرچنە، بەرچنۆكە، سەبەتە، قوڵینەی بچووك.
مقطر - جهاز التقطير	Distiller = dropper	دڵۆپێنەر، ئامرازی دڵۆپاندن.
مقطر	Still	ئامرازێكی دڵۆپاندنە بۆ جیاكردنەوەی دوو شلە یان زیاتر لە یەكتری.
مقطر	Distilled	دڵۆپاو، تكاو، دڵۆپێنراو.
مقطورة = عربة مقطورة	Trailer	ترێلە، ئۆتۆمۆبیلی لۆری گەورە.

مقطاب = مقياس الإستقطاب	Polarimeter	پۆلاریمیتەر، ئامرازی ڕێکخستنی شەپۆلی تیشکی خۆر، ئامرازێکە گورج و گۆڵی (چاکی) بینینی مادە شلەکان پیشان دەدات ئەویش بە جێگیرکردنی ئاوێزەیەك (پوازکێك) لەبەردەمی تیشکی ڕۆژدا لە پێش و لەپاش تێپەڕبوونی بەناو شلەکەدا.
مقطع	Section = transect	بڕگە، تیلماسك، کووز، توێ، توێژاڵ.
اجنة = أرفيل	Chisel	ئامرازێکی تیژە بۆ بڕین بە پیاکێشان.
مقطع عرضي = مقطع مستعرض	Cross Section	بڕگەی پانی، پانە بڕگە.
مقطع طولي	Longitudinal section	بڕگەی درێژی=درێژە بڕگە.
مقطع العظم	Osteotome	بڕگەی ئێسك.
مقطع التشتت	Dispersion(or) scattering Sectonion	بڕگەی پەرش و بڵاوبوونەوە.
مقطوع	Separated = detached	بڕاو، پچڕاو.
مقطوع اليد		کۆڵ، گۆج، دەست بڕاو.
مقطع = الة القطع	Cutting instrument	بڕەر، ئامرازی بڕین.
مقطع الورق	Guillotine = Cutter	کاغەزبڕ، مەکینەی بڕینی کاغەز.
مقطع	Conglomerated	گرۆگرۆ.
مقطع	Cut into pieces	پارچە پارچەکراو.
مقطرة - مبخرة	Censer	هەڵمدان، ئامرازێك هەڵم بدات.
مقطف	Fruit picker	ئامرازێکە بۆ میوە کردنەوە.
مقطنة	Cotton plantation	باخی لۆکە، کێڵگەی لۆکە.
مقعر	Kollo	پشگرێکە بە مانای قوپاو یان بەناواچوو.
مقعر	Concave	چاڵ، قوپاو.
مقعر مقبب	Concavo convex	چاڵ ، تەخت(بۆ زەرەبین).
مقعر الوجهين	Amphicoelovs = double Concavo Concave	دوو دیوچاڵ، دوو ڕوو چاڵ، دوو لاچاڵ، دوو دیو قوپاو، دوو ڕوو قوپاو، دوو لا قوپاو(بۆ زەرەبین).
مقعر محدب	Concave concavx	چاڵ، قۆقز، قوپاو، قۆقز(بۆ زەرەبین) ، وەکوو لە هەندێك زەرەبیندا.
مقعد	Seat = Chair	کورسی.
مقعد الدرس - رحلة	Desk	کورسی دەرس خوێندن.
مقعد طويل	Banch	کورسی درێژ ، قەنەفە.
مقعدة - قعادة	Chamber pot	ئاودەستی دەستگێڕ، قەعادە.
مقعدة - إليتان	Breech	سمت، هەردوو سمت.
مقعد = كسيح	Invalid	پەك کەوتە، سەقەت، شەل وگێڕ، شکست، گێڕ، سەمەنگول.
مقفز	Desert	بیابان.
مقفل	Locked	داخراو، داخراو بە کلیل.
مقل	Bdellium tree = Balsamo dendron Kna = Commiphara	جۆرێکە لە داری بەلسەم و بفورد، دەوەنێکە گەڵاکەی سێ پەلکە ئاوگێکی ڕێسینی بفوری نایاب لە قەدەکەی دەردەهێنرێت هەروەها عەترێکی نایاب لە گوڵەکەی دەگیرێت.
مقل الصيف = شوكة مباركة	Blessed Thistle =	ریحانە کێویلە، دڕکە پیرۆزە، باداوەرد، سەرە ژیشك.

- الشوك المقدس - شكاعي	wild basil	جۆرێکه له کەرتەشی.
= راس القنفذ - سوك الجمال		
- شوكة بيضاء - بادآورد		
مقلي	Fried = roasted	سورەوەکراو.
مقلوب	Inverted = reversed	قاژی، هەڵ گەڕاوە، هەڵ گێڕاوە، سەرەو خوار، سەرەو ژێر، بەرو پشت، ئاوەژوو.
مقلاة - طاجن - طواية	Frying pan = skillet	تاوە، رندۆك،ئاغلەویك، تاوك، قاپێکە بۆ سوورکردنەوە.
مقلة - مقلة العين = كرة العين	Bulb of eye = orb = Eyeball	گلێنەی چاو ، گۆی چاو،گلارەی چاو.
مقلة القاضي = بطيخ شوكي	Melon thistle = TurKs Cap-Cactus	جۆرێکە لە رووەکی سوێر، بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەروێنرێت شێوەکەی لە كالەك دەچێت قاش قاش و درکاوی و بن گەڵایە گوڵەکەی گەورەو هەمەرەنگیە بەرەکەی لە ترێ دەچێت سوورە.
مقلاع - معكام - معجان	Sling	قۆچەقانی، بەردەقانی.
مقلاع	Cataput	ئامرازێکی جەنگی کۆنە.
مقلب - مسحاة	Shovel	بێل، پێمەرە.
مقلب - مكيدة	Intrigue = scheme = polt	تەڵە، تەڵەکە.
مقلنس	Cowled = Cucullated	کڵاودار.
مقلع - مجثة	Uprooter	رەگ هەڵکێش، ئامرازێکە بۆ دەرکێشانی رەگی رووەك.
مقلعة - مجرفة آلية	Power shovel	بیلدۆزەر، هەڵکێشەر، هەڵکەنەر، تراکتۆرێکە بۆ هەڵکەندنی گڵو رێگاوبان پاك کردنەوە بەکار دەهێنرێت.
مقلعة - قلاعة	Grubbing plough	هەڵکەنەر، ئامرازی هەڵکەندنی تورو گێزەر
مقلع - محجر	Quarry	کانەبەرد.
مقلقل - متقلقل	Shaky	جوڵاوە، لەق.
مقلمة - وعاء الأقلام	Kalamdan = pencase	قەڵەمدان، ئەو قاپەی کە قەڵەمی تێ دەخرێت.
مقلم - مقلوم	Pruned	هەڵپاچراو(بۆ درەخت).
مقلم = مخطط	Striped	هێڵدار، وەکوو لە قوماشدا.
مقلم الأظافر - مقلام الأظافر	Clip = Clipper	نینۆك بڕ.
مقمل	lousinesslousy	ئەسپێ وون، رشکن، کەسێك ئەسپێی زۆر بێت لە لەشیدا.
مقمر	Moonlight	مانگەشەو.
مقمط	Swaddled	منداڵی قوماتکراو.
مقنطر	Arched = Vaulted	کەوانەدار، عەگادەدار،وەکوو پرد کە بە کەوانە یان بە عەگادە دروست کرابێت.
مقنع	Masked = Veiled	دەماخکراو.
مقنب - ذو قنابات	Involucrate	قنچکدار، وەکوو هەندێك بەرو میوە کە قنچکی پێوەیە.
مقهى	Coffee house	چای خانە، قاوەخانە.
مقو - مقاو - مكاو	Macaw	ماکاو، جۆرە توتیەکی ئەمریکی گەورەی کلك درێژە.
مقوم	Rectifier	(رێکتیفایەر) لە ئەندازەی کارەباییدا، بریتییە لەو دەزگایەی کە ماوە دەدات بە تێپەڕبوونی تەوژمی کارەبایی تەنها بە یەك ڕێڕەودا واتە تەوژمی کارەبایی گۆڕاو (متردد) دەکات بە تەوژمێك کە تەنها یەك ڕێڕەوی هەبێت.

مقوم آيوني حراري	Thermionic rectifier	رێکتیفایەری ثێرمیۆنی، ئامرازێکە بۆ راست کردنەوەی ڕێرەوی ئەو تەزوکە بە کارەبا بارگە کراوانەی کە لە مادەیەکی درەوشاوەوە دەردەپەڕن.
مقوم الكتروليتي	Electrolite rectifier	رێکتیفایەری ئەلیکترۆلیتی
مقوم قوسي	Arc rectifier	رێکتیفایەری کەوانەیی
مقوم معدني	Metal rectifier	رێکتیفایەری مەعدەنی.
مقوم ميكانيكي	Mechanical rectifier	رێکتیفایەری میکانیکی
مقوانية	Miconia = Indian-bush	میکۆنیا، دارو دەوەنێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی خڕو رەقە گەلێك جۆری هەیە هەندێکی گەڵاکەی بۆن خۆشە وەکوو چایی بەکاردێت، هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی هەندێکی رەنگێکی زەردی لێ دەردەهێنرێت.
مقوتب - أحدب	Hunch backed	پشت کۆم.
مقود	String = leading	جڵەو، پەتی پێ راکێشانی گیاندار.
مقود الحصان - رسن - لجام	Halter = bridle	رەشمە، رەشمەی وڵاخ،جڵەو، هەوسار، هەفسار.
مقود الكلب	Leash	جڵەوی سەگ.
مقوم(مقومات)	Ingredient = Constituents	پێکهێنەر، راگر، هەڵسێنەر، چاك کەر، کۆڵەکە، پاڵ پشت، بنەما.
مقومات الحياة	Means of supporting life	بنەماکانی ژیان، راگرەکانی ژیان.
مقوم الأعضاء - مجبر	Orthopedist	ئەندام گرەوە وەکوو: دەست گرەوە(بەگەچ).
مقوم المحراث - قبضة	Plough tail	دەسکی ئاسن
مقوم - مقدر القيمة	Valuer estimator	نرخێنەر، نرخ دانەر.
مقـوي (مقــو) - مقويات	Tonic = strengthening = roborant = alterative	هێزدەر،بەهێزکەر، دەرمانی بەهێزکردنی لەش.
مقوى القلب	Cordial cordiac	دەرمانی بەهێزکردنی دڵ.
مقوى - ورق مقوى	Cardboard = paste board	مقەبا، کاغەزی مقەبا، فایل.
مقوى للباه	Erogenic = Erogenitic	بەهێزکەری چووك.
مقوي للشهوة الجنسية	Aphrodisiac	بەهێزکەری ئارەزووی رەگەزیی، هەر دەرمانێك یان خواردەمەنیەك ببێتە هۆی بەهێزکردنی ئارەزووی رەگەزیی (سێکسی).
مقوى للأعصاب	Nervetonic = nervitic	دەرمانی بەهێزکردنی دەمار.
مقوس	Arcuate = Arched = curved	چەماوە، کەوانەیی.
مقوس الركبة	Bandy legged	ئەژنۆ کەوانەیی، هەر ئەسپێك بە شێوەیەکی خۆرسك ئەژنۆی کەوانەیی بێت.
مقوس الساقين	Devalgate	قاچ چەماوە، کەسێك قاچی چەماوەبێت.
مقور - مقير - مطلي بالقار	Pitched = tarred	قیرتاوکراو.
مقيء	Vomitive = Emetic = Nauseant	رشێنەوە، رشێنەرەوە، دەرمانی رشاندنەوە.
مقيئات	AnacarThartics	رشێنەوەکان، دەرمانەکانی رشاندنەوە.
مقيد - مكبل	Fettered = chained	پێوەندکراو، زنجیرکراو.
مقيم - مستوطن	Dwellar = inhabitant	نیشتەجێ.
مقيد - مربوط	Tied = bound	بەستراو.
مقيد - مدون	Recorded = registrated	تۆمارکراو.

مقيح-متقيح	Pyogenic	كێم كردوو، كێماوی.
مقير = مكير	Makaria	ماگاريا، ماسی‌يه‌كی ده‌ريايی گه‌وره‌يه‌ نزيكه‌ی (٤) مه‌تر درێژ ده‌بێت په‌ره‌كه‌ی پشتی زۆر گه‌وره‌يه‌ له‌ چاروكه‌ی كه‌شتی ده‌چێ.
مقيف	Ehretia	دارودەوەنێكە بەرەكەی بە قەدەر دەنكە نۆكێك دەبێت دەخورێت بەڵام زۆر خۆش نىيە.
مقيق - عقيق احمر = حجر سيلان - حجر بوهيما = جارنيت = بجادي	Garnet = Bohemiang = arnet	جارنيت، بريتىيە لە سليكاتی چەند كانزايەك بەردێكی بە نرخە لە ياقيقی سوور دەچێت.
مقياس	meter	پاشگرێكە بە مانای پێوەر.
مقياس	Measure = norm = Guage = gage	ميتەر ،مەتر، گێچ،پێوانە، پێوەر، ئامراز، يان دەزگای پێوان.
مقياس كلفن = ميزان كلفيني	Kelvins-scale	پێوەری كێلڤين، پێوەری (تەرازوی) گەرمی‌ی پەتی (مطلق)، كە پلەی سفر تيايدا دەكاتە (-٢٧٣،١٦) سەدی.
مقياس سلسيوس = مقياس سيلزيوس	Celsius = centigrade	پێوەری سيلسيوس، پێوەری سەنتيگرادی.
المقياس المئوي	Scalecentigrade	پێوەری سەدی، بۆ پلەی گەرمی.
مقياس فنتوري	Venturi meter	پێوەری ڤێنتوری، پێوەری بڕی شلەی دەرپەڕيو.
مقياس رانكين = نظام رانكين	Rankine Scale	پێوەری رانكين، جۆرێكە لە پێوانی گەرمی بۆ پێوانی پلەی گەرمی پەتی بە رژێمی فەهرنهايتی لێرەدا پلەی بەستنی ئاو (٤٩١،٤)و پلەی كوڵانی ئاو (٦١٧،٤) پلەيە.
مقياس كهربائي / الكترومتر	Electrometer	ئەليكترۆمەتر ، كارەباپێو، دەزگايەكە بۆ پێوانی ئەركی كارەبايی.
مقياس المغناطيسية	Magnetometer	ماگنيتۆمەتر، ئامرازێكە بۆ پێوانی هێزی كايەی موگناتيسی زەوی.
مقياس الواط	Watt meter	پێوەری وات، دەزگايەكە بۆ پێوانی توانايی كارەبا بەوات.
مقياس اسي - مقياس لوغاريتمي	Logarithmic	پێوانەی توانی، پێوانەی لۆگاريتمی.
مقياس انكسار الضوء	Refractometer	پێوەری شكانەوەی رووناكی، ئامرازێكە بۆ پێوانی شكانەوەی رووناكی.
مقياس الهالة	Halometer	خەرمانەپێو
مقياس كلفاني	Galvanometer	گلڤانۆمەتر، ئامرازی پەيدا كردنی كارەبا بە رێگای كار لێككردنی كيميايی، ئامرازی پێوانی تەوژمی كارەبای كز.
مقياس الأوكسجين	Oximeter	ئۆكسجين پێو.
مقياس الضوء	Photometer	فۆتۆمەتر، پێوەری رووناكی، رووناكی پێو.
مقياس الذبذبة	Oscillometer	لەرينەوە پێو.
مقياس التعب	Ergograph	پێوەری ماندوێتی.
مقياس الشم	Osmometer	بۆن پێو، پێوەری بۆن كردن.
مقياس البلورات	Crystallometer	كريستاڵ پێو، پێوەری كريستاڵ.
مقياس الزلازل	Seismometer	سيسمۆمەتر، بوومەلەرزە پێو، پێوەری بوومەلەرزە، دەزگای پێوانی هێزو ماوەو رێڕەوی بوومەلەرزە.
مقياس اللبن	Lacto densimeter	لاكتومەتر، شيرپێو، پێوەری شير، ئامرازی پێوانی خەستی شير.
مقياس الحليب = مشخاب	Lactometer	دەزگايەكە بۆ دۆزينەوەی رێژەی چەوری لە شيردا.

مقياس شعري	Capillator	پێوەری موویی، دەزگایەکە لە کۆمەڵێك بۆری مووییـن پێکهاتووە بۆ دەستنیشان کردنی ژمارەی هایدرۆجین بەکاردێت.
مقياس آبي للأنكسار	Abe refractometer	پێوەری (ئابی) بۆ شکاندنەوە.
مقياس الجفگ التنافڑي - الحلول	Osmometer	پێوەری پەستانی دەلاندن، ئامرازێکە بۆ پێوانی پەستانی دەلاندن.
مقياس ضغط العين = تونومتر	Tonometer	پێوەری پەستانی چاو، پێوەری کرژیی گلێنەی چاو.
مقياس الميل	Clinometer	لاریی پێو، دەزگای پێوانی لاریی (لێژیی) چینەکانی زەوی.
مقياس العمق	Fathometer = bathometer	قولأیی پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی قولأیی دەریاکان.
مقياس ريختر	Richterscale	پێوەری ریختەر، پێوانەیەکە بۆ تینی بوومەلەرزە لەسوکەڵەوە بۆ زۆر پەتین (٩) پلەیە.
مقياس التلوث	Contamination meter	پیس پێو، پێوەری پیسی، دەزگایەکە بۆ ناسینەوەی (لەدورەوە) چالاکی گاما- بەرهەمەکانی کەرت بوونی گەردیلە(ئەتۆم) کە بە جل و بەرگ و کەلوپەلەوە دەنوسێن، ئەم پیس بوونەش بەمیللی (milli بەشێك لە ملێون) رۆنتکەن لەسەعاتێکدا دەپێورێت.
مقياس القلوية	Alkalimeter	ئەلکالیمەتر، قلّیە پێو، پێوەری قلّیە، ئامرازی پێوانی رادەی قلّیە لەمادەکاندا.
مقياس الكهربائية = الكتروميتر	Electrometer	ئەلیکترۆمەتر، میتەری کارەبا، سەعاتی کارەبا، پێوەری کارەبا، کارەباپێو، ئامرازی پێوانی بری هێزی کارەبا.
مقياس الحرارة - محرار	Thermometer	تەرمۆمەتر، گەرمی پێو، ئامرازی پێوانی پلەی گەرمی.
مقياس الحرارة المسجل	Recording Thermometer	تەرمۆمەتری تۆمارکەر.
مقياس الحرارة الكبرى والصغرى	Maximum and minimum Thermometer	گەرمی پێوێکە بەرزترین و نزمترین پلەی گەرمی لە رۆژێکدا پیشان دەدات.
مقياس الغاز = مغواز	Gasometer	گازۆمەتر، پێوەری گاز، گازپێو، ئامرازی پێوانی گاز، ئامرازێکە بۆ هەڵگرتن و پێوانی گاز.
مقياس توتر العين	Tonometer	تۆنۆمەتر، پێوەری کرژ بوونی گلێنەی چاو.
مقياس القوة = مقواة	Dynamometer	دینەمۆمەتر، هێزپێو، پێوەری هێز، ئامرازی پێوانی هێزی مرۆڤ و گیاندارو مەکینە.
مقياس الأستضاءة - مضواء	illumination = photometer	فۆتۆمەتری رووناکی دانەوە، ئامرازی پێوانی تینی (چڕیی) ئەو رووناکییەی کە دەکەوێتە سەر رووی شتێك.
مقياس الأنكسار	Refractometer	پێوەری شکانەوە، دەزگایەکە بۆ پێوانی کارکەری (معامل) شکانەوەی تیشکی رووناکی لە مادە جیاوازەکاندا.
مقياس الجسوءة = مقياس المرونة	Modulus of rigidity	پێوەری رەقی،پێوەری جیڕیی.
مقياس الجهد - بوتنشيومتر	Potentiometer	پۆتینشیۆمیتەر، پێوەری ئەرکی کارەبا.
مقياس القدم - شمعة	Foot - candle meter	پێوەری پێ مۆم، دەزگایەکە بۆ پێوانی رووناکی دانەوە لە رووی تەنەوە بەکار دەهێنرێت، خانەی کارو رووناکی تیادا بەکاردێت.
مقياس المرونة = معامل المرونة	Modulus of elastictity	پێوەری جیڕیی، کارکەری جیڕیی.
مقياس مستوى الصوت	Sound level meter	پێوەری ئاستی دەنگ، دەزگایەکە بۆ پێوانی ئاستی دەنگ بە یەکەی دیسیبیل.
مقياس الدفق	Flowmeter	پێوەری لێشاو، پێوەری لافاو.

مقياس الضغط الجوي	Barometer	بارۆمەتر، پێوەری پەستانی کەش، پەستان پێوی کەش.
مقياس التداخل = مدخال	Inter ferometer	ئامرازێکە بە یەکداچوونی دیاردەکانی رووناکی بەکار دەهێنێت بۆ دەست نیشان کردنی درێژی شەپۆل و هاوکۆلکەی شکانەوە.
مقياس التمدد الحجمي	Dilatometer	پێوەری کشانی قەبارەیی.
مقياس عشري - نظام عشري	Decimal scale	پێوەری دەیەکی، رژێمی دەیەکی.
مقياس التنفس - مرسمة تنفسية	Pneumograph = pneumatometer	پێوەری هەناسەدان، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی جوڵەی سنگ لەکاتی هەناسەدان دا.
مقياس التيار الكهربائي	Ammeter	ئەمیتەر، پێوەری تەوژمی کارەبا، ئامرازی پێوانی تەوژمی کارەبا.
مقياس الجاذبية	Gravimeter	پێوەری هێزی راکێشان، دەزگایەکە جیاوازی هێزی کاری راکێشانی زەوی پێ دەپێورێت.
مقياس الأرتفاع	Altimeter = hypso meter	پێوەوری بەرزایی ، بەرزی پێو، دەزگای پێوانی بەرزایی بە رێگەی دیاریکردنی پلەی کوڵانی شلە، لە لایەن فڕۆکەوانەکانەوە بەکاردێت.
مقياس المغناطيسية - مغنيتومتر	Magnetometer	ماگنیتۆمەتر، پێوەری موگناتیس، موقناتیس پێو، دەزگایەکە بۆ پێوانی کایەی موقناتیس بە شێوەیەکی گشتی.
مقياس حركة السحاب - مقياس السحب	Nephoscope	پێوەری جووڵەوەی هەور، جووڵەوەی هەورپێو.
مقياس الثلج	Snowmeter = Snow gauge	پێوەری بەفر، بەفرپێو، دەزگایەکە بەرزیی بەفری بارییوی پێ دەپێورێت.
مقياس الألم	Algesimeter = algometer	ئێش پێو، پێوەری ئێش،دەزگایەکە بۆ پێوانی رادەی هەستکردن بە ئێش و ئازار.
مقياس اللون - ملوان	Colorimeter	رەنگ پێو، وەکوو پێوەری رەنگی شەراب.
مقياس الأنطلاق		پێوەری دەرپەڕین، دەرپەڕین پێو.
مقياس المطاوعة - مقياس المطولية - مقياس الطروقية	Malleability meter	پێوەری شیان بۆ راکێشان و پیاکێشان.
مقياس الرطوبة = مرطاب	Hygrometer = Hygroscope	هایگرۆمەتر، شێ پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی شێ لە هەوادا.
مقياس سرعة الريح	Anemometer = Wind speed indicator	ئەنیمۆمەتر، بانما، پێوەری با، باپێو، ئامرازی پێوانی خێرایی و تینی با.
مقياس السطوح	Planimeter	پێوەری روو بەرەکان، رووپێو.
مقياس الضغط - مضغاط	Manometer	مانۆمەتر، پاڵەپەستۆ پێو، پێوەری پاڵەپەستۆ، پەستان پێو، پێوەری پەستان، ئامرازی پێوانی پاڵەپەستۆی گازو هەڵم و خوێن.
مقياس الضغط الجوي - مرواز - بارومتر	Barometer	(بارۆمەتر)، پێوەری پەستانی هەوا.
مقياس الطيف	Spectrometer	سپێکترۆمەتر، پێوەری شەبەنگ.
مقياس الطيف الضوئي	Spectrophotometer	پێوەری شەبەنگی رووناکی.
مقياس الغليان - مقياس الأرتفاع	Hyposometer = Ebullio meter	هیپسۆمەتر، پێوەری کوڵان، پێوەری بەرزی، دەزگایەکە بۆ دۆزینەوەی بەرزایی لەسەر بنچینەی پێوانی خاڵی کوڵانی ئاو لە شوێنێکداو پەیوەندی ئەوە بە پاڵەپەستۆوە.

مقياس منوي	Centigrade Scale	پێوەری سەدی (بۆ پلەی گەرمی) پلەی بەستن سفرمو پلەی کوڵان (١٠٠°).
مقياس فهرنهايتي	Fahrenheit Scale	پێوەری فەهرنهایتی(بۆ پلەی گەرمی) پلەی بەستن(٣٢°) و پلەی کوڵان (٢١٢°) پلەیە.
مقياس الفولط - فولطمتر	Voltameter	ڤۆلتامەتر، پێوەری تەوژم بەشی کردنەوەی کارەبایی.
مقياس قوة الأضاءة - فوتومتر	Photometer	فۆتۆمەتر، پێوەری تینی رووناکی دانەوە.
مقياس الأمتصاص - مقياس المص	Absorptiometer	پێوەری مژین، مژین پێو، بۆ پێوانی رادەی مژینی (CO_2)لە لایەن شەرابەوە.
مقياس ضغط الدم	Sphygmo manometer	پێوەری پەستانی خوێن، بە تایبەتی خوێنی بۆری خوێنبەر.
مقياس الوزن النوعي للسوائل - مسيل	Hydrometer	هایدرۆمەتر، ئامرازی پێوانی کێشی جۆری شلە.
مقياس الخريطة	Mapscale	نەخشەپێو، پێوەری نەخشە، رێژەوی نێوانی دووریی دوو شوێن لەسەر نەخشەو لەسەر زەوی.
مقياس الرسم	Drawing measure	پێوەری وێنەکێشان، وێنەپێو.
مقياس الأشعاع	Radiometer	رادیۆمەتر، تیشك پێو، پێوەری تیشك، پێوەری ووزەی تیشك دانەوە.
مقياس الأشعة	Actinometer	پێوەری هێزی تیشك، ئامرازی پێوانی هێزی تیشك، بەتایبەتی تیشکی خۆر.
مقياس الموجة	Wavemeter	وێڤ میتەر، شەپۆل پێو،پێوەری شەپۆلی.
مقياس المطر	Rain gauge = pluviomter = ombrometer	باران پێو، پێوەری بری باران.
مقياس التنفس	Respirometer	پێوەری هەناسە، هەناسەپێو.
مقياس سرعة الدوران = تاكومتر	Tachometer	تاکۆمەتر، پێوەری خێرایی خولانەوە.
مقياس السرعة - عداد السرعة	Speedometer	خێرایی پێو، پێوەری خێرایی.
مقياس سرعة الدم = تاكومتر	Tachometer	تاکۆمەتر، پێوەری خێرایی خوێن.
مقياس الأمبير - اميتر	Ammeter	ئەمیتەر، پێوەری ئەمپێر، ئەمپێرپێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی تەوژمی کارەبایی بە ئەمپێر.
مقياس كثافة الهواء	Aerometer	ئێرۆمەتر، پێوەری خەستی هەوا.
مقياس الصلابة	Solidometer	پێوەری رەقی.
مقياس المطر	Ombrometer = raingauge	باران پێو.
مقياس المطر المسجل	Pluviometer	باران پێوی تۆمارکەر، پێوەری تۆمارکەری باران.
مقياس اللزوجة - ملزاج	Viscosimeter = Viscometer	پێوەری لینجی ، دەزگایەکە بۆ پێوانی لینجی شلە، لینجی پێو.
مقياس الملوحة	Salinometer = salometer	پێوەری سوێری،دەزگایەکە بۆ پێوانی رێژەی خوێ لە گیراوەدا.
مقياس العكارة	Turbidimeter	پێوەری لێڵی.
مقياس التفريغ	Vacumgauge	پێوەری بەتاڵ کردنەوە، دەزگایەکە بۆ پێوانی ئەو پاڵە پەستوانەی کە لە پاڵەپەستۆی هەوا کەمترن.
مقياس الغليان	Ebullioscope	کوڵان پێوەر.
مقياس العصير	Mustimeter	شیلەپێو، پێوەری بری شەکر لە شیلەدا.
مقياس الشجر	Dendrometer	درەخت پێو، پێوەری درەخت، چەند ئامرازێکن بۆ پێوانەی قەبارەی قەدی درەخت و ئەو بری تەختەیەی کە لێی دێتە بەرهەم.

مقياس الأستقطاب	Polarimeter	پۆلاریمتەر، پێوەری پۆل گرتن، پێوەری جەمسەر گرتن، دەزگایەکە بۆ پێوانی چالاکی بینین (الفعالیە البصریە) بە بەکارهێنانی پوازك و تیشکی روناکی و گیراوەی شەکرەوە.
مقياس المجال المغناطيسي	Magnetometer	پێوەری کایەی موگناتیسی، دەزگایەکە بۆ پێوانی کایەی موگناتیسی بە شێوەیەکی گشتی.
مقياس الزلال	Albumimeter	پێوەری پرۆتین
مقياس الحياة	Biometer	بایۆمەتر، پێوەری ئەگەری بەردەوامی ژیانی مرۆڤ لەسەر رۆشنایی دیاردەکانی زیندەگێتی.
مقياس لون الدم	Chrom ocytometer	پێوەری رەنگی خوێن.
مقياس السكر	Saccharometer	شەکر پێو، پێوەری بری شەکر لە گیراوەیەکدا.
مقياس السكر في الدم	Didoetometer	پێوەری شەکرە، ئامرازی پێوانی رێژەی شەکر لە خوێن و لە میزدا.
مقياس الذبذبة	Oscillometer	پێوەری لەرە.
مقياس مدى الأبصار	Diopsimeter = dioptometer	پێوەری مەودای بینین، ئامرازێکە بۆ پێوانی رادەی گونجان و شکانەوەی تیشکی رووناکی لە چاودا.
مقياس سرعة الدم	Dromograph	
مقياس بومية	Baume scale = Be	پێوەری بۆمیە، جۆرە پێوەرێکە لە پلەکردنی هایدرۆمەترەکاندا بەکاردێت، بۆ دۆزینەوەی کێشی جۆریی ماددەکان، بۆ دۆزینەوەی خەستی ی مادە شلەکان.
مقياس الزلازل - المسجل	Seismograph	سیسمۆگراف، بوومەلەرزە پێوی تۆمارکەر، ئامرازی پێوان و تۆمارکردنی هێز و ماوەو رێرەوی بوومەلەرزە.
مقياس الخمر	Oenometer = Vinoscope	شەراب پێو، مەی پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی رادەی ئەلکهول لە شەرابدا.
مقياس بيو فورت	Beaufort Scale	پێوەری بیوفۆرت.. بۆ پێوانی خێرایی با بە شوێنکارەکانی بەسەر ئاوو درەخت و دوکەڵ و خانوو بەرەدا لە (١٢) ژمارە پێکهاتووە:- سفر بریتی یە لە هێمن بایەکە. (١٢) بریتی یە لە خێراترین پلەی بایەکە.
مقيــاس الأرتفــاع بالغليــان - هيبسومتر	Hypsometer	هیپسۆمەتر، پێوەری بەرزایی بە کوڵاندن، ئامرازێکە بۆ پێوانی بەرزایی بۆ قەبلاندنی بەرزایی شوێنە شاخاوییەکان بە رێگەی پلەی کوڵانی شلەکان.
مقياس التبخر - مقايس البخار	Evaporimeter = atmometer	پێوەری هەڵم، پێوەری بوون بە هەڵم ، هەڵم پێو، پێوانی بری ئەم شلەیەی کە لە کاتێکی تایبەتیدا دەبێت بە هەڵم.
مقياس للتخمر = مقياس التخمير	Zymoscope	زیموسکۆپ، ترشان پێو، ترشاندن پێو، پێوەری ترشان، ئامرازێکە بۆ پێوانی رادەی ترشان.
مقياس التكور	Spherometer	سفیرومتر، خڕی پێو، پێوەری خڕی، پێوەری خڕبوون، ئامرازی پێوانی رادەی خڕی.
مقياس السمع - مسماع	Acoumeter = Audiometer = acoustometer	پێوەری بیستن، بیستن پێو.
مقياس البصر	Optometer = sightmeter optimeter	دیوپتۆمەتر ، پێوەری بینین، بینین پێو.
مقياس التندالية		تیندا لیمیتەر، پێوەری تیندالی، ئامرازی پێوانی توندی (خەستی) مادەیەك کە لە شلەیەکدا بڵاو بووبێتەوە بە رێگەی پێوانی بری ئەو تیشکەی کە لێی بڵاو دەبێتەوە.

مقياس موز = مقياس موهز	Mohs scale	پێوەری مۆهز، پێوەرێکە (خشتەیەکە) (١٠) مەعدەنی (کەرەسەی خاوی) زانراوی تیادا ریز کراوە بە پێی رادەی پتەوی یان لە خوارەوە بۆ سەرەوە بۆ پێدانی رادەی پتەوی مەعدەنەکانی تر بەکار دەهێنرێت. (١) ئەڵماس (٢) کۆرەندەم (٣) تۆپاز (٤) کوارتز (٥) ئۆرثوکلێز (٦) ئەپاتایت (٧) فلۆرایت (٨) کالسایت (٩) گەچ (١٠)بۆدرە. پتەوی بۆدرە لە هی هەموویان کەمترەو ئەڵماس لە هی هەموویان زیاترە.
مقياس معياري	Standard-measure	پێوەری پێوانەیی.
مقياس النغمة	Tonometer	ئاواز پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی پلەی ئاواز.
مقياس الواط/ساعة	Watt hour meter	پێوەری وات سەعات (بۆ کارەبا).
مقياس الأصوات	Phonometer	دەنگ پێو، پێوەری دەنگ.
مقياس الأوم - اومتر	Ohmmeter	ئوممیتەر، پێوەری ئۆمی ئەمپێرە (بۆ کارەبا).
مقياس البعد	Telemeter	تێلیمەتر، دووریی پێو، پێوەری دووریی.
مقياس اختمار اللبن	Milk Fermentalion gauge	پێوەری ترشانی شیر بۆ بوونە ماست.
مقياس التخليل	Acetimeter	پێوەری سرکە، سرکەپێو، پێوەری رادەی ترشێتی لە سرکەدا.
مقياس الحجم	Volumometer	پێوەری قەبارە.
مقياس الفيتامينات	Vitameter	پێوەری ڤیتامین.
مقياس التكيف	Accomodometer	پێوەری گونجان.
مقياس الرطوبة النسبية	Relative hygrometer	پێوەری شێی رێژەیی.
مقياس الزوايا - منقلة	Goniometer	گۆشەپێو، پێوەری گۆشە.
مقياس الصدى	Echometer	پێوەری زایەڵە، پێوەری دەنگ دانەوە.
مقياس اللون - ملوان - مقياس الشدة اللونية	Colorimeter	پێوەری رەنگ، رەنگ پێو، دەزگایەکە بۆ زانینی رادەی رەنگ وەرگرتن لە لایەن شلەکانەوە.
مقياس الحموضة	Acidimeter	ترشێتی پێو، پێوەری ترشێتی، دەزگای پێوانی ترشێتی بۆ پێوانی بڕی ترشی (ترشێتی) لە مەی (شەراب)و شیردا.
مقياس الكحول	Alcoholometer	ئەلکهول پێو، پێوەری ئەلکهول.
مقياس الزيت - مقياس الدهن	Oleometer	چەوریی پێو، پێوەری چەوریی.
مقياس الدوائر - سيكلومتر	Cyclometer	سایکلۆمەتر، بازنەپێو، پێوەری بازنە، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی خولی پێچکەو تۆمارکردنی ئەو ماوەیەی (مسافە) کە گالیسکەیەکی پێچکەدار دەیبڕێت.
مقياس التركيز - مركاز	Dosimeter	دەزگای پێوانی پەیتی . بۆ پێوانی پەیتی گیراوەیەك.
مقياس الكثافة	Densitometer = Densimeter	پێوەری خەستی، دەزگایەکە بۆ پێوانی خەستی روونـاکی لە فیلمە فۆتۆگرافییەکاندا.
مقياس السكر	Saccharimeter	پێوەری شەکر، ئامرازێکە بۆ پێوانی بڕی شەکر لە شلەدا.
مقياس كثافة اللبن	Lactodensimeter	پێوەری خەستی شیر.
مقياس المشروبات - مشراب	Liquometer	پێوەری مەی ، دەزگایەکە بۆ پێوانی پلەی ئەلکهول لە جۆرەکانی مەی دا بەکار دێت.
مقياس التوتر السطحي	Tensiometer	پێوەری کرژیی روویی،پێوەری کرژیی روویی ئاوی ناو خاك.
مقياس طولي	Linear measure	پێوەری درێژیی.
مقياس النبض	Pulsimeter	پرتەپێو، پێوەری پرتە (پرتەی دڵ).

مقياس الأستواء = فادن	Level	شاوول، تەرازووی بەنا.
مقياس الاشعة	Actinometer	پێوەری تیشك، تیشك پێو، ئامرازێكە بۆ پێوانی هێزی تیشك بە تایبەتی تیشكی خۆر.
مقياس الكلس	Calcimeter	كلس پێو، پێوەری كلس.
مقياس الجص - مجصاص	Gyposometer	پێوەری گەچ.
مقياس الغليان	Ebulliometer	كوڵان پێو، پێوەری كوڵان، ئامرازێكە بۆ دۆزینەوەی ئەو پلەی گەرمییەی كە پێویستە بۆ كوڵانی هەر تەنێك.
مقياس القشدة - مكثاة	Creamometer	قەیماغ پێو، پێوەری قەیماغ، ئامرازێكە بۆ پێوانی رێژەی قەیماغ لە شیردا.
مقياس المساحة	Graphometer	رووبەر پێو، پێوەری گۆشە لەسەر رووی زەوی.
مكا - جحر	Burro = hole = hutch	هێلانەی گیاندار، وەكوو هێلانەی كەروێشك و رێوی . لە كونو كەلەبەری زەویدا.
مكافاة	Reward = Recompense	پاداشت، پاداش.
مكاكي		جۆرێكە لە چۆلەكە.
مكاك - نخاع العظم - مكاكة	Medulla	مەغزی ئێسقان،مۆخی ئێسقان.
مكاك = لب النبات - مكاكة	Pith	كرۆكی قەدی درەخت.
مكار - خداع = مخادع	Crafty = Witty	فێڵباز.
مكاري - بغال	Muleteer	ئێستەرەوان، قاترچی.
مكاري = حمار	Donkey- driver	كەرەوان، خاوەن كەر.
مكاك	Macaque	ماكاكو، جۆرێكە لە مەیموون، مەیمونێكی ئەفریقاییە، پێستێكی ئەستوور وا لەژێر كلكیدا وەك دوشەكلە وایە لەسەری دادەنیشێت.
مكافحة = ابادة	Destrnction	نەهێشتن، لەناوبردن، قەلاچۆكردن.
مكافحة الأعشاب الضارة	Weed Control	قەلاچۆكردنی گژوگیای زیانبەخش.
مكافحة الحريق	Fire Control	ئاگر كوژاندنەوە، ئاگر بڕ.
مكالمة = محادثة	Conversation	گفتوگۆ كردن.
مكالمة تلفونية	Call	ووتوێژكردن بە تەلەفۆن.
مكاو = مقو	Macaw	ماكاو، جۆرە تووتییەكی گەورەی كلك درێژە.
مكاييل جافة	Dry measures	پێوانە وشكەكان، كۆمەڵێك پێوانەیە بۆ پێوانەی دەغڵودان و میوە.
مكان	Place = locus = situation	جێگا،جێ، شوێن، مەقان،دەڤەر.
مكان المعيشة	Habitat	شوێنەوار، ژینگە.
مكان زلق	Slippery ground	خزگە، شوێنی خلیسك.
مكان مشمس	Sunny = exposedto the sun	خۆرەوزان، بەربەرۆژكە.
مكان ظليل = ظليل - مظل	Shady	خۆرنەوەزان، نسار، نسرم، سێبەر.
مكانة - منزلة	Place = Rank	مقان ، پایە.
مكاء - قنبرة هدية	Certhilauda = Bifasciated lark	كلاو كورە پەپوویی، جۆرێكە لە كلاو كورە، سپی مەیلەو بۆرە هەڵ بەزو دابەز دەكات لە ئاسماندا دەنگی خۆشە.
مكاس - جابي المكوس	Toll Collector	باج كۆكەرەوە، جابی باج، جابی گومرگ، باجگر.
مكافيء	Equivalent	هاوهێز، هاوسەر.
مكافيء غرامي	Gram equivalent	هاوهێزی گرامی

مكافىء كيميائي كهربائي	Electro Chemical equivalent	هاوهێزی کیمیایی کارەبایی، بریتییە لە کێشی ئەو مادەیەی (بەگرام) کە لە ئەنجامی شیکردنەوەی کارەبایی گیراوەی یەکێك لە خوێیەکانی ئەو مادەیە پەیدا دەبێت ، لە ئەنجامی تێپەڕبوونی یەك کولومی کارەبایی بەناو ئەو گیراوەیەدا.
مكافىء مائي	Water equivalent	واتەر ئیکویڤالینت، هاوهێزی ئاویی، کێشی ئەو ئاوەی کە پێویست بوونی بە گەرمی یەکسانە لەگەڵ ئەو گەرمییەی کە تەنێك (جسم) پێویستی پێی دەبێت بۆ بەرزکردنەوەی پلەی گەرمییەکەی تەنها یەك پلەی گەرمی سەدی.
مكافىء ميكانيكي للحرارة	Mechanical equivalent of heat	هاوهێزی میکانیکی گەرمی، بڕی ئەو وزە میکانیکییەی کە دەکاتە بڕی یەك کالۆری لە گەرمی.
مكافل = متكافل = معايش	Symbion = Symbiote	هاوژیان، وەکوو ئەوەی کە دوو گیاندار یان دوو رووەك پێکەوە بژین، سوود لە یەکتری وەربگرن، بەبێ ئەوەی کەمشەخۆر بن بەسەر یەکترییەوە.
مكا	Lepidium meyenil	گیایەکی کشتوکاڵییە سەلکەکەی لە سەلکی شێلم دەچێت دەخورێت گوڵەکەی وردو پەمبەییە.
مكاتبة = مراسلة	Correspondence	ئاڵوگۆڕکردنی نووسراو یان نامە.
مكب	Spool = reel	بەکرەی دەزوو، خلۆك، خولخولۆکە، مەکەرە، مەکۆك، بۆ هەڵ کردنی دەزوو.
مكبب = مكتل	Conglomerated	تۆپەڵ تۆپەڵ، تۆپەڵ بوو، گرژ گرژ.
مكبوس = مضغوط	Compressed	پەستێوراو، پەستێنراو.
مكبر	Magnifying	گەورەکەر.
مكبر صوتي	Audi amplifier	ئۆدیۆ، ئەمپلیفایەر، دەنگ گەورەکەر.
مكبرة = مكبر	Amplifier	ئەمپلیفایەر، دەزگایەکی ئەلیکترۆنییە بۆ فراوانکردنی شەپۆلی کارەبایی لە رادیۆدا بەکاردێت بۆ دەنگ گەورەکردن.
مكبرة الصوت	Loud speaker = mega phone	میکرۆفۆن، دەنگ گەورەکەر، بڵندگۆ، بڵێنەبێژ، بۆ ناردنی دەنگ بۆ ماوەیەکی دوور.
مكبرت	Sulphurafed	گۆگرداوی کراو، مادەیەك گۆگردی تێ کرابێت، وەکوو لاستیکی گۆگرداوی بۆ تایەی ئۆتۆمبێل.
مكبرته، منفاخ الكبريت	Sulphor duster	پەمپی گۆگرد، ئەو پەمپەی کە گۆگردی پێ دەپرژێنرێتە سەر رووەك بۆ قەلاچۆکردنی نەخۆشی.
مكبس = الة الكبس	Press	پەستێنەر.
مكبس	Piston	پەستێنەر، پیستم.
مكبس مائي	Hydraulic press	هایدرۆلیك پرێس، پەستێنەری ئاویی.
مكبس	Pressure	مەنگەنە، پەستێنەر، ئەسکەنجە.
مكبوس = مضغوط	Compressed	پەستێنراو.
مكبس الطلمبة = بستم	Piston	پیستەم، کوتەکی ترۆمپا.
مكبس الجبن	Cheese press	پەستێنەری پەنیر، ئامرازی پەستاندنە پەنیر.
مكبح	Restraint	سەرکەللەی وڵاخ.
مكبح = فرملة	Brake	برێك، برێکی ئۆتۆمۆبیل.
مكبل	Chained = Fettered	پێوەندکراو.
مكبسل	Capsulate	کەپسوول کراو، هەر مادەیەك خرابێتە کەپسوولەوە.
مكبر	Enlarged = magnifying	گەورەکراو.

مكبر النبضات	Pulse amplifier	پرتە گەورەکەر، گەورەکەری پرتە.
مكتبة - دار الكتب	BooK store = Book shop = library	کتێبخانە، پەراوخانە، نوسراوخانە، پەرتووکخانە، نامەخانە، شوێنی کتێب بۆ هەڵگرتن و خوێندنەوەی کتێب یا ئەو شوێنەی کە کتێبی تیا هەڵدەگیرێت یان دەفرۆشرێت.
مكتبة دائرة	Circulating	کتێبخانەی گەڕۆك.
مكتب عمل	Labour office	نوسینگەی ئیشوکار.
مكتب المحاسبة	Counting house	نوسینگەی ژمێریاری.
مكتب - مدرسة	School	قوتابخانە.
مكتب	Office	نوسینگە-شوێنی نووسین.
مكتب المحامي	Practice	نوسینگەی پارێزەر.
مكتوب - رسالة	Letter = message	نامە، نوسراو.
مكتوب = مدون	Written	نووسراو.
مكتظ = ممتليء	Over crowded	پڕ، چڕ، قەرەباڵغ.
مكتف(مكتفي)	Satisfied	بەسێتی.
مكتسب	Acquired	دەسکەوت، دەست کەوتوو.
مكتئب - محزون	Low-spirited	خەمبار، دڵتەنگ.
مكتاب = الة كاتبة - الة طابعة	Typewriter	ئامرازی چاپکردن.
مكتل - متجمع	Agglomerated	تۆپەڵ بوو، گرۆ گرۆ.
مكتوم	Hidden	شاراوە.
مكتب - مائدة الكتب	Writing desk	کورسی نوسین ، رەحلە.
مكتل العنب	Grape basket	بەرچنەی ترێ، سەبەتە ترێ.
مكتشف	Discoverer	دۆزەرەوە.
مكتير - شبيرو = لقلق مسروح المنقار - ابومية	Mycteria = Jabiru	جابیرو، جۆرێکە لە لەقلەق گەورەیە دەنووکی ئەستوورو لاکێشەیی و زیندارە کلکی کورتە.
مكث - مكوث	Staying = Remaining	مان، مانەوە لە شوێنێکدا.
مكثار - كثير الكلام	Talkative	زۆر بڵە ، چەنەباز.
مكثف	Condensed = Thickened	خەست، خەست کراوە.
مكثف - مكثاف	Condenser = densimeter	کۆندێنسەر، خەست کەرەوە، ئامرازی خەست کردنەوەی هەڵم بۆ ئاو.
مكثف - مرجع	Reflex Condenser	خەستێنەری دووبارە.
مكثف ليبغ - مكثف ليبيك	Liebig Condenser	خەستکەرەوەی لیبیگ
مكثف ضوئي	Optica Condenser	خەستکەرەوەی رووناکی
مكثف وبستر	Webstercondenser	کۆندێنسەری ویبستەر، دوو زەرەبینن دەخرێنە سەر میکرۆسکۆب بۆ بەهێزکردنی رووناکی.
مكثف كهربائي	Capacitor	کاپاسیتور، خەستکەرەوەی کارەبایی، کۆندێنسەری کارەبایی، ئامرازێکە بەکارەبای وەستاو یان نەجماو بارگە دەکرێت، بریتییە لە دوو گەیەنەرو بەربەستێك لە نێوانیاندا لە رادیۆ و تەلەفزیۆندا بەکاردێت بۆ کۆکردنەوەو هەڵگرتنی بارگەی کارەبایی.

مكثاف - مسيل	Hydrometer	هایدرۆمەتر، پێوەری کێشی جۆری شلە.
مكثاف اللبن	Loctometer	لاکتۆمەتر، پێوەری خەستی شیر.
مكثاف السوائل	Densimeter = Areometer	پێوەری خەستی شلە.
مكحل - مكحال	Kohl stick = eye pencil	کلچێوك، میل چێووك، قولەق، میلێکە چاوی بە کل پێ دەڕێژرێت.
مكحلة	Kohl bottle	کلدان، کلوکلتور، قۆتك، ئەو تورەکەیەی یان قوتوەی کە کلی تێ دەکرێت.
مكحلة العنب - مكحلة عنبية	Grape Hyacinth	خەمخەمۆکە، کلچێوکی ترێ، ڕووەکێکی پیازییە گوڵەکەی لە هێشووە ترێ دەچێت ڕەنگەکەی شینە.
مكحلة حدقية - مكحلة ياقوتية - جاسنت شرقي	Hyacinth	هیاسینث کێلێك،گیایەکە لە شلێر دەچێت، گوڵێکی بنەوشەیی بۆن خۆش دەگرێت گەلێك جۆری هەیە بۆ ڕازاندنەوەی باخچە دەروێنرێت.
مكد - مدمة	Rake	شەنی زەوی، ئامرازێکە بۆ شانەکردنی گڵی کێڵگە.
مكدار = مقياس الكدورة	Turbidimeter	پێوەری لێڵی،لێڵی پێو.
مكدسة - مجزمة	Bundling machine	ئامرازی دەسك کردن یان بە چەپك کردنی پووش و سەوزە.
مكدس	Heaped up = piled up	کەڵەکەکراو.
مكدسة	Binder	ئامرازێکی دەستییە بۆ کۆمەڵ کردنی پوش و پەڵاش.
مكدام - دكة خرسان	Macadam	سەکۆی کۆنکریت ، چەو ڕێژکردن یان کۆنکریت کردنی ڕێگاو بان.
مكرر - متكرر	Repeated	دووبارە، دوویات.
مكرر - مقوم	Rectifier	ڕاستکەرەوە، ڕێکتیفایەر، ئامرازێکە بۆ گۆڕینی تەزووی کارەبایی ناڕاستەوخۆ (متردد) بۆ هی ڕاستەخۆ (طردي).
مكرش	Big bellied	وورگ زل، وورگن.
مكرشة - كرشة	Tripe	گیپە، ورگی مەڕ، ناواخنی لە برنج و کشمیش و قیمەی تێکڕا بێت و دوورابێتەوەو کوڵێنرابێت بۆ خواردن.
مكره	Obliged = Forced	زۆرلێکراو.
مكرسكوب - مجهر	Microscope	راجع (میکروسکوب).
مكروب - جرثومة	Microbe	میکرۆب، زیندەوەرێکە بەچاو نابینرێت بەڵکو بە میکرۆسکۆپ، یەك خانەییە لەناو هەواو زەوی و لەشی زیندەوەردا هەیە، هەندێکی نەخۆشی درم بڵاو دەکاتەوە.
مكروبي - جرثومي	Microbic	میکرۆبی، هەر شتێك پەیوەندی بە میکرۆبەوە هەبێت.
مكر = مؤجر	Hirer	بەکرێدەر.
مكرى - مؤجر	Hired	بەکرێدراو.
مكرون	Micron	میکرۆن،مایکرۆن، یەکەیەکی پێوانەییە لە زانستی میکرۆسکۆپیدا زۆر بەکار دەهێنرێت بەشێکە لە هەزار بەشی ملیمەترێك.
مكروغرام	Microgram	مایکرۆگرام، بەشێك لە ملیۆنێك بەشی گرامێك.
مكرو مكرون	Micromicron	مایکرۆماکرۆن، بەشێکە لە ملیۆنێك بەشی مایکرۆن.
مكروفون - مذياع	Microphone	مایکرۆفۆن، ئامرازێکە بۆ گۆڕینی شەپۆلی دەنگ بۆ تەوژمی کارەبایی.
مكرونة - معكرونة	Macaroni = Spaghetti	سپاگیتی، مەعکەرۆنی، خواردەمەنییەکە لە ئارد دروست دەکرێت بە شێوەی هەویر ئینجا بە شێوەی بۆڕی لوولەیی ووشك دەکرێتەوە دەکرێت بە خواردەمەنی.
مكرس	Dedicated = Consecrated	تەرخانکراو.

مكر - خداع	Cunning = Artifice	فێڵ، دەغەل.
مكرة - بشملة	Service berry	بەلالوك، دارو دەوەنێكە لە كۆمەڵەی گوڵەباخ گوڵەكەی بەشێوەی هێشووە.
مكسب	Gain = profit	دەسكەوت.
مكسب	Profitable	بە دەسكەوت، دەسكەوت هێنەر.
مكسح - كسيح	Rachitis = rickety	گێر، منداڵێك تووشی ئێسكە نەرمە بووبێت.
مكسحة	Broom = besomscraper	(١) گەسك. (٢) ئامرازێكی دەستییە بۆ ڕێك خستنی گڵی زەوی و بژاركردنی.
مكس - جمرك - دار المكوس	Customs = Custom house = toll house	گومرگ، فەرمانگەی گومرگ.
مكس المرور - ترانزيت	Toll = transit	باجێكی دیاری كراوە لەو كەسانەی یان لەو ئۆتۆمبیلانە دەسێنرێت كە بە وڵاتێكدا تێپەڕ دەبن.
مكسوديما	Myxodoema	مایكسـودیما نەخۆشـییەكە لـە گیانـەوەردا روو دەدات، ئەگـەر لـوی تیرۆكسـین(دەرەقیـە) ئـەو گیانـەوەرە دەربهێنرێت تووكەكـەی دەوەرێـت و پێستەكەی ووشك دەبێتەوەو گێژ دەبێت.
مكسو - مغطى	Covered (with)	داپۆشراو.
مكسور = مكسر	Broken = -Fractured	شكاو، شكەست.
مكسار	Breaker	پێوەری كاركەری شكانەوە.
مكسرات - كرزات		چەرەس، ئاجیل.
مكسر	Fracture	شێوەی شكان، شكانگە.
مكسر المعدن	Fracture of mineral	شكانگەی مەعدەن، شێوەی رووی مەعدەن یان كانزا لە كاتی شكاندنیدا بە ئامرازێكی تیژ ، هەندێك جار ئەو شێوەیە زبر ، یان تەخت.. هتد دەبێت.
مكسوف - منكسف	Eclipsed	گیراو، وەكوو گیرانی خۆر یان مانگ.
مكسويل	Maxwell	ماكسوێل، یەكەی دەربڕینی هێزی موگناتیسی.
مكسيكي أزعر	Mexican hairless	سەگی مەكسیكی، سەگێكی بچووكی كەم تووكە لە مەكسیدا دەژی.
مكشوف	Uncovered = roofless	دیار، ئاشكرا، سەر بەرەڵا.
مكشاف	Detector = Explorer	دۆزەر، پشكنەر، دۆز.
مكشاف الأستقطاب	Polariscope	پولاریسكۆپ، دۆزەرەوەی جەمسەرگرتنی تیشكی رووناكی..
مكشاف الأذن	Auriscope	دووربینی پزیشكی بۆ تەماشاكردنی ناو گوێچكە.
مكشاف العين - معيان	Ophthalmoscope	دووربینی پشكنینی ناوەوەی چاو.
مكشـاف البيـض = مجلاة البيض	Ovoscope = Candling device	هێلكە پشكنەر، ئامرازێكە بۆ پشكنینی هێلكە بۆ ئەوەی بزانرێت كامەیان پیتێن كراوە.
مكشاف الرطوبة	Hygroscope	شێ دۆزەر، دەزگایەكە گۆڕانی شێی ڕێژەیی لە هەوای كەشدا پیشان دەدات.
مكشفة الحريق	Fire finder	ئامرازی دۆزەرەوەی ئاگر بەربوونەوە.
مكشاف الكذب	Lie detector	درۆدەرخەر، ئامرازێكە نیشانەكانی درۆ لە درۆزندا دەردەخات.
مكشاف الفلورية	Fluoroscope	فلۆروسكۆپ، دۆزەرەوەی فلۆر.
مكشاف اللبن	Lactoscope	شیردۆز، دۆزەرەوەی شیر(لاكتۆسكۆپ).
مكشاف كهربائي	Electroscope	ئەلیكترۆسكۆپ، دەزگایەكە بۆ دۆزینەوەی بوونی بارگەی كارەبایی لەسەر تەنێك و دەست نیشان كردنی ئەم بارگەیە ئایا موجەبە یان سالبە.

مكشاف حراري	Thermoscope	ثیرمۆسکۆپ، دۆزەرەوەی گەرمی.
مكشاف الجليد	Pagoscope	دەزگایەکە بۆ زانینی کاتی پەیدابوونی زوقم بەکاردێت، زوقم دۆز، سەهۆڵ دۆز.
مكشاف الأعماق	A.S.D.I.C	قولایی دۆز، دەزگایەکە بۆ دۆزینەوەو دەست نیشان کردنی شوێنی کەشتی ژێر ئاو بەکاردێت.
مكشاف الموجات	Coherer	دۆزەرەوەی شەپۆل(لە دەزگای رادیۆ کۆنەکاندا).
مكشط = مكحت	Curette	کرێنەر.
مكشط العظم	Osteotribe	ئێسك کرێنەر.
مكشطة(يدوية)	Scraper = erasingknife	ئامرازی کراندن، پارچە پۆڵایەکە لە شێوەی دەمە چەقۆدا بۆ کراندن بەکاردێت.
مكظوم - كاظم - ثابت الحراة - ادياباتي	Adiabatic	گەرمی نەگۆڕ.
مكعب	Cube	کیوب،خشتەك، شەش پاڵو، شەش روو، شەش سووچ، تەنێکە شەش رووی چوارگۆشەی هەیە.
مكعباني	Cuboid = Cuboidal	خشتەکی، هەرشتێك لە خشتەك بچێت.
مكفف الأصابع - اصابع صفافية	Web Footed	پێی چەقدار، وەکوو لە قازو مراویدا.
مكفوف البصر	Blind	کوێر، کوێرە.
مكفهر = عابس	Lowering	روو گرژ،مۆن.
مكفول	Guaranteed	هەرشتێك بە مەرج(گەرەنتی) بفرۆشرێت یان بکڕدرێت.
مكفن - مكفون	Shrouded	کفن کراو،مردوویەك کفن کرابێت.
مكلا		کەشتی خانە، شوێنی کەشتی.
مكلاة	Harrow	شەن، شانەی تەختە یان ئاسن بۆ شیکردنەوەی زەوی کشتوکاڵی.
مكلاة - مرعى	Pasture	لەوەڕگە، پاوان.
مكلف - مسؤل	Responsible	لێپرسراو، کەسێك ئیشێکی پێ سپێردرابێت.
مكلفة	Terrier	تۆمارگەی زەوی و زاری کشتوکاڵی.
مكلوب = مسعور	Rabid	هار، شێت.
مكلوك	MukluK	مەکلوك، پێڵاوێکە لە پێستی گیاندار دروست دەکرێت. وەکوو کاڵەو پێڵاو.
مكلثم	Big faced	دەموچاو زل.
مكلورة برتقالية	Osage orange = bowwood	پرتەقاڵی ماکلورا، رووەکێکی بچووکی رازاندنەوەیە، لە کۆمەڵەی گەزنەیە بەرەکەی لە پرتەقاڵ دەچێت بەڵام ناخورێت، تەختەکەی قایمە کەوانی لێ دروست دەکرێت.
مكمم = مكموم	Muzzeled	دەماخکردوو، دەمامك لەسەر.
مكمش	Corrogator	
مكمل العيارات	Rider	پارسەنگ.
مكمل = مكملة	Insufficient	تەواوکەر، پڕکەر، دواکەوتە.
مكمل = متمم	Completed	تەواوکراو.
مكماة = مكموءة	Truffle bed	کێڵگەی دومەڵان.
مكمن - مخبا (للصيد)	Ambush = ambuscade = lurking-place	حەشار، مەکۆ،حەشارگە، کاڵیت، کوڵیت.

مكمة	Rideg plough	جۆرێکە لە گاسن (محراث)
مكن = صئبان	Eggs of insects	رشك، گەرای مێروو.
مكنسة	Broom	گەسك، گسك، چاڕو، گزگ.
مكنسة من عيدان	Broom made from branches	قاروشە، گرك.
مكنوز	Treasured up	سامانی هەڵگیراو، سامانی شاراوە، یان عەمارکراو.
مكنوس	Swept	ماڵراو.
مكنسة الجنة - كوشية	Kochia	کۆشیا، رووەکێکی گیاییە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
مكنسة العفريت = مكنسة الساحرة	Witches broom = hexenbesen	گەسکی دێو، نەخۆشییەکی رووەکییە گرێی نائاسایی لەسەر پەیدا دەبێت لە فلچە دەچێت.
مكنسة كهربائية	Vacuum Cleaner	گەسکی کارەبا.
مكنانة = مدرة	Goats rue	گیایەکە گوڵەکەی بە شێوەی هێشوویی شین یان بنەوشەییە گەڵاکەی وەك پەڕ وایە، بۆ لەوەڕ باشە هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
مكنترون - مغنطرون	Magnetron	ماگنیترۆن، زمانەیەکی (صمام) بەتاڵ کراوەیە، دەریەڕینی ئەلیکترۆنەکان تیایدا لەژێر کاری کایەیەکی موگناتیسی دەرمکییدایە.
مكنة (ماكنة) ومزهرست	Wimshurst machine	مەکینەی ویمزهرست.
مكنة درفلة	Rolling mill	مەکینەی گونجاندنی کانزا، هەویری کانزاکان دەخرێتە نێوان لوولەی خولاوەوە بەمە پلێتو شیشو تۆپو بۆڕیو شریتیان لێ دروست دەکرێت.
مكنوع = مقطوع اليد		دەست بڕاو،کۆڵ، گۆج.
مكنس = ذرة المكانس	Sorgho	گەنمەشامی گسك.
مكننة	Mechanisation	ماکینە کردن، ماکینێن، مەکینانەن، کردنی شتێك بە میکانیکی.
مكهار = مقياس الكهرباء	Electrometer	ئەلیکترۆمەتر، ئامرازێکە بۆ پێوانی بڕی هێزی کارەبا، یان بۆ دۆزینەوەی بوونی کارەبا.
مكواة - مكواي الملابس	Flat iron	ئوتو.
مكواة السمكري	Soldering	ئوتوی تەنەکەچی، ئوتوی لەحیم، ئامرازێکە تەنەکەچی بۆ مەبەستی لەحیم کردن بەکاری دەهێنێت.
مكواة بخارية - مكواة اسطوانية	Flat iron	ئوتوی هەڵم.
مكواة الجراح - مكواة الطبيب	Cautery	ئوتوی پزیشکی.
مكواة الشعر	Crimping iron	ئوتوی قژ، ئامرازێکە بۆ قژ لوول کردن.
مكواة اسطوانية	Mangle	ئوتووی لوولەیی، ئامرازێکە بۆ ئوتوکردنی جل و بەرگ، بە تێپەڕکردنی جل و بەرگە کە بەناو دوو لوولەی گەرمدا.
مكواة كهربائية	Electro caulery	ئوتوی کارەبایی،داخکەری کارەبایی.
مكواة = ميسم	Cauter	داخکەر،ئامرازی داخکردن بۆ کوتانی لەش بەخاڵ و میل.
مكوى = مكوجي	Ironer	ئوتوچی.
مكوك = موم	Shuttle	مەکۆ، شەپۆپە، ئامرازی چنین، پارچەیەکە لە پارچەکانی مەکینەی درومان هەمیشە دێت و دەچێت لەکاتی درووماندا.
مكوك الفضاء	Space shuttle	مەکۆی بۆشایی.
مكون	Component = ingredient = Constituent	پێکهێنەر.

مكونات المرجان	Madreporaria	مادریپۆراریا، شیلان پێکهێنەر، کۆمەڵە گیاندارێکن شیلان (کۆراڵ) پێك دەهێنن.
مكور - مكورة	Coccus = Cocci	خانەیەکی خڕ، باکتریای خڕ.
مكو عقدي - مكور سبحي	Streptococus	باکتریای تەزبیحی، جۆرە باکتریایەکی خڕە بە شێوەی زنجیرە واتە تەزبیح کۆمەڵ دەبێت وەکو میکرۆبی نەخۆشی سورکە(حمرە).
مكور عنقودي	Staphylo Coccus	باکتریای هێشوویی، جۆرە باکتریایەکی خڕە بەشێوەی هێشوویی، کۆمەڵ دەبێت لە کێم و دومەڵدا هەیە.
مكورة معوية	Entero coccus	باکتریای ریخۆڵە.
مكورة دقيقة	Micro Coccus	مایکرۆکۆکەس، میکرۆبێکی بچووکی خڕە.
مكورة = عمامة	Turban	مێزەر، سەرومێزەر، کڵاوجامانە.
مكوفر	Camphorated	کافوراویی، کافورکراو، هەرشتێك کافوری تێکرابێت.
مكوار = هراوة	Club	تۆپز، کوتەك، تۆبز.
مكوس		بەردەبێزار، ئامرازێکە لە ئاسن بەرداشی پێ رێك دەخرێت لەکاتی زبربوونیدا.
مكوث		راجع (مكث).
مكياج	Make up	ماکیاج، ئارایشت.
مكيال	Modulus = Drymeasure	پێوەر، پێوانە، پێ پێو.
مكيف	Adapted	گونجێنەر،لوێنەر، ئامرازێکە بۆ بەستنی دوو بەشی دەزگایەك بە یەکەوە یاخود بۆ گونجاندنی دەزگایەك بۆ مەبەستێکی تر.
مكيف - موجه تكثيف	Adapter	گونجێنەری خەست کردنەوە، بۆرییەکی شووشەیی مل باریکە دەخرێتە کۆتایی ئامرازی خەستێنەرەوە(مكثف) بۆ ئاراستەکردنی شلە دڵۆپێنراوەکە بەرەو دەفری کۆکردنەوە.
مكيدة	Stratgem = artifice = plot = machination	فێڵ، تەڵە، پەنگ، سەنگ.
مكين - راسخ - وثيق	Firm = Solid = Strong	قایم، مەحکەم.
ملا	Congregationk	خەڵقی، کۆمەڵ.
ملا - فقيه	Mullah	مەلا، ئیمامی مزگەوت.
ملاءة	Skirt	تەنوورە، بەشی خوارەوەی قاتە جلی ژنانە.
ملاءة = ملحفة	Sheet	مەوج، جۆرێکە لە پێخەف، چەرچەف، مئیل.
ملاءة السرير = ملاية السرير	Bedsheet	سەرجێ، چەرچەف.
ملائم	Suitable = Fit	شایستە، شیاو، لواو، گونجاو، لەبار، هەموار.
ملاءمة	Adaptation = Convenience = Fitness = Suitability	شیان، لوان، گونجان، هەمواری، گونجاوی.
ملاب - ملبيغيا	Barbados Cherry = malpighia	درەختێکە گەڵاکەی درکاوییە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی سوور یان پەمبەیی یان سوورە هەندێکی بەرەکەی وەکوو گێلاس وایە مەیلەو ترشە ئەخورێت.
ملابار - باز لاء بيضاء	Malabar	پۆڵکەی سپی، گیایەکە گەڵاکەی وەکوو سپیناخ بەکاردێت.
ملازم = مواطب	Attendant	هەڤاڵ، هاورێ ، یاوەر.
ملازم اول	Lieutenant	ئەفسەری پلە یەك.
ملازم ثان	Second Lieutenant	ئەفسەری پلە دوو.

ملاحظة	Observing = observation = note	تێبینی، سەرنج.
ملاحظ = مراقب	Observer = monitor	تێبین، تێبینیار.
ملاسة = مملسة	Roller = Roll	باگردێنێکی لوولەیی‌یە بۆ ڕێکخستن‌و تەخت کردنی زەوی بەکاردێت.
ملاسة	Smoothness	ساف، لووسی.
ملاثيون	Malathion	(مالاثیون)، دەرمانی مێش‌و مەگەز.
ملآن	Full	پڕ، لێواولێو،تژی.
ملانة = حمص اخضر	Green chick peas	فەریکە نۆك، نۆکی سەوز.
ملامس = قاطع التلامس	Contact breake	ئامرازێکە بۆ کردنەوەو داخستنی بازنەی کارەبایی.
ملامسة = تماس	Touching = contact	بەرکەوتن، لێکەوتن، ڤێکەوتن.
ملامح (الوجه)	Lineament	روخسار، سەروسەکوت،سەروسیما، شێوە، بیچم.
ملاط = مونة = بياض	Plaster = tectorium = mortar = luting	گەچاو، دۆخاو، گڵ گەچ، قوڕقسڵ، قسڵ‌و لم، پالانچە.
ملاك = ملك	Angel	فریشتە.
ملاقة = مملقة	Harrow = leveller	ئامرازێکە بۆ تەخت کردنی زەوی.
ملاك	Landed Proprietor	خاوەن زەوی‌و زار.
ملاكم	Boxer = Pugilist	ئەوکەسەی شەڕە بۆکس دەکات.
ملاكمة	Boxing	شەڕە مشتە کۆڵە، شەڕە بۆکس.
ملاكية = حشيشية الملاك	Angelica	گیاپەری، گیا فریشتە، ڕووەکێکە لە ڕەگەزی پاقلەو لە کۆمەڵەی چەتر دارەکان.
ملافير	Melaphyre	میلافیر، کەڤرێکی گڕکانی ڕەشە.
ملاصق = متلاصق	Contiguous = adjacent	پێوەنووساو.
ملاصقة	Contiguity = adjacency	پێوەنووسان، پێکەوە نووسان.
ملاح	Navigator	دەریاوان، لێخوڕی،(شوفێری) پاپۆڕ یان فڕۆکە یان ئەو کەسەی دەریا دەپشکنێت بۆ دۆزینەوەی شتووەك.
ملاح السفينة = نوتي = بحار	Mariner = Sailor = Seaman	کەشتیوان، زریوان، دەریاوان.
ملاح فضائي = رائد الفضاء	Astronaut	کەشتی‌یەوانی بۆشایی، کەشتی‌یەوانێکی هەڵبژاردەیە مەشقی تایبەتی پێ دەکرێت بۆ ئەم کارە.
ملاحة فضائية = ملاحة جوية	Astronautics = aeronautics	کەشتی‌یەوانی لە بۆشاییدا.
ملاح الطائرة	Pilot	فڕۆکەوان.
ملاح جوي = طيار	Aeronaut	فڕۆکەوان، کەشتی‌یەوانی بۆشایی.
ملاح = ملح	Goose foot = halophyte	ڕووەکی خوێیی، ڕووەکێك لە شوێنێکی شۆرەکاتدا بڕوێت.
ملاح	Fig marigold	ڕووەکێکی گۆشنە، گەڵاکەی ئەستوورە هەندێکی دەشتەکی‌و لەبەر گوڵەکەی دەڕوێنرێت.
ملاحة = مملحة = منجم الملح	Salt marsh = Salt mine	کانەخوێ.
ملاحة	Navigation	کەشتی‌یەوانی، لێخوڕینی فڕۆکە یان کەشتی ئاسمانی، هەروەها دەست نیشان کردنی شوێن‌و ڕێڕەو و دووریی‌و کات بە یارمەتی ڕادارو ڕادیۆ.

ملاحة فلكية	Clestial navigation	کەشتی نێوان تەنە ئاسمانی‌یەکان.
ملاحظ = مراقب	Observant = monitor	تێبین، تێ بینییار.
ملاحظ العمل - عريف	Foreman	تێ بینییاری ئیش، سەرکار.
ملاحظة = مراقبة	Observing = monitoring	تێبینیاریی، چاودێری کردن.
ملابس فضفاضة	Loose and waving Clothes	جل‌وبەرگی دەڵب، یان فراوان.
ملاخيت أخضر - ملاكيت	Malachite	مالاکیت، کانزای مسی سەوز، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی مس بریتی‌یە لە کاربۆناتی مسی تفت رەنگێکی سەوزی هەیە لە بۆیەکردنی قاپ‌و دەفردا بەکاردێت.
ملاطفة	Kind and Courteous treatment	ئارام دان، دڵ خۆش کردن.
ملاريا - برداء	Malaria	مەلاریا، لەرزوتا، لەرزوبا، سێ بەڕۆ، نەخۆشی‌یەکی درمەو تیژە یان درێژخایەنە بەهۆی مشەخۆری (بلازمۆدیۆمە) وە بڵاو دەبێتەوە کە بە مشەخۆریی لە لووی لیکی مێشوولەی ئەنۆفیلس دا دەژی ، کە ئەم مێشوولەیە مرۆڤ دەگەزێت میکرۆبەکە دەچێتە خوێنی مرۆڤەکەوەو تووشی نەخۆشی‌یەکەی دەکات، لەرزوتا بە هۆی دەرمانی کنین‌و ئەتابرین‌و بریماکین‌و کلوروکڤین چارە سەر دەکرێت.
ملاريا الطيور	Avian malaria	مەلاریای باڵندە
ملاعب - رفيق اللعب	Play Fellow	هاورێی یاری.
ملاعبة	Deceiving	دەست بازی.
ملاعب ظله - رفـراف - قـرلي - ابي الرقص - قاوند	King Fisher	شاماسی گرە، باڵندەیەکی باڵ درێژی مل کورتە.
ملاعقي - أبو ملعقة - دواس - مدواس	Spoon bill	کەوچکە، دەنووك کەوچکی، باڵندەیەکی ئاوی سپی یان پەمبەیی لاق درێژە،دەنووکی کەورەیە لە کەوچك دەچێت لە گوێ ئاوی رووبارو دەریادا لەناو قامیشەڵاندا دەژی.
ملالوكا	Melaleuca	میلالووکا، دارو وردە دەوەنێکی بچکۆلەیە، گوڵەکەی لە فڵچەی شووشە شتن دەچێت، هەمیشە سەوزە گەلێ جۆری هەیە، گوڵی سپی یاخود سوور یا زەردی کاڵ دەگرن بۆ رازاندنەوەی باخچەکان.
ملامسة	Contact	بەریەك کەوتن.
ملامس	Contactor	کۆنتاکتۆر، لە ئەندازەی کارەباییدا ئامێرێکی میکانیکی‌یە بۆ گەیاندن‌و بڕینی بازنەی کارەبایی بۆ چەند جارێك، بە چەند رێگەیەك دەخرێتە ئیش.
ملبب	Medullated	کرۆکدار،مەغزدار، مەغزاویی.
ملبد	Covered	داپۆشراو، بەرگیراو.
ملبيجيا	Malpighia = west Indian-Cherry	مالپیجیا، دەوەنێکە لە ناوچە گەرمەکانی ئەمریکادا دەروێنرێت، هەندێکی بۆ رازاندنەوەو هەندێکی لە بەرمەکەی لە بەری گێلاس دەچێت.
ملبدة بالغيوم - مغيم	To become thicky Clouded	هەوراوی، داپۆشراو بە هەور.
ملبس = لباس	Dress = Clothing = gar ment	پۆشاك، بەلك، جل، کاڵا بەرگ.
ملبس = لوز أو نحوه يلبس بالسكر	Sugar almonds = bon bons	نوقڵە بادەمی، بادەمێك شەکری تێ گیرابێت.
ملبس بالسكر	Sugar Coated	هەر دەرمانێك خرابێتە قاوغێکی شەکرەوە لەبەر ئەوەی کە تامەکەی ناخۆشە.

ملبسة	Dragee	حەبی دەرمان بەرگی تێ گیرابێت.
ملبن = قالب الطوب	Brick mould	قاڵبی خشتی کاڵ.
ملبن تركي = راحة الحلقوم	Turkish delight	رەحەتە لقوم، جۆرێکە لە شیرینی هەندێك جار گوێزی تێ دەکرێت.
ملبنة = معمل البان	Dairy Farn	کارگەی شیر، کارگەی شیرەمەنی.
ملتهم	Glutton = greedy	قووت دەر.
ملت = ملط	Malt	ماڵت، دەنکە جۆی چەکەرەکردووی گەرم کراوی وشك کراوەیە، لەدروست کردنی بیرەدا بەکاردێت.
ملتهم الجراثيم	Bacteriophage	باکتریا هەڵووشەرە، جۆرێکە لە ڤایرۆس، پەلاماری باکتریا دەدات، دەورو پشتیان دەدات و هەڵیان دەمژێت.
ملتهم الذباب	Fly Catcher	مێش خۆرە، باڵندەیەك کە مێش و مەگەز بە فڕیوی لە ئاسماندا دەخوات.
ملتقمة الحشرات	Entomophagous	مێروو خۆر، ئەو مێرووە بە سوودانەی کە مێرووی زیان بەخش دەخۆن.
ملتقمة كبيرة	Macrophage	خانەیەکی هەڵووشەری گەورە.
ملتاز	Maltase	ماڵتێز، هەوێنێکە شەکری جۆ (ماڵتۆز) دەکات بە گلوکۆز (شەکری ترێ).
ملتي سامافيت	Multi Samavit	مەڵتی سامافیت،جۆرێکە لە دەرمانی چارەکردنی خوێن کەمی بەشێوەی حەبە.
ملتيفين	Multivim	مەڵتیڤیم، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی هەندێك نەخۆشی لە منداڵاندا وەکوو کەمی ئیشتیاو پشێویی گەدەو ریخۆڵەو سك چوون، بەشێوەی حەب هەیە.
ملتصقات الأصابع	Syndactyls	پەنجە نووساوەکان، بەشێکە لە باڵندەکان وەکوو ماسیگرە (قرلی).
ملتفة	Twining = Voluble	خۆپێچەرەوە ئەو قەدەی یان ئەو رووەکەی کە خۆی لە رووەکی ترەوە دەپێچێت وەکوو لاولاو، فاسۆلیا.
ملتهمة الثمر	Carpo capsa pomonella = muscicapa	میوەخۆرە، کرمی سێو، مێروویەکە بەری سێوو قەیسی و هەڵوژە دەخوات.
ملتوية = لنتانا	Lantana	لانتانا، مینای درەخت، درەختی مینا، دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
ملة السرير	Mattress	دۆشەك، سەرجێ.
ملتحمة	Conjunctive	لکێنە، ئەو پەردەیەی کە دیوی دەرەوەی گلێنەی چاوو دیوی ناوەوەی پێڵوی چاوی داپۆشیوە.
ملتزم = متعهد = مقاول	Contractor	بەڵێندەر ،مقاویل
ملتهب	Phlogtic Ardent	داگیرساو، ئاوساو.
ملتهب = مشتعل	Conflagrant, lagrant	گرگرتوو، سووتاو.
ملتوي	Convoluted = Distonted = Wry = sinuous = Loxic	پێچاو پێچ،خوار، خوارو خێچ.
ملتون	Melton	مێلتۆن، قوماشێکی خوریی نەرمۆڵەیە قاپوتی لێ دروست دەکرێت.
ملتقى نهرين	Delta	دوو ئاوان، دوواو.
ملتقى	Junction	شوێنی بەیەك گەیشتنی دووتەل یەکێکیان لە ئاسن و ئەوی تریان لە مس بێت، ئەگەر ئەو شوێنە گەرم بکرێت ئەرکی کارەبایی پەیدا دەبێت.
ملتقي	Meeting place = rendezvous	جێگای بە یەك گەیشتن.
ملتصق = ملتحم	Coherent	نووساو، پێکەوە نووساو.
ملتصق الأذنين	Synotus	گوێچکە نووساو.
ملثة	Maltha	ماڵثا، مادەیەکی رەشی لینجە لەنێوان پەترۆڵ و ئەسفەلتدایە.
ملجا	Shelter = Refuge	پەنا، پەناگە، دالدە، شوێنی خۆشاردنەوە.

ملجأ العجـزة = دار العجزة	Valetudinarium = Geroconium = Cacosomium	تەمەڵخانە، خانەی پەک کەوتەکان.
ملجأ القطاء	Brephotrophium	هەتیوخانە.
ملجين	Mulligan	مولیگان، خواردەمەنییەکە لە سەوزەو گۆشت یان سەوزەو ماسی دروست دەکرێت.
ملح	Salt	خوێ، نمەک، هەک، مادەیەکە (ئاوێتەیەکە) لە گۆڕینـەوەی هـایدرۆجینی ئەسیدی (ترشـی) بە کانزایـەک "میتـاڵێک پـەیدا دەبێـت وەکـوو خـوێی چێشت کە بە زۆری لە ئاودا دەتوێتەوە".
ملح قاعدي	Basic salt	خوێی تفت، هەر خوێیەک رەگی هایدرۆکسیدی (OH) تیادا بێت، کاغەزی گوڵەبەڕۆژە دەکات.
ملح مزدوج	Double salt	خـوێی دووانـە، جووتـە خـوێ ، خوێیەکـە لـە ئـەنجامی یـەکگرتنی دوو خوێی جیاوازەوە پەیدا بووە، وەکوو زاخ کـە لـە کـاتی تواندنـەوەیدا لـە ئاودا دوو ئایۆنی جیاواز، دوو موجەب یان دوو سالب پەیدا دەکات.
ملح الطعام	Kitchen Salt = Sodium chloride	خوێی چێشت.
ملح الصفراء	Bilesalt	خوێی زراو، بەردی زراو.
ملح البارود - نترات البوتاسيوم	Saltpetre	خوێی بارووت، شۆرە.
ملـح البـارود الأعتيـادي - نطرون	Nitre = Saltpetre	خوێی بارووتی ئاسایی، پۆتاسیۆم نیترایت.
ملح موهر	Mohrs salt	خوێی مۆهەر، بریتیە لە گۆگرداتی ئامۆنیۆمی ئاسنۆزی.
ملح بارود شيلي	Chile salt peter = chile nitre	خوێی باروتی شیلی، سۆدیۆم، نیترات، نیتراتی سـۆدیۆم، وەکـوو پـەین بەکاردێت.
ملـح انطلـيزي - ملـح افرنجي - ملح ابسوم	Bitter purging salt = Epsom salt	ئینگلیزدوزی، خوێی ئینگلیزی، ئیپسوم سوڵت، ئیزیاسولفەیت، مانیزیا، مەگنیسیۆم سولفەیتی ئاویی، ئامەکەی تاڵە بۆ رەوان کردن باشە.
ملح الليمون	Citrate	خوێی لیمۆ، سیترات.
ملح معدني	Mineralsalt	خوێی مەعدەنی، خوێی کانی.
ملح منظم	Buffer salt	خوێی بوفەر، خوێی رێکخەر بۆ ئامادەکردنی گیراوەیی بەکاردێت.
ملح روشيل	Rochelle salt	خوێی رۆشیل، خوێی سۆدیۆم پۆتاسیۆم تارتارەیت، مادەیەکی بلووریـی بێ رەنگە، ئاوێتەی لێ دروست دەکات.
ملح كلوبر	Glaubers salt	خوێی گلۆبەر، سۆدیۆم سولفەیتی ئاویی.
ملـح الأمونيـا = كلوريـد الأمونيوم = ملح النشادر	Ammonia salt = ammonium chloride	خـوێی ئـامۆنیوم، لەدروسـت کردنـی پـاتری کارەبایی و قوماش و پێسـتەو چینکۆکردنی ئاسندا بـەکاردێت، ئـەم مادەیـە بـە رێگـەی پێشەسـازی گـازی خەڵوز یان بە گەرم کردنی ئامۆنیا لە ترشی هایدرۆکلۆریکدا ئامادە دەکرێت.
ملح الطعام الصخري	Rock salt = Halite	خوێی بەردین، هالایت، جۆرێکە لە خوێی چێشت بەشێوەی کریستاڵە، رەنگەکەی بە پێی پاک و پیسی دەگۆڕێت هەندێک جار پەڵەی سپی یـان سور یان خۆڵەمێشی تیادایە، بۆ دروست کردنی سۆدەی شێن بەکاردێت.
ملح ميود	Iodized salt	خوێی یۆداوی ، بریتی‌یە لە خوێی چێشت(کلۆریدی سۆدیۆم) بە رێژەی (١) بۆ (٥٠٠٠) یۆدیدی پۆتاسیۆمی تێ دەکرێت. ئەمە بۆ نەخۆشی لووی ژێر قوڕقوڕاگە (الغدة الدرقية) باشە.
ملحي - أليف الملح	Halophile	هۆگری خوێ، ئەو رووەکەی کە حەز بە خاکی خوێدار دەکات.
ملحي	Saline	خوێیی، هەرشتێک پەیوەندی بە خوێوە هەبێت.

ملحة	White blackish	سپی مەیلەو رەش.
ملحاوات	Deciduous	گەڵاوەریبوەکان، ئەو رووەکانەی کە لە پایزو زستاندا گەڵاکانیان دەوەرێت.
ملحق (ملحقات)	Appended = Accessories = appendage	پاشکۆ، پاشەر، پاشەرۆ.
ملحق العيار	The rider of the measure (weight)	پارسەنگ.
ملحمة	Fierce battle = Glorious battle	داستان، شەڕێکی مەزن، جەنگێکی مەزن.
ملحمة = لحمة = برنشيمة	Parenchyma	پارینکیما، شانەیەکە لە لەشی رووەکدا لە خانەی زیندوو پێکهاتووە.
ملحومات الفك	Plectognathi	چەناگە ئاوساوەکان، پلەیەکە لە ماسی‌یە ئێسکدارەکان.
ملحن موسيقي	Composer	تەرانەباز، ئاوازدانەر.
ملخ (المفصل) - سخ - خلع	Dislocation	لەجێ چوونی جومگە.
ملخص	Extract = abstract = summary	کورتە، وەکوو کورتەی نوسراوێك.
مل دائري	Circular mil	میلی بازنەیی، یەکەیەکی پێوانەیە بریتی‌یە لە ١/١٠٠٠ ئینچ چوارگۆشە بۆ پێوانی برگەی تەل.
ملدوغ	Bitten = Stung	گەزراو، پێوەدراو، مارانگاز.
ملديون	Melodeon	میلۆدیۆن، ئەرگۆنێکی (ئامرازی مۆسیقا) یە لە شێوەی شمشاڵ بچووك دایە.
ملريت	Millerite	میلیرایت، ئاوێتەی گۆگردیدی نیکل.
ملزة - صمولة	Washer = nut	واشەر، سەمووە، سەموونە، پارچەیەکی خڕی تەنکی بچووکە لە چەرم یان لە ئاسن کونێکی تیایە ئەخرێتە ژێر برغووەوە لە کاتی بادانیدا بۆ ئەوەی قایم بێت.
ملزم - موجب	Obligatory	پێویستە.
ملزمة - منجلة	Vice	مەنگەنە، ئەسکەنە، گیرە، دوو پارچە ئاسن یان تەختە بە کلیلێك پێکەوە ئەبەسترێن شتومەك ئەخرێتە نێوانیانەوە بۆ پەستاوتنیان.
ملزمة (من كتاب)	Section = quire	بەشێك لە کتێبێکی چاپکراو.
ملزاج - مقياس اللزوجة	Niscometer = Visco simeter	لینجی پێو.
ملزج	Sticker agent	مادەی لینجکەر، مادەیەکە دەکرێتە دەرمانی قەلاچۆکردنی قەوزەو مێرووەوە بۆ ئەوەی زیاتر بلکێت بە رووەکەکەوە.
ملزنات - راصات	Agglutinins	مادە تۆپەڵ کەرەکان، ئەو مادانەی کە دەبنە هۆی نووسانی مادەی تر بە یەکتری‌یەوە.
ملساء	Glabrous	ساف، لووسی، بێ موو، بێ تووك.
ملستومة - ساذج هندي	American goose berry	دارو دەوەنێکی ناوچە گەرمەکانە، بەرەکەی بۆن و تام خۆشە، ئاوگەکەی رەشە ئاودەم دەباغ دەکات.
ملساوات	Anacanthini	لووسەکان، پلەیەکە لە ماسی‌یە ئێسکدارەکان.
ملص - انزلاق = افلات	Slipping away, escaping	دەرباز بوون، خلیسکان.
ملصاف = منظار الألوان	Fluoroscope	فلۆرۆسکۆپ، ئامرازێکە بۆ دۆزینەوەی "تەماشاکردنی" پێکهاتنی ناوەوەی لەشی زیندوو بەهۆی تیشکی ئێکسەوە.
ملصقة	Affiche	
ملصقات	Glutinates	

ملصوق	Stuck = Pasted	پێوەلکاو، پێوەنووساو.
ملصة = اطوم	Dugong	ووشتری دەریا، گیاندارێکی شیردەری دەریاییە بەشی دواوەی لەشی لە هی ماسی دەچێت.
ملطاس = كاسور	Stone hammer	پیک، تاخورک، بۆ شکاندنی یان کون کردنی بەرد.
ملطاط = مالج	Trowel	ماڵە، بۆ قورەکاری بەکاردێت.
ملطف - مسكن - ملطف الألم	Attenuant = Emolliant = paregoric = Optudent = demulcent = mitigate = moderate	ئارام دەر.
ملعب	Play ground	یاریگە، یاریخانە، گۆرەپان.
ملعب المصارعة	Wrestling yard	زۆرخانە، گۆرەپانی زۆرانبازی.
ملعب - مسيل للعاب	Ptyalogogue = sialagogue	لیک دەردەر، هەرشتێک ببێتە هۆی دەردانی لیک.
ملعي = ظيان السياج - شراج	Oldmans beard = flower of sick ness yellow Flower	گوڵە بەروون، ریشە پیرانە (بەزاری کوردی حاجی عومەران)، گوڵەجان (بەکوردی قەرەداغ)، تەریەتمە (لەئامێدی) بێبێلاوە (لە شەقلاوە) گوڵەزەرد (لە زێوێ).
ملعة - ملعي - ظيان السياج	Clematis	یاسەمەنی کێویلە، رووەکێکە لە رەگەزی گوڵاڵە سوورە،ئاوەکەی توون و ژەهرە، هەندێکی بۆ ئارەق کردنەوەو میزکردن بەکاردێت گوڵەکەی ئەرخەوانی یان سپی یان شین یان زەردە.
ملعقية = حشيشة الملاعق - حشيشة الحفر - او الأسقربوط	Scurvy grass = cochlearia	گیاکەوچکە، کەوچکە گیا، گیا ئەسکەربوون، گیایەکی پزیشکییە لە کوزەڵە دەچێت.
ملعقة	Spoon = Spatula	کەوچک، کەفچک، ئەسکوێ.
ملعقة احتراق - ملعقة اشتعال	Deflagrating spoon	کەوچکی سووتاندن.
ملعقة شاي	Tea Spoon	کەوچکی چای.
ملعقة مواد	Spatula	کەوچکی مادە کیمیاییەکان.
ملغم	Amalgam	ئەمەلگەم، جۆرێکە لە دارشتە جیوەی تیایە لەگەڵ کانزای تردا هەندێ سوودیان هەیە، وەکوو ئەمەلگەمی زیو کە بۆ پڕکردنەوەی ددان بەکاردێت.
ملف - وشيعة	Coil = wrapper	کلافە، کلۆڵە.
ملف - اضبارة	File = dossier	دۆسێ، فایل.
ملف التنغيم		بەکرەی ئاواز، کلافەی ئاواز.
ملف توازي	Shunt winding	کلافەی تەریبی لە ئەندازەی کارەباییدا، کلافەیەکە بە شێوەیەکی تەریبی لەگەڵ بەشێک لە بازنە سەرەکییەکەوە دەبەسترێت.
ملف توال	Series winding	کلافەی یەک لەدوای یەک، لە ئەندازەی کارەباییدا: کلافەیەکە بە شێوەیەکی یەک لەدوای یەک بە بەشێک لە بازنە سەرەکییەکەوە دەبەسترێت.
ملف كهربائي	Coil = armatnre	کۆیل، تەلێکی هەڵپێچراوە کارەبا دەگەیەنێ.
ملف حلزوني - ملف لولبي	Hrlical Coilcspring solenold	کلافەی مارپێچی، کلافەی زەمبەلەکی، تەوژمی کارەبایی پێدا تێپەڕ دەکرێت، بۆ دەست کەوتنی کایەی موگناتیسی.

ملف الحث - رمكورف	Induction	كلافەی هاندانی کارەبایی.
ملف رومكورف	Ruhmkorff induction coil	كلافـەی (ئارمێچـەری رۆمکـۆرف) لـە لایـەن زانـای فیزیـای هـەنریش رۆمکۆرفـەوە داهێـنراوە بریـتی یـە لـە كلافەیـەك بـۆ هـاندانی کارەبـا بـۆ بەرزکردنەوەی هێزی فۆلتی تەزوویەکی کارەبایی گۆڕاو.
ملف خانق	Choke coil	كلافەی خنكێنەر، كلافەیەكە لە بازنەی کارەباییدا بەکاردێت بۆ نەهێشتنی یان کەم کردنەوەی لەرەلەری بەرز، هەروەها كلافەیەکی هاندەرە.
ملفاف - خنزيرة - ونش	Hand winch = Windless	ئامرازێکی کارە بۆ بەرزکردنەوەی شتوومەك.
ملفاف	Wheel and axle	رەوڕەوەو تەوەرە، دەزگایەكە لە رەوڕەوەیەك پێكهاتووەو لەسەر تەوەرەیەك جێگیر كراوە بۆ مەبەستی تاقیكردنەوە بەكاردێت.
ملفوف	Convoluted	پێچراو، لول کراو.
ملفوف - كرنب = بقلة الأنصار - لهانة	Cabbage = Turnip Cabbage	کەلەرم، کەلەمی.
ملفوف بحري - كرنب بحري	Sea Cabbage = sea Kale	کەلەرمی دەریایی، سەوزەیەکی تەمەن درێژە لە کۆمەڵەی خاچی‌یەکان لە قەراغ هەندێك دەریادا دەروێت، یان دەروێنرێت.
ملفوف لفتي - كرنب لفتي - روتباغا	Swede = Swedish Turnip	کەلـەرمی شـێلمی، کەلـەرەمی سـویدیی جۆرێکـە لـە کەلـەرم رەگـەکانی ئەستوورن وەکوو شێلم بەکاردەهێنرێت.
ملفوفة - دولمة		یاپراخ، دۆڵمە.
ملق	To smooth = to Flatter	نەرم کردنەوە، سافکردن.
ملقح	Pollinated = Fecundated	ئاووس، چات کراو، سەراو، چاکراو.
ملقحة	Fertilizen	بەپیت کەر.
ملقوحة - جنين = فوف	Embryo	بەرخۆلە، ئاولەمە، کۆرپەلە.
ملقط - ماسك - ماشة - جفت	Forceps = Tongs = Tweezer	مەقاش، گاسك، ئاگرگر،جفتە، مووکێش.
ملقط (للحشرات)	Chelicera	پەلی ماشەدار، وەکوو لە هەندێك مێرووودا.
ملقط السكر	Sugar tings	مقاشی شەکر.
ملقط غسيل	Clothe spin	گیرەی جل، جل گرە، گرە، دەکرێت بە تەنافەوە.
ملقط النار - ماشة	Tongs = apair of tongs	مقاش،مقاش، ئاگر/ ئاگرگر.
ملقوط - ملتقط	Picked up = Foona	دۆزراوە.
ملقاط الجوز	Nut picK	گوێز هەڵکۆلەر، ئامرازێکی سەرباریکە کاکڵەی گوێزی پێ دەردەهێنرێت.
ملقى = مطروح	Thrown	فرێدراو.
ملك = مليك	King	شا، پادشا، پاشا.
ملكة	Queen	شاژن.
ملكة	Faculty = genius	زەین روونی، بەهرە، توانایی، ئامادەیی، سروشتی لە مرۆڤدا .
ملك خاص	Possessory	ئارزی.
ملك	Property = estate = possessions	خانووبەرە،زەوی زار، سامان، موڵك.
ملك - ملاك	Angel	فریشتە.
ملك أو ملكة او ولد في ورق اللعبة	Court Card	شا یان، شاژن، یان کوڕ لە کاغەزی قوماردا.

ملك النسور = نسر ملكي	King Vulture	شا سیسارك، جۆرێکی گەورەیە لە سیسارك.
ملك الجراد	Hosura	شێرە کوللە، کوللەیەکی گەورەیە.
ملك السرطان	King carb = Xip hosra	شا قرژاڵ.
ملك السراطين	Limulus	شاقرژاڵ، گیاندارێکی دەریاییە لە کۆمەڵی جومگەدارەکانە.
ملكة النمل		شا مێرووله، گەورەی مێرووله.
ملكة النحل	Queen bee	شاهەنگ، هەنگێکی گەورەیە گەرا دادەنێت و شانە هەڵ ئەبەستێت لەناو پوورەکەدا.
ملكـــة المــــروج - اكليل بوقيصي	Queen of the meadows	شاژنی مێرگ، جۆرێکە لە رووەك.
ملكة الشعر أو التصوير	Genius for poetry	بەهرەی شیعردانان یان وێنەکێشان.
ملكة مرغريتا - لؤلؤية - اسطر الصين.	Queen Marguerite = chinaaster	شاژن مارگریتا، ئەستەری چین.
ملكية - تملك	Ownership	خاوەندارێتی
ملكية الأرض	Topography	تاپۆ.
ملكية خاصة	Private property	موڵکدارێتی تایبەتی.
ملــل - مـــلال - ضجر - سأمة	Anxiety = wear ness = boredom	بێ تاقەتی، دڵ تەنگی، وەڕس.
ملم	Malm	مالم، (١) جۆرێکی نەرمە لە بەردی قسل، (٢) تێکەڵاوی قوڕو قسل.
ملم - قشاشة	Rake	شانەی باخچە، بۆ پاکردنەوەی باخچە.
ملماس - عضو اللمس في الحشرات	Palpus = palps	هەستیار، هەستوەر، ئەندامی هەست کردن لە مێروودا.
ملموس	Tangible = perceptible = palpable	هەست پێ کراو.
ململ = مكحلة	Kohl stick = eyepencil	کلچێوك، قەڵەمی چاورشتن.
ململ (قماش)	Muslin	مەلمەل، موسلین، قوماشێکی تەنکە وەکوو شاش وایە.
ملنخوليا - سوداء	Melancholia	ماخۆلان، پشێوییەکی دەمارییە بە خەمو خەفەتی زۆرەوە.
ملنيت	Melnite	مێلینایت، مادەیەکی تەقەمەنی بەهێزە.
ملهى - مسرح	Theatre	شانۆ.
ملهى ليلي	Night Club = play house	یانەی شەو،کەباریە، تیاترۆ.
ملوان - مقياس اللون	Colorimeter	رەنگ پێو، ئامرازی پێوانی تینی رەنگ.
ملوحة	Salinity = Saltness	سوێریی، بڕی خوێ لە ئاودا، بە غرام لە لیترێك ئاودا دەپێورێت.
ملوي - ملتوي	Contorted	بادراو.
ملول - بلوط رومي - سنديان رومي	Valonia Oak = Quercus aegilops	بەرووی رۆمی، جەوتەکەی بۆ دەباخ کردن بەکاردێت.
ملوث	Contaminanted	پیس، پیس بوو، هەندێك جار مادەیەك چالاکی تیشکدانەوە پەیدا دەکات لە ئەنجامی تێکردنی بڕێکی کەم لە مادەی تیشکدەرەوە.
ملوث	Contaminant	پیسکەر.
ملوسة = ملاسة	Smoothness	ساف، لووسی.

ملوخية - ملوكية	Jews mallow = malta Jute = Potherb Jute	تۆڵەکە جوولەکانە، گیایەکی ساڵانەیە بەرزێکی بچووکی لاکێشەیی و گوڵێکی بچووکی زەردی هەیە، گەڵاکەی ئەکرێت بە چێشت، لە سپیناخ ئەچێت لە میسر زۆرە لە کۆمەڵەی تۆڵەکەیە لە هندستان لە توێکڵی قەدەکەی ریشاڵ و پەت دروست دەکەن.
ملوز		خورمایەك دەنکە بادەمی تیادابێت.
ملوق	Spatula	کەوچکێکی مەعدەنی دەم پانە ئەجزاچی دەرمانی پێ تێکەڵ دەکات.
ملوث	Dirty	پیس، هەرمی.
ملوكي = فخم	Majestical	شایانە، نایاب.
ملون	Chromatic = Chromatogonous	رەنگین، رەنگاورەنگ،ئاڵ و واڵا.
ملونة - حاملة اللون	Chromatophore	تەنی رەنگ هەڵگر.
مل	Mil	یەکەی درێژییە، دەکاتە بەشێك لە هەزار بەشی ئینجێك، بە تایبەتی بۆ پێوانەی تیرەی تەل بەکاردێت.
ملي	Milli	میلی، بەشێك لە ملیۆن بەش.
مليء	Full	پڕ، تژی.
ملء الفم	MouthFul	پڕ بەدەم.
ملي	Mallee	(مالی)، جۆرێکی بچووکە لە درەختی یوکالیپتۆس.
مليخ - مسيخ	Tasteless	بێ تام، بێ خوێ.
مليسة - ترنجان - حشيشة النحل = حبق ترنجاني - بادر نجبوية	Melissa = lemun balm	ترنجۆك، رووەکێکی پزیشکییە ، بە شێوەیەکی دەشتەکی لە ناوچەی شێدار یان لە نزیك ئاودا دەروێت لە ولاتی شامدا زۆرە، دەشێت بۆ رواندن، ئاوەکەی بۆنی لیمۆی لێدێت، لای خۆمان دەکرێتە چاییەوە بۆن و تامەکەی خۆش دەکات.
ملين - مسهل خفيف	Laxative = Aperient = Eccoprotic = opening = Malalactic = Demulcent = Diachorema	دەرمانی شل کردنەوە،دەرمانی نەرم کردنەوە، واتە ئەو دەرمانەی کە بۆ نەرمکردنەوە یان خاوکردنەوەی قەبزی بەکاردێت.
ملين - رعامين	Mallein	ماڵینین، پێکوتێکە بۆ دەست نیشان کردنی نەخۆشی (رعام، glanders) لە ولاخدا بەکاردێت.
مليص = خديج	Abortus	نەبەکام، لە دایك بوون بەر لەکاتی ئاسایی خۆی منالی لەبارچوو.
مليون	Millon	ملیۆن، هەزار هەزار، ملیۆن.
مليونير	Millionair	ملیۆنێر، لۆرت، کەسێك لە ملیۆنێك زیاتر دۆلار یان جونەیهی هەبێت.
مليار	Milliard	ملیار، هەزار ملیۆن.
مليمايكرون	Millimicron	میلیمایکرۆن ١/١٠٠٠ مایکرۆن،١ ملیۆن ملیمەتر.
مليمتر	Millimeter	ملیمەتر-١/١٠٠٠ مەتر.
مليبار	Millibar	ملیبار، یەك بەش لە هەزار بەشی بار یان هەزار بەشی داین، پێوانەیەکە بۆ پاڵەپەستۆ (پەستانی) هەوا.
مليغرام	Milligram	میلیگرام، هەزار یەکی گرامێك =١/١٠٠٠ گرام.
ملي فولط	Millivolt	میلیڤۆڵت، بەشێك لە هەزار بەشی ڤۆڵت.
ملي امبير	Milliampere	ملی ئەمپێر ١/١٠٠٠ ئەمپێر،
مليكوري	MilliCurie	میلیکووری، بەشێك لە هەزار بەشی کورییەکەی تیشك دانەوە.

مليرونتكن	Milliroentgen	ميليرونتكەن، يەكەی تيشك دانەوە، بريتی‌يە لە بەشێك لە هەزار بەشی رۆنتگەن.
مليفاراد	MilliFarad	ميليفاراد، بەشێك لە هەزار بەشی فاراد.
مليلامبرت	MilliLambert	ميليلامبێرت، بەشێك لە هەزار بەشی لامبێرت.
مليثانية	MilliSecond	ميليچركە، بەشێك لە هەزار بەشی چركەيەك.
مليلتر	Milliliter	ملی لەتر ١/١٠٠٠ ليتر.
مليهنري	Millihenry	ميليهەنری، بەشێك لە هەزار بەشی هەندی.
مليم	Millieme	مليم، بەشێك لە هەزار بەشی جونەيهی ميسری‌يە.
مليلس		رووەكێكە گەڵاكەی دژی رەوانی‌يە بەڵام بەرەكەی بۆ رەوان كردن بەكار ئەهێنرێ.
مليساء	Molluscum	نەخۆشی‌يەكی پێستە گرێی نەرمی لەگەڵ بێت.
مليساوات - نواعم	Mollusca	نەرمۆڵەكان، كۆمەڵە گياندارێكن.
مليف		ناتر، كيسە كێش، ناتری گەرماو.
مليح	Pretty = hand some	ئێسك سووك، .نەشميلە، جوان كەلە.
مليط - أملط = لاشعر له	Hairless	بێ تووك.
ملينثوس - عسلية	Melianthus	گوڵە هەنگوین، رووەكێكە گوڵەكەی شيلەيەكی شيرينی تيادايە.
مماثل	Identical	وەكوو يەك، لێك چوو.
مماثلة	Analogy	لەيەك چوون.
ممارسة = تدريب	Practice = training	مەشق كردن.
ممالاة - تحيز	Partiality	لايەنگيری.
مماحكة	Quarrel	شەڕكردن.
ممارس - صاحب مهنة	Practitioner	مەشق كەر، مەشق كردوو.
مماس - مماس	Tangent	چيغ كەر، هێڵی چيغ كەری بازنە، لێ كەوت،چيغ كراو.
مماسة	Contiguity	هاوسێ‌يەتی، نزيكی
مماتنة - محاكاة	Mimicry	لاسايی كردنەوە.
ممانعة - معارضة	Objection = Opposition = Inductive	بەرگری كردن.
ممانعة مغناطيسية	Reluctance	بەرهەڵستی موگناتێس، نەهێشتنی موگناتيس، بريتی‌يە لە رێژەی نێوان ئەو هێزی موگناتيسی‌يەی كە كار دەكاتە بازنەيەكی موگناتيس، بۆ ئەو لێشاويی موگناتيسی‌يەی كە لێوەی پەيدا دەبێت.
ممبة	Mamba	مامبا، مارێكی ئەفريقی ژەهرداره.
ممبريطة	Porthole	پەنجەرەی پاپۆر.
ممتحن	Examiner = one who examines	تاقيكار، تاقی‌كەرەوە.
ممتحن	Examined = tried = tested	تاقيكراوە.
ممتص	Absorbed	مژراو.
ممتليء - مملؤ	Full	پڕ، تژی.
ممتصية	Absorptivity	مژينێتی، رێژەی بڕی ئەو تيشكەی كە رووەك دەيمژێت بۆ بڕی ئەو تيشكەی كە دەكەوێتە سەری.

ممتز = ماز	Absorbent	خەست کەرەوەی گەردی گاز، رووەژ.
ممتلىء الجسم	Robust = thicKest = sleeK	گۆشتن، خرپن، خرپپر، خرو خەپان.
ممثل	Nummer = actor	نوێنەر، ئەکتەر، بەتایبەتی لە شانۆگەرییەکی بێ دەنگدا.
ممحاة (للكتابة) محاية	Eraser = rubber	خەت کوژێن، لاستیکی خەت کوژانەوە.
ممخضة = ممخض - شكوة - نحي	Churn	مەشکە، ئامرازی ژەنینی ماست بۆ جیاکردنەوەی رۆنەکەی.
ممخوض - مخيض	Butter milK	سیرێژ، شیری کەرە.
مخضة ذات ارياش	Vane churn	جۆرێکە لە مەشکە لە کێڵگە گەورەکاندا بۆ دروست کردنی کەرە بەکاردێت.
ممدوح	Laudable	شایانی شایستەیە (جدیر بالثناء).
ممر - ممشى	Passage = Corridor = Via	ڕاڕەو، دالان، ڕێ گوزار، ڕێباز، باریکەڕێ، دەرەتان، دەربازگە.
ممر حلزوني	Helicotrema	ڕاڕەوێکی پێچاوپێچ.
ممر انفي - مسلك انفي	Nasal Passage	کونە لووت، ڕێبازی لووت.
ممر جبلي	Pass = mountainpass	دەربەند.
ممر ضيق	Narrow passage	دەرتەنگ
ممر مائي	Water passage	بوار.
ممـــر تنفســـي - مسلك تنفسي	Respiratory passage	ڕێبازی هەناسەیی.
ممراح	Bobolin	باڵندەیەکی کۆچ کەری دەنگ خۆشە، مرۆڤ پێکەنینی بە دەنگەکەی دێت، جۆرێکە لە ڕیشۆڵە.
ممران = ماميران - عـروق الصـباغين - عروق صفر	Celandine	زەردەچەوە، ڕەوان کەرە، بۆ کۆکە ڕەشەو سەرما باشە، گیایەکە گەڵاکەی شین کارە گوڵەکەی گـەورەو زەردە، شیراوێکی سووتێنەری زەردی تیایـا ڕەنگێکی زەردی لـێ دەردەهێنرێت.
ممرض	Dresser = attendant = orderly = ward	برین پێچ، تیمارکەر (بۆ پیاو).
ممرضة	Nurse = sister	برین پێچ، تیمارکەر، نەخۆشەوان،پەرستان (بۆ ژن).
ممرض	Pathoge	هەر زیندەوەرێك ببێتە هۆی نەخۆشی.
ممرود	Totread upon	پلیشاوە، وردکراو.
ممزق	Torn = rent	شڕ، شڕوپڕ، دڕاو، پێژراو، ونجرونجر، پارچە پارچە، لەتو پەت.
ممزي	Malmsey	مالمزی، جۆرێکە لە شەرابی شیرینی بۆنخۆش.
ممس - وصلة عصبية	Synape	لە گیانداره بالاکاندا، ئەو پارچە دەمارییەی کەراگەیاندنی دەماری پیایدا تێپەڕ دەبێت لە نیو ڕۆنێکەوە بۆ لقۆکەکانی نیو ڕۆنێکی تر.
ممسوخ	Deformed = defaced	نەنگە سار، ناڕێك.
ممسوس	Maddish	دێوانە، شێتۆکە، کەمێك شێت.
ممسحة	Eraser = rubber	سڕەوە، کوژێنەرەوە، تەخت سڕ، لاستیکی خەت کوژێنەرەوە.
ممسحة المنزل	Mop	گەسکی ماڵ سڕینەوە.
ممساح	Graphometer	پێوەری ڕووبەر، دەستگایەکە بۆ پێوانی گۆشەو ڕووبەر.
ممسح	Pantometer	ڕووپێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی گۆشە ئاسۆیییەکان لە ڕوو پێواندا (مساحە) بەکاردێت.

ممسوح	Wiped = rubbed off	سرِراوه.
ممسكة	Cigarette holder	دارجگەره.
ممساك = كلاب = قبض	Catch	قولاب، گیره.
ممسك = مسكي = عنب مسكي	Muscat = muscat-grape = muscadine-grape	ترێی مسکی، جۆرێکی تایبەتییە لە ترێ تامێکی تایبەتی هەیە.
ممسك	Reserved	بەستی ئاو، ئاوبەست.
ممسك الأعنة = صاحب المعز	Auriga	خاوەنی بزن، جلەوگر، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
ممشطة	Teasingt	چەکی هەلاجی.
ممشطة الغزل	Carding machine	ئامرازی داهێنانی خوریی، شانەی رستن.
ممشاط	Rake	ئامرازێکە بۆ داهێنانی گڵی زەوی کێڵگە.
ممشقة	Scutcher = scutching machine	ئامرازی شیکردنەوەی لۆکەو کەتان.
ممشوق القامة	Slender = Slim	بالأدرێژ، بالأبەرز، خەرامان.
ممص	Sucker	مژەر، مژۆك، ئامرازی مژین، ئەندامی مژین.
سس	Haustorium	مژۆك، وەکوو مژۆکی رووەکە مشەخۆرەکان.
ممصة اللبن = مصاصة	Tetrelle	مژەری شیر، شیرمژ.
ممص = ماصة	Pipet = pipetee	مژەر، مژۆك، بۆرییەکی باریکی پلەدارە بۆ پێوانی قەبارەی شلەو گواستنەوەی بۆ قاپێکی تر بەهۆی مژینەوە.
ممضوغ	Chewed = masticated	جووراو.
ممطار = مقياس المطر	Pluviometer = Rain gauge	باران پێو، ئامرازی پێوەری باران.
ممغطس = ممغنط	Magnetized	موگناتیساوی.
ممكن	Possible	شیاو، لواو، گونجاو.
مملاص		ئەو ژنەی کە زوو زوو منالّی لەبار بچێت.
مملط	Decalvant	
مملكة	Kingdom	ولأت، شانشین.
مملكة الحيوان	Animalking dom	کۆمەڵەی گیاندارەکان.
مملكة النبات	Vegetable Kingdom	کۆمەڵەی رووەکەکان.
مملحة = وعاء الملح	Saltceller	خوێ دان.
مملح = مملوح	Salted	خوێ کراو، سوێرکراو.
مملحة = منجم الملح	Salina	کانی خوێی،کانە خوێ، خوێ زار، هەر گۆمێك خوێی زۆر تیادابێت سوودی لێ وەربگیرێت.
مملوخة	Fargment = Twig slip	خەڵف، هەر ئەمامێك رەگی پێوەبێت.
ممنى	Milt	لووی زاووزێ لە نێرەدا.
مملوك = عبد = رق	Slave	کوێلە.
مملؤ	Full of	پڕ، لێوان، تژی.
مملكة = عالم	Kingdom	جیهان، شانشین.
مملكــة حيوانيــة = مجموعة حيوانية	Animal kingdonm	جیهانی گیانداران، کۆمەڵەی گیانداران.

مملكة نباتية - مجموعة نباتية	Plantkingdom	جيهانی رووەك، كۆمەڵەی رووەك.
ممناعـــة كهربائيـــة - عازل كهربائي	Electricinsolator	بەربەستی كارەبا.
ممنوح	Granted	بەخشراو.
ممنوع	Inhibited	قەدەغەكراو، ياساغ.
ممواج - كيموغراف	Kymograph	كيموگراف، پێوەری درێژی شەپۆل، دەزگايەكە بۆ تۆماركردنی جووڵەكانی هەناوی مرۆڤ، ئامرازی تۆماركردنی جووڵەو پەستان.
مموهة		چاوێكی تاناويی، چاوێك تانەی لەسەربێت.
ممور = ممازة	BananaPlantation	باخی مۆز.
ممكهة - اداة طباخة	Masher	مەكينەی چێشت لێنان.
مميت	Mortal = lethal = Fatal = Deadly	كوشندە، مرێنەر.
ممية	Breast	مەمكۆڵە، فەرامۆشە.
ممية - جباس	Mamme	مامی، درەختێكی ناوچە گەرمەكانە، زەمق دەرئەكات، بەرێكی گەورەی هەيە، ئەخورێت تۆوەكەی بۆ كرم فڕێدان و تونكڵەكەی بۆ تاو و شيلەكەی بۆ ميزكردن بەكار ئەهێنرێت.
مميزة - مميزات	Diagnostic = characteristic	جياكەرەوە، سيفەت، خەسڵەت.
مميلة = مقياس الميل	Inclinometer	لاريی پێو، ئامرازی پێوانی لاريی.
مميثا = ماميثا	Glaucium = horned poppy	ماميسا، گلاوسيەم، خاشخاش شاخدار.
من - ارقة - قمل نباتي - حشرة المن	Aphids = Aphis	مێشی گەزۆ، ئەسپێی رووەك، سن، كيسەڵە، مێروويەكی بچووكی سەوزە زيان بە رووەك ئەگەيەنێت.
منّ		پێوانەيەكە بۆ كێش- ۱۸۰مثقال.
منّ السماء - عسل الندى - سلوى - ترنجبين	Manna	گەزۆ، شۆكە، گەزوە، زلنبۆ،(۱) مادەيەكی شيرينە لەسەر گەڵای رووەكی بە روو و مازوو ئەبينرێ، حەڵوای لێ دروست دەكرێت هەروەها بە شێوەی دەرمان بۆ رەوان كردن بەكاردێت مادەيەكی شەكرييە يان تێكەڵاوە لە شەكرو ديكسترين لە لايەن هەندێك رووەكەوە دەردەدرێت لە خۆيانەوە يان بە قلیشاندنەوەی تونكڵەكەی يان بە كاری هەندێك مێرووی قرمز. (۲) ترنجين، جۆرە مێش و مەگەزێك هەيە كە پێی ئەوترێت (زە) لەسەر گەڵای بەڕوو ئەژی ، لە باكووری عێراق، مادەيەكی هەنگوينی شل دەرئەدا كە دوايی ئەبێت بە كريستاڵی دەنك بچووك لەسەر گەڵاكان، گەڵاكان ئەكرێنەوەو ئەخرێنە سەر پارچە قوماشێك وە بە دار پيايان ئەكێشرێت، دەنكەكان بە هەندێ پارچە گەڵاوە ئەوەرێنە سەر پارچە قوماشەكە ئينجا ئەكوڵێنرێ وە ئەپاڵێورێ و حەڵواو گەزۆی لێ دروست ئەكرێت بەڵكو شتێكی سروشتی ئەبارێت لە شەوێكدا يان چەند شەوێكی دوا بەدوای يەك دوو يا سێ بەسەر زەويشدا ئەبارێ، هيچ جۆرە مێش و مەگەزێك نابينرێ بەو شێوە، زۆرەی كە ئەم شيلەيە دەربدات. (۳) شيراوێكە لە دارە رەش دەردەهێنرێت (پەيدا دەبێت) بريتييە لە شەكری چەندينە كە ئەميش لە زنجيرەيەك لە يەكەی شەكری ماڵتۆز پێكهاتووە لە لايەن چەند زيندەوەرێكی ميكرۆسكۆبييەوە دروست دەبێت.

منار	Land marK	ئەو نیشانەیە کە لەسەر ریگاوبان دادەنریٚ بۆ ریٚ بەدی کردن و زانینی ماوەی نیٚوانی شارەکان.
منارة - منار	Light house	منارە، فەنەری ریٚنمایی کردنی کەشتیوانەکان.
منارة - هركول	Rorqual	نەهەنگیٚکی مەزنە پەرەکەیەکی گەورە وا بە پشتییەوە لە منارە ئەچیٚت.
منارة المسجد - مئذنة	Minaret	منارەی مزگەوت.
مناخ	Climate	ئاو و هەوا، باری ئاوو هەوای ناوچەیەك (هەریٚمیٚك) لە ماوەی سالیٚکدا وەکوو پلەی گەرمی و پەستانی هەوا .
مناخ محلي	Microclimate	ئاوو هەوای ئیقلیمی، ئیقلیم گیر، ئاوو هەوا لە ناوچەیەکی تایبەتیدا.
مناخ جاف	Arid climate	ئاوو هەوای وشك.
مناه استوائي - مناخ مداري	Tropical Climate	ئاوو هەوای ئیستیوائی.
مناخ رطب	Humid climate	ئاوو هەوای شیٚدار.
مناخ رطب جاف	Wet dry Climate	ئاوو هەوای شیٚداری وشك.
مناخي	Climatic	ئاوو هەوایی، هەرشتیٚك پەیوەندی بە ئاوو هەواوە هەبیٚت.
مناسب	Adequate = suitible = fit	شیاو، گونجاو، لەبار.
مناسل - غدد تناسلية	Gonads	لووەکانی زاووزیٚ.
مناسبة	Cause = relation	بۆنە، شیاوی، گونجاوی لواوی، هەل، دەرفەت.
مناعة	Immunity = lathergy	بەرگری، بەرگەگرتن، خۆراگرتن، بەرگری کردنی لەش بەرامبەر بە نەخۆشییەکان.
مناعة سمية	Mithridatism	بەرگریی ژەهری، جۆریٚکە لە بەرگری لە لەشدا پەیدا دەبیٚت لە ئەنجامی وەرگرتنی ژەمی ژەهر بە شیٚوەیەکی ئەوتۆ کە بەرە بەرە زیاد بکات.
مناعة صناعية	Artifical Immunization	بەرگری دەستکرد، ئەوەی بە پیٚکوت(لقاح) دەکریٚتە لەشەوە.
مناعة طبيعية	Natural Immunity	بەرگری سروشتی، بەرگە گرتنی سروشتی.
مناعة مصلية	Sero immunity	بەرگری بە پلازمای خویٚن.
مناعة سلبية	Passive Immunity	بەرگری سەلبی.
مناعة مكتسبة - مناعة منفعلة	Acquired Immunity	بەرگری وەرگیراو، بەرگری دەستکەوتوو، بەرگری دەستکەوت، ئەو بەرگرییەی کە لە ئەنجامی کوتانەوە لە لەشی مرۆڤدا پەیدا دەبیٚت بۆ نمونە ئەگەر مرۆڤیٚك بە پیٚکوتی زەرداوی خویٚنی وڵاخیٚك بکوتریٚ کە پیٚکوتی نەخۆشی دەردە کۆپانی تیٚ کرابیٚت.
مناعة وقتية - مناعة قبلية - مناعة سبقية	Premunition	بەرگریی پیٚشوویی.
مناعة خلقية - مناعة فطرية	Congenital Immunity	بەرگریی زگماکیی.
مناعة عرقية	Racial immunity	بەرگری رەگەزی یان رەگی.
مناظرة - جدال	Debate = Specolation = inspection	وتوویٚژ.
مناطحة	Butting	شەرە قۆچ.
مناطق زراعية	Agricultural regions	ناوچەی کشتوکاڵی.

مناطق شبقية	Erogenous zones	ناوچه ئالۆشاوییەکان، هەندێك ناوچەی هەستیار بۆ دەست لێدان‌و گەرمی لە لەشدا کە ئالۆشی رەگەزیی دەوروژێنن.
مناظر - مشابه	Analogus = similar	لێك چوو.
منافعة - تبادل المنفعة	Mutualism	ئالوگۆری سوود.
منامي - حكمي	Oneiric	خەویی، هەرشتێك پەیوەندی بە خەوەوە هەبێت.
مناوشة - نزال	Skirmish = bicKering	بەرەنگاری، بەرەنگاربوونەوە.
منام	Bed	نوێن، پێخەف، نڤێن.
منامة	Nightdress	جل‌و بەرگی شەو، وەکوو پێجامەو دشداشە.
منافس	Competitor	خەلیم، خەنیم، بە بەربەرەکانێکار.
منافسة	Competition	دڕدۆنگی، بەربەرەکانی کردن.
منافي	Disagreement = opposing	دژ، دژایەتی.
مناقشة - جدال	Discussion	مشت‌ومڕ، لێدوان، گفتوگۆ.
مناورة - مناورة حربية	Maneuvere	مانۆڕ، مەشق کردنی (نمایش) لەشکر لەسەر چەکی هەمە جۆر.
مناجذ - خلد	Molerat = blindrat	مشکە کوێرە.
مناقعي	Uliginous	زەلکاویی، هەر رووەکێك لە شوێنێکی زەلکاودا بڕوێت.
منبر	Pulpet	سەکۆ، بەرزەك، شوێنێکی بەرزە وتاری لەسەر ئەخوێندرێتەوە.
منبية	Intutator	بۆرییەکە دەخرێتە ئەندامێکی بۆشەوە وەکوو بۆری هەوا بۆ ئەوەی بە کراوەیی بمێنێتەوە.
منبت	Origin	بنەڕەت، بناغە.
منبت الظفر	Nail matrix	بێخی نینۆك، بنی نینۆك.
منبت -مزرعة	Culture mediuml	هەرمادەیەك زیندەوەرە وردەکان بیخۆن‌و لەسەری زاوزێ بکەن دەشێت لەو مادەیەدا گۆشتی جنراو و ئاو و پیپتۆن‌و خوێ هەبێت.
منبت - مشتل	Nursery	شەتڵگە.
منبت الريش (في الطائر)	Pteryla	شوێنی رووانی پەڕ لە لەشی باڵندەدا.
منبذ - دن	Vat = tun	کوپەیەکی گەورە لە تەختە یان گڵێنە، ترێی تیادا بترشێندرێت.
منبذة - معمل النبيذ	Winery	کارگەی شەراب.
منبطح	Ventricum bent	لەپەر رووکەوتوو.
منبسط	Expanded = flat	تەخت، تەختانی، کشاو، پان، پەحن.
منبع	Spring = water source	کانی، سەرچاوە، چاوانە، سەروکانی.
منبع	Head waters	ئەو جۆگانەی کە دەبنە دەست پێ کردنی یان سەرچاوەی رووبارێك.
منبعج	Flat	قوپاو، تەپیو، ئاڤێکداچوی.
منبه - منشط - مسكن	Sedative = excitor	ئارامدەر، هێمنکەرەوە، وەکوو هەندێك دەرمان.
منبه - مؤثر	Stimulus = Affective = Stimulant	وریاکەرەوە ، کارتێکەر.
منبه خارجي	External stimulus	وریا کەرەوەی دەرەکی.
منبه داخلي	Internal stimulus	وریاکەرەوەی ناوەکی.
منبوذ	Caste	دەرکراو، خوێڕی، بێزراو.
منبض - منبضة	Pulsometer	ئامرازی پرتەگرتن، پرتەگر، پرتەپێو.

منباض - مرسمة النبض	Sphygmograph	وێنەگری پرتە.
منبض	Place where the pulse is felt	ئەو شوێنەی کە پرتە (نبض) تیادا هەست پێ دەکرێت.
منت	Monte	(مۆنتا) جۆرێکە لە یاری بە کاغەز دەکرێت.
منتخب - مختار	Selected = Chosen	گوزیدە، هەڵبژێرراو.
منتحي - متنحي	Recessive	شارراوە.
منترة	Nitre bed	کانە خوێی نیترات.
منتظم - منظم	Regular = Regulate	رێكوپێك، رێك، پێك، رێكخراو، پوخت، كۆك.
منتاخ	Protractor	ئامرازێکە بۆ دەرهێنانی تەنی بیانی لە برین.
منتدلي	Montadale	مۆنتیدال، جۆرە رەگەزێکی مەڕی ئەمریکییە، دەموچاوی سپییەشاخی نییە.
منتج	Producer = Productive = reproductive	بەرهەم هێنەر.
منتجات = منتوجات	Yield product	بەرهەم، بەروبووم.
منتجات ثانوية	Secondary products	بەرهەمی دووەمی ، پاشە بەرهەم، پاشەبەر.
منتصف	Middle	ناوەڕاست، نیوە.
منتصف النهار = ظهر = ظهيرة	Noon = midday	نیوەڕۆ، نیڤرۆ.
منتبه	Awake = Vigilant	هۆشیار، هشیار، ئاگادار، بە ئاگا.
منتفخ - متورم	Flat went varicosis = Inflated = puffy = Turgid = Ventricose	پەنماو، ئاوساو.
منتفخات = فهقيات	Telrodontidae	ئاوساوەکان، پفەکان، پەلێکە لە ماسییە شەویلگە نووساوەکان وەکوو: ماسییە پفەو ژیشکی دەریا.
منتقاة	Staddle	هەڵبژاردە.
منتاش - منتاف	Pincers = Volsella	ئامرازی دەرکێشان، گاز.
منتاش	Bullet Forceps = Iwee zers = Vulsellum	مووکێش، مقاشی بچووك.
منتوجات اللبن	Diary products	شیرەمەنی، وەکوو شیرو ماستو کەرە . هتد.
منتنة = فساء الكلب	Stinging goose foot = Dogs orache	تس، سەگ، رووەکێکی بۆگەنە، گەڵاو گوڵەکەی هەندێك مادەی زەمقیو خوێیی تیادایە وەکوو کاربۆناتی ئامۆنیۆمو نیتراتی پۆتاسیۆم کە دەبنە هۆی ئەو بۆگەنە.
منتن = نتين = كريه الرائحة	Fetid	بۆگەن.
منتين	MenThene	مێن ثین، هایدرۆکاربۆنێکی چەوری بێ رەنگە.
منتيرة	Montero	مۆنتیرۆ، شەبقەیەکی خڕە.
منتح	Porus	کونیلەدار.
منتيفور - منتيقور	Manticore	مانتیکۆر، گیاندارێکی ئەفسانەیە سەری لە سەری مرۆڤو لەشی لە لەشی شێرو کلکی لە کلکی ئاژدیها چووە.
منتوج - منتج	Product	بەرهەم، بەروبووم.
منتش	Hot bed = Seed bed	قاپێکە تۆوی تێ دەکرێت بۆ چەکەرەکردن.
منتشة = ملط	Malt	ئەو تۆوانەی کە چەکەرەیان پێ دەکرێت (وەکوو جۆ) بۆ بیرە.
منتشر	Spread	بڵاو، بڵاوبووە، بەڵاڤ.

منتشر باللمس	Contactile	هەرشتێك بەدەست لێدان بڵاو ببێتەوە.
منثول - جوهر النعناع	Menthol	مینثۆل، جۆرێکە لە ئەلکهول لە ئارەقی نەعناعدا هەیە بۆنی خۆشە بۆ مەبەستی پزیشکیو کەمکردنەوەی ئێشو ئازارو سووتانەوەی لووت بەکاردێت.
منثور - شبوي - خيري	Annual stock = hand Flower = bleeding heart = Gilly Flower = wall Flower-cheiranthus	شەوبۆ، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی خاچیەکان بە زۆری گوڵی زەرد دەگرێت.
منثور بري - شمشم - خمخم - لخنيس	Gilli Flower = Campion = roseCampion = lychnis	شەوبۆ کێویلە، ڕووەکێکە لە کۆمەڵەی مێخەك، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی زەرد یان سوورە.
منثر	Spreader	پرژێنەر، ئامرازی پرژاندن وەکوو پرژێنەری پەین.
منجدة - مندف	Teasing bow	ئامرازی شیکردنەوەی خوری.
منج - لوز	Almond	بادەم.
منج	Green gram	ماشی سەوز.
منجر - فارة النجار	Plane	رنە، ئامرازی دارتاشین، ڕەندەی دارتاشی.
منجرة	Bench	مێزی دارتاش، ئەو مێزەی کە دارتاش ئیشی لەسەر دەکات.
منجور	Noria = water wheel	جەنجەڕ، بۆ هەڵکێشانی ئاو لەبیر.
منجزات - مكتسبات	Achievements	دەستکەوتەکان.
منجع = مرعى	Pasture	لەوەڕگە.
منجل	Reaping hook = sicKle	داس، داسماڵ، دەعس، شاڵۆك، مەراغان، بۆ دروێنەی گەنمو جۆ.
منجل صغير = شرشرة	SicKle = reaping-hooK	داسولکە، داسك، داسۆك قالۆچك.
منجل كبير	Scythe	مەلەغان، ئامرازێکە بۆ درەوکردنو گزرە خستن.
منجل ذو يدين	Scythe with two handle	کێڵەندی، داسێك دوو دەسکی هەبێت.
منجل طويل الذراع	Long handled scythe	داسی دەسك درێژ.
منجلي المنقار	Sickle bill	دەنووك داس، داسولکە دەنووك باڵندەیەکە وەکوو باڵندەی بەهەشت (طائر الفردوس)وژەوژکەرە، (طنان) دەنووکی چەماوەیە (هەڵگەڕاوەیە).
منجبي - حودل	Mangaby	مانگابی، مەیمونێکی کلك درێژە.
منجب - فحيل	Thorough bred stud	ئەسپی پەڕیێن، ئەسپی تەرخان کراو بۆ زاوزێ.
منجمد	Frozen = iced = Frosted	بەستوو بە سەرما، بەستەڵەك، بەستەڵۆك، ڕچ.
منجا = عنبا - انبه - منجو - منكو - منفا - انبج - قورس	MangoTree	عەنبە، عەمبە، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە بەرەکەی ناوك دارە خۆشە دەخورێت یان دەکرێت بە مرەبا یان بە شەربەت.
منجنيق	Mangonel = ballista	گڕهاوێژ، مەنجەنیق، ئامرازێکە لە شەڕدا بەکار ئەهێنرا بۆ هاویشتنی گوللەی ئاگرین یان هەر هاوێژراوێکی قورس وەکوو بەرد.
منجم	Mine	کان، کانگە، چاڵێك یان ئەشکەوتێك لەژێر زەوییدا مەعدەن یان خەڵوزی لێ دەردەهێنرێت.
منجم الفحم	Colliery	کانەخەڵووز، کارگەی خەڵووز.
منجم	Astronomer	ئەستێرژمێر، ئەستێرەناس، ئەستێرەشوناس، هەسارەناس.
منجوس - نمس	Mongoose	بانبانکە، مریشك خۆرە

منجوس	Unclean	پیس، بۆگەن، گیانداری بۆگەنە.
منجم الملح - مملحة	Salt mine	کانە خوێ، خوێ زار، خوێ یەلان.
منجق	Small gazell	ئاسکە کێوییەکی بچووکە.
منجروف	Mangrove	مانگرۆف، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە تۆێکڵەکەی دەرمان و مادەی دەباخی لێ دەردەهێنرێت.
منحبس	Incarcerated	گیراو، قەتیس ماو، حەپسکراو، بەندکراو، گەمارۆدراو.
منحرف - مائل	Oblique	لاداو، قیراج، لار.
منحرف المزاج	Indisposed	خوێندن.
منحة دراسية او تعليمية	ScholarShip	بەخشیش خوێندنی، یارمەتی بۆ خوێندن، خەڵاتی خوێندن.
منحرف الأسنان	Loxodant	ددان خوار.
منحرف الصحة	Indlsposed	نەباشی تەندروستی.
منحــرف النظــر - لا نقطــي - لابؤري	Astigmatic	ئەستگماتیك، نەخۆشییەکە لەچاو یان لە زەرەبینی چاودا، وا لەو تیشکانە دەکات کە لە خاڵێکەوە (نقگە) لە شێ‌کەوە دەردەپەر ن کە لەیەك خاڵ ـی تیشکۆدا (بۆرە) کۆ نەبنەوە، لەبەر ئەوە ئەو شتە بە ئاشکرایی نابینرێت.
منحني	Graph = Curve	چەماوە، ئەندازگەی (شوێنی ئەندازەیی) ئەو هێڵەی کە (٣) خاڵـی سەری ناکەونە سەر یەك هێڵی راست.
منحني - خط بياني	Curve	چەماوەی روونکردنەوە.
منحني بياني = رسم بياني	Diagram	هێڵکاریی روونکردنەوە.
منحني المنقار	Curvirostral	دەنووك چەماوە،، وەکوو لە هەندێك باڵندەدا.
منحني الراس	Nutant	سەرشۆڕ، کەسێك کە خەواڵوو بێت سەری شۆڕ بکاتەوە.
منحني التوازن الحراري	Equillbrium dlagram	چەماوەی هاوسەنگی گەرمی، ئەو چەماوەییە کـە سنووری پێکهات و پلەی گەرمی پێکهێنەرەکانی دارشتە دەست نیشان دەکات.
منحني المبين (رسم المبين)	Indicator diagram	چەماوەی نیشـاندەر ، ئـەو چەماوەییـە کـە پـەیوەندی نێـوان پەسـتان و قەبارەی هەڵم یان گاز نیشان دەدات لە لوولەکی ئامرازی گەرمییدا.
منحل - قفير	Stand For bees = hive = bee = hive	کوورەی هەنگ.
منحلة - عمائر	Apiary	کێڵگەی هەنگ. شوێنێکی گەورە بۆ بەخێوکردنی هەنگ.
منحبس البول - مزرم	Anuretic	میزگیراو، کەسێك میزی گیرابێت.
منحة - جائزة	Gift = benef action = prize	بەخشیش ، خەلات.
منحدر	Sloping = Slating	لێژ، نشیو، کەچ، نشێڤی، بەرەوخوار، بەرەوژێر، سەرەوخوار.
منحدر	Slope = ramp = dedivity	لێژایی، نشێوی، بەرەو ژێرکە.
منخر - منخر - ثقب الأنف	Naris = nostrill	کوونە لووت، تفنگ، کۆناتفنێ، بیرتاخ، کوونی کەپو، فرنك.
منخربات - فورامنيفيرا	Foraminifera	فۆرامینیفیرا، گیاندارێکی دەریایی پلە نزمە سەدەفەکەی کونکونە.
منخع - قفا العنق - نقرة العنق	Nuch	پشت مل، بۆقەتەی مل.
منخفض	Low = depressed	نزم، نشێو، نەوی، کەم، نشێڤی.
منخفض	Depression = low	نزمایی، نشێویی، نشێڤی، نەوی ، نزمایی.
منخفض التركيز	Hypotonic	پەیتی نزم، گیراوەیەك پەیتییەکەی نزم بێت.
منخل صغير	Small bolter	نەرمەبێژ، بێژنگی وردبێژ.

منخل	Bolter = Sieve = Sifter	بێژنگ، قەلبیر، هێڵەک، سەرەن.
منخول	Boltea = Sieved	بێژراو، بێژراوە.
منخور	Decayed = rotten = Carious	کلۆر، کونکون، شکاو.
منخاس = منخس	Goad = Sting	نەقیزە، زختە، چیف.
منخفض جوي	Depression = low	نزمایی کەشی، چەقی پەستانی کەشی، نزم لەگەڵ ئەو بایانەی (ریاح) کە دەوری دەدەن.
منخفض (ارضي)	Low land	نزمایی زەوی.
منّ	Maund	مەن، پێوانەیەکی کێشی هیندییە ئەکاتە ٨٢/٢٨ پاوەند.
مندفة - منجدة	Teasing bow	ئامرازی هەلاجی، ئامرازی شیکردنەوەی لۆکە، چەکی هەلاجی، چەکەو کەوان، کەوانی هەلاجی.
مندف و قوس	Teasing and bow	چەکو کەوان، مشتەو کەوان.
مندوف - منفوش	Carded = teased	شیکراوە، وەکوو لۆکەو خوری.
مندمج	Adnata	پێکەوە نووساو، وەکوو ئەندامێکی لەش چووبێت بە ئەندامێکی تردا.
مندالة = میطدة	Rammer	مێکوت، بۆ ڕێکخستن ی رووی زەوی.
مندثر	Wiped = effaced = obliterated	فەوتاو، لەناوچوو، نەماو.
منديل - كفية	Napkin kerchief	دەستەسڕ، مەنگیل، چارۆگە.
منديل المائدة	Napkin	سەرمێز، سفرە.
مندل	Aloes-wood	داری عود، جۆرە مادەیەکە ئەگەر بخرێتە ئاگرەوە بۆنێکی خۆش دەدات.
منديلية = قوقحان المروج	Crownmarigold Crown daisy	
مندلية	Mendelism	مەندلێتی، مندلیزم، بیروڕای زانا مەندل لە زانستی زکماکیدا، تیوری ئەو سیفەتانەی کە لە دایکو باوکەوە دەچن بۆ نەوەکانیان، بە شێوەی: یاسای یەکەم: یاسای جیابوونەوە (کانوون الانعزال). یاسای دووەم: یاسای دابەشکردنی سەربەخۆ(قانون توزیع المستقل).
مندريل	Mandrill	ماندریل، مەیمونێکی زۆر ترسنۆکو ناشیرینەو گەورەیە، لە خۆرئاوای ئەفریقادا دەژی.
مندليفيوم	Mendelevium	مەندەلیڤیۆم، توخمێکی کیمیایی تیشکدەرەوەی دەستکردە کێشی ئەتۆمییەکەی (٢٥٦) و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (١٠١) لە ساڵی (١٩٥٥) زدا دۆزراوەتەوە بە ڕێگەی هاویشتنی تەنۆکەی ئەلفای ووزەبەرز(٤١ ملیۆن ئەلکترون فۆڵت) بۆ سەر توخمی ئاینشتاینیوم نیشانەکەی (Md).
مندي = هبار = قرد مقدس	Solemnmapes	مەیمونێکی پیرۆزە لای هیندییەکان.
مندغم	Adnate = inserted	بە یەکداچوو.
مندولين	Mandolin	ماندولین، جۆرێکە لە ئامرازی مۆسیقا.
مندوليني - عازف المندولين	Mandolinist	ماندۆلین ژەن، ئەو کەسەی ئامرازی ماندۆلین لێ دەدات.
مند عورة	Jerusalem artichoke	سێوی بن زەوی، سێوەی بن ئەرز، سێلک.
مندرين = ليمون افندي - يوسفي	Mandarin-orange = Tangerine Tree	لالەنگی، جۆرە درەختێکە لە کۆمەڵەی لیمۆ، بەرەکەی لە پرتەقاڵ دەچێت. بچووکترو شیرینترە، بە ئاسانی توێکڵەکەی لێ دەکرێتەوە.
منذر = محذر	Premonitory	ئاگادارکەرەوە. وووریاکەرەوە.
منزع الحب	Sheller	ئامرازی جیاکردنەوەی تۆو لە توێکڵی بەر.

منزع السفا	Bur remover	قەلأس بڕ، ئامرازێكە بۆ لابردنی قەلأس لە دەنكەجۆ.
منزع النوى	Stoning machine	ناووك دەرهێنەر، ئامرازێكە ناوكی میوە دەردەهێنێـت، نـاهێڵێت میوەكـە لەت ببێت.
منزعة - مقشرة	Stripper	پاك كەر- توێكڵ لابەر.
منزفة = شفاطة	Sucking pipe	مەمك مژە، ترومپای مەمك، مژۆكی شیر.
منزنيتة	Manzanita	مانزانیتا، رووەكێكە لە باكووری ئەمەریكادا دەروێت.
منزعج	Troubled	زیز، بێزار، پەست.
منزلة - مرتبة	Grade = rank	پایە، مەقان، هەرز.
منزل	House = home	خانوو، ماڵ.
منزل القمر	Manzil	نیشتەجێی مانگ، جێ نزرگەی مانگ، پێنج ئەستێرەی تیایە لە كەلۆی گادا (برج الثور).
منزوف - نزيف	Exhausted by loss of blood	پڕاو، خوێنبەربوو.
منزحة - مصرف	Drain pipe	بۆرییەكە بۆ دەركردنی ئاوی زیاد لە زەوی كێڵگەدا.
منساج - منسج	Loom	ئامرازی چنین.
منساخ	Pantograph	پانتۆگراف، فۆتۆكۆپی، ئامرازی وێنەو نەخشە رەنووس كردن یان گەورەو بچووك كردنی.
منسا	Mensa = table mountain	مێزی چیا، مێنسا، كۆمەڵە ئەستێرەیەكی باشوورییە.
منساح - شوفل - بلدوزر	Buldozer = Shovel	بیلـدۆزەر، شـۆفڵ، مەكینەیەكـە بـۆ رێكاوبـان كردنـەوە لـە زەویـداو بـۆ هەڵكەندنو فڕێ دانی گڵو خۆڵ.
منسر	Bill of the prey birds	دەنووكی باڵندەی گۆشت خۆر كە بە هێزو تیژو چەماوەیە.
منستر	Muenster	مەنستەر، جۆرێكە لە پەنیر.
منسفة	Winnowing Basket = winnowing machine (or) fan	شەن، ئامرازێكی مەكینەیی یان دەستییە بۆ بەباكردنی دانەوێڵە.
منسغة - خيس	Copse = Coppice	ئەو درەختەی كە قەدەكەی دەبڕرێتەوەو لەسەر قەدەكەی لقو چووزی تازە دەر دەكات.
منسوب سطح البحر	Mean sea Level	M.S.L تێكرایی ئاستی دەریا، ئەو ئاستەی (ئاقارەی) كە ئاوی دەریا دەیگاتێ.
منسجم	Fluent = harmonious	گونجاو، راهاتوو.
منسوج	Woven	ئەواو، چنراو.
منسوجة - حقيبة	Wallet = Saddle bag = Corpet bag = woven bag	هەگبە، خورج.
منسل = غدة تاسلية	Gonad	لووی رەگەزی، گلاندی رەگەزی وەكوو گونو هێلكەدان. (راجع مناسل).
منسلخ - مسلوخ	Skinned = Flayed	كەوڵ كراو، داماڵراو.
منسي	Forgeted	لەبیرچوو.
منشا - نقطة الأصل	Origin = Sprine = starting point	سەرچاوە، سەرچاوەی شتێك، خاڵی بنەرەت.
منشار	Saw = Serra	برەك، هەرە، مشار، خنیزار، برك.
منشاري	Serrate	مشاری، هەر شتێك لە مشار بچێت.
منشار حزامي = منشار شريطي	Band Saw	مشـارێكە لـە شـێوەی پشـتێنێكی پۆڵایـی دداندارداییـە لەسـەر دوو خولخولۆكە دەسوڕێتەوە.

منشار هي	Heys saw	مشاری هێی ، مشارێکە کەمێك پانە بۆ نەشتەرگەری ئێسك بەکاردێت.
منشار التقليم = منشار التشذيب	Pruning Saw	مشاری هەڵپاچین (هەڵپاچینی لقی درەخت).
منشار المعادن = منشار الخدش	Hack Saw	مشاری کانزا برین، هەرەی کانزا.
منشار كبير	Great saw	خیزار.
منشار الجمجمة = تربان	Trepan = trephine	مشاری کاسەی سەر، تربان، بۆ بڕینەوەی ئێسکی سەر.
منشار الحديد		مشاری ئاسن، هەرەی ئاسن.
منشار ذو يدتين = منشار ذو مقبضين	Saw with two handle	شەقە مشار، شەقەو مشار.
منشار شرح = منشار يدوي	Buck Saw	مشاری دەستی.
منشار الزخرفة = منشار حلية أو دوران	Fret Saw	مشاری نیگار پێ کێشان لەسەر تەختەی تەنك.
منشار صقالة = منشار الشق	Pitsaw	شەقەو مشار ، مشارێکە دوو کەس بەکاری دەهێنن یەکێکیان لەسەر ئەو پارچە تەختە وەستاوە کە دانراوە بۆ بڕینەوە، ئەوەی تریان لە ژێریدا وەستاوە.
منشار الشق	Ripsaw	منشاری درزتێ خستن، مشارێکە بۆ بڕینەوەی تەختە لە ڕێڕەوی دەمارەکانی تەختەدا.
منشار دائري	Fret saw	مشاری بازنەیی، مشارێکی خڕە.
مشار لولبي	Spiral saw	ڕەقەوارە، بۆ بڕینەوەی تەختەی ئەستوور.
منشارية = ذبابة منشارية	Sawfly	مێشە مشاری.
منشار تخريم		بۆ بڕینی تەختەی (معاکس) تەنك.
منشار منحنيات	Jig Saw	مشارێکی شریتی تەنکی تەسکە بۆ بڕینەوەی شێوەی چەماوەو خڕ بەکاردێت.
منشار = أبو منشار = شلق = اشلاق	Scle = Saw Fish	هەرەماسی، مشارە ماسی، ماسییەکی دەریایی درندەیەو ترسناکە لەوزی وەکوو مشار وایە، هێلکەکانی لە سکی دایکەکەدا هەڵدێن.
منشاط = مقياس القوة	Dynamometer	دینامۆمەتر، ئامرازێکە بۆ پێوانی هێزی میکانیکی.
منشر	Clothes line	تەناڵی جل هەڵخستن.
منشرة	Saw mill	کارگەی دارتاشین، مەکینەی دارتاشین.
منشور = مقطوع بالمنشار	Sawn	بەمشار بڕاوە.
منشفة	Towel	خاولی، دەرچاو.
منشقة = جهاز الأستنشاق = منجرة	Inhaler	ئامرازی هەڵمژین بە لووت.
منشة الذباب	Fly whisk	مێشکوژ.
منشل	Ladle = Scoop	کەوگیر،کەفگیر.
منشق = منشطر	Bifid	دوو لق، دوو پل، درزدار.
منشر = نشيرة	Drying Place	شوێنی هەڵخستنو وشك کردنەوە.
منشعب = متشعب	Bifurcated	لقدار.
منشط	Activator	چاك کەر، گوڕج کەر.
منشور = موشور	Prism	ئاوێزە، پوازك، پورك کەر، مووروە تەرزە، تەنێکی ئەندازەییە بریتییە لە ناوەندێکی (وسط) ڕۆشن (شفاف) لە نێوان دوو ڕووی تەختدا، ئەو پوازکەی کە لە تاقیکردنەوەی ڕووناکیدا بەکاردێت هەردوو بنکەکەی بریتییە لە دوو سێ گۆشەی لایەکسان.

منشور ثلاثي	Triple Prism	پریزمی سێ پاڵە، ئاوێزەی سێ پاڵە، پوازکی سێ پاڵە، هەموو تیشکێك لە رووناکی بە هەمان ڕێڕەودا دەگەڕێتەوە کە لێوەی هاتووە.
منشور ثنائي	Biprism	پوازکی دوو پاڵەیی، بۆ جیاکردنەوەی چەپکی رووناکی بۆ دوو چەپك بەکار دێت.
منشور رباعي	Tetra Prism	پریزمی چوار پاڵە، ئاوێزەی چوار پاڵە، پوازکی چوار پاڵە.
منشور خماسي	Penta prism	پوازکی پێنج گۆشە ، لە ئامرازی دەستنیشان کردنی مەودادا بەکاردێت.
منشور منتظم	Regular Prism	پوازکی رێك وپێك، ئەو پوازکەیە کە هەردوو بنکەکەی وەکوو یەکترین و رووەکانی تەنیشت لاکێشەن.
منشور قائم	Right Prism	پریزمی وەستاو، ئاوێزەی وەستاو، پوازکی وەستاو.
منشور مائل	Inclinedp	پریزمی لار، ئاوێزەی لار، پوازکی لار.
منشور نيكول	Nicol prism	نیکوڵ پریزم، پوازکی نیکوڵ، ئاوێزەی نیکوڵ، ئاوێزەیەکە لە کریستاڵ کالسیوم کاربۆنات گۆشەو گۆش بە دۆخە گەورەکەیا کراوە بە دوو لەتەوە، ئنجا دوو لەتەکەی بە زەمق (بەلسەمی کەنەدا) پێکەوە نوسێنراوەن بۆ رەت کردنەوەی تیشکی رووناکی بەکار ئەهێنرێ ، یان بۆ بەدەست هێنانی رووناکییەکی تەختی پۆلێنراو.
منشور سقف	Roof prism	پوازکی بن میچ، پوازکی سابیتە، لە ئامرازی بینایيدا(الة بصرية) بەکاردێت بۆ راستکردنەوەی وێنەی هەڵگەڕاوە.
منشوري - موشوري	Prismatic	پوازکی، هەرشتێك پەیوەندی بە پوازکەوە هەبێت.
منصب - حامل ثلاثي - سيبة	Tripod	سێ پایە، سێ پا، مەقان، پایە، هەرز، سەکۆ.
منصة - منبر	PlatForm	سەکۆی ووتار بێژان، سەکۆیەك یان شوێنێکی بەرز قسەی لەسەر بکرێت.
منصبة الخطابة - منبر	Tribune = rostrom	سەکۆی قسە لێوەکردن.
منصة العروس	Hymeneal altar	سەکۆی بووك.
منصة القضاء	Jodgment seat	سەکۆی دادگایی.
منصة التصوير	Easel	سەکۆی وێنەگرتن.
منصة المجهر	Microscope stage	سەکۆی میکرۆسکۆپ، خەپلەیەکی چوارگۆشە یان بازنەییە لە میکرۆسکۆپدا توێژاڵەکەی دەخرێتە سەر بۆ تەماشاکردن.
منصة الأطلاق - منصة فضائية	Space platform	سەکۆی تەقاندن، سەکۆیەکە بۆ تەقاندنی (ناردنی) گالیسکە بۆ بۆشایی ئاسمان یان بۆ مەبەستی لێکۆڵینەوە لە کاروباری بۆشاییدا.
منصة فولاذية	Steel Squirrel = giraffe	سێپای هەڵ پاچینی لقە بەرزەکای درەخت.
منصف (مناصف) - حيزوم (حيازم)	Media stinum	پەیوەندی بە ئامورو مێشکۆڵەوە هەیە.
منجل المخ - منصف المخ	Ceretral sickle	داسولکەی مێشکۆلە ، لەتکەری مێشکۆلە.
منصف حيثروم	Mediastinum	ئەو بۆشاییەیە کە دڵو ئەندامەکانی تری تیادایە لە سنگدا (جگە لە سییەکان).
منصف	Bisecting = Bipartite	نیوەکەر، نیوەر.
منصف الزاوية	Bisector	لەتکەری گۆشە.
منصهر - مصهور	Fused = molten	شلەوەبوو، تواوە، حەلیایی، حەلهایی.
منضغط - قابل للانضغاط	Compressed = Compressible	پەستێنراو،شیاو بۆ پەستاوتن.

منضدة	Table	مێز.
منضدة جبلية	Mensa	مێزی چیا، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
منضدة الطعام	Dining table	خوان.
منضدة الرماد = طقطوقة	Ash-tray	تەپڵەکی جگەرە.
منضدة الكتابة	Writing desk	مێزی نووسین.
منضدة صغيرة	Small table	تەبڵەك.
منضدة منخفضة	Low table	هەرزاڵە.
منضح - دوش	Shower bath	دووش، دووش گەرماو.
منضحة	Sprayer = atomizer	پەمپی پرژێنەر، ئامرازی پرژاندنی دەرمانی شلە بەسەر رووەکی نەخۆش.
منضحة الظهر	Knapsack spraker	پەمپی پرژێنەری پشت، کرێکارەکە ئەیکات بە پشتی‌یەوەو بە دەستی ئیشی پێ دەکات.
منضحة - مرشة - رشاشة	Vaporizer = Pulverisator = watering can(or) pot	ئاو پرژێن، شلە پرژێن، ئامرازێکە بۆ پرژاندنی دەرمانی شلە بەسەر رووەکدا.
منطاد - منطاد	Ballon	باڵۆن، بریتی‌یە لە توورەکەیەکی گەورە لە چنراوێکی سووکی قایم‌و سفت پڕدەکرێت لە هەوای گەرم‌و شوێنی تیایە بۆ ڕێبوارەکان (رکاب).
منطاد غير جاسيء	Blimp	کەشتی‌یەکی هەوایی‌یە لە هەوا سووکترە لە جۆرە قوماشێك دروست دەکرێت‌و پڕە لە گازو پەیکەری نی‌یە، جوڵێنەر (محرك) دەیبات بەرێوە.
منطاد الطقس	Weather ballon	باڵۆنی کەش، دەزگایەکە لە هەوا سووکترە دەنێررێتە چینە بەرزەکانی کەش‌و دام‌و دەزگای تیادایە بۆ کۆکردنەوەی زانیاری دەربارەی کەش.
منطاد مرشد	Pilot ballon	باڵۆنی هەوا شوناسی، باڵۆنی تێڕوانینی کەش بۆ نموونە بۆ دەست نیشان کردنی خێرایی‌و ڕێڕەوی باو بەرزی هەور، گازی هیلیۆمی تیادایە.
منطاد ذو محرك	Dirigible	جۆرە باڵۆنێکە مۆتۆری تیایە.
منطاد تسبلين	Zeppelin	ژپلین، کەشتی‌یەکی هەوایی گەورەیە لە لایەن کۆنت فۆن تسپلینەوە لە ساڵی ١٩٠٠دا دروست کراوە.
منطاد الرصد	Sounding ballon	باڵۆنی رووانگەیی، باڵۆنێکە زاناکان بۆ تێڕوانینی چینە بەرزەکانی کەش بەکاری دەهێنن ئامرازی تێدایە بۆ پێوانی پەستان‌و شێ‌و گەرمی.
منطاب	Megaderma	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
منطق المحتظر	Dying declaration	بەیانی مردوو، بەیانی پێش مردن.
منطق	Speech	قسە، بێژە.
منطقي - عقلي	Logical	ژیری، بێژەیی.
منطوق	Speech	ووتراو، وتە، بێژە،گفتە.
منطوق الحكم	Text of Judgment	دەقی بڕیار.
منطوي - انطوائي	Introvert	ئەو کەسەی کە سەرنج‌و بیروڕاکانی هەر ئاراستەی خۆی دەکات.
منطقة	Mintaka	مەنتیقە، ناوچە، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
منطقة - دائرة = ناحية - اقليم = نطاق	Zone = Field = Region = district	ناوچە، هەرێم، زێدوبووم، دوڵگە، دەورووبەر.

منطقة نفوذ	Sphere of inflence	ناوچەی دەستەڵات.
منطقة حرام (محرم دخولها)	Out of bounds	ناوچەی قەدەغە کراو لە چوونە ژوورەوە.
منطقة حرام	Neutral zone	ناوچەی قەدەغە کراو لە نێوان دوو وڵاتدا.
منطقة النجاة (من الغرق)	life buoy	ناوچەی رزگاربوون لە خنکان.
منطقة الظل	Umbra	ناوچەی سێبەر.
منطقة التجارة الحرة	Free trade area	ناوچەی بازرگانی ئازاد.
منطقة البروج	Zodiac	ناوچەی کەلووەکان، ناوچەی کۆنگران، هەرێمی کۆنگران،ناوچەی برجەکان، ناوچەی ئاسمان کە سورگەی خۆرو مانگو هەسارەکانی تیایە، ئەو پشتێنە وەهمی‌یەی کە خۆرو هەسارەکانی تیایە دەوری ئاسمانی داوە کراوە بە (١٢) کۆمەڵە ئەستێرەوە ، هەر یەکێکیان پێی دەوترێت برج یان کەلوو هەر یەکەیان شێوەی خۆی هەیە.
منطقة معتدلة جنوبية	Southern te mperate	ناوچەی فێنکی باشووریی: ئەو ناوچەیەیە کە کەوتۆتە نێوانی خولگەی کارژێلە (٥و٢٣°) پلەی خوار خەتی ئیستیوایەو بازنەی پۆڵی (قوتبی) خوارەوە(٥و٦٦°) پلەی خوار خەتی ئیستیواء.
منطقة معتدلة شمالية	Northern Temperate zone	ناوچەی فێنکی باکووریی، ئەو ناوچەیەیە کەوتۆتە نێوان خولگەی قرژاڵ (٥و٢٣°) پلە بۆ سەرەوەو بازنەی پۆڵی باکووریی (٥و٦٦°) پلە بۆ سەرەوە.
منطقة الجذب	Attraction Sphere	ناوچەی ڕاکێشان.
منطقة حارة	Torrid zone	ناوچەی گەرم، ئەو ناوچەیەیە کە ئەکەوێتە نێوانی هەردوو خولگەکەوە (خولگەی قرژاڵو خولگەی کارژێلە) وە لەم ناوچەیەدا رۆژیان تانی (عمودی) ئەبێ، یان نیمچەتانی لەبەر ئەوە پلەی گەرمی بەرز دەبێت بە درێژایی ساڵ.
منطقة متجمدة شمالية	The Arctic circle	ناوچەی بەستەڵەکی باکوریی.
منطقة قطبية شمالية	Arctic Regions Trridzone	ناوچەی جەمسەری باکووری.
منطقة متجمدة	Frigid zone	ناوچەی بەستەڵەك، یەکێکە لە دوو ناوچە پۆڵی‌یەکان واتە ناوچەی نێوان پۆڵی باکووریی‌و بازنەیی پۆڵی باکووریی ، یان ناوچەی نێوان پۆڵی باشوریی‌و بازنەی پۆڵی باشووری.
منطقة متجمدة جنوبية	The antarctic Circle	ناوچەی بەستەڵەکی باشووریی.
منطقة جافة	Aridregiory	ناوچەی ووشك (ووشکانی) ئەو ناوچەیەی کە بارانی کەمەو بەشی رووپۆشێکی (غطاء) رووەکی ناکاتو بە زۆریی ئەم ناوچەیە بیابانە.
منطقة باردة	Cold zone	ناوچەی سارد، کوێستان.
منطقة حارة	Torrid zone	ناوچەی گەرم، گەرمیان، گەرمەسێر، ئەو رووبەرەی کە دەکەوێتە هەردوو لای هێڵی ئیستیواوە لەنێوان دوو هێڵی (٥و٢٣) بەرەو باکوورو باشوور هەتا وەکوو خولگەی قرژاڵ.
منطقـة قطبيـة جنوبية	Antarctic Regions Ecliptic	ناوچەی جەمسەری باشوریی.
منطقة الأستواء	Equatorial region	ناوچەی تەنگی زەوی، ناوچەی پشتێنەی زەوی ، هەرێمی رێکی.
منطقة النمو	Meristem = growing point	ناوچەی گەشەکرد، مەرستیم.
منطقة راسية صدرية	Prosoma = Cephalo Thorax	بەشی سەرسنگ، وەکوو لە حاڵی لۆکەو قرژاڵدا هەیە.

منطقة القرنية	Horny zone	
منطقة بيضاء	Zona alba	
منطقة بوابية	Pyioric region	
منطقة قطنية - قطن	Lumbar region	خاقيك، خاليگه، ناوچەی کەلەکە.
منطقة مصفوية	Cribrosa Area = cribriform	ناوچەی بێژنگی.
منطقة عجزي حرقفي		نیسقانی سمتە جووڵە.
منطقة فؤادية	Cardiac Sphincter	ناوچەی دلە.
منطقـة مداريـة - منطقة حارة	Orbital-region = Tropics	ناوچـەی خولگـەیی، ناوچـەی سـورگەیی، رووبەرێکـە لـە رووی زەوی دەکەوێتە نێوان خولگەی قرژاڵ (السـرطان) و خولگـەی کارژۆڵـە(الجـدی) هـەروەها هـەموو شوێنێك دەگرێتـەوە کە خۆر تیایدا ستونی بێـت لەهـەر کاتێکدا، بە درێژایی ساڵەکە.
منطقي	Zonal	ناوچەیی هەرشتێك پەیوەندی بە ناوچەوە هەبێت.
منطق - منطقة - حزام - نطاق	Belt = girdle	پشتێن.
منطل - منضح	Shower bath	دووش، وەکوو دووشی گەرماو.
منظار	Speculum = Binocular	دووربین.
منظار	Scope	پێشگرێکە بە مانای دووربینی.
منظار شعبي = منظار القصبات	Bronchoscope	دووربینی بۆریچکەی هەوا.
منظار المثانة	Cystoscope	دوربینی میزڵدان، ئامرازێکە بۆ پشکنینی میزڵدان بەچاو.
منظار السن	Odontoscope	دوربینی ددان.
منظار الأنف	Rhinoscope = Naso scope	دوربینی لووت.
منظار الشرج	Ano Scope	دوربینی کۆم.
منظار المهبل	Colposcope = Vagino scope	دوربینی گوڵینك، دوربینی زێ.
منظار الحصاة	Lithoscope	دوربینی چەو.
منظار المعدة	Gastro scope	دووربینی گەدە.
منظار الحرارة	Peroscope	دوربینی گەرمی، ئامرازێکە بۆ پیشاندانی تینی گەرمیدانەوە.
منظـار سـجمي - منظار سيني	Sigmoid scope Sigmo-scope	دوربیـنی سـیگمۆید، شـبیە بحـرف c(او (S) دوربینێکـی کارەبایی‌یـە بـۆ پشکنینی ریخۆڵە رێکە (راستە).
منظار اشعاعي	Radiuscope	دوربینی تیشکی.
منظار المريء	Esophago scope	دوربینی سورێنچك، دوربینێکە بۆ پشکنینی بۆری سورێنچك.
منظار البطن	Laparoscope	دوربینی ناوسك.
منظار الحيوية	Vita scope	دوربینی خوێندنی جوڵەی گیاندارەکان.
منظار الدم	Hemato Scope	دوربینی خوێن.
منظار الرحم	Uteroscope	دوربینی مناڵدان.
منظار الأعماق	Hudro scope	دوربینی ناخی ئاو، دوربینێکە بۆ بینینی شتومەك لە ناخی ئاوی دەریادا.
منظار عاكس	Reflecting telescope	دوربینی رەت کەرەوە ، هەندێك جار تیرەی ئـاو وێنەکـەی دەگاتـە (٢٣٦) ئینج.
منظار الطيف - مطياف	Spectro scope	دووربینی شەبەنگی.

منظار كاسر	Refracting telescope	دووربینی شکێنەرەوە، هەندێك جار تیرەی زەرەبینەکەی دەگاتە (٤٠) ئینج.
منظار حربي	Military telescope	دووربینی جەنگی، دووربینی جەنگ.
منظار القصف الجوي		دووربینی بۆمبابارانی، دووربینی تیربارانی ئاسمانی.
منظار فحص العين	Ophthalmoscope	دووربینی سەیرکردنی چاو، دووربینی پشکنینی چاو.
منظـــار الأذن = منظار طبلة الأذن	Auriscope = Myring oscope = otoscope	دووربینی پزیشکی بۆ تەماشاکردنی ناو گوێچکە.
منظار الرئة	Pneumoscope	دووربینی سییەکان.
منظـــار الشـــرارة = منظار اشعة الفا	Spinthaari scope	دووربینی پریشك، واتە تیشکی ئەلفا، بە دەرپەڕاندنی لە رادیۆم.
منظار العدسة	Phacoscope	دووربینی زەرەبین.
منظار الفم	Stomatoscope	دووربینی دەم.
منظار المبال	Urethroscope	دووربینی چوك.
منظار مكبر	Megalo scope	دووربینی گەورەکەر.
منظار النوسان	Oscilioscope	دووربینی لەرینەوە.
منظار الافق = منفاق	periscope	پێریسکۆپ، دووربینی ئاسۆ، لە کەشتی ژێر دەریاو مەترێزەکاندا بەکاردێت.
منظار البلعوم	Pharyngo scope	دووربینی گەروو.
منظار الحنجرة	Laryngo scope	دووربینی قورگ، دووربینێکە بۆ پشکنینی قورگ.
منظار هرشل	Herschelian telescope	دووربینی هێرشل، جۆرە دووربینێکی رەت کەرەوەیە.
منظار الغواصات	Sobmarine	دووربینی کەشتی ژێر ئاو.
منظار الرطوبة	Hygroscope	دووربینی شێ، ئامرازێکە بۆ نیشاندانی ئەو گۆڕینەی کە لەسەر شێی ناو هەوادا دێت.
منظار باطن - مجواف	Endoscope	ئێندۆسکۆپ، ئامرازێکە لە شێوەی بۆریدا بۆ پشکنینی بەشی ناوەوەی ئەندامێکی بۆش.
منظار التيار الكهربائي	Rheoscope	دووربینی تەوژمی کارەبا.
منظار ثنائي العين - منظار مزدوج	Binoculara	دووربینی دووچاو.
منظار فلكي	Astronomical telescope	دووربینی ئەستێرەوانی.
منظار البريتون	Perlton scope	دووربینی پریتون، دووربینی پەردەی ناو لەش.
منظر = منظرة	View = Look = sight	دیمەن، دیدار، نیگار.
منظر طبيعي	Landscape	دیمەنێکی سروشتی.
منظر بطني	Ventral View	دیمەنی سکی.
منظر ظهري	Dorsal View	دیمەنی پشتی.
منظور	Perspective = Visible	بینراو.
منظومة شمسية	Solar system	کۆمەڵەی خۆر، رژێمی خۆریی.
منظمة - ملتحمة العين	Conjunctive	ژێر پێڵو، لکاوەی چاو، لکێنەی چاو.
منظف (منظفات)	Detergents = Detersive	پاك کەرەوە، خاوێن کەرەوە، یر سالّی، وەکوو تایدو سیرف و سایت و ئۆر، بۆ پاك کردنەوەی جل و حاجەت شتن.
منظفات - الات التنظيف	Cleaners	ئامرازی پاك کردنەوە.

منظم - ناظم	Arranger = regolator = organiser	رێکخەر، سەرپەرشتی کەر.
منظم	Buffer	هەر مادەیەك یارمەتی نەگۆڕانی پەیتی بدات، بە تایبەتی پەیتی ئایۆنی هایدرۆجین لە گیراوەیەکدا.
منظم الجهد = منظم الفولتية	Voltage regulator	رێکخەری ئەرك، رێکخەری ڤۆلتێتی، دەزگایەکە ئەرکێکی کارەبایی جێگیر پەیدا دەکات ، تەنانەت ئەرکی سەرچاوەی ئەو توانایی کارەبایی یەش بگۆڕێت کە کارەبا دەدات بە دەزگاکە.
منظومة = منظمة	Organization	رێکخراو، کۆمەڵە.
منظمة الطيران المدني الدولية	International Aviation Organization	رێکخراوی فڕۆکەوانی مەدەنی نێو دەوڵەتی.
منظمة الأغذية والزراعة	Food and Agricuiture Organization (F A O)	رێکخراوی خۆراكو کشتوکاڵ ، فاو.
منظمـــة الأنـــواء الجويةالعالميـــة = منظمة الأرصاد العالمية	World Meteoirological Organization	رێکخـراوی کەشـزانی جیـهانی، کـە لـە سـاڵی ١٩٥١دا دامـەزراوە بـۆ لێکۆڵینەوە لە دیاردەکانی کەش بە هاوکاریی نێوان دەوڵەتەکان.
منظمة الفلك الدولية	L.A.U	رێکخراوی ئەستێرەوانی جیهانی.
منظمة اليونسكو	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	یونیسکۆ، رێکخـراوی فـێرکردن (پـەروەردەکردن)و زانسـتیو رۆشـنبیری نەتەوە یەکگرتووەکان.
منظمـة الصحـة العالمية	World Health Organization = (W . H . O)	رێکخراوی تەندروستی جیهانی.
منظمـة حلـف جنـوب شرق اسيا	South East Asia Treaty Organization SEATO	رێکخراوی پەیمانی باشووری خۆرهەڵاتی ئاسیا.
منظمة التجارة الدولية	International Trade Organization = L T O	رێکخراوی بازرگانی جیهانی.
منظمة العمل الدولية	International labor Organization = I . L . O	رێکخراوی کاری جیهانی.
منظمة التسويق	MarKeting Organization	رێکخراوی ناردنە بازاڕ.
منظمة الأوبك	Opec = organization Of Petroleum Exporting Countries	رێکخراوی ئەو دەوڵەتانەی کە نەوت دەنێرنە دەرەوە.
منظمـة التعـاون الأقتصـــــادي الأوروبي	Organzation for European Economic Cooperation = OE C	رێکخراوی هاریکاریی ئابوری ئەوروپی.
منع	Inhibition	نەهێشتن ، بەرپەچ کردن.
منع الحمل	Contraception	نەهێشتنی سك پڕی، قەدەغەکردنی سك پڕی.
منع الحرائق	Fire prevention	نەهێشتنی ئاگر بەربوونەوە.
منع - ابو جنيب	Crab	قرژاڵ، کێفژاڵە.
منعس	Somni Ferous	خەوێنەر، هەر مادەیەك بیێتە هۆی خەواڵوویی.

منعش	Refreshing	بوژێنەرەوە.
منعش الفم	Mouth Freshener	بۆ نخۆشکەری ناو دەم.
منعش للقلب	Dardial = Cardiant	بووژێنەرەوەی دل.
منعكس	Reflex = reflected	ڕەتکراوە، ڕەت بوونەوە، گەڕاوە، وەلامدانەوەیەکی خۆنەویستی (لا ارادی) ساکارە بۆ وریا کەرەوەیەك.
منعطف - زقاق	Lane	پەنا، پاسار، کۆلان.
منعزل	Isolator	کەنارگیر، بێتەرەف، کونجگیر، گۆشەگیر.
منغ	Mungo	خوریی خراپ.
منغروف	Mangrove	مانگرۆف، درەختێکی ناوچە گەرمەکانە لقەکانی رەگی تازەیان لێ دەبێتەوە.
منغنیز	Manganese	مەنگەنیز، توخمێکی کیمیا گەرییە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٥٥) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٥) فلزێکی خۆلەمێشی زیوییە ، ناوەکەی لە وشەی (ماگنیس) واتە (موگناتیس) وەرگیراوە، مەنگەنیز رۆڵێکی گەورە دەبینێت لە دروست کردنی پۆڵادا، لەگەڵ ئۆکسجینەکەیدا یەك دەگرێت و پۆڵاکە پاك دەکاتەوە، هەروەها گۆگرد لە پۆڵادا لا دەبات و هێزو قایمی پۆڵاکە زیاتر دەکات، قایمترین جۆری پۆڵا ئەوەیە کە لە ٣٪ مەنگەنیزی تیادایە، ئەم جۆرە پۆڵایە لە دروست کردنی ئاش بەردشکان و ئامرازی رامالین (بلدۆزەر) و قەلغان و کلیلی هێڵی ئاسنی شەمەندەفەردا بەکاردێت.
منغنیزي	Manganic	(مەنگەنیزی) هەر شتێك مەنگەنیزی تیادابێت.
منغنات	Manganate	مەنگەنات، خوێی ترشی مەنگەنیزی.
منغنات الباریوم = اخضر المنغنیز	Barium manganate = manganese green = (Ba mno4)	مەنگەناتی باریۆم، مەنگەنیزی سەوز، تۆزێکی سەوزە لە دروست کردنی بۆیەدا بەکاردێت.
منغنیت	Manganite	مانگانایت، مەعدەنێکە بریتییە لە هایدرۆکسیدی مەنگەنیز رەنگەکەی رەشی بەرەو خۆلەمێشی‌یە کەرەسەیەکی خاوی مەنگەنیزە.
مغولي - منغولي	Mongol	مەنگۆلی، هەر کەسێك خەڵکی وڵاتی مەنغۆلیا بێت لە نەتەوەکانی ئاسیای باکووریی و خۆرهەلاتی
منغولیة - مغلیة	Mongolism	مەنگۆلێتی، گێلی‌یەکی زگماکی‌یە تیایدا منداڵە تووش بووەکە لە کاتی زایینیدا چاوی خوار و کەللە سەری پان و دەستی پان و پەنجەکانی کورت دەبن.
منفاخ	Blowing machine	مەکینەی پرژاندن، پەمپی پرژاندن، وەکوو پەمپی پرژاندنی دەرمان بەسەر مێرووی زیانبەخشدا.
منفاخ	Bellows = a pair of bellows	مووشەدەمە، فووکەر دەمە، دەمگا.
منفاخ الي	Blower	دەزگایەکی ئۆتۆماتیکی‌یە بۆ پاڵ پێوەنانی هەوا.
منفخ	Pump	پەمپ.
منفخ اطارات العجلات	Ture-pump	پەمپی تایەی ئۆتۆمبیل.
منفوخ = منتفخ	Inflated	فوتێ کراو، ئاوساو.
منفضة السیكایر - طقطوقة = نفاضة - طفایة	Ash tray	تەپلەکی جگەرە.
منفث للبلغم	Expectorant	بەلغەم فرێدەر، ئەو دەرمانەی کە دەبێتە هۆی دەرکردنی بەلغەم لە سنگەوە.

منفحة - ضون = انفحة	Rennet = abomasum	شلاوگ، فرسك، گەدەی چوارەمی گیاندارە شیلاوگ کاوێژکەرەکان.
منفحة - مسوة - منفحين -	Cheese rennet =	هەوێنێکـە لـە پـەردەی نـاوەوەی شـیلاوگی کارژوڵـەی شـیرە خـۆرە
رنين - انفحة	Rennin	دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی پەنیر لە شیر بەکاردێت.
مفنج		ئامرازێکە بۆ پاڵاوتنی هەنگوین.
منفجر	Exploded	تەقیو.
منفرج	Diverging = widening	کراوە، داچەقاو.
منغرس	Inserted	داچەقێنراو، روێنراو.
منفذ - مخرج	Out let = way out	دەرەتان، دەرفەت، دەربازگە، بوودر، کەلەبەر، گوزەرگە.
منفذ - فوهة - فتحة الشرج	Vent	دەرەتان، کونی کۆم.
منفذ الماء	Water passage	ئاودر.
منفوش	Fluffx	شیکراوە، بژ.
منفك = مفكوك	Loose	کراوە.
منفر - طارد	Repellent	دەرکەر.
منفض	Egrenoir	ئامرازێکە بۆ جیاکردنەوەی تۆی دەغڵو دان لە پووش و کا.
منفرد	Alone = Solitary	بەتاکە، تاك، تاقە، تەنیا ، کت.
منفلق	Dehiscent = Split	درز بردوو، شەق بردوو.
منفصل - مفصول	Separated = detached	جیاواز، جیا ، بەجیا، جودا.
منفصلات الأصابع	Deodactyls	پەنجە جیاکان، ئەو باڵندانەی کە پەنجەکانیان جیان لە یەکتری.
منفعة - فائدة	Advantage = profit = utility	سوود کەڵك.
منفعة متبادلة	Exchanging aolvantage	بەرژەوەندی ئاڵوگۆڕکراو.
منفصل	Passive	پەشۆکاو، شپرزە.
منقار	Beak = Bill = Neb	دەنوك، نکل.
منقاري - ذو منقار	Rostrate	دەنووکدار، دەنوکی.
منقاري	Coronoid	دەنووکی، هەرشتێك پەیوەندی بە دەنووکەوە هەبێت.
منقار الغراب		ئێسقانێکە لە شان دا.
منقار البط - خلد الماء - ابو مجداف	Platypus = Duck bill	دەنووکی مراوی، دەنووکە مراوی، مشکە کوێرەی ئاوی،گیاندارێکی ئاوی شیردەری هێلکەکەرە، لە ئوستراڵیادا دەژی، دەنووکی لە دەنووکی مراوی دەچێت، بەچکەکانی بە شیر پەروەردە دەکات.
منقار الدجاجة	Albireo	دەنوکی مریشك، ئەستێرەیەکی دووانەیـە یـەکێکیان زەردەو ئـەوی تریـان شینە، بە دووربینی ساکار دەبینرێت، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
منقـار الطـيران - عـائق - الفينيون - راس العصفور	Rocket LarKspur	تووره کوریلە، جۆرێکە لە رووەك.
منقار اللقلق	Mallow storks bill	دەرزی لۆکە، دەنووکی حاجی لەق لەق، گیایەکە گوڵەکەی مۆرە ، بەرەکەی وەکو دەنووکی هەبێت وایە.
منقارية	Rhynchites	دەنووك بچووك، جۆرە قالۆنچەیەکە لە کۆمەڵەی سن.
منقار النجار	Mortise = mortice	ئامرازی تەختە چاڵ کردن، ئەسکەنە.
منقاش	Forceps	موکێش، مقاش، مەقاش، گاسك، ئامرازی نەخش کردن.
منقش - منقاش حفر المعادن	Burin	مەقاش هەڵکەندن لەسەر مەعدەن.

منقاد = مقود	Led = guided = conducted	لێ خوڕاو، بەڕێوەبراو، خۆشکێش.
منقر	Pitted	چاڵاویی، چاڵدار.
منقبة - صور - صديمة	Palm plantation	باخی دارخورما.
منقب - غلاف شوكي	Bur = burr	(١) توێکڵی دڕکاویی، وەکوو توێکڵی بەری هەندێك رووەك. (٢) ئامرازی کونکردن یان سمین.
منقبض = متقلص	Contractille = Contracted = contractive	کرژ.
منقبة (تريان) اداة النقب	Trephine = drill	ئامرازی کونکردن، شیشی کونکردن.
منقذ من السموم	Toxosozin	رزگارکەر لە ژەهر.
منقط - ارقط	Punctate = Spotted	پتپتۆك، خاڵدار، پنکە پنکە، بەڵەك، پەڵە پەڵە، کونج.
منقع - مستنقع ؛	Swamp = Bog = Marsh = morass	زەلکاو.
منقع - معطن	Retting pit = rettery	چاڵی خوساندنی گوش و کەتان.
منقوع	Infusion = infused	خوساو، خوساوە، لەئاو کراو، نمیای، وەکوو خوساوەی مێوژ لە ئاودا.
منقل	Crystalometer	پێوەری کریستال.
منقل = موقد	Fireplace = hearth	ئاگردان.
منقل - مقياس زوايا الأجسام	Goniometer	پێوەری گۆشەی تەنەکان، گۆشە پێو.
منقول	Transferred	گوازراوە.
منقولات المنزل = اثاث المنزل	Movables = Furniture	کەل و پەلی ناو ماڵ، ناو ماڵ.
منقلة - مزوان = مقياس زوايا السطوح	Goniometer = Protractor	گۆشەپێو، سووچ پێو.
منقلة النار	Fireplace	مقەلی، مەنگەڵە، دەفرێکە ئاگری تێدەکرێت.
منقح	Reviser = revisor	بژارکەر.
منقح	Revised	بژارکراو.
منقرض	Extinct	قڕتێ کەوتوو، دواهاتوو، کۆتابوو.
منقر = معول - صاقور	Pickaxe	پاچ.
منقر	Pitted	کوناوی، کون کون، کوندار
منقطع	Interrupted = separated	پچڕاو، بڕاو.
منك	Manxcat	پشیلەیەکی ماڵی بێ کلکە.
منك - قندس المسك	Mink	(مینك) سەگلاوی مسك، جۆرێکە لە سەگلاو گەورەیە، گیاندارێکی شیردەری گۆشت خۆرە، نزیکەی (٦٠) سم درێژە، مەلەوانە، بۆ پێستەکەی بەخێو دەکرێت چونکە بە نرخە، مسکی بۆنخۆشی لێ دەردەهێنرێت.
منكب	Shoulder girdle	قەڵادۆشان، قەڵادۆشکان، ناوشان، نێوانی هەردوو شان، نێوانی پشت و مل، شان و باهوو.
منكب الفرس	Almenkeb	ئەلمەنکیب، ناوشانی ئەسپ، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
منكب سبرنجل	Sprengels shoulder	شانی سپرێنجیل، شانی خوار، ئەگەر شانێکی مرۆڤ لە شانەکەی تری بەرزتر بێت.
منكب الثريا	Menkib	ناوشانی سورەیا، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.

منكهات	Condiments	تام خۆشکەرەکان، وەکوو بەهارات.
منكب الجوزاء	Betelgeuse	ناوشانی کەشکەشان، ناوشانی تـەرازوو، ئەستێرەیەکی نەگەڕۆکـە لـە بورجی چەتەوڵ لە ناوەڕاستی ئاسماندا، ئەستێرەیەکی سووری مەیلەو پرتەقاڵی‌یە.
منكان	Manikin	(مانیکین)، پەیکەرێکە یان کەسێك بۆ پیشاندانی جلو بەرگ.
منكاش - منكيشة = معول	Hoe = mattocK	بێڵ، خاکەناز، پێمەرە، پاچەکۆڵە بۆ شیکردنەوەو بژارکردنی زەوی.
منكس	Reversed = upside down	شۆڕکراوە، هەڵ گێڕراوە.
منكوس	Reverted	هەڵ گەڕاوە، قاژی.
منكمش	Retractive	گرژ، گرژ بوو.
منليث	Monolith	مۆنۆلیث، بەردێکی زۆر گەورەیە لەشێوەی ستوون یان میلدایە.
منملة = خلية النمل	Ant hill = Ant nest	شارە مێرووڵە، کونە مێری.
منمنم = مصغر	Miniature	بچووك، وورد.
منيا = منياء = مينا	Enamel = adamant	مینا، ماددەیەکی شووشەیی ڕەنگینە رووکەشی شووشەو فەخفووری پێدەکرێت.
منمق	Ornate = embellished	ڕازاوە.
مننة = عنكبوت	Spider	جاڵجاڵۆکە، تەڤن پیرك.
من السماء	Manna	گەزۆ.
منهج = منهاج	Programme = Method = scheme	بەرنامە، پرۆگرام،ڕێگە، پەیرەو.
منهج دراسي	Curriculum	بەرنامەی (پرۆگرامی) خوێندن.
منهجية	Methodology	پرۆگرامێتی، بەرنامەیەکی.
منهضة السنابل	Grain lifter	هێشوو بەرزکەرەوە، ئامرازێکە بۆ بەرزکردنەوەی ئەو هێشوی گەنمو جۆیە کە چەماونەتەوە، بۆ ئەوەی بەر دروێنە بکەون.
منوال - اسلوب	Manner = Fashion = mode	شێواز، تەرز، تەحر.
منول - نول = منسج	Loom = hand loom	ئامرازی چنینی جۆلایی.
منوم، مخدر	Nar cotic = Hypnotic	دەرمانی خەولێخەر، خەوێنەر، بەخەو، لە خەوخەر.
منوار - مصباح الشارع	Street lamp post	شەوق هاوێژ، کۆکەرەوەی رووناکی، گڵۆپی سەرجادەو کۆڵان.
منوز - مانوز	Mannose	مانۆز، جۆرێکە لە شەکر.
منوة	Minnow	زیتکە، مینوە، جۆرە ماسی‌یەکی ئەورووپی بچووکە.
منواه	Meteorograph	میتیۆگراف، ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی دیاردەکانی کەش.
منوى = ذو نواة	Nucleate	ناوکدار.
منوي	Spermatic = Seminal	سپێرمی، شاوەتی، هەرشتێك پەیوەندی بە سپێرم یان شاوەتەوە هەبێت.
مني	Sperm = Semen	سپێرم، شاوەت.
مـــني - مـــاء الرجـــل = حيوان منوي	Sperm = semen = Male MiLk	ئاوی پیاو،تۆم، تۆماو، شاوەت، سپێرم، گونەزا.
مني القيطس - عنبرية	Spermacet	عەبەری، سپێرماسیتی ، ماددەیـەکی مۆمـی چـەوری ڕەقـی بریسـکەدارە شێوەکەی لە مرواری دەچێت مەیلەو سپی‌یە لـە ڕۆنـی سـەری نەهـەنگی عەبەر (سیتوس) دەردەهێنرێت بۆ ئامادەکردنی کرێمی ئارایشت و مەڵحەم بەکاردێت.

منير	Luminous	رووناك كەرەوە.
منيوك	Catamite = sodomite	قنگدەر، حيز، پوشت، گاندەر.
منيوم	Mnium	منيوم، جۆرە رووەكێكە.
منيات = ارقيات	Aphididae	كيسەڵەيی‌يەكان ، پەلێكە لە پلەی مێرووە نيو باڵی‌يەكان كە لە رووەك دەدەن‌و مادەيەكی لينج دەردەدەن.
منيهوك - منيهوت	Cassava = Manihot = Manioc = Mandloc	مەنيهۆت، كاساڤا، دەوەنێكی كێويلەو كشتوكاڵی‌يە رەگەكەی ئاردی (نيشاستەی) (تاپيوكا) ی لێ دەردەهێنرێت، گەڵاكەی (٥-٧) پەلكی هەيە، گوڵەكەی بە شێوەی هێشووە رەنگەكەی فستقی‌يە.
منيع	Unyieling = immune	سەخت، دژوار.
منيت	Mannite = Mannitol	مانايت، مانيتۆل، مادەيەكی ئەلكهوڵی بلووری‌يە لە زۆربەی رووەكاكاندا هەيە بۆ پشكنينی فرمانی گورچيلە بەكاردێت.
مها - مهاة = مارية - بقـر الوحـــش = ابو حراب	Addax = Oryx = straight horned antilope	مانگاكێوی سپی، شاخەكەی راستە يان پێچاو پێچە، بۆ پێشەوە كەمێك چەماوەيە، سپی‌و چاو جوانە لە ناوچە بيابانەكاندا دەژی. هەندێكيان رەگەكەيان قاوەيی مەيلەو خۆڵەمێشی‌يە لە دوورگەی عەرەب‌و بيابانەكانی ئەفريقيادا دەژی.
مهاة البيسا - مهاة الصومال	Beisa = besa	مانگای بيسا، جۆرێكە لە مانگا كێويی، شاخەكانی چەماوەيە لە سۆماڵدا دەژی.
مهاد (مهاد بصري)	Thalamus	بێشكەی مێشك، بەشێكە لە مێشك، ئەو بەشەيە لە بنی مێشك كە راگەياندنە (دفعە) دەماری‌يەكان وەردەگرێت يان دەگوێزێتەوە لە ئەندامەكانی هەستەوە بۆ پەردەی مەژی (مخ).
مهارة	Skill = dexterity	ووريايی، شارەزايی، پسپۆڕيی، دەست رەنگينی، كارامەيی، هونەرمەندی.
مهاجر = رحال	Migrant = migratory	كۆچەر، رەوەن، رەوەند، رەوكەر، كۆچەری.
مهادن - متردد - ذو فترات	Remittent	بەنۆرە.
مهب = مهب الريح	Wind ward	شوێنی هەڵكردنی با، سەرچاوەی با ، بەربا، كانی با، ئەو رێرەوەی كە لێوەی هەڵدەكات.
مهباب	Atomizer = Spray	ئامرازی پرژاندنی تۆز يان شلە.
مهبط	Inhibitor	نشينگە، شوێنی هاتنە خوارەوە ، نشێڤی.
مهبط	Cathode	كاثود، جەمسەری كارەبای سارد، جەمسەری كارەبای نەگەتيف، جەمسەرێكی گەيێنەرە لە قاپی شيكردنەوەی كارەبايی يان بۆری گازدا بەستراوە بە پۆڵی ساردی (نەگەتيڤی) دينەمۆوە، تەوژمی كارەبايی لێ دێتە دەرەوە.
مهبطة	Parachute	پەرەشووت، ئەو چەترەی كە سەربازی پێ دادەبەزێت لە فڕۆكەوە.
مهبل	Vagina = Vulva = womb passage	زێ، گولينك، بەشێكە لە كۆئەندامی زاوزێی مێ، وە ئەو بۆری‌يەيە كە لە كونی دەرەوە ئەچێ بۆ منداڵدان.
مهبل متقيح	Pycolops	زێی (گولێنكی) كێماويی.
مهبلي	Vaginal	زێيی، گولێنكی، هەرشتێك پەيوەندی بە زێوە هەبێت.
مهبلي	Colpo	گولێنكی، پێشگرێكە بە مانای گولێنك.
مهتز	Vibratile = Vibrative	لەراوە، لەرۆك، لەرزۆك، لڤيايی.
مهتزات	Turbellaria	لەراوەكان، كۆمەڵێكە لە كرمە پانەكان لەشيان بە كوڵكی (اهداب) لەراوە داپۆشراوەلە ئاوی شيرين‌و سوێريشدا دەژی.
مهجر	Place of emigration	رەوگا، رەوگە.

مهجور	Abandoned	بەجێ هێڵراو، واز لێ هێنراو.
مهجن	Half blood	خوری پلە دوو لە مەیدانی بازرگانیدا.
مهجة = قلب	Organ of life = heart	گیان.
مهجة = دم	Blood = Fluid of life	گیان.
مهجة = روح	Life = Soul = breath of life	گیان.
مهد	Low = depressed	نزمایی، زەوی نزم.
مهد = فراش	Bed	نوێن.
مهد الطفل	Cradle = Crib	لانك، بێشكە، لاندك، دەركۆش، دێدی، دێدیك، دەیدەك.
مهد النهر	Bed	بنی رووبار، ئەو زەوییەی كە رووبارەكەی بە سەردا دەڕوات.
مهدء = بيضة العش	Nest egg	راوكە، هێلكەیەكی سروشتی یان دەستكردە دەخرێتە كولانەی مریشكەوە بۆ هاندانی مریشكەكە كە زیاتر هێلكە بكات یان هەڵیان بهێنێت.
مهدد	Threatener	هەڕەشەكەر.
مهدد	Threatened	هەڕەشە لێكراو.
مهدب	Ciliated = byssoid = Fimbriated	برژنگدار، كوڵكن، تیسكن، ریشوودار.
مهدیء = مسكن	Tranquilizer	ئارامدەر، هەر دەرمانێك ئارام بدات بە لەش بە تایبەتی بۆ دەمارەكان واتە بۆ نەخۆشی دەروونی و ژیریی.
مهدئ النيوترونات	Moderator	هێواش كەرەوە، مادەیەكە وەكوو بریلیوم یان گرافیت لە تەنوری ئەتۆمیدا بەكار ئەهێنرێت، بۆ كەم كردنەوە یان رێكخستنی خێرایی نیوترۆنەكان بە جۆرێكی ئەوتۆ كە زنجیرەی كار لێ كردن بەردەوام بێت.
مهداي	Basin	دیبەگ، دۆڵ، تەختەیەك یان بەردێكی چاڵ كراوی قورس، دەغلودانی تیا ئەكوترێت.
مهدة = ميطدة = مندالة	Rammer	پیك بۆ بەردشكاندن.
مهدوم = مهدم	Destroyed = ruined	روخاو، رماو، وێران، كاول، كاڤل، تەپیو.
مهذار = ثرثار	Loquacious	جەنەباز، سازنەنە، پڕبێژ،مەرگەوەر، ئەوەی قسەی پڕو پووچ بكات.
مهذب	Instructor	كەسێك كەسانی تر فێری رەوشت جوانی بكات.
مهذب	Welleducated = well bre d	رەوشت جوان، ئاقڵ، ژیر.
مهر = فلو = فلو	Foal = yearling = Colt	جوانوو، جانی، جەعنوك، بەچكەی ماین، ئەسپی بێچوو، پێش دەركەوتنی دوو ددانە هەمیشەییەكەی.
مهر مروض	Broken Colt	جوانووی راهێنراو.
مهرة = فلوة = فلوة	Filly = Colt = Foal	نوما، جوانوو، بێچووی ماین.
مهراس	Mortar	میكوت،دۆڵ، دەنگ، برنج كوت، دەسكو دۆڵ، جوهنی
مهرج = مضحك	Merry-andrew = Cutup	گاڵتەجار، قەرەقۆز، ئەو كەسەی كە خەڵكی دەهێنێتە پێكەنین.
مهرجان	Festival	ئاهەنگێكی گەورە، فیستیڤاڵ.
مهراجا	Mahraja = maharajah	مەهراجا، میری هیندیی.
مهرس = عاصرة	Beater = masher = Crusher	ئامرازێكە بۆ گووشینی میوە وەكوو ترێ.
مهرسة		مەكینەیەكە بۆ ووردوخاش كردنی زەوی و ئامادەكردنی بۆ كشتوكاڵ.
مهرب = ملاذ	Retreat = refugee	دەرەتان.

مهرب = مخلص	Escape = outlet	شوێنی راکردن.
مهرب	Contra bandist	قاچاخچی، ئەو کەسەی کە شتوومەکی قاچاخ کراو دەگوێزێتەوە بە مەبەستی فرۆشتن و قازانج.
مهر - صداق المراة	Brides marriage portion	مارەیی ژن.
مهر = ختم	Seal = Signet	مۆر، دانانی ناونیشان لەسەر شتێك.
مهردار = حامل الخاتم	Privy seal Keeper	مۆر هەڵگر، ئەو کەسەی کە مۆری پێیە واتە لێپرسراوی مۆرە.
مهرا - مهتريء	Mangled = lacerated	رزیو، گەنیو.
مهراس	Mortar	دەسکەوان.
مهروس = مهوك	Bruised = mashed	وورکراو، پلیشێنراو.
مهرية	Mahreh = Mehari	مێهاری، رەچەڵەکێکە لە ووشتر سوورکەڵەو خێرایە لە رەوتدا.
مهز	Shaker	لەرێنەر، بەشێکە لە مەکینەی گێرەکردن، پووشەکە دەلەرێنێتەوە بۆ ئەوەی دەنکەکەی لێ بخاتە خوارەوە.
مهشرة - هامرة	Milker machine	ئامرازێکە بۆ ئاژەڵ دۆشین.
مهضوم	Digested = Implicity	هەرس کراو.
مهفة	Fan	باوەشێن، باوەشین.
مهق	Albinism = albinismus	هۆڵی، شلی، یەکێك پێستەکەی سوورو سپیو قژەکەی سپی بێت وە چاوی سوور بێت، تەنانەت لە منداڵیەوە، ئەویش بە هۆی نەبوونی رەنگ (بۆیە) دەگەرێتەوە لە پێستو تووكو رەشێنەی چاودا.
مهك = سحق = هرس	To mash	هارین، فلیقاندنەوە.
مهل - صهارة	Magma	ماگما، ئەو مادە شلەوە بووانەی لە ناخی زەویدا هەن و بە رەق بوونەوەیان کەڤرە ئاگرینەکان پەیدا دەبن.
مهلي - صهاري	Magmatic	ماگمایی، هەرشتێك پەیوەندی بە ماگماوە هەبێت.
مهل = تان	Slowness	شێنەیی، ئەسپایی.
مهلة - فرصة	Delay = respite = chance	مۆڵەت، فرسەت، پشوو.
مهلة دفع الأقساط	Grale period	مۆڵەتی دانەوەی قیستی قەرز.
مهلك - مبيد	Destructive = ruinous	ترسێنەر، بەترس.
مهل - غثيث	Ichor	کێمو جەراحەت بە تایبەتی هی مردوو.
مهلك = مميت	Deadly = mortal = Fatal = lethal	کوشندە.
مهلك الأميبا	Ambicida	ئەمیبا کوژ.
مهلكة = موضع الهلاك	Perilous place	شوێنی مەترسی.
مهلهلة	Pannus	پانەس، جۆرێکە لە هەور.
مهلهل	Aughing Jackass	قاژوو، باڵندەیەکی رەنگینە، بە سپیو سەوزو شینو قاوەییو رەش، لەگوێ ئاوو دارستاندا دەژی، ماسیو مێروو ئەخوات.
مهلبية - فالوذج	Sweet Jelly = blan Camange	فرنی، محلەبی، حەڵوایەکە لە شیرو ئاردە برنجو شەکر دروست دەکرێت.
مهم	Important	گرنگ.
مهمة - واجب	Task = assyn	کار، کارێکی پێویست.
مهماز - منخس	Spur = Calcar	نەقیزە گالۆك، مامزە، چیڤ، زخت.

مهمازیة	Bleeding heart = Seal Flower = locket Flower	گوڵە مامزە، رووەکێکە لە کۆمەڵەی خاشخاش ، هەندێکی بۆ مەبەستی رازاندنەوەو هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، گوڵەکەی جوانە لە مامز دەچێت، بە رەنگی سوور یان پەمبەیی یان زەرد.
مهمل	Neglected	واز لێ هێنراو، فڕێ دراو، گوێ پێ نەدراو.
مهمل - متهاون	Negligent	کەم تەرخەم.
مهندس	Engineer	ئەندازیار.
مهندس زراعي	Agricultural engineer	ئەندازیاری کشتوکاڵی.
مهندس مدني	Civil engineer	ئەندازیاری شارەوانی ، ئەو ئەندازیارەی کە لە بواری رێگاوبانو پردو تونێل . ئیش دەکات.
منهدس ري	Irrigation engineer	ئەندازیاری ئاودێری.
مهندس معماري	Architect	ئەندازیاری بیناکردن، ئەندازیاری ساختمان.
مهندس الصيانة	Protection engineer	ئەندازیاری پاراستن.
مهندس كهربائي	Electrician enginer	ئەندازیاری کارەبا.
مهندس الما و	Water engineer	ئەندازیاری ئاو.
مهندس كيمياوي	Chemicalen engineer	ئەندازیاری کیمیاگەری.
مهندس ميكانيكي	Mechanist mechanical enginer	ئەندازیاری میکانیکی.
مهنة - صنعة	Vocation = metier = business = Occupation = job	پیشە.
مهندة	Sword made of Indian Steel	شیری هندی، شیرێك لە پۆڵای هندی دروست کرابێت.
مهني	Vocational = Occupational	پیشەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە پیشەوە هەبێت.
مهو - نار هندي - نار مشك	Iron wood = Indian rose = chos nut	درەختێکە لە هیندستان ئەروێت گوڵەکەی بۆنخۆشە ، بەرەکەی دەنکێکی گەورەی بۆنخۆشی تیادایە لە کەستانە ئەچێت.ئەخورێت تەختەکەی بە نرخە.
مهو - مذيف - سمار - مخير	Adulteraled milk	شیری تێکەڵ بەئاو،، شیرێك ئاوی تێکەڵ کرابێت.
مهول	Terrible = Frightful = horrible	ترسێنەر، تۆقێنەر.
مهولي		جۆرە مەیمونێکی گوێ زلو کلك درێژە.
مهوس - مجنون	Manic = maniac	شێت، شەیدا، عەودال، ئالودە.
مهوس بالأفيون	Opiomaniac	شێتی تلیاك، ئالوودەی تلیاك
موهن	Attenuator	لاوازکەر، تۆرێکە لە بەرهەڵستی دەخرێتە بازنەی کارەباییەوە بۆ ئەوەی لە هێزی ئاماژە (اشارە) کەم بکاتەوە.
مهيا	Stock	ئامادەکراو، عەمارکراو.
مهيا - مكيف	Adapted	گونجێنراو.
مهياء		ئەو ئافرەتەی بێ نوێژ نابێت ،(بێ نوێژی (menstruatiom)).
مهيجة	Horminum	هۆرمینەم، رووەکێکی تەمەن درێژە بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکار دەهێنرێت.
مهيب - مهروب - وقور	Solemn = grave = Venerable	ترسێنەر، بەرێز.

مهيج	Irritant = Agitator	وورووژێنەر، هەڵچێنەر.
مهيل = انهيار صخري	Rockslide	گلۆربوونـەوەی کـەڤر، گلۆربوونـەوەی کـەڤر بەسـەر رووپـەکی لێـژدا بـە خێرایی.
موء	Mho	مۆ، یەکەیەکی گەیاندنی کارەباییە دەکاتە هەڵگەڕاوەی یەك ئۆم (ohm).
موءات	Favourable	گونجاو، لەبار.
موءاكر	Metayer = share Croper	ئـەو کەسـەی زەوی کەسـانی تـر بـەکار دەهێنێـت بـە بەشـداری کـردن لـە کشتوکاڵ کردندا.
مؤتلف	Compatible	پەیوەندی بەو رێگەیەوە هەیە کە وەرگرتنی ناردنی تەلـەفزیۆنی رەنگـاو رەنگ بە رەنگی رەش و سپی کارێکی شیاو بێت.
مؤثر	Effector	کارێکـەر،زەبـردار، کارتێکـەر، وەکـوو ماسـولکەیەك یـان لوولەیـەك کـە گیاندارێك بە هۆیەوە وەڵامی ورياکەرەوەيەك (منبه) بداتەوە.
مؤجر	Lessor = renter	بەکرێدەر، ئەوکەسەی کە موڵك دەدات بەکرێ.
مؤشر = عقرب	Pointer	نیشاندەر،میل، پیشاندەر.
مؤكسد = عامل مؤكسد	Oxidant	ژەنگێنەر، ئۆکسیدکەر، ژەنگ کەر.
مؤونة = قوت = مونة	Provisions = pantry	دانەوێڵە،زەخیرە، ئازووقە.
مؤرق	Insomaniac	خەوزڕاو.
مؤرخ	Historian	مێژوونووس.
مؤرنبة = فخزة	Hutch	سنووق، دۆڵاب، قوختە، قەفەز.
مؤهب	Predisposing	ئامادەکراو.
مؤذ	Nocent	زیانبەخش.
مؤتلف = ملائم	Compatible	تەبا، گونجاو.
مؤنث	Female	مـێ.
مؤنث = مئناث	Thelygenic	ئەو ئافرەتەی کە هەر کچی دەبێت.
مؤنف	Pointed	نووك تیژ، نووكدار.
مؤخري = قذالي	Occipital	پشتەسەریی، هەرشتێك پەیوەندی بە پشتی سەرەوە هەبێت.
مؤقت = وقتي	Temporaily	کاتی.
مؤخرة	Posterior	پاشەڵ، پاشکۆ.
مؤخرة الجسم	Posteriorend = Metasome	پاشکۆی لەش، پاشەڵی لەش.
مؤخرة الدماغ	Myelencephalon	پشتەوەی مێشك.
مؤخرة الراس = قفا	Occiput	پشتە سەر ، پشت مل.
مؤقت	Temporary	دەم دەمی، جارەکی، کاتی، سەردەمی.
مؤرق	Tocause insomania	خەوزڕێنەر.
مؤلف كتاب	Compiler = writer	نووسەر، رێکخەر،دانەر.
مؤكسد	Oxidized	ئۆکسید کراو.
مؤتمر	Congress = conference	کۆنگرە، کۆنفرانس.
مؤتمر صحفي	News conference = press	کۆنگرەی رۆژنامەنووسی.
مؤخرة العنق	Mape = conference	پشت مل.
مؤخرة العين		قنگچاو.

مؤذي - مؤذِ	Harmful = nocent	زیان بەخش.
مؤلف موسيقي	Musician	تەرانەباز، دانەری ئاوازی مۆسیقا.
مؤلف	Authored = Compiled book	کتێبی دانراو.
مؤذن	Muezzin	بانگدەر، ئەو کەسەی کە لە مزگەوتدا بانگ دەدات.
مؤسسة	Foundation = establishment	دامەزراو، دامەزرێنراو، داەو دەزگا، جەرگە، هەموو کۆمەڵێکی هەرەوەزی یان خوێندنگە یان کۆمپانییەك کە بۆ مەبەستێکی زانیاری یان یارمەتی دان یان ئابووری پێك هێنرابێت.
موئل	Shelter = refugee	پەناگە، دالدە.
موات	Sphacelus	مردن، مردنی بەشێکی تایبەتی لە لەش.
موات الخلايا	Necrocytosis	مردنی خانەکانی لەش.
موات العظم	Osteonecrosis	مردنی ئێسك.
موات فسيولوجي	Bionecrosis	مردنی فرمانی (فرمانی لەش).
موا - موة	Emoa	موا، باڵندەیەکی نیوزیلەندی قڕ تێکەوتووە.
مواءمة	Adaptation	خۆگونجاندن، گۆڕان لە پێکهاتن یان فرمان یان شێوەی گیاندار یان رووەك لە چەند بەرەیەکدا کە توانایی ژیانیان لەو شوێنەوارە پتر بکات.
موارد طبيعية	Natural resources	سامانە سروشتییەکان، وەکوو زەوی ، ئاو، دارستان، کانی کانزاکان.
مواطن	Habitant = citizen	هاونیشتمان،هاو وڵات، دانیشتو، نیشتەجێ، هاو وڵاتی.
مواظبة - مثابرة	Perseverance	بەردەوام بوون.
موات،غنغرينا = درب	Gangrene	گەنگرینا.
مواليد = نسبة المواليد	Natality	رێژەی لە دایك بوون بۆ کۆی (مجموع) هەموو دانیشتوان.
مواكبة	Hearse Like Pace	بەردەوام بون، شان بە شان رۆیشتن.
موار - بندول = رقاص الساعة	Pendulum	لەرۆك، پانتۆڵی کاژمێر، بەندۆل، رەقاس، سەعات.
موات - طفحي - حمى طفحية	Exanthema	نەخۆشییەکە دەدات لـە رووەکـە مزرەمەنییـەکان شـانەکانی زەمقـاویی دەبن و گەڵاکانی پەڵەی قاوەیی‌یان لەسەر پەیدا دەبێت، ئەمەش لە ئەنجامی بەدخۆراکییەوە دەبێت.
مواغرون - كاميلينة	Camelina	کامیلینا، رووەکێکە لە کۆمەڵەی خاچییەکان.
مواج - مموج - متموج	Waved	شەپۆڵدار.
موافقة - مصادقة	Approval = agreement	بەرایی، رەزامەندی.
مواء	Mewing = Mew = meow	میاواندن، میو، مرناو، مرمیاو، دەنگی پشیلە.
موازي - متوازي	Parallel	هاورێك، تەریب،ئەو هێڵە راستانەی کە لەیەك ئاست دان و هەر چەندە درێژ بکرێنەوە بە یەکتری ناگەن.
موازاة	Parallelism	هاورێکی، تەریبی، شان بەشان.
مواجهة = تحدي	Confrontment = meeting Face to Face = challenge	بەرەنگاری، بەرەو رووبوون.
مواد التجميل	Makeup	دەرمانی ئارایشت.
مواد شحمية - دهنية	Fats	چەورییەکان.
مواد غذائية	Food stuffs = a lima	مادە خۆراکییەکان.

مواد مسترطبة	Hygroscopic substances	مادە شیٚ مژەکان، وەکوو خویٚی کلوریدی مەگنیسیوٚم کە شیٚ لە هەوا دەمژیٚت.
مواد مضافة	Additives	مادە تیٚ کراوەکان، مادە سەربارەکان.
موافق	Suitable	لواو، سازوەر، سازگار، کوٚك، گونجاو.
مواظب = مثابر	Persevering	بەردەوام، کەسیٚك بەردەوام بیٚت لە کارەکەیدا.
موازنة - توازن	Balancement = balance	هاوسەنگی، بەرامبەری، لەنگەرگرتن، هاوسەنگ کردن لە کیمیادا: کوٚی ژمارەی گەردیلەکانی توخمیٚك لە مادەی کارلیٚك کردوو دەبیٚت یەکسان بیٚت لەگەڵ کوٚی ژمارەی هەمان توخم لە مادە بەرهەم هاتووەکاندا.
موازنة مستقرة	Stable balance	هاوسەنگیٚتی جیٚگیر.
موازنة مستمرة	Continual balance	هاوسەنگیٚتی بەردەوام، هاوسنگیٚتی هەمیشەیی.
موازنة قلقة	Unstable balance	هاوسەنگیٚتی شلوٚق.
مواصلات	Communications	ریٚگاوبان، پەیوەندیکردن و گەیاندن.
مواجهة للريح		بەرەو با.
مواطن	Native	هاوولاٚتی.
موالح	Sour fruits	مزرەمەنی وەکوو پرتەقاڵو لیموٚ.
موبوء - وبيء	Infected with = pestilence	شوێنیٚك پەتای زوٚر تیابیٚت.
موبقات	An effence = atrocity = violation of propriety	کاری خراپ، داویٚن پیسی.
موبليات	Furnitures	موبیلە، قەنەفە.
موت	Death = Mortality = Abiosis	مردن، مەرگ، گیان سپاردن.
موتى	Necro	مردنی، شتیٚك پەیوەندی بە مردنەوە هەبیٚت.
موت من البرد	Asphyxi = Algida = Asphyxi = electrica	رەق، بوونەوە لە سەرمادا.
موت فجائي - موت مفاجيء	Sudden Death = Asphyxia idiopathico	مردنی کتوپر، ئەنگاوتە، مردنی لە ناکاو.
موت الأطراف		نەخوٚشییەکی رووەکییە، بریتییە لە وشکبوونی لقەکانی لە سەرەوە بوٚ خوارەوە وەکوو لە دارو دەوەندا روو دەدات.
موت الحيوان - نفق الحيوان	To die	توٚپین، مردنی گیاندار.
موت شتوي	Winter Killing	مردنی زستانە، مردنی رووەك، لە زستاندا بەکاری سەرماو بەفرو گوٚرانی کەش.
موتان - وباء الحيوان	Epizootic disease	نەخوٚشییەکی درمی گیانداریی.
موترة - شدادة الأسلاك	Wire tightner	تەل بەست.
موتيل	Motel	موٚتیٚل، جوٚریٚکە لە ئوتیٚل لەسەر ریٚگە گشتییەکان، گەشتیارەکان تیایدا دەنوون.
موتوسيكلي	Motorcyclist	شوفیٚری موٚتوٚرسکیل، لیٚخوڕی موٚتوٚرسکیل.
موتر - رافع الضغط	Hypertensor	کرژکەر، پەستان بەرزکەرەوە، هەر مادەیەك (دەرمانیٚك) ببیٚتە هوٚی بەرزکردنەوەی پەستانی خویٚن.
موتور كهربائي	Electric motor	مەکینەیەکە بوٚ گوٚرینی ووزەی کارەبایی بوٚ ووزەی میکانیکی.
موثوق	Trusted	باوەڕ پیٚ کراو.

موج - موجة	Wave	شەپۆل، قەلّبەزە، پێل، شاپیل، جوولەیەکی لەراوەیە لە تەنێکی ئاوییدا لە بەرزبوونەوەو نزم بوونەوەی یەك لەدوای یەك پێکهاتووە.
موجة قصيرة	Short wave	شەپۆلی کورت، شەپۆلێکی رادیۆییە لەرە لەرەکەی لە هی ئەو شەپۆلە رادیۆییانە کە لە پەخشە ناوچەییەکان بەرزترە.
موجة طويلة - موجة طولية	Longitudinal Wave	شەپۆلی درێژی، شەپۆلی درێژایی، شەپۆلی درێژ، شەپۆلی درێژکۆلە، شەپۆلی درێژ ڕۆ، وەکوو شەپۆلی دەنگ لە هەوادا.
موجة مدية جزرية	Tidal wave	بەرز بوونەوەو نزم بوونەوەی رووی زەریا، بەهۆی هێزی راکێشانی خۆرو مانگ.
موجة صغرى - ميكروويف - موجة دقيقة	Micro Wave	مایکرۆوێڤ، شەپۆلی بچووك، شەپۆلێکی کارو موگناتیسی زۆر کورت.
موجة الأشعة	Collimator	کۆلیماتۆر، تیشك ئاراستەکەر، دەزگایەکە بۆ ئاراستەکردنی تیشك تەنها بە یەك ڕێڕەودا .
موجة مستعرضة	Transverse Wave	شەپۆلی پانایی.
موجة سنامية	Tsunami	شەپۆلی سەنامی، شەپۆلێکی بەتینە لە ئەنجامی بوومەلەرزەیەك یان تەقینەوەیەکی گڕکانییەوە لە بنی زەریاکاندا روودەدات هەندێك جار خێرایی ئەم شەپۆلە دەگاتە ٥٠٠-٨٠٠ کم/ سەعات.
موجة مستقرة	Standing wave	شەپۆلی جێ نشین، رووداوێکە لە ئەنجامی بە یەکاچوونی دوو لەرینەوەیە یەك سور (دور) و یەك فراوانی (سعه) یان هەیە وە لەسەر یەك هێڵی راست ئەڕۆن بەلاّم بە پێچەوانەی یەکترییەوە.
موجة مائية	Water wave	شەپۆلی ئاویی.
موجة برد		شەپۆلی سەرما، وەیشوومە.
موجة ساقطة		شەپۆلی کەوتوو.
موجـة مـا وراء الصـوت - موجة فوق صوتية	Vltra sonic wave	شەپۆلی ئەودیوی دەنگ.
موجة دماغية	Brain wave	شەپۆلی مێشکی، بریتییە لە راگەیەندنی کارەبایی لە لایەن چەقە (ناوەندە) دەمارییەکانی مێشكو مەغزی درکاوییەوە.
موجة حاملة	Carrier wave	شەپۆلی هەڵگر، شەپۆلێکی ئەلیکترو موقناتیسی لاسلکییە وەکوو لە تەلەفزیۆندا کار دەکات.
موجة راديوية	Radio wave	شەپۆلی رادیۆیی، شێوەیەکە لە شوێنەکانی ووزەی تیشکی، لە پەیوەندییە بێ تەلییەکاندا بەکاردێت، لەرە لەرەکانی شەپۆلی رادیۆیی لە (١٠) کیلۆ سایکلو (٣٠) ملیۆن کیلۆ سایکلدا.
موجة فوق سمعية	Super sonic wave	ئەو شەپۆلە دەنگەی کە ئەوەندە کورتە بە رادەیەکی ئەوتۆ کە گوێچکەی ئادەمیزاد ناتوانێ وەری بگرێت.
موجه ميكانيكيه	Mechanical wave	شەپۆلی میکانیکی.
موجة مستعرضة	Transverse wave	شەپۆلی پان، شەپۆلی پان ڕۆ، شەپۆلی پانی، شەپۆلی پانکۆلە.
موجة كهرو مغناطيسية	Electromagnetic wave	شەپۆلی کارۆ موگناتیسی، زانا (هێرتن) یەکەم کەس بوو کە سەلماندی کە شەپۆلی کارۆ موگناتیسی خێراییەکەی وەکوو خێرایی رووناکی وایە.
موجة هرتزية	Hertzian wave	شەپۆلی هێرتزی، شەپۆلی رادیۆ یان لاسلکی، شەپۆلێکی ئەلیکترو موقناتیسییە لە ئەنجامی لەرینەوەی کارەبا لە گەیێنەرێکدا(وەکوو لە هەوایی رادیۆدا) پەیدا دەبێت، درێژییەکەی لە نێوان یەك ملیمەترو چەند کیلۆمەترێکدایە.

موجة الحر	Heat wave	شەپۆلی گەرما، کەشێکی گەرم کە ناناسایی بێت.
موجه - منتحي	Tropic	پاشگرێکە بە مانای دوورکەوتنەوە.
موجه	Directive	ئاراستەکراو.
موجه = دومانجي	Steers man	شوفێر، لێخوڕ.
موجب	Positive	موجەب، گەرم، سیفەتێکە بۆ هەرشتێك لە سفر گەورەتر بێت لە ژمارەی ڕاستەقینە یان تەواودا.
موجز - مختصر	Abbreviation = summary	کورتە.
موجوء - مخصي	Castrated = gelded	خەسێنراو.
موجنة - مهجنة	Mahogany	ماهۆگانی، درەختێکە تەختەکەی قاوەیی مەیلەو سوورو نایابە کەلوپەلی ناو مالی لێ دروست دەکرێت.
موحد الخواص - متشابه الخواص	Isotropic	ئـایزۆترۆپیك، مادەیەکـە ڕەوشـتی نموونـەیی هەیـە بـە هـەموو لایەکدا(ڕێرەوێکدا).
مودق	Oestrogen = estrogen	ئۆیستـرۆجین، ئیسـترۆجین، ئەو هۆرمۆنـەی کـە ئالۆشـی ڕەگـەزی هـان دەدات(دەبزوێنێت)
موديل	Model = fashion	مودێل،مۆدە، تەرز.
موديل التركيب الجزئي	Model For molecular structure	مۆدێلی ڕوونکردنەوەی پێکهاتی گەردی مادەکان.
موديوريتيك	Moduretic	مۆدیورێتیك، دەرمانێکە بۆ میز پێکردن باشە بە شێوەی حەب هەیە.
مور		شەپۆل دانەوە.
مور	Murre urre	(موور) باڵندەیەکی دەریاییە.
مورينة - عقاب البحر - شفنين	Myliobatis = Mourine	دالی دەریا، ماسییەکی دەریاییە کلکداری پانکەلەیە لە دال ئەچێت کە هەردوو بالی کردبێتەوە کلکی لە قامچی دەچێت، لە بنکی کلکیدا چزووی دادانداری تیژ هەیە بۆ خۆپاراستن ماسی ئەخوات.
مورة - غادس - سمك القد - بكلاء - بقلة	Cod = Codfish = (Gadus)	کۆد، ماسی کۆد، جۆرێکە لە ماسی هەندێك جار درێژییەکەی دەگاتە مـەترو نیوێـك گۆشـتەکەی دەخورێـت ڕۆن ماسـی لـە جگەرەکـەی دەردەهێنرێت.
موريسية	Mauritia = Moriche palm = caranapalm	مۆریس، مورینیا، جۆرێکە لە دارخورما، چەند جۆرێکی هەیە هەندێکی کرۆکێکی نیشاستەیی لێ دەردەهێنرێت، لە هەندێکی ئاوکێکی شەکری دەردەهێنرێت، بۆ دروست کردنی مەی.
مورث - جين	Gene = gen	یەکەی کینێتی.
مورث ذكري = جين ذكري	Holantric nolandric	یەکەی کینێتی نێریی.
مورث أبوي	Patroclinousc	
مورج	Threshing machine	جەنجەڕ، مەکینەی گێرەکردن.
موركس - مريق - ابو دينار	Murex	گیاندارێکی نەرمی سەدەف (لەپکە) دارە، دەمێکی گەورەی هەیە لەشی دڕکاوییە، شلەیەکی سوور دەرئەدات، ڕەنگێکی ئەرخەوانی لێ دروست دەکرێت.
مورس	Morse	ڕێگەیەکە بۆ گواستنەوەی نامەی تەلگوراف، بریتییە لە خاڵ و داش، بە شێوەی جیاواز کۆ دەکرێنەوە.
مورين	Moreen	(مۆرین) قوماشێکە پەردەی لێ دروست دەکرێت.

موراي	Moray	مۆرای، جۆرێکە لە مارماسی واتە لە ئەنکلیس.
مورد حسي	Afferent	هێنەری هەستی، دەمارە هێنەرەکان راگەیاندەکان لە ئەندامەکانی هەستەوە دەبەن بۆ دەماری چەقی.
مورفولوجيا - علم الشكل	Morphology	مۆرفۆلۆجی، شێوەزانی، زانستی شێوەی گیاندارو رووەك: لەش کۆ ئەندام، ئەندام، خانە . هتد.
مورين	Moraine	مۆراین،ئەو تۆپەڵە کەڤرو بەردانەی کە لە بەستەڵەکی سەهۆڵ جیا دەبنەوە لە کاتی توانەوەیدا.
موردة - رودنتة	Rhodanthos	گوڵی گوڵەباخ.
موردنبة - مرنبة	Rabbit warren = garenne	کێڵگەی بەخێوکردنی کەروێشك.
مورميرايدا - عروس البحر - حورية الماء	Mormyrida = mermaid	بووکی دەریا.
موريل	Morello	(١) بەلاڵووك، جۆرە رووەکێکە بەرەکەی لە گێلاس ئەچێت بەلام بچووکترە، شیرین و کەمێك تفتە. (٢) جۆرێکە لە گێلاس.
مورث - جين	Gene	جین، هەڵگری سیفەتی زکماکی لە بەرەیەکەوە بۆ بەرەیەکی تر.
موروث	Inherit	رەوشتێکی شیاو بۆ گواستنەوە بەرێگەی کنێتی.
مورد	Resource	دەست کەوت، سەرچاوە، دەرامەت.
مورينا - عقاب البحر	Eagle ray	داڵی دەریا، جۆرە ماسی‌یەکە.
مورق	Leafy	گەڵادار، پشکفتی،
مورق	Stationerhoner	ئەو کەسەی کە شتومەکی نووسین دەفرۆشێت.
مورينة	Morina = whorl flower	مۆرینا، جۆرە رووەکێکی گوڵدارە.
مورفين	Morphine	مۆرفین، مادەیەکی نیمچە ئەڵکالی سپی رەقە، لە تلیاك دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی سڕ کردن و کەم کردنەوەی ئازار بەکاردێت، دەرمانێکی ئەوتۆیە زۆرجار ئەبێت بە خوویەکی ترسناك لەو کەسەدا کە بەکاری ئەهێنێت.
مورفينية	Morphinism	مۆرفینیزم، مۆرفینێتی، مۆرفین کێشان، بەنگ کێشان.
موركت	Morkit	مورکیت، دەرمانێکە بۆ لەناوبردنی مێروو.
مورد	Deferent	هێنەر، سیفەتی بۆرییەك یان دەمارێك کە راگەیاندنی دەماریی بهێنێت.
مورنجة - بان	Moringa	درەختێکە بەرەکەی زۆر رەش و بۆن خۆشە کە ئەگرێت بە تەزبیح و ملوانکە بۆ یاری پێکردن.
موز - موزة	Banana	مۆز، دەوەنێکە گەڵاکەی پان و درێژە، بەرەکەی درێژ کۆلەیە بەشێوەی هێشوە، چەند جۆرێکی هەیە، هەندێکی بەرەکەی مزرە دەکرێت بە چێشت یان بە ئارد، هەندێکی شیرینە ئەخورێت.
موز فحل	Indian Shot = Cann Indica	زەمۆز، مۆزی رازاندنەوە، مارزوان، رووەکێکی پیازۆیە سەلکی هەیە، گەڵاکانی سەوزو گەورەن، گوڵی سپی و زەردو پەمبەیی و سوورو پرتەقاڵی ئەکرێت.
موزاييك التبغ - داء الفسيفساء	Mosaic	ئەخۆشی مۆزایك، نەخۆشی‌یەکی رووەکی‌یە تووشی تووتن ئەبێ لە فیرۆسەوە ئەبێ، پەڵەی سەوزی تێر یان زەرد لەسەر گەڵاکان پەیدا ئەبێ و گەڵاکانی چرچ ئەبن و رووەکەکە نارێك ئەبێ.
موز الجنة	Banana of paradise = Adams apple	رکێشە، مۆزی بەهەشت، جۆرێکە لە رووەکی مۆز، بەرەکەی لە بەری مۆزی ئاسایی گەورەترە مادەی نیشاستەی تیایە بە کوڵاوی ئەخورێت.

موز ليفي - ابق - قنب مانيلا	Manila hemp = abaca	گوشی مانیلا، جۆرێکە لە ڕووەکی مۆز گوشی لێ دەرئەهێنرێ بەرەکەی بچووک‌و ترش‌و شیرینە.
موز كـاذب - ببايـا - باباز - دباء الهند	False banana = Papaw = Papaya = melontree	باباز، مۆزە درۆزنە، درەختێکی ئەمریکی‌یە لە دارخورما دەچێت بەرەکەی زەردوهێلکەیی‌و خۆشە.
موزي	Collimator	کۆلیماتۆر، دەزگایەکە بۆ هێنانە بەرهەمی چەپکی هاوتەریب لە تیشک وەکوو ڕووناکی یان ئەلیکترۆن.
موز لية	Moselle	مۆزێل، جۆرێکە لە مەی.
موزيت	Musette	مووزێت، زوڕنای مەشکە، جۆرێکە لە زوڕنا لەمەشکەی ئاو دەچێت.
موزع الشرارة	Sparktransmitter	(دیلکۆ) ئەو ئامرازەیە کە تەوژمی کارەبا دەگەیەنێت بە مۆمی سووتان لە ئۆتۆمبیلدا.
موس الحلاقة	Razor	گوێزان، گوێزانی ڕیش تاشین.
موسع الأوعية	Vasodilator	بۆڕی فراوانکەر، هەر دەرمانێک بۆڕی خوێن فراوان بکات.
موسع البؤبؤ	Mydriatic	بیبیلە فراوانکەر، وەکوو هەندێک دەرمان.
موسيقى	Music	مۆسیقا، مۆزیقە، جۆرێکە لە هونەرە جوانەکان، ساز.
موسيقي	Musician	مۆسیقار، مۆسیقاژەن.
موسيقي - مختص بالموسيقى	Musical	مۆسیقی، ئەوەی پەیوەندی بە مۆسیقاوە هەیە.
موسيقار - عازف الكمان	Virtuoso	سازبەند، کەمانچە ژەن.
موسية	Mousse	مووس، جۆرێکە لە حەلْوا لە قەیماغ دروست دەکرێت.
مؤسسة - منشاة - معهد	Institution	دامەزراو، پەیمانگە، خوێندنگە.
موسم الأمطار	Wet season	وەرزی باران.
موسلين	Muslinmousse line	مۆزلین، جۆرە چنراوێکی(قوماشێکی) لۆکەی تەنکی نەرمە.
موسا سورس - موسا سور		(موسا سورەس) گیاندارێکی خشۆکی دەریایی کەتەی قرتێ کەوتووە.
موسكوفايت		راجع (مسكوفايت).
موسكردين - شلل وردي	Silk worm disease	نەخۆشی‌یەکە تووشی کرمی ئاوریشم ئەبێت.
موسكي - خشب الصنوبر	Pine	تەختەی کاژ، تەختەکەی سپی مەیلەو سوورە پتەوە دەرگاو پەنجەرەی لێ دروست دەکرێت.
موسكيدي - غزال المسك	MusK deer	ئاسکی مسک.
موسع	To cause wider	گەورەکەر، فراوانکەر.
موسعة المبال	Urethr eurynter	فراوانکەری میزەڕۆ، فراوانکەری چووک.
موسوعة علمية - دائرة المعارف = معلمة	Encyclopedia	ئینیسکلۆپیدیا، فەرهەنگێکی زانستی فراوان، فەرهەنگێکی گشتی هەموو زانیاری‌و زانستی‌و هونەرەکان.
موسوعي	Encyclopedic	ئینیسکلۆپیدیایی، هەرشتێک پەیوەندی بە ئینیسکلۆپیدیاوە هەبێت.
موسم	Season	وەرز، کژە.
موسمي	Monsoon = Seasonal	وەرزی.
موسم الحراثة	Season of ploughing	کاشتە، وەرزی زەوی کێڵان.
موشور - منشور - موشور زجاجي	Prism = glass Prism	پوازک، ئاوێزە ، تەنێکی کریستاڵی ڕوونە بۆشی کردنەوەی تیشکی خۆر بەکاردێت، چەند جۆرێکی هەیە (سێ پاڵە، چوار پاڵە، وەستاو، لار).

مؤشر	Sign = Mark = indication	پیشاندەر، میل.
موشحة = موشحات	Muwashah	جۆرێکە لە گۆرانی عەرەبی.
موص - قش	Straw	پووش، کا.
موصلين	Muslin	موسلین، قوماشێکی لۆکەی تەنکە.
موصل = ناقل	Conductor	گەیێنەر، هەر مادەیەك ماوە بدات بە تێپەڕبوونی تەوژمی کارەبا بە ناویدا، یان گەرمیو دەنگ بگەیەنێت.
موضوع	Subject	بابەت، وانە، باس، دەربارە، ژانر.
موضع - مكان	Place = Locality	پێ جاڵ، شوێن، سەنگەر.
موضعي = محلي	Local = Localized	شوێنی: هەرشتێك پەیوەندی بە شوێنەوە هەبێت.
موضع تجفيف الزبيب		مشتاخ.
موضوعة	Postulate	بەڵگەویست، دانراوە، دواییەکی ئەندازیارییە بەبێ سەلماندن باوەڕی پێ ئەکرێت.
موضة - مبتكرات الموسم	Mode Fashion	مۆدە، جۆری جلو بەرگ بە پێی وەرز.
موطن	Habitat = homeland	جێ نزرگە، وولات، نیشتمان، ژینگەی گیانەوەرانو رووەك.
موطني	Native	نیشتمانی، جێ نزرگەیی، پەیوەندیی بە گیانداروو رووەکی ناوچەیەکی تایبەتییەوە هەیە، هەروەها سیفەتی مەعدەنێك کە لەگەڵ مەعدەنی تردا یەکتری نەگرتبێت وەکوو زێڕ.
موطأ - موطيء	Footing = Foothold	شوێنی پێ، جێگە پێ.
موطأ المسحاة - موطيء المسحاة		ئەسپەرە، پارچە دارێکی کوندارە کلکی بێڵی پیا دەکرێت بۆ ئەوەی قاچی بخرێتە سەر لە کاتی کێڵاندا.
موظ = الكة = موس	Moose = elk	مووز، گیاندارێکی کاوێژکەری کەتەیە لە کۆمەڵەی گەوەزن لە ناوچە ساردەکاندا دەژی، سەری لاکێشەییە لە سەری ئێستر ئەچێت، ملی کورتو ئەستورە، ریشی هەیە شاخەکەی لقدارە لەناو دارو درەخت دا دەژی لە باکووری ئەمەریکادا.
موظف	Appointed = emploee	فرمانبەر.
موعد	Appointed (or) Fixed Time	شوێنێك یان کاتێکی دیاری کراو.
موغرة	Steaming machine	کوڵێنەر، دەزگایەکە ئاوی تیا دەکوڵێنرێت بۆ مەبەستی تایبەتی.
موفور - اوافر - كثير	Abundant = Plentiful	زۆر، زەبەند، فرە، مشە.
موفة	Muff	موف، جۆرێکە لە دەسکێکش بۆ بە گەرمکردنەوەی دەست بەکاردێت.
موق	Canthus	(١) بۆڕی فرمێسك، (٢) گۆشەی چاو.
موقي	Canthal	هەرشتێك پەیوەندی بە گۆشەی چاوەوە هەبێت.
موق	Winged ant	مێروولەی باڵدار.
موقف	Attitude	هەڵوێست.
موقف	Parking Place	وێستگە، شوێنی وەستان، شوێنی وەستانی ئۆتۆمبێل . هتد.
موقف للنزيف - موقف النزيف - مرقاة - رقؤ	Anthem Orrhagic = Hemostatic	خوێن وەستێنەر.
موقد - مدفأة	Stove	سۆپا.

موقد	Chafing dish = FirePlace	وەجاخ، ئاگردان، کوانو، کوانك، کوورە، ئاورگ، بە سووتکە.
موقد کوبر	Cowper Stove	ئاگردانی کوپەر، ئاگردانێکە بۆ پەیداکردنی تەوژمێك لە هەوای گەرم بەکاردێت لە پوختەکردنی ئاسندا.
موقوف	Stopped = Suspended	وەستێنراو.
موقع - مکان	Station = Location = Site	شوێن، جێگە.
موقع النظر		بەرچاو.
موقع	Signer	ئیمزاکەر.
موقل - نقطة الأوج	Apogee	دوورترین ماوە لە نێوانی زەوی و ئەستێرەیەك.
موکایین	Mucaine	مووکایین، دەرمانێکە بۆ چارەسەرکردنی ترشەڵۆکی گەدە بە شێوەی شلە هەیە.
موکب	Aprocession = Train of persons	کۆمەڵێك لە کەسان بە سواری یان بە پیادەیی پێکەوە بڕۆن.
موکن - حضانة	Raiser = brooder	کولانەیەکی گەرمی دەستکردە بۆ پەروەردەکردنی جووجك.
موکنة = عش	Nest	هێلانە.
موکیت	Muquette	مۆکێت، هەر رایەخێك ریشاڵی پێوەبێت، وەکوو یەکێك لە جۆرەکانی کومبار.
مولد - ولادة	Birth of a child	زایین، لەدایك بوون.
مولد (وقت الولادة)	Birth day	کاتی زایین، کاتی لە دایك بوون.
مولد (مکان الولادة)	Birth Place	شوێنی لە دایك بوون.
مولد	Half breed	دوو رەگ، مرۆڤی دوورەگ.
مولد - مکون	Gen	پاشگرێکە بە مانای پەیداکەر.
مولد کهرطیسي	Magneto- generator	دینەمۆی کارۆ موگناتیسی.
مولد العظم	Osteogen	ئێسك پەیداکەر، پەیداکەری ئێسك.
مولد فان دي غراف	Vande graff generator	دینەمۆی ڤان دی گراف، جۆرێکە لە دینەمۆی کارو ستاتیکی بۆ ئەوە دامەزرێنراوە کە ئەرکی کارەبایی ملیۆنەها ڤۆڵت بدات، دەشێت دینەمۆیەکی ڤان دی گراف کە ووزەکی یەك ملیۆن ئەلیکترۆن ڤۆڵت بێت تیشکی سینی ئەوتۆ پەیدا بکات کە پلێتێکی پۆڵایی بسمێت کە ئەستوورییەکەی (١٢)سم بێت.
مولد کهروستاتي	Electrostatic generator	راجع (ڤاندی گراف).
مولد المضاد - مولد الأجسام المضادة	Antigen	دژ پەیداکەر، ئەو مادەیەی کە بکرێتە لەشەوە (بە کوتان) دژی خۆی بۆ پەیدا دەبێت.
مولد الحرارة	Calorogenie = Pyrogenous	گەرمی پەیداکەر، هەرشتێك گەرمی ی یان وزە پەیدا بکات.
مولد کهربائي - داینمو	Generator = dynamo	دینەمۆ، پەیداکەری کارەبا، کارەبا پەیداکەر، ئامرازێکە بۆ گۆڕینی وزەی میکانیکی بە وزەی کارەبا، بە شێوەی تەوژمی بەردەوام یان ئاو بەناو.
مولد بثرومبین - بروثرومبین	Thrombogen	ثرومبوجین ، یەکێکە لە کارکەرەکانی وەستاندنی خوێن.
مولد الذکورة - مولد صفات الذکر	Androgenic	پەیداکەری رەوشتەکانی نێریی.
مولدة	Mid wife	پەیداکەر، داپیرك، مامان.
مولدة البیضة	Oogonium	گەرا پەیداکەر، گەرا دروست کەر.
مولدة الجذور	Rhizogen	رەنگ پەیداکەر.
مولدة الحریر	Sericigenous	ئاوریشم پەیداکەر، هەموو پەپوولەیەك میتۆلکەکەی (کرمەکەی) ئاوریشم دەربدات وەکوو کرمی ئاوریشم.

مولدة الفلين	Phellogen	تەپەدۆر پەیداکەر، ئەو شانەیەی کە تەپەدۆر دروست دەکات لە روەکدا.
مولدة الليفين	Fibrinogen	پەیداکەری ریشاڵ.
مولد = طبيب مولد	Accoucheur	پزیشکی منداڵ پێهێنەر، ئەو پزیشکەی کە منداڵ لە دایکی جیا دەکاتەوە.
مولود - وليد	Child = baby = infant	لەدایك بوو، زاو ، زایە، ساوا، کۆرپە.
مولود اخير	Late born	پاشەبەر.
موليبدنيوم	Molybdenum	مۆلیبدینیوم، توخمێکی کیمیاگەری یە کانزایی‌یە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٩٦)و ژمارەی ا‌ەتۆمی‌یەکەی (٤٢) ە ، کانزایەکی خۆڵەمێشی سپی‌یە لە کرۆم دەچێت، ناوەکەی لە وشەی (مولیبدوس) واتە قورقوشم وەگیراوە، بۆ قایم کردنی پۆلا بەکاردێت بە شێوەی دارشتە، نیشانەکەی (Mo) یە، لە زمانەی رادیۆو دارشتەدا بەکاردێت بە شێوەی پلێتی رەق و لوولەی تۆپ و گوللەو پیشەسازی ئەلیکترۆنی‌یەکاندا.
موليبدات	Molybdate	مولیبدات، تۆزێکی رەنگ پرتەقاڵی یە لە کرۆماتی قورقوشم و مولیبدات و گۆگردات پێك هاتووە.
موليبدينيت	Molybdenite	مولیبدینایت، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی مولیبدینۆم بە شێوەی دووەم گۆگردیدی مولیبدینۆم رەنگەکەی خۆڵەمێشی بریسکەدارە لە دروست کردنی جۆرێکی تایبەتی لە پۆلا بەکاردێت.
موليبدات الباريوم	Barium moly bdate (BaMo o4)	مولیبداتی-باریۆم، تۆزێکی سپی‌یە لە زانستی ئەلیکترۆنیك داو، لە ئامرازی بینایی‌داو، لە بۆیەدا بەکاردێت.
موليبدات الامونيوم	Ammonium mdybddate	مولیبداتی- ئامۆنیۆم، تۆزێکی بلووری سپی‌یە، وەکوو کارکەرێکی شی کردنەوە لە دروست کردنی کانزای مولیبدینیومدا بەکاردێت.
مولبدات الكادميوم	Cadmium molybdate (Cdmo O_4)	مولیبداتی کادیۆم، خۆی یەکە بە شێوەی بلووری زەرد هەیە لە مەیانی ئەلیکترۆنیك و بینایی‌دا (بصریات) بەکاردێت.
مولبدات الكوبلت	Cobalt molybdate	کولیبداتی کۆباڵت، تۆزێکی خۆڵەمێشی مەیلەو سەوزە لە تەکنەلۆجیای پەترۆڵدا بەکاردێت.
مولبدات الكالسيوم	Calcium molybdate	مورلیبداتی کالیسیۆم، تۆزێکی بلووری سپی‌یە، لە ئامادەکردنی دارشتەی ئاسن و پۆلاو، بلوورەکانی لە مەیانی ئامرازی بینایی و ئەلیکترۆنیکدا بەکاردێت.
مولع	Fond of = phil	ئالوودە، کەسێك ئالوودەی شتێك بووبێت.
مولع بالحراره	Thermo philic = Thermophil	ئالوودەی گەرمی‌ی، گەرمی خواز.
مولع بالدم	Hemophil = hemophilic	ئالوودەی خوێن، خوێن خواز.
مولع بالضوء	PhotoPhilic	ئالوودەی رووناکی، رووناکی خواز.
مولاس	Molasse	مۆلێس، بەردێکی لمی وردی سەوزە.
مولاس	Molasses	دۆشاوی شەکر، مادەیەکی لینجە لە شەکری خاو جیا دەکرێتەوە لەکاتی دروست کردنی شەکردا.
مولار - كتلي	Molar	مۆلار، پەیوەندی بە بارستە (کتلە) ی ئەو مادەوە هەیە.
مولارية - تركيز جزيئي غرامي	Molarity	مۆلاریتی.
مولاليتي - التركيز الجزيئي الغرامي	Molality	پەیتی گەردیی گرامی.
مولال - جزيئيغرامي	Molal	مۆلال، پەیوەندی بە کێشی گەردی‌یەوە هەیە لە گرامێکدا.
مولينيزي	Molliensia	مۆلینیزیا، ماسی‌یەکی رەنگینە.

مولج - مدخل	Entrance	شوێنی چوونەژوورەوە.
مومورديكا - معضوضة	Momordica	مۆمۆریکا، گوڵ خەندەران، ڕووەکێکە لە خەیار دەچێت.
مؤلم - موجع	Algesic = algelic	بەئێش، بە ئازار.
موم	Wild dill	شیویتە کێویلە.
موم الحائك	Weavers reel = Thread holder	دەزوو هەڵگر لە جۆلاییدا.
مومسة - بغـي -		قەحپە، سوزانی، ئافرەتی خراپ.
مومس - خليلة		
مومياء - مومياء (حثة محنطة)	Mummy	(١) مۆمنایی، مۆمی کانزایی، جۆرە دەرمانێکە ڕەشە وەکوو قیر وایە مۆمیای پێ ئەکرێت،(٢) لەشێکی مۆمیا کراو، لەشێکی وشکەوەکراوی بە مۆمیا پارێزراو.
مومیائیة - مومیة	Mummificatior	مۆمیا کردن.
مونتاج - اعداد	Scenert = montage	ئامادەکردن، هەڵبژاردن و ڕێکخستنی ئەو دیمەنانەی کە بە فۆتۆگراف گیراون بۆ شریتی سینەمایی.
موننغهيل	Monongahela	مۆنۆنگهیل، جۆرێکە لە ویسکی.
مونوكل	Monocle	عەینەکی یەك زەڕەبینی.
مونال	Monal	مۆنال، کەوی هیندی، باڵندەیەکی ڕەنگینی جوانە درێژییەکەی (٨) ئینچ دەبێت لە چیاکانی هیمالایادا دەژی.
مونولوج	Monologue	مۆنۆلۆج، دیمەنێکە لەسەر شانۆیەك بەیەك ئەکتەر (ممثل) جێ بەجێ دەکرێت.
مونتيسيليت	Monticellite	مۆنتیسیلایت، مەعدەنێکە بریتییە لە سلیکاتی کالسیۆم و مەگنیسیۆم، بێ ڕەنگ یان خۆڵەمێشییە.
مونردة - استبون	Monarde = Bee Palm = monarda	نەعنای ئەمریکی، گیایەکە گەڵاو گوڵەکەی بڕێکی زۆر لە مادەی ثیمۆلی تیادایە چەند جۆرێکی هەیە.
مونستيرة - قشطة هندية	Monstera = Cerlman	قەیماغی هیندی، ڕووەکێکی کەپری ئەمریکییە لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرز، بەرەکەی دەخورێت.
مونردة ناسورية - برغموت بري - نعناع الفرس	Wild bergamot = Horse mint	نەعنای ئەسپ، جۆرێکە لە مونارد‌ا، گوڵی سپی یان زەرد یان پەمبەیی یان سوور ئەگرێت،گەڵاکەی بۆن خۆشە لە دروستکردنی عەتردا بەکاردێت، لە گوڵەکەی ڕۆنێك دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، گەڵا وشکەکانی وەکوو چایی بەکاردێت پێی دەووترێت چای پەنسلڤانیا.
مونوغرام	Monogram	خەت، نیشانەی ناوی مرۆڤێکە بریتییە لە پیتە یەکەمەکانی ناوەکەی وەکوو تۆڕێك دەنوسرێت وەکوو لە خەتی پشتی پارەی مەعدەندا.
مونومر - أحادي الجزئي	Monomer	مۆنۆمێر، مادەیەکە لە گەردی (جزئی) تاك پێك هاتووە، بە یەکترییەوە نەبەستراون، هەروەها بە شێوەیەکی تایبەتی بریتییە لە چەند گەردێك لە یەك جۆر دەشێت لەگەڵ یەکتری یەك بگرن و گەردی درێژی زنجیرەیی دروست بکەن پێیان دەوترێت: پەلەمەرەکان وەکوو (پۆلی ئیثیلین).
مونازيت	Monazite (Ce,la,Yt) Tho_2 and slo_2	مۆنازایت، مەعدەنێکە بریتییە لە فۆسفاتی سیریۆم و لانثانۆم و ثوریۆم، ڕەنگەکەی مەیلەو زەرد یان قاوەیی مەیلەو سوورە هەندێك جاریش مەیلەو سەوزە، کەرەسەیەکی خاوە بۆ کانزای ثوریۆم و سیریۆم، لەی مۆنازایت لە مەیانی ئابووریدا بەکاردێت، لە دروستکردنی چرای گازدا بەکاردێت.

مونتمور يللونايت	Mont morillonite	مۆنتمۆریلونایت، کۆمەڵە کەرەسەیەکی خاوی واتە مەعدەنی قوڕییە کە خرایە ئاوەوە هەڵدەئاوسێت شێوەیەکە لە گڵ (قوڕ) پێکهاتی کیمیایی یەکەی بریتییە لە $AL_2O_3 . 4SiO_2 . H_2O$ یەکێکە لە پێکهێنەرە سەرەکییەکانی بێنتۆنایت (bentonite) کە ئەمیش توانای هەڵ ئاوسانی هەیە، قاڵبی داڕشتەی لێ دروست دەکرێت.
موه = استسقاء	Hydrops	ئاوبەنگ، ئاوبەند.
موهبة	Gratuity = talent	بەهرە، بلیمەتی.
موهوب	Granted = bestowed = talented	بەهرەمەند، بلیمەت.
موهر	Mohur	مۆهەر،دراوێکی زێڕینی هیندیی و فارسی کۆنە.
موه الدم = تمية الدم	Diarhemia	بەئاو بوونی خوێن.
موهير	Mohair	(١) مەرەز، بزنی تورکیا تووکەکەی نەرم وە بە نرخە، (٢) جۆرێکە لە قوماشی بە نرخ لە مووی بزنە مەرەز دەچنرێت.
موهم = مزيف	Spurious	ساختە، قەڵپ، درۆ.
مويلح	Brackish = saltish	کەم سوێر، ئاوێك کەمێك سوێربێت.
ميالجيا	Myalgia	ئێشی ماسولکە، ماسولکە ئێشە.
مياسرة	Sinistrose	چەپگرتن، چەپلەریی.
مياسر = ايسر الدوران	Levorotator	خولانەوەی چەپی، چەپە خولانەوە، چەپگرتوو.
ميالين	Myelin	میالین، مادەیەکی سپی نەرمە، لە پیو دەچێت دەزووەکانی دەماری جوڵێنەرو هەست دادەپۆشێت.
مياكيس	Miacis	میاکیس، جۆرە گیاندارێکی قڕ تێکەوتووە، زاناکان ئەڵێن کەوا سەرەتای (اصل) سەگ وورچ بووە.
مياه متساقطة	Water Fall	سولاو، تێژەنگ.
مياه كبريتية	Sulkurous water	ئاوی گۆگردین، گەراو، ئاوی گۆگرداوی.
مياه حامضية	Acidic water	ترشاو، ئاوە ترشەکان.
مياه ملحية	Salt water	سوێراو، ئاوی سوێر، شۆراو.
مياه جوفية	Under ground waters	ژێر زەوی، ئاوی ژێرزەمین، کارێز.
مياه اقليمية	Regional waters = Territorial water	ئاوی هەرێمی، هەرێماو، ئاوی هەرێمییەکان، مەودای ئەو ئاوەی کە لە کەناری دەریادایەو لەژێر دەستەڵاتی هەرێمی ئەو وڵاتەدایە کە بە سەریدا دەڕوانێت.
مياه معدنية	Mineral waters	ئاوە کانزاییەکان، گەراو، جۆرە کانییەکە مادەی کانزایی تیادایەو مەلەکردن تیادا بۆ نەخۆشی پێست باشە.
مياه قذرة	Dirty waters	چڵکاو.
مياه راكدة = مياه اسنة	Stagnant water	ئاڤ گەنی، ئاوی وەستاوو بۆگەن.
ميئينية = ام اربع و اربعين	Scolopendra	چلو چوار پێ، سەدپێ، گیاندارێکە لە لقی جومگەدارەکانە، لەشی لە چەند پارچەیەك پێك هاتووە، هەر پارچەیەك جووتێك پەلی پێوەیە، بەسەر زەویدا دەخشێت.
ميبة	Juice of The Quince	ئاوی بەهێ، ئاڤابیها.
ميبريدين	Meperidine	مێپریدین، دەرمانێکی بێ هۆشکەرە.

ميت	Dead	مردوو، مری.
ميتازوا - متزويات	Metazoa	گیانداره فرەخانەکان، گیانداره ئاوێتەکان، واتـه ئـەو گیاندارانـەی کـه لەشیان له ژمارەیەکی زۆر له خانه پێك هاتووه، وەکوو گیانداره شیردەرو باڵندەو خشۆکو ماسیو کرم.
ميتافيزك = ميتافيزيقا = ما وراء الطبيعة	Metaphysics	میتافیزیك، زانستی ئەودیوی ماده یان سروشت، لقێکه له فەلسەفه زانست بوون (علم الوجود) و زانستی بنەڕەتو پێکهاتی گەردوون دەگرێتەوه یان به واتایەکی تر بریتی‌یه له فەلسەفه به هەموو لقه قورسو ئاڵۆزەکانی‌یەوە.
ميتافوسفات	Metaphosphate	میتافۆسفات
ميتافوسفات البريليوم	Beryllium metaphos phate = Be $(Po_3)_2$	میتافۆسفاتی بریلیوم، تۆزێکی سپی کونیلەداره له جۆرێکی تایبەتی له سیرامیکیدا بەکاردەهێنرێت.
ميتافوسفات الباريوم	Barium metaphosphate = ($Pa(Po_3)_2$	میتافۆسفاتی باریۆم، تۆزێکی سپی‌یه ژەهرینه له دروست کردنی شوشەو پۆرسالیندا بەکاردێت.
ميتابروتين	Metaprotein	میتاپرۆتین، مادەیەکه له پرۆتین وەردەگیرێت بەکاری ماده ترشەکان یان تفتەکان.
ميتا سليكات الكالسيوم	Calcium metasilicate	میتا سلیکاتی کالسیۆم، تۆزێکی سپی‌یه.
ميتابوليزم - ايض	Metabolism	کرداره زیندەگی‌یەکان، ئەو کردارانەی که پەیوەندی‌یان به دروست کردنو لەناوبردنی پرۆتۆپلازمەوه هەیه.
ميتابازيت	Metabasite	میتبـازایت، جـۆره کەڤرێکـه کەرمـسـەی خـاوی بـازڵت (BASALT) و دۆلیرایتی (dolerite) تیادایه.
ميتاكوندريا	Mitochondria	میتاکۆندریا،مایتۆ کۆندریـا، بریتی‌یـه لـه تـەنی خـڕ یـان چیلکـەیی یـان شریتی به باشی بۆیه دەکرێت، به شێوەیەکی فراوان لـه خانەکانی جگەرو گورچیلـەدا هەیـه، ئـەنزیمێکی زۆریـان تیادایـه بـه تایبـەتی ئـەنزیمی ئۆکسێنەر که به هۆیەوه خانەکان هەناسه دەدەن، میتا کۆندریا گرنگترین بەشی خانەی لەشی زیندەوەره ، بریتی‌یه له وێستگەیەکی پەیدا کردنی وزە.
ميتالورجيا - علم المعادن	Metallurgy	زانستی مەعدەنەکان، مەعدەنزانی، زانستێکه باسی دەرهێنانو سروشتی مەعدەنەکان دەکات.
معدغرافيا	Metallography	زانستی خوێندنی پێکهاتنی کانزاو دارشتەو پشکنینیان به میکرۆسکۆپ.
ميتا ثلازم	Metaplasm	میتـاپلازم، مـادەی مـردوو لـه خانـەی زینـدەوەردا وەکـوو دەنکۆڵـەکانی نیشاستەو هیمۆگلۆبین.
ميتادون	Methadon	میتادۆن، مادەیەکی کیمیایی سڕکەره دەدرێت بەو کەسانەی که بەنگ دەکێشن.
ميتاموسيل	Metamucil	میتامووسیل، دەرمانێکه بۆ چارەکردنی قەبزیی به شێوەی شله بەکاردێت.
ميتاقصديريك	Metastannic	میتاستانیك، ئاوێتەیەکی تەنەکەیه (قصدیر).
ميتول	Metol	میتۆل، مادەیەکی دەرخەره له وێنەگرتنی فۆتۆگرافیدا بەکاردێت.
ميتوبون	Metopon	میتۆپۆن، دەرمانێکی سڕکەره له مۆرفین دەردەهێنرێت.
ميترازول	Metrazol	میترازۆل، دەرمانێکه بۆ گورج کردنەوەی دڵو سی‌یەکان.
ميتيورولوجيا - علم الأرصاد الجوية	Meteorology	زانستی کەش، کەشزانی.
ميتم - ملجأ الأيتام	Orphanage	هەتیوخانه.
ميتدة - ميطدة	Mallet	چەکوشی تەخته، ئامرازێکه له تەخته یان ئاسن سنگی پێ دائەکوترێت.

ميتوبس	Spiden of field	جاڵجاڵۆكەی دەغڵو دان.
ميتوبوسيرس مقرن	Metopoceros	میتۆپۆسیرۆس، گیاندارێكی خشۆكی شاخ دارە.
ميثان - غاز المستنقعات	Methane = Marsh gas	میثان، گازی زەلكاوەكان، گازێكی هایدرۆكاربۆنی یە زوو ئەسووتێ لە زەلكاوو بیری نەوتەوە دێتە دەرەوە، لە ئەتۆمێك كاربۆنو چوار ئەتۆم هایدرۆجین پێك هاتووە، بۆ سوتاندن دەست دەدات.
ميثانول - كحول مثيلي	Methanol = Methy alcohol	میثانۆل، ئەلكوولی مەثیلی، سپیرتۆ، سپیرتۆی تەختە، شلەیەكی بێ رەنگی ژەهرە زووگڕ ئەگرێت.
وعد - ميثاق - وعد	Promice	بەڵێن.
ميثسال	Meth Sal	میثسال، دەرمانێكە بۆ كەمكردنەوەی ئێشو ئازاری رۆماتیزمەو دەمار بەشێوەی مەڵحەمە.
ميثيلين	Methylene	مە ثیلین رەگێكی كیمیایی هایدروكاربۆنی یە، هاوهێزی یەكەی (٢) ە.
ميثادون	Methadon	میثادۆن، دەرمانێكی بێ هۆشكەرە.
ميثيلامين	Methylamine	میـثیلامین گازێكە گڕ دەگرێتو دەتەقێت.
ميثيلايت	Methylate	میثیلایت، ئاوێتەیەكە لە میثانۆل دەردەهێنرێت.
ميثيلال	Methylal	میثیلال ، دەرمانێكی شلەیە وەكوو خەوێنەر بەكاردێت.
ميثيونين	Methionine	میثیۆنین، ترشێكی ئەمینی یە لە هەندێك پرۆتینی وەكوو زەردێنەی هێلكەو هەوێندا هەیە.
ميثنامين	Methenamine	میثینامین، مادەیەكە ترشی میزی پێ دەتوێنرێتەوە.
ميثودولوجيا - علم المنهج	Methodology	میثۆدۆلۆجی، زانستی بەرنامە.
ميج - ميج طائر - ميك طائر - سمك طيار	Flying Fish = Flying gurnard	ماسی یە فڕندە ، ماسی میك، ماسی یەكی دەریایی فڕندەیی رەگینە، سەری دڕكاوی یە، دوو پەڕەكەی گەورەی باڵداری هەیە یارمەتی دەدەن بۆ رۆیشتن یان بەرزبوونەوە (واتە فڕین) بەسەر ئاوەكەدا لە بەرزایی مەترێكدا بۆ ماوەی نیو خولەك.
ميجة	Pider Crab	قرژاڵی جاڵجاڵۆكەیی، جاڵجاڵۆكەی دەریا، جۆرە قرژاڵێكە ئەخورێت.
ميجاتيريوم	Megatherium	میگاثیریەم، گیاندارێكی شیردەری كەتەی ددانـدار بووە لە دەشتەكانی ئەرجەنتیندا ژیاوە.
ميد - تمايل	Oscillation	لەرینەوە.
ميد	Mead = metheglin	مید، جۆرێكە لە شەراب لە هەنگوینو ئاوی جۆو هەوێن ئامادە دەكرێت.
ميدوك	Medoc	میدۆك، جۆرێكە لە شەراب، لە ناوچەی بۆردۆدا دروست دەكرێت.
ميداس = تمران	Tamaran = midas	تاماران، میداس، جۆرە مەیمونێكە لە كۆمەڵەی مەیمونە ورچی یەكان بچكۆلەو جوانو تیسكە.
ميدس	Fluviometer	دەزگایەكە بۆ پێوانی ئاوی رووبارەكانو رادەی لێژبوونەوەیان.
ميدان	Aplain	مەیان، كایە، گۆرەپان.
ميدان سباق السيارات	Motor dome	مەیانی پێشبڕكێ بە ئۆتۆمبیلو پایسكل.
ميدان السباقة - حلبة السباق	Race Course	رایسز، مەیانی پێشبڕكێی ئەسپ.
ميدان مصارعة الديكة	Cock Pit	مەیانی شەڕە كەڵەشێر.
ميدع المزارعين	Overall	جلو بەرگی ئیش، جلو بەرگی كێڵگە یان كارگە.
ميداليون - مرصع	Locket = medal	مەدالیا، نقێم.

ميداليون	Medalion	مەداليۆن، مەداليايەكە نەخشى بەرزى لە سەرە.
ميدية - بلح البحر	Mussel = mytelus	خورماى دەريا، جۆرە گياندارێكى ناوى بىَ برِبرِەيە سەدەف هەيە، جۆرێكە لە گوێچكە ماسى ئەخورێت شێوەى لەيەكەكەى لە خورما ئەچێت.
ميدوزا - قنديل البحر	Medusa = Jelly Fish	ميدۆزا، سى دەريا، چراى دەريا، ولۆلەى دەريا، گەزمەندەى دەريا، جۆرە گياندارێكى بۆش ريخۆلەى دەريايى نەرمى لينجە هەندێك ئەندامى هەيە وەكوو چزوو وايە بە گياندارى ترەوە ئەنووسێت و ئازارى ئەدات، شێوەكەى لە زەنگۆلە يان تاسە ئەچێت.
مير	Sight	جۆرە راستەيەكى رەنووس كراوە بۆ دۆزينەوەى بەرزايى بەكاردێت.
ميرابلة	Mirabelle plum = Syrian plum	هەلۆژەى ميرابێلى، بەرى جۆرێكە لە هەلۆژە لە ميسردا زۆرە.
ميركسيلون = شجر البلسم	Myroxylon	مايرۆكسيلۆن، درەختێكى ناوچەگەرمەكان لە قەدو لقەكەى بە برينداركردن شيراوگێكى رێسينى بەلسەمى دەردەهێنرێت بۆ مەبەستى پزيشكى بەكاردێت.
ميريقارية - طرفاوية	Myricaria	دەوەنێكە لە كۆمەڵەى دارگەز.
ميركروكروم	Mercurochrome	مێركرۆكرۆم، راجع (ميكروكروم).
ميريقة - شمعية	Bay berry = Myrica	مايريكا، دەوەنێكى بۆنخۆشە لە كۆمەڵەى مۆمىيەكان بەرەكەى لە ترێ دەچێت بە مۆم داپۆشراوە.
ميروزيت	Merozoite	ميرۆزۆيت، بارێكە لە ژيانى هەندێك گياندارى سەرەتاييدا، وەكوو لە مشەخۆرى مەلاريادا.
ميراث - تركة	Heritage = Succe ssion	ميراتى، بەجێماو، بۆ ماوە، ميرات، لە پاش بەجێماو.
ميرياد	Myriad	مايرياد، دەهەزار.
ميريامتر	Myriameter	ميريامەتر، ١٠ كيلۆمەترە، دە هەزار مەترە.
ميراسيديوم	Miracidium	ميراسيديۆم، سەرە مێكوتەيەكى برژانگ دارە، لە گەراى كرمى جگەرەوە دێتە دەرەوە.
مرسين - قتم - مرسين	Myrsine = Myrtle	دەوەنێكى ناوچە گەرمەكانە لە مۆرد ئەچێت بەرەكەى بچووكە ئەخورێت.
ميرة	Provisions	پێ بژێيو، ئازووقە، زەخيرە، زەخيرەى يەدەك.
ميركبتان - كحول كبريتي	Mercaptan	مێركەپتان، ئاوێتەيەكى ئەندامىيە كۆمەڵەى گۆگردو هايدرۆجينى تيادايە كە راستەوخۆ لەگەڵ گەرديلەى كاربۆن يەكى گرتووە.
ميروكوديان		ميرۆكۆديا، جۆرە رووەكێكە، مێروو لە قەدەكەى كون دەكات و تيايدا ئەژى.
ميروتون	Miroton	ميرۆتۆن، دەرمانێكە بۆ چارەكردنى كەم توانايى دڵ.
ميراندا	Miranda	ميراندا، پاشكۆى هەسارەى ئەو رانووسە دوورى لە هەسارەكەيەوە (٨٣ x ١٠ ^٣^) ميلە، تيرەكەى (٢٥٠) ميلە زانا كوپير لە ساڵى ١٩٤٨دا دۆزيەوە.
ميز - ميز غشائي - ديلزة	Dialysis	دياليسيس، جياكردنەوەى مادە نيمچە ملكان لەو مادانەى تر كە دەشێن بۆ توانەوە بە بەكارهێنانى پەردەيەكى جياكەرەوە.
ميزان - مقياس	Libra = Scale = Balance = Criterion = weighing machine	تەرازوو، تەرازى، پێوەر.
ميزان - ميزان اعتيادي	Libra	تەرازوو، برجى تەرازوو.
ميزان الأرتفاع - علسط - مقياس الأرتفاع	Altimeter	بەرزايى پێو، دەزگايەكە بۆ دەست نيشان كردنى بەرزى شوێنێك لە رووى دەرياوە.
ميزان الرطوبة - مرطاب	Hygrometer	شێ پێو، ئامرازێكە بۆ پێوانى رادەى شێ لە هەوادا.

ميزان التسوية = ميزان البناء - فادن - مسواة المساح	Level	شاوڵى ئاسۆيى، تەرازووى بەنايى، تەرازووى تەختىى.
ميزان مائي - ميزان التسوية	Spirit level = level	تەرازووى ئاويى، بۆڕییەکی شووشەیە بڵقێك هەوای تیادایە لە شلەیەکدا بۆ دڵنیابوون لە تەختی و ڕێکی ڕووی شتومەك بەکاردێت.
ميزان اللي		تەرازووى خوارکردنەوە.
ميزان (مدرج) كلفن لدرجات الحرارة	Kelvin temperature scale	تەرازووى کێلڤن، تەرازوویەکە (پێوانەیەکە) بۆ پلەی گەرمی، کەمترین پلەی گەرمی تیایدا سفری سەدییە، پێشی دەوترێت تەرازووی گەرمی پەتی، کورتەکەشی (ك=K)ە.
ميزان حساس	Sensitive balance	تەرازووى هەست کەر، تەرازووى هەستیار، جۆرە تەرازوویەکە شتی زۆر ورد ئەکێشێت.
ميزان دقيق	Micro balance	تەرازووى ورد، جۆرە تەرازوویەکە، توانای پێوانی کێشی شتومەکی وردی هەیە هەتا ڕادەی١٠$^{-٦}$ گرام.
ميزان زنبركي	Spring balance	تەرازووى زەمبەلەکی.
ميزان ضبط الاستواء		تەرازووى پێوانی ڕێکی، تەرازووى بەنایی.
ميزان الحليب - مشخاب - مقياس السمن	Lactometer butyrometer	چەوریی پێو، دەزگایەکە بۆ دەرخستنی ڕێژەی چەوری و ڕۆن لە شیردا.
ميزان تجاري	Balance Trade	تەرازووى بازرگانی، بودجەی بازرگانی.
ميزان اللبن	Milk Scale	تەرازووى شیر، تەرازووى پێوانی کێشی شیر.
ميزان قباني	Steelyard	قەپان .
ميزان الحراره - مقياس الحراره	Thermometer	گەرمی پێو، تەرمۆمەتر.
ميزان الهواء - مقياس الهواء - بارومتر	Barometer	بارۆمیتەر، بانوورێن،، قەپانی با، پەستان پێو.
ميزان الحموضة - مقياس الحموضة	Acidimeter	ترشی پێو، ئامرازێکە بۆ زانینی بڕی ترشی شلەکان.
ميزان العصير - مقياس العصير	Mustimeter	شیلە پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی بڕی شەکر لە شیلە یان ئاووك دا.
ميزان الكحول - مقياس الكحول - مكحال	Alcoholometer	ئەلکهول پێو
ميزان المطر - مقياس المطر - مغياث	Pluviometer	باران پێو .
ميزان المشروبات - مقياس المشروبات - مشراب	Liquometer = Liquid measure	مەی پێو، دەزگایەکە بۆ پێوانی ڕێژەی ئەلکهول لە مەیدا.
ميزان مسجل	recording balance	تەرازووى تۆمارکەر.
ميزانية	Budget	بۆدجە، بووجە.
ميزر - مازر	Maser	ماسەر، میزەر، ئامرازێکە بۆ گەورەکردنی پرتەی (نبضة) کارەبایی بە ڕێگەی دەرپەڕاندن و هاندانی تیشك، واتە گەورەکردنی شەپۆلی بچووك، بە دەرپەڕاندنی تیشکی چالاك، ناوی میزەر لەم ڕستەیەوە هاتووە: Micro wave Amplification by .
ميزر	Mazer	تەشی، تاسەیەکی گەورەیە لە تەختە دروست دەکرێت.

میزاب = مزراب = مسیل	Groove = gutter = nozzle	ئاوەڕۆ، جوڕنە، پلووسك، شرك، جرونك.
میزاء - مسددة	Collimator	كۆلیماتۆر، هاوتەریب كەری تیشكەكان: ئامرازی هاوتەریب كەری رووناكی لە تەلیسكۆپدا.
میزو سفیر	Mesosphere	میزۆسفێر، چینێكە لە بەرگی هەوا (كەش) دەكەوێتە سەروو ئایونۆ سفیرەوە، نزیكەی (٢٥٠) میل لە سەروو رووی زەوی‌یەوە بەرزە.
میزودورم	Mesoderm	میزودێرم، چینی ناوەڕاستی دیواری لەشی گیاندار.
میزوغلیا - هلام متوسط	Mesoglea	میزوگلیا، چینی ناوەڕاستی دیواری پێستی هەندێك گیاندار وەكوو ئیسفەنج، مادەیەكی لینجە.
میزولیت	Mesolite	میزولایت، مەعدەنێكە بریتی‌یە لە سلیكاتی سۆدیۆم‌و كالسیۆم‌و ئەلەمنیومی ئاویی بێ رەنگ یان سپی‌و رۆشنە.
میزولیتي	Mesolithic	میزۆلیتی، پەیوەندی بە سەدەی بەردینی ناوەڕاستەوە هەیە.
میزم	Miasma	میازما، هەڵمێكی بۆگەنە لە زەلكاوەكانەوە دەردەپەڕێت.
میز نشیم	Mesenchyme	میزنشیم، چینی ناوەڕاست.
میزون باي - بایمیزون	Pi meson	پای میزۆن، میزۆنێكە بارستەكەی (٢٧٠) جار لە هی ئەلیكترۆن زیاترە.
میزون - میزوترون	Mesotron = Meson	میزۆن، تەنێكی بچووكی بنەڕەتی‌یە لە ناوكی مادەدا هەندێكیان بارگەی كارەبایی پۆزێتیڤ هەندێكیان نیگەتیڤ هەیەو هەندێكیان بێ بارگەن، تەنۆكەیەكە بارستەكەی لە نێوان پرۆتۆن‌و ئەلیكترۆن دایە، بارستەی میزۆنی قورس دەكاتە (٢٧٣) ئەوەندەی ئەلكترۆن.
میزوزوي - عصر حجري أوسط	Mezozoic	میزۆزۆیك، بەشێكە لە وەختی جیۆلۆجی، دێرینی ژیانی ناوەڕاست.
میس	Swinging = Swaying	لەنجەولار كردن.
میس	Mace	مەیس، بەهاراتێكە لە توێكڵی دیوی دەرەوەی گوێز بۆ (جوزبوا) دروست دەكرێت.
میسة = میس - نشم ابیض	Lote tree = Nettle tree = Hack berry = Celtis = hackle berry	تاووك، درەختێكی هەمیشە سەوزە، نزیكەی (١٧) مەتر بەرز ئەبێتەوە گەڵاكەی ددان دارە، زمانەیەكی درێژی پێوەیە، گوڵەكەی سەوزە، بەرەكەی لە ترێ ئەچێت وردە تامەكەی شیرینە، دەنكێكی رەقی تیادایە، تەختەكەی قایمە، رەگەكەی رەنگێكی زەردی لێ دەردەهێنرێت، بەرەكەی لە فاسولیای سەوز ئەچێت، شیلەكەی جۆرە خواردنەوەیەكی لێ دروست دەكرێت، هەروەها بەرەكەی بۆ ئالیك بەكار ئەهێنرێت، هەر چەندە ئەخورێت بەڵام تامەكەی ناخۆشە.
میسیتلین	Mesitylene	میسیتێلین، مادەیەكی هایدرۆكاربۆنی چەورە.
میسیلین	Messaline	میسلین، قوماشێكی ئاوریشمی تەنكە.
میسة - هضبة	Mesa	قۆپی، زەوی‌یەكی بەرز سەرەكەی تەخت بێت دامێنەكانی لێژبن.
میسترال	Mistral	میسترال، بایەكی باكووری بەهێزی ساردی وشكە لە فەرەنسەدا هەڵدەكات.
میسان القمر	Libration	لارەولاری، مانگ لە جوولە رواڵەتی‌یەكەیدا كاتێك كە بە دەوری زەویدا دەسوڕێتەوە.
میسم - مكواة	Cautery	ئامرازی داخ كردن.
میسم النبات - سمة	Stigma	كۆسپی رووەك، بەشی سەرەوەی نێركی گوڵ، پێشوازی لە تۆوی هەڵاڵە دەكات.

ميسور	Easy	ئاسان.
ميسر، قمار	Gambling	قومار.
ميسرة	Left side	لای چەپ.
ميشار	Pilot hand Saw	مشارێکی بچووکە ددانەکای جووتن بۆ برینەوەی لقی درەخت.
ميط	Draw back	دوورکەوتنەوە.
ميطدة	Iron dam = rammer	(١) موورەدار، کە بناغەو دیواری پێ قایم ئەکرێت. (٢) دەقاقە، بۆ کوتاندنەوەی زەوی.
ميطان - جبهل	Michan	مانگا کێوی.
ميع	Liquidity = Fluidity	شل بوونەوە، توانەوەی شتێکی رەق یان شلەیەکی تونگ.
ميعة - شرخ - ريعان - عنفوان	Prime	تاف.
ميعة الشباب	Prime of youth	تاڤ لاویی.
ميعة	Benzoin = storax	زەمقێکە، لە درەختی (ستیراکس) دەردەهێنرێت بۆ جێگیرکردنی عەتر بەکاردێت.
يعة - لبني - لبني مسك - استرك - اصطرك	Storax = Styrax Benzoin	(١) دەوەنێکە گەڵاکەی هێلکەییە گوڵەکەی زەردە جۆرە جەوییەکەی لێ دەردەهێنرێت. (٢) جەوی، زەمقێکی بۆن خۆشە بە شێوەی بخورد بەکاردێت هەروەها بۆ دروست کردنی عەترو مەبەستی پزیشکی.
ميعة سائلة	Liquid ambar = Sweet gum	عەبەری شل، شلەیەکی بەلسەمی بۆنخۆشە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، درەختێکی ئەمریکی دەری دەدات.
ميعاد	Declay	کاتێکی دیارکراو.
ميغا - ميغ	Meg = mega	پێشگرێکە بە مانای گەورە یان ملیۆن.
ميغا اوم	Megohm	میگائۆم، ملیۆنێك ئۆم.
ميغا سايكل - ميجا سايكل	Mega cycle	میگا سایکل، ملیۆنێك خول لە چرکەیەکدا، کورتەکەی (M C).
ميغامتر - ميكامتر	Mega meter	میگامەتر، یەك ملیۆن مەتر.
ميغاطن - ميكا - ميجاطن	Mega ton	میگاتۆن، ملیۆن تەن، هێزێکی تەقینەوەیە یەکسانە بە تەقینەوەی یەك ملیۆن تەن لە مادەی ترای نیترۆ تۆلۆوین.
مغادابن	Mega dyne	میگادایِن، یەك ملیۆن داین.
ميغافارادای	Mega faraday	میگافارادای، یەك ملیۆن فارادای.
ميغافولت	Megavolt	میگاڤۆڵت، یەك ملیۆن ڤۆڵت.
ميغاواط	Mega watt	میگاوات، ملیۆنێك وات.
ميقار	Productive tree	درەختێك کە بەری زۆربێت.
ميت	Chrono meter	کرۆنۆمەتر، ئامرازێکە زۆر بە وردی کات ئەپێوێت.
ميك		جۆرە فرۆکەیەکە.
ميك طائر - ميج طائر	Flying gurnard	میکی فڕندە، ماسییەکی دەریایی فڕندەی رەنگینەسەری ئرکاوییە، دوو پەرەکەی گەورەی باڵداری هەیە یارمەتی دەدەن بۆ رۆیشتن بەسەر ئاودا یان بەرز بوونەوە(واتە فڕین) بەسەر ئاوەکەدا لە بەرزایی مەترێکدا بۆ ماوەی نیو خولەك.

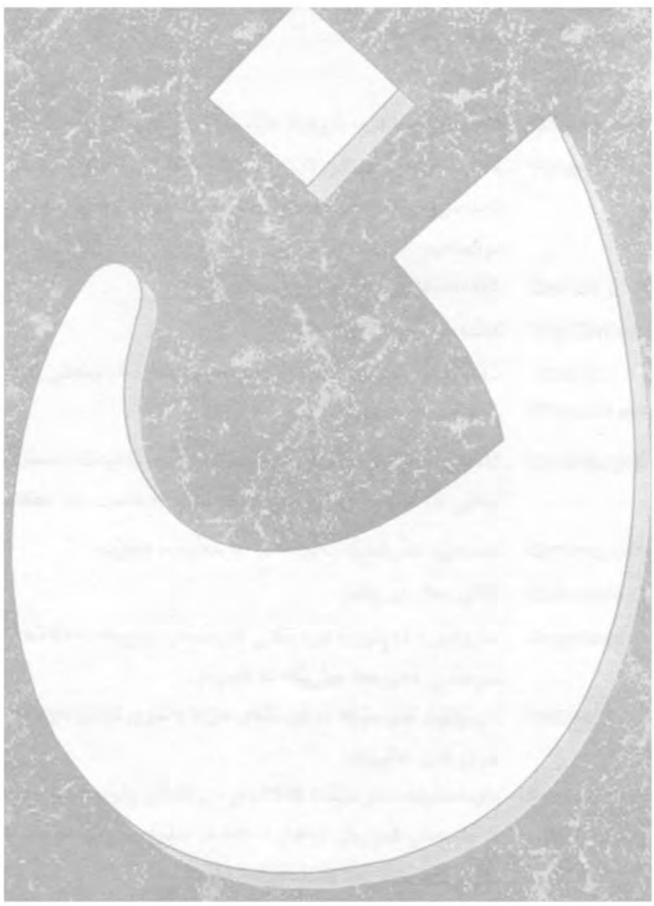
منكانيكا - ميكانيك - علم الحيل	Mechanics	لقێكه لـه زانسـتی فيزيـا، باسـی وزەو هـێزو شـوێنكارەكانيان بەسـەر تەنەكەكاندا، دەكات هەروەها كارپێكردنی ئەم زانستە لە دروست كردنو تيش پێكردنی مەكينەدا ، ئەكرێت بە دوو بەشەوە: (١) ستاتيك، خوێندنی لەنگەر گرتنو وەستانی تەنەكان. (٢) ديناميك، خوێندنی جوولانەوەی تەنەكان.
ميكانيكا موجية - ميكانيك موجي	Wave mechanics	ميكانيكی شـەپۆلی، تيۆرييەكـە دەلێـت كـەوا ئەليكترۆنـەكان رەوشـتی شەپۆلی يان هەيە.
ميكانيكي	Machinist = mechanican	ميكانيكی، كرێكارێك كە مەكينە (يان ئامراز) چاك بكاتەوە يان دروستی بكات يان ئيشی پێ بكات.
ميكانيكيا - اليا	Mechanically	ميكانيكێتی.
ميكانيكا سماويه	Celestial mechanics	ميكانيكای ئاسمانی، لقێكە لە زانستی ميكانيك بۆ دۆزينـەوەی شـوێنو جوولەی تەنە ئاسمانييەكان بەكاردێت.
ميكانيكا زراعية	Agricultural mechanics	ميكانيكی كشتوكاڵی، بەكارهێنانی ميكانيك لە بواری كشتوكاڵيدا.
ميكرو	micro	پێشگرێكە بە مانای مايكرۆ، ميكرۆ، يەك بەش لە مليۆنێك بەش.
ميكروسكوب - مجهر	Microscope	ميكرۆسكۆب، وردەبين، زەرەبين، ئامرازی گەورەبوونی شتی زۆر بچووك.
ميكروسكوب الكتروني	Electron Microscope	ميكرۆسـكۆپی ئەلەكترۆنی، جۆرێكـە لـە ميكرۆسـكۆ ئەلـەكترۆنی تيـا بـەكار ئەهێنرێت بۆ مەبەستی رووناك كردنەوە چونكە درێژی شەپۆلەكەی كورت ترە وەك لە هـی رووناكی ئاسايی، بـۆ بينينی تـەنی زۆر بچووك، وەكوو ڤايرەس بەكاردێت وێنەی تەنەكە لەسەر پەردەيەكی تايبەتی پيشان دەدات.
ميكروسـكوب فوقـي - ميكروسكوب دقيق	Ulter Microscope	ئەلترامیكرۆسـكۆپ، ميكرۆسـكۆپی تيژبـين، جـۆرە ميكرۆسـكۆپێكە بـۆ بينينی تەنی يەكجار بچووك بەكار ئەهێنرێ وەكوو دەنكۆڵەی گيراوەی مل.
ميكروسكوب	Microscopium	ميكرۆسكۆب، كۆمەڵە ئەستێرەيەكە.
ميكرو سپيكترو سكوب	Microspectroscope	ميكرۆ سپيكترۆسكۆپ، دووربينێكی شەبەنگیيە كە لەسەر ميكرۆسكۆپ دامەزرێنراوە.
ميكروسكوب بسيط	Simplemicroscope	ميكرۆسكۆپی ساكار، دەزگايەكی بينايیيـە بـۆ وێنەيـەكی زۆر گـەورە بـۆ تەنە بچووكەكان پيشان دەدات ميكرۆسكۆپی ساكار يەك زەرەبين يـان يـەك كۆمەڵە زەرەبينی تيادايە.
ميكروسكوب مركب	Compound microscope	ميكرۆسكۆپی ئاوێتە، دوو زەرەبين يـان دوو كۆمەڵـە زەرەبيـنی تيـا دايـە، زەرەبينی يەكـەم پـێ‌ی دەوترێت زەرەبينی چاوی، زەرەبينـی دووەم پـێ‌ی دەوترێت زەرەبينی شت ئەم جۆرە ميكرۆسـكۆپە (١٥٠٠) جـار شـت گـەورە دەكات.
ميكرومتر	Micrometer	ميكرۆمەتر، ئامرازێكە بۆ پێوانی گۆشەی زۆر بچـووك- ١/١/٠٠٠/٠٠٠ م پێوەری شتو مادەی زۆر ورد.
ميكرو ثانية	Microsecond	ميكرۆچركە، بەشێك لە مليۆن بەشی چركەيەك.
ميكرو ميكرون	Micromicron	ميكرۆميكرۆن، بەشێكە لە مليۆن بەشی ميكرۆن.
ميكرو فلم - فليم	Microfilm	مايكرۆفليم، فليمۆكە، فليمێكە وێنەی فۆتۆگرافی بچووكی لە لاپەرەی كتێب تيادايە.
ميكروسوم	Microsome	مايكرۆسۆم، دەنكۆڵەيەكە لە پرۆتۆپلازمـی خانـەكانی گيـاندارو رووەكـدا هەيە.

ميكروفون	Microphone	مايكرۆفۆن، دەزگايەكە كە دەنگى دەكەوێتە سەر لەرەى ئەوتۆ پەيدا دەكات كە لە لەرەى دەنگ دەچێت بۆ نێرەرى (مرسل) تەلەفۆن‌و گەورەكردن‌و تۆماركردنى دەنگ بەكاردێت، شەپۆلى دەنگ دەگۆڕێت بۆ شەپۆلى كارەبايى.
ميكروفون كربوني	Carbon microphone	ميكرۆفۆنى كاربۆنى، كەلێنێكى تيادايە پڕە لە دەنكۆڵەى كاربۆنى.
ميكروفون دينامي	Electro dynamic microphone	ميكرۆفۆنى داينەميكى كارەبايى، دەزگايەكە شەپۆلى دەنگ دەگۆڕێت بۆ تەوژمى كارەبايى،بەمەش ئەو دەنگانە دەردەبڕێت كەوان لەبەردەميدا.
ميكروفون ذو مكثف	Condensor microphone	ميكرۆفۆنى خەستكەرەوە، دەزگايەكە دەنگەكانى بەردەمى دەگۆڕێت بۆ تەوژمى كارەبايى‌و ئەو دەنگانە لە رێگەى خەستەكەرەوەيەكى كارەبايى دەردەبڕێت، بە زۆريى بۆ تۆماركردنى دەنگ لە سينەمادا بەكاردێت.
ميكرون	Micron	مايكرۆن، يەك بەش لە هەزار بەش لە مليمەترێك، هەزار يەكى مليمەترێك، بەشێك لە مليۆن بەشى مەترێك.
ميكرو فاراد	Micro Farad	مايكرۆ فاراد، يەكەى وزەو فراوانى كارەبايى.
ميكرو ميكروفاراد	Micromicro Farad	مايكرۆ فاراد، يەكەى پێوانى فراوانى كارەبايى دەكاتە($١٠^{١٢}$) فاراد.
ميكروغراف	Micrograph	ميكرۆگراف، ئامرازێكە بۆ وێنەگرتنى شتومەك لە ژێر ميكرۆسكۆپدا.
ميكروغرافي	Micrography	ئەو زانيارىيەى كە باسى چۆنێتى ئيش كردنى ميكرۆسكۆپ ئەكات.
ميكرو باروغراف	Microbarograph	ميكرۆپاراگراف، بارۆمەترێكى ئۆتۆماتيكىيە گۆڕانى كەم‌و خێرايى هەوا تۆمار دەكات.
ميكروغرام	Microgram	ميكرۆگرام، يەك بەش لە مليۆن بەشى گرامێك.
ميكروتوم	Microtome	ميكرۆتۆم، توێژاڵى تەنك لە لەشى زيندەوەردا بۆ بينينى بە ميكرۆسكۆپ.
ميكرولت	Microlut	ميكرۆلت، دەرمانێكە بۆ نەهێشتنى سك پڕ بوون بەكاردێت.
ميكروليتر	Microliter	ميكرۆليتر، بەشێك لە مليۆن بەش لە ليترەيەك.
ميكرولايت (راجع مايكرولايت)	Microlite	ميكرۆليت، يەكێكە لە كەرەسە خاوەكانى تانتاليۆم، بە شێوەى گۆگرديدى تانتاليۆم‌و زيبو هەيە بە شێوەى كريستالى وردى رەش.
ميكروليتي	Microlitic	ميكرۆلايتى، پەيكەرى كەڤرى ئاگرين كە لە بلوورى ميكرۆسكۆپى هارتەربيى پێكهاتبێت لە ناوەندێكى شوشەيدا.
ميكروبايولوجي = علم الأحياء المجهري	Microbiology	زانيارى ميكرۆبەكان بە هەموو لق‌و باسەكانىيەوە.
ميكروكلين = فيلدسبار البوتاسيوم	Microcline	ميكرۆكلين، بريتىيە لە سليكەيتى پۆتاسيۆم‌و ئەلەمنيۆم بەشێوەى كريستال.
ميكروكيمستري	Micro chemistry	كيمياى مادە وردەكان.
ميكا - بلق	Mica	ميكا، تێكەڵاوە لە چەند كانزايەك بە شێوەى كريستال، وە باشترين مادەيە دژى كارەبا، واتە كارەباى پيادا ناڕوات، لە شووشە ئەچێت، ئەتوانرێ توێژاڵى تەنكى روونى لێبكرێتەوە بۆ بەرهەڵستى گەرمى كارەبا بەكار ئەهێنرێت، بريتىيە لە خوێيەكانى سليكەيت كە ئەلەمنيۆم‌و پۆتاسيۆم‌و مەگنيسيۆمى تيادايە، دوو جۆر ميكا هەيە: رەش كە ئاسن‌و مەگنيسيۆمى زۆر تيادايە، سپى كە ئەلەمنيۆمى زۆر تيادايە.
ميكا سوداء - بيوتيت	Black mica = Biotite	ميكاى رەش، يەكێكە لە كەرەسە خاوەكانى مەنكە بريتىيە لە سليكەيتى مەنگەنيزو گەلێك كانزا،بە ئاسانى توێژاڵى لێ دەبێتەوەو رەنگەكەى لە نێوانى رەش‌و زەردێكى بريسكەدار دايە.

میكانیا	Mikania	رووەكێكی كەپری ناوچە گەرمەكانە ، گوڵەكەی سپی یان پەمبەییە.
میكروب - جرثومة	Microbe	میكرۆب، زیندەوەرێكی ئەوتۆ كە بە چاو نابینرێت.
میكروبي - جرثومي	Microbal	میكرۆبی، هەرشتێك پەیوەندی بە میكرۆبەوە هەبێت.
میكعة	Vomer = Ploughshare bone	ئێسقانی مەلاشوو.
میكسا فورم	Mexaform	مێكسا فۆرم، دەرمانێكە بۆ چارەسەركردنی سك چوون بەكاردێت، بە شێوەی حەب هەیە.
میكسین	Myxine	گیاندارێكی كوێرە لە شێوەی كرم دایە لە دەریادا دەژی، مشەخۆرە بەسەر ماسییە گەورەكانەوە.
میل - نزعة - هدف	Tendency = Proclivity	ئارەزوو، بەتایبەتی بەرامبەر شتی خراپ.
میل - میل ارضي - میل بري - (قیاس طولي)	Mile	میل =١٧٦٠ یاردە =٥٢٨٠ پێ =١٦٠٩ مەتر= (٤٠٠٠) باڵ.
میل - مرود العین	Eye Pencil = Kohl Pencil	میل، كلچێوك.
میل - نصبة الامیال	Milepost = mile stone	پەیكەر، پایە، وەكوو میلەكەی حاموراب‌ی.
میل - رغبة	Desire	ئارەزوو، هەوەس، حەز.
میل - میلان	Declination-Inclination	لادان، لاری.
میل - انتماء = انحیاز	Taxis	چوونەپاڵ، چون بەرەو شتێك.
میلادار - میلان	Inclination of orbit	لاریی، سورگە، لاریی خولگە، بریتییە لەو گۆشەیەی كە لە ئەنجامی یەكتر برینی ئاستی خولگەی ئەستێرەیەك‌و ئاستی خولگەی زەوی ، بە دەوری خۆردا پەیدادەبێت، بۆ نموونە لاریی خولگەی ئەستێرەی گەرۆك بەرجیس (مریخ) (٧) پلەیە.
میل بحري - قیاس متري - قیاس انكلیزي	Knot = Nautical mile	میلی دەریایی، یەكەی پێوانی دووریی لە دەریادا دەكاتە (٦٠٨٠) پێ، (١٨٥٢) مەتری جیهانی، (١٨٥٥) مەتر لە ئینگلتەرە.
میل الكواكب	Declination	ئەو گۆشەیە كە لە نێوانی رووی رێكی ئاسمان‌و ئەو هێڵەدا پەیدا ئەبێت كە ئەستێرەكەو زەوی كەوتوونەتە سەر.
میلي	Milli	یەك لە هەزار، بەشێك لە هەزار بەش.
میلیمایكرون	Millimicron	10^{7} سم.
میلیامبیر	Milliampere	میلیئەمپێر، بەشێك لە هەزار بەشی ئەمپێر.
میلمتر	Millimeter	میلمەتر، یەك لە هەزاری مەتر=١/١٠ ی سانتی مەترێك.
میللتر	Milliliter	ملیلتر، یەك بەش لە هەزار بەشی لیترێك.
میلامین	Melamine	مادەیەكە لەگەڵ فۆرمالدیهاید كار لێك دەكات پلاستیك پەیدا دەكات ئاوێتەیەكی سپییە.
میلانیت - عقیق اسود	Melanite	میلانایت، یاقیقی رەش.
میلانین - قتامین	Melanin	میلانین، رەنگێكی رەشی مەیلەو قاوەییە لە پێست‌و قژا هەیە، بەرگری تیشكی خۆر ئەكات، لە لەشی گیاندارو رووەكدا هەیە.
میلید	Milid	میلید، دەرمانێكە بۆ چارەكردنی ترشەڵۆكی گەدە، بەشێوەی حەب‌و دەرزی هەیە.
میلانیة - قتامیة - داء قتامي	Melanosis	نەخۆشی رەش بوون.
میلونیت	Mylonite	میلونایت، كەڤرێكی وردو خاش بوو هەتا رادەیەك دەنكۆڵەكانی وردن.

ميلريت - نيكل بليند	Millerite = nickelblende	ميلرايت، كانزايەكە بريتىيە لە گۆگردیدی نیکل، رەنگەكەی برۆنزی كاڵ، لە دواییدا خوڵەمێشی هەڵدەگەرێت، کەرەسەیەکی خاوە بۆ نیکل.
ميليشيا	Militia	میلیشیا، بەشێکە لە هێزە چەکدارەکانی میری، لـە كـاتی پێویستدا بـۆ فرمانی تایبەتی بانگ دەکرێن.
ميلاد	Birth = birth Place = birthday	زایین، کاتی لە دایك بوون شوێنی لەدایك بوون.
ميلادي	Birthday	زایینی.
ميلانوسيريت	Melanocerite	میلانوسیریت، یەکێکـە لـە کەرەسـە خاوەکـان، زرکۆنیـۆم و كالیۆمیشـی تیادایە، دیمەنێکی رەشی مۆمی هەیە لە سویدو ئۆنتاریۆ هەیە.
ميمنة	The right side	لای راست.
ميمون	Blessed	پیرۆز.
ميمون - قردوح - حودل - رباح - دباح	Maimon = papiomaimon = Baboon = Mandrill	مەیمون، ماندریل، مەیمونێکی کەتەی درندەی دەموچاو لاکێشییە لچی ئەستورە، کلکی کورتە کەلپەکانی وەك کەلپەی سەگ وایە، لە خۆرئاوای ئەفەریقا ئەژی.
ميموسة - ميموزا - ميموسا الحساسة	Mimosa	میمۆسا، رووەکێکی شەرمن، جۆرە رووەکێکە کە دەست بدەی لە گەڵاکانی لوول ئەخۆن واتە شەرم ئەکەن.
ميمولس - دندل	Mimule = Minulus	جۆرە رووەکێکە
ميميتيت	Mimetite	(میمیتـایت)، مەعدەنێکـە لـە قورقوشـم و زەرنیـق و ئۆکسـجین و کلـۆر پێکهاتووە، رەنگەکەی زەردی کاڵ بەرەو زەردی مەیلەو قاوەیی، هـەندێك جار سپی یان بێ رەنگە کەرەسەیەکی خاوی ناوەنجی قورقوشمە.
ميماس	Mimas	میمـاس، بچووکـترین پاشـکۆی هەسـارەی کەیوانـە (زحـل) دووریـی لـە ئەستێرەکەیەوە (115×10^3) میلـە، تیرەکـەی (٣١٠) میلـە زانـا هێرشـل لـە ساڵی ١٧٨٩دا دۆزیویەتییەوە.
مينا - رعي الحمام	Verbena = Vervain	مینا، گیایەکە گوڵی هەمەرەنگ دەگرێت بەتایبەتی شین.
مينا	Mina	مینا، یەکەی دراوی کۆنە، دەکاتە (١-٢) پاوەند.
ميناء - مينا بحري	Portharbour	بەندەر،مینا،دەراف، دەراو، لەنگەرگا، پەسار، لێمان، کەشتی خانە، شوێنی وەستانی کەشتی.
ميناء جوي - مطار	Airport	فرۆکەخانە.
ميناء شجري	Lantana = wild sage	لانتا، درەختی مینا، دەوەنێکە گوڵەکەی لە گوڵی مینا ئەچێت.
ميناء الأسنان	Dentiumnitor	مینای ددان، چینێکە لە چینەکانی ددان.
ميناء الرمل	Sand verbena	مینای لم، رووەکێکی خشۆکە گوڵی هەمەرەنگی بۆنخۆش دەگرێت سپی و زەرد و سوور.
مينات - كراكولة	Gracula	باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی ریشۆڵە رەنگەکـەی رەشی بریسـکەدارە مەیلـەو سـەوز ئەنوێنێت، دەنووکی و چرنووکی زەردە، هەندێك لە شاباڵەکانی سپییە.
مينة	Mynah = myna	مینە، ماینا، باڵندەیەکە لە ئاسیا دەژی .
مينتزول	Mintezol	مینتیزۆل، جۆرێکە لە دەرمانی کرم وەکوو کرمی دەزوولەیی و ئەنگلستۆما بەشێوەی حەب هەیە.
مينو	Minnow	ماسییەکی رووباری بچووکە.
مينيوم	Minium	مینیوم، ئۆکسیدی قورقوشمی سوور.
مينيسترون	Minestrone	مینیسترۆن. شۆربایەکی خەستە لە سەوزەو ماکەرۆنی دروست دەکرێت.

مینوویت	Minuet	مینیویت. جۆرێکە لە سەما، بە شێنەیی و هێواشی دەکرێت.
مینوطور	Minotaur	مینۆتۆر، گیاندارێکی ئەفسانەیی‌یە نیوەی لەشی لەشێوەی پیاوو نیوەکەی تری لە شێوەی گادایە.
مینورقیة	Minonrca	منیۆرکا، رەچەڵەکێکە لە مریشك.
میوه - لباس مایو	Bathing dress	جلی مەلەکردن.
میوغلوبین	Myoglobin	مـایۆگلۆبین، بۆیەیـەکی پرۆتینی‌یـە (سـووره چونکـە ئاسـنی تیادایـە) لەماسولکەکاندایە لە هیمۆگلۆبین دەچێت.
میوبیا	Myopia	مایۆپیـا، کزبوونـی چـاو بـەهۆی پـیریی بـە زەرەبینـی بڵاوکـەرەوە چارەدەکرێت.
میوزة	Meiosis	شێوەیەکە لە دابەش بوونی ناڕاستەوخۆ خانەکەی لـەش بە دوو دابـەش بوونی یەك لە دوای یەك دەبێت بە چوار.
میوما	Myoma	ئاوساویی یەك لە ماسولکەدا.
میوکوبروتین	Mucoprotein	میوکۆپرۆتین، ئاوێتەیەکە شەکری تیادایە لە شانەو شلەکانی ناو لەشدا هەیە.
میوسین	Miocene	میوسین، یەکێکە لە سەدەکانی سەردەمی سی‌هەم، سەردەمێکە لە دێرینی ژیانی نوێ.
میوسین - عضلین	Myosin = Moysin	مایۆسین، گلوبیولینێکـە (واتـە پرۆتینێکـە لـە ئـاودا شـی نابێتـەوە) لـە پلازمای ماسولکەدا هەیە.
میولیق	Majolica	ماجۆلیکا، جۆرێکی رازاوەیە لە فەخفووریی ئیتالی.
منیا - میناء	Enamel = adamant	مینا، مادەیەکی شووشەیی رەنگینە رووکەشی شووشەو فەخفووری پێ دەکرێ.

نائي = بعيد	Distant = Faraway = remote	دوور.
نائم	Dormant = asleep	نووستو، خەوتوو، نفستی.
نائب	Representative = agent = substitute	جێگر، نوێنەر، هەڵبژێراو، بۆ ئەنجوومەنی جێگرەکان.
نائب = عضو مجلس النواب	Member of Parliment = Parlementary- deputy	پەرلەمانتار، ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەران یان پەرلەمان.
نائب القنصل	Vice-presodent, Vice-comsul	جێگری قونسل.
نائب الرئيس	Vice-president	جێگری سەرۆك.
نائب الملك	Viceroy	جێگری پاشا.
نائب عام	Public Prosecutor generel	جێگری گشتی.
نائبـــة - مصيبـــة، فاجعة	Calemity, catastrophe	کارەسات، بەڵا.
ناب	Canine tooth = Tusk	کەڵبە، قیل، شفرە، شوفرە، کێلبە.
ناب = سن الأفعى = ناب الحية	Fang	دانی مار، دوو ددانی تیژی چەماوەو کلۆرن لەناودەمی ماردا، لە لووی تایبەتییەوە مادەی ژەهریان بۆ دێت، ئەو ژەهرەی کە دەیکاتە لەشی دوژمنەوە.
ناب الخنزير	Canine of Pig = tusk	شڵفە، شفرەی بەراز.
ناب كبير	Big Canine	کەڵبەی گەورە، شرن.
نـــاب الجمـــل - نقطـــة دم - ادونيس خريفي - عين الديك	Adonis = Phesant eye	ئەدۆنیس، چاوەکەڵەشێر، کەڵبەی ووشتر، گیایەکی کێوییە گوڵێکی سووری کاڵ ئەگرێت.
نابذة - لة الطرد المركزي	Centrifugal- separator	ئامرازی دەرکەر، ئامرازی دەرپەرێنەر، مەکینەیەکە بەهێزی دەرپەڕاندنی چەقی کاردەکات، وەکوو ئەوەی کە کەرە لە ماست جیا دەکاتەوە.
نابي	Eanine, canine	کەڵبەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە کەڵبەوە هەبێت.
نابط	Extrusive	لاڤای رەق یان پتەو.
نابوليون	Napoleon	ناپۆلیون، ناپلیۆن، دراوێکی فەرەنسی زێڕینە دەکاتە (٢٠) فەرەنکی فەرەنسی هەروەها جۆرێکە لە شیرینی.
نابليونية	Napoleona	ناپلیۆنیا، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی مۆرد بەناوی ناپلیۆنەوە ناونراوە گوڵێکی خڕی شین ئەگرێت.
نابنط - سلوى	Pitcher Plant	دارمەسینە، دەوەنێکە گەڵاکەی تورەکەی پێوەیە لە مەسینە دەچێت، شیلەیەکی شیرینی تیادایە، ئەگەر مێرووی تێ بچێت دێتەوە یەك و مێرووەکە تێك دەشکێنێت و دەیمژێت.
نابت - نام	Growing	رووا، شین بوویی.
نابام		دەرمانێکە شلە بۆ لەناو بردنی نەخۆشی رووەك بەکار ئەهێنرێت.
نابالم	Napalm	ناپاڵم، سابونێکی ئەلەمنیۆمییە لە ترشە پیوییەکانی وەکوو رۆنی گوێز هێندو ترشە نەفتینییەکان، لە دروستکردنی بۆمبای سووتێنەردا بەکاردێت.
نابض	Spring	زەمبەلەك، سپرینگ.
نابض حلزوني	Coil spring	زەمبەلەکی پێچاو پێچ.
نابغة	Adisting = illustrious	زانای بلیمەت، زانای هەڵکەوتوو، دانا.

نابض	Contractile = Pulsatile	پرتەکەر.
نابضات - خافقات - بلسارات	Pulsars	پولسارەکان، پرتەکەرەکان: ئەمانە ئەستێرەی نیوترۆنین، ئەو وزەی کارو موگناتیسی‌یەی کە لێیان دەردەپەرێت، لە ماوەیەکی زۆر کەمدا ، بەپێی جۆری ئەستێرەکە دەگۆرێت، بۆ نموونە لە ماوەی (٣٣-٤)چرکەدا، ئەم ئەستێرە پرتەکەرانە تیشکی رادیۆیی بەهێز، بەشێوەی پرتەی بەردەوام و رێك و پێك دەردەپەرێنن، ئەمانە لە ساڵی ١٩٦٧دا دۆزراونەتەوە، گرنگترینیان ئەو ئەستێرە پرتەکەرەیە کە لە سەدیمی(نیبۆلای) قرژاڵدا (crab nebula) هەیەو بریتی‌یە لە پاشماوەی تەقینەوەی ئەستێرە گەرۆکە مەزنەکان.
نابض السلاح الناري - غماز، مقداح	Trigger	پەلەپیتکە، وەکوو هی دەمانچە.
ناتج - حاصل	Resultant = resulting = product	دەرئەنجام، بەرەنجام، بەرهەم.
ناتج - ناجم	Consequent	پەیدابوو.
ناتج جانبي - ناتج ثانوي	By product	بەرهەمی لا بەلا، ئەنجامی لابەلایی، بەرهەمی دووەمین.
ناتریوم - سودیوم - ND	Sodium Natrium	جۆرەکانزایەکە ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (١١)و کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٣).
ناتيء - بارز	Extuberant = Prognathus = Prominent	قوت، چوکڵەدار.
ناتولان	Natulan	(ناتولان)، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی وەرەم بەکاردێت بەشێوەی گولاجە.
ناترولیت - نترولیت	Natrolite	ناترۆلایت، جۆرێکە لە مەعدەن، لە سلیکاتی ناویی ئەلەمنیۆم و سۆدیۆم، بێ رەنگ، بەرەو سپی خۆڵەمێش، زەرد سوور.
ناتج الجمع	Reult = Product	ئەنجامی کۆکردنەوە.
ناج - هارب - ناجي	Escapee	رزگاربوو.
ناجح	Passed = succesful	دەرچوو، سەرکەوتوو.
ناجذ - ضرس العقل - سن ضاحكة	Molar = wisdom tooth backK tooth	خرێ، ددانی دواوە، ددانی ژیری، سێ رەگی هەیە، یەکێکە لە هەشت ددان لە دەمی مرۆڤدا، لەنێوان کەڵبەو خرێدا.
ناجز - منجز	Achieved	جێبەجێ کراو.
ناجع - مؤثر	Effective	بەکار، چالاك.
ناجمة - غصن التطعيم، طعم، مطعوم	Scion	ئەو لقەی کە بۆ متوربە ئامادە دەکرێت.
ناجور - دمجانة	Demijohn = Carboy	دەمجانە، بوتڵێکی شووشەی گەورەیە بە پووش داپۆشراوە، بە زۆری مەیی تێ‌دەکرێت.
ناحية، اقليم	District = region	ناوچە، مەیان، هەرێم.
ناحية - جهة	Side = direction	لا، تەنیشت.
ناخس - نخوس	Nakong	جۆرێکە لە ئاسکەکێوی رەنگەکەی قاوەیی‌یە هێڵی سپی تیادایە، دوو شاخی گەورەی هەیە.
ناخب	Constituent = elector	هەڵبژێرەر.
ناخر	Decayed = rotten	کۆن و رزیو.
نادر	Rare = Scarce	بەدەگمەن، دەگمەن، ناياب.
نادل - خادم الضيافة - سفرجي	Waiter	بۆی، شاگردی یانەو چایخانە.
نادي - منتدى	Club	یانە.
نادي ريفي	Countryclub	یانەی گوند، یانەی لادێ.

نادم - متندم	Repentant	پەشیمان.
نار	Fire	ئاگر، ئاوور، ئاتەش.
ناركوتين	Narcotine	نارکۆتین، مادەیەکی ئەلکالۆیدی سڕکەرە لە تلیاك دەردەهێنرێت.
ناروبل = نرول - كركدن البحر - حريش البحر	Nar whale	جۆرە نەهەنگێکە.
ناري، بركاني	Igneous	ئاگرین، ئاتەشی، ئارگۆنی، ئاگرین، شتێك لە ئاگر بچێت.
نار القديس المو		ئاگری قدیس ئیلمۆ، پریشکێکی کارەبایی نزیکە بەردەوامە ، تینەکەی جیاوازە، لەسەر تەنە نووك تیژەکانی سەرزەوی دەردەکەوێت وەکوو لەسەر تریشقەگر (مانعە الصواعق) تیڵای کەشتییەکان یان لەسەر باڵی یان پەروانەی فڕۆکەکان، ڕەنگەکەی بنەوشەیی و مەیلەو سەوزە ، بەشەو بە ئاسانی دەبینرێت، بە زۆریی ئەگەر کەش تریشقاویی بوو بەهۆی چالاکی کارەبایی کەشەوە.
نارة	Acan thosicyos Horrid	دەوەنێکە لە کۆمەڵەی ڕیشاڵدارو دڕکاوییە، گوڵەکەی گەورەو بەرەکەی لە پرتەقاڵ دەچێت تامەکەی خۆشە، تووەکەی بە کاڵی و بە کوڵاوی ئەخورێت.
نار فارسية		ئاگرە، هەوڵە، زڵزڵە، کە بلق و زیپکەی لەگەڵدایێت.
نار هندية	Indian Fire	ئاگری هیندی، تێکەڵاوێکە لە نیتراتی پۆتاسیۆم و گۆگرد و دووەم گۆگردیدی زەرنیق لە دروستکردنی گلۆپی ڕەنگاورەنگی پەرینەوەی جادەدا بەکاردێت.
نار هندي - مهو - نار مشك	Inon wood = Indian rose Chost nut	درەختێکە لە هیندستان ئەڕوێت، گوڵەکەی بۆنخۆشە ،بەرەکەی دەنکێکی گەورەی بۆنخۆشی تیایە لە کەستانە ئەچێت ئەخورێت تەختەکەی بەنرخە.
نارجيل = جوز الهند - رارنج - شعصور - مشرج	coconut Palm = Cocos	گوێزی هیندی، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما، قەدەکەی ڕیشاڵدارە، گەلێك جۆری هەیە، لە ناوچە گەرمەکان ئەڕوێت، بۆ مەبەستی ڕازاندنەوەو کشتوکاڵ و پیشەسازی بەکاردێت، بەرەکەی هێلکەیی یە نزیکەی ٢٢سم درێژ ئەبێت ، توێکڵی بەرەکەی تەختییە بە ریشاڵ داپۆشراوە کرۆکەی سپییە تامەکەی خۆشە بۆ خواردن و مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
نارجيل صخري	Geode	جیۆد، بۆشاییەکی بەردینە بە کریستاڵ ناوپۆش کراوە.
نارجيل - شيلي - جوبية	Coquito Palm = Palm Of chile = Jubaea	گوێزی هیندی، شیلی، گوێزی شیلی، درەختێکە بۆ ڕازاندنەوە لە کۆمەڵەی دارخورمایە.
نارجيلة - شيشة	Narghile = hubble bubble	نێرگەلە، جۆرێکە لە ئامرازی جگەرە کێشان.
نارنج - نفاش - ابوصفير	Sour Orange = Bitte Orange = Seville orange	نارنج، درەختێکە لە کۆمەڵەی لیمۆ، بەرەکەی لە پرتەقاڵ ئەچێت، تامەکەی ترشی مەیلەو تاڵە توێکڵەکەی ئەکرێت بە مرەبا.
نارنجي		نارەنگی، نارنجی.
ناردين - سنبل - حشيشة القط	valerian	ناردین، گیایەکی تەمەن درێژە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە ڕەگەکەی ئەستوورە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
ناردين الطيب - ناردين هندي - ناردين سنبلي، سنبلة	Indian Valerian = Nardus = Spikenard = nard	جۆرێکە لە ناردین ی دەشتەکی پزیشکی ، ڕەگەکەی ئەستورە برێکی زۆر لە مادەی عەتری تیادایە، گوڵەکەی بە شێوەی هێشووە، بچوك و بۆن خۆشە، لە ڕەگەکەی ڕۆنێکی عەتری نایاب دەردەهێنرێت.
ناردين بري - أسارون - اساروم، سنبل بري	Wild nard = Asarabacca	سونبولە کێویلە، گیایەکی تەمەن درێژی پزیشکییە لە کۆمەڵەی (زەراوەند).

ناريد	Nereid	نێرید، مانگی دووەمی هەسارەی نیپتۆن.
نازلي	Hake	هێك، ماسی‌یەکی دەریایی‌یە.
نازي	Nazi	نازی، هەڵگری بیروباوەری نازیزم.
نازية	Nazism	نازیزم، سۆسیالیستی نیشتمانی ئەڵمانی.
نازف	bleeding	پڕاو، پڕێنەر، بریندار.
نازح عن وطنه	Emigrant	کۆچ کردوو، لە نیشتمانەوە.
نازح المجارير - صرباتي	Night man = bailer	ئەو کەسەی ئاوی زێراب دەردەدات.
ناس - أناس	People	خەڵکی، کەسان.
ناسا - الأدارة القومية للملاحة الجوية وشؤون الفضاء الأمريكية	NASA = National Aeronaustic and Space Administration	ناسا، بەڕێوەبەرێتی نەتەوایەتی کەشتی وانی و کاروباری بۆشایی ئەمەریکی.
ناسور - ناسور الشرج	Fistula = Anal-Fistula = Sinus	(١) بەورە شینکە، موو، برینێکی پیسە لە دەست و پەل دەردێت. (٢) مەیاسیری، مایەسیری پەیدابوونی گرێ لە دەورو پشتی کۆم.
ناسور العين		دگدگە، سیچکە، سلاوە، قنچکە سلاوە.
ناسوفرين	Nasophrine	ناسۆفرین، جۆرێکە لە قەترەی لووت.
ناشر	publisher	پەخشە، بلاوکەرەوە.
ناشيء - حادث	Arising = Proceeding	درووست بوو، پێکهاتوو، پەیدا بوو.
ناشف - جاف	Dry	ووشك.
ناشر(للكتب) أو الأخبار أو الأعلانات	Publisher	بلاوکەرەوە : بۆ کتێب یان دەنگو باس یان بۆ زانین.
ناشر - صل مصري	Asp = Cobra = haje = Naja = haje	کۆبرا، جۆرە مارێکە زۆر ژەهراوی یە، ماری چاویلکەدار.
ناشرة، ناشرة الضوء	Diffuser	ئامرازی بلاوکردنەوە وەکوو لە پیشەسازی شەکردا.
ناشرة الخشب	Wood eater = lymexy lon	تەختە خۆر، مێروویەکی لاکێشەیی نەرمە تەختە ئەخوات.
ناشرة الدريس - مبيسة الكلاء	Tedder	مەکینەیەکە گیاگزمرە (ئالف) بلاو ئەکاتەوە هەڵی دەگێڕێتەوە هەتا وشك دەبێتەوە.
ناشز - ناتي	Protruding = elevated	لووتکە، چوکلە.
ناشط - ارخ - ابو حراب - ابو سولع - هيطلة - مارية - بيسة - وصيحي - ارخ سوداني	Oryx	مانگا کێوی، چەند جۆرێکی هەیە، جوتێك شاخی بن لقی درێژی هەیە، لەناوچە بیابانەکاندا دەژی.
ناصع البياض)	Pearly white	سپی، چۆر، زۆر سپی، روون ، کەڤەر.
ناصعة،نافخة - زقنبوت	Buprestis	(١) ژەقنەمووت، مێروویەکە لەسەر رووەك ئەژی، بوونی بە زۆری لەسەر گیای لەوڕ دەبێتە هۆی باکردنی ئاژەل، چونکە ئاژەل بە گیایەکەوە ئەیخوات. (٢) مێروویەکی زۆر رەنگینە.
ناصح - مقدم النصيحة	Adviser = Counsellor	نەسیحەتکەر.
ناصف - منصف	Bisecting = bisector	لەتکەر، شتێك شتێکی تر بکات بە دوو لەتی یەکسانەوە
ناصية	Forepart of the head	پێشەسەر، ناوچەوان.

ناصية	Foretop	ئەو تۆپەڵە مووەی کە بە ناوچەوانی وڵاخ دا شۆڕبۆتەوە.
ناصية - شعر مقدم الراس	ForelocK	پەرچەم، قژی سەر ناوچەوان.
ناصية = ركن	Corner	گۆشە، قوژنە.
ناضع	Clear = Pure	ئاشکرا، روون، پاك.
ناضج - نضيج	Ripe = Mature	گەییو، پێ گەیشتوو، گەیشتوو، پێ گەییو، گەییك، رەسکاو، گەشتی هەراش.
ناضر، جميل، طازج	Fresh = beautiful	گەش، جوان.
ناضح	Over mature osmosis	دەڵێنەر، دادەر.
ناضب	Dry	بەبێ، نەماو، وشك، وشکانی.
ناطق	Speaking	گوێبیندە، قسەکەر.
ناطحة السحاب	Sky scraper	بەرزە تەلار، ساختمانێکی زۆر بەرزە لە دەیان نهۆم پێکهاتووە.
ناطور	Ranger = Field guard	پاسەوانی باخ، باخەوان، پاسەوان، رەزڤان.
ناطف	Icing	پەشمەك، شەکرێکی بادراوە دەخرێتە سەر شیرینی.
ناظر المدرسة	Headmaster	بەڕێوەبەر، وەکوو بەڕێوەبەری قوتابخانە.
ناظر مزرعة	Farm bailiff	چاودێر، سەرکار.
ناظرة = عين	Eye	چاو.
ناظر - رقيب - ابو عيون	Tarbophis = Cat snaks	پشیلە مار، ماریشیلە، مارێکی ژەهرداری شێوە لاکێشەیی مل باریکی سوکڵەیە ، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو خاکییە.
ناظم - منظم	Regulator	رێکخەر.
ناظلي - رعي الحمام	Verbena	مینا، گیایەکە گوڵی جوان دەگرێت.
ناظم(للماء) - نواظم مائية	Barrage	بناوان.
ناعورية - هيموفيليا	Hemophilia	هیمۆفیلیا،، لوت بڕانی زکماکی.
ناعور	Water wheel = noria	چەرت،جەنجەر، ئاوهەڵێنجەر، ئاو هەڵکێش، چەرخێکە سەتڵی پێوەیە بۆ هەڵهێنجانی ئاو لەبیر.
ناعورة - سانية	Noria = Chain Pump	ئامرازێکە بۆ هەڵێنجانی ئاو بەهۆی چوارپێ یان مەکینەوە ئیش دەکات.
ناعور هوائي - دولاب الهواء	Aeolian	ئامرازێکە بۆ هەڵێنجانی ئاو بە هەوا ئیش دەکات.
ناعورة هوائية - طاحونة هوائية	Wind mill	ئاش با، ئاش هەوایی، ئامرازێکە بە با ئیش دەکات (دەجوڵێت) بۆ ئیش پێکردنی ئامرازو پەیداکردنی هێز بەکاردێت.
ناعورة - غيردية	Gaillardia	گیلاردیا، رووەکێکە لە کۆمەڵەی ئاوێنەکانە گوڵی جوان دەگرێت.
ناعوظ - مقوه للباه	Aphrodisiac	کێر بەهێزکەر، هەر دەرمانێك ببێتە هۆی بەهێزکردنی کێر.
ناعل - منعل	Shod	نالکراو.
ناعم - دقيق	Smooth = Soft = Fine	ورد، نەرم، ساف.
ناعمة - قويس - مريمية	Salvia	مریەمی، گیایەکە گەلێك جۆری هەیە زۆربەی دەشتەکییە هەندێکی پزیشکیو هەندێکی گەلاکەی دەخورێت.
ناغانة	Nagana	ناگانا، نەخۆشییەکە تووشی گیانداری ماڵی دەبێت بەهۆی جۆرە مێشێکەوە.
نافجة	Musk bladder	توورەکەی مسك(لەناو سکی ئاسکدا).
نافر	Aversion	سرك، چەمووش، بەلەسە.

نافثا - نفط	Naphtha	نافثا، یەکێکە لە بەرهەمەکانی نەوتی سروشتی.
نافخة - منفاخ	Bellow	چەمپ.
نافخة البقر	Buprestid	گابا پێکەرە، مێروویەکە خەڵکی لەو باوەڕەدا ئەگەر گا بەگیاوە بیخوات با دەکات و دەمرێت.
نافالیون	Rambutan = Nephelium	نافالیۆن، درەختێکە لە کۆمەڵەی سابونییەکان لە خۆرهەڵاتی ئەوپەڕدا دەڕوێت، جۆرێکی هەیە پێی دەوترێت نافالیون لیتشی (Litchi) بەرەکەی شیرینە.
نافع	Useful	بە کەڵك، بە سوود.
نافخ في الصور	Blower	شەیپوژەن.
نافوخ	Vertex	تەپڵەسەر.
نافطة		تامێسك.
نافطة	Vesicant	جۆرە مێروویەکی بە سوودە زیان بە کوللە ئەگەیەنێت و گەراکەی ئەخوات.
نافذة	Window	پەنجەرە، کولەك.
نافض	Deciduous	هەر ڕووەکێك کە گەڵاکەی هەموو ساڵێك بوەرێت.
نافورة - فسقية	Sprinkler = Fountain = Jet	فیچقە، ئاو هاوێژە، فوارە، قوڵقوڵە.
نافورة البحر - زقي	Sea Squirt = Ascidian	فوارەی دەریا، جەوەنگەی دەریا، گیاندارێکە بە شێوەی کۆمەڵ لەناو دەریادا دەژی پەیکەرێکی ئەستێرەیی جوانی هەیە شێوەکەی لە جەوەنگە دەچێت.
ناقة	She Camel	ئاروانە، ئارڤانە، وشتری مێ، وشتر گیاندارێکی سمداری بەرزی کاوێژکەرە، بۆ سواری و بارهەڵگرتن بەکاردێت. لە ئاسیاو ئەفەریقادا دەژی، دووگی هەیە خۆراکی تیادا کۆ دەکاتەوە.
ناقه البحر - أطوم	Dugone	وشتری دەریا
ناقوس		زەنگ، چانکوچ.
ناقوس(آلة موسيقية)، المثلث	Triangle (and rod)	زەنگی سێ‌سووچی، ئامرازێکی مۆسیقایە بە شیشێکی پۆڵای پێچاو پێچی سێ سووچی پێکهاتووە.
ناقوس - جرس	Semantron = bell	زەنگ، پارچە لەوحێکی مەعدەنییە بەدار لێی دەدرێت بۆ وریا کردنەوە.
ناقوس زجاجي	Bell Jar	زەنگی شووشە، لە تاقیگەکاندا بەکاردێت.
ناقوس القافلة		زەنگەو قوڕ.
ناقوس صغير		زەنگۆڵە.
ناقصة	Amorpha = bastard indigo	چویتە دروێنە، جۆرێکە لە ڕووەك.
ناقص	Minus = deficiency	ناتەواو.
ناقصة الأستحالة	Hemimetabola	سووڕی ژیان ناتەواو، ئەو مێروانەی کە سووڕی ژیانیان ناتەواوە وەکوو کوللە.
ناقص العقل	Acataleptic	کەم عەقڵ.
ناقص الخلقة - ناقص التكوين	Abortive	شەهەت، کەم ئەندام.
ناقوط - قطارة	Drop reckoner	دڵۆپێن، تکێن، تنووك تەکێن.
ناقد	Acritic = Fault Finder	ڕەخنەگر.
ناقل - حامل	De ferense = deferent = bearer = Carrier	هەڵگر، گوێزەرەوە، بۆڕی، کەناڵ: کە شلەیەك بگوێزێتەوە.
ناقل للحمى	Febriferous	تاگوێزەرەوە.

ناقل	Vector	هەڵگر، گوێزەرەوە، وەکوو ئەو مێرووەی کە میکرۆب لە کەسێکەوە دەبات بۆ کەسێکی تر.
ناقل المرض	Morbiferous = Vector	نەخۆشی هەڵگر، نەخۆشی گوێزەرەوە.
ناقلة العدوى	Contagious	میکرۆب هەڵگر، میکرۆب گوێزەرەوە.
ناقل	Conveyor	گوێزەرەوە، ئامرازی گواستنەوە.
ناقل لولبي	Screw conveyor	گوێزەرەوەی مارپێچی، گوێزەرەوەی پێچاو پێچ.
ناقل متذبذب - ناقل مهتز	Vibrating Conveyor	گوێزەرەوەی لەرۆک، گوێزەرەوەی لەرزۆک.
ناقب	borer	کونکەر، برینێکە لە کەلەکە پەیدا دەبێت، بەرەو بۆشایی ناو لەش ئەڕوات.
ناقب - ناقبة - قرحة الفراش	Bed sore	برینی ناو جێگا، برینێکە لە لەشی نەخۆش دێت لە ئەنجامی زۆر کەوتن لە جێگادا.
ناقوبة - نقار	Wood Picker	دار کونکرە، دار کونکەرە، جۆرە باڵندەیەکە.
ناقه، فترة النقاهة	Convalescent	بوژاوە، ئەوکەسەی کە تازە لە نەخۆشییەک چاک بوبێتەوە، بەڵام هێشتا هەر مابێتی، لە نەخۆشی هەستاو.
ناقم على - حاقد	Ill disposed lowards	رقاوی، قیناوی.
ناقة البحر أطوم - ملصة - حنفاء - زالحة	Halicore = Dugong	وشتری دەریا، جۆرێکە لە گوێرەکەی دەریا گیاخۆرە، گۆشتەکەی ئەخورێت، گیاندارێکی گەورەی شیردەری دەریاییە لە ئەمەنگ ئەچێت، رەنگەکەی خۆڵەمێشی مەیلەو شینە، شێوەی سەری لەهی وشتر دەچێت.
ناقلة البترول - ناقلة النفط	Oil tanker	کەشتی یان ئۆتۆمبێلی گواستنەوەی نەوت، تانکەر یاخود عەمباری سووتەمەنی وەکو نەوت
ناقلة الفحم	Coaler	کەشتی گواستنەوەی خەڵوزی بەردین.
ناكريت	Nacrite	ناکرایت، مەعدەنێکی قوڕینە، زۆر بڵاو نیە، لە کۆمەڵەی کانولیتە.
نامي - نام	Growing = Increasing	هەڵچوو، گەورەبوو، هەراش.
نامية - شطء	Sucker = Offset	چووز.
ناموس الكتب - قمل الكتب	Atropes	جۆرە مێرووێکی رەنگ خاکییە پەڕەی کتێبو دەفتەر ئەخوات.
ناموسة - بعوض - برغش	Culicina = mosquito	مێشوولە، پێشی، پێشکە.
ناموس	Mosquitoes	جۆرێکە لە مێشوولە، مێشوولەی لەرزو تا.
ناموس - شريعة	Law = statute, Constitution	دەستوور، یاسا، رژێم.
ناموسية - كلة	Mosquito net	پەردەو کوللە، کوللە(دژی مێشوولە).
نامية - ورم - (نوامي)	Neoplasm	وەرەمێکی پیس.
ناموفيلة - زهرة الأجراح	Nemophila = water leaf	گەڵا ئاو، گوڵێکی ساڵانەیە، لە کۆمەڵەی گەڵا ئاوییەکان.
ناندينا		ناندینا، دەوەنێکی قیتی بچکۆلەی هەمیشە سەوزە نزیکەی (٢) مەتر بەرز ئەبێتەوە بەرێکی سووری خڕی بچکۆلەی هەیە، بەشێوەی هێشوە لەگوێز ئەچێت، بۆ خواردن دەست ئەدات.
نانو	Nano	پێشگرێکە بە مانای بەشێک لە بلیۆن بەش (10^{-9}) بەشێک لە ملیۆنێک بەشی بلیۆنێک، بۆ نمونە نانوچرکەیەک (nano second) دەکاتە بەشێک لە بلیۆن بەشی چرکەیەک.

نانخواه ننشوة - خلة - صقلين	PicK tooth = Tooth PicK	نانخواز، حەوینج، دارسیواك، رووەکێکی گیای دەشتەکیو کشتوکاڵی‌یە گوڵەکەی لەشێوەی چەتردایە، لە زەوی بەیاردا دەڕوێت، گوڵەکەی سپیو بۆنخۆشە، لاسکی گوڵەکەی بۆ سیواك کردن باشە، گەلێك دەرمان لە تۆومکەی دەردەهێنرێت بۆ چارەکردنی ژانەسكو باکردنو میزکردنو بەرد فڕێدان، دەکرێتە نانەوە بۆنو تامەکەی خۆش دەکات.
ناهر	White grape	ترێ سپیکە.
ناهور	Bharal	جۆرێکە لە مەڕە کێوی شاخی گەورەو ئەستوورە ژێر سکی سپی‌یە.
ناهض - قائم	Rising	هەستاو.
ناوق		پلووسك، پلووسکی تەختە.
ناووس - ناؤوس - تابوت حجري للموتى	Sarcophagus	تەرمێکی بەردین بۆ مردوو.
ناي	Flute = nay	نەی، بلوێر، بلیل، لولك، شمشاڵ، ئامرازێکی مۆزیقەیە.
نايلۆن - نيلون	Nylon	نایلۆن، مادەیەکی پلاستیکی‌یە لە کارگەدا دروست دەکرێت، بۆی هەیە وەك هەویر هەموو شتێکی لێ دروست بکرێت توانای رەنگ کردنی هەیە، بەرگەی ئاوو هەواو گەرمیو ساردی ئەگرێت، لە دروست کردنی گەلێ شتومەکدا بەکار ئەهێنرێت، نایلۆن ناوێکی گشتی‌یە بۆ خێزانێك لە پلاستیك پێی دەووترێت(پۆلی ئەمیدات) ریشاڵی نایلۆن کە یەکەم ریشاڵ ئەندامی قوماشە، لە دوو ئاوێتەی کیمیایی دروست دەکرێت: (١) شەشەم مەثیلی دووانە ئەمین(٢) ترشی ئەدیپیك. خوێی نایلۆن کە لە دوو مادە دروست دەکرێت، بە گەرم کردن دەتوێنرێتەوە دەبرێت بە کونی ورد ووردا لە سەر لەوحێکی پۆلا، بە مەریشاڵی لێ دروست دەبێت کە دەشێت (٤-٧) جار لە خۆی درێژتر بێت ئەمەش دەچنرێتو ریشی لێ دروست دەکرێت، نایلۆن لە دروست کردنی گۆرەوی نایابو جلو بەرگو فلچەو کورسی بچووكو شانەو دوگمەی چاکەتدا بەکاردێت.
نايوبيوم - نيوبيوم، كولمبيوم	Niobium Columbium	نایوبیۆم، کولۆمبیۆم، توخمێکی کیمیاگەری‌یە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٩٣)و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٤١) کانزایەکی زیوی یان خۆڵەمێشی‌یە، ناوەکەی لە وشەی (نایوب) واتە (خودلوندی ئەغریقی‌یە کۆنەکان) ئەگرێتەوە ، نیشانەکەی (Nb) (cb) مادەیەکی نەرمە لە کەرسەی خاوی کۆڵەمبیتو پایروکلۆردا هەیە لە دارشتەی پۆلاو کارپێکەرە ناوکی‌یەکانو فیشەکە شێتەو ساروخدا بەکاردێت، هاوتای تیشکدەرەوەی (٩١و٩٢و٩٤و٩٥و٩٧) هەیە.
نايس - غنس	Gneiss	نایس، جۆرە بەردە ئەستێیەکی چین چینە لە کانزا پێکهاتووە، بەردێکی گرانیتی گۆڕاوە بە شێوەی شریتو دەنکی یەك لەدوای یەك.
نبالة - نبل	Nobleness	خانەدارێتی.
نبا - خبر	Information, Intelligence, news	هەواڵ.
نبات	Plant = Vegetable	رووەك، شینایی، رووەك لە چواربەشی بنەرەتی پێکهاتووە لە رەگ و قەد و گەڵا و گوڵ.
نباتي - مختص بعلم النباتات - عالم بالنباتات	Betanical = Botanist	رووەکی، هەر شتێك پەیوەندی بە رووەکەوە هەبێت، زانا لە رووەکدا، رووەکزان.
نباتي - اكل العشب - عاشب	Vegetarian = herbivorous	گیاخۆر، ئەو کەسەی کە لەسەر خواردنی گژوگیا دەژی.

نبات اكل الحشرات	Insectiv one plant	رووەكی مێرووخۆر، جۆرە رووەكێكە مێش و مەگەز ئەگرێت و ئەیخوات.
نبات الرعد، فطر	Mushroom	قارچك، كارگ، كوارك.
نباتات عالقة، نباتات معايشة	Epiphytes	رووەكە هاوژیانەكان، ئەو رووەكانەی كە لەسەر رووەكی تری زیندوو یان مردوو گەورە دەبن و هیچ جۆرە خۆراكێكیشیان لێ وەرناگرن واتە مشەخۆر نین ، وەكوو قەزە درێژەكان (الطحلب الطويل).
نبات ارض	Geophyte	رووەكی زەوی، ئەو رووەكەی كە ئەندامی زاوزێی هەمیشەیی لەژێر زەویدا هەیە وەكوو سەلك.
نبات الكوبرا		رووەكێكی مێرووگرە.
نبات الندية - درو سيرة	Drosera	درۆسیرا، رووەكێكە ئاوگێكی لینج دەردەدات مێرووی پێوە دەنووسێت.
نبات الليف	Luffa = loofah-gouro	خەرواش، لفكەشامی، جۆرێكە لە كوولەكە، بەهۆی تەرزەوە خۆی هەڵ ئەواسێ، گەڵاكەی خڕو سێ پەلكەیە، گوڵەكەی بچووك و زەردە، بەرەكەی وەك لوولە وایە، لەناو بەرەكەیدا ریشاڵ هەیە، دەریئەهێنرێت كەڵكی لێ وەرئەگیرێ بۆ قاپ شتن.
نبات رمام - نبات رمي	Saprophyte	رووەكی گەندەخۆر، ئەو رووەكەی كە خۆراكەكەی لە مادەی ئەندامی مردوو وەردەگیرێت وەكوو ئەو كەڕووەی كە لەسەر نان دەڕێ و باكتریا كە لەسەر ماست دەڕێ.
نبات متسلق	Climbing Plant	رووەكی دەلیت، تەرەمار، بادك، رووەكی خۆ هەڵواسەر بەسەر رووەكی تردا.
نباتات مائية	Hydrophytes	رووەكە ئاوییەكان : ئەو رووەكانەی كە لەژێر ئاودان یان سەر ئاو كەوتوون واتە لە ئاودا گەشە دەكەن وەكوو قامیش.
نبات المكانس	Sweeping (or) broom Plants	رووەكی گەسك، شرت، شرتك.
نباتات ملحية	Halophytes	رووەكی شۆرەكات، ئەو رووەكانەی كە لە شوێنی شۆرەكاندا دەڕێن.
نبات الشوك - نبات شوكي	Spinal Plants	كەرتەشی، چاوبازە.
نبات عصاري	Sap Plants	رووەكی شیلەدار، رووەكی ئاوكدار، لەو جۆرە رووەكەیە كە لە بیاباندا دەڕێ وە ئاوێكی زۆر لە لەشیدا هەیە وەكوو هەنجیری دڕكاویی(سوپێن).
نبات نجيلي - نجيليات	Grmineae	رووەكی دەغڵودان، دەغڵودانییەكان، تاك لەتكەن وەكوو گەنم و جۆ و برنج و هەرزن.
نبات بري	Uncultivated Plant = wild Plant	رووەكی دەشتەكی، رووەكە كێویلە.
نبات جبلي	Alpine Plant	رووەكی كێویلە، رووەكی چیایی.
نبات رملي	Arenaceous Plant	رووەكی لمی، ئەو رووەكەی كە لە شوێنی لماندا دەڕوێت.
نبات رحيقي - نبات مفشري - نبات عسلي	Melli Ferous Plant	رووەكی شیلەدار.
نبات حجالي - نبات سام	Poisonous plant	رووەكی ژەهرین.
نبات عالق	Epiphyte	رووەكی رووكەش، رووەكێكە مشەخۆرنیە بەڵام لەسەر رووی رووەكی تر دەڕێ، رەگیشی نیە بیبەستێت بە زەوییەوە.
نباتات الخميرة	Yeasts	رووەكی هەوێن: وەكوو كەڕووە تاك خانەكان ناوكیان تیادایەو بە گۆپكە زیاد دەكەن و ئەنزیم دەردەدەن بۆ گۆڕینی كاربۆ هیدرات بۆ ئەلكهول و گازی دووەم ئۆكسیدی كاربۆن.
نبات اليف الملح - نبات ملحي	Halophyte	رووەكی خوێ خواز، ئەو رووەكەی كە لە شوێنی خوێی یان شۆرەكاتدا دەڕێ.
نبات ذو فلقتين	Dicoty ledon	رووەكی دوو لەتكەیی وەكوو پاقلە.

نبات زاحف	Creeping Plant	رووەکی خشۆك، ئەو رووەکەی کە بەسەر زەویدا دەخشێت وەکوو رووەکی کاڵەك و شووتی.
نبات صمغي	Gummi ferous plant	رووەکی زەمقدار، ئەو رووەکەی کە زەمق دەردەدات.
نبات نهري	Fluvial Plant	رووەکی رووباری، ئەو رووەکەی کە لە دەوروپشتی ئاوی رووبارەکاندا (ئاوی شیرین) دەروێت.
نبات هوائي	Aero phyte	رووەکی هەوایی، رووەکێك لەگەڵ رووەکێکی تردا دەژی بەبێ ئەوەی مشەخۆربێت بە سەرییەوە وەکوو لاو لاو کە بەسەر رووەکەکانی ترەوە دەژی.
نبات وحيد الفلقة	Monocoty ledon	رووەکی تاك لەتکە، وەکوو گەنم.
نبات الأقاليم الرطبة	Hygrophyte	رووەکی ناوچە شێدارەکان.
نباتات البرد	Micro ther mic Plant	رووەکی سەرما، ئەو رووەکەی کە لە پلەی سفری سەدیشدا دەروێت.
نباتات السياخ	Helophytes	رووەکی شوێنە شێدارو زۆنگاوەکان.
نباتات صحراوية	Xerophtes	رووەکی بیابان، ئەو رووەکەی کە لە شوێنی وشکانی بیاباندا دەژی.
نبات متحجر	Phytolithe = dendrolite	رووەکی بوو بەرد، ئەو رووەکانەی کە لەژێر زەویدا بوون بە بەرد.
نبات حولي	Annualplant	رووەکی ساڵانە، رووەکی یەك ساڵی وەکوو گەنم و جۆ.
نبات دهني - نبات زيتي	Oleaginous Plant	رووەکی رۆندار، وەکوو کونجی و لۆکەو گەنمەشامی.
نبات سكري ١	Saccharifeous Plant	رووەکی شەکردار، ئەو رووەکەی کە شەکری لێ دەردەهێنرێت وەکوو قامیشی شەکرو چەوەندەر.
نبات صبغي	Tinctorial (dye) Plant	رووەکێك رەنگی لێ دەربهێنرێت.
نبات ضار	Harmful plant	رووەکی زیان بەخش.
نبات طبي - عقاقير	Madicinal Plant	رووەکی پزیشکی.
نباتات الصخور	Sayicole Plants	رووەکە کەڤرییەکان، ئەو رووەکانەی کە لەسەر کەڤر دەژی وەکوو قەوزە.
نبات عطري - رياحين	Aromatic Plant	رووەکی بۆندار، رووەکی بۆنخۆش.
نبات محول	Biennial Plant	رووەکی دوو ساڵە.
نبات مسبب للمرض	Pathogenic Plant	ئەو رووەکانەی کە دەبێتە هۆی نەخۆشی لە مرۆڤدا.
نبات زهري	Phanerogam = Spermato Phyte	رووەکی گوڵدار.
نبات الشمس - اليف الشمس	Hellophyte	رووەکی خۆرخواز، ئەو رووەکەی کە لەبەر خۆردا گەشە دەکات.
نبات ثلجية - نباتات الثلوج	Chionophil	بەفرخواز، رووەکی بەفر، ئەو رووەکەی کە حەز بە شوێنی بەفر دەکات.
نباتات بذرية	Spermato Phytes, Seed Plants	رووەکە تۆودارەکان، ئەو رووەکانەی کە گوڵ یان قوچەکیان هەیە(مخروطات) رەگ و قەدو گەڵای راستەقینەیان هەیەو بەشێکی گەورە لە رووەك پێك دەهێنن ، دەنکی هەڵەو تۆو دروست دەکەن، ئەمانەش دوو کۆمەڵەن رووەکە قۆچکدارەکان و رووەکە گوڵدارەکان.
نباتات جفافية	Xerophytes	رووەکە وشکانییەکان، ئەو رووەکانەی کە لە ناوچە وشکانییەکان دەژین و وەکوو سوبێر
نبات احادي البذرة	Mono sperm	رووەکی تاك تۆو.
نبات بصلي	Bulbous-plant	رووەکی سەلکدار.
نبات حشري التلقيح	Entomo philous Plant	رووەکی مێروو ئاوس، ئەو رووەکەی کە بە هۆی مێرووەوە ئاوس دەبێت.
نبات معمر	Perennial Plant (Plurenmial)	رووەکی تەمەن درێژ.
نباتات الصخور	Petrophytes	رووەکی بەردەڵانی، ئەو رووەکانەی کە لەناو بەردەڵانیدا دەروێن.

نبات مشيجي	Gametophete	ڕووەکی گەمیتی، ئەو بەشەی ڕووەك کە گەمیتەکانی تیادایە: (گەمیت - خانەی ڕەگەزیی).
نبات دائم الخضرة	Ever green Plants	ڕووەکە هەمیشە سەوزەکان وەکوو، سەروو سنەوبەر.
نبات الجبن	Cheese Plant	ڕووەکی پەنیر، ڕووەکێکی خۆهەڵواسەرە ڕەنگی هەوایی هەیە گەڵاکەی گەورەیە لە شێوەی دڵدایە هەندێك جار شەقار دەبێت، بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
نبات الزبدة	Butter wort	گیاکەرە، مێرووگر، گیایەکە گەڵاکەی ئەستوورو گەورەیە مادەیەکی لینج دەردەدات مێشی پێ دەگرێت، گوڵەکەی ئەرخەوانی و لاسك درێژە.
نبات الفراشة	Butter Fly Plant	ڕووەکی پەپوولە، گوڵەکەی سوورو سپییە.
نبات للعلف	Fodder Forage Plant	زرکۆ، گزرە گیا، ڕووەکی ئالف.
نباتات صمغية	Gummi Ferous Plants	ڕووەکە زەمقی‌یەکان، ئەو ڕووەکانەی کە کەتیرەو زەمق دەردەدەن.
نبات النار - انجرة - قراص كاوي	Urtica	گەزنە، بەیبوونە کێویلە.
نباتات سحلبية	Salepplants	سەعلەمی‌یەکان: کۆمەڵە ڕووەکێکە وەکوو مۆزو حەیزەران و زەنجەفیل.
نباتات الكلأ	Nomophyta = Fodder Plants	ڕووەکی لەوەڕ، ئەو ڕووەکەی کە بۆ لەوەڕ دەست بدات وەکوو سێپەڕەو وێنجە.
نباتات المستنقعات	Helophytes	ڕووەکەکانی زەلکاو، ئەوانەی لەناو زەلکاودا دەڕوێن.
نباتات صناعية	Industrial Plants	ڕووەکی پیشەسازی، ئەو ڕووەکانەی کە دەچنە پیشەسازی‌یەوە وەکوو ئەو ڕووەکانەی کە شەکر یان ڕیشاڵ یان ڕۆن یان عەتر یان ڕەنگیان تیادایە هتد.
نباتات الظل	Sciophytes	ڕووەکی سێبەر، ئەو ڕووەکانەی کە لە سێبەر یان هەتاوێکی کزدا دەژین.
نباتات غذائية	Food Plants	ڕووەکە خۆراکی‌یەکان، ئەو ڕووەکانەی کە خۆیان یان بەشێکیان لێ دەکرێت بە خۆراك وەکوو گەنەو جۆو فاصۆلیا.
نباتات لحمية	Succulent	ڕووەکە گۆشتنەکان، ئەو ڕووەکانەی کە قەدو گەڵاکانیان گۆشتن و ئاویان تیادایە بەرهەڵستی ووشکانی دەکەن وەکوو هەنجیری دڕکاوی (صبیر).
نباتات ليفية	Textile Plants	ڕووەکە ڕیشاڵدارەکان، وەکوو لۆکەو کەتان و گوش
نباتات مائية	Hydrophytes = aquatic = Plants	ڕووەکە ئاوی‌یەکان: ئەو ڕووەکانەی کە ئەندامی زاوزێیان لە ئاودایە.
نباتات مزهرة	Flowering Plants	ڕووەکە گوڵدارەکان، ئەو ڕووەکانەی کە ئەندامی زاوزێی نێرو مێیان هەیە.
نباح - يرح	Guib = Bush Buck	جۆرێکە لە بزنە کێوی وەکوو سەك ئەوەڕێت.
نباح	Scalaire	قاقلەی بچووك، سەدەفی بچووك، گیاندارێکی بچووکی دەریایی‌یە لە کۆمەڵەی سەدەف سەدەفەکەی سپی و بچووك و قۆچەکی پێچاو پێچە.
نباح		قوڕە، لوورە، نووزە نوز، حەچوولور.
نباح - نبح	Barking	وەڕینی سەگ، حەپەی سەگ.
نبادة - صناعة الخمر	Wine making	شەراب دروستکردن.
نبال = رامي النبال	Bowman = archer	تیر ئەنداز، تیرهاوێژ.
نباعة		سەری مناڵی ساوا کە هێشتا هەر نەرمە.
نباش	Digger	هەڵ کەند، گۆڕ هەڵکەند، چینەکەر.
نباش القبور	Resurrectionist	گۆڕ هەڵدەرەوە، ئەوکەسەی کە گۆڕ هەڵدەداتەوە بۆ دزینی لاشە.
نباهة - نبه - فطنة	Intelligence	وورییایی، زیرەکی.

نباذ - بائع النبيذ	Wine merchant	شەراب فرۆش.
نباتي	Vegetarian	رووەك خۆر، ئەو كەسەی كە هەر لەسەر خواردنی رووەك دەژین و گۆشت و بەرهەمەكانی گیاندار ناخۆن.
نبت - نبتة	Plant = germination	رووەك، شینایی.
نبتة - مطعمة	Stiongraft	رووەكی متوربەكراو.
نبتون	Neptone	نیتۆن، هەستەم ئەستێرەی گەرۆكە لە نزیكیدا لە خوارەوە،(٢٩٩٧) ملیۆن میل لە خۆرەوە دوورە، تیرەكەی (٣٧) هەزار میلە، هەر (١٦٥) ساڵ جارێك بە دەوری خۆردا ئەسووڕێتەوە ،(١٧) ئەوەندەی خڕۆكی زەوی ئەبێت، ناوەكەی لە (خوداوەندی دەریا لای رۆمانەكان) وەرگیراوە دوو مانگی هەیە (تریتۆن و نیرید) بەرگێكی كەشی هەیە زۆربەی لە گازی میثانە.
نبتوني	Neptunian	نیپتۆنی، هەرشتێك پەیوەندی بە هەسارەی نیپتۆنەوە هەبێت.
نبتونيوم	Neptunium	نیپتۆنیۆم(كانزایەكی تیشكدەرە) كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (٢٣٧) ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (٩٣) كانزایەكی دەستكردە ناوەكەی لە وشەی (نیپتۆن)كە ئەستێرەیەكی گەرۆكە وەرگیراوە.
نبتة مستحية - ميموسا	Sensitive Plant = Humble Plant, mimosa	رووەكی شەرمن، میموسا، رووەكێكە نزیكەی نیوەمەتر بەرز ئەبێتەوە، گەڵاكانی لە پەڕی باڵندە ئەچێت، گوڵەكەی خڕو سوورە لە ئینجانەدا ئەروێنرێت. گەڵاكەی هەستكەرە، ئەگەر دەستی لێ بدرێت لوول ئەبێت.
نبتة الجنون - جنون البقري - مرض جاك	Loco = loco weed = locoism	رووەكی شێتی، گیا شێتانە، رووەكێكی ژەهرینە ئەگەر ئاژەڵ و وڵاخ بیخوات تووشی نەخۆشی دەماری شێتی ئەبێت.شێتی مانگا، نەخۆشی‌یەكی دەمارییە تووشی وڵاخ و ئاژەڵ ئەبێت، ئەگەر رووەكی شێتی بخۆن، پێشی دەوترێت نەخۆشی جاك.
نبخ	blister	تلۆق، بلۆق.
نبخ - جدري الضأن، كناقطة الجدري	Sheep pock = sheep pox	ئاوڵەی مەر، نەخۆشی‌یەكی درمە تووشی مەر ئەبێت.
نبخة - كبريتة	Lucifer = Match	قوتووە شقارتە، دەنكە شقارتە.
نبذة	Extract = section = port	كورتە، سەرپۆت، پوختە، پاڵاوتە.
نبذ - انتباذ	Centrifugation	دەركردن و فڕێدان.، دەرپەراندن.
نبر - شعرانة	Botfly = Gadfly = Oestridae = Warble Fly	مێش وڵاخ، مێش مەرو ماڵات، جۆرە مێشێكی مشەخۆری گەزندەیە لەسەر لەشی گیاندارو مرۆڤ ئەژی وە لەژێر پێستی ئاژەڵدا گەرا دادەنێت، وە ئەم جۆرە مێشە لەشەكەی ئەستوورو توكنەو رەنگاو رەنگە ، رەنگەكەی گەنمی‌یە، هێڵی رەش و قاوەیی تیادایە، مێتولكەكەی لەناو گەدە یان لەژێر پێستی گیانداری وەكوو وڵاخ و ئاژەڵدا دەژی و كونی دەكات.
نبر الضأن	Sheep bot	مێرووی مەر، مێش مەر.
نبر البقر	Ox bot = oxfly	مێرووی مانگا، مێش مانگا.
نبر الفرس	Horse bot	مێرووی ئەسپ، مێش ئەسپ.
نبرية	Gastrophilus	مێرووێكە كە مێشولەكەی زیان بە گیاندارە خۆماڵی‌یەكان دەگەیەنێت.
نبر - انبار - مخزن	Warehouse = store	عەمار، كۆگا.
نبرة	Accent = emphasis	(١) چاڵی لێو لەژێر لووتدا، (٢) بەرزوونزمی دەنگ، لەرەی دەنگ، تەرانەی دەنگ، تەراتینی دەنگ.(٣) جمە، جووڵە، لەرە.

نبرة - ورم	Swelling	ئاوساویی.
نبرية	Nebria	مێروویەکی بچووکی بە سوودی رەنگاورەنگە.
نبراس - منوار - مصباح الشارع	Street lamp	گلۆپی سەرجادە،، گلۆپی کۆلان.
نبراس - مصباح	Light = lamp	چرا، چرادان،ورچاخ، پاچرا.
نبريج - خرطوم	Hose = Flexble = Tube	مارپێچ، بوری ئێرگەلە، نێرگەلە، سۆندە.
نبز	NicK name	نازناو بۆ گاڵتە پێکردن، لەقەب بۆ گاڵتە جاری، ناوو ناتۆرە.
نبس	Say = Speak	قسەکردن، گۆیین.
نبش	Digging = unear Thing = excaving	چینـەکردن، دەرهێنـانو دەرخسـتن، هـەڵکۆڵین، هەڵدانـەوەی زەوی ، ملۆموش،کچیچ کردن.
نبش - قلع	Rooting up	هەڵکەندنو دەرهێنان، هەڵکێشان.
نبش القبور	Rifling of tombs rombs roobing	هەڵدانەوەی گۆڕ، گۆڕ هەڵکەندن.
رنبش		جۆرە درەختێکـە گەڵاکـەی لـە سنەوبەر دەچێت.تەختەکـەی سـوورو زۆر رەقە.
نبش بالحافر		سمکۆڵە کردن.
نبض - نبضة	Pulse = Pulsation = Palpitation	پرتە پرت، پل لـێ دان، فرتـە فـرت، پرتـە، شـوار، شـوارق، لێدانـی بـۆڕی خوێنبەر.
نبضات	Beets	لێدان، پرتە.
نبضة شريانية	Arterial = Pulsation	پرتەی شاخوێنبەر.
نبض مضطرب	Irreggular Pulse	پرتەی ناڕێك.
نبض سريع	Celer Pulse	پرتەی خێرا.
نبض بطيء	Lentus Pulse	پرتەی هێواش.
نبض ضعيف	Debilis Pulse	پرتەی لاواز.
نبضة الكترونية	Electronic (eletric Pulse)	پرتەی ئەلکترۆنی .
نبط - غور	Depth = Profundity	ناخ، قوڵایی.
نبع	Spring = source	کانی هەڵ قوڵین.
نبع		کەوت یان بەڵاڵوك، درەختێکە لقەکەی رەقە تیری لێ دروست دەکرێت لقەکەی زەردە ، ئەگەر بمێنێتەوە سور ئەبێ و بەرەکەی وەك قەزوانی شین وایە.
نبق - سـدر - زفرين	BucK Thorn, christs Thorn, zizy phus = NabK tree = honey berr = NabKa	کونـار، قـەنار، کینـار، مورتـك، تەمـەو، تـاوی تایلـە، تـاوك، درەختێکـە دڕکاوییە، هەمیشە سەوزە، نزیکەی (١٠) مەتر بەرز ئەبێتـەوە، بـەرێکی سوور یان زەردی خڕی هەیە، کەمێك شیرینە، ئەخورێت، دەنکێکی رەقی تیایە لە عەناب ئەچێت جۆرە دەرمانێکی لـێ دەردەهێنرێ بۆ نـەرم کردنـی قژ، هەندێکی رەنگ لە بەرەکەی دەردەهێنرێت.
نبـق اسـود - جلـهم - عوسج اسود	Alder buck Thorn = BlacK Alder	تاووگی رەش.
نبق مسهل - شجرة الدكن - روم	Purging bucK Thorn = cascara bucKthorn	تاووگی رەوانکەر، دەوەنێکی دڕکاوییە گوڵـی نێرو مێی هەیە گوڵەکەی مەیلـەو زەردە بەرەکـەی وردو هێلکـەییو پرتەقاڵـییە،بەرەکـەی رەشـی مەیلەو بنەوشەیی.

نبــق العجــم - سنجد - سنجت	Oleaster = Jerusalm = willow = persian Jujube = Russian olive	سرێنچك، سنجوو، تاووگی عەجەم، درەختێكی دڕكاوییە نزیكەی (٧) م بەرز دەبێتەوە وە گەڵاكانی لە زستاندا ئەوەرێ، لقەكانی رەنگێكی قاوەیی مەیلەو سووریان هەیە گوڵێكی زەردو بۆنێكی زۆر خۆشی هەیە، بەرەكەی زەردو شیرینو خۆشە.
نبــق كــــردي - سدر كردي	Bezwalaruk bucK thorn	پارزین، لاسی، سنجوو، لازی، تاووگی كوردی، بێزوالارووك.
نبكة - نبوة	HillocK = a small hill = mound	بەرزەلانی، بەرزایی، تەپۆڵكە.
نبل	Nipple	نیپل، ئەو پارچەیەی كە دوو پارچەی بۆری پێ دەگەیێنرێت بە یەك.
نبل - نبالة	Nobleness	خانەدانی.
نبلة - نبل - نشاب - سهم	Arrow = dart	تیر.
نبلة - صيادة	Nobleness = Catapult	دارلاسیك.
نبلوس	Nauplius	(ناوپلیەس) شێوەی یەكەم لە شێوەكانی ژیانی هەندێك لە گیانداره توێكڵدارەكانی وەكوو قرژاڵو ڕۆبیان.
نبوءة - نبوة	Prophecy	نوقڵانە لێدان.
نبوخ	fermentation	هەڵهاتنو ترشان(بۆ هەویر).
نبــوت عصــا طويلــة = شؤمة	Cudgel = Club = Quarterstaff	مەشاك، كوتەكی گەورە.
نبوت (قصير) - هراوة - زقلية	Truncheon	كوتەكی بچووك، گۆچان.
نبي (عليه السلام)	Prophet	پێغەمبەر ، پەیامبەر (د.خ).
نبوي	Prophetic	پەیامبەری.
نبيذ - خمر	Wine	مەی ، شەراب.
نبيذ التفاح	Cider	شەرابی سێو.
نبيذ بوردو - كميت	Claret	كلارێت، شەرابی بۆردۆ رەنگەكەی سوورە.
نبيذ الشعير - جعة - بيرة	Beer	بیرەی جۆ.
نبيذ العسل - بتع	Hydromel	هایدرومێل، بیرەی هەنگوین.
نبيذ العنب و العسل	Honey wine	بیرەی ترێو هەنگوین.
نبيذ مسكي	Muscqtel	بیرەی موسكات.
نبيذ الأجاص	Perry	شەرابی هەڵوژە.
نبيذ الكمثري	Perry	شەرابی هەرمێ.
نبيل	Noble	جوامێر، پەسند، خانەدان.
نبيل	Rare	دەگمەن، نایاب.
نبيه - نابه	Intelligent	زیرەك، پەیتووكە.
نبير	cheese	پەنیر.
نبيش - منبوش	Excavated	هەڵكەندراو، هەڵدراوە، وەكوو گۆڕێك كە هەڵدرابێتەوە.
نتاج - غلة - محصول	Production = yield	بەرهەم، بەروبووم.
نتافة	Plucked feather depilate hair ·	پرزۆل، پەڕی دەركێشراو قژی رووتاوە.
نتانة	Mephitis	بۆگەنی، بۆدرنی.

نتح - ارتشاح	Transpiration = exudation	ئاوبەردان، ئارەق دەردان.
نتروجين - ازوت	Nitrogen	نایترۆجین، توخمێکی ناکانزایی بێ بۆن و بێ رەنگ و بێ تامە، ژمارەی ئەتۆمییەکەی(٢٧)و کێشی ئەتۆمییەکەی (١٤) پلەی کوڵاندنەکەی ٨و١٩٥و خەستییەکەی ٢٥و١ گم/ لیتر هاوهێزییەکەی ٣و٥ گرنگترین پێکهێنەری بەرگی کەشە، نایترۆجین زۆر پێویستە بۆ ژیانی گیانداروو رووەك لەگەڵ ئەوەشدا لە پێکهاتنی هەندێك مادەی ژەهرینی وەکوو سیانیدەکان بەشدار دەبێت.
نترات = نیترات - ازوتات	Nitrate	نیتریت، خوێی ترشی نیتریك ، وەکوو کالسیوم نیترەیت.
نترات الصودیوم - ملح بارود شیلي	Nano 3 = Caliche = sodium nitrate chile saltpetre = Chilean nitrte = Nitrate of sode	خوێی باروتی شیلی، جۆرێکە لە کەرەسەی خاو خوێی نیتراتی سۆدیۆمی تیادایە لە وڵاتی شیلیدا هەیە.
نترات البوتاسیوم - ملح البارود الأعتیادي - نترات البوتاسا	Kno = Potassium-nitrate	نیتراتی پۆتاسیۆم، خوێ باروتی ئاسایی.
نیترات الکلسیوم - نیترات الجیر	Calcium nitrate	نیتراتی کالسیوم، خوێی قسل.
نترات الکروم	Chromium nitrate = $Cr(no_3)_3\ qH_2o$	نیتراتی کرۆم، مادەیەکە بەشێوەی بلووری رەنگ ئەرخەوانی هەیە، ئەگەر بشلەقێنرێت یان گەرم بکرێت دەتەقێت.
نترات السیزیوم Cs No3	Cesium nitrate	نیتراتی سیزیوم، تۆزێکی بلوورییە، لە ئامادەکردنی خوێیەکانی سیزیومدا بەکاردێت.
نترات الکوبلت $Co(No_3)_3$	Cobalt nitrate	نیتراتی کۆبالت، بەشێوەی بلووری سوور هەیە، لە دروست کردنی مەرەکەب و بۆیەی کۆبالت و کارکەری یاریدەر بەکاردێت دەکرێتە خاکەوە (بۆ کشتوکاڵ)و ئالیکی ئاژەڵەوە، هەروەها بۆ ئامادەکردنی ڤیتامین و بۆیەی قڕ دیکۆری پۆرسلین.
نترات البوتاسیوم الکوبلتي - الکوبلت الأصفر - ملح فیشر	Cobalt Potassium nitrate = Cobalt yellow = Fishers salt	نیتراتی پۆتاسیۆمی کوباڵتی، کۆباڵتی زەرد، خوێی فیشەر، مادەیەکە کە لە مەیانی پزیشکێتی و بۆیەی زەردو رووکەش کردن و شووشەو پۆرسلیندا بەکاردێت.
نترات السیروز - نترات السیریوم ce (Nos)3	Cerous nitrate	نیتراتی سیرۆز، بەشێوەی بلووری بێ رەنگ هەیە، لە مەیانی پزیشکێتیداو لە قەپاغی چرای گازی گڕ گرتوودا بەکاردێت.
نترات البریلیوم	Berllium nitrate = $Be(No_3)_2 . 3H_2o$	نیتراتی بریلیوم، بە شێوەی تۆپەڵی سپی یان مەیلەو زەرد هەیە وەکوو ناسەرەوەیەکی کیمیایی بەکاردێت.
نترات الامونیوم - ملح صخري نرویجي - نترات النشادر	Ammonium nitrate = Norway saltpeler = (Nh_4No_3)	نیتراتی ئامۆنیۆم، خوێی بەردینی نەرویجی، بەشێوەی بلووری بێ رەنگ هەیە، دەشێت بە گەرمی زۆر بتەقێت، لە دروست کردنی پەین و تەقەمەنی گژو گیاو مێروکوژدا بەکاردێت.
نترات السلیلوز - نترو سلیلوز - قطن البارود	Cellullose nitrate	نیترات سلیلوز، $C , H_7 o_2 (oNo_2)_3$ لە دروست کردنی تەقەمەنی و لە مەیانی پزیشکێتی و مەرەکەبی چاپکردن . هتد بەکاردێت.
نترات الکادمیوم $Cd(No_3)_2$	Cadmium nitrate	نیتراتی کادمیۆم، بەشێوەی پارچەی سپی یان دەرزیلە هەیە، لە رەنگ کردنی شووشەو سیرامیکدا بەکاردێت.

نترات الباريوم	Barium nitrate = Ba $(No_3)_2$	نیتراتی باریۆم، بەشێوەی بلووری سپی هەیە، لە دروست کردنی سیرامیك‌و زانستی ئەلکترۆنیکداو لە دەرمانی قەلاچۆکردنی گیاندارە قرتێنەرەکاندا بەکاردێت.
نترات الألمنيوم	Aluminum nitrate (AL $(No_3)_3$ gH$_2$o	نیتراتی ئەلەمنیۆم، بەشێوەی بلووری سپی هەیە، بۆ جێگیرکردنی ڕەنگ لەسەر قوماش‌و دەباخ کردنی پێستەو پالاوتنی پەترۆڵدا بەکاردێت.
نترات الكالسيوم - نترات الجير - نيترو كالسيت - ملح بيتر النرويجي Ca (No_3).2 H_2o	Calciumnitrate = Lime nitrate = nitro Calcite = Nor wegian = saltpeter	نیتراتی کالسیۆم، نیتراتی قسڵ، نیتروکالسایت، خوێی پیتەری نەرویجی، بەشێوەی تۆپەڵی شێ مژی سپی هەیە‌لەئاودا دەتوێتەوە، لە دروست کردنی تەقەمەنی‌و شقارتەو ماددەی بە پیت کەرو سەرچاوەیەکە بۆ (کاربۆن ١٤).
نترات الرصاص	lead nitrate murcuric	نیتراتی قورقوشم
نترات الزئبقيك	Mercunic, Nitrate	نیتراتی جیویك.
نترات البزموث	Bismuth nitrate Bi $(No_3)_2$. 5H$_2$o	نتراتی بزموث ، بەشێوەی بلووری ڕۆشنی بێ ڕەنگی بریسکە دار هەیە، تامەکەی ترشە، لە ئامادەکردنی خوێیەکانی تری بزموث‌و بۆیەو مینای بریسکەداردا بەکاردێت.
نترات البنزين - نترو البنزين	Nitrobenzene	نیترۆ بەنزین، چەورییەکی ژەهرینە.
نترات الفضة - حجر جهنم	Silver nitiate = lunarcaustic	نیتراتی زیو، سیلڤەر، نیترەیت،، بەردی دۆزەخ، جەهەنەم داشی، ماددەیەکە بەشێوەی کلۆی شێ باو لە فلیمی فۆتۆگراف و شووشەدا بەکاردێت.
نترید - ازوتيد	Nitride	(نیترید)، ئاوێتەیەکە لە یەکترگرتنی نایترۆجین لەگەڵ کانزایەك پەیدا دەبێت.
نتريد البريليوم	Beryllium nitride (Be_3N_2)	نیتریدی بریلیوم، بەشێوەی بلووری سپی ڕەقی ڕەتکەرەوە (عاکس) هەیە، لە وزەی ئەتۆمی‌و بەرهەم هێنانی هاوتای کاربۆنی تیشکدەرەوە (کاربۆن ١٤) دا بەکاردێت هەروەها بۆ مەبەستی بە دوو کەوتنی توخمە تیشکدەرەوەکانی تر.
نترید الكالسيوم Ca_3N_2	Calcium nitride	نیتریدی کالسیوم، بەشێوەی بلووری قاوەیی هەیە، لە ئاودا دەتوێتەوە، گازی ئامۆنیای لێ پەیدا دەبێت، لە ئەلکهول پەیتدا ناتوێتەوە.
نتريت	Nitrite	نیتریت، خوێی نیتروز ئەسید وەکوو پۆتاسیۆم نیترەیت.
نتريت الكالسيوم Ca $(No_3)_{2.H}2_o)$	Calcium nitrite	نیتریتی کالسیوم، بەشێوەی بلووری بێ ڕەنگ یان مەیلەو زەرد هەیە، شێ دەمژێت.
نترو بنزين	Nitro benzene	نیترۆ بەنزین، ماددەیەکی کیمیایی گرنگە بۆ دروست کردنی ڕەنگ، شلەیەکی زەردە بۆنی بادەمی تاڵی لێ دێت.
نترون	Nitron	نیترۆن، ماددەیەکی کیمیایی‌یە لە دۆزینەوەی ئایۆنی نیتراتدا بەکاردێت.
نتروتولووين	Nitro toluene	نیترۆ تولووین، ماددەیەکە چەند جۆرێکی هەیە شل‌و ڕەق ئەگەر هەڵ بمژرێت ژەهرە لە دروست کردنی مادە ئەندامی‌یەکان‌و بۆیەدا بەکاردێت.
نترو سليلوز - نترات السليلوز - نترات القطن - قطن البارود	Nitro cellulose = Nitro cotton	نیترۆ سلیلۆز، نیتراتی پۆکەی باروت، هەویرێکە لە لۆکە دەچێت، لە ئەسیتۆندا دەتوێتەوە، لە ئەنجامی تێکەڵ کردنی لۆکە یان هەویری تەختەوە تێکەلاوی ترشی نیتریك‌و گۆگردیك پەیدا دەبێت، بۆ گەلێك مەبەست بەکاردێت بەتایبەتی تەقەمەنی.
نترو غليسرين - نترو كليسرين	Nitroglycerine	نیترو گلیسرین، ماددەیەکە بۆ دروست کردنی تەقەمەنی، شلەیەکی دیمەن چەوری بێ ڕەنگە، بە کارەی گەرمی‌و شڵەقاندن ئەتەقێتەوە، بۆ جۆرێکی تایبەتی لە تەقەمەنی بەکاردێت، لە کارلێکی گلیسرین‌و ترشی نایتریك‌و کبرتیك دروست دەکرێت.

نترو فوسكا		جۆرێکە لە پەیینی کانزایی.
نتران	Alternan thera	رووەکێکی کورتی سەرما بردەڵەیە، لە چیمەن ئەچێت، هەمە رەنگەیە ، لە باخچەکانا تەخشو نووسینی پێ ئەکرێت بۆ رازاندنەوە ، جۆری سووری پرتەقاڵیو سەوزی مەیلەو زەردی هەیە.
نترجة - نترتە	Nitration = Nitrification	نتروجین کردن، نایترۆجینین، واتا نایترۆجین بکرێتە مادەیەکی ترەوە.
نتريل	Nitrile	
نتردة	Nitriding	نایترایدینگ، کرداری نایترۆجین خستنە رووی هەندێك پۆلا بە گەرمکردن بۆ دەست هێنانی بەرگێکی پتەو.
نتراجين	Nitragen = nitragine	نیتراجین.
نتش - نتف - جمش - لزالة الشعر او الريش	Depilation	موو دەرهێنان، موو هەڵکێشان، ئاوە رووت کردن، پەڕدەرکێشان.
نتش	Radicle	رەگۆلکە، رەگی کۆرپەلەی رووەك.
نتف		راجع (نتش).
نتف الريش	To PlucK Feathers	ئاوەڕووت کردن، داڕووتاندن، پەڕیتاندن، دەرکێشانی پەڕ لە لەشی باڵندە.
نتفة	A Pinch = a bit = little	کەمێك، چکێك، نەختێك.
نتل - ارتعاد	To tremble	راتەکاندن، راوەشاندن.
نتن الرائحة = منتن	Mephitic = stinKing	بۆدەن، بۆگەن.
نتـــوء = نتوءات	Extuberance = Bump A pophysis = Process = Prominece = umbo = Tuberosity ،	چوکڵە، گرێ، نووکە، بەرزایی.
نتوء - حشاء	Metapophysis = Mammillary Process = Mastoid Process	ئێسکی نووکەی پشت گوێ، ئێسکی لاجانك، چوکڵەی پشت گوێ، ئێسکی پشت گوێ.
نتوء غرابي	Caracoid Process	چوکڵەی سەوڵە، ئێسکی سەوڵە.
نتوء شوكي	Neoral spine	نووکەی دڕکاوی.
نتوء حلمي	Caruncle	زیادە گۆشت.
نتوء (في الأرصاد الجوية)	Ridge	چوکڵەی نێوان دوو نزمایی (مخفف) کەش.
نتوء جانبي	Parapophysis	چوکڵەی لاتەنیشت.
نتوء عظمي	Probole	چوکڵەی ئێسکی.
نتوء مستعرض	Trans verse Process	نووکەی (چوکڵەی) پانی.
نتوء قذالي	Occipital Condyle	چوکڵەی پشتەسەر، چوکڵەیەکی دیارە لە پشتەوەی کەللەی سەردا لەگەڵ بڕبڕەی یەکەمدا جومگاوە.
نتوض	Peeling	توێژ هەڵ دان، توێکڵ هەڵدان.
نتيجة - حاصل	Result = outcome	ئەنجام.
نثار	Confetti	ئەو وردە کاغەزەی کە لە ئاهەنگدا دەپرژێنرێت.
نثر	Scattering = dissemination = Sowing	برژاندن، وەشاندن، وەکوو تۆو وەشاندن.
نثر - نثار - خصب	Fecundity	پیت، بە پیتی.
نثرة		چاڵی لێو.
نثريات - متنوعات	Sundries	شتومەکی هەمەجۆرە.

نثير - منثور	Scattered = sprinkled	بلاوەپێکراو، پرژێنراو.
نثير	Snorting	پژمینی چوارپێ.
نجا - صل	Naja	مارێکی ژەهرینە.
نجالة = نفاسة	Excellence	سەرکەوتوویی، پەسندیی، گران بەها.
نجاة - خلاص	Deliveance rescue	رزگاربوون.
نجاة - سلامة	Safaty	سەلامەتی.
نجاة = هرب	Escape	راکردن.
نجاد - منجد	Uphols-terer	فەرش چن.
نجار	Carpenter	دارتاش.
نجار اثاثات (موبيليات)	Cabinet-maker	دارتاشی موبیلیا.
نجارة = نجر	Carpentry	دارتاشین، دارتاشی.
نجاش - وردل	Welt	چەرمێکە (قایشێکە) دەخرێتە نێوان نەعلی پێلاوو رووەکەیەوە دوایی دەدورێت، چەرمێکە بۆ بەهێزکردن.
نجاع		گەزنە، پەیبونە کێویلە.
نجام - منجم - يازرجي	Astrologer = Practiser of astrology	ئەستێرە گرەوە.
نجب - ازالة القلف	Barking	پاك کردن، توێکل لێ کردنەوە.
نجب - سليخة	Cinnamon trea	دارچینی.
نجب - فلين	CorK	تەپەدۆر.
نجد - هضبة	Slope = table land = upland = Plateau	گرد، بەرزایی، بەرزەلانی.
نجد - نجدة - زهرة الغمد	French nettle	گوڵە کالان، گیایەکە گوڵی بچووکی شین ئەگرێت.
نجد - نجادة الفرش	Upholsteryo	چنینی رایەخی ناوماڵ، وەکوو فەرش‌و بەڕە.
نجدة	Relief = aid = help = succour	فریاکەوتن.
نجذ	biting	گەستن.
نجر	Planing	تاشین، داتاشین، دارتاشین.
نجران		گرێ زەنەی دەرگا.
نجرو - نرة صيفية - سرغو - نرة سكرية	Sorghum	گەنمەشامی هاوینە، گەنمەشامی شەکری.
نجرس - نقرس - قرس	Simulium	جۆرە مێشوولەیەکە پێوەدانەکەی ئازاری زۆرە.
نجز - انجاز	Achievement	جێبەجێ کردن.
نجس	Unclean = Impure	پیس.
نجس - نجاسة	Impurity	پیسی.
نجش		هەڵفڕاندنی باڵندە بۆ مەبەستی راوکردن.
نجع - قرية صغيرة	Hamlet = small village	
نجف - نجة - تل	Hill	گرد.
نجفة - ثريا	Lustre = chandelier	ئەو پەیکەرە رازاوانەی کە لە کریستال دروست دەکرێن، گڵۆپیان تێ دەخرێت بۆ هەڵواسین.

حلاء	Having large and beautiful eyes	(١) هەر ئافرەتێك چاوی گەورەو جوان بێت. (٢) كچ.
حجر - ابن	Son = child	وەچە.
نجم	Star = Aster	ئەستێرە، ستێر، هەر تەنێكی رووناك لە شەودا لە ئاسماندا ببینرێت یاخود هەر تەنێك كە لە خۆیەوە رووناكی بداتەوە لە ئەنجامی ئەو كارلێكە ناوكیيانەی كە لە ناویدا روو دەدەن و دەبنە هۆی تیشكی كارو موگناتیسی لە سروشتدا، لە رۆژ بچێت هەرچەندە جیاواز بێ لە گەڵیا لە رووی قەوارەو دووریيەوە.
نجم متجدد	Nova	نۆڤا، ئەستێرەیەكە لە پڕێكدا بریسكەكەی پتر دەبێت، دوای ئەوە كز دەبێتەوە.
نجم نيو تروني	Neutron star	ئەستێرەی نیوترۆنی، ئەستێرەیەكە لە ئەستێرەی گرگنەوە پەیدا دەبێت.
نجم اسود - ثقب اسود - ثقوب سوداء - نجوم سوداء	BlacK holes	كونە رەشەكان، ئەستێرە رەشەكان.
نجم نابض - نجم خافق	Pulsar	ئەستێرەی پرتەكەر.
نجم مذنب - مذنب	Comet	ئەستێرەی كلكدار.
نجم قزم	Dwarf star	ئەستێرەی گرگن، ئەستێرەیەكە بریسكەكەی كەمە، قەبارەكەی زۆر كەمە لەبەر ئەوە خەستییەكەیان زۆرە.
نجم عملاق	Giant star	ئەستێرە زەبەلاح، ئەستێرەكەتە، ئەستێرەیەكی گەورەی زۆر پرشنگدارە.
نجم سيار، كوكب سيار	Planet	هەسارە، ئەستێرەی گەڕۆك، وەكو زەوی كە بە دەوری خۆردا دەسوڕێتەوە.
نجم ثابت	Fixed star	ئەستێرەی جێگیر، ئەستێرەیەكە بەپێی جووڵەی ئەستێرەكانی دەوروپشتی جووڵەی دیاریان تیادا بەدی ناكرێت، وا دیارە ئەوەندە دوورن لە زەوییەوە جووڵەیان نادۆزرێتەوە.
نجم قطبي - نجمة قطبية	North star = polaris = pole star	كار، كارژۆلە، ئەزمێن، كۆ، ئەستێرەی پێتەیی، ئەستێرەی پۆل،(پولاریس) پۆل باكووری پێ ئەدۆزرێتەوە، ئەستێرەیەكی زۆر نزیكە لە پۆلی باكووری ئاسمانەوە لە تەوەرەی زەوییەوە زۆر نزیكە بریتییە لە كۆتایی كلكی كۆ هەسارەی (وورچی بچووك).
نجم راديوي	Radio star	ئەستێرەی رادیۆیی، چەند ناوچەیەكی سنوور دیارن لە بۆشایدا شەپۆلی رادیۆیی یان لێ دێتە دەرەوە بە تەلیسكۆبی رادیۆیی دەدۆزرێتەوە، هەروەها ئەم زاراوەیە هەندێك ئەستێرەی (وەكوو خۆر) یش دەگرێتەوە كە شەپۆلی رادیۆیی دەردەپەڕێنن كە دەشێن ببینرێن.
نجم متغير - نجوم متغيرة	Variable star	ئەستێرەی گۆڕاو، ئەستێرە گۆڕاوەكان، ئەستێرەیەكە بریسكەكەی بە نۆرەی (خولی) رێكوپێك دەگۆڕێت، خولی ئەستێرەی گۆڕاو لەنێوان چەند سەعاتێكو (٦٠٠) رۆژ یان زیاتردایە، زۆربەی ئەستێرەكانی گالاكس لە بریسكەو شەبەنگو پلەی گەرمی رووپی (سطحي)و قەبارەدا دەگۆڕێن.
نجم المساء	Evening star	ئەستێرەی ئێواران، هەر هەسارەیەكی بینراو دوای ئاوابوونی خۆر دیار نەمێنێت بە زۆریش بە هەسارەی (زوهرة) دەوترێت.
نجم معتم	DarK star	ئەستێرەی تەڵخ، ئەستێرەیەكە بەحاڵ دەبینرێت لەبەر كزیی رووناكییەكەی، ئەستێرەیەكی بێ رووناكییە.
نجمة مارقة، شهاب	Meteor	ئەستێرەی كشاو، تیرشهاو.

نجم هش - زنبق البحر = نجم البحر الهش	Brittle star	ئەستێرەی خاو، گیاندارێکی ساکاری نەرمە لە دەریادا ئەژی.
نجم مذنب - مذنب	Comet	ئەستێرەی کلك دار، تەنێکی ئاسمانیيە بە دەوری خۆیدا ئەسووڕێتەوە ناوکێکی بچووکی هەیە خەرمانەیەکی گازی دەوری داوە کلکێکی گازی زۆر درێژی لێ بۆتەوە وەکوو ئەستێرەی کلکدارە (هالی).
نجم جديد = نجم متفجرة	Nova	نۆڤا، ئەستێرەی تازە، ئەستێرەی تەقیو.
نجم متوهج	Flare star	ئەستێرەی گڕگرتوو، ئەستێرەی پڕشنگدار.
نجمة الصباح	Morning star	ئەستێرەی بەیانیان، بەرەبەیان، ئەگەر هەسارەکە لە خۆرئاوای خۆردا بێت ئەوا لە بەشی خۆرهەڵاتی ئاسماندا دەبینرێت، هۆی بینینی لە سەرەتای ئێوارەو سەرەتای بەیانیاندا بەر لە خۆرهەڵات ئەوەیە کە خولگەکەی دەکەوێتە ناو خولگەی زەوییەوە وەکوو هەسارەی زۆرە (زهرة).
نجم عملاق	Gaint star	ئەستێرەی مەزن، ئەستێرەیەکی زەبەلاحی زۆر پڕشنگدارە.
نجم فوق العملاق - قلب العقرب	Antares	دڵـی دووپشـك، ئەسـتێرەی سـەروو چەتـەوڵ ئەسـتێرەیەکی چەتەوڵـە (کەتەیە) قەبارەکەی (٩٠) ئەوەندەی هی خۆرە، مەودای تیشکدانەوەکەی (٣٠٠) ملیون کیلۆمەترە.
نجم جديد اعظم	Super nova	سوپەرنۆڤا، ئەستێرەی نوێی مەزن.
نجمة الصباح - نجمة المساء	The morning star = Venus = The evining star = Venus	ڤینۆس، ئەستێرەی بەیان، ئەستێرەی ئێوارە، زێڕگۆن، زۆرە، مژ مژ، ناهید، ناهی، کاروان کوژ.
نجم، ثريا	pleiades	شەش ئەستێرەی درەوشاوە لە کۆ هەسارەی (کوکبة) گادا.
نجمان متزاوجان	Double star, binary star	دوو ئەستێرەی هاوسەر، ئەستێرەی دوانە ، دوو ئەستێرە لەسەر یەك هێڵی بینین وەکوو یەك ئەستێرە دەبینرێن ئەگەر بە تەلیسکۆب سەیر نەکرێن.
نجمة الشمال	North star	ئەستێرەی باکور، ئەستێرەیەکی هەتا رادەیەك بریسکەدارە، راستەوخۆ کەوتۆتە سەر پۆلی باکوری، هەروەها پێشی دەوترێت ئەستێرەی پۆلی (پۆلاریس) - polaris.
نجمي مختص بالنجوم	Astral	شێوە ئەستێرەیی.
نجمي	Astro = Asteroid = Astral = sideral	ئەستێرەیی، شتێك پەیوەندی بە ئەستێرە یان ئاسمانەوە هەبێت.
نجم - عكرش	Wheat grass	گیایەکە بۆ ئالیك بەکاردێت. لە کۆمەڵەی دەغڵودانە.
نجمية	Stellaria	رووەکێکە لە کۆمەڵەی مێخەك زۆربەی بەشێوەی گیایە.
نجم - ابو صندوق	Coffer Fish	ماسییە سنوقی، ماسییەکە لە کۆمەڵەی ئەستێرەیی لەشی بە پوولەکەی ئێسکی داپۆشراوە تەنها چاوو دەمو کلكو پەرەکانی لێوە دەردەکەون.
نجم البحر	Star Fish = Asteria = sea star	ئەستێرەی دەریا، ئەستێرە ماسی، ماسییە ئەستێرەیی، گیاندارێکی دەریایییە لە ئەستێرە ئەچێ پێنج پەلکی هەیە، هێواش ئەڕوات خۆی بڵاو ئەکاتەوە، مێش و مەگەزی لێ ئەنیشێت، ئینجا خۆی دێنێتەوە یەك و قوتیان ئەدات.
نجم البحر الأحمر	Red star Fish	ئەستێرەی دەریای سوور.
نجمية أسطر	Aster	جۆرە رووەکێکە.
نجمة صينية - أسطر الصين	Chinaaster	ئەستێرەی چین، رووەکێکە گوڵی جوان دەگرێت.
نجوم نابضة	Pulsaling stars	ئەستێرەی پرتەکەرەکان: کۆمەڵـە ئەستێرەیەکە گۆڕاون، نۆرەی کشان و کرژبوونیان هەیە دەبنە هۆی گۆڕان لە بریسکەکانیاندا، نۆرەی گۆڕانی بریسکەی ئەم ئەستێرانە لەچەند سەعاتێکەوە بۆ (٣٠٠) رۆژە.

نجوم الوولفرايت	WolF Rayet stars	ئەستێرەکانی ولف رایت، ئەستێرەی زۆر گەرمن گەرمی دیوی دەرەوەیان لە (٥٠-١٠٠) هەزار پلەی کلفنە.
نجـوم ثنائيـة = نجم مزدوج	Binary stars = double stars	ئەسـتێرە دوانیـیـەکان، ئەسـتێرە جووتـەکان، جووتـە ئەسـتێرە، دوو ئەستێرەی نزیـكو پێکـەوە بەسـتراون بـەهۆی هـێزی یـەکتر راکێشـانی هاوبەشەوە ئەمەش وا دەکات کە بە دەوری چەقی قورسایی هاوبەشیانەوە بخولێنەوە واتە هەردووکیان بە دەوری یەك تەوەرەدا دەخولێنەوە.
نجوم متلازة	Multiple star	ئەستێرە نزیکەکان، کۆمەڵەیەك لە ئەستێرە ئەوەندە نزیکن لە یەکترییی وە وەکو یەك رژێمیان پێك هێنابێت وایە.
نجوم اقزام بيضاء	White Dwarfs	ئەستێرە گرگنە سپییەکان، بارستەکەیان نزیکە لە بارستەی خۆرەوە یان کـەمێك زیـاترە، رەنگـی زۆربـەیان بریتیـیـە لــە شـینی مەیلــەو سـپی خەستییەکەیان ملیۆنێك ئەوەندەی هی ئاوە بریسکەکەیان کزە.
نجوم عملاقة	Giant stars	ئەستێرە چەتوونەکان، کۆمەڵە ئەستێرەیەکن بارستەکەیان یەکسانن یـان کەمێك لە هی خۆر گەورەترن، رەنگەکانیان لەنێوان پرتەقاڵیو سوورردایە، کەمێکیان زەردن، قەبارەکانیان زۆر گەورەن، تیرەکانیـان لـەنێوان ١٠-٤٠) جار ئەوەندەی تیرەی خۆرن، خەستییەکەیان زۆر کەمە، نزیکەی بەشێکە لە ملیۆن بەشی خەستی ئاو ، تینی بریسکانەوەیان زۆر زۆرە.
نجوم ثلاثية	Triple stars	ئەستێرە سیانییەکان.
نجوى - مناجاة	Soliloquy = talking to one self	راز، گۆڕینەوەی نهێنیو سۆز.
نجـو - مـا يخـرج مـن البطـن، فضلات الانسان	Excrement = Feces	گوو، پیسایی.
نجوى - سر	Secret	نهێنی.
نجيب - نفيس	Excellent	شارەزا، نایاب.
نجيب - اصيل	Pedigree	رەسەن.
نجيمة	A sterold = a littlestar	ئەستێرۆکە، ئەستێرەیەکی بچووکە.
نجيع - مفيد - ناجح	Useful	بەسوود، بەکەڵك.
نجيــل - ارو	Flor in grass = Red top grass = Herd grass = quitch = Couch grass = doggxass = bent grass	گیایەکی لەوەڕە لە کۆمەڵەی دەغڵو دان.
نجيليات	Gramineae = Gramina	دەغڵودان، دانەوێڵە، رووەکە گەنمەیەکان، کۆمەڵە رووەکێکە تۆوەکەی یەك لەتکەییە، قەدەکەی سەوزو قیتو بۆشە وەکو گەنمو جۆ.
نجير - سيفون	Sea wheat grass	گیایەکە دەشتەکی لەوەڕە لە کۆمەڵەی دەغڵودان لـەناو کێڵگـەو قـەراغی رێگەدا دەڕوێت.
نجيل - ثيل = حشيشة الكلب - عكرش - حشيشة برمودا	Dougs grass = Couch grass = quitcK grass = Dogs tooth = bermuda grass	چیمەن، هەرێز، فریز.
نجيـل - عطـر - حشيشة الربيع	SPring grass	گیا بەهارە، گیایەکە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە گوڵێکی رەنگ فستقی ئەگرێت رەنگێکی زەردی لێ دەردەهێنرێت.
نحاتة	Cutting = shaving	برین، تاشین.

نحات الحجر — Stonesotter — بەرد تاش.

نحات التماثيل — Sculptor — پەیکەرتاش.

نحال — Bee KeePing = beeman — هەنگ پەروەردەکەر، هەنگ پەروەر.

نحالة - عسالة — Hive = beehive — هەنگەژاڵ، هەنگدان، کوورەی هەنگ، پوورە ،پوورەی هەنگ.

نحالة — Bee Keeping = apiculture — هەنگ پەروەردەکردن، پیشەی بەخێوکردنی هەنگ.

نحاس Cu - نحاس أحمر — Copper — مس، پاقر،سفر،تونج، کانزایەکی یان توخمێکی کیمیاگەری یەکێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٥و٦٣)وژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٩) ، کانزایەکی سووری کاڵە، ناوەکەی لە وشەی (کوپرەم) واتە (دورگەی قوبرص) وەرگیراوە، لە ئامرازی گەرمی‌و کارەبایداو لە دارشتەکاندا بەکاردێت. هاوهێزی (٢،١) هەیە، لە گرنگیدا لەدوای ئاسن‌و ئەلەمنیۆم دێت ژەنگ هەڵناهێنێت‌و داناخوریت لەبەر ئەوەی کە گەرمی‌و کارەبا بەباشی دەگەیەنێت لە دروست کردنی تەلی کێبڵ‌و تەلەفۆن‌و تەلگورافدا بەکاردێت، هەروەها لە دروست کردنی پاتری‌و پارەی زێڕو زیودا بەکاردێت، لە دروست کردنی دارشتەداو لە مەیانی چاپەمەنی‌و دارشتەی برونزو لە دروست کردنی پەیکەرو مەکینەدا بەکاردێت، مسی زەرد دارشتەیەکە لە مس‌و توتیا لە هەموو مەعدەنەکانی تر زیاتر بەکار دەهێنرێت لە دروستکردنی کەلوپەلی مەعدەنیدا، مەعدەنێکی بنەڕەتی‌یە لە رووکەش کردن بە زێڕو زیو، هەروەها لە دروست کردنی ئەم کەلوپەلانەدا بەکاردێت: قوتووی سەعات، بۆڕی‌و رادێتەری، ئوتومبێل، خشڵ‌و لەوحەی کانزایی‌و ئامرازی مۆسیقایی‌و بزمارو بنکەی زمانە.

نحاس البريليوم — Beryllium Copper — مس بریلیوم، دارشتەیەکە هەندێك جار نیکل یان کۆبالتی تیادایە زۆر قایم‌و رەقە، کارەبا زۆر بە باشی ئەگەیەنێت، لە سویچی کارەباو ئامرازی بینابیدا بەکاردێت، جۆرە باشەکەی ئەم دارشتەیە لە ٨٥٪ مس‌و لە٩٪ نیکل‌و لە ٦٪ تەنەکەی تیادایە.

نحاس أصفر — Brass — براس، مسی سپی،زەرد، سفر، ئاڵتونی درۆزنە، دارشتەیەکە لە مس‌و زینك بۆ دروستکردنی فیشەك‌و بۆمبا

نحاس - صفار — Copper smith — مزگەر، ئەو کەسەی کە لە قاپ‌و قاچاخی مسدا کاردەکات وەکوو سپی کردنەوەیان.

نحاسيك — Cupric — مسیك کوپەریك، رەوشتی هەر ئاوێتەیەکە کە هاوهێزی یان باری ئۆکسانی ئایۆنەکانی مس تیایدا (+٢) بێت.

نحاسوز — Cuprous — مسۆز باری هاوهێزی مس یەك بێت.

نحافة - هزال — Skinniness = Lean ness = Thinness = slender — لاتی، باریکی، لاوازی، لەری.

نحـام = مـرزم - سـرخاب - بشمور - بشروش — Flamingo — قازی سوور، سوورە قوڵنگ، باڵندەیەکی ئاوی مل‌و لاق درێژە، دەنووکی چەماوەیە ، لەشی پەمبەیی‌یە، توانای ئەوەی هەیە ملی پێچاو پێچ بکات، لە ئاودا خواردن پەیدا دەکات.

نحت — Sculpure — بەرد تاشین، پەیکەر تاشین.

نحر — Lower front part of necK — چاڵایی ژێر مل.

نحر - ذبح — Tokill, Slaughter — سەربڕین.

نحس - مخوس - سيء الخط — Bad luck = lucKless — بەد، غەر، قەشقە.

نحل - نحلة	Bee	هەنگ،، مێرووێەکی چزووداری باڵدارە بە شێوەی کۆمەڵ لە شانە (شان)دا ئەژی، هەنگوینو مێو دروست دەکات.
نحلة البحر		هەنگی دەریا، مارێکی بچووکی نەرمی دەریاییە زۆر ژەهرینەو کوشندەیە لە ئوستورالیا ئەژی.
نحل الخشب	Xylucopa Carpenter bees	هەنگی تەختە، جۆرێکە لە هەنگ، کونی پێچاوپێچ لەناو تەختەدا دروست دەکات.
نحل ضفار	Carder bees = (Bombus)	هەنگی هۆنەر، جۆرێکە لە هەنگ هێلانەکەی لە قەوزەو چووزەوارە دەهۆنێتەوە.
نحلة قرناء	Horned bee (osmia)	هەنگی شاخدار، هەنگێکی دەشتەکییە دوو شاخی دیاری هەیە.
نحلة مربية	Nurse bee	هەنگی کارەکەر، هەنگێکە خۆراک دەبات بۆ بێچوەکان (مێتولکەکان) لەناو شانەکەدا.
نحلة	Musca	هەنگ، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
نحلة - دوامة - فريرة	Top = Peg top	مزراح، ئەوەی کە منداڵان یاری پێدەکەن.
نحل المن - حشرة المغافير	Coccida	مێرووێەکە مادەیەکی شیرینی وەکوو هەنگوین دروست ئەکات لە کلۆری قەدی درەختدا.
نحل العسل	Honey Bee	مێشی هەنگوین، مێشاهەنگڤینی، هەنگ.
نحل طنان	Homble bees	ویزویزە، جۆرێکە لە هەنگ.
نحل وحشي - نحل بري، حشرة المغافير	Coccidia, Gall insects	شەمە تلێنکە، بەدریمی، بەدرەمە، جۆرە هەنگێکی کێوییە لە هەنگی ئاسایی بچووکترو درێژترە، رەنگەکەی رەشە، هەنگوینەکەی رەشو جیڕە، پێی دەووترێت شەمەتلێنکە.
نحـو - جهـة = جانب - صوب	Side = direction = Towards	بەرەو، رێرەو.
نحول = هزال	Debility Thinness = emaciation	چرۆودی، لەڕی، لاوازی.
نحيب - بكاء	Loud weeping	شیوەن، گریان، نووکە نووك، زایەڵە، نوزەنوز.
نحي - شكوة - ممخض - ممخضة	Churn	مەشکە، مەشك، ئامرازێکە بۆ ژەنینی ماستاو بۆ گرتنی کەرە.
نحيف - نحيـل - رفيع	Lean = skingy = Thin = slender = as Thenic	لاواز، لەڕ، رەقەڵە، ووشك هەڵاتوو، قەڵس، بەلە بارییکە، لەڕك، باریکەلە.
نحيت - منحوت	Carved = Sculptured	داتاشراو.
نحير - منحور	Killed = slaughted	سەر بڕاو.
نحيتة	Frame (of hive)	پارچەلەوحی تەختەی چوارگۆشەیە دەخرێتە دوو بەرەی هەنگەوە بۆ ئەوەی هەنگەکە شانەکەی لەسەر دابنێت.
نحيتة - كوارة، قفير	Beehive	دوو بەرەی هەنگ.
نحيلة ابروس	Abrus love pea	رووەکێکە لە کۆمەڵەی پاقلەمەنییەکان.
نخـاع العظـام، نقي	Marrow = Osteomylon = medulla	مۆخی ئێسقان، مەغزی ئێسقان، قەڵاچە، مادەیەکی تەڕی چەوری مەیلەو سوور یان زەردە لە بۆشایی ئێسقاندا، فرمانەکەی دروست کردنی خڕۆکەی سوورە.
نخاعين	Myelin	مایلین، مەغزین، مەغزی ئێسك.
نخاع العظام الأحمر	Red bone marrow	مەغزی ئێسقان،(سوور).
نخاعة	Expectoration	بەڵغەم.

نخاع - لب	Pith	کرۆك.
نخاع اصفر	Yellowmarrow	مەغزی زەرد.
نخاع	Pith	مەغز، کرۆك: (١) لە زانستی رووەکدا. شانەیەکە لە خانەی پارانکیمی پێك هاتووە، بریتی‌یە لە کرۆکی چەقی لە قەدی رەگی رووەکە دوو لەتکەیی‌یەکان، هەروەها بۆشایی نێوانی چەپکە بۆرییەکان لە رووەکە تاك لەتکەیی‌یەکاندا پڕ کردۆتەوە، (٢) لە زانستی گیانداردا، (نخاع) نقی، بریتی‌یە لە مەغزی ئێسك.
نخاع مستطیل	Medulla oblongata	مەغزی درێژکۆلە، مەغزی لاکێشەیی، بەشی خوارەوەی مێشك، بریتی‌یە لە درێژبوونەوەی پەتی دڕکاویی، ئەو چەقانەی تیادایە کە خێرایی هەناسەدان‌و لێدانی دڵ‌و قووت دان رێك دەخەن.
نخاع شوكي	Medulla dorsalis = Myelon	مەغزی دڕکاوی، مەغزی بڕبڕە، مۆخی دڕکاوی.
نخاع البيلسان	Balmpith = elder Pith	کرۆکی بەیلەسان.
نخاع القصب	Pith oF reed	نالی.
نخاع النبات	Pith	کرۆکی رووەك، پواڵت.
نخاعي	Meyloid = Medullary	مەغزیی، هەرشتێك پەیوەندی بە مەغزەوە هەبێت.
نخالة	Bran	ئاردەبرنج، کەپەك، بن بێژەنگ، سەرکۆزە، بنثیل، پاژینە، سۆس، پۆخین، پەینکە.
نخاس - نخاس - وردل	Welt	چەرمێکە دەخرێتە پێلاوەوتیایدا دەدورێت.
نخاس - جنباز - تاجر المواشي	Horse Coper = Catlle merchant = Horse dealer	جامبازی وولاخ.
نخاس - تاجر الرقيق	Slave trader	بازرگانی دیل، بازرگانی کۆیلە.
نخاسة - تجارة الدواب	Catlle trade	جامبازیی، بازرگانی ئاژەڵ‌و وولاخ.
نخامة	Proptysis	چڵم، بەڵغەم.
نخامين	Pitultarin	پیتویتارین، پوختەی لووی پیتویتاری.
نخامي	Pituitary	پیتویتاری، هەرشتێك پەیوەندی بە لووی پیتویتارییەوە هەبێت.
نخبة - صفوة - خيرة	Choice = The best	گوزیدە، هەڵبژێراو.
نخر - دهب - اكلة	Canker	خۆرە، نەخۆشی‌یەکە لە شانەی رووەك دا بە هۆی کە رووەوە ئەبێت.
نخر	Carles = decay	رەش بوون، کلۆربوون، وەکوو لە دداندا.
نخر الأسنان	Odontonecrosis = dental caries = necrosis	ددان رەش بوون، ددان کلۆر بوون.
نخر	Necrosis	مردنی شانەی لەش وەکوو مردنی ئێسك‌و کرکراکە.
نخرية	Tilletia	کەڕوویەکی مشەخۆرە دەدات لە گەنم، رەش یان بۆگەنی دەکات.
نخر الحبوب	Brown rust = low smut = bunt	نەخۆشی‌یەکە ئەدات لە گەنم بە هۆی کەڕووەوە.
نخروب	Foramen = hole	کون، چاڵ.
نخروب خلية النخل	Cell = Alveolus	کونەکانی شانەی هەنگ.
نخرط	False indigo	چویتە درۆزنە، گیایەکی دەشتەکی‌یە، هەندێکی بۆ مەبەستی پزیشکی‌و هەندێکی رەنگی لێ دەردەهێنرێت.

نخرط الصباغين - عظلم - وسمة - ورد النيل	= woad	گیایەکە بۆ مەبەستی پزیشکی و کشتوکاڵی بەکاردێت ، بەرەکەی ئەستورە، گوڵەکەی زەردە، رەگەکەی رەنگی لێ دەردەهێنرێت، رەنگەکە شینە.
نخز - وخز	ToprIcK	دەرزی پیاکردن.
نخط - ماء الجنين	Amniotic Fluid	شلەی کۆرپەلە، شلەیەکە دەوری کۆرپەلەی داوە لە مندالدانا، بۆ پاراستنی کۆرپەلە.
نخس - وخز	PricK = sting	دەرزی ئاژەنین، نەقیز پیاکردن.
نخشوش - خيشوم	Gills	کەوانەی ریشەدار، وەکوو لە ماسیدا.
نخع	Expectorate = hauk = phlegm	ئاوی لووت.
نخل - غربلة	To sift bolt = Sieving	بێژان، بێژانەوە، دابێژان.
نخل التمر	Palm tree = Dates = date plam	دارخورما، درەختی ناوچە گەرمەکانە، قەدێکی درێژی قیتی گرێ داری هەیە، بەرەکەی (خورما) زەردێکی مەیلەو قاوەیی یان سوورێکی مەیلەو قاوەیی‌یە، ئەخورێت و ئەکرێت بە دۆشاو سرکەو ئەلکهول.
نخل الدهن - نخل الزيت	Oil Palm	دارخورمای رۆن، جۆرێکە لە دارخورما، بەرەکەی سوورە لە هەلۆژە ئەچێت، رۆنێکی زەردی بۆن خۆش لە کاکڵەی بەرەکەی دەردەهێنرێت بۆ دروست کردنی سابون هەروەها رۆنێکی سپی لە دەنکەکەی دەردەهێنرێت بۆ خواردن.
نخل الشمع - نخل شمعي - نقوس	Wax palm = Cerox ylon	دارخورمای مۆم، جۆرێکە لە دارخورما بەرەکەی گەورەو بنەوشەیی‌یە، ئاوکێکی مۆمی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پیشەسازیی.
نخل ساجو - نخل النشا - ساغوتية - نخل الدقيق	Sagopalm	دارخورمای ساگو، جۆرێکە لە دارخورما، لە کرۆکی قەدەکەی نیشاستە دەردەهێنرێت.
نخل القطب - نخل ناتال	Natal palm	دارخورمای ناتال، جۆرێکە لە دارخورما بچووکە، قەدەکەی قووچەکی‌یە بۆ مەبەستی رازاندنەوە لە ئینجانەدا دەروێنرێت، بەرەکەی تفت و رەق و زەردە.
نخل النبيذ	Wine palm	دارخورمای شەراب: جۆرێکە لە دارخورما لە بەرەکەی جۆرە شەرابێك دروست دەکرێت وەکوو دارخورمای کۆکویتۆ (Coquito).
نخل بري	Wild Palm	دارخورمای دەشتەکی، جۆرێکە لە دارخورما گەورەیە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت بەرەکەی بچووك و تفتە.
نخل بوتان - نخل سكيم		جۆرێکی مام ناوەندی‌یە لە دارخورما شێوەیەکی جوانی هەیە بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەروێنرێت، بەرەکەی گەنم رەنگە ئەخورێت.
نخل الأدغال - خاميروبس	Wild Palm = Chamaerops	دارخورما کێویلە، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما بۆ رازاندنەوە بەکاردێت،لە ناوچە گەرمەکاندا هەیە.
نخل كرنبي	Cabbage Plam	دارخورمای کەلەرمی، جۆرێکە لە دارخورما کرۆکی قەدەکەی وەکوو کرۆکی کەلەرەم ئەخورێت، بۆ ئەو مەبەستە دەروێنرێت.
نخل الجبل	Oreodoxa	ئۆریۆدۆکسا، دارخورمای شاخی، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما.
نخل السكر - ارنغا	Gomuti Palm = Sugar Palm	دارخورمای شەکر ،جۆرێکە لە دارخورما شەکر لە بەرەکەی یان لەسەری گوڵەکانی دەردەهێنرێت.
نخل لاتانيا	Latania Palm	دارخورمای لاتانیا، جۆرە دارخورمایەکی بچووکە لە ئینجانەدا ئەروێنرێت بۆ رازاندنەوە.
نخل اريكا	Areca Palm	دارخورمای ئەریکا، جۆرە دارخورمایەکە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت درکی پێوەنی‌یە قەدێکی ساف ئەستووری لولەیی هەیە.

نخل السيال	Cabbage sabal	دارخورمای سابال، بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
نخل براهيا		دارخورمای براهیا، جۆرێکە لە دارخورما بۆ رازاندنەوە، قەدو لقەکەی خۆڵەمێشی‌یە، گەڵاکەی لە باوەشێن ئەچێت.
نخل الرابس		دارخورمای رابس، جۆرێکە لە دارخورما بۆ رازاندنەوە بەکاردێت، بەژنەکەی کورتە، لقەکانی باریک‌و نەرمن لە لقی قامیش ئەچن، گەڵاکانی لە باوەشێن ئەچن.
نخل جوز الهند	Coconut = Cocoanut-Palm	گوێزی هیندی، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما، بەرەکەی ئەخورێت یان رۆنی لێ دەرئەهێنرێت.
نخل الفوفل - كوثل	Betel Palm	دارخورمای بێتیل، جۆرێکە لە دارخورما، گوێزێک ئەگرێت مادەیەکی ورياکەرەوەی لێ دەردەهێنرێت.
نخل ملكي	oredox regia, royal palm	دارخورمای شاهانە، بۆ رازاندنەوە دەروێنرێت.
نخلة المذراة	Thrinax	دارخورمای شەنی، جۆرێکە لە دارخورما گەڵاکەی لە شەن دەچێت سێ پەلی هەیە.
نخلة مروحية	Fan Palm	دارخورمای باوەشێنی، جۆرێکە لە دارخورما گەڵاکەی شێوە باوەشێنی‌یە بە تایبەتی ئەو جۆرەی کە پێی دەوترێت دارخورمای تالیپۆت (talipot).
نخلة برازيلية	Brazil palm	دارخورمای بەرازیلی، درەختێکی بەرزە لە ناوچە گەرمە شێدارەکاندا ئەروێت، گەڵاکەی یەکجار گەورەیە جاری وا هەیە بەرزی‌یەکەی ئەگاتە (٢٢) مەترو تیرەی قەدەکەی (١٠) مەترە.
نخلة الجوز - كريوتة - قريوطة	Caryota	کاریوتا، دارخورمای گوێز، درەختێکە لە کۆمەڵەی دارخورما.
نخليات	Palmae = palm trees	دارخورمایی‌یەکان، کۆمەڵە درەختێکە لە دارخورما ئەچن، یەک قەدی درێژی قیتیان هەیە.
نخمة	Mucus = phlegm	بەڵغەم ، چڵم.
نخوة	Bravery = gallantry	پیاوەتی، مەردایەتی.
نخود - حمص	ChicK peas	نۆك، رووەکێکی دوو لەتکەیی‌یە، بەرەکەی دەبرژێنرێت.
ند - عود البخور	Aloes woods	داری عوود. بۆنی خۆشە.
ند - نديد - نظير	Equal = Peer	هاوتەمەنی.
ند - عبيراء - عقيص - فرفور	Willow herb	گیایەکی دەشتەکی‌یە گوڵی ئەرخەوانی یان سووریان پەمبەیی ئەگرێت.
نداب - ندابة	Mourner	لاوێنەرەوە، وەکوو لە تەعزیەدا.
نداف - لبودي	Cotton carder	پەرەکەر، لێفە دروو، هەلاج.
نداغة	Dreger = dregingbox = = Castor	ئامرازی پرژاندن، وەکوو پرژاندنی ئارد یان شەکر.
نداة - هالة الشمس	Sorona Coronoa	خەرمانەی خۆر.
نداوة	Moisture = humidity = dampness	تەڕیی، شێ، نم.
ندبة - مرثاة	Elegy = dirge	تەعزیە، تازینامە.
ندبة - اثرة	Pad, Cushion, balafare = scar, cicatrix	(١) گرێ، شوێنی ساڕێژ بوونی برین، (٢) گرێ درەخت.
ندرة - قلة وجود	Rarity	دەگمەنی، هەبوون بە کەمی.
ندغ - زوباع البر - صعتر الجبل - صعتر بري	Savory	جاترە کیویلە، رووەکێکی دەشتەکی‌یە گەڵاکەی بۆن خۆشە، گوڵەکەی شیلەدارە، بە رەنگی سپی‌و بنەوشەیی‌و سوور.
ندف	Fl occulation = To Tease	شی کردنەوە، هەلاجی، کۆکەکردنەوە، ڤەچڕاندن.
ندفي	Flocculent	هەرشتێك بە مادەیەکی مۆمی کوڵکی داپۆشرابێت.

سفة - قشيرة	Flake	توێکڵ.
سف	Flocculi	هەوری گازی گرگرتووە لە چینی کرۆمۆسفیری خۆردا گەرمی‌یەکەی لە هی گازەکانی دەورو پشتی زۆرترە، پێش پەڵەی خۆریی پەیدا دەبێت.
سوة		راجع (نداوه).
سوة - جمعية	Association	کۆمەڵە، کۆڕ.
سوة - لفحة	Blight	دەردێکە تووشی لق و گەڵاو گوڵی رووەك دەبێت بەهۆی مێروو یان کەڕووەوە.
نديم - جليس - رفيق	Boon Companion = minion	هەڤاڵ، حەریف.
نديف = مندوف	Carded = teased	لۆکە یان خوری شیکراوە.
ندي	Moist = humid = wet	تەڕ، شێدار، بڵ.
ندى	Dew = Damp	قـەراو، نم ، شـەونم، ئـاوونگ، خونـاو، ئـاورنگ، خونـاڤ، خوناوکـە، سەرچاوەی هەڵمی ئاوی ناو هەوا یان لە رووەکەوەیە.
نـدى البحـر = قرمانـا - اكليل الجبل - حصا البان - حصى البان	Common rosemary	رۆزماری ئاسایی، گوڵبەندی شاخی، شەونمی دەریا، دەوەنێکی بۆنخۆشی پزیشکی هەمیشە سەوزە، گوڵەکەی شینە بەشێوەی بەهارات بەکاردێت، بۆنێکی خۆش لە گوڵەکەی دەردەهێنرێت.
ندى متجمدة	Frozen dew	زوقم، شەختە.
نـدى الشـمس - ندية - دروسيرا	Sundew = drosera	دروسیرا، جۆرە درەختێکە دەرمـانی لـێ دەردەهێـنرێت بـۆ کۆکـە رەشـە، هەندێکیان گەڵاکانیان مێش مەگەز ئەخۆن، رووەکێکی بچووکە گەڵاکانی لە گوڵ ئەچێت، لاسکێکی باریك و سەلکێکی خڕی هەیە سەرە خڕەکـەی دەزوولەی پێوەیە وەك دەرزی سەرخڕوایە شلەیەکی ترشی لینجی پێوەیە مێش و مەگەز ئەگرێت (پێوەی ئەنووسێت) و کاهەرسێ ئەکات.
نذر	Vow = solemn-pledge	سوێند خواردن، پەیمان، دان، نەزرکردن.
نذل - سافل	Scoundre = rascal = base	بەدڕەوشت.
نذالة = سفالة	Baseness = meanness = rascality	بەدڕەوشتی.
نربيج		مارپێچ، بۆڕی نێرگەلە.
نرجس - مهد - نرجس ابيـض - عبهر	Narcissus = Primrose = Pearless = French-Daffod	نێرگز، زەربیم، رووەکێکی پیازی زستانەیە بەشێوەی دەشـتەکیش هەیـە گەڵاکەی لە کەوەر دەچێت گوڵی زەردو سپی بۆن خۆش ئەگرێت.
نرجس الشعراء - غفو	Poets daffodil	جۆرێکە لە نێرگز گوڵەکەی گەورەیە.
نرجس عطر - جرناء	Campernelle jonquil	نێرگزی عەتردار، نێرگزی بۆندار.
نرجس بحري	Sea pancratium	نێرگزی دەریایی، رووەکێکی تەمەن درێژی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی نێرگز گوڵەکەی سپی و بۆنخۆشە بریتی‌یە لە بۆڕی‌یەکی درێژی باریك.
نرجـش بـري = نرجـس جبلي - نرجس اصفـر - زنبقة الوادي	Wild narcissus = Lentlily = Daffodil	نێرگزە کێویلە.
نرجسيات	Amaryllidaceae	نێرگزی‌یەکان، ئەو رووەکانەی کە لە پەڵ (فصيله) نێرگزن.
نرجوس	Amaryllis	رووەکێکی پیازی‌یە لە کۆمەڵەی نێرگز، گوڵـی سـوور یـان ئەرخـەوانی یـان پەمبەیی هەیە.

نرجسي - عاشق الذات	Narcissistic	حەز لەخۆكەر.
نرجسية = عشق الذات	Narcism = Narcissim	نارسيزم، نێرگزێتی، كەسێك هۆگری خۆی يان لەشی خۆی بوبێ، حەز لەخۆكردن.
نرجيلة		راجع (نارجيله).
نرد - زهر الطاولـة - لعبة الطاولة	Dice = die = back gammon = Trick Track	زاری ياری تاوڵە، ياری تاوڵە، نەردين.
نرسيوس	Narcissus	نارسيسەس، لە ئەفسانەی گريكيدا، لاوێكی جوان بووە، وای دەگێڕنەوە، كە لە ئاودا وێنەی خۆی دیيوە ئينخاحەزی لە خۆی كردووەو خۆی باداوە بوە بەچڵە نێرگزێك.
نرول - كركدن البحر	Narwhal = narwal = narwhale	كەركەدەنی دەريا، جۆرە نەهەنگێكە لە ماسی ئەچێت، شفرەيەكی راستی درێژ بە دەمی‌يەوەتی، نەهەنگێكی مەزنی يەك شاخە.
نز - نزر - ماء النشع	Seapage = To ooze	تێ زان، دادان، وەكوو ئەوەی كە ئـاو لـە ديوارێكـەوە يـان لـە سـەربانەوە دابدات واتە دڵۆپەكردن.
نزاء - نزو - سفاد	Coition = Covering = Serving = rut = Copulation = mating	بەكەڵی، گونێر، ئارەزووی جووت كردن، جووت گرتنی گياندارن.
نزاح المجارير		راجع(نازح المجارير).
نزاع - منازعة	Dispute = Controversy	ئاكۆكی.
نزاعة	Disputy	ئامرازی دەركێشان، گاز.
نزافة - ثعلب - طائر - مصاصة	Vampire-bat	رێـوی فڕنـدە، شەمشـەمەكوێرەی خوێنمژ، جۆرێكـە لـە شەمشـەمەكوێرە خوێنی گياندار ئەمژێت بە تايبەتی ئاژەڵو وولاخ.
نزة	Sensuality = libido = lust	ئاڵۆشێكی رەگەزيی بەتين.
نزح - ماء كدر	Muddy water	ئاوی لێڵ، ئاوی قوراويی.
نزر - نزير - يسير	Lilite = scant	كەم، بڕێكی كەم.
نزع - انتزاع - اقتلاع	Stripping	داماڵين، دەركێشان.
نزع السلاح	Disarmament	چەك داماڵين.
نزع - خلع	Taking off = removal	لابردن، داكەندن، دەرهێنان.
نزع الماء - زموهة	Dehydration	ئـاو لـێ دەرهێنـان، ئـاو لابـردن، لـێ لابـردن، وەكـوو لابردنـی ئـاو (يـان دوو پێكهێنەرەكەی كە بريتين لە هايدرۆجين‌و ئۆكسجين) لە ئاوێتەيەكی كيميايی.
نزع الهيدروجين - زهرجة	Dehydrogenation	لـێ لابـردن، هـايدرۆجين لـێ دەرهێنـان، واتـە دەرهێنـانی هـايدرۆجين لـە ئاوێتەيەكی كيميايی.
نزع الأوكسجين	Deoxygenation	ئۆكسجين لێ دەرهێنان، ئۆكسجين لـێ لابردن، لابردنی ئۆكسـجين، بە تايبـەتی ئۆكسجينی بەرەڵلا لە ئاوا وەكوو چۆن ماسی بۆ هەناسەدان دەيكات.
نزع الأيونات	Deionization	لـێ لابـردن، ئـايون دەرهێنـان،وەكـوو دەرهێنـانی ئـايون لـە ئاوێتەيـەكی كيميايی.
نزع السفا	Burring	درك داماڵين، درك لـێ دەركردن.
نزع النوى	Stoning	ناوك دەرهێنان، ناوك لـێكردنەوە.
نـزع - نـزع أخـير - سكرة الموت	Agony = Agonia	گيانەڵا، ئاوزيينك، كاتی گيان كێشان، گيان دان، سەرەمەرگ.

سرعة - ميل	Propensity = tendency = atavism	ئارەزوو.
سرف - نزيف - رعاف	Haemorrhagia = Bleeding = Hemorrhage = Apoplexia = Apoplexx	خوێن بڕان، خوێن بەربوون.
نزف الدم الوراثي - ناعورية	Hemophilia	خوێن پڕانی زکماکی،هیموفیلیا.
نزف رحمي	Metrorrhagia	خوێن پڕانی منالّدان.
نزف شعري		خوێن بەربوونی دەزوولەی خوێنێن.
نزف المعدة	Gastrorrhagia	خوێن بەربوونی گەدە.
نزف انفي	Hemorrhinia = Epistoxis	خوێن بەربوونی لووت.
نزف اللثة	Oulorrhagia	خوێن بەربوونی پوك.
نزف وريدي	Phleborrhagia	خوێن بەربوونی دەماری خوێن هێنەر.
نزف شرياني		خوێن بەربوونی دەماری خوێن بەر.
نزف جلدي	Purpura	خوێن بەربوونی پێست.
نزف رئوي	Haemoptysis	خوێن بەربوونی سی.
نزف معوي	Enlerorrhagia	خوێن بەربوونی ریخۆڵە.
نزف الدماغ	Encephalorrhagia	خوێن بەربوونی مێشك.
نزل - قتال	Combat = Fight	شەڕ.
نزلة	Catarrh	نزوول، جۆرە نەخۆشی‌یەکە وەکوو هەلاّمەت (پەسیو) و ئاوسانی بۆڕی هەناسە، نەخۆشی‌یەکە لە تووشبوونی پەردە چلّمینەکەی ڕێبازەکانی هەناسە بە زیندەوەرە بچووکەکان پەیدا دەبێت، بەشێوەیەکی گشتی بە (هەلاّمەت) واتە پشمین‌و ئاو هاتن بە لووت‌و چاو و سووتانەوەی پەردە چلّمین دەست پێدەکات.
نزلة - وافدة - انفلونزا - نزلة صدرية وبائية	Influenza	ئەنفلۆنزا، نەخۆشی‌یەکە لە هەلاّمەت دەچێت.
نزلة الخيل الوافدة	Equine-influenza	ئەنفلۆنزای ولاّخ.
نزلة سارية - خناق الخيل	Strangles	وەناقی وولاّخ، نەخۆشی‌یەکی میکرۆبی درمە تووشی کۆئەندامی هەناسەدان دەبێت لە وولاّخدا.
نزلة شعبية - التهاب الرئة - نزلة صدرية	Bronchitis	پزوو، تەاو، سنگ گیران، باپەڕیی، سووتانەوەی لقەکانی بۆڕی هەوا لە مرۆڤدا.
نزلة رئوية - التهاب شعبي رئوي	Broncho-pneumonia	سووتانەوەی لقی بۆڕی هەوا لە سی‌یەکاندا.
نزلة معدية	Gastritis = inflammation of stomach	سووتانەوەی گەدە.
نزهة - سنطور -طنبور تركي - بزق	Dulcimer	سەنتور، سەمتور، ئامرازێکی مۆسیقایە لە قانون دەچێت.
نزهة	Excursion = pleasure trip	سەیران.
نزو - نزاء	Covering = serving = Coition = Estromania = Copulation	(١)جووت گرتنی ئاژەل ئاژەل یان وولاّخ (٢) ئالۆشی رەگەزی.
نزول - هبوط	Descenesion = descent	هاتنە خوارەوە، دابەزین.

نزوة، بدعة	Fad	ئارەزوویەکی کاتی بەتینە بەرامبەر بەشتێك وەکوو جلو بەرگ یان گۆرانی یان خشڵ، یان کتێب لە پڕێکدا نامێنێت.
نزوة جنسية	Heat = sexual excitement	ئارەزووی جووت گرتن، تێگەی ڕەگەزی.
نزوع عن الوطن	Migration	کۆچ کردن لە نیشتمان.
نزوع	Conation	ئارەزوو، ڕووی چالاك بۆ ویست یان وورووژاندنی هەست.
نزيز	Seep = infiltrate	ئاوەڵاندن، ئاودز، ئاوەزێ، زەنگاو، زنەك.
نزيه	Incorruptible	دەست پاك، بەرتیل وەرنەگر.
نزيب	Belling	دەنگی ئاسك.
نزيك - كاكو	KaKau = Nasique	کاکو، ناسیکیو، جۆرە مەیموونێکی تیسکنە ڕەنگەکەی زەردە، ژێر سکی مەیلەو سوورە.
نزيل - ضيف	Guest	میوان.
نزيل - ساكن	Lodger = (boarder)	دانیشتوو.
نزيرة(نزائر)	Trace elements	توخمەکەمەکان ئەو توخمانەی کە گیاندارو رووەك پێویستی پێیان نییە بە بڕی زۆرکەم نەبێت، بۆ نموونە وا دەرکەوتووە کە نەبوونی توخمی کۆباڵت و مولیبدین لە لەوەڕگەکاندا دەبێتە هۆی لاوازی ئەو مەڕو ماڵاتەی (پەزەی) کە لەوێدا دەلەوەڕن.
نساج - ناسج	Weaver	جولا، چنەر.
نساجة - حياكة	Weaving	چنین.
نسا - عرق النسا	Aciatic-nerve	دەمارێکە لە سمتەوە بۆ پاژنەی پێ.
نساف - ختو - ابو قير - ابو قرن		باڵندەیەکە دەنووکێکی گەورەی هەیە شاخێکی بە سەرەوەیە.
نساخ - ناقل المكتوب	Copyist = transcriber	لە بەرگرەوە.
نساح	Crack	درز لە دیواری خانوودا.
نسافة - سفينة حربية	Torpedo boat	بەلەمێکی جەنگی رووخێنەرە.
نسافة	Anengine for razing bulldging	لەبن هێنەر، روخێنەر. رمێنەر.
نساف - نسافة - غربال كبير	Winnowing = machine = riddle = Screen	ئامرازێکە بۆ بەباکردنی دانەوێڵە بەهۆی بێژنگی لە راوەوە.
نسافة	Chaff	کا، پووش بۆ ئالیك.
نسالة - رمص	Matter = eye discharge	ریپۆقی چاو.
نسالة - قطن طبي	Cotto wool = absorbent Cotton	لۆکەی دەرمان.
نسال - نسالة - نسيل	Moult: Feether-woolhair which Fallsu off	ئەو پەرەی یان خورییەی یان تووکەی کە دەکەوێت یان دەوەرێت.
نسيء - مذق	Adulteration	تێکەڵ کردن، وەکوو تێکەڵ کردنی شیرو ئاو.
نسب - قرابة	Lineage = relationship, Kin	خزمایەتی.
نسب - سلالة - علم الأنساب	Genealogy = Pedigree	بنو بنەچە، سەرچەلە، رەچەڵەق، بنەچە، بنماڵە، سۆڵان، رەچەڵەك، چینرە، هاوپشتی، رەچەڵەکزانی.
نسبة	Ratio	رادە، رێژە.
نسبة عكسية	In verse ratio	رێژەی پێچەوانەیی، رێژەی پێچەوانەی بڕ یان ژمارەکان.

نسبة الوفيات	Death rate	ڕێژەی مردن،(لە دانیشتوانی شارێکدا لە کاتێکی دیاری کراودا.
نسبة المواليد	Natality	ڕێژەی لە دایك بوون لە خەڵکیدا.
نسبة غذائية	Nutrient ratio	ڕێژەی خۆراکی.
نسبة الذكاء = حاصل الذكاء	I.Q = intelligence Quotient	ڕادەی زیرەکی، ڕێژەی زیرەکی، ئەنجامی زیرەکی = تەمەنی ژیری/ تەمەنی ڕاستەقینە X ١٠٠ بۆ نموونە ئەگەر قوتابییەك تەمەنی (١٠) ساڵ بوو.
نسبة تروسية	Gear ratio	ڕێژەی، دیشلی، دەربڕینێکی بیرکارییانە بۆ پەیوەندی نێوان خێرایی خولانەوەی ستونێك (عمود)و خێرایی خولانەوەی ستونێکی تر کە دیشلی بەستبنی بە یەکترییەوە.
نسبة ثابتة		ڕێژەی نەگۆڕاو.
نسبة السرعة	Speed ration	ڕادەی خێرایی.
نسبة التاين	Ionisation ratio	ڕێژەی ئایۆنێن.
نسبة الأنحراف		ڕادەی لادان، ڕادەی لەڕێ دەرچوون.
نسبة مئوية	Percentage	ڕێژەی سەدی، ڕادەی سەدی.
نسبة عددية بسيطة		ڕێژەی ژمارەیی سادە.
نسبة حجمية	Volumetric ratio	ڕێژەی قەوارەیی.
نسبي	Proportional = relative	ڕێژەیی.
نسبيا(بالمقارنة)	Comparatively	بە بەراورد کردن.
نسبيا	Relatively	ڕێژەیی.
نسبية	Proportionality	ڕێژەیەتی.
نسة - نسة	Tupelo = tree	دارو دەوەنێکە ڕەگەکەی وەکوو تەپەدۆر بەکاردێت، تەختەکەی نەرمو سپییە، بەرەکەی هێلکەیی سوور یان شینە.
نستر	Bastardindigo = Amorpha	درەختێکی گەورەیە گەڵاکەی لە پەر ئەچێت.
نستلة	Nestle	جۆرێکە لە شیرینی
نسيج - حياكة	weaving	چنین، تەنین، بافین.
نسجة التربة	Texture of The earth	پێکهاتنی زەوی، سروشتی زەوی.
نسخة - صورة منقولة	Copy = transcript	ڕەنووس.
نسخة طبقا الأصل	Facsimile, Duplication	فاکسیمیل، دەقی بنەڕەت،
نسخة ثانية	Adup licate, Duplicate	وێنەی دووەم، دانەی دووەم.
نسخة مصغرة	Microcopy	مایکرۆکۆپی، دانەیەکی فۆتۆگرافی بچووك لە مادەیەکی چاپکراو.
نسر - بغاث - رخمة - انوق	Vulture = Eagle = Grion = Vulture = bald headed	سیسارك، سیسارکە کەچەڵە، پێشەخۆرە، کەرگەز، کەرخۆر، سەرگەڕ، باڵندەیەکە چاوتیژو بەهێزە، زۆر بەرز دەبێتەوە لە فڕیندا، گۆشتی گیانەوەری مردوو ئەخوات، گەورەیەو باڵی درێژو پانە، کلکی کورتەو سەری بچووکەو پەڕی پێوە نییە، بەڵام ملی کۆمەڵێك پەڕی پێوەیە.
نسر امريكي - كندور - نسر فحاح	Condor	کۆندۆر، سیسارکی ئەمەریکی، سیسارکێکی گەورەیە.
نسر ارقط	Spotted eagle	سیسارکی بەڵەك، سیسارکی کونج.
نسر ذهبي	Golden eagle	سیسارکی زێڕیی، جۆرێکی جوانە لە سیسارك، لاقی زەردە، لە وڵاتە شاخاوییەکان دەژی، دەنگەکەی لە وەڕینی سەگ دەچێت.

نسر ملتحي	Bearded Vulture	جۆرێکە لە سیسارك، ریشێکی رەشی هەیە.
نسر امبراطوري	Royal eagle	شاسیسارك، جۆرێکی گەورەیە لە سیسارك.
نسر احمر		دالەسوورە.
نسر الثعبان = صقر صائد الحيات	Serpent eagle	سیسارکی مارخۆر.
نسر طائر	Aquila The eagle = Altert = alnasr altair	دالّی فڕیو، سیسارکی فڕندە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
نسر واقع	Vega	دالّی کەوتوو، سیسارکی نیشتوو، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی ئەگەڕۆکە لە کەلووی گیتاردا(کەلووی تار).
نسرة - قطعة	Shred = strip	پارچە.
نسرين - جلنسرين - ورد بري - ورد السياج	Dogrose = Canker = Flower = Dogbirar = Heprose = Janguil = eglantine = wildrose	ئەسرین، رووەکێکە کوڵێکی بۆنخۆشی سپی ئەگرێت،جۆرێکی کێویلەیە لە گوڵەباخ، دڕکاوییە گەڵاکەی دداندارە، گوڵەکەی پەمبەیی و بۆن خۆشە، بەرەکەی لە گوێز ئەچێت ئەرخەوانییە.
نسع الرسغ، المعصم	Wrist	جومگەی نێوانی لەپی دەست و باسك(ساعد).
نسع - ريح الشمال	North wind	بای باکوور.
نسغ - نسغ النبات	Sap = latex = milKy juice of plants	ئاووك، شلەیەکی خۆراکییە پێویستی ئەندامەکانی رووەك جێ بەجێ ئەکات.
نسغ صاعد	Ascending Sap	ئاووکی بەرزە ڕۆ، بریتییە لەو ئاوو خوێیەی کە رەگی رووەك لە زەوییەوە هەڵی ئەمژێت بە قەدە لقدا دەچێت بۆ گەڵاکان.
نسغ نازل - نسغ هابط	Elaborate Sap	ئاوکی نزمەڕۆ، ئاوکی داکەوتوو، بریتییە لە ئاوو خواردەمەنییەی کە لە لایەن گەڵاوە ئامادە دەکرێت و دابەش دەبێت بەسەر بەشەکانی تری رووەك دا.
نسف	Winnowing	بەباکردنی دانەوێڵە بەهۆی بێژنگەوە.
نسفة - نشفة - بازلت.	Basalt	بەردێکی رەشی کون کونە ، بەردەپێ، بەردێکی رەشی کونکونە، قاچی لە چلك پێ پاك ئەکرێتەوە.
نسف - هدم	Toraze = demolish	ژێرەوەزەبەرکردن، وێران کردن، هەڕفاندن.
نسق - تناسق	Arrangement = order, harmonize	شێواز، رێکخستن.
نسقية	Unifor mitarianism	شێوازێتی، کۆمەڵێك بیرو باوەڕن، وای دادەنێن کە ئەو کردارانەی ئەمڕۆ لەسەر زەوی روو دەدەن، لە کۆنیشدا بەهەمان رێگە روویان داوە، هەرچەندە ئەگەر تێکڕاییەکەشیان جیاواز بێت واتە وەکوو ئەم پەندی پێشینانەی کە دەڵێت(ئێستا کلیلی رابووردووە) الحاضر مفتاح الماضي.
نسل - لبن النبات	Latex = mily juice	شیراوی رووەك.
نسل - ذرية	Descendants = off spring = progeny	زایە، وەچە، نەوە، دەڤل، بەرەزا، وەجاخ، نۆرەمە.
نسل - عرق	Breed	وەچە.
نسل-نسال= نسالة - نسيل	To moult feather	گوورینەوەی پێست، داماڵینی پێست، ئاوە رووت کردن.

نسلرد	Nesselrode	نیسلرۆد، تێکەڵاوێکە لە میوەی شەکرکراو،(شیرینکراو)و گوێز لە دروستکردنی شیرینیو ساردەمەنیدا بەکاردێت.
نسمة - انسان	Asoul = person	کەس، مرۆڤ.
نسمة هواء	Breath of air	هەناسەیەك لە هەوا.
نسناس - هجرس الغاب - شادي - سعدان	Nisnas = Monkey = Tailed apes, Cephus = Vervet	مەیمونی کلکدار، مەیمونێکی بچوکی کلك درێژە.
نسناس		نازناز.
نسناس هندي	Indian monkey	مەیمونی هیندیی.
نسناسة - طيطوي احضر	Plover	زیقاوڵە، باڵندەیەکی سەوز باوە.
نسوحة - زنبور صغير	Smallwasp	زەردەواڵەی بچوك، زرکێتك.
نسول - انسال		وەرینی تووکی ئاژەڵ.
نسولة	breeding animal	گیانداری زاووزێ، هەر گیاندارێك بۆ زاوزێ پەروەردە بکرێت.
نسوة - نسوان - نساء	Women	ژنان.
نسوي - نسائي	Feminine = womanly	ژنانی، هەرشتێك پەیوەندی بە ژنەوە هەبێت.
نسونة - ماثلة النساء	Effeminacy	ژنانێتی، لاسایی کردنەوەی ژن.
نسيج	Texture	پێکهات، پەیکەر، ئەتەم، شانە.
نسيج	Tissue = Wed	ئەتەم، چنراو،تەڤن، تەون،چنین، شانەکر،تەنراو، شانە، کۆمەڵە خانەیەك کە لە یەکتری دەچن، پێکەوە یەك فرمان جێ بەجێ دەکەن.
نسيج ميكانيكي	Mechanical, Tissue	ئەتەمی میکانیکی، شانەی میکانیکی.
نسيج ناقل	Portal tissue	ئەتەمی گوێزەرەوە، شانە گوێزەرەوە.
نسيج مخاطي	Mucous tissue	ئەتەمی چڵمی، شانەی چڵمی، ئەتەمی لینج.
نسيج مولد	Meristematic-tissue	ئەتەمی دروست کەر، شانەی دروست کەر.
نسيج غضروفي	Cartilaginous tissue	شانەی کرکراگەیی.
نسيج فليني	Cork tissue	ئەتەمی تەپەدووری، شانەی تەپەدۆری.
نسيج الخشب	Xy lem	شانەی تەختە، ئەو شانە رووەکی‌یەی کە ئاو لە رەگەوە دەبات بۆ گەڵاکان لە کۆمەڵەی تەختەدا کە بریتی‌یە لە بۆریچکەو بۆری و ریشاڵ.
نسيج حشوي	Entralis tissue	ئەتەمی ناواخنی، شانەی ناواخنی.
نسيج دموي	Blood tissue	ئەتەمی خوێن.
نسيج عظمي	Osseous tissue	ئەتەمی ئێسکی، شانە ئێسکی.
نسيج عضلي	Muscular tissue	ئەتەمی ماسولکەیی، شانەی ماسولکەیی.
نسيج لمفي	Lymphatic tissue	ئەتەمی لەمفی، شانەی لەمفی.
نسيج مرستيمي	Meristemic tissue	شانەی پەیداکەر.
نسيج اوسط	Mesophyll	میزۆفیل، شانەی ناوەراست لەنێوان دوو چینەکەی سەر توێخ(بشرە) لە گەڵای رووەکدا.
نسيج خشبي	Sclerenchyma	شانەی تەختەیی، لە خانەی تەختەیی پێك هاتووە.

نسيج رابط	Connectemic tissue	شانەی بەستەر.
نسيج صناعي - اورلون	Orlon	ئۆرلۆن، چنراوەی پیشەسازی قوماشی لێ دروست دەکرێت.
نسيج العنكبوت	Spider wed = Cobwed = Araneaetela	هێلانەی جاڵجاڵۆکە، تەباتۆر، کەرتێنە، داوی جاڵجاڵۆکە، تۆڕی جاڵجاڵۆکە، تەفنیرك، تەپو تۆز، جۆلاتەنە.
نسيج خلوي	Cellular tissue	ئەتەمی خانەیی.
نسيج رقيق	Thin tissue	چنراوی باریك، بایلە.
نسيج طلائي	Epithelial tissue	ئەتەمی رووکەشی، شانەی رووکەشی، ئەتەمێکە کە دەرەوەی پێستو دیوی ناوەوەی ئەندامەکانی لەش دادەپۆشێت.
نسيج ليفي	Fibrous tissue	شانەی ریشاڵی.
نسيج ضام - نسيج رابط	Conjunctive tissue = Connective tissue	شانەی کۆکەرەوە، ئەو شانەییە کە شانەکانی تری ناوچەکانی لەش رائەگرێو پێکیانەوە ئەبەستێ وە ئەمەش بریتییە لە شانەی چەقیو شانەی دەمار وەکوو کرکراگە کە ئێسکەکانی جومگەکان دەبەستێت بە یەکەوە.
نسيج حي	Vital tissue	شانەی زیندوو.
نسيج (قماش)	Textile = woven Fabric	چنراو، تەڤن.
نسيج من الأعضان		چەپەر، دەربەن چڵە.
نسيج عصبي	Nervous tissue	ئەتەمی دەماری، شانەی دەماری.
نسيج جيلاتيني	Gelatinous tissue	
نسيج شبكي	Reticulum tissue	ئەتەمی تۆڕی، شانەی تۆڕی.
نسيج دهني	Fatty tissue	ئەتەمی چەوری، شانەی چەوری.
نسيج شحمي	Adipose tissue	ئەتەمی بەزی، شانەی بەزی.
نسيج حريري مطعم بخيوط ذهبية		سورمە.
نسيج رابط	Connective tissue	ئەتەمی بەستن، شانەی بەستەر، ئەتەمی پەیوەستی، شانەی لکێنەر.
نسيج مبرقش	PoiKilitic	ئەتەمی (شانەی) کونج، شانەی پنکەدار، کەڤرێکە بلووری ووردی تیادایە لەنێوان بلووری گەورەدا بڵاو بوونەتەوە.
نسيجي	Textile	چنراوی، شانەیی، ئەتەمی.
نسيان	Oblivion = Forgetting	فەرامۆش، بیرچوونەوە، فەرامۆش کردن، لەبیر چوونەوە.
نسيان - مرض النسى	Amnesia	نەخۆشی شت لەبیرچوونەوە.
نسيئة - ائتمان	Credit	(١) متمانە، دانی پارە یان ماڵێك بە کەسێکی باوەڕ پێکراو. (٢) بەقەرز.
نسيل - نسيلة - زوان = امشوط	Panicum repens	زیوان، زیزانە، دنێب، دووسەر، هەرزن.
نسيم - ريدة - ريدانة	Breeze = weaK wind = light breez	شەماڵ، شنەبا،سووکە شنەبا، سروە، بای نەرم، شنە، بای، فێنك، خێراییەکەی نزیکەی (٥-٢١) میل کاتژێرە.
نسيم البحر	Sea breeze	سروەی دەریا، شنەی دەریا، کزەی دەریا، هەوایەکی فێنکە لە ناوەوە(رووبار یان دەریا) هەڵ دەکات بۆ سەر زەوی لە هاویندا.

نسيم البر	Land breeze	سـروەی زەوی ، شـنەی زەوی، كـزەی زەوی، هەوايەكـە لـە ناوچـەی وشـكانییەوە بـەرەو دەریـا یـان دەریاچە هـەڵدەكات لـە شـەودا یـان لـە بەیانیاندا.
نسيم الجنوب الشرقي		بای وەشت.
نسيم عليل	Gentle breeze	شنەی هەوایەكە خێرایەكەی لەسەر زەوی لەنێوان .
نشاة - نشوء = تولد	Proceeding = arising = genesis	پەیدابوون.
نشاة الكون	Cosmogeny	كۆزمۆجێنی، تیۆری پەیدابوونی گەردوون.
نشاة الأرض	Geogeny	پەیدابوونی زەوی.
نشاة - شبيبة	Youth	لاوان.
نشاب الرامي بالنشاب	An archer	تیرهاوێژ.
نشاب (نشابة)	arrow	تیر.
نشابة صيد الحيتان	Har Poon	رمی راوە نەهەنگ.
نشابة الفطائري - شوبك طويل	Along rolling	تیرۆكی نان كردن.
نشاف - ورق نشاف	Blotting paper	كاغەزی وشك كردنەوەی مەرەكەب.
نشافة الحبر	Blotter	ئامرازی مەرەكەب وشك كردنەوە.
نشان - هدف	Target	نیشانە، ئەو شوێنەی كە دەكرێت بە نیشانە.
نيشانجي - هداف	Sharp, shootor	نیشانچی، نیشانەگرەوە.
نشان - وسام	Medlar = order	مەدالیا، نیشانە.
نشا حيواني (كلايكوجين)	Glycogen = zoamylim	گلایكۆجین، نیشاستەی گیانداریی.
نشا - نشاء	Amylum = Starch	نیشاستە، هەر ئاوێتەیەك لە كۆمەڵە ئاوێتـەكانی كاربۆهـایدریتی چەندینە سەكەراید كە دەبن بە بناغەیەك لە تۆو و سەلكی هەندێك رووەكدا، هەندێك جاربەشێوەی دەنكۆڵەی ورد لە هەندێك شوێنی تری رووەكدا هەیە، كێشی جۆریی نیشاستە دەگاتە نزیكەی (٣٢٠٠٠)و شێوگەكەی ($C_6H_{10}O_5$) لە ئاودا ناتوێتەوە بەڵكو گیراوەیەكی مڵ دروست دەكات، دەشێت بە شیكردنەوەی ئاویی بكرێت بە شەكری گلوكۆز.
نشا الشعير	Barley starch	نیشاستەی جۆ.
نشادر = امونياك	Amonla	ئامۆنیا، نەوشادر، نەوشاتر، گازێكی بێ رەنگی بۆن تیژە. گەلێك سوودی هەیە.
نشاز	Discord	ناڕێكی،دەنگە، دەنگ، هەراو هوریا.
نشاب = رجم - حجر نيزكي	Meteorite	نێزە، بەردە ئاسمانی.
نشاف	Blooting	ئاوچین، وشك كەرەوە، ئاو لچنە، كاغەزی وشك كردنەوەی مەرەكەب.
نشاط	Activity = briskness = Joyous	گورجی، گوڵی، چۆستی، زیتی،(چالاكی) لەش سووكی.

نشاط اشعاعي	Radio activity	راديۆ ئەكتيڤيتی، گورج و گۆڵی، يا چالاكی تيشك دانەوە، ديارەيەكە، (هەنری بەكەريل) لە ساڵی ١٨٩٦دا دۆزييەوە كاتێك تەماشای كرد شتێك لە تەنيشت هەندێك مادەوە، بە بۆشاييدا دەڕوات و ئەم شتە لە تاريكيداكار لە لەوحی هەستيار(لوح حساس) دەكات لە تاريكيدا، بەناو بانگترينی ئەم مادە تيشكدەرەوانە هەتا چەند ساڵێك ی رابردوو توخمی راديوم بوو، زانا لۆرد رەزەرفورد بوو كە ئەم سێ زاراوەيەی دەربڕی بەسەر ئەو سێ تيشكەدا كە دەردەپەڕن: ئەلفاو بيتاوگاما، ئێستا گەلێك مادەی تيشكدەری ناسراو هەن، هەندێكيان سروشتی و هەندێكيان دەستكرد، ئەو وزەيەی كە دەردەپەڕێت لە ئەنجامی گۆڕانی خۆيی ناوكی ئەتۆمی مادە تيشكدەرەوەكەوە پەيدا دەبێت و لەدوای چەند گۆڕانێكی لە خۆيييەوە توخمێكی جێگيری ناتيشكدەرەوە پەيدا دەبێت،چوار كۆمەڵە مادە تيشكدەرەكان هەن، سيانيان سروشتين وەكوو كۆمەڵەی يورانيوم–راديۆم، كۆمەڵەی يورانيوم– ئەكتينيوم و كۆمەڵەی ثۆريۆم، بەرهەمی كۆتايی ئەم سێ كۆمەڵەيە قوڕقوشمە، كۆمەڵەی چوارەم كۆمەڵەی نيپتونيۆم ە كە بەرهەمی كۆتايييەكەی توخمی بزموثە، هەموو هاوتاكانی ئەو توخمانەی كە ژمارەی ئەتۆمييان لە (٨٢) زياترە مادەی تيشكدەرن هەندێكيان سروشتی و هەندێكيان دەست كردن مادە تيشكدەرەكان لە لێكۆڵينەوەو چارەكردنی پزيشكيدا بەكاردێن، توخمی تيشكدەر بە رێگەی تيشكدانەوە وزە وون دەكات لەبەر ئەوە شی دەبێتەوە، بەڵام ياسای شی بوونەوەكەی ناتوانێت مادەی تەمەنەكەی بە تەواوەتی بژمێرێت، هەرچەندە دەشێت كە تەمەنی نيوەی بژمێرێت، تەمەنی نيوە، ئەو كاتەی كە نيوەی ئەتۆمەكانی تيادا دەگۆڕێت، لەبەر ئەوە تەمەنی نيوە شتێكی جێگيرە ، توخمە تيشكدەرەوەكەی پێ دەناسرێتەوە.
نشاط اقتصادي	Economic activity	چالاكی ئابووريی.
نشاص - نمر	Cirro = Cumulous	جۆرێكە لە هەور لە لۆكەی شيكراوە ئەچێت.
نشان	Rhino ceros of sow	كەركەدەنی سۆمەترا.
نشارة الخشب	Worm hele = sawer = sawyer	ئاردەدار، ئاردە تەختە، تەڵاش، خاشاك، كەپەك.
نشال - سارق الجيوب	Cut purse = Pick pocket = Pilferer	دز، جەردە، گيرفانبڕ.
نشب	Tocling	تێ چەقاندن.
نشدرة	Ammonification	تێكەڵ كردنی مادە لەگەڵ ئامۆنيا(نەوشادر).
نشر	Sawing	تاشين، بڕينەوە بە مشار.
نشرة رسمية	Bulletin	بڵاوكراوەی ميريی.
نشرة أسعار	Price bulletin	بڵاوكراوەی نرخەكان.
نشرة، دورية	Circular	بڵاوكراوەی خولی
نشرة تجارية	Prospectus	بڵاوكراوەی بازرگانی.
نشر - مكان مرتفع	Elevated place	شوێنێكی بەرز.
نشر الخبر	Spreading	بڵاوكردنەوە،بڵاوكردنەوەی دەنگ و باس.
نشر الخشب	Sawing	بڕينەوە، بڕينەوەی تەختە بە مشار.

نشر الكتب او الاعلانات	Publication	بلاوكردنەوەی كتێبو بۆ زانین.
نشرة يومية او اسبوعية	Daily or weekly-publication	بلاوكراوەی رۆژانە یان هەفتانە.
نشرة - منشور، دوري	Circular	بلاوكراوە، نووسراوە، راپۆرت.
نشرة الأخبار	New cast	بلاوكراوەی دەنگو باس.
نشرة جوية	Weather Forecast	راپۆرتی ئاو و هەوا، كورتەی كاروباری كەش لە ماوەیەكی تایبەتی‌دا.
نشرة صحية	Sanitary	راپۆرتی تەندروستی، بلاوكراوەی تەندروستی.
نشط	Active	چالاك، زیت، زیرەك، چوست، گورج.
نشعة، جرعة دواء	Dose	ژەم، ژەمی دەرمان.
نشف - خرفش - حجر خفان	Pumice	بەردەپێ، بەردێكی گركانی رەشی زبری سووكی كونیلەداره، كونەكانی پڕن لە هەوا، بۆ پاككردنەوەی بەری پێ بەكاردێت.
نشف - نشومة	Dryness	ووشكی
نشف الثمر	Inspissosis	ووشك بوونەوەی بەر (میوە)، نەخۆشی‌یەكی باكتریایی‌یە تووشی میوە مزرەمەنی‌یەكان دەبێت شانەی بەرەكە ووشك دەبێت.
نشق - استنشاق	Innalation	هەلمژین(بە لووت).
نشل - سرقة الجيوب	Pocket Picking	گیرفان برین.
نشلة - زكام	Catarrh	هەلامەت، پەسییو.
نشلة الدجاج - كوريزا	Coryza	هەلامەتی مریشك.
نشم - زيزفون	Grewia	درەختێكە لە كۆمەلەی پارزی.
نشم اسود	Black gre wia	بناف- رەشەدار، ووزەنارەوەند، بناو، دارەرەش.
نشم - ميس - نشم ابيض	Lote tree nettle tree	نارەوەن، دارەتوفانە، جۆرە درەختێكی كێوی‌یە لە كۆمەلەی دارەرەش (دردار) توێكلو گەلاكەی دژی رەوانی بەكاردێت.
نشمة - سعران - اناباز - باقل		دەوەنێكی دەشتەكی‌یە بۆ شتنو سپی كردنەوەی جلو بەرگ بەكاردێت.
نشنشة		چزە، چزەچز.
نشناش	Nimble = dax terous	دەست سوك، كەسێك دەستی لە ئیشدا سووك بێت.
نشوء - تولد	Proceeding = arising = genesis	درووست بوون، پەیدابوون.
نشوء احيائي	Biogeny	تیۆری‌یەكە دەلێت كە زیندەوەر لە زیندەوەری پێشووتری خۆی پەیدا بووە.
نشوء - نمو وارتقاء	Development	پەیدابوون، گەشەكردن.
نشوءالانسال - تاريخ تطور السلالة	Phylo geny	مێژووی گەشەكردنی وەچە، مێژووی گەشەكردنی جۆری زیندەوەر.
نشوء ذاتي - توالد ذاتي	Protogenesi = Spontaneous = generation = Abiogensis	درووست بوونی خۆیی، پەیدابوونی خۆیی،جاران زاناكان لەو باوەرەدا بوون كە دەشێت زیندەوەرەكان لە مادەی نازیندوو پەیدا بێن وەكوو چۆن كرم لە مادەی بۆگەن پەیدا دەبێت، بەلام دۆزینەوەی میكرۆسكۆب ئەم بیردۆزی‌یەی بە هەلە دانا.
نشوب حرب	Out break of war	بەرپابوونی جەنگ، هەلگیرسانی جەنگ.
نشوان	Tipsy = Foddled = drunK	دلخۆش، سەرخۆشی، مەست، كەیل.
نشوة، سكر، ثمالة	Intoxication = drunkennes	خۆشی، سەرخۆشی، مەستی.
نشوط		جۆرێكە لە ماسی.

نشوي	Amyloid = Amylaceous = starchy	نیشاستەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە نیشاستەوە هەبێت.
نشوق - سعوط	Snuff	بڕنووتی، بڕنیت.
نشول	little heat	گەرمی‌یەکی کەم.
نشيء = نسل	Prugeny	وەچە، بەرە.
نشيج	Sobbing = whimpering	زووکە، زرووکە، زرووکە زرووك، هەنسك،نکە، نکەنك،نسکە، نسکە نسك، تەوسی.
نشيد	Asong = ahymn = Canticle	سروود، گۆرانی نیشتمانی.
نشيط	Active	چالاك، هەوڵ دەر، گورج و گۆڵ، چوست، چابوك،زیت، لەش سووك، بە هەڵبە.
نشيف، جاف	Dry	کزر، ووشك.
نشير - روب دشمبر	Dressing = gown, robe de chambre	رۆب، جۆرێکە لە ڕۆب.
نص - متن	Text of a book	دەق، بەشە سەرەکی‌یەکەی کتێبێك جگە لە دەرکەنارەکان.
نصاب - دجال	Hombug = imposlor	تەڵەکەباز.
نصاب - محتال للسرقة	Swindlor = sharper	دز.
نصاب - أصل	Origin	ژمارەی یاسایی (ئەبێ ژمارەی ئەو کەسانە کە ئامادە ئەبن بۆ دەنگ دان نیوە یان زیاتری ژمارەی ئەندامەکان بن).
نصاب السكين أو السيف - مقبض	Handle, haft	دەسك.
نصاب المحراث - سلب	Beam = Plough	دەسکی گاسن، دەسکی ئامرازی کێڵان.
نصب - تمثال - ضم	Statue = Idol	پایە، ستوون، هەسون، کۆڵەکە، پەیکەر، دیرەك.
نصب تذكاري	Stela , Mounment	پایەی بیرەوەریی، ستونی بیرەوەریی، پایەیەکە یان لەوحێکە لەبەرد یان تەختە نووسینی ئاینی یان مێژووی لە سەرە لە گۆڕستان و پەرستگەکاندا دادەنرێت.
نصب - تقويم	Erecting = stiting up	چەقاندن، داچەقاندن.
نصبه - معلم الطريق	Sign post	ئەو نیشانەیەی کە لەسەر رێگادا داچەقێنرێت بۆ زانینی رێڕەو درێژیی رێگاوبان.
نصبي	Bounty grass	گیا خەڵاتە، گیا خەڵات.
نصب الساعة		کۆك، قورمیش کردن.
نصة - شعر الناصية	Fore Lock	پەرچەم.
نصة	She bird	چۆلەکەی مێ.
نصت - سمع	Listening	گوێ گرتن.
نصح - نصيحة	Counsel = advice	نەسیحەت
نصر - انتصار	Victory = triumph	سەرکەوتن.
نصف = نص	Semi = Half	نیو، نیوە، نیمچە،چڵ،نیڤ،نیم.
نصف دائري	Semi Circular	نیمچە بازنەیی.
نصف غشائي	Semimebranous	نیمچە پەردەیی.
نصف محروق	Semiburnt	سوتەڵ، سوتەمەرۆ، نیمچە سووتاو.
نصف شفاف - شفيف	Transtucent	نیمچە رۆشن.
نصف مطبوخ	Semi Cooked	فرجیل، نیوە کوڵاو.
نصف ناضح	Semi osmotic	نیوە دەڵێنەر، جۆرە پەردەیەکە ماوە ئەدا بە تێپەڕبوونی هەندێك مادەو هەندێکیان قەدەغە ئەکات.

نصف موصل	Semi Conductor	نیوه گەیێنەر(بۆ گەرمی و کارەبا).
نصف مجفف	Semidry = efflore scent	کزر.
نصف العمر = عمر نصفي	Half life	نیوه تەمەن، تەمەنی نیوه، ئەو کاتەی (وەختەی) کە پێویستە بۆشی بوونەوەی نیوه ژمارەی ئەتۆمەکانی مادەی تیشك دەرەوە.
نصف الكرة الأرضية	Hemisphere	نیوەخڕۆکی زەوی.
نصف الكرة الشمالي	Northern hemisphre	نیوه خڕۆکی زەوی باکووریی.
نصف الكرة الجنوبي	Southern = hemisphere	نیوەخڕۆکی زەوی باشووری.
نصف كروي	Hemispheric	نیوەخڕۆکی نیمچەخڕۆکی.
نصف رمي	Hemi saprophyte	نیمچە گەندەخۆر.
نصف طفيلي	Semi parasite	نیمچە مشەخۆر.
نصف القطر	Radius	نیوه تیره.
نصف كرة	Hemi sphere	نیوەخڕۆك، نیمچە خڕۆك.
نصف كرة المخ	Cerebral hemis phere	نیوەخڕۆکی مێشك.
نصف كرة مكد برج	Deburg hemisphere	دوو نیوه گۆی ماگدیبەرگ.
نصف سلق	Soft boiled = under done = (beef)	دەڵەمە، نیوبرشت، زەردکردن، نیوه کوڵاو.
نصفية الأجنحة	Hemiptera	نیو باڵی‌یەکان، کۆمەڵێکن لە مێروو، وەکوو مێش گەزۆ (حشره المن).
نصف صبغي	Chromatid	کرۆماتید، نیوه کرۆمۆسۆم، یەکێکە لە دوو شریتی هاوتەریبی لە ئەنجامی لەت بوونی کرۆمۆسۆم بە باری درێژییدا لە کاتی دابەش بوونی میوسیسدا پەیدا دەبێت.
نصفية - تنورة	Skirt	تەنوورە، جۆرێکە لە جلی ژنانە، لەنیوەی خوارەوەی لەش هەڵدەکێشرێت.
نصل	Lime = vane	شمشێرە، تیغ.
نصل الريش	Vane of afeather	تیغی پەڕ.
نصل السهم - سنانة	Arrowhead	سەری تیر.
نصل الورقة	Blade of leaf	تیغی گەڵا.
نصل السيف	Blude of a sword	شیپانە.
نصل	Alnas	ئەلنەس، تیغ، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
نصوع - سطوع - ضيائية	Brightness = Luminositr	ڕووناکی دانەوە، ئەو تیشکەی کە لە ڕووی مادەیەکەوە ڕەت ئەبێتەوە، ئەم دیاردەیە بە یەکەی (پێ لامبێرت) یان/ مۆم سم^{2} ڕووبەر، دەپێورێت.
نصول الحافر	Sloughing oF the horny part oF the Hoof	جیابوونەوەی تۆپەڵێك لە شانەی مردوو لە برین، داکەوتنی سمی وڵاغ، جۆرە نەخۆشی‌یەکە تووشی وڵاخ ئەبێت.
نصي	Chaff = Straw	قەرسیل، گیایەکی سافە بۆ لەوەڕ باشە.
نصي - خيزران	Bamboo	حەیزەران، درەختێکە قەدەکەی قیتە.
نصيب - حصة	Part = share = Lot	بەش، بەهر.
نصيب - حظ	Chance = Luck	شانس.
نض، ترشيح، تصفية	Leach	جیاکردنەوە، جیاکردنەوەی مەعدەنێك لە تێکەڵاوێکدا بەهۆی تێپەڕکردنی ئاو یان گیراوەیەکی کیمیایی بە تێکەڵاوەکە یان بەو زەوییەدا کە تێکەڵاوەکەی تێدایە.

نض وشل = نضيض الصوف	Grease of wool = yolk	بەزێکی سروشتییە لە پێستی مەڕ دەردەهێنرێت.
نض الماء، رشح	To percolate = Filter	دادانی ئاو، پاڵاوتنی ئاو.
نضال - مناضلة	Contention dispute = struggle	تێکۆشان.
نضاحة - منضحة - مرشة	Sprinkler	پەمپ، ئامرازی پرژاندن.
نضار - ذهب	Gold	زێڕ و زێڕ.
نضار - كاملينة	Camelina = Gold of Pleasure	گیایەکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە گوڵەکەی زەردە، بەرەکەی لە بەری خەرتەلە دەچێت تۆوەکەی ووردو هێلکەیی و ڕەنگ پرتەقاڵییە ڕۆنێکی تایبەتی لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت.
نضارة - نضيرة	Bloom = Freshness = Plethora	گەشی، گەش بوونەوە، جوانی.
نضارية - الكرمة - برموس	Bromius = Leaf beetle	قالۆنچەیەکی بچووکە زیان بەداری مێو ئەگەیەنێت.
نضج	Maturit = ripenes	پێ گەیشتن، پێ گەیشتنی میوە.
نضج - نضوج	Maturation	پێگەیشتن، وەکوو پەیداکردنی شاوەت و هێلکە لە گیانداردا.
ـضج الطعام	Well Cooked	دەم کێشان، دادان، هاتنە دەرەوەی شلە لەکوتی زۆر وردەوە.
نضج انفعالي - نضج اجتماعي	Emotional maturity	پێگەیشتنی کۆمەڵایەتی، پێگەیشتنی شیرزەیی، ئەوەیە کە مرۆڤ بە پاڵنەری (هاندەری) کۆمەڵایەتی ئەڕوات بەرێوە.
نضح = نضوح - تنافذ	Exudation	دەڵاندن،تنافذ خارجي.
نضد	To stratify = Stow	ریزگرتن، کەڵەکەکردن.
نضد - سرير الرقاد	Beds tead	قەرەوێڵە.
نضرة - نضارة، جمال	Bloom = beauty	ڕەونەق، پاراوی، نەرم و نیانی، گەشی، جوانی.
نضف - صعتر بري	To stratify	جاترە کێویلە.
نضفة	Nauclerus	باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی کۆلارەو هەڵۆ لەشی باریکەلەیەو سەری بچووکە.
نضم - سرازان،حنطة سوداء - قمح البقر	Buck wheat = Sarrasin Corn	گیایەکی کشتوکاڵییە، گوڵەکەی سپییە ، تۆوەکەی رەشە، ئاردەکەی بۆ دروست کردنی نان یا ئالیك بەکاردێت.
نضناض - قنفذ النمل	Echidna	ژیـژی مێرووله، ژیشکی مێرووله، لەمۆزی درێژە لە دەنووك ئەچێت مێروولەی پێ دەخوات، گیاندارێکی شیردەری هێلکەکەرە.
نضو	Lean, Thin	گیاندارێکی لات و لاواز.
نضوب = نفاذ، استنزاف	Deple tion = exhaustion	نەمان، تەواوبوون.
نضوب الثدي - جفاف الثدي	Drying of breast	وشکبوونی شیر لە مەمکدا، ووشکبوونی مەمك.
نضوة	Horse she	ناڵ، ناڵی ووڵاخ.
نضوج الثمرة	Ripeness of Fruits	پاقلر.
نضوج - نضج	Maturation = ripen	گەیین، گەیشتن.
نضيج		بریانی.
نضيج - ناضج تماما	Deadripe, soft ripe	زۆر پێگەیشتوو، زۆر گەیوو.
نضيد	layer = stratum	ریزکراو.

نضيدة - حشيشة - فرشة - وسادة	Mattress Pillow	(١)دۆشەك، (٢) سەرین
نضيدة(نضائد) = باتري	Bettery	پاتری، پاتری ئوتومبیل، کۆمەڵە پیلێك.
نضير	Amazon lily = Eucharis	گیایەکی پیازییە لە کۆمەڵەی نێرگز هەندێکی دەشتەکیو هەندێکی بۆ رازاندنەوە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە بۆنخۆشە.
نط - وثب	To leap = skip = spring = Jump	هەڵ بەزینە، بازدان، هەڵ بەزینو دابەزین.
نطاح	Butter	شۆق لێدەر، قۆچ لیچدەر.
نطاح الحجر	Antelope	جۆرێکە لە مانگا کێوی.
نطاسي - طبيب حاذق	Skillful, Asurgeon = Medical doctor	پزیشکێکی زانا، پزیشکی نەخۆشییەکان، پزیشکی بەهرەمەند.
نطاط - وثاب - واثب	Leaper = Jumper = Sltant	بازدەر، هەڵ بەزو دابەز کەر، قونەك، قونۆك.
نطاط - جرادة - جندب	Grass hopper	کوللە، کوڵی.
نطاط أحمر	Red locust	کوللە سور، کوللەیەکی رەنگینە لەسەر گەڵا سیسەکانی درەخت-ی چناری رۆمی دەژی.
نطاق - زنار - حزام	Bellt = girdle	پشتێن، شویتك، تەنگە، کایە، کەمەربەند، مەیان، پاڵوو.
نطاق - منطقة	Zone	ناوچە، هەربەشێك لە بەشەکانی ئاوو هەوای زەوی کە لە لایەن بازنەی پۆلی باکووریو بازنەی پۆلی باشووریو خولگەی قرژاڵ (مدار السرطان)و خولگەی کارژۆلەوە (مدار الجدي) وەدەست نیشان دەکرێت.
نطاق السيال	Sial Zone	ناوچەی سیال، توێکڵی دەرەوەی خڕۆکی زەوی کە لەو مادە کەڤرینە پێکهاتووە کە کیشوەر (قارە) و درێژبوونەوەکانیان لەژێر زەویدا، پێك هێناوە، وشەی سیال لە si Al پێك هاتووە.
نطاق السيما	Sima zone	ناوچەی سیما، چینێك یان توێکڵێك لە کەڤری ئاگرینی خەست، پشتیوانەیەکە بۆ ناوچەی سیال کە خەستییەکەی لەم کەمترە، بە زۆری لە سلیکۆنو مەگنیسیۆم پەیدا بووە.
نطاق ڤان - الن الشعاعي	Van Allen radiation zone	پشتێنەی ڤان ئەلێن، ناوچەی ڤان ئەلێنی تیشکی : پشتێنەیەکە لە تیشکدانەوەیەکی ئایونی بەتین دەوری خڕۆکی زەوی داوە لە کەشی (atmosphere) دەرەوەدا.
نطاق الرقبة	Belt = waist band	کەلاجە، گوڵ وینك، قایشێکە ئەکرێتە ملی هەندێك گیاندار وەکوو تانجیو چاروێ.
نطالة - دلو	Bail = baller	دۆلکە.
نطار - مجدار - خيال المآتة - خراعة	Scarecrow	داوڵ، داهۆڵ.
نطح	Butting	شۆق لێدان، قۆچ لێدان، شەرە شۆق.
نطر - نطارة - حراسة	Guarding = watching	پاسەوانی.
نطرون	Natron	ناترۆن، مەعدەنێکە لە کاربۆناتی سۆدیۆمی ئاویی پێکهاتووە، بە رژێمی تاك لاریی بووە بە بلوور.
نطس - نطاس - عالم	Erudite = well learned	
نطرون - ملح البارود	Nitre = Natronite = Nitre sodium Carbonate	نایتەر، ناترۆنیت، نیتراتی پۆتاسیۆمی سروشتی، رەنگەکەی سپییە بۆ مەبەستی دروست کردنی تەقەمەنیو مادەی بە پیتکەرو مەبەستی کیمیایی بەکاردێت.

نطـرون صــوداوي - ملـح صخـر شـيلي = ملح بيتر شيلي	Nitratine = soda Nitre = Chilesalt peter	نايتەری سۆدا، خوێی بەردینی شیلی، نایتراتاین، خوێی پیتەری شیلی، مەعدەنێکە بریتییە لە نیتراتی سۆدیۆم رەنگەکەی پێ رەنگ یان سپی، قاوەیی مەیلەو سوور، خۆڵەمێشی، مەیلەو زەرد، لە مادەی بە پیتکەر (پەین)و تەقەمەنیدا بەکاردێت.
نطش	Crotalaria = Bengal = hemp plant	گیاو دەوەنێکی دەشتەکییە بۆ لەوەڕ باشە، گوڵەکەی هەنگ تێی دەووروکێت.
نطع	Arug oF skin	رایەخێك لە پێستە دروست کرابێت.
نطفة (ماء الذكر)	Sperm = semen	تۆو، سپێرم
نطق	Spech = utterance	دوان، قسەکردن، گۆین.
نطق طفولي	Baby talk	گۆیینی منداڵانە، کەسێك وەکوو منداڵ بدوێت.
نطل	Must Squeeze	هەرشتێك (شلە) بە گووشین بێتە دەرەوە.
نطول، كمادة	Medical fomentation	شەڵتەی پزیشکی، دەخرێتە شوێنی ئازار.
نطيط - جندب	Grass hopper	کوللە.
نطيح - منطوح	Butted	شۆق لێدراو.
نطيفة - حيوان منوي	Spermatozoon	گیانداری سپێرمی.
نظام = ترتيب	Arrangement = praper = order	رێکخستن.
نظام	System = Rule = Cheme	رژێم.
نظام - تنظيم	Organization	رێکخراو، وەکو رێکخراوی خۆراکی جیهانی.
نظام مورس	MorseCode	رژێمی مۆرس، رژێمێکە لە خاڵ (نقطة)و برگە (قواطع) پێکهاتووە بۆ ئاراستەکردنی نامەی بروسکەیی واتە : تەلگوراف (رسائل برقيە).
نظام مورس الدولي	Continental Code	رژێمی (پەلەری) مۆرسی جیهانی.
نظام المقاييس - علم القياس	Metrology	زانستی پێوانە، رژێمی پێوانە.
نظام متري - نظام فرنسي - نظام عشري	Metric system	رژێمی مەتری، رژێمی مەتریی دەیەکی (عشري) مەترو بەشەکانی مەتر بەکاردەهێنێت بۆ پێوانی درێژیو چەندەهاکانی کیلۆگرامو بەشەکانیو چەندینەکانی بۆ پێوانەی کێش بەکار دەهێنرێن، پێشی دەووترێت رژێمی دەیەکی (عشری) چونکە پشت بە ژمارە (١٠) دەبەستێت بۆ بەدیهێنانی بەشەکانو چەندینەکان، لە پێشدا وەکوو یەکەی درێژی (مەتر)و یەکەی کێش (وزن) بەکار دەهێنرا، رژێمی مەتریو بەشەکانیو چەندینەکان بۆ پێوانەی کێش بەکار دەهێنێت لە ساڵی ١٧٩٣ دا لە فەرەنسە یاسای بۆ دانراوە، بەشەکانی مەتر بریتین لە دێسیمەتر کە دەکاتە (١٠) سانتیمەترو سانتیمەتر(١٠) میلیمەتر، چەندینەش وەکوو کیلۆمەتر کە دەکاتە هەزار مەترو یەکەی کاتیش خراوەتە سەر، رۆژ دەکرێت بە (٢٤) سەعاتو مانگیش کراوە بە (٣٠) رۆژو ساڵیش بە (١٢) مانگ.
نظام عشري	Decimal System	رژێمی دەیەکی، رژێمێکە لە ژماردنو رەنووس کردندا، تیایدا ژمارە (١٠) دەکرێت بە بناغە بۆ نموونە لە ژمێرەری ئوتومبێلدا بەکاردێت بۆ زانینی ماوەی نێوان شوێنەکان.
نظـــام بريطـــاني = نظام انكليزي	British System, English system	رژێمی بەریتانی، رژێمی ئینگلیزی، جۆرە رژێمێکە بۆ پێوان وەکوو بەکارهێنانی پاوەند بۆ کێشو ئینچ بۆ درێژیو .هتد، لە پێشدا لە ئینگلتەرە لە دواییدا لە وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکادا بەکار هێنرا.

نظام الأوزان البريطانية - افورادیبوا	Avoirdupois weights	رژێمی کێشانی بەریتانی، کێش ی ئەڤۆرادوبوا، رژێمێکە بۆ پێوانی هەموو جۆرە کوتاڵێك جگە لە دەرمان و مەعدەن و گەوهەرەکان، لە بەریتانیا و ئەمەریکادا بەکاردێت، لێرەدا رەتڵ بریتییە لە (١٦) ئۆنس.
نظام لوزان تروي	Troy weights	رژێمی کێشانی ترۆی، رژێمێکە بۆ کێشانی کانزاو بەردە بە نرخەکان و دەرمان.
نظام المتركيلوغرام ثانية	MKs System -	رژێمی مەتر کیلۆگرام چرکە.
نظام منوي	Percentage system	رژێمی سەدی.
نظام سنتيمتر/ جرام/ ثانية - سم/جم/ ث	Centimeter gram second System C.g.S	رژێمی سانتیمەتر- گرام- چرکە، بۆ نموونە (داین) یەکەی هێزە لەم رژێمەدا.
نظام القدم/رطل/ ثانية	Foot pound Second System	رژێمی پێ- پاوەند-چرکە، رژێمێکە بۆ پێوان پێ و پاوەند و چرکەی وەکوو یەکەی درێژی و کێش و کات، یەك لەدوای یەك بەکار دەهێنرێت تیایدا، بەتایبەتی لە زانستی ئەندازەدا (هندسە) بەکاردێت.
نظام بلوري	Crystal System	رژێمی بلوری، رژێمی کریستاڵی.
نظام التحكم	Control System	رژێمی کۆنترۆڵ، دەست بەسەرداگرتن، کۆمەڵە دەزگایەکە بە هۆیەوە دەست بەسەر تێکڕای ئەو کارلێکەدا دەگیرێت کە لەناو کارپێکەری ناوکییدا رودەدات.
نظام الأزهرار - التنوير	Inflorescense	شکۆفە، شێوەی (چۆنێتی) بڵاوبوونەوەی گوڵ لەسەر لاسك یان رووەکەکە.
نظام برتلون	Bertillon-system	رێگەیەکە بۆ نووسین و ناونیشان و پێوانی ئەندامەکانی لەشی تاوانبارەکان بۆ شوێن کەوتن و ناسینەوەیان.
نظام التسمية الثنائية	Binomel System	رژێمی ناولێنانی دووانی وەکوو لە زانستی رووەکدا.
نظام توجيه هفل	Guidance-system	رژێمی ئاراستەکردن، رژێمی دەست بەسەرداگرتنی (رێکخستنی) رێڕەوو رێبازی مووشەك و هاوێژراوەکان، ئەمە بەشێوەیەکی ئاسایی رژێمێکی میکانیکی ئەلیکترۆنییە دەست بە سەرا گرتنەکەش یان لە زەوییەوە دەبێت ، یان بە دەزگای تر لەناو مووشەکەکە خۆیدا، لە یەکێك لە رژێمەکانی ئاراستەکردندا رێڕەوەکە بە شوێنی ئەستێرەکان دەست نیشان دەکرێت.
نظام هبوط بالأجهزة	Instrument landing System	رژێمی دابەزین بە دەزگا رژێمێکە لە ئاماژەی (اشارە) بێ تەل(لاسلکی) لە زەوییەوە دەردەچێت، بەرێوەبەری فڕۆکەکە بە دەزگای تایبەتی وەری دەگرێت یارمەتی دەدەن بۆ نزیك بوونەوە لە پلیکانەی (مدرج) فڕۆکەخانەوە کە هەرچەندە ئەگەر بینینەکەش زەحمەت بێت بەم پێتانە هێما دەکرێت: ن.هـ.ج (I.L.S).
نظام شمسي	Solar System	رژێمی خۆریی، بریتییە لە خۆرو (٩) هەسارەکەو پاشکۆی هەسارەکان و هەسارۆکەکان و ئەستێرەی کشاو و نێزەو کلکدارەکان، واتە هەموو ئەو تەنە ئاسمانییانەی کە بە خولگەی هەسارەی بلۆتۆ دەورە دراون.
نظام بيئي	Ecosystem	رژێمی ژینگەیی: کۆمەڵە زیندەوەرێك لەسەر رژێمی خۆبەخۆیی (اکتفاء ذاتي) لەگەڵ ناوەندێکی (وسط) ئەندامی یان نا ئەندامیدا دەژین.
نظام بطلمي	Ptolemaic System	رژێمی پتولیماك، رژێمی بەتڵەمی، لێکدانەوەیەکە بۆ گەردوون ئەستێرەزانی میسری بە تلیمۆس لە سەدەی دووەمی زایینیدا دایناوە، لەو باوەڕەدا بووە کە زەوی دەکەوێتە چەقی گەردوونەوەو تەنە ئاسمانییەکانی تر بە دەوریدا، لەسەر خولگە دەخولێنەوە.

نظامي	Systematic	رژێمی.
نظار - شديد النظر	Having acute sigst	چاوتیژ.
نظارة = عوينات	Spectacles = Glasses	چاویلکە، عەینەك، چاڤك.
نظارة = متفرجون	Spectators	بینەران، تەماشاکەران، سەیرکەران.
نظارة ذات عين واحد	Monocle	چاویلکەی یەك چاو، عەینەکی یەك چاو.
نظارة مقربة	Spy-glass	چاویلکەی نزیك خەرەوە، دووربین.
نظارة فلكية، مقراب	Telescope	تەلیسکۆپ بەماناى دوور (tele) و بینینی (scops)، ئامرازێکی بۆرییانەی بینایی‌یە بۆ بینینی تەنە دورەکان وەکو مانگ و ئەستێرەکان.
نظارة غبار	Goggles	عەینەکی تەپوتۆز
نظارة المسارح	Lorgnette = opera glass	عەینەکی شانۆ.
نظارة ملونة	Shell	بۆ پاراستنی چاو لە تیشکی خۆرو تەپوتۆز.
نظارة راكبة الأنف		عەینەکی سەرلووت.
نظاراتي	Glazier = glassman	چاویلکەفرۆش.
نظافة	Cleanness	پاکی، خاوێنی.
نظر	Sight locking	دیدەنی، بینین، دیتن، روانین، بینایی، رووناکی چاو.
نظرية	Theory	تیۆری، بیردۆزە، داوایەکە(پرسیارێکە) پێویستی بە بەڵگە هەیە بۆ سەلماندنی بیردۆز، تیۆر.
نظرية فرما	Fermats Theorem	تیۆری، فێرما، تیۆریی‌یە کە دەربارەی زانستی جەبر.
نظرية الأنفجار الأعظم	Big bang theory	تیوری تەقینەوەی مەزن،تەقینەوەی مادەیەك بلیۆنەها ساڵ لەمەوبەر بە شێوەیەکی ئەوتۆ کە پارچەکانی هێشتا بە سوڕاوەیی ماون.
نظرية ينغ هلمهولتز في رؤية الألوان	Young Helmholtz	تیوری هیلمهولتز لە بینینی رەنگەکان دا (دەربارەی دەروونناسی).
نظرية جيمس لانج	James lange Theory	تیوری جێمس لانج، تیوری‌یەکە لە دەروونزانیدا.
نظرية العاملين	Theory of two- factors	لە زیرەکیدا دوو کار هەن، گشتی و تایبەتی.
نظرية الآلات	Theory of machines	تیوری ئامرازەکان، لقێکە لە لقەکانی ئەندازەی میکانیکی باسی ئەو رێسە بیرکاری‌یانە دەکات کە ئامرازەکانی لەسەر دروست دەکرێت.
نظري - ضد عملي	Theoritical	بیردۆزەیی، تیوری‌یانە، بیردۆزەیی یانە دژی کرداری.
نظرية ذرية	Atomic theory	تیۆری ئەتۆمی.
نظرية الميكانيكية	Mechanism theory	تیوری میکانیکێتی، ئەو تیوری‌یە کە دەڵێت مادە هەمووی لە ئەتۆم پێك هاتووە.
نظرية بارد كانون	Bard Cannon Theory	تیوری بارد کاندون: ناوچەی هەستی‌ی لە شێرزەیی هەروەها رەفتاری شێرزەیی لە لایەن هایپۆثالامۆرسەوە دابین دەکرێت: hypo Thalamus (ما تحت المهاد البصري).
نظرية الجسيمات - نظرية الدقائق	Corpuscular theory	بیردۆزەی تەنۆکەکان (وردیلەکان) لە روناکیدا (ضوء)، ئەو بیردۆزەیەی کە رووناکی بە وردیلەی زۆر بچووك دادەنێت بە خێرایی‌یەکی زۆر دەڕۆن.

حـرية حيوية	Vitalist theory	بيردۆزەی زيندەگی، بە پێی ئەم بيردۆزەيە ژيان هەر پشت نابەستێت بە كرداری كيميايی و فيزيايی، بەڵكو دەگەڕێتەوە بۆ ئەو هێزی ژيانەی (قوة الحياة) كە لە زيندەوەرەكەدا بنەڕەتی هەيە.
حـرية دالتون الذرية	Dalton (atomic) theory	تيوری ئەتۆمی دالتۆن: دەقی ئەم تيوری‌يە دەڵێت، ئەتۆمەكانی يەك مادە لەيەك دەچن، بەڵام ئەتۆمەكانی مادە جياوازەكان لە يەك دەچن و لەو كاتەدا وا باو بوو كە ئەتۆم لەت نابێت.
حـرية ئنيشتين	Einsteins Theory	تيۆری‌يەكەی ئانيشتاين، تيوری ڕێژەيی، تيوری رادەيی، دوو بۆ دەركەوتنمان(استنتاج) لەم تيۆری‌يە بۆ دەردەكەوێت يەكەميان بارستە (كتلە)و ووزە دوو بڕی ئاڵوگۆڕن بە پێی ئەو پەيوەنديی بيركاری‌يەی كەوا لە نێوانياندا. وزە= بارستە x (خێرايی ڕووناكی).
نـظرية ذات الحدين	Binomial theory	تيوری دوو رادە، تيوری‌يەكە پەيوەندی بە زانستی جەبرەوە هەيە.
نـظرية كينيتية للغازات	Kinetic Theory of gasses	تيوری كاينيتكی گازەكان، بەپێی ئەم تيوری‌يە گەردەكانی (جزئيات) گاز بريتی‌يە لە ورديلەی ڕەقی جيڕ لە بارێكی بەردەوامدا، لە خۆيانەوە هەرچۆنێك بێت بەر يەكتريی و بەر ديواری قاپی گازەكە دەكەون.
نظرية فيثاغورث	Pythagoras theory	تيوری فيثاگۆرس، تيوری‌يەكە دەڵێت: لەهەر سێ گۆشەی گۆشە وەستاودا (ستوندا-قائم) ئەو چوارگۆشەيەی كە لەسەر ژێ (وتر) لای بەرامبەر بە گۆشە وەستاوەكە دروست دەبێت، دەگاتە كۆی ئەو دوو چوار گۆشەيەی كە لەسەر دوولاكەی تر دروست دەبێت.
نظرية المغنطيسية الكهربائية	Electeromagnetic Theory	تيوری موگناتيسی كارەبايی، بەپێی ئەم تيوری‌يە ڕووناكی بە شەپۆلی موقناتيسی كارەبايی دادەنرێت.
نظرية الكم	Quntum Theory	تيوری بڕ، تيوری‌يەكە لە ساڵی ١٩٠٠ دا زاناماكس بلانك دای‌ناوە، لەم تيۆری‌يەدا ماكس بلانك وای دادەنێت كە وزەی تيشكدراوە نابێت بەبێ رادە بەش بكرێت، بەڵام هەميشە بەشێوەی چەندينەی (چەندەهای) يەكەيەك هەيە پێی دەوترێت (بڕ-كم) لە دواييدا تيوری بڕ كە كۆن و ساكاربوو خراوەتە ميكانيكای بڕەوە (ميكانيكا الكم) كە تازەترين گەشەكردنە لە تيوری پێشكەوتندا لە فيزيای بيركاريیدا، بيردۆزەكەی ماكس دەربارەی تيوری بڕ لەپاڵ دۆزينەوەی ئەليكترۆن لە لايەن تۆمسۆنەوە لە ساڵی (١٨٩٧)دا بوونە بناغەيەك بۆ فيزيای نوێ.
نظرية كوبر نيكوس	Copernican Theory	تيۆری كۆپێرنيكۆس، تيوری‌يەكە ئەستێرەناسی پۆڵەندی نيكۆلاس كۆپێرنيكۆس لە ساڵی (١٤٧٣-١٥٤٣)دا دای ناوە: دەقی ئەم تيۆری‌يە دەڵێت كە خۆر چەقی كۆمەڵەی خۆرە، هەسارەكان بە زەوی‌شەوە بە دەوری خۆردا بە خولگەيەكی جێگير دەسوورێنەوەو مانگ بە دەوری زەويدا دەخولێتەوە، لەڕێگەی ئەم تيۆری‌يەوە زۆر لە دياردەكان بە ڕێگەيەكی ئاسان روون كراوەتەوە ئەم تيۆری‌يە جێگەی ئەو تيوری‌يە كۆنەی گرتۆتەوە كە دەڵێت، زەوی جێگير چەقی ئەم گەردوونەيە.

نظرية لامارك	Lamarckism	تیوری لامارك، زاراوەیەكە بەو بیرو باوەڕە بایولوجی‌یە دەوترێت كە زانای گیانداری فەڕەنسی لامارك(١٧٤٤-١٨٢٩)لە كتێبێكدا دەربارەی گەشەكردنی زیندەوەرەكان دای‌ناوە، لامارك ئاماژەی بۆ ئەوە كردووە كە كاركەری سەرەكی بۆ ڕوودانی گەشە، گۆڕانی زیندەوەرەكەیە بەڕێگەی بەكارهێنانی هەندێك ئەندامی‌و وازهێنان لە ئەندامەكانی تر، ئەو ئەندامەی كە بەكار دەهێنرێت گەشە دەكات‌و بەهێزدەبێت بەڵام ئەو ئەندامەی كە وازی لێ دەهێنرێت دەپووكێتەوەو وون دەبێت، ئەمەش پێ‌ی دەوترێت یاسای (بەكارهێنان‌و وازلێهێنان) بۆ نموونە لامارك زۆر درێژی ملی ووشتر پڵنگ (زرافە) بۆ درێژبوونەوەی بڕبڕەی ملی ئەم گیاندارە دەگرێنێتەوە چونكە بەردەوام دەیەوێت دەمی بگەیەنێتە گەڵای درختە بەرزەكان بۆ خواردنیان، لامارك وای دادەنێت كە ئەو سیفەتانەی ئەندام دەستی دەكەوێت چی بە ڕێگەی بەكارهێنان چی بەڕێگەی پووكانەوەی لە ئەنجامی بەكار نەهێنانەوە، ئەمانە سیفەتی وەرگیراون لە ژینگەوەو ئەم سیفەتانە بەڕێگەی ژن هێنان‌و كنێبی(وراثة) لە نەوەیەكەوە دەچن بۆ نەوەیەكی تر، بەڵام ئەم تیوری‌یە لەگەڵ واقیعدا نەدەگونجا لەبەر ئەوە زاناكانی بایۆلۆجی وازیان لێ هێنا.
نظرية الأسس	Theory of bassis	تیوری توانەكان.
نظرية الرجوع الى الأصل	Atavic Theory	تیوری گەڕانەوە بۆ بنەڕەت، واتە گەڕانەوە بۆ ئەو سیفەتانەی كە وەچەكانی پێشوو لێیان دووركەوتوونەتەوە.
نظرية الطفرة أو التحول الفجائي	Mutation Theory	تیوری كتوپڕ گۆڕان.
نظرية التطور - نظرية النشوء والأرتقاء	Theory of evolution	تیوری گەشەكردن.
نظرية داروين	Darwinism	داروینێتی، بیردۆزەی داروین، ئەو بیردۆزەی گەشەكردنەیە كە زانا تشارلز داروین دای ناوە، بەپێ‌ی ئەم بیردۆزەیە هەموو جۆرەكانی ڕووەك‌و گیاندار لە نموونەی (انماط) پێشووترەوە پەیدابوون لە ئەنجامی كردارێكەوە كە پێ‌ی دەوترێت هەڵبژاردنی سروشتی (الأنتخاب الطبيعي) بە پێ‌ی ئەم بیردۆزەیە بەرە (نەوە) یەك لەدوای یەكەكان لە جۆرێكی تایبەتی نەوەیەكی ئەوتۆ پەیدا دەكەن (دەهێننە بەرهەم) كە كەمێك جیاوازترن لەو نەوەیەی كە هێناونی‌یەتە بەرهەم، ئەو تاكە ڕووەكە یان گیاندارەی كە ڕەوشتەكانی لەگەڵ باری ژینگەدا بەباشی دەگونجێت، دەمێنێتەوەو زاوزێ دەكات، دووڕنی‌یە بەم شێوەیە دوای چەند بەرەیەك جۆری تازە بێتە بەرهەم.
نظرية الحركة للغازات	Kinetic Theory of gases	تیوری جوڵەی گازەكان.
نظرية حركية	Kinetic Theory	بیردۆزەی جووڵەیی، بەپێ‌ی ئەم بیردۆزەیە بەرزكردنەوەی پلەی گەرمی مادە ئەوەیە كە وا لە گەردەكان (جزئية) بكرێت بە خێرایی‌یەكی زۆرتر بجوڵێنەوە.
نظرية الأعادة	Recapitulation Theory	بیردۆزەی دووبارەبوونەوە، ئەو بیردۆزەیەی كە دەڵێت: قۆناغەكانی گەشەكردنی كۆرپەلەیی (مراحل النمو الجنيني) گیاندارێك دووبارەیە كە بۆ سەرجەمی هەمان ئەو گەشەكردنانەی كە باوو باپیرەكانی تیایدا تێپەڕ بووە هەروەها پێشی دەوترێت یاسای زایینی (زاووزێی) زیندەوەرەكان (قانون توالد الأحياء) یان مێژووی گەشەكردنی جۆر یان ڕەچەڵەك (Phylogeny) وا دەردەكەوێت كە پەیدابوونی كۆرپەلە لە مرۆڤدا، لە قۆناغەكانی گەشەكردنیدا (گەورەبوونیدا) مێژووی پەیدابوونی جۆری مرۆڤ خۆیەتی.

نظرية الكوارث	Catastrophism	بیردۆزەی کارەساتەکان، دەقی ئم بیردۆزەیە دەڵێت کەوا ئەو کارەساتانەی کە تونێکڵی زەوی تووشیان بووە، لە ئەنجامی پشێویی جیۆلۆجی زۆر توندو تیژو کتوپڕەوە، پەیدابوون رووەك گیانداری زەوی یان لەناوبردووە، ئەم بیردۆزەیە پشت بە بوونی بوو بەردی (بەردەوەبووی) زۆر جیاواز ئاشکرا لە کەڤرە دوا بەدواکاندا دەبەستێت، مرۆڤ لە سەدەکانی (١٥) هەم وا(١٦) هەمو (١٧) هەم باوەری پێیان هەبووە.
نظرية مالثوس	Malthusian Theory	تیوری مالسۆس، دەقی ئەم تیورییە دەڵێت: کە پتربوونی ژمارەی ئادەمیزاد یان زیندەوەر بە رێژەیەکی ئەوتۆ دەبێت کە زۆر لە رێژەی زیادبوونی سەرچاوەی خۆراك زیاترە، لەبەر ئەوە بۆ نەهێشتنی رووداوی برسێتیو هەژاری دەبێت دەست بەسەر زیادبوونی دانیشتوان لە جیهاندا بگیرێت.
نظرية موجية الضوء	Wave Theory of light	بیردۆزەی شەپۆلێتی رووناکی، بیردۆزەیەکە وای دادەنێ کە رووناکیو تیشکە کارۆموقناتیسییەکانی تر رەوشتی جوولەی شەپۆلیان هەیە.
نظرية جسيمية للضوء	Corpuscular Theory of Light	بیردۆزەی تەنۆکەیی رووناکیی، بیردۆزەیەکە دەڵێت کە رووناکی لێشاوێکە لە تەنۆکەی زۆر بچووك، بەڵام ئەم بیردۆزەیە شکانەوەی رووناکی بە باشی راڤە ناکات.
نظرية الكم للإشعاع	Quantum Theory of radiation	تیوری بڕی تیشك، ئەم بیردۆزەیە بیردۆزەی شەپۆلی تیشك دەگرێتەوە لە لێکدانەوەی هەندێك دیاردەدا وەکوو شکانەوەو بە یەکداچوونی تیشك.
نظرية ايونية	Ionic Theory	بیردۆزەی ئایونی، بیردۆزەیەکە کە دەربارەی پەیدابوونی ئایۆنەکان، کرداری پەیدابوونی ئایۆن لە گەرد یان ئەتۆم، بەهەر رێگەیەك بێت بۆ نموونە وەکوو گەرمکردن، لێرەدا ئەتۆمەکە ئەلیکترۆنێك یان زیاتر وون دەکاتو دەبێتە ئایۆنێکی موجەب.
نظرية التولد الجرثومي	Germ Theory	بیردۆزەی پەیدابوونی میکرۆبی (جێرمی) دەقی ئەم تیورییە دەڵێت، هەموو زیندەوەرێك لە زیندەوەری ترەوە پەیدا بووەو نابێت لە مادەی نازیندوو پەیدا بووبێت، بەمە بیردۆزەی لە خۆوە پەیدا بوون لەناوچوو.
نظرية برنولي	Bernoullis Theorem	بیردۆزەی برنۆلی، پەیوەندی نێوان پەستانی شلە یان گازی جووڵاوەوە، لەهەر خاڵێکدا بێتو لە نێوان خێراییەکەیدا لەو خاڵەدا لێك دەداتەوە.
نظرية بور	Bohr Theory	بیردۆزەی بۆ هەر (بۆر) زانا (نیلز بوهر) وای دانا کە ئەلیکترۆنەکانی ئەتۆم لە ئاستی ووزەی زانراو و دیاریکراودا هەن، لەگەڵ ئەوەشدا دەشێت لە ئاستێکی ووزەوە بۆ ئاستێکی ووزەی تر باز بدەن، ئەمئەلیکترۆنانە بە درێژایی مانەوەیان لە ئاستێکی ووزەی دیاریکراودا ئەووزە وەرنەگرن ئەوونی دەکەن، ئەگەر ئەلیکترۆنێك بۆ ئاستێکی ووزەی بەرزتر بازیدات، ئەوا ئەتۆمەکە وزە دەمژێت، ئەگەر بۆ ئاستێکی وزەی کەمتر بازیدا ئەوا ئەتۆمەکە وزە دەداتەوە لەبەر ئەوەی کە ئەم بازدانانە تەنها لەنێوان ئاستە دیاریکراوەکاندا روو دەدەن، بڕی وزەش هەر دیاریکراو دەبێت، لەبەر ئەوە بەم شێوەیە ئەتۆمەکان شەبەنگی هێڵی (اطياف خطية) لە وزە دەدەنەوە.
نظرية الخلية	Cell Theory	بیردۆزەی خانە، بەپێی ئەم تیۆرییە، پێکهاتی هەموو زیندەوەرەکان لە خانە بە رەوشتێکی گشتی هاوبەش دادەنرێت، ئەم بیردۆزەیە سەلماندوویەتی کە خانە یەکەیەکی بنەرەتیو سەرچاوەی زیندەوەرە جیاوازەکانە چونکە هەموو ئەو زیندەوەرانەی کە لە خانە پێکهاتوونخانەکانیان پێکهاتێکی گشتییان هەیە، بیردۆزەی خانە ئەوە دەسەلمێنێت کە گیاندارانو رووەکەکان لەوەدا یەکن کە یەك تۆخمی سەرەکی لە پێکهاتەکەیاندا هەیە ئەویش (خانەیە).

نظير (نظائر)	Isotope	هاوتا، ئەتۆمە هاوتاكان، بريتى‌يە لە ئەتۆمەكانى يەك توخم بەلأم بە مەرجێك ئەم ئەتۆمانە چۆن يەك بن لە ژمارەى پرۆتۆن‌و ئەلكترۆن (واتە لە ژمارەى ئەتۆمدا) و خاسيەتى كيمياويدا بەلأم جياوازبن لە ژمارەى نيوترۆن‌و كێشى ئەتۆميدا، دەشێت چەند ئەتۆمێك هەبن كە ناوكەكانيان لە هەمان ژمارە لە پرۆتۆن پێك هاتبن(هەروەها هەمان ژمارە لە ئەليكترۆن) بەلأم ژمارەيەكى جياواز لە نيوترون تيادايە لەهەر ئەتۆمێكدا ئەم جۆرە جياوازانە پێيان دەوترێت هاوتاكان، ئەگەر توخمێك چەند هاوتايەكى هەبێت بەوە جيا دەكرێتەوە كە لە پێشدا ناوى توخمەكە ئينجا كێشى ئەتۆمى‌يەكەى دەنووسرێت وەكوو : يۆرانيۆم/٢٣٥ يۆرانيۆم ٢٣٨ كاربۆن/١٤.
نظير مشع (نظائر مشعة)	Radio active Isotope	هاوتاى تيشك دەرەوە، ئايزۆتۆپى تيشكدەر، ئەو ئەتۆمە لە يەكتر چوانەن كە گورج‌و گۆڵن لە رووى تيشك دانەوەدا، ئەتۆمى ئەوتۆ لەيەك توخمدا هەن كە ژمارەيەكى يەكسان پرۆتۆنيان تيادايە بەلأم ژمارەى جياواز نيترونيان تيادايە. پێيان دەوترێت (هاوتاكان) هەندێك لەم هاوتايانە تيشكدەرەوەن بۆ نموونە هاوتاى كاربۆنى ئاسايى شەش پرۆتۆن‌و شەش نيوترۆنى تيادايە بەلأم كاربۆن (١٤) ى تيشكدەر ناوكەكەى لە (٦) پرۆتۆن‌و (٨) نيوترۆن پێكهاتووە، وە بەهۆى ئەم ئەتۆمى تيشك دەرەوەوە دۆزراوەتەوە كە مريشك چۆن هێلكە دروست دەكات ، وە هێندێ گياندار چۆن قەڵەو ئەكرێن، وە شيرى مانگا چۆن پتر دەكرێت.
نظير (في الوزن)	Balanced	هاوسەنگ.
نظير - نظير السمت	Nadir	ئەستێرەيەكە.
نظير فلكي	Nadir	هاوتاى ئەستێرەوانى، خاڵێكە لەسەر خڕۆكى ئاسمانى لەسەر رێڕەوى دژ بە تەواوى لەچاو تەپڵەسەردا بۆيە: تەپڵەسەرو هاوتاى ئاسمانى‌و چەقى زەوى هەموويان دەكەونە سەر يەك هێڵى راست.
نظيف	Clean	پاك، خاوێن، بێگەرد.
نعاس	Drowsiness = Sleepiness = Doziness	وەنەوز، خەوبردنەوە، خەوەنۆتكێ، چاوچوونە خەو، چورت دان، نوقرۆسك، خەواڵووێنى چرت، خەوە خۆچكە، وێژنگ.
نعارة	Humming top	مزراح.
نعار - نغر سوري، عصفور سوري	Serin = Finch = Syrian Canary	باڵندەيەكى سەوزە لە (كەنارى) ئەچێت، دەنگى خۆشە رەنگى سەوز باوە، كەنارى سورى.
نعاب - نقاق	Naggy = Croaker	قيژە قيژكەر، واقە واقكەر.
نعاق	Cawing, caw	قيژە قاڕە.
نعال	Toput shoes	ناڵبەند، ئەو كەسەى كە وولاخ ناڵ دەكات.
نعاب	Young raven	بەچكە، قەلەرەشكە.
نعامة - ظليم = هودعة - روحاء - جوزق	Ostrich	ووشترمر، ووشترمەل، ووشترمرخ، باڵندەيەكە لە ووشتر دەچێت، سرك‌و گێژە، پەرێكى جوانى هەيە بۆ رازاندنەوەى جلوبەرگ بەكاردێت، گەورەترينى باڵندە زيندەوەرەكانى ئەم سەردەمەيە، هەر قاچێكى دوو پەنجەى پێوەيە، پەرى نێرەكەى رەشە بەلأم باڵ‌و كلكى پەرى سپيشى تيادايە، پەرى مێيەكەى رەنگ خۆڵەمێشى‌يە، لە ناوچە بيابانەكاندا دەژى، ئێستاكە تەنها هەر لە ئەمەريكادا هەيە، نافڕێت، بەلأم زۆر خێرا رادەكات: (٤٦ كيلۆمەتر لە سەعاتێكدا) بە هەنگاوى (٥) مەترى دەڕوات، پەڕەكەى نايابە جلوبەرگى ژنانەى پێ دەرازێنرێتەوە.

نعام استراليا = امو	Emu	ئیمو، باڵندەیەکە لە ووشتر مر دەچێت، بەڵام بچووکترە لە ئوستورالیادا دەژی.
نعبون	Spilornis	جۆرێکە لە هەڵۆ، سەری پەری پێوەیە، مارو مێروو ئەخوات.
نعجة - انثى الضان - شاة	Ewe	مەر، کاوور، کاڤر، مەری مێ.
نعجة برية - نعجة جبلية		مەرە کێوی.
نعرة = نعر - ذبابة الحصان - ذبابة الخيل	Gadfly = ox Fly = Horse Fly = tabanid	مێشەکەرانە، مێشی وولاخ، خەرمگەز، موز، مێشمگا، مێشە سەگانە، مێشێکی گەورەی شینی تووکنە بەگیانداری چوارپێ وە ئەنیشێتەوەو خوێنەکەیان ئەمژێت و ئازاریان ئەدات، هەروەها ئەچێتە لووتی وولاخەوەو سەغڵەتی ئەکات.
نعرة قومية	Chauvinism	میللەت (نەتەوە) بەزل زانین.
نعسان = ناعس	Sleepy = drowsy	خەواڵوو.
نعش	Cata falque	تەرم، تابووت، دووداره، دارەمەیت.
نعش - سرير او خشبة الميت	Bier	تاتەشۆر.
نعش - تابوت - صندوق الميت	Coffin	تەرم، دارەمەیت.
نعض - نعضبة	Plum	دارو دەوەنێکە بەرەکەی لە گێلاس ئەچێت، وورد و سوورە ئەخورێت یان ئەکرێت بە مرەبا.
نعظ	Priapism	نەخۆشی‌یەکە لە کێردا.
نعق - نعق الغراب	Croaking = Cawing	قارە قاری قەلەرەشکە، قیژاندنی قەلەرەشکە.
نعل - حذاء	Sandal = shoe = boot	سۆل، پاپووچ.
نعل الفرس	Horse shoe	گیاریختووک، جۆرە رووەکێکە.
نعل الفرس	Hippocrepis = horse shoe vetch	نالی وولاخ، رووەکێکی دەشتەکی‌یە هەندێك جۆری پزیشکی‌یە.
نعل الخيل - نعل الدابة	Horse shoe	ناڵ.
نعم (انعام)	Cattle	مەڕو ماڵات، چوارپێ، ئاژەڵ، چارەوا، وولاخ.
نعنع - نعناع	Mint = Spearmint (mentha)	بوودینە، نەعنا، تەهتاقە، پوونگ، گیایەکی تەمەن درێژی بۆن خۆشە، ئارەقی نەعنای لێ ئەگیرێ، یاخود لەگەڵ خواردەمەنی ئەخورێت، هەندێ لە لقەکانی بەسەر زەویدا ئەکێشێت، گوڵێکی شین ئەگرێت، ئارەقەکەی ئەکرێت بە دەرمان، قەراغی گەڵاکانی گرنج گرنجە مادەی (مانتۆل) یشی لێ دەر ئەهێنرێت، بۆ دروست کردنی مەی و دەرمانی سك ئێشە سوودی لێ وەرئەگیرێت.
نعنع البر - نعنع الجبل - قلمنت	Cat- Mint = Common Calamint	نەعنا کێویلە، گیایەکی دەشتەکی بۆن خۆشە، گوڵەکەی بنەوشەیی‌یە.
نعنع الحقل - فوتنج بري - فودنج بري - دباب = فلية	Penny royal = Pudding grass	پونگە، گیایەکە لە نەعنا دەچێت.
نعناع بستاني	Peppermint = brandy mint	نەعنای بێستانی، نەعنای بیبەری، نەعنای پزیشکی، جۆرێکە لە نەعنا رۆنی لێ دەگیرێت.
نعنع الماء - فوتنج الماء - حبق الماء - ضيمران	BrooKMint = Fish Mint = Water mint = Mentha-aquatica	نەعنای ئاویی، گوڵەکەی سپی مەیلەو پەمبەیی‌یە پونگە.
نعنع حار	Mentha Piperita	نەعنای توون.
نعوظ = انتصاب	Erection	ئێرق بوون، کێر رەپکردن قیت کردن.

نعومة - لين اللمس	Smooth ness = Softness	ساف= لووس.
نعومة الجلد	Dermalaxia	پێست نەرمی، نەرم بوونی پێست.
نعيب	Croaking = Cawing	واقە واق، واقە، واقاندن، قیژە، قیژەقیژ، قیژاندن، قاژە، قاژە قاژ، خوێندنی هەندێك گیاندار وەكوو قەلەڕەشكەو كونگەبەبوو.
نعير - صراخ	Clamour = exclamation	قیژەقیژ.
نعير الثيران - جؤار	Bellowing	بارە بار، بۆڕاندن.
نعيق - نعيق الضفدع	Croaking = Cawing	قیرەقیر، قیراندن قریواندن، قریوە.
نعيمة		جۆرێكە لە برنج.
نعيم - صليب جنوبي	Crux	خاچی باشووری، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
نعي - منعاة - خبر وفاة	Death announcement	بڵاوكردنەوەی (خەبەر) مردن.
نغاش	Pedionomus	باڵندەیەكی بچووكە رەنگەكەی قاوەیی مەیلەو سوورە هێڵی زەردو سوورو رەشی تیادایە.
نغاش - قزعة - قزم	Pigmy = Very small = midget	گرگن، كورتە باڵا.
نغاض	Wind Poppy = Flaming = Poppy	گیایەكە لە كۆمەڵەی خاشخاش گوڵی زەرد یان شین یان بنەوشەیی ئەگرێت، ناووكەكەی شیراوێكی لینجی زەردی ژەهرینە.
نغاض - قزع - ركام	Cumulus	جۆرێكە لە هەور، بریتییە لە چەند تۆپەڵێكی خڕ بنكەیەكی تەختیان هەیە.
نغاضة - اميبا - متمورة	Amoeba	ئەمیبا، گیاندارێكی سەرەتایی یەك خانەیە.
نغاف - ام شبقونة	Ox Pecker = Beefeater	باڵندەیەكە لە كۆمەڵەی ریشۆڵە، رەنگینە بە رەنگی قاوەیی و زەردو سوور، شوێن ئاژەڵ ئەكەوێت گەنەو مێشی سەر لەشیان ئەخوات.
نغبوق	Hemipode	باڵندەیەكە لە كۆمەڵەی مریشك لە سوێسكەو لە چێرگیش ئەچێت، رەنگی قاوەیی و زەردو رەشی تیادایە.
نغبول	Fibre Palm	جۆرێكە لە دارخورما، گەڵاكەی لە باوەشێن ئەچێت، بەرەكەی لە ترێ ئەچێت مەیلەو شین یان پرتەقاڵییە ناخورێت، سوود لە ریشاڵەكەی وەرئەگیرێت بۆ دروست كردنی پەت و كیسە.
نغث - جار الماء	Alnus = alder	درەختێكە لە گوێ ئاودا دەڕوێت.
نغر - كعيت - بلبل	Bulbul	بولبول.
نغر كناري - كنار	Canary = Serinus = Canaria	كەناری، جۆرێكە، لە چۆلەكە رەنگەكەی زەردی مەیلەو سەوزە دەنگی خۆشە.
نغز - دغدغة	Tickle = titillate	ختووكە.
نغف الجلد - نغفة	Bot = Bott = Hypoderma-bovis	جۆرە مێشێكە (مێروویەكە) تووشی وولاخ و ئاژەڵ ئەبێت، مێتولكەكەی لەژێر پێستیدا جێگیر ئەبێت و ئەبێتە هۆی كونبوونی پێستەكەی، هەروەها ئەچێتە دەمو گەدەو ریخۆڵەوە.
نغف الغنم	Cattle grub	پزوو، مێروویەكە دەدات لە مەڕ.
نغل	Bastard	زۆڵ، بیژی.
نغل - نغيل - هجين	Hybrid = bastrid	(١) زۆڵ، زۆڵەك، بیژی، بیج، (٢) دووڕەگ ئەو گیاندارەی كە باوكی لە رەگەزی دایكی نەبێت وەكوو ئێستر كە لە نێرەكەرەو ماین ئەبێت، یان لە ئەسپ و ماكەر بێت.

نغمة للصوت)	Pitch = tune = melod	ئاواز، نەوا.
نغمة موسيقية	Musical Pitch	ئاوازی مۆسیقایی.
نغمة هرمونية	Harmonic tone	ئاوازی هارمۆنی: ئەو ئاوازەی کە لەرەلەرەکەی (تردد) چەندەها ئەوەندەی لەرەلەری ئاوازە بنەڕەتییەکەیە.
نغولة	Bastardy	زۆڵێتی.
نغيل	Bastard	زۆڵ.
نفاذ	Penetrating = piercing	تێپەڕکەر، گوزەرکەر، کونکەر.
نفاذ = نفوذ = اختراق	Penetration	گوزەرکردن.
نفاذية	Permeability	گوزەرداریی، توانایی، بەرد بۆ ئەوەی کە شلەی (ئاو) پیادا گوزەر بکات.
نفاخة، مثانة	Bladder	میزڵدان، میزڵدان.
نفاخة السمك = عوامة	Sound = Fish air-bladder	میزڵانی ماسی، میزەڵان، توورەکەیەکە لەناو سکی ماسیدا بۆ لەنگەرگرتن و بەرزو نزم بوونەوەی لە ئاودا بەکار ئەهێنرێت.
نفاج = فشار = مختال = مطعم بالغرور	Vaing lorious	فشەکەر، خۆ بەزل زان.
نفاش	Bristling up	بژکەرەوە.
نفاش	Sour (or) bitter arange	نارنج.
نفاطة	Blister	بڵق، بلوق.
نفاية = نفاية = نفايات	Loss = waste = offal = Garbage	پاشماوە، بەرماوە، زبڵ، سەرکۆزەر.
نفاس	Puer Peral, Puer Perality = Child-bed	زەیستانی، ئەو ماوەیەیە کە تێپەڕ ئەبێت بەسەر ئافرەتا دوای منداڵ بوون هەتاکوو ئەگەڕێتەوە سەرباری جارانی خۆی.
نفاسة		راجع (قضة).
نفاثة = بخارة	Vaporizer = Sprayer	ئامرازێکە بۆ پرژاندنی شلە بەشێوەی هەڵم.
نفاثة كهربائية	Electrojet	ئەلیکترۆجیت، شریتێکە لە دوو شریت لە تەزووی کارەبایی لە بەرگی کەش ئایۆنراودا، یەکێکیان لە دوو ناوچە پۆلییەکان ئەوی تریان لە ناوچەی ئیستیوائی هەروەها بە چینێکی جووڵاوە لە تەنۆکەی کەش ئاوینراویش دەووترێت.
نفاثة (طائرة)	Jet Plane	فڕۆکەی جێت، فڕۆکەی تیژڕەو.
نفاض = ميدعة	Pinafore	بەروانکە، بەروانکەی منداڵان.
نفاضة = نسافة	Chaff	پووش.
نفاية الجلود	Skin Scraps	بەرماوە (پاشماوە) ی پێستە.
نفاية الزرع	Trash	پاشماوەی کشتوکاڵ وەکوو گەڵاو توێکڵو . هتد.
نفاع = نفوع	Very useFuL	زۆر بە سوود، زۆر بە کەڵک.
نفاق	Hypo Crisy	دوو روویی، ئاژاوە.
نفاضة السيكاير = منفضة السيكاير	Ash -tray	تەپڵەکی جگەرە.
نفاضة الفواكه		چەڵاک، ئەو دارەی کە میوەی پێ دەتەکێنرێت لە درەختەوە.
نفاخ = نفاخ	Bloat	ژان، نەخۆشییەکە تووشی ئاژەڵ ئەبێت بەهۆی زۆربوونی گازەوە لە ورگیا
نفاحة سيكارة		زریخمارە.

نفتالين = نفثالين	Naphthalene = Naphthaline	نەفتالین، ئاوێتەیەکی ئەرۆماتی‌یە لە پێکەوە نووسانی دوو ئەلقەی بەترۆل پێک دێت، ئاوێتەیەکی لە کاربۆن‌و هایدرۆجین پێک هاتووە، لە ئاودا ناتوێتەوە، لە ئەلکهولدا نەختێك ئەتوێتەوە پلەی تواندنەوەی (٨٠)ی سەدی‌یە زوو ئەبێ بە هەڵم، بۆنێکی تیژی هەیە ، لە خەڵوزی بەردین دەرئەهێنرێت بەشێوەی کلۆیەکی سپی خڕی بریسکەدار، ئەکرێتە جل‌و بەرگەوە دژی مۆرانە، هەروەها بۆ دروست کردنی رەنگ بەکار دێت.
نفتين = نفثين	Naphthene	نیفتین، ئاوێتەیەکی هایدرۆکاربۆنی‌یە لە نەوتی سروشتی‌دا هەیە.
نفث - قشع	Expectoration	فڕێدان، هێنانەوە، وەکوو هێنانەوەی خوێن.
نفثا	Naphtha	نافثا ، یەکێکە لەو مادانەی کە لە نەوتی سروشتی‌دا هەن.
نفثينات الكالسيوم	Calcium- naphthenate	نافثیناتی کالسیۆم، بەشێوەی تۆپەڵی چیلکەیی هەیە، لە ئاودا ناتوێتەوە لە چوارەم کلۆریدی کاربۆن‌و گازۆلین‌و بەنزین‌و ئیثە ردا دەتوێتەوە، دەشێت بۆ تەقینەوە، لەو مادانەدا بەکاردێت کە دژ بە ئاون لە مادەی سرێش‌و مادەی ووشککەرەوەو مۆم‌و چیمەنتۆو وەرنیشدا بەکاردێت.
نفثينات الكوبلتوز	Cobaltous naphthenate	نافثیناتی کوباڵتوز، بەشێوەی تۆزی قاوەیی یان رەقی سووری مەیلەو شین هەیە لە ئاودا ناتوێتەوە، لە ئەلکهولدا دەتوێتەوە لە دروستکردنی بۆیەو مادەی ووشکردنەوەی وەرنیشدا بەکاردێت.
نفثول	Naphthol	نافثۆل.
نفث الدم	Hemop tysis	پژانی خوێن لە سی‌یەکانەوە، خوێن هێنانەوە.
نفج	Hatching	(١) فجوق کردن (بۆ باڵندە). (٢) هەڵهاتن، لە هێلکە ترووکان، هاتنە دەرەوەی جوجەڵە لە هێلکە.
نفح - نفحة الطيب - رائحة	Fragrance	بۆنی خۆش، بۆن‌و بەرامە.
نفحة	Odour	بۆن، بێن، هەوایەکی سارد.
نفحة قلبية	Cardiac murmur	وڕەی دڵ.
نفح	Frogrance	بڵاوکردنەوە، بڵاوبوونەوە، بەلاڵە.
نفخ - نفخة	Blow	دەماندن، فوودان، فووتێ کردن، فووپیاکردن، پفدان،پف، فوو.
نفخة البطن	Flatulence of stomach	بای سك، باکردن لە ئاژەڵدا.
نفر	Person, Individual	کەس، زەلام.
نفر - جندي بسيط	Soldier	سەرباز.
نفرة - رقية - عوذة - تعويذة	Spell = Charm = incantation	چاوەزار.
نفريديوم	Nephridium	نیفریدیۆم، گورچیلەی بچووك.
نفروستوم	Nephrostom	نیفروستۆم، رەحەتی‌یەکی برژانگ دارە بە هۆیەوە بۆری نەفریدیا ئەچێتەوە سەر بۆشایی لەش.
نفريت	Nephrite	نیفریت، بەردێکی بە نرخە جۆرێکە لە (لشیب) یان شەوە.
نفس	Breath	پەتۆ، بێن، بینگ، پشوو، هەناسەدان. هەناسەدانەوەو هەناسەوەرگرتن.
نفس كريه	Halitosis	هەناسەی بۆگەن.
نفس = روح	Spirit = Soul = mind = psyche	دەروون.
نفسي	Sychologic	دەروونی.

نفساني	Psychological	دەروونی، هەرشتێك پەیوەندی بە دەروونەوە هەبێت.
نفسي	Psychic = Psychical	دەرونی، پێشگرێکە بە مانای دەروونی.
نفسي حركي	Psychomotor	دەروونی جووڵەیی، شوێنکاریی جووڵەیی لە ئەنجامی کردارەکانی ژیریی یان مێشکی.
نفساء	Confined = inchildbed	زەیستان.
نفش	Bristling up	بژکردنەوە، بڵاوکردنەوە، شیکردنەوە.
نفض = فرط	Beating	وەراندن، هەڵ وەراندن، وەرین، تەکاندن، تەکاندنی درەختی میوە.
نفض الثوب	To shaKe agarment	تەکاندن، هەڵ تەکاندنی جلوبەرگ، بۆ ئەوەی خۆڵی پێوە نەمێنێت.
نفض الشجرة	To shaKe Fruit down From atree	تەکاندنی درەخت، هەڵوەراندنی میوە.
نفض الجوز	Beating nut	وەرزەشای، وەزشای، تەکاندنی دارگوێز.
نفضي - نفصية	Deciduous	گەڵاوەریو، رووەکی گەڵاوەریو، ئەو رووەکانەی کە هەموو ساڵێك گەڵاکانیان دەوەرێت (بەتایبەتی لە زستاندا).
نفضة = رعدة الحمى	Ague	لەرز یان تا.
نفط = نفطة	Naphtha	نافثا، نەوت، بریتییە لە تێکەڵاوێك زوو دەبێت بە هەڵم.دەشێت بۆ سووتان لە دڵۆپاندنی پەترۆڵ. دەستگیر دەبێت لە گازۆلین دەچێت، بۆ روونکردنەوەی بۆیەو وەرنیش بەکاردێت هەروەها لە پاککردنەوەی وشکدا (التنظيفات الجاف) بەکاردێت.
نفط اسود	BlacK oil	نەوتی رەش.
نفط ابيض	Kerosine = Kero sene	نەوتی سپی، کیرۆسین.
نفط طبيعي - نفط خام	Naphtha = Petroleum	پەترۆل، شلەیەکی خەستی رەشباوە لە ناخی زەوی دایە لە گوشینی گیانەوەرێك کە ناوی فۆرامینیفرایە پێك دێت یا لە گوشینی ئەودارستانانەی کە ئەکەونە ژێر زەوییەوە.
نفطة = نفاطة = مجلة - فقاعة	Blister = Vesicle	بلۆق،تلۆق، تامێسك، زیپکە، پیزوکە، پرزك، ئاوڵك، بلۆقی سەرپێست.
نفع - فائدة - ربح	Use = utility	سوود، کەڵك.
نفق	Tunnel	تونێل، رێگەیەك بە ژێر چیایەکدا بڕوات.
نفق	Tunel = drift	تونێل، کونتیلە، قەنتەر.
نفق هوائي		تونێلی هەوایی، ئامرازێکی گەورەی بۆشی لوولەییە ،هەوایەکی زۆر خێرایی پیادا تێپەڕ دەبێت، بۆ تێپەڕکردنی هەوا بەسەر فڕۆکەدا بەکاردێت.
نفقة = نفقات	Expenses	پارەی پێویست بۆ خەرج کردن.
نفقة المعيشة	Cost of living	تێچوونی گوزەران، تێکڕایی ئەو پارەیەی کەسێك یان خێزانێك لە خواردنو جلو بەرگو هاتووچۆ و رێگاو بانو . هتد خەرجی دەکات.
نفقة الزوجة المطلقة أو المنفصلة	Alimony	مەسرەفی (نەفەقەی) ژنی تەڵاقدراو.
نفل = نفلة = شبذر - حندقوق	Clover = Trefoil = ShamrocK = Yellow melilot = Sweet clover = Gift weed	شەوەر، کنێر، نەفەل، سێ پەرە، سێ بەلگ، گیایەکە گەڵاکەی سێ پەلکی هەیە گوڵەکەی سپی یان پەمبەیی یان زەردە، بۆنێکی خۆشی هەیە گوڵەکەی شیلەیەکی شیرین دەرئەدات لەوەرێکی باشە بۆ ئاژەڵ، هەروەها بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

نفل ارجواني	Reserved TreFoil = Persian Clover	سێ پەڕەی ئەرخەوانی.
نفل البر - رجل الأرنب	Field clover = Hares Foot Clover = stone Clover	سێ پەڕەی دەشتەکی، گوڵەکەی پەمبەیی‌یە.
نفل اسكندري - قرط - برسيم - قصيفصة	Egyptian Clover = Berseem = winter-lucerne	وێنجە، یونجە، بۆ لەوەڕ باشە.
نفل الماء - برسيم الماء	Bog bean = BucK- bean = Marsh Trefoil	سێ پەڕەی ئاوی، گوڵەکەی سپی مەیلەو پەمبەیی‌یە، بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت، وێنجەی ئاوی.
نفل المروج - برسيم أحمر	Red -Clover = Purple- Clover = Meadow-Clover	سێ پەڕەی بنەوشەیی، گوڵەکەی بنەوشەیی‌یە.
نفنف - هواء	Atmusphere, atmosphere	هەوا، کەش.
نفنوف = ثوب المراة	Dress = ladys grown	کراسی ژنانە.
نفوسكوب	Nephoscope	نیفۆسکۆپ، ئامرازێکە بۆ چاوەدێری کردنی ڕێ ڕەو و خێرایی با.
نفور - هروب	Flight = Fleeing	تەرەبوون، تۆران، سرکی، سڵ کردنەوە، سڵەمینەوە، ڕاکردن.
نفوذ	Penetration = going Through	چوونە ژوورەوە، تێپەڕکردن، سمین، گوزەرکردن.
نفوق	Dying of animal = death animal	تۆپینی گیاندار.
نفير = بوق	Horm = Trumpet	بۆقی، شەیپوور، زوڕنایەکی گەورەیە.
نفير = جماعة	Group = Company	کۆمەڵ، کۆمەڵە، بە کۆمەڵ.
نفير عام		چوونی هەموو میللەت بۆ جەنگ.
نفية - سفط - سلة	Basket	سەبەتە.
نفي - انكار	Denial = refuting	نینکارکردن.
نفيلين - نفيليت	Nepheline = Nephelite	نیفیلاین، نیفیلایت، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی ئەلەمنیۆم ڕەنگەکەی سپی‌یە یان بێ ڕەنگە پەڵەی سەوز یان قاوەیی یان خوڵەمێشی تیادایە، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە سیلکاتی سۆدیۆم و ئەلەمنیۆم لە بەردە ئاگرینەکاندا هەیە.
نفيلينيت	Nephelinite	نیفیلینایت، کەڤرێکی گڕکانی‌یە ڕەنگەکەی تۆخە.
نفيس	Precious = Costly	بەنرخ، نایاب، بەها.
نفيطة	Blister	بلۆق، تلۆق.
نقاش	Painter = Designer	نەخش کار، شێوەساز.
نقاش - جدال	Controversy	گفتوگۆ.
نقاشة - حرفة النقاشة	Engraving = Painting	نەخش کردن.
نقاء = نقاوة	Purity	پاکی، بێگەردی.
نقالة	Stretcher = Litter	دارەتەرم، دارەمەیت.
نقالة	Wheel barrow = Conveyor = Carrier	گالیسکەیەکی دەستی‌یە یەك پێچکەی هەیە مرۆڤ بۆ گواستنەوەی شتومەك بەکاری ئەهێنێت.
نقالة لحمل المرضى - سيارة اسعاف	Ambulance	ئوتومبیلی فریاکەوتن.
نقاهة	Analepsy = Convalescence	بوژانەوە، چاك بوونەوە لە نەخۆشی ماوەیەکی کەم دوای چاك بوونەوە لە نەخۆشی، قترمسین.

نقـر	Engraver = Carver	بەردتاش، بەرد هەڵکەن.
نقـارة	Engraver = carver	بەردتاشین.
نقـاب	Veil	ڕووپۆش، سەرپۆش، پەچە.
نقابة تجارية	Syndicate = Corporation	سەندیکای (نیقابە) بازرگانی.
نقابة تعاونية	Guild	سەندیکای هەرەوەزی.
نقابة عمال	Trade union = labor union	سەندیکای کرێکاران، یەکێتی کرێکاران.
نقابة زراعية	Farmers union = agricultural syndicate	نەقابەی کشتوکاڵی.
نقارية - نقارة - نقرزان - نقيرة	Kettle drum	تەپڵ، دەهۆڵ.
نقافة - نبلة - صيادة	Catapult	دارو لاستیك، قۆسك.
نقاق - ضفدعة	A Frog = Croaker	بۆق، گیاندارێکی تەڕ و وشکییە.
نقانق	Fried(or) roasted	خواردەمەنییەکی سوورەوەکراو.
نقابة	Syndicate	جڤـات، نەقابـە، پیشـەگە، کۆمـەڵێك لـە خـاوەن پیشـە، یـان هونەرمەندەکان، بەشێوەی کۆمەڵێکی هەرەوەزی بۆ پاراستنی ماڵی هاوبەشی خۆیان.
نقاب الورق	Leaf miner	مێروویەکە لە شانەی گەڵا زیندووەکاندا دەژی کونیان دەکات.
نقاطة - قطارة	Dropper	دڵۆپێنەر، وەکوو هی دەرمانی چاو.
نقاط الألم	Pain Spots	خاڵەکانی ئێش، چەند خاڵێکی لەسەر پێست هەست کردنیان بە ئێش و ئازار کەمترە وەك لە هەست کردنی خاڵەکانی دەوروپشتیان.
نقاط الضغط	Pressuer Spots	خاڵەکانی پەستان، چەند خاڵێکی لەسەر پێست هەست کردنیان بە ئێش و ئازار کەمترە وەك لە هەست کردنی خاڵەکانی دەوروپشتیان.
نقاط اصلية للبوصلة	Cardinal Points of The compass	چوار خاڵە سەرەکییەکەی قیبلەنما.
نقاز		نەخۆشییەکی ئاژەڵە لە دەردەگا ئەچێت.
نقاز	Penelopes	جۆرە باڵندەیەکە دەنووکی چەماوەیە، سەری پەڕی پێوەیە، ڕەنگەکەی قاوەییە، بەشێوەی کۆمەڵ (پۆل) ئەژی.
نقار امريكي	Klicker	کونکەرە، باڵندەیەکی ئەمریکییە.
نقار اخضر	Green wood pecker	دارکونکەرەی سەوز.
نقار التين	Fig pecker	هەنجیر خۆرە، جۆرە باڵندەیەکە.
نقار الشوك - حسون	Gold Finch	باڵندەیەکی جوانە لە کۆمەڵەی ڕیشۆڵە، ڕاودەکرێت و دەخرێتە قەفەزەوە لەبەر جوانی و دەنگ خۆشی.
نقار - نقار الخشب - قراع - ناقوبة	Wood pecKer-picus	تاق تاق کەرە، دارکونکەرە، دارەسمە، دارەتەقێنە، دارەکەوە باڵندەیەکە دەنووکی ئەستوورە (لەهەنگ خۆرە) ئەچێت، بە درەختدا هەڵ ئەگەڕێت، کرمەکەی ئەخوات، هەروەها لقی درەخت کون ئەکات و هێلانەی تیا ئەکات.
نقاض	Drosophylium	ڕووەکێکە گەڵاکەی مادەیەکی لینجی پێوەیە مێرووی پێوە ئەنووسێت ئەمیش ئەیمژێت وە لەناوی ئەبات و گوڵەکەی زەردە.
نقاية - نواة الثمرة	Stone	ناوکی بەری درەخت وەکوو ناوکی هەڵوژە.
نقاعيات	Infusoria	گیاندارە پڕۆتۆزۆڵ دارەکان وەکوو پارامیسیۆم، لقێکە لە گیاندارە نزمە سەرەتاییەکان.

نقب العين		چارەكردنی ئاوی رەش لە چاودا.
نقبة - تنورة	Petticoat = Skirt	تەنورە، بەشێكە لە جلی ژنانە.
نقت		دەرهێنانی مەغزی ئێسقان.
نقح	To revise = rectify	بژاركردن.
نقد	critisizm	مەرِی قاچ بچووك.
نقد(نقود)	Notes = Money	پارە، دراو، نەختینە.
نقد ورقي	Currency note	پارەی كاغەز.
نقد(نقود) معدنية	Metalic money	پارەی مەعدەنی، ئەو پارەیەی كە لە مەعدەنی وەكوو: زێڕ یان زیو یان نیكل یان برۆنز، دروست ئەكرێت.
نقدا	Ready = Cash	یەك ژەمی.
نقدة - تقدة - كرويا	Caraway	كەراویا، ڕووەكێكی كشتوكاڵی‌یە لە كۆمەڵەنی بەهارات.
نقر		سمكۆڵەكردن.
نقر	To tnock	لێدان، پەلەپیتكە، كون كردن، بە پەلەپیتكە،لێدان پل لێدان.
نقرة - مقبس	Socker	چاڵ، سۆكت، ئامرازێكی بۆشە.
نقرة	Foveola = Fovea = Pit	چاڵ، قووڵكە، كون.
نقرة	Mortising	درزی تەختە كە زمانەی تێ دەخرێت.
نقرة الذقن		چاڵی چەناگە.
نقرة الذراع		بەرەنگڵ.
نقرة		نەخۆشی‌یەكە تووشی ئاژەڵ ئەبێت پێی خوار دەكات.
نقرة - مرة	Bitter Pit or Stippen	نەخۆشی‌یەكە ئەدات لە بەری سێو.
نقرة العنق	Nuch, nape	بۆقەتەی مل.
نقر الدف	To knocK The drum	دەف، لێدان، تەپڵ لێدان.
نقرس - داء الملوك = داء المفاصل	Podagra = Gout = arthritis	نەخۆشی جومگە، ئاوسانی جومگەو پەنجە گەورەی پێ، نەخۆشی پاشاكان، نەخۆشی‌یەكی بە ئێشو ئازارە لە ئەنجامی سووتانەوەی جومگەكانەوە ڕوودەدات- جومگە ئێشە.
نقرس الصلب أو ألمه	Rachisagra	ئێشو ئازاری بڕبڕەی پشت.
نقرس القدم	Podaga	جومگە سووتانەوەی پێ.
نقرس الكتف	Omagra	جومگە سووتانەوەی شان.
نقرس اليد	Chiaragra	جومگە سووتانەوەی دەست.
نقرس المرفق	Pechyagra	جومگە سوتانەوەیئانیشك.
نقرس الركبة	Hamar thritis = scelodesmus	جومگە سووتانەوەی ئەژنۆ.
نقرس المفاصل	Hamarthritis	جومگە سوتانەوە.
نقرس - نجرس - قرس	Simulium	جۆرە مێشوولەیەكە پێوەدانەكەی ئازاری زۆرە.
نقرس - سكيت - سويكتة - برغش	Gant	مێشوولەیەكی بچووكە.
نقريس - طبيب ماهر	A clever doctor	دوكتۆری كارامە.
نقس سخام	Soot = Smut = CrocK	رەشی مەنجەڵ یان چرا، دووڕینج، دوو ژینگ،هێس، تەنی.
نقش	Paint = dapple	نەخش، نیگار.

نقشارة	Willow warber = Chiff chaff	جۆرە باڵندەیەکی بچووکی رەنگینە بە زەردو قاوەیی.
نقص	Hamartia	کەمی، بەدیی.
نقص غذائي	Deficiency disease	کەم خۆراکی، بەدخۆراکی.
نقص - نقصان - قصور	Decrease = Deficiency = Lack = Atelo	کەمی.
نقص البروتين	Protein deficiency	کەمی پرۆتین لە خۆراکدا.
نقص الفسفور	Phosphorus deficiency	کەمیی فۆسفۆر لە خۆراکدا.
نقص الفيتامينات	Vitamin deficiency	کەمی ڤیتامین لە خۆراکدا.
نقص المغنيسيوم	Magnesium deficiency	کەمی مەگنیسیۆم لە خۆراکدا.
نقص اليود	Iodine deficiency	کەمی یۆد لە خۆراکدا.
نقص الحساسية	Hypothymia	کەمیی هەستایەتی، کەمیی وەڵامدانەوەی شپرزەیی (تدني الأستجابة الأنفعالية).
نقص الكريات الحمراء في الدم	Aglobulia = Aglobulism = Hypocytosis = Oligocy Themia	کەمی خڕۆکە سورەکان لە خوێندا.
نقص الكريات البيض في الدم	leuko- penia	کەمی خڕۆکە سپییەکان لە خوێندا.
نقص اوكسجين الجسم	Anoxia	کەمی ئۆکسجین-ی لەش.
نقص المخاط	Amyxa	کەمی چڵم.
نقص الكالسيوم في العظام - نزكلة	Decalcification = calcium-deficiency	کەمی کالسیۆم، دەرهێنانی یان ونبوونی کالسیوم یان ئاوێتەکانی لە ئێسك یان لە خاکدا.
نقص التغذية	Cacotrophia = Athrepsia = Hypotrophy Hypothermia = undernou-rishment = Denutration	کەمی خۆراك.
نقص كمية الدم	Oligemia	کەمی بڕی خوێن.
نقص كمية العرق	Oligidria	کەمی بڕی ئارەقە.
نقص افراز الصفراء	Oligocholia	کەمی زراوز
نقص المني	Spermacrasia	کەمی سپێرم.
نقص العرق	Adiaphoresis, diaphoresis	کەمی ئارەقە.
نقص اللعاب	Aptyalism = Aptyalia	کەمی لیك.
نقص السكر في الدم	Hypoglycemia	کەمی شەکر لە خوێندا
نقص اليوريا في الدم	Hypouremia	کەمی یۆریا لە خوێندا.
نقص حرارة الجسم	Hypothermia	کەمی گەرمی لەش.
نقص عقلي		کەم ژیری، مێشك ناتەواو.
نقصان الفهم	Acatalepsy	کەمی تێگەیشتن، کەم تێگەیشتن.
نقصان التهوية		کەم بایی، کەمی هەوا گۆڕکێ.
نقصان كتلي	Mass defect	کەمی بارستەیی، جیاوازی نێوان کۆی بارستەی پرۆتۆن و نیوترۆنی ناوکی ئەتۆمو بارستەی گشتی ئەو ناوکە، هۆی ئەم کەمییە ئاشکرایە لە بارستەدا دەگەڕێتەوە بۆ ئەو وزەی بەستنەی کە پێکهێنەرەکانی ناوك دەبەستێت بە یەکەوە.

نقض	To undo = To refute	رووخاندن، رماندن، هەرفاندن، تێكدانەوە، هەڵوەشاندنەوە.
نقط - سلمون مرقط	Trout	تەرووتە، جۆرێكی پەڵەدارە لە ماسی‌یە سلێمانكە.
نقطة	Point = dot	خاڵ، نووكگە، نوختە، پنت، نوقتە، نیتكە.
نقطة التقاطع	Section point	نوختەی (خاڵی) یەكتر بڕین.
نقطة التماس	Tangent point	خاڵی چیغ كردن.
نقطة الأرتكاز	Support point = Fulcrum	زمانە، نوختەی راگیربوون، نوختەی لەسەر وەستان، پنتی راگیر.
نقطة الندى	Humidity or moisture point = dewpoint	ئەو پلە گەرمی‌یەیە كە هەڵمی ئاو تیایدا خەست ئەبێتەوە بۆ ئاو ئەو پلەی گەرمەیەی كە تیایدا كەش (جو) بە هەڵمی ئاو تێردەبێت.
نقطة الألتقاء	Meeting Point	خاڵی بەیەك گەیشتن، پنگەی بەیەك گەیشتن.
نقطة الأنصهار	Fusion point = melting point	خاڵی شلەوەبوون، ئەو پلەی گەرمی‌یەیە كە مادەیەك لەژێر پەستانی كەشی پێوانەییدا دەگۆڕێت لەباری بەستندا (انجماد) بۆ باری شلەیی بۆ نموونە پلەی شلەوەبوونی ئاو لە پلەی سفری سەدییدایە.
نقطة الأنجماد	Freezing point = Coagulation ponit	نوختەی بەستن، پنكەی بەستوو، ئەو پلەی گەرمی‌یەی كە تیایدا شلە دەبێت بە بەشتوو(رەق)، بۆ نموونە خاڵی بەستنی ئاو دەكاتە سفری سەدی یان ٣٢° فەهرنهایتی.
نقطة الغليان	Boiling point	خاڵی كوڵان، ئەو پلەی گەرمی‌یەی كە تیایدا لەژێر پەستانی كەش پێوانەییدا، شلە دەبێت بە هەڵم، خاڵی كوڵانی ئاو دەكاتە (١٠٠°) سەدی یان (٢١٢°) فهرنهایتی).
نقطة الخمود	Quiet plont	نوختەی دامركان، پلەی دامركان.
نقطة التحول	Change point	نوختەی گۆڕان.
نقطة الأنطلاق - منطلق	Starting point	نوختەی دەرپەڕین.
نقطة الأستناد	Support point	نوختەی راگیربوون، نوختەی لەسەر وەستان، پنتی راگیربوون.
نقطة الليونة	Softening point	خاڵی نەرمی ، ئەو پلەیەی كە تیایدا مادە لە باری رەقی‌یەوە دەگۆڕێت بۆ باری نەرمی.
نقطة الوميض	Flash point	خاڵی رووناكی خێرا، خاڵی رووناكی تەقیو، ئەو پلەی گەرمی‌یەی كە تیایدا شلەی شیاو بۆ سوتان هەڵمێك دەهێنێتە بەرهەم ، ئەو هەڵمە كە لەگەڵ هەوا تێكەڵ دەبێت دەبێتە تێكەڵاوێكی تەقیو.
نقطة كوري	Curle point	خاڵی كوری،ئەو پلەی گەرمی‌یەی كە تیایدا ئەو مادەیەی كە گوزەرداری‌یەكەی (انفاذية) بۆ موقناتیسێتی ، موقناتیسێتی‌یەكەی ون دەكات.
نقطة حضوع	Yelld point	بچووكترین هێز یان ئەرك ببێتە هۆی چەماندنەوەی یان درێژكردنی یان گۆڕان لە شێوەی تەنێكدا.
نقطة الأصل	Origin	خاڵی بنەڕەت.
نقطة عمياء - بقعة عمياء	Blind point	خاڵەكوێرە، كوێرەخاڵ، لەسەر تورێنەی چاو هەیە وێنەی لەسەر دەرناكەوێت.
نقطة الأنعكاس	Point of reflection	خاڵی رەت بوونەوە لە زانستی رووناكیدا ،ئەو خاڵەیە كە تیشك تیایدا رەت دەبێتەوە ئەگەر بەر رووەكی رەت كەرەوە بكەوێت.
نقطة البؤرة	Focal point	خاڵی تیشكۆ، ئەو خاڵەی كە زەڕەبینێك یان ئاوێنەیەكی چەماوە ئەو تیشكی رووناكی‌یە تەریبەی تیادا كۆدەكاتەوە كە دەكەوێتە سەری.
نقطة التشبع	Saturation point	خاڵی تێربوون، ئەو خاڵەی كە تیایدا گیراوە ناتوانێت بڕێكی زیاتر لە مادە تواوەكە بتوێنێتەوە.

نقطة ثلاثية	Triple point	خاڵی سیانی، ئەو پلەی گەرمیو پەستانەی کە تیایاندا دەشێت مادەیەکی تایبەتی بە دۆخی بەستوویی (جامد) یان شلی یان گازی بێت لە هەمان کاتدا.
نقطة الانتهاء - حد النهاية	End-point	خاڵی کۆتایی، ئەو خاڵەی کە تیایدا بڕێک لەترش لەگەڵ بڕێک لە تفت هاوهێز (متکافیء) دەبن.
نقطة الاتصال - تشابك الأعصاب - نقطة الاشتباك العصبي	Synapse	خاڵی گواستنەوە، ماوەی نێوانی دوو شانەی دەماری، پارچەی دەماری، پەترۆکی دەماری، گەیێنەری دەماری، بۆشایی نێوان ریشاڵە دەمارییەکان لە مەغزی دڕکاوییو مێشکو لەشدا.
نقطة حرجة	Critical point	نوختەی لارەسەنگ، پنتی لەنگیز، پنتی شڵۆق.
نقطة للترقيم		(:) دوو خاڵە.
نقع البذور	Steeping of Seeds	خوساندنی تۆو بۆ ئەوەی توێکڵەکەی نەرم بێت.
نقع	Maceration = Infusion	خووسان، خووساندن، نماندن.
نقع - تعطين	Retting	خوساندنی قەدی گوشو کەتان بۆ لابردنی مادەی پەکتینیو زەمقی لە ریشاڵەکانیان.
نقع الزهر	Enfleurage	خوساندنی گوڵ لە رۆندا بۆ دەرهێنانی عەترەکەی.
نقف - فصع	Enucleation	کون کردن، هەڵ کۆڵین، ناوەرۆك دەرهێنان.
نقف، فرخ الدجاج	Chicken	جووجك، جووجوڵە.
نقف - تفقيس	Hatching	ترووکان، هەڵهێنان، هەڵهێنانی هێلکە.
نقل	Transter Fe = transport	گواستنەوە، گوێزانەوە.
نقل - دبش	Rubble = stone	وردەبەرد.
نقل - مكسرات	Nuts	نوقوڵ، چەرەس،شەوچەرە، ئاجیل.
نقلي - بائع النقل - جواز	Nut-merchant	نوقوڵ فرۆش، چەرەس فرۆش.
نقل - عقبة	Dessert	میوەو حەڵوا کە دوای نان خواردن بەکاردێت.
نقل الدم	Transfusion of blood	گواستنەوەی خوێن لە مرۆڤێکەوە یان گیاندارێکەوە بۆ یەکێکی تر.
نقل الجلد		گواستنەوەی پێست.
نقل الأغراس	Transplanting	گواستنەوەی شەتڵ.
نقة-نقاهة، شفاء	Recovery	چاك بوونەوە لە نەخۆشی- ماوەی دوای چاك بوونەوە لە نەخۆشی.
نقة - ناقة	Convalecent	کەسێك تازە لە نەخۆشی چاك بووبێتەوە.
نقوة - نقاوة	Dest = select	خوڵاسە، پوختە، پاڵاوتە.
نقوط الزواج - جلوة	Present wedding	دیاری ژن هێنان.
نقوس - نخل الشمع - نخل شمعي	Wax palm	دارخورمای مۆمی، جۆرێکە لە دارخورما بەرەکەی گەورەو بنەوشەییە، ئاوەکێکی مۆمی لێ ی دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پیشەسازی.
نقي - خالص	Pure	پاك، پژوێن، خاوێن، چاك، زرنگ، بێ گەرد.
نقي - مخ العظم	Marrow = medulla	مۆخی ئێسقان، مەغزی ئێسقان.
نقيصة - عيب	Defect = blemish	کەموو کوڕی، کێماس.
نقيب - رئيس	President	سەرۆك، سەرەك.
نقيض - عكس	Contrary to = opposite	دژ، پێچەوانە، بەریەرچ.
نقيع - نقوع - منقوع	Infusion	خوساوە، لە ئاوکراو، نمایی، وەکوو خووساوەی رووەکێکی پزیشکی لە ئاوی گەرمدا.

نقيع القمح	Infusion of wheats	دانووله.
نقيع الزبيب	Infusion of raisins	خۆشاو، خۆشاف، خۆشاوی مێوژ.
نقيع الملح	Pickling brine	خوێ ئاوك، خوێ یاوك، بۆ پاراستنی گۆشتو سەوزە.
نقيب	President = Chief = head man	نەقیب، سەرۆکی پیشەگە،
نقيق	Croafing	قرەقرِی بۆق، قیرەی بۆق.
نقيق البطن	Torumblein	قۆرەی سك.
نقير - نقر - سرة	Hilum, microple	کونوچکە، کونی بچووك، کونی گەرا کە تۆوی نێرەی لێ ئەچێتە ژوورەوە، کونی تۆ و کە ئاوی لێوە هەڵ ئەمژێت.
نقير		جۆرە مێشێکی بەسوودە.
نقيعات - نقاعيات	Infusoria	گیاندارە نزمەکان وەکوو قامچی دارەکانو پەرامیسیۆم.
نكات	A vocet = A voset	نککینە، باڵندەیەکی ئاوی لاق درێژە، دەنووکێکی رەشی درێژی کەوانەیی هەیە بۆ سەرەوە، چەماوەتەوە لە شێر ئەچێت، پەرەکەی رەشو سپییە (بەڵەکە).
نكات - منكت	Carper = acritic = Caviller	نوکتەباز.
نكاح - زواج	Coitus = marriage	ژن هێنان، جووت بون، پەرین، پرۆسەی بەیەکگەیشتن، جووت کردن.
نكاح اليد - استمناء باليد - جلدة عميرة - ضرب الجلق	Mastur bation, Masturbation	دەستپەر.
نكاح فمي	Buccal Coitus	لە دەمەوە گاین، بەدەم گاین.
نكازة		جۆرێکە لە برنج، برنجی کوردی، برنجی نەگازە.
نكاس - انتكاس	To have a replace	گەڕانەوەی نەخۆشی بۆ کەسێك دوای چاك بوونەوەی جاری یەکەم.
نكـاف - نكـاف - التـهاب الغدة النكفية - ابو كعب	Branks, mumps Angla parotidea = parotitis = Mumps	ملە خرێ، گوێ رەپانە، ئاوسانی لووی لیکی ژێر گوێچکە.
نكبة	Calamity = disaster	نەهاتی، کارەسات، ئاسێو، فەتارەت.
نكباء، عاصفة	Tempest = stormy wind	گەردەلوول.
نكتة	Banter = rally	گاڵتە، قشەگاڵتە، دەمەتەقێ، گاڵتەو گەپ.
نكتة - نقطة	Speck = Spot	خاڵ.
نكث، مخالفة	Breach	پەشیمان بوونەوە، پاشگەزبوونەوە.
نكح في الدبر - لواطة	Sodomy = homo sexuality	هەتیوبازی، بەچەبازی.
نكد - كدر	Trouble-unhappiness	ناخۆشی، دڵ تەنگی.
نكد	Peevish = petulant	دڵ تەنگ، بێ شانس.
نكرة	Indefinate	نەناسراو، نەزانراو.
نكر - نكران	Denial	ئینکاری کردن.
نكرز - نخيرة - بلاء العظم	Necrosis = gangrene	گانگرینا، نەخۆشییەکە لە ئێسکدا.
نكز - نكاز - نزع الماء	Deaquation = dehydration	ئاو لێ دەرهێنان، ئاو لابردن، وشك کردنەوە.
نكس		
نكس	Invert = reverse	هەڵ گێڕانەوە، سەرەو خوارکردن، شکستی.

نكسة المرض	Palincos resis = Neochmosis = Recidivation	نوشوستی دوای نەخۆشی.
نكش - نكاش	Digging = to dredge a well	شیکردنەوەو بژارکردنی زەوی، دەردانی بیرو زێراب.
نكص - نكول	To recoil = retreat	پاش گەزبوونەوە.
نكعة	Tragacanth = Hymenium = Pileus	(١) کەتیرە (٢) کلاوی قارچك، چەتری قارچك.
نكف - نكفة - غدة نكفية	Parotid-gland	لووی لیك، لووی ژێرچەنە، لوویەکی بچووکە، لە کۆتایی شەویلگەدا لەژێر نەرمایی گوێچکەدا.
نكف - ابو كعيب	Parotiti mumps = epidemic(or) infectious	ملە خڕێ، نەخۆشی‌یەکە.
نكفي	Parotic	نزیك گوێچکە.
نكلة	Nickel = twomills = half penny	میکل ، پارچە دراوێکە دەکاتە پێنج سەنت-٠/١ ی قرشی میسری.
نكل - قيد شديد	A strong tie (or) Feller	بەستەرێکی بەتین (قایم).
نكل - حديد اللجام	Bitofa birdle	ئاسنی لغاو.
نكهة	Flavour = relish = aroma = tang	تامی خۆش، تامو بۆنی خۆش، بۆنو بەرامە، تام.
نكوص	Regression	وەچە بەرەو ئەوە ئەڕوات سیفەتی وای هەبێت کە بە تەواوی لەهی دایكو باوکەکەی ئەچێت بەڵکو ناوەنجی بێت لە نێوانیاندا، بۆ نموونە ئەو ئەسپە رەسەنانەی کە بەرەو مێرگەکانی ئەمەریکا رایان کردووە سیفەتی کێوی‌یان بۆ گەڕاوەتەوە.
نلك		بەلالووك، بەلالوکە کێویلە.
نلك - زعرور	Haw thorn	گوێـژ درەختێکی بەردارە، بەرەکەی خڕو بچووکە زەرد یان سوورە دەخورێت.
نلمبو - نيلوفر - بشنين	Egyption bean = nelumbo = nenuphar = great white water lily	نیلوفەر، لیلۆپەڕ، گیایەکە رەگەکەی ئاوی‌یە گەڵاکەی زۆر گەورەو خڕە، جاری وا هەیە تیرەکەی ئەگاتە مەترێك گوڵەکەی زەردە یان پەمبەیی بۆن خۆشە، بەرەکەی خڕە تۆوەکەی مادەی نیشاستەی تێدایە ئەخورێت.
نما - صوابة - قملة صغيرة	Nit = little louse	رشك، میتوولکە.
نماء - نمو	Growing develope ment	گەورەبوون، گەشەکردن.
نماة	Trichodectes	مێرووبەکە لەپێستی گیانداری ماڵی‌دا دەژی.
نمام - نمام الملك - سعتر امرط - سيسنبر - سعتر بري	Thym- glaber = wild thyme = creepingThyme	سیس، عومەر، رووەکێکە دەنکەکەی وەکوو ، رەیحانە، بۆنێکی خۆشی تیژی هەیە، وەکوو بەهارات بەکاردێت.
نمت الغنم	Tufted horse shoe vetchy	گیایەکە بۆ لەوەڕو بۆ مەبەستی پزیشکی باشە.
نمة		مێرووبەکە لەسەر لەشی ئاژەڵ ئەژی زیانی پێ ئەگەیەنێت لە سێ ئەچێت.
نمة - قملة	Louse	ئەسپێ، مێرووبەکی زیانبەخشە.
نمر - نمر	Panther = Leopard	پڵنگ، گیاندارێکی درندەیە لە کۆمەڵەی گوربە، پێستەکەی پنکە پنکەی رەش‌و سپی‌یە، لەشێر بچووکترە، بازی دوور ئەدات.
نمر مسيف الأسنان	Saber tooth tiger	پڵنگی ددان شمشێری، جۆرە پڵنگێکی قڕتێ کەوتووە ددانەکانی درێژو کەمێك چەماوەبوو لەشێوەی شمشێردا بوون.
نمر مخطط - ببر - اسد هندي	Tiger	بەور،پڵنگی هێڵدار.
نمر ابيض - يربيسي	Snow leopard irbis	پڵنگی سپی، لە شاخە هەرە بەرزەکانی ئاسیادا دەژی.

نمرة - فزارة - انثى النمر	Shea leoperd	پلنگی مێ.
نمر البحر - اسد البحر	Walrus	پلنگی دەریا، شێری دەریا، گیانداری‌کی دەریاییە دوو کەلپەی درێژی هەیە.
نمرة	Number	ژمارە، پلە، نومرە.
نمر	Cirrocumulus	هەورێکی بەرزە لە پارچە پارچەی بچووك نزیك بە یەکتری پێکهاتووە، لە خوری دەچن.
نمرق - وسادة	Cushion = Pillow	سەرین، بالیف.
نمرية - خنفساء نمرية	Tiger beet	قالۆنچەی پلنگی، جۆرە قالۆنچەیەکە مێش و مەگەز ئەخوات.
نمرس - خزاف	China-shop Keeper	فەخفوری فرۆش.
نمر امريكي مرقط - جاكوار - يخور	Jaguar	جاکوار، بەورێکی پەڵەدارە لەناوچە گەرمەکانی ئەمەریکادا دەژی.
نمر هندي	Indian Leopand	بەور، پلنگی هیندی.
نمس	Rancidity	گۆڕانی تام و بۆنی رۆن و خراپ بوونی.
نمس - فأر فرعون	Mongoose = ichneumon	بانەوانك، بان بانکە، مریشك خۆرە، گیاندارێکە لە دەلەك ئەچێت، پەلەکانی کورتن و کلکی درێژە، سەری قوچەکی و چاوی سورە، رەنگەکەی قاوەیی یان رەشە، پێستەکەی بە نرخە مریشك و مشك و مار ئەخوات.
نمس مسكي	Mink	بانەوانکی بۆنخۆش.
نمس مصـري - فارة فرعون	Egyptian = mongoose Ichneumen	بانەوانکی میسری، رەنگی زەردە قاچی رەشە.
نمسية	Ichneumon Fly	مێروویەکی بە سوودە لە کۆمەڵـەی بـاڵ پەردەییـەکان مێتولکـەکانی مێرووی تر دەخۆن.
نمش - تنميش	Etching	ماڵەکردن،پەڵەکردن، دەرخستنی پێکهاتی مەعدەنێك بەکارکەری کیمیایی وەکوو ترشێك یان هەر دۆزەرەوەیەك(رابەرێك) ی کیمیایی.
نمش - كلف	Freckles = Dartre = lentigo = Ephelis = Petechia = small brownish spots in the skin	پەڵە، ماڵە، منجەڵ، شلی، منجلـی، پەڵەی رەشـی مەیلـەو سوور، ماڵـەی دەم و چاو.
نمص - أسل - سمار	Rush	زەل، گیایەکە لە زەلکاو زۆنگاودا ئەڕوێت گەڵاکەی باریك و درێژە حەسیر و سەبەتەی لێ دروست دەکرێت.
نمص	Drawing out the hair	موو هەڵکێشان.
نمط ظاهري	Phenotype	تەرزی یان شێوازی دیار روالەت یـان ئاشـکرا، ئـەو دیمەنـە روالەتیـەی زیندەوەر کە لە پێکهاتی زگماکیەوە پەیدا دەبێت.
نمط - اسلوب - طور	Style	تەرز، شێواز، شێوە، رێڕەو.
نمط غذائي	Dietary pattern	تەرزی خۆراکی.
نمط وراثي	Genotype	تەرزی یان شێوازی زگماکی، پێکهاتی زگماکی زیندەوەر کە هەموو جینە زاڵەکان و جینە شاراوەکان دەگرێتەوە.
نمط حيود لاويي	Laue diffraclion Pattern	نموونەی (شێوازی) لادانی لاویی:– شێوازی لادانی لاویی زانا ماکس فۆن لاوی لە ساڵـی (١٩١٢) راستیی ئەم دوو بیردۆزەیەی سەلماند:– ١– تیشکی سینی تیشکێکی روناکیە شەپۆلەکەی زۆر کورتە. ٢– ئەتۆمەکانی بلوور لە یەکەیەکی رێکوپێکی سێ دووریدا (ثلاثية الأبعاد) ریزدەبن.

نمل - نملة	Ant	مێرووله، مرووچه، مێری، جۆره مێروویەکە خواردەمەنی کۆ ئەکاتەوە، شاری هەیە، توانای بۆنکردنی هەیە.
نمل توكانديرو	Tocandero ant	تۆکاندیرۆ، جۆره مێروویەکی ژەهرینە.
نمل احمر - شمشم - جعبي	Red Ant	مێرووله‌ی سوور.
نمل فرعوني	Pharaon ant	مێرووله‌ی فیرعەونی، مێروولەیەکی بچووکە لە شوێنی سەختدا هێلانە دەکات.
نمل اسمر	Dun ant = brown ant	مێرووله‌ی قاوەیی.
نما امغر - سمام - نمل جسور - جفل - دعابة - دعبوب	BlacK ant	مێرووله‌ی رەش.
نمل مدمي - جثلة	Robber ant	مێرووله‌ی دز، خۆراکی مێروولەکانی تر دەخوات.
نملة الرمل	Sand ant	مێرووله‌ی لم.
نمل - تنميل	Creepiness	مێروولەکردن وەکوو یەکێك ئەندامێکی لەشی مێرووله بکات.
نملية	Meat safe	دۆلابی تۆڕبەند، دۆلابی موبەق کە تەل پێوەبێت بۆ پارێزگاری خواردەمەنی لە مێش و مەگەزو مێروو.
نمل ابيض - ارضة - نمل الخشب	White ant = termites	تەختە کالۆس، لێوەنگ، مێرووله‌ی سپی، قەرەوەنە، مێروولەیەکە لەسەر تەختە دەژی و زیانی پێ دەگەیەنێت.
نملة - اكزيما	Eczema	ئەگزیما، نەخۆشی‌یەکی پێستە.
نملة جدري - حية	ChicK Pox Vaticella = water pox	مێکوتە.
نملة صغيرة	little ant	مووچە، مرچۆڵە، مێروولەیەکی بچووکی رەشە.
نملة حصادة - حثلة - جفل	Harvest ant	مێرووله‌ی دروێنە، مێروولەیەکی رەشی گەورەیە.
نملة عسل	Honey ant	مێرووله‌ی هەنگوین، جۆرێکە لە مێرو هەندێکی لە هاویندا شلەیەکی شێوە هەنگوینی عەمار دەکات بۆ خواردنی مێروولەکان لە زستاندا.
نمنم - نمنمي	Cannibal	دێو، خێو، درنج، ئەرژەنگ، مرۆڤێك گۆشتی مرۆڤێکی تر بخوات.
نمنومة - شرك الذباب	Campion = Catch Fly	مێش گر، رووەکێکە مادەیەکی لینج دەردەدات مێرووی پێوە دەنووسێت.
نمنمة - صعوة - سكسوكة	Regulus = wren	فیرنە گوله، فیسقەگوله، کرکرك، چۆلەکەیەکی بچووکە.
نمنام	TicK of birds	چنگنە، مێروویەکە لەسەر پێستی باڵندە دەژی.
نمنة		هونەری وێنە گرتنێکی وورد لە لاپەڕەی کتێبێکی دەستنووسدا.
نمنمة - ترتر - لمع	Spangles	پوولەکە، زەنگیانە.
نمو	Increase = Growth = develop ment	گەورەبوون، گەشەکردن، باڵاکردن، زیادکردنی قەوارەی لەش لە هەموو لایەکەوە بەشێوەیەکی سروشتی رێك و پێك.
نمو اقتصادي	Economic growth	گەشەکردنی ئابوری.
نمو الأظافر الى الداخل	Acronty	گەورەبوونی نینۆك بۆ دیوی ناوەوە.
نمو لولبي	Circumnutation	گەشەکردنی زەمبەلەکی وەکوو لە رەگی رووەکدا کە زەوی کون دەکات.
نموذج - لنموذج	Sample = Model = example	نموونە.
نموذج بدئي - طراز اول	Proto type	نموونەی سەرەتایی، تەرزی سەرەتایی، شێوە بنەڕەتی‌یەکەی زیندەوەر بۆ نموونە تەرزی یەکەمی (شێوە بنەڕەتی‌یەکەی) ئەمەنگ گیاندارێکی چوار پێ بووە لەسەر زەوی ژیاوە.
نميزيا	Nemesia	نمیزیا، رووەکێکی گوڵدارە.

نميص	Protonema	پرۆتۆنيمـــا، يەكـــەم شـــت كـــە لـــە رووەكـــدا دەردەكـــەوێت واتـــە دەزووى يەكەمدەزوويەكى سەوزە لە چەكەرەكردنى قەوزە يان چوزەولەوە پەيدا دەبێت.
نندنية	Nandina	نانديـنا، دەوەنێكى بۆ رازاندنەوە دەروێنرێت.
ننسوك	Nain socK	نەنسووك، جۆرێكە لە قوماش موسلين.
ننشوة - نـانخواه - خلـة = صقلين - خلة	PicK tooth = Tooth-picK	نانخولز، حەوينج، دلرسيواك، رووەكێكى گيايى دەشتەكىو كشتوكاڵىيە گوڵەكەى لەشێوەى چەتردايە لە زەوى بە ياردا دەروێت، گوڵەكەى سپىو بۆنخۆشـە لاسـكى گوڵەكـەى بـۆ سـيواك كـردن باشـە، گـەلێك دەرمـان لـە تۆوەكەى دەردەهێنرێت بۆ چارەكردنى ژانە سكو باكردنو ميزكردنو بەرد فڕێدان، دەكرێتە نانەوە تامو بۆنى خۆش دەكات.
ننكين	NanKeen	نانكين، قوماشێكى قايمە.
نهار	Young bustard	بەچكە چێرگ.
نهار	Day	رۆژ - ئەكاتە (١٢) سەعات.
نهارية، يومي، نهاري	Diurnal birds of Prey	رۆژەكى، باڵندە گۆشت خۆرە رۆژەكىيەكان واتا ئەوانەى بە رۆژ ئەگەڕێن.
نهاري	Diurnal	رۆژى، رۆژانە، بەرۆژ.
نهاز الفرص	Opportunist	هەل پەرست.
نهاء، بارافين	Paraffin	پارافين، مۆمێكى سپى رەقە لە نەوت دەردەهێنرێت.
نهاب	Plunderer	راو رووت كەر، دز، تاڵانكەر.
نهاش	Snappish	قەپكر، قەپاڵگر.
نهاة - ودع	Cyprea	سەدەف، پەيكەرێكى بچووكى رەنگاو رەنگە.
نهاكة = نهك	Exhaust	كەشەك، شەكەت، ماندوبون.
نهام - بوم	Nyctala = owl	كوندەبەبوو، بايەقوش.
نهائي، أخير	Terminal	كۆتاى،دوايى، دوا.
نهاية	End = Limit = lerminus	پايان، ئاكام، ئەنجام، كۆتايى، دوايى،دوماهى، بنەتا، بنەبڕ.
نهاية الصلاحية	Expiry date	مێـژووى تـەواو بـوون، ئـەو مێـژووەى كـە ئيـتر دەرمـان تيـايدا بـە كـەڵك نامێنێت.
نهاية عظمى	Maximum	ئەوپەڕى گەورەيى، ئەنجامى گەورە ، كۆتايى مەزن (گەورە).
نهاية ارضية	Earth terminal	كۆتـاى زەوىيانـە كۆتاييەكـە لەسـەر لەشـى مەكينەيـەك يـان دەزگايـەك ئامادە دەكرێت بۆ گەياندنى بە زەوى.
نهاية عصبية	Nerve Ending	كۆتايى دەمارى.
نهاية صغرى	Minimum	ئەوپەڕى بچووكى، ئەنجامى بچووك،
نهاس - اسد	Lion	شێر.
نهاء - رخام شفاف	Marid	مەڕ مەڕ.
نهاش	Snapper	ماسىيەكى دەريايى كەتەى دڕندەيە.
نهب	Plunder = Loot	تاڵان، رووتاندنەوە، راوو رووت، دزين.
نهج - اسلوب	Course = method	رێباز، رێو شوێن، شێواز،
ن . هـ . ج	I . L . S	ئاى ئێل ئێس، كورتەى دەستە واژەى (رژێمى دابەزين بە دەزگا).
نهدة - نهيد - نهيدة	Butter	كەرە، نيڤشك.
نهد - شيء مرتفع	Elevation	بەرزبوونەوە، شتێكى بەرز.

نهد - ثدي	Breast = Full grown broast	مەمك، مەمك كردن.
نهر	The river = Eridanus = nahr	رووبار، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
نهر	River = water stream	رووبار، زێ.
نهر مصفر	Braided stream	رووباری پرچی، ڕێبازێكی ئاوییە دەبێت بە چەند كەناڵێكەوە بەچەند دوورگەیەك لە یەكتری جیا دەبنەوە.
نهر جليدي - مجلدة	Glacier	رووباری سەهۆڵی.
نهري	Fluvial	رووباریی، زێیی، هەرشتێك پەیوەندی بە رووبارەوە هەبێت.
نهزة - فرصة	Occasion opportunit	هەل.
نهس - صرد اصفر - صرد - دغناس - دقناس	Red-backed shrike = Butcher bird	دارتەقێنە، جۆرە باڵندەیەكە لە چۆلەكە گەورەترە سەرو دەنووكی گەورەن، زۆر هارو هاجە چۆلەكەو گیانداری بچووك دەخوات.
نهش	To bite = snap	قەپ گرتن، قەپاڵ گرتن.
نهض - نهوض	Rising	هەستان.
نهضة - انتعاش وتحرك	Awakenin	راپەڕین.
نهق	Catheturus	باڵندەیەكی گەورەی سەرو مل رووتاوەیە باڵەكەی بێ هێزە، رەنگەكەی قاوەیی هێڵی زەردو زیوی تیایە، لە عەل شیش ئەچێت.
نهق - مرة - جرجير الماء	Water cress	كوزەڵە كویز.
نهق - نهيق، نميق الحمار	Bray of an ass	زەڕین، زەڕە، زەڕاندن.
نهق - جرجير بري - ايهقان	Wild rocket	تەرەتیزە كێویی.
نهك	Exhaustion	ماندوێتی، شەكەتی.
نهكة - ضنى - هزال	Exhaustion	ماندوێتی، لاوازێتی.
نهك حراري	Heat haustion	ماندوێتی گەرمی، جۆرێكە لە خۆرەنگازیی لە سووری خوێن دەدات.
نهل - شرب	To drink	خواردنەوە.
نهم - شراهة الأكل	Gor mandism	زۆر خۆری، بخۆری، چاو برسێتی،چاو چڵێسی، نەوسن.
نهم - شرة	Glutton = gourmand	زۆرخۆر، بخۆر، چاوبرسی، چڵێس، دەریالووش، نەوسن، سك بەر،چاوچنۆك.
نهو - انجاز	Inishing = Completing	جێبەجێ كردن، تەواوكردن.
نهوض	Get up	هەستان.
نهي - نهاء - زجاج	Glass = rockcry	شووشە.
نهير	Rivuletstal	چەم،چۆم، زێ.
نهيك - أبو مقص - ثاقب الأذن	Ear-wig	گوێ كونكەرە، سۆلسۆڵە، مێروویەكی پانكولەیە لە سیسرك ئەچێت، لە پاشەوەی لەشیدا دوو موكێش (ملقط)ی كەوانەیی هەیە، هەندێك كەس وا دەزانێت كە دەچێتە گوێچكەوە كونی دەكات.
نهيق	Braying	زەڕین، زەڕەزەڕ، زەڕینی كەر.
نهية، وعي	Consciousness	هۆش.
نواة	Stone = nucleus	ناووك، ناڤك، كاكل.
نواة - لب	Nucleus	ناووكی خانەی گیاندارو رووەك.

نواة - كب	Kernel	كرۆك، كاكڵە.
نواة البذرة - عجمة	Stone = Kernel = endocarp	ناوكی رەق، كاكل، ناوكە رەقەكەی هەندێك میوە وەكوو ناوكە قەیسی، تۆوی رووەك كە توانای رووانی هەیە.
نواة (الذرة)	Nucleus	ناوكی ئەتۆم، ناووك بریتی‌یە لەو بەشەی كە ئەكەوێتە ناوەڕاستی ئەتۆمەكەوە، قەوارەكەی یەكجار بچووكە، بەلآم كێشەكەی نزیكی كێشی ئەتۆمەكەیە، بارگەكەی موجەبەو ناووك بریتی‌یە لە چەند پرۆتۆن وە چەند نیترۆنێك كە ووزەیەكی مەزن بەستوونی بە یەكەوە.
نواة كبيرة	Meganucleus = Macronucleus	ناوكە گەورە، ناوكێكی گەورەیە لە خانەی رووەكدا فرمانی سەوزی (خضري) خۆراكی دەبینێت.
نواة صغيرة	Micronucleus	ناوكە بچكۆلە، ناوكێكی بچووكە لە خانەدا فرمانی زاوزێ (زۆربوون) دەبینێت.
نواة الخلية	Endoplast = nucleus	ناوكی خانە، ناوك لە زۆربەی خانە زیندوەكاندا لە ناوەڕاستدایە شێوەكەش بە زۆری خڕ یان هێلكەیی‌یە، هەرچەندە هەندێك جار بەشێوەیەكی ئەلْقەیی یان لوولەیی هەیە، خانە بە زۆری یەك ناوكی تیادایە، بەلآم خانەش هەیە كە دوو ناوكی تیادایە وەكوو خانەی پەرامسیۆم، خانەش هەیە ناوكی تیادا نی‌یە وەكوو هی خڕۆكە سوورە پێگەیشتووەكان(ناضجة)، فرمانی خاڵە ئاڵۆزە ئەو بەشە گرنگەیە كە كردارە زیندەگی‌یەكان ناو خانە رێك دەخات ئەگەر ناوك نەمێنێت خانەكەش دەمرێت،چونكە ناوك چەند مادەیەك دەردەداتە ناو سایتۆپلازم، هەروەها ئەو كاركەرانەی تیادایە كە رەوشتی كنێتی (صفات وراثية) دەگوێزنەوە لە نەوەیەكەوە بۆ نەوەیەكی تر ، لە كاتی زاوزێدا، لە كاتی كرداری دابەش بوونی خانەدا ناوەڕۆكی ناوكەكە دەبن بە هێڵی درێژ پێیان دەوترێت (كرۆمۆسۆمەكان).
نواة متحركة	Kinet nucleus = Amphinucleus	ناوكی جووڵەكەر، ناوكی بزێو .
نواة مركزية	Paranucleus	ناوكی چەقی
نواة اولية - نواة بدائية	Pronucleus	ناوكی سەرەتایی.
نواة ذكرية	Male nucleus	ناوك (نێر).
نواة نقيرية	Hilum nucleus	ناوكی كونۆچكە.
نواة مشعة	Radiator nucleus	ناوكی تیشك دەر.
نواة قطبية	Polar nucleus	ناوكی پۆڵی، ناوكی جەمسەری.
نواة مولدة		ناووكی دروست كەر.
نواة حمراء	Red nucleus	ناوكی سوور، كۆمەڵە خانەیەكی دەمارییە لە بەشی سەرەوەی ناوەڕاستی مێشكدا.
نوار ابيض - ياسم	Privy = Privet prim	دارو دەوەنێكە لە كۆمەڵەی زەیتون، گوڵەكەی بەشێوەی هێشوویەكی بۆن خۆشە بۆ مەبەستی پەرژین ئەروێنرێت.
نوار مايو	May	مانگی مایس.
نوار صيني	Carrierea	درەختێكی دەشتەكی و رازاندنەوەیە، رەنگی لقەكانی سوورە، گوڵەكەی بچووك و سپی‌یە.

نورة	Projector	پرۆجەکتۆر، دەزگایەکە بە شەو شەوق(تیشك) ئەهاوێژێت بۆ رووناك کردنەوەی دەوروبەری شوێنێك وە بینینی شتومەك.
نوم - مرض النوم الخطير	Sleeping Sickness	نەخۆشی نووستن.
نوم	Lethargy	بێ هۆشی، وەنەوز یان نوستنێکی نائاسایی.
نولم	Hyper Thymial	خەوتنۆکە، نوستنۆکە، بارێکە لە خەوتن دەچێت بە شێوەیەکی دەستکرد دەهێنرێتە ئاراوە.
نواس، بيت العنكبوت	Spider web	هێلانەی جاڵجاڵۆکە.
نواس - متذبذب	Oscillating	لەراوە، لەرەلەرکەر.
نواسة	seesaw	دیلەجو،دیلانی حەندەرهۆ.
نواس - بندول	Pendulum	پانتۆل، وەکوو پانتۆڵی سەعات تەنێکی هەڵواسراوە لە خاڵێکی جێگیردا دێت و دەچێت وەکوو لە سەعات دا.
نواس (بندول) فوكو	Foucault Pendulum	پانتۆڵی فۆکۆ، تۆپەڵێکە بە تەلێکی بارییکی درێژدا هەڵواسراوە دێت و دەچێت، بەڵگەیە بۆ ئەوەی کە خڕۆکی زەوی دەخولێتەوە.
نولبذ	Effectors	ماسولکە لووەکان (غدد) ئەندامی وەڵامدانەوە (استجابة).
نواحة - نائحة	A hired Female mourner	ئەو ژنەی کە لە تەعزیەدا دەلاوێنێتەوە.
نواح - نياح	Loud weeping	گریان، شیوەن، گریان، بە دەنگی بەرز.
نواتين - نكلئين	Nuclein	نوکلین، ناوکین، توخمەکانی ناوکی خانەکە نازۆتی یان چەوری یان فۆسفۆری یان گۆگردی دەبن.
نواجذ - ضـرس الحلـم - ضرس العقل	Wisdom tooth = bach tooth	خڕێ، ددانی ژێری.
نواعم	Mollusca	گیاندارە نەرمەکان وەکو گوێچکە ماسی و شەیتانۆکە.
نواصة - قنديل	Night light	شەوچرا.
نولر الليل - شب الليل	= marvel of peru	شەوبۆ، جۆرە گولێکە.
نوء (طائر)	Petrel	مەلەکەش، مەلە رەشەبا، باڵندەیەکی دەریایی بچووکی باڵ درێژە.
نوء	Gale	بایەکە خێراییەکەی لەنێوان (٢٥-٣٥) میلە لە سەعاتێکدا.
نوء - نو	Gale	پشێویی دەریا، گەردلو.
نۆرة	Tattoo Colouring matter = smoKe of burning tallow	
نؤوم		خەولر، خەفۆك، خەوخۆش، خەو قورس.
نو - ثيتل	Gnu = wildebeast = harte beast, bulal antelope	(نوو)، گیاندارێکە لە ئەسپ ئەچێت دوو شاخی چەماوەی هەیە لەگەڵ کلکێکی درێژ، لەشی گەورەیە سەری ئەستوورو پانە، کلکی لە کلکی ئەسپ ئەچێت، شاخەکانی ئەستوورن، گیاندارێکی شیردەرە لە کۆمەڵەی مانگا کێوی سمدارە، شێوەی تێکەڵاوە لەشێوەی مانگا کێوی و گاو ئەسپ لە خۆرهەڵات و باشووری ئەفریقاو هەندێك وڵاتی ئاسیاداو دوورگەی عەرەبی و فەلەستین، رەنگەکەی سوورێکی مەیلەو زەردە، ناوشانی بەرزە سمتی نزمە.
نوبة - دور	Crisis = Fit = turn = shift = occasior	نۆرە، دەور، رۆڵ.
نوبتجي(في الخدمة)	Onduty	نۆبەچی، ئەو کەسەی کە بە نۆرە پاسەوانی دەکات.

نوبة - مرة	Once = at time	جارێك.
نوبة حمى	Fit	نۆرەتا.
نوبة - نائبة - مصيبة	Misfortune	كارەسات،كێشە.
نوبة البظر = حومة البظر	Clitoris Crises	ئالۆشی قیتكە، خورری قیتكە.
نوبة مرض	Paroxysm	نۆرەی نەخۆشی.
نوبليوم	Nobelium	نوبلیوم، توخمێكی كیمیاگەرییە كێشی ئەتۆمییەكەی (٢٥٤) وە ژمارەی ئەتۆمییەكــەی (١٠٢) نیشــانەكەی (No)، كانزایــەكی تیشــك دەرەوەی دەستكردە لە ئەنجامی بۆردومان كردنی توخمی كوریۆم بەناوكی كاربۆن (١٣) لـە دەزگـای سایكلۆترۆندا پـەیدا دەبێـت هـەتا ئێسـتا سـوودەكانی نەزانراون، بەناوی زانا (نۆبڵ) ـەوە ناونرا بۆ یەكەم جار لـە لایەن تیمێك لـە زانا سـویدیو ئەمـەریكیو بەریتانییـەوە لـە ئامۆژگـەی نۆبڵـی فیزیـا لـە ستۆكهۆڵم پەیدا كرا ئەویش بەوەی كە توخمی كوزیوم دراوەتە بەر ناوكی كاربۆنی (٦ك^{١٢}).
نوتي - بحار - ملاح	Nautilus = Sailor = mariner	كەشتیوان، دەریاوان، جۆرە گیاندارێكی نەرمی دەریایی ساكارە لە ناوچە گەرمەكانی زەریاكاندا ئەژی قاقلەیەكی (لەپكەیەكی) پێچاو پێچی خانـە خانەی هەیە، لە ئەختەبون (هەشت پێ) دەچێت لـە زەریای هێمندا دەژی، گۆشتەكەی ئەخورێت.
نوثاركتس	Notharctus	نۆساركتەس، گیاندارێكی شیردەرە لە كۆمەڵەی پێشەنگە هەر كۆنەكان.
نوجيلية	Naegella	نایجیلیا، رووەكێكی گوڵدارە.
نوح (الحمام)	Cooing of pigeon	خوێندنی باڵندە.
نود	Nod = nodding	سەرشۆڕكردنەوە لە ئەنجامی خەواڵوویێتی.
نور = ضوء	Light	رووناكی، رووناهی.
نور كهربي	Electric light	رووناكی كارەبایی.
نور الجيا - ألم عصبي	Neuralgia	نورالجیا، دەمارئێشە ئازاری دەمار لە لا تەنیشتەوە.
نور العين	Light of ones eyes	سۆمای چاو، رووناكی چاو.
نورانية - سطوع - اشراقية	Luminosit	رووناكی دانەوە، شەوق دانەوە، بریسكەدانەوە.
نوري - منير	Luminous	رووناكی، رووناكی دەرەوە.
نورستانيا	Nervous breokdowr	بێ هێزی دەمار،ماندوبوونی دەمار.
نورانية	Albedo	رووناكێتی، رێژەی ئەو رووناكییەی كـە لـە تەنێكـەوە رەت دەبێتـەوە بـۆ گشت ئەو رووناكییەی كە دەكەوێتە سەری.
نورة - جيرحي	Lime	قسڵ،كسل، ئابك، ئاژە، ئاهەك،ئۆكسیدی كالسیۆم، قسڵی زیندوو.
نورة	Depilatory	دەرمانی تووك لابردن، دەرمانی گەرماو.
نــورة - نــور - نورة زهرية	Blossom = inflorescene	شكۆفە، شكۆفەی گوڵ، ووڵ، بشكۆسك، بۆ نموونە شكۆفەی گوڵـی گێزەر وەكوو چەتر وایە.
نورة الزنك	Zinc bloom	گوڵە توتیا، گوڵە زینك، بریتییە لە كاربۆناتی توتیای تفت.
نور ساطع	Glaring light	رووناكی، پڕشنگدار.
نور كشاف - انوار كاشفة	Search light	رووناكی بۆ دۆزینەوە.
نوروز	New years day	نەورۆز، رۆژی سەری ساڵی نوێ لای كوردو فارسەكان.

نورج - درلسة - مدوس	Threshing machine = disc wheel thresher	جەنجەڕ، مەکینەی گێرەکردن.
نور ماكول	Normacol	نۆرماکۆل، دەرمانێکە بۆ گوو پێکردن بەکاردێت بەشێوەی حەبە.
نورس		خیزە خیزی سنگ.
نورستينيا، وهـن عصـبي، خيلع	Neuras Thenia	نۆرسـتانیا، لاوازبوونـی دەمـاریی، نەخۆشـییەکی دەروونییـە دوای خۆماندووکردن لە جووت گرتن و نەخۆشی دەماری و برسێتی و خەوزڕان و خەفەت و واهیمەوە دەبێت.
نورس - زمج الماء	Sea gull	قاقلی بازان،تیتلەکناچە، باڵندەیەکی ئاوییە بە قەدەر کۆترێك ئەبێت، پەڕەکەی لە سەرەوە خۆڵەمێشییە لە ژێرەوە سپییە، دەنوك و قاچی سوورن ، بەرزئەبێتەوە بە ئاسماندا لە پڕێکا خۆی ئەکاتەوە بە ئاوەکەدا بۆ ماسی گرتن.
نورجيسيك	Norgesic	نۆرجیسیك، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی ئێشوئازاری شان و مل بەشێوەی حەبە.
نورجستيريل	Norgestrel	نۆرجیستریل، هۆرمۆنێکی پیوییە دەسکردە بۆ نەهێشتنی سکپڕی بەکاردێت.
نوري - غجر	Gypsy	قەرەج، بەرمیەکن لە مرۆڤ پیشەیان هەر گەشت و کۆچ کردنە لەنێوانی ئاسیاو ئەوروپاو ئەفریقیاو ئەمریکادا.
نورستين	Norstene	نۆرستین، دەرمانێکە دژی گیانداره سەرەتاییەکانی وەکوو ئەمیبا بەکاردێت بەشێوەی حەبە.
نوس - نوسان - ذبذبة	Oscillation	هاتوچۆکردن، لەرینەوە بە شۆڕی، تەکەتەك، پەل پەل، هەلورکە.
نوسيان	Nosean	نۆسیان، مەعدەنێکە بریتییە لە گۆگردات و سلیکاتی ئەلەمنیوم و سۆدیۆم، ڕەنگەکەی بە زۆری شینە، خۆڵەمێشی، قاوەیی،زەرد، سەوز.
نوش	Catch, power	گرتن.
نوشة - حمى تيفوئيدية	Typhoid-fever	گرانەتا . نەخۆشییەکی درمە.
نۆوش - قوى	Powerful	بەهێز.
نوشان	Rhinoceros oF Somatra	کەرکەدەنی سۆمەترا.
نوشادر - نشادر - امونيا	Ammonia	ئامۆنیا، گازی ئامۆنیا.
نوص - عير - حمار وحشي	Wild ass	کەرە کێوی.
نوض - عظم حرقفي	Hip bone	ئێسقانی سەرووی ران، ئێسقانی کلۆت، ئێسقانی سێ بەندە، ئێسقانی سمت، قاڵچە، کەماخ، سمت.
نوط	To cnarge with	سپاردن، پێوەبەستن، پیا هەڵواسین.
نوطة - وسام	Medal = decoration	نیشان، مەدالیا.
نوظة - غوتر - جوتر - تضخم الغدة الدرقية	Goitre	گۆیتەر، ئاوسانی لووی قوڕقوڕاگە.
نوع	Species = Kind	جۆر، چەشن، تەحر، کۆمەڵە گیانداریك یان ڕووەکێك دەشێت لەناو خۆیاندا زاوزێ بکەن.
نوعي	Specific = qualitative	جۆریی، چەشنی، تەحریی.
نوغة	Nougat	نووگێت، جۆرێکە لە حەڵوا بە هەویری فستق دەشێلرێت.
نوفل - ضبع ذكر	Hyena	نێرە کەمتیار.

نوفة - بكف - فوانيس - حبة القلب = ضرو أسود		دەنکی دڵ، قەزوانی رەش، رووەکێکە گوڵەکەی سپییە دەنکەکەی بە قەدەر نۆکێك ئەبێت رەش و رەقە، ملوانکەی لێ دروست دەکرێت.
نوفكليت	Novaculite	نۆڤاکیولایت، کەڤرێکی سلیکۆنی یە وەك بەردە هەسان بەکاردێت.
نوفمبر - تشرين الثاني	November	نۆڤەمبەر، تشرینی دووەم، مانگی یانزەهەمی زایینی.
نوفوكين	Novocaine	نۆڤۆکایین، مادەیەکی بێ هۆش کەری ناوچەییە (موضعي) واتە بۆ گشتی نییە.
نوفر	Nuphar = water Lily = Brandy bottle = African (or) Indian marigold	گیایەکی ئاوییە لە کۆمەڵەی لیلۆیەر، گەڵاکەی سەر ئاو ئەکەوێت گوڵەکەی زەردە، بەرەکەی لە هەرمێ ئەچێت تۆ و قەدەکەی ئەخورێت.
نوق - نياق - ناقة	She Camels	ووشتری مێ.
نوقس - برونز	Bronze	دارشتەیەکە لە مس و تەنەکەو توتیا.
نوكلين	Nuclein	نوکلین، پرۆتینێکە لە پێکهاتی ناوکدا هەیە،
نول - منول - منسج	Loom = hand Loom	تەون، تەڤن، بەوەش، نەوەرد، دەزگای جۆڵایی، تەختەیان ئامرازی جۆڵایی کە لە سەری ئەچنرێت وە چنراوەکەی تێوە ئەپێچرێت.
نول	Giving = granting	دان، تەسلیم کردن.
نولان	Nolana = chilianbell-Flower	رووەکێکە گوڵەکەی لە زەنگۆڵە ئەچێت، بە رەنگی شین و زەرد یان بنەوشەیی.
نولفاديكس	Nolvadex	نۆلڤادێکس، دەرمانێکە دژی وەرەم بەکاردێت، بەشێوەی حەبە.
نوم	Sleeping = slumber	نوستن، خەوتن، نڤستن، خەون، خەو.
نوم مغناطيسي	Hypnotism	نوستنی موگناتیسی.
نوم مرضي- نوم مضطرب	Parahypnosis	نوشتنێکی بێئارامی.
نوم عميق	Carus	خەوی قورس.
نوم خفيف		خەوی سووك، سەرخەو.
نوم صاح - المشي اثناء النوم - ترويض - سرنمة	Somnambulism	بەدەم خەوەوە رۆیشتن.
نوموطرام - مخطط بياني	Nomogram	هێڵکاریی، روونکردنەوە.
نومان - خشخاش أبو النوم	Poppy	خاشخاش، کۆکەنار، رووەکی بەنگ، رووەکی تلیاك.
نومان - حشيشة الفتق	Rupture wrot Turks herb	گیا قۆڕی، گیایەکی دەشتەکی پزیشکییە گەڵاکەی وردە، گوڵەکەی بچووکە جاران بۆ چارەکردنی قۆڕی بەکار ئەهێنرا.
نومي - ليمون حامض	Lime, Lemon	لیمۆی ترش.
نومي حلو - ليمون حلو	Sweet Lime	لیمۆی شیرین.
نومي هندي - ليمون الجنة	Grape Fruit	لیمۆی هیندی، سندی، لیمۆی ترش گەورە.
نون	Fish	ماسی.
نون	Sea snake	مارماسی،مارماهی.
نونة - نقرة الذقن	Dimple in the chin	چاڵی چەناگە.
نونان	nonane	گازێکی هایدرۆکاربۆنییە لە (٩) ئەتۆم کاربۆن و (٢٠) ئەتۆم هایدرۆجین پێك هاتووە، شلەیەکی بێرەنگە بۆ پاکژکردنەوە بەکاردێت.
نوويات	Nucleons	نیوکلیونس، ئەو پرۆتۆن و نیوترۆنەی کەناوکی هەر ئەتۆمێکی لێ پێك دێت.

نووي	Nuclear	ناوكی، هەرشتێك پەیوەندی بە ناوكەوە هەبێت.
نووين	Nuclein	نیوكلین، مادەیەكە لە ناوكی خانەكان دەردەهێنرێت.
نوويات	Nucleonics	نیوكلیونیكس، لقێكـە لـە زانسـتی فیزیـا باسـی ناوكۆكـەكان یـان هـەموو دیاردەكانی ناوكی ئەتۆم دەكات.
نووي حراري	Thermonuclear	ناوكی گەرمی، هەرشتێك پەیوەندیی بە ناوكی‌و گەرمی‌یەوە هەبێت.
نونيليون	Nonillion	نۆنیلیۆن، ژمارەیەكە لـە ئەمـەریكا دەكاتـە ژمـارە(١)و لای راسـتی‌وە(٣٠) سفر هەبێت بەڵام لە بەریتانیاو ئەڵمانیا دەكاتە (١)و لای راستی‌یەوە (٥٤) سفر هەبێت.
نوى	Being Far (or) distant	دووری، شوێنێك دووربێت.
نويسة - ولاعة السجاير	Cigarette Lighter	چەخماخی ئاگركردنەوە، قوتیلە، چرای بچووك.
نوية	Nucleolus = nucleon	نیو كلیۆن: یەكێكـە لـەو بەشـە بنچینەیی‌یانـەی كـە نـاوكی ئـەتۆم پێـك دەهێنن وەكوو: پرۆتۆن یان نیوترۆن.
نويدة	Nucleide	نوكلید، ئەتۆمێكـە پێكهاتێكی نـاوكی تایبـەتی هەیـە، هـەروەها ژمـارەی پرۆتۆن‌و نیترۆن ووزەی تایبەتی خۆی هەیە.
نويي	Nucleolar	ناوكۆكەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە ناوكۆكەوە هەبێت.
نويع	Supspecies	جۆرۆكە.
نيء	Green unripe = raw = uncooked	كاڵ، كرچ، خرچ، نەكوڵاو، نەگەیوو، پێ نەگەیشتوو.
نياط - نياط القلب	Heartstring	بەنگی دڵ، ژێی دڵ. ریشەی دڵ. دەمارێكی ئەستوورە نووساوە بە دڵـەوە ئەگەر بپچرێت ئەو كەسە ئەمرێت.
نيابة - وكالة	Representation	جێگری، جێگریی، فرمانی جێگری.
نيابي - بالوكالة	Representative	هەرشتێك پەیوەندی بە جێگیری‌یەوە هەبێت.
نيـابي - مختـص بالمجـالس النيابية	Parliamentary	هەرشتێك پەیوەندی بە ئەنجوومەنی جێگیری‌یەوە هەبێت.
نياح - نياح شوكي الجناح - طير التمساح - تورم	Crocodile bird	باڵندەی تیمساح، جۆرە باڵندەیەكە زەرووی سەر لەش وە نادەمی تیمساح ئەخوات.
نياسين	Niacin = nicotinicacid	نیاسین، ترشی نیكۆتینیك.
نياندرتالي	Neandertthal	نیاندیر ثاڵ، پەیوەندی بە دۆڵی (شیوی) نیاندە ر ثاڵەوە هەیە لەنزیك ناوچەی دوسیلدورف لە ئەڵمانیا پاشماوەی پەیكەری مرۆڤی كۆنی تیایدا دۆزراوەتەوە.
نيبم - نابالم	Napalm	ناپاڵم، مادەیەكی تەقەمەنی‌یە بۆ دروست كردنی بۆمبای سوتێنەر بەكاردێت.
نيبتونيوم	Neptunium	نیپتۆنیۆم، توخمێكی تیشكدەرەوەیە ژمارەی گەردیلەیی‌یەكەی (٩٣) یەو كێشـی گەردیلەیەكـەی (٢٣٧) و نیشـانەكەی (Np) ، (١١) هاوتـای هەیـە، هاوهێزی (٣،٤،٥،٦) هەیە، جاران لە ئەنجامی بۆردومان كردنی یۆرانیۆم بە دیوترۆنی خێرا دروست دەبوو، لە ئامرازی دروست كردنی ئـامرازی دۆزینەوەی نیوترۆندا بەكاردێت.
نية	Purpose = desigh	نیاز، مەبەست.
نيتروجين	Nitrogen	نایترۆجین
نيتريد البورون	Boron nitride = BN	نیتریدی بۆرۆن، بەشێوەی تۆزێڵی شەش سووچ یان تۆزی سپی هەیـە، لە دروست كردنی تەنووری رەت كەرەوە (فرن عاكس) و بۆ ئەوترانسیستەرو ریكتیفایەرو ریشاڵی زۆر قایمدا بەكاردێت.

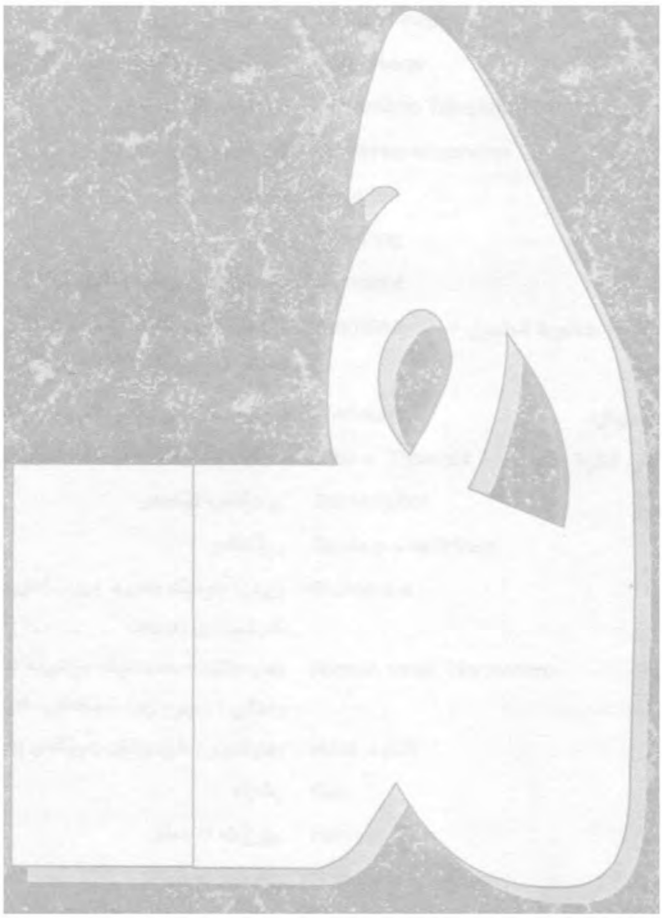
نيتون	Niton = radon	نیتۆن، رادۆن، توخمێکی کیمیایی تیشکدەرەوەیە بە شێوەی گازێکی سستی بێ رەنگ ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٨٦)و کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٢٢٢) (١٨) هاوتای هەیە لە ئاودا دەتوێتەوە لە ئەنجامی تیشك دانەوەی رادیۆمەوە پەیدا دەبێت بۆ مەبەستی پزیشکی و وێنەگرتنی رادیۆیی و ناسینەوەی کیمیایی بەکاردێت.
نيتون		درەختێکی بۆگەنە.
نيترومتر - ازوتومتر	Nitrometer	نیترومەتر، دەزگایەکە بۆ پێوانی قەبارەی گازی نایترۆجین.
نيترون	Nitron	نیترۆن، مادەیەکی ئەندامی‌یە بەشێوەی بلووری زەرد هەیە، لە ناسینەوەی رەنگی نیتراتدا بەکاردێت.
نيتريت الباريوم	Barium nitrike = Ba $(No_2)_3$	نیتریتی باریۆم، بەشێوەی تۆزێکی سپی مەیلەو زەرد هەیە وەکوو پەین بەکاردێت، نایترۆجین دەدات بە خاکەکە.
نيتريت الأميل	Amyl nitrite	نیتریتی ئەمیل، شلەیەکی زەردە، بۆنی میوەی لێ دێت، تامەکەی تفتە، لە دروست کردنی دەرمان و عەتردا بەکاردێت.
نيتروليم	Nitrolim	نیترولیم، ئەو مادەیەیە کە لە ئەنجامی تێپەرکردنی گازی نایترۆجین بەسەر ئاوێتەی کاربیدی کالیسیۆمی گەرمدا پەیدا دەبێت ، بریتی‌یە لە تێکەڵاوی سیانامیدی کالسیۆم و گرافیت.
نيجوس	Negus	نیجوس، جۆرێکە لە مەی لە شەراب و ئاوی گەرم و کەمێك شەکر و ئاوی لیمۆ ئامادە دەکرێت.
نيجاترون	Negatron	نیگاترۆن، ناوێکی ترە بۆ ئەلیکترۆن.
نيدمان - نديان - ورد الشمس	Lust wort = Sundew	گیایەکە لە زەلکاودا ئەڕوێت، گەڵاکەی خڕە مادەیەکی لینج دەرئەدات مێرووی پێ ئەگرێت و ئەی مژێت و هەرسی ئەکات، بەرەکەی هێلکەیی‌یە.
نيذة		سەمەنی.
نير - مضيء - منير	Luminous	رووناکی دەرەوە،شەوقدەرەوە،تیشکدار.
نير - ناف	Yoke	١) کەڵەمە، نیڵە، جوق، تەوق، بریتی‌یە لە چوار دانە داری خوار کە هەر دوانیان لە سەرێکی نیڵەدا ئەخرێتە ملی گاجووتەوە لەکاتی جووت پێ کردندا. ٢)هەروەها تەختەیەکی پانە بریتی‌یە لە ئامرازی چنین.
نيريدازول	Niridazole	نیریدازۆل، جۆرێکە لە دەرمانی کرم.
نير الغارب	Withers yoke	
نير اعظم - الشمس	The lamp of Phoebus	روجیار، خۆر، چرای ئەپۆڵۆ، چرای خواوەندی شیعر و مۆسیقا و جوانی لای گریکی‌یەکان.
نيران - الشمس والقمر	The two great luminaries	دوو تەنە درەوشاوەکان: رۆژ و مانگ.
نيريتي	Ineritic, neritic	نێریتیك، ئەو تەنکاوەی کە دەکەوێتە سەر شۆسەی کیشوەرەکان.
نيروز		راجع (نوروز).
نيروسون	Nerison	نێریسۆن، دەرمانێکە لە چارەکردنی نەخۆشی پێستدا بەکاردێت.
نيرولي - عطر القداحي	Neroli	عەتری گوڵی پرتەقاڵ.
نيرس	Nereis	نێریس، کرمێکی دەریایی ئەلقەداری مەیلەو سەوزە.
نيرة - شجرة النير - قربينوس	Horn beam = Car pinus	کارپینوس، درەختێکە لە کۆمەڵەی بەڕوو تەختەکەی رەقە.

نيرايد	Neried	نيرايد، پاشكۆی هەسارەی نیپتۆنە، دووری لە هەسارەکەیەوە ٢٧٥٠ x ١٠[٣] میلە، تیرەکەی (١٩٠) میلە زانا کوپیر لە ساڵی ١٩٤٩دا دۆزیویەتییەوە.
نير نعيم	Acrux	درەوشاوەترین ئەستێرە لە خاچی باکووری ئاسماندا.
نيزك	Meteor = meteorite	بەردە ئاسمانی بەردە ئەستێرە، تەنێکی ئاسمانییە لە بۆشایی دەرەوە دێنە بەرگی کەشی دەوروپشتی زەوییەوەو دەسوتێت و دەکەوێتە سەر زەوی بەشێوەی تۆپەڵی رەقی گەورە، کە لە شێوەو قەبارەدا جیاوازە.
نيزك حديدي	Irons meteorites	نێزەی ئاسن، لە ٩٩٪ دارشتەی نیکل-ئاسنی تیادایە لەوەی کە لە ناخی زەویدا هەیە، لەم دارشتەیە ٥-٢٠٪ نیکلە.
نيزك دقيق	Micro meteorite	بەردە ئاسمانی ورد، تیر شەهاوی ورد.
نيزب	Gazelle)(male)	نێرە ئاسك.
نيزك	Bolide = Meteors = Meteorite	بەردە ئەستێرە، تیرشهاوی گەورە، ئەستێرەی کشاوی گەورە، نێزە، بەردە ئەستێرە بریتییە لە ئەستێرەیەکی کشاوی گەورە، لە بۆشایی دەرەوە دێتە بەرگی کەشی زەوی و دەسووتێت، هەندێکی گڕی گرتووە پاشماوەکەشی بەشێوەی بەردێکی کانزایی گەورە ئەکەوێتە سەر زەوی جارێکیان کێشی یەکێك لەو نێزانە (٦٦) تەن بووە.
نيسان	April	گوڵان، شەستەباران، هەرمێ پشکوان، مانگی چوارەمی زایینییە ئەکاتە ٣٠ رۆژ.
نيستاتين	Nystatin	نیستاتین، دەرمانێکە دژی کەڕوو (میکرۆب) بەکاردێت لە چارەکردنی نەخۆشییەکانی گوێچکەو لووت و قوڕگدا بەکاردێت.
نيشان	Tuft	ئەڵقەیەك لە تووك.
نيص - شيهم - قنقع - دلدل	Porcupine = hystrix	سیخوڕ،سووچەر، گیاندارێکی قرتێنەری مێروولە خۆرە لە ژێرگ ئەچێت، تووکەکەی ئەستوورە لە قەڵەم یان لە دڕك ئەچێت، ئەگەر گیاندارێکی تر پەلاماری بدات دڕکەکانی تێ دەچەقێنێت و ئازاری پێ دەگەیەنێت.
نيفرون	Nephron	نیفرون، یەکەی پێکهاتنی گورچیلە.
نيفيلين	Nepheline	نیفیلاین، کەرەسەیەکی خاوی بەهاداری مەعدەنییە، یەکێکە لە سەرچاوەکانی ئامادەکردنی کانزای ئەلەمنیۆم.
نيفيلو مترية	Nephelometry	نیفیلۆمەتری، پێوانی پەرت بوونەوە، رێگەیەکی رووناکییانەیە لە شیکردنەوەی کیمیایدا بەکاردێت، کارەکەی لەسەر بڕی ئەو رووناکییە وەستاوە کە لە لایەن مادەی گیرساوەوە (هەڵواسراوەوە) پەرت دەبێتەوە.
نيك - جماع - وطء	Copulation = Coltion = sexual intercourse	گان کردن، جووت گرتن.
نيكوتين - تبخين	Nicotine	نیکۆتین، ئاوێتەیەکی پەرشەوە بووە لە کاربۆن و نایترۆجین و هایدرۆجین پێك هاتووە، لە روەکی تووتن دا هەیە، شلەیەکی دیمەن چەوری بێ رەنگە، ئەگەر بەر هەوا بکەوێت قاوەیی ئەبێت، ژەهرە کار ئەکاتە سەر مێشك و بۆڕی خوێن، دەرمانی لێ دروست دەکرێت و دژی مێش و مەگەزی رووەك بەکار دێت.
نيكوتياني	Nicotiana	نیکۆتیانا، جۆرێکە لە تووتن.
نيكۆتيني	Nicotinic	نیکۆتینی، هەرشتێك پەیوەندی بە نیکۆتینەوە هەبێت.
نيكوليت - نيكلين	Niccolite = nickeline = Kup Fernickel	نیکۆلایت، نیکلاین، مەعدەنێکە بریتییە لە زەرنیقیدی نیکل، رەنگەکەی سووری مسی کاڵ، هەندێك جار پەڵەی خۆڵەمێشی تیادا ئەبێت، کەرەسەیەکی خاوی نیکلە.

نيكل	Nickel	نيكـل، توخمێكـى كيميايىيـه، كێشـى ئەتۆمىيەكـەى ٧و٥٨)و ژمـارەى ئەتۆمىيەكەى (٢٨) بريتىيە لە ميتالێكى سپى زيوى، ناوەكەى لە وشەى (نايكل) واتە ((شەيتان) وەرگيراوە، بۆ رووكەش كردنو دروست كردنـى دارشته بەكاردێت نيشانەكەى (Ni) دارشتەى زيويى ئەڵەمانى ٢٠٪ نيكل، ٥٥٪ مس ٢٥٪ زينك(توتيا)، هەندێك پارە لە دارشتەيەك دروست دەكرێن كە لە ٧٥٪ مس و لە ٢٥٪ نيكلە، هەروەها هەندێك ئامرازى چێشتخانە لە پـۆڵاى نيكـلو هـەندێك پارچـەى ئوتومبێـلو گاليسـكەى شـەمەندەفەرئەو پۆڵايـەى كـە ژەنـگ هـەڵ ناهێنێت نايابەو بەرهەڵستى داخـوران و گـەرى دەكاتو لە كارگەى هەڵگرتنو پاراستنى خۆراكدا بەكاردێت.
نيكلي	Nicke lic	نيكلى، هەرشتێك پەيوەندى بە نيكلەوە هەبێت.
نيل - نوال.	Gain - win	وەرگرتن، دەست كەوتن، گەيشتن بە مەرام.
نيل - نيلة	Indigo - Turnosole - (Vatblue-1) - Dyers indigo	چوويت، ليلەنگ، خوم، هەش، خومى شين، رەنگێكى شينە لە ترشاندنى رووەكى چوويت دەست ئەكەوێت، بۆ رەنگ كردن بەكاردێت.
	Indigo plant - Indian-plant	رووەكى چويت، رووەكێكە قەدێكى رەقى هەيە لقى باريكى لێ ئەبێتەوە گەڵاكەى وردە، ئەترشێنرێت، واتە خۆشە ئەكرێت رەنگى چويتى لێ دەردەهێنرێت، گوڵەكەى وردە رەنگى پەمبەيى يان سوورە.
نيلية	Neillia	نيليا، دەوەنێكە لە كۆمەڵەى گوڵەباخ بۆ رازاندنەوەى باخچەكان.
نيلي ١	Indigo	چويتى، جۆرە رەنگێكە.
نيلـــة بريـــة - وسمة - عظلم.	Wild indigo - false indigo - horsefly	چويتە كێويلە، گەنمەچويت، رووەكێكە تونكـڵو رەنگەكـەى بـۆ دەرمـانى رشانەوەو رەوان كەر بەكاردێت، گەڵاكەى رەنگى رەشى پێ ئەكرێت، وسمە.
نيلين	Indigotin - Indigoblue	شينى چويتى، مادەيەكى سپىيە كە بەر هەوا دەكەوێت شين دەبێت ئەو مادە سەرەكىيەيە كە لە چويتدا هەيە.
نيلج - دودة - سناج	Soot - lamp black	رەشى مەنجەڵ، خاكە خەڵوز، دورينج، دورژينك، قورم، گوژمنك.
نيلج - ليلك	Pipe tree, lilac	لەيلاق.
نيلت، ظبي	Antelope	جۆرێكە لە مانگا كێوى.
نيلوفـر - نينوفـر - بشـــــنين - نيلوفر العروس	White Water-lily - nymphaea - nenuphar - water lily	ليلۆپەر، هەنگ كوژە، روتاج، شلێرى ئاوى،زەمەقى ئاوى، كـارى، جـۆرە رووەكێكى ئاوى جوانـە گوڵەكـەى بـەيانيان ئەپشكوێتو ئێـواران سـيس ئەبێت، رەنگى گوڵەكەى سپى يان شين يان زەرد وە يان سوورە، هەندێكى قەدو تۆوەكەى ئەكرێت بە ئارد، هەندێكى بۆ رازاندنـەوە ئەروێنرێت جارى وا هەيە تيرەى گەڵاكەى ئەگاتە (٢) مەتر.
نيم	Ripple marks	شوێنە شەپۆل، شوێنى شەپۆلى ئاو كەلەسەر لم دەردەكەوێت.
نيماكون	Nemagon	نيماگۆن، دەرمانێكە بۆ چارەكردنى نەخۆشى رووەكى
نيم		درەختێكە درِكێكى نەرمى هەيە، گەڵاكەى وردە، دەنكەكەى لە نۆك ئەچێت لە پێشا ترشەو لە دواييدا رەشو شيرين ئەبێتو ئەخورێت.
نيمبرشت	Soft boiled(eggs) underdone	برشت،دەڵەمە، وەكوو هێلكەى دەڵەمە، نيوە كوڵاو.
نينون	Ninon	نينۆن، قوماشێكى تەنكى رۆشنە.
نيوبرين	Neoprene	نيوپرين، جۆرێكە لە لاستيكى دەستكرد لە ئەسيتيلين دروست ئەكرێت.
نيو بركين	Nuper Caine	نيو پيركين، نيوپێركارين، دەرمانێكە بۆ بێ هۆش كردنى ناوچەيەك لە لەشدا لە پرۆكايين هەرزانترە لە بنەرەتدا لە بێهۆشكردنىمەغزى دركاوييدا بەكاردێت.

نيوبيوم		راجع (نايوبيوم).
نيو بلينا	Neopilina	نيوپيلينا، گياندارێكی نەرمی لەپكەدارە بە بەردەوە ئەنوسێت سالی ١٩٥٦ لە زەریایی هێمندا دۆزراوەتەوە.
نيوت = سمندل الماء	Newt - tritonium	نیوت، قورناویلكەی ئاویی، جۆرە گیاندارێكی بچووكی جوانە تەرووشكی‌یە، پشتی رەشە ژێر سكی زەردە، لە زستاندا لەژێر قوڕی زەوی‌دا خۆی مت ئەكات، كلكی هەیە لە بۆق ئەچێت.
نيوترينو	Neutrino	نیوترینو، وردیلەیەكی بێ بارگەیە بارستەكەی ئەوەندە بچووكە پشت گوێ دەخرێت چونكە دەكاتە بەشێك لەسەد بەشی بارستەی ئەلیكترۆن.
نيوتن	Newton	١) ناوی زانایەكی بەناوبانگە،٢) پێوەرێكە بۆ كێش ئەكاتە سەد هەزار داین، یان بریتی‌یە لە هێزی كێش كردنی زەوی بۆ تەنێك كە بارستایی‌یەكەی ٩٨/١ كیلۆگرام بێت.، ٣) یەكەی هێز لە رژێمی مەتر كیلۆگرام-چركەدا نیوتینی (newtonian) هەرشتێك پەیوەندی بە نیوتنەوە هەبێت.
نيوترون	Neutron	نیوترون، وردیلەیەكە(تەنۆكەیەكە) لە ناوكی ئەتۆمی هەموو توخمێكی كیمیایدا هەیە جگە لە هایدرۆجینی ئاسایی، كارەبایی لەسەر نی‌یە، كێشەكەی (بارستەكەی) وەكوو هی پرۆتۆن وایە، نیوترۆن هاوێژراوێكە لە لەت كردنی ناوكیدا بەكاردێت.
نيوتريتو	Neutreto	نیوترینۆ، ناوێكە هەندێك جار بۆ (میزون)ی بێ رەنگ بەكار دەهێنرێت.
نيوكليد	Nuclide	نیوكلید، جۆرێكی تایبەتی‌یە لە ئەتۆم، ناوكەكەی لە كۆمەڵەی دیاریكراو لە پرۆتۆن‌و نیترۆن پێكهاتووە.
نيون	Neon	نیۆن، توخمێكی كیمیایی‌یە كێشی ئەتۆمی‌یەكەی (٢٠)و ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (١٠) بەشێوەی گازێكی بێ بۆنی سستە، یەكێكە لە گازە دەگمەنەكان، ناوەكەی لە وشەی (نیۆس) واتە تازە وەرگیراوە، نیشانەكەی (Ne) بە دەگمەن لە هەوادا هەیە ، ئەكرێتە گلۆپی نیونەوە، ئەگەر كارەبای پیادا بڕوات شەوقێكی سوور ئەدات.
نيودكسون	Neodexon	نیودیكسۆن، جۆرێكە لە قەترە بۆ چاوو گوێچكە بەكاردێت.
نيومايسين	Neomycin	نیومایسین، دەرمانێكە دژی میكرۆب بەكاردێت بەشێوەی دەرزی‌و حەب هەیە.
نيوديميوم	Neodymium	(نیودایمیۆم)، توخمێكی كیمیایی‌یە كێشی ئەتۆمی (١٤٤)و ژمارەی ئەتۆمی‌یەكەی (٦٠)، میتالێكی زەردی كاڵە، ناوەكەی لە وشەی (نیوس- دای دیموس) واتە برای سەوز، وەرگیراوە نیشانەكەی (Nd)، یەكێكە لە توخمە گڵی‌یە دەگمەنەكان هاوهێزی یەكەی (٣) یان (٤)و(٧) هاوتای هەیە، رەنگەكەی مەیلەو زەردە، هایدرۆجین لە ناو دەردەدات‌و لە ترشە روونەكاندا دەتوێتەوە لە مەیانی ئەلیكترۆنیك‌و دارشتەو شووشەی رەنگاو رەنگدا بە تایبەتی زەرەبینی تەلیسكۆپ‌و تیشكی لیزەردا بەكاردێت.
نيورولوجي	Neurology	نیورۆلۆجی: زانیاری دەمار، دەمارزانی.
نيورالجيا	Neuralgia	نیورالجیا، ئێشو ئازاری دەمار.
نيولوجيا	Neology	نیولۆجی، بەكارهێنانی وشەی نوێ.
نيورون	Neuron	نیورۆن، یەكەی پێكهاتنی شانەی دەماریی.
نيوليثي، نيوزوي - عصر حجري حديث	Neolithic	سەدەی بەردینی نوێ.

نیوجین	Neogene	نیۆجین، بەشێکە لە وەختی جیۆلۆجی بریتی‌یە لە دووەم سەردەمی چاخی سێ‌هەم لە دێرینی ژیانی نوێ.
نیوجینون	Neogynon	نیۆجینۆن، دەرمانێکە بۆ نەهێشتنی سك پڕی بەکاردێت.
نیوساینفرین	Neo-Synephrine	نیۆساینفرین، جۆرێکە لە قەترەی لووت.
نیومیلادینین	Neo meladinine	نیۆمیلادینین، دەرمانێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی پێست وەکوو لابردنی پەڵەی سپی سەر پێست بەشێوەی حەب هەیە.
نیوروکاردین	Neuro Cardine	نیۆرۆکاردین، دەرمانێکی هێمن کەرەوەیە بۆ چارەکردنی کرژ بوونی بۆرییەکانی خوێنی دڵ بەکاردێت.
نیوراستینیا - نهك عصبي	Nervous-Breakdown	شەکەت بوونی دەماریی.
نیوکلیاز	Nuclease	نیوکلیاز، ئەنزیمێکە لە خانەکانی پەنکریاسدا هەیە.
نیوکاسل (داء)	Newcastle-disease	نەخۆشی نیوکاسڵ، یەکێکە لە نەخۆشی‌یەکانی مریشك.
نیوهامبشیر - دجاج هامبشیر	New-Hampshire	نیوهامپشایەر، جۆرێکە لە مریشکی ئەمەریکی لە زستاندا هێلکە زۆر دەکات.
نیوسیني	Neocene	نیوسینی، سەردەمێکی جیۆلۆجی‌یە.
نیومایسین	Neomycin	نیومایسین، دەرمانێکە دژی میکرۆب بەکاردێت.

هائمات - عوالق	PlanK ton	(پلانکتۆن) سەر ئاو کەوتووەکان، ئەو گیاندارو رووەکە وردانەی کە سەر ئاو ئەکەون.
هائف - هیفان - شدید العطش	Parched = Very Thirsty	زۆر تینوو.
هائم - متحیر	Bewildered = distracted	ئاوارە
هائل - مهول، هائل الحجم	Terrible = Frightful	ترسناك، گەورە ، زۆر گەورە ، مەزن.
هائج - مضطرب	Excited = disturbed	خرۆشاو، وورووژاو، شپرزە.
هائب - هیاب	Timid = timorous	ترساو.
هابط - نازل	Descendant	داکەوتوو.
هابوش	Piumed-midges	مێشوولەی وورد.
هاتف - تلفون	Telephone	تەلەفۆن، دوورژنەفت.
هاتف اوتوماتیکي	Automatic Telephon	تەلەفۆنی ئۆتۆماتیکی.
هاتف لاسلکي	Wireless-telephone	تەلەفۆنی بێتەل.
هاتف - صائح	Shouter	هاوارکەر.
هاجة	She frog	بۆقی مێ.
هاجع - خامد	Dormant	نوستوو، خامۆش، وەکوو گڕکان.
هاجرة - دائرة - خطوط الطول - منتصف النهار	Meridian	(۱) بازنەی هێڵەکانی درێژی ئەو هێڵە سەرەکییەی کە پلەکانی درێژی لەسەر ئەپێورێت. (۲)نیوەڕۆ -ناوەراستی رۆژ.
هاجرة - خط الزوال	Meridian	نیوەڕۆ، بازنەی هێڵی لاچوون، پاش نیوەڕۆ تینی گەرما.
هاجس - خاطر، فکرة	Idea = Thought	خولیا، ئەندێشە، ئەو شتە کە بە بیرا دێت.
هادم	Demolisher	روخێنەر، تێکدەر.
هاذ	Raving = delirious	وڕێنەکەر.
هاریکین	Hurricane	زریان، بارانێك هەورە بروسکەی لەگەڵدابێت وەکوو ئەوەی کە لە دەریای کاریبیدا روودەدات.
هارموتوم	Harmo tome, Harmotom	(هارمۆتۆم)،مەعدەنێکە بریتییە لە سلیکاتی باریۆم و ئەلەمنیۆمی ئاوی بە رەنگی : سپی، زەرد،مێخەکی، قاوەیی مەیلەو سوور هەیە.
هاراکیري	Hara = Kiri	(هاراکیری) خۆکوشتن بەرێگەی یابانی، سك هەڵدرین بە خەنجەر.
هارون	Cat	پشیلە
هار	Harrier	جۆرێکە لە هەڵۆ.
هارب - هربان	Runaway = escape	راکردوو، هەڵهاتن.
هارمونیکا	Harmonica	(هارمونیك)، ئامرازێکی مۆسیقایە.
هازي - مستهزي	Scorner = scoffer	گاڵتەپێکەر.
هازجة - شوالة	Warbler = sedge war bler	واربلەر، جۆرە باڵندەیەکی بچووکی دەنگ خۆشە.
هازجة القصب - بودخنة - دخناء - رخنان	Reed warbler	واربلەری ناو قامیشەڵآن.
هازجة اوروبا	Chiff chaff	واربلەری ئەورووپی.
هاطل	Praeci pita tio	جۆرێکە لە هەور.

هاضم، هاضوم	Digestive	هەرسکەر، ئەزمکەر.
هافایە - شجرە المطاط	Hevea	هیڤیا، درەختی لاستیك.
هافنیوم	Hafnium	هافنیوم- توخمێکی کیمیاییە کێشی ئەتۆمییەکەی (١٧٨ر٦)و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٧٢) کانزایە کە ماناکەی لە وشەی (هوفنیا) واتە شاری (کۆبنهاگن) وەرگیراوە، نیشانەکەی (HF).
هافت - خافت	Faint	کز، لاواز.
هاقل	Alactaga	١) رسق، نێرە مشك، جۆرە مشکێکی گەورەیە. ٢) گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کۆمەڵەی گۆڕ هەڵکەنە لە مشك ئەچێت، کلکی درێژە، سەری بچووکە چاوی گەورەیە ، لاقی درێژە، دەستی کورتە، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو زەردە لەژێر زەویداقومـوش لێ ئەدات.
هالة	Corono = Halo	خەرمانە ، ئەڵقەیەکە لە رووناکییەکی کز دیاردەیەکی رووناکییە هەندێك جار لە دەوری خـۆر یـان مـانگدا دەبیـنرێت، لـە ئـەنجامی شـکانەوەی رووناکییەکانیانەوە پەیدا دەبێت بەهۆی وردە بەفری ناوکەشەوە.
هالة	Halo	هالۆ، خەرمانە، ناوی ئەستێرەیەکە بە عەرەبی.
هـالوك - جـزر البقـر، هرقلیة	Downy-cowparsnip	هەرقلی، ڕووەکێکی گوڵدارە.
هالك - فان	Perishing	لەناوچوو.
هال	Cardamom	حێل، یەکێکە لە بەهاراتە زۆر کۆنەکان، جاران لە میسردا بۆنی خۆشی لێ ئامادە دەکرا،، بەڵام لە هەزارەها ساڵ لەمەو بەرەوە بۆ چارەکردنی پشێوی کۆئەندامی هەرس بەکار ئەهێنرا، بەتایبەتی گرفت و گـازو سـووتانەوەی گـەدەو دڵ تێکەڵهاتن و بۆنـی نـاودەم، مـیز رەوان دەکـات، هـەروەها بـۆ چارەکردنی بەرهەنگ (ربو)و بەردی گورچیلەو بـۆ چـالاك کردنـی لـەش و توانای رەگەزی بەکاردێت.
هال - هیل -هیلبوا - حب الهـال - قاقلـة - شوشمة = شوشمیر - خیربوا - حبهان	Cardamom = Cardamon (Amomum)	هێل، حێل، قاخلی، کاژیلە، رووەکێکە لە کۆمەڵـەی زەنجەفیل، قەدی ژێـر زەوی هەیە، وە لە ناوچە گەرمەکان ئەروێت، رۆنێکی بۆنخۆش لە تۆوەکەی دەردەهێنرێت، بـۆ مەبەسـتی بۆنخۆشـی کـردن و پزیشـکی بـۆ هـەرس و وورپاکردنـەوەی دڵ وە بـەهێزکردنی ئـارەزووی رەگـەزی و دژی کۆلنـج و بەشێوەی بەهارات بەکاردێت.
هالة - هالة الشمس	Halo = sun-halo	خەرمانە، ئاخلە، جێژ، جوخینە، خەرمانەی خۆر پشتێنەیەکە لە گاز وەکوو رووناکییەکی سپی دەوری خۆر دەدات.
هالوجین = هالوجینات	Halogen	(هالۆجین) خوێ پەیداکەر، کۆمەڵە توخمێکی ناکانزان ن وەکوو: فلۆرین و کلۆرین و برۆمین و ئایۆدین.
هالوجینات بینیة	Interhalogens	هالۆجینە نێوانی یەکان، کۆمەڵە ئاوێتەیەکی دوو توخمی لە قەن وەکـوو کلۆریدی برۆم.
هالوك،طرثوث - کثوث - ججعفیل	Broom-rape = Orobanche = dodder	گورگە، گیاگورگە، رووەکێکی مشەخۆرە مادەی کلورفویلی نییە، قەدەکەی ئەسـتوورە ، رەنگەکـەی بـۆرو مەیلـەو شـین ئـەدات ، ئـەدات لـە تەماتـەو باینجـان و تووتـن و زیانیـان پـێ ئەگەیـەنێت، گوڵەکـەی شـینە لەشـێوەی رەحەتی دایە.
هاله القمر - دارة القمر	ivnarhalo	خەرمانەی مانگ، مەهتاب.

هالة الثدي -لعوة	Areola of mammary gland	خەرمانەی مەمك، پەڵەیەکی رەش مەیلەو قاوەیی‌یە لە دەورو پشتی گۆی مەمکدا.
هاليدات	Halides	هالیدەکان= خوێیەکانی فلۆرایدو کلۆرایدو ، برۆمایدو، ئایۆداید.
هاليد الألكيل	Alkyl halide	هالیدی ئەلکیل، ئاوێتەیەکی کیمیایی‌یە.
هاليزة،لعل - جرس فضي	Silver bell tree = snow drop tree = Hale sia	زەنگوڵە زیبوی،دارو دەوەنێکە گوڵەکەی سپی، زەنگوڵەیی‌یەو بەرەکەی باڵدارە.
هاليت	RocK salt	راجع (ملح الكعام الصخري).
هامة (هوام)	Vermin = littleanimals	گیانەوەی بچوك، جرو جانەوەر.
هام - عظيم	Important	گرنگ.
هامة الراس	Crown (top) of head	تەوقی سەر، تەپڵی سەر.
هامد - خامد - ساكن	Inert, Quiet	خامۆش.
هامور		جۆرە ماسی‌یەکە.
هامش - حاشية	Margin	کەنار، دەرکەناری کتێب.
هامة، بعقة - أم الصخر	White owl = Barn-owl	شابوو، کوندەبەبوویەکی بچووکی سپی‌یە هێڵی رەشی تیادایە سەری زلە لە گۆڕستان و کەلاوەکاندا ئەژی هەر سەیری ئەملاو ئەولای خۆی ئەکات.
هامستر	Hamster	(هامستەر) گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کەروێشك دەچێت کلکی کورتە دەغڵودان لە گوپی کۆ ئەکاتەوەو ئەی خاتە کونێکەوە لەژێر زەویداو هەڵی ئەگرێت بۆ ماوەی مت بوونی زستانەیی.
هامرة، مهشرة		ئامرازێکە بۆ دەرهێنانی شیر لە گوانی مانگاو ناردنی بۆ قاپێکی قایم داخراو.
هاما ماليس	Hamamelis = witch hazel	فنقی دڵ رفێن، فنقی رازاندنەوە، گوڵی زەردی مەیلەو پەمبەیی دەگرێت بەرەکەی لە فنق دەچێت.
هانم - سيدة، خاتون	Lady	خانم- خاتوو.
ها هاة - قهقهة	Loud laugh	قاقای پێکەنین -پێکەنین بە دەنگی بەرز.
هاهنيوم	Hahnium	هاهنیۆم، توخمێکی کانزایی دەستکردە تازە لە لایەن زانای فیزیایی ئەڵمانی ئۆتوهانەوەدۆزراوەتەوە، ژمارەی گەردیلەیەکەی (١٠٥)و کێشی گەردیلەیی‌یە کەی (٢٦٠) نیشانەکەی (Ha).
هاوية - وهدة	Abyss	چاڵێکی قووڵ.
هاوين	Hauyne	هاوین، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە گۆکردات‌و سلیکاتی ئەلەمنیۆم‌و کالیسیۆم‌و سۆدیۆم رەنگەکەی بەزۆری شینە، هەروەها خۆڵەمێشی، قاوەیی زەرد–سەوزە.
هاوية	Abyss	چاڵێکی قووڵ.
هاو سمانيت	Haucsmannite	(هاوسماننایت) کەرەسەیەکی خاوی مەنگەنیزە رەنگەکەی رەشی مەیلەو قاوەیی‌یە.
(هاوي) هاو	Amateur = lover	حەزکەر، ئارەزووکەر، مێمل،نەتەل،، بۆ هەوەس.
هاو - ساقط	Falling down	کەوتوو.
هاون مع يدة	Mortar and pestle	دەسك‌و دەسکەوان.
هاون - هاوون	Mortar	ئاوان، دەسکەوان، دوڵ، دەسك‌و دۆڵ، ئاونگ، هاوەنگ.
هادي	Quiet = calm	هێمن، لەسەرخۆ، مەنگ، بە ئارام، ئاسوودە، بێ دەنگ.
هايبو	Hypo-, Hyp-	(هایپۆ) پێشگرێکە بەمانای ژێر (تحت)، کەمتر (اقل).
هايبو	Hypo	هایپو، سۆدیۆم ثایوسولفەیت، هایپو سولفایتی سۆدیۆم کە لە وێنە گرتنی فۆتۆگرافدا بەکاردێت.

هايبوستوم	Hypostome	(هايپۆستۆم)، لمۆز، دەمێکی بەرز.
هايبريون	Hyperion	هايپيريۆن/پاشکۆی هەسارەی کەیوانە، دووری لە ئەستێرەکەیەوە (١٠x٩٢٦[٢]) میلە،تیرەکەی (٣٠٠) میلە زانا بۆند لە ساڵی (١٩٤٨) دا دۆزیویەتیەوە.
هايبو كلوريت	Hypo	هايپۆکلۆریت، خوێی هايپۆکلۆرۆز ئەسید.
هايبو كوندريا	Hypochondria	هايپۆکۆندریا، ۆاس واسی نەخۆشی.
هايف	Hypha	دەزوولەی رووەکی کەڕوو.
هايبو تلاموس - ما تحت سرير البصري	Hypo Tha lamus	(هايپوثالامەس)، ژێر لانکەی بینایی-ناوچەیەکە لە مێشکدا لەژێر لانکەی بیناییدا رۆڵێکی گرنگ دەبینیت لە کاتی شلەژان و نوستن . هتد.
هايدروكس	Hydroxy	هايدرۆکس، ئاوێتەیەکی ئەندامی‌یە، کۆمەڵەی هايدرۆکسیلی تیایە، وەکو هايدروکس سۆدیۆم.
هايدروستاتيك	Hydrosta tics	هايدرۆستاتیك، زانستی هاوسەنگی شلەکان.
هايدرودنياميك	Hydrodyna mics	(هايدرۆدنیامیك)، زانستی جووڵەی شلەکان.
هايدروزوا	Hydrozoa	هایدرۆزوا ، کۆمەڵە گیاندارێکی ساکاری دەریایی‌یە وەکوو گیانداری ئۆبیلیا،
هايدرا - عذار	Hydra	(هـايدرا)، جـۆرە گیـاندارێکی سـاکاری دەریایی‌یـە، لـە کۆمەڵـەی بـۆش ریخۆڵەیی‌یـەکان وەکـوو بۆری‌یـەکی بـاریك وایـە بەشـێوەیەکی رەگـەزی‌و نارەگەزی زیاد دەکات. پێستەکەی زۆر تەنکە هەندێکی لە ئاوی شیریندا دەژی.
هايدرا، عذار - حيوان مائي اخچر	Hydraa	هايدرا- گیانداری ئاوی سەوز- گیـاندارێکی ئاوی‌یـە لـە کۆمەڵـەی بۆش ریخۆڵەیی‌یەکان شێوەیەکی لوولـەیی هەیـە (٢-٢٠ ملـم) درێـژە بـە قـەدی گەڵای رووەکی ناو ئـاوەوە دەنووسێت، سـەرەکەی دەمێکـی تیادایـە بـە (٦٠-٨٠) هەستەوەر دەورە دراوە.
هايدرومتر - مسيل	Hydrometer	(هايدرۆمەتر)، پێوەری کێشی جۆری شلە.
هايبوسلفات الصوديوم	Sodium hypo- sulf ite	(هايپۆ)، سۆدیۆم هایپۆ سولفەیت، سۆدیۆم ثایوسولفەیت، مادەیەکی کیمیایی سپی‌یە بەشێوەی دەنك هەیە بۆ مەبەستی وێنەگرتنی فۆتۆگرافی بەکاردێت.
هايكرومترية	Hygro metry	هایکرۆمەتری-زانستی پێوانی شێی کەش.
هايكرومتر - مرطاب	Whirligig hydro meter	شێ پێو، ئامرازێکە بۆ پێوانی شێی ناو کەش.
هايشة - هركول	Rorqual	نەهەنگی سوور-نەهەنگێکی زۆر گەورەیە.
هايدروزنكيت	Hydro zincite	هایدرۆزینکـایت، مەعدەنێکـە بریتی‌یـە لـە کاربۆنـاتی زینکـی ئـاویی، رەنگەکـەی سپی مەیلـەو خۆڵەمێشـی، یـان مەیلـەو زەرد لـەیلاقی کـاڵ، کەرەسەیەکی خاوی ناوەنجی زینکە.
هايدرو مغنيسيت	Hydromagnesite	هایدرۆماگنیسایت، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە کاربۆناتی مەگنیسیۆمی ئاویی بێ رەنگە یان سپی‌یە.
هايراكس - وبر طبسوم - زلم	Hyrax = coney = shrew mouse	هایراکس، کۆلکن، دامان ، گیاندارێکی شیردەری بچووکی سمداری قەڵەوی کورتی قرتێنەرە، بە قەدەر کەروێشکێك دەبێت، رەنگەکەی قاوەیی مەیلەو رەشـە، پـەل و گوێچکـەکانی کورتـن، کلکەکـەی پوکاوەیـە، پەلـەکانی لبادەیەکی نەرم و چرنووکی پانیان پێوەیە، گیاندارێکی چوست و چالاکە، دەتوانێـت لـە ئاسـتی خۆیـدا بـۆ سـەرەوە بـازبدات و بـە بـاش لـە هاتنـە خوارەوەدا خۆی بگرێتەوە، لە قەدپاڵی چیاکان و ناو بەردەڵانیدا دەژی ، لە لوبنـان و خۆرهـەڵاتی میسـر و سـودان و حەبەشـەدا دەژی مادەیـەك ٠.٥.١ دەدات لەو مادەیە دەچێت کە سەگڵاو دەریدەدات.

هباء	Dust = fine dust	فیزو، خۆڵ، تەپەتۆز.
هباء	Aerosol	(ئێروسۆل)،پرژی کەش، بریتییە لە مادەی ئەندامیو نائەندامی وەکو خۆڵو خوێو باکتریا و هەڵاڵەی گوڵ، کە با بۆ ماوەی دوورو بەرزی نزیکەی (٢) کیلۆمەتر هەڵیان دەگرێت.
هباء جوي (دخان، ضباب)	Aerosol	تەمی ناو هەواوەکوو دووکەڵو تەپوتۆز- تۆزی ئاسمانی.
هبـــــار، قـــــرد مقدس، ليمور	Solemn apes = simpai = lemur = macaco	سەگسار، مەیموونی تیسکن، مەیمونی قنگ سوور، جۆرە مەیمونێکی کلک درێژە لە ڕێوی ئەچێت، پەرۆزە لای هیندییەکان.
هباري - حباري	Bustard	چێرگ ، باڵندەیەکی گەورەیە گۆشتەکەی خۆشە.
هباية	Dry peels	ریشاڵی درەخت، توێکڵی درەخت.
هباب، هباء اسود	Soot = smut	رەشی مەنجەڵ، دوورینج، دووژینگ، تەنی.
هبالة		درەختێکە لقەکەی تیروکەوانی لێ درووست ئەکرێت.
هباط الضغط	Hypotensor	پەستان، هێنەرەخوار، - هەر دەرمانێك پەستانی خوێن بهێنێتە خوارەوە.
هبال، مرموزة	Marmoset	مارمۆسێت، مەیمونێکە لە ورچ ئەچێت، بچووکو شێوە جوانە سەری خڕە، کلکی تیسکنە.
هبة	Agust	پف، فوو.
هبة، هدية	Gift, present	بەخشین، بەخشیش، دیاری ، باربۆ.
هبة ريح	Agust = sudden blast of wind	هەڵکردنی با.
هبر - مشاقة	Bass = bast	ئەو ریشاڵەی کە لە قەدی رووەك دەردەهێنرێت وەکوو گوشو کەتان.
هبر، هبرة	large stices of meat, a lump of meat	وڵمە، کوڵمە گۆشت، گۆشتی نەرمە، نەرمك، ران، پارچەی گەورە لە گۆشت.
هبر	Diacope	(دیاکۆپ) ماسییەکی گەورەی پانکەلەی شینی مەیلەو بنەوشەییە.
هبرية - مبارية	Dandruf = scurf	کرێشی سەر، قەلێر، گەمارە، گەمرە، قرێژ.
هبرسية	Hibber tia = rock roses	هیبەرسیا-رووەکێك بۆ رازاندنەوە.
هبطة - نزلة	Descent	پسان، ئاسان، خوریە.
هبطة - سقطة	A fall	کەوتن.
هبط - اهباط - تنزيل	Reducing	داشکاندن- هێنانە خوارەوە.
هبع، حمار اسود	Black ass	کەرە رەش.
هبل - بله	Idiocy = Imbecility	گێژی، شێتی، حۆل.
هبل - عملاق	Giant = a tallman	زەبەلاح، لۆزەندەر، چەتەول، زەلامێکی کەتەی درێژ.
هبل	Strelitzia	گیایەکی ناوچە گەرمەکانە، گەڵاکەی گەورەیە گوڵی زەرد یان ئەرخەوانی هەیە.
هبلع	Grey hound	تانجی، سەگێکی باریکەڵەی سووکەڵەی راوی پێدەکرێت.
هبهاب، سراب	Mirage	سەراو، سەراب
هبوبو الريح	Blowing of wind	هەڵکردنی با، با هەڵکردن.
هبوط - انهيار	Subsidence	داکەوتن، دابەزین.
هبوط القلب	Coma	بوورانەوە، خوریەی دڵ، دڵ دلکەوتن، هەناو کەوتن، پسانی دڵ، ئاسانی دڵ.
هبوط التوتر - نخفاض - ضغط الدم	Hypotension	نزم (کەم) بوونەوەی پەستانی خوێن.
هبور - عنكبوت	Spider	جاڵجاڵۆکە،تەقنیپرك.
هبيج	Gazelle	جۆرێکە لە ئاسکە کێوی.

هبيري	Truffle	جۆرێکە لە دومەڵان.
هبيت - عبيط	Idiot = dolt = booby	گێل، حۆل.
هتاف = صياح	Cry = shouting	هاوارکردن- قیژاندن.
هبرة = ضبع	Hyena	کەمتیار، گیاندارێکی درندەی گۆشتخۆرە لە گورگ دەچێت.
هتامة جزيء =كسرة	Particle, chip, fragment	بەش، پارچۆلکە.
هتر - خرف	Dotage, imbecility of mind	خلە فاوی، حۆلی.
هتف	Cry , shouting	هاوارکردن، بانگ کردن، خوێندنی بالندە.
هتك	Disclosure, exposure	دراندن، زڕاندن، ئاشکرا کردن، ئابڕوبردن.
هتك العرض	Rape, ravishment	دراندنی عەرز، خراپ کردنی کچ.
هتر - السقط من الكلام	Drivel, nonsenes	قسەی پڕوپووچ.
هتر - هذيان	Delirum	وڕێنە.
هتن - مطر متتابع	Down pour	لێزمە، باران، ڕەهێڵە، تاوی بارانی ، یەك لە دوای یەك.
هتون	It rained Copiously	هەوری باراناوی.
هتونية	Hottonia	(هۆتۆنیا) گیایەکی ئاوییە گەڵاکەی ئاوێتەیە لە پەڕ ئەچێت، گوڵـی سوور یان خاکی ئەگرێت، بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە بەکاردێت.
هتيكة - فضيحة	disgrace = scandal	ئابڕوچوون.
هجان - صاحب الجمل	Cameldriver	حوشترەوان
هجاس سوداوي	hypo chondria	(هـايپۆ کۆندريـا) بـارێکی نەخۆشـیە ئەوکەسـە زۆر بـێ ئـارام دەبێـت دەربارەی تەندروستی خۆی.
هجر	Ectopia = Eclopy	ترازان، خزان.
هجر القلب	Ectoplacardia	دڵ خزان- دڵ ترازان-داخزانی دڵ لە جێی خۆی.
هجر، هجرة.	Emmigration = ForsaKing	کۆچ کردن، بەجێ هێشتن، ڕەوکردن، کۆچ وەکوو کۆچ کردنی پەرەسێلکە بۆ ناوچە گەرمەکان لە کاتی زستاندا.
هجرس، كيبس، كبوش سعادين - نسناس	Cebus = Capuchin = cephus = tailed apes = lasiopyga	١) بەچکە ڕێوی ٢) کاپوشین، جۆرە مەیمونێکی حەبەشی بچووکی ڕەنگینی کلك درێژی کلاودارە.
هجرس - أحمر	Patas	پاتاس- مەیمونی کلاوداری سوور.
هجرس اصفر	Green monKey	مەیمونی زەرد.
هجرس اخيضر - فرفت	Vervet	ڤێرڤێت، مەیموونی کلاوداری سەوزی مەیلەو زەرد.
هجرس البحيرات	Brazza monKey	مەیمونی براز= مەیمونی دەریاچەکان.
هجرس الغاب	Nisnas	(نیسناس) مەیموونی دارستان.
هجس	Nonsense	نەنگی، پڕوپووچ.
هجرس سبا، شادي، عبلنج - طوت	Grivet	گریڤێت، مەیمونێکی حەبەشی بچووکە.
هجرع - سلوقي	greyhound	تانجی، سەگی ڕاو.
هجنة - عيب	Defect	١) بەبیرهاتن٢)قسەیەك بێ بیستی و تێ‌ی نەگەیت.
هجنة - غرابة	Strange ness	سەیر، شتێك سەیر بێت.
هجوم	AttacK = rush	هێرش، پەلامار، شاڵاو.

هجوم ليلي	Night rush	شەبەیخون، هێرشی شەو.
هجوع - نوم	Sleep = slumber	نووستن، خەوتن.
هجير = بحيرة	Lake	دەریاچە.
هجيرة = هاجرة	Midday = menidian	نیوەڕۆ.
هجين - مهجن	Cross bred Hybrid = metis	دوو رەگ، هەمە چیزە، دوو رەھ. ١-لە گیاندارەدا. ٢-لە ڕووەکدا.
هجين الذئب والثعلب		گورشاڵ، گیاندارێکە لە نێوان گورگ و ڕێوی‌دایە.
هجيع من الليل	Adivision of the night	بەشێك لە شەو.
هجين رزوناتي	Resonant	دوو رەگی ریزونانتی، دوو رەگی زرنگانەوە.
هجينسونيت	Hutchinsonite	(هەچینسۆنایت) مەعدەنێکە چەند توخمێکی تیادایە، لەوانەش ثالیۆم، بلوورەکانی بەزۆریی لەگەڵ کۆگردیدەکان و سفالیرایت و پایرایت و ریلجارو ئۆرپیمینتدا دەبینرێت.
هداد - رفق و تان	Gentleness	بە شێنەیی.
هدار - مئزاب	Millrace	پلووسك- وەکوو پلووسکی ئاش.
هداف - نشانجي	Agood shot = marKsman	نیشانچی، نیشانەگرەوە.
هداء - حمام زاجل	Carrier pigeon	کۆتری نامەبەر.
هدال	Mourning dove	کۆترە کێوی ئەمەریکی.
هدال = دابوق - دبق	Mistletoe = bird lime	دەمووکانە، دەمکە، ڕووەکێکی مشەخۆرە لەسەر لقی درەختی بەردار ئەژی زیانی پێ ئەبەخشێت ، بەرەکەی ناوك دارو سپی و لینجە ، باڵندە بەرەکەی ئەخوات.
هدام، مرض البحر - دوار البحر	Sea SicKness	سەرەگێژەی دەریا، سەرە خولێی دەریا.
هداب الثوب (حاشيته)	Fringe	قەراغی کراس.
هدابة، فيلارية	Filaria	(فیلاریا) جۆرە کرمێکی دەزوولەیی‌یە تووشی مرۆڤ و گیاندار ئەبێت ، لە کۆئەندامی خوێن و گەدەو خوارەوەی لاق و مل و شاندا دەژی.
هدب	Cilium	برژانگ، ڕێشوو.
هدبي - مهدب	Ciliated	ریشوودار.
هدبة	Eyelash = Needle = cilia	برژانگ، برژۆك، مژانگ.
هدب(للعين)	Fimbria	ڕێشوو، قەلاسی جۆ، موویەکی درێژی تیژەبە دەنکی جۆوە.
هد	Demolition = pulling down	تەکاندن، ڕووخاندن، رماندن، هەرفاندن.
هدبة، حمار قبان		بگەڕێرەوە بۆ (حمار قبان).
هدبيات	Cilia = Ciliata	گیانداره برژۆڵدارەکان.
هدبية الأذناب	Bristle tallea	کلك برژۆڵ دارەکان ، کۆمەڵێکن لە مێروو برژۆڵی باڵیان نی‌یە ، لەشیان برژۆڵی پێوەیە، لە سەرە میکۆتە ئەچن، هەروەها کلکیان برژۆڵی پێوەیە.
هدبية الأجنحة	Thysanopt erra	باڵ برژۆڵدارەکان، کۆمەڵێکن لە مێروو باڵیان برژۆڵی پێوەیە.
هدبية الأرجل - هدابيات الأرجل	Cirripedia	پێ برژۆڵدارەکان پلەیەکە لە گیاندارە توێکڵدارەکان وەکوو قرژاڵ.
هدة - هرطمان	Oats	کزن ، ڕووەکێکە بەرەکەی دەدرێت بە ئاژەڵ.
هدر - باطل	Invain = uselessly	بەخۆڕایی- بەهیچە.
هدرة		جۆرە ڕووەکێکی هەمیشە سەوزە، مادەیەکی زۆر تاڵی تیایە.

هدرة ، عدار	Hydra	بگەڕێرەوە بۆ (هایدرا).
هدرجة	hydrogenation	هایدرۆجین کردن ، هایدرۆجینێن ئەوەیە کە مادەی هایدرۆجین بکرێتە مادەیەکی ترەوە، وەکوو رۆنی رووەکی ، بۆ توند کردنەوەی.
هدریات - عذاریات	Hydr oidea = hydroid	هایدرۆیدییەکان، کۆمەڵە گیاندارێکە لە لقی بۆش ریخۆڵەییەکان.
هدرنجیة = کوبیة	Hy drangea	(هایدرانجیا) ، دەوەنێکە بەرەکەی لە کوپی شاو دەچێت بۆ رازاندنەوە دەروێنرێت.
هدریس - قضاعة - ثعلب الماء	Kalan = Sea Otter	رێوی دەریا، گیاندارێکی شیردەری دەریاییە پێستەکەی رەش و بە نرخە، لە سەگلاو دەچێت.
هدف = غرض	Object = aim = objective = goal	ئامانج، نیشانە، مەبەست.
هدف الرماية - درئية	Target	نیشانە، کولیك، ئارمانج.
هدل - هديل	To Coo	قووقە، قووقە قووق، وەقوە وەقوو، گمەگم، دەنگی کۆتر.
هدل	To droop	شۆڕبوونەوە.
هدم - تخريب	Demolition	رووخاندن، رماندن، هرفاندن.
هدنة - فترة - وقوف	Quietness = To suspend hostilities	ئاشت بوونەوە، رێکەوتن، وەستانی شەڕ.
هدهد	Hoopoe = coffin bird	پەپو، پەپوو سلێمانکە، هەپو، باڵندەیەکی هێڵ داری رەنگینی کلاو بەسەرە.
هدهدة	To rock a baby	راژەندن،، راژەندنی منداڵ بۆ ئەوەی بنوێت.
هدوء	Silence, quietness	هێمەنی، ئەسپایی، بێدەنگی، ئارام، ستار، ئۆقرە.
هدوم - ملابس	Clothes	جلوبەرگ.
هدية - منحة	Gift, present	دیاری، سەوقات، بەخشیش.
هدية	Present = offering	دیاری.
هدية الزواج	Wedding present	دیاری ژن هێنان.
هدية المسافر - لهنة	A coming home Present	دیاری ئەو کەسەی کە لە سەفەرەوە دێتەوە.
هدير	Roar = rumbling	گرمەگرم، گرماندن، مراندن، وەکوو مراندنی شێر.
هديل - ذكر الحمام	Dove male tocoo	١)کۆتری نێر، نێرەکۆتر٢) خوێندنی کۆتر.
هديوتيس - قرانيا	Dog wood	رووەکێکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە بە شێوەی گیاو دەوەن، گەڵاکەی بۆن خۆشە عەتری لێ دەردەهێنرێت هەندێکی، رەنگی سوور لە رەگەکەی دەردەهێنرێت، تەختەی سەگ، دارسەگ.
هذاب	Mesites	میسایتس، باڵندەیەکی مام ناوەندییە لە کۆمەڵەی مریشك، پشتەکەی قاوەیی مەیلەو سوورە، ژێر سکی زەردەو هێڵی رەشی تیادایە، ملی زەردێکی کاڵە، کلکی کورت و قوچەکییە.
هذب - تهذيب	Touch up = retouch	چاك کردن.
هذب		غارکردن، تاوی غار، غارکردنی ولاخ.
هذر	Non sence = prattle	قسەی پڕوپووچ، زۆر وتن، چەنەبازی.
هذلول - تل صغير	HillocK	گردۆلکە.
هذلول - مسيل الماء الصغير	streamlet	جۆگەلە.
هذى - هذيان - هذاء - خطرفة	Raving = balderdasn	وڕێنە، بزرکاندن.

هذيان الحمى	Delirium	وڕێنەی تا.
هذيـان - بطـاح - هذيان الحمى	Delirium = febrile-delirium	ووڕێنە، بزبکاندن، ووڕاوە، ووڕێنەی تا.
هرء = هرء	Overdone, lacerated	داڕزان، داوەشان.
هراس الشمس = السنة الشمس	Sun dogs, mocksuns	زمانەی خۆر، دیاردەیەکی سروشتی زۆر جوانە، لـە ناوچـە پۆڵـیەکاندا روو دەدات.
هرامة = فرامة	Chopper	ماکینەی گۆشت= گۆشت جن، ئامرازێکە بۆ جنینی گۆشت بەکاردێت.
هر،هرس، قـط،بس، سنور، سنار، خيدع، خيطل، دمة، مخدش، ابو غزوان، قطة	Cat	پشیلە،کتك، کێتك، گوربە، پشیك، پسیك.
هراب السفينة	Keel	بنکی پاپۆڕی خەڵوز گواستنەوە.
هراء	Hooey	هیچو پووچ.
هراس،سنط أبيض	White acacia	ئەقاقیای سپی، ئەکاسیای سپی، درەختێکە (٤٠٠) جۆری هەیە ، لە ناوچە ئاوییەکاندا دەژی بۆ ڕازاندنەوە بەکاردێت.
هراسة، اداة الهرس	Masher	مەکینەی چنین یان فلیقاندنەوە، وەکوو هی پەتاتە.
هراوة	Cudgel = Truncheon = club	لیس، چوخماخ، چوماخ، گوند، گورز، تۆپز، کوتەك، تێلاتەیاخ، زۆپە، تیلاً.
هرب - هروب	Flight = escape = getaway	راکردن.
هربول	Pseudope	جۆرە مارمێلکەیەکی بە سوودی بێ پەلە، لەشەکەی لوولەییە، سەری پانە کلکی باریکە.
هر بري	Wild cat	پشیلە کێوی.
هربون،درقة	Sculellaria	رووەکێکە گەڵاکەی بەشێوەی هێشووە، سپی یان بنەوشەیی یان شینە، تۆوەکەی وردو گەنم ڕەنگە.
هربش - هرض - هرص	Herpes Zoster	تامێسك، جۆرە زیپکەیەکی بە ئازارە لەسەر لەشدا پەیدا دەبێت.
هربذة - - خبب قصيرة	Short trot	لۆقەی کورت-لۆقەی وولاخ.
هرتز	Hertz	(هێرتز) یەکەی لەرلەر(تردد) کە دەکاتە یەك خول(Cycle) لە چرکەیەکدا.
هرتبيس، نو	Wild beast, gnu	نوو جۆرە گاکێوییەکی کەتەیە لە ئەفریقا دەژی.
هرجلة - عدم انتظام	Chaos = disorder	ناڕێکی.
هرجل - اختلط - مشية	To shamble	کەسێك قاچی تێکەڵو پێکەڵ ببێت لە کاتی ڕۆیشتندا.
هرجل	To stride, To shamble	لۆقن لوق درێژ، ڕۆیشتن بە ناڕێکی.
هرج	Commotion, disorder	هەرا، هەراوهوریا، دەنگە دەنگ.
هرج ومرج	Tumult, agitation	هەراو هوریا.
هرد - كركم صباغي	Long rooted Curcuma = Tumeric	زەردە چەوە، رووەکێکە ڕەنگێکی زەرد لە ڕەگەکەی دەرئەهێنرێت بۆ ڕەنگ کردن بە شێوەی بەهارات بەکاردێت.
هربشت - سقط الكلام	Bladerdash nonsense	قسەی پڕوپووچ، قسەی بێ کەڵك.
هرداء - هردان - خيزران	Bamboo	حەیزەران، دارێکە لقەکانی دەکرێن بە گۆچانو کەلو پەل هەروەها لە بیناکردندا بەکاردێت.
هرزان - ظليم	Ostrich (male)	نێرە ووشتر مڕ.
هرس - عصر	Crushing	کوتان، ووردکردن، فلیقاندنەوە، ووشین، گوشین.
هرش - حكة	Pruritus	خروو، خوراندن.

هرشان، اكلان	Itching	خروو، خوورو.
هرشفة - قطيلة	Swab = mop	كسك، سڕەر، كەسكی بچووك، بۆ سڕینەوەو لابردنی دەرمان.
هرشان	Caragna	دەونێكە گەڵاكەی ئاوێتەیە لە پەڕ ئەچێت گوڵەكـەی زەردە، بەرەكـەی لـە بەری فاصوڵیا ئەچێت.
هرص	Tetter	نەخۆشی‌یەكی پێستە، هەندێك جۆری هەیە لە گیاندارەوە دەچێت بۆ مرۆڤ.
هرص - جاورسية - هرض = دخنية - حصف	Prickly = heat = millaria	گرمژنـە، گەرمەژنـە،گرمـژك. سـووتانەوەی پێسـت بـە خوروئـارەق كردنەوەیەكی زۆرەوە.
هرط		چەق، گۆشتێكی لەڕی لینج.
هرطمان حية .	SnaKe hurtuman	پۆلكە لاسورە.
هرطمـان، جلبـان، خرطال بري، شوفان بري، خافور - جلبان - حب الضراط	Wild oats = vetch two flowered vetching = India-pea = grasspea = ChicKing Vetch = Fart seed	كزن، ، كاڵتـاس، گادانـە، رەمەدانـە، دێمیلـە، گـەڵا بریشـی، گیا بریشـی، هەرزن، كاگۆز، گاڵ، كێلینە، پۆلكە خاتوونە، تۆوێكی ناوەنجی‌یە لەنێوانی گەنمو جۆدا لەناو كێڵگەدا دەڕوێت.
هرع		راجع (هستريا).
هرفغ - بوم ابيض	Nyctea nivea	كوندەبەبوری سپی، جۆرێكە لە كوندە بەبوو، رەنگەكەی سپی‌یە دەنووكی رەشە، چاوی سوورە.
هرڧ - بكر	Firstling	كاوڕ، نوخشە، نۆبەرە.
هرق - إهراق	Pouring out	رشتن.
هرقل، عصا الراعي	Hercules	گۆچانی شوان، رووەكێكە رەگو تۆوەكەی بۆ میزكردنو فێ باشە.
هرقل - جاثي	Hercules	(هەرقل)، كۆمەڵە ئەستێرەیەكە.
هرقة - عجوز شمطاء - حيربون	Crone	پیرێژن.
هرقلية	Haracleum = Downy Cow parship= Meadow Parsnip = Cow parsnip hog weed	هەرقیلی - گیابەرازە، گێزەری گیا، گیایەكی گەورەیە، گەڵاكەی لە گەڵا مێو ئەچێت گوڵەكەی سپی‌یە بۆ دروست كردنی جۆرێك لەمەی كە لە بیرە ئەچێت.،سەفەندلیون.
هركل - قندس - كلب الماء	Beaver = caslor	سەگلاو،گیاندارێكی ئاوی قرتێنـەرە، پێستەكەی بـە نرخـە لقـی درەخت دەبڕێتەوەو هێلانەی لێ دروست دەكات.
هركول، منـارة - هايشة	Fin whale = Rorqual = Fin bacK = Finner whale	جۆرێكە لە نەهەنگ زۆر گەورەیە سەرەكەی زلە، رەنگەكەی خۆڵەمێشی یان شینە، سكی سپی‌یە، پەڕەكەیەكی گەورە وابە پشتییەوە.
هرم	To become decrept	پیر، بەساڵاچوو.
هرم	Decre pitude	پیری، بە ساڵاچوون.
هرمة، عجوز شمطاء، حيذبون	Cnone	پیرێژن
هرم	Pyramid	پۆپـەتیژ، شـەپیوور، چوققـە كووچـەك، تـەنێكی ئندازیاری‌یـە بەچـەند رووبـەكی سـێ گۆشـەیی دەورە دراوە، سـەرەكانیان لـە یـەك خـاڵدا كۆبونەتەوە، یەكێك لە ڕووەكانی پێی دەوترێت بنكە (قاعدة).
هرمون - هورمون - حاثة	Hormone	(هۆرمۆن) مادەیەكی شلە لە لایەن هەندێك ئەندامو لوەكانەوە (بەتایبەتی لوە كوێرەكان) دەر دەرێتە خوێنەوەو كار دەكاتە سەر گەشەكردنو چالاكی لەشی مرۆڤ وەكوو ئەنسولینو ئەدرینالین.
هرمون النمو - اكسين	Auxin	ئۆكسین-هۆرمۆنی گەشەكردن.

هرمون ذكري	Androgen	(ئەندرۆجین)، هۆرمۆنی نێرینە، ئەو هۆرمۆنەیە کە لە گوندا پەیدا دەبێت و رەوشتی رەگەزی نێر دەردەخات.
هرمون الغدة الدرقية	Thyroxin	(ثیرۆکسین) هۆرمۆنی لووی قورقوراگە .
هرمون المبيض	Estrogen	ئێستروجین، هۆرمۆنی هێلکەدان، ئەو هۆرمۆنەی کە هێلکەدان دەری دەدات.
هرمون الخصية	Testosteron	تێستۆستێرۆن، هۆرمۆنی گون، ئەو هۆرمۆنەی کە گون دەری دەدات.
هرم ناقص	Frustumof Pyramid	شەیپووری ناتەواو- شەیپووری بڕاوە.
هرمي = محكم السد	Hermetic	قایم داخراو.
هرملة، تروتة	Truite	ماسی‌یەکە لە ئاوی شیریندا دەژی.
هرمي	Pyramidal	شێوە شەیپووریی.
هرميس،كركدن ابيض، هرميس،جريش، كركدن	Rhinoceros white	کەرکەدەنی سپی، یەك شاخەی سپی.
هرمين، قاقم	Ermine	قاقوم، زالْ ، ژالْ، گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە، پێستەکەی بە نرخە.
هرنوع	Boletus	(پۆلیتەس)، جۆرێکە لە قارچك،ئەمیش چەند جۆرێکی هەیە، هەندێکی ئەخورێت و هەندێکی ژەهرینە.
هرنوي، هرنوة	Corn grass = Silky bent grass = wind grass	گیایەکی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی دەغڵ‌ودان لەناو کشتوکاڵدا دەروێت، بۆ لەوەڕ باشە.
هرنوة - عود الطيب - فليفلة	Aloexylon agallochum, aquilaria, agallocha	داری عوود، درەختێکە ئەگەر لقەکەی بسووتێنرێت بۆنێکی خۆش ئەدات.
هرهير		١) جۆرێکە لە ماسی. ٢) جۆرێکە لەمار. ماسی‌یەکی دەریایی پەڕەکە دڕکاوی‌یە لەشەکەی بچووکە پانکەلەیە، چاوی گەورەیە ، رەنگەکەی قاوەیی‌یە ، گۆشتەکەی ئەخورێت.
هروب	Escape, run away	راکردن، هەڵاکردن. بگەڕێرەوە بۆ (هرب).
هروب من الجندية	Desertion	راکردن لە خزمەتی سەربازیدا.
هروب الرجل مع امراة او بالعكس	Elopement	راکردنی پیاو لەگەڵ ژندا، پیاوێك ژنێك هەڵبگرێت یان بیرفێنێت یان بە پێچەوانەوە، رەدووکەوتن.
هرولة - خبب	Festination = aquich (or), hasty walK	لۆقە، رەوت، رارکردن یان رۆیشتن بە خێرایی.
هروين	Heroin	هیرۆین، مادەیەکی سڕکەرە لە مۆرفین دەردەهێنرێت.
هــري، - شــونة - مخزن الغلة - انبار	Corn loft Granary = Silo	عەماری دەغڵودان- سایلۆ، کەندوو.
هريء - مهتري	Lacerated = tattered	داڕزاو،داوەشاو،داڤەرتاو.
هري - مخزن مزرعي	Barn	گەنجینەی کشتوکاڵی.
هديت واسع الفم	Wide mouthed	دەم زل.
هريس	Mash	کوتراو، ووردکراو، فلیقاوە، جنراو.
هريسة		کەشکەك، پەڵێك- لەپەتەتیر، شلەپەتە، خواردەمەنی‌یەکە لە گەنمی کوتراو و گۆشت دروست ئەکرێت، گەنمە کوتاو.

هريجة - مازريون هندي	Clitoria ternata = blue clitoria	قيتكەيى، دەوەنـى قيتكـە، دەوەنێكـە گوڵەكـەى لـە قيتكـە دەچێـت، بـۆ گوڵەكەى دەروێنرێت.
هريرة - قدة	Catkin = ament	پشيلۆكە، شێوازێكى گوڵ كردنە لە شێوە پشيلە دەچێت وەكوو شكۆفە گوڵى گوێزو بى و چنار ..هتد.
هرير الكلب - نباح	howl	وەڕينى سەگ، قروسكاندن.
هرير القط - خرخرة	Purr	مياواندن، كوركاندن، (مياواندنى پشيلە)
هريعة	Shield wort	گيايەكە گوڵەكەى سپىيە بەرەكەى لە بەرى خەرتەلە دەچێت، گەڵاكەى بۆنى سيرى لێ دێت، بۆ مەبەستى پزيشكى بەكاردێت.
هريات	Amenta ceae	پشيلەيىيەكان، ئەو ڕووەكانەى كە شێوەى گوڵە نێرەكانيان لەشێوەى پشيلە دەچێت، وەكوو كۆمەڵەى بەڕوو بى و گوێز . هتد.
هزار الحائط - حميراء	Redstart	عەينەمەلى ديوار، باڵندەيەكە لە كۆمەڵەى ڕيشۆڵە.
هز	Shaking, Trembling, Rattling	ڕاوەشاندن، ڕاژندن، ڕاتەكاندن، تەكاندن، لەراندن.
هزء - استهزاء - مهزاة	Derision = mockery	گاڵتە پێكردن.
هزال	Enatiation = Atrophy	لاوازى، لاتى، لەرى، چرووسانەوە.
هزار،عندليب - ابو هارون	Nightingale = Sprosser	چورە بازارى، عەينەمەل،هەزار، باڵندەيەكى كەڵو ڕەشى خۆشئاوازە لە كۆمەڵەى بولبول.
هزار - هزل	Joking, dirision	گاڵتەكردن.
هزان	Hoazin	هوازن، باڵندەيەكە لە عەلى شيش ئەچێت بۆنێكى ناخۆشى لێدێت، سەرى پەڕى پێوەيە ڕەنگەكەى قاوەيى و مەيلەو ڕەشە، ملى سپىيە بەشێوەى پۆل لەسەر درەختى گوێ ئاوەكان ئەژى.
هزار	Rocking = shaKing	لەراوە، لەرزيىو.
هزازة - ارجوحة	Swing	جۆلانە.
هزاز الذنب - ذعرة.	Wagtail	كلك هەل سەنگێنە، كلك هەل تەكێنە.باڵندەيەكى بچووكە كلكى زۆر درێژە بەردەوام كلكى بەرزو نزم دەكاتەوە وەكوو بترسێت وايە.
هزبر	Lion	شێر.
هزة - رجفة	Trembling	لەرە، لەرين، تەكان، هوژم.
هزة الجماع	Orgasm = emotional parotysm	لەرزى دواى جووت كردن -مووچركى دواى جووت گرتن، لوتكەى چێژ وەرگرتن لە كاتى جووت بووندا.
هزة ارضية زلزلة	Earthquake	بوومە لەرزە، زەوىيە لەرزە.
هزر - هزل	To joke = jest	گاڵتەكردن.
هزل - هازل - هزال	Joker = jester	گاڵتەكەر.
هزل - مزاح	Joking = jesting	تز، گاڵتەكردن، گاڵتە پێ كردن.
هزلي	Laughable	تزكار، گاڵتەكەر، گاڵتەچى، قۆشمە، سوعبەتچى، قەشمەر.
هزلية غنائية - اوبريت	Operette = musical comedy	ئۆپەرێت، گۆرانى گاڵتەجارىى.
هزم	To rout	ڕاونان، شكاندن.
هزمة	LeuKoma = Cataract = cornea opacity	پەڵە، تانەى سەرچاو.
هزيل	Emaciated = very lean	جوقنە، جيقن، لاواز، لەر، ڕەقەڵە، بەلەباريكە.

مزيم - رعد	Thunder	ناڵە، شریخە، گرمە، وەکوو ناڵەی هەورو هەورە تریشقە.
مزيمة انهزام	Defeat	شکان لە شەڕدا.
مزيع من الليل	Division of night	بەشێك لە شەو.
مسباريس - زهرة المساء	Hesperis	هێسپێریس، گوڵە ئێوارە گوڵێکە لە کۆمەڵەی خاچی‌یەکان لە ئێواراندا دەگەشێتەوەو بۆنو بەرامەیەکی خۆش دەداتەوە.
مستامين	Histamine	(هیستامین) مادەیەکی ژەهرینە لە شانەی مردوی لە شەوە پەیدا دەبێت، دەبێتە هۆی نزم بوونەوەی پەستانی خوێنو فراوانکردنی دەزوولەکانی خوێنو پترکردنی دەردانی دەردراوەکانی گەدە، لەم ساڵانەی دواییدا دەرمان بۆ چارەکردنی دۆزراوەتەوە.
مستيراني - هرعاني	Hysteroid	نیمچە هیستریای، کارێك لە هیستریا بچێت.
مستيريا - هرع	Hysteria	(هیستریا)، پڕکام، بەرکەم، پشێوی‌یەکی دەماری‌یە، هەندێ جار نۆرەی گریانو پێکەنین لە گەڵدایە بریتی‌یە لە ترسێکی یەکجار زۆر کە بە زەحمەت دایین دەکرێت.
مستيري - هرعي	Hysterical = hysteric	هیستریایی، هەرشتێك پەیوەندی بە هستریایەوە هەبێت.
مسق	Thistle	دڕك، ستری.
مسهسة	To wistle	فیشکە، فیشکاندن، فیشکەفیشك.
مسهس - بعوض صغير سكيت	Small midges = gnats	مێشوولەی ورد-خاکە.
مسيس		فیشكو هۆڕ، سیپە، سیپە سیپ.
مسيس - كلام خفي	Whisper	چرپە-قسەی نهێنی.
مش - قصف	Fragile = brittle	تورت، خاو، ریزالۆك، فشەڵ، فشۆك.
مش - سريع الكسر	Frail = soft	ناسك، نەرم.
مشاشة - مشوشة	Cheerfulness	
مشاشة - قصافة	Fragility = brittleness smashing breaking in pieces	مادەیەك زوو وردو خاش بێت تورتی رەوشتی زوو وردو خاش بوون لە مادەدا.
مشم - تهشيم	Smashing = breaking- in pieces	شکاندن،-ووردوخاش کردن.
مشوش العظام	Brittleness of bone	ئێسك نەرمی، جۆرە نەخۆشی‌یەکە.
مشيم	Dryplant = Chaff = hay	گیای ووشك، پووشوو، وردوخاش، پووشو پەڵاش ، قرش، قرشك پەڕك، دارك، ریسی، ترك.
مضمون	Peptone	پیپتۆن، مادەی پرۆتینی هەرسکراو.
مضمين	Pepsin	پیپسین،هەوێنێکە لە شلاوی گەدەدا بۆ گۆڕینی مادە پرۆتینی‌یەکان.
مضوم	Digestable	شیاو بۆ هەرس.
مضيم	Digested	هەرس کراو.
مطل - ذئب	Wolf	گورگ.
مفاف - براق	Flickering	بریسکەدار.
مصر	To break = fracture	تێکشکاندن، شکاندن.
مصور	Lion	شێر.

مضبة	Plateau = table land = Knoll = mound = Isolated hill	قۆپی، قەلاچ، بان، میشی، بانوو، زەوییەك هەتا رادەیەك بەرزبێت سەرەكەی تەخت بێت.
مضبة صغيرة	Small plateau	تەپە، تەپۆلكە، تەپۆلە.
مضبة كبيرة	Big plaleau	گرد، قەلات، زووزان، بانوو، بان. زەوییەكی بەرز كە سەرەكەی تەخت بێت.
مضبة حادة القمة	Hog back	قۆپی لووتكە تیژ.
مضبة جرداء	Plantless Plateau	كرال، قۆپییەكی وشكەو بێ رووەك.
هضم	Digesting = digestion	١) هەرس، هەرس كردن، گوارایی، گواراكردن. ٢) سازاندنی هەندێك مادە بەمادەی كیمیاییتر سا بە گەرم كردن بێت یان گەرم كردنو پەستان
هضمي	Digestive	هەرشتێك پەیوندی بە هەرسەوە هەبێت.
هطل - هطول	Continuous rainfull	باران بارین بە لێزمە، داكردنی باران.
هف - خفيف	Light	سووك.
هفتان - جائع	Hungry	برسی.
هفهف - بارد	Cool = breezy	سارد.
هفهاف - رقيق - شفاف	Diapha nous	تەنكو رۆشن.
هفهاف - نحيف القوام	Slim = Slender	باریك- پەلە باریكە.
هفو - هفوان - يصفق بجناحية	To flutter	شەقەی بال.
هفوة - زلة	Lapse = slip = fault = error	هەلە، ساتمەكردن.
هفيف	To whizz	ووژە، ووژە ووژ، وەكوو ووژە ووژی با.
هكتار	Hectare	هێكتار، دە هەزار مەتری چوارگۆشە.-١٠ دونم-١٠٠ ئار،دونم- هەزار مەتر چوارگۆشە-١/١٠ هێكتار.
هكتومتر	Hectometer	هیكتۆمەتر- سەد مەتر- دە دێكامەتر.
هكتولتر	Hectoliter	هیكتۆلیتر- سەد لیتر-(٢٢) گالۆن.
هيكتوغرام	Hectogram	هیكتۆگرام- سەد گرام.
هكس	Hoccos	(هۆكۆس) بالندەیەكە لە پۆر ئەچێت دەنووكی ئەستوورە پارچە گۆشتێكی بە سەرەوەیە، سەری پەر دارە، كلكی درێژە، رەنگەكەی مەیلەو قاوەیی یە سكی سپی یە لەناو پێشەلاندا دەژی.
هلالية، تبلدي، باوباب افريقي	Cala bash tree	داركولەكە، رووەكی كولەكەی رازاندنەوە.
هلاميات - رخويات	Molluscan	نەرمۆلەكان، گیاندارە نەرمۆلەكان وەكو شەیتانۆكە و گوێچكەماسی.
هل	To appear = come out	هەلاتن، هەلهاتن، دەركەوتن.
هلاس سمعي	Acoasm	گوێ زرنگانەوە: بیستنی دەنگێك لە راستیدا نەبێت وەكوو زرنگانەوەی زەنگو حیلاندنی ئەسپ.
هلاس السمع - طنين الأذن	Acoasma	گوێ زرنگانەوە، وزە وزی گوێ..
هلال - غرة القمر - قمر أوائل الشهر	Crescent = New moon = The moon in her = First quarter	مانگی یەك شەوە ، نوێ هەیڤ، هەیڤ، داسی مانگ، مانگی نوێ، مانگیلە.
هلالية	Heterotoma	دەومێنێكی رازاندنەوەیە، گولەكەی گەورەیە زەرد یان سوورە لەشێوەی كەوانەدایە.
هلالي - قمري	Lunar	مانگی، كەوانەیی.

هلاك - هلك	Perdition = ruin = entire loss	فەوتان، لەناوچوون.
هلالان	Paren the ses =	دوو کەوانە: ئەوانەی ووشەیان تێ دەخرێت، واتە ( ).
هلام، جيلاتين - بلوظة	Gelatine = jelly	دەلەمە، لیـق، جـەلاتین، ولوڵـە، هێلـم، مادەیـەکی لینجـە لـە شـانە ریشاڵی‌یەکانی لەشی گیاندار(پێست و ئێسقان) دەر ئەهێنرێت.
هلامي	Gelatinous, jelly like	جەلاتینی= شێوە جەلاتینی.
هلام البحر - مدوزة - رئة البحر	medusa	چرای دەریا، سی دەریا، بەزی دەریا، ولوڵەی دەریا، گەزندەی دەریا، جۆرە گیاندارێکی دەریایی نەرمی لینجە.
هلام ملكي - عسل ملكي	Royal Jelly	ولوڵەی شایانە، خۆراکی شایانە.
هلـب - هلبـة - شعرة شوكية	Silken hair = Coars-hair bristles	•تووکی درێژ، موو، تووك، پرزوڵ، برژانگ، وەکوو تووکی کلکی ولاخ، تووکی ئەستوور و رەق.
هلب - مرساة السفينة	Anchor	لەنگەری پاپۆر.
هلبة - تحت السرة	Under navel	ژێر ناووك، ئەو بەشەی سك ئەکەوێتە ژێر ناووکەوە.
هلبرت	Hell-port	(هیلیپۆرت)-فڕۆکەخانەی هیلیکۆپتەر.
هلبندر	Hellbender	هەلبـەندەر، قورناویلکەیـەکی (سمنـدل) ئـاویی کەتەیـە، درێژیی‌یەکـەی نزیکەی (٢٤) ئینج دەبێت.
هلبوت	Halibut	(هالیبوت) جۆرە ماسی‌یەکی گەورەی پانکەلەیە.
هلتي،لسان العصفور	Holarrhena	زمانـە چۆلەکـە، دەوەنێکـی پزیشـکی‌یە لـە کۆمەڵـەی ژاڵـە دەرمـانی لـێ دەردەهێنرێت بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی ریخۆڵە.
هلج، هليلج، بلج الصحراء - زكون	Egyptian balsam = Thorn tree = Zachum oil tree	هەلیلە، جۆرە درەختێکی ناوچە گەرمەکانە دەوەنێکی درکاوی‌یە، بەرەکەی لە زەیتون ئەچێت تفت و تاڵە بە نەکەییوی ئەگەر بخورێت دەبێتە هۆی سك چوون. بـەڵام بـە گـەییوی شـیرینە ئـەخورێت، بەرەکـەی رۆنـی لـێ دەردەهێنرێت بۆ خواردەمەنی.
هلجنة	Halogenate = haloge nation	(هەلجاندن)، هالۆجین کردن، ئەوەیە کە توخمێك لە کۆمەڵەی هالۆجینەکان بخرێتە پێکهاتنی مادەیەکی ترەوە.
هلل - فزع - خوف	Fright, fear	ترس
هلج - هلس - كلام فارغ	Nonsense	قسەی پڕوپووچ.
هلع - فزع	Constern-nation = dismy	ترسێکی زۆر، سام.
هلع - هلوع	Impatient = restless	ترساو.
هلقس	Velvet = meadow-grass	مەخمەل، گیایەکی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی دەغڵودان بۆ لەوەڕ باشە، گوڵەکەی توکنە.
هلكة - تهلكة - خطر	Peril = jeopardy	مەترسی، تەملوکە.
هلم، حكاك	Acariose	(ئەکاریۆس) نەخۆشی‌یەکی پێستە.
هلموش	Black raisins	کشمیشی رەش.
هلهولة - خرقة	Anoldrag = tatter	پەڕۆ، پەڕۆ کۆن.
هلهل - كسفة ثلجية	snow flake	بەفر. توێژاڵی بەفر.
هلهل، الأكونيت الهلهل، هلاهل	Indian aconite = Aconitum jerox	هەلایل، جۆرێکە لە رووەکی ئەکونیت، زۆر ژەهرە گوڵێکی مۆری جوانـی هەیە.
هلوف - عظيم اللحية	Large bearded	ریش درێژ.

هلوف	Pig = wild boar	مالوس، بەراز، بەرازە کێوی، دوو کەلبەی هەیە.
هلوف - حلوف	Wild boar = wild hog	بەرازە کێوی.
هلوك، عاهرة	Adultress	ئافرەتی خراپ، قەحپە،سۆزانی.
هلوسة - هذاء - هترة - تصور كاذب - توهم - تخيلات	Alusia, halluciniation	وڕێنە، شتێك بە بیری کەسێکدا بێت ئەو شتە لە راستیدا نەبێت.
هلوسة - هذيان	Delirium = raving	بۆ نموونە مەی خۆرێکی بەردەوام وا تەسەور بکات کە شەیتانی سوور هێرشی دەکەنە سەر، یان یەکێکی تر وای بە خەیاڵدا دێت کە کۆمەڵێك مار هێرش دەکەنە سەری یان کۆمەڵێکی گەورە مێشوولە پێوەی دەدەن.
هليم - لاصق	Viscous = adhesive	هێلم، لکێنەر، زەمق.
هليب - اربعينية الشتاء	Depth of winter	چلەی زستان.
هليوسكوب	Helioscope	(هیلیوسکوب) جۆرە دووربینێکە شوشەیەکی رەش یاخود رەنگاو رەنگی تیایە بۆ سەیرکردنی خۆر.
هليوكوبتر - حوامة - طائرة عمودية	Helicopter	(هلیلیوکۆپتەر)، فرۆکەی دیرمگی، جۆرە فرۆکەیەکە پەروانەکەی وا بە سەرییەوە بە قیتی ئەنیشێتەوە، لەهەر شوێنێکی تەختانیدا.
هليون - هليون - ضغبوس - كشك الماظ - كشك الماس	Asparagus	گیا مارانە، چاومار (مارچێوە)، رووەکێکی تەمەن درێژە، رەگو قەدەکەی لەژێر زەویدا بلاو ئەبێتەوە، بەرێکی سوور ئەگرێت، قەدەکەی بە کوڵاوی ئەخورێت لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرزە، هەندێك جۆریشی بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
هليون،صغبوص - يرامع	Sparrow grass	رووەکێکی دەشتەکی و کشتوکاڵییە، لە کۆمەڵەی زەمق ، گەلێك جۆری هەیە قەدەکەی یان قیتە یان خۆ هەڵواسەرە، گوڵەکەی سەوزو لاوازە، بەرەکەی لە دەنکی ترێ ئەچێت، رەشە یان سوورە.
هليلج - اهليلج	Myrobalan = myrobolan	مایرۆبالان، رووەکێکە بەرەکەی بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
هليون ريشي	Asparrus fern, Feathar Asparagus	مارچێوەی پەڕیی جۆرێکە لە مارچێوە، هەمیشە سەوزە، قەدەکەی درکاوییە گەڵاکەی لەبەر ئەچێت، ئەستورترە لە ئینجانەدا ئەروێنرێت بۆ مەبەستی رازاندنەوە.
هليونين	Asparagine	هەلیونین(ئەسپراجین) مادەیەکی نیمچە قلیەییە.
هليكون	Helicon	(هیلیکۆن)، ئامرازێکی مۆزیقەیە.
هليكونيا، وشيج	Bastard-plantain = Heliconia	رووەکێکە لە کۆمەڵەی مۆز، گوڵەکەی زەردە.
هليم، ظبي أزرق	Cephalophus	ئاسکە شینە، ئاسکێکی مەیلەو شینی بچووکی سووکەڵەیە.
هليوغراف	Heliograph	(هیلیۆگراف) تەلیسکۆبێکە بۆ وێنەگرتنی خۆر.
هليومتر - مجرام	Heliometer	(هیلیومەتر)، تەلیسکۆبێکە ئامادەکراوە بۆ پێوانی تیرەی خۆرو ئەستێرەکان.
هليوستات	Heliostat	(هیلیوستات)، ئامرازێکە ئاوێنەیەکی هەیە بۆ رەت کردنەوەی تیشکی خۆر بەیەك رێڕەودا بەیەك ئاراستەدا.
هليوتروب،رقيب الشمس، اكسرار، حشيشة الجروح	Cherry pie = Heliotrope	هیلیۆترۆپ، گیایەکە یان دەوەنێکە گوڵەکەی لەگەڵ خۆردا دەسووڕێتەوە، گوڵەکەی شین یان لەیلاقی و بۆن خۆشە رونێکی نایابی لێ دەردەهێنرێت، گەڵاکەی بۆ چارەکردنی ئاووسان و برین باشە.
همام - شجاع، جريء	Brave, bold	ئازا.
هم	Sorrow = worry	خەم، خەفەت، پەروا، کەسەر.

همة - عزم	Resolutoin, willpower	هیمەت.
همبرگر	Hamburger	هەمبەرگەر، جۆرێکە لە سەندویچ، گۆشتی رانی، سورەوەکراوی تێ دەخرێت.
همجة	Gnats = smallfly	مێشی بچووك.
همجة - دروسوفيلا	Drosophila	درۆسۆفیلا، مێشێکی بچووکە.
همجية - وحشية	Savagery	دڕندەیی، دڕندەیەتی.
همجي	Savage	دڕندانە، بە شێوەیەکی دڕندە.
همدة	Dieback	١) لەکارکەوتنی ئەندامی لەش. ٢) نەخۆشی‌یەکە ئەدات لە داری مێو زۆر زوو وشکی ئەکات.
همر	To pour out	ڕشتن.
همرة من المطر - هتن	Down pour = heavy shower	لێزمەی باران
همز	Spurring .	ئاوزەنگی لێدان.
همزة - هماز - مغتاب	Back biter	غەیبەتکەر، ئەو کەسەی لە پاشملە باسی خەڵك دەکات.
همس	Whispering	چپە چپ، سرپە، سرپاندن، چرپاندن، سوورسە، چرپە چرپ،وورتە، پسکە پسك.
همع	To shed tears	هاتنە خوارەوەی فرمێسك.
هـ.م.ق.ك	A C T H	هێ ، میم، قاف، کاف، هۆرمۆنێکە لە لایەن لووی نخامی‌یەوە دەردەدرێت، توێکڵی ئەدرینالین هان دەدات بۆ دەردانی کۆرتیزۆن.
همك - انهماك	Engross	خەریك بوون.
هماء - سرير معلق	HammocK	جۆلانەی هەڵواسراو.
هملج الحصان - ترهون - هملاج - رهوان	To amble	بەشێنەیی ڕۆیشتن(وەکوو لە ئەسپدا) ئەسپێك بە شێنەیی بڕوات.
همهمة	To growl = Hum = murmur	سرپە، سرپە سرپ، چرپە، چرپە چرپ، بۆڵە بۆڵ.
همود - سكون	Calm = subsidence	دامردنەوە، دامرکانەوە قەمراندن.
همود - خمود	Quiescence = Lull	دامرکانەوە، کوژانەوە.
همود - اكتئاب	Depression	خەمۆکی، چالاکی دەروونی نزم دەبێتەوەو ئەو کەسە لە نائومێدی‌و هەست کردن بەپەك کەوتن دەکات..
هناف - مهانفة - ضحكة صفراوية.	Sardonic(or) bitterlaugh	پێکەنینێکی زەرد،پێکەنینی بوغزاوی.
هناء	Peduncle	لاسکی میوە.
هناء - سرور	Pleasure	خۆش.
هناء، قطران	tar	قەتران.
هنبر	Anon	جاشەکەر
هنبر، الطائر المحاكي	Mocking bird	باڵندەیەکە لە کۆمەڵەی پەپوسلێمانکە، دەنووکی درێژو چەماوەیە بۆ خوارەوە، باڵی کورتە، ڕەنگەکەی شینە مێڵی ئەرخەوانی‌و سەوزی تیایە دەنووك‌و قاچی سورە، توانای لاسایی‌کردنەوەی دەنگی باڵندەکانی تری هەیە.
هنداز - قياس	Measure	پێوانە-ئەندازە.

هندازة	Ell	ئەندازە،گەز،باڵ، پێوانەیەکە بۆ قوماش،
هنبوع	Truffle	جۆرێکە لە دوومەڵان.
هندسة عملية	Engineering = geometry	ئەندازە، ئەندازیاری.
هندسة مستوية = هندسة السطوح	Plane geometry	ئەندازیاری، تەختایی، ئەندازیاری رێکی.
هندسة مجسمة		ئەندازیاری تەنداری، ئەندازەی تەنداری.
هندسة تحليلية	Analytical geometry	ئەندازیاری شیکردنەوە، ئەندازەی شیکردنەوە.
هندسة فراغية = هندسة حيزية	Solid geometry	ئەندازەی بۆشایی.
هندسة ري	Irrigation engineering	ئەندازەی ئاودێری.
هندسة معمارية	Architecture	ئەندازەی تەلارسازیی.
هندسة وصفية	Descriptive	ئەندازەی وەسف کردن(باس کردن).
هندسة معمارية - ريازة	Engineering architecture	ئەندازیاری ساختمان، ئەندازەی خانووکردن.
هندسة مدنية	Civil engineering	ئەندازیاری شارستانێتی، ئەندازەی ساختمان.
هندسة الكترونية	Electronic engineering	ئەندازیاری ئەلەکترۆنی.
هندي شعري - اهليج هندي	Myrobalan blacK	هەلیلەی هیندی.
هندام - هندمة - حسن القد.	Trim = well shaped	شێوە جوانی.
هندسة زراعية - زردقة	Agronomy = agricu ltural engineering	ئەندازیاری کشتوکاڵی.
هندسة كيمياوية	Chemical ergineering	ئەندازەی کیمیایی، لقێکە لە زانستی ئەندازە، پەیوەندی هەیە بە بەرهەمهێنانی بڕی زۆر لە کەلوپەلەوە بە کرداری کیمیایی لە کارگەکاندا.
هندسة كهربائية	Electrical engineering	ئەندازیاری کارەبایی، ئەندازەی کارەبایی.
هندسة ميكانيكية	Mechanical geometry	ئەندازیاری میکانیکی، ئەندازەی میکانیکی.
هندسي	Geometrical	ئەندازیاری، ئەندازەیی، هەرشتێك پەیوەندی بە ئەندازەوە هەبێت.
هندرويت - كنتال انگليزي	Hundred weight	هەندرویت، یەکەیەکی کێشەیە دەکاتە (٥٠/٨) کغم لە ئینگلتەرەو لە ئەمریکا ٤٥/٣٦ کغم.
هندي	Indus (The Indian)	هیندی، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
هندب، طرخشقون - هندباء	Dandelion = Bluw ball = Canker wort	کاسنی، گیایەکی دەشتەکی و تەمەن درێژو زیان بەخشە بە کشتوکاڵ،هەندێك جۆری کشتوکاڵی هەیە، گەڵاکەی ئەخورێت.
هندباء برية - خس بري	Dande lion	تالیشك.
هندباء - هند باء - بقلة مباركة،شيكوريا.	Endive = chicory = Succory	کاسنی، گیایەکی کشتوکاڵییە گەڵاکەی چرچە یان لە گەڵای کاهوو ئەچێت گوڵەکەی شینە بۆ خواردن بەکاردێت.
هندباء برية، خس بري، هندباء مرة - طرخشقون	Dande lion = Taraxacum	تاڵیشك، تاڵك، تاڵکە، رووەکێکی گیایی تەمەن درێژو گەڵاکەی ددانداره، گەلێك جۆری هەیە، هەندێکی لە پزیشکیدا بۆ دەرمانی رەوان کردن بەکاردێت، وە لە رەگی هەندێکی مادەی کاوتشۆك دەرئەهێنرێت.
هنري	Henry	هەنری- یەکەی هاندای کارەبای دەکاتە($١٠^{٩}$ یەکەی کارو موگناتیسی).

منعة، ميسان	Alhena	ئەلهينا، ناوى ئەستێرەيەكە بە عەرەبى.
منك، ترديد، صدى	Echo	زايەڵە، هەنگ وانەوە.
منيهة، وقت قصير	A little while	كاتێكى كەم.
منيّة، خيطية، فتيلة حبيبية	Mitochondria	مايتۆكۆندريا، دەنكۆڵەيەكى دەزوولەيى‌يە ناوەندێكە بۆ پێكهێنانى ووزە لە خانەدا.
منقب، قزم	Dwarf = Pigmy	گرگن،سيخن،كورتەبنە، بنەمۆم،گدۆل.
منكرة، كثرة العمل والحركة	Fuss	زۆرى ئيش و جوولە.
منم، تمر	Dried-dates	خورماى ووشك (ووشك كراوە).
منهونة، تهميمة، تهويدة	cradle song	لايلايە (كە بۆ مندال دەكرێت بۆ خەواندنى).
هواء	Air	هەوا، تێكەڵاوێكى بێ رەنگ لەچەند گازێك وەكوو ئۆكسجين و نايترۆجين و دووەم ئۆكسـيدى كـاربۆن پێكـهاتووە،دەورووپشـتى خرۆكـى زەوى داوە، زيندەوەر هەناسەى پێ ئەدات و يارمەتى سوتان ئەدات.
هواء ميت	Dead air	هەواى مردوو، ئەو هەوايەى كە ئۆكسجينى تيادا نيەو رێژەيەكى زۆرى لە دووەم ئۆكسيدى كاربۆن تيادايە بە كەڵكى هەناسەدان نايەت وەكوو هەواى ناو كانەكان.
هوائي	Aerobic	ئەو گياندارە ميكرۆسكۆبى‌يانەى كە ناتوانن بەبێ هەوا بژين.
هوائي	Antena	هەوايى، ئامرازێكە شەپۆلى لاسلكى دەمژێت.
هوائي	Aerial	هەوايى، پەيوەندى بە هەواوە هەبێت.
هواء مطلق	Absolute air	هەواى پاك، هەواى بەرەڵلا..
هواء مسال	liquid air	هەواى شل. هەوا پەستانێكى زۆرى دەخرێتە سەر ئنجا شل دەكرێتەوە.
هواء اصفر	Cholera	كۆلێرا، رەشە رشانەوە، زەردە هەوا، چاوەقوڵى.
هوام		جرووجانەوەر، دەعبا، گياندارى خشۆك، گياندارى زيان بەخش، مارومێروو.
هواية	Hobby	خوليا، مەراق، خوو، هەر كارێك مرۆڤ، لە كاتى بەتاڵيدا پێى هەستێت وەكوو كۆكردنەوەى پوول.
هوابط - حليمات عليا	Stalactite	ئاوێتەيـەكى كيميـايى نيشـتووى قسـڵيە وەكـوو چلـووره لـە بنميچـى ئەشكەوتەكانەوە پەيدا ئەبێت و شۆڕئەبێتەوە بۆ خوارەوەو ديمەنێكى جوان ئەدات.
هوتة - ارض منخفضة	Depressed land = pit	شوێنێكى نزمايى.
هوبر	Cheetah	يۆز، وێز، گياندارێكە لە پڵنگ ئەچێت.
هوبر	Rhinopithecus	جۆرە مەيمونێكە لە ولاتى تيبت ئەژى دەمو چاوى سەوزى مەيلەو زەردە پيستەكەى مەيلەو زەردە تووكێكى پێوەيە لە مەرمز ئەچێت.
هوة	abyss = bottom less pit	كەندەلان، كەنەلان.
هوتزن	Hoatzin	هۆتزن، باڵندەيەكى سەيرە لە سيسرك ئەچێت سـەرەكەى پـەرێكى زۆرى پێوەيـە وەكـوو شـاخ بـەرز بوونەتـەوە، باڵـەكانى چرنووكيـان پێوەيـە بـۆ هەڵگەران بەسەر لقى درەختدا، لەناو دارستانە زەلكاوى‌يەكاندا لە باكوورى ئەمريكاى باشووريدا دەژى.
هوجاء - ريح دوامة	Cyclone	گەردەلوول.
هودج	Sedam = dowdah	كەژاوە، كەچاوە، تەختەرەوان.
هودج الحمال	Camel litter	كەژاوەى وشتر (واتە لەسەر پشتى وشتر)
هودع	Camel	وشتر.

هودوسكوب	Hodoscope	(هـۆدۆ سـکۆپ) دەزگایەکـە ڕێبـازی تەنۆکـەی بارگـەکراو پیشـان دەدات، بەهۆی ژمێرەری ئایۆنی‌یەوە.
هوذة	Surnia Funerea	١) کوڕ کوڕە، جۆرە باڵندەیەکە. ٢) جۆرێکە لە کوندەبەبوو، ڕەنگەکەی سپی‌یە، سەری بێ پەڕە.
هوذل	Small monKey = young of monKey	بەچکە مەیمون.
هور	Lagoon	دەریاچەیەکی فراوان.
هور	Natural Pond -Natural Pool = fen	زەلکاو، زونگاو.
هورة	Sand box = possum wood	درەختێکی دەشتەکی ناوچە گەرمەکانە، بەرەکەی لە چەند کوژێکـی دوو لەتکـەیی پێکـهاتووە کـە تۆویـەکی ژەهـری تیادایـە کـاتێک کـە بەرەکـەی پێدەگـات شـەق ئـەبات و دەنگێکی لێوە دێـت لـە ئـاوکی قـەدو کاکڵـەی بەرەکەی مادەیەکی ژەهر دەردەهێنرێت.
هورسكوب	Horoscope	پەرەی ڕادار.
هورنبلند	Homblende	(هۆرنبلند) بریتی‌یە لە سلیکاتی مەگنیسیۆم و کالسیۆم و ئاسن و کەمێک لە ئەلەمنیۆمی تیادایە، بەشێوەی کریستاڵی سەوزی مەیلەو ڕەش لە بەردە ئاگرینەکاندا هەیە.
هورنفلس - صخور قرنية	HornFels	هۆرنفێلس، کەڤرێکی دەنکۆڵە وردە.
هورست	Horst	هورست ، بەرزایی‌یەکی زەوی کەوتبێتە نێوانی دوو نشێوی‌یەوە.
هورة - تهلكة	Danger	مەترسی.
هورنبلند	Homblende	هۆرنبلێند کانزایەکە بریتی‌یە لە سلیکاتی ئاسن و مەگنیسیۆم و کالسیۆم و ئەلەمنیۆم و سۆدیۆمی ئاوی بەشێوەی بلووری سەوزی مەیلەو ڕەش هەیە.
هوزن	Kelopa	(کیلۆپا) جۆرێکە لە کوندەبـەبوو گەورەیـە ڕەنگەکـەی خۆڵەمێشی هێڵـی ڕەشی تیایە.
هوس	mania	خولیا، هۆگری‌یەکی زۆر (پاشگرێکە).
هوس الأفيون	Opiomania	خولیای تلیاک، خولیای تلیاک کێشان.
هوس الأكل، شهية	Orexi mania, appetite	خولیای خواردن.
هوس المرض	Nosomania	خولیای نەخۆش.
هوس التعري	Nudomania	خولیای خۆ ڕووتکردنەوە.
هوس الموسيقي	Musicomania	خولیای مۆسیقا.
هوس العظمة، جنون العظمة	Megalomania	خولیای مەزنی، خولیای گەورەیی، خولیای خۆ بەزل زانین.
هوس الشراب	Dipsomania	خولیای مەی خواردنەوە.
هوس السرقة	Kleptomania	خولیای دزیکردن، جۆرێکە لە پشێوی ژیریی ئەو کەسە ئارەزوویـەکی زۆری دەبێت بۆ دزیکردن.
هوشيرا	Heuchera = coral bells = crimson bells	زەنگۆڵەی شیلانی، گیایەکی دەشتەکی‌یە گەڵاکەی بەشێوەی هێشووی بچووکە، مەیلەو سەوز یان سپی‌یە یان سوورە. گوڵی بچووکی شێوە شیلانی (مەرجانی) دەگرێت.
هوشة - اضطراب	Agitation	پشێویی.
هوفينية	Hovenia = Japanese raisin tree	هوفینیا، درەختێکە لە کۆمەڵەی ئاوک (نبق) ، بەرەکـەی سـوورو شـیرینە تـامی مێوژ ئـەدات ئـەخورێت، لـە بەرەکـەی و گەڵاکـەی عـەترێکی بـاش دەردەهێنرێت.

هولوسين العصر الحديث	Holocene = recent	(هۆلۆسین) سەردەمی تازە لە چاخی چوارەمی دێرینی ژیانی نوێ.
هوموسابينز	Homosapiens	هۆمۆساپینز، (هۆمو) بەمانای مرۆڤ و (ساپینز) بەمانی ژیر واتە مرۆڤی ژیرکە مێشکی گەورەی هەیەو دەتوانێت بە قیتی بڕوات و دەستی بەکار بهێنێت.
هومس،دبال - محلول عضوي	Humus	پەیین، مادەیەکی قاوەیی یان رەشە لە ئەنجامی شی بوونەوە مادەی ئەندامی وەکوو زبل و رووەکی مردوو لە زەوییدا بە کاری ئاوە گەرمی و ئۆکسجین و باکتریا پەیدا دەبێت.
هوفية	Hovia	(هۆڤیا) دەوەنێکە
هوكي - هكي جحفة	Hocky	هۆکی، جۆرە یارییەکە.
هولميوم	Holmium	(هۆلمیۆم) توخمێکی کیمیایی کانزایە کێشی ئەتۆمییەکەی (١٦٤/٩)و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٦٧) ناوەکەی لە وشەی (هۆلمیا) واتە شاری ستۆکهۆلم وەرگیراوە، وە نیشانەکەی (Ho).
هول، إرهاب	Terror = Fright	ترسێکی زۆر، تۆقین، بزداندن.
هولة - شيء مفزع	Monster = Frightful	ترسناك.
هولية - فراشة هولية	Horn blowers = Horn worm	پەپوولەیەکی گەنم رەنگی باڵ چوڵەکەییە مێتولکەکەی زیان بە رووەك ئەگەیەنێت.
هولتريش		هۆلتریش، قالۆنچەیەکی ژەهرینە.
هولوغرافي - سند خطي	Holograph	دەست نووس، ناسنامە، بڕوانامەی دەست نووس.
هوية - بطاقة شخصية	Identitiy card	ناسنامە.
هويد - تنوط - طير حائك	Weaver bird	باڵندەیەکی كلك درێژە، هێلانەکەی ئەچنێت.
هوى - حب	Love = affection = passion	خۆشەویستی، دڵداری، شەیدایی، ڤیان، بارێکی دەروونی قووڵ و بەردەوامە بەرامبەر کەسێك یان شتێك.
هوينا - تودة - رفق	Gentleness	شێنەیی، ئەسپایی.
هويا - هوية - زهرة الشمع	Hoya = fleshyf leaved = wax flower plant = wax plant = Hoya car nosa	(هۆیا) (گوڵەمۆم)، دەوەنێکی خۆهەڵواسەری ڕازاندنەوەیە گوڵێکی بچووکی سپی مەیلەو زەردی مۆمی هەیە بازنەیەکی سووری تیایە.
هوية	Identity	ناسنامە.
هيئة - شكل، لجنة	Aspect = Form, board, committee	١)شێوە، نیگا، دیمەن، ڕواڵەت. ٢) دەستە، لیژنە، کۆمەڵە.
هيئة تشريعية	Legislative = Legislature	دەستەی یاسادانان، ئەنجوومەنی یاسادانان.
هيئة - جماعة منتظمة	Organisation, association	کۆمەڵە، کۆمەڵێکی ڕێکخراو.
هيئة الأمم المتحدة	United Nations = organisation U.N.O	کۆمەڵەی نەتەوە یەکگرتووەکان.
هيئة المحكمة	The court	دادگا، دەستەی دادوەران.
هياب، جبان	Frightened, coward	ترساو، ترسنۆك.
هياكنيت	Hyakinth	هیاکنیث، بەردێکی بە نرخە لە زیرکۆن پێکهاتووە.
هياج - توران - اضطراب	Disturbance	خرۆش، خرۆشان، وورووژان، پشێوی.
هياج جنسي	Sex vality	حەشەرێتی، ئاڵۆشی رەگەزی.
هيام - عشق شديد، رغبة	Inordinate, Love, eager, desire	شەیدایی

هياسنث	Hyacinth	ڕووەکێکی بۆنخۆشە.
هياليت	Hyalite	هیالایت، بەردێکی بەنرخی شووشەیی ڕۆشنە.
هيار صخري	Eaving-in	هەرەس هێنانی کەڤریی هەرەسی کەڤری وردو خاش بوونی کەڤری شکاوە.
هيار ثلجي - جراف ثلجي	Avalanche	هەرەس هێنانی بەفریی، تۆپەڵێکی گەورەی بەفر لە چیا بەرزەکان جیا دەبێتەوەو بەرەو شیوو دۆڵەکان دەڕوات، جاری وا هەیە یەك دوو گوند دەکات بەژێرەوە.
هيب - عتلة	Crow bar	نویل، بۆ بەرزکردنەوەی شتومەك.
هيبورات	Hippurate	هیپۆرات، خوێی میزی وڵاخ ، لە ئەنجامی کارلێکی نێوان ترشی هیپوریك و یەکێك لە مادە تفتەکان وەکوو هایدرۆکسیدی کالسیوم یان سۆدیوم پەیدا دەبێت، ترشی هیپوریك لە میزی وڵاخدا هەیە.
هيبو	Hypo-, Hyp-	هایپۆ، ژێر، کەمتر لە باری ئاسایی.
هيبوفسفات	Hypophosphate	هایپۆفۆسفات ، مادەیەکی کیمیاییە.
هيبوفسفيت	Hypophosphite	هایپۆفۆسفیت ، مادەیەکی کیمیاییە.
هيبوزنثين	Hypoxanthine	هایپۆزانثین ، مادەیەکی کیمیاییە.
هيبوسلفيت	Hyposulfite	هایپۆسولفایت ، مادەیەکی کیمیاییە.
هيبسوغرافيا	Hypsography	هایپسۆگرافی، زانستی پێوانی بەرزاییەکانی سەر زەوی و دانانی نەخشە بۆیان.
هيبسومتر	Hypsometer	هایپسۆمیتەر، پێوەری بەرزایی.
هيبوثالاموس	Hypo-thalamus	هایپۆثالامەس، ژێر لانکەی بینایی لە مێشکدا، شوێنێکە لە مێشکدا.
هيبوكلوريت الكالسيوم - اوكس كلوريد الكالسيوم	Calcium hypochlorite = $Ca (ocl)_2$	هایپۆکلۆریتی کالیسیۆم، مادەیەکی بلووری بۆ لەناوبردنی کەڕوو و قەوزەو باکتریاو لابردنی بۆنی ناخۆش و لابردنی ڕەنگ(لە کاغەزو قوماشدا) بەکاردێت.
هيبوفوسفيت الأمونيوم	Ammonium hypophosphite	هایپۆفۆسفیتی ئامۆنیۆم (NH_4 N_2 PO_2) بەشێوەی بلووری بێ ڕەنگ یان تۆزی سپی هەیە، بە گەرم کردن هەڵمێکی ژەهرینی لێ پەیدا دەبێت.
هيبوفوسفيت الباريوم	Barium hypophosphate	هایپۆفۆسفیتی باریۆم، (B_a H_4 (op_4)).
هيبافيت	Hepavit	(هیپاڤیت) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی جگەر بەشێوەی حەبە.
هيبتان	Heptane	(هێپتان) گازێکی هایدرۆکاربۆنییە لە (٧) ئەتۆم کاربۆن و (١٦) ئەتۆم هایدرۆجین پێکهاتووە.
هيبا فروفيت	Hepaferrovit	(هیپافیرۆڤیت) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی خوێن کەمی.
هيبقون - افيقون	Hormelcumin Hypecoum	گیایەکی دەشتەکییە لە کۆمەڵەی خاش خاش گەڵاکەی مەیلەو شینە، بەرەکەی لە بەری فاسۆلیا ئەچێت، بەڵام وەکو داس چەماوەیە.
هيبنورال	Hypnoral	(هایپنۆراڵ)-دەرمانێکی ئارامدەرو خەوێنەرە بەشێوەی شلەیە.
هيبة - احترام - اعتبار، تقدير	Respect = esteem	ڕێز، ڕێزلێگرتن.
هيبارين - كبدين	Heparin	(هیپارین)-جگەرین، مادەیەکە لە جگەردا هەیە ناهێڵێت خوێنی لەش بمەێت هەروەها دەرمانێکە بۆ ئەم مەبەستە بەکاردێت بەشێوەی دەرزی هەیە.
هيبوكوندريا	Hypochondria	هایپۆکۆندریا، واسواسی نەخۆشی، نەخۆشی واهیمە، ئەوەیە کە کەسێك وای بە خەیاڵدا بێت کە نەخۆشییەکی تایبەتی هەبێت، بەبێ ئەوەی ئەو نەخۆشییەی هەبێت.
هيدروكسيد الصوديوم - صودا كاوية	Sodium Hydroxide	هایدرۆکسیدی سۆدیۆم-سۆدەی داخکەر.

هيدروكسيد البوتاسيوم	Potassum hydroxide	هایدرۆکسیدی پۆتاسیۆم-پۆتاسی داخکەر.
هيدروكسيد الكالسيوم	Calcium hydroxide	هایدرۆکسیدی کالسیۆم.-ئاوی قسل.
هيدرات	Hydrates	هایدرەیت، ئەو ئاوێتە کیمیاییانەی کە ئاویان تیادایەوەکوو زاخ.
هيدروكربون	Hydrocarbon	هایدروکاربۆن- ئاوێتەیەکی ئەندامییە لە کاربۆن هایدرۆجین پێکهاتووە وەکوو گازی میثانو ئەستیلین زۆربەیان وەکوو سووتەمەنی بەکار دەهێنرێت.
هيدروكسيد الكروم	Chromic hydroxide $Cr(OH)_3$	هایدرۆکسیدی کرۆم، بەشێوەی نیشتوویەکی جەلاتینی سەوز هەیە، لە ئاودا ناتوێتەوە بەڵکو لە ترشیی و قلیە بەهێزەکاندا، لە ئامادەکردنی خوێیەکانی کرۆمو بۆیەدا بەکاردێت.
هيدروكسيد السيروز $ce(OH)_3$ هيدرات السيريوم	Cerous hydroxide = cerium hydrate	هایدرۆکسیدی سیرۆز، ئەگەر پاك بێت لە ئامادەکردنی خوێیەکانی سیریۆمدا بەکاردێت. هەروەها لە دروست کردنی شووشەو مینا، جۆرە پیسەکەش لە دروست کردنی چرای کارەباییدا بەکاردێت.
هيدروكسيد الكوبلت $CO (oH)_2$	Cobalt hydroxide	هایدرۆکسیدی کوبالت، بەشێوەی تۆزێکی سووری پەمبەیی هەیە لە ئامادەکردنی خوێیەکانی کۆبالتو بۆیەو مادەی ووشك کردنەوەی وەرنیشو کارکەری یاریدەردا بەکاردێت.
هيدروكسيد الكادميوم $Cd(oH)_2$	Cadmium hydroxide	هایدرۆکسیدی کادمیۆم، بەشێوەی تۆزێکی سپی هەیە، لە ئامادەکردنی خوێیەکانی کادمیۆمو رووکەشکردن بە کادمیۆمدا بەکاردێت.
هيدروكسيد البزموث	Bismuth hydroxide	هایدرۆکسیدی بزموث، تۆزێکی سپییە لە ئامادەکردنی خوێیەکانی بزموثدا بەکاردێت.
هيدروكسيد الكوبلتيك - هيدروكسيد الكوبلت $Co(oH)_3$	Cobalt hydroxide Cobaltic hydroxide	هایدرۆکسیدی کۆبالت، بەشێوەی تۆزێکی قاوەیی تێر هەیە، بۆ ئامادەکردنی خوێیەکانی کۆبالت بەکاردێت.
هيدروكسيد البريليوم	Beryllium hydroxide $Be (^{o}H)_2$	هایدرۆکسیدی بریلیوم، تۆزێکی سپییە، ژەهرینە.
هيدروكسيد الأمونيوم - محلول الأمونيا	Ammonium hydroxide (NH_4 oH)	هایدرۆکسیدی ئامۆنیۆم، گیراوەی ئامۆنیا، شلەیەکی بێ رەنگی بۆن تیژە،گیراوەکەی لە ٣٠٪ ئامۆنیای تیادایە لە دروستکردنی قوماشو رایۆنو لاستیكو پەینو دەرمانو سابونی ئامۆنیاو رۆنی مەکینەو تەقەمەنیو پارێزگاری کردنی تەختە لە سووتانو مەرەکەبو سیرامیكو سابۆنێتیو چەورییو تۆزی شتن. بەکاردەهێنرێت.
هيدروكسيد السيريك	Ceric hydroxide ceo_2 H_2o	هایدرۆکسیدی سیریك، لە دروستکردنی خوێیەکانی سیریۆمو شووشەو مینا، بە تایبەتی رەنگە زەردەکەی بەکاردێت.
هيدروكسيد المغنيسيوم الطبيعي - بروسيت	Brucite = Natural magnesium hydroxide $Mg (oH)_2$	(بروسایت) هایدروکسیدی مەگنیسیومی سروشتی، ئاوێتەیەکە رەنگەکەی سپی، خۆڵەمێشی ، مەیلەو سەوزە، بریسکەیەکی مرواریانەی هەیە، لە ناوچەی نیڤاداو کەنەدا هەیە، وەکوو مادەیەکی رەتکەرەوەی گەرمی بەکاردێت بە تایبەتی لە دروستکردنی دیواری کورەدا بەکاردێت.
هيدروكسيد	Hydroxide	هایدرۆکساید، هیدرۆکسید، رەگێکی کیمیاییە نیشانەکەی (OH) لە ئاوێتە ئەلکالییەکاندا هەیە وەکوو سۆدیۆم هایدرۆکسایدو پۆتاسیۆم هایدرۆکساید.
هيدروكسيد الحديديك الطبيعي	Umber, ferric hydroxiae	هایدرۆکسیدی ئاسنیکی سروشتی: دووەم ئۆکسیدی مەنگەنیزی تیادایە بریتیە لە تۆزێکی قاوەیی لە دروست کردنی بۆیەدا بەکاردێت.

هيدروكســيد البــاريوم - هيدرات الباريوم - باريتا الكاوية	Barium hydroxide = barium hydrate = $Ba(oH)_2 .8H_2o$	هایدرۆکسیدی باریۆم، هایدرایتی باریۆم، بەشێوەی تۆزێکی سپی یان بلوور هەیە، لە ئامادەکردنی ئاوێتە ئەندامی‌یەکان و خوێیەکانی باریۆم و لە کیمیای شیکردنەوەدا بەکاردێت.
هيدروكسيد الكالسيوم - هيدريــت الكالســيوم - جيركاو - جير مطفأ $Ca(OH)_2$	Calcium hydroxide	هایدرۆکسیدی کالیسیوم، قسڵی کوژاوە، تۆزێکی بلووری وردی سپییە ئامەکەی تاڵە لە دروستکردنی هەوریری قوڕو قسڵی گەچکاری و چیمەنتۆو ئامادەکردنی خوێیەکانی کالسیۆم و داڕووی گەرماو(تووک لابردن) پیشەسازی پێستەو بۆیەی قسڵ و پزیشکێتی و سازکردنی ئاوو پاککردنەوەی ئاووگی (شەربەتی) شەکرو بۆیەی ئاویی و بەپیت کردنی خاک و لە پەترۆکیمیاییدا بەکاردێت.
هيدروكسيد السيزيوم CS (oH)	Cesium hydroxide	هایدرۆکسیدی سیزیوم، بەشێوەی تۆپەڵە بلووری بێ ڕەنگ یان مەیلەو زەرد هەیە لە پاتری کۆکردنەوەدا (بطارية الخزن) بەکاردێت.
هيدروكلوريد الأنيلين	Aniline hydrochloride	هایدرۆکلۆریدی ئەنیلین، بەشێوەی بلووری سپی هەیە، لە دروست کردنی بۆیەو لە چاپ کردندا بەشێوەی ئەنیلینی ڕەش بەکاردێت.
هيدروليكي	Hydraulic	هایدرۆلیکی، (١) هەر ئامرازێك بە ئاو بسوڕێنرێتەوە.(٢) پەیوەندی بە ئاوو شلە جووڵاوەکانەوە هەیە.
هيدروليات - علم السوائل المتحركة	Hydraulics	هایدرولیکس، زانستی شلە جووڵاوەکان.
هيدروديناميي	Hydrodynamic	هایدرۆداینەمیك، پەیوەندی بەهێزی ئاوەوە هەیە.
هيدريد	Hydride	هایدرید، ئاوێتەیەکە لە هایدرۆجین و توخمێکی تر پێك دێت وەکو سۆدیۆم هایدراید.
هيدريد الكالسيوم	Calcium hydride	هایدریدی کالسیۆم، بەشێوەی بلووری یان تۆپەڵی سپی مەیلەو خۆڵەمێش هەیە، وەکوو کارکەرێکی لێکەرەوە(عامل مختزل) و کارکەرێکی وشك کەرەوە، لە کیمیای شیکردنەوەی مادە ئەندامی‌یەکاندا بەکاردێت.
هيدريد البريليوم	Beryllium-hydride (BeH_2)	هایدریدی بریلیوم، مادەیەکی ڕەقی سپییە لە سووتەمەنی مووشەکدا بەکاردێت.
هيدريد الزرنيخ - ارسين	Arsenic hydride(A_sH_3)	ئارسین، هایدرایدی زەرنیق، گازێکی بێ ڕەنگی زۆر ژەهرینە لە جەنگی کیمیاییدا بەکاردێت.
هيدرات الكلورال $CCl_3\ cH(oH)_2$	Chloral hydrate	هایدراتی کلۆرال، بەشێوەی بلووری بێ ڕەنگ–ی ڕۆشنی بۆندار هەیە، کەمێك تاڵە لە دروستکردنی دەرمان و (دی،دی،تی) D.D.T دا بەکاردێت.
هيبة - خوف	Fear	ترس، سام.
هيثم - كوشياجدارية	Kochiamuricata	گیایەکی بیانی‌یە.
هيثم	Eaglet	بەچکەداڵ.
هيجان، ثوران	OutbreaK = emotion	خرۆش، خرۆشان، وروژان.شپرزەبوون.
هيج - تصفير	Etiolation	زەردبوونی ڕووەك بەهۆی سێبەرەوە.
هيدرا،عدار	Hydra	گیاندارێکی ئاوی‌یە.
هيدريد الأنتمون	Stibine	(ستیبین)- هایدریدی ئەنتیمۆن.
هيدرازين	HydraZine	(هایدرازین) ئاوێتەیەکی تفت و تاڵە.
هيدروجين	Hydrogen	هایدرۆجین، توخمێکی کیمیایی ئاکانزایە بەشێوەی گازێکی بێ بۆن و بێ تام و بێ ڕەنگ ئەسووتێت، سووکترین مادەی کیمیاییە لە پێکهاتنی ئاوو لەشی زیندەوەردا بەشدارە کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (١/٠٠٨) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (١) و نیشانەکەی (H) ماناکەی پەیداکەری ئاو ئەگرێتەوە.

هيدروكربون مشبع	Saturated Hydrocarbon	هایدرۆکاربۆنی تێر.
هيدروكـــبريتيد الكالسيوم	Calcium hydro sol fide, ca (Hs) $_2$ 6H$_2$o	هایدرۆ گۆگردیدی کالسیۆم، بەشێوەی بلووری بێ ڕەنگ هەیە، لە ئاوو ئەلکهولدا دەتوێتەوە، لە پیشەسازی پێستەدا بەکاردێت.
هيدروكورتيزون	HydrOcor tisone	هایدرۆکۆرتیزۆن مەڵحەمێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی پێست.
هيدروكينون	Hydroquinone	(هایدرۆکینۆن) ئاوێتەیەکی ئەندامییە لێکەرەوەیەکی بەهێزە لە ترش کردنی وێنەی فۆتۆگرافیدا بەکاردێت.
هيدروكورتوتون	Hydrocortone	(هایدرۆکۆرتۆن) کرێمێکە واتە مەڵحەمێکە بۆ چارەکردنی نەخۆشی بەکاردێت.
هيدروكورتيفور	Hydrocortifor	(هایدرۆکۆرتیفۆر)، جۆرێکە لە قەترەی چاو.
هيدروميت	Hydromet	هایدرۆمێت دەرمانێکە بۆ چارەکردنی کرژبوون (پەستان) بەکاردێت بەشێوەی حەب هەیە.
هيدبي	Virga	(ڤیرگا) جۆرێکە لە هەور.
هيدروجين ثقيل - ديوتريوم	Deuterium = heavy hydro gen	(دیوتێریوم) هایدرۆجینی قورس، بریتییە لە تێکەڵاوێك لە هایدرۆجینی(دیوتیریوم) کە دوو ئەوەندەی هایدرۆجینی ئاسایی قورسە لەگەڵ هایدرۆجینی (تریتیوم) کە سێ ئەوەندەی هایدرۆجینی ئاسایی قورسە، ئەگەر ئەم تێکەڵاوە لەگەڵ ئۆکسجین یەك بگرێت ئەتۆمی بەکاردێت وەکوو دروست کردنی بۆمبای هایدرۆجینی.
هيدروجين - حديث التولد	Nascent Hydrocarbon	هایدرۆجینی تازە پەیدا بوو، هایدرۆجینێکی چالاکە لە کرداری لێ کردنەوەدا.
هيدروكاربون	Hydrocar bon	(هایدروکاربۆن) ئاوێتەیەکی کیمیایی ئەندامی (ئۆرگانیکی) کە تەنها لە هایدرۆجین و کاربۆن پێك هاتبێت وەکوو پرۆپان.
هيدروليك	Hydraulics	(هایدرۆلیك) زانیاری شلە جووڵاوەکان.
هيدرولوجي	Hydrology	هایدرۆلۆجی زانیاری ئاو.
هيدرو جيولوجي	Hydro-geology	هایدرۆجیۆلۆجی، جیۆلۆجیای ئاو، پەیوەندیی ئاو بە زەوییەوە.
هيدروارجيروم - زئبق	Hydroargerum	هایدرۆئەجیروم مێرکەری، هایدرۆ ئەرجیروم، جیوە.
هيدرومتر - مقياس مائي	Hydrometer	(هایدرۆمەتر) پێوەری کێشی جۆری شلەکان.
هيدريس،قضاعة	Otter = Enhydris	(ڕێوی ئاویی)،گیاندارێکی دەریایی شیردەرە لە کۆمەڵەی دەڵەك سەری خڕە تووکەکەی کورت و نەرمەو ڕەش و نایابە.
هيدروغرافي	Hydrography	هایدرۆگرافی زانیاری ئاوەکانی سەر ڕووی زەوی وەکوو زەریا و دەریا و ڕووبارەکان.
هيدروميس	Hydromys	(هایدرۆمیس) گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە لە کۆمەڵەی مشك لە قەراغ ئاوی ڕووبارو گۆمەکان و دەرکایان دا دەژی.
هيراكودون	Hyracodon	(هیراکۆدۆن)، نیمچە ئەسپ. گیاندارێکی قڕتێکەوتووە لە ئەسپ چووە.
هيرودين	Hirudin	هیرودین: دەرمانێکە لە زەروو(علق) دەردەهێنرێت، ناهێڵێت خوێن بمەیێت.
هيربليكس	Herplex	(هێرپلێکس)جۆرێکە لە قەترەی چاو.
هيروغليفي	Hieroglyphic	هیرۆ غلیفی، ئەو جۆرە نوسینەی کە پیاوانی ئاینی میسر شتیان پێ‌دەنووسی.
هيراكوثيريم - ايوهيبس	Hyracotherium = Eohippus	هیراکۆثیریەم، ئیۆهیپەس.ئەسپی سەرەتایی- یەکەم ئەسپ لە سەگی ڕاوچووە لە دەستیدا چوار پەنجەو لە قاچیدا (۳) پەنجەی هەبووە.لە سەردەمی ئیوسینیدا ژیاوە

هيروين = هيروئين	Heroine	هيروين، دهرمانێكی سڕكهری دهستكرده له مۆرفين يان تلياك دروست دهكرێت.
هيراسيوم، حشيشة الغراب	HawKs eye = HawKeed	گيايهكی دهشتهكیيه، قهدهكهی تووكنه گوڵهكهی زهرده يان پرتهقاڵیيه، رهگهكهی بۆ مهبهستی پزيشكی بهكاردێت.
هيسون = هيستريا	Hyson	(هايسۆن) چايیيهكی چينی سهوزه.
هيس - سلب - ويج	Plough beam	بهشێكه له گاسن.
هيستدين-سي	Histidine-c	هيستيدين س - دهرمانێكه بۆ چارهكردنی برينی گهده بهشێوهی دهرزی ههيه.
هيسبريدين	Hesperidin	(هێسـپێريدين)مادهيـهكی گلـو كۆسـيديه لـه لهزۆربـهی رووهكـه مزرهمهنیيهكاندا ههيه، به تايبهتی توێكڵی پرتهقاڵ.
هيستدين	Histidine	(هيستيدين) جۆرێكه له مادهی ترشی ئهمينی.
هيسبرونس		جۆره باڵندهيهكی ئاوی قڕ تێكهوتووه، توانای فڕينی نهبووه.
هيستامين	Histamine	(هيستامين) دهرمانێكه كار دهكاته سهر كۆئهندامی دهماری.
هيشة	BraKe = Brambly ground	پێشهڵانی تووترك.
هيش - غابة - متلبدة - ديسة	Jungle	دارستانی چڕ، جهنگهڵستان.
هيص،هيض،ذرق	Dung	ريقنهی باڵنده كه بۆ پهيين باشه.
هيصة - ضجيج	Tumult = hurly burly	ههراو هوريا، دهنگه دهنگ.
هيصور	Sisor	ماسیيهكی دهريايیيه له كۆمهڵـهی مارماسی، لهشی لـه قامچی ئـهچێت، دوو سمێڵی ههيه كلكێكی باريكی زۆر درێژی ههيه.
هيصم	Alabster	١)مهرمهر٢) جۆرێكه له گهچ له چينی سپی پێكهاتووه.
هيضة - هواء اصفر - كوليرا	Cholera	(كۆليرا) رشهوڕشانهوه، چاوهقووڵی، نهخۆشیيهكی ترسناكه.
هيضة الدجاج - كوليرا الدجاج	Cholera of Poultry = Fowl cholera	كۆلێرای مريشك.
هيضي	Choleric	كۆلێرايی ههرشتێك پهيوهندی به نهخۆشی كۆلێراوه ههبێت.
هيضمان - فجل الخيل	Hirse radish	تووره كێويله، تووری وولاغ-تووری ئهسپ، گيايهكی پزيشكیيه رهگهكهی ئهستوورو سپیيه، تامهكهی لـه تـامی خهرتهلـه ئهچێت، گوڵهكـهی وردو سپیيه، بهرهكهی له بهری خرنووك، ئهچێت باريكه، تۆوهكهی قاوهيیيه رۆنێكی تايبهتی لێ دهردههێنرێت.
هيطل	Fox	ڕێوی، ڕيڤی.
هيطلة - ناشط - ابو حراب - وضيحي- ابو سولع - قهة - بيسة - مارية	Oryx of nubia	مانگا كێوی سودانی.
هيعة - زعقة - صيحة	Yell = shriek	قيژه، هاوار.
هيف	Northeast wind, par ching wind	١) جۆره بايهكی گهرمه ئهبێته هۆی ووشك كردنی رووهك و تينوكردنی گياندار. ٢) باريك بوونهوه.
هيفة - حبيكة - خيط فطري	Hypha	(هايفا) كۆمهڵێك دهزووی رووهكیيه رهنگـی سـهوزی تيادانيـه، پهيكـهری كهڕووی لێ پێك دێت.
هيفيا، شجرة المطاط	Hevea = cautchouc-tree = Para-rubber tree	(هيڤيا) درهختی لاستيك، درهختێكه به قلیشاندنهوهی توێكڵـی قهدهكهی ئاووكی لاستيك پهيدا دهبێت.

هيكل معدني(السيارة) شاصي	Chassis	شاسی، پەیکەری ئۆتۆمۆبیل یان فڕۆکە.
هيكل - بناء عظيم	Alarge building	پەیکەر،ساختمان
هيكل - معبد	Temple	پەرستگە.
هيكل	FrameworK	پەیکەر، داربەند.
هيكل السرج	Saddle sKeleton	خوانی زین، ئەرفەزین، تەکەڵتو، عارەق گیر.
هيكل عظمي	Skeleton-system	پەیکەری ئێسکی، پەیکەری ئێسقانی.
هيكلي	SKeletal	پەیکەری ، هەرشتێك پەیوەندی بە پەیکەرەوە هەبێت.
هيكل محوري	Axial-sKeleton	پەیکەری تەوەرەیی، پەیکەری دووخی.
هيكل بلوري	Crysial sKeleton	پەیکەری کریستاڵی، ریزبوونی ئەتۆمەکانی یان ئایۆنەکانی مادەیەکی کیمیایی بەشێوەیەکی ئەندازیاری تایبەتی.
هيكل خارجي	ExosKeleton	پەیکەری دەرەکی.
هيكل داخلي	EndosKeletor	پەیکەری ناوەکی.
هيكروتون ريسربين	Hygro ton Reserpine	هایگرۆتۆن ریسەربین: دەرمانی رێکخستنی پەستانی خوێن.
هيكسان	Hexane	هێکزان، (هێکسان) گازێکی هایدرۆکاربۆنی‌یە لە شەش ئەتۆم کاربۆن و چواردە ئەتۆم هایدرۆجین پێکهاتووە.
هيكسوز	Hexose	هێکسۆز) شەکرێکی تاکی‌یە شەش ئەتۆم کاربۆن لە گەردیلەیەکدا هەیە.
هيكرومتر مرطاب	Hygrometer	((هایگرۆمەتر) شێ پێو، ئامرازی پێوانی شێ.
هيكل الباب أو الشباك		شیپانە.
هيكروتون	Hygroton	(هایگرۆتۆن): دەرمانێکە بۆ میزپێکردن بەکاردێت بەشێوەی حەبە.
هيليكوبتر - طائرة حوامة أو عمودية	Helicopter	هەلیکۆپتەر، فڕۆکەی ستوونی ، جۆرێکە لە فڕۆکە دەتوانێت بخولێتەوە هەروەها بەشێوەیەکی ستوونی سەرکەوێت و داکەوێت.
هيل		راجع (هال).
هيل وهيلمان	Heaps of money	پارەی زۆر.
هيليوم	Helium	(هیلیۆم) توخمێکی کیمیایی ناکانزایە، کێشی ئەتۆمی‌یەکەی (٤) و ژمارەی ئەتۆمی‌یەکەی (٢) بەشێوەی گازێکی بێ رەنگی یەك ئەتۆمی‌یە، ناسوتێت بە دەگمەن لە هەوادا هەیە، ئەکرێتە باڵۆنەوە بۆ مەبەستی سوك کردن و بەرزکردنەوە نیشانەکەی (He) یە.
هيليوديرما - هيلوديرما، هيلية، سحلية سامة	Heloderma = gila monster	(هێلۆ دێرما) جۆرە مارمێلکەیەکی ئەمریکی ژەهراوی ترسناکە درێژی‌یەکەی دەگاتە مەترێك، ددانەکانی ژەهراوین.
هيلغارديت	Hilgardite	(هیلگاردایت)، جۆرە مەعدەنێکە.
هيلونومس	Hylonomus	(هیلۆنۆمەس) گیاندارێکی خشۆکی دێرینە.
هيماتيني	Hematinic	(هیماتینیك) دەرمانێکە بڕی هیمۆگلۆبین لە خوێندا پتر دەکات.
هيميمورفيت	Hemimorphite	هێمیمۆرفایت، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە سلیکاتی زینکی ئاویی، بەچەندرەنگێك هەیە،، بێ رەنگە، سپی، شینی کاڵ، مەیلەو سەوز، مەیلەو زەرد، قاوەیی، وەکوو کەرەسەیەکی خاوی زینك سوودی وەردەگیرێت.
هيموتوكسين - سم دموي	Hemo Toxin	هیمۆتۆکسین، هەر مادەیەك خانەکانی خوێن لەناو بەرێت بۆ نموونە ژەهری ماری کۆبرا.

هيموفيليا - ناعور	Haemophilia	(هيمۆفيليا) خوێن پژانی زکماکی، نەخۆشی‌یەکی زکماکی‌یە، لە دایکەوە ئەچێت بۆ کوڕەکانی، ئەگەر خوێنی ئەو کوڕە بەربوو، زۆر بە زەحمەت ئەگیرسێتەوە.
هيمافيزاليس - حمن	Haemaphysallis	(هیمافیزالیس) جۆرە گەنەیەکە لەسەر لەشی گیانەوەرە ماڵی‌یەکان دەژی.
هيماتين	Hematin	(هیماتین) رەنگێکی سوورە لە خڕۆکە سوورەکانی لەشدا هەیە،لە شیبوونەوەی هیمۆگلۆبین پەیدا دەبێت.
هيموسيانين	Haemocyanin	(هیمۆسیانین) رەنگێکی شینە بریتی‌یە لە پرۆتینی مس لەخوێنی هەندێك لە گیاندارە نەرمەکان و جومگەدارەکاندا هەیە پەیوەندی هەیە بە هەناسەدانەوە.
هيمافيت	Hemavit	(هیماڤیت) دەرمانێکە بۆ چارەکردنی خوێن کەمی بەشێوەی گولاج هەیە.
هيماتتس		گوڵە خوێن، جۆرە رووەکێکە ژەهری لێ دەرئەهێنرێت.
هيماتوبوسكة - شارب الدم	Haemato bosca	(هیماتۆبۆسکە) جۆرە مێشێکی گەزندەیە.
هيمنة - زعامة	Leadership	دەست بەسەرداگرتن، دەسەڵات، سەرکردایەتی.
هێمان	Over head and ears inlove	شەیدا،،ئاشق.
هيموكلوبين، هيموغلوبين	Haemoglobin	(هیمۆگلۆبین) مادەیەکی پرۆتینی سوورە لە خڕۆکە سورەکانی خوێندا هەیە، پەیوەندی هەیە بە گواستنەوەی ئۆکسجین و هەناسەدانەوە.
هيماتايت، حجر الدم، شاذنج	Haematite = Hematite	(هیماتایت) -بەردەخوێن، مادەیەکە رەنگەکەی سووری مەیلەو قاوەیی‌یە بریتی‌یە لە ئۆکسیدی ئاسنی سروشتی چەند جۆرێکی هەیە ناسراوە ترینیان (لیمۆنایت)، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی ئاسن، لە بۆیەی سووریشدا بەکاردێت.
هيماليا	Himalia	(هیمالیا) پاشکۆی هەسارەی بەرجیسە دوریی لە ئەستێرەکەیەوە (7125×10^{3}) میلە تیرەکەی ٦٠ میلە ، زانا پێرین لە ١٩٠٤دا دۆزی‌یەتیەوە.
هيموسيتوميتر		دەزگایەکە رادەی سپێرمی لە ئاوی نێردا پێ ئەدۆزرێتەوە.
هێن = سهل	Easy = light	ئاسان، ساناهی.
هيولي - المادة الأولى	Primordial matter	مادەی یەکەم، مادەی سەرەتایی.
هيومايت	Humite	هیومایت، مەعدەنێکە مەگنیسیۆم و سلیکۆن و فلۆرۆ هایدرۆجین و ئۆکسجینی تیایە رەنگەکەی سپی ، زەردی کاڵ، قاوەیی‌یە.
هيوفاريقون - لوفاريقون - اندروسامن - عرن - روجة - رمان الأنهار	St.Johns wort = Tutsan = goat weed = triq uetrifolium	زورناتك-سورناتك-راشك، گوڵی سێرك(لەزاخۆ) گوڵە باروون، دەرمانە سوورە، تریتمە، گوڵ ئاجان، گیا بزنە.
هيولانديت	Heulandite	هیولاندایت، مەعدەنێکە بریتی‌یە لە سلیکاتی کالسیۆم و سۆدیۆم و ئەلەمنیۆمی ئاویی، بە رەنگی سپی، خۆڵەمێشی ، مێخەکی، سوور، مەیلەو قاوەیی هەیە.
هيوفاريقون - داذي رومي	Hupericum = stjohns wort Millepertuis = Rosin rose	گیابزنە، گیای سانت جۆن، گیایەکە یان دەوەنێکە گەڵاکانی بەرامبەر یەکن، گوڵەکەی زەردە بۆ مەبەستی پزیشکی بەکاردێت.

وئام - مواءمة	Agreement	رێکەوتن، ئاسایش.
وابور بخاري	Steam engine	مەکینەی هەڵمی.
وابور - قاطرة	Railway (or) loco motive engine	شەمەنەفەر.
وابور الحلج	Cottongin	مەکینەی هەلاجی.
وابور الزلط - هراس	Steam roller	مەکینەی کوتانەوەی زەوی.
وابور الطحين	Flour mill	ئاشی ئارد.
وابور السبيرتو	Spirit lamp	چرای سپیرتۆ.
واجف - مضطرب	Quivering = Fluttering	پەشۆکاو، شێواو.
وابل = مطر شديد	Heavy shower of rain	باران، لێزمە، رەهێڵە.
وابل الرصاص	Aheavy shower(or) ahail of bullets	گوللە باران، دەسرێژ، شێلك.
وابل السهام	Heavy shower of arrows	تیر باران.
وابل المطر	Torren Tial-rain = cloud burst	شەستە باران، شەستەو رەهێڵە، لێزمەی باران.
وابور - الة بخارية أو كهربائية	Engine = machine	مەکینەی هەڵمی یان کارەبایی.
وابيتي - وبيت	Wapite	(واپیتی) جۆرێکە لە گەوەزن، رەنگەکەی لە رەنگی مس ئەچێت، قاوەیی مەیلەو سووورە، شاخەکەی لقدارە، نزیکەی (١٦٠) سم بەرز دەبێت لە خوارووی ئەمەریکای باکووریدا دەژی.
واتسونية	Watsonia = Bugle lily	(واتسۆنیا) گیایەکە لە کۆمەڵەی سوێسنە(سوسن) گوڵی جوان بە رەنگی ئەرخەوانی یان سپی یان پەمبەیی ئەگرێت.
واثق	Sure = confident	باوەڕکەر، بڕوادار.
واجب - لازم	Job = Position necessary	پێویست، پێ تلی.
واجم - ساكت	Silent = sullen	وسکت، حەپەساو.
واجهة البناء	Front of building	بەشی پێشەوەی بینا، ڕووکاری بینا
واجس - هاجس	Disturbing thoght	غایلەکەر.
واجهة	Front, Face	ڕوو، روکار.
واجهة الريح	Upwind	ڕووەوبا، ڕووکاری با.
واحة	Oasis	مێرگی بیابان،زەوییەکە لە بیاباندا ئاوو ڕووەکی تیادایە.
واحد(واحدة)	One	یەك، ئێك، تاق.
واحدا واحدا - واحدا بعد الأخر	Onebyone	یەکە یەکە، ئێك ئێك.
واحد من عشرة	Tenth	دەیەك.
واحد من مئة	Cént	سەد یەك.
واحد من الف	Thousand	هەزار یەك.
واد	Wad	(واد)، ـ سەمەرەنێکی تێکـەڵاوە لەچـەند ئۆکسـیدێکی ئـاوی مەنگـەنیز، بەشـێوەی تۆپەڵەچـەو بـە ڕەنگێکـی ڕەش یـان قـاوەیی مەیلـەو ڕەشـی هەیە،زۆر نەرمـە دەسـت پیـس دەکـات لـە نیشـتەنییەکانی نـاو زەلکـاو دەریاچەکاندا هەیە.

واد - واد النبات		زيندە بەچاڵ كردن، بە تايبەتى زيندە بەچاڵ كردنى كچ.
وادي	Valley = dale	شيو، دۆڵ، نوهاڵ، ئاودڕ.
وادي صغير	Vallon	شيوۆكە، دۆڵۆكە.
وادي منحدر	Sloping Valley	زاخێر.
وادي ضيق	Gully = gorge	گەلی-شيويان، دۆڵێكی تەسك.
وارث	Heiress	وەرەسە، يەكێكە لە خێزانی مردوو كە بەشی لە ميراتی بەركەوێت.
وارش = طفيلي	Intruder	مشەخۆر.
وارف - ظليل	Shady	سێبەر، سێبەردار.
وارد	Afferent	هاتووە: وەكوو جۆرێك لە دەمار.
وارد - حاصد	coming = arrival	هاتوو.
واردات - واردات - صادر	Imports, Imports and exports	دەسكەوت، دەرامەت، فرۆخت، هەناردەوناردن.
وارشو		وەرشاو، زيوی ئەڵمانی، دارشتەی مس و نيكل و زينك.
وارف - نضير	Verdant	رووەكی گەشەكردوو.
وارفارين	Warfarin	(وارفارين) دەرمانێكە دژی مەيينی خوێن بەكاردێت، بەشێوەی دەرزی هەيە.
وازع	Shephereds dog	سەگی شوان، كە مەڕ گەل ئەپارێزێت.
واسع	Extensive	فراوان، فرەه، بەرين ، گەورە، دەلّپ، گوشاد، هەراو، چڕ.
واسطة - وسيلة	Means	هۆ.
واسابي	Wasabi	واسابی .
واشج - وشائج	Ties of familr relations	تێك ئاڵاو، بەيەكاچوو.
واشنطونية	Washingtonia	(واشنتۆنی)، درەختێكی رازاندنەوەيە لە كۆمەڵەی دارخورما، گەڵاكەی لە باوەشێن ئەچێت قەدەكەی بارێك و درێكاوييە، گوڵەكەی گەورەيە،بەرەكەی وشك و بێ كەڵكە.
واشع - جارسة	Floricole	مێرووی گوڵ، ئەو مێرووەی كە لەسەر گوڵ ئەژی.
واصلة - قطبة خياطة	Stitch	تەقەڵ، تەقەڵی جلو بەرگ، كێلی.
واصم	Pathoger	هەر گياندارێك ببێتە هۆی نەخۆشی.
واضح - جلي	Clear, obvious	ئاشكرا،ديار، روون.
واط	Watt	(وات) يەكەی پێوانی هێزی تەوژمی كارەبا، ئەو پاڵەپەستۆيەی پەستانەی كە لە ئەنجامی تەوژمێكی كارەبايی يەك ئەمپێری و هێزێكی كارەبايی جووڵێنەری يەك ڤۆڵتی يەوە پەيدا ئەبێت.
واط - ساعة	Watt hour	وات، سەعات، يەكەی ووزە وات سەعات= ٣٦٠٠ جوول.
واطمتر	Watt meter	واتميتەر، دەزگايەكە بۆ پێوانی توانای كارەبايی.
واطي،	Preacher	ئامۆژگار، ئامۆژيار.
واعظ	low	نزم، نشێو.
واعي	Conscious	هۆشمەند، ئاگادار، بێدار، وريا ، بە ئاگا.
وافد	Arrival = comer	هاتووە، ئەوەی كە لە دەرەوەی وڵاتەوە دێت.
وافدة - انفلونزا	Influenza	(ئەنفلۆنزا)، پەتايە كە لەناو مرۆڤ و وڵاخيشدا بڵاو دەبێتەوە، جۆرێكەس لە هەڵامەت .

وافر - متوافر	Abundant = plen tiful	زۆره، زەوند، فره، بێ شومار، مشه.
وافيليت	Wavelite	(وافیلایـت)،کەرەسـەیەکی خـاوە مەعدەنەکـەی بریتی‌یـە لـە فۆسـفاتی ئەلەمنیۆمی. ئاوی.
وقواق	CucKoo	واقواق، جۆرێکە لە باڵندە.
واق اغر	LimPKin	واقی مارۆ-باڵندەیەکی گەورەیە لە تەنکاودا دەژی سەرو ملی هێڵی سپی پێوەیە واتە مارۆیە.
واقيـة - صواعـق - مانعة صواعق	Light ning = arreslor = lightning protector	تریشقەگر، ئەمێڵەری هەورە تریشقە.
واق كبير، انيس	Bittern	قەلەرەشکەی شەوەکی، باڵندەیەکی ئاوییە لە کۆمەڵەی شینەشاهۆ پشتی سەری پەڕی نەرمی پێوەیە، بە زۆری رەنگی سپی‌و کلکی کورتە، مل‌و دەنووک‌و لاقی کورتە، لەناو قامیشەڵاندا دەژی بەشەو ئەخوێنێت سەرو ملی رەش‌و پشتی سەوزە، لە سەرییەوە سێ پەڕی سپی درێژ شۆڕ بوونەتەوە.
واق الشجرة، غراب الليل - بلشون ليلي	Night heron	شینەشاهۆی درەخت، قەلەشەوەکی قەلەرەشەی شەو، باڵندەیەکی قەراغ ئاو، دەنووکی کورت‌و ئەستوورە، کلکی کورتە بەشەو ئەگەڕێت، پشتی سەوزە.
واق ابيض - سبيسة	White night heron	قەلە شەوکی سپی، باڵندەیەکە رەنگی سپی‌یە، سەرەکەی پەڕی رەش‌و سپی پێوەیە.
واق صغير، مليحة	Little biltern bittern	قەل شەوەکی بچووک، باڵندەیەکی بچووک‌و رەنگینە، قاوەیی‌و سەوزەو خەنەیی‌و سپی‌و زەردە.
واقف	Standing	وەستاو، راوەستاو.
واقي	Protector = preserver	پارێزەر.
واقعة - حادثة	Occurrence	رووداو
واقع - ساقط	Falling	کەوتوو.
واقع - حاصل	Occurring	رووداو.
واكنة	Toincu bate = sit on eggs	بەکڕ، مریشکە بەکڕ.
واليري - جيرنيوك	Walleri	(والیری) جۆرێکە لە مانگا کێویی ملی درێژە، لە ناوچە نیمچە بیابانەکانی خۆرهەڵاتی ئەفەریقادا دەژی.
واليريانة - ناردين - سنبل	Valerian	(سونبول)گیایەکی تەمەن درێژە لە گوێ ئاودا ئەڕوێت گوڵی سوورو سپی ئەگرێت، دەرمانێکی تاڵی لێ دەردەهێنرێت، بۆ هێمن کردنەوە.
وال	Whale of Japan	(نەهەنگی یابانی- ژاپۆنی)، جۆرێکە لە نەهەنگی (بال) لەشەکەی گەورەو هەرمێیی‌یە ، رەنگەکەی زیویی‌و مەیلەو خۆڵەمێشی‌یە.
والد	Father	باوك، باب.
والدة	MoTher	دایك،دەیك.
والدان (الأب و الأم)	Parents	دایکو باب، دەیك‌و باب.
والع - مشتعل	Lit = burning	داگیرساو.
واله - ولهان	Distracted = unsettled	شەیدا.
والابي	Wallaby	(والابی) جۆرە کەنگەرێکی بچووکە لەناو دارستانەکانی ئوستورالیادا ئەژی.
واهب - ممول	Doner = giver	بەخشەر.
واهم - مخطي.	MistaKen	هەڵە.
واهن - ضعيف	WeeK = Feeble	لاواز، بێهێز.

واهي - ضعيف	Faint = weaK	لاوان، بێهێز.
واهو - اوفو نيموس	Wahoo = burning bush	واهـوو، ئۆفۆنیمـوس، دەوەنێکـە لـە کۆمەڵـەی قـات، گـوڵ و بەرەکـەی ئەرخەوانی‌یە تۆ وەکەی سوورو باڵدارە.
واوي، ابن اوى - وعوع	Hackal	چەقەل،تۆریك، تویری.
وئيد - وئيدة	Buried alive daughter	زیندە بەچاڵ کراو.(کچ).
وباء بقري - طاعون بقري	Cattle-plague	دەردەگا.، نەخۆشی‌یەکە درمە، مەرومالاَت تووشی دەبێت، پلـەی گـەرمی لەشیان بەرز دەبێتەوەو تووشی سووتانەوەی پەردەی ریخۆڵە دەبن.
وباء الحيوان - موتان	Epizootic-disease	دەردە گیاندار- هەر نەخۆشی‌یەکی درم خێرا بلاَو ببێتـەوە گیاندارەکـانی ئەو ناوچەیە یان ئەو ولاَتە هەمووی بگرێتەوە.
وباء	Pest = Epidemic disease = Epizooty	درم، پـەتا،ئـاهۆ، قـڕان، دەرد، قوزەڵقـورت، هـەر نەخۆشـی‌یەکی زوو تەشـەنەکەر لـە نێوانـی مـرۆڤ و گیـاندارو رووەکـدا لـە ناوچەیەکـەوە بـۆ ناوچەیەکی تر وەکوو کۆلێراو سنگان.
وبائي	Epidemical	درمی- پەتایی.
وباء القصدير	Epidemic of stannum	پەتای ستانەم، پەتای تەنەکە، پەتای چقچقە.
وبال - اذى	Unheal Thiness harm = evil	ئەنجامێکی خراپ و ترسناك.
وبت		سەگێکی لاوازی تیژرەوە.
وبر	Hair = Down	کوڵك، کورك، موو، تووك، بەرگن، تووکی ووشتر.
وبري - زغبي - صوفي	Tomentose	کولکی-کورکی، هەرشتێك پەیوەندی بە کولکەوە هەبێت.
وبر الماء	Rice field	مەرەزە.
وبر - كثير الوبر	Tobe hairv = hirsute	تووکن- تیسکن.
وبر، وبارة، زلم - هايراكس	Dendrohyrax = Hyrax = Coney = daman	کوڵکن، کورکـن، گیـاندارێکی شـیردەری سـەداری گـوێ کوڵـە لـە سـەوزە ئـەچێت بـە قـەدەر پشـیلەیەك ئـەبێت لـەوزی درێـژە، رەنگـی لـە نێوانـی خۆڵەمێشـی و سـپی‌دایە لـەناو چاڵـی زەویـدا ئـەژی، رووەك ئـەخوات، گۆشتەکەی خۆشە، پێستەکەی بە نرخە، توانای خۆنووساندنی هەیە بە لقی درەختەوە بەهۆی هەندێ زیادە گۆشت بە پێ‌یەوە، لە میسردا هەیە.
وبش	Leukonychia	پەڵەی سەر نینۆك.
وبش كلام - رديئة	Nonsense	قسەی پڕوپووچ، قسەی تورەهات.
وبص		چاو پشکووتن، کە بەچکەی گیاندار چاوی ئەکاتەوە.
وبيص		چاوپشکوو، چاوپشکوتوو.
وبلة	Rut = heat = oestrum = estrus	بەتڵەبی، بەکەل، بەفاڵی ، لەناو مەرو ماڵاتدا.
وبيلة - حزمة حطب	Faggot = Fagge	بارەچیلکە، دەستە چیلکە، بارەدار.
وبيت	Wabiti	ئاسکی ئەمریکی.
وبيل - سيء، العاقبة - وخيم	Ofevilresult	ترسناك،خراپ.
وبي، - موبؤ	In fes ted with pesti lence	درماویی، شوێنێك درماویی بێت، واتە نەخۆشی درمی لێوە داکەوێت.
وتار	Player, mosician	ژێ گر.
وتد - خابور	Pile = TaP = StaKe = Wedge peg = Pin	مێخ، سنگ، گوڵ مێخ، پەچ، باڵیشمە، چکرم،، ئاخیە، ئارنج،سنجوق، مێخ زنجیر، مێخ سندان، بزماری زۆر گەورە.
وتر الآلة الموسيقية	Catqut, chord	ژێی ئامرازی مۆسیقی.

وتر العضلة	tendon = chord	ژێی ماسولکە.
وتر الزاوية القائمة	Hypo tenuse	ژێی گۆشەی وەستاو.
وتر المابض	Hamstring	ژێی ژێر ئەژنۆ.
وتر، حبل	Wrie = string = cord	پەت.
وتر	Chord = tendon	ژێ، بەنگ، ریشە، رایەل، بەنگ،، تەل تار، کەلەپێستی ریخۆڵە یان لە تەل دروست دەکرێت.
وتر - قصاب	Catgut	ژێ، بۆ دورینەوەی برین.
وتر ليفي	Fibrous chord	ژێی ریشاڵی.
وتر رنان	Tuning chord	ژێی زرنگاوە.
وتر كورتي		ژێی کورتی، جۆرە ژێیەکە لە ناوەوەی گوێچکەدا.
وتر اخيل - وتر عرقوب	Achilles	گەورەترین ژێیە لە لەشدا، ماسولکەی پووز دەبەستێت بە ئێسکی پاژنەوە.
وتر صوتي	Vocal Cord	ژێی دەنگ.
وتر	Hypotenuse = tendon	ژێ ١) پارچەیەکە لە هێڵی راست دوو خاڵی سەر هێڵێکی چەماوە یان سەر بازنە ئەگەیەنێت بە یەك. ٢) ئەو هێڵەیە کە ئەکەوێتە بەرامبەر گۆشەی وەستاو لە سێ گۆشەدا.
وترة	Tendo = wed of the fingers	پێستی نێوانی پەنجەکان.
وترة غضروف الأذن	Gristle of the ear	کرکراگەی گوێ.
وتر - فرد	Imparity = uneven = Odd	تاك.
وتري - خلاف شفعي	Aliguant	تاکی، بە پێچەوانەی جووتەوە.
وتريـة الظلـف - مفردات الأصابع	Perisso dactyla	یەك سم، تاك سم، گیاندارە یەك سمەکان وەکوو: ئەسپ و ئێسترو کەر.
وتل	Wattle	تەیمان،پەرژین، پەرژینێك لە لقی دارو قامیش دروست کرابێت بۆ دیوار یان سەربان.
وتير - ورد ابيض	White rose	گوڵەباخی سپی.
وتيرة - عصبة تحت اللسان	Frenum	لغاوی ماسولکەی ژێر زمان.
وتيرة - - طريقة	Method = manner	رێگە.
وتيرة - عقد العشرة	Decade = group of ten	دەیان.
وتيرة الأنف - وترة الأنف - حاجز الأنف	Nasal septum = colmna	دیواری نێوانی هەردوو کونەلووت.
وتين - عرق القلب	Artery of heart	شاخوێن بەری دڵ، رەگی دڵ.
وث	Sprain	وەرگەڕان، وەرگەڕانی جومگەی وڵاخ.
وثء - وثأة - رض	Abruise = contusion	کوتان، شوێنێك لە پێستدا کە زەبری بەرکەوتبێت.
وثاق - شكال	Hobble = shacKle = Fetter	پێوەند،چوار، ئەڵقەی پێستە، دەخرێتە مەچەکەکانی وڵاخەوە بە زنجیر بەستراون بە یەکەوە بۆ مەبەستی دابینکردنی وڵاخ.
وثاق - رباط	Bond = chain	بەستەر، پەت.
وثاب	Spasm	کۆلنج،رەقبیتە، کرژبوونی ماسوولکەی پشت و سەر ئێشە لە ئەنجامی سەرما یان گەرمای زۆرەوە.
وثاب - نطاط	Leaping = saltant	بازدەر، وەکو کوللە.

وث - وثي - ملخ	Sprain = strain (of Joint)	وەرگەڕانی جومگە بەشێوەیەکی بەتین و کتوپڕ.
وثاقية - ياسم - نوار ابيض	Privet = Privy = Prim	دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتون گەڵاکانی بەرامبەر یەکن، گوڵەکەی لەشێوەی هێشوویەکی سپی شۆڕدایە بۆ پەرژین و ڕازاندنەوەی باخچەکان ئەروێنرێت.
وثر - بنطلون قصير	Shorts or breeches	پانتۆڵی کورت.
وثر - وثير - وثار	Soft = smooth	نوێنێکی نەرم و نۆڵ.
وثبة - عروية - شقلبية	Somer sautt	سەرمەقولات.
وثب - وثـوب - نط - قفز	JumP = leap = spring	باز، بازدان، گومەتە،قەڵەمباز، فنجك.
وثب	Fecundation	پەڕین، جووت گرتنی ڕەگەزی.
وثل	Rope of hemp	پەتێك کە لە گوش دروست کرابێت.
وثن - صنم	An idol	بت.
وثني	Idolater	بت پەرست.
وثنية - عبادة الاوثان	Idoltary	بت پەرستن.
وثير	Gaultheria	دەوەنێکی بچووکە، گوڵەکەی خڕ و بچووك و سپی یان پەمبەیییە، بەرەکەی قاوەیی مەیلەو شینە،گەڵاکەی بۆنخۆشە وەکوو گەڵای چای بەکاردێت، سەلکەکەی ئەخورێت.
وثيق - محكم	Frim = solid = strong	قایم.
وثيقة الملكية - حجة	Title deed	بڕوانامەی موڵکایەتی.
وثيقة التامين	Insurance policy	بڕوانامەی زامن کردن.
وثيقة - مستند	Document deed = cortract	بڕوانامە، وەدم، قەواڵە.
وثيقة الزواج	Marriage lines (or)icertificate	بڕوانامەی ژن هێنان، بەڵگەنامەی ژن هێنان
وثيمة		مەلۆ، شارا، کۆمەڵێك دەغڵودانی دوراوە بە پوشەکەوە.
وثيمة - حجر الصوان	Flint	بەردە ئەستێ.
وجار - جحر السباع	Den = liar	کولانەی (هێلانەی) گیاندارە، دڕندەکان.
وجار الأرانب - حجر الأرانب	Burrow	هێلانەی کەروێشك.
وجاق - اوجاق	Stove = heating stove = CooKing range	وەجاخ، ئاگردان.
وجار	Dog-Kennel	کولانەی سەگ.
وجاهة	Notability	سامان، دارایی، گەورەیی، ناسراویی.
وجبة(طعام)	Meal = repast	ژەم، ژەمی خواردن.
وجبة الأكل - وجبة الصباح - فطور	Repast = Meal breakfast	ژەمی خواردن،-جەم، ژەك، بەرژەی. بەرچایی.
وجبة الظهر - وجبة الغداء	Lunch	نانی نیوەڕۆ، قاوەتون،فراڤین،فراوین، چێشتەنگاو، قاوەڵتی.
وجبة العشاء - وج	Dinner = supper	شیو،شیڤ، شێو، نانی ئێوارە.
وج - عود الريح - اقورن - عـرق اكـر - قصـب الذريرة - عود الصليب - فاوانيا	Sweet flag = sweet rush, peony = Paeonia = acorus = sweet calamus	داربا، فاوانیا، بەیاخە شیرینە، دارخاچ، زەلە شیرینە، گیایەکی سەلکدارە لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرز قەدی ژێر زەوی هەیە، بۆنی خۆشە.

وجدان - النفس وقواها الباطنة	Intuition, inner-innerconsciousness	زیل، ویژدان، هەرشتێك بەهێزی دەروون دركی پێ بكرێت.
وجد - شدة الحب	Inordinate love	تینی دڵداریی.
وجر	Cave = cavern	ئەشكەوت.
وجر - وكر	Warren	هێلانە كەروێشك.
وجرة - حفرة للصيد	Pit fall	چاڵێك راوی تیادا بكرێت.
وجس - قلق وخوف	Anxiety = misgivings	غایلە، بیستنی دەنگێكی نهێنی.
وجع	Pain = Ache	ئازار، ئێش،سوێ، ژان.
وجع المثانة	Cystalgia	ئازاری میزڵدان.
وجع الرأس	Headache	سەرئێشە.
وجع السن	Tooth ache	دان ئێشە، ددان ئێشە.
وجع الصدر	Pain inches	سنگ ئێشە.
وجع اعضاء التناسل	Edeodynia	ئێشی ئەندامەكانی زاووزێ.
وجع الأذن	Earacke	گوێ ئێشە.
وجع البطن	Colic = pain of the bowels	سك ئێشە.
وجع العصب	Neuralgia	ئازاری دەمار، ئێشی دەمار.
وجع العين	Inflammation of the eye	چاوئێشە، تەرفین.
وجع القولون	Colalgia	ئێشی كۆلۆن،(كە بەشێكە لە ریخۆڵەی ئەستورە).
وجف، وجوف	Flutter = quiver tremble	پەشۆكاوی، شلەژان.
وجل - خوف - وجل - خائف	Fear = dread af raid = fear ful	ترس، ترساو.
وجم		كەڵەكی بەرد، كەڵەكە بەرد.
وجنة خد	CheeK = Mala	رومەت، گۆنا، كوڵم.
وجني	Malar	روومەتی گۆناتی كوڵمی، هەر شتێك پەیوەندی بە گۆناوە هەبێت.
وجه - محيا	Face	دەمو چـاو،روو، شـێوە، روخسـار،چـارە، چروچـاو،دیـو، دروێ،دیـم، روچ،روچك.
وجه مستعار	AmasK	دەموچاوی لاعیە.
وجه السكة	Face of acoin	رووی پارە، شێر یان خەت .
وجه البلورة	Crystal face	رووی كریستاڵ (بلوور).
وجها لوجه	Face to face	رووبەروو.
وجهة نظر	Point of view, view point	بیروڕا.
وجه القماش	The outerside	بەر، تەو، متیل.
وجه الثوب	The right side	رووی قوماش(دژی بەرەكەی).
وجهي	Facial	روویی، هەرشتێك پەیوەندی بە رووەوە هەبێت.
وجود - كيان	Existence = being	بوون، قوارە.
وجوب - لزوم	Necessity	پێویستی.
وجوم، وجم	Gloom = sullennesc	خەپەسان، واق ورمان.

وجيب القلب، نبضة القلب	Heart beat	دڵە کوتێ، لێدانی دڵ.
وجيز	Abbreviated = brief	کورتە، وەکوو کورتەی نووسین.
وجيع - موجع - مؤلم	painful	بەئێش، بە ئازار.
وجيه - ذو جاه	An eminent-Person	دەوڵەمەند، ناسراو.
وجيلة	Weigela	(ويجيلا) دەوەنێکە گوڵەکەی لە رەحەتی دەچێت، بە رەنگی سپی یان زەرد یان بنەوشەیی یان پەمبەیی.
وحدة - انفراد - عزلة	Soltude = lone liness	تەنیایی.
وحدة	Unit	یەکە، بڕێکی پێوانەیی‌یە، بۆ نموونە یەکەی وزەی کارەبایی دەکاتە یەك کیلۆ وات لە سەعاتێکدا.
وحدة الطول	Unit of length	یەکەی درێژی.
وحدة السطح	Unit of surface	یەکەی رووبەر.
وحدة سينية	X-ray unit	یەکەی سینی - یەکەی پێوانی درێژیی تیشکی ئێکس، دەکاتە ١/١٠ ملیۆن مایکرۆن-١/١٠٠٠ ئەنگستروم.
وحدة حرارية بريطانية	British Thermal unit B.T.U	یەکەی گەرمی‌ی بەریتانی، دەکاتە(٢٥٢) کالۆری سعرة.
وحدة الحجم	Volume Unit	یەکەی قەوارە.
وحدة الزمن	Time unit	یەکەی کات.
وحدة قياسية	Standard unit	یەکەی پێوانەیی.
وحدة علمية	Scientific	یەکەی زانیاری.
وحدة ماشية	Mache unit	یەکەی ماشیە-یەکەی پێوانی تیشکدانەوەی مادەیەکی تیشکدەرەوە.
وحدة الأنجستروم	Angstrom unit	یەکەی ئەنگستروم، بەشێکە لە سەد ملیۆن بەشی سانتیمەتر یان ($١٠^{٨}$ سم) بۆ دەربڕینی دووری‌یە ئەتۆمی‌یەکان درێژی شەپۆلە زۆر کورتەکان بەکاردێت.
وحد ة كهروسكونية	Electro sttaic unit	یەکەی ئەلیکتروستاتیك، یەکەیەکی بنەرەتی‌یە بۆ پێوانی بارگەی کارەبایی کورتەکەی .و.ك.س -(e s u).
وحدة الطول الفلكية، وحدة فلكية	Astronomical unit = A.u	یەکەی ئەستێرەوانی- یەکەی پێوانە لە مەیانی کۆمەڵەی خۆردا، بریتی‌یە لە تێکڕای ماوەی (دووریی) نێوان چەقی خۆرو چەقی زەوی‌و دەکاتە (١٤٩/٥٩٨) ملیۆن کیلۆمەتر.
وحدة قياس بعد النجوم	Stardistant mea suring	یەکەی پێوانی دووری ئەستێرە، کە ئەکاتە (١٩/٢) ملیۆن میل.
وحدة صناعية	Plant	یەکەی پیشەسازی، کۆمەڵێك لە ئامرازو مەکینە بۆ ئیشێکی تایبەتی پێکەوە کاردەکەی.
وحدة القوى	Unit of forces	یەکەی هێزەکان.
وحدة قياس الموجات	Waves measuring	یەکەی پێوانی شەپۆل.
وحدة كتلية	Mass unit	یەکەی بارستە، وەکوو گرام‌و کیلۆگرام.
وحرة		جۆرە مارمێلکەیەکە سەری ملی دڕکی گەورەی پێوەیە، لەشی نزیکەی (٧٠) ریز پوولەکەی پێوەیە.
وحرة	Nycteris	جۆرێکە لە شەمشەمەکوێرە.
وحش - قبيح	Uhly = nasty	ناشیرن.
وحش - ضار	Wild animal = Carnivorous Animal = wild = Savage	دڕندە، کێوی، کیڤی.

وحشية	Savage ness	درندەیەتی.
وحشي - بري	Savage, wild	کێوییە.
وحش - هولة - شيء مخيف	Amonster	شتێکی ترسناك.
وحشة = كابة	Dreari ness	تەنیایی، خەمۆکی.
وحش جيلا - هيلية	Gila monster	درندەیەکی جیلا، جۆرە مارمێلکەیەکی ژەهرینی کەتەیە لە ئەمەریکادا دەژی، تورەکەی ژەهرەکەی وا لە شەویلکەی خوارەوەیدا.
وحفة	BlacK Stone	بەردی رەش.
وحفاء	BlacK Soil	گڵە رەش،، گڵی رەش.
وحل	Mud = miry	قوڕو لیتە، چڵپاو، لیتاو، قوڕاو،تلۆك، تەقن،قوڕ.
وحم - قحام	Carving = cittosis = longing	بێزووکردن، بێزووك، مژن، بێزووکردنی ئافرەت.
وحمى - شهوة الطين	Naevus = mole	بێزووکەر، بێزووان، بێزگەوان.
وحمة	Birth mark = ne vus	نیشانەی زکماکی کە لەسەر لەشی منداڵی لەدایك بوو دەبینرێت.
وحيد	Single = Solitary	تاك، تاقانە،تێکانە،یەکتا، تاقە،تەنها،تەنیا.
وحيد المحور	Uni axial	تاك تەوەرە.
وحيد الجنس	Unisexual	تاك، رەگەز،(بۆ گیاندارو رووەکیش.
وحيد الخلية	Mono cellular = unicellular	تاك خانە، تاك سێل.
وحيد القرن	Monoceros = unicorn	یەك شاخە، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باشوورییە.
وحيد القرن - كركدن - هرميس - خرتيت	Unicorn = Rhinoceros	یەك شاخە،،کەرکەدەن.
وحيد الأثمار	Mono carpic	تاك بەر، ئەو رووەکەی کە لە ساڵێکدا یەکجار بەردەگرێت.
وحيد الشق	Unisexual	تاك رەگەز،ئەو گوڵەی کە تەنها لە یەك رەگەز پێك هاتووە نێر یان مێ.
وحيد البذرة	Monosper mous	تاك تۆو، ئەو بەرەی کە تەنها یەك تۆوی تیادایە وەکوو گوێزو بادەم.
وحيدات المسلك	Monotrem ata = monotremes	تاك کونەکان، پلەیەکە لە شیردەرە بنی وێڵداشییەکان وەکوو مشکە کوێرەی ئاوی‌و ژیشکی ئاویی.
وحيد الفلقة - ذات فلقة واحدة	Mono cotyledonours	یەك لەتکەیی، روەکی تاك لەتکەیی وەکوو گەنم.
وحيد المسكن	Monoecious, unilocular	یەك ماڵ،تاك ماڵە، ئەو رووەکەی کە تەنها گوڵی نێر یان مێی هەڵگرتووە.یەك ماڵە: ئەو رووەکەی کە گوڵی نێرو گوڵی مێی لە هەمان رووەکدا هەبێت.
وحي	Inspiration	سرووش، ئیلهام.
وخز	PricKing = puncturing	دەرزی ئاژن، ئاژنین، تێژەنین، دەرزی پیاکردن.
وخزة	PricK = puncture	چوزانەوە، پێڤەدان.
وخط	Become grey haired	ماش‌و برنج، رەش‌و سپی، کەسێك سەری رەش‌و سپی بووبێت بەهۆی پیرییەوە.
وخفة - قربة - زق	Water sKin	کوندە، کوتکە، جەوەندە، جەوتکە، جەوتك.
وخم - وخيم - ثقيل الهضم	Indiges tible	قورسە بۆ هەرس.
وخم - مضر بالصحة	Unhealthy = bad	خراپ، زیانبەخشە بە تەندروستی.
وخمان - موخم	Dull = sluggish drowsy	هەست کردن بە تەمەڵی‌و نوستن.
وخي - قصد	Intention	مەبەست.

وخيم العاقبة	Of untuward	ئەنجام خراپ.
ودقان - ودوق	Oestrum = estrus = esIrum	بە تەڵەبی، بەخاڵی بە تایبەتی لەناو گیاندارە سمكدارەكاندا.
وداعة	Gentleness	ناسكی، بە تایبەتی لە خووڕەوشتدا .
ودج، وداج = وريد وداجي	Jugular-vein	خوێن هێنەری لامل.كە لە كاتی تووڕەبووندا گرژ ئەبێتو بەرز ئەبێتـەوە، چوار خوێنهێنەری سەرەكین، لە ملدا خوێن لە سەرەوە دەبەنەوە بۆ دڵ.
ودجي - وداجي - عنقي	Jugular	ملی، هەرشتێك پەیوەندی بە ملەوە هەبێت.
ودح،فاوانيا - عود الصليب	Peony = peonia	گیایەكـە لـە كۆمەڵـەی گوڵاڵـە، رەگەكـەی ئەسـتووری گۆشـنە، گوڵەكـەی گەورەیە بە رەنگی پەمبەیی یان یان سپی یان سور هەندێكی بۆن خۆشە.
ود - وداد - مـودة - ودود - محب	Friendship affectionate = affection = amity	خۆشەویستی، خۆشەویست.
ودعة	WhelK = Porceloine = Cowry = Cowrle	١)شـەیتانۆكە، جـۆرە گیاندارێكی نـەرمی ئاقڵـەدارە، ئاقڵـە جنۆكـە (٢) سەدەفێكی بچووكی هەمە رەنگەیە، گیانداری گوێچكە ماسی لە هـەندێك وڵاتدا وەكوو پارە بەكاردەهێنرێت.
ودف - وداف	Sperm	سپێرمی گیاندار، تۆوی نێر.
ودق	Continuous rain	بارانی بەردەوام.
ودقان	Estrus = rut	نۆرەی رەگەزیی لە مێ ی هەندێك لە گیاندارە شیردەرەكاندا.
وداق - شبق - وداعة	Sexual appetite	بەتەڵەبی، بەفاڵی، بە تایبەتی لەناو گیاندارە سمدارەكاندا.
ودقة	Phlyctenule	سیچكە سڵاوە، قنچكە سڵاوە، ئەكەگە.
ودك - شحم	Bacon = Fat = Tallow, grease	بەز، پیو، دوگ، دونگ.
ودمة - أوديما - استسقاء	Edema	ئاوبەنگ، ئاوبەند، نەخۆشییەكە.
ودن - اذن	Ear	گوێچكە.
ودن الفنجان	Handle of acup	قوڵفەی كووپ یان فنجان.
ودنة	Kidney wort = navel wort	رووەكی گورچیلە.
وديعة(مالية)	Deposit	سپاردە، ئامانەت.
وديع	Gentle = meeK	هێمن، بێ زیان، ناسك.
وديقة - مرج	Meadow	مێرگ.
ودي	Off shoots	چووزی دارخورما، برالەیەكی بچووكی دارخورما.
ودي - ودادي - حبي	Friendly	هەرشتێك پەیوەندی بە خۆشەویستییەوە هەبێت.
وذاح - وذح	Ingvinal-inflamation	سووتانەوەی پەنا رانەكان، سووتانەوەی ناو گەڵ.
وذحة	Pollen bettle	جـۆرە قالونچەیـەكی بچووكـی شـێوە هێلكـەیی رەشـە، زیـان بـە رووەك ئەبەخشێت.
وذيلة	Apiece of meat	پارچە گۆشت، كوتە گۆشت.
وذي		ئاوێكی رونی لینج.
وراقة	Paper holder	گیرەی كاغەز، كاغەزگر.
وراق - صانع الورق	Paper manufacturer	كاغەز دروستكەر.
وراثيات - علم الوراثة	Genetics	كنێتی- رەوشتی كنێتی زیندەوەرێك.
وراثةمرتبطة بالجنس		زگماكی رەگەزی.
وراثي	Hereditary	زگماكی

وراء - خلف	Behind coxalgia	لەپشت.
وراء البنفسجية فوق البنفسجية	Uitra-violet	سەروو بنەوشەیی.
وراك	Coxalgia	ئێشی لاتەرێزە، ئێشی سمت جومگەی ران .
وراس	Wrasse	(وراس) ماسی‌یەکی دەریایی دڕکاوییە.
ورب - انحراف	Bius = oblig	لادان.
وربة - كدس	Heap = pile	کەڵەکە.
وراقة = صناعة الورق	Paper-manufacture	پیشەسازی کاغەز.
وراقة - تجارة القرطاسية = تجارة ادوات الكتابة	Stationery	بازرگانی کاغەز.
ورتزايت	Wurtzite	(ورتزایت) مەعدەنێکە بریتی‌یە لە گۆگردیدی زینک، ڕەنگەکەی ڕەشی مەیلەو قاوەیی‌یە.
ورثة مميتة	Lethal gene	جینی کوشندە، جینێکە ئەگەر لە خانەی هێـلکەو سپێرمدا هەبێت، لەیەک کاتدا دەبێتە هۆی مردنی ئەو زیندەوەرەی کە لە یەکگرتنیان پەیدا ئەبێت.
ورثة = جين	Gene	(جین) بەشێکە یان یەکەیەکە لە کرۆمۆسۆم لێپرسراوە لە ڕەوشتێکی زکماکی (کنێتی) تایبەتی فناکان لەو باوەڕەدان کە بەشێکە لە ترشی (D N A)
ورث - ورثة	Inheritance = legacy	میراتی.
ورجيلية - فرجيلية	Virgilio	ڤیرجیلیا، درەختێکە بەناوی شاعیر لاتینی‌یەوە ڤێرجیل ناونراوە.
ورخة	Dyers Savory = Saw-Wort	جاترە کێویلەی بۆیە، گیایەکی دەشتەکی‌یە گەڵاکەی دڕکاوییە گوڵەکەی سوورە، ڕەنگێکی فستقی لە ڕەگو قەدو گوڵەکەی دەردەهێنرێت.
وراثة - ورثة	Heredity = inheritance	زگماکی، کنێتی چوونی سیفەتەکان لە دایک و باوکەوە بۆ نەوەکانیان لە گیاندارو ڕووەکدا بە پێی یاسای تایبەتی.
ورد - صلاة قصيرة	Collect	(ویرد) نوێژێکی بچووکە دووبارە دەکرێتەوە.
وردية - مرض نفاطي	Roseola	لیر، دیاردەیەکی نەخۆشی‌یە.
ورديات	ROSqceae	گوڵە باخەکان، گوڵدارەکان، کۆمەڵێکە لە ڕووەکی دارو دەوەن وەکوو سێو و قەیسی و بەهێ و گوڵەباخ.
ورد البوق - ورد البرقة - تكومة امريكا	Trumpetf flower Trumpet- creeper = Briliant flower	گوڵە زوڕنا، ڕووەکێکی خۆهەڵواسەرە گوڵەکەی لە زوڕنا دەچێت.
وردل - نجاش	Welt	پارچە قامیشێکە دەخرێتە ناو سۆڵەوە(نعل).
ورد نيسان - كف السبع - شقار - رجل الغراب - شقائق النعمان - زغليل - شقيق - حوذان - كبيكج - كف، الضبع - كف الهر	Anemone wind Flower = ane mony = poppy Flowered = ranunculus = butter cup = April Flower = Crow Foot	گوڵاڵە سوورە-گوڵۆکە ماست،گوڵە نیسان،نان و کەرە، جونک، گیایەکی ڕەنگینی بچووکە لەسەرەتای بەهاردا دەردەکەوێت.
وردة السماء	Rose of heaven	گوڵە ئاسمان، گوڵێکە کەلۆمەلەی مێخەک.
ورد الحقول - خشخاش منثور	Corn rose	گەنمی شامی کێڵگە، گیایەکە لە کۆمەڵەی خاشخاش لە سەرەتای بەهاردا گوڵ دەکات گوڵی هەمەڕەنگ دەگرێت بەتایبەتی سوور.

وردة الصين	Chinarose shoeblacK Plant = shoe flower	گوڵە چینی، درەختێکە لە کۆمەڵەی تۆڵەکە لە گوڵە گەورەکانی ئاوگێکی گیر(قابض) دەردەهێنرێت بۆ بۆیاخی پێڵاو بەکاردێت.
ورد - جل	Rose	گوڵ، گوڵەباخ،ئاتەش،دەوەنێکی، دڕکاوییە،گوڵی گەورەی هەمەجۆرە دەگرێت، بۆ دروست کردنی عەترو شیرینی بەکاردێت.
وردة - عزقة	Washer	واشەر.
وردي	Rosy	پەمبەیی، ئاڵگون، ئاڵ، پەمەیی
ورد ابيض،وتير	White Rose	گوڵە سپی،گوڵەکەی گەورەو سپییەو بۆن خۆشە.
ورد احمر - حوجم - ورد فرنسة	French Rose = Common Rose provence	گوڵە فەرەنسی لە کۆمەڵەی گوڵە باخە ئەرخەوانییە، گوڵاوی لێ دەردەهێنرێت، هەروەها مرەبا لە پەڕەی گوڵەکانی دروست دەکرێت.
ورد أصفر، وعاط	Austrian briar	نەسرینی نەمسایی، گوڵەکەی زەردە، بۆنەکەی ناخۆشە.
ورد الليل	Gilliflo wer = Egilly flower	شەوبۆ.
ورد الرجال		گێلاخە.
ورد الكاغد	Sea-lavender = Statice = Acroclinium = Straw-Flower = Helichrysum	گوڵەکاغەز، گیایەکی زستانەیە گوڵێکی وشکی سپی یان پەمبەیی بەشێوەی هێشوو ئەگرێت.
وردية - رودودندرون	Rododendron	درەختی گوڵەباخ، دەوەنێکە بۆ رازاندنەوە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی زەنگۆڵەییە.
ورد جوري - ورد بلدي - ورد مشقي - ورد شامي - ورد اشرفي	Cabbage Rose = Pale Rose, Red Rose = Rosa-canina = Garden rose DamasK rose = Prophets = Flower	گوڵە ئەشرەفی، گوڵەباخی ئەسڵ، گوڵەکەی گەورەو پەمبەیی و بۆن خۆشە گوڵاوی لێ دەردەهێنرێت.
وردة اريحاء - كف العذاري - كف مريم	Rose of jericho, St-Maryss flower	لەپی مریەم، درەختی مریەم، ڕووەکێکی بچووکی ساڵانەی دەشتەکییە لە فەلەستین دەڕوێت.
وردة النيل - لوطس النيل - باقلي قبطي - جامسة - عروس النيل	Sacred dear = East Indian lotus = nelumbo = Nile lily = Egyptian lotus	بووکی نیل، جوانترین ڕووەکی ئاوییە، لە کۆمەڵەی لیلۆپەر، بەرەکەی کە لە شانەی هەنگ دەچێت دەنکی تیادایە لە دەنکی پاقلە دەچێت دەخورێت.
وردة اليابان - كاميلية	Camellia = Japan Rose = Camelia Japonica	گوڵە یابان، کامیلیای، یابانی.
ورد حوذان - خفية ملتحية	HawKs beard crepis	ریش هەڵۆ، گیایەکی گوڵدارە، لە کۆمەڵەی ئاوێتەکان.
وردة الصين		(راجع كوجرات، كركديه).
ورد الفضة - خرم الأبرة - سلة الفضة	Sweet-Alyssum Mad	گوڵەزیو، گیایەکە لە کۆمەڵەی خەرتەلە گوڵێکی هێشوویی سپی بچووکی بۆنخۆش ئەگرێت.
وردة الدكمة	Globe-Amaranth = English-Daisy	گوڵە دوگمە، گیایەکی هاوینەیە، گوڵی خڕ یان لوولەیی سپی یان بنەوشەیی یان سوور یان پەمبەیی یان زەرد ئەگرێت.
ورد القهوة	Common crape = crupe = crape myrtle = lagestroemia	گوڵە قاوە، دارو دەوەنێکە نزیکەی (٦) مەتر بەرز ئەبێتەوە، بەرەکەی لە بەری قاوە ئەچێت، بەڵام قاوە نییە، گوڵی ئەرخەوانی یان سپی ئەگرێت بۆ رازاندنەوەی باخچەکان ئەڕوێنرێت.

ورد الربيع - زهرة الربيع	Prim rose Primula	گوڵە بەهارە، رووەکێکی دوو لەتکەیی‌یە گوڵەکەی لەشێوەی بۆرپدایە پێنج پلە.
ورد الألب	Alpine rose	گوڵە ئەلپ، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتون، گیایەکە لە کۆمەڵەی چەتر دارەکان.
وردة الجهنمية یوغنفیلیة	Bougainvillia	(بۆگنڤیلیا). گوڵە جەهەنەمی،رووەکێکی خۆ هەڵواسەری هەمیشە سەوزە، گوڵێکی سوور یان زەرد یان ئەرخەوانی ئەگرێت بۆ مەبەستی پەرژین‌و رازاندنەوەی باخچەکان ئەروێنرێت.
وردة البطة - ارستولوخیا - حضاوي البغل	Calico Flower = birth wort	زەراوەند، گونەسەگانە - مارسکە-باروکە- پێ کەڵەشێرە ، رووکێکی هەمیشە سەوزی خۆ هەڵواسەرە،شێوەی گوڵەکەی لە مراوی ئەچێت، گەڵاکەی لە دڵ یان گورچیلە ئەچێت، بۆ پەرژین بەکاردێت.
ورد العسل خانملي	Honey-SucKle = honey Flower = wood bine	گوڵە هەنگوین، پەنجەی خانم، رووەکێکی هەمیشە سەوزی خۆ هەڵواسەرە، گوڵێکی سپی مەیلەو زەردی بۆن خۆش ئەکرێت، بۆ مەبەستی پەرژین ئەروێنرێت.
ورد الساعة - زهرة الساعة - جرخ الفلك - زهرة الآلام	Passion = flower Celestial = wheel clocK flower	گوڵە سەعاتی، رووەکێکی هەمیشە سەوزی خۆهەڵواسەرە، گوڵەکەی لە سەعات ئەچێت، بە رەنگێکی تێکەڵاو لە سپی‌وشین‌و ئەرخەوانی. بۆ مەبەستی پەرژین ئەروێنرێت هەندێکی بەرەکەی بە کەرەوە ئەخورێت. ناوە گوڵە کوردی‌یەکانی تری گوڵە سەعات:شونك(بە زاری ئامیدی) شیتۆك-شتۆك (بەزاری برادۆست) شین (بەرازی چیای سەفین)، شاهن (بەزاری پیرەمەگروون).
ورد البطاطا	Potato flower	گوڵە پەتاتە، رووەکێکی خۆهەڵواسەرە گوڵەکەی ئەستێرەیی‌یە لە گوڵی پەتاتە ئەچێت، رەنگەکەی سپی مەیلەو شین یان بنەوشەیی‌یە.
ورد الرمان	Pomegranate blossoms	گوڵنار، گوڵ هەنار.
ورد المنطاد	Balloon-Vine	گوڵە باڵۆن، رووەکێکی خۆهەڵواسەرە بۆ پەرژین باشە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی سپی بچووکە، بەرەکەی هەڵ ئاوساوە وەکوو باڵۆن، دەنکی رەشی تیایە مناڵان یاری پێ ئەکەن.
ورد التلفون	TelePhon Flower	گوڵە تەلەفۆن، رووەکێکی خۆ هەڵواسەرە نزیکەی (٨) مەتر بەرز ئەبێتەوە، گەڵاکەی پارچە پارچەیە، گوڵەکەی لە رەحەتی ئەچێت، بە رەنگی سپی مەیلەو ئەرخەوانی‌و پەمبەیی. بۆ مەبەستی پەرژین بەکاردێت.
ورد الشاي	Tea Rose	گوڵەچایی، گوڵێکە بۆنی چای لێدێت.
ورد الحنـــــة - ورد الحناء - بلسم	Henna-Fower = lady slipper = Balsam	گوڵە خەنە.
وردة - زقة	Dar ter	باڵندەیەکە لە قەراغ ئاودا ئەژی ملی وەکوو مار پێچاو پێچە.
ورد نیسان - شقائق النعمان - شقار	Helianthemum = RocKRose = Horned poppy = SeaPoppy = anemone	گوڵاڵە، گوڵە نیسان،گوڵە مێلاقە گوڵاڵە سوورە نیسانۆك.
ورد المكانس - كوكیا - شعر البنات - كوشیة - كوشیة مكنسیة - ورد الكوكیا	Kochia = Summer cypress = Burning- bush, MocK cypress	گوڵە گەسك، گیا گەسك، رووەکێکی گیایی‌یە هاوینەیە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت، شێوەیەکی قووچەکی جوانی هەیە، گەڵاکەی دەزوولەیی‌یە بۆ مەبەستی پەرژین‌و رازاندنەوەی باخچە بەکاردێت.

ورد بـري = ورد الكلـب - ورد السياج = نسرين	CanKer-Flower = Dog-Rose = Dog-briar = Hep-Rose = Wild brier = eglantine	نەسرین،، گوڵـە باخـە کێویلـە، جۆرە ڕووەکێکـە بـۆ پـەرژینی باخچـەکان بەکاردێت گوڵێکی پەمبەیی ئەگرێت.
ورد السعالي - خشخاش أبو النوم - أبو النوم	Opium Poppy = white poppy	خاشخاش خەوێنەر،خاشخاش تلیاك، جلنجك.
ورد الختمة = خطمي - ختمة - شحم المرج	Marsh mallow= Rose-mallow = Holly hocK	هێرۆ، هیلوو، خرخرۆك.
ورد النيلة - نيلة برية - وسمة	Flower	وسمە، گیایەکە قژی پێ ڕەش دەکرێت.
ورد منتن - مريحة		گوڵە زەردە، حەلوای لێدروست دەکرێت.
ورد المسك	Musk rose	گوڵە مسك، گوڵێکی بۆنخۆشە بۆنەکەی لە هی مسك ئەچێت.
ورد الحقول	Corn flower = corn cockle	گوڵە کێڵگە.
ورد الصـورة - زهـرة الثـالوث - بنفسج مثلث الألوان	Pansy = Viola Tricolor	هەرجایی، پانسێ، جۆرێکە، لە وەنەوشە.
ورد لسان الثور - ورد ماوي	Blue-weed = anchusa = bugloss	قرژ، زمانە گا، ڕووەکێکە بۆ مەبەستی ڕازاندنەوە و پزیشکی بەکاردێت.
ورد ذفراء - سذاب البر - زهرة العنكبوت	Spider Flower = Cleome	گوڵـە جاڵجاڵۆکـە، گوڵێکـە ئـەندامی نێرەکیەکـەی درێـژە، پەرەکـەکانی دەزوولەیین.
ورد متدلي	Weeping-Rose	شۆڕە گوڵ.
ورد الكريسماس	Christmas rose = blacK helle bore	گوڵـە کریسـمیس، خـەربونگی ڕەش، ڕووەکێکـی زسـتانەیە، مادەیـەکی ژەهـری تیایـە پـێی ئـەوترێت(هیلیبۆریـن) بـۆ ڕازاندنـەوەی باخچـەکان بەکاردێت.
ورد البوري - بتونيا	Petunia	(پاتۆنیا)، گیایەکی سپی یان پەمبەیی بۆن خۆش ئەگرێت.
وردة الرياح	Windrose	گوڵەبا، وێنەیەکی پیشاندەرە هاتوچۆ و تینی با لە هەموو لایەکەوە پیشان دەدات(واتە لە باکوورو خۆرهەڵات و باشوورو خۆرئاواوە).
ورداني	White throat	مل سپی، جۆرە کۆترێکە، ڕەنگەکەی قاوەیی مەیلەو سوورو خۆڵەمێشییە، سـەرو ملـی مەیلـەو شـینە، باڵەکـەی پنکـە پنکەیـە، چـاوی پرتەقاڵـییە، دەنوكو قاچی سوورە.
ورس-غمرة	Ceylon-cornet-tree	ڕووەکێکـە لـە ڕووەکـی کونجـی ئـەچێت ڕەنگێکـی سـوور یـان زەردی لـێ دەردەهێنرێت،دارو دەوەنێکە بەرەکەی لە ترێ ئەچێت هەندێکی تامەکەی خۆشە ئەخورێت.
ورشة - مصنع	Workshop = Factory	کارگەیەکی بچووك، فابریقە، کارگەی فیتەری کارخانە.
ورش - نشيط - خفيف	Brick, spright, active	چالاك، چوست.
ورشـان - حـيزوان - حمامة مطوقة	wood Pigeon = dove = Ring dove = wood pegion	کۆترە کێوی کۆتری بۆر، کۆترە باریکـە، گـا کۆتـر، قومـری کـەڵو کـورك، فاتنگ، کەنا، بۆ تیمار، کۆترێکە، ڕەنگێکی بۆری هەیە سەری کلکەکەی سپییە.گەورەترین کۆترە، تەوقدارە.
ورطة	AwKward position = predicament = dilemma	پەنگ، تەنگو چەڵمە،زەحمەتی.

ورع - تقوي	Piety = godlioness	داوێن پاکی، پاکی، چاکی.
ورف - شجرة الخشب الحديدي = نيرية - كارولينا	Iron wood	تەختەی ئاسن، درەختێکە گوڵەکەی بچووک و زەردە، بەرەکەی لەبادەم ئەچێت هەندێکی ئەخورێت یان رۆنی لێ دەردەهێنرێت، تەختەکەی رەقە زەردی کاڵە، توێکڵەکەی دەرمانی لێ دەردەهێنرێت.
ورقة بوغية	Sporophyll	سپۆرۆفیل، گەڵای سپۆرهەڵگر.
ورقة دائمية	Indeciduous-leaF	گەڵای هەمیشەیی ئەو گەڵایەیە کە لە زستاندا ناوەرێت.
ورقة ريشية	Pinoniner vedlleaf	گەڵای پەڕدەماریی، گەڵای دەمارپەڕیی.
ورقة غمدية	Sheath leaf	گەڵای کالانی وەکوو گەڵای گەنم.
ورقيات الأرجل	Phyllopodal	پێ گەڵایی،پلەیەکە لە گیاندارە توێکڵدارەکان(قشريات).
ورقيات الأفواه	Phyllosto mrde	دەم گەڵاییەکان، پلەیەکە لە گیاندارە دەست باڵییەکان (مجنحات الأيدي) وەکوو شەمشەمەکوێرەی خوێن مژ(نزافه).
ورق - كاغد	Paper	کاغەز، قاقەز،پەڕە، مادەیەکی سپی تەنکە، لە سەری ئەنووسرێت. تیانووس.
ورق صامد للماء	Aquafuge paper	کاغەزی دژی ئاو، واتە تەڕنابێت.
ورقة نباتية	Leaf = foliage	گەڵا، بەڵگ، رەنگ، پەڕە، ئەندامێکی سەوزی تەنکە لە رووەکدا، یارمەتی ئەدات بۆ دروست کردنی خواردەمەنی.
ورقة تنظيف العدسات	Lens paper	کاغەزی پاککردنەوە(سڕینی) زەرەبین.
ورقة جالسة - ورقة لاطئة	Ecostate = sessile leaf	گەڵای دانیشتوو، گەڵای بێ لاسك.
ورقة كاسية	Sepal leaf	گەڵای کاسەیی.
ورقة تويجية	Petal leaf	گەڵای تاجەیی، گەڵای تاجۆکەیی، پەڕەی گوڵ.
ورقة مركبة	Compound leaf	گەڵاوی ئاوێتە.
ورق - ذوورق - وارق - مورق	Leafy	گەڵادار.
ورقة ملساء	Smooth leaf	گەڵای ساف، گەڵای لووس.
ورقة مسننة	Dentate leaf	گەڵای ددانددار.
ورقة منشارية	Serrate leaf	گەڵای مشاری.
ورقة مفصصة	Loled leaf	گەڵای پارچە پارچە، گەڵای پلدار.
ورقة حرشفية	Scale Leaf	گەڵای پوولەکەیی، گەڵای توێکڵی.
ورقة فلقية	Cotyledonl leaf	گەڵای لەتکەیی.
ورقة بسيطة	Simple leaf	گەڵای سادە.
ورقة ابرية	Needle leaf	گەڵای دەرزیلەیی.
ورق مستراح	Toilet Paper	کاغەزی ئاودەست، کلینیکسی ئاودەست.
ورق اللعب أو الشدة		کاغەزی یاری-کاغەزی قومار.
ورقة حيطان	Wall paper	کاغەزی دیوار.
ورق يانصيب	Lottery-ticKets	کاغەزی یانصیب-بیتاقەی یانصیب
ورق الرق - ورق البرجمنت - ورق البرشمان	Parche ment = paper	کاغەزی پارچمێنت، کاغەزێکی سللیلۆزی پاکە بە ترش گۆگردیکی پەیتی سارد بۆ ماوەیەکی کەم دەستازێنرێت لە هەندێك کرداری کیمیاییدا بەکاردێت، جۆرە کاغەزێکی تەنکە لە پێستە ئەچێت بۆ پێچەنەوەی خواردەمەنی بەکاردێت.

ورق فوتوغرافي	Deve loping paper	كاغەزی فۆتوغرافی-جام-كاغەزێكی هەستیارە بۆ رووناكی بە جەلاتینێك داپۆشراوە لە ئاوێتەی هالیدی زیو، وێنەكەی لەسەر دەرناكەوێت مەگەر دوای چارەكردنی نەبێت بەمادەی دەرخەر.
ورقي	Foliated	گەڵایی.
ورقة نشاف	Blotting paper	كاغەزی مژۆك، كاغەزی وشك كەرەوە،مەرەكەب چن.
ورق كريبي	Crepe Paper	كاغەزی كرێپ، جۆرێكە لە كاغەز چۆڵی تیادایە.
ورق الكربون، ورق طباع	Carbon Paper	كاغەزی كاربۆن، كاغەزی قۆپیە، كاغەزی چاپ كردن.
ورق الترشيح	Filter Peper	كاغەزی پاڵاوتن، لە تاقیگە كیمیاییەكاندا بەكاردێت.
ورقة الترسيم - ورقة التريس	Tracing Paper	كاغەزی تەنك، ئەو كاغەزە رۆشنەیە (شفاف) كە بۆ دەرهێنانی وێنەیەك بەكاردێت بەسەردا چوونەوە.
ورق الستينسل - ورق مشمع	Stencil	كاغەزی ستێنسل، كاغەزێك یان مەعدەنێك یان مشەمایەك لە چاپكردندا بەكاردێت.
ورقة مالية - ورقة نقود	Paper money	كاغەزی پارە، وەكوو دینار.
ورقة بيانية	Graph Paper	كاغەزی پیشاندەر، كاغەزی وێنە، كاغەزی تۆماركردن، چوارگۆشەی تیادایە.
ورقة مصرفية - صك	BanK note	چەك، بانقە نەوت-بانقە نۆت.
ورق مقوى - كرتون	Paper board = card board	كاغەزی مقەبا.
ورق السيكاير	Cigarete paper	كاغەزی جگەرە، بەرماغ، سیغار، قامیشە جگەرە.
ورق الجدران	Paper hanging	كاغەزی دیوار، ئەو كاغەزە رەنگاورەنگەی كە دیواری پێ دادەپۆشرێت بۆ جوانی.
ورق مرمل	Sand Paper	كاغەزی لماوی، جۆرە كاغەزێكە لە سمارتە دەچێت، بۆ كڕاندنی رووی شتومەك بەكاردێت.
ورق أبيض	Unruled paper	كاغەزی سپی بێ خەت.
ورق مسطر	Ruled Paper	كاغەزی خەتدار-كاغەزی هێڵدار.
ورقة معدنية	Asheet (or) leaf of metal	كاغەزی مەعدەنی-تەبەقی مەعدەنی.
ورقة معبلة - ورقة نفضية	Deciduous leaf	گەڵای وەریو ئەو گەڵایەی لە زستاندا دەوەرێت.
ورق الصنفرة،ورق السنباذج - ورق الزجاج - ورق الرمل	Emery paper	كاغەزی سمارتە، كاغەزی شووشە، كاغەزی لم. كاغەزێكی زبرە تەختەو ئاسنی پێ دەكرێنرێت بۆ لابردنی ژەنگو بۆیەی كۆن لێیان.
ورقي الشكل	Fdiform = Foliated	شێوەی گەڵایی.
ورقة عباد الشمس	Litmus Paper	كاغەزی لیتمۆس-كاغەزی گوڵەبەرۆژە، پارچە كاغەزێكە لە رەنگی گوڵەبەرۆژە هەڵئەكێشرێت بۆ ناسینەوەی ئاوێتە كیمیاییەكان، بۆ نموونە لە مادەی ترشدا سوور دەبێت.
ورقاء	Dove Pigeon	كۆتری سەوز، قومری، كەفوكورك، كاكۆتر، كۆترە كێویلە، كۆترە باریكە فاتنك،كەنا، بوتیمار، رەنگەكەی مەیلەو سەوزە.
ورك	Coxa	سمت، لاتەرێزە.
ورك (عظم)	Hip HooK = Tlaonche = ischium	ئێسقانی سمت، ئێسقانی سەرووی ران، قاڵچە،كەماخ،تەرمال. ئێسقانی سمت.
ورك(عظم)	Ischium	ئێسقانی سمت.
وركي	Ischioy	پێشگرێكە بە مانای (سمتی) واتە هەر شتێك پەیوەندی بە سمتەوە هەبێت.

ورل، ارول	Warran = lizard = Monitor = Varanus	حوبی، بزن مڕ، بزن مشك،مارمژۆك، قومقومە، مەلاتەقتەقێنە، جۆرە مارمێلکەیەکە لە قۆری ئەچێت،گەورەترە کلکی باریكو درێژە، لەئاوو زەویشدا ئەژی، هەندێك جار درێژییەکەی دەگاتە (٢) مەتر.
ورل هندي	Salvator warran	بزن مژی هیندی، جۆرە گیاندارێکی خشۆکی کەتەیە لە هیندستان ئەژی، درێژییەکەی نزیك (٣) مەتر ئەبێت لە قەراغی دەریاکان ئەژی مەلەوانە قەپاڵ لە لەشی مرۆڤو گیاندار ئەگرێت، هەندێکیان پێستەکەیان بە نرخە بۆ دروستکردنی جانتا.
ورل	Lacerta	(بزن مڕ کۆمەڵە ئەستێرەیەکە.
ورم - دمل - سلعة	Lacerta = tumor = tumours	دورمەڵ، قونێر، دممەڵ.
ورم غضروفي	Chondroma	(کۆندرۆما) ئاوسانی کڕکڕاگە.
ورم خبيث	Maligant tumor	وەرەمی پیس.
ورم - تضخم - قيلة	Cele-	پاشگرێکە، بەمانای ئاوساوی، ئاماسی، ئامسان،پەنمان، گۆشت پارە، قۆڕی.
ورم الرئة - سل	Tuber culosis	سیل، دەردە باریکە، نەخۆشییەکە لە سییەکاندا.
ورم عظمي	Osteoma	پەنماوی ئێسك، ئاوساوی ئێسك.
ورم الخصيـــة - ادرة	haemetocele Orchi doncus = orchioncus =	باگونە،گنویی، بای وەتە،رتلۆیی.
ورم ظفري - شعيرة الجفن	Chalazion	
ورم الغدة اللمفاوية	Lymphadenitis	خەیارە، ئاوسانی لووی لەمفاوی نێوانی رانو سك.
ورم ثؤلي	Condyloma	زیادە گۆشتی بالووکەیی.
ورم دموي	Hematoma	ئاوسانی (دومەڵی) خوێنین، ئاوسانێکە لە وولاخدا روودەدات.
ورم شحمي	Lipoma	لە لەشی گیاندارردا روو ئەدات ئەنجامی هەڵگرتنی بارو قورساییەوە.
ورم غدي	Adenoma	(ئەدینۆما) ئاوسانی لووی لەش، دوومەڵی لووەکان.
ورم ليفي	Fibroma	ئاوسانێکی رەقی بێ ئازارە لە شانەی ریشاڵی لەشدا روو ئەدات، ترسناك نییە.
ورم سرطاني صلب	Scirrhus	ئاوسانێکی شێرپەنجەیی رەق.
ورنيش - برنيق	Varnish	وەرنیش، شلەیەکە تەختەو مەعدەنی پێ ساف دەکرێت.
ورنك،شفنين، سفن، شفنين بحري	Ray = Skate	(سکەیت)-(رای)،ماسییەکی پانکەلەی کلك درێژی کڕکڕاگەداری چزووداره.
ورنية	Vernier	(ویرنیە) پێوەرێکی بچووکە لەسەر ئامێرێکی پلەدار دەخلیسکێت، بۆ پیشاندانی پلە.
وروز ،مسدس	Revolver	دەمانچە،
وروار، خضيراء، اكل النحل، ابو خضير	Bee-Eater = merops	قاژ قاژە، کەنەسەمە، خەنجەر باڵا، ئەسپەشینە،هەنگ خۆرە،رەنگاڵە، هەنگوچنە. باڵندەیەکی رەنگینە قاچی کورتە، دەنووکی درێژو رەشو باریكو چەماوەیە بۆ خوارەوە، تەپڵی سەری سورە، لەشەکەی سەوزێکی مەیلەو شینە، تەوقێکی زەرد وا لە ملیدا لە ناوەراستی کلکیدا دوو پەڕی درێژ هەیە. هەنگو زەردەواڵە ئەخوات.
ورود - بلوغ - حضور	Coming to arriving at	هاتن.

وريف	Broad leaved	درەختی گەڵا زۆروپان.
وريف - واسع	Wide	فراوان.
وريقة	Leaflet= Foliole	گەڵاکۆکە، پەلك،پەلکۆکە.
وريد	Vein	خوێن هێنەر،بۆری خوێن هێنەر، ئەو بۆرییەی کە لە لەشەوە خوێن ئەباتەوە بۆ دڵ.
وريد اجوف	Vena cava = Cavical = Vein	خوێن هێنەری بۆش.
وريد اجوف سفلي او صاعد	Inerior Venacava	خوێن هێنەری بۆشی خواروو، خوێن هێنەری کلۆری خواروو، خوێن لە سکەوە دەبات بۆ دڵ.
وريد اجوف علوي او نازل	Superior venacava	خوێن هێنەری بۆشی سەروو، خوێن هێنەری کلۆری سەروو، خوێن لە سەر و مل و دەستەوە دەبات بۆ دڵ.
وريد بوابي	Portal vein	خوێن هێنەری دەرگاوانی،س خوێن لە ئەندامی هەرس و سپڵەوە دەبات بۆ جگەر.
وريـد وداجـي - وريد ودجي	Cavalvein, Jugular Vein	خوێن هێنەری گەردن، خوێن هێنەری مل.
وريقة	Foliole = leaflet	گەڵاکۆکە، پەلك.
وزارة	Ministry = The cabinet	وزارەت، شالیاری.
وزاري	Ministerial	وەزیری، هەرشتێك پەیوەندی بە وەزارەتەوە هەبێت.
وزارة الأشغال	Ministry of public works	وەزارەتی کار.
وزارة الأوقاف	Ministry of waKfs	وەزارەتی ئەوقاف.
وزارة التموين	Ministry of supply	وەزارەتی ئازووقە.
وزارة الدفـاع الوطني	Ministry of national defence	وەزارەتی بەرگری نیشتمانی.
وزارة العدل	Ministry of justice	وەزارەتی داد.
وزارة الخارجية	Ministry of Foreign	وەزارەتی کاروباری دەرەوە.
وزارة الداخلية	Ministry of the interior	وەزارەتی ناوخۆیی(ناوخۆ .
وزارة الزراعة	Ministry of Agriculture	وەزارەتی کشتوکاڵ.
وزارة الشـــؤون الأجتماعية	Ministry of Social Affairs	وەزارەتی کاروباری کۆمەڵایەتی.
وزارة المالية	Ministry of Finance	وەزارەتی دارایی.
وزارة المعـــــارف - وزارة التعليم - وزارة التربية	Ministry of Education	وەزارەتی فێرکردن وەزارەتی پەروەردە.
وزارة المواصلات	Ministry of communications	وەزارەتی گەیاندن.
وزارة الصناعة	Ministry of Industry	وەزارەتی پیشەسازی.
وز عراقي، تم	Swan	قازی عیراقی.
وز، اوز	Goose	قاز-قوو-وەردەك.
وز قطبي - وز بحري	Barnacle-goose	قازی دەریایی.

وزال، جندة،جولق - رتم، بدسكان - قندول	Furze = Gorse = Thorn-broom = spanish broom rush broom	گەسكی ئیسپانی،زەلی گەسك، دەوەنێكە لە شوێنی بەردەلانیدا ئەڕوێت،قەدەكەی خڕو بێ گەڵایە،لقەكانی دڕكاوین،گوڵەكەی زەردە هەنگی تێ ئەووروكێت، بەرەكەی بچووكە، هەندێكی گوڵەكەی بۆن خۆشە دەرمانی لێ دەردەهێنرێت بۆ چارەكردنی نەخۆشی وولاخ و ئاژەڵ.
وزبري	Wild goose	قازی كێوی.
وزرة	Lion cloth	كەوا، بەروانكە، پەشتەماڵ، بەرواتكە.
وزر - اثم	Sin = crime	تاوان، گوناه.
وزرة الحائط - ازار	Skirting	هەزارە، دامێنی دیوار.
وزغة، سام ابرص - ابو بريص - ثعبة - صداد	ToKal = GecKo	شەوگەرد، سەرمازەڵە، ویزویزە، پیس پیسۆك، مارمێلكە، گیاندارێكی خشۆكی كلك درێژە، پەلەكانی لاوازن بە دیواردا هەڵدەگەرێت.
وزلين - فازلين	Vaseline	(ڤازلین) وەزمنین، رۆنێكی مەعدەنی‌یە لە نەوت دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشكی و پیشەسازی بەكاردێت.
وزم	Bunch	دەسك،چەپك، گورزە، دەستك.
وزن	Weight	كێش، كێشان،قورس، قورسایی، سەنگینی، سەنگ.
وزن نوعي - ثقل نوعي	Specific gravity	كێشی جۆری.
وزن جزيئي	Molecular weight	كێشی مۆلیكیولی (گەردیی) ، كێشی گەردی، كۆی كێشی ئەو گەردیلانەی كە یەك كێش گەردی پێك دەهێنن.
وزني	Gravimetric	كێشی ، قەبلاندن بە كێش.
وزن جزيئي غرامي	Gram molecular weight	كێشی گەردی گرامی، كێشی گەردی ئاوێتەیەكی كیمیایی بە گرام دەربڕابێت بۆ نموونە كێشی گەردیی ئاوی- (١٨) گرام.
وزن ذري	Atomic-weight	كێشی ئەتۆمی، كێشی گەردیلەیی، تێكڕای كێشی گەردیلەكان لە هاوتاكانی توخمەكاندا بۆ نموونە تێكڕای كێشی گەردیلەكانی هاوتاكانی مەگنیسیۆم دەكاتە ٢٤/٣٢.
وزن مكافئ	Equivalent weight	كێشی هاوهێز، كێشی مادەیەكی تایبەتی كە یەك بگرێت لەگەڵ یان جێگەی (٨) گرام ئۆكسجین بگرێتەوە لە كارلێكێكی كیمیاییدا.
وزن(٢٥) كغم	(25) Kilogram (3)pounds	ربە، بە تایبەتی بۆ كێشانی گەنم و برنج.
وزنة - ثلاثة ارطال	(3)Pounds	سێ رەتڵ- ٤٥٣×٣ گرام.
وزيرة - وزيرو	Zizyphus joazeiro	جۆرێكە لە عەنەب، درەختێكە لە كۆمەڵەی تاوك،(نبق) لقەكەی دڕكاوییە، بەرەكەی خڕو وردە كە پێ ئەگات زەرد ئەبێت، لینجە ئەخورێت.
وزيمية	Gynerium = pampas grass	گیای پامپاس ،رووەكێكی دەشتەكی‌یە لە كۆمەڵەی دەغڵودان قەدەكەی درێژە گوڵەكەی بەشێوەی هێشووی زیوی‌یە بۆ رازاندنەوەی باخچەكان بەكاردێت.
وزير	Minister = secretary of state	وەزیر.
وزير الشطرنج، فرزان	Queen	وەزی لە یاری شەترەنجدا
وزيمة - حصة	Share	بەش.
وزيمة	Bundle	دەسك، چەپك، دەستك.
وزير دولة - وزير بلا وزارة	Minister without portfolio	وەزیری بێ وەزارەت.
وزير مقيم	Minister resident	وەزیری نیشتەجێ، نوێنەرێكی دیبلۆماسی‌یە پلەكەی كەمتر لە هی وەزیر.

وزير مفوض	(minister) plenipotentiary	وەزیری دەسەڵات پێدراو.
وسام	Medal = Decoration	مەدالیا، نیشان، دروشم.
وسام الأستحقاق	Order of merit	مەدالیای شایستەیی.
وسادة السرير - مخدة	Pillow	سەرین، بالیف.
وسادة المقاعد - نمرقة	Cushion	سەرین،پشتی، بالیف، بالێنە،پاڵگە، گۆشە.
وسادة البرذعة	Saddle cushion	خلۆرتە.
وسادة لحمية		تیلمەی گۆشت.
وساخة - قذارة	Dirtiness	پیسی، چڵك، چڵكنی،دژوێنی، چەپەڵی، چڵێتی.
وساخة	Pelor	ماسی‌یەکی بچووکی قاوەیی‌یە.
وساطة	Mediation	ناوەندیاری،ناوەندیاری،ناوبژی.
وسائل الأعلام	Mass = mass media	هۆیەکانی راگەیاندن، وەکوو رۆژنامەو گۆڤارو رادیۆ و تەلەفزیۆن.
وساوس - فكر شرير	WicKed suggestions	نیگەرانی، سوسبوون.
وسواس	Prompting of evil thoughts	نارەحەت، بێ ئارام،رارا، دوو دڵ، نەسرەوت، سەغڵەت گومان.
وسامة	comeliness = Prettiness	بۆشناغی،جوانی، قۆزی، قشتی.
وسب الحنش - بليحاء بيرو		گیا بۆیەی پیرۆ، گیایەکی دەشتەکی پزیشکی‌یە،گەڵاکەی شینکارە، گوڵەکەی گەورەو سپی‌یە، هەروەها بۆیەیەکی زەردی لێ دەردەهێنرێت. دژی ژەهری مار بەکاردێت.
وسخ الكوارير - عكبر	Propolis = bee-glue	زەملی هەنگ، سرێشی هەنگ، زەمقێکی ڕێسینی‌یە هەنگ لە درەختی بی و هی ترکۆی دەکاتەوە کون و کەلەبەری شانەکەی پێ پڕ دەکاتەوەو شانەکانی پێ قایم دەکات.
وسخ - قذر	Dirty, Filthy	پیس، چڵکن، چەپەڵ، چڵێت، قرێژی.
وسخ - قذارة	Dirt, filth	پیسی، چڵك، چەپەڵ، چڵێتی، گەمار، گەمرە،قرێژ.
وسط حسابي	Arithmatic mean	ناوەندی ژمێرەیی.
وسط قاعدي	Basic medium	ناوەندی تفت.
وسط الدماغ - منتصف الدماغ	mid brain	ناوەراستی مێشك، بەشێکی کورتە لە مێشك بەشێوەیەکی ستوونی کەوتۆتە سەر مەغزی لاکێشەیی (النخاع المستطيل)شوێنێکە بۆ مەڵبەندەکانی رەتبوونەوەی بینایی و بیستن.
وسط، منتصف	Middle = medium	ناوەند، ناوەراست، نێوان،چەق،ناوجەرگە، شوێن، ناوچە.
وسط حامضي	Acidic medium	ناوەندی ترش
وسطى	The middle finger	پەنجەی ناوەراست.باڵابەرزە، زەرنە، قووتە، هەڵەقووتە.
وسطي - وسطاني	Middle	ناوەندی، ناوەنجی.
وسعة	Wideness	فراوانی، بەرییینی، فرەهی.
وسع - طاقة	Ability	توانا، ووزە.
وسف، قشرة	HusK = holl = shell = crust	توێکڵ، تیفکل.
وسكي، ويسكي	WhisKy = WhisKey	ویسکی، جۆرێکی بەناوبانگە لەمەی.
وسم - سمة	Branding	داخ کردنی لەش بە نیشانەیەکی تایبەتی.
وسمة - عظلم		ووسمە، گەڵانیل، گیایەکە گوڵەکەی زەردە، گەڵاکەی وشك ئەکرێتەوەو ئەکوترێت رەنگی رەشی ئەکرێت، بەتایبەتی ژن قژی پێ رەش دەکات.

وسمة حلبية	Fox tail = aeppo-woad	وسمەی حەلـەبی، ریشیلیۆك(بەزاری ئاكرێ)، خـزوول،(بـەزاری جزیـرە)، کلکە رێوی (بەزاری هەولێر).
وسن - سنة - وسنة نعاس - وسنان - نعسان	Slumber = sleep drowsiness Lethargic = dozy = drowsy = sleepy	خەو، نوستن. وەنەوز، خەواڵوو.
وسوسة - وشوشة	To whisper to	سوورسە،چپە، چپە چپ.
وسوسة - نورستينا	Neuras thenia	نۆرستانیا، ماندوبوونی دەمار، نەخۆشی‌یەکی دەمارییە.
وسواس - حصار	Obsession	واسواس، بوونی بیرۆکەیەك یان هەستێك کە بەشێوەیەکی نەخۆشی بەسەر کەسێکدا زاڵ بووبێ.
وسواس المرض	Hypochondriasis	واسواس نەخۆش، کەسێك گومانی هەبێت لەوەی کە نەخۆشە.
وسيط - عامل مساعد	Catalyser	کارکەری یاریدەدەر.
وسيط - سمسار	Middleman	دەلاڵ.
وسيط	Half-Commission man	ئاوەندیار، ئاوەندیار، ئاوبژی‌کەر، دەلاڵ.
وسيع	Wide = spacious	فراوان، بەرین، فرەه.
وسيلة - اداة	Means	هۆ.
وسيلة - آلة جهاز - اداة	Device	ئامراز، ئامێر.
وسيلة نقل	Mean of trans portation	هۆی گواستنەوە.
وسيلة ايضاح	Elucidation or illustration aid	هۆی روونکردنەوە، وەکوو ئەو ئامرازانەی کە لە قوتابخانەکاندا بەکاردێن، بۆ فێرکردنی قوتابیان.
وسيلة تعليمية	Teaching aid = teaching medium = instructional aid	هۆی فێرکردن،، هەر ئامرازێك بۆ مەبەستی یاریدەدانی فێربوونی قوتابی لە قوتابخانەدا بەکاربێت وەکوو نەخشەی وولاتان.
وسيلة - ايضاح بصرية - وسيلة بصرية	Allo Visual = visual aid	هۆی روونکردنەوەی بینایی ، هەر ئامرازێك بەچاو ببینرێت لە یارمەتی فێربوونی قوتابیدا بەکار بهێنرێت.
وسيلة سمعية	Audio aid	هۆی روونکردنەوەی بیستەنی
وسيلة سمعية بصرية	Audio visual	هۆی روونکردنەوەی بیستەنی بینایی.
وسيلة متعددة الحواس	Multi sensory aid	هۆی روونکردنەوەی چەندینە هەستی.
وسيم - حسن الوجه	Handsome = fair = nice looking	جوان- قۆز.
وشاح	Sash = scarf = band	لەچك، دەسماڵ، چەفتە، چارۆگە.
وشاية	Calumny = slander	زەم کردن، درۆ لێ کردن. غەیبەت کردن.
وش الأذن	To Tingle = To buzz = to sing = to ring	ووژە ووژی گوێچکە.
وشج - وشائج النسب	Intricacy of relationship	بەیەکاچوون، تێك ئاڵان، پەیوەستی بە یەکداچوونی ئەوەکانی رەچەڵەك.
وشع	To wind thread	پێچان، هەڵ پێچان، هەڵ کردن.
وشـع المـاء - عشبة الانقليس	Eelgrass = Tope grass	گیا مارماسی، گیایەکی ئاوییە، لە ئاوی وەستاو ناو حەوزدا دەروێت، گەڵاکەی درێژو باریکە گوڵەکەی بچووکەو سەر ئاو دەکەوێت.

وشـــعة حمـــراء - والبريـــان احمـــر - مخلدة - حي العالم	sper Valerian = Foxs brush	دەوەنێکی پزیشکی‌یە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشووی ئەرخەوانی‌یە.
وشق - عناق الأرض - تفه - شيب	Lynx	ووشەک، ڕۆدەک، جۆرێکە لە پشیلە کێوی پشتەکەی بڵەکو بە نرخە، ڕەنگەکەی سوور یان خاکی‌یە کلکی کورتە، تۆپەڵێک تووکی ڕەش وا بەسەر گوێچکەیەوە.
وشق - القفر - عنفط - عناق الارض - عنجل - خنجل - فرانق	Caracal	(کاراکاڵ) ووشەکی بیابان.
وشق فهيدي - تفة - فنجل	Spanish lynx	ووشەکەیۆزی، جۆرێکە لە ووشەک زۆر دڕندەیە، پێستەکەی لە پێستی یۆز (فهد) ئەچێت.
وشق المناقع - شيب	Chus	ووشەکی زۆنگاو، ڕەنگەکەی سپی مەیلەو سوورە، ژێر سکی سپی‌یە.
وشق كندي	Peeshoo	ووشەکی کەنەدا
وشق	Lynx	ووشەک، کۆمەڵە ئەستێرەیەکی باکووری‌یە.
وشك	To be quicK = quickness	خێراکردن.
وشل	To drip = dropping	تکە تکە، دڵۆپاو.
وشم	Tatoo mark = tattooing	خاڵ کوتان، داخ کردن.
وشنة - قراصيا - برقوق جبلي - كرز اسود جاف	Sour cherry = morcello Cherry = Cerasus-vulgaris	ئاڵوو باڵوو، بەلاڵووک، دەوەنێکی بەردارە بەرەکەی سوور یان زەردە تامی خۆشە.
وشووشة - همس	Whispering	چرپە، چرپە چرپ، سرپە، سرپەسرپ.
وشي	Decoration = emtelilshment	ڕازاندنەوە.
وشيعة نووية	Nuclear spindle	تەشیلەی ناوکی،کۆمەڵە دەزوویەکە لەکاتی دابەشبوونی ناوکی خانەدا دەردەکەوێت.
وشيعة	Reel = weavers reel	کلافە، مەکەرە،، مەکۆک، تەختە کنر.بەکرە.
وشيعة اشتعال	WicK = burner	تەل داگیرسێنەر، پلیتە.
وشيعة	Spindle	تەشی، تەشیلەیی.
وشيج	Ent winded	١) پەیوەست، تێک ئاڵاو٢) شوێنی هاتنە دەرەوەی قەدی ڕووەک لە زەوی‌یەوە.
وشيج - هليكونيا	Heliconia	(هێلیکۆنیا)، گیایەکە لە کۆمەڵەی مۆز گەڵاکەی گەورەیە لە گەڵای مۆز ئەچێت.
وشيجة - جذر ثانوي	Secondary roots	ڕەگە دووەمینەکان کە لە ڕەگی سەرەکی‌یەوە جیا دەبنەوە.
وشيع - سياج	Palisade- Hedge = Hedgerow	پەرژین، تەیمان، پەرژینێک کە لە قامیش یان درەخت یان تەلبەند کرابێت بۆ پاراستنی باخچە.
وشيقة - بسطرمة	JerKed beef	باسترمە، گۆشتی سوورەوکراو بە سیرەوە.
وصامة، علم الأمراض	Pathology	زانستی نەخۆشی‌یەکان، نەخۆشیزانی.
وصامة نباتية - علم الأمراض النباتية	Vegetable Pathology	زانستی‌ی نەخۆشی ڕووەکی.
وصاية	Testament	قەوێنی.
وصد	To shut = to close	داخستن، وەکوو داخستنی دەرگا.

وصع - وصعة - صعو - نمنمة	Wren	جۆرێکه له چۆلەکە.
وصف	Description	باس، باس کردن.
وصفة	Recipe	رەچەتە، کۆمەڵە سەرپەرشتی‌یەکە بۆ ئامادەکردنی ئاوێتەیەك یان دەرمانێك، ناوی مادەکان و برەکانیان و چۆنێتی سازاندنیانی تیادا پیشان دەدرێت.
وصف لوني - كروماتوغرافيا - تحليل كروماتوغرافيا	Charmatography, chromatographic-analysis	شیکردنەوەی کرۆماتوگرافی رێگەیەکە بۆ شیکردنەوەی کیمیایی.
وصفة طبية	Presciption	رەچەتەی پزیشکی.
وصفة تنوط	Weaver bird	کورەوی چنە، جۆرە باڵندەیەکە.
وصل	Receipt	گەیاندن، گەیێنەر، پەتە، پسووڵە.
وصلة	Pieca	پارچە، پەترۆك، پرت، لەت.
وصلة عصبية		پارچەی دەماری، ماوەی نێوانی دوو پارچەی دەماری، پەترۆکی دەماری گەیێنەری دەماری، خاڵی گواستنەوە.
وصلة تساهمية - اصرة تساهمية	Covalent bond	بەندی هاوبەش ئەو هێزانەی کە ئەتۆمەکانی گەردێك دەبەستن بە یەکترییەوە وەکوو لە گەردی ئاودا.
وصلة كيميائية - اصرة كيميائية	Chemical bond	بەندی کیمیایی، ئەو هێزی بەستنەی کە لەنێوان ئەتۆمەکانی گەردی توخمێك یان ئاوێتەیەکدا هەن.
وصلة تراكب		چەلفە، چەلفەی دارتاشی.
وصلة ايونية - اصرة ايونية	Ionic bond	بەندی ئایۆنی، هێزی راکێشان لەناو ئایۆنە بارگە دژەکاندا لە بلووردا وەکوو ئەوەی لەنێوان ئایۆنی سۆدیۆم و ئاوی کلۆردا هەیە لە بلووری خوێی چێشتدا.
وصم - وصمة	Stigma	نەنگی، دومەڵ، وەکوو شوێنی برین لەسەر لەش.
وصم	Disease	نەخۆشی.
وصول	Arrival	گەیشتن.
وصي	Guardian	جێگر، لێ پرسراو.
وصية	Legacy = will	وەسیەت.
وصيع	Cry of birds	خوێندنی باڵندە.
وضأ - وضؤ	ablution, Ceremonial washing	دەست نوێژ شتن، تارات، پاکو تەمیزی.
وضائية	Lumines Cence	روناکێتی، دانەوەی رووناکی لە مادەیەکەوە بەکاری ئەو وزەیەی کە لە کارکەری کیمیایی یان میکانیکی‌یەوە دەبێت وەکوو ئەو رووناکی‌یەی کە لە گوڵە ئەستێرەوە(یراعە) پەیدا دەبێت.
وضائية كيمياوية	Chemilumine scence	رووناکێتی کیمیایی، گۆڕانی راستەو خۆی ووزەی کیمیایی بۆ ووزەی رووناکی بە هۆی کارکەری ترەوە، جگە لە پلەی گەرمی.
وضائية اشعاعية	Radio luminescence	رووناکێتی تیشکدانەوە، رووناکی دانەوە لە هەندێك مادەوە کە لەوە پێش ووزەی مژی بێت لەسەرچاوەیەکی چالاك لە تیشکدانەوەدا.
وضح	Vitiligo	نەخۆشی‌یەکە پەڵەی سپی لەسەر پێست پەیدا دەبێت.
وضح - حليب	MilK	شیر.
وضع - ولادة	Parturition	هاتنە دەرەوەی ساوا لە مناڵدانی دایکی- لەدایك بوون، زایین.

وضعية - وضع	State, situation	بار، دۆخ، شوێن.
وضع البيض	Egg-laying	هێلکه کردن.
وضع اليد - اشغال	Occ uption	دەست بەسەردا گرتن.
وضم - سندان	anvil	ئەو تەختەیەی (دارەی) کە قەساب، گۆشتی لەسەر لەت دەکات.
وضوح	Clearness	ئاشکرایی، روونی.
وضيع	Mean, Low	خراپ، نزم.
وضيحي - ناشط - ابو حراب - ابـو سـولع - بيسـة، ارخ - مارية	Oryx = Aralbic oryx = Beatrix	مانگا کێوی، جوتێك شاخی بێ لقی بەرزی هەیە.
وطان - حنين الى الوطن	Nostalgia	بیرکەوتنەوەی نیشتمان.
وطء الحافر	Tread	زیان گەیشتن بە سمی وڵاخ.
وطب	Macro mastia-	مەمکی زل.
وطباء	Macro mastic-	مەمك زلی.
وطن	Homeland	نیشتمان، وڵات.
وطواط - خفاش	Bat = Flitter mouse	شەمشەمەکوێرە.
وطيد - اساس البنيان	Foundation of building	بناغەی خانوو.
وطيس	Pressure, intensity	زەبر، تین، فشار.
وظبة	Vulva of animal	١) شەرمگەی گیاندارە سەدارەکان(٢) بەشێکە لە (پەل) وڵاخ، ئەکەوێتە نێوانی ئەژنۆ و (حۆشب).
وظيف - مشط القدم	Meta tarsus	شانەی پێ، لە وڵاخدا، ئەو بەشە ئێسکەی دەکەوێتە نێوانی ئـەژنۆو ٦ مەچەکەوە.
وظيفة	Function	فرمان.
وظيفي	Functional	فرمانی- هەرشتێك پەیوەندی بە فەرمانەوە هەبێت.
وظيفة تناسلية	Sexual function	فرمانی زاوزێ.
وظيفة خضرية	Vegetative function	فرمانی سەوزی.
وظيفة حيوية	Vitalfunction	فەرمانی زیندەوەری.
وعاء	Duct vessel	بۆری، کە لە لەشی رووەك دا هەیە.
وعاء	Pot = Dish	قاپ، دەفر، بۆری، دەوری ، لەگەن، ئامان، جام.
وعاء تجميع	Cellecting pan	قاپێك شلەی تیادا کۆبکرێتەوە
وعاء السكر	Sugar-basin	شەکردان.
وعاء دموي	Blood vessel	بۆری خوێن.
وعاء دموي شعري	Capillary	بۆری خوێنی مووییی.
وعاء لمفاوي	Lymphatic	بۆری لەمفاوی.
وعاء فخاري	Earthenware vessel	گلێنە، دیزە و گۆزە.
وعاء الأوساخ .	Waste-basket	تەنەکەی خۆڵ، تەنەکەی زبڵ.
وعاء البخور - مبخرة	Senser, Thuribie	بخوردان، ئەو قاپەی کە بخوردی تێ دەکرێت.

وعاء ليدن - زجاجة ليدن		قاپی لیدن، شوشەی لیدن، بریتییە لە قاپێکی شووشە دوو ڕووی هەیە دەرەوەو ناوەوە بە مادەیەکی کەمێنەری کارەبایی، ڕووکەش کراوە وەکوو تەنەکە، شیشێك و زنجیرێکی تیایە، بۆ مەبەستی کۆکردنەوە یان جێ گیرکردنی کارەبا بەکاردێت بۆ مەبەستی تاقیکردنەوە.
وعاء زجاجي - مرطبان	Fruit jar = glass container	قاپی شووشە.
وعاط		گوڵە زەردە.
وعائي	Vascular	بۆری یانە، هەرشتێك پەیوەندی بە بۆرییەوە هەبێت.
وعائيات البذور - مستورات البذور - مغطاة البذور	Angiosperms	ڕووەکە تۆو داپۆشراوەکان، وەکو ڕووەکی پاقلە.
وعر - أرض وعرة	Bad land	سەخت، بەردەڵان. زەوییەکی ڕووتەن.
وعظ	Advice	ئامۆژگاری.
وعكة	Disorder	زەبری تا، زەبری ماندوێتی، نەخۆشییەکی سووك. پشێوی یان تێکچوونی تەندروستی، تێکشکانی لەشی مرۆڤ
وعل - ماعز بري - وعل - بازن - تيس الجبل - بدن - بزل	Mountain-goat = capra-pasang = pasan = Ibex-markor = steinbok	بزنە کێوی، مارخۆر، ئاژر، شڵن، شوور.
وعل شائك القرن - شائك القرن	Pronghorn	بزنەکێویی شاخ دڕکاویی
وعلان - عنكبوتية زرقاء	Blue Spider Wort	جاڵجاڵۆکەی شین، شینە جاڵجاڵۆکە، گیایەکی دەشتەکی و پزیشکییە گوڵەکەی شینە.
وعوع - فنك - ابن آوى الأفريقي	African jackal	فەنەك، چەقەڵی ئەفریقی، ڕەنگەکەی خاکییە.
وعي	Consciousness	هۆش، هۆشیاری، هۆشمەندی، ووشیاری، بێداری، ئاگایی، ئاگاداری، ووریابوونەوە.
وغد	Villain, rogue	پوشت، مرۆڤێکی خراپ یا دەروون پیس.
وغد - باذنجان	Eggplant	باینجان.
وغر	Hatred	ڕق، کینە، بوغز، چڵك.
وغف	Scum	کەف، سەرکەف، پرك، بەڵغ.
وغف دهني	Oil scum	چۆرنوسقاو، دۆوکە، دۆك.
وغم	Hut	قۆخ، قۆختە.
وغول	topene trateinto	چوون بە ناخی شتێکدا (وەکوو زەوی).
وغى، حرب	War, buttle	شەڕ، جەنگ.
وفاء	Faith	وەفا، جێبەجێ کردنی بەڵێن.
وفاة	Death	مردن.
وفاة بالعنف	Violent death	مردن بە زەبر.
وفاض	Purse	گیرفان، تورەکە، تۆربە.
وفد	Delegation	دەستەی نوێنەر، کۆمەڵێك نوێنەر، کۆمەڵێك لە کەسان کە بە ئیشێك لە شوێنێکەوە نێرابن بۆ شوێنێکی تر.
وفر	Available, plenty	زۆر.

وفرة	Plenitude	زۆریی.
وفق	According to	بەپێی.
وفير	Plenty	فرە، زۆر، زەبەند، بێشومار.
وفيليت	Wavellite	(واڤیلایت) مەعدەنێکە بریتییە لە فۆسفاتی ئەلەمنیۆمی ئاویی، ڕەنگەکەی بێ ڕەنگ، سپی، زەرد، سەوز، قاوەییە.
وقاتة - جهاز ضبط الوقت	Chronometer	کرۆنۆمەتر، دەزگایەکە بۆ دەستنیشان کردنی کات سانگ و ڕۆژ زۆر بە وردی.
وقاء	Apron	قەپاغ.
وقاء بارد	Cold frame	پارێزەری سارد، ئامرازێکی پاراستنە سەرەکەی لە شووشەیە بۆ پاراستنی ڕووەك لەسەرما.
وقاء الطين	Mud guard	لاستیکی قوڕ، کە دەکرێت بە پشتی تایەی ئۆتۆمبێلەوە بۆ ئەوەی قوڕاویی نەبێت.
وقاء الزرع	Shelter	ئەو پارچە حەسیرو نایلۆنەی کە دەیدەن بەسەر کشتوکاڵدا بۆ پاراستنی لەباو تیشکی خۆر و تەرزە.
وقاء - واقية	Guard	پارێزەر.
وقاء البرد - دافع البرد	Hail-cloud - repellant	بەربەستی تەرزە، هەرشتێك بۆ پاراستن لە تەرزە بەکاربێت.
وقاء الثلج - حاجز الثلج	Snow break	بەربەستی بەفر، بۆ پاراستنی ڕووەك.
وقاء الصاعقة - دافع الصاعقة	Light ning rod	تریشقە گر، ئامرازی بەربەستی هەورە بروسکە.
وقاية	Prophylaxis	خۆپاراستن، پارێزگاری.
وقائي	Preventive	هۆی پاراستن
وقاص	Net of hunting birds	تۆڕی گرتنی باڵندە.
وقائع - معطيات	Data	(داتا) کۆمەڵێك راستی گفتوگۆی زانستی یانە کە بینا دەکرێت.
وقاحة	Impudence	بێ حەیایی، بێ شەرمی، بێ ئابڕوویی.
وقاد	Stoker	توونچی، ئەو کرێکارەی کە ئاگری توون دادەگیرسێنێت.
وقار	Respect	بەرێزی.
وقب - مقبس	Socket	پلاکی کارەبا، چاڵێك شتی تری تێ بخرێت وەکوو پلاکی کارەبا.
وقب الذهب	Play time	
وقبة	hale	چاڵ، کون.
وقة، اقة	Oke	وەقە، ٢/٣/٤ ڕەتڵی میسری، ١/٢ ڕەتڵی سوری.
وقت	Time	کات، وەخت، دەم.
وقتي	Temporary	کاتی، وەختی، دەم.
وقح	Impudent, shameless	بێ حەیا، بێ شەرم، بێ ئابڕوو.
وقد	To hindle	داگیرساندن، داگیراندن، سووتاندن.
وقر، حمل	Load	بار، کۆڵ، قورسی، گران.
وقر الأذن	Be hard	گوێگرانی، گوێ قورسی، گوێ کپی.
وقس، جرب	Scrof = Scab	گەری، گەر بوون.
وقص	Rench another neck	مل شکاندن.
وقف (ارقاف)	Mortmain	وەقف، تەرخانکردن.

وقف	Stoppage	وهستان، تەرخانکراو.
وقل - دوم - شجرة المقل	Chamae rops = Fan Palm = doum palm = Dwart palm	دارخورمای تاوك، دارخورمای دەوم، دارخورمای باوەشێنی، درەختێکی ریشاڵی دەشتەکی‌یە لە کۆمەڵەی دارخورما، گەڵاکەی لە باوەشێن ئەچێت گەورە و سەوزە و جوانە.
وقم		راکێشانی جڵەو بۆ دواوە بۆ وەستاندنی وولاخ.
وقنة	Nest	هێلانەی باڵندە لە کونی داردا.
وقود	Combustible = fuel	سووتەمەنی، ئاگردوو، ئاردوو. وەکوو خەڵوز و نەوت و گاز.
وقود الصواريخ	Rocket fuel	سووتەمەنی موشەك، سووتەمەنی‌یەکە لە کاتی سووتانیدا لە جوڵێنەری مووشەکەکەدا دەبێتە هۆی پاڵنان.
وقود نووي	Nuculear fuel	سووتەمەنی ناوکی، ئەو مادەیەی کە دەشێت بۆلەت بوون و لە کارپێکەری ناوکییدا بەکاربهێنرێت.
وقور	Venerable	بەرێز.
وقوع	Fall	کەوتن.
وقوف	Seize, stop	وەستان.
وقوف الحصان على طرفية الخلفيتين		هەڵسانە سەر پاشوو، جامبازە.
وقـــوق - وقـــواق - مقوقس - كوكو - ككم - ككر - قوقل - هوهو	CucKoo = KowKow = Chowchow	کوکو،واقواق، باڵندەیەکی رەوەندی رەنگاو رەنگە لە کۆتر ئەچێت، هێلکەکەی ئەخاتە هێلانەی باڵندەکانی ترەوە بە قەدەر کۆترێك ئەبێت،کۆچکەرەو زۆر قیژە قیژ دەکات بە دەنگێکی سەیر.
وقيح	Shameless, impudent	بێ حەیا، بێ شەرم، بێ ئابروو.
وقية - اوقية	Ounce	پێوانەیەکە ئەکاتە،١٢/١ی رەتڵی میسریی.
وقية كبيرة	Kilogram	کیلۆگرام.
وقيمة	Lamella	پارچە شووشەیەکی بچووکی خڕە ئەخرێتە سەر سلاید کاتێك بە میکرۆسکۆپ سەیر ئەکرێت.
وكاء	Rope	پەت
وكاف، برذعة	Saddle	کۆپان، کورتان.
وكالة	Agency	جێ گری.ئاژانس، بریکاری.
وكالة الطاقة الذرية الدولية	IAEA	ئاژانسی وزەی ئەتۆمی جیهان.
وكر	Nest	لانە، هێلانە، مەکۆ، کولانە، هێلین.
وكر الكواء	Eyrie = aerie	لانەی شێران، لانەی گیاندارە درندەکان.
وكز،لكز، لكم	Strike with the fist	مستەکۆڵە، سیخورمە
وكع	Pairing	جووت گرتنی باڵندەی نێرو مێ.
وكف	Defect	عەیب، ئەنگی.
وكن، وكنة	Nest	کولانە، هێلانە، لانە، کولین، کڕکەوتن.
وكوف	Leak	دڵۆپە، دڵۆپەی سەربان و بن میچ.
وكون	To incubate	کڕکەوتن.
وكيل	Mandatory = agent	جێگر.
وكيل - عمولة	Commi ssion agent	قۆمسیۆنچی، ئەو کەسەی کە سود لە کاروباری بازرگانیدا وەردەگرێت.

ولادة = مخاض	Child birth = partu rition	زان، زايين، زايشت، منال بوون، زەهاك.
ولادة حيوان	Litter	ترەكان، ترەكين، زان، زايين.
ولادي	Congenital	زكماكي، هەر نەخۆشىيەك تووشى منال يان بێچوو بێت لە سكى دايكيدا.
ولادة عذرية	Parthenogenesis	پەيدابوون و زانينى منال يان بێچوو بەبێ جووت گرتن.
ولادة قبـل الأوان = ولادةالخديج	Premature labor	كاڤشكى، نەبەكام، زايينى پێش كاتى تايبەتى.
ولادة عسيرة	Difficult birth	زايين بە گران، منال بوون بە گران، منال بوون بە زەحمەت، جەڕابوون، جەڕان.
ولادة المليص	Still birth	بوونى منال بە مردوێتى.
ولاء	Allegiance, loyalty	لايەنگرى، دڵسۆزى.
ولاية	State, Region	وڵات،ناوچە، هەرێم.
ولد	Boy	كوڕ، منال.
ولد زناء، نغل	Bastard	زۆڵ،بيژوو، بيژى.
ولر		جۆرە كەنگەرێكە لە دەشتەكانى ئوسترالیادا دەژى.
ولستونيت	Wollastonite	(ولاستۆنايت) كەرەسەيەكى خاوە لە سليكاتى كالسيۆم پێكهاتووە لە كەڤرە كلسىيەكاندا،بە رەنگى سپى مەيلەو خۆڵەمێشى هەيە، لە پيشەسازى سيراميك و بۆيەدا بەكاردێت.
ولع	Love, liking, fondness, Interest	ئارەزوو، خۆشويستن، پەرۆشى، مێمل، ئالوودى، هۆگرى، عەودالى، ملۆزمى، بەرچەپ.
ولغ - ولوغ (الكلب)	Lapping	خواردنەوەى ئاو بە زمان وەكوو سەگ، چڵپاندن.
ولفرين - شرة - مبطان - كركاجو	Wolverine	زۆر خۆر، وورچە بچكۆلە،گياندارێكى شيردەرى گۆشت خۆرەو چالاكە، لە وورچى بچووك ئەچێت لە كۆمەڵەى مشكى خورما.
ولفرام	Wolfram = wolframium = Tungsten	(ولفرام) (تەنگستن)، توخمێكى كيميايى كانزايى قورسە نيشانەكەى (W) ژمارەى گەرديلەيى (٧٤)و كێشى ئەتۆمىيەكەى (١٨٣/٨٥).
ولفنيت	Wul Fenite	(ولفينايت) مەعدەنێكە بريتىيە لە موليبدەيتى قورقوشم يەكێكە لە كەرەسە خاوەكانى مۆليبدينۆم بەشێوەى كريستاڵى زەرد هەيە، كەرەسەيەكى خاوى كانزايى موليبدينيومە.
ولفراميت	Wolframite	(ولفرامايت)، مەعدەنێكە، يەكێكە لە كەرەسە خاوەكانى ولفرام(تەنگستن) ئاسن و مەنگيزى تيادايە، لە وڵاتە يەكگرتووەكانى ئەمەريكاو پورتوگال و چين هەيە، بەشێوەى كريستاڵى رەش مەيلەو قاوەيى.
ولفرامات الكوبلت	Cobalt wolf ramate	ولفراماتى كۆباڵت.
ولك	Whelks	(ولك) جۆرە شەيتانۆكەيەكى گەورەى دەريايىيە ، هەندێك جۆرى دەخورێت.
وله	Madly in love	شەيدايى، حەزێكى زۆر كە بووبێت بە نەخۆشى.
ولود	Vivi Parous	زۆر زێ، شفتەزێ، بە زاوزێ، بزۆك، بزاو، زەووك، ئافرەتێك يان مێيينە يەك كە زۆر منالى ببێت.
ولوع	Love, liking	خۆشويستن، ئارەزوو، پەرۆش، ئالودەيى، هۆگرى، عەودالى.
ولولة	Screan, shout	قيژاندن، هاواركردن، شيين، واوەيلا.
ولول - بومة - الأطلال		كوندە بەبووى كەلاوە.

ولوج	Enterance	چوونە ژوورەوە.
ولهان	Distracted, fascinated, madly in love	شەیدا.
وليخة		دەڵەمەی شیر.
وليد	New born child, infant, baby	زاو، ساوا، لە دایك بوو، شیرەخۆرە، بەرمەمکان، کۆرپە، بەبلە، زارۆڵە.
وليد قبل الأوان، خديج		نەبەکام.
وليمة	Invitation	دەعوەت، ئاهەنگی نان و چێشت خواردن.
وليت		باڵندەیەکە لە قەراغی دەریاکاندا ئەژی.
ولي ولي	Willy-Willy	(ولی ولی) رەشە بایەکە لە باکوری خۆرئاوای ئوسترالیاوە هەڵئەکات، لە کۆتایی هاویندا.
ومبت	Wombat	(وەمبات) گیاندارێکی ئوسترالی تورەکەدارە لە ورچێکی بچووك ئەچێت.
ومحة = حصف	Prikly-heat	کاری هەتاو بەسەر دەموچاودا، گەرمەژنە، گرمژنە.
ومد - رطوبة	Humidity	شێ، بڕی هەڵمی ئاو لە کەشدا،بۆ نموونە شێی پەتی لە هەوای تێردا لە پلەی گەرمی زووردا دەگاتە نزیکەی (٢٠) گرام لە هەریەك مەتر خشتەکی لە هەوادا.
ومـد مطلــق - رطوبة مطلقة	Absolute humidity	شێی پەتی، بە گرام، شێ لە یەك مەترخشتەکی هەوادا دەپێوری.
ومـــد نســــبي - رطوبة نسبية	Relatve humidity	شێی رێژەیی، رێژەی بڕی ئەو هەڵمی ئاوەی کە لەو کاتەدا لە هەوادا هەیە بۆ زۆرترینی بڕی هەڵمی ئاو، کە هەوا دەتوانێت بیگرێتە خۆی لە هەمان پلەی گەرمیدا.
ومضة	Scinti llation	بریســکە، وورشــە، تروســکە، پرشــنگ، درەوشــانەوە،پرشــە، زریــوە، وورشانەوە.
ومضان		راجع (فلوريە).
وميض، تألق - تلألؤ	Glimmer, gleam, blink	بریســکە، ورشــە، تروسـکە، پرشــنگ، درەوشــانەوە، پرشــە، زرییــوە، وورشانەوە.
وميــض فســـفوري، - تألق فسفوري - تفسفر	Phosphores cence	درەوشــانەوەی فۆســفۆری ، فۆســفۆران، ئــەو شــەوقە (پرشــنگە) مەیلــەو سەوزەی کە تێبینی دەکرێت، کاتێك کە فۆسـفۆری سپی بەشـێنەیی لـە هــەوادا دە ئۆکسـێت، یـان ئـەو شـەوقەی کــە لــە لایــەن هــەندێك مــادەوە دەدرێتەوە دوای ئەوەی کە بەر تیشکی سەروو بنەوشەیی دەکەوێت.
ونس	Netta rufina	سەر سووری دەریایی، جۆرێکە لەمراوی ، کلاو و پۆپنەکەی سوورن.
ونش - مرفاع	Crane	نوێل، بەرزکەرەوە، سەرخەر، سلینگ، جەك، ئامرازی سەر شت خســتن، ئامرازێکە بۆ بەرزکردنەوەو راکێشانی قورسایی.
ونكــة - فينيكـــا - عناقية - عين البزون	PeriwinKle = SnaKe = Flower = herbaceous Peri winKle	چاوە پشیلە، نەرۆزن، گوڵەمار، جۆرە رووەکێکە.
ونكا - قضاب - عناقية	PeriwinKle	وینکا گیایەکە لە کۆمەڵەی ژاڵە گوڵەکەی شینە.
ونكا كبيرة	Vinca major	(وینکـای گـەورە) نیمچە دەوەنێکـە قـەدی گـەورەو شـۆڕی هەیەگەڵاکـەی سەوزە قەراغەکەی زەردە گوڵەکەی شینە لە رەحەتی ئەچێت.
ونيلة - فنيلة - ونلة	Vanilla	بەری رووەکی ڤانیلین، لـە بـەری فاسۆلیا ئەچێت، عەترێکی باشـی لـێ دەردەهێنرێت.

ونيلية - فنيلية - فانيليا.		(ڤانيلا) رووەکێکی خۆ هەڵواسەری نارچە گەرمەکانە لە کۆمەڵـەی سەعلەم ، بەرمەکەی بۆنخۆشە بەشێوەی بەهارات بەکار ئەهێنرێت ئەکرێتە حەلواو چوکلێتەوە، گوڵەکەی گەورەو بۆنخۆشە، بەرمەکەی لە بەری فاسۆلیا ئەچێت خۆشە ئەکرێت بۆ بەکارهێنان.
ونيلين	Vanilline	(ڤانیلین) ئاوێتەیەکی سپی کریستاڵی‌یە لە جیاتی ڤانیلا بەکار ئەهێنرێت.
ونيم - ونمة	Fly feces	گوومێش.
وهاج	Glowing, bright, sparking, glittering	داگیرساو،درەوشاوە، پڕشنگدار.
وهج قطبي (شفق)	Aurora	ڕووناکی بەرەبەیان.
وهج	Blaze, flame, glare	کلپە، گڕ، پڕشنگ، بڵێسە، درەوشانەوە، تین.
وهج مواجـة - جيجنشاين	Counter glow = gegen scheinc	گڕی بەرامبەر، پڕشنگی بەرامبەر،گڕێکی شێوە هێلکەیی‌یە، لەسەر بازنەی خۆرگیرانی بەرامبەر خۆر، زاناکان لەو باوەڕەدان کە ئەمە ڕووناکی خۆرە لە تەنە بچووکەکانی ناو بۆشایی‌یەوە رەت دەبێتەوە.
وهد،وهدة	Ravine = gully	شوێنی نزم، کەنەڵان، گەلی.
وهدة - موهة بركان	crater Callapse	دەمی کاسەی گڕکان.
وهط	Callapse	پەك کەوتن، زەبونی.
وهق	Lasso	کەمەند-فتراك-گرێی سەری پەت، کە ئەکرێتە ملی ئاژەڵەوە بۆ مەبەستی گرتن‌و دابین کردن.
وهم	Fiction = illusion	ئەندێشە، ئاراست، شێوەیەکی زەینە، (ئەهن) لەگەڵ ڕاستیدا ناگونجێت.
وهم مولر–لاير	Muller-Lyer-illusion	وەهمی مولەر– لایەر، هێڵێك (خط) درێژی‌یەکی دیاریکراوی هەبێت، وای لێ بکرێت کە درێژتر یان کورتتر ببینرێت، بەوەی کە تیرە (اسهم) بخرێتە سەر هەردوو سەرەکەی ئەو تیرانە ڕوویان کردبێتە دەرەوە یان ناوەوە.
وهمي	Imaginary	نەدیو.
وهن	Asthenia = exhaustion Fatigue	لاوازی، بێ هێزی، پەك کەوتن، خاوبونەوەی لەش.
وهن عضلي	Maythenia	لاوازی ماسولکە، شەکەتی ماسولکە.
وهن العظم	Osteolasty	لاوازی ئێسك، زووشکانی ئێسك بە تایبەتی لە گیاندارە پیرەکاندا.
ويبة - طيطوي	Sandpiper	جۆرێکە لە باڵندەی طیطوی.
ويبرنوم - حجليق - شجرة عابر السبيل - أفلوس	Viburnum	(ویبەرنـەم) بـۆ رازاندنـەوەی باخچـەکان بـەکاردێت، دەوەنێکـە گوڵەکـەی سپی‌و مەیلەو زەردە، بەرمەکەی لە پێشدا سورە، ئینجا کە پێدەگات شینی مەیلەو رەش دەبێت لە یەنگی دونیا دەچێت.
ويرونيكة - زهرة الحواشي	= Gypsy weed = veronica	ڤیرۆنیکا، شینەشاتەرە،لە قەراغی باخچەکاندا دەروێنرێت، گوڵـی جـوان دەگرێت.
ويزيريت	Witherite	(ویزیرایت) مەعدەنێکە بریتی‌یە لـە کاربۆناتی باریۆم،بـێ رەنگ، سپی، مەیلـەو خۆڵەمێشـی یـان قـاوەیی مەیلـەو زەردە، کەرەسـەیەکی خـاو بـۆ کانزای باریۆم.
ويسكي الجاودار	Rye whisky	وێسکی چەودەر جۆرێکە لە وێسکی‌و لیمۆ و ئەناناسی لێ دەکرێت.
ويسكي	Whisky	وێسکی، جۆرێکی نایابە لە مەی.
ويستاريا - بليعة - شجرة اللوبيـاء - غلسين - حلوة	Wisteria = wistaria = Glycine = Kidney-bean	دارلۆبیا، رووەکێکی کەپرییە، گوڵەکەی بەشێوەی هێشوویەکی گـەورەی بۆنخۆش شینی مەیلەو بنەوشەیی شۆڕە ئەدرێت بەسەر دیوارو پـەرژیندا، بۆ ماوەیەکی زۆر ئەخشێت.

ویفر اعظم		جۆرە ماسی‌یەکە دڕکەکەی ژەهراوی‌یە.
ویلة (ویلات)	Adversity	بەڵا، کارەسات.
ویلمیت	Wille mite	(ویلیمایت) مەعدەنێکە کەرەسەیەکی خاوی زینکە بریتی‌یە لە سلیکاتی زینك، زۆر جار مەنگەنیزیشی تیادایە، بەشێوەی بلوورە رەنگەکەی بە زۆری زەردی مەیلەو سەوزی کاڵە هەندێك تەحریشی هەیە، بە رەنگی مەیلەو سپی قاوەیی بەرەو رەش.
ویمزهرست	Wimshurst machine	مەکینەی ویمزهرست، ئامرازێکە بۆ پەیدلکردنی کارەبای وەستاو، هەندێك جار ئەو کارەبا وەستاوە کە پەیدا دەبێت دەگاتە(٥٠) هەزار ڤۆڵت.
وین، عنب مجفف	BlacK grapes	تریێ رەشکە.
وینة، زبیب أسود	blacK-raisin	مێوژە رەشکە.

ی

يائس	Hopeless = pessimistis	ناهومێد، نائومێد، هیوا براوو، دڵ شکەست، بێ هێڤی.
یاس	Hopelessness = pessimism = despair	ناهومێدی، نائومێدی، هیوابڕان، بێ هێڤی، دڵ شکستی.
یابس	Dry	ووشك، رەق و تەق، هیشك،هشك.
یابسة	Lithosphere	ووشکانی، هشکاتی، بەشە وشکەکەی زەوی، توێکڵی زەوی.
یابانیة - أرطنیسیا - ایدرانجیة	Hydrangia	(هایدرانجیا)، دەوەنێکە گوڵەکەی بەشێوەی هێشووە بۆ مەبەستی رازاندنەوە دەروێنرێت.
یارد، یاردة	Yard	یارد، ۹۱٤۳۸۳ و.م- سێ پێ و ۳٦ ئینج.
یاس - آس	Myrtle	مۆرد، مۆرت،جەیدۆك، رووەکێکی بۆن خۆشە.
یاسنت - سنبل	Dutch Hyacinth	
یاسم - فغو - وثاقیة - نوار ابیض - لایکستروم	Privet = Privy = Prim	دارو دەوەنێکی هەمیشە سەوزە، گوڵێکی سپی بۆن خۆشی هەیە، لە کۆمەڵەی زەیتونە بۆ پەرژین بەکار ئەهێنرێت بە شێوەیەکی ئەندازیاری جوان هەڵ ئەپاچرێت.
یاسمین - یاسمون	Jasmine (Jas minum)	یاسەمەن، مەران، دەوەنێکی خوهەڵواسەرە،گوڵێکی ئەستێرەیی بۆنخۆشی سپی یان زەرد یان سوری هەیە، بۆ مەبەستی دروست کردنی بۆنی خۆش و رازاندنەوەو پزیشکی بەکار ئەهێنرێت دەرمانی کرمو نەخۆشی پێستی لێ دەرئەهێنرێت،هەروەها هەندێك جۆری رۆنی یاسەمینی لێ دەرئەهێنرێت.
یاسمین اصفر	Italian yellow Jasmine	سیرینچکە تاڵە، یاسەمەنی زەرد.
یاسمین - عربي - یاسمین زنبقي - فل	Arabian-Jasmine = Double Jasmine	یاسەمەنی عەرەبی،راسقی، مەرانی عەرەبی.
یاسمین اللیل = شرخات اللیل	Night Jasmine = Night Second Cestrum	یاسەمەنی شەو، دەوەنێکە لە کۆمەڵەی زەیتوون گوڵەکەی سپی یان پرتەقاڵییە بەشەو دەپشکوێت، بۆ رازاندنەوەی باخچەکان بەکاردێت.
یاسمین هندي - فتنة، - بلوماریة	Temple Tree = Pagoda Tree = Frangipani = red Jasmine	یاسەمەنی سوور،دارو دەوەنێکە قەدەکەی نەرمە، گەڵاکەی لە کەوچك ئەچێت، گوڵەکەی سپی و بۆن خۆشە، شاوکێکی ژەهرین لە قەدەکەی دەردەهێنرێت بۆ سوتاندنی بالووکە.
یاسمینة	Jasmineae	یاسەمەنییەکان، کۆمەڵێکە لە رووەك یاسەمەن و راسقی دەگرێتەوە.
یاسمین الکاب غردینیة	Gardenia = Cape jasmine	گاردینیا، یاسەمەنی کاب، دارو دەوەنێکە گوڵی گەورەیە بۆ رازاندنەوە بەکاردێت.
یاسمین البر - ظیان	Clematis	یاسەمەنی دەشتەکی رووەکێکی کەپرییە لەبەر گوڵەکەی بۆ رازاندنەوەبەکاردێت بۆ سەدەها جۆرو تەحری هەیە.
یاسمین عراتلي - صریمة الجدي - سلطان الجل - شبر فاید	Honey sucKle = (lonicera)	پەنجەی خانم، دەوەنێکی کەپری هەمیشە سەوزە گوڵی زەرد دەگرێت.دەکرێت بە پەرژین بۆ رازاندنەوە.
یافوفة - ذبابة مایو - زخرق - ابنة یوم - ذبابة نوار	Mayfly	مێشی مایۆ، جۆرە مێروویەکە کە دوو یان سێ دەزوولە وا بەدوایی لەشییەوە، باڵەکەی سێ گۆشەییە، رەنگەکەی سەوزو زەردە.
یافع	Adult	نەوجەوان، کورێك پێش باڵق بوونی.
یافعة - صورة	imago	پێگەیشتوو، هەراش، هەر مێروویەك گەیشتبێتە پلەی پێگەیشتن لە بارەی رەگەزییەوە.

يافوخ	Fontanel = Bregma = Sinciput = Fontanelle	فريشك، فرشك، بۆشايى نێوانى ئێسقانەكانى كەللەى سەرى منال.كە بە پێست يان پەردەيەك داپۆشراوە.
ياقة - ياخة	Collar	يەخە، بەرۆك،مليوان، قەمت، پستۆ.
ياقوت - صفير أبيض	corundum	ياقوت، ياقوتى سپى، بريتى‌يە لە ئۆكسيدى ئەلەمنيۆم، ئەلومينا، بەردێكى بە نرخە بۆ مەبەستى رازاندنەوە بەكاردێت لـە كانـەكانى سيام‌و بۆرماو سيلان‌و ئەفغانستان هەيە.جۆرە ناپاكەكەى پێى دەوترێت سمارتە.
ياقوت أحمر - دم الحمام	Ruby	لـەعل، يـاقووتى سـور،كـەمێك كرۆمـى تيادايـە لـە بورمـاو سـيلان‌و سـيام هەيە.لە دەزگاى تيشكى ليزەردا بەكاردێت.
ياقوت أصفر - توپاز - ياقوت شرقي	Topaz	(تۆپـان يـاقوتى زەرد، بـەردێكى بـە نرخـى زەردى رۆشـنە، ئەلـەمنيۆم‌و ئۆكسجين‌و فلۆرى تيادايە، لە بەردى گرانيتدا هەيە، گەوهەرى ناياب لـێ دروست دەكرێت، لە بەرازيل هەيە.
ياقوت زعفراني - ياقوت أكهب	Hyacinthe = JacinTh	بەردێكى بە نرخە، رەنگەكەى زەعفەرانى‌يە، جۆرێكە لە سليكاتى زيركون.
ياقوت أزرق - صفير - سفير	SaPPhire	(سافير) ياقووتى شين، جۆرێكى شينى رۆشنە لە ياقووت، بەردێكى بـە نرخە لە سيلان‌و كشمير‌و سيام‌و ئوستراليادا هەيە.
ياقوت عين القط - عين الهر	Cat	ياقوتى چاوە پشيلە، جۆرێكە لە ياقوتى شين،رەنگەكەى شـينى مەيلـەو سەوزە، يان مەيلەو رەشە، بۆ برينەوەى بەردى بە نرخ بەكاردێت.
ياقوتية - مكحلة	Hyacinth	ياقوتى، گوڵێكى جوانە لە كۆمەڵـەى زەمـەق لـە زۆر شـوێن بەشـێوەيەكى دەشتەكى دەروێت لە سەرەتاى گوڵ دەكات، كەلێك جۆرى هەيە.
ياقوتية العنب	Grape hyacinth	خەمخەمۆكە، ياقوتى ترێ، رووەكێكە گوڵەكەى لە رەنگ دەچێت.
ياك - يانشوار	YaK	(يـاك)، گايـەكى كەتـەى تـووك درێـژى كێوى‌يـە، كلكى لـە كلكـى ئەسـپ ئەچێت، لە تيبت ئەژى.
يامور - رو - يحمور	Roedeer = RoebucK Capreolus	گەرمزنە گرگنە، گيانلەرێكى شيردەرى كاوێژكەرە، لە كۆمەڵەى فيلەگێژە، كلكى كورتە، رەنگەكەى سورى مەيلەو گەنمى‌يە، سەلەو سمتى سپى‌يە،شاخەكەى سێ لقە.
يانصيب	Lottery	پيانۆ، پشك.
يام - بطاطا صينية	Chinese yam = Weet-Potato	يـام، پەتاتـەى چينـى، پەتاتـەى شـيرين، تامەكـەى شـيرينە رووەكێكـە بـۆ رازاندنەوە، هەروەها سەلكەكەشى دەخورێت.
باميش - مكسرات - نقل - نقرشة - تسالي	Nuts	چەرەس، شەوچەرە، ئاجيل.
يانسـون - انيسـون - كمـون حلو - حبة حلوة - تقدة	Aniseed = Sweetd cumin	رازيانە، زيرەى شيرين، گيايەكى كشتوكاڵى‌يە، گوڵەكەى وەكوو چەتر وايە سپى‌يە، بەرەكـەى وردە،و سـەوزو بـۆن خۆشـە، رۆنێكـى بۆنخۆشـى لێ‌دەردەهێنرێت.
يباب	Ruin	وێرانە، كەلاوە،كاول.
يبد	Sesleria	گيايەكە لە كۆمەڵەى دەغڵودان گوڵەكەى شينە.
يبروح - لفاح - مندراجورا - مندراك - تفاح المجانين - تفاح الجن.	Mandragora = MandraKe =	سێوە جنۆكانە.، سێوە كێويلە، ماندرێكە، گيايـەكى پزيشكى‌و دەشتەكى‌و كشتوكاڵى‌يە، ژەهرينە لە كۆمەڵەى باينجان، قەدەكەى ريشاڵـى‌و گۆشتنە شێوەى لەشێوەى لەشى مرۆڤ ئەچێت ، گەڵاكەى گەورەيە، گوڵەكەى سپى يان سوور يان زەرد يان بنەوشەيى.
يبروح الصنم		هەسەن بەگى، ناوى رووەكێكە.
يبس	Becomedry = stiffen	وشكبوونەوە، هيشك، هشك.
يبوسة	Dryness = dridity = stiffness	ووشكى، ووشكانى، هيشكى، هشكى.

يترومة - وشابي	Eutrema = Wasabi	(واسابی)،گیایەکی کشتوکاڵییە، گوڵەکەی بچووك و سپییە، قەدو گەڵاکەی ئەخورێت.
يتربيوم	Ytter bium	(یتەربیۆم) توخمێکی کیمیایی کانزایە کێشی ئەتۆمەکەی (١٧٣)و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٧٠) ناوەکەی لە ووشەی (ئەتراباس) واتە سوید وەرگیراوە نیشانەکەی (Yb).
يتريوم	Yttrium	(یتەریۆم) توخمێکی کانزایی دەگمەنە، ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٣٩) کێشی ئەتۆمییەکەی (٨٨/٩) نیشانەکەی (Y) ناوەکەی لە وشەی (ئەتربای) سویدییەوە وەرگیراوە.
يتم	Orphanage	هەتیوی،بێ باوکی یان بێ دایکی.
يتن - تطريق المؤخر - جيئة بالمقعد	Presentation tirth	بە سمت لە دایك بون، بە سواری لە دایك بوون، واتە ئەگەر لە پێشدا سمت یان قاچی منداڵەکە بێتە دەرەوە لە کاتی لە دایك بووندا.
يتوع - فربيون - تاكوت - عنجد	Spurge = Devils milK = euphor bia	شیرمار، خوژیلك، رووەکی شیراودار، رووەکێکی دەشتەکیو رازاندنەوەیە، گەڵاکەی گۆشتنە، وەکوو سوویێر شیراودارە ،بۆمەبەستی پزیشکی بەکاردێت.
يتيم	Orphan	هەتیو، بێ باوك، بێدایك.
يثمة - ميشقسية	Michauxia	(میشاوکسیا) گیایەکی دەشتەکیو کشتوکاڵییە، گوڵەکەی سپییە.
يحبور - ذكر الحباري	Bustand (male)	نێرەچێرگ.
يحمور - هيموغلوبين	Hemoglobin	هیمۆگلۆبین: مادەیەکی سووری پرۆتینییە ئاسنی تیادایە لە ناو خرۆکە سوورەکاندا فرمانەکەی گواستنەوەی ئۆکسجینە.
يحمور - رو - يامور - ايل	Roe deer = Roe-bucK	فیلەگێژە، گەوەزن، گوێزەن، ئاوڕ، مارخۆر، شووڵ، گیاندارێکە لە ئاسکە کێوی ئەچێت کلکی کورتە دوو شاخی هەیە هەر یەکە سێ پەلکی لێ ئەبێتەوە، رەنگەکەی خۆڵەمێشییە.
يحموم (القفيع المدمى)	Colombe Poignarder = pigeon (columba)	جۆرێکە لە کۆتر، سەرو ملو سنگیو سکی خۆڵەمێشییە، بەرسنگی پەڵەیەکی سووری پێوەیە ، پشتەکەی زەیتوونییە، باڵی سەوزی مەیلەو شینە، دەنووکی رەشە، قاچی سورە.
يحموم - منفذ بركاني	Fumarole	گوزەرگەی گڕکانی، کانەگاز، کونێکی سروشتییە، هەڵم یان دوکەڵ یان گازی لێ دێتە دەرەوە، لە ناوچە گڕکانییەکاندا هەیە.
يخ	Ice	سەهۆڵ، زوقم.
يخت	Yacht	(یەخت)، جۆرە کەشتییەکە جوانە هەموو جۆرە هۆیەکی حەوانەوەی تیایە بۆ سەیرانو گەشت کردن بەکار ئەهێنرێت.
يخضور	Chlorophyl	(کلوروفیل)، سەوزینە، رەنگێکی سەوزە لە گەڵاو هەندێك لقی رووەکدا هەیە یارمەتی ئەدات بۆ دروست کردنی خواردەمەنی.
يد	Hand = Chira = Manus	دەست.
يد عاملة - قدرة بشرية	Man power	هێزی مرۆڤی، دەستی ئیشکەر.
يد الهاون	Pestle = pistle	دەسکی دەسکەوان.
يدوي	Manual	دەستکرد، ئیشی دەست.
يذرة		جۆرە رووەکێکی هەمیشە سەوزە مادەیەکی زۆر تاڵی تیایە.
يراع	Reed = cane	١) قامیش،ئەیژە،لەوان،لەقەن، ٢) قەڵەم، پێنووس، خامە.

براعة - حباحب - سراج الليل - قطرب	Firefly	گوڵە ئەستێرە،قالۆنچەیەکە بە شەو دەفڕێت و ڕووناکی دەداتـەوە، لـە ئەنجامی ئۆکساندنی مادەی (لوسیفرن) بۆ مەبەستی دڵداری نێوان نێرو مێیەکاندا. ڕەنگەکەی قاوەیی یان خۆڵە مێشییە.
بربـوع - اودع - جربوع	Jeroba = Jacculus (Dipus)	گـۆڕ هەڵکەنـە، گۆنـەباش، مشـکی بیابـان، دوو پاییلـە، گیـانداریکی قرتێنەرەلـە مشـك دەچێـت لـە دەشـت و دەرە گەرمـەکاندا دەژی پشـتی سورێکی کاڵە ژێر سکی سپییە ، چاوی دەرپۆقیوە گوێچکەی گەورەیە، دەسـتی کورتـە، قـاچی درێـژە، کلکەکـەی توپـەڵێك مـووی پێوەیـە بـەباز دەڕوات.
بربطورة - بخور الأكراد = شمرة الخنازير	Hogs fennel	بخوری کوردی، ڕازیانەی بەراز، جۆرە ڕووەکێکە.
بربع = سكع - سكوكع - بخور مريم - كف مريم	Cyclamen	(سایکلامێن) بفوردی مریەم،گیایەکی تەمەن درێژە، گوڵێکی جوان دەگرێت بەشێوەی دەشتەکی و کشتوکاڵی هەیە.
بربيس - نمر أبيض	Leopard = Irbis	پڵنگی سپی، ڕەنگەکەی سپییە پەڵەی قاوەیی مەیلەو سوری تیادایە لە شاخە بەرزەکاندا دەژی.
بردروم - قشطة هندية	Ceriman = monsteria	(مۆنتێریا)، قەیماغی هندی، گیایەکە لە کۆمەڵەی سێوی بن ئەرز گوڵەکەی بچووکە تونکڵی بەرەکەی ئەخورێت.
برز - صنوبر بري	Scotch Pine = BirK apple	سنەوبەری سکۆتلەندی، جۆرە ڕووەکێکە.
برع - نباح	Bush bucK = Homessed antelope	جۆرە ئاسـکێکە بـە قـەدەر بزنێـك ئـەبێت لـە ئـەفریقیا ئـەژی، ڕەنگەکـەی سووری قاوەییە هێڵی سپی تیادایە.
برع	Fear = Fright	ترس.
برغن	Jargoon = Jargon	(جـارگۆن) کەرەسـەیەکی خـاوە، مەعدەنێکـە ڕەنگەکـەی زەردی کاڵــە لــە یاقوت دەچێت لە وڵاتی سیلان هەیە.
برقة = دعموصـة - برقانة - خادرة	Pupa = Maggot	(پێوپا) مێتولکـە، سەرەمێکوتە، شێوەیەکە یـان سـوڕێکە لـە سـوڕەکانی گـەورەبوونی هـەندێك مـێروو وەکـوو کرمـی ئاوریشـم. هەنگاوێکــە لــە هەنگاوەکانی سووڕی، ژیانی مێروو.
برقان	Icterus = Jaundice	زەردوویی، زەرەنگ، نەخۆشـییەکە لـە ئـەنجامی ئاوسـان و گـیرانی بـۆڕی زراوەوە پـەیدا ئـەبێت. زراو ناڕژێتـە ڕیخۆڵـەی دوانـزە گرێـوە بـەڵکو لـە خوێندا ئەمێنێتەوەو ئەبێتە هۆی زەردبوونی پێست و چاوو مێز.
برقان المواشي	Yellows = xanthosis	زەردوویی ئاژەڵ، نەخۆشییەکی ئاژەڵە.
برقان - ارقان	Chlorosis	زەردوویـی ڕووەك، نەخۆشـییەکی فیسـۆلۆجییە تووشـی ڕووەك دەبێـت گەڵاکانی زەرد دەبێت پێی دەوترێت (ئەینمیای سەوز).
برمع - هليون	Aspargus	مارچێوە، ڕووەکێکی دەشتەکی و کشتوکاڵی یە بۆ ڕازاندنـەوەو خـواردن بەکاردێت.
برنا - يرنا - حناء	Henna	خەنە، دەوەنێکی عود کە قژی پێ ڕەنگ دەکرێت.
برنب	Pedetes Caffer	گیاندارێکی شیردەری قرتێنەرە، سەری لە سەری کەروێشك ئەچێت چاوی دەرپۆقیوە کلکـی تیسـکنە پەلـەکانی کورتـن، ڕەنگەکـەی قـاوەیی مەیلـەو سوورە، ژێر سکی سپییە، لەژێر زەویدا قوموش لێ ئەدات.
بروفيلم - ندفية	Eriophyllum	گیایـەکی دەشتەکییە، لقەکەی تووکێکی سپی پێوەیـە وەکـو، لۆکـە وایـە گەڵاکەی لەپەڕ ئەچێت، گوڵەکەی زەردە.
يسار	Left	چەپ.

يساري	Levo	پێشگرێکە بەمانای (چەپی).
يساري التدوير	Laevo = levo = lavorotary	چەپی خولاندنەوە، خولاندنەوە بەلای چەپدا.
يسر التنفس	Eupnea	هەناسە خۆش، هەناسەیەك بە ئاسانی بدرێت.
يسرة - اليسارية	left hand	چەپی، چەپلەری.
يسر - يسار - بان - شوع - شياع	Horse Radish tree = moringa	موورنچە، فستقی رۆمی، درەختێکە گەڵاکەی هێلکەیی‌یە دەنکەکەی رەش و بۆن خۆشە ئەکرێت بە تەزبیح و ملوانکە هەروەها رۆنێکی بۆن خۆشی لێ دەردەهێنرێت بۆ مەبەستی پزیشکی و عەتر بەکاردێت.
يسروع - اسروع	Cherille	تەتەڵە میران، جۆرەمێروویەکە.
يسروع	Cater Pillar	لارڤای پەپوولە.
يشب	Jasper	(جاسپەر)، شەوە، سەنگی مەحەك، بەردێکی نیمچە بە نرخە کالسیوم و مەگنیسیوم و سلیکۆن و ئۆکسجین و هایدرۆجین و سۆدیۆم و ئەلەمنیۆمی تیادایە رەنگەکەی سوور یان زەرد یان قاوەیی‌یە.
يشب مصري - حجر الدم المصري	Egyptian Jasper	بەردە خوێنی میسری-جۆرە بەردێکە لە ناوچەی نێوان قاهیرەو دەریای سووردا هەیە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت.
يشبيه، كوكب افريقية	Capedalsy = Cape aster	دەوەنێکی رازاندنەوەیە، گوڵەکەی شینە.
يشم	Jade = Green-Jasper = Jadelte	شەوەی سەوز، بەردێکی نیمچە بە نرخە دوو جۆرە کەرەسەی خاوی تیادایە(جادێت) و (نیفریت)، بە زۆری لە سلیکاتی کالسیوم و مەگنیسیوم پێکهاتووە.
يشماغ	Yashmak	جامانە، جەمەدانی.
يصفور	Xan Tho Phyll	زانثۆفیل:- ١-پەڵەی زەردی سەر گەڵای رووەك. ٢-رەنگێکی رووەکی زەردە لە تۆ و گەڵای هەندێك رووەکدا هەیە، لە پلاستیدی رووەك و پیوی گیانداردا هەیە.
يعار	Troat of the deer	دەنگی ئاسك و فیلە گێژە.
يعجمي - طائر البوق - مبوّق	Agami = Psophia = thumpeteer	باڵندەی زوڕنا، باڵندەیەکی گەورەی لاق درێژە لە لەقلەق ئەچێت، سەری گەورەیە، باڵی کورتە ، پەرەکەی نەرمە، دەنگەکەی لە دەنگی زوڕنا ئەچێت رۆژی (٢٠٠) جار دووبارەی ئەکاتەوە، رەنگەکەی قاوەیی‌یەکی تۆخە، مەچەکی سوورە.
يعر	Youngroe = Small goat	بەچکەی بزن و فیلەگێژە.
يعر - ياك - قوتاش	YacK	(یاك) گایەکی کێوی تووك درێژە کلکی لە ئەسپ ئەچێت لە تیبت ئەژی.
يعسوب - أميرة النحل - ذكر النحل	Queen bee = drone	شاهەنگ، شاژنی هەنگ، نێرە هەنگ.
يعسوب - يعروس - سرمان	Ant-lion = Dragon fly Libellula = Libellulid	پوشکە بە قنگە، مێرووێکە چوار باڵی پەردەیی تەنکی روونی هەیە، کلکی درێژە، لە کوللە دەچێت.
يعشوم - ابن آوي	JacKal	چەقەل، تورك.
يعضيد - هندباء برية - تلخشوك - طرخشقوق - طرخشقون	Taraxacum	تاڵیشك، رووەکێکە رەگەکەی بۆ رەوان کردن باشە، گەڵاکەی مەیلەو شینە کەمێك تاڵە تۆوەکەی بە هەوادا فڕێ ئەدات.

يعضيد = يعضيض		گیایەکی دەشتەکی‌یە ئاژەل لە سەری ئەلەوەڕێت، گوڵەکەی وردو زەردە ئاوکێکی لینجی تاڵی پزیشکی تیادایە.
يعفور	Young deer	بەچکە ئاسک.
يعقوب - حجل رومي - حجل عراقي - قبج = شنار	Starne chucKer = rocK Parfae	راجع (حجل).
يعقوب رمادي - حجل	Partridge	سوێسکە، باڵندەیەکی جوانە لە کەو دەچێت.
يعقوبية	Jacoby	گیایەکی دەشتەکی پزیشکی‌یە ئاوکەکەی بۆ چارەکردنی دومەڵ باشە گوڵەکەی زەردە.
يغر - غرير	Badger	چوالوو، چالەکە، گیاندارێکە لەنێوانی سەگو پشیلەدایە پەلەکانی کورتە رەنگەکەی قاوەیی‌یە، لەژێر زەویدا هێلانە ئەکات.
يغور - نمر امريكي - جاكوار	Jaguar	(جاگوار)، پڵنگی ئەمریکی گیاندارێکی گەورەی دڕندەیە لە کۆمەڵەی پڵنگ لە ئەمریکای باشووردا ئەژی.
يفاعة - مراهقة	Ado lescence	هەرزەکاری، ئەوجەوانی.
يقطين - قرع كبير - قرع عسلي - اسكلة دباء	Squash = PumpKin = Gourd = Calabash = Redand yellow gourd	کولەکەی قاش قاش، کولەکەی گەورە، جۆرە کولەکەیەکی گەورەی خڕە، رەنگەکەی مەیلەو پرتەقاڵی‌یە، تامەکەی شیرینە.
يقظ	Conscious = aware	وریا، وشیار، هۆشیار.
يقطين حامض	Sourgourd	کولوکەی سوور، کولوکەیەکی تەمەن درێژی گەورەیە بەرەکەی کرۆکێکی ترشی گەورەی هەیە.
يقظة	Consciouness	وریای، وشیاری، هۆشیاری.
يقمر	Jacamer	باڵندەیەکە مێشو مەگەز ئەخوات، لەناو دارستاندا دەژی.
يقنة	Jacana	(جەکەنە) باڵندەیەکی لاق درێژی رەنگ قاوەیی یان بنەوشەیی‌یە لە زەلکاوەکاندا دەژی بێچووەکانی دەخاتە بن باڵی‌و بەسەر گەڵای گەڵای لیلۆپەری ناوە زەلکاوەکاندا دەپەڕێتەوە.
يقنة افريقية	Lily trotter = African Jaçana	جەکەنەی ئەفریقی.
يقين	Certainty = sureness = assurance	بێ گومان.
ينكي دنيا - اكي دنيا - بشملة - مشملة - زعرور اليابان	Loquat = Japanese-medlar	یەنگی دونیا، درەختێکە بەرەکەی لە قەیسی دەچێت ترش و شیرینە.
يلانج - يلانج يلانج - ينون	Ylang Ylang tree	یەلانگ، درەختێکە لە ناوچە گەرمەکان ئەڕوێت بۆنێکی خۆشی لێ دەرئەهێنرێت، گوڵەکەی پرتەقاڵی مەیلەو سوورە بۆن خۆشە، ریشاڵی قەدەکەی قایمە، ژێی ئامرازی مۆسیقای لێ دروست ئەکرێت.
يلدز - زهرة النجم	Moss Rose = Sun Plant = Protulaca	یولدز، گیایەکە گوڵێکی جوان ئەگرێت.
يلقة		مەڕو بزنی سپی.
يلمق - قباء - زبون	Robe	کەوا، کورتەک، پەستەک.
يلنجج		دارو درەختی بۆن خۆش.

يلنجوج - عود الند - عود هندي - اغلاجون - النجوج	Indian Aloe-Tree = Agallo chum = CalambacTree	داری عودی هیندی، درەختێکی بچووکی دەشتەکییە لە گوێ ئاودا دەڕوێت، ئاوکەکەی تفت و سوتێنەرە، تەختەکەی نایابەو زێکی بۆن خۆشی لێ دەرئەهێنرێت بۆ مەبەستی عەترو پزیشکی.
يم - بحر	Sea	دەریا.
يمام - ترغلة - فاختة	RocK Dove = StocK dove = Morning dove	قومری، کە ڤوکورک،گاگۆتر، کۆتره باریکه، کۆتره کێوی، فاتنگ، کەنا، بۆتیمار، جۆرە کۆترێکە دەنووکەکەی زەردە پەنجەکانی ئەرخەوانییە، پەرەکەی خۆڵەمێشییە.
يمن - بركة	Good fortune = pres perity	خێروبەرەکەت، پیرۆزی.
يمين	Dexter = Dextra	راست، کەوتنە لای راست.
يميني	Dextral = Dextro	راستە، راستلەر، پێچەوانەی چەپلەر.
يميني التدوير	Dex trorotary	راستی خولاندنەوە، خولاندنەوەی بەلای راستدا.
ينبوع - عين الماء	Spring = Source	کانی، سەرچاوە،کەهنی، سەراو،چاوانە، چەشمە.
ينبوع معدني	Mineral spring	کانی کانزایی،کانییەکە ئاوەکەی رێژەیەکی ئاشکرای لە خوێیە کانزاییەکان تیادایە (بەبێ خوێیەکانی کالسیۆم).
ينبوت - خروب - خرنوب المعزى - شيشلان	Mesquite = Algaroba = carob = prosopis	خرنووک، رووەکێکی تەمەن درێژە، رەگەکانی درێژن لە کۆمەڵەی پاقلە بەزەحمەت دەردەکێشرێت.
ينبوع كبريتي	Sulphur-spring	گەراو، کانیی گۆگرد.
ينبوت - اناغورس - خروب الخنزير	Bean-Clover Anagyris = StinKing-Word	خرنـوك، خرنوکـی بـەراز، دەوەنێکـی درکاوییـە، لـە زەوییـە کشتوکاڵییەکاندا ئەڕوێت گەڵاو گوڵەکەی زەردە خواردنی ئەبێتە هۆی رشانەوەو بەهێزکردنی ئارەزووی رەگەزی. بەرەکەی لە خرنوك ئەچێت، تۆوەکەی بنەوشەییە مادەیەکی ژەهری تیادایە.
ينتوج	Liopoa	(لیوپۆدا)، باڵندەیەکی گەورەیە سەری پەرداره، دەنووکی بچووك و لاوازە، باڵەکەی خڕو پانە، رەنگەکەی شینە مێڵی سپی و خۆڵەمێشی و رەشی تیایە.
ينع	Carnelian	(کارنیلیان)، یاقوتی سوور، جۆرێکە لە یاقوت رەنگی سورەو مێڵی زەردی تیایە، ئۆکسیدی ئاسنی تیادایە.
ينع - ايناع - نضج	Maturity = ripeness	پێ گەیشتن، پێ گەیینی میوە.
ينون		راجع (يلانج).
يهق	Monsonia	گیایەکە لە کۆمەڵەی دەرزیلوکە بۆ مەبەستی رازاندنەوە بەکاردێت.
يهر	Anomalurus	(ئەنۆمالورەس)، گیاندارێکی قرتێنەرە لە ئەفریقیا ئەژی سەری بچووکە کلکەکەی تیسکنە، رەنگەکەی قاوەیی یان پرتەقاڵییە.
يوجينا - علم تحسين النسل	Eugenics	یوجێنیکس-زانستی چاککردنی وەچەی گیاندار یان رووەك.
يوجينا - يوجينية - قرنفول	Fruiting myrtle (eugenia)	(مۆردی بەردار)دەوەنێکە هەمیشە سەوزە گەڵاکەی مەیلەو سوورە، بەرەکەی لەترێ ئەچێت سوورێکی بنەوشەییەو ئەخورێت، جۆرێکی تری هەیە گوڵەکەی سپییە بەرێکی بۆنخۆشی هەیە لە هەرمێ ئەچێت سپییەکی مەیلەو زەردە بۆ دروست کردنی شیرینی بەکار ئەهێنرێت.
يوجيني - محسن النسل	Eugenic	یوجێنیك، چاککەری وەچە.
يوجينول	Eugenol	(یوجێنول) شلەیەکی عەتری بۆن خۆشە بێ رنگ لە رۆنی مێخەکدا هەیە.

يودوفورم	Iodo form	(یۆدۆفۆرم) ئاوێتەیەکی بلووری یە ڕەنگەکەی زەردێکی لیمۆیی بۆ پاکژکردنەوەی برین بەکاردێت.
يوديد البوتاسيوم	Potassium` Iodide	یۆدی پۆتاسیۆم، جۆرێکە لە خوێ.
يوديليت	Eudialyle	(یودیالایت) مەعدەنێکە لە توخمەکانی سۆدیۆم و کالسیۆم و ئاس، زیرکۆنیۆم و سلیکۆن و ئۆکسجین و هایدرۆجین و کلۆر پێک هاتووە، ڕەنگەکەی سووری مەیلەو قاوەییە.
يوديد الأمونيوم	Ammonium-iodide (NH_4I)	یۆدیدی ئامۆنیۆم، خوێ یەکە بەشێوەی تۆزی یان کریستالی سپی هەیە لە دروست کردنی دەرمان و وێنەگرتنی فۆتۆگرافیدا بەکاردێت.
يوديد الألمنيوم	Aluminum iodide (ALI)	یودیدی ئەلەمنیۆم، خوێ یەکە بەشێوەی پارچە بلووری سپی هەیە ، لە دروستکردنی مادەی کیمیایی ئەندامییەکاندا، بەکاردێت.
يوديد الكالسيوم	Calcium Iodide	یۆدیدی کالسیۆم، خوێ یەکە بەشێوەی بلووری سپی مەیلەو زەرد هەیە، لە مەیانی پزیشکێتی و وێنەگرتنی فۆتۆگرفیدا بەکاردێت.
يوديد الكادميوم CdI_2	Cadmium iodide	یۆدیدی کادمیۆم، خوێ یەکە بەشێوەی بلووری تویژاڵی سپی هەیە، لە مەیانی وێنە گرتنی فۆتۆگرافی و پزیشکێتیداو هەڵکەندن لەسەر بەردو کیمیای شیکردنەوەدا بەکاردێت.
يوديد البنزيل	Benzyl iodide	یودیدی بەنزیل، خوێ یەکە بەشێوەی شلە یەکی (یان بلورێکی) بێ ڕەنگە هەیە.
يوديد البرومين	Bromine iodide	یودیدی برۆمین، تێکەڵێکی بلووری ڕەشی مەیلەو ئەرخەوانییە لە کرداری شیکردنەوەی کیمیایی و ئامادەکردنی مادە ئەندامییەکاندا بەکاردێت.
يوديد البزموث	Bismuth-iodide (BiI_3)	یۆدیدی بیزموت، مادەیەکە بەشێوەی بلووری شێوە کانزای بریسکەدار ڕەش مەیلەو خۆڵەمێشی هەیە، لە کیمیای شیکردنەوەدا بەکاردێت.
يوديدي الكوبلت CoI_2 bIt_2	Cobalt Iodide	یودیدی کوبالت، مادەیەکە بەشێوەی بلووری قاوەیی هەیە، لە ئاو و ئەلکهولدا دەتوێتەوە، لە ئامرازی شێ یوانداو لە دەست نیشان کردنی بڕی ئاو لە مادە توێنەرەوە ئەندامییەکاندا بەکاردێت.
يوديد السيزيوم csi	Cesium iodide	یۆدیدی سیزیۆم، بەشێوەی تۆزی بلووری بێ ڕەنگ هەیە.
يوديد الباريوم	Barium iodide($BaI_2.2H_2O$)	یۆدیدی باریۆم، بەشێوەی بلووری بێ ڕەنگ هەیە، لە ئامادەکردنی یۆدیدەکانی تردا بەکاردێت.
يودات الامونيوم	Ammonium iodate(NH_4IO_3)	یۆداتی ئامۆنیۆم، تۆزێکی سپی بێ ڕەنگە، دەشێت بۆ سوتان، وەکو کارکەرێکی ئۆکسێنەر بەکاردێت.
يودات الباريوم	(Barium-iodate)	یۆداتی باریۆم، تۆزێکی سپی ژەهرینە.
يودات الكادميوم $Cd(IO_3)_2$	Cadmium iodate	یۆداتی کادمیۆم، تۆزێکی سپی، وەکو کارکەرێکی ئۆکسێنەر بەکاردێت.
يودات الكالسيوم $Ca(IO_3)_2$	Calcium iodato	یۆداتی کالسیۆم، بەشێوەی تۆز یان بلووری سپی هەیە، بێ بۆنە، بۆ لابردنی بۆنی ناخۆش و لە مەیانی پزیشکێتیدا بەکاردێت.
يوباثيوسكوب		ئامرازێکە بۆ پێوانی گەرمی و جوڵانەوەی هەوا بەکار ئەهێنرێت.
يود	Iodine	(ئایۆدین)(یۆد) توخمێکی کیمیای ناکانزایە بەشێوەی ورتکەیەکی خۆڵەمێشی کریستاڵی هەیە، بە گەرمییەکەی کەم ئەبێت بە گازێکی بنەوشەیی کێشی ئەتۆمییەکەی (١٢٦/٩)و ژمارەی ئەتۆمییەکەی (٥٣) بۆ دروست ردنی دەرمان و وێنەگرتن بەکاردێت، نیشانەکەی (I).
يوديد	Iodide	یۆدید) خوێی ترش هایدرۆیۆدیک.
يودات	Iodate	(خوێی ترشی یۆدیک.

يوراسي	Jurassic	جۆرێکە لە سێ جۆرەکەی بەردی سروشتی لە شاخی یورا- بە ئاشکرایی ئەبینرێت.
يوريا	Urea	(یوریا) بنچینەی میز، ئاوێتەیەکە لە کابۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجین و نایترۆجین پێك هاتووە لەمیزدا هەیە بۆ دروست کردنی پەیین بەکاردێت.
يوربيوم (اوروبيوم)	E uropium	(یورپیۆم) توخمێکی کیمیای کانزاییە ژمارەی ئەتۆمی یەکەی (٦٣)و کێشی ئەتۆمی یەکەی ١٥١/٩٦ ونیشانەکەی Eu.
يوروماستيكس - ضب	Uromastix	(قۆڕی) گیاندارێکی خشۆکە کلکەکەی، لولەیی و ئەستوورە لە کۆمەڵەی مارمێلکەیە.
يورانيل	Uranyl	(یورانیل) بریتییە لە کۆمەڵەی UO_2 واتە ئۆکسیدی یۆرانیۆم.
يورانيومي	Uranic = uranous	(یورانیۆمی) هەرشتێك پەیوەندی بە یورانیۆمەوە هەبێت.
يورانيوم	Uranium	(یورانیۆم) توخمێکی کیمیای کانزای قورسی تیشك دەرەوەیە کێشی ئەتۆمی یەکەی (٢٣٨)و ژمارەی ئەتۆمی یەکەی (٩٢) نیشانەکەی (U) مادەیەکی زۆر گرانە بۆ دروست کردنی بۆمبای ئەتۆمی بەکاردێت.
يوريا	Europa	(یوروپا)، دووەم مانگی هەسارەی (مشتەری)یە.
يورجيت	Uregyt	دەرمانێکە بۆ میزپێکردن بەکاردێت، بەشێوەی حەب هەیە.
يورات - بولات	Urate	یورات،یورەیت خوێی ترش میز.
يورانوس	Uranus	(یورانوس)هەسارەیەکە کە بە دەوری خۆردا دەخولێتەوە پێنج پاشکۆی هەیە، میراندا، ئەریل، ئەمبریل، تیتانیا، ئۆبیرۆن.
يورانيت	Uranite	(یورانایت) بریتییە لە فۆسفاتی یۆرانیۆم و کالسیۆمی ئاوی رەنگەکەی زەردی مەیلەو قاوەییە، لە پێکهاتندا لە(تۆربەرنایت) دەچێت.
يورانينيت - بتشبلند	Uraninite	(یورانینیت): شێوەیەکی کریستاڵیە لە کەرەسەی خاوی (پتشبلند) بریتییە لە یۆرانیتی یورانیل و قورقوشم و ثۆریۆم و کانزاکانی کۆمەڵەی لانثانۆم ویتەریۆم بەشێوەی کریستاڵ خشتەکی لێل، رەنگەکەی لەنێوانی سپی و رەشدایە لە بەردی گرانایتدا هەیە.
يورانوفين - يورانوتيل	Uranophane = uranotil	(یورانۆفین)، یورانوتیل، یەکێکە لە کەرەسە خاوەکانی یورانیوم/ کالسیوم و سلیکۆن و هایدرۆجین و ئۆکسجینی تیادایە.
يوفوربيا - ام الحليب - فربيون - خانق الدجاج - يتوع - لبينة - سعدة عنجد.	Spurge = Milk wort = Sun Spurge = Wart wort = wild purslane = petty spurge = euphorbia	شیرمار،شیرکتك، خورشلیك،خوژلك، خوژێلك، خوژلکە، گوچیلك،کوژیرك،کوچیلك، کوچلکە،شیر خوژێلك، ئەرمۆکە، دەوەنێکی هەمیشە سەوزە گوڵەکەی زەردە بەرەکەی لە ترێ دەچێت، لاسکەکەی شیراوی تیادایە.
يوز		ئەخۆشی یەکی درمە لە رێگەی دەست لێدانەوە بڵاو ئەبێتەوە، جۆرە زیپکەیەك لەسەر پێست پەیدا ئەکات لە توترك ئەچێت.
يوسفي - يوسف افندي - ليمون افندي	Mandarin = Citrus nobilis	لالەنگی،درەختێکە لە کۆمەڵەی پرتەقاڵ، بەرەکەی لە پرتەقاڵ بچووکترە و خۆشە رەنگەکەی پرتەقاڵییە بە ئاسانی توێکڵەکەی لێ ئەکرێتەوە.
يوصي	Hieracidea	جۆرێکە لە هەڵۆ.
يوغلينا	Euglina	(یۆگلینا) گیاندارێکی سەرەتایی یەك خانەیی ئاوی قامچی دارە، رەنگەکەی سەوزە چونکە مادەی کلوروفیلی تیایە لەبەر ئەوە لە لایەکی ترەوە لە رووەك ئەچێت.
يوغورت - لبن ذائب	Yoghurt	(یۆگۆرت)، ماستاو، دۆ.

يوفاروفيت - مقيق	Uvarovite	(يوفاروڤايت) جۆرێكە لە كەرەسە خاوەكانی (مەقیق) بەردێكی بەنرخە، كالسیۆمو كرۆمو سلیكۆنو ئۆكسجینی تیادایە.
يوغورت - لبن زائب	Yoghourt	(یوگۆرت)،ماستاو،دۆ.
يوفراسيا - حشيشة الرمد	Eye bright	گیاوەردێنە، گیا چاوئێشە،یوفراسیا.
يوفيلين	Uveline	(یوڤیلین)، جۆرێكە لە قەترەی چاو.
يوكليز	Euclase	یوكلێز،مەعدەنێكە، بریتی‌یە لە سلیكاتی بیریلیۆمو ئەلەمنیۆمی ئاوی بێ رەنگ، یان سەوز شینی كاڵ ، یان تێر هەندێك جار وەكوو بەردی بە نرخ بەكاردێت.
يوكر	Euchre	(یوكەر) جۆرێكە لە یاری قومار.
يوكومة		جۆرە گیایەكی دەریایی‌یە مادەی ئەگار ئەگاری لێ دەردەهێنرێت.
يوكالبتول	Eucalyptol	جۆرەكافورێكە لە رۆنی دڵۆپێنراوی گەڵای درەختی كافوور ئەگیرێت.
يوكسينيت - اوكسينيت	Euxenite	(یوكسینایت) یەكێكە لە كەرەسە خاوەكانی توخمە گڵی‌یە دەگمەنەكان وەكوو نایۆبیۆمو تەنتالۆمو تیتالیۆم.
يوكالبتوس - لو كالبتوس	Eucalyptus = camphor tree	كالیپتۆس، قەڵەمتۆز، درەختی كافوور، زەمقی شین، درەختێكی هەمیشە سەوزە زۆر بەرز ئەبێتەوە نزیكەی (٣٠٠) جۆری هەیە، بۆ رازاندنەوەی باخچەكانو شەقامەكان بەكاردێت، گەڵاكەی بۆندارە دەرمانی لێ دەرئەهێنرێ كە بۆ دژی هەڵامەت باشە، رنگی قەدەكەی خۆڵەمێشی‌یە تەختەكەی بە نرخە.
يوكـا - يكـة - حشيشة الدب	Yucca = bear grass	(یوكا)، رووەكێكە لە كۆمەڵەی زەمەق، گوڵەكەی بەشێوەی هێشووی گەورەی شۆڕەو رەنگی زەردو سپیە گەڵاكەی گۆشتنە ناخورێت هەندێكی بەرەكەی سوورە ئەخورێت.
يوكلاز	Euclase	(یوكلێز) مەعدەنێكی رۆشنە رەنگەكەی سەوز یان شین یان سپی‌یە.
يولمانيت	Ullmanite	یولمانایت،جۆرە مەعدەنێكە.
يوليكسيت	Ulexite	یولیكسایت، مەعدەنێكە لە بۆراتی سۆدیۆمو كالسیۆمی ئاویی، رەنگەكەی سپی‌یە، بەڵام بلوورەكانی بێ رەنگن، سەرچاوەیەكە بۆ مادەی بۆراكس.
يوم	Day	رۆژ، شەوو رۆژێك كە ئەكاتە (٢٤) سەعات، ماوەی نێوانی هەڵهاتنو ئاوابوونی خۆر.
يوم نجمي - يوم فلكي	Sidereal day	رۆژی ئەستێرەیی، دەكاتە (٢٣) سەعاتو (٥٦) خولەكو (٤) چركە. ئەو وەختەیە كە تیایدا ئەستێرەیەك خولەكەی بە دەوری ئەستێرەی پۆلیدا تەواو دەكات، ئەم رۆژەش نزیكەی (٤)خولەكی دقیقە لە رۆژی خۆریی كەمترە.
يوم عمل	WorK day	رۆژی ئیش.
يوميات - ذبابة مايو	Day Files = May-files = Ephemer idea	میش مایس،مێشێكە خۆی چەند سەعاتێك دەژی بەڵام مێتولكەكانی دوو ساڵ یانزیاتر دەژی.
يوم شمسي	Solar day	رۆژی خۆری.
يوم قمري	lunar day	رۆژی هەیڤی، رۆژی مانگی.
يوناتا ثيريم	Unita Ther ium	یونیتاثیریەم،گیانداریكی شیردەری كەتەی قرتێكەوتووە، بەقەدەر كەركەدەنێك بووە، شەش قۆچو دوو كەڵپەی هەبووە.
يومية	Dayflower	رۆژانە گوڵ،گوڵە رۆژانە،رووەكێك گوڵدارە لە كۆمەڵەی جاڵجاڵۆكەكان تەمەنی كورتە.

يومي	Diur nal = daily	رۆژانە، هەموو رۆژێك روو ئەدات.
يۆيۆ - جلم - جرادية - صقر الجراد - ابو رياح	Merlin	هەلەكە، تورمتە،مزگرك، مشك،گرك، باڵندەيەكی گۆشت خۆرە لە واشە ئەچێت، بەڵام بچووكترە، بەشی سەرەوەی لەشی شینێكی خۆڵەمێشی‌یە، سەرەكەی هێڵی رەشی پێوەیە، هەلۆیەكی بچووكی جوانە.
يويو - جيبون رمادي	Wowou	(يويو)، جۆرە مەيمونێكە رەنگەكەی خۆڵەمێشی‌یە.

الجداول

Tables

Table of planetary data

جدول يبين معلومات خاصة بالكواكب السيارة

خشتەیەك هەندێ زانیاری دەربارەی ئەستێرە گەڕۆكەكان پیشان دەدات

Planet			Mean distance from sun in millims of miles	Sidual period	Synodic period	Axial rotation	Diameter in mile	Brightness magnitude	Maximum surface tempreture (D.E)
ئەستێرەی گەڕۆك			دوری لە خۆر بە ملیۆنەها میل	خولی ئەستێرەیی خولانەوەی بە دەوری خۆردا	خولی هاوەڵی	خولانەوەی تەوەرەیی	تیرە، بە میل لە هێڵی یەكسانیدا	درەوشانەوە (بڕی ڕووناكی)	بەرزترین پلەی گەرمی لەسەر ڕووەكەی م(پ.س)
الكوكب السيار			البعد عن الشمس بملايين الأميال	الدورة النجمية	الدورة الاقترانية	الدوران المحوري	القطر بالأميال	اللمعان (القدر الضوئي)	اعلى درجة حرارة عند السطح بـ (د.م)
عطارد	Marcury	زاوە، زۆرە، ناهی	٣٦	٨٨ رۆژ	١١٥ رۆژ	٥٩ رۆژ	٣١٠٠	١,٩-	٤٠٠°
الزهرة	Venus	ئەستێرەی بەیان	٦٧	٢٢٤,٧ رۆژ	٥٨٤رۆژ	٢٤٣رۆژ	٧٧٠٠	٤,٤-	٤٧٥°
الأرض	Earth	زەوی	٩٣	٣٦٥رۆژ	-	٢٣سەعات و ٥٦ خولەك	٧٩٢٦	-	٦٠°
المريخ	Mars	بارام	٢٤١,٥	٦٨٧ رۆژ	٧٨٠ رۆژ	٢٤ سەعات و ٣٧ خولەك	٤٢٠٠	٢,٨-	٢٠°-
المشتري	Jupiter	برجیز هورمز	٤٨٣	٤/٣ ١١ ساڵ	٣٩٩ رۆژ	٤/٣ ٩ سەعات	٨٨٧٠٠	٢,٥-	١٤٠°-
زحل	Saturn	كەیوان	٨٨٦	٢/١ ٢٩ ساڵ	٣٧٨ رۆژ	٤/١ ١٠ سەعات	٧٥١٠٠	٠,٤-	١٦٠°-
يورانوس	Uranus	ئەورانۆس	١٧٨٣	٨٤ ساڵ	٣٧٠ رۆژ	٤/٣ ١٠ سەعات	٢٩٦٠٠	٥,٦+	٢١٠°-
نبتون	Neptune	نیپتۆن	٢٧٩٣	٤/٣ ١٦٤ ساڵ	٢/١ ٣٦٧ ساڵ	٤/٣ ١٥ سەعات	٢٧٧٠٠	٧,٧+	٢٣٠°-
بلوتو	Pluto	پلوتو	٣٦٦٦	٤/٣ ٢٤٧ ساڵ	٤/٣ ٣٦٦ رۆژ	٦ رۆژ و ٩ سەعات	٣٦٠٠	١٣+	٥

PREFIXES

جدول البادئات (السابقات)

خشتەی پێشگرەکان

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
A(an)-	Without	بدون- لا- بلا، غير	بە بێ- بێ	Amorphus	غير متبلور	ناكريستالّی، نابلوور
Ab-	Off, away	من- بعيدا عن- خارجا	دەرەوە، دور لە	Ablation, Abrade	يبري، يكشط، استئصال	كراندن، دەركێشان
Acanth-	Spine	شوكة	درك	Acanthus	اقنثا، نبات شائك	ئەكانتەس
Acer-	Without horn	بدون قرن	بێ شاخ	Acerous	بدون قرن	بێ شاخ
Acro-	Summit, Top	قمة، نهاية، طرف	لوتكە	Acrobatics	بهلوانيات	پالەوانچێتی
Actin-	Ray	شعاع	تیشك	Actino meter	اكتينومتر، جهاز لقياس الأشعاع	ئەكتينۆميتەر
Aero-	Air	هواء	هەوا	Aeroplane, Plane	طيارة	فرۆكە
Agri, Agro-	Field	حقل	كێڵگە	Agrarian	حقلي، زراعي	كێڵگەيی، كشتوكاڵی
Ala-	Wing	جناح	باڵ	Alar	جناحي	باڵی
Allo-	Other	اخر، مخالف	ئەوی تر	Allotropic	تاصلي: موجود بشكلين مختلفين	دوو شێوەی جياواز
Alti, Alto-	High	مرتفع	بەرز	Altimeter	التيمتر، مقياس الأرتفاع	ئەلتيميتەر
Amoeb-	Change	يغير	ئەيگۆڕيت	Amoeba	اميبا	ئەميبا
Amphi, Amph-	Both	ضعف، حول، كلايغير الحالتين او الجهتين	هەردوو بارەكە	Amphibia	برمائيات (حيوانات)	تەڕووشكی‌يەكان
Ana-	Up	فوق، صعود، رجع	سەرەوە	Anabatic	صاعدا	بۆ سەرەوە، سەركەوتن
Anglo, Angi-	Covered	مغطى، وعائي	داپۆشراو	Anglo sperm	مغطاة البذور(نباتات)	تۆو پۆشراوەكان
An-	Without	بدون، لا، بلا	بە بێ، بێ	Anhydrous	لا مائي	نائاويی
Annelled-	Pipes	حلقي	ئەڵقەيی	Annelida	حلقيات (ديدان حلقية)	ئەڵقەيی‌يەكان
Anemo, Anem-	Wind	ريح	با	Anemo meter	مقياس الريح	پێوەری با
Ante-	Before, in front of	امام	لە بەردەم، لە پێش	Anterior	امامي	پێشەوەيی
Antho-	Flower	زهرة	گوڵ	Anthozoa	الحيوانات الزهرية مثل شقائق البحر	گياندارە گوڵی‌يەكان (گوڵاڵەی دەريا)

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردی	ENGLISH	عربي	كوردی
An Tro, An Throp-	Man, Human being	انسان او رجل	مرۆڤ	Anthropology	انثربولوجيا، علم الأنسان	ئەنثرۆپۆلۆجی
Anti-	Against	مضاد	دژ	Antibody	جسم مضاد	تەنی دژ
Appo-	Off, from away	خارجاً	دەرەوە	Apophysis	نتؤء	چوکلە–نووکە
Aqua-	Water	ماء	ئاو	Aqueous	مائي	ئاویی
Arach-	Spied	عنكبوت	جاڵجاڵۆکە	Arachnida	عنكبوتيات (حيوانات)	جاڵجاڵۆکەییەکان
Arbor-	Tree	شجرة	درەخت	Arborescent	شجري	درەختی
Arc-	Arch	قوس	کەوان	Aracade	قنطرة	پرد
Archaeo-	Ancient	قديم، بدائي	دێرین	Archaeology	علم الآثار القديمة	زانیاری شوێنە دێرینەکان
Arena-	Sand	رمل	لم	Arenaceous	رملي	لمی
Argent-	Silver	فضة	زیو	Argentite	ارجنتايت، احد خامات الفضة	ئەرجنتایت
Argilla-	Clay	طين، صلصال	قوڕ	Argillaceous	طيني، صلصالي	قوڕیی
Arthro-	Joint	مفصل	جومگە	Arthropoda	مفصليات (حيوانات)	جومگەدارەکان
Asc, Asco-	Sac	كيس، زق	تورەکە	Ascomycetes	فطريات كيسية	قارچکەتورەکەییەکان، کەڕووە تورەکەییەکان
Aster, Astro-	Star	نجمي	ئەستێرەیی	Astronomy	علم الفلك	زانیاری ئەستێرە وانی
Azo-	Azote	ازوت، نتروجين	ئازۆت، نایترۆجین	Azo-dyes	اصباغ الآزو	بۆیەی ئازو
Audio-	Hear	سمع	بیستن	Audio meter	مسماع: مقياس قوة السمع	پێوەری هێزی بیستن
Aur-	Gold	ذهب	زێڕ	Aurum	ذهب	زێڕ
Auto-	Self, auto	ذاتي، تلقائي	خۆیی	Automatic	اوتوماتيك، ذاتي الحركة	ئۆتۆماتیك
Bar, Baro-	Weight	وزن، ضغط	کێش	Barograph	باروغراف، باروميتر مسجل	بارۆگراف
Basidio-	Support, prop	دعامي	کولەکەیی	Basidiomycetes	فطريات دعامية	قارچکە کۆڵەکەییەکان
Bi-	Twice, two	ثنائي	دوانی	Bisect- prism	يشطر، ينصف	دوو لەتی دەکات

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Bio-	Life, alive	حياة، حيوي	ژیان ، زیندوویی	Biology	علم الحياة	زانیاری ژیان
Blast-	Germ	جرثومة، جنين	سەرەتای بێچوو	Blastula	بلاستولا- شكل من اشكال الجنين	بلاستۆلا
Bryo-	Mossy- Algoid	طحلبي	قەوزەیی، چووزەوارە	Bryology	علم الطحلبيات	زانیاری قەوزەکان
Caino-, Kaino-	Recent, modern	حديث	تازە، نوێ	Cainozoic, Cenozoic	الدهر الحديث	سەدەی تازە
Calc-	Lime	جير، كلس	قسڵ	Calciferous	محتوي على املاح الكالسيوم	خوێی کالسیۆمی تیادایە
Cap-	Head	راس	سەر	Capping	غطاء	سەرپۆش
Calori-	Heat	حرارة	گەرمی	Calorimeter	مسعر	کالۆریمەتر
Capill-	Hair	شعر	موو	Capillary	شعري	موویی
Cardio, Card-	Heart	قلب، قلبي، فؤادي	دڵ، دلی	Cardiograph	راسمة القلب: آداة لتسجيل نبضات القلب بيانياً	تۆمارکەری دڵ
Cata, kata-	Down-away	رجع، اسفل، هبوط	خوارەوە	Catabolism	ايض هدمي، عملية الهدم في الخلايا الحية	کرداری ڕوخاندن
Carn- carni- Carni- carneous-	Flesh	لحم لحمي	گۆشت گۆشتی	Carnivorous	لواحم- آكلات اللحم	گۆشت خۆرەکان
Cary-	Nut	برة، جوزة	گوێز	Caryopsis	برة: ثمرة جافة غير متفتحة مثل الحنطة	بەری ووشك وەکو گەنم
Cephalo- ceph- cephal-	Head	راس، راسي	سەر	Cephalo-thorax	راسي- صدري:اندماج الراس و الصدر كما في العناكب	سەر، سنگ
Chondr, chondre Chondro-	Cartilage	غضروف	کرکراگە	Chondrocranium	جمجمة غضروفية	کەللەی کرکراگەیی
Chir- chiro-	Hand	يد	دەست	Chiromancy	قراءة الكف	دەست خوێندنەوە
Chord-	Cord	حبل	پەت	Chordata	حبليات، مجموعة حيوانات	پەت دارەکان، پەتك دارەکان
Cen, ceno-	New, Modern	حديث، جديد	نوێ، تازە	Cenozoic	دهر الحديث	سەدەی تازە

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Chrom, Chromo, Chromato-	Colour	لون	رەنگ	Chromium	كروم: احد الفلزات/ المعادن	كرۆم: كانزایەكە
Chrono, Chron-	Time	وقت	كات	Chronology	كرنولوجيا، تقسيم الزمن الى فترات	كرۆنۆلۆجی
Cili- Cilia-	Eyelash	رمش، اهداب	برژانگ- برژۆڵ	Ciliate	مهدب	برژانگدار
Crcum-	Around	حول	دەور و پشت	Circumsolar	حول الشمس	دەوری خۆر
Coel- coele ter-	Hollow	مجوف، تجويف	بۆش- بۆشایی	Coelenterata	لاحشوي، جوف، مجوف	بێ هەناوی
(Co) con-	Together	سويا مع	پێكەوە	Consolidated	مدمج، مدرسة ابتدائية مدمجة مع روضة	یەكخستن
Cosmo-	World, Univers, globe	كون	گەردوون	Cosmic- rays	اشعة كونية	تیشكی گەردوونی
Creta-	Chalk	طباشير	دەباشیر، تەباشیر	Cretaceous	طباشيري	تەباشیری، دەباشیری
Crani-	Skull	جمجمي	كەللەیی	Cranium	جمجمة	كەللەی سەر
Cryo-	Icy- Ice- cold	جليد، صقيع	سەھۆڵ- زوقم	Cryometer	مقياس الحراة المنخفضة	پێوەری كەرمی نزم
Cycl- cyclo-	Circular	مستدير، دائري ، دوري	خڕ، بازنەیی	Cyclotron	سيكلوترون، جهاز لتحطيم نوىالذرات	سایكلۆترۆن
Cyst-	Copsule	مثانة، محفظة، كيسى	میزلڵان	Cystitis	التهاب المثانة	سوتانەوەی میزەڵلان
Cyt- Cyto-	Cell	خلية، خاوى	خانە	Cytolysis	انحلال الخلايا الحية	داڕزانی خانەی زیندوو
De-	Down	اسفل، ازالة، لا، بلا	خوارەوە- لابردن	Dehydrate	ازالة الماء من مركب	لابردنی ئاو لە ئاوێتەیەك
Deca-	Ten	عشرة	دە	Decagon	معشر	دەلا
Deutero-	Second	ثان، ثاني	دووەم	Deuterium	ديوتريوم، الهيدروجين الثقيل	دیۆتیریۆم، هایدرۆجینی قورس
Dendro- Dendr-	Tree	شجرة	دار	Dendrology	علم الأشجار	زانستی دارو درەخت
Denti- Dent Deto-	Tooth	سن، سني	ددان	Dentifrice	منظف الأسنان	دەرمانی ددان (بۆ پاك كردنەوە)

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Di-	Two- twice	ثان، ثاني	دووەم	Dioxide	ثاني اوكسيد	دووەم ئۆكسيد
Dia-	Across, through	خلال، نافذ	بەناو	Diatherm	معالجة بانفاذ الحرارة في انسجة الجسم	چارەسەركردن بەگەرمی
Dino-	Terrible, Horrible, Panic	مخيف	ترسناك	Dinosaurus	ديناصور: حيوان ضخم منقرض	دينۆسۆر، گياندارێكی لەرتی کەوتووە
Dply- diplo-	Double	مزدوج، مضاعف، شفع	جووت، دووان	Diplodocus	ديناصورآكل الاعشاب	دينۆسۆری گيا خۆر
Dors, dorsl, dorso-	Back	ظهر	پشت	Dorsal	ظهري	پشتی
Dodeca- dodec-	Twelve	اثنا عشر	دوانزە	Dodecagon	اثنا عشري الاضلاع	دوازدەلا
Dura, Dur-	Hard, Solid	جاف، صلب	ووشك، ڕەق	Duramater	الام الجافية، الام القاسية	دايكە ووشكە، پەردەی مێشك
Denti-	Tooth	سن	ددان	Dentin	عاج، عاج الأسنان	ماهی، مايی
Dyna- dynam, dynamo-	Power	قوة، دينمي	هێز	Dynamics	علم الديناميكا، اثر القوة في الأجسام	زانستی ديناميك
Devtr, dextro-	Right	نحو اليمين، يمين	بەلای ڕاستدا	Dextral	ايمن اليد	ئەوەی بە دەستە ڕاستە ئەنوسێت
Echino- Echin-	Spiny	شوكي	دڕكاوی	Enchinoder mata	شوكيات الجلد مثل قنفذ البحر	پێست دڕكاوييەكان
Ect- Ecto-	Outer, External	خارجي	دەرەوەيی، دەرەكی	Ectoderm	بشرة الجسم	توێخی دەرەوەی پێست
Electtro-	Electric, Electronic	كهربائي	ئەليكترۆنی، كارەبايی	Electrometer	الكتروميتر: اداة لقياس مقدار القوة الكهربائية	ئەليكترۆميتەر
End, Endo-	Inner	داخلي، باطني	ناوەوە	Endoderm	الادمة	توێخی ناوەوەی پێست
Eo-	Dawn	فجر	بەرەبەيان	Eocene	العصر الفجري	سەدەی بەرەبەيان
Enter, Entero-	Inside	داخلي، باطني، معوی	ناوەوە	Enteritis	التهاب الأمعاء	سوتانەوەی ڕيخۆڵە
Epi-	Upon	فوق، خارجي	دەرەوە، لەسەر	Epicarp	قشرة خارجية	توێكلی دەرەوە
Equi-	Equal	مكافیء	هاوهێز	Equiangular	متساوي الزوايا	گۆشە يەكسان

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Ethm-	Sieve	غربال، مصفاة	بێژنگ، پاڵوێنه	Ethmoids	العظم المصفوي	ئێسكى بێژنگى
Ex, Exo-	Outside	خارج، ظاهر	دەرەوە	Exhale	زفير	هەناسەدانەوە
Ethuo-	Ethnology	عرق	رەگ، رەگەز	Ethnogeny	علم نشوء الأعراق	زانستى پەیدابوونى رەگەزەكان
Extra-	More, beyond	خارج، فوق، اضافي، خارجي	دەرەوە، سەرەوە	Extra ordinary	فوق العادة	سەروو ئاسايى
Ferri (Ferro)-	Iron	حديد	ئاسن	Ferricyanide	فيريسياند، جذر كيمياوي	فێريسيانيد، رەگێكى كيمياىيە
Gam- gamo-	Marriage	تزاوج	جووت گرتن	Gametocyte	خلية مشيجية، خلية جرثومية	گەميتۆسايت
Gast- Gastro-	Stomach	معدة، معدي	گەدە	Gastric- Juice	العصارة المعدية	ئاوگى گەدەيى
Gallus-	Cock	ديك، دجاج	كەڵەشێر، مریشك	Galliformes	دجاجيات	مریشكى‌يەكان، باڵندە مریشكى‌يەكان
Gel-	Frost, Congeal	جلاتين	جەلاتين	Gelatin	جلاتين	جەلاتين
Ge- Geo-	Earth	ارض	زەوى، زەمين	Geography	جغرافية	جيۆگرافى
Geno- Gen-	Race, Sexl, kind	جنسي، تناسلي	رەگەزى	Genotype	طراز عرقي: البنية الوراثية لجماعة معينة	شێوازى رەگەزى (رەگى)
Grad-	Step, Grade, Degree	درجة	پلە	Gradient	درجة الميل او الأنحدار	پلەى لارى
Gon, Gono-	Reproductive	تناسلي، بذرة	زاوزێى- تۆو	Gonocyte	خلية تناسلية	خانەى زاوزێى
Glac, Glace-	Ice	ثلج، مثلج	بەفر	Glacier	مجلدة، نهر جليدي	رووبارى سەهۆڵى
Gani, Gonia-	Angle	زاوية	گۆشە	Goniometer	منقلة، مقياس الزوايا	پێوەرى گۆشە
Gymn- Gymno-	Naked	عاري	رووت	Gymnosperm	عاريات البذور	تۆو رووتەكان
Gyn- Gyno-	Woman	امراة، مبيض	ژن، ئافرت، هێلكەدان	Gynecology	علم امراض النساء	زانستى نەخۆشيەكانى ئافرەت
Gran- Grani-	Seed	حبة	دەنك	Granite, Granula	محبب، كرانيت	گرانيت، گرنج گرنج

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Grav- Gravi-	Heavy	ثقيل	قورس	Gravimeter	مقياس الوزن النوعي	پێوەری كێش جۆری
Gyro- Gyr-	Turn	يدير	ئەيسوڕێنێتەوە	Gyroscop	جيروسكوب، اداة تستعمل لحفظ توازن الطائرة	جيرۆسكۆپ
Halo- Hal-	Salt	ملح البحر	خوێی دەریا	Halogen	مولد املاح البحر	پەیداكەری خوێی دەریا
Haemt- Haemto Hemo- Haemo-	Blood	دم، دموي	خزێن، خوێنین	Haematite	هيماتيت، حجر الدم، احد خامات الحديد، هيموكلوبين	هیماتیت، بەردە خوێن، هیمۆگلۆبین
Hamate-	Hook	خطاف	قولاپ	Hemoglobin	شصي الشكل	شێوە قولاپی
Helic- Helico-	Spire, Snail	حلزون، حلزوني	پێچاوپێچ- هێلكە شەیتانۆكە	HamiformHelicon	هليكون: آلة موسيقية	هیلیكۆن
Helminith-	Worm	دودة	كرم	Helminth	علم الديدان	زانستی كرمەكان
Helio- Heli-	Sun	شمس	خۆر	Heliograph	هيلوغراف، تلسكوب لتصوير الشمس	هیلۆگراف
Helo-	Out growth	نمو، زائدة	چوكڵە- قۆچ	Heloceroue	ذو قرن، ذو زوائد	شاخدار، چوكڵەدار
Hemi-	Half	نصف	نیو	Hemisphere	نصف كرة	نیوە خڕۆك
Hept- Hepta-	Seven	سبعة	حەوت	Heptangular	سباعي الزوايا	حەوت گۆشە
Herpet- Herpeto-	Repille	زاحف	خشۆك	Herpetology	علم الزواحف	زانستی خشۆكەكان
Hetero- Hetro-	Different	مغاير، عدم التجانس	نا چوون یەكی، جیاواز	Hetero Zygote	متغاير البيوض	هێلكە جیاواز، جیاواز لە هێلكەدا
Hex- Hexa-	Six	ستة	شەش	Hexangular	سداسي الزوايا	شەش گۆشە
Hippo- Hipp-	Horse	حصان	ئەسپ	Hippopotamus	فرس النهر	ماینی ڕووبار
Holo-	Complete	كامل	تەواو	Holohedral	كاملة السطوح	ڕوو تەواو
Hom- Homo-	Similar	متجانس	چون یەك	Homogeneous	متجانس	چوون یەك
Hyal- Hyalo-	Glass like	شبه زجاجي	نیمچە شووشەیی	Hyaline	زجاجي، شفاف	شووشەیی، ڕوون

Prefix:	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Horti-	Garden	حديقة	باخچە	Horticulture	بستنة	بێستانچێتی، باخەوانی
Hyet-	Rain	مطر	باران	Hyetograph	مسجل المطر	پێوەری باران
Hydro- Hydra-	Water	مائي	ئاوی	Hydrology	هايدرولوجي، علم المياه	هایدرۆلۆجی، زانستی ئاو
Hygr- Hygr-	Moisture	رطوبة	شێ	Hygroscope	منظار الرطوبة، لأظهار التغيير في الرطوبة	دوور بینی شێ
Hyper-	Over, above	اعلى، فرط	لەسەر، بەرز تر، سەرو	Hypersonic	فوق صوتي، فرط صوتي	خێراییەك كە لە خێرایی دەنگ زۆر تر بێت
Hypo-	Lowen- beneath	تحت، نقص، اسفل	لە ژێر	Hypochlorous acid	حامض الهيبو كلوروز	ترشی هایپۆكلۆرۆز
Hypso-	High	عال، مرتفع	بەرز	Hypsometer	هبسومتر، مقياس الأرتفاع	هیبسۆمیتەر، پێوەری بەرزی
Igne- Igni-	Fire	نار	ئاگر	Igneous	ناري	ئاگرین
Ichthy-	Fish	سمكة	ماسی	Ichthyology	علم الأسماك	زانستی ماسییەكان
Icosa-	Twenty	عشرون	بیست	Icosahedron	عشروني الوجه، مجسم ذو عشرين وجهاً	بیست ڕوو
Inter-	Between	بين	لە نێوان	Interncde	سلامية	ماوەی نێوان دوو گرێ
In- Il-Im-Irr-	Not, Non	لا، غير	نا	Inmature	غير ناضج، غير بالغ	پێنەگەیشتوو، كاڵ
Intra- Intro-	Inside- withen	داخل، تداخل	لە ناو، بەیەكاچوون	Inttranenatal	خلال ولادي	ڕووداوێك لە كاتی مندالبووندا
Infra-	Below	تحت	لە ژێر	Infrared- rays	الأشعة تحت الحمراء	تیشكی ژێر سوور
Iso-Is-	Equal	نظير، مساوي	هاوتا، یەكسان	Isotope	نظير، عنصر نظير	توخمی هاوتا
Inver-	Toturn In	قلب، عكس	پێچەوانە، هەڵگێڕانەوە	Inversion	عكس، قلب	پێچەوانە، هەڵگەڕاوە

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Kilo-	Thousand	الف	هەزار	Kilogram	كيلوغرام	كيلۆگرام
Kaino- ceno-	Caino, New	حديث	تازە، نویٚ	Cainozoic, Cenozoic	حقبة الحياة الحديثة	سەردەمی ژیانی تازە
Kin- kine- kineto-	Motion, moving	حركة، حركي	جوولە، جمان	Rinetics	كينتيكا، علم الحركة	کاینتێکس، زانستی جوولە
Labi- labio-	Lips	شفه، شفوي	لێو	Labial	شفوي	زاری، دەمی
Lact- lacti-	Milk	حليب	شیر	Lactic acie	حامض اللاتيك	ترشی لاکتیك
Lemm-	Skin	جلد	پێست	Lemming	لاموس، حيوان قارض ذو ذيل قصير	لیمینك، گیاندارێکی قرتێنەری کلك کورتە
Lens- lent-	Lentil	عدسة	نیسك، زەرەبین	Lentiscus	ضرو، بطم	قەزوان
Leuc-	White	ابيض	سپی	Leukocyte	كرية بيضاء	خڕۆکەی سپی
Litho-	Stone	صخر	بەرد- کەڤر	Lithograph	الطباعة على الحجر	چاپ کردن لەسەر بەرد
Log-	Discourse, Article	محاضرة، مقال	ووتار	Logarithm	لوغاريتم	لۆگاریتم
Lune-	Moon	قمر	مانگ- هەیڤ	Lunar	قمري	مانگی- هەیڤی
Lymph- lympho-	Clear water	ماء رائق	ئاوی ڕوون	Lymphocyte	كرية لمفاوية	خڕۆکەی لیمفاوی
Macro-	Great, large	كبير	گەورە، مەزن	Macro cosm	العالم الكبير- الكون	گەردوون
Man- Hanu-	Hand	يد	دەست	Manufacture	مصنوع- صناعة	دروست کراو- پیشەسازی
Maxim-	Greatest	الأكبر	گەورەتر	Maximum	الحد الأعلى- الحد الأقصى	ڕادەی بەرز، ئەوپەڕی ڕادە
Maxilla- Maxillo-	Jaw	فك	شەویلگە	Maxillary	فكي	شەویلگەیی
Med- Medi- Medio- ew-	Middle	وسط، متوسط	ناوەڕاست	Medium	وسط	ناوەڕاست
Mening-	Membrane	غشاء		Meningitis	التهاب السحايا	سوتانەوەی پەردەی مێشك پەردە
Meso- mes-	Middle	متوسط	ناوەڕاست	Mesophyll	النسيج الأوسط في ورقة النبات	شانەی ناوەڕاست

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردی	ENGLISH	عربي	كوردی
Mer-	Part	جزء- تجارة	بەش- بازرگانی	Mercantile	تجاري	بازرگانی
Mete-	After	بعد	لە پاش	Meta carpus	مشط اليد	شانەی دەست
Mechan-	Machine	ماكنة، يدوي، حاني	مەكينە، پيشە، دەستكرد	Mechanics	ميكانيكا- علم المكائن	ميكانيك
Mini-	Smaller	اصغر من	بچووكتر لە	Minimal	الأقل	كەمتر
Micr, Micro-	Small	صغير- دقيق	بچووك	Microbe	ميكروب	ميكرۆب- گيانداری بچووك
Minim-	Least	الأقل	كەمتر	Minimum	الحد الأدنى- الحد الأقل	رادەی نزم- رادەی كەمتر
Mil, Milli-	One thousands	جزء من الف	بەشێك لە هەزار بەش	Milligram	مليغرام	ميليگرام
Mon, Mono-	One, Single	مفرد- وحيد	يەكەم- تاك	Monoxide	اول اوكسيد	يەكەم ئۆكسيد
Morpho, morph-	Form, Shape	شكل	شێوە	Morphology	علم الأشكال	زانستی شێوەكان
Multi-	Many	عديد	چەندەها	Multiplication	ضرب، مضاعفة	لێكدان
Myc, Myco-	Mushroom	فطر	قارچك، كەرووو	Mycology	علم الفطريات	زانستی قارچكەكان
Myel, Myelo-	Marrow	نخاع العضم	مەغزی ئێسك	Myelin- Sheath	غمد نخاعي	كيلی مەغزيی، كالانی مەغزيی
Myo, My-	Musele	عضلة	ماسوولكە	Myocardia	عضلة القلب	ماسولكەی دڵ
Myx-	Mucous	مخاط	چڵم، لينج	Myxomycete	فطر غروي	قارچكی ملی، قارچكی ليق
Mastigo-	Flagela	سوط	قامچی	Mastigophorus	ذو سياط، ذو اهداب	قامچیدار، برژانگدار
Mega-	1.000.000- great	ضخم، مليون	مەزن، مليۆن	Megacycle	ميغاسايكل، مليون دورة في الثانية	ميگاسايكڵ، مليۆنێك خول لە چركەيەكدا
Nar-naso-	Nose	انف، انفي	لووت، كەپوو	Naris	ثقب الأنف، منخر	كونە لوت
Nephr, Nephro-	Kidney	كلية	گورچيلە	Nephralgia	التهاب الكلية	سوتانەوەی گورچيلە

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Neur- Neure-	Nerve	عصب	دەمار	Neuron	عصبي	دەماری
Neo-	New	جديد	تازە	Neogeneois	تجدد	تازە بوونەوە
Nem, Nemat- Nemato-	Thread	خيطي، سلكي	دەزوويی، دەزولەيی	Nematoda	دودة خيطية	كرمی دەزولەيی
Necro, Necr-	Dead body	جثة، موت	تەرم، مردن	Necrophobia	الخوف من الموت	ترسان لە مردن
No-	Not	ليس	نە،نا	Non- magnetic	لا مغناطيس	نا موگناتيس
Nuch-, Noto, Not-	Neck, Back	عنق، قفا، ظهر	مەل، پشت مل، پشت	Nuchal- Notochord	قفا، مؤخرة العنق	پشت مل
Nucle, Nucleo-	Little Nut	بندقة صغيرة	كويزنكی بچووك	Nuclear	نووي	ناوكی
Octa, octo-	Eight	ثمانية	هەشت	Octan	آوكتان، مركب كيمياوي	ئوكتان، ناويتەيەكی كيمياييە
Ocul, oculo-	Sight	عيني، بصري	بينينی، چاويی	Oculist	عين	چاو
Oda-	Biting	عاضّ، عضّ	گەزنداە، گەستن	Odaxesmus	عض اللسان أثناء نوبة الصرع	زمان گەستن لەكاتی فێ دا
Odont, odonto-	Tooth	سنّ	ددان	Odontology	علم الأسنان	زانستی ددانەكان
Olfact-	Smelling	شمّ	بۆن كردن	Olfactory	شمي	بۆنی
Oro-	Mountain	جبل	شاخ	Orography	علم الجبال	زانستی چياكان
Omm-	Eye	عين	چاو	Ommatidium	عوينة، العين الصغيرة في الحشرات	چاوزكە، چاوی بچوك
Omo-	Shoulder	كتف	شان	Omodynie	ألم الكتف	ئێشو ئازاری شان
Ortho-	Straight, Regular	مباشر، منتظم	راستەوخۆ- رێك	Ortho-chromatic	حساس لجميع الألوان	هەستيارە بۆ هەموو رنگەكان
Oo-	Egg	بيضة	هێلكە	Oocyte	بيضة قبل النضج	هێلكەی پێ نەگەيشتوو
Ophi-	Snake	ثعبان	مار	Ophiology	علم الأفاعي	زانستی مارەكان

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردی	ENGLISH	عربي	كوردی
Ophthalm-	Eye	عين، عيني، مقلي	چاو	Ophthalmology	طب العيون، علم العيون	پزيشكی چاو، زانستی چاو
Optic-	Optic, activity	فعالية بصرية	چالاكی بينينی	Optical activity	فعالية بصرية	چالاكی بينايی
Orch- orchi Orchio- Orchido-	Testicle	خصية، خصوي	گون، گونی	Orchis	سحلب،خصي الثعلب	سەعلەم
Or-	Mouth	فم	دەم	Oral	شفوي، له علاقة بالفم	دەمی، زارەكی
Ornith, Ornitho-	Bird	طير	باڵندە	Ornithology	علم الطيور	زانستی باڵندەكان
Ortho-	Straight, Normal	اعتيادي، قويم، قيام، سوي	ئاسايی	Ortho-phosphoric	حامض الأورثوفوسفوريك	ترشی ئۆرتۆفۆسفۆریك
Oste, Osteo-	Bone	عضم	ئێسك، ئێسقان	Osteology	علم العظام	زانستی ئێسكەكان
Ot-Oto-	Ear	اذن	گوێ	Otitis	التهاب الأذن	سوتانەوەی گوێچكە
Ov, Ovi, Ovo-	Egg	بيضة، بويضة	هێلكە– كەرا	Oviparous	حيوان بيوض	گياندارى هێلكەكەر
Paleo-	Old, Ancient	قديم	كۆن	Paleontology	علم اشكال الحياة القديمة في المتحجرات	زانستی شێوە كۆنەكان لە بووبەردەكاندا
Palli-	Mantle	درع	قەڵغان	Pallium	درع الحيوان الرخوي	قەڵغانی گياندارى نەرم
Para-	Beside, near	قريب، بجانب	نزيك، تەنيشت	Parathyroid	الغدة جنب درقية	پاراثايرۆيد
Patho, Path-	Disease	مرض، داء	نەخۆش	Pathology	علم الأمراض	زانستی نەخۆشييەكان
Pect-	Breast	صدر	سنگ، سينە	Pectoral	صدري	سنگی، سينەيی
Ped, Pedo-	Foot	قدم، طفيلي،طفل	پێ، منداڵی	Pedal	دواسة، قدمية	پايدەر
Penta- Pento-	Five	خمسة	پێنج	Pentoxide	خامس اوكسيد	پێنجەم ئۆكسيد
Pera-	Around	حول	دەور و پشت	Perimeter	محيط	چێوە
Perenni-	Perennial	دائم، معمر	هەميشە، تەمەن درێژ	Perenial	معمر، دائمي	بە تەمەن، هەميشەيی
Per-	Up, Over	فوق	لەسەر	Peroxide	فوق اوكسيد	سەروو ئۆكسيد، سەرئۆكسيد

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Petra, Petro, Petr, Petri-	Rock	صخري	بەردین، کەڤرین	Petroleum	بترول، زيت الصخر	پیترۆل، پەترۆل
Philo, Phil-		محب	حەزکەر	Philosophy	فلسفة	فەلسەفە
Phon- Phono-	Sound	صوتي	دەنگی	Phonograph	فونوغراف، حاكي	سنوقی گۆرانی
Phot- Photo- Phos-	Light	ضوئي، فوتوغرافي كهربائي ضوئي	ڕووناکی	Photochemistry- Phosphorus	الكيمياء الضوئية، فسفور	کیمیای ڕووناکی، فۆسفۆر
Pisci-	Fish	سمك	ماسی	Piscivorous	آكل السمك	ماسی خۆر
Phyco-	Moss- Algae	طحلبي، اشني	قەوزەیی	Phycology	علم الطحالب	زانستی قەوزەکان
Phyl, Phy-	Tribe	شعبة، قبيلة	لق، هۆز	Phyletic	عرقي، نوعي	هۆزیی، جۆری، ڕەگەزیی
Phyllo-	Leaf	ورقة	گەڵا	Phyllode	عنق الورقة، سويق الورقة	لاسکی گەڵا
Physi- Physio-	Natural	طبيعي	سروشتی	Physics	فيزياء	فیزیا
Physio-	Physical, Natural	طبيعي، فيزياوي	سروشتی	Physiology	علم الوظائف، علم الفسلجة	فسیولوجی، زانستی فرمان
Phyt- phyto-	Plant	نبات	ڕووەك	Phytology	علم النبات	زانستی ڕووەك
Pinea-	Feather	ريشة	پەڕ	Pin feather	ريشة صغيرة، رييشة	پەڕۆکە، پەڕی بچووك
Pis-	Pea	بسلة	پۆڵکە	Pisi form	بسلي الشكل	پۆڵکەیی
Pluv-	Rain	مطر	باران	Pluvio meter	مقياس المطر	پێوەری باران، باران پێو
Plasm, plasmo-	Forming	مكّون	پەیداکەر	Plasmodium	بلاسموديوم	پلاسمۆدیۆم
Platy- plat-	Flat	مفلطح، مسطح، عريض	فرپاو، تەپیو، پان	Platyhelminthes	ديدان مفلطحة	کرمە فڕپاوەکان، کرمە پانەکان
Pod- ped-	Foot	قدم	پێ	Podagra	داء المفاصل	نەخۆشی جومگە
Pneuma- pneu- mato-	Air, lung	هواء، رئة، غاز	هەوا، سی	Pneumonia	ذات الرئة	سوتانەوەی سی

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردی	ENGLISH	عربي	كوردی
Poly-	Many	عديد	زۆر، چەندەها	Poly atomic	تعدد الذرات	چەند ئەتۆمی، چەندەها گەردیلەیی
Pori-	Hole, puncture	مثقب	كون كون	Porifera	ثقبيات، اسفنجيات	كون كونەكان، ئیسفنجییەكان
Post-	Behind, after	خلف، بعد	لە پشت، لە دوای	Posterior	خلفي	پاشویی
Prima- Prim-	First	اول، ابتداء	یەكەم، سەرەتایی	Primary	اولي	سەرەتایی
Pre-proe-	First	قبل، امامي	لەپێش، پێشەوە	Prefix	بادئة، سابقة	پێشگر
Pro-	Before, Infront	قبل، امام	لەپێش، بەردەم	Prognosis	تكهن	نوقلانە، پێش بینی
Proto-	First, Primary	ابتدائي، اولي	سەرەتایی، یەكەم	Prognathy	بروز، نتوء	چوكلە
Pseudo- Pseud-	False	كاذب، زائدة	درۆزنە	Protozoa	حيوانات ابتدائية،	گیاندارەسەرەتاییەكا،
				Pseudopoda	ذوات الأقدام الكاذبة	پێ درۆزنەكان، گەندە پێكان
Psych- psycho-	Mind, mental	علم النفس، نفس، عقل، نفسي، عقلي	دەروون، ژیریی	Psychology	علم النفس	زانستی سایكۆلۆجی، زانستی دەرون
Pter- pterid- pterido-	Wing, feather, Fin	زعنفة،جناح، ريشة	باڵ، پەڕ، پەركە	Pteridology	علم السرخسيات	زانستی رووەكی كلكە ئەسپەكان
Pyro-	Fire, Heat	لهب، حرارة	گڕ، گەرمی	Pyrochemical	كيمياء حرارية	كیمیای گەرمی
Plan- Plani-	Flat	مسطح	پان، تەخت	Panimeter	ممساح، اداة لقياس المساحة	پێوەری رووبەر
Quadr- quadri- Quadra-	Four	اربعة	چوار	Quadrivalent	رباعي التكافؤ	چوار هاوهێزی
Quint-	Five	خمسة، خماسي	پێنج	Quintan	حمى الخمس	پێنج بەرۆ،نەخۆشی یەكە هەر پێنج رۆژ جارێك سەر هەڵ ئەداتەوە
Radi-Radio-	Ray	شعاعي	تیشكی	Radial	شعاعي	تیشكی

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Radi-	Root	جذر	رەگ	Radical	جذري	رەگی
Rene-Reno-	Kidney	كلية	گورچیلە	Reniform	شبيه بالكلية	گورچیلە شێوە
Retro-	Backward	خلفي، تراجعي	بۆدواوە	Retro- Rocket	حجر تراجعي	بەردە گەڕاوەکان
Rhiz, Rhizo-	Root	جذر	رەگ	Rhizome	ارضية	قەدی زەمینی
Roto-Rote-	Turn, Wheel	يدور، عجلة	نەسوڕێتەوە، پێچکە	Roto- Pointer	مؤشر دوّار (دوراني)	پیشاندەری خولاوە
Rostral-	Beak	منقار	دەنووك	Rostrum	منقار	دەنووك
Saurus-	Lizard	ابو بريص، سحلية	مارمێلکە	Dinosaurus	دينصور، ابو بريص مخيف	دینۆسۆر
Semi-	Half, Imperfectly	نصف، جزء، شبه	نیمچە	Semimetal	شبه فلز	نیمچە کانزا
Sol-	Sun	شمس	خۆر	Solar	شمسي	خۆری
Stereo-	Three dimenolonal solid	جسم	تەن، لەش	Stereo phonic- Stereo scope	ستريو سكوب	ستریۆسکۆپ
Strati, Strat-	Layer	طبقة	چین	Stratified	ذو طبقات	نھۆمدار، چین چین
Strato-	Horizontal	شاقولي، عمودي	شاولی، تانی	Strato sphere	الجزء الأعلى من الغلاف الجوي	بەشی سەرەوەی بەرگی کەش
Sub-	Under, below	قريب، دون، تحت، اسفل	لەژێر، لەبن	Subscript- subdivis- ion	منقسم ثانياً	دووەم، دابەش بوون
Super-	Above, beyond	فوق، أعلى، زائد	لەسەر	Superphosphate	سوبر فوسفات	سۆپەر فۆسفەیت
Sym-	With, together	معاً	پێکەوە	Symbiosis	تعايش، معيشة كائنين غير متشابهين معاً	هاوژیانی
Syn-	With, together	معاً	پێکەوە	Synthesis	تركيب	پێکهاتن
Sali-	Salt	ملح	خوێ	Salimeter	مقياس الملح	پێوەری خوێ، خوێ پێو
Sect-	Cutting	قطع	بڕین	Sector	قطاع الدائرة	کەرتی بازنە
Seismo-	Earthquake	هزة ارضية– زلزال	بومەلەرزە	Seismograph	مسجل الزلزال	تۆمارکەری بومەلەرزە

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Scler-Sclero-	Hard, Solid	صلب	رەق	Sclerometer	مقياس الصلابة	پێوەری رەقی
Scypho-	Cup	فنجان، قدح، كاس	كاسە، فنجان	Scyphus	كاسي الشكل	كاسە شێوە
Semi-	Half, partly	نصف– شبه	نیمچە، نیو	Semi conductor	شبه موصل	نیمچە گەیێنەر
Sella-	Seat, Saddle, chair	مقعد	زین، كورسی	Selliform	سرجي الشكل	زینی– لەشێوەی زین دا
Schizo-	Schiz	فصم، شق	هەڵوەشاندن، لەت كردن	Schizoiz	مصاب بالشايزوفيرينيا	تووشی شایزۆفیرینیا بووە
Sinus-	Hollow	مجوف، جيب	بۆش، گیرفان	Sinusitis	التهاب الجيوب الأنفية	سووتانەوەی گیرفانەكانی لووت
Sporo, Spor-	Germ	بوغي، بذري، سبوري	میكرۆبی، سپۆری	Sporangium	كيس السبورات	تورەكەی سپۆرەكان
Spher-	Ball	كرة	تۆپ، خرۆك	Spheroidal	كروي	خڕ
Sperm- spermo- Spermat-spermato-	Seed- seme	مني، حيمن، نطفي	سپێرم	Spermatic- Fluid	سائل منوي	ئاوی نێر، شاوەت
Spector, Spectro-	Phantom	طيف	شەبەنگ	Spectrograph	مرسمة الطيف	وێنەگری شەبەنگ
Stat- static-	Standing	وقوف، سكون	وەستان	Stator, Isostatic	جزء ساكن	بەشێكی داسەكناو (وەستاو)
Stell-	Star	نجم	ئەستێرە	Stellate	نجمي الشكل	ئەستێرە شێوە
Stom- stoma- stomato-	Mouth	فم– ثغر	دەم– زار	Stomata	ثغرة (ثغور)	كونیلە
Sten- steno-	Narrowness	ضيق، قليل	تەسك، كەم	Stenosis	ضيق	تەنگی، تەنگانە
Styl-	Needle	ابرة	دەرزی	Stylar	إبري	دەرزیلەیی
Sphen-	Wedge	إسفين، وتد	پواز، مێخ	Sphenoidal	إسفيني، وتدي	پوازی، مێخی
Taut- tauto-	The same	نفس الشيء	هەمان شت	Tautomerism	مماثلة التركيب	هەمان پێكهاتن
Thalam-	Lobe	فصّ، فلقة	لەت، كوت، پل	Thalamus	الفص البصري في الدماغ	پلی بینین لە مێشكدا
Thely-	Female	انثى	مێ	Thelymania	شبق	هەوەسی جووت گرتن– ئاڵۆشی جووت گرتن

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Techne- techno-	Art, Skill	فن، تقنية	هونەر، تەکنیك	Technology	تكنيك، علم الفنون والصنائع	تەکنیك، تەکنۆلۆجیا
Taenia-	Ribbbon	شريط	شریت	Taeniasag enate	دودة شريطية في البقر	کرمی شریتی لە مانگادا
Terra-	Land, Ground	ارضي، برّي	زەوی، وشکانی	Terrestrial	ارضي، متعلق بالأرض	زەمینی
Telo-	End, final, last	نهائي، اخير	دوایی، کۆتایی	Telophase	الطور الأخير	باری دوایی (لە دابەش بوونی خانەدا)
Tela, tele-	Far, Distant	بعيد	دوور	Telescope- telephone	تلسكوب	تەلیسکۆپ
Tetra-	Quadric	رباعي	چواریی	Tetroxide	رابع أوكسيد	چوارەم ئۆکسید
Therm-	Heat	حرارة،كهربائي–حراري	گەرمی	Thermodynamic	ديناميكا حرارية	دینامیکی گەرمیی
Thallo-	Algae, Moss	اشنة	قەوزە	Thhallophyta	ثالوسيات	ڕووەکە تالوسییەکان
Thym-	Thyine	صعتر– زعتر	جاترە	Thymus	غدة صعترية	لووی تیموس، لووی جاترەیی
Thio- Thi- Thion-	Sulphur	كبريت	گۆگرد	Thio sulphate	ثايو كبريتات	تایو سولفات
Trache- Tracheo-	Reed, Cane	القصبة الهوائية، رغامي	بۆری هەوا	Tracheitis	إلتهاب الرغامي	سووتانەوەی بۆری هەوا
Trans-	Across	عبر	بەناو	Transmission	نقل، انتقال	ڕۆیشتن، گواستنەوە
Trema-	Hole	ثقب	کون	Trematoda	دودة مثقبة	کرمی کون کون
Tri-	Three	ثلاث	سیّ	Trifocal- Trioxide	ثالث أوكسيد	سیّهەم ئۆکسید
Top- Topo-	Place, Location, site	مكان، موقع	شوێن	Topography	طوبوغرافيا	تۆپۆگرافی، وێنەی ڕووی زەوی
Trich- Tricho-	Hair	شعر	موو– تووك	Trichin	تراخينا، دودة شعرية الشكل	تراخینیا– جۆرە کرمێکە
Trope, Trop-	Lower	سفلي	خوارەوە– ژێرەوە	Troposphere	الطبقة السفلى من الغلاف الجوي	چینی خوارەوە لە بەرگی هەوا
Thyr, Thyro-	Thyroid	درقي	تایرۆید	Thyroidgland	الغدة الدرقية	لووی تایرۆید

Prefix-	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
Troph, Tropho-	Food	غذائي- تغذية	خۆراكی	Trophoplasm	جبلة غذائية	پلازمی خۆراكی
Un-	Not	لا- غير	نا	Unconscious	غير واع	بێهۆش، بێدار
Ultra-	Beyond	خارق، فوق	تیژ، ئەوپەر، سەروو	Ultra- Microscope	مكرسكوب خارق	میكرۆسكۆپی تیژبین
Undula-	Small, Wave	موجة	شەپۆل	Undulatory	تموجي	شەپۆل دانەوەیی
Unc-	Hook	هلب، شص	قولاپ	Unciform	هلبي الشكل- شصي الشكل	شێوە قولاپی
Uni-	One- Single	مفرد، احادي	تاك، یەك	Unicellular	احادي الخلية	تاك خانەیی
Ur- Ure-Uro-	Urine	بول	میز	Urology	علم البول	زانستی میز
Vagina-	Sheath	مهبل	كیف، غمد، كوڵینك	Vaginitis	إلتهاب المهبل	سووتانەوەی كوڵینك
Vascul- vas- Vaso-	Vessel	وعاء	بۆری	Vascular- tissue	نسيج وعائي	شانەی بۆرییانە
Ven- veni- veno-	Vein	وريد- عرق	خوێن هێنەر	Vena- cava	وريد اجوف	خوێن هێنەری بۆش
Vent-	Wind	ريح	با	Ventilation	تهوية	هەوا گۆڕین، هەوا گۆڕكێ
Vita-	Life	حياة	ژیان	Vitality	حيوية	ژیانی، زیندوویی، زیندەگێتی
Vitr- vitri-	Glassy	زجاجي	شووشەیی	Vitreous	زجاجي	شووشەیی
Vora-	Devour	أكل	خۆرا، بخۆر	Carnivorous	أكل اللحم	گۆشت خۆر
Xen- xeno-	Strange, abnormal	عجيب، غريب	سەیر، ئاناسایی	Xenon	عنصر الزينون	توخمی زینۆن
Xero- xer-	Dry	جفاف	وشكی، ووشكانی	Xerographs	تصوير جاف	وێنە گرتنی ووشك
Zon- zona-	Girdle	حزام- دائرة	پشتێن	Zona alba	الدائرة البيضاء للعين	بازنەی سپێنەی چاو
Zoo- zo-	Animal	حيوان- متحرك	گیاندار	Zoology	علم الحيوان	زانستی گیاندار
Zyg- zygo-	Yoke	زوجي، مزدوج، إقتران	جووت	Zygoma	العظم الوجني	ئێشكی كوڵم

GREEK AND LATIN ROOTS COMMONIY USED IN THE CONSTRUCTION OF SCIENTIFIC AND THCHNICAL TERMS SUFFIX

Prefix	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
-Ase	Enzyme	انزيم	زايميز	Zymase	زايميز	ئەنزيم
-Ane	Saturated	مشبع بالهايدروجين	جۆرە گازێکە	Methane	ميثان	تێر هايدرۆجين
-Ate	Much Oxygen	كثير الأوكسجين	کلۆرەيت/ جۆرە ئاوێتەيەکە	Chlorate	كلورات	زۆر ئۆکسجين
-Blast	Formative	تركيب	دوو پێکهاتن/ جووت پێکهاتن	Diploblast	ثنائي التكون	پێکهاتن
-Cardium	Heart	قلب	پەردەی دڵ	Pericardium	شُغاف القلب	دڵ
-Cene	New	جديد	هۆلۆسين/ سەدەيەکی جيۆلۆجيیە	Holocene	هولوسين	تازە
-Chrome	Colour	لون	چەند ڕەنگی/ هەمە ڕەنگە	Polychrome	متعدد الألوان	ڕەنگ
-Cide	Murder	قتل	ميکرۆب کوژ	Germicide	قاتل الجراثيم	کوشتن
-Cision	Cut	قطع	بڕين، درز	Incision	قطع، ثلم	بڕين
-Cyst	Sack, bladder	كيس، مثانة	خانەيەکی گەزندە	Nematocyst	خلية لاسعة	توورەکە، ميزەڵدان
-Coccus	Spherical- cell	خلية كروية	ستريپتۆکۆکەس/ جۆرە ميکرۆبێکە	Streptococcus	ستربتوكوكس	خانەيەکی خڕ
-Cyte	Cell	خلية	خڕۆکەی سپی	Leucocyte	كرية بيضاء	خانە
-Derm	Skin	جلد	توێخی ناوەوەی پێست	Endoderm	ادمة	پێست
-Duct	Tube	قناة	بۆری هێلکە	Oviduct	قناة البيض	بۆری
-Ene	Not Saturated	غير مشبع بالهايدروجين	ئيتيلين/ جۆرە گازێکە	Ethylene	اثيلين	کەم هايدرۆجين
-Fact	Made, Manufactured	مصنوع	دەستکرد	Artifact	يدوي، اصطناعي	دروستکراو

Prefix	ENGLISH	عربي	كوردی	ENGLISH	عربي	كوردی
-Ferous	Include	يحتوي على	كريستاڵی تێدايه	Crystalliferous	يحتوي على بلورات	كريستاڵی تێدايه
-Gen	Produced	مُوَلِدٌ	ئاو پەيداكەر/ ئاو پێكهێنەر	Hydrogen	مولد الماء	ئاو پەيداكەر
-Gram	Drawn	مرسوم، برق، صور	هێڵكێشی دڵ	Cardiogram	مخطط حركة القلب	وێنه كێشراو، بروسكه
-Graph	Written, drawn	مكتوب، مرسوم، مصور مخطط	وێنه كێشی بوومەلەرزە	Seismograph	مسجل الزلزال	نووسراو، وێنه كێشراو
-Gon	Angle	زاوية	چەند گۆشەيی	Ploygon	متعدد الزوايا	گۆشه
-Ite	Little oxygen	قليل الأوكسجين	نايترەيت	Nitrite	نيتريت	كەم ئۆكسجين
-It is	Inflammation	مرض ذو إلتهاب، إلتهاب	ئاڵووكەوتن	Tonsillitis	إلتهاب اللوزتين	نەخۆشی بەئاوسانەوە
-Ium	Metal	فلز	سۆديۆم/ جۆرە كانزايەكە	Sodium	صوديوم	ميتاڵ (كانزا)
-Ide	Salt	ملح	برۆمايد/ جۆرە خوێيەكە	Bromide	بروميد	خوێ
-Idea	Afamily (group) of animals	فصيلة حيوانية	پۆلی پشيله	Felidae	فصيلة السنوريات	پۆلێكی گياندارە
-Logist	Scientist	عالم	فسيۆلۆچيست/ زانا له فسيۆلۆجيدا	Physiologist	فسيولوجي	زانای فيسيۆلۆجی
-Logy	Science	علم	زانستی زيندەوەر	Biology	علم الأحياء	زانياری ژيان
-Lysis	Analyse	تحليل	شيكردنەوەی كارەبايی	Electrolysis	تحليل كهربائي	شيكردنەوە
-Lyte	Analyzable	قابل للتحليل	شياو بۆ شيكردنەوە	Electrolyte	قابل للتحليل	دەشێت بۆ شيكردنەوە
-Mer	Part	جزء	دوو بەش/ جووت بەش	Dimer	ثنائي الأجزاء	بەش
-Mere	Part	مُجزء	چەند بەش	Polymer	متعدد الأجزاء	بەش
-Meter	Measure	مقياس	ئەميتەر ئامرازی پێوانی تەوژمی كارەبا	Ammeter	اداة لقياس التيار الكهربائي	پێوەر

Prefix	ENGLISH	عربي	كوردي	ENGLISH	عربي	كوردي
-Metry	Measuring	قياس	ڕووناكی پێوان	Photometry	قياس الضوء	پێوان
-Morph	Form	شكل	شێوه چوون یەكی (لێك چوون)	Isomorphism	التماثل في الشكل	شێوه
-Oid	Like	شبيه	نیمچه ئەلكالی	Alkaloid	شبه قلوي	نیمچه
-Opsy	Examine, Analysis	فحص	پشكنینی لاشه دوای مردن	Necropsy	فحص الجثة بعد الوفاة	پشكنین، سەیركردن
-Ol	Alcohol	الكحول	ئەتیل ئەلكهول	Ethanol	كحول اثيلي	ئەلكهول
-Ose	Carbohydrate	كاربوهيدات	دیكستروز/ جۆره مادەیەكه	Dextrose	ديكستروز	كاربۆهایدرەیت
-Osis	Operation	عملية	ئۆسمۆسیس، دەلأندن	Osmosis	نضوح- ازموزية	كردار
-Phile	Loving	محب، اليف، الف	ئالوودەی ئاو	Hydrophile	محب للماء	ئالوودە
-Phone	Sound	صوت	تەلەفۆن	Telephone	هاتف	دەنگ
-Phobe	Fear	خوف	له ئاو ترسان/ هاریی	Hydrophobia	داء الكلب، مرض رهاب الماء	ترس
-Phyll	Leaf	ورقة نباتية	كلۆرۆفیل/ مادەی سەوز	Chlorophyte	كلوروفيل، المادة الخضراء	گەڵای ڕووەك
-Phyte	Phyte	نبات	ڕووەكە پالوسیەكان	Thallophyte	نباتات الثالوسيات	ڕووەك
-Phore	Bearer	حامل	ڕەنگ هەڵگر	Chromophore	حامل اللون	هەڵگر
-Plasm	Maker	مادة مكونة/ مادة نامية	پرۆتۆپلازم/ مادەی زیندووی سەرەتایی	Protoplasm	بروتوبلازم، الجبلة الأولى	مادەیەكی پێكهێنەر
-Pod, Poda	Foot	قدم	شەش پێ	Hexapod	ذو ستة اقدام	پێ
-Ptera	Winged	مجنح	دوو باڵ	Diptera	ذو جناحين	باڵدار
-Plast	Cell	خلية	خانەی زیندووی بنەڕەتی	Protoplast	خلية حية اصلية	خانه
-Plasty	Patch, graft	ترقيع ذاتي	نەشتەرگەری ل بریی	Autoplasty	جراحة تعويضية	ترقيع، تقويم، تعديل
-Scope	Discosure	مكشاف- منظار	میكرۆسكۆپ/ ووردبین	Microscope	ميكروسكوب	پیشاندەر، دەرخەر
-Saurus	Lizard	ابو بريص	مارمێلكەی ترسناك	Dinosaurus	ابو بريص مخيف	مارمێلكه

Prefix	ENGLISH	عربي	کوردی	ENGLISH	عربي	کوردی
-Sphere	Ball, globe	كرة	وشكانی خڕۆكی زەوی	Lithosphere	اليابسة	خڕۆك
-Stat	Stationary	ثابت، ساكن	بەرهەڵستی گۆڕاو	Rheostat	مقاوم متغير	وەستاو
-Thymia	Case, condition	حالة عقلية	پەرکەمی مام ناوەندی	Schizothymia	فصام معتدل	باری ژیری
-Therm	Heat	حرارة	یەکسان لە گەرمیدا	Isothermal	متساوي الحرارة	گەرمی
-Therpay	Treatment	مداواة	چارەسەرکردنی سروشتییانە	Physiotherpay	مداواة طبيعية	چارەسەرکردن
-Therium	Animal	حيوان	گیانداری سەرەتایی	Prototherium	حيوان ابتدائي	گیاندار
-Tome	Cut	قطع	مایکرۆتۆم/ ئامرازێکە بۆ بڕینی ڕووەك	Microtome	ميكروتوم	بڕین
-Tion	Operation	عملية	کریستاڵ بوون، بلووربوون، بلوورێن	Crytsilization	تبلور	کردار
-Urgy	Technique	تقنية، تكنيك	زانیاری کانزاکان	Metallurgy	علم الفلزات	تەکنیك
-Uronic	Uric	بولي				میزی
-Urous	Tailed, caudate	ذو ذيل	مشكی کلکدار	Myurous	فار ذو ذيل	کلکدار
-Vora, Vorus	Eater	آكل	گۆشت خۆر، گیاندارە	Carnivorous	لاحم، آكل اللحم	خۆر، خۆرا
-Y	Have a special quality	ذو صنعة معينة	بەردەڵانی، بەردین	Stony	حجري	خاوەن سیفەتێکی تایبەتی
-Zoic	Life	حقبة حياة	چاخی ژیانی ناوەڕاست	Mesozoic	حقبة الحياة الوسطى	چاخێکی ژیان
-Zyme	Yeast	خميرة	ئەنزیمی هاوبەش	Coenzyme	انزيم مساهم	هەوێن

جيهانى گياندارەكان	Animal Kingdom	لممملكة الحيوانية (عالم الحيوان)
<u>پۆلێنى گياندارەكان</u>	<u>Classification</u>	<u>تصنيف الحيوانات</u>
١- لقى گياندارە سەرەتايى‌يەكان	1- Phylum Protozoa:	١-شعبة الأبتدائيات (الأوالي)
پۆلى گۆشتى‌يەكان	Class sarcodina- rhizopoda	صنف اللحميات (سركودينا)- جذرية الأقدام
پۆلى قامچيدارەكان (يۆگلينا)	Class mastigophora- flagellates	صنف السوطيات
پۆلى كوڵكدارەكان- برژانگدارەكان (پەراميسيۆم)	Class ciliata- ciliophora	صنف الهدبيات
پۆلى سپۆرى‌يەكان (مشە خۆرى مەلاريا)	Class sporozoa	صنف الجرثوميات (السبوريات)
پۆلى پىّ تيشكدەرەكان (راديۆلاريا)	Class Actinopoda	صنف شعاعيات الأقدام
٢- لقى ئيسفنجى‌يەكان :	2-Phylum Porifera	٢- شعبة الأسفنجيات (المساميات)
٣-لقى بۆش ريخۆڵەيى‌يەكان :	3-Phylum Coelenterat:	٣- شعبة الجوفمعويات
پۆلى هايدرۆزوا (هايدرى‌يەكان) هايدرا	Class hydrozoa	صنف الهيدريات
پۆلى فنجانى‌يەكان (كاسەيى‌يەكان) چراى دەريا	Class scyphozoa	صنف الفنجانيات (الكأسيات)
پۆلى گوڵاڵەيى‌يەكان (گوڵاڵەى دەرياو مەرجان)	Class Anthozoa (Actinozoa)	صنف الزهريات (الشعاعيات)
٤- لقى كرمە پانەكان :	4- Phylum platyhelminthes	٤- شعبة الديدان المفلطحة (المسطحة)
پۆلى كرمە ليلّ كەرەكان (بلاناريا)	Class turbellaria	صنف الديدان المعكرة (التربلاريا)
پۆلى كرمە مژۆكدارەكان (كونكونەكان) كرمى جگەرو بەلهارزيا	Class trematoda	صنف الديدان المثقبة (التريماتودا)
پۆلى كرمە شريتى‌يەكان (تاكە كرم)	Class cestoda	صنف الديدان الشريطية (الستودا)
٥- لقى كرمە دەزووولەيى‌يەكان (ئەسكارس و ئەنكلستۆما) :	5- Phylum Nemathelminthes Nematoda Aschelminthes	٥-شعبة الديدان الخيطية
٦- لقى خولاوەكان (پێچكەيى‌يەكان) :	6- Phylum Rotifera	٦-شعبة الدولابيات (الدوارات، العَجَليات)
٧- لقى نەرمۆڵەكان :	7- Phylum Mollusca	٧-شعبة الرخويات (النواعم)
پۆلى جووت دەمارىى‌يەكان (چيتۆن)	Class amphineura	صنف الأمفينيورا (ثنائية العصب)
پۆلى پىّ تەوەرىى‌يەكان (گوێچكە ماسى)	Class pelecypoda	صنف المحاريات (ذوات المصراعين)- فأسية القدم
پۆلى پىّ سكى‌يەكان (شەيتانۆكەى ڕووت)	Class gastropoda	صنف بطنية القدم (معديات الأرجل)
پۆلى پىّ سەرىى‌يەكان (سيبياو مەرەكەب وەشێن)	Class cephalopoda	صنف الرأسقدميات
٨- لقى پێست دڕكاوى‌يەكان:	Phylum Echinodermata:	شعبة شوكية الجلد (الجلد شوكيات)
پۆلى ئەستێرەكانى دەريا (ئەستێرەى دەريا)	Class asteroidia	صنف نجوم البحر
پۆلى ئەستێرە دەرياييى‌يە ماريى‌يەكان (ئەستێرەى تورت)	Class ophiuroidea	صنف نجوم البحر الثعبانية
پۆلى ژيشكەكانى‌دەريا (ژيشكى دەريا)	Class echinoidea	صنف قنافذ البحر
پۆلى خەيارەكانى (تارووەكانى) دەريا	Class holothuroidea	صنف خيار البحر
پۆلى زەمەقەكانى دەريا (زەمەقى دەريا)	Class crinoidea	صنف زنابق البحر
٩-لقى كرمە ئەڵقەدارەكان:	Phylum Annelida:	٩-شعبة الحلقيات (ديدان حلقية):
پۆلى كەم دڕكەكان (كرمى زەوى)	Class oligochaeta	صنف قليلات الأشواك
پۆلى زەرووەكان (زەروو)	Class Hirudinea	صنف العلقيات
پۆلى فرە دڕكەكان (نێرس، كرمى لم)	Class polycheta	صنف كثيرات الأشواك

١٠-شعبة مفصليات الأرجل	Phylum Arthopoda:	١٠- لقی پیٚ جومگەیی‌یەکان :
صنف القشريات	Class crustacea	پۆلی تونکڵەدارەکان (قرژاڵ و ڕۆبیان)
صنف العنكبوتيات	Class arachnida	پۆلی‌جاڵجاڵۆکەیی‌یەکان
صنف ذوات المائة رجل (ذوات الشفاه القدمية)	Class chilopoda (centipedes)	پۆلی سەد پیٚ‌یەکان (هەزار پیٚ)
صنف ذوات الألف رجل	Class diplopoda (millepedes)	پۆلی فرە پیٚ‌کان (هەزار پیٚ‌کان) تەتەڵەمیران
صنف ثلاثية الفُصّ	Class trilobita	پۆلی سیٚ‌پلەکان (زۆریان بووبەردن)
صنف المخلبيات	Class onychophora	پۆلی چڕنووکدارەکان- پیٚریپاتەس-
صنف الحشرات	Class Insecta:	پۆلی میٚرووەکان:
تحت صنف (صنيف) عديمة الأجنحة	Subclass apterygota	ژێر پۆلی میٚرووە بیٚ‌باڵەکان
تحت صنف (صنيف) ذوات الأجنحة	Subclass pterygota	ژێر پۆلی میٚروور باڵدارەکان
رتبة مستقيمة الأجنحة	Order Orthoptera	هۆزی باڵ ڕاستەکان (سیسرك و شیٚرە کولله)
رتبة متساوية الأجنحة	Order isoptera	هۆزی باڵ یەکسانەکان (مۆرانە)
رتبة القمل الماصّ	Order anoplura (siphunculata)	هۆزی ئەسپیٚ‌ی مرۆك
رتبة غمدية الأجنحة	Order coleoptera	هۆزی باڵ کالانی‌یەکان (قالۆنچە)
رتبة حرشفية الأجنحة	Order lepidoptera	هۆزی باڵ پوولەکەیی‌یەکان (پەپولە)
رتبة ثنائية الأجنحة	Order diptera	هۆزی دوو باڵی‌یەکان (مێش و مشووله)
رتبة غشائية الأجنحة	Order hymenoptera	هۆزی باڵ پەردەیی‌یەکان (هەنگ و زەردەواڵە)
رتبة مخفية الأجنحة	Ordersiphonaptera	هۆزی باڵ شاراوەکان (کێچ)
شعبة الحبليات:	Phylum Chordata	لقی پەتکدارەکان :
تحت شعبة النصف حبليات	Subhylum hemichordata	ژێر لقی نیمچە پەتکدارەکان (کرمی لمۆز بەڕوو)
تحت شعبة الراسحبليات	Subhylum cephalochordata	ژێر لقی پەتکدارە سەریی‌یەکان (ڕمە)
تحت شعبة الذيلحبليات	Subhylum urochordata	ژێر لقی پەتکدارە کلکی‌یەکان (ئەسیدیا)
تحت شعبة الفقريات:	Subhylum vertebratae	ژێر لقی بربڕەدارەکان:
الفقريات اللافكية (عديمة الفك)	Agnatha:	بربڕەدارە بیٚ شەویلگەکان:
صنف الأسماك الصدفية (الصندوقية) الأسماك المدرعة القديمة	Class ostra codermi	پۆلی (ماسی‌یە سەدەفدارەکان- ماسی‌یە زرێدارە کۆنەکان)
صنف مستديرة (دائرية) الفم	Class cyclostomata	پۆلی دەم بازنەیی‌یەکان (لامپری)
الفقريات الفكية الفم:	Gnathostomata:	بربڕەدارە دەم شەویلگەیی‌یەکان:
فوق صنف الأسماك	Supesr class pisces	سەرپۆلی ماسی‌یەکان
صنف صفائحية الجلد	Class placodermi	پۆلی پیٚست تەبەقی‌یەکان (ماسی‌یە چەناگەدارە قڕ تیٚ‌کەوتووەکان)
صنف الأسماك الغضروفية	Class chondrichthyes (cartilaginous)	پۆلی ماسی‌یە کرکراگەیی‌یەکان (سەگە ماسی)
صنف الأسماك العظمية	Class osteichthyes (bony fishes)	پۆلی ماسی‌یە ئیٚسکدارەکان (سمیٚڵە)
فوق صنف ذوات الأربع	Super class tetrapoda (quadropeds):	سەر پۆلی چوار پیٚ‌کان:
صنف البرمائيات (الضفادع و السلمندرات)	Class amphibia	پۆلی تەڕوو شکی‌یەکان (ووشکاوەکی‌یەکان) (بۆق و قورناویلکە)

صنف الزواحف:	Class reptilia	پۆلی خشۆکەکان:
رتبة السلاحف	Order chelonia	هۆزی کیسەڵەکان (کیسەڵ)
رتبة خرطومية الرأس	Order rhynchocephalia	هۆزی سەر لمۆزییەکان (سفینودۆن)
رتبة القشريات (الحرشفيات)	Order squamata	هۆزی پوولەکەدارەکان (مار و مارمێلکە)
تحت رتبة السحالي (العظايا)	Suborder Aphidia	ژێر هۆزی مارمێلکەکان (شەوگەرد)
تحت رتبة الثعابين (الحيات)	Suborder Aphidia	ژێر هۆزی مارەکان (مار)
رتبة التماسيح	Order crocodilia	هۆزی تیمساحەکان
صنف الطيور:	Class Aves	پۆلی باڵندەکان:
رتبة عديمة الريش	Order impennes	هۆزی بێپەڕەکان (پەنگوین)
رتبة النعاميات	Order struthioniformes	هۆزی ووشتر مرەکان
رتبة الوزيات	Order anseriformes	هۆزی قازەکان (قازو مراوی)
رتبة البجعيات	Orderpelecaniformes	هۆزی سەقاقوشەکان
رتبة اللقالق	Order cinconiformes	هۆزی لەقلەقەکان (حاجی لەقلەق)
رتبة الدجاجيات	Order galliformes	هۆزی مریشکەکان (مریشك و تاووس)
رتبة الحماميات	Order columbiformes	هۆزی کۆترەکان (کۆترو قەتێ)
رتبة الصقور	Order falconiformes	هۆزی هەڵۆکان (باز و هەڵۆ)
رتبة البوميات	Order strigiformes	هۆزی کوندەبەبوومکان
رتبة الببغائيات	Order psittaciformes	هۆزی تووتییەکان
رتبة العصافير	Order passeriformes	هۆزی پاسارییەکان
صنف اللبائن	Class mammalia	پۆلی شیرەدەرەکان:
تحت صنف اللبائن البيوضة	Subclass prototheria	ژێر پۆلی شیرەدەرە هێلکەکەرەکان (دەنوکە مراوی)
تحت صنف اللبائن الولودة:	Subclass theria	ژێر پۆلی شیرەدەرە بزۆکەکان (بزاوەکان)
أسفل صنف اللبائن الكيسية	Infraclass metatheria	بنە پۆلی شیرەدەرە تورەکەدارەکان (کەنگەر)
أسفل صنف اللبائن الحقيقية (المشيمية):	Infraclass Eutheria	بنە پۆلی شیرەدەرە ڕاستەقینەکان (وێڵداشدارەکان)
رتبة آكلات الحشرات	Order indectivora	هۆزی مێروو خۆرەکان (ژیشك، مشکە کوێرە)
رتبة اللبائن المجنحة	Order chiroptera	هۆزی شیرەدەرە باڵدارەکان (شەمشەمە کوێرە)
رتبة الضواري (اللواحم)	Order carnivora	هۆزی دڕندەکان (گۆشتخۆرەکان)
تحت رتبة مفلوقة القدم	Suborder fissipedia	ژێر هۆزی پێ تلیشاوەکان (گورگ)
تحت رتبة زعنفيات الأقدام	Suborder pinnipedia	ژێر هۆزی پێپەڕەکەییەکان (گوێرەکەی دەریا)
رتبة القوارض (القواضم)	Order rodentia	هۆزی قرتێنەرەکان (مشك)
رتبة الأرانب	Order lagomorpha	هۆزی کەروێشکەکان
رتبة الحيتان	Order cetacea	هۆزی نەهەنگەکان
رتبة الخرطوميات	Order proboscides	هۆزی قورتەدارەکان (لمۆزدارەکان) فیل
رتبة مفردات الأصابع- وترية الأظلاف	Order perissodactyla	هۆزی تاك پەنجەکان (تاك سمەکان) ئەسپ
رتبة مزدوجات الأصابع- شفعية الأظلاف	Order artiodactyla	هۆزی جووت پەنجەکان (جووت سمەکان) ئاسك
رتبة اللبائن المقدمة (الرئيسيات)	Order primata	هۆزی شیرەدەرە باڵاکان (پێشەنگەکان)
تحت رتبة الليموريات	Suborder lemuroida	ژێر هۆزی لەیمورییەکان (لەیمور)

تحت رتبة رسغيات القدم	Suborder anthropoidia	ژێر هۆزی مەچەکدارەکان (تارزیر)
تحت رتبة اشباه الأنسان (الأنسان والقرود)	Suborder anthropoidia	ژێر هۆزی مرۆڤی‌یەکان (ئادەمیزاد و میمونەکان)
إنسان	Man, Human being	ئادەمیزاد
إنسان بكين	Peking man	ئادەمیزادی پەکین
إنسـان العصـر الحجـري الحديـث- هوموسابينز	Neolithic man, Homo sapiens	ئادەمیزادی سەدەی بەردینی نویٚ- هۆمۆساپێنن
إنسان كرومانيون	Cro- magnon- man	ئادەمیزادی کرۆمانیێۆن
إنسان نياندرتال	Neanderthal- man	ئادەمیزادی نیاندەرتاڵ

جیهانی ڕووەك	Plant kingdom	عالم النباتات، المملكة النباتية
پۆلینی ڕووەكەكان	**Classification of plants**	**تصنيف النباتات**
١- لقی ڕووەكە لەت بووەكان	1-Phylum schizophyta: (fission plants)	شعبة النباتات المنشطرة
پۆلی قەوزە شینەكان (ئۆسیلاتۆریا)	Class ceae (bluealage)	صنف الأشنات الزرقاء
پۆلی كەڕووە لەت بووەكان (بەكتریا)	Class schizomycetes	صنف الفطريات المنشرطة
٢- لقی قەوزە قامچیدارەكان (یۆگلینا)	2-Phylum euglenophy cophyta	صنف الأشنات اليوغلينية (السوطية)
٣- لقی قەوزە سەوزەكان (سپایرۆجیرا)	3- 2-Phylum chlorophy cophyta	صنف الأشنات الخضراء
٤- لقی قەوزە خەڵووزییەكان (گیا بەرد)	4-Phylum charophycophyta	صنف الأشنات الفحمية
٥- لقی قەوزە ڕەنگ زێڕیی‌یەكان (دیاتۆمەكان)	5-Phylum chrysophy cophyta (diatoms)	صنف الأشنات الذهبية اللون (الصفراء)
٦- لقی قەوزە قاوەیی‌یە مەیلەو زەردەكان	6- Phylum pyrrophy cophyta (golden brown algae	صنف الأشنات البنية (الخضراء) الذهبية
٧- لقی قەوزە قاوەیی‌یەكان	7- Phylum phaeophy cophyta (brown algae)	صنف الأشنات البنية
٨- لقی قەوزە سوورەكان	8- Phylum rhodophy cophyta	صنف الأشنات الحمراء
٩- لقی قەوزە لینجەكان (كەڕووی لینج)	9- Phylum myxomy cophyta	شعبة الفطريات المخاطية (الهلامية)
١٠- لقی كەڕووە ڕاستەقینەكان (كەڕووەكان)	10- Phylum Eumy cophyta (truefungi)	شعبة الفطريات الحقيقية:
پۆلی كەڕووە قەوزەیی‌یەكان	Class phycomycetes	شعبة الفطريات الطحلبية
پۆلی كەڕووە تورەكەیی‌یەكان (پەنسیلیۆم و هەوێن)	Class ascomycetes	شعبة الفطريات الكيسية (الزقية)
پۆلی كەڕووە مێكوتی‌یەكان (قارچك و دۆمەڵان)	Class basidiomycetes	شعبة الفطريات البازيدية (الدعامية)
پۆلی كەڕووە ناتەواوەكان	Class deuteromycetes	شعبة الفطريات الناقصة
١١- لقی گڵە وەزیی‌یەكان (كەڤزەكان)	11- Phylum bryophyta	شعبة الحزازيات
پۆلی گڵەوەزیی‌یە جگەریی‌یەكان (گیاجگەر- ماركانشیا)	Class hepaticae (liver worts marchantia)	صنف الحزازيات الكبدية (حشيشة الكبد ماركانشيا)
پۆلی گڵەوەزیی‌یە لە قەوزە چووەكان (ڤیتەكان) (فیوناریا)	Class musci (mosses)	صنف الحزازيات الشبيهة بالأشنات (الحزازيات القائمة)
١٢- لقی سەرخەسی‌یە باریكەكان (بە شێوەی بوو بەرد هەن)	12-Phylum psilophyta	شعبة السرخسيات الرقيقة (الهيفاء)
١٣- لقی سەرخەسی‌یە كوتەكی‌یەكان (پێ گورگە)	13- Phylum lycophyta (club mosses)	شعبة السرخسيات الهراوية
١٤- لقی سەرخەسی‌یە پوازیی‌یەكان (میخی‌یەكان) (كلكە ئەسپ)	14- Phylum sphenophyta (horetails)	شعبة السرخسيات الأسفينية (الوتدية) (ذنب الخيل)
١٥- لقی سەرخەسی‌یەكان (ڕووەكە باڵدارەكان)	15- Phylum pteridophyta	شعبة السرخسيات (النباتات المجنحة)
پۆلی خەنشاریی‌یەكان	Class filicinae (Ferns)	صنف الخنشاريات
١٦- لقی تۆودارەكان	16- Phylum spermatophyta	صنف البذريات
پۆلی تۆو ڕووتەكان (سنەوبەر- كاژ)	Class gymnospermae (conbearing plants)	صنف عاريات البذور
پۆلی تۆو داپۆشراوەكان (گوڵدارەكان)	Class anglos permae (flower bearing plants	صنف مغطاة البذور

تحت صنف (صنيف) ذوات الفلقتين   Sub-class dicoty ledoneae   پۆلۆکەی دوو لەتکەییەکان (پاقلە و فاسۆلیا)

تحت صنف (صنيف) ذوات الفلقة الواحدة   Sub-class monocoty ledoneae   پۆلۆکەی یەک لەتکەییەکان (گەنم و خورما)

جدول العناصر الكيمياوية

ليستی توخمە کیمیاییەکان

Symbol	NAME	ناو بە کوردی	التسمية العربية	بنچینەی ناوەکە لە زمانی بێگانەدا
A	Argon	غیر فعال- ئەرگۆن	اركون	(ئەرگۆس) واتە سست، لە گریکیەوە وەرگیراوە
Ac	Actinium	ئەکتینیۆم	اكتينيوم	(ئەکتیس) واتە تیشك، لە گریکیەوە وەرگیراوە
Ag	Silver, Argentum	ئەرجێنتەم	فضة	(ئەرجنتەم) واتە زیو لە زمانی ئەنگلوساکسونەوە وەرگیراوە
Al	Aluminium, Alum	ئەلۆمینیۆم- فافۆن	المنيوم	(ئەلوومین) واتە زاخ، لە لاتینیەوە وەرگیراوە.
Am	Americium	ئەمریکیۆم	امريسيوم	(ئەمیریکا) ئەمەریکا
As	Arsenic	ئارسنیك- زەرنیق	زرنيخ	(ئەرسنیکەم) واتە زەرنیق، لاتینی
At	Astatitine	ئەستاتین	استاتين	(ئەستاتۆس) واتە ناجێگیر ، لە گریکیەوە
Au	Gold, Aurum	ئوروۆم - زێڕ	ذهب	(گۆڵد) واتە زێڕ، ئەنگلوساکسون
B	Boron	بۆرۆن	بورون	(بۆراهـ) واتە بۆرەك ، لە فارسیەوە
Ba	Barium	باریۆم	باريوم	(باریەس) واتە قورس ، لە گریکیەوە
Be	Beryllium	بریلیۆم	بريليوم	(بیریل) بیریلیون، ناوی کانزایەکی کۆنە لە گریکیەوە
Bi	Bismuth	بیزموت	بزموث	(ویسمێس) واتە تۆپەڵێکی سپی، لە ئەڵمانیەوە
Bk	Berkelium	بێرکلیۆم	بركليوم	(بیرکیلی)، ئەمیریکا
Br	Bromine	برۆماین	بروم	(برۆمۆس) واتە بۆگەن یان خنکێنەر، لە گریکیەوە وەرگیراوە
C	Carbon	کاربۆن- خەڵوز	كاربون	(کاربۆ) واتە خەڵووزی ڕووەك، لە لاتینیەوە
Ca	Calsium	کالسیۆم	كالسيوم	(کالکس) واتە قسڵ، لە لاتینیەوە
Cb	Columbium	کۆڵۆمبیۆم	كولومبيوم	(کۆڵۆمبیا)، لە ئەمەریکا
Cb	Niobium	نیۆبیۆم	نايوبيوم	(نایۆب) ئەفسانەیەکی گریکیە
Cd	Cadmium	کادمیۆم	كادميوم	(کادمیا) واتە زینك سلیکەیت، لە گریکیەوە
Ce	Cerium	سیریۆم	سيريوم	ئەستێرەی سیرۆس

Symbol	NAME	ناو بە کوردی	التسمية العربية	بنچینەی ناوەکە لە زمانی بێگانەدا
Cl	Chlorine	کلۆرین، کلۆ	کلور	(کلۆروس) واتە سەوزی مەیلەو زەرد، لە گریکی‌یەوە
Cf	Californium	کالیفۆرنیۆم	کالیفورنیوم	کالیفۆرنیۆم (کالیفۆرنیا)
Co	Cobalt	کۆباڵت	کوبلت	(کۆبۆلد) واتە جنۆکە یان دێو، لە ئەڵمانیەوە
Cm	Curium	کۆریۆم، (بیرکوری)	کوریوم	(بیرکوری) و (ماریکوری) ناوی دوو زانایە
Cr	Chromium	کرۆمیۆم، کرۆم	کروم	(کرۆما) واتە ڕەنگ، لە گریکی‌یەوە
Cs	Caesium	سیزیۆم	سیزیوم	(سیزیۆم) واتە شینی مەیلەو خۆڵەمێشی
Cu	Coper- Cuprum	کوپەر، کەپرەم- مس	نحاس	(کوپەرس) واتە دوورگەی قوبرس یان مس
Dy	Dysprosium	دێسپرۆسیۆم	دیسبروسیوم	(دایسپرۆسیتۆس) واتە بە زەحمەت دەست دەکەوێت لە گریکی‌یەوە
Eu	Europium	یورۆپ	یوروبیوم	ئەوروپا
F	Fluorine	فلۆرین	فلور	(فلوو) واتە دەڕوات، لەلاتینی‌یەوە
Fe	Iron- Ferrum	فیرۆم- ئاسن	حدید	(فیرۆم) واتە ئاسن، لە ئەنگلوساکسونەوە
Fr	Francium	فرانسیۆم	فرانسیوم	(فەرەنسە)
Ga	Gallium	گالیۆم	کالیوم	(گالیا) واتە فەرەنسە، بە لاتینی
Gd	Gadolinium	گادۆلینیۆم	کادولینیوم	(گادۆلین) ناوی زانایەکی کیمیایی‌یە
Ge	Germanium	جیرمانیۆم	جرمانیوم	(جیرمانی) واتە ئەڵمانیا، بەلاتینی
Gl	Glucinum	گلوسینەم		(گلایکیس) واتە شیرین، بە گریکی
Gl	Beryllium	بیریلیۆم		(بیریلیو)، (بیریل) ناوی مەعدەنێکی (کانزایەکی) کۆنە لە گریکی‌یەوە
H	Hydrogen	هایدرۆجین	هیدرۆجین	(هایدرۆ + جین) واتە ئاو پەیداکەر، لە گریکی‌یەوە
He	Helium	هیلیۆم	هیلیوم	هیلیۆس واتە خۆر لە گریکی‌یەوە
Hf	Hafnium	هافنیۆم	هافنیوم	(هافنیا) واتە شاری کۆبنهاگن
Hg	Hydrargyrum, mercury	هایدرئەرجیرۆم، میرکەری	زئبق	(هایدرئەرجیرۆم) واتە زیوی شل یان جیوە
Ho	Holmium	هۆلمیۆم	هولمیوم	(هۆڵمیا) واتە شاری ستۆکهۆڵم

Symbol	NAME	ناو بە کوردی	التسمية العربية	بنچینەی ناوەکە لە زمانی بێگانەدا
I	Iodine	ئایۆدین، یۆد	يود	(ئایۆدیس) واتە بنەوشەیی، لە گریکی‌یەوە
Il	Illinium	ئیلینیۆم	المنيوم	(ئەلینۆی) ناوچەیەکە لە ئەمەریکا
In	Indium	ئیندیۆم	انديوم	شەبەنگی شینی چویتی
Ir	Iridium	ئیریدیوم	إيريديوم	(ئیریس) واتە پەلکە زێرینە، بەلاتینی
K	Kalium, potassium	کالیوم، پۆتاسیۆم	بوتاسيوم	(پۆتاش) واتە پۆتاسیۆم هایردۆکسید، لە ئینگلیزی‌یەوە وەرگیراوە
Kr	Krypton	کریپتۆن	كربتون	(کراپیتۆس) واتە شاراوە، لە گریکی‌یەوە
La	Lanthanum	لانتانۆم	لنثانوم	(لانتانو) واتە دەیشارێتەوە، بە گریکی
Li	Lithium	لیتیوم	ليثيوم	(لیتۆس) واتە بەرد، لە گریکی‌یەوە
Lu	Lutecium	لۆتیسیۆم	لوتيتيوم	(لوتیتیا) ناوێکی کۆنە بۆ شاری پاریس
Ma	Masurium	ماسۆریۆم	ماسوريوم	(ماسوریا) واتە پروسیای خۆرهەڵات
Mg	Magnesium	مەگنیسیۆم	مغنيسيوم	(ماگنیسیا) ناوی ناوچەیەکە لە یۆنان
Mn	Manganese	مەنگەنیز	منغنيز	(ماگنیس) واتە موگناتیس، لە لاتینی‌یەوروە
Mo	Molybdenum	مۆلیبدینوم	موليبديوم	(مولیبدوس) واتە قورقوشم، لە گریکی‌یەوە
Mv	Mendelevium	مندلیڤیوم	مندليفيوم	(مندلیڤ) ناوی زانایەکە لە رووسی‌یەوە
N	Nitrogen	نایترۆجین	نتروجين	(نیترون) واتە خوێی بەردین، لە گریکی‌یەوە
Na	Natrium- Sodium	ناتریۆم- سۆدیۆم	سوديوم	(ناتریۆم) (سۆدا) لە ئینگلیزی‌یەوە
Nb	Niobium	نایۆبیۆم	نايوبيوم	(نایۆب) ئەفسانەی گریکی
Nd	Neodymium	نیودایمیۆم	نيوديميوم	(نیوس) واتە تازە، (دیدایمۆس) واتە دوو هاوزا یان دووانە یان جمك
Np	Neptunium	نیبتۆنیۆم	نبتونيوم	(نیپتۆن) ئەستێرەیەکی گەڕۆکە
Ne	Neon	نیۆن	نيون	(نیوس) واتە تازە، لە گریکی‌یەوە
Ni	Nickel	نیکل	نيكل	(کەپور نایکل) لە سویدی‌یەوە
O	Oxygen	ئۆکسجین	اوكسجين	(ئۆکسی+ جین) واتە ترش پەیداکەر، لە گریکی‌یەوە

Symbol	NAME	ناو بە کوردی	التسمية العربية	بنچینەی ناوەکە لە زمانی بێگانەدا
Os	Osmium	ئۆسمیۆم	اوسميوم	(ئۆسم) واتە بۆن، بە گریکی
P	Phosphorus	فۆسفۆر	فسفور	(فۆسفرەس) واتە ڕووناکی دەداتەوە، لە لاتینییەوە
Pa	Protactinium	پرۆتاکتینیۆم	بروتاكتينيوم	(پرۆتیۆس) واتە یەکەم، (ئەکتیس) واتا تیشك، بە گریکی
Pb	Lead- Plumbum	لیید- پلەمبوم- قورقوشم	رصاص	(لیید) قورقوشم، لە ئەنگلۆساکسونەوە
Pd	Palladium	پالادیۆم	بالاديوم	(پالاس) ئەستێرەیەکی گەڕۆکە
Pm	Promethium	پرۆمیتیۆم	بروميثيوم	(پرۆمیتیۆس) ئەوەی کە ئاگری دزی لە ئاسمان (جۆرە ئەفسانەییەکە)
Po	Polonium	پۆلۆنیۆم	بولونيوم	پۆڵەندە
Pr	Praseodymium	پراسیۆدینیۆم	برازيوديميوم	(پراسیۆس) واتە سەوز، (دیدایمۆس) واتە دووانە بە گریکی
Pt	Platinum	پلاتین	بلاتين	(پلاتینا) واتە زیو، لە ئیسپانییەوە
Pu	Radium	پلۆتۆنیۆم	بلوتونيوم	ـلۆتۆ) ئەستێرەیەکی گەڕۆکە
Ra	Rubidium	رادیۆم	راديوم	ـرادیەس) واتە تیشك، لەلاتینییەوە
Rb	Rubidium	رۆبیدیۆم	روبديوم	(رۆبیدۆس) واتا سور، لە تینی یەوە
Rh	Rhodium	رۆدیۆم	روديوم	... واتە گوڵەباغ، بە گریکی
Rn	Radon- Niton	رادۆن- نیتۆن	رادون	پاشماوەی رادیۆم
S	Suphur	سولفەر- گۆگرد	كبريت	(سولفەر) واتە گۆگرد، لەلاتینییەوە وەرگیراوە
Sb	Antimony	ئەنتیمۆنی- کل	انتمون	ـەنتیمونیوم) لەلاتینییەوە
Sb	Stibium	ستیبیەم		(ستیبیەم) واتە نیشانە یان کل
Sc	Scandium	سکاندیۆم	سكانديوم	(ئەسکەندیناڤیا)
Se	Selenium	سیلینیۆم	سلينيوم	(سیلین) واتە مانگ، هەیڤ، لە گریکییەوە
Si	Silicon	سیلیکۆن	سليكون	(سیلیکس) واتە بەردە ئەستێ، لە لاتینییەوە
Sm	Samarium	ساماریۆم	سماريوم	(سامارسکی) ناوی زانایەکی رووسییە
Sn	Tin, Stannum	تین: ستانەم- تەنەکە	قصدير	(تین) واتە تەنەکە ئەنگلوساکسون
Sr, Ta	Strontium, Tantalum	سترۆنتیۆم، تانتالیۆم	سترونتيوم، تنتالوم	(سترۆنتێن) ناوی گوندێکە لە سکۆتلەندە

Symbol	NAME	ناو بە کوردی	التسمية العربية	بنچینەی ناوەکە لە زمانی بێگانەدا
U	Uranium	یۆرانیۆم	يورانيوم	(ئۆرانوس) ئەستێرەی ئۆرانوس
V	Vanadium	ڤانادیۆم	فناديوم	(ڤانادیس) خوداوەندی جوانی
W	Tungsten- wolframium	تەنگستین، ولفرام	تنكستن	(تەنگ- ستین) بەردێکی قورس لە سویدییەوە
Xe	Xenon	زینۆن	زينون	(زینوس) واتە سەیر یان بێگانە لە گریکیەوە
Zn	Zinc	زینك- توتیا	خارصين	(زینك) واتە توتیا، لە ئەڵمانییەوە
Zr	Zirconium	زرکۆنیوم	زركونيوم	(زارگوون) واتە ڕەنگ زێڕی، زرکفت لە فارسی‌یەوە
Ti	Titanium	تیتانیۆم	تيتانيوم	(تیتانیس) واتە ، ڕۆڵەکانی زەوی، لە ئەفسانەی گریکی‌یەوە
Te	Tellurium	تیلۆریۆم	تللوريوم	(تیلۆس) واتە زەوی لە لاتینی‌یەوە وەرگیراوە
Tb	Terbium	تیربیۆم	تربيوم	(تربای) واتە سوید
Tc	Technetium, masurium	تەکنیتیۆم	تكنيشيوم	(تەکنیتۆس) واتە دەستکرد یان پیشەسازی‌یانە
Th	Thorium	تۆریۆم	ثوريوم	(تۆر) ناوی خوداوەندێکە لە ئەسکەندەناڤیا
Yb	Ytterbium	یتەربیۆم	اتربيوم	(یتەربای) واتە سوید

ليستەی ناوی كۆ ئەستێرەكان

قائمة أسماء الكوكبات

الأسم باللاتينية	الأسم بالأنجليزية	الأسم بالعربية	الأسم بالكردية
Latin Name	Constellations	تشكيلات نجمية- صور فلكية(كوكبات)	كۆنە ئەستێرەكان
Andromeda	The chained lady	المرأة المسلسلة	ژنە زنجیر كراوەكە
Antlia	The air pump	الآلة المفرغة (مضخة هواء)	(باكەش)- ترومپای هەوا
Apus	The bird of paradise	عصفور الجنة- خطاف الجبل	پەرەسێلكە كێویلە، چۆلەكەی بەهەشت
Aquarius	The water bearer	الدلو (الساقي) البرج الحادي عشر	دۆلكە- سەقا- ئاوكێش (برجیپانزەهەم)
Aquila	The Eagle	العقاب (النسر الطائر)	هەڵۆ- سیسارك
Ara (Altrr)	The Brazier	المجمرة- المذبح	موغەیری- كوورەی ئاگر- ئاگردان
Aries	The ram	الكبش- الحمل- البرج الأول	بەران- مەڕ، برجییەكەم
Auriga	The wagoner-charioteer	ممسك الأعنة (صاحب المعز) عنّاز	جڵەوگر- جڵەودار- بزنەوان
Bootes	The herds man	العواء- راعي الشاء- بقّار	شوانی مەڕ- گاوان
Caelum	The sculptors tool	قلم النحات- آلة النقاش	ئامرازی نەخشەوان- قەڵەمی پەیكەرتاش
Camelopardus	The Giraffe	زرافة	ووشتر بەڵەك
Cancer	Crab	سرطان- البرج الرابع	قرژاڵ- برجی چوارەم
Canes Venatici	Hunting dogs	كلاب الصيد، السلوقيان	تانجی- سەگی ڕاو
Canis Major	The great bear	الكلب الأكبر	سەگی گەورە
Canis Minor	The little dog	الكلب الأصغر	سەگی بچووك
Capricornus	(Goat) Capricorn	الجدي، البرج العاشر	كارژۆڵە، برجی دەیەم
Carina	The keel	القرنية- الجؤجؤ (جزء من كوكبة السفينة)	چۆڵەمە
Cassiopeia	The lady of the chair	ذات الكرسي- المنب- العرش	كورسیدار
Centtaurus	Centaurus	سنطورس (قنطورس) الظلمان	پیاوئەسپ- ئەسپ پیاو
Cephus-Cepheus	The monarch	قيفاوس- الملتهب	گڕگرتوو
Constellation		تشكيلات نجمية- صور فلكية(كوكبات)	كۆنە ئەستێرەكان
Cetus	The sea monster, the whale	قيطس	عاجباتی دەریا، نەهەنگی سیتۆس
Chamaeleon	The chamelion	الحرباء	خۆرپەرست، تیرتیرە
Circinus	The compass	الفرجال	پرگاڵ- قیبلەنما
Columba		الحمامة (اليمامة)- حمامة نوح	قومری، كۆترە باریكە
Coma Berenices		ذات الشعور (شعر برنيقة)	كاكوڵ- گولدە
Corona Australis		الأكليل الجنوبي- التاج الجنوبي	گوڵبەندی باشووری
Corona Borealis	The northern crown	الأكليل الشمالي- الفكة	گوڵبەندی باكووری
Corvus	The cow	الغراب	قەلەرەشكە
Crater	The cup	الباطية- الكأس	كاسە
Crux	The southern cross	الصليب الجنوبي	خاچی باشووری
Gygnus	The swan	الدجاجة، الأوز	مریشك- قاز
Delphinus	The Dolphin	الدلفين	دۆلفین

الأسم باللاتينية	الأسم بالأنجليزية	الأسم بالعربية	الأسم بالكردية
Doradu- Dorado	Gold fish, sword fish	الحوت الذهبي، سمكة ذهبية، سمكة ابو سيف	ماسىيە زێڕینە
Draco	The dragon	التنين	ئاژدیها
Equuleus	The little horse, the foal	الفرس الأصغر- مُهر- فلو	جوانوو- ئەسپە بچکۆلە، ئەسپی بچوك
Eridanus	The river	النهر	ڕووبار
Fornax	The chemical furnace	الفرن الكيمياوي- الكور الكيمياوي	کوورەی (تەنووری) کیمیایی
Gemini	The Twins	التوامان (الجوزاء)، البرج الثالث	دووجمکە- کەشکەشان (برجی سێهەم)
Grus	The crane	البجع- كركي	سەقاقوش، کەلک، قەلّنگ
Hercules	Hercules	الجاثي- هرقل	پیاوە ئازاکە- هەرقل
Horolugium	The clock	الساعة ذات البندول- الساعة	سەعات- کات ژمێر
Hydra	The sea serpent	الشجاع- هيدرا- افعى الماء	ئاژدیهای دەریا- هایدرا
Hydrus	The water snake	ثعبان البحر الجنوبي- حية المماء	ماری ئاویی- ماریی دەریایی باشووری
Indus	The indian	الهندي	هیندی- هیندۆك
Lacerta	The lizard	الورل- عظاءة	بزن مژ- مارمێلکە
leo	The Lion	الأسد، البرج الخامس	شێر، برجی پێنجەم
Leo Minor	The Lesser Lion	الأسد الأصغر	شێری بچووك
Lepus	The Hare	الأرنب	کەروێشك
Libra	The balance scale	الميزان، البرج السابع	تەرازوو ، برجی حەوتەم
Lupus	The wolf	الذئب	گورگ .
Lynx	The lynx	الفهد- وشق	پشیلە کێوی
Lyra	The harp- Lyre	القيثارة- شلياق	گیتار
Mensa	The table	المنضدة الجبلية- مائدة	مێز- خوان
Microscopium	The microscope	الميكروسكوب	مایکرۆسکۆپ
Monoceros	The unicorn	كركدن- وحيد القرن	یەك شاخە، کەرکەدەن
Musca	The northern fly	النحلة- الذبابة	هەنگ- مێش
Norma	The ruler	المربع- مسطرة النقاش	ڕاستە- چوارگۆشە
Octans	The octan	ثمن الدائرة	هەشت یەك
Ophiuchus	The snake catcher	الحواء- حوية	مارگر
Orion	The giant- the hunter	الجبار	مەزن- ڕاوکر
Pavo	The peacock	الطاووس	تاووس
Pegasus	The winged horse	الفرس الأعظم الفرس المجنح	ئەسپی مەزن- ئەسپی باڵدار
Perseus	The perseus	برشاوش- فرساوس- حامل راس الغول	پاڵەوان- هەڵگری سەری دێو
Phoenix	The phoenix	العنقاء- سمندل	سیمرخ
Pictor	The painter easel	كرسي المصور، آلة المصور	کورسی وێنەکر- سێپای وێنەگر
Pisces	The fishes	السمكتان- الحوت (البرج الثاني عشر)	نەهەنگ- جوت ماسی- برجی دوانزەهەم

الأسم باللاتينية	الأسم بالأنجليزية	الأسم بالعربية	الأسم بالكردية
Piscis Australis	The southern fish	الحوت الجنوبي	نەهەنگی باشووری
Puppis	The poop	الكوثل ، مؤخر السفينة	پاشووی کەشتی
Pyxis	Pyxis	البوصلة البحرية، علبة مجوهرات الشبكة	قیبلەنمای دەریایی- قوتوی خشڵ
Reticulum	The net		
Sagitta	The arrow	السهم- النصل	تیر- تیغ
Sagittarius	The archer	الرامي- القوس، البرج التاسع	تیر ئەنداز- کەوان، برجی نۆهەم
Scorpius	The scorpion	العقرب، البرج الثامن	دوو پشك، برجی هەشتەم
Sculptor		معمل النحات	کارگەی پەیکەر تاش
Scutum	Scutum	الدرع	قەڵغان
Serpens	The serpent, The snake	الأفعى	مار
Sextans	The sextant	آلة السدس- سدسية	ئامرازی شەش یەك ئامرازێکە بۆ پێوانی بەرزیی تەنە ئاسمانیەکان لە پاپۆڕ یان فڕۆکەوە
Taurus	The bull	الثور- البرج الثاني	گا، برجی دووەم
Telescopium	Th telescope	المنظار- التلسكوب	دووربین
Triangulum	Th triangle	المثلث	سێ گۆشە
Triang Australis	The southern triangle	المثلث الجنوبي	سێ گۆشەی باشووری
Tucana	Toucan	توكي، طوقان	توکان- باڵندەیەکی دەنووك زلە
Ursa Major	The great bear	الدب الأكبر	وورچی گەورە (حەوتەوانە)
Ursa Minor	The little bear	الدب الأصغر	وورچی بچووك
Vela	The sails	القلاع- الشراع	چارۆکە
Virgo	The virgin	العذراء- السنبلة، البرج السادس	کەنیشکە- گوڵە جۆ، برجی شەشەم
Volans	The flying fish	السمكة الطائرة	ماسی‌یە فڕندە
Vulpecula	The fox	الثعلب	ڕێوی

جدول تحويل مختلف انواع الوحدات العلمية

Conversion Table of the Various Units

English	عربي	كوردي
Acre	اكر، فدان	ئەكر، فەدان - پێوەرێكە بۆ ڕووبەر - ٤٣٥٦٠ پێ چوارگۆشە - ٤٠٤٦,٨٥ مەترە چوارگۆشە - ٤٨٤٠ یاردە چوارگۆشە.
Ampere	امبير	ئەمپێر: یەكەی پێوانی بڕی تەزووی (تەوژمی) كارەبا - ٠,١ ئەبامپێر
Ampere turn	امبير- لفة	ئەمپێر پێچ - ١,٢٥٦٦گلبەرت (هێزی پاڵنەری موگناتیسی)
Angstrom	انكستروم- انجستروم	ئەنگسترۆم: یەكەی پێوانی دووری گەردیلەیی و درێژی شەپۆلە كورتەكان - ١ x ١٠ ^٨ سانتی مەتر - ٠,٠٠٠١ مایكرن
Ardeb	اردب	ئێردەب: یەكەی پێوانی قەبارە- ١,٩٨٠ هێكتۆلەتر- ١٢ كایلا
Are	آر	ئار: یەكەی پێوانی ڕووبەر- ١٠٠ مەتر چوارگۆشە-١١٩,٦ یاردە چوارگۆشە
Astronomical unit	الوحدة الفلكية	یەكەی ئەستێرەوانی: بۆ پێوانی دووری ئەستێرەكان- ١٤٩٥٠٠٠٠٠ كیلۆمەتر - ٩٢٩٠٧٠٠٠ میل
Atmosphere	جو	كەش: یەكەی پێوانی پەستان- ٧٦سم جیوە- ١,٠١٣٣ بار- ٧٦٠تۆر (ملم جیوە) -١,٠٣٣١كگم/سم٢ -١٤,٦٩٦ پاوەند/ئینج٢
		تێبینی : (كگم) كورتەی كیلۆگرامە
Atomatic mass unit	وحدة الكتلة الذرية	یەكەی بارستەی گەردیلەیی: -١,٦٦x١٠⁻²⁴ گرام- ١,٤٩x١٠⁻³ ئێرگ -٩٣١ میڤ (ملیۆن ئەلیكترۆن ڤۆڵت)
Barn	بارن	بارن: یەكەی پێوانی ڕووبەری بڕگەی پانی ناوكی-١٠-٢٤ سم٢ =١٠-٢٨م٢
Barel	برميل	بەرمیل: یەكەی پێوانی قەبارە -٥,٦١٤٦پێ٣ - ١٥٨,٩٨٧ لەتر-٣٤,٩٧ گالۆنی بەریتانی-٤٢ گالۆنی ئەمریكی
Bar	بار	بار- یەكەی پەستانی كەش- ١,٠١٩٧٢كگم / سم٢ - ملیۆن داین /سم٢
British Thermal unit	الوحـــــدة الحراريـــــة البريطانية	یەكەی گەرمی بەریتانی: یەكەی پێوانی گەرمی- ٧٧٨,٢ پێ/پاوەند- ١٠٥٥,٠٦جوول- ٠,٠٠٠٢٩٣كیلۆوات/ سەعات- ٠,٢٥٢كیلۆكالۆری
Bushel	بوشل	بۆشێل: یەكەی پێوانی قەبارە-٤پێك- ٠,٠٣٦م٣
Cable length	طول كبلي	درێژی كێبڵی: یەكە پێوانی درێژی- ٧٢٠ پێ (لە ئەمریكا)- ٦٠٨) پێ (لە بەریتانیا)
Calory	سعرة	گەرمۆكە (كالۆری): یەكەی پێوانی ووزەی گەرمی- ٤,١٨٧ جوول
Carat	قيراط	كارات: یەكەی پێوانی كێشی گەوهەر و كانزا نایابەكان- ٢٠٠ میلیگرام- ٢٤ بەش
Centare- centiar	سنتار	سێنتار- یەكەی پێوانی ڕووبەر- ١م٢ -١٠,٧٦ پێ٢
Cental	سنتال	سێنتاڵ: یەكەی پێوانی كێش- ١٠٠ پاوەند- ٤٥,٤ كگم

English	عربي	کوردی
Centilitre	سنتيلتر	سانتیلیتر- ٠,٠١ لەتر
Centimetre	سنتيمتر	سانتیمەتر- ٠,٠١ مەتر- ٠,٣٩٣٧ ئینج- ١٠ملم
Centigram	سنتيغرام	سانتیگرام- ٠,٠١ گرام
Centner	سنتنر	سێنتنەر- یەکەی پێوانی کێش- ٥٠ کگم
Century	قرن	سەدە- ١٠٠ ساڵ
Chain	سلسلة	زنجیرە: یەکەی پێوانی درێژی- ٢٠ مەتر- ٤ قامیشە- (٦٦) یان (١٠٠) پێ
Cup	كوب	کووپ- ١٦ کەوچکی گەورە
Circularmil	مل دائري	ملی بازنەیی: یەکەی پێوانی ڕووبەری بڕگەی پانی تەل-٠,٠٠١ ئینج چوارگۆشە
Coulomb	كولوم	کۆلۆم: یەکەی پێوانی بارگەی کارەبایی- ٣*١٠^٩ یەکەی ئەلیکترۆستاتیکی بارگە
Curie	كوري	کووری:یەکەی پێوانی چالاکی تیشکدانەوە، دەکاتە بڕی ئەو مادە تیشکدەرەوەیەی کە ٣,٧ * ١٠^١٠ لێك هەڵوەشانی ناوکی تیادا ڕوودەدات لە چرکەیەکدا
Decagram	ديكاغرام	دێکا گرام- ١٠ گم (گرام)- ٠,٣٥٣ ئۆنس
Decalitre	ديكاليتر	دێکالیتر- ١٠ لەتر - ٢,٦٤ گالۆنی ئەمریکی - ٠,٣٥ پێ٣
Decametre	ديكامتر	دیکامەتر- ١٠ مەتر- ٣٢,٨١ پێ
Decibel	ديسيبل	دێسیبێل: یەکەی توانایی بۆ بەراورد کردنی تینی ووزەی کارەبایی یان دەنگ- ١ / ١٠ بێل
Degree Fahrenheit	درجة فهرنهايتية	پلەی فەهرەنهایتی- ٩/٥ پلەی سێلیوس یان کلڤند
Degree celsius (or kalvin)	درجة سيلسيوس (أو كلفن)	پلەی سێلسیوس یان (گلڤن) ٥/٩ پلەی فەهرەنهایتی
Dozen	درزن- دزينة	دەرزەن- ١٢
Decade	عقد	١٠ ساڵ
Decigran	دسيغرام	دێسیگرام- ٠,١ گرام- ١,٥٤٢ دەنکە گەنم
Decilitre	دسيليتر	دێسێلیتر- ٠,١ لەتر
Decimetre	ديسيمتر	دێسیمەتر- ٠,١ مەتر-٣,٩٤٠ ئینج

English	عربي	كوردي
Degree arc	درجة قوس	پله كەوانە- ٠,٠١٧٤٥ گۆشەی نیوە تیرەیی
Dram	درهم	درهەم: یەكەی كێشی دەرمان- ٢٧,٣٤٣ یان ٦٠ دەنكە گەنم- ١,٧٧١ گرام- ٦٠ دڵۆپ
Dyne	داین	داین: یەكەی پێوانی هێز- $١٠^{-٥}$ نیوتن- ٢,٢٤٧$*١٠^{-٦}$ پاوەند
Elecetron volt	الكترون فولت	ئەلیكترۆن ڤۆلت: یەكەی پێوانی ووزە- ١,٦٠٢$*١٠^{-١٢}$ ئێرگ- ١,٠٦٠٢$*١٠^{-١٩}$ جوول
Electrostatic unit of potential	وحـدة الكتروسـتاتيكية للجهد	یەكەی ئەلیكترۆستاتیكی- ٣٠٠ ڤۆلت
Ell	ذراع	گەز: یەكەی پێوانی درێژی بە تایبەتی قوماش- ١,٢٥ یاردە
Erg	أرك	ئێرگ:یەكەی پێوانی ووزە- $١٠^{-٧}$ جوول
Farad, Coulomb volt	فاراد، كولومب فولت	فاراد: یەكەی فراوانی كارەبایی-٩$*١٠^{١١}$ یەكەی ئەلیكترۆستاتیكی فراوانی
Faraday	فارادای	فارادای: یەكەی كارەبا- ٩٦٥٠٠ كۆلۆم
Fathom	قامة	بەژن: یەكەی پێوانی قوڵایی بە تایبەتی بۆ بیرو رووبار- ٦ پێ- ١,٨٣ مەتر
Fluid ounce	اوقيـة سـائلة،اونـس سائل	وه قیلەی شل- ئۆنسی شل: یەكەی پێوانی قەبارەی دەرمانی شل- (٢٩,٥٧٣ سنتیمتر مكعب- ٨ درهەمی شل)لە ئەمەریكا، (٢٨,٤١٦ سنتیمتر مكعب- ٨ درهەمی شل) لە بەریتانیا
Fluiddram	درهم سائل	پێ- فووت: یەكەی پێوانی درێژی- ٣٠,٤٨٠ سم - ٠,٣٠٤٨ مەتر- ١٢ ئینچ- ٠,٣٣٣ یاردە
Foot	قدم	
Foot- Poundal	قدم- باوندال	پێ- پاوندال: یەكەی ووزە- ٠,٠٤٢١٣ جوول
Foot- Pound	قدم- باوند	پێ- پاوند- ١,٣٥٥٤ جوول
Furlong	فرلنغ	فەرلۆنگ: یەكەی پێوانی درێژی- ١٠ زنجیر- ٦٦٠ پێ
Gallon	غالون	گالۆن: یەكەی پێوانی قەبارە. لە ئەمریكا- ٠,٨٣٢٦ گالۆنی بەریتانی- ٠,١٣٣٦٨ پێ- ٣,٧٨٥ لەتر- ٤ كوارت- ٠,٠٢٣٨ بەرمیل لە بەریتانیا=٠,١٦٠٥ پێ- ٠,٠٢٨٥ بەرمیل- ٤,٥٤٦ لەتر
Gauss	غاووز	گاوس: یەكەی هاندانی موگناتیسی- ١ ماكسوێل/سم^{٢}
Gilbert	جلبرد	گیلبەرت:یەكەی هێزی پاڵنەری موگناتیسی

English	عربي	كوردي
Gill	جل	گیل: یەکەی پێوانی قەبارە- ٤ ئۆنسی شل- ١١٨,٣ سم٣ لە ئەمریکا- ٥ ئۆنسی شل- ١٤٢,١ سم٣ - ٠,٢٥ باینت لە بەریتانیا
Grain	حبة، قمحة	دەنك- دەنکە گەنم: یەکەی پێوانی کێش- ٠,٠٦٤٨ غرام- ٠,٢٥ کارات گلۆس- ١٢ دەرزەن
Gross	كروس، غروس	گرام: یەکەی پێوانی کێش- ١٥,٤٣٢٣ دەنکە گەنم- ٠,٠٣٥٢٧ ئۆنس- ٠,٠٠٢٢٤ پاوند - ٠,٠٠٠١ کگم- ٩٨٠,٦٦٥ داین
Gram	غرام	
Hand	قبضة	قولانج: یەکەی پێوانی درێژی- ٤ ئینج
Half life	نصف العمر، عمر النصف	نیوەی تەمەن- تەمەنی نیوە: یەکەی پێوانی تێکڕایی لێك هەڵوەشانی توخمە تیشکدەرەوەکان
Hectare	هكتار	هێکتار: یەکە پێوانی ڕووبەر- ٢,٤٧١ ئەکر- ١٠٠٠٠ مەتر چوارگۆشە
Hectogram	هكتوغرام	هێکتۆگرام: یەکەی پێوانی کێش- ٣,٥٢٧ ئۆنس- ١٠٠ گرام
Hectolitre	هكتوليتر	هێکتۆلەتر: یەکەی پێوانی قەبارە- ١٠٠ لەتر- ٣,٥٣ پێ٣ -٢,٨٤ بۆشێل
Hectometre	هكتوميتر	هێکتومەتر: یەکەی پێوانی درێژی- ١٠٠ مەتر- ١٠٩,٣٦ یاردە
Henry	هنري	هەنری: یەکەی پێوانی هاندانی کارەبایی- ١٠٩ یەکەی ئەلیکترۆموگناتیس
Horse power	قوة الحصان	هێزی ئەسپ: یەکەی پێوانی هێز- ٠,٧٠٦٨ یەکەی گەرمی بەریتانی لە چرکەیەکدا- ٧٤٥,٧ وات
Hundred weight	هندردويت	هەندردوێت: یەکەی پێوانی کێش- ١٠٠ پاوند یان ١١٢ پاوند- ٤٥,٣٦ کگم یان ٥٠,٨٠٢ کگم.
Inch	انش، بوصة	ئینج: یەکەی پێوانی درێژی- ٢,٥٤٠سم- ١٠٠٠ مل
Joule	جول	جوول: یەکەی پێوانی ووزە ین ئیش- ٠,٢٣٨٨ کالۆری (گەرمۆکە)- ١٠ ملیۆن ئێرگ
Kaila	كيلة (جيلة)	کایلا- یەکەی پێوانی قەبارە- ١٦ازە لەتر
Kelvin	كلفن	کێلڤن: یەکەی پلەی گەرمیی تێرمۆداینەمیکی .
Kilocalory	كيلو سعرة- ١٠٠٠ سعرة	کیلۆکالۆری (گەرمۆکە) / یەکەی پێوانی گەرمی ١٠٠ گەرمۆکە- ٢,٩٦٧٠٧ یەکەی گەرمی بەریتانی
Kilo gram	كيلو غرام- ١٠٠٠ غرام	کیلۆگرام : یەکەی پێوانی کێش- ٢,٢٠٤٦ پاوند (بەرژێمی ئەفۆرادۆپوا)- ٢,٦٧٩ پاوند (ترویٚ)- ٧٠,٩٣١ پاوندال- ١٠٠٠ گرام
Kilo cycle	كيلو سايكل- ١٠٠٠ دورة	کیلۆسایکل- ١٠٠٠ خول: یەکەی پێوانی لەرەلەری شەپۆل دەنگ یان ڕادیۆ- ١٠٠٠ خول لە چرکەیەکدا
Kilo litre	كيلو لتر	کیلۆلەتر: یەکەی پێوانی قەبارە- ١,٣١ یاردە سیٚجا
Kilo metre	كيلومتر	کیلۆمەتر: یەکەی پێوانی دریاژی- ١٠٠٠ مەتر- ٠,٦٢١ میل- ٠,٣٥٩ میلی دەریایی
Kilo watt	كيلو واط	کیلۆوات: یەکەی پێوانی هێز- یەکەی پێوانی توانایی کارەبایی- ٠٩٤٧ یەکەی گەرمی بەریتانی- ١,٣٤١ هێزی ئەسپ.

English	عربي	كوردي
Knot	عقدة	گرێ: یەکەی پێوانی دووری- ١ میلی دەریایی لە سەعاتێکدا- ١,١٥١ میل لە سەعاتێکدا- ١,٨٥٢ کیلۆمەتر لە سەعاتێکدا
Lambert	لامبرت	لامبێرت: یەکەی ڕووناکیدانەوە: بریتیە لە یەك (لومێن) لە لێشاویڕووناکیدانەوە لە تەنێکەوە کە ڕووبەرەکەی ١سم^{٢} بێت.
Leaguo	فرسخ	فرسەق: یەکەی پێوانی درێژی- ٣ میل
Light year	سنة ضوئية	سالی ڕووناکی: یەکەی پێوانی دووریی- ئەو ماوەیەی کە ڕووناکی دەیبڕێ لە سالێکدا- ١٠ تریلیۆن کیلۆمەتر.
Link	حلقة	ئەلقە: یەکەی پێوانی قەبارە- ٢٠,١١٦سم- ٠,٢٢ یاردە
Litre	لتر	لەتر: یەکەی پێوانی- ١٠٠٠سم^{٢} ٠,٠٠٦٢ بەرمیل- ٦١,٠٢٥ ئینج^{٢}- ٠,٢١٩ گالۆنی بەریتانی-٠,٢٦٤ گالۆنی ئەمریکی
Lumen	لومن	لۆمێن- یەکەی پێوانی تینی ڕووناکی دانەوە- ٠,٠٠١٥ وات
Lux	لكس	لەکس: یەکەی ڕووناکی دانەوە - ١ لۆمێن/م^{٢}
Maxwell	ماكسويل	ماکسوێل: یەکەی ئەلیکترۆموقناتیسی بۆ پێوانی لێشاوی موگناتیسی، دەکاتە ١٠$^{-٨}$ ویبەر
Megacycle	ميغاسايكل	میگاسایکل- ملیۆن خول
Mega hertz	ميغاهيرتز	میگا هێرتز - ملیۆن هێرتز
Mega ohm	ميغاوم	مێگا ئۆم- ملیۆن ئۆم
Mega watt	ميغا وات	مێگا وات - ملیۆن وات
Metre	متر	مەتر- یەکەی پێوانی درێژی- ١٠٠سم- ٣٩,٣٧ ئینج- ٤,٩٧ ئەلقە- ٠,١٩٩ شیش
Metricton	طن متري	تەنی مەتری- یەکەی کێش- ١٠٠٠ کغم- ٢٢٠٤,٦ پاوند
Who	مؤ	مۆ- یەکەی گەیاندنی کارەبایی، دەکاتە هەلگەڕاوەی یەکەی ئۆم
Micron	ميكرون	مایکرۆن(میکرۆن): یەکەی پێوانی درێژی زۆر کەم- ١٠$^{-٦}$ مەتر- ١٠٠٠٠ ئەنگسترۆم
Micromicron	ميكرو ميكرون	مایکرۆمایکرۆن: یەکەی پێوانی درێژی یەکجار کەم- یەك بەش لە ملیۆنێك بەش مایکرۆنێك
Mile	ميل	میل- یەکەی پێوانی درێژی: میلی بەریتانی- ٥٢٨٠ پێ- ١٧٦٠ یاردە-١,٦٠٩ کیلۆمەتر- ٠,٨٦٨ میلی دەریایی
Millilitre	مليلتر	میلیلەتر- ١سم^{٣}
Millibar	ميلبار	میلیبار- یەکەی پێوانی پەستان- ١٠٠٠داین/سم^{٢}
Millimetre	ملمتر	میلیمەتر- ٠,٠٤ ئینج- ١٠٠٠ مایکرۆن

English	عربي	کوردي
Million electron volt(M.E.V)	مليون الكترون فولط	ملیۆن ئەلیکترۆن ڤۆڵت (میڤ)
Millicurie	مليكوري	ملیکووری: یەکەی پێوانی چالاکی تیشکدانەوە- ٠,٠٠١ کووری
Millihenri	مليهنري	میلیهەنری- ٠,٠٠١ هەنری
Mil	مل	مل- ٠,٠٠١ ئینج
Minim	ميينم	مینیم: یەکەی پێوانی قەباری بچووك- ٠,٠٦١٦ سم^{٣} (لە ئەمەریکا)- ٠,٠٥٩٢ سم^{٣} (لە بەریتانیا)
Minute	دقيقة	خولەك:یەکەی پێوانی کات و گۆشە- یەك بەش لە شەست بەشی پلەیەك- یەك بەش لە شەست بەشی سەعاتێك- ٦٠ چرکە
Myriametre	ميريامتر	میریامەتر- یەکەی پێوانی درێژی- ١٠٠٠٠ مەتر- ٦,٢ میل
Nail	مسمار، ظفر	بزمار- نینۆك- یەکەی پێوانی درێژی کەم-٢,٢٥ ئینج
Nauticalmile	ميل بحري	میلی دەریایی: یەکەی پێوانی دووری لە دەریادا-١٨٥٢ مەتر
Newton	نيوتن	نیوتن: یەکەی پێوانی هێز- ١٠^{٥} داین
Ohm	اوم	ئۆم: یەکەی پێوانی بەرهەڵستی کارەبایی، دەکاتە بەرهەڵستی ١٤,٤٥٢ گرام لە جیوە لە بۆریەکدا کە درێژییەکەی ١٠٦/٣سم بێت لە پلەی سفردا.
Ounce	اوقية، اونس	وەقیە- ئۆنس: یەکەی پێوانی کێش- ٢٨,٣٤٩ گرام- ٤٣٧,٥ دەنکە گەنم (بە ڕژێمی ئەفۆرا دۆپرا)- ٣١,١٠٣ گرام(ترۆی)
Oersted	اورستد	ئۆرستد: یەکەی پێوانی هێزی کایەی موگناتیس
Parsec	بارسك	پارسیك: یەکەی پێوانی دووری ئەستێرەکان- ٣ر٢٦سالی ڕووناکی- ٢٠٦,٢٦٥ یەکەی ئەستێرەوانی- ٣٠,٩ تریلیۆن کیلۆمەتر
Pascal	باسكال	پاسکاڵ: یەکەی پەستان: هێزی ١نیوتن/١م^{٢}
Peck	بك، بيك	پێك: یەکەی پێوانی قەبارە- ٢گالۆنی بەریتانی- ٠,٩٠٩٢ لەتر
Phot	فوت	فۆت: یەکەی پێوانی ڕووناکی دانەوە، دەکاتە لۆمێن لەسەر ١سم^{٢}
Pennyweight	بني‌ويت	پێنی وێت: یەکەی پێوانی کێش - ١,٥٥٥ گرام
Photon	فوتون	فۆتۆن- یەکەی بڕی ڕووناکی، یەکەی بڕی تیشکدانەوەی ئەلیکترۆن موگناتیسی
Pint	بايند	پاینت- یەکەی پێوانی قەبارە- ٠,٤٧٣ یان ٠,٥٥ لەتر (لە ئەمەریکا)- ٠,٥٦٨لەتر (لە بەریتانیا)- نیوکوارت- هەشت یەکی گالۆنێك
Poundal	باوندال	پاوندال: یەکەی هێز-٠,١٣٨٢ نیوتن

English	عربي	كوردي
Poise	بويز	پۆیز: یەکەی پێوانی لینجی، دەکاتە ٠,١ باسکال لە چرکەیەکدا
Pound	باوند	پاوند: یەکەی پێوانی کێش- ٠,٤٥٣٥کگم- ١٦ ئۆنس- ٧٠٠٠ دەنکە گەنم (بە ڕژێمی ئەفۆرادۆپوا)- ٥٧٦٠ دەنکە گەنم (بە ڕژێمی ترۆی)
Quart	كوارت	کوارت: یەکەی پێوانی قەباری شلە- (٢ پانیت)- ٠,٩٤٦ یان ١,١٠١ لەتر لە (ئەمەریکا) - ١,٣٦ لەتر (لە بەریتانیا)
Quintal	كنتال، قنطار	کوینتال- یەکەی پێوانی کێش- ١٠٠کگم
Quire	رزمة، فريدة	بەستەك- ٢٤ تەبەق کاغەز
Radian	زاوية نصف قطرية	گۆشەی نیوەتیرەیی: بۆ پێوانی گۆشەی تەخت بەکاردێت- ٥٧,٢٩٥ پلە- کەوانە
Revolution	دورة	خول- ٦,٢٨٣ گۆشەی نیوەتیرەیی
Rod	قصبة	قامیشە: یەکەی پێوانی درێژی - ٥,٠٢٩ مەتر- 5.0 یاردە
Roentgen	رونتكن	رونتکەن: یەکەی پێوانی بڕی ئەو تیشکی ئێکسەی یان گامایەی کە لەشی مرۆڤ هەڵی دەمژێت.
Rood	روود	روود: یەکەی پێوانی ڕووبەر- چارەکی فەدانێك- ١٠١١,٧ مەتر چوارگۆشە
Scruple	سكروبل	سکرۆپڵ: یەکەی پێوانی کێش- ١,٢٥٩ گرام
Second	ثانية	چرکە: یەکەی پێوانی کات- یەك بەش لە شەست بەش خولەك
Slug	سلج	سلەگ: یەکەی پێوانی کێش- ٣٢,١٧٥ پاوند- ١٤ر٥٩ کگم
Siemens	سيمنز	سیمەنز: یەکەی پێوانی گەیاندنی کارەبایی: بریتیە لە گەیاندنی کارەبایی کە بەرهەڵستی یەکەی یەك ئۆم بێت.
Stere	ستير	ستێر: یەکەی پێوانی قەبارە - ١م^{٣} - ١,٣١ یاردە^{٣}
Steradian	ستيراديان	ستێرادیان: یەکەی پێوانی گۆشەی تەندار
Stone	حجر	بەرد: یەکەی پێوانی کێش- ١٤ پاوند- ٦,٣٤٦کگم
Stoke	ستوك	ستۆك: یەکەی پێوانی لینجی، دەکاتە ١٠$^{-٤}$ مەتر چوارگۆشە لە چرکەیەکدا
Tesla	تيسلا	تێسلا: یەکەیلێشاووی موگناتیسی-(١ ویبەر لە لێشاوی موگناتیسی لە یەك مەتر چوارگۆشەدا
Therm	ثيرم	ثێرم: یەکەی پێوانی گەرمی- ١٠٠ هەزار یەکەی گەرمی بەریتانی- ٢٥,٢٠٠,٠٠٠ گەرمۆکە.
Thermie	ثرمي	ثێرمی: یەکەی پێوانی گەرمی ٣٩٦٧,٠٩ یەکەی گەرمی بەریتانی
Ton	طن	تەن یەکەی پێوانی کێش- ٢٠ هەندرەوێت تەنی درێژ- ٢,٢٤٠ پاوند- ١,٠١٦ تەنی مەتری تەنی کورت- ٢٠٠٠ پاوند- ٠,٩٠٧٢کگم
Troy	تروى	تەنی مەتری- ٠,٩٨٤٢ تەنی درێژ- ١,١٠٢ تەنی کورت- ١٠٠٠ کگم.

English	عربي	كوردي
Torr	تور	ترۆی: یەکەی پێوانی کێش- ١ پاوند- ٥٧٦٠ دەنکە گەنم
Volt	فولط	تۆر: یەکەی پێوانی پەستان- ١٣٣٣/٢٢ داین/سم٢
		ڤۆلت: یەکەی بڕی هێزی پاڵنەری کارەبایی- ٠,٠٠٣٣٣ یەکەی ئەلیکترۆستاتیکی ئەرك
Watt.	واط	وات: یەکەی توانایی- (١) جوول لە (١) چرکەداله مەیانی کارەباو میکانیکدا بەکاردێت.
Weber	ويبر، فيبر	ویبەر: یەکەی لێشاوی موگناتیسی- ١٠^٨ ماکسویل
Yard	ياردة	یاردە: یەکەی پێوانی درێژی- ٠,٩١٤٤ مەتر- ٣ پێ

جۆری ئەو زاراوە زانستی‌یانەی لەم فەرهەنگەدا بەدی دەکرێت:

پزیشکی و توێکاری (یەکالاکردن) و نەخۆشی‌یەکان و گیاندارو رووەك و خواردەمەنیی و زکماکیی و(کنێتی) کیمیا و بیرکاریی (ماتماتیك) و ئەندازیاری و (ئەستێرەوانی) و جیۆگرافی و جیۆلۆجی و دەروونزانی و ئامرازەکان و کشتوکاڵ.

سەرچاوە عەرەبی‌یەکان:

١- المورد / قاموس: انكليزي/ عربي- تأليف منير البعلبكي - الطبعة الثانية- دار العلم للملايين-بيروت- ١٩٦٩م

٢- المنجد في اللغة و الأدب والعلوم / تأليف لويس معلوف / الطبعة التاسعة عشرة الطبعة الكاثوليكية بيروت ١٩٦٦.

٣- الهدية الحميدية في اللغة الكردية / تأليف الشيخ يوسف ضياء الدين باشا الخالدي / استانبول- ١٣١٠ هجرية.

٤- المعجم العلمي المصور / انجليزي - عربي: الدكتور احمد رياض تركي - مطابع دار المعارف- القاهرة.

٥- القاموس العصري / عربي انكليزي - تأليف : الياس انطون الياس.

٦- الموسوعة في علم الطبيعة / عربي انكليزي فرنسي ايطالي الماني / تأليف ادوار غالب/ مهندس زراعي. المجلد الأول- المطبعة الكاثوليكية- بيروت ١٩٦٥. والجزء الثاني ١٩٦٦.

٧- المرشد الطبي الحديث الدكتور ماهر بشاى وزملاؤه / مطبعة الشرق الأوسط بيروت لبان ١٩٥١

٨- الموسوعة العربية الميسرة / عربي-عربي: محمد شفيق الغربال. مؤسسة فرانكلين للطباعة والنشر- القاهرة ١٩٦٥.

٩- قاموس الجيب العلمي / انكليزي- عربي، تأليف: فياض عبداللطيف نجم. الطبعة الثانية مطبعة العاني بغداد ١٩٦٧.

١٠- معجم انكليزي- عربي في العلوم الطبية والطبيعية/ وزارة المعارف المصرية. تأليف : الدكتور محمد شرف. المطبعة الأميرية بالقاهرة / ١٩٢٩ .

١١- موسوعة الثقافة العلمية / عربي-انجليزي: انور محمود عبدالواحد - دار الكتاب الجديد- مطابع الأهرام التجارية.

١٢- معجم المصطلحات / انجليزي عربي، جمع و تعريب: عبدالعزيز محمود- محمود عبدالرحمن البرعي- حسن محمد ريحان. الطبعة الخامسة-مكتبة الأنجلو المصرية- مصر ١٩٦٩.

١٣- معجم مصطلحات التكنولوجيا الكيميائية. عربي- انكليزي فرنسي الماني، تأليف: انور محمود عبدالواحد مؤسسة الأهرام ١٩٧٤.

١٤-معجم اسماء النباتات / الدار المصرية للتأليف و الترجمة، ١٩٦٥.

١٥- معجم الحيوان / انكليزي عربي: الفريق امين المعلوف. مطبعة المقتطف- القاهرة، ١٩٣٢.

١٦- معجم المصطلحات العلمية والفنية و الهندسية / انجيزي-عربي: احمد شفيق الخطيب. مكتبة لبنان - بيروت، ١٩٧١.

١٧-عدد كبير من الكتب المتعلقة بالعلوم المختلفة.

١٨- التداوي بالأعشاب/ الدكتور امين رويحة / دار الأندلس-بيروت- لبنان- الطبعة الثالثة ١٩٧١.

١٩- الطيور العراقية / تأليف بشير اللوس. مطبعة الرابطة بغداد- الجزء الأول ١٩٦٠- الجزء الثاني ١٩٦١، الجزء الثالث ١٩٦٢.

٢٠- معجم الفيزياء الطبيعية.

٢١- انكليزي فرنسي عربي / جامعة الدول العربية- المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم-١٩٧٠.

٢٢- قاموس حتي الطبي / انكليزي- عربي: تأليف الدكتور يوسف حتي. طبعة ثالثة منقحة- مكتبة لبنان بيروت-١٩٧٧

٢٣- مجلة المجمع العلمي العراقي المجلد التاسع و العشرون. مطبعة المجمع العلمي العراقي ١٩٧٨.

٢٤- المعجم الطبي الموحد. انكليزي عربي رئيس التحرير : الدكتور محمود الجليلي. الطبعة الثانية ١٩٧٨- مطبعة المجمع العلمي العراقي.
٢٥- المعجم الفلكي / الفريق امين المعلوف. القاهرة- دار الكتب المصرية ١٩٣٥.
٢٦- اسماك الزينة / المهندس ضياء الجلبي. مطبعة الراوي-بغداد ١٩٧٨.
٢٧- الموسوعة الفلكية المبسطة / تاليف ميخائيل عبدالأحد.
طبع على نفقة مؤسسة البحث العلمي-١٩٧٧ مؤسسة دار الكتب للطباعة والنشر- جامعة الموصل.
٢٨- الجيولوجيا العلمي (المعادن و الصخور) / تأليف : دكتور فخري موسى، دكتور محب الدين حسين، دكتور حسن فهمي ، دكتور سيد صالح. دار المعارف بمصر.
٢٩- جسم الأنسان / عربي-انكليزي-كردي. من مطبوعات المجمع العلمي الكردي ١٩٧٩.
٣٠- القاموس الجغرافي والجيولوجي / انكليزي عربي. وضع:عبدالوهاب الدباغ. الطبعة الأولى بيروت لبنان - ١٩٦٤- دار مطابع الوفاء.
٣١- عالم النبات / القسم الثاني-تاليف: هـ فولار، د. كارثاوس،و. باين، م. بالباخ.
ترجمة: د. قيصر نجيب، عبدالهادي صالح السلطان،د. عبدالمطلب سيد محمد.
قسم علوم الحياة-كلية العلوم- جامعة الموصل ١٩٧٧.
٣٢- دليل الأدوية العراقية- وزارة الصحة ١٩٧٤-١٩٧٥/ دار الحرية للطباعة/ بغداد
٣٣- المعجم الوسيط / مجمع اللغة العربية- الجزء الأول، الجزء الثاني. قام باخراجه:ابراهيم مصطفى، احمد حسن الزيات، محمد علي النجار واشرف على طبعه: عبدالسلام هارون. دار أحياء التراث العربي-بيروت-لبنان.
٣٤- مجموعة المصطلحات العلمية والفنية / التي اقرها مجمع اللغة العربية في القاهرة- الهيئة العامة لشؤون المطابع الأميرية اعتبارا من سنة ١٩٥٧.
٣٥- بيولوجية الحيوان العلمية / باللغتين العربية و الانكليزية. الأجزاء: الأول والثاني والثالث.
تاليف: الدكتور احمد حماد الحسيني، الدكتور اميل شنودة دميان.
دار المعارف- الجمهورية العربية المتحدة-١٩٦١.
٣٦- معجم الشهابي في المصطلحات العلوم الزراعية / انكليزي/ عربي/ مكتب لبنان-بيروت-١٩٧٨.
٣٧- قاموس كردي- انكليزي تاليف ماكاروس- سنة ١٩٦٧م
٣٨- قاموس كردي-انكليزي-تاليف جويس بلاو سنة ١٩٦٥م
٣٩- المعين في شرح المصطلحات العلمية والفنية / انكليزي- عربي: جمع و تثبيت يوسف الريحاني. الطبعة الاولى /١٩٦٢.
٤٠- مرجع اليونسكو في تعليم العلوم / ترجمة احمد شفيق الخطيب. الطبعة الثانية- الناشر مكتب لبنان١٩٦٨.
٤١- دليل مصطلحات علم الحيوان / عربي-انكليزي، تاليف د. عطا الله خلف الدويني، د. حلمي ميخائيل بشاي.
الطبعة الثانية/١٩٧٦ دار المعارف بمصر.
٤٢- القاموس الفلكي / انكليزي عربي- تأليف منصور حنا جرداق. المطبعة الأمريكانية- بيروت لبنان ١٩٥٠.
٤٣- معجم علم النفس / انكليزي- فرنسي عربي: الدكتور فاخر عاقل. دار العلم للملايين- بيروت ١٩٧١.
٤٤- اطلس التشريح / تأليف: عبدالعزيز محمود/ انور عبدالحليم كامل- محمود عبدالرحمن البرعي.
الطبعة الثالثة- ملتزم النشر و الطبع/ مكتبة النهضة المصرية ١٩٦٦.
٤٥- مطبوعات المجمع العلمي العراقي- مطبعة المجمع العلمي العراقي.
أ- المنظمة العربية للتربية و الثقافة والعلوم، المعجم الموحد للمصطلحات العلمية في مراحل التعليم العامة - معجم مصطلحات علم الحيوان / ١٩٧٦ .
ب- المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم - المعجم الموحد للمصطلحات العلمية في مراحل التعليم العامة - معجم مصطلحات الفيزياء / ١٩٧٧.
ج- مصطلحات في علم التربة الطبعة الثانية/١٩٦٩.
د- مصطلحات علم الجراحة والتشريح / ١٩٦٨.

هـ- مصطلحات نفطية (جيولوجيا وكيمياء) ١٩٧٦.

٤٦- معجم الشهابي الامير مصطفى الشهابي في مصطلحات العلوم الزراعية/ انكليزي عربي/ اعداد احمد شفيق الخطيب / مكتب لبنان-بيروت/١٩٧٨.

BIBLIOGRAPHY: **سەرچاوە ئینگلیزییەکان:**

1- A DICTIONARY OF BIOLOGY.
M. Abercrombie - B. j Hickman - M. L. johnson - Reprinted 1958, 1959 - Great-Britain By: Hunt, Bamard & Co, Ltd - Ay lesbury.
2- APRACTICAL KURDISH GRAMMER BY: LO FOSSUM-1919.
3- CHAMBERS TECHNICAL DICTIONARY BY: CF TWENEY and L.E.C HUGHES 3rd Edition London 1958.
4- FLORA OF IRAQ - Volume- one-two-nine - Edited by : c.c towsend, evan guest and ali al-rawi - Baghdad 1966-1968 - Ministry of Agriculture Republic of Iraq.
5- KURDISH FRENCH ENGLISH DICTIONARY by Joyce Blau.
6- A KURDISH-ENGLISH DICTIONARY - TAUFIQ WAHBY AND C.J EDMONDS OXFORD at the Ciarendon press.
7- WEEDS IN IRAQ ministry of agricurrure botany division by ; g.s hassawy s.a tammimi and h.ai-izzi 1968.
8- POISONOUS PLANTS OF IRAQ - BY: Dr. Ali-Rawi - Published by Ministry of Agriculture of the republic of Iraq. Printed at the Govemment, press Baghdad-1966.
9- MEDICINAL PLANTS OF IRAQ and H.L Chakravarty Government press Baghdad.
10-A NEW DICTIONARY OF CHEMISTRY - By: L. mackenzie Miall and D.W. A sharp Fourth Edition 1968 - Longmans Greew - and Co. Ltd.. London.
11-TEXTBOOK OF MEDICINE-By: various Authors - Edited By: j.j conybeare Seventh Edition Edinburgh E.S Livingstone.
12-HAMLYN COLOUR PAPERBAACKS ASTRONOMY - Lain Nicolson Copyright Hamlyn publishing Group Limited-1967.
13-WHAT DO YOU KNOW ABOUT ANIMALS? IAN JCKSON Copyright The Hamlyn publishing Group Linited 1973 - THE HAMLYN ALL-COLOUR DICTIONARY - Harold E. priestley - Third Impression 1977 - Published by: The Hamlyn publishing Group Limited - Printed inItaly.
14-PREHISTORIC ANIMALS ELLISOWEN - First published 1975 by Octopus - Books Limited London.
15-WHAT DO YOU KNOW ABOUT THE Earth NEIL CURTIC - Published 1976 by: The Hamlyn publishing Group Limited - London. Newyork. Sydney. Toronto.
16-THE ENCYCLOPEDIA OF THE PLANT KINGDOM - published by : Hamlyn - London. Newyork. Toronto.
17-WEBSTERS NEW COIIEGIATE DICTIONARY / copyright 1973 - amerram-webster U.S.A.
18-THE ILLUSTRATED ENEYCIOPEDIA OF BIRDS - By: Dr. gan HanzaK and Dr. jiri Formanek Edited, by Laura steward - Published 1977 by Octopus Books limited - 59 grosvenor- THE CONDENSED Hawley - Van Nostrand Reinhold Company-1977.
19-THE PENGU IN DICTIONARY OF PHYSIC - Edited by Valerie Valerie H. pitt - Made and printed In great Britain 1976.
20-A DICTIONARY OF ASTRONOMY - By: Dr. Robert Maddison Copyright the Hamlyn - Publishing Group Limited 1980.
21-CONDENSE DICTIONARY OF PHYSICS - By: J. The Wiis - Printed In Great Britain 1973.
22-ECONOMIC BOTANY - Albert F.H.I. - T.M.H. Edition 1951.
23-THE ILLUSTRATED ENCYCIOPEDIA OF THE MINERAI KINGDOM - Consultant editor Dr. editor Aian Wolley Hamlyn - London, NewYork. Sydney. Toronto.
24-CHIHABIS DICTIONARY OF AGRICUITURAI AND AIIIED TERMINOIOGY - English-Arabic.
25-THE DICTIONARY OF THE BIOIOGICAI SCIENCES - By: petergray - Van Nostrand company. Pitts burgh 1967.
26-LIVING STONE S POCKET MEDICAI DICTIONARY NANCY ROPER - Twelfth Edition 1975. Printed in Great Britain.
27-THE ILLUSTRATED ENCYCIOPEDIA OF BIRDS-by: Dr. jan Hanzak and Dr. jiri Formanek - Edited, by Laura steward - 59 Grosvenor street-London WI.

28-THE CONDENSED CHEMICAl DICTIONARY - Ninth Edition, Revised by Gessner G. Hawley. Van Nostrand - Reinhold Company 1977.
29-THE PENGU IN DICTIONARY OF PHYSICS - Edited by Valerle H. pitt - Made and printed In great Britain 1976.
30-A DICTIONARY OF ASTRONOMY - By: Dr. Robert Maddison Copyright the Hamlyn. Publishing Group Limited 1980.

سەرچاوە کوردییەکان:

١- دەستووری فەرهەنگی زمانی کوردی عەرەبی فارسی.
دانەری : عەلائەدین سەجادی. چاپخانەی مەعاریف. بەغداد-١٩٦٢ز.
٢- رابەر.
فەرهەنگێکی قوتابخانەیی عەرەبیی کوردییە. دانەری : گیو موکریانی.
چاپخانەی کوردستان-هەولێر. ساڵی ١٩٥٠.
٣- زاراوەی زانستی .
لە لایەن نەقابەی مامۆستایانی لقی سلێمانییەوە دانراوە بە عەرەبیی- کوردی.
چاپخانەی کامەرانی- سلێمانی ١٩٦٠ز.
٤- ژمارەیەکی زۆر لە کتێبی زانیاری هەمەجۆرە.
٥- فەرهەنگی خاڵ.
دانەر: شێخ محمدی خاڵ. کوردیی کوردیی.
چاپخانەی کامەرانی، سلێمانی جزمی یەکەم-١٩٦٠ز. جزمی دووەم-١٩٦٤ز.
٦- فەرهەنگی مەهاباد.
دانەر: گیو موکریانی. کوردیی- ئارەویی. چاپی یەکەمین. چاپخانەی کوردستان. هەولێر-١٩٦١ز.
٧- فەرهەنگی مەردۆخ.
دانەری: ئایەتوڵلای کوردستانی. کوردیی فارسیی- عەرەبیی. بەرگی یەکەمو دووەم . تاران -١٩٥٦ ز.
٨- فەرهەنگا کوردیی- جگەرخوێن چاپخانەی ئیرشاد بەغداد-١٩٦٢ز.
٩- فەرهەنگی کشتوکاڵ.
کوردیی-کوردیی. دانەری: مەعروف قەرەداغی مەردۆخی.
بەرگی یەکەم. چاپخانەی دار السلام بەغداد-١٩٧٢.
بەرگی دووهەم چاپخانەی دار السلام بەغداد-١٩٧٣.
١٠- فەرهەنگۆك.
قاموسچەیەکی ئینگلیزیی- کوردییو کوردی- ئینگلیزییە. دانەری : شاکر فەتاح. ١٩٣٤ز.
١١- کۆڵکە زێرینە.
کوردیی-فارسیی- عەرەبیی- فەرەنسایی- ئینگلیزیی. دانەری گیو موکریانیی.
چاپی دووەمین، چاپخانەی کوردستان. هەولێر- ١٩٦٦ ز.
١٢- گۆڤاری کۆڕیی زانیاری کورد.
بەرگی یەکەم. ژمارەی یەکەم ١٩٧٣. چاپخانەی کۆڕیی زانیاری کورد- بەغدا.
١٣- هەندێك زاراوەی زانستیی.
عەرەبیی-کوردیی. دانەری جەمال نەبەز. چاپخانەی کامەرانیی. سلێمانیی-١٩٦٠ ز.
١٤- رێزمانی کوردی بە ئینگلیزی.
دانەر : ماکارۆس

٤٠,٠٠٠

KAMALNAMA

THE SCIENTIFIC DICTIONARY

ARABIC - ENGLISH - KURDISH

BY
KAMAL JALAL GHAREB

FIRST EDITION
KURDISTAN - SULAIMANY
2003

كمالنامه

«القاموس العلمي»

عربي - انكليزي - كُردي

تأليف
كمال جلال غريب

الطبعة الاولى
كُردستان - سليمانية
٢٠٠٣